

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄
(27.09.1990 - 09.05.1991)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 27ης Σεπτεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία είναι η πρώτη συνεδρία της πέμπτης και τελευταίας Συνόδου της Ε΄ Βουλευτικής Περιόδου.

Μετά τις διακοπές του καλοκαιριού σας καλωσορίζω σ' αυτό το Σώμα και εύχομαι οι προσπάθειές σας για επίτευξη του έργου το οποίο βρίσκεται ενώπιόν σας και το οποίο είναι αρκετά ογκώδες και αρκετά δύσκολο να είναι επιτυχείς.

Οφείλω επίσης να υπενθυμίσω ότι την προσεχή Δευτέρα, 1η Οκτωβρίου 1990, θα έχουμε έκτακτη συνεδρίαση αυτού του Σώματος στις 9.30 π.μ. ακριβώς, ενώπιον της οποίας θα κάμει εισαγωγική ομιλία ο Πρόεδρος της Βουλής και κύριος και μόνος ομιλητής θα είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος θα μιλήσει προς ημάς και δι' ημών προς ολόκληρο τον κυπριακό λαό επί τη ευκαιρία της 30ής επετείου της κυπριακής ανεξαρτησίας. Τη συνεδρίαση αυτή την αποκάλεσα έκτακτη και όχι πανηγυρική, γιατί πιστεύω πραγματικά ότι δεν έχουμε τίποτε για να πανηγυρίζουμε. Είναι μια εκδήλωση για την επιβεβαίωση της κρατικής μας οντότητας που αποτελεί το σπουδαιότερο όπλο στην προσπάθειά μας για εξεύρεση μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος και είναι, στο κάτω-κάτω, και μια εκδήλωση τιμής και ευγνωμοσύνης προς εκείνους οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους, για να έχουμε αυτή την έστω και κολοβή δημοκρατία και ανεξαρτησία που έχουμε.

Κατόπιν της σύντομης αυτής εισαγωγής μπαίνουμε τώρα στη σημερινή ημερήσια διάταξη, αρχίζοντας από το Κεφάλαιο Α΄, που είναι η Νομοθετική Εργασία. Πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ
ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΒΑΡΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το 1990, που κατατέθηκε στη Βουλή στις 14 Ιουνίου 1990, εξετάστηκε από την Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 1990.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός, ο οποίος καλύπτει ολόκληρο το ημερολογιακό έτος που λήγει το 1990, προβλέπει έσοδα ύψους £40,500.= και έξοδα του ίδιου ύψους που αναλύονται ως ακολούθως:-

Έσοδα

Τα έσοδα του Φορέα προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία και ανέρχονται στο ποσό των £40,500.=

Έξοδα

(α) Αμοιβή Διοικητικού Συμβουλίου	£13,900
(β) Αποδοχές Προσωπικού	£8,510
(γ) Οδοιπορικά	£1,000
(δ) Έξοδα λειτουργίας γραφείου	15,090
(ε) Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	£2,000

Σύνολο: £40,500

Η Επιτροπή, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της αναφορικά με τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό, υιοθετεί τις πρόνοιές του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή θέλει να εκφράσει προς την Εκτελεστική Εξουσία την επιθυμία της όπως ο Φορέας αυτός ενεργοποιηθεί και δραστηριοποιηθεί άμεσα προς την κατεύθυνση εκπλήρωσης της πραγματικής αποστολής του, η οποία είναι η ανακούφιση των πληγέντων από την τουρκική εισβολή και η ισότιμη κατανομή των οικονομικών βαρών που έχουν προκύψει από αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός. Ακολουθείτε, κύριε Σολωμή, μετά τον κ. Γαλανό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι σύντομος, αλλά εκείνα τα οποία έχω να πω πιστεύω ότι έχουν αρκετή σημασία, διότι εμείς βλέπουμε αυτό τον προϋπολογισμό, όπως εξάλλου τονίζεται και στην Έκθεση, ως έναν προσωρινό προϋπολογισμό. Κανονικά θα αναμέναμε τα κονδύλια να είναι πολύ μεγαλύτερα, γιατί αυτός ο φορέας δημιουργήθηκε για να εκτελέσει ένα πολύ ουσιαστικό έργο. Και αυτό το πολύ ουσιαστικό έργο που ανέλαβε ο φορέας κατόπιν της επίμονης θέλησης του προσφυγικού κόσμου είναι η ισότιμη κατανομή των βαρών έστω και 16 χρόνια μετά την εισβολή. Δηλαδή να φροντίσει προς την πραγματοποίηση ενός αιτήματος των προσφύγων το οποίο έπρεπε να είχε ικανοποιηθεί προ πολλών ετών.

Δεν πρόκειται να αναζητήσουμε γιατί δεν προχωρήσαμε με τον ταχύ ρυθμό που έπρεπε να είχαμε προχωρήσει κάποιες άλλες εποχές. Εκείνο όμως το οποίο έχει σημασία είναι ότι σήμερα δημιουργήθηκε αυτός ο φορέας στον οποίο πρέπει να μεταβιβάστούν ουσιαστικές λειτουργίες και σε θέματα που αφορούν τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών και σε πολλά άλλα θέματα, για να μπορέσει πράγματι αυτός ο φορέας να εκτελέσει το ρόλο του και να προωθήσει τα συμφέροντα ιδιαίτερα εκείνων των τάξεων του προσφυγικού κόσμου -και μιλούμε για την τάξη των μεσαίων και των μικρομεσαίων- που έχουν μείνει πίσω και που ένεκα ίσως κάποιου αισθήματος αξιοπρέπειας δεν έχουν ζητήσει εκείνα τα οποία θα μπορούσαν να είχαν ζητήσει υπό άλλες συνθήκες και τα οποία πέτυχαν άλλες τάξεις. Γι' αυτό και σήμερα βρίσκονται σε πολύ δυσμενέστερη θέση έναντι άλλων τάξεων γενικά του λαού μας, αλλά και ειδικότερα του προσφυγικού μας κόσμου.

Γι' αυτό το λόγο επαναλαμβάνουμε ότι η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος είναι πως αυτός ο φορέας πρέπει να είναι ουσιαστικής φύσεως. Σύντομα η κυβέρνηση αναμένεται να μεταβιβάσει ουσιαστικές λειτουργίες σ' αυτό το φορέα και αναμένουμε τους σχετικούς συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και τις σχετικές νομοθεσίες, ώστε να μην αποτελέσει ο φορέας ακόμα έναν από τους πολλούς φορείς που δημιουργούνται τελευταία απλώς για δημιουργία εντυπώσεων και για marketing, αλλά έναν πραγματικό φορέα προώθησης του σκοπού για τον οποίο ιδρύεται που, επαναλαμβάνουμε, είναι η δικαιότερη κατανομή των βαρών μέσα στον προσφυγικό μας κόσμο, στους πληγέντες και τους παθόντες της τούρκικης εισβολής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι το λιγότερο δυσάρεστο για ολόκληρο το Σώμα, αλλά και πραγματικά πολύ απογοητευτικό για την κυβέρνηση του κ. Βασιλείου το ότι μετά από δεκαέξι χρόνια προσπαθούμε να δημιουργήσουμε κάποιο φορέα για την ίση κατανομή των βαρών σ' αυτό τον τόπο. Είναι απογοητευτικό ειδικά για την κυβέρνηση του κ. Βασιλείου το ότι μετά από δύομισι χρόνια διακυβέρνησης κατόρθωσε να μας παρουσιάσει κάποιο προϋπολογισμό. Κοιτάζοντας πραγματικά τον προϋπολογισμό του 1990, είναι εδώ που μπορεί να διαπιστώσει κανείς εκείνα τα αισθήματα τα

οποία ανέφερα. Γιατί μέσα στον προϋπολογισμό, με απλά λόγια, κύριοι συνάδελφοι, των σαράντα χιλιάδων λιρών, ποσό δεκατεσσάρων περίπου χιλιάδων λιρών διατίθεται για την αμοιβή των Διοικητικών Συμβούλων και ένα άλλο ποσό δεκαπέντε περίπου χιλιάδων λιρών για τα έξοδα λειτουργίας του γραφείου.

Βεβαίως σωστά τα όσα ανέφερε ο κ. Γαλανός: ευθύνες υπάρχουν και στις προηγούμενες κυβερνήσεις. Αλλά ειδικότερα τώρα μας ενδιαφέρει η διακυβέρνηση του κ. Βασιλείου. Είχαμε δει και μελετήσει, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, κάποιο προεκλογικό πρόγραμμα του κ. Βασιλείου των πρόσφατων προεδρικών εκλογών, με κάποιες ωραίες πραγματικά διακηρύξεις για τους πρόσφυγες, με κάποια δικαιώματα που υπόσχονταν μέχρι και μεταβίβαση των προσωρινών αυτών προσφυγικών κατοικιών στους πρόσφυγες. Κάτι που, όταν είχε αποπειραθεί ο κ. Κληρίδης και ο Συναγερμός το 1981 να εισάξουν στη Βουλή, κατηγορήθηκαν μέχρι και για προδοσία. Είχαμε ακούσει στη συνέχεια και μέσα στα πλαίσια κάποιου προγράμματος 100 ημερών από τον κ. Βασιλείου να γίνονται διάφορες διακηρύξεις για την ανακούφιση, προσωρινά τουλάχιστον, των προσφύγων.

Και σήμερα ποια είναι η εικόνα, κύριοι συνάδελφοι; Για δύομισι χρόνια δεν έχει αλλάξει τίποτε δυστυχώς από τα κακά τα οποία προϋπήρχαν στη διαχείριση, αλλά και στην αντιμετώπιση του προσφυγικού προβλήματος, πέραν των όσων είχαν γίνει μέχρι το 1988.

Είναι γνωστά τα στεγαστικά προγράμματα για τους πρόσφυγες, το 35 - 40% του πληθυσμού μας. Και ρωτώ: Τι έχει αλλάξει; Μήπως έχουν αυξηθεί τα κριτήρια, οι οροφές για τη δανειοδότηση; Μήπως έχουμε κατορθώσει να πούμε στους πρόσφυγες οικογενειάρχες που απόκτησαν και δεύτερο ή τρίτο παιδί μετά από δεκαέξι χρόνια, «ξέρετε, κύριοι, δικαιούστε και τρίτο υπνοδωμάτιο»; Αγωναζόμαστε να βρούμε ακόμα τον τρόπο. Μήπως έχουμε αποταθεί στη μεσαία προσφυγική τάξη την οποία έχουμε αφανίσει από τον προσφυγικό χώρο, την οποία έχουμε εξευτελίσει και η οποία δεν έχει κατορθώσει να λύσει το στεγαστικό πρόβλημα, εκτός από μόνοι τους όσοι μπόρεσαν να το λύσουν; Μήπως πράγματι δεν είναι εμπαιγμός, όταν το 1990, στο μισό της διακυβέρνησης του κ. Βασιλείου και αφού έχουν περάσει πολλές πολλές μέρες μετά τις πρώτες 100, λέμε στον προσφυγικό μας κόσμο, «ξέρετε, κύριοι, ξέρετε, αδέρφια πρόσφυγες, περιμένετε και με το φορέα που κάναμε κατά το 1990 ψηφίσαμε τα κονδύλια, για να πληρώσουμε τους συμβούλους και τα έξοδα των γραφείων τους»; Είναι αυτούς τους οποίους κοροϊδεύουμε. Οι ευθύνες είναι ολόκληρου του Σώματος.

Χωρίς να θέλουμε εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού να ισχυριζόμαστε ότι είμαστε προσφυγοπατέρες ή ότι σκεφτόμαστε παραπάνω από τις άλλες πλευρές της Βουλής τους πρόσφυγες, για χάρη τουλάχιστον της αλήθειας, πρέπει να αναφέρω ότι έχουμε καταθέσει τα τελευταία δύο χρόνια επτά συνολικά προτάσεις νόμου με τις οποίες ζητούμε κάποια προσωρινά ανακουφιστικά μέτρα για τους πρόσφυγές μας. Καμιά δεν έχει ψηφιστεί σε νόμο, φίλοι μου. Δεν ισχυρίζομαι βέβαια ότι απολύτως όλοι διαφωνούν, γιατί βασικά δεν προωθούνται, αφού αισθανόμαστε ή διαισθανόμαστε ή μας έχει πει οριστικά η κυβέρνηση ότι δε συμφωνεί με αυτές τις προτάσεις νόμου, είτε αφορούν φοροαπαλλαγές είτε αφορούν κάποιες απαλλαγές του πρόσφυγα από την υποχρέωση να πληρώνει δικαιώματα μεταβίβασης.

Σκεφτείτε, δεκαέξι χρόνια μετά την εισβολή θα κάνουμε φορέα και ακόμα δεν έχουμε συμφωνήσει σε πρόταση νόμου του Συναγερμού που κατατέθηκε πριν από δύο χρόνια και με την οποία τι λέμε σ' αυτόν τον ταλαίπωρο πρόσφυγα που

μπόρεσε και αγόρασε το οικόπεδο από μόνος του, που μπόρεσε να κτίσει κάποιο σπιτάκι; «Ξέρεις, όταν θα πας να σου το μεταβιβάσουν, τουλάχιστον θα απαλλαγείς από τα δικαιώματα μεταβίβασης, γιατί αυτό το κράτος πιστεύει, έστω και συμβολικά, στην ίση κατανομή των βαρών.»

‘Όχι μόνο, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει γίνει ούτε συμβολική ίση κατανομή των οικονομικών βαρών από την εισβολή, αλλά αντίθετα με κάποια συνεννόηση, με κάποια συναίνεση, αν θέλετε, που υπάρχει στο Σώμα μας, που υπάρχει στη Βουλή τα τρία τελευταία χρόνια, καλά κατά τα άλλα, μπροστά στην αγωνιώδη προσπάθειά μας να βοηθήσουμε το εθνικό μας θέμα και το εσωτερικό μας μέτωπο -και επαναλαμβάνω πολύ σωστά κάναμε, όλες οι πλευρές της Βουλής-έχουμε αγνοήσει παντελώς την ύπαρξη των προσφυγικών προβλημάτων και έχουμε αφήσει ειδικότερα τη μεσαία προσφυγική τάξη στο έλεος της δικής της τύχης ή ατυχίας να επιλύσει τα σοβαρά της προβλήματα.

Να μου επιτρέψετε να εκφράσω και κάποια άλλα αισθήματα, κύριε Πρόεδρε. Σε πολλούς από μας και σε μας τους ίδιους τους Βουλευτές κάπου έχει διαμορφωθεί εσφαλμένη εικόνα. Γιατί; Γιατί μπορεί να μπαίνουμε σε ένα συνοικισμό, σε ένα τούρκικο χωριό και να βλέπουμε, λέει, κάποια percentes έξω από τα προσφυγικά σπίτια ή δύο αυτοκίνητα ή τηλεοράσεις έγχρωμες ή και αντένες που πιάνουν μακριά. Βεβαίως, κύριοι συνάδελφοι, η τηλεόραση και η αντένα σήμερα και το αυτοκίνητο δε θεωρούνται είδη πολυτελείας. Και αντί να εκτιμήσουμε το γεγονός ότι αυτός ο άνθρωπος από μόνος του επέλυσε βασικά οικονομικά προβλήματα, τον τιμωρούμε και τον κατηγορούμε ότι δεν έχει την ανάγκη του κράτους και της βοήθειάς του.

Ψηφίζουμε τεράστια κονδύλια. Σωστά έγινε ο Νότιος Αγωγός. Βεβαίως, έργο υπερπροτεραιότητας, λέγαμε όλοι ομόφωνα σ’ αυτό το Σώμα από το ‘81! ‘Όμως μετά το εθνικό θέμα. Μα με το εθνικό θέμα συνυφασμένο άμεσα δεν είναι το προσφυγικό; Φανταστείτε, κύριοι συνάδελφοι, για σκοπούς συζήτησης, να δίνουμε στους πρόσφυγες 200 εκατομμύρια λίρες. Να πω για κάποια άλλα κέντρα συνεδριακά ή ευκαιριακά που έχουμε δημιουργήσει, που έχουμε ανεγείρει σ’ αυτό τον τόπο -σωστά, επαναλαμβάνω-δαπανώντας πολλά εκατομμύρια λίρες; Και προσπαθούμε τώρα να δημιουργήσουμε Φορέα Ίσης Κατανομής. Εδώ είναι που εμπαίζεται ο πρόσφυγας.

Δυστυχώς, όσον αφορά τον Υπουργό Εσωτερικών, τον αρμόδιο για την επίλυση βασικά των προσφυγικών προβλημάτων, τι φαινόμενο παρατηρείται; Αστείο. Υποτιμητικό και για τη Βουλή και για τους Βουλευτές, ειδικότερα αυτούς των προσφυγοποιημένων επαρχιών. Γιατί; Γιατί τρέχουμε ξοπίσω με απλά λόγια, κύριοι συνάδελφοι, τον Υπουργό Εσωτερικών, όταν επισκέπτεται κατά καιρούς τις προσφυγικές κοινότητες ή τα γραφεία των επαρχιακών διοικήσεων για να συζητήσει προβλήματα προσφυγοποιημένων κοινοτήτων. Και εκεί βρισκόμαστε πολλές φορές προ τούτου του γεγονότος, και ας διαψευτώ: Να βλέπουμε τον Υπουργό Εσωτερικών να λέει στον τάδε διοικητικό λειτουργό: «Δώσε δύο χιλιάδες λίρες αύριο σ’ αυτή την κοινότητα, γιατί έχει πρόβλημα να πληρώσει το προσφυγικό ρεύμα ή κανόνισε και τον κ. Κώστα που έχει πρόβλημα με την αυτοστέγασή του».

Δεν είναι αυτός τρόπος λειτουργίας, κύριοι συνάδελφοι, και οι ευθύνες είναι όλων μας. Είναι πολλές φορές που από αυτό το βήμα ακούστηκαν φωνές σαν τη δική μου. Από το ‘74 δεν έχουμε νομοθεσία είτε νόμο είτε κανονισμό. Ποιος δικαιούται επιτέλους την τουρκοκυπριακή περιουσία; Πώς τη διανέμουμε; Πώς τη νεμόμαστε; Πώς την κατέχουν και την εκμεταλλεύονται μη πρόσφυγες;

Πολλά ακούγονται και για την περιοχή της Πάφου και για άλλες περιοχές. Χιλιάδες πρόσφυγες δεν έχουν πάρει απολύτως τίποτε. Είναι σήμερα καταδίκη, είναι μίσμα, είναι λέπρα οικονομική για τον πρόσφυγα, αν δεν είχε, κύριοι συνάδελφοι, κόρη πριν από το '74. Γιατί τα προγράμματα και οι φαιινές ιδέες των αρμοδίων μας για την επίλυση των προσφυγικών προβλημάτων λένε ότι, όταν δεν έχεις κόρη, δε δικαιούσαι οποιασδήποτε μορφής στέγαση. Δεν το λέω για μένα, επειδή δεν έχω κόρη. Συμβαίνει να μην έχω κόρη, αλλά έχω δύο γιους. Δεν έχω πάρει -υπεύθυνα το λέω, κύριοι-τίποτε το αξιόλογο. Δεν παραπονούμαι. Δε θέλω. Αλλά τα παιδιά μου π.χ., αν δεν παντρευτούν προσφυγοπούλες αύριο, δε δικαιούνται να πάρουν απολύτως τίποτε. Μα είναι αστεία πράγματα. Να λέμε στους πρόσφυγες που δεν είχαν κόρες πριν από το '74, «ξέρετε, δε δικαιούστε τίποτε». Αυτά είναι τα προγράμματά μας. Πού να αποταθούμε, κύριοι συνάδελφοι;

Θα πρέπει σ' αυτό το ξέσπασμα να αναφέρω και μερικά άλλα χαρακτηριστικά. Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, αυτές τις μέρες έχει ξεσηκωθεί η μισή Κύπρος, για να μην πω ολόκληρη. Γιατί; Πού θα κτίσουμε το πανεπιστήμιο; Να το κτίσουμε στην Αθαλάσσα; Είναι όπως τη μαργαρίτα που τη μαδάς. Στην Αθαλάσσα; Όχι στο ΒΜΗ. Ναι, στην Κοκκινότριμιθιά, κτλ. Και συζητούμε. Γιατί όχι στην Αθαλάσσα; Γιατί στο ΒΜΗ θα πληρώσουμε, λέει, τρία εκατομμύρια λίρες απαλλοτρίωση π.χ. στον Αρχιεπίσκοπο.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μόνο τρία εκατομμύρια;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δεν μπαίνω σε λεπτομέρειες, κύριε Μαρκίδη. Λέω δώδεκα εκατομμύρια λίρες.

Κύριοι συνάδελφοι, θα καταθέσω στον Πρόεδρο της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής ερωτήσεις προς τον αρμόδιο Υπουργό, αλληλογραφία με τους επάρχους, θα κατηγορήσω τρεις Υπουργούς Παιδείας, γιατί ένα προσφυγικό δημοτικό σχολείο δεν μπορέσαμε ακόμα να το διορθώσουμε, ώστε να ακουμπάμε το χέρι μας από μέσα και να μη βγαίνει έξω. Και για να γίνω πιο συγκεκριμένος. Αυτή τη στιγμή λέμε να δώσουμε £12 εκ. να απαλλοτριώσουμε γη για να κάνουμε πανεπιστήμιο. Και ταυτόχρονα συζητούμε για ίση κατανομή των βαρών και για προσφυγικά προβλήματα και για αντιμετώπιση των προσφυγικών προβλημάτων. Στην Αυδήμου, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει το μοναδικό δημοτικό τούρκικο σχολείο, παλιό, που σήμερα χρησιμοποιεί η κοινότητα η προσφυγική. Παρένθεση: Όταν λέω κοινότητα, εννώ 1,000 περίπου κατοίκους. Οι Βουλευτές όλων των κομμάτων, όλων των επαρχιών, κατά καιρούς έχουμε αγορεύσει μέσα σ' αυτό το δημοτικό σχολείο για τα δίκαια του κόσμου.

Θα καταθέσω τρεις ερωτήσεις, τρεις απαντήσεις τριών διαφορετικών Υπουργών Παιδείας, αλληλογραφία με τον έπαρχο και με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, για να δείτε ότι σήμερα ακόμα, αν πάτε, θα βάλετε το χέρι σας, όχι το δάκτυλό σας, στον τοίχο μιας από τις αίθουσες του σχολείου και θα περάσει από την άλλη, για να κάμετε χειραψία με εκείνο που είναι έξω από το σχολείο. Διότι έχει πάθει καθίζηση το σχολείο, κύριοι συνάδελφοι. Διότι είναι επικίνδυνο, κύριοι συνάδελφοι, και δεν μπορέσαμε να το επιδιορθώσουμε ή να κτίσουμε κάποιο άλλο. Και θέλουμε, λέει, να κάνουμε πανεπιστήμιο και να ψηφίσουμε εμείς οι πρόσφυγες οι Βουλευτές δέκα ή δώδεκα ή οκτώ εκατομμύρια λίρες για απαλλοτριώσεις. Είναι αυτή η ίση κατανομή των βαρών; Εδώ είναι η

απόλυτη αποτυχία του κ. Βασιλείου στο προσφυγικό θέμα. Έχουμε δει ολόκληρους συνοικισμούς, τους πρώτους μετά το '74, σήμερα ουσιαστικά να θέλουν κατεδάφιση, κύριοι συνάδελφοι. Μη μιλάτε για τους συνοικισμούς της Λάρνακας ότι επιδιορθώνονται. Αυτά είναι κοτέτσια, είναι η τελευταία μορφή, για να μην πούμε για το άλλο συναισθηματικό παράπονο, για τον άλλο αργό θάνατο του προσφυγικού χώρου. Δεν είναι θέμα τακτοποίησης κάποιου στεγαστικού προγράμματος ή προβλήματος, κύριοι συνάδελφοι. Εδώ τους έχουμε σε κάποιο βαθμό χωρίσει. Έχουμε αρνία και ερίφια σήμερα. Τους έχουμε βάλει σε γκέτο. Αλλού τα ονομάσαμε κυβερνητικό οικισμό Α, αλλού προσφυγικό συνοικισμό, αλλού τούρκικο χωριό. Πηγαίνετε στο Καντού να δείτε συνθήκες διαβίωσης. Είναι γι' αυτούς που λέμε για ίση κατανομή βαρών. Και από την άλλη επηρεαζόμαστε, γιατί μπορεί να δούμε αυτοκίνητο καλό να το κρατά πρόσφυγας ή μια επιχείρηση να ανθεί. Είναι υπέρ του πρόσφυγα, διότι δραστηριοποιήθηκε μόνος του. Τουλάχιστον να μην τον κυνηγά το κράτος. Όχι μόνο δεν του προσφέραμε τίποτε, αλλά τον κυνηγούμε και είμαστε και ως Σώμα συνεργοί.

Με αυτά, κύριε Πρόεδρε, λέω ότι είναι αστείο φυσικά να πει κανείς ότι δεν ψηφίζει τους προϋπολογισμούς του Φορέα Ίσης Κατανομής των Βαρών. Αλλά είναι αυστηρή η προειδοποίησή μας: Έχει παταγωδώς αποτύχει μέχρι τώρα στην αντιμετώπιση του προσφυγικού προβλήματος η κυβέρνηση Βασιλείου και τα προβλήματα οξύνονται, αφήνονται να επιλυθούν μόνα τους και ευκαιριακά μελετούμε την αντιμετώπιση οποιουδήποτε σοβαρού προβλήματος στην εθνική πτυχή του θέματός μας που αφορά τους πρόσφυγες.

Έχουμε δει πρόσφατα να κλείνουν δρόμους, λεωφόρους, κύριους δρόμους, γιατί λέει οι μαθητές του τάδε σχολείου, ξέρω 'γω, έχουν μεταφερθεί σε άλλο. Γιατί κάποιο έργο επηρεάζει τα τοπικά συμφέροντα άλλου έργου. Και δεν έχουμε δει να κλείσουν και μερικοί δρόμοι ή να κινητοποιηθούν μερικές χιλιάδες, γιατί το 1/3 αυτού του λαού κάπου αδικείται. Μήπως είμαστε όλοι υπεύθυνοι ως εκπρόσωποι του λαού;

Με αυτά, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε τον αστείο αυτό προϋπολογισμό, γιατί δεν έχουμε άλλη εκλογή και θα καταθέσω όσα ανέφερα σχετικά με το σχολείο-της Αυδήμου -το οποίο, ναι, παραλληλίζω με την πρόσφατη συζήτηση της ανέγερσης του πανεπιστημίου- στον Πρόεδρο της Επιτροπής Παιδείας, για να επιληφθεί του θέματος δεόντως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής και κατόπιν ο κ. Κωνσταντίνου. Θα ακολουθήσετε όλοι, κύριοι. Ο κ. Πέτρος Στυλιανού και ο κ. Ηλιάδης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα θέλω να διευκρινίσω ότι εμείς θεωρούμε θετικό στοιχείο το ότι πρόσφατα έχει ψηφιστεί ο νόμος περί της δημιουργίας Φορέα Ίσης Κατανομής Βαρών. Αυτό το αίτημα ήταν ένα μόνιμο αίτημα των προσφύγων και ιδιαίτερα των πληγέντων και γι' αυτό πρέπει να θεωρείται τιμή για τη Βουλή σήμερα, όπως και για την Εκτελεστική Εξουσία, ότι προετοίμασαν και ψήφισαν αυτό το νομοθέτημα, το οποίο πρέπει να εξυπηρετήσει τους σκοπούς για τους οποίους δημιουργήθηκε ο φορέας.

Αυτή τη στιγμή ψηφίζουμε τα λειτουργικά έξοδα αυτού του φορέα. Το ερώτημα είναι: Με ποιο τρόπο αυτός ο φορέας θα εκπληρώσει την αποστολή του,

ώστε να συμβάλει στην ίση κατανομή των βαρών; Αυτό είναι το ερώτημα που πρέπει να απαντήσει η Εκτελεστική Εξουσία, αλλά και να μας προβληματίσει όλους εμάς, ως εκπροσώπους του λαού.

Η ουσία του νόμου που έχουμε ψηφίσει είναι ότι πρέπει να μετακινηθούν τα βάρη της συμφοράς από τους ώμους των προσφύγων, και ιδιαίτερα των πληγέντων προσφύγων από την τραγωδία που έχουμε, να μετακινηθούν προς τους ώμους εκείνων των εύπορων στρωμάτων που όχι μόνο δεν έχουν πληγεί από τη συμφορά, αλλά που οι περιουσίες τους έχουν κάμει μεγάλη αξία, που έχει πενταπλασιαστεί και πολλαπλασιαστεί η αξία τους, ένεκα ακριβώς της συμφοράς που έχει πλήξει το λαό μας. Αυτό είναι το ουσιαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε και θα πρέπει και Εκτελεστική Εξουσία και Βουλή να δούμε με ποιο τρόπο αυτός ο φορέας ενισχύεται με τα απαραίτητα οικονομικά, για να συμβάλει ώστε να γίνει πιο δίκαιη η κατανομή των βαρών της συμφοράς του τόπου μας. Με ποιο τρόπο μπορεί να γίνει; Μπορεί να γίνει με τη μετακίνηση των βαρών, δηλαδή με τη φορολογία πάνω στα κέρδη και υπερκέρδη; Είναι ένα ερώτημα το οποίο πρέπει να απαντήσουμε και να απαντήσουμε θετικά, διότι είναι αδιανόητο μερικοί να έχουν υπερκέρδη από τη συμφορά και μερικοί να μην μπορούν να λειτουργήσουν τις επιχειρήσεις που είχαν προηγούμενα στα κατεχόμενα. Άλλος τρόπος μπορεί και πρέπει να είναι η διασφάλιση της φερεγγυότητας των προσφύγων -και ιδιαίτερα των πληγέντων επιχειρηματιών- έτσι που να μπορούν να υποθηκεύουν τις περιουσίες τους και να μπορούν να δανειζονται.

Εν πάση περιπτώσει, η δική μας πλευρά θα συμβάλει θετικά, ώστε να ψηφιστούν συγκεκριμένοι τρόποι μετακίνησης των βαρών από τους ώμους των πληγέντων στους ώμους των μη πληγέντων. Και πρέπει να πω ότι εμείς θα βοηθήσουμε ώστε και οι φτωχές οικογένειες, ανεξάρτητα από το αν είχαν περιουσία ή όχι, αν είχαν επιχείρηση ή όχι, να τύχουν μιας καλύτερης μεταχείρισης, έτσι που να μπορέσουν να ξεπεράσουν τα τρομερά εμπόδια και τις τρομερές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες αυτές για την αποκατάσταση των παιδιών τους, για τη μόρφωση των παιδιών τους, για την εκπλήρωση όλων των αναγκαίων προϋποθέσεων που θα συμβάλουν, ώστε η ζωή τους να είναι περισσότερο άνετη, για να μπορέσουμε τέλος πάντων να αντιμετωπίσουμε τις κρίσιμες αυτές στιγμές που επιβάλλουν την αντοχή και την αγωνιστική διάθεση του λαού μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που έχει μπροστά του το Σώμα είναι ο Προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα περιοριστώ στο θέμα και δε θα ασχοληθώ με τα προσφυγικά προβλήματα. Θα μπορούσα και εγώ να πω πολλά γύρω από αυτά τα θέματα, αλλά νομίζω ότι δεν είναι της ώρας να συζητήσουμε αυτά τα θέματα. Θα υπάρξουν ευκαιρίες.

Θα 'θελα να σταθώ ειδικά στο θέμα αυτό του Προϋπολογισμού του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Έχει παρουσιαστεί καθυστέρηση στην εγκαθίδρυση αυτού του φορέα; Έχω τη γνώμη ότι τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών, αλλά και το ίδιο το Σώμα και οι αρχηγοί των κομμάτων, στις συσκέψεις που για χρόνια

είχαν μαζί με τους ενδιαφερόμενους, είχαν καταλήξει ότι για την αντιμετώπιση, για τη μελέτη αυτών των προβλημάτων θα 'πρεπε να δημιουργηθεί ένας κεντρικός φορέας. Και υπήρξε και συμφωνία και των ενδιαφερομένων γι' αυτό. Πότε είναι που το Σώμα αυτό ψήφισε τη σχετική νομοθεσία, για να μπορεί να εγκαθιδρυθεί ένας τέτοιος φορέας; Το Σώμα αυτό ψήφισε αυτή τη νομοθεσία την 21η Ιουλίου του 1989, πριν από ένα χρόνο. Κατά συνέπεια πριν από την ημερομηνία αυτή κεντρικός φορέας ισότιμης κατανομής βαρών δεν μπορούσε να δημιουργηθεί. Κατά συνέπεια, αν έχει να μεμφθεί κάποιος για το ότι έχει καθυστερήσει αυτό το θέμα, δε θα 'πρεπε να μέμφεται τη σημερινή κυβέρνηση. Και μάλιστα όταν θυμούμαστε ότι έχουν περάσει 16 χρόνια και δεν έχει αντιμετωπιστεί το θέμα αυτό, εγώ θα 'λεγα ότι, ύστερα από 16 χρόνια -έστω και τώρα- γίνεται το πρώτο βήμα. Αυτό είναι το πρώτο σημείο που ήθελα να θίξω, κύριε Πρόεδρε.

Το δεύτερο σημείο είναι το ακόλουθο:

Ο προϋπολογισμός αυτός τον οποίο έχουμε μπροστά μας έχει ως στόχο την αντιμετώπιση του προβλήματος της ίσης κατανομής βαρών; Η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα είναι αρνητική. Ο σημερινός προϋπολογισμός είναι για να καλύψει τα έξοδα σύστασης και λειτουργίας αυτού του φορέα. Κατά συνέπεια δεν μπορούσε σήμερα να υπάρχει οποιοδήποτε σχέδιο. Εκείνο που είναι ορθό και δίκαιο να λεχθεί είναι αυτό που λέγεται και στην Έκθεση της Επιτροπής, ότι θα πρέπει ο φορέας αυτός να αρχίσει ουσιαστικά τη δουλειά του και να παρουσιάσει σχέδια προς αυτή την κατεύθυνση. Αν δε η Βουλή ενδιαφέρεται -και πιστεύω ότι ενδιαφέρεται- θα μπορούσε και αυτή να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση, εισηγούμενη και η ίδια σχέδια τα οποία θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν αυτό το πρόβλημα.

Κατά συνέπεια έχω τη γνώμη ότι δεν πρέπει αυτά τα πράγματα να αναμένονται μόνο από το φορέα ή την Εκτελεστική Εξουσία, αλλά προς αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσε να διαδραματίσει και η ίδια η Βουλή το ρόλο της και για την επίτευξη, αν θέλετε, της εισαγωγής σχεδίων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τα οποία εμπίπτουν κάτω από αυτό το κεφάλαιο. Και θα 'θελα να υπογραμμίσω το «εμπίπτουν κάτω από αυτό τον προϋπολογισμό», «κάτω από αυτό το φορέα», διότι ο φορέας αυτός δεν έχει συσταθεί για να αντιμετωπίσει όλα τα προσφυγικά προβλήματα. Πλείστα προσφυγικά προβλήματα αντιμετωπίζονται και μέσω των προϋπολογισμών -και ιδιαίτερα του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ, τον οποίο κάθε χρόνο έχει μπροστά της και ασχολείται μ' αυτόν η Βουλή. Κατά συνέπεια έτσι έχουν τα πράγματα αναφορικά με το θέμα το οποίο συζητούμε σήμερα.

Όσον αφορά τα άλλα προσφυγικά προβλήματα, έχω τη γνώμη ότι θα δοθεί η δυνατότητα, τόσο κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, αλλά και με άλλα θέματα που είναι εγγεγραμμένα, να τα συζητήσουμε. Εκείνο που πρέπει να κάνουμε, αν θέλουμε να βοηθήσουμε, είναι αυτό που εισηγείται και η Επιτροπή Οικονομικών, να ζητήσουμε δηλαδή να επισπευσθεί η μελέτη και να ετοιμαστούν συγκεκριμένα σχέδια για την αντιμετώπιση των βαρών, για την ισότιμη κατανομή των βαρών εκείνων που έχουν υποστεί εξαιτίας της εισβολής και της κατοχής. Κατά συνέπεια, εδώ είναι ο στόχος, αυτό είναι το περιεχόμενο και ο ρόλος του φορέα και όχι κάποιος άλλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, όπως η ίδια η Επιτροπή Οικονομικών διατυπώνει στην τελευταία παράγραφο της Έκθεσής της, η Εκτελεστική Εξουσία πρέπει να ενεργοποιηθεί, να δραστηριοποιηθεί άμεσα προς την κατεύθυνση που συγκεκριμένα η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής τονίζει, για την εκπλήρωση της πραγματικής αποστολής του φορέα, η οποία είναι η ανακούφιση των πληγέντων από την τουρκική εισβολή και η ισότιμη κατανομή των οικονομικών βαρών που έχουν προκύψει από αυτή.

Γιατί, και πάλι σίγουρα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, το ποσό των £40,500 είναι ευτελιστικό, για να μην πούμε και γελοίο και μόνο σκοπό έχει τη συντήρηση του Φορέα της Ίσης Κατανομής Βαρών. Είναι δηλαδή ουσιαστικά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, έξοδα παραστάσεως. Όμως πρέπει να τονίσουμε κάποιες διακηρυγμένες θέσεις όχι για το γενικότερο προσφυγικό πρόβλημα, που σωστά έθεσε ο κ. Σολωμής, από μέρους της νυν κυβερνητικής πλευράς, αλλά ειδικότερα πάνω στον τομέα της ίσης κατανομής βαρών.

Ο Πρόεδρος Βασιλείου συγκεκριμένα υποσχέθηκε και προεκλογικά και από αυτό τούτο το Σώμα κατά την ημέρα της εγκαθίδρυσής του πως μέσα στο 1990 θα λειτουργούσε ο Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών. Και όταν αντιπροσωπεία του ΣΙΤΟΠ τον επισκέφτηκε το Δεκέμβρη του 1989, είπε πως σίγουρα, χωρίς καμιά περαιτέρω καθυστέρηση, μέσα στο 1990 θα ήταν πια λελυμένο οριστικά και ανέκκλητα το θέμα της ίσης κατανομής των βαρών.

Και όταν, συρόμενη ουσιαστικά, η Εκτελεστική Εξουσία κατέθεσε τη σχετική νομοθεσία που επιψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή, πέρασε από τότε ενάμισης χρόνος για να έρθει με το διάγραμμα, το πλαίσιο αυτό το οποίο μας έφερε, για την ίση κατανομή βαρών και να μας πει ότι προχωρούμε κανονικά και ομαλά προς την κατεύθυνση της ίσης κατανομής βαρών. Και το ερώτημα που τίθεται είναι: Τέθηκε κάποιο διάγραμμα λειτουργίας, εξαγγέλθηκε κάποιο διάγραμμα, καθορίστηκαν τα πλαίσια δραστηριοτήτων αυτού του περιβόητου φορέα ή απλώς τον λειτουργήσαμε εική και ως έτυχε, για να του δώσουμε κάποια λειτουργικά έξοδα και να ρίξουμε έτσι κάποια στάχτη στα μάτια των προσφύγων και να πούμε ότι τα πάντα λειτουργούν ομαλά προς την κατεύθυνση της ίσης κατανομής βαρών;

Δυστυχώς φοβούμαι, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως εκεί είναι που οδηγεί το πράγμα η Εκτελεστική Εξουσία, γι' αυτό και την καλούμε να εγκύψει το γρηγορότερο, όπως και η ίδια η Επιτροπή άλλωστε αναφέρει, πάνω στα θέματα αυτά τα οποία καθορίσαμε: Του προσδιορισμού λειτουργικότητας προγράμματος και διαγράμματος και των πλαισίων δραστηριότητας. Γιατί ήδη ο ίδιος ο φορέας έχει τοποθετηθεί και έχει δώσει το αναγκαίο στίγμα προς την Εκτελεστική Εξουσία η οποία κωφεύει και κάνει πως δεν το καταλαβαίνει.

Να πούμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αυτά που είπε ο κ. Σολωμής, το θεωρούμε περιττό. Να μιλήσουμε για πανάθλιες οικιστικές συνθήκες στα τουρκοκυπριακά σπίτια που καθημερινά βλέπουμε; Να πούμε ότι τα σπίτια τους κλείνονται ουσιαστικά με αιώρες, με κούνιες, οι οποίες στην πραγματικότητα δεν κλειδώνουν και είναι ανοιχτές σε οποιοδήποτε θελήσει να εισελάσει σ' αυτές; Είναι σχήμα λόγου που δε θέλω να το πω, γιατί είναι πραγματικότητα άλλωστε. Να πω πως υπάρχουν δυόμισι χιλιάδες αιτήσεις για απόκτηση ιδιόκτητης στέγης που καθυστερούν; Τα έχουμε πει άλλωστε πολλές φορές τούτα. Να πούμε πως υπάρχουν

άλλες δέκα χιλιάδες αμφισβητούμενες αιτήσεις για απόκτηση ιδιόκτητης στέγης; Και αυτό είναι ίσως γνωστό στην Εκτελεστική Εξουσία.

Πρέπει όμως να πούμε πως επιβάλλεται, επέστη πια ο χρόνος, να καταργήσουμε την οροφή των στεγαστικών επιδοτήσεων και για τα νέα ζευγάρια. Θα πρέπει επίσης να τονίσουμε πως επιβάλλεται να παρασχεθούν άτοκα σπουδαστικά δάνεια για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στα παιδιά των προσφύγων που επιτυγχάνουν στις κρατικές εξετάσεις για πανεπιστημιακές σπουδές. Να τονίσουμε ακόμα το αίτημα του προσφυγικού δυναμικού της μεσαίας τάξης, όπως τόνισε συγκεκριμένα ο συνάδελφος Αλέξης Γαλανός, πως επιβάλλεται να δοθούν φορολογικές πιστώσεις στους πρόσφυγες, απαλλαγή από τα μεταβιβαστικά τέλη για περιουσία που αποκτήθηκε στην ελεύθερη Κύπρο μέχρι και £70,000 με αναδρομική ισχύ, από το '74 ακόμα, απαλλαγή των μεταβιβαστικών τελών για τις κατεχόμενες περιουσίες και άμεση κατάθεση κάποιου συγκεκριμένου ποσού της τάξης μερικών εκατομμυρίων στο Φορέα για Ίση Κατανομή Βαρών και οπωσδήποτε επιβολή ουσιαστικών τελών πάνω στην υπεραξία της γης, για να μπορέσουν και οι πρόσφυγες των μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων να πιστέψουν πως κάποτε έρχεται κάποια ουσιαστική κρατική βοήθεια και όχι επιδότηση των εξόδων παραστάσεως των μελών του φορέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι με κάποια καθυστέρηση ασφαλώς που υποβάλλεται για ψήφιση ο Προϋπολογισμός για το Φορέα της Ίσης Κατανομής των Βαρών. Είναι επίσης γεγονός ότι 16 χρόνια μετά την τραγωδία τα βάρη έμειναν περίπου αποκλειστικά στους ώμους των προσφύγων, ενώ άλλων η αξία και η υπεραξία των περιουσιών τους πολλαπλασιάστηκε.

Δεν πρόκειται να ασκήσουμε, όπως ποτέ δεν ασκήσαμε, μηδενιστική κριτική. Είναι γεγονός ότι και από τις προηγούμενες κυβερνήσεις και απ' αυτή την κυβέρνηση έγιναν και γίνονται έργα για τους πρόσφυγες και δε θα τα αρνηθούμε. Ωστόσο έχουμε τη γνώμη ότι μπορούν να γίνουν περισσότερα έργα και μάλιστα πιο σύντομα.

Όταν μιλούμε για τις πλουσιότερες επιχειρηματικές τάξεις αυτού του λαού, σπάνια ακούμε ότι τα ταμεία της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν αντέχουν άλλα κίνητρα, δεν αντέχουν άλλες επιδοτήσεις, δεν αντέχουν άλλες απαλλαγές από φόρους και δασμούς και τέλη. Όταν όμως, κύριε Πρόεδρε, φτάσουμε στα αιτήματα των προσφύγων και των εργαζομένων αυτού του τόπου, εκεί μονίμως συναντούμε πάντοτε, ανέκαθεν, το επιχείρημα ότι η οικονομία μας έχει περιορισμένα όρια και δεν μπορεί να αντέξει μεγαλύτερη επιβάρυνση.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν προβλήματα -σωστά ελέχθη- και για τη στέγαση. Είναι οι συνοικισμοί Τσιακκιλερού, Κόκκινων, μια σειρά ολόκληρη και τα τουρκοκυπριακά σπίτια, όπου είναι άθλιες οι συνθήκες. Είναι πρόσφυγες που ακόμα αντιμετωπίζουν πρόβλημα δραστηριοποίησης είναι η μεσαία τάξη προσφύγων που έχει συνθλιβεί μέσα από τις βιοτικές ανάγκες. Και περιμένουμε ανάμεσα στα προβλήματα των προσφύγων και του πολλαπλασιασμού του πλούτου αρκετών άλλων να λειτουργήσει με ένα ρόλο παρεμβατικό αυτός ο Φορέας της

Ίσης Κατανομής των Βαρών. Περιμένουμε η κυβέρνηση, αφού πάρει τις πολιτικές αποφάσεις, να αναθέσει την εκτέλεσή τους στο Φορέα Ίσης Κατανομής των Βαρών, ώστε να σμικρυνθεί το χάσμα ανάμεσα στους υποφέροντες πρόσφυγες και τους πλούσιους που έγιναν πλουσιότεροι λόγω της κατοχής και της προσφυγιάς εκείνων που έγιναν πρόσφυγες.

Λέχθηκε, κύριε Πρόεδρε, ότι θα πρέπει η Επιτροπή Προσφύγων και η Βουλή να καταθέσουμε εισηγήσεις στην κυβέρνηση και να μην περιμένουμε μόνο από την κυβερνητική πλευρά την ετοιμασία σχεδίων. Κύριε Πρόεδρε, αυτό είναι σωστό, αλλά αμφιβάλλω αν μπορεί να γίνει. Γιατί η Βουλή δεν έχει τις υπηρεσίες, δεν έχει τους εμπειρογνώμονες, δεν έχει τα μέσα για να μπορέσει να εκπονήσει ολοκληρωμένα σχέδια. Εκείνο το οποίο πρέπει και μπορούμε να κάνουμε είναι να ασκήσουμε αποφασιστική πολιτική πίεση, για να γίνουν περισσότερα και γρηγορότερα για τους πρόσφυγες.

Λέχθηκε επίσης και κάτι άλλο με το οποίο δε διαφωνώ, θα ήθελα όμως κάτι να συμπληρώσω. Λέχθηκε ότι γίνεται κινητοποίηση για διάφορα άλλα προβλήματα, αλλά δε γίνεται κινητοποίηση για το 1/3 του λαού μας που υποφέρει λόγω της προσφυγιάς. Εγώ θα πρόσθετα και θα έλεγα: Για το 1/3 του λαού που υποφέρει, τους πρόσφυγες, δεν κινητοποιούμαστε εμείς οι ίδιοι. Γιατί θα πρέπει να έχουμε την απαίτηση να κινητοποιούνται τα υπόλοιπα 2/3, αν εμείς δεν κινητοποιούμαστε αγωνιστικά, μαχητικά, για να διεκδικήσουμε εκείνα που πιστεύουμε ότι είναι προσφυγικά αιτήματα και που δικαιούμαστε; Άρα, αν οι πρόσφυγες έχουμε αιτήματα -και πιστεύω ότι έχουμε αιτήματα- είναι αιτήματα τα οποία μας συγκεντρώνουν όλους και μας φέρνουν σε ένα σημείο συνάντησης, αλλά ταυτόχρονα και διεκδίκησης. Και αν εμείς οι πρόσφυγες δε διεκδικήσουμε μαχητικά τα δικαιώματά μας, αμφιβάλλω κατά πόσο ποτέ θα τείνει ευήκοον ους οποιαδήποτε κυβέρνηση και θα στέρξει να ικανοποιήσει, στο βαθμό που πρέπει, τα αιτήματά μας, αν εμείς δεν αγωνιζόμαστε στο βαθμό που πρέπει, για να τα διεκδικήσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα ζητούσα το λόγο, διότι θεωρούσα από την αρχή ότι το νομοσχέδιο έχει ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο. Και αυτό το περιεχόμενο όπως αναπτύχθηκε και από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών, είναι ο λειτουργικός προϋπολογισμός του φορέα. Όμως επειδή λέχθηκαν πολλές και διάφορες απόψεις και έχει πάρει το θέμα μια έκταση, έτσι έκρινα αναγκαίο να διευκρινίσω μερικά πράγματα.

Πρώτα πρέπει να πω ότι στην Επιτροπή Προσφύγων δεν εκκρεμεί κανένα νομοσχέδιο που να έχει σχέση με τη λύση αυτών των προβλημάτων. Έτσι να μη θεωρείται ότι κατατέθηκαν νομοσχέδια και καθυστερούν κάποιοι να τα δουν. Η Επιτροπή Προσφύγων δεν έχει κανένα νομοσχέδιο που εκκρεμεί μπροστά της ούτε πρόταση νόμου.

Το δεύτερο θέμα που θέλω να διευκρινίσω είναι: Υπάρχει πρόβλημα; Ασφαλέστατα υπάρχει. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι το αίτημα για την ίση κατανομή βαρών το ήγειραν πρώτοι και καλύτεροι οι πρόσφυγες στα συνέδριά τους. Σε όλα τα συνέδριά τους ήταν ένα από τα αιτήματα.

‘Όμως, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτσι απλά τα θέματα. Μερικοί συνάδελφοι φρόντισαν είτε να μηδενίσουν το έργο που έγινε είτε να απλοποιήσουν τα γεγονότα. Αυτή τη στιγμή ακούγονται απόψεις που φθάνουν μέχρι του σημείου ότι: «Είχα παρουσία και τη μεγιστοποιώ στα κατεχόμενα και ζητώ τώρα αποζημίωση υπό μια ή άλλη μορφή.» Και γιατί; «Διότι οι άλλοι έχουν. Εγώ γιατί να μην έχω;»

Αυτό το θέμα είναι απλό; Είναι έτσι τόσο σκέτο; Είναι μόνο οικονομικό ή έχει ευρύτερες επιπτώσεις και ευρύτερη σημασία; Δεν είναι έτσι τόσο απλό το θέμα. Ακούμε και απόψεις που λένε: Εντάξει, οι πρόσφυγες παίρνουν πολλά. Έπιασαν τόσα και τόσα, μας είπαν σε μια σύσκεψη της Επιτροπής και μεγιστοποιώντας αυτό το θέμα θέλουν να δείξουν ότι οι πρόσφυγες καλά την έχουν και είναι οι άλλοι που υποφέρουν. Ούτε αυτό είναι σωστό και ούτε έτσι απλό είναι το θέμα.

Δε λέω ότι δεν υπάρχουν περιπτώσεις που ωφελήθηκαν οι πρόσφυγες. Αλλά δε λέω κιόλας ότι οι πρόσφυγες έλυσαν τα προβλήματά τους ή ότι λύσαμε το προσφυγικό. Είναι εύκολο να το λύσουμε το προσφυγικό;

Περισσότερο πρέπει να σας πω ότι δεν αισθάνομαι άνετα -και νιώθω την ανάγκη να το πω- όταν ακούω τέτοιες απόψεις από πρόσωπα που άσκησαν εκτελεστική εξουσία, όπως ο συνάδελφος κ. Στυλιανού, που για τόσα χρόνια ήταν στην κυβέρνηση, έκαμε μάλιστα και Υφυπουργός των προσφύγων και όχι μόνο δεν έλυσε αυτά τα προβλήματα, αλλά ούτε θεσμικά δεν άνοιξε το δρόμο για να λυθούν, και τώρα μας λέει ότι η τωρινή κυβέρνηση στα δύομισι χρόνια δεν έκαμε το ένα και το άλλο.

Δε λέω ότι η κυβέρνηση έκαμε αυτά που θέλουμε ή, αν θέλετε, αυτό που ήταν δυνατό και που έπρεπε. Δεν είναι αυτό το σημείο. Το σημείο είναι ότι, όταν συζητούμε αυτά τα θέματα σε αυτό το βήμα, πρέπει να μας διακρίνει το στοιχείο της σύνεσης, της αντικειμενικότητας και, ξανατονίζω, της υπευθυνότητας. Εγώ λέω ότι έχουμε πάρα πολλά προβλήματα στο χώρο των προσφύγων. Πάρα πολλά. Αλλά δεν είναι με αυτό τον τρόπο που θα δώσουμε λύσεις. Σίγουρα τα προβλήματα θέλουν αντιμετώπιση. Αλλά θέλουν μελέτη, για να δώσουμε τέτοιες λύσεις που να λύουμε και όχι να δημιουργούμε πρόσθετα πολύ περισσότερα και μάλιστα άλλα προβλήματα που να άπτονται του γενικότερου αγώνα που διεξάγουμε.

Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κλείσω αυτή την αναφορά στο θέμα, λέγοντας ότι το θέμα που συζητούμε είναι τα λειτουργικά έξοδα του φορέα και εκείνο που το Σώμα πρέπει να κάμει είναι να τονίσει με έμφαση αυτό που διαλαμβάνει η Έκθεση. ‘Ότι δηλαδή αναμένουμε από τους αρμόδιους να κάμουν τις αναγκαίες μελέτες, για να βάλουν κάτω τα σχέδια με τα οποία θα μπορέσει να επιτευχθεί αυτός ο στόχος που ονομάζουμε «ίση κατανομή βαρών» και διά της ίσης κατανομής βαρών να δοθεί λύση σε βασικά προβλήματα, όπως αυτά που λέχθηκαν για τη φερεγγυότητα και για τόσα άλλα. Διότι οι πρόσφυγες έχουν τις περισσότερες περιουσίες, δεν μπορούν να κάνουν αυτά που κάνουν στις ελεύθερες περιοχές, δηλαδή να πωλήσουν, να υποθηκεύσουν κτλ.

Πρέπει να βρεθεί μηχανισμός και μέσα διά των οποίων θα μπορεί να μπει στην πράξη αυτό το σύνθημα περί ίσης κατανομής των βαρών. Και, όπως λέχθηκε, αυτό μπορεί να γίνει είτε με τον κρατικό προϋπολογισμό, δηλαδή με ανάλογα κονδύλια και σχέδια αντιμετώπισης διάφορων προβλημάτων είτε με ανάλογα

φορολογικά μέτρα στα κέρδη και τα υπερκέρδη, για να δούμε πώς εξασφαλίζουμε τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για να εφαρμόσουμε στην πράξη αυτό που όλοι θέλουμε και όλοι λέμε, την ίση κατανομή των βαρών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Κύριε Γαλανέ, να πρωτολογήσει ο κ. Χατζηγιάννης και να δευτερολογήσετε εσείς.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε θα εξασκήσω το δικαίωμά μου, κύριε Πρόεδρε. Μπορεί να μιλήσει ο κ. Χατζηγιάννης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρώ τη σημερινή νομοθεσία που είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε συνέχεια του εμπαιγμού των προσφύγων, εμπαιγμού ο οποίος ξεκίνησε με την ψήφιση του νόμου για την ίδρυση αυτού του φορέα.

Θυμάστε καλά ότι ο νόμος αυτός είχε ψηφιστεί παραμονές προεδρικών εκλογών και κάτω από την πίεση των διάφορων οργανώσεων, ιδιαίτερα των οργανώσεων εκείνων που είχαν ακίνητη περιουσία στα κατεχόμενα.

Ίση κατανομή των βαρών. Σε ποια επίπεδα μπορεί να εύρει έστω και ένας παράδειγμα εφαρμογής αυτής της ίσης κατανομής βαρών; Άνθρωποι οι οποίοι είχαν το νοικοκυριό τους, το αυτοκίνητό τους, από τη μια μέρα στην άλλη βρέθηκαν σε κατάσταση πείνας. Μέχρι και σήμερα ακόμα ο μεγαλύτερος αριθμός δεν μπόρεσε να εξασφαλίσει κάποια στέγη για τις οργανικές οικογένειες. Συνέχεια αυτός ο κόσμος, αντί να βοηθάται στην εκπλήρωση αυτού του στόχου, ταλαιπωρείται σε όλα τα επίπεδα.

Στο πρώτο στάδιο, απέκτησαν στέγη εκείνοι οι οποίοι ήταν πιο κοντά σ' εκείνους που αποφάσιζαν. Όταν τελικά εξαντλήθηκε εκείνος ο κατάλογος και άρχισε να διευρύνεται ο αριθμός των ατόμων εκείνων που έπρεπε να στεγαστούν, μπήκαν άλλα κριτήρια. Τα εισοδηματικά κριτήρια. Και εκείνα ερμηνεύονται όπως θέλει ο καθένας.

Στην πραγματικότητα αυτοί οι οποίοι πληρώνουν τη νύφη με την ύπαρξη των εισοδηματικών κριτηρίων, αφού θέλετε να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας, είναι οι υπάλληλοι των οποίων το εισόδημα είναι ξεκάθαρο και πολύ γνωστό. Όλοι οι άλλοι μπορεί να κερδίζουν χιλιάδες λίρες, όμως δεν μπορεί να υπάρξει οποιαδήποτε μαρτυρία για το ύψος του εισοδήματός τους. Ένας υπάλληλος ο οποίος παίρνει £300 θα πρέπει να βάλει τη γυναίκα του να κάμει ψεύτικη ένορκη δήλωση ότι σταμάτησε να εργάζεται, για να μπορέσει σε κάποια προθεσμία να εγκριθεί. Γιατί να εξωθούμε τους πολίτες να γίνονται ψεύτες σ' αυτό τον τόπο; Γιατί επιτέλους δεν αντιλαμβανόμαστε ότι ένα εισόδημα των £300 δε μαρτυρά κάποια ευμάρεια σ' αυτό τον άνθρωπο και έχει ανάγκη κάποιας στέγασης;

Πρέπει λοιπόν να καταργηθούν τα εισοδηματικά κριτήρια. Δε λέω ότι θα στεγαστούν όλοι την ίδια μέρα. Ας υπάρξει κάποια σειρά. Δε λέει κανένας ότι

πρέπει να αρχίσουμε από τους πλούσιους, αλλά ο εμπαιγμός εκείνος και η ταλαιπωρία του κόσμου, η αστυνόμευση που γίνεται κάθε μέρα του πολίτη αν εργάζεται ή δεν εργάζεται και να τον παρακολουθούν, για να μην μπορέσει να εγκριθεί η αίτησή του, πρέπει να σταματήσει.

Ιδιαίτερα σ' αυτόν τον τομέα υπενθυμίζω ότι το εισόδημα της γυναίκας με κανένα τρόπο δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό των εισοδηματικών κριτηρίων.

Τουρκοκυπριακές περιουσίες:

Ξέρουμε όλοι ότι πράγματι η περιουσία η οποία βρίσκεται σήμερα υπό κατοχή είναι μεγαλύτερη της περιουσίας που άφησαν οι Τουρκοκύπριοι στο Νότο. Αυτό είναι κατανοητό και όλοι το ξέρουμε. Ερωτώ όμως: Έχει πάρει κανένας γεωργός που είχε περιουσία στα κατεχόμενα τουρκοκυπριακό κλήρο σήμερα στο Νότο; Μα είμαστε, κύριοι, μικρός λαός και ξέρουμε πρόσωπα και πράγματα. Σήμερα την περιουσία στο Νότο την έχουν πάρει βασικά οι ακτήμονες. Και δυστυχώς έχουν μπει άλλα κριτήρια -όχι εκείνα τα αντικειμενικά, αλλά κριτήρια υποκειμενικά. Και δυστυχώς αυτή η δυσμενής διάκριση συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Άρχισε επιτέλους να γίνεται η αντικατάσταση των σπιτιών, ιδιαίτερα στους συνοικισμούς εκείνους οι οποίοι έχουν κτιστεί με χαμηλό κόστος. Όμως και σ' αυτό το σημείο η Εκτελεστική Εξουσία παρουσιάζει όλη τη σκληρότητά της. Αν κάποιου η κατοικία του στοίχισε μέχρι £1,500, βάσει των κυβερνητικών αποφάσεων δικαιούται αντικατάσταση της κατοικίας. Αν είναι £1,510 δε δικαιούται, έστω και αν θα πέσει πάνω του αυτό το σπίτι.

Πρέπει να παραδειγματιστούμε, κύριοι συνάδελφοι, από ό,τι έχει γίνει σε άλλες χώρες σε ανάλογες περιπτώσεις. Και σίγουρα δεν είμαστε οι πρώτοι που δεχθήκαμε καταστροφές ούτε και οι πρώτοι που δεχθήκαμε κατοχή. Ξέρω ότι στη Γερμανία, μετά τα γεγονότα του πολέμου, σε κάθε μεταβίβαση περιουσίας ένα ποσό έμπαινε σε κοινό ταμείο για ανακούφιση εκτοπισθέντων. Σ' αυτό τον τόπο περιουσίες απέκτησαν υπεραξία, ενώ άλλοι έγιναν φτωχότεροι, χωρίς κανένας να συγκινηθεί και να προνοήσει όχι για αποζημιώσεις, για να μην υπάρχει παρεξήγηση, αλλά οπωσδήποτε για παροχή κάποιας ανακούφισης.

Όμως αυτό το Σώμα τελευταία απλόχερα ψήφισε το νόμο για τα κεφαλαιουχικά κέρδη και έχασε το κράτος πολλά εκατομμύρια λίρες. Όμως οι πρόσφυγες, οι οποίοι από τη μέρα που έγιναν πρόσφυγες έχασαν κάθε περιουσιακό στοιχείο και σήμερα προσπαθούν να αποκτήσουν εκείνα τα οποία έχασαν, πρέπει να φορολογούνται με το ίδιο ποσοστό φορολογίας χωρίς καμιά έκπτωση; Δηλαδή, έχασες το σπίτι σου με την εισβολή, χωρίς να ευθύνεσαι, πάεις σήμερα να αποκτήσεις σπίτι και πρέπει να πληρώσεις φορολογία για εκείνο το σπίτι που έχασες. Έχασες το ψυγείο σου, έχασες τον οικιακό εξοπλισμό σου, πρέπει την επόμενη μέρα που θα πάεις να αγοράσεις νέο εξοπλισμό, και για το γραφείο σου ακόμα, να πληρώσεις φορολογία. Καμιά φορολογική απαλλαγή.

Πρέπει να σας πω και κάτι άλλο. Ενώ δεν υπάρχει φορολογική απαλλαγή για το φτωχό τον κόσμο, υπάρχει φορολογική απόσβεση -και δίκαια υπάρχει- εκεί που έχουν χαθεί εργοστάσια. Αλλά πρέπει να επεκταθεί. Δηλαδή, αν κάποιος έχει χάσει το εργοστάσιό του στα κατεχόμενα, δικαιούται να συμψηφίσει σήμερα και να αποσβέσει αυτή τη ζημιά του, ενώ δε δικαιούται να το κάμει οποιοσδήποτε έχει χάσει άλλα εισοδήματα. Είπα ότι είναι δίκαιο αυτό το μέτρο, αλλά εισηγούμαι ότι πρέπει να επεκταθεί και στους άλλους.

Η ευθύνη βασικά για την παροχή κονδυλίων για ανακούφιση των προσφύγων σίγουρα είναι στους ώμους της κυβέρνησης, διότι το Σώμα αυτό δε δικαιούται να υποβάλλει προτάσεις νόμου που θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Υπάρχουν όμως προτάσεις νόμου οι οποίες είναι κατατεθειμένες ενώπιον του Σώματος, ιδιαίτερα στην Επιτροπή Οικονομικών, οι οποίες δεν έχουν κανένα πρόβλημα συνταγματικότητας και οπωσδήποτε μπορούν να ανακουφίσουν σε μεγάλο βαθμό τον προσφυγικό κόσμο.

Μια τέτοια πρόταση είναι εκείνη που έχει αναφερθεί από τον κ. Σολωμή, της απαλλαγής από τα τέλη του Κτηματολογίου κατά τη μεταβίβαση. Μια άλλη πρόταση είναι για φορολογική έκπτωση πάνω στο εισόδημα του πρόσφυγα και άλλες προτάσεις οι οποίες δεν είναι του παρόντος να τις αναφέρουμε.

Είμαι βέβαιος ότι με το άνοιγμα της Βουλής και ενόψει και της συζήτησης των φορολογικών μέτρων της κυβέρνησης είναι η κατάλληλη στιγμή να εξεταστούν και εκείνες οι προτάσεις νόμου.

Θέλω να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, παρόλο που έχω πολλά στις σημειώσεις μου να πω, αλλά δε θέλω να ταλαιπωρήσω το Σώμα, λέγοντας ότι ο Προϋπολογισμός του ΤΑΕΠ, αν ριξουμε μια ματιά, είναι γύρω στα £40 εκατομμύρια. Ξέρετε τι ποσό πηγαίνει στους πρόσφυγες; Όχι πέραν των πέντε-έξι εκατομμυρίων λιρών. Όλα τα υπόλοιπα κονδύλια, με αφορμή το ότι διαμένουν κάποιοι πρόσφυγες σε κάποια κοινότητα, χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση άλλων έργων. Έργα τα οποία ασφαλώς πρέπει να εκτελεστούν, αλλά οπωσδήποτε όχι από τον προϋπολογισμό των προσφύγων.

Ένα τελευταίο πρόβλημα είναι το θέμα της αρρενογονίας που ακολουθείται από την κυβέρνηση ως κριτήριο στέγασης των προσφύγων. Νομίζω ότι αυτό το μέτρο ενέχει και πολιτικούς κινδύνους και πρέπει να εγκαταλειφθεί. Δεν μπορεί δηλαδή να θεωρούνται πρόσφυγες μόνο τα τέκνα των αρρένων προσφύγων. Πρέπει το μέτρο αυτό να επεκταθεί και στα παιδιά των θυγατέρων των προσφύγων, διότι διαφορετικά συνεχώς και από μόνοι μας θα περιορίζουμε τον προσφυγικό κόσμο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα χρησιμοποιούσα το δικαίωμα της δευτερολογίας, αν δε χρειαζόταν να δώσω κάποιες επιβεβλημένες απαντήσεις σε μερικούς συναδέλφους, οι οποίοι εισήλθαν σε κάποια θέματα παλαιών εποχών και μάλιστα υπήρξαν πολύ άδικοι στις τοποθετήσεις τους.

Πρώτα-πρώτα θα ήθελα να πω ότι τα προσφυγικά προβλήματα πρέπει να αντιμετωπίζονται απ' αυτό το Σώμα υπερκομματικά, διότι αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος για να προωθούμε τα προβλήματα των προσφύγων μας. Αλίμονο αν σε θέματα προσφύγων, που όλοι πρέπει να συμφωνούμε, και σε θέματα καυτά τα οποία αντιμετωπίζει σήμερα ο προσφυγικός μας κόσμος έχουμε έντονες διαφωνίες, με αποτέλεσμα να καθυστερούν οι απαραίτητες ενέργειες για επίλυση αυτών των προβλημάτων.

Λέχθηκε από μερικούς συναδέλφους ότι: «Ξέρετε, πέρασαν 16 χρόνια και τώρα μέμφεστε, κύριοι του ΔΗ.ΚΟ. ή κύριοι Βουλευτές άλλων κομμάτων, την

κυβέρνηση Βασιλείου, διότι δεν έχει υλοποιήσει μέσα σε δυόμισι χρόνια ορισμένα πράγματα.» Μάλιστα, πέρασαν 16 χρόνια. Όμως η κυβέρνηση Κυπριανού έκανε πάρα πολλά για τους πρόσφυγες και προπαντός δεν υποσχέθηκε ποτέ πράγματα τα οποία δεν ήταν σε θέση να εκτελέσει. Υπήρχαν τεράστια προβλήματα και όλοι τα γνωρίζουμε. Γνωρίζουμε την κατάσταση που υπήρχε το 1974, όταν η Κύπρος, ο τόπος μας, μετά την εισβολή έδινε την εικόνα καμένης γης. Μια καταστρεμμένη πατρίδα. Έγιναν πάρα πολλά. Μπορούσαν να γίνουν πολύ περισσότερα. Όμως έγινε ένα πολύ μεγάλο έργο. Επομένως δεν είναι σωστό να γίνεται αυτή η σύγκριση και να λέμε: «Ξέρετε, γιατί μέμφεστε γι' αυτά τα θέματα, που δεν έγιναν τόσο καιρό, την κυβέρνηση Βασιλείου;» Μα, αγαπητοί συνάδελφοι, μεμφόμεθα την κυβέρνηση Βασιλείου και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο, διότι προέβη προεκλογικά σε ορισμένες επαγγελίες και σε ορισμένες διακηρύξεις με πολύ έντονο τρόπο και αυτές αποτελούσαν το πρόγραμμα των 100 ημερών! Έδωσε υποσχέσεις τις οποίες δεν υλοποίησε. Αυτό είναι το σημείο. Ειδάλλως σίγουρα πολλά έργα δεν έγιναν που θα μπορούσαν να γίνουν, αλλά έγιναν και πάρα πολλά άλλα έργα. Υποσχέθηκε ο κ. Βασιλείου πιστοποιητικό ιδιοκατοίκησης. Πού βρίσκεται αυτό το θέμα σήμερα; Υποσχέθηκε ο κ. Βασιλείου πιστοποιητικό φερεγγυότητας για τους πρόσφυγες. Πού βρίσκεται αυτό το θέμα; Υποσχέθηκε άμεση ίδρυση αυτού του φορέα και σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε έναν κολοβό φορέα με μόνο τα διοικητικά έξοδα των λειτουργιών του. Υποσχέθηκε διεύρυνση κριτηρίων για το στεγαστικό και διεύρυνση της οροφής. Πού βρίσκεται αυτό το πράγμα; Επομένως να είμεθα δίκαιοι. Γίνεται μια κριτική -και πάντοτε θα γίνεται κριτική σε μια κυβέρνηση- και αν υπάρχουν λάθη, δεν υπάρχει λόγος να βλέπουμε ένα συναγωνισμό μεταξύ των δυο κομμάτων της Αριστεράς ποιο θα είναι το κυβερνών κόμμα. Πολλές φορές πρέπει να γίνεται παραδοχή κάποιων λαθών και κάποιων ελλείψεων μιας κυβέρνησης. Διότι δεν υπάρχει κυβέρνηση στον κόσμο που δεν έχει ελλείψεις. Αυτός ο τρόπος, να προσπαθούμε να υπερασπίσουμε τα πάντα, διότι πρόκειται για την κυβέρνηση του κ. Βασιλείου, δεν πείθει κανένα. Διότι υπάρχουν σοβαρές παραλείψεις και σοβαρά κενά. Επομένως, ας ξεχάσουμε το τι έγινε πριν από 14 χρόνια από μια κυβέρνηση που τουλάχιστον εξετέλεσε όσα υποσχέθηκε και ας μιλήσουμε για τη σημερινή κυβέρνηση. Διότι σήμερα δε μιλούμε για την κυβέρνηση του κ. Κυπριανού ή για την κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. Έγινε κριτική γι' αυτή την κυβέρνηση τα παλαιότερα χρόνια. Σήμερα μιλούμε για τη σημερινή κυβέρνηση και τις συγκεκριμένες επαγγελίες και διακηρύξεις και υποσχέσεις αυτής της κυβέρνησης. Και είναι εδώ που καλούμεθα να απαντήσουμε το ερώτημα και όχι να αναφερόμεθα σε παλιές καταστάσεις ότι τάχατες »αυτοί δεν τα έκαναν, τώρα θα τα κάνουμε εμείς;» Αν αυτά δεν έγιναν -καλά ή κακά- αυτό είναι άλλο θέμα: είναι θέμα ιστορίας. Σήμερα πρέπει να απαντήσουμε γιατί δε γίνονται απ' αυτή την κυβέρνηση. Και γιατί υπάρχει ένας εμπαιγμός σ' αυτό το θέμα του φορέα. Και γιατί υπάρχει μια τρομερή υποψία σ' αυτό το Σώμα ότι αυτός ο φορέας δημιουργήθηκε μόνο και μόνο για δημιουργία εντυπώσεων, ως ένα προπέτασμα καπνού, και ουσιαστικά δεν πρόκειται να γίνει τίποτε. Μακάρι να έχουμε λάθος και μακάρι αυτός ο φορέας να αναλάβει τις ευθύνες του, που είναι η ίση κατανομή των βαρών ή η δικαιότερη κατανομή των βαρών τουλάχιστον. Διότι πράγματι -και σώστά λέχθηκε από τον κ. Πουμπουρή- υπήρξε υπεραξία της γης στις ελεύθερες περιοχές ένεκα του ότι χάθηκαν οι προσφυγικές περιοχές. Ένεκα του ότι τουρκοπατούνται σήμερα. Και τουλάχιστον αυτή η υπεραξία έπρεπε να εκτιμηθεί και να δοθεί με κάποιο τρόπο, με κάποιες εισηγήσεις, με κάποια

προγράμματα, σε μεγάλο βαθμό στον προσφυγικό μας κόσμο, ώστε να μην υπάρχουν σήμερα τυχεροί και άτυχοι και να χωρίζεται αυτός ο λαός σε δυο κατηγορίες. Και να βλέπουμε τις άθλιες στεγαστικές συνθήκες, όπως πράγματι στην Αυδήμου, την οποία επισκέφθηκα προ μερικών ημερών και είναι όπως τα λέει ο συνάδελφος. Επιπλέον το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι γιατί ιδρύθηκε αυτός ο φορέας. Και το μήνυμα το οποίο πρέπει να δώσουμε είναι ότι αναμένουμε σ' αυτό το φορέα, που ιδρύθηκε για τη δικαιότερη κατανομή των βαρών, να δοθούν εκείνες οι απαραίτητες λειτουργίες και εκείνες οι δυνάμεις και οι αρμοδιότητες για να επιτελέσει το σκοπό του.

Λέχθηκε βεβαίως ότι: «Ξέρετε, εμείς στη Βουλή δεν μπορούμε να περάσουμε οικονομικά σχέδια νόμου. Μπορούμε να ενώσουμε τη φωνή μας μ' αυτή των προσφύγων, αλλά, βάσει του Συντάγματος, δεν μπορούμε να επιβαρύνουμε τους προϋπολογισμούς». Αυτό είναι σωστό, αλλά εμείς, ως Βουλή, κάθε χρόνο περνούμε τους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης και έχουμε τη δύναμη, αν πραγματικά θέλουμε, όχι μόνο να δίδουμε μηνύματα, όχι μόνο να κάνουμε κριτική, διότι έχουμε και εμείς κάποια ευθύνη, έχουμε, λέω, τη δύναμη να επιβάλουμε κάποια πράγματα δίδοντας το πράσινο φως στην κυβέρνηση να διαμορφώσει με τέτοιο τρόπο τους προϋπολογισμούς, ώστε να υπάρχει το στοιχείο της μεγαλύτερης κοινωνικής δικαιοσύνης προς την κατεύθυνση του προσφυγικού μας κόσμου. Επομένως, αν θέλουμε, ως Βουλή, πρέπει να καθήσουμε, σήμερα που συζητούμε τους προϋπολογισμούς, τους προσεχείς δυο μήνες -και έχουμε τους τρόπους- και να επιμένουμε ότι κάποια προγράμματα θα γίνουν και πρέπει να γίνουν, νοουμένου ότι κάποια άλλα προγράμματα δε μένουν πίσω. Και ότι αυτός ο φορέας, που ιδρύθηκε από την κυβέρνηση γι' αυτό το σκοπό, δεν πρέπει να μένει ακόμα ένας από τους παράφορους φορείς που έχουν δημιουργηθεί μέχρι τώρα.

Κλείοντας, ήθελα να αναφερθώ σε ακόμα ένα σημείο που πιστεύω ότι αποτελεί έγκλημα εναντίον του προσφυγικού μας προβλήματος και εναντίον του προσφυγικού μας κόσμου. Κάποτε -πριν από πολλά χρόνια- κατατέθηκε μια πρόταση νόμου από τον υποφαινόμενο και τον κ. Σολωμή, ώστε τα παιδιά των προσφύγων να πολιτογραφούνται στις επαρχίες των γονιών τους. Κατά κάποιο τρόπο -δεν ξέρουμε για ποιο λόγο- στην πραγματικότητα δεν έχει εφαρμοστεί αυτή η νομοθεσία. Και σήμερα βλέπουμε τα παιδιά των προσφύγων να θεωρούν τους εαυτούς τους Λεμεσιανούς, Παφίτες, Λευκωσιάτες και σιγά σιγά, με την πάροδο των χρόνων, να χάνονται προσφυγικές περιοχές, διότι εμείς, η παλιά γενιά, φεύγουμε και τα παιδιά μας δεν πολιτογραφούνται στις επαρχίες τους. Σίγουρα θα πρέπει να δούμε όλοι μας -μαζί με την κυβέρνηση- πώς θα επιλυθεί αυτό το πρόβλημα. Διότι, αν δεν επιλυθεί, θα έλθει η μέρα που θα έχουμε ξεχάσει τις επαρχίες μας και δε θα υπάρχουν ούτε Βαρωσιώτες ούτε Κερυνειώτες ούτε οποιοσδήποτε άλλος πρόσφυγας. Είναι αδήριτη εθνική ανάγκη να αντιμετωπίσουμε αυτό το πράγμα. Δε θυμούμαι υπό ποιες συνθήκες δεν προχώρησε αυτή η νομοθεσία. Αλλά ακόμα και σήμερα πρέπει όλες οι πλευρές της Βουλής υπερκομματικά να αντιμετωπίσουν αυτό το πρόβλημα, ώστε τα παιδιά μας, που γεννιούνται στις ελεύθερες περιοχές, να παραμένουν -όταν μεγαλώσουν- πολίτες των προσφυγικών περιοχών, ώστε να συνεχιστεί αυτός ο αγώνας, για να μπορέσουμε επιτέλους, να μπορέσουν τα παιδιά μας, αν εμείς εν ζωή δεν το καταφέρουμε, να επιστρέψουν μια μέρα στα σπίτια μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, διότι εγώ δε θα μιλήσω για τα προσφυγικά προβλήματα.

Δεκαέξι χρόνια τώρα οι πρόσφυγες παντού, αλλά και οι εκπρόσωποί τους, πιέζουν την κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και τα ερείπια που δημιούργησε η προδοσία και η εισβολή. Όμως ήταν δύσκολο να κλείσουν αυτές οι πληγές και οι πρόσφυγες έκαμαν πολλή υπομονή για να λυθούν αυτά τα προβλήματα. Και χαίρονται τώρα που η Κυπριακή Βουλή δέχθηκε να ακούσει τη φωνή των προσφύγων. Ότι δηλαδή πρέπει να γίνει ίση κατανομή των βαρών. Πέρασαν 16 χρόνια. Οι εκατομμυριούχοι ήταν μερικοί. Τώρα υπάρχουν χιλιάδες εκατομμυριούχοι και ο νόμος αυτός ακριβώς απαντά στο θέμα της ίσης κατανομής βαρών.

Ίση κατανομή βαρών σημαίνει ότι σ' αυτούς που πλούτισαν, σ' αυτούς που έγιναν εκατομμυριούχοι, αυτό το Σώμα έχει υποχρέωση -και η κυβέρνηση- να επιβάλει τέτοιες φορολογίες, να εφαρμόσει τέτοια δικαιοσύνη ώστε τα βάρη της προδοσίας, τα βάρη των ερειπίων, να τα φορτωθούν αυτοί που έχουν εξασφαλίσει κέρδη.

Πολύ σωστά έχει λεχθεί από τους Βουλευτές ότι έχει πολλαπλασιαστεί η αξία της γης και πως ο πρόσφυγας δεν έχει την αξιοπρέπεια ούτε τη φερεγγυότητα που είχε, ειδικά της Αμμοχώστου που έχασε ένα εκατομμύριο στρέμματα, και έτσι δεν μπορεί να εξασφαλίσει δάνειο.

Αυτός ο φορέας 16 χρόνια μετά την εισβολή, ύστερα από πολλή υπομονή, πρέπει να κάμει προτάσεις. Ακούσαμε αυτή την εκδήλωση συμπάθειας για τους πρόσφυγες από όλα τα κόμματα. Θα πρέπει όμως, αν ο φορέας εφαρμόσει την ίση κατανομή βαρών, να υποσχεθούμε σε όλους τους πρόσφυγες τώρα που μας ακούνε ότι θα επιβάλουμε τέτοιες φορολογίες, θα εξασφαλιστούν τέτοια χρηματικά ποσά, ώστε να λυθούν τα προβλήματα των προσφύγων που πράγματι, όπως είπαν και οι συνάδελφοι, είναι πολλά και τραγικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά ακούγοντας κάποιους συναδέλφους από τους τελευταίους ομιλητές, όχι τον κ. Τσιέττη, μπήκα στον πειρασμό.

Το πρώτο που θέλω να κάμω είναι να χαιρετίσω την επίσημη έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας σήμερα σ' αυτή τη Βουλή. Όχι από μέρους του ΑΔΗΣΟΚ, αλλά από μέρους περισσότερων της μίας πλευράς αυτής της Βουλής.

Δεν είναι πρόθεσή μου να ανταγωνιστώ κανένα, για να αποδείξω ότι το ΑΔΗΣΟΚ είναι ή δεν είναι κυβερνών κόμμα, όπως είπε ο κ. Γαλανός. Το σύνδρομο του κυβερνώντος κόμματος ουδέποτε το είχαμε εμείς. Εξάλλου είμαστε πολύ νέοι και κατά συνέπεια αφήνουμε τον κ. Γαλανό να ευελπιστεί στο να επανακτήσει αυτό τον τίτλο.

Κύριε Πρόεδρε,

Η υπερβολή ήταν το κυρίαρχο στοιχείο αυτής της συζήτησης.

Εμείς δεν αμφισβητούμε ότι τα προβλήματα των προσφύγων στον έναν ή στον άλλο βαθμό θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, όσο έχουμε πρόσφυγες σ' αυτό τον τόπο, όσο πληρώνουμε τις συνέπειες της τραγωδίας του 1974. Κατά συνέπεια αυτό το οποίο θα πρέπει συλλογικά να αντιμετωπίσουμε σήμερα είναι πώς θα απαλύνουμε αυτά τα προβλήματα, πώς θα αντιμετωπίσουμε τα πιο καυτά από αυτά, για να κάνουμε τη ζωή των προσφύγων μας όσο το δυνατό πιο αξιοπρεπή.

Όμως νομίζω ότι είναι τουλάχιστον υπερβολή να ισχυριζόμαστε ότι η πλειοψηφία των προσφύγων σήμερα στην Κύπρο δεν έχει στεγαστεί. Και το λέω με πλήρη συνείδηση, αδιαφορώντας αν ο έπαινος θα πάει στον κ. Γαλανό ή στο Δημοκρατικό Κόμμα ή σε οποιαδήποτε άλλη πλευρά. Είναι υπερβολή να λέμε ότι σήμερα η πλειοψηφία των προσφύγων δεν έχει στεγαστεί. Και είναι υπερβολή να λέμε ότι μέχρι £1,500 δικαιούσαι να πάρεις επίδομα για επιδιόρθωση και £1,510 δε δικαιούσαι. Μα εμείς εγκρίναμε αυτά τα ποσά, εμείς τα δεχθήκαμε αυτά τα ποσά και κάπου θα υπάρχει πάντοτε ένα όριο. Αν κρίνουμε ότι το όριο αυτό είναι ανεπαρκές, να φέρουμε το θέμα, για να το συζητήσουμε συγκεκριμένα και εμείς είμαστε έτοιμοι να το αντιμετωπίσουμε θετικά.

Όμως μπήκε και μια άλλη εισήγηση από τον κ. Χατζηγιάννη η οποία πάει στην ουσία του θέματος και θα ήθελα να εκφράσω την κάθετη διαφωνία μας. Λέει ο κ. Χατζηγιάννης να καταργήσουμε τα εισοδηματικά κριτήρια αναφορικά με την αντιμετώπιση των αναγκών των προσφύγων. Δηλαδή να ισοπεδώσουμε φτωχούς και πλούσιους. Να ισοπεδώσουμε αυτούς που μένουν μέσα σε παραπήγματα με εκείνους που μένουν σε πολυτελείς κατοικίες. Να ισοπεδώσουμε εκείνους που κυκλοφορούν με ποδήλατα με εκείνους που κυκλοφορούν με πολυτελέστατα αυτοκίνητα.

Εμείς διαφωνούμε ριζικά με μια τέτοια πολιτική και στο θέμα των προσφύγων, αλλά και γενικότερα και θα διαφωνήσουμε με τέτοιους οικονομικούς προσανατολισμούς αναφορικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων της Κύπρου. Είναι πεποϊθήσή μας ότι η αντιμετώπιση των αναγκών των προσφύγων και κατ' επέκταση η αντιμετώπιση των αναγκών όλου του λαού, θα πρέπει να γίνεται με κυρίαρχο στοιχείο την ανάγκη για δικαιότερη ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος. Με κυρίαρχο κριτήριο το γεγονός ότι τα κύρια βάρη θα πρέπει να τα αναλάβουν εκείνοι που μπορούν, οι ισχυρότερες εισοδηματικά τάξεις.

Όμως έγινε πολύς λόγος και γι' αυτό το Φορέα της Ισότιμης Κατανομής των Βαρών. Θα ήθελα να υπογραμμίσω τη λέξη ισότιμη. Ο νόμος δε μιλά για ίση κατανομή βαρών· μιλά για ισότιμη κατανομή. Και αυτό είναι το στοιχείο που θέτει την ανάγκη αναλογικής αντιμετώπισης αυτών των βαρών, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες του καθενός.

Έγινε κριτική στην κυβέρνηση Βασιλείου. Δεν ήταν πρόθεσή μου σήμερα να υπερασπίσω την κυβέρνηση Βασιλείου. Έγινε κριτική, διότι έκαμε ακόμα ένα φορέα και θα γίνει και αυτός κολοβός, όπως τους άλλους. Δε μας είπε όμως ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος: Στους άλλους φορείς τους οποίους υπαινίχθηκε διαφώνησε. Διαφωνεί και με την ύπαρξη αυτού του φορέα; Και δε νομίζω να βγαίνει μια τέτοια θέση.

Όμως υπάρχει και κάτι άλλο. Υποσχέθηκε λέει ο Βασιλείου να κάμει φορέα και φθάσαμε εδώ και δε λειτουργεί κανονικά αυτός ο φορέας. Το ερώτημα για τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος είναι: Αν θεωρούσε

αυτό το φορέα τόσο σημαντικό και αφού ασκούνταν τόσες πιέσεις από ενδιαφερομένους προς αυτή την κατεύθυνση, γιατί δεν προχώρησε η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Κόμματος να εισηγηθεί στη Βουλή την ίδρυση ενός τέτοιου φορέα; Δεν είδαμε να γίνεται κάτι τέτοιο.

Αλλά και για να είμαστε δίκαιοι, από τη στιγμή που εγέρθηκε το θέμα στη Βουλή και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, το θέμα εκεί σκάλωσε για μερικά χρόνια, κύριοι συνάδελφοι. Σκάλωσε για μερικά χρόνια, διότι όλες οι πλευρές ανεξαιρέτα βρεθήκαμε μπροστά σε απαιτήσεις από κάποιες επιτροπές τις οποίες θεωρούσαμε εξωπραγματικές και μη λογικές. Ήρθαν στην Επιτροπή και μας εισηγήθηκαν να εκτιμηθεί η γη που είχαν στα κατεχόμενα, αφού υπολογιστεί και η υπεραξία μέχρι σήμερα και να τους δοθεί ανάλογης αξίας χαλίτικη γη. Και έγινε ένας υπολογισμός ότι μιλούσαμε για £34 δισεκατομμύρια. Μιλούμε για εξωπραγματικές καταστάσεις.

Και είπαμε στο τέλος, μετά από πολλή κοιλοπόννημα, όλες οι πλευρές ομόφωνα, ότι αφού δεν μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα στην ουσία του, διότι οι απαιτήσεις είναι παράλογες, να στήσουμε ένα φορέα με ένα συμβολικό προϋπολογισμό, με μια συμβολική διάρθρωση, για να δούμε πώς εξελίσσεται το θέμα.

Από αυτό το σημείο μέχρι του να ερχόμαστε σήμερα και να ασκούμε αυστηρή κριτική ότι δε λειτούργησε σε πλήρη έκταση ο φορέας υπάρχει μεγάλη διαφορά. Γιατί, αν η πρόθεσή μας ήταν να κάνουμε ένα φορέα που να λειτουργεί πλήρως, για να αντιμετωπίσει αυτό το τεράστιο πρόβλημα, δε θα ψηφίζαμε αυτό το νόμο ο οποίος περιέχει απλώς μερικές στοιχειώδεις διατάξεις. Θα κάναμε ένα πολύ πιο πλήρες και αναλυτικό νομοθέτημα.

Κατά συνέπεια, κύριε Πρόεδρε, συμφωνώντας με το συνάδελφο κ. Κωνσταντίνου, λέω ότι από πολλή ώρα έχουμε ξεφύγει από την ουσία του θέματος που συζητούμε. Και η εισήγησή μας είναι αυτό το θέμα να το αντιμετωπίσουμε με μεγάλη σύνεση.

Το γεγονός ότι μπαίνουμε σε προεκλογική περίοδο δε σημαίνει ότι μπορούμε να παίζουμε ή να ξεσηκώνουμε κάποιους ανθρώπους. Το γεγονός ότι μπαίνουμε σε προεκλογική περίοδο δε σημαίνει ότι θα πρέπει να εισηγούμαστε λύσεις που εν γνώσει μας θα οδηγήσουν αυτό το κράτος σε χρεοκοπία. Και όσοι αμφιβάλλουν περί τούτου, ας κάμουν μια βόλτα στην Επιτροπή Οικονομικών, για να δούν κάποιες προτάσεις νόμου που υπέβαλαν συνάδελφοι από διάφορες πλευρές οι οποίες εκκρεμούν εκεί και για τις οποίες ίσως να μην αρκέσει ο μισός προϋπολογισμός του κράτους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Είναι από πολλή ώρα που είμαστε εκτός θέματος. Αλλά, επειδή το θέμα είναι πολύ καυτό, είναι εν γνώσει μου που επέτρεψα να βγούμε έξω από το θέμα.

Θα δώσω το λόγο στον κ. Στυλιανού μόνο, διότι έγινε αναφορά στο άτομό του ...

(Σχολιάζουν οι Βουλευτές)

Κύριοι, θα το θέσω σε ψηφοφορία, διότι πιστεύω πράγματι ότι έχει εξαντληθεί αυτό το θέμα.

Θα δώσω το λόγο στον κ. Στυλιανού μόνο για να διευκρινίσει έναν προσωπικό ισχυρισμό που έγινε σε βάρος του.

Δυο λόγια θα πει ο κ. Στυλιανού από τη θέση του.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να διευκρινίσω σε απελθόντα ήδη από την αίθουσα συνάδελφο πως ο εκάστοτε Υφυπουργός σε οποιαδήποτε κυβέρνηση, βάσει συνταγματικών διατάξεων, δεν μπορούσε να φέρει κανένα νομοσχέδιο στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Επομένως, πέραν των όσων ορθών είπε ο κ. Γαλανός για το γενικότερο διάγραμμα πλεύσης μας, υπήρχε και αυτή η συνταγματική διαφορά που μας εμπόδιζε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατανοητό, κύριε Στυλιανού.

Νομίζω, κύριοι, ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Σολωμή. Μιλούμε μιάμιση ώρα τώρα γι' αυτό το θέμα και είμαστε όλοι εκτός θέματος.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, κύριε Σολωμή, εντάξει.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παπαπέτρου, στη συγκεκριμένη αναφορά για κάποια όρια και στεγαστικά κριτήρια, αναφέρθηκε στον αριθμό των £1,500 και είπε, «εμείς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βλέπετε, κύριε Σολωμή, ότι μπαίνουμε πάλι σε επιμέρους θέματα;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ψήφισε τίποτε η Βουλή. Η Βουλή δεν ψήφισε τίποτε. Να μην παραπλανούμε και να μην παραπλανούμαστε. Δεν έχει σχέση η Βουλή. Αυθαίρετα αποφασίζει ο Υπουργός Εσωτερικών. Αν συμφωνεί ο κ. Παπαπέτρου με τον Υπουργό Εσωτερικών, είναι δικαίωμά του, είναι πρόβλημά του. Δεν του δίνω το δικαίωμα όμως να λέει ότι ψήφισε αυτό το Σώμα.

Αυτά και ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, το θέτω σε ψηφοφορία για να τελειώνουμε, για να μην έχουμε παράπονα. Μιάμιση ώρα μιλούμε όλοι εκτός θέματος για το νομοσχέδιο αυτό.

Λοιπόν, κύριοι, πόσοι νομίζουν ότι το θέμα έχει εξαντληθεί; Έχει εξαντληθεί, λοιπόν, το θέμα, κύριοι.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £40,500 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδικεύση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1, 2, 3 και του Πρώτου Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργικοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα πιο πάνω τρία άρθρα και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, όλα τα πιο πάνω άρθρα και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο δεύτερο θέμα, που είναι «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και Εγγραφής Κτηνιάτρων Νόμος του 1989», και ελπίζω να μη μας φάει και αυτό πάνω από μιάμιση ώρα. Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα απλώς να αναβληθεί, γιατί δυστυχώς η Έχθεση δεν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα, με αποτέλεσμα πολλοί από τους Βουλευτές, τουλάχιστο του Δημοκρατικού Συναγερμού και ο ίδιος ο υποφαινόμενος, να μην την έχουμε πάρει. Συνεπώς δεν μπορεί να προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν έχετε πάρει την Έχθεση έγκαιρα, κύριε Αναστασιάδη, δικαιωματικά το θέμα αυτό αναβάλλεται για την προσεχή τακτική συνεδρία του Σώματος.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Είναι πρόταση νόμου. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και αυτό το θέμα υποβάλλεται η παράκληση να αναβληθεί, διότι όλα τα θέματα των απαλλοτριώσεων έχουν οριστεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τις 11 Οκτωβρίου και ανάμεσα σ' αυτά είναι και η επανεξέταση αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αναβάλλεται και αυτό το θέμα όχι για την προσεχή συνεδρία, αλλά για κάποια συνεδρία που θα μας ανακοινώσει η Επιτροπή Νομικών ότι είναι έτοιμη να υποβάλει την Έκθεσή της γι' αυτό το θέμα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Σεπτεμβρίου και 4 Οκτωβρίου 1989 και στις 23 Μαΐου, 11 Ιουνίου και 10 Σεπτεμβρίου 1990. Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου που εξέθεσαν τις θέσεις τους πάνω σ' αυτό.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο επιφέρει αριθμός τροπολογιών στη νέα νομοθεσία περί ασφαλιστικών εταιρειών που θεσπίστηκε το 1984, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες για την πλήρωση αριθμού κενών, καθώς και για σκοπούς έκδοσης και έγκρισης από τη Βουλή των σχετικών Κανονισμών, ώστε η νομοθεσία αυτή να τεθεί σε εφαρμογή.

Οι κυριότερες πρόνοιες του νομοσχεδίου αυτού αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

- (α) Παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς με βάση τους οποίους θα καθορίζονται κριτήρια, αρχές και μέθοδοι εκτιμήσεως των υποχρεώσεων των ασφαλιστικών εταιρειών, καθώς και Κανονισμούς με βάση τους οποίους οι ασφαλιστές θα παρέχουν στους πελάτες τους λεπτομέρειες αναφορικά με το περιεχόμενο των ασφαλιστικών συμβάσεων που θα συνάπτονται·
- (β) προσδιορίζεται σαφέστερα το πρόσωπο που θα διορίζεται από την ασφαλιστική εταιρεία ως ο επίσημος εκπρόσωπός της στη Δημοκρατία και προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις του που πηγάζουν από το διορισμό αυτό·
- (γ) επιφέρεται αριθμός νομοτεχνικών και λεκτικών τροπολογιών που κρίθηκαν αναγκαίες για σκοπούς πλήρωσης ορισμένων κενών που έχουν διαπιστωθεί στην υπό αναφορά νομοθεσία.

Όπως είναι γνωστό, η υπό τροποποίηση νομοθεσία περί ασφαλιστικών εταιρειών δεν έχει τεθεί ακόμα σε ισχύ εν αναμονή της έγκρισης από το Σώμα των σχετικών Κανονισμών περί ασφαλιστικών εταιρειών. Η μελέτη των Κανονισμών αυτών έχει ολοκληρωθεί από την Επιτροπή και θα προωθηθούν για έγκριση αμέσως μετά την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σας, κύριε Χαραλαμπίδη.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμου κατέστη αναγκαία, για να δοθεί το δικαίωμα της ρύθμισης ορισμένων θεμάτων ασφαλιστικής κάλυψης με Κανονισμούς που θα εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα εγκρίνονται από τη Βουλή.

Με την ψήφιση, κύριε Πρόεδρε, του νόμου αυτού και την έγκριση των Κανονισμών που εκκρεμούν στη Βουλή θα γίνει κατορθωτό να εφαρμοστεί η υποχρεωτική ασφάλιση έναντι τρίτου για όλα τα μηχανοκίνητα οχήματα, έτσι που να καλύπτονται όλες οι υλικές ζημιές που προξενούνται σε τρίτα πρόσωπα από αμέλεια του οδηγού, όπως επίσης και οι σωματικές βλάβες επιβατών κάποιου οχήματος, ανεξάρτητα αν πρόκειται περί συγγενών ή όχι του οδηγού, και να λυθούν πολλά προβλήματα και αδικίες που έχουν δημιουργηθεί μέχρι τώρα από τον υφιστάμενο νόμο.

Δε μένει παρά να ευχηθούμε να εγκριθούν το συντομότερο δυνατό οι Κανονισμοί που εκκρεμούν ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, με την ελπίδα να τεθεί πριν από το τέλος του χρόνου σε εφαρμογή η νομοθεσία περί Ασφαλιστικών Εταιρειών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κωνσταντίνου παρακαλώ.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια πληροφορία, διότι αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα τέθηκε στο να μην καθυστερήσει η Επιτροπή να φέρει τους σημαντικούς αυτούς Κανονισμούς. Οι Κανονισμοί είναι έτοιμοι, η Επιτροπή τους ενέκρινε και χρειάζεται να περάσει ο νόμος και την άλλη Πέμπτη θα φέρουμε τους Κανονισμούς. Κατά συνέπεια δεν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα καθυστέρησης.

Απλώς, για να διαβεβαιωθεί η Βουλή περί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι δεν επιρρίφθηκε καμιά ευθύνη. Εκφράστηκε μια ευχή. Βεβαίως αναφέρεται στην Έκθεση ότι προχωρούν οι Κανονισμοί.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι, ότι εγκρίθηκαν.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ότι εγκρίθηκαν οι Κανονισμοί. Οπωσδήποτε να συγχαρούμε τον Πρόεδρο της Επιτροπής, διότι έχει διεξέλθει και αυτό το πράγμα με ταχύτητα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν είναι αυτό, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, δεν το λέμε, κύριε Κωνσταντίνου, με κακή πρόθεση. Πράγματι η Επιτροπή Οικονομικών είναι γνωστό ότι επιτελεί αξιόλογο έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, μη δημιουργείτε προβλήματα εκεί που δεν υπάρχουν. Είναι πρωθύστερο να δημοσιευθούν οι Κανονισμοί πριν από το νόμο δυνάμει του οποίου γίνονται. Πρέπει πρώτα να δημοσιευθεί ο νόμος δυνάμει του οποίου γίνονται και κατόπιν οι Κανονισμοί, άλλως είναι άκυροι. Γι' αυτό το λόγο θα ψηφίσουμε αυτό το νόμο σήμερα και την προσεχή Πέμπτη τους Κανονισμούς, για να είμαστε εντάξει.

Λοιπόν, προχωρούμε, κύριοι, στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

- Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
- Τροποποίηση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
- Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
- Τροποποίηση του άρθρου 69 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
- Τροποποίηση του άρθρου 78 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.
- Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 16.
- Τροποποίηση του Πέμπτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα 17 πιο πάνω άρθρα του νομοσχεδίου εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που βρίσκεται ενώπιόν μας είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούτσας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το 1989 για την κάλυψη κεφαλαιουχικών δαπανών που έγιναν στα πλαίσια συνεχιζόμενων σχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, θεωρώντας την τροπολογία που προτείνεται ως αναγκαία από άποψη προϋπολογισμού,

συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 1-1100 του Κεφαλαίου 1-1000 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα δυο άρθρα του νομοσχεδίου εγκριθούν;

Και τα δυο άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1991.

2) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1991.

3) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Ο περί της Μεταβίβασης του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου και του Ξενοδοχείου Φιλοξένια σε Εταιρεία Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 7) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
8) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Ο περί Ταχυπλόων Σκαφών Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
11) Ο περί Προϋπολογισμού διά το Έτος 1990 του Ταμείου διά την Ανέγερσιν Κυπριακού Μουσείου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1990.
- 15) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1990.
- 16) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1990.
- 17) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκαν όλα από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 18) Οι περί Αποχετεύσεων Κακοπετριάς Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 19) Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (Σχέδια Υπηρεσίας - Θέση Προγνώστη Καιρού) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 20) Οι περί Τυπογραφείου - Θέση Συντηρητή Μηχανικού Ηλεκτρονικών Φωτοσυνθετικών Μηχανών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 21) Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 22) Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 23) Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

- 24) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 25) Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 26) Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαιδευσεως Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 27) Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 28) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 29) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε πακέττα) (CYTAPAC) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 30) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 31) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 32) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτημένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.
- 33) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτημένους τους) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.
- 34) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 35) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 36) Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 37) Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 38) Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέση Επιθεωρητή Πλοίων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 39) Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 40) Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 41) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990.
- 42) Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 43) Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 44) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 45) Οι περί Φυσιοθεραπευτών (Τέλος Εγγραφής) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 46) Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 47) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων για τα έτη 1988-1989.
- 48) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το έτος 1989.
- 49) Ετήσια Έκθεση του Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας για το έτος 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 50) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς τον ΚΟΑ σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 47 του 1989).
- 51) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς το ΘΟΚ σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1990 (Αρ. 104 του 1990).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 52) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας προς την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 και 1990 (Αρ. 5 του 1989 και 117 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 53) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Νόμου του 1990 (Αρ. 14 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 54) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

55) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

56) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον ΚΟΑ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

57) Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη και παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Αραδίππου, Πολεμίου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

58) Ο περί Παρατάσεως της Ενοικιάσεως Γεωργικής Γης σε Περιόδους Ανομβρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

59) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους Βουλευτές κυρίους Α. Μαρκίδη εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού και Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 1 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Ιουλίου 1990.

«Επειδή σε άρθρα που έχουν πρόσφατα δημοσιευτεί από διακεκριμένους γιατρούς αναφέρεται πως μεγάλο ποσοστό των χειριστών τηλεοπτικών συσκευών βρέθηκε να έχει αδιόρθωτες ή ανεπαρκώς διορθωμένες οφθαλμολογικές ανωμαλίες, που έχει εκφραστεί υπόνοια πως ενδεχόμενα να οφείλονται στην κόπωση των ματιών κατά τη διάρκεια της εργασίας τους με τις τηλεοπτικές συσκευές (που χρησιμοποιούνται είτε για λήψη εικόνας είτε για χρήση σε κομπιούτερς), ενώ σ' άλλες περιπτώσεις χειρίστριες τέτοιων συσκευών που εργάζονται ως φωτοσυνθέτριες για έκδοση εφημερίδων μας παραπονέθηκαν για πονοκεφάλους, τάσεις προς εμετό, ιλιγγούς και προβλήματα όρασης ύστερα από ορισμένη εργασία τους στις συσκευές αυτές, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- (i) Περιήλθαν σε γνώση του τα προβλήματα αυτά ή παρεμφερή;
- (ii) Αν ναι, στοχοθετεί και πώς την αντιμετώπιση του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 2 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Ιουλίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κάτω Μονής μας εξέφρασαν κατά την τελευταία (στις 11.7.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα φόβους πως υπάρχει κίνδυνος από τις εκρήξεις των γειτνιαζόντων (βρίσκονται σ' απόσταση ούτε ενός χιλιομέτρου, κάπου 600 μέτρων για την ακρίβεια) λατομείων να επηρεαστούν οι πηγές ύδρευσης της κοινότητας (π.χ. της πηγής των Αγίων Ηλιοφώτων σε πρώτο στάδιο, καθώς και της κύριας πηγής ύδρευσης στο επόμενο) με αποτέλεσμα την αντιμετώπιση ουσιαστικού προβλήματος λειψυδρίας.

Πώς διασκεδιάζονται οι φόβοι των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 3 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Ιουλίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κάτω Μονής επισημαίνουν πως τα μεγάλα φορτηγά που, έμπορτα με υλικά λατόμησης, διακινούνται (μέσω της κοινότητας) από το λατομείο προς το νέο δρόμο προκαλούν ζημιές σε υποστατικά (ιδιαίτερα στην παλιά γειτονιά, όπου τα σπίτια είναι εφαιπτόμενα με το δρόμο και κάτω από τη στάθμη του) και στους δρόμους της κοινότητας, που είναι ακατάλληλοι να δεχτούν τη συμπίεση τόσο βάρους.

Ζητούν για τούτο:

- (i.) Υλοποίηση υπουργικών διαβεβαιώσεων (ήδη από το 1982-83) για δημιουργία παρακαμπτήριου.
- (ii.) Επιτάχυνση της χρονοβόρας κι αχρείαστης διαδικασίας για απαλλοτριώση, μιας και το 99% της απαλλοτριωθησομένης γης είναι τούρκικο.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 4 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Ιουλίου 1990.

«Εδώ κι αρκετούς τώρα μήνες μας δόθηκαν δαφιλείς υποσχέσεις πως στο υπόγειο του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών θα γίνονταν τα αναγκαία έργα υποδομής για συντήρηση και χρηστική αξιοποίηση του αθησαύριστου υλικού (εφημερίδων, περιοδικών κ.ά) που στα υπόγειά του κρατείται κάτω από άθλιες -και φυσικά βλαπτικές- συνθήκες.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα μετά τις δοθείσες σχετικές διαβεβαιώσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 5 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Ιουλίου 1990.

«Αίτημα των κατοίκων Κάτω Μονής, όπως τούτο μας εκφράστηκε κατά την τελευταία (στις 11.7.90) σ' αυτή επίσκεψή μας από τον κοινοτάρχη Παναγιώτη Χατζηκυριάκου, τα άλλα μέλη της χωριτικής αρχής Χριστάκη Αχιλλέως και Χαράλαμπο Ματσούκα και άλλους κατοίκους, η προέκταση του προγραμματισθέντος για εκτέλεση δρόμου από τα υποστατικά της ελληνικής εταιρείας μέχρι τον Αϊ-Γιάννη και την Κάτω Μονή.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 6 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Ιουλίου 1990.

«Επειδή η περιοχή Αμαθούντας βρίσκεται στο χώρο της τουριστικής ανάπτυξης ανατολικά της Λεμεσού και είναι γνωστό πως ήδη η δυτική της νεκρόπολη έχει εξαφανιστεί παντελώς εξαιτίας των οικοδομικών τουριστικών δραστηριοτήτων, ενώ τώρα προφανής είναι ο κίνδυνος και για την ανατολική νεκρόπολη, οπότε και ο ίδιος ο χώρος που καταλαμβάνει η αρχαία πόλη θα ασφυκτιά μέσα στις τανάλλιες των ταιμεντένιων οικοδομών, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

- (α) Πόσο χώρο περίπου καλύπτει η ανατολική νεκρόπολη της Αμαθούντας;
- (β) Πόση έκταση από το χώρο αυτό είναι απαλλοτριωμένη;
- (γ) Η 'ανασκαφή της μπουλντόζας', έστω και για συλημένους τάφους, είναι σωστή ενέργεια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 7 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Ιουλίου 1990.

«Την κατασκευή -στον παραπόταμο του Σερράχη, που περνά από δίπλα- είτε μικρού (για τις ανάγκες της κοινότητας) είτε μεγαλύτερου (που να εξυπηρετεί τις αρδευτικές ανάγκες των κοινοτήτων Πλατανιστάσας, Άλωνας, Κ. Μονής, Περιστερώνας, Ορούνας, Αστρομερίτη κ.ά) υδατοφράκτη ζήτησαν οι κάτοικοι Κάτω Μονής, μέσω του κοινοτάρχη κι άλλων μελών της χωριτικής αρχής, κατά την τελευταία (στις 11.7.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 8 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Ιουλίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κάτω Μονής παραπονούνται πως η διάνοιξη του καινούργιου δρόμου, αντί να βοηθήσει την κοινότητα, δημιούργησε προβλήματα, μιας και (με την παράκαμψή της) τα λεωφορεία δεν την προσεγγίζουν κι οι κάτοικοι δεν εξυπηρετούνται.

Ζητούν για τούτο τη διάνοιξη και του δρόμου Σίφυλλου -Κάτω Μονής για αντιμετώπιση της καθημερινής διακίνησής τους προς και από τη Λευκωσία.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 9 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Ιουλίου 1990.

«Αυστηρότερο έλεγχο στις (κατά τους σχετικούς ισχυρισμούς) αυξανόμενες σ' ένταση εκρήξεις στα γειτονικά (προς την Κάτω Μονή) λατομεία -από τις εκρήξεις των οποίων έχουν υποστεί (ιδιαίτερα στα τελευταία χρόνια) μεγάλες

ρωγματώσεις παλιά και καινούργια υποστατικά- ζητούν (όπως μας τονίστηκε κατά την τελευταία, στις 11 Ιουλίου 1990, επίσκεψή μας) μέσω των αρμόδιων χωρικών αρχών οι κάτοικοί της.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 10 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Ιουλίου 1990.

«Οι κάτοικοι Ποταμιάς ζητούν, σε περίπτωση που μια κοινότητα θεωρείται ακριτική, όπως είναι η Ποταμιά, ο τουρκοκυπριακός κλήρος να πηγαίνει αποκλειστικά σε εκτοπισθέντες κατοίκους της κοινότητας ή σε εκτοπισθέντες που διαμένουν σε γειτνιαζουσες κοινότητες υπό την προϋπόθεση πως θα εγκατασταθούν σε τακτή ημερομηνία στην κοινότητα, διαφορετικά -σε περίπτωση άρνησής τους να εγκατασταθούν στην κοινότητα- η τουρκοκυπριακή περιουσία να παραχωρείται σε κατοίκους της ακριτικής κοινότητας που έχασαν κλήρο από την τουρκική εισβολή.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 11 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Ιουλίου 1990.

«Οι κάτοικοι Ποταμιάς ζητούν να διενεργηθούν αεροψεκασμοί στην περιοχή του βιολογικού σταθμού από τη δεξαμενή και κατά μήκος του ποταμού Αλυκού και Γιαλιά.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο αυτό αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 12 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Ιουλίου 1990.

«Να θεσμοθετηθεί η εξαγγελία για περίληψη της Ποταμιάς στις ακριτικές κοινότητες μας ζήτησε φες ο κοινοτάρχης Ποταμιάς, καθώς κι άλλοι κάτοικοι κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα, προκειμένου να προωθηθεί η διαδικασία της παροχής στεγαστικών δανείων σε νέα ζευγάρια της. Πού βρίσκεται το θέμα ενόψει του γεγονότος ότι πολλά ζευγάρια δεν ενθαρρύνονται να στεγαστούν στην κοινότητα λόγω της ανυπαρξίας σχετικής κατοχύρωσης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 13 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 21 Ιουλίου 1990.

«Εδώ και μήνες οι αρχές της λεγόμενης κυρίαρχης βρετανικής βάσης Δεκέλειας πολύ συχνά και χωρίς προειδοποίηση κλείνουν το δρόμο που διασχίζει τη βάση με αποτέλεσμα την αφάνταστη ταλαιπωρία κατά τη διακίνηση από και προς την ελεύθερη Αμμόχωστο, ιδιαίτερα κατά την τουριστική περίοδο. Αλλά, και όταν ο δρόμος είναι ανοικτός, η διέλευση των οχημάτων επιτηρείται προκλητικά από ένοπλους Βρετανούς στρατιώτες.

Επίσης είναι καθημερινό φαινόμενο και αυτό το καλοκαίρι να περιπολούν διαρκώς βρετανικά στρατιωτικά ελικόπτερα κατά μήκος της παραλίας της Αγίας Νάπας και σε πολύ χαμηλό ύψος πάνω από τα κεφάλια των χιλιάδων παραθεριστών.

Η συμπεριφορά των Βρετανών, πέρα από την παράνομη ενόχληση και την ταλαιπωρία, προσβάλλει την αξιοπρέπειά μας, καθώς δημιουργεί την εντύπωση ότι είμαστε μια στρατοκρατούμενη αποικία και όχι μια ανεξάρτητη χώρα.

Γι' αυτό καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή γιατί ανέχεται αυτή την αποικιοκρατική συμπεριφορά και γιατί δεν απαιτεί και δεν επιβάλλει το σεβασμό προς το κράτος και τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 14 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Ο κοινοτάρχης του ακριτικού χωριού Μοσφιλι ή Μοσφιλωτή -με τις εναπομείνασες οικογένειές του (από 65-70 που ήταν το 1963-64 με την εκδήλωση της τουρκανταρσίας που τους απέκοψε δύο τουλάχιστον χιλιάδες στρέμματα) μετρούμενες στα δάκτυλα σήμερα-Θεόδωρος Μιχαήλ κι άλλοι κάτοικοι μας υπέβαλαν κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα το αίτημα για αντικατάσταση των σωλήνων ύδρευσης της κοινότητας από την πηγή μέχρι το χωριό λόγω της μεγάλης απώλειας που έχουν και που έτσι προκαλούν οξύ πρόβλημα λειψυδρίας.

Πώς και πότε αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 15 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Παρά τις επίσημες διαβεβαιώσεις (δες και απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου σε συναφή ερώτησή μας) η δύναμη σε άντρες του αστυνομικού σταθμού της ακριτικής κοινότητας Κάτω Πύργου (εδώ κι έξι τώρα μήνες) μειώθηκε από επτά σ' έξι (παραμένουν τέσσερις τακτικοί αστυφύλακες, ένας ειδικός αστυφύλακας κι ένας σταθμάρχης), ενώ κατά κανόνα οι αγροτικοί σταθμοί στελεχούνται από 8-10 άντρες.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 16 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Το αρδευτικό σύστημα 'Πλατύ' στον Πύργο δε λειτουργεί αποτελεσματικά από το 1986, μας ανέφεραν οι κάτοικοι της κοινότητας στις 25.7.90 σ' επιτόπια επίσκεψή μας.

Ήδη από το Νιόβρη του 1983, πρόσθεσαν, έχουν σπάσει οι τουρμπίνες, τα συστήματα αυτοματισμού κι άλλα εξαρτήματα του συστήματος.

Οι κάτοικοι για τούτο ζητούν:

- (i.) Να επιδιορθωθεί και να βελτιωθεί ριζικά το όλο σύστημα.
- (ii.) Να αναληφθούν από το κράτος οι ζημιές (ύψους, κατά την επαρχιακή διοίκηση, 5,000 λιρών), έτσι που να λειτουργήσει αποτελεσματικά η όλη προσπάθεια και να βοηθηθούν αποτελεσματικά κάπου πενήντα οικογένειες που αρδεύουν μια συνολική έκταση τριακόσιων πενήντα στρεμμάτων. Πώς τοποθετείται στα δυο τούτα θέματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 17 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Το αίτημα για προώθηση της λειτουργίας του κλειστού αγωγού της κοινότητας Πύργου για αρδευτικούς σκοπούς μας ανέπτυξαν και στις 25.7.90 σε ανοικτή συγκέντρωσή τους στον Κάτω Πύργο οι κάτοικοι της ακριτικής κοινότητας, παρόντων των κοινοταρχών Πάνω και Κάτω Πύργου και στελεχών από όλα τα κόμματα.

Το έργο για το οποίο, όπως τόνισαν, υπάρχει υπόσχεση για διάθεση ποσού 475 χιλιάδων λιρών χαρακτηρίζεται πολύ επείγον, γι' αυτό και υπάρχει ζωηρό ενδιαφέρον να πληροφορηθούν από το αρμόδιο Υπουργείο σε ποιο στάδιο βρίσκεται.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 18 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Την προώθηση εκκρεμούντος αιτήματος για διαπλάτυνση του κύριου δρόμου της κοινότητας Κάτω Πύργου μας ζήτησαν σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 27.7.90 οι κάτοικοι, καθώς και του συναφούς αιτήματος για κατασκευή πεζοδρομίων.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα;» Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 19 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Σ' ορισμένες περιοχές του Κάτω Πύργου -λίγες μα γειτνιάζουσες πολύ με κατοικίες- μια τέτοια περίπτωση γειτνίασης κάπου 20 μέτρων μας αναφέρθηκε- υπάρχουν (όπως μας αναφέρθηκε σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 25 Ιουλίου 1990 στον Κάτω Πύργο) νάρκες του 1964 που μετακινήθηκαν. Και παρά το γεγονός πως είναι μεμονωμένες οι περιπτώσεις αυτές (καλύπτοντας μια έκταση 5 - 6 στρεμμάτων), εντούτοις θεωρούνται (και λόγω γειτνίασης με κατοικημένα υποστατικά και λόγω μετακίνησης) επικίνδυνες.

Δε θα 'ταν για τούτο σκόπιμο ν' αποστείλει το αρμόδιο Υπουργείο ναρκουσλλέκτες για αχρήστευσή τους, πριν ενδεχομένως υπάρξουν θύματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 20 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κάτω και Πάνω Πύργου (μαζί κι οι κοινοτάρχες τους) μας ανέφεραν κατά την επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα (στις 27.7.90) πως ζητούν:

- (i.) Αντί δύο παθολόγους (γιατρούς) έναν παθολόγο κι ένα με ειδικότητα (παιδίατρο ή γυναικολόγο).
- (ii.) Αξιοποίηση των ακτινογραφικών μηχανημάτων που διαθέτει το νοσοκομείο από ειδικό ακτινολόγο.

Πώς τοποθετείται στα αιτήματα το αρμόδιο Υπουργείο κι ιδιαίτερα στο πρώτο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 21 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουλίου 1990.

«Αίτημα για αξιοποίηση μέρους, τουλάχιστον, της τουρκοκυπριακής γης των εγκαταλειμμένων και γειτνιαζουσών κοινοτήτων Αι-Θεόδωρου και ιδιαίτερα της Μανσούρας μας ανέπτυξαν ο κοινοτάρχης Θεόδωρος Μιχαήλ κι άλλοι κάτοικοι της εγκαταλειμμένης από Θεό κι ανθρώπους ακριτικής κοινότητας Μοσφιλίου ή Μοσφιλερής, υπογραμμίζοντας πως το 50% περίπου της περιουσίας αυτής καλλιεργείται από τους πρόσφυγες.

Δεδομένου πως η κοινότητα Μοσφιλίου:

- (i) Φθίνει σταδιακά και σταθερά.
- (ii) Τουλάχιστον 2.000 στρέμματά της κατέχονται από την τουρκανταρσία του 1963-64.
- (iii) Η δυτική της περιοχή κατακάηκε από τους εισβολείς σε δυο τουλάχιστον περιπτώσεις στα δυο τελευταία χρόνια, δε θα πρέπει το εξειδικευμένο τούτο πρόβλημα/αίτημα της αξιοποίησης τουρκοκυπριακής γης να απασχολήσει τους αρμόδιους φορείς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 22 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 31 Ιουλίου 1990.

«Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουμε και ενδείξεις που υπάρχουν, παρατηρείται μεγάλη απροθυμία των νεοσυλλεκτων φαντάρων να καταταγούν στο πεζικό, για να προωθηθούν και να επανδρώσουν τα φυλάκια της Εθνικής Φρουράς.

Το σύνολο σχεδόν των φαντάρων προτιμά και επιδιώκει να καταταγεί σε οποιοδήποτε άλλο κλάδο εκτός από το πεζικό.

Αποτέλεσμα τούτου είναι να δέχονται πιέσεις αξιωματούχοι του κράτους και της Εθνικής Φρουράς για τοποθετήσεις φαντάρων σε διάφορα όπλα εκτός από το πεζικό, γεγονός που προκαλεί δυσκολίες στην ορθή αξιολόγηση των οπλιτών και την ομαλή λειτουργία του στρατεύματος.

Επειδή το φαινόμενο αυτό κάθε άλλο παρά ευχάριστο είναι και ούτε μας περιποιεί τιμή ως ημικατεχόμενη χώρα που είμαστε, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει τα ακόλουθα:

- α) Έγιναν μελέτες ή σκέψεις για τοποθέτηση ηλεκτρονικών υπολογιστών (computers) στην Εθνική Φρουρά για την ορθή αξιολόγηση των προσόντων των νεοσυλλέκτων και γενικά των φαντάρων, ώστε να τοποθετούνται στα διάφορα όπλα ανάλογα με τις ικανότητές τους, γεγονός που θα βοηθήσει και την πάταξη τυχόν ευνοιοκρατίας;
- β) Προβληματίστηκε το Υπουργείο για τη μείωση έστω κατά δύο μήνες της θητείας των στρατιωτών που υπηρετούν και επανδρώνουν τα φυλάκια της Εθνικής Φρουράς που βρίσκονται στη γραμμή αντιπαράταξης, η οποία θα συμβάλει στη στροφή των νεοσυλλέκτων προς το πεζικό, καθώς και στην εξομάλυνση της όλης κατάστασης που παρατηρείται κατά την εκάστοτε κατάταξη των νεοσυλλέκτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 23 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 31 Ιουλίου 1990.

«Η χωριτική αρχή Ασγάτας ζήτησε να της παραχωρηθεί μέρος χαλίτικης γης που βρίσκεται κοντά στο φράγμα Καλαβασού για τη δημιουργία κοινοτικού πάρκου.

Για το πιο πάνω θέμα ο Υπουργός Εσωτερικών μας πληροφόρησε στις 24.3.89, απαντώντας σε παλιά ερώτησή μας, ότι 'το θέμα εξετάζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προκειμένου να υποβληθεί σχετική έκθεση για μελέτη από την Υπουργική Επιτροπή μετά την ψήφιση των σχετικών κανονισμών για τη διάθεση της κρατικής γης'.

Επειδή οι σχετικοί κανονισμοί ψηφίστηκαν από τη Βουλή το 1989 και επειδή η χωριτική αρχή δεν έχει καμιά πληροφορία ούτε και ενδείξεις υπάρχουν για προώθηση του θέματος, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει αν προωθείται το θέμα και τότε προβλέπεται η υλοποίηση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 24 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα την 1η Αυγούστου 1990.

«Στους ιδιοκτήτες γης που απαλλοτριώθηκε στο χωριό Λύμπια για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας η κυβέρνηση αποφάσισε ύστερα από διαπραγματεύσεις με αυτούς να καταβάλει αποζημίωση κατά 40% μεγαλύτερη από την καθορισμένη από την αρμόδια αρχή του Κτηματολογίου.

Η απόφαση αυτή της κυβέρνησης επικροτήθηκε τόσο από τους ενδιαφερόμενους κατοίκους της κοινότητας όσο και από όλες τις πλευρές της Βουλής

και τις αγροτικές οργανώσεις ύστερα από αξιολόγηση όλων των δεδομένων (η αξιολόγηση έγινε σε προγενέστερες περιόδους, όταν η αξία του χρήματος ήταν αισθητά πιο ψηλή) και ιδιαίτερα του γεγονότος ότι για τους πιο πάνω ιδιοκτήτες η γη που απαλλοτριώθηκε ήταν βασικό μέσο παραγωγής και βιοπορισμού.

Για λόγους ανεξήγητους η κυβερνητική αυτή υπόσχεση-υποχρέωση προς τους αγρότες δεν τηρείται με αποτέλεσμα να αισθάνονται οι αγρότες, σε μια περίοδο που όλοι ενδιαφερόμαστε να προάγεται με κάθε τρόπο το κλίμα της ψυχικής ενότητας, δυσφορία και απογοήτευση για την ασυνέπεια της κυβερνητικής πολιτικής.

Στις περιπτώσεις αθέτησης των κυβερνητικών υποσχέσεων από την αρμόδια αρχή του Κτηματολογίου προστέθηκε και η περίπτωση του Γεώργιου Σάββα Λεβέντη, του οποίου το κτήμα ήταν όμορο με δυο άλλα ιδιωτικά για τα οποία καταβλήθηκε ήδη αποζημίωση στο ύψος που αποφασίστηκε, δηλαδή κατά 40% μεγαλύτερη από την εκτιμημένη.

Επιθυμούμε να πληροφορηθεί το Σώμα:

- (α) Είναι σε γνώση της αρμόδιας αρχής οι περιπτώσεις αυτές;
- (β) Σκοπείται η λήψη των αναγκαίων μέτρων ενάντια στους υπαλλήλους εκείνους που με τις αυθαίρετες ενέργειές τους τείνουν να υποσκάψουν την αξιοπιστία της κυβέρνησης και κατά συνέπεια την εμπιστοσύνη των πολιτών προς αυτή;

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 25 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιουλίου 1990.

«Πρόβλημα μαίας -εδώ κι ένα χρόνο μετά την αφυπηρέτηση της μιας που υπήρχε- αντιμετωπίζει και ο ακριτικός κι αποκομμένος Πύργος, που τον υποχρεώνει (σ' επείγουσες περιπτώσεις) να καταφεύγει στο μακρινό Νοσοκομείο Πάφου.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 26 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιουλίου 1990.

«Την κατασκευή αρδευτικού έργου στον παραπόταμο του Σερράχη ζητά η Ορούντα, που θα εξυπηρετήσει τις κοινότητες Περιστερώνας, Αστρομερίτη, Ορούντας, Κάτω Μονής κ.ά.

Πού βρίσκεται το πολύχρονο περιφερειακό τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 27 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιουλίου 1990.

«Πρόβλημα άρδευσης αντιμετωπίζουν -όπως μας ανέφεραν κάτοικοι της κοινότητας στις 26.7.90 σε επίσκεψή μας στην περιοχή- οι 34 αγροτικές οικογένειες εκτοπισμένων συμπατριωτών μας που διαβιούν στο πρώην τουρκοκυπριακό χωριό Γιαλιά (Πάφου) και που τώρα αρδεύουν με ατομικές τους γεωτρήσεις, πρακτική που και δαπανηρή είναι και δυσχέρειες ανυπέβλητες σταδιακά δημιουργεί ενόψει της προϋούσας πτωτικής τάσης της στάθμης (από την υπεράντληση) των νερών των γεωτρήσεων και του κινδύνου υφαλμύρισής τους.

Ζητούν για τούτο να τους επιτραπεί να αρδεύουν από το φράγμα της Ευρέτου -που η προηγούμενη κυβέρνηση, όπως αναφέρουν, τους έδωσε συναφή υπόσχεση για άρδευση από το τέλος του 1990-γεγονός που θα τους βοηθήσει στην άρδευση

1.000 στρεμμάτων αρδεύσιμης γης κι ισόποσης περίπου ξηρικής που μπορεί να μετατραπεί σ' αρδεύσιμη.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 28 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιουλίου 1990.

«Το γιοφύρι Κακοδισιάς - Ορούντας, αναφέρουν οι κάτοικοι, έχει κατασκευαστεί με στενό το στόμιο (δίοδο), με αποτέλεσμα και με την πιο χαμηλή βροχόπτωση να πλημμυρίζει γειτονικά υποστατικά και σπίτια, καθώς και παρακείμενα χωράφια, ενώ οι κίνδυνοι -ίσως κι απώλειας ζώων- από ενδεχόμενη απόφραξη είναι ορατοί.

Παρακαλείται για τούτο το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν (και με βάση παλιότερη συναφή διαβεβαίωση) στοχοθετείται η ανακατασκευή του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 29 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιουλίου 1990.

«Τη δημιουργία τριτοβάθμιου βιολογικού σταθμού -ενόψει και των πολλών και σύνθετων προβλημάτων που προκύπτουν από τα απόβλητα των χοιροστασιών που βρίσκονται σ' αυτή με τις γνωστές επιπτώσεις στην ύδρευσή της- ζητά η κοινότητα Ορούντας, όπως μας εκτέθηκε σε παγκοινοτική σύσκεψη από τον κοινοτάρχη κι άλλους κατοίκους.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 30 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιουλίου 1990.

«Να επιδιορθωθούν, όπως και η προ 2 - 3 χρόνων δοθείσα υπόσχεση από το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών, με σκυροκονίαμα (τσιμέντο) τα αυλάκια (κατά μήκος του δρόμου) της Ορούντας, μιας και (όπως μας ανέπτυξαν οι κάτοικοι σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 11.7.90) με την εκβάθυνση (λόγω της ανακατασκευής του δρόμου) των αυλακιών σημειούται μεγάλη απώλεια (του τόσο πολύτιμου) νερού.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο τούτο αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 31 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Αυγούστου 1990.

«Ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο κήρυξε από καιρό τον Κάτω και τον Πάνω Πύργο ακριτικές κοινότητες, το αρμόδιο Υπουργείο (με σχετική του εγκύκλιο) δε θέτει σε πρακτική εφαρμογή την πιο πάνω απόφαση, με αποτέλεσμα να μην προωθείται το σχέδιο στεγαστικής επιδότησης των νέων ζευγαριών.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 32 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Όπως οι κάτοικοι Κλήρου μας ανέφεραν -κι όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε- σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 26.7.90 στην κοινότητα τόσο το οδικό δίκτυο της κοινότητας όσο κι ο δρόμος από Κλήρου προς Φικάρδου βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση (γέμισε με λακκούβες), μ' αποτέλεσμα να χρειάζεται ουσιαστική επιδιόρθωση. Για το θέμα άλλωστε τούτο -τονίζουν- υπάρχει κι επίσημη διαβεβαίωση (από μέρους τόσο του Προέδρου της Δημοκρατίας όσο και από μέρους του Υπουργού Εσωτερικών κατά τη, στις 17.5.89,

επίσκεψή τους στην κοινότητα) για επιδιόρθωσή του. Κοστολογήθηκε μάλιστα ακόμα κι η σχετική -για ένα χιλιόμετρο από Κλήρου προς Φικάρδου-δαπάνη σε 30,000 λίρες.

Πότε θα υλοποιηθούν τα δίκαια αιτήματα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 33 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Μολονότι το αγροτικό υγειονομικό κέντρο Κλήρου έχει ανεγερθεί με σύγχρονες κτιριακές προδιαγραφές, εντούτοις η επάνδρωσή του -όπως μας ανέφεραν στις 26.7.90 σε ειδική σύσκεψη που οι κάτοικοι στην κοινότητά τους συγκάλεσαν-είναι πλημμελής (ο γιατρός το επισκέπτεται κάθε Τετάρτη και Σάββατο), ενώ οι κάτοικοι ζητούν μόνιμα γιατρό στο ιατρείο τους.

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 34 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Την κρατική βοήθεια ζητά η κοινότητα Κλήρου -ανερχόμενη στο 50% της ολικής δαπάνης- για ανέγερση νέου κοιμητηρίου μετά την κατά 11/15 δωρεά και τη (με δαπάνη 2,5 χιλιάδων λιρών) εξαγορά των υπόλοιπων ποσοστών της απαιτούμενης προς το σκοπό αυτό γης.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 35 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Δεδομένου πως το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο καθεχρονικά αναβαθμίζεται - και με εντατικούς μάλιστα διασκελισμούς - παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- (i) Αν στοχοθετεί την ομοιόμορφη, σύγχρονη σήμανση του οδικού δικτύου (αστικών κι αγροτικών κέντρων).
- (ii) Αν ναι, πότε υπολογίζει να ολοκληρώσει το σχετικό διάγραμμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 36 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, η κοινότητα Κλήρου πλήγηκε στις 10.5.90 από χαλαζοθύελλα, με αποτέλεσμα να υποστεί ζημιές και το αγροτικό οδικό της δίκτυο.

Παρά τις δοθείσες όμως προς τους κατοίκους διαβεβαιώσεις της επαρχιακής διοίκησης για αποστολή κρέτας για επιδιόρθωσή του, μέχρι σήμερα δεν υπήρξε σχετική ανταπόκριση προς τη δοθείσα υπόσχεση. Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 37 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Η κοινότητα Κλήρου, όπως μέσω του κοινοτάρχη της κι άλλων μελών της κοινοτικής αρχής μας ανέφερε στις 26.7.90 σε τοπική σύσκεψη που συγκάλεσε, έχει ανάγκη ενός ποσού ύψους δεκαπέντε χιλιάδων λιρών για ολοκλήρωση (με την ανέγερση αποδυτηρίων, τη μεταφορά νερού και ρεύματος και την κατασκευή δρόμου) του (σε χαλίτικη γη και με βοήθεια του ΚΟΑ από δέκα χιλιάδες λίρες πρόσθετα από την κοινοτική συνεισφορά από 5-6 χιλιάδες λίρες) δημιουργηθέντος κοινοτικού γηπέδου.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 38 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Σε πρόσφατη φετινή της συνεδρία η Βουλή - ύστερα από εμπεριστατωμένη εισήγηση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής - περιέγραψε με μελανά χρώματα την όλη κατάσταση στο υδρευτικό, αρδευτικό κι οδικό σύστημα της επαρχίας Λευκωσίας, επισημαίνουσα με δραματικούς τόνους την ανάγκη (έστω και με υψηλή δαπάνη) αξιοποίησης και των πιο περιορισμένων υδάτινων της πόρων. Η περιοχή της Κλήρου ήταν μια από τις περιοχές που επανειλημμένα μνημονεύτηκαν δειγματοληπτικά κατά τη σχετική συζήτηση που ακολούθησε. Εξάλλου σ' επιτόπια επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας λίγες μέρες νωρίτερα δόθηκαν διά στόματος Προέδρου και τη επινεύσει των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών υποσχέσεις δαψιλείς για τη δημιουργία στην περιοχή αρδευτικού έργου.

Πότε και πώς το επαναφερόμενο σε κάθε ευκαιρία -όπως και στην ειδική σύσκεψη που συγκάλεσε η κοινότητα στις 26.7.90-πολύχρονο τούτο κοινοτικό αίτημα και οι προεδρικές επαγγελίες θα υλοποιηθούν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 39 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Την κρατική (κατά ποσοστό 50% τουλάχιστον) βοήθεια για ανέγερση αθουσας προδημοτικής εκπαίδευσης - ήδη η κοινότητα αγόρασε το σχετικό χώρο έναντι ποσού τριάντα δύο χιλιάδων λιρών -ζητά η κοινότητα Κλήρου, όπως ο κοινοτάρχης κι άλλα μέλη της χωριτικής αρχής μας ανέπτυξαν σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 26.7.90.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 40 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Αυγούστου 1990.

«Έργα υποδομής -και συγκεκριμένα μικρή βιοτεχνία κι εργοτάξια- ζητά η (μόλη τη γειτνιάσή της με την πρωτεύουσα και μόλο το μεγάλο αγροτικό της πληθυσμό) δημογραφικά σημειώνουσα σταθερή τάση πτωτική κοινότητα της Κλήρου για ανάσχεση του μεταναστευτικού ρεύματος.

Στοχεύει και, αν ναι, πότε και πώς το αρμόδιο Υπουργείο να εγκύψει επί του θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 41 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Αυγούστου 1990.

«Καθημερινά και προβληματικότερη κι επικινδυνότερη καθίσταται η προσπέλαση εποχουμένων από τις οδούς Μετοχίου και Προδρόμου προς τη Χίλωνος (στη Λευκωσία) λόγω της ανυπαρξίας φώτων τροχαίας.

Πώς τοποθετείται στο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 42 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 4 Αυγούστου 1990.

«Οι τοπικές αρχές της Σωτήρας Αμμοχώστου και οι κάτοικοι της περιοχής είναι ανάστατοι, γιατί τα απόβλητα ιχθυοτροφείου που δημιουργήθηκε κοντά στον ποταμό Λιοπετρίου προκαλούν ρύπανση της θάλασσας.

Η ρύπανση αρχίζει από τον προστατευόμενο ποταμό Λιοπετρίου και εκτείνεται μέχρι την παραλιακή περιοχή της Σωτήρας.

Μας έχει αναφερθεί ότι, παρά τα διαβήματα που έγιναν, δε λήφθηκαν μέτρα, για να προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον της περιοχής και να σταματήσει η ρύπανση της θάλασσας.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα ποια μέτρα έχουν ληφθεί, για να σταματήσει η ρύπανση της θάλασσας στην περιοχή, καθώς και αν έγινε οποιαδήποτε περιβαλλοντική μελέτη, πριν λειτουργήσει το ιχθυοτροφείο στην προστατευόμενη τουριστική περιοχή του ποταμού Λιοπετρίου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 43 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Αυγούστου 1990.

«Ριζικά μέτρα για αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται από τη συνεχιζόμενη εκροή λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων στον ποταμό Κλήμο ζητούν οι κάτοικοι του Αγ. Δομετίου Λευκωσίας.

Όπως συγκεκριμένα μας ανέφεραν στις 4.8.90 που -με δημοτικούς συμβούλους του Αγ. Δομετίου- επισκεφθήκαμε την περιοχή, ζητούν όπως το αρμόδιο Υπουργείο σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη και τις τουρκικές κατοχικές αρχές προωθήσουν την εκτροπή στον ποταμό της Κολοκόσις των βιομηχανικών αποβλήτων.

Και τούτο γιατί -όπως τονίζουν- μόλα τα πρόσφατα βελτιωτικά έργα που (μετά τα σχετικά διαβήματα) γίνηκαν, η κατάσταση θα επανέλθει στα αρχικά στάδια από την αδυναμία απορροής των λυμάτων.

Σε επόμενο στάδιο -και μετά την οριστική επίλυση του θέματος-ζητείται να επικαλυφθεί ο ποταμός και να δενδροφυτευθούν οι όχθες του για απορρόφηση των απορρεόντων νερών.

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στα δικαιολογημένα τούτα αιτήματα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 44 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Αυγούστου 1990.

«Γονείς εθνοφρουρών παραπονούνται πως για μετάβαση των παιδιών τους από το ΚΕΝ Πάφου στα σπίτια τους στη Λευκωσία κατά τα Σαβατοκύριακα υποχρεούνται -ελλείψει μεταφορικών μέσων-να νοικιάζουν ταξί, με αποτέλεσμα να καταβάλλουν (οι Λευκωσιάτες τουλάχιστον) £6 το άτομο για τη μεταφορά τους από το ΚΕΝ Πάφου στη Λευκωσία κι άλλες £6 για επάνοδό τους στη μονάδα τους.

Παλαιότερα το Υπουργείο Άμυνας είχε διαβεβαιώσει -απαντώντας σε σχετικά μας διαβήματα και παραστάσεις μας μέσω της Βουλής- πως θα επιλυόταν οριστικά το θέμα της μεταφοράς των εθνοφρουρών στα σπίτια τους σε λίγες μέρες, ενώ λίγες βδομάδες αργότερα το σχέδιο εξαγγελόταν.

Πότε επιτέλους θα υλοποιηθούν οι σχετικές επαγγελίες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 45 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Αυγούστου 1990.

«Οι πολύ πρόσφατες κλοπές τεσσάρων μεταβυζαντινών εικόνων από το ναό της Μεταμόρφωσης στη Δρύμου Πάφου σε συνδυασμό με τις παλιότερες κλοπές -καθώς και οι συναφείς δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου πως δεκάδες εικόνες είναι εντελώς απροστάτευτες, αφού βρίσκονται σε περιοχές όπου οι διαρρήκτες μπορούν να 'δουλέψουν' με την άνεσή τους, χωρίς κανέναν να τους ενοχλήσει- επαναφέρουν επί τάπητος το καυτό πρόβλημα της κατ' οικονομίαν,

έστω, νομοθετικής (ύστερα από διαβουλεύσεις ανάμεσα στην Εκκλησία και το κράτος) ρύθμισης του όλου θέματος και της ανάγκης σύστασης -μετά την απώλεια του με δικά μας κοινοβουλευτικά (στη δεκαετία του '60) κι εξωκοινοβουλευτικά διαβήματα δημιουργηθέντος μουσείου στην Τρεμετουσιά- μουσείου βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης, βιβλίων και χειρογράφων, όπως με σειρά (αναπάντητων όμως) ερωτήσεών μας στην περίοδο του 1985 -1988 υποδείξαμε.

Παρακαλείται για τούτο το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει αν ενόψει των αλληπάλληλων κρουσμάτων κλοπών του είδους αυτού (που, αν αφηθούν ανεξέλεγκτα, θα μας αποφιλώσουν κάποτε και από αυτού του είδους τον πολιτιστικό μας πλούτο, πέρα από τις συλήσεις στα κατεχόμενα και τη δικιά μας εκθεμελιωτική πρακτική σε νεκροπόλεις μα και σ' ολόκληρες αρχαίες πόλεις μας -όρα π.χ. Κάτω Πάφο, Αγιά Παρασκευή Λευκωσίας κι ιδιαίτερα Αμαθούντα), καθώς και των δηλώσεων του προκαθήμενου της Εκκλησίας μας (βλ. π.χ. 'Σημερινή', 7.8.1990, σ. 16) με τις οποίες η Αρχιεπισκοπή ουσιαστικά 'σηκώνει τα χέρια' μπροστά στην έλλειψη επαρκών τρόπων προστασίας των εκκλησιαστικών μας θησαυρών (και σε συνεννόηση με τον προκαθήμενο της κυπριακής Εκκλησίας) στοχοθετεί τη μελέτη λήψης νομοθετικών μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 46 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Αυγούστου 1990.

«'Όπως οι κάτοικοι του Καλού Χωριού Κλήρου μας ανέφεραν -μέσω του κοινοτάρχη Θωμά Ιωάννου, των μελών της χωριτικής αρχής Γιώργου Ιακώβου και Ιωάννη Δημητρίου κι άλλων-σε ψεινή επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα, αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα υδατοπρομήθειας και ως αποτέλεσμα υδροδοτούνται μέρα παρά μέρα και για δύο μόνο ώρες. Καμιά φορά, μάλιστα, οι κάτοικοι στα ψηλώματα δυσκολεύονται να υδροδοτηθούν και μ' αυτό έστω το σύστημα κι αγοράζουν νερό (αναφέρθηκε η περίπτωση του πρόσφυγα από τη Μουσουλίτα Μιχαλάκη Παύλου, που τους τελευταίους 6 μήνες αγόρασε νερό £100 περίπου) και ζήτησαν:

1. Διερεύνηση του ενδεχόμενου ύπαρξης ικανοποιητικής ποσότητας νερού στη δεύτερη γεώτρηση που ανόρυξαν οι ίδιοι (και που για την ώρα αποδίδει 6 τόνους ωριαία αξιοποιούμενη 22 ώρες το 24ωρο) κι εγκατάσταση ισχυρότερης τουρμπίνας.

2. Καθάρισμα του αγωγού που παροχετεύει νερό από το Φαρμακά στο Καλό Χωριό, μιας και πιστεύουν πως σημειώθηκαν αποφράξεις στην επανατοποθέτηση του αγωγού -κατά τη διάρκεια του ανασχεδιασμού του δρόμου- μ' αποτέλεσμα η ποσότητα του παροχετευόμενου στην κοινότητα νερού να περιοριστεί στο 25% της κανονικής.

3. Αλλαγή του δικτύου υδατοπρομήθειας (που τοποθετήθηκε στα 1957) μ' αποτέλεσμα να σημειούνται πρόσθετες απώλειες.

'Ετσι, αναφέρουν, μόλη την προσπάθεια ανάπτυξης της κοινότητας, τη σημειούμενη (μικρή για την ώρα) δημογραφική της ανέλιξη και το άριστο φυσικό της περιβάλλον, η ουσιαστική εξέλιξή της δυσχεραίνεται.

Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 47 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα στις 9 Αυγούστου 1990.

«Κατά την ανακατασκευή του δρόμου Περιστερώνας -Πιτσιλλιάς στις πλευρές του δρόμου μέσα στην κοινότητα Ορούντας δημιουργήθηκαν αυλάκια αρκετού βάθους και υπάρχει κίνδυνος να γίνουν δυστυχήματα.

Παρά τη σαφή υπόσχεση που, όπως παραπονούνται η κοινοτική αρχή και οι κάτοικοι, έδωσαν οι αρμόδιοι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, γιατί αναγνώρισαν το δίκαιο αίτημά τους, δεν έχουν ακόμη καλυφθεί αυτά τα αυλάκια.

Δεν έχει επίσης τιμεντωθεί το αυλάκι στην καμπή του δρόμου στην είσοδο του χωριού, κάτι για το οποίο επίσης δόθηκε σχετική υπόσχεση από τους ίδιους αρμοδίους του Υπουργείου. Στο σημείο αυτό φαίνεται να υπάρχει μεγάλων διαστάσεων υπόγεια ρωγμή, γι' αυτό και χάνονται τεράστιες ποσότητες νερού.

Παρακαλώ όπως ενημερώσετε το Σώμα για του λόγους καθυστέρησης στην εκπλήρωση των πιο πάνω υποχρεώσεων, καθώς και για το αν σκοπείται από τους αρμοδίους να γίνει ανάλογος έλεγχος για την άμεση εκτέλεση των πιο πάνω έργων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 48 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Αυγούστου 1990.

«Καθεχρονικό κατάντησε το πρόβλημα από τις πλημμύρες στο Καλό Χωριό της Κλήρου στον κύριο δρόμο Καλού Χωριού Κλήρου-Λευκωσίας και στο σημείο μάλιστα όπου διακινείται η ολότητα σχεδόν των μαθητών του δημοτικού προς το σχολείο τους.

Κι όμως υπήρξε διαβεβαίωση -μας ανέφεραν στις 8.8.90 σ' επίσκεψή μας στην κοινότητα ο πρόεδρος, μέλη της χωριτικής αρχής κι άλλοι κάτοικοι- από μέρους λειτουργών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και του Υπουργού Εσωτερικών (κ. Βενιαμίν) πως θα γινόταν πεζόδρομος και αγωγός για την αντιμετώπιση του θέματος.

Παρά τα διαβήματα το πρόβλημα παραμένει.

Μέχρι τότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 49 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Αυγούστου 1990.

«Το χαλάζι το Μάη του '90 προκάλεσε -μας ανέφεραν στις 8.8.90 σ' επιτόπια επίσκεψή μας ο κοινοτάρχης, μέλη της χωριτικής αρχής και άλλοι κάτοικοι- καταστροφές στις οροφές τριών αιθουσών, της κουζίνας κι άλλων υποσταστικών του Δημοτικού Σχολείου Καλού Χωριού, που αποκαταστάθηκαν με την ανάληψη σχετικής πρωτοβουλίας από κάτοικο της κοινότητας και την από μέρους της χωριτικής αρχής εκδαπάνηση (μόνο για τα υλικά, μιας κι ο αναλαβών την επιδιόρθωση, προς τιμήν του, δε δέχτηκε πληρωμή για τα εργατικά) £800.

Οι κάτοικοι ζητούν -μιας κι υπήρξε σχετική επίσημη διαβεβαίωση- να τους αποσταλεί τουλάχιστον το πιο πάνω ποσό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 50 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Αυγούστου 1990.

«Οι κατοικημένες περιοχές 'Βίνα', 'Καυκαλιά' και 'Παχτωμένος' στο Καλό Χωριό της Κλήρου αντιμετωπίζουν πολύχρονο πρόβλημα εγκατάστασης τηλεφωνικών γραμμών.

Για ποιους λόγους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 51 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Αυγούστου 1990.

«Ακατάγραφοι - παραπονήθηκαν οι κάτοικοι μέσω του κοινοτάρχη, μελών της χωρικής αρχής κι άλλων παραγόντων σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 8.8.90- οι πλείστοι αγροτικοί δρόμοι του Καλού Χωριού Κλήρου, προκαλούν τα γνωστά αναπτυξιακά προβλήματα.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 52 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Αυγούστου 1990.

«Την ανέγερση νέου δημοτικού σχολείου σε προσφερόμενο χώρο συνεχόμενο προς το υφιστάμενο Δημοτικό Σχολείο Αγίων Τριμιθιάς -μιας κι ο χώρος εξυπηρετεί απόλυτα και το προσφυγικό δυναμικό που οι μαθητές του αποτελούν το 70% του συνολικού αριθμού (από 150 συνολικά μαθητές) της μαθητικής κοινότητας-ζητά η κοινότητα Αγίων Τριμιθιάς, όπως τούτο τονίστηκε από τον κοινοτάρχη Γιώργο Ιακώβου, τα μέλη της κοινοτικής αρχής Αντρέα Κουλέριου και Γιώργο Παπαθωμά κι άλλους κατοίκους σε ψευσινή επίσκεψή μας και σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της κοινοτικής αρχής. Παράλληλα όμως τονίστηκε πως η αναληφθείσα ήδη προσπάθεια για ανέγερση τριών νέων αιθουσών (καθώς κι αίθουσας για εποπτικά μέσα και γραφείου του διδακτικού προσωπικού) δε συνιστά οριστική λύση στο πρόβλημα και τούτο γιατί:

1. Οι τρεις νέες αίθουσες θα αντικαταστήσουν τις ήδη υπάρχουσες (και λειτουργούσες) ισάριθμες λυόμενες.

2. Ζητούν άλλες τρεις αίθουσες -για αντικατάσταση των υφιστάμενων ισάριθμων παλιών- αίθουσα πολλαπλής χρήσης, βιβλιοθήκης κι οικοκυρικών.

Συναφώς τονίστηκε πως -μιας κι οι εκτοπισμένοι συνιστούν το 75% του κοινοτικού δημογραφικού εκτοπίσματος- τα έξοδα της (όπως πιο πάνω) προτεινόμενης Β' φάσης πρέπει να καταβάλει το ΤΑΕΠ.

Πώς αντικρίζει τα δικαιολογημένα αιτήματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 53 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Αυγούστου 1990.

(i) Το θέμα της μείωσης της κοινοτικής συνεισφοράς από 50% για έργα κοινοτικής ανάπτυξης στα πλαίσια των πραγματικών οικονομικών δυνατοτήτων τους μας έθεσαν ως πρώτιστο και βασικό αίτημά τους οι κάτοικοι Γαλάτας (μέσω του κοινοτάρχη τους, άλλων μελών της χωρικής αρχής, μελών του Συμβουλίου Βελτιώσεως, καθώς και εκκλησιαστικών, εκπαιδευτικών και άλλων παραγόντων) κατά την τελευταία (στις 9.8.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα. Οι κάτοικοι παραπονούνται πως εν προκειμένω φορολογούνται με το ίδιο ποσοστό (50%) που φορολογούνται κι οι κάτοικοι Κακοπετριάς (που ο ετήσιος προϋπολογισμός της κοινότητάς τους ανέρχεται σε περισσότερες από £120,000, ενώ της Γαλάτας δεν υπερβαίνει τις £20,000).

(ii) Με βάση ποια κριτήρια καθορίστηκαν (στα 1985) τα σχετικά ποσοστά κρατικής και κοινοτικής συνεισφοράς;

(iii) Υπάρχει -και, αν ναι, τότε θα εξαγγελθεί- σχέδιο για αναθεώρηση των πιο πάνω κριτηρίων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 54 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Αυγούστου 1990.

«Ο δρόμος Έσω Γαλάτας - Καλιανών χρειάζεται να διαπλατυνθεί και να ασφαλτοστρωθεί -κι όχι, όπως πριν από κάποιο χρονικό διάστημα γίνηκε προσπάθεια καθαρισμού των παγκέτων-ζητούν οι κάτοικοι Γαλάτας, τονίζοντας πως ο δρόμος χρησιμοποιείται για επικοινωνία των κοινοτήτων Κακοπετριάς, Γαλάτας, Καλιανών, Τεμβριάς και (σπανιότερα) της Ευρύχου.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 55 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Αυγούστου 1990.

«Το υπό σταθερή και συστηματική ανάπτυξη -με στοχοθετούμενη τη διεύρυνσή του και σε Μουσείο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης, βιβλίων και χειρογράφων- Κοινοτικό Μουσείο Γαλάτας (μια λαμπρή πρωτοβουλία, που μπορεί να καταστεί πρότυπο για μίμηση από πλείστες κοινότητες και που με πολλή στοργή το περιβάλλον τόσο η κοινοτική αρχή όσο και το Συμβούλιο Βελτιώσεως της κοινότητας) και που προσωπικά το επισκεφτήκαμε κατά την επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα, συνοδευόμενοι από τον κοινοτάρχη, μέλη της χωριτικής αρχής και του Συμβουλίου Βελτιώσεως, κι είχαμε την ευκαιρία να εκτιμήσουμε το περιεχόμενό του, καθώς και το μόχθο που εν προκειμένω ο Βοηθός Διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου, Αθανάσιος Παπαδόπουλος, κατέβαλε, χρειάζεται τόσο την ηθική όσο και -κύρια- την οικονομική στήριξη από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς.

Πώς βλέπουν τη λαμπρή, ξανατονίζεται, τούτη προσπάθεια οι αρμόδιοι;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 56 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Αυγούστου 1990.

«Θέμα προσβάσεων στον κύριο δρόμο μάς έθεσαν οι κάτοικοι Γαλάτας -μέσω του κοινοτάρχη Ιάκωβου Κυνηγόπουλου και Αθανάση Τρύφωνος, Κυριάκου Σοφοκλέους, μελών της χωριτικής αρχής, Γεωργίου Αθανασίου, μέλους της Επιτροπής του Συμβουλίου Βελτιώσεως, καθώς και άλλων παραγόντων- κατά την τελευταία (9.8.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα, υποστηρίζοντας πως παλιότερα (στα 1982) τους δόθηκαν και επίσημες συναφείς υποσχέσεις.

Συγκεκριμένα η σχετική διαβεβαίωση για πρόσβαση δόθηκε

- (i) για την τοποθεσία 'Πέρα Χωριόν' παρά την αερογέφυρα Κακοπετριάς,
- (ii) παράλληλα επιζητείται πρόσθετη πρόσβαση στην τοποθεσία 'Χολετρού' για την οποία, προσθέτουν, υπάρχει υπόσχεση εκ μέρους της Επαρχιακής Διοίκησης για προώθησή της και με κρατική δαπάνη, αν τεχνικά είναι τούτο εφικτό (με τη δημιουργία υπόγειας διάβασης). Εξάλλου
- (iii) στην ίδια τοποθεσία έχει κατασκευαστεί νέος δρόμος -που προϋπήρχε κι εξυπηρετούσε τις ανάγκες της κοινότητας, πλάτους 12 ποδών- σε συνεργασία της κοινότητας και του ΡΙΚ, και που (προκριτέος σε σχέση με την προηγούμενη πρόσβαση (ii)) μπορεί να επισημοποιηθεί.

Αν επιτευχθεί - υπογραμμίζουν - η διάνοιξη της πρόσβασης στο 'Πέρα Χωριόν' και στη 'Χολετρού' (iii), θα ενωθούν οι δυο προσβάσεις, με αποτέλεσμα την αξιοποίηση (για οικοπεδοποίηση, βασικά, αλλά και για γεωργικούς σκοπούς) έκτασης εκατοντάδων - τουλάχιστον 2,000 - στρεμμάτων.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 57 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Αυγούστου 1990.

«Η αξιοποίηση των νερών του Κλάριου (Καρκώτη) -με την ταυτόχρονη συμπερίληψη στο εκπονηθησόμενο σχέδιο των αρδεύσιμων εκτάσεων της κοινότητας, όπως η ημιαρδευόμενη περιοχή της Γαλάτας, όπου έχει (στα 1966) συσταθεί και Σύνδεσμος Διατήρησης του Εδάφους, με τους γεωργούς της να έχουν συνάψει δάνειο, που δεν έχει εκπληρώσει το βασικό στόχο της σύναψής του- ήταν ένα από τα βασικά αιτήματα των κατοίκων Έσω Γαλάτας κατά την επιτόπια, στις 9.8.90., σ' αυτή επίσκεψή μας.

Πρόσθετα -και λόγω της δανειακής αναποτελεσματικότητας-ζητούν την πλήρη απαλλαγή του υπόλοιπου του δανείου (τονίστηκε πως οι γεωργοί της Έσω Γαλάτας καταβάλλουν £50 το στρέμμα) ή τη μείωση της οφειλής κατά, τουλάχιστον, 50%. Τονίζεται συναφώς πως γίναν οι διασωληνώσεις για όλη την αρδευσιμη γη της Έσω Γαλάτας (360 στρέμματα), γίνηκαν αντιδιαβρωτικά, αξιοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό μηχανήματα (τρακτέρ κ.ά.) του Υπουργείου Γεωργίας κι όμως η αρδευόμενη περιοχή δεν υπερβαίνει (120 - 130 σκάλες) το 1/3 της αρδευσιμης γης.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το δικαιολογημένο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 58 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Αυγούστου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, ο (από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία) καταρτιζόμενος (και προβαλλόμενος μετά το δελτίο ειδήσεων των 8.30 μ.μ. της τηλεόρασης) μετεωρολογικός χάρτης της Κύπρου παρουσιάζει τις θερμοκρασίες μόνο των ελεύθερων πόλεων -μαζί (έμμεσα) με τις σημάνσεις των γεωγραφικών τους θέσεων- ενώ αντίθετα, όχι μόνο αναφορά στις θερμοκρασίες (ασφαλώς λόγω έλλειψης στοιχείων), αλλά ούτε καν μνεία ή προσδιορισμός, έστω, των κατεχόμενων πόλεων δε γίνεται.

Έτσι, υπάρχει σοβαρός και άμεσος κίνδυνος εθισμού (των νέων, κυρίως) στην εντύπωση, που ο χάρτης δημιουργεί, για το 'φυσιολογικό' και 'δεδομένο' της διαίρεσης της πατρίδας μας.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν προσανατολίζεται:

Στην επισήμανση, τουλάχιστο, και στην ονομαστική αναφορά των κατεχόμενων πόλεων, καθώς και (των κυριότερων, τουλάχιστο) κατεχόμενων κωμοπόλεων μας, έστω και χωρίς αναφορά -ή με τη μνεία πως ελλείπουν από τις κατεχόμενες πόλεις/κωμοπόλεις μας-στις θερμοκρασίες τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 59 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Αυγούστου 1990.

«Σε περίοδο όπου το πρόβλημα της εξεύρεσης εργατικού δυναμικού καθίσταται στην Κύπρο σταθερά οξύτερο κι η τουριστική ανάπτυξη προσλαμβάνει διαστάσεις εκρηκτικές, η τοποθέτηση αυτόματων μηχανισμών στους σταθμούς βενζίνης καθίσταται ανάγκη περισσότερο από επιτακτική.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εξέλιξη του όλου θέματος, μετά τη συναίνεση όλων των εταιρειών για εφαρμογή του συστήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 60 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Αυγούστου 1990.

«Εξάρσεις και αναβαθμίσεις επικίνδυνες σημειώνει και πάλι το λαθρεμπόριο στην Πύλα, στο Πέργαμο και άλλα βατά και προσπελάσιμα σημεία της γραμμής αντιπαράταξης, όπως ο τύπος -βλέπε π.χ. στοιχεία της Εφημερίδας «Η Σημερινή», 13.8.90-αποκάλυψε, υπογραμμίζοντας το σημειούμενο οργασμό στο λαθρεμπόριο ζώων με τις κατεχόμενες περιοχές, δεδομένα που επαναυπογραμμίζουν την ανάγκη ανάληψης οργανωμένης εκστρατείας για πάταξή του.

Πώς αντικρίζει το αρμόδιο Υπουργείο τη νέα κατάσταση που -με εισήγηση, ως γνωστό, του οίκου Jonson and Jonson και με στόχο τη αιμοδότηση του ντενκτασικού καθεστώτος από τα τραγικά του θύματα, τους Ελληνοκυπρίους-εξελλίσσεται περίπου ανεμπόδιστα μπροστά στα μάτια των καταδιωκτικών αρχών και οργάνων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 61 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Αυγούστου 1990.

«Σε πλείστες προηγμένες χώρες η ανακύκλωση του γυαλιού και άλλων άχρηστων υλικών συνιστά συντελεστή ανασταλτικό της επιδεινούμενης περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Στην Κύπρο, όπου παρατηρείται ανάλογο πρόβλημα, τι γίνεται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 62 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Αυγούστου 1990.

«Καθεχρονικά σχεδόν (στα τελευταία τρία χρόνια) τόσο οι αρμόδιες τοπικές αρχές (χωρική αρχή και εκκλησιαστική επιτροπή) όσο κι εμείς προσωπικά με διάφορες παραστάσεις (υπομνήματα, τηλεγραφήματα κ.ά.) υπογραμμίζουμε την ανάγκη για εκκαθάριση του δρόμου (από κατολισθήσεις βράχων και χωμάτων) που οδηγεί στο (μ' ευρωπαϊκή ακτινοβολία) μοναστήρι του Σταυρού τ' Αγιασμάτι Πλατανιστάσας με τις εξαιρετες τοιχογραφικές παραστάσεις και τις (σ' όλο το χρόνο) χιλιάδες -ιδιαίτερα Ευρωπαίους- ξένους (κατά βάση) αλλά και Κυπρίους επισκέπτες.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πότε θα στέρξει ν' ανταποκριθεί στο πιο πάνω αίτημα (που μας επανυποβλήθηκε και κατά την τελευταία, στις 28.7.90, μετάβασή μας στην Πλατανιστάσα) ενόψει και της επικείμενης γιορτής του Σταυρού και των αναμενόμενων χιλιάδων επισκεπτών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 63 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Αυγούστου 1990.

«Στο τετράγωνο το γνωστό ως 'κτίρια της Αρχιγραμματείας' στη Λευκωσία στεγαζόταν το Κυπριακό Νομοθετικό Συμβούλιο (το γνωστό ως Cyprus Legislative Council) στα χρόνια της αποικιοκρατίας μέχρι τη διάλυση του σώματος λόγω των γνωστών γεγονότων του Οκτώβρη του 1931.

Δε θα 'πρεπε μια ένδειξη, έστω, να τοποθετηθεί στα πιο πάνω κτίρια κείνα που στέγαζαν το σώμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 64 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Αυγούστου 1990.

«Από τους (από τη σχολική χρονιά 1991-92 δευτεροετείς, αλλά όχι και από τους τριτοετείς) φοιτητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου αποκόπηκε το (από £25 μηνιαίως) φοιτητικό επίδομα.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 65 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Αυγούστου 1990.

«Σε ποιο στάδιο βρίσκεται -και τότε επιτέλους θα ολοκληρωθεί- το θέμα της αξιοποίησης ως πάρκου (παιδικού και άλλων συναφών μορφών) της κοίτης του ποταμού Πεδιαίου στη Λευκωσία, που ύστερα και από εισηγήσεις μας το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του αρμόδιου Υπουργείου σε συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας εδώ και μερικά τώρα χρόνια άρχισε;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 24, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με τη δημιουργία εσωτερικού οδικού δικτύου και την υδροδότηση της βιομηχανικής ζώνης χαμηλού βαθμού οχληρίας Δαλιού, σας πληροφορώ ότι και τα δύο πιο πάνω έργα έχουν ήδη συμπληρωθεί με βάση τα σχέδια των Τμημάτων Πολεοδομίας και Οικήσεως και Αναπτύξεως Υδάτων αντίστοιχα.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 174, ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας πληροφορώ ότι έχει ήδη καθοριστεί Κτηνοτροφική Ζώνη στο χωριό Πάνω Κυβίδες.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 204, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου ήδη μελετά το θέμα της σύστασης Κυπριακού Θεατρικού Μουσείου και έχει εντάξει κατ' αρχήν ένα ποσό £1,500 στον Προϋπολογισμό του 1990 για τη συντήρηση θεατρικών αντικειμένων ιστορικής αξίας. Επίσης έχει καταγράψει το αρχείο του κ. Γιώργου Φιλή με σκοπό την αξιολόγησή του μετά από μελέτη.

Για τη διεξαγωγή μελέτης από ειδικό για τη σύσταση Κυπριακού Θεατρικού Μουσείου ως και την αγορά θεατρικών αντικειμένων για τη δημιουργία θεατρικού αρχείου, αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Θ.Ο.Κ. η προώθηση σχετικής πρόνοιας στον προϋπολογισμό του Οργανισμού του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 205, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Όπως μας έχει γνωστοποιηθεί, η συντήρηση και αποκατάσταση του παραδοσιακού αρχοντικού στην Ποταμιά -που είναι γνωστό ως παλάτι της Αικατερίνης Κορνάρο- έχει συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα εργασιών του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Όμως, λόγω άλλων επείγουσών εργασιών, δεν θα καταστεί δυνατή η έναρξη του έργου αυτού μέσα στο 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 355, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ικανοποίηση αιτημάτων του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Σύσταση Αρχείου Καρκίνου

Το Υπουργείο Υγείας με την υποστήριξη του Αντικαρκινικού Συνδέσμου και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου έχει αποφασίσει τη δημιουργία αυτού του αρχείου το οποίο έχει ήδη αρχίσει να λειτουργεί από τις αρχές του 1990.

(β) Επικοινωνία και προσέγγιση ασθενών και ιατρικού δυναμικού για έγκαιρη διάγνωση της αρρώστιας

Γίνεται επιμόρφωση του ιατρικού κόσμου και διαφώτιση του κοινού για έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία του καρκίνου.

(γ) Βελτίωση των οργάνων ανίχνευσης (Αξονικού Τομογράφου, Γ' Κάμερας, Μαστογράφου κ.ά.)

Το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας έχει ήδη εξοπλισθεί με αξονικό τομογράφο και Γ' κάμερα, καθώς και με μαστογράφο. Λαμβάνεται πρόνοια όπως και τα άλλα νοσοκομεία της νήσου εξοπλισθούν με μαστογράφους.

(δ) Στελέχωση Ογκολογικού/Κέντρου Θεραπείας Καρκίνου.

Το Ογκολογικό-Ακτινοθεραπευτικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου είναι στελεχωμένο με τέσσερις γιατρούς που έχουν ειδικότητα στην ακτινοθεραπεία. Του Τμήματος αυτού προΐσταται ειδικός ογκολόγος με το βαθμό του Επιμελητή. Το Τμήμα επιλαμβάνεται της ακτινοθεραπείας και χημειοθεραπείας των ασθενών. Αναφορικά με τη χειρουργική θεραπεία των όγκων, το Τμήμα αυτό συνεργάζεται με τα διάφορα χειρουργικά τμήματα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας όπως το Νευροχειρουργικό, το Τμήμα Γενικής Χειρουργικής κτλ.

Για την προσφορά καλύτερης εξυπηρέτησης στους ασθενείς, το Υπουργείο Υγείας έχει εξασφαλίσει ταχτές επισκέψεις κάθε τρίμηνο από το διαπρεπή Κύπριο ογκολόγο Δρα Αγαμέμνονα Επαινετό, ο οποίος σε συνεργασία με τους γιατρούς του Ογκολογικού Τμήματος εξετάζει, συμβουλεύει και παρακολουθεί την εξέλιξη των ασθενών.

Η δημιουργία Κέντρου Θεραπείας Καρκίνου μελετάται. Για το σκοπό αυτό ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος έχει αναθέσει στον Οίκο Llewely-Davies Weeks την εκπόνηση σχετικής μελέτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συριμή στην ερώτηση ΕΔ' 381, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της αναγνώρισης, για σκοπούς σύνταξης, της υπηρεσίας στη Δημόσια Υπηρεσία υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών και αρχών τοπικής διοίκησης, ρυθμίζεται με τους Τροποποιητικούς Νόμους περί Συντάξεων που ψήφισε πρόσφατα η Βουλή. Συγκεκριμένα στους εγκριθέντες Νόμους περιλαμβάνεται πρόνοια με βάση την οποία αναγνωρίζεται για σκοπούς σύνταξης η

υπηρεσία στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία κρατικών υπαλλήλων που μεταπήδησαν σε ημικρατικό οργανισμό ή αρχή τοπικής διοίκησης πριν από το Μάιο του 1979, ημερομηνία που είχε εισαχθεί ο θεσμός της παγοποίησης των ωφελημάτων των υπαλλήλων που μεταπηδούν σε ημικρατικό οργανισμό, κατά τον ίδιο τρόπο που αναγνωρίστηκε η υπηρεσία των υπαλλήλων που μεταπήδησαν ή μεταπηδούν μετά την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με ειδική πρόνοια που έχει εισαχθεί στην υπό τροποποίηση νομοθεσία. Παράλληλα προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για τους υπαλλήλους της πρώην Υπηρεσίας Τουρισμού του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι μεταφέρθηκαν αναγκαστικά στον ΚΟΤ μετά την κατάργηση της Υπηρεσίας Τουρισμού. Αναγνωρίζεται επίσης η υπηρεσία στις Σχολικές Εφορείες των Υγειονομικών Επισκεπτριών που μεταφέρθηκαν αναγκαστικά στο Υπουργείο Υγείας μετά την ανάληψη της Σχολιατρικής Υπηρεσίας από το Υπουργείο Υγείας.

Η απάντηση αυτή να θεωρηθεί και ως απάντηση στις ερωτήσεις με αρ. ΕΒ' 465 (14.6.1988) και ΕΒ' 528 (15.7.1988), για τις οποίες είχαμε πληροφορήσει το Γενικό Διευθυντή της Βουλής με την επιστολή μας με αρ. 6015/85/Π στις 5.9.1988 ότι τα θέματα που εγείρονταν βρισκόνταν υπό εξέταση.

Το Υπουργείο Οικονομικών θα προβεί σύντομα σε επανεξέταση του όλου θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 395, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο χώρος της πρώην δημοτικής αγοράς Αγίων Ομολογητών ανήκει στο Δήμο και η αξιοποίησή του ή όχι είναι θέμα πάνω στο οποίο ο Δήμος θα αποφασίσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ' 408, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Τ/Κ μεγαλοεπιχειρηματίας Ασίλ Ναδάρ εκμεταλλεύεται μεγάλες εκτάσεις γης που ανήκουν όχι μόνο σε Μαρωνίτες αλλά και σε Ελληνοκύπριους τόσο άμεσα όσο και έμμεσα από την εμπορία προϊόντων που παράγονται σε ελληνοκυπριακή γη. Εκμεταλλεύεται επίσης εκκλησιαστική γη που πήρε μέσω του Εβκάφ.

Το όλο θέμα της εμπορίας κλοπιμαίων από τον Ασίλ Ναδάρ έχει μελετηθεί κατ' επανάληψη και έχουν γίνει πολλές παραστάσεις στις χώρες που δέχονται τις παράνομες αυτές εξαγωγές, οι οποίες είναι κυρίως χώρες της ΕΟΚ.

Η κυβέρνηση μελετά επίσης, υπό το φως των δυσκολιών που προέκυψαν από προηγούμενες δικαστικές υποθέσεις στα αγγλικά δικαστήρια, τη λήψη νέων δικαστικών μέτρων εναντίον των εταιρειών του Ασίλ Ναδάρ.

Ήδη η κυβέρνηση έχει παρέμβει σε αγωγή που έχει κινήσει η εταιρεία του Ναδάρ Sunzest στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ζητώντας να αρθεί η μη αναγνώριση φυτοϋγειονομικών πιστοποιητικών που εκδίδονται από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς για εξαγωγές από τα κατεχόμενα προς χώρες της ΕΟΚ. Με την παρέμβασή της η κυβέρνηση ζητά να κατοχυρωθούν οδηγίες που έχουν εκδοθεί από την αρμόδια Διεύθυνση της ΕΟΚ σύμφωνα με τις οποίες μόνο φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από την κυπριακή κυβέρνηση πρέπει να γίνονται δεκτά από τα τελωνεία ευρωπαϊκών χωρών μελών της ΕΟΚ.

Επιτυχής έκβαση της υπόθεσης αυτής θα είναι αποφασιστικής σημασίας για την απαγόρευση των παράνομων εξαγωγών των εταιρειών του ψευδοκράτους σε χώρες της ΕΟΚ.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 490, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με το τμήμα του δρόμου Κανναβιού-Παναγιάς σας πληροφορώ ως ακολούθως:

1. Η κατάσταση του δρόμου από το γεφύρι Κανναβιού-Παναγιάς μέχρι την Παναγιά θεωρείται ικανοποιητική. Κατά το πλείστον ο δρόμος εδράζεται επί στερεού εδάφους και μόνο σε δύο σημεία επί αργιλλώδους εδάφους. Κατά το 1989 και φέτος επεσυνέβησαν πολύ μικρής έκτασης κατολισθήσεις οι οποίες και επιδιορθώθηκαν ριζικά.
2. Αναφέρεται συναφώς πως ο εν λόγω δρόμος συντηρείται κανονικά. Φέτος μέσα στα πλαίσια του προγράμματος συντήρησης έχει επιστρωθεί με πρέμιξ τμήμα του δρόμου μήκους 2,5 χμ. έναντι δαπάνης £22,500».

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 492, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με την κατασκευή κυματοθραυστών στις περιοχές Πωμού, Αγίας Μαρίνας και Αργάκας, σας παραθέτω τα ακόλουθα.

Το Τμήμα Δημόσιων Έργων, μετά από έρευνα έχει ετοιμάσει Έκθεση σχετικά με τα προβλήματα διάβρωσης των παραλιών στις πιο πάνω αναφερόμενες περιοχές.

Η έρευνα κατέδειξε πως η παραλία που χρήζει βελτίωσης είναι εκείνη του Πωμού, για την οποία έχουν ήδη δοθεί οδηγίες προς τα Δημόσια Έργα για την ετοιμασία των αναγκαίων λεπτομερειακών σχεδίων με στόχο την έναρξη κατασκευής προστατευτικών έργων μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 516, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα της προσφυγικής κοινότητας Φασούλας για επιδιόρθωση των στεγών των Τ/Κ σπιτιών σας πληροφορώ ως ακολούθως:-

Στο χωριό Φασούλα έγινε γενική επιδιόρθωση όλων των κατοικημένων Τ/Κ κατοικιών (αρ. 16) κατά το 1987. Μέχρι τις αρχές του 1990 δεν είχε υποβληθεί οποιοδήποτε παράπονο από τους ενοίκους των κατοικιών αυτών σ' ό,τι αφορά τις στέγες τους, με εξαίρεση τον κ. Π. Μιχαήλ στον οποίο παραχωρήθηκαν τα αναγκαία υλικά στις 20.1.90 για να προβεί στην εργασία μόνωσης της οροφής του, πλην όμως παρέλειψε μέχρι στιγμής να εκτελέσει την εργασία.

Κατά τη διάρκεια επιθεώρησης όλων των κατοικιών στις 14.3.90 διαπιστώθηκε ότι εκτός από την περίπτωση του κ. Π. Μιχαήλ παρουσιάστηκαν πολύ μικρά προβλήματα στις κατοικίες των κ. Κλεάνθη Σάββα και Νικόλα Πρωτοπαπά. Και οι τρεις πιο πάνω κατοικίες θα επιδιορθωθούν από συνεργεία της Υπηρεσίας Διαχείρισεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών πριν την επόμενη χειμερινή περίοδο».

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 521, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι υπάρχει αγροτικός δρόμος που οδηγεί στις αγροτικές περιουσίες του χωριού Αγ. Γεώργιος ο οποίος συντηρείται κάθε χρόνο από την Επαρχιακή Διοίκηση ώστε να βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση. Για τη ριζικότερη βελτίωση του πιο πάνω αγροτικού δρόμου που βρίσκεται κατά μήκος του ποταμού Διαρίζου θα πρέπει πρώτα να γίνουν έργα ευθυγράμμισης του ποταμού. Για το σκοπό αυτό ετοιμάζονται σχέδια από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων τα οποία αναμένεται να συμπληρωθούν περί το τέλος του τρέχοντος έτους».

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 535, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού επιχορηγεί τα μαρωνιτικά ποδοσφαιρικά σωματεία με βάση ειδικό σχέδιο που έχει εντάξει στο πρόγραμμά του.

Κατά το φετινό αθλητικό έτος και με βάση το σχέδιο αυτό ο ΚΟΑ επιχορήγησε συμπληρωματικά (πέραν της γενικής επιχορήγησης) τα μαρωνιτικά σωματεία με ποσό £5,000, που είναι κατά 25% μεγαλύτερο από το προηγούμενο αθλητικό έτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 553, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το λουτρό Ομεριέ, γνωστό ως 'Λουτρό της Εμερκές', στη Λευκωσία, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το λουτρό αυτό, που αποτελεί βακούφικη ιδιοκτησία, κηρύχθηκε το 1981 διατηρητέα οικοδομή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Χωρομετρίας και Πολεοδομίας Νόμου. Το 1985 έγιναν από την Υπηρεσία Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και το Τμήμα Αρχαιοτήτων, καθώς και το Δήμο Λευκωσίας, εκτεταμένες εργασίες επιδιόρθωσης και συντήρησής του. Οι εν λόγω εργασίες περιλάμβαναν κυρίως ανακατασκευή και συντήρηση της στέγης στην αρχική της μορφή χωρίς οποιεσδήποτε μετατροπές και συνεπώς δεν τίθεται θέμα αναπαλαίωσης ή επαναφοράς του λουτρού στην αρχική του μορφή, για να αποτελέσει τουριστικό αξιοθέατο. Αναφέρεται ότι το λουτρό λειτουργεί καθημερινά με τον παραδοσιακό τρόπο ως χαμάμ, εξυπηρετώντας πλήρως το σκοπό για τον οποίο κτίστηκε και κρατώντας ζωντανή μια χρήση που σχεδόν έχει εξαφανιστεί οπουδήποτε αλλού στην Κύπρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 562, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Δήμος Στροβόλου, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει η βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής Παρισινού, προγραμματίζει για φέτος την

εκτέλεση αντιπλημμυρικού έργου στην περιοχή, που θα επηρεάσει αρκετούς δρόμους. Στη συνέχεια, θα αρχίσουν και οι εργασίες διαπλάτυνσης και επάλειψης δρόμων, ανάλογα με τις ανάγκες που παρουσιάζει η κάθε περίπτωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 565, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Παρισινού για εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση της οδού Καλλιπόλεως με τη λεωφόρο Γρίβα Διγενή (παρά το Μοναστηράκι), σας παραθέτω τα πιο κάτω:

2. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων θα συλλέξει κυκλοφοριακά στοιχεία για τη διασταύρωση της οδού Βασιλέως Παύλου (προέκταση της οδού Καλλιπόλεως) με τη λεωφόρο Γρίβα Διγενή και θα μελετήσει τα οδικά δυστυχήματα που συνέβηκαν στο σημείο αυτό. Οι κυκλοφοριακές μετρήσεις θα συμπληρωθούν τον προσεχή Σεπτέμβριο, μετά τη λήξη των θερινών διακοπών, για να καταμετρηθούν χαρακτηριστικά δείγματα της κυκλοφορίας.

3. Εάν από τα στοιχεία των πιο πάνω μελετών διαπιστωθεί η αναγκαιότητα εγκατάστασης φώτων τροχαίας, τότε το Υπουργείο θα προωθήσει τις διαδικασίες για την αγορά και εγκατάσταση των φώτων με τις πιστώσεις που θα διατεθούν το 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 570, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων στο χωριό Ακρωτήρι για τις ανάγκες φτωχών οικογενειών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοίμασε σχέδιο το οποίο προνοεί τη δημιουργία 45 οικοπέδων, χώρου πρασίνου, πλατείας κτλ. και η εκτέλεσή του έχει προγραμματιστεί να γίνει από το Γραφείο Επάρχου Λεμεσού σε συνεργασία με τις αρχές των βρετανικών βάσεων οι οποίες έχουν αποδεχθεί κατ' αρχήν να αναλάβουν την εκτέλεση των χωματουργικών εργασιών. Η από κοινού προώθηση του σχεδίου με τις αρχές των βρετανικών βάσεων σκοπό έχει την ικανοποίηση στεγαστικών αναγκών φτωχών οικογενειών, καθώς και οικογενειών που έχουν επηρεασθεί λόγω του ότι τα κτήματά τους βρίσκονται μέσα στην πολεοδομική ζώνη που καθορίστηκε από τις αρχές των βάσεων στα νότια και ανατολικά του χωριού, τόσο για λόγους ασφάλειας όσο και για περιβαλλοντικούς λόγους, με ανώτατο συντελεστή δόμησης 1%.

(β) Ο διαχωρισμός των οικοπέδων προγραμματίζεται να γίνει κατά φάσεις ανάλογα με τις ανάγκες των κατοίκων. Σε πρώτη φάση θα διαχωρισθούν 16 οικοπέδα έναντι δαπάνης £22,500. Στο παρόν στάδιο το θέμα βρίσκεται σε κάποια στασιμότητα, γιατί η χωριτική αρχή Ακρωτηρίου ενίσταται στην προώθηση του πιο πάνω σχεδίου ενόψει του ότι η παραχώρηση οικοπέδων σε αιτητές των οποίων η γη εμπίπτει μέσα στην αναφερόμενη πολεοδομική ζώνη ενδέχεται να εκληφθεί ως αποδοχή της ύπαρξης της ζώνης αυτής.

(γ) Ύστερα από σχετικές παραστάσεις οι αρχές των βρετανικών βάσεων έχουν προβεί στην ετοιμασία νέου σχεδίου για αναθεώρηση της αναφερόμενης ζώνης. Τόσο το θέμα αυτό όσο και τα άλλα εκκρεμή θέματα συζητούνται μεταξύ της χωριτικής αρχής και των αρχών των βάσεων με τη συμμετοχή του Επάρχου Λεμεσού για εξεύρεση διευθέτησης που να είναι ικανοποιητική για την κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 583, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Απλικιού-Φαρμακά προωθείται σταδιακά και θα συνεχιστεί και φέτος με πιστώσεις ύψους £15,000.

Το όλο έργο αναμένεται να συμπληρωθεί στα επόμενα δυο χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 588, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι αγροτικοί δρόμοι της κοινότητας Λυμπιών συντηρούνται κάθε χρόνο από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας και η κατάστασή τους θεωρείται πολύ ικανοποιητική.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 601, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Το Τμήμα Δημόσιων Έργων έχει στο παρελθόν μελετήσει επισταμένως το πρόβλημα διάβρωσης που παρουσιάζει η παραλία του Κάτω Πύργου και με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κατέληξε στην κατασκευή των κάθετων κυματοθραυστών.

Για την αντιμετώπιση της περαιτέρω διάβρωσης που παρουσιάζεται στην περιοχή προγραμματίζεται η επέκταση των κυματοθραυστών και στο υπόλοιπο μήκος της παραλίας. Ήδη έχουν ετοιμασθεί σχέδια και κινήθηκε η διαδικασία για την εξασφάλιση των απαιτούμενων πιστώσεων, ώστε οι εργασίες να αρχίσουν μέσα στο χρόνο αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 602, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το δρόμο Πύργου-Λευκωσίας, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Υπουργείο αυτό και η κυβέρνηση γενικότερα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για υλοποίηση του έργου το συντομότερο. Ήδη στις προτάσεις του Προϋπολογισμού του 1991 προτάθηκε ποσό ενός εκατομμυρίου διακόσιων πενήντα χιλιάδων λιρών. Αναμένεται να ζητηθούν προσφορές μέχρι το τέλος του χρόνου.

Η Διεθνής Τράπεζα δεν έχει αποδεχτεί τη δανειοδότηση του έργου, διότι υιοθετήθηκε η λύση μέσω Κάμπου-Ορκόντα με τη λιγότερη οικονομική απόδοση.

Για προώθηση του έργου έχουν γίνει παράλληλα επαφές με άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς και ήδη το Ταμείο Ανάπτυξης του Κουβέιτ έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη δανειοδότηση της κατασκευής του δρόμου.

Για το σκοπό αυτό ζητήθηκε από τους εμπειρογνώμονες να προχωρήσουν στην τροποποίηση και τον εκσυγχρονισμό της τεχνικοοικονομικής μελέτης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ταμείου του Κουβέιτ.

Αναμένεται πως όλες οι διαδικασίες για έγκριση του δανείου θα ολοκληρωθούν μέχρι τον Οκτώβρη-Νιόβρη.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 610, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το δρόμο Λεμεσού - Ύψωνα, σας πληροφορώ ως ακολούθως:

- (α) Ο δρόμος Λεμεσού-Ύψωνα σαν μέρος του παλαιού δρόμου Λεμεσού-Πάφου συντηρείται από το Τμήμα Δημόσιων Έργων από πιστώσεις του κονδυλίου της συντήρησης δρόμων.
- (β) Το τμήμα του δρόμου από τις αποθήκες Αραούζου μέχρι τα καταστήματα Λανίτη εμπίπτει μέσα στα Δημοτικά Όρια του Δήμου Πολεμιδιών. Για την αποχέτευση των ομβρίων οι τέσσερις Δήμοι της Λεμεσού ανέθεσαν σε Συμβούλους Μηχανικούς την ετοιμασία Γενικού Σχεδίου (MASTER PLAN) για ολόκληρη την πόλη, το οποίο αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα.
- (γ) Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990 δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για βελτίωση του εν λόγω δρόμου και μελλοντικά θα πρέπει να προωθηθεί σαν πολεοδομικό έργο.
- (δ) Αναφορικά με τα οδικά δυστυχήματα στην περιοχή, σας πληροφορώ ότι από μελέτη στοιχείων της αστυνομίας, προέκυψε ότι αυτά δεν οφείλονται ειδικά στα λιμνάζοντα νερά.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 648, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στο χωριό Επισκοπή Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στο χωριό διαχωρίστηκαν σε χαλίτικη γη 40 οικοπέδα (Α' Φάση) για παραχώρηση σε φτωχές οικογένειες. Μέχρι σήμερα παραχωρήθηκαν 29 οικοπέδα σε δικαιούχα πρόσωπα τα οποία ικανοποιούν πλήρως τα σχετικά κριτήρια που διέπουν την παραχώρηση κρατικών οικοπέδων σε φτωχές οικογένειες. Από αυτά τρία έχουν δοθεί σε εκτοπισθέντες, ενώ άλλα τρία έχουν παραχωρηθεί σε άτομα των οποίων οι σύζυγοι είναι εκτοπισθέντες. Σημειώνεται ότι, προτού παραχωρηθούν τα πιο πάνω οικοπέδα στους δικαιούχους, ο σχετικός κατάλογος αναρτήθηκε στην Επισκοπή για τυχόν ενστάσεις, αλλά δεν υποβλήθηκε οποιαδήποτε ένσταση για τα πρόσωπα που θεωρήθηκαν δικαιούχοι.
- (β) Σημειώνεται ότι αρχίζει σύντομα η εκτέλεση της Β' Φάσης του σχεδίου, που περιλαμβάνει άλλα 42 οικοπέδα τα οποία θα παραχωρηθούν σε δικαιούχα πρόσωπα (περιλαμβανομένων και εκτοπισθέντων) που ικανοποιούν τα σχετικά κριτήρια. Προς το σκοπό αυτό διατέθηκε φέτος ποσό £13,363.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 660, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Ποταμιάς για διαχωρισμό οικοπέδων για άπορες οικογένειες, σας πληροφορώ ότι από σχετική έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει κατάλληλη χαλίτικη γη που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό. Κατόπιν τούτου δόθηκαν οδηγίες όπως προωθηθεί η απαλλοτρίωση ιδιωτικής γης και προς το σκοπό αυτό καταβάλλονται προσπάθειες από τον Έπαρχο Λευκωσίας και τη χωρική αρχή του εν λόγω χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 663, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Κατζηγιάννη.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει τη δραστική μείωση της δαπάνης για τα μεταφορικά των μαθητών -το συνολικό ετήσιο ύψος της οποίας έχει ξεπεράσει το 1 εκατομμύριο λίρες- με την παροχή του ωφελήματος μόνο σε εκείνους που έχουν ανάγκη.

Σαν πρώτο μέτρο για περιορισμό του πιο πάνω ποσού αποφασίστηκε η διακοπή της κάλυψης των μεταφορικών των μαθητών ιδιωτικών σχολείων γιατί το μικρό σχετικά ποσό για μεταφορικά των μαθητών αυτών εύκολα μπορεί να αναληφθεί από τους γονείς τους αφού διαθέτουν το σοβαρό ποσό για δίδακτρα των παιδιών τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 664, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Κατζηγιάννη.

«Το θέμα της παροχής οικονομικής βοήθειας στους κτηνοτρόφους, που τα ζώα τους πέθαναν ή σφάκτηκαν πριν την εφαρμογή του σχεδίου για την καταπολέμηση της τρομάδους νόσου των προβάτων, έτυχε της δέουσας προσοχής του Υπουργείου τούτου και αποτέλεσε, επίσης, αντικείμενο συζήτησης στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας που έγινε στις 17.1.89. Κατά τη συνεδρία αυτή αναφέρθηκε από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες δεν μπορούσαν να καθορίσουν κατά πόσο τα ζώα, από τα οποία προέρχονταν οι κεφαλές που προσκόμισαν οι κτηνοτρόφοι στους κατά τόπους Κτηνιατρικούς Σταθμούς πριν την εφαρμογή του Σχεδίου αποζημίωσης, πέθαναν ή σφάκτηκαν από τους ιδιοκτήτες τους και συνεπώς να συστήσουν την παροχή της αιτούμενης αποζημίωσης.

Πλήρης έκθεση πάνω στο θέμα αυτό κατατέθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής, ύστερα από παράκληση του Προέδρου της, με στοιχεία 17/85/3 και ημερ. 22.2.89.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δεν μπορεί δυστυχώς να ικανοποιήσει το αίτημα του κ. Σίσου.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 667, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας πληροφορώ ότι για την αντιμετώπιση του προβλήματος των λυμάτων της κοινότητας Συκόπετρας ετοιμάζεται κατάλληλο σχέδιο από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 668, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

Σχετικά με το δρόμο Τραχωνίου-Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο δρόμος Λεμεσού-Τραχωνίου, μήκους 4.5 χμ., συντηρείται σύμφωνα με πρόγραμμα συντήρησης των δρόμων που καταρτίζεται βάσει αναγκών και προτεραιοτήτων. Ήδη έχει επιστρωθεί με πρέμιξ μεγάλο μέρος του δρόμου και στο πρόγραμμα του 1990 προβλέπεται η επίστρωση με πρέμιξ και του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου.
- (β) Όπως είναι γνωστό, ο δρόμος αυτός είναι γραφικός λόγω των δενδροστοιχιών. Για να καταστεί δυνατή η βελτίωση επικίνδυνων σημείων του δρόμου, θα απαιτηθεί η αποκοπή συστάδων κυπαρισσιών, πράγμα που θα αλλοίωνε το χαρακτήρα του και ταυτόχρονα θα προκαλούσε μεγάλες αντιδράσεις από τους περιβαλλοντιστές.
- (γ) Λόγω των πυκνών δενδροστοιχιών πράγματι ο δρόμος δεν είναι τόσο φωτεινός, αλλά τούτο δε δημιουργεί προβλήματα κατά τη διάρκεια της μέρας. Κατά τη νύχτα η πυκνή σηματοδότησή του με οριοδείκτες είναι ικανοποιητική.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 672, ημερομηνίας 9 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Οι περιοδεύουσες βιβλιοθήκες άρχισαν τη λειτουργία τους το 1970. Το 1989 λειτουργούσαν πέντε μονάδες που εξυπηρετούσαν 230 χωριά και προσφυγικούς οικισμούς σ' ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο συνολικού πληθυσμού πέραν των 200 χιλιάδων κατοίκων.

Τελευταία και ιδιαίτερα προς το τέλος του 1989 τα δύο πρώτα οχήματα των μονάδων (ηλικίας 17 και 13 χρόνων), που εξυπηρετούσαν την περιοχή Ορεινής και την περιοχή Σολέας της επαρχίας Λευκωσίας, παρουσίαζαν σοβαρά μηχανικά προβλήματα με αποτέλεσμα να ματαιώνονται προγραμματισμένες περιόδεις και να προκαλείται τάλαιπωρία στο κοινό. Όταν την τελευταία φορά στάληκαν για πλήρη επισκευή, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών αποφάνθηκε πως η επιδιόρθωσή τους ήταν οικονομικά ασύμφορη και τα οχήματα κηρύχθηκαν ακατάλληλα για χρήση. Έτσι αναγκαστικά οι περιόδεις αναστάληκαν από 17.11.89. Το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε τότε αμέσως στη διαδικασία για την κατασκευή δύο νέων μονάδων σε συνεργασία με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και αναμένεται πως μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου οι νέες μονάδες θα είναι έτοιμες για λειτουργία.

Οι υπάλληλοι που λειτουργούσαν τις δυο μονάδες ασχολούνται με τον εμπλουτισμό και την προετοιμασία νέων βιβλίων για τις νέες μονάδες τους καθώς και τη διεκπεραίωση όλης της εργασίας που συσσωρευόταν για χρόνια λόγω έλλειψης προσωπικού. Συνάμα επισκέπτονται τις κοινότητές τους, για να συλλέξουν καθυστερημένα βιβλία και να διερευνήσουν γύρω από τους λόγους που ανάγκασαν παλιούς καλούς αναγνώστες, ιδιαίτερα νέους, να σταματήσουν να χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη. Στο μεταξύ τα οχήματα τα οποία ακινητοποιήθηκαν προετοιμάζονται, για να λειτουργήσουν σαν μόνιμες βιβλιοθήκες, οι δε

περιοδείες που επηρεάστηκαν πρόκειται να αρχίσουν να εκτελούνται με εφεδρικό όχημα της Μορφωτικής Υπηρεσίας που διασκευάζεται κατάλληλα. Μέχρι που να κατασκευαστούν οι νέες μονάδες, οι επισκέψεις σε κάθε κοινότητα θα γίνονται κάθε 42 μέρες, αντί κάθε 21 μέρες, όπως γίνονταν προηγουμένως, από τους δύο υπεύθυνους των περιοδειών αυτών.

Οι άλλες τρεις μονάδες οι οποίες εξυπηρετούν τα χωριά των επαρχιών Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου λειτουργούν κανονικά και η κατάσταση των οχημάτων τους από μηχανική άποψη κρίνεται, σύμφωνα με γνωμάτευση του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ικανοποιητική».

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 677, ημερομηνίας 12 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με ορισμένα αιτήματα της κοινότητας Κοτσιάτη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η υδροδότηση των κτηνοτροφικών υποστατικών που ανεγείρονται μέσα στις κτηνοτροφικές ζώνες αποτελεί ευθύνη των ίδιων των κτηνοτρόφων. Όπως είναι γνωστό, οι κτηνοτροφικές ζώνες έχουν καθοριστεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και πρόκειται για μεγάλες εκτάσεις, στις οποίες μπορούν οι κτηνοτρόφοι, ύστερα από σχετική άδεια, να ανεγείρουν με δική τους πρωτοβουλία κτηνοτροφικά υποστατικά. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αναλαμβάνουν την παροχή νερού μόνο σε κτηνοτροφικές περιοχές οι οποίες δημιουργούνται από το Τμήμα Γεωργίας.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα παράσχουν στους κτηνοτρόφους της κοινότητας κάθε δυνατή βοήθεια στο θέμα αυτό, όταν οι ίδιοι αποφασίσουν να μετακινηθούν στην κτηνοτροφική ζώνη.

- (β) Όσον αφορά το αίτημα για κατασκευή δεξαμενής για λούσιμο των προβάτων, η κατάσταση έχει ως εξής:

Το 1983 εξευρέθη κατάλληλος χώρος σε κοινοτική γη για την ανέγερση της δεξαμενής και αποφασίστηκε όπως οι ενδιαφερόμενοι κτηνοτρόφοι προβούν στα κατάλληλα διαβήματα, μέσω της χωριτικής αρχής, για να εξασφαλίσουν τη χρησιμοποίησή του και για να συλλέξουν το ανάλογο ποσό της συνεισφοράς τους για την ανέγερση της δεξαμενής. Το ποσό αυτό ανερχόταν στο 25% της απαιτούμενης δαπάνης, δηλ. στο ποσό των £3,000 περίπου. Το υπόλοιπο ποσό θα καταβληθεί από το κράτος, σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική.

Στη συνέχεια όμως τόσο η επιτροπή των κτηνοτρόφων όσο και οι κτηνοτρόφοι νέφεραν ότι δεν ήταν διατεθειμένοι να συνεχίσουν τη συλλογή του απαιτούμενου ποσού χρημάτων και ζήτησαν να τους επιστραφεί το ποσό των £183, που είχαν ήδη συλλέξει και καταθέσει στον Κτηνιατρικό Σταθμό Νήσου, ο δε κοινοτάρχης Κοτσιάτη πληροφόρησε τον Υπεύθυνο του Κτηνιατρικού Σταθμού Νήσου ότι, όχι μόνο δεν ενδιαφέρεται για την ανέγερση της δεξαμενής, αλλά και ότι αντιτίθεται στην εκτέλεση του έργου.

Μετά τις πιο πάνω εξελίξεις διευθετήθηκε, το 1987, η επιστροφή των κατατεθέντων χρημάτων στους κτηνοτρόφους. Από τότε δεν υπήρξε κανένα ενδιαφέρον από μέρους των κτηνοτρόφων.

Πρόσφατα έγινε νέα επιτόπια εξέταση του όλου θέματος και από επαφές με τους άμεσα ενδιαφερόμενους κτηνοτρόφους διαπιστώθηκε ότι οι κτηνοτρόφοι θέλουν να ανεγερθεί η δεξαμενή για το λούσιμο αιγοπροβάτων, αλλά οι ίδιοι δεν είναι διατεθειμένοι να συνεισφέρουν οποιοδήποτε ποσό. Απαίτησή τους είναι όπως το κράτος αναλάβει όλα τα έξοδα, πράγμα που είναι αντίθετο με την υφιστάμενη πολιτική.

(γ) Η παραχώρηση κριθαριού στους δικαιούχους αιγοπροβατοτρόφους έχει ήδη αρχίσει από τα κατά τόπους γραφεία της Επιτροπής Σιτηρών.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 678, ημερομηνίας 12 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Κοτσιάτη-Αγίας Βαρβάρας θα αρχίσει το 1991, καταβάλλονται όμως προσπάθειες όπως το έργο αρχίσει από φέτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 693, ημερομηνίας 20 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το στεγαστικό πρόβλημα που θα παρουσιαστεί στο Δημοτικό Σχολείο Παλιομετόχου στα αμέσως προσεχή χρόνια είναι υπόψη του Υπουργείου Παιδείας το οποίο προωθεί ήδη, σε συνεννόηση με τη Σχολική Επιτροπή του χωριού, τη διαδικασία απαλλοτρίωσης τεμαχίων ιδιωτικής γης τα οποία μαζί με τμήμα κρατικής γης που βρίσκεται στο χωριό έχουν επιλεγεί για την ανέγερση Β' Δημοτικού Σχολείου.

«Όπως ελπίζεται το νέο κτίριο θα θεμελιωθεί μέσα στο 1991 με προοπτική να συμπληρωθεί μέχρι το Σεπτέμβρη του 1992».

Απάντηση ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 695, ημερομηνίας 21 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την εκκλησία των Μαρωνιτών στον Κοτσιάτη σας πληροφορώ ότι για την επιδιόρθωση της υπό αναφορά εκκλησίας έγινε εκτίμηση του Γραφείου Επάρχου Λευκωσίας σύμφωνα με την οποία θα απαιτηθούν πιστώσεις ύψους £500. Το εν λόγω ποσό διατέθηκε ήδη και οι αναγκαίες επιδιορθώσεις θα γίνουν μέσα στον τρέχοντα μήνα από συνεργείο του Γραφείου Επάρχου.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 697, ημερομηνίας 23 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη βελτίωση των δρόμων και πεζοδρομίων του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η επιδιόρθωση των δρόμων του συνοικισμού Γερίου θα γίνει φέτος με πιστώσεις ύψους £3,000. Συναφώς αναφέρεται ότι η επιδιόρθωση των δρόμων των συνοικισμών αυτοστέγασης γίνεται κάθε χρόνο με σχετικό κονδύλι του ΤΑΕΠ ανάλογα με τις προτεραιότητες που καθορίζουν οι οικείοι έπαρχοι.

- (β) Η κατασκευή πεζοδρομίων στο συνοικισμό Γερίου άρχισε περί το τέλος του παρελθόντος έτους στη λεωφόρο Επιστροφής της Γ΄ Φάσης και αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στους προσεχείς 2-3 μήνες με δαπάνη £22,000.
- (γ) Η σηματοδότηση των δρόμων του συνοικισμού μελετάται από τον Κλάδο Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημόσιων Έργων και, μόλις ληφθεί σχετική απόφαση, θα εκτελεστούν οι αναγκαίες εργασίες σε συνεργασία με το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ΄ 699, ημερομηνίας 25 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κίμωνα Παναγίδη.

«Στον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 1990 κάτω από το Άρθρο 334 του Κεφαλαίου 56Α περιλήφθηκε πρόνοια για £134,000. Στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων με τον Προϋπολογισμό αναφέρεται ότι στο Άρθρο αυτό θα χρεώνεται η δαπάνη για την πρόσληψη 30 Τελωνοφυλάκων πάνω σε ωρομίσθια βάση.

Οι εργάτες αυτοί προσλήφθηκαν για εκτέλεση βοηθητικών εργασιών στο Τμήμα Τελωνείων και απαιτούμενο προσόν για την πρόσληψή τους ήταν το απολυτήριο Σχολής Μέσης Εκπαίδευσης. Κατά την πρόσληψη προτιμήθηκαν υποψήφιοι που κατείχαν προηγούμενη πείρα σε εκτελωνιστικά, ταξιδιωτικά ή τουριστικά γραφεία.

Για την πρόσληψή τους ακολουθήθηκε η συνηθισμένη διαδικασία πρόσληψης Κυβερνητικών Εργατών που περιλαμβάνεται στους Κανονισμούς Όρων Απασχόλησης Κυβερνητικών Εργατών. Συγκεκριμένα ο απαιτούμενος αριθμός εργατών επελέγη από επιτροπή η οποία απαρτιζότο από Λειτουργούς του Τμήματος Τελωνείων και Λειτουργό της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού μετά από προφορικές συνεντεύξεις υποψηφίων που περιλαμβάνονταν σε κατάλογο που ετοιμάστηκε από τα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας.

Οι προσληφθέντες εργάτες εκτελούν απλής φύσεως βοηθητικές εργασίες.

Σημειώνεται τέλος ότι όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται στη νομοθεσία για πρόσληψη ωρομίσθιων εργατών έχουν τηρηθεί στο ακέραιο».

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 700, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο χώρος και οι εγκαταστάσεις του παλιού σκοπευτηρίου θα αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ήδη για το θέμα έχει γίνει σχετική συμφωνία μεταξύ Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Σκοπευτικής Οργάνωσης Λευκωσίας για αξιοποίηση του χώρου από τον Οργανισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 714, ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σ΄ ό,τι αφορά το πρόβλημα της οχληρίας που προκαλεί στις οικίες του χωριού Μοσφιλωτής η λειτουργία του λατομείου, σας πληροφορώ ως ακολούθως:

- (α) Οι ποσότητες των εκρηκτικών υλών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς του λατομείου έχουν καθοριστεί από την Υπηρεσία Μεταλλείων, η δε

χρήση τους ελέγχεται περιοδικά. Σύμφωνα με τις καταμετρήσεις που τηρούνται, οι δονήσεις που προκαλούνται από τις εκρήξεις είναι ασήμαντες και δεν υπάρχει κίνδυνος προκλήσεως ζημιών.

- (β) Ελπίζεται ότι με την αξιοποίηση του Σεισμολογικού Σταθμού Μαθηιάτη η Υπηρεσία Μεταλλείων θα είναι σε θέση να ελέγχει την ένταση κάθε έκρηξης που θα γίνεται στα λατομεία μας, για να προβαίνει στη λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας, εκεί όπου θα χρειάζεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 715, ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Στεγαστικό πρόβλημα του Δημοτικού Σχολείου Ψευδά δε θα παρουσιαστεί τον ερχόμενο Σεπτέμβρη γιατί το νέο τμήμα που θα λειτουργήσει θα στεγαστεί σε χώρο που διαρρυθμίζεται σε αίθουσα διδασκαλίας.

Νέα αίθουσα διδασκαλίας που θα χρειαστεί το Σεπτέμβρη του 1991 έχει ήδη προγραμματισθεί να θεμελιωθεί ενωρίς το 1991, ώστε να παραδοθεί στο Σχολείο το Σεπτέμβρη του ίδιου χρόνου.

Όσον αφορά την περίφραξη του σχολικού χώρου το Υπουργείο Παιδείας ευρίσκεται σε επαφή με τη Σχολική Εφορεία του χωριού για προώθηση των σχετικών εργασιών το συντομότερο.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 715, ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σ. Χατζηγιάννη.

(α) Τα οικόπεδα που διαχωρίζονται για τις φτωχές οικογένειες να παραχωρούνται και σε εκτοπισθέντες

Σύμφωνα με τα υφιστάμενα κριτήρια για τη διάθεση κρατικών οικοπέδων σε φτωχές οικογένειες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα στέγης ή αποκατάστασης των θυγατέρων τους, δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού, όσο και οι εκτοπισθέντες οι οποίοι επιθυμούν να εγκατασταθούν εκεί. Ο διαχωρισμός οικοπέδων σε χωριά αποσκοπεί βασικά στην ικανοποίηση κατά προτεραιότητα των τοπικών αναγκών, αλλά υπάρχει η ευχέρεια να ικανοποιούνται και αιτήσεις προσφύγων. Διευκρινίζεται επίσης ότι στα χωριά όπου υπάρχουν διαθέσιμα κυβερνητικά οικόπεδα για αυτοστέγαση εκτοπισθέντων, συμβουλευονται οι εκτοπισθέντες που ζητούν να τους παραχωρηθεί οικόπεδο από εκείνα των φτωχών οικογενειών, όπως αποταθούν στην ΥΜΑΠΕ για παραχώρηση ενός τέτοιου κυβερνητικού οικοπέδου αυτοστέγασης, για επίλυση του στεγαστικού τους προβλήματος. Στο χωριό Ψευδάς υπάρχουν διαθέσιμα 12 κυβερνητικά οικόπεδα για αυτοστέγαση εκτοπισθέντων και 5 για τις ανάγκες των φτωχών οικογενειών του χωριού.

(β) Νέος δρόμος Πυργών - Ψευδά - Κόρνου

Ο δρόμος αυτός μήκους 4.1 χμ. ανακατασκευάζεται, διαπλατύνεται και ευθυγραμμίζεται κατά φάσεις. Μέχρι σήμερα έχει ανακατασκευασθεί μέρος του εν λόγω δρόμου μήκους 2.8 χμ. και στο υπόλοιπο τμήμα εκτελούνται φέτος οι εργασίες ανακατασκευής, με πιστώσεις £50,000. Το έργο αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 716, ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σ. Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με τα διάφορα προβλήματα/αιτήματα των προσφύγων που διαμένουν στο χωριό Κελλιά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Απομάκρυνση του χώρου εναπόθεσης των λυμάτων της Λάρνακας από την περιοχή των Κελλιών

Το ανωτέρω θέμα μελετήθηκε από τεχνική επιτροπή προς το σκοπό εξεύρεσης άλλου κατάλληλου χώρου, ώστε να καταστεί δυνατή η μετακίνηση του υπό αναφορά χώρου λυμάτων. Η επιτροπή υπέβαλε υπαλλακτικές εισηγήσεις για αντιμετώπιση του προβλήματος, οι οποίες και μελετώνται από το Γραφείο Επάρχου Λάρνακας και τις άλλες εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες.

- (β) Κατασκευή νέου δρόμου ο οποίος θα ενώνει το συνοικισμό αυτοστέγασης με το δημοτικό σχολείο

Για την κατασκευή του εν λόγω δρόμου θα χρειαστεί ποσό £4,500 περίπου και η εκτέλεση του έργου θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ του προσεχούς έτους.

- (γ) Επιδιόρθωση του δημοτικού σχολείου, καθώς και ανέγερση νέου αποχωρητηρίου

Η επιδιόρθωση του δημοτικού σχολείου, καθώς και η ανέγερση νέου αποχωρητηρίου στο σχολείο, εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας που θα επιληφθεί του θέματος.

- (δ) Δενδροφύτευση και εξωραϊσμός του χώρου πρασίνου

Το αίτημα θα εξεταστεί μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του 1991, ανάλογα με τις πιστώσεις που θα παραχωρηθούν στο Γραφείο Επάρχου για το σκοπό αυτό. Οι φετινές διαθέσιμες πιστώσεις έχουν ήδη κατανεμηθεί για τη δενδροφύτευση και τον εξωραϊσμό των χώρων πρασίνου σε άλλους συνοικισμούς».

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 716, ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Η ανέγερση νέων αποχωρητηρίων στο Δημοτικό Σχολείο Κελλιών προωθείται ήδη και όπως αναμένεται θα παραδοθούν για χρήση από τους μαθητές τον ερχόμενο Σεπτέμβρη.

Όσον αφορά τις επιδιορθώσεις του κτιρίου του Σχολείου έχει περιληφθεί πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. του 1991 μετά την έγκριση του οποίου θα παραδοθούν οι σχετικές εργασίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 718, ημερομηνίας 7 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα των υφιστάμενων δασμολογικών διευκολύνσεων προς ορισμένες κατηγορίες προσώπων (όπως αναπήρων) ή οργανισμών για την αγορά αυτοκινήτων και άλλου εξοπλισμού επανεξετάζεται από την κυβέρνηση. Στόχος της κυβέρνησης είναι η κατάργηση των υπό αναφορά δασμολογικών απαλλαγών και η

παραχώρηση οικονομικής βοήθειας προς τους δικαιούχους μέσω των προϋπολογισμών, με βάση ειδικά σχέδια που ετοιμάζονται από την κυβέρνηση. Το αίτημα των τυφλών για παραχώρηση δασμολογικών διευκολύνσεων για την αγορά αυτοκινήτου θα αντιμετωπιστεί μέσα στα πλαίσια των ειδικών σχεδίων για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας μέσω των προϋπολογισμών.

Μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης η υφιστάμενη πίστωση των £200 για σκοπούς υπολογισμού του φόρου εισοδήματος για τους τυφλούς δεν καταργείται αλλά παραμένει ως έχει. Πρόσθετα, στους τυφλούς θα προκύψει φορολογική ελάφρυνση λόγω των γενικότερων αλλαγών στο σύστημα όπως είναι η μείωση των συντελεστών και η αύξηση των διάφορων άλλων πιστώσεων. Όπως φαίνεται και πιο κάτω στον πίνακα, ένας τυφλός φορολογούμενος, παντρεμένος, με δυο παιδιά (ένα στο Δημοτικό και ένα στο Γυμνάσιο) με εισόδημα £5,000 δε θα πληρώνει φόρο με βάση το προτεινόμενο σύστημα, ενώ ένας με εισόδημα £10,000 και £15,000 θα τύχει φορολογικής ελάφρυνσης ύψους 10% και 15.8% αντίστοιχα.

		Εισόδημα £		
		5,000	10,000	15,000
Φόρος με βάση το				
Υφιστάμενο Σύστημα	£	25	1,700	4,014
Φόρος με βάση το				
Προτεινόμενο Σύστημα	£	—	1,530	3,379
Φορολογική Ελάφρυνση	%	100	10	15.8

Η κατάργηση των δασμολογικών απαλλαγών που απολαμβάνουν οι τυφλοί με βάση τις υφιστάμενες πρόνοιες του εδαφίου 01.17 του Τέταρτου Πίνακα του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 5/90 θα προωθηθεί μόνο μετά την υιοθέτηση των ειδικών σχεδίων παροχής οικονομικής βοήθειας μέσω του σκέλους των προϋπολογισμών που αναφέρονται στο (α) πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 725, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κυριάκου Χρίστου.

«Σχετικά με την κτηνοτροφική ζώνη που ζητούν να δημιουργηθεί οι κτηνοτρόφοι των κοινοτήτων Κυβίδες και Σουνίου Ζανατζιάς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το θέμα της δημιουργίας κτηνοτροφικής ζώνης μελετάται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε συνεργασία με τον Έπαρχο Λεμεσού, μέσα στα ευρύτερα πλαίσια της δημιουργίας πολεοδομικών ζωνών στην εν λόγω περιοχή. Αν οι κτηνοτρόφοι αναφέρονται στη δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής, θέμα που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Γεωργίας, τότε η κατάσταση έχει ως εξής:

Κοινότητα Πάνω Κυβίδων

Μέσα στην κατοικημένη περιοχή της κοινότητας δεν υπάρχουν υποστατικά ζώων. Στον περίγυρο του χωριού δημιουργήθηκαν παράνομα 3-4 πρόχειρα υποστατικά, με συνολικό αριθμό ζώων που δεν υπερβαίνει τα 150.

Με τις υπάρχουσες συνθήκες κρίνεται ότι προς το παρόν δε χρειάζεται η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής.

Κοινότητα Σουνίου Ζανατζιάς

Το Τμήμα Γεωργίας έχει προωθήσει το θέμα δημιουργίας κτηνοτροφικής περιοχής στην κοινότητα αυτή από το 1986, με την εξεύρεση και υπόδειξη κατάλληλης περιοχής. Οι προσπάθειες όμως αυτές αναστάληκαν λόγω αδυναμίας υδροδότησης του τεμαχίου που υποδείχτηκε. Το όλο θέμα θα μελετηθεί ξανά, όταν θα κατορθωθεί η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας. Ήδη το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει ετοιμάσει σχέδιο με βάση τις υδατικές ανάγκες της κοινότητας, με προβλεπόμενη δαπάνη £30,450 και κυβερνητική συνεισφορά που ανέρχεται στα 5/6 της ολικής δαπάνης. Η κοινότητα όμως επιθυμεί να γίνει σχέδιο με βάση τις προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης της και την ίδια αναλογία όσον αφορά την κυβερνητική συνεισφορά δηλ. 5/6. Λόγω της αξίωσης αυτής η περαιτέρω προώθηση του θέματος της δημιουργίας κτηνοτροφικής περιοχής δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατή».

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 730, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Μέσα στα πλαίσια του έργου του Νότιου Αγωγού προβλέπεται να αρδευθεί έκταση 960 περίπου στρεμμάτων γης που ανήκει στην κοινότητα Αχερίτου. Σε έκταση 150 περίπου στρεμμάτων έχει ήδη συμπληρωθεί το δευτερεύον αρδευτικό δίκτυο και οι γεωργοί μπορούν να αρδεύουν πάνω σε προσωρινή βάση μέχρι που να κατασκευασθεί το τρίτευον αρδευτικό δίκτυο.

Στην υπόλοιπη έκταση των 810 περίπου στρεμμάτων δεν κατέστη ακόμα δυνατή η κατασκευή του δευτερεύοντος αρδευτικού δικτύου λόγω της άρνησης τριών ιδιοκτητών γης να παράσχουν τη συγκατάθεσή τους για τη διέλευση του κυρίως αγωγού διαμέσου των κτημάτων τους.

Πριν λίγες μέρες οι εν λόγω ενιστάμενοι γεωργοί αποφάσισαν να παράσχουν τη συγκατάθεσή τους, για τη διέλευση του αγωγού διαμέσου των κτημάτων τους, και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων άρχισε ήδη τη σχετική εργασία τοποθέτησης του δευτερεύοντος αρδευτικού δικτύου και στην υπόλοιπη περιοχή. Αναμένεται ότι η όλη εργασία θα συμπληρωθεί σε διάστημα 2 περίπου μηνών ώστε περί τις αρχές προσεχούς Σεπτεμβρίου να καταστεί δυνατή η παροχή νερού σε ολόκληρη την περιοχή Αχερίτου.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 732, ημερομηνίας 12 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κατασκευή νέου σταθμού επεξεργασίας οικιακών λυμάτων στην περιοχή Αγ. Σωζομένου αναμένεται να συμπληρωθεί περί το τέλος του 1991. Στο μεταξύ, με συμφωνία της Χωρικής Αρχής Ποταμιάς, εκτελούνται βελτιωτικά έργα στον υφιστάμενο σταθμό για μείωση της οχληρίας μέχρι της κατασκευής του νέου σταθμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ' 736, ημερομηνίας 12 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Το Υπουργείο Εξωτερικών πληροφορεί τον έντιμο κ. Βουλευτή ότι υπέβαλε διαμαρτυρία προς το ΝΑΤΟ στις 12 Μαΐου 1990, την ίδια ακριβώς μέρα που πληροφορήθηκε για τη συμπερίληψη του αεροδρομίου Λευκονοίκου στην άσκηση «Dense Crop 90». Επισυνάπτονται σχετικές δηλώσεις του Κυβερνητικού Εκπροσώπου.

Παράλληλα ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Κύπρου στα Ηνωμένα Έθνη απέστειλε επιστολές σε όλες τις Αντιπροσωπείες των χωρών μελών του Κινήματος των Αδεσμεύτων καταγγέλλοντας το γεγονός και υπογραμμίζοντας το απαράδεκτο και παράνομο της ενέργειας αυτής του ΝΑΤΟ.

Εξεδόθη επίσης από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία Ανακοίνωση Τύπου η οποία καλύπτει τόσο τη δική της ενέργεια όσο και το σχετικό ψήφισμα της Βουλής της 17ης Μαΐου 1990 (αντίγραφο επισυνάπτεται).

Πληροφορούμε επίσης τον κ. Βουλευτή ότι ο Γενικός Διευθυντής του ΝΑΤΟ κ. M. Worneg, σε απαντητική του επιστολή ημερομηνίας 11/6/90 προς την επιστολή διαμαρτυρίας του Υπουργού Εξωτερικών, αναφέρει ότι κατά λάθος οι γεωγραφικές συντεταγμένες του αεροδρομίου του Λευκονοϊκού διαβιβάστηκαν στον ηλεκτρονικό υπολογιστή της άσκησης και ότι το λάθος διορθώθηκε μόλις ανακαλύφθηκε.

Ο κ. Worneg περαιτέρω διαβεβαιώνει ότι δε θα πρέπει να εξαχθούν συμπεράσματα όσον αφορά θέματα πολιτικής από το τεχνικό αυτό λάθος που έγινε σε κατώτερο τεχνικό επίπεδο κατά τη διάρκεια μιας άσκησης επί χάρτου».

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΔ' 737, ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Για την επαγγελματική αποκατάσταση του ανάπηρου κ. Άγγελου Δημητριάδη σας υποβάλλω τα ακόλουθα για ενημέρωσή σας.

Το Τμήμα Εργασίας συνεχίζει να παρέχει προτεραιότητα στην επαγγελματική αποκατάσταση των παθόντων, μέσα στα πλαίσια της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 21.821 και ημερ. 4ης Ιουνίου 1982, με την οποία επαναβεβαιώθηκε η τακτική που ακολουθείται για προτεραιότητα στην πρόσληψη παθόντων στη δημόσια υπηρεσία.

Όταν ενεγράφηκε στο Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Λεμεσού ως άνεργος ο κ. Άγ. Δημητριάδης τηρήθηκε η πιο πάνω τακτική που είχε ως αποτέλεσμα την προσωρινή απασχόλησή του από τις 5.6.1990 στη θέση έκτακτου Γενικού Γραφέα στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Σημειώστε ότι η απασχόληση του κ. Δημητριάδη είναι για περίοδο έξι μηνών, μέχρι τις 4.12.1990.

Αναφορικά με την παραπέρα απασχόλησή του στη δημόσια υπηρεσία αυτή θα εξαρτηθεί από τις ανάγκες της υπηρεσίας. Για διορισμό σε μόνιμες θέσεις αρμόδια είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 737, ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο κ. Άγγελος Δημητριάδης είναι πτυχιούχος των Εμπορικών/Οικονομικών και περιλαμβάνεται στον ειδικό κατάλογο διοριστέων καθηγητών Ι, στον οποίο κατατάσσονται οι παθόντες ή ανάπηροι των απελευθερωτικών αγώνων. Η σειρά του στον τελευταίο αυτό ειδικό κατάλογο που περιλαμβάνει όλες τις ειδικότητες είναι ο αριθμός 3.

Για το διορισμό καθηγητών, είτε πάνω σε μόνιμη βάση είτε πάνω σε έκτακτη, ακολουθείται αυστηρά η σειρά του καταλόγου διοριστέων.

Ο κ. Δημητριάδης εργάστηκε με σύμβαση και με πλήρες ωράριο τις σχολικές χρονιές 1987-88 και 1988-89. Τη σχολική χρονιά 1989-90 εργάστηκε ως

αντικαταστάτης καθηγητής σε διάφορες ημερομηνίες και για χρονικό διάστημα 3 περίπου μηνών, καθώς και στο Κρατικό Ινστιτούτο Επιμόρφωσης Λεμεσού για όλο το χρόνο.

Η μεγάλη μείωση του αριθμού των μαθητών/τμημάτων στα Λύκεια, που οφειλόταν σε δημογραφικές εξελίξεις, δημιούργησε πλεονάσματα εμποριολόγων καθηγητών. Τη σχολική χρονιά 1989-90 δεν κατορθώθηκε, παρά τα μέτρα που λήφθηκαν, να ανανεωθεί η σύμβαση του κ. Δημητριάδη και μερικών άλλων εμποριολόγων που εργάζονταν τις προηγούμενες χρονιές.

Σημειώνεται ότι και την επόμενη σχολική χρονιά 1990-91 δεν προβλέπεται να υπάρξει ανάγκη για διορισμούς εμποριολόγων καθηγητών και μόνο από τη σχολική χρονιά 1991-92 θα υπάρξει σχετική κινητικότητα. Στο μεταξύ στις περιπτώσεις αντικαταστάσεων εμποριολόγων καθηγητών καθώς και στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης είναι δυνατό να τυγχάνει ιδιαίτερης μεταχείρισης».

Απάντηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 746, ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα ασφαλιστρα που καλούνται να καταβάλουν αναδρομικά από το 1979 για ζημιές από χαλάζι οι αγρότες των κοινοτήτων Σολιάς, σας πληροφορώ τα εξής:

- (α) Ο Νόμος περί Γεωργικής Ασφάλισης τέθηκε σε ισχύ το 1977 και η ασφαλιστική κάλυψη για όλα τα προϊόντα που είχαν περιληφθεί σ' αυτόν ήταν υποχρεωτική για όλους τους παραγωγούς.
- (β) Κατά τα δύο πρώτα χρόνια της λειτουργίας του σχεδίου, τα ασφαλιστρα των φυλλοβόλων εισπράχτηκαν με βάση ονομαστικούς καταλόγους, που βασίστηκαν σε στοιχεία που δόθηκαν στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης από τους μεσιτέμπορους όλων των χονδρικών αγορών, καθώς και από τους υπευθύνους ψυκτικών θαλάμων. Λόγω όμως των δυσκολιών που παρατηρήθηκαν, αποφασίστηκε όπως τα ασφαλιστρα από το 1979 και μετά εισπράττονται με βάση τη Δήλωση Καλλιέργειας που υποβαλλόταν από όλους τους καλλιεργητές φυλλοβόλων. Δυστυχώς, παρ' όλες τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από μέρος του Οργανισμού (νυκτερινές διαφωτιστικές συγκεντρώσεις, ανακοινώσεις στον ημερήσιο τύπο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση), μεγάλος αριθμός παραγωγών των κοινοτήτων της περιοχής Σολιάς (Τεμβριά, Καλιάνα, Σινά Όρος κ.ά.) δεν ανταποκρίθηκε στη συμπλήρωση της Δήλωσης Καλλιέργειας. Μετά τις πιο πάνω εξελίξεις ο Οργανισμός αναγκάστηκε, παρ' όλες τις άλλες ασχολίες του, να προβεί στην επιτόπου καταγραφή όλων των αγροτεμαχίων των πιο πάνω κοινοτήτων κατά παραγωγό. Με βάση τα στοιχεία που εξασφάλισε ο Ο.Γ.Α. υπολόγισε τα καθυστερημένα ασφαλιστρα που αφορούσαν την περίοδο 1979-1989, αφού έλαβε υπόψη τις τιμές που καθορίζονταν κατά τα αντίστοιχα χρόνια από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού.
- (γ) Σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, όλοι οι παραγωγοί είχαν το δικαίωμα να υποβάλουν Δήλωση Ζημιάς και να αποζημιωθούν από τον Οργανισμό για ζημιές που καλύπτονται από το νόμο από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του σχεδίου. Κατά τις επαφές του Οργανισμού με τους

παραγωγούς τονιζόταν σ' αυτούς ότι όλοι οι καλλιεργητές φυλλοβόλων, όπως και των άλλων καλυπτόμενων προϊόντων, δικαιούνται να πάρουν αποζημίωση σε περίπτωση ζημιάς. Επομένως ο ισχυρισμός ότι καλούνται να καταβάλουν ασφάλιστρα για την περίοδο κατά την οποία δεν εδικαιούνται να πάρουν αποζημίωση δεν ευσταθεί.

Όσον αφορά την ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από το βακτηριακό κάψιμο, αναφέρω πως το Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, καλύπτει ζημιές στην παραγωγή από αναπόφευκτους φυσικούς κινδύνους. Το βακτηριακό κάψιμο δεν είναι φυσικός κίνδυνος αλλά ασθένεια και ως εκ τούτου δεν μπορεί να καλυφθεί από το σχέδιο.

Για αντιμετώπιση όμως των ζημιών που προκαλούνται από το βακτηριακό κάψιμο λειτουργεί σχέδιο με βάση το οποίο παραχωρείται επιχορήγηση για κάθε δέντρο που ξεριζώνεται και δάνειο στους πραγματικούς γεωργούς, οι οποίοι αντικαθιστούν τις εκριζωμένες φυτείες με άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες, για να καλύψουν τα έξοδα των νέων φυτειών.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 750, ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σχετικά με τη δανειοδότηση των κτηνοτρόφων της κοινότητας Κουκλιών για μετακίνηση των υποστατικών τους έξω από την κοινότητα, σας πληροφορώ ότι οι αιτήσεις τους έχουν εγκριθεί και οι κτηνοτρόφοι έχουν ήδη ειδοποιηθεί να συμπληρώσουν τα σχετικά έντυπα για παραχώρηση του δανείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 759, ημερομηνίας 22 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στους αξιωματικούς του κυπριακού στρατού που αφυπηρέτησαν πρόσφατα και στους οποίους αναφέρεται ο κ. Στυλιανού δόθηκε με την αφυπηρέτησή τους αποστρατευτικός βαθμός, όχι γιατί ήταν αγωνιστές, αλλά γιατί καλύπτονταν από τις σχετικές πρόνοιες των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών του 1990, που ισχύουν από τις 19.6.90.

Οι Κανονισμοί αυτοί δεν έχουν αναδρομική ισχύ και γι' αυτό δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις εκείνων των αξιωματικών που αφυπηρέτησαν πριν από τις 19.6.90.»

ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 763, ημερομηνίας 24 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σας πληροφορώ ότι η εγκατάσταση και λειτουργία επτά τηλεοπτικών υποσταθμών αναμετάδοσης για κάλυψη των χωριών της επαρχίας Πάφου, που σήμερα δεν έχουν ικανοποιητική λήψη, προγραμματίζεται να συμπληρωθεί σταδιακά μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Πρώτος αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία, κατά τον τρέχοντα μήνα, ο σταθμός Παχύαμμου.

Συναφώς αναφέρεται ότι οι σχετικές πιστώσεις είχαν εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Οκτώβριο του 1989 και στη συνέχεια ακολούθησαν οι απαραίτητες διαδικασίες (ζήτηση προσφορών για εξοπλισμό, απαλλοτριώσεις, κατασκευή δρόμων προσπέλασης, κατασκευή βάσεων και οικίσκων, κτλ.) και τώρα

αναμένεται ότι το όλο πρόγραμμα εγκατάστασης των υποσταθμών θα συμπληρωθεί, όπως αναφέρεται πιο πάνω, σταδιακά μέχρι το τέλος του 1990».

Απάντηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 776, ημερομηνίας 31 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με τις προαγωγές από Υπαστυνόμους σε Ανώτερους Υπαστυνόμους, σας πληροφορώ ότι η αξιολόγηση των υποψηφίων για προαγωγή και κατ' επέκταση οι προαγωγές έγιναν αξιοκρατικά σύμφωνα με τους νέους περί Αστυνομίας Κανονισμούς αξιολογώντας το σύνολο των υποψηφίων παγκυπρίως και δεν τίθεται θέμα αδικίας σε βάρος μελών της Δύναμης που υπηρετούν στην Πάφο ή οπουδήποτε αλλού.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 780, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Κοκκινότριμιθιάς, παραθέτω τα πιο κάτω:

- α) Η υδατοπρομήθεια Κοκκινότριμιθιάς στηρίζεται σε δυο κοινοτικές γεωτρήσεις από τις οποίες εξασφαλίζονται περί τα 200 κ.μ. νερό την ημέρα. Η κοινότητα συμπληρώνει τις επιπρόσθετες ανάγκες της με νερό που αγοράζει από τα μέσα του 1987 από ιδιωτικές γεωτρήσεις (άλλα 200 κ.μ. την ημέρα). Προηγουμένως η κοινότητα συμπλήρωνε τις ανάγκες της με νερό που της παρεχόταν από γεωτρήσεις του συστήματος υδατοπρομήθειας Λευκωσίας προς 21.7 σεντ ανά κυβικό μέτρο, τιμή που καθορίστηκε με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και ίσχυε για όλες τις κοινότητες που εξασφάλιζαν τότε νερό από τα κυβερνητικά συστήματα υδατοπρομήθειας.
- β) Για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Κοκκινότριμιθιάς θα αξιοποιηθούν οι κυβερνητικές γεωτρήσεις 114/82 στην τοποθεσία 'Νιο Χωριό' και 272/89 στην τοποθεσία 'Καυκάλλα'. 'Ηδη για τη γεώτρηση 114/82 ετοιμάστηκε σχέδιο και προτάθηκε πίστωση £24,000 για συμπερίληψη στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991. Για την άλλη γεώτρηση 272/89 ετοιμάζεται σχέδιο, που αναμένεται να συμπληρωθεί και να αποσταλεί περί το τέλος του χρόνου στην κοινότητα μέσω του Επάρχου Λευκωσίας για έγκριση και παραπέρα προώθηση.
- γ) Σε ό,τι αφορά το θέμα αποδέσμευσης κυβερνητικών γεωτρήσεων της περιοχής που παρέχουν νερό στη Λευκωσία, αναφέρεται πως αυτές είναι ακόμα αναγκαίες για την ενίσχυση της ελλειμματικής υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ' 783, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Εξωτερικών πιστεύει ότι οποιαδήποτε έκθεση ανάλογη της έκθεσης που διοργάνωσε πριν 4 χρόνια στην Ουάσιγκτων η τουρκική κυβέρνηση θα έχει πολύ θετικές επιπτώσεις για την Κύπρο και την προώθηση του κυπριακού γενικότερα.

Επισημαίνουμε το γεγονός ότι ενώρις τον Ιούλιο έγιναν στην Ουάσιγκτων τα εγκαίνια της έκθεσης της Αμμοχώστου, η οποία προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον στην αμερικανική πρωτεύουσα. Επίσης υπάρχει και η εισήγηση για διοργάνωση έκθεσης των ψηφιδωτών της Παναγίας της Κανακαριάς, η δίκη για την ανάκτηση των οποίων προκάλεσε ζωνρό ενδιαφέρον στις ΗΠΑ, όταν φυσικά συμπληρωθεί όλη η νομική διαδικασία επανάκτησής τους.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα δεν κρίνεται αναγκαίο να δημιουργηθεί νέα ομάδα πρωτοβουλίας καθότι υπάρχει και λειτουργεί ικανοποιητικός αριθμός ομογενειακών οργανώσεων, όπως η ΑΗΕΡΑ -ΑΗΙ, ΑΗΙΡΑC, ΟΗΑC, ΑΗΑ, ΠΣΕΚΑ (Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Κυπριακού Αγώνα), οι οποίες έχουν ως στόχο τους μεταξύ άλλων τον ευμενή επηρεασμό των μελών του Κογκρέσου της αμερικανικής κυβέρνησης και της κοινής γνώμης.

Επίσης η κυβέρνηση εργοδοτεί στην Ουάσιγκτων Οίκο Δημόσιων Σχέσεων, βασική ευθύνη του οποίου είναι η διαφώτιση και η προώθηση των θέσεών μας προς τα μέλη του αμερικανικού Κογκρέσου.

Τόσο ο Οίκος Δημόσιων Σχέσεων όσο και οι άλλοι οργανισμοί δρουν πάντα με τη συνεργασία, συνεννόηση και κατεύθυνση της Πρεσβείας μας στην Ουάσιγκτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 786, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Η ίδρυση περιφερειακών γυμνασίων για εξυπηρέτηση των μαθητών των αγροτικών κυρίως περιοχών αποτελεί δεδηλωμένη πολιτική του Υπουργείου Παιδείας. Γι' αυτό λαμβάνονται όλα τα μέτρα για υλοποίηση όλων των σχετικών αποφάσεων που εξαγγέλθηκαν ως τώρα.

Η ίδρυση γυμνασίου στο Κίτι βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Έχουν ζητηθεί προσφορές που λήγουν στις 20 Ιουλίου 1990 για την ανέγερση σε πρώτη φάση μέρους του όλου κτιρίου, με στόχο να είναι έτοιμο για παράδοση και λειτουργία το Σεπτέμβριο του 1991.

Για την εξυπηρέτηση των Κοκκινοχωριών γίνονται όλες οι αναγκαίες ενέργειες για την ανέγερση γυμνασίων στις περιοχές Ξυλοτύμπου-Ορμηίδειας και Ξυλοφάγου-Λιοπετρίου. Στην Ξυλοτύμπου αναμένεται σύντομα να αρθούν κάποια εμπόδια που προέκυψαν σχετικά με την εξασφάλιση του χώρου που βρίσκεται μέσα στις βρετανικές βάσεις. Στην Ξυλοφάγου έχει εντοπιστεί κατάλληλος χώρος και γίνονται ενέργειες για την εξασφάλισή του».

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 790, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ανέγερση εκκλησίας για τις ανάγκες των κατοίκων των κυβερνητικών οικισμών Αγίου Γεωργίου, Αγίας Βαρβάρας και Αγ. Νικολάου στην Παλουριώτισσα, σας πληροφορώ ότι εφόσον η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου μας πληροφορήσει ότι μπορεί να διαθέσει ιερέα για την υπό αναφορά εκκλησία, τότε το αναγκαίο ποσό για την ανέγερσή της θα διατεθεί μέσα στο 1991 από κονδύλι του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ.»

Παρακαλώ σημειώστε ότι το πιο πάνω αίτημα δεν προωθήθηκε μέχρι τώρα λόγω της παρατηρούμενης σοβαρής έλλειψης ιερών ιδίως στην επαρχία Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 792, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι το κλιμάκιο αλλοδαπών του αεροδρομίου Πάφου ενισχύθηκε από την 1η Αυγούστου 1990 με 4 επιπρόσθετους αστυφύλακες, πράγμα που θεωρείται ικανοποιητικό με τα σημερινά δεδομένα.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 793, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα της κατασκευής του νέου σύγχρονου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού - Πάφου, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 33.000 και ημερομηνία 25 Ιανουαρίου 1990, η μελέτη του πρώτου τμήματος του δρόμου από Ερήμη μέχρι Αυδήμου έχει ανατεθεί σε οίκο ξένων Συμβούλων Μηχανικών και αναμένεται να ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 1991. Η μελέτη του υπόλοιπου τμήματος γίνεται από το Τμήμα Δημόσιων Έργων. Για σκοπούς όμως επιτάχυνσης της ετοιμασίας των κατασκευαστικών σχεδίων και εγγράφων προσφοράς διερευνάται και η περίπτωση άμεσης ζήτησης διεθνών προσφορών από ξένους οίκους εμπειρογνομόνων, οι οποίοι, σε συνεργασία με κυπριακά τεχνικά γραφεία, να σχεδιάσουν το τμήμα αυτό του αυτοκινητόδρομου (τμήμα Αυδήμου-Πάφου).

Κατασκευαστικές εργασίες προγραμματίζονται να αρχίσουν αρχές του 1992.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 801, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα αρδευτικά προβλήματα του Πολύστυπου σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Τα αρδευτικά και υδρευτικά προβλήματα του Πολύστυπου και των γειτονικών κοινοτήτων της Πλατανιστάσας, της Άλωνας, του Αληθινού και των Λειβαδιών, συζητήθηκαν σε συνάντηση που είχα στο γραφείο μου, στις 30.6.1990, με αντιπροσωπεία των εν λόγω κοινοτήτων.

Όπως επισημάνθηκε κατά τη συνάντηση, λόγω της ανομβρίας, πλείστες κοινότητες αντιμετωπίζουν προβλήματα στην ύδρευση και την άρδευση. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την απάμβλυνση των προβλημάτων αυτών, ανάλογα με τη σοβαρότητά τους και μέσα στα όρια των δυνατοτήτων που υπάρχουν».

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 808, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το μόνο ιδιόκτητο συσκευαστήριο που διαθέτει το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών είναι εκείνο της Λάρνακας. Για να ικανοποιήσει όλες τις ανάγκες του χρησιμοποιεί άλλα οκτώ συνεργατικά συσκευαστήρια που βρίσκονται στις περιοχές Αμμοχώστου (3), Λευκωσίας (3), Πάφου (1) και Λεμεσού (1).

Στην περίπτωση των συνεργατικών συσκευαστηρίων το Συμβούλιο καταβάλλει 'τίμημα συσκευασίας' κατά τόνο, που αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο ανάλογα με τις εκάστοτε αυξήσεις στα εργατικά συσκευασίας.

Το Συμβούλιο είναι ενήμερο του αιτήματος μερίδας των πατατοπαραγωγών για δημιουργία ιδιόκτητου περιφερειακού συσκευαστηρίου στην περιοχή Αστρομερίτη - Περιστερώνας - Ορούντας - Ακακίου. Ωστόσο πιστεύει ότι η χρησιμοποίηση των υπαρχόντων συνεργατικών συσκευαστηρίων (που ανήκουν στους γεωργούς) όχι μόνο αξιοποιεί υπάρχουσες εγκαταστάσεις και επενδύσεις, αλλά και εξυπηρετεί καλύτερα τους ίδιους.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 810, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την καταπολέμηση της γυφτοκάμπης και βρωμούσας στο χωριό Λαγουδερά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων παραχώρησε από πολύ νωρίς σ' όλα τα επηρεαζόμενα χωριά δωρεάν εντομοκτόνα για την έγκαιρη καταπολέμηση των πιο πάνω φυτικών ασθενειών. Συγκεκριμένα στα χωριά της Πιτσιλιάς παραχωρήθηκαν φέτος 2,075 κιλά εντομοκτόνου.
- (β) Οι παραγωγοί που χρησιμοποίησαν σωστά και στην κατάλληλη περίοδο τα εντομοκτόνα και ακολούθησαν τις οδηγίες των λειτουργών του Τμήματος Γεωργίας δεν παραπονέθηκαν για οποιεσδήποτε ζημιές.
- (γ) Από διερεύνηση που έγινε από το Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Αγρού φαίνεται ότι ο πληθυσμός της γυφτοκάμπης που παρουσιάστηκε κατά τη φετινή περίοδο ήταν πολύ χαμηλός σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια και επομένως οι ζημιές έχουν περιοριστεί.
- (δ) Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καταβάλλει και θα συνεχίσει να καταβάλλει εντατικές προσπάθειες για την καταπολέμηση των προαναφερόμενων φυτικών ασθενειών, αλλά η επιτυχία του έργου του εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων γεωργών στις περιοχές που αυτές παρουσιάζονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Θ. Γαβριηλίδη, στην ερώτηση ΕΔ' 811, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

1. Η τελευταία διαφωτιστική συγκέντρωση στον Πολύστυπο έγινε στις 8 Ιουλίου 1990. Για το ίδιο θέμα έγιναν προηγουμένως αρκετές άλλες διαφωτιστικές συγκεντρώσεις.
2. Κατά την τελευταία διαφωτιστική συγκέντρωση ικανοποιήθηκε πλήρως το αίτημα της κοινότητας για λεπτομερειακή διαφώτιση και διαπιστώθηκε το ζωνρό ενδιαφέρον των ιδιοκτητών για εφαρμογή του αναδασμού στο χωριό τους. Μετά απ' αυτό, δόθηκαν οδηγίες στον Επαρχιακό Λειτουργό Αναδασμού Λευκωσίας να έλθει σε άμεση επαφή με την κοινότητα και την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας για σύγκληση προκαταρκτικής συνεδρίασης των ιδιοκτητών, ώστε να προχωρήσει η διαδικασία εφαρμογής του αναδασμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 818, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Στη συνεδρία της ΜΕΠ στις 30.3.1990 συμφωνήθηκε νέα διάρθρωση των θέσεων του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, η οποία προνοεί τη δημιουργία επιπρόσθετων θέσεων προαγωγής, για να εξασφαλιστούν, μεταξύ άλλων, καλύτερες ευκαιρίες ανέλιξης του προσωπικού. Η ίδρυση των θέσεων αυτών θα γίνει με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ' 833, ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο σύμφωνα με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης υπάρχει περιοχή την οποία χρησιμοποιούν οι βρετανικές βάσεις. Τελευταία σύμφωνα με πληροφορίες μας οι Βρετανοί είχαν αρχίσει εργασίες για την κατασκευή δεύτερου περιφράγματος γύρω από την τοποθεσία.

Μόλις το Υπουργείο Εξωτερικών πληροφορήθηκε την ενέργεια αυτή διενήργησε έλεγχο και διαπίστωσε ότι το καινούργιο συρματόπλεγμα βρισκόταν μέσα στο έδαφος της Δημοκρατίας και το πρώτο συρματόπλεγμα εφραπτόταν των ορίων της καθορισμένης περιοχής. Μετά από αυτό προέβη σε διαβήματα προς τη Βρετανική Υπάτη Αρμοστεία.

Η Βρετανική Υπάτη Αρμοστεία απάντησε την επόμενη μέρα ότι μετά από διοικητική έρευνα διαπιστώθηκε ότι πράγματι το καινούργιο συρματόπλεγμα ήταν στο έδαφος της Δημοκρατίας και ότι ολόκληρη η διαδικασία ήταν αποτέλεσμα πρωτοβουλίας υπαλλήλου, χωρίς να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες. Απολογίσθηκαν για την ενέργεια και υποσχέθηκαν ότι το περίφραγμα θα απομακρυνθεί.

Ζήτησαν όπως τους παρασχεθεί ένα λογικό χρονικό διάστημα, για να γίνουν οι απαραίτητες διευθετήσεις για την απομάκρυνσή του.

Το Υπουργείο Εξωτερικών παρακολουθεί στενά την κατάσταση και θα προβεί σε καινούργια διαβήματα, αν υπάρξει αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην απομάκρυνσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 844, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας παραπέμπω στους περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 1990, σύμφωνα με τους οποίους το 75% των εκ 10 σεντ τον τόνο επιβαλλόμενων δικαιωμάτων για την ανόρυξη λατομικών υλικών θα παραχωρείται στις επηρεαζόμενες κοινότητες για την εκτέλεση των δικών τους αναπτυξιακών έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστέιδη στην ερώτηση ΕΔ' 859, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επέκταση της πληρωμής του επιδόματος τέκνου σε οικογένειες με τρία παιδιά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σχέδιο Επιδόματος Τέκνου εισήχθη για πρώτη φορά στην Κύπρο την 1η

Ιανουαρίου 1988 με την πληρωμή επιδόματος σε οικογένειες που έχουν τουλάχιστον τέσσερα εξαρτώμενα παιδιά. Το ποσό του επιδόματος είναι £7 το μήνα για κάθε παιδί και πληρώνεται 13 φορές το χρόνο από το τρίτο παιδί και πάνω. Ο σκοπός του Σχεδίου είναι η ενίσχυση του εισοδήματος των πολύτεκνων οικογενειών για αντιμετώπιση των αυξημένων δαπανών λόγω του αριθμού των παιδιών.

Μέσα στα πλαίσια του Πέμπτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης, που καλύπτει την περίοδο 1989-1993, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα μελετήσει και θα προβεί σε γενική αναθεώρηση του Σχεδίου με απώτερο σκοπό γενικά τη βελτίωσή του, έτσι που αυτό να καταστεί πιο αποτελεσματικό. Ειδικότερα θα μελετηθεί η δυνατότητα αύξησης του επιδόματος τέκνου και επέκτασής του, έτσι που να καλύπτονται περισσότερες οικογένειες και περισσότερα παιδιά.

Σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα, αναφέρεται ότι η διεθνής πείρα δεν απέδειξε ότι ο θεσμός των οικογενειακών επιδομάτων συνέβαλε ουσιαστικά στην αύξηση της γεννητικότητας και γι' αυτό τα σχέδια επιδομάτων τέκνου αντιμετωπίζονται ως μέτρα εισοδηματικής πολιτικής παρά δημογραφικής.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Δ' δεν υπάρχει.

Είναι μία ανακοίνωση του Προέδρου της Βουλής, για την οποία σας έχω ήδη μιλήσει, ότι την προσεχή Δευτέρα 1η Οκτωβρίου 1990, στις 9.30 το πρωί, η Βουλή θα συνέλθει σε ειδική συνεδρία με την ευκαιρία της 30ής επετείου της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατά τη συνεδρία αυτή θα μιλήσει ενώπιον του Σώματος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Γεώργιος Βασιλείου.

Κατόπιν απόφασης της πολιτικής ηγεσίας δε θα εγγραφεί σήμερα κανένα θέμα στο Κεφάλαιο Δ'.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ποιας ηγεσίας, κύριε Πρόεδρε; Τέτοια απόφαση δε λήφθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής αυτό μου έχει αναφέρει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Πρόεδρος της Βουλής, με όλο το σέβας δε νομίζω ότι ήταν δυνατό να πάρει μια τέτοια απόφαση, διότι ορισμένα θέματα τα οποία εγγράφονται πρέπει ... Δηλαδή είναι πρωτοφανές αυτό το πράγμα και ποιος είναι ο λόγος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν μπορεί, κύριε Πρόεδρε, να γίνει αυτό το πράγμα. Ο Πρόεδρος της Βουλής βεβαίως μπορούσε να πάρει μια τέτοια απόφαση σε συνεννόηση με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Ας το εγγράψουμε το θέμα αυτό στην επόμενη συνεδρία του Σώματος, κύριοι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Σύνταγμα είναι ο υπέρτατος νόμος και ούτε ηγεσίες πολιτικών κομμάτων ούτε Προέδρου Βουλών μπορούν να το καταργούν. Και είμαι

σίγουρος πως είναι αδύνατο ο Πρόεδρος της Βουλής, είτε αυθαίρετα, από μόνος του, είτε και σε συνεννόηση με άλλους, εξ όσων γνωρίζω, να πήρε αυτή την απόφαση. Ο κ. Γαλανός ήταν παρών, εγώ ήμουν παρών, εσείς ήσαστε παρών κατά την πρωινή συνεδρία και τέτοια απόφαση δε λήφθηκε. Ο κ. Παπαπέτρου και ο κ. Δίγκλης ήταν παρόντες και δε λήφθηκε τέτοια απόφαση. Εγώ, με βάση το Σύνταγμα και τους Κανονισμούς της Βουλής, ζητώ το θέμα το οποίο έχω αναφέρει στο Προεδρείο της Βουλής να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' και να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή ή να εγγραφεί απλώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, δεν πρόκειται περί συνταγματικών δικαιωμάτων. Το συνταγματικό δικαίωμα το γνωρίζω και, αν επιμένετε, θα το εγγράψω. Αλλά πρέπει να πούμε και ορισμένα πράγματα σ' αυτό το Σώμα, για να μην κατηγορείται ο Πρόεδρος της Βουλής ότι είναι αυθαίρετος και ότι κάμνει πράγματα τα οποία είναι αυθαιρεσίες. Κάθε άλλο. Είναι η προσπάθεια του ανθρώπου να διευθετήσει ορισμένα πράγματα τα οποία αφορούν ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα δεν κατηγορείται ο Πρόεδρος με κανένα τρόπο. Για το όνομα του Θεού δεν είπα κάτι τέτοιο! Δε μας ενημέρωσε ο Πρόεδρος της Βουλής και, λυπούμαι, επιμένω να εγγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, καθίστε κάτω να σας πω και εγώ την άποψή μου, διότι έχω ακούσει πολλά να λέτε. Είναι μια προσπάθεια διευθέτησης του Κεφαλαίου Δ'. Το θέμα αυτό χρονίζει και είναι ένα θέμα το οποίο ενοχλεί ιδιαίτερα τον Πρόεδρο της Βουλής, διότι αυτός είναι ο Πρόεδρος αυτού του Σώματος στο κάτω κάτω.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ ορθά αναφέρατε ότι υπάρχει ένα μέγα θέμα του Κεφαλαίου Δ'. Εκατοντάδες θεμάτων μένουν χωρίς να ερευνηθούν και χωρίς να συζητηθούν και άρχισε να προβάλλει μπροστά μας το πρόβλημα αν θα προλάβει αυτή η Βουλή να τα συζητήσει. Αντιλαμβάνομαι ότι πιθανώς να υπάρχει αυτός ο προβληματισμός. Όμως, εφόσον υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι επιμένουν στην εγγραφή ενός θέματος, νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην εγγραφή και να συζητήσουμε από κοινού τα θέματα αυτά, για να δούμε πώς θα τα αντιμετωπίσουμε. Εξάλλου, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να γνωρίζετε ότι υπάρχει και ένα σχέδιο τροποποίησης των Κανονισμών για να ρυθμιστεί το Κεφάλαιο Δ'. Λοιπόν, μέχρις ότου εγκριθεί αυτή η τροποποίηση, νομίζω ότι πρέπει να ισχύσει η προηγούμενη τακτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα δεν υπήρξε, πιστεύω, από καμιά πλευρά οποιοσδήποτε υπαινιγμός για αυθαιρεσίες του Προέδρου της Βουλής ή του Προεδρεύοντος της Βουλής. Μάλλον πιστεύουμε ότι πρόθεση του κ. Λυσσαρίδη ήταν να δώσει το μέγεθος του προβλήματος που παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο Δ' με αυτή την προειδοποίηση, ότι δηλαδή είναι δύσκολο να εγγράφονται και νέα θέματα, ενόσω δε συζητούνται τα υφιστάμενα. Όμως, όπως σωστά ανέφερε ο συνάδελφος

κ. Χατζηδημητρίου, αν υπάρχουν επείγοντα θέματα -και αντιλαμβάνομαι υπάρχουν δυο-τρία επείγοντα θέματα από διάφορες πλευρές, συνολικά δυο-τρία απ' ό,τι γνωρίζω- να εγγραφούν και θα επιλυθεί το πρόβλημα με τους Κανονισμούς της Βουλής και σε προσεχή, ίσως πολύ σύντομα, κλειστή συνεδρία, όπως αναφέρθηκε, του Σώματος. Είναι ένα το δικαίωμα της εγγραφής των θεμάτων, το οποίο είναι αναφαίρετο, και είναι άλλο το πρόβλημα το οποίο υπάρχει στο Κεφάλαιο Δ', το οποίο είναι μεγάλο και πρέπει να λυθεί. Νομίζω να προχωρήσουμε σε εκείνα τα θέματα που θεωρούνται επείγοντα και βεβαίως θα πρέπει ορισμένα θέματα τα οποία έχουν ξεπεραστεί να τα δούμε πλέον ως Κοινοβουλευτικές Ομάδες και να αποφασίσουμε ορισμένα θέματα να αποσυρθούν κατόπιν συνεννόησης όλων των πλευρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μια δήλωση, μια διευκρίνιση. Ούτε αιχμές ούτε υπονοούμενα άφησα είτε εναντίον του Προέδρου είτε εσάς, κύριε Πρόεδρε. Απλούστατα κάπου ένιωσα ότι καταπιέζομαι, όταν λεν ότι κάποιες ηγεσίες αποφασίζουν τι οι Βουλευτές κάμνουν. Και δεν ήταν εναντίον ουδενός, αλλά γενικότερα κάποιο αίσθημα που πολλές φορές καταλαμβάνει τους Βουλευτές, όταν ακούουν ότι κάποιος άλλος αποφασίζει, εν αγνοία τους μάλιστα. Συνεπώς διευκρινίζω, γιατί ξέρω και την ευαισθησία τόσο του Προέδρου της Βουλής όσο και τη δική σας πάνω σε θέματα διαδικασιών, δημοκρατίας και λοιπά. Αυτό χάριν αποκατάστασης της αλήθειας. Αλλά επανέρχομαι για να επιμένω με όλο το σεβασμό στο ότι θέλω το θέμα που έχω εγείρει να εγγραφεί, κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα εγγραφεί, κύριε Αναστασιάδη. Αλλά πρέπει να σας πω ότι όλοι πιεζόμαστε από ορισμένες καταστάσεις και αν καταβάλλεται μια προσπάθεια για να διευθετηθούν αυτές οι καταστάσεις οι οποίες χρονίζουν, δε σημαίνει ότι γίνεται κάτι το παράτυπο ή ότι υπάρχει μια πρόθεση να παρακαμφθεί το Σώμα ή οι πρόνοιες του Συντάγματος ή του Κανονισμού της Βουλής και λοιπά. Είναι απλώς ορισμένες προσπάθειες διευθέτησης ορισμένων καυτών θεμάτων. Για το θέμα αυτό μάλιστα υπάρχει και μελέτη, ολόκληρη μελέτη του Γενικού Διευθυντή της Βουλής την οποία μέχρι της στιγμής δυστυχώς δεν έχουμε μελετήσει ακόμα. Κάμνει ορισμένες εισηγήσεις ο άνθρωπος τις οποίες πρέπει να δούμε, γιατί αξίζει τον κόπο να τις δούμε και διότι θα διευκολύνουν πάρα πολύ τα πράγματα. Εν πάση περιπτώσει, κύριοι, το θέμα το οποίο θέλει να εγγράψει ο κ. Αναστασιάδης είναι: «Η πολιτική ευθύνη του Υπουργού Εσωτερικών για την παραβίαση νόμων, θεσμών και αξιών κατά τις πρόσφατες προαγωγές αξιωματικών και λοχιών στην αστυνομία». Και εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το θέμα αυτό εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη. Θέλετε να το παραπέμψω στην Επιτροπή Εσωτερικών, κύριε Αναστασιάδη, να το μελετήσει;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν πρόκειται να πάρει μορφή επείγουσας φύσης, βεβαίως ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ευχαρίστως.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι κάτι που απασχολεί πιστεύω και άλλα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι θα κόψουμε πολύ περισσότερο δρόμο, αν το θέμα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Καμιά ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έχουμε και εμείς εγγράψει ένα θέμα για τις προαγωγές της αστυνομίας ημερομηνίας 31ης Αυγούστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν το βλέπω.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Στάλθηκε στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής. Η επιστολή πρέπει να υπάρχει, διότι την έστειλα στον ίδιο προσωπικά σήμερα, η ώρα 1.00 μ.μ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν το βλέπω ενώπιόν μου, κύριε Γαλανέ. Λυπούμαι πάρα πολύ. Αν το έχετε υπόψη σας, δώστε μου το, για να το εγγράψω και εκείνο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ίσως ο Γενικός Διευθυντής, έχοντας υπόψη του την απόφαση να μην υπάρξει Κεφάλαιο Δ', να μην το προώθησε' αλλά κακώς, πρέπει να δοθεί η επιστολή. Εμείς επιμένουμε το θέμα να εγγραφεί σήμερα, διότι τονίζω πρόκειται για κάτι το διαφορετικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διατυπώστε το θέμα, κύριε Γαλανέ, έστω και προφορικά, ούτως ώστε να μπορέσω να το εγγράψω.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Το θέμα ήταν: «Οι πρόσφατες προαγωγές λοχιών στην αστυνομία». Να παραπεμφθεί και αυτό στην Επιτροπή Εσωτερικών, όταν βρεθεί η επιστολή μας την οποία πρέπει να έχει ο κ. Χατζηγιάννου, και θα συζητηθούν οπωσδήποτε σε συνδυασμό τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Έχω ζητήσει και εγώ, κύριε Πρόεδρε, την εγγραφή κάποιου θέματος. Έχω στείλει στη διεύθυνση πριν από δύο μέρες το θέμα αυτό και θα παρακαλούσα να εγγραφεί. Το θέμα είναι «Ο ρόλος του τύπου και των λειτουργών του στην προσπάθεια επίλυσης του κυπριακού προβλήματος» και θα παρακαλούσα να εγγραφεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τότε να εγγραφεί και να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών και αυτό.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Να σταλεί στην Επιτροπή Εξωτερικών, κύριε Πρόεδρε. Είναι θέμα που σχετίζεται με το Κυπριακό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Ενώπιον της Επιτροπής Εξωτερικών, αν το θέλετε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα και εγώ απευθύνει στις 18 του μηνός επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής και ζητούσα έκτακτα την εγγραφή του θέματος των νέων απειλών εποίκισμού της Αμμοχώστου με συγκεκριμένο τίτλο και την άμεση παραπομπή του στην Επιτροπή Εξωτερικών η οποία, και είναι εις πίστιν της, το έχει ήδη εξετάσει στην πρώτη της συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήδη το εξετάζει, κύριε Σολωμή, και την Τρίτη πάλι θα το εξετάσει.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας δεν έχει κανονικά ως προς τη διαδικασία εγγραφεί ενώπιον αυτού του Σώματος, διότι είναι η πρώτη συνεδρία που κάμνει η Βουλή. Πρέπει και αυτό να το εγγράψετε. Αν νομίζετε ότι δε χρειάζεται, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, η Επιτροπή Εξωτερικών αυτεπάγγελτα δύναται να εξετάσει οποιοδήποτε θέμα. Και αυτό έπραξε.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι διότι με πρόλαβε ο κ. Σολωμής και πήδηξε σε άλλο θέμα. Ήθελα να μιλήσω για το προηγούμενο. Διερωτώμαι αν το πώς οι δημοσιογράφοι κάμνουν τη δουλειά τους, το πώς τοποθετούνται στο Κυπριακό είναι θέμα που εμπίπτει στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Νομίζω ότι είναι δικαίωμα του κάθε κόμματος, αν θέλει, να πάει να δει τον οποιοδήποτε δημοσιογράφο ή την Ένωση Συντακτών και να μιλήσει μαζί τους. Εμείς τι θα πούμε σ' αυτούς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, κάποιος Βουλευτής θέλει να εγγράψει ένα θέμα και αυτό το Σώμα δεν έχει ένσταση στο να εγγραφεί αυτό το θέμα. Αν η Επιτροπή στην οποία έχω παραπέμψει ήδη το θέμα αυτό, καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα το οποίο λέτε, θα μας το πει στην Έκθεσή της.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν αντιλαμβάνομαι σωστά, η πρόθεση του εγγράψαντος το θέμα είναι μια συνεργασία του τύπου και της Βουλής γενικά και ανταλλαγή απόψεων στα πλαίσια της Επιτροπής Εξωτερικών για το πώς προωθείται καλύτερα το κυπριακό πρόβλημα. Επομένως με αυτό το πνεύμα ας συζητήσει επιτέλους η Επιτροπή Εξωτερικών τα περιθώρια που υπάρχουν για την πρόωξη. Έχω την εντύπωση ότι, όπως σωστά αναφέρατε, μερικοί συνάδελφοι πρώτα πρώτα προσπαθούν να δώσουν εσφαλμένες ερμηνείες στην εγγραφή κάποιου θέματος και προσπαθούν να το ανάξουν σε κάποια άλλα επίπεδα. Πιστεύω ότι η πολλή επιθετικότητα που παρατηρείται για ορισμένα θέματα δε βοηθά, διότι ειλικρινά δεν πιστεύω ότι υπήρξε πρόθεση από το συνάδελφο να ελέγξει τον τύπο. Γιατί έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εγγραφή αυτού του θέματος προϋποθέτει έλεγχο του τύπου; Προϋποθέτει ένα διάλογο με τον

τύπο για κάποια πράγματα. Τουλάχιστον εισηγούμαι να δοθεί ευκαιρία στην Επιτροπή να συζητήσει κατά πόσο, όπως είπατε, μπορεί να το προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, το θέμα έληξε. Το θέμα ενεγράφη και παραπέμφθηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ο σκοπός είναι να ανταλλάξουμε κάποιες απόψεις με τον τύπο φιλικά, όπως είπε ο κ. Γαλανός, θα μπορούσε άτυπα η Επιτροπή Εξωτερικών να καλέσει την ηγεσία των δημοσιογράφων και να τα συζητήσει. Η εγγραφή θέματος προϋποθέτει την ύπαρξη κάποιου προβλήματος και γι' αυτό το λόγο εμείς δεν αντιληφθήκαμε εδώ αυτό το θέμα, διότι συζητούνταν διάφορα άλλα θέματα, αλλά η δική μας ομάδα δε συμφωνεί με την εγγραφή αυτού του θέματος και θα τηρήσουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Θα το θέσω σε ψηφοφορία, κύριοι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κ. Παπαπέτρου, αν το νόημα της εγγραφής του κυρίου Χαραλαμπίδη ήταν το πρώτο που αποδόθηκε. Αν είναι το δεύτερο, όπως εξήγησε ο κ. Γαλανός, και πάλι συμφωνώ με τη δεύτερη διαπίστωση ότι ορθό είναι να συζητηθεί άτυπα. Η Βουλή δεν μπορεί να λογοκρίνει' είναι αδιανόητο. Θα αποτελέσει πραγματικά στίγμα για τη Βουλή που προασπίζεται ελευθερίες, αν αφήσουμε έστω και κατά παρεξήγηση να νοηθεί ότι ζητούσαμε να φιμώσουμε τον τύπο ή τους δημοσιογράφους. Και εμείς φέρουμε ένσταση στο να εγγραφεί, εκτός αν είναι όπως το ερμήνευσε ο κ. Γαλανός, οπότε συμφωνούμε να παραπεμφθεί άτυπα, απλώς για διάλογο και λοιπά, αλλά όχι ως θέμα το οποίο θα εγγραφεί στη Βουλή και θα απασχολήσει τη Βουλή ο ρόλος του τύπου και λοιπά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χαραλαμπίδη, διατυπώστε το θέμα σας και θα το θέσω σε ψηφοφορία, εφόσον υπάρχει ένσταση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να τονίσω κατ' αρχήν ότι δεν υπάρχει καμιά, μα καμιά πρόθεση να λογοκριθεί ο τύπος. Είναι ελεύθερος να γράφει ο καθένας μας περίπου ό,τι θέλει. Αλλά το έχω συνδυάσει με το κυπριακό πρόβλημα και ζητώ το θέμα αυτό να εγγραφεί, για να δουν πώς μπορεί ο ημερήσιος τύπος να βοηθήσει στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Ο ημερήσιος τύπος παίζει τεράστιο ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, παίζει τεράστιο ρόλο στο να δώσει μηνύματα και καθοδήγηση. Αυτή τη βοήθεια και αυτή τη συνδρομή ζητούμε από τον τύπο μέσα στα πλαίσια προσπάθειας επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Δεν υπάρχει καμιά πρόθεση λογοκρισίας του τύπου. Δεν ξέρω πώς το αντιλαμβάνονται ορισμένοι συναδελφοί. Αν θεωρηθεί, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, ότι έχει εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή Εξωτερικών, θα εκφράσω με λεπτομέρεια τις απόψεις μου ενώπιον της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον υπάρχουν ενστάσεις, κύριε Χαραλαμπίδη, θα το θέσω ενώπιον του Σώματος προς ψηφοφορία.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει θέμα ψηφοφορίας, διότι αλίμονο αν ποτέ δοθεί η εντύπωση ότι σ' αυτό το Σώμα διανοούμεθα έστω να λογοκρίνουμε τον τύπο. Τιθέμενο σε ψηφοφορία αφήνει έστω και έναν υπαινιγμό. Και λυπούμαι πράγματι γι' αυτή την εντύπωση που προσπάθησε να δημιουργηθεί για ένα συνάδελφο ότι έστω και κατά νου εισήγαγε θέμα με μια τέτοια προέκταση. Επομένως, σεβόμενος την άποψη των κομμάτων, δέχομαι να συζητηθεί άτυπα στην Επιτροπή Εξωτερικών, διότι με κανένα τρόπο δεν μπορεί να γίνει μια τέτοια ψηφοφορία. Διότι, αν αυτό το Σώμα δεν αποδεικνύει σε κάθε περίπτωση ότι σέβεται υπεράνω οποιουδήποτε άλλου την ελευθερία του τύπου, τότε δεν εκτελούμε την αποστολή μας. Γι' αυτό το λόγο, προ του κινδύνου να αφηθεί έστω και ο πιο μικρός υπαινιγμός, έστω και η πιο μικρή αμφιβολία γι' αυτά τα οποία λέγω, δέχομαι την άποψη να συζητηθεί άτυπα στην Επιτροπή Εξωτερικών και δε χρειάζεται καμιά ψηφοφορία ούτε μπορεί ποτέ ένα τέτοιο θέμα να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω εκφράσει ρητά την πρόθεσή μου. Καμιά πρόθεση λογοκρισίας του τύπου. Με αυτή τη δήλωση πιστεύω ότι είναι ορθό, επιμένω τουλάχιστον εγώ να εγγραφεί επίσημα το θέμα και να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή. Δεν αντιλαμβάνομαι πώς μπορεί άτυπα να συζητηθεί σ' αυτή την Επιτροπή τέτοιο θέμα τέτοιας σοβαρότητας, όπως εγώ το πιστεύω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Επιτροπή Εξωτερικών αυτόκλητα και εκεί θα απαντούσα και του συνάδελφου κ. Σολωμή μπορεί να επιληφθεί πάρα πολλών θεμάτων. Το θέμα του εποικισμού ενεγράφη μεν από το συνάδελφο κ. Σολωμή, αλλά είχε την ίδια μέρα αυτόκλητα η Επιτροπή Εξωτερικών αποφασίσει να το εξετάσει. Εξέτασε αυτόκλητα πολλά άλλα θέματα. Επομένως δε μειώνεται η σημασία του θέματος, αν αυτόκλητα η Επιτροπή Εξωτερικών το συζητήσει. Σίγουρα οι συνάδελφοι, όταν μιλούσαν για άτυπα, δεν εννοούσαν να μη γίνει μια κανονική συνεδρία της Επιτροπής. Αυτόκλητα όμως, χωρίς εγγραφή θα συζητηθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών ως ένα από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Θα παρακαλέσω να μη συνεχίσουμε μια συζήτηση που αφήνει έστω και μια αιχμή για ένα τόσο ευαίσθητο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα θα ανταλλάξετε απόψεις. Το θέμα δεν εγγράφεται και θα ανταλλάξετε απόψεις επί του θέματος αυτού στην Επιτροπή Εξωτερικών, τελείως άτυπα. Άλλως, αν ο κ. Χαραλαμπίδης επιμένει, είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία, εφόσον υπάρχουν πλευρές οι οποίες διαφωνούν με την εγγραφή του.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Θα επιφυλάξω, κύριε Πρόεδρε, το δικαίωμα να επανέρθω στην επόμενη συνεδρία του Σώματος ανάλογα με τις εξελίξεις.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εκείνο που μπορεί να συμβεί είναι μετά την ανταλλαγή απόψεων να υποβληθεί Έκθεση της Επιτροπής στην ολομέλεια. Οπότε έρχεται όχι πλέον η ερμηνεία του τίτλου του θέματος, αλλά το πόρισμα των συζητήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είπα, κύριε Χατζηδημητρίου, αλλά, αν ο κ. Χαραλαμπίδης επιμένει, είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία. Τι να κάμω;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ο συνάδελφος Χαραλαμπίδης δεν μπορεί να αντιληφθεί ότι θέματα τύπου μπορούν να διεκπεραιωθούν άτυπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι σωστό. Λοιπόν, κύριοι, νομίζω έχει λήξει και αυτό το θέμα.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τον Αύγουστο έχω εγγράψει και εγώ ένα θέμα για την ανάγκη καταπολέμησης του λαθρεμπορίου ναρκωτικών στην Πύλα και άρσης του αποκλεισμού της και παρακαλώ να εγγραφεί σήμερα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι εγγεγραμμένο, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, δεν είναι εγγεγραμμένο. Ήταν για να εγγραφεί σήμερα και μάλιστα το θέμα προκύπτει από ερώτηση στην οποία δε λήφθηκε ικανοποιητική απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο είναι το θέμα;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

«Η ανάγκη άρσης του αποκλεισμού της Πύλας και καταπολέμησης του λαθρεμπορίου ναρκωτικών που διεξάγεται στην Πύλα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι, αφού αρχίσετε να εγγράφετε θέματα, θα έπρεπε να τεθούν ενώπιον του Σώματος όλα τα θέματα που ζητήθηκε να εγγραφούν. Διότι και εγώ έχω ζητήσει να εγγραφεί παρόμοιο θέμα και συνεπώς, αν θα εγγραφούν, έχω τη γνώμη ότι αυτό πρέπει να τα αφορά όλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, λυπούμαι πάρα πολύ. Ειλικρινά είναι συνταγματικό δικαίωμα των Βουλευτών να εγγράφουν θέματα. Τώρα για λόγους κάποιας διευθέτησης ο Πρόεδρος αποφάσισε να μην εγγραφούν σήμερα θέματα για να γίνει καλύτερη κατανομή τους. Όμως αυτή η διευθέτηση δεν έγινε δεκτή. Τι θέλετε να κάμω; Είναι δικαίωμα συνταγματικό των Βουλευτών να εγγράφουν θέματα.

Λοιπόν, κύριοι, εφόσον το θέμα αυτό το οποίο εγείρει ο κ. Γεωργίου είναι πράγματι ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα και εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, έχω τη γνώμη ότι πρέπει να εγγραφεί και να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι πρέπει να εγγραφεί υπό πιο γενική μορφή, διότι μπαίνει ως σύνθημα και σχέδιο λήψης απόφασης. Το πρόβλημα της Πύλας ή οτιδήποτε άλλο. Αλλά το λαθρεμπόριο στην Πύλα και η άρση του αποκλεισμού

είναι και δύο πράγματα αντιφατικά. Αν γίνεται λαθρεμπόριο, ορθά υπάρχουν αστυνομικά μέτρα. Αν δε γίνεται, γιατί να υπάρχουν; Όστε εισηγούμαι να πάρει ένα γενικότερο τίτλο το θέμα, οπότε καλύπτει και την άλλη εγγραφή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διατυπώστε το καλύτερα, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο τίτλος του θέματος είναι γενικότερος, όπως το λέει ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου, και υπάρχει στην επιστολή μου στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής και αντιλαμβάνομαι με αυτό το πνεύμα θα εγγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει και δική σας επιστολή, κύριε Δίγκλη;

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, παρόμοιο θέμα και παρακαλώ όπως και το θέμα που ζήτησα εγώ εγγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παραπεμφθούν και τα δύο θέματα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Η επόμενη τακτική συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 4 Οκτωβρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί της Ασχήσεως της Κτηνιατρικής και Εγγραφής Κτηνιάτρων Νόμος του 1989.
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990.
- 3) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 4) Ο περί Τεχνικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
- 5) Ο περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμος του 1986.
- 6) Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 7) Ο περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989.
- 9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 49) του 1989.
- 10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1989.
- 11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανάκουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1989.
- 12) Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (Σχέδια Υπηρεσίας - Θέση Προγνώστη Καιρού) Κανονισμοί του 1990.
- 13) Οι περί Τυπογραφείου - Θέση Συντηρητή Ηλεκτρονικών Φωτοσυνθετικών Μηχανών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 14) Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας -Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 15) Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (17.5.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως-
 1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου μέσω υποτιμολογήσεων και η ανάγκη λήψης δραστησικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).
 2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990).
 3. «η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (15.2.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου). (10.5.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κρίση στον Αραβικό Κόλπο και οι συνέπειές της στο κυπριακό πρόβλημα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γαλανού και Τ. Χατζηδημητρίου). (25.8.1990).

Λοιπόν, κύριοι, έχω τη γνώμη ότι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 6.37 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γαλανός Αλέξης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δίγλης Πάυλος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαρές Αυγερινός
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Πέτας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχάηλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τσιέττης Κυριάκος
Κληρίδης Γλαύκος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζος Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός, Χρ. Σολωμής, Μ. Πουμπουρής, Ντ. Κωνσταντίνου, Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Σ. Χατζηγιάννης, Κ. Τσιέττης, Μ. Παπαπέτρου) και ψήφισή του σε νόμο.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Γ. Χαραλαμπίδη, Ντ. Κωνσταντίνου και Α. Γαλανού πάνω στο θέμα και ψήφισή του σε νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

4) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

5) Ερωτήσεις Βουλευτών (Οφθαλμολογικά προβλήματα που παρουσιάζονται στους χειριστές τηλεοπτικών συσκευών - Φόβοι επηρεασμού των πηγών ύδρευσης της Κ. Μονής από εκρήξεις σε γειτονικά λατομεία - Αίτημα της Κ. Μονής για δημιουργία παρακαμπτήριου για τα φορτηγά που διακινούνται από το λατομείο προς το νέο δρόμο - Η ανάγκη συντήρησης και αξιοποίησης του αθησαύριστου υλικού του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Αίτημα της Κ. Μονής για προέκταση του προγραμματισθέντος δρόμου από τα υποστατικά της Ελληνικής Εταιρείας μέχρι τον Αϊ-Γιάννη και την Κ. Μονή - Ο κίνδυνος καταστροφής της ανατολικής νεκρόπολης της Αμαθούνας λόγω τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής - Αίτημα για κατασκευή υδατοφράκτη στον παραπόταμο του Σερράχη - Αίτημα για διάνοιξη του δρόμου Σίφυλλου-Κ. Μονής - Η ανάγκη αυστηρότερου ελέγχου στις εκρήξεις των γειτονικών προς την Κ. Μονή λατομείων - Αίτημα της Ποταμιάς για παραχώρηση του τουρκοκυπριακού κλήρου σε εκτοπισθέντες με την προϋπόθεση να εγκατασταθούν μόνιμα στην κοινότητα - Αίτημα της Ποταμιάς για διενέργεια αεροφεκασμών στην περιοχή του βιολογικού σταθμού - Αίτημα για θεσμοθέτηση της εξαγγελίας για περίληψη της Ποταμιάς στις ακριτικές κοινότητες - Η μείωση του αριθμού των αστυφυλάκων που επανδρώνουν το σταθμό Κ. Πύργου - Αίτημα Μοσφιλωτής για αντικατάσταση των σωλήνων ύδρευσης της κοινότητας από την πηγή μέχρι το χωριό - Το συχνό και χωρίς προειδοποίηση κλείσιμο του δρόμου που διασχίζει τις βρετανικές βάσεις Δεκέλειας - Η ανάγκη βελτίωσης του αρδευτικού συστήματος «Πλατύ» - Αίτημα για προώθηση της λειτουργίας του κλειστού αγωγού της κοινότητας Πύργου - Αίτημα για διαπλάτυνση του κύριου δρόμου του Κ. Πύργου - Η ανάγκη αχρήστευσης ναρκών στην περιοχή Κ. Πύργου - Αίτημα του Κ. Πύργου για αξιοποίηση των ακτινογραφικών μηχανημάτων του νοσοκομείου - Αίτημα του Μοσφιλιού για αξιοποίηση της τουρκοκυπριακής γης των κοινοτήτων Αγίου Θεοδώρου και Μανουσούρας - Η μεγάλη απροθυμία των νεοσύλλεκτων φαντάρων να καταταγούν στο πεζικό - Αίτημα της Ασγάτας για παραχώρηση χαλκίτης γης για δημιουργία κοινοτικού πάρκου - Το θέμα της αποζημίωσης των ιδιοκτητών γης στα Λύμπια που απαλλοτριώθηκε για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας - Πρόβλημα μαίας στον Πύργο - Αίτημα της Ορούντας για κατασκευή αρδευτικού έργου στον παραπόταμο του Σερράχη - Αίτημα των αγροτών του χωριού Γιαλιά να αρδεύουν από το φράγμα της Ευρέτου - Αίτημα για ανακατασκευή του γιοφυριού Κακοδιασίας - Ορούντας - Αίτημα της Ορούντας για δημιουργία τριτοβάθμιου βιολογικού σταθμού - Αίτημα της Ορούντας για επιδιόρθωση των αυλακιών κατά μήκος του δρόμου - Η ανάγκη προώθησης του σχεδίου στεγαστικής επιδότησης των νέων ζευγαριών στον Κάτω και Πάνω Πύργο - Η ανάγκη επιδιόρθωσης του οδικού δικτύου της Κλήρου - Αίτημα για μόνιμο γιατρό στο αγροτικό υγειονομικό κέντρο Κλήρου - Αίτημα της Κλήρου για παροχή κρατικής βοήθειας για ανέγερση νέου κοιμητηρίου - Η ανάγκη ομοιομορφής, σύγχρονης σήμανσης του οδικού δικτύου - Η ανάγκη επιδιόρθωσης του αγροτικού οδικού δικτύου της Κλήρου - Αίτημα της Κλήρου για παροχή κρατικής βοήθειας για ολοκλήρωση του κοινοτικού γηπέδου - Αίτημα για δημιουργία στην περιοχή της Κλήρου αρδευτικού έργου - Αίτημα της Κλήρου για παροχή κρατικής

βοήθειας για την ανέγερση αίθουσας προδημοτικής εκπαίδευσης -Αίτημα της κοινότητας Κλήρου για κατασκευή έργων υποδομής - Η ανάγκη εγκατάστασης φώτων τροχαίας στη διασταύρωση Μετοχίου-Προδρόμου-Χίλωνος - Η ρύπανση της θάλασσας από τα απόβλητα ιχθυοτροφείου παρά τον ποταμό Λιοπετρίου -Πρόβλημα από την εκροή λυμάτων στον ποταμό Κλήμο -Το πρόβλημα της μεταφοράς των εθνοφρουρών από τα στρατόπεδα στα σπίτια τους -Η ανάγκη λήψης νομοθετικών μέτρων για προστασία των εκκλησιαστικών μας θησαυρών - Το σοβαρό πρόβλημα υδατοπρομήθειας του Καλού Χωριού Κλήρου - Η ανάγκη στεγανοποίησης των αυλακιών στην Ορούντα -Καθεχρονικό πρόβλημα διακίνησης στο δρόμο Καλού Χωριού Κλήρου-Λευκωσίας λόγω των πλημμυρών - Αίτημα του Καλού Χωριού να καλυφθούν από το κράτος οι δαπάνες επιδιόρθωσης του δημοτικού σχολείου - Πρόβλημα εγκατάστασης τηλεφωνικών γραμμών σε περιοχές του Καλού Χωριού Κλήρου -Πρόβλημα λόγω της μη καταγραφής πολλών αγροτικών δρόμων του Καλού Χωριού -Αίτημα των Αγίων Τριμιθιάς για ανέγερση νέου δημοτικού σχολείου -Αίτημα της Γαλάτας για μείωση της κοινοτικής συνεισφοράς για έργα κοινοτικής ανάπτυξης -Η ανάγκη βελτίωσης του δρόμου Έσω Γαλάτας-Καλιανών -Αίτημα για ηθική και οικονομική στήριξη του κοινοτικού μουσείου Γαλάτας -Αίτημα της Γαλάτας για κατασκευή προσβάσεων στον κύριο δρόμο - Αίτημα της Έσω Γαλάτας για αξιοποίηση των νερών του Κλάρου -Η ανάγκη σήμανσης των κατεχόμενων πόλεων και κωμοπόλεων μας στο μετεωρολογικό χάρτη της Κύπρου που προβάλλεται στο δελτίο ειδήσεων της τηλεόρασης -Η ανάγκη τοποθέτησης αυτόματων μηχανημάτων στους σταθμούς βενζίνης -Η επικίνδυνη έξαρση του λαθρεμπορίου στην Πύλα - Η ανάγκη ανακύκλωσης του γυαλιού και άλλων άχρηστων υλικών -Αίτημα για εκκαθάριση του δρόμου που οδηγεί στο μοναστήρι του Σταυρού τ' Αγιασμάτι Πλατανιστάσας -Η ανάγκη τοποθέτησης ενημερωτικής ένδειξης στα κτίρια που στέγαζαν το Κυπριακό Νομοθετικό Συμβούλιο -Η αποκοπή του φοιτητικού επιδόματος στους φοιτητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας -Το θέμα της αξιοποίησης ως πάρκου της κοίτης του Πεδιαίου στη Λευκωσία).

6) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της υδροδότησης της βιομηχανικής ζώνης Δαλιού - Ο καθορισμός κτηνοτροφικής ζώνης στις Π. Κυβίδες - Η σύσταση Κυπριακού Θεατρικού Μουσείου - Το θέμα της συντήρησης και αποκατάστασης του γνωστού ως «παλάτι της Αικατερίνης Κορνάρου» αρχοντικού στην Ποταμιά - Τα αιτήματα του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων - Η αναγνώριση για σκοπούς σύνταξης της υπηρεσίας στο δημόσιο τομέα υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών -Θέμα αξιοποίησης της πρώην δημοτικής αγοράς Αγίων Ομολογητών -Η εκμετάλλευση από τον Ασέλ Ναδέρ ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα - Ο δρόμος Κανναβιού Παναγιάς - Η κατασκευή κυματοθραυστών στον Πωμό, Αγία Μαρίνα και Αργάκα - Η επιδιόρθωση των στεγών των τουρκοκυπριακών σπιτιών στη Φασούλα -Η βελτίωση του δρόμου που οδηγεί στις αγροτικές περιουσίες του Αγ. Γεωργίου - Η επιχορήγηση από τον ΚΟΑ των μαρωνιτικών αθλητικών σωματείων -Το λουτρό Ομεριέ στη Λευκωσία - Η βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής Παρισινού - Η εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση Καλλιπόλεως με Γρίβα Διγενή - Ο διαχωρισμός οικοπέδων στο Ακρωτήρι για τις ανάγκες φτωχών οικογενειών - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Απλικιού-Φαρμακά -Η συντήρηση των αγροτικών δρόμων των Λυμπιών - Το πρόβλημα διάβρωσης στην παραλία του Κάτω Πύργου - Ο δρόμος Πύργου-Λευκωσίας - Η βελτίωση του δρόμου

Λεμεσού-Ύψωνα -Ο διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στην Επισκοπή -Ο διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στην Ποταμιά - Η κάλυψη από το κράτος των μεταφορικών των μαθητών ιδιωτικών σχολείων - Το θέμα της παροχής οικονομικής βοήθειας στους κτηνοτρόφους που τα ζώα τους πέθαναν από τρομάδη νόσο - Το πρόβλημα λυμάτων της Συκόπετρας -Η βελτίωση του δρόμου Τραχωνίου-Λεμεσού - Οι περιοδεύουσες βιβλιοθήκες του Υπουργείου Παιδείας - Τα αιτήματα της κοινότητας Κοτσιάτη - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Κοτσιάτη-Αγίας Βαρβάρας - Το αίτημα για ανέγερση Β' Δημοτικού Σχολείου στο Παλιομέτοχο - Το θέμα της επιδιόρθωσης της μαρωνιτικής εκκλησίας στον Κοτσιάτη - Η βελτίωση των δρόμων και πεζοδρομίων του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου -Η πρόσληψη 30 Τελωνοφυλάκων σε ωρομίσθια βάση - Το θέμα της αξιοποίησης του παλιού σκοπευτηρίου - Το πρόβλημα οχληρίας από τη λειτουργία του λατομείου στη Μοσφιλωτή -Τα προβλήματα του Δημοτικού Σχολείου Ψευδά - Ο νέος δρόμος Πυργών-Ψευδά-Κόρνου και ο διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στον Ψευδά -Τα αιτήματα των προσφύγων που διαμένουν στο χωριό Κελλιά - Οι επιδιορθώσεις και προσθήκες στο Δημοτικό Σχολείο Κελλιών -Οι φορολογικές ελαφρύνσεις και οι δασμολογικές απαλλαγές που απολαμβάνουν οι τυφλοί - Το αίτημα του Σουνίου Ζανατζιάς και των Κυβίδων για δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης - Η άρδευση της Αχερίτου - Η κατασκευή νέου σταθμού επεξεργασίας οικιακών λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο - Η περίληψη του αεροδρομίου Λευκονοίκου σε άσκηση επί χάρτου του ΝΑΤΟ - Η επαγγελματική αποκατάσταση του ανάπηρου Άγγελου Δημητριάδη - Το θέμα της καταβολής στον ΟΓΑ αναδρομικών ασφαλίσεων από αγρότες της Σολιάς -Το θέμα της δανειοδότησης των κτηνοτρόφων του χωριού Κούκλια για μετακίνηση των υποστατικών τους έξω από την κοινότητα - Οι προαγωγές αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς που συμμετείχαν στον αγώνα του '55 - '59 και '74 - Η εγκατάσταση και λειτουργία επτά τηλεοπτικών υποσταθμών αναμετάδοσης στην Πάφο -Οι προαγωγές Υπαστυνόμων σε Ανώτερους Υπαστυνόμους - Η υδατοπρομήθεια Κοκκινότριμιθιάς - Η διοργάνωση εκθέσεων και η δημιουργία ομάδων πρωτοβουλίας στο εξωτερικό για προώθηση του Κυπριακού -Το θέμα της ίδρυσης περιφερειακών γυμνασίων - Η ανέγερση εκκλησίας για τις ανάγκες των οικισμών Αγίου Γεωργίου, Αγίας Βαρβάρας και Αγίου Νικολάου στην Παλουριώτισσα - Το κλιμάκιο αλλοδαπών του αεροδρομίου Πάφου - Η κατασκευή του νέου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου -Τα αρδευτικά προβλήματα του Πολύστυπου - Τα συσκευαστήρια του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών - Η καταπολέμηση της γυφτοκάμπης και βρωμούσας στα Λαγουδερά - Η εφαρμογή του αναδασμού στον Πολύστυπο - Οι ευκαιρίες ανέλιξης του προσωπικού του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών - Η κατασκευή από τους Βρετανούς δεύτερου περιφράγματος στο Κάβο Γκρέκο -Αίτημα Παρεκκλησιάς για παραχώρηση στην κοινότητα των πρόσθετων τελών που καταβάλλονται για λειτουργία των λατομείων της περιοχής -Αίτημα για επέκταση της πληρωμής του επιδόματος τέκνου σε οικογένειες με τρία παιδιά).

7) Διεξαγωγή συζήτησης [Α. Γαλανός, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Ν. Αναστασιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου] πάνω στα θέματα του Κεφαλαίου Δ'.

8) Διεξαγωγή συζήτησης (Μ. Παπαπέτρου, Προεδρεύων, Α. Γαλανός, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Χαραλαμπίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Χριστοφίδης) αναφορικά με την εγγραφή ή μη του θέματος «Ο ρόλος του τύπου και των λειτουργιών του στην προσπάθεια επίλυσης του κυπριακού προβλήματος» και απόφαση του Σώματος για άτυπη συζήτηση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

9) Εγγραφή και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η πολιτική ευθύνη του Υπουργού Εσωτερικών για την παραβίαση νόμων, θεσμών και αξιών κατά τις πρόσφατες προαγωγές αξιωματικών και λοχιών στην αστυνομία».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
- (β) «Οι πρόσφατες προαγωγές λοχιών στην αστυνομία».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (γ) «Η ανάγκη άμεσης άρσης του αποκλεισμού της Πύλας από την υπόλοιπη ελεύθερη Κύπρο, προς αποτροπή περαιτέρω μαρασμού της και η λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την πάταξη του λαθρεμπορίου που διεξάγεται μέσω της Πύλας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου).
- (δ) «Η ανάγκη διαφοροποίησης των μέτρων αστυνομικού ελέγχου κατά την είσοδο στο χωριό Πύλα, κατά τρόπο που αφ' ενός να καταπολεμείται το λαθρεμπόριο, χωρίς όμως αφ' ετέρου να οδηγείται η κοινότητα σε οικονομικό μαρασμό».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Ειδική Συνεδρία 1ης Οκτωβρίου 1990.

(Ώρα έναρξης: 9.42 π.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΑΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής, που είναι αφιερωμένη στην 30ή επέτειο της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ύστερα από ένα μακρό και γεμάτο θυσίες αγώνα η Κύπρος απέκτησε την ανεξαρτησία της.

Είναι γεγονός ότι η απερχόμενη αποικιοκρατική δύναμη επέβαλε διαιρετικά στοιχεία και όρους που οδηγούσαν σε αδιέξοδα. Αυτά τα τεχνητά αδιέξοδα εκμεταλλεύθηκε η Τουρκία, για να δημιουργήσει μια τεχνητή ένταση, με πρώτο στόχο το διαμελισμό.

Ο τότε Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Ου Θάντ, καταλόγισε σαφώς ευθύνη στην Τουρκία για την καλούμενη διακοινοτική διένεξη, ο δε πρώτος πρέσβης της Τουρκίας στην Κύπρο κ. Ντιρβάνα παραιτήθηκε σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τη διχοτομική πολιτική της χώρας του.

Το 1974, η Τουρκία, χρησιμοποιώντας σαν διάτρητο πρόσχημα το προδοτικό πραξικόπημα και προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι δήθεν στόχος της ήταν η αποκατάσταση της προϋπάρχουσας τάξης πραγμάτων, εισέβαλε και κατέλαβε το 37% του κυπριακού εδάφους.

Σε διάρκεια μερικών βδομάδων 1,5% του Κυπριακού λαού σκοτώθηκε από τα στρατεύματα του εισβολέα και το ένα τρίτο του πληθυσμού εκδιώχθηκε βίαια από τις εστίες του. Η κατοχική Τουρκία εγκατέστησε ένα αδιαπέραστο τείχος και απέκλεισε την επαφή των ελεύθερων περιοχών με τις κατεχόμενες. Στη συνέχεια προέβη στη συστηματική εισαγωγή εποίκων από τη μητροπολιτική Τουρκία με στόχο τη δημογραφική αλλαγή του νησιού και την ποδηγέτηση της Τουρκοκυπριακής κοινότητας. Μνημεία πολιτισμού που αποτελούν τμήμα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς καταστράφηκαν και καταστρέφονται. Τα σπίτια των Ελληνοκυπρίων εκτοπισμένων δόθηκαν σε Τουρκοκύπριους και σε έποικους από την Ανατολία.

Τελικά η Τουρκία αποπειράθηκε να επισφραγίσει τον πρώτο της στόχο με ανακήρυξη χωριστού ψευδοκράτους που αναγνωρίζεται μόνο από την ίδια. Πρόσφατα υιοθετεί μέτρα, όπως η αντικατάσταση των τουρκικών στρατευμάτων στην Αμμόχωστο από Τουρκοκυπρίους, με στόχο τη δημιουργία άλλοθι για περαιτέρω εποικισμό της Αμμοχώστου, πράγμα που θα αποτελέσει καίριο πλήγμα στις προσπάθειες για ανεύρεση λύσης στο Κυπριακό πρόβλημα. Περαιτέρω επιχειρεί μια έμμεση προσάρτηση με την τελωνειακή ένωση και την κατάργηση θεωρήσεων και τώρα με την επίσκεψη του Τούρκου Πρωθυπουργού στις κατεχόμενες περιοχές.

Ένας μεγάλος αριθμός ψηφισμάτων του ΟΗΕ και άλλων περιφερειακών σωμάτων (αδέσμευτων, ευρωπαϊκών, κοινοπολιτείας) ζήτησε τον τερματισμό της κατοχής, την ανασκευή των αποσχιστικών ενεργειών, την απομάκρυνση των ξένων στρατευμάτων και των εποίκων, το σεβασμό της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της Κύπρου και τη διασφάλιση των βασικών ελευθεριών, που περιλαμβάνουν το δικαίωμα όλων των προσφύγων για επάνοδο στις πατρογονικές τους εστίες.

Η στάση της Τουρκίας προκάλεσε τις διαμαρτυρίες όχι μόνο των Ελληνοκυπρίων αλλά και των Τουρκοκυπρίων, που έπληξε η εποικιστική πολιτική της Τουρκίας και οι καταθλιπτικές επεμβάσεις της, με αποτέλεσμα τα Τουρκοκυπριακά κόμματα, με εξαίρεση το κόμμα του κ. Ντενκτάς, να απέχουν από την ούτω καλούμενη Τουρκοκυπριακή βουλή. Η συνεχής μετανάστευση Τουρκοκυπρίων λόγω των καταθλιπτικών συνθηκών και το ογκούμενο κύμα των εποίκων, κατέστησε την Τουρκοκυπριακή κοινότητα μειονότητα στις κατεχόμενες περιοχές.

Η Τουρκία περιφρονεί τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και εμμένει σε μια αναχρονιστική επεκτατική πολιτική.

Δε χρειάζεται να αναλύσω ότι το Κυπριακό δεν είναι μια διακοινοτική διαμάχη, αλλά θέμα εισβολής, κατοχής και τούρκικου επεκτατισμού και ότι, αν τερματισθεί η ξένη επέμβαση, θα είναι πολύ ευχερής η εξεύρεση συνταγματικής διευθέτησης και οι κοινότητες της Κύπρου μπορούν να ζήσουν και να ευημερήσουν ειρηνικά, όπως έζησαν ειρηνικά για αιώνες.

Αυτό που προέχει είναι η άσκηση πρακτικών αποτελεσματικών πιέσεων προς την Τουρκία για συμμόρφωση προς το διεθνές δίκαιο και τα περί Κύπρου ψηφίσματα του ΟΗΕ.

Ζούμε σε μια εποχή που τα γεωγραφικά και τα καθεστωτικά σύνορα υποβαθμίζονται. Που οι λαοί αποβαίνουν κυρίαρχοι της τύχης τους και το θέμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων αποβαίνει κύριος άξονας διαμόρφωσης της παγκόσμιας πολιτικής.

Η αποικιοκρατία εξέπνευσε. Το καθεστώς των φυλετικών διακρίσεων στη Νότια Αφρική καταρρέει από την εξέγερση του λαού και την καταδίκη ολόκληρης της ανθρωπότητας. Οι σχέσεις των υπερδυνάμεων διαφοροποιούνται. Διεθνείς συμβάσεις κατοχυρώνουν την εθνική κυριαρχία και τα σύνορα όλων των κρατών. Το τείχος του Βερολίνου συνεθλίβη μέσα σ' αυτό το κλίμα.

Πώς είναι δυνατό να γίνεται ανεκτή η παραμονή του τείχους του αίσχους στη Λευκωσία;

Πώς είναι δυνατό να γίνεται ανεκτή η εμμονή της Τουρκίας σε κατοχική και επεκτατική πολιτική;

Η κρίση στον Αραβικό Κόλπο έδειξε ότι κύρια δύναμη εξελίξεων είναι οι αποφάσεις του ΟΗΕ και η διεθνής συναίνεση.

Όμως πώς είναι δυνατό να υπάρχουν δυο μέτρα και δυο σταθμά;

Πώς είναι δυνατό οι λιγότερο ισχυροί λαοί να πιστέψουν σε μια νέα διεθνή τάξη και στη δυνατότητα ενός νέου κώδικα διακρατικών σχέσεων, αν οι αποφάσεις των διεθνών οργανισμών εφαρμόζονται επιλεκτικά, με μόνη βάση τα ειδικά συμφέροντα;

Ο λαός της Κύπρου με την πανάρχαια ιστορία, τις φιλειρηνικές παραδόσεις και την εμμονή σε ηθικοπολιτικές αρχές, αναμένει ανάλογη αλληλεγγύη στο πρόβλημά του.

Με προθυμία συνεργασθήκαμε, σε συμμόρφωση με τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, για την ανατροπή της κατοχής στο Κουβέιτ.

Πώς θα εξηγήσουμε ή πώς θα εξηγήσουν οι πρωταγωνιστικοί παράγοντες των διεθνών εξελίξεων στο λαό μας, αλλά και σε όλους τους μικρούς λαούς, ότι η εφαρμογή του διεθνούς δικαίου γίνεται κατ'επιλογή;

Ότι ο κατακτητής Τουρκία επιβραβεύεται λόγω συνόρων με το Ιράκ και ενθαρρύνεται να συνεχίσει το έγκλημά της κατά της Κύπρου;

Οι αγαπητοί επίσημοι ξένοι που είχαν την καλωσύνη να ανταποκριθούν στην πρόσκληση της Κυπριακής Κυβέρνησης και να παραστούν στην 30η επέτειο της Κυπριακής ανεξαρτησίας και να επιβεβαιώσουν την αναγνώριση της μόνης κρατικής οντότητας της Κύπρου, είμαι βέβαιος ότι θα πρέπει να αισθάνθηκαν και οι ίδιοι αγανάκτηση για το συρματοπλέγμα της ντροπής που διαχωρίζει τη μικρή μας πατρίδα.

Είμαι βέβαιος ότι θα αισθάνθηκαν αγανάκτηση για το γεγονός ότι για 16 τώρα χρόνια σχεδόν 200,000 πρόσφυγες κρατιούνται μακριά από τις πατρογονικές τους εστίες.

Είμαι βέβαιος ότι θα αισθάνθηκαν αγανάκτηση και έκπληξη για το γεγονός ότι η Τουρκία αρνείται να δώσει πληροφορίες για την τύχη των αγνοουμένων μας, όταν μάλιστα αποδεδειγμένα βρισκόντουσαν στη ζωή μετά την κατάπαυση των εχθροπραξιών.

Είμαι βέβαιος ότι θα αισθάνονται την ίδια απογοήτευση για το γεγονός ότι η Τουρκία δε συμμορφώθηκε και δε συμμορφώνεται με τη συμφωνία που έγινε υπό την αιγίδα του ΟΗΕ για τους εγκλωβισμένους που συνεχώς εξαναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις εστίες τους.

Είμαστε ένας μικρός λαός με περιορισμένες δυνατότητες αμυντικής προσπάσιης. Όμως είμαστε ένας λαός, όπως και όλοι οι λαοί, με εθνική περηφάνεια και με αμετάθετη απόφαση να προασπίσουμε την ελευθερία και τα δικαιώματά μας. Είναι αδιανόητο να υπάρχουν πρώτης και δεύτερης τάξης λαοί στον πλανήτη μας.

Ζωή χωρίς εθνική και ανθρώπινη αξιοπρέπεια δεν έχει νόημα. Ζωή με χαμένες πατρίδες και καταπατημένα δικαιώματα δεν έχει νόημα.

Εμείς κανενός τα δικαιώματα δεν αμφισβητούμε, αλλά και σε κανένα δεν εκχωρούμε τα δικά μας αναφαίρετα δικαιώματα.

Αγωνιζόμαστε για ιδανικά πάνω στα οποία στηρίζεται ο ανθρώπινος πολιτισμός και θα πρέπει να στηρίζεται η παγκόσμια ισορροπία.

Δεν υπάρχουν σήμερα απομονωμένα προβλήματα.

Στη συζήτηση για τον Αραβικό Κόλπο οι Υπουργοί Εξωτερικών των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης τόνισαν την ανάγκη επίλυσης του ευρύτερου

Μεσανατολικού και έκαναν ειδική αναφορά στο Λιβανικό και το Παλαιστινιακό και φυσικά για λύση πάνω στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ γι' αυτά τα προβλήματα, όπως απαιτείται καθολικά και για την κατοχή του Κουβέιτ. Ο δε Πρωθυπουργός της Γαλλίας επεξέτεινε την αναγκαιότητα για όλα τα ανάλογα θέματα.

Η ανάγκη για λύση του Κυπριακού πάνω στη βάση του διεθνούς δικαίου δεν είναι μόνο δική μας αναγκαιότητα, αλλά αναγκαιότητα για ολόκληρη την ανθρωπότητα, αν θέλουμε να εδραιώσουμε μια νέα ειρηνική εποχή στις διακρατικές σχέσεις.

Αγωνιζόμαστε για λύση που εξυπηρετεί τα συμφέροντα του συνόλου του λαού. Για μια Κύπρο ανεξάρτητη, χωρίς ξένους στρατούς και έποικους, αποστρατικοποιημένη, αδέσμευτη, εδαφικά ακέραιη με τά δικαιώματα όλων των πολιτών εξασφαλισμένα, ανεξάρτητα από εθνική προέλευση και θρησκεία.

Η πατρίδα μας είναι μοιρασμένη. Τριάντα χρόνια ύστερα από την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας βρισκόμαστε υπό ημικατοχή και με ορατούς κινδύνους που απειλούν την υπόστασή μας.

Συνήθως οι επέτειοι αποτελούν ένα ευτυχές γεγονός που δίκαια προκαλεί τους πανηγυρισμούς του ενδιαφερόμενου λαού. Για μας δυστυχώς οι συνθήκες είναι αλλοιώτικες. Αντιμετωπίζουμε σκλαβωμένα εδάφη, διαχωριστικές γραμμές, κατοχική σημαία, αγνοούμενους, πρόσφυγες και εγκλωβισμένους. Βλέπουμε από μακριά τις πατρογονικές μας εστίες με την αγωνία να ξαναπατήσουμε στα σκλαβωμένα σπίτια μας, να ζωντανέψουμε τα βουβά θέατρα, να προσκυνήσουμε τους τάφους των προγόνων και των ηρώων μας, να κρατήσουμε ζωντανή την πολυχιλιόχρονη πολιτιστική παράδοση που λεηλατείται και πλαστογραφείται.

Αντικρίζουμε τους πρόσφυγες που πεθαίνουν πικραμένοι μακριά από τις εστίες τους, τις οικογένειες των αγνοουμένων με την ανείπωτη αγωνία, τους εγκλωβισμένους που διαμνηνούν τα μηνύματα της καταπίεσης και του μαρτυρίου. Ζούμε μια αγωνιώδη, εφιαλτική κατάσταση.

Όμως δεν εξαντλούμαστε σε θρηνωδίες και μοιρολόγια. Αυτή η ανώμαλη κατάσταση ενδυναμώνει την απόφασή μας να αγωνιστούμε για την ανατροπή της, για ελευθερία για όλους τους πολίτες της Κύπρου, για εθνική και ανθρώπινη αξιοπρέπεια, για επικράτηση του διεθνούς δικαίου και των αποφάσεων του ΟΗΕ.

Είμαστε βέβαιοι, πως σ' αυτό μας τον αγώνα έχουμε τη συμπαράσταση όλων όσων πιστεύουν στη δικαιοσύνη και την ελευθερία και η εδώ παρουσία τόσων εκλεκτών ξένων επισήμων μαρτυρεί αυτή την αλληλεγγύη.

Η δική μας σαφής υποχρέωση που αναλαμβάνουμε ενώπιον της ιστορίας και του λαού είναι ότι ποτέ δε θα συμβιβαστούμε με το διαχωριστικό συρματόπλεγμα του αίσχους. Ποτέ δε θα συμβιβαστούμε με την κατοχή. Ποτέ δε θα συμβιβαστούμε με χαμένες πατρίδες και καταπατημένα δικαιώματα.

Με μετριοπάθεια, αλλά χωρίς ηττοπάθεια, με τη διεθνή συμπαράσταση, με ομοψυχία, θα αγωνιζόμαστε ως τη δικαίωση και τη λευτεριά προς το συμφέρον του συνόλου του λαού.

Αυτή είναι και η έννοια της 30ής επετείου της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και τώρα καλώ τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Βήμα.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

(Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ)

Κύριοι Βουλευτές, αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Η Κύπρος και ο λαός της γιορτάζουν σήμερα τα τριάντα χρόνια από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τριάντα χρόνια αποτελούν μια πολύ μικρή περίοδο, αν τη συγκρίνει κανείς με τη μακραίωνη ιστορική παρουσία του νησιού και την πλούσια συμβολή του στη διαμόρφωση και μεταλαμπάδευση του Ευρωπαϊκού πνεύματος και πολιτισμού. Όμως οι συγκυρίες, το μικρό μέγεθός της, η σημαντική γεωγραφική και στρατηγική της θέση την κράτησαν υπόδουλη, έτσι που να παραμείνει η τελευταία αποικία στην Ευρώπη.

Τα τριάντα αυτά χρόνια που σήμερα γιορτάζουμε ήταν δύσκολα μα και δημιουργικά για το λαό μας. Είναι γι' αυτό που και τα αισθήματά μας σήμερα είναι ανάμεικτα. Διακατεχόμαστε από αισθήματα χαράς, γιατί παρά τα τόσα δύσκολα προβλήματα, τα λάθη, τις ξένες παρεμβάσεις, τα σε βάρος της σχέδια που φάνηκαν από τα πρώτα της χρόνια, η Κυπριακή Δημοκρατία επέζησε, ενώ ταυτόχρονα εδραιώθηκε στη διεθνή συνείδηση σαν μια ιστορική πραγματικότητα.

Μας διακατέχουν όμως και αισθήματα λύπης, γιατί για 16η χρονιά η επέτειος της Ανεξαρτησίας είναι τραυματισμένη από τη συνέχιση της κατοχής μέρους της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας από τα Τουρκικά στρατεύματα. Γιατί ο διαχωρισμός των δύο κοινοτήτων που η εισβολή επέβαλε δεν επιτρέπει κοινούς με τους συμπατριώτες μας Τουρκοκύπριους εορτασμούς.

Η ιστορία όμως επιταχύνεται. Η Ευρώπη μας στέλνει το μήνυμα ότι στην ιστορία και την πολιτική τίποτε δεν είναι μόνιμο και στατικό και ότι καμιά διευθέτηση ή λύση δεν μπορεί να επιβιώσει, αν δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τους πόθους των λαών, των ανθρώπων που τις ζουν και τις εφαρμόζουν.

Ταυτόχρονα εδραιώνεται στον κόσμο ολόκληρο η ανάγκη σεβασμού των αρχών του διεθνούς δικαίου, των Ηνωμένων Εθνών και των Αποφάσεων τους και των αρχών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που γίνονται κινητήριες δυνάμεις αλλαγής.

Είμαστε λοιπόν σίγουροι ότι οι δοκιμασμένες αρετές του Κυπριακού λαού στο σύνολό του, καθώς και οι βαθιά ριζωμένες στο χρόνο καλές σχέσεις συνύπαρξης και συνεργασίας ανάμεσα στις δύο κοινότητες θα μας επιτρέψουν ν' ανταποκριθούμε δημιουργικά στις προκλήσεις των καιρών. Είναι γι' αυτό που σήμερα ακόμα μπορούμε να αντικρίζουμε το μέλλον με εμπιστοσύνη και αισιοδοξία.

Η ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν το προϊόν μιας μακράς και δύσκολης διαδικασίας που σημάδεψε την ολιγόχρονη ζωή της. Η έμμονη αντίθεση της αποικιακής δύναμης, που εμπλέκει και την Τουρκία στην προσπάθειά της να κρατήσει μια σημαντική κτήση, ο συσχετισμός δυνάμεων στη περιοχή καθώς και τα εσωτερικά δεδομένα καθόρισαν την έκβαση του απελευθερωτικού αγώνα του λαού μας. Ενός αγώνα με βαθιές ρίζες μέσα στο χρόνο, που εντάθηκε κατά την μεταπολεμική περίοδο για να πάρει στην συνέχεια την ηρωική μορφή του έπους του 1955-59.

Ο αγώνας της ΕΟΚΑ και του λαού μας ενάντια στην αποικιοκρατία χάρισε στην Κύπρο την ελευθερία της, όχι όμως με τη μορφή που οι αγωνιστές ονειρεύτηκαν.

Οι Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου που έδωσαν τη λύση της ανεξαρτησίας, ήταν το αποτέλεσμα ενός ιστορικού γίγνεσθαι που οδήγησε ένα κίνημα, μ' όλα τα

χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών εθνικών κινημάτων του 19ου αιώνα, που γινόταν όμως μέσα σε συνθήκες ριζικά διαφορετικές, σε συμβιβασμό ο οποίος κώδικοποιούσε συσχετισμούς δυνάμεων και ιστορική συγκυρία.

Η εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας τερμάτισε την αποικιοκρατία και αποτέλεσε το πλαίσιο ελεύθερης διακυβέρνησης του κυπριακού λαού. Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα, η ανεξαρτησία ήταν η εφικτή εξάσκηση, από τον Κυπριακό λαό στο σύνολό του, του δικαιώματος για αυτοδιάθεση. Η κατάκτηση, όμως, αυτή δεν αποτελούσε στόχο καμιάς κοινότητας. Ήταν απλώς η εφικτή λύση, και έντονο ήταν το συναίσθημα στο λαό ότι η λύση του είχε επιβληθεί, αφού δεν μπόρεσε ουσιαστικά να τη διαπραγματευτεί.

Ιδιαίτερα ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους επικρατούσε το αίσθημα της αδικίας, αφού το ιδεώδες για το οποίο πολέμησαν και έκαναν τόσες θυσίες κατά τον τετράχρονο αγώνα δεν έγινε κατορθωτό να επιτευχθεί.

Τα πρώτα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας περιβάλλονταν από την αμοιβαία καχυποψία ανάμεσα στις δύο κοινότητες που βρίσκονταν ακόμη κάτω από την επίδραση των τραγικών και τραυματικών διακοινοτικών επεισοδίων του '58. Το γεγονός αυτό αποτελούσε τροχοπέδη στην ομαλή διακυβέρνηση και εφαρμογή του Συντάγματος, το οποίο, επειδή είχε πολλές χωριστικές πρόνοιες αλλά και στοιχεία που το καθιστούσαν δυσλειτούργητο, απαιτούσε πολλή καλή θέληση και από τις δύο κοινότητες, για να μην προκαλέσει μεγάλα προβλήματα. Και η θέληση αυτή δεν μπορούμε δυστυχώς να πούμε ότι υπήρχε.

Επιπρόσθετα η έλλειψη παράδοσης αυτοκυβέρνησης δεν είχε επιτρέψει την ανάπτυξη μηχανισμών επίλυσης σημαντικών διαφορών και προβλημάτων με πολιτικό διάλογο και ανεχτικότητα. Και η έλλειψη αυτή ήταν εμφανής όχι μόνο όσον αφορά τις σχέσεις ανάμεσα στις δύο κοινότητες αλλά ακόμα και στην ίδια την πολιτική ζωή της κάθε κοινότητας.

Μέσα σε τέτοιες συνθήκες, μια μερίδα Ελληνοκυπρίων είχε την ψευδαίσθηση ότι τα ιδεώδη που επιδίωκαν, μπορούσαν να επιτευχθούν, ανεξάρτητα από τις εσωτερικές δομές και τις διεθνείς συγκυρίες, γι' αυτό και συνέχισαν να τα επιδιώκουν αδιαφορώντας για τις συνέπειες. Κι' όμως, οι βλέψεις και τα σχέδια της Τουρκίας πάνω στην Κύπρο, είχαν από την αρχή διαφανεί. Ήταν γνωστό πως η Τουρκία είδε την ανεξαρτησία της Κύπρου σαν ένα συμβιβασμό από τον αρχικό της στόχο της διχοτόμησης και πως προετοίμαζε το έδαφος μέσα στην Κύπρο την ίδια κι αλλού, περιμένοντας την ευκαιρία να προχωρήσει στην υλοποίησή του.

Οι διακοινοτικές συγκρούσεις του '63 και '67 καθώς και η στρατηγική χρησιμοποίηση από μέρος της Τουρκίας των Τουρκοκυπρίων δεν είναι άσχετα και αυτόνομα γεγονότα με τις πιο πάνω πραγματικότητες. Ενώ η Τουρκία προσπαθούσε να επιβάλει χωριστικά διχοτομικά σχέδια, οι Ελληνοκύπριοι δεν είχαν αντιληφθεί ότι η απομόνωση των Τουρκοκυπρίων εξυπηρετούσε τα σχέδιά της. Γι' αυτό, εξάλλου, στην εχθρική πολιτική της Άγκυρας απαντούσαν με εχθρική στάση κατά των Τουρκοκυπρίων.

Στην εξέλιξη των πραγμάτων βέβαια άνθρωποι και από τις δύο κοινότητες άρχισαν να διαβλέπουν καθαρά τους επικείμενους κινδύνους και τα αδιέξοδα στα οποία η πορεία αυτή οδηγούσε. Οι τραγικές εμπειρίες των συγκρούσεων ενίσχυσαν την πεποίθηση του Προέδρου Μακαρίου ότι η πολιτική ακραίων εξτρεμιστικών θέσεων και η διαμάχη ανάμεσα στις δύο κοινότητες εξυπηρετούσε ξένα προς την Κύπρο συμφέροντα. Έτσι, διαχώρισε το ευκαταίο από το εφικτό, επιβάλλοντας

μιά πιο πραγματιστική ορθολογιστική προσέγγιση στην προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος που είχε δημιουργηθεί. Αυτό τον έφερε σε δυναμική σύγκρουση με τους Ελληνοκύπριους εξτρεμιστές, οι οποίοι πίστευαν ότι προβάλλοντας μαξιμαλιστικούς στόχους ήταν πιο πατριώτες και εξυπηρετούσαν καλύτερα τα συμφέροντα του τόπου από το Μακάριο και όσους υποστήριζαν το εφικτό, την εξεύρεση δηλαδή ενός εθνικά αξιοπρεπούς συμβιβασμού που θα απέφευγε τη σύγκρουση και θα διασφάλιζε την ενότητα και την ιστορική ταυτότητα της Κύπρου.

Η πολιτική αυτή της επαναπροσέγγισης και του διαλόγου που σταθερά υλοποιούσε ο Πρόεδρος Μακάριος είχε αρχίσει να φέρνει τα πρώτα της αποτελέσματα, ενώ η προοπτική διευθέτησης των προβλημάτων διαφαινόταν στον ορίζοντα.

Στο μεταξύ όμως η Κύπρος και ο Ελληνισμός απέκτησαν έναν καινούργιο εχθρό, στο πρόσωπο της ξενόδουλης Χούντας των Αθηνών.

Η Χούντα συνωμοτεί, υποσκάπτει την πολιτική της Κυπριακής Κυβέρνησης, αναζητεί και προωθεί δικές της διευθετήσεις, αντίθετες με τα συμφέροντα του κυπριακού λαού, ενώ η 'Αγκυρα ετοιμάζει και τελειοποιεί τα σχέδιά της, επιβάλλοντας ένα κλίμα τρομοκρατίας μέσα στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα φιμώνοντας κάθε συνετή φωνή. Και όταν οι πιέσεις και η ένοπλη δράση των παρανόμων ενάντια στην κυπριακή ηγεσία που οι συνταγματάρχες τροφοδοτούν, δεν επαρκούν για να κάμψουν την Κυπριακή Κυβέρνηση, η Χούντα προχωρά. Έτσι, φτάσαμε στο άφρον πραξικόπημα που έδωσε στην Τουρκία την ευκαιρία και αφορμή να εισβάλει και να καταλάβει το 37% του κυπριακού εδάφους. Το πλήγμα ήταν βαρύ. Από τότε το ένα τρίτο σχεδόν του πληθυσμού μας αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τα σπίτια και τις περιουσίες του και να προσφυγοποιηθεί στην ίδια του την πατρίδα, ενώ εκατοντάδες οικογένειες ζουν ακόμα με την αγωνία της διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων και οι εγκλωβισμένοι μας διαβιούν μέσα σε συνθήκες αβέβαιες και δύσκολες. Οι δύο κοινότητες μετά από 4 αιώνες συνύπαρξης σε κοινά χωριά, πόλεις και χώρους εργασίας διαχωρίστηκαν και αποξενώθηκαν, χωρίς δυνατότητες επαφής και συνεργασίας.

Παρά τα σοβαρά διακοινοτικά προβλήματα που αντιμετώπισε και παρά τη συνεχιζόμενη κατοχή, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει να επιδείξει σημαντικά επιτεύγματα σε όλους τους τομείς.

Ελυσσόμενη μέσα από τις δύσκαμπτες πρόνοιες του Συντάγματος πέτυχε να οργανώσει ένα πολιτικό πλουραλιστικό σύστημα με βάση τα σύγχρονα Ευρωπαϊκά πρότυπα, το οποίο με τις αποκτούμενες εμπειρίες ακολούθησε μια εξελικτική πρόοδο που το κατέστησε σήμερα εφάμιλλο των πιο δημοκρατικών συστημάτων. Η Προεδρική Δημοκρατία έχει καθιερωθεί σαν το σύστημα διακυβέρνησης, ενώ ο σεβασμός της διάκρισης ανάμεσα στην εκτελεστική, τη νομοθετική και τη δικαστική εξουσία έχει εδραιωθεί.

Θα ήθελα από το βήμα αυτό να εκφράσω την εκτίμηση τόσο τη δική μου όσο, είμαι σίγουρος, και όλου του κυπριακού λαού, στον πολιτικό κόσμο του τόπου μας, στην ηγεσία των πολιτικών κομμάτων και φυσικά στον πρώτο Πρόεδρο και ιδρυτή της Κυπριακής Δημοκρατίας αείμνηστο Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, όπως επίσης και στον προκάτοχό μου κ. Σπύρο Κυπριανού, για τη συνεισφορά τους στη δημιουργία και εδραίωση των θεσμών δημοκρατικής διακυβέρνησης στην Κύπρο.

Στον οικονομικό τομέα η πρόοδος που επιτεύχθηκε τα τριάντα αυτά χρόνια ήταν ραγδαία. Το 1960, η κυπριακή οικονομία ήταν κατά βάση αγροτική και υποανάπτυκτη και βασιζόταν σε υπέρμετρο βαθμό σε ασταθείς εξωγενείς παρά-

γοντες, όπως οι εξαγωγές μεταλλευμάτων και οι στρατιωτικές δαπάνες της αποικιακής κυβέρνησης. Η δημιουργική συμβολή των κυβερνήσεων που διακυβέρνησαν τον τόπο από το 1960, ο ενδεικτικός προγραμματισμός που με τόση επιτυχία εφαρμόστηκε, το αίσθημα ευθύνης των κοινωνικών εταίρων, αλλά πάνω απ' όλα η εργατικότητα και ο μόχθος του λαού μας γρήγορα μεταμορφώνουν το οικονομικό και κοινωνικό σκηνικό, έτσι που η οικονομία μας σήμερα, ανταγωνιστική και με εξαγωγικό προσανατολισμό, να στηρίζει την πρόοδό της σ' ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που καλύπτει όλους τους οικονομικούς τομείς, όπως τον τουρισμό, τις επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες, τη βιομηχανία και τη γεωργία.

Μ' ένα κατά κεφαλήν εισόδημα που φτάνει τα \$9,500 και με ρυθμούς ανάπτυξης που ξεπερνούν το 5%, χωρίς ουσιαστικό πρόβλημα ανεργίας, και με χαμηλό επίπεδο πληθωρισμού, η Κύπρος του σήμερα συγκρίνεται ευνοϊκά ακόμα και με χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Μέσα σε λίγα χρόνια, η πετυχημένη ενσωμάτωση της σύγχρονης τεχνολογίας, η ανάπτυξη της υποδομής στους τομείς των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών, η ποιότητα της δουλειάς του λαού μας, έχουν καταστήσει την Κύπρο ένα κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου και διεθνούς ναυτιλίας και παροχής υπηρεσιών που συμβάλλει ενεργά στην οικονομική ζωή όλης της περιοχής.

Η οικονομική αυτή ανάπτυξη επέφερε μια ριζική αλλαγή στις συνθήκες ζωής του λαού μας, που εκφράζεται τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Ο Κύπριος σήμερα ζει περισσότερο χρόνια από πριν και νιώθει τόσο προστατευμένος όσο και κάθε άλλος Ευρωπαίος απέναντι στην αρρώστια και την ανασφάλεια. Το σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που παρέχεται στους πολίτες μας είναι ψηλό και ανεβαίνει συνεχώς, ώστε σε λίγο χρονικό διάστημα, όχι μόνο θα καλύπτει εξ' ολοκλήρου τις ανάγκες μας σ' όλους τους τομείς, αλλά θα καταστήσει το νησί μας κέντρο προσφοράς ιατρικών υπηρεσιών για την περιοχή.

Ενώ ένας στους τέσσερις Κυπρίους το 1960 δεν είχε φοιτήσει σε σχολείο, σήμερα ο αριθμός ανθρώπων χωρίς παιδεία είναι ασήμαντος. Το μορφωτικό επίπεδο των νέων μας είναι ένα από τα ψηλότερα στην Ευρώπη, ενώ το εκπαιδευτικό μας σύστημα θα ολοκληρωθεί σύντομα με την επικείμενη λειτουργία του πανεπιστημίου. Τα παιδιά μας ζούν και μεγαλώνουν μέσα σε συνθήκες ασφάλειας και υγείας και η βρεφική θνησιμότητα βρίσκεται στα ίδια χαμηλά επίπεδα, όπως και στις χώρες με το ψηλότερο επίπεδο ανάπτυξης. Χαρακτηριστικό τόσο της οικονομικής όσο και της κοινωνικής μας ανάπτυξης είναι και το γεγονός ότι 7 στις 10 οικογένειες σήμερα ζουν σε δικό τους ιδιόκτητο σπίτι.

Την οικονομική αυτή ανάπτυξη ο λαός μας κατόρθωσε να πετύχει παρά το τρομερό πλήγμα της τουρκικής εισβολής και κατοχής ενός τμήματος του νησιού μας που μέσα σε λίγες μέρες κατέστρεψε τη δουλειά τώσων χρόνων. Αξίζει να θυμηθούμε ότι από την κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου προέρχονταν περίπου τα δύο τρίτα της συνολικής παραγωγής. Μ' αυτά τα δεδομένα μπορούμε να αξιολογήσουμε το μέγεθος της προσπάθειας και το αποτέλεσμα της.

Ρίχνοντας μια ματιά στη σύντομη αλλά μεστή ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι η εμβέλεια αλλά και η παρουσία της στη διεθνή σκηνή δεν περιορίστηκε στα στενά πλαίσια των γεωγραφικών της συνόρων. Αντίθετα ήταν δυσανάλογη. Δραστήριο μέλος της Κοινοπολιτείας και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, η Κύπρος δεν άργησε να πάρει τη φυσιολογική της θέση στο Συμβούλιο της Ευρώπης υποδηλώνοντας έτσι τον Ευρωπαϊκό

προσανατολισμό και χαρακτήρα της που τον ορίζουν η ιστορία και η πολιτισμική της παράδοση. Θέλοντας να δείξει την αντίθεσή της στη διπολική αντιπαράθεση του κόσμου, η Κύπρος υπήρξε μια από τις διοργανώτριες και ηγέτιδες χώρες του κινήματος των αδεσμεύτων χάρη στην προσωπικότητα και ακτινοβολία του Μακάριου.

Με το ίδιο ενδιαφέρον και την ίδια διάθεση συμμετοχής και προσφοράς παρακολουθούμε ενεργά και σήμερα τις εξελίξεις στη διεθνή σκηνή. Η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας και η τεχνολογική πρόοδος έχουν καταστήσει κοινό το μέλλον για όλες τις χώρες και όλους τους λαούς. Αλληλένδετα τα προβλήματα και τα συμφέροντα και αποτελεί αυταπάτη να πιστεύει κανείς ότι μπορεί να αναπτυχθεί από μόνος του ή να παραγνωρίσει τις εξελίξεις στις άλλες περιοχές του κόσμου.

Με την ευκαιρία των 30 χρόνων θελήσαμε ν' αναλογιστούμε με κριτικό και θετικό πνεύμα την πορεία μας, αλλά και να προβληματιστούμε για το μέλλον μας.

Φυσιολογικά πρώτη θέση στην καρδιά και τη σκέψη μας κατέχει το εθνικό πρόβλημα, άμεσα συνδεδεμένο με την επιβίωσή μας, και από τη λύση του οποίου εξαρτώνται πολλά άλλα. Φέρνουμε μαζί μας 30 χρόνια εμπειρίες, και πολλά τραύματα, από τα οποία πρέπει να διδαχτούμε όλοι, και Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι. Λάθη και παραλείψεις στο παρελθόν έγιναν και από τις δύο πλευρές. Η ιστορία και η σημερινή κατάσταση μας έχουν όμως πείσει ότι όλα αυτά καθώς και οι εξωτερικές επεμβάσεις, δεν εξυπηρετούν το συμφέρον κανενός Κυπρίου. Η μοίρα μας ήταν και παραμένει κοινή. Συνεπώς, με καλή θέληση, με ανεκτικότητα και αλληλοσεβασμό των διαφορών και απόψεών μας, μπορούμε να βρούμε μια λύση αποδεκτή από όλους. Μπορούμε και οφείλουμε να βρούμε τα σημεία που μας ενώνουν και μας εξυπηρετούν όλους και πάνω σ' αυτά να κτίσουμε. Το μέλλον δεν μπορεί να διασφαλιστεί με χωριστικές τάσεις και με στείρα αντιπαράθεση αντιθέσεων και διαφορών. Μέσα από την επαφή και την ανταλλαγή απόψεων σε όλα τα επίπεδα μπορεί να δημιουργηθεί το κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αλληλοκατανόησης, πράγμα που θα καταρρίψει τις καχυποψίες που δημιουργεί και συντηρεί η απομόνωση. Είναι γι αυτό που εργαζόμαστε και θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε για την επαναπροσέγγιση, παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε.

Ωρίμασε ο χρόνος και εσωτερικά και διεθνώς για την εξεύρεση λύσης σ' αυτό που λέγεται Κυπριακό. Οι επιτεύξεις στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα, αλλά και η πορεία της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό χώρο, επιβάλλουν όπως η λύση βασίζεται σε σύγχρονες αρχές και ευρωπαϊκά πρότυπα.

Ένα Ομοσπονδιακό σύστημα το οποίο να ανταποκρίνεται στις ανησυχίες της κάθε πλευράς, ενώ ταυτόχρονα θα διασφαλίζει την ενότητα και την ασφάλεια του κράτους είναι εφικτό. Ένα τέτοιο σύστημα θα διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των πολιτών, μεταξύ των οποίων πρώτιστα το δικαίωμα των προσφύγων να επιστρέψουν στα σπίτια τους. Πρέπει ταυτόχρονα να εγγυάται την ασφάλεια όλων, κάτι που μόνο με την αποχώρηση των τούρκικων στρατευμάτων και των εποίκων, την αποστρατιχοποίηση του νησιού και τη διασφάλιση της λειτουργικότητας του συστήματος μπορεί να επιτευχθεί.

Προς αυτή την κατεύθυνση στοχεύουν οι προσπάθειές μας. Κι' ελπίζουμε πως η αδιαλλαξία της Τουρκίας πάνω στην οποία μέχρι τώρα προσκρούαμε θα γίνει κατορθωτό να ξεπεραστεί, έτσι που η διαδικασία του διαλόγου να γίνει ουσιαστική και να μπορέσει να οδηγήσει σε λύση.

Η πρόοδος στους τομείς της γνώσης και της τεχνολογίας, η αλληλοεξάρτηση και η ένταση των επαφών ανάμεσα στις ανθρώπινες κοινωνίες έχουν προσδώσει μια οικουμενικότητα στα προβλήματα της ανθρωπότητας.

Το τέλος του 20ου αιώνα αφήνει την ανθρωπότητα με εμπειρίες που αυξάνουν την αυτογνωσία της και επιτρέπουν την οικοδόμηση κοινών αξιών. Η ελευθερία και η αλληλεγγύη, ο σεβασμός στον άνθρωπο και τις ελευθερίες του, ενώνουν την Ευρώπη και τον κόσμο. Και η Κύπρος είναι ένα ζωντανό κομμάτι της Ευρώπης και του κόσμου. Γι' αυτό μπορεί να αντικρίζει το μέλλον της με εμπιστοσύνη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι την επόμενη Πέμπτη, στις 4.00 το απόγευμα. Η ημερήσια διάταξη θα κυκλοφορήσει αργότερα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 10.23 π.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μάτσης Ιωάννης
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γαλανός Αλέξης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δίγκλης Πάυλος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαρές Αυγερινός
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Πέτας Χρίστος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλία Νεόφυτος	Σαββίδης Γεώργιος
Ηλιάδης Δημήτρης	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Φλουρέντζος Νίκος
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

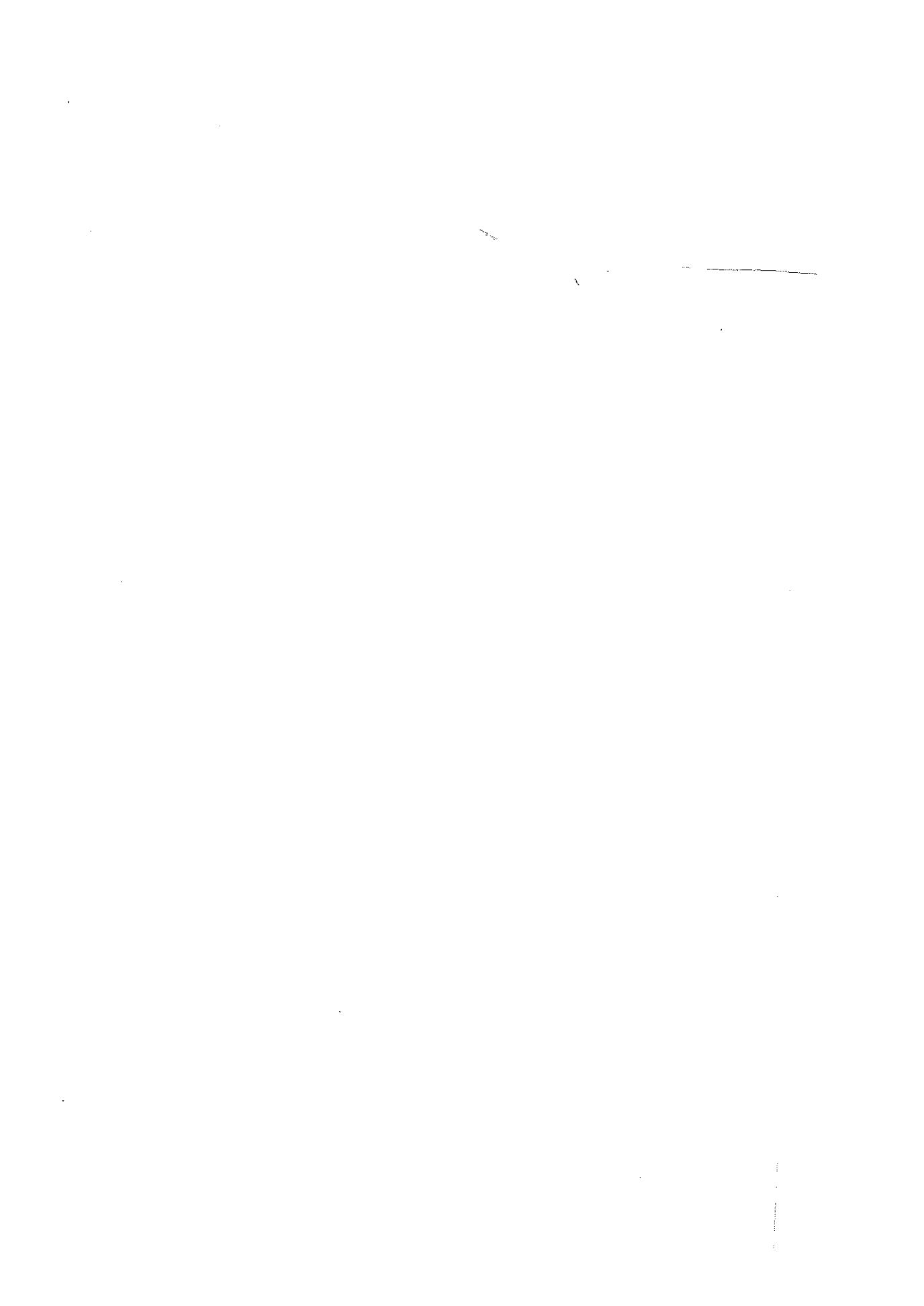
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Ομιλία του Προέδρου της Βουλής Δρα Βάσου Λυσσαρίδη και του της Δημοκρατίας και Γιώργου Βασιλείου με την ευκαιρία των εορτασμών των τριαντάχρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 11ης Οκτωβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.05 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνίατρων Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
 Κυριάκος Τσιέττης
 Χρίστος Σολωμής
 Ανδρέας Παρισινός
 Αυγερινός Παπαρές
 Γεώργιος Παπαδόπουλος
 Άριστος Χρυσοστόμου
 Οδυσσέας Δημητρίου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Γιαννάκης Ομήρου
 Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έντεκα συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 30ης Μαΐου 1989 και της 11ης Σεπτεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού παρευρέθησαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Συλλόγου Ιδιωτών Κτηνιάτρων, του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, της ΠΑΣΥΔΥ και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για την εγγραφή κτηνιάτρων με απώτερο στόχο τη θέσπιση νέων διατάξεων με βάση τις νέες αντιλήψεις και σύγχρονες ανάγκες του τόπου στον τομέα του κτηνιατρικού επαγγέλματος.

Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται ειδικότερα:-

- (α) Η εξύψωση του επαγγέλματος του κτηνιάτρου με την εισαγωγή του θεσμού της πρακτικής εξάσκησης ως προαπαιτούμενου προσόντος για την εγγραφή κτηνιάτρων στο Κτηνιατρικό Μητρώο.
- (β) η εισαγωγή σύγχρονων πειθαρχικών διατάξεων στον τομέα του κτηνιατρικού επαγγέλματος κατά το πρότυπο ανάλογων προνοιών που ισχύουν σε συναφή επαγγέλματα και στον καθορισμό δεοντολογίας κατά τρόπο σύγχρονο και προοδευτικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, προχώρησε στην επιμέρους μελέτη των διατάξεών του και αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις και εισηγήσεις που τέθηκαν ενώπιόν της από όλες ενδιαφερόμενες πλευρές, επέφερε σ' αυτό αριθμό τροπολογιών που κρίθηκαν αναγκαίες.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα από μέρους της Επιτροπής να δηλώσω ότι -επειδή ακούστηκαν διάφορα παράπονα για δύο ζητήματα, το ένα θέμα αφορά το θέμα των φαρμακοποιών και το άλλο αφορά το θέμα των τεχνικών- η Επιτροπή θεωρεί ότι όπως είναι το νομοσχέδιο δε θα δημιουργήσει προβλήματα, αλλά σε περίπτωση που θα δημιουργηθούν προβλήματα και θα προκύψει θέμα, τότε η Επιτροπή θα εξετάσει το θέμα και θα πάρει διορθωτικά μέτρα. Επίσης γίνεται λόγος ότι αυτό το νομοσχέδιο θα επηρεάσει και το νομοσχέδιο για τους γιατρούς. Τέτοιο θέμα δε βλέπει η Επιτροπή να υπάρχει, αλλά αν υπάρξει, επαναλαμβάνω, θα είναι πρόθυμη να το εξετάσει και να πάρει διορθωτικά μέτρα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κτηνιατρικό Συμβούλιο Κύπρου. Σύσταση. Σύνθεση. Άρθρο 3.

Συνεδρίες Κτηνιατρικού Συμβουλίου. Άρθρο 4.

Άσκηση της Κτηνιατρικής. Έννοια. Άρθρο 5.

Κατ' εξαίρεση άσκηση κτηνιατρικής από μη εγγεγραμμένο κτηνίατρο. Άρθρο 6.

Κτηνιατρικό Μητρώο. Έφορος. Πρώτο Παράρτημα. Άρθρο 7.

Αίτηση Εγγραφής. Άρθρο 8.

Προσόντα και άλλα προαπαιτούμενα προς εγγραφή. Άρθρο 9.

Εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να επιτρέπει εγγραφή αλλοδαπών. Άρθρο 10.

Εγγραφή στο Μητρώο. Πιστοποιητικό Εγγραφής. Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 11.

Ενημέρωση και Δημοσίευση Μητρώου. Άρθρο 12.

Συνέπειες Εγγραφής. Άρθρο 13.

Απάλειψη ονόματος εγγεγραμμένου κτηνίατρο από το Μητρώο. Άρθρο 14.

Απαγόρευση διαφημίσεων. Άρθρο 15.

Πειθαρχική εξουσία Κτηνιατρικού Συμβουλίου. Άρθρο 16.

Πειθαρχικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 17.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 18.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 19.

Κτηνιατρικά εργαστήρια. Άρθρο 20.

Κτηνιατρικές κλινικές. Άρθρο 21.

Επιπρόσθετα προσόντα. Άρθρο 22.

Ειδικοί Κτηνίατροι. Άρθρο 23.

Κανονισμοί. Άρθρο 24.

Κατάργηση και επιφύλαξη, Κεφ. 103. Άρθρο 25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 25 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 25 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι ο «Ο περί Προϋπολογισμού διά το έτος 1990 του Ταμείου διά την Ανέγερσιν Κυπριακού Μουσείου Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1990 ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίκος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούττας

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρόντες και εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Κυπριακού Μουσείου οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες του προϋπολογισμού. Στη συνεδρίαση αυτή παρόντες επίσης ήταν και οι Βουλευτές Δ. Γεωργιάδης, Π. Στυλιανού και Ρ. Κατσελλή.

Όπως είναι γνωστό, το Ταμείο για την ανέγερση Κυπριακού Μουσείου ιδρύθηκε με βάση το Νόμο 61 του 1987 και ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός αφορά τον προϋπολογισμό του Ταμείου για το οικονομικό έτος που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1990.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου για την ανέγερση Κυπριακού Μουσείου αναλύόμενος παρουσιάζει την πιο κάτω εικόνα:

Α) ΕΣΟΔΑ

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του Ταμείου για το 1990 ανέρχονται σε £275,461 που αναλύονται περαιτέρω στα πιο κάτω επιμέρους κεφάλαια:

Εθελοντικές εισφορές	£500
Έσοδα από την καταβολή 30%	
των τελών εισόδου στα Μουσεία και	
αρχαιολογικούς χώρους	£255,000
Έσοδα από τόκους και επενδύσεις	£ 18,461
Έσοδα από την πώληση εκδόσεων,	
καρτών, αντιγράφων κυπριακών αρχαιοτήτων κ.ά.	£1,500
Σύνολο	<u>£275,461</u>

Από την πλευρά των εξόδων-δαπανών παρουσιάζεται η πιο κάτω εικόνα:-

B) ΕΞΟΔΑ

Έξοδα λειτουργίας	£9,210
Ναύλα και άλλα έξοδα για αποστολές στο εξωτερικό και φιλοξενία	£1,600
Συνεισφορά στις δαπάνες για ανέγερση Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου στη Λευκωσία	£10,000
	<hr/>
Ολικό δαπανών	£20,810
	<hr/> <hr/>

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία και όλες τις πληροφορίες που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί στο σύνολό του τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, για να πω πως παρά το γεγονός πως θα επιψηφίσουμε το νομοσχέδιο, εντούτοις διατηρώ προσωπικά τις επιφυλάξεις τις οποίες και πέρσι εξέφρασα από το ίδιο το βήμα για το ρυθμό εξέλιξης της προσπάθειας για δημιουργία του αρχαιολογικού μουσείου. Γιατί με το ρυθμό όδυσής του και με τη δαπάνη που απαιτείται θα χρειαστούμε δεκαετίες ολόκληρες, για να ολοκληρώσουμε τους στόχους που έχουμε διαγράψει. Και τούτο με όλες τις γνωστές βλαπτικές συνέπειες και για τη συντήρηση των αρχαιοτήτων και για την έρευνα περί αρχαιοτήτων. Για τούτο εισηγούμαι, έντιμη κύριε Πρόεδρε, να μελετήσουμε περαιτέρω τρόπους, πέραν εκείνων που έχουμε ήδη εισηγηθεί και οδήγησαν στην επαύξηση των προσόδων, για εμπλουτισμό των εσόδων του με την αναβάθμιση των τελών εισόδου και με μερικούς άλλους τρόπους που οι αρμόδιες αρχές θα μπορούσαν να επιληφθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφέρω ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου η Επιτροπή ήταν ομόφωνη ότι με αυτά τα μέσα που έχουμε τώρα στη διάθεσή μας θα περάσουν δεκάδες χρόνια, για να λυθεί το πρόβλημα, και είναι φανερό ότι το μήνυμα που πρέπει να σταλεί -και στάληκε και από την Επιτροπή και από το Σώμα-είναι ότι η κυβέρνηση πρέπει να εξετάσει την εξεύρεση των αναγκαίων πόρων, για να επισπευσθεί η διαδικασία και η δυνατότητα για την ανέγερση του νέου μουσείου. Αυτό είναι το μήνυμα το οποίο πρέπει να πάει στην κυβέρνηση και ασφαλέστατα πρέπει να μελετηθεί και να ιεραρχηθεί ανάλογα για την αντι-μετώπιση του προβλήματος η όλη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Διαφορετικά, κύριε Πρόεδρε, οι νυν νομοθέτες θα χρειαστεί να αποτελέσουν αντικείμενα του μουσείου που θα δημιουργηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να προσθέσω ακόμα κάτι στην εισήγηση, η οποία είναι και της Επιτροπής, ότι θα πρέπει να εξευρεθούν και άλλα μέσα, για να μπορέσει το συντομότερο δυνατό το μουσείο να ανεγερθεί. Είναι αλήθεια ότι θα πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει και άλλους τρόπους. Θα πρόσθετα σ' αυτό και η Βουλή να εισηγηθεί τρόπους, γι' αυτό και η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή -όχι η Επιτροπή Οικονομικών, αλλά η Επιτροπή στην οποία εμπίπτει το θέμα του μουσείου, Συγκοινωνιών και Έργων- είναι καλό να μελετήσει το θέμα και να κάμει και αυτή τις εισηγήσεις της προς την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου διά την Ανέγερσιν Κυπριακού Μουσείου ποσού £20,810,00 διά την χρῆσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1990. Άρθρον 2.

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ορισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού διά το έτος 1990 του Ταμείου διά την Ανέγερσιν Κυπριακού Μουσείου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 Νόμος του 1990. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟ-
ΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες για το υπό εξέταση νομοσχέδιο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1989 για την τακτοποίηση από απόψεως προϋπολογισμού των δαπανών της αστυνομίας σε τηλέφωνα κατά το 1989.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τη λογιστική τακτοποίηση της δαπάνης αυτής, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση Άρθρου Κεφαλαίου του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση σε νόμο του νομοσχεδίου αυτού;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 33) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χατζηδημητρίου	Νίκος Μουσιούττας
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στη συνεδρίαση αυτή παρόντες επίσης ήταν και οι Βουλευτές κ. Δ. Γεωργιάδης, Π. Στυλιανού και Ρ. Κατσελλά.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £245.095 και η διάθεσή του ως ακολούθως:-

- (α) Ποσό £126.018 θα διατεθεί για την παραχώρηση πρόσθετης κυβερνητικής χορηγίας στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων για το έτος 1990.
- (β) Ποσό £119.077 θα διατεθεί ως πρόσθετη πίστωση για τη λογιστική τακτοποίηση δανείου που έχει συνάψει το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λευκωσίας για το Αποχετευτικό Σχέδιο Λευκωσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως θα ήταν ευχής έργον αν τα νομοσχέδια τα οποία κατατίθενται από την κυβέρνηση είχαν κάποια ομοιομορφία ούτως ώστε, αν κάποτε προκύπτει συζήτηση, να μη συζητούμε και για το αποχετευτικό και για το πρακτορείο.

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £245,095 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυννημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τις διατάξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £1,414,339 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση αριθμού κονδυλίων που αποδείχθηκαν ανεπαρκή για τις ανάγκες που προβλέφθηκαν.

Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού, που ανέρχεται στο £1,003,000, θα διατεθεί για την καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ακίνητης περιουσίας για αρχαιολογικούς σκοπούς και για κάλυψη στεγαστικών αναγκών κυβερνητικών υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθούν οι ζητούμενες πιστώσεις και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,414,339 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου

1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £350.000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης των μεταφορικών εκτοπισθέντων μαθητών μέσης και δημοτικής εκπαίδευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθούν οι ζητούμενες πιστώσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να υπογραμμίσω πως ο θεσμός της επιδότησης των κομίστρων των προσφύγων μαθητών, ένας θεσμός που πρωτάρχισε επί της διακυβέρνησης Μακαρίου και συνεχίστηκε ομαλά και επί διακυβέρνησης Κυπριανού, κινδύνευσε -σε τρεις τουλάχιστον περιπτώσεις επί της παρούσας κυβέρνησης-να καταργηθεί, μιάς και σε αντίστοιχες φορές η κυβέρνηση προχώρησε σε αναστολή του. Και, αν δεν αντιδρούσαμε δυναμικά και εμείς και οι προσφυγικές οργανώσεις και η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, σίγουρα η κατάργηση των κομίστρων θα 'ταν σήμερα γεγονός τετελεσμένο.

Θέλουμε για τούτο να στείλουμε ένα σαφές και συγκεκριμένο μήνυμα στην Εκτελεστική Εξουσία. Να μη δοκιμάσει για ακόμα μια φορά να περικόψει τα κόμιστρα πριν να επιλυθεί το Κυπριακό και πριν να λυθεί φυσικά και το προσφυγικό πρόβλημα γιατί, τουλάχιστον η δική μας πλευρά και φαντάζομαι και οι πλευρές όλων των άλλων συναδέλφων, δεν πρόκειται να μείνουν απαθείς σε μια τέτοια αντιδημοκρατική και αντιπροσφυγική στάση και κίνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ από τη θέση μου. Είναι ένα κεκτημένο δικαίωμα που έχουν οι πρόσφυγες, στα παιδιά τους να πληρώνονται τα εισιτήρια.

Και πέρσι είπαμε ότι δεν έπρεπε να γίνουν περικοπές για τις κοντινές περιοχές και να λαμβάνεται υπόψη μισό μίλι ή 10 μέτρα από τη γραφειοκρατία του Υπουργείου, παρ' όλων ότι δέχθηκαν στο τέλος να εγκρίνουμε συμπληρωματικό ποσό.

Αυτό που θα 'θελα να θίξω είναι ότι υπάρχει και πάλι γραφειοκρατία. Το σχολικό έτος αρχίζει τώρα αλλά περιμένουν το νέο προϋπολογισμό. Καθυστερούν τρεις μήνες, περιμένουν τον προϋπολογισμό για να ετοιμαστούν οι κατάλογοι και πολλές φορές μαθητές, φτωχά παιδιά, πρόσφυγες από οικογένειες πολυτέκνων, από οικογένειες ορφανεμένες, βρίσκονται σε πολύ δύσκολη θέση να πληρώσουν τα εισιτήρια.

Γι' αυτό θα θέλαμε να δώσουμε ακόμα ένα μήνυμα στο Υπουργείο να παραγνώρισει τη γραφειοκρατία και να λύσει αυτό το πρόβλημα το συντομότερο, ώστε τα ορφανά και τα προσφυγόπουλα, οι πολύτεκνες οικογένειες και οι φτωχοί, να εξυπηρετούνται όσο το δυνατό πιο σύντομα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σύντομα και από τη θέση μας. Βεβαίως, όπως σωστά λέχθηκε, όλες οι πλευρές συμφωνούν στην επιδότηση. Ειδικότερα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός από των πρώτων ημερών του προβλήματος είχε δείξει και επιδειξει το σθένος του στην υπεράσπιση και αυτών των δικαιωμάτων των προσφύγων, αλλά αυτό το οποίο πράγματι θέλουμε να παρατηρήσουμε είναι ότι δεν είχαμε πρόθεση να μιλήσουμε για το θέμα. Είναι όμως τα μηνύματα που θέλει να στείλει προς την Εκτελεστική Εξουσία ο κ. Τσιέττης εκ μέρους του ΑΚΕΛ και τα μηνύματα επίσης τα οποία θέλει να στείλει και έστειλε ο κ. Πέτρος Στυλιανού. Είναι δυο εν πάση περιπτώσει πλευρές της Βουλής που πάντοτε είχαν ή έχουν και/ή άλλως πως θα έχουν ή ελπίζουμε να μην έχουν σχέσεις με την Εκτελεστική Εξουσία που δημιουργεί αυτά τα προβλήματα. Αντί αυτοί οι λόγοι να εκπορεύονται από του Βήματος της Βουλής, καλό θα είναι να συμβούλευαν ή να συμβουλευθούν εκεί που επηρεάζουν την Εκτελεστική Εξουσία να μην ακροβατεί περικόπτοντας ή σταματώντας κατά καιρούς την επιχορήγηση των προσφύγων μαθητών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δεν ξέρω τι εννοεί ο συνάδελφος κ. Σολωμής, αλλά πολύ ορθά ο συνάδελφος κ. Στυλιανού ανέφερε ότι αυτό το σύστημα άρχισε επί προεδρίας Μακαρίου και συνεχίστηκε επί Κυπριανού. Υπάρχει όμως κάποιος φόβος ότι έγιναν προσπάθειες περικοπής. Και ένδειξη αυτού του γεγονότος είναι ότι στο κονδύλι των £350,000 που ψηφίζουμε, £102,000 αφορούν κόμιστρα του 1989, που εξυπακούει ότι αυτό το ποσό είτε δεν πληρώθηκε τότε και οφείλεται σήμερα από την κυβέρνηση στους μεταφορείς, ή το πλήρωσε και θέλει να το καλύψουμε σήμερα. Αυτή είναι η ιστορία αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £350,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε Νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμος του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 5 Μαρτίου 1987 και 11 Σεπτεμβρίου 1990. Κατά τη διάρκεια της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική, του Συνδέσμου Ψαράδων και του Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση της λειτουργίας, διοίκησης και διαχείρισης των αλιευτικών καταφυγίων που χρησιμοποιούνται για τον ελλιμενισμό αλιευτικών σκαφών.

Η ρύθμιση αυτή θεωρείται αναγκαία ιδιαίτερα μετά την αύξηση των σκαφών αυτών και την ανάπτυξη της αλιείας, καθώς και την κατασκευή διάφορων, και σε μερικές περιπτώσεις μεγάλων, καταφυγίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμος του 1990». Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι χρειάστηκε μεγάλο χρονικό διάστημα για τη μελέτη του νομοσχεδίου αυτού, γιατί η μελέτη αυτή συναρτήθηκε με την εξέταση νομοσχεδίου για θέματα αλιείας, το οποίο η κυβέρνηση ανέλαβε να ετοιμάσει και να καταθέσει στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ορίστε. Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να τονίσω ότι με την επιψήφιση του νομοσχεδίου αυτού είναι ευκαιρία και θα θέλαμε να στείλουμε ένα μήνυμα προς την κυβέρνηση ότι είναι η ώρα να προχωρήσει στην κατασκευή και νέων αλιευτικών καταφυγίων, διότι πράγματι ο κλάδος των αλιέων μας, ένας συμπαθέστατος κλάδος που με πολύ κόπο και μόχθο κερδίζει τα προς το ζην, χρειάζεται μια συμπαραράσταση στην πολύ δύσκολη εργασία του. Και βλέπουμε καθημερινά την πίεση, άγκαι έχουν δοθεί επανειλημμένα υποσχέσεις, ιδιαίτερα στους προσφυγοποιηθέντες αλιείς μας, οι οποίοι έχουν μείνει σε ένα μικρό χώρο τώρα να ασκούν το επάγγελμά τους. Ζητούν την επείγουσα κατασκευή αλιευτικών καταφυγίων, ιδιαίτερα από την περιοχή του Κιτίου μέχρι την Πάφο, όπου έχουμε μόνο ένα αλιευτικό καταφύγιο και έχουμε ιδιαίτερο αίτημα για τον κόλπο της Αυδήμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά είναι πολύ σοβαρό το πρόβλημα της έλλειψης αλιευτικών καταφυγίων. Οι αλιείς ταλαιπωρούνται, δίνονται υποσχέσεις οι οποίες δεν υλοποιούνται και θα πρέπει οπωσδήποτε η Εκτελεστική Εξουσία να πάρει αποφάσεις γύρω από το θέμα και να τις υλοποιήσει, για να σταματήσει η συμπαθής τάξη των αλιέων να ταλαιπωρείται τόσο πολύ, για να επιβιώσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι τα αλιευτικά σκάφη έχουν αυξηθεί πέραν των τριών χιλιάδων. Οι χώροι των αλιευτικών ορμίσκων είναι πολύ μικροί για τέτοιους αριθμούς σκαφών και υπάρχουν προβλήματα. Εφόσον δεν υπάρχει νομοθεσία, παίρνει ένας το σκάφος του και το έχει εκεί ολόκληρο το χρόνο. Δεν το μετακινεί και εμποδίζει τους ψαράδες. Ο σκοπός είναι να προστατέψουμε τους επαγγελματίες ψαράδες και να βάλουμε μια τάξη με την κατανομή του χώρου και στους ερασιτέχνες ψαράδες, που διατηρούν ανάλογα σκάφη.

Αλλά πέραν από αυτό πρέπει να δοθεί πράγματι το μήνυμα ότι πρέπει να βελτιωθούν αυτά τα υφιστάμενα, διότι δημιουργούνται προβλήματα και κίνδυνοι. Από τις κατασκευές που έχουν γίνει δεν υπάρχει επιτυχία. Δεν υπήρχε καλός προγραμματισμός. Γεμίζουν φύκια τα περισσότερα αλιευτικά καταφύγια. Κάθε χρόνο ψηφίζουμε μεγάλα ποσά για να τα καθαρίσουν. Γι' αυτό θα πρέπει να λυθεί, να συσταριστεί η δουλειά στα καταφύγια. Να διορθωθούν τα καταφύγια.

Και πέραν αυτού, χάσαμε ανθρώπινες ζωές και είναι σοβαρό να χάνουμε ανθρώπους στη θάλασσα, όπως τον ψαρά από τη Γιαλούσα, διότι μεταξύ Λάρνακας και Λεμεσού δεν υπάρχει αλιευτικός λιμενίσκος. Είναι η περιοχή που έχουμε αποθέματα αλιευτικού πλούτου. Και δυστυχώς, ενώ στο Ζύγι προγραμματίζεται τα τελευταία χρόνια να γίνει, δε διατίθενται χρήματα, δε διατέθηκαν για το 1990 και επαναφέρεται και πάλι, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, για το νέο προϋπολογισμό και ελπίζουμε ότι το 1991 θα πρέπει οπωσδήποτε να δοθεί προτεραιότητα για τον αλιευτικό λιμενίσκο Ζυγίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου και μετά ο κ. Παπαρές.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παίρνω την ευκαιρία για να τονίσω ότι πράγματι χρειάζεται η αναβάθμιση του κρατικού ενδιαφέροντος για την αλιεία στην Κύπρο. Γιατί, παρόλο που είμαστε νησί, εντούτοις η αλιεία ψαριών βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Και θα συμφωνήσω με τους συναδέλφους ότι πράγματι θα πρέπει να δημιουργηθούν πολλοί αλιευτικοί ορμίσκοι. Και ότι επίσης μερικοί αλιευτικοί ορμίσκοι που υπάρχουν ήδη θα πρέπει να βελτιωθούν. Και αναφέρομαι συγκεκριμένα στους ορμίσκους που έχουν δημιουργηθεί στον Πωμό και στον Κάτω Πύργο που, παρόλο που εξυπηρετούν ως ένα ορισμένο βαθμό τους ψαράδες μας, εντούτοις δεν τους εξυπηρετούν πλήρως και χρειάζονται σοβαρές βελτιώσεις.

Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση να ξαναδεί το θέμα της αλιείας πάνω σε μια πιο σωστή βάση και να δείξει το απαιτούμενο ενδιαφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ναί, κύριε Πρόεδρε. Απλώς θα ήθελα να τονίσω ότι, ειδικά για το θέμα τούτο, για την έλλειψη καταφυγίων και άλλων χώρων, υπάρχει θέμα γραμμένο στην Επιτροπή Γεωργίας, το οποίο και συζητήθηκε και ετοιμάζεται ήδη Έκθεση. Και νομίζω τις ομιλίες θα τις κάνουμε, όταν θά 'ρθει η Έκθεση στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κήρυξη αλιευτικών καταφυγίων. Άρθρο 3.

Εξουσία Υπουργικού Συμβουλίου για έκδοση Κανονισμών σχετικών με αλιευτικά καταφύγια. Άρθρο 4.

Πληρωτέα δικαιώματα. Άρθρο 5.

Χρήση αλιευτικών καταφυγίων. Άρθρο 6.

Εξουσία Επιθεωρητών Αλιείας για επιβίβαση σε σκάφη. Άρθρο 7.

Εξουσίες κατάληψης, κατάσχεσης και κράτησης σκάφους κτλ. Άρθρο 8.

Μη επηρεασμός της νομοθεσίας περί Τελωνείων ή περί Αρχής Λιμένων Κύπρου. Άρθρο 9.

Περιορισμός εφαρμογής ορισμένων Νόμων. Άρθρο 10.

Ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το ενδέκατο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα από το ένα μέχρι το ένδεκα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε οκτώ συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από τις 31 Οκτωβρίου 1989 μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου 1990. Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Εργοδοτών Ψαράδων, του Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την αλιεία, ώστε να γίνει πιο αποτελεσματική στους τομείς της πάταξης της παράνομης αλιείας και της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη ρύπανση.

Ειδικότερα με το υπό αναφορά νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση για τη δραστική αναθεώρηση των ποινών που προβλέπει ο βασικός νόμος για τα αδικήματα της παράνομης αλίευσης και της ρύπανσης της θάλασσας. Με το υπό εξέταση νομοσχέδιο ρυθμίζεται επίσης λεπτομερειακά το θέμα της εξώδικης ρύθμισης από το Διευθυντή της Υπηρεσίας Αλιείας των αδικημάτων που διαπράττονται κατά παράβαση της νομοθεσίας για την αλιεία. Προβλέπεται επίσης η διεύρυνση της

ποινικής δικαιοδοσίας των επαρχιακών δικαστηρίων για εκδίκαση αδικημάτων που διαπράττονται κατά παράβαση των διατάξεων της ίδιας νομοθεσίας με την παραχώρηση σ' αυτά εξουσίας να επιβάλλουν αυστηρότερες ποινές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλες τις απόψεις και όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, έκανε τις πιο κάτω τροποποιήσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, τις οποίες θεωρεί αναγκαίες για την πιο εύρυθμη, πιο αποτελεσματική και πιο δημοκρατική λειτουργία της υπό τροποποίηση νομοθεσίας:

- (α) Το προβλεπόμενο πρόστιμο για παράβαση Κανονισμών σχετικών με τη ρύπανση υδάτων μειώνεται από 150.000 σε 130.000.
- (β) Εισάγεται πρόνοια για τη σύσταση συμβουλευτικών επιτροπών που θα συμβουλεύουν το Διευθυντή της Υπηρεσίας Αλιείας σε θέματα της αρμοδιότητάς του.
- (γ) Εισάγεται το ένδικο μέσο της ιεραρχικής προσφυγής που υποβάλλεται στον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε σχέση με οποιαδήποτε απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Αλιείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού ενσωμάτωσε τις πιο πάνω τροποποιήσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά τροποποιηθεί και νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Προσθήκη στο βασικό νόμο νέου άρθρου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Τα με αριθμούς 14, 15, 16 και 17 θέματα στη σημερινή ημερήσια διάταξη αποσύρονται.

Το επόμενο έτοιμο θέμα είναι «Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (Σχέδια Υπηρεσίας - Θέση Προγνώστη καιρού) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ - ΘΕΣΗ ΠΡΟΓΝΩΣΤΗ ΚΑΙΡΟΥ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Αντώνης Ανδρέου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Κυριάκος Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν την τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Προγνώστη Καιρού στη Μετεωρολογική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στα σύγχρονα δεδομένα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τυπογραφείου - Θέση Συντηρητή Μηχανικού Φωτοσυνθετικών Μηχανών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ -ΘΕΣΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΦΩΤΟΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο Διευθυντής του Κυβερνητικού Τυπογραφείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό του σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Συντηρητή Μηχανικού Ηλεκτρονικών Φωτοσυνθετικών Μηχανών στο Κυβερνητικό Τυπογραφείο, που δημιουργήθηκε με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1990. Ο κάτοχος της θέσης θα είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό, το συντονισμό και την εποπτεία του κλάδου της φωτοσύνθεσης και των ηλεκτρονικών υπολογιστών και για τη συντήρηση των ηλεκτρονικών φωτοσυνθετικών μηχανών.

Τα πιο πάνω σχέδια υπηρεσίας εγκρίθηκαν από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μεικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε σχετικά από τις αρμόδιες αρχές και αφού μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί. Με την ευκαιρία αυτή η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προβληματιστεί για τον τίτλο της θέσης, ώστε να ανταποκρίνεται ακριβέστερα στα καθήκοντα και τις ευθύνες του κατόχου της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας -Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας Κανονισμοί) του 1990. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ - ΘΕΣΗ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών της θέσης του Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανίας των Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Τα καθήκοντα και οι ευθύνες της θέσης αφορούν τους τομείς της βιομηχανικής ανάπτυξης και των βιομηχανικών εφαρμογών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Κεφάλαιο Β', Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

2) Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1990.

- 4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ.20) του 1990.
- 5) Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 1990.
- 6) Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1990.
- 8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1990.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 11) του 1990.
- 10) Ο περί Εγγυήσεως της Ανταλλαγής Υποχρεώσεων της Εταιρείας «Κυπριακά Αερογραμμάτια Λτδ» (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 1ης τάξης) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 13) Οι περί Συντηρητικών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού -Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρότων και Τεύτλων για τα Έτη 1988-1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 16) Συμφωνία μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας για τη χορήγηση προκαταβολής στο πιο πάνω Συμβούλιο σύμφωνα με τον Κανονισμό 4 των περί Ενταλμάτων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμών του 1986.
- 17) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 25/9/90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 232 του 1989), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1990 (Αρ. 233 του 1989) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1990 (Αρ. 234 του 1989).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 18) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κ.Ο.Τ. δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 19) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Θ.Ο.Κ. δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 20) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου

- 21) Ο περί Προσωρινής Αναβολής Δίωξης των Ιδιοκτητών μη Αδειούχων Τουριστικών Διαμερισμάτων ή Καταλυμάτων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 22) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Κεφάλαιο Γ', Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 66 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Αυγούστου 1990.

«Πρόβλημα άρδευσης αντιμετωπίζει από το τέλος του Ιούνη η δημογραφικά φθίνουσα κοινότητα Τσακκίστρας, όπως μας ανέφεραν σε χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα ο κοινοτάρχης Χαράλαμπος Πίγκερτον, μέλη της χωριτικής αρχής και άλλοι κάτοικοι, μιας κι η ποσότητα του αρδευσιμου νερού συρρικνώθηκε στο 20% της κανονικής, μ' αποτέλεσμα την καταστροφή τόσο της μηλοκαλλιέργειας όσο και των λοιπών καλλιεργειών από τις καρποπτώσεις.

Μπορεί, υποστηρίζουν οι κάτοικοι, το πρόβλημα ν' αντιμετωπιστεί με προσπάθειες εξόρυξης νέων γεωτρήσεων.

Το αρμόδιο Υπουργείο τι προγραμματίζει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 67 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Αυγούστου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πάνω σε όλα τα διαβήματα καθώς και τα σχετικά θετικά αποτελέσματα που προέκυψαν ως τα σήμερα των διπλωματικών υπηρεσιών μας για απελευθέρωση των Κυπρίων υπηκόων στο Κουβέιτ και Ιράκ.

Τονίζεται πως ορισμένες χώρες, όπως η Πορτογαλία, η Σουηδία, η Φινλανδία, η Σοβιετική Ένωση κ.ά. κατόρθωσαν να πάρουν έγκριση επαναπατριsmού των υπηκόων τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 68 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Αυγούστου 1990.

«Ριζικές βελτιώσεις χρειάζονται τόσο οι δρόμοι της κοινότητας Τσακκίστρας όσον κι οι αμπελουργικοί της (καθώς και γεφύρια, αυλάκια κ.ά), μας ανέφεραν σε χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα ο κοινοτάρχης Χαράλαμπος Πίγκερτον καθώς κι άλλα μέλη της χωριτικής αρχής.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 69 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Αυγούστου 1990.

«Μείωση της κοινοτικής συνεισφοράς από 25% σε 20% ζητά η από χρόνια αναζητούσα την κρατική βοήθεια για επιβίωσή της κοινότητα της Τσακκίστρας.

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στο αίτημα, που ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι μας ανέπτυξαν κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 70 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Αυγούστου 1990.

«Θέμα κατασκευής αγωγού απορροής των νερών της βροχής στον οικισμό αυτοστέγασης Εργατών τέθηκε σ' επιτόπια (στις 21.8.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Εγκρίθηκε, πρόσθεσαν οι κάτοικοι για το σκοπό αυτό -πριν από μερικούς μήνες- ποσό της τάξης των δυο χιλιάδων λιρών, χωρίς όμως και την υλοποίηση του έργου, μ' αποτέλεσμα με τις (αναμενόμενες σε λίγο) βροχές, να επαναληφθεί το ίδιο -όπως, σχεδόν, καθεχρονικά-και φέτος πρόβλημα πλημμυρών σε υποστατικά του οικισμού.

Πότε θ' αντιμετωπιστεί το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 71 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Αυγούστου 1990.

«Την ανέγερση υδατοφράκτη -σύμφωνα με τις από πενταετίας διδόμενες επίσημες διαβεβαιώσεις- στην τοποθεσία 'Μαύρες Συκιές' της κοινότητας, ζητά η Τσακκίστρα, όπως μας ανέφεραν σε προχτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα ο κοινοτάρχης, Χαράλαμπος Πίγκερτον, μέλη της χωριτικής αρχής κι άλλοι κάτοικοι.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 72 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Αυγούστου 1990.

«Τόσον ο Κάμπος όσο κι η Τσακκίστρα κατά την επίσκεψή μας (στις 21.8.90) στις κοινότητες, μας ανέπτυξαν μέσω των κοινοταρχών, άλλων μελών της χωριτικής αρχής κι άλλων κατοίκων το πρόβλημα των καταστροφών που τ' αγρινά προκαλούν στις αμπελοκαλλιέργειες, στις μηλιές, κερασιές κι άλλα οπωροφόρα, σε τρυφερά ακτινίδια, (καθώς και στον Κάμπο, βασικά, σ' οπωροκηπευτικά, μιας και τα κηπευτικά προϊόντα στην περιοχή της Τσακκίστρας στα τελευταία χρόνια, από έλλειψη νερού, σπανίζουν) και ζητούν να βοηθηθούν, τουλάχιστον, οι γεωργοί να περιφράξουν τα περβόλια τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 73 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Αυγούστου 1990.

«Ο δρόμος από τις Γερακιές μέχρι το σταυροδρόμι Κύκκου-Πεδουλά (μήκους τριών χιλιομέτρων), που εξυπηρετεί μεγάλο αριθμό επισκεπτών ή/και διακινούμενων προς το μοναστήρι του Κύκκου και τις γειτονικές κοινότητες (Γερακιές, Μηλικούρι, Τσακκίστρα, Κάμπος, και Πύργος ακόμα), εδώ και δεκαέξι χρόνια παραμένει ανασφάλτως, μόλις τις διαβεβαιώσεις που για αντίστοιχα χρόνια δίδονται, και παρά το γεγονός πως καθεχρονικά ψηφίζεται σχετικό κοντύλι.

Γιατί η τόση καθυστέρηση;

Δε θα πρέπει εξάλλου, ερωτούν οι κάτοικοι Κάμπου, αντίς να επιστρωθούν -εργασία που, όπως διαπιστώσαμε σε επιτόπια επίσκεψή μας, στις 21.8.90, ακόμα συνεχίζεται- με πρέμιξ οι δρόμοι Τσακκίστρας (που ήταν ήδη ασφαλτοστρωμένοι, βατοί και προσπελάσιμοι), να ολοκληρωνόταν το τμήμα του πολυσύχναστου αυτού δρόμου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 74 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Αυγούστου 1990.

«Τη μολυσματική εκπομπή από χυτήριο της βιομηχανικής περιοχής Εργατών μας επισήμαναν οι κάτοικοι της ομώνυμης κοινότητας μέσω του κοινοτάρχη κι άλλων παραγόντων σ' επιτόπια (στις 21.9.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα, με άμεσους κίνδυνους στην υγεία τους.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

- (i) Επισημάνθηκε αρμόδια το πρόβλημα;
- (ii) Ποιο το ύψος του προβλήματος και ποιοι οι άμεσοι ή έμμεσοι κίνδυνοι για την υγεία των κατοίκων της κοινότητας, αλλά και της γύρω περιοχής;
- (iii) Τι μέτρα συναφώς προγραμματίζονται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 75 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Αυγούστου 1990.

«Αγροτικούς δρόμους και μερική, τουλάχιστο, επιδιόρθωση-βελτίωση του κύριου δρόμου της κοινότητας, ζητά το ηρωϊκό κι εγκαταλειμμένο απ' όλους Μοσφίλι.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα:»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 76 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Αυγούστου 1990.

«Την επίσπευση της βελτίωσης του δρόμου Εργατών -Ανάγκιας -θέμα που εκκρεμεί από αρκετά τώρα χρόνια κι έχουν δοθεί επανειλημμένες διαβεβαιώσεις προς την κατεύθυνση αυτή από αρμόδιους φορείς- καθώς και την άρση των αιτίων που εμποδίζουν την ορατότητά του σε καίρια κι επικίνδυνα σημεία, ζητούν οι κάτοικοι Εργατών.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 77 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Αυγούστου 1990.

«Διακυμάνσεις αναφορικά με την επιδότηση του οδικού τους φωτισμού -το 1987 τους δόθηκε το 50%, το 1988 καμιά ενίσχυση, το 1989 το 50% και το 1990 ακόμα να πάρουν οποιαδήποτε ενίσχυση-μας επισήμαναν οι κάτοικοι Τσακκίστρας σ' επιτόπια επίσκεψή μας (στις 21.8.90) στην κοινότητα.

Γιατί η διακύμανση αυτή, παρά την -και πρόσφατα, μάλιστα, επανεξαγγελθείσα- επίσημη, συναφή πολιτική;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 78 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Αυγούστου 1990.

«Την τροποποίηση της κειμένης νομοθεσίας σε τρόπο ώστε κι οι χωριτικές αρχές να μπορούν να προχωρήσουν, όπως ακριβώς και στις περιπτώσεις των δήμων και των συμβουλίων βελτιώσεων, ζητούν ορισμένες χωριτικές αρχές (π.χ. Εργατών, όπως μας εξέθεσε σ' επιτόπια επίσκεψή μας, στις 21.8.90, ο

κοινοτάρχης Παναγιώτης Χαραλάμπους κι άλλα μέλη της χωριτικής αρχής, προκειμένου ν' αξιοποιούν φορολογικά το δυναμικό των εργαζομένων -κάπου 900, με προοπτικές επαύξησής τους- στην ομώνυμη βιομηχανική περιοχή, με τα 18, για την ώρα, εργοστάσια, καθώς κι άλλες χωριτικές αρχές, παλιότερα), στην επιβολή επαγγελματικού φόρου σ' εργαζόμενους στα κοινοτικά τους όρια.

Πώς τοποθετείται κατ' αρχή το αρμόδιο Υπουργείο στο πιο πάνω αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 79 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Αυγούστου 1990.

«Την αποπεράτωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου που ενώνει την Ανάγκια με την Ψημολόφου ζητά η χωριτική αρχή Ανάγκιας.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 80 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Αυγούστου 1990.

«Επειδή η Αμαθούντα αποτελεί τη μόνη αρχαία πόλη της Κύπρου στην ελεύθερη περιοχή η οποία μέχρι πρόσφατα δεν είχε καταστραφεί από οποιασδήποτε φύσης οικοδομικές ή άλλες εργασίες και επειδή τελευταία εκφράζεται δημόσια ο φόβος ότι μπορεί να επέλθει καταστροφή στο χώρο, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα σχέδια Γάλλων ειδικών τα οποία προβλέπουν τη διάσωση της πόλης καθώς και του χώρου που την περιβάλλει, ενώ ταυτόχρονα προτείνονται οικοδομικές ζώνες στη γύρω περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 81 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 25 Αυγούστου 1990.

«Για πολλά τώρα χρόνια οι κάτοικοι της Αψιούς ταλαιπωρούνται αφάνταστα με τις αποχετεύσεις του χωριού. Λόγω της ιδιομορφίας του εδάφους δεν υπάρχει απορροφητικότητα, με αποτέλεσμα να πλημμυρίζουν συνεχώς οι απορροφητικοί λάκκοι και τα λύματα να κατακλύζουν τους δρόμους και τις αυλές των σπιτιών.

Για την εκκένωση των λάκκων οι κάτοικοι απασχολούν μόνιμο βυτιοφόρο, με αποτέλεσμα να υποβάλλονται σε τεράστια έξοδα κάθε μήνα.

Επειδή το πρόβλημα τούτο είναι χρόνιο και παρά τα επανειλημμένα διαβήματά μας προς τις αρμόδιες αρχές δε φαίνεται να υπάρχει μέχρι της στιγμής ανταπόκριση, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Υπάρχουν καθόλου σχέδια για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στο χωριό και, αν υπάρχουν, πότε προβλέπεται η υλοποίησή τους;
- (β) Μέχρι τη ριζική λύση του προβλήματος η χωριτική αρχή ζητά την επιχορήγηση του βυτιοφόρου. Υπάρχει τέτοια πρόθεση από μέρους της κυβέρνησης, για να ανακουφιστούν οικονομικά οι κάτοικοι που είναι υποχρεωμένοι να πληρώνουν μηνιαία έξοδα για βυτιοφόρο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 82 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 25 Αυγούστου 1990.

«Οι κάτοικοι Γεράσας παραπονούνται ότι, με την κατασκευή του δρόμου Λεμεσού-Αγρού, καταστράφηκαν όλες οι προσβάσεις που οδηγούσαν στα κτήματά τους, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται και να δυσκολεύονται στην εκτέλεση των γεωργικών τους ασχολιών.

Επειδή έγιναν αρκετά διαβήματα προς τις αρμόδιες αρχές, τόσο από τους κατοίκους, όσο και από αγροτικές οργανώσεις και Βουλευτές, χωρίς καμιά ανταπόκριση και επειδή το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και σ' άλλες κοινότητες στις οποίες κατασκευάζονται δρόμοι, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) 'Όταν γίνονται σχέδια για την κατασκευή υπεραστικών δρόμων, δε λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες προσβάσεις;
- (β) Δεν προβλέπεται η κατασκευή νέων προσβάσεων μετά την εκτέλεση των έργων, για να μπορούν οι αγρότες να μεταβαίνουν στα κτήματά τους;
- (γ) Πότε προγραμματίζεται η κατασκευή νέων προσβάσεων στη συγκεκριμένη περίπτωση, αφού ο δρόμος Λεμεσού-Αγρού δόθηκε στην κυκλοφορία εδώ και μερικά χρόνια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 83 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 25 Αυγούστου 1990.

«Στο σημείο του δρόμου του στρατοπέδου 'Νίκος Ευαγόρου', που ενώνεται με τον κύριο δρόμο Λεμεσού-Πλατρών, έγιναν μέχρι σήμερα δεκάδες δυστυχήματα.

Η κατασκευή του δρόμου του στρατοπέδου είναι τέτοια, ώστε να παρεμποδίζεται πλήρως η ορατότητα των οδηγών στο σημείο εκείνο. Με την είσοδο των οχημάτων στον κύριο δρόμο, ο οποίος είναι ψηλότερος, παρατηρούνται συχνές συγκρούσεις με διερχόμενα αυτοκίνητα.

Επειδή έγιναν αρκετά διαβήματα προς τις αρμόδιες αρχές χωρίς αποτέλεσμα, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έχει υπόψη του το όλο θέμα και τι μέτρα λαμβάνονται για την επιδιόρθωση του δρόμου, πριν θρηνήσουμε τυχόν θύματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 84 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Αυγούστου 1990.

«Την κρατική βοήθεια για ανέγερση νέας εκκλησιάς ζητά η κοινότητα Ανάγκιας -σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε, παρουσία μας, στα γραφεία της χωρικής αρχής τόσο ο κοινοτάρχης, όσο κι ο ιερέας, Παπα-Νικόλας Χατζηνικολάου, καθώς κι άλλοι κάτοικοι μας εξέθεσαν το πολύχρονο 'οδοιπορικό' των διαβημάτων και παραστάσεων τους για εξασφάλιση κρατικής γης ή/και οικονομικής ενίσχυσης κι υπογράμμισαν την εν προκειμένω ιδιαίζουσα περίπτωση-μιας κι η υπάρχουσα δεν εξυπηρετεί τη ραγδαία εξελισσόμενη δημογραφικά κοινότητα.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το δικαιολογημένο αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 85 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Αυγούστου 1990.

«Το διορισμό και πέμπτου δασκάλου ζήτησε -σ' επίσκεψή μας στην κοινότητα- η χωρική αρχή (μέσω του κοινοτάρχη της κι άλλων μελών της χωρικής αρχής) Ανάγκιας, υπογραμμίζοντας πως ζητείται η ακόλουθη πρακτική: για την Α' τάξη (με 20 μαθητές) ένας δάσκαλος, για τη Β' τάξη (με 17 μαθητές) δεύτερος δάσκαλος, για την Γ' τάξη (με 13 μαθητές) και- σε σύμπλεγμα-για την Δ' τάξη (με 15 μαθητές) τρίτος, για την Ε' τάξη (με 19 μαθητές) τέταρτος και για την (ευαίσθητη) Στ' τάξη (με 12 μαθητές) πέμπτος δάσκαλος.

Πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο τούτο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 86 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Αυγούστου 1990.

«Πού βρίσκεται το εξηγγελημένο (δες κι απάντηση σε σχετική ερώτησή μας) και υπεσχημένο θέμα της παραχώρησης κρατικών οικοπέδων σε φτωχές οικογένειες της Ανάγκιας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 87 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Αυγούστου 1990.

«Την έναρξη εργασιών σύνδεσης του αποχετευτικού του οικισμού αυτοστέγασης Ανάγκιας με το αποχετευτικό Ανθούπολης, καθώς κι ολόκληρης της κοινότητας, ζητούν οι κάτοικοι Ανάγκιας, όπως μας εξέθεσε στις 21.8.90 ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι της κοινότητας.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 88 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Αυγούστου 1990.

«Αίτημα των κατοίκων Ανάγκιας, όπως εκτέθηκε -σ' επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα κι ειδική σύσκεψη που στα γραφεία της χωριτικής αρχής επακολούθησε- από τον κοινοτάρχη κι άλλους κατοίκους, η κατασκευή νέας γέφυρας Πεδιάιου, που να ενώνει την Ανάγκια με την Π. Δευτερά.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα -με τις εξόφθαλα θετικές επιπτώσεις- το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 89 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Αυγούστου 1990.

«Περιφερειακό Γυμνάσιο ζητά η Ανάγκια, μέσω του κοινοτάρχη της κι άλλων μελών της χωριτικής αρχής, αναπτύσσοντας σειρά από επιχειρήματα, όπως την προσφερθησόμενη (με τη σύσταση του Γυμνασίου) εξυπηρέτηση:

- (i) Σε κοινότητες της Πιτσιλλιάς κι Ορεινής (Γούρρι, Φαρμακά, Καμπί Φαρμακά, Καλό Χωριό, Άλωνα, Πλατανιστάσα κ.ά) κι επισημαινώντας πως ιδιαίτερα εξυπηρετικό θα 'ναι για την Πλατανιστάσα (με τη, μέσω Μιτσερού, διάνοιξη του νέου δρόμου προς Λευκωσία) κ.ά.
- (ii) Των εργαζομένων στη βιομηχανική περιοχή Ανάγκιας.

Πρόσθετα υπογραμμίζουν:

- (i) Το προσωπικό ενδιαφέρον που για το θέμα επέδειξε ο αρμόδιος Υπουργός (Χριστόφορος Χριστοφίδης) ύστερα από επίσκεψή του στην κοινότητα.
- (ii) Την ύπαρξη επαρκούς και κατάλληλου για το σκοπό αυτό χώρου.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 90 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Αυγούστου 1990.

«Την επιδείνωση της δυσλειτουργικότητας των δασικών βιομηχανιών Κάμπου μας υπογράμμισαν κι επισήμαναν σ' επιτόπια επίσκεψή μας (στις 21.8.90) στον Κάμπο, ύστερα από πρόσκλησή τους, οι χωριτικές αρχές, καθώς κι εκπρόσωποι των δασικών βιομηχανιών της κοινότητας.

Στη σύσκεψη τόσο τα μέλη των χωριτικών αρχών -Ερρίκος Κέλβερης, κοινοτάρχης, Λούκας Χριστοδούλου κι Αργύρης Δράκος, μέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως, και Ιάκωβος Μαυρομμάτης, μέλος της χωριτικής αρχής- όσο κι εκπρόσωποι των δασικών βιομηχανιών Κάμπου περιέγραψαν με τα πιο μελανά

χρώματα την κατάσταση που δημιουργείται με το επί μήνες κλείσιμο των βιομηχανιών τους (κλείσιμο που διαπιστώσαμε και από αυτοψία σχεδόν σ' όλα τα εργοστάσια) και τη σταδιακή απόλυση εργαζομένων σ' αυτά. Ενδεικτικά της πτωτικής φοράς τα στοιχεία Ανδρέα Καμμίτση: εργοδοτούσε 190 εργαζόμενους σε 24ωρη βάση και τώρα μόνο 40, κι αυτούς εποχιακούς, από έλλειψη ξυλείας.

Τονίστηκε ακόμα το απαράδεκτο της συνέχισης του ανεξέλεγκτου της δημοπράτησης της κρατικής ξυλείας.

Σκοπεύει, κι αν ναι, πότε και πώς, το αρμόδιο Υπουργείο να προβεί σε ολοκληρωμένη και σφαιρική αντίκριση του όλου προβλήματος, που, αν αφαιρεθεί ανεξέλεγκτο, θα οδηγήσει σε δημογραφικό μαρασμό τον Κάμπο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 91 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Αυγούστου 1990.

«Το μηνιαίο ποσό των £15 που εκχωρείται στους εθνοφρουρούς μας -από το οποίο εξαιρούνται και 50 σεντ για την άμυνα!- είναι πανταπόδεικτα αδύνατο να καλύψει βασικές υποχρεώσεις των εθνοφρουρών μας, όπως π.χ. στοιχειώδη έξοδα στο ΚΑΨΙΜΙ, μεταφορικά- μιας και οι σχετικές εξαγγελίες για δωρεάν μεταφορά δεν κατορθώθηκε να υλοποιηθούν σε ικανοποιητικό έστω βαθμό-κ.ά.

Σκέφτεται, κι αν ναι, πότε, το αρμόδιο Υπουργείο να προχωρήσει στην επαύξηση του ποσού και στην παραχώρηση του ποσού των £30 τουλάχιστο μηνιαία, όπως πολλοί Βουλευτές κατά καιρούς σ' αγορεύσεις τους ζήτησαν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 92 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλο Δίγκλη στις 28 Αυγούστου 1990.

«Σύμφωνα με διάφορες εκτιμήσεις η λειτουργία του διυλιστηρίου Λάρνακας προκαλεί σοβαρή ρύπανση της ατμόσφαιρας με βλαβερές συνέπειες στην υγεία όσων ζουν και εργάζονται στη γύρω περιοχή. Ιδιαίτερα αυτές τις συνέπειες τις υφίστανται οι κάτοικοι της κοινότητας Λειβαδιών, αλλά και των συνοικιών που γειτνιάζουν με το διυλιστήριο.

Οι κοινοτικές αρχές των Λειβαδιών, εξ όσων γνωρίζω, ζήτησαν επανειλημμένα από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες όπως προβούν στις αναγκαίες μετρήσεις της ατμόσφαιρας, για να διαπιστωθεί ο βαθμός της ρύπανσης και συνεπώς το μέγεθος των κινδύνων που διατρέχει η υγεία των κατοίκων της περιοχής. Δυστυχώς μέχρι σήμερα, βάσει των πληροφοριών, στα διαβήματα αυτά δε δόθηκε η δέουσα σημασία.

Έχοντας υπόψη τους πιθανούς κινδύνους που διατρέχει η υγεία των κατοίκων του χωριού Λειβάδια, αλλά και των άλλων γειτονικών συνοικιών, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

Έχει προβεί μέχρι τώρα σε ατμοσφαιρικές μετρήσεις, για να διαπιστωθεί ο βαθμός της ρύπανσης εξαιτίας της λειτουργίας του διυλιστηρίου; Αν ναι, ποια τα αποτελέσματα και ποιες οι πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της περιοχής; Αν μέχρι τώρα δεν έγιναν τέτοιες μετρήσεις, πότε προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να τις πραγματοποιήσει; Αν τα αποτελέσματα των ερευνών αποδεικνύουν επικίνδυνη ατμοσφαιρική ρύπανση, ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για την προστασία της υγείας των κατοίκων της γύρω περιοχής, αλλά και των εργαζομένων στο διυλιστήριο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 93 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Σεπτεμβρίου 1990.

«Αξιοποίηση ξένων χυμών πορτοκαλιού -όταν μόνιμα αντιμετωπίζουμε οξύτατα προβλήματα διάθεσης του ντόπιου προϊόντος- από μέρους του 'εθνικού μεταφορέα' καταγγέλλουν με επιστολές, που είδαν το φως της δημοσιότητας και δε διαφεύστηκαν, επάνυμοι (και γνωστοί) πολίτες.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 94 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Σεπτεμβρίου 1990.

«Επειδή η τεχνολογία της αναερόβιας αποσύνθεσης (anaerobic digestion) συνιστά τη μόνη ίσως προσφερόμενη υπαλλακτική λύση στα προβλήματα που δημιουργούν τα λύματα και τ' απόβλητα χοιροστασιών (π.χ. Ορούντας κ.ά.), ποτοβιομηχανίας, βιομηχανίας τροφίμων, αποχέτευσης κτλ. -ενώ παράλληλα επιτρέπει την ανάκτηση πλουτοπαραγωγικών πόρων, όπως βιοαερίου (που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ηλεκτρισμού), καθώς κι οργανικού λιπάσματος, απαραίτητου για την κυπριακή γεωργία, ενώ τέλος η επικερδότητα μιας τέτοιας επένδυσης προσδιορίζεται στο 20%, ενώ η επένδυση (βλ. εσώκλειστο έγγραφο Ν. V. Consultants, 17.8.90) για τέτοια μονάδα βιοαερίου σε χοιροστάσιο της τάξης 10,000 χοίρων δε θα υπερβαίνει τις £400,000- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- (i) Αν έχει εγκύψει στο όλο σύστημα και
- (ii) αν ναι, σε ποια πορίσματα κατέληξε.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 95 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Σεπτεμβρίου 1990.

«Ανακατασκευή του υπεραστικού δρόμου, που διέρχεται από την κοινότητα Ανάγκιας, ζήτησαν οι κάτοικοι μέσω του κοινοτάρχη τους, Χριστάκη Ανδρέου, κι άλλων παραγόντων σε ειδική σύσκεψη που (στις 21.8.90) πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της χωριτικής αρχής, επικαλούμενοι (και ορθά) σχετική, με ημ. 19.1.90, απάντηση -διαβεβαίωση του αρμόδιου Γενικού Διευθυντή, ύστερα από πραγματοποίησιν, στις 14.11.88, σύσκεψη στο γραφείο του Υπουργού Συγκοινωνιών.

Πότε θα υλοποιηθούν τα υπεσχημένα του (με τις ενδείξεις Υ.Σ.Ε 164/88, ημ. 19.1.90) εγγράφου του Υπουργείου Συγκοινωνιών κι ιδιαίτερα η παράγραφος αρ. 2 για την επικίνδυνη πρόσβαση, όπου επισυνέβησαν κι αρκετά δυστυχήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 96 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη την 1η Σεπτεμβρίου 1990.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας επιβεβαίωσε ότι το 1989 εισήχθησαν στην Κύπρο από την Τουρκία εμπορεύματα αξίας Λ.Κ. 463,000 με την άδεια των κυπριακών αρχών (II), σημειώνοντας ότι επρόκειτο για προϊόντα 'για διαμετακόμιση', για εξαγωγή δηλαδή σε άλλες χώρες.

Ως κράτος πολύ ορθά επιβάλλουμε κυρώσεις και διακόπτουμε κάθε οικονομική σχέση με το Ιράκ (περιλαμβανόμενης και της εισαγωγής προϊόντων 'για διαμετακόμιση': διάταγμα Υπουργού Εμπορίου, 17.8.90), επειδή εισέβαλε και κατέχει το Κουβέιτ, αλλά συναλλασσόμαστε με την Τουρκία που εισέβαλε και κατέχει την ιδιά μας την πατρίδα!!

Το φαινόμενο θα ήταν απλώς θλιβερό, αν δεν αποτελούσε πλήγμα στην υπόθεση επιβίωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και του κυπριακού ελληνισμού.

Φαίνεται ότι δεν τηρούνται πια από το κράτος μας ούτε καν οι στοιχειώδεις αρχές αυτοσεβασμού και εθνικής αξιοπρέπειας. Πράξεις που αποτελούν και θα έπρεπε να στιγματίζονται ως συνεργασία με τον κατακτητή με τις ανάλογες συνέπειες γίνονται 'νόμιμα' και με την άδεια της κυπριακής κυβέρνησης.

Αλλά, όταν εμείς συμπεριφερόμαστε με τέτοιο τρόπο, πώς θα έχουμε ηθικό έρεισμα να ζητούμε από τους τρίτους να λάβουν μέτρα και κυρώσεις εναντίον της Τουρκίας;

Γι' αυτό καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Γιατί δεν αντιμετωπίζει τον εισβολέα - Τουρκία, όπως αντιμετωπίζει και τον εισβολέα - Ιράκ και καθώς απαιτεί να κάμουν τα ξένα κράτη και η διεθνής κοινωνία;
2. Ποια τα πλήρη στοιχεία των εισαγωγών και τα εμπορεύματα που εισήχθησαν και γιατί το Υπουργείο Εμπορίου παραχώρησε τις σχετικές άδειες;
3. Ποιοι επωμίζονται τις μεγάλες εθνικές, πολιτικές και ηθικές ευθύνες που προκύπτουν και γιατί η κυβέρνηση δεν ανακαλεί αμέσως την ολέθρια αυτή πολιτική;»

Γεωργίας;

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 97 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Σεπτεμβρίου 1990.

«Την έλλειψη προσωπικού (υπαλλήλων κι εργατών) που επισημίναμε και με πολύ καλιότερη ερώτησή μας -και τότε είχαμε κάποιες διαβεβαιώσεις για θετική αντίκριση του όλου θέματος-επαναφέρουν επί τάπητος οι υφιστάμενες καταστάσεις στον αερολιμένα Λάρνακας; με το σχεδόν από εικοσιπενταετίας ισάριθμο προσωπικό (υπαλληλικό κι εργατικό) με τις γνωστές αρνητικές επιπτώσεις; τη διατήρηση του θεσμού των υπερωριών και την αναπόδραστα -μόλη και μ' όση καλή προαίρεση-πλημμελή απόδοση.

Μέχρι πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 98 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Σεπτεμβρίου 1990.

«Πληροφορίες που μας δόθηκαν στις 31.8.90, στο αεροδρόμιο Λάρνακας, μιλούν για ανεπάρκεια τεχνικών μέσων -όπως λεωφορεία, σκάλες, πλατφόρμες κ.ά.- για εξυπηρέτηση των προσγειούμενων στο αεροδρόμιο αεροπλάνων, καθώς και των επιβατών τους.

Πότε θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 99 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Σεπτεμβρίου 1990.

«Ο χώρος στάθμευσης των αεροπλάνων στο αεροδρόμιο Λάρνακας υπάρχει ισχυρισμός ότι είναι ανεπαρκής για τα προσγειούμενα στον αερολιμένα αεροπλάνα, με τους εξόφθαλμους κινδύνους σύγκρουσης, πρόσκρουσης κτλ.

Καλείται για τούτο το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Πόσο δικαιολογημένοι είναι οι εκφραζόμενοι φόβοι;
2. Ανταποκρίνεται προς τις απαιτήσεις και τις διαγραφές του ΙΚΑΟ ο προσφερόμενος χώρος στάθμευσης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 100 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Σεπτεμβρίου 1990.

«Σ' άθλιες συνθήκες αναμονής υποχρεούνται να περιμένουν οι χιλιάδες των επισκεπτών αναμένοντας την πρόσκληση για επιβίβασή τους σε αεροπλάνα επιστροφής -ξαπλωμένοι κατάχαμα, ελλείψει καθισμάτων, και στοιβαγμένοι ο ένας πάνω στον άλλο-κατ' εξοχήν κάθε Δευτέρα, Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή κι ιδιαίτερα μετά τις 2 μ.μ., όπως και με αυτοψία προσωπικά διαπιστώσαμε, στο αεροδρόμιο Λάρνακας.

Μας αναφέρθηκε και το διαπιστώσαμε πως στις αίθουσες αναμονής του αεροδρομίου μπορεί να στριμωχτούν με το θλιβερό τούτο τρόπο (συνιστώντας έτσι ένα πανάθλιο και θλιβερό μαζί *miserabile visu* κάπου 4,000 άτομα.

Μέχρι πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 101 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Αυγούστου 1990.

«Αξιοποιούνται οι εθνοφρουροί μας με τεχνικές γνώσεις -οι απόφοιτοι τεχνικών σχολών, του ΑΤΙ κ.ά.- στη στελέχωση των τεχνικών μονάδων του στρατού μας, και σε πιο βαθμό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 102 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Σεπτεμβρίου 1990.

«Προβλήματα όχι μόνο απλής ηχορύπανσης, ασφάλειας, αλλά και στην ίδια την υγεία των περιοίκων της λεωφόρου Γρίβα Διγενή, καθώς και στους κατοίκους που βρίσκονται στις παραμέτρους άλλων λεωφόρων προκαλούν κάθε βράδυ οι εποχούμενοι στις λεγόμενες αγωνιστικές μοτοσυκλέτες (με τους εκκωφαντικούς θορύβους και την υπερβολική ταχύτητα).

Πώς θα προστατευτούν οι ευρισκόμενοι σε απόγνωση ατυχείς κάτοικοι των παραμέτρων αυτών από τους καμικάζι της ασφάλτου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 103 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Σεπτεμβρίου 1990.

«Ο Υπουργός Εσωτερικών, απαντώντας στην υπ. αρ. 643 ερώτησή μας, αναφέρει πως 'το 10% περίπου των αντρών της ΜΜΑΔ έχει ήδη αντικατασταθεί'.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

- (i) Θεωρεί ικανοποιητικό το ποσοστό των μεταθέσεων;
- (ii) Μετά από πόσα χρόνια σημειώθηκαν οι πιο πάνω μεταθέσεις;
- (iii) Σε πόσα χρόνια αναμένεται να αντικατασταθεί το υπόλοιπο 90% των ανδρών της δύναμης;
- (iv) Αν ο ρυθμός της αντικατάστασης συνεχιστεί στα ίδια επίπεδα, θα γίνουν (κατά τη γνώμη του Υπουργείου) κανονικοί αστυνομικοί σημαντικό μέρος των ανδρών της δύναμης ή θα παραμείνουν διά βίου φρουροί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 104 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Σεπτεμβρίου 1990.

«Αποθέματα ύψους είκοσι εκατομμυρίων λιρών ημικρατικού οργανισμού (της ΑΗΚ συγκεκριμένα) έχουν - σύμφωνα με δημοσιογραφικές πηγές (βλ. 'Παρασκήνιο', 1.9.90, που επαναφέρει στην επικαιρότητα για δεύτερο τώρα μήνα το θέμα) -κατατεθεί με τρόπο και με σύστημα σύμφωνα με το οποίο το αποδιδόμενο επιτόκιο είναι συρρικνωμένο κατά 1-2% του συνήθους.

Αληθεύει η σχετική καταγγελία της εφημερίδας περί σκανδάλου και γιατί η κυβέρνηση τηρεί στα καταγγελλόμενα σιγήν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 105 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Σεπτεμβρίου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, η αίτηση της Κύπρου για ένταξή της στην ΕΟΚ θα εξεταστεί από την Επιτροπή Υπουργών της Κοινότητας στις 17 του Σεπτεμβρίου του 1990.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα -ενόψει της κρίσιμης αυτής ημερομηνίας, καθώς και της τουρκικής προσπάθειας για ενταφιασμό της αίτησης (δες και στάση ΗΠΑ και Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Κουεγιάρ για 'παραπομπή προς εξέταση' της αίτησης) - στα πιο κάτω:

- (i) Τι διαβήματα έκαμε για υπερκερασμό της τουρκικής αυτής προσπάθειας;
- (ii) Πώς αξιοποιήθηκε ο ρόλος της Ελλάδας στην προκείμενη περίπτωση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 106 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Σεπτεμβρίου 1990.

«Γιατί και στους αριθμούς εγγραφής αυτοκινήτων δεν εφαρμόζεται η ψηφισθείσα από τη Βουλή συναφής νομοθεσία και προκρίνεται η χρήση της αγγλικής, επανυποβιβάζοντας έτσι την πατρίδα μας σε βρετανική αποικία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 107 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Αλαμινού (εκτοπισθέντες, αλλά κι αυτόχθονες) μας ανέφεραν στις 29.8.90, που επισκεφτήκαμε την κοινότητα, πως ο τουρκοκυπριακός της κλήρος παραχωρείται σε κατοίκους Παραλιμνίου, Λεμεσού, κατοίκους στο Δασάκι της Άχνας και άλλους πολύ μακρινών αποστάσεων, που -φυσιολογικά κι αναπόδραστα - τον υπενοικιάζουν.

Αληθεύει το παράπονο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 108 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Σεπτεμβρίου 1990.

«Να μην κατεδαφιστούν τα εγκαταλειφθέντα ακατοίκητα - και μη κηρυχθέντα ετοιμόρροπα - Τ/Κ σπίτια στην Αλαμινό, μιας κι αξιοποιούνται ήδη από τους πρόσφυγες της κοινότητας ως αποθηκευτικοί χώροι (δημητριακών, σανού κι άλλων αγροτικών εσοδειών), ζήτησαν οι κάτοικοι της κοινότητας σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 29 Αυγούστου 1990.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 109 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Σεπτεμβρίου 1990.

«Την αναδιάταξη και βελτίωση του δρόμου Αλαμινού -Μαζωτού, μήκους πέντε χιλιομέτρων, ζήτησαν οι κάτοικοι Αλαμινού μέσω του κοινοτάρχη τους Αλέξανδρου Δημητρίου και πολλών άλλων παραγόντων σ' επιτόπια, στις 29.8.90, επίσκεψή μας στην κοινότητα, υποστηρίζοντας πως το 90% της εμπορικής διακίνησης από τις πόλεις και τις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου διακινείται μέσω του δρόμου Κοφίνου, Αλαμινού, Μαζωτού, Κιτίου, αεροδρομίου.

Πώς αντικρίζεται το σοβαρό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 110 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινό στις 6 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι της ακριτικής Δένειας χρόνια τώρα παλεύουν, κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες, να κρατηθούν και να κρατήσουν ζωντανή την περιοχή τους.

Σήμερα πληροφορούμαστε, με έκπληξη, ότι από διμήνου σχεδόν έχουν μείνει χωρίς λεωφορείο, παρά το γεγονός ότι έχουν χτυπήσει πολλές αρμόδιες πόρτες και έγκαιρα τόνισαν το πρόβλημα συντήρησης μιας γραμμής για την καθημερινή σύνδεση με την πόλη, που γι' αυτούς αποτελεί στοιχειώδη ανάγκη.

Παρά τις αγωνιώδεις εκκλήσεις των κατοίκων της Δένειας να παραχωρηθεί κάποια πρόσθετη απασχόληση του οδηγού στη Λευκωσία, για να μπορέσει να επιβιώσει η άγονη γραμμή της κοινότητας, τίποτε δεν έγινε.

Τη σημασία του θέματος υπερτονίζει το γεγονός ότι πρόσφατα σε επισκέψεις τους και ανοιχτές ομιλίες στην κοινότητα τόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όσο και ο Υπουργός Εσωτερικών υποσχέθηκαν με πολλή θέρμη κάθε βοήθεια για αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των θαρραλέων κατοίκων της Δένειας.

Καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για τον τρόπο που θα λύσει άμεσα το πρόβλημα και σίγουρα πριν αρχίσει η νέα σχολική περίοδος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 111 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 6 Σεπτεμβρίου 1990.

«Η ποινική δίωξη εναντίον του Γιάγκου Γιάγκου (ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΒΑΣ) συνεχίζεται για την κατοχή σταθμού ασυρμάτου χωρίς άδεια κτλ., ενώ του έχουν κατασχεθεί δυο πομποί και άλλα μηχανήματα, αξίας άνω των Λ.Κ. 1,000.

Ωστόσο το ίδιο αδίκημα διαπράχθηκε και από αρκετούς άλλους κατά την περίοδο πριν από την έναρξη της ισχύος του νόμου για την ελεύθερη ραδιοφωνία και είτε δεν ασκήθηκε ποινική δίωξη είτε η ασκηθείσα ανεστάλη και πάντως τα κατασχεθέντα επιστράφηκαν.

Το ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΒΑΣ είναι ο κατ' εξοχήν ερασιτεχνικός ραδιοσταθμός που λειτουργήσε, συμμετείχε και συμπαραστάθηκε στις αντικατοχικές κινητοποιήσεις της κυπριακής νεολαίας νωρίτερα αυτό το χρόνο.

Γι' αυτό καλείται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί συνεχίζεται η δίωξη εναντίον του ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΒΑΣ κατά τρόπο που συνιστά δυσμενή διάκριση και αν αυτό οφείλεται σε πολιτική σκοπιμότητα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 112 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 7 Σεπτεμβρίου 1990.

«Από μεγάλο αριθμό κτημάτων εκριζώθηκαν δένδρα και στη συνέχεια μετακινήθηκαν μεγάλες ποσότητες χώματος που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του φράγματος Άλασσας.

Οι ιδιοκτήτες των κτημάτων απώλεσαν τον καρπό των δένδρων και στερήθηκαν εισοδήματα από τη μη καλλιέργεια των κτημάτων τους από το 1985.

Σ' επανειλημμένες συναντήσεις με υπηρεσιακούς παράγοντες και Υπουργούς δόθηκαν υποσχέσεις για αποκατάσταση των κτημάτων και καταβολή αποζημιώσεων.

Δεδομένου ότι πέρασαν ήδη πέντε χρόνια, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα υλοποιηθούν οι υποσχέσεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 113 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλο Δίγκλη στις 7 Σεπτεμβρίου 1990.

«Το πρόβλημα των σκυβάλων είναι ήδη σοβαρό και θα προσλαμβάνει διαρκώς αυξανόμενη σημασία. Αυτό το πρόβλημα έχει τόσο περιβαλλοντική, όσο και οικονομική πτυχή. Το μέγεθος του προβλήματος αυξάνεται, όταν ληφθεί υπόψη το σημερινό, αλλά και το μελλοντικό επίπεδο του τουρισμού.

Είναι γνωστό ότι σε διάφορες χώρες για περιβαλλοντικούς και οικονομικούς λόγους το υπό αναφορά πρόβλημα αντιμετωπίζεται με το σύστημα της 'ανακύκλωσης'. Υπό το φως αυτών των δεδομένων ερωτούνται οι αρμόδιες αρχές:

1. Βρίσκεται μήπως υπό μελέτη η εφαρμογή συστήματος/των ανακύκλωσης και στην Κύπρο για αντιμετώπιση των σχετικών προβλημάτων;
2. Αν η απάντηση είναι θετική:
 - (i) Ποιο ρόλο προτίθεται να διαδραματίσει η κυβέρνηση στην εφαρμογή του συστήματος/των ανακύκλωσης;
 - (ii) Πώς χρονικά προγραμματίζεται η λειτουργία συστήματος/των ανακύκλωσης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 114 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Λάκη Θεοδούλου στις 7 Σεπτεμβρίου 1990.

«Το Νοέμβρη του 1989 ανεμοστρόβιλος μεγάλης έντασης έπληξε μερικές περιοχές της Πάφου με επίκεντρο την κοινότητα Χλώρακας, προξενώντας αρκετές ζημιές στη γεωργία, σε κατοικίες και διάφορα επαγγελματικά υποστατικά.

Η κυβέρνηση εξέφρασε αμέσως όχι μόνο τη συμπάθειά της, αλλά και την πρόθεση να παράσχει (όπως και σ' άλλες περιπτώσεις) οικονομική βοήθεια προς τους πληγέντες, γι' αυτό και ειδικά κρατικά συνεργεία προχώρησαν και εκτίμησαν τις ζημιές, τις οποίες και κατέταξαν σε διάφορες κατηγορίες.

Το Υπουργείο Γεωργίας είναι γνωστό ότι πριν από αρκετούς μήνες παραχώρησε σχετική οικονομική βοήθεια προς τους πληγέντες γεωργούς.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι γιατί το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο είναι αρμόδιο για τις ζημιές που καταγράφηκαν σε κατοικίες και άλλα υποστατικά, δεν ανταποκρίθηκε μέχρι τώρα στην ανάγκη παροχής κάποιας οικονομικής βοήθειας, ιδιαίτερα προς τις φτωχές ή χαμηλές εισοδηματικά οικογένειες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 115 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Σεπτεμβρίου 1990.

«Όπως και με τηλεγράφημά μας χτες τονίζαμε, οι κάτοικοι της ακριτικής Δένειας παραμένουν από δυο τώρα περίπου μήνες -ευθύς μετά το κλείσιμο των σχολείων- χωρίς συγκοινωνία με τη Λευκωσία, μιας κι ο μοναδικός οδηγός-ιδιοκτήτης λεωφορείου έπαυσε να εκτελεί τη γραμμή θεωρώντας την ασύμφορη.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντικρίζει το όλο θέμα, σε συνάρτηση, μάλιστα, με τις δυσκολίες που θα προκύψουν στη μεταφορά των μαθητών της κοινότητας σε σχολεία της πρωτεύουσας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 116 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Σεπτεμβρίου 1990.

«Τη βελτίωση του παραλιακού δρόμου της Αλαμινού, που οδηγεί στη (νότια) παραλία της κοινότητας ζητούν -και το επανέλαβαν το αίτημα μέσω του

κοινοτάρχη τους κι άλλων παραγόντων σ' επιτόπια, στις 29.8.90, επίσκεψή μας σ' αυτή- ως μόνη ίσως προοπτική δημογραφικής ανέλιξης της οι κάτοικοι, τονίζοντας χαρακτηριστικά πως η κοινότητα από 600 περίπου κατοίκους που είχε στη δεκαετία του 1960 - 70 (και με 100 περίπου μαθητές), συρρικνώθηκε τώρα στους 200 κατοίκους, με (26 μόνο μαθητές περιλαμβανομένων και των παιδιών προσφύγων), με κίνδυνο διάλυσής της.

Εξάλλου, ήδη, τονίζουν άρχισε αξιόλογη τουριστική διακίνηση προς την περιοχή της παραλίας της κοινότητας -παρά την οδική αθλιότητα- και κάποια στεγαστικά ανοίγματα άρχισαν ήδη να σημειούνται στα λεγόμενα 'μονόσκαλα'.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 117 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Σεπτεμβρίου 1990.

«Την εκπόνηση μελέτης για αξιοποίηση:

- (i) του οροπέδιου 'Τραχώνια' Βορειοανατολικά της κοινότητας Αλαμινού καθώς και
- (ii) της περιοχής 'Λατούρος' και το συνεχόμενο οροπέδιο 'Κόνια' στα νότια της κοινότητας ζητούν οι κάτοικοί της, υποστηρίζοντας (και βάσιμα) πως η αξιοποίησή τους θα αποδώσει για στεγαστικούς σκοπούς εκατοντάδες στρέμματα στην κοινότητα, που έντονα χειμάζεται από έλλειψη οικοπεδοποιήσιμης γης.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 118 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Κοινοτικοί και αγροτικοί παράγοντες της ελεύθερης Αμμοχώστου μας πληροφορούν ότι η Αρχή Αναδάσμου δυσκολεύεται να προχωρήσει στον αναδάσμο στην περιοχή για τεχνικούς λόγους. Οι αγροτικοί δρόμοι στις περιοχές που έγιναν τα έργα του Νότιου Αγωγού χρειάζονται βελτίωση και διόρθωση. Επειδή το πρόβλημα είναι σοβαρό και επειδή υπάρχουν διαθέσιμα χρήματα από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων γι' αυτό το σκοπό, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει το Σώμα αν προγραμματίζεται η επίτευξη της βελτίωσης των αγροτικών δρόμων στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 119 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Τους κοινοτικούς παράγοντες και κατοίκους της ελεύθερης Αμμοχώστου απασχολεί σοβαρά το πρόβλημα του μεγάλου όγκου σκυβάλων της περιοχής. Δεν υπάρχουν απομακρυσμένες περιοχές για σκυβαλότοπους, αφού η μια κοινότητα είναι κοντά στην άλλη. Στην περιοχή αυξήθηκε ο πληθυσμός και η τουριστική κίνηση. Εξάλλου στους υφιστάμενους σκυβαλότοπους δε χρησιμοποιούνται σύγχρονα μηχανήματα συμπίεσης και κάλυψης των σκυβάλων.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει το Σώμα:

- (α) Ποια μέτρα λαμβάνονται για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος;
- (β) Προτίθεται η κυβέρνηση να ενισχύσει τις κοινότητες, για να αγοράσουν σύγχρονα μηχανήματα;
- (γ) Γίνονται μελέτες, ώστε στο προσεχές μέλλον να βιομηχανοποιηθεί η επεξεργασία των σκυβάλων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'120 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Περιστερώνας Πάφου ζητά όπως η κυβέρνηση αναλάβει τη δαπάνη λειτουργίας της διάτρησης που ανορύχθηκε πρόσφατα στην κοινότητα για υδρευτικούς σκοπούς. Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το πιο πάνω αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'121 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Λυσού ζητά την ανόρυξη γεωτρήσεων για αρδευτικούς σκοπούς στην περιοχή μεταξύ Λυσού και δάσους Σταυρού της Ψώκας. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο προτίθεται να ικανοποιήσει το σχετικό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'122 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να ολοκληρώσει την ασφαλοστρωση του δρόμου Λυσού -Πελαθούσας μήκους τριών χιλιομέτρων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'123 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Από πολλά χρόνια εγείρεται τόσο από τις ενδιαφερόμενες κοινότητες όσο και από τη Βουλή αίτημα για δημιουργία σύγχρονου δρόμου που να ενώνει τη Λυσό με το Σταυρό της Ψώκας, έτσι που να εξυπηρετηθεί και το μεγάλο τουριστικό ρεύμα της περιοχής.

Πότε το αρμόδιο Υπουργείο σκοπεύει να ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'124 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το από μακρού εγειρόμενο αίτημα για κατασκευή νέου σύγχρονου δρόμου Πόλεως -Χρυσοχούς μέχρι τη Λυσό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'125 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Πωμού και των γύρω χωριών για κατασκευή νέου σύγχρονου δρόμου Πωμού - Πύργου στα πλαίσια κατασκευής του νέου δρόμου Πύργου -Λευκωσίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'126 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα της κοινότητας Πωμού για κατασκευή κυματοθραυστών, έτσι που να δημιουργηθεί αμμόδης παραλία για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'127 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς θα ρυθμίσει ικανοποιητικά το θέμα της καταμέτρησης νερού για άρδευση στην Κοινότητα Πωμού μέσα στα πλαίσια μιας ασφαλούς και αξιόπιστης διαδικασίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'128 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα για το ακριβές χρονοδιάγραμμα επέκτασης του υδατικού έργου Πόλεως -Χρυσοχούς, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η άρδευση των γεωργικών εκτάσεων της κοινότητας Πωμού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'129 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν και πώς προτίθεται να αξιοποιήσει τις αποθήκες του Συνεργατισμού στην Πόλη Χρυσοχούς προς όφελος των αγροτών της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'130 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι κοινότητες Γουδί, Σκούλλι και Χόλι ζητούν να αρδεύσουν προσφερόμενες γεωργικές εκτάσεις από το υδατικό έργο Πόλεως-Χρυσοχούς. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι τεράστιες ποσότητες νερού παραμένουν ανεκμετάλλευτες, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί καθυστερεί την ικανοποίηση του πιο πάνω αιτήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'131 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Σκούλλι ζητεί τη δημιουργία αγροτικών δρόμων. Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'132 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Γουδίου να αναλάβει η κυβέρνηση τη δαπάνη κατασκευής των δρόμων εντός του χωριού, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης έκτασης της κοινότητας και της ως εκ τούτου αδυναμίας του ισχνού κοινοτικού προϋπολογισμού να επωμισθεί τη σχετική δαπάνη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'133 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Σκούλλι έχει από μακρού εγείρει αίτημα για επέκταση των ορίων υδατοπρομήθειας της κοινότητας για σκοπούς οικιστικής ανάπτυξης. Γιατί καθυστερεί η ικανοποίηση του πιο πάνω αιτήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'134 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Γουδίου έχει από μακρού εγείρει αίτημα για επέκταση των ορίων υδατοπρομήθειας της κοινότητας για σκοπούς οικιστικής ανάπτυξης. Γιατί καθυστερεί η ικανοποίηση του πιο πάνω αιτήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'135 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι κοινότητες Γουδί, Σκούλλι, Χόλι έχουν από μακρού ζητήσει την κατασκευή αγροτικού δρόμου από το Σκούλλι μέχρι τη Χρυσοχού που να εξυπηρετεί τους αγρότες των πιο πάνω κοινοτήτων στα πλαίσια της άρδευσης των κτημάτων τους από το υδατικό έργο Πόλεως-Χρυσοχούς.

Ποια είναι η επί τούτου θέση του αρμόδιου Υπουργείου Γεωργίας; »

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'136 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα για το πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα της κοινότητας Γουδίου για επιδιόρθωση του σχολικού της κτιρίου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ'137 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το από μακρού εγειρόμενο αίτημα της κοινότητας Γουδίου για παράκαμψη της επικίνδυνης στροφής στο δρόμο Χόλι - Γουδί.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 525, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

(α) Κοινοτικό Γήπεδο Ερήμης.

Η δημιουργία κατάλληλων κοινοτικών αθλητικών χώρων αποτελεί σταθερό στόχο της πολιτικής της κυβέρνησης και εντάσσεται στον ευρύτερο στόχο της περιφερειακής αθλητικής ανάπτυξης. Μέσα στα πλαίσια αυτά ο ΚΟΑ θα εξετάσει σχετικό αίτημα της κοινότητας Ερήμης, μόλις τούτο υποβληθεί στον Οργανισμό.

(β) Κοινοτικό Γήπεδο Επισκοπής.

Ο ΚΟΑ έχει ήδη βοηθήσει τόσο τεχνικά όσο και οικονομικά στην κατασκευή του πιο πάνω γηπέδου. Ο Οργανισμός βρίσκεται σε επαφή με το Συμβούλιο Βελτιώσεως Επισκοπής για συμπλήρωση των έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 575, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Η κατάθεση των δηλώσεων για την ακίνητη ιδιοκτησία στις τουρκοκρατούμενες περιοχές στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο Αμμοχώστου στη Λάρνακα και στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λευκωσίας, αντί σε όλα τα κατά τόπους Επαρχιακά Κτηματολόγια, κρίθηκε επιβεβλημένη, αφού σταθμίστηκαν όλα τα δεδομένα και οι επιπτώσεις τους. Με την τακτική που ακολουθείται αποφεύγονται διπλοεγγραφές και λάθη που οδηγούν σε προστριβές και ενστάσεις και η προώθηση του έργου γίνεται ταχύτερα, αποτελεσματικότερα και πάνω σε ομοιόμορφη βάση.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 582, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η δημιουργία κατάλληλων κοινοτικών αθλητικών χώρων αποτελεί σταθερό στόχο της πολιτικής της κυβέρνησης και εντάσσεται στον ευρύτερο στόχο της περιφερειακής αθλητικής ανάπτυξης.

Στα πλαίσια αυτά και με βάση καθιερωμένα κριτήρια ο ΚΟΑ βοηθά στη δημιουργία γηπέδου στο Καμπί Φαρμακά.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 584, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου και της υδατοπρομήθειας του χωριού Καμπί Φαρμακά, ώστε αυτά να καλύψουν την περιοχή 'Αλώνια', σας πληροφορώ ότι τα έργα υποδομής θα εκτελεσθούν, όταν διαπιστωθεί η ανάγκη τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 639, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την προσωρινή ταλαιπωρία της κοινότητας Βυζακιάς σαν αποτέλεσμα των οδικών έργων που εκτελούνται στο δρόμο Βυζακιάς-κύριος δρόμος Λευκωσίας-Τροόδους, σας πληροφορώ ότι κατά τη διεξαγωγή των οδικών έργων το Υπουργείο, μέσω του αρμόδιου Τμήματος, λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την κατά το δυνατό μείωση στο ελάχιστο της ταλαιπωρίας του κοινού που δυστυχώς είναι αναπόφευκτη. Αξιολογώντας όμως την ταλαιπωρία με την ωφέλεια του συμπληρωμένου έργου αυτή είναι τόσο μηδαμινή που ομαλά δε θα πρέπει να αναφέρεται.

Ειδικότερα για τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις της ερώτησης αναφέρονται τα πιο κάτω:

(i) Σηματοδότηση:

Έχουν τοποθετηθεί κατάλληλα προσωρινά σήματα για την ασφαλή καθοδήγηση των οδηγών με τις αναπόφευκτες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί από τα οδικά έργα.

(ii) Δημιουργία παρακαμπτηρίου μέχρι το χρόνο αποπεράτωσης του δρόμου:

Οι τοπικές συνθήκες δεν επιτρέπουν την παράκαμψη των τμημάτων του δρόμου όπου εκτελούνται τα οδικά έργα,, παρόλο τούτο ο δρόμος είναι πάντοτε βατός.

(iii) Ανοίγματα έξω από τα σπίτια:

Έχουν ληφθεί μέτρα για προσωρινή πρόσβαση στα επηρεαζόμενα σπίτια. Τα ανοίγματα αυτά δε θα υφίστανται όταν συμπληρωθούν τα οδικά έργα.

(iv) Επηρεασμός συστήματος διασωληνώσεως της κοινοτικής υδατοπρομήθειας:

Έχουν προσωρινά συνδεθεί όλες οι σωλήνες που επηρεάστηκαν από τα οδικά έργα. Το δίκτυο υδρεύσεως θα αποκατασταθεί μόνιμα από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, όταν αποπερατωθούν τα οδικά έργα, χωρίς οικονομική επιβάρυνση της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 643, ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Κατά την περίοδο 1985-1989, λόγω μη ύπαρξης Κανονισμών, δεν έγιναν νέες προσλήψεις στην αστυνομία, με αποτέλεσμα να μη γίνει ανανέωση του δυναμικού της ΜΜΑΔ.

- (β) Με τις πρόσφατες προσλήψεις νέων αστυνομικών έχει ήδη αντικατασταθεί το 10% περίπου των ανδρών της ΜΜΑΔ, προγραμματίζεται δε όπως η διαδικασία ανανέωσης του ανθρώπινου δυναμικού της Μονάδας συνεχιστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 654, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Κατζηδημητρίου.

«Σχετικά με το δρόμο Λευκωσίας-Κοκκινότριμιθιάς και τη σύνδεση του δρόμου Κάτω Μονής-Πλατανιστάσας με τον Ξυλιάτο μέσω Αγ. Μαρίνας, σας υποβάλλω τα πιο κάτω:

- (α) Το κυκλοφοριακό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι των περιοχών Πιτσιλλιάς, Σολιάς και Μαραθάσας μέχρι τους Αγίους Τριμιθιάς θα απαμβλυνθεί ουσιαστικά με την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Ανθούπολης-Κοκκινότριμιθιάς, καθώς και με την προώθηση βελτίωσης άλλων δρόμων στις περιοχές αυτές, όπως ο δρόμος Σίφυλου-Μιτσερού, Παλαιχωρίου-Αγρού, Πεδουλά-Καλοπαναγιώτη και Πάινγουτ-Κακοπετριάς.

Για την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Ανθούπολης-Κοκκινότριμιθιάς έχουν ζητηθεί διεθνείς προσφορές οι οποίες έληξαν στις 18 Ιουλίου 1990. Οι εργασίες αναμένεται ν' αρχίσουν περί το τελευταίο τρίμηνο του 1990.

- (β) Όσον αφορά τις εργασίες για την κατασκευή της γέφυρας στο δρόμο Κάτω Μονής-Πλατανιστάσας μέχρι τον Ξυλιάτο μέσω Αγ. Μαρίνας, αυτές έχουν συμπληρωθεί. Για την αποπεράτωση του δρόμου, του οποίου τα χωματουργικά συμπληρώθηκαν παλαιότερα, έχει προταθεί πρόνοια ύψους £150,000 στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 659, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η περιφερειακή αθλητική και πολιτιστική ανάπτυξη αποτελεί βασικό στόχο της κυβέρνησης.

Στα πλαίσια αυτά θα παραχωρηθεί κάθε δυνατή βοήθεια στην κοινότητα της Ποταμιάς. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την προσπάθεια για ανασύσταση της ποδοσφαιρικής ομάδας της Ποταμιάς, που είχε στις τάξεις της Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους ποδοσφαιριστές, ο ΚΟΑ θα δώσει κάθε δυνατή βοήθεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 668, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το δρόμο Τραχωνίου-Λεμεσού και σαν συνέχεια της επιστολής με τον ίδιο αριθμό φακέλου και ημερ. 8 Αυγούστου 1990, παραθέτω τα πιο κάτω συμπληρωματικά:

Ο δρόμος Λεμεσού-Τραχωνίου έχει ήδη επιστρωθεί ολόκληρος με πρέμιξ. Κατά το 1990 δαπανήθηκε για το σκοπό αυτό ποσό της τάξης των £30,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 679, ημερομηνίας 12 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα των επιδιορθώσεων των τουρκοκυπριακών κατοικιών στον Κοτσιάτη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στις τουρκοκυπριακές κατοικίες στο χωριό Κοτσιάτης εκτελέστηκαν επανειλημμένα στο παρελθόν από συνεργεία της Υπηρεσίας Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών τόσο ριζικές εργασίες επιδιορθώσεων/βελτιώσεων όσο και εργασίες συντήρησης. Η γενική κατάσταση των κατοικιών κρίνεται αρκετά καλή, ενώ τα αναφερόμενα στην ερώτηση παράπονα των κατοίκων ότι 'τα πλείστα πορτοπαράθυρα παραμένουν ανοιχτά κι οι κάτοικοι αντιμετωπίζουν σε πλείστες περιπτώσεις προβλήματα' δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, περί το τέλος του τρέχοντος έτους θα μετακινηθεί στο χωριό συνεργείο για γενικές εργασίες επιδιορθώσεων σ'όλες τις κατοικίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 690, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την ανάγκη επιδιόρθωσης του δρόμου Πέγειας-Κάθηκα παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Ο πιο πάνω δρόμος συντηρείται ανελλιπώς κάθε χρόνο και βρίσκεται σε καλή κατάσταση. Ορισμένες ζημιές που προκλήθηκαν κατά τη χειμερινή περίοδο στο οδόστρωμα (πάτσιες), έχουν από καιρό επιδιορθωθεί.

2. Κατά το έτος 1989 ξοδεύτηκε για συντήρηση του εν λόγω δρόμου ποσό ύψους £9,400,

3. Κατά το έτος 1990 ξοδεύτηκε μέχρι σήμερα ποσό £2,070 από προϋπολογισθείσα δαπάνη £3,300 και τοποθετήθηκαν στηθαία ασφάλειας αξίας £2,000. Έχουν εγκριθεί επίσης πιστώσεις £5,000 για πρόσθετα στηθαία ασφάλειας τα οποία θα τοποθετηθούν μόλις παραληφθούν από τις Κρατικές Αποθήκες.

4. Μελετάται επίσης σημαντική βελτίωση του δρόμου Πέγειας-Κάθηκα, η οποία πιθανότατα θα περιληφθεί στα αναπτυξιακά έργα του Ακάμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 691, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με την παράταση του απαγορευτικού διατάγματος για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης, απαντώ ως ακολούθως:

- (α) Η παράταση της ισχύος του απαγορευτικού διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 31.861 και ημερομηνία 1.6.89 κρίθηκε αναγκαία λόγω των πολλών προβλημάτων που δημιουργήθηκαν εξαιτίας της υπερβολικής και ανεξέλεγκτης ανάπτυξης που σημειώθηκε τα τελευταία δέκα χρόνια. Τα κυριότερα προβλήματα είναι η έλλειψη εργατικού δυναμικού, η καταπόνηση του φυσικού περιβάλλοντος, ο κορεσμός των παραλιών και η ανισορροπία μεταξύ βασικής υποδομής και τουριστικής ανάπτυξης.

- (β) Η ανάπτυξη οποιασδήποτε νέας περιοχής χωρίς σωστό πολεοδομικό σχεδιασμό και το ανάλογο θεσμικό πλαίσιο που θα επιτρέπει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ανάπτυξης είναι δυνατό να οδηγήσει στα ίδια αποτελέσματα και να δημιουργήσει τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές.

Για τους πιο πάνω λόγους άποψή μου είναι ότι δεν ενδεικνυόταν η εξαίρεση της περιοχής Σωτήρας από το απαγορευτικό διάταγμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 701, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στους συνοικισμούς Γερίου σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεννόηση με τον Έπαρχο Λευκωσίας και το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου, θα μελετήσουν την αναγκαιότητα, τη βιωσιμότητα και τη δυνατότητα χωροθέτησης βιοτεχνικής ζώνης ή περιοχής σε κατάλληλη θέση μέσα στα όρια του Γερίου. Συναφώς πληροφορείστε ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε στενή πάντοτε συνεργασία με τις διάφορες τοπικές αρχές, προτείνει τη δημιουργία βιοτεχνικών ζωνών/περιοχών, με στόχο την απάμβλυνση του έντονου προβλήματος που δημιουργεί η γειτνίαση ασυμβίβαστων χρήσεων μέσα στον αστικό ιστό.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 706, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το Σχέδιο Δανειοδότησης Εκτοπισθέντων και Πληγέντων Επιχειρηματιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

1. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω σχεδίου, κυβερνητικά δάνεια για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης παραχωρούνται μόνο σε εκτοπισθέντες ή πληγέντες επιχειρηματίες της τούρκικης εισβολής του 1974. Εκτοπισθέντες ή πληγέντες επιχειρηματίες χαρακτηρίζονται τα άτομα εκείνα που κατά την περίοδο της εισβολής διατηρούσαν δική τους επιχείρηση την οποία εγκατέλειψαν ή των οποίων η επιχείρηση λόγω της εισβολής πλήγηκε σε ουσιώδη βαθμό.

2. Το υφιστάμενο σχέδιο δεν κάνει διακρίσεις αναφορικά με την έδρα της επιχείρησης που θα επαναδραστηριοποιηθεί (πόλη ή ύπαιθρος), αλλά ούτε και είναι απαραίτητο η επαναδραστηριοποίηση του επιχειρηματία να γίνεται αποκλειστικά στον τομέα στον οποίο ασχολείτο πριν ή κατά την τούρκικη εισβολή του 1974.

3. Σ' ό,τι αφορά τυχόν πρόθεση της κυβέρνησης να βελτιώσει το υφιστάμενο σχέδιο, ώστε να καλύπτει και άλλους που ζητούν τώρα να δραστηριοποιηθούν, πληροφορείσθε ότι αρμοδιότητα στο προκείμενο έχει ο Κεντρικός Φορέας για την Ισότιμη Κατανομή των Βαρών που προέκυψαν από την τούρκικη εισβολή. Συνεπώς εναπόκειται στο φορέα αυτό να μελετήσει το θέμα και να υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις στην κυβέρνηση.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 714, ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σ. Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα/αιτήματα των προσφύγων του συνοικισμού αυτοστέγασης Μοσφιλωτής, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οικόπεδα που διανοίγονται για τις ανάγκες των φτωχών οικογενειών να παραχωρούνται και σε πρόσφυγες

Σύμφωνα με τα υφιστάμενα κριτήρια για τη διάθεση κρατικών οικοπέδων σε φτωχές οικογένειες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα στέγης ή αποκατάστασης των θυγατέρων τους, δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού όσο και οι εκτοπισθέντες οι οποίοι επιθυμούν να εγκατασταθούν. Αν και ο διαχωρισμός οικοπέδων σε χωριά αποσκοπεί στην ικανοποίηση κατά προτεραιότητα των τοπικών αναγκών, εκεί που υπάρχει πλεόνασμα οικοπέδων μπορούν να ικανοποιηθούν και αιτήσεις εκτοπισθέντων. Διευκρινίζεται ότι σε τέτοιες περιπτώσεις συμβουλευονται οι εκτοπισθέντες όπως αποταθούν στην ΥΜΑΠΕ για παραχώρηση ενός οικοπέδου για επίλυση του στεγαστικού τους προβλήματος. Συναφώς αναφέρεται ότι στο χωριό Μοσφιλωτή υπάρχουν αδιάθετα τρία οικοπέδα για τις ανάγκες του χωριού και τέσσερα για τις ανάγκες των εκτοπισθέντων (συνοικισμός αυτοστέγασης).

- (β) Ηλιακοί θερμοσίφωνες

Από τις 54 κατοικίες του συνοικισμού αυτοστέγασης εκτοπισθέντων Μοσφιλωτής οι 26 κτίστηκαν κατά τα πρώτα στάδια εισαγωγής του σχεδίου αυτοστέγασης με χαμηλό κόστος με βοήθεια μέχρι £1,500. Οι εν λόγω κατοικίες κρίθηκαν προβληματικές και χρειάζονται είτε ριζική επιδιόρθωση (21) είτε αντικατάσταση (5). Στους δικαιούχους των κατοικιών αυτών θα παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια για επιδιόρθωση ή αντικατάσταση των θερμοσιφώνων τους.

- (γ) Βελτίωση δρόμων

Ποσό £3,000 θα δαπανηθεί φέτος για την επιδιόρθωση των δρόμων του συνοικισμού Μοσφιλωτής, ενώ πέρσι και πρόπερσι δαπανήθηκαν για τον ίδιο σκοπό άλλες £7,500. Οι σχετικές εργασίες επιδιόρθωσης των δρόμων του συνοικισμού θα συμπληρωθούν πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 721, ημερομηνίας 7 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επιδιόρθωση της εκκλησίας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Πλατανιστάσα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Η εκκλησιαστική επιτροπή του ναού έχει ήδη καταβάλει ποσό ύψους £8,245 που αντιστοιχεί στο 50% της όλης δαπάνης για την αποκατάσταση του ναού και οι εργασίες έχουν αρχίσει.

Η κυβέρνηση θα καταβάλει ίσο ποσό από το φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, σύμφωνα με τη συνηθισμένη διαδικασία.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 729, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα/προβλήματα των κατοίκων του συνοικισμού αυτοστέγασης Λειβαδιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Τέλη κατανάλωσης νερού οικιακής χρήσης:

Τα υφιστάμενα τέλη παροχής νερού τέθηκαν σε ισχύ από τις 5 Απριλίου 1990 σ' ολόκληρη την περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών και είναι παρόμοια με τα τέλη υδατοπρομήθειας των γειτονικών Συμβουλίων Βελτιώσεως. Συναφώς αναφέρεται ότι τα επιβαλλόμενα τέλη είναι αναγκαία, για να μπορεί το Συμβούλιο να καλύπτει τόσο τα κεφαλαιουχικά όσο και τα έξοδα αγοράς νερού, η τιμή του οποίου αυξήθηκε από 21.7 σεντ σε 27 σεντ τον τόνο από την 1η Ιανουαρίου 1990, καθώς και τα έξοδα συντήρησης του συστήματος υδατοπρομήθειας του χωριού.

Σημειώνεται ότι από τους 1,000 καταναλωτές έχει παρατηρηθεί ότι μόνο μερικοί κάτοικοι του χωριού έχουν ψηλούς λογαριασμούς κατανάλωσης πόσιμου νερού και τούτο οφείλεται στην υπερβολική κατανάλωση νερού λόγω κτηνοτροφικών και άλλων δραστηριοτήτων τους.

Η τριμηνιαία καταγραφή της κατανάλωσης ακολουθείται σε όλα τα Συμβούλια Βελτιώσεως της επαρχίας Λάρνακας και τούτο γιατί κρίνεται ως πιο οικονομικό μέτρο. Αν η καταγραφή γινόταν κάθε διμηνία, θα χρειαζόταν πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού, οπότε κατ' ανάγκη οι καταναλωτές θα επιβαρύνονταν με ψηλότερα τέλη νερού.

(β) Δημιουργία ταχυδρομικού γραφείου

Το θέμα τέθηκε στο Διευθυντή Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών ο οποίος ανέφερε ότι ο όγκος της αλληλογραφίας που διακινείται από και προς την κοινότητα Λειβαδιών δε δικαιολογεί στο παρόν στάδιο τη δημιουργία ταχυδρομικού γραφείου. Οι ισχύουσες διευθετήσεις (ένας ταχυδρομικός διανομέας που παραλαμβάνει την αλληλογραφία και τη διανέμει στα σπίτια και ένας υπάλληλος που πουλεί γραμματόσημα) κρίνονται αρκετά ικανοποιητικές. Κάποιο πρόβλημα που παρουσιάστηκε τελευταία οφειλόταν στο διανομέα που δεν εκτελούσε ικανοποιητικά τα καθήκοντά του και αντικαταστάθηκε.

(γ) Κατασκευή υπόγειας ή υπέργειας διάβασης στον παρακαμπτήριο δρόμο Αραδίππου-Δεκέλειας η οποία θα συνδέει την κοινότητα:

Το θέμα αφορά το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων το οποίο, αφού μελετήσει τούτο, θα απαντήσει κατάλληλα.

(δ) Αντιμετώπιση της οχληρίας που προκαλείται από τα λύματα των χοιροστασίων που βρίσκονται κοντά στο χωριό:

Το θέμα μελετήθηκε από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Λειβαδιών, το οποίο σε συνεργασία με τις υγειονομικές υπηρεσίες του κράτους προβαίνει σε τακτικό υγειονομικό έλεγχο των αναφερόμενων χοιροστασίων, για να περιοριστεί στο ελάχιστο δυνατό η οχληρία. Επίσης ζητήθηκε από το Δήμο Αραδίππου όπως λάβει μέτρα για τον περιορισμό της οχληρίας στα χοιροστάσια που βρίσκονται στη δική του περιοχή.

- (ε) Τοποθέτηση φώτων τροχαίας στη συμβολή του δρόμου Λειβαδιών με το δρόμο Λάρνακας - Δεκέλειας:

Το θέμα μελετήθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων το οποίο και αποφάνθηκε ότι με βάση τις κυκλοφοριακές έρευνες και τα εγκριθέντα κριτήρια δε συστήνεται η εγκατάσταση φώτων τροχαίας στο παρόν στάδιο και ότι η εγκατάσταση φώτων τροχαίας θα επανεξετασθεί αργότερα.

- (στ) Βελτίωση/συντήρηση του δρόμου Λειβαδιών-Κόκκινων:

Ο δρόμος αυτός, μήκους 850 μέτρων, που συνδέει το συνοικισμό αυτοστέγασης Λειβαδιών και Κόκκινων ασφαλτοστρώθηκε το 1985 και έχει οδόστρωμα πλάτους 12 ποδιών και ανάλογη διαμόρφωση των παγκέτων.

Σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Δημόσιων Έργων, για τη διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου σε 9.5 μ. πλάτος απαιτείται το ποσό των £40,000. Γίνεται προσπάθεια όπως προωθηθεί η εκτέλεση του έργου μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού του 1991.

- (ζ) Κατασκευή πεζοδρομίου κατά μήκος της μιας πλευράς του δρόμου μέσα στο χωρίο για την ασφαλή μετάβαση των παιδιών στο δημοτικό σχολείο:

Η εκτέλεση του πιο πάνω έργου απαιτεί συνολική δαπάνη ύψους £60,000 (£12,800 για την κατασκευή του πεζοδρομίου και £48,000 για τη βελτίωση του δρόμου). Λόγω του ύψους της συνεπαγόμενης δαπάνης προγραμματίζεται η σταδιακή εκτέλεση του έργου μέσα στα πλαίσια των προϋπολογισμών των επομένων 2-3 ετών. Η σταδιακή κατασκευή του θα αρχίσει μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 730, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα των προσφύγων του συνοικισμού Βρύσουλων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σκυβαλότοπος:

Πρόκειται για το χώρο εναπόθεσης των σκυβάλων επτά κοινοτήτων της επαρχίας Αμμοχώστου που βρίσκεται σε απόσταση 1.5 - 2 χμ. από το τελευταίο σπίτι του συνοικισμού. Τα σκύβαλα σκεπάζονται επί του παρόντος με κοινό τρακτέρ και δε φαίνεται να υπάρχει ουσιαστικό πρόβλημα. Εν πάση περιπτώσει ο Έπαρχος Αμμοχώστου θα μεριμνήσει να αποκτηθεί κατάλληλο μηχάνημα συμπίεσεως (COMPACTOR) για περαιτέρω βελτίωση της κατάστασης.

- (β) Συμπερίληψη του συνοικισμού στο σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών για απόκτηση στέγης σε περιοχές πλησίον της αποστρατικοποιημένης ζώνης:

Το αίτημα θα μελετηθεί σε συσχετισμό και με παρόμοια αιτήματα άλλων ακριτικών κοινοτήτων και θα ληφθεί σχετική απόφαση.

(γ) Επιδιόρθωση δρόμων και κατασκευή πεζοδρομίων:

Για την επιδιόρθωση των δρόμων του συνοικισμού δαπανήθηκε το 1989 ποσό £5,000, ενώ πρόσθετο ποσό θα δαπανηθεί φέτος για τον ίδιο σκοπό. Παράλληλα θα δαπανηθεί φέτος ποσό £16,700 για την κατασκευή πεζοδρομίων εντός του συνοικισμού.

(δ) Καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου του Νότιου Αγωγού:

Η καθυστέρηση που σημειώθηκε οφειλόταν αποκλειστικά σε άρνηση των ιδιοκτητών κτημάτων να συγκατατεθούν στην τοποθέτηση του αγωγού. Το πρόβλημα έχει τώρα επιλυθεί.

(ε) Κοινοτικό γήπεδο:

Έχει παρακληθεί ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού να επιληφθεί του θέματος και να βοηθήσει οικονομικά την κοινότητα για τη μετατροπή ιδιωτικού γηπέδου σε κοινοτικό.

(στ) Αντικατάσταση/βελτίωση προβληματικών κατοικιών του συνοικισμού:

Οι εργασίες αντικατάστασης/βελτίωσης των κατοικιών του συνοικισμού συνεχίζονται κανονικά μετά τη διάθεση συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους £1 εκ. για υλοποίηση του σχεδίου αυτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 738, ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Πρόκειται, όπως αντιλαμβανόμαστε, για τον κ. Α. Κωνσταντίνου, η σύζυγος του οποίου εγκρίθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων, στις 26.5.89, να πάρει οικονομική βοήθεια για αυτοστέγαση, συγκεκριμένα δε για να επιδιορθώσει το σπίτι του συζύγου της στον Αγρό. Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια στέγασης/αυτοστέγασης προσφύγων, στις περιπτώσεις που απαιτείται επιδιόρθωση/συμπλήρωση υφιστάμενης κατοικίας, ως η υπό αναφορά περίπτωση, το ποσό βοήθειας που παραχωρείται δεν μπορεί να υπερβαίνει το πραγματικό ποσό που χρειάζεται για το σκοπό αυτό.
- (β) Το Τμήμα Δημόσιων Έργων υπολόγισε τη δαπάνη για τις επιδιορθώσεις σε £2,432, αφού προηγουμένως αφείρεσε από το ποσό των £6,090 (που είναι το ανώτατο ποσό βοήθειας που παραχωρείται για αυτοστέγαση σε κατοικία δυο υπνοδωματίων) ποσό £3,658 για ήδη εκτελεσθείσες εργασίες. Η πολιτική αυτή ακολουθείται σ' όλες τις περιπτώσεις της κατηγορίας αυτής και δεν είναι δυστυχώς δυνατό να υπάρξει διαφορετική μεταχείριση στη συγκεκριμένη περίπτωση, γιατί θα δημιουργηθεί κακό προηγούμενο, το οποίο θα επικαλεστούν τόσο νέοι αιτητές, όσο και προηγούμενοι για τους οποίους εφαρμόστηκε η πολιτική αυτή.
- (γ) Ωστόσο, επειδή ο κ. Κωνσταντίνου, βάσει της σύνθεσης της οικογένειάς του, δικαιούται βοήθεια και για τρίτο υπνοδωμάτιο, θα του παραχωρηθεί επιπρόσθετο ποσό βοήθειας, σύμφωνα με νέα εκτίμηση του Τμήματος Δημόσιων Έργων, νοουμένου ότι θα παρουσιάσει στον Έπαρχο Λεμεσού εγκριμένο σχέδιο για τρίτο υπνοδωμάτιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 745, ημερομηνίας 16 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει πρόγραμμα τη σταδιακή επιδιόρθωση κτιρίων δημοτικών σχολείων της υπαίθρου που δε λειτουργούν και τη χρησιμοποίησή τους για πολιτιστικούς και άλλους σκοπούς. Η Μορφωτική Υπηρεσία και οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας μελετούν την κάθε περίπτωση απ' όλες τις απόψεις και εισηγούνται αν πρέπει ή όχι να προωθηθεί το έργο.

Η ίδια διαδικασία θα ακολουθηθεί και στις περιπτώσεις Καλλιανών και Σινά 'Ορους.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 757, ημερομηνίας 21 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αξιοποίηση των νερών του ποταμού Καρκώτη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η τεχνοοικονομική μελέτη για το έργο Καρκώτη έχει ήδη συμπληρωθεί και υποβληθεί από τους συμβούλους μηχανικούς.

Στους προκαταρκτικούς προϋπολογισμούς του 1991 έχει περιληφθεί πρόνοια ύψους £350,000, για την πρόσληψη συμβούλων μηχανικών για την ετοιμασία της οριστικής μελέτης και των κατασκευαστικών σχεδίων. Για την εργασία αυτή θα προκηρυχθούν διεθνείς προσφορές στο σύντομο μέλλον.

Γενικά το σχέδιο διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την παροχή νερού της τάξης των 3.9 εκατ. κυβικών μέτρων το χρόνο για την άρδευση των περιοχών που περιλαμβάνονται στα υφιστάμενα αρδευτικά τμήματα από την Τεμβριά μέχρι και τη Σκουριώτισσα».

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 764, ημερομηνίας 26 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών, αποδέχθηκε τις εισηγήσεις αριθμού υπαλλήλων που εργάζονταν σε σχολικές εφορείες και είχαν τα τυπικά προσόντα και υπέδειξε στις εφορείες να τους μονιμοποιήσουν, τοποθετώντας τους στις κλίμακες Α1, Α2, Α5. Επειδή η μισθοδοσία των επηρεαζόμενων υπαλλήλων ήταν διαφορετική από εφορεία σε εφορεία, χρησιμοποιήθηκαν ως βάση της μισθολογικής τους κατάταξης οι κανόνες αναπροσαρμογής μισθών που χρησιμοποιήθηκαν για την αναπροσαρμογή των μισθών των δημόσιων υπαλλήλων στα πλαίσια εφαρμογής του σχεδίου αναδιαρθρώσεως των θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 765, ημερομηνίας 29 Μαΐου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπρόσωπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με το κυκλοφοριακό πρόβλημα των αστικών περιοχών σας αναφέρω τα πιο κάτω:

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προγραμματίζει τη λήψη μέτρων

που στοχεύουν στην απάμβλυνση του κυκλοφοριακού προβλήματος των αστικών περιοχών. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν και μέτρα τα οποία θα περιορίσουν τη χρήση του ιδιωτικού οχήματος και θα ενθαρρύνουν τη χρήση των μαζικών μέσων συγκοινωνίας και των δικύκλων.

Ήδη έχει πεζοδρομοποιηθεί η περιοχή της Λαϊκής Γειτονιάς στη Λευκωσία και μέρος της οδού Αγ. Ανδρέου στη Λεμεσό. Επίσης προωθούνται μέσω των δημοτικών αρχών στα πλαίσια των τοπικών σχεδίων και άλλες πεζοδρομήσεις όπως για παράδειγμα οι οδοί Λήδρας και Ουασαγόρου και μέρος των λεωφόρων Μακαρίου και Ευαγόρου.

Τα τοπικά σχέδια των πόλεων περιλαμβάνουν περιορισμένο αριθμό ποδηλατοδρόμων για την ενθάρρυνση της χρήσης του ποδηλάτου. Τόσο το Τμήμα Δημοσίων Έργων όσο και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως αναγνωρίζουν την ανάγκη δημιουργίας επιπρόσθετων ποδηλατοδρόμων τόσο σε αστικές όσο και τουριστικές περιοχές.

Για το λόγο αυτό θα μελετηθούν τα τοπικά σχέδια με σκοπό την αύξηση του αριθμού ή/και του μήκους των ποδηλατοδρόμων που ήδη προβλέπονται σ' αυτά.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 766, ημερομηνίας 30 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την εξαγωγή πλεονασμάτων κρεμμυδιών εσοδείας 1989, σας πληροφορώ ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ έχει ήδη καταβάλει και το υπόλοιπο ποσό στους κρεμμυδοπαραγωγούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 770, ημερομηνίας 31 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Λυθροδόνα, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Η γεώτρηση παρά την εκκλησία του Προφήτη Ηλία στο Λυθροδόνα ανορύχθηκε από την Επιτροπή Υδατοπρομήθειας Λυθροδόνα μέσα σε δασική περιοχή χωρίς την προηγούμενη εξασφάλιση της προβλεπόμενης από τον περί Δασών Νόμο άδειας.

Ανεξάρτητα όμως από τα πιο πάνω, έχουν αποφασισθεί στο μεταξύ τρόποι ενίσχυσης της υδατοπρομήθειας Λυθροδόνα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η αξιοποίηση της προαναφερόμενης γεώτρησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 777, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κατασκευή του νέου δρόμου Λευκωσίας-Κοκκινότριμιθιάς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για την κατασκευή του νέου δρόμου Ανθούπολης Κοκκινότριμιθιάς και διαπλάτυνση του νέου δρόμου Ανθούπολης μέχρι τη διασταύρωση με το δρόμο προς το Μακάρειο Στάδιο ζητήθηκαν προσφορές οι οποίες και έχουν κατακυρωθεί στο χαμηλότερο προσφοροδότη έναντι του ποσού των £8,389,890.

- (β) Επειδή το έργο περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Αναπτύξεως Τομέα Μεταφορών που δανειοδοτείται από τη Διεθνή Τράπεζα, έχει ζητηθεί η έγκρισή της για την υπογραφή των αναγκαίων συμβολαίων, που δόθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 1990.
- (γ) Υπολογίζεται ότι η έναρξη των εργασιών θα γίνει μέσα στον προσεχή Οκτώβριο και θα συμπληρωθούν πλήρως μέσα σε 2 1/2 χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Π. Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 789, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το αίτημα των ηλικιωμένων κατοίκων των οικισμών 'Άγιος Γεώργιος, 'Άγιος Νικόλαος και Αγία Βαρβάρα να τους επισκέπτεται γιατρός, σας πληροφορώ ότι η ικανοποίηση του αιτήματος θα εξετασθεί όταν τοποθετηθεί μόνιμος γιατρός και επανδρωθεί με παραϊατρικό προσωπικό το ιατρείο Αγλαντζιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 791, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Σχετικά με το αποχετευτικό σύστημα του κυβερνητικού οικισμού 'Άγιος Γεώργιος στην Παλουριώτισσα, σας πληροφορώ ότι πρόσφατα άρχισαν οι σχετικές εργασίες σύνδεσης των κατοικιών του οικισμού με το Κεντρικό Αποχετευτικό Σύστημα Λευκωσίας και το όλο έργο αναμένεται να συμπληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 795, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα των προσφύγων κατοίκων του οικισμού Ταχτ-Ελ-Καλέ, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Περσιανόπορτες

Γίνεται μελέτη κατά πόσο είναι τεχνικά δυνατό να τοποθετηθούν περσιανόπορτες στις κατοικίες του οικισμού. Τελική απόφαση θα ληφθεί μετά τη συμπλήρωση της μελέτης.

- (β) Τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων ή θερμοσιφώνων υγραερίου.

Η τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων προσκρούει σε τεχνικά προβλήματα (συνεχόμενη δόμηση, διαφορετικοί προσανατολισμοί κτλ.) που καθιστούν αδύνατη σε πολλές περιπτώσεις την εγκατάσταση και λειτουργία ηλιακών θερμοσιφώνων, οι οποίοι εξάλλου θα αποτελούν από αισθητική άποψη αρνητικό στοιχείο στο ευαίσθητο παραδοσιακό πλέγμα. Επίσης έχει εξετασθεί η εισήγηση για εγκατάσταση ταχυθερμοσιφώνων υγραερίου, αλλά κι αυτή δεν υιοθετήθηκε, γιατί παρουσιάζει τεχνικές περιπλοκές αλλά και μειονεκτήματα από πλευράς ασφάλειας, που συναρτώνται τόσο με τον τρόπο εγκατάστασης, όσο και με τη λειτουργία και χρήση των θερμοσιφώνων.

- (γ) Εξεύρεση χώρου στάθμευσης:

Η όλη δομή του οικισμού πολύ περιορισμένους χώρους στάθμευσης παρέχει λόγω του ότι ακολουθεί την υφιστάμενη οδική διαρρύθμιση.

Στη Β' Φάση του οικισμού που ανεγείρεται τώρα περιλαμβάνεται και η κατασκευή χώρου στάθμευσης που θα καλύψει τις ανάγκες του οικισμού.

(δ) **Επέκταση της αυλής του δημοτικού σχολείου:**

Ήδη εκτελούνται οι αναγκαίες εργασίες με βάση σχέδια των τεχνικών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, οι οποίες θα συμπληρωθούν μέσα στον τρέχοντα μήνα. Με την επέκταση αυτή καλύπτονται οι βασικές ανάγκες του δημοτικού σχολείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 800, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με εκκοπή πεύκων στη δασική περιοχή που βρίσκεται γύρω από την κοινότητα Λαγουδερών παραθέτω τα πιο κάτω:

Η δασική περιοχή που βρίσκεται γύρω από την κοινότητα Λαγουδερών κατατάχθηκε στις προστατευόμενες περιοχές και δεν έχουν γίνει υλοτομίες τα τελευταία χρόνια.

Η πλησιέστερη περιοχή προς την κοινότητα αυτή, όπου γίνονται υλοτομίες, είναι η τοποθεσία 'Γεφύρι' κοντά στο φράκτη Ξυλιάτου. Οι υλοτομίες άρχισαν προς το τέλος του 1987 και είναι ορατές μόνο από ένα-δυο σημεία κατά μήκος του δρόμου Λαγουδερών-Φράκτη Ξυλιάτου και σε απόσταση 2 - 2,5 χμ. από την κοινότητα.

Η υλοτομία στα δάση είναι αναγκαία για τη διατήρηση, βελτίωση και μεγαλύτερη προσφορά αγαθών από το δάσος και η επιλογή των δένδρων που υλοτομούνται γίνεται με βάση καθιερωμένα επιστημονικά κριτήρια.

Η εκκοπή ξυλείας από όλα τα δάση μας το 1987 ήταν περί τις 49,000 μ³, ενώ την περίοδο 1988-1989 μειώθηκε γύρω στις 44,000 μ³.

Στο Τμήμα Δασών, μετά την απογραφή των δασών που έγινε το 1981-1982, καταρτίστηκε δεκαετές πρόγραμμα υλοτομιών, που λήγει στο τέλος του 1991. Το πρόγραμμα αυτό καθορίζει την ποσότητα της ξυλείας που θα υλοτομηθεί κάθε χρόνο από τα διάφορα δάση. Η ξυλεία που θα υλοτομηθεί τη δεκαετία 1992-2001 θα καθοριστεί με βάση τη νέα απογραφή των δασών, που θα αρχίσει πριν το τέλος του 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 812, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπρόσωπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Από έρευνα που έχει διεξαχθεί αναφορικά με τις συνθήκες κατάθεσης στεφάνου από ομάδα μαθητών συνοδευομένων από δασκάλα του δημοτικού σχολείου Πραστειού Αυδήμου έχουν προκύψει τα ακόλουθα:

- (α) Η απόφαση για κατάθεση στεφάνου λήφθηκε από τη δασκάλα μετά από συνεννόηση με/και ενθάρρυνσή της από επιθεωρητή.
- (β) Ενστάσεις για την κατάθεση στεφάνου διατυπώθηκαν εκ μέρους των γονιών δυο μαθητών χωρίς να πουν ακριβώς τους λόγους, όπως η έκθεση του επιθεωρητή αναφέρει.
- (γ) Σύμφωνα με την έκθεση του ως άνω επιθεωρητή, κανένας από τους δυο γονιούς δεν ανέφερε ούτε διατύπωσε τη θέση ότι ο Αριστοκλής Αυγουστή υπήρξε μέλος της ΕΟΚΑ Β'.

Αν πράγματι ο Α. Αυγουστή είχε έστω και κάποια δράση στην ΕΟΚΑ Β', η κατάθεση στεφάνου στην προτομή του θα ήταν πράξη απαράδεκτη.

- (δ) Η συμμετοχή σχολείων σε εξωσχολικές εκδηλώσεις όπως αυτή δικαιολογείται μόνο σε περιπτώσεις αδιαμφισβήτητα καταξιωμένων αγωνιστών της ελευθερίας και της δημοκρατίας.
- (ε) Εγκύκλιος σχετική με παρόμοιες δραστηριότητες που αναλαμβάνουν τα σχολεία έξω από το χώρο τους θα ρυθμίσει το όλο θέμα με την έναρξη του νέου σχολικού έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 816, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Παράγραφος 1: Ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης του κέντρου προχωρεί κανονικά με τη διάθεση όλων των κονδυλίων που παραχωρούνται για το σκοπό αυτό. Οι ερευνητές του κέντρου μπορούν να δανεισθούν από την κεντρική βιβλιοθήκη έργα που τους ενδιαφέρουν αφού συμπληρώσουν το σχετικό δελτίο δανεισμού.

Παράγραφος 2 και 3: Αιτήσεις από τους ερευνητές για κάλυψη εξόδων συμμετοχής τους σε επιστημονικά συνέδρια εξετάζονται μέσα στα πλαίσια των σχετικών κονδυλίων του ΚΕΕ.

Παράγραφος 4: Αιτήσεις για κάλυψη εξόδων ερευνητικών αποστολών στο εξωτερικό από μέλη του προσωπικού του κέντρου εξετάζονται μέσα στα πλαίσια των κονδυλίων που διαθέτει το κέντρο και των αναγκών όλων των υπό εκτέλεση ερευνητικών -συγγραφικών προγραμμάτων του ΚΕΕ. Στα τελευταία χρόνια οι ερευνητές του κέντρου έχουν επανειλημμένα σταλεί στο εξωτερικό για σκοπούς διεξαγωγής ερευνών.

Παράγραφος 5: Στις ετήσιες εκθέσεις του Διευθυντή του ΚΕΕ δημοσιεύονται πληροφορίες για τις εργασίες κάθε μέλους του προσωπικού του κέντρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ' 823, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στις κατεχόμενες περιοχές μας, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1) Όσον αφορά τον αρχαιολογικό χώρο των Σόλων, το Υπουργείο Εξωτερικών έχει προβεί σε έντονες παραστάσεις και διαμαρτυρίες προς τις αρμόδιες αρχές της UNFICYP στην Κύπρο, καθώς και σε σχετικές καταγγελίες προς το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης και σε παραστάσεις προς το Γενικό Γραμματέα της ΟΥΝΕΣΚΟ.

2) Όσον αφορά την περίπτωση της Χρυσοκάβας, τόσο ο μόνιμος αντιπρόσωπός μας στην ΟΥΝΕΣΚΟ όσο και ο Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων έχουν αποστείλει σχετικές επιστολές προς το Γενικό Γραμματέα της ΟΥΝΕΣΚΟ για το θέμα αυτό.

3) Όσον αφορά την περίπτωση της εκκλησίας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Κερύνεια, το Υπουργείο Εξωτερικών έχει ενημερώσει τις αρμόδιες διπλωματικές αποστολές της Δημοκρατίας για τη μετατροπή της εκκλησίας αυτής σε μουσείο, ώστε να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες.

Αναφέρεται συναφώς ότι το Υπουργείο Εξωτερικών παρακολουθεί στενά και με ανησυχία όλες τις τουρκικές ενέργειες σε βάρος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα και προβαίνει στα κατάλληλα διαβήματα και παραστάσεις προς τους αρμόδιους οργανισμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 837, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η έγκριση της ίδρυσης και λειτουργίας των νηπιαγωγείων, όπως και ο έλεγχος και η καθοδήγησή τους, ανήκουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, ενώ η ίδρυση, η λειτουργία και ο έλεγχος των παιδοκομικών σταθμών στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας).

Το κράτος παρέχει οικονομική βοήθεια στις κοινότητες για τη λειτουργία νηπιαγωγείων (στα οποία φοιτούν παιδιά ηλικίας 3 - 5 1/2 χρόνων) με βάση δυο σχέδια:

- (α) Το διορισμό νηπιαγωγών που αμείβονται από το κράτος στην περίπτωση των δημόσιων νηπιαγωγείων.
- (β) Την ουσιαστική επιχορήγηση κοινοτικών νηπιαγωγείων στα οποία η νηπιαγωγός εργοδοτείται και αμείβεται από το Σύνδεσμο Γονέων.

Επειδή στη Δένεια ο αριθμός παιδιών ηλικίας 4 1/2 - 5 1/2 χρόνων είναι μικρός, δεν είναι δυνατή η ίδρυση δημόσιου νηπιαγωγείου. Τα παιδιά όμως της ηλικίας αυτής μπορούν να φοιτήσουν σε ένα από τα πλησιέστερα δημόσια νηπιαγωγεία της περιοχής.

Αν η κοινότητα επιθυμεί να ιδρύσει κοινοτικό νηπιαγωγείο για παιδιά ηλικίας 3 - 5 1/2 χρόνων, το Υπουργείο Παιδείας θα δώσει όλη την τεχνική βοήθεια που απαιτείται και θα το συμπεριλάβει επίσης στο σχέδιο επιχορήγησης των κοινοτικών νηπιαγωγείων, νοουμένου ότι θα υποβληθεί η σχετική αίτηση στο Υπουργείο Παιδείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 852, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με βάση την αναλογιστική μελέτη που έγινε από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης για τα σιτηρά και που κάλυψε τα δεδομένα της περιόδου 1978-88, καταδεικνύεται ότι το ασφάλιστρο που ισχύει σήμερα για τα σιτηρά θα έπρεπε να ήταν πολύ πιο ψηλό, για να υπάρχει ισοζύγιο μεταξύ εισπράξεων και πληρωμών. Αν στα δεδομένα της περιόδου 1978-88 προστεθούν και οι υπολογιζόμενες αποζημιώσεις για το 1990, που θα φθάσουν το ύψος του £1,700,000 περίπου, καθώς και η εισηγούμενη από τους παραγωγούς Ακακίου αύξηση του ύψους των αποζημιώσεων, τότε οπωσδήποτε το ασφάλιστρο για τα σιτηρά θα πρέπει να υπερδιπλασιαστεί, πράγμα που δεν αναμένεται να γίνει αποδεκτό από τους παραγωγούς.

Ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης, στα πλαίσια των προσπαθειών του για βελτίωση και επέκταση του σχεδίου για την εξυπηρέτηση των καλών νοουμένων συμφερόντων των παραγωγών, θα μελετήσει όλες τις υπαλλακτικές λύσεις, έχοντας πάντοτε υπόψη τις οικονομικές δυνατότητές του, κατά τρόπο ώστε η βιωσιμότητα του σχεδίου να μην τεθεί σε κίνδυνο.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στις ερωτήσεις ΕΕ' 2 και ΕΕ' 9, ημερομηνιών 14 και 18 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το ενδεχόμενο να επηρεαστούν οι πηγές ύδρευσης και τα υποστατικά της κοινότητας Κάτω Μονής από τις εκρήξεις στα γειτονικά λατομεία σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Προτού παραχωρηθούν τα προνόμια λατομείου στην περιοχή ζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, και οι απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων το οποίο συγκατατέθηκε με τον όρο ότι οι λατομείσεις δεν θα υπερβαίνουν ένα καθορισμένο βάθος. Ο όρος αυτός τηρείται αυστηρά και μέχρι σήμερα, ύστερα από εντατική λατόμηση πέντε χρόνων, δεν έχουν επηρεασθεί οι πηγές.
- (β) Ο ισχυρισμός για πρόκληση ζημιών στα υποστατικά της κοινότητας από τις εκρήξεις διερευνήθηκε επανηλειμμένα από εκπροσώπους των Τμημάτων Δημοσίων Έργων, Γεωλογικής επισκοπήσεως και Μεταλλείων και διαπιστώθηκε ότι οι εκρήξεις δεν προκαλούν ζημιές γιατί οι δονήσεις που δημιουργούνται είναι κατά πολύ χαμηλότερες από εκείνες που μπορούν να προκαλέσουν ζημιές σε οικοδομές και άλλα υποστατικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Θ. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 7, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Για την κατασκευή φράγματος σε παραπόταμο του Σερράχη για την Κάτω Μονή ή και άλλες κοινότητες, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοιμάζει προκαταρκτική τεχνοοικονομική μελέτη για φράγμα στον ποταμό Περιστερώνας στην περιοχή 'Σίφυλος' που θα καλύψει αρδευτικές ανάγκες ορισμένων κοινοτήτων της περιοχής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η Κάτω Μονή. Διεξάγεται παράλληλα έρευνα από Υδατικούς Επίτροπους, με Πρόεδρο τον Έπαρχο Λευκωσίας, που έχουν διοριστεί, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, για διακρίβωση και καταγραφή των δικαιωμάτων πάνω στο νερό του ποταμού Περιστερώνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α.Θ. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 17, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Σχετικά με την εγκατάσταση κλειστού αγωγού στο αρδευτικό έργο Κάτω Πύργου, παραθέτω τα πιο κάτω:

Για την αντικατάσταση των αυλακιών του Αρδευτικού Τμήματος 'Ποταμός Κατούρης' Πάνω και Κάτω Πύργου με κλειστό αγωγό (σωλήνες) ετοιμάστηκε αρδευτικό σχέδιο, η εκτέλεση του οποίου υπολογίζεται να στοιχίσει γύρω στις £474,000.

Το έργο θα εκτελεστεί κατά φάσεις, αρχίζοντας ενωρίς το 1991, αφού στο μεταξύ αγοραστούν σωλήνες και συναφή υλικά.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα που είναι έτοιμο προς συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ' είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα

που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη. (17.5.1990).

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Να διαβαστεί η Έκθεση και να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θα είναι στην επόμενη συνεδρία, προτιμώ να μη διαβαστεί η Έκθεση. Δεν υπάρχει λόγος να διαβάσουμε κάτι που θα συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία. Επομένως προχωρούμε ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν πρέπει να συζητηθεί σήμερα; Θέλουμε να ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μας πει ο εισηγητής.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Νομίζω ότι δεν είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς γιατί δεν είναι δυνατό να συζητηθεί σήμερα. Προηγούνται δύο άλλα θέματα τα οποία για διάφορους λόγους έχουν παρακαμφθεί. Και αφού είναι τρίτο στη σειρά, είναι ευνόητο να υποθέσει ένας ότι δεν υπέθεσα ότι θα ε συζητείτο σήμερα, γι' αυτό και δεν προετοιμάστηκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Το επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως 1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ. 17.5.1990. 2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ. 17.5.1990. 3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή. 17.5.1990, είναι έτοιμη;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν είναι έτοιμη. Το ίδιο ισχύει και για το επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου. 10.5.1990. Επομένως το Κεφάλαιο Δ' αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 18 Οκτωβρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Πραξικοπήματος (Ειδικαί Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990. (Έτος 1989/90).
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1990.
- 5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1990.
- 6) Ο περί Εγγυήσεως της Ανταλλαγής Υποχρεώσεων της Εταιρείας «Κυπριακά Αερογραμμάτια Λτδ» (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Γεωργικής Ασφάλισεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 8) Ο περί Παρατάσεως της Ενοικιάσεως Γεωργικής Γης σε Περιόδους Ανομβρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 9) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 10) Ο περί Τεχνικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
- 11) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.
- 12) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.
- 13) Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 14) Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990.
- 15) Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέση Επιθεωρητή Πλοίων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 16) Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή (κ. Δ. Ηλιάδη). (15.12.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζόμενους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (17.5.1990).

- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως -
1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστηκών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).
 2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990).
 3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου). (10.5.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Ανάπτυξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (3.5.1990).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.1990).
- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (21.6.90).

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν είναι ώρα να το αναφέρω, αλλά -σέβομαι τις απόψεις των συναδέλφων για αναβολή των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ' - με αυτό το σύστημα θα έρθουμε στην ίδια κατάσταση που ήρθαμε πέρσι που έτυχε να συνεδριάσει η Βουλή δύο μέρες να συζητήσει πενήντα θέματα χωρίς στην ουσία να συζητούνται αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε πολύ επιεικείς, κύριοι συνάδελφοι. Τα θέματα τα οποία εκκρεμούν στην ημερήσια διάταξη χρειάζεστε μια βδομάδα συνέχεια, για να τα συμπληρώσετε 350 θέματα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το θέμα πρέπει να το δούμε πολύ σοβαρά και πρέπει, όταν είναι θέματα πάνω στην ημερήσια διάταξη, να συζητούνται να τελειώνουν. Αυτά τα δύο θέματα -είπα προηγουμένως ότι σέβομαι τις απόψεις των συναδέλφων-είναι θέματα Μαΐου, Ιουνίου και κυκλοφόρησαν Εκθέσεις. Φανταστείτε, όταν θα αρχίσουν να συζητούνται άλλα 2-3 θέματα, αυτό το θέμα θα συζητηθεί μετά τα Χριστούγεννα. Δε νομίζω ότι επιτελεί σωστό ρόλο η Βουλή με το να αναβάλλουμε συνέχεια τα θέματα του Κεφαλαίου Δ'. Πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η απόφαση που θα ληφθεί είμαι βέβαιος από τους αρχηγούς των κομμάτων είναι ότι και πάλι θα οριστούν δύο ή τρεις μέρες για όλα τα θέματα, γι' αυτό καλώ όσους έχουν ήδη θέματα εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Δ' να είναι έτοιμοι ανά πάσα στιγμή, διότι αυτό θα γίνει και θα εξαντληθούν όλα τα θέματα, διότι θα είναι αδιανόητο να τελειώσει και πάλι η νέα σύνοδος της Βουλής και να εκκρεμούν εκατοντάδες θεμάτων.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η παράκαμψη των Αγγλισίδων από το νέο δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου και οι καταστρεπτικές συνέπειες στο χωριό».

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγράφει και παραπεμφθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Η Βουλευτής κα Ρήνα Κατσελλή ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκτοπισμένοι λεωφορειούχοι Λεμεσού».

Εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει διευθετηθεί, αλλά εν πάση περιπτώσει το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Και πάλι η παράκληση, κύριοι συνάδελφοι. Το είπα πολλές φορές. Οι Επιτροπές έχουν δικαίωμα αυτεπάγγελτα να ασχολούνται με όλα τα θέματα, για να μην εμφανίζεται η Βουλή λανθασμένα ότι έχει μπροστά της εκατοντάδες

θεμάτων που εκκρεμούν, ενώ αυτά είναι έργο των Επιτροπών. Εν πάση περιπτώσει ελπίζω να δοθεί μια οριστική λύση στο θέμα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 5.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσεύς	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαρές Αυγερινός
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πέτας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τσιέττης Κυριάκος
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζος Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ασχήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού διά το Έτος 1990 του Ταμείου διά την Ανέγερσιν Κυπριακού Μουσείου Νόμος του 1990», οι σύντομες αγορεύσεις που έγιναν (Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Ν. Μουσιούττας, Ντ. Κωνσταντίνου) και ψήφισή του σε νόμο.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 36 του 1990).

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 17 του 1990).

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1990», οι σύντομες αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Κ. Τσιέττης, Χρ. Σολωμής, Κ. Παναγίδης) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 9 του 1990).

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμος του 1986», οι σύντομες αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Παρισινός, 'Α. Χρυσοστόμου, Κ. Τσιέττης, Γ. Ομήρου, Α. Παπαρές) και ψήφισή του σε νόμο.

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφισή του σε νόμο.

9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (Σχέδια Υπηρεσίας - Θέση Προγνώστη Καιρού) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τυπογραφείου -Θέση Συντηρητή Μηχανικού Φωτοσυνθετικών Μηχανών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

12. Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

13. Ερωτήσεις Βουλευτών (Η επιδιόρθωση επικίνδυνης στροφής στο δρόμο Χόλι προς Γουδί - Η επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου στο Γουδί - Αγροτικός δρόμος από Σκούλλι μέχρι Χρυσοχού -Επέκταση των ορίων υδατοπρομήθειας Γουδίου -Επέκταση των ορίων υδατοπρομήθειας της κοινότητας Σκούλλι - Η κατασκευή των δρόμων μέσα στο Γουδί - Η δημιουργία αγροτικών δρόμων στο Σκούλλι - Η άρδευση γεωργικών εκτάσεων των κοινοτήτων Χόλι, Σκούλλι και Γουδί από το υδατικό έργο Πόλεως Χρυσοχούς - Η αξιοποίηση των αποθηκών του Συνεργατισμού στην Πόλη Χρυσοχούς -Η επέκταση του υδατικού έργου Πόλεως Χρυσοχούς μέχρι τον Πωμό -Η ασφαλής καταμέτρηση του νερού για άρδευση στην κοινότητα Πωμού - Η κατασκευή σύγχρονου δρόμου από Πωμό προς Πύργο - Η κατασκευή σύγχρονου δρόμου από την Πόλη Χρυσοχούς μέχρι τη Λυσό - Η κατασκευή σύγχρονου δρόμου από Λυσό προς Σταυρό της Ψώκας -Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυσού προς Πελαθούσα - Η ανόρυξη γεωτρήσεων στην περιοχή Λυσού - Η λειτουργία της διάτρησης ύδρευσης στην Περιστερώνα της Πάφου -Το πρόβλημα των σκυβάλων στην ελεύθερη Αμμόχωστο - Η βελτίωση των αγροτικών δρόμων στην ελεύθερη Αμμόχωστο -Η έλλειψη οικοπεδοποιήσιμης γης στην Αλαμινό - Η βελτίωση του παραλιακού δρόμου της Αλαμινού - Η έλλειψη λεωφορείου από Δένεια προς Λευκωσία - Η παροχή οικονομικής βοήθειας σε πληγέντες από ανεμοστρόβιλο στην κοινότητα Χλώρακας -Η ανακύκλωση αντικειμένων που απορρίπτονται ως σκύβαλα - Η καταβολή αποζημιώσεων για εκρίζωση δέντρων στην κοινότητα 'Αλασσας -Η ποινική δίωξη του Ράδιο Καραβάς - Η άγηση λεωφορειακή γραμμή από Δένεια προς Λευκωσία - Η βελτίωση του δρόμου Αλαμινού προς Μαζωτό - Τα Τ/Κ σπίτια στην Αλαμινό - Η υπενοίκιαση Τ/Κ κλήρων στην Αλαμινό -Η χρήση της αγγλικής στους αριθμούς

των αυτοκινήτων - Η εξέταση της αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην ΕΟΚ και τα διαβήματά μας για επιτυχή έκβασή της - Το συρρικνωμένο επιτόκιο των καταθέσεων της ΑΗΚ - Οι μεταθέσεις στη ΜΜΑΔ - Η ηχορύπανση από τις αγωνιστικές μοτοσυκλέττες - Η αξιοποίηση εθνοφρουρών με τεχνικές γνώσεις - Οι άθλιες συνθήκες αναμονής στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Η ανεπάρκεια του χώρου στάθμευσης αεροσκαφών στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Η ανεπάρκεια τεχνικών μέσων για εξυπηρέτηση των αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας - Η έλλειψη προσωπικού στον αερολιμένα Λάρνακας - Οι εισαγωγές εμπορευμάτων από την Τουρκία και το ηθικό πρόβλημα που ανακύπτει - Η ανακατασκευή του υπεραστικού δρόμου που διέρχεται από την Ανάγυια - Αναερόβια αποσύνθεση και τα λύματα χοιροστασιών - Η προσφορά μη κυπριακών πορτοκαλοχυμών από της Κυπριακές Αερογραμμές - Η ρύπανση που προκαλεί το διυλιστήριο Λάρνακας - Η ζητούμενη αύξηση του επιδόματος εθνοφρουρών - Προβλήματα δασικών βιομηχανιών Κάμπου - Η ίδρυση Γυμνασίου στην Ανάγυια - Η κατασκευή νέας γέφυρας στον Πεδιαίο που να ενώνει την Π. Δευτερά με την Ανάγυια - Η σύνδεση του αποχετευτικού του οικισμού αυτοστέγασης Ανάγυιας με το αποχετευτικό της Ανθούπολης - Η παραχώρηση κρατικών οικοπέδων στην Ανάγυια - Πέμπτος δάσκαλος στο δημοτικό σχολείο Ανάγυιας - Η ανέγερση νέας εκκλησίας στην Ανάγυια - Η επικίνδυνη συμβολή της εξόδου του στρατοπέδου «Νίκος Ευαγόρου» με τον κύριο δρόμο από Πλάτρες προς Λεμεσό - Η καταστροφή των προσβάσεων των αγροτικών δρόμων στη Γεράσα εξαιτίας της κατασκευής του δρόμου από Λεμεσό προς Αγρό - Η έλλειψη αποχετευτικού συστήματος στο χωριό Αψιού και η οικονομική επιχορήγηση κατάλληλου βυτιοφόρου - Τα σχέδια Γάλλων ειδικών για την Αμαθούντα - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου από Ανάγυια προς Ψημολόφου - Η χωριτική αρχή Εργατών και η επιβολή επαγγελματικού φόρου στους εργαζόμενους στην εκεί βιομηχανική περιοχή - Η επιδότηση του οδικού φωτισμού στην Τσακκίστρα - Η βελτίωση του δρόμου από Εργάτες προς Ανάγυια - Η κατασκευή αγροτικών δρόμων στο Μοσφίλι - Η ρύπανση της ατμόσφαιρας από χυτήριο στη βιομηχανική περιοχή Εργατών - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου από Γερακιές προς Κύκκο - Η περιφράξη των κήπων της Τσακκίστρας, για να προστατευτούν από τα Αγρινά - Η ανέγερση υδατοφράκτη στις «Μαύρες Συκιές» Τσακκίστρας - Η απορροή των νερών της βροχής στον οικισμό αυτοστέγασης Εργατών - Μείωση της κοινοτικής συνεισφοράς Τσακκίστρας - Η βελτίωση των δρόμων της Τσακκίστρας - Τα διαβήματα των διπλωματικών μας υπηρεσιών για απελευθέρωση των Κυπρίων υπηκόων στο Κουβέιτ και το Ιράκ - Το πρόβλημα άρδευσης στην Τσακκίστρα).

14. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η δημιουργία κατάλληλων αθλητικών χώρων στην Ερήμη και την Επισκοπή - Οι δηλώσεις για ακίνητη ιδιοκτησία στις τουρκοκρατούμενες περιοχές - Η δημιουργία γηπέδου στο Καμπί του Φαρμακά - Επέκταση ηλεκτρικού και υδρευτικού δικτύου στο Καμπί Φαρμακά - Τα εκτελούμενα έργα στον κύριο δρόμο Βυζακιάς και η ταλαιπωρία των κατοίκων - Η ανανέωση της ΜΜΑΔ - Ο δρόμος Λευκωσίας προς Κοκκινοτριμιθιά, Κάτω Μονή και Πλατανιστάσα - Η ανασύσταση της ποδοσφαιρικής ομάδας Ποταμιάς - Ο δρόμος από Λεμεσό προς Τραχώνι - Οι επιδιορθώσεις τουρκοκυπριακών χωριών στον Κοτσιάτη - Η βελτίωση του δρόμου από Πέγεια προς Κάθηκα - Το απαγορευτικό διάταγμα που ρυθμίζει την τουριστική ανάπτυξη και η κοινότητα Σωτήρας Αμμοχώστου - Η δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στους συνοικισμούς Γερίου - Το σχέδιο δανειοδότησης εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών - Προβλήματα προσφύγων του συνοικισμού αυτοστέγασης

Μοσφιλωτής - Η επιδιόρθωση της εκκλησίας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Πλατανιστάσα - Προβλήματα των προσφύγων του συνοικισμού αυτοστέγασης Λειβαδιών - Προβλήματα του συνοικισμού Βρυσούλλων - Η αυτοστέγαση πρόσφυγα σε ιδιόκτητο σπίτι στον Αγρό και η χορηγούμενη οικονομική βοήθεια - Η χρήση των δημοτικών σχολείων Καλλιανών και Σινά Όρους που δε λειτουργούν, για πολιτιστικούς σκοπούς - Η αξιοποίηση των νερών του ποταμού Καρκώτη - Η μισθοδοσία και μονιμοποίηση υπαλλήλων που εργάζονταν σε σχολικές εφορείες - Το κυκλοφοριακό πρόβλημα στις αστικές περιοχές και η χρήση του ποδηλάτου - Η πληρωμή των κρεμμυδοπαραγωγών από τη ΣΕΔΙΓΕΠ - Η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Λυθροδόττα - Η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου από Ανθούπολη μέχρι Κοκκινοτριμιθιά - Η επίσκεψη γιατρού για τους ηλικιωμένους στους οικισμούς Άγιος Γεώργιος, Αγία Βαρβάρα και Άγιος Νικόλαος Παλουριώτισσας - Η σύνδεση του αποχετευτικού συστήματος του οικισμού Άγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας με το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα Λευκωσίας - Αιτήματα των προσφύγων του οικισμού Ταχτ-Ελ-Καλέ - Η υλοτομία στην περιοχή Λαγουδερών - Η κατάθεση στεφάνου από ομάδα μαθητών του δημοτικού σχολείου Πραστειού Αυδήμου - Προβλήματα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών - Η επίσημη αντίδραση της κυβέρνησης στην καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα - Η ίδρυση νηπιαγωγείου στη Δένεια - Οι αποζημιώσεις για ζημιές στα σιτηρά από τον ΟΓΑ και η εισήγηση των κατοίκων Ακακίου για αύξηση του ύψους των αποζημιώσεων - Ο επηρεασμός των οικιών και των πηγών ύδρευσης Κάτω Μονής από τις εκρήξεις στα γειτονικά λατομεία - Η κατασκευή υδατοφράκτη για την Κάτω Μονή σε παραπόταμο του Σερράχη - Η εγκατάσταση κλειστού αγωγού στο αρδευτικό έργο Κάτω Πύργου).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 18ης Οκτωβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Πραξικοπήματος (Ειδικά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ (ΕΙΔΙΚΑΙΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γιώργος Χαλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΕΔΕΚ, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Αυγούστου, 27 Σεπτεμβρίου και στις 8 και 15 Οκτωβρίου 1990. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, κ. Μ. Πουμπουρής, και οι Βουλευτές κ. Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Μακρίδης και Κ. Τσιέττης.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου περί Πραξικοπήματος (Νόμος Αριθμός 57 του 1975) που ψήφισε η Βουλή το 1975, ώστε ο Πρόεδρος, οι Υπουργοί, ο Υφυπουργός και τα Μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης να στερούνται των δικαιωμάτων του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις προεδρικές, βουλευτικές, δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πιο πάνω πρόταση νόμου, η κατάθεση της πρότασης νόμου κρίθηκε αναγκαία, για να υλοποιηθεί το ομόφωνο Ψήφισμα της Βουλής ημερομηνίας 30.10.1975 που ζητούσε κάθαρση και τιμωρία των ενόχων του πραξικοπήματος και καλούσε την κυβέρνηση να προσάψει κατηγορίες εναντίον όσων συμμετείχαν στο πραξικόπημα και υπάρχουν εύλογες υποψίες ότι διέπραξαν εγκλήματα ποινικού δικαίου. Σύμφωνα πάντοτε με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής της 30ης Οκτωβρίου 1975 θεωρείται επαρκής δικαιολογία για την υποστήριξη της πρότασης για να διαφυλαχθεί η τιμή της Βουλής και να πληρωθεί το αναγκαίο χρέος προς τις χιλιάδες νεκρούς και τα θύματα του πραξικοπήματος και προς την κατεχόμενη πατρίδα μας.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας σε γραπτή γνωμάτευσή του, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1990, υποστήριξε ότι είναι αντισυνταγματική η στέρηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στις προεδρικές και βουλευτικές εκλογές για τα μέλη της «πραξικοπηματικής κυβέρνησης», γιατί έτσι προστίθεται προϋπόθεση εκλογιμότητας στα άρθρα 40 και 64 του Συντάγματος. Ειδικότερα ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας στη σχετική του γνωμάτευση τονίζει μεταξύ άλλων και τα εξής: «Ο προαναφερθείς Νόμος στο μέτρο που στερεί του δικαιώματος του εκλέγεσθαι σε Προεδρικές και Βουλευτικές εκλογές τα μέλη της 'πραξικοπηματικής κυβέρνησης' που καθορίζεται με το άρθρο 2 του Νόμου 57/75 δεν μπορεί να θεσπισθεί έγκυρα από συνταγματικής απόψεως, γιατί πρόκειται περί προσθήκης προϋπόθεσης εκλογιμότητας στα Άρθρα 40 και 64 του Συντάγματος τα οποία δεν μπορούν να συμπληρωθούν με νόμο. Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίσει να στερήσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι σε Προεδρικές και Βουλευτικές εκλογές τα μέλη της «πραξικοπηματικής κυβέρνησης», μπορεί να τροποποιήσει για το σκοπό αυτό τα εν λόγω Άρθρα 40 και 64 και εάν, κατά την απόλυτη κρίση της, θεωρεί ότι η τροποποίησή τους είναι αναγκαία υπό το φως όλων των συναφών δεδομένων, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι έγκυρα θεσπίστηκε η τροποποίηση με πλειοψηφία των δύο τρίτων του αριθμού των Βουλευτών, (που είναι όλοι Έλληνοκύπριοι) κατά την άσκηση της αναθεωρητικής εξουσίας της Βουλής των Αντιπροσώπων βάσει του Δικαίου της Ανάγκης.»

Στην ίδια γνωμάτευση ο Γενικός Εισαγγελέας υποστηρίζει ότι η μελέτη για το θέμα της στέρησης του δικαιώματος του εκλέγειν από όλα τα μέλη της «πραξικοπηματικής κυβέρνησης» θα πρέπει να συνδυαστεί με το άρθρο 31 του Συντάγματος και τον εκλογικό νόμο και αφού τροποποιηθούν ανάλογα τα άρθρα 40 και 64 του Συντάγματος αναφορικά με το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ακόμα ενώπιον της Επιτροπής ότι απαιτείται προηγούμενη καταδίκη του εγκλήματος για να επακολουθήσει στέρηση του εκλογικού δικαιώματος. Πρόσθεσε επίσης ότι το 1975, όταν ψηφίστηκε ο βασικός νόμος, ο τότε Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δεν προχώρησε στη δίωξη των ενόχων για ανάμιξη στο πραξικόπημα ενόψει της πολιτικής της λήθης που εξήγγειλε ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ενημερωτικά ενώπιον της Επιτροπής ότι σύμφωνα με τη νομολογία των αμερικανικών και άλλων δικαστηρίων δεν μπορεί να θεσμοθετηθεί με νόμο η στέρηση του εκλογικού δικαιώματος, παρά μόνο με συνταγματική διάταξη.

Τα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού μελέτησαν την υπό αναφορά πρόταση νόμου και όλα γενικά τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν τους, διατύπωσαν τις ακόλουθες θέσεις:

Ο Βουλευτής κ. Ε. Ευσταθίου, τοποθετούμενος εκ μέρους της ΕΔΕΚ που κατέθεσε την υπό εξέταση πρόταση νόμου, διαφώνησε με τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα και επικαλέστηκε τα ακόλουθα νομικά σημεία για την υποστήριξη της θέσης του κόμματός του:

- (α) Τις σαφείς, όπως ισχυρίστηκε, αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων για τα ατομικά δικαιώματα.
- (β) Την ανάγκη σεβασμού της συνταγματικής τάξης. Όσοι καταλύουν τη συνταγματική τάξη, τόνισε, δεν μπορούν να ζητούν την προστασία του Συντάγματος, με ανάλογη εφαρμογή της αρχής του τι συμβαίνει στις περιπτώσεις περιφρόνησης του Δικαστηρίου.
- (γ) Τον άγραφο, εθιμικό κανόνα να μην επικαλούνται το Σύνταγμα όποιοι το καταλύουν.
- (δ) Το Σύνταγμα δεν καθορίζει πάντοτε τα κωλύματα του εκλογικού δικαιώματος.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών κ. Μανώλης Χριστοφίδης ανέφερε στην Επιτροπή ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, πιστή στην επίσημη διαβεβαίωσή της για πίστη και σεβασμό προς το Σύνταγμα, θα καταψηφίσει την πρόταση της ΕΔΕΚ, γιατί θεωρεί πως έκδηλα παραβιάζει το Σύνταγμα και όλες τις διακηρύξεις και διεθνείς συμβάσεις για ανθρώπινα δικαιώματα και πρόδηλα αντιστρατεύεται τη θεμελιακή πολιτική του ΔΗ.ΣΥ. για λήθη. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΣΥ. πιστεύει ακόμα ότι η πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ επιβάλλει ουσιαστικά ποινή χωρίς δίκη παραβιάζοντας έτσι κάθε έννοια δικαιοσύνης. Τη συναγερμική θέση την καθορίζουν και την οριοθετούν οι βασικές και θεμελιακές αρχές της νομιμότητας και της λήθης που περιέχονται στην ιδρυτική του διακήρυξη. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός με την ιδρυτική του διακήρυξη καταδίκασε το πραξικόπημα και υιοθέτησε την πολιτική της λήθης, γιατί πίστευε και πιστεύει ότι αυτή η πολιτική εξυπηρετεί την ενότητα του λαού που αποτελεί το αναγκαίο υπόβαθρο για επιτυχία του αγώνα του. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΣΥ. θεωρεί νομοθετικό πραξικόπημα την απόφαση

των άλλων κοινοβουλευτικών κομμάτων να ψηφίσουν αυτή την πρόταση νόμου σε νόμο και καλούν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να ζητήσει με αναφορά του τη γνωμάτευση του Ανώτατου Δικαστηρίου ως προς τη συνταγματικότητά του.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ., με εξαίρεση το Βουλευτή κ. Ανδρέα Παναγιώτου που διαφοροποίησε τη θέση του από εκείνη του κόμματος, τόνισαν πως η σαφής και σταθερή θέση του ΔΗ.ΚΟ. υπαγορεύει την υποστήριξη της πρότασης νόμου της ΕΔΕΚ και κατέθεσαν στην Επιτροπή την ακόλουθη γραπτή δήλωση της Κοινοβουλευτικής τους Ομάδας:

«Με αφορμή τη συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της πρότασης νόμου που κατέθεσε η ΕΔΕΚ, με την οποία προτείνεται η αφαίρεση των εκλογικών δικαιωμάτων των μελών της πραξικοπηματικής κυβέρνησης του Νίκου Σαμψών, το Δημοκρατικό Κόμμα επαναλαμβάνει την κατηγορηματική καταδίκη του πραξικοπήματος. Η σαφής και σταθερή αυτή θέση του Κόμματος υπαγορεύει υποστήριξη της εν λόγω πρότασης νόμου, πρόταση που το πολιτικό και ηθικό περιεχόμενό της συνάδουν πλήρως προς τις διακηρυγμένες θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος.»

Ο Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Παναγιώτου κατέθεσε ενώπιον της Επιτροπής την ακόλουθη γραπτή δήλωση:

«Όσον έντονα αισθάνομαι έναντι εκείνων που ανέτρεψαν τη συνταγματική τάξη και νομιμότητα, με όλες τις τραγικές συνέπειες και τα επακόλουθα, άλλο τόσο έντονα αισθάνομαι την υποχρέωση να σέβομαι ο ίδιος τη συνταγματική τάξη και νομιμότητα. Αυτή η ευθύνη επαυξάνεται ακόμη περισσότερο με την ιδιότητά μου ως μέλους του Κοινοβουλίου και δικηγόρου, δίδοντας όρκο πίστης στο Σύνταγμα και τους Νόμους.

Η πρόταση Νόμου είναι πασιφανώς αντισυνταγματική και αυτό δεν αμφισβητείται βασικά από κανένα. Παρόλα αυτά προβάλλεται ο ισχυρισμός, ότι επειδή το θέμα είναι και πολιτικό, ως εκ τούτου μπορεί η πρόταση Νόμου να ψηφιστεί λόγω της πολιτικής της πτυχής και σημασίας. Διαφωνώ πλήρως με αυτή τη θεώρηση.

Πιστεύω ότι δεν έχουμε το δικαίωμα να παραβιάζουμε το Σύνταγμα για πολιτικούς λόγους, ανεξάρτητα από το ποιους αφορά και με ποιους τούτο σχετίζεται.

Πιστεύω ακόμη, ότι δεν μπορούμε με Νόμο να επιβάλλουμε ποινές, τιμωρίες και κυρώσεις, ιδιαίτερα στέρησης πολιτικών δικαιωμάτων που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, έξω από τις δικαστικές διαδικασίες και ως αποτέλεσμα των δικαστικών αποφάσεων, γεγονός που παραλείψαμε μέχρι σήμερα να προωθήσουμε.

Αυτά για μένα αποτελούν θεμελιακά ζητήματα αρχής και συνείδησης για μια ευνομούμενη πολιτεία και ως εκ τούτου είμαι υποχρεωμένος να καταψηφίσω την πρόταση Νόμου. Πέρα όμως από τα ανωτέρω, επαναλαμβάνω ακόμα μια φορά τη γνωστή σε όλους διακηρυγμένη επί της ουσίας θέση μου. Η ηθική και πολιτική ευθύνη βαρύνει εκείνο από τα κόμματα, το οποίο επιλέγει και αναδεικνύει πραξικοπηματίες ως Βουλευτές και με αυτό τον τρόπο επιδοκιμάζει και επιβραβεύει τις πράξεις και τη συμπεριφορά τους και κατ' επέκταση το πραξικόπημα και τις συνέπειές του.»

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ κ. Μ. Πουμπουρής, ανέφερε ότι το κόμμα του θα τοποθετηθεί υπέρ της υπό εξέταση πρότασης νόμου, παρόλο που σέβεται τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, γιατί θεωρεί αναγκαία τη

νομοθετική ρύθμιση του θέματος. Ο κ. Πουμπουρής υποστήριξε ότι το συζητούμενο θέμα δεν είναι μόνο νομικό αλλά και πολιτικό και θέμα ηθικής τάξης και απόδοσης δικαιοσύνης στο λαό από τη Βουλή, η οποία έχει υποχρέωση να προστατεύει τη Δημοκρατία. Από της πλευράς του ΑΚΕΛ υποστηρίχθηκε ακόμα ότι η λήθη που εξήγγειλε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος το 1974 ήταν μια πράξη που ανταποκρινόταν στις συνθήκες της εποχής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αναγνώριζε το δικαίωμα στους πραξικοπηματίες να αναλαμβάνουν δημόσια αξιώματα.

Ο κ. Μ. Παπαπέτρου ανέφερε ότι και το ΑΔΗΣΟΚ θα ψηφίσει υπέρ της πρότασης νόμου, για να δοθεί το πολιτικό μήνυμα στο λαό ότι είναι ανεπίτρεπτο οι εγκληματίες και οι υπεύθυνοι των δεινών του τόπου να αναλαμβάνουν δημόσια αξιώματα. Ο κ. Παπαπέτρου πρόσθεσε ακόμα ότι αυτή η πρόταση νόμου δεν είναι ένα συνηθισμένο νομοθέτημα, αλλά στόχο έχει να δώσει ένα καθαρά πολιτικό μήνυμα στο λαό. Ανέφερε ακόμα ότι η πολιτική της λήθης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ήταν μια προσπάθεια να διασωθεί η ενότητα του λαού και να αποφευχθούν οι πράξεις αντεκδίκησης.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με ψήφους 6 υπέρ και 5 εναντίον εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό εξέταση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θα προχωρήσω στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος θα καταθέσω τη θέση η οποία εκφράζεται οπωσδήποτε και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Το Δημοκρατικό Κόμμα από την ίδρυσή του ως σήμερα, σε κάθε περίπτωση που το απαιτούσε, διακήρυξε με παρρησία τη θέση του για τα γεγονότα που προκλήθηκαν και στη συνέχεια συνέβαλαν, ώστε να δοθεί η αφορμή στους Τούρκους να εισβάλουν στην Κύπρο. Καταδικάσαμε και καταδικάζουμε για άλλη μια φορά τη Χούντα των Αθηνών και τους εδώ πράκτορές της, της οποίας τα προδοτικά σχέδια και οι πράξεις παρέδωσαν ανυπεράσπιστη την Κύπρο στους Τούρκους. Βυσοδομώντας την πτώση και τον αφανισμό του Μακαρίου συνεργούσε στην κατοχή και τον αφανισμό του Ελληνισμού της Κύπρου. Καταδικάσαμε και καταδικάζουμε τις πράξεις εκείνων οι οποίοι ενσυνείδητα έγιναν πράκτορες των καταστροφών της Κύπρου και επομένως συνυπεύθυνοι για την ατίμωση που έφερε στον κυπριακό ελληνισμό η εισβολή των βαρβάρων της Ανατολίας. Καταδικάσαμε και καταδικάζουμε την πραξικοπηματική κυβέρνηση, γιατί ανήλθε στην εξουσία με τα τάνκς της προδοσίας και τις οδηγίες της Χούντας. Η οκταήμερη παρουσία τους ήταν αρκετή, για να γνωρίσει με τον πιο τραγικό τρόπο ο λαός μας τους εγκληματικούς στόχους της Χούντας των Αθηνών και τα προδοτικά της σχέδια. Στηριγμένη η πραξικοπηματική κυβέρνηση στους άφρονες των Αθηνών κατέρρευσε μαζί τους, όταν κατέρρεε όμως και η Κύπρος.

Οι σαφείς και σταθερές αυτές θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος υπαγορεύουν υποστήριξη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, πρόταση που το πολιτικό

και ηθικό περιεχόμενο της συνάδουν πλήρως προς τις διακηρυγμένες θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν επρόκειτο να ψηφιστεί ο Νόμος 57 του 1975, που σήμερα τροποποιούμε, από ό,τι φαίνεται στα πρακτικά της Βουλής της περιόδου εκείνης, οι διάφοροι ομιλητές, αγορητές εκ μέρους των κομμάτων τους συναγωνίζονταν ο ένας τον άλλο στη δριμύτητα των χαρακτηρισμών εναντίον των μελών της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Το ίδιο έγινε και πριν από την έκδοση του ομόφωνου ψηφίσματος της Βουλής του Οκτωβρίου του 1975 που ζητούσε από την κυβέρνηση να αρχίσει την πρόσαψη κατηγοριών εναντίον των πραξικοπηματιών είτε ήταν μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης είτε όχι.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Πρόκειται περί Κεφαλαίου Α' και ο ομιλητής διαβάζει από γραπτό κείμενο.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έχω σημειώσεις, διότι θα αναφερθώ σε κείμενα και στο τι λέχθηκε τότε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θα αποφασίσει το Προεδρείο, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω να περιοριστούμε σε σημειώσεις και τα υπόλοιπα να ...

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Είναι από σημειώσεις που διαβάζω αυτή τη στιγμή. Δε διαβάζω κείμενα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, για τις δηλώσεις δεν υπάρχει θέμα, όταν είναι δήλωση εκ μέρους κόμματος. Αλλά ο κ. Ευσταθίου δεν κάνει δήλωση εκ μέρους κόμματος, όπως έκανε ο προηγούμενος ομιλητής ο οποίος εδικοιούτο.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ποινική δίωξη εναντίον των πραξικοπηματιών δεν έγινε τότε εκτός από μια και μόνη περίπτωση, την περίπτωση του Νίκου Σαμψών, που σήμερα εκτίει ποινή φυλάκισης και που έχει στερηθεί των πολιτικών του δικαιωμάτων ως αποτέλεσμα της καταδίκης εκείνης, γιατί το Σύνταγμα προβλέπει ότι καταδίκη για αδίκημα ατιμωτικό συνεπάγεται και τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων του καταδικασθέντος. Αν κατά συνέπεια τότε γινόταν ποινική δίωξη, όπως ήταν το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής, δε θα χρειαζόταν σήμερα να τροποποιηθεί ο Νόμος 57 του 1975 και δε θα υπήρχε σήμερα θέμα προς συζήτηση.

Στη συζήτηση τώρα που έγινε, όταν ψηφιζόταν ο τροποποιούμενος Νόμος 57 του 1975, ο ένας ομιλητής συναγωνιζόταν τον άλλο εκ μέρους των κομμάτων τους σε εκφράσεις, αφορισμούς, καταδίκες και ποιος θα πρωταγωνιστούσε στο να ζητήσει περισσότερες κυρώσεις εναντίον εκείνων οι οποίοι συμμετέσχαν στο πραξικόπημα. Θα αναφερθώ όμως σε μερικά μικρά αποσπάσματα από τις ομιλίες που έγιναν τότε, γιατί, αν διάβαζα ό,τι λέχθηκε, δε θα ακούσε η σημερινή μέρα, για να ανακοινωθούν οι θέσεις των κομμάτων της εποχής εκείνης. Έτσι ο μ. Εξεκτίας Παπαϊωάννου μιλώντας εκ μέρους του ΑΚΕΛ είχε αναφέρει τα εξής λίγα μεταξύ των πολλών που είπε. «Υπάρχουν όμως πολλά κενά που δεν καλύπτονται στο νομοσχέδιο και για τα οποία θα εκφράσουμε τις απόψεις μας. Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο δεν περιέχει πρόνοια για την τιμωρία των πρωτεργατών του εγκληματικού πραξικοπήματος. Υφίσταται όμως νομοθεσία, βάσει της οποίας θα πρέπει να κληθούν αυτά τα στοιχεία να δώσουν λόγο για το τερατώδες έγκλημα που διέπραξαν σε βάρος της Κύπρου και του λαού της: και η νομοθεσία αυτή θα πρέπει να εφαρμοσθή.

Είναι αλήθεια πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος μίλησε για αμνηστία και λήθη, όταν γύρισε τον Δεκέμβρη του 1974 στην Κύπρο με την ελπίδα ότι οι πραξικοπηματίες θα επεδείκνυαν μετάνοια. Αντί τούτου, όμως, αμετανόητα στοιχεία συνεχίζουν την υπονομευτική δράση τους. Και δημιουργείται το πελώριο θέμα, ότι αυτοί που ευθύνονται για το τερατώδες έγκλημα σε βάρος του κυπριακού λαού και της Κύπρου, όχι μόνον δεν μετενόησαν, αλλά και παρουσιάζονται ως κατήγοροι. Εκεί που έπρεπε να σκύβουν για πάντα τα κεφάλια τους από ντροπή και να ζητούν συγχώρηση από τον μαρτυρικό Κυπριακό λαό για την τραγωδία και την συμφορά που τον έρριξαν, έχουν το θράσος και την αναίδεια να κατηγορούν και να συκοφαντούν τους πατριώτες-θύματά τους και να απειλούν ακόμη με νέα εγκληματική δράση.

Η ενότητα του λαού δεν μπορεί να στηρίζεται», συνέχισε ο Εξεκτίας Παπαϊωάννου, «στα σαθρά θεμέλια μιας κατάστασης που μας ωδήγησε εδώ που βρισκόμαστε σήμερα. Πώς μπορεί να νοηθή ενότητα με τους αρχιπραξικοπηματίες, που και σήμερα ακόμη απειλούν με νέο πραξικόπημα και άλλη ανατρεπτική, δολοφονική δραστηριότητα; Τέτοιου είδους ενότητα οδηγεί στην ολοκληρωτική καταστροφή της Κύπρου - είναι σωστή αυτοκτονία.»

Εξάλλου ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ, Βάσος Λυσσαρίδης, είπε αυτά τα οποία θα διαβάσω, μεταξύ των πολλών που ανέφερε:

«Ελέχθη ότι το νομοθέτημα έχει κενά. Εγώ λέγω η πολιτική ζωή έχει κενά. Δεν είναι θέμα νομοθετήματος. Διότι υπάρχουν οι κείμενοι νόμοι. Υπάρχει η Ποινική Δικονομία δυνάμει της οποίας οι πραξικοπηματίαι μπορούν να προσαχθούν ενώπιον των Δικαστηρίων και πρέπει οι αρχιπραξικοπηματίαι, οι αμετανόητοι, οι πράκτορες -δεν ομιλώ διά τα απλά μικρά παιδιά που παρεσύρθησαν από καλόγηρα συνθήματα και τα οποία μετενόησαν- ομιλώ δι' εκείνους που έχουν ευθύνη διά την τραγωδία του αυτού του τόπου, ότι μπορούν και σήμερα και πρέπει να προσαχθούν ενώπιον της δικαιοσύνης και ότι υπάρχει αρκετή δικονομική κάλυψις δι' αυτό το μέτρον. Δεν υπάρχει, ίσως μία κάλυψις -το θέμα των πολιτικών δικαιωμάτων- δι' αυτό υπέβαλα πρότασιν Νόμου εις την Βουλήν».

Ο Βουλευτής κ. Χριστόφορος Χριστοφίδης ήταν ακόμη δριμύτερος. Είχε πει: «Είμαι βέβαιος ότι το Ελληνικόν έθνος θα είχεν καλύτεραν τύχην εάν όλοι οι ένοχοι του 1922 ετιμωρούντο και έπρεπε να τιμωρηθούν, εάν το περιβάλλον του

Δικτάτορος Μεταξά δεν αφήνετο να επεκτεινή τους πλοκάμους του με τας αηδείς νοοτροπίας ανθρώπων οι οποίοι ησφάλτωσαν την οδόν η οποία ωδήγησεν εις την 21ην Απριλίου, ημέραν αίσχους, και την σφαγήν της Κύπρου, κακούργημα ασυγχώρητον δι' ημάς και διά τους επερχομένους.

Γνωρίζομεν καλώς πως μεγάλοι ηγέται δεν ηδράνησαν εις την πάταξιν των αντιδημοκρατικών δυνάμεων και έσωσαν την πατρίδα των.

Δεν πρέπει η Κυβέρνησις να αφήση πιθανά τεχνικά κωλύματα να εμποδίσουν το έργον της προσαγωγής των εγκληματιών ενώπιον της δικαιοσύνης. Εάν όλοι κατανοήσουν ότι σήμερον διακυβεύεται αυτή αύτη η υπόστασις της Κύπρου, τότε ας προχωρήσουν εις το δυναμικόν έργον της αποκαταστάσεως εν τη ουσία της νομιμότητος εις τον τόπον αυτόν διά να δυνηθώμεν να προσβλέψωμεν εις καλύτερας ημέρας εις το μέλλον.

Η κάθαρσις θα τονώση τα δημοκρατικά και εθνικά αισθήματα του λαού. Θα δώση έννοιαν και σκοπόν δι' αγώνα. Θα καταδείξη ότι ημείς, όπως και ο αδελφός ελληνικός λαός, είμεθα αποφασισμένοι να επιζήσωμεν και να εκριζώσωμεν τον φασισμόν από την κοινωνίαν μας διά να καταστή έστω και αργά το ωραίον αυτό κομμάτι του ελληνισμού προπύργιον των ιδεωδών εκείνων τα οποία μας κάμνουν να αισθανώμεθα υπερήφανοι, διότι είμεθα 'Έλληνες».

Αλλά και ο εκπρόσωπος του Ενιαίου Κόμματος, μ. Αιμίλιος Μιχαηλίδης, ξεκαθαρίζοντας τη θέση του κόμματός του επί του θέματος αυτού είχε αναφέρει τα ακόλουθα: «Ξενοκίνητοι, συνωμοτικάί δυνάμεις, ξένοι προς τα αληθή συμφέροντα του Κυπριακού Ελληνισμού, εξεκίνησαν την αποφράδα ημέραν της 15ης Ιουλίου 1974 τα τάνκς, διά να πλήξουν ύπουλα και πισώπλατα την αγωνιζομένη Πατρίδα μας και να γράψουν με τα πλέον ζοφερά χρώματα την μεγαλύτεραν προδοσίαν εις την ιστορίαν της Πατρίδος μας. Κατέλυσαν την Δημοκρατίαν, ανέτρεψαν την συνταγματικήν τάξιν και τον νομίμως εκλελεγμένον Πρόεδρον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον, αιματοκύλισαν τον τόπον μας και ήνοιξαν διάπλατα τας θύρας εις τον Τούρκον εισβολέα, ο οποίος με την σειράν του συνεπλήρωσε την εικόνα του δράματος το οποίον ζη μέχρι σήμερον η Νήσος μας και ο υπερήφανος Λαός της.

Και πάντα ταύτα, διότι τα ξένα συμφέροντα επέβαλλον την ανατροπήν του Προέδρου Μακαρίου, την κατάλυσιν του Κυπριακού κράτους, τον διαμελισμόν της Πατρίδος μας.

Τα συμφέροντα αυτά εκλήθη να εξυπηρετήση το προδοτικόν πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου, το οποίον οι εμπνευσταί και εκτελεσταί του ωνόμασαν αναισχύντως 'Επανάστασιν των στρατευμένων τέκνων της Κύπρου', δηλούντες διά των εδώ ανδρεικέλων των ότι επενέβησαν διά να αποκαταστήσουν τον νόμον και την τάξιν και να σώσουν την Δημοκρατίαν. Είναι τω όντι θλιβερόν το γεγονός ότι εύρον 'Έλληνας Κυπρίους διά να τους συνδράμουν εις το καταχθόνιον έργον των και να στελεχώσουν την ούτω αποκληθείσαν 'Κυβέρνησιν Εθνικής Σωτηρίας' την οποίαν ευστόχως ο Μακαριώτατος εχαράκτήρισε τότε 'Κυβέρνησιν Εθνικής Προδοσίας'».

Με ανάλογο ύφος μίλησαν, κύριοι συνάδελφοι, και οι άλλοι ομιλητές την ημέρα εκείνη. Τίποτε όμως, όπως γνωρίζουμε όλοι μας, δεν έγινε προς την κατεύθυνση της προσάψεως κατηγοριών και επιβολή τιμωρίας εις τους συμμετόχους του πραξικοπήματος. Η Βουλή όμως των Αντιπροσώπων δε σταμάτησε έκτοτε από του να εξετάζει και να επανεξετάζει συνεχώς το θέμα. Κάθε χρόνο έκτοτε αφιερώνεται μια ειδική συνεδρία, για να φέρνει ο λαός στη μνήμη του το τι

έγινε τότε και για να εμφανίζονται οι διάφοροι αγορητές εκ μέρους των κομμάτων και να εκθέτουν τις θέσεις των κομμάτων τους.

Σήμερα όμως παρουσιάζεται στη σημερινή συνεδρία μας το εξής παράξενο: Η πολιτεία μέσω της Βουλής αποφάσισε να λάβει ένα μικρό συγκεκριμένο μέτρο σε ένδειξη έμπρακτης πια αποδοκιμασίας προς το μεγάλο εκείνο έγκλημα με το να στερήσει από επτά ή οκτώ ανθρώπους το εκλογικό δικαίωμα, κάτι το οποίο προβλέπεται από το Σύνταγμα της Δημοκρατίας. Το Σύνταγμα της Δημοκρατίας, όπως όλοι γνωρίζουμε, καθορίζει ότι σε περίπτωση που κάποιος διαπράξει ένα αδίκημα ατιμωτικής φύσεως στερείται του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Είναι γεγονός ότι τα μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης δεν παρουσιάστηκαν στο δικαστήριο που, αν παρουσιάζονταν στο δικαστήριο, θα καταδικάζονταν ασφαλώς. Διότι ήταν τόσο φανερό το τι έγινε εκείνη την ημέρα και θα στερούνταν του δικαιώματος της εκλογής. Η πολιτεία δεν το έπραξε ως όφειλε να το πράξει μέσω του Γενικού Εισαγγελέα. Η Βουλή επανειλημμένα ζήτησε από την Εκτελεστική Εξουσία να το πράξει, αλλά δεν το έπραξε πράγματι. Και έχει δίκαιο ο κ. Χριστοφίδης, όταν λέγει ότι ο Γενικός Εισαγγελέας δεν προσήγαγε κανένα σε δίκη.

Έρχεται όμως η Βουλή σήμερα να προτείνει ένα συγκεκριμένο μέτρο, την τροποποίηση του Νόμου 57 του 1975 και να προτείνει τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων για εκείνους οι οποίοι συμμετέσχαν στην κυβέρνηση τότε. Και παρουσιάζεται το φαινόμενο ότι πολλοί από εκείνους οι οποίοι για χρόνια τώρα με ρητορικά σχήματα και με έπαρση καταδίκασαν και πραξικόπημα και πραξικοπηματίες, να υποστηρίζουν με τον ίδιο σφοδρό και ακόμη σφοδρότερο τρόπο την απόρριψη του προτεινόμενου νόμου, γιατί τούτο παραβιάζει το Σύνταγμα. Οι ίδιοι αγορητές οι οποίοι δεν έχασαν καμιά απολύτως ευκαιρία να καταδικάζουν και να ξανακαταδικάζουν τους πραξικοπηματίες, οι ίδιοι μετατρέπονται από σφοδροί κατηγοροί τους σε σφοδρότερους υπερασπιστές τους. Αυτό θα πρέπει να ανησυχεί σήμερα και όχι ότι θα στερηθεί το δικαίωμά του ο πολύ μικρός αριθμός των προσώπων που συμμετέσχαν στην πραξικοπηματική κυβέρνηση. Η ανησυχία είναι εύλογη, γιατί διαφαίνεται πια κατά τον πιο σαφή τρόπο διάθεση δικαίωσης όλων εκείνων οι οποίοι διέπραξαν το μεγαλύτερο έγκλημα εναντίον της Κύπρου. Και δεν εννοώ ασφαλώς μόνον τα πρόσωπα που συμμετέσχαν στην πραξικοπηματική κυβέρνηση που αναφέρει ο Νόμος 57 του 1975. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου του 1974 ήταν το φοβερότερο έγκλημα εναντίον της Κύπρου και του λαού της. Εκείνοι που συμμετέσχαν στο πραξικόπημα, ενσυνείδητα διέπραξαν χωρίς αμφιβολία το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας και είναι συνυπεύθυνοι για την απώλεια της ζωής χιλιάδων ανθρώπων, για την απώλεια της περιουσίας και τη δυστυχία των 200,000 προσφύγων μας. Είναι συνυπεύθυνοι για το σφαγιασμό της Κύπρου.

Το πραξικόπημα δεν ήταν δυστυχώς ένα λαϊκό ξέσπασμα που μπορούσε να ενταχθεί σε ακροδεξιούς εξτρεμισμούς. Ήταν μια προσχεδιασμένη ενέργεια που την εμπνεύστηκαν οι επίβουλοι της κυπριακής ανεξαρτησίας έξω και μέσα στην Κύπρο και ως στόχο είχαν την κατάργηση του κυπριακού κράτους και την προσάρτηση των εδαφών της Κύπρου στην Τουρκία. Ο προσχεδιασμός αυτός διήρκεσε χρόνια και είχε ως αποκορύφωμα το πραξικόπημα. Ήδη γνωρίζουμε χωρίς αμφιβολία το ρόλο και του Κίσσιγκερ και των ηγετών του ΝΑΤΟ και το ρόλο της εγγυήτριας Αγγλίας και τη συνωμοσία όλων τούτων με την Τουρκία, για να σφαγιαστεί η Κύπρος και ο λαός της. Το έγκλημα οπωσδήποτε βαρύνει όλους

αυτούς που λέγω. Και την Αγγλία και την Τουρκία και τον Κίσεινγκερ και τον Ετζεβίτ και όλους εκείνους. Είχαν όμως όλοι αυτοί ένα ελαφρυντικό. Ότι ενήργησαν, για να δολοφονήσουν την Κύπρο προς υποστήριξη των δικών τους συμφερόντων μέσα στα πλαίσια της ανήθικης συναλλαγής για παγκόσμια επικράτηση. Το ελαφρυντικό τους ήταν ότι ενήργησαν, για να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα, γιατί σφαγιάζοντας την Κύπρο εξυπηρετούσαν αυτά τα συμφέροντα.

Η μεγαλύτερη κατά συνέπεια ευθύνη δε βαρύνει αυτούς που το εμπνεύστηκαν στο εξωτερικό, αλλά βαρύνει τους Κύπριους και τους Ελλαδίτες πραξικοπηματίες, γιατί αυτοί εξυπηρετήσαν απλώς τους ξένους προδίδοντας και καταστρέφοντας τη δική μας πατρίδα. Το πραξικόπημα μπορεί να το εμπνεύστηκαν οι ξένοι, να το σχεδίασαν οι ξένοι, να το χρηματοδότησαν οι ξένοι, αλλά το πραξικόπημα το ολοκλήρωσαν οι Ελλαδίτες και οι Κύπριοι συνεργάτες τους. Και πραξικόπημα δε θα γινόταν, αν δεν υπήρχαν, αν δεν το υποστήριζαν οι πραξικοπηματίες στην Κύπρο. Και δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, υπήρξαν υποστηρικτές του πραξικοπήματος στην Κύπρο. Αυτή είναι η μεγάλη αλήθεια και ας μην την αποφεύγουμε.

Λέχθηκε ότι παραπλανήθηκαν οι πραξικοπηματίες και ότι είναι και αυτοί θύματα του πραξικοπήματος, όπως είμαστε και εμείς οι άλλοι. Αυτό δεν είναι αλήθεια, γιατί προειδοποιήθηκαν επανειλημμένα στα χρόνια που προηγήθηκαν της ετοιμασίας του πραξικοπήματος και συγκεκριμένα είχαν προειδοποιηθεί για τις ολέθριες συνέπειες οι οποίες επέρχονταν και θα κατέστρεφαν, όπως κατέστρεψαν, την Κύπρο. Έτσι χωρίς αμφιβολία υπάρχει ευθύνη γι' αυτούς που δέχθηκαν να σχηματίσουν κυβέρνηση, αλλά και για τους άλλους που δε σχημάτισαν κυβέρνηση, αλλά άσκησαν δημόσια αξιώματα που σφετερίστηκαν από άλλους παραμερίζοντας τους νόμιμους φορείς τους. Ακόμη ευθύνη έχουν και όλοι εκείνοι που με χιλιάδες τηλεγραφήματα επιχαίροντες και πανηγυρίζοντες δέχθηκαν το πραξικόπημα και το πανηγύρισαν.

Μας ρωτούν: «Μα τώρα σκεφτήκατε να λάβετε μέτρα;» Εδώ έχουν δίκαιο αυτοί που υποβάλλουν το ερώτημα. Πράγματι γιατί τώρα; Και οφείλεται σ' αυτό το λαό μια απολογία από τη Βουλή αυτή. Μια μεγάλη απολογία, γιατί καθυστέρησε η λήψη έστω και ενός συγκεκριμένου μέτρου αποδοκιμασίας. Μας λένουν: «Μα μόνο οι Υπουργοί της πραξικοπηματικής κυβέρνησης ευθύνονται για το πραξικόπημα;» Η απάντηση είναι σαφώς όχι. Είναι πολλοί άλλοι που θα έπρεπε να τιμωρηθούν για το ανεπανόρθωτο κακό που έγινε. Και γι' αυτό η Βουλή οφείλει να απολογηθεί στο λαό για την παράλειψή της αυτή. Χωρίς η Βουλή να απαλλάσσεται της ευθύνης της για τη μεγάλη καθυστέρηση, εντούτοις θα μπορούσε να προβληθεί ως δικαιολογία το ότι τάσεις επανόδου στην πολιτική ζωή του τόπου εκδηλώθηκαν την τελευταία μόνο πενταετία και ότι προηγούμενα δεν υπήρχαν τέτοιες τάσεις. Τότε η έγνοια ήταν πώς να αποφύγουν οι πραξικοπηματίες την τιμωρία, πώς να αποφύγουν την ποινική καταδίκη και την ποινική δίωξη. Η διεκδίκηση δημόσιων αξιωμάτων εκδηλώθηκε, όταν έγινε πια σίγουρο, όταν σιγουρεύτηκαν ότι εξασφαλίστηκε η ατιμωρησία. Γι' αυτό και επιδιώχθηκε η κατάληψη των βουλευτικών ή άλλων πολιτικών αξιωμάτων.

Μας λένουν οι υποστηρικτές της άποψης ότι δεν πρέπει να αφαιρεθούν τα πολιτικά δικαιώματα των Υπουργών ότι, αν γίνει τούτο, θα παραβιαστεί το Σύνταγμα και ότι είναι αδιανόητο να στερούνται άνθρωποι των πολιτικών τους δικαιωμάτων. Τους απαντούμε ότι το Σύνταγμα προνοεί για στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων. Και αν ένα μικρό παιδί, είτε διότι είναι στερημένο είτε γιατί έχει την παιδική του βουλιμία, πάρει μια σοκολάτα από ένα σούπερμαρκετ και αυτό το

παιδί παρουσιαστεί στο δικαστήριο και του επιβληθεί η ποινή της επίπληξης, το παιδί αυτό έχει διαπράξει αδίκημα ατιμωτικό και αποκλείεται, χάνει το δικαίωμα της εκλογής. Το ίδιο θα γίνει και αν ένας στερημένος φτωχός άνθρωπος κλέψει ένα ψωμί από ένα φούρνο. Και εκείνος δεν πρόκειται ποτέ του να διεκδικήσει δημόσιο αξίωμα μέσω εκλογής, γιατί διέπραξε ατιμωτικό αδίκημα.

Γιατί για όλους αυτούς δε νοιάζόμαστε, δε νοιάζονται εκείνοι που υποστηρίζουν την απόρριψη αυτού του νομοθετήματος και νοιάζονται μήπως δεν ασκήσουν τα δικαιώματά τους ο περιορισμένος αριθμός των μελών της πραξικοπηματικής κυβέρνησης που δεν έχουν ακόμη πάει στο δικαστήριο; Ταυτόχρονα όμως, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να θυμούνται όλοι οι υποστηρικτές της αντίθετης άποψης ότι ατομικά και εκλογικά δικαιώματα θα είχαν και θα τα ασκούσαν οι 6,000 νεκροί που έχασαν τη ζωή τους μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν και ο ανθός της κυπριακής νεότητας και ότι πολλοί απ' αυτούς θα βρίσκονταν ίσως σε αυτή την αίθουσα, αν ζούσαν, και θα ζούσαν αν δε γινόταν το πραξικόπημα. Γιατί να επιδεικνύεται τέτοια ευαισθησία για τα δημοκρατικά δικαιώματα των 6, 7 προσώπων που αφορά ο νόμος και δεν επιδεικνύεται η ίδια ευαισθησία για τα δικαιώματα των 200,000 προσφύγων που έχασαν τα ατομικά δικαιώματα της ιδιοκτησίας τους, της ελεύθερης διακίνησής τους, την αξιοπρέπεια της ζωής τους, κυνηγήθηκαν, στερήθηκαν της ελευθερίας τους, όπως και ο άλλος λαός από τα διατάγματα του περίφημου εκείνου Υπουργικού Συμβουλίου που είδε το φως τον Ιούλιο του 1974; Γιατί η πρόταση νόμου δε στρέφεται και δεν έχει χαρακτήρα εκδικητικό, κύριοι συνάδελφοι, εναντίον συγκεκριμένων προσώπων. Είναι ενέργεια συμβολική. Είναι ενέργεια συγκεκριμένης αποδοκιμασίας εκτός από τους φαναρισμούς και τις ρητορικές κορώνες που με τόση ακράτεια ακούγονται στις επετειακές συνεδριάσεις της Βουλής για καταδίκη πραξικοπήματος και πραξικοπηματιών.

Λέχθηκε -και πολύ σωστά- ότι σκοπός του νόμου είναι να δώσει το πολιτικό μήνυμα ότι η Δημοκρατία τιμάται και είναι σεβαστή στον τόπο τούτο και ότι κανένας δεν μπορεί ανενόχλητα να καταργεί τη δημοκρατία και να ζητεί την προστασία της, για να αποκομίσει προσωπικά ωφελήματα. Η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα ανήκουν στο λαό και κανένας δεν μπορεί να του τα στερήσει ατιμωρήτα. Όπως δε εξελίχθηκαν τα πράγματα, αυτή ακριβώς η ατιμωρησία αποπροσανατόλισε ένα σημαντικό τμήμα του λαού και το οδήγησε να τιμά ιδιαίτερα αυτούς που κατάργησαν τη συνταγματική τάξη εκδηλώνοντας την προτίμησή τους με πολλαπλάσιες ψήφους έναντι των ανθυποψηφίων τους στο χώρο της δεξιάς.

Τελειώνοντας θα ήθελα να αναφέρω ότι το προτεινόμενο νομοθέτημα δε στρέφεται εναντίον όλων εκείνων των μαζών του λαού που παραπλανήθηκαν από καλόηχα και καλόπιστα συνθήματα και καλόπιστη διάθεση και υποστήριξαν το πραξικόπημα και τους σκοπούς του. Αυτούς τους συγχωρούμε, γιατί η δημοκρατία ξέρει να συγχωρεί, όταν αυτό είναι δίκαιο. Οι παραπλανημένοι και ιδίως οι νέοι ας μην έχουν αίσθημα συνενοχής που τεχνητά τους έχει καλλιεργηθεί από τους πρωταίτιους της κυπριακής τραγωδίας. Γιατί λόγω της απειρίας τους δε γνώριζαν τις φοβερές συνέπειες που επακολούθησαν. Αίσθημα ενοχής ας έχουν όλοι εκείνοι οι οποίοι είτε δε θέλησαν να ακούσουν είτε ενσυνείδητα υπηρέτησαν τα ξένα συμφέροντα στον τόπο μας. Αλλά και για να καθησυχάσουμε όλους εκείνους οι οποίοι έχουν τόση ευαισθησία για το Σύνταγμα και τη δήμεν παραβίασή του υπάρχει ανοικτός ο δρόμος για εκείνους που θεωρούν τους εαυτούς τους ως

θιγμένους να εμφανιστούν στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο και να ζητήσουν αποκατάσταση των δικαιωμάτων τους. Η Βουλή δεν είναι δικαστήριο. Η Βουλή είναι η αντιπροσωπεία του λαού και το νομοθετικό σώμα του κράτους. Θα ήταν αντισυνταγματικό να ασχολούμαστε εδώ με επίλυση συνταγματικών προβλημάτων, όπως γίνεται απόπειρα να γίνει σήμερα, και να μην αφήσουμε το αρμόδιο συνταγματικό όργανο του κράτους που είναι το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο να επιληφθεί της υπόθεσης, αν τούτο γίνει από εκείνους οι οποίοι θίγονται, ούτως ώστε να ξεκαθαρίσει το θέμα αυτό. Αλλά, επαναλαμβάνω, το προτεινόμενο νομοθέτημα είναι συμβολικό και αποτελεί τη μόνη συγκεκριμένη εκδήλωση απαρésκειας της Βουλής των Αντιπροσώπων και κατ' επέκταση της πολιτείας για το σοβαρότερο και φοβερότερο έγκλημα που έγινε στην ιστορία της Κύπρου και του ελληνικού έθνους στο χώρο που ζούμε. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ευσταθίου ο Πρόεδρος της Βουλής αποχώρησε από την αίθουσα και τη θέση του κατέλαβε ο κ. Γ. Λαδάς).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πουμπουρής και μετά ο κ. Δίγκλης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσει την πρόταση νόμου που κατέθεσε η ΕΔΕΚ. Οι λόγοι της θετικής μας ψήφου εκτίθενται περιληπτικά στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που μόλις διαβάστηκε. Στη βάση αυτής της θέσης θα προβώ στην ακόλουθη δήλωση:

Για το ΑΚΕΛ είναι θέμα ηθικής τάξης και σεβασμού προς το λαό, είναι θέμα συνέπειας προς τις δημοκρατικές αρχές να χρησιμοποιηθεί κάθε νόμιμο μέσο, για να αποτραπεί η δικαίωση και επιβράβευση του πραξικοπήματος, για να ανακοπεί η πορεία ανάδειξης σε δημόσια και άλλα αξιώματα εκείνων που υπηρέτησαν την πραξικοπηματική κυβέρνηση, γενικότερα εκείνων που πρωτοστάτησαν στο φοβερό έγκλημα που έγινε σε βάρος του λαού μας το 1974. Για το ΑΚΕΛ είναι θέμα συνέπειας προς τους νόμους, τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις της Βουλής το να αποδοθεί δικαιοσύνη και ηθική δικαίωση προς τα θύματα της εθνικής τραγωδίας και γενικότερα προς τον Κυπριακό λαό. Σε σχέση με αυτό υπενθυμίζω το ομόφωνο καταδικαστικό ψήφισμα της Βουλής τον Ιούλιο του 1975 με το οποίο χαρακτηρίζεται το πραξικόπημα ως έγκλημα που οδήγησε στην τούρκικη εισβολή. Υπενθυμίζω ιδιαίτερα το ομόφωνο καταδικαστικό ψήφισμα της Βουλής στις 30/10/1975 το οποίο διαπιστώνει πως: «Αρκετοί των μετασχόντων στο πραξικόπημα όχι μόνο δεν μετενόησαν, αλλά έχουν το θράσος να προβάλλουν ως παράγοντες στην πολιτική ζωή του τόπου και να επικρίνουν τας καταβαλλομένας προσπάθειες προς επούλωση των δεινών τα οποία η δική των αφροσύνη ή προδοσία προκάλεσε».

Από την παράθεση του πιο πάνω αποσπάσματος του Ψηφίσματος του 1975 προκύπτει ότι από το 1975 η Βουλή αντιτίθετο στην προαγωγή των πρωτεργατών του πραξικοπήματος στην πολιτική ζωή του τόπου. Πολύ περισσότερο αντιτίθετο στην ανάδειξη Υπουργών του πραξικοπήματος στα δημόσια αξιώματα. Θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου, γιατί διαβλέπουμε στην όλη στάση του κόμματος που στεγάζει τη μεγάλη αναλογία των πραξικοπηματιών αντιφατικά,

ανησυχητικά στοιχεία και φαινόμενα. Βλέπουμε από τη μια το Δημοκρατικό Συναγερμό να καταδικάζει και να στιγματίζει το πραξικόπημα και από την άλλη να προωθεί, να προάγει και να επιβραβεύει ακόμα τους Υπουργούς του πραξικοπήματος.

Γενικότερα η θετική μας ψήφος προς την πρόταση νόμου θέλει να δώσει ένα μήνυμα προς τον Κυπριακό λαό ότι δε θα δεχθούμε δικαίωση και επιβράβευση του πραξικοπήματος και των πρωτεργατών του, ότι δε θα δεχθούμε παραχάραξη της ιστορικής αλήθειας. Από αυτό το βήμα δηλώνουμε πως η θετική ψήφος μας δεν έχει την έννοια της εκδίκησης ούτε της αναμόχλευσης των παθών, όπως διατείνονται κάποιοι. Η αναμόχλευση παθών δε γίνεται με την κατάθεση της πρότασης νόμου ούτε με την επιψήφισή μας. Η αναμόχλευση παθών και διαφορών γίνεται από εκείνους που, ενώ γνωρίζουν το μέγεθος της εθνικής τραγωδίας που προκάλεσαν η Ελλαδική Χούντα και η ΕΟΚΑ Β', προωθούν μεθοδικά τους πρωτεργάτες αυτού του εγκλήματος σε δημόσια και κομματικά αξιώματα. Αυτό και μόνο συνιστά πρόκληση προς τα αισθήματα του λαού, γι' αυτό η ψήφος μας έχει την έννοια της αντίδρασης προς αυτή την πρόκληση. Η ψήφος μας έχει την έννοια της αντίστασης στις προσπάθειες για σταδιακή εξιλέωση, δικαίωση και επιβράβευση των πρωτεργατών του πραξικοπήματος.

Δηλώνουμε ακόμα πως δεν έχουμε εμείς ανάγκη να κάνουμε πραξικοπηματολογία για τον απλούστατο λόγο ότι κάποιοι άλλοι κάνουν πρόβες δικαίωσης των πραξικοπηματιών, κάνουν ασκήσεις και πρόβες υποβάθμισης και μηδενισμού του ολέθριου ρόλου που έπαιξαν οι πραξικοπηματίες.

Σε ότι αφορά το επιχείρημα ότι το νομοθέτημα τούτο είναι αντισυνταγματικό, θέλω πρώτα απ' όλα να διευκρινίσω ότι η γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας είναι σεβαστή, δεν είναι όμως δεσμευτική και αυτό έχει λεχθεί πολλές φορές από αυτό το βήμα για άλλα νομοθετήματα και μάλιστα έχει λεχθεί από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού. Το θέμα όμως δεν μπορούμε να το προσεγγίζουμε μόνο από τη συνταγματική ή τη νομοθετική του πτυχή. Έργο αυτής της Βουλής είναι να εξετάσει ταυτόχρονα το όλο πρόβλημα από πολιτικής και ηθικής άποψης. Μέχρις στιγμής όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν ότι το πραξικόπημα ήταν ένα φοβερό έγκλημα που έγινε σε βάρος αυτού του λαού. Κατά συνέπεια εκείνοι που πρωτοστάτησαν σ' αυτό το έγκλημα, και πολύ περισσότερο εκείνοι που μπήκαν στην κυβέρνηση του οκταήμερου, φέρουν σοβαρή ευθύνη γι' αυτό το έγκλημα. Όλοι συμφωνούν πως το πραξικόπημα οδήγησε στην τούρκικη εισβολή και κατοχή με όλα τα δεινά που ακολούθησαν. Κατά συνέπεια αυτοί που πρωτοστάτησαν στο έγκλημα, και πολύ περισσότερο εκείνοι που μπήκαν στην κυβέρνηση του οκταήμερου, φέρουν το στίγμα της διευκόλυνσης της τούρκικης εισβολής. Όλοι συμφωνούν πως οι πραξικοπηματίες το 1974 ανέτρεψαν τη συνταγματική τάξη και κατέλυσαν τους νόμους και τις δημοκρατικές αρχές του κράτους. Όταν λοιπόν οι πρωτεργάτες της τραγωδίας του λαού μας προωθούνται σε δημόσια και άλλα αξιώματα δημιουργείται αμέσως ένα πελώριο θέμα ηθικής τάξης, δημιουργείται θέμα πολιτικό και εθνικό, αν θέλετε. Δεδομένου λοιπόν πως για όλα τα βασικά θέματα που παρουσιάστηκαν μετά το 1974 και τα οποία σχετίζονται με το Σύνταγμα αντιμετωπίστηκαν με βάση τις ιδιόμορφες συνθήκες που υπάρχουν στον τόπο, η θέση του ΑΚΕΛ είναι όπως και αυτό το πελώριο θέμα ηθικής τάξης αντιμετωπιστεί πάνω στην ίδια βάση και κατά συνέπεια ο νόμος που ψηφίζουμε πρέπει να θεωρηθεί ότι απορρέει από αυτή την ιδιόμορφη κατάσταση και να θεωρηθεί έγκυρος.

Είναι όμως και η ενότητα του λαού που επιστρατεύεται σαν μέσο για την εξίλεση και δικαίωση των πραξικοπηματιών. Δε χρειάζεται να επαναλάβουμε ότι το ΑΚΕΛ ήταν και παραμένει υπέρ της ενότητας του λαού μας. Δε χρειάζεται να επαναλάβουμε πως υποστηρίζοντας την πρόταση νόμου που συζητούμε τώρα, δε στοχεύουμε στη διάσπαση ούτε θέλουμε να εκδικηθούμε κανένα. Ειλικρινά δεν τρέφουμε αισθήματα εκδίκησης. Έχουμε όμως μέσα μας, αγαπητοί συνάδελφοι, το αίσθημα της αξιοπρέπειας. Έχουμε, αν θέλετε, το αίσθημα της πικρίας για το ότι δεν εισακούστηκαν, δε λήφθηκαν υπόψη οι εκκλήσεις όπως αποφύγουν αυτό το φοβερό έγκλημα και ακόμα έχουμε το αίσθημα της πικρίας ότι έκαψαν τον κλάδο ελαιάς και παραμένουν μέχρι σήμερα πεισματικά αμετανόητοι. Γι' αυτό δε μπορούμε να συναινέσουμε σε ενότητα με τους αμετανόητους, με αυτούς που προσπαθούν να δικαιώσουν και να επιβραβεύσουν το πραξικόπημα. Τους αίτιους δηλαδή και τους προταίτιους της τραγωδίας. Δεν μπορούμε να συναινέσουμε σε ενότητα που θα παραχαράσσει την ιστορική αλήθεια. Γι' αυτούς τους λόγους ψηφίζουμε την πρόταση.

Πρόσθετα, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να κάνω τα ακόλουθα σχόλια: Μερικούς συναδέλφους τους βολεύει πάρα πολύ -τους έρχεται γάντι όπως λέμε- να λένε και να επαναλαμβάνουν πως την αποκλειστική ευθύνη για το πραξικόπημα τη φέρει η Ελλαδική Χούντα. Και ακόμα τους βολεύει πολύ περισσότερο να λένε και να επαναλαμβάνουν πως για την τραγωδία της Κύπρου ευθυνόμαστε όλοι. Είναι βλέπετε μια απέλπιδα προσπάθεια να υποβαθμιστεί και να μηδενιστεί η ευθύνη της ΕΟΚΑ Β' και της ακροδεξιάς για το έγκλημα. Ζούμε όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, στην εποχή της διαφάνειας και της αλήθειας και δεν πρέπει να επιτρέπουμε την παραβίαση αυτής της ιστορικής αλήθειας, όχι. Πρέπει να λέμε την αλήθεια. Λέμε λοιπόν πως κανένας δεν παραγνώριζει το ρόλο που διαδραμάτισε η επαίσχυντη Ελλαδική Χούντα στην Κύπρο, αλλά δε θα μπορούσε η Ελλαδική Χούντα να διαπράξει αυτό το φοβερό έγκλημα αν δεν είχε τη στήριξη και υποστήριξη της ΕΟΚΑ Β' που εξέφραζε την άκρα δεξιά της Κύπρου. Αυτή είναι η ουσία του προβλήματος, κύριοι συνάδελφοι.

Από την άλλη με βάση ποια λογική λένε και επαναλαμβάνουν οι συνάδελφοι ότι ευθυνόμαστε όλοι; Με βάση ποια λογική πρέπει να ευθύνονται εκείνοι που απηύθυναν εκκλήσεις για να μη γίνει αυτό το έγκλημα; Με βάση ποια λογική μπορεί να ευθύνεται ο Μακάριος, το ΑΚΕΛ, η ΕΔΕΚ και άλλες δημοκρατικές δυνάμεις του τόπου που καλούσαν επανειλημμένα τους επίδοξους πραξικοπηματίες να σταματήσουν το ολέθριο και υπονομευτικό τους έργο; Με βάση ποια λογική πρέπει να ευθύνονται τα θύματα αυτών που όρθωσαν το ανάστημά τους ενάντια στους χουντικούς, ενάντια στους πραξικοπηματίες, υπερασπίζοντας τη δημοκρατία και την ακεραιότητα της πατρίδας μας;

Κατά συνέπεια πρέπει να αποκατασταθεί η αλήθεια και να μην επιτρέψουμε να παραποιείται η αλήθεια, για να εξυπηρετηθούν πολιτικές σκοπιμότητες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ θα καταθέσω την ακόλουθη δήλωση: Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ συναισθάνεται πλήρως και τη θετική και την αρνητική σημασία του υπό συζήτηση νομο-

θετήματος. Με αυτή τη συναίσθηση τοποθετούμαστε υπέρ της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Πριν αιτιολογήσω τη θέση μας επιθυμώ να υπογραμμίσω τα εξής: Το ΑΔΗΣΟΚ είναι πεπεισμένο για την αποφασιστική σημασία της ενότητας ολόκληρου του λαού στον αγώνα για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Σ' αυτό τον αγώνα έχουν θέση όλοι οι Κύπριοι πατριώτες. Θεωρούμε πατριωτικό ολόκληρο το λαό μας με ελάχιστες εξαιρέσεις. Δε θεωρούμε ότι μειοδοτεί από άποψη πατριωτισμού κανένα τμήμα του λαού μας. Παρά τις διαφορές απόψεων αναφορικά με τους χειρισμούς του αγώνα μας μεταξύ των διάφορων κομμάτων δε θεωρούμε πως οποιοδήποτε κόμμα έχει μη πατριωτικούς, αντικυπριακούς, αν θέλετε, σκοπούς και επιδιώξεις. Με αυτή την εκτίμηση πιστεύουμε πως επιβάλλεται η ενότητα και συνεργασία μεταξύ όλων των Κυπριακών κομμάτων. Στις δύσκολες συνθήκες που παίρνούμε δε μπορεί να υπάρχει χώρος για τη μισαλλοδοξία. Αυτό διδάσκει και η παγκόσμια πρακτική. Υπενθυμίζω ότι στην Ελλάδα 25 χρόνια μετά το τέλος του εμφύλιου πολέμου νομιμοποιήθηκε το κομμουνιστικό κόμμα Ελλάδας. Υπό το φως αυτής της προσέγγισης θεωρούμε ότι πρέπει να αποφεύγονται από όλους ενέργειες που υπονομεύουν την ενότητα στον αγώνα ενάντια στην ξένη κατοχή, στον αγώνα για την επιστροφή των προσφύγων, στον αγώνα για τη δίκαιη λύση. Αυτή η θέση δεν αποτελεί μομφή εναντίον οποιουδήποτε. Αποτελεί τη δική μας θέση αναφορικά με τη συμπεριφορά όλων των κομμάτων, περιλαμβανομένου του ΑΔΗΣΟΚ.

Σχετικά με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου προβάλλονται συνταγματικά κωλύματα. Η Βουλή δεν είναι η αρμόδια να αποφανθεί για τη συνταγματικότητα οποιουδήποτε νομοθετήματος. Αρμόδιο όργανο είναι το Ανώτατο Δικαστήριο. Συναφώς υπενθυμίζω πως στο παρελθόν υπήρξαν περιπτώσεις που η Εισαγγελία γνωμάτευσε υπέρ της ύπαρξης συνταγματικών κωλυμάτων, ενώ το Ανώτατο Δικαστήριο δε δικαίωσε τέτοιες γνωματεύσεις. Αφήνεται λοιπόν στο Ανώτατο Δικαστήριο να αποφανθεί όσον αφορά τα συνταγματικά κωλύματα της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Το ΑΔΗΣΟΚ τάσσεται υπέρ της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και διαμορφώσαμε τη θέση μας όχι με νομικά, αλλά με πολιτικά κριτήρια. Μέσω αυτής της πρότασης νόμου και της θετικής μας τοποθέτησης ουσιαστικά καλούμαστε να τοποθετηθούμε έναντι στο πραξικόπημα και στα πρόσωπα εκείνα που διαδραμάτισαν σημαίνοντα ρόλο σ' αυτό. Τοποθετούμενοι υπέρ της υπό συζήτηση πρότασης νόμου επιθυμούμε για άλλη μια φορά να εκφράσουμε την έντονη καταδίκη μας για την προδοσία σε βάρος του λαού μας που έδωσε το πρόσχημα για την εισβολή και κατοχή. Τοποθετούμενοι υπέρ της υπό συζήτηση πρότασης νόμου επιθυμούμε να καταδικάσουμε εκείνους που συνέβαλαν ενεργά στη σημερινή τραγωδία του λαού μας. Αυτό το μήνυμα δίνουμε με την τοποθέτησή μας στο υπό συζήτηση νομοθέτημα. Αυτή είναι η έννοια της θέσης μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χριστοφίδης και μετά ο κ. Στυλιανού.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στις 16 Ιουλίου του 1970, με Προεδρεύοντα τον Γιάγκο Ποταμίτη, οι Βουλευτές έδωσαν την ακόλουθη διαβεβαίωση προς το Σώμα, προτού αναλάβουν τα καθήκοντά τους: «Διαβεβαιώ επισήμως

πίστιν και σεβασμόν εις τους Νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ευσυνειδητον εκπλήρωσιν των καθηκόντων μου».

Εμείς, προτού αναλάβουμε τα καθήκοντά μας, είχαμε δώσει την ακόλουθη διαβεβαίωση στο Σώμα: «Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ Νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου». Ουδέν σχόλιον,, τοις φρονίμοις ολίγα.

Έχουμε σήμερα ενώπιόν μας την πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ. Τι επιδιώκει αυτή η πρόταση της ΕΔΕΚ; Επιδιώκει να στερήσει τα πολιτικά δικαιώματα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι από τα μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Αυτή η επιδίωξη εκδηλώνεται δεκαέξι ολόκληρα χρόνια μετά από το πραξικόπημα και αφού οι επηρεαζόμενοι μπορούσαν όλα αυτά τα χρόνια να ασκήσουν και άσκησαν αυτά τα πολιτικά τους δικαιώματα. Ο ένας μάλιστα από αυτούς, ο συνάδελφος Ανδρέας Παρισινός, τιμήθηκε με την ψήφο του λαού και είναι μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Τι είναι η στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων; Όλα τα δίκαια και όλοι οι λαοί γνωρίζουν ότι η στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων αποτελεί ποινή και δεν είναι τυχαία ποινή. Είναι από τις σοβαρότερες. Το Σύνταγμα τη θέλει παρεπόμνη ποινή. Το Σύνταγμα απαιτεί ότι, για να επιβληθεί η ποινή στέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων, πρέπει να προηγηθεί καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου για αδίκημα ατιμωτικής φύσεως ή ηθικής αισχρότητας ή για αδίκημα εκλογικό. Υπάρχει προ-απαιτούμενο να υπάρξει δίκη και είναι συνταγματικά αυτά τα εχέγγυα.

Με την πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ, τι έχουμε; Θέλουμε να επιβάλουμε ποινή, την ποινή στέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων, χωρίς δίκη. Αλλά ούτε η Βουλή είναι δικαστήριο, ούτε οι νόμοι είναι δικαστικές αποφάσεις. Η ποινή χωρίς δίκη παραβιάζει κάθε έννοια δικαιοσύνης. Παραβιάζει τα άρθρα του Συντάγματος που επιβάλλουν ότι ο καθένας πρέπει να έχει μια δίκαιη, ανεπηρέαστη δίκη και παραβιάζει όλες τις συμβάσεις για ανθρώπινα δικαιώματα, τις οποίες η Κύπρος έχει κυρώσει με νόμους και αποτελούν εσωτερικό δίκαιο της Δημοκρατίας της Κύπρου. Παραβιάζουν και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που κυρώσαμε με το Νόμο 39/62, παραβιάζει και τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα που κυρώσαμε με το Νόμο 14/69. Ερωτάται. Είναι σωστό τα μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης να έχουν εκλογικά δικαιώματα; Είναι σωστό να μη στερηθούν των εκλογικών τους δικαιωμάτων τα μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης;

Κύριοι συνάδελφοι, το ερώτημα αυτό δεν μπορεί να εγερθεί το 1990. Το ερώτημα αυτό εγέρθηκε το 1974 και απαντήθηκε. Και απαντήθηκε με τρόπο αυθεντικότατο από τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Και δεν απαντήθηκε στα κρυφά. Απαντήθηκε στην πλατεία της Αρχιεπισκοπής, μπροστά σε δεκάδες, αν όχι εκατοντάδες, χιλιάδες λαού με τον πανηγυρικότερο τρόπο. Και δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία για το περιεχόμενο της απάντησης.

Στις 7 του Δεκέμβρη του 1974, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος κατά την άφιξη και υποδοχή του στην Κύπρο διακήρυξε στην ιστορική πλατεία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

«Βαθύτατα λυπούμαι, διότι από τινων ετών πάθη και μίση διαιρούν τους Έλληνες Κύπριους. Και οι αντιθέσεις έλαβον έκταση μέχρι πολιτικών δολοφονιών

και ενόπλων συγκρούσεων. Και ενώ η Κύπρος εκαταστρέφεται, Έλληνες Κύπριοι έστρεφον τα όπλα εναντίον αδελφών των. Δεν θα αναφερθώ στα αίτια του διχασμού, διότι δεν επιθυμώ να αναξέσω πληγές του παρελθόντος, των οποίων θέλω την επούλωση και για τούτο δεν έχω πρόθεση διώξεως εχθρών και αντιπάλων ή προσαγωγής ενώπιον δικαστηρίου» -και το υπογραμμίζω αυτό, κύριοι συνάδελφοι-«βαρυνομένων με πολιτικά αδικήματα ή μετασχόντων στο κατ' εμού πραξικόπημα. Δίδω εις όλους άφεςιν αμαρτιών και αμνηστίαν επί τη ελπίδι ότι θα επέλθει η ποθητή ομόνοια και ενότης του λαού μας. Ενώπιον του θυσιαστηρίου της Κύπρου τα πάθη και η διχόνοια ουδεμίαν έχουν θέσιν. Εθνικήν επιταγήν αποτελεί η ψυχική ενότης του Κυπριακού λαού και προς την κατεύθυνσιν αυτήν έχουμε καθήκον όλοι να συμβάλουμεν. Εκκλησία, πολιτεία, κόμματα, οργανώσεις, τύπος, άτομα.»

Αυτό είναι το κείμενο που θεμελίωσε την πολιτική του κλάδου ελαίας. «Δεν έχω πρόθεση διώξεως» λέει ο Μακαριότατος. «Δεν έχω πρόθεση προσαγωγής ενώπιον δικαστηρίου, βαρυνομένων με πολιτικά αδικήματα.» Ο Πρόεδρος Αρχιεπίσκοπος Μακάριος γνώριζε πολύ καλά, ίσως καλύτερα από όλους, και την έννοια των λέξεων και την έννοια των λεγομένων. Και όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διακηρύσσει ότι δεν επιθυμεί να διώξει σημαίνει ότι δε θα υπάρξει δίκη, σημαίνει δε θα υπάρξει καταδίκη, σημαίνει ότι δε θα υπάρξει στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων, διότι γνωρίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ότι η στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων επέρχεται με καταδικαστική απόφαση. Και εφόσον ο ίδιος δεν επιθυμεί διώξεις, δεν θα υπάρξουν καταδίκες και κατά συνέπεια δεν θα υπάρξει στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων. «Δίδω» λέει ο Μακαριότατος «εις όλους άφεςιν αμαρτιών». Αφέθησαν οι αμαρτίες. Και η θρησκεία μας τονίζει ότι, όταν υπάρξει άφεςις αμαρτιών, υπάρχει άφεςις αμαρτιών. Δεν ανακαλείται η άφεςις.

Αυτή η πολιτική του κλάδου ελαίας ακολουθήθηκε πιστά όλα αυτά τα χρόνια της Δημοκρατίας. Ακολουθήθηκε πιστά από όλους τους Γενικούς Εισαγγελείς. Και από τον Κρίτωνα Τορνάρτη και από τη Στέλλα Σουλιώτη και από το Μιχαλάκη Τριανταφυλλίδη. Και υπάρχουν δηλώσεις των Γενικών Εισαγγελέων ενώπιον Κοινοβουλευτικών Επιτροπών ότι δεν θα υπάρξει περαιτέρω δίωξη του πραξικοπήματος. Και αυτή η πολιτική τηρήθηκε πιστά και γι' αυτό το λόγο δεν είχαμε καμιά δίωξη μέχρι σήμερα. Υπάρχει όμως η δίωξη του Νίκου Σαμφών. Υπάρχει η δίκη, η καταδίκη, η φυλάκιση. Όταν από τη σκοπιά του 1990 κοιτάξουμε προς τα πίσω, θα δούμε ότι η δημοκρατία μόνο το Νίκο Σαμφών έχει τιμωρήσει. Αν ήθελε θα μπορούσε να τιμωρήσει και άλλους. Αλλά επέλεξε -και είναι προς τιμή της, διότι αυτό επέβαλλε το συμφέρον του Κυπριακού λαού-την πολιτική του κλάδου ελαίας και την πολιτική της λήθης την οποία ακολούθησε πιστά μέχρι σήμερα.

Ο Φάκελος της Κύπρου, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει ανοίξει ποτέ. Και όπου έγινε απόπειρα να ανοίξει, ήταν κύριος στόχος να κλείσει. Διότι βολεύει πολλούς ο Φάκελος Κύπρου, όταν παραμένει κλειστός. Ο Συναγερμός αξιώνει το άνοιγμα του Φακέλου της Κύπρου και δεν το αξιώνει μόνο σήμερα. Το αξίωσε σε κάθε στιγμή της πορείας του. Όχι για να αρχίσουμε νέες διώξεις -διότι ο Συναγερμός, αφού καταδίκασε το πραξικόπημα, διακήρυξε την πολιτική της λήθης-αλλά για να δούμε τα πραγματικά γεγονότα, για να καταλογιστούν ευθύνες, για να ξέρουμε επιτέλους γιατί θυσιάστηκε η Κύπρος. Μήπως όπως μας είπε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, για να αναστηθεί η Δημοκρατία στην Ελλάδα; Ποιος μας ρώτησε;

Αυτά τα ερωτήματα μόνο με πραγματικό άνοιγμα του Φακέλου της Κύπρου θα απαντηθούν. Και υπάρχουν πρωταίτιοι για το πραξικόπημα. Υπάρχουν εμπνευστές, υπάρχουν οργανωτές, υπάρχουν εκτελεστές. Και ο Νίκος Σαμφών και τα μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης, ούτε εκτελεστές ήταν, ούτε εμπνευστές, ούτε οργανωτές. Αυτά τα απλά γεγονότα τα γνωρίζουμε όλοι και γνωρίζουμε ότι είναι αλήθεια. Αυτή τη στιγμή όμως η σκέψη μπορεί να πάει στο Γλαύκο Κληρίδη, ο οποίος τόνιζε τότε, μπροστά στη βία και την αντιβία που υπήρχε, ότι με αυτές τις εξελίξεις στην Κύπρο, θα γνωρίσει η Κύπρος καταστροφή χειρότερη της Μικρασιατικής. Δυστυχώς, υπήρξε μάντης κακών.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριοι συνάδελφοι, είναι δημιούργημα του 1976. Και από την πρώτη στιγμή της ίδρυσής του πήρε ξεκάθαρους θέσεις για όλα τα θέματα που υπάρχουν στην Κύπρο. Στο άρθρο 25 της διακήρυξης των αρχών του τονίζει ότι «ο Δημοκρατικός Συναγερμός απεχθάνεται και αποδοκιμάζει τη βία, πιστεύει ότι σαν μέθοδος πολιτικών και κοινωνικών επιδιώξεων είναι πηγή συμφορών και πρέπει να εξοστραχιστεί από την πολιτική ζωή» και καταλήγει με τη διακήρυξή του ότι «ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταδικάζει το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου του 1974 ως άφρον, παρανοϊκό και εγκληματικό». Και έρχεται στην ίδια διακήρυξη στο πρώτο της άρθρο να διακηρύξει και τα εξής τα οποία οριοθετούν την πορεία του από το 1976 με συνέπεια μέχρι σήμερα.

«Ο Δημοκρατικός Συναγερμός» τονίζεται στη διακήρυξή του «προέρχεται από το λαό και υπέρ του λαού τάσσει την ίδρυση, τη λειτουργία, την αποστολή του και όλους τους στόχους και σκοπούς του. Για την πραγματοποίηση των σκοπών του, την πολιτική του δράση και τη λαϊκή επικράτησή του, ο Δημοκρατικός Συναγερμός χρησιμοποιεί αποκλειστικά δημοκρατικές μεθόδους και μέσα. Η παρουσία του Δημοκρατικού Συναγερμού στην πολιτική ζωή της Κύπρου υπαγορεύεται από την προσήλωση των οπαδών του στη δημοκρατία. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός» συνεχίζει η διακήρυξη «απαλλαγμένος από στείρες προκαταλήψεις και πολιτικά πάθη, αγνοεί και παραμερίζει τις διενέξεις και τους διχασμούς του παρελθόντος που τόσα δεινά επεσώρευσαν στον τόπο μας και προσανατολίζεται προς τα ευρύτερα εφικτά σχήματα εθνικής ενότητας και πολιτικής συναδέλφωσης».

Το κόμμα αποδέχεται στους κόλπους του όσους ασπάζονται την ιδεολογία του και θέλουν να υπηρετήσουν κάτω από τη σημαία του τα πανανθρώπινα ιδανικά και τις θεμελιακές αξίες της ανθρώπινης ζωής και καταλήγει με τη διακήρυξη της επίσημης πολιτικής του ως εξής: «Ο Δημοκρατικός Συναγερμός προορίζει τη συγγνώμη και τη λήθη για το παρελθόν, το θετικό ρεαλισμό για το παρόν και τους ευγενέστερους οραματισμούς για το μέλλον». Αυτή ήταν η συναγερμική πολιτική, αυτή ήταν η πολιτική του, της λήθης, την οποία ακολούθησε πιστά μέχρι σήμερα. Σ' αυτή την πολιτική πιστός ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατέθεσε με την Κοινοβουλευτική του Ομάδα εδώ και χρόνια και πρόταση αμνηστίας η οποία εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής και δεν ψηφίζεται, γιατί δε συγκεντρώνει την αναγκαία πλειοψηφία.

Αυτές οι διακηρυγμένες θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού απαντούν και τα διάφορα ερωτήματα που απηύθυναν σε μας οι διάφοροι ομιλητές που προηγήθηκαν και ιδιαίτερα του φίλιτατου Πουμπουρή από το ΑΚΕΛ. Λέει ότι φταίει ο Συναγερμός που προωθεί πραξικοπηματίες. Από τη στιγμή που η πολιτεία, κύριοι συνάδελφοι, επέλεξε την πολιτική του κλάδου ελαίας και δεν

έκαμε διώξεις, και επαινούμε όπως είπα και προηγούμενα αυτή την πολιτική, δεν στερούνται τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα των πολιτικών τους δικαιωμάτων. Έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι.

Αν μέσα στους κόλπους του Δημοκρατικού Συναγερμού αναδείχθηκε πρόσωπο που ανήκε στην πραξικοπηματική κυβέρνηση, αυτό συνέβη βάσει δημοκρατικών διαδικασιών σε όλα τα επίπεδα που λειτουργούν μέσα στο κόμμα. Αλλά αυτή η επιλογή μέσα στον κομματικό μηχανισμό έτυχε της ευλογίας του εκλογικού σώματος του κυρίαρχου λαού και ο λαός δεν μπορεί να προκαλεί κανένα με τις αποφάσεις του. Ο λαός όταν ψηφίζει δεν μπορεί να προκαλεί. Ο λαός όταν ψηφίζει πρέπει να είναι σεβαστή η απόφασή του από όλους. Και προκαλούν το λαό όσοι αμφισβητούν και προκαλούνται από την ψήφο του. Διότι το εκλογικό σώμα είναι ενιαίο. Οι εκλογές είναι καθολικές. Δεν ξεχωρίζουμε ποιος εκλέγεται από ποιον. Εκλέγεται από το λαό, από το λαό ολόκληρο, από το λαό σε καθολικές εκλογές.

Με βάση αυτά, κύριοι συνάδελφοι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστός στις πολιτικές του θέσεις, πιστός στην πολιτική της λήθης, που με τόση συνέπεια ακολούθησε μέχρι σήμερα, θα καταψηφίσει την πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ γιατί είναι διαμετρικά αντίθετη με την πολιτική του και αντιστρατεύεται τους στόχους και τους σκοπούς του.

Υπάρχει όμως, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ακόμα ένας λόγος που μας υποχρεώνει όχι μόνο εμάς του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά όλους τους Βουλευτές να καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου. Και αυτός ο λόγος είναι λόγος υπέρτερος, είναι λόγος μείζων και είναι και βασίζεται στο ότι αυτή η πρόταση νόμου προσβάλλει πρόδηλα, έκδηλα, προκλητικά το Σύνταγμα και τη δική μας συνταγματική τάξη. Είναι πρόδηλα αντισυνταγματική αυτή η πρόταση νόμου. Είπαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι ότι η Βουλή δεν έχει να εξετάσει τη συνταγματικότητα ή όχι του νόμου. Αυτό είναι θέμα που ανήκει στο Ανώτατο Δικαστήριο. Και μας είπαν ότι και προηγούμενα και εμείς, ο ΔΗ.ΣΥ. και άλλοι, τέτοια θέση πήραμε, παρόμοια σε άλλες περιπτώσεις.

Κύριοι συνάδελφοι, όταν ο νόμος είναι πρόδηλα αντισυνταγματικός δε λέμε «ας αποφασίσει το Ανώτατο Δικαστήριο». Διότι έχει υποχρέωση η Βουλή να ασκεί προληπτικό συνταγματικό έλεγχο. Αυτό επιβάλλει η λεγόμενη συνταγματική συνείδηση του Κοινοβουλίου. Έχουμε χρέος να ασκήσουμε προληπτικό συνταγματικό έλεγχο. Και αν αυτός ο έλεγχος μας δείχνει ξεκάθαρα ότι η πρόταση νόμου είναι αντισυνταγματική, έχουμε χρέος να καταψηφίσουμε την πρόταση.

Δεν πιστεύω να υπάρχει νομικός στο Σώμα που να αμφισβητεί την αντισυνταγματικότητα του νόμου. Όταν το Σύνταγμα λέει ότι για να αφαιρέσω πολιτικά δικαιώματα πρέπει να προηγηθεί καταδικαστική απόφαση, και ο τελευταίος μαθητής του πρώτου έτους της νομικής γνωρίζει ότι, όταν προσθέσω νέο λόγο στέρησης του πολιτικού δικαιώματος του εκλέγεσθαι, παραβιάζω το Σύνταγμα. Διότι ο συντακτικός νομοθέτης καταγράφει περιοριστικά τους λόγους στέρησης της εκλογιμότητας. Και ο κοινός νομοθέτης, που είμαστε εμείς, δεν μπορούμε να προσθέσουμε άλλους λόγους στέρησης των εκλογικών δικαιωμάτων.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας είναι πολύ ξεκάθαρος στη γνωμάτευσή του. Ο προαναφερθείς νόμος, λέει, στο μέτρο που στερεί του δικαιώματος του εκλέγεσθαι σε προεδρικές και βουλευτικές εκλογές στα μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης, που καθορίζεται με το άρθρο 2 του νόμου 57 του 1975 δεν

μπορεί να θεσπιστεί έγκυρα από συνταγματικής απόψεως, γιατί πρόκειται περί προσθήκης προϋπόθεσης εκλογιμότητας στα άρθρα 40 και 64 του Συντάγματος, τα οποία δεν μπορούν να συμπληρωθούν με νόμο. Και προχωρεί ο Γενικός Εισαγγελέας να υποδείξει ότι «αν κύριοι, επιδιώκετε αυτό το στόχο, μπορείτε να τροποποιήσετε το Σύνταγμα». Αλλά τροποποίηση του Συντάγματος με τους δοσμένους αριθμούς και τις αριθμητικές αναλογίες που έχουμε στη Βουλή σήμερα δεν μπορεί να επιτευχθεί, γιατί για να τροποποιήσουμε το Σύνταγμα θέλουμε 2/3 των Βουλευτών, δηλαδή 38 Βουλευτές. Ο Συναγερμός διαθέτει 19 Βουλευτές οι οποίοι αφαιρούμενοι από το 56 μας δίνουν υπόλοιπο 37, που σημαίνει ότι δεν μπορεί να περάσει μια τέτοια πρόταση νόμου. Και ίσως να υπάρχει σ' αυτές τις αναλογίες και μήνυμα του εκλογικού σώματος ότι δεν επιθυμεί τέτοια τροποποίηση του Συντάγματος. Εξάλλου μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι και η εκλογή του συνάδελφου Παρισινού έχει μέσα της το μήνυμα ότι ο λαός, το εκλογικό σώμα έχει υιοθετήσει την πολιτική της λήθης.

Επομένως, κύριοι συνάδελφοι, πιστοί στον όρκο που έχουμε δώσει, στη διαβεβαίωση που έχουμε δώσει για πίστη και σεβασμό προς το Σύνταγμα, είμαστε υποχρεωμένοι να καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου. Διαφορετικά ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι η ψήφιση σε Νόμο αυτής της πρότασης νόμου αποτελεί νομοθετικό πραξικόπημα, διότι το πραξικόπημα ή η παραβίαση του Συντάγματος δε γίνεται μόνο με στρατιωτικά πραξικοπήματα, γίνεται και με πολιτικά πραξικοπήματα και με τέτοιες ψηφοφορίες.

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε διαβεβαιώσει επίσημα πίστη και σεβασμό στο Σύνταγμα. Δεσμεύεται και η Βουλή από το Σύνταγμα και πρέπει να υπάρχει και να είναι πρόδηλη η συνταγματική ευαισθησία των Βουλευτών. Η συναίσθηση της θεμελιακής υποχρέωσης των Βουλευτών για πίστη και σεβασμό προς το Σύνταγμα επιβάλλει στους Βουλευτές την υποχρέωση να μη ψηφίζουν νόμους που να αντίκεινται προς το Σύνταγμα. Αυτό επιβάλλει η συνταγματική συνείδηση της Βουλής.

Αλλά ερωτούνται πολλοί γιατί επιλέγηκε αυτή η στιγμή για ανακίνηση αυτού του θέματος. Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε ότι υποκρύπτονται και προεκλογικές σκοπιμότητες γιατί μπαίνουμε σε προεκλογική περίοδο και η πραξικοπηματολογία ήταν προσφιλής επιλογή σε όλες τις εκλογικές περιόδους. Αλλά πιστεύουμε ότι ο λαός γνωρίζει και ότι ο λαός ξέρει ότι η πραξικοπηματολογία δεν μπορεί να είναι της μόδας για πάντα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, έχοντας υπόψη όλα αυτά τα δοσμένα στοιχεία και ιδιαίτερα έχοντας υπόψη ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει γνωματεύσει ότι αυτή η πρόταση νόμου είναι αντισυνταγματική, δημιουργεί μια επιτακτική υποχρέωση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να ζητήσει με αναφορά γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο ως προς τη συνταγματικότητα αυτής της πρότασης νόμου.

Όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει υποχρέωση να ασκεί προληπτικό συνταγματικό έλεγχο, έχει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αντίστοιχη υποχρέωση να ασκεί αυτό τον προληπτικό συνταγματικό έλεγχο και μπορεί να τον ασκήσει με το άρθρο 140 του Συντάγματος με αναφορά και αναμένουμε ότι θα ασκήσει αυτό το δικαίωμα ή αυτό το προνόμιο ή αυτή την υποχρέωση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ας μην ξεχνούμε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας είναι, κατά το Σύνταγμα ο επί συνταγματικών θεμάτων νομικός του σύμβουλος.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού θα καταψηφίσουμε και γι' αυτό το μείζονα λόγο νομιμότητας την πρόταση της ΕΔΕΚ θεωρώντας ότι αυτή η πρόταση νόμου είναι πρόδηλα και έκδηλα αντισυνταγματική. Ταυτόχρονα εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού διακηρύσσουμε την πολιτική της λήθης και την πολιτική της εθνικής συναδέλφωσης. Πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζουμε την ενότητα του Κυπριακού λαού που αποτελεί αναγκαίο υπόβαθρο σ' αυτές τις δύσκολες στιγμές και αναγκαία προϋπόθεση για σωτηρία της Κύπρου και του λαού μας. Πιστεύουμε ότι τότε μόνο θα υπάρξει ενότητα, όταν εναποθέσουμε στη γραμμή του Αττίλα τα πάθη και τα μίση μας, γιατί μόνο έτσι θα εξαλειφθεί και θα εξοστρακισθεί από αυτό τον τόπο η γραμμή του Αττίλα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού και μετά ο κ. Ομήρου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλούστατα ζήτησα να παρέμβω μετά από τις εκτεταμένες δηλώσεις-γραπτές ομιλίες, που είχαν γίνει από μέρους προηγούμενων συνεδέλφων,, για να τονίσω πως στην πραγματικότητα, με την εξαίρεση εκείνη του συνάδελφου κ. Παναγίδη, που ήταν πράγματι γραπτή δήλωση, οι άλλες όλες ήταν ουσιαστικές ομιλίες, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουμε να εισάξουμε στο κοινοβούλιο ένα νέο θεσμό, το θεσμό των δηλώσεων-γραπτών ομιλιών, που ελπίζω, με όλο το γνωστό σέβας προς την έδρα, να μη συνεχιστεί και, πολύ περισσότερο, να μη θεσμοθετηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου και μετά ο κ. Ηλία αντιλαμβάνομαι ζήτησε το λόγο.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά μετά την ομιλία του κ. Χριστοφίδη άρχισα να διερωτώμαι μήπως πράγματι είμαι πραξικοπηματίας!

(Γέλια)

Η ευαισθησία του κ. Χριστοφίδη δε φαίνεται να είναι τέτοια που να ενοχλείται από το γεγονός ότι αξιωματούχοι του πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου, της μεγαλύτερης εθνικής προδοσίας της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, είναι δυνατό να αναλαμβάνουν δημόσια αξιώματα. Αλλά ενοχλείται από το γεγονός ότι ενδεχομένως η εθνική αντιπροσωπεία, το κυπριακό κοινοβούλιο ψηφίζει ένα νόμο, προτίθεται να ψηφίσει μια πρόταση νόμου, η οποία ενδεχομένως μπορεί να είναι αντισυνταγματική. Νομίζω ο λαός μπορεί να κρίνει.

Κύριε Πρόεδρε, θα προσεγγίσω το θέμα με νηφαλιότητα και αίσθημα εθνικής ευθύνης.

Για το θέμα που συζητούμε σήμερα αναπτύχθηκε τις τελευταίες βδομάδες από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μια πολιτική και νομική παραφιλολογία που, ως ένα βαθμό, δημιούργησε τον κίνδυνο αποπροσανατολισμού της κοινής γνώμης, του λαού, από τους πραγματικούς στόχους της προτεινόμενης νομοθεσίας. Διάσπαση του λαού, αναίρεση της πολιτικής της λήθης, διαγραφή της πολιτικής εθνικής λαϊκής ενότητας, διαγραφή των διακηρύξεων περί εθνικής λαϊκής συμφιλίωσης, ήταν τα επιχειρήματα που επιστρατεύθηκαν για να πλήξουν την πρόταση νόμου που κατάθεσε το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ και υποστηρίζεται από όλα τα άλλα κόμματα της Βουλής πλην του Δημοκρατικού Συναγερμού. Επιχειρήματα

χωρίς καμιά λογική πολιτική και ηθική θεμελίωση. Αφού είναι καλά γνωστό ότι το κόμμα μας, το οποίο κατάθεσε αυτή την πρόταση νόμου νωρίς μετά την τραγωδία του 1974, με νηφαλιότητα, με αίσθημα εθνικής ευθύνης και πολιτικής σωφροσύνης απηύθυνε με σαφήνεια και χωρίς κανένα δισταγμό ένα κρυστάλλινο μήνυμα προς το σύνολο του κυπριακού ελληνισμού, το μήνυμα της λαϊκής συμφιλίωσης, το μήνυμα της εθνικής λαϊκής ενότητας. Δε χρειάζεται να αναλύσουμε τι σημαίνει αυτό το κρίσιμης και ιστορικής σημασίας μήνυμα. Όμως σημαίνει ασφαλώς ένα απλό πράγμα. Ότι πρώτον, δεν υπάρχουν ένοχοι για την εθνική τραγωδία μέσα στο λαό και δεύτερον, ότι ένας άνθρωπος του λαού που για οποιουσδήποτε λόγους παρασύρθηκε από εύηχα συνθήματα μιας πατριωτικής πλειοδοσίας της τότε εποχής και έδωσε πίστη σε κηρύγματα μίσους και εθνικού διχασμού, έχει θέση στην εθνική οικογένεια, αφού σήμερα έχει αντιληφθεί το μέγεθος της εθνικής προδοσίας, έχει αντιληφθεί ότι πραγματικά σκόπιμα καλλιεργείτο ένα κλίμα τεχνητής όξυνσης και καλλιεργημένων ψυχώσεων με στόχο τη διάσπαση του εσωτερικού μετώπου η οποία τελικά άνοιξε το δρόμο στη ξένη συνομοσία, στην τούρκικη εισβολή και στην κατοχή. Και αυτό γιατί εμείς πιστεύαμε και εξακολουθούμε να πιστεύουμε και σήμερα ότι οι τεχνητές διαιρέσεις και οι μόνιμα καλλιεργημένες ψυχώσεις δεν οδηγούν πουθενά αλλού παρά στην υπονόμευση του αναγκαίου πολιτικού κλίματος που θα επιτρέψει στο λαό μας να θεμελιώσει μια σωστή λαϊκή εθνική ενότητα που αποτελεί εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για την ευόδωση του αγώνα του λαού μας για ελευθερία και δικαίωση. Εμείς πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι χρειάζεται ένα παλλαϊκό μέτωπο εθνικής σωτηρίας και ότι η ενότητα είναι προϋπόθεση αυτού του μετώπου. Αυτή η σαφής θέση, κύριοι συνάδελφοι, την οποία επαναλαμβάνουμε και σήμερα με τον πιο εμφαντικό και κατηγορηματικό τρόπο δε σήμαινε και δεν μπορεί να σημαίνει σε καμιά περίπτωση ιστορική αμνησία, πλαστογράφηση της ιστορίας, ισοπέδωση ενόχων και αθώων και παραγραφή της πολιτικής ευθύνης των ελάχιστων επώνυμων οι οποίοι αποτέλεσαν δυστυχώς την έκφραση της κατάλυσης της συνταγματικής τάξης και της νομιμότητας τη 15η Ιουλίου του 1974. Σε καμιά περίπτωση, εν ονόματι της λήθης και της ενότητας, δεν μπορούμε να διαγράψουμε αυτές τις τεράστιες ευθύνες στην κατάλυση της συνταγματικής τάξης, στην εκτροπή από τις νόμιμες δημοκρατικές διαδικασίες, πολύ περισσότερο δεν μπορούμε να δεχθούμε την επιβράβευση όσων συνήργησαν ή διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην κυβέρνηση που, παράνομα και κατά σφετερισμό εξουσίας, εγκαθιδρύθηκε στην αρχή το 1974. Κάτι τέτοιο, πέραν του ότι θα οδηγούσε σε μια πλήρη ανατροπή αρχών και αξιών, θα υπονόμει και το κλίμα της σωστά νοούμενης ενότητας, με υπονόμευση τελικά του ίδιου του αγώνα για εθνική σωτηρία.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν και κάποιοι άλλοι ευρύτεροι κίνδυνοι τους οποίους θα ήθελα να επισημάνω. Υπάρχει θέμα για το εθνικό μας θέμα. Για τη θέση μας διεθνώς ως ένα δημοκρατικό κράτος το οποίο διεκδικεί υποστήριξη στον αγώνα που διεξάγει για αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων, για αποκατάσταση της ενότητας του κράτους και του λαού. Αυτή η τάση της επανόδου των επώνυμων του πραξικοπήματος που ξεκίνησε από τις βουλευτικές εκλογές του 1985 και φαίνεται να προωθείται ακόμα πιο έντονα τελευταία, δημιουργεί ένα σοβαρό πρόβλημα διεθνούς αξιοπιστίας της Κύπρου. Με ποια αξιοπιστία θα παρουσιαζόμαστε σε διεθνείς οργανισμούς και στις διακρατικές μας σχέσεις; Ποιο μήνυμα θα στέλλουμε διεθνώς; Ότι το πραξικόπημα που απο-

τέλεσε την άφορμή, αλλά ας μην το ξεχνάμε και το νομικό επιχείρημα της Τουρκίας για να πραγματοποιήσει την εισβολή της στην Κύπρο, δηλώνουμε εμείς ότι αυτό το πραξικόπημα είναι εδώ παρόν, νόμιμο, τυγχάνει έγκρισης και επιδοκιμασίας, είναι στο κοινοβούλιο, είναι στην εκτελεστική εξουσία, είναι στην τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι στη βιτρίνα και στον προθάλαμο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ποια θα είναι η απάντησή μας, αγαπητοί συνάδελφοι, σ' αυτά τα όχι αδικαιολόγητα ερωτήματα; Και τι θα απαντούμε, όταν θα μας ρωτούν γιατί δεν εγκαθιδρύουμε μηχανισμούς προστασίας και αυτοπροστασίας του πολιτεύματος; Όταν θα μας ρωτούν γιατί δεν παίρνουμε μέτρα για να θωρακίσουμε τη δημοκρατία και το Σύνταγμα; Τι θα απαντούμε, όταν θα μας υποβάλλουν ότι η επάνοδος των επώνυμων του πραξικοπήματος στα ύπατα αξιώματα της κυπριακής πολιτείας αποτελεί δυσφήμιση και διαπόμπευση του καλού ονόματος της Δημοκρατίας της Κύπρου; Κύριοι συνάδελφοι, ας είμαστε ειλικρινείς και ας μην κρυβόμαστε πίσω από νομικά επιχειρήματα. Πολιτικό σώμα είμαστε. Τη βούληση και τη θέληση του κυρίαρχου λαού εκφράζουμε εδώ μέσα. Και αυτή τη θέληση θα πρέπει να την εκφράσουμε πέρα και μακριά από οποιεσδήποτε νομικές αδυναμίες τις οποίες εμείς μπορούμε να θεραπεύσουμε. Γιατί η Βουλή των Αντιπροσώπων, γιατί το κάθε κοινοβούλιο αποτελεί την έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας. Έτσι και αν υπάρχουν νομικές αδυναμίες, και αν υπάρχουν νομικά προβλήματα, εμείς - η Βουλή των Αντιπροσώπων, ως μοναδική εξουσία παραγωγής δικαίου και παραγωγής νόμου-μπορούμε, αν θέλουμε, να θεραπεύσουμε αυτές τις αδυναμίες. Εδώ συζητούμε με βάση πολιτικές απόψεις. Με βάση πολιτικές αντιλήψεις. Με βάση το δημόσιο συμφέρον. Με βάση το εθνικό συμφέρον. Και η ύψιστη υποχρέωσή μας είναι να υπηρετούμε τα συμφέροντα του τόπου και του λαού και μόνο και όχι να παραλύουμε και να δηλώνουμε αδυναμία προφασιζόμενοι ότι νομικά κωλύματα και συνταγματικές δυσκολίες δε μας επιτρέπουν να προχωρήσουμε προς κάτι το οποίο πολιτικά θεωρούμε σωστό, αν το θεωρούμε σωστό. Αυτό το σώμα μπορεί να θεραπεύσει οποιαδήποτε νομική δυσχέρεια. Σε αντίθετη περίπτωση η Βουλή των Αντιπροσώπων, το ίδιο το Νομοθετικό μας Σώμα, θα απεποιείτο τις εξουσίες που έχει από το ίδιο το Σύνταγμα, από τον ίδιο το λαό, που σε τελευταία ανάλυση είναι ο λαός που αποτελεί την πρωτογενή και μοναδική πηγή εξουσίας σε κάθε δημοκρατικό πολίτευμα. Και αυτό το ξέρουν οι πρωτοετείς φοιτητές της νομικής επίσης. Άλλωστε η υπέρτατη υποχρέωσή μας είναι η προστασία του Συντάγματος από εκείνους που το επιβουλεύτηκαν. Από εκείνους που συνήργησαν στην κατάλυσή του.

Αλλά θα' θελα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να επισύρω την προσοχή σας και σε κάτι άλλο. Διακηρύττουμε όλοι την πίστη μας στο δημοκρατικό πολίτευμα. Στις αρχές και τις λειτουργίες της δημοκρατίας. Διακηρύττουμε την πίστη μας στη δημοκρατικότητα του πολιτεύματός μας, παινεύομαστε γι' αυτό και το συγκρίνουμε και με άλλες σύγχρονες δημοκρατίες. Σας ερωτώ: Είδατε σε οποιαδήποτε δημοκρατική χώρα να αποκαθίστανται υπουργοί και αξιωματούχοι δικτατορικών καθεστώτων; Να αναγορεύονται όσοι κατέλυσαν τη δημοκρατία ή υπήρξαν εκφραστές της κατάλυσης της συνταγματικής τάξης, να αναγορεύονται σε πολιτικά πρόσωπα; Να προωθούνται στην ιεραρχία-εξουσιών και κυβερνήσεων; Μήπως είδατε στην Ισπανία να επανέρχονται στην εξουσία οι υπουργοί του Φράνκο επί δημοκρατικών κυβερνήσεων; Μήπως είδατε στην Πορτογαλία οι συνεργάτες και οι αξιωματούχοι του Σαλαζάρ να επανέρχονται στην κυβέρνηση των μεταδικτατορικών περιόδων; Είδατε το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας στην Ελλάδα -που είναι το κόμμα της δεξιάς- να περιλαμβάνει στα

ψηφοδέλτιά του υπουργούς της χούντας του Παπαδόπουλου ή υπουργούς της χούντας του Ιωαννίδη; Ή είδατε καμιά από τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας από το 1974 μέχρι σήμερα να περιλαμβάνει στις κυβερνήσεις της υπουργούς ή άλλους αξιωματούχους της δικτατορίας του 1967-1974; Ποια είναι αυτή η λογική, αγαπητοί συνάδελφοι, που εν ονόματι μιας διάτρητης επιχειρηματολογίας νομικών σοφισμάτων επιμένει ότι για να πετύχουμε ενότητα θα πρέπει να επαναφέρουμε στο προσκήνιο της δημόσιας ζωής τους αξιωματούχους του πραξικοπήματος του 1974 οι οποίοι, πολύ σωστά λέχθηκε, χαρακτηρίζονται ως πραξικοπηματίες και ως σφετεριστές εξουσίας με βάση τον ομόφωνα ψηφισθέντα νόμο της Βουλής των Αντιπροσώπων, τον 57 του 1975;

Φίλοι μου, οφείλουμε λοιπόν να μιλήσουμε κυρίως με αίσθημα πολιτικής ευθύνης, χωρίς πολιτικούς υπολογισμούς και χωρίς κομματικές σκοπιμότητες. Ή θεωρούμε το πραξικόπημα έγκλημα και προδοσία σε βάρος του λαού και κατάρρα και στίγμα ανεξίτηλο στη νεότερη ιστορία του κυπριακού ελληνισμού και του έθνους γενικότερα και αυτό το εννοούμε και το εκφράζουμε με τη συγκεκριμένη πολιτική μας πρακτική και δράση ή ενεργούμε με πολιτική υποκρισία καταδικάζοντας το πραξικόπημα, εξαπολύοντας μύδρους κάθε 15 του Ιούλη στις επετειακές εκδηλώσεις αλλά, από την άλλη, ανεχόμαστε ή και προωθούμε την επιβράβευση εκείνων που αποτέλεσαν την επίσημη έκφραση και την προμετωπίδα της παράνομης εξουσίας του 1974.

Υπάρχει όμως και το θέμα του χρόνου. Δε θα διαφωνήσω στο ότι υπήρξε καθυστέρηση και στο ότι θα έπρεπε η προτεινόμενη νομοθεσία να είχε ψηφιστεί πολύ πιο νωρίς. Όμως θα πρέπει να ληφθεί και το εξής: Δεν ήταν πολύ εύκολο να υπάρξει πρόβλεψη από το 1974 ή από το 1975, όταν ψηφιζόταν ο Νόμος 57 του 75, ότι οι επώνυμοι του πραξικοπήματος, που χαρακτηρίστηκαν σφετεριστές της εξουσίας με βάση την τότε νομοθεσία, θα επιχειρούσαν, μετά πάροδο αρκετών χρόνων, ανάληψη δημόσιων αξιωμάτων και ότι πολιτικό κόμμα θα τους παρείχε πολιτική στέγη, για να τους διευκολύνει έτσι στην αναρρίχηση σ' αυτά τα δημόσια αξιώματα. Αλλά και η καθυστέρηση στην υιοθέτηση αυτής της αναγκαίας νομοθεσίας δεν αποτελεί επιχείρημα, για να μη ληφθεί ποτέ ένα τέτοιο μέτρο. Αν χρειάζεται το μέτρο, θα πρέπει να ληφθεί, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι ομολογημένα υπήρξε καθυστέρηση.

Αλλά υπάρχει και το θέμα του ανοίγματος του φακέλου της προδοσίας. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ από την πρώτη στιγμή μετά την τραγωδία απαίτησε το άνοιγμα του φακέλου της προδοσίας για να αποκαλυφθούν και να γίνουν πλήρως γνωστές οι διαστάσεις του εγκλήματος και της προδοσίας σε βάρος της πατρίδας μας. Ζητήσαμε το άνοιγμα του φακέλου της Κύπρου, για να αποκαλυφθούν οι ξένοι και οι ντόπιοι συνωμότες. Για να αποκατασταθεί η ιστορική αλήθεια και η ιστορική αξιοπιστία. Για να ενθαρρυνθούν ακόμα οι λαϊκές εκείνες δυνάμεις που εξαπατήθηκαν από καλόχηρα συνθήματα και που παγιδεύτηκαν για μια ορισμένη χρονική περίοδο σε λανθασμένες επιλογές υπακούοντας σε κηρύγματα μίσους και εθνικού πάθους. Για να δημιουργηθούν ακριβώς με το άνοιγμα του φακέλου της Κύπρου οι αναγκαίες εκείνες προϋποθέσεις που θα οδηγούσαν σε μια πλατιά λαϊκή ενότητα, προϋπόθεση απαραίτητη για την ευόδωση του αγώνα εθνικής σωτηρίας. Ζητήσαμε και ζητούμε και σήμερα το άνοιγμα του φακέλου της Κύπρου για να μην υπάρχει η σύγχυση, η σκόπιμη σύγχυση που καλλιεργούσαν και καλλιεργούν ένοχοι και απολογητές των ενόχων. Και για να απονεμηθεί ακόμα

και ο οφειλόμενος ιστορικός επιβεβλημένος έπαινος σ' εκείνους που κράτησαν Θερμοπύλες, γιατί κάποιος σ' αυτό τον τόπο κράτησαν και Θερμοπύλες. Αλλά και για να δοθούν στη νέα γενιά τα διδάγματα που θα προκύψουν ακριβώς από το άνοιγμα του φακέλου της προδοσίας από την αποκάλυψη των όποιων σκοτεινών πτυχών της συνωμοσίας σε βάρος της Κύπρου. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ ποτέ δεν απομακρύνθηκε απ' αυτό το αίτημα το οποίο εξακολουθεί και σήμερα να επαναλαμβάνει και δεν είναι άγνωστο ότι ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος έχει εγγεγραμμένο αυτό το θέμα στην ημερήσια διάταξη στο Κεφάλαιο Δ. Και αν δεν κάμνω λάθος, το θέμα αυτό εκκρεμεί μπροστά στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους. Όμως το άνοιγμα του Φακέλου της Κύπρου δεν μπορεί να αποτελεί ούτε εμπόδιο ούτε άλλοθι για τη μη υιοθέτηση της σημερινής πρότασης νόμου. Ο σχηματισμός παράνομης κυβέρνησης τον Ιούλιο του 1974 είναι γεγονός καθολικά παραδεκτό. Ο σφετερισμός εξουσίας είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο. Ο χαρακτηρισμός των μελών της κυβέρνησης της 15ης Ιουλίου 1974 ως μελών πραξικοπηματικής κυβέρνησης είναι κατοχυρωμένος σαν τέτοιος από το Νόμο 57 του 1975. Συνεπώς η εκκρεμότητα του ανοίγματος του Φακέλου της Κύπρου δεν εμποδίζει την απαγόρευση ανάληψης δημόσιων αξιωμάτων από τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου του πραξικοπήματος. 'Η μήπως, αγαπητοί συνάδελφοι, αναμένουν κάποιοι ότι με το άνοιγμα του Φακέλου της προδοσίας θα αποκαλυφθεί ότι καλώς έγινε το πραξικόπημα το 1974; 'Ότι καλώς καταλύθηκε το Σύνταγμα, ότι καλώς υπήρξε σφετερισμός εξουσίας;

Κύριε Πρόεδρε, σ' όλη αυτή τη φιλολογία των ημερών πολλά ακούστηκαν και πολλά λέχθηκαν. Μεταξύ άλλων ότι ελαυνόμαστε από αισθήματα εκδικητικά, από αισθήματα πάθους και εκδίκησης. Ουδέν τούτου ψευδέστερον. Την ώρα των παθών, την ώρα που υπήρξαμε στόχος της φασιστικής βίας, την ώρα που άλλοι σύντροφοι και συναγωνιστές δολοφονούνταν από το φασισμό και άλλοι κυνηγόντουσαν για να δολοφονηθούν, όχι μόνο δε θελήσαμε την εκδίκηση, αλλά προσφέραμε λήθη, συμφιλίωση, μεγαλοθυμία. Ποιος ξέχασε άραγε το Βάσο Λυσσαρίδη στις 30 Αυγούστου του 1974 τραυματισμένο από δολοφονικές σφαίρες που δολοφόνησαν ένα ακριβό του σύντροφο λίγα μόλις λεπτά μετά την επαίσχυντη εκείνη απόπειρα να απευθύνει προς τον κυπριακό ελληνισμό μήνυμα εθνικής λαϊκής ενότητας, μήνυμα λαϊκής συμφιλίωσης, να απευθύνει μήνυμα κατασίγασης των παθών, μήνυμα εναντίον πράξεων αντεκδίκησης; Δε νομίζω ότι χρειάζεται οποιαδήποτε άλλοι απόδειξη, για να πείσουμε ότι έγνοια μας είναι το συμφέρον του τόπου και του λαού. 'Ότι έγνοια μας είναι η θωράκιση των θεσμών της δημοκρατίας από μια επιχειρούμενη διαπύμπευση και εξευτελισμό της. Δε ζητήσαμε και δε ζητούμε την ποινική δίωξη κανενός. Την προστασία του πολιτεύματος ζητούμε, την προστασία του δημόσιου συμφέροντος ζητούμε, ιδιαίτερα σήμερα που ο τόπος αντιμετωπίζει άμεση επιβουλή εθνικής επιβίωσης.

Τελειώνοντας δηλώνω πως εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου ως έμπρακτη καταδίκη του πραξικοπήματος και των συνεπειών του, αλλά κυρίως ως ελάχιστη υποχρέωση θωράκισης και προστασίας του δημοκρατικού πολιτεύματος, σε επιβεβαίωση της σωστής αντίληψης για την εθνική λαϊκή ενότητα στηριγμένη στη νομιμότητα, τη δημοκρατία και τις κορυφαίες λειτουργίες της. Ως ελάχιστη ακόμα υποχρέωση πολιτικής αντίληψης για το δημοκρατικό πολίτευμα και τις αξίες του. 'Αλλωστε το μήνυμα των κοσμογονικών εξελίξεων των τελευταίων καιρών είναι πως οι οικουμενικές αρχές

και αξίες που έμειναν άλλωστε ανεπηρέαστες από ιδεολογίες και συστήματα είναι ακριβώς η ελευθερία και η δημοκρατία. Καλούμαστε έμπρακτα να τις προστατεύσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

N. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τις θέσεις της δικής μας Κοινοβουλευτικής Ομάδας, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, τις έχει αναπτύξει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος συνάδελφος κ. Πουμπουρής, γι' αυτό δεν πρόκειται να τις επαναλάβω. Θα σταθώ μόνο σε μερικά σημεία. Συζητούμε σήμερα ένα εξαιρετικής σημασίας και σπουδαιότητας θέμα. Η σημασία και η σπουδαιότητα του θέματος που συζητούμε συνίσταται όχι στους τύπους ή στο αν υπάρχουν ή όχι συνταγματικά ή νομικά καλύματα, αλλά στην ουσία στην καθ' εαυτό ουσία αυτού του προβλήματος που συζητούμε σήμερα.

Ποια είναι η ουσία του προβλήματος;

Πριν 16 χρόνια, στις 15 Ιουλίου 1974, έγινε σ' αυτό τον τόπο ένα φασιστικό πραξικόπημα. Ο νόμιμα εκλεγμένος Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανατράπηκε βίαια, καταλύθηκε το Σύνταγμα της χώρας, καταπατήθηκαν τα ανθρώπινα δικαιώματα σ' αυτό τον τόπο και άνοιξαν οι πόρτες στον Αττίλα, με όλες τις τραγικές συνέπειες και με ανοικτές τις πληγές που παραμένουν ακόμα ανοικτές στον τόπο μας.

Αυτή η λαίλαπα που ήρθε εδώ στην Κύπρο δεν ήταν ούτε ουρανοκατέβατη, ούτε έγινε από εξωγήινους. Είναι γνωστό ότι το πραξικόπημα έγινε από τη Χούντα των Αθηνών και την ΕΟΚΑ Β' και έχουν βρεθεί Κύπριοι οι οποίοι στρογγυλοκάθησαν στους κυβερνητικούς θώκους, καταπατώντας κάθε έννοια ηθικής και κάθε συνταγματική τάξη σ' αυτό τον τόπο.

Στις επτά μέρες που έμειναν στην εξουσία επέβαλαν σ' αυτό τον τόπο -και όλοι θυμάστε- μια στυγνή τρομοκρατία η οποία είχε τα επακόλουθά της με την τουρκική εισβολή.

Πέρασαν από τότε 16 ολόκληρα χρόνια. Δεν είδαμε όμως από αυτούς τους ανθρώπους να υπάρξει μια μεταμέλεια, να υπάρξει μια μετάνοια, να ζητήσουν συγχώρηση απ' αυτό το λαό για τα δεινά τα οποία προκάλεσαν.

Δυστυχώς πολλοί παρέμειναν αμετανόητοι μέχρι σήμερα. Επιχειρούν ακόμα να δικαιολογήσουν αυτά που έκαμαν και να επιρρίψουν ευθύνες σε άλλους για τα δικά τους σφάλματα.

Και το αδυσώπητο ερώτημα που μπαίνει είναι τούτο: Ανεξάρτητα από νομικές πρόνοιες και συνταγματικές διατάξεις, μπορούν τα πρόσωπα αυτά να διεκδικούν εκλογή σε δημόσια αξιώματα; Μπορούν τα πρόσωπα αυτά που κατέλυσαν το Σύνταγμα της Δημοκρατίας να υπηρετήσουν αυτό το Σύνταγμα της Δημοκρατίας, εκλεγόμενοι σε τέτοια αξιώματα;

Ποια μπορεί να είναι η απάντηση βασισμένη όχι σε νομικά και σε οποιαδήποτε άλλα επιχειρήματα αλλά σε ηθικές αρχές; Πιστεύω ότι κανένας υγιειώς σκεπτόμενος δε θα μπορεί να πει ότι αυτοί οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να διεκδικούν εκλογή σε δημόσια αξιώματα.

Και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ο οποίος είναι εναντίον της ψήφισης της σημερινής πρότασης νόμου, όπως αναφέρει και στην Έκθεση η οποία έχει διαβαστεί, αναγκάζεται φραστικά να καταδικάσει το πραξικόπημα που έγινε στην Κύπρο. Λέω φραστικά, γιατί δεν ήταν ουσιαστική αυτή η καταδίκη η οποία γίνεται κατά καιρούς και γίνεται γιατί συναισθάνεται το κόμμα αυτό το τεράστιο βάρος, το τεράστιο πολιτικό κόστος που έχει η σιωπή μπροστά σ' ένα τέτοιο έγκλημα που έγινε σε βάρος της κυβέρνησης και φραστικά το καταδικάζει και το ονόμασε ακόμα πολλές φορές και εγκληματικό και προδοτικό.

Πώς συμβιβάζεται όμως η καταδίκη και αυτοί οι χαρακτηρισμοί, όταν τα πρόσωπα τα οποία έκατσαν στους κυβερνητικούς θώκους της πραξικοπηματικής παράνομης κυβέρνησης στεγάζονται σ' αυτό το κόμμα και όχι μόνο αυτό αλλά προωθούνται σε θέσεις κλειδιά στο κόμμα και σε αξιώματα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Αυτή τη στιγμή δε δικάζονται κόμματα. Και αν ο κ. συνάδελφος αμφισβητεί ότι το κόμμα το οποίο έμμεσα κατονομάζει -γιατί άμεσα φοβάται να κατονομάσει- με τις σωστές δημοκρατικές διαδικασίες που διαθέτει ξεκίνησε από το 17% και σήμερα είναι το 40%, ήταν το πιο απλό πράγμα που έπρεπε να διαπιστώσει.

Συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, μια πρόταση νόμου που έχει σχέση με τους χρηματίσαντες το οκταήμερο εκείνο στην κυβέρνηση Σαμψών. Αν ο κ. συνάδελφος θέλει να εγγράψει θέμα για οποιοδήποτε σε συγκεκριμένο κόμμα είναι ελεύθερος, αλλά να μην καταχράται του βήματος αυτής της Βουλής.

Για να μην υπενθυμίσω πολιτικές ευθύνες και πολιτικά εκτοπίσματα ξεκινώντας από το 1955 μέχρι σήμερα που συνεχίζονται. Μετά την κατάρριψη των τειχών του αίσχους, όπως του Βερολίνου, όταν σήμερα επιχειρείται στην Κύπρο να ανορθώσουμε αυτά τα τείχη.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε συνάδελφε, δε σας διέκοψα και ούτε προτίθεμαι να σας διακόψω καμιά φορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν το θεωρώ ως διαδικαστικό, το θεωρώ ως διακοπή. Επειδή είπα ότι στη Βουλή τώρα επιτρέπουμε διακοπές, θεωρώ αυτό το πράγμα ως διακοπή αλλά όχι ως διαδικασία.

Προχωρείστε.

Ν. ΗΛΙΑ:

Αν, κύριε συνάδελφε, αυτές οι φραστικές καταδίκες ήταν πρακτικές και ουσιαστικές και αν υπήρχε προσήλωση στις ηθικές αυτές αρχές, τις συνταγματικές και γενικότερα τις ηθικές αρχές, δε θα υπήρχε καμιά αναγκαιότητα για ψήφιση νόμου. Γιατί όλα θα μπορούσαν να πηγαίνουν καλά, αν υπήρχε προσήλωση σ' αυτές τις αρχές από όλους γενικότερα.

Υπάρχει όμως η αναγκαιότητα του νόμου, γιατί έγιναν αυτά τα οποία ανέφερα και θέλω να επαναλάβω, δηλαδή η προώθηση αυτών των προσώπων, η στέγασή τους και η προώθησή τους σε δημόσια αξιώματα.

Είναι από εδώ ακριβώς που πηγάζει η αναγκαιότητα της ψήφισης του νόμου και η σημασία αυτού του νόμου. Και το βάρος που έχουν αυτά τα θέματα που

συζητούμε σήμερα είναι τέτοιο που δεν πρέπει να υπάρξουν οποιαδήποτε εμπόδια και δικαιολογίες. Ο νόμος αυτός μπορεί να ψηφιστεί και η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα τον ψηφίσει.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, αναφέρει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, θεωρεί νομοθετικό πραξικόπημα την απόφαση των άλλων κομμάτων να ψηφίσουν αυτή την πρόταση νόμου. Να μου επιτρέψετε να πω ότι αυτή η διατύπωση είναι το λιγότερο ατυχής. Είναι το λιγότερο λανθασμένη, όταν μιλούμε για το πραξικόπημα το οποίο έγινε και θεωρούμε πραξικοπηματική την ψήφιση νόμου στη Βουλή.

Είναι σαν να διυλίζουμε τον κώνωπα και να καταπίνουμε την κάμηλο.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα θα ψηφίσει αυτή την πρόταση νόμου, η οποία είναι αναγκαία για τη συνταγματική τάξη σ' αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Δεν είχα σκοπό να αρχίσω από την ομιλία του τελευταίου ομιλητή ο οποίος ανέφερε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός φραστικά καταδικάζει το πραξικόπημα, παρά το γεγονός ότι το έχει αποκαλέσει έγκλημα και μάλιστα το έχει χαρακτηρίσει ως ένα παράφρονο έγκλημα.

Θα είναι δύσκολο για τον τελευταίο αγορητή να αντιληφθεί ποιος είναι ο λόγος που αντιτιθέμεθα στην ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, γιατί προέρχεται από μια παράταξη η οποία για πολλά χρόνια δεν αντιλαμβάνετο την πραγματική έννοια της δημοκρατίας.

Μας έλεγαν ότι στις ανατολικές χώρες υπάρχει δημοκρατία. Μας έλεγαν και διακήρυτταν ότι εφαρμόζονταν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Μας έλεγαν και διακήρυτταν ότι έχουν βιοτικό επίπεδο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ίδια λογική και με την ίδια δικαιολογία που ο κ. Σολωμός διέκοψε τον κ. Ηλία, ζητώ όπως καλέσετε τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού σε τάξη, διότι εδώ δε συζητούμε για τις εξελίξεις στις ανατολικές χώρες, αλλά συζητούμε ένα συγκεκριμένο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα απαντήσω με τον ίδιο τρόπο. Ότι το θεωρώ ως διακοπή και όχι ως θέμα διαδικασίας και ο ομιλητής μπορεί να συνεχίσει.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μας έλεγαν ακόμα ότι οι λαϊκές δημοκρατίες υποστηρίζονταν από τους λαούς στους οποίους επιβλήθηκαν.

Για μας η αποστέρηση πολιτικών δικαιωμάτων από οποιοδήποτε είναι θέμα υψίστης πολιτικής και συνταγματικής σημασίας και τάξης. Για μας που πιστεύουμε στη δημοκρατία, που πιστεύουμε ότι κανένα κοινοβούλιο δε δικαιούται να αποστερήσει πολιτικά δικαιώματα, το υπό συζήτηση θέμα έχει τεράστια σημασία. Γιατί αν είχαμε μονοκομματικό σύστημα, αν είχαμε σύστημα στο οποίο αποφάσιζε τα πάντα η εκτελεστική εξουσία και η Βουλή ήταν απλώς μια στάμπα, τότε ασφαλώς δε θα είχαμε τις ίδιες αντιλήψεις.

Η διαφορά μας στις αντιλήψεις έγκειται στο εξής γεγονός: Αύριο σε μια Βουλή των Αντιπροσώπων, αν υπάρχει μια πλειοψηφία ενός κόμματος, ή υπάρχει μια πλειοψηφία συνδυασμού κομμάτων, η οποία αποφασίζει ότι ένα μέλος της Βουλής ή μέλη της Βουλής για τον άλφα ή βήτα λόγο, χωρίς να δικαστούν, χωρίς να καταδικαστούν, διέπραξαν έγκλημα και είναι έγκλημα για το οποίο πρέπει να τους στερήσουμε τα πολιτικά δικαιώματα, τότε θα ψηφίζουμε νόμους να στερούμε πολιτικά δικαιώματα προτού υπάρξει κατηγορία, προτού υπάρξει καταδίκη και θα έχουμε μια Βουλή στην οποία θα είναι δυνατό τα κόμματα που πλειοψηφούν ή το κόμμα που πλειοψηφεί να στερεί κατά βούληση τα πολιτικά δικαιώματα αντιπάλων του.

Θα ήθελα ακόμα να τονίσω ότι, ενώ διακηρύττουμε ότι θέλουμε μια νέα συνταγματική τάξη και ενώ διακηρύττουμε προς το σύνολο στοιχείο ότι θέλουμε και θα είμαστε πιστοί σε μια νέα συνταγματική τάξη, δίδουμε παραδείγματα κατάργησης βασικών όρων του Συντάγματος δια νομοθετικών πράξεων της Βουλής.

Και θα ήθελα ακόμα να τονίσω, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ότι το θέμα αυτό δεν είναι νέο. Το θέμα αυτό απασχόλησε το Εθνικό Συμβούλιο σε δυο συνεδρίες υπό την προεδρία του τότε Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας αείμνηστου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Και να μου επιτρέψετε να πω ότι το θέμα ηγέρθη από τον κ. Παπαϊωάννου ο οποίος ζήτησε να προσαχθούν σε δίκη όσοι ενήχοντο στο πραξικόπημα. Ζήτησε ακόμα να αφαιρεθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα.

Επακολούθησε μια συζήτηση και να μου επιτραπεί να αναφερθώ στις αποφάσεις που λήφθηκαν σ' εκείνη τη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1975.

Αφού ο Μακαριότατος και ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος έθεσαν τη θέση ότι θα έπρεπε να υπάρξει αμνήστευση δια νομικής πράξης εκείνων οι οποίοι δεν ενέχονταν πλέον σε δραστηριότητες ενάντια στην Κυβέρνηση ή στο Σύνταγμα, λήφθηκαν οι ακόλουθες αποφάσεις:

«Κατόπιν διεξοδικής συζήτησεως απεφασίσθη ομοφώνως όπως:

- (α) Υιοθετηθή η εισήγησις δια σύστασιν ανεξαρτήτου επιτροπής αποτάξεων. Όσον αφορά την σύνθεσιν της επιτροπής, θα συνεχισθούν αι διαβουλευσεις εις προσεχή συνεδρίαν ενόψει υποβληθείσης εισηγήσεως, όπως αυτή αποτελείται υπό πολιτικών προσώπων.
- (β) Τα εν τη Βουλή κόμματα συνεννοηθούν μεταξύ των δια την σύνταξιν και κατάθεσιν νομοθετήματος περί αμνηστείας, το οποίον θα χορηγή αμνηστίαν υπό όρους και το οποίον πιθανόν να καλύπτει και το θέμα των πολιτικών δικαιωμάτων.»

Έκτοτε όχι μόνο δεν προχώρησε η κυβέρνηση στη διώξη, αλλά το θέμα εξετάσθηκε επανειλημμένα, όπως ανέφερε και ο κ. Μ. Χριστοφίδης, από σειρά Γενικών Εισαγγελέων και η κοινή γνώματευση όλων ήταν ότι η αποστέρηση πολιτικών δικαιωμάτων, χωρίς να υπάρξει καταδίκη από δικαστήριο, ήταν πράξη παραβίασης του Συντάγματος.

Και θέλω να τονίσω, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ότι το θέμα εξετάσθηκε τότε υπό την προεδρία του ίδιου του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και ότι οι θέσεις του ήταν, όπως τελικά διατυπώθηκαν. Ότι δηλαδή η Βουλή θα πρέπει να ακολουθήσει τη δήλωση την οποία έκαμε ο ίδιος, όταν επέστρεψε στην Κύπρο, περί αμνήστευσης και ότι επιπρόσθετα θα έπρεπε η αμνήστευση αυτή να

κατοχυρωθεί δια νομικής πράξης εξαιρουμένης της αμνήστευσης εκείνων οι οποίοι θα συνέχιζαν με οποιοδήποτε τρόπο τις ανατρεπτικές τους ενέργειες.

Υπήρξε επίσης επανειλημμένη εξέταση κατόπιν αυτής της εισήγησης υπό τριών Γενικών Εισαγγελέων οι οποίοι αποφάνθηκαν -και οι τρεις- ότι η στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων δια νομικής πράξης ήταν καθαρά αντισυναταγματική ενέργεια.

Ναι, καταδικάζουμε το πραξικόπημα. Όχι λεκτικά, όχι ουσιαστικά, αλλά το καταδικάζουμε, γιατί εμείς είμαστε οι πρώτοι που προειδοποιήσαμε τον Κυπριακό λαό ότι αν συνεχιζόταν η κατάσταση, όπως διαμορφώνετο στην Κύπρο, αν συνεχιζόταν η παρανομία, αν συνεχιζόταν η δράση της ΕΟΚΑ Β' και η αντίδραση άλλων μη νομίμων οργανώσεων, ο Κυπριακός Ελληνισμός θα θρηνούσε επί ερειπίων όπως και θρήνησε.

Πιστεύουμε ακόμα ότι αν σήμερα ο Κυπριακός Ελληνισμός έχει ένα όπλο στα χέρια του για σωτηρία, είναι η εσωτερική ενότητα. Και η εσωτερική ενότητα δε διασφαλίζεται με τέτοια νομοθετήματα, διότι τέτοια νομοθετήματα διαιρούν το λαό.

Λέχθηκε από τον έντιμο συνάδελφο κ. Ευσταθίου ότι θα έπρεπε ίσως να διωχθούν -και χρησιμοποιώ τις λέξεις του- και οι χιλιάδες εκείνων που έστειλαν συγχαρητήρια τηλεγραφήματα στην κυβέρνηση Σαμψών. Δεν είμαι εξ εκείνων που έστειλαν συγχαρητήρια, αλλά συλλυπητήρια.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δεν είπε αυτό ακριβώς.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αυτό είπε. Άλλη φορά να προσέχετε.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Αυτό είπε και θέλω να αναφερθούμε στα πρακτικά. Και αν αυτό συμβαίνει, τότε εκείνο το οποίο σημαίνει ανοίγοντας ένα τέτοιο θέμα είναι ότι ανοίγουμε τη διαίρεση και προκαλούμε τις χιλιάδες που έστειλαν συγχαρητήρια τηλεγραφήματα στην κυβέρνηση Σαμψών.

Θα ήθελα όμως να θέσω ένα πιο απλό ερώτημα. Μας είπαν ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός προωθεί πρόσωπα τα οποία ανήκαν ή υπηρέτησαν στην κυβέρνηση Σαμψών σε πολιτικά αξιώματα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν μπορεί να προωθεί άτομα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θέτει ενώπιον του λαού υποψηφίους και είναι ο κυρίαρχος λαός που με την ψήφο του εκλέγει τα πρόσωπα επί του ψηφοδελτίου του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι αυτά τα πρόσωπα έλαβαν περισσότερους ψήφους και περισσότερους σταυρούς προτίμησης από άλλα μέλη του Κοινοβουλίου οι οποίοι καταθέτουν σήμερα αυτή την πρόταση νόμου.

Ποιος λοιπόν δικαιούται να στερήσει τον κυρίαρχο λαό από του να αποφανθεί, αφού έχει ακούσει ότι είναι πρόκληση οι άνθρωποι αυτοί να τίθενται επί των ψηφοδελτίων; Αφού έχει ακούσει ότι ήταν μέλη της κυβέρνησης Σαμψών και αφού ο ίδιος ο λαός λέει ότι εμείς τους δίνουμε την ψήφο μας;

Ποια είναι η έννοια της πραγματικής δημοκρατίας αν εμείς πούμε: «Ξέρετε, για το καλό του κόμματός μας, επειδή μπορεί να παρεξηγηθούμε, σας στερούμε το δικαίωμα που η πολιτεία δε σας στέρησε, για το οποίο η πολιτεία δε σας δίκασε, που η πολιτεία δε ζητά να σας το αφαιρέσει;»

Θα ήμασταν πολύ μικροί άνθρωποι για μια τέτοια συμπεριφορά.

Κύριοι συνάδελφοι, εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Θα το καταψηφίσουμε όχι γιατί η Βουλή είναι συνταγματικό δικαστήριο και θα αποφανθεί.

Ναι, υπάρχουν περιπτώσεις που η Βουλή μπορεί να πει: «Δε με ικανοποιεί η θέση του Γενικού Εισαγγελέα, την αγνοώ και θα ψηφίσω», αλλά αυτή δε είναι από εκείνες τις περιπτώσεις. Διότι τρεις Γενικοί Εισαγγελείς κατέληξαν στα ίδια συμπεράσματα -και όχι ένας- και γιατί εδώ δε συζητούμε περί φορολογικού νομοσχεδίου, δε συζητούμε περί κάποιου νομοσχεδίου που αφορά την άλβα ή βήτα τάξη ή επηρεάζει τα άλφα ή βήτα δικαιώματα. Συζητούμε για το βασικότερο δικαίωμα που κατοχυρώνει κάθε Σύνταγμα. Το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι και το οποίο μπορεί να αφαιρεθεί μόνο με τον τρόπο που το Σύνταγμα προνοεί. Και το Σύνταγμά μας είναι σαφές, καθαρό, ξεκάθαρο ότι πρέπει να προϋπάρξει δικαστική καταδίκη.

Οι κυβερνήσεις, όχι μια, όχι δυο, αλλά τρεις κυβερνήσεις δεν προχώρησαν να προσάψουν κατηγορίες. Γιατί σωστά ενεργώντας πίστευαν ότι η εθνική συμφιλίωση προέχει οποιασδήποτε στέρησης πολιτικών δικαιωμάτων.

Όχι μια κυβέρνηση, όχι δυο κυβερνήσεις, όχι τρεις κυβερνήσεις ή και τέσσερις (η μία επί δεκαετία) δε σκέφθηκαν ότι θα έπρεπε να διωχθούν, για να μπορέσουμε να αλλάξουμε τις συνταγματικές διαδικασίες της στέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων.

Και όχι μια κυβέρνηση, αλλά τέσσερις κυβερνήσεις εξέτασαν αν μπορεί η Βουλή να στερήσει τα πολιτικά δικαιώματα και κατέληξαν στο ίδιο συμπέρασμα -με γνωματεύσεις τριών διαφορετικών Γενικών Εισαγγελέων- ότι η Βουλή δεν έχει το δικαίωμα να αφαιρέσει από κανένα το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Γι' αυτούς τους βασικούς λόγους θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε φαίνεται ότι πράγματι αναξάει πληγές, βάζει αλάτι σε ανοικτά ακόμα τραύματα και αναγκαστικά δημιουργεί κάποια ένταση, αναβιώνει διαφορές, πράγματα που για μας είναι ανεπιθύμητα, αχρείαστα και προπαντός ζημιογόνα για την ψυχική ειρήνη και την ενότητα του λαού μας.

Όμως σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται και με όσα υπενίσσεται ο Συναγερμένος το θέμα αυτό και το άνοιγμά του οφείλεται στον ίδιο το Συναγερμένο, διότι είναι ο Συναγερμένος που, αφηφώντας, για να μην πω περιφρονώντας το λαϊκό αίσθημα, προωθεί και προβάλλει μέσα από τις τάξεις του ως υποψήφιους σε κρατικά αξιώματα Υπουργούς και σύμβολα του πραξικοπήματος.

Φαίνεται να μη νοιάζεται ή λίγο να νοιάζεται ο Δημοκρατικός Συναγερμένος, αν στον τόπο αυτό υπάρχουν ακόμα μαυροφορεμένες μάνες που κλαίουν για αδικοχαμένα παιδιά, αν υπάρχουν χιλιάδες ακόμα οικογένειες που αναζητούν αγνοουμένους, αν ακόμα το 1/3 του πληθυσμού μας βρίσκεται ξεριζωμένο και υποφέρει ακόμα στην προσφυγιά, αν υπάρχουν εγκλωβισμένοι και αν όλα αυτά οφείλονται και είναι συνέπεια του πραξικοπήματος.

Αυτό είναι για μας το θέμα, η ουσία του θέματος. Πόσο δηλαδή βάνουσα προκαλείται το λαϊκό αίσθημα και από ποιες πράξεις. Αυτό ήταν το ερώτημα και απαντήθηκε αυτό το ερώτημα σήμερα πρώτα από το συνάδελφο κ. Χριστοφίδη και

τελευταία από τον ίδιο τον αρχηγό του Συναγερμού. Ενώ μέχρι σήμερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός εκρύβετο πίσω από την αντισυνταγματικότητα, πίσω από τον κλάδο ελαίας -και αν έμενε ως εδώ ο Δημοκρατικός Συναγερμός μπορεί να είχε υπόθεση-σήμερα ο κ. Χριστοφίδης απάντησε και αυτό το ερώτημα. Και όπως τα είπε, όπως τα έφερε, μας είπε περίπου ότι αυτός ο λαός δεν έχει καμιά διαφορά με το πραξικόπημα και ότι μάλιστα μπορεί να επικρότησε το πραξικόπημα με την ψήφο του και με δεδομένες εκλογές. Το ίδιο επικαλέστηκε και ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αυτό έχετε καταλάβει!

Z. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Αν αυτή είναι η έννοια των όσων ελέχθησαν και αν αυτή πράγματι τη θέση υιοθετεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πολύ φοβούμαι ότι πραγματικά ανοίγει θέμα, διότι πρόκειται για εκμετάλλευση της μεγαλοψυχίας, της ανεκτικότητας αυτού του λαού και ιδιαίτερα των κομμάτων που ήθελαν τη λαϊκή συμφιλίωση και επιδίωκαν τη λαϊκή συμφιλίωση. Κι εμείς πρώτοι ταχθήκαμε και εξακολουθούμε να είμαστε ταγμένοι υπέρ της πολιτικής του κλάδου ελαίας, υπέρ της πολιτικής της λήθης, αλλά να μην προκαλείται ο λαός και να θεωρούμε το λαό σαν λαό ο οποίος μπορεί να ξεχάσει τα δεινά του, μπορεί να ξεχάσει τα αίτια αυτής της καταστροφής και να τον υποτιμούμε σ' αυτό το βαθμό που τον έχουμε υποτιμήσει.

M. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης.

Νομίζω ότι ως Πρόεδρος του Σώματος, όταν αντιλαμβάνεστε ότι ένα έντιμο Μέλος είτε καλόπιστα είτε κακόπιστα δεν αντιλήφθηκε το νόημα λόγων που ειπώθηκαν, μπορείτε να του υπενθυμίσετε από τα πρακτικά τι έχει λεχθεί, για να προβαίνει σε σωστές εκτιμήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι δουλειά του Προέδρου να λέει πώς ο κάθε ομιλητής εκτιμά την ομιλία του προηγούμενου.

(Γέλια)

Z. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μακάρι πραγματικά να μην αντιλήφθηκα σωστά και να μην ήταν αυτή η απόπειρα του συνάδελφου κ. Χριστοφίδη, αλλά θυμούμαι καλά ότι μίλησε για επικρότηση μέσω της ψήφου του λαού και αυτή, εν πάση περιπτώσει, την εντύπωση προσπάθησε να δώσει.

Όσον αφορά τη συνταγματικότητα, εμείς είπαμε και το επαναλαμβάνουμε. Το Σύνταγμα είναι εκεί κι εμείς διαφυλάσσουμε το Σύνταγμα σαν κόρη οφθαλμού. Το Ανώτατο Δικαστήριο, που είναι το αρμόδιο όργανο να εξετάζει τη συνταγματικότητα αυτού του Νόμου είναι εκεί κι εμείς τις αποφάσεις του τις σεβόμαστε ευλαβικά. Και αν παρά τα πιστεύω μας και παρ' ελπίδα αυτός ο Νόμος κηρυχθεί αντισυνταγματικός, τουλάχιστο θα ξέρει αυτός ο λαός ότι δεν είναι από ανοχή, από συγκατάθεση των αντιπροσώπων του που αναρριχώνται μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης σε ανώτατα αξιώματα του κράτους, αλλά γιατί υπάρχει συνταγματική επιταγή και, όπως σωστά προηγούμενα λέχθηκε, ένα κόμμα που καταδικάζει μόνο φραστικά το πραξικόπημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Επειδή ο κ. Κληρίδης στην αγόρευσή του ανέφερε ότι ο προηγούμενος ομιλητής, δηλαδή ο Νεόφυτος Ηλία που ανήκει στο ΑΚΕΛ δεν μπορεί να καταλάβει τι σημαίνει δημοκρατία, διότι προέρχεται από ένα κόμμα που δεν είχε δημοκρατία και δε σεβόταν τη δημοκρατία, είμαι υποχρεωμένος να ανασκευάσω αυτό τον ισχυρισμό του έντιμου συναδέλφου.

Το ΑΚΕΛ δεν έχει στις γραμμές του ανθρώπους που παραβίασαν τη δημοκρατία και κατέλυσαν τη συνταγματική νομιμότητα. Το ΑΚΕΛ έχει στις γραμμές του ανθρώπους που έχασαν παιδιά από τους πραξικοπηματίες, έχει στις γραμμές του ανθρώπους που κυνηγήθηκαν από τους πραξικοπηματίες, έχει στις γραμμές του ανθρώπους, όπως είναι ο Κυριάκος Χρίστου και άλλοι, που τους ανατίνασσαν τα σπίτια τους οι πραξικοπηματίες και ανατίνασσαν τα γραφεία του κόμματός μας οι πραξικοπηματίες που τώρα στεγάστηκαν εκεί που στεγάστηκαν.

Κατά συνέπεια δεν ξέρω από πού ως πού ο κ. Κληρίδης διανοήθηκε και είπε εδώ ότι προέρχεται ο κ. Ηλία από ένα κόμμα που δεν αντιλήφθηκε τη δημοκρατία.

Λέχθηκε ακόμα: «Κύριοι, να λάβετε υπόψη σας ότι ο τάδε υποψήφιος μας πήρε και τόσους σταυρούς προτίμησης.» Δικαίωμα των ψηφοφόρων ενός κόμματος να τιμήσουν τον οποιοδήποτε υποψήφιο τους με όσους σταυρούς θέλουν, αλλά αυτό που μας ενδιαφέρει εμάς είναι το σταύρωμα της Κύπρου από το πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή. Είναι οι σταυροί που μπήκθηκαν στο σώμα της Κύπρου και όχι οι σταυροί οι κομματικοί που δίδονται σε οποιοδήποτε υποψήφιο.

Έκαμε ακόμα λόγο και για το μ. Παπαϊωάννου ότι ο Παπαϊωάννου συμφώνησε τάχα με κάτι το οποίο δε διευκρίνισε, δηλαδή συμφώνησε να συσταθεί μια Επιτροπή. Παραπέμπω και τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού και τον οποιοδήποτε στα πρακτικά της Βουλής του Οκτώβρη του 1975, όπου αναγράφονται πολύ καθαρά οι απόψεις του μ. Παπαϊωάννου ότι έπρεπε να μην επιτραπεί στους πραξικοπηματίες να προβάλλουν με αξιώσεις στην πολιτική ζωή του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης είχε ζητήσει να μιλήσει και μετά ο κ. Ομήρου.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να μάθει και το ΑΚΕΛ ότι αρκετά ανέχτηκε επιθέσεις ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υφίσταται συστηματική επίθεση πραξικοπηματολογίας από το 1976. Αν αυτή η επίθεση επρόκειτο να μας κάμει την οποιαδήποτε πολιτική ζημιά μας την έχει κάμει. Αν συνεχίσετε δεν πρόκειται να καταφέρετε οτιδήποτε άλλο. Απλούστατα εκείνο το οποίο έγινε είναι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός στα πλαίσια της πολιτικής του για ενότητα απέφυγε πάντοτε να οξύνει τα πράγματα, απέφυγε τις αντεπιθέσεις, απέφυγε τους χαρακτηρισμούς, για να υποστούμε σήμερα κατηγορία από το Βουλευτή του ΑΚΕΛ κ. Νεόφυτο Ηλία, να απαντά ο κ. Κληρίδης και να ανταπαντά ο κ. Πουμπουρής και να μας λέει ότι το ΑΚΕΛ δεν έχει στις γραμμές του ανθρώπους που αναμίχθηκαν στο πραξικόπημα.

Δεν έχει, αλλά το ΑΚΕΛ υποτίθεται ότι στις γραμμές του έχει αποκλειστικά ανθρώπους που είναι οπαδοί του ορθόδοξου δόγματος του μαρξισμού, λενινισμού. Και επιτέλους διερωτώμαι. Ποια είναι η επιδίωξη ενός ορθόδοξου κομμουνιστικού κόμματος; Η κατάληψη της εξουσίας και η διατήρηση της εξουσίας χωρίς εκλογές.

Αυτό ήταν το διεθνές κομμουνιστικό πρότυπο μέχρι προ ενός έτους. Πρόσφατη κατάσταση, διότι η πτώχευση αυτού του συστήματος τώρα παρουσιάζεται.

Και διερωτώμαι πόσοι Βουλευτές του ΑΚΕΛ θα παρουσιαστούν στη δεξίωση της Ουγγαρίας για την ανεξαρτησία της, όπως λέγει η σχετική πρόσκληση που πήραμε σήμερα.

Τι είδους δημοκρατικότητα έχει ένα κόμμα το οποίο ύμνησε το Στάλιν, το οποίο ύμνησε το σύστημα του Μπρέζνιεφ και το οποίο φραστικά μόνο ακολουθεί τις μετατροπές και τις τροποποιήσεις του Γκορμπατσιώφ; Αυτά είναι βασικά ερωτήματα και εφόσον τα έχετε προκαλέσει, τα έχετε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η φωλιά μας είναι καθαρή πάντως, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Η φωλιά σας αποτελείται από ορθόδοξους κομμουνιστές που, αν ποτέ είχαν τη δυνατότητα κατάληψης της εξουσίας, θα τη διατηρούσαν με το έτσι θέλω σύμφωνα με το κομμουνιστικό δόγμα το οποίο έχει εκθέσει και έχει αναλύσει ο Λένιν, το έχει εφαρμόσει ο Στάλιν, το έχει δεχτεί ο Κρούτσειφ, το έχει εφαρμόσει ο Μπρέζνιεφ και το έχει ανατρέψει ουσιαστικά ο Γκορμπατσιώφ στη σύγχρονη εποχή.

Και όπως είπε ο κ. Κληρίδης, υπάρχει ανατολική χώρα στην οποία τώρα γίνεται σκέψη να αφαιρεθούν τα πολιτικά δικαιώματα από τους οποιουδήποτε είχαν μετάσχει στο οποιοδήποτε κυβερνών προηγουμένως κομμουνιστικό κόμμα. Κι εμείς, εκεί που έχουμε επιρροή, με κόμματα που συνδεόμαστε, τους λέγουμε ότι θα είναι μέγιστο πολιτικό, αντιδημοκρατικό σφάλμα, αν τους αφαιρέσουν τα πολιτικά δικαιώματα, γιατί στην πραγματικότητα η αφαίρεση πολιτικών δικαιωμάτων -η οποία δεν πρόκειται να γίνει, μην ανησυχείτε- η απόπειρα αφαίρεσης πολιτικών δικαιωμάτων αποτελεί πολιτική αδυναμία.

Οτιδήποτε και να πείτε εσείς του ΑΚΕΛ συνάδελφοι, καθόσον αφορά το θέμα της πραξικοπηματολογίας, θα έλεγα, σε σύγκριση με την ΕΔΕΚ, έχετε έλθει πάντοτε δεύτεροι και καθυστερημένοι. Αυτή είναι μια ιστορική πραγματικότητα την οποία ουδείς ποτέ μπορεί να αμφισβητήσει.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ευχαριστούμε για τα διάσημα τιμής, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αν υπάρχει ένα κόμμα το οποίο συστηματικά έβαλε παντιέρα το πραξικοπήμα, πραξικοπηματολόγησε δημαγωγικά σε απόπειρα να αποκτήσει πολιτικά οφέλη, αυτό ήταν η ΕΔΕΚ. Και το ΑΚΕΛ ακολούθησε, διότι αισθάνθηκε την εξ αριστερών πίεση της ΕΔΕΚ. Αυτό συνέβηκε μετά την επάνοδο του Μακαρίου, διότι εξ όσων θυμούμαι το ΑΚΕΛ είχε δεχτεί την πολιτική του κλάδου ελαίας και της λήθης και μάλιστα είχε και μια οξύτατη θα έλεγα διαλογική συζήτηση ο μ. Παπαϊωάννου με τον Πρόεδρο της ΕΔΕΚ κ. Βάσο Λυσσαρίδη.

Στα τελευταία πέντε χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, μετά την εκλογή του Προέδρου της ΕΔΕΚ ως Προέδρου της Βουλής, ο λαός άρχισε να νομίζει ότι η

ΕΔΕΚ αποτελεί ένα πραγματικά μετριοπαθές σοσιαλιστικό κόμμα. Αυτά που γίνονται σήμερα, αυτά που έγιναν πριν λίγες μέρες, αυτά που λέχθηκαν από τον κ. Ευσταθίου, αυτά που λέχθηκαν από τον κ. Ομήρου, αποδεικνύουν ένα και μόνο πράγμα. Η ΕΔΕΚ παραμένει το κόμμα των άκρων. Παραμένει κόμμα εξτρεμιστικό, παραμένει κόμμα από το οποίο πηγάζει μίσος, πηγάζει διχασμός μέσα σ' αυτές τις πολιτικές δυνάμεις αυτού του τόπου.

Αυτό αποδεικνύεται και τίποτε άλλο δεν αποδεικνύεται. Διότι μπορεί ο κ. Ομήρου να μίλησε περί πρωτοετών φοιτητών της Νομικής -ευτυχώς που δεν είμαστε πρωτοετείς φοιτητές της Νομικής- και για όσους δεν είναι νομικοί πιθανότατα σήμερα ισχύει το «άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι». Αλλά όσοι σ' αυτή την αίθουσα είναι νομικοί και ισχυρίζονται ότι αυτή η πρόταση νόμου δεν παραβιάζει το Σύνταγμα, λυπούμαι να πω ότι γι' αυτούς δεν μπορεί ποτέ να ισχύσει το «άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι», διότι οίδασι, και πολύ καλά μάλιστα, τι ποιούσι.

Και μας λέγουν «μα δεν είμαστε δικαστές». Δηλαδή, αν αύριο περάσει εδώ πέρα μια πλειοψηφία από ένα κόμμα μέσα σ' αυτή τη Βουλή ή, αν συνεννοηθούν δυο κόμματα μέσα σ' αυτή τη Βουλή, θα μπορεί να περάσουμε και πρόταση νόμου ότι ο κύριος άλφα, Βουλευτής ή μη Βουλευτής, δεν έχει καμιά σημασία, καταδικάζεται στην ποινή του θανάτου.

Μα, κύριοι συνάδελφοι, θα πούμε, όσοι ακόμα μπορούν να σκέφτονται λογικά και σύμφωνα με το Σύνταγμα, αυτό είναι αντισυνταγματικό. Τι σας ενδιαφέρει εσάς, συνάδελφοι, θα το κρίνει το δικαστήριο αν είναι αντισυνταγματικό ή όχι.

Να μου πείτε, κάπως χοντρό το παράδειγμα. Βεβαίως χοντρό το παράδειγμα όσο χοντρή είναι η επιχειρηματολογία ότι η πρόταση αυτή που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα συνάδει με το Σύνταγμα.

Και τι λέει το άρθρο 69 του Συντάγματος; «Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ Νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου».

Ποια είναι η δουλειά του Βουλευτή; Να ελέγχει την κυβέρνηση, να ψηφίζει νόμους. Πώς μπορεί να εφαρμόσει στην πράξη αυτή τη διαβεβαίωση πίστεως προς το Σύνταγμα και προς τους συνάδοντας προς αυτό Νόμους; Με ένα μοναδικό τρόπο, κάθε φορά που ασκεί ένας Βουλευτής το έργο του Βουλευτή οφείλει να διερωτάται: Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε πολιτική σκοπιμότητα, ανεξάρτητα από το συμφέρον του κόμματός μου, αυτό που κάμνω σήμερα συνάδει με το Σύνταγμα ή δε συνάδει με το Σύνταγμα; Αυτό είναι το στοιχειώδες καθήκον όλων των Βουλευτών και αυτή τη βασική υποχρέωση την επιβάλλει το ίδιο το άρθρο 69 του Συντάγματος.

Λέτε, και βλέπω αρκετή πονηρία, «μα, δεν είμαστε δικαστές, θα το κρίνει το δικαστήριο.» Πολύ ωραίος και εύκολος τρόπος να παρακάμψουμε το Σύνταγμα οχυρωνόμενοι πίσω από μια απόφαση δικαστηρίου το οποίο μπορεί να έχει ευκαιρία να επιληφθεί, μπορεί και να μην έχει ευκαιρία να επιληφθεί, της συγκεκριμένης πρότασης νόμου. Όχι αυτή η Βουλή έχει υποχρέωση, ο κάθε Βουλευτής έχει υποχρέωση να εξετάζει κατά πόσο αυτό το οποίο ψηφίζει συνάδει ή δε συνάδει με το Σύνταγμα. Η διαφορά είναι ότι η Βουλή δεν είναι ο τελικός κριτής της συνταγματικότητας ενός νόμου. Μάλιστα, ο τελικός κριτής της συνταγματικότητας ενός νόμου είναι το Ανώτατο Δικαστήριο, αν και εφόσον παραπεμφθεί η υπόθεση κοντά του. Αλλά αυτό δεν απαλλάσσει τη Βουλή και δεν

απαλλάσσει τους βουλευτές από στοιχειώδες καθήκον να εξετάζουν, αν τα μέτρα που έχουν ενώπιόν τους είναι ή δεν είναι συνταγματικά. Αυτή η θεωρία περί δικαστηρίου ότι, και επαναλαμβάνω, είναι ο τελικός κριτής, δεν απαλλάσσει ένα Υπουργικό Συμβούλιο από το καθήκον του να σκέπτεται και να αυτοσυγκρατείται, προτού αποφασίσει να παραβιάσει το Σύνταγμα.

Με τη λογική τη δική μας αύριο ένα Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να αρχίσει κατοχή ιδιωτικών περιουσιών χωρίς απαλλοτρίωση και χωρίς επίταξη, με τη λογική «ε, όποιος θέλει ας πάει δικαστήριο και θα μας πει το δικαστήριο αν είναι σωστά που του πήραμε την περιουσία ή αν είναι λανθασμένα που του πήραμε την περιουσία», και αυτό το πράγμα έγινε στην Κύπρο.

Δεν είναι έτσι. Και το Υπουργικό Συμβούλιο οφείλει και έχει στοιχειώδη υποχρέωση να τηρήσει το Σύνταγμα. Η διαφορά είναι ότι όλοι είναι άνθρωποι, όλοι μπορεί να κάμουν λάθη, όλοι μπορεί να παρερμηνεύσουν ένα σύνταγμα, γι' αυτό τελικός κριτής είναι το δικαστήριο, αλλά δεν απαλλάσσονται όλοι οι υπόλοιποι πολιτειακοί φορείς της υποχρέωσης να εξετάζουν τη συμμόρφωσή τους με το Σύνταγμα.

Διάβασα, δεν είχα σκοπό να μιλήσω σήμερα, δεν ήμουν εκ των προκαθορισμένων ομιλητών του Δημοκρατικού Συναγερμού, κύριε συνάδελφε. Μιλώ εκ του προχείρου βλέπετε, δε διαβάζω όπως διάβαζαν άλλοι συνάδελφοι. Αλλά οφείλω να ομολογήσω ότι άκουσα με έκπληξη σήμερα το πρωί το συνάδελφο Ευσταθίου να εξηγεί από ραδιοφωνικό σταθμό τη θέση την οποία νομίζω, αν δεν κάμνω λάθος, δεν εξήγησε με την ομιλία του σήμερα, που ήταν γραπτή και τη διάβαζε από την αρχή μέχρι τέλους...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και ο Μανώλης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να το πείτε εσείς σ' εκείνο.

...και ανέπτυξε τη θεωρία, ωραία θεωρία, που λέει: «εκείνοι οι οποίοι αποπειράθηκαν να καταλύσουν τη συνταγματική τάξη δεν μπορούν να ζητούν την προστασία του Συντάγματος.»

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Βεβαίως.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βεβαίως, λέει. Παίρνουμε, λοιπόν, κύριε συνάδελφε Ηλιάδη, μια αρχή.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Φαίνεται ότι προσέχετε περισσότερο τους ραδιοσταθμούς παρά ότι προσέχετε τους αγορητές εδώ.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να σας πω. Το είπε και το επιβεβαίωσε τώρα. Βεβαίως, και το λέει και στην Έκθεσή της η Επιτροπή, ότι ο κ. Ευσταθίου υποστηρίζει και λέει ότι «όσοι καταλύουν τη συνταγματική τάξη», τόνισε, «δεν μπορούν να ζητούν την προστασία του Συντάγματος» με ανάλογη εφαρμογή σε ότι συμβαίνει και στις περιπτώσεις περιφρόνησης του δικαστηρίου. Ότι υπάρχει άγραφος εθιμικός κανόνας να μην επικαλούνται το Σύνταγμα όποιοι το καταλύουν.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Βεβαίως.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βεβαίως, λέει. Θα το δούμε λοιπόν αυτό το «βεβαίως», διότι έχει ώρα που θέλω να δω αυτό το βεβαίως. Εγώ δε δικαιούμαι να απαντήσω κύριε Ηλιάδη; Γιατί ενοχλεί ο διάλογος; Εμένα με ευχαριστεί και θέλω και διακοπές.

Παίρνουμε μια αρχή του ρωμαϊκού δικαίου -σπουδάσαμε στο ίδιο πανεπιστήμιο με τον κ. Ευσταθίου- και τη μεταφράζουμε στα ελληνικά. «Ο εξ ιδίου πταίσματος ζημιούμενος ου δοκει ζημιούσθαι» και από το χώρο των αστικών αδικημάτων του ιδιωτικού δικαίου, της αμελείας και των οδικών ατυχημάτων, με τη μεγαλύτερη δυνατή ευκολία την παίρνουμε αυτή την αρχή και τη μεταφρούμε στο συνταγματικό δίκαιο *mutatis mutandis* ως εάν τα γραπτά αυστηρά συντάγματα τα οποία υπερισχύουν και αρχών και νόμων και εθίμων, μπορούν να περιέχουν κανόνες *mutatis mutandis*. Περιεργη θεωρία! Αυτή η θεωρία έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη κατάλυση θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων, δηλαδή αν κάποιος ο οποίος κατηγορείται για απόπειρα φόνου και το Σύνταγμα προστατεύει το δικαίωμα επί της ζωής, αυτός ο κατηγορούμενος ενώπιον του δικαστηρίου δεν έχει τα συνταγματικά δικαιώματα που του κατοχυρώνει το Σύνταγμα; Διότι παραβίασε το Σύνταγμα αποπειρώμενος να φονεύσει; Ε, έτσι είναι η θεωρία;

(Γέλια)

Ώστε, λοιπόν, σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, την ωραία αυτή θεωρία, οι Υπουργοί της πραξικοπηματικής κυβέρνησης όχι μόνο δε δικαιούνται να επικαλούνται το Σύνταγμα προκειμένου να έχουν τα πολιτικά τους δικαιώματα σύμφωνα με το Σύνταγμα, αλλά φαίνεται ότι δεν έχουν πλέον ούτε το δικαίωμα έκφρασης βάσει του άρθρου 19 του Συντάγματος, διότι δεν ισχύει γι' αυτούς το άρθρο 19 του Συντάγματος, δεν έχουν το δικαίωμα περιουσίας, διότι δεν ισχύει γι' αυτούς το άρθρο 23 του Συντάγματος, δεν έχουν δικαίωμα ζωής, διότι δεν ισχύει γι' αυτούς το άρθρο 7 του Συντάγματος, και δεν έχουν και δικαίωμα να παραμείνουν ελεύθεροι και να διατηρήσουν την ελευθερία τους, αλλά μπορεί οποτεδήποτε με μια απλή απόφαση της Βουλής να εγκλειστούν στις φυλακές, διότι δεν έχουν την προστασία που έχουν όλοι όσοι κατηγορούνται για έγκλημα. Αυτή είναι η θεωρία, κύριε Ευσταθίου. Και όταν κάμνουμε μια θεωρία είναι καλό να δούμε που οδηγεί η λογική εφαρμογή της. Διότι η λογική εφαρμογή αυτής της θεωρίας προς το παρόν σημαίνει ότι κατά παράβαση του Συντάγματος επτά, οκτώ άνθρωποι, όπως λέει ο κ. Ευσταθίου, θα στερηθούν συνταγματικού δικαιώματος, του δικαιώματος του εκλέγειν και του δικαιώματος του εκλέγεσθαι. Αλλά με την ίδια θεωρία, με την ίδια λογική όχι μόνο αυτοί οι οκτώ, ακόμα τρεις χιλιάδες άνθρωποι, ακόμα δέκα χιλιάδες άνθρωποι και όσοι εκάστοτε βαφτιστούν πραξικοπηματίες από την εκάστοτε τυραννική πλειοψηφία αυτής της Βουλής, θα μπορούν να υποστούν ακριβώς το ίδιο. Ο κ. Κώστας από το χωριό άλφα, ο κ. Γιάννης από το χωριό Δέλτα θεωρούνται πραξικοπηματίες και τους στερούμε τα εκλογικά τους δικαιώματα, τους δημεύουμε την περιουσία τους και δε δικαιούνται να επικαλεστούν το Σύνταγμα, προσέχετε!

Αυτό είπετε ακριβώς, αυτό ακριβώς είπετε, και θα σας το διαβάσω τι είπετε, θα επανέλθουμε, δε θέλω να αδικήσω κανένα εγώ. Ο κ. Ευσταθίου τόνισε «όσοι καταλύουν τη συνταγματική τάξη δεν μπορούν να ζητούν την προστασία του

Συντάγματος». Τι σημαίνει αυτό, κύριοι συνάδελφοι; Σημαίνει ακριβώς αυτό το οποίο είπα. Και όλα αυτά τα ωραία λόγια, ότι η ΕΔΕΚ δεν κτυπά μάζες αλλά κτυπά άτομα, είναι λόγια. Και αυτό πρέπει να μάθουν οι μάζες. Διότι, κύριοι συνάδελφοι, όταν ψηφίστηκε ο Νόμος για κάθαρση, η Βουλή στη σοφία της έδωσε έξι μήνες περιθώριο σε όσους ήθελαν να υποβάλουν καταγγελίες να τις υποβάλουν. Και μέσα σ' αυτούς τους έξι μήνες υποβλήθηκαν 1000 καταγγελίες, κύριοι συνάδελφοι. Και εξοργίστηκε η ΕΔΕΚ και εξοργίστηκε και ο τότε Βουλευτής κ. Χριστοφίδης. Και πάλι το ΑΚΕΛ ήρθε δεύτερο, δεν είχε εξοργισθεί πρώτο.

Εξοργίστηκαν λοιπόν όλες οι πατριωτικές, δημοκρατικές δυνάμεις αυτού του τόπου και είπαν: Χίλιες καταγγελίες; Μόνο! Να παραταθεί η προθεσμία. Διότι δεν ήταν για εκείνους αρκετή η απόλυση από τη δημόσια υπηρεσία χίλιων ατόμων. Έπρεπε να απολύσουν και άλλους, για να μπορεί και το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ και άλλοι να αλώσουν εύκολα τη δημόσια υπηρεσία για χάρη των πολιτικών τους σκοπών. Και παρατάθηκε η προθεσμία. Είχαμε σαν αποτέλεσμα τρεις χιλιάδες καταγγελίες. Και γι' αυτές τις τρεις χιλιάδες καταγγελίες υπήρξε πολιτική εκ μέρους της ΕΔΕΚ, εκ μέρους του ΑΚΕΛ, εκ μέρους του ΔΗ.ΚΟ. να δικαστούν και οι τρεις χιλιάδες από έκτακτες πειθαρχικές επιτροπές και να τιμωρηθούν πειθαρχικά. Και ο σχετικός Νόμος προέβλεπε απολύσεις, προέβλεπε υποβιβασμούς, προέβλεπε οτιδήποτε θέλετε.

Γιατί δεν έγιναν αυτές οι τρεις χιλιάδες δίκες; Λόγω γελοιοποιήσεως, κύριοι συνάδελφοι, λόγω γελοιοποιήσεως της πολιτικής των δημοκρατικών, πατριωτικών δυνάμεων που κυριαρχούσαν και είχαν μονοπώλιο στη Βουλή του 1976. Και τη γελοιοποίηση την έκαμε ο Δημοκρατικός Συναγερμός μόνος του, αγωνιζόμενος γι' αυτή, αγωνιζόμενος για χάρη της ενότητας αυτού του λαού. Και πώς την έκαμε; Με μια δημοσιογραφική διάσκεψη του Γλαύκου Κληρίδη, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1978.

Άρχισε αυτή η κάθαρση το Σεπτέμβριο του 1977 και μέχρι τον Ιούνιο του 1978 ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δηλαδή επήγετε έντεκα χρόνια πίσω, κύριε Μαρκίδη;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα εσείς επήγετε δεκαέξι. Συγχωρέστε μου τα έντεκα, όπως σας συγχώρεσα τα δεκαέξι. Σας είπα, κύριε Πρόεδρε, ότι επιτρέπω τις διακοπές, διότι μου αρέσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα αν δε μου το λέγατε και ζητούσατε την προστασία μου θα σας την έδινα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εσείς επήγετε δεκαέξι χρόνια πίσω. Εγώ απλώς είμαι έντεκα χρόνια πίσω, αλλά είναι η πολιτική σας. Και τώρα σήμερα είναι νέα έκφανση, διότι θέλετε λαό διχασμένο. Θέλετε λαό στον οποίο να του μιλάτε για πατριώτες και μη πατριώτες. Πατριωτικές δημοκρατικές δυνάμεις απ' εκεί, όλοι οι υπόλοιποι απ' εδώ. Μα είναι 40% οι απ' εδώ; Δεν έχει σημασία! Σημασία έχουν οι πατριωτικές δημοκρατικές δυνάμεις, των οποίων η πλειοψηφία δεν πίστεψε ποτέ στη δημοκρατία, διότι το πιστεύω της αποτελούσε το μαρξιστικό, λενινιστικό, ορθόδοξο σταλινικό κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Επειδή μιλά για το 40% θέλω να θυμίσω ένα γνωμικό που λέει «Η αλεπού εχοιμάτουν και κοτόπουλα ονειρεύετον».

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Κουρτελλάρη, ο λόγος αυτής της πρότασης νόμου είναι διότι η αλεπού η δική σας ξύπνησε λίγο πρόωρα και είδε το 40% και ανησύχησε και είπε, τι κάμνουμε με αυτό το Δημοκρατικό Συναγερμό που ακάθεκτος οδεύει προς την εξουσία; Πώς να τον πλήξουμε, πώς να τον σταματήσουμε; Πραξικόπημα. Πραξικοπηματίες. Υπουργός του πραξικοπήματος. Να ψηφίσουμε νόμο. Να δημιουργήσουμε θέμα. Να δημιουργήσουμε θύελλα, να δημιουργήσουμε πόλωση μέσα στον κόσμο. Αυτή είναι η πολιτική. Αυτό ήταν το πολιτικό κίνητρο και της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ και του ΔΗ.ΚΟ. Όλα τα λοιπά είναι εκ του πονηρού. Διότι, εφόσον ρωτήθηκα για τα έντεκα χρόνια, εδώ έχει πέντε χρόνια που εισήλθε ο κ. Παρισινός με λαϊκή ψήφο στη Βουλή. Πού ήταν ο νους σας; Τώρα που η Βουλή διάγει τους τελευταίους μήνες της θητείας της θυμηθήκαμε την παρουσία του κ. Παρισινού στη Βουλή;

Ολίγον τι περίεργο, πραγματικά. Αλλά πού ήμουν.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δηλαδή θα έλεγε και ο Κουρτελλάρης, «αλλού τους τρώει τζι αλλού κνίθουνται».

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι αυτής της μορφής τις παροιμίες. Να λέτε παροιμίες αλλά όχι αυτής της μορφής.

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου του 1977 μέχρι τον Ιούνιο του 1978 αυτή η σωρεία των έκτακτων, εξαιρετικών, πειθαρχικών επιτροπών κατόρθωσε να δικάσει 22 - 30 υποθέσεις. Και ήλθε η δημοσιογραφική διάσκεψη του Γλαύκου Κληρίδη 10 Ιουλίου του 1978 στην οποία ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού έκαμε ένα απλό μαθηματικό υπολογισμό. Ότι αυτή η ακαθαρσία, όπως την αποκάλεσε, της κάθαρσης, αν συνεχιστεί, χρειάζεται περί τα 30 - 40 χρόνια μέχρις ότου δικαστεί και ο τελευταίος καταγγελλθείς.

Η δημοσιογραφική εκείνη διάσκεψη του Γλαύκου Κληρίδη είχε δυο συνέπειες. Η πρώτη συνέπεια ήταν ότι ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανακάλυψε συνωμοσία σε βάθος και άρχισε η γνωστή συνωμοσιολογία του καλοκαιριού του 1978. Άς το ξεχάσουμε.

Είχε και δεύτερη συνέπεια η δημοσιογραφική διάσκεψη του Γλαύκου Κληρίδη, γιατί κατά παράβαση του Νόμου 3 του 1977, κατά παράβαση των εξουσιών του δυνάμει του Συντάγματος, χωρίς παρέμβαση της Βουλής, περιφρονώντας τη Βουλή, ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανήγγειλε την αναστολή της εκτέλεσης του Νόμου περί Καθάρσεως. Και ουδείς από τις δημοκρατικές, πατριωτικές, προοδευτικές δυνάμεις του τόπου διαμαρτυρήθηκε. Ουδείς του είπε, κύριε Πρόεδρε, είσαι αρχηγός της Εκτελεστικής Εξουσίας, με ποιου το δικαίωμα

αναστέλλεις εφαρμογή νόμου της Βουλής;» Ουδείς. Και ήλθε η Βουλή, υπάκουος ούσα -είχε 22 Βουλευτές τότε το ΔΗ.ΚΟ, 21 συγγνώμη, διότι τότε ο κ. Παπαδόπουλος δεν ήταν του ΔΗ.ΚΟ, ήταν και ολίγο συνωμότης την εποχή εκείνη, αν θυμάστε- το Σεπτέμβριο του 1978 και ψήφισε το νέο Νόμο περί Καθάρσεως 57 ή 58 του 78, τι σημασία έχει, ο οποίος ουδέποτε εφαρμόστηκε.

Η διαφορά του τελευταίου Νόμου περί Καθάρσεως από τον πρώτο τι ήταν; 'Ότι εν τη σοφία του, μάλλον συγγνώμη, εν τη σοφία τους οι δημοκρατικές, πατριωτικές, προοδευτικές δυνάμεις του 1978 ανέθεσαν στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσία να απολύει άνευ δίκης όσους θεωρούσε ένοχους πραξικοπήματος. 'Όπως λέει ο κ. Ευσταθίου αυτές οι τρεις χιλιάδες άνθρωποι δεν είχαν συνταγματικά δικαιώματα. 'Όχι είχαν, -διότι ποιος μπορεί να πει ότι είχαν-διότι κατηγορούνταν ότι αποπειράθηκαν να καταλύσουν τη συνταγματική τάξη. Και ο νόμος αυτός ουδέποτε εφαρμόστηκε. Και δεν εφαρμόστηκε ούτε για τους 61 απολυθέντες. Και μην κάμετε το λάθος να νομίζετε ότι οι 61 απολυθέντες απολύθηκαν με βάση το νόμο αυτό. Ποτέ. Οι 61 απολυθέντες απολύθηκαν με βάση τα άρθρα 6 και 7 του περί Συντάξεων Νόμου.

Γιατί το λέω αυτό; Διότι αυτός ο νόμος, και συγκεκριμένα τα άρθρα 6 και 7 κρίθηκαν από την ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστηρίου αντισυνταγματικά με απόφαση που εκδόθηκε προ ολίγων μηνών. Με άλλα λόγια 61 άνθρωποι, χωρίς δίκη απολύθηκαν με βάση νόμο ο οποίος ήταν και είναι αντισυνταγματικός, ως και, όπως είπε το δικαστήριο, αποικιοκρατικό κατάλοιπο. Δεν είδαμε κανένα από τις πατριωτικές, δημοκρατικές, προοδευτικές δυνάμεις να συγκινηθεί!

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι θα ήθελα να διακόψω και εγώ τον κύριο Μαρκίδη λέγοντάς του ότι αυτή η απόφαση του δικαστηρίου εξεδόθη σε προσφυγή που έκαμα εγώ και την επιχειρηματολόγησα, και είμαι και εγώ μέσα στις πατριωτικές δυνάμεις. Αν υπάρχει αυτή η απόφαση είναι διότι παρουσιάστηκε στο δικαστήριο και την εζήτησα αυτή την απόφαση. 'Όστε να μη λέτε ότι δεν παρουσιάστηκε κανένας. Διότι είναι και διαστρέβλωση της ιστορίας πλέον αν είναι συνταγματικός αυτός ο Νόμος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Η απάντηση είναι ότι οι άνθρωποι για τους οποίους παρουσιάστηκε στο δικαστήριο και κερδίσατε αυτή την υπόθεση -και μπράβο σας γιατί την κερδίσατε- δεν έχουν καμιά σχέση με τους εξήντα ένα. Απολύθηκαν διότι ήσαν ύποπτοι κοινού ποινικού αδικήματος και το γνωρίζετε πολύ καλά. Και το δικαστήριο είπε ότι τα 'Άρθρα 6 και 7 δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για απόλυση δημόσιων υπαλλήλων απλώς και μόνο διότι είναι ύποπτοι ποινικών αδικημάτων. Και επομένως, κύριοι συνάδελφοι, οι εξήντα ένας που απολύθηκαν ως ύποπτοι πραξικοπηματικών ενεργειών, αντισυνταγματικά απολύθηκαν και τίποτε δεν μπορεί να αλλάξει αυτή την κατάσταση. Και αν ο κ. Ευσταθίου σηκωθεί τώρα και το παραδεχθεί, εγώ τον χειροκροτώ. Σηκώνεστε, κύριε Ευσταθίου;

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Είναι απαράδεκτο τούτο το πράγμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

'Ότι απολύθηκαν αντισυνταγματικά. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα!

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Μαρκίδη, το δικαστήριο έκρινε την υπόθεση ακριβώς, όταν επιχειρηματολογούσα αυτά που λέτε εσείς και το πέτυχα αυτό το πράγμα. Και μου λέτε ότι κανένας δεν παρουσιάστηκε από τις ούτω καλούμενες πατριωτικές δυνάμεις να διεκδικήσει δικαιώματα. Διεκδίκησα τα δικαιώματα και ανήκω και εγώ σ' αυτό το χώρο, το δημοκρατικό χώρο. Ναι, και είναι τιμή μου!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Υπάρχει κάποια διαφορά στο μήκος κύματος. Θα επαναλάβω.

(Γέλια)

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ίσως θεωρηθεί διακοπή αλλά σαν να παρατραβούμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε με πειράζει. Εφόσον ο ομιλητής δεν ...

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε σας πειράζει, το σεβόμεθα. Αλλ' αυτή τη στιγμή μιλούμε περί όλων των άλλων πραγμάτων εκτός από το θέμα για το οποίο συζητούμε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Ψυλλίδη, με όλο το θάρρος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Με όλο το σεβας, κύριε Μαρκίδη, μας είπατε «ου γαρ οίδαμεν τι ποιούμεν».

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ναί, εσείς ναί!

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Εμείς;

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όσοι δεν είναι νομικοί.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Όσοι δεν είναι νομικοί; Ε, διότι μπορεί να πιάσατε τη μια πλευρά των χριστιανικών ιδεωδών, αλλά θα σας πω και την άλλη πλευρά των ελληνικών ιδεωδών.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν είσθε σε θέση!

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Έξεστι Κλαζομενίοις ασχημονείν.

(Γέλια)

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δεν είσαι σε θέση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ασφαλέστατα εγώ είμαι σε θέση. Εγώ περισσότερο από κάθε άλλον!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και η δική σας διακοπή είναι δεκτή. Συνεχίστε κύριε συνάδελφε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αναπτύσσω επιχειρηματολογία με καθαρό σκοπό να αποδείξω ότι η επιψήφιση της παρούσας πρότασης νόμου έχει ύποπτα ελατήρια.

Κύριε Κόλοκε, βλέπετε ότι εγώ δεν έχω γραπτή ομιλία μαζί μου. Όποιος δεν έχει γραπτή ομιλία, κάποτε μπορεί να είναι σύντομος, κάποτε δεν μπορεί να είναι σύντομος. Αλλά αν ενομίσατε ότι αυτό το θέμα είναι θέμα επί του οποίου ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν μπορεί να μιλά για ώρες, έχετε κάμει λάθος! Μπορεί να μιλά και για ώρες και για μέρες. Και σας διαβεβαιώ, πολιτικά δε θα βγούμε εμείς ζημιωμένοι, και θα το δείτε στις επόμενες εκλογές. Διότι οσοδήποτε παροιμίες κι αν μας πει ο κ. Κουρτελλάρης, η αύξηση της εκλογικής δύναμης του Δημοκρατικού Συναγερμού στις επόμενες εκλογές θα είναι θεαματική!

Λοιπόν. Να συνεχίσουμε όμως, κύριοι συνάδελφοι, με τα επιχειρήματα του κ. Ευσταθίου, ότι υπάρχει άγραφος εθιμικός κανόνας να μην επικαλούνται το Σύνταγμα όποιοι το καταλύουν. Για να δημιουργηθεί έθιμο γνωρίζουν, κύριε Ομήρου, οι πρωτοετείς φοιτητές του πρώτου μαθήματος των γενικών αρχών του Αστικού Δικαίου, ότι χρειάζεται μακρά, ομοιόμορφος επαναληπτική συνήθεια εν συνειδήσει δικαίου, *opinio necessitatis*, όπως έλεγαν στο Ρωμαϊκό Δίκαιο. Πόσα πραξικοπήματα έγιναν στην Κύπρο για να δημιουργηθεί και έθιμο; Για όνομα του Θεού! Για να δημιουργηθεί έθιμο χρειάζεται μακρά επαναληπτική συνήθεια με την πεποίθηση ότι αυτό που κάμνεις αποτελεί δίκαιο. Ασφαλέστατα δεν υπάρχει τέτοιος κανόνας. Επομένως και το δεύτερο από τα τέσσερα επιχειρήματα του κ. Ευσταθίου προδήλως δεν ευσταθεί νομικά. Και έχουμε και το τέταρτο επιχείρημα. Άφησα το πρώτο, διότι δεν το τεκμηρίωσε. Απλώς λέει ότι έχει αποφάσεις -λέει- του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τώρα τι αποφάσεις έχει, δεν ξέρω. Το Σύνταγμα, λέει ο κ. Ευσταθίου, δεν καθορίζει πάντοτε τα κωλύματα του εκλογικού δικαιώματος. Ώστε το Σύνταγμα δεν καθορίζει πάντοτε τα κωλύματα του εκλογικού δικαιώματος. Ήλθε αυτή η Βουλή με νόμο και επιχείρησε να δώσει ψήφο σε όσους συμπλήρωσαν το δέκατο-όγδοο έτος της ηλικίας τους αλλά όχι το εικοστό πρώτο και επειδή έχουμε ένα Σύνταγμα το οποίο λέει ότι «δικαίωμα ψήφου έχει πας όστις συνεπλήρωσε το εικοστόν πρώτον έτος της ηλικίας αυτού», το Ανώτατο Δικαστήριο μας είπε ότι αυτός ο νόμος είναι αντισυνταγματικός. Και μου λέτε -διότι πρέπει να το καταλάβει και η κοινή γνώμη-η πρόταση του κ. Ευσταθίου δεν είναι μόνο να μην επιτρέψει στους ανθρώπους αυτούς να εκλέγονται. Ούτε και δικαίωμα ψήφου δε θα έχουν. Ούτε και να εκλέγουν δε θα μπορούν. Ούτε στις κάλπες δεν μπορούν να πάνε, διότι μέχρις εκεί φθάνει το πάθος της μετριοπαθούς, κατά τα άλλα, Σοσιαλιστικής ΕΔΕΚ. Να μην ψηφίζουν. Και μας λέει ότι το Σύνταγμα δεν προσδιορίζει πάντοτε τα κωλύματα. Πρέπει πλέον να μη γνωρίζουμε τι διαβάζουμε. Ή να προσποιούμεθα ότι δε γνωρίζουμε τι διαβάζουμε. Διότι εγώ θα διαβάσω για να ακούσει ο λαός τι λέει το Σύνταγμα; Άρθρο 40.

(Μιλούσαν καθαρεύουσα τότε).

«Πας τις δικαιούται να θέση υποψηφιότητα προς εκλογήν αυτού ως Προέδρου ή ως Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, εφ' όσον κατά τον χρόνον της εκλογής:

- (α) είναι πολίτης της Δημοκρατίας,
- (β) συνεπλήρωσε το τριακοστόν πέμπτον έτος της ηλικίας αυτού,

(γ) δεν έχει καταδικασθή κατά την ημέραν της ενάρξεως ισχύος του Συντάγματος ή μετ' αυτήν δι' αδίκημα ατιμωτικόν ή ηθικής αισχροτήτος ή δεν έχει στερηθή της εκλογιμότητος κατόπιν αποφάσεως αρμοδίου δικαστηρίου ένεκα οιουδήποτε εκλογικού αδικήματος, και τέλος

(δ) δεν πάσχη εκ διανοητικής νόσου καθιστώσης τούτον ανίκανον να ασκήση τα καθήκοντα του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.»

Ώστε πας τις, λέει το Σύνταγμα, ο κάθε ένας, έχει αυτό το δικαίωμα αν συμπληρώνονται τέσσερις προϋποθέσεις. Και είναι οι μοναδικές προϋποθέσεις. Και αυτός ο νομοθέτης δεν έχει δικαίωμα, δεν έχει εξουσία να προσθέσει πέμπτη προϋπόθεση, εκτός αν τροποποιήσει το Σύνταγμα. Και αυτό το γνωρίζει ο κ. Ευσταθίου. Γι' αυτό το λόγο, αν ήθελε να κάμει πολιτική χειρονομία, έπρεπε να φέρει πρόταση περί τροποποίησης του Άρθρου 40 του Συντάγματος, που δεν είναι εκ των θεμελιωδών διατάξεων. Και αν αυτή η Βουλή είχε τα δύο τρίτα πλειοψηφίας στο συγκεκριμένο θέμα, ας το ψήφιζε. Έχουμε και το άλλο Άρθρο περί Βουλευτών. Το ίδιο πράγμα λέει. Η μόνη διαφορά είναι ότι εκεί δικαίωμα έχει οποιοσδήποτε έχει συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας του και δεν έχει καταδικαστεί δι' αδίκημα. Και αυτό λέει ρητώς και πάλι το Σύνταγμα. Η φράση είναι: «Δεν έχει καταδικασθή». Και «καταδικασθή» σημαίνει καταδίκη από δικαστήριο. Στην πραγματικότητα η ΕΔΕΚ ενθυμούμενη τον παλιό εαυτό της, που στην πραγματικότητα την είχε καταδικάσει στο 8%, και αγωνιούσα φαίνεται να επανέλθει έτσι λίγο γρηγορότερα στο 8%, έριξε μια τορπίλλη σε εποχή ήρεμου πολιτικού διαλόγου, σε εποχή πολιτισμένων πολιτικών ηθών, σε εποχή ευρύθμου λειτουργίας της δημοκρατίας. Και η εύρυθμος λειτουργία της δημοκρατίας οφείλεται κατά τεράστιο ποσοστό στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Οφείλεται στο μετριοπαθή τρόπο με τον οποίο το κόμμα αυτό πολιτεύτηκε όταν, συνεπεία εκλογικής συνωμοσίας, για πέντε ολόκληρα χρόνια βρέθηκε εκτός Βουλής. Οφείλεται στο συνεπή τρόπο με τον οποίο εφάρμοσε την πολιτική του Μακαρίου για λήθη και κλάδο ελαίας. Διότι η πολιτική για λήθη και κλάδον ελαίας δε δόθηκε για χάρη ορισμένων ανθρώπων. Δόθηκε για χάρη του γενικού καλού. Δόθηκε για χάρη του δημόσιου συμφέροντος. Δόθηκε για χάρη της ενότητας της Κύπρου. Και μπορεί να είχε ο κ. Πουμπουρής ότι το ΑΚΕΛ ενδιαφέρεται για το σταύρωμα της Κύπρου από το πραξικόπημα και την εισβολή, και εγώ τον διαβεβαιώ ότι εξίσου ενδιαφέρεται ο Δημοκρατικός Συναγερμός για το σταύρωμα, με τη μόνη διαφορά ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ενδιαφέρεται πολύ περισσότερο για την ανάσταση της Κύπρου από αυτό το σταύρωμα από την τούρκικη εισβολή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Υπάρχουν κάποιοι που την εσταύρωσαν!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Και για να επέλθει η ανάσταση, κύριε Πουμπουρή, χρειάζεται η ενότητα.

Ο κ. Παρισινός μετέχει στις Επιτροπές της Βουλής εδώ και πέντε χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θέλω να διακόψω, κύριε συνάδελφε, αλλά είναι τρία τέταρτα. Αν έχετε την καλωσύνη, συντομέψτε λίγο. Δε θέλω να διακόψω, αλλά είναι τρία τέταρτα που μιλάτε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε θα συντομεύσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θέλω να σας διακόψω. Απλώς σας παρακαλώ, αν είναι δυνατό, να συντομευθεί...

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ο κ. Παρισινός μετέχει στην Επιτροπή Υγείας, μετέχει στην Επιτροπή Γεωργίας, μετέχει στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, στις ίδιες Επιτροπές μετέχουν Βουλευτές σας, δε διαπίστωσα -τουλάχιστον στην παρουσία μου- οποιαδήποτε τριβή λόγω της παρουσίας του κ. Παρισινού, και προκαλώ οποιοδήποτε απ' αυτούς που συνεργάστηκαν με τον κ. Παρισινό σ' αυτές τις Επιτροπές να μου πουν πότε ο άνθρωπος αυτός εξέφρασε οποιαδήποτε γνώμη ή έκαμε οτιδήποτε που μπορεί να ερμηνευθεί υπονομευτικό αυτού του πολιτεύματος. Και το ξέρετε πολύ καλά ότι δεν μπορείτε να πείτε αυτό το πράγμα. Το ξέρετε πολύ καλά ότι η πολιτική του ΑΚΕΛ δεν ήταν να ψηφίσει αυτό το Νόμο. Το ΑΚΕΛ δεν είναι κόμμα που ακολουθεί. Το ΑΚΕΛ ακολούθησε, εδώ διότι κατέθεσε μια τορπίλλη η ΕΔΕΚ και αισθάνθηκε ίσως πίεση εξ αριστερών, ίσως είσθε νέα πολιτική ηγεσία του ΑΚΕΛ, δεν αντέχετε σ' αυτού του είδους τις πιέσεις. Μα με το να μην αντέχετε αυτού του είδους τις πιέσεις, σημαίνει ότι δεν είσθε άξιοι να έχετε το όνομα της πολιτικής ηγεσίας.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μην ερμηνεύετε τις θέσεις του ΑΚΕΛ, κύριε Μαρκίδη.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Γιατί;

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι δουλειά δική μας να το ερμηνεύσουμε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι! Είναι δουλειά όλου του λαού να μάθει τις σχέσεις...

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ

Κοιτάξετε να ερμηνεύσετε τις δικές σας θέσεις.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ εκφράζω θέσεις Δημοκρατικού Συναγερμού και κρίνω θέσεις όλων των άλλων των κομμάτων και οποιοδήποτε άλλου πολιτευόμενου. Και είμαι εντός των ορίων του Άρθρου 19 του Συντάγματος και της βουλευτικής μου ιδιότητας. Μπορεί να κρίνω το ΑΚΕΛ, μπορεί να κρίνω το ΔΗ.ΚΟ. μπορεί να κρίνω οποιοδήποτε συνάδελφο βουλευτή θέλω, εντός των ορίων της κοσμιότητας. Η έκπληξη είναι το ΑΔΗΣΟΚ. Πραγματικά! Διότι υποτίθεται ότι δοκίμασαν να φέρουν κάτι το καινούργιο σ' αυτή την πολιτική ζωή. Και έρχονται...

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Άφηκε έναν πίσω.

(Γέλια)

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Και θου Κύριε φυλακή τω στόματί μου, αλλά νομίζω ότι ξέρετε ότι ο νόμος αυτός είναι αντισυνταγματικός και τον ψηφίζετε για λόγους πολιτικής χειρο-

νομίας, κύριε Δίγκλη; Από πότε η τήρηση του Συντάγματος είναι θέμα πολιτικής χειρονομίας; Από πότε; Η τήρηση του Συντάγματος είναι θέμα στοιχειώδους πολιτικού καθήκοντος.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από πότε ζητάτε λήθη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Ευσταθίου. Τα θεμελιώδη δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί για όλους τους ανθρώπους, για όλους τους πολίτες, οτιδήποτε και αν έκαμαν. Εκείνοι που συνταυτίζονται με την κυβέρνηση ή με την εκάστοτε κυβέρνηση ή με το εκάστοτε κατεστημένο δεν έχουν μεγάλη ανάγκη των ανθρώπινων αυτών δικαιωμάτων. Των ανθρώπινων δικαιωμάτων έχουν ανάγκη αυτοί που είναι σε αντίθεση με την κυβέρνηση. Αυτοί οι αδύνατοι που κατηγορούνται ενώπιον των δικαστηρίων πολλές φορές άδικα, κύριε Ευσταθίου, και το ξέρετε πολύ καλά (φωνάζει). Είναι για ' αυτούς που υπάρχουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν είναι για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που κατοχυρώνονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι για τους απλούς πολίτες, αλλά για όλους τους πολίτες αυτού του τύπου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και για το λαό.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Συγγνώμη;

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και για το λαό, λέγω, έγιναν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Και εκείνος ο οποίος δέχεται να παραβιασθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα έστω και επτά ή οκτώ ή τριών ή ενός ανθρώπου, εκείνος εκείνη την ώρα παραβιάζει το Σύνταγμα. Και είναι έναντι εκείνου που υπάρχει η συνταγματική προστασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συναδέλφε, θα επαναλάβω την παράκλησή μου, γιατί νομίζω πως πάμε σε επαναλήψεις. Αν έχετε την καλωσύνη, να συμπληρώσετε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εί! Κύριε Πρόεδρε, οφείλω να ομολογήσω ότι έχω τελειώσει την ουσία αυτών που ήθελα να πω. Το έχω κάμει όσο το δυνατό συντομότερα μου επέτρεψαν οι διακοπές ...

(Γέλια)

ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

... που μου έχετε κάμει και που, όπως είπα, ήσαν πολύ ευπρόσδεκτες.

Θα ήθελα όμως να τελειώσω συνοψίζοντας με το εξής: Ο κυρίαρχος λαός πρέπει να γνωρίζει τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι δηλαδή αυτή η πρόταση νόμου «ουδεμίαν απολύτως σχέσιν» έχει με οποιαδήποτε επιθυμία καταδίκης του πραξικοπήματος. Ουδεμίαν απολύτως σχέσιν έχει με ηθική. Ουδεμίαν απολύτως σχέσιν έχει με το δίκαιο. Και ουδεμίαν απολύτως σχέσιν έχει με το Σύνταγμα. Έχει σχέση με ένα και μόνο πράγμα. Ότι βρισκόμαστε κοντά σε βουλευτικές εκλογές. Ότι όλες οι πληροφορίες δείχνουν θεαματική αύξηση του Δημοκρατικού Συναγερμού και ότι απελπισμένες οι υπόλοιπες

πολιτικές δυνάμεις γυρεύουν το σύνθημα: Πώς θα εμποδίσουμε αυτό το κόμμα να ανέλθει στην εξουσία. Σκληρόν προς κέντρα λακτίζειν. Δε θα το κατορθώσετε αυτή τη φορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου είχε ζητήσει το λόγο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έφυγε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι εκτός αίθουσας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε είναι ο κ. Θεοδούλου που έχω αργότερα.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα επικαλεστώ το δικαίωμα του τελευταίου ομιλητή να κρίνει τη στάση, τις απόψεις, τις σκέψεις, ακόμα και τις ανέκφραστες σκέψεις κομμάτων και προσώπων, για να κρίνω κι εγώ τη δική του ομιλία, αλλά και γενικότερα τις απόψεις των ομιλητών του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Το πρώτο χαρακτηριστικό γνώρισμα, κατά τη δική μου εκτίμηση, των απόψεων, της προσπάθειας μάλλον, των ομιλητών του Δημοκρατικού Συναγερμού, ήταν ο εκφυλισμός αυτού του σοβαρού θέματος. Και αυτό διαφαίνεται από το γεγονός ότι, ενώ συζητούμε ένα συγκεκριμένο θέμα, ενώ ζούμε στη Λευκωσία και δεν είναι δυνατό να έχουμε θάλασσα, αλλά κάποιες δεξαμενές να κολυμπούμε, με τη γενίκευση των ζητημάτων, με την ενασχόλησή τους με ένα σωρό άλλα ζητήματα, έδωσαν την εντύπωση, και ιδιαίτερα ο τελευταίος αγορητής, ότι ενώ εμείς βρισκόμαστε στη Λευκωσία, αυτός βρισκόταν στα μέσα της Μεσογείου.

Μίλησε σαν εμπειρογνώμονας του Μαρξισμού-Λενινισμού. Μίλησε ασφαλώς και σαν συνταγματολόγος ερμηνεύοντας νομικά το ζήτημα. Προηγούμενος ομιλητής χρησιμοποίησε, κατά την άποψή μου, το βαρύ χαρακτηρισμό -ομιλητής του Δημοκρατικού Συναγερμού- για επιχειρούμενο νομοθετικό πραξικόπημα. Μίλησαν για ορθόδοξους κομμουνιστές και γενικά τη μπάλα την έβγαζαν έξω από το γήπεδο. Η προσπάθειά τους ήταν να βγουν έξω από το θέμα. Δε θα ασχοληθώ να απαντήσω σε όλα αυτά που αναφέρθηκαν, αλλά θα προσπαθήσω να περιοριστώ στο θέμα. Μόνο θέλω να υποδείξω στον κ. Μαρκίδη, ο οποίος παρουσιάζεται σαν μελετητής του Μαρξισμού-Λενινισμού και της ιστορίας του ΑΚΕΛ, να μελετήσει το πρόγραμμα του ΑΚΕΛ από το 1962, για να διαπιστώσει αν αυτό το ΑΚΕΛ επιδίωκε να καταλάβει αντιδημοκρατικά την εξουσία. Του υποδεικνύω ότι από τότε το ΑΚΕΛ....

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Διακοπές επιτρέπετε;

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Όχι, κύριε Μαρκίδη.

... από τότε το ΑΚΕΛ μιλούσε για δημοκρατική κατάληψη της εξουσίας, όταν θα του εμπιστευόταν ο Κυπριακός λαός να καταλάβει την εξουσία. Κατά συνέπεια είναι καλά, κύριε Μαρκίδη, όταν μιλούμε, να γνωρίζουμε τις αλήθειες.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μπορώ να διακόψω, κύριε Θεοδούλου;

M. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Όχι, κύριε Μαρκίδη, προτιμώ να μη με διακόψετε.

Έχω την εντύπωση ότι μπορεί ένα συνάδελφος να εκφραστεί κατά κάποιο τρόπο ότι αυτή η ενέργεια της Βουλής, κατά την άποψή του, πιθανόν να οδηγήσει σε κάτι, αλλά, να μιλήσει κατ' αυτό τον κατηγορηματικό τρόπο ότι αυτό που πάει να κάμει αυτή η Βουλή σ' αυτό το θέμα αποτελεί νομοθετικό πραξικόπημα, θεωρώ ότι είναι πολύ βαριά κουβέντα να εκφραστεί από αυτό το βήμα.

Δε θα σχολιάσω τις αναφορές που έκαμε ο κ. Κληρίδης όσον αφορά τη δημοκρατία και άλλα, νομίζω ότι έχουν απαντηθεί αυτά τα πράγματα, ούτε θα σχολιάσω αυτό που είπε ο αγαπητός συνάδελφος Μανώλης Χριστοφίδης λίγο πολύ, ότι δηλαδή ο Σαμψών δεν ήταν ούτε εμπνευστής, ούτε οργανωτής, ούτε εκτελεστής. Εί τι ήταν ο Σαμψών ο οποίος ηγήθηκε της πραξικοπηματικής κυβέρνησης η οποία άνοιξε τις πόρτες της Κύπρου για να εισβάλει ο Αττίλας, όταν δεν είχε αυτά τα τρία χαρακτηριστικά που αναφέρετε, κύριε Μανώλη Χριστοφίδη; Τουλάχιστον εκτελεστής έπρεπε να αποδεχθείτε την έκφραση ότι ήταν. Μάλιστα άνοιξε τις πόρτες, ήταν εντολοδόχος ναι, αλλά συνέβαλε σαν όργανο στην υλοποίηση αυτών των καταχθόνιων σχεδίων σε βάρος της Κύπρου. Δε μπορούμε κατ' αυτό τον έμμεσο τρόπο να δοκιμάζουμε μέσα στο Κοινοβούλιο αυτής της ερειπωμένης χώρας, αυτής της αιμάσσουσας χώρας, να δικαιολογήσουμε τους προδότες και τους εγκληματίες αυτής της συμφοράς που έφεραν στον τόπο.

Θέλω να αναφέρω και κάποια άλλη αναφορά, υπόδειξη που έχετε κάμει, ότι πρέπει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να παραπέμψει αυτό το ζήτημα. Δεν ξέρω, αλλά ο τρόπος που έχει αναφερθεί αυτό το ζήτημα νομίζω ότι και αυτό δε συνάδει με τη σωστή δεοντολογία. Ουσιαστικά, ενώ ξέρουμε ότι αυτό είναι δικαίωμα του Προέδρου -και πέραν από το δικαίωμα του Προέδρου και πέραν από το γεγονός αν θα αναπέμψει ή δεν αναπέμψει ο Πρόεδρος-έχουν οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι το δικαίωμα να εφεσιβάλουν αυτό το πράγμα, οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι που τους αφορά αυτό το νομοθέτημα. Δε νομίζω ότι πρέπει να μιλούμε κατ' αυτό τον τρόπο ότι είναι υποχρεωμένος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να το πράξει.

Η ουσία ποια είναι, αγαπητοί συνάδελφοι; Η ουσία είναι ότι στις 15 του Ιούλη του 1974 κάποιοι Κύπριοι Εφιάλτες, άλλοι ενσυνείδητα και άλλοι ασυνείδητα, άλλοι πληρωμένοι και άλλοι όχι, σφετερίστηκαν την εξουσία, ποδοπάτησαν τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα αυτού του λαού. Αυτή είναι η ουσία. Είναι κατά συνέπεια άμεσα υπεύθυνοι για μια ανείπωτη τραγωδία σ' αυτό τον τόπο αυτοί οι άνθρωποι και αυτό πρέπει να το συνειδητοποιούν και να το αντιλαμβάνονται καλύτερα από όλους οι νομικοί οι οποίοι στις ομιλίες τους -και μιλώ για τους νομικούς του Δημοκρατικού Συναγερμού-προσπάθησαν αυτή την πτυχή να τη συγκαλύψουν.

Ζούμε ακόμα αυτή την τραγωδία και διακυβεύονται τα πάντα σ' αυτό τον τόπο και δεν έχουμε δικαίωμα, ιδιαίτερα εμείς η Βουλή, να ξεχάσουμε αυτή την τραγωδία, αυτή την προδοσία και τους υπεύθυνους αυτού του εγκλήματος. Μετά το πραξικόπημα και την εισβολή μέσα στις συνθήκες που επικρατούσαν σ' αυτό τον τόπο, το χάος, όταν επέστρεψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έφερε και τον κλάδο ελαίας. Η ενέργεια αυτή του Προέδρου της Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου

Μακαρίου τότε ήταν μια καθαρά πολιτική πράξη μέσα στις τότε συνθήκες. Δεν αντιμετώπιζε η ενέργεια τούτη τη νομική, τη συνταγματική πτυχή του προβλήματος που υπήρχε. Και πιστεύω να μην έχει κανένα, ιδιαίτερα νομικό, που να αμφισβητά αυτό το γεγονός ότι παραβιάστηκε και ποδοπατήθηκε το Σύνταγμα και τα δημοκρατικά δικαιώματα ολόκληρου λαού από κάποιες δυνάμεις. Αργότερα, όπως αναφέρθηκε από αυτό το βήμα, στις 30 του Οκτώβρη του 1975, ομόφωνα η Βουλή ζήτησε την κάθαρση και την τιμωρία των ενόχων. Ζήτησε δηλαδή τη συνταγματική και νομική αντιμετώπιση του προβλήματος που δεν έγινε προηγουμένως. Όσοι σήμερα αρνούνται την ομόφωνη εκείνη απόφαση της Βουλής αρνούνται ουσιαστικά και τη νομική, τη συνταγματική πτυχή του θέματος, αρνούνται ότι έγινε τέτοια παραβίαση. Όσοι αναγνωρίζουν ότι με το πραξικόπημα έγινε μια καθαρά αντισυνταγματική πράξη δε μπορούν, παρά την παρωδία της κάθαρσης, παρά το χρόνο που πέρασε και ενώ συνεχίζεται η τραγωδία του Κυπριακού λαού, να προβάλλουν νομικά ιδιαίτερα επιχειρήματα ενάντια σ' ένα νόμο που σκοπεύει έστω και τώρα να υλοποιήσει ότι προβλέπει το Σύνταγμα. Αυτό πιστεύω ότι είναι ένα από τα ιδιαίτερα καθήκοντα των νομικών όπου και να βρίσκονται.

Κύριοι συνάδελφοι, με το Νόμο που έχουμε μπροστά μας δε δικάζουμε πράξεις αμφισβητούμενες, πράξεις τις οποίες μπορεί να κρίνει μόνο η Δικαστική Εξουσία. Προβαίνουμε ως Βουλή σε μια ενέργεια έναντι κάποιων επώνυμων που αδιαμφισβήτητα παραβίασαν τους Νόμους και το Σύνταγμα και αυτό κανείς δεν μπορεί να το αμφισβητήσει. Αυτή είναι η αλήθεια και η ιστορική και η αντικειμενική πραγματικότητα τώρα. Γιατί, όπως λέει και ο Γενικός Εισαγγελέας στην Έκθεση που έχουμε μπροστά μας, για πολιτικούς λόγους δεν προχώρησαν τα δικαστήρια να αντιμετωπίσουν τη νομική και συνταγματική πτυχή του θέματος. Το παραδέχεται ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας, για πολιτικούς λόγους. Και δεν μπορεί, κατά την άποψή μου, αυτό να περάσει απαρατήρητο, ιδιαίτερα από τη Βουλή. Γι' αυτό η Βουλή πολύ σωστά αισθάνεται έντονα ότι υπάρχει τέτοιο πρόβλημα. Αν θέλετε, όπως ανέφεραν και άλλοι αγορητές, καθυστερήσαμε σ' αυτό το πρόβλημα να παίξουμε το ρόλο μας ως Βουλή. Αλλά έστω και τώρα και επειδή, επαναλαμβάνω, οι πληγές είναι ανοικτές, οι κίνδυνοι είναι ορατοί, επιβάλλεται να το πράξουμε, έστω και τώρα. Αλλά μετατρέψαμε εδώ τη Βουλή σε πεδίο νομικιστικών ερμηνειών του θέματος. Είναι συνταγματικός ο νόμος ή δεν είναι συνταγματικός; Εγώ δε θα επικαλεστώ το συνάδελφο Αλέκο του προηγούμενου χρόνου, θα επικαλεστώ το συνάδελφο τον Αλέκο τον Μαρκίδη του 1990 που από αυτό το βήμα απαντώντας σε άλλους αγορητές πάνω σε άλλα ζητήματα έπαιρνε ακριβώς την αντίθετη θέση. Έπαιρνε τη θέση ότι αυτά τα ζητήματα είναι ζητήματα του δικαστηρίου. Δεν μπορούμε να επιδικάζουμε εδώ, να μετατρέψουμε τη Βουλή σε νομικό χώρο επίλυσης τέτοιων προβλημάτων και δεν ξέρω πότε δε θα αμφισβητούνται οποιαδήποτε άλλα ζητήματα όχι μόνο πολιτικά αλλά και άλλης υφής από διάφορους συναδέλφους, αν μετατρέψουμε τη Βουλή σε νομικό πεδίο επίλυσης τέτοιων ζητημάτων.

Κατά συνέπεια, επαναλαμβάνω, και έχει μεγάλη σημασία ότι η Εκτελεστική και η Δικαστική Εξουσία για πολιτικούς λόγους δεν αντιμετώπισαν τη συνταγματική, τη νομική πτυχή που προέκυψε από την πραξικοπηματική ενέργεια του 1974. Κατά συνέπεια προβαίνουμε σ' αυτή την ενέργεια, αγαπητοί συνάδελφοι, βάσει του δικαίου της ανάγκης αυτού του λαού που μας επέβαλαν όσοι παρερμήνευσαν και τον κλάδο ελαίας και τη λήθη και με τις ενέργειές τους

προάγουν αξιωματούχους της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Είναι γι' αυτούς του λόγους και όχι για λόγους εκδίκησης. Όχι γιατί θέλουμε να αναξέουμε πληγές, αλλά ακριβώς με τη λύση αυτού του προβλήματος πιστεύουμε πως ναι, κατ' αυτό τον τρόπο, αγαπητοί συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα λυθούν τα προβλήματα και θα επικρατήσει η αναγκαία γαλήνη και ενότητα στο εσωτερικό μέτωπο. Γι' αυτούς τους λόγους και όπως αναφέρθηκε και από τους άλλους συναδέλφους, εμείς αισθανόμαστε την ανάγκη και το καθήκον να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω, για να μην αναγκάζομαι να διακόπτω ομιλητές, να είμαστε σύντομοι, γιατί έχω την εντύπωση ότι τα πλείστα θέματα έχουν λεχθεί. Δε θέλω να εμποδίσω κανένα συνάδελφο να πάρει το λόγο, αλλά θα παρακαλούσα πολύ να είμαστε σύντομοι.

Ο κ. Χαραλαμπίδης και μετά ο κ. Ευσταθίου να ετοιμάζεται.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο τελευταίος ομιλητής του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο συνάδελφος Αλέκος Μαρκίδης προσπάθησε να μεταθέσει το βάρος της συζήτησης πάνω σε άλλα θέματα. Δε θα ασχοληθώ με αυτά. Δε θα ασχοληθώ επίσης ούτε με τον ευσεβοποθισμό για θεαματική αύξηση του Δημοκρατικού Συναγερμού, τέτοια που να τον οδηγήσει στην κατάληψη της εξουσίας. Θα του υπενθυμίσω μόνο κάτι που είπε ο μακαρίτης ο Παπαϊωάννου. «Όταν δουν τα αυτιά τους έξω από τον καθρέφτη θα δουν και την εξουσία».

Εγώ θα ασχοληθώ με την πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας. Έχουμε μια πρόταση νόμου που κατατέθηκε από την ΕΔΕΚ με ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο. Πρέπει να δούμε πρώτα το περιεχόμενο αυτής της πρότασης, το πολιτικό και υλικό περιεχόμενο αυτής της πρότασης. Συμφωνούμε ή διαφωνούμε με αυτό το περιεχόμενο; Και στη συνέχεια να δούμε τη νομική πτυχή του θέματος. Και δε μας είπαν εδώ αν συμφωνούν ή διαφωνούν με την ουσία, γιατί ενώ μεν καταδικάζουν, λέει, το πραξικόπημα δεν τοποθετούνται πάνω σε μια συγκεκριμένη πτυχή του πραξικοπήματος, σε μια συγκεκριμένη θέση της αφαίρεσης των εκλογικών δικαιωμάτων των αξιωματούχων της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού εστιάζεται κυρίως πάνω στη νομική πτυχή του θέματος και σε δεύτερο λόγο, όπως ισχυρίστηκε, στην πολιτική της λήθης. Θα κάμω μια προσπάθεια να αναφερθώ σ' αυτά τα δυο θέματα.

Επικαλούνται τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα και λεν ότι ουσιαστικά είναι έκδηλη η παραβίαση του Συντάγματος και πρέπει προληπτικά να αποτρέψουμε την παραβίαση του Συντάγματος και να καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου. Θα κάμω αναφορά σε πολλές προηγούμενες περιπτώσεις που είχαμε γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα, που είχαμε θέσεις άλλων συναδέλφων, νομικών και μη, για τη συνταγματικότητα ορισμένων νομοθετημάτων που ήλθαν ενώπιον της Βουλής. Υπήρχε ο Νόμος περί Παροχής Δικαιώματος ψήφου στους Συμπληρώσαντες το 18ο έτος της Ηλικίας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1985. Υπήρχε θέση ότι είναι αντισυνταγματικός ο Νόμος τούτος και όμως ομόφωνα η Βουλή τον ψήφισε. Όταν έγινε αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο, κηρύχθηκε αντισυνταγματικός. Και τον ψήφισε ομόφωνα η Βουλή γιατί εξέφραζε, λέει, την πολιτική βούληση του Σώματος, εξέφραζε τις επιθυμίες του λαού και παραγνώρισε και έθεσε σε δεύτερη μοίρα -να μην πω παραγνώρισε όπως είπα

προηγούμενως- το θέμα της συναγματικότητας. Και ασφαλώς έγινε αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο και απορρίφθηκε ο Νόμος αυτός, κηρύχθηκε αντισυνταγματικός. Υπάρχει σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις όπως ο περί Ασκήσεως Ορισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμος του 1985, όπως ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμος του 1985 και πολλές άλλες παρόμοιες περιπτώσεις που εγέρθηκαν σοβαρά συνταγματικά θέματα. Η τοποθέτηση όλων ήταν ότι εμείς είμαστε πολιτικό σώμα και το θέμα της αντισυνταγματικότητας ή μη κάποιου νόμου αποφασίζεται τελικά και αμετάκλητα, οριστικά, από άλλο όργανο της Κυπριακής Δημοκρατίας, το Ανώτατο Δικαστήριο.

Σε αντίθετη περίπτωση, αν και εφόσον έχουμε οποιαδήποτε γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ότι ένας νόμος είναι αντισυνταγματικός, πρέπει να την υιοθετούμε και πρέπει να είναι δεσμευτική για μας. Δε νομίζω ότι υπάρχει σ' αυτό το Σώμα οποιοδήποτε μέλος του, και ούτε ακόμα του Δημοκρατικού Συναγερμού, που να μπορεί να υιοθετήσει τέτοια θέση, γιατί οι θέσεις όλων μας είναι γνωστές. Ναι μεν σεβαστή, ναι μεν λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η θέση του Γενικού Εισαγγελέα, αλλά την τελική απόφαση/τοποθέτηση πάνω σε κάποια συγκεκριμένη πρόταση νόμου ή νομοσχεδίου είναι η Βουλή που την αποφασίζει, λαμβάνοντας υπόψη πολλά άλλα κριτήρια, όχι μόνο συνταγματικά, όχι μόνο νομικά.

Αναφέρθηκε από συναδέλφους του Συναγερμού, και έχει περιληφθεί και στην Έκθεση, ότι η ψήφιση του νόμου τούτου είναι συνταγματικό νομοθετικό πραξικόπημα. Τι είναι κατ' αρχήν πραξικόπημα; Πραξικόπημα είναι η βίαιη και αιφνίδια ενέργεια που παραβιάζει το Σύνταγμα και τους Νόμους του Κράτους και ανατρέπει τις νόμιμες πολιτικές καταστάσεις. Στην πολιτική αναφέρεται η λέξη «πραξικόπημα» και φανερώνει την αυθαίρετη και απρόσμενη πράξη για ανατροπή μιας νόμιμης κυβέρνησης. Διαπράττει σήμερα το Σώμα τούτο κάποια τέτοια ενέργεια; Επιδιώκει βίαια, απρόσμενα, να ανατρέψει τη συνταγματική τάξη; Ακριβώς το αντίθετο συμβαίνει. Προσπάθεια του Σώματος τούτου, προσπάθεια της πρότασης νόμου που υπάρχει ενώπιον του Σώματος, είναι να προστατέψει τη συνταγματική τάξη. Εκτός τούτου πως ανατρέπεται η συνταγματική τάξη, ποιό νομοθετικό πραξικόπημα διενεργείται; Θα εφαρμοστεί αυτή τη στιγμή στα επόμενα λεπτά, αν και εφόσον ψηφιστεί, η πρόταση νόμου αυτή και θα έχει εφαρμογή;

Υπάρχουν, συνάδελφοι, ασφαλιστικές δικλείδες. Υπάρχει η αναπομπή από τον Πρόεδρο, υπάρχει η αναφορά από τον Πρόεδρο, υπάρχει η προσφυγή από τους ενδιαφερόμενους, από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο νόπιον του αρμόδιου Σώματος, για να αποφασίσει κατά πόσο είναι συνταγματική ή όχι τέτοια πράξη. Δεν ανατρέπεται λοιπόν κανένας θεσμός, κανένα δημοκρατικό δικαίωμα δεν καταπατάται.

Η άλλη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, στην οποία δεν έδωσαν πολλή βαρύτητα όλοι οι ομιλητές του, είναι ότι στηρίζεται η τοποθέτησή του στην πολιτική λήθης. Τι σημαίνει πολιτική λήθης; Σημαίνει παραγραφή των αδικημάτων, Σημαίνει διαγραφή της ιστορικής πραγματικότητας; Ασφαλώς όχι. Έγινε το πραξικόπημα, υπάρχουν οι πρωτεργάτες που πιθανόν -και δε θα αμφισβητήσω τούτο- να είναι η Χούντα των Αθηνών. Έχουν όμως και άλλοι ευθύνες. Έχουν ευθύνες εκείνοι που προετοίμασαν, εκείνοι που δημιούργησαν την υποδομή, για να μπορεί να επιτύχει ένα πραξικόπημα. Έχουν ευθύνη και εκείνοι οι οποίοι

συνέβαλαν τη συγκεκριμένη μέρα στην εκδήλωση του πραξικοπήματος και μετέπειτα στην επιτυχία του. Έχουν ευθύνες οι οποίες μπορεί να μην έχουν διωχθεί ποινικά, αλλά έχουν πολιτικές ευθύνες και έχουν ηθικές ευθύνες απέναντι σ' αυτό τον τόπο. Και με την πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιον μας είναι αυτές τις ευθύνες που προσπαθούμε να τονίσουμε σ' εκείνους που με την πολιτική τους βοήθούν και αναδεικνύουν τους αξιωματούχους της πραξικοπηματικής κυβέρνησης.

Δεν έχουμε τίποτε προσωπικό ενάντια σε κανένα ούτε ενάντια στο συνάδελφο Παρισινό που βρίσκεται σ' αυτό το Σώμα και ούτε έχει οποιαδήποτε επίπτωση αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή η ψήφιση του νόμου για το συνάδελφο Παρισινό. Είναι μήνυμα όμως προς το Κόμμα εκείνο ότι δεν είναι σωστό να προκαλεί τη συντριπτική πλειοψηφία του Κυπριακού λαού με την προώθηση πραξικοπηματιών σε δημόσια αξιώματα και κομματικά αξιώματα, γιατί όπως λεν παρήλθαν 16 χρόνια. Πράγματι πέρασαν 16 χρόνια αλλά οι πληγές ακόμα δεν έχουν επουλωθεί. Τα αποτελέσματα του πραξικοπήματος και της εισβολής είναι ακόμα νωπά και χρειάζεται προσπάθεια συλλογική, ομαδική από όλους για την αποτροπή τους. Αλλά υπάρχει και ο ανθρώπινος παράγοντας, υπάρχει η πρόκληση προς όλους αυτούς που υπέφεραν και είναι πρόκληση όταν βλέπουν να ανέρχονται σε ανώτατα αξιώματα άνθρωποι οι οποίοι συνέβαλαν μικρώς ή μεγάλως στην ανατροπή της συνταγματικής τάξης που είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία τόσων κακών σ' αυτό τον τόπο. Θα 'θελα να τονίσω ότι δεν έχουμε καμιά πρόθεση να διώξουμε ποινικά οποιοδήποτε. Όχι τις χιλιάδες που αναφέρθηκε ότι έστειλαν τηλεγραφήματα, αλλά πιθανώς κανένα. Μιλούμε σήμερα για ένα συγκεκριμένο και μόνο θέμα.

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχοντας τις θέσεις όπως αναφέρθηκαν από τον κ. Παναγίδη πρηγουμένως, έχοντας καταδικάσει έντονα το πραξικόπημα, καταδικάζοντας σήμερα το πραξικόπημα, δεν είχε άλλη επιλογή από του να τοποθετηθεί όπως έχει τοποθετηθεί σε μια πρόταση νόμου που βρίσκεται ενώπιον του Σώματος. Έχει λάβει σοβαρά υπόψη την πολιτική και το πολιτικό και ηθικό περιεχόμενο της πρότασης νόμου και δεν είχε άλλη επιλογή από την τοποθέτηση που έχει κάμει, να ψηφίσει την πρόταση αυτή νόμου.

Ίσως να ήταν αχρείαστη αυτή η συζήτηση, ίσως να ήταν αχρείαστη η πρόταση αυτή του νόμου αν δεν υπήρχαν πολιτικά κόμματα που με την πολιτική που εφαρμόζουν επιλέγουν και αναδεικνύουν αξιωματούχους της πραξικοπηματικής κυβέρνησης σε ανώτατα αξιώματα. Δε θα υποχρεωνόμασταν, αν δεν υπήρχε αυτή η πολιτική, να βρεθούμε σήμερα στο Σώμα τούτο και να συζητούμε τέτοια πρόταση νόμου με το περιεχόμενο το οποίο όλοι γνωρίζετε.

Λόγοι λοιπόν συνέπειας στις διακηρυγμένες αρχές του Δημοκρατικού Κόμματος επιβάλλουν την ψήφιση της πρότασης νόμου. Όσον αφορά τη συνταγματική πτυχή, εμείς δηλώνουμε ξανά ότι, όταν και εφόσον αποφασιστεί, αν αποφασιστεί, από το Ανώτατο Δικαστήριο, οποιαδήποτε απόφασή του θα είναι από εμάς σεβαστή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Πρέπει να το φέρω σε γνώση του Σώματος ότι στις 9.00 η ώρα είναι σε εξέλιξη μια υποχρέωση την οποία θα έπρεπε αρκετά

από τα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων να εκπληρώσουν. Μήπως, αν στο στάδιο τούτο θεωρείται ότι έχει εξαντληθεί το θέμα, αφού για τέσσερις ολόκληρες ώρες το συζητούμε με αρκετούς αγορητές από όλες τις πλευρές, αυτό μας δίνει το χρόνο, στα επόμενα περίπου πέντε λεπτά -και μιλώ συγκεκριμένα για την εξέλιξη της τελικής φάσης του ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ που είναι στις 9.00 η ώρα και η οποία θα γίνει στην παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, ολόκληρης της στρατιωτικής ηγεσίας-και ίσως, κύριε Πρόεδρε, παίρνω και το θάρρος τώρα, αν εκεί παραστούμε και μάλιστα όχι οι Βουλευτές της Επιτροπής Άμυνας αλλά ο μεγαλύτερος δυνατός αριθμός των Βουλευτών τούτου του Σώματος και δούμε το μόνιασμα και την αγάπη των εφέδρων και των στρατιωτών μας μπροστά στην εξέλιξη των υποχρεώσεών τους, να είναι το καλύτερο μήνυμα που μπορούμε να δώσουμε πέραν από την τετράωρη αυτή συζήτηση; Είναι έκκλησή μου προς τους συναδέλφους, προς το Προεδρείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω πέντε λεπτά μόνο σε κάθε ομιλητή, για να κλείσει αυτό το θέμα, οποιοσδήποτε και αν είναι.

Λοιπόν, έχω τον κ. Ευσταθίου, τον κ. Ομήρου, τον κ. Παναγιώτου ...

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι θα δευτερολογήσουν οι συνάδελφοι, εγώ δεν πρωτολόγησα ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μιλήσετε.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε δεν ήταν πρόθεσή μου να αναμειχθώ σ' αυτή τη συζήτηση, γι' αυτό και δεν θα ήμουν ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το παράλογο αυτής της Βουλής είναι ότι το 90% δεν είχε πρόθεση να μιλήσει, αλλά επί τέσσερις ώρες μιλούμε συνεχώς.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Θα ήταν ορθό να αναμένετε πού θα καταλήξω και μετά, κύριε Πρόεδρε. Γιατί οι θέσεις μου είναι ξεκάθαρες και περιλαμβάνονται στη δήλωση την οποία έχω καταθέσει, η οποία αναφέρεται στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Αν πήρα το λόγο είναι γιατί αισθάνομαι την ανάγκη να σχολιάσω μερικά πράγματα εξ' αφορμής, ιδιαίτερα της ομιλίας του συναδέλφου κ. Ευσταθίου.

Ο κ. Ευσταθίου είπε στην ομιλία του σε κάποιο σημείο ότι όσοι δεν ψηφίζουμε την πρόταση νόμου που κατέθεσε, είμαστε και γινόμαστε υπερασπιστές του πραξικοπήματος και των πραξικοπηματιών. Μάλιστα διερωτήθηκε για την ευαισθησία μας για τα δημοκρατικά δικαιώματα. Επειδή με αυτό το πράγμα μας έβαλε όλους στο ίδιο καλάθι, αισθάνομαι την ανάγκη να δώσω μερικές διευκρινίσεις.

Επί του πρώτου ζητήματος δεν αναμένω να σέβεται ο καθένας την ιστορική πορεία του κάθε ανθρώπου και την ταυτότητά του σ' αυτό το μικρό χώρο που γνωρίζουμε ο ένας τον άλλο. Γι' αυτό θα αρκεστώ να κάμω την ακόλουθη γενική δήλωση και απ' εκεί και πέρα ο καθένας δικαιούται να διερωτηθεί για τον εαυτό του.

Αν, όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, όταν η δημοκρατία κινδυνεύει και τη στιγμή ακριβώς που μας έχει ανάγκη εμφανίζονται τόσο θιασώτες και αγωνιστές να την υπερασπιστούν όσοι εμφανίζονται εκ των υστέρων, να είστε βέβαιοι ότι ποτέ δε θα κινδυνεύει. Αυτό και μένω σ' αυτό το κεφάλαιο.

Όσον αφορά το δεύτερο, θα πρέπει να τονίσω, γιατί μιλούμε όλοι για δημοκρατία, μιλούμε για δημοκρατικές αρχές και αντιλήψεις και μάλιστα και ο κ. Ομήρου έκανε αρκετή αναφορά πάνω σ' αυτά τα θέματα, θα πρέπει όμως να έχουμε υπόψη μας ότι ένα από τα βασικότερα στοιχεία της δημοκρατίας είναι ο σεβασμός της συνταγματικής τάξης και νομιμότητας σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα, γιατί η δημοκρατία δεν είναι μια αφηρημένη έννοια χωρίς κανένα περιεχόμενο. Και είναι σ' αυτές τις στιγμές που δοκιμάζεται ακριβώς η ευαισθησία του καθενός μας. Αν θέλετε, η δύναμη της αντίστασης στους πειρασμούς και τις προκλήσεις, για να μη παρασυρόμαστε από συναισθηματισμούς.

Και προσωπικά τουλάχιστον αισθάνομαι ότι ο σεβασμός της συνταγματικής τάξης και νομιμότητας δεν πρέπει να είναι ευκαιριακός ούτε περιστασιακός, ούτε επιλεκτικός, αλλά καθολικός και απόλυτος. Έτσι προσωπικά το αντιλαμβάνομαι, έτσι το αισθάνομαι και γι' αυτό δεν μπορώ να ψηφίσω την παρούσα πρόταση νόμου. Ίσως λόγω του βάρους του ιστορικού μου παρελθόντος να νιώθω ότι δεν μου επιτρέπεται, εμένα τουλάχιστον προσωπικά, αυτά για τα οποία κατηγορώ άλλους να τα κάνω εγώ ο ίδιος. Γιατί δεν μπορώ να συνηθίσω στην ιδέα που μου έγινε εφιάλτης ότι μπορώ με νόμο να στερώ πολιτικά δικαιώματα, ανεξάρτητα από το ποιους αυτά αφορούν. Είχαμε την ευκαιρία, και πιθανώς αν είχαμε το θάρρος -γιατί όχι;- θα μπορούσαμε να είχαμε την ευκαιρία να ακολουθήσουμε νόμιμες διαδικασίες.

Αυτές μόνο τις διευκρινίσεις προσωπικά αισθάνομαι την ανάγκη να κάμω. Δε θα αναφερθώ στις απόψεις του Συναγερμού, με τον οποίο, όπως είναι γνωστό, μας χωρίζει ολόκληρη φιλοσοφία αντιλήψεων πάνω στα θέματα του πραξικοπήματος και των πραξικοπηματιών. Ούτε στο θέμα των ηθικών και πολιτικών ευθυνών που διαφωνώ πλήρως με την επιχειρηματολογία τους, κεφάλαιο στο οποίο δε θα ήθελα να υπεισέλθω, γιατί θα επανανοίξουμε τη συζήτηση επί της ουσίας και δε θα τελειώσουμε ποτέ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είχα σκοπό να απαντήσω στα θέματα και στα ερωτήματα που μου υποβλήθηκαν προσωπικά σε έκταση, αλλά δε θα το κάμω αυτό το πράγμα, όχι μόνο γιατί θέσατε το όριο των πέντε λεπτών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, πέντε έξι λεπτά θα σας δώσω το δικαίωμα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

'Όχι γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

Σε ένα στάδιο της συζήτησης έχει διακωμωδηθεί το σοβαρότερο θέμα που απασχόλησε αυτό το λαό και τη Βουλή των Αντιπροσώπων του από την ανεξαρτησία μέχρι σήμερα. Ενώ συζητήθηκε για πρώτη φορά η λήψη μιας συγκεκριμένης μορφής, η επιβολή μάλλον μιας συγκεκριμένης μορφής κυρώσεων εναντίον εκείνων που Νόμος του κράτους τους έχει χαρακτηρίσει ως πραξικοπη-

ματίες -και μιλώ για το Νόμο 57/75- η συζήτηση εξετράπη σε διακωμώδηση κομμάτων, πολιτικών φιλοσοφιών, πολιτικών επιδιώξεων και πολλών και διάφορων.

Εν πάση περιπτώσει θα απαντήσω στην ουσία των θεμάτων και πολύ σύντομα, για να πω ότι σε σπάνιες περιπτώσεις υπήρξαν πιο θερμοί υποστηρικτές προσώπων ή καταστάσεων όσο σήμερα οι αγορητές συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού που μίλησαν υπέρ των πολιτικών δικαιωμάτων των μελών της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Αυτό δεν αποτέλεσε έκπληξη ενόψει της πολιτικής πραγματικότητας που υπάρχει στον τόπο σήμερα, το 1990. Αυτό ήταν αναμενόμενο, αλλά δεν ήταν ίσως αναμενόμενο να διαστρεβλώνονται πράγματα και καταστάσεις και να λησμονείται η μεγάλη και φρικτή αλήθεια, ότι σήμερα η γλυκειά χώρα της Κύπρου έχει σφαγιαστεί και ότι τα εδάφη στα οποία κατοίκησαν από αιώνων οι ακραιφνέστεροι εκπρόσωποι της Ελληνικής φυλής και του ευρωπαϊκού πνεύματος, σήμερα εποίκούνται από Τούρκους της Ανατολίας, διότι υπήρξαν συμμετοχοί σ' αυτό το φοβερό έγκλημα κάποιοι μεταξύ δυστυχώς των συμπατριωτών μας.

Επίσης έχει αγνοηθεί η μεγαλοψυχία αυτού του λαού και των ηγετών του λαού τούτου, οι οποίοι δεν επέτρεψαν να ληφθούν μέτρα σοβαρώς τιμωρητικά εναντίον των ενόχων. Και αντί τούτο να εκτιμηθεί ως εκδήλωση μιας απέραντης μεγαλοψυχίας, μιας αδικαιολόγητης ίσως επιείκειας, τούτο εκλήφθηκε φαίνεται ως αδυναμία των ηγετών του δημοκρατικού χώρου του λαού, οι οποίοι μάλιστα χαρακτηρίστηκαν κατά τον πλέον ανοίκειο τρόπο, είτε για όσα είπαν, είτε για όσα πολιτεύθηκαν στο παρελθόν.

Και δημιουργήθηκε εύλογα το ερώτημα μεταξύ των ακροατών αυτών των ομιλιών, αν πράγματι είμαστε πραξικοπηματίες εμείς οι οποίοι ανεχθήκαμε το πραξικόπημα και τους πραξικοπηματίες. Όταν ακούστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν τόσο βαριές εκφράσεις για συνταγματικό πραξικόπημα το οποίο δεν είναι ανάγκη να γίνει, λέει, με τα όπλα ή με τα τανκς, αλλά μπορεί να γίνει και με απόφαση της Βουλής και εξομοιώθηκε το επαίσχυντο εκείνο πραξικόπημα της 15ης του Ιουλίου του 1974 με την υποστήριξη αυτής της πρότασης νόμου, οι υποστηρικτές δηλαδή αυτής της πρότασης εξομοιώθηκαν με εκείνους οι οποίοι κατέλυσαν τη συνταγματική τάξη, κατάργησαν τα ατομικά δικαιώματα του λαού, άνοιξαν τις πόρτες για να έρθουν οι Τούρκοι και βύθισαν αυτό το λαό στο πένθος, διερωτηθήκαμε εδώ και είπαμε: Μα πώς είναι δυνατό να λέγονται αυτά τα πράγματα; Εντούτοις λέχθηκαν και ακούστηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, μάλιστα επιζητήθηκε να μειωθεί ανεπιτρέπτως και ο ρόλος της Βουλής των Αντιπροσώπων του λαού εν' ονόματι της δημοκρατίας. Αλλά η Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού είναι ο εκφραστής της δημοκρατίας. Το εκλογικό Σώμα είναι ο ηγεμόνας, το υπέρτατο πολιτειακό όργανο στο σύγχρονο δημοκρατικό πολιτικό βίο. Και ο λαός εκφράζεται μέσω των αντιπροσώπων του. Όταν η πλειοψηφία του λαού νομοθετεί, εκείνο τουλάχιστον για το οποίο πρέπει να είναι κάποιος προσεκτικός είναι να σέβεται αυτή την εκδηλωμένη, τη δεδηλωμένη πλειοψηφία, η οποία αντιπροσωπεύει την πλειοψηφία του κυρίαρχου λαού. Αυτό εξεδήλωσε η Βουλή εκ προοιμίου με τις θέσεις που έλαβε έναντι της πρότασης αυτής του νόμου.

Κύριοι συνάδελφοι, επιζητήθηκε να γίνει μια λεπτολόγος δήθεν συνταγματική παρουσίαση του θέματος, ως αν ο χώρος εδώ είναι χώρος που εκδικάζονται διστάμενες νομικές απόψεις επί συγκεκριμένου θέματος. Η απάντησή μας είναι

απλή. Το Σύνταγμα ναι, προβλέπει τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων στα άρθρα 40 και 64 και στερούνται των εκλογικών τους δικαιωμάτων όσοι διέπραξαν αδίκημα ατιμωτικό ή αδίκημα ηθικής αισχροσύνης. Επίσης όσοι διέπραξαν και αδίκημα εκλογικό, κατά παράβαση του εκλογικού νόμου. Αυτά είναι που προβλέπει το 40 και το 64 του Συντάγματος.

Αυτά τα αδικήματα, κύριοι συνάδελφοι, διαπράχθηκαν. Δεν υπάρχει κανένας νόμιμος άνθρωπος που να πει ότι δε διαπράχθηκαν από εκείνους που συμμετέσχαν στην κυβέρνηση τότε, την πραξικοπηματική. Το ότι τα αδικήματα αυτά είναι ατιμωτικά, ήδη δόθηκε γνωμάτευση με την ευκαιρία της καταθέσεως του Νίκου Σαμφών, ότι, ναι η καταδίκη για συμμετοχή στην πραξικοπηματική κυβέρνηση θεωρείται αδίκημα ατιμωτικό. Το ότι διαπράχθηκε εκλογικό αδίκημα έχουμε καμιά αμφιβολία; Με ποια εκλογή άσκησαν την εξουσία εκείνοι οι οποίοι άσκησαν την εξουσία τότε; Όστε και τα αδικήματα υπάρχουν και οι ένοχοι και οι δράστες είναι γνωστοί. Το ότι τώρα δεν παρουσιάστηκαν στο δικαστήριο για να επικυρώσει και την καταδίκη, για να πει, «ναι το κάνατε», δεν έγινε αυτό το πράγμα λόγω της μεγαλοψυχίας του Εθνάρχη Μακαρίου ο οποίος καθοδηγώντας το λαό, και λόγω της αγάπης που είχε ο λαός στο πρόσωπό του, δε ζήτησε να προβεί στην ποινική δίωξη των υπαιτίων.

Είναι ποτέ δυνατό να επικαλείται κάποιος την επιείκεια που του έγινε, για να λέγει ότι εκείνος που του έκανε την επιείκεια, όταν ζητά να εκδηλώσει την αποδοκιμασία του κατά ένα εντελώς δευτερεύοντα τρόπο, αυτός που το κάνει καταλύει τη συνταγματική τάξη; Η συνταγματική τάξη δεν καταλύθηκε από το λαό και τη δημοκρατική ηγεσία του, αλλά από εκείνους οι οποίοι ενστερνίστηκαν το φασισμό και τα συνθήματα τα φασιστικά και κατέλυσαν τους δημοκρατικούς θεσμούς και το Σύνταγμα της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω να συντομεύσουμε, κύριε Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι δυνατό να συντομεύσετε λίγο; Δε θέλω, είπα, να διακόψω κανένα, απλώς κάνω έκκληση για συντομία.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θέλετε να σταματήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι δεν είπα να σταματήσετε. Έχω άλλη νομοθετική εργασία, άρα και αν ακόμα διακόπτετο, δεν υπάρχει δυστυχώς τρόπος για να γίνει αυτό που είπατε.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ο κ. Κληρίδης, ο οποίος είναι παρών, διότι δε θα αναφερόμουν στο πρόσωπό του αν ήταν εκτός αίθουσας, όπως ήταν προηγουμένως, παρερμήνευσε την ομιλία μου φαίνεται σε ένα σημείο με το να εννοήσει ότι η πρόταση αποσκοπεί στο να τιμωρήσει εκείνους οι οποίοι με πολλούς και διάφορους τρόπους αποδέχθηκαν και συμμετείχαν στο πραξικόπημα, ή έστω στέλλοντας τηλεγραφήματα, ή αποτελούντες τις στρατιές εκείνων που συνελάμβαναν τους άλλους, που κακοποιούσαν τους πολίτες και τους έκλειναν στις φυλακές. Δεν είναι αυτό το νόημα αυτής της πρότασης νόμου. Είναι συμβολικό μέτρο, έκφραση απαρέσκειας της πολιτείας επί

συγκεκριμένου σημείου αναφορικά με το ό,τι έγινε την εποχή εκείνη. Αντίθετα, είπα ότι δεν απευθυνόμαστε σε όλους εκείνους οι οποίοι το έκαναν αλλά περιοριζόμαστε στο θέμα του νόμου στο μικρό αριθμό των συμμετασχόντων στην πραξικοπηματική κυβέρνηση.

Η επίκληση τώρα του Μακαρίου. Ακούστηκαν τόσα εγκωμιαστικά για τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο σήμερα από τον κ. Χριστοφίδη, ο οποίος τον υπέμνησε, έφερε ενώπιόν μας και τη μορφή του και τους λόγους του. Τον ίδιο Αρχιεπίσκοπο Μακάριο που εξύβριζαν, συκοφαντούσαν, υπονόμειαν, προσπαθούσαν να δολοφονήσουν οι πραξικοπηματίες, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Μάλιστα και μετά το θάνατό του γίνεται μια οργανωμένη, όπως έχουμε αντιληφθεί όλοι μας, προσπάθεια από τους κύκλους της δεξιάς και για να υπονομεύσουν τη μορφή του και το πρόσωπό του και για να τον σύκοφαντήσουν και για να τον σπιλώσουν. Τώρα όμως χρειάζεται να επικαλεστούμε και να εγκωμιάσουμε τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, για να πούμε ότι έφερε κλάδο ελαίας. Και μας καλούν εμάς οι υβριστές του -όχι βέβαια από το χώρο εδώ, από τον έξω χώρο, από τους χώρους της δεξιάς- να σεβαστούμε τη μνήμη του, τη μνήμη του οποίου όχι μόνο δε σέβονται εκείνοι, αλλά σπιλώνουν συνεχώς, δεκατρία χρόνια μετά το θάνατό του, για να μας πουν, «σεβαστείτε τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και σταματήστε ως εδώ».

Δεν είναι γεγονός ότι τρεις Γενικοί Εισαγγελείς εκφράστηκαν ότι δεν μπορείς να αφαιρέσεις δια νόμου πολιτικά δικαιώματα. Το θέμα τώρα τέθηκε. Όχι τώρα στην πραγματικότητα, γιατί εκκρεμεί πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ από τον Ιούλιο του 1975 και δε συζητήθηκε ακόμα. Είναι από αυτά τα παράδοξα!

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Περίεργο, τι έκανε το ΑΚΕΛ τόσα χρόνια;

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτή η πρόταση νόμου είχε κλειστεί στα συρτάρια αλλά τη βρήκαμε τώρα με την ευκαιρία της αντι-Εδεκίτικης πολιτικής ή αντι-Εδεκιτολογίας, για να τη φέρουμε στο Σώμα και να πούμε ότι δεν είναι επί τη ευκαιρία των εκλογών που το κάνουμε. Τη θέσαμε και βρίσκεται προς συζήτηση η πρόταση αυτή νόμου εδώ και 15 χρόνια. Αν δεν το συζήτησαν οι αρμόδιες Επιτροπές, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ΕΔΕΚ δεν είχε τη δύναμη εκείνη για να διεκδικήσει τη συζήτηση των νομοθετημάτων λόγω του ότι ο λαός της είχε δώσει τότε χαμηλότερα ποσοστά.

Και μια και μιλούμε για ποσοστά να είστε βέβαιοι ότι οι άλλες εκλογές θα σας καταπλήξουν, διότι εκείνοι που πίστεψαν και προάσπισαν τη δημοκρατία, εκείνοι θα έχουν και το σεβασμό και την εκτίμηση του λαού. Η θεωρία σας περί 40 ή 50% ας μείνει ως ένα όνειρο θερινής νυκτός ή όπως ο φίλος μου ο κ. Κουρτελλάρης το έχει πει, με τον τρόπο που το έχει εκφράσει προηγουμένως.

Και για να τελειώσω, επειδή πολλά λέχθηκαν για την ΕΔΕΚ και για το μίσος που έχει η ΕΔΕΚ εναντίον του λαού τούτου, λέω ότι η ΕΔΕΚ υπεράσπισε το λαό, υπεράσπισε τη Δημοκρατία, και οι Εδεκίτες και τα παιδιά του λαού τούτου πολέμησαν υπέρ της δημοκρατίας και στάθηκαν μπροστά από εκείνους που επιβουλεύτηκαν τη δημοκρατία και έπλητταν τη δημοκρατία με χίλιους δύο τρόπους. Είναι προασπιστές των αξιών αυτού του λαού και οι δήθεν μετριοπαθείς σοσιαλιστές, όπως ζήτησε να πει ο κ. Μαρκίδης, είναι οι σοσιαλιστές της Κύπρου, εκείνοι οι οποίοι νοιάζονται για τον άνθρωπο, για τα ανθρώπινα του δικαιώματα

και δεν έχουν κανένα άλλο σκοπό και καμιά άλλη επιδίωξη από του να του καλυτερέψουν τη ζωή του, να τον κάνουν αξιοπρεπέστερο, να τον προστατεύσουν από τις επιβουλές και αυτό το σκοπό έχει η πρόταση νόμου που καταθέσαμε σήμερα, που συζητείται σήμερα. Σκοπός είναι να προασπιστεί ο λαός από επιβουλές οι οποίες καλλιεργούνται, όταν αφήνονται σοβαρότατα αδικήματα και εγκλήματα ατιμώρητα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να επιβεβαιώσω τον προλαλήσαντα συνάδελφο, τον κ. Ευσταθίου, αναφορικά με το γεγονός ότι πράγματι το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ διά του Προέδρου του το 1975, 20 Σεπτεμβρίου 1975, κατέθεσε πρόταση νόμου στη Βουλή με την οποία πράγματι εισηγείτο την αποστέρηση από τους Υπουργούς της πραξικοπηματικής κυβέρνησης των πολιτικών δικαιωμάτων. Δε θα διαβάσω το κείμενο της αιτιολογικής έκθεσης, απλώς ήθελα να το αναφέρω, γιατί πολλά λέχθηκαν για καθυστέρηση αναφορικά με το χρόνο κατάθεσης αυτής της πρότασης νόμου. Συνεπώς για αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας, λέω και επαναλαμβάνω ότι η ΕΔΕΚ κατέθεσε έγκαιρα, το 1975, πρόταση νόμου παρόμοια με αυτή την οποία έχει σήμερα ενώπιόν του το Σώμα. Για το γεγονός ότι δεν προωθήθηκε αυτή η πρόταση νόμου δεν υπάρχει ευθύνη από πλευράς του δικού μας του κόμματος.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγείρεται θέμα τάξεως σοβαρό. Η ΕΔΕΚ ισχυρίζεται ότι κατέθεσε πρόταση νόμου ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν ισχυρίζεται, υπάρχει.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Όχι, η ΕΔΕΚ ισχυρίζεται και δεχόμαστε ότι κατέθεσε πρόταση νόμου το 1975. Ερωτήματα: Τι απέγινε η πρόταση αυτή νόμου; Τι ενέργειες έκαμε η ΕΔΕΚ όλα αυτά τα χρόνια να προωθήσει την πρόταση νόμου που έβαλε; Μήπως ξέχασε ότι την κατέθεσε;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, για την πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ στις 20/9/75, εισηγούμαι να πολυγραφηθεί και διανεμηθεί σε όλα τα Μέλη της Βουλής, να μπει στο φάκελλο των νομοσχεδίων περί Πραξικοπήματος και να συνεξεταστεί. Το αν η Βουλή προώθησε ή όχι αυτή την πρόταση νόμου δεν είναι θέμα το οποίο θα εξετάσουμε τώρα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει τεράστιο θέμα τάξεως, κοινοβουλευτικό αν θέλετε, το εξής: Κατατέθηκε η πρόταση νόμου το 1975 ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μη γίνεται συζήτηση, να ανατρέξουμε στα πρακτικά της Νομικής Επιτροπής, για να δούμε ποιοι ήταν οι λόγοι για τους οποίους το Σώμα δεν ασχολήθηκε, γιατί υπάρχουν...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Βεβαίως ο Συναγερμός είναι ο μόνος που δικαιούται να ζητήσει να πληροφορηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

... αλλά ούτε δικαιούμαι, ούτε θέλω να χρησιμοποιήσω το δικαίωμά μου να κατέλθω για ένα τέτοιο θέμα, γι' αυτό λέω ας πάμε στα πρακτικά της Επιτροπής Νομικών, γιατί επρόκειτο να συνεξεταστεί με τα υπόλοιπα θέματα με τα οποία θα ασχολείτο η Επιτροπή.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα περιμένουμε τις εξηγήσεις και από τη Βουλή και από την ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ υπάρχουν άνθρωποι που ξέρουν πρόσωπα και πράγματα. Η ΕΔΕΚ τότε αποτελείτο από ελάχιστους Βουλευτές οι οποίοι την εκπροσώπουν σ' αυτό το Σώμα και επομένως η φωνή της ήταν φωνή η οποία καταπνιγόταν από το κατεστημένο και τη χιονοστιβάδα της πλευράς η οποία το καταψήφισε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι η ΕΔΕΚ ήταν κατεστημένο μαζί με τις άλλες πατριωτικές δημοκρατικές δυνάμεις. Μονοπωλούσαν τη Βουλή του 1976-1981 εν τη απουσία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Η ΕΔΕΚ, κύριε συνάδελφε, ουδέποτε υπήρξε κατεστημένο· αγωνίστηκε με συνέπεια ενάντια οποιασδήποτε μορφής κατεστημένου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε γιατί υπάρχει μια σύγχυση πάντοτε προς την πλευρά τη γνωστή. Το 1975 δεν ήταν άλλη η κατάσταση και η σύνθεση παρά εκείνη την οποία ξέρετε. Και την πλειοψηφία, κύριοι συνάδελφοι της δεξιάς, την αποτελούσατε εσείς. Το 1975, κύριε Πρόεδρε, ήταν το Ενιαίο το οποίο είχε τη συντριπτική πλειοψηφία στο Σώμα τούτο, τη μεγάλη πλειοψηφία στο Σώμα τούτο εν πάση περιπτώσει. Και με την εξάσκηση της χιονοστιβάδας των ψήφων του κατάφερε να αλλοιώσει τη λυμφατική παρουσία και τη θέληση των εκπροσώπων της ΕΔΕΚ. Αυτός ήταν ο απλός λόγος, κύριε Πρόεδρε, για τον οποίο διερωτάται η αντίπερα όχθη, γιατί ακριβώς δεν πέρασε η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ.Α. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πρόκειται περί αστείου επιχειρήματος του συναδέλφου, γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Ενιαίο, αν θέλει, δεν υπήρχαν στη Βουλή για μια πενταετία ολόκληρη, από το 1976. Η ΕΔΕΚ ήταν στη Βουλή, το ΑΚΕΛ ήταν στη Βουλή, το ΔΗΚΟ ήταν στη Βουλή, γιατί δεν την προώθησαν αφού, ήταν και μόνοι τους;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει νομίζω ότι η υπενθύμιση που έγινε από τον κ. Στυλιανού ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακόμα ένα θέμα τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναί, ναι ένα λεπτό να τελειώσει. Δυο διά μιας δεν μπορώ να ακούω.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται πως υπάρχει η γνωστή σύγχυση. Μας επανέλαβαν πάλιν σήμερα πως ήταν εκείνοι οι οποίοι προασπίστηκαν τις δημοκρατικές διαδικασίες και την αναλογική, ενώ ήταν εκείνοι οι οποίοι επέβαλαν το σύστημα του συντριπτικού πλειοψηφικού στη Βουλή αυτή από το 1975. Το 1975, κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη μπορούμε σε άλλα θέματα, κύριε Στυλιανού.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Και πάλιν ο κ. συνάδελφος συλλαμβάνεται αμελέτητος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

... κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε ...

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Το θέμα της αναλογικής το εισηγήθηκε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, το απέρριψε τότε το ΑΚΕΛ, όχι γιατί διαφωνούσε, αλλά γιατί ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος δεν το δεχόταν και είπε ότι θα αναβληθούν οι εκλογές. Για να μην αναβληθούν οι εκλογές, έμεινε το σύστημα ως είχε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευτυχώς που υπάρχουν τα πρακτικά του 1970 του Ιούλη, όπου υπάρχουν δεκάδες σελίδες καταχωρημένες στα επίσημα πρακτικά, παρά το γεγονός πως δε συμπεριλαμβάνεται μέσα στα πρακτικά -και δεν ξέρω γιατί δε συμπεριλήφθηκε, ενώ σε όλες τις εφημερίδες είναι γνωστά τα αποτελέσματα- και η κρίσιμη ψηφοφορία. Αυτό είναι το ένα.

Το άλλο, κύριε Πρόεδρε, αφορά το ΔΗ.ΚΟ.. Το 1975 ασφαλώς και δεν ήταν στη Βουλή. Όμως η συντριπτική πλειοψηφία της δεξιάς παράταξης ήταν εκείνη που ήταν μέσα σ' αυτό το Σώμα και έδωσε την καθοριστική ψήφο στα δεδομένα εκείνα τα οποία γνωρίζετε. Το ΑΚΕΛ πάντοτε υποστήριζε τις θέσεις της ουσιαστικά απλής αναλογικής που βασικά με σας πρωτοστάτη δρομολογήθηκε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μπω στο θέμα της αναλογικής, κτλ. Για όνομα του Θεού!...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

... Έχει ξεκαθαρίσει!

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Πουμπουρής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Με την άδεια του συναδέλφου, του κ. Πουμπουρή, έχω τα επίσημα πρακτικά του Σώματος της ημερομηνίας εκείνης για να λύσουν όλοι οι συνάδελφοι τις απορίες τους. Δε είναι πρακτικά που ανήκουν σε Βουλευτή, τα πήρα από τη

βιβλιοθήκη, τα πήρα πριν από λίγο και θα διαφωτιστεί και ο κ. Ομήρου και το Προεδρείο και οι συνάδελφοι.

«Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων
Συνεδρίαση 23/10/75

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Τάσος Παπαδόπουλος)»

Σελίδα 106.

Κύριε Ομήρου, για την τύχη της πρότασης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

«Ως γνωστόν μετά του νομοσχεδίου ή σχετικώς προς το νομοσχέδιον...» - ομιλούν για το νομοσχέδιο που στη συνέχεια έγινε Νόμος 57/75- «... κατετέθησαν δύο άλλα κείμενα, το εν χαρακτηριζόμενον ως ψήφισμα ...» -το περιβόητο σημερινό ψήφισμα βάσει του οποίου λέει ο κ. Ευσταθίου προωθεί την πρόταση νόμου-»... και το έτερον ως πρότασις Νόμου». Είναι αυτή που αναφέρει ο κ. Ομήρου. «Η πρότασις Νόμου» -λέει ο Προεδρεύων κ. Τάσος Παπαδόπουλος, κύριε Πέτρε Στυλιανέ- «θα παραπεμφθή εις την Επιτροπήν Εσωτερικών προς υποβολήν εκ μέρους της Επιτροπής Εσωτερικών, ως της αρμοδίας Επιτροπής, της σχετικής εκθέσεως προς το Σώμα και θα συζητηθή εις επομένην συνεδρίασιν του Σώματος. Όσον αφορά το ψήφισμα, οι έντιμοι κύριοι Βουλευταί...».

Επομένως τι αναζητάτε άλλους λόγους. Ιδού τα πρακτικά.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Πολύ ωραία, πολύ ωραία, δεν αντιλαμβάνομαι προς τι η αναφορά. Η πρόταση νόμου κατατέθηκε, παραπέμφθηκε προς συζήτηση, συνεπώς η τότε Βουλή πρέπει να ξέρει βέβαια. Αλλά ο Δημοκρατικός Συναγερμός υπέβαλε κάποια ερωτήματα στα οποία πρέπει να απαντήσει ο ίδιος ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αφού το Ενιαίο Κόμμα ήταν τότε στη Βουλή. Εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής έχει το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχει αναφερθεί ότι το ΑΚΕΛ τάχθηκε εναντίον της απλής αναλογικής ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θα μπω στο θέμα της απλής αναλογικής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

... θέλω να πω ότι είμαστε πάντοτε υπέρ της απλής αναλογικής.

Επειδή όμως ο κ. Σολωμής έχει διαβάσει ορισμένα πρακτικά μιας προγενέστερης ημερομηνίας, θέλω να παραπέμψω τη Γραμματεία της Βουλής στα πρακτικά της 30ης Οκτωβρίου 1975 όπου η ουσία των προτάσεων και της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ συζητήθηκε μέσα στο ψήφισμα το οποίο εγκρίθηκε. Και σας πληροφορώ ότι εκείνη την ημέρα οι ψήφοι που έπαιρναν οι προτάσεις του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ ήταν 12 και οι ψήφοι της καταψήφισης ήταν 14, δικές σας, που απέρριπταν ...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν ήταν οι δικές μας.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Του Ενιαίου Κόμματος που ήταν ο προκάτοχος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που ήγειρα εξακολουθεί να υπάρχει και μάλιστα σε σοβαρότερη μορφή, γιατί φαίνεται ότι κατατέθηκε η πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ, ήχθη ενώπιον της ολομέλειας και δόθηκαν οδηγίες η πρόταση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών. Πρέπει να διερευνηθεί και να πληροφορηθεί το Σώμα ως προς τα εξής: Τι απέγινε η πρόταση; Τι ενέργειες έκανε η ΕΔΕΚ για προώθησή της; Και αν τυχόν η πρόταση υπήρχε, γιατί κατατέθηκε νέα πρόταση; Αυτά τα ερωτήματα πρέπει να απαντηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μπορώ να απαντήσω από την έδρα, απλώς υπενθυμίζω ότι μια άλλη πρόταση για ένα θέμα εργατικό -για να μην μπω στη συζήτηση-παρά τις καμιά εκατοστή υπενθυμίσεις, εξακολουθούσε να εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος μέχρι πριν μερικούς μήνες, δυστυχώς για 19 χρόνια.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι, εν πάση περιπτώσει, γιατί συζητούμε; Σημασία έχει ότι υπήρξε η νομοθετική πρωτοβουλία από την πλευρά του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, έγινε το συγκεκριμένο διάβημα σύμφωνα με το Σύνταγμα. Κατατέθηκε η πρόταση νόμου. Παραπέμφθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, συνεπώς από πλευράς του Κόμματος ολοκληρώθηκε όλη εκείνη η απαιτούμενη συνταγματική διαδικασία που σήμαινε βούληση/θέληση του Κόμματος για προώθηση αυτής της νομοθεσίας. Εν πάση περιπτώσει, να επανέλθουμε στο θέμα.

Είπα στην πρωτολογία μου ότι έγινε μια προσπάθεια αποπροσανατολισμού της κοινής γνώμης όλες τις βδομάδες που προηγήθηκαν αυτής της συζήτησης και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι και πάλιν στη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης υπήρξε μια προσπάθεια για εκτροπή της συζήτησης και για αποπροσανατολισμό από το κεντρικό νόημα του θέματος.

Το θέμα, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι υπερβολικά σοβαρό και δεν προσφέρεται για διακωμώδηση. Συνδέεται, όπως είπα και προηγουμένως, με τη μεγαλύτερη εθνική προδοσία, με το μεγαλύτερο έγκλημα στη νεότερη ιστορία του Κυπριακού Ελληνισμού. Ούτε, επαναλαμβάνω, η οχύρωση πίσω από νομικά επιχειρήματα ή σοφιστίες μπορεί να εκτρέψει και να αποπροσανατολίσει τη συζήτηση από το βασικό στόχο της νομοθετικής αυτής πρωτοβουλίας που το κυρίαρχό της νόημα και η ουσία της είναι η καταδίκη του πραξικοπήματος και είναι η αποστέρηση των επώνυμων του πραξικοπήματος που χαρακτηρίστηκαν με βάση το Νόμο 57/75 σαν πραξικοπηματίες, σαν σφετεριστές της εξουσίας. Και πρέπει να επαναλάβουμε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο πως ούτε ο λαός μας ούτε η Βουλή, έστω κατά πλειοψηφία, δεν πρόκειται να αποδεχθούν την επιβράβευση του πραξικοπήματος εν ονόματι αμφισβητούμενων νομικών απόψεων και εν ονομάτι μιας πολιτικής που θεωρεί ότι η λήθη και η συγχώρεση ισοδυναμεί με ιστορική αμνησία. Και θα το επαναλάβω πως πηγή κάθε εξουσίας σ' ένα δημοκρατικό

πολίτευμα είναι ο λαός και το δίκαιο και οι Νόμοι παράγονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατ' εξουσιοδότηση και έγκριση της πρωτογενούς εξουσίας που είναι ο κυρίαρχος λαός.

Όχι, κύριε Μαρκίδη, ο λαός και κατ' επέκταση οι πολιτικές δυνάμεις που τον εκφράζουν διαδηλώνουν με τη σημερινή τους νομοθετική πρόταση τη δημοκρατική τους ευαισθησία και τη θέλησή τους να εμποδίσουν την αναρρίχηση του πραξικοπήματος στην εξουσία. Γιατί ακριβώς πιστεύουμε πως μια τέτοια ενέργεια, πέραν από το ότι ανατρέπει οποιαδήποτε νομική και ηθική τάξη, υπονομεύει ακριβώς τη σωστή αντίληψη για την εθνική λαϊκή ενότητα, υπονομεύει ακριβώς τη σωστή αντίληψη για την εθνική λαϊκή συμφιλίωση.

Ανέφερε ο κ. Κληρίδης ότι υπάρχει ο κίνδυνος, αν επιτραπεί η ολοκλήρωση αυτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας, αυτό το Σώμα να μετατραπεί σε δικαστήριο και να καταδικάζει διάφορους Βουλευτές ή και πολίτες, όταν θέλει να τους εξοστρακίσει -αντιλαμβάνομαι αυτή ήταν η θέση- πολιτικά. Αυτή είναι μια υπόθεση χωρίς, να μου επιτρέψει ο κ. Κληρίδης να πω, καμιά λογική θεμελίωση, γιατί θα πρέπει να πιστώσουμε αυτό το Σώμα με υπευθυνότητα. Εδώ συζητούμε για πραξικόπημα, συζητούμε για εθνική προδοσία που οδήγησε σε εθνική τραγωδία και αυτό το Σώμα οφείλει και πρέπει να έχει δημοκρατική ευαισθησία, οφείλει και πρέπει να σεβαστεί πάνω απ' όλα, ναι, το Σύνταγμα που αποτελεί έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας. Και σε καμιά περίπτωση δε συγκρούεται η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία με τη συνταγματική τάξη, αλλά ακριβώς επιδιώκει την προστασία της από τους υπονομευτές της.

Λέχθηκε ακόμα από τον κ. Κληρίδη ότι «εμείς το καταδικάζουμε το πραξικόπημα, γιατί εμείς ήμασταν οι πρώτοι που προειδοποιήσαμε ότι θα γίνει πραξικόπημα». Αλλά να θυμίσω ότι υπήρξε και η περίοδος πράγματι πριν από το πραξικόπημα, υπήρξε η ΕΟΚΑ Β', υπήρξε η βία, υπήρξε η ανωμαλία, υπήρξαν οι ανατινάξεις αστυνομικών σταθμών, υπήρξαν οι απόπειρες εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, υπήρξαν οι ταυτίσεις με τη χούντα των συνταγματαρχών και τη χούντα του Ιωαννίδη. Εν ονόματι της ιστορικής αλήθειας θέλω να υπενθυμίσω ότι κάποιοι πολέμησαν τη δικτατορία στην Ελλάδα, κάποιοι στάθηκαν αντιμέτωποι με τη φασιστική βία και την ανωμαλία, κάποιοι έδωσαν ακόμα και τη ζωή τους για να προστατεύσουν τη δημοκρατία και κάποιοι προειδοποιούσαν πράγματι ότι, αν αφηνόταν η συνομοσία ανενόχλητη, θα οδηγούσε -όπως και οδήγησε δυστυχώς- στην εθνική τραγωδία. Εν ονόματι ακόμα της ιστορικής αλήθειας οφείλω να υπενθυμίσω ότι κάποιοι την ίδια στιγμή θώπευαν και συνεργάζονταν και με την ΕΟΚΑ Β' και με τις χούντες.

Λέχθηκε ακόμα ότι, «μα ξέρετε, υπάρχουν διαδικασίες μέσα στο κόμμα μας, μέσα στο κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού, οι οποίες είναι δημοκρατικές διαδικασίες σε ό,τι αφορά την επιλογή των υποψηφίων και συνεπώς με βάση αυτές τις διαδικασίες είναι που επιλέγονται οι υποψήφιοι και μεταξύ αυτών μπορούν να επιλέγονται και αυτοί που χρημάτισαν υπουργοί στο πραξικόπημα.

Το ερώτημα δεν είναι αυτό. Το ερώτημα είναι γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ένα κοινοβουλευτικό κόμμα, θεωρεί ότι έχει υποχρέωση να στεγάζει τους πραξικοπηματίες μέσα στο κόμμα του και να τους επιτρέπει με μηχανισμούς τους οποίους χαρακτηρίζει δημοκρατικούς να αναρριχώνται σε δημόσια αξιώματα. Αυτό είναι το μέγα θέμα, θέμα πολιτικής ευθύνης, το οποίο θα 'πρεπε να εξηγηθεί.

Ο κ. Μαρκίδης, για να τελειώσω, παραπονείται και ειρωνεύεται το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ ότι ασχολείται με το πραξικόπημα και ότι αυτό, κατά τη γνώμη του, υπήρξε και είναι εξτρεμισμός. Αγαπητέ συνάδελφε, αν η υπεράσπιση της Δημοκρατίας, αν η αντιμετώπιση της φασιστικής βίας, αν το να δίνεις και τη ζωή σου ακόμα για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας είναι εξτρεμισμός, εμείς δηλώνουμε ανοικτά ενώπιον του Κυπριακού λαού εξτρεμιστές. Αν μετριοπάθεια επίσης είναι -γιατί είχατε αναφέρει και τη μετριοπάθεια- αν μετριοπάθεια λοιπόν είναι η αποδοχή της φασιστικής βίας, αν μετριοπάθεια είναι η συμφιλίωση με το πραξικόπημα και τους εκφραστές του, αν μετριοπάθεια ακόμα είναι η επιβράβευση του πραξικοπήματος, τότε αυτού του είδους τη μετριοπάθεια εμείς δεν τη θέλουμε και την απορρίπτουμε. Αν μετριοπάθεια όμως σημαίνει εθνική λαϊκή ενότητα στη σωστή βάση, αν μετριοπάθεια σημαίνει λαϊκή συμφιλίωση χωρίς διαγραφή της ιστορικής μνήμης και πλαστογράφηση της ιστορικής πραγματικότητας, τότε ναι, δηλώνουμε μετριοπαθείς. Και θα επαναλάβω αυτό που είπα στην πρωτολογία μου ότι εθνική λαϊκή ενότητα και εθνική λαϊκή συμφιλίωση πρόσφερε το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ από το 1974 και ότι ποτέ δε ζήτησε ούτε αναζοπύρωση παθών ούτε εκδίκηση, ακόμα και όταν δεχόταν τις δολοφονικές σφαίρες του φασισμού.

Μίλησε και για αυξημένα ποσοστά, για άνοδο στην εξουσία, ο κ. Μαρκίδης. Θα 'θελα να τον προειδοποιήσω να μην έχει αυταπάτες και να μην αναγάγει τους ευσεβείς πόθους του σε υπαρκτή πραγματικότητα. Ας αναμένει ο κ. Μαρκίδης: οι Βουλευτικές εκλογές έρχονται σύντομα. Το 1991 έχουμε Βουλευτικές εκλογές και ο κυρίαρχος λαός θα δώσει την απάντησή του και είμαι σίγουρος ότι η απάντηση του κυρίαρχου δημοκρατικού λαού θα δώσει εκπλήξεις στον κ. Μαρκίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης, ο κ. Τσιέττης και ας ελπίσουμε ότι τελειώνουμε. Και θα παρακαλέσω, κύριε Μαρκίδη, αν είναι δυνατόν, κάπως σύντομα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Και πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Προς τον κ. Ομήρου θα ήθελα να του πω τους επόμενους μήνες να ασχοληθεί με το πώς θα καταφέρει το κόμμα του να εισέλθει στη δεύτερη κατανομή των βουλευτικών εκλογών που θα γίνουν, διότι κινδυνεύει αυτή τη φορά να μην εισέλθει και θα έχουμε κι εμείς την ατυχία ...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα θα εισέλθει με πολύ μεγαλύτερη δύναμη στην επόμενη Βουλή.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κινδυνεύει σε βαθμό που δε δέχεται αντιλογία.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Το δείχνουν και οι δημοσκοπήσεις που δεν είναι δικές μας και γίνονται από γραφεία τα οποία κάθε άλλο παρά είναι φιλικά προς εμάς.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κινδυνεύετε και ίσως είναι αυτός ο λόγος ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά δεν ήθελα να επέμβω. Επειδή δυστυχώς ανήκω σε κάποιο κόμμα, όποτε επεμβαίνω υπάρχει κίνδυνος να παρεξηγηθώ, αλλά δεν

είναι έτσι και επικαλούμε τον κ. Κληρίδη, τον κ. Πουμπουρή και τους εκπροσώπους των κομμάτων να πουν ότι δεν είναι ώρα να λέμε από το βήμα της Βουλής τι ποσοστά θα πάρει το κάθε κόμμα. Ας σταθούμε λίγο στο θέμα μας, για να κλείσει επιτέλους η εξάωρη αυτή συζήτηση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Που έπρεπε να τη διακόψετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Που έπρεπε να τη διακόψω πριν από πολλή ώρα.

Λοιπόν, κύριε Μαρκιάδη.

Α. ΜΑΡΚΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το μόνο ορθό που λέχθηκε από πλευράς του κ. Ομήρου, αν μου επιτρέπεται να πω, είναι ότι σε μια δημοκρατία πηγή πάσης εξουσίας είναι ο λαός. Με άλλα λόγια ο ακρογωνιαίος λίθος ενός πραγματικά δημοκρατικού πολιτεύματος είναι η λαϊκή κυριαρχία. Η λαϊκή κυριαρχία εκδηλώνεται με τη λαϊκή βούληση σε ελεύθερες δημοκρατικές εκλογές.

Ελεύθερες δημοκρατικές εκλογές έγιναν επανειλημμένα σ' αυτό τον τόπο και οι τελευταίες που έγιναν ήταν το 1985. Και ο λαός εν τη σοφία του, ασκώντας τη λαϊκή του κυριαρχία την οποία ούτε ο κ. Ομήρου, ούτε ο κ. Ευσταθίου, ούτε η ΕΔΕΚ, ούτε το ΑΚΕΛ, ούτε το ΔΗΚΟ ούτε και το ΔΗΣΥ, αν θέλετε, ούτε και όλοι μας μπορούμε να αλλάξουμε. Ο λαός ασκώντας αυτή τη λαϊκή του κυριαρχία έστειλε στη Βουλή τον κ. Α. Παρισινό.

Αυτό το οποίο κάνετε σήμερα, όχι μόνο αποτελεί παράβαση ρητής, σαφούς, απεριφράστου διάταξης του Συντάγματος, αλλά αποτελεί εκ των άνω αυθαίρετη, για να μη χρησιμοποιήσω τη λέξη πραξικοπηματική, αυθαίρετη απόπειρα τεχνητού περιορισμού της εκδήλωσης αυτής της λαϊκής κυριαρχίας. Και αυτό δεν είναι μετριοπάθεια, είναι εξτρεμισμός.

Και όταν μίλησα προηγουμένως για εξτρεμισμό και μετριοπάθεια δεν εννοούσα ως εξτρεμισμό την αντίσταση στο πραξικόπημα. Εννοούσα τη συστηματική, δημαγωγική πραξικοπηματολογία μετά το πραξικόπημα και συγκριμένα μετά την πτώση της πραξικοπηματικής κυβέρνησης και τη συνταγματική, δημαγωγική υπονόμευση της εξαγγελθείσας πολιτικής της λήθης και του κλάδου ελαίας την οποία εξάγγειλε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος στις 7 Δεκεμβρίου του 1974. Σ' αυτή την υπονόμευση πρωτοστάτησε η ΕΔΕΚ και παρασύρθηκε το ΑΚΕΛ. Αυτή είναι η ιστορική πραγματικότητα και τίποτε από ό,τι μπορεί να λεχθεί στην αίθουσα αυτή δεν μπορεί να την αλλάξει. Και αυτός ήταν πολιτικός εξτρεμισμός.

Κατηγορείται το Δημοκρατικό Συναγερμό ότι δέχθηκε στις τάξεις του ανθρώπους οι οποίοι αναμείχθηκαν στο πραξικόπημα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι το μόνο κόμμα το οποίο καταδικάζει το πραξικόπημα με το ίδιο το καταστατικό του. Αλλά και το μόνο κόμμα το οποίο χάριν του ομαλού πολιτικού βίου εφάρμοσε με συνέπεια αυτή την πολιτική της λήθης του παρελθόντος και του κλάδου ελαίας. Όχι για χάριν συγκεκριμένων ατόμων. Επί πολιτική του ζημιά, αν θέλετε, αλλά για χάριν του κοινού αγώνα για την απελευθέρωση αυτού του τόπου. Γιατί για να συγκεντρωθούμε όλοι στο στόχο της απελευθέρωσης των κατεχόμενων εδαφών μας, πρέπει να ενωθούμε.

Η πρόταση η δική σας οδηγεί ή μπορεί να οδηγήσει σε αναβίωση της πολιτικής κατάστασης, όπως υπήρχε πριν το πραξικόπημα. Η στάση η δική μας οδήγησε στην ομαλοποίηση και εκδημοκρατικοποίηση της εσωτερικής πολιτικής ζωής του τόπου μας. Και αυτή είναι η διαφορά μας.

Με πολιτικό κόστος δικό μας εμείς συνειδητά το κάναμε αυτό το πράγμα, για να παύσει εκείνος ο διχασμός, για να παύσουν να διεξάγονται πολιτικοί ή άλλοι αγώνες έξω από την αρένα της διαλογικής συζήτησης, είτε από τον τύπο είτε από το ραδιόφωνο είτε από νόμιμες ομιλίες είτε μέσα στο πλαίσιο των οργάνων του κράτους, όπως είναι η Βουλή. Αυτή είναι η διαφορά μας.

Γι' αυτό ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι δύναμη που έδειξε ότι έχει 34% το 1985 και γι' αυτό είναι δύναμη που θα δείξει αυξημένη θεαματικά στις επόμενες βουλευτικές εκλογές.

Αυτός είναι και ο λόγος που το μοναδικό σοσιαλιστικό κόμμα του τόπου αυτού ουδέποτε κατόρθωσε να προσεγγίσει έστω τη δύναμη των σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων της Ευρώπης. Διότι στην πραγματικότητα εκφράζετε και λέτε ότι είστε σοσιαλιστές, αλλά εκφράζετε εξτρεμιστικές, εθνικιστικές πολλές φορές, απόψεις που δεν έχουν καμιά απολύτως σχέση με το σοσιαλισμό. Γι' αυτό σας επαναλαμβάνω, κινδυνεύετε και κοιτάξετε τον εαυτό σας για να μην έχουμε κι εμείς την ατυχία να μην έχουμε μπροστά μας έξι Βουλευτές της ΕΔΕΚ στην επόμενη Βουλή.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μην ανησυχείτε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Θα καταλήξω λέγοντας το εξής: Είπα προηγουμένως ότι οι μεν νομικοί οίδασι τι ποιούσιν οι δε μη νομικοί της Βουλής δεν οίδασι τι ποιούσιν, αλλά μετά από αυτή τη συζήτηση που έγινε, όλοι βλέπουν τι πρόκειται να κάνουν είτε είναι νομικοί είτε δεν είναι νομικοί. Και δε διστάζω να πω ότι όσοι ψηφίσουν υπέρ της συγκεκριμένης πρότασης νόμου ενσυνείδητα παραβιάζουν τη συνταγματική τάξη, διότι ψηφίζουν νόμο αντισυνταγματικό κατά τρόπο έκδηλο.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Είναι η άποψή σου αυτή, κύριε Μαρκίδη, και έκαμες πολλές φορές λάθος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Πας όστις δεν έχει καταδικασθεί δι' έγκλημα, όπως λέει το άρθρο 40, όπως λέει το άρθρο 64 του Συντάγματος, δικαιούται και έχει το δικαίωμα του εκλέγεσθαι. Πώς μπορεί να ερμηνεύσει ένας νους αυτό το «πας όστις», πώς μπορεί ένας να ερμηνεύσει τη λέξη «καταδικασθεί», πώς μπορεί ένας να έρθει και να πει: «Εγώ είμαι Βουλευτής, κατηγορώ, δικάζω και καταδικάζω και γι' αυτό αφαιρώ αυτά τα πολιτικά σας δικαιώματα;» Διότι αυτό έκαμε μόλις προ ολίγου ο κ. Ευσταθίου. Εγώ δεν μπορώ να το εξηγήσω. Νομίζετε ότι θα αποκομίσετε πολιτικά οφέλη. Λανθάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης και δε θα δώσω το λόγο σε άλλο. Με την άδεια της Βουλής κλείνω με τον κ. Τσιέττη.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω από τη θέση μου, για να τοποθετηθώ ως Βουλευτής μιας επαρχίας η οποία έχει ξεριζωθεί σε μεγάλο βαθμό.

Η πρόταση νόμου που συζητούμε για στέρηση των δικαιωμάτων της πραξικοπηματικής κυβέρνησης και το θέμα που συζητούμε έχει εξαντληθεί. Έχει χωριστεί η Βουλή σε δυο πλευρές. Η μια πλευρά που λέει ότι καταδικάζουμε το πραξικόπημα αλλά ταυτόχρονα λέμε ότι οι εκπρόσωποι της πραξικοπηματικής κυβέρνησης είναι δημοφιλείς και ο λαός μας τους δίνει ψήφο εμπιστοσύνης και πολλούς ψήφους.

Εγώ θα μιλήσω για τον άλλο λαό. Το λαό που έζησε το πραξικόπημα. Άλλοι στο πραξικόπημα δε συνελήφθησαν, άλλοι συνελήφθησαν.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Ποιοι συνελήφθησαν;

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Εμείς είμαστε με αυτούς που συνελήφθησαν. Βρεθήκαμε μαζί με το Νίκο στη φυλακή. Άλλους σκότωσαν τα παιδιά τους άλλους δεν τα σκότωσαν. Είδαμε πώς σκοτώθηκαν οι τρεις νέοι στη Λάρνακα. Ένωσα το δράμα του Νίκου του Μακρίδη στη φυλακή, όταν ζήσαμε μια τραγωδία στη φυλακή κατά το πραξικόπημα. Μαζί τότε ορκιστήκαμε να μη συγχωρέσουμε. Όταν γίναμε πρόσφυγες και ζήσαμε τους πρόσφυγες ακούσαμε παντού «κατάρρα και ανάθεμα στους αίτιους».

Είμαστε υπόχρεοι εμείς, εμείς που παρακολούθησαμε -και ο Πρόεδρος της Δημοκρατικού Συναγερμού ξέρει πώς δολοφονήθηκε η Αντρούλα του Σταύρου, διότι τότε ήταν Πρόεδρος- πώς ατίμασαν και πώς κατάστρεψαν τους Τρικωμίτες που μαζί αγωνιστήκαμε να απελευθερώσουμε τις νεαρές κοπέλες του Τρικώμου και των άλλων χωριών, πώς χάθηκαν οι αγνοούμενοι μας.

Γι' αυτό είναι εξαντλημένο το θέμα. Μιλώ εκ μέρους του άλλου κόσμου. Μας παρακολουθεί αυτός ο άλλος κόσμος. Είναι μαυροφορεμένες οι οικογένειες των αγνοουμένων και των πεσόντων, των εγκλωβισμένων και των αιχμαλωτισθέντων.

Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε κατά συνείδηση αυτό που μας επέβαλε και μας επιβάλλει η εντολή όχι του λαού του Δημοκρατικού Συναγερμού που λέει ότι είναι δημοφιλείς οι εκπρόσωποι της πραξικοπηματικής κυβέρνησης, αλλά του λαού που στάθηκε υπέρ της δημοκρατίας και ενάντια στη δικτατορία και το πραξικόπημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Είπα ότι δε θα δώσω το λόγο, αλλά αν σας το δώσω θα ανοίξω ξανά τη συζήτηση.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Θέλω να μου επιτρέψετε και μένα να πω δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Αν υπάρχει κάποιος εδώ μέσα που έζησε το πραξικόπημα και την προπραξικοπηματική περίοδο είσαστε εσείς. Δε θα ξεχάσω τα λόγια σας στις 15 Μαΐου 1974. Μίλησε και ο κ. Κληρίδης στη Βουλή εναντίον της βίας και της αντιβίας

και καταδίκασε τη βία και την αντιβία. Κάναμε τότε μια συνομιλία και είπαμε ότι δεν έπρεπε να καταδικάσει την αντιβία.

Θυμάστε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε δικαιούμαι να απαντώ. Προχωρείστε.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Πράγματι η πρόθεσή μου δεν ήταν να μιλήσω ούτε να περιαυτολογήσω. Κάθε άλλο. Λυπούμαι για το κατόντημα αυτής της Βουλής. Σας διαβεβαιώ ότι για μένα είναι μια μέρα μαύρη στη ζωή μου, διότι αυτή η ιστορία ήρθε να καταστρέψει μια προσπάθεια πολλών χρόνων, για να δημιουργηθεί αυτό το ήρεμο πολιτικό κλίμα και να υπάρξει αυτή η συνεργασία και αυτή η συμβίωση με όλους σας εδώ μέσα.

Ήρθετε χωρίς να το θέλετε, παρασυρόμενοι από ταπεινά ελατήρια ενόψει των βουλευτικών εκλογών, να ανατινάξετε από τα θεμέλια αυτό το οικοδόμημα το οποίο χρειάζεται και είναι αναγκαίο για την επιβίωση του τόπου τούτου που οδηγείται στην καταστροφή με τις άμυαλες ενέργειές μας.

Κάνω έκκληση σε όλους σας. Όλοι έχουμε τις φιλοδοξίες μας, κύριοι. Δεν αρνούμαι τον πατριωτισμό κανενός. Αλλά από την άλλη να περιορίσετε τις φιλοδοξίες σας και έχει τόσα άλλα θέματα να ασχοληθείτε, για να επιπλεύσετε στις επόμενες βουλευτικές εκλογές.

Κύριε Πρόεδρε,

Σας παρακαλώ και εσάς από τη θέση σας και ως αρχηγό κόμματος και κάνω έκκληση σε όλους τους ηγέτες των κομμάτων να σκεφθούμε τις ευθύνες που έχουμε απέναντι του τόπου αυτού.

Κάθε ενέργεια η οποία διασπά το λαό είναι μια μαχαιριά πισώπλατη στην υπόθεση της Κύπρου. Όλοι μαζί να το συναισθανθούμε αυτό, να καταλάβουμε ότι ο Τούρκος είναι εντός των πυλών και περιμένει την ευκαιρία την οποία θα του δώσουμε, όπως πάμε, για να καταλάβει ολόκληρη την Κύπρο.

Αυτά έχω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πραξικοπήματος (Ειδικά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

(Κτυπά τη σφύρα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 26 ψήφους υπέρ, 19 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990. (Έτος 1989/90).

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Εισηγούμαι να θεωρηθούν ως αναγνωσθείσες οι Εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε να θεωρηθούν ως αναγνωσθείσες, δεν έχω καμιά ένσταση. Εντάξει.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990 (ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ 1989/90)»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου 1990. Κατά την πρώτη συνεδρίαση ήταν παρόντες και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου. Στις συνεδριάσεις αυτές ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Δ. Γεωργιάδης, Π. Στυλιανού και κ. Ρ. Κατσελλή.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τους γενικούς σκοπούς και στόχους του Πανεπιστημίου και ειδικότερα για τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία του Πανεπιστημίου στα πρώτα του βήματα, τη στελέχωσή του και την προσωρινή στέγασή του.

Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 1989/90 παρουσιάζει την πιο κάτω συνοπτική εικόνα:-

Α. ΕΣΟΔΑ

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 1989/90 ανέρχονται σε £280,055 και προέρχονται από κληροδοτήματα ύψους £21,058.

B. ΕΞΟΔΑ

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα του Πανεπιστημίου για το ίδιο ακαδημαϊκό έτος ανέρχονται επίσης στο ποσό των £280,055 και αναλύονται ως ακολούθως:

Απασχόληση έκτακτου προσωπικού,	
πρόσθετες βοηθητικές υπηρεσίες,	
εισφορές και συνεισφορές	£ 72,645
Έξοδα προσωρινής στέγασης, βιβλιοθήκη,	
αγορά εξοπλισμού, συντήρηση/μετατροπές	
και επιδιορθώσεις κτιρίων και διάφορα	
άλλα έξοδα	£177,410

Σύνολο διαχωριστικών δαπανών	£250,055
Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	£ 30,000

Σύνολο δαπανών	£280,055

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της και τις συμπληρωματικές αλλαγές που στάλθηκαν στη διάρκεια της μελέτης του προϋπολογισμού, ως θέμα αρχής υιοθετεί τις πρόνοιες και την αναγκαιότητά του, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία λειτουργίας του Κυπριακού Πανεπιστημίου. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των προνοιών του προϋπολογισμού, από την οποία και προέκυψε η ομόφωνη θέση για τη διαφοροποίηση της μισθοδοσίας που προτείνεται για τη θέση Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών, για να συνάδει με τα επίπεδα εισδοχής σε άλλες παρόμοιες διευθυντικές θέσεις.

Διαμορφώνοντας ανάλογα τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μ' όλη την άδειά σας και παρά το γεγονός ότι είσαστε κουρασμένοι, θα 'θελα μόνο δυο λόγια να πω αναφορικά με την προσπάθεια και τη στοχοθετούμενη σύσταση πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης και να χαιρετήσω με ένα λεπτό μόνο την απόφαση γι' αναβάθμιση του ρόλου της.

Θέλουμε να τονίσουμε πως επιβάλλεται, μιας και υπάρχει στον Προϋπολογισμό σχετική διάταξη, η λήψη κάποιων μέτρων αναφορικά με την ανάγκη αυτοματοποίησης του συστήματος, για την ανάγκη ύπαρξης ειδικού συστήματος συναγερμού καθώς και κωδικών σημάνσεων σε κάθε βιβλίο, για την ανάγκη επιμήκυνσης της λειτουργίας της βιβλιοθήκης, για την ανάγκη να περάσουμε τις αρχέτυπες εκδόσεις μας -και έχουμε αρκετές στην Κύπρο -πάνω σε μικροφίλμ για να μην καταστραφούν, την εξειδίκευση βιβλιοθηκονόμων στο εξωτερικό. Να πούμε τέλος πως θα πρέπει να καταβάλουμε προσπάθειες να επαναφέρουμε στην Κύπρο με οποιοδήποτε τίμημα μπορέσουμε τα εκπλειστηριαζόμενα παλιά βιβλία μας, που δημοπρατούνται στους γνωστούς οίκους του εξωτερικού από τους Τούρκους εισβολείς. Και, το σπουδαιότερο, να πιστέψουμε -κι οφείλω να πω πως δεν πιστέψαμε ως τα τώρα δυστυχώς στην Κύπρο-για την ανάγκη ύπαρξης και σύστασης πραγματικά δρώσας κεντρικής βιβλιοθήκης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής εκ του ταμείου του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τις £280, 055 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Αυγούστου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων Άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5 και 6;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Οκτωβρίου 1990. Κατά την πρώτη συνεδρίαση ήταν παρόντες και εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου οι οποίοι ανέλυσαν προς την Επιτροπή τις πρόνοιες του προϋπολογισμού αυτού. Στις συνεδριάσεις αυτές ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού, Ρ. Κατσελλή και Π. Δίγκλης.

Όπως είναι γνωστό, ο πιο πάνω προϋπολογισμός κατατέθηκε στη Βουλή στις 8 Σεπτεμβρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού £3,679,000 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £2,415,000 θα διατεθεί για αποδοχές προσωπικού, όπως αυτές απορρέουν από τις συλλογικές συμβάσεις που υπογράφηκαν από την Αρχή και τις συντεχνίες των υπαλλήλων της.
- (β) Ποσό £529,000 θα διατεθεί για τρέχουσες τακτικές δαπάνες που αφορούν εβδομαδιαίες αποδοχές και επιβαρύνσεις, κατασκευή δρόμων πρόσβασης για το σταθμό Πεντάκωμου, αποζημιώσεις για πρόωρες αφυπηρετήσεις και έκτακτη εισφορά για την άμυνα.
- (γ) Ποσό £735,000 θα διατεθεί για κεφαλαιουχικές δαπάνες και ιδιαίτερα για την αγορά εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας και την αγορά επίγειου δορυφορικού σταθμού για την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου - Ελλάδας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των πιο πάνω πιστώσεων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού £3,679,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1990.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Οκτωβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού £6,136,685 και η διάθεσή του για διάφορους αναπτυξιακούς σκοπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε κατά προτεραιότητα τα κονδύλια που αφορούν τον Κεντρικό Φορέα Νεολαίας (για σκοπούς υλοποίησης του ήδη ψηφισθέντος από τη Βουλή προϋπολογισμού του) και το σχέδιο για την ενθάρρυνση της καλλιέργειας κτηνοτροφικών φυτών για την αντιμετώπιση άμεσων προβλημάτων που δημιούργησε η φετινή ανομβρία στον κτηνοτροφικό τομέα. Τα υπόλοιπα κονδύλια που περιλαμβάνονται στον Πρώτο Πίνακα θα εξεταστούν αργότερα από την Επιτροπή, υπό το φως των συμπληρωματικών στοιχείων που ζητήθηκαν και αναμένεται να κατατεθούν ενώπιόν της.

Η Επιτροπή υιοθετεί τα δύο αυτά κονδύλια και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση συμπληρωματικής πίστωσης για σκοπούς διάθεσής τους.

Επισυνάπτεται σχετικό νομοσχέδιο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £586,875 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 μαζί με τους επισυνημμένους Πρώτο και Δεύτερο Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 μαζί με τους επισυνημμένους Πρώτο και Δεύτερο Πίνακες εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε Νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Ανταλλαγής Υποχρεώσεων της Εταιρείας «Κυπριακά Αερογραμμάτι Ατδ» (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 'ΚΥΠΡΙΑΚΑΙ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΑΙ ΛΤΔ' (ΚΥΡΩΤΙ-
ΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της κυβερνητικής εγγύησης για τη συμφωνία που υπογράφηκε από την εταιρεία «Κυπριακαί Αερογραμμάι Λτδ» και τη SECURITY PACIFIC NATIONAL BANK για την ανταλλαγή υποχρεώσεων δύο ποσών 10 εκατ. δολλαρίων το κάθε ένα, που αφορούν δανειακές υποχρεώσεις της σχετικά με την αγορά ενός αεροσκάφους τύπου A320 από δολάρια Αμερικής σε γαλλικά φράγκα και γερμανικά μάρκα αντίστοιχα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς της υπό κύρωση συμφωνίας, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την κύρωση με νόμο της κυβερνητικής εγγύησης, αφού ψηφιστεί σε νόμο το υπό συζήτηση κυρωτικό νομοσχέδιο, όπως αυτό κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. 'Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Ανταλλαγής Υποχρεώσεων της Εταιρείας «Κυπριακαί Αερογραμμάι Λτδ» (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, καθώς και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική, Παναγροτικός Σύνδεσμος, καθώς και του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως, οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η παροχή εγγύησης από την κυβέρνηση για τις συντάξεις, τα ωφελήματα και χορηγήματα των υπαλλήλων του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε Νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Παρατάσεως της Ενοικιάσεως Γεωργικής Γης σε Περιόδους Ανομβρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΑΝΟΜΒΡΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτή.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, σκοπείται η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε ανομβριόπληχτες περιοχές να θεωρούνται εκείνες που κηρύσσονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως αντί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα υπ' αρ. 1 και 2 εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παρατάσεως της Ενοικιάσεως Γεωργικής Γης σε περιόδους Ανομβρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Για τους επόμενους δυο Κανονισμούς υπάρχει κοινή Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ
1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΙΟ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και του προσωπικού της.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 44 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, δίνεται αναδρομική ισχύς από την 1η Ιουλίου 1985 στις πρόσφατες τροποποιήσεις που έγιναν στους αντίστοιχους βασικούς κανονισμούς που αφορούν βελτιώσεις στα σχέδια συντάξεων και χορηγημάτων των υπαλλήλων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των εξαρτωμένων τους.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες για να εφαρμοστούν αναδρομικά από το 1985, χρόνο κατά τον οποίο συμφωνήθηκαν, οι πιο πάνω

βελτιώσεις οι οποίες αποτελούν απόρροια συλλογικής σύμβασης της Αρχής Ηλεκτρισμού και του προσωπικού της.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και του προσωπικού της τάχθηκαν υπέρ των προτεινόμενων τροποποιήσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, ρωτώ: Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των δυο αυτών Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι δυο αυτοί Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝΥΜΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 1990 στην παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς και της Εφόρου Εταιρειών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 67 του περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών με την ίδια ονομασία, με στόχο την αναθεώρηση των τελών που προβλέπονται στο νόμο αυτό.

Όπως δήλωσαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η πιο πάνω αναθεώρηση κρίνεται αναγκαία για να μπορέσει το Υπουργείο να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες που προσφέρει στον τομέα αυτό στο κοινό, αλλά και για να συνάδουν τα προτεινόμενα τέλη με τα σημερινά δεδομένα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους λόγους για τους οποίους προτείνονται οι πιο πάνω τροποποιήσεις, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα εγκρίνονται. Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας - Θέση Επιθεωρητή Πλοίων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ - ΘΕΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ ΠΛΟΙΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ. Στην ίδια συνεδρίαση ήταν επίσης παρών και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, κ. Μ. Πουμπουρής.

Οι υπό αναφορά Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον επανακαθορισμό των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης Επιθεωρητή Πλοίων στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, έτσι που στα προσόντα που απαιτούνται για την υποβολή υποψηφιότητας για τη θέση αυτή να συμπεριληφθούν και τα διπλώματα Χημικής Μηχανικής, Ηλεκτρονικής Μηχανικής και Μηχανικής Τηλεπικοινωνιών.

Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η πιο πάνω τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας κρίθηκε αναγκαία λόγω των διεθνών υποχρεώσεων που ανέλαβε πρόσφατα η Κύπρος με την κύρωση των κυριότερων διεθνών συμβάσεων που αφορούν την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης με πετρέλαιο και άλλες χημικές και τοξικές ουσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και αφού μελέτησε λεπτομερειακά τους υπό εξέταση Κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το τελευταίο θέμα για σήμερα είναι «Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990».

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν εκυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση και επειδή υπάρχει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Παρακαλώ, δεν ακούω τίποτε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Επειδή δεν εκυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση και υπάρχει η άποψη από Μέλη της Επιτροπής να αναβληθεί η ψήφισή τους για την επόμενη εβδομάδα, έχουμε περιθώριο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εκπνέει το χρονικό διάστημα;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Όχι, δεν εκπνέει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε ας αναβληθούν.

Προχωρούμε στο επόμενο Κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1989 Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990.
- 5) Ο περί Διεθνών Εμπιστευμάτων Νόμος του 1990.
- 6) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 8) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 9) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 10) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 11) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 12) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 13) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 14) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Όλα τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 16) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) (Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

- 17) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 15/10/90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 232 του 1989), το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως (Πιστώσεως Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1990 (Αρ. 233 του 1989) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί

Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως **Εκτοπισθέντων και Παθόντων**) Νόμου του 1990 (Αρ. 234) του 1989).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Λογαριασμός Εσόδων και Εξόδων και Ισολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το έτος 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Έγγραφο που αφορά:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1989 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου

21) Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Χρ. Κουρτελλάρη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 253, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

- «(α) Τα περισσότερα βιβλία που γράφτηκαν από το Luigi Palma di Cesnola και το Salamina που γράφτηκε από τον αδελφό του, Alexander Palma di Cesnola, δεν έχουν καμιά επιστημονική αξία και πολλές φορές συγχύζουν τον ερευνητή αντί να τον διαφωτίζουν.
- (β) Ο κατάλογος της συλλογής Cesnola, που γράφτηκε από τον J. Myres το 1914 με τον τίτλο 'A Handbook of the Cesnola Collection of Antiquities from Cyprus', επανεκδόθηκε πριν από 10 περίπου χρόνια από το Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης χωρίς ημερομηνία. Αυτός ο κατάλογος, που είναι χρήσιμος για συγκριτικές μελέτες, είναι προσιτός στους ενδιαφερομένους.
- (γ) Το Τμήμα Αρχαιοτήτων δε θεωρεί την επανέκδοση των πιο πάνω βιβλίων απαραίτητη.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 700, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη χρησιμοποίηση του Σκοπευτηρίου Γερίου ως πολιτιστικού/αθλητικού κέντρου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η κρατική γη, στην οποία βρίσκεται το παλιό σκοπευτήριο, εκμισθώθηκε στη Σκοπευτική Οργάνωση Λευκωσίας μέχρι τις 30/11/1988. Μετά τη λήξη της εκμίσθωσης, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου ζήτησε όπως η επηρεαζόμενη κρατική γη παραχωρηθεί σ' αυτό για ανέγερση αθλητικού κέντρου. Το αίτημα μελετάται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.
- (β) Σ' ό,τι αφορά το αίτημα για προσωρινή αξιοποίηση του κτιρίου του εγκαταλειφθέντος σκοπευτηρίου ως πολιτιστικού και αθλητικού κέντρου και κέντρου νεότητας του συνοικισμού, τούτο μελετάται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, προς λήψη σχετικής απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 731, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Αναφορικά με τα μέτρα για διάσωση του αρχείου ταινιών του ΡΙΚ, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Από το 1972 το ίδρυμα άρχισε την καταχώρηση θεμάτων για αρχειοθέτηση ταινιών, βιντεοταινιών και φωτογραφιών και από το 1978 λειτουργεί κανονικό αρχείο στελεχωμένο με καταρτισμένο προσωπικό. Μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του το ίδρυμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για διαφύλαξη του κινηματογραφικού υλικού που διαθέτει, το οποίο πραγματικά έχει ανεκτίμητη ιστορική αξία. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι κατά τα τελευταία χρόνια έχουν αρχειοθετηθεί 400 ταινίες και ότι το έργο τις αρχειοθέτησης συνεχίζεται.

- (β) Μέρος του υλικού φυλάσσεται σε κατάλληλα κλιματιζόμενο χώρο ο οποίος προγραμματίζεται να επεκταθεί και να βελτιωθεί.
- (γ) Το ΡΙΚ καταβάλλει προσπάθειες για υλοποίηση της πρόνοιας του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με την ΕΤ1 για εκτύπωση υλικού του αρχείου που βρίσκεται σε ταινίες 16 χιλ. και ήδη έγιναν οι πρώτες επαφές σε τεχνικό επίπεδο, καθώς και δειγματολογικές εκτυπώσεις για τέτοιες ταινίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 734, ημερομηνίας 12 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με υπόμνημα που υπέβαλε η Χωριτική Αρχή Αλάμπρας για εκκρεμούμενα αιτήματα που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Υλοποίηση των συμφωνηθέντων - για προώθηση - έργων στην κοινότητα

Από τα έργα που αποφασίστηκε από Διυπουργική Επιτροπή να εκτελεστούν υλοποιούνται ήδη η βελτίωση των δρόμων εισόδου της κοινότητας, έναντι δαπάνης £51,000, και η λωρίδα επιτάχυνσης από τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς το νέο δρόμο Λεμεσού με κατεύθυνση προς Λεμεσό.

Ετοιμάζονται επίσης σχέδια και εκτίμηση για την κατασκευή λωρίδας επιβράδυνσης από Λευκωσία προς Αλάμπρα στο νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού κοντά στην υπόγεια διάβαση πεζών Αλάμπρας και για τη συμπλήρωση του παράλληλου χωματόδρομου από Αλάμπρα προς το δρόμο προς Αγία Βαρβάρα. Αναμένεται η συμπλήρωση σχεδίων/εκτιμήσεων κατά το Σεπτέμβριο του 1990, οπότε θα γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για εξασφάλιση των πιστώσεων, ώστε να γίνει έναρξη των εργασιών από τον Επαρχιακό Μηχανικό Δημόσιων Έργων Λευκωσίας κατά το τέλος του 1990.

Έχει επίσης ζητηθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως η ετοιμασία της ρυμοτομίας του χωματόδρομου Αλάμπρας-Λυμπιών, ώστε σε συνέχεια να ετοιμαστούν τα κατασκευαστικά σχέδια βελτίωσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου κατά το 1991, αφού εξασφαλιστούν οι αναγκαίες πιστώσεις.

2. Δημιουργία πλαγιάδρομων στην οδική αρτηρία Λευκωσίας-Λάρνακας

Έχει γίνει πρόνοια στα σχέδια για την κατασκευή χωματόδρομων κατά μήκος του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, ώστε να διατηρηθούν κεκτημένα δικαιώματα προσβάσεων προς κτήματα. Δημιουργία πρόσθετων χωματόδρομων αφορά τη χωριτική αρχή Αλάμπρας και τον Έπαρχο Λευκωσίας.

3. Προώθηση σχεδίου αντιπλημμυρικών έργων για τα όμβρια νερά μετά την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας

Στα πλαίσια της ετοιμασίας των σχεδίων για βελτίωση/ασφαλτόστρωση του χωματόδρομου Αλάμπρας-Λυμπιών ετοιμάζεται γενικό σχέδιο (master plan) για τα όμβρια νερά της εκατέρωθεν περιοχής, που αντιμετωπίζει πρόβλημα πλημμυρών. Το γενικό σχέδιο θα σταλεί κατά το τέλος του 1990 στον Έπαρχο Λευκωσίας για σταδιακή προώθηση στα πλαίσια της οικιστικής ανάπτυξης και των αντιπλημμυρικών έργων.

4. Επιδιόρθωση της υπόγειας διάβασης πεζών στο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού

Τα όμβρια νερά της υπόγειας διάβασης αντλούνται αυτόματα με υδραντλίες, που εγκατέστησε το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Οι αντλίες λειτουργούν κανονικά και έχουν δοθεί οδηγίες στον Επαρχιακό Μηχανικό Δημοσίων Έργων Λευκωσίας για περιοδική επιθεώρηση και συντήρηση, ώστε να εξασφαλίζεται κατά το δυνατό η διατήρηση της λειτουργικότητας των αντλιών.

5. Δημιουργία διάβασης πεζών στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού

Το αίτημα είναι νέο. Έχουν δοθεί οδηγίες στον Κλάδο Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων για μελέτη του θέματος.

6. Επεμβάσεις σε μη απαλλοτριωθέντα κτήματα και προξενούμενες σ' αυτά ζημιές

Το θέμα των επεμβάσεων αφορά σύμφωνα με το συμβόλαιο τον εργολάβο του έργου. Ο μηχανικός του έργου έχει ζητήσει γραπτώς από τον εργολάβο την αποφυγή επεμβάσεων και την αποκατάσταση ζημιών που τυχόν έγιναν.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 818, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας, στα πλαίσια των υφιστάμενων μηχανισμών και διαδικασιών, αφού μελέτησε τη διάρθρωση και τη δομή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, υπέβαλε στη Μ.Ε.Π. ορισμένες εισηγήσεις που συζητήθηκαν και έγιναν δεκτές.

Με βάση τα συμφωνηθέντα προωθείται μέσω του Προϋπολογισμού του 1991 η αύξηση των θέσεων Ανώτερου Ερευνητή (κλίμακα Α13) από δυο σε τρεις και η αύξηση των θέσεων Ερευνητή Α' από δύο σε τέσσερις.

Με την αύξηση των ανώτερων θέσεων οι προοπτικές προαγωγής των επτά ερευνητών αυξάνονται σημαντικά, σε βαθμό που να ικανοποιούνται τόσο οι υπηρεσιακές ανάγκες όσο και οι προσδοκίες ανέλιξης των απλών ερευνητών.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΔ' 837, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημιουργία από το κράτος βρεφοκομικού σταθμού και νηπιαγωγείου στην κοινότητα Δένειας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική, όπου διαπιστώνεται πραγματική ανάγκη, ενθαρρύνεται η ίδρυση βρεφοκομικών και παιδοκομικών σταθμών, πάνω σε κοινοτική βάση. Στις περιπτώσεις αυτές το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων παρέχει, μέσω του αρμόδιου Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, τόσο τεχνική καθοδήγηση, όσο και οικονομική ενίσχυση.

Από έρευνα του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στην κοινότητα Δένειας έχουν διαπιστωθεί τα πιο κάτω:

Η κοινότητα έχει 200 κατοίκους και μονοδιδάσκαλο δημοτικό σχολείο με 21 μαθητές. Δεκαπέντε οικογένειες της κοινότητας με 23 νήπια και 4 βρέφη ενδιαφέρονται να δημιουργηθεί βρεφοπαιδοκομικός σταθμός. Από τα 23 νήπια 9 ήδη φοιτούν στον Παιδοκομικό Σταθμό Κοκκινότριμιθιάς.

Κατά τα τελευταία 3 χρόνια κανένα νεαρό ζευγάρι δεν παντρεύτηκε και κατοίκησε στην κοινότητα και ως εκ τούτου δεν προβλέπεται αύξηση των

παιδιών και σε διάστημα 2-3 χρόνων ο σταθμός δε φαίνεται ότι θα είναι βιώσιμος.

Ανεξάρτητα από τις πιο πάνω διαπιστώσεις, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα εξετάσει το θέμα ανέγερσης Παιδοκομικού Σταθμού στη Δένεια, μέσα στα πλαίσια της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής για παροχή κινήτρων στα νεαρά ζευγάρια για να παραμένουν στα ακριτικά μας χωριά.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΔ' 845, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τη ρύπανση της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία εργοστασίου κατασκευής πρέμιξ και τη λειτουργία λατομείων κοντά στο χωριό Μοναγρούλλι, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποβάλλει την πιο κάτω απάντηση:

- α) Το εργοστάσιο στο οποίο αναφέρεται η ερώτηση των έντιμων Βουλευτών είναι το εργοστάσιο παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος (premix) της εταιρείας 'Α/φοί Ιακώβου'. Το εν λόγω εργοστάσιο από την αρχή της λειτουργίας του, το καλοκαίρι του 1988, ήταν εφοδιασμένο με κατάλληλο σύστημα συλλογής της εκπεμπόμενης σκόνης. Σχετικές μετρήσεις της συγκέντρωσης της εκπεμπόμενης σκόνης που διεξήθησαν από τους αρμόδιους επιθεωρητές περιβαλλοντικής ρύπανσης τον Απρίλιο του 1989 έδειξαν ότι οι εκπομπές ήταν εντός των προδιαγραφόμενων επιτρεπτών ορίων.

Η εταιρεία 'Α/φοί Ιακώβου' για σκοπούς παραπέρα βελτίωσης της λειτουργίας της μονάδας εγκατέστησε τον Αύγουστο του 1989 νέο σύστημα συλλογής της εκπεμπόμενης σκόνης, το οποίο σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε στην Αγγλία.

Σε επιτόπια επίσκεψη αρμόδιου επιθεωρητή του Υπουργείου στις 24.8.90 διαπιστώθηκε ότι τόσο η μονάδα όσο και το σύστημα συλλογής της εκπεμπόμενης σκόνης δεν παρουσιάζουν πρόβλημα λειτουργίας.

Για συνέχιση του ελέγχου της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος συλλογής της εκπεμπόμενης σκόνης προγραμματίζονται νέες μετρήσεις συγκέντρωσης σκόνης στο φουγάρο της μονάδας εντός του 1990, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Κλάδου Επιθεώρησης Εργοστασίων του Υπουργείου για περιοδικό έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης.

Όσον αφορά τα λατομεία, παρακαλώ σημειώστε ότι οι όροι λειτουργίας των λατομείων καθορίζονται από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, που είναι το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία. Η επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας με αρ. φακ. 30/60/II και ημερ. 5/9/90 η οποία σας έχει κοινοποιηθεί είναι σχετική.

- β) Αναφορικά με το δεύτερο σκέλος της ερώτησης για τον καπνό που δημιουργείται από το κατράμι του εργοστασίου, παρακαλώ σημειώστε ότι ισχύουν όσα έχουν αναφερθεί πιο πάνω στην πρώτη παράγραφο του (α) σχετικά με τα επίπεδα εκπομπών.

Όμως, προτού εξαχθούν οιαδήποτε τελικά συμπεράσματα, θα πρέπει να αναμένονται τα αποτελέσματα των νέων μετρήσεων συγκέντρωσης σκόνης, που προγραμματίζεται να διεξαχθούν εντός του 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 851, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας μέσω της Μορφωτικής Υπηρεσίας έχει προχωρήσει σε αρκετές ενέργειες με στόχο την προβολή της πολιτιστικής φυσιογνωμίας της Κύπρου στο εξωτερικό. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια έχει φιλοξενήσει και προγραμματίζει να φιλοξενήσει πολλούς νεοελληνιστές στην Κύπρο, οι οποίοι ομολογουμένως συνιστούν ένα πολύτιμο κεφάλαιο για την Κύπρο.

Παράλληλα, μελετάται το θέμα της σύγκλησης διεθνούς συνεδρίου νεοελληνιστών στην Κύπρο και ήδη έχουν γίνει σχετικές επαφές με αρκετούς νεοελληνιστές, οι οποίοι έχουν επιδείξει μεγάλο ενδιαφέρον. Αναμένεται ότι το θέμα αυτό θα διευθετηθεί στο σύντομο μέλλον.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 864, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αναθεώρηση/διεύρυνση των κριτηρίων στέγασης/αυτοστέγασης νεαρών ζευγαριών προσφύγων, σας πληροφορώ ότι η αναθεώρηση/διεύρυνση των εν λόγω κριτηρίων εξαγγέλθηκε στις 23.7.90 με αναδρομική εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 1990».

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 866, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σχετικά με αρδευτικά θέματα της Γιαλιάς, παραθέτω τα πιο κάτω:

Για την ενίσχυση του αρδευτικού έργου Γιαλιάς, που στοχεύει στην απάμβλυση του προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι μόνιμες καλλιέργειες της κοινότητας, εκτελείται έκτακτο αρδευτικό έργο για τη μεταφορά νερού από το φράγμα Ευρέτου. Το έκτακτο αυτό έργο αναμένεται να συμπληρωθεί και να λειτουργήσει μέχρι το τέλος του τρέχοντος μηνός.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 867, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σχετικά με το θέμα της καταβολής των οφειλόμενων ποσών στους ιδιοκτήτες γης της περιοχής Κισσόνεργας, των οποίων η ιδιοκτησία μειώθηκε με το σχέδιο αναδιανομής, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για να πληρωθούν οι πιο πάνω οφειλές, πρέπει να συμπληρωθεί η χωρομέτρηση των νέων τεμαχίων και να εξαχθεί το τελικό εμβαδόν, εργασία που γίνεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και που είναι αρκετά χρονοβόρα.
- (β) Όπως μας πληροφόρησε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, η εργασία αυτή έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Υπάρχουν μερικές εκκρεμότητες λόγω τεχνικών προβλημάτων για τον υπολογισμό του εμβαδού 5-6 τεμαχίων, με τις οποίες ασχολείται τώρα το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

(γ) Μόλις μας δοθεί το τελικό εμβαδόν, η πληρωμή των οφειλών στους δικαιούχους θα μπορεί να γίνει σε δύο μήνες περίπου.

Η απάντησή μας στο τρίτο σκέλος της πιο πάνω ερώτησης, που αφορά την πληρωμή τόκων, είναι καταφατική. Δηλαδή ο υπολογισμός του τόκου πάνω στα οφειλόμενα ποσά θα γίνει με επιτόκιο 7% από την ημέρα της κτήσης κατοχής των νέων τεμαχίων, που είναι η 1η Οκτωβρίου 1985, μέχρι την ημέρα της πληρωμής.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 15, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο αριθμός των ανδρών με τους οποίους επανδρώνεται κάθε αγροτικός αστυνομικός σταθμός καθορίζεται κατά καιρούς από τον οικείο αστυνομικό διευθυντή, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες, τα προβλήματα, τις ιδιαιτερότητες και την εδαφική έκταση της περιοχής που αστυνομεύει ο σταθμός. Διευκρινίζεται συναφώς ότι δεν υπάρχει κανόνας για τοποθέτηση 8 -10 ανδρών σε κάθε τέτοιο σταθμό, δεδομένου ότι οι ανάγκες ποικίλλουν και κατά συνέπεια επιβάλλεται η ύπαρξη ευελιξίας σε θέματα επάνδρωσης. Παρακαλώ σημειώστε ότι υπάρχουν σταθμοί και με μικρότερο αριθμό ανδρών απ' ό,τι του Κάτω Πύργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 32, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο δρόμος Κλήρου - Φικάρδου έχει συντηρηθεί και φέτος, όπως κάθε χρόνο, από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, ενώ το πρώτο χιλιόμετρο από την Κλήρου θα ασφαλτοστρωθεί φέτος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 138 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Σεπτεμβρίου 1990.

«Προβλήματα δυσλειτουργικότητας σημειούνται εδώ κι αρκετό χρονικό διάστημα, σύμφωνα με πληροφορίες μας, στο τμήμα υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, δεδομένου πως, ενώ:

- i. Σημειώθηκε αύξηση 25-30% (κι αναμένεται περαιτέρω αύξηση) του εργασιακού κύκλου, λόγω και της επαύξησης του πλέγματος των κοινωνικών παροχών -χαρακτηριστικά αναφέρεται πως στα 1988 υπήρχαν περίπου 8.000 περιπτώσεις, για να φτάσουν τις 10.500 περίπου μέχρι τον Ιούνιο του 1990- με προοπτικές, επανατονίζεται, περαιτέρω επαύξησης.
- ii. Αντίθετα ο αριθμός των υπαλλήλων του Τμήματος, αντίς ν' αυξηθεί αντίστοιχα, μειούται σταθερά (με παραιτήσεις κι αποσπάσεις) με αποτέλεσμα από τους 130 υπαλλήλους, να παραμείνουν σήμερα 110, με προοπτική την περαιτέρω συρρίκνωσή τους, μετά τη σκοπούμενη απόσπαση νέων υπαλλήλων για στελέχωση του φορέα νεολαίας.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

- i. Γιατί δεν προχωρά στη στελέχωση του τμήματος με το αναγκαίουν προσωπικό;
- ii. Δεν περιήλθε σε γνώση του αρμόδιου Υπουργού -που τον χαρακτηρίζει αδιαμφισβήτητη προοδευτικότητα- η απαράδεκτη κι ανεπίτρεπτη τάση υποβάθμισης αντίς της -ως έπρεπεν-αναβάθμισης του κατ' εξοχήν

νευραλγικού αυτού τμήματος στον τομέα της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών;

iii. Τι προτίθεται άμεσα να πράξει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 139 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Σεπτεμβρίου 1990.

«Από ένα και περισσότερο χρόνο τώρα, κάτοικοι των οδών (Δημοκρατίας, Δωδεκανήσου, κ.ά.) του προσφυγικού οικισμού 'Άγιος Ελευθέριος, προβαίνουν σε ανεπιτυχείς παραστάσεις κι ενέργειες για την εγκατάσταση και σ' αυτούς τηλεφώνων, μ' αποτέλεσμα να προκαλούνται προβλήματα, ιδιαίτερα σε υπερήλικες πρόσφυγες που έχουν ανάγκη συχνής νοσοκομειακής περίθαλψης.

Θα λυθεί και τότε το πρόβλημά τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 140 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Σεπτεμβρίου 1990.

«Παρά τις επανειλημμένες επίσημες (προεδρικές κι υπουργικές) διαβεβαιώσεις για μετακίνηση του εργοστασίου Ντέξελ, το εργοστάσιο εξακολουθεί να παραμένει στη θέση του με όλους τους κινδύνους για την υγεία των κατοίκων και των παιδιών της περιοχής του σχολείου.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 141 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιωάννη Ιωαννίδη στις 12 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα για τους λόγους που δόθηκε άδεια σε πλωτή οφθαλμολογική μονάδα να ασκεί την ιατρική (εγχειρήσεις και εξετάσεις ασθενών) στην Κύπρο και με ποιο τρόπο προστατεύονται το κύρος και τα συμφέροντα του ιατρικού επαγγέλματος και της Κύπρου γενικότερα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 142 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 13 Σεπτεμβρίου 1990.

«Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα επίκειται η απόσπαση αριθμού λειτουργών του Τμήματος Ευημερίας στο Φορέα Νεολαίας χωρίς αντικατάσταση.

Δεδομένου ότι το Τμήμα Ευημερίας είναι μια υπηρεσία με συνεχώς αυξανόμενο όγκο εργασίας και οι υπάλληλοι εργάζονται διαρκώς υπό πίεση και δεδομένου επίσης του εξειδικευμένου και κοινωνικά πολύτιμου έργου που επιτελούν, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Πόσοι λειτουργοί του Τμήματος Ευημερίας είναι ήδη αποσπασμένοι σε άλλες υπηρεσίες;
2. Γιατί αποφασίστηκε η απόσπαση και άλλων λειτουργών του Τμήματος και πώς μελετάται η κάλυψη του κενού σε τέτοια περίπτωση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 143 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου στις 14 Σεπτεμβρίου 1990.

«Ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων σε απάντησή του στην ερώτησή μου ημερ. 3/10/1988 σχετικά με την ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης του θέματος των κτηνοτροφικών περιοχών ανέφερε:

‘‘Ήδη έχει ετοιμαστεί προσχέδιο νομοσχεδίου, το οποίο αποτελεί αντικείμενο διαβουλεύσεων μεταξύ της κυβέρνησης και των αγροτικών οργανώσεων. Ευθύς ως περατωθούν οι διαβουλεύσεις, το νομοσχέδιο θα τροποποιηθεί ανάλογα και θα προωθηθεί με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες.’’

Πέρασαν από τότε δυο χρόνια και, επειδή η κατάσταση στις περισσότερες κτηνοτροφικές περιοχές είναι εκτός ελέγχου (άταφα ψόφια ζώα, δυσσομία, ανθυγιεινές συνθήκες κ.ά.), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφρήσει τη Βουλή αν ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις και τότε προτίθεται να προωθήσει στη Βουλή το σχετικό νομοσχέδιο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ’ 144 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κοφίνου (μέσω του κοινοτάρχη τους και άλλων μελών της χωριτικής αρχής) ζήτησαν κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα όπως από μέρους της διεύθυνσης του Κεντρικού Σφαγείου που βρίσκεται στην κοινότητα, και που για τη σύσταση και λειτουργία του απαλλοτριώθηκε πολύτιμη έκταση γης 160 περίπου στρεμμάτων, καταβάλλεται φόρος κατόχου με τροποποίηση της κείμενης νομοθεσίας.

Πώς αντικρίζεται αρμόδια το αίτημα των κατοίκων της κοινότητας, καθώς και παρεμφερή αιτήματα άλλων κοινοτήτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ’ 145 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Σεπτεμβρίου 1990.

«Το Νοσοκομείο Κοφίνου, μας αναφέρθηκε από τον κοινοτάρχη, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής κι άλλους κατοίκους, υπέστη (από πέρσι) την πρώτη καθίζηση και τώρα -παρά τις επιδιορθώσεις που γίνηκαν- έχει υποστεί καινούργια καθίζηση.

Ζητούν για τούτο -μιας και πιστεύουν πως όλα τα σχετικά διορθωτικά μέτρα θ’ αποβούν ατελέσφορα- την ανέγερση νέου νοσοκομείου, που να εξυπηρετεί 23 συνολικά κοινότητες, ανάμεσα στις οποίες και τις κοινότητες: Σκαρίνου, Λεύκαρα, Τόχνη, Άγιος Θεόδωρος, Αλαμινός, Μενόγεια, Μαρί, Ζύγι κ.ά.

Πώς αντικρίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ’ 146 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Σεπτεμβρίου 1990.

«Τα απόβλητα του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και των δυο παρακείμενων εργοστασίων χύνονται σε γειτονικό ποταμό και μεταφέρονται μέχρι την Αλαμινό.

Οι κάτοικοι εκφράζουν φόβους πως μακροπρόθεσμα (αν όχι και μεσοπρόθεσμα) υφίσταται από τη συνεχή ροή των αποβλήτων κίνδυνος εδαφικής μόλυνσης αλλά και κίνδυνος ρύπανσης των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων.

Είναι για το θέμα τούτο ενήμερο το αρμόδιο Υπουργείο κι έγιναν οι σχετικές προκαταρκτικές έρευνες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ’ 147 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κοφίνου, μέσω του κοινοτάρχη, άλλων μελών της χωριτικής αρχής και άλλων παραγόντων, μας ανέφεραν κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα πως η μια από τις δυο δεξαμένες που δέχεται τα απόβλητα του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου διαρράγηκε (έσκασε) στις 11 Αυγούστου, με αποτέλεσμα τ’ απόβλητα να φτάσουν μέχρι την Αλαμινό, προκαλώντα αφάν-

ταστη οχληρία -γεγονός άλλωστε που μας αναφέρθηκε και κατά την πρόσφατη επίσκεψή μας στην τελευταία κοινότητα-στους κατοίκους της και ζητούν:

- i. Να εξεταστεί η δυνατότητα να διαλαμβανόταν στις προδιαγραφές κατασκευής τους κλειστό κι όχι ανοικτό σύστημα υποδοχής των λυμάτων.
- ii. Να εξεταστεί αν και η με αγωγή (για την ώρα) απόρριψη των λυμάτων της δεξαμενής σε δασική περιοχή δεν την επιμολύνει.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 148 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Σεπτεμβρίου 1990.

«Να ανεγερθούν στους κρατικούς οικισμούς Κοφίνου πρόσθετες 10-15 περίπου οικιστικές μονάδες των δυο υπνοδωματίων ζήτησαν κατά την επίσκεψή μας (στις 12.9.90) στην κοινότητα ο κοινοτάρχης Δημήτρης Τσαεράς, τα μέλη της χωρικής αρχής Αντρέας Ναθαναήλ (αντιπρόεδρος) και Κώστας Κουγιούντας, καθώς και άλλοι κάτοικοι που παρευρίσκονταν στη σύσκεψη και να παραχωρηθούν σε νέα ζευγάρια εκτοπισθέντων, που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σχεδίου αυτοστέγασης.

Πώς ανταποκρίνεται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 149 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Σεπτεμβρίου 1990.

«Σ' αργή, μα σταθερή ατμοσφαιρική ρύπανση φοβούνται πως θα οδηγήσει - αν δε ληφθούν έγκαιρα τ' αναγκαία διορθωτικά μέτρα-η λειτουργία δυο εργοστασίων στην περιοχή του Κεντρικού Σφαγείου οι κάτοικοι της Κοφίνου (που επεξεργάζεται τα κόκκαλα, το πρώτο, παράγοντας κρεατάλευρα για διατροφή πτηνών και που αξιοποιεί τα έντερα για σκοπούς παραγωγής σαλαμιού, λουκάνικων και άλλων αλλαντικών, το δεύτερο, τόσο για την επιτόπια όσο και για την εξωτερική βιομηχανία), με αποτέλεσμα να έχει ήδη ρυπανθεί ο ατμοσφαιρικός χώρος μεταξύ Μενόγειας - Αγγλίσιδων.

Πώς διασχεδιάζονται οι φόβοι των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 150 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 15 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι βρετανικές αρχές της λεγόμενης κυρίαρχης βάσης Δεκέλειας, πέρα από την ανοχή του λαθρεμπορίου και της κατασκοπίας που διεξάγεται στο τρίγωνο Πύλας-Δεκέλειας-Περγάμου, άρχισαν να υπονομεύουν την υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας και με άλλο τρόπο αναγνωρίζοντας έμμεσα το ψευδοκράτος Ντενκτάς.

Συγκεκριμένα, καταγγέλλεται ότι τον τελευταίο καιρό εγκατέλειψαν πλήρως τα προσήματα και επιτρέπουν την ανενόχλητη και ατιμώρητη κυκλοφορία μέσα στην περιοχή της βάσης οχημάτων που φέρουν αριθμούς εγγραφής του κατοχικού καθεστώτος. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και οι Τουρκοκύπριοι αστυνομικοί της βάσης πηγαينوέρχονται με παράνομα εγγεγραμμένα οχήματα!

Επειδή οι προκλήσεις από τις βάσεις έχουν καταντήσει πια μόνιμο φαινόμενο, καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή γιατί ανέχεται αυτή την εχθρική συμπεριφορά και γιατί δεν παίρνει μέτρα που θα υπομνήσουν στους Βρετανούς ότι η αποικιοκρατία έληξε μια για πάντα και θα τους επιβάλουν σεβασμό στη νομιμότητα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 151 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Σεπτεμβρίου 1990.

«Παραχωρήθηκε χαλίτικη γη στα τελευταία τρία χρόνια σε κατοίκους Παλιομετόχου -κι ιδιαίτερα μετά την επιψήφιση της σχετικής απαγορευτικής νομοθεσίας- κι αν ναι σε ποιους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 152 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Σεπτεμβρίου 1990.

«Δεκάδες κάτοικοι (κάπου 80, όπως μας αναφέρθηκε) Παλιομετόχου διαμαρτύρονται γιατί -επειδή δεν υπογράφουν έγγραφο εκχώρησης των δικαιωμάτων τους από την απαλλοτρίωση γης μεταξύ των δρόμων ι) και ιι) Παλιομετόχου προς τον κύριο δρόμο Λευκωσίας και από το δρόμο Παλιομετόχου προς την εκβολή Λευκωσίας (και σε τομή του), στον κύριο δρόμο μεταξύ Κοκκινοτριμιθιάς -Αγίους, μιας κι δεν τους παραχωρούνται αποζημιώσεις με το δικαιολογητικό της υπεραξίας της γης από την κατασκευή του δρόμου- απειλούνται με προσαγωγή στα δικαστήρια.

Οι κάτοικοι διατείνονται πως:

1. Η αξιοποιηθείσα γη είχε ήδη από καιρό αρχίσει να παίρνει με ρυθμό σταθερό την αναβάθμιση που σε κάποιο στάδιο πήρε με την κατασκευή, και πριν από τη διαπλάτυνση, του δρόμου και
2. Η γη που αξιοποιήθηκε τους ήταν απαραίτητη για οικιστικούς και άλλους σκοπούς.

Μπορεί το όλο θέμα να επανεξεταστεί με την εξεύρεση συναινετικής διαδικασίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 153 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Σεπτεμβρίου 1990.

«Διάβαση πεζών έξω από το Δημοτικό Σχολείο Παλιομετόχου ζήτησαν κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα οι κάτοικοι λόγω της σταθερά αυξανόμενης τροχαίας διακίνησης και των εγκυμονούντων κινδύνων.

Πώς και πότε αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 154 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Σεπτεμβρίου 1990.

«Να διαπλατυνθεί ο δρόμος στην οδό Καραολή - Δημητρίου ζήτησαν οι κάτοικοι Παλιομετόχου σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 14.9.90, γιατί λόγω της στενότητας και των στροφών του καθίσταται επικίνδυνος. Εξάλλου μας αναφέρθηκε πως το στηθαίο του δρόμου -που ανεγέρθηκε πριν από 17-18 χρόνια, χωρίς σιδεροσύνδεση- είναι επικίνδυνο, εν όψει και του παρακείμενου ποταμού, και απειλείται με κατάρρευση και με την ελαφρότερη σ' αυτό πρόσκρουση.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 155 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Σεπτεμβρίου 1990.

«Ν' ασφαλοστρωθεί ο δρόμος Παλιομετόχου μέχρι το επτά μίλι της βιομηχανικής περιοχής παρά το εργοστάσιο Ξερόπουλου, μήκους τεσσάρων περίπου χιλιομέτρων, ζήτησαν σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 14.9.90 ο κοινοτάρχης Δημήτρης Χατζηδημήτρης, μέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως και άλλοι κάτοικοι, μιας κι έτσι η κοινότητα θα επιτύχει άμεση πρόσβαση προς το νέο δρόμο Λευκωσίας, ενώ πρόσθετα ο δρόμος θα εξυπηρετήσει και τις κοινότητες Μενοίκου και Αγίων Τριμιθιάς.

Πώς αντιμετωπίζει το λογικό τούτο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 156 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Παλιομετόχου ζήτησαν κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα επικάλυψη -σ' απόσταση 80 περίπου μέτρων-του ποταμού που διασχίζει την κοινότητα με στόχο τη διαπλάτυνση του δρόμου για αποφυγή της οδικής συμφόρησης και των (από απόρροιά της) οδικών δυστυχημάτων. Στο μεταξύ ζητούν την τοποθέτηση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων, μιας και ήδη σημειώθηκαν εκεί ατυχήματα από πτώσεις - (μαθητών κυρίως) ποδηλατιστών, στην προσπάθειά τους ν' αποφύγουν μετωπικές συγκρούσεις με οχήματα από αντίθετη κατεύθυνση- στον ποταμό.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 157 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Σεπτεμβρίου 1990.

«Πρόβλημα μετάβασής τους στο Δημοτικό Σχολείο Παλιομετόχου αντιμετωπίζουν τα παιδιά -βασικά των προσφύγων-της κοινότητας, γιατί πέρα από το γεγονός πως τα κόμιστρά τους δεν επιδοτούνται (λόγω -κατά τις σχετικές εκτιμήσεις του αρμόδιου Υπουργείου-απόστασης) οι λεωφορειούχοι σταμάτησαν την εκτέλεση του επ' αμοιβή σχετικού δρομολογίου, με αποτέλεσμα οι μαθητές (πολλοί ηλικίας 6,7 και 8 χρόνων) να διανύουν πεζή μεγάλη και πολυσύχναστη διαδρομή που καθημερινά σχεδόν καθίσταται επικινδυνωδέστερη.

Περιήλθε το πρόβλημα σε γνώση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 158 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Σεπτεμβρίου 1990.

«Στο γνωστό τρίγωνο της ουδέτερης ζώνης Αυλώνα -Περιστερώνα-Αστρομερίτης οι Τούρκοι κατέλαβαν ήδη με διάφορα προσχήματα δυο από τις επτά αδρανούσες γεωτρήσεις που ανήκουν σε εκτοπισμένους κατοίκους Πάνω Ζώδιας και Κατωκοπιάς με ορατούς και διαγραφόμενους κινδύνους να καταλάβουν και τις υπόλοιπες πέντε.

Προ του άμεσου αυτού κινδύνου με τις γνωστές προεκτάσεις (στον εδαφικό χώρο, καθώς και στον πολιτικό, εθνικό, ψυχολογικό τομέα κ.ά.) δε θα' πρεπε το αρμόδιο Υπουργείο να προβεί σε άμεση αντιμετώπιση του όλου προβλήματος, εξευρίσκοντας υπαλλακτικές και συναινετικές με τους ιδιοκτήτες των γεωτρήσεων λύσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 159 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Σεπτεμβρίου 1990.

«Τη δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης για μεταφορά των βιοτεχνιών της Σιας ζήτησαν οι κάτοικοι μέσω του κοινοτάρχη κι άλλων παραγόντων σε επιτόπια - στις 11.9.90- επίσκεψή μας στην κοινότητα για αποφυγή τόσο της ηχορύπανσης όσο και των κινδύνων που δημιουργούνται για την υγεία τους από εκλύσεις στην ατμόσφαιρα επικίνδυνων παθογόνων ουσιών.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 160 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Σεπτεμβρίου 1990.

«Ν' ασφαλιστρωθεί επιτέλους ο δρόμος Σιας-Μαθιάτη, μήκους 6 περίπου χιλιομέτρων, που βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση, με λακκούβες, σχάρες, πέτρες κ.ά. -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε κατά την προσπέλασή του, τη

νύκτα της 17ης Σεπτεμβρίου 1990-μας ζήτησαν κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα ο κοινοτάρχης Χριστόδουλος Πισίας, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής, καθώς και άλλοι κάτοικοι, μιας κι η ασφαλτόστρωση θα εξυπηρετήσει ουσιαστικά δέκα τουλάχιστον κοινότητες της περιοχής, όπως- πλην του Μαθιάτη και της Σιας-τις πιο κάτω:

Αναλιόντα, Καταλιόντα, Καμπιών, Καπέδων, Λυθροδόνα, Κοτσιάτη, Πέρα Ορεινής, Αγίας Βαρβάρας, καθώς και το Μαχαιρά (που σ' αυτόν, το Μαχαιρά, κατευθύνονται μεγάλα πλήθη από την υπόλοιπη Κύπρο) και που θα οδηγήσει σε ουσιαστικούς αναπτυξιακούς ρυθμούς τις κοινότητες.

Πώς αντιμετωπίζεται το πολύχρονο τούτο αίτημα των κατοίκων που χρονολογείται από το 1960 και για το οποίο δίδονται από καιρού εις καιρόν επίσημες υποσχέσεις για θετική αντίκρισή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 161 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Σεπτεμβρίου 1990.

«Την ανέγερση υδατοφράκτη στις τοποθεσίες Πυθαροκόλυμπος ή Σχορτού μας επανέλαβαν οι κάτοικοι Σιας, με επικεφαλής τον κοινοτάρχη κι άλλους τοπικούς παράγοντες, με αξιοποίηση των νερών 'παραπόταμου' του χειμάρρου Τρίμιθος, λύση που αποτελεί θετικότερη κι αποδοτικότερη προοπτική από τις γεωτρήσεις, που με τις υπεραντλήσεις εξαντλούνται.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 162 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Σεπτεμβρίου 1990.

«Την αναδιάρθρωση του συστήματος παροχέτευσης του νερού προς ύδρευση από το Νότιο Αγωγό στην κοινότητα Σιας ζήτησαν σε πρόσφατη (στις 17.9.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα οι κάτοικοι, επισημαίνοντας την ανάγκη της άμεσης από τον αγωγό προς την κοινότητα παροχέτευσης (στο καινούργιο νεπέζιτο που κατασκεύασε η κοινότητα πριν από 2 περίπου χρόνια), αντί της πολυδάπανης διακλάδωσής του από διασωλήνωση Νότιου Αγωγού, Νήσου, Πέρα Χωριού και από εκεί τη (με μηχανήματα) προώθησή του στο νεπέζιτο Καρή της κοινότητας. Μπορούν πρακτικά να λειτουργήσουν οι οικονομικότερες εισηγήσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 163 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Σεπτεμβρίου 1990.

«Προβλήματα, μας τόνισαν και πάλι οι κάτοικοι Σιας κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 17.9.90, εξακολουθεί να δημιουργεί το χοιροστάσιο της κοινότητας, ζητώντας τη λήψη σειράς προστατευτικών μέτρων, όπως - κι ειδικότερα - για παράδειγμα την ανακατασκευή των χωρίς άδεια πρόσθετων υποστατικών, κ.ά.

Το αρμόδιο Υπουργείο παρακαλείται να επανατοποθετηθεί στο θέμα κι ειδικότερα στο θέμα των χωρίς άδεια καλυπτικών προεκτάσεων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 164 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Σεπτεμβρίου 1990.

«Πλείστα υποστατικά στις ακριτικές περιοχές Λευκωσίας που ανήκουν στους Δήμους Αγίου Δομετίου και Λευκωσίας αλλά και σ' όλη τη γραμμή αντιπαράταξης, υπέστησαν σοβαρές ζημιές από τις επιθέσεις του τούρκικου κατοχικού στρατού.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντικρίζει επενειλημμένες εισηγήσεις μας από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων για:

1. Άμεση επιδιόρθωση από το κράτος ή (πρακτικότερο, ίσως) άμεση χορηγία από το κράτος, για επιδιόρθωση όσων υπέστησαν ζημιές και ως τα τώρα δεν επιδιορθώθηκαν.
2. Άμεση κρατική χορηγία για ολοκλήρωση των ημιτελών υποστατικών, που λόγω της εισβολής η οικοδόμησή τους παρέμεινε στάσιμη.
3. Άμεση κρατική χορηγία -αντίστοιχη του εκδαπανηθέντος ποσού- στους ιδιοκτήτες των υποστατικών εκείνων που υπέστησαν σοβαρές ζημιές από την τούρκικη εισβολή και οι οποίες αποκαταστάθηκαν από τους ιδιοκτήτες τους.
4. Παροχή κινήτρων στους ιδιοκτήτες αναξιοποίητων οικοπέδων που βρίσκονται στη γραμμή αντιπαράταξης (και που έχουν καθοριστεί επίσημα) για ανέγερση υποστατικών νέων κατοικιών για αναζωογόνηση των ακριτικών περιοχών και
5. Ενίσχυση των αναπτυξιακών έργων των δήμων ή και των κοινοτήτων που βρίσκονται στη γραμμή αντιπαράταξης, όπως π.χ. για δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στον Άγιο Δομέτιο, η δημιουργία επαρχιακής έδρας επιτραπέζιας αντισφαίρισης στο Δήμο Αγίου Δομετίου (στην περιοχή του 'παλιού σιδηροδρόμου', που παραχωρήθηκε στα 1987, στο δήμο από την κυβέρνηση), η προσπάθεια για στεγανοποίηση του ποταμού Κλήμου, η δημιουργία χώρων πρασίνου στην περιοχή του ίδιου ποταμού κτλ.

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 165 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Σεπτεμβρίου 1990.

«Επικάλυψη του ποταμού που διασχίζει το κέντρο της κοινότητας Παλιομετόχου στην πλατεία και κατά μήκος της οδού 28ης Οκτωβρίου ζητούν οι κάτοικοι Παλιομετόχου, σ' απόσταση 50-70 μέτρων, για:

1. Ασφάλεια των διακινουμένων,
2. αισθητική ανάπτυξη, και
3. προστασία παλιών υποστατικών κι οικοπέδων από τις κατά καιρούς πλήμμυρες του χειμάρρου.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 166 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Σεπτεμβρίου 1990.

«Αίτημα των κατοίκων Λατσιών -στο δήμο της κοινότητας κατοικούν δώδεκα περίπου χιλιάδες άτομα, από τα οποία το 80% είναι εκτοπισμένοι, κάτοικοι των κυβερνητικών οικισμών και αυτοστεγάσεων, με ψηλό μέσο όριο ηλικίας· 20% των νοικοκυριών κατοικούνται από συνταξιούχους, γι' αυτό και σημειούνται περισσότεροι από εβδομήντα θάνατοι το χρόνο-είναι η επέκταση του κοιμητηρίου σε παρακείμενα κυβερνητικά τεμάχια.

Το θέμα λόγω του επείγοντός του επιτάσσει άμεση επίλυσή του.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 167 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Σεπτεμβρίου 1990.

«Αίτημα του Δήμου Λατσιών -όπως τίθεται με υπόμνημα του δήμου ημερομηνίας 10.9.90- είναι η κατασκευή της λεωφόρου Λεμεσού ως πολεοδομικού

έργου. Για προώθηση του όλου έργου επιβάλλεται η ολοκλήρωση του σχεδίου ρυμοτομίας της λεωφόρου Λεμεσού για την οποία υπάρχει αίτημα του δήμου από το 1987 και που μέχρι σήμερα δεν έχει υλοποιηθεί.

Ο Δήμος Λατσιών ζητεί την άμεση ετοιμασία του σχεδίου διεύρυνσης της λεωφόρου Λεμεσού και την προώθηση τόσο της τεχνικής μελέτης όσο και της έγκρισης των αναγκαίων πιστώσεων, για να κατασκευαστεί ως πολεοδομικό έργο εντός του 1991.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 168 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 22 Σεπτεμβρίου 1990.

«Στις 17/6/1990 πραγματοποιήθηκε περιφερειακή σύσκεψη στην Επταγώνια στην οποία παρευρέθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Μεταξύ των προβλημάτων που τέθηκαν στον Πρόεδρο ήταν και το πρόβλημα της διάθεσης των μανταρινιών.

Ύστερα από συζήτηση αποφασίστηκε σε χρονική περίοδο δύο μηνών να μελετηθεί σε βάθος το πρόβλημα το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και να κοινοποιηθεί στους ενδιαφερομένους το πόρισμα της μελέτης μαζί με τις εισηγήσεις του Υπουργείου για τη λύση του προβλήματος.

Επειδή πέρασαν ήδη τρεις μήνες και οι μανταρινοπαραγωγοί ανησυχούν μήπως βρεθούν και την επόμενη χρονιά εκτεθειμένοι, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προέβη σε μελέτη του προβλήματος, ποιο ήταν το πόρισμα της μελέτης και ποιες είναι οι εισηγήσεις του Υπουργείου για επίλυση του προβλήματος.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Δ αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρίαση του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Οκτωβρίου, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1990.
- 2) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 3) Ο περί Τεχνικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
- 4) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 5) Οι περί Αποχετεύσεων Κακοπετριάς Κανονισμοί του 1990.
- 6) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1990.
- 7) Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας

- του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».
(θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή (κ. Δ. Ηλιάδη). (15.12.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (17.5.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως -
1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστηκών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).
 2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990).
 3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου). (10.5.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Ανάπτυξης και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (3.5.1990).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.1990).

- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (21.6.90).

Έχω την εξής εισήγηση προς τη Βουλή: Όλα τα θέματα τα οποία θα κατατίθενται από Βουλευτές τώρα δε θα περνούν στην ημερήσια διάταξη του Κεφαλαίου Δ, αλλά θα πηγαίνουν κατευθείαν στις διάφορες Επιτροπές. Αν οι Επιτροπές βρίσκουν ότι υπάρχει λόγος να κάμουν Έκθεση προς την Ολομέλεια, θα γίνεται. Αλλά δεν υπάρχει λόγος να φαίνεται ότι εξογκώνεται ο αριθμός των θεμάτων, χωρίς καμιά φορά να υπάρχει λόγος. Απλώς, θα τα διαβάσω όμως για να ξέρει η Ολομέλεια.

Ο Βουλευτής κ. Π. Δίγκλης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Ο βαθμός ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία του διυλιστηρίου Λάρνακας, οι επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων και εργαζομένων της περιοχής και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για αποτροπή της ρύπανσης».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Παραπέμπεται επομένως στην Επιτροπή Υγείας με τους όρους που είπα πριν.

Το ίδιο ισχύει για τα τέσσερα θέματα που εισηγείται ο κ. Μαθηκολώνης που είναι:

«Τα προβλήματα και οι ταλαιπωρίες χιλιάδων πολιτών και κυρίως των κατοίκων των Κοκκινοχωριών και της ελεύθερης Αμμοχώστου από την αυθαίρετη και σχεδόν καθημερινή παρεμπόδιση από τις αρχές των Βάσεων Δεκέλειας, της ελεύθερης διακίνησης μέσω του κύριου δρόμου προς την Ορμηδεια και την ελεύθερη Αμμόχωστο και τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης».

Παραπέμπεται επομένως το θέμα αυτό στην Επιτροπή Εσωτερικών, όπως εισηγείται ο εισηγητής του.

Το επόμενο θέμα που ενέγραψε ο κ. Μαθηκολώνης είναι:

«Η από δεκαπενθημέρου παρατηρούμενη σοβαρή έλλειψη πετρελαίου στην περιοχή Κοκκινοχωριών και οι συνέπειές της για τους πατατοπαραγωγούς και τους άλλους γεωργούς».

Η εισήγηση του κ. Μαθηκολώνη είναι όπως το θέμα αυτό παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Το θέμα επομένως παραπέμπεται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Το τρίτο θέμα του κ. Μαθηκολώνη είναι:

«Η αδικαιολόγητη δυσμενής διάκριση σε βάρος των κατοίκων των επαρχιών Λάρνακας, ελεύθερης Αμμοχώστου και Πάφου που προκύπτει από την απόφαση της κυβέρνησης και του Ρ.Ι.Κ. να υλοποιήσουν καταρχήν την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας μόνο για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού και ν' αναβάλουν σε μεταγενέστερο στάδιο τη σύνδεση των υπόλοιπων επαρχιών».

Ο εισηγητής ζητά την παραπομπή του πιο πάνω θέματος στην Επιτροπή Εσωτερικών. Επομένως το θέμα παραπέμπεται σ' αυτή την Επιτροπή.

Ο κ. Μαθηκολώνης ζητά επίσης την εγγραφή του θέματος:

«Οι ζημιές και οι καταστροφές που προκλήθηκαν στην περιοχή Σκαρίνου και Χοιροκοιτίας στην επαρχία Λάρνακας από την πυρκαγιά των τελευταίων ημερών και τρόποι αντιμετώπισης των συνεπειών της».

Ο κ. Μαθηκολώνης ζητά την παραπομπή αυτού του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Επομένως το παραπέμπω σ' αυτή την Επιτροπή.

Επαναλαμβάνω ότι από τώρα -και το θεωρώ ως απόφαση της Βουλής- δε θα δέχομαι θέματα στο Κεφάλαιο Δ, εκτός αν είναι επείγοντα και αν είναι για συζήτηση κατευθείαν στην Ολομέλεια. Αν είναι για τις Επιτροπές, θα παραπέμπονται κατευθείαν στις Επιτροπές. Επειδή όμως είναι φυσιολογικό ένας Βουλευτής να θέλει να δείξει ότι ενδιαφέρθηκε για το άλφα θέμα, δεν έχω ένσταση να τα διαβάζω από την έδρα. Αλλά μ' αυτή την προϋπόθεση δεν περιλαμβάνονται αυτόματα στο Κεφάλαιο Δ.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 9.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργίου Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πέτας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουργής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τσιέττης Κυριάκος
Κληρίδης Γλαύκος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Φλουρέντζος Νίκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
 Καλαϊτζιάν Αράμ
 Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πραξικοπήματος (Ειδικαί Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι δηλώσεις, αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν (Κ. Παναγίδης, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης, Μ. Χριστοφίδης, Π. Στυλιανού, Γ. Ομήρου, Ν. Ηλία, Χρ. Σολωμής, Γλ. Κληρίδης, Ζ. Τουλούρας, Α. Μαρκίδης, Α. Ψυλλίδης, Μ. Θεοδούλου, Γ. Χαραλαμπίδης, Α. Παναγιώτου, Κ. Τσιέττης και Ν. Μακρίδης) και έγκριση αυτής σε Νόμο.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990 (Ακαδημαϊκό έτος 1989-1990)». Η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα του Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Ανταλλαγής Υποχρεώσεων της Εταιρείας Κυπριακά Αερογραμμάτι Ατδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 7) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παρατάσεως της Ενοικιάσεως Γεωργικής Γης σε Περιόδους Ανομβρίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- 8) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990» και 2. «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
- 9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
- 10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας -Θέση Επιθεωρητή Πλοίων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
- 11) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.
- 12) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η δυσλειτουργικότητα στο Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας - Η εγκατάσταση τηλεφώνων στον προσφυγικό οικισμό Άγιος Ελευθέριος -

Η μετακίνηση του εργοστασίου Ντέζελ - Η κάθοδος της πλωτής οφθαλμολογικής μονάδας στην Κύπρο - Η απόσπαση αριθμού υπαλλήλων από το Τμήμα Ευημερίας στο Φορέα Νεολαίας - Η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης του θέματος των κτηνοτροφικών περιοχών - Η καταβολή φόρου κατόχου από τη διεύθυνση του Κεντρικού Σφαγείου - Η ανέγερση νέου νοσοκομείου στην Κοφίνου - Η ρύπανση των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων από τα απόβλητα του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου - Η ανέγερση 10-15 οικιστικών μονάδων στους οικισμούς Κοφίνου - Η ρύπανση της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία δύο εργοστασίων στην περιοχή του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου - Η κυκλοφορία οχημάτων που φέρουν αριθμούς εγγραφής του κατοχικού καθεστώτος στο τρίγωνο Πύλας-Δεκέλειας-Περγάμου - Η παραχώρηση χαλίτικης γης σε κατοίκους Παλιομετόχου - Η προσαγωγή στα δικαστήρια πολλών κατοίκων Παλιομετόχου λόγω άρνησής τους να υπογράψουν έγγραφο εκχώρησης των δικαιωμάτων τους από την απαλλοτρίωση γης για το δρόμο Παλιομετόχου-Λευκωσίας - Η κατασκευή λωρίδας διάβασης πεζών έξω από το Δημοτικό Σχολείο Παλιομετόχου - Η διαπλάτυνση του δρόμου στην οδό Καραολή-Δημητρίου στο Παλιομέτοχο - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Παλιομετόχου μέχρι το επτά μίλι της βιομηχανικής περιοχής παρά το εργοστάσιο Ξενόπουλου - Η επικάλυψη του ποταμού που διασχίζει την κοινότητα Παλιομετόχου με στόχο τη διαπλάτυνση του δρόμου για αποφυγή συμφόρησης - Το πρόβλημα μετάβασης στο Δημοτικό Σχολείο των παιδιών των προσφύγων που διαμένουν στο Παλιομέτοχο - Η κατάληψη δύο γεωτρήσεων στο τρίγωνο της ουδέτερης ζώνης Αυλώνας-Περιστερώνας-Αστρομερίτη - Η δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στη Σια - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Σιας-Μαθιάτη - Η κατασκευή υδατοφράκτη στη Σια - Το πρόβλημα υδατοπρομήθειας στη Σια - Τα διάφορα προβλήματα που δημιουργούνται από το εργοστάσιο στη Σια - Η επιδιόρθωση διάφορων υποστατικών των ακριτικών περιοχών Αγίου Δομετίου που υπέστησαν ζημιές από τις επιθέσεις του τούρκικου κατοχικού στρατού - Η επικάλυψη του ποταμού που διασχίζει το κέντρο της κοινότητας Παλιομετόχου - Η επέκταση του κοιμητηρίου Λατσιών - Η ολοκλήρωση του σχεδίου ρυμοτομίας της λεωφόρου Λεμεσού - Η διάθεση των μανταρινιών Επταγώνιας).

13) Απαντήσεις Υπουργών σ' ερωτήσεις Βουλευτών (Η χρησιμοποίηση του σκοπευτηρίου Γερίου ως πολιτιστικού και αθλητικού κέντρου - Μέτρα για διάσωση του αρχείου ταινιών του ΡΙΚ - Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Αλάμπρας - Η διάρθρωση και η δομή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών - Η δημιουργία από το κράτος βρεφοκομικού σταθμού και νηπιαγωγείου στην κοινότητα Δένειας - Η ρύπανση της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία εργοστασίου κατασκευής πρέμιξ και τη λειτουργία λατομείων κοντά στο χωριό Μοναγρούλλι - Η προβολή της πολιτιστικής φυσιογνωμίας της Κύπρου στο εξωτερικό - Η αναθεώρηση/διεύρυνση των κριτηρίων στέγασης/αυτοστέγασης νεαρών ζευγαριών προσφύγων - Το αρδευτικό πρόβλημα Γιαλιάς - Η καταβολή των οφειλόμενων ποσών στους ιδιοκτήτες γης της περιοχής Κισσόνεργας, των οποίων η ιδιοκτησία μειώθηκε με το σχέδιο αναδιανομής - Η επάνδρωση των αγροτικών αστυνομικών σταθμών - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Κλήρου-Φικάρδου).

14) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Ο βαθμός ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία του διυλιστηρίου Λάρνακας, οι επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων και

εργαζομένων της περιοχής και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για αποτροπή της ρύπανσης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη).

- (β) «Τα προβλήματα και οι ταλαιπωρίες χιλιάδων πολιτών και κυρίως των κατοίκων των Κοκκινοχωριών και της ελεύθερης Αμμοχώστου από την αυθαίρετη και σχεδόν καθημερινή παρεμπόδιση από τις αρχές των βάσεων Δεκέλειας, της ελεύθερης διακίνησης μέσω του κύριου δρόμου προς την Ορμύθεια και την ελεύθερη Αμμόχωστο και τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης».
- (γ) «Η από δεκαπενθημέρου παρατηρούμενη σοβαρή έλλειψη πετρελαίου στην περιοχή Κοκκινοχωριών και οι συνέπειές της για τους πατατοπαραγωγούς και τους άλλους γεωργούς».
- (δ) «Η αδικαιολόγητη δυσμενής διάκριση σε βάρος των κατοίκων των επαρχιών Λάρνακας, ελεύθερης Αμμοχώστου και Πάφου που προκύπτει από την απόφαση της κυβέρνησης και του ΡΙΚ να υλοποιήσουν καταρχήν την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας μόνο για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού και να αναβάλουν σε μεταγενέστερο στάδιο τη σύνδεση των υπόλοιπων επαρχιών».
- (ε) «Οι ζημιές και οι καταστροφές που προκλήθηκαν στην περιοχή Σκαρίνου και Χοιροκοιτίας στην επαρχία Λάρνακας από την πυρκαγιά των τελευταίων ημερών και τρόπος αντιμετώπισης των συνεπειών της».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή Α. Μαθηκολώνη).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 25ης Οκτωβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β΄: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά της Σύλληψης Ομήρων (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 4) Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Και τα δυο κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Πολιτικής Άμυνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 6) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αμαθούντας του 1990.
- 7) Οι περί Υδατικών Έργων Κιτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Όλα κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση αυτό το θέμα να θεωρηθεί επείγον και να κληθεί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας να το εξετάσει και να δώσει Έκθεση κατά τη διάρκεια της σημερινής συνεδρίας, για να εγκριθεί στη σημερινή συνεδρία, διότι υπάρχουν νομοτεχνικοί λόγοι.

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσεται επείγον και καλώ την Επιτροπή να ετοιμάσει την Έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990.
 - 10) Οι Δημοτικοί (Ταμείο Πρόνοιας) Κανονισμοί Λατσιών του 1990.
- Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Οι περί Αμόνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και μπορεί να εμπλακεί και η Επιτροπή Άμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Έκθεση πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο 1.1.1990 - 30.6.1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Πανεπιστήμιο Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

Τώρα προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α': Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 31) ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £110,000 και η διάθεσή του από 1η Ιουλίου 1989 για την κάλυψη της δαπάνης εφαρμογής του νέου σχεδίου επιδόματος ενοικίου στο διπλωματικό και άλλο προσωπικό που υπηρετεί στο εξωτερικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £110,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 34) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £5,150,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών εξαιτίας της επιστροφής φόρου εισοδήματος σε δικαιούχα πρόσωπα, την κάλυψη αναγκών για επίπλωση και εξοπλισμό διάφορων διπλωματικών αποστολών της Δημοκρατίας στο εξωτερικό και την κάλυψη εξόδων για την ανάκτηση κυπριακών αρχαιοτήτων (μωσαϊκά Παναγίας Κανακαριάς).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £5,150,000 χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 35) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £523,777 και η κατανομή του σε διάφορα επιμέρους κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού για τα οποία οι πιστώσεις που προβλέφθηκαν αρχικά κρίνονται ανεπαρκείς. Τα κονδύλια αυτά στη συντριπτική πλειοψηφία τους αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις για την πληρωμή αυξημένων ενοικίων και για ηλεκτρισμό και καύσιμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα προβώ σε μια ειδική παρατήρηση και σε δυο γενικές παρατηρήσεις.

Η ειδική παρατήρηση είναι ότι μέσα στο κονδύλι των £523,777 συμπεριλαμβάνονται βέβαια πάρα πολλά άλλα κονδύλια, αλλά ένα από αυτά είναι κονδύλι £1,646 το οποίο αιτιολογείται στο σχετικό πίνακα της κυβέρνησης ως διάθεση των αναγκαίων πρόσθετων πιστώσεων για την καταβολή ειδικού επιδόματος στο Βοηθό Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τι πάει να πει δηλαδή επίδομα ευθύνης; Εισάγουμε ένα νέο θεσμό; Μέσα στα πολλά επιδόματα τα οποία δίδονται στους διάφορους συμβούλους, παρασυμβούλους και δημόσιους υπαλλήλους υπάρχει τώρα και ένα νέο κονδύλι για πρώτη φορά που ονομάζεται επίδομα ευθύνης; Δηλαδή δε θεωρείται δεδομένη η ευθύνη κάποιου που αναλαμβάνει να ασκεί κάποιο δημόσιο λειτουργήμα; Ή η ευθύνη είναι τόσο σπάνιο είδος, που θα πρέπει να πληρώνεται ειδικό επίδομα για να υπάρχει αυτή η ευθύνη;

Πολύ φοβούμαι ότι γίνεται μια πολύ κακή αρχή και, παρ' όλο που μπορεί να έχει και κάποια φαιδρή πλευρά το θέμα -και σίγουρα θα πρέπει να έχει διαφύγει την προσοχή των συναδέλφων της Επιτροπής Οικονομικών αυτό το σημείο-πιστεύω ότι δεν πρέπει να ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι.

Εγώ θα έλεγα, επειδή αιτιολογείται περαιτέρω ότι αυτό το επίδομα ευθύνης προβλέπεται για αντικατάσταση του 13ου μισθού και επειδή δεν υπάρχει τίποτε το προσωπικό με το άτομο το οποίο παίρνει αυτό το μισθό -μπορεί ο άνθρωπος να προσφέρει πράγματι πολύτιμες υπηρεσίες- να εγκρίνουμε το 13ο μισθό, αν χρειαστεί, να εγκρίνουμε αύξηση του μισθού, αν χρειαστεί, αλλά το επίδομα ευθύνης πράγματι θα ήταν πολύ ανεύθυνο εμείς, ως Βουλή, να το εισαγάγουμε σ' αυτό το Σώμα ως νέο θεσμό.

Γι' αυτό η δική μας εισήγηση είναι ότι ως Σώμα τέτοιου είδους θεσμό δεν μπορούμε να τον δεχθούμε ως θέμα αρχής.

Οι γενικές μου παρατηρήσεις έχουν να κάμουν με το εξής: Προβλέψαμε, όταν κατετίθεντο προηγουμένως στην αρχή του έτους οι προϋπολογισμοί, ότι θα υπήρχε μια σκόπιμη προσπάθεια υποτίμησης του ελλείμματος και ότι θα έρχονταν συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί αργότερα.

Φαίνεται όμως ότι πέσαμε πολύ έξω στις εκτιμήσεις μας, διότι αντιμετωπίζουμε κυριολεκτικά πληθώρα, πλημμύρα συμπληρωματικών προϋπολογισμών και μάλιστα κατά την περίοδο που είναι κατατεθειμένοι στη Βουλή οι τακτικοί προϋπολογισμοί.

Μιλούμε για κονδύλια της τάξης των 20 και 30 και 40 εκατομμυρίων λιρών. Βέβαια ορισμένα απ' αυτά μπορεί να δικαιολογούνται για επίστευση έργων τα οποία έχουν αναληφθεί ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που προέρχονται από συλλογικές συμβάσεις και πολλά άλλα, όμως πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση πρέπει να δει με περισσότερη σοβαρότητα το θέμα των συμπληρωματικών προϋπολογισμών.

Πολλές φορές έγινε προειδοποίηση και από τον Πρόεδρο και από τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικών και επιτέλους αυτή τη φορά πιστεύουμε ότι με την ψήφιση των τακτικών προϋπολογισμών, που θα ψηφιστούν στο τέλος του έτους, η κυβέρνηση θα δώσει και θα τηρήσει την υπόσχεση ότι θα είναι πολύ φειδωλή στην

κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών: όχι απλώς να δίδονται κάποιες υποσχέσεις οι οποίες να μην τηρούνται. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Δεν υπεραμυνόμαστε οποιουδήποτε ειδικού επιδόματος ευθύνης ή ανευθυνότητας, αλλά σίγουρα δεν είναι μ' αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό που καθιερώνεται αυτό το επίδομα. Αυτός ο θεσμός εισήχθη από την προηγούμενη κυβέρνηση και λειτούργησε επί δέκα χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Εγώ δε θα αναφερθώ στο επίδομα. Θα ήθελα να αναφερθώ στους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς τους οποίους η Επιτροπή Οικονομικών έχει μελετήσει και οι οποίοι έρχονται στη Βουλή για ψήφιση. Και πρέπει να πω ότι δεν υπήρξε παρατήρηση κανενός ότι τα κονδύλια τα οποία προβλέπονται στους προϋπολογισμούς αυτούς είναι κονδύλια τα οποία δε θα έπρεπε να είχαν σταλεί στη Βουλή.

Όλα αυτά αφορούν έργα, επίσπευση έργων, και έχω τη γνώμη ότι η Βουλή αυτή πάντα τόνιζε το θέμα της επίσπευσης των έργων που αναλαμβάνονται, ενώ είναι και συμβατικές υποχρεώσεις τις οποίες έχει το κράτος να εκπληρώσει.

Αυτά όσον αφορά τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που υπάρχουν εδώ. Και πρέπει να πω ότι στην Επιτροπή Οικονομικών ήταν όλα τα μέλη ομόφωνα ότι αυτά τα ποσά είναι αναγκαία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι κανένας και καμιά πλευρά δεν εισηγήθηκε να απορριφθεί οποιοδήποτε κονδύλι, διότι πράγματι τα κονδύλια αφορούν έργα και συμβατικές υποχρεώσεις της κυβέρνησης. Όμως αυτό δε σημαίνει ότι η κυβέρνηση δε στέλνει ή τουλάχιστον για το 1990 δεν έχει στείλει πολύ μεγάλο αριθμό συμπληρωματικών προϋπολογισμών που τείνουν να αλλοιώσουν το θεσμό των προϋπολογισμών.

Διότι, όταν περνούμε έναν προϋπολογισμό για ένα χρόνο, αναμένει κάποιος ότι αυτός ο προϋπολογισμός θα τηρηθεί. Με το να κατατίθενται μαζικά συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί κάθε Πέμπτη αρχίζει να αλλοιώνεται ο Τακτικός Προϋπολογισμός που εγκρίναμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς θα υπενθυμίσω ότι η τοποθέτηση της Βουλής είναι ότι οποιαδήποτε ποσά θα μπορούσε η κυβέρνηση να έχει υπόψη της πρέπει να τα βάζει στους προϋπολογισμούς. Αυτή ήταν η τοποθέτησή μας. Δηλαδή να γίνεται αυτό, μόνο όταν υπάρχουν έκτακτες ανάγκες.

Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Κουρτελλάρης και πάλι ο κ. Κωνσταντίνου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κυρίες Πρόεδρε, βεβαίως ψηφίσαμε τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, διότι αφορούν αναγκαία έργα και υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις ανάγκης επίστευσης των έργων. Μπορούσαν όμως να είχαν έρθει προηγουμένως.

Είναι δυο τα στοιχεία τα οποία θέλω να σημειώσω εδώ:

Πρώτο, ο μεγάλος αριθμός των προϋπολογισμών, και πολλές φορές έρχονται έργα και ήρθαν έργα τα οποία θα μπορούσαν να είχαν καλυφθεί με τους τακτικούς προϋπολογισμούς, αλλά φαίνεται ότι υπάρχει μια πάγια πολιτική υποτίμησης του ελλείμματος των τακτικών προϋπολογισμών.

Δεύτερο, δε χτυπά καλά την εποχή που μελετούμε τους τακτικούς προϋπολογισμούς να έρχονται συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί, έστω και απαραίτητοι, μερικών δεκάδων εκατομμυρίων λιρών. Θα μπορούσε να είχαν προβλεφθεί και να έρχονταν συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί νωρίτερα.

Εκείνο το οποίο τονίζουμε είναι μια προειδοποίηση για μελλοντικούς σκοπούς: Η κυβέρνηση θα πρέπει να είναι φειδωλή στην κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών και να προσέξει τουλάχιστον οι τακτικοί προϋπολογισμοί τους οποίους έχουμε υπό μελέτη να είναι όσο το δυνατό πιο καλά συμπληρωμένοι. Δηλαδή να μη συνεχιστεί αυτή η τακτική της υποτίμησης κονδυλίων για σκοπούς εντυπώσεων.

Είναι μια προειδοποίηση που δίνουμε και δεν ήταν η πρόθεσή μας να συζητήσουμε οποιοδήποτε κονδύλι το οποίο οπωσδήποτε είμαστε υποχρεωμένοι να ψηφίσουμε κάτω από ορισμένες συνθήκες.

Υπήρξαν όμως περιπτώσεις κονδυλίων τα οποία θα μπορούσαν κάλλιστα να έρχονταν με τους τακτικούς προϋπολογισμούς και κάποτε ο ίδιος ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών έκαμε κάποιες σχετικές παρατηρήσεις και υπήρξε και Έκθεση της Επιτροπής.

Απλώς είναι μια προειδοποίηση και δεν υπάρχει λόγος μεταξύ τους τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικών να εγείρουν θέμα.

Όσον αφορά το επίδομα ευθύνης που ανέφερε ο συνάδελφος της ΕΔΕΚ, εμείς δε γνωρίζουμε ότι υπήρξε τέτοια τακτική από πλευράς κυβέρνησης Κυπριανού. Αν υπάρχουν στοιχεία, να μας τα δώσουν.

Πολλές φορές εμείς, ως κόμμα ... δε σημαίνει ότι το καθετί που έκαμε η προηγούμενη κυβέρνηση ήταν τέλειο. Υπήρξαν περιπτώσεις που προβήκαμε σε κάποια κριτική. Και, αν υπήρξε τέτοιο επίδομα ευθύνης προηγουμένως, κακώς υπήρξε και το δηλώνουμε σήμερα πολύ έντιμα. Όμως να μας δοθούν αυτά τα στοιχεία και τα παραδείγματα τέτοιου επιδόματος ευθύνης, το οποίο πράγματι δε γνωρίζουμε και που μπορεί να υπεισήλθε σε κάποιους προϋπολογισμούς.

Όμως, και αν έγινε αυτό παλιά, το γεγονός είναι ότι βλέπουμε να υπάρχει και να επαναλαμβάνεται ακόμα και σήμερα, γι' αυτό πρέπει να προσέξουμε αυτό το σημείο, έστω και αν παραδεχτούμε ότι κάποτε κάποιιοι άλλοι, και αυτοί οι άλλοι ήμαστε εμείς, που εισήγαγαν αυτό το θεσμό έκαναν λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα το οποίο ήγειρε ο αγαπητός συνάδελφος είναι παλιό. Είναι φαίνεται μια ανίατη ασθένεια η οποία υπήρχε κατά την προεδρία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, κατά τη δεκαετία της προεδρίας του κ. Κυπριανού και συνεχίζεται και κατά τη διετία της προεδρίας του κ. Βασιλείου.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε εγγράψει αυτό το θέμα το οποίο και συζητήθηκε και ο Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αναστασιάδης έκαμε λεπτομερή αναφορά πόσοι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί είχαν σταλεί από την κυβέρνηση Κυπριανού εντός ενός έτους, ενώ ακόμα και λίγες μέρες προτού ψηφίσουμε τον Τακτικό Προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως συνέχιζαν να έρχονται προϋπολογισμοί.

Η ορθή τοποθέτηση είναι ότι, αν είναι έργα τα οποία περιλαμβάνονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό και για τη συνέχιση και τη συμπλήρωσή τους χρειάζονται επιπρόσθετα κονδύλια, ασφαλώς η κυβέρνηση πρέπει να φέρει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Αν είναι ανάγκες που προέκυψαν διότι είναι ανάγκη να εγκριθούν νέα έργα λόγω διάφορων συνθηκών, και πάλι δικαιούται να φέρει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

Αν όμως απλώς δεν είναι μέσα σ' αυτά τα δυο κεφάλαια, η Βουλή πρέπει να αρνείται πλέον να ψηφίζει τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, ώστε να σταματήσει αυτή η ασθένεια να είναι ανίατη και να γίνει ιατή. Και πιστεύω ότι με αυτό τον τρόπο πρέπει να αντιμετωπίσουμε μελλοντικά το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Κωνσταντίνου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ξέχασα να συμπληρώσω κάτι.

Επειδή ο κ. Γαλανός δε θυμάται επιδόματα, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι ψηφίσαμε ex gratia επίδομα για την υπηρέτρια του κ. Κυπριανού ασφαλώς για την ευθύνη που είχε να του μαγειρεύει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι έχουμε το πρόβλημα των συμπληρωματικών προϋπολογισμών που ηγέρθη πολύ παλιά και πολλές φορές. Φαίνεται ότι είναι κάτι το αναπόφευκτο, όμως καλό είναι, ιδιαίτερα στο τέλος του οικονομικού έτους, να γίνεται ένας απολογισμός, ώστε να βλέπουμε μέχρι ποιου σημείου ήταν δικαιολογημένοι ή όχι αυτοί οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί και μέχρι ποιου σημείου έχουν εκτρέψει τον Προϋπολογισμό από τους αρχικούς του στόχους.

Το δεύτερο πρόβλημα του κ. Γαλανού ομολογούμε ότι δεν μπορούμε να του το λύσουμε εμείς. Είναι εκεί και υπάρχει από μόνο του και απλώς κάνουμε μια διαπίστωση από δικής μας πλευράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα σχολιάσω ούτε τις ανίατες ασθένειες ούτε τις κατά καιρούς δηλώσεις για τους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα το αφήσετε σ' εμένα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μάλιστα. Σ' εσάς που είστε και γιατρός.

Εκείνο το οποίο θέλω είναι απλώς να υπογραμμίσω και να υπενθυμίσω στα μέλη της Επιτροπής που ήταν παρόντα κατά τη συζήτηση αυτού του προϋπολογισμού, όπως και των άλλων συμπληρωματικών προϋπολογισμών, ότι η Επιτροπή ήταν ομόφωνη, αφού άκουσε όλες τις εξηγήσεις που ζητήθηκαν και δόθηκαν από τους αρμοδίους του Υπουργείου Οικονομικών και τους άλλους που τους συνόδευαν.

Εκείνο που θέλω να τονίσω, ανεξάρτητα από το πώς ονομάζεται το κονδύλι στο οποίο στηρίχθηκαν οι απόψεις του κ. Γαλανού, είναι ότι πρόκειται για πρόσωπο το οποίο υποχρεωτικά δουλεύει πολλές ώρες το 24ωρο χωρίς να θεωρούνται υπερωρίες και ότι αυτό το ποσό θεωρείται ότι είναι ένα είδος αποζημίωσης για τις υπηρεσίες αυτές που κρίνονται αναγκαίες.

Γι' αυτό δε νομίζω ότι χρειάζεται να συζητούμε τέτοιου είδους θέματα, τα οποία δεν αλλάζουν την ουσία, αλλά αλλάζουν ίσως τον τίτλο. Και δεν ξέρω αν αυτός ο τίτλος ή αν κάποιος άλλος τίτλος είναι καλός. Δόθηκαν εξηγήσεις και η Επιτροπή, περιλαμβανομένων και των εκπροσώπων του Δημοκρατικού Κόμματος, ήταν ομόφωνη για τους προϋπολογισμούς, και γι' αυτόν και για τους άλλους, διότι, όπως λέχθηκε, εκφράζουν έργα ή συμβατικές υποχρεώσεις οι οποίες η Επιτροπή έκρινε πως πρέπει να εκπληρωθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου και μετά ο κ. Γαλανός.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οι αρχές οι οποίες έχουν τεθεί από μέρος σας, όπως και από μέρος του κ. Κληρίδη, είναι αρχές τις οποίες επανειλημμένα έχουμε θέσει στη Βουλή και πρέπει να σας πω ότι και η Επιτροπή Οικονομικών κάθε φορά που εξετάζει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς στηρίζεται σ' αυτές.

Πρέπει να πω στη Βουλή ότι υπάρχουν συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί και ήδη η Επιτροπή έχει αποφασίσει ότι αυτοί θα μείνουν στους προϋπολογισμούς του 1991.

Αλλά θα ήθελα να επαναλάβω ότι οι προϋπολογισμοί που συζητούνται σήμερα στο Σώμα δεν έρχονται σε αντίθεση με τις αρχές τις οποίες έχει θέσει η Βουλή. Εξετάστηκαν ένας ένας χωριστά και η διαπίστωση είναι ότι είναι αναγκαίες δαπάνες τις οποίες η Βουλή πρέπει να εγκρίνει.

Έτσι έχουν τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού μιλούμε για αρχές, να βάλουμε κάτω μερικές αρχές τις οποίες οπωσδήποτε εμείς υποστηρίζουμε έντονα.

Πολλές φορές, όταν γίνεται από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος κάποια κριτική, και είναι εποικοδομητική η κριτική μας όσον αφορά παραλείψεις της κυβέρνησης ή λάθη τα οποία θεωρούμε ότι υπάρχουν, μας λέτε αξέρετε, η

κυβέρνηση του Μακαρίου και του Κυπριανού έκανε κάτι το ανάλογο». Μα εκείνο που μας ενδιαφέρει σήμερα είναι άλλο. Την κυβέρνηση του Μακαρίου και του Κυπριανού θα την κρίνει η ιστορία. Σήμερα ασχολούμαστε με την τωρινή κυβέρνηση του κ. Βασιλείου και δεν μπορεί να φιμώσει κανένας καμιά πλευρά με το να ισχυρίζεται ότι κάποτε έγινε κάτι το οποίο ήταν παρόμοιο.

Εμείς προχωρούμε με το χέρι στην καρδιά και με όλη την ειλικρίνεια κάνουμε την κριτική μας. Αν έγιναν λάθη κάποτε, αυτά συζητήθηκαν τότε και μπορεί να έγινε παραδοχή κάποιων λαθών. Δε σημαίνει όμως ότι, αν κάποτε ορισμένα πράγματα δεν έγιναν με το σωστό τρόπο, πρέπει να συνεχίζονται και σήμερα. Επομένως αυτό το επιχείρημα δεν είναι σωστό.

Το δεύτερο, όσον αφορά τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, εμείς βλέπουμε τη γενική κατάσταση, ότι δηλαδή εδώ έρχεται σωρεία συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Άλλοι είναι δικαιολογημένοι και άλλοι δε δικαιολογούνται. Όμως η κυβέρνηση είχε αναλάβει την ευθύνη να περιορίσει στο μίνιμουμ αυτούς τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και μιλούμε σήμερα για κονδύλια συμπληρωματικών προϋπολογισμών της τάξης των 80 και 100 εκατομμυρίων λιρών, ίσως και για περισσότερα.

Αν κάποιος συναδέλφος στο παρελθόν, και αναφέρθηκε ο κ. Αναστασιάδης, έκαμε κάποια μελέτη γι' αυτούς τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, θα ήθελα να γίνει μια σύγκριση σήμερα κατά πόσο έχει αυξηθεί αυτή η τάση, και ενώ προηγουμένως μπορεί να υπήρχε σε άλφα ποσοστό αυτή η παρατυπία, σήμερα έχει πολλαπλασιαστεί.

Δεν έχει σημασία αν σήμερα εγκρίνουμε κάποια έργα τα οποία ίσως να δικαιολογούνται. Θα μπορούσαν αυτοί οι προϋπολογισμοί να έρχονταν νωρίτερα. Δε χτυπά καλά, ενώ μελετούμε τους τακτικούς προϋπολογισμούς, να έχουμε ταυτόχρονα σωρεία συμπληρωματικών προϋπολογισμών, να περνούμε μόνο εκείνους που αφορούν απαραίτητα έργα και τους άλλους να τους βάζουμε στην μπάντα.

Σημασία έχει η πολιτική της κυβέρνησης σ' αυτό το θέμα και οι υποσχέσεις που έδωσε και δεν επληρώνει.

Όσον αφορά το ειδικό επίδομα, θέλω να πω ότι, αν αυτό το πρόσωπο εργάζεται υπερωρίες ή αν πράγματι οφείλουμε να αμείψουμε υπηρεσίες που δεν καλύπτονται με το μισθό του, τότε να βρούμε κάποιον άλλο τρόπο. Δε νομίζουμε ότι είναι σωστό να εισαχθεί ή να ακολουθηθεί ο θεσμός του επιδόματος ευθύνης, επειδή υπήρξε κάποια περίπτωση στο παρελθόν.

Αυτή είναι η άποψη την οποία είπαμε εμείς, χωρίς να υπάρχει πρόθεση επιθέσεως εναντίον οποιουδήποτε.

Όσον αφορά το θέμα της οικιακής βοηθού του κ. Κληρίδη, είναι γνωστό το καθημερινό ενδιαφέρον του κ. Κληρίδη για τον κ. Κυπριανού. Μέχρι και του σημείου της οικιακής βοηθού ο κ. Κληρίδης έχει κάμει παρατηρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης και τελειώνουμε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς δεν υποστηρίζουμε την άποψη ότι λάθη των προηγούμενων κυβερνήσεων πρέπει να επαναλαμβάνονται από τη νυν κυβέρνηση. Εκείνο το οποίο μας εκπλήττει όμως είναι πως, όταν εμείς θέταμε το θέμα ότι η

κυβέρνηση Κυπριανού έστειλε μεγάλο αριθμό συμπληρωματικών προϋπολογισμών και ότι αυτή η κυβέρνηση και τις παραμονές ακόμα της ψήφισης των προϋπολογισμών έστειλε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, ο κ. Γαλανός -και φυσικά αντιλαμβανόμαστε τη δύσκολη θέση του τότε- ήταν υπερασπιστής των πράξεων της τότε κυβέρνησης, ενώ τώρα θέλει να είναι επικριτής της επανάληψης των ίδιων πράξεων. Είναι εδώ που βρίσκουμε μια αντίθεση και αντίφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γαλανέ, σας παρακαλώ ένα λεπτό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η διαφορά μας, κύριε Πρόεδρε, με τον κ. Κληρίδη είναι ότι πάντοτε έβλεπε τις παραλείψεις της κυβέρνησης Κυπριανού, αλλά δεν έβλεπε τα πολλαπλά επιτεύγματα της και πάντοτε ακολουθούσε στείρα και αρνητική τακτική.

Ενώ επί Κυπριανού δεν ψήφισε πολλές φορές προϋπολογισμούς, ενώ καταψήφισε τα πάντα και ήταν μια τάση που έδινε την εντύπωση ότι «όλα ας καταρρεύσουν, φτάνει να χτυπήσουμε την κυβέρνηση Κυπριανού», σήμερα ακολουθεί μια τελείως διαφορετική τακτική, διότι είναι συμπολίτευση.

Επομένως, αν είναι κάτι το παράδοξο, αυτό το παράδοξο είναι πως σήμερα είναι συμπολίτευση, ενώ τότε ήταν αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε να θεωρήσω το θέμα κλειστό.

Το μόνο που μένει είναι κάποιες οδηγίες προς την Επιτροπή Οικονομικών με τις οποίες η ίδια συμφωνεί, ότι η κυβέρνηση δεν πρέπει να παραλείπει έργα που έχουν ήδη προβλεφθεί. Δεν είναι μόνο το αν τα έργα πρέπει να εγκριθούν, αλλά, εφόσον έχουν προβλεφθεί τα έργα, πρέπει να μπαίνουν στους τακτικούς προϋπολογισμούς. Δεν είναι απλώς το ότι εκ των υστέρων ζητούνται τα κονδύλια, αλλά πράγματι δημιουργείται μια αλλοίωση.

Με αυτό τον τρόπο προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £523,777 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια τροπολογία.

Υπάρχει η εισήγηση στον Πρώτο Πίνακα, στο 04Α, στον αριθμό 102, το ποσό £1,646 να απαλειφθεί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως η τροπολογία απορρίπτεται και το άρθρο 3 εγκρίνεται όπως έχει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του τέταρτου άρθρου;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 8, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £6,136,685 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση αριθμού δαπανών για αναπτυξιακά έργα. Ανάμεσα στα έργα αυτά περιλαμβάνεται η συνέχιση/συμπλήρωση των εργασιών ανάπτυξης οδικού δικτύου στα πλαίσια υλοποίησης του τέταρτου σχεδίου οδικής ανάπτυξης (£4 εκ.) και η καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας για σκοπούς εκτέλεσης έργων αναπτύξεως (£1.5 εκ.).

Υπενθυμίζεται ότι από τη συμπληρωματική αυτή πίστωση ποσό ύψους £586,875 διατέθηκε ήδη με την ψήφιση άλλου συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση και του υπολοίπου της ζητούμενης πίστωσης με την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £5,549,810 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 9, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 21) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £2,593,607 και η διάθεσή του για την κάλυψη συμβατικών και άλλων υποχρεώσεων για την εκτέλεση των μειζόνων υδατικών έργων του Νότιου Αγωγού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £2,593,607 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 11, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 11) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού ύψους £1,652,000 και η διάθεσή του για κάλυψη της αυξημένης δαπάνης για την καταβολή των χρηματικών επιδομάτων σε δικαιούχα πρόσωπα με βάση τις πρόνοιες της περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Ύπηρεσιών νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι η προτεινόμενη συμπληρωματική πίστωση είναι αναγκαία για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας που θεσπίστηκε από το Σώμα, καθώς και για την υλοποίηση σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου όσον αφορά τις αυξήσεις στα επιδόματα εκτοπισθέντων και δυσπραγούντων, υιοθετεί τους σκοπούς του προτεινόμενου νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να υπογραμμίσουμε πως, πέραν του γεγονότος ότι θα υπερψηφίσουμε τη σχετική νομοθεσία, σχεδόν όλη η φετινή ποσοτική υπερψηφίση και υπερκάλυψη του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ εκμηδενίζεται, εκδαπανάται με την παραχώρηση του ποσού του £1,652,000 και τη διάθεσή του για κάλυψη της αυξημένης δαπάνης και την καταβολή των χρηματικών επιδομάτων σε δικαιούχα πρόσωπα με βάση τις γνωστές πρόνοιες της περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών νομοθεσίας, γιατί δεν εμπίπτει, ακριβώς ομιλούντες, στις διατάξεις του νόμου του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ. Γι' αυτό πιστεύουμε πως αυτά τα £2 εκ., έντιμε κύριε Πρόεδρε, που πιστέψαμε πως φέτος θα εκδαπανούνταν για έργα που αφορούν καθαρά την προσφυγική οικογένεια, καλύπτουν δαπάνες και απαιτήσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού και αυτό έχει τις γνωστές επιπτώσεις. Και θα παρακαλούσαμε μελλοντικά οι δαπάνες του είδους αυτού να καλύπτονται αποκλειστικά και μόνο από τους σχετικούς προϋπολογισμούς, παρά το γεγονός φυσικά πως ένα μέρος της δαπάνης αυτής θα παρασχεθεί και σε πρόσφυγες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα το οποίο θίγει ο κ. Στυλιανού είναι απλώς λογιστικής φύσης, γιατί, αν ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ήταν αυτόνομος, τότε θα ήταν δικαιολογημένη η παρατήρηση του συναδέλφου. Αλλά, επειδή δεν είναι αυτόνομος, έχει έλλειμμα και το έλλειμμα αυτό καλύπτεται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό. Κατά συνέπεια το όλο θέμα είναι πλέον λογιστικής φύσης και όχι άλλης διαφορετικής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, πως είναι καλύτερα να λέμε στο λαό την αλήθεια. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το ποσό αυτό εκδαπανάται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και όχι από το ΤΑΕΠ, για να παρουσιάζεται φέτος αυξημένος -όπως παρουσιάστηκε- και να δίνουμε έτσι κάποιες εντυπώσεις στους πρόσφυγες.

Ευχαριστώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £1,652,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 13, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε επίσης και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση από τη Βουλή της κυβερνητικής εγγύησης που η Δημοκρατία θα παράσχει στο Δήμο Λάρνακας για την αποπληρωμή δανείου ύψους £2,000,000, το οποίο ο Δήμος έχει συνάψει από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ και θα χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση διάφορων πολεοδομικών και άλλων έργων στην πόλη της Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών κατ'ουσιαστική, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγύησης της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 14, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κούρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή παρών ήταν και το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το 1989 για την κάλυψη κεφαλαιουχικών δαπανών και δαπανών διαχείρισης που έγιναν στα πλαίσια συνεχιζόμενων σχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, θεωρώντας την τροπολογία που προτείνεται αναγκαία από άποψη προϋπολογισμού, συμφωνεί

με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των άρθρων 1-1100 του κεφαλαίου 1-1000 και 4-1100 του κεφαλαίου 4-1000 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 15, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε επίσης και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού £168,300 και η διάθεσή του για την κάλυψη των πιο κάτω αναγκών:-

- (α) Ποσό £104,500 για τον εξοπλισμό νέου περιπτέρου και τη δημιουργία νέου ανοικτού εκθεσιακού χώρου.
- (β) Ποσό £5,000 για αναδρομικές αποδοχές προσωπικού βάσει συλλογικής σύμβασης.
- (γ) Ποσό £11,800 για υδατοστεγανώσεις περιπτέρων.
- (δ) Ποσό £47,000 για τα έξοδα διοργάνωσης κυπριακού λαϊκού πανηγυριού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των πιο πάνω πιστώσεων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού £168,300 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 16, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 1989». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΦΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Αλ. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση από τη Βουλή της κυβερνητικής εγγύησης που η Δημοκρατία θα παράσχει στο Δήμο Πάφου για την αποπληρωμή δανείου ύψους £371,000 που ο Δήμος έχει συνάψει από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ και το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση διάφορων πολεοδομικών και άλλων έργων στην πόλη της Πάφου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, το πιο πάνω ποσό προγραμματίζεται να χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση της λεωφόρου Γρίβα Διγενή, τη βελτίωση της λεωφόρου Ποσειδώνος και Δανάης και την κατασκευή του νότιου παρακαμπτήριου που θα συνδέει το δρόμο Λεμεσού-Πάφου με την περιοχή των παραλιακών ξενοδοχείων στην Κάτω Πάφο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 και 24, σχετικά με την εγγύηση της χρηματοδότησης των οινοβιομηχανιών για τα οποία υπάρχει μία Έκθεση. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕ-
ΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε όλα τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990.

Σκοπός των πρώτων τεσσάρων υπό συζήτηση νομοσχεδίων είναι η έγκριση από τη Βουλή των κυβερνητικών εγγυήσεων που η Δημοκρατία θα παράσχει στις οινοβιομηχανίες ΣΟΔΑΠ, ΚΕΟ, ΛΟΕΛ και ΕΤΚΟ για τραπεζικές διευκολύνσεις που οι εταιρείες αυτές έχουν εξασφαλίσει από τραπεζικά ιδρύματα του εσωτερικού, συνολικού ύψους £8,075,000. Με τα υπόλοιπα τέσσερα νομοσχέδια σκο-

πείται η παράταση των κυβερνητικών εγγυήσεων που η Δημοκρατία έχει παραχωρήσει στις πιο πάνω οиноβιομηχανίες για τραπεζικές διευκολύνσεις που οι εταιρείες αυτές έχουν εξασφαλίσει, συνολικού ύψους £6,484,890 περίπου, και οι οποίες έχουν ήδη εγκριθεί από τη Βουλή.

Η επικύρωση από τη Βουλή των πιο πάνω κυβερνητικών εγγυήσεων και παρατάσεων των εγγυήσεων είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγυήσεων από την κυβέρνηση.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι με τις τραπεζικές αυτές διευκολύνσεις θα καταστεί δυνατή η πληρωμή από τις οиноβιομηχανίες των αμπελουργών για τα σταφύλια της φετινής εσοδείας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους των υπό συζήτηση νομοσχεδίων για την κατά νόμο κύρωση των συμφωνιών που αναφέρονται σ' αυτά.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
4. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
5. Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
6. Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
7. Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
8. Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γιαννάκης Ομήρου, ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου και ο κ. Νεόφυτος Ηλία.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία της έγκρισης αυτών των ποσών για τις εγγυήσεις των οиноβιομηχανιών θα ήθελα να καλέσω το Σώμα να ευαισθητοποιηθεί σ' αυτό το απαράδεχτο φαινόμενο το οποίο παρατηρείται κάθε χρόνο, να παραδίδουν οι αμπελουργοί τη σοδειά τους τον Αύγουστο ή το Σεπτέμβριο και να πρέπει να τελειώσει ο χρόνος, να πάμε στο Δεκέμβρη, να πάμε στο Γενάρη του επόμενου έτους, για να πληρωθούν. Πρέπει να τεθεί τέρμα σ' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση. Αν το πρόβλημα είναι η έγκαιρη κατάθεση από την Εκτελεστική Εξουσία αυτών των συμπληρωματικών προϋπολογισμών για σκοπούς παροχής εγγυήσεων στις οиноβιομηχανίες, να κατατίθενται έγκαιρα, για να

μπορούν, αν δεν μπορούν, οι οινοβιομηχανίες να πληρώνουν έγκαιρα τους παραγωγούς. Πάντως πρέπει να βρεθεί τρόπος τερματισμού του απαράδεχτου αυτού φαινομένου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πάνω στο ίδιο θέμα που θα αναφερθώ.

Είναι πάγια τακτική να κατατίθενται τα νομοσχέδια τούτα, που προνοούν την παροχή εγγυήσεων στις οινοβιομηχανίες, καθυστερημένα, ενώ οι παραγωγοί παραδίδουν τα προϊόντα τους και αναμένουν για μήνες να πληρωθούν για το μόχθο τους. Έχω την άποψη ότι τώρα, τη φετινή χρονιά, θα πρέπει να γίνει μια έκκληση στις εταιρείες να προβούν αμέσως στην πληρωμή των παραγωγών, για να μην παρατηρηθεί περαιτέρω καθυστέρηση. αλλά για το μέλλον θα έκανα την εξής εισήγηση: Να ληφθεί πρόνοια ώστε, αν καθυστερούν είτε οι οινοβιομηχανίες είτε η κυβέρνηση να καταθέσουν τα σχετικά νομοσχέδια, από την ημέρα που θα παραδίδουν οι αμπελουργοί τα προϊόντα τους να καταβάλλονται τόκοι, διότι δεν είναι νοητό οι αμπελουργοί να μετατρέπονται σε επιχορηγητές των οινοβιομηχανιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα δεν έχει καμιά ένσταση για την ψήφιση του παρόντος νόμου. Θα θέλαμε όμως να παρατηρήσουμε και εμείς ότι υπάρχει υπερβολική καθυστέρηση από της πλευράς των οινοβιομηχανιών στην υποβολή αιτήσεων για την εγγύηση αυτής της χρηματοδότησης. Και αυτό δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει. Και τα προηγούμενα χρόνια είχαμε τονίσει την ανάγκη να υποβάλλονται έγκαιρα αυτές οι αιτήσεις, για να μπορούν να πληρώνονται οι αμπελουργοί μόλις παραδίδουν τα σταφύλια τους. Δυστυχώς, ενώ τα σταφύλια άρχισαν να παραδίδονται από τις αρχές του Αυγούστου, είμαστε τώρα στα τέλη του Οκτώβρη και οι αμπελουργοί παραμένουν απλήρωτοι. Οι αμπελουργοί έχουν πολλά έξοδα να καλύψουν για την καλλιέργεια των αμπελιών τους και για τη συντήρηση των οικογενειών τους. Οι ώμοι των αμπελουργών είναι πολύ αδύνατοι για να μπορούν να παρέχουν άτοκες πιστώσεις στις οινοβιομηχανίες.

Ιδιαίτερα φέτος η οικονομική κατάσταση των αμπελουργών είναι δύσκολη. Είχαμε μια μειωμένη παραγωγή και εκτός των άλλων εξακολουθούν μέχρι σήμερα να είναι απλήρωτοι. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να πω πως λόγω της μειωμένης παραγωγής θα πρέπει να υποστηριχθεί από τη Βουλή το αίτημα που υποβλήθηκε ήδη από τους ίδιους τους αμπελουργούς και τις αγροτικές οργανώσεις, να δοθεί δηλ. κάποια επιπρόσθετη τιμή για τα σταφύλια τόσο από τις οινοβιομηχανίες όσο και από την κυβέρνηση. Η κυβέρνηση έχει εξοικονομήσει φέτος με τη χαμηλή παραγωγή και ένα ποσό από τον προϋπολογισμό που προοριζόταν γι' αυτό το σκοπό.

Με την ίδια ευκαιρία θα ήθελα επίσης να τονίσω πως θα πρέπει να δοθεί επιτέλους αυτό το σχέδιο ριζικής αντιμετώπισης του αμπελουργικού προβλήματος, αφού ολοκληρωθεί, για να μπορέσει να συζητηθεί και να προχωρήσουμε στην εφαρμογή του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως Δημοκρατικός Συναγερμός επικροτούμε το σκοπό των τεσσάρων υπό συζήτηση νομοσχεδίων. Εκείνο όμως το οποίο έχουμε να παρατηρήσουμε -και δυστυχώς δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει αυτό το πράγμα-είναι ότι δεν κινούνται οι κατάλληλοι μηχανισμοί στον κατάλληλο χρόνο, ώστε αυτά τα ποσά να εγκρίνονται έγκαιρα και οι παραγωγοί να παίρνουν το εισόδημά τους σε τακτές προθεσμίες, δεδομένου μάλιστα ότι και οι βιομηχανίες αλλά και όλοι γνωρίζουν περίπου τα ποσά τα οποία πρέπει να ζητήσουν υπό τύπο εγγυήσεων. Πιστεύουμε ότι είναι κάτι στο οποίο πρέπει να δοθεί κάποιο τέλος, ώστε να γίνεται κάποιος προγραμματισμός και έτσι στα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αμπελουργοί τουλάχιστον να μην προστίθεται και τούτο, αφού είναι γεγονός ότι η καθυστέρηση τους προκαλεί τρομερές ταλαιπωρίες και οικονομικά τους βλάπτει. Πρέπει να παίρνουν έγκαιρα αυτά τα χρήματα, ώστε να αντιμετωπίζουν τις διάφορες οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι είναι ομόφωνη η τοποθέτηση, θα παρακαλέσω τη Γραμματεία να ετοιμάσει μια επιστολή προς την κυβέρνηση και προς τις βιομηχανίες και να τους προειδοποιήσουμε -γιατί φτάνουν πια οι εκκλήσεις- ότι, αν αυτό δε γίνει, θα περιλάβουμε τέτοιες πρόνοιες μέσα στους νόμους που θα ψηφίσουμε, που θα μπορούμε να πάρουμε μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Διότι είναι συνέχεια αυτό το πράγμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση των νομοσχεδίων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να τα πάρουμε ένα ένα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΣΟΔΑΠ.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΕΤΚΟ.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΛΟΕΛ.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΚΕΟ.

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΣΟΔΑΠ.

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΕΤΚΟ.

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΛΟΕΛ.

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εταιρεία ΚΕΟ.

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 28, που είναι «Οι περί Αποχετεύσεων Κακοπετριάς Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 15 Οκτωβρίου 1990. Στα πλαίσια της συζήτησης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, ρυθμίζονται τα θέματα που σχετίζονται με το αποχετευτικό σύστημα Κακοπετριάς, προδιαγράφεται η διαδικασία έκδοσης των σχετικών αδειών και καθορίζονται τα επιβαλλόμενα τέλη σύνδεσης με το εν λόγω αποχετευτικό σύστημα.

Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, τα τέλη που προτείνονται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς έχουν υιοθετηθεί από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Κακοπετριάς και καθορίστηκαν ύστερα από σχετική μελέτη του Γραφείου Προγραμματισμού με βάση την οποία έγινε προσπάθεια να διασφαλιστεί το οικονομικά αυτοσυντήρητο του Κεντρικού Αποχετευτικού Συστήματος της Κακοπετριάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 29, που είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΦΟΥ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 15 Οκτωβρίου 1990. Στα πλαίσια της συζήτησης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 85 και 87 της περί Δήμων νομοθεσίας, αναθεωρούνται και εκσυγχρονίζονται οι υφιστάμενοι Κανονισμοί για τις συντάξεις και τα φιλοδωρήματα του προσωπικού του Δήμου Πάφου, κατά τρόπο που να συνάδουν με τους αντίστοιχους Κανονισμούς που εφαρμόζονται στη δημόσια υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 30, που είναι «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Ναι, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. είναι μεγάλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, μπορεί να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ούτε εγώ έχω ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑ-
ΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙ-
ΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε 5 συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 13 Σεπτεμβρίου του 1989 και 10 Σεπτεμβρίου του 1990. Στο στάδιο της μελέτης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιές τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, που εξέθεσαν τις θέσεις τους πάνω σ' αυτούς. Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν και τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κα Ρ. Κατσελλή και κ. Μ. Πουμπουρής και Ι. Κατσουνωτός.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς εκσυγχρονίζονται και αναθεωρούνται οι ισχύοντες Κανονισμοί για τις ασφαλιστικές εταιρείες, ώστε οι πρόνοιές τους να εναρμονιστούν και να συνάδουν με τις διατάξεις του νέου Νόμου περί Ασφαλιστικών Εταιρειών, που θεσπίστηκε το 1984 και τροποποιήθηκε πρόσφατα από τη Βουλή. Η έγκριση των Κανονισμών αυτών είναι αναγκαία, για να τεθεί σε εφαρμογή ο υπό αναφορά νόμος, καθώς επίσης και ο Τροποποιητικός Νόμος περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) του 1987 (Νόμος 158 του 1987), με βάση τον οποίο επεκτείνεται η υποχρεωτική ασφάλιση των μηχανοκίνητων οχημάτων, ώστε να καλύπτονται τόσο οι επιβάτες του ασφαλισμένου οχήματος όσο και οι ζημιές ξένης περιουσίας.

Οι κυριότερες πρόνοιες των Κανονισμών αυτών αναφέρονται στα πιο κάτω:-

- (α) Περιλαμβάνονται διατάξεις που καθιστούν πιο αποτελεσματικό και αυστηρό τον έλεγχο της εποπτεύουσας αρχής επί των ασφαλιστικών εταιρειών και των αντιπροσώπων τους.
- (β) Καθορίζονται τα προσόντα του αναλογιστή, καθώς και τα κριτήρια παροχής άδειας σε ασφαλιστές.
- (γ) Καθορίζονται οι λογαριασμοί και οι καταστάσεις που πρέπει να τηρούνται από αλλοδαπές ασφαλιστικές εταιρείες.
- (δ) Προβλέπονται οι διατάξεις που πρέπει να διέπουν τις ασφαλιστικές διαφημίσεις.

- (ε) Αυξάνονται τα τέλη για την έκδοση άδειας ασφαλιστή και αναθεωρούνται τα τέλη εγγραφής αντιπροσώπου ασφαλειών ή μεσίτη.
- (στ) Τέλος, αναθεωρούνται τα ασφάλιστρα των μηχανοκίνητων οχημάτων και καθορίζονται τα κριτήρια επιβολής επιβαρύνσεων καθώς και τα ποσοστά επιβαρύνσεων.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι βασικότεροι παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη για τον καθορισμό των ασφάλιστρων των μηχανοκίνητων οχημάτων είναι:

- Το γεγονός ότι οι τελευταίες αυξήσεις που παραχωρήθηκαν στα ασφάλιστρα εφαρμόζονται από το 1977.
- Ο κλάδος μηχανοκίνητων οχημάτων των ασφαλιστικών εταιρειών στο σύνολό τους, με εξαίρεση την Κοινοπραξία Ασφαλιστικών Εταιρειών, είναι ζημιογόνος.
- Σε ό,τι αφορά τα ιδιωτικά οχήματα, οι ασφαλιστικές εταιρείες προσφέρουν έκπτωση μέχρι 30% σε ασφαλισμένα που δε βαρύνονται με οποιοδήποτε δυσμενή παράγοντα.
- Ποσοστό 75% περίπου των ιδιωτικών οχημάτων καλύπτονται σήμερα με ασφάλιση τουλάχιστον τόσο περιεκτική όσο αυτή που πρόκειται να καταστεί υποχρεωτική, πράγμα που σημαίνει ότι μόνο 25% περίπου των οχημάτων, που σήμερα είναι καλυμμένα μόνο έναντι του νόμου, θα επηρεαστούν από την επέκταση της κάλυψης και τα νέα ασφάλιστρα.

Όπως δηλώθηκε επίσης στην Επιτροπή από τους ίδιους εκπροσώπους, τα προτεινόμενα στους Κανονισμούς ασφάλιστρα έχουν συμφωνηθεί ύστερα από διαβουλεύσεις του Υπουργείου Οικονομικών με το Σύνδεσμο Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, προχώρησε στη λεπτομερειακή μελέτη των διατάξεών τους. Από την εξέταση αυτή προέκυψε η ανάγκη για μια σειρά επιμέρους νομοτεχνικών αλλαγών, καθώς επίσης η ανάγκη για την αναθεώρηση του πίνακα των ασφάλιστρων που καταβάλλονται για τα ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα, ώστε να συμπεριληφθεί σ' αυτόν νέα κατάταξη για τα μηχανοκίνητα ιδιωτικά με κυβισμό μηχανής μέχρι 1600 κυβ.εκ. και με πρόνοια καταβολής βασικού ασφάλιστρου ύψους £44, ποσό που αναφέρεται σε κατηγορία οχημάτων που στην ουσία είναι καθαρά οικογενειακά αυτοκίνητα των μεσαίων και χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων του πληθυσμού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 31, που είναι «Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ
«ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε οκτώ συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στην περίοδο από τις 31 Οκτωβρίου 1989 μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου 1990. Στο στάδιο της εξέτασης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Εργοδοτών Ψαράδων, του Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται και που εκδίδονται με βάση το άρθρο 6 του περί Αλιείας Νόμου είναι η προστασία του αλιευτικού πλούτου του τόπου γενικά και η κανονιστική ρύθμιση της αλιείας ειδικότερα, η προστασία των θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων από τη ρύπανση, καθώς και η κήρυξη ως προστατευόμενων ορισμένων θαλάσσιων και άλλων υδρόβιων ειδών που κινδυνεύουν με αφανισμό, καθώς και των βιότοπών τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, ο τομέας της αλιείας απασχολεί 360-370 επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη, από τα οποία τα 228 είναι πλήρως απασχολούμενα και τα 145 μερικώς απασχολούμενα. Πέρα από τα πιο πάνω επαγγελματικά σκάφη υπάρχουν και άλλα 268 μη επαγγελματικά, κατά καιρούς απασχολούμενα σκάφη.

Ειδικότερα στο επάγγελμα της αλιείας εργοδοτούνται με πλήρη απασχόληση 581 άτομα, με μερική απασχόληση 306 άτομα και με περιοδική απασχόληση 559 άτομα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τη σημασία που έχουν οι υπό έγκριση Κανονισμοί για τη ρύθμιση της αλιείας και την πρόληψη και καταπολέμηση της ρύπανσης των θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων του τόπου μας, αποφάσισε την τροποποίησή τους, έτσι που να προνοείται:-

- (α) Η σύσταση συμβουλευτικής επιτροπής που θα συμβουλεύει το Διευθυντή της Υπηρεσίας Αλιείας σε θέματα της αρμοδιότητάς του που απορρέουν από τους Κανονισμούς αυτούς και στην οποία θα μετέχουν και εκπρόσωποι όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών.
- (β) Η εισαγωγή του θεσμού της ιεραρχικής προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου Υπουργού σχετικά με τις αποφάσεις του Διευθυντή της Υπηρεσίας Αλιείας.

Η Επιτροπή, αφού ενσωμάτωσε στο κείμενο των υπό έγκριση Κανονισμών τις πιο πάνω τροποποιήσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί, και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει στην αυστηρή εφαρμογή τους, για να επιτευχθούν οι στόχοι που οι Κανονισμοί αυτοί επιδιώκουν.

(Ο Πρόεδρος της Επιτροπής συνεχίζει προσθέτοντας κάποιες παρατηρήσεις).

Κύριε Πρόεδρε, είμαι εξουσιοδοτημένος από την Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να δηλώσω ότι με βάση αυτή την ουσιώδη αλλαγή της σύστασης συμβουλευτικής επιτροπής και της εισαγωγής της ιεραρχικής προσφυγής, αν και όταν προκύψουν οποιαδήποτε προβλήματα των διάφορων τμημάτων των απασχολουμένων στην αλιεία, η Επιτροπή θα επιληφθεί ξανά αυτών των θεμάτων και θα προβεί στις διορθωτικές ενέργειες που θα κριθούν αναγκαίες κατά την εξέταση τέτοιων θεμάτων, αν και όταν υποβληθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Εγώ έχω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει τότε. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

38 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3, κύριε Πρόεδρε.

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 38 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τέλος έχουμε το θέμα που κηρύχθηκε επείγον και που είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Τροποποιητικοί (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Κωνσταντίνος Λόρδος
Αλέξης Γαλανός	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Τάκης Χατζηδημητρίου	Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Νίκος Μουσιούττας
Αλέκος Μαρκίδης	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς οι οποίοι κηρύχθηκαν κατά τη σημερινή συνεδρία του Σώματος ως θέμα επείγουσας φύσης.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται σκοπείται η αναθεώρηση της ανώτατης λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών για το επόμενο εξάμηνο που αρχίζει από τις 25 Οκτωβρίου 1990. Η αναθεώρηση των τιμών αυτών, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό εξέταση Κανονισμούς, γίνεται στα πλαίσια της εξάμηνης αναθεώρησης των τιμών αυτών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία αλλά και υπό το φως των δεδομένων που έχουν διαμορφωθεί συνεπεία των πρόσφατων αυξήσεων που σημειώθηκαν στις τιμές του αργού πετρελαίου.

Η Επιτροπή Οικονομικών, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για σκοπούς καθορισμού της νέας λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών, είναι της γνώμης ότι επιβάλλεται η παραπέρα λεπτομερής ανάλυσή τους, πριν διαμορφωθεί οποιαδήποτε τελική γνώμη στο θέμα της αναπροσαρμογής των τιμών αυτών, ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες αλυσιδωτές επιδράσεις τους σ' όλους τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας. Γι' αυτό η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, μέχρι να ολοκληρωθεί η μελέτη αυτή, θα ήταν χρήσιμο από κάθε άποψη να διατηρηθούν, για την περίοδο που αρχίζει από τις 25 Οκτωβρίου 1990 και για όσο χρόνο θα απαιτήσει η μελέτη αυτή, οι ισχύουσες τιμές.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται τη διαγραφή του νέου Πίνακα λιανικής τιμής πετρελαιοειδών που προνοείται στους Κανονισμούς αυτούς και την αντικατάστασή του με νέο Πίνακα στον οποίο περιλαμβάνονται στην ουσία οι σημερινές τιμές πώλησης πετρελαιοειδών και με βάση τη διαφοροποίηση αυτή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των Κανονισμών αυτών με ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους την 25η Οκτωβρίου 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι σύντομος πάνω σ' αυτό το θέμα. Θα ήθελα απλώς να τονίσω ότι η κυβέρνηση, και ιδιαίτερα το Υπουργείο Εμπορίου, όφειλε να είχε αρχίσει διαβουλεύσεις με τα διάφορα κόμματα και με τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικών και να δώσει εκείνες τις λεπτομέρειες τις οποίες ζητούμε σήμερα. Αν αυτές οι διαβουλεύσεις είχαν πραγματοποιηθεί κάπως νωρίτερα, τότε ίσως σήμερα να ήμασταν σε καλύτερη θέση και να τοποθετούμασταν οριστικά.

Βέβαια, αυτό είναι το ένα σκέλος του προβλήματος. Το άλλο σκέλος είναι ότι θα θέλαμε να παρακολουθήσουμε για ένα ακόμα χρονικό διάστημα τη διακύμανση των τιμών των πετρελαιοειδών στη διεθνή αγορά, διότι παρουσιάζεται τέτοια αστάθεια, που τυχόν βεβιασμένη απόφαση, και μάλιστα σε ψηλά επίπεδα, θα έχει τραγικές επιπτώσεις στην οικονομία και, αν αργότερα οι τιμές μειωθούν με απότομο τρόπο, οι επιπτώσεις θα παραμεινούν. Εκείνο που μας ανησυχεί ιδιαίτερα είναι οι επιπτώσεις στον πληθωρισμό, στις τιμές, στα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων και του υπόλοιπου λαού μας.

Γι' αυτό το λόγο ήταν αδύνατο με τις συνθήκες αυτές να εγκρίνουμε αυτές τις αυξήσεις. Δε μας δόθηκαν οικονομετρικές μελέτες, που ήταν απαραίτητες, όσον αφορά το σκεπτικό της κυβέρνησης, όσον αφορά τη βάση που έχει λάβει

υπόψη της, όσον αφορά την επίδραση στα διάφορα άλλα μεγέθη της οικονομίας, ενόψει μάλιστα και των πολύ δυσμενών επιπτώσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η κυπριακή οικονομία λόγω της κρίσης στον Περσικό Κόλπο και του γεγονότος επίσης ότι ετοιμαζόμαστε να επιβάλουμε μια νέα φορολογία, το φόρο προστιθέμενης αξίας, που οπωσδήποτε και αυτή θα έχει σοβαρές πληθωριστικές επιπτώσεις στην οικονομία.

Δεν πρέπει να βάζουμε κατά μέρος και να υποτιμούμε τους μεγάλους κινδύνους του πληθωρισμού. Διότι, αν υπήρξε τα τελευταία χρόνια μια υγιής ανάπτυξη της οικονομίας και ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, αυτό οφείλεται στο ότι πέτυχε η οικονομία της Κύπρου χαμηλούς ρυθμούς πληθωρισμού, πράγμα που μας έδωσε την άνεση να ακολουθήσουμε μια πραγματικά αξιόλογη οικονομική πορεία.

Αν σήμερα ο πληθωρισμός φύγει από τα επίπεδα του 3 - 4% με κάποιες αψυχολόγητες ενέργειες δικές μας και μπει σε δηψήφιους αριθμούς, τότε η οικονομία μας θα προχωρήσει στο να γιατρέψει ένα συνάχι, αλλά στην πραγματικότητα η ασθένεια θα εξελιχθεί σε πνευμονία. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι καλώς πράξαμε με το να μη δεχθούμε βεβιασμένα εκείνο το οποίο μας έφερε η κυβέρνηση την τελευταία στιγμή. Δεν αμφισβητούμε ότι καλή τη πίστει ενέργησε η κυβέρνηση ή ότι αυτό ήταν το γράμμα της νομοθεσίας, αλλά το πνεύμα της νομοθεσίας είναι να γίνονται πάντοτε διαβουλεύσεις με τα κόμματα και τη Βουλή ιδιαίτερα αν οι επιπτώσεις μιας νομοθεσίας είναι σοβαρές και ιδιαίτερα οικονομικής φύσεως, όπως είναι αυτή.

Γι' αυτό το λόγο εμείς οπωσδήποτε θα παρακολουθήσουμε πολύ προσεκτικά τη διακύμανση των τιμών τις προσεχείς μέρες και θα έχουμε διαβουλεύσεις, ως Επιτροπή Οικονομικών και ως κόμματα, με τα διάφορα τμήματα της κυβέρνησης, ώστε να δοθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, πριν καταλήξουμε στο αν θα αναθεωρηθούν οι τιμές και σε ποιο επίπεδο. Στο μεταξύ οι τιμές αυτές, οι τιμές οι παλιές, παραμένουν, μέχρι να συμπληρώσουμε τη μελέτη μας και να δούμε πώς εξελίσσεται η διακύμανση των τιμών.

Ο Υπουργός Εμπορίου από τον οποίο ζητήσαμε αν ήταν δυνατό να καταθέσει τις παλιές τιμές και να τροποποιήσουμε τη νομοθεσία, ώστε να έχει τη δυνατότητα να επανέλθει όχι σε έξι μήνες αλλά σε κάποιο χρονικό διάστημα, πολύ νωρίτερα δε δέχτηκε αυτή την εισήγηση και κατέθεσε τις νέες τιμές, με αποτέλεσμα οι διάφορες πλευρές της Βουλής και η Επιτροπή Οικονομικών να τροποποιήσουν αυτές τις τιμές για να επανέλθουμε στα παλιά επίπεδα. Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας μας ανέφερε διάφορα επιχειρήματα, ένα εκ των οποίων ήταν πως οι εταιρείες πετρελαιοειδών πιέζουν την κυβέρνηση και απειλούν ότι δε θα προβούν σε νέες εισαγωγές πετρελαιοειδών.

Η απάντηση όλων των πλευρών της Βουλής τουλάχιστον είναι ότι κάτω από το βάρος εκβιασμών δεν μπορούμε να διαπραγματεύομαστε και να διαβουλεύομαστε για τέτοιου είδους νομοσχέδια με τόσο σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία. Αν η κυβέρνηση έχει διαφορές με τις εταιρείες όσον αφορά την αυξομειώση των τιμών και την αποζημίωση την οποία καταβάλλει σ' αυτές, είναι θέμα της κυβέρνησης και με κανέναν τρόπο η Βουλή ή οι εκπρόσωποι δε θα υποκύψουν σε κάποιες απειλές που προέρχονται από την πλευρά των εισαγωγέων πετρελαιοειδών.

Το άλλο επιχείρημα, ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού αυτόματα αυξάνει την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος -και ήδη υπάρχει μια αύξηση των τιμών- δεν είναι

επιχείρημα ικανό να μας πείσει ότι πρέπει να αυξήσουμε και τις τιμές των καυσίμων. Αν υπάρχουν δύο στραβά, αυτά δε συμπληρώνουν ένα σωστό. Και, αν κακώς η Αρχή Ηλεκτρισμού έχει την άνεση να προχωρεί σε αυξήσεις χωρίς κάποιες διαβουλεύσεις, εμείς ως υπεύθυνο Σώμα πρέπει να μελετήσουμε και να περιορίσουμε αυτές τις εξουσίες και δικαιοδοσίες τις οποίες αισθάνεται πως έχει η Αρχή Ηλεκτρισμού. Είναι στο χέρι μας να προβούμε και εδώ σε κάποιους περιορισμούς, διότι είναι αδιανόητο να ελέγχουμε πράγματι τις τιμές των καυσίμων που καταθέτει η κυβέρνηση, η υπεύθυνη κυβέρνηση, και να έχει την άνεση ένας ημικρατικός οργανισμός να προχωρήσει στις δικές του αυξήσεις, χωρίς να ρωτά κανέναν.

Με αυτές τις σκέψεις τουλάχιστον η δική μας πλευρά, και πιστεύω ότι προχωρούμε ομόφωνα, θα επιμείνει στο να παραμείνουν οι παλιές τιμές, μέχρις ότου τηρηθούν κάποιοι όροι και κάποιες προϋποθέσεις που θέσαμε προς την κυβερνητική πλευρά. Το νωρίτερο δυνατό που η κυβέρνηση θα μας δώσει τα πλήρη στοιχεία τα οποία ζητήσαμε και τις μελέτες -ενώ ταυτόχρονα θα είμαστε σε θέση να κατασταλάξουμε όσον αφορά τη διακύμανση των διεθνών τιμών-τότε, επαναλαμβάνω, θα επανέλθουμε, για να συζητήσουμε αν υπάρχει περιθώριο κάποιας λογικής αύξησης. Όμως πρέπει να τονίσουμε, και αυτό το μήνυμα μεταφέρεται ευρύτερα προς το λαό μας, ότι σήμερα η τάση των τιμών των πετρελαιοειδών παρουσιάζεται μάλλον πτωτική και δε θα πρέπει να επηρεαστούμε από κάποιες απότομες αυξήσεις που έγιναν ένεκα μιας κρίσεως η οποία πιθανώς να μην κρατήσει πολύ χρόνο.

Αν όμως επηρεαστούμε, οι επιπτώσεις και οι επιδράσεις στην οικονομία μας θα είναι μόνιμες και πολύ καταστροφικές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης, μετά ο κ. Δίγκλης, ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Πουμπουρής.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα είμαι σύντομος.

Συμφωνούμε ότι επιβάλλεται περαιτέρω μελέτη των στοιχείων βάσει των οποίων θα καθοριστούν οι νέες τιμές των πετρελαιοειδών. Ένας άλλος λόγος για τον οποίο επιβάλλεται αυτή η περαιτέρω μελέτη είναι ότι παρατηρήθηκε πτώση στις τιμές του αργού πετρελαίου και υπάρχει κάποια πιθανότητα η πτωτική αυτή τάση να συνεχιστεί. Και εξηγούμαι:

Πρώτα πρώτα υπάρχουν ήδη αποθέματα διεθνώς για κάπου 99 μέρες.

Δεύτερο, έχει υπολογιστεί ότι με την απώλεια των πετρελαιοπηγών του Κουβέιτ και του Ιράκ η ημερήσια παραγωγή πετρελαίου μειώθηκε κατά 4,3 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα. Όμως με την αύξηση της παραγωγής στη Σαουδική Αραβία, τα Εμιράτα και τη Βενεζουέλα το έλλειμμα αυτό έχει αντισταθμιστεί μέχρι σήμερα κατά 75% και υπολογίζεται ότι μέχρι τέλους του χρόνου θα αντισταθμιστεί κατά 95%.

Επίσης έχει υπολογιστεί ότι μέσα στο 1991 η παγκόσμια ζήτηση αργού πετρελαίου θα μειωθεί κατά ένα εκατομμύριο βαρέλια την ημέρα. Συνεπώς, από ό,τι φαίνεται, ό,τι χάθηκε από τις πετρελαιοπηγές του Κουβέιτ και του Ιράκ θα έχει, μέχρι το τέλος του χρόνου και τις αρχές του επόμενου, αντισταθμιστεί. Συνεπώς ο ψωμός των τιμών φαίνεται να είναι -θα έλεγα- αισχροκέρδεια των εμπόρων των πετρελαιοειδών -διεθνώς εννοώ- και συνεπώς, αν δεν υπάρξει

πολεμική αναμέτρηση στη Μέση Ανατολή, πρέπει να είμαστε σχεδόν βέβαιοι ότι η πτωτική τάση της τιμής του αργού πετρελαίου θα συνεχιστεί.

Συνεπώς επιβάλλεται να ξαναμελετηθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων θα καθοριστούν οι τιμές των πετρελαιοειδών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι παραδεκτό από όλους ότι η κρίση στον Περσικό Κόλπο έχει οδηγήσει σε μια τρομερή αναστάτωση τη διεθνή αγορά όσον αφορά τις τιμές του πετρελαίου. Και είμαι βέβαιος ότι όλοι συνειδητοποιούμε ότι είναι αδύνατο η Κύπρος να μην υποστεί τις συνέπειες της κρίσης και της ανόδου της τιμής του πετρελαίου διεθνώς. Έχω την άποψη ότι το υπό συζήτηση θέμα δεν είναι αυτό. Το υπό συζήτηση θέμα είναι η επιλογή της στιγμής κατά την οποία το κυπριακό κράτος θα είναι υποχρεωμένο να αναπροσαρμόσει τις τιμές των διάφορων παραγώγων του πετρελαίου στην κυπριακή αγορά.

Η άποψη του ΑΔΗΣΟΚ, την οποία υπέβαλε και γραπτώς στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις αρχές αυτής της εβδομάδας, ήταν και είναι ότι δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για αναπροσαρμογή των λιανικών τιμών του πετρελαίου. Το σκεπτικό αυτής της εισήγησής μας είναι το ακόλουθο:

Είναι γνωστό ότι τις τελευταίες μέρες παρατηρείται μια κάθετη μείωση των τιμών του πετρελαίου διεθνώς. Βέβαια τις τελευταίες δυο μέρες έχει διακυμάνσεις, αλλά είναι γνωστό ότι η γενική τάση της τιμής του πετρελαίου διεθνώς είναι μειωτική και, θα προσέθετα, ραγδαία μειωτική. Έχοντας υπόψη αυτό το δεδομένο, αποτελεί πεποίθησή μας ότι είναι πολύ ακατάλληλη η στιγμή για να αναθεωρηθούν οι τιμές των πετρελαιοειδών στην κυπριακή αγορά.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι οποιαδήποτε αναθεώρηση των τιμών του πετρελαίου στην κυπριακή αγορά -και στην προκείμενη περίπτωση γίνεται λόγος για αναθεώρηση προς τα πάνω-θα έχει ποικίλες και πολλαπλές δυσμενείς επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία αλλά και στο καταναλωτικό κοινό. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι αναπροσαρμογή της τιμής των πετρελαιοειδών στην κυπριακή αγορά θα έχει επιπτώσεις στο κόστος παραγωγής της βιομηχανίας και γενικά στην οικονομία και στην αγροτική οικονομία, όπως θα έχει επίσης άμεσες επιπτώσεις στο καταναλωτικό κοινό.

Βεβαίως, θα προβάλει ένας το επιχείρημα ότι, αν σε κάποιο χρονικό διάστημα -και εννοώ στις προσεχείς λίγες εβδομάδες- η τιμή του πετρελαίου στη διεθνή αγορά διαμορφωθεί σε διαφορετικά επίπεδα -εννοώ χαμηλότερα των σημερινών-υπάρχει η δυνατότητα ή μπορεί να υπάρξει δυνατότητα αναπροσαρμογής και των τιμών στην κυπριακή αγορά. Αυτό το επιχείρημα εκ πρώτης όψεως είναι ορθό. Αλλά είναι αδιαμφισβήτητο επίσης και κάτι άλλο. Αν με τις αυξημένες τιμές των πετρελαιοειδών αυξηθεί το κόστος παραγωγής, είναι οφθαλμοφανές ότι οι τιμές των εμπορευμάτων και υπηρεσιών δε θα επανέλθουν στα προηγούμενα επίπεδα. Έτσι, αν αναθεωρηθούν αυτή τη στιγμή οι τιμές των πετρελαιοειδών στην κυπριακή αγορά, αναπόφευκτα θα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στον πληθωρισμό, δυσμενείς επιπτώσεις στο καταναλωτικό κοινό αλλά και γενικότερα στην οικονομία και αυτό θα επεκταθεί και στην ανταγωνιστική ικανότητα της κυπριακής οικονομίας στη διεθνή αγορά. Έχοντας λοιπόν υπόψη

αυτές τις επιπτώσεις της τυχόν αύξησης των λιανικών τιμών των πετρελαιοειδών στην Κύπρο, το ΑΔΗΣΟΚ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για μια τέτοια αναθεώρηση.

Η άποψή μας, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι δεν πρέπει να επιδειχθεί βιασύνη στην αναθεώρηση των τιμών των πετρελαιοειδών στην Κύπρο. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι θα πρέπει να επιδειχθεί η αναγκαία υπομονή, για να δούμε πού θα σταθεροποιηθεί η τιμή του πετρελαίου στη διεθνή αγορά, και τότε θα είναι η κατάλληλη στιγμή για αναθεώρηση των τιμών και στην κυπριακή αγορά. Πιστεύουμε ότι μια τέτοια προσέγγιση είναι προς το συμφέρον γενικά της οικονομίας και ασφαλώς και του ευρύτερου καταναλωτικού κοινού.

Θέλω μ' αυτή την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, να εκφράσω τη λύπη μας, γιατί η κυβέρνηση αγνόησε αυτή την εισήγηση -επαναλαμβάνω, αρχικά ήταν εισήγηση του ΑΔΗΣΟΚ, αλλά σήμερα είναι γνωστό ότι έγινε εισήγηση από όλα τα κόμματα-επαναλαμβάνω ότι εκφράζω τη λύπη μας, γιατί η κυβέρνηση αγνόησε αυτή την εισήγηση και επέμεινε και κατέθεσε κανονισμούς βάσει των οποίων αυξάνονται οι τιμές των πετρελαιοειδών.

Οφείλω να εκφράσω την εκτίμησή μου προς όλες τις πλευρές της Βουλής, προς τη Βουλή ως σύνολο, γιατί αιρόμενη στο ύψος της η Βουλή και τα κόμματα αντιμετώπισαν ομόφωνα τους κανονισμούς που κατέθεσε η κυβέρνηση. Εκφράζω την ικανοποίησή μου, γιατί ομόφωνα όλα τα κόμματα απορρίπτουν τις νέες τιμές που διαλαμβάνουν οι κανονισμοί που κατέθεσε η κυβέρνηση και επιμένουν -τουλάχιστον επί του παρόντος- στη διατήρηση των υφιστάμενων τιμών των πετρελαιοειδών. Εννοείται -έχει λεχθεί και από προηγούμενους συναδέλφους σ' αυτό το Σώμα- ότι η Βουλή ως υπεύθυνο Σώμα είναι έτοιμη να συζητήσει, να επανεξετάσει το θέμα όσο πιο σύντομα είναι δυνατό, γιατί, όπως είπα και στην αρχή της έκφρασης των απόψεών μου, δεν είναι δυνατό να αγνοηθούν οι επιπτώσεις της αύξησης της τιμής του πετρελαίου διεθνώς στην κυπριακή πραγματικότητα. Θα επανεξετάσουμε λοιπόν το όλο πρόβλημα με πλήρη συναίσθηση ευθύνης, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συναφείς παράγοντες και εννοώ, εκτός από την αύξηση της τιμής του πετρελαίου στη διεθνή αγορά, τις επιπτώσεις στην οικονομία, στον πληθωρισμό, σε συσχετισμό με άλλους συναφείς παράγοντες.

Θα ήθελα και εγώ από της δικής μας πλευράς να υπογραμμίσω ότι οι εκβιασμοί από μέρους εταιρειών πετρελαιοειδών σε σχέση με το υπό συζήτηση θέμα, και συγκεκριμένα η απειλή ότι, αν δεν ικανοποιηθεί η αξίωσή τους για άμεση αναπροσαρμογή και αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών, τότε πιθανόν να διακόψουν την εισαγωγή πετρελαίου, είναι εντελώς απαράδεκτοι και δεν είναι δυνατό ούτε η Βουλή ούτε, πιστεύω, η κυβέρνηση να ενδώσουν σε τέτοιους εκβιασμούς. Έχουμε την αξιοπρέπειά μας ως Βουλευτές και ως κράτος και θα αντιμετωπίσουμε τέτοιους εκβιασμούς όπως ταιριάζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αντιμετωπίζουμε μία πραγματική κατάσταση. Οι τιμές του πετρελαίου αυξάνονται. Και αυξάνονται στο βαθμό που το θερμομέτρο στην περιοχή μας, στη Μέση Ανατολή, στον Αραβικό Κόλπο, υψώνεται. Μια ευνοϊκή δήλωση χαμηλώνει τις τιμές, μια εκδήλωση έντασης, ένα μικρό επεισόδιο ανεβάζει τις τιμές. Θα

εξαρτηθεί λοιπόν η πορεία των τιμών από την εξέλιξη του γενικότερου πολιτικού προβλήματος. Αν εγκαταλειφθεί η πολεμική επιλογή και υπάρξει μια εξέλιξη προς διαπραγματεύσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης, τότε και μόνο θα έχουμε κάποια σταθεροποίηση των τιμών και μάλιστα σ' ένα χαμηλότερο επίπεδο. Ας ελπίσουμε ότι κάποιο χρονικό διάστημα που δίνουμε θα βοηθήσει να κάνουμε όλοι πιο ρεαλιστικές προσεγγίσεις πάνω στο θέμα, για να κάνουμε σωστές προβλέψεις γύρω από την πιθανή σταθερή τιμή του πετρελαίου. Αυτή τη στιγμή, πρόσθετα από την αύξηση των τιμών που προέρχεται από την πολιτική ένταση, υπάρχει και ο παράγοντας χειμώνας που αυξάνει την κατανάλωση στην Ευρώπη και επηρεάζει δυσμενώς τις τιμές των προϊόντων. Μέσα σε λίγες μέρες είναι πιθανόν να έχουμε κάποιες ενδείξεις -και αυτές πολύ περιστασιακές- που θα μας βοηθήσουν να έχουμε μια πιο σταθερή προσέγγιση στο όλο θέμα. Αυτή είναι η μια πτυχή του προβλήματος.

Η δεύτερη πτυχή του προβλήματος είναι πραγματικά η κερδοσκοπία. Διότι, όπως λέχθηκε προηγουμένως, αποθέματα πετρελαίου υπάρχουν και μάλιστα τεράστια στη διεθνή αγορά. Όμως δε χρησιμοποιήθηκαν. Υψώθηκε αμέσως η τιμή του πετρελαίου. Και, ενώ αποκόμισαν ωφελήματα οι εταιρείες πετρελαιοειδών, οδηγείται η παγκόσμια οικονομία σε μεγάλη κρίση, οι δε χώρες του Τρίτου Κόσμου σε πραγματική καταστροφή. Αυτό που παρουσιάζεται σε διεθνές επίπεδο παρουσιάζεται και σε τοπικό επίπεδο. Και οι ντόπιες εταιρείες πετρελαιοειδών αναζητούν στην αύξηση της τιμής του πετρελαίου την ευκαιρία να αποκομίσουν όσο το δυνατό περισσότερα κέρδη. Και δεν είναι τυχαίο το ότι υπάρχει σοβαρή διαφορά μεταξύ κυβέρνησης και εταιρειών αυτή τη στιγμή στον υπολογισμό του ποσού που φέρεται ως ύψος των ζημιών. Η κυβέρνηση το ανεβάζει στα £3,5 εκ., οι εταιρείες στα £7 εκ. Και απειλούν και εκβιάζουν ότι, αν δεν πάρουν τα χρήματα τώρα, θα διακόψουν την παροχή πετρελαίου. Όμως ο εκβιασμός στηρίζεται στην εντύπωση ότι είναι απόλυτοι άρχοντες σ' αυτό τον τόπο και ότι είναι οι θέσεις τους χωρίς οποιαδήποτε αμφισβήτηση. Όταν όμως λογαριάσουμε ότι οι θέσεις των εταιρειών πετρελαίου στην Κύπρο στηρίζονται στο νόμο του 1965 βάσει του οποίου γίνεται η παροχή πετρελαίου στο κυπριακό διωλιστήριο με όρους αποικιακής εκμετάλλευσης από μέρους των εταιρειών, θα πρέπει να δώσει το μήνυμα η Βουλή ότι είναι έτοιμη να αλλάξει ακριβώς αυτό το νόμο, ώστε να μην είναι οι εξουσίες του ιδιωτικού τομέα σε αυτή την περίπτωση τέτοιες, που να βλάπτουν την ίδια την έννοια της οικονομίας. Διότι, ναι, θα πάμε σ' ένα ύψος την τιμή του πετρελαίου, όμως να την πάμε στο πραγματικό επίπεδο τιμών και όχι σε εκείνο που θα διασφαλίζει υπερκέρδη στις διάφορες εταιρείες. Και αυτό είναι ένα πολύ κρίσιμο σημείο για μας και θα θέλαμε πολύ λεπτομερή και εξονυχιστική έρευνα γύρω από τα κέρδη των εταιρειών και τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται αυτό το κέρδος. Διότι φοβούμαστε ότι ακόμα και το ποσό των £3,5 εκ., που η κυβέρνηση μας λέει, θα πρέπει να είναι υπερβολικό, διότι δεν υπήρξε καμιά περίπτωση κατά την οποία να υπήρξαμε τόσο αυστηροί όσο θα έπρεπε να ήμασταν.

Και επανέρχομαι στην παλιά πρόταση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, ότι η προμήθεια, η διύλιση και η εμπορία του πετρελαίου ως βασικού παράγοντα της κυπριακής οικονομίας θα έπρεπε να ήταν κάτω από απόλυτο κρατικό έλεγχο, ώστε να μην υφίσταται την περίπτωση είτε της αισχροκέρδειας είτε του εκβιασμού η Κύπρος και η κυπριακή οικονομία.

Σ' ό,τι αφορά την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, νομίζω ότι είναι παράδειγμα προς μίμηση και όχι προς αποφυγή. Δεν είναι κακό αυτό που κάνει η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Εισάγει απευθείας το πετρέλαιο και καθορίζει τις τιμές σύμφωνα με τα δικά της κόστα. Ας εισήγε και η κυπριακή κυβέρνηση απευθείας το πετρέλαιο, να ξέρουμε ποια είναι η τιμή του πετρελαίου, ποιο είναι το κόστος του πετρελαίου και ποιο είναι το πραγματικό ύψος ποθ θα έπρεπε να καθορίζεται, για να καλύπτονται, για να μην υπάρχουν υπερκέρδη για οποιονδήποτε και να διασφαλίζονται τα συμφέροντα της κυπριακής οικονομίας και του κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι,

Πάγια θέση του ΑΚΕΛ είναι πως, όταν πρόκειται να επιβληθούν αυξήσεις σε οποιαδήποτε είδη που αφορούν το καταναλωτικό κοινό, αυτές οι αυξήσεις πρέπει να συζητούνται πρώτα, να αιτιολογούνται και μετά να επιβάλλονται. Γι' αυτό για μας δεν υπήρξε πρόβλημα στο να καταλήξουμε ότι δεν πρέπει να ψηφίσουμε σήμερα την πρόταση που έχει κάνει η κυβέρνηση, γιατί καμιά ενημέρωση δεν έχει κάνει η κυβέρνηση προς τα κόμματα -και συγκεκριμένα μιλώ για το κόμμα μας- για το ποιοι είναι οι λόγοι που την υποχρεώνουν να φέρει αυτό το νομοθέτημα μπροστά μας σήμερα. Έπρεπε, κατά τη γνώμη μου, να υπάρξει καλύτερος προβληματισμός, πιο ενδελεχής, πιο λεπτομερειακή μελέτη του όλου προβλήματος, έτσι που να μην παρθούν βεβιασμένες αποφάσεις. Διότι μια βεβιασμένη απόφαση δε θα επιβαρύνει τους εργαζομένους και γενικότερα τους καταναλωτές μόνο με τη συγκεκριμένη αύξηση της τιμής της βενζίνης, του πετρελαίου και του γκαζιού. Μια αύξηση προπάντων, όπως αυτή που προδιέγραψε ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας με το νομοσχέδιο που μας έχει φέρει τώρα, μια τέτοια αύξηση θα έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας και αυτές οι αλυσιδωτές επιπτώσεις θα επιβαρύνουν ξανά και ξανά τους εργαζομένους με διάφορους τρόπους και διάφορες μορφές. Έπρεπε λοιπόν να υπάρξει και συνεννόηση και να δοθούν περισσότερες εξηγήσεις για το ποιοι είναι οι λόγοι που επιβάλλουν αυτή την αύξηση που εισηγείται η κυβέρνηση.

Πέραν τούτου, όπως λέχθηκε και από άλλους συναδέλφους, αυτή τη στιγμή η κατάσταση στον Περσικό Κόλπο χαρακτηρίζεται από μια αστάθεια και οι τιμές ανεβοκατεβαίνουν. Και το έχουμε προσέξει. Πριν από λίγες μέρες ήταν 40 δολάρια το βαρέλι, προχθές έπεσαν στα 28 ή στα 30 δολάρια το βαρέλι. Κατά συνέπεια, τη στιγμή που έχουμε αυτή την αστάθεια, θα ήταν λάθος να πάμε να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο που μας έχει φέρει η κυβέρνηση και να προκαθόρισουμε αλυσιδωτές επιπτώσεις σε βάρος των εργαζομένων και σε βάρος γενικότερα του κυπριακού λαού.

Ύστερα μάς μας ενδιαφέρει οι οποιεσδήποτε αυξήσεις που θα επιβληθούν ως αποτέλεσμα μιας μελέτης να είναι τέτοιες, που να ανταποκρίνονται όσο το δυνατό περισσότερο στην πραγματικότητα, στις πραγματικές αυξήσεις, έτσι που να μην αδικήσουμε τον κυπριακό λαό και να μην ευεργετήσουμε εκείνους που κερδοσκοπούν σε βάρος του κυπριακού λαού και σε βάρος του τομέα των μεταφορών. Μας ενδιαφέρει ακόμα πώς θα γίνει η κατανομή των οποιωνδήποτε αυξήσεων στα διάφορα είδη καυσίμων. Είναι μια άλλη πτυχή που δεν μπορούμε να

τη δεχτούμε έτσι αβασάνιστα και απροβλημάτιστα. Αναγνωρίζουμε βέβαια ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων διεθνώς και είναι αναπόφευκτο να υπάρξουν και στην Κύπρο, αλλά το πρόβλημα, επαναλαμβάνω, είναι ποιο θα είναι το ύψος των αυξήσεων και πώς θα κατανεμηθούν αυτές στα διάφορα είδη καυσίμων. Και θα ήθελα και εγώ να επαναλάβω με τη σειρά μου ότι πάγια θέση του ΑΚΕΛ είναι πως το κράτος πρέπει πιο αποφασιστικά και πιο ενεργά να παρέμβει στην εισαγωγή και την εμπορία των διάφορων ειδών καυσίμων, έτσι που να μην έχουμε να κάνουμε με τον ιδιωτικό τομέα μόνο σήμερα, πράγμα που μας δυσκολεύει στο πώς να αντιμετωπίσουμε το όλο πρόβλημα.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, επειδή πηγή των κινδύνων για την αύξηση των τιμών των καυσίμων, όπως και πηγή των κινδύνων για την ασφάλεια και την ειρήνη των λαών της περιοχής αλλά και γενικότερα της ανθρωπότητας ολόκληρης, είναι η επιδρομή του Ιράκ στο Κουβέιτ και η κατάκτηση του Κουβέιτ από το Ιράκ, επαναλαμβάνουμε ως ΑΚΕΛ τη θέση μας, που είναι και θέση ολόκληρου του κυπριακού λαού, πως πρέπει να αποχωρήσουν τα ιρακινά στρατεύματα από τα κατεχόμενα εδάφη του Κουβέιτ και να αποχωρήσουν όλοι οι στόλοι και όλοι οι στρατοί, έτσι που να επέλθει ομαλότητα στην περιοχή και να υπάρξει ειρήνη και ασφάλεια για όλους τους λαούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κουραστήκατε, κύριε Πρόεδρε, και δικαιολογημένα από τη συζήτηση του θέματος. Μόνο δυο πολύ σύντομα λόγια.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει τους νέους δείκτες τιμών των πετρελαιοειδών που εισάγει σήμερα η κυβέρνηση και θα ψηφίσει με τα υπόλοιπα μέλη της Βουλής υπέρ της διατήρησης των υφιστάμενων τιμών. Το κάνουμε τούτο ενσυνείδητα, πιστεύοντας ότι υπηρετούμε το γενικότερο συμφέρον του τόπου και αποβλέποντας στην αποτροπή εξελίξεων και επιπτώσεων στην οικονομία και στο δημόσιο τομέα απρόβλεπτων διαστάσεων, διότι αυτό πιστεύουμε ότι θα γίνει, αν ψηφίσουμε τις σημερινές τιμές πετρελαιοειδών που κατέθεσε η κυβέρνηση. Δεν αρνούμαστε να εξετάσουμε με προσοχή την αναγκαιότητα αυξήσεως των τιμών, εφόσον η κυβέρνηση μας πείσει ότι αυτό επιβάλλεται να γίνει. Προτού όμως επιτευχθεί αυτός ο στόχος και με γνώμονα τα επιχειρήματα που οι συνάδελφοι όλων των πλευρών έχουν αναπτύξει στο Σώμα, είμαστε πολύ επιφυλακτικοί και διατηρούμε τη θέση ότι οι σημερινές τιμές πρέπει να συνεχιστούν, μέχρις ότου πειστεί η Βουλή περί του αντιθέτου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λίγα λόγια από τη θέση μου επιγραμματικά, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά το θέμα της Αρχής Ηλεκτρισμού, επειδή αναφέρθηκε ένα διαφορετικό επιχείρημα, ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού εισάγει κατευθείαν τα πετρέλαια και επομένως έχει κάθε δικαίωμα να αναπροσαρμόζει αυτόματα τις τιμές,

θα ήθελα να παρατηρήσω ότι, αν η βάση που παίρνουμε είναι οι γενικότερες επιπτώσεις στην οικονομία -αν δεχόμαστε αυτή την αρχή και έχουμε αυτή την ανησυχία- τότε αυτό ισχύει όχι μόνο για τα καύσιμα και τις τιμές των καυσίμων που καθορίζει η κυβέρνηση, αλλά και για τις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος που καθορίζει η Αρχή Ηλεκτρισμού, που είναι μάλιστα και ημικρατικός οργανισμός. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να κατατοπιζόμαστε τακτικά για τις διάφορες φόρμουλες ή για τη φόρμουλα που χρησιμοποιεί η Αρχή Ηλεκτρισμού και για το βαθμό αύξησης, διότι και οι δυο αυξήσεις, και η μια που προέρχεται από το δημόσιο τομέα και η άλλη από τον ημικρατικό, έχουν πολύ σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία.

Τώρα το δεύτερο σημείο πολύ σύντομα. Εμάς δε μας απασχολεί ούτε μας απασχόλησε ποτέ το αν κάποια πλευρά πήρε μια σωστή θέση χθες και κάποια άλλη συμφώνησε σήμερα. Γι' αυτό το λόγο, απαντώντας σε κάποιο συνάδελφο, δε θεώρησα σκόπιμο να αναφέρω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα από χθες είχε ήδη τοποθετηθεί με ανακοινώσεις του και με ανακοίνωση στις εφημερίδες και στην τηλεόραση. Επομένως, σημασία αυτό έχει, αυτό μετρά για το Σώμα, να κοιτάξουμε το ευρύτερο συμφέρον και τη σωστή απόφαση που πρέπει να πάρουμε. Σημασία, επαναλαμβάνω, έχει το ότι προχωρούμε ομόφωνα με γνώμονα ορισμένα πράγματα τα οποία έχουν ήδη συζητηθεί και αναφερθεί και τα οποία και δεν επιθυμώ να επαναλάβω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ρωτώ: Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την Επιτροπή Οικονομικών, μαζί με τους Πίνακες, όπως τους καθόρισε η Επιτροπή Οικονομικών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 169 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Σεπτεμβρίου 1990.

«Επειδή το πρόβλημα από τα λύματα στο Δήμο Λατσιών είναι εξαιρετικά σοβαρό ιδιαίτερα αναφορικά με τους προσφυγικούς οικισμούς, ο Δήμος Λατσιών ζητά να γίνουν παράστασεις προς το Συμβούλιο Αποχέτευσης Λευκωσίας για άμεση εκπόνηση κατάλληλης μελέτης σαν πρώτο βήμα, με στόχο την υλοποίηση της προσπάθειας για επίλυση του αποχετευτικού.

Τονίζεται πως ο Δήμος Λατσιών από καιρό υπέβαλε αίτηση στο ΣΑΛ με την παράκληση εκπόνησης ειδικής μελέτης και το ΣΑΛ με επιστολή του (ημερομηνίας 10.10.89) πληροφόρησε το Δήμο πως δεν μπορούσε να αρχίσει τη μελέτη πριν από το δεύτερο εξάμηνο του 1990.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα σε ποιο ακριβώς στάδιο βρίσκεται η μελέτη του όλου προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 170 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Σεπτεμβρίου 1990.

«Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, με αμείωτο ρυθμό οι τουρκικές κατοχικές δυνάμεις συνεχίζουν να παραβιάζουν το 'στάτους κβο' κατά μήκος της γραμμής αντιπαράταξης. Ιδιαίτερα προκλητικές ήταν οι κινήσεις τους χτες στην

περιοχή του Σελεμάνι, όπου στρατιωτικό όχημα διεκινείται συνεχώς και επιδεικτικά στους αγροτικούς δρόμους που κατασκεύασαν την περασμένη εβδομάδα μέσα στη νεκρή ζώνη.

Παράλληλα, συνεχίζουν την κατασκευή σημαντικών έργων στρατιωτικής υποδομής εντός της νεκρής ζώνης στην περιοχή του Σελεμάνι και του Αεροδρομίου Λευκωσίας.

Όπως ανέφεραν καλά ενημερωμένες στρατιωτικές πηγές, οι Τούρκοι έχουν προωθηθεί σε νέες θέσεις που παραβιάζουν το 'στάτους κβο' στο Σελεμάνι.

Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, οι ενέργειες του στρατού κατοχής των τελευταίων ημερών, πέρα από το γεγονός ότι προκαλούν εύλογες ανησυχίες, έχουν δημιουργήσει κλίμα έντασης και έχουν θέσει σε ετοιμότητα την Εθνική Φρουρά.

Σύμφωνα εξάλλου με πληροφορίες που μας δόθηκαν χτες, οι Τούρκοι, παραβιάζοντας το υφιστάμενο στάτους στην ουδέτερη ζώνη παρά τη Σχολή Γρηγορίου, ανήγγειραν στρατιωτικό φυλάκιο το οποίο και επάνδρωσαν, αναγκασθέντες να το εγκαταλείψουν ύστερα από παραστάσεις της Εθνικής Φρουράς και παρέμβαση της Ειρηνευτικής Δύναμης, χωρίς όμως να το κατεδαφίσουν.

Τέλος, οι κάτοικοι της οδού Μεγάλου Αλεξάνδρου στον Άγιο Δομέτιο μας εξέφρασαν χτες, που τους επισκεφτήκαμε, τη βαθιά ανησυχία και το αίσθημα της ανασφάλειας από το οποίο διακατέχονται από το γεγονός πως από το μη επανδρωμένο -ύστερα από την πρόσφατη απόφαση απαγκίστρωσης- φυλάκιο της πιο πάνω οδού Τούρκοι ακροβολιστές υπέστειλαν και συναπεκόμισαν τη σημαία του φυλακίου.

Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια τα ομολογουμένως ανησυχητικά και προκλητικά αυτά επεισόδια των τούρκικων κατοχικών δυνάμεων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 171 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 22 Σεπτεμβρίου 1990.

«Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο και ιδιαίτερα ο Κ.Ο.Τ. το θέμα των αλλοδαπών ξεναγών που είναι παντρεμένοι και εργάζονται στην Κύπρο για περισσότερο από 10 χρόνια, σύμφωνα με εγκύκλιο που τους έχει κοινοποιηθεί πρόσφατα σχετικά με εργατικές διευθετήσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 172 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Σεπτεμβρίου 1990.

«Το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Λατσιών αντιμετωπίζει, όπως ο δήμος μας πληροφορεί, αρκετά προβλήματα κι αυτό λόγω του φόρτου εργασίας που υπάρχει, μιας κι ο γιατρός επισκέπτεται το κέντρο μόνο δυο φορές τη βδομάδα.

Ο δήμος ζητά όπως ο γιατρός επισκέπτεται το Υγειονομικό Κέντρο σε πρώτο στάδιο τουλάχιστον τρεις φορές τη βδομάδα με σκοπό τη (μελλοντικά) καθημερινή παρουσία γιατρού για καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών. Ήδη τα παράπονα των δημοτών είναι πάρα πολλά λόγω των πολλών ωρών αναμονής.

Ο δήμος ζητά επίσης όπως η κυβέρνηση εξετάσει την πιθανότητα δημιουργίας εξωτερικών ιατρείων στα Λατσιά, με στόχο την εξυπηρέτηση των γύρω περιοχών (Λατσιών, Γερίου, Νήσου κ.ά).

Πώς αντικρίνονται τα αιτήματα των δημοτών;»

**με αρ. ΕΕ' 173 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής
πριαιας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Σεπτεμβρίου 1990.**

υνέχιση του δρόμου από τον Κοτσιάτη προς το Τσέρι, μήκους 8 περίπου
ον, ζητά η κοινότητα Κοτσιάτη, γιατί η κατασκευή του θα εξυπηρε-
ια απ' τις δυο κοινότητες που θα συνδέσει, το Παλαιχώρι κι ευρύτατο
ινοτήτων της Πιτσιλλιάς, καθώς και πολλές άλλες κοινότητες νοτιοανα-
κ, μέχρι και το Στρόβολο.

κντιμετωπίζεται το αίτημα;»

**με αρ. ΕΕ' 174 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής
πριαιας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Σεπτεμβρίου 1990.**

ιάτικοι Κοτσιάτη μέσω του κοινοτάρχη τους Βραχίμη Χ» Χάννα κι
ραγόντων μας ανέφεραν (κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα στις
πως, μιας και δεν εξυπηρετούνται από τα αγροτικά λεωφορεία που
τη διαδρομή προς τη Λευκωσία και που οι ιδιοκτήτες τους φέτος το
ικαλούμενοι το ασύμφορο- εγκατέλειψαν τα δρομολόγια, ζητούν να
στην αστική γραμμή Λευκωσίας.

κντιμετωπίζεται το αίτημα;»

**με αρ. ΕΕ' 175 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής
πριαιας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Σεπτεμβρίου 1990.**

οικονομική βοήθεια του κράτους ζητούν οι κτηνοτρόφοι Κοτσιάτη,
ου να μπορέσουν να μετακινήσουν (όπως είναι και το αίτημα των
τις μάντρες τους από την κατοικημένη περιοχή της κοινότητας στην
ική ζώνη.

κντιμετωπίζεται το λογικό τούτο αίτημα;»

**με αρ. ΕΕ' 176 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής
πριαιας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Σεπτεμβρίου 1990.**

αίτημα για δημιουργία -σε χώρο που ήδη έχουν επισημάνει-σιλό (με
ση κρατική μόνο για το τσιμέντο -κουγκρί- και την περίφραξη με τέλι)
ρη αποθήκευση (και προστασία από τη βροχή και τις δυσμενείς γενικά
υνθήκες) των σιτηρών τους επανέφεραν κατά τη χτεσινή μας επίσκεψη
ότητα οι κάτοικοι Κοτσιάτη μέσω του κοινοτάρχη κι άλλων παραγόντων.

κντιμετωπίζεται το αίτημα;»

**με αρ. ΕΕ' 177 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής
πριαιας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Σεπτεμβρίου 1990.**

ά την ευγενική πρόσφορά του αρμόδιου Υπουργείου για εκχώρηση £500
ρθωση της εκκλησιάς της μαρωνιτικής κοινότητας στον Κοτσιάτη - δεσ
σε σχετική, και με τις ενδείξεις ΕΔ' 695, ημερομ. 21.4.1990, ερώτησή
ο ο νέος εφημέριος της κοινότητας (που τυγχάνει και ηγούμενος της
είσας από τα τουρκικά στρατεύματα μονής του Προφήτη Ηλία στην
η Αγία-Μαρίνα), Ιωσήφ Γεωργίου, όσο κι ο κοινοτάρχης, καθώς κι
οικοι, τόνισαν, κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα, πως:

Η εκκλησιά, ως έχει, δεν είναι λειτουργήσιμη και χρειάζεται για τούτο
ριζικές βελτιώσεις, όπως ανύψωση της οροφής, που ιδιαίτερα το
χειμώνα (με τα κλειστά παράθυρα και το πυκνό εκκλησίασμα - πάνω
από 300 άτομα) εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία του εκκλη-
σιάσματος.

- ii) Η εκκλησιά χρειάζεται δυ πρόσθετες αίθουσες για δημιουργοφυλάκιου και γραφείου του ιερέα (που έχει πολλά και επιτελέσει).
- iii) Επιβάλλεται αναδιαμόρφωση του ιερού και δημιουργία νάρθη Πώς τοποθετείται στο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 178 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Σεπτεμβρ.

«Την κρατική βοήθεια για κατασκευή αποδυτηρίων στο υπό αναδγήπεδο της κοινότητας, καθώς και την οικονομική βοήθεια για την περιζήτησαν κατά την τελευταία (στις 23.9.90) επίσκεψή μας στον Κοινοτάρχη, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του αθλητικού της σωί άλλοι κάτοικοι.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 179 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 25 Σε 1990.

«Ενώ το σχολικό έτος έχει ήδη αρχίσει, η κατάσταση σχετικά με τ καντίνες εξακολουθεί να παραμένει απαράδεκτη, όπως και προηγουμέ τις περί του αντιθέτου εξαγγελίες διατίθενται στα παιδιά είδη τα οπε έχουν οποιαδήποτε θρεπτική αξία είτε, το χειρότερο, είναι επιβλαβή γυ τους. Έτσι η πολύτιμη υγεία των παιδιών, ιδίως εκείνων του δημ οποία ούτε τις γνώσεις ούτε την εμπειρία διαθέτουν, παραμένει εκτεθ κερδuscoπικές διαθέσεις και την κρίση του κάθε ενoικιαστή καντίνας.

Επειδή χρειάζεται περισσότερη προστασία και σεβασμός προς τα τις οικογένειές τους που τα παραδίδουν στην πολιτεία για την εκπαί καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Ποια μέτρα λαμβάνει το Υπουργείο για την απαγόρευση τ επιβλαβών ειδών διατροφής από τις σχολικές καντίνες;
2. Γιατί δε διακόπτει τα συμβόλαια των ασυνειδήτων οι οποί ότι δικαιούνται χάριν του κέρδους να φθείρουν την υγεία τ μας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 180 που υποβλήθηκε από το αξ. Μέλος τ εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή στις 2 βρίου 1990.

«Ερωτώνται οι αρμόδιοι του Τμήματος Αρχαιοτήτων γιατί επιτρέ εκκλησία της Παναγίας του Άρακα με τις μοναδικές βυζαντινές τοιχε τελούνται βάπτίσεις, φωτογραφίες κτλ. και γιατί δεν απομονώνουν τ τις τόσες πολύτιμες τοιχογραφίες, ώστε καμιά τελετή να μη θέτει σε τοιχογραφίες, νοουμένου ότι οι νεότερες προσθήκες στο ναό, που τοιχογραφίες, προσφέρονται για τα διάφορα μυστήρια της εκκλησίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 181 που υποβλήθηκε από το αξ. Μέλος τ εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή στις 2 βρίου 1990.

«Τα τελευταία πέντε χρόνια ανακαλύφθηκε ένα ερπετό μη δηλητη σπάνιο, το CYPRUS WHIP SNAKE (COLUBER CYPRIENSIS), που μόνο στην Κύπρο και συναντάται στα βουνά του Τροόδους. Από άγνοια Δασών αυτό το ερπετό το εξοντώνει.

Τώρα που έχει εντοπιστεί και αξιολογηθεί τι μέτρα προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο και ειδικά το Τμήμα Δασών να πάρει για να το προστατέψει;

Τι διαφώτιση γίνεται γενικά για την προστασία των ερπετών της Κύπρου και για τη χρησιμότητά τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 182 που υποβλήθηκε από το αξ. Μέλος της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή στις 25 Σεπτεμβρίου 1990.

«Σε άλλες χώρες, για να καταπολεμηθεί η κυκλοφορία επιβλαβών παρασκευασμάτων που καταστρέφουν το όζον, τόσο βασικό για την ασφαλή διαβίωση της ανθρωπότητας, διαφημίζονται προϊόντα που δεν είναι επιβλαβή.

Το αρμόδιο Υπουργείο με ποιους τρόπους ενθαρρύνει την κυπριακή βιομηχανία, ώστε να μη χρησιμοποιεί επιβλαβή για το όζον συσκευασμένα παρασκευάσματα; Επίσης ποια περιοριστικά μέτρα λαμβάνει, ώστε να μην εισάγονται επιζήμια για το όζον προϊόντα ή μηχανήματα παρασκευής τέτοιων προϊόντων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 183 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Σεπτεμβρίου 1990.

«Σε προηγούμενη ερώτησή μας (ΕΔ' 679, ημερομ. 12.4.90) υποβάλλαμε τα παράπονα των κατοίκων του Κοτσιάτη αναφορικά με τα τουρκοκυπριακά σπίτια στα οποία έχουν εγκατασταθεί τόσο μέλη της μαρωνιτικής κοινότητας όσο κι Ελληνοκύπριοι κι υπογραμμίζαμε πως 'τα πλείστα πορτοπαράθυρα παραμένουν ανοικτά κι οι κάτοικοι αντιμετωπίζουν σε πλείστες περιπτώσεις προβλήματα', παράπονα που κρίθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο πως δεν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα, όπως προκύπτει από συναφή απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου.

'Αρκεσε όμως τρίωρη παρουσία μας την περασμένη Κυριακή, 23.9.90, στην κοινότητα Κοτσιάτη και επιτόπια επίσκεψή μας σε δεκάδες υποστατικά, πρώην τουρκοκυπριακά σπίτια, συνοδευόμενοι από τον κοινοτάρχη κι άλλους κατοίκους, για να διαπιστώσουμε των ισχυρισμών το αληθές: Σε δεκάδες υποστατικά τα πορτοπαράθυρα παρουσιάζουν προβλήματα σοβαρά, γιατί πλείστα είναι κινητές αιώρες (σουσες) που, κι αν κλείουν, αφήνουν ανοικτή την προσπέλαση. Εσωκλείεται σχετικός κατάλογος με τους παραπονούμενους ιδιοκτήτες.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν δε θα 'πρεπε ν' αντικριστεί ριζικά το θέμα με κατεδάφιση των πλείστων υποστατικών και ανέγερση (με κρατική βοήθεια) καινούργιων».

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 184 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 26 Σεπτεμβρίου 1990.

«Ο Τίμιος Σταυρός στο Πελέντρι είναι μια από τις πιο σημαντικές βυζαντινές εκκλησίες της Κύπρου. Σ' αυτήν εκτελούνται εδώ και χρόνια εργασίες από το Τμήμα Αρχαιοτήτων με αποτέλεσμα την αποκόλληση των τοιχογραφιών της αφίδας του Ιερού Βήματος, που βρίσκεται πίσω από την Αγία Τράπεζα, και τη μεταφορά τους στη Λευκωσία, επειδή είχε εντοπιστεί προγενέστερο στρώμα τοιχογραφιών στο ίδιο μέρος. Επειδή οι σχετικά νεότερες τοιχογραφίες αποκόλληθηκαν εδώ και αρκετά χρόνια και υπάρχει ίσως κίνδυνος να υποστούν βλάβη, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- 1) Πριν από πόσα χρόνια έγινε η σχετική αποκόλληση;

- 2) Ενδείκνυται τοιχογραφίες που αποκολλώνται, ιδιαίτερα από κοίλους τοίχους, να βρίσκονται παθητικά τοποθετημένες σε επίπεδες επιφάνειες σε κάποιο εργαστήριο;
- 3) Δε θα 'πρεπε να είχε γίνει εξ αρχής μια παρόμοια αφίδα, όπως αυτή στην οποία ήταν ζωγραφισμένες, για να τοποθετηθούν προσωρινά μετά την αποκόλλησή τους, μέχρις ότου αποφασιζόταν πού τελικά θα τοποθετούνταν;
- 4) Δεδομένου πως στις ξένες αποστολές που εκτελούν παρόμοιες εργασίες συμμετέχουν πολλοί επιστήμονες/συντηρητές, πέρα από την αξιόπαινη δουλειά που φιλόπονα επιτελείται στον Γίμιο Σταυρό, ποιος ή ποιοι επιστήμονες/συντηρητές επιβλέπουν συνεχώς και έχουν επομένως ευθύνη για τις εργασίες αποκατάστασης των τοιχογραφιών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 185 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Σεπτεμβρίου 1990.

«Την επιδείνωση της δυσλειτουργικότητας των δασικών βιομηχανιών Κάμπου μας υπογράμμισαν κι επισήμαναν σ' επιτόπια επίσκεψή μας (στις 21.8.90) στον Κάμπο ύστερα από πρόσκλησή τους οι χωριτικές αρχές, καθώς κι εκπρόσωποι των δασικών βιομηχανιών της κοινότητας.

Στη σύσκεψη τόσο τα μέλη των χωριτικών αρχών -Ερρίκος Κέλβερης, κοινοτάρχης, Λούκας Χριστοδούλου κι Αργύρης Δράκος, μέλη του συμβουλίου βελτιώσεως, και Ιάκωβος Μαυρομάτης, μέλος της χωριτικής αρχής- όσο κι εκπρόσωποι των δασικών βιομηχανιών Κάμπου περιέγραψαν με τα πιο μελανά χρώματα την κατάσταση που δημιουργείται με το επί μήνες κλείσιμο των βιομηχανιών τους (κλείσιμο που διαπιστώσαμε και από αυτοψία σχεδόν σ' όλα τα εργοστάσια) και τη σταδιακή απόλυση εργαζομένων σ' αυτά. Ενδεικτικά της πτωτικήςφοράς τα στοιχεία Αντρέα Καμμίτση: Εργοδοτούσε 190 εργαζομένους σε 24ωρη βάση και τώρα μόνο 40, κι αυτούς εποχιακούς, από έλλειψη ξυλείας.

Τονίστηκε ακόμα το απαράδεκτο της συνέχισης του ανεξέλεγκτου της δημοπράτησης της κρατικής ξυλείας.

Σκοπεύει -και, αν ναι, πότε και πώς- το αρμόδιο Υπουργείο να προβεί σε ολοκληρωμένη και σφαιρική αντίκριση του όλου προβλήματος που, αν αφεθεί ανεξέλεγκτο, θα οδηγήσει σε δημογραφικό μαρασμό τον Κάμπο;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 323, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Σχετικά με το δρόμο Αγίου Θεράποντα - 'Αλασσας, σας πληροφορώ ότι ο δρόμος αυτός είναι χωμάτινος, έχει μήκος 11 χμ. και χρησιμοποιείται κυρίως για την εξυπηρέτηση των γεωργών της περιοχής και η δαπάνη για την ασφαλτόστρωση του υπολογίζεται γύρω στις £600,000.

Ο δρόμος συντηρείται/βελτιώνεται ετήσια από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού και κατά τα τελευταία 3 χρόνια δαπανήθηκε για το σκοπό αυτό ποσό £15,000, ενώ για το 1991 προγραμματίζεται η παραχώρηση πρόσθετου ποσού £10,000.

Στην ίδια περιοχή προωθείται η ασφαλτόστρωση του δρόμου Ύψωνα (Βούναρου) - Φράγματος Κούρρη - Λόφου, ο οποίος θα συνδεθεί σε κάποιο σημείο με το δρόμο Αγίου Θεράποντα - Άλασσας, όπως και με το νέο δρόμο Λόφου - κύριου δρόμου Λεμεσού - Πλατρών, και έτσι θα είναι δυνατή η εξυπηρέτηση και του χωριού Άγιος Θεράπων σε μεγάλο βαθμό. Μελλοντικά προγραμματίζεται επίσης και η ασφαλτόστρωση του δρόμου Αγίου Θεράποντα - Λόφου, που θα βοηθήσει ακόμη περισσότερο την κοινότητα Αγ. Θεράποντα στη διακίνησή της προς Άλασσα.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 683, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι το ετήσιο ποσό που η κοινότητα Νατάς καταβάλλει για τον οδικό φωτισμό (£450) δε θεωρείται υπερβολικό και το Ταμείο Δημόσιας Υγείας του χωριού δεν αντιμετωπίζει οποιοδήποτε πρόβλημα στην καταβολή του.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω πρόθεση της κυβέρνησης είναι, ως γνωστό, να αναλάβει πλήρως τις δαπάνες οδικού φωτισμού της υπαίθρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 722, ημερομηνίας 7 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που δόθηκαν από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας, η κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στην οδό Κρέσνας προγραμματίζεται στο προσεχές μέλλον.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 799, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Εσημειώθη η εισήγηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 804, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με παραβίαση της ουδέτερης ζώνης από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ύστερα από πληροφορίες ότι Τούρκοι στρατιώτες μπήκαν σε ακατοίκητο σπίτι της οδού Γρανικού στη Λευκωσία και το μετέτρεψαν σε παρατηρητήριο, επισκέφθηκα την περιοχή μαζί με τον Αρχηγό του ΓΕΕΦ και επιληφθήκαμε επιτόπου του θέματος.

Λήφθηκαν όλα τα απαραίτητα μέτρα εκ μέρους της Εθνικής Φρουράς και το Υπουργείο Άμυνας προέβη αμέσως στις ενδεδειγμένες ενέργειες και παραστάσεις προς την Ειρηνευτική Δύναμη σχετικά με την εν λόγω τουρκική πρόκληση.

Ως αποτέλεσμα των ενεργειών μας, η Ειρηνευτική Δύναμη φρόντισε να επαναφέρει την κατάσταση που ίσχυε στην περιοχή με την απόσυρση των Τούρκων στρατιωτών από το εν λόγω σπίτι και τον τερματισμό των εν λόγω παράνομων ενεργειών των εισβολέων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 822, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τις δραστηριότητες του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο περί του Κεντρικού Φορέα για την Ισότιμη Κατανομή Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος (Ν. 141/89) ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τον Ιούλιο του 1989. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του πιο πάνω Φορέα διορίστηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 8 Φεβρουαρίου 1990 (Απόφαση με αρ. 33.050).
2. Μέχρι τις 19 Σεπτεμβρίου το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα συνήλθε σε 17 συνεδρίες. Το Διοικητικό Συμβούλιο, στην προσπάθειά του να ενημερωθεί πάνω σε προσφυγικά θέματα, είχε συναντήσεις με τους διευθυντές αρμόδιων υπηρεσιών και τμημάτων, όπως της Υπηρεσίας Μερίμνης, Διοίκησης Τ/Κ Περιουσιών, Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Ταμείου Επιχορηγήσεως Ενοικίων κ.ά. Συναντήθηκε επίσης με το Γερμανό πρεσβευτή στην Κύπρο που ανέπτυξε στο Συμβούλιο την εμπειρία της Γερμανίας στην ισότιμη κατανομή βαρών. Επίσης είχε συναντήσεις με οργανώσεις που εκπροσωπούν τους πρόσφυγες.
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε επίσης υπεπιτροπές που ασχολήθηκαν με την επάνδρωση του Φορέα, καθώς και με τις μελλοντικές ενέργειες του Φορέα, όπως η ανάληψη του σχεδίου επαναδραστηριοποίησης που λειτουργεί κάτω από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.
4. Οι μέχρι σήμερα εργασίες του Φορέα ήταν ενημερωτικές και προπαρασκευαστικές. Μετά την πρόσφατη συνάντηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Μ. Κυπριανού με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου (Πέμπτη 13/9/90) το Διοικητικό Συμβούλιο θα προχωρήσει στην προώθηση συγκεκριμένων σχεδίων για επίτευξη της ισότιμης κατανομής των βαρών που προέκυψαν από την τούρκικη εισβολή.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 836, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της κατασκευής φράγματος στην τοποθεσία 'Νιο Χωριό' στον ποταμό Μέρικα, παραθέτω τα πιο κάτω:

'Αρχισε και αναμένεται να συμπληρωθεί μέχρι το τέλος του χρόνου η κατασκευή υδατοφράκτη στην εν λόγω τοποθεσία. Ο υδατοφράκτης αυτός, που θα είναι χωρητικότητας 28.000 κυβ. μέτρων και αναμένεται να στοιχίσει £47,000, θα είναι εμπλουτιστικός και αποσκοπεί στον εμπλουτισμό αριθμού γεωτρήσεων που τροφοδοτούν την υδατοπρομήθεια των κοινοτήτων Δένειας και Κοκκινότριμιδιάς οι οποίες χρησιμοποιούνται και για την άρδευση κτημάτων στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 853, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

- «1. Η κυβέρνηση, θέλοντας να ενισχύσει τη μαρωνιτική κοινότητα, όπως έπραξε και για την αρμενική, έχει προνοήσει για σημαντική αύξηση των επιχορηγήσεών τους στους προϋπολογισμούς του 1991.
2. Τα συγκεκριμένα αιτήματα για ανέγερση μιας πρόσθετης αίθουσας στο νηπιαγωγείο, για προμήθεια μικρού λεωφορείου για μεταφορά των παιδιών και για διορισμό δεύτερης νηπιαγωγού για λειτουργία απογευματινού τμήματος θα μελετηθούν κατά το προσεχές σχολικό έτος 1991-92.
3. Ως άμεση όμως ενέργεια ενίσχυσης της μαρωνιτικής κοινότητας μέσα από τις δυνατότητες του Υπουργείου Παιδείας έχει εγκριθεί αρμόδια η παραχώρηση κατά το 1990-91 ποσού £5,600, νοουμένου ότι η κοινότητα θα εργοδοτήσει δυο νηπιαγωγούς για λειτουργία δυο κοινοτικών τμημάτων, ενός κατά το πρωί και άλλου κατά το απόγευμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΔ' 855, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ανήλικη Στεφανία Χαραλάμπους, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το όλο θέμα αφορά την ανήλικη Στεφανία Χαραλάμπους και το πρόβλημα που δημιουργήθηκε λόγω της άρνησης των γονιών της για καθαρά θρησκευτικούς λόγους να συγκατατεθούν στη μετάγγιση αίματος που ήταν απαραίτητο να γίνει για τη διάσωση της ζωής της.

Η υπάρχουσα νομοθεσία, δηλαδή ο περί Παιδίων Νόμος, Κεφ. 352, καθιστά υπεύθυνο το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του παιδιού και την ευημερία του και οι πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής έχουν εφαρμοστεί από το τμήμα άμεσα, αυτοδίκαια και αυτεπάγγελτα στην περίπτωση της ανήλικης Στεφανίας Χαραλάμπους, με αποτέλεσμα να γίνουν οι αναγκαίες μεταγγίσεις σ' αυτή και να εφαρμοστεί στη συνέχεια η κατάλληλη θεραπεία στο παιδί.

Με βάση την ίδια νομοθεσία, το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας προστάτευσε και στο παρελθόν και έχει τώρα υπό την προστασία του παιδιά τα οποία για διάφορους λόγους διατρέχουν κινδύνους, φυσικούς και ηθικούς, μέσα στην οικογένειά τους.

Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας θα συνεχίσει να εφαρμόζει την υπάρχουσα νομοθεσία, με στόχο τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων του παιδιού και την ευημερία και προστασία του. Παράλληλα, το Τμήμα μελετά και θα προωθήσει τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας, ούτως ώστε να βελτιωθούν οι πρόνοιές της και να συνάδουν με τις νομοθεσίες που ισχύουν σε άλλες αναπτυγμένες χώρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 858, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.

«Σχετικά με τη διεύθυνση της Μαρίνας Λάρνακας, απαντώ ως ακολούθως:

- (α) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 2(1) των περί Ρυθμίσεως Μαρίνων (Λειτουργία) Κανονισμών του 1977, 'Διευθυντής' σημαίνει το πρόσωπον εις το οποίον ήθελεν ανατεθεί η διοίκησης της Μαρίνας δυνάμει των διατάξεων του Νόμου, περιλαμβάνει δε παν πρόσωπον όπερ ήθελεν εξουσιοδοτηθεί υπό του Διευθυντού διά τους σκοπούς των παρόντων Κανονισμών.
- (β) Με βάση τον πιο πάνω Κανονισμό, ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας διόρισε το Γενικό Διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Διευθυντή της Μαρίνας Λάρνακας, ο οποίος με τη σειρά του ανέθεσε στον κ. Γλαύκο Καριόλου καθήκοντα υπευθύνου της Μαρίνας.

Συνεπώς η άποψη ότι δεν υπάρχει Διευθυντής στη Μαρίνα Λάρνακας δεν είναι ορθή. Άλλωστε στην περί Μαρίνων νομοθεσία δεν υπάρχει οποιαδήποτε διάταξη η οποία να επιβάλλει τη δημιουργία οργανικής θέσης Διευθυντή Μαρίνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 31, ημερομηνίας 1ης Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι οι κοινότητες Πάνω και Κάτω Πύργου δε συμπεριλαμβάνονται στο Σχέδιο Δανειοδότησης Νέων Ζευγαριών για απόκτηση στέγης στην αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη, γιατί το εν λόγω σχέδιο αφορά κοινότητες που βρίσκονται μέσα στη νεκρή ζώνη. Παρακαλώ σημειώστε ότι σε σχέση με την ίδια ερώτηση εκδόθηκε στις 3.8.90 κυβερνητικό ανακοινωθέν, αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 59, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την εγκατάσταση και λειτουργία χρηματοδεκτών στα πρατήρια πετρελαιοειδών, σας πληροφορώ ότι σε συνάντησή μου με τους εκπροσώπους των εταιρειών πετρελαιοειδών και του Συνδέσμου Πρατηριούχων, που έγινε στις 26 Ιουλίου 1990, συμφωνήθηκαν τα ακόλουθα:

- (α) Μέχρι την 1η Απριλίου 1991 να εγκατασταθούν χρηματοδέκτες σε όλα τα πρατήρια των παραλιακών περιοχών.
- (β) Να εγκατασταθούν χρηματοδέκτες και στα υπόλοιπα πρατήρια των πόλεων μέχρι την 1η Απριλίου 1992, αφού προηγουμένως αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της λειτουργίας των πρατηρίων που θα εγκατασταθούν στις παραλιακές περιοχές.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' είναι «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης»

που γράφτηκε απο το Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη. Αντιλαμβάνομαι ότι αναγνώστηκε η Έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, δεν αναγνώστηκε. Ας θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

Α ΓΑΛΑΝΟΣ

Κύριε Πρόεδρε, αναφέρεται το επιχείρημα ότι, επειδή είναι μια Έκθεση τόσο σοβαρού περιοχομένου, είναι καλύτερα να αναγνωσθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω ένσταση. Καλώ τον κ. Γαλανό να την αναγνώσει. Ίσως γι' αυτό έκαμε την εισήγηση ο κ. Γαλανός, για να αποφύγει δηλ. την ανάγνωση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΡΑΓΔΑΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΟΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΜΑΖΙΚΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΨΕΥΔΟΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Μιχάλης Πουμπουρής

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Φεβρουαρίου, 3 Μαρτίου, 11 Μαΐου και 2 Ιουλίου 1990. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για το υπό αναφορά θέμα, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων των αρμόδιων Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών.

Όπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη στις 15 Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του θέματος, αφορμή για την εγγραφή του πήρε από δημοσιεύματα του κυπριακού και μερίδας του τουρκοκυπριακού τύπου, σύμφωνα με τα οποία παρατηρείται τελευταία μια ραγδαία αύξηση των εποίκων που εγκαθίστανται στην κατεχόμενη Κύπρο, ενώ ταυτόχρονα ο Ντενκτάς παραχωρεί μαζικά τη ψευδοιθαγένεια στους εποίκους με στόχο την πλήρη απορρόφησή τους από την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Επειδή οι πληροφορίες αυτές επιβεβαιώθηκαν αργότερα από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και από ξένες διπλωματικές πηγές και έχοντας υπόψη την τεραστίων διαστάσεων απειλή του εθνικισμού για το μέλλον της Κύπρου, ο εγγράψας το πιο πάνω θέμα

Βουλευτής ζήτησε να πληροφορηθεί η Βουλή από τις κυβερνητικές υπηρεσίες για το όλο θέμα και για το πώς η κυβέρνηση αντιμετωπίζει και προβληματίζεται να αντιμετωπίσει στο μέλλον τον ορατό αυτό κίνδυνο.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εσωτερικών ανέφεραν ότι είναι δύσκολη η προσπάθεια για την εξακρίβωση των πραγματικών δημογραφικών δεδομένων που επικρατούν σήμερα στη βόρεια Κύπρο λόγω έλλειψης επαρκών και ακριβών πληροφοριών. Σύμφωνα όμως με πληροφορίες που δημοσιεύει μερίδα του αντιπολιτευόμενου τουρκοκυπριακού τύπου, κατά την τελευταία καταγραφή πληθυσμού που πραγματοποιήσε το καθεστώς Ντενκτάς για τους σκοπούς των προεδρικών και βουλευτικών εκλογών, οι έποικοι και οι στρατιώτες από την Ανατολία ανέρχονταν γύρω στις 80,000 από τις 170,000 περίπου του συνολικού πληθυσμού. Επίσης γύρω στις 30,000 Τουρκοκύπριοι μετανάστευσαν από το 1974 μέχρι σήμερα, χωρίς να επιστρέψουν ποτέ στη βόρεια Κύπρο. Σύμφωνα με υπολογισμούς της κυπριακής κυβέρνησης, οι έποικοι ανέρχονται σήμερα στις 60 με 70 χιλιάδες περίπου και οι Τουρκοκύπριοι περίπου στις 101 χιλιάδες. Επίσης, σύμφωνα με κάποιες άλλες πληροφορίες, ο Ντενκτάς νομοθέτησε πρόσφατα ότι συμβάσεις με άλλες κυβερνήσεις ή διεθνείς οργανισμούς θα πρέπει να επικυρώνονται με δημοψήφισμα. Κίνητρο αυτής της προσπάθειας του Ντενκτάς είναι να αυξάνει συνεχώς τον αριθμό των εποίκων και να προσπαθεί να τους έχει με το μέρος του. Το Υπουργείο Εξωτερικών, με βάση τις πληροφορίες αυτές, έδωσε οδηγίες σε όλες τις πρεσβείες της Δημοκρατίας να ενημερώσουν τις κυβερνήσεις των χωρών στις οποίες είναι διαπιστευμένες, τα Ηνωμένα Έθνη και τις αδέσμευτες χώρες. Στόχος της προσπάθειας αυτής είναι να τονιστεί η προσπάθεια αλλοίωσης του δημογραφικού χαρακτήρα της βόρειας Κύπρου και η ταυτόχρονη αλλοίωση της πολιτικής θέλησης των Τουρκοκυπρίων.

Σε συμπλήρωση των πιο πάνω οι εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων ανέφεραν ότι πολιτική του Ντενκτάς είναι να εφοδιάζει όλους τους εποίκους με «ταυτότητες» του ψευδοκράτους, γεγονός που τους επιτρέπει να ψηφίζουν στις εκλογές και να θεωρούνται μέλη της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Οι έποικοι στην πλειοψηφία τους είναι συγκεντρωμένοι στις περιοχές της Καρπασίας, Μεσαορίας, Κερύνειας και ειδικότερα στις περιοχές κατά μήκος του δρόμου Λευκωσίας-Αμμοχώστου, ενώ πολλοί απ' αυτούς είναι διάσπαρτοι σε άλλες περιοχές της κατεχόμενης Κύπρου. Οι έποικοι μπορούν να καταταχθούν γενικά από την άποψη του μορφωτικού τους επιπέδου σε δύο βασικές κατηγορίες, τους Τούρκους αξιωματικούς που πολέμησαν στην Κύπρο και τους ανώτερους διοικητικούς υπαλλήλους και τους εργάτες στις οικοδομές. Κίνητρα για εγκατάσταση Τούρκων εποίκων στα κατεχόμενα αποτελούν οι πιο ψηλοί μισθοί και τα πιο μικρά ποσοστά ανεργίας σε σχέση με εκείνα που επικρατούν στην Τουρκία. Πολιτική του Ντενκτάς είναι να μη διαχωρίζει για σκοπούς στατιστικών τους Τουρκοκυπρίους και τους εποίκους. Παρ' όλα αυτά σημειώνονται συχνά συγκρούσεις μεταξύ Τουρκοκυπρίων και εποίκων λόγω κυρίως προβλημάτων συνείδησης.

Σ' ό,τι αφορά τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του εποικισμού, οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης ανέφεραν ότι η αντιμετώπισή του διεξάγεται σε καθαρά πολιτικό επίπεδο για την ώρα. Το θέμα του εποικισμού και των κινδύνων που αυτός εμπερικλείει προβάλλεται με ειδικές αναφορές σε όλα τα διεθνή βήματα, όπως στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, στις Διακηρύξεις των Αδεσμεύτων και της Κοινοπολιτείας κ.ά. Γίνονται επίσης διαμαρτυρίες

μέσω των κατά τόπους πρεσβειών της Δημοκρατίας προς ξένες κυβερνήσεις και διεθνείς κύκλους, όταν υπάρχουν εξακριβωμένες πληροφορίες, όπως έγινε π.χ. στην περίπτωση των πληροφοριών για εγκατάσταση Βουλγαρομουσουλμάνων στην κατεχόμενη Κύπρο. Η κυβέρνηση προγραμματίζει και προγραμματίζει τη λήψη διάφορων μέτρων για το θέμα αυτό, όπως π.χ. η προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, αλλά πολλά από τα μέτρα αυτά δεν υλοποιήθηκαν, για να μην πληγεί το κλίμα των ενδοκυπριακών συνομιλιών. Το θέμα του εποικισμού ανάγεται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Κυπριακού του Υπουργείου Εξωτερικών, ενώ γίνονται σκέψεις για τη δημιουργία Γραφείου Πολιτικού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού στο ίδιο Υπουργείο.

Κλείνοντας την ενημέρωσή τους, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών ζήτησαν τη στενή συνεργασία κυβέρνησης και Βουλής για την επίτευξη πιο καλών αποτελεσμάτων στην αντιμετώπιση του θέματος.

Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ τονίζουν τα ακόλουθα:-

- (α) Δεν εξαντλήθηκαν από την κυβέρνηση στο βαθμό που έπρεπε τα μέτρα για προβολή των συνεπειών του εποικισμού και για ανακοπή της εξάπλωσής του.
- (β) Η κυβέρνηση δεν εκμεταλλεύτηκε το ευνοϊκό διεθνές κλίμα και την ευαισθησία της διεθνούς κοινότητας πάνω στο θέμα. Αναφέρθηκε ενδεικτικά το παράδειγμα του προγραμματιζόμενου εποικισμού των κατεχόμενων αραβικών εδαφών από Ρωσοεβραίους και η διεθνής αντίδραση που προκλήθηκε γύρω από το θέμα ύστερα από τις διαμαρτυρίες των Παλαιστινίων προς διεθνείς οργανισμούς.
- (γ) Υπάρχει έλλειψη ικανοποιητικής και ακριβούς πληροφόρησης για το θέμα των εποίκων, γεγονός για το οποίο πρέπει να επιδειχθεί μεγαλύτερη προσοχή.
- (δ) Είναι διαπίστωση της Επιτροπής ότι ο ρόλος των εποίκων στη διαμόρφωση των πολιτικών εξελίξεων στη βόρεια Κύπρο είναι καθοριστικός και θα γίνεται ακόμα πιο επικίνδυνος με την πάροδο του χρόνου και ότι ο ρόλος αυτός έρχεται να επηρεάσει αρνητικά την έκφραση της πραγματικής θέλησης των Τουρκοκυπρίων.
- (ε) Επισημαίνεται για μια ακόμα φορά το γεγονός της έλλειψης Γραφείου Πολιτικού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού και γενικά της έλλειψης ουσιαστικού προγραμματισμού για αντιμετώπιση του προβλήματος.
- (στ) Υπογραμμίζεται το γεγονός ότι η παράταση του εποικισμού δημιουργεί τετελεσμένα γεγονότα, ανατρέπει τις προσπάθειες για ειρηνική λύση του κυπριακού προβλήματος και απειλεί την ίδια την εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου.
- (ζ) Τέλος, καλούν και αναμένουν από την κυβέρνηση να προγραμματίσει και να υλοποιήσει μέτρα για την ανακοπή του εποικισμού και των συνεπειών του, πριν να είναι πολύ αργά.

Οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού θεωρούν τη ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και τη μαζική παραχώρηση σ' αυτούς της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος έναν από τους πιο μεγάλους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Η μέθοδος της «εμφύτευσης» ακολουθήθηκε πάντοτε από την Τουρκία για εξυπηρέτηση της επεκτατικής της πολιτικής. Και είναι

πρόδηλο ότι και στην περίπτωση της Κύπρου χρησιμοποιούνται οι έποικοι για τον ίδιο ακριβώς σκοπό, για πραγμάτωση της τουρκικής επεκτατικής πολιτικής και την παγίωση των τετελεσμένων. Ο αριθμός των εποίκων είναι ανησυχητικός. Κοντεύει να εξισωθεί με το συρρικνούμενο αριθμό των Τουρκοκυπρίων και είναι πρόδηλοι οι συνεπακόλουθοι κίνδυνοι.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΣΥ. πιστεύει ότι υπάρχουν ακόμα αρκετά που πρέπει να γίνουν από κυβερνητικής πλευράς για προβολή των συνεπειών του εποικισμού και ανακοπή της εξάπλωσής του. Ο αποτελεσματικός σχεδιασμός και προγραμματισμός για αντιμετώπιση του προβλήματος των εποίκων είναι απόλυτα αναγκαίος. Ορθά το Εθνικό Συμβούλιο έδωσε άμεση προτεραιότητα στο θέμα των εποίκων και κάλεσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνηση να προβούν σε άμεση λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων και στη διενέργεια όλων των αναγκαίων διαβημάτων για αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των εποίκων και των μεγάλων κινδύνων που δημιουργεί για την Κύπρο και όλους τους κατοίκους της, Έλληνες, Τούρκους, Αρμενίους, Μαρωνίτες και Λατίνους.

Οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς πιστεύουν ότι η κυβερνητική πλευρά εκτιμά ορθά τους κινδύνους και τις συνέπειες του εποικισμού της βόρειας Κύπρου από την Ανατολία και ενήργησε επανειλημμένα στο διεθνές επίπεδο και προς την ορθή κατεύθυνση. Προσθέτουν όμως ότι δεν εξαντλήθηκαν τα μέτρα για διεθνή προβολή των συνεπειών του εποικισμού και για ανακοπή της εξάπλωσής του.

Ο Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Μ. Παπαπέτρου επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί στο θέμα αυτό κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω βέβαια αν έχει πρόθεση ο εγγράψας το θέμα, συνάδελφος κ. Ηλιάδης, να ξεκινήσει την ομιλία του μετά την Έκθεση, αλλά έχω κάποιες επιφυλάξεις, κύριε Πρόεδρε. Επειδή είναι και το θέμα που συζητούμε σοβαρό και αξιόλογο και αντιλαμβάνομαι ότι αρκετοί συνάδελφοι θα ήθελαν να ασχοληθούν με αυτό και επειδή οι μισοί περίπου από τους συναδέλφους έχουν ήδη αποχωρήσει -υπάρχουν και κάποιες εκδηλώσεις για την εθνική μας επέτειο απόψε που διοργανώνουν γνωστά σωματεία και άλλες οργανώσεις- αν είναι δυνατό, κύριε Πρόεδρε -βεβαίως εναπόκειται σ' εσάς, στους συναδέλφους- να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση. Ο εγγράψας το θέμα, ο κ. Ηλιάδης, πώς αισθάνεται;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έχω ένσταση, κύριε Πρόεδρε, καμιά ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός. Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ούτε εμείς δεν έχουμε. Αλλά θα ήθελα να υποδείξω ότι δεν έχουμε συζητήσει ακόμα ορισμένα επείγοντα θέματα του Κεφαλαίου Δ' και οπωσδήποτε στην επόμενη συνεδρίαση, έστω και αν υπάρχει πάρα πολλή Νομοθετική Εργασία, το θέμα αυτό πρέπει να συζητηθεί και να προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα ένστασης ή όχι, ούτε θέλω να κωλυσιεργήσω ούτε να κάνω τον έξυπνο. Αλλά διερωτώμαι πώς θα προγραμματίσουμε τη δουλειά μας και πώς θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε, ιδιαίτερα με το Κεφαλαίο Δ', όπου κάθε δυο-τρεις μήνες απελιζόμαστε και μαζεύομαστε σε μια σύσκεψη για να δούμε πώς θα το αντιμετωπίσουμε. Το θέμα είναι πρώτο στην ημερήσια διάταξη του Κεφαλαίου Δ'. Αν οι μισοί συναδέλφοι ένωσαν την ανάγκη να φύγουν ή είχαν δουλειά και έπρεπε να φύγουν, έκαμαν κάποιους προγραμματισμούς και κάποιες επιλογές. Δεν μπορεί το Σώμα να εξαρτάται από κάτι τέτοιο. Νομίζω ότι υπάρχουν πάρα πολλά άλλα εξίσου σοβαρά θέματα που περιμένουν στην ημερήσια διάταξη και θα πρέπει να προχωρήσουμε στη συζήτηση του Κεφαλαίου Δ' με μια νέα νοοτροπία από ό,τι μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο, θα ήθελα να σας πω ότι την ερχόμενη εβδομάδα η πρόθεσή μου είναι να ορίσω τρεις συνεδριάσεις συνεχείς, για να εξαντληθούν όλα τα θέματα του Κεφαλαίου Δ'.

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Χατζηδημητρίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, δεχθήκαμε την εισήγηση του συναδέλφου, διότι είχαμε υπόψη μας ότι κατόπιν εισηγήσεως που έχει γίνει από εσάς θα προχωρούσαμε προς αυτή τη διευθέτηση των συνεχών συνεδριάσεων των δυο-τριών ημερών, για να καλύψουμε έδαφος. Από την άλλη πλευρά, για να μην υπάρξει καμιά παρεξήγηση, απλώς αναβάλλεται η συζήτηση αυτού του θέματος. Αντιλαμβάνομαι ότι θα συνεχιστεί η συζήτηση σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς!

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

...των άλλων θεμάτων. Αλλά ένεκα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή θεωρείται το θέμα κάπως, τέλος πάντων, ιδιαίτερης σημασίας, εντάξει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

...της ιδιαίτερης σημασίας αυτού του θέματος λέχθηκε ότι πρέπει να είναι περισσότεροι Βουλευτές, γιατί είναι θέμα πολύ καυτό, και, θα έλεγα, πολύ μεγάλης σημασίας για την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και ο κ. Πουμπουρής.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι εκκρεμεί ενώπιόν μας τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, ώστε να ρυθμίζονται τα του Κεφαλαίου Δ'. Και, αν δεν περάσει το θέμα της τροποποίησης του Κανονισμού, δε θα μπορούσαμε ποτέ να αντιμετωπίσουμε το πραγματικό πρόβλημα που πηγάζει από τη συρροή μεγάλου αριθμού θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανονισμός ή όχι-διότι και ο Κανονισμός δεν πρόκειται να μας λύσει το υπάρχον πρόβλημα, θα μας λύσει το μελλοντικό-την ερχόμενη βδομάδα πρέπει οι συνάδελφοι να είναι προπαρασκευασμένοι, να κανονίσουν τα προγράμματά τους, ώστε να διαθέσουν δυο-τρεις μέρες για το Κεφάλαιο Δ'.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση μας είναι ότι πρέπει να αφιερώσουμε χρόνο-αν θέλετε την προσεχή ή τη μεθεπόμενη βδομάδα- για να συζητήσουμε τα του Κεφαλαίου Δ'. Κάθε φορά να μην τα αναβάλλουμε.

Τώρα, για το αν θα συνεχίσουμε τη συζήτηση πάνω στο Κεφάλαιο Δ', εγώ δε βλέπω το λόγο γιατί τώρα να μη μιλήσουν ένας, δυο, τρεις συνάδελφοι και να μείνει ανοιχτό το θέμα, για να εκφράσουν τις απόψεις τους και οι υπόλοιποι συνάδελφοι. Κατά συνέπεια, θα συνεχίσουμε τη συζήτηση απόψε πάνω στο Κεφάλαιο Δ', θα έλεγα να ακουστούν εκείνοι που είναι έτοιμοι και το θέμα να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, για να μιλήσουν και συνάδελφοι που δεν είναι τώρα εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από εσάς εξαρτάται. Δεν είναι θέμα δικής μου απόφασης. Είναι θέμα ποια είναι η διάθεση της Βουλής.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εφόσον έστω και μια πλευρά αισθάνεται ότι μπορούμε να ανοίξουμε το θέμα, να προχωρήσουμε. Εμείς είμαστε έτοιμοι και να τοποθετηθούμε επί του θέματος σήμερα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν κάποιοι συνάδελφοι που θα επιθυμούσαν να μιλήσουν στην επόμενη συνεδρίαση. Επομένως, εφόσον υπάρχουν πλευρές που θέλουν να ανοίξει η συζήτηση σήμερα, ευχαρίστως να ανοίξει. Το μόνο λυπηρό είναι ότι αναμέναμε πως για ένα τόσο σοβαρό θέμα θα ήταν μεγαλύτερη η παρουσία των συναδέλφων από όλες τις πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αυτή είναι η απόφαση της Βουλής, καλώ τον κ. Ηλιάδη να ανοίξει το θέμα, εκτός αν θέλετε να το βάλω σε ψηφοφορία. Αλλά αντιλαμβάνομαι ότι...

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, ήταν μια άλλη εισήγηση στην οποία δεν μπορούσα να επιμένω, αφού το Σώμα έχει καταλήξει σε διαφορετική άποψη. Αλλά θα ήθελα-βεβαίως, θα μου πείτε, υπάρχει πάντοτε το δικαίωμα-στο στάδιο τούτο να παρακαλέσω να μείνει εγγεγραμμένο και στην επόμενη συνεδρίαση της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα!

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

...διότι τόσο ο κ. Μάτσης όσο και ο υποφαινόμενος θα αναφερθούμε ίσως στην επόμενη συνεδρίαση.

Βεβαίως, θα ήθελα απλώς να υπενθυμίσω ότι, αρχίζοντας αυτό το θέμα απόψε με τον εισηγητή και κάποιες περισσότερες συζητήσεις, με την απουσία των μισών συναδέλφων -όπως σωστά ανέφερε ο κ. Γαλανός- και ολόκληρου του τύπου που καλύπτει τις εργασίες της Βουλής υποτιμούμε -χωρίς να το θέλουμε βέβαια- και εμείς οι ίδιοι τη σοβαρότητα του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι μόνο η σημασία του θέματος που με κάμνει να είμαι και εγώ κάπως επιφυλακτικός για τη συζήτηση.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ότι υπάρχουν στο Κεφάλαιο Δ' πολλά θέματα είναι γεγονός. Αλλά, όπως πάντοτε, πρέπει να αξιολογούνται τα θέματα και να ιεραρχούνται τα σοβαρά από τα λιγότερο σοβαρά θέματα. Και εδώ μιλούμε για τον εποικισμό, τη μέθοδο που χρησιμοποιούν οι Τούρκοι, για να αλλοιώσουν τον πληθυσμό και να εδραιωθούν στην Κύπρο. Είναι ένα θέμα πολύ σημαντικό, το οποίο πρέπει να προβληθεί στις πραγματικές διαστάσεις του και να καθοδηγηθεί και η κυβέρνηση πιθανόν για διάφορες ενέργειες που πρέπει να κάμει στο εξωτερικό. Δε νομίζω ότι οι συνάδελφοι οι οποίοι επισήμαναν την απουσία των μισών περίπου Βουλευτών και του τύπου έχουν άδικο, όταν εισηγούνται να αναβληθεί το θέμα τούτο, για να του δοθεί η δέουσα σημασία. Νομίζω ότι λόγω της ειδικής φύσεως του θέματος τούτου πρέπει να αναβληθεί.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αν το ΑΚΕΛ δεν επιμένει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η σοβαρότητα του θέματος δεν αμφισβητείται από κανέναν. Ίσως να είναι η σοβαρότερη πτυχή του κυπριακού προβλήματος.

Σοβαρά θέματα στο Κεφάλαιο Δ' υπάρχουν πολλά. Η διεκπεραίωσή τους εξαρτάται από τη σοβαρότητα που εμείς οι ίδιοι θα δώσουμε στην εκπλήρωση της αποστολής μας. Και ίσως να είναι κατάλληλη η ώρα να πω ότι πολλές φορές διακόπτεται το έργο της Βουλής, για να εκπληρώσουν, όπως υπάρχει ισχυρισμός, ορισμένοι Βουλευτές κάποιες άλλες υποχρεώσεις που έχουν. Πιστεύω ότι δεν υπάρχει σοβαρότερο έργο από το δικό μας και οι τέτοιες διακοπές του έργου των Βουλευτών δεν πρέπει να παρατηρούνται.

Υπάρχει όμως, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, εκδηλωμένη επιθυμία των Βουλευτών να αρχίσουν απόψε και αυτή η επιθυμία πρέπει να γίνει σεβαστή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει επιθυμία -δεν το άκουσα- να ...;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει επιθυμία της πλειοψηφίας των παρόντων Βουλευτών να συνεχίσουμε το έργο μας απόψε και αυτή η επιθυμία πρέπει να γίνει ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το έργο θα συνεχιστεί. Αυτό για το οποίο θέλω τη γνώμη της Βουλής δεν είναι για το αν θα συνεχιστεί το Κεφάλαιο Δ', αλλά κατά πόσο θέλει να αρχίσει ή όχι η συζήτηση αυτού του θέματος.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτέλους ας πούμε μερικά πράγματα και μερικές αλήθειες. Εδώ συζητείται το θέμα του εποικισμού, που πράγματι, όπως είπε ο κ. Χριστοφίδης, είναι η σοβαρότερη πτυχή του Κυπριακού και εκείνη η πτυχή η οποία τείνει να μονιμοποιήσει τη διχοτόμηση και να κλείσει οριστικά το Κυπριακό. Διότι αυτή είναι η μέθοδος της «εμφύτευσης» και ταυτόχρονα της «εκρίζωσης».

Από την άλλη πλευρά εδώ είμαστε οι μισοί Βουλευτές και ο τύπος απουσιάζει. Και η προσπάθειά μας βέβαια δεν είναι να μιλούμε μόνοι μας. Είναι να μεταφέρουμε κάποια μηνύματα στο λαό και να δώσουμε μια σωστή εικόνα και μια τοποθέτηση. Και δεν είναι θέμα προβολής εκείνων που θα μιλήσουν γι' αυτό το θέμα. Είναι θέμα κατατόπισης του λαού μας, ώστε να αντιληφθεί ότι πέρα από τον ευδαιμονισμό, πέρα από τα βολέματα και τα καθημερινά προβλήματα ελλοχεύει ένας τεράστιος κίνδυνος γι' αυτό τον τόπο.

Γι' αυτό το λόγο είναι σωστό το επιχείρημα του συναδέλφου και ο προβληματισμός ότι πολύ ελαφρά θα αντιμετωπίζαμε αυτό το θέμα, αν δεν το συζητούσαμε με την παρουσία πολύ περισσότερων Βουλευτών και με τη συμμετοχή και παρακολούθηση από ολόκληρο τον τύπο. Εγώ ασπάζομαι αυτή την ιδέα και να μη λεχθεί λανθασμένα ότι είναι επειδή δεν υπάρχουν δημοσιογράφοι για να ακούσουν τους Βουλευτές. Όχι. Δεν είναι για να ακούσουν τους Βουλευτές. Είναι για να ακούσουν τα μηνύματα και τις τοποθετήσεις των κομμάτων σ' ένα θέμα καίριο γι' αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Θα εισηγούμουν μετά την ανάγνωση της Έκθεσης να αναβληθεί η συζήτηση του σοβαρού αυτού θέματος για την επόμενη Πέμπτη. Προσωπικά είμαι διατεθειμένος να κατατοπίσω τη Βουλή και να καταθέσω πολλά έγγραφα σε σχέση με το θέμα που συγκέντρωσα κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ετών που κι εσείς, κύριε Πρόεδρε, χειριστήκατε αυτό το θέμα στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης ενώπιον της οποίας υπάρχει και σοβαρότατη εξέλιξη που αφορά αυτό το θέμα της διερεύνησης του εποικισμού των κατεχομένων.

Γι' αυτό θα εισηγούμουν ούτε ο συνάδελφος Ηλιάδης να μιλήσει σήμερα, αλλά όλοι οι ομιλητές για το θέμα αυτό να επιφυλαχθούν την επόμενη Πέμπτη. Αν όμως η Βουλή θέλει να συνεχίσουμε με άλλα θέματα, ασφαλώς να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι πλέον ότι όχι μόνο θα πρέπει να αναβληθεί, αλλά θα είναι το μόνο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' την ερχόμενη Πέμπτη και πρέπει να δώσουμε κι ένα μήνυμα, ύστερα απ' όλα αυτά που λέχθηκαν, προς τον τύπο, ότι η Βουλή αποδίδει μεγάλη σημασία σ' αυτό το θέμα και παρακαλούμε να του δώσουν κι εκείνοι τη σημασία που πρέπει. Νομίζω πως συμφωνούμε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αν θέλουμε να δώσουμε σημασία, επειδή, κύριε Πρόεδρε, ξανάγινε, αν μπορούμε, να το συζητήσουμε και πριν από τη Νομοθετική Εργασία, αν θέλουμε πραγματικά να δώσουμε την τεράστια διάσταση που έχει για μας. Έχει συμβεί και σε άλλη περίπτωση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε, αυτό από εσάς εξαρτάται.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

... και αν θέλουμε να δώσουμε το πραγματικό μέτρο, αν μπορεί, να συζητηθεί στην αρχή πριν από τη Νομοθετική Εργασία, να προχωρήσουμε στη Νομοθετική και μετά να συνεχίσουμε με το Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε βλέπω κανέναν απολύτως λόγο, από τη στιγμή που θα είναι το μόνο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' και η σημασία του θα υπογραμμίζεται από αυτό και μόνο το γεγονός, να αλλάξουμε τους κανονισμούς και τα ειωθότα. Τα θέματα που προτάσσονται της ημερήσιας διάταξης είναι θέματα πολύ επείγουσας σημασίας και σε πολύ μεμονωμένες περιπτώσεις στο παρελθόν υπήρξαν θέματα τα οποία δεν ακολούθησαν την κανονική πορεία μέσω του Κεφαλαίου Δ'.

Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι να συζητηθεί κανονικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγησή μου απευθύνεται προς τον τύπο. Να λεχθεί από τώρα αυτό το πράγμα-και βλέπω ότι υπάρχουν τουλάχιστον δυο εκπρόσωποι του τύπου εδώ-ότι αυτό το θέμα η Βουλή το ανέβαλε, για να του δώσει τη σοβαρότητα που πρέπει και για να το συζητήσουμε ως μόνο θέμα στην επόμενη συνεδρία.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι τόσο σοβαρό το θέμα, όπως είναι φυσικό και όπως έχει ήδη λεχθεί, που πρέπει να προταχθεί. Δηλαδή πρέπει να δίδονται μηνύματα πλέον σ' αυτό το λαό ότι υπάρχουν, εκτός από τη Νομοθετική Εργασία, τόσο σοβαρά θέματα που πρέπει να τα αντιλαμβάνεται και να προβληματίζεται, γιατί πραγματικά είναι θέματα που αφορούν την ύπαρξη αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ποιοι είναι υπέρ του να προταχθεί, για να μη χάνουμε ώρα, για να πάμε και παρακάτω; Ποιοι είναι υπέρ του να προταχθεί στην ημερήσια διάταξη πριν από τη Νομοθετική Εργασία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι εκτός του ...

Κανέννας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να προταχθεί.

Καλά, εγώ ήθελα να δω το concensus. Το concensus είναι ότι πρέπει να προταχθεί.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουμε πει ότι πολλά μηνύματα θα προκύψουν από τη συζήτηση αυτού του σοβαρού θέματος, θα ήθελα να σας παρακαλέσω να πληροφορήσετε την κρατική ραδιοφωνία ότι είναι επιθυμητή η κάλυψη της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση θα ειδοποιήσω.

Λοιπόν, το επόμενο θέμα είναι «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος» που γράφτηκε με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Παύλου Δίγκλη. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΛΕΓΟΜΕΝΟ ΠΑΝΤΡΕΜΑ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ, ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΞΕΥΡΕΣΗΣ ΑΛΛΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Άριστος Χρυσοστόμου
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Ανδρέας Γεωργίου
 Νίκος Φλουρέντζος
 Νεόφυτος Ηλία
 Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαΐου, 5 Ιουνίου και 3 Ιουλίου 1990.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Συνδέσμου Τυροκόμων, του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας του Καταναλωτή, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής, του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ. Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το πιο πάνω θέμα, ο Βουλευτής που το ενέγραψε κ. Δίγκλης ανέφερε ότι ο λόγος της εγγραφής του θέματος αυτού ήταν οι διευθετήσεις και η πολιτική που επέλεξε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σχετικά με την εισαγωγή και πώληση τυριών, που είχαν στόχο την αντιμετώπιση του προβλήματος διάθεσης του αγελαδινού γάλακτος. Όπως ειδικότερα ανέφερε ο πιο πάνω εισηγητής, η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που θα συμβάλουν στην επίλυση του σοβαρού αυτού προβλήματος υποστηρίζεται ανεπιφύλακτα, αφού θα είναι προς όφελος των κτηνοτρόφων και γενικότερα της οικονομίας. Εκείνο για το οποίο γίνεται η συζήτηση είναι η μέθοδος που τελικά επιλέγηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για την αντιμετώπιση του προβλήματος, η οποία στηρίζεται αποκλειστικά στο λεγόμενο πάντρεμα τιμών, μέθοδος που σε τελευταία ανάλυση καταλήγει σε βάρος των χαμηλότερα αμειβόμενων στρωμάτων του λαού. Με σκοπό ακριβώς τη μελέτη και την εξεύρεση άλλων μεθόδων για τη λύση του προβλήματος της διάθεσης του γάλακτος έχει εγγραφεί το πιο πάνω θέμα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν στην Επιτροπή ότι η πολιτική που ακολουθεί το Υπουργείο τους στον τομέα των εισαγωγών είναι να επιτρέπει την εισαγωγή εκείνων των αναγκαίων ποσοτήτων που είναι απαραίτητες για τη συμπλήρωση της ντόπιας παραγωγής, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της εγχώριας ζήτησης ενός προϊόντος. Σ' ό,τι αφορά ειδικότερα το θέμα της εισαγωγής των τυριών, υπάρχει το πρόβλημα του πλεονάσματος του αγελαδινού γάλακτος, το οποίο ανέρχεται σε ποσότητες πέραν των 12 εκατομμυρίων λίτρων, ενώ η επιδότηση του εισαγόμενου τυριού τύπου edam από τις χώρες παρασκευής του το κάνουν φθηνότερο από το ντόπιο τυρί. Η κυβέρνηση, για να προστατεύσει την ντόπια παραγωγή χωρίς να στερήσει από τους Κύπριους καταναλωτές το εισαγόμενο τυρί τύπου edam, επέλεξε αντί της επιβολής quota, που θα ήταν η άλλη υπαλλακτική λύση, τη μέθοδο του παντρέματος των τιμών των εισαγόμενων τυριών με τα ντόπια. Όπως αναφέρθηκε, η μέθοδος αυτή δεν επηρεάζει τους καταναλωτές δυσμενέστερα από οποιαδήποτε άλλη μέθοδο και δε δημιουργεί συνθήκες μεγαλύτερου κέρδους για τους εισαγωγείς. Παράλληλα το Υπουργείο μελετά τη λήψη και άλλων μέτρων, όπως είναι η μείωση της παραγωγής ή η αντικατάσταση του πιο πάνω συστήματος με τη μέθοδο levy. Στη συνέχεια οι εκπρόσωποι του πιο πάνω Υπουργείου κατέθεσαν στην Επιτροπή στοιχεία που αφορούν τις τιμές των εισαγόμενων και ντόπιων τυριών τα οποία και επισυνάπτονται.

Από την πλευρά των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, καθώς και του Συνδέσμου Τυροκόμων, εκφράστηκε η υποστήριξη τους αναφορικά με την κυβερνητική πολιτική για το θέμα του παντρέματος των τιμών των τυριών, το οποίο θεωρείται από τις πιο πάνω οργανώσεις ο πιο ιδανικός τρόπος αντιμετώπισης του θέματος κάτω από τις παρούσες συνθήκες. Πρόσθετα οι πιο πάνω πλευρές έδωσαν και τα ακόλουθα επιχειρήματα που συνηγορούν υπέρ της άποψης που δέχεται τη θέση της κυβέρνηση. Η τάξη των κτηνοτρόφων πρέπει να προστατευτεί και να μην αφηθεί εκτεθειμένη μετά τις επενδύσεις που έχει κάμει στον τομέα της αγελαδοτροφίας με την ενθάρρυνση της κυβέρνησης. Εξάλλου δεν είναι ορθό να καθηλωθεί η κτηνοτροφία μας σε ορισμένα επίπεδα, γι' αυτό:

- (α) Δε θα πρέπει να εισάγονται από το εξωτερικό προϊόντα που παράγονται στην Κύπρο.

- (β) Δεν πρέπει να βασιζόμαστε στα φτηνά επιδοτημένα τυριά τα οποία σε κάποια στιγμή είναι πολύ πιθανόν να σταματήσουν να επιδοτούνται. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει και η δική μας παραγωγή τυριών τύπου edam να είναι τέτοια τόσο από πλευράς ποιότητας όσο και από πλευράς ποσότητας, που να είναι σε θέση να ικανοποιήσει τον Κύπριο καταναλωτή.
- (γ) Για την αντιμετώπιση του προβλήματος από την κυβέρνηση θα πρέπει στο μέλλον να γίνεται ο σωστός μακροπρόθεσμος προγραμματισμός της παραγωγής.

Οι εκπρόσωποι του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας υποστήριξαν την πιο πάνω πολιτική της κυβέρνησης για το πάντρεμα των τιμών των τυριών που κατά την άποψή τους αποτελεί το ιδανικότερο σύστημα, γιατί αφενός προστατεύει την ντόπια παραγωγή, ενώ επιτρέπει παράλληλα τις εισαγωγές των τυριών. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι, υποστηρίζοντας τις ίδιες θέσεις με τις πιο πάνω οργανώσεις, τόνισαν ιδιαίτερα την ανάγκη για την προστασία της ντόπιας παραγωγής και τη δημιουργία τέτοιων συνθηκών στον τόπο, ώστε να ενθαρρυνθεί η παραγωγή του ντόπιου τυριού edam, μια και πάντα υπάρχει ο κίνδυνος, και σύμφωνα με τις πληροφορίες του οργανισμού υπάρχουν σαφείς ενδείξεις γι' αυτό, οι χώρες της ΕΟΚ να παύσουν να επιδοτούν τα τυριά του τύπου αυτού. Τέλος οι πιο πάνω εκπρόσωποι ανέφεραν τις πολλές προσπάθειες που καταβάλλουν για τη διάδοση των γαλακτοκομικών μας προϊόντων στο εξωτερικό και ιδιαίτερα την εγγραφή του προτύπου του χαλλουμιού και σε άλλες χώρες εκτός από τις ΗΠΑ.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Σύνδεσμου Προστασίας Καταναλωτών δήλωσαν κατ' αρχήν ότι ο σύνδεσμός τους υποστηρίζει τόσο την ντόπια παραγωγή και τους κτηνοτρόφους όσο και την ανάγκη της υιοθέτησης μιας πολιτικής από μέρους της κυβέρνησης για την προστασία τους. Για το λόγο αυτό δε θα πρέπει να παρερμηνεύεται η θέση του συνδέσμου που αφορά τη συγκεκριμένη μέθοδο που έχει επιλέξει η κυβέρνηση για το πάντρεμα των τιμών των τυριών. Όσον αφορά την επιλογή της μεθόδου αυτής, ο πιο πάνω σύνδεσμος διαφωνεί και πιστεύει ότι η υλοποίησή της θα έχει τις ακόλουθες δυσμενείς επιπτώσεις:

- (α) Το σύστημα αυτό αποτελεί φορολογία των χαμηλά αμειβόμενων καταναλωτών, γιατί αυτοί αγοράζουν κατά κύριο λόγο φτηνά εισαγόμενα τυριά. Υπολογίζεται ότι η φορολογία αυτή θα κοστίζει στην ομάδα των καταναλωτών £1 εκατομμύριο περίπου το χρόνο.
- (β) Το σύστημα θα αποτύχει να λύσει το πρόβλημα διάθεσης του αγελαδινού γάλακτος, γιατί θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της τιμής των τυριών τύπου edam με αποτέλεσμα να μειωθεί σημαντικά η κατανάλωσή τους.
- (γ) Εφόσον η κυβέρνηση πιστεύει ότι το συμφέρον της οικονομίας επιβάλλει αύξηση της επιχορήγησης προς την τάξη των αγελαδοτρόφων, δεν υπάρχει αντίρρηση από το Σύνδεσμο Καταναλωτών νοουμένου ότι θα γίνει με τρόπο που να είναι δίκαιος, ώστε το βάρος να πέφτει στους ώμους όλων των φορολογουμένων και όχι μόνο σε μια ομάδα χαμηλά αμειβόμενων καταναλωτών.

Από την πλευρά του Σύνδεσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής δηλώθηκε ότι οι εισαγωγείς ενίστανται στο σύστημα του παντρέματος των τιμών των τυριών

και πιστεύουν ότι αυτός δεν είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος και ότι μεταφέρει το βάρος σε μια τάξη καταναλωτών. Για το λόγο αυτό επιβάλλεται η μελέτη και επιβολή άλλων μέτρων που να βοηθούν την ντόπια παραγωγή και να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του συνόλου των καταναλωτών. Το μέτρο που έχει υιοθετήσει η κυβέρνηση μπορεί να γίνει δεκτό για ένα διάστημα μόνο ως προσωρινό μέχρι την εξεύρεση μιας καλύτερης λύσης.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ εξέφρασαν τη διαφωνία τους με το σύστημα του παντρέματος των τιμών των τυριών, το οποίο κατά την άποψή τους θα πλήξει φτωχά εισοδηματικά στρώματα του πληθυσμού. Η διαφωνία των οργανώσεων περιορίζεται στη συγκεκριμένη μέθοδο του παντρέματος και δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως μια θέση που πλήττει τους κτηνοτρόφους, οι οποίοι, όπως υποστηρίχτηκε και από τις τρεις πιο πάνω οργανώσεις, θα πρέπει να προστατευτούν τόσο οι ίδιοι όσο και η ντόπια παραγωγή με κάποια άλλη όμως μέθοδο, η οποία δε θα πλήττει τις μεγάλες ομάδες των καταναλωτών.

Από τις οργανώσεις που διαφωνούν με τη μέθοδο του συστήματος του παντρέματος των τιμών των τυριών έγιναν προς την Επιτροπή οι ακόλουθες εισηγήσεις που στοχεύουν στην εξεύρεση σειράς άλλων διεξόδων που θα μπορούσαν να αμβλύνουν το πρόβλημα της διάθεσης του γάλακτος.

Ειδικότερα έγιναν εισηγήσεις για τα ακόλουθα:

- (α) Προώθηση του παστεριωμένου φρέσκου γάλακτος στην Εθνική Φρουρά και τις καντίνες των σχολείων.
- (β) Προώθηση του χαλλουμιού τόσο στην κυπριακή αγορά όσο και στο εξωτερικό.
- (γ) Ενθάρρυνση της παραγωγής και άλλων τύπων τυριών στην Κύπρο, όπως για παράδειγμα κασέρι, γραβιέρα και άλλα τα οποία απευθύνονται στα μεσαία και ανώτερα εισοδηματικά στρώματα.
- (δ) Οργάνωση διαφημιστικής εκστρατείας για ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού για τη θρεπτική αξία του φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού ενημερώθηκε πάνω στο θέμα από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, έχει καταλήξει στα ακόλουθα ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία συμπεράσματα:-

- (α) Η ντόπια παραγωγή και η τάξη των κτηνοτρόφων είναι ζωτικής σημασίας για τον τόπο, γι' αυτό και ομόφωνα η Επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται από την κυβέρνηση μέτρα για την προστασία τους. Αυτό άλλωστε, όπως με ικανοποίηση έχει διαπιστώσει η Επιτροπή, αποτελεί επιθυμία όλων των ενδιαφερομένων ανεξάρτητα από τη θέση τους πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η κυβέρνηση θα πρέπει, στα πλαίσια της διαμόρφωσης της πολιτικής της πάνω στο θέμα της εισαγωγής τυριών, να μεριμνά πάντοτε για την προστασία της ντόπιας παραγωγής και των κτηνοτρόφων.
- (β) Σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο σύστημα που επιλέχθηκε για την αντιμετώπιση του θέματος και που είναι το λεγόμενο πάντρεμα των τιμών των τυριών, έχει διαπιστωθεί από την πλειοψηφία της Επιτροπής ότι αυτό έχει αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα του λαού, γι' αυτό άλλωστε διαμαρτύρεται και ενίσταται σ' αυτό μια πλατιά μάζα καταναλωτών.

Ενόψει της κατάστασης αυτής η κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει άλλους τρόπους για την προστασία της ντόπιας παραγωγής, έτσι που το βάρος από τα μέτρα που θα ληφθούν να κατανέμεται δικαιότερα ανάμεσα σε όλο το λαό. Για το σκοπό αυτό έχουν δοθεί από τις ενδιαφερόμενες πλευρές εισηγήσεις ενώπιον της Επιτροπής, στην παρουσία και των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου, οι οποίες θα πρέπει να τύχουν της δέουσας προσοχής. Η Επιτροπή πιστεύει τέλος ότι χρειάζεται μεγαλύτερος προβληματισμός και μακροπρόθεσμος σχεδιασμός από μέρους των αρμοδίων για την υιοθέτηση μιας σωστής πολιτικής για όλα τα στάδια της παραγωγής και της διάθεσης του γάλακτος και των προϊόντων του. Ειδικότερα η κυβέρνηση θα πρέπει να εφαρμόσει μακροπρόθεσμη πολιτική για τη μείωση των κόστων παραγωγής των γαλακτοκομικών προϊόντων και την αύξηση της ανταγωνιστικής τους ικανότητας. Αυτός είναι ο αποφασιστικότερος παράγοντας για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού τόσο στην εσωτερική όσο και στη διεθνή αγορά.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Ν. Φλουρέντζος και Ν. Ηλία, διαφωνώντας με τη θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής πάνω στο θέμα του παντρέματος των τιμών των τυριών, έχουν την άποψη ότι το σύστημα αυτό που έχει επιλέξει η κυβέρνηση είναι το ορθότερο και εξυπηρετεί τόσο τα συμφέροντα των παραγωγών όσο και των καταναλωτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης. Πρώτα ο κ. Δίγλης που είναι ο εισηγητής του θέματος.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πρώτα απ' όλα να υπογραμμίσω ότι με την εγγραφή και συζήτηση αυτού του θέματος σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να εκληφθεί ότι έχουμε πρόθεση να θίξουμε με οποιοδήποτε τρόπο τα συμφέροντα των κτηνοτρόφων. Αντίθετα, υπογραμμίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι γενικά η κυβέρνηση με την πολιτική της θα πρέπει να παράσχει κάθε ενθάρρυνση και βοήθεια προς αυτή την τάξη των εργαζομένων για την υποστήριξη της κυπριακής κτηνοτροφίας, της οποίας η συμβολή και στο εθνικό εισόδημα και στην απασχόληση εκτιμάται από όλους.

Ο λόγος που γράφτηκε και συζητείται αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι γιατί το αποτέλεσμα της υιοθέτησης αυτής της μεθόδου για αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η κτηνοτροφία μας είναι ότι αυτή η μέθοδος συμβάλλει ασφαλώς στην αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος, αλλά το μεταθέτει σε ένα άλλο τμήμα των εργαζομένων. Και, επειδή είναι δεδομένο ότι τα εισαγόμενα τυριά τα καταναλώνουν κατά κύριο λόγο τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, αυτή η μέθοδος για αντιμετώπιση, επαναλαμβάνω, του προβλήματος διάθεσης του αγελαδινού γάλακτος και γενικά των γαλακτοκομικών προϊόντων έχει ως αποτέλεσμα την επιβάρυνση αυτού του στρώματος των εργαζομένων.

Είναι με αυτή την αφετηρία και με αυτό το γνώμονα που γράψαμε το θέμα προς συζήτηση και με αυτό το στόχο υποβάλαμε και υποβάλλουμε τις εισηγήσεις που διαλαμβάνονται στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Έχουμε την πεποίθηση, κύριε Πρόεδρε, ότι η επιλογή της συγκεκριμένης μεθόδου για αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος είναι από οικονομικής άποψης λανθασμένη και ανορθόδοξη. Και έχω εξηγήσει το γιατί. Γιατί μεταβι-

βάζει σε ένα στρώμα των εργαζομένων, στο φτωχότερο στρώμα των εργαζομένων, την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος.

Πιστεύουμε ότι το πρόβλημα διάθεσης του γάλακτος ασφαλώς πρέπει να αντιμετωπισθεί. Αλλά πιστεύουμε ταυτόχρονα ότι η αντιμετώπισή του πρέπει να γίνει με άλλες οικονομικά ορθές και ορθόδοξες μεθόδους.

Στην Έκθεση που έχουμε μπροστά μας διαλαμβάνεται μια σειρά συγκεκριμένων προτάσεων οι οποίες εισηγούμαστε να διαβιβαστούν στην κυβέρνηση, όπως και γενικά η Έκθεση θα πρέπει να διαβιβαστεί στην κυβέρνηση, για να ληφθούν υπόψη μελλοντικά κατά την αντιμετώπιση του ίδιου προβλήματος.

Συγκεκριμένα θα υπογραμμίζαμε αυτό που αναφέρεται και στην Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να στρέψει την προσοχή της στην ενθάρρυνση της παραγωγής άλλων προϊόντων γάλακτος εκτός από αυτά που ήδη παράγονται, που θα μπορούν να καταναλώνονται και στην κυπριακή και στη διεθνή αγορά, και ειδικότερα υπογραμμίζω ότι θα πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα-εκτιμούμε αυτά που ήδη λήφθηκαν, αλλά είναι προφανώς ανεπαρκή και συνεπώς θα πρέπει να ληφθούν και άλλα μέτρα-με σκοπό την υποβοήθηση και ενθάρρυνση της εξαγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων. Και αναφέρομαι στο χαλλούμι ιδιαίτερα, αλλά, επαναλαμβάνω, με την παραγωγή και άλλων προϊόντων γάλακτος μπορούμε να αυξήσουμε τις εξαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων.

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι το υπό συζήτηση πρόβλημα και ειδικότερα το θέμα διάθεσης του γάλακτος και των προϊόντων του θα πρέπει να αντιμετωπισθεί, όπως είπα και προηγουμένως, με ορθόδοξες οικονομικά μεθόδους και από αυτή την άποψη θα ήθελα ιδιαίτερα να υπογραμμίσω την ανάγκη αύξησης της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών προϊόντων γάλακτος και η αύξηση της αντιγωνιστικότητάς τους και στην κυπριακή και στη διεθνή αγορά θα πρέπει να αναζητηθεί στην αύξηση της παραγωγικότητας στον τομέα της κτηνοτροφίας-δεν εννοώ με εντατικοποίηση της εργασίας των κτηνοτρόφων αλλά με βελτίωση της τεχνολογίας- και γενικά στη μείωση του κόστους παραγωγής.

Έχουμε την πεποίθηση ότι η εφαρμογή οικονομικά ορθόδοξων μεθόδων για την αντιμετώπιση του προβλήματος διάθεσης του γάλακτος και των προϊόντων του είναι η ορθή προσέγγιση, η ορθή μέθοδος και με αυτό τον τρόπο δε θα μεταβιβάζονται οι συνέπειες ή δε θα μεταβιβάζεται το πρόβλημα σε ένα άλλο στρώμα των εργαζομένων, όπως είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση, επαναλαμβάνω, τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα των εργαζομένων. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς σημειώνει με ικανοποίηση το ομόφωνο συμπέρασμα που περιέχεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που συζητούμε, που είναι το εξής:

«Η ντόπια παραγωγή και η τάξη των κτηνοτρόφων είναι ζωτικής σημασίας για τον τόπο, γι' αυτό και ομόφωνα η Επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει

οπωσδήποτε να λαμβάνονται από την κυβέρνηση μέτρα για την προστασία τους. Αυτό άλλωστε, όπως με ικανοποίηση έχει διαπιστώσει η Επιτροπή, αποτελεί επιθυμία όλων των ενδιαφερομένων ανεξάρτητα από τη θέση τους πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η κυβέρνηση θα πρέπει, στα πλαίσια της διαμόρφωσης της πολιτικής της πάνω στο θέμα της εισαγωγής τυριών, να μεριμνά πάντοτε για την προστασία της ντόπιας παραγωγής και των κτηνοτρόφων.»

Επισημαίνουμε ότι η κυβέρνηση με τα μέτρα που έχει εφαρμόσει κατά τους τελευταίους μήνες προστατεύει την ντόπια κτηνοτροφική παραγωγή και τους κτηνοτρόφους, υποβοηθώντας στην απάμβλυνση του προβλήματος της διάθεσης των πλεονασμάτων αγελαδινού γάλακτος που ξεπερνούν τα 12 εκατομμύρια λίτρα με την προώθηση του τυριού edam ντόπιας παραγωγής. Παράλληλα παρατηρούμε ότι η κυβέρνηση μελετά τη λήψη και εισαγωγή κι άλλων μέτρων για τον όσο το δυνατό μεγαλύτερο περιορισμό του υπάρχοντος προβλήματος.

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά ταυτόχρονα με την υποστήριξη της ντόπιας παραγωγής και των κτηνοτρόφων -που τη θεωρεί επιβεβλημένο καθήκον του- έχει στο επίκεντρο της προσοχής του και τους καταναλωτές, ιδιαίτερα την πλειοψηφία που προέρχεται από τα φτωχά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα του πληθυσμού.

Στόχος μας παραμένει η εξεύρεση της χρυσής τομής, έτσι που και η ντόπια παραγωγή να προστατεύεται και ο καταναλωτής να διασφαλίζεται. Γι' αυτό είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε διαδικασίες και μηχανισμούς που μπορεί να αποδειχτούν καλύτεροι από τα υπάρχοντα μέτρα που πήρε η κυβέρνηση, έχοντας πάντα γνώμονα των αποφάσεών μας την προστασία της ντόπιας κτηνοτροφικής παραγωγής από τον αθέμιτο ανταγωνισμό των εισαγόμενων κτηνοτροφικών προϊόντων και ιδιαίτερα των τυριών που προέρχονται από την ΕΟΚ που είναι ψηλά επιδοτημένα.

Αυτή μας η θέση είναι πλήρως εναρμονισμένη με τη γενικότερη προστατευτική μας πολιτική για όλα τα είδη της ντόπιας αγροτικής και βιομηχανικής παραγωγής, καθώς και για τον τουρισμό και για το καλό της εθνικής οικονομίας και όλων των εργαζομένων, μισθωτών και αυτοεργοδοτούμενων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε, δηλαδή η απόφαση της κυβέρνησης για το πάντρεμα των τιμών των τυριών, στην ίδια την Έκθεση είναι ξεκάθαρο ότι αποτελεί ένα πολύ δύσκολο και ακανθώδες πρόβλημα, γιατί από τη μια μεριά μπορούμε να κατατάξουμε το ίδιο το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και τις αγροτικές οργανώσεις (ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική, Παναγροτικός Σύνδεσμος και Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας) οι οποίες φαίνεται να ευνοούν και να συναινούν, να αντιμετωπίζουν δηλαδή θετικά την υφιστάμενη ρύθμιση του παντρέματος των τιμών των τυριών, αλλά από την άλλη πλευρά ο Σύνδεσμος Καταναλωτών, ο Σύνδεσμος Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής, η ΣΕΚ, η ΠΕΟ και η ΔΕΟΚ φαίνεται να μην έχουν την ίδια άποψη και να μην είναι το ίδιο θετικοί έναντι της υφιστάμενης ρύθμισης.

Ο λόγος είναι απλός. Από τη μια πλευρά έχουμε τα μεγάλα πλεονάσματα του γάλακτος, τα μεγάλα πλεονάσματα του γάλακτος που σίγουρα προέκυψαν ύστερα από σοβαρά και δυνατά κίνητρα που δόθηκαν για την παραγωγή τέτοιου γάλακτος και για την προστασία των κτηνοτρόφων. Από την άλλη όμως πλευρά, είτε διότι οι μέθοδοι ακόμα δεν είναι αρκούντως εξελιγμένες είτε διότι η έλλειψη πλήρους αυτοματισμού ακόμα δεν έχει συμπίσει τις τιμές εκεί που θα έπρεπε είτε επειδή η βοήθεια που παραχωρείται στους κτηνοτρόφους δεν είναι τέτοια και τόση όση θα έπρεπε, ταυτόχρονα είναι πολύ ψηλό το κόστος για την παραγωγή και για τη διάθεση αυτού του γάλακτος.

Βρίσκουμε λοιπόν από τη μια πλευρά πολύ πλεόνασμα αλλά και ακριβό κόστος και από την άλλη πλευρά το καταναλωτικό κοινό και ιδίως τις χαμηλότερες εισοδηματικά τάξεις που βρίσκονται μπροστά στην εισαγωγή ποσοτήτων ενός φτηνού ομολογουμένως τυριού, του edam.

Πώς λοιπόν θα πρέπει αρμονικά, πώς θα πρέπει σωστά και θετικά να γίνει μια ρύθμιση η οποία την ίδια στιγμή να προστατεύει βέβαια τους κτηνοτρόφους, τους παραγωγούς του γάλακτος και ταυτόχρονα τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις του πληθυσμού οι οποίες δικαιωματικά θα πρέπει να μπορούν να καταφεύγουν και να αγοράζουν τυριά τα οποία να είναι αξίας θρεπτικής αλλά και τιμής λογικής για το δικό τους βαλάντιο;

Η δική μας η άποψη είναι ότι το σύστημα που ακολουθείται σήμερα, η ρύθμιση που ακολουθείται σήμερα δεν είναι η ενδεδειγμένη, διότι αναπόφευκτα είναι ετεροβαρής όσον αφορά το εξοδολόγιο των χαμηλότερα αμειβόμενων τάξεων.

Δεν αποτελεί δηλαδή τη χρυσή τομή, όπως λέχθηκε προηγουμένως, δεν αποτελεί μια ισορροπημένη προσέγγιση του θέματος αλλά μια γρήγορη και πρόχειρη ίσως προσέγγιση του θέματος χωρίς πολύ βάσανο για το πώς μπορεί καλύτερα αυτό το θέμα να ρυθμιστεί.

Η δική μας άποψη -που είναι ενταγμένη βεβαίως στην ομόφωνη Έκθεση της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας-είναι πως η κυβέρνηση θα πρέπει, μέσα στα πλαίσια της διαμόρφωσης της πολιτικής της στο θέμα της εισαγωγής τυριών, να μεριμνά πάντοτε για την προστασία της ντόπιας παραγωγής και των κτηνοτρόφων, αλλά θα πρέπει ταυτόχρονα -αφού διαπιστώθηκε ότι το σημερινό πάντρεμα των τιμών των τυριών έχει αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα του λαού- να μελετηθεί και να βρεθεί ένας άλλος τρόπος τόσο για την προστασία της ντόπιας παραγωγής όσο και για τη δικαιότερη κατανομή ανάμεσα στα στρώματα του λαού. Αυτό απαιτεί το συμφέρον και των μεν και των δε.

Άρα το θέμα των κόστων παραγωγής από τη μια πλευρά, το θέμα της διάθεσης αυτού του προϊόντος από την άλλη, η απαραίτητη συνέχιση οπωσδήποτε της προστασίας αυτής της τάξης των κτηνοτρόφων αλλά και η διαφύλαξη σαν κόρης οφθαλμού της μεγάλης τάξης των χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων του λαού μας θα πρέπει να αποτελέσουν τη σωστή κατεύθυνση προς την οποία θα πρέπει να κινηθούμε όλοι μας, ιδιαίτερα όμως η κυβέρνηση, όσον αφορά το θέμα αυτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοχρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, το σύστημα του παντρέματος των τιμών των τυριών σκοπό είχε την απάμβλυνση ή και τη λύση του προβλήματος της διάθεσης των γαλακτοκομικών προϊόντων και ειδικότερα του αγελαδινού γάλακτος.

Παρ' όλο που εκφράστηκαν οι θέσεις των αγροτικών οργανώσεων και είμαι υπέρ αυτού του συστήματος και σέβομαι πλήρως αυτές τις γνώμες, εντούτοις, έχοντας υπόψη ότι βασικός στόχος μας πρέπει να είναι η πάση θυσία διαφύλαξη της ντόπιας παραγωγής και της τάξης των κτηνοτρόφων που είναι ζωτικής σημασίας για τον τόπο και την οικονομία μας, πιστεύουμε ότι το σύστημα το οποίο εφαρμόστηκε πλήττει άλλες ασθενέστερες τάξεις του λαού στη συντριπτική τους πλειοψηφία. Γι' αυτό θα δούμε και μέσα από την Έκθεση ότι όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι καταναλωτές και άλλα σώματα τάχθηκαν εναντίον του συστήματος το οποίο εφάρμοσε η κυβέρνηση για τη λύση αυτού του σοβαρού προβλήματος, που, όπως όλοι γνωρίζουμε, δεν είναι η πρώτη φορά που το έχουμε ενώπιόν μας σ' αυτό το Σώμα, δεν είναι η πρώτη φορά που συζητείται και δεν είναι η πρώτη φορά που εγγράφεται ως θέμα στη Βουλή. Τουλάχιστον τα τελευταία πέντε χρόνια σχεδόν κάθε χρόνο αυτό το θέμα το έχουμε ενώπιόν μας προς συζήτηση, χωρίς δυστυχώς τελικά να βρεθεί κάποια λύση μακροπρόθεσμη, ώστε να μην το έχουμε κάθε χρόνο. Μάλιστα, σε περιπτώσεις που οι χειμερινές καιρικές συνθήκες είναι καλές στον τόπο είναι οξύτερο το πρόβλημα απ' ό,τι άλλες χρονιές.

Πιστεύουμε ότι είναι καιρός η κυβέρνηση να κάμει μια σε βάθος μελέτη του όλου προβλήματος και να γίνει ένας μακροπρόθεσμος προγραμματισμός, γιατί δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι, παρ' όλο που πρέπει από τη μια να διαφυλάξουμε σαν κόρη οφθαλμού αυτή την τάξη του λαού, τους κτηνοτρόφους, εντούτοις πρέπει να διαφυλάξουμε και τους καταναλωτές.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι πέραν αυτών των μέτρων τα οποία ομόφωνα η Επιτροπή εισηγείται πρέπει και η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το θέμα με μεγαλύτερη σοβαρότητα, με καλύτερο προγραμματισμό, ώστε η διαφύλαξη των κτηνοτρόφων μας να μην αποβαίνει επί ζημιά των άλλων ασθενέστερων τάξεων.

Έχουμε φυσικά, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, και το φαινόμενο των εισαγόμενων τυριών και οπωσδήποτε πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν μεγάλες επιχορηγήσεις από τις χώρες προέλευσής τους και δεν είναι τόσο ανταγωνιστικά όσο είναι τα δικά μας προϊόντα. Γι' αυτό ένα άλλο θέμα για το οποίο πρέπει, κατά τη γνώμη μας, η κυβέρνηση να μεριμνήσει είναι και το θέμα της ανταγωνιστικότητας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεόφυτος Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ορθή πολιτική για την εξυπηρέτηση της οικονομίας κάθε τόπου πιστεύω ότι είναι η εισαγωγή τέτοιων ποσοτήτων οποιωνδήποτε προϊόντων, που να συμπληρώνουν την ντόπια παραγωγή. Στον τόπο μας, όσον αφορά τα κτηνοτροφικά

προϊόντα και ειδικά τα τυριά και το γάλα, ενώ έχουμε κάποιες ποσότητες περισσευόμενου γάλακτος, βρισκόμαστε στην ανάγκη να εισάγουμε ορισμένες ποσότητες τυριών. Κάποια μέτρα είναι ανάγκη να βρεθούν που να συμβιβάσουν αυτά τα δυο μέσα στο ορθό πλαίσιο της εισαγωγής του συμπληρώματος των ειδών με τάση να γίνουμε αυτόαρκεις σε αυτά τα είδη στον τόπο μας. Και μπορούμε να γίνουμε αυτόαρκεις με κάποια ενθάρρυνση. Αυτά τα μέτρα είναι αναπόφευκτο να έχουν κάποιες επιπτώσεις. Δεν μπορεί να φτιάξεις ομελέτα, χωρίς να σπάσεις αυγά, όπως λέει και κάποιος, ή «να είναι και ο σκύλος χορτάτος και το ψωμί σωστό».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα διαμαρτυρηθεί ο κ. Κουρτελλάρης.

N. ΗΛΙΑ:

Είναι ανάγκη να βρεθούν κάποια μέτρα που να εξισορροπούν αυτή την κατάσταση. Η κυβέρνηση είχε να διαλέξει μεταξύ δύο λύσεων: ή να απαγορεύσει για ένα χρονικό διάστημα την εισαγωγή ξένου τυριού για να μπορέσει να διατεθεί το ντόπιο, εφόσον το ξένο τυρί είναι υπερβολικά επιχορηγημένο, έτσι που να μην μπορεί το κυπριακό τυρί να το συναγωνιστεί, ή θα έπρεπε να βρεθεί κάποιος άλλος τρόπος. Είμαστε απόλυτα υπέρ της διαπίστωσης ότι πρέπει να προστατευθούν οι καταναλωτές, αλλά ταυτόχρονα να προστατευθεί και η κτηνοτροφία του τόπου.

Αυτό το μέτρο που έχει εφαρμοστεί λειτουργεί μερικούς μήνες τώρα, χωρίς να έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα. Αν υπάρξει άλλος, καλύτερος τρόπος που να λύνει αυτό το πρόβλημα, είμαστε πρόθυμοι και έτοιμοι να τον συζητήσουμε. Προσπάθεια όλων μας όμως είναι να εξυηρηθεί και η κτηνοτροφία μας αλλά και οι καταναλωτές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επιφυλασσόμαστε στην επόμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητάτε δηλαδή να παραμείνει. Εντάξει.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το μέλος της Επιτροπής Εμπορίου του κόμματός μας απουσιάζει αυτή τη στιγμή και θα θέλαμε να ήταν εκείνος που θα εξέφραζε τις απόψεις του κόμματός μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον το ζητάτε, είμαι υποχρεωμένος να το δεχτώ.

Το επόμενο θέμα δεν μπορεί να συζητηθεί. Ορίστε.

A. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι το επόμενο θέμα δεν μπορεί να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι και έτοιμοι οι εισηγητές, διότι δε γνώριζαν ότι θα συζητείτο σήμερα. Γι' αυτό η απόφαση είναι η εξής: Επειδή είναι μικρό το χρονικό

διάστημα, να σας πω ότι την ερχόμενη βδομάδα θα σπαταλήσετε δυο ή τρεις μέρες, λέω τη μεθεπομένη, για να είμαστε δίκαιοι προς όλους τους επαγγελματίες, ώστε από τώρα να κάμουν τις διευθετήσεις τους και να έχουν υπόψη τους ότι όχι την επόμενη αλλά τη μεθεπόμενη βδομάδα να έχουν υπόψη τους ότι θα υπάρξει ένα τριήμερο συνεδριάσεων για να συμπληρώσουμε το έργο μας.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν, αν είστε έτοιμος, να μας πείτε και ποιες μέρες, για να διευθετήσουμε τις υποχρεώσεις μας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να το συζητήσουμε κατά την προσεχή σύσκεψη των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα έλεγα. Ας έλθουν τα διάφορα κόμματα, για να μην κάμω κάτι που να φέρει τα κόμματα σε δυσχερή θέση, την ερχόμενη Πέμπτη και θα παρακαλούσα τους εκπροσώπους των κομμάτων να είναι έτοιμοι να συζητήσουν μαζί μου.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνεστε ότι οι υποχρεώσεις των διάφορων Βουλευτών καθορίζονται αρκετές μέρες πριν, θα εισηγούμουν εσείς να επεξεργασθείτε το θέμα και να μας ειδοποιήσετε σε μια-δυο μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, πολύ καλά. Θα έρθω σε επαφή με τα διάφορα κόμματα, ώστε να μη συμπίπτει με κάτι το πολύ σημαντικό γι' αυτούς και να προχωρήσω.

Ορίστε.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι σήμερα κατατέθηκαν ορισμένοι κανονισμοί για το θέμα του Κεφαλαίου Δ'. Πιστεύω ότι, αν αυτοί οι κανονισμοί προωθηθούν, αυτό ίσως να είναι και μια μέθοδος για λύση αυτού του σοβαρού προβλήματος του Κεφαλαίου Δ' που στην ουσία καταντά πολλές φορές χρονοτριβή ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέχθηκε ήδη ότι θα συζητηθούν την ερχόμενη Πέμπτη.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

... και πιστεύω ότι πιθανόν να δώσει και τη λύση σ' αυτό το πρόβλημα, ειδικότερα τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι την ερχόμενη Πέμπτη, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (15.2.1990).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 1990.
- 2) Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 1990.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1989.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990.
- 5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.
- 6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1990.
- 7) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990. (Έτος 1990/91).
- 9) Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 10) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 11) Ο περί Τεχνικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
- 12) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 13) Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 14) Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 15) Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 16) Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 17) Οι περί Φυσιοθεραπευτών (Τέλος Εγγραφής) Κανονισμοί του 1990.
- 18) Οι περί Συντηρητικών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις

Σύμφωνα με την απόφαση που λήφθηκε στην προηγούμενη συνεδρία, όταν τα θέματα που εγγράφονται είναι για την ολομέλεια του Σώματος, τότε μόνο τα βάζω μπροστά σας. Τα άλλα θα τα αναφέρω απλώς.

Ο Βουλευτής κ. Ευστάθιος Ευσταθίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος και τη συζήτησή του από την ολομέλεια του Σώματος:

«Η ανάγκη της σύστασης σχεδίου αναπτύξεως της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της περιοχής τα οποία εκκρεμούν από πολλού χρόνου».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα πάρει τη σειρά του.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Το δεύτερο, κύριε Πρόεδρε, ήδη συζητήθηκε στην Επιτροπή
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την πεδιάδα του Μόρφου;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Ναι, και δόθηκε και υπόμνημα και κλήθηκε ο Υπουργός για να έλθει στη συνεδρία της Επιτροπής στις 30 του μήνα και ο κ. Ευσταθίου είναι καλό να παρευρεθεί στην Επιτροπή μαζί με τους άλλους που έχουν εγγράψει το θέμα, γιατί το θέμα εκείνο γράφτηκε από τρεις Βουλευτές, εξετάστηκε σε πρώτο πλάνο και θα επανεξεταστεί την ερχόμενη Τρίτη. Γι' αυτό με την ευκαιρία το δηλώνω: Δε χρειάζεται να εγγραφεί, να παραπεμφθεί απλώς και να έχουν υπόψη τους οι Βουλευτές να έλθουν την Τρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι το ίδιο θέμα για σχέδιο ανάπτυξης της ελεύθερης περιοχής Μόρφου;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παρά το γεγονός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως έχει εγγραφεί και από τον κ. Πέτα και από μένα και τον κ. Ευσταθίου, ας το αφήσουμε και αυτό, γιατί μπορεί να θεωρηθεί προέκταση του όλου θέματος το οποίο έχουμε ήδη εγγράψει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτό θα ήθελα να πω κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, ότι συμπληρώνει το προηγούμενο θέμα που ανέφερε ο κ. Κουρτελλάρης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, να το δούμε μαζί με την Επιτροπή.

Λοιπόν, τα θέματα τα οποία θα αναφέρω τώρα θα τύχουν αυτεπάγγελτης εξέτασης από την αρμόδια Επιτροπή δυνάμει της υπόσχεσης που έδωσα στους Βουλευτές, για να φαίνεται απλώς η δραστηριότητα την οποία αναπτύσσουν. Τα αναφέρω και πάνε στην Επιτροπή αυτομάτως, χωρίς να εγγράφονται στο Κεφάλαιο Δ'.

1.«Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν η πόλη της Λευκωσίας και τα προάστια από τη διακοπή της υδατοπρομήθειας κατά τα Σαββατοκύριακα».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 27.9.90.

2. «Η σκοπιμότητα μαζικών εμβολιασμών στην Κύπρο κατά της ηπατίτιδας Β και οι πιθανές επιπτώσεις».

Εισηγητής ο κ. Ιωάννης Ιωαννίδης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. 27.9.90.

3. «Οι σοβαροί κίνδυνοι που απειλούν τα δάση μας από τις πυρκαγιές και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσης του Τμήματος Δασών για την προστασία τους».

Εισηγητής ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου. 27.9.90.

4. «Η κρίση στον Αραβικό Κόλπο και οι επιπτώσεις της στο Κυπριακό».

Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 27.9.90.

Αυτό είναι για Επιτροπή, κύριε Χατζηδημητρίου;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχει συζητηθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών και πιθανόν να υπάρχει και έτοιμη Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έτσι είναι για την ολομέλεια μάλλον αυτό το θέμα δεν είναι για Επιτροπή.

Όταν είχε εκραγεί η κρίση, άρχισε την εξέτασή του η Επιτροπή, διότι, θυμάστε, εκείνη την περίοδο η ολομέλεια δεν είχε ακόμα συνέλθει.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Παρόμοιο θέμα υπάρχει και στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνο είναι άλλο θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι για τις οικονομικές επιπτώσεις.

Νομίζω ότι θα ήταν χρήσιμο να ερχόταν το ταχύτερο δυνατό αυτό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν είναι έτοιμο από την Επιτροπή.

5. «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην καταβολή των δανείων για ανέγερση κατοικίας από τα νεαρά ζευγάρια της Πύλας και των άλλων κοινοτήτων που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη».

Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Γεωργίου. 27.9.90.

6. «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν εκατοντάδες οικογένειες φυσι-κοπαραγωγών στην επαρχία Πάφου ενόψει της νέας εσοδείας που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου και η επείγουσα ανάγκη λήψης μέτρων από μέρους της κυβέρνησης για αντιμετώπιση της κατάστασης».

Εισηγητής ο κ. Μιχαήλ Θεοδούλου. 27.9.90.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα συζητήθηκε και ετοιμάστηκε ή ετοιμάζεται η Έκθεσή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ το έχω μπροστά μου. Αναφέρω ό,τι μου είπε η Γραμματεία.

Φαίνεται ότι πρόκειται περί παρεξήγησης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση, κύριε Πρόεδρε. Συζητήθηκαν από τις Επιτροπές, χωρίς να περάσουν από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι υποχρεωμένος να τα θέσω μπροστά σας, εφόσον μου τα έδωσε η Γραμματεία.

7. «Η κοινότητα Πύλας ως τόπος συμβίωσης των δύο κοινοτήτων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, και η ανάγκη επίλυσης των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σε συνδυασμό με τον έλεγχο που ασκεί η αστυνομία για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου».

Εισηγητής ο κ. Μιχάλης Πουμπουρής εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. 27.9.90.

8. «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη άμεσων μέτρων προς επίλυσή τους».

Εισηγητές οι κ. Ευστάθιος Ευσταθίου, Χρίστος Πέτας και Πέτρος Στυλιανού. 27.9.90.

Είναι αυτό που αναφέρατε πριν.

9. «Οι εισαγωγικές εξετάσεις για τα ελληνικά πανεπιστήμια και τα συμπεράσματα του Υπουργείου Παιδείας γύρω από το επίπεδο των γραπτών σε σχέση με το αναλυτικό πρόγραμμα στα σχολεία και το εκπαιδευτικό μας σύστημα».

Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 27.9.90.

10. «Το πρόβλημα των βιολόγων και η διδασκαλία της βιολογίας στα σχολεία και πώς αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το πρόβλημα αυτό».

Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 27.9.90.

11. «Η υποβάθμιση αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 27.9.90.

12. «Η υπαναχώρηση της κυβέρνησης στο θέμα της επιδότησης των στεγαστικών προγραμμάτων των νέων ζευγαριών στις ακριτικές κοινότητες Κάτω Πύργου και Ποταμιάς».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 27.9.90.

13. «Οι νέες ληστρικές ενέργειες των εισβολέων στην πόλη της Αμμοχώστου, οι πρόσφατες απειλές του Ντενκτάς για εποικισμό, οι ενέργειες και αντιδράσεις της κυβέρνησης και η άμεση και συνεχής δραστηριοποίηση της Βουλής στην κοινή προσπάθεια διάσωσης της Αμμοχώστου».

Εισηγητής ο κ. Χρίστος Σολωμής. 27.9.90.

Νομίζω πως θα μπει μέσα στο θέμα που θα συζητήσουμε ως πρώτο θέμα.

14. «Οι εορτασμοί της 30ετηρίδας και οι συνεπαγόμενες δαπάνες».

Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 27.9.90.

Νομίζω πως αυτό έχει τελειώσει. Αν είναι για νεκροψία, να του την κάμουμε, γιατί τελευταία η Βουλή ασχολείται πολύ με ιατρικούς όρους.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, να το εξετάσει η Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

15. «Η διαφανόμενη τάση από πλευράς της κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση βασικών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και οι δυσμενείς επιπτώσεις αυτής της

πολιτικής στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, όπως π.χ. ο νέος αυτοκινητόδρομος Λεμεσού-Πάφου».

Εισηγητής ο κ. Μιχαήλ Θεοδούλου. 27.9.90.

16. «Δυνατότητες συμμετοχής της Κύπρου στις διεθνείς προσπάθειες μελέτης κλιματολογικών μεταβολών και μεταβολών στη στιβάδα του όζοντος».

Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Παρισινός. 27.9.90.

17. «Οι πρόσφατες αυξήσεις της τιμής όλων των αρτοποιητικών προϊόντων (εκτός του κοινού ψωμιού) κατά 10-15%, χωρίς να τηρηθούν οι καθιερωμένες διαδικασίες».

Εισηγητές οι κ. Αλέξης Γαλανός και Πέτρος Στυλιανού. 27.9.90.

18. «Η απόκριση πετρελαιοειδών από άτομα και εταιρείες και η ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για αποφυγή αισχροκέρδειας και για προστασία του Κυπρίου καταναλωτή».

Εισηγητής ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου. 22.10.90.

19. «Η ποιότητα και καταλληλότητα των υλικών που χρησιμοποιούνται στις οικοδομές και οι συνέπειες που θα προκύψουν σε περίπτωση σεισμού».

Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Γεωργίου. 25.10.90

20. «Οι στεγαστικές συνθήκες των εκτοπισθέντων Κοτσιάτη και κατ' επέκταση όλο το πλέγμα των συνθηκών διαβίωσης σε τουρκοκυπριακά σπίτια».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 25.10.90.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κάπου έχετε αναφέρει θέμα που σχετίζεται με την Πύλα.

Επειδή κι εγώ ενέγραψα παρόμοιο θέμα και δεν το έχω ακούσει, παρακαλώ να γίνει σχετική σημείωση και διόρθωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα αυτά είναι θέματα που εξετάζονται αυτεπάγγελτα από τις Επιτροπές. Ο λόγος που τα αναφέρω είναι για να δώσω την ικανοποίηση στους εγγράφοντες Βουλευτές ότι δεν πάνε οι προσπάθειές τους χαμένες. αλλά δεν πρόκειται να μπουν στο Κεφάλαιο Δ', εκτός αν η Επιτροπή αποφασίσει ότι πρέπει να τα στείλει για το Κεφάλαιο Δ'.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι στο Κεφάλαιο Δ' την επόμενη Πέμπτη θά έχουμε ένα θέμα μόνο και θα είναι μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας

Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 39 του 1990).
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 37 του 1990).
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1990», η αγόρευση και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Δ. Ηλιάδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Λ. Ιεροδιακόνου, Πρόεδρος, Γλ. Κληρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 38 του 1990).
- 5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 18 του 1990).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 19 του 1990).

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 11) του 1990», οι παρατηρήσεις των κ. Π. Στυλιανού και Ντ. Κωνσταντίνου που ακολούθησαν και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 10 του 1990).

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 1989» και ψήφισή του σε νόμο.

12) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», (2) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», (3) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», (4) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», (5) «Ο περί Παρατάσεως της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», (6) «Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», (7) «Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και (8) «Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Γ. Ομήρου, 'Α. Χρυσστόμου, Ν. Ηλία, Κ. Ερωτοκρίτου, Πρόεδρος) και ψήφισή τους σε νόμους.

13) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αποχετεύσεων Κακοπετριάς Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

14) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1990» και έγκρισή τους.

15) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ασφαλιστικών Εταρειών Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990», σχετική δήλωση του Προέδρου της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής κ. Χρ. Κουρτελλάρη και έγκρισή τους.

17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Τροποποιητικοί (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Α. Ζαχαριάδης, Π. Δίγκλης, Τ. Χατζήδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Ι. Μάτσης) και έγκρισή τους.

18) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το αποχευτικό πρόβλημα του Δήμου Λατσιών - Ενέργειες των τουρκικών κατοχικών δυνάμεων που παραβιάζουν το υφιστάμενο στάτους κβο - Οι αλλοδαποί ξεναγοί που εργάζονται στην Κύπρο - Αιτήματα του Δήμου Λατσιών σχετικά με την παρεχόμενη ιατρική περίθαλψη - Αίτημα για κατασκευή δρόμου από τον Κοτσιάτη προς το Τσέρι - Αίτημα της κοινότητας Κοτσιάτη για ένταξή της στην αστική γραμμή Λευκωσίας - Η παροχή στους κτηνοτρόφους Κοτσιάτη οικονομικής βοήθειας από το κράτος - Αίτημα κατοίκων Κοτσιάτη για τη δημιουργία σιλό - Η ανάγκη επιδιόρθωσης της μαρωνιτικής εκκλησίας του χωριού Κοτσιάτης - Η παροχή κρατικής βοήθειας για βελτίωση του γηπέδου της κοινότητας Κοτσιάτη - Το θέμα των σχολικών καντίνων - Η ανάγκη προστασίας της εκκλησίας της Παναγίας του Άρακα - Η ανάγκη προστασίας του ερπετού CYPRUS WHIP SNAKE (COLUBER CYPRIENSIS) - Το θέμα της καταστροφής του όζοντος της ατμόσφαιρας - Τα τουρκοκυπριακά σπίτια της κοινότητας Κοτσιάτη - Οι τοιχογραφίες της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού στο Πελέντρι - Η δυσλειτουργία των δασικών βιομηχανιών Κάμπου).

19) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Ο δρόμος Αγίου Θεράποντα - Άλασσας - Ο οδικός φωτισμός της κοινότητας Νατάς - Η κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στην οδό Κρέσνας - Η εισήγηση να τιμήσει η Κύπρος καθηγητές του Πανεπιστημίου Αθηνών - Η παραβίαση της ουδέτερης ζώνης από τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα - Ο Κεντρικός Φορέας Ισοτιμής Κατανομής Βαρών - Η κατασκευή φράγματος στην τοποθεσία 'Νιο Χωριό' στον ποταμό Μέρικα - Η ενίσχυση της μαρωνιτικής κοινότητας - Η περίπτωση της ανήλικης Στεφανίας Χαραλάμπους και η σχετική νομοθεσία - Ο διευθυντής της Μαρίας Λάρνακας - Η μη συμπερίληψη του Πάνω και Κάτω Πύργου στο Σχέδιο Δανειοδότησης Νέων Ζευγαριών - Η εγκατάσταση χρηματοδεκτών στα πρατήρια πετρελαιοειδών).

20) Έκθεση για το θέμα «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης» και λήψη απόφασης για αναβολή της συζήτησής του για την επόμενη συνεδρίαση ύστερα από σχετική συζήτηση (Χρ. Σολωμής, Πρόεδρος, Α. Γαλανός, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Ι. Μάτσης).

21) Έκθεση για το θέμα «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Δίγκλης, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Κόλοκος, Κ. Ερωτοκρίτου, Ν. Ηλία) και παραμονή του θέματος για συνέχιση της συζήτησής του στην επόμενη συνεδρίαση.

22) Εγγραφή και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος του θέματος «Η ανάγκη της σύστασης σχεδίου αναπτύξεως της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας της Μόρφου για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της περιοχής τα οποία εκκρεμούν από πολλού χρόνου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Ευ. Ευσταθίου).

23) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν η πόλη της Λευκωσίας και τα προάστια από τη διακοπή της υδατοπρομήθειας κατά τα Σαββατοκύριακα».
(Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού).
- (β) «Η σκοπιμότητα μαζικών εμβολιασμών στην Κύπρο κατά της ηπατίτιδας Β και οι πιθανές επιπτώσεις».
(Εισηγητής ο κ. Ιωάννης Ιωαννίδης).
- (γ) «Οι σοβαροί κίνδυνοι που απειλούν τα δάση μας από τις πυρκαγιές και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσης του Τμήματος Δασών για την προστασία τους».
(Εισηγητής ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου).
- (δ) «Η κρίση στον Αραβικό Κόλπο και οι επιπτώσεις της στο Κυπριακό».
(Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου).
- (ε) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην καταβολή των δανείων για ανέγερση κατοικίας από τα νεαρά ζευγάρια της Πύλας και των άλλων κοινοτήτων που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη».
(Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Γεωργίου).
- (στ) «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν εκατοντάδες οικογένειες φυστικοπαραγωγών στην επαρχία Πάφου ενόψει της νέας εσοδείας που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου και η επείγουσα ανάγκη λήψης μέτρων από μέρους της κυβέρνησης για αντιμετώπιση της κατάστασης».
(Εισηγητής ο κ. Μιχάηλ Θεοδούλου).
- (ζ) «Η κοινότητα Πύλας ως τόπος συμβίωσης των δύο κοινοτήτων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, και η ανάγκη επίλυσης των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σε συνδυασμό με τον έλεγχο που ασκεί η αστυνομία για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου».
(Εισηγητής ο κ. Μιχάλης Πουμπουρής εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ - ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
- (η) «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη άμεσων μέτρων προς επίλυση τους».
(Εισηγητές οι κ. Ευστάθιος Ευσταθίου, Χρίστος Πέτας και Πέτρος Στυλιανού).
- (θ) «Οι εισαγωγικές εξετάσεις για τα ελληνικά πανεπιστήμια και τα συμπεράσματα του Υπουργείου Παιδείας γύρω από το επίπεδο των

γραπτών σε σχέση με το αναλυτικό πρόγραμμα στα σχολεία και το εκπαιδευτικό μας σύστημα».

(Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου).

- (ι) «Το πρόβλημα των βιολόγων και η διδασκαλία της βιολογίας στα σχολεία και πώς αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το πρόβλημα αυτό».
(Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου).
- (ια) «Η υποβάθμιση αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας».
(Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού).
- (ιβ) «Η υπαναχώρηση της κυβέρνησης στο θέμα της επιδότησης των στεγαστικών προγραμμάτων των νέων ζευγαριών στις ακριτικές κοινότητες Κάτω Πύργου και Ποταμιάς».
(Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού).
- (ιγ) «Οι νέες ληστρικές ενέργειες των εισβολέων στην πόλη της Αμμοχώστου, οι πρόσφατες απειλές του Ντενκτάς για εποικισμό, οι ενέργειες και αντιδράσεις της κυβέρνησης και η άμεση και συνεχής δραστηριοποίηση της Βουλής στην κοινή προσπάθεια διάσωσης της Αμμοχώστου».
(Εισηγητής ο κ. Χρίστος Σολωμής).
- (ιδ) «Οι εορτασμοί της 30ετηρίδας και οι συνεπαγόμενες δαπάνες».
(Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου).
- (ιε) «Η διαφαινόμενη τάση από πλευράς της κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση βασικών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και οι δυσμενείς επιπτώσεις αυτής της πολιτικής στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, όπως π.χ. ο νέος αυτοκινητόδρομος Λεμεσού-Πάφου».
(Εισηγητής ο κ. Μιχαήλ Θεοδούλου).
- (ιστ) «Δυνατότητες συμμετοχής της Κύπρου στις διεθνείς προσπάθειες μελέτης κλιματολογικών μεταβολών και μεταβολών στη στιβάδα του όζοντος».
(Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Παρισινός).
- (ιζ) «Οι πρόσφατες αυξήσεις της τιμής όλων των αρτοποιητικών προϊόντων (εκτός του κοινού ψωμιού) κατά 10-15%, χωρίς να τηρηθούν οι καθιερωμένες διαδικασίες».
(Εισηγητές οι κ. Αλέξης Γαλανός και Πέτρος Στυλιανού).
- (ιη) «Η απόκρυψη πετρελαιοειδών από άτομα και εταιρείες και η ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για αποφυγή αισχροκέρδειας και για προστασία του Κυπρίου καταναλωτή».
(Εισηγητής ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου).
- (ιθ) «Η ποιότητα και καταλληλότητα των υλικών που χρησιμοποιούνται στις οικοδομές και οι συνέπειες που θα προκύψουν σε περίπτωση σεισμού».
(Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Γεωργίου).

- (x) «Οι στεγαστικές συνθήκες των εκτοπισθέντων Κοτσιάτη και κατ' επέκταση όλο το πλέγμα των συνθηκών διαβίωσης σε τουρκοκυπριακά σπίτια».

(Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 1ης Νοεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.05 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή αποφάσισε να προτάξει όλων των άλλων θεμάτων το θέμα το οποίο ενεγράφη από το Βουλευτή κ. Ηλιάδη «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

Καλώ τον εισηγητή του θέματος να καταθέσει την ομιλία του.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στη μακρά ιστορία του κυπριακού προβλήματος τα ξένα συμφέροντα και επεμβάσεις που προσδιορίζονται σε συνάρτηση με το στρατηγικό γεωπολιτικό στίγμα του νησιού και η μόνιμη επεκτατική πολιτική της Τουρκίας που αποβλέπει τελικά στην ολική κατάληψη έχουνε καθορίσει τις προηγούμενες, αλλά και τη σημερινή φάση του προβλήματος. Ωστόσο και τα δικά μας λάθη δεν μπορεί παρά να φέρουν το δικό τους μερτικό ευθύνης για τη σημερινή τραγική πραγματικότητα και τα αδιέξοδα που βρισκόμαστε. Ένα τέτοιο, συνεχιζόμενο μάλιστα λάθος, αποτελεί κατά τη γνώμη μας η αντιμετώπιση του θέματος του εποικισμού από τις κυπριακές κυβερνήσεις.

Τον τελευταίο καιρό αναπτύσσεται μια ολόκληρη φιλολογία με επίκεντρο τις «χαμένες ευκαιρίες» του παρελθόντος, που συνήθως συνοδεύεται από το σύνδρομο της δικαίωσης που κατατρώχει την πολιτική μας ζωή, ένα έργο που θα μπορούσε να αφηθεί καλύτερα στην αρμοδιότητα της ιστορίας παρά της τρέχουσας πολιτικής. Έτσι, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, όλοι έχουν δικαιωθεί ή τουλάχιστον διεκδικούν τη δικαίωση. Εξάλλου η εκ των υστέρων αναγνώριση λαθών έχει σημασία στην πολιτική, μόνο στο βαθμό που η πείρα του παρελθόντος αξιοποιείται στη διαμόρφωση της πορείας του μέλλοντος.

Το γεγονός ότι μια συγκεκριμένη πολιτική, που ακολουθείται απαράλλακτη σε κρίσιμους τομείς του κυπριακού προβλήματος για δεκαέξι ολόκληρα χρόνια, αποδεικνύεται αναποτελεσματική στην αναχαίτιση του τούρκικου επεκτατισμού και μονίμως οδηγεί σε αδιέξοδα θα έπρεπε να είχε προβληματίσει σοβαρά και σαφώς θα έπρεπε να είχε παραχωρήσει τη θέση της σε μια εναλλακτική πολιτική στα πλαίσια μιας άλλης συνολικής αναθεώρησης του κυπριακού προβλήματος. Η δογματική επιμονή στις ίδιες ξεπερασμένες και άγονες πολιτικές και πρακτικές καθηλώνει το πρόβλημά μας, εξουδετερώνει τη δυναμική του και διαγράφει τις όποιες προοπτικές προσφέρουν οι εκάστοτε συγκυρίες.

Κύριε Πρόεδρε, όταν το 1974 ο τούρκικος στρατός με τη βία των όπλων χάραξε τη γραμμή Αττίλα, 200,000 Ελληνοκύπριοι εκδιωχθήκαμε βίαια από τα πατρογονικά χώματα στις κατεχόμενες περιοχές και οι Τουρκοκύπριοι που ζούσαν στις περιοχές που ελέγχονται από το κράτος υποχρεώθηκαν να μεταβούν πέρα από τη γραμμή κατοχής. Έτσι απάνθρωπα και βίαια, κατά παράβαση κάθε κανόνα διεθνούς δικαίου και ανθρωπίνων δικαιωμάτων εφαρμόστηκε το σχέδιο φυσικού διαχωρισμού των δυο κοινοτήτων, που είναι ρατσιστικό στη βάση του και θυμίζει την απεχθή πολιτική του Apartheid που επέβαλε το ρατσιστικό καθεστώς της Νότιας Αφρικής. Στη συνέχεια μπήκαν σε εφαρμογή τα σχέδια για την πλήρη τουρκοποίηση των κατεχόμενων περιοχών με τη σταδιακή εκδίωξη όλων σχεδόν των 20,000 Ελληνοκυπρίων που είχαν παραμείνει μετά την εισβολή και την κατοχή. Αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα παραμένουν μόνο 593 ηρωικοί Έλληνες Κύπριοι στην Καρπασία, στην πλειονότητά τους γέροντες, που παρόλες τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης και τη συστηματική καταπίεση δεν εγκαταλείπουν τα πατρογονικά μας χώματα.

Η μεταφορά και εγκατάσταση εποίκων από την Ανατολία στην κατεχόμενη Κύπρο είναι το πιο αποκρουστικό έγκλημα που διαπράττεται σε βάρος της πατρίδας μας στην προώθηση των επεκτατικών σχεδίων της Τουρκίας. Το έγκλημα του εποίκισμού εμφανίστηκε αμέσως μετά την εισβολή του 1974 και έγινε σύμφυτο με τη συνεχιζόμενη κατοχή.

Η μεγάλη μάζα των εποίκων αποτελείται από οικογένειες χαμηλού βιοτικού, μορφωτικού και κοινωνικού επιπέδου και προέρχονται κυρίως από τις περιοχές της Μερσίνας, της Αττάλειας, των Αδάνων και της Τραπεζούντας. Οι έποικοι στην πλειοψηφία τους είναι συγκεντρωμένοι στις περιοχές της Καρπασίας, της Μεσαορίας, της Κερύνειας, καθώς και κατά μήκος του δρόμου Λευκωσίας - Αμμοχώστου, ενώ άλλοι είναι διάσπαρτοι σε άλλες περιοχές της κατεχόμενης Κύπρου.

Στην προσπάθειά τους να δικαιολογήσουν τη μεταφορά και την παρουσία των εποίκων η Άγκυρα και ο Ντενκτάς έχουν εφεύρει διάφορους μύθους. Όπως είναι, κυρίως, η δήθεν επιστροφή «Τουρκοκύπριων μεταναστών». Το 1976 μάλιστα προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι υπάρχουν 300,000 Τουρκοκύπριοι μετανάστες στην

Τουρκία και χιλιάδες άλλοι σε άλλες χώρες που είχαν καταφύγει κατά την περίοδο 1958-74 και δήθεν τώρα επιστρέφουν. Δόθηκε κάποτε από τον ίδιο τον Ντενκτάς και ο εξωφρενικός αριθμός των 750,000 Τουρκοκυπρίων που ζουν δήθεν στο εξωτερικό! Τα επίσημα όμως στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι μεταξύ 1955 και 1973 μετανάστευσαν στο εξωτερικό 71,036 Ελληνοκύπριοι και μόνο 16,519 Τουρκοκύπριοι, από τους οποίους μόνο 302 πήγαν στην Τουρκία. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν το μέγεθος του ψεύδους και καταρρίπτουν το μύθο περί δήθεν επιστρεφόντων Τουρκοκυπρίων. Αποστομωτική απάντηση στον ψευδή ισχυρισμό έδωσε ο Τουρκοκύπριος ηγέτης της αντιπολίτευσης Ozker Ozgur ήδη από τις 24 Νοεμβρίου 1979, όταν είπε τα εξής, στο λεγόμενο Υπουργό Εσωτερικών και Αποκατάστασης του κατοχικού καθεστώτος Gurler που προσπάθησε να παρουσιάσει τους εποίκους ως Τουρκοκύπριους που εγκατέλειψαν δήθεν την πατρίδα τους και τώρα επιστρέφουν. Είπε ο Ozgur: «Μήπως νομίζετε πως είμαστε από το φεγγάρι; Είχαν φύγει... τώρα έχουν επιστρέψει κτλ., κτλ. Μήπως νομίζετε πως θα μας εξαπατήσετε κι εμάς λέγοντάς μας αυτό που λέτε στους ξένους; Σοβαρευτείτε λίγο κ. Gurler».

Άλλο επιχείρημα που χρησιμοποίησαν οι Τούρκοι είναι ότι οι έποικοι είναι εποχιακοί εργάτες που ήρθαν για να ενισχύσουν την οικονομία του παράνομου ψευδοκράτους. Σε μια περιοχή που, όπως είδαμε, οι Τουρκοκύπριοι μετανάστευσαν κατά χιλιάδες μετά την εισβολή λόγω ανεργίας, είναι τουλάχιστο ανεδαφικό να ισχυριστεί κανείς ότι οι έποικοι ήρθαν ως εργατικό δυναμικό, για να ενισχύσουν την τουρκοκυπριακή οικονομία. Εξάλλου η παραχώρηση της λεγόμενης υπηκοότητας και του δικαιώματος ψήφου στους δήθεν εποχιακούς εργάτες δείχνει ξεκάθαρα τα πραγματικά ελατήρια, που στοχεύουν στη μονιμοποίηση των εποίκων και τη χρησιμοποίησή τους ως οργάνων της Άγκυρας για προώθηση των επεκτατικών της σχεδίων.

Η συντριπτική πλειοψηφία των εποίκων διαφέρει σημαντικά από τους Τουρκοκυπρίους, όσον αφορά τις παραδόσεις, το κοινωνικοπολιτιστικό τους επίπεδο, τον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς, ακόμα και την ένδυση. Είναι αμόρφωτοι χωρικοί της Ανατολίας και υστερούν καταφανώς από τους Τουρκοκυπρίους, οι οποίοι είναι πολύ πιο προηγμένοι από κάθε άποψη. Οι διαφορές αυτές, αν συνδυαστούν με την αδικία που αισθάνονται οι Τουρκοκύπριοι, γιατί στους εποίκους έχουν δοθεί οι καλύτερες ελληνοκυπριακές περιουσίες και για το ρόλο τους στη νόθευση της πολιτικής τους βούλησης, εξηγούν τις αντιθέσεις και τις συγκρούσεις μεταξύ τους, καθώς και τη μέχρι στιγμής μη αφομοίωση των εποίκων από την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Ωστόσο υπάρχουν πληροφορίες ότι το καθεστώς, στην προσπάθειά του να σμικρύνει το χάσμα, τελευταίως οργανώνει μαθήματα για ενήλικους εποίκους, όπου διδάσκονται οι αναλφάβητοι ανάγνωση, γραφή, καθώς και χειροτεχνία και οικοκυρικά οι γυναίκες.

Είναι καθημερινές οι κραυγές αγωνίας των Τουρκοκύπριων συμπατριωτών μας μπροστά στον κίνδυνο αλλοίωσης της φυσιογνωμίας και τελικής εξαφάνισης της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Είναι προφανές ότι ο στόχος της Τουρκίας με τον εποικισμό είναι διπλός: Η παραμόρφωση της δημογραφικής δομής της χώρας μας και η παραχάραξη της πολιτικής θέλησης των Τουρκοκυπρίων. Είναι άλλωστε εξακριβωμένο, όσο και χαρακτηριστικό, ότι χωρίς τις ψήφους των εποίκων ο Ντενκτάς ποτέ δε θα ξεπερνούσε το 30%.

Αλλά, όσο και να είναι ψευδείς και εξωφρενικοί οι τούρκικοι ισχυρισμοί, υπάρχουν πάντα εκείνοι που θέλουν να τους πιστέψουν και να τους προβάλουν.

Έτσι είχαμε τη δήλωση του Βρετανού Υφυπουργού Εξωτερικών Francis Maude στη Βουλή των Κοινοτήτων, στις 4.4.90, ότι «η αναλογία των εποίκων σε σχέση με τον εγχώριο πληθυσμό δεν είναι τέτοια που να έχει αποφασιστική επίδραση σε οποιαδήποτε εκλογή που θα διεξαγόταν»!

Στο θέμα του εποικισμού η Τουρκία εφαρμόζει τη γνωστή της πολιτική να δοκιμάζει σταδιακά την ευαισθησία, τις αντιδράσεις και τις αντιστάσεις τις δικές μας και της διεθνούς κοινότητας, προτού προχωρήσει σε μια πιο συνολική ενέργεια. Παράλληλα, με την ίδια τακτική προετοιμάζει το έδαφος μέσα στην κοινή γνώμη, τη δική της και τη ξένη, για την αναμονή και την αποδοχή των νέων τετελεσμένων. Δεν υπάρχει ενέργεια που να μην είναι καλά μελετημένη και μεθοδευμένη από πλευράς Τουρκίας. Τίποτε δεν είναι και δε γίνεται τυχαία. Εξάλλου το αρκετά πρόσφατο παράδειγμα της Αλεξανδρέττας αποτελεί πια κλασική περίπτωση εφαρμογής της πάγιας αυτής τούρκικης πρακτικής.

Ο εποικισμός τελικά επηρεάζει, αλλά και ενώνει ολόκληρο τον κυπριακό λαό, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, απέναντι στον κοινό εχθρό, την κατοχή και τον εποικισμό. Όμως το έγκλημα συνεχίζεται με γοργούς ρυθμούς. Μόλις προχθές, στις 24.10.90, η προσκείμενη στο κατοχικό καθεστώς εφημερίδα του Ασάλ Ναθίρ «Kibris» αποκάλυψε ότι μέσα στο 1989 18,847 δήθεν εργάτες πήγαν στις κατεχόμενες περιοχές από την Τουρκία. Έτσι, παρόλο που οι πληροφορίες και οι αντίστοιχες αντιδράσεις μας συγκεντρώθηκαν τον τελευταίο καιρό στην άφιξη Βουλγαρομουσουλμάνων και στις απειλές εποικισμού της Αμμοχώστου, το θέμα του γενικότερου εποικισμού παραμένει πάντα μια από τις σοβαρότερες πτυχές, και σίγουρα η πιο ανησυχητική κι επικίνδυνη, της συνεχιζόμενης κατοχής.

Εκείνο που είναι το θέμα μας, που έχουμε εγγράψει και που συζητούμε σήμερα, είναι η τελευταία φάση του εποικισμού που κατά τους πρώτους μήνες αυτού του χρόνου παρουσίασε ραγδαία αύξηση, καθώς και η μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος ενόψει των λεγόμενων προεδρικών και βουλευτικών εκλογών του περασμένου Απρίλη και Μάη, αντίστοιχα, στα κατεχόμενα. Ήταν μια διαδικασία παρωδίας εκλογών μέσα σε μια στρατοκρατούμενη περιοχή, με τους Τουρκοκύπριους να αποτελούν μειοψηφία σε σχέση με τους εξ Ανατολίας εποίκους και τα στρατεύματα κατοχής, έτσι που η αντιπολίτευση αρνήθηκε να αναγνωρίσει το νόθο αποτέλεσμα και έκτοτε δε συμμετέχει στην ψευδοβουλή. Την ίδια περίοδο παρατηρήθηκε και εγκατάσταση αριθμού οικογενειών Βουλγαρομουσουλμάνων κυρίως στην κατεχόμενη Καρπασία.

Οι επίσημοι χειρισμοί της κυπριακής πλευράς:

Όταν συζητούσαμε το θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών τον περασμένο Φλεβάρη, τότε η εκτίμηση ήταν ότι μέσα σ' έναν πληθυσμό 170,000, που έδειξαν οι ίδιες οι στατιστικές του κατοχικού καθεστώτος, οι έποικοι ξεπερνούσαν τις 70,000, ενώ τουλάχιστον πάνω από 30,000 Τουρκοκύπριοι μετανάστευσαν μετά το 1974. Πολύ πρόσφατα η τουρκοκυπριακή εφημερίδα Yeniduzen ανέβασε τους εποίκους σε 80,000, ενώ άλλες πηγές, που δε στερούνται εγκυρότητας, τους ανεβάζουν σε 100,000.

Είναι βέβαια κοινή η διαπίστωση ότι υπό μία έννοια το έγκλημα του εποικισμού είναι χειρότερο ακόμα και από την ίδια την παρουσία των κατοχικών στρατευμάτων, δεδομένου ότι η πάροδος του χρόνου, ενώ δε νομιμοποιεί τα ξένα στρατεύματα σε μια χώρα, δημιουργεί πολλές και δυσεπίλυτες περιπλοκές σε σχέση με τους εποίκους.

Το Φλεβάρη λοιπόν η κυβερνητική πλευρά, και αυτό έχει σημασία, ανέφερε ότι ενόψει των συνομιλιών της Νέας Υόρκης δεν εκρίνετο σκόπιμη η επιθετική διπλωματία, παρά την όξυνση του προβλήματος του εποικισμού, γι' αυτό και δεν προχώρουσε σε προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας, περιοριζόμενη σε διαβήματα στα Ηνωμένα Έθνη και τις ξένες κυβερνήσεις. Όμως, τονίστηκε, σε περίπτωση ναυαγίου των συνομιλιών θα εμελετάτο η καταχώρηση ειδικής προσφυγής στο Συμβούλιο Ασφαλείας για τον εποικισμό, μέσα στα πλαίσια μιας ευρύτερης εκστρατείας διεθνοποίησης. Με αυτή τη λογική, όπως καταγράφεται στα ίδια τα πρακτικά της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, το θέμα κρατήθηκε στα επίπεδα της αθόρυβης διπλωματίας. Δηλαδή στα ίδια επίπεδα που με τη μια ή την άλλη δικαιολογία παραμένει όλα αυτά τα δεκαέξι χρόνια της ύπαρξής του. Αυτά το Φλεβάρη του '90.

Ωστόσο και τρία χρόνια προηγουμένως, στις 21 Γενάρη 1987, όταν συζητείτο στην ίδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ο εποικισμός ξενοδοχείων της Αμμοχώστου και ο απειλούμενος εποικισμός της κλειστής πόλης, σύμφωνα με τα στενογραφημένα πρακτικά της Βουλής, ο Υπουργός Εξωτερικών ενημέρωσε ότι και πάλι το θέμα κρατήθηκε στους χαμηλούς τόνους της αθόρυβης διπλωματίας κατόπιν προτροπής διάφορων διπλωματών και αφού ο Αμερικάνος πρέσβης είδε τον Υπουργό Εξωτερικών και του είπε ότι χειριζόμαστε πολύ καλά το θέμα αθόρυβα και προέτρεψε να μη δοθεί μεγάλη δημοσιότητα, για να μπορέσουν προφανώς και εκείνοι να ασκήσουν αποτελεσματικές πιέσεις στην Τουρκία για επαναφορά του παραβιασθέντος status quo με τον εποικισμό των ξενοδοχείων της Αμμοχώστου. Και η τότε κυβέρνηση ακολούθησε την υπόδειξη. Ωστόσο οι υποδείξαντες δεν άσκησαν καμιά αποτελεσματική πίεση, για να παραμείνει έκτοτε αμετάβλητη και εκείνη η τούρκικη παραβίαση ως ένα ακόμα τετελεσμένο. Εδώ βέβαια φαίνεται καθαρά πόσο αμφίβολης ορθότητας είναι η συμμόρφωση στις απατηλές «συμβουλές» ορισμένων τρίτων. Και τότε ο Υπουργός Εξωτερικών και πάλι δεν απέκλεισε την ειδική προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας που, όπως ανέφερε, ήταν υπό μελέτη ως ένα από τα μέσα που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε και που ποτέ όμως δεν έχουμε χρησιμοποιήσει.

Η αποδιεθνοποίηση του προβλήματός μας:

Έτσι εμείς οι ίδιοι αποδιεθνοποιούμε το πρόβλημά μας, αποδυναμώνοντας και εξουδετερώνοντας τελικά ένα ένα τα σημεία αιχμής που θα έπρεπε να αποτελούσαν τους κύριους μοχλούς στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας. Γι' αυτό δεν πρέπει να μας προκαλεί έκπληξη ότι φτάσαμε στο Ψήφισμα 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας στις 12.3.90, όπου, μεταξύ άλλων αρνητικών, ούτε καν γίνεται αναφορά στον εποικισμό, γεγονός για το οποίο ιδιαίτερα επιχαίρει η τούρκικη πλευρά. Χαρακτηριστική ήταν η ανάλυση του Σαμίρ Κοχέν στη Milliyet αμέσως μετά την έκδοση του 649.

Στη συνέχεια είχαμε τη νέα έξαρση των απειλών για εποικισμό της Αμμοχώστου τον περασμένο Ιούλη, με αφορμή την αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ, που εντάθηκαν το Σεπτέμβρη με την παραπομπή της αίτησης από το Συμβούλιο των Υπουργών στην Εκτελεστική Επιτροπή και τη νέα παραβίαση του status thw «κλειστής πόλης» με τη μεταβίβαση του ελέγχου από τα τούρκικα στρατεύματα στις δυνάμεις του ψευδοκράτους, ως ένα βήμα που προσφέρει άλλοθι στην Τουρκία και προετοιμάζει το μελλοντικό εποικισμό της Αμμοχώστου. Ακόμα τον περασμένο Ιούλη υπογράφηκε η γνωστή συμφωνία συνεργασίας ανάμεσα στην Τουρκία και το ψευδοκράτος που οδηγεί στην ενσωμάτωση των κατεχομένων.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα τον ίδιο μήνα, τον Ιούλη, το Εθνικό Συμβούλιο αποφάσισε την ειδική προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Ο Υπουργός Εξωτερικών, με επιστολή του στις 14 Ιουλίου 1990, απευθύνθηκε στο Γενικό Γραμματέα και ζήτησε τη σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας, αν θα γίνονταν βήματα εποικισμού της Αμμοχώστου. Η επιστολή αυτή, σύμφωνα με την κυβερνητική άποψη, όπως διατυπώθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών στις 24.9.90, εξακολουθεί να ισχύει, αφορά όμως την εκ των υστέρων σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας, αν και όταν θα έχουν γίνει «βήματα εποικισμού». Είναι δηλαδή προφανές ότι η προληπτική προσφυγή είναι εκτός του πεδίου ορατότητας των κυβερνητικών προθέσεων. Μας λέχθηκε ακόμα κατά την πιο πάνω συνεδρία ότι ο Υπουργός έστειλε και άλλες επιστολές στο Γενικό Γραμματέα, ότι ζητήθηκε και έγινε σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας για τη μεταβολή του status quo της Αμμοχώστου, αλλά δεν έγινε συζήτηση ούτε εκδόθηκε ψήφισμα. Είχαμε όμως τη γνωστή δήλωση και μας λέχθηκαν και άλλα πολλά γραφειοκρατικά.

Έτσι η κυπριακή κυβέρνηση στα πλαίσια της ηθελημένης πολιτικής της, σκόπιμα επικαλούμενη και παραπλανητικά χρησιμοποιώντας ένα διαδικαστικό μαϊανδρο, εκμηδενίζει την ουσία του θέματος και παρακάμπτει ακόμα και τις αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου που, ναι μεν, δεν έχουν νομική ισχύ, υποτίθεται όμως ότι διαθέτουν μια εντελώς ειδική πολιτική βαρύτητα.

Αλλά γιατί θα πρέπει να αναμένουμε νέα «βήματα εποικισμού» στην Αμμόχωστο και δε λειτουργούμε προληπτικά, τη στιγμή που γνωρίζουμε τη μέθοδο της σιωπηρής και σταδιακής προώθησης των τουρκικών τετελεσμένων; Και μήπως δεν είναι αρκετό ότι για δεκαέξι ολόκληρα χρόνια η κατοχική Τουρκία έχει κάνει όχι βήματα, αλλά άλματα εποικισμού, εποικίζοντας την κατεχόμενη πατρίδα μας με 70,000 Ανατολίτες; Πραγματικά διερωτάται κανείς σε ποια λογική είναι δυνατό να στηρίζεται μια τέτοια ακατανόητη πολιτική.

Αποτέλεσμα είναι ότι το πελώριο θέμα του εποικισμού δεν καταγγέλλεται και δεν κατηγορείται η Τουρκία, όπως θα έπρεπε. Οι κυπριακές κυβερνήσεις, τοις κείνων ρήμασι πειθόμενες, το αντιμετωπίζουν ως ένα τεχνικό θέμα στα πλαίσια μιας διαδικασίας διαβημάτων και διαμαρτυριών πάντα σε χαμηλούς τόνους και στο επίπεδο διακριτικών επαφών. Οι κυβερνήσεις αλλάζουν, αλλά η πολιτική μένει πάντα η ίδια.

Ούτε ο τρόπος αντιμετώπισης την ίδια περίοδο από τους Παλαιστίνιους του εποικισμού των κατεχόμενων τους εδαφών με Ρωσοεβραίους, η σχετική προσφυγή τους, η συζήτηση στο Συμβούλιο Ασφαλείας και η έντονη διεθνής καταγγελία εκείνου του όμοιου εγκλήματος μας αφύπνισε, παρόλο που κατ' αναλογία ο εποικισμός είναι πολύ πιο μαζικός και καταθλιπτικός στην κατεχόμενη Κύπρο.

Οδεύοντας στη Νέα Υόρκη τον περασμένο Φλεβάρη, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας όφειλε και θα έπρεπε να είχε στο χαρτοφύλακά του έτοιμη την εναλλακτική του πολιτική, για να την εφαρμόσει αμέσως, σε περίπτωση που η τουρκική αδιαλλαξία θα οδηγούσε τις συνομιλίες σε ναυάγιο, όπως και έγινε. Αλλά τέτοια πολιτική δεν υπήρχε.

Μήνες αργότερα πληροφορηθήκαμε ότι το Εθνικό Συμβούλιο ενέκρινε σχέδιο δράσης που ετοίμασε ο Υπουργός Εξωτερικών για επιθετική διεθνοποίηση. Το γεγονός πάντως είναι ότι μέχρι και σήμερα καμιά δραστηριότητα, καμιά ενέργεια διεθνοποίησης δεν έχουμε παρατηρήσει.

Αλλά σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο, όπου μέρα με τη μέρα οι εξελίξεις ανατρέπουν εντυπωσιακά τα μεταπολεμικά δεδομένα και τις ισορροπίες, ο χρόνος είναι πολύτιμος παράγοντας που, αν δεν αξιοποιηθεί κατάλληλα, δεν μπορεί κανείς να είναι βέβαιος τι θα συμβεί την επομένη.

Έτσι μέσα στην αδράνεια μας πρόλαβαν τα γεγονότα του Αραβικού Κόλπου και τώρα προβάλλεται το επιχείρημα ότι, αν προσφύγουμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας για τον εποικισμό και τα άλλα κατοχικά εγκλήματα, δε θα βρούμε ανταπόκριση, γιατί η προσοχή της διεθνούς κοινότητας είναι στραμμένη εκεί. Αλλά το επιχείρημα θα είχε κάποιο νόημα, αν δεν προερχόταν από αυτούς που υποστήριζαν τη μη προσφυγή και προηγούμενως, όταν δηλαδή δεν υπήρχε η κρίση του Κόλπου. Είναι οι ίδιοι εξάλλου που προβάλλουν και το επιχείρημα: «Μα τι θα πάμε να κάνουμε τώρα στο Συμβούλιο Ασφαλείας ύστερα από δεκαέξι χρόνια;» Εμείς αντιστρέφουμε το ερώτημα: Γιατί έξι ολόκληρους μήνες μετά τον ναυάγιο της Νέας Υόρκης, που δεν υπήρχε η κρίση, η σημερινή κυβέρνηση δεν προσέφυγε στο Συμβούλιο Ασφαλείας; Και ακόμα, γιατί δεκαέξι ολόκληρα χρόνια, από την εισβολή ως σήμερα, καμιά άλλη κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν προσέφυγε στο Συμβούλιο Ασφαλείας για το μέγα έγκλημα του εποικισμού; Γιατί, τουλάχιστον τώρα, παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν, δεν αξιοποιούμε τον παραλληλισμό Κύπρος-Κουβέιτ, τώρα που διαφαίνεται ότι αρχίζει να διαγράφεται διεθνώς μια νέα αντίληψη, που ενδεχομένως θα συμπεριλάβει όλα τα περιφερειακά προβλήματα, τώρα που εμείς έχουμε κάθε λόγο να συμβάλουμε προς αυτή την κατεύθυνση με τις όσες δυνάμεις διαθέτουμε;

Ο χειρισμός του προβλήματος του εποικισμού δε διαφέρει από τον επίσημο χειρισμό του συνολικού κυπριακού προβλήματος, που παραμένει πάντα ευκαιριακός και κυμαίνεται από μονόδρομος και αδιέξοδος έως ανύπαρκτος.

Θα πρέπει επιτέλους πολιτικά κόμματα, Βουλή και κυβέρνηση, συντονισμένοι και συνεργαζόμενοι, να παρέμβουμε, όσο είναι δυνατό, στη σημερινή συγκυρία με επιθετική διεθνοποίηση, για να τραβήξουμε το πρόβλημά μας και το ειδικό θέμα του εποικισμού έξω από τα συρτάρια μιας κοντόφθαλμης γραφειοκρατίας, δίνοντάς του τις πραγματικές του διαστάσεις ως ένα μέγα έγκλημα ενάντια στη χώρα και το λαό μας, ενάντια σε όλο το λαό μας, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους. Προς αυτή την κατεύθυνση αξιόλογη προσπάθεια καταβάλλεται αυτό τον καιρό από τη Βουλή μας ιδιαίτερα στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Αντιλαμβάνομαι ότι αναφορά σ' αυτό το σημείο θα κάμει ο συνάδελφος κ. Μάτσης, γι' αυτό και δεν επεκτείνομαι σ' αυτό το σημείο.

Ωστόσο και στον τομέα της αντιμετώπισης του εποικισμού καθυστερούμε και υστερούμε καταφανώς. Ιδιαίτερα από την πλευρά της κυβερνητικής πολιτικής η κατάσταση ήταν πάντα και παραμένει και σήμερα εντελώς απαράδεκτη. Επιβάλλεται η ειδική προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας, η αξιοποίηση του Ψηφίσματος 550 για την Αμμόχωστο και η αξιοποίηση με προσφυγές και καταγγελίες όλων των διεθνών βημάτων και οργανισμών που προσφέρονται. Και γνωρίζουμε καλά πόσο ενοχλείται η Τουρκία από αυτή την πολιτική. Για τούτο και η μόνιμη έγνοια της τουρκικής πολιτικής και των διάφορων άλλων είναι να εμποδίσουν τη διεθνοποίηση. Να είναι άραγε τυχαίο ότι και αυτές τις μέρες, παραμονές της αναμενόμενης συζήτησης του Κυπριακού στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, αναλαμβάνονται έντονα πρωτοβουλίες για επανέναρξη ενός εκ των προτέρων καταδικασμένου διαλόγου, που ολόκληρη η κυπριακή πολιτική ηγεσία απορρίπτει;

Παράλληλα με τη διεθνοποίηση η εγρήγορση και η κινητοποίηση του λαού μας και σε σχέση με το ειδικότερο θέμα του εποικισμού αποτελεί σίγουρα έναν αποφασιστικό παράγοντα που μπορεί να δώσει τα σωστά μηνύματα σε όσους ενδιαφέρονται ή λένε πως ενδιαφέρονται για βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Έτσι λοιπόν, αντί να αναλίσκουμε δυνάμεις και δυνατότητες, ψάχνοντας και ερίζοντας για χαμένες ευκαιρίες, είναι πιο χρήσιμο να διαπιστώσουμε τα δεκαέξι χαμένα χρόνια με τις καθυστερήσεις σε διάφορους τομείς, όπως συμβαίνει με την αντιμετώπιση του εποικισμού, και να κινηθούμε, όσο είναι ακόμα καιρός, για να τοποθετήσουμε το πρόβλημά μας στην τροχιά των διεθνών εξελίξεων ενός κόσμου που βρίσκεται υπό διαμόρφωση. Είναι ανάγκη να αποκτήσουμε μια άλλη προσέγγιση, να καταστρώσουμε μια ολοκληρωμένη και συγκροτημένη πολιτική και να αρθρώσουμε έναν άλλο πολιτικό λόγο για το μεγάλο μας πρόβλημα. Έχουμε πολλά πράγματα να κάνουμε όλοι μαζί, με ενότητα, συναντίληψη και συνεργασία στον κοινό μας αγώνα για την απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Μάτσης.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Ο εποικισμός αποτελεί την απειλητικότερη διάσταση της εξελισσόμενης τραγωδίας της Κύπρου. Μια διάσταση, κύριε Πρόεδρε και κύριοι Βουλευτές, της οποίας η ύπαρξη και η σημασία έχουν απαράδεκτα υποτιμηθεί για χρόνια πολλά και στην ανακοπή της οποίας έχουμε πολύ καθυστερημένα ενδιατρίψει. Αν δε με τη βοήθεια του διεθνούς παράγοντα και με τις επίπονες προσπάθειες όλων μας δεν κατορθώσουμε -σε πρώτο στάδιο-να τον ανακόψουμε και να τον περιορίσουμε, πολύ φοβούμαι ότι ο κίνδυνος μη επιβίωσης της Κύπρου ολόκληρης, μέσα στα πλαίσια της γνωστής πληθυσμιακής σύνθεσής της και με το Κυπριακό να παραμένει άλυτο, θα προσλάβει ανησυχητικές διαστάσεις ιστορικής καταστροφής και δικού μας πιθανού εθνικού αφανισμού.

Αυτός ο κίνδυνος, ειρηνικός στην εξέλιξή του και πολύ επικίνδυνος στις προεκτάσεις του, είναι και ψηλαφητός και ορατός, για όσους δε θέλουν να εθελοτυφλούν, επαναπαυόμενοι στην ευμάρεια της στιγμής. Και θα εξηγήσω αμέσως τι εννοώ.

Όταν το 1959 - 1960 συζητείτο στο Λονδίνο μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ελλάδας, της Τουρκίας και της Κύπρου η δομή της δημιουργούμενης τότε Ανεξάρτητης Δημοκρατίας της Κύπρου στα πλαίσια της Μεικτής Επιτροπής που επεξεργαζόταν τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, ένα θέμα που ανησυχούσε έντονα την Τουρκία ήταν και το ποιοι εκ των κυπριακής καταγωγής διαμενόντων στο εξωτερικό θα δικαιούνταν να αποκτήσουν μετά την ανεξαρτησία την κυπριακή υπηκοότητα. Στις 30 Ιουλίου του 1959 ο εκπρόσωπος της Τουρκίας στην Επιτροπή, κ. Μπαγιουλέν, υποστήριξε ότι η δομή και η φιλοσοφία των συμφωνιών για διευθέτηση του Κυπριακού θα ανατρεπόταν και θα κατέρρεε, αν επιτρεπόταν η μαζική επιστροφή στην Κύπρο των 80,000 κυπριακής καταγωγής, βασικά Ελληνοκυπρίων, που διέμεναν τότε στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Σαν αποτέλεσμα αυτών των τουρκικών φόβων, υιοθετήθηκε το άρθρο 4 του Παραρτήματος «D» που καθόριζε κατά δεσμευτικό τρόπο τους όρους και τους περιορισμούς υπό τους οποίους πρόσωπα κυπριακής καταγωγής, αλλά διαμένοντα στο εξωτερικό, θα μπορούσαν να αποκτήσουν την κυπριακή υπηκοότητα. Την πιστή τήρηση και εφαρμογή αυτού του Άρθρου επικαλέστηκε κατ' επανάληψη η τουρκική πλευρά.

Είναι όμως ακριβώς αυτό το άρθρο που παραβιάζεται αποκάλυπτα και μαζικά με διάφορα προσχήματα μετά το 1974 από την 'Αγκυρα και τον Ντενκτάς. Και είναι κάτω από το πρόπέτασμα της παραβίασης αυτού του άρθρου που προσπαθεί η 'Αγκυρα και ο κ. Ντενκτάς να συγκαλύψουν το έγκλημα του εποικισμού Τουρκοκυπριοποιώντας τους εξ Ανατολίας εποίκους. Αλλά, και αν ακόμα όλοι οι ανά την υφήλιο εγκατεστημένοι Τουρκοκύπριοι μεταφέρονταν -έστω και κατά παράβαση της πρόνοιας της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης- προς εγκατάσταση στα κατεχόμενα, δε θα ήταν αριθμητικά τόσοι, όσοι είναι οι ευρισκόμενοι σήμερα στο βόρειο τμήμα της Κύπρου Τούρκοι εξ Ανατολίας.

Με επίγνωση αυτής της πραγματικότητας επιχειρείται και προβάλλεται διεθνώς εκ μέρους της 'Αγκυρας και του κ. Ντενκτάς κακόβουλη διαφοροποίηση των αριθμών, που σκοπό έχει την ανατροπή των υφιστάμενων πληθυσμιακών δεδομένων κατά τρόπο που να προσδίδεται στους εξ Ανατολίας Τούρκους εποίκους η ιδιότητα της τουρκοκυπριακής καταγωγής. Αυτή είναι και η ωρολογιακή βόμβα που η Τουρκία προετοιμάζει, για να ανατινάξει με την έκρηξή της τη γνωστή πληθυσμιακή σύνθεση της Κύπρου και να ισοπεδώσει τις υφιστάμενες πληθυσμιακές αναλογίες, αντιστρέφοντάς τες με την πάροδο του χρόνου σε βάρος μας.

Η προέκταση αυτή της προκλητικής ιστορικής παραβίασης προβλήθηκε με τον πιο επίσημο τρόπο στο διεθνές προσκήνιο κατά τη διάρκεια του διακοινοτικού διαλόγου υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, το Μάρτιο αυτού του χρόνου. Είναι τότε που, παρά τις προσδοκίες της διεθνούς κοινότητας και όλων μας, ο κ. Ντενκτάς οδήγησε σε πλήρες ναυάγιο τις συνομιλίες, προβάλλοντας, κατ' αντίθεση προς τα ψηφίσματα και τις Συμφωνίες Κορυφής, το επιχείρημα της ύπαρξης δύο λαών και ζητώντας την εξάσκηση του χωριστού δικαιώματος της αυτοδιάθεσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Όσοι αντιπαρέρχονται ελαφρά τη καρδία το δημιουργηθέντα μετά το 1974 και εξελισσόμενο εντός της Κύπρου σημαντικότερο αυτό κίνδυνο, αφελώς εθελουφυλούν σε βάρος και των εαυτών τους και της ιστορίας αυτού του τόπου. Ήταν η άποψή μας, κύριοι συνάδελφοι, ότι προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας και σε άλλα διεθνή βήματα έπρεπε να επιχειρηθεί πάνω σ' αυτό το σημαντικό θέμα πολύ νωρίτερα ή τουλάχιστον από το 1986, όταν διαφάνηκαν, από έγγραφα που κυκλοφόρησαν οι Τούρκοι στο Συμβούλιο της Ευρώπης, οι πραγματικές προθέσεις τους σε σχέση με τον εποικισμό, πράγμα το οποίο δυστυχώς δεν έγινε.

Επιπρόσθετα όμως προς τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, που καθορίζει ποιοι κυπριακής καταγωγής κάτοικοι του εξωτερικού δικαιούνταν να αποκτήσουν την κυπριακή υπηκοότητα μετά την ανεξαρτησία, θα πρέπει να αναφέρω στη Βουλή ότι μετά την εισβολή του 1974 εφαρμόζονται και για την Κύπρο οι πρόνοιες που αναφέρονται στο status κατεχόμενων εδαφών της Συνθήκης της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949. Ιδιαίτερα το άρθρο 85.5 του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης αυτής, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1977, καθορίζει ότι η μεταφορά από την κατέχουσα δύναμη μέρους του δικού της πληθυσμού και η εγκατάστασή του στο έδαφος της κατεχόμενης χώρας αποτελεί σοβαρή παραβίαση της Σύμβασης και θεωρείται έγκλημα πολέμου. Περιττό όμως να αναφέρω ότι η Τουρκία αρνείται να επικυρώσει αυτό το άρθρο.

Για να διασκεδάσουν, 'Αγκυρα και Ντενκτάς, τις εμφανείς αυτές παραβιάσεις διεθνών συνθηκών και αποφάσεων διεθνών οργανισμών, προσπαθούν κατά

τρόπο προκλητικό να διαστρεβλώσουν τις πληθυσμιακές πραγματικότητες και να δικαιολογήσουν τις πράξεις και τις προθέσεις τους. Στις 22 Ιουλίου 1986, ο Τουρκοκύπριος ηγέτης κ. Ντενκτάς δήλωσε με πολλή έμφαση ότι οι Τουρκοκύπριοι που υπάρχουν και ζουν ανά την υφήλιο υπερβαίνουν τις 750,000. Από αυτούς -όπως είπε- 250,000 βρίσκονται στην Τουρκία. Η εξωφρενική και εξωπραγματική αυτή δήλωση Ντενκτάς έγινε για να απαλλάξει την Τουρκία από την ευθύνη για τις παραβιάσεις διεθνών συνθηκών και αποφάσεων και για να ανοίξει την πόρτα για περαιτέρω μαζικό εποικισμό των κατεχομένων υπό το πρόσχημα της τουρκοκυπριακής καταγωγής.

Μέσα στα πλαίσια αυτών των αριθμών που πρόβαλε ο Ντενκτάς είναι δυνατό η Τουρκία, χωρίς πολλή δυσκολία και σε διάστημα λίγων μόνο ετών, να εγκαταστήσει εποίκους στα κατεχόμενα με ρυθμό που να προσεγγίζει αριθμητικά τον ελληνοκυπριακό πληθυσμό.

Έχοντας κατά νου τις επικίνδυνες για το μέλλον της Κύπρου προεκτάσεις του εποικισμού και σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Λυσσαρίδη, ενεγράψαμε θέμα το 1986 στην Επιτροπή Μεταναστεύσεως, Προσφύγων και Δημογραφίας του Συμβουλίου της Ευρώπης και ζητήσαμε από το διεθνές αυτό κοινοβουλευτικό όργανο των 23 ευρωπαϊκών κρατών-μελών να ερευνήσει το θέμα των αγνοουμένων, των προσφύγων και των εποίκων στην Κύπρο.

Οι Τούρκοι Βουλευτές, κατά τις επανειλημμένες συζητήσεις στην Επιτροπή, αναφέρθηκαν στο σύνολο του κυπριακού προβλήματος και μας δόθηκε με αυτή την αφορμή η ευκαιρία να εξηγήσουμε, και προφορικά και γραπτά, στους Ευρωπαίους Βουλευτές πολλές πτυχές της πρόσφατης κυπριακής ιστορίας, από τον απελευθερωτικό αγώνα του 1955 - 59, την Ένωση, τα γεγονότα του 1963, το ποσοστό ιδιοκτησίας κατά κοινότητα, τον ακριβή αριθμό των προσφύγων μας και πολλά άλλα. Για πρώτη φορά παρουσιάσαμε διεθνώς τον αριθμό 1,619 των αγνοουμένων μας και αποκαλύψαμε ότι οι κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος απωλέσαντες τη ζωή τους Ελληνοκύπριοι ήταν συνολικά 91.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω στη Βουλή ότι εισηγήθηκα προς έγκριση σχέδιο λύσεως του προβλήματος της Αμμοχώστου με το άνοιγμα της πόλης και την επιστροφή των κατοίκων της υπό τα Ηνωμένα Έθνη και ταυτόχρονα με το άνοιγμα και τη λειτουργία του λιμανιού της. Προβάλαμε τότε την άποψη ότι η πόλη των Βαρωσίων θα μπορούσε να αποτελέσει κέντρο μαζικής επαφής και επαναπροσέγγισης μεταξύ των δύο κοινοτήτων και σωστή αφετηρία για δημιουργία κλίματος καλής θέλησης για συζήτηση και δίκαιη διευθέτηση του συνόλου του κυπριακού προβλήματος.

Σαν αποτέλεσμα των πολλών συνεδριών αυτής της Επιτροπής αποφασίστηκε και επισκέφθηκαν την Κύπρο ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Βέλγος Σοσιαλιστής κ. Ντε Ζιαρτέν και Γερμανός Χριστιανοδημοκράτης κ. Μπεμ, οι οποίοι υπέβαλαν Έκθεση στην Επιτροπή, η οποία στη συνέχεια συζητήθηκε στην ολομέλεια της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Με τη λήξη της συζήτησης, η Συνέλευση ενέκρινε ομόφωνα, στις 5 Μαΐου 1987, το υπ' αριθμό 1056 Ψήφισμα για τους αγνοούμενους και τους πρόσφυγες της Κύπρου, διά του οποίου ζητείται από την εξ' Υπουργών Επιτροπή, μεταξύ των άλλων, όπως προωθήσει την επανεγκατάσταση των εκτοπισθέντων, τη διαλεύκανση της τύχης των αγνοουμένων, την ελεύθερη διακίνηση όλων και την επιστροφή των Βαρωσίων στα Ηνωμένα Έθνη. Ταυτόχρονα ζητείται από την ηγεσία των δύο κοινοτήτων να μην επιτρέψουν την αλλαγή της δημογραφικής σύνθεσης και όπως

εμπειρογνώμονες των Ηνωμένων Εθνών διευκολυνθούν να διερευνήσουν και αναλύσουν τα υπάρχοντα δημογραφικά δεδομένα.

Επαναφέροντας και πάλι το 1989 το θέμα του συνεχιζόμενου εθνικισμού της Κύπρου από την Τουρκία, εισηγήθηκα -και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή ομόφωνα ενέκρινε στις 26 Σεπτεμβρίου 1989, στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος των Βουλγαρομουσουλμάνων και κατόπιν προηγηθεισών συζητήσεων στην Επιτροπή Προσφύγων- την Απόφαση 927 με την οποία δίνεται εντολή στην Επιτροπή Προσφύγων να ελέγξει ότι εφαρμόζεται το προηγούμενο Ψήφισμα 1056 που αφορά τη διατήρηση της δημογραφικής σύνθεσης της Κύπρου και να πληροφορήσει τη Συνέλευση σχετικά.

Με αφετηρία τις δύο σημαντικές αυτές αποφάσεις της Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης εναντίον του εθνικισμού και με στόχο να επιτευχθεί επιτόπια έρευνα στην Κύπρο και να αποκαλυφθούν διεθνώς οι εγκληματικές αυτές ενέργειες της Τουρκίας σε βάρος του γηγενούς πληθυσμού, κατέθεσα στις 11 Μαΐου 1990 το υπ' αριθμό 6249 Σχέδιο Απόφασης για τη δημογραφική σύνθεση και των δύο κυπριακών κοινοτήτων, το οποίο προσυπέγραψαν 16 Ευρωπαίοι Βουλευτές, μεταξύ των οποίων και 4 αρχηγοί εθνικών αντιπροσωπειών. Το σημαντικό αυτό έγγραφο έχει ήδη κατά πρώτον εγκριθεί από την Επιτροπή Προσφύγων και αφού στη συνέχεια εγκρίθηκε και από το Προεδρείο της Συνέλευσης επιστράφηκε στην Επιτροπή η οποία επέλεξε ομόφωνα τον Ισπανό Σοσιαλιστή Βουλευτή κ. Cusco όπως επισκεφθεί την Κύπρο για επιτόπια έρευνα και υποβολή έκθεσης στη Συνέλευση για συζήτηση του εθνικισμού από την ολομέλεια.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω ότι η προσπάθεια αυτή και οι προεκτάσεις της έρευνας για τον εθνικισμό των κατεχομένων που αναμένεται να διεξαχθεί ανησυχούν ιδιαίτερα την Τουρκία, διότι με αυτή την εξέλιξη θα διαπιστωθεί επί διεθνούς επιπέδου ο επιτελούμενος μαζικός εθνικισμός, ο ταυτόχρονος επηρεασμός της τουρκοκυπριακής κοινότητας και οι αρνητικές επιπτώσεις του επί της πορείας για πολιτική διευθέτηση του Κυπριακού.

Στο Σχέδιο Απόφασης υπογραμμίζεται ότι πρόσωπα που δεν ανήκουν στις δύο κοινότητες έχουν εγκατασταθεί στην Κύπρο σε αντίθεση με προηγούμενες αποφάσεις της Συνέλευσης, με αποτέλεσμα την αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα και πολιτικού ισοζυγίου και καλούνται οι εγγυήτριες δυνάμεις να αναλάβουν τις ευθύνες τους και η Επιτροπή Προσφύγων να ερευνήσει την κατάσταση και να υποβάλει σχετική έκθεση στη Συνέλευση για ανάλογες αποφάσεις.

Στις προσπάθειες αυτές θα αποτελούσε παράλειψη αν δεν υπογράμιζα τη συμβολή των εκπροσώπων των εν τη Βουλή κομμάτων που πλαισιώνουν και βοηθούν στην καθολική προσπάθεια προς προώθηση αυτών των στόχων. Αναφέρομαι ιδιαίτερα στους συναδέλφους Ψυλλίδη, Φλουρέντζο και Ομήρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα ήθελα να απασχολήσω τη Βουλή με την επιχειρηματολογία που αναπτύξαμε στις πολλές συνεδρίες των Επιτροπών και της Συνέλευσης πάνω στο θέμα. Θα καταθέσω όμως στη Βουλή τη βασική ομιλία μας στην Επιτροπή Προσφύγων στις 24 Οκτωβρίου 1986, που αναφέρεται σε όλες τις πτυχές του θέματος των προσφύγων, αγνοουμένων και εποίκων και σε πολλά άλλα συναφή θέματα και που περιλαμβάνει αναλύσεις με στοιχεία, πίνακες, χρονολογίες και δηλώσεις Τουρκοκυπρίων και άλλων και διασαφηνίσεις και τοποθετήσεις μας σε όλες τις σημαντικές πτυχές του προβλήματος. Θα καταθέσω επίσης την Απόφαση

1056 του 1987 για τους πρόσφυγες και αγνοούμενους της Κύπρου, ως και την Απόφαση 927 του 1989 για τη δημογραφική σύνθεση της Κύπρου, που έχουν εγκριθεί ομόφωνα από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση, ως και το Σχέδιο Απόφασης που υποβάλαμε και επί τη βάσει των οποίων θα διεξαχθεί προσεχώς η έρευνα του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον εποικισμό της κατεχόμενης Κύπρου. Υπάρχουν σημαντικές αναλύσεις και πληροφορίες επί του όλου θέματος.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, πολύ περιληπτικά να αναφέρω τα εξής:

Ο εποικισμός αποτελεί καίριο πλήγμα για την Κύπρο ολόκληρη. Ήδη οι επιπτώσεις του είναι αισθητές στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, της οποίας η οντότητα και το μέλλον διαβρώνεται καθημερινά. Μέσα στη χρονοβόρα και άκαρπη μέχρι τώρα διαδικασία του συνεχιζόμενου μετά την εισβολή διακοινοτικού διαλόγου, η Τουρκία κτίζει τη δική της μακροπρόθεσμη επεκτατική πολιτική στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, εξασφαλισμένη με δικό της γηγενή τουρκικό πληθυσμό, ενώ ανεκμετάλλετος εξαντλείται για μας ο χρόνος.

Οι Τουρκοκύπριοι, παρά τις κατά καιρούς αντιδράσεις τους και αφομοιωνόμενοι, θα καταστούν σταδιακά δέσμιοι της πλειοψηφίας των εποίκων και του τουρκικού στρατού. Ήδη, με την παραχώρηση της υπηκοότητας σε χιλιάδες εποίκους και με την εξάσκηση του δικαιώματος του ψηφίζουν από αυτούς, το καθεστώς Ντενκτάς και η λεγόμενη Βουλή στα κατεχόμενα λειτουργούν και βασιζονται σε ένα μόνο κόμμα και στους εποίκους. Όλα τα κόμματα της τουρκοκυπριακής αντιπολίτευσης, που εκφράζουν και τη βούληση της πλειοψηφίας των Τουρκοκυπρίων, βρίσκονται απομονωμένα και έξω από όλα.

Ο Hakki Atun, Πρόεδρος της τουρκοκυπριακής λεγόμενης Βουλής, σε δήλωσή του στο Ρέουτερ τον Ιούλιο του 1989, αποκάλυψε ότι δόθηκε ήδη υπηκοότητα σε 15,000 Τούρκους, βασισμένη σε πενταετή παραμονή τους και ότι άλλες 15,000 Τούρκοι εργάτες βρίσκονται στα κατεχόμενα με βάση το πρωτόκολλο εργατικού δυναμικού που υπογράφηκε με την Τουρκία. Ακριβή στοιχεία για τους εποίκους όχι μόνο δε δίνονται, αλλά και επιμελώς αποκρύπτονται. Η συμφωνία δε που μόλις πρόσφατα υπέγραψε ο Τούρκος Πρωθυπουργός κ. Ακπουλούτ με τα κατεχόμενα για την ελεύθερη και χωρίς διαβατήρια διακίνηση από και προς την Τουρκία θα συγκαλύψει περισσότερο την πραγματικότητα και θα πολλαπλασιάσει τους κινδύνους και τους φόβους μας.

Με τη βίαιη εκρίζωση των Ελληνοκυπρίων από τις πατρογονικές τους εστίες, εγκαταλείφθηκαν οικιστικές μονάδες αρκετές για να ικανοποιήσουν πέραν των 170,000 κατοίκων. Οι Τουρκοκύπριοι που μετακινήθηκαν από τις ελεύθερες περιοχές στα κατεχόμενα ήταν 44,093. Τον αριθμό αυτό επιβεβαίωσε και ο πρώην «Πρωθυπουργός» κ. Τσακατάη αναφέροντας τον αριθμό 45,000. Στη σελίδα όμως 343 του «κρατικού», όπως το ονομάζουν, πενταετούς σχεδίου ανάπτυξης των κατεχομένων δημοσιεύεται ο πίνακας 223 που εξηγεί πώς και πού εγκαταστάθηκαν 91,225 άτομα μέχρι το 1982 μόνο, 47,000 δηλαδή άτομα πέραν του αριθμού των Τουρκοκυπρίων που κατοικούσαν στις ελεύθερες περιοχές.

Πριν από δέκα μέρες, στις 20 Οκτωβρίου 1990, η Τουρκοκυπριακή εφημερίδα «Kibris» ανήγγειλε ότι υπογράφηκε συμφωνία με την οποία η Τουρκία ανέλαβε να κτίσει 2,000 νέες οικιστικές μονάδες. Αρκετές άλλες χιλιάδες οικιστικές μονάδες έχουν ήδη ανεγερθεί. Στο Συμβούλιο της Ευρώπης κατατέθηκε επίσημα από τους Τουρκοκύπριους ηγέτες, στον Πρόεδρο της Επιτροπής Προσφύγων κ. Ντε Ζιαρτέν, ότι πρόθεσή τους ήταν να ανεγείρουν τον εξωφρενικό αριθμό των 100,000

οικιστικών μονάδων και χρειάστηκαν μήνες και είναι μετά από δικές μας έντονες υπογραμμίσεις των φοβερών προεκτάσεων αυτής της θέσης που αναγκάστηκαν οι Τούρκοι Βουλευτές να δηλώσουν ότι εννοούσαν πολύ χαμηλότερο αριθμό.

Δε θα επιδιώξω τοποθέτηση επί του πραγματικού αριθμού των εποίκων, διότι θα καταθέσω τα στοιχεία μου προς τον ερευνητή Βουλευτή κ. Cusco, όταν θα μας επισκεφθεί γι' αυτό το σκοπό πολύ σύντομα. Απέφυγα συστηματικά, κύριε Πρόεδρε, στη σημερινή συζήτηση να αναφερθώ σε σωρεία δηλώσεων Τουρκοκύπριων πολιτικών και δημοσιευμάτων στις τουρκοκυπριακές εφημερίδες τα τελευταία 16 χρόνια, διά των οποίων τονίζεται η αντίθεση της πλειονότητας των Τουρκοκυπρίων έναντι του εποικισμού και διεκτραγωδεύεται η κατάσταση στην οποία βρίσκονται και αποκαλύπτεται ότι με την εξέλιξη των πραγμάτων η ελεύθερη βούληση των Τουρκοκυπρίων θα διαβρωθεί και η πορεία προς ομόσπονδη διευθέτηση του Κυπριακού θα καταστεί, εκ των πραγμάτων, ανέφικτη. Δεν το έπραξα, για να μη δημιουργήσω επιπρόσθετα προβλήματα στους Τουρκοκύπριους πολιτικούς ηγέτες και να δώσω λαβή κακόβουλης προπαγάνδας και πίεσης σε βάρος τους. Ήδη τα προβλήματά τους είναι πολλά. Μιλώντας όμως ενώπιον της Βουλής για το θέμα του εποικισμού που επηρεάζει εξελικτικά το μέλλον όλων των Κυπρίων και απευθυνόμενος με ειλικρίνεια και εντιμότητα προς όλους τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, θα ήθελα να τονίσω ότι ο χρόνος διαρρέει ανεκμετάλλετος σε βάρος όλων μας.

Μέσα στη διαμορφούμενη νέα εξέλιξη των πραγμάτων στην Ευρώπη και τον κόσμο ολόκληρο, ας αναλάβουμε όλοι με παρρησία τις ευθύνες μας. Οι αντιπαρατάξεις του παρελθόντος ας παραμείνουν παρελθόν. Με βάση το σεβασμό του ενός προς τον άλλο και με βάση το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από όλους για όλους, ας δώσουμε τη δυνατότητα στους εαυτούς μας να οδεύσουμε με εμπιστοσύνη προς ένα καλύτερο μέλλον. Η Ευρώπη και ο ευρωπαϊκός μας προσανατολισμός μας παρέχουν αυτή την ευκαιρία. Ας μην την αφήσουμε να χαθεί.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μάτση ο Πρόεδρος αντικαταστάθηκε στην έδρα του από το Βουλευτή κ. Γ. Λαδά)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Δε βλέπω τον κ. Γαλανό. Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η εξαγωγή έμφυχου υλικού από την Τουρκία στον κατεχόμενο Βορρά σίγουρα δε γίνεται για λύση πληθυσμιακού προβλήματος της Τουρκίας. Δόξα να 'χει ο Θεός ή μάλλον ο Αλλάχ, αυτή δεν παρουσιάζει πρόβλημα χώρου ούτε τώρα ούτε στο προσεχές μέλλον. Εξάλλου οι ογδόντα περίπου χιλιάδες ψυχές που μας έστειλαν αναπληρώνονται από τα 58 εκ. Τούρκων σε σύντομο χρονικό διάστημα και χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια. Η εξαγωγή λοιπόν έμφυχου υλικού από την Τουρκία στην κατεχόμενη Κύπρο δεν έγινε ούτε γίνεται λόγω πλεονασμού.

Στις πρώτες φωνές και διαμαρτυρίες μας για το κουβάλημα των εποίκων στην Κύπρο, ο Ντενκτάς πρόβαλε ως πρόσχημα/επιχείρημα πως οι κουβαλητοί από την Τουρκία ήλθαν είτε ως εποχιακοί εργάτες είτε ως εξειδικευμένα άτομα,

για να επαναλειτουργήσουν, τάχα, τα διάφορα εργοστάσια που οι Ελληνοκύπριοι εγκατέλειψαν με την αναγκαστική φυγή τους. Οι μόνοι που παραδέχτηκε πως ήλθαν για να μείνουν ήταν ελάχιστοι, κατ' αυτόν, γονείς ή συγγενείς στρατιωτών που είχαν πέσει κατά την τούρκικη εισβολή. Και τούτο, όπως είπε, ως ελάχιστη ανταμοιβή στη «θυσία» των νεκρών.

Είναι όμως έτσι; Ήσαν και είναι εποχιακοί εργάτες που ήλθαν κι έφυγαν ή έρχονται και φεύγουν ή εξειδικευμένοι τεχνικοί και άλλοι που, αφού λειτούργησαν και επαναδραστηριοποίησαν τα κλεμμένα, κατακτημένα εργοστάσιά μας, επέστρεψαν οίκαδε; Είναι περιττό να ταλαιπωρώ το Σώμα με γνωστά κι απ' όλες τις πλευρές αποδεκτά γεγονότα και θέσεις. Σίγουρα η εισαγωγή Τούρκων από την Ανατολία δεν έγινε για λόγους που κατά καιρούς επικαλέστηκε ο εισαγωγέας. Είναι φανερό πως το κουβάλημα 80,000 εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο εντάσσεται μέσα στα σχέδια της κατακτητικής-επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας και των εδώ εγκάθετών της. Ναι, οι 80,000 έποικοι και οι άλλοι που έρχονται αποτελούν ένα αναγκαίο εργαλείο για την εφαρμογή των καλά προγραμματισμένων σχεδίων της 'Αγκυρας.

Είναι από όλους αποδεκτό πως οι βασικοί στόχοι της 'Αγκυρας και του Ντενκτάς μέσω των εποίκων είναι:

- α) Η αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της κατεχόμενης Κύπρου και
- β) Η αλλοίωση της πολιτικής θέλησης των Τουρκοκυπρίων.

Κανένας λοιπόν δε διαφωνεί ούτε για την ύπαρξη ούτε για την έκταση του προβλήματος ούτε πιστεύω για τους τεράστιους κινδύνους που αντιμετωπίζουμε με τη συνεχή και ραγδαία αύξηση των εποίκων. Συμφωνούμε ακόμα και για τα ελατήρια και τους στόχους των αντιπάλων μας. Αυτό που παραμένει είναι η σοβαρή μελέτη και ο βραχυχρόνιος και μακροχρόνιος προγραμματισμός για αντιμετώπιση του τεράστιου αυτού προβλήματος, που σίγουρα θα αποτελέσει αύριο το βαρύτερο ογκόλιθο πάνω στο πολυτραυματισμένο σώμα του κατεχόμενου Βορρά μας.

Γιατί για ποια επανένωση ομιλούν τώρα ή θα ομιλούν στο μέλλον όσοι έχουν εγκαταλείψει το στόχο απελευθέρωσης των κατεχόμενων εδαφών μας από τα κατοχικά στρατεύματα; Για ποια επαναπροσέγγιση και κατανόηση των συμπατριωτών μας Τουρκοκυπρίων θα μιλούμε; Με ποιους θα επανενωθούμε; Διότι φαίνεται πως σύντομα, αν όχι και τώρα, η πλειοψηφία στην κατεχόμενη Κύπρο καμιά σχέση δεν έχει ούτε με το Μεχμέτ από την Επισκοπή ούτε με τον Ομέρ από το Κιόνελλι. Διπλά ή μάλλον πολλαπλά ξένοι θα διαμένουν στα κατεχόμενα, που, για να τους προσεγγίσουμε, θα πρέπει η επανένωσή μας ή μάλλον η ένωσή μας να γίνει με την Τουρκία και όχι με τους λίγους Τουρκοκυπρίους του παρελθόντος. Γι' αυτό λοιπόν το όλο θέμα είναι τεράστιων διαστάσεων και επείγον. Θα έπρεπε να είχαμε επιληφθεί του θέματος αυτού χτες, όπως θα έλεγε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, πριν προχωρήσουμε σε εισηγήσεις μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος πρέπει να καθορίσουμε τις αρχές και τα πλαίσια μέσα στα οποία πρέπει να κινηθούμε.

- 1) Δεχόμαστε την παραμονή στην Κύπρο οποιουδήποτε αριθμού εποίκων κάτω από οποιαδήποτε δικαιολογία;
- 2) Δεχόμαστε ότι είναι θέμα ανθρωπιστικό, όπως ορισμένες φωνές ακούστηκαν;

3) Δεχόμαστε ότι μπορεί οποιοσδήποτε παράνομος ν' αποκτήσει νόμιμα δικαιώματα;

Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος έχουμε ξεκάθαρες απαντήσεις. Να φύγουν όλοι οι έποικοι. Κανένας παράνομος δεν αποκτά δικαιώματα. Το θέμα δεν είναι ανθρωπιστικό· είναι πολιτικό και συνδέεται άμεσα και καθοριστικά με το μέλλον του κυπριακού ελλητισμού. Οι κίνδυνοι μεγαλώνουν ακόμα περισσότερο, αν λάβουμε υπόψη ότι το τελευταίο έγγραφο Κουεγιάρ παρασιωπά τεχνιέντως το θέμα των εποίκων και μέσα από άλλες πρόνοιές του συνιστά συζήτηση της δημογραφικής σύνθεσης της Κύπρου, με κίνδυνο να αναγνωριστούν είτε άμεσα είτε έμμεσα δικαιώματα παραμονής αριθμού εποίκων.

Κύριε Πρόεδρε, οι απόψεις του Δημοκρατικού Κόμματος φαίνονται αναλυτικά στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών. Έτσι δε θα τις επαναλάβω. Θα τονίσω μόνο την αναγκαιότητα για άμεση προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας με αποκλειστικό θέμα το πρόβλημα των εποίκων.

Όμως η λήψη οποιωνδήποτε μέτρων από την Εκτελεστική Εξουσία, την οποία όχι μόνο πρέπει να ενθαρρύνουμε, αλλά να υποχρεώσουμε -αν μπορώ να πω κάτι τέτοιο- να λάβει, δεν απαλλάσσει το Σώμα τούτο από τη λήψη πρωτοβουλιών και άλλων μέτρων για καλύτερη και άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος. Για το λόγο αυτό εισηγούμαι να συσταθεί ειδική υπεπιτροπή με οδηγίες ότι πρέπει σε σύντομο χρονικό διάστημα να μελετήσει σφαιρικά το όλο θέμα και να υποβάλει ολοκληρωμένες εισηγήσεις για λήψη μέτρων και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής έχει το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η παρουσία δεκάδων χιλιάδων εποίκων στα κατεχόμενα εδάφη της πατρίδας μας είναι μια από τις σοβαρότερες πτυχές του κυπριακού προβλήματος. Είναι πρόβλημα με φοβερά επικίνδυνες πολιτικές και εθνικές προεκτάσεις. Γι' αυτό από τον τρόπο προσέγγισης αυτού του προβλήματος θα εξαρτηθεί θα έλεγα και η σωστή αντιμετώπιση και λύση του Κυπριακού.

Δε θα ήθελα να επαναλάβω τις διαπιστώσεις της Έκθεσης, ότι η παρουσία δεκάδων χιλιάδων εποίκων στα κατεχόμενα αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στις προσπάθειες για λύση του Κυπριακού και ότι συνιστά σοβαρότατο κίνδυνο αλλοίωσης του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου και ειδικότερα του βόρειου τμήματός της. Θέλω όμως να αναφέρω κάποια στοιχεία που ενισχύουν τις διαπιστώσεις της Έκθεσης και δείχνουν πιο παραστατικά και πιο πειστικά τη σοβαρότητα και την έκταση του όλου προβλήματος.

Σύμφωνα με την Έκθεση του «Γραφείου Προγραμματισμού» του παράνομου τουρκοκυπριακού «κράτους», στα χρόνια 1986-1989 παρατηρήθηκε μια αυξητική τάση εγκατάστασης προσώπων από την Τουρκία στα κατεχόμενα. Όταν μιλούμε για πρόσωπα που ήρθαν από την Τουρκία, δεν εννοούμε πρόσωπα που έρχονται για τουρισμό ή για λίγες μέρες. Η Έκθεση εννοεί πρόσωπα που έρχονται για εργασία και που, σε τελευταία ανάλυση, έρχονται για μόνιμη εγκατάσταση, δηλαδή για εποικισμό των κατεχομένων. Έτσι, ενώ το 1986 τα πρόσωπα αυτά ανέρχονταν σε 9,015 και το 1988 σε 9,188, το 1989 έφτασαν τις 20,421. Δηλαδή

έχουμε έναν υπερδιπλασιασμό. Για τη μείωση του αριθμού των Τουρκοκυπρίων το λεγόμενο «Γραφείο Προγραμματισμού» δε δίνει στοιχεία. Σύμφωνα όμως με τουρκοκυπριακή εφημερίδα του κέντρου, είναι τέτοια η φυγή των Τουρκοκυπρίων, ώστε για πρώτη φορά φέτος ο αριθμός τους έπεσε κάτω από τις 100,000.

Το καθεστώς Ντενκτάς ακολουθεί πολιτική αποσιώπησης του συσχετισμού των δυνάμεων μεταξύ Τουρκοκυπρίων και εποίκων. Στις εκλογές που διεξάγονται κατά διαστήματα δε δίνονται στοιχεία πόσοι είναι οι Τουρκοκύπριοι και πόσοι οι έποικοι. Αντίθετα, στα εκλογικά βιβλιάρια χιλιάδων εποίκων αναγράφονται ως τόπος γέννησης χωριά της Κύπρου, όπως είναι τα Πυργά, το Πραστειό, η Γιαλούσα και άλλα ελληνοκυπριακά χωριά. Αυτή είναι μια μέθοδος απόκρυψης του πραγματικού αριθμού των εποίκων. Αυτή είναι μια μέθοδος υλοποίησης των επεκτατικών σχεδίων της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου που εφαρμόζεται με την ανοχή και την ένοχη σιωπή των νατοϊκών συμμάχων της Τουρκίας. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με δημοσιεύματα τουρκοκυπριακών εφημερίδων, ο αριθμός των εποίκων είναι γύρω στις 60-70,000 και μαζί με τα στρατεύματα κατοχής φθάνουν ή και ξεπερνούν τις 90,000.

Αυτή η κατάσταση είναι εξαιρετικά επικίνδυνη για το μέλλον της Κύπρου και του λαού της. Και θα πρόσθετα ότι από μια άποψη οι κίνδυνοι που προέρχονται από τη μαζική παρουσία των εποίκων στα κατεχόμενα είναι σοβαρότεροι από την παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων. Το αναφέρω αυτό, όχι γιατί υποτιμώ έστω και στο ελάχιστο τον κίνδυνο που συνιστά η παρουσία 25,000 και πλέον Τούρκων στρατιωτών που κατέχουν με τη βία τα εδάφη μας, αλλά γιατί, με βάση το διεθνή νόμο και τη διεθνή πρακτική, η παρουσία ξένων στρατευμάτων σε μια χώρα δεν μπορεί να διαιωνίζεται. Κάτω από ορισμένες συνθήκες τα ξένα στρατεύματα υποχρεώνονται να εγκαταλείψουν τα ξένα εδάφη. Έτσι και στην Κύπρο ως αποτέλεσμα των αγώνων του λαού μας και της διεθνούς συμπαραστάσης, ως αποτέλεσμα των επιδράσεων του διεθνούς κλίματος και της νέας σκέψης, τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα που βρίσκονται στην πατρίδα μας θα υποχρεωθούν μια μέρα να αποχωρήσουν. Όμως η παρουσία των εποίκων στην Κύπρο συνιστά σοβαρότερο, θα έλεγα, κίνδυνο, διότι αυτοί εμπλέκονται και συμπλέκονται με τον τουρκοκυπριακό πληθυσμό. Διότι ριζώνουν σε ξένα γι' αυτούς εδάφη και λόγω της ιδιομορφίας του χαρακτήρα τους η γεννητικότητα και ως εκ τούτου η πληθυσμιακή τους ανάπτυξη είναι ψηλότερη από ό,τι είναι ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους. Σύμφωνα με δημοσιεύματα τουρκοκυπριακών εφημερίδων, ενώ η γεννητικότητα ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους είναι κατά μέσο όρο δυο παιδιά, η γεννητικότητα ανάμεσα στους εποίκους είναι κατά μέσο όρο πέντε παιδιά. Σε σχέση με τη γεννητικότητα των εποίκων, θέλω να αναφέρω κάτι που έγραψε η εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Magazine, στις 30.3.90. «Οι Τουρκοκύπριοι», γράφει η εφημερίδα, «φοβούνται ότι θα εκτοπιστούν από τους εποίκους. Μερικοί από τους Ανατολίτες αγρότες στη Βόρεια Κύπρο έχουν δυο και τρεις γυναίκες και δέκα μέχρι είκοσι παιδιά. Αρκετοί Τουρκοκύπριοι επιθυμούν την επαναπροσέγγιση, αλλά αποτελούν εμπόδιο οι έποικοι».

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι οι έποικοι αποτελούν κίνδυνο και για μας και για τους Τουρκοκύπριους. Πέραν τούτου υπάρχουν και οι πολιτικές και οι κοινωνικές επιπτώσεις στους Τουρκοκύπριους. Οι έποικοι συμβάλλουν με την παρείσακτη ψήφο τους στην ανάδειξη του Ντενκτάς σε ηγέτη της κοινότητας, στηρίζουν την αρνητική και αδιάλλακτη στάση του και αποτελούν εμπόδιο σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Από την άλλη αλλοιώνουν και υποβιβάζουν το

μορφωτικό και πολιτιστικό επίπεδο της τουρκοκυπριακής κοινότητας, για τον απλούστατο λόγο ότι μια μεγάλη αναλογία τους είναι εντελώς αναλφάβητοι και είναι ελάχιστος ο αριθμός αποφοίτων σχολών Μέσης Παιδείας.

Ας υποθέσουμε όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, πως έχει σταματήσει πλήρως ο ερχομός νέων εποίκων, πράγμα πολύ αμφίβολο. Αν έχουμε έστω και μια τέτοια στασιμότητα, σε μερικά χρόνια οι έποικοι θα υπερτερούν των Τουρκοκυπρίων, λόγω ακριβώς της γεννητικότητας που υπάρχει ανάμεσά τους. Είναι άλλωστε αυτό τον κίνδυνο που διαβλέπουν και επισημαίνουν οι δημοκρατικοί προοδευτικοί Τουρκοκύπριοι, οι οποίοι διεξάγουν αγώνα για να μη χάσουν την κυπριακή τους ταυτότητα, για να μην αφομοιωθούν από την Τουρκία και τους εποίκους.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι η εκτίμησή μας ότι τόσο η Εκτελεστική Εξουσία, όσο και όλες οι πλευρές της Βουλής έχουν πλήρη συναίσθηση των κινδύνων που συνιστά η μακρόχρονη παρουσία των εποίκων στα κατεχόμενα. Είναι η εκτίμησή μας πως η κυβέρνηση παρακολούθησε πολύ στενά αυτό το πρόβλημα και προέβη σε αρκετά διαβήματα στο διεθνές πεδίο ενάντια στον εποικισμό και για τη ματαίωση των προθέσεων της Τουρκίας να προβεί σε νέα βήματα εποικισμού. Μόλις πρόσφατα κυβέρνηση και Βουλή δώσαμε μια σκληρή μάχη ενάντια στις προσπάθειες του Ντενκτάς και της 'Αγκυρας για νέο εποικισμό της Αμμοχώστου. Αυτή η σκληρή μάχη, που ενεργοποίησε τη διεθνή κοινή γνώμη, απέτρεψε για την ώρα τα νέα και σε μαζική έκταση εποικιστικά σχέδια του Ντενκτάς και της 'Αγκυρας. Οι κίνδυνοι όμως παραμένουν, γι' αυτό και χρειάζεται η επαγρύπνηση και η αγωνιστική ετοιμότητα τόσο της κυβέρνησης, όσο και της Βουλής και του λαού.

Προσθέτουμε πως θα είμαστε άδικοι, αν δεν αναγνωρίζαμε τη δραστηριότητα που επέδειξε το Υπουργείο Εξωτερικών, με τις συνεχείς καταγγελίες των εποικιστικών ενεργειών της Τουρκίας στα Ηνωμένα Έθνη, σε διάφορους άλλους διεθνείς φορείς όσο και στα αντίστοιχα υπουργεία όλων σχεδόν των χωρών του κόσμου. Εκτιμούμε ακόμα το γεγονός πως το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Δημοκρατίας έχει αναβαθμίσει τη διαφωτιστική του εκστρατεία και προς το σκοπό αυτό εκδίδει και διανέμει σε πολλές χώρες τρία νέα διαφωτιστικά δελτία.

Ενώ όμως εκτιμούμε αυτά που γίνονται από το κράτος, από την άλλη δεν μπορούμε να μην παρατηρήσουμε το γεγονός πως για μακρύ χρονικό διάστημα δεν έγινε ειδική προσφυγή για τον εποικισμό. Και σήμερα υπογραμμίζουμε ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια που παραμένουν αναξιοποίητα στο διεθνές πεδίο.

Υπάρχουν περιπτώσεις που αφήνεται ανενόχλητη η τουρκική προπαγάνδα να οργιάζει από τα κυβερνητικά, αλλά και τα ιδιωτικά κανάλια ραδιοφωνίας και τηλεόρασης των δυτικών χωρών. Αν θυμάστε καλά, οργίασε και από ένα κανάλι της Γιουγκοσλαβίας. Γι' αυτό θεωρούμε αναγκαίο να μεθοδευτεί, όσο το δυνατό καλύτερα, η διεθνής διαφώτιση και να διεξάγεται κατά τον πιο συστηματικό και αποδοτικό τρόπο.

Φυσικά η εξάλειψη των συνεπειών του εποικισμού, η απαλλαγή της πατρίδας μας απ' αυτό το καρκίνωμα, είναι άμεσα συνδεδεμένη και συναρτημένη με τη λύση του Κυπριακού. Και αν υπάρχει κάτι που μας πείθει πως η παράταση της σημερινής εκκρεμότητας αποβαίνει σε βάρος του κυπριακού λαού και υποβοηθά την οριστικοποίηση της διαίρεσης και της διχοτόμησης, αυτό το κάτι είναι το πρόβλημα των εποίκων.

Δεν εισηγούμαστε να επιδείξουμε βιασύνη και να αποδεχτούμε οποιαδήποτε λύση, γιατί μας πιέζει ο χρόνος. Όχι. Εισηγούμαστε όμως και εμμένουμε να

συνειδητοποιηθεί από όλους η ανάγκη για ένταξη των προσπαθειών μας στο διεθνές πεδίο, έτσι που να ασκηθούν οι αναγκαίες πιέσεις και επιδράσεις πάνω στην Τουρκία, για να αλλάξει την αδιάλλακτη και αρνητική στάση της στο Κυπριακό. Εισηγηθήκαμε και εμμένουμε σε ενεργότερη εμπλοκή του Συμβουλίου Ασφαλείας στο Κυπριακό και στο πρόβλημα των εποίκων και επαναλαμβάνουμε πως πρέπει το πρόβλημά μας να αποτελέσει αντικείμενο συνομιλιών μεταξύ Ηνωμένων Πολιτειών και Σοβιετικής Ένωσης, έτσι που να προετοιμαστεί το έδαφος για μια διεθνή διάσκεψη που να ασχοληθεί με τη διεθνή πτυχή του Κυπριακού. Θεωρούμε ότι ένα από τα βήματα καλής θέλησης είναι η απόδοση της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της, για να αποτελέσει το πρώτο βήμα για την αναζήτηση λύσης του Κυπριακού.

Υποστηρίζουμε όπως το Κυπριακό και το θέμα του εποικισμού συζητηθεί στην τωρινή Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Ζητούμε από τη διεθνή κοινότητα ίση μεταχείριση με τους άλλους λαούς που υπήρξαν θύματα επιδρομής και εισβολής. Για μας δεν υπάρχουν δυο ειδών εισβολές και δυο ειδών ξένα στρατεύματα. Πολύ περισσότερο δεν υπάρχουν δυο ειδών ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, δηλαδή αυτά που εφαρμόζονται από τα μέλη του και αυτά που μπαίνουν στο ψυγείο για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας. Αξιωνούμε λοιπόν από τη διεθνή κοινότητα την ίδια ευαισθησία για το θέμα των Τούρκων εποίκων και εισβολέων με αυτή που δείχνει το Συμβούλιο Ασφαλείας και οι άλλοι μεγάλοι για την εισβολή και του εποικισμού του Ιράκ σε βάρος του Κουβέιτ.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πουμπουρή ο Πρόεδρος της Βουλής επανακατέλαβε την έδρα του και ο κ. Λαδάς κατήλθε στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο εποικισμός της Κύπρου συνιστά ένα μεγάλο κίνδυνο. Είναι εξίσου σοβαρός κίνδυνος, θα έλεγα, με τις στρατιωτικές επιχειρήσεις της Τουρκίας το 1974, γιατί στην ουσία τείνει να δώσει υπόσταση στα αποτελέσματα των στρατιωτικών επιχειρήσεων των Τούρκων το 1974. Είναι πεποίθησή μας ότι ο εποικισμός άπτεται αυτής ταύτης της υπόστασης του κυπριακού προβλήματος. Και είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που εμείς θεωρούμε πολύ φυσικό το γεγονός ότι στα πλαίσια αυτής της συζήτησης έχουμε σε μερικά σημεία φτάσει στην καρδιά του προβλήματος, έχουμε φτάσει ακόμα και στα θέματα της πολιτικής μας και της τακτικής την οποία ακολουθεί η κυβέρνηση ή που πρέπει να ακολουθήσει.

Ασφαλώς οι αριθμοί είναι σημαντικοί. Ασφαλώς η διαπίστωση ότι ο αριθμός των εποίκων αυξάνεται είναι σημαντική. Ασφαλώς το ότι απαιτούμε να αποχωρήσουν οι έποικοι και δε δεχόμαστε την παρουσία στην Κύπρο είναι επίσης σημαντικό. Όμως είναι πεποίθησή μας ότι δεκαέξι χρόνια μετά την εισβολή χρειάζονται άλλες τοποθετήσεις προς τον κυπριακό λαό. Ο κυπριακός λαός περιμένει άλλα μηνύματα απ' αυτή τη συζήτηση. Και αυτή η συζήτηση χρειάζεται να δώσει αυτά τα μηνύματα.

Κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο το οποίο θα πρέπει να απαντήσουμε και το πρώτο το οποίο έρχεται στο μυαλό μου, διαβάζοντας την Έκθεση της Επιτροπής, είναι κατά πόσο μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά μέχρι σήμερα αυτό το πρόβλημα και το έχουμε παραλείψει. Η δική μας θέση είναι ότι οι

δυνατότητές μας, από τη στιγμή που έχουμε επιλέξει συγκεκριμένη τακτική για πολιτική λύση του προβλήματός μας, είναι και δοσμένες και περιορισμένες. Πρέπει να πούμε καθαρά στο λαό μέχρι πού μπορούμε να πάμε και μέχρι τι μπορούμε να κάμουμε. Εμείς πιστεύουμε ότι οι δυνατότητές μας περιορίζονται, δυστυχώς, σε πολιτική δράση, σε διαμαρτυρίες, σε διαφώτιση, σε ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινής γνώμης.

Δεν ισχυριζόμαστε ότι όλα όσα έγιναν μέχρι σήμερα είναι απόλυτα ικανοποιητικά. Συμφωνούμε με την άποψη ότι πολλά περισσότερα θα μπορούσαν να γίνουν. Όμως την ίδια στιγμή διαφωνούμε με την άποψη που λέει ότι η κυβέρνηση δε συνειδητοποιεί τους κινδύνους, που λέει ότι υστερεί στην αντίδραση και ότι μειονεκτούμε σημαντικά στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Θα πρέπει να διαπιστώσουμε ότι έγινε πρόοδος, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων μας, προς αυτή την κατεύθυνση σε σύγκριση με τη διαφώτιση που γινόταν στο παρελθόν. Το θέμα των εποίκων εγείρεται σε πολιτικό επίπεδο σε κάθε ευκαιρία και από τη Βουλή και από τον Πρόεδρο και από την Εκτελεστική Εξουσία γενικότερα στο διεθνή τομέα με κάθε επίσκεψή μας και με κάθε ευκαιρία. Πρέπει να πούμε ακόμα ότι στον τομέα της διαφώτισης σ' αυτό το θέμα έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος. Θα πρέπει να πούμε ότι σε αντίθεση με το παρελθόν, που είχαμε εκδώσει ένα φυλλάδιο το 1978 και ένα άλλο το 1986, τώρα παρατηρείται μια δραστηριοποίηση προς αυτή την κατεύθυνση. Έχουν εκδοθεί πολλά σημειώματα με διαφωτιστικό υλικό σε πολλές γλώσσες και, το σημαντικότερο, έχουμε πετύχει σε μια σειρά από σημαντικά περιοδικά και εφημερίδες του εξωτερικού να γίνει τοποθέτηση αυτού του θέματος και μάλιστα από μη Κυπρίους. Επαναλαμβάνω ότι δε θεωρούμε ότι εξαντλήθηκαν οι δυνατότητές μας. Απλώς σημειώνουμε την πρόοδο προς αυτή την κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε, ο Ντενκτάς συνειδητοποιεί ότι ο κύριος κίνδυνος στα σχέδιά του είναι η συνεννόηση μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Και επειδή ακριβώς συνειδητοποιεί ότι υπάρχουν τέτοιες δυνατότητες για συνεννόηση, προσπαθεί με διάφορα μέτρα να τις εξουδετερώσει. Ένα απ' αυτά τα μέτρα είναι και ο εποικισμός. Με τον εποικισμό σκοπεύεται η αλλαγή της δημογραφικής σύνθεσης του νησιού μας. Το κυριότερο, σκοπεύεται η δημιουργία μιας τεχνητής πλειοψηφίας, ενός τεχνητού εκλογικού σώματος, για να τον στηρίξει. Επίσης ο Ντενκτάς προσπαθεί να υποσκάψει αυτή τη συνεννόηση με την παρεμπόδιση των επαφών ανάμεσα στις δυο κοινότητες, υποσκάπτοντας τη συνεννόηση και την κοινή δράση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Όμως δεν μπορούμε να σταματήσουμε μέχρι εδώ στις διαπιστώσεις μας. Ο Ντενκτάς ακόμα προσπαθεί να υποσκάψει και να εξουδετερώσει τη συνεννόηση και τις επαφές μεταξύ των δυο κοινοτήτων με την εκμετάλλευση των δικών μας λαθών και ιδιαίτερα με την εκμετάλλευση των κηρυγμάτων του σωβινισμού, που δυστυχώς ακούονται από τη δική μας πλευρά με μεγαλύτερη συχνότητα κάθε μέρα που περνά. Ακόμα και με την από μέρους μας παραγνώριση του γεγονότος ότι το κυπριακό πρόβλημα, εκτός από πρόβλημα εισβολής και κατοχής, που κατά κύριο λόγο είναι, είναι την ίδια στιγμή και θέμα σχέσεων και συνεννόησης ανάμεσα στις δυο κοινότητες. Δεν μπορούμε στην καθημερινή μας πρακτική να εξουδετερώνουμε αυτό το δεύτερο σκέλος, όσο υποδεέστερο και αν είναι, και την ίδια στιγμή να λέμε στους Τουρκοκύπριους ότι θέλουμε να συνεννοηθούμε μαζί τους. Γιατί οφείλουμε να ομολογήσουμε, σε τελευταία ανάλυση, ότι το κυπριακό πρόβλημα δε γεννήθηκε ούτε άρχισε το 1974.

Ακόμα ο Ντενκτάς εκμεταλλεύεται τα δικά μας λάθη αναφορικά με την επιλογή μορφών αντικατοχικών εκδηλώσεων, που μερικές απ' αυτές στην ουσία προσφέρουν μεγάλη υπηρεσία προς την πολιτική του Ντενκτάς, γιατί συσπειρώνουν Τουρκοκυπρίους και εποίκους, Τουρκοκυπρίους και Τουρκία. Πιστεύουμε ότι τέτοιες μορφές αντικατοχικών εκδηλώσεων, που οδηγούν σε πορείες εισόδου στην πράσινη γραμμή, που οδηγούν σε απόπειρες εισόδου στα κατεχόμενα, σε συγκρούσεις με τους άνδρες της Ειρηνευτικής Δύναμης, είναι γεγονότα τα οποία εντάσσονται προς αυτή την κατεύθυνση και τα οποία βρίσκονται σε αντίθεση με την πολιτική μας, πολιτική την οποία όλα τα κόμματα υποστήριξαν στο Εθνικό Συμβούλιο. Σε καμιά περίπτωση εμείς δεν εισηγηθήκαμε να σταματήσουν οι αντικατοχικές εκδηλώσεις. Και μπορούν να γίνουν πολλές αντικατοχικές εκδηλώσεις. Εκείνο το οποίο συζητούμε και εκείνο το οποίο υπογραμμίζουμε είναι η μορφή μερικών απ' αυτές τις αντικατοχικές εκδηλώσεις. Και ακόμα θα πρέπει να τονίσουμε εδώ και κάποιες φωνές και κάποιες εισηγήσεις αναφορικά με τα μέτρα αντίδρασής μας σε περίπτωση που θα γίνει το α' ή το β', που θα προχωρήσουν σε εποικισμό, που θα δώσουν ιθαγένεια σε εποίκους. Και μάλιστα εισηγήσεις για μέτρα τα οποία στην ουσία στρέφονται ενάντια στους Τουρκοκυπρίους στην πράξη. Μιλώ για εισηγήσεις για διακοπή ρεύματος, για διακοπή νερού.

Αυτά όλα τα στοιχεία τα εκμεταλλεύεται ο Ντενκτάς. Αυτά όλα τα στοιχεία βοηθούν τον Ντενκτάς στη στήριξη της πολιτικής του και στο πλασάρισμα του αδύνατου της συμβίωσης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Αυτά τον βοηθούν να υποσκάψει τη δική μας πολιτική.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Για το ΑΔΗΣΟΚ ο κύριος τρόπος αντιμετώπισης των κινδύνων που δημιουργεί ο εποικισμός είναι η εξουδετέρωση των στόχων που επιδιώκει η Τουρκία με την πολιτική μεταφοράς εποίκων και αλλαγής της δημογραφικής σύνθεσης της Κύπρου. Θα πρέπει η πολιτική μας να τείνει να δώσει και τα μέσα, να τείνει στην ενίσχυση εκείνων των δυνάμεων μέσα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα που πιστεύουν και αγωνίζονται για την ομοσπονδία. Και υπάρχουν τέτοιες δυνάμεις. Θα πρέπει η πολιτική μας να τείνει να εξουδετερώσει όχι με λόγια, αλλά έμπρακτα τη θεωρία του Ντενκτάς για το αδύνατο της συμβίωσης. Πρέπει να εξουδετερώσουμε τους φόβους για την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων. Πρέπει η επαναπροσέγγιση, που για τους περισσότερους είναι ένα σύνθημα και μάλιστα ευκαιριακό, να μετατραπεί σε καθολική πολιτική. Πρέπει να δώσουμε στους προοδευτικούς εκείνους Τουρκοκυπρίους, που πιστεύουν στο ενιαίο κυπριακό ομόσπονδο κράτος, την ελπίδα για το μέλλον αυτού του τόπου. Πρέπει έμπρακτα να τους δώσουμε το μήνυμα πως δεν είναι αφημένοι στο έλεος των εποίκων και του Ντενκτάς, με αναπόφευκτο αποτέλεσμα της μετανάστευσής τους, αλλά πως η συνεννόηση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και η δίκαιη λύση του Κυπριακού είναι ρεαλιστική πολιτική.

Με τα πιο πάνω δεν εισηγούμαστε ούτε παραβίαση αρχών ούτε απεμπόληση των καλώς νοουμένων συμφερόντων των Ελληνοκυπρίων. Όλα τα πιο πάνω μπορούν να γίνουν χωρίς να παραβιαστούν ούτε αρχές ούτε δίκαιο. Και σ' αυτό το συγκεκριμένο στάδιο η προώθηση μιας τέτοιας πολιτικής υποστηρίζεται και ενισχύεται και από το γεγονός ότι οι διεθνείς συνθήκες μας ευνοούν.

Κύριε Πρόεδρε, πριν τελειώσω, θα ήθελα να πω δυο λόγια για κάποιες απόψεις που ακούστηκαν σ' αυτή την αίθουσα κατά τη συζήτηση. Έχει μπει καθαρά η εισήγηση ότι η πολιτική την οποία ακολουθεί σήμερα η κυπριακή

κυβέρνηση όχι μόνο είναι αναποτελεσματική, όχι μόνο θα έπρεπε να αλλάξει, αλλά πως αυτό θα έπρεπε να γίνει προ πολλού. Από τον περασμένο Φεβράρη στη Νέα Υόρκη.

Κύριοι συνάδελφοι, ακούμε τακτικά εισηγήσεις για την πολιτική της κυβέρνησης. Εκείνο το οποίο από καιρό σε καιρό ακούμε είναι κάποιες εισηγήσεις για κάποια επιμέρους μέτρα, π.χ. προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας τώρα, που δεν είναι ασφαλώς μια ολοκληρωμένη πολιτική. Και έχουμε πει την άποψή μας πάνω σ' αυτό το θέμα, κατά πόσο ενδείκνυται η άμεση προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας τώρα, όταν η κρίση στον Κόλπο βρίσκεται στο απόγειό της και κανένας δεν πρόκειται σοβαρά να ασχοληθεί με αυτό το θέμα. Και έχουμε πει την άποψή μας ότι μια τέτοια ενέργεια στην ουσία θα υποσκάψει τις δυνατότητές μας να απευθυνθούμε στον κατάλληλο χρόνο στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Γιατί αποτελεί το Συμβούλιο Ασφαλείας ένα σημαντικό όπλο για την υπόθεσή μας.

Ακούμε λοιπόν επιμέρους εισηγήσεις. Ακούμε και μερικές γενικές εισηγήσεις: Διεθνοποίηση του Κυπριακού. Μα ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι: Δε γίνεται, δεν υπάρχει διεθνοποίηση του Κυπριακού; Και αν δεν υπάρχει διεθνοποίηση του Κυπριακού σήμερα, τι γινόταν πριν τρία, πριν πέντε, πριν επτά χρόνια; Αν συναρτούμε τη διεθνοποίηση του Κυπριακού μόνο με τις προσφυγές στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τότε θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι έχουμε διαφορετική αντίληψη και διαφορετική εκτίμηση του ζητήματος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σίγουρα έχουμε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Ηλιάδη, δέχομαι διακοπές, αλλά ολοκληρωμένες, για να μπορώ να τις απαντήσω.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, εκτός από ορισμένες γενικές, αόριστες εισηγήσεις, εκτός από ορισμένες εισηγήσεις πάνω σε μερικά επιμέρους θέματα, συγκεκριμένη εισήγηση αναφορικά με το τι πολιτική θα πρέπει να ακολουθήσουμε και ιδιαίτερα τι τακτική θα πρέπει να ακολουθήσουμε αναφορικά με το κυπριακό πρόβλημα δεν ακούμε από κανένα. Και θα πρέπει να απαντήσουμε κατά τρόπο συγκεκριμένο. Θα πρέπει να πούμε στον κυπριακό λαό ποια είναι η δική μας διαζευκτική εισήγηση από την πολιτική των συνομιλιών για λύση του Κυπριακού. Και διευκρινίζω, όχι των οποιωνδήποτε συνομιλιών. Μήπως είναι οι πορείες και το να μπαίνουμε στην πράσινη γραμμή και στα κατεχόμενα; Αν αυτή είναι πολιτική μας, τότε εκείνοι που υποστηρίζουν μια τέτοια πολιτική να βγουν ξεκάθαρα και να ταχθούν ενάντια στην παραμονή των στρατευμάτων του Ο.Η.Ε. στην Κύπρο, διότι η αποστολή εκείνων των στρατευμάτων ακριβώς με τη δική μας υπογραφή από την εποχή του Μακαρίου είναι να κρατήσουν ανέπαφη εκείνη την πράσινη γραμμή. Δεν μπορούμε να διακηρύσσουμε μια γενική συμφωνία -εμείς δεν είπαμε να εγκαταλείψουμε την πολιτική των συνομιλιών- και την ίδια στιγμή με επιμέρους ενέργειές μας να υποσκάπτουμε μια τέτοια πολιτική. Διότι ακριβώς δίνουμε πολύ λανθασμένα μηνύματα προς την άλλη πλευρά και στέλλουμε τους Τουρκοκυπρίους στις αγχάλες των εποίκων και της πολιτικής Ντενκτάς.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι, αν κάποιες δυνάμεις έχουν συγκεκριμένες εισηγήσεις για μια διαφορετική ολοκληρωμένη πολιτική, υπάρχουν και τα βήματα και οι χώροι για να θέσουν μια τέτοια πολιτική. Εκείνο το οποίο διαπιστώνουμε μέχρι σήμερα είναι ότι σε γενικές γραμμές διατυπώνεται μια

γενικά αποδεκτή προσέγγιση. Εμείς δεν ανήκουμε στο Εθνικό Συμβούλιο για τους γνωστούς λόγους. Όμως κάθε φορά που ακούμε τους εκπροσώπους των κομμάτων να βγαίνουν από το Προεδρικό Μέγαρο και να μιλούν στους δημοσιογράφους και στην τηλεόραση, δεν ακούμε τέτοιες ουσιαστικές διαφωνίες. Δεν ακούσαμε απόψεις ότι η πολιτική που ακολουθούμε μέχρι σήμερα πρέπει να πεταχθεί και να την αντικαταστήσουμε με κάποια άλλη.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που εισηγούμαστε ότι, αν υπάρχουν τέτοιες απόψεις, θα πρέπει να μπου απευθείας, ανοικτά μπροστά στο λαό, για να μπορεί να τις κρίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο σε άλλους -και θα τον δώσω φυσικά, εφόσον φαίνεται ότι δεν μπορεί να τηρηθεί η αρχή που συμφωνήθηκε εξαρχής και επειδή άκουσα ψιθύρους ότι ο Πρόεδρος άλλαξε τη σειρά της ημερήσιας διάταξης- θα ήθελα να υπενθυμίσω για τους απόντες Βουλευτές για τους οποίους δεν ευθύνομαι, αφού απουσιάζουν όταν λαμβάνονται οι αποφάσεις της Βουλής- ευθύνομαι για τους παρόντες Βουλευτές- ότι υπήρξε ομόφωνη απόφαση αυτού του Σώματος να προηγηθεί αυτό το θέμα ως πρώτο στην ημερήσια διάταξη.

Γι' αυτό θα παρακαλούσα Βουλευτές που για τον άλφα ή βήτα λόγο δεν είναι ενημερωμένοι, προτού εκφράσουν οποιεσδήποτε απόψεις, τουλάχιστον να ερωτούν το προεδρείο, παρά το γεγονός ότι είναι ένα από τα δικαιώματα του Προέδρου να καθορίζει ακόμα και τη σειρά των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη.

Γι' αυτό λυπούμαι που κάνω αυτή την παρατήρηση, αλλά δε δέχομαι κάτω από οποιεσδήποτε προϋποθέσεις κριτική, εκεί που δεν υπάρχει αντικείμενο κριτικής.

Επειδή ζήτησε ο κ. Χατζηδημητρίου, που θα μιλήσει εκ μέρους του κόμματος, θα του δώσω το λόγο και μετά ο κ. Σολωμής.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είχα ζητήσει κι εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά ακόμα δε μίλησε καθόλου η ΕΔΕΚ.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μίλησε ο εισηγητής, ο κ. Ηλιάδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπωσδήποτε, ας έρθει ο κ. Γαλανός, ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Σολωμής και ο κ. Δημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Πρόεδρος δε λογαριάζει τον κ. Ηλιάδη μέσα στο κόμμα μας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι καθιερωμένο ότι ο εισηγητής δεν αντιπροσωπεύει την ομάδα, αλλά εισάγει το θέμα.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Τουναντίον, κύριε Χατζηδημητρίου, ο κ. Λυσσαρίδης πολύ έξυπνα ήθελε να αυξήσει τη δύναμη του κόμματός σας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Λυσσαρίδης δε χρειάζεται να αυξήσει τη δύναμη, διότι είναι αυξημένη η δύναμη του κόμματός μας από μόνη της.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αυτό θα φανεί, κύριε Χατζηδημητρίου.

Ο Θεός να σας βοηθήσει.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω σήμερα· θα μιλούσα την επόμενη Πέμπτη. Όμως αισθάνομαι ότι μερικά πράγματα τα οποία ανέφερε ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου έπρεπε να απαντηθούν, γιατί πράγματι, συζητώντας το θέμα των εποίκων, ήταν αδύνατο να μην μπορούμε πιο βαθιά στο κυπριακό πρόβλημα και να μην τεθούν επί τάπητος οι χειρισμοί και η φιλοσοφία της κυβέρνησης και των κομμάτων.

Ο κ. Παπαπέτρου έκαμε κάποια ρητορικά ερωτήματα για το ποιους κινδύνους δε συνειδητοποιήσαμε, για το ποια μηνύματα στέλλουμε -και υπάρχουν κάποια νέα μηνύματα- και για κάποια κηρύγματα σωβινισμού τα οποία γίνονται από ορισμένες πλευρές και ορισμένα κόμματα και για ορισμένα άλλα πράγματα που δεν αντιλαμβανόμαστε πως θα πρέπει να ακολουθούμε, εφόσον ήδη έχουμε ακολουθήσει μια άλφα γραμμή για το Κυπριακό και το Κυπριακό δεν μπορεί να λυθεί παρά με ειρηνικά μέτρα και ειρηνικά μέσα.

Σίγουρα πιστεύουμε, κύριε Παπαπέτρου, ότι η κυβέρνηση πραγματικά δε συνειδητοποίησε τους κινδύνους και δεν ακολουθεί μια σωστή πολιτική στο Κυπριακό. Και εξηγούμαστε τι εννοούμε, όταν λέμε ότι η κυβέρνηση δε συνειδητοποίησε τους κινδύνους. Είπατε πολύ σωστά ότι ναι μεν το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής, αλλά υπάρχει και κάποια άλλη πτυχή του, η πτυχή των σχέσεων των δυο κοινοτήτων και των διακοινοτικών συνομιλιών. Αυτό είναι σωστό. Όμως εκείνο το οποίο κάνει η κυβέρνηση Βασιλείου σήμερα είναι ότι δίδει τη μεγαλύτερη σημασία στις διακοινοτικές συνομιλίες, συγκεντρώνει το επίκεντρο της προσοχής της Κύπρου, αλλά και του παγκόσμιου και της διεθνούς κοινής γνώμης, στις συνομιλίες και υποβαθμίζει συστηματικά θα έλεγα και πολύ λανθασμένα το ευρύτερο θέμα της εισβολής και κατοχής, που είναι οι πραγματικές διαστάσεις του Κυπριακού. Είναι εκείνες οι διαστάσεις που πραγματικά συγκινούν το παγκόσμιο. Είναι εκείνες οι διαστάσεις που δημιουργούν τα ερείσματα στο παγκόσμιο ότι το Κυπριακό είναι ένα πρόβλημα ανάλογο με το Κουβέιτ. Ότι το Κυπριακό είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να απασχολεί τακτικά τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Το Κυπριακό είναι ένα πανανθρώπινο πρόβλημα και στην Κύπρο γίνεται ένα τεράστιο έγκλημα εναντίον του λαού της Κύπρου.

Εμείς μιλούμε-διαρκώς για τις συνομιλίες. Εμείς αποφεύγουμε να διεθνοποιήσουμε σωστά το πρόβλημά μας. Μάλιστα, μέσα στη διεθνοποίηση εννοούμε και τις προσφυγές στα Ηνωμένα Έθνη και στο Συμβούλιο Ασφαλείας και στη Γενική Συνέλευση. Και επειδή ρωτήσατε τότε θα πάμε στα Ηνωμένα Έθνη, απαντούμε ότι έπρεπε να είχε γίνει προσφυγή αμέσως μετά το ναυάγιο των

συνομιλιών. Το αναβάλλαμε συνέχεια, διότι ελπίζαμε ότι θα ξανάρχιζαν κάποιες νέες συνομιλίες πάνω στην ίδια βάση. Εκεί ακριβώς τονίστηκε ότι, ναι, θέλουμε συνομιλίες, όχι όμως τις οποιοσδήποτε συνομιλίες. Αλλά, οι συνομιλίες τις οποίες έκανε η κυβέρνηση Βασιλείου ήταν τίποτε άλλο από τις οποιοσδήποτε συνομιλίες, από συνομιλίες οι οποίες κατάργησαν την πολιτική της πρόταξης, συνομιλίες εφ' όλης της ύλης, διάλογος χάριν του διαλόγου, χωρίς προοπτικές επιτυχίας, μόνο και μόνο γιατί πιστέψαμε ότι με κάποια χαμόγελα, με κάποιες χειραψίες και με κάποιους ενθουσιασμούς με την κα Θάτσερ και άλλους ηγέτες θα ελύετο το Κυπριακό;

Επομένως ποιες προοπτικές υπήρχαν για πρόοδο στο Κυπριακό, όταν αναφωνούσε ο Πρόεδρος Βασιλείου ότι, ναι μεν θέλουμε λύση χτες, αλλά επέρχεται λύση και ετοιμάζονται οι πρόσφυγες να επιστρέψουν στα σπίτι τους; Όταν μιλούσαμε για πρόοδο, για ποια πρόοδο μιλούσαμε; Άραγε την πρόοδο που προέκυψε με τις ιδέες και το Έγγραφο Κουεγιάρ, το οποίο Έγγραφο Κουεγιάρ είναι οι τουρκικές θέσεις αυτούσιες κατά κάποιο τρόπο; Οι τουρκικές θέσεις τις οποίες προηγουμένως η Τουρκία προωθούσε και εμείς δε δεχόμασταν και τώρα δεν τοποθετήθηκε καν η κυβέρνηση στις ιδέες Κουεγιάρ, ενώ η τουρκική πλευρά με τη γνωστή πάγια τακτική της κάθε φορά που κάνουμε μια νέα υποχώρηση σκληρύνει περισσότερο τη στάση της;

Επομένως, όταν λέμε μερικά πράγματα να μην προσπαθούμε να δίδουμε κάποια μηνύματα, ότι τάχατες, ξέρετε, δεν υπάρχει συνέπεια, μιλάτε για διεθνοποίηση, ποια διεθνοποίηση εννοείτε, λέτε ότι δε συνειδητοποιήθηκαν οι κίνδυνοι, μα γιατί το λέτε αυτό, λέτε ότι πρέπει να γίνονται κάποια πράγματα σωστά, μα πέστε μας επιτέλους ποια.

Εμείς τοποθετούμαστε και λέμε ότι οι συνομιλίες ξεκίνησαν βιαστικά, πρόχειρα και αχρείαστα, χωρίς καμιά προετοιμασία και χωρίς δυνατότητα οποιασδήποτε επιτυχίας. Όλοι γνωρίζουμε ότι ήταν ένα υποπροϊόν, μια υποεργολαβία του Νταβός, για να δίδεται άλλοι σε κάποιους που δεν ήθελαν να έχουν τον πονοκέφαλο του Κυπριακού. Να λένε ότι συνομιλούν και να μην ασχολούνται πραγματικά με το Κυπριακό. Και προχωρούσε αυτό συνέχεια. Κάποτε είχαμε βάλει ορισμένα χρονοδιαγράμματα. Ξεπερνούσαμε αυτά τα χρονοδιαγράμματα και προσπαθούσαμε να δώσουμε τεχνητή αναπνοή σ' αυτές τις συνομιλίες κάθε φορά, χωρίς να υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι και ελπίδες επιτυχίας.

Γι' αυτό σίγουρα συμφωνούμε μαζί σας ότι το Κυπριακό θα επιλυθεί μόνο διά της μεθόδου των ειρηνικών συνομιλιών, αλλά πρέπει πραγματικά να παρακαθήσουμε σε συνομιλίες που να έχουν κάποιο ουσιαστικό περιεχόμενο και κάποιες ελπίδες επιτυχίας και να δημιουργηθούν ταυτόχρονα οι συνθήκες πραγματικών πιέσεων πάνω στην Τουρκία, για να επιτύχουν αυτές οι συνομιλίες. Διότι, αν το αντιστρέψουμε, κάθε φορά που αποτυγχάνει ένας νέος γύρος συνομιλιών, είναι τότε που μπαίνει ακόμα ένα καρφί πάνω στο φέρετρο των συνομιλιών και της ειρηνικής λύσης του Κυπριακού. Διότι έρχονται οι ξένοι και λένε ότι ακόμα μια φορά απέτυχαν οι συνομιλίες και ακόμα μια φορά αποδείχθηκε ότι δεν μπορούν να τα βρουν οι δυο κοινότητες. Με αυτό τον τρόπο βέβαια έχουμε ήδη συγκεντρώσει την προσοχή της διεθνούς γνώμης στο ότι το Κυπριακό είναι διαφορά τάχατες των δυο κοινοτήτων.

Υποστέλλουμε τη σημαία μας, για να μη στενοχωρηθεί ο κ. Ντενκτάς. Αποφεύγουμε να αναλάβουμε την προεδρία των Αδεσμεύτων και πάλι για να

είμαστε βολικοί και καλά παιδιά. Αποφεύγουμε κάποιες ενέργειες, διότι ο κ. Ντενκτάς μάς απειλεί για το α, το β, το γ. Δίδουμε δικαιώματα εκβιασμού στον κ. Ντενκτάς και ξεχνούμε ότι εκείνο το οποίο επιθυμεί η τουρκική πλευρά είναι πράγματι να δίδεται η εικόνα ότι μπορεί να εκβιάζει η άλλη πλευρά και ότι είναι θέμα δυο πλευρών και πρέπει να δεχόμαστε τις απόψεις του Ντενκτάς. Αποφεύγουμε οποιαδήποτε νύξη και οποιαδήποτε καταγγελία προς την Τουρκία την ώρα που πρέπει, παρόλο που είναι η Τουρκία η οποία αυτή τη στιγμή πατά την Κύπρο, είναι η Τουρκία που καταπατά τα δικαιώματά μας και είναι η Τουρκία που καταπατά τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων.

Διότι δεν είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, με τους προοδευτικούς Τουρκοκυπρίους που συνομιλούμε. Δεν είναι με τον κ. Ozker Ozguι που συνομιλούμε ή με τον κ. Ακίτσι ή με κάποιους οι οποίοι μπορεί να θέλουν την ομοσπονδία, όπως και εμείς. Είναι με το καθεστώς Ντενκτάς που συνομιλούμε, το οποίο καθεστώς Ντενκτάς το έχει επιβάλει η Άγκυρα. Τα τουρκικά στρατεύματα είναι εδώ, για να μην επιτρέψουν να επανενωθούν οι δυο κοινότητες. Και όσο συνομιλούμε με το καθεστώς Ντενκτάς, χωρίς να υπάρχουν πιέσεις προς την Τουρκία, σίγουρα το καθεστώς Ντενκτάς δεν πρόκειται να δεχθεί την α ή β δίκαιη λύση του Κυπριακού, αν δεν υπάρχουν εκείνοι οι μοχλοί πίεσης προς την Τουρκία, για να πιέσει με τη σειρά της η Τουρκία τον Ντενκτάς. Αν αναμένουμε εμείς ότι η τουρκοκυπριακή πλευρά, ενόσω υπάρχει καθεστώς Ντενκτάς, θα ακολουθήσει διαφορετική πολιτική από την Τουρκία, είναι ένα τεράστιο λάθος. Η πολιτική Ντενκτάς και Τουρκίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένες. Και εκείνα που ακούμε πολλές φορές, ότι διαφώνησε ο Οζάλ με τον Ντενκτάς και τα παρόμοια, είναι η γνωστή πολιτική των παλιών συμβολαιογραφικών γραφείων της Αγγλίας, στα οποία ο ένας συντάκτης παρουσιάζετο σκληρός και ο άλλος μαλακός, αλλά ακολουθούσαν και οι δυο την ίδια πολιτική.

Δυστυχώς, και πρέπει να το πούμε πολλές φορές αυτό το πράγμα, δεν υπάρχει ακόμα η πολιτική βούληση από πλευράς Τουρκίας για ειρηνική λύση του Κυπριακού, για δίκαιη λύση του Κυπριακού, για βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Δεν μπορούμε όμως να δεχθούμε μια κακή λύση, η οποία κυριολεκτικά θα θέσει σε κίνδυνο την επιβίωση του λαού μας, μόνο και μόνο επειδή έχουν περάσει 16 χρόνια. Εκείνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να πιέζουμε την Τουρκία σε όλα τα διεθνή βήματα, να ανεβάσουμε το κόστος της Τουρκίας για τη συνεχιζόμενη κατοχή της Κύπρου. Διότι είναι εκεί που πραγματικά δημιουργούνται οι εμπλοκές των εμπλεκόμενων συμφερόντων, όπως πολύ σωστά αναφέρει πολλές φορές ο Πρόεδρος της Βουλής, για πιέσεις πάνω στην Τουρκία, οι οποίες πιέσεις μεταφράζονται και θα μεταφραστούν με μια διαφορετική τοποθέτηση του καθεστώτος Ντενκτάς και του στρατού κατοχής στην Κύπρο.

Λέχθηκαν και ορισμένα άλλα πράγματα, όπως: «Ξέρετε, να κάνουμε αντικατοχικές εκδηλώσεις ...

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να παρακαλέσω τον κ. Γαλανό να μας πει και λίγο για τον εποικισμό, κύριε Πρόεδρε. Μιλά ο κ. Γαλανός για το κυπριακό πρόβλημα γενικά και νομίζω ότι είναι καιρός να περιοριστούμε στο θέμα του εποικισμού, που είναι και το θέμα το οποίο έχει εγγραφεί, για να μην πελαγοδρομούμε. Διότι στο τέλος δε θα τελειώσει ποτέ αυτή η συζήτηση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Μαθηκολώνη, αν ο Πρόεδρος της Βουλής αισθάνετο ότι έχω φύγει από το θέμα, θα μου το είχε ήδη υποδείξει. Αλλά, όταν ένας συνάδελφος έχει ανοίξει το θέμα και έχει αναφερθεί σε κάποιες άλλες πτυχές του Κυπριακού που συνδέονται με τον εποικισμό, τότε-γνωρίζετε πολύ καλά τα κοινοβουλευτικά θέσµια- δικαιούµαι να απαντήσω σε εκείνα τα σηµεία στα οποία αναφέρθηκε. Ο ίδιος συνάδελφος ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά τις διαδικασίες δεν έθεσε θέμα. Πραγµατικά µε συγκινεί το ενδιαφέρον σας να θέσετε θέμα τάξης, ενώ σε πολλές άλλες περιπτώσεις θα ήταν καλύτερα να προσέξετε εσείς ο ίδιος το θέμα τάξης.

Όµως, συνεχίζω και λέω το εξής: Έγινε αναφορά σε αντικατοχικές εκδηλώσεις. Απαντώ σε κάτι το οποίο λέχθηκε, όπως και για τα άλλα θέµατα. Για ποιες αντικατοχικές εκδηλώσεις μιλούµε; Για καλές και για κακές εκδηλώσεις; Ποιες είναι οι καλές αντικατοχικές εκδηλώσεις; Εκείνες που γίνονται άραγε στην Πλατεία Ελευθερίας, όσο πιο μακριά µπορούµε από τη γραµµή αντιπαράθεσης, από την ούτω καλούµενη πράσινη γραµµή, από την ούτω καλούµενη αντικατοχική γραµµή; Και άραγε είναι κακές οι αντικατοχικές εκδηλώσεις που γίνονται στο οδόφραγμα, απέναντι στα στρατεύµατα του Αττίλα;

Είναι λάθος αν σήµερα τα παιδιά µας αισθάνονται την ανάγκη να εκφράσουν τα αισθήµατά τους, ότι η Κύπρος δεν µπορεί να µείνει διχοτοµηµένη και ότι θέλουν να γυρίσουν στα πραγµατικά σπίτια των γονιών τους; Αν θέλουν οι γυναίκες µας να εκφράσουν µε όλη τη δύναµη της ψυχής τους ότι δεν µπορεί η Κύπρος να είναι ακρωτηριασµένη και ακρωτηριασµένη η ψυχή και εκείνων και εµάς και των παιδιών µας, είναι λάθος αυτό; Ή άραγε είναι λάθος ότι µε την απαγκίστρωση τα παιδιά µας και οι γυναίκες µας βρίσκονται αντιµέτωπες µε τις ίδιες τις δικές µας δυνάµεις ασφαλείας; Και δίδονται λανθασµένες εικόνες. Και προωθείται ή όχι το Κυπριακό, αν δίδεται ακόµα το µήνυµα ότι ο λαός µας, παρόλα τα 16 χρόνια, ακόµα δεν έχει δεχτεί τα τετελεσµένα; Και ότι ακόµα δεν έχει καµφθει η θέλησή του να επιστρέψει στα σπίτια του και ότι ο λαός µας θέλει να επανενωθεί η Κύπρος;

Σίγουρα όλοι µας θέλουµε να συμβιώσουµε µε τους Τουρκοκύπριους. Όλοι θέλουµε να φτιάξουµε µια κοινή γεωγραφικά πατρίδα, µε τις κοινές και τις διαφορετικές µας παραδόσεις. Όλοι θέλουµε να µονοιάσουµε και να βασίσουµε το µέλλον µας πάνω σε κάποιες κοινές αξίες και πάνω σε κάποια κοινά πιστεύω. Να δουλέψουµε την ίδια γη, να φάµε το ίδιο ψωµί και να κάνουµε κοινούς οραµατισµούς. Αλλά, προς Θεού, µε ποιους συνοµιλούµε σήµερα; Αυτοί είναι οι προοδευτικοί Τουρκοκύπριοι, ο Ντενκτάς και ο τουρκικός στρατός και η Άγκυρα;

Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι είναι τεράστιο λάθος να δηµιουργούµε έστω και κάποιες αµφιβολίες για τις πηγαίες εκδηλώσεις του λαού µας και ιδιαίτερα των προσφύγων, τις αντικατοχικές εκδηλώσεις, που, κατά τη δική µας άποψη τουλάχιστον, είναι µια πολύ υγιής αντίδραση της νεολαίας µας, των γυναικών µας και του λαού µας, οι οποίοι πρωτοπορούν.

Όσον αφορά το θέμα του εποικισµού- για να ικανοποιηθεί και ο συνάδελφος κ. Μαθηκολώνης- ένα πρέπει να πούµε: Ότι ο εποικισµός δεν είναι τίποτε άλλο παρά το µέσο όχι µόνο για την αλλαγή του δηµογραφικού χάρτη, αλλά και για την πιο γρήγορη απορρόφηση των κατεχοµένων από πλευράς Τουρκίας. Με την αλλαγή των πληθυσµιακών στοιχείων και µε τη µετανάστευση των Τουρκοκυπρίων και σιγά σιγά µε την αύξηση του αριθµού των εποίκων, απορροφούνται τα κατεχόµενα µε πολύ γρήγορο ρυθµό και χάνει η Κύπρος το πραγµατικό της χρώµα, την πραγµατική δηµογραφική της σηµασία.

Θα πω όμως και κάτι άλλο. Ότι, ενόσω αυξάνονται με το ρυθμό που αυξάνονται οι έποικοι και οι 50,000 γίνονται 70,000 και οι 70,000 γίνονται 100,000 και αργότερα 150,000 και 200,000, είναι ένα μέσο για διεκδικήσεις της Τουρκίας και πάνω στην υπόλοιπη Κύπρο. Διότι θα δημιουργηθεί, όπως και στο θέμα της Αλεξανδρέττας, το επιχείρημα του ζωτικού χώρου. Θα είναι ανάγκη η Τουρκία και ο γηγενής πληθυσμός -όπως θα τον ονομάσουν στην Τουρκία- και οι κατοχικές δυνάμεις να εξαπλωθούν, διότι δε θα μπορεί να τους καλύψει το 35% και το 36% το οποίο βρίσκεται σήμερα στα χέρια του Αττίλα. Γι' αυτό ίσως η πιο σκληρή και δύσκολη και απάνθρωπη πτυχή της τουρκικής κατοχής είναι ο εποικισμός. Διότι είναι με τον εποικισμό που διαλύουμε κάθε ελπίδα επανένωσης του τόπου μας.

Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι υπάρχουν μεγάλα περιθώρια να διεθνοποιήσουμε και την πτυχή που λέγεται εποικισμός. Μπορεί να μην έγιναν πολλά και μπορεί όλοι μας να έχουμε κάποια ευθύνη, διότι δεν έχουμε προωθήσει και προβάλλει στο βαθμό που πρέπει το θέμα του εποικισμού. Όμως σωστά ανέφεραν οι συνάδελφοι ότι δεν είναι ακόμα αργά και πως πρέπει να δοθεί η εικόνα σε τι αποβλέπει ο εποικισμός και το πόσο απομακρύνει μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, για εκείνους τουλάχιστον που ενδιαφέρονται γι' αυτή τη βιώσιμη λύση του Κυπριακού, με σωστές ενέργειες, με σωστή διεθνοποίηση, με σωστή προβολή και ακόμα, αν χρειαστεί, με ειδικές προσφυγές στα Ηνωμένα Έθνη και σε όλα τα διεθνή σώματα ειδικά, επαναλαμβάνω, για το θέμα του εποικισμού.

Τις απόψεις μας τις έχουμε εκφράσει στην Έκθεση της Επιτροπής και τις έχει επαναλάβει ο συνάδελφος κ. Χαραλαμπίδης. Όμως θα ήταν λάθος, αν δεν απαντούσαμε σε ορισμένα πράγματα τα οποία αναφέρθηκαν στη συζήτηση για τον εποικισμό. Αν δεν απαντούσαμε σε κάποια επιχειρήματα τα οποία, κατά την άποψή μας, έχουν σχέση με τους ευρύτερους χειρισμούς στο Κυπριακό.

Δεν είμαστε ικανοποιημένοι με τον τρόπο που αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το όλο θέμα του εποικισμού, αλλά και το Κυπριακό γενικότερα. Σίγουρα μέρος του προβλήματος είναι οι σχέσεις των δυο κοινοτήτων και το μεγαλύτερο μέρος είναι το θέμα της εισβολής και κατοχής. Όμως άραγε με τις ενέργειές μας δίδουμε πραγματικά τις σωστές διαστάσεις στο πρόβλημα, όπως τις αναφέραμε; Ρίχνουμε το βάρος μας στο Κυπριακό ως θέμα εισβολής και κατοχής; Το προωθούμε ως θέμα εισβολής και κατοχής ή με τις ενέργειές μας όλων αυτών των χρόνων στρέφουμε το φακό του παγκόσμιου ενδιαφέροντος στο Κυπριακό ως θέμα δυο κοινοτήτων και με αυτό τον τρόπο αδυνατίζουμε τα πραγματικά ερείσματά μας και τα επιχειρήματά μας και τα όπλα τα οποία διαθέτουμε, για να μπορέσουμε να προωθήσουμε τη δίκαιη λύση του Κυπριακού και την ειρηνική λύση του Κυπριακού την οποία επιθυμούμε;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι διαφορετικά ήταν προγραμματισμένο να γίνει η σημερινή συζήτηση και διαφορετικά εξελίσσεται. Πήρε ευρύτερες διαστάσεις, επεκταθήκαμε στο Κυπριακό και στους χειρισμούς του, αμφισβητήθηκαν πολιτικές απόψεις και

τοποθετήσεις και μπήκαν ακόμα και ερωτηματικά και εκεί που δεν έπρεπε να μπου. Αυτό μας επιβάλλει την ανάληψη της υποχρέωσης να δώσουμε κάποιες απαντήσεις και κάποιες τοποθετήσεις, γιατί η Βουλή, αν όχι τίποτε άλλο, είναι χώρος διαλόγου και άμεσης αντιπαράθεσης απόψεων.

Ένα το θέμα των εποίκων είναι το πιο σημαντικό πρόβλημά που αντιμετωπίζουμε. Είναι εδραίωση της έννοιας της κατοχής και μάλιστα με τον πιο απεχθή τρόπο δηλώνει ότι εδώ στην Κύπρο δεν ήλθε ο τούρκικος στρατός για να φύγει, αλλά ήλθε ο τούρκικος στρατός για να μείνει. Και αυτό δηλώνεται με την πολιτική και την τακτική της Τουρκίας και της 'Αγκυρας, με τη μεταφορά εποίκων στην Κύπρο. Και ήδη, ενώ κατά κάποιο τρόπο είναι δυνατό να συζητήσεις με κάποιους το θέμα της μετακίνησης των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων, στο βαθμό φυσικά που θα ήθελαν να γίνει κάτι τέτοιο, πάνω στο θέμα των εποίκων αρχίζουν και πολλοί ξένοι να λεν «μα, ξέρετε, ήλθαν οι άνθρωποι, εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο, έκαμαν τα σπίτια τους, έκαμαν τα παιδιά τους, αποκτούν ανθρώπινα δικαιώματα». Και στο τέλος θα έχουμε τα δέχθεν ανθρώπινα δικαιώματα των εποίκων και την άρνηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων των Ελληνοκυπρίων που εκδιώχθηκαν από τα σπίτια τους, που εκδιώχθηκαν από την Κύπρο, λόγω της τούρκικης εισβολής και της κατοχής. Έτσι το θέμα των εποίκων πραγματικά είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε σε συσχέτιση με το χαρακτήρα του κυπριακού προβλήματος, την προοπτική επίλυσης του κυπριακού προβλήματος και τη σημασία της πολιτικής της Τουρκίας και της 'Αγκυρας και την προώθηση της επεκτατικής της πολιτικής.

Υπάρχει η άποψη που μας είπε ο κ. Παπαπέτρου ότι έγινε ό,τι μπορούσε να γίνει, πρέπει να είμαστε ικανοποιημένοι και να μην παραπλανούμε μάλιστα και τον κόσμο, λέγοντας ότι μπορούσαν να γίνουν και περισσότερα και δεν έγιναν. Πραγματικά θα ήμασταν ευτυχείς, αν ήταν έτσι τα πράγματα' αν γινόταν ό,τι μπορούσε να γίνει. Γιατί τότε θα σήμαινε ότι δε θα υπήρχε ψήφισμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, των Αδεσμεύτων, του οποιουδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού στο οποίο, κατόπιν πρωτοβουλιών της κυπριακής κυβέρνησης, δε θα υπήρχε αναφορά στο θέμα των εποίκων. Αυτές τις μέρες πραγματικά χρειάστηκε να εγκύψουμε σ' αυτά τα ψηφίσματα. Είναι υποτυπώδης η αναφορά του θέματος των εποίκων, υποτυπώδης η συμπερίληψη του προβλήματος μέσα στην έννοια της διεθνοποίησης του Κυπριακού. Μόνο κάποιες σποραδικές και τυχαίες αναφορές κάπου στα ψηφίσματα των Αδεσμεύτων ή κάποια υπονοούμενα στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Και αναφέρθηκε ο κ. Χαραλαμπίδης προηγουμένως στην τελευταία πρόταση του Γενικού Γραμματέα. Απλώς και μόνο γι' αυτό το σημείο που αναφέρεται, θα 'πρεπε να ήταν πολύ πιο προσεκτική η πολιτική μας ηγεσία στις τοποθετήσεις της και τις εκτιμήσεις της. Εκεί όχι μόνο δε γίνεται καμιά αναφορά στο θέμα των εποίκων, αλλά γίνεται μια γενικότερη τοποθέτηση ότι πρέπει να συζητηθούν και δημογραφικά θέματα που σχετίζονται με το Κυπριακό. Και αν υπό αυτή την έννοια συγκαλύπτονται ακόμα και απόψεις του Ντενκτάς ότι εμείς έχουμε φέρει εποίκους στην Κύπρο -έτσι λέει ο Ντενκτάς- και στο τέλος νομιμοποιείται η πολιτική της 'Αγκυρας με τη βοήθεια του Γενικού Γραμματέα και των εγγράφων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και είμαστε ικανοποιημένοι από αυτή την πολιτική, ει όχι, κύριοι συνάδελφοι. Είναι ένα βασικό σημείο πάνω στο οποίο θα 'πρεπε να σταθούμε, γιατί από εκεί εξαρτάται η πορεία του Κυπριακού.

Αλλά είναι τυχαίο το γεγονός ότι υπάρχει υποβάθμιση του θέματος των εποίκων; Εδώ υπάρχει υποβάθμιση του θέματος των προσφύγων. Εδώ γίνονταν

και γίνονται συζητήσεις πόσοι θα γυρίσουν στα κατεχόμενα, πόσοι έχουν το δικαίωμα να γυρίσουν. Έρχεται ο Γενικός Γραμματέας και μας λέει «ει όχι και να θέλετε να γυρίσουν όλοι οι πρόσφυγες στα σπίτια τους!»: Έρχεται ο Γενικός Γραμματέας και μας λέει «ει όχι να θέλετε και την περιουσία στα κατεχόμενα!». Εί φυσικά, όταν υπάρχουν αυτές οι τοποθετήσεις και αντιλήψεις γύρω από το Κυπριακό, θα υπάρχει υποβάθμιση και του θέματος των εποίκων. Ναι, ήλθε η ώρα να τοποθετηθεί το Κυπριακό, κι εγώ σας λέω ορθά επεκτάθηκε το θέμα πάνω στους χειρισμούς του Κυπριακού. Γιατί, αν δεν τοποθετήσουμε σωστά το σύνολο του Κυπριακού πάνω στην έννοια της κατοχής, πάνω στην έννοια των ανθρώπινων δικαιωμάτων, πάνω στην έννοια της επιστροφής όλων των προσφύγων στα σπίτια τους, πάνω στην έννοια της απομάκρυνσης του κατοχικού στρατού, πάνω στην έννοια της απομάκρυνσης των εποίκων, δεν υπάρχει λύση στο κυπριακό πρόβλημα.

Εκεί είναι που τοποθετείται η ουσία του ζητήματος. Εκεί είναι που το τοποθετούμε εμείς. Εκεί το τοποθέτησε η εισήγηση και η αντίληψη του συνάδελφου κ. Ηλιάδη.

Μας λέχθηκε ότι «ξέρετε, είναι και οι προοδευτικοί Τουρκοκύπριοι και πρέπει να τους βοηθούμε». Ναι, είναι ένα ερώτημα και ένα πρόβλημα που τέθηκε από την πρώτη μέρα, μετά την εισβολή του 1974. Γιατί και τότε υπήρξε η πρόταση ότι ο αντικατοχικός αγώνας ενισχύει τους προοδευτικούς Τουρκοκύπριους, δεν πλήττει τους Τουρκοκύπριους, που θέλουν μια πραγματική λύση του Κυπριακού. Ο αγώνας εναντίον των εποίκων βοηθά τους Τουρκοκύπριους, τους προοδευτικούς Τουρκοκύπριους και μάλιστα με το σκεπτικό ότι εκείνοι δεν είναι σε θέση να αγωνιστούν εναντίον του κατοχικού στρατού· εμείς είμαστε σε θέση να αγωνιστούμε εναντίον του κατοχικού στρατού. Εκείνοι είναι αιχμάλωτοι του κατοχικού στρατού· εμείς είμαστε στις ελεύθερες περιοχές. Και την έννοια της ελεύθερης περιοχής στήνουμε, όταν πολεμούμε τον κατοχικό στρατό και βοηθούμε τους Τουρκοκύπριους. Και βοηθούμε τους Τουρκοκύπριους, όταν αγωνιζόμαστε εναντίον των εποίκων, γιατί οι έποικοι παραμορφώνουν την πολιτική τους βούληση, γιατί οι έποικοι μεταφέρουν την πολιτική της Άγκυρας και της Τουρκίας. Και να μην τα περιμένουμε όλα από τους προοδευτικούς Τουρκοκύπριους. Εμείς τι κάνουμε για να τους βοηθήσουμε σ' αυτή την πολιτική; Και θα τους βοηθήσουμε, αν εκθέσουμε τον Ντενκτάς κι αν εκθέσουμε την Άγκυρα και αν επιμεινουμε και αν προωθήσουμε το θέμα των εποίκων. Και τότε καλλιεργείται η έννοια της επαναπροσέγγισης και τότε καλλιεργείται η έννοια της λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Μας λέχθηκε ακόμα ότι «και οι εκδηλώσεις, ξέρετε, συσπειρώνουν τους Τουρκοκύπριους από την άλλη μεριά και τους συσπειρώνουν και με την Άγκυρα». Και είναι πολύ φυσικό, όταν λειτουργεί η λογική του Ντενκτάς, να χρησιμοποιούνται προς αυτή την κατεύθυνση οι εκδηλώσεις οι οποίες γίνονται. Τι θα περίμενα από τον Ντενκτάς; Να εγκρίνει τον αντικατοχικό μου αγώνα; Να εγκρίνει την κινητοποίηση της νεολαίας που θέλησε να περπατήσει στα εδάφη των γονιών της; Τις γυναίκες που αρνήθηκαν την ύπαρξη της διαχωριστικής γραμμής; Και αν δεν αρνηθούμε τη διαχωριστική γραμμή, πώς θα γίνει η επαναπροσέγγιση σ' αυτό τον τόπο;

Και υπάρχει θέμα, μάλιστα, υπάρχει και πρόβλημα Ειρηνευτικής Δύναμης. Και η Ειρηνευτική Δύναμη, κύριε Παπαπέτρου, δε βρίσκεται εδώ για να υπερασπίζεται διαχωριστικές γραμμές. Η Ειρηνευτική Δύναμη ήλθε στην Κύπρο για να βοηθήσει την κυπριακή κυβέρνηση στην αποκατάσταση της τάξης σε ολόκληρη τη Δημοκρατία. Και αν υπάρχει άλλη αντίληψη, είναι εκτροπή. Και το έχουμε θέσει το θέμα και έχει συζητηθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών και σε άλλες

Επιτροπές του Σώματος και το επαναφέρω και δημόσια το θέμα. Πρέπει να επανασυζητηθεί το θέμα της Ειρηνευτικής Δύναμης, ποια είναι η θέση της και ποιος είναι ο ρόλος της. Και δε διαφεύγει της προσοχής μου ότι σε άλλες χώρες που έγινε πρόταση να πάει Ειρηνευτική Δύναμη είπαν: «Για όνομα του Θεού! Όχι να έλθει και η Ειρηνευτική Δύναμη και να μας κάνει τα ίδια που έκανε και στην Κύπρο, να διαχωρίσει τη χώρα μας και να δημιουργήσει παρεκτροπές!». Ναι, υπάρχει πρόβλημα ως προς τη λειτουργία της Ειρηνευτικής Δύναμης. Και η μεγάλη προσαρμογή σ' ό,τι ξένοι και τρίτοι μας επιβάλλουν δε βοηθά τον τόπο. Απλούστατα δηλώνει μια δουλκή αντίληψη έναντι οποιουδήποτε, ώστε στο τέλος μπορεί να προωθείται οποιαδήποτε άλλη πολιτική εκτός από τη δική μας.

Και η Ειρηνευτική Δύναμη στάθηκε για να εμποδίσει τις γυναίκες. Δε στάθηκε όμως για να εμποδίσει τα τούρκικα άρματα και τους τούρκικους εκσκαφείς, όταν έμπαιναν στη νεκρή ζώνη για να επεκτείνουν την κατοχή στο Σελέμανι και να θέσουν κάτω από κίνδυνο την ασφάλεια των βουνών και την περιοχή του Κάμπου και του νέου δρόμου που συζητούμε να φτιάξουμε που να συνδέει τον Πύργο με τη Λευκωσία. Εκεί δεν επενέβη η Ειρηνευτική Δύναμη. Όταν έλεγε η κυβέρνηση «μα, ξέρετε, προχωρούν οι Τούρκοι στη νεκρή ζώνη», η Ειρηνευτική Δύναμη πήγαινε και κοίταζε και έλεγε «μα, εμείς δεν είδαμε να προχωρούν». Γιατί οι Τούρκοι πήγαιναν τη νύκτα και η Ειρηνευτική Δύναμη πήγαινε την ημέρα. Εί όχι και τέτοια κοροϊδία!

Υπάρχουν προβλήματα, κύριοι συνάδελφοι, και εκείνο που θα κρίνουμε είναι ποια είναι η δική μας αντίληψη γύρω από το Κυπριακό και ποια η δική μας τοποθέτηση. Και πρέπει να καλέσουμε την Ειρηνευτική Δύναμη, όταν γίνονται εκδηλώσεις, να μην μπαίνει στη μέση. Δεν είναι δουλειά της Ειρηνευτικής Δύναμης. Αν εγώ θέλω να πάω να σκοτωθώ, να πάω να σκοτωθώ. Δεν είναι δουλειά της Ειρηνευτικής Δύναμης να μπει στη μέση για να κάνει οτιδήποτε. Είναι δική μου απόφαση, αν θα κάνω οτιδήποτε για την πατρίδα μου.

Αλλά λέχθηκε ότι δεν έχουμε και πολιτική πάνω στο Κυπριακό. Να το αναφέρουν τρίτοι εκτός Κύπρου ή άνθρωποι οι οποίοι δεν προβληματίζονται πάνω στα θέματα, ειλικρινά, δεν ξέρω, μπορεί να συζητήσεις και να τους διαφωτίσεις. Ή για θέματα πολυσυζητημένα που δώσαμε επιχειρηματολογία πολλές ώρες μέσα σ' αυτή την αίθουσα, θα λέγαμε, ξέρετε, δεν έγιναν αντιληπτά.

Ναι, τέθηκε το θέμα του ρεύματος προηγουμένως ότι, για όνομα του Θεού, εδώ συζητάτε για ρεύμα, να προσθέσω και το γκάτζι κ.λπ. Ναι, συζητούμε και ρεύμα, συζητούμε και γκάτζι και το επαναθέτουμε το θέμα. Και το επαναθέτουμε και στη σημερινή μας συνεδρίαση και πιστεύουμε ότι εξυπηρετεί τους Τουρκοκύπριους. Γιατί, αν πρόκειται η Τουρκία να αυξάνει τους εποίκους και να αυξάνει και τα άρματά της και τα στρατόπεδά της και εμείς να τη διευκολύνουμε, προσφέροντάς της ρεύμα και γκάτζι, είμαστε άξιοι της τύχης μας. Κάποτε κάπου πρέπει να σταματήσει αυτό το πράγμα. Γιατί με τη μέθοδο της σταδιακής προώθησης σχεδίων και προγραμμάτων οι Τούρκοι κοντεύουν να ολοκληρώσουν τα σχέδιά τους και εμείς απλώς παρακολουθούμε παθητικά τις καταστάσεις. Εί κάποτε από κάπου πρέπει να αρχίσει κάποια αντίδραση. Και τι είπαμε; Να δίδουμε ρεύμα στους Τουρκοκύπριους, αλλά όχι και στα στρατόπεδα. Να υπολογίσουμε πόσο είναι το ποσοστό των Τουρκοκυπρίων που χρειάζεται ρεύμα και να τους δοθεί. Και αν δεν το χρησιμοποιεί προς εκείνη την κατεύθυνση ο Ντενκτάς, ας τα κανονίσουν εκείνοι μαζί με τον Ντενκτάς. Αλλά όχι αυτή τη στιγμή να μας πουν οι Τούρκοι «ξέρετε, φέραμε και νέες πυροβολαρχίες ή νέο

στρατό και νέους εποίκους και θέλουμε παραπάνω ρεύμα» και να τους δώσουμε και περισσότερο ρεύμα, γιατί πλέον αυτό το πράγμα ισοδυναμεί με ένα είδος λογικής που δεν είμαστε σε θέση να παρακολουθήσουμε.

Και σε ό,τι αφορά την πολιτική μας, ναι, είμαι υποχρεωμένος να την επαναλάβω: είναι πολύ απλή η πολιτική μας. Είναι η πολιτική ότι είμαστε η αδύνατη πλευρά, ότι είμαστε οι κατεχόμενοι, ότι δεν έχουμε πού αλλού να στηριχθούμε, παρά μόνο στο διεθνή νόμο, παρά μόνο στους διεθνείς οργανισμούς, παρά μόνο στις διεθνείς αρχές, παρά μόνο στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τον Καταστατικό του Χάρτη και τις διακηρύξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Εκεί μπορούμε να στηριχθούμε και εκεί είναι που πρέπει να στηριζόμαστε. Και το μεγαλύτερο σφάλμα και το μεγαλύτερο κενό στο κυπριακό πρόβλημα ήταν το γεγονός ότι ενεπλάκη μέσα σε διπλωματικές διαδικασίες και απομακρύνθηκε από τους διεθνείς οργανισμούς και απομακρύνθηκε από τη Γενική Συνέλευση και απομακρύνθηκε, στο βαθμό που θα μπορούσε, από το Συμβούλιο Ασφαλείας. 'Οφειλε να είναι κάθε χρόνο το Κυπριακό, όπως ήταν το θέμα της Σαχάρας, όπως ήταν το θέμα της Ναμίμπιας, όπως ήταν το θέμα της Ροδεσίας, όπως ήταν το θέμα του Αφγανιστάν. Αλλά εμείς οι ίδιοι το απομακρύνουμε, όχι τυχαία, αλλά γιατί βλέπαμε πρόοδο στο Κυπριακό, θέλαμε χειρονομίες καλής θέλησης, θέλαμε να εκφράσουμε προς τους Τούρκους την καλή μας διάθεση μη προκαλώντας τους! Εδώ υπήρξε περίοδος που ήταν επίσημη πολιτική να μην αναφερόμαστε σε «τούρκικα κατοχικά στρατεύματα» και να αναφερόμαστε σε «κατοχικά στρατεύματα». Και έχουμε πείρα όλοι εμείς αυτής της κατάστασης. Και ως αντιπρόσωποι ακόμα της Βουλής έτυχε να βρεθούμε σε διεθνείς χώρους και να μας πουν: «Για όνομα του Θεού! Να λες ότι είναι και τούρκικα τα κατοχικά στρατεύματα; Πες είναι ξένα τα κατοχικά στρατεύματα!» Και όταν είχαμε το καλό κλίμα και τα ψηφώθεις χωρίς αντικρίσματα, ήταν πολιτική επιλογή η απομάκρυνση του Κυπριακού από τα Ηνωμένα Έθνη, από τους διεθνείς οργανισμούς, από το διεθνή νόμο. Λοιπόν πολιτική μας και στρατηγική μας είναι η σταθερή επιμονή πάνω σε θέματα διεθνών αρχών, πάνω σε θέματα διεθνούς νόμου, η χρησιμοποίηση των διεθνών οργανισμών, που αυτή τη στιγμή είναι αναβαθμισμένοι. Και αν το είχαμε κάθε χρόνο το Κυπριακό στους οργανισμούς αυτούς, σήμερα θα ήταν αναβαθμισμένο και το Κυπριακό. Τώρα λες στην κυβέρνηση «κάνε προσφυγή» και σου λέει «μα, 15 χρόνια δεν κάναμε και θα κάνουμε τώρα;» Εί έστω και τώρα. Μακάρι, έστω και τώρα. Είναι απαραίτητο να γίνει μέσα στο νέο διεθνές κλίμα το οποίο δημιουργείται.

Και μας λεν ότι γίνεται διεθνοποίηση. 'Οχι, δε γίνεται διεθνοποίηση. 'Άλλο οι κοινωνικές επαφές, άλλο οι διμερείς πολιτικές επαφές, άλλο οι διαβεβαιώσεις που δυνατό να πάρουμε σε κλειστά δωμάτια και κλειστά γραφεία και άλλο είναι η τοποθέτηση η υπεύθυνη στους διεθνείς οργανισμούς. Για να διαφυλάξω τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της ενημέρωσης, δε θα αναφέρω λεπτομέρειες. 'Όμως θα πω ότι κάποια κυβέρνηση, κάπου, κάποτε, είπε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας «μάλιστα, αναγνωρίζουμε ότι είναι λάθος να υπάρχουν κατοχικά στρατεύματα στην Κύπρο και πρέπει να φύγουν τα κατοχικά στρατεύματα.» Και ύστερα κάποια κυβέρνηση, πιθανώς η ίδια, να είπε «ξέρετε, δεν είναι κακό που είναι στην Κύπρο τα κατοχικά στρατεύματα και είναι αμφίβολο αν υπάρχει κατοχή στην Κύπρο.» Ποια είναι η θέση αυτής της κυβέρνησης; Εγώ θέλω να τη δω να εκφράζεται δημόσια στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών σε σχέση με το διεθνή νόμο. 'Όταν άκουσα από τον Πρόεδρό μας ότι καταδικάστηκε η κατοχή και η παρουσία των ξένων στρατευμάτων χάρηκα, αλλά ήταν χωρίς αντίκρισμα η χαρά. Λοιπόν έχουν

διαφορά οι διμερείς επαφές που γίνονται, έχουν διαφορά τα δημοσιεύματα στον τύπο από την ανακίνηση στο διεθνή χώρο, από την τοποθέτηση ενώπιον του διεθνούς νόμου, από την αναζήτηση μιας τοποθέτησης ευρύτερης πάνω στο Κυπριακό. Και ζούμε την ώρα των διεθνών οργανισμών και του διεθνούς νόμου. Και είναι γι' αυτό που επιμένουμε ότι τώρα είναι η ώρα της προσφυγής στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Είπαμε Συμβούλιο Ασφαλείας τον Αύγουστο. Λέμε Γενική Συνέλευση τώρα. Θέλω να εκφράσω και δημόσια τη θέση του κόμματός μας: Είμαστε δυσαρεστημένοι. Δε γίνεται αυτό που πρέπει να γίνεται. Μας λέχθηκε ότι προχωρούμε για τη Γενική Συνέλευση και θα γίνει προετοιμασία της συζήτησης στη Γενική Συνέλευση. Και δε γίνεται προετοιμασία της συζήτησης στη Γενική Συνέλευση. Και διερωτούμαι: Θα πάμε απροπάρσκειοι στη Γενική Συνέλευση ή μήπως δε σκοπεύουμε να πάμε στη Γενική Συνέλευση; Είναι ένα φοβερό ερώτημα. Και εμείς θα απογοητευτούμε φοβερά και θα το θεωρήσουμε σημείο ουσιαστικής τοποθέτησης του κόμματός μας και των σχέσεών μας και μέσα στο Εθνικό Συμβούλιο, αν δεν πάμε στη Γενική Συνέλευση.

Και θέλω να τελειώσω με το εξής: Ο κ. Παπαπέτρου παρουσιάστηκε υπερασπιστής της κυβέρνησης υπό την έννοια ότι «ξέρετε, όταν βγαίνετε απ' εκεί, λέτε όλοι τα ίδια.» Εί δε λέμε όλοι τα ίδια,, λέμε άλλα πράγματα! Είναι αν δε θέλουμε να το καταλάβουμε, που τα θεωρούμε όλοι και όλα τα ίδια. Όπως δεν είναι τα ίδια που είπαμε σήμερα εδώ. Όπως δεν είναι τα ίδια που είπαμε με όσα είπε ο εκπρόσωπος του ΑΔΗΣΟΚ προηγουμένως. Υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές και αυτές, ναι, πρέπει να φθάσουν μπροστά στο λαό στο βαθμό που υπάρχουν αυτές οι ουσιαστικές διαφορές. Αλλά εκείνο που έχω να προσθέσω είναι ότι τις πιο πολλές φορές οι κυβερνώντες πλήττονται από τους υποστηρικτές τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ήταν πρόθεσή μου να μιλήσω για το θέμα, γι' αυτό και εκ του προχείρου θα αναφερθώ σε μια ειδική πτυχή, που οπωσδήποτε έχει άμεση και παράλληλη σχέση με το θέμα που συζητούμε. Το θέμα του εποικισμού είναι ίσως μια από τις τραγικότερες πτυχές της εισβολής και της κατοχής. Λέγω από τις τραγικότερες και όχι η τραγικότερη, γιατί υπάρχουν οι νεκροί, γιατί υπάρχουν οι αγνοούμενοι, γιατί υπάρχουν οι πρόσφυγες. Και κανένας δεν μπορεί να παραγνωρίσει τον άμεσο κίνδυνο, γιατί, με απλά λόγια, χωρίς να ασχοληθώ με αριθμούς, σήμερα σε κάθε Τουρκοκύπριο του Βορρά αντιστοιχεί περίπου ένας εισβολέας από τα βόρεια της Ανατολίας ή ένας Τούρκος στρατιώτης. Με απλά λόγια, αν περίπου ο τουρκοκυπριακός πληθυσμός είναι 100,000, με τα δεδομένα που έχουμε οι έποικοι είναι γύρω στις 70,000. Αν σε αυτούς προσθέσουμε και τις 30 με 35 χιλιάδες τουρκικά στρατεύματα, αυτόματα η εξίσωση είναι ένας προς έναν. Αυτό και μόνο αποδεικνύει τον άμεσο κίνδυνο από τον εποικισμό του Βορρά όχι της πλήρους τουρκοποίησης μόνο του Βορρά, αλλά και του Νότου.

Δε θα ασχοληθώ με την πολιτική πτυχή του θέματος, γιατί ο κ. Μάτσης έχει αναφερθεί λεπτομερέστατα σ' αυτή και έχει αναπτύξει ακριβώς όχι απλώς τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού στο θέμα που συζητούμε, αλλά και τις

ενέργειες στις οποίες υπεύθυνα, εντός και εκτός Κύπρου, με επίκεντρο το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει προβεί. Εδώ, κύριε Πρόεδρε, όμως και πάλι, χωρίς να θέλω να αναφερθώ σε ομιλίες συναδέλφων, θα πρέπει και εγώ να υποδείξω στους προηγούμενους ομιλητές ότι κάποιιοι προσπάθησαν να είναι υπερασπιστές κάποιας πολιτικής, κάποιων κυβερνήσεων. Θα πρέπει να υπενθυμίσω όλους τους ομιλητές ότι, αν υπάρχουν λάθη που οριστικά διαπιστώνουμε όλοι μας, τα λάθη αυτά έγιναν από κυβερνήσεις που υποστήριξε οποιοδήποτε άλλο κόμμα σ' αυτό το Σώμα εκτός από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Και θα έπρεπε ακριβώς τις κρίσεις και τις επικρίσεις έγκαιρα να τις είχαμε προβάλλει, έγκαιρα να είχαμε συνεννοηθεί, έγκαιρα να είχαμε προειδοποιήσει τον κυπριακό ελληνισμό και τον ελληνισμό γενικότερα.

Η πτυχή με την οποία εγώ θα ασχοληθώ, κύριοι συνάδελφοι, είναι μια παράλληλη, άμεσα συνδεδεμένη με το θέμα του εποίκισμού και της άμεσης απειλής της πλήρους τουρκοποίησης του Βορρά, αλλά και του Νότου, η οποία έχει σχέση με την εθνική μας ασφάλεια και περισσότερο, κύριοι συνάδελφοι, με την εθνική μας αξιοπρέπεια. Ναι, κύριε Παπαπέτρου, οπωσδήποτε κανένας δε θέλει να εκτοπίσει το τουρκοκυπριακό στοιχείο. Μέσα στα πλαίσια της καλώς νοούμενης επαναπροσέγγισης όλοι θέλουμε να δούμε ξανά αυτό τον τόπο να στεριώνει, μ' αδελφωμένο τον Έλληνα με τον Τουρκοκύπριο. Πλην όμως όχι χάριν της επαναπροσέγγισης να θυσιάζουμε, όπως δυστυχώς μέχρι τώρα έχουμε κάνει, τα πάντα. Και εδώ, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να υποδείξω ότι με τις ανησυχίες αυτές, που έχουν σχέση με την εθνική μας αξιοπρέπεια και με την εθνική μας ασφάλεια, είχα -για λογαριασμό του Δημοκρατικού Συναγερμού- πριν από δύο χρόνια εγγράψει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας της Βουλής ένα πολύ σοβαρό θέμα, παράλληλο με το θέμα του εποίκισμού της Βόρειας Κύπρου, το θέμα της απειλής από τη διακίνηση, την ανεξέλεγκτη, όπως έχει δυστυχώς αποδειχθεί, των Τουρκοκυπρίων ή των Τούρκων από το Βορρά στις ελεύθερες μας περιοχές. Και είναι εδώ που θα ήθελα λίγο την προσοχή σας. Και γιατί μιλώ για εθνική αξιοπρέπεια; Γιατί στην εξέλιξη έχει δυστυχώς διαφανεί ότι, στην προσπάθειά μας να είμαστε αρεστοί και να εξυπηρετήσουμε μια πολιτική «προσέγγισης», έχουμε αποτύχει και στην προβολή των σωστών θέσεων μας, τις οποίες με άλλο τρόπο τώρα προσπαθούμε να δείξουμε και στην Κύπρο, αλλά και στη διεθνή κοινότητα. Και τι είναι τούτο; Σίγουρα είναι θέμα εισβολής και κατοχής. Σωστά, έστω και καθυστερημένα οι ευθύνες μπορεί να αποδοθούν. Η ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης θέλει να δώσει συγκεκριμένα μηνύματα προς «εχθρούς» και «φίλους». Αλλά, όταν εμείς οι ίδιοι υποτιμούμε αυτή μας την προσπάθεια, η οποία γίνεται με διάθεση πολύ μεγάλων κονδυλίων, με σπατάλη χρόνου, με πολλές άλλες απειλές -και σωστά γίνεται, για να προασπίσουμε αυτά που έχουμε και να ελπίζουμε πως κάποτε θα πετύχουμε αυτά που θέλουμε- όταν δεν έχουμε μπορέσει να διαφυλάξουμε την εθνική μας αξιοπρέπεια, πόσο μάλλον θα μπορέσουμε να διαφυλάξουμε την εθνική μας ασφάλεια;

Εδώ, κύριοι συνάδελφοι -και μπαίνω κατευθείαν στο θέμα- άρχισε πριν από δύο χρόνια, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, η διακίνηση στις ελεύθερες περιοχές Τουρκοκυπρίων ή και Τούρκων, αν θέλετε, με πρόθεσή τους να εργαστούν, αφού έχουμε έλλειψη εργατικού δυναμικού. Και είναι εδώ που, ως Βουλευτής προσφυγοποιημένης κατά το 80% επαρχίας, με μόνο ελεύθερο μέρος την ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου και με ταυτόχρονη άμεση απειλή των

Κοκκινοχωριών της επαρχίας Λάρνακας, λέγω υπεύθυνα απ' αυτό το βήμα ότι με την πολιτική που ακολουθήθηκε μέχρι τώρα σ' αυτά τα θέματα, της ασφάλειας της περιοχής οπωσδήποτε και της αξιοπρέπειας, έχουμε και πάλι αποτύχει.

Εδώ έχει καλέσει η Βουλή επίσημα τα αρμόδια Υπουργεία να μας πληροφορήσουν σε τρεις συνεδρίες της Επιτροπής Άμυνας. Και έχει αποδειχθεί ότι διακινείται ένας αριθμός περίπου 150 Τούρκων -δε λέγω Τουρκοκυπρίων, γιατί δεν ξέρουμε αν είναι Τουρκοκύπριοι, κύριοι συνάδελφοι- καθημερινά προς το Νότο, μέσα στα πλαίσια της ούτω καλούμενης επαναπροσέγγισης. Δεν το κρίνω πολιτικά. Μπορεί να είναι σωστό μέτρο, μπορεί να είναι καλό. Η ασφάλειά μας όμως άμεσα απειλείται. Έχουμε κατά καιρούς υποδείξει με στοιχεία, έχουμε καταγγείλει ότι σ' αυτή τη διακίνηση των δήθεν εργατών συμμετέχουν οπωσδήποτε Τούρκοι πράκτορες. Μέχρι συγκεκριμένος ταγματάρχης του τουρκικού στρατού κυκλοφορούσε με πλαστή ταυτότητα. Μας το αρνήθηκαν οι υπεύθυνοι. Στη συνέχεια παραδέχθηκαν ότι κάποιος κυκλοφορούσε με ταυτότητα του ψευδοκράτους. Και για να αντιληφθείτε, κύριοι συνάδελφοι, αυτοί που εργάζονται από εδώ εργοδοτούνται σε οικοδομικές εργασίες, σε βιομηχανίες και μας απαντά ο Αρχηγός της Αστυνομίας ότι γίνεται διακριτικός, λείει, έλεγχος από τον εργοδότη ή από τον οδηγό του λεωφορείου που θα τους μεταφέρει, χωρίς να ξέρουμε αν στην επιστροφή επιστρέφουν οι ίδιοι πίσω, χωρίς να ξέρουμε ποιους κουβαλούμε. Αυτά στα μέτρα της επαναπροσέγγισης, για να λύσουμε το πρόβλημα της έλλειψης εργατικού δυναμικού με τους 150 περίπου που διακινούνται ημερησίως.

Κατ' επανάληψη είχαμε καταγγείλει -εδώ και δύο χρόνια, γι' αυτό δράττομαι αυτής της ευκαιρίας να το αναφέρω υπεύθυνα από το βήμα τούτο της Βουλής- την αμέλεια, και είναι ο πιο ελαφρύς χαρακτηρισμός που μπορώ να αποδώσω, των αρμοδίων, γιατί δε μας έφεραν στοιχεία σχετικά με το πώς διακινούνται, πόσοι διακινούνται, πώς γίνεται ο έλεγχος, πώς είμαστε σίγουροι ότι δεν κατασκοπεύουν τις ελεύθερες περιοχές. Και στη συνέχεια εξακριβώνουμε ότι στην περιοχή που ξεκινά από τις βρετανικές βάσεις -και είναι εδώ που εμπλέκεται ο άλλος παράγοντας που ονομάζεται βρετανικές βάσεις στην Κύπρο- που ξεκινά από τις περιοχές των βρετανικών βάσεων του Αγίου Νικολάου της Αμμοχώστου, δυόμισι περίπου μίλια δυτικά από τις παρυφές της Αμμοχώστου μέχρι την Πύλα-Πέργαμος, ουσιαστικά μέχρι τη Λάρνακα, δεν υπάρχει αξιόλογη ασφάλεια. Γι' αυτό ήθελα να καταλήξω ότι άμεσα κινδυνεύουν οι περιοχές που ανέφερα προηγουμένως. Αλλά στην εξέλιξη της οποιασδήποτε προσπάθειας που γίνεται για την ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης, σ' όλη αυτή την προσπάθεια της επαναπροσέγγισης που κάνουμε ανοίξαμε τις αγκάλες μας. Και απλώς υπενθυμίζω μερικούς συναδέλφους σ' αυτό το Σώμα ότι για χρόνια ολόκληρα το σύνθημά τους ήταν ότι οι Τούρκοι είναι αδελφοί μας, αλλά κάποιιοι άλλοι Ελληνοκύπριοι δεν ήταν αδελφοί μας. Και παρατηρείται σήμερα το φαινόμενο να κάνει ασκήσεις η δική μας η Εθνική Φρουρά και να μην παρεμποδίζει οδικούς κόμβους και κυκλοφορίες, να μην απειλεί και να μην ενοχλεί κανένα, αλλά να κάνουν οποιοδήποτε άλλοι ασκήσεις και να παραβιάζουν βασικά δικαιώματα και να θίγουν -εδώ θέλω να καταλήξω- την εθνική μας αξιοπρέπεια, εκτός από την ασφάλειά μας που είναι απόλυτα διάτρητη στο μεγαλύτερο μέρος της γραμμής αντιπαράταξης.

Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, μήπως δεν το έχουμε δει στις εφημερίδες όλοι μας; Μήπως με τη σιωπή μας είμαστε συνένοχοι; Γιατί, ναι, σωστά λέχθηκε και από άλλους ομιλητές, δεν αντιδράσαμε, τουλάχιστον όσο έπρεπε. Κάπως παθητικά

δεχθήκαμε και την αύξηση των εποίκων και την αναβάθμιση των τουρκικών στρατευμάτων και τη για δώδεκα χρόνια καθυστέρηση οποιασδήποτε υποτυπώδους ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης. Μήπως με αυτό τον τρόπο δε γίνεται η απαρχή της θυσίας και κάποιων άλλων περιοχών; Οι περιοχές που ανέφερα, κύριοι συνάδελφοι, με εμπιστευτικές εκθέσεις -και δεν είναι πλέον μυστικά αυτά που πρέπει να λεχθούν- δεν είναι ασφαλισμένες, γιατί το Πέργαμος, εκατόν τοις εκατόν αμιγώς τουρκικό χωριό, σήμερα μπορεί ελεύθερα να κυκλοφορεί μέχρι την Πάφο. Γιατί; Γιατί ενδιάμεσα είναι το χωριό Πύλα, που είναι μεικτό. Και επειδή δεν υπάρχει απολύτως κανένας έλεγχος, ελεύθερα ο Τουρκοκύπριος, ο Τούρκος από το Πέργαμος, από την Κερύνεια προς Πέργαμος, από την Αμμόχωστο προς Πέργαμος, μπορεί να διέλθει από την Πύλα και να φτάσει οπουδήποτε θέλει ανεξέλεγκτα. Αν θέλετε και με αριθμούς αυτοκινήτου τουρκοκυπριακούς. Έχει ήδη καταγγελθεί αυτό, κύριοι συνάδελφοι.

Και όταν αυτά τα ζητούμε να μας τα δώσουν με στοιχεία σε συγκεκριμένα ερωτήματα -που στην Επιτροπή Άμυνας εναγωνίως περιμένουμε εδώ και δύο χρόνια- παίρνουμε καθησυχαστικές απαντήσεις και δηλώσεις. Με συγχωρείτε, αλλά κοιτάζετε την εξέλιξη. Έχουμε τους τελευταίους καιρούς -και, επαναλαμβάνω, είναι κοινό μυστικό- κάμει επιτέλους και σωστά μια τεράστια προσπάθεια, που είναι σε εξέλιξη, για ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης. Προς τι, κύριοι συνάδελφοι; Όταν επίσημα παραδέχεται σήμερα η κυβέρνηση ότι Άγγλος λοχίας, στρατιωτικός ακόλουθος, φωτογράφιζε στο παρατηρητήριο της τελικής φάσης της άσκησης μας τους αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς. Όταν σήμερα, τώρα, αυτή τη στιγμή που μιλούμε, τα κάποια αρμόδια γραφεία εξετάζουν τα φιλμς κάποιων άλλων φωτογραφιών τις οποίες Άγγλος Ειρηνευτής έχει πάρει από τις αμυντικές μας γραμμές. Όταν ελικόπτερο των αγγλικών βάσεων στην τελευταία φάση της άσκησης της Εθνικής Φρουράς πάνω από το αεροδρόμιο της Λάρνακας βιντεογραφούσε, κύριοι συνάδελφοι, την εξέλιξη της άσκησης. Όταν άλλο ελικόπτερο δύο ώρες αργότερα υπερίπτατο του μυστικού, του υπόγειου κεντρικού αρχηγείου της Εθνικής μας Φρουράς. Και αναφέρομαι σε συγκεκριμένα γεγονότα. Εδώ είναι που θίγεται πρώτα η εθνική μας αξιοπρέπεια και μετά η ασφάλειά μας, κύριοι συνάδελφοι, ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε άλλες πολιτικές σκοπιμότητες επαναπροσέγγισης.

Στις 17 του Οκτώβρη η ώρα 6.50 το πρωί στρατιωτικό ελικόπτερο των αγγλικών βάσεων πάνω από το αεροδρόμιο της Λάρνακας παρακολουθούσε βιντεογραφώντας, κινηματογραφώντας και φωτογραφίζοντας την εξέλιξη μιας από τις τελευταίες φάσεις της άσκησης «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ» της Εθνικής Φρουράς. Στις 10.30 π.μ. περίπου ελικόπτερο των βρετανικών βάσεων υπερίπτατο και παρακολουθούσε την κίνηση στο μυστικό αρχηγείο του επιτελείου της Εθνικής Φρουράς, στο οποίο ήταν ο Υπουργός Άμυνας και ο Διοικητής της Εθνικής Φρουράς. Βεβαίως και πρέπει να λεχθούν, κύριε Ψυλλίδη, γιατί εδώ είναι που πρέπει να κατανεμηθούν ευθύνες. Όλα αυτά, κύριοι συνάδελφοι, είναι σε εξέλιξη. Αναγράφονται στον ημερήσιο τύπο, κύριε Ψυλλίδη. Διαβάστε τα. Ο λοχίας ο Άγγλος, ο στρατιωτικός ακόλουθος της πρεσβείας δε γνωρίζουμε τι έχει γίνει. Φανταστείτε η Εθνική μας Φρουρά να πετούσε το ελικόπτερό της στη Δεκέλεια ή στο Ακρωτήρι στην εξέλιξη της τελευταίας φάσης της άσκησης των αγγλικών στρατευμάτων. Φανταστείτε προς στιγμή. Με αυτά θέλω να καταλήξω, κύριοι συνάδελφοι, ότι, για να μπορέσουμε να στεριώσουμε πρώτα σ' αυτό τον τόπο διεκδικώντας τα δικαιώματά μας, πρέπει να μην αρνούμαστε την κρατική μας

υπόσταση. 'Όταν κάνουμε μια τεράστια προσπάθεια ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης, όταν θέλουμε σε όλα τα επίπεδα τα διεθνή να ακουστεί η φωνή μας, δεν έχουμε ακόμα μπορέσει να προστατέψουμε αυτό τούτο τον τόπο μας. Και εδώ είναι που συγχύζονται οι σκοπιμότητες με τις πραγματικότητες, για να δημιουργούνται κάποιες καλές εντυπώσεις.

'Έχω κι εγώ, όπως και όλοι μας, κύριε Χατζηδημητρίου, τις επόψεις μου για τις αντικατοχικές εκδηλώσεις. Σωστά, δεν πρέπει να συγχύζονται οι κάποιες σκοπιμότητες με τις σωστές ενέργειες. Αλλά όλα αυτά δε συζητούνται από το βήμα τούτο της Βουλής, κύριε Παπαπέτρου, όταν υπάρχει η συνεννόηση για τους χειρισμούς του εθνικού μας θέματος σε επίπεδο Εθνικού Συμβουλίου, όπου μπορούμε να πούμε ότι σε μεγάλο βαθμό ο κυπριακός ελληνισμός σήμερα χαίρεται, γιατί βλέπει κάπου την πολιτική μας ηγεσία τουλάχιστον να συνεννοείται.

Αυτά που έχω αναφέρει προηγουμένως, κύριοι συνάδελφοι -και υπάρχουν και άλλα στοιχεία εδώ- δυστυχώς είναι γεγονότα που πρέπει να ληφθούν υπόψη και από το Σώμα, γιατί κάπου θα πρέπει επιτέλους να σταλούν και σωστά μηνύματα. Στις 18 Οκτωβρίου 1990, κύριοι συνάδελφοι, στην εξέλιξη της τελευταίας φάσης της «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ» -το έχουν γράψει οι εφημερίδες και στην Κύπρο και αλλού για όσους δεν το γνωρίζουν- τουρκικό αεροπλάνο, FANTOM F4, παραβίασε το FIR της Λευκωσίας κατ' επανάληψη από Αμμόχωστο μέχρι Πάφο. Πετούσε και κανένας δεν το ανέκοψε, κανένας δεν το ενόχλησε. Δεν ισχυρίζομαι, κύριε Παπαπέτρου, σας παρακαλώ, ότι θα έπρεπε να το καταρρίψουμε. Σ' αυτό ας αποφασίσουν άλλοι. Αλλά κάποιοι άλλοι που έχουν υποχρεώσεις με διεθνείς εγγυήσεις και συμμαχίες, που είναι εγγυητές ή εγγυήτριες, λέγει, δυνάμεις ή δεν ξέρω τι, θα έπρεπε επιτέλους να προστατέψουν αυτό τον τόπο. Μήπως με αυτά δεν πρέπει να ασχοληθεί επιτέλους και η Βουλή σε κάποια άλλα επίπεδα, για να πάνε τα σωστά μηνύματα; Γίνεται προσπάθεια, ναι, να διατηρηθούμε ως Κύπριοι 'Ελληνες στην πατρίδα μας. Γίνεται μια ουσιαστική ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης. Στέλλει σωστά μηνύματα επιτέλους ο ελληνισμός της Κύπρου μονοιασμένος και ας έρθει η στιγμή της πανεθνικής, για να αποφασίσει η πολιτική ηγεσία μας, όλοι μαζί και εδώ και στην Ελλάδα.

Αυτά είναι τα μηνύματα, για να προστατέψουμε πρώτα την κρατική μας υπόσταση, την εθνική μας αξιοπρέπεια και μετά να έχουμε την πολυτέλεια να συζητούμε τους διάφορους επιμέρους χειρισμούς. Είναι γι' αυτό που μας ενοχλεί και μας απειλεί άμεσα ο εποικισμός, ναι. Ξεχειλίζει, κάπου θα ξεχυθεί κάποτε και είναι αυτή η έγνοιά μας, κύριοι συνάδελφοι. 'Όταν ακόμη και εδώ εκπέμπεται και από το βήμα τούτο αρκετοί Βουλευτές των περιοχών εκείνων κατά καιρούς εκπέμφαμε τα ίδια σήματα. 'Έχει ιδιομορφία, έχει ιδιαιτερότητα η ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου και τα Κοκκινοχώρια της Λάρνακας. Ναι, γιατί διακόπτονται από τις βάσεις. Δεν υπάρχει απόλυτη ασφάλεια; 'Όχι. Μπορώ να πω υποτυπώδης. Αυτό συμβαίνει και κατά μήκος ολόκληρης της πράσινης γραμμής. Σήμερα είχε έκτακτη σύσκεψη, λέγει στο Υπουργείο Εσωτερικών ο Υπουργός Εσωτερικών με τον Υπουργό 'Αμυνας, για να δουν τα θέματα αυτά της ασφάλειας, τις κατασκοπευτικές ενέργειες των 'Αγγλων και οποιωνδήποτε άλλων. Επιτέλους τώρα αντιληφθήκαμε ότι πρέπει να τα παρακολουθούμε! Και αυτά, αν λάβουμε υπόψη μας ότι μιλούμε για απειλή εποικισμού της Αμμοχώστου ή οποιωνδήποτε άλλων περιοχών. 'Έχουμε, βλέπετε, την εντύπωση ότι δεν έχουν εποικιστεί! Κύριοι συνάδελφοι, να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας όσοι

γνωρίζουμε. Η Αμμόχωστος έχει κατά 55% εποίκιστεί. Αλλά μάθαμε όλοι, όταν μιλούμε για την Αμμόχωστο, να εννοούμε την τουριστική περιοχή εκεί, τη λεωφόρο Κέννετυ με τα ωραία μας ξενοδοχεία. Η Αμμόχωστος δεν είναι μόνο αυτή, κύριοι συνάδελφοι. Είναι ολόκληρη η πόλη της Αμμοχώστου. Μπόρεσε, με σωστές ίσως ενέργειες, η πολιτική μας ηγεσία και παρεμπόδισε πρόσφατα τον εποίκισμό. Μέχρι τότε όμως; Απλούστατα επαναλαμβάνω αυτό που είπα. Για κάθε Τουρκοκύπριο -έστω κι αν δεχθούμε ότι είναι όλοι τους άγγελοι οι Τουρκοκύπριοι-υπάρχει ο αντίστοιχος κουβαλητός ή Τούρκος στρατιώτης.

Δε θα ήθελα να μακρηγορήσω άλλο, κύριε Πρόεδρε. Θα ήθελα κλείνοντας να πω ότι πρέπει πρώτα πρώτα αυτό το Σώμα να δώσει την εντύπωση ότι ουσιαστικά ενδιαφέρεται και πως απευθύνεται προς όλες τις κατευθύνσεις, για να προστατέψει τη δική του κρατική οντότητα, να προστατέψει την εθνική του αξιοπρέπεια έναντι οποιουδήποτε κόστους. Για να πάρουν τα σωστά μηνύματα εκείνοι που είναι αποφασισμένοι να συνδράμουν για την επιβίωση αυτού του τόπου, είτε αυτοί είναι ολόκληρος ο κυπριακός ελληνισμός συνεισφέροντας πρόθυμα στο ταμείο της αμυντικής μας θωράκισης είτε η εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση, για να συνδράμει, όπως τη θέλουμε, δίπλα μας, στην προσπάθειά μας, στον αγώνα μας, αλλά προπαντός για να πειστούν και οι εχθροί μας ότι, ναι, έχουμε ανοικτές τις αγκάλες και για σωστές επαναπροσεγγίσεις και για κάποιες σωστές συνομιλίες, αλλά ποτέ δεν είμαστε διατεθειμένοι να απειπολήσουμε οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα πέρα απ' αυτά που μας πήραν διά της βίας. Και θα πρέπει να ασχοληθούμε και με θέματα που μέχρι τώρα δεν τολμούσαμε να ασχοληθούμε, γιατί τα θεωρούσαμε απόρρητα. Είναι αυτά ακριβώς που μας κρατούσαν όλους μακριά από την πραγματικότητα. Αν σήμερα αγωνιζόμαστε να πείσουμε τον κυπριακό ελληνισμό για θυσίες, αγωνιζόμαστε να πείσουμε τα παιδιά των 18 χρόνων, τους εθνοφρουρούς μας, ότι αμετακίνητοι πρέπει να μείνουν στις θέσεις τους κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες -και είμαστε βέβαιοι ότι θα το πράξουν- θα πρέπει πρώτα τούτη η Βουλή να δώσει το σωστό μήνυμα εκεί που υστερεί η κυβέρνηση, που για πολλά ευθύνεται, για να μπορέσουν όλοι μαζί στη συνέχεια να προχωρήσουν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια πληροφορία. Είναι πολύ σημαντικά αυτά που ανέφερε ο κ. Σολωμής και εκ μέρους όλων των κομμάτων έχει εγγραφεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας θέμα «Διερεύνηση των καταγγελιών για κατασκοπίες σε βάρος της Εθνικής Φρουράς».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά! Αναμένουμε τα πορίσματά σας. Και είπαμε είναι ο κ. Δημητρίου, ο κ. Κουρτελλάρης, ο κ. Στυλιανού με τη σειρά. Ο κ. Κληρίδης θα προηγηθεί υποχρεωτικά, μετά τον κ. Δημητρίου. Αφού του έδωσα το λόγο, μόλις τελειώσει.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητά σήμερα η Βουλή είναι από τα πιο σοβαρά θέματα που έχουν απασχολήσει αυτό το Σώμα. Πέραν των γνωστών γεγονότων που έχουν αναφερθεί, παρουσιάζονται σήμερα και νέα γεγονότα πολύ ανησυχητικά.

Αναμφίβολα η γενική διαπίστωση είναι ότι ο εποικισμός έχει φθάσει σε ανησυχητικά επίπεδα και χρειάζεται η λήψη κάποιων άμεσων και αποδοτικών μέτρων. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι έχουν γίνει κάποιες ενέργειες από την κυβέρνηση, αλλά οπωσδήποτε αυτά τα μέτρα όχι μόνο δεν απέδωσαν, αλλά απεναντίας επαύξησαν το πρόβλημα του εποικισμού.

Η ήπια δυστυχώς και χλιαρή πολιτική της κυβέρνησης όχι μόνο δεν παρεμπόδισε την αύξηση των εποίκων, αλλά με αυτή την ανεκτική πολιτική και συμπεριφορά επαυξήθηκαν σε τέτοιο ανησυχητικό βαθμό οι έποικοι, που υπερκάλυψαν σχεδόν τους νόμιμους κατοίκους στην κατεχόμενη περιοχή. Αυτό που η Τουρκία επιδίωκε από καιρό, το έχει ήδη επιτύχει σταδιακά τώρα. Πέραν όμως του εποικισμού, αυτή η χλιαρή πολιτική της κυβέρνησης υπήρξε αιτία δημιουργίας και άλλων σοβαρών επιπτώσεων στον τόπο μας. Συγκεκριμένα τα προϊόντα μας που παράγονται στο Βορρά εξάγονται ανεμπόδιστα στο εξωτερικό χωρίς κανένα περιορισμό. Τα αρχαία μνημεία και όλοι οι αρχαιολογικοί μας θησαυροί πωλούνται στο εξωτερικό και όσα τύχει να εντοπίσουμε αναγκάζομαστε να τα ξαναγοράσουμε, αν δεν έχουν ήδη καταστραφεί. Η κατεχόμενη γη μας διαφημίζεται ελεύθερα στο εξωτερικό και γίνεται ενθάρρυνση από ορισμένες χώρες προς τους πολίτες τους να επισκεφθούν τα κατεχόμενα. Έχω ενώπιόν μου περιοδικό που έχει πρόσφατα κυκλοφορήσει και το οποίο κυκλοφορεί σε περισσότερες από εκατό χώρες με την ονομασία «THE WORLD OF RCI HOLIDAYS», το οποίο διαφημίζει και τις δυο περιοχές της Κύπρου και παρουσιάζει την Κύπρο με δυο λαούς και δυο διαφορετικά νομίσματα. Δίδει την ευχέρεια στους ενδιαφερόμενους να επιλέξουν όποια περιοχή επιθυμούν. Η έδρα αυτού του οργανισμού βρίσκεται στην Ινδιανάπολη, πολιτεία της Αμερικής, και άλλη επίσης έδρα βρίσκεται στην Αγγλία. Θα καταθέσω αυτά τα στοιχεία στο Σώμα για διερεύνηση και για τις ανάλογες διευθετήσεις.

Δεν είμαστε άμοιροι ευθυνών γι' αυτές τις ενέργειες, αφού εμείς οι ίδιοι συζητούμε προτάσεις του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών που ομιλούν για τουρκική περιουσιακή πλειοψηφία. Είναι ίσως η δική μας ανοχή και η δική μας συνεχής υποχωρητική πολιτική που ενέθρεψαν και αποθράσυναν τη συμπεριφορά των εισβολέων. Είμαστε σχεδόν καθημερινά μάρτυρες των αυτόμολων Τούρκων που εισέρχονται στις ελεύθερες περιοχές για δήθεν μόνιμη παραμονή, ενώ αντίθετα μας δημιουργούν καθημερινώς προβλήματα, χωρίς να αποκλείεται η υποψία για ειδική αποστολή και κατασκοπία, όπως πολύ ωραία ανέφερε προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Σολωμής. Έχουμε την εντύπωση ότι χρειάζεται αποτελεσματικός σχεδιασμός και προγραμματισμός για αντιμετώπιση και ανακοπή του εποικισμού. Ήδη ενεργούμε πολύ αργά, αλλά, έστω και τώρα, μπορούμε να δείξουμε την αποφασιστικότητά μας να εναντιωθούμε στις προγραμματισμένες ενέργειες της Τουρκίας. Οι έποικοι δεν έχουν θέση στον τόπο μας. Η παρανομία, όσο και αν παρατείνεται, δεν μπορεί να αναγνωριστεί και ούτε η αύξηση ούτε και η ελάττωσή τους τους δίνει νόμιμα δικαιώματα. Θα εμμένουμε και θα απαιτούμε μέχρι την αποχώρηση και του τελευταίου εποίκου και μέχρι την παράδοση των κατεχομένων στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους.

Όμως παρά την απάντηση που έχει δώσει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Γαλανός στα όσα έχει πει ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου, φρονώ ότι θα πρέπει να απαντήσω σχετικά με ό,τι ανέφερε για τις αντικατοχικές εκδηλώσεις ή πορείες και διαμαρτυρίες που γίνονται στην πράσινη γραμμή, γιατί, απ' ό,τι ισχυρίστηκε, προκαλούν ζημιά στην επαναπροσέγγιση. Δε μας είπε δυστυχώς ο κ. συνάδελφος τι εισηγείται ο ίδιος για την εξυπηρέτηση της επαναπροσέγγισης.

Αν η ειρηνική διαμαρτυρία μας για να πάμε στα σπίτια μας αποτελεί εμπόδιο στην επαναπροσέγγιση, τότε διερωτούμαι πραγματικά αν το εννοούμε ότι είμαστε διατεθειμένοι να αγωνιστούμε γι' αυτό τον τόπο, κύριε Παπαπέτρου. Αν αυτές οι ενέργειες ενοχλούν τους προοδευτικούς Τουρκοκύπριους ως προς την επαναπροσέγγιση, τότε γιατί οι προοδευτικοί Τουρκοκύπριοι δεν αντιδρούν για την κατάληψη των δικών μας τόπων, των δικών μας σπιτιών, κύριε Παπαπέτρου; Μήπως επαναπροσέγγιση για σας είναι να στερήσουμε και το ελάχιστο δικαίωμα διαμαρτυρίας των προσφύγων για επιστροφή, για να μην κακοφανίσουμε τους Τούρκους προοδευτικούς; Να είστε βέβαιοι, κύριε Παπαπέτρου, ότι επαναπροσέγγιση μπορεί να γίνει, μόνο όταν αξιούμε και απαιτούμε με αξιοπρέπεια και αγωνιστικότητα τα δίκαια και τα δικαιώματά μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συναδέλφοι,

Φαίνεται ότι η συζήτηση του ειδικού θέματος που ήταν εγγεγραμμένο, δηλαδή του θέματος του εποικισμού, μετατράπηκε σε μια γενική συζήτηση η οποία καλύπτει όχι μόνο το πρόβλημα του εποικισμού, αλλά τους χειρισμούς του προβλήματος από διάφορες κυβερνήσεις. Πιστεύω ότι ήταν σφάλμα αυτός ο χειρισμός. Γιατί, αντί να συγκεντρωθούν πάνω στο θέμα της απαράδεκτης τουρκικής ενέργειας του εποικισμού, αντί να συγκεντρωθούμε και να συγκεντρώσουμε, αν είναι δυνατό, και τη διεθνή κοινή γνώμη πάνω σ' αυτό το θέμα, ερχόμαστε εμείς οι ίδιοι να πούμε ότι, αν γινόταν ο άλφα χειρισμός ή αν γινόταν ο βήτα χειρισμός ή αν γινόταν ο γάμα χειρισμός, σήμερα δε θα είχαμε τον τουρκικό εποικισμό. Και είμαστε λίγο αλλοπρόσαλλοι, διότι από τη μια ισχυρίζομαστε ότι υπάρχουν τουρκικές επεκτατικές διαθέσεις και από την άλλη λέγουμε ότι αν η άλφα κυβέρνηση, αν η βήτα κυβέρνηση ακολουθούσε άλλη πολιτική, θα μπορούσαμε να τον αποτρέψουμε. Δε θα ήθελα να κλέψω τη θέση του αγαπητού συναδέλφου κ. Κουρτελλάρη, ο οποίος έχει μια ειδικότητα στο να μας λέγει παροιμίες. Εδώ όμως θα έλεγα να μη θεωρηθεί ότι «εκείνος που δεν μπορεί να δέρει το γάδαρο, δέρνει το σαμάρι». Γιατί ο εποικισμός δεν είναι θέμα μιας κυβέρνησης. Δε διαπράχθηκε μέσα στα πλαίσια μιας κυβέρνησης. Ο εποικισμός άρχισε το 1975 επί κυβέρνησης Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και έγιναν έντονα διαβήματα. Συνεχίστηκε για μια δεκαετία επί κυβέρνησης Κυπριανού και δυστυχώς συνεχίζεται και σήμερα επί κυβέρνησης Βασιλείου.

Και δεν είναι το ότι δεν προσφύγαμε σε διεθνείς οργανισμούς. Μπορεί μερικοί από τους έντιμους Βουλευτές να είναι νέοι. Αλλά εμείς οι παλαιότεροι θυμόμαστε ότι έγιναν προσφυγές και στο Συμβούλιο Ασφαλείας και στη Γενική Συνέλευση και ότι πάρθηκαν ψηφίσματα και από το Συμβούλιο Ασφαλείας και από τη Γενική Συνέλευση, τα οποία τόνιζαν και ζητούσαν να μην αλλοιωθεί ο δημογραφικός χαρακτήρας της νήσου. Και ήταν επειδή ακριβώς εγείραμε έντονα αυτό το θέμα, που τοποθετήθηκε και αυτό ακόμα το Συμβούλιο Ασφαλείας επανειλημμένα, χωρίς να χρησιμοποιηθεί βέτο από κανένα, με ομόφωνα ψηφίσματα και του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης. Και όμως η Τουρκία, η οποία δεν επιδεικνύει σεβασμό στα ψηφίσματα, συνέχισε την απαράδεκτη αυτή τακτική του εποικισμού. Και θέλω να τονίσω, κύριοι, ότι είναι η ίδια τακτική που ακολούθησε η Τουρκία και σε άλλα θέματα. Ξέρετε όλοι ότι το

'74 εγκρίθηκε ομόφωνα ψήφισμα, το οποίο ψήφισε και η Τουρκία, και από το Συμβούλιο Ασφαλείας και από τη Γενική Συνέλευση, το οποίο ζητούσε την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων από την Κύπρο και την επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους υπό συνθήκες ασφάλειας. Αλλά ούτε τα τουρκικά στρατεύματα αποσύρθηκαν ούτε οι πρόσφυγες γύρισαν στα σπίτια τους κάτω από συνθήκες ασφάλειας. Επομένως η αδυναμία του διεθνούς οργανισμού, η οποία τότε οφειλόταν σε μέγιστο βαθμό και στην αντιπαράθεση μεταξύ των δύο κόσμων, ήταν τέτοια που δεν επέτρεπε την υλοποίηση των ψηφισμάτων. Και δεν επέτρεπε την υλοποίηση των ψηφισμάτων, διότι οι Δυτικοί δεν ήθελαν να κακοφανίσουν τη σύμμαχο Τουρκία και διότι οι Ανατολικοί δεν ήταν σε θέση μόνοι τους να επιβάλουν συμμόρφωση προς τα ψηφίσματα.

Ερχόμαστε σήμερα, μετά που ο εποικισμός έφθασε σ' ένα επικίνδυνο σημείο-και αν συνεχίσει ο εποικισμός, θα είναι πολύ περισσότερο επικίνδυνο στοιχείο-και που οι Τουρκοκύπριοι και οι ίδιοι ανησυχούν, διότι μετατρέπονται σε μειοψηφία μέσα στην περιοχή που ζουν, να συζητήσουμε όχι για να κακίσουμε μόνο τον εποικισμό, αλλά για να δημιουργήσουμε σύγχυση, χρησιμοποιώντας αυτό το θέμα για να προβάσουμε την κομματική μας πολιτική, αν πρέπει να γίνει ο άλφα χειρισμός ή ο βήτα χειρισμός.

Πιστεύω ότι αυτή η Βουλή θα έπρεπε να είχε συνειδητοποιήσει από μακρού ότι το εθνικό θέμα δεν είναι θέμα που δικαιούμαστε να χρησιμοποιούμε από το βήμα της Βουλής, απλώς για να επικρίνουμε την πολιτική άλλων κομμάτων ή άλλων κυβερνήσεων. Ειδικά, όταν είναι ένα θέμα στο οποίο όλοι συμφωνούμε, όπως είναι το θέμα του εποικισμού, και όταν όλοι μαζί ζητούμε και ξένη βοήθεια για το θέμα της απαλλαγής απ' αυτό το πρόβλημα του εποικισμού.

Πιστεύω ότι αυτή η Βουλή θα ήταν πιο σωστό να καταλήξει γρήγορα απόψε σε μια απόφαση, μια απόφαση η οποία να απευθυνθεί προς όλα τα κοινοβούλια του κόσμου, και με ψήφισμά της, αφού αναφέρει ότι συνεχίζεται ο εποικισμός, να ζητά απ' όλα τα κοινοβούλια -και εν ανάγκη να στείλουμε και αντιπροσωπείες προς όλα τα κοινοβούλια και προς το διεθνή οργανισμό και να ζητούμε και εκείνους την παρέμβασή τους- να σταματήσει αυτό το φοβερό έγκλημα του εποικισμού της χώρας μας. Πιστεύω ακόμη ότι το αν θα πάμε στη Γενική Συνέλευση ή αν δε θα πάμε είναι θέμα για το οποίο ήδη έχει παρθεί απόφαση. Και το γνωρίζουμε ότι έχει παρθεί απόφαση στο Εθνικό Συμβούλιο ότι θα πάμε και στη Γενική Συνέλευση και στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Και πιστεύω ότι κακώς ανησυχούν. Επειδή είδαμε ότι κινήθηκε ο κ. Λέτσου, επειδή είδαμε ότι ο εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα πήγε στην Τουρκία, αρχίσαμε να ανησυχούμε μήπως εγκαταλείψουμε την προσφυγή μας. Δεν υπάρχει, πιστεύω, κόμμα που θα πει να μην προσφύγουμε. Και το έχω συζητήσει και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας -και θέλω να είμαι τίμιος- και εκείνος με διαβεβαίωσε ότι τότε μόνο δε θα πηγαίναμε, αν πράγματι υπήρχαν ουσιαστικές, χειροπιαστές ενδείξεις, αποδείξεις, αν θέλετε, ότι έχουν αλλοιωθεί οι τουρκικές θέσεις πάνω στο κυπριακό πρόβλημα. Και επειδή μέχρι της στιγμής κανένας δε μας είπε ότι έχουν αλλοιωθεί οι τουρκικές θέσεις, πιστεύω ότι άσκοπα εγείρουμε τώρα το θέμα αν θα πάμε ή αν δε θα πάμε, ενώ ξέρουμε ότι υπάρχει ομόφωνη απόφαση ότι και στη Γενική Συνέλευση θα πάμε και στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Αν έρθουν μηνύματα ότι υπάρχει αλλοίωση των τουρκικών θέσεων, εδώ θα είμαστε, ως Εθνικό Συμβούλιο και στη συνέχεια ως Βουλή, να συζητήσουμε αν αυτά τα οποία θα μας πουν έχουν βάση. Και δε μας έχουν πει τίποτε μέχρι στιγμής, για να αισιοδοξούμε ότι

υπάρχει αλλαγή. Εδώ είμαστε λοιπόν να αποφασίσουμε. Ας μη συγχύσουμε το θέμα του εποικισμού με το θέμα της στρατηγικής που θα ακολουθήσουμε πάνω στο κυπριακό πρόβλημα.

Πιστεύω, κύριοι, ότι η συνέχιση αυτής της συζήτησης, η συνέχιση των αντεγκλήσεων ότι, αν γινόταν το άλφα ή το βήτα, θα ανακόπταμε τον εποικισμό, δεν προσφέρει τίποτε. Το ίδιο πιστεύω ακόμη και για το θέμα αυτό των εκδηλώσεων στην πράσινη γραμμή. Εγώ λέγω, αν θέλετε, να συζητήσουμε και το θέμα αν πρέπει, αντί να στέλλουμε τις γυναίκες και τα παιδιά μας να κάνουν δουλειά ανδρών, να αποφασίσουμε εμείς οι άνδρες ότι όλη η ηγεσία με χιλιάδες λαού θα περάσει τα συρματοπλέγματα και ας μας εμποδίσουν οι Τούρκοι. Αλλά ας το αποφασίσουμε αυτό το πράγμα πρώτα και ας μη συζητούμε ανοικτά επί αυτού του θέματος. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Π. ΔΙΓΚΑΗΣ:

Επειδή ο κ. Πουμπουρής μίλησε ήδη ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά είναι εκπρόσωπος κόμματος και δίνω κάποια προτεραιότητα. Αν δεν είχε μιλήσει ο κ. Παπαπέτρου εκ μέρους σας, βεβαίως θα τον καλούσα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εγώ, όταν μίλησα, στάθηκα αυστηρά μέσα στο θέμα. Δεν έκαμα προέκταση πάνω στο Κυπριακό και νομίζω ότι είναι δικαίωμά μου να πω απόψεις, από τη στιγμή που άκουσα απόψεις που επεκτείνονται πάνω στο Κυπριακό και μάλιστα άκουσα και επικριτικές απόψεις για το κόμμα μου. Επεκτάθηκε λοιπόν η συζήτηση πέρα από το θέμα του εποικισμού και έγινε η συζήτηση συζήτηση για το Κυπριακό. Εγώ δε θα το επεκτείνω. Απλώς θα απαντήσω σε μερικά πράγματα και θα φροντίσω ώστε το θέμα αυτό να τροchioδρομηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση, ώστε αυτή η Βουλή να κάνει το καθήκον της και να αποταθεί προς τα αντίστοιχα κοινοβούλια του κόσμου όχι μόνο για να καταγγείλει το συνεχιζόμενο εποικισμό, αλλά για να ζητήσει τη συμπαράστασή τους για να παρθούν μέτρα, έτσι που να αρχίσει η λύση και του Κυπριακού και του εποικιστικού προβλήματος.

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, έχουμε ακούσει ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε συνομιλίες χάριν των συνομιλιών και ότι επιδιώκει συνομιλίες χάριν των συνομιλιών. Επειδή αυτό δεν ανταποκρίνεται προς την πραγματικότητα, χωρίς να είμαι απολογητής κανενός, θέλω να πω την άποψή μας ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με τη συμπαράσταση, θα έλεγα, του πολιτικού κόσμου της Κύπρου και του λαού, αν θέλετε, επιδίωξε ουσιαστικές συνομιλίες, όπως προνοούν και τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε και κατάφερε με τις σωστές ενέργειές του να εκθέσει την Τουρκία διεθνώς, όταν εκεί στις συνομιλίες η Τουρκία έδειξε την αδιαλλαξία και σκληρότητά της. Είναι αυτό μια κατάσταση, μια αλήθεια που αναγνωρίζεται από όλους, που αναγνωρίζεται διεθνώς, ότι ο Πρόεδρος και γενικά η κυπριακή κυβέρνηση, η ελληνοκυπριακή πλευρά, αν θέλετε, τα κατάφεραν με την πολιτική των επιχειρημάτων να εκθέσουν την Τουρκία και να την αφήσουν εκτεθειμένη διεθνώς. Και για να είμαστε δίκαιοι, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σ' αυτό το στάδιο δεν επιδιώκει συνομιλίες χάριν των συνομιλιών. Και νομίζω ότι είναι πολύ καλά γνωστό ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει κάνει σαφές προς το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε. ότι τότε μόνο πρέπει να προχωρήσει να καλέσει τις δυο

πλευρές σε συνομιλίες, όταν θα έχει πεισθεί ότι η Τουρκία άλλαξε στάση, ότι η Τουρκία και ο Ντενκτάς εγκατέλειψαν τους αδιάλλακτους όρους των δυο λαών και της αυτοδιάθεσης. Είναι αυτό καλά γνωστό και δεν είναι σωστό εμείς οι ίδιοι, δεν ξέρω για ποιους λόγους, να αποδίδουμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι επιδιώκει συνομιλίες σ' αυτό το στάδιο χάριν των συνομιλιών. Προς Θεού! Αυτό είναι ανακρίβεια.

Λέχθηκε ακόμα από αυτό το βήμα ότι επιζητούμε την υποστήριξη των Ηνωμένων Εθνών, ότι είναι το στήριγμά μας. Πολύ σωστά, είναι το στήριγμά μας. Αλλά, αν θέλετε, τα βάζουμε με τα Ηνωμένα Έθνη, τα βάζουμε με το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε., τα βάζουμε με όλους και ύστερα θέλουμε και την υποστήριξή τους! Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι το Κυπριακό δεν προωθείται, όταν εκφωνούμε αντιπολιτευτικούς λόγους προς τον Πρόεδρο ή προς εκείνους που υποστηρίζουν την πολιτική του Προέδρου. Όχι. Το Κυπριακό προωθείται, όταν εμείς μετρημένα υποστηρίζουμε το θετικό, υποστηρίζουμε το δίκαιο, όταν εμείς λαμβάνουμε υπόψη αυτούς που θα ζητήσουμε της υποστήριξής τους. Κατά τα άλλα, αν ακολουθήσουμε την πολιτική της σύγκρουσης, της αντιπαράθεσης με τα Ηνωμένα Έθνη και τους εκπροσώπους τους, δεν ξέρω από πού θα βρούμε ύστερα την υποστήριξη.

Το άλλο σημείο που ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτό που λέχθηκε για την Αμμόχωστο. Κινδυνεύει λέχθηκε η ασφάλεια της ελεύθερης Αμμοχώστου και της περιοχής της Λάρνακας. Αν υπάρχουν κίνδυνοι, το κράτος έχει υποχρέωση να δει με ποιο τρόπο διασφαλίζει καλύτερα αυτές τις περιοχές. Πλην όμως θα έλεγα ότι οι κάτοικοι των Κοκκινοχωριών, όπως και οι κάτοικοι ολόκληρης της Κύπρου, δε διατρέχουν κινδύνους από τους Τουρκοκύπριους εργάτες που μεταβαίνουν σε οικοδομές για να εργαστούν, για να βγάλουν το ψωμί τους. Αν υπάρχουν κατάσκοποι ή δεν ξέρω τι άλλο, όπως υπάρχει η άποψη ότι υπάρχουν, τότε είναι χρέος των αρχών να τους ανακαλύψουν. Αλλά να τα βάζουμε με τους εργάτες και τους τεχνίτες που έρχονται στις ελεύθερες περιοχές για να προσφέρουν την εργασία τους, είναι και άδικο και άστοχο και πολιτικά επιζήμιο. Η σωστή πολιτική δεν είναι να τα βάζουμε με αυτούς τους εργάτες, γιατί η πατρίδα μας και τα Κοκκινοχώρια δε διατρέχουν κίνδυνο από αυτούς. Διατρέχουν κίνδυνο από εκείνες τις χώρες που καλύπτουν την Τουρκία, τις χώρες του ΝΑΤΟ. Και σωστά αναφέρθηκε ότι ελικόπτερα και αεροπλάνα κατασκοπεύαν τις ασκήσεις της Εθνικής Φρουράς. Να από πού προέρχονται οι κίνδυνοι. Προέρχονται από εκείνες τις χώρες που καλύπτουν την Τουρκία. Και είναι αφέλεια να νομίζουμε ότι η Αγγλία ως εγγυήτρια δύναμη θα εμποδίσει και θα παρεμποδίσει τα ελικόπτερα ή τα αεροπλάνα της Τουρκίας να κατασκοπεύουν την Κύπρο, γιατί είναι «σαν να βάλλαμε τον αλουπό να γλέπει τις όρνιθες», κατά την παροιμία του Κουρτελλάρη. Μάλιστα, από εδώ διατρέχουμε κινδύνους, κύριοι συνάδελφοι. Διατρέχουμε κινδύνους από τις βάσεις που υπάρχουν στην περιοχή των Κοκκινοχωριών που κλείνουν τους δρόμους και που μέσω τους γίνονται ένα σωρό πράγματα σε βάρος της Κύπρου. Και εδώ πρέπει να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας και όχι να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας ενάντια στους Τουρκοκύπριους εργάτες που αποτελούν και ένα μέσο για την επαναπροσέγγιση των δυο κοινοτήτων.

Η πολιτική λοιπόν της σύγκρουσης ή, αν θέλετε, της όξυνσης στις σχέσεις μας με τους Τουρκοκύπριους εργάτες, η πολιτική της απόστασης μεταξύ των δυο κοινοτήτων, έστω και με αυτό τον τρόπο, θα φέρει ζημιά στην Κύπρο, θα φέρει ζημιά στον αγώνα του λαού μας και θα μας εκθέσει διεθνώς. Άλλο είναι τα

μέτρα ασφάλειας και άλλο είναι η πολιτική της επαναπροσέγγισης, έστω και με αυτή τη μορφή, τη μορφή της προσφοράς εργασίας εκεί και όπου υπάρχει ανάγκη για τέτοια εργασία. Επαναλαμβάνω αυτό που είπα στην αρχή -το είπε και ο κ. Κληρίδης- ότι δεν είναι σωστό να συνεχίσουμε τη συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα, το Κυπριακό, αλλά πρέπει να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας πάνω στο πρόβλημα του εποικισμού και να αποταθούμε στα διάφορα κοινοβούλια του κόσμου για να ζητήσουμε τη συμπαράστασή τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Επειδή φαίνεται ότι υπάρχουν ακόμα αρκετοί συνάδελφοι που θέλουν να μιλήσουν, εισηγούμαι το θέμα να αφηθεί για συζήτηση και την ερχόμενη βδομάδα και να προχωρήσουμε με τη Νομοθετική Εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αυτή είναι η επιθυμία του Σώματος... Ναι;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κι εμείς θα υποστηρίζαμε την ίδια άποψη, κύριε Πρόεδρε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς υποστηρίζουμε την ίδια άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αυτή είναι η θέση σας... Και στην επόμενη συνεδρία θα δώσω το λόγο, με τη σειρά που τους έχω εδώ, ως πρώτους ομιλητές, στους κυρίους Κουρτελλάρη, Στυλιανού και Δίγκλη. Και αν υπάρχουν άλλοι που θέλουν να μιλήσουν, μπορούν.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Φυσικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν συμφωνείτε, θα προχωρήσω στη σημερινή ημερήσια διάταξη.

Για τα δυο πρώτα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, δηλαδή 1) «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 1990» και 2) «Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 1990», υπάρχει κοινή Έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Επειδή είναι αρκετές ώρες που συζητούμε, θα εισηγούμουν, αν συμφωνεί το Σώμα, όλες οι Εκθέσεις να θεωρηθούν αναγνωσθείσες, για εξοικονόμηση χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συμφωνείτε, θα δεχθώ την εισήγηση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Σύμφωνοι.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΑΥΞΗΣΗ ΜΙΣΘΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗ-
ΡΕΣΙΑΣ (ΑΥΞΗΣΗ ΑΝΤΙΜΙΣΘΙΑΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η παραχώρηση γενικής αύξησης στους βασικούς μισθούς των κρατικών υπαλλήλων, καθώς και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας κατά 5.5%, δηλαδή 2% από 1/1/1989 μέχρι 31/12/1989, 4% συνολικά από 1/1/1990 μέχρι 31/12/1990 και 5.5% συνολικά από 1/1/1991.

Οι χορηγούμενες αυξήσεις αποτελούν το προϊόν συμφωνίας μεταξύ της κυβερνητικής πλευράς και όλων των οργανώσεων των κρατικών υπαλλήλων και εντάσσονται στα πλαίσια της ισότιμης μεταχείρισης όλων των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αύξηση μισθών κρατικών υπαλλήλων. Άρθρο 3.

Αύξηση συντάξεων. Άρθρο 4.

Αναθεώρηση ωφελημάτων που απορρέουν από αφυπηρέτηση ή θάνατο κρατικών υπαλλήλων μεταξύ της 1.1.1989 και 31.12.1990. Άρθρο 5.

Εισφορά των κρατικών υπαλλήλων και των συνταξιούχων στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως τα άρθρα 1,2, 3, 4, 5 και 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αύξηση αντιμισθίας μελών. Άρθρο 3.

Εισφορά των μελών στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1, 2, 3 και 4;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου με την ανάγνωση του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αρ. 6 νομοσχέδιο στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1990».

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ
(ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ)
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £40,500 και η διάθεσή του για την κάλυψη της χορηγίας προς τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχοντας υπόψη ότι η προνοούμενη από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο χορηγία είναι το κύριο έσοδο που περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο με την τροποποίηση του τίτλου, ούτως ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 11) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £40,500 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 11) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990». Πρόταση νόμου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 5) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν επίσης παρών και ο Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, είναι η κάλυψη του κενού που έχει εντοπιστεί αναφορικά με την ατελή εισαγωγή από δικαιούχα πρόσωπα μηχανοκίνητων οχημάτων που εγγράφονται ως οχήματα μεταφοράς μέχρι και εννέα προσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του εδαφίου 20 του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση με την ανάγνωση του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990 (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 1990/91)».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Σεπτεμβρίου και 3 και 22 Οκτωβρίου 1990. Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου. Στις συνεδριάσεις αυτές ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Δ. Γεωργιάδης, Π. Στυλιανού και η κα Ρ. Κατσελλή.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τους γενικούς σκοπούς και στόχους του Πανεπιστημίου και ειδικότερα για τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία του Πανεπιστημίου στα πρώτα του βήματα, τη στελέχωσή του και την προσωρινή στέγασή του.

Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 1990/91 είναι ισοσκελισμένος και παρουσιάζει την πιο κάτω συνοπτική εικόνα:-

Α. ΕΣΟΔΑ

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 1990/91 ανέρχονται σε £2,418,856 και προέρχονται από κυβερνητική χορηγία.

Β. ΕΞΟΔΑ

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα του Πανεπιστημίου για το ίδιο ακαδημαϊκό έτος ανέρχονται επίσης στο ποσό των £2,418,856 και αναλύονται ως ακολούθως:

Αποδοχές προσωπικού (Βασικοί μισθοί- Δικαιώματα και επιδόματα), εισφορές και συνεισφορές	£ 878,332
Έξοδα προσωρινής στέγασης, βιβλιοθήκη, αγορά εξοπλισμού, συντήρηση/μετατροπές και επιδιορθώσεις κτιρίων και διάφορα άλλα έξοδα	£1,340,524
Σύνολο διαχειριστικών δαπανών	£2,218,856
Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	£2,200,000
Σύνολο δαπανών	£2,418,856

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της και τις συμπληρωματικές αλλαγές που στάληκαν στη διάρκεια της μελέτης του προϋπολογισμού, ως θέμα αρχής υιοθετεί τις πρόνοιες και την αναγκαιότητά του, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κύπρου. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των προνοιών του προϋπολογισμού, από την οποία και προέκυψε η ομόφωνη θέση για διαφοροποίηση της μισθοδοσίας που προτείνεται για τη θέση Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών, για να συνάδει με τα επίπεδα εισδοχής σε άλλες παρόμοιες διευθυντικές θέσεις.

Διαμορφώνοντας ανάλογα τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής εκ του ταμείου του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα £2,418,856 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Αυγούστου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, 4, 5 με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα και 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, 4, 5 με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα και 6 ομόφωνα εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Για το επόμενο νομοσχέδιο, το υπ' αρ. 9, που είναι «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990», και τους υπ' αρ. 15 Κανονισμούς, που είναι «Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον δια Πλεονάζον Προσωπικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», υπάρχει κοινή Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΔΙΑ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Οκτωβρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ, καθώς και εκπρόσωποι των υπαλλήλων της Κυπριακής Μεταλλευτικής Εταιρείας που απολύθηκαν μετά την τούρκικη εισβολή.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στη νομοθεσία περί Τερματισμού Απασχολήσεως που κρίθηκαν αναγκαίες από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα και που προβλέπουν ειδικότερα τα πιο κάτω:

- (α) Η προσφυγή εργοδοτούμενου ενώπιον διοικητικών αρχών δε θα συνιστά εύλογη αιτία για τερματισμό της απασχολήσεώς του·
- (β) η ελάχιστη περίοδος προειδοποίησης για απόλυση αυξάνεται ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας του εργοδοτούμενου·
- (γ) καθορίζεται ότι η προειδοποίηση για τερματισμό της απασχολήσεως πρέπει να είναι έγγραφη·
- (δ) αυξάνονται οι ώρες που ο εργοδοτούμενος δικαιούται να απουσιάσει από την εργασία του για σκοπούς αναζήτησης νέας εργασίας·

- (ε) εργοδότης ο οποίος προτίθεται να μεταθέσει εργοδοτούμενό του σε άλλη επιχείρηση που ελέγχει, υποχρεούται να πληροφρήσει γραπτώς τον εργοδοτούμενό του πριν από τη σχετική αλλαγή·
- (στ) όταν ο εργοδοτούμενος μετατίθεται σε εταιρεία η οποία είναι συνδεδεμένη με την εταιρεία στην οποία απασχολείται, δε θα δικαιούται σε αποζημίωση λόγω πλεονασμού, ο χρόνος όμως εργασίας του και στις δύο εταιρείες θα συνυπολογίζεται για τους σκοπούς του υπό τροποποίηση νόμου·
- (ζ) η κοινοποίηση οποιουδήποτε πλεονασμού από τον εργοδότη στον Υπουργό Εργασίας θα δίνεται έναν τουλάχιστο μήνα πριν από την ημερομηνία του τερματισμού της απασχόλησης.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς σκοπείται η αύξηση της εισφοράς στο Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό από 0.5% σε 0.6% για να καταστεί τούτο ικανότερο στην αντιμετώπιση των αναγκών του που αφορούν τις πληρωμές αποζημιώσεων ένεκα τερματισμού απασχόλησης, όπως αυτές προβλέπονται στην περί Τερματισμού Απασχολήσεως νομοθεσία.

Σύμφωνα με στοιχεία που κατέθεσαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Ταμείο λειτουργεί ελλειμματικά από το 1982 και με το σημερινό ρυθμό των απολύσεων αναμένεται να εξαντληθεί μέσα στο 1990, με αποτέλεσμα από το 1991 το Ταμείο να μην μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις του. Για τους λόγους αυτούς, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, η αύξηση της εισφοράς στο εν λόγω Ταμείο καθίσταται αναγκαία.

Οι εκπρόσωποι των απολυθέντων μεταλλωρύχων υποστήριξαν την περαιτέρω τροποποίηση της νομοθεσίας περί Τερματισμού Απασχολήσεως, ώστε να καλυφθούν και οι δικές τους αποζημιώσεις.

Οι εκπρόσωποι όλων των άλλων οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή υιοθέτησαν τις προτεινόμενες στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο και Κανονισμούς τροποποιήσεις και ζήτησαν την άμεση προώθησή τους για έγκριση από τη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των Κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Αναφορικά με το αίτημα των μεταλλωρύχων που απολύθηκαν από τις εργασίες τους μετά την τούρκικη εισβολή και το θέμα των αποζημιώσεών τους, η Επιτροπή αποφάσισε την επανεξέτασή του, όταν θα έχει ενώπιόν της τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας που διεξάγεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι 9 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα από 1 μέχρι 9 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των Κανονισμών.

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί, που αναφέρονται ως «Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», ομόφωνα εγκρίνονται.

Για το επόμενο νομοσχέδιο στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», και για τους Κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» υπάρχει κοινή Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:

Πολύβιος Κόλοκος, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Οδυσσεάς Δημητρίου, εκπροσωπώντας τον κ. Ά. Χρυσοστόμου

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε

στις 23 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του ΚΕΒΕ.

Με τον προτεινόμενο νόμο και τους κανονισμούς σκοπείται η τροποποίηση τόσο της βασικής νομοθεσίας όσο και των βασικών κανονισμών για τα εμπορικά σήματα, ώστε να καλυφθούν από τις πρόνοιές τους και τα σήματα που αφορούν την προσφορά υπηρεσιών.

Όπως επεξήγησαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι πιο πάνω τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε, εκτός από τα εμπορικά σήματα που σήμερα προστατεύονται με την υφιστάμενη νομοθεσία, να προστατευθούν και τα σήματα επιχειρήσεων που προσφέρουν υπηρεσίες. Αυτό αποτελεί από τη μια πρακτική αναγκαιότητα ενόψει του μεγάλου αριθμού των σημάτων υπηρεσιών που χρειάζονται προστασία και από την άλλη νομική υποχρέωση της Δημοκρατίας που απορρέει από τη Σύμβαση για την Προστασία της Ιδιοκτησίας, την οποία η Κύπρος έχει επικυρώσει με Νόμο από το 1965.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ δήλωσαν στην Επιτροπή ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των τροποποιητικών κανονισμών για τα εμπορικά σήματα, ώστε να καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία και ο τομέας των υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και την έγκριση των πιο πάνω κανονισμών, όπως κατέστηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

- Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.
- Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.
- Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.
- Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.
- Τροποποίηση του άρθρου 37Α του βασικού νόμου. Άρθρο 21.
- Κατάργηση των άρθρων 49 και 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.
- Τροποποίηση του άρθρου 54 του βασικού νόμου. Άρθρο 23.
- Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 24.
- Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 25.
- Τροποποίηση του άρθρου 58 του βασικού νόμου. Άρθρο 26.
- Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 27.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το εικοστό έβδομο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα προαναφερθέντα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των Κανονισμών, οι οποίοι αναφέρονται στην ως άνω Έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι οι Κανονισμοί που τιτλοφορούνται «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΓΛΥΚΑΝΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
 Γεώργιος Παπαδόπουλος
 Ανδρέας Παρισινός
 Ιωάννης Ιωαννίδης
 Οδυσσέας Δημητρίου
 Θαλής Μιχαηλίδης
 Κυριάκος Χρίστου
 Μιχαήλ Θεοδούλου
 Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, ώστε στις επιτρεπόμενες γλυκαντικές ουσίες να συμπεριληφθεί και η λακτιτόλη.

Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, η υπό αναφορά γλυκαντική ουσία περιέχει λιγότερες θερμίδες, είναι κατάλληλη για διαβητικούς και τοξικολογικά είναι ασφαλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι ως άνω Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Οι επόμενοι Κανονισμοί είναι «Οι περί Φυσιοθεραπευτών (Τέλος Εγγραφής) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ (ΤΕΛΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος	Θαλής Μιχαηλίδης
Γεώργιος Παπαδόπουλος	Κυριάκος Χρίστου
Ανδρέας Παρισινός	Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιωάννης Ιωαννίδης	Ιάκωβος Κατσουνωτός
Οδυσσέας Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 6 και 25 της περί Εγγραφής Φυσιοθεραπευτών νομοθεσίας, καθορίζεται σε £5 το τέλος εγγραφής στο μητρώο φυσιοθεραπευτών. Το προτεινόμενο τέλος έχει υιοθετηθεί και από το Σύνδεσμο Φυσιοθεραπευτών Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ρωτώ: Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των ως άνω Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Τελευταίο θέμα για σήμερα στη Νομοθετική Εργασία είναι οι Κανονισμοί που τιτλοφορούνται «Οι περί Συντηρητικών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΩΝ ΣΤΑΤΡΟΦΙΜΑ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος	Θαλής Μιχαηλίδης
Γεώργιος Παπαδόπουλος	Κυριάκος Χρίστου
Ανδρέας Παρισινός	Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιωάννης Ιωαννίδης	Ιάκωβος Κατσουνωτός
Οδυσσέας Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Πώλησεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, τροποποιούνται οι περί Συντηρητικών στα Τρόφιμα Κανονισμοί, έτσι ώστε να επιτρέπεται η προσθήκη ορισμένης ποσότητας διοξειδίου του θείου στα αποξηραμένα χρυσόμηλα και καϊσιά. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή η προτεινόμενη τροπολογία αποβλέπει ειδικότερα στην εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με εκείνη των χωρών της Ε.Ο.Κ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στους Κανονισμούς αυτούς;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, ρωτώ: Υπάρχει καμιά ένσταση στην έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας DELTA TRADING COMPANY LTD (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 7) Οι περί Κατασκευής Φαρμακευτικών Σκευασμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990. Και
8) Οι περί Φαρμάκων (Άδειαι Εμπορίας και Γενικά Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Και οι δυο αυτοί Κανονισμοί κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται επομένως και οι δυο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990. Και
10) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν και οι δυο πιο πάνω Κανονισμοί από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και οι δυο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Ετήσια Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το έτος 1989.

Κατατέθηκε από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Έγγραφα που αφορούν τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας προς την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1990 (Αρ. 117 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 186 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Σεπτεμβρίου 1990.

«Τη διάνοιξη νέας (εφεδρικής) γεώτρησης για υδρευτικούς σκοπούς μας ζήτησε (προφορικά, αλλά κι έγγραφα), σ' επιτόπια επίσκεψή μας (στις 21.8.90) στην κοινότητα Ανάγκιας, ο κοινοτάρχης Χριστάκης Ανδρέου, ο αντιπρόεδρος της χωρικής αρχής (και πρόεδρος της Τ.Ε. Προσφύγων) Ντίνος Νικολάου, ο Χάρης Παπαθεοχάρους, μέλος της χωρικής αρχής, κι άλλοι κάτοικοι, δεδομένης της, όπως τονίζουν:

1. Ραγδαίας δημογραφικής ανάπτυξης της κοινότητας (που ανελλίσσεται μέσα σε μια τεράστια οικιστική περιοχή, που μπορεί να διαλάβει μέχρι και 5.000 κάτοικους), που κάθε τρίμηνο δημογραφικά διαφοροποιείται, επαυξανόμενη -ο πληθυσμός της φέτος ανέρχεται σε 444 εκτοπισθέντες και 430 αυτόχθονες, ενώ πέρσι ανερχόταν σε 770-με τις γνωστές επιπτώσεις στην ύδρευση.

2. Της κατ' αντίστροφη φορά μείωσης της απόδοσης των δυο της γεωτρήσεων -κι ιδιαίτερα της επιφανειακής, που η απόδοσή της συρρικνώθηκε απότομα τους δυο τελευταίους μήνες σε επιπέδα σχεδόν μηδαμινά: αποδίδει 20 τόνους το 24ωρο από τους αρχικά 420- μ' αποτέλεσμα την ανατροπή των (μέχρι προ διμήνου) ισχυόντων δεδομένων ύδρευσης της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 187 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Σεπτεμβρίου 1990.

«Όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε, ανασφαλτόστρωτος εξακολουθεί να παραμένει ακόμα ο δρόμος στην οδό Ελαιώνων στο Στρόβολο -μολονότι ολοκληρώθηκε η υποδομή του δρόμου από τετραμήνου- μ' όλες τις δυσχέρειες που συνεπάγεται το θέμα από την έλευση του χειμώνα.

Πότε θα ολοκληρωθεί η ασφαλτόστρωσή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 188 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 28 Σεπτεμβρίου 1990.

«Οι τοπικές αρχές Αγίας Νάπας κατανοώντας τη σημασία της εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων στην περιοχή τους, που θα συμβάλουν στη διατήρηση της περιοχής ως του πιο βασικού τουριστικού κέντρου της Κύπρου, προγραμματίζουν την εκτέλεση των πιο κάτω:

Ανέγερση νέου σύγχρονου σχολικού κτιρίου σε δασική γη.

Δημιουργία αθλητικού κέντρου και σύγχρονου σκοπευτηρίου σε δασική γη για προσέλκυση χειμερινού τουρισμού.

Μετατροπή σε πάρκο της περιοχή Κάβο-Γκρέκο.

Εκσυγχρονισμό του αλιευτικού ορμίσκου Αγίας Νάπας για καλύτερη εξυπηρέτηση των ψαράδων και εξωραϊσμό της περιοχής.

Σε σχέση με τα πιο πάνω προγραμματιζόμενα αναπτυξιακά έργα καλείται η κυβέρνηση μέσω του αρμόδιου Υπουργείου όπως ενημερώσει το Σώμα για το πώς προτίθεται να συμβάλει στην υλοποίησή τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 189 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 28 Σεπτεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα που παρουσιάζεται στα σχολεία μας και ιδιαίτερα στα γυμνάσια σχετικά με την αμφίεση των μαθητών.

Συγκεκριμένα, παρόλο που έχουν δοθεί κανονισμοί στους γονείς των μαθητών σχετικά με την ενδυμασία και υπόδησή τους, εντούτοις τα αποτελέσματα είναι τελείως αντίθετα από τα αναμενόμενα και πολύ απογοητευτικά.

Πάρα πολλοί μαθητές και μαθήτριες με την ανοχή των Διευθυντών των σχολείων και κατά παράβαση των κανονισμών ανταγωνίζονται στην εξασφάλιση της πιο πρωτότυπης και πιο ακριβής μάρκας παπουτσιών.

Έτσι, αν κάποιος επισκεφθεί τα σχολεία μας, θα διαπιστώσει ότι δεν κυριαρχεί το απλό, σεμνό σχολικό παπούτσι, αλλά οι πιο εξεζητημένες μάρκες της αγοράς έχει μεταφερθεί με λίγα λόγια η ενδυμασία της δισκοθήκης στα σχολεία μας. Παπούτσια όπως Addidas αξίας £40 - £50, Reebok αξίας £30-50, L.A. Gear αξίας £63, Puma που στοιχίζουν μέχρι £50, Nike που στοιχίζουν μέχρι £50, Benetton που στοιχίζουν περισσότερο από £30 κτλ. έχουν κυριαρχήσει στα σχολεία μας.

Το ανησυχητικό αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι ότι άρχισε να επικρατεί η εσφαλμένη εντύπωση ότι όποιος δεν εξασφαλίζει αυτές τις πρωτότυπες και πανάκριβες μάρκες παπουτσιών είναι είτε παιδί φτωχής οικογένειας είτε παιδί που δεν ακολουθεί τη μόδα.

Η απαράδεκτη αυτή κατάσταση δημιουργεί τεράστια ψυχολογικά προβλήματα και αναστάτωση στους μαθητές και τους γονείς τους και τείνει να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στην Παιδεία μας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 190 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Σεπτεμβρίου 1990.

«Την παροχή άτοκων σπουδαστικών δανείων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στα παιδιά των προσφύγων που επιτυγχάνουν στις κρατικές εξετάσεις για πανεπιστημιακές σπουδές ζητά επανειλημμένα και επίμονα ο προσφυγικός κόσμος.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 191 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Σεπτεμβρίου 1990.

«Έχουμε πρόσφατα πληροφορηθεί πως ορισμένα αρτοποιεία έχουν προβεί σε αύξηση της τιμής όλων των αρτοποιητικών προϊόντων (εκτός του κοινού ψωμιού) κατά 10 - 15%, προφανώς μετά την απόφαση της κυβέρνησης να αυξήσει την τιμή του σιταριού κατά £10 τον τόνο. Επειδή η αύξηση επιβλήθηκε μονομερώς, χωρίς να τηρηθούν οι καθιερωμένες διαδικασίες, και επειδή η μονομερής αυτή ενέργεια έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις από το καταναλωτικό κοινό, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την ανάληψη πρωτοβουλίας για επανάταξη των τιμών των αρτοποιητικών προϊόντων στα προηγούμενα επίπεδα, πριν εισάξει το θέμα προς συζήτηση στην επιτροπή τιμών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 192 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Σεπτεμβρίου 1990.

«Πρόβλήματα περιβαλλοντικής μόλυνσης μας ανέφεραν πως αντιμετωπίζουν περίοικοι του εργοστασίου της Κόκα-Κόλα στη Λευκωσία από το βιολογικό σταθμό της, που καθίσταται οξύτερη τους θερινούς μήνες. Το αρμόδιο Υπουργείο παρακαλείται να ενημερώσει τη Βουλή πώς αντικρίζει το όλο πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 193 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Σεπτεμβρίου 1990.

«Τόσο η οργάνωση παραπληγικών όσο και το συνέδριό της, που συγκροτήθηκε στις 27 Μαΐου 1990, στη Λευκωσία, μεταξύ άλλων ζητούν:

- 1) Τροποποίηση του νόμου 70/87 για τη Δημόσια Υπηρεσία έτσι που να καθιστά αποτελεσματική την πρόνοια που παρέχει προτεραιότητα στην πρόσληψη για τους ανάπηρους.
- 2) Επίσπευση της τροποποίησης του νόμου για το αναπηρικό αυτοκίνητο, έτσι που να καλύψει πλήρως και ισότιμα τους τετραπληγικούς, οι οποίοι δεν οδηγούν.
- 3) Έναρξη, το συντομότερο, διαπραγματεύσεων για καθιέρωση στεγαστικής πολιτικής. Μέχρι τότε να συνεχίσει η κατά χάριν παροχή £ 6,000 σε άστεγους/άπορους παραπληγικούς.
- 4) Να ικανοποιηθεί το αίτημα για παροχή επιδόματος διακίνησης και στους μη εργαζόμενους παραπληγικούς, γιατί έχουν την ίδια ανάγκη διακίνησης, όπως κι οι εργαζόμενοι.

- 5) Όσον το εισόδημα είναι κάτω από £150 μηνιαίως, το κράτος να συμπληρώνει το ποσό αυτό. Μέσα στο ποσό αυτό δε θα συμπεριλαμβάνεται το επίδομα βαριάς αναπηρίας τω £100.
- 6) Να εφαρμόζεται αυστηρά η νομοθεσία περί Δημόσιων Κτιρίων. Να τροποποιηθεί έτσι που να καλύψει και τα κυριότερα τουλάχιστον από τα υφιστάμενα κτίρια. Να ληφθεί ιδιαίτερη πρόνοια για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής στην ανέγερση των νέων κυβερνητικών κτιρίων, Βουλής, Δικαστηρίων, Πανεπιστημίου, Αεροδρομίου κτλ. Επίσης να δημιουργηθούν ράμπες στα πεζοδρόμια των κεντρικών δρόμων των πόλεων.

Μπροστά μας -κι η σκηνή κινηματογραφήθηκε και προβλήθηκε από το δελτίο ειδήσεων των 8.30 μ.μ. της ίδιας μέρας- κατά την ημέρα του συνεδρίου παραπληγικός ανατράπηκε από το αμαξάκι του στην προσπάθειά του να μπει στο Συνεδριακό Κέντρο.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 194 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Οκτωβρίου 1990.

«Να στεγανοποιηθεί ο αγωγός στην οδό Παν. Κουμενή (πρώην Φώτη Πίττα) και παρά τις οικίες Βάσου Χρίστου και Νίκου Χατζηβασίλη -μήκους 50 περίπου μέτρων- μας ζήτησαν οι κάτοικοι του οικισμού αυτοστέγασης Αθηαίνου, σ' επίσκεψή μας, επικαλούμενοι τα (λογικά) επιχειρήματα πως:

- i Κινδυνεύουν καθεχρονικά περιουσίες και ζωές - το χειμώνα του 1989 διασώθηκε ως εκ θαύματος τρήχρονο αγοράκι - από τις πλήμμυρες.
- ii Θα λειτουργήσει (όπως άλλωστε είναι) και ως πεζόδρομος, υποβοηθώντας έτσι όχι μόνο τον οικισμό, αλλά και την Αθηαίνου ολόκληρη.
- iii Είχε αποφασιστεί η εκτέλεσή του, στο όλο έργο της στεγανοποίησης που πραγματοποιήθηκε, με εξαίρεση του καίριου τούτου τμήματος, ελλείψει χρημάτων.

Πώς και πότε θα αντιμετωπιστεί το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 195 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Οκτωβρίου 1990.

«Στις σαράντα περίπου οικίες αυτοστέγασης στην Αθηαίνου παρουσιάζονται ρωγματώσεις (και μετά τις πρόσφατες επιδιορθώσεις) και οι κάτοικοι -μέσω του προέδρου της Τ.Ε. Προσφύγων, Ευθύμιου Γεωργίου, και άλλων παραγόντων- για αντιμετώπιση του προβλήματος εισηγούνται:

1. Να κλείσουν τ' αυλάκια που λειτουργούν ως αγωγοί αποχετευτικοί στις άκριες των δρόμων και το νερό της βροχής- που κατέρχεται από το παρακείμενο ύψωμα των Καμινιών- να παροχετεύεται στους υφιστάμενους αγωγούς (στα διάφορα γεφύρια του οικισμού), μέχρι την οριστική επίλυση του προβλήματος με τη στοχοθετούμενη ένταξη του οικισμού στο γενικότερο αποχετευτικό σύστημα της κοινότητας.
2. Τακτική συντήρηση των οικιστικών μονάδων που παρουσιάζουν πρόβλημα ρωγματώσεων.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 196 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Οκτωβρίου 1990.

«Να βοηθηθούν από το κράτος για περίφραξη των οικιών τους οι αυτοστέγαστοι κάτοικοι Αθηαίνου, μας ανέφεραν σ' επίσκεψή μας (στις 29.9.90) στον οικισμό οι ένοικοι, επικαλούμενοι το (σωστό) επιχείρημα πως τα σχετικά έξοδα θα

να περιορισμένα, μιας και τα οικοπέδα είναι συνεχόμενα (ανά δύο, τρία και οκτώ άτομα), κι η χορήγηση ενός ποσού της τάξης των £200-250 λιρών (κατά οικιστική μονάδα), θα έλυε το πρόβλημα.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 197 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Οκτωβρίου 1990.

«Να τοποθετηθούν παιδικά παιχνίδια και παγκάκια στο δημιουργηθέντα χώρο πρασίνου στον οικισμό αυτοστέγασης Αθηαίνου, μας ζήτησαν οι κάτοικοι σ' επιτόπια επίσκεψή μας επικαλούμενοι τους (σωστούς) πιο κάτω λόγους:

- i) Την ύπαρξη ηλικιωμένων και
- ii) τη λειτουργία του πάρκου ως του μόνου χώρου -ελλείπει καφενείου -συνάντησής τους· ήδη πολλές συνελεύσεις τους πραγματοποιήθηκαν (με τους πρόσφυγες καθήμενους στη γη) στο πάρκο.

Πώς αντικρίζεται το (σωστό, επανατονίζεται) αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 198 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 5 Οκτωβρίου 1990.

«Γιατί ο νόμος 246/87 που τροποποιήθηκε με το νόμο 75/88 δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση των μεταλλωρύχων της Κ.Μ.Ε. Σκουριώτισσας, που στη μεγάλη τους πλειοψηφία είναι πρόσφυγες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 199 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 5 Οκτωβρίου 1990.

«Έχουν δοθεί υποσχέσεις ακόμα και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια επίσκεψής του στην κοινότητα Λυθροδόνα, πριν πέντε περίπου μήνες, για λύση του προβλήματος της υδατοπρομήθειας της κοινότητας. Δυστυχώς, αντί να λυθεί το πρόβλημα, οξύνεται, γιατί ορισμένες διατρήσεις έχουν εξαντληθεί. Επειδή ο Λυθροδόνας είναι αναπτυσσόμενη κοινότητα, οι ανάγκες αυξάνονται. Γι' αυτό καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει ποια σχέδια έχει κατά νου για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 200 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 5 Οκτωβρίου 1990.

«Αποτελεί κρίσιμο πρόβλημα για το Λυθροδόνα η απουσία κατάλληλης σηματοδότησης στον κυκλοφοριακό κόμβο Αλάμπρας. Λόγω της πολυπλοκότητας των διασυνδέσεων, υπάρχει ο κίνδυνος αποπροσανατολισμού των επισκεπτών του χωριού. Γι' αυτό καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πότε θα γίνει η τόσο απαραίτητη σηματοδότηση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 201 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 5 Οκτωβρίου 1990.

«Η γέφυρα που ενώνει το Λυθροδόνα με τον Αναλιόντα έχει παρουσιάσει ρωγμές και υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να καταρρεύσει και να προκληθούν θύματα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε σκοπεύει να προχωρήσει στην οικοδόμηση νέας γέφυρας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 202 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 2 Οκτωβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει το φαινόμενο της εκμετάλλευσης των Κυπρίων που αναχωρούν για κρουαζιέρες στο εξωτερικό.

‘Ηδη, απ’ ό,τι καταγγέλλεται, οι ταξιδιώτες χρεώνονται με ψηλά ποσά για την παροχή διευκολύνσεων και για την αγορά βασικών ειδών -π.χ. μια φιάλη νερού στοιχίζει 80 σεντ- και για την αγορά βασικών ειδών, κάτι που δε γνωρίζουν εκ των προτέρων, ώστε να μπορούν να προφυλαχθούν. Αναφέρεται επίσης ότι είναι προαποφασισμένο σε ποια καταστήματα μπορούν οι ταξιδιώτες να κάνουν τα ψώνια τους και ότι αυτά είναι περιορισμένα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 203 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 2 Οκτωβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή γιατί δεν έχει πάρει ή γιατί δεν παίρνει ικανοποιητικά μέτρα για την πάταξη των οδηγών ταξί που αισχροκερδούν σε βάρος των ξένων, χρεώνοντάς τους με υπερβολικά ψηλά κόμιστρα, για να τους μεταφέρουν από ή προς το αεροδρόμιο της Λάρνακας.

Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να ληφθούν αμέσως, γιατί πλήττεται ο τουρισμός μας και γιατί, εξαιτίας ορισμένων οδηγών ταξί που παρανομούν αμαυρώνεται και το σχετικό επάγγελμα και οι υπόλοιποι αθώοι οδηγοί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 204 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Οκτωβρίου 1990.

«Επειδή προωθείται η αναθεώρηση των τιμών των πετρελαιοειδών και των διάφορων παραγόντων τους -λόγω των γνωστών γεγονότων στον Περσικό Κόλπο- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν οποιαδήποτε σχετική αύξηση συνεπάγεται με:

- i) Τη συζήτηση του όλου θέματος στην επιτροπή τιμών που πιστεύουμε πως θα συσχετιστεί με τη συναλλαγματική ισοτιμία, την αύξηση της τιμής της κατανάλωσης καθώς και την αύξηση της πρώτης ύλης και σε αναφορά με το συνολικό κόστος.
- ii) Την παρουσία στην επιτροπή τιμών και εκπροσώπων του συνδικαλιστικού κινήματος καθώς και άλλων επηρεαζόμενων οργανώσεων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 205 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Οκτωβρίου 1990.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μας στο Κέντρο Παραπληγικών μας υποβλήθηκαν και τα πιο κάτω αιτήματα -πρόσθετα από τα αιτήματα που αφορούν γενικότερα την τάξη των παραπληγικών (και που υποβλήθηκαν με ερώτησή μας στις 29.9.90)- που άπτονται, βασικά, των συνθηκών διαβίωσής τους, για προώθησή τους.

1. Να επισπευσθεί η έναρξη εργασιών για ανέγερση αιθουσών φυσιοθεραπείας/υδροθεραπείας στην πτέρυγα παραπληγικών, δεδομένου μάλιστα ότι ένα ποσό Α.120.000 έχει σταλεί στο Υπουργείο Υγείας από τους αποδημους της Μεγάλης Βρετανίας για το σκοπό αυτό.
2. Να διοριστεί το συντομότερο μόνιμος γιατρός, για την πτέρυγα. Η ανάγκη αυτή, γίνεται πιο επιτακτική με την αναβάθμιση της πτέρυγας.
3. Να τροποποιηθεί ο νόμος περί Δημοσίων Βοηθημάτων, έτσι που να γίνει πιο δίκαιος. Κυρίως να τροποποιηθεί η πρόνοια που αναφέρεται στην υποχρέωση του/της συζύγου να φροντίζει και να συντηρεί τον/την ανάπηρο/η σύζυγο.

4. Να δοθούν κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα έτσι που να ενθαρρυνθεί η εργοδότηση αναπήρων καθώς και η διαμόρφωση των χώρων για απρόσκοπτη πρόσβαση οπουδήποτε.

Πώς τοποθετείται στα θέματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 206 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Οκτωβρίου 1990.

«Σύμφωνα με την κυπριακή εφημερίδα 'Το Παρασκήνιο', εισάγουμε μέσω Γερμανίας προϊόντα που κατασκευάζονται στην Τουρκία.

Αληθεύει η σχετική καταγγελία της πιο πάνω εφημερίδας, που τη συνοδεύει η δημοσίευση φωτοτυπιών επίσημων εγγράφων και που φωτοτυπία τους επίσης επισυνάπτεται;

Αληθεύει εξάλλου η πληροφορία που δόθηκε σ' εμάς προσωπικά, σύμφωνα με την οποία εισάγουμε από την Τουρκία κρύσταλλα μέσω Ελλαδιτών -μάλιστα-εμπορικών αντιπροσώπων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 207 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Οκτωβρίου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, στις 19 του Ιούλη του 1990 το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ εξέδωσε, μέσω του προέδρου του, τη με αρ. Σ/Α/2930 'Απόφαση-Δήλωση', σύμφωνα με την οποία:

- I. Το απαράδεκτο έγγραφο Κουεγιάρ του Ιούνη του 1989 - Μάρτη 1990 (καθώς κι η εναρκτήρια δήλωση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ) αναβαθμίζονται σε βάση-πλαίσιο λύσης του κυπριακού προβλήματος.
- II. Προσυπογράφεται η επανέναρξη της διαπραγματευτικής διαδικασίας με βάση το πιο πάνω έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, χωρίς και πριν ο κ. Ντενκτάς ν' άρει τους γνωστούς απαράδεκτους όρους του.
- III. Καλούνται οι δυο πλευρές να καταρτίσουν διάγραμμα λύσης του Κυπριακού με βάση το απορριπτέο έγγραφο Κουεγιάρ: ικανοποιητική πλειοψηφία κατεχόμενης γης στο διηκεές στους Τούρκους, μη αναφορά σε ύπαρξη κυπριακού κράτους, εξισορρόπηση των δυο κοινοτήτων κτλ.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Γιατί δόθηκαν οδηγίες στο μόνιμο αντιπρόσωπο της Κύπρου στον ΟΗΕ να εκφράσει 'ικανοποίηση' για τις πρόνοιες του καταστροφικού αυτού ψηφίσματος, που θεωρείται το χειρότερο που εκδόθηκε ποτέ για την Κύπρο από το Συμβούλιο Ασφαλείας;
2. Γιατί η κυβέρνηση, μέσω του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Κυβερνητικού Εκπροσώπου κι άλλων αρμόδιων φορέων, έσπευσε να εκφράσει την απόλυτη ικανοποίησή της για το ψήφισμα (που χαρακτηρίστηκε περίπου 'περιφανής νίκη' της Κύπρου, 'δικαίωση' των θέσεών μας και 'έμμεση καταδίκη' της τουρκικής πλευράς!), όταν τούτο συνιστά στην τελευταία προέκταση εθνική συμφορά για την Κύπρο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 208 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Οκτωβρίου 1990.

«Η πρόσφατη κατεδάφιση, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Αρχαιοτήτων, από τα κατοχικά στρατεύματα της εκκλησίας του μοναστηριού της Παναγίας της Αυγασίδας, κοντά στο χωριό Αλδά -που κτίστηκε το 14ο αιώνα σαν εκκλησιά μονόκλιτη με τρούλλο, ενώ στα τέλη του 15ου αιώνα προστέθηκε

καμαροσκέπαστο παρεκκλήσι στη βόρεια πλευρά της εκκλησιάς κι ο αρχικός βόρειος τοίχος της αντικαταστάθηκε από δυο υστερογοθικά τόξα, ενώ ταυτόχρονα ξαναδιακοσμήθηκε η εκκλησιά με τοιχογραφικές παραστάσεις -επαναφέρει επί τάπητος τις επανειλημμένες εισηγήσεις μας (η τελευταία γίνθηκε σε συνέντευξή μας στο ΡΙΚ, στις 3.10.90) για σύσταση μόνιμης επιτροπής παρακολούθησης και καταγγελίας των δηώσεων της πολιτιστικής κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο κι ειδικότερα: Προς το Γενικό Διευθυντή της ΟΥΝΕΣΚΟ, τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον Πρόεδρο του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων, τον Πρόεδρο της Εταιρείας Μελέτης των Σταυροφοριών και της Λατινικής Ανατολής, τον Πρόεδρο της Διεθνούς Ένωσης Βυζαντινών Σπουδών, το Γενικό Γραμματέα του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, τον Πρόεδρο του Διεθνούς Κέντρου Μεσαιωνικής Τέχνης και άλλους.

Παρακαλούνται γι' αυτό τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν το Σώμα αν και πότε στοχοθετούν τη σύσταση μιας και τέτοιας μόνιμης επιτροπής παρακολούθησης και καταγγελίας -όχι μόνο υπομνηματογραφικά, αλλά και από τα διεθνή βήματα, με συνέδρια, ειδικές ξενόγλωσσες εκδόσεις και άλλες παραστάσεις- του σοβαρού τούτου θέματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 209 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 10 Οκτωβρίου 1990.

«Να επεκταθεί η άρδευση από το Νότιο Αγωγό (μιας και τα νερά της περιοχής σε βαθμό απελπιστικό έχουν συρρικνωθεί) σε τρεις επισημανθείσες περιοχές -μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται κι οι περιοχές 'Λατρίδες' και 'Τρία Βουνάρκα' - της Δρομολοξιάς ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας, επιστημαίνοντες τους κινδύνους ολοσχερούς καταστροφής των γεωργών που ασχολούνται με καλλιέργειες αρδευσίμες.

Επιλήφθηκε του θέματος το αρμόδιο Υπουργείο και, αν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 210 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 10 Οκτωβρίου 1990.

«Την κατασκευή, με το κατάλληλο μάλιστα κάλυμμα, καινούργιων λάκκων για τα ψόφια ζώα -μιας κι οι δυο λάκκοι που για το σκοπό αυτό ανορύχθηκαν έχουν ήδη πλήρως γιομίσει- ζήτησαν οι κτηνοτρόφοι Δρομολοξιάς (μέσω μελών της τοπικής επιτροπής κτηνοτρόφων κι άλλων παραγόντων), υπογραμμίζοντας πως η μη σωστή αχρήστευση των ψόφιων ζώων θα οδηγήσει στη δημιουργία εστίας μόλυνσης της περιοχής.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 211 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 11 Οκτωβρίου 1990.

«Από την πιο μεγάλη μερίδα των κατοίκων της Δρομολοξιάς τονίστηκε, κατά την τελευταία (στις 6.10.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα, πως για το γεωργοκτηνοτροφικό κόσμο του προσφυγικού συνοικισμού της είναι αδιανόητο

κυβερνητικοί παράγοντες να εκχωρούν άδεια στο Δήμο Λάρνακας για αξιοποίηση καλλιεργήσιμης τουρκοκυπριακής γης, εκτάσεως περίπου 100 στρεμμάτων, για την ανέγερση χοντρικής δημοτικής αγοράς. Η ενέργεια αυτή, τονίζουν, αν τελικά υλοποιηθεί, θα προκαλέσει επέκταση των δημοτικών ορίων της Λάρνακας και θα αποβεί σε βάρος του γεωργοκτηνοτροφικού προσφυγικού κόσμου της Δρομολαξιάς.

Υπάρχουν, επισημαίνεται από τους κατοίκους, κοντά στη Λάρνακα ελληνοκυπριακές εκτάσεις ακατάλληλες για καλλιέργεια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανέγερση της δημοτικής αγοράς, χωρίς να ενοχληθεί τουρκοκυπριακή περιουσία, πράγμα που θα προκαλέσει σοβαρά προβλήματα σε προσφυγικές οικογένειες, οι οποίες θα στερηθούν τον τουρκοκυπριακό κλήρο που έχουν σήμερα, για να εξασφαλίζουν τα προς το ζην μέχρι την επιστροφή τους στις δικές τους περιουσίες.

Πώς αντιμετωπίζεται το σοβαρό τούτο πρόβλημα αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 212 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 10 Οκτωβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Δρομολαξιάς ζητούν επανειλημμένα -και τούτο επανατονίστηκε και κατά την τελευταία επίσκεψή μας, στις 6.10.90, στην κοινότητα- την ανέγερση Γυμνασίου και στην κοινότητά τους, τονίζοντας χαρακτηριστικά πως οι δυο συναπτόμενες κοινότητες Δρομολαξιάς - Μενεού έχουν υπερδιπλάσιους μαθητές απ' όσους έχει η κοινότητα Κιτίου, όπου ήδη αποφασίστηκε ανέγερση Γυμνασίου. Οι δυο κοινότητες, μας αναφέρθηκε, έχουν ήδη σήμερα περισσότερους από 850 μαθητές - 500 η Δρομολαξιά και 350 - 400 η Μενεού - με προοπτική περαιτέρω επαύξησής τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα των κατοίκων των δυο κοινοτήτων, που θα οδηγήσει σε αδιαμφισβήτητη πολιτιστική, πνευματική και κοινωνική αναβάθμισή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 213 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 10 Οκτωβρίου 1990.

«Το επειγόν της δημιουργίας αστυνομικού σταθμού στη Δρομολαξιά -μιας κι οι τέσσερις αστυνομικοί που επανδρώνουν τον αστυνομικό σταθμό Κιτίου φυσιολογικά κι αναπόδραστα δεν εξαρκούν για ν' αστυνομεύσουν πλήρως την κοινότητα, μ' αποτέλεσμα, όπως χαρακτηριστικά μας ανέφεραν, να οργιάζει ο χουλιγκανισμός, καθώς και εγκληματικές πράξεις: σειρά διαρρήξεων και κλοπών κ.ά -ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 214 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Στις 14 Μαρτίου 1990 υπέβαλα ερώτηση με αριθμό ΕΔ' 646 σχετικά με επικείμενες απολύσεις των εργατοϋπαλλήλων που εργάζονται στα Δημόσια Έργα (P.S.A.) στις βρετανικές βάσεις.

Επειδή το πρόβλημα επανέρχεται και πάλι και ο κίνδυνος απόλυσης των υπαλλήλων είναι ορατός, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να απαντήσει στα ερωτήματα που υπέβαλα με την πιο πάνω ερώτησή μου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 215 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Μηδαμινό ποσό χαρακτήρισαν οι κάτοικοι τις παραχωρηθείσες πιστώσεις ύψους £3,000 -όπως προκύπτει από την απάντηση, με ημ. 13.8.90, του αρμόδιου Υπουργού στην υπ' αρ. ΕΔ' 697 ερώτησή μας, της 23ης Απριλίου 1990, που θέσαμε, σ' ανοικτή συγκέντρωση, υπόψη των κατοίκων- για επιδιόρθωση δρόμων του οικισμού Γερίου σε επίσκεψή μας στην κοινότητα στις 9.10.90. Ζητούν για τούτο πιστώσεις ύψους τουλάχιστο £15,000 από μέρους του κράτους, προκειμένου να καταβληθεί προσπάθεια από μέρους των ιδίων (από μέρους του Συμβουλίου Βελτιώσεως της κοινότητας) για καταβολή αντίστοιχου ποσού.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 216 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Τη σύσταση αγροτικού υποσταθμού πυροσβεστικής στη Δρομολαξιά ζητούν οι κάτοικοι της -προβάλλοντας το άριστο έργο που επιτελείται σ' ανάλογους αγροτικούς υποσταθμούς, όπως π.χ. στη Νήσου, Κοφίνου κ.ά- μιας κι η αναγκαστική κλήση πυροσβεστικών οχημάτων από το σταθμό Λάρνακας λειτουργεί αρνητικά σε περίπτωση έκρηξης πυρκαγιάς.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 217 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Το αίτημα για άμεση και χωρίς άλλες καθυστερήσεις μετακίνηση του χοιροστάσιου που βρίσκεται στην κοινότητα ζητούν οι κάτοικοι Δρομολαξιάς, μιας και τούτο -πέραν της οχληρίας που προκαλεί, ιδιαίτερα τις νύκτες- εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία των κατοίκων. Χαρακτηριστικά υπογραμμίζουμε την ύπαρξη οικιστικών μονάδων σ' απόσταση 20-30 μέτρων από το χοιροστάσιο, καθώς και την πρόσφατη εκχώρηση άδειας διαχωρισμού οικοπέδων σ' εφαπτόμενα με το χοιροστάσιο τεμάχια.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 218 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Να προωθηθεί η προγραμματισθείσα ήδη από την εποχή της διακυβέρνησης Κυπριανού δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στη Δρομολαξιά μας ζήτησαν οι κάτοικοι της κοινότητας σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 6.10.90, με την άμεση προώθηση και εκτέλεση των κατάλληλων έργων υποδομής, καθώς κι η παροχή τεύση σ' αυτή νερού και ρεύματος, προκειμένου να μεταφερθούν στον κατάλληλο χώρο οι δεκάδες των βιοτεχνικών μονάδων - συγκολλητών, βαφών, επιπλοποιών, μηχανικών αυτοκινήτων κ.ά - που λειτουργούν στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 219 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Ν' ασφαλοστρωθούν οι δρόμοι που οδηγούν στις μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες για διευκόλυνση της μετακίνησης των κτηνοτρόφων ζήτησαν οι κάτοικοι Δρομολαξιάς σε πρόσφατη επίσκεψή μας (στις 6.10.90) στην κοινότητα. Επίσης ζήτησαν να μεταφερθεί ηλεκτρικό ρεύμα στις κτηνοτροφικές μονάδες, γιατί οι κτηνοτρόφοι είναι αναγκασμένοι να παραμένουν πολλές φορές ως αργά το βράδυ στους χώρους αυτούς, όταν το απαιτούν οι ασχολίες τους - για άρμεγμα, όταν γεννούν τα ζώα και σ' άλλες περιπτώσεις - ενώ σήμερα πολλοί είναι αναγκασμένοι να χρησιμοποιούν γεννήτριες (χαμηλής μάλιστα απόδοσης) για τις ανάγκες τους.

Θα προωθηθεί -κι αν ναι, τότε- το πιο πάνω αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 220 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Οι σχεδιασθέντες 50 περίπου πεζόδρομοι του οικισμού Γερίου καθυστερούν αδικαιολόγητα -ούτε ένας, έστω, δεν κατασκευάστηκε- διαμαρτύρονται οι εκτοπισμένοι κάτοικοι των οικισμών Γερίου, με αποτέλεσμα σ' ορισμένες περιπτώσεις κι ιδιαίτερα το χειμώνα, όχι μόνο να ταλαιπωρούνται, αλλά και να κινδυνεύουν μαθητές και γέροντες κάτοικοι του οικισμού. Πώς και πότε το αρμόδιο Υπουργείο στοχοθετεί να εγκύψει στο σοβαρό τούτο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 221 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Εδώ και ενάμιση περίπου χρόνο λόγω του διαχωρισμού οικοπέδων στη λεωφόρο Αθηνών στο Στρόβολο έγιναν σοβαρές οδικές μετατροπές που δεν ολοκληρώθηκαν, με αποτέλεσμα από τα δημιουργηθέντα οδικά χαλάσματα και ορύγματα να εγκυμονούνται σοβαροί κίνδυνοι στην αρτιμέλεια, αλλά και στη ζωή των κατοίκων της περιοχής και ιδιαίτερα των παιδιών και των γερόντων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε επιτέλους στοχοθετεί την ολοκλήρωση των πιο πάνω κατασκευαστικών οδικών έργων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 222 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσστόμου στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Με την κατασκευή του κύριου δρόμου Λεμεσού - Αγρού στην αριστερή πλευρά του δρόμου δημιουργήθηκε αυλάκι βάθους ενός μέτρου και μήκους ενός περίπου χιλιομέτρου. Μικρό μέρος του αυλακιού μπροστά στο δημοτικό σχολείο στεγανοποιήθηκε, ενώ το υπόλοιπο παραμένει ανοικτό. Συχνά ανασύρονται αυτοκίνητα μέσα από το αυλάκι μέχρι τώρα με υλικές ζημιές μόνο και τραυματισμούς.

Για τη στεγανοποίηση του αυλακιού έγιναν διαβήματα στο Υπουργείο Εσωτερικών και δόθηκε η απάντηση ότι ο δρόμος υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ότι το αίτημα της στεγανοποίησης μελετάται από το Τμήμα Δημόσιων Έργων.

Δεδομένου ότι το θέμα αυτό εκκρεμεί από την αποπεράτωση του δρόμου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η στεγανοποίηση του αυλακιού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 223 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Έντονη ανησυχία επικρατεί ανάμεσα στους κατοίκους Γερίου για τις συνεχείς αναβολές που σημειούνται στο θέμα της μετακίνησης των αποβλήτων της εταιρείας Κάρλσμπεργκ και την αδυναμία -παρά τα εξηγγελημένα από μέρους της διεύθυνσης της εταιρείας- να θέσει σ' εφαρμογή τον πρόσφατα ανεγερθέντα βιολογικό σταθμό της, με τις γνωστές δραματικές και απαράδεκτες επιπτώσεις σε βάρος της υγείας των κατοίκων από τη συνεχή και αδιάλειπτη εκροή των αποβλήτων της στα κράσπεδα της κοινότητας.

Σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να πάρει, στην ανάγκη, δραστικά νομοθετικά μέτρα για ρύθμιση του προβλήματος; Και αν ναι, πότε και πώς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 224 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Να δημιουργηθεί υπόγεια διάβαση πεζών -παράλληλα με την προωθούμενη ευθυγράμμιση του δρόμου Λατσιών - Γερίου- πλησίον του Β' Δημοτικού Σχολείου Γερίου και στο σημείο (σταυροδρόμι) που ο δρόμος ενώνει τις δυο φάσεις των οικισμών, ζητούν οι κάτοικοι των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου, για διασφάλιση της σωματικής ακεραιότητας πεζών κι ιδιαίτερα των μαθητών της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο τούτο αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 225 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Την προώθηση και επίτευξη της εξαγγελθείσας θέσης για δημιουργία Αθλητικού Κέντρου (με κλειστή αίθουσα, κολυμβητήριο, στάδιο -για τις ανάγκες και της εθνικής Κύπρου- κ.ά.) στο χώρο του παλιού σκοπευτηρίου και σε παρακείμενες εκτάσεις χαλίτικης γης, όπως και την προώθηση επίσης της ταυτόχρονης εξαγγελίας για δημιουργία γηπέδων στο Γ' Δημοτικό Σχολείο της κοινότητας, καθώς και δεύτερου (κοινού) γηπέδου στο προγραμματιζόμενο Γυμνάσιο και στο Λύκειο της κοινότητας, ζητούν οι κάτοικοι Γερίου τόσο οι εκτοπισμένοι, όσο κι οι αυτόχθονες -όπως μας αναπτύχθηκε από τον κοινοτάρχη, Χάρη Λοιζίδη, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής, μέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως κι άλλους εκτοπισμένους κατοίκους- σε πρόσφατη, στις 9.10.90, επίσκεψή μας στην κοινότητα, γιατί θεωρούν τη δημιουργία των πιο πάνω έργων εκ των ων ουκ άνευ κίνηση για την αθλητική, και υγιή γενικότερα, υποδομή των χιλιάδων (νέων, ιδιαίτερα) κατοίκων της κοινότητας όσο και της Κύπρου γενικότερα.

Σε ποιο ακριβώς στάδιο βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 226 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Βιοτεχνική ζώνη ζητούν οι 150 βιοτέχνες του οικισμού αυτοστέγασης Γερίου, αλλά και οι κάτοικοι του ίδιου οικισμού, όπως μας ανέφεραν σε επιτόπια επίσκεψή μας στις 9.10.90, τονίζοντας πως ένας ορισμένος αριθμός απ' αυτούς εργάζεται νύκτα προκαλώντας αναπόδραστη και μη ηθελημένη οχληρία στους κατοίκους.

Αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα και πώς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 227 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Οκτωβρίου 1990.

«Με το ποσό των £22,000 που το Υπουργείο Εσωτερικών, όπως με την υπό ημερομηνία 13.8.90 σχετική απάντησή του στην υπ' αριθμό ΕΔ' 697 και ημερομηνία 23.4.90 ερώτησή μας, εξάγγειλε πως θα διαθέσει για την κατασκευή

πεζοδρομίων στο συνοικισμό Γερίου, οι κάτοικοι (όπως μέσω του κοινοτάρχη Χάρη Λοϊζίδη, μελών της χωριτικής αρχής, του Συμβουλίου Βελτιώσεως και άλλων παραγόντων) διατεινόνται πως ούτε μετά πάροδο 100 χρόνων δε θα μπορέσουν να επιτύχουν την ολοκλήρωση του στόχου τους, αν μάλιστα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν, ληφθεί υπόψη πως η Επαρχιακή Διοίκηση κοστολόγησε τη δαπάνη για κατασκευή πεζοδρομίων σε τρεις μόνο δρόμους του οικισμού σε £350.000.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 228 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα στις 13 Οκτωβρίου 1990.

«Η αφόρητη κατάσταση που προκαλείται στο προάστιο της Λευκωσίας Γέρι και οι τεράστιοι κίνδυνοι για την υγεία των κατοίκων έχει φθάσει στο απροχώρητο.

Υποσχέσεις που δόθηκαν επανειλημμένα σαν απάντηση στα διαβήματα των κατοίκων της κοινότητας έμειναν υποσχέσεις. Λίμνες λυμάτων έξω από τις αυλές των σπιτιών προκαλούν ανυπόφορη δυσοσμία και γίνονται εστίες κουνουπιών και σκνιπών.

Καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής γιατί δε λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης αυτής κατάστασης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 229 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Οκτωβρίου 1990.

i. Να ολοκληρωθεί η κατασκευή των πεζοδρομίων στην οδό Χρυσοσπηλιώτισσας (Πάνω Δευτεράς), που διανοίχτηκε από τη ΣΥΤΑ για εγκατάσταση τηλεφώνων και παραμένει από ενάμιση τώρα χρόνο ημιτελής, μ' αποτέλεσμα οι δεκάδες μαθητές του Δημοτικού που καθημερινά τα χρησιμοποιούν, καθώς κι οι γέροντες του οικισμού ν' αντιμετωπίζουν προβλήματα.

ii. Στη βασικότερη οδό Χρυσοσπηλιώτισσας, που ενώνει τον ομώνυμο οικισμό με την Πάνω Δευτερά, ο φωτισμός -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε τη νύκτα στις 8.10.90- ελλείπει παντελώς με κίνδυνο την πρόκληση ατυχημάτων, και

iii. Πρόσθετος οδικός φωτισμός χρειάζεται τόσο στην είσοδο του οικισμού καθώς και σε 2-3 άλλες οδούς, που η ελαττωματικότητά του υποβλήθηκε αρμόδια με κοινό έγγραφο της τοπικής επιτροπής προσφύγων και της χωριτικής αρχής, ζήτησαν οι εκτοπισθέντες του οικισμού σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 8.10.90.

Πώς και πότε διευθετούνται τα πιο πάνω θέματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 230 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Οκτωβρίου 1990.

«Αναβάθμιση χρειάζεται το Υγειονομικό Κέντρο Δευτεράς και μετεξέλιξη του σε Περιφερειακό Υγειονομικό Κέντρο με βάση άλλωστε και τις εκάστοτε δοθείσες αρμόδιες υπουργικές διαβεβαιώσεις, με ανέγερση νέου κτιρίου καθώς και τη σωστή στελέχωσή του με το κατάλληλο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, ζητούν από χρόνια οι κάτοικοι Δευτεράς, επαναφέροντας το θέμα κατά την πρόσφατη (στις 8.10.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα, μέσω των κοινοταρχών της, άλλων μελών της χωριτικής αρχής, καθώς και του προέδρου της Τοπικής Επιτροπής Προσφύγων.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα -για το οποίο, άλλωστε, όπως πρόσθετα αναφέρθηκε, εξευρέθηκε ο χώρος κι έχουν ήδη εκπονηθεί τα σχέδια- αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 231 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Οκτωβρίου 1990.

«Σοβαρότατο το πρόβλημα που δημιουργείται από την εκροή των αποβλήτων του οικισμού Χρυσοσπηλιώτισσας -όπως σ' επιτόπια επίσκεψή μας, στις 8.10.90, μας ανέφεραν ο κοινοτάρχης Κάτω Δευτεράς Κυριάκος Αβραάμ, ο πρόεδρος της Τοπικής Επιτροπής Προσφύγων και μέλος της χωριτικής αρχής Μιχάλης Χαπέσιης, το μέλος της χωριτικής αρχής Αντρέας Λευκάτης και δεκάδες κάτοικοι, σ' ανοικτή συγκέντρωση- από τους κινδύνους μόλυνσης των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων και πρόκλησης μολυσματικών ασθενειών, ζητούντες την πάνω σε προσωρινή βάση αντίκριση του προβλήματος μέχρι την ένταξη του οικισμού στο βιολογικό σταθμό Ανθούπολης.

Οι κάτοικοι για τούτο ζητούν:

- i. Να δοθούν οδηγίες για κατασκευή αγωγού παροχέτευσης των λυμάτων στο βιολογικό σταθμό Ανθούπολης, και
- ii. Άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος είτε με βυτιοφόρα είτε με καλύτερο σύστημα χλωρίωσης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 232 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 15 Οκτωβρίου 1990.

«Μεγάλος αριθμός σφαγείων στην ύπαιθρο τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα. Η βελτίωσή τους ή η ανέγερση νέων σφαγείων αναβάλλεται, αναμένοντας σύνδεση και της υπαίθρου με το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου.

Δεδομένου ότι το πρόβλημα είναι οξύ, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

- 1) Έχει τη δυνατότητα το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου, με βάση τα σημερινά δεδομένα, να καλύψει όλες τις ανάγκες της Κύπρου (πλην της πόλης και επαρχίας Πάφου);
- 2) Αν υπάρχει αυτή η δυνατότητα, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα σύνδεσης της υπαίθρου με το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου;
- 3) Σε μερικές περιοχές (Μαραθάσα, Πιτσιλιιά, Κρασοχώρια κ.ά) εκφράζονται δικαιολογημένοι φόβοι ότι η σύνδεση με το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου θα προκαλέσει σωρεία δισεπίλυτων προβλημάτων. Μελετήθηκε η πιθανότητα δημιουργίας περιφερειακών σφαγείων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 233 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 16 Οκτωβρίου 1990.

«Η δημιουργία κρατικής υπηρεσίας με αποκλειστική απασχόληση την προώθηση των στόχων και επιδιώξεων της Κύπρου στο χώρο της ΕΟΚ αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

Μετά την έναρξη της εφαρμογής της Συμφωνίας της Τελωνειακής Ένωσης και πρόσφατα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για πλήρη ένταξη, προκλήθηκε σύγχυση για το ποιες υπηρεσίες είναι αρμόδιες να χειρίζονται τα διάφορα θέματα που άπτονται των σχέσεών μας με την ΕΟΚ, με αποτέλεσμα δημόσιος και ιδιωτικός τομέας να αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες.

Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι του ιδιωτικού τομέα με φορτικότητα τονίζουν την ανάγκη δημιουργίας κρατικής υπηρεσίας με αποκλειστική αρμοδιότητα τις σχέσεις

Κύπρου - ΕΟΚ. Δεδομένου ότι στοχεύουμε στην εναρμόνιση της οικονομίας μας με τα ισχύοντα στην ΕΟΚ, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει την αναγκαιότητα αυτή και ποιο το σχετικό πρόγραμμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 234 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Οκτωβρίου 1990.

«Την επιτάχυνση των διαδικασιών -για τους γνωστούς στους αρμόδιους φορείς λόγους- για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στη Δευτερά μας ζήτησαν οι χωριτικές αρχές κι άλλοι κάτοικοι κατά τη (στις 8.10.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 235 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Οκτωβρίου 1990.

«Ολοκλήρωση της βελτίωσης του ασφαλτοστρώματος στη λεωφόρο Μακαρίου Γ' στην Κάτω Δευτερά και επίλυση διάφορων άλλων μικροπροβλημάτων της στα πεζοδρόμια -όπως και με υπόμνημά της, με ημερομ. 24.4.90, προς την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας ζήτησε η χωριτική αρχή- επανέφερε η κοινότητα κατά την επίσκεψή μας σ' αυτή, επιζητούσα ακόμα την προώθηση των πιο κάτω προβλημάτων:

- i. Τοποθέτηση μικρών διακριτικών πασσάλων σε διάφορα σημεία της λεωφόρου Μακαρίου Γ'.
- ii. Προώθηση του αιτήματος για αστικοποίηση του οδικού δικτύου Πάνω και Κάτω Δευτεράς για ανάπτυξη της περιοχής.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 236 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Οκτωβρίου 1990.

«Τη διαπλάτυνση της βασικότατης οδού Κώστα Μισιαούλη από το σημείο της εισόδου στην κοινότητα Κάτω Δευτεράς προς το Τσέρι -έργο που, όπως προκύπτει από στοιχεία που μας δόθηκαν από τη χωριτική αρχή Κάτω Δευτεράς, έχει εγκριθεί από το αρμόδιο Υπουργείο (Συγκοινωνιών και Έργων) και με τις ενδείξεις ΡΤ 5235 Β, με τη διαβεβαίωση πως δε θα επιβαρυνθεί γι' αυτό η κοινότητα-προκειμένου να επιτευχθεί η αποφυγή οδικών δυστυχημάτων, που κατ' επανάληψη συμβαίνουν εκεί, ζήτησε η χωριτική αρχή της κοινότητας και άλλοι κάτοικοι κατά την τελευταία (8.10.90) σ' αυτή επίσκεψή μας.

Πότε ολοκληρώνεται το όλο έργο, για το οποίο ανάλογο αίτημα μας υποβλήθηκε και παλιότερα και από την κοινότητα Τσερίου -κι υποβάλαμε τη με αρ. ΕΔ' 462 (30.12.89) ερώτηση- και για το οποίο, πρόσθετα, ο Υπουργός Εσωτερικών διαβεβαίωσε αντιπροσωπεία των κατοίκων Τσερίου και στην παρουσία μας, την 1η Οκτωβρίου 1990 (δες και επίσημη ανακοίνωση με αρ. 6 της ίδιας μέρας του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών) πως 'προχωρούν οι διαδικασίες για έναρξη των εργασιών βελτίωσης και διαπλάτυνσης του δρόμου Τσερίου-Δευτεράς';»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 237 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Οκτωβρίου 1990.

«Την ενίσχυση της χωριτικής αρχής Κάτω Δευτεράς με ποσό της τάξης των δυο περίπου χιλιάδων λιρών για τη συντήρηση του πάρκου και την καθαριότητα του οικισμού, ζήτησε η κοινότητα μιας κι οι εκτοπισμένοι φορολογούνται αισθητά χαμηλότερα από τους αυτόχθονες.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 238 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Οκτωβρίου 1990.

«Επανειλημμένα η κοινότητα Δευτεράς ζητά τη δημιουργία στην κοινότητα Γυμνασίου, με τις γνωστές θετικές κι ευεργετικές επιπτώσεις τόσο για τους μαθητές της όσο και στην καταβαλλόμενη γενικότερη προσπάθεια αποσυμφόρησης των μεγάλων αστικών μας κέντρων. Ήδη στην τελευταία παγκοινοτική συγκέντρωση, που πραγματοποιήθηκε στις 26.5.90, -και στην οποία προσωπικά παρευρεθήκαμε με άλλους συναδέλφους και στην παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών-ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας διαβεβαίωσε τους κατοίκους πως οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου εκπονούν σχετική μελέτη για δημιουργία στον ίδιο χώρο Δημοτικού και Γυμνασίου.

Ποια η από τότε εξέλιξη του όλου θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 239 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Οκτωβρίου 1990.

«Παρά το γεγονός πως σύμφωνα με τα επίσημα πρακτικά συμφωνίας (26.5.87) του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αποφασίστηκε η παροχή χαριστικής αποζημίωσης στους κατοίκους Λυμπιών για απαλλοτρίωση κτημάτων τους για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, γιατί οι τοτινές τιμές ήταν χαμηλές (μιας και στα τελευταία χρόνια δεν έγιναν αξιόλογες αγοραπωλησίες αφενός, ενώ δεν είχε διανοιχθεί ο δρόμος, αφετέρου, που ανέβασε τις τιμές, κι έτσι οι καθορισμένες τιμές της γης παρέμειναν στα παλιά επίπεδα), εντούτοις πρόσφατα στο υπόλοιπο 10% των κατοίκων της ακριτικής κοινότητας, που δεν πήρε ακόμα τις σχετικές αποζημιώσεις, λέχθηκε πως η πιο πάνω συμφωνία (κυβέρνησης και κατοίκων) δεν ισχύει, με το δικαιολογητικό πως είναι παράνομη.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο, που μέχρι της 31/12/89 εφάρμοζε τη συμφωνία -σε μια περίπτωση, μάλιστα, που τώρα αρνείται την καταβολή του συμφωνηθέντος ποσού, κατέβαλε και μέρος του: επισυνάπτεται αρ. Φ. ΥΓΑ 10/80- να ενημερώσει το Σώμα:

Δεν είναι τούτο δυσμενής διάκριση σε βάρος του 10% των ζημιωθέντων κατοίκων, που διαχωρίζονται έτσι σ' ευνοούμενους και μη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 240 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Οκτωβρίου 1990.

«Μηδαμινό ποσό χαρακτήρισαν οι κάτοικοι τις παραχωρηθείσες πιστώσεις ύψους £3,000 για επιδιόρθωση δρόμων του οικισμού Γερίου σε επίσκεψή μας στην κοινότητα στις 9.10.90. Ζητούν για τούτο πιστώσεις ύψους τουλάχιστο £15,000 από μέρους του κράτους, προκειμένου να καταβληθεί προσπάθεια από μέρους των ιδίων (από μέρους του Συμβουλίου Βελτιώσεως της κοινότητας) για καταβολή αντίστοιχου ποσού.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 325, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Σχετικά με το δρόμο Αγίου Θεράποντα - Αγίου Αμβροσίου σας πληροφορώ ότι οι ζημιές που προκλήθηκαν από την τοποθέτηση σωληναγωγών από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχουν επιδιορθωθεί από τον περασμένο Ιανουάριο. Έχουν

επίσης αποκατασταθεί όλες οι ζημιές που προκλήθηκαν στο δρόμο από τις βροχές.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 666, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση τμήματος του δρόμου Πραστειού (Κελλακίου) - Φοινικαριών μήκους 0.8 χμ. που διασχίζει την κοινότητα Πραστειού, σας πληροφορώ ότι σε πρώτο στάδιο εντός του 1991 προγραμματίζεται να ασφαλτοστρωθεί το τμήμα του δρόμου που βρίσκεται εντός της κατοικημένης περιοχής του χωριού έναντι δαπάνης £10,000. Η ασφαλτόστρωση του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου, που απαιτεί δαπάνη ύψους £50,000, θα εξεταστεί αργότερα σε συνδυασμό με τις ανάγκες της περιοχής για άλλα οδικά έργα και τις διαθέσιμες πιστώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 751, ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Αναφορικά με την πολιτική μετακίνησης των οικογενειών που επηρεάζονται από απαλλοτριώσεις των οικιών τους στην αρχαιολογική ζώνη Κουκλιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα οικοπέδα, των οποίων ο διαχωρισμός θα προωθηθεί κατά φάσεις, προορίζονται τόσο για τις ανάγκες οικογενειών που θα μετακινηθούν από την αρχαιολογική ζώνη όσο και για πτωχές οικογένειες. Η παραχώρηση οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες θα διέπεται από τα υφιστάμενα κριτήρια. Η παραχώρηση οικοπέδων σε οικογένειες που θα μετακινηθούν από την αρχαιολογική ζώνη θα γίνει στα πλαίσια ρύθμισης των αποζημιώσεων για την απαλλοτρίωση οικιών/ιδιοκτησιών τους, καθώς και των συναφών κοινωνικών προβλημάτων που συνεπάγεται η μετακίνησή τους και με βάση λεπτομερή κριτήρια που βρίσκονται υπό επεξεργασία.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 856, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τοποθέτηση καγκέλων, εγκατάσταση φυλακίου της Ειρηνευτικής Δύναμης και κάρφωμα παραθύρων κατοικίας σε περιοχή της Λευκωσίας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για λόγους καλαισθησίας, η Μονάδα της Ειρηνευτικής Δύναμης που έχει την ευθύνη στην περιοχή αντικατέστησε τη σιδερένια κατασκευή που υπήρχε στη συμβολή των οδών Αξιοθέας και Αγίου Γεωργίου με ξύλινο κάγκελο. Το κάγκελο κλείνει και ανοίγει για εξυπηρέτηση ιδιώτιδας που μεταβαίνει στην οικία της. Η ενέργεια έγινε σε συνεννόηση με την Ειρηνευτική Δύναμη.
- (β) Το 'πρόσθετο φυλάκιο' της Ειρηνευτικής Δύναμης, που αναφέρεται στην ερώτηση, δεν είναι φυλάκιο, αλλά σκοπιά επί 24ωρης βάσης που εγκαταστάθηκε εκεί για έλεγχο της περιοχής, αμέσως μετά τη διακοπή επάνδρωσης (Μάιος 1989).
- (γ) Τα 'φυλλαράκια' των παραθύρων στην οδό Αγίου Γεωργίου δεν είναι καρφωμένα, αλλά κλειστά. Τούτο επιβεβαιώθηκε με επιτόπιο έλεγχο από ανώτερο αξιωματικό της Εθνικής Φρουράς.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτε στην ερώτηση ΕΔ' 865, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με 'δράση κατασκοπών του Αττίλα στις ελεύθερες περιοχές' σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

'Όπως είναι γνωστό οι περιοχές των Βάσεων Δεκέλειας και Αγ. Νικολάου προσφέρονται ως συνήθη σημεία εισόδου Τούρκων αυτόμολων από τις κατεχόμενες περιοχές στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας και στη συνέχεια η διακίνησή τους δεν είναι δύσκολη. Δυστυχώς ο έλεγχος από πλευράς της Εθνικής Φρουράς δυσχεραίνεται από τη μεγάλη απόσταση που υπάρχει μεταξύ των παρατηρητηρίων που επανδρώνει η Εθνική Φρουρά κατά μήκος της γραμμής καταπάσεως πυρός.

Η Εθνική Φρουρά, αν και δε διαθέτει προσωπικό για παρακολουθήσεις αυτομόλων και άλλων, έχει άριστη συνεργασία με την Κρατική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΚΥΠ/Κ) και την αστυνομία και παρακολουθεί στενά το όλο θέμα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ'.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α! Είπαμε ότι θα ήταν μόνο το θέμα των εποίκων. Τότε, εφόσον αποφασίστηκε ότι θα ήταν μόνο αυτό το θέμα στο Κεφάλαιο Δ', στην επόμενη συνεδρία θα προτάξω και πάλι τη συνέχιση του θέματος και καλώ και τον εισηγητή να είναι έτοιμος να το κλείσει, διότι δε θα δώσω περαιτέρω παράταση. Και αν υπάρχουν εισηγήσεις για πρακτικά μέτρα, θα πρέπει να γίνουν στην επόμενη συνεδρίαση.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 8 Νοεμβρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, και θα ακολουθήσει ολοήμερη συνεδρίαση την Παρασκευή για τα θέματα του Κεφαλαίου Δ'. Η ημερήσια διάταξη της επόμενης Πέμπτης έχει ως ακολούθως:-

'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη) (15.2.1990). (Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 2) Ο περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 3) Ο περί Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 4) Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και Άλλαι Περιοχές) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 5) Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.

- 6) Ο περί Χωρίων (Διοίχσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1989.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.
- 10) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 11) Ο περί Τεχνικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
Και θα παρακαλούσα επιτέλους τα κόμματα να τοποθετηθούν, για να τελειώνει αυτό το θέμα.
- 12) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 13) Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 14) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990.
- 15) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1990.
- 16) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε Πακέτα (CYTAPAC) Κανονισμοί του 1990.
- 17) Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 18) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (17.5.1990).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται
ως -
 1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστησικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).

2. «Γα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990).
3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου). (10.5.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (3.5.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.1990).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (21.6.90).
- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται -
1. «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (23.11.1989).

2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (31.5.1990).

2. «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.11.1989).

Επίσης τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για εξέταση στις Επιτροπές:

«Η παροχή άτοκων σπουδαστικών δανείων για τριτοβάθμια εκπαίδευση στα παιδιά των προσφύγων που επιτυγχάνουν στις κρατικές εξετάσεις για πανεπιστημιακές σπουδές».

Εισηγητής Πέτρος Στυλιανού. 27.10.90.

«Η επικρατούσα αυθαιρεσία στην τουρκοκυπριακή περιουσία Λάρνακας, η άσχημη κατάσταση που δημιουργείται και οι ευρύτερες επιπτώσεις στο περιβάλλον».

Εισηγητής Οδυσσέας Δημητρίου. 30.10.90.

«Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της».

Εισηγητής Άριστος Χρυσοστόμου. 31.10.90.

«Η μη υλοποίηση των προεδρικών υποσχέσεων για άμεση έναρξη εργασιών για κατασκευή νέου δρόμου Πάφου - Χολετριών - Κελοκεδάρων - Σαλαμιούς μέχρι τα ορεινά θέρετρα».

Εισηγητές Γεώργιος Παπαδόπουλος, Ανδρέας Δημητριάδης, Μιχαήλ Θεοδούλου και Γιαννάκης Ομήρου. 1.11.90.

«Η αναγκαιότητα της παροχής από μέρος της κυβέρνησης έκτακτης οικονομικής βοήθειας στους αμπελοργούς ενόψει της πολύ μειωμένης φετινής παραγωγής σε συνδυασμό με τις χαμηλές τιμές των αμπελοργικών προϊόντων».

Εισηγητής Ανδρέας Δημητριάδης. 1.11.90.

«Η αυθαίρετη και παράνομη απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων να διακόπτει την παροχή νερού προς τους γεωργούς των Κοκκινοχωριών από το υδατικό έργο του Νότιου Αγωγού προς εκβιασμό και εξαναγκασμό τους να καταβάλλουν τέλη που δεν έχουν εγκριθεί από τη Βουλή και η προσπάθεια του Υπουργείου Γεωργίας να παρακάμψει τη Βουλή και να παραβεί ρητές πρόνοιες της κειμένης νομοθεσίας, η οποία ρητά επιβάλλει την έγκριση των τελών για τα υδατικά έργα από τη Βουλή».

Εισηγητής Ανδρέας Μαθηκολώνης. 1.11.90.

Εκείνο που θα παρακαλούσα είναι πάντοτε, όταν βάζουμε θέματα, να μην προκαταλαμβάνουν τις αποφάσεις. Το είπαμε πολλές φορές και θα παρακαλέσω αυτό να το προσέχετε.

«Τα σοβαρά προβλήματα και οι ζημιές που προκαλούνται στην κοινότητα Αραδίππου και στους κατοίκους της, όπως και σε αριθμό κατοίκων της Λάρνακας, από την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, όπως επίσης και από τον παρακαμπτήριο δρόμο Αραδίππου-Δεκέλειας».

Εισηγητής Ανδρέας Μαθηκολώνης. 1.11.90.

«Οι κίνδυνοι στην υγεία των κατοίκων Γερίου και της περιοχής από τα απόβλητα της Κάρλσμπεργκ».

Εισηγητής Πέτρος Στυλιανού. 1.11.90.

«Η ζημιά που προκαλείται στους καλλιεργητές που παίρνουν νερό από το Νότιο Αγωγό, με την απόφαση της κυβέρνησης να αντικατασταθούν 15,000 περίπου μετρητές συνολικής δαπάνης £1.5 εκ. και η τυχόν ύπαρξη ευθύνης από μέρους της κυβέρνησης».

Εισηγητής Σοφοκλής Χατζηγιάννης. 1.11.90.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Προηγουμένως ο κ. Στυλιανού είχε διαμαρτυρηθεί ότι ο τίτλος του κ. Μαθηκολώνη ήταν μακρότατος.

(Γελά)

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο τίτλος ο δικός μου είναι βραχύτατος. Δεν τον πρόσεξε ίσως ο κ. Χατζηδημητρίου.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγησή μου είναι να αποφεύγετε και τους μακρυτάτους και τους βαθυτάτους.

(Γέλια)

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προς Θεού! Εμένα ήταν ο πιο βραχύς τίτλος που δόθηκε απόψε. Ανεφέρετο ο κ. συνάδελφος σε άλλο τίτλο, αν προσέξατε, και όχι στο δικό μου.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Κύριε Πρόεδρε.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χρειαζόμαστε και το κοντό και το μακρύ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Να πείτε και το κοντό και το μακρύ, μόνο να τελειώνουμε.

(Γέλια)

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω ν' αναφέρω σχετικά με τα λύματα της Κάρλσμπεργκ ότι η Επιτροπή πήγε και επί τόπου και ερεύνησε το θέμα και συνεπώς το αποτέλεσμα του θέματος που γράφει ο κ. Στυλιανού θα μοιάζει πολύ μ' εκείνη τη γνωστή, φημισμένη ιστορία του Πάτροκλου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα πρόκειται να εξεταστεί με εισήγηση δική μου και του κ. Πέτα από την Επιτροπή Υγείας και τώρα ξεκινά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπωσδήποτε εμένα μ' ενδιαφέρει να ξεκινήσει. Και θα παρακαλέσω...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πήγε η Επιτροπή Γεωργίας, κύριε Πρόεδρε, δόθηκαν διαβεβαιώσεις, όμως δε λειτουργεί σωστός βιολογικός σταθμός και πάμε να επαναφέρουμε το θέμα, γιατί είναι δραματική η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα να μην μπορούμε στην εξέταση του θέματος. Εφόσον πήγε στην Επιτροπή, θ' αναμένουμε τα πορίσματα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

α) «Το χαμηλό εισόδημα (μέχρι 50%) των αμπελουργών λόγω ανομβρίας και η εξεύρεση τρόπων οικονομικής ανακούφισής τους.

β) Χορήγηση δανείων για να μπορέσουν οι παραγωγοί ν' αντεπεξέλθουν στις καλλιεργητικές τους φροντίδες της περιόδου 1990-1991».

Εισηγητής Γεώργιος Παπαδόπουλος. 1.11.90.

Υπενθυμίζω ότι την Παρασκευή θα γίνει ολοήμερη συνεδρίαση της Βουλής για την εξέταση των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ'.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, πως με τη διακοπή των συναδέλφων έχετε παραλείψει το δικό μου θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Όχι, το είπα. Το είπα, αλλά να σας το υπενθυμίσω. Είναι για τους 15,000 μετρητές συνολικής δαπάνης £1.5 εκ. Το ανέφερα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σε ποια Επιτροπή θα παραπεμφθεί, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτόματα πηγαίνουν στις Επιτροπές τις ανάλογες.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.25 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
 Ανδρέου Αντώνης
 Γαλανός Αλέξης
 Γεωργιάδης Δήμος
 Γεωργίου Ανδρέας
 Δημητριάδης Ανδρέας
 Δημητρίου Οδυσσέας
 Δίγκλης Παύλος
 Ερωτοκρίτου Κώστας
 Ευσταθίου Ευστάθιος
 Ζαχαριάδης Λεάνδρος
 Ηλία Νεόφυτος
 Ηλιάδης Δημήτρης
 Θεοδούλου Μιχαήλ
 Ιεροδιακόνου Λεόντιος
 Ιωαννίδης Ιωάννης
 Κατσελλή Ρήνα
 Κατσουνωτός Ιάκωβος
 Κληρίδης Γλαύκος
 Κόλλοκος Πολύβιος
 Κουρτελλάρης Χρίστος
 Κωνσταντίνου Ντίνος
 Λαδάς Γεώργιος
 Μαθηκολώνης Ανδρέας
 Μακρίδης Νίκος
 Μανδριώτης Στέλιος
 Μαρκίδης Αλέκος

Μάτσης Ιωάννης
 Μιχαηλίδης Θάλης
 Μουσιούττας Νίκος
 Ομήρου Γιαννάκης
 Παναγίδης Κίμων
 Παναγιώτου Ανδρέας
 Παπαδόπουλος Γεώργιος
 Παπαπέτρου Μιχάλης
 Παπαρές Αυγερινός
 Παρισινός Ανδρέας
 Πέτας Χρίστος
 Πουμπουρής Μιχάλης
 Σαββίδης Γεώργιος
 Σολωμής Χρίστος
 Στυλιανού Πέτρος
 Τουλούρας Ζαχαρίας
 Τσιέττης Κυριάκος
 Φάντης Ανδρέας
 Φλουρέντζος Νίκος
 Χαραλαμπίδης Γεώργιος
 Χατζηγιάννης Σοφοκλής
 Χατζηδημητρίου Τάκης
 Χρίστου Κυριάκος
 Χριστοφίδης Μανώλης
 Χρυσοστόμου Άριστος
 Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
 Καλαϊτζιάν Αράμ
 Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Αγορεύσεις Βουλευτών (Δ. Ηλιάδης, Ι. Μάτσης, Γ. Χαραλαμπίδης, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Σολωμής, Ο. Δημητρίου, Γλ. Κληρίδης) πάνω στο θέμα «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

2. Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξηση Μισθών και Συντάξεων) Νόμος του 1990» και 2. «Ο περί Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αύξηση Αντιμισθίας) Νόμος του 1990» και ψήφισή τους σε νόμους.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 11 του 1990).
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990» και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 4 του 1990).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990 (Ακαδημαϊκό Έτος 1990/91) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και για τους Κανονισμούς «Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των Κανονισμών.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και για τους Κανονισμούς «Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των Κανονισμών.
8. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Φυσιοθεραπευτών (Τέλος Εγγραφής) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Συντηρητικών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.
11. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
12. Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα Ανάγκιας για διάνοιξη νέας γεώτρησης για υδρευτικούς σκοπούς - Η ασφαλτόστρωση της οδού Ελαιώνων στο Στρόβολο - Τα προγραμματιζόμενα αναπτυξιακά έργα στην Αγία Νάπα - Η αμφίση των μαθητών των γυμνασίων - Αίτημα προσφύγων για παροχή στα παιδιά τους άτοκων σπουδαστικών δανείων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση - Η πρόσφατη αύξηση της τιμής ορισμένων αρτοποιητικών προϊόντων - Προβλήματα περιβαλλοντικής ρύπανσης από το εργοστάσιο της Κόκα-Κόλα - Αιτήματα της οργάνωσης παραπληγικών - Η ανάγκη στεγανοποίησης του αγωγού στην οδό Π. Κουμενή - Ρωγματώσεις σε σαράντα οικίες αυτοστεγάσης στην Αθηαίνου - Αίτημα αυτοστεγασθέντων κατοίκων Αθηαίνου για επιχορήγηση από το κράτος της περιφραξής των οικιών τους - Η ανάγκη τοποθέτησης παιχνιδιών στο χώρο πρασίνου στον οικισμό αυτοστεγάσης Αθηαίνου - Το πρόβλημα υδατοπρομήθειας του Λυθροδόντα - Η απουσία κατάλληλης σηματοδότησης στον κυκλοφοριακό κόμβο Αλάμπρας - Η ανάγκη κατασκευής νέας γέφυρας που να ενώνει το Λυθροδόντα με τον Αναλιόντα - Η εκμετάλλευση των Κυπρίων που αναχωρούν για κρουαζιέρες στο εξωτερικό - Η αισχροκέρδεια σε βάρος τουριστών από οδηγούς ταξί - Η προωθούμενη αναθεώρηση των πετρελαιοειδών - Αιτήματα του Κέντρου Παραπληγικών - Η εισαγωγή μέσω Γερμανίας προϊόντων που κατασκευάζονται στην Τουρκία - Η με αρ. 5/Α/2930 «Απόφαση/Δήλωση» του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών - Η ανάγκη σύστασης μόνιμης επιτροπής παρακολούθησης και καταγγελίας των δηώσεων της πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα - Αίτημα για

επέκταση της άρδευσης από το Νότιο Αγωγό σε περιοχές της Δρομολαξιάς - Αίτημα κτηνοτρόφων Δρομολαξιάς για κατασκευή καινούργιων λάκκων για τα ψόφια ζώα - Η ανέγερση χοντρικής δημοτικής αγοράς στη Δρομολαξιά - Αίτημα Δρομολαξιάς για ανέγερση Γυμνασίου στην κοινότητα - Αίτημα για δημιουργία αστυνομικού σταθμού στη Δρομολαξιά - Οι επικείμενες απολύσεις των εργατού-παλλήλων που εργάζονται στα Δημόσια Έργα στις βρετανικές βάσεις - Οι παραχωρηθείσες πιστώσεις για επιδιόρθωση δρόμων του οικισμού Γερίου - Αίτημα για σύσταση αγροτικού υποσταθμού πυροσβεστικής στη Δρομολαξιά - Αίτημα για μετακίνηση του χοιροστασίου που βρίσκεται στη Δρομολαξιά - Αίτημα για δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στη Δρομολαξιά - Αιτήματα κτηνοτρόφων Δρομολαξιάς - Η καθυστέρηση κατασκευής των σχεδιασθέντων πεζόδρομων στον οικισμό Γερίου - Η ανάγκη ολοκλήρωσης των οδικών μετατροπών στη λεωφόρο Αθηνών στο Στρόβολο - Η ανάγκη στεγανοποίησης του αυλακιού στον κύριο δρόμο Λεμεσού-Αγρού - Οι συνεχείς αναβολές στο θέμα της μετακίνησης των αποβλήτων της Κάρλσμπεργκ - Αίτημα για δημιουργία υπόγειας διάβασης πεζών πλησίον του Β' Δημοτικού Σχολείου Γερίου - Η δημιουργία Αθλητικού Κέντρου στο χώρο του παλιού σκοπευτηρίου και γηπέδου στο Γ' Δημοτικό Σχολείο Γερίου - Αίτημα για δημιουργία Βιοτεχνικής Ζώνης στο Γέρι - Η κατασκευή πεζοδρομίων στο συνοικισμό Γερίου - Πρόκληση δυσσομίας και κίνδυνοι για την υγεία από τα λύματα στο Γέρι - Η ολοκλήρωση των πεζοδρομίων στην οδό Χρυσοσπηλιώτισσας και η ανάγκη πρόσθετου οδικού φωτισμού - Η ανάγκη αναβάθμισης του Υγειονομικού Κέντρου Δευτεράς - Προβλήματα από τα απόβλητα του οικισμού Χρυσοσπηλιώτισσας - Προβλήματα των σφαγείων στην ύπαιθρο - Η ανάγκη δημιουργίας κρατικής υπηρεσίας με αρμοδιότητα τις σχέσεις Κύπρου-ΕΟΚ - Η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στη Δευτερά - Η βελτίωση του ασφαλτοστρώματος στη λεωφόρο Μακαρίου Γ' στην Κ. Δευτερά - Η διαπλάτυνση της οδού Κώστα Μισιαούλη στην Κ. Δευτερά -

Το θέμα της συντήρησης του πάρκου και του καθαρισμού του οικισμού στην Κ. Δευτερά - Αίτημα για δημιουργία Γυμνασίου στην Κ. Δευτερά - Το θέμα της χαριστικής αποζημίωσης στους κατοίκους Λυμπιών για απαλλοτρίωση κτημάτων τους για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας - Οι παραχωρηθείσες πιστώσεις για επιδιόρθωση δρόμων του οικισμού Γερίου).

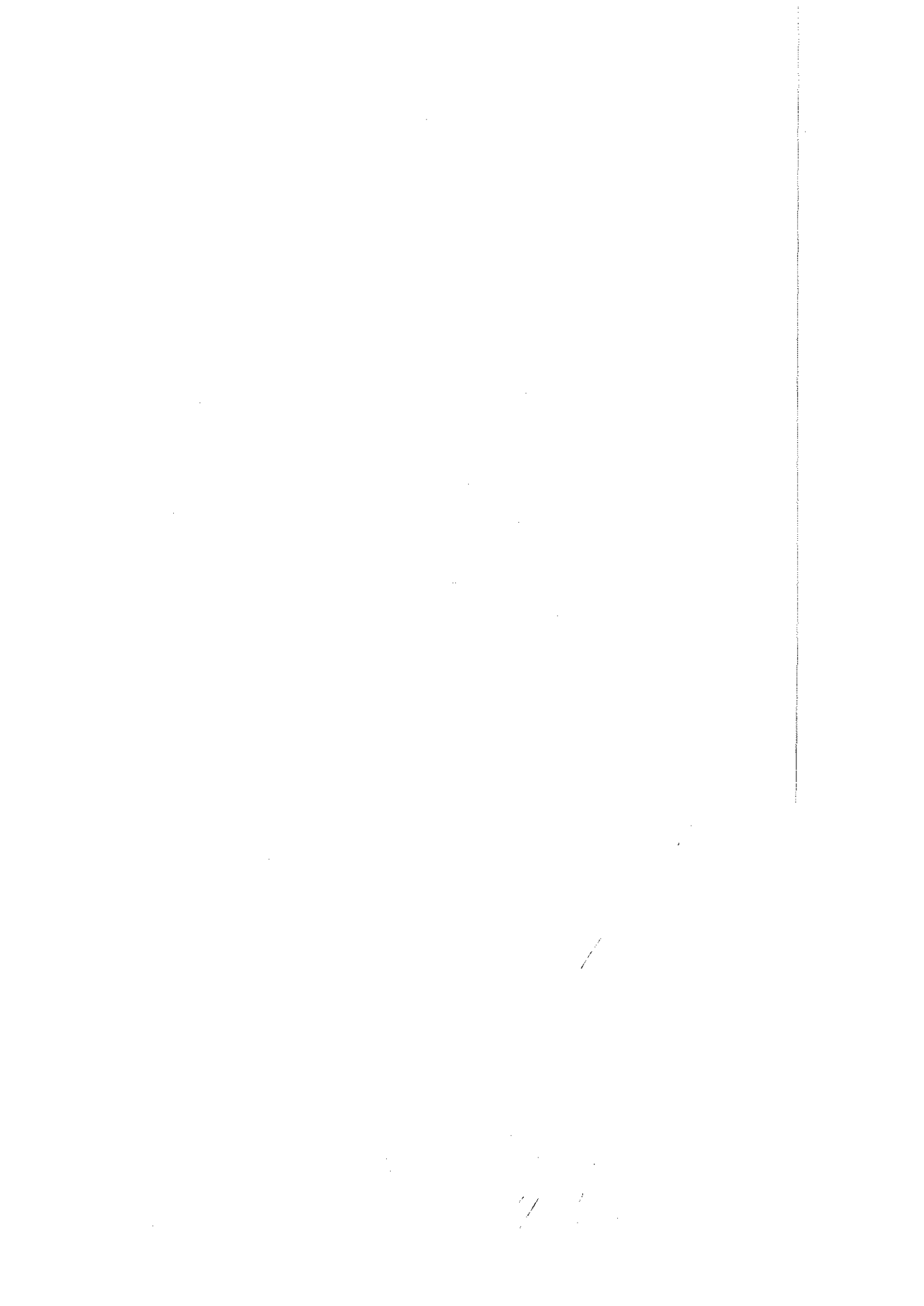
13. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Ο δρόμος Αγίου Θεράποντα-Αγίου Αμβροσίου - Η ασφαλτόστρωση τμήματος του δρόμου Πραστειού-Φοινικαριών - Η πολιτική μετακίνησης των οικογενειών που επηρεάζονται από απαλλοτριώσεις των οικιών τους στην αρχαιολογική ζώνη Κουκλιών - Η εγκατάσταση φυλακίου της Ειρηνευτικής Δύναμης και το κάρφωμα παραθύρων οικίας σε περιοχή της Λευκωσίας - Η δράση κατασκόπων του Αττίλα στις ελεύθερες περιοχές).

14. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η παροχή άτοκων σπουδαστικών δανείων για τριτοβάθμια εκπαίδευση στα παιδιά των προσφύγων που επιτυγχάνουν στις κρατικές εξετάσεις για πανεπιστημιακές σπουδές.»
(Εισηγητής ο κ. Π. Στυλιανού).
- (β) «Η επικρατούσα αυθαιρεσία στην τουρκοκυπριακή περιουσία Λάρνακας, η άσχημη κατάσταση που δημιουργείται και οι ευρύτερες επιπτώσεις στο περιβάλλον.»
(Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).

- (γ) «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της.»
(Εισηγητής ο κ. 'Α. Χρυσοστόμου).
- (δ) «Η μη υλοποίηση των προεδρικών υποσχέσεων για άμεση έναρξη εργασιών για κατασκευή νέου δρόμου Πάφου-Χολετριών-Κελοκεδάρων-Σαλαμιούς μέχρι τα ορεινά θέρετρα.»
(Εισηγητές οι κ. Γ. Παπαδόπουλος, Α. Δημητριάδης, Μ. Θεοδούλου και Γ. Ομήρου).
- (ε) «Η αναγκαιότητα της παροχής από μέρους της κυβέρνησης έκτακτης οικονομικής βοήθειας στους αμπελουργούς ενόψει της πολύ μειωμένης φετινής παραγωγής σε συνδυασμό με τις χαμηλές τιμές των αμπελουργικών προϊόντων.»
(Εισηγητής ο κ. Α. Δημητριάδης).
- (στ) «Η αυθαίρετη και παράνομη απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων να διακόπτει την παροχή νερού προς τους γεωργούς των Κοκκινοχωριών από το υδατικό έργο του Νότιου Αγωγού προς εκβιασμό και εξαναγκασμό τους να καταβάλλουν τέλη που δεν έχουν εγκριθεί από τη Βουλή και η προσπάθεια του Υπουργείου Γεωργίας να παρακάμψει τη Βουλή και να παραβεί ρητές πρόνοιες της κειμένης νομοθεσίας, η οποία ρητά επιβάλλει την έγκριση των τελών για τα υδατικά έργα από τη Βουλή.»
(Εισηγητής ο κ. Α. Μαθηκολώνης).
- (ζ) «Τα σοβαρά προβλήματα και οι ζημιές που προκαλούνται στην κοινότητα Αραδίππου και στους κατοίκους της, όπως και σε αριθμό κατοίκων της Λάρνακας, από την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, όπως επίσης και από τον παρακαμπτήριο δρόμο Αραδίππου-Δεκέλειας.»
(Εισηγητής ο κ. Α. Μαθηκολώνης).
- (η) «Οι κίνδυνοι στην υγεία των κατοίκων Γερίου και της περιοχής από τα απόβλητα της Κάρλσμπεργκ.»
(Εισηγητής ο κ. Π. Στυλιανού).
- (θ) «Η ζημιά που προκαλείται στους καλλιεργητές που παίρνουν νερό από το Νότιο Αγωγό, με την απόφαση της κυβέρνησης να αντικατασταθούν 15,000 περίπου μετρητές συνολικής δαπάνης 1.5 εκ. λιρών και η τυχόν ύπαρξη ευθύνης από μέρους της κυβέρνησης.»
(Εισηγητής ο κ. Σ. Χατζηγιάννης).
- (ι) (i) «Το χαμηλό εισόδημα (μέχρι 50%) των αμπελουργών λόγω ανομβρίας και η εξεύρεση τρόπων οικονομικής ανακούφισής τους.»
(ii) «Χορήγηση δανείων για να μπορέσουν οι αμπελουργοί να αντεπεξέλθουν στις καλλιεργητικές τους φροντίδες της περιόδου 1990-91.»
(Εισηγητής ο κ. Γ. Παπαδόπουλος).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 8ης Νοεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.14 μ.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε με τη συζήτηση του θέματος «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοιθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης». Πρώτος ομιλητής είναι ο κ. Μουσιούττας και να ετοιμάζεται ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Κουρτελλάρης.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα 'θελα πολύ να μπορούσα με λίγα λόγια να κάμω την αναφορά μου πάνω στο μέγα θέμα των εποίκων, γιατί είναι πεποίθησή μου πως τα πολλά λόγια για την περιγραφή μιας τραγωδίας, μιας εξόφθαλμα δραματικής κατάστασης, εξασθενίζουν την εικόνα και υποβαθμίζουν την πραγματικότητα. Πολύ περισσότερο στο υπό συζήτηση θέμα του εποικισμού της πατρίδας μας που καθημερινά το ζούμε. Κι είναι γι' αυτό που επιγραμματικά θα έλεγα πως, αν η εισβολή και η κατοχή είναι μια εθνική τραγωδία, ο εποικισμός είναι σίγουρα η απαρχή του εθνικού ξεριζωμού. Είναι ο εθνικός μας θάνατος.

Ανήκω σε μια γενιά που συμβίωσε με τους Τουρκοκυπρίους. Μαζί παίζαμε και μαζί μεγαλώσαμε, μαζί μετρούσαμε τα βήματα της ζωής και τη φτώχεια μας. Και οι πατεράδες μας μαζί πίνανε το κρασί τους ύστερα από τον κάματο της μέρας: Ο Καρά Χασάν κι ο μάστρε Μιχάλης, ο Κυριάκος ο βοσκός και ο Αλής ο αμαξάς...

Όχι, δε μιλούμε για τους Τουρκοκυπρίους που η ζωή και ο χρόνος σμίλεψαν μαστορικά την αρμονική τους συνύπαρξη κι ας ήταν ο Θεός για μας Χριστός και για κείνους Αλλάχ. Μιλούμε για τους ξενόφερτους Τούρκους, τους εποίκους, και τη σατανική μέθοδο του εποικισμού, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά μόνο παραλλαγή της παλιάς πρακτικής που η Τουρκία εφάρμοζε στις κατακτήσεις της.

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επιχειρήσω μια σύντομη αναφορά στη στρατηγική, στις μεθόδους και την τακτική των Τούρκων από ιδρύσεως της οθωμανικής αυτοκρατορίας και εντεύθεν μέχρι και σήμερα, γιατί πιστεύω ακράδαντα πως η γνώση των συνθηκών και της πρακτικής του Τούρκου εισβολέα δημιουργεί επίγνωση των επιδιώξεων και των σκοπών του, η επίγνωση δημιουργεί συνειδητοποίηση των διαστάσεων του κινδύνου που μας απειλεί και η συνειδητοποίηση γεννά την απόφαση για ξύπνημα για ανυποχώρητο αγώνα επιβίωσης. Πέρα όμως απ' όλα αυτά, αυτή τούτη η γνώση είναι θωράκιση και όπλο αποτελεσματικό για τον αμυνόμενο.

Ας πάμε όμως πίσω στο 14ο αιώνα μ.Χ., για να δούμε πως δεν άλλαξε έκτοτε καθόλου η θεωρία του τουρκισμού.

Εκατό μόλις χιλιάδες Οσμανλήδες και Σελτζούκοι εισβάλλουν στην περιοχή που σήμερα λέγεται Τουρκία. Εκτουρκίζουν γηγενείς πληθυσμούς (σήμερα έφτασαν τα 60 εκατομμύρια).

Η περίοδος μεταξύ 15ου και 17ου αιώνα ήταν περίοδος ακμής της μεγάλης οθωμανικής αυτοκρατορίας, που οι κατακτήσεις της απλώνονται σε τρεις ηπείρους: Ασία, Αφρική, Ευρώπη. Για να παγιώσει την κατοχή, να νοθεύσει πρώτα και να αφομοιώσει ύστερα τους πληθυσμούς των κτήσεων, εποίκιζε τις ευφορότερες περιοχές με τμήματα του στρατού της και με μικρούς πληθυσμούς από πασάδες αξιωματικούς και στρατιώτες, δημιουργούσε τα γνωστά γενιτσαρικά και θεοσοφικά τάγματα και επέβαλλε στους αλλοθρήσκους, πέραν των άλλων φορολογιών, πρόσθετο και αβάσταχτο τον κεφαλικό φόρο. Τούτος ο φόρος ο κεφαλικός τότε μόνο εκαταργείτο, αν ο φορολογούμενος ασπαζόταν τον ισλαμισμό. Εδώ δε θα ήταν ανακριβεία αν λέγαμε πως πέρα από τους απογόνους των τότε Τούρκων εποίκων στην Κύπρο, τους σημερινούς Τουρκοκυπρίους, ένα μέρος τους είναι σίγουρα γόνοι ταλαιπωρημένων εξισλαμισθέντων Ελλήνων αδελφών.

Από το 1700 αρχίζει η παρακμή. Το 1853 η οθωμανική αυτοκρατορία υποδουλώνεται οικονομικά από τη Δύση. Ήταν τότε η αρχή του τέλους του μεγάλου -όπως χαρακτηριζόταν- ασθενούς της Ευρώπης. Με το τέλος του Α' Παγκόσμιου Πολέμου ολοκληρώνεται και συντελείται η πτώση της αυτοκρατορίας, εγκαταλείπονται και οι τελευταίες αποικίες, η Αραβία και η Υεμένη, και επί Ατατούρκ με τη Συνθήκη της Λωζάνης ιδρύεται η σύγχρονη Τουρκία που δεν περιλάμβανε την Αλεξανδρέττα.

Με την έλευση λοιπόν του 20ού αιώνα η αχανής οθωμανική αυτοκρατορία συρρικνώθηκε. Το όνειρο όμως της αναβίωσής της και των παλιών μεγαλείων συντηρείται έκτοτε μόνιμα από μια κάστα στρατιωτικών και διπλωματών που υπαγορεύουν και επιβάλλουν την εθνική πολιτική της χώρας, οποιαδήποτε και αν είναι η εκάστοτε κυβέρνηση.

Και ερχόμαστε τώρα στον αιώνα μας.

Για σταθεροποίηση της κατάστασης στο εσωτερικό οι Τούρκοι δήμευσαν και εξόντωσαν, βίασαν και κατέσφαξαν, έκαψαν και εκτόπισαν τους πληθυσμούς των εθνοτήτων που κατοικούσαν στη Μικρασία. Η φρίκη φρικίασε και η ντροπή

ρεζιλεύτηκε μπροστά στην κτηνωδία και το απερίγραπτο έγκλημα. Εκατομμύρια Αρμένιοι και Έλληνες και χωριστά 350,000 Πόντιοι ήταν ο θλιβερός απολογισμός των γενοκτονιών.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου η Τουρκία στο παζάρεμα για να μπει στον πόλεμο εναντίον του Άξονα φανέρωσε τις επεκτατικές της βλέψεις με την απαίτηση που ήγειρε να της δοθεί ως αντάλλαγμα η Κύπρος, τα νησιά του Αιγαίου, η Αλβανία, μέρος της Βουλγαρίας και μέρος του Ιράκ (Μοσούλη, Κιρκούκ). Τελικά παρέμεινε -όπως εύστοχα χαρακτηρίστηκε- ο επιτήδειος ουδέτερος.

Μετά το τέλος του πολέμου και με το μοίρασμα του κόσμου σε δυο στρατόπεδα η σημασία του γεωπολιτικού της χώρας αναβαθμίστηκε. Και πρέπει εδώ να παραδεχτούμε πως αυτή τη σημασία της η Τουρκία την αξιοποίησε και την εκμεταλλεύτηκε στο έπακρο. Καταβρόχθιζε οικονομική και στρατιωτική βοήθεια από τη Δύση και δεχόταν περίπου ισάξια τεχνική βοήθεια από την Ανατολή. Αποθρασύνθηκε και αποχαλινώθηκε και άρχισε το ξεκαθάρισμα των λογαριασμών της με τον ελληνισμό. Με παρενοχλήσεις, με φωτιά και με τσεκούρι ο ελληνισμός της Κωνσταντινούπολης, που μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης αριθμούσε 120 χιλιάδες Έλληνες, κατέληξε σήμερα να αριθμεί μόνο τέσσερις χιλιάδες και έχει ο Θεός ...

Στην Ίμβρο, όπου ζούσαν επτά χιλιάδες Έλληνες και ένας Τούρκος, ο διοικητής με εκατό επιτελείς του, παρέμειναν σήμερα 500 Έλληνες και αυξήθηκε ο τούρκικος πληθυσμός σε 11 χιλιάδες. Στην Τένεδο από 2,200 Έλληνες παρέμειναν μόνο 90. Αλήθεια! Πόσο τραγικά μοιάζει τούτη η ιστορία με την Καρπασία μας...

Σήμερα το «εκλεκτό» τούρκικο έθνος μπήκε και στον αποκλεισμό του Ιράκ. Και θα εισπράξει οπλισμό 9 δισεκατομμυρίων δολαρίων, χοντρές οικονομικές αποζημιώσεις, δεσμεύσεις για εισδοχή στην ΕΟΚ και ως επιστέγασμα τραγικά ειρωνικό θα πάρει -πήρε κιόλας- από τους υποκριτές μεγαλοπάτρωνες του πιστοποιητικό ειρηνευτή και προστάτη της ελευθερίας των λαών. Ποιος; Ο Τούρκος! Που δεκάξι τώρα χρόνια στον τόπο μας φτύνει και μαγαρίζει τη ζωή, τα όσια και τα ιερά μας, τις διεθνώς παραδεδεγμένες αρχές του δικαίου και κάθε στοιχειώδες ανθρώπινο δικαίωμα. Βλέπετε εμάς η γη μας δεν έχει στα σπλάχνα της πετρέλαιο· έχει μόνο θεούς και αγάλματα, μαρτυρίες τέχνης και πολιτισμού και κόκαλα, κόκαλα πολλά ηρωικών γενιών που έπεσαν για λευτεριά, για ανθρωπιά και για δημοκρατία. Ας είναι. Το θέμα μας σήμερα είναι ο εποικισμός ως τακτική της Τουρκίας για εφαρμογή των σχεδίων της. Και δεν ξέχασα στη σύντομη ιστορική αναφορά μου τη μέθοδο προσάρτησης της Αλεξανδρέττας τον Ιούνιο του 1939, αφού είναι το ίδιο ακριβώς σατανικό σχέδιο που άρχισε από χρόνια να εφαρμόζεται και στην πατρίδα μας. Για το θέμα τούτο ας μου επιτραπεί να χρησιμοποιήσω τα ίδια ακριβώς λόγια ενός Τούρκου δημοσιογράφου, του Κουτλού Ανταλάι, από άρθρο του στην OPTAM στις 15.2.1985, που αναφέρεται στις ομοιότητες του Κυπριακού και του θέματος του σαντζακίου της Αλεξανδρέττας. Λέει ο αρθρογράφος:

«Η Γαλλία (εδώ στη θέση της Γαλλίας ήταν η Αγγλία) υποσχέθηκε στη Συρία να μεταβιβάσει σ' αυτήν την περιοχή του Χατάι -την Αλεξανδρέττα δηλαδή- όταν θα έληγε η κηδεμονία της. Η Τουρκία δε δεχόταν κάτι τέτοιο. Το θέμα μεταφέρθηκε στην Κοινωνία των Εθνών και λήφθηκαν αποφάσεις που δεν ικανοποίησαν καμιά από τις δυο πλευρές. Η Αλεξανδρέττα θα ήταν ανεξάρτητη

σε ό,τι αφορά τις εσωτερικές της υποθέσεις, αλλά στα εξωτερικά θέματα θα εξαρτάτο από τη Συρία. Θα είχε δικό της Σύνταγμα και τελωνειακή ένωση με τη Συρία. Η τουρκική θα ήταν η επίσημη γλώσσα. Την ακεραιότητά της θα την εγγυούνταν από κοινού η Γαλλία και η Τουρκία.

Η συμφωνία αυτή δεν μπόρεσε να εφαρμοστεί. Ξέσπασαν ταραχές. Τελικά στις 4.7.1938 υπεγράφη συμφωνία Τουρκίας -Γαλλίας που προνοούσε τη σύσταση ενός στρατού από 6,000 στρατιώτες: 2,500 Τούρκους, 2,500 Γάλλους, 1,000 πολίτες του σαντζακίου. Την επομένη, 5.7.1938, η τουρκική δύναμη μπήκε στην Αλεξανδρέττα.

Για τη Βουλή του Χατάι ορίστηκαν 42 έδρες: 22 Τούρκοι, 9 Αλεβήδες, 5 Αρμένιοι, 2 Ρωμιοί, 2 σουνίτες Άραβες. Ήλθε όμως εντολή από την Άγκυρα -λέει ο Κουτλού Ανταλάι- να περιοριστεί ο αριθμός των βουλευτών σε 40, οι οποίοι ανέλαβαν καθήκοντα χωρίς εκλογές.

Στις 2.9.1938 συνέρχεται η Βουλή και εκλέγει τον Ταϋφούρ Σοκμέν Πρόεδρο (η Τζουμχουριέτ γράφει στις 23.6.1981 ότι ο Σοκμέν εξελέγη έπειτα από υπόδειξη του Ατατούρκ).

Η Βουλή όρισε τη σημαία του Χατάι που ήταν σχεδόν όμοια με τη σημαία της Τουρκίας. Η μόνη διαφορά ήταν ότι το εσωτερικό του αστεριού ήταν κόκκινο αντί άσπρο, όπως είναι στην τουρκική σήμερα.

Το νόμισμα θα ήταν εκείνο της Συρίας. Το κράτος της Αλεξανδρέττας θα το εκπροσωπούσε στο εξωτερικό ο Πρόεδρος της Συρίας. Δε θα υπήρχαν σύνορα ανάμεσα στη Συρία και την Αλεξανδρέττα.

Μόλις σχηματίστηκε η κυβέρνηση, άρχισαν προστριβές. Διασαλεύτηκε η ισορροπία. Απομακρύνθηκαν από τις θέσεις τους οι Γάλλοι και οι Σύροι δημόσιοι υπάλληλοι, όπως και στην Κύπρο. Τα ταχυδρομεία εξαρτήθηκαν από την Τουρκία. Καταργήθηκαν οι τελωνειακοί φραγμοί ανάμεσα στην Τουρκία και την Αλεξανδρέττα. Όπως κι εδώ. Αντί της συριακής λίρας, τίθεται σε κυκλοφορία η τουρκική. Όπως και εδώ. Αμέσως δόθηκε άδεια στην Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας να ιδρύσει υποκατάστημα στην Αλεξανδρέττα!

(Μα το Θεό, γράφει ο Κουτλού Ανταλάι, δεν είμαι εγώ που εφευρίσκω αυτές τις ομοιότητες μεταξύ Κύπρου και Αλεξανδρέττας. Τα γράφουν οι εγκυκλοπαίδειες).

Τελικά η Βουλή αποφάσισε να ισχύσει στην Αλεξανδρέττα η νομοθεσία της Τουρκίας. Έτσι προετοιμάστηκε το έδαφος για την προσάρτηση της Αλεξανδρέττας στην Τουρκία. Στο μεταξύ ο Πρόεδρος Ταϋφούρ Σοκμέν και ένας Τούρκος υπουργός, ο Απτουρραχμάν Μελέκ, έθεσαν υποψηφιότητα στις γενικές εκλογές της Τουρκίας του 1939 και εξελέγησαν βουλευτές στην Τουρκία.

(Κάποτε, σημειώνει ο Ανταλάι, είχε τεθεί θέμα να διοριστεί ο δικός μας, ο Δρ. Κουτσιούκ, ισόβιος γερουσιαστής στην Τουρκία).

Δεν πέρασε πολύς καιρός και μια τουρκική στρατιωτική αποστολή πήγε στην Αλεξανδρέττα και χάραξε σύνορα ανάμεσα στη Συρία και την Αλεξανδρέττα τώρα.

Τέλος, η Βουλή του Χατάι με τουρκική πλειοψηφία ψηφίζει τον Ιούνιο του 1939 την προσάρτηση της Δημοκρατίας της Αλεξανδρέττας στην Τουρκία! Η Βουλή της Τουρκίας συνέρχεται στις 30 Ιουνίου και δέχεται την προσάρτηση».

Καταλήγοντας ο Ανταλάι γράφει:

«Ο δικός μας, ο Ταϋφούρ Σοκμέν -ο Ντενκτάς- προσπαθεί σήμερα να περιλάβει στο Σύνταγμα ορισμένα άρθρα, όπως π.χ. το άρθρο που αναθέτει την εσωτερική ασφάλεια στον τουρκικό στρατό».

Μα το Θεό, λέμε κι εμείς με τη σειρά μας, πόσο τραγικά όμοια μοιάζει με τη δική μας ιστορία!

Δε νομίζω πως χρειάζεται να λεχθούν περισσότερα για να καταλήξουμε στο συμπέρασμα πως, αν χρονικά η κατοχή προηγείται του εποικισμού, στην ιεράρχηση των κινδύνων ο εποικισμός προηγείται της κατοχής. Γιατί μπορεί η κατοχή να διαρκέσει πέντε, πενήντα, εκατό χρόνια, αλλά κάποτε θα αποτιναχθεί. Ο εποικισμός όμως παραμορφώνει και αφανίζει την εθνική φυσιογνωμία.

Εκείνο που απορρέει τώρα για μας ύστερα από τη γνώση και την επίγνωση, τη συνειδητοποίηση και την ιεράρχηση των κινδύνων είναι η στάθμιση των δεδομένων και η εκτίμηση των δυνατοτήτων μας για αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης.

— Έχουμε το δίκαιο με το μέρος μας.

— Έχουμε ψηφίσματα και αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου Ασφαλείας, που η εφαρμογή τους θα σημάει το τέλος των δεινών μας.

— Έχουμε μια υποφερτή άμυνα.

— Έχουμε μια ιστορία και ένα χρέος.

— Έχουμε μία τραυματισμένη μεν, αλλά πάντως έχουμε μία αξιοπρέπεια.

Κι αν σήμερα στο διεθνές πολιτικό πεδίο ξένοι δημοπράτες, αμφιλεγόμενοι μεσίτες και τέτοιοι αντιπρόσωποι του Ο.Η.Ε. με πλήρη εκτροπή από τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Οργανισμού μηχανεύονται τρόπους και απεργάζονται ρυθμίσεις που προδιαγράφουν τον αφανισμό του ελληνισμού από τούτη την εσχαιτιά της Μεσογείου, είναι ανάγκη πάσα όλοι εμείς, που η ζωή μας είναι υποθηκευμένη έναντι του αξόφλητου χρέους προς τους ηρωικούς νεκρούς μας, ανεξάρτητα από πολιτική τοποθέτηση, να συνταχθούμε και να παλέψουμε, όσο τραχύς κι αν θα 'ναι ο αγώνας, και να στείλουμε στα πέρατα της οικουμένης στεντόρειο και πειστικό το μήνυμα πως εμείς δεν ξεπουλάμε και δεν ξεγράφουμε πατρίδες. Κι αν ακόμα σήμερα μας έχει κυριέψει η πίκρα από την προκλητική αποκάλυψη του κυνισμού και της υποκρισίας των ισχυρών της γης -που στη ζυγαριά τους μεταξύ όμοιων εισβολών μετρά μόνο εκείνη που μυρίζει πετρέλαιο- κι αν ως και αυτές ακόμα οι ελληνικές φρεγάδες χάσανε το δρόμο τους και μαζί με τους άλλους ξεστράτισαν για την Αραπιά, εμείς οι Έλληνες της Κύπρου διακηρύττουμε πως εδώ ριζωμένοι θα παραμείνουμε και με όπλο το δίκιο μας τ' ακαταμάχητο -έστω και μόνοι- θα δοθούμε στον υπέρ πάντων αγώνα μας, για να καταξιώσουμε τις θυσίες του μαρτυρικού λαού μας και ν' αναστήσουμε την περηφάνια μας και τον αυτοσεβασμό μας.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω πως, πέρα από όσα το κόμμα μας εισηγείται στη σχετική Έκθεση, θα 'θελα να προσθέσω και τα ακόλουθα:

1. Το θέμα να παραμείνει μόνιμα ανοικτό και εγγεγραμμένο ως πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη των εργασιών του Σώματος.

2. Να συγκροτηθεί επώνυμη τούτη τη φορά υπεπιτροπή από Βουλευτές που να εξειδικευθεί στο θέμα και να της ανατεθεί εξ ονόματος της ολομέλειας να

προβάλλει στα κοινοβούλια όλου του κόσμου το πρόβλημα της συνεχιζόμενης εισβολής και κατοχής με ιδιαίτερη έμφαση στον εποικισμό.

3. Με ειδικές, συχνές εκπομπές από την κυπριακή και την ελλαδική τηλεόραση να επιχειρηθεί συνειδητοποίηση από μέρους των Ελλήνων των κινδύνων του εποικισμού.

4. Να υποβληθεί αμέσως προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

5. Διπλωματικές υπηρεσίες, απόδημοι, φοιτητικές οργανώσεις του εξωτερικού ν' αναλάβουν ειδική εκστρατεία διαφώτισης επί του θέματος.

6. Η υπεπιτροπή να ενημερώνει το Σώμα κάθε μήνα.

Κλείνω την ομιλία μου, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, με μια τελευταία διαπίστωση και μια τελευταία πρόταση. Διαπίστωσή μου είναι πως όλοι μας συμφωνούμε πως ο εποικισμός μακροπρόθεσμα είναι η πιο φοβερή απειλή για επιβίωση του ελληνισμού στην Κύπρο. Επομένως με όση ένταση και πάθος αγωνιζόμαστε για την άρση των συνεπειών της εισβολής και τον τερματισμό της κατοχής, με άλλη τόση ένταση θα πρέπει να μαχόμαστε για την άρση του εποικισμού και την εξουδετέρωση της απειλής του. Αν έτσι έχουν όντως τα πράγματα, πρέπει να παραδεχτούμε πως τούτη ακριβώς τη στιγμή παρουσιαζόμαστε αντιφατικοί και αντίνομοι. Γιατί μερικοί δέχονται ή και φλέγονται ακόμα για την επανέναρξη ενός διακοινοτικού διαλόγου πάνω στο έγγραφο Ντε Κουεγιάρ που ούτε πρόνοια περιέχει μήτε αναφορά κάνει στην άρση της δεύτερης φοβερής απειλής μετά τον Αττίλα, που είναι ο εποικισμός. Όσοι λοιπόν ειλικρινά πιστεύουν και έχουν συνειδητοποιήσει τη φοβερή απειλή του εποικισμού θα πρέπει να συμφωνούν στην πιο κάτω συγκεκριμένη πρόταση:

Η Βουλή να αποφασίσει και να απαιτήσει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι ποτέ δε θα δεχθεί να συζητήσει οποιοδήποτε έγγραφο προτάσεων ούτε θα εμπλακεί σε διαπραγματεύσεις, αν το θέμα της άρσης του εποικισμού δε βρίσκεται στο επίκεντρο αυτών των προτάσεων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τις απόψεις του ΑΔΗΣΟΚ για το υπό συζήτηση θέμα τις έχει εκθέσει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου. Ανήλθα στο βήμα, γιατί μετά την ομιλία του συναδέλφου κ. Παπαπέτρου διάφοροι ομιλητές έδωσαν δικές τους ερμηνείες και διατύπωσαν δικά τους σχόλια αναφορικά με ορισμένες θέσεις του συναδέλφου. Ανήλθα λοιπόν, για να διευκρινίσω τις θέσεις του ΑΔΗΣΟΚ σχετικά με ορισμένα σοβαρά ζητήματα τα οποία έχουν εγερθεί.

Πριν προχωρήσω σ' αυτό το μέρος της συμβολής μου στη συζήτηση, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι ασφαλώς ο εποικισμός είναι μια σοβαρότατη πτυχή του κυπριακού προβλήματος. Αναμφίβολα ο εποικισμός αποτελεί την υλοποίηση των επεκτατικών σχεδίων της Τουρκίας. Θα έλεγα ότι ο εποικισμός αποτελεί ένα είδος εξαργύρωσης της εισβολής και της κατοχής. Είναι φανερό ότι μέσω του εποικισμού επιδιώκεται η αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού και η νόθευση της θέλησης της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Μέσω του εποικι-

σμού τοχεύεται από την 'Αγκυρα και από ηγετικούς κύκλους της τουρκοκυπριακής κοινότητας να δίνεται η εντύπωση ότι το αποτέλεσμα εκλογών είναι η έκφραση της θέλησης της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Είναι γνωστό, είναι σαφές ότι αποτελέσματα τέτοιων εκλογών αποτελούν παραπλάνηση, αλλοίωση και νόθευση της θέλησης της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Είναι επίσης φανερό ότι μέσω του εποικισμού επιδιώκεται η εφαρμογή στα κατεχόμενα της πολιτικής των κυβερνητικών κύκλων της 'Αγκυρας αλλά και ηγετικών κύκλων των τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι το πρόβλημα του εποικισμού δεν είναι νέο. Δεν είναι πρόβλημα το οποίο εμφανίστηκε στα τελευταία δύομισι χρόνια. Το πρόβλημα του εποικισμού θα έλεγα ότι εμφανίστηκε την επομένη της εισβολής και κατοχής και προσέλαβε πολύ ανησυχητικές διαστάσεις στα χρόνια που ακολούθησαν. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το πρόβλημα του εποικισμού δημιουργήθηκε όχι επί της κυβέρνησης του κ. Βασιλείου αλλά επί προηγούμενων κυβερνήσεων και ασφαλώς στη διάρκεια της προεδρίας του κ. Βασιλείου συνεχίζει να επιδεινώνεται. Κάνω αυτή τη διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε, γιατί έχω την εντύπωση ότι ορισμένοι συνάδελφοι που ανέβηκαν σ' αυτό το βήμα προσπάθησαν να δώσουν την εντύπωση ότι το θέμα του εποικισμού με τη σημερινή του μορφή διαμορφώθηκε επί της προεδρίας του κ. Βασιλείου. Και συναφώς θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι το θέμα του εποικισμού είναι μια σοβαρότατη πτυχή γενικά του κυπριακού προβλήματος, μια πτυχή που εμπεριέχει σοβαρότατους κινδύνους και πιστεύω ότι δεν προσφέρεται ούτε για δημαγωγία ούτε για κοιμματική εκμετάλλευση.

Έχω μιλήσει για τους σοβαρούς κινδύνους που εγκυμονεί ο εποικισμός. Αποτελεί θέση του ΑΔΗΣΟΚ ότι ενόψει αυτών των σοβαρών κινδύνων επιβάλλεται η περαιτέρω εντατικοποίηση των δραστηριοτήτων μας διεθνώς με σκοπό την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Και, όταν μιλώ για εντατικοποίηση των προσπαθειών μας διεθνώς, εννοώ και προς την κατεύθυνση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου αλλά και προς την κατεύθυνση κάθε διεθνούς βήματος. Επιβάλλεται λοιπόν να εντείνουμε τις δραστηριότητές μας διεθνώς, για να ανακοπεί και να αντιμετωπιστεί ο εποικισμός.

Είναι φανερό, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το θέμα του εποικισμού κατά τη συζήτηση προσέλαβε σοβαρές προεκτάσεις. Θα έλεγα ότι με την ευκαιρία της συζήτησης αυτού του θέματος από μέρους διάφορων συναδέλφων έγινε μια σφαιρική συζήτηση και αντιμετώπιση του κυπριακού προβλήματος. Και είναι για μένα σαφές ότι οι προεκτάσεις δεν άρχισαν από το συνάδελφο Παπαπέτρου. Θα υπενθυμίσω στο Σώμα ότι πρώτος ο εισηγητής προέβη σε τοποθετήσεις επί γενικότερων και βασικών πτυχών του κυπριακού προβλήματος. Και είναι επίσης φανερό ότι η συζήτηση αυτού του θέματος χρησίμευσε σε ορισμένους συναδέλφους ως ευκαιρία για διατύπωση επικρίσεων σε βάρος της πολιτικής της κυβέρνησης Βασιλείου. Χρησίμευσε ως ευκαιρία για προβολή, όπως ήταν φυσικό, των δικών τους θέσεων και απόψεων γύρω από διάφορες πτυχές του Κυπριακού. Για παράδειγμα ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης είπε μεταξύ άλλων ότι η πολιτική στο Κυπριακό απέτυχε τα τελευταία δεκαέξι χρόνια, δηλαδή από την εισβολή και κατοχή. Είπε ότι καμιά ενέργεια ή δραστηριότητα για διεθνοποίηση δεν αναλαμβάνεται. Είπε ότι η πολιτική της κυβέρνησης Βασιλείου στο Κυπριακό είναι ευκαιριακή και ότι η πολιτική αυτής της κυβέρνησης για αντιμετώπιση του εποικισμού είναι απαράδεκτη. Επίσης, ο συνάδελφος κ. Γαλανός προέβη στη

διαπίστωση ότι η κυβέρνηση Βασιλείου δε συνειδητοποίησε τους κινδύνους και δεν ακολούθησε ορθή πολιτική στο Κυπριακό. Και αναφερόμενος στο ίδιο πρόβλημα ο συνάδελφος κ. Δημητρίου ισχυρίστηκε ότι ως αποτέλεσμα της πολιτικής της κυβέρνησης Βασιλείου τα προϊόντα μας εξάγονται από τα κατεχόμενα στο εξωτερικό, ωσάν το θέμα της εξαγωγής των προϊόντων μας από τα κατεχόμενα και μέσω παράνομων λιμανιών στο εξωτερικό να είναι θέμα το οποίο εμφανίστηκε μετά την 1η του Μάρτη του 1988. Θα υπενθυμίσω στο συνάδελφο κ. Δημητρίου ότι εξαγωγές προϊόντων από τα κατεχόμενα στο εξωτερικό γίνονταν και όλη τη δεκαετία της προεδρίας του κ. Κυπριανού. Θεωρώ υποχρέωσή μου να σχολιάσω συνοπτικά αυτές τις απόψεις, παρ' όλο που είναι φανερό ότι το ΑΔΗΣΟΚ δεν έχει καμιά σχέση με την κυβέρνηση Βασιλείου, ότι το ΑΔΗΣΟΚ είναι εντελώς ανεξάρτητο και αυτοτελές. Θα σχολιάσω συνοπτικά αυτά τα ζητήματα, γιατί πιστεύω ότι τίθεται ευρύτερο θέμα τάξης.

Έχω τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε, ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου σε γενικές γραμμές και όσον αφορά τις βασικές κατευθύνσεις εφαρμόζει την πολιτική που αποφάσισε το Εθνικό Συμβούλιο στο τέλος του 1988 και στις αρχές του 1989. Και είναι επίσης γνωστό ότι, όταν το Κυπριακό διέρχεται σοβαρές φάσεις, όταν αντιμετωπίζονται σοβαρά ζητήματα κατά την εξέλιξη του αγώνα μας, συνέρχεται το Εθνικό Συμβούλιο, συζητεί και λαμβάνει θέσεις όσον αφορά τους χειρισμούς αυτών των θεμάτων. Γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι οι ισχυρισμοί οι οποίοι διατυπώθηκαν από διάφορους συναδέλφους είναι αντιφατικοί και χαρακτηρίζονται, θα έλεγα, από έλλειψη συνέπειας προς την πολιτική που και τα δικά τους κόμματα υποστήριξαν κατά καιρούς στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου.

Όμως πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι τίθεται ένα ευρύτερο θέμα τάξης. Από το βήμα της Βουλής επικρίνεται η κυβερνητική πολιτική. Και είναι γνωστό ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν εκπροσωπείται σ' αυτό το θέμα από οποιοδήποτε κόμμα, για να μπορέσει να προβάλλει τις δικές του θέσεις και να υπερασπίσει τη δική του πολιτική. Γι' αυτό είναι η άποψη και η εισήγησή μου ότι, αν θέλει αυτό το Σώμα να συζητεί τόσο σοβαρά ζητήματα όχι μονομερώς, ενδείκνυται, για να μην πω ότι επιβάλλεται, να κληθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να μιλήσει ενώπιον του Σώματος και να μιλήσει όχι σε κλειστή αλλά σε ανοικτή συνεδρία της Βουλής επί του κυπριακού προβλήματος, να εκθέσει την πολιτική του και να έχουν τη δυνατότητα τα διάφορα κόμματα να μιλήσουν, να κρίνουν και, αν επιθυμούν, να επικρίνουν την πολιτική που θα εκθέσει ενώπιον του Σώματος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Όσον αφορά μερικά άλλα βασικά ζητήματα που τέθηκαν στη διάρκεια της συζήτησης, για να μη μείνουν οποιεσδήποτε σκιές και σκοτεινά σημεία, θέλω να διευκρινίσω τις θέσεις του ΑΔΗΣΟΚ.

Τέθηκε θέμα διαλόγου. Υπογραμμίζω ότι το ΑΔΗΣΟΚ τάσσεται σταθερά υπέρ του διαλόγου ως του μόνου ενδεδειγμένου δρόμου για λύση του Κυπριακού. Διευκρινίζουμε ότι δεν υποστηρίζουμε το διάλογο χάριν του διαλόγου. Υποστηρίζουμε ότι ο διάλογος πρέπει να είναι ουσιαστικός και αποδοτικός. Και, επειδή αυτή ακριβώς την περίοδο συζητείται θέμα διαλόγου -είναι γνωστό ότι οι εκπρόσωποι του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. καταβάλλουν προσπάθειες για επανέναρξη του διαλόγου- η θέση μας είναι ότι, για να μπορέσει να διεξαχθεί ουσιαστικός και αποδοτικός διάλογος, θα πρέπει να εγκαταλειφθούν οι όροι του Ντενκτάς, θα πρέπει να καμφθεί η τουρκική αδιαλλαξία γενικά. Όσον αφορά τη λύση που θα πρέπει να προκύψει από τον ουσιαστικό διάλογο, υπογραμμίζω ότι

εμείς δεν υποστηρίζουμε μια οποιαδήποτε λύση. Υποστηρίζουμε λύση, όπως έχει αποφασιστεί από το Εθνικό Συμβούλιο. Υποστηρίζουμε λύση που θα στηρίζεται στα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και, υπογραμμίζω, στις συμφωνίες κορυφής. Υποστηρίζουμε λύση που θα διασφαλίζει το δικαίωμα για επιστροφή των προσφύγων στις πατρογονικές τους εστίες, που θα διασφαλίζει την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων.

Επειδή κατά τη συζήτηση ηγέρθη και το θέμα της προσφυγής στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., θα πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η εντύπωσή μου είναι ότι ως θέμα αρχής δεν υπάρχει Κύπριος που να αποκλείει ή να εναντιώνεται στην προσφυγή στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. Είναι γνωστό ότι το Κυπριακό εκκρεμεί ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης. Είναι εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη από το 1983. Πιστεύω ότι αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή το θέμα που τίθεται είναι κατά πόσο θα γίνει ή δε θα γίνει προσφυγή στην επικείμενη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. Η άποψή μας είναι ότι θα πρέπει να σταθμιστούν όλα τα δεδομένα, τα σημερινά δεδομένα -ούτε τα χθεσινά ούτε τα προχθεσινά δεδομένα- και, αφού σταθμιστούν όλα τα δεδομένα, να αποφασιστεί από την πολιτική ηγεσία κατά πόσο η άμεση προσφυγή στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. θα ευεργετήσει ή δε θα ευεργετήσει τον αγώνα μας, θα προωθήσει ή δε θα προωθήσει τις θέσεις μας. Παρ' όλο που εμείς, το ΑΔΗΣΟΚ, λόγω της θέσης άλλων κομμάτων δε συμμετέχουμε στο Εθνικό Συμβούλιο, αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας και είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε στη λήψη απόφασης για το αν αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή θα γίνει ή όχι προσφυγή.

Πιστεύουμε ότι για το θέμα της προσφυγής πρέπει να αποφασίσουμε στηριζόμενοι σε ορθολογιστικά και αντικειμενικά κριτήρια και δεν πρέπει να αποφασίσουμε με βάση τα συναισθήματα. Στο οπτικό μας πεδίο θα πρέπει να βρίσκεται η προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας και κατά τη διάρκεια της συζήτησης μιας τέτοιας προσφυγής θα πρέπει να τεθεί γενικά στο σύνολό του το κυπριακό πρόβλημα αλλά και η ειδική πτυχή του εποίκισμού. Και είναι η θέση του ΑΔΗΣΟΚ ότι, προσφεύγοντας στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε., θα πρέπει να επιδιώξουμε ενεργή και άμεση συμμετοχή, παρέμβαση αυτού του σώματος στις προσπάθειες για ουσιαστικό διάλογο και για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Είναι η θέση μας, κύριε Πρόεδρε, ότι ένας από τους στόχους της προσφυγής μας στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. θα πρέπει να είναι και η επεξεργασία από το Συμβούλιο Ασφαλείας των αρχών και του πλαισίου λύσης του κυπριακού προβλήματος, καθώς και η τροχιοδρόμηση των ενεργειών για την προώθηση δίκαιης λύσης με βάση αυτές τις αρχές και αυτό το πλαίσιο.

Όσον αφορά τις αντικατοχικές εκδηλώσεις, διευκρινίζω ότι δεν μπορεί να γίνεται αγώνας για δίκαιη και βιώσιμη λύση, χωρίς ο λαός να αγωνίζεται πραγματικά όχι μόνο στο διεθνές πεδίο αλλά και στο εσωτερικό. Δεν είναι δυνατό να γίνεται αγώνας χωρίς αντικατοχικές εκδηλώσεις. Και διευκρινίζουμε ότι αντικατοχικές εκδηλώσεις θα γίνονται και στην Πλατεία Ελευθερίας, θα γίνονται και στου Μόρφου, θα γίνονται και κοντά στην περιοχή που γειτνιάζει με την Κυθρέα, θα γίνονται και στη Δερύνεια και σε όλο γενικά το μήκος της διαχωριστικής γραμμής. Θα ήθελα όμως να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι δε μας βρίσκουν σύμφωνους οι ενέργειες εκείνες οι οποίες δεν περιορίζονται στις αντικατοχικές εκδηλώσεις που διέγραψα, αλλά περιλαμβάνουν και το στοιχείο της εισόδου στην περιοχή που ελέγχουν τα Ηνωμένα Έθνη. Η άποψή μας είναι ότι τέτοιες ενέργειες δεν εξυπηρετούν τον αγώνα μας. Και παίρνουμε αυτή τη θέση,

όχι γιατί -όπως κάποιοι συνάδελφοι ή κάποιος συνάδελφος ισχυρίστηκε- δυσμενίζουμε τους προοδευτικούς Τουρκοκυπρίους, όταν εισερχόμαστε στην περιοχή που ελέγχουν τα Ηνωμένα Έθνη, αλλά γιατί πιστεύουμε ότι τέτοιες εκδηλώσεις, επαναλαμβανόμενες, δεν είναι προς όφελος του αγώνα μας. Συνεπώς, κατηγορηματικά ναι υπέρ των αντικατοχικών εκδηλώσεων με τη διευκρίνιση στην οποία έχω προβεί.

Έχει γίνει λόγος για την απασχόληση Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας και έχει συσχετιστεί αυτή η απασχόληση με τον κίνδυνο κατασκοπίας σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εμείς διαφωνούμε με τις θέσεις εκείνες οι οποίες υποστηρίζουν ότι εξαιτίας αυτού του κινδύνου δεν πρέπει να επιτρέπεται η απασχόληση Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές. Αντίθετα πιστεύουμε ότι θα πρέπει να επιτρέπεται και να ενθαρρύνεται μια τέτοια απασχόληση, γιατί είναι ένα ισχυρό μέσο για την προώθηση της επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Και δε νομίζουμε ότι ο κίνδυνος κατασκοπίας προέρχεται από την απασχόληση Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές. Θα υπενθυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στην Κύπρο βρίσκονται οι βρετανικές βάσεις, ότι την Κύπρο επισκέπτονται ετησίως περίπου 1,500,000 ξένοι τουρίστες και δε χρειάζεται η κατασκοπία των 200 περίπου Τουρκοκυπρίων που έρχονται και εργάζονται στις ελεύθερες περιοχές. Άλλωστε από την αγόρευση του έντιμου συναδέλφου που ήγειρε αυτό το ζήτημα είναι φανερό ότι καταρρίπτονται τα ίδια τα επιχειρήματα που προέβαλε ενάντια στην απασχόληση Τουρκοκυπρίων με αφετηρία τον κίνδυνο της κατασκοπίας. Ο έντιμος συνάδελφος υπενθυμίζει ότι αναφέρθηκε στην κατασκοπία που διενεργήθηκε πρόσφατα κατά τις ασκήσεις της Εθνικής Φρουράς από ελικόπτερο των βρετανικών βάσεων. Συνεπώς, δε χρειάζονται οι Τουρκοκύπριοι εργαζόμενοι, για να διενεργηθεί κατασκοπία σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Γι' αυτό και πιστεύουμε ότι θα είναι λάθος να παρεμποδιστεί με οποιοδήποτε τρόπο η απασχόληση Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, εκφράζοντας την ομοφωνία μου, την ομοφωνία της δικής μας ομάδας με την εισήγηση αυτό το Σώμα να απευθύνει έκκληση για το θέμα του εποικισμού σε όλα τα κοινοβούλια του κόσμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Χατζηδημητρίου και ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος δικαιούται να πάρει το λόγο. Δε μίλησε ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μίλησα στην προηγούμενη συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μίλησες. Αν θέλεις, μπορείς να περιμένεις. Εντάξει.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι πληροφορίες που υπάρχουν για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος είναι πολύ ανησυχητικές και απαιτούν την επαγρύπνηση τόσο της κυβέρνησης όσο και των πολιτικών κομμάτων του τόπου για την αποτροπή των νέων τετελεσμένων που προωθεί ο Ντενκτάς και η Άγκυρα.

Πάγια πολιτική της Τουρκίας τις τελευταίες δεκαετίες φαίνεται πως ήταν η διχοτόμηση και η προσάρτηση του βόρειου τμήματος της Κύπρου. Αυτή την πολιτική ακριβώς υλοποιεί σήμερα η Τουρκία με την αποστολή παράνομα εποίκων και την πολιτογράφησή τους από το ψευδοκράτος του Ντενκτάς. Παρά το γεγονός ότι η επεκτατική πολιτική της Άγκυρας σε βάρος της Κύπρου έχει μια σχετική αυτονομία, θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε ότι ταυτόχρονα αυτή η πολιτική εντάσσεται στα πλαίσια της γενικότερης αμερικανονατοϊκής εξωτερικής πολιτικής, μιας πολιτικής που στοχεύει στη διχοτόμηση της Κύπρου και στη μετατροπή της σε αβύθιστο αεροπλανοφόρο και σε βάση εξόρμησης στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής ήταν το δίδυμο έγκλημα του Ιούλη του 1974 -το πραξικόπημα και η εισβολή- που δημιούργησε τις προϋποθέσεις και τις δυνατότητες για το σημερινό εποικισμό και για την προσάρτηση.

Ο Ντενκτάς και η Άγκυρα, εκμεταλλευόμενοι το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται ο διακοινοτικός διάλογος και που οι ίδιοι έχουν δημιουργήσει και βρίσκοντας ως πρόφαση την αίτηση της Κύπρου για ένταξη στην ΕΟΚ, προωθούν νέα τετελεσμένα στο Κυπριακό μέσω του εποικισμού, με στόχο την πλήρη τουρκοποίηση της κατεχόμενης Κύπρου και την αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού της. Παράλληλα, με την πολιτογράφηση των εποίκων ανατρέπουν το ισοζύγιο δυνάμεων μέσα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα υπέρ των δυνάμεων του έξαλλου σοβινισμού και του αρρωστημένου εθνικισμού που ερωτοτροπούν με την ιδέα του διαχωρισμού, της διχοτόμησης και της προσάρτησης των κατεχομένων στην Τουρκία. Δεν είναι τυχαίο το ότι οι ηγέτες της τουρκοκυπριακής αντιπολίτευσης, που υποστηρίζουν την επανένωση της Κύπρου και του λαού της κάτω από μία ομοσπονδιακή σκέπη, όπου θα διασφαλίζονται τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των δύο κοινοτήτων, προειδοποιούν ότι στο σύντομο μέλλον δε θα υπάρχουν Τουρκοκύπριοι για να συνομιλούμε. Ήδη οι Τουρκοκύπριοι τείνουν να αποτελέσουν μειοψηφία σε σχέση με τους εποίκους.

Η ελληνοκυπριακή πλευρά και ιδιαίτερα η κυβέρνηση θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τις προειδοποιήσεις της τουρκοκυπριακής αντιπολίτευσης. Επιβάλλεται να ληφθούν άμεσα μέτρα για τερματισμό της απαράδεκτης αυτής κατάστασης, γι' αυτό θα πρέπει μεταξύ άλλων:

- (α) Να καταγγελθούν εντονότερα οι νέες προσπάθειες διαιώνισης του εποικισμού στη διεθνή κοινότητα και σε όλα τα κοινοβούλια μέσω της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης με σχετική απόφαση που θα ληφθεί ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής της συζήτησης.
- (β) Να προωθηθεί παραπέρα η διεθνοποίηση του Κυπριακού ως περιφερειακού προβλήματος με στόχο τη σύγκληση διεθνούς διάσκεψης που θα εξασφαλίσει τα πρακτικά μέτρα για την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, καθώς και για την πλήρη αποστρατιωτικοποίηση της Κύπρου.
- (γ) Να αναληφθούν πρωτοβουλίες για το σπάσιμο του αδιεξόδου στο οποίο βρίσκεται ο διακοινοτικός διάλογος και για την επανέναρξη ουσιαστικών συνομιλιών για την επίτευξη πραγματικής ομοσπονδιακής ρύθμισης όσον αφορά την εσωτερική πτυχή του προβλήματος.
- (δ) Να εντεινουμε τη διαφώτισή μας για ενεργότερη συμβολή του Ο.Η.Ε., ιδιαίτερα τώρα με την αναβάθμιση του ρόλου του μετά την εισβολή του

- Ιράκ στο Κουβέιτ και τα γεγονότα στον Κόλπο, και για λήψη πρακτικών μέτρων για την αποκατάσταση της πλήρους ανεξαρτησίας και κυριαρχίας της Κύπρου.
- (ε) Να ληφθούν πρακτικά μέτρα από μέρους της κυβέρνησης για την επαναπροσέγγιση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.
- (στ) Να τερματιστούν οι με οποιοδήποτε τρόπο παρουσιαζόμενες εξάρσεις σοβινισμού και αρρωστημένου εθνικισμού, που τείνουν να αποδείξουν το δήθεν ασυμβίβαστο της ισότιμης κοινής συμβίωσης των δύο κοινοτήτων.
- (ζ) Να λαμβάνονται πολιτικές αποφάσεις με βάση τα υπάρχοντα πολιτικά δεδομένα κατά τέτοιο τρόπο, που να υποβοηθούν και όχι να θέτουν εμπόδια στην προώθηση λύσης. Το τελευταίο παράδειγμα της άκαιρης και εσπευσμένης υποβολής αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ θα πρέπει να προβληματίσει τόσο την κυβέρνηση όσο και εκείνες τις πολιτικές δυνάμεις που την υποστήριξαν. Ενώ ως Κύπρος δεν πετύχαμε τίποτα το ουσιαστικό για την προώθηση δίκαιης και αμοιβαία αποδεκτής λύσης του Κυπριακού, παράλληλα δόθηκε αφορμή στον Ντενκτάς και την 'Αγκυρα να εντείνουν τον εποικισμό των κατεχομένων.

Το ΑΚΕΛ-Αριστεράς πιστεύει ότι με την προώθηση και πιστή τήρηση των πιο πάνω, καθώς και μιας σειράς άλλων μέτρων, θα μπορέσουμε να σπάσουμε το αδιέξοδο, να διανοίξουμε προοπτικές λύσης του Κυπριακού και να παρεμποδίσουμε τη συνέχιση του εποικισμού, αφαιρώντας ερείσματα από την Τουρκία και τους υποστηρικτές της.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή από προηγούμενους ομιλητές κρίθηκε σκόπιμο να διευρυνθεί η συζήτηση με επικρίσεις και καταλογισμό ευθυνών για το θέμα των εποίκων στην κυβέρνηση, με θέσεις και σχόλια για τα θέματα της επαναπροσέγγισης, για την τακτική, τους χειρισμούς και τις διαφορές θέσεων στο Κυπριακό, να μου επιτραπεί να παρατηρήσω σχετικά τα εξής: Το πρόβλημα των εποίκων δεν είναι τωρινό. Υπήρχε από την περίοδο της εισβολής και θα συνεχίσει να υπάρχει όσο θα είναι άλυτο το Κυπριακό. Η ευθύνη γι' αυτό το σοβαρότατο πρόβλημα βαρύνει τους ώμους της 'Αγκυρας, του Ντενκτάς και των αμερικανονατοϊκών κύκλων που τους στηρίζουν. Κάθε προσπάθεια να ξεφορτώσουμε απ' αυτούς την ευθύνη και να τη φορτώσουμε στην οποιαδήποτε κυβέρνηση, τη Βουλή και τον κυπριακό λαό είναι το λιγότερο εξωπραγματικό και αδικαιολόγητο σφάλμα. Η έντονη δραστηριότητα κι οι χειρισμοί του Προέδρου, της κυβέρνησης, της Βουλής και όλων των άλλων φορέων, που αποβλέπουν στο να αποδείξουν ότι στην Κύπρο οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι έζησαν μαζί για αιώνες, ότι μπορούν και στο μέλλον να συνυπάρξουν σε μια Κύπρο ενωμένη, σε μια κοινή πατρίδα για όλους τους κατοίκους της, ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής και γενικά των ξένων επεμβάσεων, είναι στη σωστή βάση και ανταποκρίνονται στο πραγματικό συμφέρον του αγώνα του λαού μας.

Το θέμα της επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων με πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα είναι άρρηκτα δεμένο με το στόχο για επίτευξη ορθής και δίκαιης λύσης του Κυπριακού. Ο ισχυρισμός συναδέλφου ότι μέσα στους Τουρκοκυπρίους εργάτες και εργάτριες μπορεί να υπάρχουν κατάσκοποι δε νομίζω πως αποτελεί σοβαρό στοιχείο. Από τον ίδιο ομιλητή έγινε παραδεκτό ότι

επίσημα και ανεπίσημα από τις αγγλικές στρατιωτικές βάσεις που έχουν όλη τη σύγχρονη τεχνολογία προέρχονται όλων των ειδών οι κατασκοπευτικές και άλλες ενέργειες σε βάρος της Κύπρου. Να πού βρίσκεται λοιπόν το πρόβλημα και όχι στους Τουρκοκυπρίους εργάτες και εργάτριες που απασχολούνται στις ελεύθερες περιοχές.

Σε ό,τι αφορά την επέκταση από συναδέλφους της συζήτησης του θέματος «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης», με στόχο να διακηρύξουν τις θέσεις και τις τοποθετήσεις τους γύρω από όλες τις πτυχές του Κυπριακού, να μου επιτραπεί, κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να τους ακολουθήσω, να υποδείξω σχετικά τα ακόλουθα: Το πρώτο που θέλω να υποδείξω είναι πως δε βοηθά το σκοπό της συζήτησης ενός συγκεκριμένου θέματος η απεραντολογία και περιττολογία γύρω από πολλά άλλα θέματα, γιατί χάνεται η ουσία και ο σκοπός του συζητούμενου συγκεκριμένου θέματος. Στην προκειμένη περίπτωση αντιλαμβάνομαι πως σκοπός της εγγραφής του συγκεκριμένου θέματος δεν ήταν η συζήτηση του Κυπριακού στο σύνολό του. Αν οποιαδήποτε πλευρά νομίζει ότι επιθυμεί να συζητηθεί το Κυπριακό από το βήμα της Βουλής, μπορεί να το ζητήσει και πιστεύω ότι οι άλλες πλευρές δε θα το αρνηθούν.

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα δεν έχει κανένα πρόβλημα να επαναλάβει τις θέσεις μας στο Κυπριακό, οι οποίες έχουν εκτεθεί πολλές φορές στο Εθνικό Συμβούλιο και οι οποίες διακηρύχθηκαν και αναλύθηκαν πρόσφατα στα πλαίσια του 17ου συνεδρίου του ΑΚΕΛ. Το Κυπριακό ούτε λύθηκε και ούτε θαλυθεί με συνθήματα και αβασάνιστες ενέργειες οποιωνδήποτε. Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη λύση του Κυπριακού είναι η ενότητα στο εσωτερικό μέτωπο και όχι η διάσπαση, όπως επιχειρείται από τον Αρχιεπίσκοπο με την ίδρυση χωριστού κόμματος για τους πρόσφυγες, που διαχωρίζει το λαό σε πρόσφυγες και μη πρόσφυγες. Πιστεύω ότι ο καλύτερος χώρος για σοβαρή και από κάθε άποψη υπεύθυνη τοποθέτηση έναντι των εξελίξεων του Κυπριακού είναι το Εθνικό Συμβούλιο, αφού αυτός είναι και ο κύριος σκοπός της ύπαρξης και της λειτουργίας του. Σ' ό,τι αφορά την ουσία των θέσεών μας για τη λύση του Κυπριακού, αυτές εκφράζονται στο ομόφωνο έγγραφο με τις προτάσεις μας που με απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου δόθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το Γενάρη του 1989.

Κύριε Πρόεδρε, τις γενικές μας θέσεις στο συγκεκριμένο θέμα των εποίκων που συζητούμε τις έχει αναπτύξει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, συνάδελφος Μιχάλης Πουμπουρής, και δε θεωρώ αναγκαίο να επεκταθώ περισσότερο. Υπογραμμίζω μόνο ότι ύστερα από την ολοκλήρωση της συζήτησης αυτού του θέματος η Βουλή με σχετική της απόφαση πρέπει να καταγγείλει σε όλα τα κοινοβούλια το έγκλημα του εποικισμού που διαπράττεται σε βάρος του συνόλου του κυπριακού λαού και να ζητήσει τη συνέχιση της αλληλεγγύης και συμπαραστάσής τους για τον τερματισμό αυτής της απαράδεκτης κατάστασης και για την επίτευξη της εξεύρεσης ορθής, δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ο κ. Χατζηδημητρίου επιμένει, είμαι υποχρεωμένος να του δώσω το λόγο, διότι το άρθρο 73, παράγραφος 7, του δίνει το δικαίωμα, αν θέλει, να μιλήσει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μια πολύ σύντομη παρατήρηση έχω να κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας ακούσουμε, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε σκοπεύω ούτε να συζητήσω απόψεις συναδέλφων ούτε να αναφερθώ σε θέματα πολιτικής, αλλά θα αναφερθώ μόνο στο θέμα του Εθνικού Συμβουλίου, διότι δημιουργούνται οι εντυπώσεις ότι, ενώ διαγράφεται μια συγκεκριμένη πολιτική με την οποία όλοι συμφωνούν, ερχόμαστε στη Βουλή και από το βήμα της Βουλής εκφράζουμε διαφωνίες με τρόπο μάλιστα που έρχονται σε σύγκρουση με τις θέσεις του κόμματός μας που υποστηρίζουμε στο Εθνικό Συμβούλιο. Αυτό με υποχρεώνει να προχωρήσω σε μια σύντομη τοποθέτηση πάνω στο θέμα.

Το Εθνικό Συμβούλιο έχει καθαρά συμβουλευτικό χαρακτήρα. Το Εθνικό Συμβούλιο ιδρύθηκε μετά την αποτυχία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου να κάμει μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας, όπου όλοι θα μπορούσαμε να μετέχουμε στη διαμόρφωση μιας κοινής πολιτικής. Αντικαταστάθηκε με την πρόταση για τη δημιουργία Εθνικού Συμβουλίου με συμβουλευτικό χαρακτήρα. Είναι γεγονός ότι η επιθυμία και του λαού και του πολιτικού κόσμου είναι να βρίσκεται στον ίδιο χώρο γύρω από ένα τραπέζι και να συζητά τα μεγάλα θέματα της πατρίδας μας. Και έχει μια ιστορία το Εθνικό Συμβούλιο αλλά πάντα συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Έτσι, ακόμα και η σύσκεψη που αναφέρθηκε στα τέλη του 1988 και στις αρχές του 1989 και η συνολική συζήτηση του Κυπριακού στόχο και σκοπό είχαν την επισήμανση των βασικών πτυχών του κυπριακού προβλήματος και όχι των επιμέρους αποφάσεων ούτε των θεμάτων τακτικής.

Όσον αφορά τις επιμέρους αποφάσεις ή τα θέματα τακτικής, η μέθοδος που ακολουθεί το Εθνικό Συμβούλιο είναι καλά γνωστή σε όλους μας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ακούει και λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις ιδέες που διατυπώνονται εκεί. Δεν αισθάνεται ότι δεσμεύεται από το Εθνικό Συμβούλιο, εκτός αν έρθει σε σύγκρουση με το Εθνικό Συμβούλιο, οπότε υποχρεώνεται να καταφύγει, σύμφωνα με αυτοδέσμευσή του, σε δημοψήφισμα.

Και για το αν υπάρχει ομοφωνία σε όλα τα θέματα τακτικής ή τις επιμέρους αποφάσεις, αυτό είναι καλά γνωστό σε όλους και δε θα έπρεπε να παραμορφώνεται η πραγματικότητα. Μιλούν τα πρακτικά του Εθνικού Συμβουλίου, όμως δεν τα επικαλούμαι, διότι θα πρέπει να διατηρήσουν ένα βαθμό μυστικότητας, για να γίνεται ελεύθερη συζήτηση.

Όμως υπάρχουν οι φανερές τοποθετήσεις και οι διαφορετικές τοποθετήσεις και στο θέμα της έναρξης των συνομιλιών και στο θέμα της συνέχισης της συνομιλιών και στο θέμα της εκτίμησης των χρονικών περιθωρίων που ο Γενικός Γραμματέας έβαλε και έναντι απόψεων και προτάσεων που διατυπώθηκαν από τον ίδιο το Γενικό Γραμματέα και όλων των άλλων τα οποία δε σκοπεύω να αναφέρω. Και υπήρξαν διαφορετικές απόψεις και φανερές διαφωνίες έξω από το Εθνικό Συμβούλιο που προέρχονται από διαφορετικές τοποθετήσεις μέσα στο Εθνικό Συμβούλιο.

Εκείνο που θα ήθελα να τονίσω είναι το εξής: Το Εθνικό Συμβούλιο μας χρειάζεται και θα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί, αλλά χρειάζεται και

σεβασμός προς το Εθνικό Συμβούλιο και σεβασμός προς εκείνους οι οποίοι μετέχουν στο Εθνικό Συμβούλιο, ώστε να αισθάνονται ότι μετέχουν σ' αυτό για να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους· διότι, αν δημιουργηθεί η εντύπωση ότι το Εθνικό Συμβούλιο είναι μια παγίδα στην οποία αιχμαλωτίζονται εκείνοι οι οποίοι μετέχουν, αυτό δε θα βοηθήσει ούτε την εθνική υπόθεση ούτε το Εθνικό Συμβούλιο και καλό είναι και από κόμματα και από ηγέτες και από εκπροσώπους να υπάρχει ο ανάλογος σεβασμός, για να μπορέσει το Εθνικό Συμβούλιο να συνεχίσει τη λειτουργία του και την εργασία του.

Σε ό,τι αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αν ο ίδιος το επιθυμεί, σίγουρα είναι ευπρόσδεκτος και, αν έχει μια τέτοια πληροφορία ο κ. Δίγκλης, είναι χρήσιμο να διερευνηθεί ακόμα και από τον Πρόεδρο της Βουλής. Αν θέλει, είναι ευπρόσδεκτος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να έρθει, για να κάνουμε μια συνολική συζήτηση του Κυπριακού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι κάτι θέλει να πει ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην παραμείνει οποιαδήποτε εντύπωση, υπογραμμίζω ότι καμιά διερεύνηση δεν έκαμα σε σχέση με την εισήγηση που υπέβαλα· απλώς είναι δική μου εισήγηση. Μένει, αν αποφασίσει το Σώμα επί αυτής της βάσης, να το διερευνήσετε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς για να θέσω τα θέματα από πλευράς καθαρά τεχνικής.

Δεν είναι θέμα να αποφασίσει η Βουλή. Αν ο Πρόεδρος, ο οποίος παρακολουθεί -είμαι βέβαιος- τις συζητήσεις της Βουλής, αισθάνεται την ανάγκη να προσφωνήσει το Σώμα, είμαι βέβαιος πως το Σώμα όπως πάντοτε -και όχι μόνο σε αυτή την περίπτωση αλλά και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση- θα καλωσορίσει τον Πρόεδρο, αν και εφόσον ο ίδιος αισθάνεται αυτή την ανάγκη.

Δε νομίζω όμως ότι η Βουλή πρέπει να πάρει απόφαση να καλέσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διότι αυτό είναι, νομίζω, αντίθετο προς τα θέσμιμα. Αν ο ίδιος θελήσει και νομίζει ότι πρέπει να προσέλθει, είμαι σίγουρος ότι θα τον υποδεχθούμε.

Ο κ. Στυλιανού και μετά ο κ. Ιεροδιακόνου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, έντιμο κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που έχει εγγραφεί είναι σοβαρό, αλλά δεν είναι καινούργιο. Ήγέρθη και από μέρους μας λίγους μόνο μήνες μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, αφού από τότες ακριβώς η Τουρκία και ο εδώ εγκάθετός της, ο Ντενκτάς, άρχισαν σταδιακά και συγκεκαλυμμένα αρχικά τον εποικισμό του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου με αλλεπάλληλες δρομολογήσεις πλοίων που κατέφθαναν στα λιμάνια της Αμμοχώστου βασικά αλλά και της Κερύνειας.

Ειδικότερα, για την περίπτωση της Αμμοχώστου, επειδή ήταν ευχερέστερη η παρακολούθηση του εποικισμού των προαστίων της πόλης από άντρες της Ειρηνευτικής Δύναμης, εφοδιάσαμε από το 1975 τον τότε Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες με απόρρητα έγγραφα και παραστατικά σχεδιαγράμματα των Ηνωμένων Εθνών, που

μιλούσαν για τον εποικισμό των παραμέτρων της Αμμοχώστου και που κοινοτοποιούσαν τους ψευδείς ισχυρισμούς της Τουρκίας και του κ. Ντενκτάς πως επρόκειτο τάχατες για εποχιακούς εργάτες από την ηπειρωτική Τουρκία που επρόκειτο να επιστρέψουν στον ηπειρωτικό τουρκικό χώρο, στοιχεία που από τότες οι αρμόδιες διπλωματικές υπηρεσίες μας αξιοποίησαν τόσο στο διεθνή χώρο όσο και σε διεθνή βήματα κι ειδικότερα σ' αυτό του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Ο τύπος της εποχής (το 1975) αλλά και ο μετέπειτα, όπως άλλωστε προκύπτει και από τους σχετικούς ογκώδεις φακέλους που δημιουργήθηκαν στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, είναι γεμάτος από τις αγωνιώδεις αρθρογραφικές και υπομνηματογραφικές εκκλήσεις μας για λήψη δραστικών μέτρων για ανακοπή του εποικισμού.

Γιατί οι στόχοι του Ντενκτάς δεν είναι άγνωστοι και ξένοι στην τουρκική πολιτική ιστορία. Ο εποικισμός, όπως και από άλλο συνάδελφο λέχθηκε πιο πριν, είναι η πρακτική που εφάρμοσε όχι μονάχα η νεότερη πολιτική ηγεσία των Νεοτούρκων (στη συριακή Αλεξανδρέττα, στα ελληνικά νησιά Ίμβρο και Τένεδο, στα ελληνικά νησιά της Προποντίδας και σ' ένα σωρό άλλες περιπτώσεις) μα και η πρακτική που ακολούθησε η τουρκική στρατηγική για 700 και περισσότερα χρόνια τώρα από τότες (συγκεκριμένα από το δεύτερο μισό του 13ου μ.Χ. αιώνα) που το οθωμανικό ή οσμανικό κράτος εγκαθιδρυόταν στο βυζαντινό ηπειρωτικό μικρασιατικό χώρο. Και ήταν να τονίσουμε για λόγους καθαρά ιστορικούς ότι ακολούθηθηκε από τότες, δηλαδή από το δεύτερο μισό του 13ου αιώνα, και όχι προγενέστερα, που εγκαταστάθηκαν οι Οσμανλήδες ή Οθωμανοί και όχι οι Σελτζούκοι με τους οποίους καμιά σχέση δεν έχουν οι Οσμανλήδες ή Οθωμανοί.

Αφού σταδιακά διευρυναν το λυμπατικό τους δημογραφικό εκτόπισμα βασικότατα με τον εξισλαμισμό κι άλλες μεθόδους δημογραφικής επαύξεσης, μεθόδους και μορφές που λειτούργησαν καίρια σε βάρος του κατακτημένου ελληνισμού, όπως το παιδομάζωμα, η ναυτολόγηση κ.ά., προώθησαν και την πολιτική του εποικισμού στα κατακτώμενα εδάφη βασικά στο βαλκανικό κι ιδιαίτερα στον ελληνικό γεωγραφικό χώρο.

Εξάλλου, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα καίρια σημεία της αντιπαράθεσης μεταξύ της κυπριακής κυβέρνησης και του εδώ γκαουλάιτερ της Άγκυρας, του Ντενκτάς, προ της εισβολής, σημείο που οδήγησε και στην αποτυχία επίτευξης λύσης λόγω της σωστής άρνησης του Προέδρου Μακαρίου να αποδεχθεί μια τέτοια λύση και σημείο που επιβεβαιώνει και αποκαλύπτει τα αναλλοίωτα σχέδια του Ντενκτάς για εκτουρκισμό της Κύπρου, ήταν η αμετακίνητη αξίωση του κ. Ντενκτάς για παροχή στη λεγόμενη τουρκοκυπριακή διοίκηση του δικαιώματος να πολιτογραφεί ως Κυπρίους -με την παροχή της ιθαγένειας- Τούρκους από την ηπειρωτική Τουρκία και από αλλού.

Επομένως, κρίσιμοι είναι για μας οι απώτεροι στόχοι του κ. Ντενκτάς και της Άγκυρας και δεν είναι απλώς και μόνο «αθώα προσπάθειά του για πολιτική του επικράτηση», τάχατες, όπως από πολλούς συναδέλφους από το βήμα τούτο ακούστηκε.

Ανάλογες, επομένως, των κινδύνων που διαγράφονται κι ολομέτωπες, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να είναι κι οι δικές μας οι αντιδράσεις, που δεν πρέπει να περιορίζονται σε απλές διαμαρτυρίες μέσω των κατά τόπους και κατά χώρες πρεσβειών της Δημοκρατίας προς ξένες κυβερνήσεις και διεθνείς κύκλους, «όταν

υπάρχουν εξακριβωμένες πληροφορίες» -αυτή είναι η επί λέξει αναφορά της επίσημης πλευράς- γιατί ο εποικισμός με τον τρόπο αυτό δεν ανακόπτεται.

Ούτε είναι ορθή η πρακτική και η κίνηση που εξαγγέλθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Έκθεση, πως «η κυβέρνηση προγραμματίζε και προγραμματίζει τη λήψη διάφορων μέτρων για το θέμα αυτό, όπως π.χ. η προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, αλλά πολλά από τα μέτρα αυτά δεν υλοποιήθηκαν, για να μην πληγεί το κλίμα των ενδοκυπριακών συνομιλιών» και πως τάχατες «το θέμα του εποικισμού ανάγεται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Κυπριακού του Υπουργείου Εξωτερικών, ενώ γίνονται σκέψεις για τη δημιουργία Γραφείου Πολιτικού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού στο ίδιο Υπουργείο.»

Γιατί; Και εδώ ακριβώς είναι η σοβαρή διαφωνία μας με το αρμόδιο Υπουργείο που δεν προωθεί τις διεθνείς προσφυγές, «για να μην πληγεί», όπως αναφέρει τάχατες, «το κλίμα των ενδοκυπριακών συνομιλιών». Μα για ποιο κλίμα ενδιαφερόμαστε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, όταν η πρακτική και η τακτική του εποικισμού, του καθημερινού εποικισμού, σκάβει καθημερινά και βαθύτερα το λάκκο του Κυπριακού, για να ενταφιάσει οριστικά και τελεσίδικα έτσι την πολυπροδομένη και χιλιοπληγωμένη κυπριακή υπόθεση;

Αντίς, όπως η στοιχειώδης λογική επιτάσσει, να προτάξουμε το θέμα του εποικισμού πριν από οποιαδήποτε άλλη διαπραγμάτευση (μαζί με τις άλλες γνωστές βασικές αρχές της επιστροφής των προσφύγων, της ελεύθερης επικοινωνίας και της αποχώρησης των κατοχικών στρατευμάτων), κηδόμεθα του αμφιλεγόμενου κύρους και του λόγου των ενδοκυπριακών συνομιλιών.

Εκείνο που επείγει επομένως, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είναι η άμεση πρόταξη του θανάσιμου κινδύνου του εποικισμού -πέρα και πρόσθετα από οποιεσδήποτε ψευδεπίγραφες συνομιλίες- σε όλα ανεξαιρέτως τα διεθνή βήματα και βασικά, βασικότερα στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

Κάθε καθυστέρηση οδηγεί με βήματα σταθερά και μη ανακοπτόμενα στον οριστικό ενταφιασμό του κυπριακού ελληνισμού, ενώ θα ακολουθείται για άλλα πολλά χρόνια η παρελκυστική τουρκική τακτική, ενθαρρυνόμενη και από το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ και τους γνωστούς κηδεμονευόντες του για την εμπλοκή μας σε έναν ατελέσφορο, σκόπιμα αναποτελεσματικό και χρονοβόρο διάλογο.

Να προσθέσουμε ακόμα δυο λόγια, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Είναι ντροπή να αμφισβητούμε τη σκοπιμότητα των αντικατοχικών εκδηλώσεων της νέας γενιάς, που με τις κινητοποιήσεις της αμφισβητεί δυναμικά και πρακτικά την ξένη κατοχή. Κι η όποια προσπάθεια, δημόσια μάλιστα κι ιδιαίτερα από το βήμα της Βουλής, αμφισβήτησης κι αναίρεσής τους προσφέρει τη χειρίστη υπηρεσία στο λαό και στον αγώνα του.

Γιατί δεν υπάρχει, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, άλλη υπαλλακτική διαδικασία για το λαό μας για βιολογική επιβίωση παρά η συστηματική κινητοποίηση και για την πολιτική μας ηγεσία η επιστημονική και η αδιάλειπτη καταγγελία -και πρώτιστα και καθεχρονικά η προσφυγή μας στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ- της τουρκικής κατοχής, για να θέσουμε όλους τους φορείς λήψεως αποφάσεων προ των ιστορικών ευθυνών τους. Για να συνειδητοποιήσουν επιτέλους πως το Κυπριακό δεν είναι διαφορετικό από την κρίση στον Περσικό Κόλπο. Πως το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής και το σπουδαιότερο πως με τον εποικισμό ξεριζώνεται βήμα με βήμα, μέρα τη μέρα η συντριπτική πλειοψηφία ενός ολάκερου

λαού. Όμως, για να πείσουμε τους άλλους, πρέπει πρώτιστα να πείσουμε εμείς οι ίδιοι τους εαυτούς μας πως καθημερινά προσεγγίζουμε στο έσχατο σημείο της αυτοκαταστροφής και του χάους με την παθητικότητα -πόσες αλήθειες, διερωτώμαστε πολλές φορές, μέλισσες θέλουμε ακόμα να μας στείλει ο Ονήσιλος, για να μας κεντρίσουν και να μας αφυπνίσουν- με την οποία αντικρίζουμε το φοβερό θέμα του εποίκισμού και του εκτουρκισμού της πατρίδας μας.

Ας είναι για τούτο, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση εγερτήριο σάλπισμα προς τις συνειδήσεις όλων μας, κι ιδιαίτερα των κρατούντων, για επανάταξη της πορείας και της ρότας του εθνικού μας θέματος πρώτιστα και κατ'εξοχήν έχοντας μέτρο κρίσης το φασματοσκόπιο του οδυνηρού για μας εποίκισμού, που καθημερινά σφίγγει και δυνατότερα το σκοινί της αγχόνης στο λαιμό της πατρίδας μας.

Μέρα με τη μέρα γίνεται και πιο σαφές και πιο αναντίρρητο δυστυχώς το γεγονός, δυστυχώς για εκείνους οι οποίοι ενήργησαν αρνητικά, πως η γραμμή της κυβέρνησης Κυπριανού, όπως συγκεκριμενοποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε με τις πτυχές και τις αρχές της πρόταξης πριν από κάθε νόθο και ψευδεπίγραφο διάλογο, ήταν η μόνη προσφερόμενη ελπίδα και προοπτική σωστικής εξόδου μας από τα αδιέξοδα στα οποία μας βύθισε η τουρκική κατοχή και ποικίλοι υποστηρικτές της τούρκικης στρατηγικής στην περίπτωση της Κύπρου αλλά και στο γενικότερο γεωγραφικό και φυσικό μας περίγυρο.

Τώρα, μέρα με τη μέρα ιχνηλατούνται από μέρους του λαού μας οι κίνδυνοι του εξοστρακισμού μας από την ορθή πορεία πλεύσης και της αποθωράκισής μας και όχι μονάχα της άσκοπης κι άκαρπης περιδίνησής μας στους μαιάνδρους ενός διαλόγου ψευδεπίγραφου, ξαναλέμε και όπως πιο πριν αναφέραμε, και νόθου που οδηγεί στον οριστικό ενταφιασμό της κυπριακής υπόθεσης.

Γιατί, κακά είναι τα ψέματα, η στρατηγική της πρόταξης, μιας πρόταξης που διαλάμβανε όχι μόνο τον τερματισμό του εποίκισμού αλλά και την άμεση αποχώρηση των εποίκων, είχε αρχίσει να αποδίδει καρπούς. Κι αυτό το ομολογούν οι πρέσβεις μας που είναι διαπιστευμένοι στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, που θα μπορούσαν ή, καλύτερα, που θα επιβαλλόταν να ρωτηθούν για τούτο. Και δεν είναι ντροπή αν για ένα τόσο καίριο εθνικό θέμα, όπως είναι η στρατηγική της πρόταξης, ρωτιούνται οι πιο αρμόδιοι να εκφέρουν άποψη φορείς, οι διπλωματικοί εκπρόσωποί μας στην Ευρώπη. Υπάρχει εξάλλου η δήλωση του ίδιου του Προέδρου της Βουλής, του Βάσου Λυσσαρίδη, την οποία επικαλούμαι, πως η αρχή και η στρατηγική της πρόταξης είχε ήδη αρχίσει να κερδίζει σταδιακά μα σταθερά έδαφος και ήταν επομένως, κατά την άποψή μας, εγγληματική η μετακίνησή μας από τις προσδιορισμένες, τις σαφείς και έντιμες αυτές θέσεις.

Και κάποτε, όταν θα μελετάται ιστορικά η πρακτική και η διαδικασία των λαθών που ακολουθήσαμε στο κυπριακό πρόβλημα, θα επισημανθεί και ο ουσιαστικά εθνικός αυτοχειρισμός που επιχειρήθηκε με την άνευ όρων συμμετοχή μας στην ατέρμονα και χρονοβόρα διαδικασία των συνομιλιών, ενώ ο εχθρός κουβάλαγε πίσω από την πλάτη μας και με την επικάλυψη του μανδύα των συνομιλιών δεκάδες χιλιάδες εποίκους στην πατρογονική κατεχόμενη γη μας.

Έστω και σήμερα επομένως ας δούμε κατάματα και θαρρετά, ειλικρινά, τη φοβερή αλήθεια των μεγάλων λαθών που διαπράξαμε και που εξακολουθούμε να διαπράττουμε, με αποτέλεσμα τα τραγικά ψώνια της ασύλληπτης καταβαράθρωσης του εθνικού μας θέματος, όπως είναι το τραγικό για μας ψήφισμα του

Συμβουλίου Ασφαλείας, το 649 του 1990, για το οποίο μάλιστα σαν άλλες μωρές παρθένες σε νεότερη όμως έκδοση βγήκαμε στους δρόμους, χορεύοντας και διαλαλώντας τη «νίκη» μας, ενώ η καταδίκη μας σε εθνικό αφανισμό -αν τελικά το ψήφισμα αφηθεί να εφαρμοστεί- είναι ήδη δεδομένη και δρομολογημένη, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Ανησυχητικά εξάλλου τα στοιχεία και οι πληροφορίες που πρόσφατα -την περασμένη Κυριακή- σε πρωτοσέλιδες ειδήσεις της εφημερίδας «Φιλελεύθερος» - και που συζητήθηκαν, ευκαιρίας δοθείσης, και στις Επιτροπές Νομικών και Προσφύγων της Βουλής με την παρουσία του κατ' εξοχήν αρμόδιου Υπουργού, του κ. Βενιαμίν- δημοσιοποιήθηκαν για την κίνηση που πρόσφατα αναλήφθηκε από μέρους Τουρκοκυπρίων βασικά του εξωτερικού αλλά και των κατεχομένων για να διεκδικήσουν με ένδικα μέσα την περιουσία τους στις ελεύθερες περιοχές.

Και μιλούμε για ανησυχητικά φαινόμενα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, γιατί υπάρχει κίνδυνος, ενώ διαρκεί η παρούσα έκρυθμη κατάσταση (κι οι τεράστιες περιουσίες του εκδιωχθέντος ελληνοκυπριακού πληθυσμού κατακρατούνται παράνομα από εισβολείς και εποίκους), να επιτευχθεί η απόσπαση της τουρκοκυπριακής γης (ασύγκριτα πιο περιορισμένης και πιο μικρής αξίας από την κατεχόμενη ελληνοκυπριακή που μέχρι σήμερα αξιοποιείται από εκτοπισμένους) από τα χέρια των προσφύγων, που θα πληγούν έτσι διπλά, δηλαδή χάνοντας τις τεράστιες περιουσίες τους στα κατεχόμενα και στερούμενοι και την ελάχιστη τουρκοκυπριακή γη στις ελεύθερες περιοχές.

Και το πρόβλημα που θα προκύψει τότες -αν ενδώσουμε και παραχωρήσουμε το δικαίωμα εγκατάστασης στις δεκάδες χιλιάδες των Τουρκοκυπρίων που θα θελήσουν να μετοικήσουν από το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου μας στις ελεύθερες περιοχές- θα είναι πολλαπλό και σύνθετο. Γιατί απλούστατα, πέρα από την απώλεια της ελάχιστης, σε σχέση με την ελληνοκυπριακή, τουρκοκυπριακής γης που θα δημιουργήσει νέα προβλήματα και αναστατώσεις στο προσφυγικό δυναμικό, θα δημιουργηθούν και συνθετότερα δημογραφικά προβλήματα: Θα υπάρξει μια καθαρά τουρκική περιοχή με κατοίκους από την ηπειρωτική Τουρκία στο βορρά και μια με μεικτό ελληνοκυπριακό και τουρκοκυπριακό πληθυσμό στο νότο με άγνωστες τις δυσμενείς σε βάρος μας πολιτικές της προεκτάσεις, μιας και την επανεγκατάστασή τους στο νότο οι Τουρκοκύπριοι «αδελφοί» μας θα απαιτήσουν να την επανεξαργυρώσουν με νέα πολιτικά και συνταγματικά ανταλλάγματα.

Θα δημιουργηθεί έτσι στην Κύπρο, όπως σωστά παρατηρήθηκε πιο πριν, ένα καθαρά τουρκικό προτεκτοράτο στο βορρά και ένα μεικτό ελληνοτουρκικό καντόνιο στο νότο. Κι αν άλλοτε στα λίγα μετά την εισβολή χρόνια -πριν από την ανακήρυξη του ψευδοκράτους και με την επικρατούσα τότες πολιτική ρευστότητα- η ιδέα της επανεγκατάστασης Τουρκοκυπρίων στο νότο θα μπορούσε να λειτουργήσει ευεργετικά για μας (κι ήταν αυτός ο κύριος λόγος για τον οποίο κι εμείς κινηθήκαμε θετικά προς την κατεύθυνση αυτή), σήμερα που οι συνθήκες έχουν μετεξελιχθεί, το εγχείρημα, αν αφηθεί να λειτουργήσει, άσφαλτα θα αποβεί σε βάρος μας.

Έτσι, με την αναμενόμενη επιψήφιση του νόμου περί διαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών πρέπει να ετεροχρονιστεί και το υπό αναφορά θέμα και να ανακοπεί οποιαδήποτε σκέψη ή τάση εκχώρησης σε «παλινοστούντες» ιδιοκτήτες (αυτοβούλως ή τηλεκατευθυνόμενους) τουρκοκυπριακής ακίνητης

περιουσίας ακόμα και ενός απλού σπιτιού. Γιατί διαφορετικά κανένας ούτε καν ο ελάχιστος μοχλός πίεσης δε θα λειτουργεί προς την πλευρά των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας που να τους ωθεί στην άσκηση πρακτικών πιέσεων προς τη σοβινιστική τους ηγεσία για εξεύρεση μιας δίκαιης και συμπεφωνημένης λύσης. Γιατί, ξαναλέμε, θα έχουν ήδη απομοιώσει τη γιγαντιαία ελληνοκυπριακή ακίνητη ιδιοκτησία στο βορρά και θα έχουν ήδη επανακτήσει τη νανική τουρκοκυπριακή ακίνητη ιδιοκτησία στην ελεύθερη Κύπρο.

Νά προσθέσουμε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ακόμα μερικές παρατηρήσεις όσον αφορά τις ομιλίες συναδέλφων που προηγήθηκαν και να τονίσουμε πως με απογοήτευσή μας ακούσαμε το λόγο του συναδέλφου κ. Πουμπουρή, του λαμπρού κατά τα λοιπά συναδέλφου, που μιλά για την ύπαρξη 9,188 εποίκων για την ακρίβεια στα 1988 και 20,000 μόνο -για την ακρίβεια 20,421- στα 1989, πληροφωρώντας μας μάλιστα, ίσως για να μη μας διαφύγει το γεγονός, πως ο αριθμός των εποίκων υπερδιπλασιάστηκε!

Όμως, μια ματιά στην Έκθεση (στη δεύτερη σελίδα της) αν έριχνε, θα επληροφορείτο πως οι έποικοι ανέρχονται στις 60,000 με 70,000 έναντι 101,000 Τουρκοκυπρίων κι όχι σε 20,000 μόνο.

Βέβαια υπάρχουν κι άλλες μαρτυρίες, όπως η πολύ πρόσφατη μαρτυρία της «YENIDUZEN» που ανεβάζει τους εποίκους σε 80,000, ενώ άλλες αξιόλογες πηγές μιλούν για 100,000, στοιχεία φυσικά που δεν απαιτούμε να γνωρίζει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Όμως θα θέλαμε να πληροφορήσουμε τον έντιμο κύριο συνάδελφο αυτό το πολύ σοβαρό, που έχει κιόλας δημοσιευτεί, πως τα ξένα μέσα ενημέρωσης, και ιδιαίτερα τα βρετανικά, αλλά και πολλές ξένες επίσημες υπηρεσίες θεωρούν πια τον αριθμό των 160,000 και 170,000 το κανονικό δημογραφικό εκτόπισμα των Τουρκοκυπρίων.

Έτσι, το θέμα δεν είναι τόσο απλό και ανώδυνο, ότι δηλαδή ένα από τα τρία μεγάλα κόμματα, το ΑΚΕΛ-Αριστερά, συλλαμβάνεται τραγικά ανενήμερω στο νευραλγικό τούτο θέμα του εποίκισμού, αλλά δημιουργεί και προβληματισμούς κι ερωτηματικά σαν και τούτο: Πώς θα ήταν σε θέση το κόμμα αυτό να αντιληφθεί και να αποδεχθεί τη στρατηγική της πρόταξης του Προέδρου Κυπριανού, όταν στο νευραλγικό, ξαναλέμε, θέμα τούτο έχει μεσάνυχτα και κάτι;

Ελπίζω να μη μας απαντήσει ο κ. συνάδελφος -όπως και ο κ. Κληρίδης προχτές για το θέμα της «συνάντησής» του με τον Πρόεδρο Μακάριο στα 1972, ενώ ο Μακάριος απουσίαζε στις Σεϋχέλλες- ότι πρόκειται και πάλι για τυπογραφικό λάθος, γιατί πέρα από το επίσημο κείμενο της Βουλής υπάρχει και το αυθεντικό κείμενο της ομιλίας του που και πάλι από τα γραφεία της Βουλής μας δόθηκε, καθώς και η «ατράνταχτη» συλλογιστική του που αναπτύσσεται με βάση τις αριθμητικές αποτιμήσεις των εποίκων.

Αναφορικά εξάλλου με τις θέσεις που έχουν διακηρύξει άλλοι συνάδελφοι, θα πρέπει να παραδεχτούμε πως είναι για μας σε ορισμένα σημεία τους τουλάχιστον δυσνόητες. Η αναφορά συγκεκριμένα πως «ασφαλώς απαιτούμε να αποχωρήσουν οι έποικοι και δε δεχόμαστε την παρουσία εποίκων στην Κύπρο» και η ευθύς αμέσως επανατοποθέτηση πως «όμως είναι πεποίθησή μας ότι δεκαέξι χρόνια μετά την εισβολή χρειάζονται άλλες τοποθετήσεις από και προς τον κυπριακό λαό» και πως «ο κυπριακός λαός περιμένει άλλα μηνύματα από αυτή τη συζήτηση» μας εμβάλλουν σε προβληματισμούς και σκέψεις: Ποια άλλα ακριβώς μηνύματα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται να δώσει η αποψινή συζήτηση

πέρα και έξω από το ότι είναι αδήριτη ανάγκη το θέμα του εποικισμού της κατεχόμενης πατρίδας μας και του κινδύνου ολοκληρωτικού αφανισμού της Κύπρου πρέπει να προταχθεί και να αναβαθμιστεί σε πρώτο και κυριότερο θέμα της εξωτερικής πολιτικής μας;

Θέλουν μήπως οι κύριοι συνάδελφοι να μας πουν πως τότες ήταν σημαντικό το θέμα του εποικισμού και σήμερα, δεκαέξι χρόνια μετά την εισβολή, χρειάζονται άλλες τοποθετήσεις προς τον κυπριακό λαό, μιας και το θέμα του εποικισμού θέμα προτεραιότητας δεν είναι;

Μπας κι είναι αυτό το μήνυμα που θέλουμε να στείλουμε απόψε στον κυπριακό λαό και διαστάζουμε να το πούμε με το όνομά του; Γιατί θα πρέπει, όπως οι ίδιοι οι ομιλητές τονίζουν, να λέμε στο λαό καθαρή την αλήθεια. Κι αντίς να εξαίρουμε τα περισσότερα σημειώματα που λένε πως η παρούσα κυβέρνηση έχει εκδώσει αναφορικά με το θέμα των εποίκων, το καλύτερο που θα είχαμε να κάνουμε θα ήταν -και είναι- να θέταμε κυριολεκτικά και όχι μεταφορικά τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων και η πρόψαυση επί τον τύπον των ήλων δεν είναι άλλη από τη λήψη των πρακτικών και συγκεκριμένων εκείνων μέτρων που θα θέσουν σε προβληματισμούς και τη διεθνή κοινή γνώμη και τη σοβινιστική ηγεσία του τουρκικού προτεκτοράτου.

Και τα πρακτικά μέτρα είναι η σαφής και σοφή ιδέα της πρόταξης του θέματος του εποικισμού σε όλα τα διεθνή βήματα ως απαραίτητης προϋπόθεσης για την έναρξη των ενδοκυπριακών συνομιλιών, όπως ακριβώς έπραξε ήδη ο Πρόεδρος Κυπριανού.

Αν με άλλα λόγια, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η κυβέρνηση Βασιλείου πονούσε για την παρουσία των εποίκων και σπαργούσε να συνδράμει και να συμβάλει στην αποκοπή του ομφάλιου λώρου που επιτρέπει τη συνεχή ροή εποίκων από την Τουρκία προς την Κύπρο, θα έπρεπε να προτάξει το θέμα της αποχώρησης των εποίκων έντιμα, σταράτα και αντρίκεια, όπως έπραξε η προηγούμενη κυβέρνηση Κυπριανού, και όχι να διανέμει, αν διανέμει, φυλλάδια με υπομειδιάματα και χειροφιλήματα, όπως εγκληματικά η κυβέρνηση Βασιλείου πράττει, γιατί ακόμα πολλοί συναδέλφοι δε συνειδητοποίησαν τη στοχοθέτηση της 'Αγκυρας και του εδώ γκαουλάιτέρ της στο θέμα του εποικισμού.

Γιατί είναι πολλοί ακόμα, όπως και οι συνάδελφοι που μίλησαν πριν από λίγο, που πιστεύουν πως ο κυριότερος στόχος του Ντενκτάς (διαβάζω από τη σελίδα 38 των πρώτων πρακτικών, των πρόχειρων, που κυκλοφόρησαν στη Βουλή, όπως λέει κάποιος συνάδελφος που μίλησε στην προηγούμενη συνεδρία) «είναι η δημιουργία μιας τεχνητής πλειοψηφίας, ενός τεχνητού εκλογικού σώματος για να τον στηρίξει». Ακόμα πιστεύουν πως μοναδικός στόχος του Ντενκτάς με τον εποικισμό είναι το ναυάγιο της συνεννόησης μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και παραβλέπουν ή και υποτιμούν το γεγονός πως απώτερος στόχος της 'Αγκυρας είναι η αλλαγή άρδην του δημογραφικού σκηνικού και προσώπου της Κύπρου.

Αντικατοχικές εκδηλώσεις δεν μπορούν να γίνουν, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, με πορείες προς το Προεδρικό και τη Βουλή. Αντικατοχικές εκδηλώσεις δεν μπορούν να γίνουν στην Πλατεία Ελευθερίας. Αντικατοχικές εκδηλώσεις έγιναν και θα γίνονται μόνο με πορείες προς την κατεχόμενη γη μας, γιατί απλούστατα είναι τα διαχωριστικά φράγματα και τα γκέτο των Τούρκων εισβολέων που θέλουμε να διασπάσουμε και να διαπεράσουμε -σίγουρα όχι για να προκαλέσουμε

προβλήματα στην Ειρηνευτική Δύναμη, που την τιμούμε και τη σεβόμαστε, χωρίς όμως ατυχώς τα αισθήματα να είναι αμοιβαία, όπως υποδηλοί η δράση της στον Αϊ-Κασσιανό και στο αεροδρόμιο, στο Μοσφίλι και στο Σελέμανι, στον Άγιο Δομέτιο τις προάλλες και προχτές μόλις στα Λύμπια, όπου μετακίνησε βαρέλια για να καλύψει τον κεντρικό δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας- και όχι την ελεύθερη γη μας, κατευθυνόμενοι προς τη Λεμεσό και την Πάφο.

Και οι πορείες αυτές, οι πορείες των άοπλων γυναικών και των παιδιών, έντιμη κύριε συνάδελφε και Πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, απαράλλαχτα σαν τις συγκλονιστικές κινητοποιήσεις των Παλαιστινίων, των δωδεκάχρονων μάλιστα κοριτσιών και αγοριών, εντάσσονται στο ίδιο παγκόσμιο ειρηνιστικό κίνημα που ξεδιπλώνεται από την ψυχή και τη βούληση των κατακτημένων και ημιυπόδουλων λαών για την απόκτηση και ανάκτηση της λευτεριάς τους της εθνικής.

Και τέτοιες ειρηνικές λαϊκές εκδηλώσεις πρέπει να προσεπαινούνται και όχι να επιτιμώνται από τους κατ' εξοχήν αρμόδιους πολιτικούς φορείς της πατρίδας και μάλιστα σε δημόσια βήματα, όπως είναι η Βουλή, και εις επήκοον όλου του λαού μας, μιας και οι συνεδρίες αυτές ειδικά για τον εποικισμό μεταδίδονται ολόκληρες από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Είναι κρίμα ειλικρινά, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, και με πόνο ψυχής που αναγκάζομαστε να αντιδικούμε και να βρισκόμαστε σε διαμετρικές αντιπαράθεσεις με αγαπητούς, κατά τα άλλα, συναδέλφους που καταπέμπουν τέτοια μηνύματα.

Με αναθεώρηση, λοιπόν, της όλης πρακτικής και πολιτικής μας, της μέχρι τώρα στρατηγικής μας, αν υπήρξε ποτέ καμιά τέτοια, από την παρούσα κυβέρνηση και δώθε -μιας και φερόμαστε τήδε κακείσε σαν τ' ακυβέρνητο καράβι στη φουρτουνιασμένη θάλασσα, ενώ ο εχθρός οργανώνει και μεθοδεύει, θεμελιώνει και χτίζει το εποικοδόμημα της αποσχιστικής του για την ώρα κίνησης, που θα μετεξελιχθεί σε ορμητήριο οριστικής κατάληψης της Κύπρου με το δικαίωμα και μόνο που θα του δώσει η αλλαγή του δημογραφικού προσώπου της Κύπρου με το συστηματικό εποικισμό, ενώ εμάς θα μας σέρνουν υπομειδιώντας Ιάγοι της διεθνούς πολιτικής σκηνής στην καταστροφή και το χάος-καλούμαστε να εγκύψουμε στο χιλιοταλαίπωρο κυπριακό πρόβλημα και να το επαναφέρουμε στις σωστές του διαστάσεις, εκεί όπου το είχε δρομολογήσει και το είχε ανατάξει ο τέως Πρόεδρος Κυπριανού. Αυτό επιγραμματικά θα επιτευχθεί:

1. Με την επιμονή στις προτάξεις -που κατά κόρον επισημάναμε-και πρώτιστα στην αποχώρηση των εποίκων.

2. Με τις συστηματικές καταγγελίες σε όλα τα διεθνή βήματα και ιδιαίτερα στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Η πρόσφατη περίπτωση των Ρωσοεβραίων, όπου ο ίδιος ο Μπους ζήτησε ανακοπή της ροής τους προς το Ισραήλ και μίλησε, όταν το θέμα συζητιόταν στο Συμβούλιο Ασφαλείας, με αυστηρή γλώσσα, ενώ βρισκόταν στην Καλιφόρνια, υπογραμμίζοντας πως δε θα δίσταζε να πάρει και αυστηρά μέτρα εναντίον του Ισραήλ -ενώ ο κ. Βασιλείου που κατά τύχη βρισκόταν τότες στη Νέα Υόρκη άκουε απαθώς τις διακηρύξεις Μπους και του απέστειλλε χαριτόβρυτα μειδιάματα, αντίς να σπύσει και εκείνος να θέσει το θέμα των Τούρκων εποίκων στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ- πρέπει επιτέλους να μας ανοίξει τα μάτια και να μας ποδηγητήσει αναφορικά με την πορεία που πρέπει να ακολουθήσουμε σε συσχετισμό με το τεράστιο τούτο πρόβλημα.

3. Με την πάση θυσία εξουδετέρωση του εγγράφου 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας, τη μοναδική διεθνή «επιτυχία» και στρατηγική που κατήγαγε ο κ. Βασιλείου και που νομιμοποιεί και θεσμοποιεί τον εποικισμό.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής, μόνο θα παρακαλέσω, αν είναι δυνατό, σύντομα. Έχω ακόμα έξι ομιλητές.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά και ο κ. Πουμπουρής ζήτησε το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι επί προσωπικού θέματος που θα μιλήσω. Επειδή ο συνάδελφος κ. Πέτρος Στυλιανού μου απέδωσε ότι εγώ στην ομιλία μου που έκαμα την περασμένη Πέμπτη είπα τάχα ότι οι έποικοι ήταν τον ένα χρόνο 9,000 και τον άλλο έγιναν 20,000 και ότι δεν κατέχω καλά τα στοιχεία και κάμνω μεσάνυκτα, εγώ θα του απαντήσω με την ομιλία που έκαμα εδώ και θα πω ότι το ελαφρυντικό που δίνω στον αγαπητό συνάδελφο είναι ότι με την ίδια ταχύτητα με την οποία μιλά εδώ με την ίδια ταχύτητα προσπαθεί, νομίζω, να παρακολουθήσει τις ομιλίες των συναδέλφων του, αλλά δεν τα καταφέρνει.

Ένα λεπτό, κύριε συνάδελφε, μη βιάζεσαι.

Λοιπόν, πριν έρθω σήμερα στη Βουλή, είπα για καλό και για κακό να φέρω την ομιλία που έκαμα προχθές, για να είμαι πειστικός, διότι, λέω, είμαστε εδώ 56 συνάδελφοι και δεν ξέρω τι θα σκεφτεί κάποιος συνάδελφος να μου αποδώσει, διότι αυτή τη στιγμή, κύριε συνάδελφε Πέτρο Στυλιανού, μας παρακολουθεί ολόκληρος ο λαός και θέλει να ξέρει τι είπαμε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είπατε λοιπόν ότι εγώ θεωρώ ότι οι έποικοι είναι 20,000.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Υπάρχει στα πρακτικά της Βουλής, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, κύριε συνάδελφε, θα σας διαβάσω τι είπα και να είστε πιο προσεκτικός. Θα σας διαβάσω τι είπα ακριβώς. Είπα λοιπόν: «Συμφωνώ με την Έκθεση, ότι είναι 60,000 - 70,000, θέλω όμως να αναφέρω κάποια στοιχεία που ενισχύουν τις διαπιστώσεις της Έκθεσης και δείχνουν πιο παραστατικά και πιο πειστικά τη σοβαρότητα και την έκταση του θέματος».

Προχωρώ τώρα και παραθέτω τα στοιχεία, διότι εγώ, κύριε συνάδελφε, παρακολουθώ όχι μόνο τα στοιχεία που λέγονται εδώ αλλά και τις εκθέσεις που εκδίδονται. Και λέω: «Σύμφωνα με την έκθεση του Γραφείου Προγραμματισμού του παράνομου τουρκοκυπριακού κράτους, τα χρόνια 1986-89 παρατηρήθηκε μια αυξητική τάση των προσώπων που ήρθαν από την Τουρκία στα κατεχόμενα. Όταν μιλούμε για πρόσωπα που ήρθαν από την Τουρκία, δεν εννοούμε πρόσωπα που έρχονται για τουρισμό ή που έρχονται προσωρινά για λίγες μέρες. Η έκθεση

εννοεί πρόσωπα που έρχονται για εργασία και που σε τελευταία ανάλυση έρχονται για μόνιμη εγκατάσταση, δηλαδή για εποικισμό».

Έτσι προχωρώ: «Ενώ το 1986 αυτά τα πρόσωπα που ήρθαν στην Κύπρο ήταν 9,015 και το 1988 ήταν 9,188, το 1989 έφθασαν στις 20,421». Δηλαδή, συνάδελφε Πέτρο Στυλιανού, εκτός από τους εποίκους που ήταν μέχρι εκείνη την ημέρα, αυξήθηκε η παρουσία των εποίκων στην Κύπρο. Κατά συνέπεια, έχουμε έναν υπερδιπλασιασμό, είπα, αυτών που αφίχθηκαν· όχι αυτών που ήταν στην Κύπρο. Και η ομιλία μου είναι δεδομένη ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μας διευκρινίσει αν μιλούσε για εποχιακούς ή για εποίκους.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Σε παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τελειώσει πρώτα και μετά, κύριε Στυλιανού.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Σας παρακαλώ, εγώ διαβάζω και σας προτρέπω να διαβάσετε κι εσείς, για να μην είστε απρόσεκτος και αδιάβαστος. Να διαβάσετε την έκθεση που εκδίδει το λεγόμενο Γραφείο Προγραμματισμού του παράνομου τουρκοκυπριακού κράτους, για να είστε ενήμερος και να μην πέφτετε σε τέτοιες γκάφες. Ειλικρινά, εγώ λυπούμαι γιατί είπατε αυτά που είπατε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο κ. Γαλανό, εκτός αν είναι θέμα διαδικασίας.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Είναι προσωπικό θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσωπικό; Δεν άκουσα το όνομά σας να αναφέρεται.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μα αυτό είναι!

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έχει πάρει από το χιούμορ του κ. Κληρίδη, φαίνεται, ο κ. Σολωμός.

Πριν πω μερικά πράγματα όσον αφορά το θέμα που συζητούμε, θα ήθελα απλώς να τονίσω πως είναι γνωστό πόσο καλόπιστα θέτει τα θέματα ο συνάδελφος κ. Στυλιανού και σίγουρα, αν δεν αντιλήφθηκε σωστά την ομιλία του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ, αυτό δεν έγινε κακόπιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαμαρτύρεται ο κ. Στυλιανού. Θα αφήσω τον ίδιο να τα πει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, εντάξει. Αλλά ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος θέλω να τονίσω πως, οτιδήποτε και αν λέχθηκε, δε λέχθηκε κακόπιστα, αλλά για να υποστηριχθεί μια θέση. Τώρα, αν υπάρχει κάτι άλλο που θέλει να πει ο συνάδελφος, μπορεί να το

πει, αλλά ίσως από όλους μας, παρακολουθώντας μια συζήτηση, ιδίως αν γίνεται μετά μεγάλης ταχύτητας, κάτι μπορεί να ξεφύγει.

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εδώ το θέμα, για να μην αποπροσανατολιστούμε, είναι ότι οι έποικοι αποτελούν βασική πτυχή του κυπριακού προβλήματος. Και το ερώτημα το οποίο τέθηκε σ' αυτό το Σώμα -και πιστεύω ότι δόθηκε η απάντηση- είναι κατά πόσο έγιναν αρκετά στο διεθνές στίβο για να σταματήσει ο εποικισμός της Κύπρου και να ανατραπεί αυτή η κατάσταση. Και η απάντηση πρέπει να είναι ξεκάθαρη, ότι δηλ. δεν έχει προβληθεί στο βαθμό που έπρεπε να προβληθεί το πρόβλημα των εποίκων.

Και τουλάχιστον ένας θα ανέμενε να γίνουν πρακτικές εισηγήσεις για το πώς πρέπει να προβάλλεται το θέμα των εποίκων, πώς να αντιμετωπίζεται η πληγή αυτή που λέγεται εποικισμός και πώς οπωσδήποτε να διαφωτίζεται η διεθνής κοινότητα. Διότι με τον εποικισμό της Κύπρου νομίζω ότι όλοι φτάνουμε στο συμπέρασμα πως αλλάζει ο δημογραφικός χάρτης της Κύπρου, δημιουργούνται επιχειρήματα για την Τουρκία και θα δημιουργηθούν αργότερα και άλλα περί ζωτικού χώρου, ενώ οπωσδήποτε η παρουσία των εποίκων δυσκολεύει μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Δεν έγιναν ειδικές προσφυγές για το θέμα των εποίκων. Δεν έγιναν καταγγελίες στο βαθμό που έπρεπε και αυτό καλύπτει όλα αυτά τα χρόνια. Δεν αντιμετωπίστηκε το πρόβλημα των εποίκων στο πραγματικό του μέγεθος. Εδώ νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε και πιστεύω ότι ως Βουλή μπορούμε μελλοντικά και ένα λεύκωμα να εκδώσουμε, αλλά και να πιέσουμε την κυβέρνηση προς την κατεύθυνση του να αντιμετωπίσει ριζικά το θέμα των εποίκων.

Και κάτι άλλο το οποίο λέχθηκε -και εδώ υπάρχει διαφωνία- είναι ότι η κυβερνητική πλευρά δίνει πολλές φορές την εντύπωση ότι είναι έτοιμη να δεχθεί μέχρι κάποιου σημείου κάποια πράγματα που άλλοι δεν μπορούν να τα δεχθούν, διότι η αναφορά ή η μη αναφορά στις ιδέες Κουεγιάρ περί προβλήματος εποίκων και ο μη σχολιασμός αυτών των πραγμάτων και η μη έντονη αντίδραση από πλευράς της κυβέρνησης δημιουργούν ερείσματα στους εποίκους.

Και είναι εδώ που διαφωνούμε με κάποιους συναδέλφους που πιστεύουν ότι η κυβέρνηση Βασιλείου εξάντλησε αυτό το θέμα και τονίζουν ότι από πλευράς κυβέρνησης Βασιλείου έγιναν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες. Όχι, δεν έγιναν. Και ακούμε σε διάφορα σαλόνια και ακούμε σε διάφορους κύκλους να μας λένε διάφοροι ξένοι και πρόσωπα από διάφορες πρεσβείες «ξέρετε, υπάρχουν κάποιοι έποικοι οι οποίοι ήλθαν εδώ και έκαμαν οικογένειες και κάποιοι δικοί σας είναι έτοιμοι να δεχτούν ότι έχουν ριζώσει και ότι ίσως θα πρέπει να μείνουν». Και είναι κρίμα και να λέγονται ακόμη αυτά τα πράγματα, γιατί δεν μπορούμε να χωρίσουμε τους εποίκους σε καλούς και κακούς εποίκους. Και δεν μπορούμε αυτό το πρόβλημα να θεωρήσουμε ότι διαιρείται σε δυο περιπτώσεις, όπως δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε τούρκικα στρατεύματα που μένουν και που φεύγουν ή περίοδο που μένουν και περίοδο που φεύγουν. Αυτή η προσέγγιση χτυπά κατάκαρδα την ουσία του κυπριακού προβλήματος.

Και έρχομαι στο άλλο θέμα που μπορεί να έθεσε κάποια πλευρά λέγοντας «ξέρετε, εδώ συζητούμε θέμα εποίκων και εισήλθατε γενικότερα στο κυπριακό πρόβλημα». Μα είναι το κυπριακό πρόβλημα το θέμα των εποίκων Είναι μια πολύ βασική πτυχή.

Και εδώ πάλι υπάρχουν δυο σχολές. Και πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι υπάρχουν δυο σχολές ως προς την αντιμετώπιση του κυπριακού προβλήματος. Η μια σχολή λέει «ξέρετε, σίγουρα το Κυπριακό πρέπει να λυθεί με ειρηνικές διαδικασίες και με συνομιλίες». Κι εδώ δε διαφωνεί κανένας. Αλλά πρέπει να δίδεται και να συνεχίσει να δίδεται σημασία στο διακοινοτικό διάλογο και να επιτρέπουμε στους ξένους -και αυτό συμβαίνει- να μιλούν για διακοινοτική διαφορά. Επομένως, είναι εκείνη η πλευρά η οποία μιλά και δίνει την εικόνα της διαφοράς μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και, παρ' όλο που δέχεται ότι είναι θέμα εισβολής και κατοχής, συγκεντρώνει τον παγκόσμιο φακό και συγκεντρώνει την προσοχή στο θέμα της διακοινοτικής διαφοράς, πράγμα που, κατά τη δεύτερη πλευρά και τη δεύτερη σχολή, αδυνατίζει την ουσία του Κυπριακού, αφού για τη δεύτερη σχολή η ουσία του Κυπριακού είναι πως είναι πρόβλημα εισβολής και κατοχής κατά πρώτο λόγο και κατά δεύτερο λόγο διακοινοτική διαφορά και γι' αυτό με τις διάφορες ενέργειές μας θα πρέπει να το προβάλλουμε ως θέμα εισβολής και κατοχής, ιδιαίτερα σήμερα με το νέο διεθνές κλίμα το οποίο υπάρχει για την επίλυση περιφερειακών προβλημάτων με βάση τις αρχές του δικαίου και τον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Προβάλλοντας διαρκώς τις διακοινοτικές συνομιλίες και εμπλεκόμενοι σ' ένα διάλογο χάριν του διαλόγου και εμπλεκόμενοι σε μια διαδικασία χωρίς ελπίδα και χωρίς άσκηση πιέσεων στην Τουρκία, σίγουρα αδυνατίζουμε τις διεθνείς πτυχές του Κυπριακού, το θέμα της εισβολής και κατοχής. Και είναι εδώ που υπάρχει βασική διαφωνία και στο Εθνικό Συμβούλιο και γενικά μεταξύ των διάφορων κομμάτων. Καλόπιστα, ναι, αλλά από την άλλη εμείς πιστεύουμε ότι, ενόσω δίνουμε σημασία στο διάλογο χάριν του διαλόγου και δε φροντίζουμε προηγουμένως να υπάρξει κάποια πρόοδος στα θέματα της πρόταξης, στις βασικές πτυχές του Κυπριακού, δε θα μπορέσουμε ποτέ να πετύχουμε λύση. Και αποτυγχάνει ο διάλογος και μάλιστα αδυνατίζουν οι προοπτικές μελλοντικού διαλόγου, γιατί, κάθε φορά που γίνεται άδικα ένας διάλογος και αποτυχαίνει και ναυαγεί, μπαίνει ακόμα ένα καρφί στο σεντούκι των διακοινοτικών συνομιλιών και ενισχύουμε εκείνους που θέλουν να λένε ότι δε θα μπορέσουν να τα βρουν ποτέ οι δυο κοινότητες. Ενόσω όμως επιμένουμε ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής και ότι πρέπει να ασκηθούν πιέσεις στην Τουρκία, για να πιέσει και η Τουρκία με τη σειρά της, αν είναι δυνατό, το καθεστώς Ντενκτάς για ουσιαστικές υποχωρήσεις, ενόσω επιμένουμε οπωσδήποτε στη διεθνοποίηση και στο να ανεβάζουμε το κόστος για την Τουρκία λόγω της συνεχιζόμενης κατοχής της Κύπρου, είναι τότε που δημιουργούμε κάποιες δυνατότητες επιτυχίας μελλοντικά ενός ουσιαστικού διαλόγου.

Μέχρι του παρόντος δεν υπάρχει πολιτική βούληση από πλευράς Τουρκίας και Ντενκτάς να πετύχει ένας τέτοιος διάλογος. Επομένως, ένας τέτοιος διάλογος διεξάγεται, για να δίνεται συνεχώς άλλοθι στην τούρκικη πλευρά, στην Τουρκία ειδικά, για να συνεχίζει την κατοχή της Κύπρου και να νομιμοποιεί και να μονιμοποιεί τα τετελεσμένα. Γι' αυτό θεωρούμε ότι είναι λανθασμένη αυτή η γραμμή και πιστεύουμε ότι τόσο ο κ. Βασιλείου, ο οποίος έχει εμπλακεί σ' αυτό το διάλογο και ο οποίος έχει πραγματικά διαπράξει ένα τεράστιο λάθος, όσο και τα κόμματα τα οποία υποστηρίζουν αυτή την πολιτική του κ. Βασιλείου και που ίσως να τον έχουν εκλέξει γι' αυτό το λόγο πλανώνται πλάνην οικτράν όσον αφορά το κυπριακό πρόβλημα.

Αυτές νομίζω είναι οι παράμετροι των διαφορών μας και στο θέμα των εποίκων και στο θέμα του διαλόγου και του Κυπριακού.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω για προσωπικά θέματα ένα λεπτό στον έναν και ένα λεπτό στον άλλο και μετά ο κ. Κληρίδης, αν είναι για προσωπικό, όπως είπατε, θέμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εκτός του ότι είναι και προσωπικό θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι και θέμα τάξης όσον αφορά μια πολιτική ίσως τοποθέτηση. Και συγκεκριμένα αναφέρομαι στην ομιλία του συναδέλφου κ. Δίγκλη που στο τελευταίο μέρος ανέφερε ότι συγκεκριμένος ομιλητής -μόνο εγώ είχα μιλήσει την περασμένη Πέμπτη για τα θέματα της διακίνησης και της εργασίας Τουρκοκυπρίων ή Τούρκων στις ελεύθερες περιοχές-ότι συγκεκριμένος Βουλευτής είναι εναντίον της διακίνησης και είπε ότι δεν πρέπει να διακινούνται και να εργάζονται στις ελεύθερες περιοχές οι Τουρκοκύπριοι. Μου απέδωσε αυτό το οποίο είναι εσφαλμένο. Υπάρχουν τα πρακτικά, κύριε Πρόεδρε, και είναι εσφαλμένο μήνυμα το οποίο θέλει ο κύριος συνάδελφος -δεν ξέρω για ποιους λόγους- να δοθεί.

Αλλά προχώρησε για να κάμει και κάποια κρίση και σύγκριση των δεδομένων της τυχόν παρακολούθησης και της κατασκοπίας Άγγλων και Τούρκων στις ελεύθερες περιοχές. Και είπε ο κ. Δίγκλης συγκεκριμένα: «Μα, αφού οι Άγγλοι ίσως να μας κατασκοπεύουν με ελικόπτερα, γιατί να μας ενοχλούν οι 200 Τουρκοκύπριοι που ελεύθερα διακινούνται;»

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, είναι πραγματικά πολύ απλοϊκή, όχι μόνο απλή, η συλλογιστική του κ. Δίγκλη. Επειδή δηλαδή μπορεί να μας κατασκοπεύουν οι Άγγλοι, δεν πρέπει να εμποδίζουμε τους Τουρκοκυπρίους ή τους Τούρκους; Και σήμερα το Υπουργείο Άμυνας, οι στρατιωτικές μας αρχές, ολόκληρη η ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου και τα Κοκκινοχώρια της Λάρνακας ανησυχούν, γιατί είναι ουσιαστικά αχύλακες αυτές οι περιοχές, γιατί έχει συλληφθεί Τούρκος που κατείχε ταυτότητα του τουρκοκυπριακού κρατιδίου, όπως ονομάζεται παράνομα, γιατί υπάρχουν βάσιμες υποψίες- και έγιναν και ανακρίσεις- ότι μέχρι και Τούρκος ταγματάρχης διακινείται με το μανδύα του εργάτη, ενώ οι δικές μας επίσημες αρχές μας μιλούν για διακριτικό έλεγχο που γίνεται τάχατες από τον οδηγό των λεωφορείων και από τους εργοδότες αυτών των εργοδοτούμένων και είχα αναφέρει, κύριε Πρόεδρε, ότι απλώς πρέπει να γίνεται ουσιαστικός έλεγχος ασφαλείας.

Κανένas από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν τάχθηκε εναντίον της εργασίας Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές και όχι να μας αποδίδουν ακριβώς τέτοιες προθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στυλιανού, θα σας δώσω ένα λεπτό, αλλά να το τηρήσετε, γιατί για θέματα προσωπικά δεν μπορώ να ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα κάμω μια διευκρίνιση, για να πω ότι ατυχώς ή ευτυχώς ο κ. Πουμπουρής επικαλέστηκε στοιχεία της τουρκοκυπριακής πλευράς και με βάση

εκείνα τα στοιχεία είναι που θεμελίωσε και τα επιχειρήματά του. Έχω την εντύπωση όμως πως πέρα από τα τούρκικα στοιχεία έπρεπε να λεχθούν τα πραγματικά στοιχεία, γιατί η αναφορά του βασίστηκε περισσότερο στα τουρκοκυπριακά στοιχεία κατά τα οποία πλησιάζουν, λέει, τις 90,000 οι έποικοι και τα τούρκικα στρατεύματα. Δηλαδή τα πάντα τα είχε θεμελιώσει σε τουρκοκυπριακές πηγές και αυτό πρέπει να το τονίσουμε. Δηλαδή δεν πιστεύει ασφαλώς πως οι τουρκοκυπριακές πηγές είναι σωστές.

Ευχαριστώ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Για να τα ενισχύσω, είπα αυτά που είπα· όχι για να τα μειώσω. Προς Θεού! Πέφτει σε δεύτερη πλάνη ο συνάδελφος κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Το ατύχημα, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι αποκλειστικά στηρίχτηκε σε τουρκοκυπριακές πηγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έστω. Δεν τα δίνει για να πει ότι τα πιστεύει. Μας κάνει τη διευκρίνιση.

Ένα λεπτό, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην ομιλία μου τοποθετήθηκα στο θέμα της απασχόλησης Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές. Δε θα επαναλάβω ό,τι είπα. Είναι η εντύπωσή μου ότι ο συνάδελφος κ. Σολωμής κατά την αγόρευσή του την περασμένη βδομάδα τάχθηκε ενάντια σε μια τέτοια απασχόληση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε μας το διευκρίνισε ο κ. Σολωμής και επομένως...

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Χαίρομαι, διότι ο έντιμος συνάδελφος διευκρινίζει ότι δεν τάσσεται ενάντια σ' αυτή την απασχόληση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Με ορισμένες πάντοτε προϋποθέσεις.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Όσον αφορά την ανάγκη ελέγχου, ώστε να μην ασκείται κατασκοπία απ' αυτούς που εργάζονται στις ελεύθερες περιοχές -τους Τουρκοκυπρίους εννοώ- νομίζω ότι δεν υπάρχει θέμα προς συζήτηση. Είναι υποχρέωση του κράτους να παίρνει όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να μη διενεργείται τέτοια κατασκοπία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ προσεκτικός, ώστε να μην αγγίξω το βήμα κατόπιν της κατοποίησης που υπέστη από το συνάδελφο κ. Πέτρο Στυλιανού.

Και λέγω το εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εί! Να είμαστε λίγο προσεκτικοί στις εκφράσεις!

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Είμαι προσεκτικός για το βήμα, θα είμαι και προσεκτικός στις εκφράσεις μου.

Και λέγω το εξής: Ο κ. Πέτρος Στυλιανού μας είπε -και αναφέρθηκε στο Δημοκρατικό Συναγερμό και στον Πρόεδρό του- ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ο Πρόεδρος του δεν υποστηρίζουν τις αντικατοχικές εκδηλώσεις που γίνονται από γυναίκες και παιδιά. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστήριξε και υποστηρίζει ότι, αν πρόκειται να γίνουν αντικατοχικές εκδηλώσεις, θα πρέπει να γίνονται από ολόκληρο τον κόσμο με επικεφαλής την ηγεσία και όχι να στέλλουμε τις γυναίκες και τα παιδιά. Αν με τις γυναίκες και τα παιδιά απελευθερώνονταν εδάφη, τότε δε θα χρειαζόταν ο πόλεμος.

Αλλά θα 'θελα να ενδιατρίψω με συντομία σε ορισμένα θέματα της ομιλίας του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Γαλανού.

Πρώτα ο κ. Γαλανός μας είπε κάτι το οποίο είναι αχαρακτήριστο, ότι τον κ. Βασιλείου τον έβγαλαν ή τον ψήφισαν εκείνοι που ήθελαν συνέχιση των συνομιλιών. Τον κ. Βασιλείου τον ψήφισε το ΑΚΕΛ, η ΕΔΕΚ ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι το Λυσσαρίδη που ψηφίσαμε.

(Γέλια)

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Τη δεύτερη Κυριακή.

... και μια μεγάλη μερίδα του ΔΗ.ΚΟ. κι έτσι τον έβγαλαν στην εξουσία.

Θα ήθελα όμως να ρωτήσω ένα βασικό πράγμα: Πότε έγινε ο εποικισμός; Επί βασιλείας Βασιλείου ή επί βασιλείας Κυπριανού και βασιλείας Βασιλείου; Διότι ο εποικισμός άρχισε και σε μεγάλο βαθμό συμπληρώθηκε κατά τη δεκαετία της προεδρίας του κ. Κυπριανού. Αυτό δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανένας.

'Αρα, όταν μας λέει ο κ. Γαλανός ότι δε λήφθηκαν τα αναγκαία μέτρα, θα πρέπει να αντιληφθούμε με αυτό ότι υστέρησε κατά τη δεκαετία αυτή και η κυβέρνηση Κυπριανού από του να λάβει όλα τα μέτρα που μας ανέφερε σήμερα, γιατί ο εποικισμός δεν είναι πρόσφατο φαινόμενο.

Μας λέχθηκε ακόμα ότι, αν ακολουθούσαμε τη θέση ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής και δε συνομιλούσαμε, τότε θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα. Αυτό μπορεί να το πει η ΕΔΕΚ, δεν μπορεί όμως να το πει το ΔΗ.ΚΟ. Κι εγώ θέλω στις θέσεις μας να είμαστε ξεκάθαροι και όχι να προσποιούμαστε. Ο κ. Κυπριανού για μια δεκαετία διεξήγε συνομιλίες εκτός από τα τελευταία δυο χρόνια της βασιλείας του. Είχε βάλει συνομιλητή τον κ. Γεώργιο Ιωαννίδη. Είχε κατόπιν κάμει ο ίδιος συνομιλίες επί μακρόν εκ του σύνεγγυς και κατά μέτωπο με τον κ. Ντενκτάς. Επανειλημμένα ζήτησε από τους αρχηγούς των κομμάτων να μην υποστηρίξουν προσφυγή στη Γενική Συνέλευση, γιατί, είπε, αυτό θα επηρέαζε τις συνομιλίες.

'Αρα, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, πρέπει να πούμε ότι ο κ. Βασιλείου ακολούθησε μια πολιτική η οποία είχε ήδη προδιαγραφεί. Είναι γεγονός ότι στο τέλος της βασιλείας του ο κ. Κυπριανού είχε βάλει ορισμένες προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή του διαλόγου. Και οι προϋποθέσεις αυτές ήταν ότι πρέπει να συζητηθεί ως πρώτο θέμα η αποχώρηση των τούρκικων στρατευμάτων, οι εγγυήσεις και η ελεύθερη διακίνηση και εγκατάσταση, δηλαδή η επιστροφή των προσφύγων. Αυτό το είχε κάμει τα τελευταία δυο χρόνια.

Δε συζητούμε και δε θα επεκταθώ σ' αυτό το θέμα, διότι δεν είναι αυτό το θέμα προς συζήτηση και κακώς ηγέρθη αυτό το θέμα, γιατί το θέμα που συζητούμε είναι πώς θα αντιμετωπίσουμε το συνεχιζόμενο εποικισμό και όχι αν καλώς ή κακώς πολιτεύθηκε ο κ. Βασιλείου ή ο κ. Κυπριανού ή το άλφα ή το βήτα κόμμα.

Εισάγοντας αυτό το θέμα στη Βουλή, αποδυναμώνουμε την προσπάθεια που κάνουμε να δώσουμε μια ομόφωνη θέση και όχι ομόφωνη μόνο θέση, αλλά και να προσηλωθούμε στις απαιτούμενες διαδικασίες, στις απαιτούμενες ενέργειες που μπορούν, αν μπορούν, να ανακόψουν τον εποικισμό με τον οποίο όλοι διαφωνούμε.

Και θα 'θελα να ρωτήσω: Ποιες είναι εκείνες οι ενέργειες που θα μπορούσαν να τον ανακόψουν; Μας λέχθηκε ότι δεν έγινε αρκετή διεθνοποίηση του θέματος. Φαίνεται ότι δε διαβάζουμε τα ψηφίσματα και δε διαβάζουμε τα έγγραφα τα οποία κοινοποιήθηκαν στο Συμβούλιο Ασφαλείας, στα μόνιμα μέλη και τα άλλα μέλη του διεθνούς οργανισμού. Και φαίνεται ότι λησμονούμε ότι υπήρξαν επανειλημμένα ψηφίσματα και της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας τα οποία τόνιζαν ότι πρέπει να σταματήσει κάθε ενέργεια η οποία αλλάζει τη δημογραφική σύνθεση της Κύπρου. Και δε σταμάτησε και δεν έγιναν σεβαστά τα ψηφίσματα. Αλλά πείτε μου ποιο ψήφισμα έγινε σεβαστό. Μήπως έγινε σεβαστό το ψήφισμα για την αποχώρηση των τούρκικων στρατευμάτων; Μήπως έγινε σεβαστό το ψήφισμα για την επάνοδο των προσφύγων υπό συνθήκες ασφαλείας; Μήπως έγιναν σεβαστά εκείνα που αναφέρονται στο θέμα της ανεύρεσης των αγνοουμένων; Η Τουρκία σεβεί εναντίον των ψηφισμάτων του διεθνούς οργανισμού και το πρόβλημά μας δεν είναι αν φταίει ο άλφα ή αν φταίει ο βήτα, αλλά το πρόβλημά μας είναι πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτή την τούρκικη αδιαλλαξία και περιφρόνηση προς τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Θα 'θελα ακόμα να τονίσω ότι υπήρξε ακόμα μια δυσκολία στο χειρισμό του προβλήματός μας και στη διεθνοποίησή του. Ποια ήταν η δυσκολία; Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα, παρ' όλες τις προσφυγές που έγιναν, παρ' όλες τις καταγγελίες που έγιναν, παρ' όλον ότι και ο ίδιος ο κ. Κυπριανού 'σε ομιλίες του στη Γενική Συνέλευση και οι Υπουργοί Εξωτερικών της κυβέρνησης Κυπριανού και της νυν κυβέρνησης και της κυβέρνησης Μακαρίου μετά την εισβολή και ο ίδιος ο Μακάριος τόνιζαν ότι η Τουρκία είναι εισβολέας και ότι συνεχίζει να κατέχει το έδαφός μας και ότι παραβίασε τον καταστατικό χάρτη, δεν καταδικάστηκε με ψήφισμα ούτε του Συμβουλίου Ασφαλείας -υπήρχαν τα βέτο και δεν μπορούσε να γίνει- αλλά ούτε και της Γενικής Συνέλευσης ως εισβολέας. Και τα ψηφίσματα ζητούν -δεν καταδικάζουν- ζητούν απ' όλους, ωσάν όλοι να επιβουλεύονται την Κύπρο, να σεβαστούν την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου.

Οι λέξεις «τούρκικη εισβολή» και «Τούρκος εισβολέας» και «τούρκικα στρατεύματα κατοχής» δυστυχώς δεν κατορθώθηκε να μπουν στα ψηφίσματα. Και το αναφέρω αυτό, για να μην προσπαθούμε να τα ωραιοποιούμε. Απεναντίας, υπάρχει ακόμα ένα σοβαρό μειονέκτημα το οποίο πρέπει να γνωρίζει ο λαός. Σε κάθε ψήφισμα, ανεξάρτητα από τις προσπάθειες που καταβάλαμε για να αναγνωρισθεί ότι πρόκειται για εισβολή και συνεχιζόμενη κατοχή, ενώ δεν καταδικάζεται η εισβολή ή δε χαρακτηρίζεται εισβολή και κατοχή, ταυτόχρονα μας λένε: « Διαπραγματευθείτε -αλλά πώς;- επί ίσοις όροις και να βρείτε λύση -και λέω το λεκτικό-αποδεκτή από τα ενδιαφερόμενα μέρη». Και στον όρο «ενδιαφερόμενα μέρη» περιλαμβάνεται και η Ελλάδα και η Τουρκία και η Βρετανία.

Επομένως το θέμα που συζητούμε θέλει κάποια σοβαρότητα και όχι κομματική εκμετάλλευση. Και θέλει να προσηλωθούμε και να δούμε με ποιους τρόπους είναι δυνατό, αν φέρουμε ξανά την Τουρκία στο εδώλιο του κατηγορούμενου, να μη φύγει η Τουρκία με αφορμή ένα νέο ψήφισμα το οποίο απλώς θα λέει σε όλους «σεβαστείτε την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα, να γυρίσουν οι πρόσφυγες, να μην αλλοιωθεί η δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού, αλλά και πηγαίνετε να συνομιλήσετε», γιατί αυτό θα είναι το μεγαλύτερο μούμεραχ για το Κυπριακό.

Πιστεύω επομένως ότι το θέμα θα έπρεπε να κλείσει και να παραπεμφθεί σε ειδική επιτροπή στην οποία να παρακαθίσουν και οι αρχηγοί των διάφορων πολιτικών κομμάτων και σε συνεργασία και με το Υπουργείο Εξωτερικών και σε συνεργασία και με την κυβέρνηση υπεράνω κομματικών αντιθέσεων να δούμε ποια είναι τα μέτρα εκείνα που πρέπει να ληφθούν και προς ποιες κατευθύνσεις πρέπει να κινηθεί ο καθένας ανάλογα με το διεθνή χώρο που επηρεάζει, για να αντιμετωπίσουμε αυτό το φοβερό πρόβλημα του εθνικισμού που είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος. Άλλοι μπορεί να κινηθούν στο χώρο της Ευρώπης, άλλοι μπορεί να κινηθούν στο χώρο τον αραβικό, άλλοι μπορεί να κινηθούν στο χώρο το σοβιετικό και άλλοι μπορεί να κινηθούν σε πολλούς χώρους. Αλλά να κινηθούμε πρέπει και να κινηθούμε συντονισμένα και προγραμματισμένα με βάση ένα σχέδιο που θα έχει τη σφραγίδα και τη συναίνεση όλων, γιατί όλοι ενδιαφερόμαστε να θέσουμε τέρμα σ' αυτή τη γάγγραινα του εθνικισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο, θα ήθελα να πω το εξής: Βέβαια οι εκπρόσωποι των κομμάτων προηγούνται, αλλά η προσωπική μου άποψη είναι ότι ή θα καθορίζουμε κάποτε ότι η συζήτηση θα γίνεται επί επιπέδου αρχηγών κομμάτων και θα κλείνει ή θα δίνουμε την ευκαιρία και σε άλλους υπομονετικούς Βουλευτές, προς τους οποίους αισθάνομαι και κάποια ενοχή, οι οποίοι θέλουν να μιλήσουν. Γι' αυτό φοβούμαι ότι το όλο θέμα θα μετατραπεί σε συζήτηση επί επιπέδου αρχηγών κομμάτων. Και η εισήγησή μου είναι ακόμα και στον Κανονισμό κάποτε να το ξεκαθαρίσουμε. Αν το θέμα θεωρείται πολύ βασικό, να λέμε ότι το θέμα θα συζητείται επί επιπέδου κομματικών εκπροσώπων και να κλείνει.

Θα σας δώσω το λόγο, κύριε Γαλανέ, αλλά θα παρακαλέσω να σταματήσει αυτή η μονοπώληση των θεμάτων. Μόνο που θα σας παρακαλέσω πολύ σύντομα και μετά ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

Οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι έχουν δευτερολογήσει και έχει πάρα πολλούς Βουλευτές που δεν έχουν πρωτολογήσει και πάμε σε τριτολογίες τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δυστυχώς, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, δεν έχω την ευχέρεια. Όπως ξέρετε, σε άλλα κοινοβούλια π.χ. στο ελληνικό κοινοβούλιο...

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προηγούνται, όταν πρωτολογούν. Δεν μπορεί, πριν τελειώσουν οι πρωτολογίες, να αρχίζουν δευτερολογίες και τριτολογίες. Δηλαδή οποιοσδήποτε Βουλευτής ανέβει στο βήμα, οποιοσδήποτε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος δικαιούται να απαντήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε διαφωνώ μαζί σας, δε διαφωνώ καθόλου. Όπως ξέρετε, π.χ. στο ελληνικό κοινοβούλιο, αν μιλήσουν πολύ οι αρχηγοί των κομμάτων, γίνεται πρόταση στη Βουλή να τελειώσει πλέον η επί επιπέδου Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων συζήτηση και ακολουθείται ο κατάλογος. Κι εγώ θα 'θελα να υπάρξει και στη δική μας τη Βουλή μια τέτοια διευθέτηση. Αλλά, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, δεν μπορώ.

Επιμένει ο κ. Γαλανός;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επιμένω επί θέματος διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επί του θέματος διαδικασίας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Συγνώμη, προηγούμαι του κ. Γαλανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι επί θέματος διαδικασίας, προηγείται ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

Τέθηκε θέμα Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων. Σίγουρα, αν δεν παρενέβαινε ο κ. Κληρίδης, δε θα γινόταν συζήτηση. Αλλά δεν είναι δικό μου το λάθος, αν ο κ. Κληρίδης μου απάντησε και μάλιστα σε πολύ βασικά θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα μιλήσατε κι εσείς πριν από τον κ. Κληρίδη, για να είμαι δίκαιος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, αλλά δεν απάντησα στον κ. Κληρίδη. Επομένως ξεκίνησε μια σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά τότε και ο κ. Κληρίδης μπορεί να αισθανθεί την ανάγκη να σας απαντήσει και εσείς την ανάγκη να απαντήσετε στον κ. Κληρίδη ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν εδώ η επιθυμία είναι να γίνει κάποια αλλαγή στον Κανονισμό, να το δούμε, αλλά, όπως ξεκίνησε το θέμα, είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω. Θα είμαι όμως σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί θέματος διαδικασίας ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είμαστε ο τόπος όπου επικρατεί φαίνεται η κοινή πλάνη και άπαξ και επικρατήσει η κοινή πλάνη δεν υπάρχει δύναμη στον κόσμο να την ανατρέψει.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο μόνος που ήταν εντός των ορίων του δικαιώματός του να αγορεύσει ήταν ο κ. Πουμπουρής, ο οποίος έθεσε θέμα προσωπικό και επομένως είχε δικαίωμα να πάρει το λόγο και να αναφερθεί στο προσωπικό του θέμα. Ακολούθησε μια παρέμβαση του κ. Χατζηδημητρίου ως Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της ΕΔΕΚ, επακολούθησε παρέμβαση του κ. Γαλανού ως Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος και ο κ.

Κληρίδης ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού

μίλησε τρίτος και τελευταίος, διότι οι προηγούμενοι ομιλητές είχαν αναφερθεί σ' αυτόν.

Λέτε τρίτος και τελευταίος, τώρα μίλησε ύστερα από σας. Πρώτα μιλήσατε εσείς και μετά ο κ. Κληρίδης. Δε μίλησε ο κ. Κληρίδης, για να σας αναγκάσει να του απαντήσετε. Εσείς μιλήσατε και μίλησε ο κ. Κληρίδης, αλλά δεν έχει καμιά σημασία, διότι αυτό το οποίο πάω να πω αφορά όλους τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

Ζήτησα προ καιρού από τον κ. Λαδά, όταν προήδρευε αυτού του Σώματος, να μου υποδείξει τη συγκεκριμένη διάταξη του Συντάγματος ή του Κανονισμού που λέει ότι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι προηγούνται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δε μου υποδείχθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας την υποδείξω εγώ.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ζητώ από σας να μου την υποδείξετε, διότι εγώ σας λέω το εξής: Προηγούνται, όταν πρόκειται για πρωτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε λέει το Σύνταγμα και ίσως να διευθετηθεί με τον Κανονισμό.

Να σας τη διαβάσω:

«Ο βουλευτής δεν δύναται να αγορεύση εις συνεδρίασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων, εάν δεν εγγραφή προηγουμένως εις τον οικείον πίνακα -και ουδείς εγγράφεται- ή εάν δεν λάβη παρά του προεδρεύοντος την προς τούτο άδειαν» -και όλοι τη ζητούν.

«Ο τηρήσας την διαγραφομένην διαδικασίαν βουλευτής δικαιούται όπως επί ευλόγως επαρκή χρόνον, λαμβανομένου υπ' όψιν εκάστου θέματος, αγορεύση και ακουστή κατά την εν λόγω συνεδρίασιν» -και αυτό υποτίθεται ότι εναπόκειται στην κρίση του Προέδρου.

«Αι αγορεύσεις γίνονται κατά την σειράν εγγραφής ή της προφορικής αιτήσεως αδείας των επιθυμούντων να αγορεύσουν, αναλόγως της περιπτώσεως: εν περιπτώσει όμως υπάρξεως αντιθέτων γνωμών διαδέχεται τον αγορεύσαντα αντιλέγων βουλευτής, εφ' όσον είναι τούτο δυνατόν». Εγώ νόμιζα ότι αντιλέγων σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει, γι' αυτό θεώρησα όλους τους Βουλευτές σύμφωνους. «Βουλευταί αγορεύοντες εκ μέρους των κοινοβουλευτικών επιτροπών ή των εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων πολιτικών κομματικών ομάδων δεν υπόκεινται εις τους ανωτέρω κανόνας ως προς την σειράν αγορεύσεων».

Δε μιλά δυστυχώς για πρωτολογία ή δευτερολογία. Συμφωνώ μαζί σας. Ο Κανονισμός μπορεί να το διευκρινίσει και εγώ προσωπικά δε θα διστάσω να δεχθώ την άποψή σας.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, συγνώμη! Ακριβώς αυτό είναι. Δεν υπόκεινται και δε δεσμεύονται από τους προηγούμενους Κανονισμούς για τη σειρά των αγορεύσεων. Αν με άλλα λόγια εγγραφούν για να μιλήσουν δέκα Βουλευτές μέσα στους οποίους

δέκα βρίσκεται και ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, αυτός ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, αν θέλει, μιλά πρώτος και δεν τηρείται η σειρά εγγραφής. Αλλά δεν μπορεί, κάθε φορά που μιλά ένας Βουλευτής, να σηκώνεται και να του απαντά, γιατί έτσι στα πλαίσια δέκα προκαθορισμένων αγορεύσεων θα απαντήσει δέκα φορές ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε διαφωνώ, είπα, αρκεί ο Κανονισμός να το καθορίσει.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα δεν τους καλύπτει το Σύνταγμα ούτε ο Κανονισμός αυτή τη στιγμή που μιλούμε. Παρερμηνεύεται και το Σύνταγμα και ο Κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είμαι βέβαιος, κύριε συνάδελφε, και ξέρω από άλλες Βουλές -και το έχετε παρακολουθήσει κι εσείς, αφού ήδη άρχισε η ΕΤ να σας δείχνει ορισμένα πράγματα- ότι δυστυχώς, σύμφωνα με τα θέσμιμα που ισχύουν σε όλες τις Βουλές, δεν μπορεί ο Πρόεδρος να σταματήσει τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, εκτός -και αυτός είναι ο Κανονισμός της ελληνικής Βουλής- αν ζητήσει από τη Βουλή να αποφανθεί ότι παύει πλέον το προνόμιο της επεμβάσεως των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Είχε ζητήσει πρώτα ο κ. Παπαπέτρου το λόγο και μετά ο κ. Ευσταθίου επί θέματος διαδικασίας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα συγγνώμη, αν έχω το λόγο επί διαδικασίας, γιατί μου τον αφαιρείτε;

Δεν τέλειωσα, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι ανάκριση που κάνετε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ δεν έκαμα ανάκριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε να συνεχίσετε το θέμα διαδικασίας, δικαιούστε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Πάω να μιλήσω, έκαμα μια ρητορική ερώτηση, παρεξηγήθηκα από τον Πρόεδρο ο οποίος μου απάντησε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα πράγμα, κύριε Μαρκίδη. Δε νομίζω ότι οι Βουλευτές συζητούν με τον Πρόεδρο που βρίσκεται στην έδρα. Λένε τις απόψεις τους. Πέστε τις απόψεις σας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Η άποψή μου είναι καθαρή. Το νόημα της διατάξεως που έχετε διαβάσει είναι ότι στα πλαίσια πρωτολογιών προηγούνται οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Όταν τελειώσουν οι πρωτολογίες και αρχίσουν οι δευτερολογίες, πάλι, αν θέλουν, προηγούνται οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, αλλά, όπως έχει αυτή τη στιγμή το Σύνταγμα και ο Κανονισμός, δεν παρέχεται το δικαίωμα σε Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους να σηκώνονται οποτεδήποτε θέλουν, για να απαντήσουν κατ' ιδίαν στον προηγούμενο ομιλητή.

Διότι, αν αυτή ήταν η έννοια των διατάξεων που έχετε διαβάσει, τότε αυτό σημαίνει ότι θα μπορούσε να μιλήσει ο κ. Ιεροδιακόνου και να απαντήσει ο

κ. Πουμπουρής, μετά να μιλήσει ο κ. Ευσταθίου και να απαντήσει ο κ. Πουμπουρής, μετά να μιλήσει ο κ. Ψυλλίδης και να απαντήσει ο κ. Πουμπουρής κ.ο.κ. Δεν είναι έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ακούσαμε την άποψή σας, κύριε συνάδελφε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κάμνω εισήγηση, κύριε Πρόεδρε. Έγινε αυτό που έγινε σήμερα. Δεν πειράζει. Εγώ εισηγούμαι να ζητήσετε γνωμοδότηση από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα, αν νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι θα βάλω το Γενικό Εισαγγελέα να δικτατορεύει ή να υποδεικνύει στη Βουλή. Παρακαλώ. Αυτό είναι θέμα της Βουλής, που θα το διευθετήσει μέσω του Κανονισμού της και δε θα δεχθώ ποτέ η Δικαστική Εξουσία να επιβάλει κανονισμούς στη Βουλή.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν είναι θέμα Δικαστικής Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν είναι θέμα Δικαστικής Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, σας ακούσαμε.

Ο κ. Παπαπέτρου.

M. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ χαίρομαι που έχει εγερθεί αυτό το θέμα, διότι ήταν καιρός να ξεκαθαρίσει. Η διάταξη την οποία διαβάσατε δε χωρεί περισσότερες από μία ερμηνείες. Η διάταξη λέει ότι οι ομιλητές ή εγγράφονται στον κατάλογο ομιλητών ή ζητούν άδεια από τον Πρόεδρο. Εμείς δε χρησιμοποιούμε τον κατάλογο, διότι εξ εθίμου τον κατάλογο τον κάνουμε εδώ κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Η διάταξη στην οποία αναφέραστε δε μιλά για καταλόγους. Ο κατάλογος είναι ένας και η διάταξη στη συνέχεια μιλά για τη σειρά και όχι για τις φορές. Πιστεύω ότι δεν μπορεί να χωρέσει διαφορετική ερμηνεία από εκείνη την οποία έδωσε ο κ. Μαρκίδης και νομίζω ότι έφτασε ο καιρός να ξεκαθαρίσει αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

EY. EYCTAΘIOY:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από την ερμηνεία που έχουν δώσει οι συνάδελφοι -και η οποία βεβαίως έχει τη βάση της- υπάρχει μία αρχή στο δίκαιο που προβλέπεται σε όλα τα κείμενα τα νομοθετικά και στο Συνταγματικό Δίκαιο: κανένας δε δικαιούται να καταχράται του δικαιώματός του. Λοιπόν επί ενός θέματος σημαντικού οι Βουλευτές καταχράστηκαν του δικαιώματός τους και δεν είναι επιτρεπτό να καταχράται κάποιος του δικαιώματός του για τρίτη, για

τέταρτη, για πέμπτη ίσως φορά ούτε να παρεμβαίνει και να παρενοχλεί πλέον τη συζήτηση. Ο κ. Γαλανός έχει μιλήσει, νομίζω, τρεις φορές και οδεύει στην τέταρτη, ενώ οι άλλοι περιμένουν δύο μέρες τώρα για να μιλήσουν. Νομίζω ότι δικαιούστε εσείς, επικαλούμενος την κατάχρηση δικαιώματος, να μην του επιτρέψετε να συνεχίσει το μονόλογό του επί ενός σοβαρού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είναι επί διαδικαστικού θέματος, θα τηρηθεί σειρά.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλούσα για μισό λεπτό να μου δώσετε το λόγο, για να μιλήσω επί προσωπικού θέματος, όχι επί διαδικαστικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, όχι! Να μη μου διακόψετε τη συζήτηση επί του διαδικαστικού θέματος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αλλά θα σας παρακαλούσα, κύριε Πρόεδρε, μετά ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Δεν μπορώ να βάζω δύο θέματα, κύριε συνάδελφε, την ίδια ώρα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μετά το διαδικαστικό τότε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι πολύ έντονα για τον τρόπο με τον οποίο ήγειρε το θέμα ο συνάδελφος κ. Ευσταθίου, διότι δε μίλησα καμιά φορά περισσότερο απ' όσο μίλησε και ο δικός του Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ο κ. Χατζηδημητρίου. Απλά ζητήσα να απαντήσω στον κ. Κληρίδη και ούτε μονόλογος έγινε ούτε οποιαδήποτε κατάχρηση. Νομίζω μάλλον ότι ο κ. Ευσταθίου υπήρξε άδικος, όταν μίλησε για μονόλογο και για κατάχρηση, έχοντας μιλήσει δυο φορές, όπως μίλησαν και άλλοι. Οπωσδήποτε θα ήθελα να πω το εξής: Δεν επιμένω. Επειδή αντιλήφθηκα ότι υπάρχει μεγάλη αγωνία από πλευράς του κ. Μαρκίδη και άλλων Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού μήπως απαντήσω αμέσως στα διάφορα επιχειρήματα του κ. Κληρίδη, γι' αυτό το λόγο δε θα χρησιμοποιήσω το δικαίωμα που μέχρι τώρα έχει καθιερωθεί δι' εθίμου, αλλά θα αφήσω άλλους συναδέλφους να μιλήσουν και θα απαντήσω στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Κλείνω τη συζήτηση και η απόφαση είναι η εξής: Το θέμα θα απασχολήσει τους αρχηγούς των κομμάτων και την Επιτροπή Κανονισμού, διότι όλα αυτά τα πράγματα πρέπει να ρυθμίζονται διά Κανονισμού, για να μπορώ να εφαρμόζω τον Κανονισμό. Επομένως, από εδώ και μπρος στην προσεχή συνεδρία της Πέμπτης θα συζητηθεί το θέμα, θα καλέσω και την Επιτροπή Κανονισμού και βεβαίως ο Κανονισμός θα τεθεί ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος για να τον εγκρίνει ή να τον τροποποιήσει. Θα υποβληθεί η άποψη η οποία εκφράστηκε, ότι η ερμηνεία που πρέπει να δοθεί είναι ότι η διάταξη αναφέρεται απλώς στη σειρά που πρέπει να τηρείται σε κάθε περίπτωση, αν δηλαδή είναι πρωτολογίες, για τις

πρωτολογίες, ή αν είναι δευτερολογίες, για τις δευτερολογίες. Εγώ προσωπικά, όπως είπα, δεν έχω καμιά αντίθεση με αυτή την άποψη αρκεί να καθοριστεί διά Κανονισμού, ώστε να μπορώ να εφαρμόζω τον Κανονισμό.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχει διεξαχθεί μέχρι τώρα μια πολύωρη συζήτηση γύρω από το θέμα. Το μεγαλύτερο μέρος της συζήτησης ήταν εκτός θέματος. Δε θα μπορούσα να ισχυριστώ ότι αυτό είναι καινούργιο φαινόμενο σ' αυτό το Σώμα. Και δεν το λέω ως επίκριση αλλά ως διαπίστωση και όχι μόνο ως διαπίστωση αλλά και ως προειδοποίηση, γιατί σ' ένα μεγάλο βαθμό θα υποχρεωθώ να ξεφύγω κι εγώ από το θέμα. Εξάλλου, θα ήταν αδύνατο να αναφερθώ σε σημεία που θίχθηκαν απ' αυτό το βήμα και ήταν εκτός θέματος κι εγώ να είμαι εντός θέματος.

Πολλοί συνάδελφοι χαρακτήρισαν το θέμα των εποίκων το πιο σημαντικό ή ίσως το πιο σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε. Εγώ θα έλεγα ότι σίγουρα είναι το πιο επικίνδυνο.

Με τους εποίκους ο κατακτητής και το καθεστώς Ντενκτάς εδραιώνουν μεθοδικά και μακροπρόθεσμα την πιο επικίνδυνη πτυχή του κυπριακού προβλήματος. Θα προσέθετα ότι εδραιώνουν ίσως και την πιο δυσεπίλυτη πτυχή του προβλήματος στο μέλλον.

Ήδη οι αναλογίες πληθυσμού στα κατεχόμενα έχουν πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Οι έποικοι έχουν σχεδόν φτάσει τους Τουρκοκυπρίους στον αριθμό. Σύντομα θα τους ξεπεράσουν. Και το χειρότερο είναι ότι οι Τουρκοκύπριοι λιγοστεύουν, γιατί μεταναστεύουν, ενώ η πηγή από την οποία μας έρχονται οι έποικοι είναι αστείρευτη.

Δεν έχω πρόθεση να υπεισέλθω στο σημείο της διαφιλονίκησης, κατά πόσο δηλαδή από δικής μας πλευράς έγιναν αυτά που έπρεπε να είχαμε κάμει ή όχι. Τονίζω όμως ότι οφείλουμε όλοι το θέμα των εποίκων να το βάλουμε στην πρώτη θέση.

Σαν πρώτο βήμα πιστεύω ότι θα ήταν καλό να προχωρήσουμε με την εισήγηση του Προέδρου του ΔΗ.ΣΥ., δηλαδή αυτή η Βουλή να εγκρίνει ένα ψήφισμα το οποίο να σταλεί σε διάφορα κοινοβούλια και με το οποίο να ζητούμε την παρέμβασή τους για τερματισμό αυτού του εγλήματος που γίνεται μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο. Μαζί με το ψήφισμα θα ήταν χρήσιμο να σταλεί και ένα σύντομο ενημερωτικό σημείωμα που να εξηγεί το πρόβλημα με αριθμούς.

Πέρα από το ψήφισμα, νομίζω ότι σε μερικές πρωτεύουσες χωρών με διεθνή επιρροή θα ήταν καλό να προγραμματίζονταν επισκέψεις κοινοβουλευτικών αποστολών. Επίσης θα ήταν καλό ετοιμαστεί απλό υλικό που να παρουσιάζει το πρόβλημα σύντομα και με αριθμούς για πιο μαζική διαφώτιση. Πρόσθετα η αρμόδια Επιτροπή της Βουλής θα μπορούσε να συζητήσει με τους αρμοδίους της κυβέρνησης άλλα διαβήματα που μπορούν να γίνουν.

Αν η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, περιοριζόταν στα πλαίσια του θέματος, εδώ θα τερματιζόταν η ομιλία μου. Αλλά, όπως ανέφερα, η συζήτηση επεκτάθηκε γενικά στο Κυπριακό, γι' αυτό και έρχομαι τώρα σε μερικά σημεία που αναφέρθηκαν από το βήμα της Βουλής και έχουν σχέση με τους ευρύτερους χειρισμούς του εθνικού μας θέματος.

Προσπάθησα πράγματι να απομονώσω τα σημεία στα οποία υπάρχει διάσταση απόψεων. Ομολογώ ότι υπάρχει σύγχυση. Δεν είναι εύκολο να εντοπισθούν ξεκάθαρα οι διαφορές. Παρακολούθησα με προσοχή ακόμα και την ομιλία του κ. Πέτρου Στυλιανού και, παρ' όλη τη σαφήνεια με την οποία εκφραζόταν, πάλι συνεχίζει να υπάρχει σύγχυση.

Για παράδειγμα ο κ. Γαλανός, ο οποίος εκφράζει τις θέσεις του ΔΗ.ΚΟ., αφιέρωσε μεγάλο μέρος της ομιλίας του και την προηγούμενη Πέμπτη και αυτή την Πέμπτη για να μας εξηγήσει ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής, αλλά, λέει, είναι και θέμα σχέσεων των δύο κοινοτήτων.

Τις σχέσεις των δύο κοινοτήτων ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. τις ταυτίζει με την ανάγκη για διάλογο. Δηλαδή για τον κ. Γαλανό υπάρχουν δυο βασικοί τρόποι χειρισμού του Κυπριακού: η προβολή του ως θέματος εισβολής και κατοχής και ο διάλογος. Μάλιστα σ' άλλο σημείο της ομιλίας του ο κ. Γαλανός διευκρινίζει: «Σίγουρα συμφωνούμε ότι το Κυπριακό θα επιλυθεί μόνο διά της μεθόδου των ειρηνικών συνομιλιών». Αυτές είναι οι θέσεις του κυρίου συναδέλφου και βέβαια και του κόμματός του, του ΔΗ.ΚΟ.

Ποια είναι τώρα τα κύρια σημεία της επίκρισης του κ. Γαλανού; Το ότι ο Πρόεδρος και βέβαια αυτοί που υποστήριξαν τις τελευταίες συνομιλίες δίνουν περισσότερη βαρύτητα στο διάλογο, λέει, και λιγότερη στο θέμα της εισβολής και κατοχής, ενώ περισσότερη βαρύτητα θα έπρεπε να δίνουν ακριβώς στο αντίστροφο θέμα.

Σεβαστή η θέση του κ. Γαλανού και του ΔΗ.ΚΟ. Όμως, πώς και από ποιους μετριέται ότι αυτοί που υποστήριξαν τον τελευταίο διάλογο δίνουν περισσότερη βαρύτητα στις συνομιλίες και λιγότερη στο θέμα της εισβολής και κατοχής; Ποιος το μετρά αυτό το πράγμα; Ή πώς και από ποιους μετριέται ότι ο ίδιος και το κόμμα του συμπεριφέρονται αντίστροφα στη βαρύτητα των θεμάτων;

Είναι γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, που έκανα λόγο για σύγχυση και για το ότι δεν είναι εύκολο να απομονωθούν καθαρά τα σημεία στα οποία υπάρχει διαφορά απόψεων.

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο κ. Γαλανός λέει να στις συνομιλίες, «αλλά πρέπει πραγματικά να παρακαθίσουμε σε συνομιλίες που να έχουν κάποιο ουσιαστικό περιεχόμενο και κάποιες ελπίδες επιτυχίας». Και αργότερα στην ίδια ομιλία εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο θα πετύχουμε ουσιαστικό διάλογο και ο τρόπος είναι πάλι η ίδια σκέψη. Λέει: «Σίγουρα μέρος του προβλήματος είναι οι σχέσεις των δύο κοινοτήτων». Και, όπως ανέφερα, τις σχέσεις των δύο κοινοτήτων τις ταυτίζει με την ανάγκη για διάλογο, ενώ το σπουδαιότερο μέρος είναι το θέμα της εισβολής και κατοχής.

Μα καλά, κύριε συνάδελφε, ας δεχθούμε για λόγους συζήτησης τουλάχιστον ότι ο σημερινός Πρόεδρος απέτυχε να διατηρήσει εκείνο το λεπτό ισοζύγιο μεταξύ της εισβολής και κατοχής από τη μια πλευρά και των συνομιλιών από την άλλη -και υπενθυμίζω εδώ ότι στην πρώτη περίπτωση θα πρέπει να είναι ελαφρώς πιο βαρύ απ' ό,τι στη δεύτερη περίπτωση. Εσείς που για περισσότερο από δέκα χρόνια είχατε την εξουσία, χειριζόσασταν το Κυπριακό εν λευκώ -και είμαι βέβαιος ότι προσπαθήσατε να δίνετε την ακριβή βαρύτητα τόσο στο θέμα της εισβολής και κατοχής όσο και στις συνομιλίες- έχετε κανένα δείγμα ότι η πολιτική σας ήταν αποδοτική ή πιο αποδοτική έστω;

Για δεκάμισι χρόνια και αρνηθήκατε να συνομιλήσετε και συνομιλήσατε και διακόψατε συνομιλίες και ματαιώσατε συνομιλίες και ξαναπήγατε σε συνομιλίες και ξανά και ξανά. Και πάντοτε το ισοζύγιο το είχατε επακριβώς εκεί που θέλατε: Πέστε μας πότε και τι απέδωσε η μέθοδός σας.

Αν τα λέω αυτά, κύριε Γαλανέ και κύριοι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., δεν τα λέω με κριτική διάθεση. Τα λέω, γιατί δε γίνεται καθαρή συζήτηση. Δεν υπάρχει πειθαρχημένη επιχειρηματολογία. Τα λέω, γιατί υπάρχει σύγχυση.

Έρχομαι τώρα στην ΕΔΕΚ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Καλώς ήλθεσ.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Η ΕΔΕΚ ήταν πάντοτε πιο προσκολλημένη στο αξίωμα ή στο σύνθημα ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής, κατοχής και απελευθέρωσης. Και δεν πιστεύω να υπάρχει Ελληνοκύπριος που να μη θεωρεί το Κυπριακό θέμα εισβολής, κατοχής και απελευθέρωσης. Φαίνεται μάλιστα ότι μέχρι την εισβολή και κατοχή εννοούμε όλοι το ίδιο πράγμα και στην ουσία και στο περιεχόμενο, αλλά, όταν φτάσουμε στην τρίτη λέξη, δηλαδή στην απελευθέρωση, εκεί δημιουργούνται δυο σκαλοπάτια. Ομογνωμονούμε στην επιθυμία μας για απελευθέρωση. Μόλις όμως τεθεί το ερώτημα πώς κάτω από τις περιστάσεις θα πετύχουμε την απελευθέρωση, ακριβώς εκεί αρχίζει η σύγχυση στη συζήτηση.

Αν ερμηνεύω σωστά τις θέσεις της ΕΔΕΚ, δεν απορρίπτει το διάλογο ως θέμα αρχής. Αν κάνω λάθος, μπορούν να με διορθώσουν. Ταυτόχρονα όμως από το 1974 μέχρι σήμερα δεν υποστήριξε κανέναν από τους διαλόγους που έγιναν ή από αυτούς που είχαν προταθεί. Δηλαδή αν η ΕΔΕΚ δεχτεί το διάλογο, πρέπει αυτός να γίνει μέσα σε συνθήκες και με προϋποθέσεις τέτοιες, που δεν υπήρξαν και δε δημιουργήθηκαν τα τελευταία δεκαεξίμισι χρόνια. Συνθήκες και προϋποθέσεις που δεν κατάφερε να δημιουργήσει ούτε η κυβέρνηση Μακαρίου ούτε η κυβέρνηση Κυπριανού ούτε η κυβέρνηση Βασιλείου. Συνθήκες και προϋποθέσεις που δεν έγινε μπορετό να δημιουργηθούν ούτε με το μακροχρόνιο διάλογο ούτε με διεθνοποίηση χωρίς διάλογο ούτε με διεθνοποίηση με διάλογο. Συνθήκες και προϋποθέσεις που δεν μπόρεσαν να δημιουργηθούν με καμιά μέθοδο και με κανένα μέσο που χρησιμοποιήσαμε μέχρι τώρα.

Και εδώ, δηλαδή στην περίπτωση της ΕΔΕΚ, υπάρχει σύγχυση στη συζήτηση, γιατί η διεθνοποίηση από μόνη της δεν οδηγεί στην απελευθέρωση ούτε στη λύση. Η λύση μπορεί να έλθει μέσω του διαλόγου και ακριβώς την ώρα που αποδίδει η διεθνοποίηση θα πρέπει να την εκμεταλλευθούμε, να την εξαργυρώσουμε, αν θέλετε, στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων. Αποτυγχάνοντας να την εκμεταλλευτούμε στο διάλογο, ουσιαστικά εξουδετερώνουμε το στόχο που επιδιώκουμε με τη διεθνοποίηση. Καθιστούμε με άλλα λόγια τη διεθνοποίηση αυτοφάγο.

Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, στο θέμα διεθνοποίηση και ο ρόλος της. Το πρώτο σημείο που θα 'θελα να θίξω είναι το αν κατανοούμε όλοι με τον ίδιο τρόπο τι είναι διεθνοποίηση.

Μερικοί συνάδελφοι επικεντρώνουν την προσοχή τους στις προσφυγές στα Ηνωμένα Έθνη σε τέτοιο βαθμό, που δίνουν την εντύπωση ότι μη προσφυγή στη Γενική Συνέλευση ισοδυναμεί με αποδιεθνοποίηση.

Εμείς δεν υποτιμούμε την προσφυγή ή τις προσφυγές στα Ηνωμένα Έθνη. Πολλές φορές υποστηρίξαμε προσφυγές στα Ηνωμένα Έθνη και, όπως ήταν καθήκον και υποχρέωσή μας, συμβάλαμε και βοήθησαμε στην επιτυχία τους. Όμως μια προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη δεν είναι πάντοτε και οποτεδήποτε η ενδεδειγμένη ενέργεια για τη διεθνοποίηση.

Ο κ. Χατζηδημητρίου μίλησε για αναβάθμιση του ρόλου του διεθνούς οργανισμού. Συμφωνώ πλήρως μαζί του και πιστεύω πως στο μέλλον θα μπορέσουμε να εναποθέσουμε περισσότερες ελπίδες στο διεθνή οργανισμό. Ταυτόχρονα όμως πιστεύει ότι τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή για προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη.

Εδώ θα διαφωνήσουμε. Προσωπικά έχω ισχυρές αμφιβολίες για το τωρινό χρονικό διάστημα για έναν και μοναδικό λόγο. Ο ρόλος της Τουρκίας αυτή τη στιγμή είναι πολύ αναβαθμισμένος και δεν αποκλείεται να είναι σε θέση να απωξεί ισχυρές χώρες στο να επαμφοτερίσουν. Πρόσθετα θα 'θελα να αναφέρω ότι και χωρίς προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη δε σημαίνει ότι η διεθνοποίηση σταματά. Διεθνοποίηση γίνεται καθημερινά με τη συμμετοχή μας σε διάφορα διεθνή βήματα, με καθημερινές διπλωματικές και πολιτικές επαφές, με κοινοβουλευτικές αποστολές και με τόσους άλλους τρόπους.

Η καλύτερη διεθνοποίηση όμως που επιτεύχθηκε τα τελευταία χρόνια είναι το ότι έχουμε εκθέσει την αδιαλλαξία της τούρκικης πλευράς επίσημα και έχουμε αποδείξει ότι η τούρκικη πλευρά είναι η αδιάλλακτη πλευρά. Αυτή είναι η σπουδαιότερη διεθνοποίηση. Και πρώτη φορά ευρωπαϊκές χώρες μίλησαν πιεστικά στην Τουρκία. Πρώτη φορά η Ευρώπη συνδέει την οποιαδήποτε αναβάθμιση των σχέσεων της με την Τουρκία με παράλληλη πρόοδο στο Κυπριακό, και αυτό είναι σημαντική και ουσιαστική διεθνοποίηση.

Δυστυχώς η κρίση στον Κόλπο αναχαίτισε την άσκηση πίεσης στην Τουρκία. Αυτός όμως είναι ένας εξωγενής παράγοντας εκτός ελέγχου δικού μας. Ας ελπίσουμε ότι αυτή η κατάσταση θα είναι προσωρινή.

Το δεύτερο σημείο με το οποίο θα 'θελα να καταπιαστώ σε σχέση με τη διεθνοποίηση είναι το τι αναμένουμε από τη διεθνοποίηση.

Εκείνο που αναμένουμε είναι πως διάφορες χώρες με επιρροή και γενικά η διεθνής διπλωματία θα ασκήσουν πίεση στην Τουρκία για υποχωρήσεις. Αυτό είναι που αναμένουμε και αυτό βγαίνει και από τις δηλώσεις όλων μας.

Αν είναι αυτό που αναμένουμε -και αν υπάρχουν συνάδελφοι που αναμένουν κάτι άλλο, ας μας το πουν- τότε θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι δεν υπάρχουν δυνάμεις στο διεθνή χώρο που να μπορούν ή που να θέλουν να πιέσουν την Τουρκία να κάνει τέτοιες υποχωρήσεις, που να μας ικανοποιούν πλήρως ή έστω και σχεδόν πλήρως.

Η μόνη χώρα που θα ήθελε είναι η Ελλάδα, αλλά δυστυχώς δεν μπορεί. Οι άλλες χώρες που μπορούν δε θέλουν. Ιδιαίτερα μάλιστα οι χώρες που θα μπορούσαν να ασκήσουν αποτελεσματική πίεση δε φαίνεται να είναι διατεθειμένες να υποχρεώσουν την Τουρκία σε μια, για παράδειγμα, χωρίς όρους -που θα σήμαινε επίσης και χωρίς συνομιλίες- αποχώρηση όλων των κατοχικών στρατευμάτων από την Κύπρο. Πέστε μου ποια χώρα ή ποιες χώρες είναι διατεθειμένες ή θέλουν να φτάσουν στο σημείο να πιέσουν την Τουρκία προς αυτή την κατεύθυνση. Όμως όλες οι χώρες ή πολλές χώρες δείχνουν να θέλουν λύση του Κυπριακού. Έτσι θα πρέπει άλλες περισσότερο και άλλες λιγότερο να είναι διατεθειμένες να ασκήσουν πίεση για λύση.

Τι λύση όμως; Λύση συμβιβασμού. Ως εκεί φτάνουν. Και τι σημαίνει λύση συμβιβασμού; Σημαίνει διάλογος. Δεν είναι νοητή συμβιβαστική λύση χωρίς διάλογο.

Γι' αυτό διεθνοποίηση με άρνηση του διαλόγου δε σημαίνει πορεία προς απελευθέρωση. Σημαίνει αδιέξοδο. Σημαίνει να παραμείνουν τα πράγματα όπως έχουν. Σημαίνει εξουδετέρωση των πιθανών ουσιαστικών αποτελεσμάτων της ίδιας της διεθνοποίησης. Σημαίνει εδραίωση των τετελεσμένων της εισβολής και κατοχής, το χειρότερο από τα οποία -όπως και άλλοι συνάδελφοι υπογράμμισαν σ' αυτή τη συζήτηση- είναι ο εποικισμός των εδαφών μας.

Αναφέρθηκα, κύριοι συνάδελφοι, σε μερικές θέσεις του ΔΗ.ΚΟ. και της ΕΔΕΚ. Προσπάθησα να προβάλλω τα επιχειρήματά μου όσο μπορούσα πιο ουδετεροποιημένα και χωρίς επικριτική διάθεση. Δεν ξέρω αν τα κατάφερα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τα κατάφερες.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Πάντως δηλώνω ότι δεν αμφισβητώ τις προθέσεις κανενός κόμματος ή συναδέλφου.

Κύρια πρόθεσή μου ήταν να συμβάλω όσο είναι δυνατό στη διάλυση της σύγχυσης που δημιουργήθηκε κατά τη συζήτηση γύρω από τους χειρισμούς του Κυπριακού.

Εδώ θα προσέθετα ότι η κύρια αιτία της σύγχυσης ξεκινά από την αδυναμία μας. Την αδυναμία μας την επισημαίνει και ο κ. Χατζηδημητρίου. Και συμφωνώ μαζί του ότι ως αδύνατη πλευρά που είμαστε θα πρέπει να στηριζόμαστε πάντοτε στο διεθνή νόμο και στις διεθνείς διακρατικές αρχές.

Όμως η αδυναμία μας έχει και μια άλλη πτυχή. Είμαστε ένας μικρός τόπος και ένα αδύνατο στρατιωτικά κράτος. Δεχθήκαμε πριν από δεκαέξι χρόνια μια βάρβαρη τούρκικη εισβολή από έναν αδίστακτο και ισχυρό γείτονα. Το 40% του εδάφους μας κρατείται από τον κατακτητή. Για δεκαέξι χρόνια αυτός ο κατακτητής εδραιώνει τα τετελεσμένα της εισβολής και της κατοχής. Προσπαθεί να αλλοιώσει τον πολιτισμό και το χαρακτήρα των κατεχομένων. Εποικίζει τα εδάφη μας με Ανατολίτες. Ανατρέπει το δημογραφικό χαρακτήρα της πατρίδας μας. Απλώς έχουμε το δίκαιο με το μέρος μας, αλλά ένεκα της αδυναμίας μας αυτό το δίκαιο δεν μπορούμε να το διεκδικήσουμε, όπως θα έπρεπε τουλάχιστον.

Δυστυχώς στην πολιτική δεν είναι αρκετό να έχεις δίκαιο. Πρέπει να έχεις και το εκτόπισμα να το επιβάλλεις. Με αυτό που λέω δε σημαίνει ότι δεν έχουμε ρόλο να διαδραματίσουμε. Ασφαλώς έχουμε. Και σωστά συζητούμε αν αυτό το ρόλο που μας ανήκει τον διαδραματίζουμε όπως πρέπει να τον διαδραματίζουμε. Έχω την εντύπωση όμως ότι μερικές φορές εμπόδια που είναι εξωτερικά τείνουμε να τα εσωτερικοποιούμε. Για ρόλους που δε μας ανήκουν και τους οποίους δεν μπορούμε να διαδραματίσουμε εμείς τείνουμε να ανακαλύπτουμε υπευθύνους αναμεταξύ μας και αυτό απορρέει από τη μεγάλη αδυναμία μας.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, κάποτε στην προηγούμενη Βουλή προσπάθησα να παρουσιάσω μια πιο κωδικοποιημένη σύγκριση των επιδιώξεών μας και των μέσων που διαθέτουμε. Θα κάνω και τώρα με πολλή συντομία μια τέτοια προσπάθεια. Και η τοποθέτηση αυτή απορρέει καθαρά από την αδύνατη θέση στην οποία βρισκόμαστε εμείς ή και από την ισχυρή θέση στην οποία βρίσκεται ο Τούρκος εισβολέας.

Στην πολιτική υπάρχουν δυο βασικές μέθοδοι για την επίτευξη των στόχων: η άμεση και η έμμεση.

Η άμεση μέθοδος είναι η απευθείας πορεία προς την επίτευξη του τελικού επιθυμητού στόχου. Η έμμεση προϋποθέτει την τοποθέτηση του τελικού επιθυμητού στόχου σε ένα απώτερο μελλοντικό στάδιο. Η επίτευξη του τελικού στόχου με βάση την έμμεση μέθοδο επιτυγχάνεται μέσα από μια αλυσιδωτή σχέση και πορεία εκπλήρωσης σκοπών και στόχων.

Εδώ πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η εκπλήρωση του τελικού στόχου έχει άμεση σχέση που επιλέγεται και η επιλογή της μεθόδου έχει άμεση σχέση με τα δεδομένα που υπάρχουν. Οι ισχυροί κατά κανόνα επιλέγουν την άμεση μέθοδο. Ιδιαίτερα όταν έχουν την ηθική και το δίκαιο με το μέρος τους, το διεκδικούν και το επιβάλλουν απευθείας και αμέσως. Μερικές φορές, και χωρίς να έχουν την ηθική και το δίκαιο με το μέρος τους, επιβάλλουν αυθαίρετα και ωμά τα συμφέροντά τους. Οι ισχυροί δεν έχουν ανάγκη να κάνουν υπομονή ή να περιμένουν ούτε υποχρεώνονται να ελιχθούν. Αντίθετα οι αδύνατοι, και όταν ακόμα έχουν το δίκαιο με το μέρος τους, υποχρεώνονται να περιμένουν, να συνομιλούν, να απογοητεύονται και να ελίσσονται. Αυτός είναι ο βασικός κανόνας της δύναμης στην πολιτική.

Μετά την εισβολή οι βασικοί τελικοί στόχοι της ελληνοκυπριακής πλευράς είναι -και δε θα είμαι εξαντλητικός εδώ, αφού είναι χάριν της συζήτησης που τους αναφέρω, επειδή είναι οι βασικότεροι- η φυγή των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, η απελευθέρωση των εδαφών μας και η επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια και τις περιουσίες τους. Αυτοί είναι οι βασικοί τελικοί επιθυμητοί στόχοι.

Σίγουρα δε χρειάζεται ιδιαίτερος πατριωτισμός για να επιδιώκει ένας Ελληνοκύπριος ή ένα ελληνοκυπριακό κόμμα την εκπλήρωση των πιο πάνω στόχων. Κανένας ιδιαίτερος πατριωτισμός. Ούτε καν απλός πατριωτισμός δε χρειάζεται. Προσωπικά πιστεύω ότι όλοι οι Ελληνοκύπριοι χωρίς εξαίρεση επιθυμούν την εκπλήρωση των πιο πάνω στόχων.

Ως εδώ όμως είναι η πλευρά του επιθυμητού, είναι η πλευρά της προτίμησης. Μόλις τεθεί το ερώτημα πώς κάτω από τις περιστάσεις και πώς με τα υπάρχοντα δεδομένα θα επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, ακριβώς σ' αυτό το σημείο διαμορφώνονται δυο σκέψεις. Η πρώτη σκέψη παραμένει προσκολλημένη στους επιθυμητούς στόχους που είναι και τελικοί. Η δεύτερη σκέψη παρουσιάζεται πιο ρεαλιστική. Φαίνεται έτοιμη να δεχθεί μια συμβιβαστική λύση, μια λύση που να απέχει από τους πιο πάνω επιθυμητούς στόχους, μια λύση ανάγκης. Ως λύση ανάγκης η δεύτερη σκέψη δεν τη θεωρεί τελικό στόχο αλλά ένα σημαντικό μεσοστάδιο που, όταν επιτευχθεί, θα μπορεί να χρησιμεύσει και ως μέσο για περαιτέρω προσέγγιση των τελικών επιθυμητών στόχων σε μια μακροχρόνια αλυσιδωτή πορεία. Η σκέψη αυτή γνωρίζει ότι η πορεία που ακολουθεί θα είναι εξελικτική και θα χρειάζεται συνέχεια να συμβιβάζει το επιθυμητό με το αναγκαίο. Πρέπει επίσης να συνειδητοποιήσει ότι πιθανόν μέρος των τελικών στόχων να μην υλοποιηθεί πλήρως, γιατί για κάθε περαιτέρω βήμα θα χρειάζεται η συγκατάθεση και της άλλης πλευράς. Η προοπτική όμως είναι ότι με την εφαρμογή μιας λύσης πολλές διαιρετικές γραμμές θα αρχίσουν σταδιακά να αλλοιώνονται. Αυτό έγινε και γίνεται σε όλα τα ομοσπονδιακά κράτη του κόσμου, δηλ. μια συνεχής υποχώρηση των αρμοδιοτήτων των πολιτειών προς όφελος της κεντρικής κυβέρνησης.

Με άλλα λόγια, κύριοι συνάδελφοι, κατά το στάδιο της εξεύρεσης λύσης οι δυο σκέψεις θέτουν διαφορετικούς στόχους. Η πρώτη σκέψη θέτει τελικούς επιθυμητούς στόχους, ενώ η δεύτερη στόχους ανάγκης, συμβιβασμού και μακροπρόθεσμους. Και δεν τους θέτει απλώς τους αποδέχεται ως συμβιβασμό.

Όμως, παρ' όλο που κατά το στάδιο της εξεύρεσης λύσης οι δυο σκέψεις έχουν διαφορετικούς στόχους, εντούτοις υιοθετούν την ίδια μέθοδο, την έμμεση μέθοδο, δηλαδή την εξεύρεση λύσης συμβιβασμού μέσω ελιγμών, μέσω αναμονής και μέσω συνομιλιών. Η μέθοδος αυτή συνάδει μόνο με τους αναγκαίους στόχους που θέτει η δεύτερη σκέψη. Εναρμονίζεται μόνο με την εξελικτική πολιτική σκέψη που βλέπει μια λύση όχι ως τελικό σταθμό αλλά ως μεσοστάδιο από το οποίο θα ακολουθήσει περαιτέρω πορεία για βελτίωση.

Οι επιθυμητοί στόχοι της πρώτης σκέψης είναι και τελικοί. Οι τελικοί αυτοί στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν με συμβιβαστική λύση. Δεν μπορούν να επιτευχθούν με ειρηνικές διαπραγματεύσεις, όσο ικανός κι έξυπνος κι αν είναι ο διαπραγματευτής μας. Μπορούν να επιτευχθούν μόνο με την άμεση, τη δυναμική μέθοδο.

Όπως ανέφερα, δεν υπάρχουν χώρες που να θέλουν ή να μπορούν να ασκήσουν τέτοια επιρροή στην Τουρκία σε βαθμό που η Τουρκία να κάμει τέτοιες υποχωρήσεις, ώστε να πραγματοποιηθούν οι τελικοί ή επιθυμητοί στόχοι οι δικοί μας.

Άρα υπάρχει δυσαρμονία μεταξύ στόχων και μεθόδων. Και ενόσω παραμένει κανείς στο χώρο του επιθυμητού, χωρίς ταυτόχρονα να εισάγει νέα μέθοδο, οι στόχοι του τον οδηγούν μόνο σε αδιέξοδο. Στην πραγματικότητα διευκολύνει τους στόχους του αντιπάλου. Και αυτό γιατί η τούρκικη πλευρά είναι αποδεδειγμένα σε θέση ισχύος και από αυτή τη θέση υιοθέτησε την άμεση, τη δυναμική μέθοδο και επιβάλλει τα συμφέροντά της και θα τα επιβάλλει, αν απλώς συνεχίζουμε να προβάλλουμε αντίθετους προς τους τουρκικούς και επιθυμητούς για μας στόχους, χωρίς ταυτόχρονα να είμαστε σε θέση να αλλάξουμε τα δεδομένα υπέρ μας, ώστε να μας ευνοεί η δυναμική μέθοδος. Η άλλη μέθοδος σημαίνει ότι επιδιώκουμε στόχους με μια μέθοδο που κάτω από τις υπάρχουσες συνθήκες εξυπηρετεί τους στόχους των Τούρκων.

Με άλλα λόγια, κύριοι συνάδελφοι, με τη μέθοδο που ακολουθούμε όλοι μας, δηλαδή την έμμεση μέθοδο -διότι όλοι μας αυτή τη μέθοδο ακολουθούμε- η επιλογή που έχουμε μπροστά μας δεν είναι η άμεση απελευθέρωση των σκλαβωμένων εδαφών μας από τον τούρκικο Αττίλα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την άμεση μέθοδο.

Μακάρι να πρόσφερόταν μια τέτοια δυνατότητα επιλογής κι εμείς θα 'μαστε πρωτοπόροι. Δυστυχώς όμως η επιλογή που έχουμε είναι ή να παραμείνει η κατάσταση όπως έχει σήμερα με τη συνεχιζόμενη εδραίωση των τετελεσμένων και με όλους τους κινδύνους για το μέλλον ή να βρούμε μια λύση ανάγκης η οποία θα αποτελέσει αφετηρία για την εξουδετέρωση των εξωτερικών κινδύνων και για την ανατροπή των τετελεσμένων της κατοχής.

Η λύση αυτή πρέπει να είναι τέτοια, που εξελικτικά να διανοίγει δυνατότητες συνεχούς βελτίωσης και ενοποίησης της Κύπρου και του λαού της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ιεροδιακόνου τον Πρόεδρο αντι-κατέστησε στην έδρα του ο κ. Γλαύκος Κληρίδης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
(ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ)

Έχω ενώπιόν μου κατάλογο με πέντε ομιλητές. Θα εξαντληθεί ο κατάλογος των πέντε εγγεγραμμένων ομιλητών τους οποίους ενέγραψε ο Πρόεδρος της Βουλής και μετά θα επανέλθει ο Πρόεδρος, ο οποίος θα δώσει το λόγο, από ό,τι μου είπε, σε οποιονδήποτε, ζητήσει το λόγο. Επομένως προχώρώ τώρα στον επόμενο ομιλητή, ο οποίος είναι ο κ. Θεοδούλου.

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργεί η παρουσία των εποίκων είναι παράλληλο, συνώνυμο με την παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων, με την κατοχή και με τα σχέδια της Τουρκίας και όσων ακόμη βρίσκονται πίσω από αυτήν. Αν συμφωνούμε σ' αυτή την αρχική διαπίστωση -και νομίζω δε διαφωνούμε- πρέπει να συμφωνήσουμε και στην αντιμετώπισή του και εννοώ στη γενική τακτική. Στους ειδικότερους χειρισμούς μπορεί -και είναι φυσικό- να έχουμε κάποιες διαφορετικές απόψεις για τις οποίες πρέπει και αξίζει να συνομιλούμε, αλλά όχι να τσακωνόμαστε και να εμπλέκουμε και τις όποιες άλλες πολιτικές διαφορές μας. Δυστυχώς, η συζήτηση που έγινε μέχρι τώρα ξέφυγε από το ορθό πολιτικό πλαίσιο, με αποτέλεσμα να εμπλακούμε στις διαφορές απόψεων που έχουμε γενικά στο κυπριακό πρόβλημα. Αυτό έγινε με τρόπο που δίνει την εντύπωση ότι αναζητούμε ευκαιρία για όξυνση των διαφορών, παραγνωρίζοντας τα συναινετικά στοιχεία και προτάσσοντας τα διαιρετικά, με αποτέλεσμα, αντί να ενισχύεται, να αποδυναμώνεται και η δράση μας σε όσα συμφωνούμε, όπως στο θέμα των εποίκων.

Συγκεκριμένα, εννοώ ότι ήταν άκαιρη η αναφορά συναδέλφου στα θέματα της γενικότερης τακτικής του αγώνα μας, όπως είναι ο διάλογος και η λεγόμενη πρόταξη. Τα θέματα αυτά πιστεύω ότι συζητήθηκαν επαρκώς και ξεκαθαρίστηκαν στο Εθνικό Συμβούλιο. Επιπρόσθετα, σ' αυτό το στάδιο τουλάχιστον υπάρχει κοινή θέση, διότι κανένας δεν επιδιώκει να επαναρχίσει ένας διάλογος χάριν του διαλόγου. Παρ' όλα αυτά συνάδελφος μίλησε με τέτοιο τρόπο, που παραγνώριζε αυτή την κοινή βάση, για να κάνει, κατά τη γνώμη του, κριτική για χάρη της κριτικής και σε τελευταία ανάλυση για να οδηγήσει το θέμα των εποίκων σε θέμα κομματικής εκμετάλλευσης. Πολύ πιθανόν ο συνάδελφος να πει ότι είναι δικαίωμά τους να έχουν έγνοιες και απόψεις τις οποίες πρέπει να εκφράσουν. Είναι από μας σεβαστό αυτό το δικαίωμα οποιωνδήποτε συναδέλφων και οποιουδήποτε κόμματος, όμως πιστεύω ότι πρέπει να ασκείται όταν πρέπει, όταν βοηθά και όχι όταν προκαλεί ζημιά και προστριβή ανάμεσά μας. Πιθανόν κάποιος συνάδελφος να θεωρήσει αυτή την άποψη προσπάθεια φίμωσης. Το λέω αυτό, γιατί στο παρελθόν χρησιμοποιήθηκε αυτό το επιχείρημα πολλές φορές, για να δικαιολογηθούν κάποιες αδικαιολόγητες απόψεις και κάποια αδικαιολόγητη κριτική. Όμως πρέπει επιτέλους να γίνει συνείδηση σ' όλους μας ότι αυτό που προέχει δεν είναι η κομματική επικράτηση αλλά η επικράτηση πάνω απ' όλα του συμφέροντος της κοινής πάλης για τη σωτηρία της Κύπρου. Κι αυτό επιτυγχάνεται με την πρόταξη όχι όσων μας διαιρούν, αλλά όσων μας ενώνουν.

Επίσης προκλήθηκε προστριβή και ζημιά κατά τη συζήτηση λόγω των απόψεων που εξέφρασε άλλος συνάδελφος για το θέμα των Τουρκοκυπρίων εργατών και της κατασκοπίας στην προσπάθειά του να γελοιοποιήσει το σύνθημα

«οι Τουρκοκύπριοι είναι αδελφοί μας». Δε χρειάζεται, αγαπητοί συνάδελφοι, η Τουρκία τους 150 εργατές ή και περισσότερους, για να γνωρίζει τα αμυντικά μας πράγματα, γιατί όλοι ξέρουμε ότι έχει όλα τα μέσα και όλους τους τρόπους για να γνωρίζει τι κάνουμε. Έχει τις δυνάμεις που είναι πίσω από αυτήν, τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, οι οποίες είναι ανάμεσά μας και μας έχουν κοσκινίσει από άποψη κατασκοπίας όχι μόνο με τα ελικόπτερα αλλά και με δεκάδες ή εκατοντάδες ανθρώπους, όπως με το Βρετανό που συνελήφθη πρόσφατα για κατασκοπεύει στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς. Ενώ τους Τουρκοκυπρίους δεν τους χρειάζεται ο Ντενκτάς και η Τουρκία, πιθανόν να χρησιμοποιούν κάποιους απ' αυτούς για ευρύτερους πολιτικούς λόγους και για να υπονομεύουν την επαναπροσέγγιση. Εμείς δε λέμε να μην επαγρυπνούμε. Πρέπει οι αρμόδιες αρχές να επαγρυπνούν. Όμως πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, διότι άθελά μας πιθανόν να οδηγηθούμε στο παιχνίδι του Ντενκτάς και της Άγκυρας, στον τορπιλισμό δηλ. των προσπαθειών για επαναπροσέγγιση.

Αναφορικά με την προσπάθεια γελοιοποίησης του συνθήματος «οι Τουρκοκύπριοι είναι αδελφοί μας», εύχομαι η αναφορά αυτή να μην αμφισβητεί την ορθότητα της πολιτικής της επαναπροσέγγισης που εκφράζει το πνεύμα και το νόημα αυτού του συνθήματος. Η πολιτική της επαναπροσέγγισης είναι σήμερα κοινή πολιτική όλων των κομμάτων, πράγμα που αποτελεί επιβεβαίωση του συνθήματος αυτού, της ορθότητάς του και της ορθότητας της πολιτικής του ΑΚΕΛ. Ας μην παίζουμε λοιπόν με τις λέξεις σε θέματα εξαιρετικής σημασίας για τον αγώνα του λαού μας, διότι στην πολιτική χρησιμοποιείται η έκφραση «εμείς είμαστε» ή «οι τάδε είναι αδελφοί μας», όταν θέλουμε να υπογραμμίσουμε τους κοινούς σκοπούς ή τα κοινά συμφέροντα. Κατά συνέπεια -και καταλήγοντας- υπογραμμίζω ξανά ότι το θέμα των εποίκων μας συνενώνει ακόμα και με τους Τουρκοκυπρίους, γι' αυτό και πρέπει να οδηγηθούμε σε κοινή δράση σ' αυτό το σοβαρό και εφιαλτικό θέμα.

Κι αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να κλιμακώσουμε τα μέτρα επαναπροσέγγισης με τους Τουρκοκυπρίους, χωρίς να φοβούμεστε τους εργαζομένους. Να κλιμακώσουμε ως κράτος και ως κόμματα τη διαφώτισή μας διεθνώς για τους εποίκους. Να ενδυναμώσουμε την κοινή μας δράση, για να φύγουν οι έποικοι και τα τουρκικά στρατεύματα. Να ξηλώσουμε τα σχέδια της Τουρκίας και του ιμπεριαλισμού και τέλος να επισπεύσουμε τη δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης έχει το λόγο. Δεν είναι εδώ; Τότε ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή πολύς λόγος έγινε για εκτροπή της συζήτησης -και συμφωνώ ότι υπήρξε εκτροπή- θα προσπαθήσω τουλάχιστον στην αρχή της παρέμβασής μου να παραμείνω στην ουσία του προβλήματος που συζητούμε.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα του εποικισμού στην κατεχόμενη Κύπρο συνδέεται με την ουσία του κυπριακού προβλήματος και τους αμετάθετους στρατηγικούς στόχους της Τουρκίας. Στην πραγματικότητα βρίσκεται στο επίκεντρο της κατακτητικής πολιτικής της Άγκυρας στην Κύπρο. Η μεταφορά Τούρκων από την Τουρκία και η εγκατάστασή τους στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου εντάσσονται στα πλαίσια της πολιτικής της Άγκυρας για αλλοίωση του

εθνολογικού χαρακτήρα της Κύπρου. Για την Τουρκία η ελληνική πλειοψηφία στην Κύπρο δεν είναι παρά μια ευκαιριακή συγκυρία που θα πρέπει με κάθε τρόπο να ανατραπεί.

Από πολύ παλιά, προτού προσλάβει το κυπριακό πρόβλημα τις σημερινές του διαστάσεις, υπήρχαν γραπτές μαρτυρίες γι' αυτούς τους στόχους της Τουρκίας. Ο γνωστός καθηγητής Νιχάτ Ερμή γράφει σε εμπιστευτική επιστολή που έστειλε στην τουρκική κυβέρνηση με ημερομηνία 24 Νοεμβρίου 1956 τα εξής: «Επειδή σε μια δεδομένη στιγμή μέσα στη ροή της ιστορίας ο ένας πληθυσμός σε σύγκριση με τον άλλο πληθυσμό έχει υπερτερήσει κατά εκατό ή διακόσιες χιλιάδες, δεν είναι αυτός επαρκής λόγος για να καθορίσει την αιώνια τύχη μιας μεγαλονήσου, όπως είναι η Κύπρος. Δεν μπορεί να την καθορίσει και μάλιστα, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι ένα τέτοιο νησί μπορεί να αποτελέσει έναν τρομακτικό κίνδυνο για την ασφάλεια μιας χώρας 25 -ήταν τότε- εκατομμυρίων, όπως είναι η Τουρκία. Για την ασφάλεια της Τουρκίας η Κύπρος είναι ένα γεωγραφικό δεδομένο το οποίο δεν είναι δυνατό να παραγνωρισθεί». Και εισηγούμενος την προώθηση της λύσης της προσάρτησης της Κύπρου στην Τουρκία, ο Νιχάτ Ερμή αναφέρει ότι σε προπαρασκευαστικό στάδιο θα πρέπει να συλλεγούν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το μεγαλύτερο μέρος της γης στην Κύπρο ανήκει στους Τούρκους, θα πρέπει να συνταχθεί δημογραφικός χάρτης που να καθορίζει τον αριθμό των Τούρκων του νησιού σε κάθε πόλη και χωριό και ακόμα θα πρέπει να συλλεγούν οι καλύτερες δυνατές πληροφορίες για τους Κυπρίους της Τουρκίας και γενικά για όσους βρίσκονται εκτός Κύπρου προφανώς για την περίπτωση του εποίκισμού. Μετά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή δεν υπήρχε ανάγκη για προσχήματα με επιστροφή δήθεν Τουρκοκυπρίων. Ο εποίκισμός μετά το 1974 πήρε τη μορφή ενός καλά οργανωμένου σχεδίου που αποβλέπει σταθερά στη δημογραφική αλλοίωση των πληθυσμιακών δεδομένων με τελικό στόχο την αποτροπή τους.

Το περιοδικό «Economist» στις 4 Σεπτεμβρίου 1976 έγραψε: «Ο προφανής στόχος της Τουρκίας είναι να μετατρέψει τη βόρεια Κύπρο σε μια επαρχία της Τουρκίας. Ο δημογραφικός εκτουρκισμός του βορρά σύντομα θα ολοκληρωθεί. Πόλεις και χωριά, όπως η Κερύνεια και η Λάπηθος, που παρέμεναν κενά μέχρι πρόσφατα είναι τώρα γεμάτα από εποίκους από την Τουρκία». Η «Γκιουναϊτίν» αναφερόμενη στους εποίκους στις κατεχόμενες περιοχές έγραψε στις 3 Μαρτίου 1984: «Σαράντα πέντε μέχρι πενήντα χιλιάδες δεν είναι ένας μικρός αριθμός μέσα σε έναν πληθυσμό 160,000». Και βέβαια ο αριθμός σήμερα των εποίκων είναι πολύ μεγαλύτερος από τον αριθμό των 50,000 που αναφέρθηκε το 1984 από την «Γκιουναϊτίν» ως ο πραγματικός τότε αριθμός των εποίκων. Πέρα από αυτή τούτη την πράξη του εποίκισμού που αποδεικνύει τους τουρκικούς κατακτητικούς στόχους, εκείνο που θα μπορούσαμε να επισημάνουμε ιδιαίτερα στα πλαίσια της καταγγελίας της Τουρκίας ως επιδρομικής χώρας σε διεθνές επίπεδο είναι οι ίδιες οι αντιδράσεις των Τουρκοκυπρίων απέναντι στον εποίκισμό που τον αισθάνονται ως μια διαρκώς και περισσότερο εντεινόμενη απειλή.

Ο Φαζήλ Κουτσιούκ σε άρθρο του στη «Χαλκίν Σεσί» στις 24 Μαΐου 1978 έγραψε: «Προειδοποιήσαμε τους κυβερνώντες επανειλημμένα. Τους είπαμε ότι αυτοί οι νεοφερμένοι θα είναι μια ενόχληση για το γηγενή πληθυσμό. Τους είπαμε να τους σταματήσουν, προτού είναι πολύ αργά. Εξώφευσαν και δεν έπραξαν τίποτε. Αντίθετα στους νεοφερμένους δόθηκαν σπίτια, γη, τροφή και χρήματα. Και είπαν στους Τουρκοκυπρίους: 'Σας σώσαμε. Φύγετε από εδώ. Αυτά τα εδάφη ανήκουν πλέον σ' εμάς'». Και συνεχίζει ο Κουτσιούκ: «Αυτοί οι έποικοι,

που δε σεβάστηκαν το νόμο στα αρχικά τους χωριά, έκαμαν τους για 400 χρόνια κατοίκους αυτού του νησιού να ξερνούν αίμα. Όλοι αυτοί έχουν συγκεντρωθεί μαζί και πολλά ανατολίτικα σουλτανάτα δημιουργήθηκαν σε πολλά από τα χωριά μας. Καλούμε την κυβέρνηση να μη μετατρέψει αυτό το νησί σε έναν τάφο».

Είναι λοιπόν φανερό, αγαπητοί συνάδελφοι, από τις αντιδράσεις των ιδίων των Τουρκοκυπρίων πως το χάσμα μεταξύ των Τουρκοκυπρίων και των εποίκων συνεχώς μεγαλώνει. Η διαφορά στον πολιτισμό, στα ήθη, στα έθιμα, στη μόρφωση, στο οικονομικό επίπεδο δεν επιτρέπει τη συμβίωση και την ομαλή σύνθεση και αφομοίωση αυτών των δύο εντελώς διαφορετικών πληθυσμιακών στοιχείων. Οι πιο πολλοί άλλωστε από τους εποίκους, όπως είναι γνωστό, είναι τυχοδιώκτες και στοιχεία εγκληματικά. Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα έρευνα μιας δυτικογερμανικής οργάνωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα που δημοσιεύτηκε στις 5 Μαΐου 1977 στην οποία αναφέρεται: «Τα προβλήματα του πληθυσμού στο βορρά γίνονται μεγαλύτερα ως αποτέλεσμα της συμπεριφοράς των εποίκων από την Τουρκία που εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο κατά χιλιάδες. Έχουμε πολλές καταγγελίες για πολλά εγκλήματα και φρικαλεότητες των εποίκων σε βάρος του πληθυσμού στο βορρά, χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε τιμωρία».

Αυτή η κατάσταση, όπως είναι γνωστό, έχει οδηγήσει τα τελευταία χρόνια σε μια τρομακτική αύξηση της τάσης μετανάστευσης των Τουρκοκυπρίων σε χώρες όπως είναι η Μεγάλη Βρετανία και η Αυστραλία. Αυτή η εγκληματική συμπεριφορά, που έχει γίνει πραγματική μάλιστα για τους Τουρκοκυπρίους, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη αύξηση του αριθμού των εποίκων επαναφέρει με τον πιο έντονο τρόπο στο προσκήνιο το θέμα που συζητούμε σήμερα και καθορίζει τις δικές μας ευθύνες για συγκεκριμένες ενέργειες και προγραμματισμό για την αντιμετώπιση του τεράστιου αυτού κινδύνου για ολόκληρο τον κυπριακό λαό, για Έλληνες και Τούρκους. Το θέμα του εποικισμού ενταγμένο στην ευρύτερη επιδρομική-επεκτατική πολιτική της Τουρκίας αποτελεί την πιο απτή απόδειξη των στόχων της, την απογυμνώνει από κάθε ψεύτικη δικαιολογία και πρόσχημα και την τοποθετεί σε διεθνές επίπεδο στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Έτσι, αν συζητούμε στη Βουλή σήμερα αυτό το θέμα, δεν είναι βέβαια ούτε για να αποδείξουμε πως γίνεται εποικισμός από την Τουρκία ούτε καν για να επαναλάβουμε την αυτονόητη καταδίκη αυτής της εγκληματικής ενέργειας. Η χρησιμότητα της συζήτησης αυτού του θέματος έγκειται στην ανάγκη ανάληψης μιας πραγματικής σταυροφορίας για καταγγελία διεθνώς της Τουρκίας και για ουσιαστική αποκάλυψη και στηλίτευση του ρόλου της στην Κύπρο με ιδιαίτερη έμφαση στους κινδύνους που ανακύπτουν από τον εντεινόμενο εποικισμό της κατεχόμενης περιοχής της πατρίδας μας.

Μπροστά σ' αυτό τον ορατό κίνδυνο της σταδιακής τουρκοποίησης της Κύπρου δεν είναι δυνατό να παραμένουμε αδιάφοροι ή να περιοριζόμαστε σε πλατωνικές διαμαρτυρίες. Οφείλουμε με υψηλό αίσθημα εθνικής ευθύνης και βαθιά επίγνωση των κινδύνων που απειλούν άμεσα το λαό και την πατρίδα μας να προχωρήσουμε σε μια συστηματική εκστρατεία, σε μια εντατικοποίηση της διεθνούς εκστρατείας, που ως ένα βαθμό γίνεται για αποκάλυψη των πραγματικών στόχων της Τουρκίας στην Κύπρο. Κάθε αδράνεια μπροστά στην εντεινόμενη τουρκική επιθετικότητα, κάθε υποτίμηση και υποβάθμιση των τουρκικών στόχων αποτελεί κάτω από τις σημερινές συνθήκες μια ασυγχώρητη εθνική επιπολαιότητα.

Θα πρέπει η Τουρκία με τον πιο έντονο τρόπο καθημερινά κι αδιάκοπα να αντιμετωπίζει την πιο έντονη επίθεση και να βρίσκεται στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Η αποφυγή ενεργειών για δημιουργία δήθεν καλού κλίματος αποτελεί μια αυταπάτη που συγκαλύπτει τα εγκλήματα της Τουρκίας στην Κύπρο και διευκολύνει άριστα τους στόχους της. Τι άλλο αποδεικνύει η ένταση της εποικιστικής εκστρατείας στα κατεχόμενα παρά το ότι η Τουρκία εκμεταλλεύεται ακριβώς την υποβάθμιση της δικής μας στάσης, για να προωθεί στο μεταξύ με άνεση τους επεκτατικούς της στόχους; Θα πρέπει λοιπόν μακριά από κάθε παραγνώριση των ορατών κινδύνων κυβέρνησης, Βουλή, πολιτικά κόμματα και ολόκληρος ο λαός, στα πλαίσια ενός υπεύθυνου εθνικού προγραμματισμού, να προχωρήσουμε με αφορμή τη συνεχιζόμενη διαδικασία εποικισμού της κατεχόμενης Κύπρου σε μια ολόπλευρη ενημέρωση διεθνών σωμάτων και της διεθνούς κοινής γνώμης γύρω από την επιδρομική-επεκτατική πολιτική της Τουρκίας στην Κύπρο.

Πρέπει να θυμίσουμε την τακτική της συστηματικής γενοκτονίας που ακολούθησε ιστορικά η Τουρκία σε βάρος του ελληνισμού αλλά και άλλων λαών, όπως σε βάρος των Αρμενίων και των Κούρδων. Πρέπει να κάνουμε γνωστές στη διεθνή κοινότητα τις εκθέσεις των διεθνών οργανισμών, όπως του Συμβουλίου της Ευρώπης, για τα εγκλήματα των Τούρκων στην Κύπρο. Οι πρεσβείες μας στο εξωτερικό, καθώς και εκείνες της Ελλάδας, αλλά και κάθε ελληνική και ελληνοκυπριακή κοινότητα του εξωτερικού, κάθε φίλος της Κύπρου, του ελληνισμού και της δικαιοσύνης, κάθε μέσο μαζικής ενημέρωσης, όλοι πρέπει να εφοδιαστούν με τα χειροπιαστά στοιχεία που καταδεικνύουν το στόχο της απορρόφησης της Κύπρου από τον τουρκικό μητροπολιτικό χώρο. Είναι καιρός να κερδίσουμε με κάθε τρόπο και με κάθε κόπο το χαμένο καιρό και το χαμένο έδαφος και να περάσουμε από την απραξία και τη σιωπή στους λόγους και στις πράξεις. Ας μην ξεχνούμε πως η προπαγανδιστική μηχανή της Τουρκίας εργάζεται ασταμάτητα και ύπουλα για τη διαστροφή της αλήθειας και την απόκρυψη των ενοχών της και καμιά δική μας ολιγωρία δεν είναι ούτε νοητή ούτε επιτρεπτή.

Οποιαδήποτε άλλη καθυστέρηση στην υιοθέτηση μιας καλά συντονισμένης διεθνούς εκστρατείας για καταγγελία του τουρκικού εγκλήματος του εποικισμού με επίκεντρο και τελικό μέτρο μια καλά προετοιμασμένη προσφυγή στη Γενική Συνέλευση γι' αυτό ειδικά το θέμα θα δημιουργήσει διεθνώς την εντύπωση της προσαρμογής και της αποδοχής. Και σε απάντηση προηγούμενων παρατηρήσεων θα ήθελα να πω ότι ουδέποτε έγινε προσφυγή ειδικά για το θέμα του εποικισμού και ότι όποιες αναφορές έγιναν στο θέμα του εποικισμού έγιναν παρεμπιπτόντως σε άλλα γενικότερα ψηφίσματα. Μια ειδική λοιπόν προσφυγή στη Γενική Συνέλευση θα επαναφέρει με έντονο τρόπο το θέμα του εποικισμού στο διεθνές προσκήνιο, θα θέσει την Τουρκία στο εδώλιο του κατηγορουμένου και θα της δημιουργήσει προβλήματα σε μια εποχή που αγωνίζεται να πετύχει με κάθε τρόπο την αποδοχή της και διεθνώς αλλά ιδιαίτερα από την Ευρώπη.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στον Κόλπο δεν αποτελούν αρνητικό στοιχείο για μια τέτοια προσφυγή. Αντίθετα δημιουργούν ευνοϊκό κλίμα, αφού η ευαισθησία που έχει επιδειχθεί δεν πρέπει και δεν μπορεί να είναι μονόπλευρη, ιδιαίτερα ενόψει του γεγονότος ότι η Τουρκία τολμά να εμφανίζεται ως προστάτης και προασπιστής αρχών με στόχο την αναβάθμιση της σημασίας και του ρόλου της. Μία λοιπόν καλά προετοιμασμένη ειδική προσφυγή εναντίον της για το θέμα του

εποικισμού θα την αποκαλύψει στη διεθνή κοινότητα και θα της αφαιρέσει το φεύτικο προσωπείο του αμύντορα διεθνών αρχών.

Παράλληλα με την κυβέρνηση και η Βουλή θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί σε διεθνή και εθνικά κοινοβουλευτικά σώματα. Πέρα από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, πέρα από το I.P.U., τη Διεθνή Διακοινοβουλευτική Ένωση, όπου γίνεται ήδη μια σημαντική δουλειά, δράση θα πρέπει να αναληφθεί και σε άλλους χώρους όπου έχουμε προσβάσεις, όπως είναι το Ευρωκοινοβούλιο, αλλά και με διμερείς επαφές με τα εθνικά κοινοβούλια. Για το σκοπό αυτό η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής θα πρέπει να ετοιμάσει ένα ειδικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων και η κυβέρνηση θα πρέπει να κληθεί να βοηθήσει στην υλοποίησή του. Παράλληλα θα πρέπει να παρακολουθεί τις κυβερνητικές δραστηριότητες και να συντονίζει τις ενέργειες Βουλής και Εκτελεστικής Εξουσίας.

Κύριε Πρόεδρε, στη διάρκεια της συζήτησης αυτού του θέματος θίγηκαν κάποια σημεία αναφορικά με την ευρύτερη τακτική που ακολουθείται κατά το χειρισμό του εθνικού μας θέματος. Και υπήρξε μια έκδηλη ενόχληση, γιατί ασκήθηκε κριτική για την τακτική που ακολουθήθηκε στο παρελθόν και που ακολουθείται και σήμερα. Όμως, κύριοι συνάδελφοι, δε χρειάζεται πολλή επιχειρηματολογία, για να καταδειχθεί ότι η υποτονική προβολή του προβλήματος, η αποφυγή προσφυγής στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών εδώ και πολλά χρόνια, η πολιτική της λεγόμενης καλής θέλησης δεν οδήγησαν και δε θα οδηγήσουν σε λύση του κυπριακού προβλήματος. Αυτή η πολιτική μπορεί να δημιουργεί προσωρινά κάποιες εντυπώσεις, αλλά στο τέλος τέλος αποκοιμίζει τη διεθνή κοινή γνώμη και οδηγεί σε μείωση του διεθνούς ενδιαφέροντος.

Αυτό που χρειάζεται είναι νεύρο, είναι αποφασιστικότητα, είναι ενέργειες και δράση για απογύμνωση της τουρκικής επιθετικότητας και τοποθέτηση της Τουρκίας στο εδώλιο του κατηγορουμένου, είναι ενεργοποίηση για άσκηση πιέσεων στην Τουρκία, είναι η δημιουργία του σωστού αγωνιστικού κλίματος στον τόπο μας και είναι αγωνιστικές κινητοποιήσεις, για να εκδηλώνεται το φρόνημα του λαού μας και για να στέλνεται διεθνώς το μήνυμα ότι αυτός ο λαός ουδέποτε θα αποδεχθεί την κατοχή και ουδέποτε θα συμβιβαστεί με την αποστέρηση των δικαιωμάτων του. Αν για μία έστω στιγμή δημιουργηθεί η εντύπωση ότι υπήρξε προσαρμογή προς την κατοχή και ότι αφήνουμε το χρόνο να παρέρχεται ανεκμετάλλετος χωρίς καν διαμαρτυρίες, τότε θα έχουμε οδηγηθεί στο τέλος του κυπριακού προβλήματος.

Χρειαζόμαστε ένα καινούργιο ξεκίνημα, χρειαζόμαστε μια νέα αγωνιστική πορεία με βάση και την καινούργια αντίληψη για την πορεία της ανθρωπότητας της σημερινής και τα δικαιώματα των λαών και με βάση τις νέες διεθνείς συνθήκες. Ζούμε την ώρα της κατακρήμνισης των διαιρετικών τειχών και της απόδοσης στους λαούς των οικουμενικής αξίας δικαιωμάτων τους. Δεν επιτρέπεται συνεπώς η ολιγωρία. Την ώρα που η ιστορία γράφεται με κινηματογραφική ταχύτητα, με τους λαούς να παίρνουν τις τύχες στα χέρια τους και να αναδεικνύονται πρωταγωνιστές ενός ελεύθερου μέλλοντος, η δική μας πατρίδα και ο δικός μας λαός, που έχει κι αυτός δικαιώματα, δεν μπορούν να παραμένουν στο περιθώριο.

Βέβαια ο κ. Ιεροδιακόνου κατέφυγε και πάλι σε γνωστά σοφίσματα τα οποία ακούσαμε και στο παρελθόν, για να μηδενίσει την αγωνιστική προοπτική. Έκανε

μια τοποθέτηση που στην πραγματικότητα είναι μια αντιστορική τοποθέτηση. Παίξει με τις λέξεις ο κ. Ιεροδιακόνου και θέτει πλαστά διλήμματα, που είναι φαίνεται το χόμπυ του. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, κύριε Ιεροδιακόνου, ουδέποτε απέρριψε την άποψη ότι το Κυπριακό θα λυθεί με διάλογο. Τονίσαμε όμως και επανατονίζουμε ότι ο διάλογος τότε μόνο θα πετύχει, όταν η Τουρκία θα έχει αντιληφθεί ότι οι στρατηγικοί στόχοι της στην Κύπρο καθίστανται ανέφικτοι. Κι αυτό θα γίνει μόνο τότε, όταν η Τουρκία θα έχει αισθανθεί τη διεθνή πίεση, όταν θα αισθανθεί το Κυπριακό σαν πραγματικό βραχνά. Κι αυτό θα γίνει, όταν η δική μας πολιτική της έντονης, της πραγματικής, της ολόπλευρης, της επιθετικής διεθνοποίησης -που δεν αντιλαμβάνεται ο κ. Ιεροδιακόνου- πάρει σάρκα και οστά. Όταν γίνουμε επίμονοι για τα δίκαια του λαού μας μέχρι πραγματικής ενόχλησης. Διεθνοποίηση, κύριε Ιεροδιακόνου, δεν είναι μόνο τα διεθνή συνέδρια και τα υπομνήματα. Διεθνοποίηση είναι και η αγωνιστική κινητοποίηση του λαού. Είναι και οι πορείες τις οποίες εν πολλοίς δυστυχώς ειρωνεύεστε. Διεθνοποίηση είναι να είμαστε στο επίκεντρο του διεθνούς ενδιαφέροντος. Κι αυτό θα το διεγείρουμε και θα το κρατήσουμε σε εγρήγορση, αν πείσουμε ότι είμαστε αποφασισμένοι να αγωνιστούμε μέχρι τέλους για την απελευθέρωση της πατρίδας μας. Διεθνοποίηση είναι και μια άμυνα και μια λαϊκή εμπλοκή στην άμυνα που θα στέλνει το μήνυμα στην Τουρκία ότι μια επιθετική επεκτατική επιχείρηση στην Κύπρο δε θα είναι πια περίπατος.

Αν βέβαια εμείς προτάσσουμε ως δεδομένη μια διεθνή αδιαφορία, αν θεωρούμε μηδενική κι ανύπαρκτη οποιαδήποτε προοπτική αυτού του λαού και αυτού του τόπου, τότε ασφαλώς ο δρόμος είναι δεδομένος πράγματι. Άλλωστε, η πολιτική που ακολουθήθηκε, κύριε Ιεροδιακόνου, όλα αυτά τα χρόνια δεν ήταν η δική μας πολιτική. Δεν ήταν η δική μας πολιτική που οδήγησε σε αδιέξοδα. Είναι η πολιτική των συνομιλιών, όπως γίνονταν, που οδήγησε στα σημερινά αδιέξοδα. Όμως η ηττοπάθεια, ο μηδενισμός των δυνάμεών μας και των δυνατοτήτων μας, τα πλαστά διλήμματα -συνομιλίες ή πόλεμος-θα μας οδηγήσουν σε αποδοχή της σημερινής κατάστασης με κάποιες γνωστές συνοριακές αναπροσαρμογές και συνταγματικές διευθετήσεις, όπως πολλές φορές μέχρι τώρα προτάθηκαν. Και αυτές οι λύσεις δε θα οδηγήσουν σε εξελικτική λύση. Σε εξελικτική παράλυση θα οδηγήσουν και στον τελικό αφανισμό του κυπριακού ελληνισμού θα οδηγήσουν. Όμως εμείς είμαστε σίγουροι ότι οι αγώνες των λαών ποτέ δεν έγιναν και ούτε σήμερα γίνονται με τέτοια πλαστά διλήμματα. Οι αγώνες των λαών γίνονται με την απόφαση να υπερασπιστούμε ως το τέλος την ελευθερία της πατρίδας μας και με τη δημιουργία εκείνων των προϋποθέσεων που θα μας οδηγήσουν στο να στηρίξουμε αυτή την απόφαση.

Παρ' όλα όσα έχουν λεχθεί, κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση στη Βουλή για το θέμα του συνεχιζόμενου εθνικισμού της πατρίδας μας αποτελεί μια ευκαιρία για κοινή αντιμετώπιση ενός κρίσιμου θέματος που συνδέεται άμεσα με το μέλλον της πατρίδας και του λαού μας. Ας αντιμετωπίσουμε λοιπόν αυτό το θέμα ως έναν κίνδυνο που απειλεί την ιστορική πορεία και τη συνέχεια του κυπριακού ελληνισμού και ας εργαστούμε με εθνική ομοψυχία για την κοινή του αντιμετώπιση αλλά με αγωνιστικό φρόνημα και με απόφαση οριστική και αμετάκλητη να κόψουμε το δρόμο στον τουρκικό επεκτατισμό.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ομήρου ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα του.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η μεταφορά και εγκατάσταση στα κατεχόμενα εδάφη μας δεκάδων χιλιάδων εποίκων είναι η σοβαρότερη πτυχή του πολιτικού μας προβλήματος. Και τούτο γιατί, πέραν του κινδύνου παραμορφώσεως του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου, αποτελούν το σοβαρότερο εμπόδιο στις προσπάθειες για λύση του κυπριακού προβλήματος. Οι έποικοι και η παρουσία του κατοχικού στρατού αποτελούν πρόσθετο θανάσιμο κίνδυνο για την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στη γη των προγόνων του, γι' αυτό η γρήγορη απαλλαγή μας από την ανεπιθύμητη παρουσία τους είναι ζήτημα ύψιστης εθνικής προτεραιότητας.

Είναι λυπηρή η διαπίστωσή μας ότι όλες οι κυβερνήσεις μας δε διέβλεψαν έγκαιρα τους σοβαρούς κινδύνους που απειλούν την Κύπρο από την παρουσία των εποίκων, γι' αυτό και στο αρχικό στάδιο δεν ιεράρχησαν το πρόβλημα αυτό στις άμεσες προτεραιότητες, ώστε να επιλυθεί. Επέτρεψαν να περνούν τα χρόνια ανεκμετάλλευτα, παρασυρόμενοι στη συζήτηση διαδικαστικών θεμάτων, όπως ήταν η επιδίωξη του Ντενκτάς, και δεν κατόρθωσαν μέσα σε δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια να συζητήσουν επί των ουσιαστικών θεμάτων στα οποία συγκαταλέγεται και το πρόβλημα των εποίκων και η παρουσία του κατοχικού στρατού. Γιατί είναι αλήθεια πως τα πρώτα χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή ήταν ευκολότερο να εξευρεθεί λύση βιώσιμη παρά σήμερα που τα τετελεσμένα της εισβολής συνεχώς εδραιώνονται. Ως παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί η περίπτωση των εποίκων οι οποίοι άρχισαν τώρα να νιώθουν ότι η παρουσία τους στα κατεχόμενα εδάφη μας δεν είναι προσωρινή, αλλά προγραμματίζουν και εκτελούν έργα μόνιμα και πολυέξοδα σε αντίθεση με το παρελθόν, όταν ζούσαν υπό συνθήκες προσωρινότητας. Κατά την εκτίμησή μου, το σύνθημα για μακροχρόνιο αγώνα, όπως στην πράξη εφαρμόστηκε, κατάντησε να σημαίνει ότι θα ανεχθούμε επί μακρόν την κατοχική παρουσία, μέχρι να εδραιωθούν τα τετελεσμένα της εισβολής. Έτσι, στην περίπτωση των εποίκων κάθε μέρα που περνούσε ο αριθμός τους αυξανόταν, με αποτέλεσμα να μιλούμε σήμερα για παρουσία 70,000 και πλέον εποίκων. Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι ακολουθούν το θεσμό της πολυγαμίας και της απόκτησης μεγάλου αριθμού παιδιών, τότε μπορεί να φανταστεί κανείς τον αριθμό των εποίκων που θα έχουμε, αν το κυπριακό πρόβλημα εξακολουθήσει να παραμένει άλυτο. Εδώ θα μου επιτρέψει ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής να διαφωνήσω με το μέσο αριθμό τέκνων, γιατί, σύμφωνα με τις δικές μου πληροφορίες, κάθε οικογένεια αριθμεί έως 25 μέλη και άρα ο μέσος αριθμός είναι γύρω στα 12.

Με αυτά τα δεδομένα και λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι οι περισσότεροι έποικοι είναι αγράμματοι, άξεστοι και πρόσωπα που ρέπουν προς το έγκλημα, αφού τις καθημερινές διαφορές τους τις επιλύουν με τη χρήση βίας, θα πρέπει να αντιληφθούμε και το λόγο για τον οποίο οι Τουρκοκύπριοι καθημερινά μεταναστεύουν, αφού είναι αδύνατη η συμβίωσή τους με τους εποίκους. Ένα παράδειγμα ζωντανό που μπορώ να σας δώσω είναι ότι οι Τουρκοκύπριοι στρατιώτες του καθεστώτος Ντενκτάς που επανδρώνουν τα φυλάκια στη γραμμή των βάσεων δεν τολμούν οι ίδιοι να περάσουν από τα κατεχόμενα χωριά μας στα

— οποία κατοικούν Λαζοί έποικοι και αναγκάζονται να περπατούν μίλια, γιατί θα κινδυνεύσει άμεσα η ζωή τους, αν περάσουν από τα χωριά αυτά. Αν αυτή η κατάσταση συνεχιστεί, σίγουρα οι Τουρκοκύπριοι θα μετατραπούν σε μειοψηφία και τις αποφάσεις της άλλης πλευράς θα τις παίρνουν άτομα ξένα προς τα συμφέροντα του κυπριακού λαού. Σε τέτοια περίπτωση δε θα μπορούμε να μιλούμε πλέον στα σοβαρά για προσπάθειες επαναπροσέγγισης και για συμβίωση των δυο κοινοτήτων.

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται πλέον ότι όλοι συμφωνούμε ότι η παρουσία τόσο των εποίκων όσο και του κατοχικού στρατού αποτελεί θανάσιμο κίνδυνο για το μέλλον του κυπριακού ελληνισμού. Όσον αφορά αυτές τις δυο πτυχές πρέπει να παραμείνουμε ανυποχώρητοι μέχρι το τέλος. Πρέπει όμως παράλληλα να λεχθεί ότι η απαλλαγή μας από τους εποίκους και τον κατοχικό στρατό θα γίνει, αν πετύχουμε λύση του κυπριακού προβλήματος, η οποία οπωσδήποτε πρέπει να είναι λύση βιώσιμη. Διαφορετικά θα πρέπει να ετοιμαζόμαστε για άλλες επιλογές, γιατί οι επιλογές αυτές θα μας επιβληθούν από τους μακροπρόθεσμους στόχους της Τουρκίας, που αποβλέπει στην ολοκληρωτική κατάληψη της Κύπρου. Είναι καθήκον όλων μας να πράξουμε το παν, για να παραμείνουν οι τουρκοί στόχοι απραγματοποίητοι. Έχουμε χρέος προς όσους έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία αυτού του τόπου να αποδείξουμε πως δε χάθηκαν άδικα και πως θα αγωνιστούμε για τη σωτηρία αυτής της γης, αυτής της γης που είναι δική μας, όπως δική μας είναι και η υποχρέωση της σωτηρίας της.

Αυτό, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να γίνει ούτε όταν δυσανασχετούμε στο κάλεσμα για ολιγοήμερη υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά ούτε όταν δυσανασχετούμε όταν καλούμαστε να καταβάλουμε κάποια ασήμαντη εισφορά για την ενίσχυση της άμυνάς μας. Ούτε μπορεί να γίνει αγώνας τη στιγμή που τα δικαστήριά μας δίκασαν κατά τα έτη 1988 και 1989 568 υποθέσεις λαθρεμπορίου με τα κατεχόμενα, ενώ τόσες άλλες περιπτώσεις διέφυγαν της δικαιοσύνης, γιατί δεν ήταν δυνατό να εντοπιστούν. Έδη λειτουργούν στην Πύλα 40 καταστήματα τα οποία πουλούν είδη ενδύσεως και δεκαέξι άλλα καταστήματα, παρά το γεγονός ότι ο πληθυσμός της Πύλας αποτελείται από 800 Τουρκοκυπρίους και 400 Έλληνοκυπρίους. Ευτυχώς, και είναι παρήγορο αυτό το γεγονός, μετά τη λήψη πρόσθετων μέτρων από τις δυνάμεις ασφαλείας μας κατά το έτος 1990 το κακό περιορίστηκε. Έδη σημειώθηκαν μόνο 29 περιπτώσεις λαθρεμπορίου ολόκληρο το έτος 1990. Το γεγονός τούτο έχει ανησυχήσει το καθεστώς Ντενκτάς και, σύμφωνα με πληροφορίες τις οποίες συνέλεξα σήμερα, κατά την τελευταία επίσκεψη του κ. Λέτσου στο χωριό Πύλα έγιναν παραστάσεις προς τον κ. Λέτσου από την τουρκική πλευρά, για να προβεί σε παραστάσεις προς τη δική μας την πλευρά, ώστε να χαλαρώσουμε τα μέτρα. Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι ο κ. Λέτσου έχει προβεί σ' αυτές τις παραστάσεις.

Θα 'θελα τέλος να απαντήσω και στην επιχειρηματολογία του κ. Θεοδούλου ο οποίος αναφέρθηκε στα λεχθέντα από τον κ. Σολωμή για ανύπαρκτους ουσιαστικά κινδύνους αναφορικά με την παρουσία των αυτόμολων στις ελεύθερες περιοχές. Ναι, υπάρχει θέμα ασφαλείας εξαιτίας της παρουσίας των αυτόμολων στις ελεύθερες περιοχές όσο και της ευχέρειας που έχουν άλλοι Τούρκοι λόγω της γειτνιασείας των περιοχών των βάσεων με τις κατεχόμενες περιοχές να εισέρχονται ελεύθερα στις περιοχές μας και να τις κατασκοπεύουν. Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση Τούρκου που μπαينوβγαίνει στα ελεύθερα εδάφη μας και κατασκοπεύει και ο οποίος κατά τη δράση του άφησε αρκετές φορές τα αποτυπώματά

του, αλλά παραμένει μέχρι σήμερα ασύλληπτος, παρά το γεγονός ότι έχει εξακριβωθεί η ταυτότητά του, αφού στο παρελθόν, προ της τουρκικής εισβολής, είχε χρηματίσει υπόδικος στις Κεντρικές Φυλακές. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε κύριοι συνάδελφοι, όλοι ξέρουμε ότι, όπως είναι σήμερα η γραμμή της αντιπαράταξης από το χωριό Πύλα μέχρι τον Άγιο Νικόλαο, υπάρχει η δυνατότητα να μπαινοβγαίνουν αυτοί οι κατάσκοποι και είναι έργο όλων μας να λάβουμε όλα τα μέτρα για περιορισμό τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν είναι δυνατό, να παραχωρήσω τη θέση μου στο συνάδελφο κ. Πουμπουρή και να διαγραφώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και να σας διαγράψω; Εντάξει. Και να ετοιμάζεται ο κ. Ευσταθίου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στην ομιλία που έκαμα την περασμένη Πέμπτη και στην παρέμβαση που έκαμα σήμερα περιορίστηκα στο θέμα μας που ήταν το θέμα του εποικισμού. Με τις ομιλίες όμως που έχουν γίνει το θέμα μετατοπίστηκε στο Κυπριακό. Εκφράστηκαν πάρα πολλές απόψεις και θα ήθελα να εκφράσω με πολλή συντομία τις απόψεις του κόμματός μου γύρω από μερικές πτυχές του Κυπριακού ή γύρω από μερικά προβλήματα/ζητήματα που θίγηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

Έγινε λοιπόν πολύς λόγος για τη διεθνοποίηση. Είναι διεθνοποιημένο το Κυπριακό; Και είναι στο βαθμό που θέλουμε; Είναι ένα ερώτημα που μπήκε εδώ. Η άποψή μας είναι ότι το Κυπριακό είναι διεθνοποιημένο και είναι σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι προηγουμένως. Μπορεί να μην είναι στο βαθμό που θέλουμε, αλλά εν πάση περιπτώσει το Κυπριακό βρίσκεται στο επίκεντρο της διεθνούς επικαιρότητας. Μπορεί να μην είναι στην πρώτη γραμμή, και δεν είναι, ένεκα άλλων αντικειμενικών δυσκολιών και κυρίως ένεκα του ότι αυτή τη στιγμή η κρίση στον Κόλπο συγκεντρώνει την προσοχή της διεθνούς κοινότητας. Και θα ήθελα να κάμω μια επέκταση αυτής της διαπίστωσής μας. Όταν κατά τη διάρκεια του 1990 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει επισκεφθεί τα Ηνωμένα Έθνη, δηλαδή την έδρα των Ηνωμένων Εθνών, και έχει μιλήσει τόσο στην πρόσφατη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. όσο και σε άλλες περιπτώσεις για το Κυπριακό, όταν έχει επισκεφθεί αρκετές χώρες -δε θυμάμαι, δυο ή τρεις χώρες- και έχει προβάλει το Κυπριακό, όταν ο Υπουργός Εξωτερικών βρίσκεται κάθε λίγο σε διάφορες χώρες και σε διάφορα διεθνή βήματα και προβάλλει το Κυπριακό, όταν Βουλευτές βρίσκονται στο εξωτερικό και προβάλλουν το Κυπριακό, όταν φέτος πραγματοποιήθηκε εδώ η Διάσκεψη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης στην οποία προβάλαμε το Κυπριακό, όταν πραγματοποιούνται διεθνώς διάφορα άλλα βήματα με τα οποία προβάλλεται το Κυπριακό, ερωτώ: είναι διεθνοποιημένο το Κυπριακό ή δεν είναι; Επαναλαμβάνω ότι μπορεί να μην είναι στο βαθμό που θέλουμε, αλλά είναι διεθνοποιημένο, αν θέλουμε να είμαστε αντικειμενικοί στις εκτιμήσεις μας.

Ακόμα θα ήθελα να πω ότι το ότι πετύχαμε φέτος να αποτελέσει αντικείμενο συνομιλιών μεταξύ Γκορμπατσώφ και Μπους το Κυπριακό και το ότι αποτέλεσε

αντικείμενο συνομιλιών και μεταξύ των Υπουργών Εξωτερικών των δυο αυτών υπερδυνάμεων είναι μια άλλη ένδειξη ότι το Κυπριακό είναι διεθνοποιημένο.

Ακόμα θα έλεγα και το εξής: 'Όταν το ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας, και εννοώ το 649, λέει ότι αυτό αποφασίζει να ασχολείται ενεργά με την κατάσταση και τις καταβαλλόμενες προσπάθειες για το Κυπριακό, δεν είναι αυτό μια ένδειξη ότι το Κυπριακό είναι μόνιμα αντικείμενο της προσοχής του Συμβουλίου Ασφαλείας και των εκπροσώπων του Ο.Η.Ε; Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι το Κυπριακό είναι διεθνοποιημένο και απασχολεί τη διεθνή κοινότητα, αλλά υπάρχουν τα προβλήματα του Κόλπου, η κρίση στον Κόλπο που αυτή τη στιγμή δεν αφήνει το πρόβλημά μας να είναι πρόβλημα προτεραιότητας για τη διεθνή κοινή γνώμη. Κατά τα άλλα είναι διεθνοποιημένο.

Το συμπέρασμα λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι δεν υπάρχει έλλειψη διεθνοποίησης, αλλά ότι υπάρχουν τρομερές αντικειμενικές δυσκολίες αυτή τη στιγμή. Και είναι τέτοιες οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε αυτή την ώρα, ώστε ως υπεύθυνη ηγεσία του τόπου δεν πρέπει να χάνουμε τη ψυχραιμία μας και να αρχίζουμε να φορτώνουμε ο ένας στον άλλο ότι δεν κάμνουμε διεθνοποίηση και δεν προβάλλουμε το Κυπριακό στις σωστές του διαστάσεις.

Γίνεται ακόμα πολύ λόγος για τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και, για να μην πω καμιά υπερβολή, μερικοί συνάδελφοι εξαποστέλλουν στο πυρ το εξώτερον μερικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Και εγώ, αγαπητοί συνάδελφοι, και το κόμμα μου και ο λαός μας και όλοι μας θα ήμασταν ευτυχείς, αν όλα τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. τάσσονταν κατηγορηματικά υπέρ της Κύπρου και κατηγορηματικά ενάντια στον Τούρκο εισβολέα. Δεν είναι όπως τα θέλουμε. Επαναλαμβάνω όμως ότι τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. είναι υπέρ της Κύπρου. Και δεν ξέρω να υπάρχει ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας ή του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που να μην τάσσεται ενάντια στη διχοτόμηση, ενάντια στην απόσχιση, ενάντια στην ένωση. Και ερωτώ: Αυτά τα ψηφίσματα που τάσσονται ενάντια στη διχοτόμηση και ενάντια στην απόσχιση και ενάντια στην ένωση είναι ή δεν είναι ενάντια στον Ντενκτάς που επιχειρεί την απόσχιση; Αυτά τα ψηφίσματα που κατηγορηματικά τάσσονται ενάντια στη διχοτόμηση είναι ή δεν είναι υπέρ του αγώνα του λαού μας; Να μερικά ερωτήματα στα οποία πρέπει να απαντούμε με νηφαλιότητα και με σωστή, αντικειμενική θα 'λεγα, κρίση.

Υπάρχει όμως και μια προέκταση του ζητήματος, κύριοι συνάδελφοι. Λέμε ότι πρέπει να προσφύγουμε είτε στο Συμβούλιο Ασφαλείας είτε στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. Και ερωτώ: Αν προσφύγουμε, και πρέπει να προσφύγουμε, θα 'λεγα -και θα αναπτύξω τη θέση του κόμματός μας πιο κάτω- αν προσφύγουμε και εξασφαλίσουμε ένα ψήφισμα ή την επανάληψη των ψηφισμάτων αυτών θα τα στείλουμε και αυτά στο πυρ το εξώτερον, επειδή δε θα μας ικανοποιούν πλήρως; Θα πούμε ότι αυτά τα ψηφίσματα δεν καταδικάζουν στο βαθμό που πρέπει την Τουρκία; Θα πούμε ότι αυτά τα ψηφίσματα δεν κάνουν την πρόταση όπως τη θέλει, ας πούμε, μια πλευρά; Αν για παράδειγμα πετύχουμε ένα ψήφισμα είτε του Συμβουλίου Ασφαλείας είτε της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. που θα μας λέει ακύριοι, σας καλούμε, και Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους, να συνομιλήσετε με βάση τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. και τις συμφωνίες κορυφής που προσδιορίζουν ποιος είναι ο χαρακτήρας και ποιο είναι το περιεχόμενο του Κυπριακού», εμείς θα πούμε «όχι, δε συνομιλούμε, γιατί δε βάζουν ως στόχο αυτό

που βάζουμε εμείς»; Εμείς, αγαπητοί συνάδελφοι, λέμε ότι δεν αποδεχόμαστε συνομιλίες με το περιεχόμενο που έδωσε ο Ντενκτάς στην τελευταία συνάντηση κορυφής, δηλαδή με τους όρους που έθεσε για αυτοδιάθεση και για δυο λαούς. Μάλιστα δεν πρέπει να κάνουμε συνομιλίες που να έχουν τέτοιο περιεχόμενο. Αλλά, αν τα Ηνωμένα Έθνη και το Συμβούλιο Ασφαλείας επαναλάβουν αυτές τις θέσεις που υποστήριξαν μέχρι σήμερα, η ελληνοκυπριακή πλευρά πρέπει να δείξει την ικανότητά της να χειρίζεται αυτά τα περίπλοκα προβλήματα και να δίνει τη μάχη εκεί, στο πεδίο των συνομιλιών, ξεσκεπάζοντας και εκθέτοντας την Τουρκία διεθνώς. Δηλαδή, με δυο λόγια αυτό που θέλω να πω, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ότι, ναι, πρέπει πρέπει να είμαστε παλικάρια και στις εκδηλώσεις και σε όλα, αλλά πάνω απ' όλα να είμαστε παλικάρια στο νου και στο φρόνημα.

Το άλλο θέμα που θα ήθελα να θίξω είναι το κατά πόσο θα πάμε στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. ή όχι. Πραγματικά η Τουρκία με μια αναβαθμισμένη αδιαλλαξία και σκληρότητα δε μας αφήνει άλλη διέξοδο από την προσφυγή στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. Δε μας αφήνει άλλη διέξοδο και η στάση των νατοϊκών συμμάχων της Τουρκίας που, αν θέλετε, και παραχαϊδεύουν και επαινούν την Τουρκία για τη στάση της στον Κόλπο. Η ανοχή που επιδεικνύουν απέναντί της είναι για μας απαράδεκτη, γιατί για μας είναι στον ίδιο βαθμό εισβολέας η Τουρκία, όπως είναι και το Ιράκ για το Κουβέιτ. Γι' αυτό εμείς, όπως και οι άλλες οι πλευρές, ταχθήκαμε υπέρ της συζήτησης του Κυπριακού στην τωρινή Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. Πιο συγκεκριμένα όμως θα τοποθετηθούμε στην αυριανή συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, αφού ενημερωθούμε και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και από τον Υπουργό Εξωτερικών πάνω στην κατάσταση που επικρατεί τώρα, για να δούμε κατά πόσο θα πάμε αύριο ή κατά πόσο θα πάμε ύστερα από μια βδομάδα ή δέκα μέρες· δεν ξέρω. Επαναλαμβάνω ότι, ενώ αυτή είναι η θέση μας, πρέπει εκεί, στο Εθνικό Συμβούλιο, να ζυγίσουμε όλα τα δεδομένα, έτσι που να καταλήξουμε σε εκείνη την απόφαση που θα συμφέρει στο λαό μας και στην ιερή του υπόθεση. Επαναλαμβάνω: η θέση μας είναι ότι το Κυπριακό πρέπει να συζητηθεί τέλος πάντων στην παρούσα Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., γιατί η Άγκυρα και οι σύμμαχοί της δε μας έχουν αφήσει άλλη διέξοδο. Αλλά για το χρόνο, επαναλαμβάνω, είμαστε έτοιμοι να ξαναμιλήσουμε και να ανταλλάξουμε απόψεις με όλες τις πλευρές που συμμετέχουν στο Εθνικό Συμβούλιο, όπως και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που θα μας ενημερώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αν υπάρχει μια χρησιμότητα από αυτή την παρατεταμένη συζήτηση, αυτή είναι, κατά τη γνώμη μου, η εξαγωγή των αναγκαίων συμπερασμάτων, ότι δηλαδή η τουρκική προσπάθεια για την κατάλυση του ελεύθερου κυπριακού κράτους βρίσκει σε πλήρη εξέλιξη, ότι τα κατοχικά στρατεύματα όχι μόνο δε φεύγουν, δε μειώνονται, αλλά αντίθετα αυξάνονται, ότι οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις βελτιώνονται, αλλά και ότι ο εποικισμός συνεχίζεται. Με τον τρόπο αυτό όλες οι μέθοδοι του τουρκικού επεκτατισμού, όπως τις έχουν γνωρίσει τα θύματά του τα τελευταία χρόνια, βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη και ανάπτυξη εναντίον της Κύπρου, όπως έγινε και προηγουμένως με διάφορα άλλα ατυχή έθνη π.χ. την

Αρμενία, όπου έγινε βίαιη μετακίνηση πληθυσμών, όπως ακριβώς και στην Κύπρο, εποικισμός των εδαφών, σφαγή των Αρμενίων και έτσι η γνωστή Αρμενία περιορίστηκε σε εκείνο το μικρό κρατίδιο που περιλαμβάνεται στους κόλπους της Σοβιετικής Ένωσης.

Παρουσιάστηκε αυτό το φαινόμενο και στο μικρό κράτος της Αλεξανδρέττας. Εκεί εφαρμόστηκε καθαρά η μέθοδος του εποικισμού, διότι ήταν οι Άραβες 71% και οι Τούρκοι 29% και σε δυο χρόνια έγιναν οι Άραβες 45% και οι Τούρκοι 55%. Έγινε δημοψήφισμα και προσαρτήθηκε το κράτος της Αλεξανδρέττας στην Τουρκία.

Το ίδιο έγινε βεβαίως και στα ελληνικά νησιά της Ιονίας: μετακίνηση πληθυσμών, εποικισμός, εξαφάνιση των προαιώνιων ελληνικών κρατών της Ιονίας.

Τούτο έγινε και σήμερα στην Κύπρο: εισβολή, σφαγή, εκτόπιση, εποικισμός. Αυτή είναι η μέθοδος που χρησιμοποίησαν οι Τούρκοι, όταν εγκαινίασαν την επεκτατική, την ιμπεριαλιστική πολιτική τους, να κατακτούν δηλαδή χώρες που συνορεύουν με το κράτος τους, όπως το κράτος τούτο παρουσιάστηκε μετά το τέλος του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου.

Να πω ακόμα ότι ανάλογο σενάριο παρουσιάζεται και ετοιμάζεται για τη Δυτική Θράκη, και αυτό είναι αλήθεια. Εκεί βεβαίως δεν έγινε εποικισμός, διότι το ελληνικό κράτος δεν επιτρέπει την είσοδο Τούρκων. Δεν επιτράπηκε όμως να φύγει ούτε ένας Τούρκος από εκεί, παρά το ότι εκατομμύρια Τούρκοι μετανάστευσαν στη Γερμανία, όπως και πολλοί Έλληνες, για να βρουν εργασία. Τους είπαν: «Να μη φύγετε, να μείνετε εκεί». Το αποτέλεσμα ήταν να υπεραυξάνεται ο πληθυσμός της Δυτικής Θράκης, να μειώνεται ο πληθυσμός ο ελληνικός, να εγείρουν διεκδικήσεις εναντίον της Δυτικής Θράκης και να δημιουργηθεί κι εκεί θέμα προσάρτησης, όπως ακούεται από ημιεπίσημες ακόμα πηγές.

Ώστε το αδιαφιλονίκητο συμπέρασμα είναι ότι οι Τούρκοι θέλουν, και εκδηλώνουν με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο την πρόθεσή τους, όχι μόνο να μη βρεθεί η επιδιωκόμενη λύση του Κυπριακού για ένα ενιαίο ανεξάρτητο κράτος, αλλά θέλουν και την τουρκοποίηση της Κύπρου και την κατάλυση και κατάργηση του κυπριακού κράτους. Αυτή είναι η έκδηλη πρόθεσή τους και πρέπει να είναι κάποιος αφελής ή να εθελουφλεί για να μην τη βλέπει.

Με αυτά τα δεδομένα και με όσα γενικά γίνονται εκ μέρους της τουρκικής πλευράς κανένας εχέφρων άνθρωπος δε θα πρέπει να αναμένει ότι η Τουρκία θα δεχτεί να επιλυθεί το Κυπριακό όπως εννοούμε εμείς, δηλαδή με εξεύρεση δίκαιης λύσης για ένα ενιαίο ανεξάρτητο κράτος.

Αντίθετα, η επιδίωξή της είναι ηλίου φαινότερη. Διανύουμε τώρα το τελευταίο στάδιο του εγκλήματος, που είναι η πλήρης κατάλυση του κυπριακού κράτους. Και, ενώ τούτο είναι τόσο εμφανές, η δική μας πλευρά, τα θύματα της κατοχής και του εγκλήματος αυτού, με την πολιτική που ακολουθεί διευκολύνει σχεδόν τα τουρκικά σχέδια όχι βέβαια ενσυνείδητα ή εκ προθέσεως. Και συμφωνώ με τον κ. Ιεροδιακόνου ότι όλοι θέλουν λύση. Κανένας δεν υπάρχει που να θέλει να καταστρέψει την Κύπρο, αλλά θα την καταστρέψουμε με τις παραλείψεις μας.

Και θα έλεγα στον κ. Μαρκίδη ότι τα εγκλήματα δε διαπράττονται μόνο με θετικές ενέργειες. Γνωρίζετε ως νομομαθής που είστε ότι τελούνται και εγκλήματα παραλείψεως ή εξ αμελείας και τέτοιο είναι το έγκλημα που διαπράττεται σε βάρος της υπόθεσής μας από εκείνους που τη χειρίζονται υπεύθυνα λόγω του ότι κατέχουν αξιώματα και μπορούν να τη χειρίζονται με τις ενέργειές τους τα τελευταία χρόνια.

Και, για να είμαστε δίκαιοι προς τη σημερινή κυβέρνηση, θα πρέπει να λεχθεί ότι ήταν φυσικό να δοκιμάσει ο Πρόεδρος και η κυβέρνησή του τρόπους και μεθόδους για την επίλυση του προβλήματός μας. Ήταν φυσικό να αναζητήσει συμμαχίες, να κάμει επισκέψεις, να δεχτεί συμβουλές, να δεχτεί παραινήσεις, αφού ένα από τα κύρια μελήματά του, το κύριο φορτίο της άσκησης του προεδρικού αξιώματος είναι η προώθηση και η εξεύρεση λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Εμείς βέβαια δεν είχαμε καμιά απολύτως ψευδαίσθηση ή αμφιβολία από παλιά χρόνια για τις προθέσεις της Τουρκίας που, όπως εκδηλώνονται τόσο καθαρά σήμερα, έτσι εκδηλώνονταν και παλιά. Η Τουρκία και οι σύμμαχοί της είχαν χρησιμοποιήσει μεθόδους που δεν είχαν κανέναν άλλο στόχο ή σκοπό από το να παρέρχεται αδρανής ο χρόνος, ώστε να εδραιωθούν τα τετελεσμένα, να μείνουν εκεί, να εδραιώσουν κράτος και να μας πουν μετά «μα περιμένετε μετά τόσα χρόνια να φύγουμε απ' εδώ, εδώ έχουμε κράτος χρόνια τώρα, δεν μπορούμε να διώξουμε τους εποίκους, οι έποικοι τώρα έχουν κάμει παιδιά». Αύριο, όπως περνούν τα χρόνια, θα κάμουν και εγγόνια. Αυτό επιδιώκουν οι Τούρκοι.

Αυτό επιδίωξαν να κάμουν και οι φίλοι του Ιράκ στην περίπτωση της εισβολής στο Κουβέιτ. Κι εκεί είπαν «να αρχίσουμε συνομιλίες». Δεν έπεσε όμως στην παγίδα ο Εμίρης του Κουβέιτ, ο Αλ Σάμπαχ. Είπε: «Όχι συνομιλίες. Να φύγετε. Είναι εισβολή εδώ. Συνομιλίες δεν κάνω».

Και ιδού γιατί οι συνομιλίες υπήρξαν ολέθριες για την Κύπρο· διότι οι Τούρκοι δεν ήθελαν να εξευρεθεί λύση. Ήθελαν μόνο να κάθονται στις συνομιλίες, για να παραπλανούν την κοινή γνώμη και τους συμμάχους τους εσκεμμένα και έτσι να σκέφτονται «αφήστε τους, αφού συνομιλούν, θα καταλήξουν σε συμφωνία, γιατί να επέμβουμε εμείς;» Και ο ένας κύκλος συνομιλιών διαδεχόταν τον άλλο και ο ένας χρόνος τον άλλο χρόνο και πέρασαν όλα αυτά τα χρόνια με τις δήθεν συνομιλίες, για να εδραιωθούν τα τετελεσμένα, όπως και έχουν εδραιωθεί, σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τώρα όμως η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πρέπει να έχουν αντιληφθεί την αλήθεια. Πρέπει να την έχουν αντιληφθεί. Είναι δύομισι χρόνια τώρα που έχουμε το ίδιο σκηνικό και διεξάγεται η ίδια διαδικασία. Και πρέπει να αντιληφθήκαν ή οφείλουν να αντιληφθούν -διαφορετικά θα πρόκειται πλέον περί διαπράξεως αυτού που λέγεται «αδίκημα παραλείψεως»-ότι η Τουρκία δεν πρόκειται να συμφωνήσει. Η ακολουθούμενη μέθοδος μόνο την Τουρκία εξυπηρετεί. Γι' αυτό είναι ανάγκη να κάνουμε έστω και τώρα -και αυτή είναι η χρησιμότητα της σημερινής συζήτησης- εκείνο που δυστυχώς εγκαταλείψαμε εδώ και πολλά χρόνια, όταν εγκαινιάστηκε η ολέθρια, η φοβερά ολέθρια πολιτική της αποφυγής δήθεν των γροθοκοπημάτων του κ. Ρολάνδη και την οποία δυστυχώς ακολούθησε η κυβέρνηση Κυπριανού, παραπεισθείσα κι εκείνη για πάρα πολλά χρόνια.

Έχει δίκαιο ο κ. Κληρίδης που είπε ότι είναι από τότε που άρχισε ο κύκλος των ατέρμωνων και άσκοπων συνομιλιών. Ήταν η υιοθέτηση εκείνης της ολέθριας πολιτικής που μας έλεγε «προς Θεού, μη γροθοκοπιέστε, μην πηγαίνετε να καταγγέλλετε την Τουρκία, διότι δυσαρεστείται και δε θα συνομιλήσει, ενώ, αν είστε ευγενείς, αν είστε χαμογελαστοί, αν είστε υποχωρητικοί, θα υποχωρήσει, θα σας δώσει επαρχίες, θα πάρете το Μόρφου, θα πάρете το Βαρώσι». Αυτά μας έλεγαν.

Βέβαια κανένας εχέφρων άνθρωπος, κανένας άνθρωπος δεν πιστεύει ότι, όταν μια χώρα έχει καταπατηθεί από κάποιο κατακτητή, ο κατακτώμενος παίρνει την

ελευθερία του όταν είναι πολύ πειθήνιος και σιωπηρός, ενώ όταν τη ζητά τον δέρνουν και δεν την παίρνει. Αυτά είναι θέματα που μόνο σε μυθιστορήματα μπορεί να υπάρχουν, για να παραπλανώνται ή να διασκεδάζουν τα παιδιά.

Να αναλάβουμε, λέω, τώρα τον αγώνα που οφείλει ο κάθε αξιοπρεπής λαός να αναλαμβάνει, όταν βρίσκεται υπό κατοχή, για να αποτινάξει την κατοχή. Να αναλάβουμε αγώνα σωτηρίας, όπως οφείλει να κάνει το κάθε κράτος, ο κάθε συνετός λαός, όταν μετά βεβαιότητας αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της κατάλυσης και της κατάληψης του κράτους του.

Και μια προσιτή μορφή αγώνα είναι η διεθνοποίηση, η προσφυγή δηλ. και η καταγγελία της Τουρκίας στους διεθνείς χώρους, στη Γενική Συνέλευση, στην Ευρώπη, παντού όπου μπορεί η Τουρκία να πιεστεί και να εκτεθεί, και πρέπει να προβάλλουμε εκεί την ευρωπαϊκή μας ταυτότητα, να διεκδικήσουμε τα ανθρώπινα μας δικαιώματα, να απαιτήσουμε την εφαρμογή των κανόνων του διεθνούς δικαίου, διότι οι κανόνες του διεθνούς δικαίου είναι το μόνο αποτελεσματικό όπλο ή το μόνο προσιτό όπλο που έχουν οι αδύνατοι μικροί λαοί. Δεν μπορούμε να κάνουμε πόλεμο, γι' αυτό διεκδικούμε τα ανθρώπινα μας δικαιώματα.

Δε συμφωνώ κατά συνέπεια με τον κ. Κληρίδη ο οποίος μας είπε ότι δεν μπορούν να έχουν αξία τα ψηφίσματα για ένα λόγο:

Αν τα ψηφίσματα δεν είχαν αξία και δεν είχαν σημασία, τότε γιατί οι Τούρκοι ενοχλούνται τόσο πολύ και χρησιμοποιούν όλους τους φίλους και τους συμμάχους τους για να ασκούν σ' εμάς τόσο αφόρητες πιέσεις για τόσα χρόνια, προσπαθώντας να ματαιώσουν αυτές τις δήθεν αχρείαστες διεθνείς προσφυγές μας;

Γιατί, αν δεν ενοχλείτο η Τουρκία, βάζει λυτούς και δεμένους και μας στέλνει όλους αυτούς τους κυρίους από την Αμερική και όλες αυτές τις συμβουλές της Θάτσερ; Το ότι πειράζεται αυτό και μόνο είναι η απόδειξη ότι κατιτί μπορούμε να κάνουμε με τη διεθνοποίηση και η διεθνοποίηση της μορφής αυτής είναι που δημιουργεί θέμα σημασίας για την Τουρκία, γι' αυτό και προσπαθούν να μας τη ματαιώσουν.

Και έτσι κατακλυζόμαστε συνήθως το Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο κάθε χρόνου από διάφορους επισκέπτες, όπως ο κ. Λέτσκυ και οι διάφοροι άλλοι συνοδοί του ή οι αντιπρόσωποι του Γενικού Γραμματέα και της μυστικής διπλωματίας, για να μας πείσουν να ματαιώσουμε και να μην κάνουμε την προσφυγή μας.

Λέχθηκε επίσης ότι μια προσφυγή λόγω της κρίσης του Κόλπου δε θα ήταν τώρα συνετή ή σκόπιμη ενέργεια. Δηλαδή, κύριοι συνάδελφοι, προβάλλεται ένας πάλι λόγος που φαίνεται σωστός, δηλαδή αληθοφανής, για να ματαιωθεί για μια ακόμα φορά η προτιθέμενη καταγγελία μας, γιατί η προσφυγή είναι καταγγελία της Τουρκίας.

Μα πάντα τα τελευταία δέκα χρόνια βρίσκεται ένας τέτοιος λόγος, ένας «σοφός» λόγος, για να μην προσφεύγουμε για πάρα πολλά χρόνια. Αυτός όμως είναι, όπως είπα, ο μόνος αγώνας, δηλαδή ο μόνος προσιτός αγώνας, που μπορεί να διεξαγάγει η Κύπρος και το κυπριακό κράτος, για να προστατέψει και την υπόστασή του και τη ζωή των πολιτών του, διότι κινδυνεύει και η υπόσταση και η ζωή των πολιτών του κυπριακού κράτους από την τουρκική επιβουλή.

Δε μιλούμε για κινδύνους φανταστικούς. Μιλούμε για δεκάδες χιλιάδες στρατού, μιλούμε για αεροδρόμια, μιλούμε για ξεκαθαρισμένους όρους και ακούσαμε να λέγεται ακόμα και ότι τα σύνορά μας είναι η νότια ακτή της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Λέχθηκε επίσης ότι επιθυμητός είναι ο διάλογος. Ο αγαπητός συνάδελφος κ. Ομήρου εξήγησε πώς εννοούμε το διάλογο. Θα πω μια φράση μόνο: Λέμε ναι στο διάλογο, αλλά διάλογος σημαίνει αμοιβαία επιθυμία για την εξεύρεση μιας συμφωνίας. Αυτός είναι ο διάλογος όπως τον αντιλαμβάνεται ο κάθε άνθρωπος.

Χθες όμως ακόμα ο κ. Οζάλ μας έλεγε, όταν πήγαν οι Τούρκοι δημοσιογράφοι να τον δούν: «Δεν πρόκειται να αλλάξει η τουρκική πολιτική ούτε κατά ένα γιώτα στο Κυπριακό. Θέλουμε δυο ξεχωριστούς λαούς, θέλουμε δυο ξεχωριστά κράτη, τα οποία μπορούν να συνδεθούν». Αυτά μας είπε ο Οζάλ χθες.

Αν ύστερα από αυτά μπούμε πάλι σε διάλογο, εκείνο που θα κάνουμε είναι ότι απλώς θα συμβάλλουμε εμείς οι ίδιοι στην παραπέρα εδραίωση και ενδυνάμωση των εγκληματικών τετελεσμένων και ας μην αιτιώμαστε κανένα άλλο για την καταστροφή η οποία επέρχεται ή για τη δύση του κυπριακού προβλήματος, εκτός από τους εαυτούς μας.

Λέχθηκε ακόμα από τον κ. Ιεροδιακόνου ότι δεν μπορούμε να διεκδικούμε τα δικά μας, διότι είμαστε μια μικρή χώρα. Η αλήθεια είναι όχι ότι δεν μπορούμε να διεκδικούμε τα δικά μας, αλλά απλώς δεν τα διεκδικούμε. Εφόσον δεν τα διεκδικούμε, δεν μπορούμε να ξέρουμε τα αποτελέσματα. Πότε τα διεκδικήσαμε τα τελευταία δέκα χρόνια;

Αλλά, αν εννοούμε ότι με τις κατ' ιδίαν επισκέψεις και με τις αποστολές είναι διεθνοποίηση που κάνουμε, αυτές είναι φιλοφρονητικές επισκέψεις οι περισσότερες. Εκεί δε συζητούμε το Κυπριακό τις περισσότερες φορές. Δε λέω! Ορισμένες κοινοβουλευτικές αντιπροσωπίες επιτέλεσαν έργο και στο Ευρωκοινοβούλιο και σε άλλους χώρους, αλλά συνήθως σ' αυτές τις επισκέψεις -και θα απαντήσω και στον αγαπητό συνάδελφο κ. Πουμπουρή που δεν είναι εδώ- είναι κουτσομπολιό του προβλήματος που κάνουμε. Το κουτσομπολεύουμε κρυφά. Πίνουμε ένα ποτό, απαντούμε και το ξέρουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό το πράγμα δεν είναι διεθνοποίηση. Δε θέλω να πω ότι δεν είναι χρήσιμες, αλλά είναι χρήσιμες για τη διατήρηση καλών ανθρώπινων σχέσεων μεταξύ ηγετών, δηλαδή για να γίνονται επαφές. Δεν εξαργυρώνουμε όμως τις καλές μας σχέσεις, διότι δεν μπορούμε να πάμε στα διεθνή βήματα και να πούμε εκείνο που θέλουμε να πούμε.

Εκείνο που εισηγούμαι -για να έχει και χρησιμότητα η συζήτηση σήμερα- είναι να αρχίσουμε ξανά από την αρχή εκείνο που εγκαταλείψαμε χρόνια, δηλαδή έναν καθαρό, σαφή και ανένδοτο αγώνα στο διεθνή χώρο, και να αφήσουμε τη σοφισματολογία του ενδοτισμού, γιατί αυτός ο ενδοτισμός, αυτή η τάση να υποχωρούμε και να ακούμε συμβουλές όπως «μην κάμετε τούτο και μην κάμετε εκείνο» θα είναι η καταστροφή του κυπριακού προβλήματος και πραγματικά, αν εξακολουθήσει, θα είμαστε οι άνθρωποι που θα θέσουμε την ταφόπετρα στον τάφο της Κύπρου.

Και ο χρόνος που πέρασε ας μας διδάξει εκείνο που πρέπει να μας διδάξει και αυτό πρέπει να διδαχτούμε, ότι ο εποικισμός δε σημαίνει τίποτε άλλο από την αμετάθετη απόφαση των Τούρκων να καταλύσουν ολόκληρο το κυπριακό κράτος, να καταλύσουν την Κύπρο, και ας επιδοθούμε στον αγώνα εκείνο που οι συνετοί, οι έντιμοι άνθρωποι πάντοτε διεξάγουν, για να επιτελέσουν το έργο τους στη ζωή, για να δώσουν προστασία στους αθώους οι οποίοι τους έχουν αναθέσει τη διαχείριση των δημόσιων υποθέσεων και την άσκηση της κρατικής εξουσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο τελευταίος που θα πρωτολογήσει είναι ο κ. Τουλούρας.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ούτε εγώ έχω πρωτολογήσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ζητήσετε το λόγο, τότε δε θα είστε μεταξύ των δευτερολογούντων.

Z. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας μπορώ να παραχωρήσω τη σειρά μου στον κ. Γαλανό και να μιλήσω ύστερα από τον κ. Γαλανό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση ... Μόνο θα παρακαλέσω στις δευτερολογίες να υπάρχει κάποιο περιορισμένο χρονικό διάστημα 5 - 10 λεπτών.

Δέκα λεπτά, εντάξει.

M. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Γαλανός θα ξαναμιλήσει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Τελειώνει και μάλιστα θα θεωρηθεί δευτερολογία δέκα λεπτών.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα μιλήσω όσο περίπου μίλησε στη δευτερολογία του ή τριτολογία του ο κ. Πουμπουρής. Ελπίζω να υπάρχει κάποια ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, του παραχώρησε τη θέση του ο κ. Μανδριώτης.

A. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ο κ. Γαλανός θα τεταρτολογήσει.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, δεν είναι τεταρτολογία· είναι τριτολογία, αλλά έχει γίνει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια να μη μιλήσει και να μην απαντήσει ο κ. Γαλανός στον κ. Κληρίδη λέγοντας ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ειλικρινά πιστεύω ότι, αν δε χάσουμε χρόνο, σε δέκα λεπτά μπορείτε να τα πείτε όλα.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα τα πω, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα απαντήσω και σε κάτι το οποίο πρέπει να απαντηθεί. Ο Συναγερμένος έθεσε το θέμα ότι γίνεται κάποια κατάχρηση του προνομίου του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου, αλλά έχουν ξεχάσει ότι σε επανειλημμένες περιπτώσεις ο αρχηγός τους, ο κ. Κληρίδης, μίλησε και τέσσερις και πέντε φορές. Αλλά φαίνεται ότι το ιδιαίτερο μένος με το οποίο αντιμετώπισαν την περίπτωση μου οφείλεται στο ότι δεν μπορούσαν να αναφέρουν το παράδειγμα του δικού τους αρχηγού.

Ο κ. Κληρίδης μεταξύ άλλων μίλησε για βασιλεία Κυπριανού και βασιλεία Βασιλείου. Θα ήθελα να τονίσω εδώ, για να μην υπάρχει καμιά παρεξήγηση - γιατί ο κόσμος που μας ακούει μπορεί να παρεξηγήσει ορισμένα πράγματα - ότι δεν πρόκειται για βασιλεία στην Κύπρο αλλά για προεδρία, εκτός αν ο κ. Κληρίδης βλέπει την προεδρία σαν βασιλεία στην Κύπρο.

Τώρα, υπήρξαν πολλές περιπτώσεις ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα υπολογίσω αυτό το χρόνο. Θα τον θεωρήσω χαριστικό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κάποιοι παίρνουν, πολύ φοβούμαι, όσα θέλουν από το Κυπριακό και βλέπουν μόνο εκείνες τις πτυχές του Κυπριακού και τονίζουν εκείνα τα σημεία που εξυπηρετούν τις θέσεις τους, και αυτό είναι λυπηρό. Επίσης είναι λυπηρό σε μια τέτοια συζήτηση -και είναι ευχάριστο που γίνεται οπωσδήποτε αυτή η συζήτηση, γιατί επιτέλους συζητούμε σ' αυτό το Σώμα το Κυπριακό- κάποιοι να θέλουν να μονοπωλήσουν την αγωνιστικότητα και κάποιες θέσεις αγωνιστικές σαν τάχατες το Κυπριακό να είναι θέμα των ολίγων και όχι των πολλών και σα να μη θέλουμε και οι άλλοι να έχουμε κάποιες αγωνιστικές θέσεις τώρα που οπωσδήποτε βλέπουμε κάποια αποτελέσματα της τούρκικης εισβολής.

Ο κ. Κληρίδης μας ανέφερε ότι είναι ωραίες οι πορείες, αλλά «εμείς, είπε, δε θέλουμε οι πορείες και οι αντικατοχικές εκδηλώσεις να γίνονται από τις γυναίκες και τα παιδιά μας. Εμείς θέλουμε να βλέπουμε αντικατοχικές εκδηλώσεις με όλο το λαό και επικεφαλής την ηγεσία του». Σύμφωνα! Όλος ο λαός και επικεφαλής η ηγεσία, αλλά, μέχρις ότου κάποιες πλευρές αυτής της ηγεσίας αποφασίσουν να συμμετάσχουν σε μια τέτοια πορεία, τουλάχιστον ας έχουμε αυτές τις πηγαίες εκδηλώσεις των παιδιών μας και των γυναικών μας.

Ο κ. Κληρίδης είπε ότι «ξέρετε, εδώ έγινε εποικισμός, έχει χρόνια, δεν είναι τώρα που γίνεται, έγινε και επί προεδρίας Κυπριανού» κτλ. Βεβαίως έγινε. Ο εποικισμός έγινε από την πρώτη μέρα, γιατί από την πρώτη μέρα της εισβολής και κατοχής ο εποικισμός ήταν το κυριότερο όπλο για την αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου. Όμως τελευταία εκείνο που μας ανησυχεί είναι αυτό που ακούεται ότι «ξέρετε, έχει χρόνια που έχει γίνει αυτός ο εποικισμός και έχουν κάνει ρίζες κάποιοι έποικοι και πρέπει να μείνουν.» Και είναι εδώ που πολύ φοβούμαστε ότι υπάρχουν τρομεροί κίνδυνοι και πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα αυτές τις θέσεις που κάποιοι ξένοι τις σερβίρουν εν ονόματι κάποιας λύσης, κάποιας χιμαιρικής λύσης, γιατί δεν υπάρχει λύση δυστυχώς. Μακάρι να υπήρχε. Εμείς δεν πρέπει να τις προσεταιριζόμαστε, γιατί δυστυχώς απομακρύνουμε τη δίκαιη και βιώσιμη λύση για την οποία μιλούμε.

Έχει γίνει κριτική γιατί επιτέλους έγιναν γύροι συνομιλιών. Και δεν είναι ο κ. Κυπριανού και η κυβέρνησή του που έχουν προχωρήσει σε τόσους γύρους συνομιλιών. Σίγουρα έγιναν γύροι συνομιλιών, γιατί έγιναν προσπάθειες επανειλημμένες να πετύχουμε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση. Και πιστεύω ότι το στίγμα της προσπάθειας η οποία γίνεται σήμερα και της πρόταξης είναι ότι καταλήξαμε ως Δημοκρατικό Κόμμα στο θέμα της πρόταξης, αφού εξαντλήσαμε επανειλημμένα αυτούς τους γύρους των διακοινοτικών συνομιλιών. Γνωρίζουμε υπό ποιες συνθήκες δεχθήκαμε την ομοσπονδία την οποία δεχθήκαμε. Όμως οι Γενικοί Γραμματείς των Ηνωμένων Εθνών κατά καιρούς μας προέτρεπαν στις συνομιλίες. Οι φίλοι μας, οι υποτιθέμενοι φίλοι μας, μας έλεγαν: «Ξέρετε, είστε μια αδύνατη χώρα να συνομιλήσετε.» Όμως σε κάποιο στάδιο ύστερα από έντεκα ατέλειωτα χρόνια ατέλειωτων γύρων συνομιλιών εξακριβώσαμε ότι αυτές οι συνομιλίες δεν ήταν τίποτε άλλο παρά ένα προπέτασμα για τη μονιμοποίηση και νομιμοποίηση των τελελεσμένων και για να δίνουμε άλλοθι σ' αυτούς τους κυνικούς, όπως είπε ο κ. Κληρίδης, στους ισχυρούς της γης, να μην ασχολούνται πραγματικά, λόγω των συμφερόντων τους, με την ουσία του Κυπριακού, αλλά να κρύβονται πίσω από

αυτές τις συνομιλίες. Επιτέλους, έστω και μετά τα έντεκα χρόνια καταλήξαμε ότι, αν δεν υπάρξουν κάποιες προοπτικές πραγματικής προόδου -όπως κάποια πρόοδος στις βασικές πτυχές του Κυπριακού, στην πρόταξη των βασικών πτυχών- τότε δε θα πέσουμε και πάλι στην παγίδα των ατέλειωτων γύρων που τίποτε δεν αποδίδουν, αλλά απομακρύνουν τη λύση, γιατί, όπως αναφέραμε προηγουμένως, δίδεται η εντύπωση ότι είναι αδύνατο να τα βρούμε μεταξύ μας και ότι το πρόβλημα είναι πρόβλημα των δύο κοινοτήτων.

Μίλησε ο κ. Κληρίδης για ομοφωνία. Σίγουρα θέλουμε την ομοφωνία και σίγουρα δεν αποδίδουμε σε κανέναν άλλο λιγότερο πατριωτισμό από το δικό μας ή από εκείνον οποιασδήποτε άλλης πλευράς που αγωνίζεται για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού. Όμως διαφέρει το πρίσμα με το οποίο βλέπουμε τις εξελίξεις και ο τρόπος αντιμετώπισης του Κυπριακού και πιστεύουμε ότι κάποιοι συνάδελφοι, επιθυμώντας να προχωρήσουμε επιτέλους σε μια λύση, επιθυμώντας να ξεπεράσουμε επιτέλους αυτή την αμετακίνητη θέση της Τουρκίας, προβαίνουν σε κάποιες υποχωρήσεις ή εισηγούνται κάποιες υποχωρήσεις που στην πραγματικότητα απομακρύνουν τον τελικό στόχο και δεν τον φέρνουν κοντά. Είναι για λανθασμένες εκτιμήσεις που μιλούμε και όχι για οποιαδήποτε έλλειψη πατριωτισμού και αυτό πρέπει να το τονίσουμε και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα πρέπει να βρεθεί η ομοφωνία την οποία όλοι επιθυμούμε, αλλά δεν επιτυγχάνεται σε βάρος της ουσίας.

Μιλήσαμε για διεθνοποίηση και για το ότι η κυβέρνηση Βασιλείου πραγματικά πέτυχε στον τομέα της διεθνοποίησης και της διαφώτισης. Και εμείς ρωτούμε: Υπήρξε διεθνοποίηση με το να αρνηθούμε την προεδρία των Αδεσμεύτων ή ήταν, κατά την άποψή μας, ένα καταστρεπτικό λάθος, ένα τρομερό λάθος που στέρησε την Κύπρο από μια μεγάλη ευκαιρία για διεθνοποίηση και για προβολή των θέσεων της Κύπρου; Ήταν ή όχι απεμπόληση της διεθνοποίησης η καθυστέρηση της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. όλο αυτό το χρόνο, μόνο και μόνο για να είμαστε καλά παιδιά, μόνο και μόνο για να μην πει ο Ντενκτάς ότι αποχωρεί από τις συνομιλίες, μόνο και μόνο γιατί υποκύψαμε σε κάποιους εκβιασμούς; Ήταν μήπως πραγματική διεθνοποίηση το ότι αμέσως μετά το ναυάγιο αυτών των συνομιλιών, που τους δώσαμε τρεις φορές τεχνητή παράταση και τεχνητή αναπνοή, δεν προχωρήσαμε σε άμεση καταγγελία των τουρκικών θέσεων και της τουρκικής αδιαλλαξίας;

Μας είπε ο κ. Κληρίδης, και δόθηκε απάντηση από συνάδελφο, ότι «ξέρετε, δε γίνονται σεβαστά τα ψηφίσματα και οι αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και επομένως -περίπου- γιατί να θέλουμε και άλλα ψηφίσματα, έχουμε αρκετά.» Μα το γεγονός και μόνο ότι σήμερα μιλούμε για αναβαθμισμένα Ηνωμένα Έθνη, μιλούμε για εισβολή στο Κουβέιτ και η Τουρκία λυσσασδώς κάθε φορά προσπαθεί να ματαιώσει τις διάφορες προσφυγές που εμείς επιθυμούμε να κάνουμε αποτελεί μια απόδειξη ότι επιτέλους υπάρχει ένα κόστος γι' αυτήν από αυτές τις προσφυγές. Και, αν δε γίνουν αυτές οι προσφυγές ή αν δε συνδυάσουμε αυτές τις προσφυγές και αυτές τις πιέσεις με κάποια επανάληψη συνομιλιών πάνω σε ουσιαστική βάση, τότε πού θα στηριχθούμε; Στην καλή θέληση των δυνατών της γης που τυγχάνει να είναι σύμμαχοι και φίλοι της Τουρκίας; Και ποια λύση θα πετύχουμε;

Και κάτι άλλο που πρέπει να λεχθεί, γιατί ακούσαμε το ότι για πρώτη φορά η κυβέρνηση Βασιλείου πραγματικά εξήγησε το Κυπριακό σε κάποιους ξένους ηγέτες και ότι είναι μεγάλη η πειστικότητα την οποία έχουμε. Τι απέδωσε αυτή η

πειστικότητα; Τις τελευταίες θέσεις του κ. Μπους, ότι τάχατες πρέπει να μείνουν τουρκικά στρατεύματα και ύστερα από μια λύση; Τις θέσεις της κ. Θάτσερ; Τις διακηρύξεις και τα μνημόνια του Foreign Office της Αγγλίας; Αυτή είναι η μεγάλη επιτυχία μας στην προσπάθεια να καταλάβουν οι ξένοι τις θέσεις μας στο Κυπριακό; Πού βρίσκεται λοιπόν αυτή η επιτυχία; Η επιτυχία μήπως βρίσκεται στο ότι οι ξένοι μας χαιρετούν και λένε ότι είμαστε διαλλακτικοί, ότι είμαστε πολύ μαλακοί στο να προωθήσουμε κάποιες θέσεις και στο ότι μας χειροκροτούν; Απλώς πρόκειται για μια μεγάλη κοροϊδία. Γιατί, όπως σωστά ανέφερε ο κ. Κληρίδης και πολύ σωστά είπε ο κ. Ιεροδιακόνου, στις σχέσεις μεταξύ μικρών κρατών και ισχυρών της γης σίγουρα από πλευράς των δυνατών υπάρχει το συμφέρον, υπάρχει η κυνικότητα και δεν υπάρχει καμιά φιλία. Επομένως, εφόσον δεν υπάρχει κανένα αντίκρισμα από πλευράς Κύπρου πέραν των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και του δικαίου μας, δεν πρέπει να αναμένουμε με τα χαμόγελά μας, με τις χειραφίες μας, με το να είμαστε καλά παιδιά να επηρεάσουμε οποιονδήποτε όσον αφορά τις θέσεις μας.

Έρχομαι όμως στις θέσεις του κ. Ιεροδιακόνου και στα ερωτήματα τα οποία υπέβαλε. Ρώτησε ο κ. Ιεροδιακόνου πώς μετριούνται οι πιέσεις πάνω στην Τουρκία και πώς μετριέται η πρόοδος. Βέβαια, αν υπήρχε κάποιο συγκεκριμένο μέτρο, όλοι μας θα το χρησιμοποιούσαμε. Όμως μετριούνται, κύριε συνάδελφε, με βάση τη στάση εκείνων που μπορούν να πιέσουν την Τουρκία έναντι της Τουρκίας και τις πιέσεις που κάποιοι μπορούν να ασκήσουν επί της Τουρκίας. Και ανέφερα προηγουμένως ότι, αν υπάρχει κάποιο μέτρο εκτίμησης, αυτό είναι οι δηλώσεις του Μπους. Αν υπάρχει κάποιο μέτρο εκτίμησης, αυτό είναι οι δηλώσεις της κ. Θάτσερ. Αν υπάρχει κάποιο μέτρο εκτίμησης είναι και κάποιων άλλων φιλικών χωρών η στάση, οι οποίες έχουν απομακρυνθεί από προηγούμενες θέσεις τους. Επομένως, νομίζουμε ότι μπορούμε να κρίνουμε πως τουλάχιστον δεν πείσαμε και να μη λέμε ότι πείσαμε, γιατί μπορεί να προσπαθούμε να πείσουμε, αλλά δεν έχουμε πετύχει.

Ρωτήσατε, κύριε συνάδελφε, επίσης αν πετύχατε εσείς, προσπαθώντας να παρουσιάσετε τις θέσεις σας ουδετεροποιημένες. Με όλη την εκτίμηση συμφωνούμε ότι υπήρξε αυτή η προσπάθεια, αλλά δε νομίζουμε ότι πέτυχε αυτή η προσπάθεια της παρουσίας των θέσεων ως ουδετεροποιημένων, γιατί συνειδητά ή υποσυνείδητα -και εσείς που πολλές φορές χρησιμοποιείτε την επιστημονική μέθοδο για την αντιμετώπιση ορισμένων θεμάτων- γνωρίζετε ότι υπάρχει μια προκατάληψη για κάποιες πεποιθήσεις και κάποιες θέσεις μας και επομένως δεν μπορούμε να αποδείξουμε την ουδετερότητα αυτών των θέσεων τις οποίες προβάλλουμε. Υπάρχει αυτή η προκατάληψη.

Ανέφερε ο κ. συνάδελφος ότι έχουμε δίκαιο, αλλά πώς πετυχαίνουμε το δίκαιό μας; Εμείς ρωτούμε: Το πετυχαίνουμε με το να απεμπολούμε κάποιο μέρος αυτού του δικαίου και να αδυνατίζουμε τις διεκδικήσεις μας χάριν κάποιου συμβιβασμού;

(Ο Πρόεδρος προειδοποιεί ότι λήγει ο χρόνος.)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δuo λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Και άραγε ένεκα της αδυναμίας μας και των λίγων μέσων που διαθέτουμε, προσπαθώντας να επιλύσουμε το Κυπριακό, δεχόμαστε θέσεις που θέτουν σε κίνδυνο την επιβίωση του λαού μας ή τουλάχιστον αγωνιζόμενοι για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση απομακρύνουμε αυτή τη λύση;

Δεν είμαστε από εκείνους που αποδίδουμε αλλότρια συμφέροντα σε εκείνους με τους οποίους διαφωνούμε. Απλώς όμως υπάρχει μια σύγχυση. Όχι εκείνη η σύγχυση που βλέπει ο κ. Ιεροδιακόνου, αλλά ένεκα της αδυναμίας μας -και είναι κάτι το οποίο αναφέρατε, αλλά και εδώ υπάρχει μια αντίστροφη θέση-υπάρχει μια ετοιμότητα στο να προβαίνουμε διαρκώς σε νέες υποχωρήσεις πέραν των ορίων ασφαλείας, έστω και αν η τουρκική πλευρά παραμένει αμετάθετη ή ακόμα σκληρύνει τις θέσεις της κάθε φορά που εμείς προβαίνουμε σε νέες υποχωρήσεις. Ένα παράδειγμα είναι οι τελευταίες ιδέες, οι σκέψεις ή το τελευταίο έγγραφο Κουεγιάρ που κάποιοι δέχθηκαν σαν τροφή προς σκέψη, ενώ στο εξωτερικό οι ξένοι λένε ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου δέχθηκε αυτές τις θέσεις, αυτό το έγγραφο. Και αυτό το έγγραφο βασικά κωδικοποιεί προηγούμενες βασικές τουρκικές θέσεις. Σήμερα η τουρκική πλευρά το απορρίπτει και μιλά για αυτοδιάθεση δυο λαών, δηλαδή με δυο λόγια για συνομοσπονδία στην καλύτερη των περιπτώσεων.

Πολύ φοβούμαστε ότι ο συνάδελφος Ιεροδιακόνου χρησιμοποίησε μεν την αναλυτική σκέψη και την επιστημονική προσέγγιση και ανάλυση, αποστρέφοντας όμως ταυτόχρονα τη σκέψη του και τη μεθοδολογία του ένεκα της προκατάληψης από ένα απολύτως αμετακίνητο αντικείμενο που λέγεται τουρκική αδιαλλαξία και τουρκικός επεκτατισμός. Αν δεχθούμε ως δεδομένη την πιο πάνω αδιαλλαξία, τότε είναι η δική μας διαρκής μετακίνηση που διευκολύνει τους στόχους του αντιπάλου. Εκτός αν εκείνο που ήθελε να πει ήταν ότι πρέπει να δεχθούμε οποιαδήποτε λύση και να προβούμε σε οποιαδήποτε θυσία χάριν της λύσης ανάγκης που ανέφερε ή με άλλα λόγια ότι πρέπει να πλησιάσουμε ή να δεχθούμε τις τουρκικές θέσεις, να δεχθούμε την εξελικτική πορεία χάριν του να βελτιώσουμε το μέλλον χωρίς καμιά σκέψη ότι, δεχόμενοι τις τουρκικές θέσεις ...

(Ο Πρόεδρος ειδοποιεί και πάλι τον αγορητή ότι λήγει ο χρόνος.)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Τελειώνω.

... ή ξεφεύγοντας από τα τελευταία όρια ασφαλείας, η εξελικτική πορεία θα είναι αδυσώπητη για μας και όχι προς όφελός μας. Αυτό, κύριε συνάδελφε, σίγουρα αποτελεί ένα μεγάλο παράδοξο της επιστημονικής σκέψης και προσέγγισης.

Επομένως, τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι δημοκοπία να μιλούμε για αντικατοχικές εκδηλώσεις των παιδιών μας και των γυναικών της Κύπρου. Δεν είναι συνθηματολογία να ζητούμε την εφαρμογή και στην Κύπρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών που γίνονται σεβαστά σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης. Δεν είναι έλλειψη ρεαλισμού να ζητούμε την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων. Εμείς διαφωνούμε με την επανάληψη των συνομιλιών εφ' όλης της ύλης, χωρίς να υπάρχουν οι προϋποθέσεις για άσκηση ουσιαστικών πιέσεων στην Τουρκία. Και ένας λόγος για τον οποίο δεν υπάρχουν αυτές οι πιέσεις είναι η δική μας διαρκής ετοιμότητα για νέες υποχωρήσεις και εξασθένηση των διεκδικησών μας.

Η τελευταία γραμμή.

Δεν είναι σοβινισμός να θέλουμε να εξασφαλίσουμε τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την επιβίωση του λαού μας και την επανένωση του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τουλούρας.

Σας ζητώ, αν η Βουλή το δέχεται, οι δευτερολογίες να περιοριστούν σε πέντε λεπτά, αν υπάρξουν δευτερολογίες. Στις πρωτολογίες δεν μπορώ να βάλω όριο,

εφόσον δεν έβαλα όριο ούτε στους προηγούμενους. Αν θα έχω ψηφοφορία θα το δω.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο σχεδιασμένος και μαζικός εποικισμός της κατεχόμενης γης μας από την 'Αγκυρα είναι το κατ' εξοχήν δεδομένο που μαρτυρεί και δείχνει ξεκάθαρα τους πραγματικούς στόχους και τις επιδιώξεις της Τουρκίας στην Κύπρο, όχι γιατί τα λοιπά δεδομένα είναι λιγότερο αποκαλυπτικά ή γιατί θα μπορούσαν να ξεγελάσουν οποιοδήποτε τίμιο και αντικειμενικό παρατηρητή, αλλά γιατί ο εποικισμός καταστρέφει εκ των πραγμάτων όλες τις προοπτικές δίκαιης και βιώσιμης λύσης και δεν αφήνει κανένα περιθώριο ή ελπίδα για συμφωνημένη λύση του Κυπριακού.

Από την άλλη ο εποικισμός μένει εντελώς γυμνός και ακάλυπτος από όλες τις γνωστές αιτιολογίες της 'Αγκυρας και δε συνοδεύεται από καμιά δικαιολογία ούτε βάσιμη ούτε αβάσιμη. Ακόμα και ο χονδροειδής ισχυρισμός για τον εποχιακό εργάτη, όπως και μερικοί άλλοι φαιδροί ισχυρισμοί, έχουν στην πραγματικότητα από καιρό εγκαταλειφθεί και δεν επαναλαμβάνονται, ενώ ο εποικισμός ακόμα συνεχίζεται χωρίς καμιά λογική εξήγηση άλλη εκτός από το ότι εξυπηρετούνται τα επεκτατικά σχέδια της 'Αγκυρας.

Για να δοθεί όμως η σωστή διάσταση, για να εκτιμηθούν σωστά τα πράγματα και για να συνειδητοποιήσουμε όλοι το μέγεθος και την αμεσότητα του κινδύνου, θα πρέπει ορισμένα δεδομένα, τα βασικά δεδομένα, να ερμηνεύονται με την πραγματική τους έννοια και να αξιολογούνται και να ζυγίζονται με το αληθινό τους βάρος.

Πρώτα πρώτα θα πρέπει να θυμηθούμε και να λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι ο εποικισμός ακολούθησε ευθύς αμέσως την εισβολή και εξελίχθηκε σχεδόν ταυτόχρονα και παράλληλα με αυτή. Από μόνο του το γεγονός αυτό αποδεικνύει και πείθει πέρα από κάθε αμφιβολία ότι επρόκειτο για επιχείρηση προμελετημένη και προσχεδιασμένη με στόχους συγκεκριμένους και προκαθορισμένους.

Στην πραγματικότητα, και με λίγα λόγια, εισβολή-στρατιωτική κατοχή και εποικισμός-αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης του τόπου είναι τα δυο σκέλη της ίδιας επιχείρησης που αλληλοσυμπληρούμενα και αλληλοϋποστηριζόμενα θα οδηγήσουν -σύμφωνα με τους σχεδιασμούς της 'Αγκυρας- σε σταδιακή άλωση και τουρκοποίηση της Κύπρου και στην τελική προσάρτησή της στην Τουρκία ως έδαφός της.

Το δεύτερο και σημαντικότερο δεδομένο είναι η λογική βεβαιότητα πως οποιαδήποτε συμφωνημένη λύση οποιασδήποτε μορφής ή ονομασίας που δε θα προβλέπει και δε θα εξασφαλίζει την πλήρη αποχώρηση των εποίκων θα είναι σίγουρα καταστροφική και θα οδηγήσει με ακρίβεια μαθηματική στην οριστική τουρκοποίηση της Κύπρου. Θα είναι ζήτημα χρόνου και ζήτημα αριθμού γεννήσεων. Αν συναντήσετε, κύριοι συναδέλφοι, οποιοδήποτε εγκλωβισμένο μας, θα έχει να σας δηγήθει περιπτώσεις εποίκων με τρεις συζύγους και 21 παιδιά.

Ακόμα και το αναφαίρετο δικαίωμα της ελεύθερης εγκατάστασης, που αποτελεί βασικό αίτημα της πλευράς μας, με τυχόν παραμονή των εποίκων θα εξελιχθεί σε σίγουρη καταστροφή και θα μετατραπεί σε εφιάλη για τη δικής μας πλευρά. Και πολύ φοβούμαι ότι ο τελικός προορισμός των εποίκων και των απογόνων τους δεν είναι τα σημερινά κατεχόμενα, όπως μπορεί να πιστεύουμε, αλλά οι σημερινές ελεύθερες περιοχές της Κύπρου.

Αν όμως αυτά είναι τα πράγματα και αυτές οι σωστές προβλέψεις και εκτιμήσεις, το ερώτημα που προκύπτει είναι: Πώς φθάσαμε στο σημείο να δεχόμαστε για συζήτηση και διαπραγμάτευση σχέδια και περιγράμματα λύσης του Κυπριακού που αγνοούν και δεν αναφέρονται καν στο θέμα των εποίκων; 'Η, αν τα βασικά δεδομένα και τα κύρια χαρακτηριστικά του προβλήματός μας είναι η τούρκικη κατοχή και ο εποικισμός από την Τουρκία, πώς φθάσαμε στο σημείο το Κυπριακό να χαρακτηρίζεται και να αντιμετωπίζεται από παντού, ακόμα και από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ως θέμα και διαφορά εσωτερική των δύο κοινοτήτων; 'Η πώς είναι δυνατό να μιλά ο συνάδελφος, ο κ. Ιεροδιακόνου, για λύση εξελικτική με τη βεβαιότητα μάλιστα ότι ο χρόνος θα τη βελτιώσει;

Δε θα αναφερθώ όμως σε ευθύνες οποιουδήποτε, όχι γιατί δεν υπάρχουν ευθύνες ή γιατί θα δεχόμουν τον ισχυρισμό πως «τόσα μπορούσαμε, τόσα κάναμε», αλλά γιατί πιστεύω ότι αυτή τη δωδεκάτη ώρα δεν ωφελεί κανέναν και σχεδόν καθόλου η προσπάθεια καταμερισμού ευθυνών.

Εισηγούμαι απλώς ότι η λανθασμένη και κατηφορική πορεία να βρει το τέλος της. Είναι καιρός, πιστεύω, να προκαλέσουμε και να κάνουμε μια στάση στη διαδρομή μας, ένα σταθμό στην πορεία μας, για να ξαναδούμε τα πράγματα ψυχραιμα και ρεαλιστικά και για να επανακτιμήσουμε τη θέση και την πορεία του αγώνα μας. Και μόνη διαπίστωση ότι έχουμε φθάσει στο χείλος του γκρεμού, και μόνο το γεγονός ότι αποδεδειγμένα πια συρόμαστε από τα πράγματα και τις εξελίξεις και κινούμαστε σπασμωδικά και απρογραμματίστα χωρίς εθνική γραμμή και χαραγμένη πορεία δικαιολογεί και επιβάλλει αυτή τη στάση.

Δεκαέξι χρόνια είναι αρκετό διάστημα για να μας δώσει χρήσιμα μαθήματα, διδάγματα και ωφέλιμα συμπεράσματα, ακόμα και για να κρίνει την ορθότητα ή μη της μέχρι σήμερα πορείας μας.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτές τις μέρες από τα λεγόμενα και από τα γραφόμενα γίνεται αντιληπτό ότι εκδηλώνεται αμερικάνικη πρωτοβουλία με το σχέδιο Λέτσου για μέτρα επαναπροσέγγισης και αποκατάστασης της εμπιστοσύνης. Προσωπικά δε γνωρίζω τα προτεινόμενα μέτρα ούτε τον τρόπο με τον οποίο, όπως υπάρχει ισχυρισμός, θα συμβάλουν στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης. Αλλά το ερώτημα είναι άλλο: Ποιος επιτέλους βαρύνεται με δολιότητα και με ύπουλα σχέδια και πρέπει και έχει ανάγκη να αποδείξει καλή πίστη και αγαθές προθέσεις; Η δική μας πλευρά που με τις απανωτές υποχωρήσεις και παραχωρήσεις έφθασε ήδη στο χείλος της καταστροφής ή η Τουρκία που με το συνεχιζόμενο εποικισμό καταστρέφει ανεπανόρθωτα όλες τις προοπτικές και ελπίδες για συμφωνημένη λύση του Κυπριακού και δεν αφήνει κανένα περιθώριο εμπιστοσύνης και καμιά αμφιβολία για τα πραγματικά της σχέδια και τις επεκτατικές επιδιώξεις της;

Αντί όμως οι υποδείξεις να στραφούν προς την 'Αγκυρα, εξακολουθούν οι πιέσεις να στρέφονται προς το θύμα. Με υποδείξεις και με την υποβολή προσπαθούν οι διάφοροι να μας πείσουν ότι έχουμε ακόμη ανάγκη να δείξουμε διαλλακτικότητα και να αποδείξουμε την καλή μας πίστη και τις αγαθές προθέσεις έναντι δήθεν των Τουρκοκυπρίων, ξεχνούν όμως τα γεγονότα που είναι και ιστορικά δεδομένα. Το 82% του πληθυσμού αυτού του τόπου εγκατέλειψε προαιώνιους πόθους, εγκατέλειψε το αναφαίρετο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και αποδέχθηκε για χάρη του 18% ένα ανεξάρτητο κράτος για κοινή και ειρηνική συμβίωση. Δώσαμε προνόμια, συμφωνήσαμε σε σύστημα ομοσπονδίας, και μάλι-

στα διπεριφερειακής, και κάναμε και άλλες απανωτές υποχωρήσεις, μέχρι που φθάσαμε στο χείλος του γκρεμού. Σ' όλα αυτά η απάντηση της άλλης πλευράς, η τελευταία απάντηση, είναι το αίτημα για χωριστή αυτοδιάθεση των Τουρκοκυπρίων και μάλιστα να μετρούν και οι ψήφοι των εποίκων. Και εμείς, όντας ευκολόπιστοι, ακόμα αγωνιζόμαστε να αποδείξουμε την καλή μας θέληση.

Δεν επιδιώκω με τα λεγόμενά μου να υποβάλω ότι έχουν χαθεί όλες οι ελπίδες για μια συμφωνημένη δίκαιη και βιώσιμη λύση. Ούτε διαφωνώ με το υπερτονιζόμενο από πολλούς ότι τελικά όλα τα προβλήματα λύνονται με διαπραγματεύσεις και συνομιλίες. Πρώτα όμως δημιουργούνται οι προϋποθέσεις και ύστερα αποδίδουν οι συνομιλίες. Συνομιλίες χωρίς τις σωστές προϋποθέσεις δεν ωφελούν σε τίποτε ή ακόμη χειρότερα αποδίδουν τα ανάλογα. Εμείς όμως 16 χρόνια συνομιλούμε, αλλά δε δημιουργούμε προϋποθέσεις. Το αποτέλεσμα είναι χειροπιαστό. Έχουμε εγκλωβιστεί και παγιδευτεί σε θανάσιμα αδιέξοδα και δεν είναι κανένας άμοιρος ευθυνών.

Εκείνο που εισηγούμαι -και που επιβάλλεται λόγω της σοβαρότητας της κατάστασης και από των ιστορικών μας ευθυνών- είναι να εγκαταλείψουμε προσωρινά έστω τις προσπάθειες καταμερισμού ευθυνών και συλλογικά και ψύχραιμα να επανεκτιμήσουμε τα δεδομένα και θαρραλέα να αλλάξουμε ό,τι και όσα από το χρόνο και εκ των πραγμάτων έχουν αποδειχθεί λανθασμένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο κ. Μαρκίδης είναι ο τελευταίος που θα πρωτολογήσει. Ο κ. Παπαπέτρου θα δευτερολογήσει.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, να προηγηθώ, κύριε Πρόεδρε, αν ο κ. Μαρκίδης δεν έχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με το δεκάλεπτο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μάλιστα.

Κύριε Πρόεδρε, κατά τη συζήτηση της περασμένης Πέμπτης κατά την πρωτολογία μου διατύπωσα ορισμένες απόψεις για τις οποίες κατηγορήθηκα. Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι δεν ήμουν εγώ εκείνος ο οποίος έθιξε θέματα τακτικής. Τα θέματα τέθηκαν μπροστά στο Σώμα και απλώς έδωσα τη δική μου απάντηση.

Όμως θα ήθελα να πω ότι από αυτό το βήμα στην προηγούμενη συνεδρίαση κατηγορήθηκα από τον κ. Γαλανό, διότι είπα πράγματα τα οποία θα έπρεπε να λεχθούν μόνο στο Εθνικό Συμβούλιο, πράγματα που αναφέρονταν στην τακτική μας και συγκεκριμένα στις πορείες μέσα στην πράσινη γραμμή. Η απάντηση είναι απλή. Στο Εθνικό Συμβούλιο το δικό μας κόμμα δεν έχει βήμα. Πού εισηγείται ο κ. Γαλανός να λέμε τις απόψεις μας; Όμως χαίρομαι, διότι δε χρειάστηκαν περισσότερες από οκτώ μέρες για να αναθεωρήσει αυτές τις απόψεις ο κ. Γαλανός. Σήμερα μας είπε ότι είναι φυσικό να συζητείται και το Κυπριακό και το θέμα της τακτικής μας, διότι το θέμα των εποίκων είναι η καρδιά του Κυπριακού.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, σ' αυτή τη συζήτηση νομίζω ότι, πέραν των θεμάτων τακτικής, θα μπορούσαν να μπου και κάποια όρια, διότι σε κάποιο σημείο η συζήτηση αρχίζει όχι να διευκρινίζει θέματα, όχι να προωθεί την υπόθεσή μας ή

να διαμορφώνει μια πολιτική, αλλά να δίνει όπλα προς άλλες κατευθύνσεις. Και ειλικρινά διερωτώμαι: αν τα όσα είπα εγώ για τις πορείες μέσα στην πράσινη γραμμή ήταν θέματα που έπρεπε να λεχθούν μόνο μέσα στο Εθνικό Συμβούλιο, τι είναι αυτό το οποίο είπε ο κ. Γαλανός σήμερα, ότι δήθεν κάποιες πολιτικές δυνάμεις δέχονται την παραμονή εποίκων και ότι το διακηρύσσουν μες στα σαλόνια, διότι δεν τολμούν; Εισηγούμαι ότι προσφέρεται πολύ κακή υπηρεσία με κάτι τέτοιες τοποθετήσεις, όπως πολύ κακή υπηρεσία προσφέρεται, κατά την άποψή μου, στην υπόθεση της Κύπρου, όταν ο κ. Πέτρος Στυλιανού επιχειρηματολογεί, προσπαθώντας να πείσει ότι ο κ. Πουμπουρής λέει ότι είναι 20,000 οι έποικοι, που δεν το είπε. Και δεν έχω ιδιαίτερους λόγους να υποστηρίξω τον κ. Πουμπουρή. Διερωτώμαι όμως τι θα γίνει αύριο στο Στρασβούργο, αν επικαλούνται την ομιλία του κ. Πέτρου Στυλιανού, για να αποδείξουν ότι 20,000 είναι οι έποικοι.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Διευκρινίστηκε, κύριε Πρόεδρε, αυτό και ξεκαθάρισε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν είμαι εγώ, κύριε Παπαπέτρου, που τα είπα. Είναι άλλος συνάδελφος. Υπάρχουν τα πρακτικά πάνω σ' αυτό.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ο κ. Γαλανός μιλώντας σήμερα είπε και κάτι άλλο. Είπε ότι θα ανέμενε κανένας απ' αυτή τη συζήτηση να γίνουν πρακτικές εισηγήσεις για την αντιμετώπιση του θέματος των εποίκων. Σας προκάλεσα στην ομιλία μου από την περασμένη Πέμπτη να μας πείτε τι έχετε υπόψη σας να κάνουμε. Και ο κ. Γαλανός απάντησε σήμερα. Η μόνη πρακτική εισήγηση που υπέβαλε ήταν να σκεφθούμε να βγάλουμε λεύκωμα της Βουλής!

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Προσφυγή είπαμε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τις καθυστερήσεις που προκαλεί ο κ. Γαλανός να τις υπολογίσετε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα βάζω. Να πιάσω και δευτερόλεπτα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δυο λόγια για τα περί κατασκοπίας.

Ο κ. Σολωμής προσπάθησε να αποσείσει την εντύπωση η οποία δημιουργήθηκε με την τοποθέτησή του την περασμένη Πέμπτη αναφορικά με τους Τουρκοκυπρίους εργαζομένους. Ήλθε όμως ο κ. Χατζηγιάννης να επιβεβαιώσει εκείνη την αντίληψη που δημιουργήσαμε. Δε φταίμε εμείς γι' αυτό.

Για το διάλογο.

Από την περασμένη Πέμπτη η δική μας πλευρά έθεσε καθαρά το θέμα. Αντιτίθεστε στο διάλογο και δε μιλούμε για τον οποιοδήποτε διάλογο. Μιλούμε για ουσιαστικό διάλογο. Να κάμετε τις δικές σας υπαλλακτικές προτάσεις, διότι

ακούμε κριτική. Ακούμε ότι πρέπει να πάμε να δημιουργήσουμε συνθήκες και συνθήκες. Να αλλάξει την πολιτική της η Τουρκία και μετά να συνομιλήσουμε. Ο κ. Πέτρος Στυλιανού επεκτείνει την πολιτική της πρόταξης. Πολύ σωστά είπε ο κ. Γλαύκος Κληρίδης ότι βάζει και άλλα πράγματα στην πρόταξη σήμερα. Ο κ. Κυπριανού δεν έβαλε. Ποτέ δεν άκουσα στην πρόταξη του κ. Κυπριανού ότι υπάρχει και θέμα εποίκων.

Αναφέρεται απ' αυτό το βήμα ότι οι συνομιλίες είναι παγίδα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Τέσσερις προτάξεις έβαλε, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αναφέρει ο κ. Ευσταθίου ότι ο Εμίρης του Κουβέιτ δεν έπεσε στην παγίδα να συνομιλήσει, ενώ εμείς πέσαμε. Θα ήθελα να ρωτήσω μια απλή ερώτηση: Μπορούμε κι εμείς να έχουμε τα μέσα και την υποστήριξη άλλων οι οποίοι κάνουν για λογαριασμό μας αυτό που κάνουν για τον Εμίρη; Αν ξέρει ο κ. Ευσταθίου κάτι τέτοιο, να πάει να τους φέρει και θα έχει και την υποστήριξή μας και τις ευχές μας. Αλλά με τα σημερινά δεδομένα που έχουμε στην Κύπρο και όχι στο Κουβέιτ το ερώτημα είναι: Τι κάνουμε; Θα κάνουμε εκείνο που κάνει ο Εμίρης, έχοντας το μισό στρατό του κόσμου εκεί;

Ακόμα αναφέρθηκε ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου ενεπλάκη στις συνομιλίες. 'Όχι, κύριοι συνάδελφοι, δεν ενεπλάκη στις συνομιλίες. Συνομίλησε με βάση αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου, το οποίο τον συνόδευσε και στη Νέα Υόρκη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Διαφωνήσαμε, κύριε Παπαπέτρου. Πόσες φορές να σας το πούμε;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δεν ξέρω, κύριε Χατζηδημητρίου, τι κάνατε μέσα στους τέσσερις τοίχους. 'Όταν βγήκατε έξω στην τηλεόραση, δε διαφωνήσατε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Παπαπέτρου, ζείτε στο εξωτερικό; Γιατί στο εσωτερικό λέχθηκε ότι διαφωνούσαμε και μια φορά δεν πήγε ο Πρόεδρος του κόμματός μας με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και, αν συνεχίσετε μ' αυτή την τακτική, θα μας υποχρεώσετε να μην πηγαίνουμε ποτέ, για να μη δημιουργούνται παρεξηγήσεις.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αυτό δε θα το αποφασίσουμε εμείς. Εμείς θέλουμε να πηγαίνουμε, αλλά δε μας θέλουν.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, αλλά πηγαίνουμε διατηρώντας τις απόψεις μας.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Λοιπόν... Και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι και ο κ. Κυπριανού ήταν παρών στη Νέα Υόρκη κατά την τελευταία προσφυγή.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

(Κάτι φωνάζει που δεν ακούεται.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αναφέρεται και το θέμα της διεθνοποίησης και χαρακτηρίζεται κουτσομπολιό. Διερωτώμαι, κύριοι συνάδελφοι, αν αυτές όλες οι προσπάθειες που έγιναν -τις απαριθμήσε ο κ. Πουμπουρής εν πολλοίς και θα μπορούσα να απαριθμήσω κι εγώ πολλές άλλες- αν αυτή η γιγάντια προσπάθεια που ανέλαβε η Βουλή των Αντιπροσώπων για διεθνοποίηση με επικεφαλής τον Πρόεδρό της είναι κουτσομπολιό ή είναι προσπάθεια χωρίς τύχη και χωρίς πιθανότητες επιτυχίας.

Ο κ. Ευσταθίου είπε κάτι το πολύ σωστό, ότι οι κίνδυνοι δεν είναι φανταστικοί. Θα συμφωνήσω μαζί του. Οι κίνδυνοι είναι και δοσμένοι και υπαρκτοί. Εμείς λέμε ότι ο μοναδικός τρόπος για να επιτύχουμε λύση του προβλήματός μας για να σπάσουμε το αδιέξοδο είναι ένας ουσιαστικός διάλογος. Εμείς έχουμε την άποψη ότι το μοναδικό στήριγμα που έχουμε στα πλαίσια και της στρατιωτικής μας αδυναμίας είναι τα Ηνωμένα Έθνη. Κι εμείς θεωρούμε ότι, έστω και κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, έστω και αν θεωρούμε ότι δε δημιουργούνται οι κατάλληλες προϋποθέσεις για ουσιαστικό διάλογο, που θα τις θέλαμε και που θα πρέπει να τις εισηγηθούμε στο Γενικό Γραμματέα, εμείς λέμε ότι κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, αν ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών καλέσει τις δυο πλευρές σε συνομιλίες, η δική μας πλευρά θα ήταν σοβαρό λάθος να αρνηθεί. Θα πρέπει να πάει στις συνομιλίες και να εκθέσει τις απόψεις της. Επαναλαμβάνω, κύριοι συνάδελφοι, ότι εμείς θεωρούμε ότι οι κίνδυνοι είναι υπαρκτοί. Εμείς θεωρούμε ότι τα τετελεσμένα προωθούνται πάντα σε περιόδους αποτελεμάτωσης και αδιεξόδου στο Κυπριακό. Προωθούνται σε περιόδους που δε συνομιλούμε με τους Τουρκοκυπρίους. Εμείς θεωρούμε ότι οι ισορροπίες είναι τόσο λεπτές και τόσο επικίνδυνες, που δε χρειάζονται κάποιες ενέργειες οι οποίες βρίσκονται έξω από τα πλαίσια της δικής μας τακτικής. Γιατί θα ήθελα να ρωτήσω: Πώς μπορεί να συμβιβάζεται η προσπάθειά μας για μη πολεμική, για μη δυναμική επίλυση του κυπριακού προβλήματος, όταν προσπαθούμε να σπάσουμε τις πράσινες γραμμές και να μπούμε στη νεκρή ζώνη στις κατεχόμενες περιοχές; Συνειδητοποιούμε ότι με τέτοιες ενέργειες μπορούμε να προκαλέσουμε ανάφλεξη; Νομίζω ότι χρειάζεται η λογική ενός μικρού παιδιού, για να μας υποδείξει αυτούς τους κινδύνους. Και νομίζω ότι πολύ εύστοχα ο κ. Πουμπουρής τις χαρακτήρισε παλικαρισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οφείλω να θέσω πολύ σύντομα ένα θέμα τάξης, διότι δεν είναι σωστό συνάδελφος να βάζει στο στόμα άλλου συναδέλφου πράγματα που δεν υπάρχουν. Δε μίλησα για το θέμα του Εθνικού Συμβουλίου και για το ότι ο κ. Παπαπέτρου λέει πράγματα του Εθνικού Συμβουλίου. Επομένως, να είμεθα λίγο προσεκτικοί. Και ζητώ τώρα τα πρακτικά, για να αποδείξω στον κ. Παπαπέτρου ότι κάποιος άλλος συνάδελφος το είπε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η δική μου θερμή παράκληση είναι να αφήσουμε το Εθνικό Συμβούλιο ήσυχο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ακριβώς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν η κάθε πλευρά βγαίνει από το Εθνικό Συμβούλιο, έχει το δικαίωμα να εκφράσει τις απόψεις της, και τις εκφράζει. Με το να λέει η μια πλευρά τι λέει η άλλη και η άλλη τι λέει η άλλη νομίζω ότι δεν προσφέρουμε χρήσιμο έργο. Γι' αυτό θα παρακαλέσω αυτή η συζήτηση να σταματήσει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Υπάρχει στα λατινικά, κύριε Πρόεδρε, κάτι που λέει: «Si fal-sus in unum, falsus in omnium». Αν έχει λάθος σε ένα ο κ. Παπαπέτρου, να προσέξει μήπως έχει και σε όλα τα άλλα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι ο κ. Γαλανός κουράστηκε από τη συζήτηση και δεν κατανοεί τι λέω. Εγώ δεν είπα τι είπε στο Εθνικό Συμβούλιο. Εγώ είπα ότι την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή είπε ότι λέω πράγματα που έπρεπε να λεχθούν μέσα στο Εθνικό Συμβούλιο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν είπα τέτοιο πράγμα, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Να ανατρέξετε στα πρακτικά.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εσείς να ανατρέξετε στα πρακτικά. Και τα έχω εδώ τα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Θα ανατρέξουμε όλοι στα πρακτικά. Τώρα ας ανατρέξουμε στην ομιλία του κ. Μαρκίδη.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν το είπα, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Είπες το.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Άλλος το είπε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βέβαια, κύριε Πρόεδρε, η ομιλία η δική μου δεν μπορεί να έχει περισσότερο ενδιαφέρον από αυτές τις αντεγκλήσεις ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούμε καλά.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι, όση προσπάθεια και αν καταβάλω, η ομιλία η δική μου δεν μπορεί να έχει περισσότερο ενδιαφέρον από τις αντεγκλήσεις μεταξύ του ΔΗ.ΚΟ. και του ΑΔΗΣΟΚ αυτή την ώρα σ' αυτό το στάδιο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εισηγούμαι να περάσετε κάτω από το βήμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Σύντομα!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε, κύριε...

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να 'χετε λίγη υπομονή, κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ. Θα εξαντλήσω την ώρα μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πόση ώρα;

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δε γνωρίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας προειδοποιώ ότι θα τελειώσουμε τη Νομοθετική Εργασία απόψε, για να μην υπάρχουν αυταπάτες επί αυτού του θέματος.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ενεγράφη, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν απευθύνομαι σ' εσάς, κύριε Μαρκίδη. Απευθύνομαι στο σύνολο της Βουλής.

(Γελά)

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ναι. Κι εγώ προσπαθώ να αρχίσω την ομιλία μου. Δεν απαντούσα. Λέω: Ενεγράφη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς δεν έχετε όρια. Επομένως, μπορείτε να προχωρήσετε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

Ενεγράφη, κύριε Πρόεδρε, ένα σοβαρότατο θέμα για να συζητηθεί απ' αυτό το Σώμα με στόχο να γίνουν διαπιστώσεις αλλά προπαντός εισηγήσεις για το τι πρέπει να γίνει στο μέλλον για χάρη της αποτελεσματικής αντιμετώπισης της πλευράς αυτής της επεκτατικής τουρκικής πολιτικής εναντίον της πατρίδας μας. Γιατί παραδέχονται όλοι σ' αυτό τον τόπο, όλα τα κόμματα και όλες οι πολιτικές ηγεσίες, ότι το θέμα του εποίκισμού, όπως έχει εξελεχθεί, είναι θέμα ζωής και θανάτου για τον κυπριακό ελληνισμό. Γιατί είναι μέσω αυτής της δημογραφικής τεχνητής αλλοίωσης του πληθυσμού της πατρίδας μας που προσπαθεί η Τουρκία να επιτύχει τα κατακτητικά της σχέδια σε βάρος του τόπου μας. Το είπαν όμως και άλλοι ομιλητές και μάρτυς ας είναι ο λαός που παρακολουθεί αυτή τη συζήτηση στη Βουλή ότι δεν είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός που επεξέτεινε το θέμα και το μετέβαλε σε θέμα συζήτησης του όλου κυπριακού προβλήματος.

Κύριε Ψυλλίδη, μήπως τα όσα συμβαίνουν έχουν σχέση με Κλαζομενίους;

(Γέλια)

A. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

(Κάτι απαντά που δεν ακούεται.)

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Και επεξετάθη σε θέμα γενικής συζήτησης του κυπριακού προβλήματος. Χάσαμε ως Βουλή μια μοναδική ευκαιρία να επιδείξουμε σύμπνοια, ενότητα,

ομόνοια σε ένα θέμα που απειλεί τον κυπριακό ελληνισμό, σε ένα θέμα που απειλεί την Κύπρο. Αλλά, εφόσον η συζήτηση εξελίχθηκε σε συζήτηση του κυπριακού προβλήματος, δεν μπορούμε πλέον παρά ως κόμμα επίσημα να μετάσχουμε σ' αυτή.

Άλλοι άρχισαν από την ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Εγώ θα αρχίσω από το 1974, από τη βιβλική καταστροφή που έπληξε την Κύπρο. Και από τη βιβλική εκείνη καταστροφή που προκάλεσε η τουρκική εισβολή ορισμένες πολιτικές δυνάμεις του τόπου αυτού τίποτε δεν έμαθαν και τίποτε δε διδάχτηκαν. Η βιβλική εκείνη καταστροφή δημιούργησε συγκεκριμένα μια νέα πραγματικότητα. Και ο πρώτος άνθρωπος που σ' αυτό τον τόπο είχε το θάρρος, όχι για λόγους δημαγωγίας, να πει ανοιχτά και με σαφήνεια στο λαό ποια ήταν η πραγματικότητα ήταν ο Γλαύκος Κληρίδης ως Προεδρεύων της Δημοκρατίας με τη γνωστή ομιλία του στην Αργώ. Όταν αυτός ο άνθρωπος αντελαμβάνετο την πραγματικότητα, άλλοι έλεγαν ότι μετά την τουρκική εισβολή το Κυπριακό μπορεί πλέον να λυθεί βάσει κάποιας λειτουργικής ομοσπονδίας, όχι όμως ομοσπονδίας με εδαφική βάση. Τώρα τι σήμαινε «λειτουργική ομοσπονδία» ουδείς αντελήφθη ποτέ και ουδείς έλαβε ποτέ τον κόπο να εξηγήσει σ' αυτό το λαό τι σήμαινε ο όρος «λειτουργική ομοσπονδία». Η πολιτική αυτή αποδείχθηκε θνησιγενής, γιατί λίγους μήνες αργότερα, το Δεκέμβριο του 1974, υιοθετήθηκε μια νέα πολιτική από την ηγεσία, η πολιτική της πολυπεριφερειακής ομοσπονδίας, για να καταλήξουμε σ' εκείνο στο οποίο θα έπρεπε από την πρώτη στιγμή να είχαμε καταλήξει, αφού έτσι θα εκμεταλλευόμαστε το διεθνή παράγοντα ενόσω το σίδερο ήταν ζεστό, στη συμφωνία δηλ. Μακαρίου-Ντενκτάς. Τη συμφωνία που ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστήριξε μεν, αλλά θεώρησε ότι ήλθε με αρκετή καθυστέρηση, γιατί αυτό το οποίο έγινε το 1977 μπορούσε και έπρεπε και συνέφερε σ' αυτό τον τόπο να είχε γίνει το 1974 ή το 1975. Απωλέστη το momentum από τη συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς, όχι διότι μας ξεγέλασε ο οποιοσδήποτε κύριος Clifford -όπως είναι ο μύθος ο οποίος διαιωνίζεται από ορισμένες δυνάμεις στον τόπο αυτό- γιατί η συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς είχε γίνει προτού έλθει ο κ. Clifford στην Κύπρο, αλλά λόγω της ασθένειας και της καρδιακής προσβολής του Μακαρίου. Πέθανε ο Μακάριος τον Αύγουστο του 1977 και τον διαδέχθηκε ο κύριος Κυπριανού. Ο κ. Κυπριανού δεν ακολούθησε την πολιτική του Μακαρίου. Μπορεί να προέβαλλε τις υποθήκες του Μακαρίου, αλλά δεν ακολούθησε για σειρά μηνών την πολιτική φιλοσοφία η οποία απέρρεε από την ίδια τη συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς. Στην αρχή της προεδρικής του θητείας η γλώσσα του δε γύριζε καν να πει τη λέξη «ομοσπονδία». Μιλούσε για ενιαίο κράτος, προσποιούμενος ότι το ενιαίο κράτος θα μπορούσε να συνδυαστεί και με κάποια ομοσπονδία κάποιας μορφής. Έτσι, δεν μπορεί να λεχθεί ότι η πολιτική η οποία άρχισε με τη συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς απέτυχε, γιατί στην πραγματικότητα εκείνη η πολιτική διακόπηκε από τη δική μας πλευρά, όταν ανέλαβε το προεδρικό αξίωμα ο κ. Κυπριανού.

Παρακολούθησα προχθές στην τηλεόραση το τρίτο από τα προγράμματα του κ. Ανδρέα Χριστοφίδη, της Κεντρικής Επιτροπής του Δημοκρατικού Κόμματος, κυβερνητικού εκπροσώπου επί προεδρίας Σπύρου Κυπριανού, Υπουργού Παιδείας επί προεδρίας Σπύρου Κυπριανού, μέλους της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗ.ΚΟ. τώρα. Παρακολούθησα τη συνέντευξη με τον κ. Ράλλη και εκείνο πράγματι που μου έκαμε εντύπωση ήταν αυτό που είπε στον κ. Ράλλη, όταν ο κ. Ράλλης του είπε: «Κάνατε λάθος στο χειρισμό του γνωστού σχεδίου των τριών δυτικών

χωρών, των Ηνωμένων Πολιτειών, του Καναδά και του Ηνωμένου Βασιλείου». Και απάντησε ο κ. Χριστοφίδης: «Μα ξέρετε, κάναμε και στο παρελθόν υποχωρήσεις, αλλά δεν είχαμε την ανάλογη ανταπόκριση από την τούρκικη πλευρά. Έτσι και σ' εκείνη την περίπτωση είπαμε να μην κάνουμε μια νέα υποχώρηση που θα συνεπαγόταν η τυχόν αποδοχή του αμερικάνικου σχεδίου. Διότι ποιος μας εγγυάτο ότι η Τουρκία θα έκανε και εκείνη ανάλογη χειρονομία;» Αυτή είναι ακριβώς η φιλοσοφία του ΔΗ.ΚΟ. σε όλο της το μεγαλείο: να μην τολμήσουμε να κάνουμε μια κίνηση μήπως αυτή η κίνηση θεωρηθεί υποχώρηση και η Τουρκία παραμείνει αμετακίνητη στη θέση της. Είναι αυτό το οποίο είπε ο κ. Γαλανός, χωρίς όμως να μπορεί να το συγκεκριμενοποιήσει. Το είπε μόλις πριν από δέκα λεπτά στην ομιλία του. Δεν μπορούμε, λέει, να δεχτούμε άλλες υποχωρήσεις, όταν αυτές οι υποχωρήσεις που κάνουμε διαρκώς μας μένουν, ενώ δεν υπάρχουν ανάλογες τουρκικές υποχωρήσεις. Αυτή η φιλοσοφία ακριβώς, που στη μια όψη της είναι σωστή, στην άλλη όψη της είναι λανθασμένη, γιατί σε συγκεκριμένες κρίσιμες ιστορικές στιγμές απέτρεψε σωστούς χειρισμούς. Απέτρεψε το σωστό χειρισμό της αποδοχής του σχεδίου των τριών δυτικών χωρών. Και είχαμε Πρόεδρο την εποχή εκείνη στις Ηνωμένες Πολιτείες ο οποίος είχε εκλεγεί με ψήφους των Ελληνοαμερικανών, ο οποίος ήταν δεσμευμένος έναντι των Ελληνοαμερικανών κάτι να κάμει για το Κυπριακό. Και δώσαμε την ευκαιρία σ' αυτό τον Πρόεδρο να μπορεί να πει στους ψηφοφόρους του «εγώ αυτό το οποίο υποσχέθηκα να κάμω το έκαμα, αλλά αυτοί που ήθελα να βοηθήσω δεν ήθελαν να βοηθήσουν τον εαυτό τους». Και γι' αυτό με τις συνθήκες εκείνες ο χειρισμός ήταν τελείως λανθασμένος από την κυβέρνηση εκείνη.

Θα έλθω στο θέμα των μονομερών υποχρεώσεων. Ενώ ο όλος φόβος κατά τη διακυβέρνηση του κ. Σπύρου Κυπριανού ήταν να μην αναλάβει μονομερείς υποχρεώσεις και ενώ είχε την ευκαιρία να επιτύχει μέση λύση σε κρίσιμα θέματα, εντούτοις στο τέλος με το χειρισμό του κατέληξε σε μονομερή υποχώρηση σε βασικό θέμα, και στο θέμα της επιστροφής των προσφύγων αλλά και στο όλο πλέγμα του κυπριακού προβλήματος, χωρίς να πάρει αντάλλαγμα. Είχε η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Κόμματος τη δυνατότητα να διαπραγματευθεί το εδαφικό πρόβλημα, την εδαφική πτυχή του κυπριακού προβλήματος, με βάση τους δείκτες Κουεγιάρ. Και οι δείκτες Κουεγιάρ έλεγαν προς τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους να διαπραγματευθούν την εδαφική πτυχή του προβλήματος με βάση το 23% ως μίνιμουμ και το 30% ως μάξιμουμ για την περιοχή που θα είχε υπό τη διοίκησή της η τουρκοκυπριακή πλευρά σε περίπτωση διπεριφερειακής ομοσπονδίας, όπως ήταν η συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς. Αλλά, όταν είχε προταθεί αυτή η λύση, η επίσημη θέση απέρρευε από το χάρτη του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου για το 20%, που είχε παραδοθεί ζώντος του Μακαρίου. Και το 23% θεωρήθηκε μεγάλη υποχώρηση που δεν έπρεπε να γίνει δεκτή από την πλευρά μας. Τέσσερις μήνες αργότερα ο κ. Κυπριανού μονόπλευρα, χωρίς να επιτύχει αντάλλαγμα, χωρίς να επιτύχει ανάλογη τουρκική υποχώρηση, πρότεινε μόνος του το 25%. Και φθάσαμε στον Απρίλιο του 1985, οπότε η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. έφτασε να δέχεται ακόμα και το 29% plus, χωρίς η άλλη πλευρά να το δέχεται. Και αυτό στην πραγματικότητα είναι παράδειγμα κακού χειρισμού και παράδειγμα υποχώρησης, χωρίς να επιτύχουμε συγκεκριμένο αντάλλαγμα για τη συγκεκριμένη υποχώρηση. Και είναι ακριβώς τώρα που χρειάζεται όλη η φρόνηση και όλη η ικανότητα όλων μαζί, και αυτών που έκαμαν τα λάθη, για να δούμε πώς μπορούμε να διορθώσουμε αυτή την υποχώρηση στην οποία είχε καταλήξει η κυβέρνηση εκείνη το 1985.

Έγιναν οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες. Ναυάγησαν. Τον Ιανουάριο του 1985 έγινε προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη; Δεν υπήρχε θέμα εποικισμού το 1985; Δεν υπήρχε θέμα αδιεξόδου στις συνομιλίες το 1985; Δεν έγινε προσφυγή το 1985. Ήλθε το 1986. Δεν επετεύχθη επανάληψη του διαλόγου. Δε φαινόταν πραγματοποιήσιμη η επανάληψη του διαλόγου και όμως και κατά το 1986 δεν έγινε προσφυγή. Ήλθε το 1987. Ήλθε η προεκλογική περίοδος των προεδρικών εκλογών του 1987. Δεν έγινε προσφυγή από την κυβέρνηση Κυπριανού. Δηλαδή για τρία χρόνια χωρίς συνομιλίες από τη μια πλευρά δεν είχαμε κυβέρνηση που να έχει την πολιτική θέληση να πάρει την πολιτική απόφαση να καταχωρήσει προσφυγή στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Υπήρχε λόγος; Εναπόκειται σ' αυτούς που σήμερα παρουσιάζονται να υποστηρίξουν μια πολιτική επανειλημμένων προσφυγών να εξηγήσουν πώς και γιατί για τόσα χρόνια, ενώ δεν υπήρχε διάλογος, δεν κατέθεσαν προσφυγή. Μήπως διότι δεν τολμούσαν να καταθέσουν προσφυγή, γιατί στην πραγματικότητα ο χειρισμός που είχε γίνει στις συνομιλίες του Ιανουαρίου του 1985 ήταν τέτοιος, ώστε έδωσε λαβή καλύψεως στην τουρκική αδιαλλαξία η οποία είναι πραγματικό γεγονός το οποίο ουδείς αμφισβητεί; Μήπως αυτός είναι ο λόγος που η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. απέφυγε επιμελδέστατα για τρία χρόνια να καταθέσει προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη; Ουδέποτε -θα πω κάτι που ίσως φανεί παράξενο-πιστεύω ότι ουδέποτε κυβέρνηση δεν είχε τόσο ευνοϊκές προϋποθέσεις εξ απόψεως εσωτερικής πολιτικής ζωής, και το τονίζω, όσο αυτές που είχε η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. από το 1977 μέχρι το 1988. Γιατί; Και πάλι θα ενθυμίσω την προχθεσινή συνέντευξη του κ. Ράλλη από του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ότι η κατάρα του κυπριακού προβλήματος ήταν η διαρκής δημαγωγική επίθεση της εκάστοτε αντιπολίτευσης εναντίον της εκάστοτε κυβέρνησης με βάση, κύριε Γαλανέ, ακριβώς το ότι «εσείς που κυβερνάτε έχετε σκοπό να ξεπουλήσετε τα εθνικά συμφέροντα». Τέθηκε υπό κατηγορία ξεπουλήματος ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, τέθηκε υπό κατηγορία ξεπουλήματος και ο Γεώργιος Παπανδρέου. Αυτός ήταν ο τρόπος άσκησης της αντιπολίτευσης στην Ελλάδα την εποχή εκείνη. Ουδέποτε όμως υπήρξε περίπτωση να έλθει κόμμα της αντιπολίτευσεως στην Ελλάδα και να πει στην κυβέρνηση: «Στάσου, αυτό που κάνεις είναι πατριωτικό, αυτό που προσπαθείς να επιτύχεις είναι επιθυμητό, αλλά υπερβαίνει τις δυνάμεις αυτού του κράτους και αυτού του έθνους και θα καταλήξει σε καταστροφή». Ουδέποτε έγινε κριτική στην οποιαδήποτε κυβέρνηση από την άλλη όψη του θέματος. Με βάση δηλ. το ότι προσπαθεί να επιτύχει πράγματα που δεν μπορεί να τα επιτύχει και με βάση το ότι αυτή η προσπάθεια, αντί να καταλήξει στο επιθυμητό αποτέλεσμα, θα καταλήξει στο εντελώς αντίθετο αποτέλεσμα. Αυτού του είδους η αντιπολίτευση έγινε στην Κύπρο για πρώτη φορά στα δέκα χρόνια που ήταν αντιπολίτευση ο Δημοκρατικός Συναγερμός και στα ορισμένα χρόνια που ήταν αντιπολίτευση το ΑΚΕΛ περί το τέλος της θητείας του κ. Σπύρου Κυπριανού. Δηλαδή είχαμε στην Κύπρο για δέκα χρόνια μια κυβέρνηση που είχε το ελεύθερο στην πραγματικότητα να χειριστεί το κυπριακό πρόβλημα κατά τρόπο ρεαλιστικό και σύμφωνα με τις επιταγές των πραγματικότητων. Μια κυβέρνηση που ήταν απαλλαγμένη από το φόβο δημαγωγικής αντιπολίτευσης, ότι δηλ. θα ξεπουλούσε τα εθνικά συμφέροντα, αν προέβαινε στις αναγκαίες υποχωρήσεις. Και όμως ...ή η κυβέρνηση δεν μπόρεσε να εκμεταλλευθεί τη φύση της αντιπολίτευσεως που έκαμνε ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Τότε έδωσε εξετάσεις ως κυβέρνηση. Και τώρα το ίδιο κόμμα δίδει εξετάσεις ως αντιπολίτευση. Και πιστεύουμε ότι με τον τρόπο που το

Δημοκρατικό Κόμμα ασκεί αντιπολίτευση ισχύει και επαναλαμβάνεται η ίδια ιστορία για την οποία μίλησε προχθές ο κ. Ράλλης. Ασκεί αντιπολίτευση πάνω σε δημαγωγική βάση. Αντιπολίτευση πάνω σε ψηφοθηρική βάση. Γιατί, οτιδήποτε και αν λεχθεί, αρχίζοντας και υπενθυμίζοντας αυτό το οποίο είπε και ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Βασιλείου δεν τον εξέλεξε ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Και ο κ. Βασιλείου εξελέγη τη δεύτερη Κυριακή των εκλογών σε κατευθείαν σύγκρουση με τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκο Κληρίδη και, αν ο χαρακτήρας του δικού μας κόμματος ήταν παρόμοιος με το χαρακτήρα του Δημοκρατικού Κόμματος, δεν ξέρω πώς θα μπορούσε να εξελιχθεί το κυπριακό πρόβλημα. Αλλά αυτό το κόμμα και ο Πρόεδρός του κατόρθωσαν ενσυνείδητα να θέσουν το εθνικό συμφέρον, όπως το βλέπουμε, υπεράνω των οποιωνδήποτε κομματικών συμφερόντων και της οποιασδήποτε προσωπικής πικρίας του προέδρου μας. Και θα ήταν αδιανόητο για μας να έλθει ένας άνθρωπος ο οποίος εξελέγη με άλλες ψήφους και ο οποίος, μετά την εκλογή του, σε συγκεκριμένο θέμα χειρισμού του κυπριακού προβλήματος ακολούθησε πολιτική Δημοκρατικού Συναγερμού, θα ήταν πολύ παράλογο εκ μέρους μας να ασκήσουμε αντιπολίτευση χάριν της αντιπολίτευσης και παρά το ότι έκαμε αυτό το οποίο εμείς νομίζαμε σωστό ότι έπρεπε να κάμει και που κι εμείς θα κάναμε στη θέση του, αν δηλ. ήταν ο κ. Κληρίδης στη θέση του μετά τις εκλογές του 1988. Και, οτιδήποτε και αν λεχθεί, ναυάγησε και ο νέος κύκλος των συνομιλιών. Αλλά, σε αντίθεση με το ναυάγιο του 1985, ναυάγησε υπό συνθήκες που κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει στο διεθνές πεδίο, ότι το ναυάγιο δηλ. οφειλόταν στην τούρκικη αδιαλλαξία. Και αυτό ήταν κέρδος.

Όμως επήλθε η κρίση του Κόλπου και η Κύπρος δεν είναι υπεύθυνη για το τι έγινε στον Περσικό ή Αραβικό Κόλπο. Η Κύπρος δεν είναι υπεύθυνη για την εισβολή του Ιράκ. Αλλά η εισβολή του Ιράκ είχε ως αποτέλεσμα τη συνένωση τεράστιων διεθνών. Τη συνένωση τεράστιων διεθνών συμφερόντων στα πλαίσια των ριζοσπαστικών εξελίξεων της παγκόσμιας πολιτικής σκηνής που επήλθαν τα τρία τελευταία έτη. Ριζοσπαστικών εξελίξεων τέτοιων, που επέτρεπαν προχθές στον κ. Μητσοτάκη να απαντά στον κ. Φλωράκη και να του λέγει σε ερώτηση του τελευταίου τι θα κάμει η Ελλάδα στον Περσικό Κόλπο: «Μην ανησυχείτε, θα κάνει ό,τι θα κάνει ακριβώς και η Σοβιετική Ένωση». Αυτό και μόνο δε σηκώνει προβληματισμό; Δεν αντιλαμβάνομεθα ότι αυτή τη στιγμή η παγκόσμια πολιτική κατάσταση είναι τελείως διαφορετική από ό,τι ήταν πριν πέντε χρόνια, πριν δέκα χρόνια, πριν τρία χρόνια; Ότι ακόμα αυτή τη στιγμή που μιλούμε δεν υπάρχει ο ψυχρός πόλεμος και η σύγκρουση μεταξύ των νατοϊκών δυνάμεων από τη μια και των δυνάμεων του Συμφώνου της Βαρσοβίας από την άλλη;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Εν τζιείνα το ίδιο. (Κάτι λέει που δεν ακούεται.)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εσείς χρησιμοποιείτε ακόμα τον όρο «νατοϊκές δυνάμεις» για λόγο που εγώ δεν αντιλαμβάνομαι.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι το όνομά τους, τι να κάνουμε;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Διότι να σας πω τι γίνεται: Υπήρχε το ΝΑΤΟ, υπήρχε και το Σύμφωνο της Βαρσοβίας, υπήρχε ο ψυχρός πόλεμος, υπήρχαν οι Αδέσμευτοι κάπου στο μέσο.

Αυτή τη στιγμή υπάρχει Σύμφωνο της Βαρσοβίας; Αυτή τη στιγμή την Τσεχοσλοβακία τη βάζουμε στην Ανατολική Ευρώπη; Αυτή τη στιγμή ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι θέμα διαδικασίας;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Υπάρχει ένα θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Διαδικασίας;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να αντιληφθώ ότι η συζήτηση θα κλείσει σήμερα ή ότι θα συνεχιστεί; Διότι εδώ ο κ. Μαρκίδης έχει ανοίξει ένα τεράστιο θέμα και επιτίθεται, όπως λέει, εναντίον του χαρακτήρα ενός κόμματος. Και επειδή θέλουμε κι εμείς να προβάσουμε το προφίλ του Συναγερμού και να προβάσουμε ορισμένα πράγματα και κάποια μηνύματα τα οποία εστέλλοντο και που δεν επέτρεψαν καμιά πρόοδο και επειδή έχουμε πάρα πολλά να πούμε, αναρωτιέμαι αν θα μείνει ο κ. Μαρκίδης εδώ να δυσφημίζει ένα κόμμα. Διότι πρόκειται περί μιας συστηματικής δυσφήμισης που είναι το προσφιές θέμα του κ. Μαρκίδη. Επομένως, θα μείνει στην ημερήσια διάταξη το θέμα, διότι μπήκαμε σε όλες τις πτυχές του Κυπριακού; Θα γίνει ψηφοφορία για το αν θα συνεχίσουμε; Και αν αποφασιστεί να μη συνεχίσουμε αυτό το θέμα, τότε εμείς θέλουμε να αρχίσει το Κυπριακό, το οποίο έχουμε γραμμένο, και να του δοθεί προτεραιότητα από την επόμενη συνεδρίαση. Διότι δεν μπορεί να μείνουν μερικές πτυχές του Κυπριακού με την εικόνα που θέλει έντεχνα να δώσει ο κ. Μαρκίδης, ο οποίος, πιστεύω, εξελίσσεται σε έναν επαγγελματία δυσφημιστή του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ο κ. Γαλανός επιθυμεί να διακόψουμε τώρα, για να συνεχίσω την ομιλία μου αύριο το πρωί, εγώ δεν έχω αντίρρηση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, να τελειώσεις. Να δοθεί όμως η ευκαιρία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Αλλά θα παρακαλέσω να συντομεύουμε. Διότι ναι μεν είπαμε να επεκταθούμε, αλλά να υπάρχουν και κάποια όρια.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αλλά θα πάρεις απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι πράγματι εγώ συμφωνώ ότι το Κυπριακό μπορεί να συζητηθεί ως θέμα προτεραιότητας στην επόμενη συνεδρίαση μετά την αυριανή, εννοώ, της Παρασκευής. Γι' αυτό θα παρακαλέσω, αν είναι δυνατό, συντομεύετε, διότι έχουμε και τη Νομοθετική Εργασία.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα μεγάλο θέμα αυτό το οποίο συζητούμε. Λέχθηκαν πάρα πολλά. Άνοιξαν οι ασκοί του Αιόλου όχι από εμάς. Σήμερα υπέστημεν επιθέσεις και προσωπικής μορφής εναντίον του Προέδρου του κόμματός μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι ο κ. Κληρίδης μπορεί να ...

(Γελά)

5

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είπα εγώ ότι δεν μπορεί; Βεβαίως μπορεί. Αλλά λέω πως άνοιξαν οι ασκοί του Αιόλου σ' αυτή την υπόθεση. Εγώ προσπαθώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι θέμα διαδικασίας.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας ακούσω.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Μιλά τώρα 20 λεπτά ο κ. Μαρκίδης...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μόνο;

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

... και ακόμα δεν ακούσαμε ούτε λέξη για τους εποίκους και το θέμα που συζητούμε είναι για τους εποίκους. Ασφαλέστατα πολύ ορθά είπε ο κ. Γαλανός ότι, από τη στιγμή που ο κ. Μαρκίδης εξέτρεψε εντελώς τη συζήτηση για το κυπριακό πρόβλημα, δεν είναι δυνατό να κλείσει το θέμα απόψε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν μπορώ να πω ότι είναι ο κ. Μαρκίδης που εξέτρεψε τη συζήτηση στο κυπριακό πρόβλημα' είναι όλοι μας.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Εξέφυγαν όλοι κάπως. Αλλά ο κ. Μαρκίδης υπερέβη όλα τα όρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που θα παρακαλούσα τον κ. Μαρκίδη είναι να συντομεύσει. Όχι ότι είναι εκτός θέματος.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Και βεβαίως θα πάρει την απάντησή του ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, αν το Δημοκρατικό Κόμμα ομολογεί ότι δεν μπορούν να μου απαντήσουν δευτερολογώντας απόψε, δεν είμαι εξ' εκείνων που δε θέλουν ...

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Θα σου απαντήσουμε σήμερα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κάποιοι θα σου απαντήσουν πρωτολογώντας, κύριε Μαρκίδη. Να είσαι σίγουρος. Και δε θα σου αρέσει!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Σημαίνει ότι δεν μπορείτε να απαντήσετε απόψε δευτερολογώντας είναι άλλη υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Λοιπόν!

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Πρωτολογώ, όπως πρωτολόγησαν όλοι οι Βουλευτές. Και ερωτώ αν υπ' αυτές τις διεθνείς συνθήκες που επικρατούν η Τσεχοσλοβακία, η Πολωνία, η Ουγγαρία, η Ανατολική Γερμανία -που δεν υπάρχει πλέον- θεωρούνται Σύμφωνα της Βαρσοβίας. Άρα είναι φανερό ότι βρισκόμαστε σε μια εποχή -και δεν έχει σημασία αν καλώς ή κακώς βρισκόμαστε σε μια εποχή, διότι δεν είναι θέμα να το δούμε φιλοσοφικά ή ιδεαλιστικά ή ιδεολογικά το πράγμα- βρισκόμαστε, λέω, σε μια εποχή όπου είναι φανερό ότι το κέντρο της παγκόσμιας δυνάμεως έχει μετατοπιστεί προς δυσμάς αυτή τη στιγμή που μιλούμε. Και έχουν επομένως οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι πολιτικοί σύμμαχοί τους το πλεονέκτημα ...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να ανοίξουμε και παγκόσμιο πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε; Να ξέρουμε αν θα γράψουμε κι εμείς άλλο θέμα για συνέχιση της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Μαρκίδη, ότι πάμε μακριά.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γιατί εμείς έχουμε άλλες απόψεις για τις παγκόσμιες εξελίξεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δέχομαι ότι το θέμα του εθνικισμού άπτεται του Κυπριακού. Αλλά να μην πάμε σε παγκόσμια ιστορία πράγματι.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πας για Υπουργός Εξωτερικών; Να το ξέρουμε. Αλλά δεν είναι αυτό το θέμα μας.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ δεν μπορώ να αντιληφθώ πώς εισηγήσθε προσφυγή στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών και δε θέλετε να μελετήσετε ανάλυση της συνθέσεως των παγκόσμιων δυνάμεων αυτή τη στιγμή. Αν ο χειρισμός αυτού του προβλήματος είναι τόσο επιτόλαιος και τόσο συναισθηματικός, ώστε απλώς και μόνο για χάρη μιας λέξης, της διεθνοποίησης, θα πρέπει να καταθέσουμε μια προσφυγή ανεξάρτητα από συνέπειες, να το ξέρουμε ότι αυτή είναι η πολιτική σας γραμμή και να ξέρει και ο κυπριακός λαός ότι έτσι παίρνετε τις αποφάσεις, όσοι τις παίρνετε. Η ουσία είναι άλλη, διότι, προτού ένα κράτος καταχωρήσει προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη, πρέπει να μελετήσει την παγκόσμια κατάσταση και να δει ποιο είναι το διεθνές κλίμα στη συγκεκριμένη περίπτωση. Γελά! Ωραία! Τι να πω εγώ;

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μπορεί να έχουμε άλλη άποψη για το παγκόσμιο κλίμα, κύριε Μαρκίδη.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μπορεί.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι το δικό σας κλίμα μόνο, κύριε Μαρκίδη.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Τώρα θα μας πει ο κ. Μαρκίδης και για τη φιλοσοφία του γέλιου, το επόμενο θέμα!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ποιου; Ποια φιλοσοφία;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κάποιος γελά. Αφήστε τον να γελάσει. Χαμογέλασε ο άνθρωπος. Κι αυτό θα το συζητήσουμε; Κι αυτό θα το σχολιάσετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι η τακτική που ακολουθείται από τους έντιμους κυρίους συναδέλφους είναι λανθασμένη. Δεν επιτρέπεται να διακόπτεται ο αγορητής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου το ζητήσει, δε θα το επιτρέψω. Αλλά καθιερώσαμε αυτή την τακτική...

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα έλεγα δε και το εξής: Αν το θέμα επεριορίζετο εξ υπαρχής -όπως έπρεπε να περιοριστεί- στο θέμα του εποικισμού, τότε ασφαλώς θα ήτο και εκτός θέματος ο κ. Μαρκίδης. Αλλά δεν περιορίστηκε η συζήτηση. Και ακούμε για ώρες ολόκληρες τι έπρεπε να γίνει, τι δεν έγινε, πώς θα έπρεπε να κάνουμε διάφορες προσφυγές και ούτω καθεξής. Επομένως, παρά την έκκληση την οποία έκαμα στην περασμένη συνεδρίαση, αντί να αφήσουμε το Κυπριακό και να συγκεντρωθούμε πάνω στο θέμα που μας καίει όλους, τον εποικισμό -και ακόμα και σήμερα είχα προτείνει να σταματήσουμε τη συζήτηση, να παραπέμφουμε το θέμα σε μια Επιτροπή και να δούμε τι πρακτικά μέτρα μπορούμε να πάρουμε- συζητούμε το όλο φάσμα του Κυπριακού. Πιστεύω ότι όπως ήλθαν τα πράγματα δε θα ήταν άσχημο να κάνουμε μια διακοπή του θέματος με πρόθεση να συνεχίσουμε αύριο, αφού συσκεφθούμε και δούμε αν υπάρχουν τρόποι να τροχιοδρομήσουμε το θέμα σε μια Επιτροπή -έχουν ακουστεί διάφορες απόψεις- και να δούμε αυτή η Επιτροπή τι εισηγήσεις θα κάμει για την αντιμετώπιση του κινδύνου που μας απειλεί, του κινδύνου του εποικισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόθεσή μου ήταν τελικά, με την ελπίδα ότι απόψε θα τελειωναν οι ομιλίες, ακριβώς να δεχθώ αυτή την εισήγηση, ότι το θέμα, για να έχει κάποιο πρακτικό αποτέλεσμα, θα έπρεπε να μας απασχολήσει, και μάλιστα θα έλεγα τους ίδιους τους αρχηγούς των κομμάτων σε συνεργασία με την κυβέρνηση, ποια πρακτικά μέτρα είναι δυνατό να ληφθούν μέσα στις δεδομένες συνθήκες και μέσα στις δυνατότητες που έχουμε, για να αντιμετωπίσουμε αυτό το βασικό θέμα.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να τελειώσω, θα εισηγούμουν ακόμα, αφού όλοι επιθυμούν να συζητήσουν το Κυπριακό και να κατανεύμουν ευθύνες για καλούς και για κακούς χειρισμούς, να αφήσουμε αυτό το θέμα -είναι εγγεγραμμένο- να το συζητήσουμε και τρεις και τέσσερις και δέκα μέρες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι και σωστή εισήγηση.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Να απομονώσουμε τώρα το θέμα του εποικισμού και να συγκεντρωθούμε στο τι πρέπει να κάνουμε για να τον αντιμετωπίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ συμφωνώ με την εισήγηση του κ. Κληρίδη. Αμέσως μετά την αυριανή συνεδρίαση, όπου ελπίζω ότι θα ξεκαθαρίσουν τα θέματα του Κεφαλαίου Δ', να ορίσουμε μακρά συνεδρίαση δυο και τριών ημερών. Το θέμα είναι εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη. Θα του δώσουμε απλώς προτεραιότητα για να συζητήσουμε το κυπριακό πρόβλημα.

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά ένσταση στο να συζητήσουμε κατά προτεραιότητα το Κυπριακό. Τουναντίον το επιθυμούμε, διότι εκεί που φθάσαμε πλέον και επειδή εδώ αποδίδονται... Ενώ γίνετο μια εποικοδομητική συζήτηση -κατά την άποψή μας ήταν εποικοδομητική συζήτηση- γίνετο μια κριτική αλλά μέσα σε κάποια πλαίσια, ουδέποτε κατηγορήθηκε κανένας -τουλάχιστον εγώ δεν είδα συνάδελφο να κατηγορήσει τον αρχηγό του κυρίου- και υπάρχει πάντα σεβασμός προς τους πολιτικούς αρχηγούς.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αν εξαιρέσουμε το θέμα του τυπογραφικού λάθους, βεβαίως, ναι, κανένας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μα συγγνώμη, αλλά εδώ είναι στη Βουλή που συζητούμε και δεν πρόκειται να μεταφέρουμε... Είναι μεγάλο λάθος αυτό που κάνετε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα στη Βουλή ελέχθη, κύριε Γαλανέ, αυτό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Μαρκίδη, είναι μεγάλο λάθος να μεταφέρετε ό,τι γράφουν οι εφημερίδες στις συζητήσεις στη Βουλή.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ο κ. Στυλιανού το είπε. Δεν τον παρακολουθείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά επανειλημμένα τη σφύρα)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Μαρκίδη, εδώ ... Παρακαλώ! Η άποψή μας είναι ναι, να δοθεί προτεραιότητα στο Κυπριακό και αν είναι δυνατό και από την επόμενη Παρασκευή. Το έχουμε εμείς εγγράψει αυτό το θέμα και να αποδοθούν οι ευθύνες εκεί που πρέπει. Γιατί η πλειοψηφία τουλάχιστον του κυπριακού λαού πιστεύει ότι αλλού είναι οι ευθύνες ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μόλις τελειώσει η συνεδρίαση, θα βάλω αυτό το θέμα.

(Κτυπά επανειλημμένα τη σφύρα)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

...αλλά δεν έχει εξαντληθεί αυτό το θέμα και η εισήγησή μας είναι να εξαντληθεί, κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση αυτού του θέματος. Διότι πρέπει να απαντηθούν πολλά πράγματα τα οποία ο κ. Μαρκίδης λέει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το αν θα απαντηθούν, να απαντηθούν στη συζήτηση του Κυπριακού. Όχι στο θέμα των εποίκων.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, είναι επί του θέματος του προφίλ του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα είναι στο θέμα του ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ελέχθη στο θέμα του εποικισμού. Έχει ανοίξει αυτό το θέμα και δεν μπορεί να μείνει αναπάντητο. Θα μιλήσουμε για το προφίλ του Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γαλανέ, να με συγχωρήσετε, αλλά η κάθε πλευρά... Αν μιλήσετε εσείς, θα δώσετε, λέτε, το προφίλ του Συναγερμού. Ασφαλέστατα ο Συναγερμός θα αισθανθεί την ανάγκη να απαντήσει. Μετά κάποιος θα δώσει το προφίλ του ΑΚΕΛ και κάποιος της ΕΔΕΚ. Δε θα τελειώσω. Γι' αυτό η δική μου εισήγηση προς το Σώμα είναι απόψε να περιοριστούμε πλέον στο θέμα το οποίο μας απασχολεί, να τελειώσουμε και να μπει από την ερχόμενη Παρασκευή -όχι αύριο- δηλαδή τη μεθεπόμενη Παρασκευή, το θέμα «Το Κυπριακό» και να δοθούν απεριόριστα χρονικά διαστήματα για να συζητηθεί.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα μπορούσε να γίνει αυτό, κύριε Πρόεδρε, αν απελογείτο ο κ. Μαρκίδης και απέσυρε τα όσα είπε για το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στη Βουλή δεν απολογείται κανένας για τις απόψεις του.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ε τότε, κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι θέμα διαδικασίας ... Ο κύριος ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά θεωρούμε ότι έχει εξαντληθεί το θέμα και αυτό είναι παραφθορά πλέον του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ φοβούμαι ότι μπαίνουμε πλέον σε πλατειασμούς.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και εισηγούμαι να μπει και θέμα τερματισμού της συζήτησης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να τερματιστεί η συζήτηση. Αν ύστερα από μια τέτοια συζήτηση που διάρκεσε δυο μέρες αυτή η Βουλή κλείσει ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα όχι! Εννοεί με την εισήγηση να πάει στην Επιτροπή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να τερματιστεί και να συζητήσουμε στη συνέχεια, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Συμφωνώ, διότι δεν μπορεί να τερματιστεί αυτή η συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σύμφωνοι. Όχι να το διαγράψουμε, αλλά να δώσουμε μια ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλούμε για τον τερματισμό στη Βουλή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...διαδικαστική συνέχεια για προώθηση μέτρων, αποφάσεων και εισηγήσεων που υποβλήθηκαν εδώ στη Βουλή, ενώ είναι δυνατό να υπάρξουν και επιπρόσθετες εισηγήσεις στη σύσκεψη των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, επειδή πιστεύουμε ότι άνοιξαν ορισμένα θέματα τα οποία πρέπει να απαντηθούν και εδώ είμεθα Βουλή και ορισμένα θέματα δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητα. Μπορεί να πείτε ότι επεξετάθη το θέμα. Αλλά ο κ. Μαρκίδης το επεξέτεινε προς τέτοιες κατευθύνσεις, που κανένα κόμμα που σέβεται τον εαυτό του δεν μπορεί να αφήσει ορισμένα πράγματα αναπάντητα. Εμείς τουλάχιστον θα ζητήσουμε αυτή η συνεδρίαση να συνεχιστεί και αύριο και να λήξει αύριο πριν από το κλείσιμο και να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ εισηγούμαι στο Σώμα να θεωρηθεί τώρα, τώρα τερματισθείσα αυτή η συζήτηση, να γίνει δεκτή η εισήγηση για παραπομπή στην Επιτροπή και να τεθεί το Κυπριακό ως πρώτο θέμα με απεριόριστο χρόνο συζήτησης την ερχόμενη βδομάδα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η θέση είναι ότι πρέπει να τερματιστεί τώρα η συζήτηση -και αυτό δεν είναι αφαίρεση λόγου από οποιοδήποτε αγορητή- διότι θα έχει την ευχέρεια και ο κ. Μαρκίδης και οι άλλοι συναδέλφοι και εμείς να πούμε εν εκτάσει τις απόψεις μας πάνω στο Κυπριακό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Διότι, αν πάρουμε τώρα την απόφαση ότι ναι, θα εντοπίσουμε τη συζήτηση στο θέμα του εποικισμού και συνεχιστεί η ομιλία οποιοδήποτε συναδέλφου πάνω στο Κυπριακό, τότε δεν κάναμε τίποτε. Είναι η εισήγησή μας αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θέτω την εισήγηση σε ψηφοφορία.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Όταν λέτε τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Μαρκίδης;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τώρα!

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του τερματισμού της συζήτησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 18 ψήφους υπέρ του τερματισμού και επτά εναντίον τερματίζεται η συζήτηση.

Λοιπόν, κύριε Μαρκίδη, λυπούμαι, αλλά είμαι υποχρεωμένος να σας πω ότι τερματίζω τη συζήτηση. Το θέμα παραπέμπεται στους αρχηγούς των κοινοβουλευτικών ομάδων, για να συζητήσουν πρακτικά μέτρα για το θέμα του εποικισμού και η ταυτόχρονη απόφαση της Βουλής είναι το Κυπριακό να συζητηθεί την ερχόμενη εβδομάδα, όσες μέρες κι αν χρειαστούν.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εί Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δικαιολογία της ψήφου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σημειώνουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα ότι έγινε ψηφοφορία από τα υπόλοιπα κόμματα και διεκόπη η συζήτηση τη στιγμή που εξυβρίζετο το Δημοκρατικό Κόμμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να... θέλω... θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Παρακαλώ! Δε δέχομαι αυτή τη μομφή κατά του προεδρείου. Θα υπενθυμίσω ότι στην προηγούμενη συνεδρίαση, παρά το γεγονός ότι ήμαστε εντελώς εκτός

θέματος, επειδή ακριβώς αφορούσε κάποιο κόμμα και υπήρχε κίνδυνος να παρεξηγηθώ, επέτρεψα να τελειώσει η συνεδρίαση με μια καθαρά επιθετική ομιλία εναντίον άλλου κόμματος. Κάποιο κόμμα τελικά θα αισθάνεται την ανάγκη να απαντήσει -και το άλλο κόμμα αισθανόταν την ανάγκη να απαντήσει-και το άλλο κόμμα συμπέπει να είναι το κόμμα στο οποίο ανήκω και δεν είπα ότι πρέπει να συνεχιστεί.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ θέλω να μιλήσω επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, και γνωρίζετε το σέβας που έχω προς εσάς, στην προηγούμενη συνεδρίαση δεν τερματίστηκε η συζήτηση. Συνεχίστηκε σήμερα. Σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Μιλώ για το θέμα του πραξικοπήματος, τη συζήτηση για το νομοσχέδιο του πραξικοπήματος. Η τελευταία ομιλία ήταν καταπέλτης εναντίον συγκεκριμένου κόμματος -πάλι από τον ίδιο ομιλητή- και δεν είπα ότι θα δώσω το λόγο σε κάποιο κόμμα, διότι πάλι κάποιο κόμμα θα απαντούσε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Φαίνεται ότι κακοσυνηθίσαμε τον ίδιο ομιλητή να τελειώνει με ομιλίες - καταπέλτες για τα άλλα κόμματα και αυτό πρέπει να σταματήσει.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτο ...

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Συγνώμη.

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με την παραπομπή ίσως θα έπρεπε να παραπεμφθούν στην Επιτροπή Εξωτερικών στην οποία να παρευρεθούν και οι αρχηγοί των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Δέχομαι την εισήγηση. Πολύ καλά.

Ο κ. Παπαπέτρου. Να τελειώσουμε τα διαδικαστικά.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου ανέφερα ότι ο κ. Γαλανός στην ομιλία του είπε ότι αυτές τις απόψεις πρέπει να τις εκφράζουμε μόνο μέσα στο Εθνικό Συμβούλιο. Από μελέτη των πρακτικών διαπίστωσα ότι δεν το είπε ο κ. Γαλανός αλλά ο κ. Σολωμής. Τους εσύγχυσα, διότι προέρχονται και οι δυο από την ίδια επαρχία και μου επετέθησαν με την ίδια δριμύτητα. Εν πάση περιπτώσει, απολογούμαι προς τον κ. Γαλανό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η απολογία γίνεται δεκτή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σας τιμά η απολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κλείνω τη συζήτηση. Παραπέμπω το θέμα... Λυπούμαι.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να μιλήσω επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί προσωπικού; Ορίστε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Χωρίς να ακούσετε, κύριε συνάδελφε, πώς ξέρετε ποιο είναι το προσωπικό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Πρώτο, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. μίλησε για επαγγελματία δυσφημιστή. Δεύτερο, μίλησαν και παραπονέθηκαν γιατί τους εξύβρισα. Λυπούμαι πάρα πολύ. Μίλησα ηρεμότατα και εντός των πλαισίων της επιτρεπόμενης πολιτικής κοσμιότητας. Δεν εξύβρισα κανέναν. Έκαμα κριτική -σκληρή μπορεί -αλλά κριτική κόσμια και, κατά τη γνώμη μου, θεμελιωμένη για την πολιτική του Δημοκρατικού Κόμματος, όταν ήταν κυβέρνηση και την πολιτική του Δημοκρατικού Κόμματος όταν ήταν αντιπολίτευση. Και ειλικρινά απορώ για ποιο λόγο η ομιλία μου προκάλεσε τόσες διακοπές, όταν είχε ως αντικείμενο θέμα το οποίο είχαν διαπραγματευθεί άλλοι ομιλητές. Εκφράζω κι εγώ μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, την ευχαρίστησή μου, διότι η ομιλία μου είχε ως αποτέλεσμα να κλείσει το θέμα καθ' όν τρόπον έκλεισε και καθ' όν τρόπον είχε εισηγηθεί ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού την περασμένη εβδομάδα. Και φεύγοντας από το βήμα απλώς λέω σ' εκείνους που θα μετάρσχουν αύριο στο Εθνικό Συμβούλιο να εξαντλήσουν τη φρόνησή τους, προτού πάρουν οποιαδήποτε απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Νομίζω πως τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου πάντοτε εξαντλούν τη φρόνησή τους.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Φαίνεται πως τη συμβουλή του ο κ. Μαρκίδης την απευθύνει προς ορισμένη πλευρά. Είναι προς τον αρχηγό του. Όμως εκείνο που θέλουμε να πούμε είναι ότι ο κ. Μαρκίδης, όταν ομιλεί για το προφίλ ενός κόμματος, για τη φυσιογνωμία του, και λέει ότι αυτό το κόμμα είναι αρνητικό για το Κυπριακό και ότι συμπεριφέρεται ως στείρα κυβέρνηση και τώρα ως στείρα αντιπολίτευση, γνωρίζει πάρα πολύ καλά, έστω κι αν αυτά τα λέει πάρα πολύ ήρεμα -διότι μπορώ κι εγώ να του πω τις πιο βαριές κατηγορίες με πάρα πολύ σιγανή φωνή, όπως ομιλώ τώρα- τι συμπεράσματα βγαίνουν και έτσι δεν μπορεί να παραπονείται για το ότι τον αποκάλεσα ακριβώς εκείνο που συμβαίνει. Επομένως, δεν πρέπει να έχει παράπονο. Κάποιοι άλλοι έχουν παράπονο. Όμως στείρα αντιπολίτευση υπήρξε ο Συναγερμός και στο Εθνικό και στα οικονομικά του τόπου και όλοι το γνωρίζουμε. Και αν δεν προχώρησε το Κυπριακό επί Κυπριανού και αν δεν υπήρξαν δυνατότητες προσφυγών, ήταν διότι πάντοτε έφευγαν τα μηνύματα από κάποιες πλευρές ότι είμαστε έτοιμοι και για άλλες υποχωρήσεις.

Επομένως ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας έδωσα την τελευταία λέξη, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επειδή ο κ. Γαλανός είναι μαθημένος, φαίνεται, από μικρή ηλικία να έχει τον τελευταίο λόγο, δε θα τον αφήσω να έχει τον τελευταίο λόγο. Θα του έλεγα ότι, αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός εισακουόταν, όταν τους προειδοποιούσαμε ότι θα αναγνωριζόταν το τουρκοκυπριακό κράτος και ότι θα έπρεπε να έκαμναν τότε προσφυγή, αντί να μας λένε ότι δίνουμε όπλα στους Τούρκους, δε θα είχαμε σήμερα πιθανόν την ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού κράτους. Αλλά αυτά θα τα πούμε εν εκτάσει, κύριε Γαλανέ, στη συζήτηση του Κυπριακού.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται.)

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Να έχετε λίγη υπομονή και θα ακούσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να το κλείσω το θέμα, κύριε Μάτση, διότι πάλι θα το ξανανοίξουμε, αν αρχίσει ...

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Όχι, δε θα το ανοίξουμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά, επειδή είχα σκοπό να μιλήσω πάνω στο θέμα και επειδή το θέμα είναι σοβαρότατο και η συζήτηση που έγινε για το θέμα του εθνικισμού αποσκοπούσε στο να βοηθήσει αυτό το κράτος, καθώς και τον κυπριακό ελληνισμό, να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι η όλη συζήτηση δε θα εξυπηρετήσει, κατά την άποψή μου, αυτό το σκοπό, αλλά αντίθετα πολλά πράγματα τα οποία λέχθηκαν από τους έντιμους συναδέλφους θα τα βρούμε ενώπιόν μας σε διεθνή βήματα σε αντίθεση με το στόχο τον οποίο επιδιώκουμε να πραγματοποιήσουμε. Και αυτό είναι πολύ λυπηρό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, σε μια συζήτηση στη Βουλή -πρέπει να το αποφασίσουμε- θα υπάρξουν οι αντιδικίες, θα υπάρξει η κριτική, θα υπάρξουν οι πίκρες της μιας πλευράς ή της άλλης. Αυτά είναι κοινοβουλευτικά φαινόμενα. Γι' αυτό παρακαλώ να θεωρηθεί ότι το θέμα παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών στην οποία καλούνται να παρακαθίσουν και οι αρχηγοί των κομμάτων για να μελετήσουν συγκεκριμένα μέτρα.

Και τώρα προχωρούμε στη Νομοθετική Εργασία.

Εισηγούμαι να θεωρούνται οι Εκθέσεις αναγνωσθείσες, αν συμφωνείτε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Όταν είναι ομόφωνες, διότι, όταν δεν είναι ομόφωνες ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσες δεν είναι ομόφωνες θα αναγινώσκονται. Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα, που είναι «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», είναι ομόφωνο, αντιλαμβάνομαι.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Προεδρεύων
 Τάκης Χατζηδημητρίου
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Θάλης Μιχαηλίδης
 Νίκος Μουσιούττας
 Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο έντιμος Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσας ο οποίος και ανέλυσε τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Παρόντες στη συνεδρία ήταν επίσης και οι Βουλευτές κ. Σ. Χατζηγιάννης και Π. Δίγκλης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) νομοθεσίας, ώστε να παρέχεται το δικαίωμα στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας να αναθεωρεί τη λιανική τιμή πετρελαιοειδών όχι μόνο στο τέλος κάθε εξαμήνου από τον τελευταίο καθορισμό της τιμής αυτής, αλλά και νωρίτερα, όταν για λόγους δημόσιου συμφέροντος το θεωρεί σκόπιμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει γλωσσικά και νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;
 Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Η τροποποίηση του νόμου που ψηφίζουμε είναι εξαιρετικής σημασίας. Δίνει στην κυβέρνηση το δικαίωμα να χειρίζεται το θέμα της τιμής των πετρελαιοειδών ανά πάσαν στιγμή. Εκείνο για το οποίο διερωτώμαι -και το θέτω σε δημόσιο προβληματισμό- είναι κατά πόσο η κυβέρνηση είναι σε θέση να παρακολουθεί και να προστατεύει τα συμφέροντα του τόπου έναντι εκείνων των πολυεθνικών εταιρειών και των στελεχών τους που έχουν εδώ στην Κύπρο τις δυνατότητες τις οποίες έχουν στα χέρια τους, γιατί ήδη υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι διαφορετικές είναι οι εκτιμήσεις των πολυεθνικών εταιρειών, διαφορετικές της κυβέρνησης και διαφορετικές τρίτων μελετητών της κατάστασης.

Έτσι, εκείνο που έχω να πω είναι ότι ναι μεν ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, όμως ζητούμε να ενισχυθεί το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει όσο το δυνατό καλύτερα τους κινδύνους και την εκμετάλλευση που παρατηρείται από τις ξένες εταιρείες πετρελαιοειδών στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Με συγχωρείτε. Ξέχασα να πω -και απολογούμαι- ότι ο εισηγητής του προηγούμενου θέματος είχε ζητήσει το θέμα να το κλείσει στην ερχόμενη συνεδρία, διότι είναι με αποστολή στο εξωτερικό.

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι η νέα νομοθεσία δίνει περισσότερη ευχέρεια στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας να χειρίζεται τα της αυξομειώσης των τιμών των πετρελαιοειδών. Όμως υπάρχει η ασφαλιστική δικλίδα ότι οποιαδήποτε αύξηση των τιμών θα γίνεται με Κανονισμούς οι οποίοι πρέπει να κατατίθενται στη Βουλή και έτσι η Βουλή θα έχει τον τελευταίο λόγο κάθε φορά, γιατί έχει τη δυνατότητα, αφού τους μελετήσει, να τους τροποποιήσει. Όσον αφορά τις εταιρείες πετρελαιοειδών, είναι γεγονός ότι υπάρχουν ερωτηματικά κατά πόσο το Υπουργείο είναι σε θέση να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στην εμπορία των πετρελαιοειδών. Όμως ζητήσαμε αρκετά στοιχεία κατά τη συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και θα μας δοθεί η ευκαιρία να ζητήσουμε και άλλα, διότι νομίζω ότι το θέμα χρήζει περισσότερης μελέτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τη νομοθεσία που πρόκειται να περάσει τώρα, η Βουλή τίποτε στην πραγματικότητα δεν αλλάζει όσον αφορά τη δικαιοδοσία της να αποφασίζει τελικά για το ύψος των τιμών. Εκείνο που αλλάζει είναι ότι λόγω της έκρυθμης κατάστασης και της συνεχούς αλλαγής στη διαμόρφωση των τιμών δίνεται στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας η δυνατότητα αντί κάθε έξι μήνες να έρχεται σε συντομότερο χρονικό διάστημα και να ζητά αλλαγή των τιμών. Εκείνο που είναι μεγάλης σοβαρότητας είναι αυτό το οποίο έχει τονίσει ο κ. Χατζηδημητρίου, το θέμα του ελέγχου των εταιρειών. Είναι ένα θέμα το οποίο χρήζει σοβαρής μελέτης και πρέπει να εξεταστεί ενδελεχώς από μέρους της Βουλής. Όμως η Επιτροπή Οικονομικών τη Δευτέρα θα έχει συνάντηση με τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, για να πάρει όλα τα στοιχεία, έτσι που να μπορέσει η Βουλή, όταν θα κατατεθούν οι σχετικοί Κανονισμοί από μέρους του Υπουργείου, να τοποθετηθεί ταυτόχρονα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα των εταιρειών θα το δούμε, όταν θα συζητούμε τους Κανονισμούς για τις τιμές. Άρα δε βλέπω το λόγο να το συζητήσουμε τώρα.

Εκείνο που τώρα πρέπει να γίνει σαφές και το μήνυμα που πρέπει να δοθεί στον κόσμο είναι ότι δε δίνουμε εν λευκώ το δικαίωμα στην κυβέρνηση να αλλάζει τις τιμές, αλλά της δίνουμε το δικαίωμα, ανεξάρτητα από το εξάμηνο που ίσχυε προηγουμένως, αν και όταν κρίνει σκόπιμο, να έρχεται στη Βουλή με πρόταση γι' αυτό το θέμα. Συνεπώς, έχοντας υπόψη μας την κρίση που υπάρχει, εγκρίναμε αυτή την αλλαγή στη νομοθεσία, για να μπορεί να εξετάζεται το θέμα και ωριότερα από το εξάμηνο που διαλάμβανε προηγουμένως ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως προηγουμένως, όταν δηλ. οι τιμές των πετρελαιοειδών ήταν σταθερές, ήταν δυνατό να εφαρμόζουμε το σύστημα της αναθεώρησης κάθε έξι μήνες, χωρίς να υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις και χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα, έτσι και σήμερα με τις διαρκείς διακυμάνσεις ένεκα της κρίσης στον Περσικό Κόλπο ήταν απαραίτητο να υπάρξει αυτή η διαφοροποίηση στο νόμο, για να έχει περισσότερη ελαστικότητα ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας και γενικά η κυβέρνηση. Όμως, αν η σταθερότητα αποκατασταθεί στο μέλλον, εδώ είμαστε για να εξετάσουμε ως Βουλή εκείνο το σύστημα το οποίο θα μας επιτρέπει να ασκούμε περισσότερο έλεγχο.

Τώρα αναφέρθηκε πολύ σωστά το θέμα των εταιρειών και πρέπει να λεχθεί πως στη συνάντηση που είχαμε με τους αρμόδιους Υπουργούς υπήρξε κάποιο στοιχείο το οποίο επηρέασε τη θέση μας όσον αφορά τις τιμές των πετρελαιοειδών, δηλαδή ο υπαινιγμός πως υπήρχε κάποια δόση εκβιασμού από πλευράς εταιρειών. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να εξετάσουμε πολύ προσεκτικά αυτό το πράγμα, διότι κανένας δεν μπορεί να εκβιάζει την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο δυνατή και αν είναι μια εταιρεία. Το θέμα δεν είναι να εξετάσουμε και να μελετήσουμε γενικά την πολιτική αυτών των εταιρειών ενόψει της αλλαγής των τιμών, όπως ανέφερε ο κ. Κουρτελλάρης. Πρέπει να γίνεται ένας τακτικός έλεγχος και να καθιερωθεί ένας τακτικός έλεγχος, για να αποφευχθεί οτιδήποτε το οποίο πιθανώς να προκαλέσει τα αισθήματα του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς θα ήθελα να δικαιολογήσω την έγνοια μου, κύριε Πρόεδρε. Παλαιότερα είχε η κυβέρνηση έξι μήνες στη διάθεσή της, για να μελετά τα στοιχεία. Τώρα είναι δυνατό να μας έρχεται και κάθε μήνα θεωρητικά η αναθεώρηση των τιμών. Και η έγνοια και ο φόβος μας είναι μήπως γίνουν στο τέλος οι ελάχιστοι -ένας ή δύο- υπάλληλοι που χειρίζονται το θέμα θύματα πληροφοριών που θα παίρνουν από μονόπλευρες πηγές και που είναι δυνατό να μη συμβαδίζουν με τα συμφέροντα του κυπριακού λαού. Αυτή είναι η έγνοια μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Πριν πάω στην ψηφοφορία, επαναλαμβάνω, γιατί νομίζω πως δεν το άκουσαν όλοι και ίσως και η απόφαση να μην είναι ορθή, ότι είχε ζητήσει ο εισηγητής του προηγούμενου θέματος να το κλείσει, επειδή είναι στο εξωτερικό με αποστολή. Αντί να το κλείσει, αν συμφωνείτε, όταν θα αρχίσει η συζήτηση για

το Κυπριακό, να του δώσω πρώτα το λόγο, για να μην ξανανοιξω το θέμα, οπότε θα έχουν και την ευκαιρία οι άλλοι να τοποθετηθούν, για να μην είμαι εκτεθειμένος έναντι του εισηγητή. Αν διαφωνείτε, εγώ μπορώ να το παραλείψω. Αλλά λέω ότι μου ζήτησε την άδεια να πάει στο εξωτερικό και του την πρόσφερα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε δίκαιοι, στον κ. Μαρκίδη δεν επιτρέψαμε να τελειώσει την ομιλία και να κλείσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά. Αποσύρω την πρόταση και θα πω ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς κάναμε την επίθεση στον κ. Μαρκίδη, αλλά θα ήταν λίγο σκληρό να θεωρηθεί ότι σταματήσαμε τον κ. Μαρκίδη, για να το κλείσει κάποιος άλλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με διευκολύνετε. Επειδή μου ζήτησε την άδεια και ως Πρόεδρος του την παραχώρησα, θα ήμουν εκτεθειμένος, αν δεν υπήρχε απόφαση της Βουλής που να μου λέει ότι η Βουλή αποφάσισε άλλως.

Λοιπόν, αν η απόφαση της Βουλής είναι αυτή, να του τη διαβιβάσω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι βέβαιος ότι, όταν θα το κλείσει ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης το θέμα, δε θα δημιουργήσει ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας το χειριστεί στη συζήτηση του Κυπριακού. Στο κάτω κάτω με κατανόηση θα τον ακούσουμε να απαντά και σ' αυτά, για να μην μπω σε άλλη διαδικασία.

Λοιπόν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» (πρόταση νόμου). Αντιλαμβάνομαι ότι δεν είναι

ομόφωνη η Έκθεση. Επομένως, παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας να τη διαβάσει.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Οκτωβρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους σχετικά με τον προτεινόμενο νόμο.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η νομοθετική ρύθμιση της εκτροπής του νερού ποταμών, χειμάρρων και άλλων υδάτινων πηγών, ώστε αυτή να διενεργείται τότε μόνο, όταν αποδεδειγμένα έχουν ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα οι υδατικές ανάγκες της επαρχίας από την οποία το νερό προέρχεται και έχει διασφαλιστεί ότι δε θα διαταραχθεί με οποιοδήποτε τρόπο εξαιτίας της εκτροπής η ισορροπία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση κρίθηκε απαραίτητη ύστερα από τα γνωστά γεγονότα που προκάλεσε η απόφαση της κυβέρνησης για εκτροπή των νερών του ποταμού Διαρίζου με σκοπό τη διοχέτευσή τους προς το φράγμα του Κούρρη και συγκεκριμένα προς το νότιο αγωγό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή τάχθηκαν ενάντια στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου, γιατί, όπως υποστήριξαν, οι πρόνοιές της βρίσκονται σε αντίφαση με το Άρθρο 54(ε) του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει ότι η εποπτεία και η διάθεση της περιουσίας που ανήκει στη Δημοκρατία αποτελούν άσκηση εκτελεστικής εξουσίας που ασκείται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Συνεπώς, υποστηρίχθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, με βάση τη συνταγματική αυτή διάταξη, οι υδάτινοι πόροι οποιασδήποτε περιοχής, που αποτελούν περιουσία της Δημοκρατίας, εποπτεύονται και μπορούν να διατίθενται μόνο από την Εκτελεστική και όχι από τη Νομοθετική Εξουσία.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων εξέφρασαν την άποψη ότι το όλο πρόβλημα της εκτροπής των νερών θα αντιμετωπιστεί μόνο με τη θεσμοθετημένη εγκαθίδρυση Αρχής Υδάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω και με γνώμονα τη θέση ότι η νομοθετική ρύθμιση του όλου θέματος με τον τρόπο που προτείνεται όχι μόνο δεν αναμένεται να επιλύσει παρόμοια προβλήματα, αλλά μάλλον θα οξύνει αχρείαστα τοπικιστικά αισθήματα, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΚΕΛ-Αριστεράς να εισηγηθεί στη Βουλή την καταψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Το Μέλος της Επιτροπής-Βουλευτής κ. Γ. Ομήρου επιφυλάχθηκε να εκθέσει τις απόψεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω από τη θέση μου πολύ σύντομα σεβόμενος και την ώρα.

Το ΑΔΗΣΟΚ κατέθεσε αυτή την πρόταση νόμου, ώστε τα νερά που θα εκτρέπονται εκτός επαρχίας Πάφου να εκτρέπονται μόνο όταν θα έχουν ικανοποιηθεί οι ανάγκες της επαρχίας.

Ο λόγος για τον οποίο υποβάλαμε αυτή την πρόταση νόμου ήταν ένας και μοναδικός. Θέλαμε να δώσουμε κάλυψη νομοθετική σε κάτι το οποίο διακήρυξε η κυβέρνηση με αφορμή τις διαφωνίες που προκλήθηκαν στο θέμα του Διαρίζου. Και αναμέναμε τουλάχιστον κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος να επαναβεβαιωθεί αυτή η θέση της κυβέρνησης. Αντί αυτού καλύφθηκαν πίσω από ένα συνταγματικό κώλυμα, κατά την άποψή τους, και μας είπαν «δε δικαιούστε να νομοθετήσετε», αποφεύγοντας να τοποθετηθούν επί της ουσίας. Έπειτα, όταν το θέμα τίθεται κατά τόσο γενικό και τόσο ευρύ τρόπο, η άποψή μας είναι ότι δεν μπορούμε να μιλούμε για αναμόχλευση τοπικιστικών αισθημάτων.

Γι' αυτούς τους λόγους εμείς θα εμμένουμε στην πρότασή μας και θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ομήρου και μετά ο κ. Κουρτελλάρης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει την προτεινόμενη πρόταση νόμου, γιατί, όπως ήδη λέχθηκε, αυτή είναι η διακηρυγμένη πολιτική της κυβέρνησης.

Όταν ηγέρθη θέμα εκτροπής των νερών του ποταμού Διαρίζου προς το φράγμα του Κούρρη, αυτό που κατ' επανάληψη μας είπε η κυβέρνηση ήταν ότι πρώτα θα ικανοποιηθούν οι αρδευτικές ανάγκες της περιοχής και της ευρύτερης περιοχής Πάφου και θα προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον και στη συνέχεια τα περισσεύματα θα διοχετευθούν προς το φράγμα του Κούρρη.

Συνεπώς, δε βλέπουμε για ποιο λόγο η κυβέρνηση ή και οποιοσδήποτε Βουλευτής σ' αυτή την αίθουσα θα πρέπει να έχει ένσταση να γίνει αυτή η

τροποποίηση του νόμου, που σε καμιά περίπτωση δε συγκρούεται ασφαλώς με το Σύνταγμα, διότι το Σύνταγμα λέει ότι η κυβέρνηση της Δημοκρατίας διαχειρίζεται την κυβερνητική περιουσία που περιλαμβάνει και τα νερά που αποτελούν πράγματι περιουσία της κυβέρνησης.

Αυτό που προβλέπει ο νόμος ο οποίος προτείνεται σήμερα είναι να διαχειρίζεται μεν η κυβέρνηση τα νερά, αλλά να λαμβάνει υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος -που είναι ένα θέμα που ευαισθητοποιεί σήμερα παγκόσμια την κοινή γνώμη, όπως και εδώ στην Κύπρο- αφού πρώτα ικανοποιηθούν οι ανάγκες της περιοχής σε νερό. Δηλαδή να μην καταδικάζουμε μια περιοχή σε θάνατο, δίνοντας αλλού τον πλούτο αυτής της περιοχής.

Είναι απλό το θέμα και νομίζω ότι ομόφωνα η Βουλή πρέπει να τοποθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Παπαδόπουλος.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα να διευκρινίσω ότι δε συζητούμε το θέμα του Διαρίζου. Συζητούμε κατά πόσο θα νομοθετήσουμε και θα απαγορεύσουμε την εκτέλεση έργων, εκτός αν και όταν θα υπάρχει συγκατάθεση των επηρεαζομένων. Και δεν είναι θέμα να πούμε μερικές ευχές, δηλαδή να πούμε ναι, η κυβέρνηση να μελετά -και μελετά από ό,τι ξέρω- και να λαμβάνει υπόψη της -και λαμβάνει, από ό,τι ξέρω, υπόψη της- έστω και αν υπάρξει κάποιος που θα πει κάτι διαφορετικό -και είναι δικαίωμά του να έχει την άποψή του-αλλά, αν στη συγκεκριμένη περίπτωση υπήρχε τέτοια διάταξη στο νόμο, πρέπει να θεωρήσουμε βέβαιο ότι ούτε ο Νότιος Αγωγός θα γινόταν ούτε σοβαρά έργα θα μπορούσαν να γίνουν, διότι κάθε περιοχή θα έλεγε ότι τα έργα αυτά και το νερό αυτό τα χρειάζεται για τις δικές της τις ανάγκες. Συνεπώς, αντί να λύνουμε, θα δημιουργούσαμε προβλήματα.

Πρέπει να πω και μπορώ να πω από μέρους όλων των πλευρών της Επιτροπής που υποστήριξαν αυτή τη θέση- για το θέμα του Διαρίζου φέραμε τον Υπουργό, αλλά δεν είναι του παρόντος να αναφερθούμε στο θέμα του Διαρίζου-ότι για αυτή την πρόταση νόμου ούτε οι αγροτικές οργανώσεις συμφωνούν ούτε οι πλευρές που υποστήριξαν αυτό το θέμα πιστεύουν ότι μια τέτοια νομοθετική πράξη θα λύσει, αλλά αντίθετα θα δημιουργήσει προβλήματα.

Γι' αυτό λέχθηκε, και σωστά πιστεύω, ότι το θέμα πώς θα ρυθμίσουμε το ζήτημα των νερών είναι θέμα που θα το δούμε όταν θα έρθει κοντά μας το θέμα της Αρχής Υδάτων. Τότε θα δούμε πώς θα αντιμετωπισθούν αυτά τα προβλήματα κατά τον πιο αποτελεσματικό και δίκαιο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος και μετά ο κ. Δημητριάδης.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την πρόταση νόμου την οποία υπέβαλε το ΑΔΗΣΟΚ και με την οποία συμφωνούμε εμείς, οι Βουλευτές της Πάφου, πιστεύω ότι προστατεύεται μάλλον το φυσικό δίκαιο, διότι στην περίπτωση αυτή κατά την οποία τα νερά του ποταμού Διαρίζου θα εκτραπούν προς άλλες περιοχές θα προκληθεί μια τεράστια καταστροφή σε ολόκληρη την επαρχία Πάφου,, τουλάχιστον τα τρία τέταρτα της επαρχίας Πάφου θα επηρεαστούν.

Εκείνο το οποίο γίνεται σήμερα και για το οποίο επικαλούνται συνταγματικά δικαιώματα, ότι δηλ. το κράτος είναι το ίδιο διαχειριστής της περιουσίας του, ναι,

να γίνεται, αλλά αυτό το πράγμα πρέπει να ισχύει για όλη την Κύπρο και για την Πάφο ακόμα. Διότι τους διάφορους άλλους φυσικούς πόρους της Κύπρου τους εκμεταλλεύονται οι περιοχές τους, ενώ τους φυσικούς πόρους της Πάφου πάνε να τους εκμεταλλευτούν άλλες περιοχές.

Δεν είπαμε εμείς να μη φύγει νερό από την Πάφο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μπορούμε στο θέμα του Διαρίζου. Μιλούμε για το θέμα της πρότασης νόμου.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, είναι για το Διαρίζο που έκανε την πρόταση το ΑΔΗΣΟΚ και αυτό έγινε ύστερα από έντονη κινητοποίηση των κοινοτήτων πέριξ του ποταμού. Και γι' αυτό το λόγο είναι που αντιτιθέμεθα εμείς στην εκτροπή του Διαρίζου, διότι θα επηρεαστεί ολόκληρη η Πάφος. Γι' αυτό νομίζω ότι δεν είναι το δίκαιο του ισχυροτέρου που πρέπει να κοιτάξει η Βουλή αυτή, αλλά το πώς θα υποστηριχθεί το φυσικό δίκαιο.

Αν φύγουν τα νερά από την περιοχή, η καταστροφή η οποία θα επέλθει θα είναι τεράστια. Γι' αυτό το λόγο εμείς είμαστε υπέρ της νομοθετικής ρύθμισης, διότι ουδέποτε θα έχουμε την πλειοψηφία για να υποστηρίξουμε το δίκαιο. Έτσι με αυτό το νόμο που προτείνεται θα αποφευχθούν οι αντιδικίες οι οποίες σήμερα υπάρχουν, διότι με το νόμο θα ρυθμιστεί, πιστεύω, η διαφορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η νομοθετική ρύθμιση της εκτροπής του νερού των ποταμών, των χειμάρρων και των άλλων υδάτινων πηγών κατέστη αναγκαία με την τακτική που ακολουθείται τα τελευταία χρόνια, να μεταφέρονται δηλ. τα νερά με τεχνητά μέσα από τη φυσική τους πηγή σε άλλες περιοχές της Κύπρου, χωρίς μάλιστα να λαμβάνονται υπόψη κατά προτεραιότητα τόσο οι αρδευτικές όσο και οι υδρευτικές ανάγκες των παραποτάμιων κοινοτήτων και των ευρύτερων περιοχών από τις οποίες προέρχονται τα νερά.

Το θέμα αυτό έγινε ακόμα πιο οξύ με την εκτροπή των νερών του ποταμού Διαρίζου, και πρέπει να το πούμε αυτό. Η κυβέρνηση αποφάσισε να διοχετεύσει ορισμένα νερά από το Διαρίζο προς άλλη κατεύθυνση, ώστε να αρδεύονται και άλλες περιοχές της Κύπρου. Μάλιστα υποσχέθηκε και ανέλαβε την υποχρέωση η κυβέρνηση να μεταφέρει τα περισεύματα του Διαρίζου, αφού πρώτα ικανοποιηθούν οι ανάγκες των παραποτάμιων κοινοτήτων.

Ποια όμως ήταν η αντίδραση της κυβέρνησης; Ενώ άρχισαν τα έργα της εκτροπής και ήδη πλησιάζουν προς το τέλος, η κυβέρνηση ούτε καν έχει αποφασίσει -ή μελετά, λέει, τώρα- ποια έργα θα εκτελέσει στην περιοχή. Μας είπε πρώτα για κατασκευή φράγματος σ' ένα σημείο, αργότερα μας είπε ότι θα το κάμει στις Κέδαρες και μετά μας είπε στο Φοινί. Παλιδρομεί η κυβέρνηση, χωρίς ακόμα να γνωρίζει τι έργα θα κάμει στην περιοχή.

Είναι γνωστό ότι αυτό το θέμα ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι ήρθε ο Υπουργός στη Βουλή, συζητήθηκε το θέμα, δεν ήρθε ακόμα Έκθεση και νομίζω ότι είναι σκόπιμο για το θέμα αυτό να περιμένουμε να έρθουν οι πληροφορίες, για να μη λέμε πράγματα που δεν είναι διακριβωμένα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Βέβαια, κύριε Κουρτελλάρη, έχουμε υπόψη μας και τις υποσχέσεις του Υπουργού, αλλά έχουμε υπόψη μας και την Έκθεση των εμπειρογνομόνων που κλήθηκαν μετά την κινητοποίηση ολόκληρου του λαού της επαρχίας Πάφου και οπωσδήποτε, όταν θα είναι καιρός, θα το συζητήσουμε κι εκείνο.

Όμως εμείς θέλουμε να διασφαλίσουμε το αναφαίρετο δικαίωμα των κατοίκων των παραποτάμιων κοινοτήτων να αρδεύονται οι περιοχές τους κατά προτεραιότητα και, αφού αυτό είναι μέσα στις εξαγγελίες της κυβέρνησης, πιστεύω ότι είναι δυνατό να ρυθμιστεί και νομοθετικά.

Λέχθηκε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι τούτο αντίκειται στο Άρθρο 54 του Συντάγματος που αναθέτει τη διαχείριση και των υδάτινων πόρων μεταξύ άλλων στην Εκτελεστική Εξουσία. Μα εμείς δε θέλουμε να αφαιρέσουμε το δικαίωμα της διαχείρισης αυτών των πόρων από την Εκτελεστική Εξουσία. Απλώς θέλουμε να ρυθμίσουμε το δικαίωμα αυτό που έχει η Εκτελεστική Εξουσία και πιστεύω ότι είμαστε απόλυτα μέσα στο πνεύμα και το γράμμα του Συντάγματος. Άλλωστε δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι τούτο επιβάλλουν και οι αρχές της φυσικής δικαιοσύνης αλλά και της ηθικής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασιικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροποποίηση απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, να δικαιολογήσουμε την ψήφο μας.

Ψηφίσαμε εναντίον της πρότασης νόμου, για να λυθεί αυτό το θέμα ορθολογιστικά. Αν αρχίσει η κάθε περιοχή να απαιτεί το νερό να παραμείνει κοντά της και μόνο, τότε θα αρχίσει εμφύλιος πόλεμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι αιτιολογία ψήφου.

Προτιμώ αυτό να γίνεται εκ των προτέρων.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Αιτιολογία, κύριε Πρόεδρε, διότι αυτή τη στιγμή παρουσιάζεται το εξής φαινόμενο: Η Λεμεσός δε διασφαλίζει τα δικά της συμφέροντα και αυτό παρουσιάζεται. Δηλαδή, έπρεπε να ψηφίσουμε κι εμείς να πιάσουμε τώρα όλο το νερό του Νότιου Αγωγού και να το πάρουμε γύρω από τη Λεμεσό και να μην πάει ούτε σταγόνα στο Βαρώσι ή στη Λάρνακα ή στη Λευκωσία;

Έτσι είναι, κύριοι, η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά αυτό είναι ομιλία επί θέματος αρχής.

Λοιπόν, προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

Να διαβαστεί η Έκθεση, διότι υπάρχουν διαφωνίες και μου είπατε ότι, όταν υπάρχουν διαφωνίες, θέλετε να τις διαβάζουμε. Βλέπω ότι οι Βουλευτές της ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς έχουν επιφύλαξη.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αίρεται η επιφύλαξη, κύριε Πρόεδρε.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ (ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Παρόντες ήταν επίσης οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού και Χρ. Κουρτελλάρης.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στο βασικό νόμο οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες για την καλύτερη εφαρμογή του. Συγκεκριμένα προνοούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- (α) Κανείς δε θα μπορεί να αντλήσει, πάρει, χρησιμοποιήσει ή εκμεταλλευτεί υπόγειο νερό ή να προβεί σε διεύρυνση, εκβάθυνση ή επέκταση οποιουδήποτε υφιστάμενου φρέατος ή άλλου έργου με σκοπό τη λήψη υπόγειου νερού χωρίς την εξασφάλιση προηγούμενης άδειας από τον οικείο Έπαρχο.
- (β) Η έκδοση από τον οικείο Έπαρχο πιστοποιητικού καταλληλότητας για το φρέαρ που ανορύχθηκε ή κατασκευάστηκε.
- (γ) Η αύξηση των ποινών που προβλέπονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τους όρους και περιορισμούς που προνοούνται, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη διάτρηση, ανασκαφή, κατασκευή, διεύρυνση, εκβάθυνση φρέατος ή τη λήψη υπόγειου νερού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, θεωρεί όμως ορισμένες από τις προτεινόμενες ποινές ιδιαίτερα επαχθείς, γι' αυτό και έχει προβεί σε ανάλογη τροποποίησή τους.

Υπό το φως των τροποποιήσεων αυτών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Οι Βουλευτές-Μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τη θέση τους πάνω στις προτεινόμενες από την Επιτροπή τροποποιήσεις του νομοσχεδίου κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου.

Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων.

Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ύδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δυο θέματα, που είναι «Ο περί Χωρίων (Διοικήσις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988» και «Ο περί Χωρίων (Διοικήσις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», υπάρχει μια Έκθεση η οποία είναι ομόφωνη. Άρα δεν υπάρχει λόγος να διαβαστεί.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πρώτο από τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Οκτωβρίου 1988 και στις 29 Οκτωβρίου 1990 και το δεύτερο από αυτά σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 1990. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

Με το πρώτο από τα προτεινόμενα νομοσχέδια σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί Χωρίων (Διοικήσις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, ώστε να παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία να διατάσσει τη διεξαγωγή εκλογής για ανάδειξη αιρετών μελών των Συμβουλίων σε καθορισμένες περιοχές που κηρύχθηκαν περιοχές βελτιώσεως.

Με το δεύτερο από τα προτεινόμενα νομοσχέδια σκοπείται, μεταξύ άλλων, η τροποποίηση της πιο πάνω βασικής νομοθεσίας, ώστε το προβλεπόμενο τέλος βελτιώσεως να μπορεί να εισπράττεται από τα οικεία Συμβούλια Βελτιώσεως και όχι από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, ενώ ως ημερομηνία μετά την παρέλευση της οποίας το εν λόγω τέλος θα καθίσταται υπερήμερο καθορίζεται η 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους αντί της 30ής Σεπτεμβρίου, ώστε η ημερομηνία αυτή να συμπίπτει με την ημερομηνία καταβολής άλλων κοινοτικών τελών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, έχει προβεί στη διαμόρφωση ενιαίου κειμένου των δύο νομοσχεδίων υπό τον τίτλο «Ο περί Χωρίων (Διοικήσις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το μόνο που θέλω να γίνει σαφές είναι ότι, επειδή η κυβέρνηση μπορεί να ορίσει ημερομηνία για τις εκλογές, θα ήταν σκόπιμο η Επιτροπή Νομικών να δει αυτό το θέμα, διότι δεν πρέπει η Βουλή να προκαταλαμβάνεται σχετικά με το πότε θα γίνονται εκλογές σε ορισμένα χωριά.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση τίτλου των άρθρων 34 και επ. του βασικού νόμου.

Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 35Α του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 35Β του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 35Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Κατάργηση του άρθρου 35Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 47 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 10.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αρ. 9 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990», αναβάλλεται, διότι άργησε να κυκλοφορήσει η Έκθεση και μου ζητήθηκε να το αφήσουμε για την επόμενη συνεδρία.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

Η Έκθεση είναι ομόφωνη και γι' αυτό θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΛΙΜΕΝΕΡΓΑΤΩΝ (ΡΥΘΜΙΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τους λιμενεργάτες, ώστε να καλύπτεται και το επάγγελμα του σημειωτή που εργοδοτείται σε οποιοδήποτε λιμάνι της Δημοκρατίας, ενώ ταυτόχρονα δίδεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς που να ρυθμίζουν την εγγραφή και την εργοδότηση των προσώπων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990».

Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση είναι ομόφωνη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, υπάρχει τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αναγνωστεί τότε.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Γάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΥΑΒΙΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται σκοπείται η δημιουργία ταμείου ευημερίας για τους υπαλλήλους της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου, που είναι το αποτέλεσμα συλλογικής σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ της Αρχής και της ΣΥΑΒΙΚ.

Οι σκοποί του υπό ίδρυση ταμείου, όπως αυτοί προβλέπονται στους υπό έγκριση Κανονισμούς, είναι οι πιο κάτω:-

- (α) Η ανάπτυξη των κοινωνικών σχέσεων μεταξύ των μελών του ταμείου και μεταξύ αυτών και του κοινού γενικότερα.

- (β) Η ανάπτυξη του αισθήματος αλληλεγγύης και η πνευματική καλλιέργεια και ψυχαγωγία των μελών.
- (γ) Η πραγματοποίηση εκδηλώσεων και η οργάνωση, η χρηματοδότηση και η εκτέλεση σχεδίων γενικής ευημερίας των μελών του και των οικογενειών τους.
- (δ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση στα μέλη του και στις οικογένειές τους θερινών αναπαυτηρίων.
- (ε) Η παροχή στα μέλη του ηθικής και υλικής βοήθειας.

Τα έσοδα του ταμείου θα προέρχονται από τα εκάστοτε συμφωνημένα ποσά που θα καταβάλλονται στο ταμείο από την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως, από τα ποσά που θα εισπράττονται ως τόκοι, από οποιαδήποτε άλλα ποσά που θα αποφέρει η διαχείριση του ταμείου, από δωρεές, έκτακτες εισφορές, κληροδοτήματα, εράνους, εισπράξεις και έσοδα από παραστάσεις και από οποιοδήποτε άλλο εισόδημα το οποίο νόμιμα θα περιέρχεται στο ταμείο.

Η διαχείριση του ταμείου θα γίνεται από διαχειριστική επιτροπή που θα αποτελείται από τα πιο κάτω μέλη του ταμείου:

- (α) Ένα μέλος που θα υποδεικνύεται από το Διευθυντή και θα προέρχεται από το διευθυντικό προσωπικό της Αρχής.
- (β) Ένα μέλος που θα υποδεικνύεται από τη συντεχνία υπαλλήλων της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (ΣΥΑΒΙΚ).
- (γ) Ένα μέλος που θα εκλέγεται από τη γενική συνέλευση των μελών και θα προέρχεται από το διευθυντικό προσωπικό της Αρχής.
- (δ) Ένα μέλος που θα εκλέγεται από τη γενική συνέλευση των μελών και που δε θα ανήκει στο διευθυντικό προσωπικό.

Όλοι όσοι παρευρίσκονταν στη συνεδρία της Επιτροπής συμφώνησαν στην έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν στη Βουλή, εκτός από τη συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ η οποία ζήτησε την τροποποίηση των Κανονισμών, ώστε στη διαχειριστική επιτροπή του ταμείου να υπόψη μετέχει και δικός της εκπρόσωπος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχοντας τις θέσεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και ειδικότερα το γεγονός ότι κατά την υπογραφή της συλλογικής σύμβασης που προνοούσε την ίδρυση του ταμείου λειτουργούσε στην Αρχή μόνο η ΣΥΑΒΙΚ, εισηγείται στο Σώμα την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτης και Ι. Κατσουνωτός υποστήριξαν την τροποποίηση των Κανονισμών, ώστε στη διαχειριστική επιτροπή του ταμείου να μετέχει και εκπρόσωπος της ΣΗΔΗΚΕΚ, δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι τις περαιτέρω απόψεις τους θα τις εκφράσουν στην ολομέλεια του Σώματος κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το μόνο μέρος των Κανονισμών που είναι υπό αμφισβήτηση είναι η σύνθεση της επιτροπής στην οποία έγινε εισήγηση από ορισμένες πλευρές να προστεθεί και μέλος της συντεχνίας.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα.

Η πρότασή μας, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε να μιλήσω, όσον αφορά τη συμμετοχή στην Επιτροπή, είναι να παίρνουν μέρος οι συνδικαλιστικές οργανώσεις που έχουν πρόσβαση στην Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισης. Πιστεύω ότι αυτό είναι δίκαιο και λογικό και να μην περιοριστούμε μόνο σε μια οργάνωση, τη ΣΥΑΒΙΚ. Ταυτόχρονα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η ΣΗΔΗΚΕΚ έχει ένα αριθμό μελών γύρω στο 20% και δικαιολογημένα πρέπει να εκπροσωπείται.

Έχει δοθεί σε όλους μια τροπολογία σχετικά με το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, να δικαιολογήσω την άποψή μας να εγκριθούν οι Κανονισμοί όπως έχουν κατατεθεί.

Δεν έχουμε ένσταση να μπει και η άλλη οργάνωση, η ΣΗΔΗΚΕΚ, μελλοντικά, γιατί ο λόγος που αντιτιθέμεθα τώρα είναι για να είμαστε συνεπείς προς άλλες προηγούμενες αποφάσεις μας. Γιατί και προηγουμένως είχαμε μια επιτροπή, μια διαχειριστική επιτροπή, για τα εκπαιδευτικά δάνεια της ίδιας Αρχής, της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, και είπαμε, εφόσον κατά την υπογραφή της συλλογικής σύμβασης που προνοούσε την παροχή των εκπαιδευτικών δανείων υπήρχε μόνο η ΣΥΑΒΙΚ, να εξακολουθήσει να υπάρχει, μέχρι να εκπνεύσει η συλλογική αυτή σύμβαση. Και φυσικά, όταν εκπνεύσει και η παρούσα συλλογική σύμβαση της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, δεν έχουμε καμιά ένσταση να μπει και η ΣΗΔΗΚΕΚ, εφόσον συμμετέχει και αυτή στη συλλογική σύμβαση. Η ΣΗΔΗΚΕΚ, όταν υπογράφηκε αυτή η σύμβαση, δεν υπήρχε στην Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισης και γι' αυτό θέλουμε οι Κανονισμοί να περάσουν όπως έχουν κατατεθεί από την κυβέρνηση.

Και μια παρατήρηση. Νομίζω ότι το ποσοστό της ΣΗΔΗΚΕΚ αυτή τη στιγμή δεν είναι 20%, είναι πιο λίγο, νομίζω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής, ο κ. Κατσουνωτός και ο κ. Στυλιανού.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, για μας είναι θέμα αρχής να μη γίνεται διάκριση σε βάρος καμιάς συνδικαλιστικής οργάνωσης. Και αν στο παρελθόν έγινε τέτοια διάκριση, τέτοια αδικία σε βάρος μιας οργάνωσης, είναι ευκαιρία τώρα να την επανορθώσουμε, έτσι που να εκπροσωπείται μια οργάνωση η οποία, έστω και αν δεν έχει πολύ μεγάλο αριθμό μελών -έχει ένα ποσοστό γύρω στο 20%- πρέπει να αντιπροσωπεύεται. Θα ήταν λάθος να συνεχιστεί μια αδικία που γίνεται σε βάρος των συνδικαλιστικών οργάνωσης.

A. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαστε αυτό το θέμα να αναβληθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορώ σ' αυτό το στάδιο, όταν έχει ήδη αρχίσει η συζήτηση. Δε νομίζω ότι μπορώ να το αναβάλω.

I. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Όχι. Αν ο συνάδελφος, ο κ. Ιεροδιακόνου, θέλει να ψηφίσει μαζί μας, είναι δεκτό.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι ένεκα του προχωρημένου της ώρας αλλοιώνεται η σύνθεση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι. Είχα προειδοποιήσει το Σώμα ότι θα εξαντλούσα τη Νομοθετική Εργασία. Το είπα πολλές φορές ότι είμαι υπεύθυνος για τους παρόντες Βουλευτές αλλά όχι και για τους απόντες.

Λοιπόν, ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λαμβάνοντας αφορμή από την τοποθέτηση της συναδέλφου κυρίας Κατσελλή, θέλω να πω ότι πραγματικά αυτό το φαινόμενο δεν είναι νέο. Έχει πράγματι παρατηρηθεί και στην περίπτωση της έγκρισης κατά πλειοψηφία των Κανονισμών για το ταμείο ευημερίας του ΡΙΚ και πιστεύω πραγματικά ότι αυτή η τακτική δεν πρέπει να συνεχιστεί. Γιατί είναι γεγονός ότι από τον καιρό της ανεξαρτησίας στους ημικρατικούς οργανισμούς και σε άλλες αρχές υπάρχει το μονοπώλιο μιας και μόνης συντεχνίας και ακριβώς είναι εδώ που πρέπει να σπάσουμε αυτό το μονοπώλιο. Δε σημαίνει ότι, επειδή ξεκίνησαν κάποιες συζητήσεις για τους Κανονισμούς του ταμείου ευημερίας και ότι επειδή τις ξεκίνησαν άλλοι, πρέπει να σταματήσουμε εκεί και να στερήσουμε το δικαίωμα από μέλη του ταμείου αυτού να έχουν το δικό τους λόγο μέσα στη διαχειριστική επιτροπή. Αυτό πιστεύουμε ότι είναι άδικο. Πρέπει να σταματήσει το μονοπώλιο οποιασδήποτε συντεχνίας και να αναγνωριστεί το δικαίωμα οποιασδήποτε συντεχνίας να συμμετέχει ισότιμα και σ' αυτή την περίπτωση θα υποστηρίξουμε την τροποποίηση που υπέβαλε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι απουσίαζα από τη συζήτηση για τη λήψη της τελικής απόφασης για την περίπτωση αυτή και παρά το γεγονός πως η ΣΗΔΗΚΕΚ μάλλον θα αντιπροσωπευθεί, αν η ισοζυγία των δυνάμεων είναι εκείνη που υπήρχε πριν από λίγα δευτερόλεπτα, πιστεύω πως έπρεπε η θέση η δική μας, αυτή που εξέφρασε η κυρία Κατσελλή, να διατυπωθεί και σαφώς στην Έκθεση, ότι δηλαδή αμέσως μετά τη λήξη τουλάχιστον αυτής της θητείας η ΣΗΔΗΚΕΚ πρέπει να εκπροσωπείται για λόγους αρχής και τάξης και, αν δε διατυπώθηκε αυτό ως επίσημη θέση στη δική μας Έκθεση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορεί να προστεθεί στην Έκθεση μελλοντική πρόθεση της Βουλής.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Όχι τώρα. Έπρεπε οπωσδήποτε να διατυπωθεί αυτή η τοποθέτηση, για να υπάρξει το δεδηλωμένο και εκπεφρασμένο της θέσης μας. Γιατί επανειλημμένα εμείς τουλάχιστον, ως ΔΗΚΟ, είπαμε ότι όλες ανεξαιρέτα οι αναγνωρισμένες συντεχνίες πρέπει να εκπροσωπούνται σε οποιουδήποτε φορείς της αντίστοιχης πλευράς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι θέμα αρχής. Είναι θέμα κατά πόσο η πλειοψηφία σ' ένα χώρο όχι μόνο θα ασκεί το δικαίωμά της ως πλειοψηφία, αλλά θα ανέχεται και τα δημοκρατικά δικαιώματα της μειοψηφίας, ιδιαίτερα όταν αυτή η μειοψηφία αποτελεί ένα σημαντικό ποσοστό. Νομίζω ότι αυτός ο γενικός κανόνας, που πρέπει να ισχύει γενικά, έχει ιδιαίτερη σημασία για θέματα συνδικαλισμού. Γι' αυτό θα ψηφίσουμε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάζω την τροπολογία σε ψηφοφορία. Την έχετε μπροστά σας και είναι η εξής:

1. Αντί της διατύπωσης της υποπαραγράφου (β) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 8, να τεθεί η ακόλουθη διατύπωση:
«(β) Από τα μέλη που υποδεικνύουν οι δυνάμει του νόμου αναγνωρισμένες συντεχνίες - ένα η καθεμιά - οι οποίες δραστηριοποιούνται στο χώρο της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης.»
2. Αντί της διατύπωσης της υποπαραγράφου (γ) της παραγράφου (4) του Κανονισμού 9, να τεθεί η ακόλουθη διατύπωση:
«(γ) Οι συντεχνίες οι οποίες εκπροσωπούνται στη Διαχειριστική Επιτροπή του ταμείου μπορούν οποτεδήποτε να αντικαταστήσουν το μέλος που υπέδειξε η καθεμιά υποδεικνύοντας άλλο μέλος.»

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία γίνεται δεκτή.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο τελευταίο θέμα, που είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1990».

Η Έκθεση είναι ομόφωνη, γι' αυτό δε θα αναγνωσθεί.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 3) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Στέλιος Μανδριώτης

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Λιμένων Κύπρου. (1)

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 των περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμων, σκοπείται η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Λιμενικού Λειτουργού 2ης τάξης στην Αρχή Λιμένων, ώστε τούτο να επαναφερθεί στην προηγούμενη του μορφή και η θέση να γίνει πρώτου διορισμού, όπως ήταν και προηγουμένως.

Όπως είναι γνωστό, το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης του Λιμενικού Λειτουργού τροποποιήθηκε το 1985, ώστε η θέση αυτή να θεωρείται θέση προαγωγής μόνο για σκοπούς ανέλιξης των φυλάκων που υπηρετούσαν στην Αρχή στις 26 Ιανουαρίου 1982. Μετά τη ρύθμιση του θέματος της απορρόφησης όσων φυλάκων κρίθηκαν κατάλληλοι αποφασίστηκε όπως το σχέδιο επαναφερθεί στην προηγούμενη του μορφή.

Με την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών θα καταστεί δυνατή η πλήρωση τουλάχιστον δέκα θέσεων Λιμενικού Λειτουργού 2ης τάξης, αφού στο μεταξύ το θέμα της απορρόφησης των φυλάκων έχει ήδη ρυθμιστεί, πράγμα που βοήθησε στην επαναλειτουργία των λιμανιών και κατά τις Κυριακές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η ρύθμιση αυτή έχει συμβάλει στη λειτουργία των λιμανιών κατά τις Κυριακές, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα

εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων εις τους Θηροφύλακες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:**Προτάσεις Νόμου:**

15) Ο περί Παιδιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. 'Α. Χρυσοστόμου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Έχει περατωθεί και η Κατάθεση.

Κεφάλαιο Γ'. Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 241 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Σε ψεσινή επίσκεψή μας στον οικισμό αυτοστέγασης Τσερίου, στο μοναδικό καφενείο του οικισμού -και στην οποία παρευρέθηκαν ο πρόεδρος της κοινότητας Τσερίου Χριστόδουλος Κωνσταντίνου, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής, ο πρόεδρος της τοπικής επιτροπής προσφύγων Αντρέας Πουμπουρής, άλλα μέλη της τοπικής επιτροπής προσφύγων και δεκάδες κάτοικοι- τέθηκαν τα πιο κάτω προβλήματα:

- i. Οι λίγοι αρχικά πεζόδρομοι, που δημιουργήθηκαν ευθύς αμέσως μετά την ίδρυση του οικισμού αυτοστέγασης Τσερίου, έχουν σήμερα καταστραφεί και ζητείται η επανακατασκευή τους. Παράλληλα ζητείται η καταβολή προσπαθειών για κατασκευή νέων στα καινούργια τμήματα του οικισμού.
- ii. Η δημιουργία πεζοδρομίων στον οικισμό, που ξεκίνησε το Φλεβάρη του '90, για να κατασκευαστούν σ' ένα μέρος του δρόμου Σαλαμίνας, εγκαταλείφθηκε χωρίς επεξηγήσεις, αφήνοντας με μόνες τις λίνιες και χωρίς επίστρωση με πλάκες το πιο πάνω μέρος της οδού Σαλαμίνας και χωρίς οποιοδήποτε προσδιορισμό της ημερομηνίας επανέναρξης των σχετικών εργασιών.
- iii. Ο κύριος δρόμος, η οδός Φιλίας, του οικισμού, που συνδέει τον οικισμό με την κοινότητα Τσερίου, είναι πολύ κατεστραμμένος, γεμάτος με επικίνδυνες λακκούβες. Κατεστραμμένοι είναι επίσης κι άλλοι δρόμοι του οικισμού, καθώς κι οι κυριότερες, μετά τη Φιλίας, οδοί, δηλαδή οι Σαλαμίνας και Πενταδάκτυλου. Οι κάτοικοι κι η χωριτική αρχή ζητούν την επίστρωση των δρόμων με πρέμιξ και είναι έτοιμοι να προσφέρουν από το ταμείο της χωριτικής αρχής δάνειο για το θέμα τούτο αντίστοιχο του εκτιμημένου ποσού (25 περίπου χιλιάδες λίρες) με την προϋπόθεση πως με τους νέους προϋπολογισμούς το σχετικό κονδύλι θα τους επιστραφεί.

Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια τα πιο πάνω αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 242 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Σε ψεσινή επίσκεψή μας στον οικισμό αυτοστέγασης Τσερίου στο μοναδικό καφενείο του οικισμού -και στην οποία παρευρέθηκαν ο πρόεδρος της κοινότητας

Τσερίου Χριστόδουλος Κωνσταντίνου, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής, ο πρόεδρος της τοπικής επιτροπής προσφύγων Αντρέας Πουμπούρης, άλλα μέλη της τοπικής επιτροπής προσφύγων και δεκάδες κάτοικοι- τέθηκε το πιο κάτω πρόβλημα:

Η ανάγκη επίσπευσης της δημιουργίας κοινοτικού γηπέδου σε χαλίτικη γη που επισημάνθηκε στις αρμόδιες αρχές, με παράλληλη βελτίωση του γηπέδου του δημοτικού σχολείου της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 243 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Πρόβλημα δημιουργείται από τη φετινή ανομβρία στην περίπτωση των ελαιοπαραγωγών της Σολιάς, όπου το 70% των ελαιόδεντρων δεν έχει αρδευθεί, με αποτέλεσμα ο καρπός τους να ξηραθεί και να αχρηστευθεί. Πρόσθετα τονίζεται πως η φετινή παραγωγή λαδιού θα συρρικνωθεί στο 10% της κανονικής παραγωγής στην πιο πάνω περιοχή.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την αντίκριση του όλου προβλήματος και την επισήμανση τρόπων βοήθειας των ελαιοκαλλιεργητών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 244 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Τα πιο κάτω προβλήματα τέθηκαν κατά την τελευταία επίσκεψή μας στον οικισμό αυτοστέγασης Τσερίου:

- i. Επειδή οι οικιστικές μονάδες που είναι δομημένες σε μεγάλο υψόμετρο (π.χ. στις οδούς Καντάρας, 25ης Μαρτίου κ.ά. της Δ' φάσης του οικισμού αλλά και σε πλείστες της Β' φάσης) αντιμετωπίζουν με την παραμικρότερη βλάβη πρόβλημα ύδρευσής τους για μέρες και πολλές φορές και βδομάδες, μ' αποτέλεσμα σ' όλο αυτό το διάστημα να υδροδοτούνται με βυτιοφόρα, οι κάτοικοι ζητούν τη δημιουργία ακόμα ενός ντεπόζιτου για επίλυση του προβλήματος.
- ii. Ζητούν να γίνει νέος έλεγχος των τριών κοινοτικών γεωτρήσεων και της μιας ιδιωτικής, γιατί (ιδιαίτερα τώρα τελευταία) επισημάνουν την υπαρκτή άμμου στο νερό ύδρευσής τους. Ζητούν πρόσθετα τη για κάποιο χρονικό διάστημα συστηματική παρακολούθηση από το Κρατικό Χημείο του νερού των πηγών των γεωτρήσεων.
- iii. Στον οικισμό, όπως αναφέρθηκε, έχουν εκπονηθεί στα χαρτιά αρκετοί χώροι πρασίνου που παραμένουν όμως αναξιοποίητοι. Ζητούν για τούτο να τους παρασχεθούν τα σχέδια, προκειμένου η χωριτική αρχή με την τοπική επιτροπή προσφύγων να προχωρήσουν στη σταδιακή αξιοποίηση των χώρων.
- iv. Οι κάτοικοι ζητούν δική τους εκκλησιά για τις ανάγκες των χιλιάδων εκτοπισμένων που διαμένουν στον οικισμό και ιδιαίτερα των ηλικιωμένων κατοίκων του. Τονίζουν, μάλιστα, πως υπάρχει συνταξιούχος ιερέας στον οικισμό πρόθυμος να προσφέρει τις σχετικές υπηρεσίες του, ενώ παράλληλα αποφοιτά από την Ιερατική Σχολή σύντομα και κάτοικος της κοινότητας Τσερίου.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 245 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Στην κοινότητα Κοιλίνειας έχει στερέψει η πηγή από την οποία υδροδοτείται λόγω ανόρυξης άλλης γεώτρησης, όπως ισχυρίζονται οι κάτοικοι. Σε προηγούμενα διαβήματά μας ανέλαβε το αρμόδιο τμήμα να ερευνήσει το όλο θέμα και να δώσει λύση που να ικανοποιεί την κοινότητα.

Πότε θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης της υδροδότησης της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 246 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Επειδή η φετινή παραγωγή σταφυλιών υπολογίζεται στο 50% της συνήθους μέσης παραγωγής κι ως εκ τούτου οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν τεράστιο οικονομικό πρόβλημα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο κατά πόσο είναι έτοιμο να εισηγηθεί επιχορήγηση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων για την καλλιεργητική περίοδο 1990-91.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 247 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Στο δρόμο Αγίου Δημητρίου-Λάσας έχουν τελειώσει τα χωματουργικά έργα και παραμένει η ασφαλτόστρωση. Επειδή από πολλά χρόνια ταλαιπωρείται ολόκληρη περιοχή λόγω της οικτρής κατάστασης στην οποία βρισκόταν ο δρόμος αυτός κι επειδή, αν δεν ασφαλτοστρωθεί, θα υποστεί τεράστιες ζημιές λόγω της φύσης του εδάφους, δεδομένου όμως ότι δεν υπάρχουν χρήματα για συνέχιση των εργασιών, πώς σκέφτεται το αρμόδιο Υπουργείο ν' αντιμετωπίσει την κατάσταση γι' αποφυγή περιττών εξόδων;

Επιπλέον επιβάλλεται η ανακατασκευή του υπόλοιπου δρόμου Λάσας-Σίμου, για να συμπληρωθεί το έργο που άρχισε εδώ και πέντε χρόνια. Πότε επιτέλους θα δοθούν τελικές οδηγίες γι' αποτελείωση ενός έργου που δε λείει να τελειώσει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 248 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο γιατί κάθε χρόνο καθυστερεί η αποπληρωμή των σταφυλιών, πράγμα που προκαλεί δυσφορία και ταλαιπωρίες στους παραγωγούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 249 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Ο δρόμος προσπέλασης από τον κύριο δρόμο Πενταλιάς-Στατού προς Κοιλίνεια-Γαλαταριά, μήκους 1 1/2 χιλιομέτρου, είναι σε άσχημη κατάσταση, αλλά δεν εμπίπτει σε οποιοδήποτε άλλο κατασκευαστικό σχέδιο.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε θα τον επιδιορθώσει, δεδομένου ότι έχουμε ξανακάμει σχετικά διαβήματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 250 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Νικόκλειας, Μαμωνιών, Αγίου Γεωργίου, Φασούλας, Πραιτωρίου και Κεδάρων επαναφέρουν για πολλοστή φορά το αίτημα για διαπλάτυνση του δρόμου Ξερού-Τροόδους. Όπως είναι καλά γνωστό, ο δρόμος αυτός που συνδέει την Πάφο με τα ορεινά μας θέρετρα χρησιμοποιείται τόσο από Κυπρίους όσο και από ξένους περιηγητές και περνά μέσα από την εξαιρετικής ομορφιάς κοιλάδα του ποταμού Διαρίζου. Παρ' όλο που ο δρόμος είναι στενός, ανώμαλος

και ελικοειδής, με αποτέλεσμα οι οδηγοί και οι επιβάτες να υφίστανται τεράστια ταλαιπωρία και τα αυτοκίνητα ζημιές, μέχρι σήμερα η κυβέρνηση δεν έχει εξαγγείλει καμιά απόφαση για τη βελτίωση του δρόμου.

Ερωτάται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα προχωρήσει στην κατασκευή του αναγκαίου αυτού έργου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 251 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Στη συμβολή της οδού Μακαρίου Γ' με τις οδούς Κ. Καρνάβαλου και Νικόδημου Μυλωνά στην Πάφο έχει από πολλού διαπιστωθεί η επείγουσα ανάγκη τοποθέτησης φώτων τροχαίας λόγω των δεκάδων οδικών δυστυχημάτων.

Ερωτάται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού οφείλεται η απαράδεκτη καθυστέρηση στην υλοποίηση αυτού του αναγκαίου έργου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 252 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Η κοινότητα Πραιτωρίου εγείρει αίτημα δημιουργίας υδαταποθήκης (ντεπόζιτου) για το πόσιμο νερό. Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 253 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κεδάρων διαμαρτύρονται έντονα για την καθυστέρηση που παρατηρείται στην επίσκεψη του Κτηματολογίου για υποθέσεις που χρονολογούνται από μακρόν. Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα διευθετηθεί η εξέταση αυτών των υποθέσεων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 254 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Η κοινότητα Νικόκλειας ζητά την άμεση επίλυση του σοβαρού προβλήματος της ακαταλληλότητας του πόσιμου νερού.

Ποια η απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 255 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Η κοινότητα Μαμωνιών ζητά την επαναλειτουργία του Δημοτικού Σχολείου, αφού μαζί με τις γειτονικές κοινότητες Αγίου Γεωργίου και Φασούλας συμπληρώνουν 33 μαθητές.

Ποια η επί τούτου απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 256 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Η κοινότητα Κεδάρων ζητά από την κυβέρνηση τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την επίλυση του σοβαρού προβλήματος της πρόκλησης ζημιών σε φυτείες της κοινότητας από επιδρομές κοπαδιών ζώων που προέρχονται από τις κοινότητες Δοράς και Γεροβάσας. Ποια η επί τούτου θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 257 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Η κοινότητα Πραιτωρίου ζητά την επιδιόρθωση του δρόμου που περνά μέσα από το χωριό. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο θα ικανοποιήσει το αίτημα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 258 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Οι αμπελοουργοί Πραιτωρίου ζητούν την παραχώρηση αδειών φύτευσης νέων ποικιλιών αμπελιών. Ποια η επί τούτου θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 259 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Η κοινότητα Νικόκλειας ζητά την παραγραφή του χρέους της για την κατασκευή του αρδευτικού έργου της κοινότητας.

Λαμβανομένου υπόψη του μικρού αριθμού κατοίκων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο και λογικό αυτό αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 260 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Η κοινότητα Νικόκλειας ζητά τη δρομολόγηση μικρού λεωφορείου για τη μεταφορά των μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο Γεροσκήπου στο οποίο και φοιτούν.

Ποια η επί τούτου απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 261 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 19 Οκτωβρίου 1990.

«Κοινοτικοί παράγοντες της ακριτικής Δερύνειας έχουν προβεί σε πολλά διαβήματα για την ανάγκη να λειτουργήσει στην κοινότητά τους τοπικό ταχυδρομείο. Ο πληθυσμός της Δερύνειας ξεπέρασε τις 4 χιλιάδες. Ο όγκος της αλληλογραφίας είναι σχεδόν στο ίδιο επίπεδο με το Δήμο Παραλιμνίου, ενώ ταχυδρομεία έχουν και τα διπλανά χωριά.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- 1) Γιατί αυτή η διάκριση σε βάρος μιας ακριτικής κοινότητας;
- 2) Μελετάται η ίδρυση τοπικού ταχυδρομείου και στη Δερύνεια και, αν ναι πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 262 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Οκτωβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι του οικισμού αυτοστέγασης Τσερίου κατά την επίσκεψή μας στις 17.10.90 στον οικισμό έθιξαν και τα πιο κάτω προβλήματα:

- i. Η επιδότηση για το τρίτο υπνοδωμάτιο με το ποσό των 650 περίπου λιρών χρειάζεται να επαυξηθεί λόγω των πρόσφατων πληθωριστικών τάσεων παράλληλα να απαλειφθεί η πρόνοια που διαλαμβάνει πως για την επιδότηση χρειάζεται όπως το πρώτο παιδί φθάσει στην ηλικία των 12 χρόνων και το ποσό για το τρίτο υπνοδωμάτιο να παραχωρείται ανεξάρτητα αν ο εκτοπισθείς πρόλαβε και το ανήγειρε πριν από την έγκρισή του.
- ii. Πλείστοι συνταξιούχοι πρόσφυγες γεωργοί του οικισμού μετενοικιάζουν την τουρκοκυπριακή γη που τους παραχωρήθηκε σε μη πρόσφυγες, ενώ οι πραγματικοί πρόσφυγες γεωργοί του οικισμού δεν έχουν κλήρο.
- iii. Αμετακίνητοι από διετίας όγκοι από χώματα -που αναμένεται να επαυξηθούν μετά τις πρόσφατες προσφορές που ζητήθηκαν-στην οδό Μεσαορίας, που βρίσκεται κάτω από ύψωμα και παρά το νηπιαγωγείο,

προκαλούν προβλήματα σε κατοίκους και παιδιά, ιδιαίτερα μετά τις βροχοπτώσεις.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 263 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Οκτωβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι του οικισμού αυτοστέγασης Τσερίου κατά την επίσκεψή μας (στις 17.10.90) στον οικισμό έθιξαν και τα πιο κάτω προβλήματα:

- i. Μικρό, ισχυρίζονται, το ποσό που σχεδόν σ' όλους ανεξαιρέτα δόθηκε -στο μισό του πραγματικού κόστους- για να επιδιορθώσουν τις οικιστικές μονάδες τους της Α' φάσης (που ανήγειραν με τη διάθεση του ποσού των 800 λιρών) σ' αντίθεση με την, όπως και πάλι ισχυρίζονται, παραχώρηση κανονικών ποσών σε άλλες περιπτώσεις σε διαφορετικούς οικισμούς.
- ii. Την ανάληψη από μέρους του αρμόδιου Υπουργείου με το σύστημα των βυτιοφόρων του καθαρισμού των σηπτικών βόθρων του οικισμού ή με ουσιαστική επιχορήγηση της όλης προσπάθειας.
- iii. Να προχωρήσει ο διαχωρισμός νέων οικοπέδων για τα παιδιά των προσφύγων του οικισμού.
- iv. Ν' ασφαλτοστρωθεί ο πολύ χρήσιμος δρόμος από την Ε' φάση του οικισμού προς τη Λακατάμια, μήκους ενός περίπου χιλιομέτρου.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 264 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Οκτωβρίου 1990.

«Σε προφεσινή επίσκεψή μας στον οικισμό αυτοστέγασης Τσερίου στο κεντρικό του οικισμού -και στην οποία περευρέθησαν ο πρόεδρος της κοινότητας Τσερίου Χριστόδουλος Κωνσταντίνου, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής, ο πρόεδρος της τοπικής επιτροπής προσφύγων Αντρέας Πουμπουρή, άλλα μέλη της τοπικής επιτροπής προσφύγων και δεκάδες κάτοικοι- τέθηκε το πιο κάτω πρόβλημα:

Η επίσκεψη, μια τουλάχιστον φορά τη βδομάδα, γιατρού στον οικισμό και η προσπάθεια εξεύρεσης κατάλληλου χώρου για τις ιατρικές εξετάσεις για εξυπηρέτηση των χιλιάδων κατοίκων του οικισμού όλων των φάσεων του κι ιδιαίτερα των ηλικιωμένων του.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 265 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 19 Οκτωβρίου 1990.

«Δεδομένων των χωρίς αμφισβήτηση θετικών επιπτώσεων από την υλοποίηση του σχεδίου που προνοεί τη σύσταση περιφερειακών εταιρειών που θα αναλάβουν τις οδικές μεταφορές από την ύπαιθρο προς τις πόλεις και αντίστροφα όχι μόνο στους άμεσα ενδιαφερόμενους-ιδιοκτήτες αγροτικών λεωφορείων και τον αγροτικό πληθυσμό που θα εξυπηρετείται αλλά και στην οικονομία του τόπου γενικότερα, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- (α) Πόσες περιφερειακές εταιρείες μεταφορών λειτουργούν στην Κύπρο;
- (β) Σε ποιο βαθμό έχει κατανοηθεί η ωφελιμότητα του θεσμού αυτού από τους λεωφορειούχους;

- (γ) Ποια μέτρα παίρνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και ποια κίνητρα παρέχονται από την κυβέρνηση για την επίτευξη της δημιουργίας νέων περιφερειακών εταιρειών μεταφορών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 266 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 18 Οκτωβρίου 1990.

«Από αρκετές κοινότητες στα όρια των οποίων γίνεται λατόμηση μας υποβάλλονται παράπονα για το γεγονός ότι δεν έχει ακόμα παραχωρηθεί σ' αυτές το ποσοστό του 75% επί των δικαιωμάτων που εισπράττει η κυβέρνηση από τους κατόχους προνομίων λειτουργίας μεταλλείων και λατομείων, όπως προνοούν σχετικοί κανονισμοί που ενέκρινε η Βουλή από τον περασμένο Ιούνιο.

Δυνάμει των πιο πάνω κανονισμών, το ποσοστό επί των δικαιωμάτων το οποίο αυτοί ορίζουν θα χρησιμοποιηθεί από τις επηρεαζόμενες κοινότητες για την εκτέλεση δικών τους αναπτυξιακών έργων ως αποζημίωση για την οχληρία που προκαλείται από τη λειτουργία μεταλλείων και λατομείων.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- α) Πόσες κοινότητες επηρεάζονται από τους πιο πάνω κανονισμούς;
- β) Σε πόσες και ποιες κοινότητες παραχωρήθηκε το 75% των εισπράξεων από την πρόνοια των πιο πάνω κανονισμών;
- γ) Τι συνολικό ποσό δόθηκε σ' όλες τις κοινότητες από την ψήφιση των πιο πάνω κανονισμών μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου;»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 687, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα της αποζημίωσης κατοίκων Νατάς των οποίων η ακίνητη ιδιοκτησία απαλλοτριώθηκε για την κατασκευή του νέου δρόμου Πάφου-Αμαργέτης, παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Με τη Διοικητική Πράξη αρ. 490 ημερ. 6.4.90 γνωστοποιήθηκε η απαλλοτρίωση ορισμένης ακίνητης ιδιοκτησίας για την κατασκευή πρόσβασης μήκους 2 χμ. περίπου, που να συνδέει το χωριό Νατά με το δρόμο Πάφου-Αμαργέτης. Πολλά από τα κτήματα που επηρεάστηκαν ανήκουν σε κατοίκους του χωριού Νατά.
2. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προέβη σε επιθεώρηση των πιο πάνω κτημάτων και η εκτίμηση για τον υπολογισμό της καταβλητέας αποζημίωσης στους δικαιούχους βρίσκεται στο τελικό στάδιο.
3. Οι προσφορές για την καταβολή της αποζημίωσης θα σταλούν στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες μέσα στην προθεσμία των δέκα μηνών από της δημοσίευσης της πιο πάνω αναφερόμενης γνωστοποίησης απαλλοτριώσεως, όπως προβλέπεται από το νόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 703, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας συμφωνεί πως στο Γέρι, όπως και σε άλλα μεγάλα χωριά, θα πρέπει να υπάρχουν αίθουσες πολλαπλής χρήσεως τόσο για τις

εκδηλώσεις των σχολείων όσο και για άλλους πολιτιστικούς και αθλητικούς σκοπούς.

Όμως το ύψος της δαπάνης από τη μια και η προτεραιότητα στην ανέγερση σχολείων και νέων αιθουσών διδασκαλίας καθιστούν αναπόφευκτη την αναβολή ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσεως.

Όπως ελπίζεται, σύντομα θα υπάρξει η οικονομική δυνατότητα για κάλυψη και της πιο πάνω ανάγκης.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 729, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Λειβαδιών Λάρνακας, παραθέτω τα πιο κάτω για τα προβλήματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων:

1. Αίτημα για λειτουργία ταχυδρομικού γραφείου στην κοινότητα και το συνοικισμό Λειβαδιών.

Για τη δημιουργία ταχυδρομικού γραφείου σε μια κοινότητα έχουν καθιερωθεί κριτήρια τα οποία στην περίπτωση των Λειβαδιών δεν πληρούνται.

Στην κοινότητα και το συνοικισμό Λειβαδιών λειτουργούν σήμερα 4 ταχυδρομικά πρακτορεία που παρέχουν τις βασικές ταχυδρομικές διευκολύνσεις (πώληση γραμματοσήμων, αποστολή και παραλαβή του ταχυδρομείου). Επίσης γίνεται η κατ' οίκον διανομή της αλληλογραφίας με ταχυδρομικό πράκτορα με αυξημένες αρμοδιότητες.

Για καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της κοινότητας και του συνοικισμού διορίστηκε από 1.8.90 Ταχυδρομικός Πράκτορας Γ/ Διανομέας, την αμοιβή του οποίου θα καταβάλλει εξ ολοκλήρου η κυβέρνηση.

2. Αίτημα για κατασκευή υπόγειας διάβασης για διέλευση γεωργοκτηνοτρόφων στον παρακαμπτήριο δρόμο κοντά στα Λειβάδια.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα.

Ο χρόνος υλοποίησης του έργου θα μελετηθεί περαιτέρω, εφόσον οι εργασίες θα πρέπει να διεξαχθούν κατά τους χειμερινούς μήνες, για ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της εκτέλεσης της εργασίας πάνω στην κυκλοφορία του δρόμου.

Θα καταβληθεί προσπάθεια για έναρξη του έργου τους χειμερινούς μήνες του 1991.

3. Τοποθέτηση φώτων τροχαίας στη συμβολή του δρόμου Λειβαδιών με τον παραλιακό δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας κοντά στα Δωλιστήρια.

Η αρμόδια τεχνική επιτροπή του κεντρικού φορέα για επίλυση κυκλοφοριακών προβλημάτων αποφάσισε την εγκατάσταση φώτων τροχαίας στην πιο πάνω συμβολή. Η αγορά και εγκατάσταση των μονάδων φώτων τροχαίας αναμένεται να υλοποιηθεί με τις πιστώσεις του 1991».

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 739, ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το Ιστοπαθολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στο τμήμα αυτό υπηρετούν ένας Ειδικός Ιατρός, ένας Ιατρικός Λειτουργός 1ης τάξης και δύο Έκτακτοι Ιατρικοί Λειτουργοί.

Από τις 2.10.1990 έχει προσληφθεί και τοποθετηθεί ένας ειδικευμένος Τεχνολόγος Νοσοκομειακού Εργαστηρίου 2ης Τάξης και γίνονται διευθετήσεις για την πρόσληψη και δεύτερου τεχνολόγου πάνω σε έκτακτη βάση. Με την πρόσληψη των δυο αυτών τεχνολόγων το τμήμα θα έχει τη δυνατότητα εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών διαγνώσεως και επέκτασης των κυτταρολογικών εξετάσεων.

- (β) Έχει παραληφθεί εξοπλισμός για το ιστοπαθολογικό εργαστήριο και γίνονται διευθετήσεις για την επέκταση του χώρου του εργαστηρίου και την εγκατάσταση του εξοπλισμού.

Με τις πιο πάνω ρυθμίσεις το Ιστοπαθολογικό Τμήμα θα είναι σε θέση να φέρει σε πέρας την αποστολή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 747, ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το χάνι των Καλιανών, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το πανδοχείο (χάνι) των Καλιανών είναι κηρυγμένο σε αρχαίο μνημείο και έχει απαλλοτριωθεί. Τα δυο τρίτα του κτιρίου έχουν επιδιορθωθεί. Το υπόλοιπο τμήμα δεν έχει ακόμα επιδιορθωθεί, γιατί η ιδιοκτήτριά του, παρά την ύπαρξη απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου που οριστικοποιεί την απαλλοτρίωση, δεν το έχει ακόμα εγκαταλείψει και εξακολουθεί να το χρησιμοποιεί. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τη διευθέτηση του θέματος.

Στόχος του Τμήματος Αρχαιοτήτων είναι η συμπλήρωση της αποκατάστασης του πανδοχείου, η ενοποίησή του και η αξιοποίησή του ως μνημείου για την έκθεση της λαϊκής τέχνης της περιοχής. Ο χρόνος υλοποίησης του σχεδίου αυτού δεν μπορεί να προβλεφθεί εξαιτίας των προβλημάτων με την πρώην ιδιοκτήτρια του πανδοχείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 779, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τη Σχολική Εφορεία Κοκκινότριμιθιάς για το θέμα της ίδρυσης δεύτερου δημοτικού σχολείου στο χωριό.

Οι προσπάθειες που γίνονται στο παρόν στάδιο επικεντρώνονται στο θέμα της επιλογής του κατάλληλου χώρου για το έργο.

Όπως ελπίζεται, πολύ σύντομα θα ληφθεί τελική απόφαση στο θέμα τούτο, για να προωθηθεί στη συνέχεια η διαδικασία απόκτησης του χώρου και ο προγραμματισμός ανέγερσης του νέου σχολικού κτιρίου το οποίο, με βάση τους προβλεπόμενους αριθμούς μαθητών, θα πρέπει να είναι έτοιμο το Σεπτέμβρη του 1992.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 796, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Λαγουδερών για διαγραφή των καθυστερημένων εισφορών τους προς το ΠΙΚ που συσσωρεύθηκαν πριν τη λειτουργία του

τηλεοπτικού υποσταθμού αναμετάδοσης στην περιοχή, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η εισφορά υπέρ του ΡΙΚ επιβάλλεται σύμφωνα με το Νόμο 14 του 1979 σε κάθε κάτοχο μετρητή κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, ανεξάρτητα από το ποιοτικό επίπεδο λήψης των προγραμμάτων.
- (β) Το Ίδρυμα είναι πρόθυμο να παράσχει στους επηρεαζόμενους κατοίκους του χωριού Λαγουδερά διευκολύνσεις για αποπληρωμή των καθυστερημένων εισφορών τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 811, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της ίδρυσης περιφερειακής εταιρείας στην περιοχή Πολύστυπου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η διαδικασία για την ίδρυση περιφερειακής εταιρείας αγροτικών λεωφορείων στην περιοχή Πολύστυπου, που περιλαμβάνει τα χωριά Πολύστυπο, Πλατανιστάσα, Άλωνα, Λειβάδια και Αληθινού, βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο.

Έγιναν ενημερωτικές επαφές της επίσημης πλευράς και του Οίκου Εμπειρογνομώνων με τους ενδιαφερόμενους λεωφορειούχους στις οποίες αναλύθηκαν οι δυνατότητες και προοπτικές μιας τέτοιας εταιρείας και τέθηκαν υπόψη τους τα οικονομικά και φορολογικά κίνητρα που προσφέρονται από την κυβέρνηση σε περίπτωση που θα αποφασιστεί η ίδρυση περιφερειακής εταιρείας. Επίσης διενεργήθηκε εκτίμηση της αξίας των λεωφορείων των λεωφορειούχων της περιοχής. Απομένει να γίνουν νέες επαφές μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, στις οποίες, αφού αναλυθούν όλα τα δεδομένα, οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να αποφασίσουν για ένταξή τους στην υπό ίδρυση περιφερειακή εταιρεία αγροτικών λεωφορείων.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 819, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Μάμμαρι, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Το υδρευτικό έργο που αναφέρεται στην ερώτηση έχει εκτελεσθεί και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία τον προσεχή Ιανουάριο, αφού στο μεταξύ συμπληρωθεί η ηλεκτροδότησή του και εγκατασταθεί η ηλεκτροτουρμπίνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 823, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τις καταστροφικές επεμβάσεις των Τούρκων σε αρχαία μνημεία στα κατεχόμενα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Πρόσθετα από την απάντηση που δόθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών στην πιο πάνω ερώτηση (επιστολή του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Εξωτερικών με αρ. 483/86 και ημερ. 14.9.90) αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται, επιθυμώ να σας πληροφορήσω πως, πάντοτε σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών, η καταστροφή των Σόλων καταγγέλθηκε επίσης στο Συμβούλιο Εκκλησιών, στο ICIMOS, στο ICOM στο ICCROM και στην Ακαδημία Αθηνών.

Παράλληλα ζητήθηκε όπως επιτραπεί σε αρχαιολόγους του Τμήματος Αρχαιοτήτων να επισκεφθούν τους Σόλους.

Αναφέρεται επίσης ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τα αρμόδια Υπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες για την προώθηση συντονισμένων ενεργειών για την αντιμετώπιση του γενικότερου προβλήματος της καταστροφής που υφίσταται η πολιτιστική μας κληρονομιά στα κατεχόμενα.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΔ' 827, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημιουργία περιφερειακού γηροκομείου στην περιοχή Αγίων Τριμιθιάς, Κοκκινοτριμιθιάς κ.ά., σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει αρχίσει ήδη τη διεξαγωγή έρευνας για διαπίστωση των σχετικών αναγκών που υπάρχουν στην περιοχή.

Τα τελικά αποτελέσματα θα σας γνωστοποιηθούν μόλις ολοκληρωθεί η έρευνα από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 842, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την κατασκευή δυο κυματοθραυστών στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούνας, σας πληροφορώ ότι η κατασκευή των δυο κυματοθραυστών συμπληρώθηκε στα τέλη Μαΐου 1990.

Πρόσθετα αναφέρεται ότι το Τμήμα Δημόσιων Έργων έχει ετοιμάσει γενικό σχέδιο για τη βελτίωση της παραλίας από την περιοχή του ιστιοπλοϊκού κέντρου μέχρι το ξενοδοχείο Αμαθούς. Τα σχετικά κατασκευαστικά σχέδια θα σταλούν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Αμαθούνας γύρω στα τέλη του μήνα αυτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 854, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα αρδευτικά προβλήματα των κοινοτήτων της δυτικής Μεσαορίας, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μελετά την κατασκευή φραγμάτων στον ποταμό Περιστερώνας και στον ποταμό Μενοίκου- Ακακίου για αρδευτικούς σκοπούς. Κατασκευάζει επίσης εμπλουτιστικό φράγμα στον ποταμό Μέρικα για εμπλουτισμό των γεωτρήσεων που παρέχουν νερό για ύδρευση και άρδευση στις κοινότητες Κοκκινοτριμιθιάς και Δένειας, το οποίο και θα συμπληρωθεί περί το τέλος του χρόνου.

Τα πιο πάνω έργα εντάσσονται στο ευρύτερο σχέδιο για την καλύτερη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων της περιοχής και περιλαμβάνει τους ποταμούς Ξερό, Μαραθάσας, Καρκώτη, Ατσά, Περιστερώνας, Ακακίου, Μέρικα και Πεδιαίο.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 26, ημερομηνίας 31 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δυνατότητα κατασκευής φράγματος στον ποταμό Περιστερώνας, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοιμάζει τεχνοοικονομική μελέτη για την κατασκευή φράγματος στον ποταμό Περιστερώνας στην περιοχή 'Σύφυλος' για άρδευση γης στις κοινότητες πιο ψηλά από την Ορούντα. Παράλληλα, θα μελετηθεί η δυνατότητα να κατασκευασθεί ένα μεγαλύτερο φράγμα στην περιοχή 'Γεφύρι της Παναγιάς' στον ποταμό Περιστερώνας από το οποίο να αρδεύεται γη τόσο στις περιοχές ψηλότερα της Ορούντας όσο και σε περιοχές της Ορούντας, Κάτω Μονής, Περιστερώνας και Αστρομερίτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 38, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της εκτέλεσης αρδευτικού έργου στην περιοχή Κλήρου, παραθέτω τα πιο κάτω:

Μελετάται η κατασκευή φράγματος στον ποταμό Ακακίου-Μενοίκου παρά τη Μαλούντα, το οποίο θα παρέχει νερό για άρδευση γης στην Κλήρου και τις γύρω κοινότητες.

Οι απαιτούμενες τεχνοοικονομικές μελέτες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο και παράλληλα γίνεται έρευνα από τους διορισθέντες υδατικούς επιτρόπους για τη διακρίβωση και καταγραφή των τυχόν υφιστάμενων υδατικών δικαιωμάτων πάνω στο νερό του ποταμού κατάντι της θέσης του υπό μελέτη φράγματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χιστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 85, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το αίτημα της Χωριτικής Αρχής για το διορισμό και πέμπτου δασκάλου στο Δημοτικό Σχολείο Ανάγκυιας έχει ικανοποιηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 204, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το θέμα της αναθεώρησης των τιμών των πετρελαιοειδών στην εγχώρια αγορά συζητήθηκε στην Επιτροπή Τιμών στην οποία μετέσχαν και εκπρόσωποι των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Στη σχετική μελέτη λήφθηκε υπόψη, μεταξύ άλλων, η τιμή του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά, η συναλλαγματική ισοτιμία, το κόστος διύλισης και εμπορίας των εταιρειών πετρελαιοειδών και οι άμεσες επιπτώσεις στο δείκτη τιμών λιανικής πώλησης.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για αύριο Παρασκευή, 9 Νοεμβρίου, στις 10.30 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι ενόψει του προχωρημένου της ώρας η αυριανή συνεδρία να μην αρχίσει στις 10.30 π.μ. αλλά στις 2.30 το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα στις 2.30 δε θα υπάρχει λόγος για πρωινή συνεδρία.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Εισηγούμαι αντί 10.30 να αρχίσουμε 2.30 το απόγευμα, διότι δημιουργείται πρόβλημα ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά φοβούμαι ότι τότε θα πάτε και το Σάββατο.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Καλύτερα να αρχίσουμε νωρίς αύριο, για να τελειώσουμε και οι των επαρχιών ενωρίς και να φύγουμε για τις επαρχίες μας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να αρχίσουμε στις 10.30 το πρωί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Στις 10.30 το πρωί. Η ημερήσια διάταξη θα είναι η ακόλουθη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (17.5.1990).

(Συνέχιση της συζήτησης).

- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται

ως -

1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου μέσω υποτιμολογήσεων και η ανάγκη λήψης δραστησικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).

2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990).

3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτήν, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή).
(17.5.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου).
(10.5.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).
(3.5.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).
(8.3.1990).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσόστομου).
(21.6.90).
- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται -
1. «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).
(23.11.1989).
 2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής)

- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -
1. «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (31.5.1990).
 2. «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).
- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού, αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.11.1989).
- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Διοχέτευση ακατάλληλων τροφίμων στην Εθνική Φρουρά». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (7.6.1990).
- 11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η καθυστέρηση της λειτουργίας του χημικού—βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (7.6.1990).
- 12) «Ο κίνδυνος καταστροφής του βιότοπου στο λειβάδι και την αλυκή Ακρωτηρίου και του οικοσυστήματος της περιοχής και η ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (18.5.1989).

Επίσης τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η μακροχρόνια καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών σύστασης κρατικής βιβλιοθήκης».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 2.11.90.

«Ο πλημμυελής φυτοϋγειονομικός έλεγχος, η εισαγωγή καλλωπιστικών φυτών και η παρουσία στην Κύπρο νέων εντόμων και ασθeneιών με σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

Εισηγητής ο κ. 'Α. Χρυσοστόμου. 3.11.90.

«Η αυθαίρετη απόφαση της Ειρηνευτικής Δύναμης να συμπεριλάβει στην ουδέτερη ζώνη μεγάλο τμήμα του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας παρά τα Λύμπια».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 5.11.90.

«Η ανάγκη που προέκυψε μετά την κρίση στον Αραβικό Κόλπο για λήψη πρόσθετων και αυξημένων μέτρων ελέγχου και ασφάλειας στο αεροδρόμιο της Λάρνακας για σκοπούς πρόληψης πιθανολογούμενων παράνομων τρομοκρατικών δραστηριοτήτων εναντίον δυτικών και άλλων συμφερόντων στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας».

Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης. 8.11.90.

«Η προκλητική δήλωση του Ντενκτάς για τους αγνοούμενους μας ότι δε ζουν και η επιβεβλημένη άμεση εξέταση του θέματος».

Εισηγητής ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου. 8.11.90.

«Η αξιοποίηση των νερών του ποταμού Χα-Ποτάμι με την κατασκευή υδατοφράκτη για τις αρδευτικές ανάγκες των κοινοτήτων που γειτονεύουν προς αυτό».

Εισηγητής ο κ. Νεόφυτος Ηλία. 8.11.90.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 10.40 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ηλία Νεόφυτος
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος

Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Αγορεύσεις και συζήτηση (Ν. Μουσιούττας, Π. Δίγκλης, Χρ. Κουρτελλάρης, Ευ. Ευσταθίου, Ζ. Τουλούρας, Μ. Παπαπέτρου, Α. Μαρκίδης, Α. ητρίου, Πρόεδρος, Π. Στυλιανού, Μ. Πουμπουρής, Δημητριάδης, Ι. Μάτσης) πάνω στο θέμα «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων ης, Α. Ιεροδιακόνου, Α. Θεοδούλου, στην κατεχόμενη Κύπρο και Σ. μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος ης, και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης» (συνέχιση της συζήτησης) και παραπομπή του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, ύστερα από απόφαση του Σώματος για τερματισμό της συζήτησης, η οποία θα μελετήσει με την παρουσία των αρχηγών των κομμάτων μέτρα για την αντιμετώπιση του εποικισμού.
- 1α) Διεξαγωγή συζήτησης πάνω σε διαδικαστικό θέμα (Α. Ιεροδιακόνου, Πρόεδρος, Α. Γαλανός, Α. Μαρκίδης, Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου) ύστερα από παρατήρηση του κ. Ιεροδιακόνου ότι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι των κομμάτων δευτερολόγησαν πριν ακόμα λήξουν οι πρωτολογίες και δήλωση του Προέδρου του Σώματος ότι τους αρχηγούς των κομμάτων και την Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής θα τους απασχολήσει η αναθεώρηση του Κανονισμού της Βουλής ως προς το θέμα αυτό.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Ιεροδιακόνου, Ντ. Κωνσταντίνου, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Γαλανός) και ψήφισή του σε νόμο.
- 3) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Παπαπέτρου, Γ. Ομήρου, Χρ. Κουρτελλάρης, Γ. Παπαδόπουλος, Α. Δημητριάδης) και απόρριψή της.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.
- 5) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988» και (2) «Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», σύντομη παρατήρηση του Προέδρου του Σώματος και ψήφισή τους σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.
- 7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Γαμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Κ. Χρίστου, Ρ. Κατσελλή, Μ. Πουμπουρής, Ι. Κατσουνωτός, Π. Στυλιανού, Μ. Παπαπέτρου) και έγκρισή τους ύστερα από ψήφισή της τροπολογίας που προτάθηκε.

- 8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.
- 9) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- 10) Ερωτήσεις Βουλευτών (Προβλήματα του οικισμού αυτοστέγασης Τσερίου - Αίτημα της κοινότητας Τσερίου για δημιουργία γηπέδου και βελτίωση εκείνου του δημοτικού σχολείου - Προβλήματα των ελαιο-παραγωγών της Σολιάς λόγω της ανομβρίας - Αιτήματα των κατοίκων του οικισμού αυτοστέγασης Τσερίου - Η υδροδότηση της κοινότητας Κοιλίνειας - Η επιχορήγηση των παραγωγών σταφυλιού για το έτος 1990-91 - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Αγίου Δημητρίου-Λάσας και η ανακατασκευή του δρόμου Λάσας-Σίμου - Η παρατηρούμενη κάθε χρόνο καθυστέρηση της αποπληρωμής των σταφυλιών - Η επιδιόρθωση του δρόμου που οδηγεί από το δρόμο Πενταλιάς-Στατού προς Κοιλίνεια-Γαλαταριά - Αίτημα για διαπλάτυνση του δρόμου Ξερού-Τροόδους - Η ανάγκη τοποθέτησης φώτων τροχαίας στη συμβολή της οδού Μακαρίου Γ' με τις οδούς Κ. Καρνάβαλου και Νικόδημου Μυλωνά στην Πάφο - Αίτημα της κοινότητας Πραιτωρίου για τη δημιουργία ντεπόζιτου - Η μη εξέταση από το Κτηματολόγιο υποθέσεων που αφορούν τους κατοίκους Κεδάρων - Η ακαταλληλότητα του πόσιμου νερού στη Νικόκλεια - Αίτημα της κοινότητας Μαμωνιάν για επαναλειτουργία του δημοτικού σχολείου - Η πρόκληση ζημιών σε φυτείες της κοινότητας Κεδάρων από κοπάδια ζώων - Αίτημα για επιδιόρθωση του δρόμου της κοινότητας Πραιτωρίου - Αίτημα αμπελοφυλιών Πραιτωρίου για παροχή άδειας φύτευσης νέων ποικιλιών σταφυλιού - Αίτημα της κοινότητας Νικόκλειας για διαγραφή χρέους της - Αίτημα Νικόκλειας για διάθεση λεωφορείου που θα μεταφέρει μαθητές στη Γεροσκήπου - Η ανάγκη για λειτουργία ταχυδρομείου στην κοινότητα Δερύνειας - Προβλήματα των κατοίκων του οικισμού αυτοστέγασης Τσερίου - Αιτήματα των κατοίκων αυτοστέγασης Τσερίου - Αίτημα των κατοίκων αυτοστέγασης Τσερίου για επίσκεψη γιατρού - Η σύσταση περιφερειακών εταιρειών μεταφορών - Η παραχώρηση στις κοινότητες που επηρεάζονται από την ύπαρξη λατομείων μέρους των δικαιωμάτων της κυβέρνησης).
- 11) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η αποζημίωση κατοίκων Νατάς των οποίων η ακίνητη ιδιοκτησία απαλλοτριώθηκε για την κατασκευή του δρόμου Πάφου-Αμαργέτης - Η ανάγκη ανέγερσης στο Γέρι σχολικών αιθουσών πολλαπλής χρήσεως - Αιτήματα της κοινότητας και του συνοικισμού Λειβαδιών - Το Ιστοπαιθολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας - Η επιδιόρθωση και αξιοποίηση του πανδοχείου των Καλιανών - Η δημιουργία δεύτερου δημοτικού σχολείου στην Κοκκινότριμιθιά - Αίτημα των κατοίκων Λαγουδερών για διαγραφή των καθυστερημένων εισφορών που οφείλουν στο ΡΙΚ - Η ίδρυση περιφερειακής εταιρείας αγροτικών λεωφορείων στην περιοχή Πολύστου - Η υδατοπρομήθεια Μάμμαρι - Η καταστροφή των Σόλων και άλλων αρχαίων μνημείων στα κατεχόμενα από τους Τούρκους - Η δημιουργία περιφερειακού γηροκομείου στην

περιοχή Αγίων Τριμιθιάς, Κοκκινοτριμιθιάς κ.α. - Η κατασκευή κυματοθραυστών στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούνας - Τα αρδευτικά προβλήματα των κοινοτήτων της δυτικής Μεσαορίας - Η κατασκευή φράγματος στον ποταμό Περιστερώνας - Η κατασκευή φράγματος στην περιοχή Κλήρου - Ο διορισμός πέμπτου δασκάλου στο Δημοτικό Σχολείο Ανάγκυας - Το θέμα της αναθεώρησης των τιμών των πετρελαιοειδών).

- 12) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:
- (α) «Η μακροχρόνια καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών σύστασης κρατικής βιβλιοθήκης». (Εισηγητής ο κ. Π. Στυλιανού).
- (β) «Ο πλημμελής φυτοϋγειονομικός έλεγχος, η εισαγωγή καλλωπιστικών φυτών και η παρουσία στην Κύπρο νέων εντόμων και ασθeneιών με σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου». (Εισηγητής ο κ. 'Α. Χρυσοστόμου).
- (γ) «Η αυθαίρετη απόφαση της Ειρηνευτικής Δύναμης να συμπεριλάβει στην ουδέτερη ζώνη μεγάλο τμήμα του δρόμου Λευκωσίας - Λάρνακας παρά τα Λύμπια». (Εισηγητής ο κ. Π. Στυλιανού).
- (δ) «Η ανάγκη που προέκυψε μετά την κρίση στον Αραβικό Κόλπο για λήψη πρόσθετων και αυξημένων μέτρων ελέγχου και ασφάλειας στο αεροδρόμιο της Λάρνακας για σκοπούς πρόληψης πιθανολογούμενων παράνομων τρομοκρατικών δραστηριοτήτων εναντίον δυτικών και άλλων συμφερόντων στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας». (Εισηγητής ο κ. Α. Μαθηκολώνης).
- (ε) «Η προκλητική δήλωση του Ντενκτάς για τους αγνοούμενους μας ότι δε ζουν και η επιβεβλημένη άμεση εξέταση του θέματος». (Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).
- (στ) «Η αξιοποίηση των νερών του ποταμού Χα Ποτάμι με την κατασκευή υδατοφράκτη για τις αρδευτικές ανάγκες των κοινοτήτων που γειτονεύουν προς αυτό». (Εισηγητής ο κ. Ν. Ηλία).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 9ης Νοεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 10.53 π.μ.)

(Αρ. 8)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρία του Σώματος είναι έκτακτη και έχει σκοπό να καλύψει μερικά από τα θέματα του Κεφαλαίου Δ΄ τα οποία είναι έτοιμα. Στην ημερήσια διάταξη βρίσκονται δώδεκα θέματα και θα είναι ευχής έργο, αν θέσουμε αυτοπεριορισμούς στη διάρκεια των ομιλιών μας, ούτως ώστε να κατορθώσουμε να τα καλύψουμε σήμερα.

Το πρώτο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Παύλου Δίγκλη.

Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής έχει αναγνωσθεί και ότι παραμένει μόνο να ακούσουμε τις ομιλίες των Βουλευτών ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Συμπληρώθηκε, κύριε Υπουργέ.

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Πρόεδρος της Βουλής και όχι Υπουργός ο κ. Λαδάς.

(Γέλια)

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Επειδή ήμασταν με Υπουργούς προηγουμένως, κεκτημένη ταχύτητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, αν το θέμα έχει λήξει, τότε θα προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα. Αν όμως υπάρχουν και άλλοι ομιλητές, τότε νομίζω ότι πρέπει να τους δώσουμε την ευκαιρία να μιλήσουν.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα έληξε την περασμένη φορά και παρέμεινε στην ημερήσια διάταξη μόνο γιατί έλειπε ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης, αν δεν απατώμαι, της ΕΔΕΚ και ζήτησε ο κ. Χατζηδημητρίου να παραμείνει, ούτως ώστε να τοποθετηθούν σ' αυτό το θέμα. Γι' αυτό νομίζω είναι μόνο η περίπτωση του συναδέλφου κ. Ηλιάδη και τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αν υπάρχει οποιοσδήποτε ομιλητής, θα του δώσω το λόγο να μιλήσει επί του θέματος αυτού.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως ακούσατε ήταν για να μιλήσει ο κ. Ηλιάδης, ο οποίος λείπει στο εξωτερικό. Κατά συνέπεια νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος να συνεχιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει θέμα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όσον αφορά το θέμα πάντρεμα, λέει, τυριών, δεν έχετε καμιά ιδέα να το τροποποιήσουμε τουλάχιστον, ώστε να το ονομάσουμε κάτι άλλο; Αρραβώνα ίσως, ξέρω 'γω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη λέξη 'συσχετισμός' των τυριών αντί το 'πάντρεμα' των τιμών.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Συσχετισμός, πολύ ωραία! Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν ο κ. Δίγκλης έχει να προσθέσει οτιδήποτε, ο οποίος είναι ο εγγράφας το θέμα, και θέλει να το κλείσει, τότε βεβαίως έχει το λόγο.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω να προσθέσω οτιδήποτε στη συζήτηση και στις απόψεις μας που εξεφράσαμε. Η εισήγησή μου είναι, όπως γίνεται σε κάθε περίπτωση, να διαβιβαστούν οι απόψεις και η Έκθεση ασφαλώς στο αρμόδιο Υπουργείο για τον περαιτέρω χειρισμό του θέματος. Και όσον αφορά εμάς, θα είναι ευχής έργον αν η κυβέρνηση βρει άλλο τρόπο για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα διάθεσης του αγελαδινού γάλακτος, εκτός από το λεγόμενο πάντρεμα των τιμών των τυριών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και γενικά για τη διευθέτηση του γαλακτοκομικού προβλήματος, γιατί δεν είναι μόνο θέμα αγελαδινού γάλακτος· είναι θέμα γαλακτοκομικών προϊόντων. Αν εξευρεθεί κάποιος καλύτερος τρόπος συσχετισμού και διευθέτησης των τιμών των διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων, τότε θα ήταν προτιμότερο, κατά την εισήγησή σας, η οποία και θα αποσταλεί στις αρμόδιες αρχές της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Και προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως 1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ. 2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ. 3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

Η εισήγησή μου είναι να εξεταστούν και τα τρία θέματα μαζί, ούτως ώστε να τα καλύψουμε με μια ομιλία όλα αυτά τα θέματα. Εξάλλου υπάρχει και κοινή Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν να αναβληθεί η σειρά της συζήτησης, γιατί από τους τρεις λείπουν οι δυο εισηγητές και νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε σε άλλο θέμα και...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω να πάρει τη σειρά του. Είναι ένα θέμα που είναι από το Μάιο και δε νομίζω ότι πρέπει να καθυστερήσει άλλο αυτό το θέμα. Να αναγνωσθεί η Έκθεση και εκείνοι που θέλουν να μιλήσουν, να μιλήσουν. Να τελειώνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ με την εισήγησή σας, κύριε Παναγίδη.

Παρακαλώ να αναγνωσθεί η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «ΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΑΤΑΣΘΑΛΙΕΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΜΕΣΩ ΥΠΟΤΙΜΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΔΡΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ», (2) «ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΑ ΣΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΛΙΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΠΟ ΑΠΑΤΕΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΕΙΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ» ΚΑΙ (3) «Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ, Η ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ ΟΣΩΝ ΕΝΕΧΟΝΤΑΙ Σ' ΑΥΤΗ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Άριστος Χρυσοστόμου
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Ανδρέας Γεωργίου
 Νίκος Φλουρέντζος
 Νεόφυτος Ηλία
 Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε και τα τρία πιο πάνω θέματα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών συνοδευόμενος από αρμόδιους λειτουργούς του τμήματός του. Στη συνεδρία αυτή ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και Τ. Χατζηδημητρίου.

Τα τρία πιο πάνω θέματα γράφτηκαν στη Βουλή στις 17 Μαΐου 1990. Το πρώτο γράφτηκε με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ, το δεύτερο με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και το τρίτο με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή. Και τα τρία θέματα παραπέμφθηκαν με απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας τα υπό συζήτηση θέματα οι Βουλευτές κ. Δίγκλης, Χατζηδημητρίου και Πουμπουρής αναφέρθηκαν στο γεγονός ότι πρόσφατα αποκαλύφθηκαν διάφορες ατασθαλίες και απάτες εισαγωγέων εμπορευμάτων σε βάρος του δημοσίου και ζήτησαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες να ενημερώσουν την Επιτροπή γύρω από το θέμα αυτό και να της δώσουν όλες τις πληροφορίες σχετικά με την έκταση που έχει πάρει το φαινόμενο, τους λόγους που επέτρεψαν να αναπτυχθεί και τα μέτρα που σκοπεύει να πάρει η κυβέρνηση για να το καταστείλει. Όπως επίσης αναφέρθηκε από τους εισηγητές του θέματος, η

εξαπάτηση του δημοσίου αφορά ευρύτερα την κυπριακή κοινωνία και το καταναλωτικό κοινό που σε τελευταία ανάλυση υποχρεώνεται να καταβάλλει περισσότερα χρήματα λόγω ψηλότερων τιμών. Εξαιτίας της κατάστασης αυτής υπάρχει έντονη ανάγκη σοβαρού προβληματισμού και λήψης μέτρων για την καταστολή του προβλήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω θεμάτων και με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που έδωσαν οι εισηγητές τους, ζήτησε από τους εκπροσώπους του Τμήματος Τελωνείων να ενημερώσουν την Επιτροπή γύρω από το όλο θέμα.

Εκθέτοντας την άποψη του Υπουργείου Οικονομικών ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων ανέφερε ότι ατασθαλίες στο Τελωνείο ανέκαθεν γίνονταν και εξακολουθούν να γίνονται. Η μέθοδος με την οποία κυρίως εξαπατάται το Τελωνείο είναι είτε οι υποτιμολογήσεις εισαγόμενων εμπορευμάτων τα οποία συνήθως υπόκεινται σε ψηλούς δασμούς είτε οι υπερτιμολογήσεις εισαγόμενων εμπορευμάτων, όταν δεν επιβάλλονται δασμοί, ως τρόπος για την εξαγωγή συναλλάγματος. Παρ' όλο που το πρόβλημα δεν είναι νέο, εντούτοις τον τελευταίο καιρό λόγω των προσπαθειών που καταβάλλει το Τμήμα Τελωνείων για την αποκάλυψη και πάταξη των ατασθαλιών αυτών έχει πολλαπλασιαστεί ο αριθμός των ατασθαλιών που γίνονται γνωστές και δημοσιεύονται στον τύπο. Για το λόγο αυτό δε θεωρείται ότι το πρόβλημα της εξαπάτησης του δημοσίου παρουσιάζει σήμερα ιδιαίτερη όξυνση. Πρόσθετα αναφέρθηκε ότι το πρόβλημα, με βάση τα στοιχεία που έχει ενώπιόν του το Τμήμα Τελωνείων, δε φαίνεται να είναι τόσο σοβαρό, ώστε να μπορεί να λεχθεί ότι έχει επηρεάσει την ομαλή λειτουργία του Τελωνείου.

Ειδικότερα αναφέρθηκε ότι το 1989 το ποσό με το οποίο εξαπατήθηκε το Τελωνείο ανήλθε σε £1 εκ. υπό μορφή δασμών και σε £899,000 υπό μορφή προστίμων. Το πρόβλημα, αν και δεν έχει πάρει πολύ μεγάλες διαστάσεις, απασχολεί σοβαρά τις αρμόδιες υπηρεσίες οι οποίες προσπαθούν να το αντιμετωπίσουν. Αναφερόμενος στους λόγους στους οποίους οφείλεται η ύπαρξη του προβλήματος, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων επικαλέστηκε την έλλειψη εσωτερικού ελέγχου, τον όγκο της δουλειάς που έχει να αντιμετωπίσει το τμήμα, την ταχύτητα με την οποία είναι υποχρεωμένο να διεκπεραιώνει τις εργασίες του και να παραδίδει τα εμπορεύματα, την ανυπαρξία συστήματος μηχανογράφησης και την εισαγωγή νέων προϊόντων για το πραγματικό κόστος των οποίων το τμήμα δεν έχει σε πρώτο στάδιο στοιχεία. Ιδιαίτερα τονίστηκε από τον πιο πάνω εκπρόσωπο η ανάγκη εισαγωγής συστήματος μηχανογράφησης στο τμήμα και δημιουργίας συστήματος εσωτερικού ελέγχου, γεγονός που θα συμβάλει στην πάταξη του φαινομένου. Όσον αφορά την υφιστάμενη νομοθεσία με βάση την οποία ενεργεί το Τμήμα Τελωνείων, δηλώθηκε ότι αυτή φαίνεται να είναι καθ' όλα εντάξει. Εκεί που ίσως παρουσιάζεται κάποιο πρόβλημα είναι στο θέμα της εξασφάλισης της αναγκαίας μαρτυρίας του παραγωγού του εμπορεύματος ή άλλων μαρτύρων από το εξωτερικό στις περιπτώσεις που μια υπόθεση οδηγείται στο δικαστήριο. Αυτό όμως αφορά γενικότερα τη νομοθεσία περί αποδείξεως και όχι τη νομοθεσία για τα τελωνεία. Όπως αναφέρθηκε τέλος από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι περισσότερες περιπτώσεις ατασθαλιών που αποκαλύπτονται διευθετούνται με εξώδικο συμβιβασμό με αποτέλεσμα το κράτος να εισπράττει τελικά τον οφειλόμενο δασμό και τους τόκους μαζί με κάποιο πρόστιμο που επιβάλλεται στο πρόσωπο που έχει παρανομήσει.

Στο θέμα των ατασθαλιών σε βάρος του Τελωνείου δεν έχει ασφαλώς εμπλακεί το σύνολο των εμπορευομένων, αλλά το πρόβλημα εντοπίζεται στους ίδιους τομείς εμπορευόμενων αγαθών και στις ίδιες κατηγορίες εισαγωγέων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού ενημερώθηκε σχετικά με το θέμα από τις αρμόδιες υπηρεσίες, κατέληξε στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

- (α) Γίνονται ατασθαλίες και απάτες σε βάρος του Τελωνείου. Το πρόβλημα αυτό είναι εξαιρετικά σοβαρό και δεν είναι δυνατό, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, να προσδιοριστεί σήμερα το μέγεθός του. Είναι γεγονός ότι η ανυπαρξία επαρκούς ελέγχου από τις αρμόδιες υπηρεσίες επέτρεψε στο φαινόμενο αυτό να πάρει κάποιες διαστάσεις που, όπως λέχθηκε, δεν είναι γνωστές. Εκείνο που έχει διαπιστωθεί είναι πως σήμερα το πρόβλημα δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη όξυνση και η σωρεία των υποθέσεων που έχουν αποκαλυφθεί είναι αποτέλεσμα των μέτρων που λήφθηκαν και που άρχισαν να φέρνουν σε φως, έστω και τώρα, τις απάτες αυτές και αυτό είναι υπέρ των αρμοδίων.
- (β) Η Επιτροπή πιστεύει ότι η αντιμετώπιση του προβλήματος δεν πρέπει να παραμείνει σ' αυτό το επίπεδο ούτε και είναι ορθό να επαφίεται στην καλή θέληση ορισμένων ατόμων που πραγματικά μεριμνούν για την τήρηση των νόμων και για το κοινό συμφέρον. Το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί ριζικά, μεθοδικά και προγραμματισμένα, αφού μελετηθεί σοβαρά και στο σύνολό του. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή αναμένει ότι η κυβέρνηση θα μελετήσει σε βάθος το θέμα και θα προβεί στη λήψη όλων εκείνων των μέτρων που κρίνονται αναγκαία για την αντιμετώπισή του. Τέτοια μέτρα είναι η βελτίωση της υφιστάμενης νομοθεσίας και των σχετικών κανονισμών, η άρτια στελέχωση του Τμήματος Τελωνείων και η εισαγωγή όλων εκείνων των τεχνικών μέσων που θα βοηθήσουν να υιοθετηθεί από το Τμήμα Τελωνείων ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου.
- (γ) Οι αρμόδιοι θα πρέπει να εξασφαλίσουν τα πιο πάνω εχέγγυα με στόχο την πρόληψη όλων αυτών των δυσάρεστων καταστάσεων σε βάρος του δημοσίου. Η πρόληψη επιτυγχάνεται με τον εντοπισμό και την τιμωρία αυτών που παρανομούν για παραδειγματισμό τόσο των ιδίων όσο και του κοινού γενικότερα. Ακόμα, πρόληψη επιτυγχάνεται, και αυτό αποτελεί την ιδανικότερη μέθοδο, με την καλλιέργεια στο κοινό του αισθήματος ότι η εξαπάτηση του δημοσίου με τη μορφή της μη πληρωμής δασμών αποτελεί ποινικό αδίκημα ισοδύναμο και εξίσου επιλήψιμο με την κλοπή, το οποίο σε τελευταία ανάλυση στρέφεται ενάντια σε κάθε συμπολίτη μας. Ασφαλώς κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει σήμερα κυρίως λόγω του γεγονότος ότι οι περισσότερες υποθέσεις που αποκαλύπτονται διευθετούνται με εξώδικο συμβιβασμό ο οποίος επιτρέπει στους παρανομούντες να απαλλάσσονται με το μικρότερο δυνατό ηθικό κόστος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος τούτου;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής επί του συζητούμενου θέματος είναι αρκετά εύγλωττη, είναι και ομόφωνη και γι' αυτό θα είμαι επιγραμματικός.

Υπογραμμίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι το υπό συζήτηση θέμα δεν είναι νέο· είναι παλιό. Πλειστάκις έγινε λόγος για υποτιμολογήσεις και υπερτιμολογήσεις και απ' ό,τι αναφέρει και η Έκθεση δεν υπάρχουν στοιχεία ότι το θέμα πρόσφατα οξύνθηκε. Εκείνο που υπάρχει είναι ότι έχουν αυξηθεί οι περιπτώσεις επισήμανσης και δίωξης περιπτώσεων υποτιμολογήσεων και υπερτιμολογήσεων. Είναι φανερό και από την Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, ότι εκείνοι οι ασυνείδητοι οι οποίοι προβαίνουν σε υποτιμολογήσεις και υπερτιμολογήσεις εξαπατούν και καταδολιεύουν το δημόσιο και ότι χρησιμοποιούν αυτές τις μεθόδους με σκοπό την εξαγωγή συναλλάγματος, αλλά και με σκοπό να υποβοηθηθούν στη διόγκωση των τιμών στην εσωτερική αγορά, στη μεγαλύτερη εκμετάλλευση του καταναλωτικού κοινού και στην αποκόμιση μεγαλύτερων κερδών.

Στην Έκθεση που συζητούμε δίδονται συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία δίνουν την εικόνα της υπεξαιρέσης δημόσιων χρημάτων μέσω της υποτιμολόγησης και υπερτιμολόγησης. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Διευθυντής Τελωνείων ανέφερε ότι κατά το 1989 είχε υπεξαιρεθεί με τη μέθοδο αυτή το ποσό του £1 εκ. Με την επισήμανση και ανακάλυψη των περιπτώσεων υποτιμολόγησης και υπερτιμολόγησης, υποχρεώθηκαν οι ενδιαφερόμενοι όχι μόνο να καταβάλουν τους νομιμίσμενους δασμούς, αλλά και να καταβάλουν και σχεδόν ίσο ποσό υπό μορφή προστίμου. Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί κανένας να ισχυριστεί ότι, με την επισήμανση των περιπτώσεων που αναφέρονται ή που αναφέρθηκαν στην Επιτροπή ή εν πάση περιπτώσει των περιπτώσεων που έχει υπόψη το Τμήμα Τελωνείων, έχουν ανακαλυφθεί όλοι όσοι χρησιμοποιούν αυτές τις μεθόδους για καταδολίευση του δημοσίου. Είναι λογικό να υποθέσουμε ότι αρκετές άλλες περιπτώσεις έχουν διαφύγει της προσοχής του αρμόδιου τμήματος. Και με αυτή την άποψη δεν έχουμε παρά να εκφράσουμε τις ανησυχίες μας και να υπογραμμίσουμε την ανάγκη όπως η κυβέρνηση πάρει όλα τα αναγκαία πρόσθετα μέτρα με σκοπό την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση αυτών των απαράδεκτων φαινομένων.

Συγκεκριμένα, κύριε Πρόεδρε, τονίζεται και στην Έκθεση ότι θα πρέπει το αρμόδιο τμήμα να επανδρωθεί, να στελεχωθεί κατάλληλα, γιατί από την Έκθεση που έδωσε ο Διευθυντής Τελωνείων διαφαίνεται ότι αυτά τα φαινόμενα σχετίζονται και με ελλιπή επάνδρωση του τμήματος. Θα πρέπει περαιτέρω αυτό το τμήμα να εξασφαλίσει τον απαραίτητο τεχνικό εξοπλισμό, για να μπορεί να διεξάγεται ολοκληρωμένος έλεγχος και να αποφεύγονται και να πατάσσονται τέτοιες περιπτώσεις. Και πέραν τούτου είναι και θέμα εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας και των Κανονισμών, ούτως ώστε να υποβοηθηθεί το έργο καταπολέμησης τέτοιων φαινομένων από μέρους του τμήματος.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να υπογραμμίσω ότι το κράτος θα βοηθηθεί στον απαραίτητο βαθμό για την καταπολέμηση των φαινομένων της υποτιμολόγησης και υπερτιμολόγησης υπό τον όρο ότι οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι θα επιδεικνύουν πάντοτε την απαραίτητη ευσυνειδησία. Θέλω συναφώς να εκφράσω την εκτίμησή μας, γιατί χάρη στην ευσυνειδησία υπαλλήλων του Τμήματος Τελωνείων έχουν πρόσφατα επισημανθεί οι περιπτώσεις που αναφέρθηκαν και

πιστεύω ότι με την επίδειξη της αναγκαίας ευσυνειδησίας το κράτος θα μπορέσει να αντιμετωπίσει στον απαραίτητο βαθμό και αποτελεσματικά τα φαινόμενα της υποτιμολόγησης και υπερτιμολόγησης, σε συνδυασμό ασφαλώς με τη λήψη όλων των άλλων μέτρων που έχουν αναφερθεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας είναι σαφής και τα μηνύματα τα οποία στέλλει και οι προειδοποιήσεις τις οποίες κάνει είναι σαφέστατες. Είναι ένα φαινόμενο που πιστεύω ότι είναι απαράδεκτο. Γίνεται μια προσπάθεια από ορισμένους να εξασφαλίσουν οφέλη είτε διά της υποτιμολόγησης είτε διά της υπερτιμολόγησης και φαίνεται ότι αυτό το φαινόμενο έχει οξυνθεί σε κάποιο βαθμό τελευταία. Πρέπει να πω ότι αυτό το αδίκημα, αυτή η προσπάθεια εξαπάτησης του δημοσίου για να εξασφαλίσουν μερικά οφέλη κάποιοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως σαφέστατα αναφέρει η Έκθεσή μας, ισοδυναμεί πράγματι με κλοπή. Γιατί η προσπάθεια να επωφεληθεί κάποιος με διάφορα τεχνάσματα είτε με την υπερτιμολόγηση για να εξάξει συνάλλαγμα στο εξωτερικό από την Κυπριακή Δημοκρατία είτε με την υποτιμολόγηση για να εξασφαλίσει λιγότερο δασμό, αυτό και μόνο θα πρέπει να μας ανησυχήσει. Το Δημοκρατικό Κόμμα, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος καταδικάζει με τον πιο έντονο τρόπο τις προσπάθειες αυτών των πολιτών που προσπαθούν να εξαπατήσουν το δημόσιο. Γιατί η εξαπάτηση του δημοσίου εξισώνεται με την εξαπάτηση ολόκληρου του κυπριακού ελληνισμού, σε μια περίοδο μάλιστα που όλες οι προσπάθειές μας είναι πώς να κατορθώσουμε να επιβιώσουμε στα χώματά μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, νιώθω την υποχρέωση να συγχαρώ το Διευθυντή του Τελωνείου και τους συνεργάτες του που πραγματικά με ευσυνειδησία έκαναν το καθήκον τους στην προσπάθειά τους να αποκαλύψουν αυτές τις ατασθαλίες. Πρέπει αυτή η προσπάθεια να συνεχιστεί και καλώ από το βήμα της Βουλής όλους τους υπαλλήλους του Τελωνείου να δείξουν ευαισθησία και την απαιτούμενη ευσυνειδησία, για να αποκαλυφθούν όλοι αυτοί οι οποίοι προσπαθούν με διάφορους τρόπους να εξαπατήσουν το δημόσιο. Όμως για να γίνει αυτό το πράγμα, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να ληφθούν και κάποια μέτρα. Ο Διευθυντής Τελωνείων ήταν ξεκάθαρος στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όταν τον καλέσαμε να μας εξηγήσει ορισμένα πράγματα, ότι υπάρχει έλλειψη ελέγχου. Ο έλεγχος που γίνεται δεν είναι ο ενδεδειγμένος έλεγχος για να αποκαλυφθούν όλες, αν είναι δυνατόν, αυτές οι ατασθαλίες. Επομένως καλούμε την κυβέρνηση να ενισχύσει το Τμήμα Τελωνείων με προσωπικό εξειδικευμένο πάνω στη διεκπεραίωση του ελέγχου, γιατί είναι γεγονός ότι και οι εισαγωγές έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό και επομένως με το υφιστάμενο σύστημα, και είναι φυσικό, εκείνοι που θέλουν να διαπράξουν αυτό το αδίκημα μπορούν να το πράξουν εύκολα, εφόσον δεν μπορούν να ελεγχθούν όλα τα εισαγόμενα προϊόντα. Επομένως η θέση μας, όπως και στην Έκθεση αναφέρεται σαφώς, είναι ότι θα πρέπει να γίνει αναβάθμιση τόσο του προσωπικού του Τελωνείου, με πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού, όσο ιδιαίτερα και του Τμήματος Ελέγχου.

Επίσης ακόμα ένα σοβαρό θέμα είναι η ανάγκη για όσο το δυνατό ταχύτερη μηχανογράφηση των λογαριασμών του Τελωνείου, για να μπορεί καλύτερα να διεξάγεται ο έλεγχος.

Θέλω να επαναλάβω την καταδίκη μας ακόμα μια φορά γι' αυτά τα φαινόμενα στο Τελωνείο, φαινόμενα τα οποία εξαπατούν τον ίδιο το λαό μας. Επομένως, κύριε Πρόεδρε, τα μηνύματά μας είναι σαφή, όπως σαφέστατα είναι και τα μηνύματα της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας: Μεγαλύτερη ευσυνειδησία -και συγγαίρουμε εκείνους που προσπάθησαν να ανακαλύψουν αυτά τα πράγματα- μεγαλύτερη ευσυνειδησία και μεγαλύτερη ανταπόκριση στην ανάγκη αναβάθμισης του προσωπικού του Τελωνείου και του τεχνικού εξοπλισμού, για να μπορούν να αποκαλύπτονται πιο εύκολα οι ατασθαλίες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, μετά ο κ. Ομήρου και μετά ο κ. Κουρτελλάρης. Έχω τη σειρά γραμμένη, κύριε Κουρτελλάρη. Μην ανησυχείτε.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι σοβαρότατο, καθότι μια ίσως μικρή ομάδα επιτηδείων έχει προβεί σε διάφορες απάτες και ατασθαλίες για εξαπάτηση του δημοσίου και για επιβάρυνση του κοινωνικού συνόλου. Αυτά είδαν το φως της δημοσιότητας τον τελευταίο καιρό, παρόλο που είναι ένα πρόβλημα που δε δημιουργήθηκε τώρα. Είναι πρόβλημα το οποίο χρονίζει και υπάρχει από πολλά χρόνια κι όμως τελευταία ανακαλύφθηκαν αυτές οι περιπτώσεις και συζητήθηκαν τόσο στο Σώμα όσο και στον τύπο γενικότερα. Είναι μια απαράδεκτη κατάσταση και πρέπει να εξευρεθούν οι μηχανισμοί να τιμωρηθούν αυτοί οι άνθρωποι και να τιμωρηθούν με παραδειγματικό τρόπο, διότι, κύριε Πρόεδρε και έντιμοι συνάδελφοι, δεν είναι αρκετό να απαλλάσσονται από την κατηγορία για ένα τέτοιο αδίκημα με την καταβολή χρημάτων. Εδώ ο Ποινικός Κώδικας για κλοπή ασήμαντου ποσού προβλέπει μέχρι και φυλάκιση. Εδώ κατασπαταλούνται χιλιάδες λίρες, τεράστια ποσά και εντούτοις μπορεί αυτός ο οποίος διέπραξε αυτό το τεράστιο σφάλμα, αυτό το αδίκημα, να τη γλιτώσει πληρώνοντας ένα ποσό ως δασμύ και ένα άλλο ως πρόστιμο το οποίο του επιβάλλει το Τελωνείο, χωρίς όμως να προσαχθεί ενώπιον της δικαιοσύνης και να αποτελέσει αυτό ένα προηγούμενο.

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι οι μόνες περιπτώσεις αυτές που αναφέρονται στην Έκθεση. Είναι πολλά τα άλλα σκάνδαλα που είδαν το φως της δημοσιότητας τελευταία και να μου επιτρέψετε -παρόλο που πιθανό να μην είναι άμεσα συνδεδεμένο, αλλά έχει κάποια έμμεση σχέση, καθότι εφάπτεται του ελέγχου ο οποίος γίνεται σήμερα- να αναφερθώ στο άλλο τεράστιο σκάνδαλο πάλι, και σοβαρότατο, το θέμα των αυτοκινήτων. Όπως είναι γνωστό, πρόσφατα, τα τελευταία 2-3 χρόνια, εισήχθη στην Κύπρο ένας μεγάλος αριθμός αυτοκινήτων, τα οποία είτε ήταν υποτιμολογημένα είτε εισάγονταν ως κτυπημένα. Και λυπούμαι να πω ότι μέσω των τελωνειακών αρχών εκτελωνίζονταν κανονικότερα, δίδονταν στους διάφορους πωλητές αυτοκινήτων, που ήταν και οι αίτιοι αυτής της κατάστασης, και πήγαινε αθώος κόσμος, αθώοι άνθρωποι και αγόραζαν αυτά τα αυτοκίνητα στην τρέχουσά τους τιμή, χωρίς καν να υποψιαστούν ότι μπορούσε να υπάρχει οτιδήποτε το κακό γι' αυτά τα αυτοκίνητα και σέρνονται σήμερα στα

δικαστήρια. Υπάρχουν περίπου, σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, 150 υποθέσεις αθών αγοραστών αυτών των αυτοκινήτων από τους οποίους σήμερα το Τελωνείο αξιώνει περισσότερους δασμούς. Αυτά τα αυτοκίνητα είχαν εκτελωνιστεί, είχαν εγγραφεί με την ανοχή των τελωνειακών αρχών και ερχόμαστε εκ των υστέρων να θυματοποιήσουμε αυτούς τους ιδιοκτήτες είτε τους ενοικιαγοραστές των αυτοκινήτων, ζητώντας επιπρόσθετα ποσά που, όπως πληροφορούμαι, είναι γι' αυτές τις 150 υποθέσεις, κύριε Πρόεδρε, πέραν του μισού εκατομμυρίου. Ο λόγος που τα αναφέρω αυτά είναι ότι υπάρχει έλλειψη ελέγχου και αυτό είναι σοβαρότατο. Και ούτε δεχόμαστε εμείς ότι το πρόβλημα δεν είναι σοβαρό και δεν είναι ανησυχητικό, όπως λέχθηκε από το Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων. Οι ατασθαλίες εντοπίστηκαν σε σωρεία περιπτώσεων. Το θέμα είναι σοβαρότατο και χρειάζεται καλύτερος, πιο αποτελεσματικός έλεγχος, διότι, αν και ήρθαν μόνο αυτά στο φως της δημοσιότητας και μόνο αυτά ανακαλύφθηκαν μέχρι σήμερα, είμαστε βέβαιοι ότι υπάρχουν και πάρα πολλά άλλα. Η πολιτεία λοιπόν έχει υποχρέωση να εξασκήσει καλύτερο έλεγχο σ' αυτά τα είδη τα οποία εισάγουμε.

Είναι φανερό, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, από την Έκθεση ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ελέγχου. Ο Διευθυντής Τελωνείων απαρίθμησε μια σειρά μέτρων τα οποία πρέπει να ληφθούν, όπως η μηχανογράφηση, όπως η ενδυνάμωση του τμήματος, όπως ο τρόπος με τον οποίο αυτά τα εμπορεύματα παραδίδονται. Γι' αυτό, κατά τη γνώμη μας, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι το πρώτιστο είναι ότι πρέπει να γίνει ολοκληρωμένη μελέτη και να εφαρμοστεί ένα σύστημα που να οδηγεί σε καλύτερο και αποτελεσματικό έλεγχο. Δεύτερο, κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε ότι είναι καιρός να αναθεωρηθεί και να τροποποιηθεί η νομοθεσία. Διότι, όπως ανέφερα και προηγουμένως, είναι αδιανόητο αυτοί οι άνθρωποι να μην προσάγονται ενώπιον της δικαιοσύνης και να μπορούν να γίνονται εξώδικοι συμβιβασμοί με την καταβολή του δασμού που ανακαλύφθηκε ότι δεν έχει πληρωθεί και επιπρόσθετα κάποιο πρόστιμο. Μπορεί το ποσό το οποίο μαζεύεται απ' αυτούς τους εξώδικους συμβιβασμούς να είναι σημαντικό. Πιθανό να είναι και μεγαλύτερο απ' ό,τι το δικαστήριο θα μπορούσε να επιβάλει ως πρόστιμο. Αλλά δεν αποτελεί αυτό το πράγμα προηγούμενο καταδίκης για οποιοδήποτε και γι' αυτό είναι καιρός, συνάμα με την εξουσία την οποία έχει το Τελωνείο για εξώδικο συμβιβασμό, να αποτελεί αυτό το πράγμα και ποινικό αδίκημα, ούτως ώστε οι παρανομούντες να το σκεφτούν διπλά, διότι δε θα είναι μόνο το οικονομικό κόστος που θα έχουν, αλλά θα είναι και η κηλίδα του ίδιου του ονόματός τους.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να συγχαρώ θερμά τις τελωνειακές αρχές. Και να τις συγχαρώ, διότι με αυτή την ευαισθησία τους έχουν φέρει στο φως αυτές τις υποθέσεις που, όπως είπα, δε θα είναι οι μοναδικές. Αλλά για την ευαισθησία τους αυτή, για τις πράξεις τους και για τον τρόπο με τον οποίο χειρίστηκαν τις υποθέσεις αυτές είναι άξιοι επαίνων και πιστεύω ότι αξίζουν συγχαρητηρίων και ενθάρρυνσης από όλους μας, ούτως ώστε να επιτελούν το έργο τους, όπως το επιτελούν σήμερα. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα προβώ σε επανάληψη των όσων αναφέρονται στις Εκθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών που με πολλή επιμέλεια πράγματι έχουν μελετήσει

και διερευνήσει σε βάθος τα θέματα τα οποία πραγματεύονται. Θα αποτελούσε πράγματι περιττολογία να μπούμε στις λεπτομέρειες. Δεν είναι αυτός, δεν πρέπει να είναι αυτός ο στόχος αυτής της συζήτησης. Αν πήρα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, είναι για να εκφράσω και από μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ την έντονη ανησυχία μας γι' αυτής της μορφής την εκτεταμένη διαφθορά που φαίνεται να υπάρχει μέσα σε έναν πολύ κρίσιμο τομέα του κρατικού μηχανισμού που αφορά την είσπραξη εσόδων για το κράτος. Είναι φανερό ότι πραγματικά υπάρχει έλλειψη μηχανισμών αποκάλυψης, τιμωρίας και καταστολής τέτοιων εκφυλιστικών φαινομένων, με αποτέλεσμα η κατάσταση συνεχώς να επιδεινώνεται. Αυτό που προκύπτει σαν συμπέρασμα από τη διερεύνηση που έκαμαν οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές είναι συνεπώς η ανάγκη εγκαθίδρυσης αποτελεσματικών μηχανισμών για επισήμανση, αποκάλυψη και καταστολή τέτοιων σκανδάλων και τέτοιων φαινομένων διαφθοράς. Αυτοί οι μηχανισμοί βέβαια, για να είναι αποτελεσματικοί και για να μπορούν να επιτελέσουν την αποστολή τους, θα πρέπει να είναι μηχανισμοί ευέλικτοι και απαλλαγμένοι από οποιοσδήποτε γραφειοκρατικές διαδικασίες, έτσι που να μπορούν με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα να διερευνούν οποιοσδήποτε καταγγελίες για σκάνδαλα και διαφθορά σε οποιοδήποτε τομέα του κρατικού μηχανισμού, αλλά και παραπέρα να έχουν την εξουσία να στοιχειοθετούν υποθέσεις εναντίον των προσώπων που ενέχονται σε τέτοιου είδους εκφυλιστικά φαινόμενα. Για το σκοπό αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι έχουμε υποχρέωση, ως Νομοθετική Εξουσία, να προχωρήσουμε στην εγκαθίδρυση τέτοιων μηχανισμών, να θεσπίσουμε δηλαδή νομοθεσία η οποία να προνοεί τη δημιουργία τέτοιων μηχανισμών αποτελεσματικής διερεύνησης και τιμωρίας αυτού του είδους των εκφυλιστικών φαινομένων.

Υπάρχει το θέμα το πολυσυζητημένο του Επιτρόπου Διοίκησης το οποίο εκκρεμεί σ' αυτό το Σώμα για πάρα πολλά χρόνια. Ξέρω βεβαίως ότι υπάρχουν κάποια μορφής νομικά προβλήματα. Καιρός όμως είναι να ξεπεραστούν αυτά τα νομικά προβλήματα. Καιρός να προχωρήσουμε στην ψήφιση μιας τέτοιας νομοθεσίας η οποία βέβαια δε θα πρέπει να δημιουργεί ένα γραφειοκρατικό μηχανισμό ο οποίος τελικά δε θα μπορεί να επιτελέσει την αποστολή του. Θα πρέπει να είναι ένας μηχανισμός ευέλικτος, λειτουργικός και αποτελεσματικός, ο οποίος να μπορεί με ταχύτητα να διεκπεραιώνει τις υποθέσεις οι οποίες θα καταγγέλλονται σ' αυτό το μηχανισμό και στον Επίτροπο Διοίκησης που θα προΐσταται αυτού του μηχανισμού ελέγχου. Παράλληλα, πέραν αυτού του γενικού θεσμού που θα καλύπτει όλο το φάσμα της δημόσιας διοίκησης, θα πρέπει να εγκαθιδρυθούν μηχανισμοί αποτελεσματικού ελέγχου και σε κάθε τομέα της δημόσιας διοίκησης. Και πάλι μακριά από οποιοσδήποτε περίπλοκες γραφειοκρατικές διατυπώσεις, έτσι που να υπάρχει η δυνατότητα επισήμανσης και αποκάλυψης κάθε παρατυπίας, κάθε ατασθαλίας και κάθε σκανδάλου.

Πάντως θα πρέπει να επισημάνουμε ότι, όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, πολύ φοβούμαι ότι οι καταγγελίες τις οποίες συζητούμε αναφορικά με τα σκάνδαλα στα τελωνεία αποτελούν μόνο την κορυφή του παγόβουνου και ότι, αν πράγματι υπάρξει μια πλήρης, ενδελεχής και σε βάθος διερεύνηση του τι συμβαίνει σήμερα σε μερικούς τομείς της δημόσιας υπηρεσίας, του κρατικού μηχανισμού, θα βρεθούμε μπροστά σε φαινόμενα διαφθοράς και εκφυλισμού που πραγματικά υπονομεύουν το σύνολο της κοινωνίας και το σύνολο των θεσμών που θα πρέπει να διέπουν μια χρηστή διοίκηση. Και σήμερα πράγματι υπάρχουν τέτοια φαινόμενα και υπάρχει μια τάση μέσα στην κυπριακή κοινωνία να

επικρατήσει ως κυρίαρχη αξία, ηθική και κοινωνική, η δυνατότητα της εξαπάτησης του κράτους. Και δε χρειάζεται να πάμε πολύ μακριά. Μπορούμε να πάμε στο θέμα της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, όπου, με στοιχεία που είδαμε στα σημειώματα που μας έχουν δοθεί σε σχέση με τη φορολογική μεταρρύθμιση για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, το κράτος έχει να εισπράττει αυτή τη στιγμή πέραν των £110 εκ. από φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή.

Συνεπώς το μήνυμα από αυτή τη συζήτηση είναι ότι δε χωρεί άλλη ολιγωρία. Δε χωρεί οποιαδήποτε άλλη καθυστέρηση. Οφείλουμε και εμείς, ως Νομοθετική Εξουσία, να αναλάβουμε το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί με βάση το Σύνταγμα, να προχωρήσουμε στην υιοθέτηση και στην επιψήφιση νομοθεσίας η οποία θα δημιουργεί αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου. Η κυβέρνηση θα πρέπει να αναλάβει επίσης τις ευθύνες της με βάση τους υπάρχοντες μηχανισμούς ελέγχου και με βάση μηχανισμούς ελέγχου που, όπως είπα, θα πρέπει αυτό το Σώμα να θεσπίσει. Και θα πρέπει, ως τελικό μήνυμα, να έχουμε υπόψη μας ότι μια άρρωστη κοινωνία, μια κοινωνία στην οποία αναγορεύεται ως κυρίαρχη αξία, όπως είπα, η τάση της εξαπάτησης του κράτους και του λαού δεν αποτελεί ασφαλώς σωστό θεμέλιο για τον αγώνα εθνικής επιβίωσης που έχει να επιτελέσει ο λαός μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως ακούσαμε και από τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής, η Έκθεση που συζητούμε είναι ομόφωνη. Πήρα το λόγο για να προσθέσω μερικά πράγματα σε όσα περιλαμβάνει η Έκθεση σ' αυτά που είπαν και άλλοι ομιλητές.

Πρώτα θέλω με τη σειρά μου να επικρίνω και να καταδικάσω από την πλευρά της κοινοβουλευτικής μας ομάδας όλους αυτούς οι οποίοι χρησιμοποιούν όλα τα γνωστά και άγνωστα μέσα για την καταδολίευση του δημοσίου. Παράλληλα όμως θέλω να υπογραμμίσω ότι αυτό το πρόβλημα υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρχει, ανάλογα με τα μέτρα που λαμβάνονται από την πολιτεία για να προληφθούν πρώτα, ύστερα να αποκαλυφθούν και στη συνέχεια να αντιμετωπιστούν οι παραβάτες του Νόμου.

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι το κλειδί για να αντιμετωπίσουμε αυτά τα θέματα πρέπει να είναι όχι μόνο η νομοθεσία, που σίγουρα πρέπει και να εκσυγχρονιστεί και να ολοκληρωθεί όπου έχει κενά, αλλά πως βρίσκεται στο σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης των διαδικασιών, για να μπορούν να αποτρέπονται, όσο είναι δυνατό, ή τουλάχιστον να υπολογίζουν αυτοί που προτίθενται να κάνουν τέτοιες πράξεις ότι, αν συλληφθούν, θα υποστούν αυστηρές συνέπειες. Θέλω να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι μέχρι τώρα δεν εφαρμόζουμε τη διαφάνεια. Δε λέμε με το όνομά τους αυτούς που κάνουν τις παραβάσεις. Λέγουμε ότι έγινε, ας πούμε, με ένα γενικό τρόπο. Το δικαιολογητικό που προβάλλεται είναι ότι υπάρχουν νομικά καλύματα. Αν υπάρχουν, να τα ξεπεράσουμε. Ο λαός πρέπει να ξέρει ποιοι είναι αυτοί που κάμνουν αυτές τις πράξεις και όχι μόνο να τους επιβάλλεται κάποιο πρόστιμο εξώδικα -και δε λέω να φύγουμε την πρόνοια για τα εξώδικα πρόστιμα, για να είμαστε ευέλικτοι στην αντιμετώπιση- αλλά παράλληλα θα πρέπει να διώκονται νομικά, να δικάζονται και να καταδικάζονται και μάλιστα με αυστηρές, πολύ αυστηρές, παραδειγματικές, θα έλεγα, ποινές, έτσι που να παραδειγματίζονται και όσοι άλλοι δεν έκαναν, αλλά προτίθενται να κάνουν αυτά τα πράγματα.

Πρέπει να πω ότι ο Διευθυντής του Τελωνείου και στην Επιτροπή Εμπορίου γι' αυτά τα θέματα, αλλά και στην Επιτροπή Γεωργίας για άλλα θέματα μίλησε θα 'λεγα καθαρά και υπέδειξε συγκεκριμένες περιπτώσεις και παραδείγματα τέτοιων πράξεων. Σίγουρα εκτιμούμε αυτή την προσπάθεια που γίνεται και από το Διευθυντή και από το προσωπικό της Υπηρεσίας των Τελωνείων. Όμως πιστεύουμε ότι έφθασε ο καιρός το κράτος να φανεί αυστηρότατο, για να μην πω τη λέξη αμείλικτο, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτού του είδους την καταδολίευση του δημοσίου και να βοηθήσουμε ώστε να υπάρχει και να εφαρμοζείται η νομοθεσία, κατά τρόπο που να προασπίζεται επαρκώς το δημόσιο συμφέρον για τον τόπο και για το λαό.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, γιατί δε θα 'θελα να επεκταθώ σε άλλα θέματα, αφού φαίνεται ότι δεν είναι μόνο στο Τελωνείο που υπάρχουν αυτού του είδους οι παρανομίες και ατασθαλίες· φαίνεται ότι υπάρχουν σε πολλούς άλλους τομείς. Αλλά, έχοντας υπόψη μου και τον όγκο των θεμάτων που έχει η Βουλή, δε νομίζω ότι πρέπει να μπλέξουμε το θέμα με πολλά άλλα ζητήματα, τα οποία σίγουρα υπάρχουν και σίγουρα πρέπει να απασχολήσουν τη Βουλή, αλλά εξειδικευμένα και όσο γίνεται συγκεκριμένα, για να πάρουμε τα ανάλογα μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι με την ομιλία του κ. Κουρτελλάρη έχει εξαντληθεί το θέμα. Το μήνυμα το οποίο πρέπει να πάρει η Εκτελεστική Εξουσία από τη συζήτηση αυτού του θέματος στο Σώμα είναι ότι πρέπει να ενισχυθεί το Τμήμα Τελωνείων με έμπειρο και έντιμο προσωπικό, ότι πρέπει να γίνει αμέσως η μηχανογράφηση του Τμήματος Τελωνείων και ότι πρέπει να δημιουργηθεί ο εσωτερικός έλεγχος, από τον οποίο δύσκολα θα μπορεί να ξεφεύγει ο οποιοσδήποτε απατεώνας. Οι εισηγήσεις αυτές θα διαβιβαστούν προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το οποίο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μιχάλη Παπαπέτρου.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να υποδείξω ότι γι' αυτό το θέμα υπάρχει υπόθεση στα δικαστήρια και, έχοντας υπόψη την πρακτική που εφαρμόζουμε, διερωτούμαι αν είναι φρόνιμο ή αν δεν παραβιάζουμε την πρακτική, αν συζητήσουμε θέμα το οποίο βρίσκεται στα δικαστήρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν πρόκειται, κύριε Κουρτελλάρη, να θιγούν θέματα τα οποία θα επηρεάσουν την απόφαση του δικαστηρίου. Το θέμα θα εξεταστεί από την καθαρά πολιτική του άποψη και όχι από τη νομική του. Συνεπώς αυτό το Σώμα δεν αποκλείεται από το να συζητά θέματα τα οποία βρίσκονται ενώπιον του δικαστηρίου, δεδομένου ότι θα εξετάζονται από την πολιτική τους πτυχή και όχι από τη νομική, την οποία θα αποφασίσει βεβαίως το δικαστήριο.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μέχρι σήμερα δεν το εφαρμόζαμε αυτό. Απλώς υποδεικνύω ότι η πρακτική που εφαρμόζαμε ήταν ότι, όταν εκκρεμεί θέμα στο δικαστήριο, η Βουλή αποφεύγει να πάρει θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζω ότι υπήρχε αυτή ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Καλά, αν δεν είναι σωστή, είναι άλλο θέμα. Δεν είμαι εγώ ο αρμόδιος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι η τακτική ήταν ακριβώς αυτή την οποία έχω εκθέσει.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα 'θελα να επιβεβαιώσω κι εγώ αυτά που είπατε, κύριε Πρόεδρε, ότι η πρακτική ήταν αυτή. Βεβαίως είναι κατανοητή η επιθυμία κάποιων να μη συζητηθεί το θέμα, αλλά προχώρησε το θέμα, υπάρχει Έκθεση και θα πρέπει να συζητηθεί.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ένσταση να συζητηθεί. Συγνώμη, αν είναι αυτό που ερμηνεύθηκε, γιατί εδώ θα συζητηθεί το θέμα και θα λεχθούν απόψεις. Απλώς το σημείο μου είναι ότι, ενώ εκκρεμεί στο δικαστήριο, η Βουλή θα συζητήσει αυτό το θέμα. Κατά τα άλλα, αν ο Πρόεδρος αποφαινεται ότι θα συζητηθεί, ουδεμία ένσταση και κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ήταν μια εισήγηση και όχι ένσταση.

Λοιπόν, διαβάστε την Έκθεση κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΠΕΟ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ, ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ, ΚΑΙ ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό εξέταση θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 31 Μαΐου και 7 και 21 Ιουνίου 1990. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για το πιο πάνω θέμα, η Επιτροπή είχε

την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συντεχνιών ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ και των απολυθέντων υπαλλήλων της ΠΕΟ. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντα και τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κ. Στ. Μανδριώτης και Α. Ζιαρτίδης.

Όπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου στις 10 Μαΐου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα, ο Βουλευτής που το ενέγραψε ανέφερε ότι απολύθηκαν πρόσφατα έξι έμμισθα στελέχη της Π.Ε.Ο. (από τα οποία τα πέντε ως πλεονάζον προσωπικό). Ο εισηγητής του θέματος επισήμανε ιδιαίτερα ότι οι απολυθέντες για ισχυριζόμενους λόγους πλεονασμού δεν ήταν οι τελευταίοι που προσλήφθηκαν στην ΠΕΟ, ότι μερικοί ήταν από τα ιδρυτικά της στελέχη και ότι εργοδοτούνται ακόμα στην Οργάνωση συνταξιούχοι. Ανέφερε ακόμα ότι, σύμφωνα με το καταστατικό της ΠΕΟ, μέλος της Οργάνωσης μπορεί να είναι οποιοσδήποτε, ανεξάρτητα από ιδεολογικές αντιλήψεις και τοποθετήσεις.

Ο κ. Παπαπέτρου πρόσθεσε ακόμα ότι οι απολύσεις αυτές είχαν κίνητρα πολιτικά και ουσιαστικά αποτελούν πλήγμα σε βασικές αρχές για τη λειτουργία των θεσμών και των συνδικαλιστικών ελευθεριών στην Κύπρο, παραβιάζουν τις Συμβάσεις και Συστάσεις του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας που κύρωσε ή υπέγραψε η Κύπρος, παραβιάζουν το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και το Νόμο περί Συντεχνιών και τέλος θέτουν νάρκες στα θεμέλια των συνδικαλιστικών ελευθεριών και των θεσμών που επικρατούν στον τόπο και δημιουργούν ανεπιθύμητο προηγούμενο για απολύσεις για λόγους πολιτικής επιλογής. Κλείνοντας την εισαγωγή του, ο εισηγητής του υπό αναφορά θέματος ζήτησε την εμπλοκή της Βουλής, όπως συνέβηκε και σε πολλές παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν, για την προστασία των θεσμών και αξιών.

Συμπληρώνοντας τα όσα προανέφερε ο εισηγητής του υπό αναφορά θέματος, οι απολυθέντες υπάλληλοι ανέφεραν ότι, από τους οκτώ έμμισθους υπαλλήλους της ΠΕΟ που υπέγραψαν τη Διακήρυξη του ΑΔΗΣΟΚ, έξι άτομα απολύθηκαν, ένα υπέβαλε παραίτηση και το τελευταίο βρίσκεται υπό παραίτηση. Πρόσθεσαν ακόμα ότι οι συνθήκες που επικρατούσαν στην ΠΕΟ ήταν τέτοιες που δεν επέτρεπαν στους απολυθέντες να διεκπεραιώνουν ελεύθερα τα καθήκοντά τους.

Από πλευράς της ηγεσίας της ΠΕΟ αναφέρθηκε στην Επιτροπή ότι η ΠΕΟ είναι μια αυτοτελής και ανεξάρτητη συνδικαλιστική οργάνωση που λειτουργεί βάσει καταστατικού και έχει ως κύρια αποστολή την προάσπιση και επέκταση των κατακτήσεων και των δικαιωμάτων της εργατικής τάξης. Οι πρόσφατες απολύσεις στην ΠΕΟ έγιναν για λόγους πλεονασμού και λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Οργάνωση. Αναφέρθηκε συγκεκριμένα ότι (α) το 1989 η ΠΕΟ είχε έλλειμμα της τάξης των £35,560, ενώ για το 1990 το έλλειμμα υπολογίζεται να φτάσει στις £52,871· (β) χρωστά £30,000 για δάνειο που συνήψε για αποπληρωμή χρεών· και (γ) θα είχε πρόσθετο έλλειμμα £12,000, αν συνέχιζε την έκδοση του περιοδικού «Εργασία». Παρουσιάζεται δηλαδή ένα κατ' αρχήν έλλειμμα της τάξης των £92,875. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ πρόσθεσαν ότι οι πιο πάνω λόγοι ανάγκασαν την Οργάνωση να σταματήσει την έκδοση του περιοδικού και να απολύσει κάποιο προσωπικό, για να εξοικονομηθούν κάποια κονδύλια.

Σχετικά με τον ισχυρισμό των απολυθέντων ότι οι απολύσεις έγιναν λόγω της πολιτικής τοποθέτησής τους, οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ ανέφεραν ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν ευσταθεί, αφού 53 έμμισθοι της ΠΕΟ υπέγραψαν τη Δήλωση που υποστηρίζει το ΑΔΗΣΟΚ και πέντε υπέγραψαν την Ιδρυτική Πράξη του νέου πολιτικού σχήματος κι όμως πολλοί απ' αυτούς εξακολουθούν να εργοδοτούνται στην ΠΕΟ. Οι ίδιοι εκπρόσωποι πρόσθεσαν ακόμα ότι ο τερματισμός της απασχόλησης των απολυθέντων ήταν αποτέλεσμα της προηγούμενης καθαίρεσής τους από τις θέσεις αξιωματούχων στις οποίες εκλέγηκαν από τα αρμόδια Σώματα της Ομοσπονδίας σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού της.

Από πλευράς του Γενικού Γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ αναφέρθηκε στην Επιτροπή ότι οι συνδικαλιστικές ελευθερίες και οι διαδικασίες πρέπει να τυγχάνουν σεβασμού, ιδιαίτερα από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, και ότι οι απολύσεις γίνονται συνήθως είτε για λόγους πειθαρχικούς είτε για λόγους οικονομικούς. Στην τελευταία όμως περίπτωση θα πρέπει να προηγηθεί μακρά και διεξοδική διαδικασία.

Ο εκπρόσωπος της ΣΕΚ ανέφερε ότι η αρχή που απαγορεύει τη διάκριση για πολιτικούς λόγους αποτελεί στόχο του συνδικαλιστικού κινήματος και ότι σε περιπτώσεις απολύσεων λόγω πλεονασμού πρέπει να προηγείται διαδικασία και να δίνεται έγκαιρη προειδοποίηση από τον εργοδότη προς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον επηρεαζόμενο υπάλληλο. Ο εκπρόσωπος της ΣΕΚ ανέφερε επίσης ότι η Επιτροπή πρέπει να μελετήσει το θέμα σε όλη του την έκταση και επισήμανε τον κίνδυνο απολύσεων για λόγους πολιτικών διακρίσεων.

Από πλευράς της ΔΕΟΚ δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι οι σχέσεις απολυθέντων και ΠΕΟ ήταν σχέσεις εργοδοτούμενου-εργοδότη και ότι οι απολύσεις έγιναν για πολιτικούς λόγους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχοντας υπόψη τα όσα λέχθηκαν ενώπιόν της και με βάση τα έγγραφα που κατατέθηκαν ενώπιόν της, καταλήγει στη βασική θέση αρχής ότι οι απολύσεις των εργαζομένων δεν πρέπει να γίνονται για λόγους πολιτικής τοποθέτησης ή βάσει πολιτικών απόψεων. Οι πολιτικές απόψεις δεν αποτελούν βάσιμο λόγο για τον τερματισμό απασχόλησης. Οι θεσμοί και οι συνδικαλιστικές ελευθερίες πρέπει να διαφυλάσσονται. Οι Συνταγματικές και Νομοθετικές διατάξεις και οι Διεθνείς Συμβάσεις που προστατεύουν τους εργαζόμενους πρέπει να είναι σεβαστές.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΣΥ. επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην ολομέλεια του Σώματος για το υπό εξέταση θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς πιστεύει και υποστηρίζει ότι η απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ να τερματίσει την απασχόληση πέντε προσώπων που εργάζονταν στο μηχανισμό της δεν είναι θέμα που πρέπει να απασχολήσει τη Βουλή. Είναι θέμα που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ και αν προκύπτει οποιοδήποτε ζήτημα, οι επηρεαζόμενοι μπορούν να προσφύγουν στη δικαιοσύνη. Δεδομένου ότι η ΠΕΟ είναι μια αυτοτελής ανεξάρτητη συνδικαλιστική οργάνωση που η λειτουργία της καθορίζεται από το καταστατικό της και τους νόμους του κράτους, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς απορρίπτει ως αβάσιμους και ανυπόστατους τους ισχυρισμούς του εισηγητή του θέματος ότι δήθεν πίσω από τις αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ για αναδιάρθρωση του έμμισθου δυναμικού των στελεχών της βρίσκεται το ΑΚΕΛ.

Οι Βουλευτές του ΔΗΚΟ υποστηρίζοντας τη θέση ότι το υπό εξέταση θέμα άπτεται της εσωτερικής λειτουργίας μιας ιδιωτικής οργάνωσης και για το λόγο αυτό ξεφεύγει του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, δήλωσαν ότι είναι έτοιμοι να αναλύσουν τη θέση τους κατά τη συζήτηση του θέματος στην Ολομέλεια της Βουλής.

Ο Βουλευτής της ΕΔΕΚ κ. Ε. Ευσταθίου υποστηρίζει ότι η θέση του κόμματός του είναι πως το υπό εξέταση θέμα, όπως παρουσιάστηκε ενώπιον της Επιτροπής, δεν είναι της αρμοδιότητας της Επιτροπής, γιατί αφορά θέματα τα οποία δυνάμει του Άρθρου 30, παράγραφος 2 του Συντάγματος αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, η παράγραφος 2 του Άρθρου 30 προβλέπει τα ακόλουθα:

α2. Έκαστος, κατά την διάγνωση των αστικών αυτού δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ή οιασδήποτε κατ' αυτού ποινικής κατηγορίας, δικαιούται ανεπηρέαστου, δημοσίας ακροαματικής διαδικασίας εντός ευλόγου χρόνου, ενώπιον ανεξαρτήτου, αμερολήπτου και αρμοδίου δικαστηρίου ιδρυομένου διά νόμου.

Αι αποφάσεις των δικαστηρίων δέον να είναι ητιολογημένα και ν' απαγγέλλονται εν δημοσία συνεδριάσει, πλην όμως ο τύπος και το κοινόν δύνανται ν' αποκλεισθώσιν εξ ολοκλήρου ή μέρους της δίχως τη απόφαση του δικαστηρίου, οσάκις απαιτή τούτο το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή των δημοσίων ηθών ή το συμφέρον των ανηλίκων ή η προστασία της ιδιωτικής ζωής των διαδίκων ή υπό ειδικάς συνθήκας, καθ' ας κατά την κρίσιν του δικαστηρίου η δημοσιότητα θα ηδύνατο να επηρεάση δυσμενώς το συμφέρον της δικαιοσύνης.»

Περαιτέρω η ΕΔΕΚ πιστεύει ότι τα υποβαλλόμενα παράπονα για απολύσεις στην ΠΕΟ δεν μπορούν να εξεταστούν από τη Βουλή, γιατί το γεγονός θα συνιστούσε επέμβαση στο έργο της Δικαστικής Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε νομίζω ότι χρειάζεται να ενδιατρίψω πάνω στο θέμα της σημασίας των συνδικαλιστικών ελευθεριών. Δε νομίζω ότι χρειάζεται να πω πολλά πράγματα, για να αποδείξω ότι αυτό το δικαίωμα της συνδικαλιστικής ελευθερίας κατακτήθηκε σ' αυτό τον τόπο με μεγάλους αγώνες. Και δε χρειάζεται νομίζω να υποδείξω την ανάγκη διαρκούς επαγρύπνησης του συνόλου των εργαζομένων, γιατί αυτοί που επιβουλεύονται αυτές τις κατακτήσεις των εργαζομένων, αυτοί που επιβουλεύονται το δικαίωμα της ελεύθερης συνδικαλιστικής οργάνωσης και έκφρασης, τις συνδικαλιστικές ελευθερίες γενικότερα, πάντα βρίσκονται εκεί και τις επιβουλεύονται. Και τις επιβουλεύονται με κύριο όπλο ότι το συνδικαλιστικό κίνημα δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ένα κάλυμμα κομματικών δραστηριοτήτων. Εμείς πιστεύουμε ότι το συνδικαλιστικό κίνημα πρέπει να είναι πολιτικοποιημένο και είναι πολιτικοποιημένο. Όμως απ' αυτό το σημείο μέχρι που το συνδικαλιστικό κίνημα ή οι διάφορες συνδικαλιστικές οργανώσεις να είναι κομματικοποιημένες σε τέτοιο βαθμό που σε συγκεκριμένες περιπτώσεις να ενεργούν όχι ως αυτόνομες και αυτοτελείς συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά ως παράρτημα συγκεκριμένου κόμματος, υπάρχει μεγάλη διαφορά και κάτι τέτοιο υποσκάπτει αυτές τούτες τις κατακτήσεις του συνδικαλιστικού κινήματος. Γιατί, αν έτσι ήταν τα πράγματα,

τότε δε χρειαζόταν να είχαμε ανεξάρτητες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Θα μπορούσαμε να έχουμε κομματικά συνδικαλιστικά γραφεία, για να κάμνουν αυτή τη δουλειά. Σήμερα, μετά από μεγάλους αγώνες, και στην Κύπρο και σε όλο τον κόσμο, αυτά τα δικαιώματα των συνδικαλιστικών ελευθεριών, αυτό το δικαίωμα του να οργανώνονται οι εργαζόμενοι και να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικές οργανώσεις, ανεξάρτητα από το φύλο τους, τη θρησκεία τους, τις πολιτικές ή τις ιδεολογικές τους πεποιθήσεις, είναι κατοχυρωμένο όχι μόνο στη συνείδηση της κοινωνίας, αλλά και στη νομοθεσία, στο ίδιο μας το Σύνταγμα, στην ίδια μας τη νομοθεσία, στον περί Συντεχνιών Νόμο και σε διεθνείς συμβάσεις τις οποίες υπέγραψε ή προσυπέγραψε η Κυπριακή Δημοκρατία. Κανένας δεν αρνείται το δικαίωμα των συντεχνιών να έχουν ιδεολογικούς προσανατολισμούς. Κανένας δεν αρνείται το δικαίωμα των συνδικαλιστικών οργανώσεων να κινούνται στο χώρο της αριστεράς, του κέντρου ή της δεξιάς, αν το επιθυμούν. Αυτά όμως αναφορικά με τη φιλοσοφία τους και τις προσεγγίσεις τους στην επίλυση των διάφορων θεμάτων. Αλλά απ' αυτό το σημείο μέχρι να μετατρέπονται σε κομματικά όργανα και να επιδιώκουν κομματικούς σκοπούς, υπάρχει μεγάλη διαφορά.

Σ' αυτό το φόντο, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να τοποθετήσω το θέμα το οποίο συζητούμε σήμερα. Το θέμα που συζητούμε δεν είναι θέμα δικαιωμάτων μιας ομάδας ατόμων που απολύθηκαν από την ΠΕΟ. Έξι κατά τη διάρκεια που συζητούσαμε την Έκθεση, πολύ μεγαλύτερος αριθμός σήμερα, διότι το πογκρόμ συνεχίζεται. Και πρέπει να πούμε ότι από την εποχή που συντάχθηκε η Έκθεση υπάρχουν κάποιες εξελίξεις. Σήμερα για παράδειγμα έχουν εκλείψει και τα τελευταία προσχήματα. Κανένας, απολύτως κανένας από εκείνους που υπέγραψαν τη διακήρυξη του ΑΔΗΣΟΚ δε βρίσκεται στην υπηρεσία της ΠΕΟ, είτε διότι απολύθηκαν είτε γιατί εξαναγκάστηκαν σε παραίτηση. Ακόμα θα πρέπει να πούμε ότι το θέμα το οποίο συζητούμε εδώ -επαναλαμβανών δεν είναι τα δικαιώματα αυτών των ανθρώπων- αυτά τα δικαιώματα θα διεκδικηθούν στο δικαστήριο, αλλά εκείνο είναι άλλο θέμα-είναι ο ρόλος των ίδιων των συντεχνιών ως θεμέλιου λίθου της κοινωνικής, της οικονομικής και της πολιτικής ζωής αυτού του τόπου. Όταν νομοθετούμε εμείς για συνδικαλιστικές ελευθερίες, όταν δίνουμε προνόμια ή δικαιώματα στις διάφορες συνδικαλιστικές οργανώσεις, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε επιτέλους πού δίνουμε αυτά τα δικαιώματα. Πού δίνουμε αυτές τις κατακτήσεις με τη νομοθεσία; Τις δίνουμε σε ανεξάρτητες, σε αυτοτελείς συνδικαλιστικές οργανώσεις ή τις δίνουμε σε παραρτήματα κομματικά; Το θέμα είναι αν οι ίδιες οι συντεχνίες με τις πράξεις και τις ενέργειές τους -η ΠΕΟ στη συγκεκριμένη περίπτωση- κατοχυρώνουν ή εφαρμόζουν το μίνιμουμ εκείνο το οποίο απαιτούν από τους εργοδότες. Θα αναφέρω στη συνέχεια την άποψή μου αναφορικά με τους λόγους που κρύβονται τόσο διάφανα πίσω απ' αυτές τις απολύσεις. Και το ερώτημα το οποίο θέτω είναι: Με ποιο ηθικό ή πολιτικό αναστήμα μπορεί η ΠΕΟ να μεταβεί στον οποιοδήποτε εργοδότη και να διαμαρτυρηθεί, διότι απέλυσε έναν εργοδοτούμενο, διότι έχει το άλφα ή το βήτα πολιτικό πιστεύω; Πιστεύω ότι τέτοιες ενέργειες υποσκάπτουν τις ίδιες τις δυνατότητες της συνδικαλιστικής οργάνωσης. Υποσκάπτουν τον ίδιο το θεσμό του συνδικαλισμού.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι αν προϋπόθεση για να γίνει κάποιος μέλος στην ΠΕΟ είναι το τι κομματική ταυτότητα έχει στην τσέπη του. Διότι περίπου αυτό υποκρύπτει η απόφαση της ΠΕΟ και του ΑΚΕΛ. Λέγει η ΠΕΟ -και θα το δείτε σε όλα τα έγγραφα που κατατέθηκαν μπροστά στην Επιτροπή- «εμείς ανήκουμε στην αριστερά». Είναι, κύριοι συνάδελφοι, καιρός να σοβαρευτούμε. Θέλω να

ρωτήσω. Ο Ανδρέας Ζιαρτίδης πού ανήκει; Ο Παύλος Δίγκλης πού ανήκει; Τα στελέχη τα οποία απολύθηκαν πού ανήκουν; Κι αν δυσκολεύεστε να βρείτε την απάντηση, θα σας τη δώσω με το στόμα του δικού σας Γενικού Γραμματέα, ο οποίος πριν από μερικά εικοσιτετράωρα συζητούσε από το ραδιόφωνο μαζί με τον Παύλο Δίγκλη, ως Πρόεδρο του ΑΔΗΣΟΚ, αναγνώριζε ότι και το ΑΔΗΣΟΚ βρίσκεται στο χώρο της αριστεράς και μιλούσε για συνεργασία μαζί του, χωρίς να βάλει τέτοιες προϋποθέσεις.

Ποιος λοιπόν είναι ο πραγματικός λόγος που κρύβεται πίσω από τις απολύσεις; Ο πραγματικός λόγος, κύριοι συνάδελφοι, είναι η κομματική διένεξη που ξέσπασε μέσα στο ΑΚΕΛ. Είναι οι διαφορές που οδήγησαν στην ίδρυση του ΑΔΗΣΟΚ. Είναι ο αδυσώπητος πόλεμος που δέχεται το ΑΔΗΣΟΚ από μέρους του ΑΚΕΛ -και όχι μόνο του ΑΚΕΛ-διότι αυτό το κόμμα τόλμησε να διακηρύξει μερικές αλήθειες. Οι λόγοι των απολύσεων δεν είναι συνδικαλιστικοί. Στις περισσότερες από τις περιπτώσεις χρησιμοποιείται ένα τέχνασμα. Έρχονται και μας λένε ότι ούτε λίγο ούτε πολύ ο Γραμματέας Διεθνών Σχέσεων της ΠΕΟ, ο Υπεύθυνος και ο Βοηθός Υπεύθυνος του Γραφείου Μελετών της ΠΕΟ, ο Εκπρόσωπος Τύπου και Αρχισυντάκτης του περιοδικού της ΠΕΟ, η Υπεύθυνη του Γραφείου Γυναικών της ΠΕΟ και άλλοι είναι πλεονάζον προσωπικό. Ειλικρινά αρνούμαι να επιχειρηματολογήσω στην ουσία αυτού του επιχειρήματος, γιατί νιώθω ότι με το να συμμετάσχω σε τέτοια συζήτηση εξευτελίζω και τον ίδιο τον εαυτό μου. Διότι είναι πασιδηλο στον καθένα, αν πρόκειται περί πλεονασμού ή όχι. Γιατί, αν επρόκειτο περί πλεονασμού, η ΠΕΟ, ως συνδικαλιστική οργάνωση, θα ήξερε -και ξέρει καλύτερα από τον καθένα- ποια είναι η διαδικασία που ακολουθείται στον πλεονασμό. Ο νόμος λέγει ρητά: Πρέπει να δοθεί εκ των προτέρων ειδοποίηση στο Γραφείο Εργασίας για την πρόθεση του εργοδότη να απολύσει άτομο στο μέλλον. Η ΠΕΟ ήρθε και μας είπε ότι δεν έδωσε τέτοια προειδοποίηση. Γιατί; Ξεχάσαμε. Ο νόμος λέγει ότι ο τελευταίος προσληφθείς απολύεται πρώτος. Εδώ έπιασαν παλιά στελέχη με υπηρεσία 15-20 χρόνια και τους απέλυσαν λόγω πλεονασμού, χωρίς να τηρήσουν αυτή τη διάταξη του νόμου. Γιατί; Δε μας έδωσαν απάντηση. Γιατί έτσι θέλουν. Γιατί ο λόγος των απολύσεων δεν ήταν ο πλεονασμός. Γιατί ο λόγος των απολύσεων ήταν η προσπάθεια εξόντωσης κάποιων στελεχών που δεν ήταν διατεθειμένα πλέον να έχουν την κομματική ταυτότητα του ΑΚΕΛ στην τσέπη τους.

Και είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και στις περιπτώσεις αυτών που απέλυσαν λόγω πλεονασμού προηγήθηκε η καθαίρεσή τους μερικές ώρες προηγούμενα από τα διάφορα πόστα τα οποία είχαν. Καθαιρέθηκε ο Κώστας Θεμιστοκλέους από τις θέσεις του, πριν απολυθεί λόγω πλεονασμού, γιατί λέγει ήταν με το ΑΔΗΣΟΚ. Και υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις τέτοιες. Και επικαλούνται το καταστατικό. Το ακούσατε και στην Έκθεση της Επιτροπής αναφορικά με την τοποθέτηση του ΑΚΕΛ. Το καταστατικό όμως μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης δεν μπορεί να βάζει περιορισμούς έξω από τα πλαίσια της συνδικαλιστικής δράσης. Δεν μπορεί ένα καταστατικό να βάζει περιορισμούς για θέματα που δεν εμπίπτουν στις δραστηριότητες της ΠΕΟ. Για θέματα που είναι καθαρά κομματικά, εσωτερικά κομματικά θέματα του ΑΚΕΛ. Και επικαλούνται επίσης το γεγονός ότι 53 έμμισθοι της ΠΕΟ υπέγραψαν διακήρυξη υπέρ του ΑΔΗΣΟΚ και δεν απολύθηκαν. Θα ήθελα να πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι μια προσπάθεια παραποίησης των γεγονότων. Να μην έχετε την παραμικρή αμφιβολία ότι, αν αυτά τα 53 άτομα υπέγραψαν τέτοια διακήρυξη, θα είχαν απολυθεί μέχρι τον τελευταίο. Αυτή είναι η πολιτική προσέγγιση και της ηγεσίας του ΑΚΕΛ και

της σημερινής ηγεσίας της ΠΕΟ, η οποία είναι όργανό της. Να κλαδέψουμε τα ξερά, για να βλαστήσουν χλωρά. Αυτή είναι η προσέγγισή τους. Μας το είπαν επανειλημμένα και αυτό εφαρμόζουν. Τα 53 άτομα όμως, κάποια από τα 53, παραμένουν στην υπηρεσία για έναν απλό λόγο. Δεν υπέγραψαν διακήρυξη υπέρ του ΑΔΗΣΟΚ. Υπέγραψαν ένα κείμενο και έκαμναν έκκληση στην ηγεσία να μην αποκεφαλίζει τον πατέρα του κυπριακού συνδικαλισμού, τον Ανδρέα Ζιαρτίδη, και το Γενικό Γραμματέα της ΠΕΟ, τον Παύλο Δίγκλη. Και επίσης επικαλούνται δήθεν αντιδράσεις μελών της ΠΕΟ, λένε ότι ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης και οι άλλοι με τις ενέργειές τους εξαγρίωσαν τα μέλη της ΠΕΟ και γι' αυτό έπρεπε να ληφθούν αυτά τα μέτρα.

Αγαπητοί φίλοι, τέτοια κατασκευάσματα γεγονότων, όπως οι δήθεν αντιδράσεις των μελών, έχει πολλά να παρουσιάσει η ιστορία στο παρελθόν. Δε θα ήθελα να αναφερθώ σε συγκεκριμένα παραδείγματα από την ιστορία όπου χρησιμοποιούνται τέτοιες μεθοδεύσεις και τέτοιοι ισχυρισμοί, για να καλύψουμε ενέργειες, διότι θα ήταν πολύ οδυνηρά για την πλευρά των αδικοπραγούντων. Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι πραγματικά οι εργαζόμενοι και τα μέλη της ΠΕΟ ένωσαν ότι με τις ενέργειές της η σημερινή ηγεσία της ΠΕΟ έβαλε το μαχαίρι βαθιά στην πλάτη της ίδιας της ΠΕΟ. Κύριοι συνάδελφοι, ζούμε στην εποχή της νέας σκέψης που το ΑΚΕΛ προσποιείται ότι ασπάζεται. Και επειδή προσποιείται ότι την ασπάζεται, θα ανέμενε κανένας κάποιες διαφορετικές προσεγγίσεις. Πού πάει αλήθεια η πολυφωνία; Πού πάει η ανοχή της δεύτερης άποψης, της αντίθετης άποψης; Κύριοι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, οφείλετε να συνειδητοποιήσετε ότι η εποχή της μονολιθικότητας και των οδοστρωτήρων έχει περάσει ανεπιστρεπτή. Πέρασε η εποχή που η δεύτερη άποψη ήταν έγκλημα και προδοσία σε βάρος των εργαζομένων. Πέρασε η εποχή που η δεύτερη άποψη ήταν η ρετινιά και η ταμπέλα για εξόντωση τίμιων αγωνιστών στο χώρο της αριστεράς. Ζούμε στην εποχή της δημοκρατίας και του διαλόγου και τέτοιες μεθοδεύσεις, όπως αυτές οι δικές σας, φαντάζουν αφόρητα ξεπερασμένες και παλιές και αποτελούν την πιο ισχυρή απόδειξη ότι το ΑΚΕΛ, παρόλες τις προσπάθειές του, δεν μπορεί να απαλλαγεί από το δογματισμό του και τις μεθοδεύσεις του παρελθόντος.

Θέλω, κύριοι συνάδελφοι, να σταθώ και στη στάση των συνδικαλιστικών οργανώσεων που ήρθαν μπροστά στην Επιτροπή. Και πρέπει να πω ότι μπροστά στην Επιτροπή άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις εντελώς ξεκάθαρα, όπως η ΔΕΟΚ, και άλλες με πιο διπλωματικό τρόπο, όπως η ΠΑΣΥΔΥ και η ΣΕΚ, αναγνώρισαν ότι οι απολύσεις ήταν πράξεις κομματικής αντεκδίκησης και εξέφρασαν τον προβληματισμό τους. Όμως, πριν τελειώσω, θα ήθελα να πω και κάτι άλλο. Πραγματικά μου προκαλεί απορία και λύπη η στάση που τηρεί το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ σ' αυτό το θέμα. Μιλώ για τη στάση που τήρησαν οι εκπρόσωποι αυτών των δύο κομμάτων στην Επιτροπή. Επαναλαμβάνω, μου προκαλεί και απορία και λύπη. Με το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ εμείς του ΑΔΗΣΟΚ έχουμε πολλές πολιτικές διαφορές. Παρά την οξεία αντιπαράθεση σε μερικά ζητήματα, και ιδιαίτερα στο Κυπριακό, πρέπει να πούμε ότι αυτά τα κόμματα δε μας συνήθισαν στο παρελθόν σε μισόλογα και συμβιβασμούς σε θέματα αρχών, ιδιαίτερα σε θέματα που άπτονται της ελευθερίας έκφρασης και των συνδικαλιστικών ελευθεριών. Πιστεύω ειλικρινά, κύριοι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ, ότι κανένας κομματικός υπολογισμός, καμιά προσπάθεια καλοπιάνματος του ΑΚΕΛ δε δικαιολογεί αυτή σας τη στάση. Καταλαβαίνω ότι δε θέλετε να κακοφανίσετε το ΑΚΕΛ. Είναι φανερό. Όμως οι κομματικοί

υπολογισμοί δεν μπορούν να επισκιαίνουν θέματα αρχών. Και αναφέρομαι ιδιαίτερα στον αγαπητό μου συνάδελφο -και στη Βουλή και στο δικαστήριο- τον κ. Ευσταθίου, ο οποίος έχει στους ώμους του μεγάλους αγώνες για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες. Και θα ήθελα να απευθύνω έκκληση προς αυτόν να αναλογιστεί αυτούς τους αγώνες και να τοποθετηθεί ανάλογα, στο πνεύμα και των τοποθετήσεων της ΔΕΟΚ στην Επιτροπή. Εκφράζουμε την ελπίδα ότι οι συνάδελφοι των δύο κομμάτων στη σημερινή συζήτηση υπό το φως και των εξελίξεων που μεσολάβησαν, αφότου η Επιτροπή εξέτασε το θέμα, με τις οποίες ολοκληρώθηκαν, σχεδόν συμπληρώθηκαν οι εκκαθαρίσεις, θα μιλήσουν σήμερα με καθοδήγηση τις αρχές που με τόσο σθένος υπεράσπισαν και στο παρελθόν.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι φανερό ότι πίσω απ' αυτή όλη την υπόθεση κρύβεται η προσπάθεια για εξόντωση του ΑΔΗΣΟΚ και ο κατατρεγμός των στελεχών του, ο εκφυλισμός άλλων με το να δώσουν το μήνυμα ότι, όποιος συντάσσεται με το ΑΔΗΣΟΚ, όποιος τα βάζει με την ηγεσία του ΑΚΕΛ, μένει άνεργος, κατατρέχεται, στιγματίζεται. Μέσα στα ίδια πλαίσια της προσπάθειας εξόντωσης του ΑΔΗΣΟΚ εντάσσεται και η θέση μερικών που εγκατέλειψαν αρχές -οι ίδιοι έλεγαν ότι γι' αυτούς είναι θέμα αρχής- και καταψήφισαν και την απλή αναλογική και πολλά άλλα. Όμως η εποχή που τα διοικητικά μέτρα μπορούσαν να αποτελέσουν εργαλείο πολιτικής πρακτικής έχει περάσει ανεπιστρεπτή. Το ΑΔΗΣΟΚ δεν είναι καπρίτσιο κανενός, κύριοι συνάδελφοι. Το ΑΔΗΣΟΚ δημιουργήθηκε, για να καλύψει ένα κενό της πολιτικής ζωής. Είναι μια ανάγκη της ίδιας της πολιτικής ζωής και των εξελίξεών της. Και είναι γι' αυτό το λόγο που το ΑΔΗΣΟΚ θα ζήσει σε πείσμα τέτοιων μεθοδεύσεων. Και εκείνο που θα μείνει στο μέλλον θα είναι οι ανεπίπτωτες παραβιάσεις αρχών που θα μείνουν σαν στίγμα πάνω στη σημερινή ηγεσία της ΠΕΟ και του ΑΚΕΛ, κάτι που για πολύ καιρό θα το βρίσκουν μπροστά τους και στο δρόμο τους. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητά σήμερα η Βουλή την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών γύρω από το εγγραφέν θέμα του συνάδελφου Παπαπέτρου για τις απολύσεις στελεχών της ΠΕΟ. Ο ισχυρισμός του συνάδελφου Παπαπέτρου είναι ότι αυτά τα στελέχη απολύθηκαν για πολιτικούς λόγους και όχι με βάση τα επιχειρήματα που έθεσαν οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ στην Επιτροπή Νομικών.

Προτού προχωρήσω στην ουσία του θέματος, θέλω να τονίσω ξανά την ένσταση του συνάδελφου Κουρτελλάρη ότι με αυτό το θέμα δεν έπρεπε να ασχοληθεί η Βουλή, γιατί η Βουλή δε μπορεί να είναι νομοθέτης και δικαστής. Και οι συνάδελφοι που καθαιρέθηκαν ή απολύθηκαν, λόγω πλεονασμού, έχουν κάθε δικαίωμα να αποταθούν στα αρμόδια δικαστήρια, για να βρουν το δίκαιό τους, αν υπάρχει. Άλλωστε και ο συνάδελφος Παύλος Δίγκλης και μερικοί άλλοι έχουν ήδη αποταθεί στο δικαστήριο και ζητούν αποζημιώσεις. Και η συνήθης τακτική, όπως τονίστηκε, που ακολουθείτο από τη Βουλή μέχρι σήμερα ήταν ότι, όταν υπάρχουν θέματα ανοικτά στα δικαστήρια, η Βουλή δεν επεμβαίνει.

Λέχθηκε από το συνάδελφο Παπαπέτρου ότι η ΠΕΟ είναι μια οργάνωση μαζική, συνδικαλιστική, αλλά ουσιαστικά είναι ένα παράρτημα του ΑΚΕΛ, ότι

ακολουθεί τις οδηγίες του ΑΚΕΛ. Και με τον τρόπο που έχει μιλήσει ουσιαστικά πρόσβαλε και προσβάλλει όλα τα συνδικαλιστικά στελέχη που βρίσκονται στην καθοδήγηση της ΠΕΟ. Η ΠΕΟ είναι μια ανεξάρτητη συνδικαλιστική οργάνωση, αυτοτελής οργάνωση και αυτό διακηρύχθηκε πολλές φορές και από το συνάδελφο Δίγκλη και από το συνάδελφο Ζιαρτίδη, ότι η ΠΕΟ ανήκει στο χώρο της αριστεράς, συνεργάζεται στενά με το ΑΚΕΛ, γιατί έχουν απώτερους σκοπούς τους ίδιους και μέχρι σήμερα, όσο καιρό βρίσκονταν στην ηγεσία αυτής της οργάνωσης, ποτέ δεν έβαλαν τέτοιο θέμα, όπως ανέφερε σήμερα ο συνάδελφος Παπαπέτρου. Το ίδιο το καταστατικό της οργάνωσης μιλά πάνω σ' αυτό το ζήτημα και στηρίζεται το καταστατικό της στο νόμο περί Συντεχνιών και εγκρίθηκε αυτό το καταστατικό από το Παγκύπριο Συνέδριο της ΠΕΟ και από τον Έφορο των Συντεχνιών. Εδώ πρέπει να σημειώσω ότι στη συγγραφή αυτού του καταστατικού έλαβαν ενεργό μέρος, ως ηγετικά στελέχη, οι συνάδελφοι Ζιαρτίδης και Παύλος Δίγκλης και είναι με βάση το καταστατικό που εκλέγησαν Πρόεδρος της ΠΕΟ ο συνάδελφος Ζιαρτίδης και Γενικός Γραμματέας της ΠΕΟ ο συνάδελφος Δίγκλης. Με την έγκριση του καταστατικού αυτού από το Συνέδριο της ΠΕΟ μεταξύ εκείνων που υπέβαλαν το καταστατικό προς έγκριση στον Έφορο των Συντεχνιών είναι και οι συνάδελφοι Ζιαρτίδης και Δίγκλης.

Το Γενικό Συμβούλιο της ΠΕΟ πράγματι απέλυσε μερικά στελέχη. Γιατί τα απέλυσε όμως; Μερικά στελέχη απολύθηκαν για παραβίαση του καταστατικού της ΠΕΟ, για ενέργειες που έβλαπταν το συνδικαλιστικό κίνημα της ΠΕΟ και που έρχονταν σε αντίθεση με τα αισθήματα της μεγάλης πλειοψηφίας των μελών της ΠΕΟ.

Ο συνάδελφος Παπαπέτρου μιλώντας σήμερα τόνισε ή δεν έδωσε, αν θέλετε, σημασία στις αντιδράσεις χιλιάδων μελών της ΠΕΟ που ζητούσαν πολύ φορτικά από το Συμβούλιο της ΠΕΟ να πάρει μέτρα και να ξεκαθαρίσει αυτή την κατάσταση. Δεν είναι τυχαίο το ότι διοικητικά συμβούλια συντεχνιών, τμηματικά συμβούλια της ΠΕΟ στη μεγάλη τους πλειοψηφία, κατά 98%, έπαιρναν αποφάσεις που ζητούσαν να παρθούν μέτρα για το ξεκαθάρισμα αυτής της κατάστασης, γιατί οι ενέργειές τους έβλαπταν την ΠΕΟ. Αυτά τα μέλη, και εννοώ τα ηγετικά στελέχη που απολύθηκαν, παραβίασαν επανειλημμένα συστάσεις και αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ, γι' αυτό, με βάση το καταστατικό της ΠΕΟ, καθαιρέθηκαν από τα πόστα τους και από έμμισθοι της οργάνωσης.

Στο άρθρο (6) του καταστατικού της ΠΕΟ αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Κάθε συντεχνία που ανήκει στη δύναμη της ΠΕΟ η οποία παραβαίνει το καταστατικό ή απειθαρχεί συστηματικά σε αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου ή του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΠΕΟ υπόκειται σε μια από τις ακόλουθες ποινές:

- (α) Παρατήρηση με προειδοποίηση
- (β) Διαγραφή από την ΠΕΟ.

Κάθε διαγραφή πρέπει να επικυρώνεται από το επόμενο Παγκύπριο Συνέδριο».

Πιο κάτω το Άρθρο (7) λέει:

«Στις ίδιες πειθαρχικές ποινές θα υπόκειται και κάθε μέλος του Γενικού Συμβουλίου ή μέλος Τμηματικού Συμβουλίου που παραβαίνει το καταστατικό ή απειθαρχεί στις αποφάσεις των Παγκύπριων Συνεδρίων, του Γενικού Συμβουλίου, του Εκτελεστικού Συμβουλίου ή του Εκτελεστικού Γραφείου της ΠΕΟ ή στις αποφάσεις των αντίστοιχων επαρχιακών σωμάτων».

Έτσι, με βάση αυτά τα άρθρα του καταστατικού, έχει επιβληθεί η ποινή της καθάρσεως σε μερίδα στελεχών της ΠΕΟ, καθώς και στα δυο ανώτατα στελέχη της ΠΕΟ, τον Πρόεδρο και το Γενικό Γραμματέα. Η ποινή της καθάρσεως από τα πόστα τους για αλληπάλληλες παραβιάσεις αποφάσεων του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ επιβλήθηκε από το ίδιο το Γενικό Συμβούλιο της ΠΕΟ. Η απόλυση μερικών από τα στελέχη που απολύθηκαν έχει το χαρακτήρα πειθαρχικής ποινής που επιβλήθηκε με βάση το καταστατικό. Οι πιο πάνω συνάδελφοι με την ομαδοποίησή τους και τις ενέργειές τους ήλθαν σε ανοικτή σύγκρουση με τα μέλη και τα στελέχη των συντεχνιών στους τόπους δουλειάς. Απειλούσαν οι εργάτες να μην πληρώνουν συνδρομές και αρκετοί από αυτούς να σχίσουν την ταυτότητά τους.

Η δεύτερη περίπτωση είναι οι απολύσεις λόγω πλεονασμού. Απολύθηκε για παράδειγμα ένας ο οποίος ήταν υπεύθυνος της έκδοσης του περιοδικού ΕΡΓΑΣΙΑ. Αυτό το περιοδικό εκδίδετο κάθε φορά με ζημιά. Θεωρήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο της ΠΕΟ ότι δεν μπορούσαν τα οικονομικά της ΠΕΟ να αντέξουν αυτό το οικονομικό βάρος, γι' αυτό αποφασίστηκε η αναστολή της έκδοσης του περιοδικού και η απόλυση του υπεύθυνου για την έκδοσή του. Απολύθηκε ο ένας από τους δυο οικονομολόγους, καθόσον φάνηκε ότι δεν ήταν αναγκαίοι δυο οικονομολόγοι σ' αυτό το τμήμα. Πάνω στην ίδια βάση περί οικονομικών έχουν απολυθεί ακόμα μερικοί άλλοι υπάλληλοι ή στελέχη. Ισχυρίζονται οι συνάδελφοι ότι οι απολύσεις είναι για πολιτικούς λόγους και δεν έχουν σχέση με την κακή οικονομική κατάσταση της ΠΕΟ. Αυτός ο ισχυρισμός δεν ευσταθεί για το λόγο ότι το Οικονομικό Συμβούλιο της ΠΕΟ πριν από τρία ή τέσσερα χρόνια, στο οποίο συμμετείχε και ο συνάδελφος Δίγκλης, έκαμε λεπτομερή μελέτη για τα οικονομικά της ΠΕΟ και είναι ο συνάδελφος Δίγκλης που κατέθεσε στο Εκτελεστικό Συμβούλιο της ΠΕΟ ότι, αν δε ληφθούν μέτρα οικονομικής περισυλλογής, αλλά και για αύξηση των εσόδων της ΠΕΟ, η ΠΕΟ θα αντιμετώπιζε οικονομική κρίση. Και οικονομική κρίση στην ΠΕΟ ήλθε πιο γρήγορα απ' ό,τι υπολόγιζε ο συνάδελφος Δίγκλης ή και τα άλλα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΠΕΟ. Απ' ό,τι κατέθεσε η αντιπροσωπεία της ΠΕΟ στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, το έλλειμμα το 1990 ανέρχεται στις £92,875. Κατά συνέπεια είναι λάθος να νομίζουν μερικοί ότι τα οικονομικά της ΠΕΟ ήταν καλά και ότι δε δικαιολογούνταν απολύσεις λόγω πλεονασμού. Αν δε γίνονταν οι απολύσεις, το έλλειμμα της ΠΕΟ διαρκώς θα μεγάλωνε και η οικονομική κατάστασή της θα χειρότερευε διαρκώς.

Ένας από τους ισχυρισμούς του συνάδελφου Παπαπέτρου και του συνάδελφου Δίγκλη στην εγγραφή αυτού του θέματος είναι ότι οι αποφάσεις της ΠΕΟ παραβιάζουν τις συνδικαλιστικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Για την υπεράσπιση των συνδικαλιστικών ελευθεριών η ΠΕΟ έχει κάνει σκληρούς αγώνες και συνεχίζει να κάμνει και είναι με αυτούς τους σκληρούς αγώνες που η εργατική τάξη απολαμβάνει συνδικαλιστικές και δημοκρατικές ελευθερίες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση των συναδέλφων υπάρχει παραβίαση από τους ίδιους του καταστατικού και των αποφάσεων της ΠΕΟ. Δεν μπορεί ένα ηγετικό στέλεχος, όσο ψηλά και αν είναι, να μη σέβεται και να μην εφαρμόζει το καταστατικό προς το οποίο ο ίδιος, αναλαμβάνοντας το πόστο του, δηλώνει σεβασμό. Ένας ο οποίος καταλαμβάνει τα ανώτερα πόστα σε οποιαδήποτε οργάνωση είναι υπόχρεος να σέβεται το καταστατικό. Και κυρίως όταν σε γνώση του το καταστατικό καθορίζει, κατά συγκεκριμένο τρόπο, τις ευθύνες και τα δικαιώματα του συγκεκριμένου στελέχους. Από τη στιγμή που δέχθηκαν να ανεβούν στα διάφορα πόστα,

σε γνώση τους παραχωρούν κάποια προσωπικά δικαιώματα και είναι υπόχρεοι να εκτελούν τις αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ και του σώματος το οποίο καθοδηγεί τη συγκεκριμένη οργάνωση.

Όσον αφορά το σημείο το οποίο ήγειρε ο συνάδελφος Παπαπέτρου, ότι οι απολυθέντες δεν είναι από τους τελευταίους που προσλήφθηκαν στην ΠΕΟ, πρέπει να τονίσω τούτο: Η στελέχωση της ΠΕΟ δε στηρίζεται στο ποιος προσλήφθηκε πρώτος, ποιος προσλήφθηκε δεύτερος ή ποιος προσλήφθηκε τρίτος. Εκείνο που έχει σημασία είναι για ποιο σκοπό προσλήφθηκε, ποιες είναι οι ικανότητές του και η ανταπόκρισή του στην εργασία και η πειθαρχία του στις αποφάσεις των εκάστοτε οργανισμών. Κατά συνέπεια αυτό το επιχείρημα δεν ευσταθεί και ούτε εφαρμόζεται πάντοτε σε επιχειρήσεις που δουλεύουν πάνω σε πολύ διαφορετική βάση.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι καθαρός ο σκοπός των συναδέλφων που ενέγραψαν αυτό το θέμα. Στο παρελθόν, όποτε έγινε προσπάθεια από διάφορους να επέμβουν στα εσωτερικά της ΠΕΟ είτε διά νόμου να περιορίσουν τα δικαιώματα των σωμάτων της ΠΕΟ και να χειρίζονται την οργάνωσή τους με βάση άλλες κατευθύνσεις, αυτή η ηγεσία και ολόκληρη η ηγεσία της ΠΕΟ, μαζί και ο συνάδελφος Δίγκλης και ο συνάδελφος Ζιαρτίδης, αντέδρασαν και δεν επέτρεψαν επεμβάσεις στα εσωτερικά της ΠΕΟ. Σήμερα αυτοί οι συνάδελφοι κάνουν εντελώς το αντίθετο. Με την εγγραφή του θέματος στη Βουλή προσπαθούν να εμπλέξουν όλα τα κόμματα στη συζήτηση του θέματος. Πιστεύουν ότι αυτή τους η ενέργεια θα τους αποκομίσει πολιτικά οφέλη και ότι θα πλήξουν την ΠΕΟ, αλλά και το ΑΚΕΛ και γενικότερα την αριστερά.

Ο κ. Παπαπέτρου μιλώντας σήμερα τόνισε ότι αυτή η απόφαση του Γενικού Συμβουλίου μπήγει μια μαχαιριά στις συνδικαλιστικές ελευθερίες και στην εργατική τάξη. Η πείρα όμως έδειξε, συνάδελφε Παπαπέτρου, σ' αυτούς τους λίγους ότι όχι μόνο δεν μπήκε μαχαιριά πάνω στο σώμα της εργατικής τάξης, πάνω στο σώμα της ΠΕΟ, αλλά ότι χιλιάδες νέα μέλη έχουν εγγραφεί στην ΠΕΟ και συσπειρώθηκε η ΠΕΟ καλύτερα και προχωρεί καλύτερα στην εκτέλεση των αποφάσεων και την υπεράσπιση των συμφερόντων της εργατικής τάξης. Γι' αυτό κάθε προσπάθεια να παρουσιαστεί η ΠΕΟ ως ένα παράρτημα του ΑΚΕΛ είναι μια προσπάθεια να πληγεί και το κόμμα της εργατικής τάξης και η ίδια η ΠΕΟ. Η ΠΕΟ θα συνεχίσει το δρόμο της και εκείνο που σας καλούμε είναι να την αφήσετε ήσυχη να φέρει σε πέρας αυτό το έργο το σοβαρό το οποίο ανέλαβε και πιστεύουμε ότι θα εξυπηρετήσει καλύτερα την εργατική τάξη και το λαό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω στο σημείο αυτό πρέπει να διακόψουμε, γιατί μερικοί Βουλευτές έχουν ορισμένες υποχρεώσεις: έχουν να δουν τον Υπουργό Οικονομικών. Αλλά, για να κερδίσουμε αυτή τη μισή ώρα, θα ορίσω την απογευματινή συνεδρία στις 3.30.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Στις 4.00, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τη βάλουμε στις 3.30, κύριε Αναστασιάδη. Αν εσείς θα ρθείτε στις 4.00, μπορείτε να ρθείτε στις 4.00. Αλλά να έλθουμε στις 3.30, για να μπορέσουμε να καλύψουμε τη μισή αυτή ώρα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Σέβομαι το ενδιαφέρον και την προσπάθειά σας για εξοικονόμηση χρόνου. Επειδή όμως η πρακτική είναι να αρχίζει στις 4.00 μ.μ. αυτό το Σώμα, προσωπικά έχω διευθετήσει μια άλλη υποχρέωση στις 3.30 και επειδή αντιλαμβάνεστε ότι ενδιαφέρει τα ύψιστα αυτό το θέμα, θα παρακαλούσα να ξεκινήσουμε στις 4.00, για να δοθεί η δυνατότητα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Δεν έχω ισχυρές απόψεις, κύριοι. Να αρχίσουμε στις 4.00.

(Ώρα διακοπής: 12.31 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης: 4.12 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:**(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)**

Κηρύσσω την έναρξη της απογευματινής συνεδρίας.

Συνεχίζεται η συζήτηση του θέματος του οποίου η συζήτηση άρχισε το πρωί.

Ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

Ορίστε.

Ν. ΗΑΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με τις απόψεις που έχουν εκφραστεί από τους εισηγητές του θέματος που συζητούμε σήμερα καταβλήθηκε έντονη προσπάθεια να παρουσιαστεί η σχέση των απολυθέντων έμμισθων στελεχών της ΠΕΟ απέναντι στην ΠΕΟ ως σχέση εργοδοτούμενου προς εργοδότη. Γι' αυτό μας είπαν ότι είναι ο τελευταίος που απολύεται και όχι ο παλαιότερος σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς και άλλα παρόμοια. Είναι πραγματικά αυτή η σχέση των έμμισθων στελεχών απέναντι στις οργανώσεις που δουλεύουν; Αν έτσι αισθάνονται τη θέση τους τα απολυθέντα στελέχη της ΠΕΟ, λυπούμαι να παρατηρήσω πως υποτιμούν πολύ τον εαυτό τους και υποβαθμίζουν αφάνταστα το ρόλο τους.

Τα έμμισθα στελέχη μιας οργάνωσης επιτελούν ένα λειτουργήμα. Εκλέγονται από τα διάφορα σώματα της οργάνωσης σύμφωνα με το καταστατικό της, για να εκτελούν τις αποφάσεις και τα καθήκοντα που πηγάζουν από αυτές τις αποφάσεις, για όσο χρονικό διάστημα απολαμβάνουν της εμπιστοσύνης των σωμάτων που τους εξέλεξαν. Εφόσον χάσουν την εμπιστοσύνη των σωμάτων ή των μελών τους και καθαιρεθούν από τα σώματα που τους εξέλεξαν, όπως έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση, παύει τότε να υπάρχει λόγος για τη συνέχιση της έμμισθης απασχόλησής τους στην οργάνωση.

Η αντιμισθία που παίρνουν τα στελέχη αυτά που επιτελούν λειτουργήμα δίνεται για τη συντήρηση των ίδιων και των οικογενειών τους, εφόσον αποσπώνται πλήρως στην οργάνωση και δεν μπορούν να απασχοληθούν σε άλλη εργασία. Αυτή είναι η σχέση του έμμισθου στελέχους προς την οργάνωσή του και όχι η σχέση υπαλλήλου προς εργοδότη.

Όπως ορθά παρατήρησε ο Γενικός Γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ, οι απολύσεις από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις γίνονται συνήθως είτε για λόγους πειθαρχικούς είτε για λόγους οικονομικούς. Τι έχουμε στη συγκεκριμένη περίπτωση των απολυθέντων στελεχών της ΠΕΟ; Τα γεγονότα είναι πολύ γνωστά και δε θα καταπιαστώ με λεπτομέρειες. Τα στελέχη της ΠΕΟ που έχουν απολυθεί -ή τουλάχιστον ένα μέρος απ' αυτά- απειθάρχησαν επανειλημμένα σε αποφάσεις των σωμάτων που τους εξέλεξαν. Και ακόμη, παραβιάζοντας κάθε αρχή δημοκρατίας, παραβιάζοντας το ίδιο το καταστατικό της οργάνωσης, διέπραξαν ανταρσία και πολέμησαν με όλα τα μέσα τόσο τα σώματα που τους εξέλεξαν όσο και την ίδια την οργάνωσή τους. Μπήκαν σε αντίπαλα χαρακώματα και έβαλλαν πυρ ομάδων ενάντια στις αποφάσεις της μεγάλης πλειοψηφίας των δημοκρατικά εκλεγμένων σωμάτων της οργάνωσης.

Όλος ο λαός παρακολούθησε τη στάση των συναδέλφων που διαμαρτύρονται για την απόλυσή τους και δε χρειάζεται να την περιγράψω σήμερα εδώ. Ο λαός τους έκρινε και τους απομόνωσε. Ενώ υπήρξαν μερικοί απ' αυτούς οι κορυφαίοι της ΠΕΟ, τα μέλη δεν τους ακολούθησαν, τους επέκριναν και τα μέλη παρέμειναν συσπειρωμένα στην οργάνωσή τους. Τα μέλη της ΠΕΟ δουλεύουν σήμερα με περισσότερο ζήλο για την ανάπτυξη και το δυνάμωμά της. Τα μέλη της ΠΕΟ αυξάνονται καθημερινά και δεν έχει αποδυναμωθεί αυτή η οργάνωση με την αποχώρηση των -όπως ισχυρίζονται- κορυφαίων.

Τι ζητούν από τη Βουλή οι συνάδελφοι που ενέγραψαν αυτό το θέμα; Να επέμβει η Βουλή στη λειτουργία και το καταστατικό μιας νόμιμης δημοκρατικής οργάνωσης; Και να κάμει τι; Να ανατρέψει αποφάσεις που έχουν ληφθεί δημοκρατικά από τα εκλεγμένα σώματα της ΠΕΟ; Η Βουλή είναι εντεταλμένη να διαφυλάττει και να περιφρουρεί και όχι να παραβιάζει τους δημοκρατικούς θεσμούς και την κανονική λειτουργία των οργάνωσεων. Αν θεωρούν πραγματικά τη σχέση τους προς την ΠΕΟ σχέση εργοδοτούμενου προς εργοδότη, έχουν προσφύγει γι' αυτό στη δικαιοσύνη και ας αναμένουν την απόφαση του δικαστηρίου.

Μιλούν όμως οι συνάδελφοι και για δημοκρατικές αρχές. Ποιο αλήθεια σεβασμό δείχνουν οι ίδιοι προς τις δημοκρατικές και τις ηθικές αρχές, όταν καταδέχτηκαν να σφετεριστούν την ψήφο του λαού; Όταν εξελέγησαν με τη σημαία του ΑΚΕΛ και στηριγμένοι σε νομικιστικά επιχειρήματα, φεύγοντας από το κόμμα που τους ανέδειξε, κράτησαν παράτυπα τη βουλευτική έδρα και προσπαθούν να την εκμεταλλευτούν με κάθε τρόπο, για να στήσουν δικό τους μπαϊράκι; Είναι δικαίωμά τους να φύγουν από το ΑΚΕΛ. Είναι ακόμα δικαίωμά τους να στήσουν δικό τους κόμμα. Δεν έχουν όμως κανένα δικαίωμα να κατακρατούν βουλευτικές έδρες που δεν τους ανήκουν. Οι εκλογές όμως πλησιάζουν και ο λαός, είμαστε βέβαιοι, θα τους πληρώσει με το νόμισμα που πληρώνεται ο κάθε αποστάτης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που βρίσκεται υπό συζήτηση είναι πεποίθησή μας ότι αποτελεί σοβαρότατο θέμα δημοκρατικών αρχών, ανθρώπινων δικαιωμάτων. Είναι θέμα σεβασμού του Συντάγματος, είναι θέμα σεβασμού των υποχρεώσεων που η Κυπριακή Δημοκρατία ανέλαβε απέναντι σε διεθνείς οργανισμούς.

Είναι γνωστό σε όλους ότι στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας κατοχυρώνεται το δικαίωμα κάθε πολίτη αυτής της χώρας να έχει τις δικές του πολιτικές απόψεις, τις δικές του αντιλήψεις και να ανήκει σε οργάνωση ή κόμμα της αρεσκείας του.

Η Κυπριακή Δημοκρατία με νόμο που ψήφισε το 1968, με το Νόμο 3 του 1968, έχει επικυρώσει τη Διεθνή Σύμβαση της Οργάνωσης Εργασίας η οποία αφορά τη διάκριση, όσον αφορά την απασχόληση και το επάγγελμα, και η οποία είχε υιοθετηθεί από τη Διάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας το 1958. Και είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή η Σύμβαση προνοεί ότι δε θα πρέπει να γίνεται διάκριση όσον αφορά την απασχόληση, την άσκηση επαγγέλματος, με κριτήριο τις πολιτικές αντιλήψεις των πολιτών. Και υπογραμμίζω ότι η Κυπριακή Δημοκρατία ανέλαβε την υποχρέωση με το Νόμο 3 του 68, όπως ανέφερα, να εφαρμόζει και να σέβεται αυτή τη Διεθνή Σύμβαση.

Είναι πεπονησθή μας ότι το υπό συζήτηση θέμα αποτελεί κλασική περίπτωση παραβίασης και κατοχυρωμένων συνταγματικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Είναι θέμα παραβίασης και της διεθνούς αυτής σύμβασης και της νομοθεσίας που η Κυπριακή Δημοκρατία ανέλαβε με το νόμο που ανέφερα να εφαρμόζει στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι αδύνατο οποιοδήποτε ισχυρισμοί περί του αντιθέτου να πείσουν ακόμα κι εκείνους που προβάλλουν αυτούς τους ισχυρισμούς. Είμαι σίγουρος ότι κανένας από τους σεβαστούς συναδέλφους που κάθονται στα έδρανα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ δεν πιστεύει στα επιχειρήματα που προβάλλουν στη συγκεκριμένη περίπτωση, για να υποστηρίξουν ότι οι απολύσεις στην ΠΕΟ έγιναν για οικονομικούς και όχι για πολιτικούς λόγους. Και στη συνέχεια της αγόρευσής μου θα επικαλεστώ συγκεκριμένα στοιχεία, για να αποδείξω ότι τα οικονομικά του κινήματος της ΠΕΟ δε φθίνουν. Θα παραθέσω στοιχεία τα οποία δεν υπεξαίρεσα από οπουδήποτε. Είναι στοιχεία και αριθμοί που είναι κατατεθειμένα στον Έφορο των Συντεχνιών. Μπορεί οποιοσδήποτε συνάδελφος να επισκεφθεί τον Έφορο και να εξασφαλίσει αυτά τα στοιχεία. Και είναι στοιχεία τα οποία οι ίδιοι οι αξιωματούχοι της ΠΕΟ έδωσαν στο Γενικό Συμβούλιο της ΠΕΟ, όταν εσυζητούντο τα σχετικά ζητήματα.

Συνεπώς υπογραμμίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι το υπό συζήτηση θέμα είναι κλασική περίπτωση παραβίασης και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων και πολιτικών δικαιωμάτων και διεθνών συμβάσεων. Κανένα δεν πείθουν οι συνάδελφοι ότι εκείνοι που απολύθηκαν από την ΠΕΟ απολύθηκαν γιατί -επαναλαμβάνω- τα οικονομικά της ΠΕΟ φθίνουν. Απολύθηκαν αυτοί που απολύθηκαν, γιατί διαφώνησαν με την ηγεσία του ΑΚΕΛ. Γιατί με τον έναν ή τον άλλο τρόπο εξέφρασαν τις συμπάθειές τους προς το ΑΔΗΣΟΚ. Γιατί με τον έναν ή τον άλλο τρόπο δραστηριοποιήθηκαν υπέρ του ΑΔΗΣΟΚ. Αυτή είναι η ωμή αλήθεια και ως μη ματαιοπονούν οι έντιμοι συνάδελφοι για να πείσουν τον κόσμο ότι απολύθηκαν για οικονομικούς λόγους. Θα τους πω ότι ο κόσμος δεν τρώει κουτόχορτο και παρά τους ισχυρισμούς τους ο κόσμος καταλαβαίνει κάλλιστα ότι οι λόγοι της απόλυσης δεν είναι άλλοι παρά κομματικοί και πολιτικοί. Είναι λόγοι εκδίκησης, είναι λόγοι διατήρησης της «καθαρότητας» της ΠΕΟ ως εξαρτήματος του ΑΚΕΛ. Και λυπούμαι γιατί αυτή την ένδοξη συνδικαλιστική οργάνωση, αυτή την οργάνωση με τις τόσες παραδόσεις την οδήγησαν και την οδηγούν εδώ που την έχουν φέρει. Και έχει μιλήσει ο συνάδελφος Μανδριώτης για την ιστορία και τις παραδόσεις της ΠΕΟ. Για την προάσπιση των πολιτικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Ναι, η ΠΕΟ έχει ένδοξες παραδόσεις προάσπισης

των πολιτικών, συνδικαλιστικών και των δημοκρατικών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Λυπούμαι όμως να πω ότι η σημερινή ηγεσία της ΠΕΟ και του ΑΚΕΛ σπιλώνει και αμαυρώνει με τις ενέργειες και τη συμπεριφορά της αυτές τις ένδοξες παραδόσεις και την ιστορία της ΠΕΟ. Με τις ενέργειες της ηγεσίας της ΠΕΟ που βρίσκονται υπό συζήτηση η σημερινή ηγεσία της ΠΕΟ δεν κάμνει τίποτε άλλο από του να αποδεικνύει στην πράξη ότι, ναι, στο παρελθόν και όταν τα συνδικαλιστικά, πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα αφορούσαν άλλους από την ΠΕΟ, ναι, η ΠΕΟ αγωνίστηκε με σθένος για να γίνουν σεβαστά αυτά τα δικαιώματα. Αλλά στη συγκεκριμένη περίπτωση, που τα συνδικαλιστικά και πολιτικά δικαιώματα αφορούν την ίδια την ΠΕΟ και την ηγεσία του ΑΚΕΛ, δυστυχώς η ηγεσία της ΠΕΟ πρωτοστατεί στην παραβίαση και την καταπάτηση πολιτικών, δημοκρατικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Έχει προβληθεί, κύριε Πρόεδρε, κατά κόρο ο ισχυρισμός και το επιχείρημα ότι εκείνοι που απολύθηκαν από την ΠΕΟ απολύθηκαν όχι για πολιτικούς, όχι για κομματικούς, αλλά για οικονομικούς λόγους. Και προσπάθησαν να παρουσιάσουν αριθμούς, σύμφωνα με τους οποίους τα οικονομικά της ΠΕΟ* φθίνουν. Έχω μπροστά μου έναν πίνακα, αγαπητοί φίλοι, και ο πίνακας αυτός δείχνει ότι τα αποθεματικά του κινήματος της ΠΕΟ ως σύνολο το 1988 ανήρχοντο στο £1,585,286. Το 1989, το τέλος του 1989, δηλαδή τρεις-τέσσερις-πέντε περίπου μήνες πριν γίνουν οι απολύσεις τις οποίες συζητούμε, το σύνολο των αποθεματικών του κινήματος της ΠΕΟ αυξήθηκε στο £1,737,000. Αυξήθηκε δηλαδή σχεδόν κατά £152,000. Πού στηρίζεται ο ισχυρισμός ότι τα οικονομικά της ΠΕΟ δε βαίνουν καλώς και γι' αυτό το λόγο απολύθηκαν εκείνοι που απολύθηκαν; Και για να προλάβω ένα επιχείρημα που το έχω ακούσει, θα αναφέρω ότι στηριζόμενος σ' αυτό τον πίνακα οδηγούμαι στο συμπέρασμα ότι τα αποθεματικά όλων ανεξαιρέτα των συντεχνιών της ΠΕΟ μέσα στο 1989 αυξήθηκαν σε σύγκριση με το 1988. Μειώθηκε μόνο το αποθεματικό του τμηματικού συμβουλίου Λεμεσού το οποίο δεν επιχορηγείται από την ΠΕΟ και το αποθεματικό του τμηματικού συμβουλίου Αμμοχώστου κατά £764. Τα αποθεματικά της ίδιας της ΠΕΟ, ναι, μειώθηκαν κατά £60,770, αλλά εδώ πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι λειτουργεί ο νόμος των σύγκοινωνωντων αγγείων. Μειώθηκαν κατά £60,000 τα αποθεματικά της ΠΕΟ, αλλά αυξήθηκαν τα αποθεματικά των συντεχνιών και τμηματικών συμβουλίων της ΠΕΟ κατά £210 περίπου χιλιάδες. Και αυτά τα στοιχεία αποκαλύπτουν ένα άλλο φαινόμενο. Ότι μέσω του μηχανισμού της ΠΕΟ, με τη μέθοδο της επιχορήγησης, που είναι σωστή μέθοδος και εφαρμόζεται για χρόνια, τα οικονομικά της ΠΕΟ διοχετεύονται στις συντεχνίες-μέλη της και τα τμηματικά συμβούλια. Αυτό όμως δεν αποτελεί απόδειξη ότι φθίνουν τα οικονομικά του κινήματος της ΠΕΟ. Και αυτό το στοιχείο, πιστεύω, αποδεικνύει ότι δεν ευσταθεί το επιχείρημα ότι απολύθηκαν εκείνοι που απολύθηκαν λόγω δυσκολιών οικονομικών.

Αλλά θα αναφέρω ακόμα ένα επιχείρημα. Αν αυτός ήταν ο λόγος που απολύθηκαν οι υπό συζήτηση συνάδελφοι, αν η ΠΕΟ έχει οικονομικές δυσκολίες, πώς εξηγείται το γεγονός ότι τα ανώτατα στελέχη της ΠΕΟ πήραν μισθολογική αύξηση την 1η του Γενάρη του 1990, όπως πήραν όλοι οι έμμισθοι της ΠΕΟ, και η αύξηση που πήραν επί του βασικού μισθού ήταν 5,6%; Αλλά μια μικρή ομάδα ανώτατων στελεχών της ΠΕΟ, πέραν αυτής της αύξησης, πήρε πρόσθετη αύξηση την 1η του Απρίλη του 1990. Δηλαδή 23 μέρες μετά που καθαιρέθηκαν οι Ζιαρτίδης και Δίγκλης, αυτή η μικρή ομάδα της ανώτατης ηγεσίας της ΠΕΟ

πήρε πρόσθετη αύξηση. Βλέπετε λόγω των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων και δυσκολιών της ΠΕΟ! Αυτό είναι ακόμα ένα στοιχείο που αποδεικνύει πόσο ευσταθεί το επιχείρημα περί απόλυσης λόγω οικονομικών δυσκολιών.

Όμως υπάρχει ακόμα μια πτυχή η οποία πιστεύω ότι καθιστά εντελώς γελοίο το επιχείρημα περί απόλυσης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Και ρωτώ τους συναδέλφους: Πώς εξηγείται από τους 200 περίπου εμμισθους, που έχει παγκύπρια το κίνημα της ΠΕΟ, να επιλέγησαν οι 5 ή 6 που εκδηλώθηκαν υπέρ του ΑΔΗΣΟΚ, για να υποδειχθούν ως πλεονάζοντες και να απολυθούν; Πώς, από το σύνολο των 200 περίπου εμμισθων της ΠΕΟ, δεν ανακαλύφθηκαν άλλοι πλεονάζοντες, ας πούμε στελέχη του ΑΚΕΛ ή σταθερά μέλη του ΑΚΕΛ, για να απολυθούν; Πώς ο τίτλος του πλεονάζοντος κατέτρεξε αποκλειστικά και μόνο εκείνους που εκδηλώθηκαν κατά τον άλφα ή το βήτα τρόπο υπέρ του ΑΔΗΣΟΚ; Δε νομίζουν οι συνάδελφοι ότι υποτιμούν τη νοημοσύνη του κυπριακού λαού, ότι υποβαθμίζουν και το επίπεδο αυτής της Βουλής, όταν επικαλούνται τέτοια σαθρά επιχειρήματα για να στηρίξουν τα αστήριχτα και τα αδικαιολόγητα;

Έχει αναφερθεί, και περιλαμβάνεται και στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, το επιχείρημα ότι, αν οι λόγοι που απολύθηκαν ήταν πολιτικοί και κομματικοί, τότε πώς συμβαίνει 53 έμμισθοι της ΠΕΟ, που υπέγραψαν την ιδρυτική διακήρυξη του ΑΔΗΣΟΚ, να μην απολυθούν; Κι εδώ είναι φανερό ότι υπεισέρχονται οι προσπάθειες για παραπλάνηση. Γιατί, απ' εκείνους που υπέγραψαν την ιδρυτική διακήρυξη του ΑΔΗΣΟΚ, δεν έμεινε κανένας ως έμμισθος στο μηχανισμό της ΠΕΟ. Και προκαλώ, αν υπάρχει τέτοιος, να μου το αναφέρουν οι συνάδελφοι. Ο αριθμός των 53, για τον οποίο έγινε λόγος, είναι έμμισθοι της ΠΕΟ Λευκωσίας οι οποίοι πριν από τις καθαιρέσεις, όταν η «Χαραυγή», πιστή στο πνεύμα της περεστρόικα και της διαφάνειας, αρνήθηκε να δημοσιεύσει δική μου δήλωση, υπέγραψαν δήλωση καταδίκης για τη συμπεριφορά της «Χαραυγής» και υποστήριξης ότι θα έπρεπε να δημοσιεύσει η «Χαραυγή» και τη δική μου τη δήλωση. Αυτό έκαμαν οι 53. Και δεν υπέγραψαν οι 53 την ιδρυτική διακήρυξη του ΑΔΗΣΟΚ. Συνεπώς ας μην παραπλανούν οι συνάδελφοι. Και δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία ότι, αν οι 53 υπέγραψαν την ιδρυτική διακήρυξη του ΑΔΗΣΟΚ και ενεργοποιούνταν στο ΑΔΗΣΟΚ, τότε θα τους ανέμενε η ίδια τύχη που βρήκε αυτούς, η υπόθεση των οποίων βρίσκεται σήμερα υπό συζήτηση. Βλέπετε, αγαπητοί φίλοι, τόση είναι η δημοκρατία, η ανανεώση και η περεστρόικα, που οι 53 δεν είχαν δικαίωμα να εκφράσουν ελεύθερα την άποψή τους σχετικά με την παράλειψη της Χαραυγής να δημοσιεύσει τη δήλωσή μου και βλέπετε ότι μερικά από τα ανώτατα στελέχη της ΠΕΟ εναγωνίως αναζητούσαν τον κατάλογο των 53 υπογραψάντων, για να πάρουν τα δέοντα μέτρα.

Κύριε Πρόεδρε, έχει επιστρατευθεί κατά τη συζήτηση το επιχείρημα ότι εμείς δε σεβαστήκαμε και δε σεβόμαστε τις δημοκρατικές αρχές και ότι σφετεριστήκαμε την ψήφο του λαού. Και ο αγαπητός συνάδελφος, που για πολλοστή φορά επικαλέστηκε αυτό το επιχείρημα, φαίνεται ότι κλείει και τα μάτια και τα αυτιά σε όσα λέγονται, σε όσα συμβαίνουν, και όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και διεθνώς. Και βλέπει ο αγαπητός συνάδελφος μόνο εκείνα που θέλει να δει. Γιατί θα του υπενθυμίσω ότι το 1980, όταν επτά από τους 21 Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος, περιλαμβανομένου του Προέδρου της Βουλής και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ., αποχώρησαν από το κόμμα τους και διατήρησαν τις έδρες τους σ' αυτή τη Βουλή, ούτε το ΑΚΕΛ ούτε το ίδιο το ΔΗ.ΚΟ. δημιούργησε ζήτημα. Και δεν ετέθη ζήτημα να παραδώσουν και να εγκαταλείψουν τις βουλευτικές τους έδρες.

Αλλά, αγαπητέ συνάδελφε, είναι καλά να στρέψεις το βλέμμα σου και κάπως πιο έξω από το στενό κύκλο στον οποίο περιστρέφεται. Και είναι καλά να μάθεις και να δεις ότι στη Σοβιετική Ένωση 209 Βουλευτές του Ανώτατου Σοβιέτ, που εκλέγησαν με τη σημαία του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης, πριν από μερικούς μήνες δήλωσαν ότι εγκαταλείπουν το Κομμουνιστικό Κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης και δημιουργούν Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα. Και διερωτώμαι γιατί ο έντιμος συνάδελφος και η ηγεσία του ΑΚΕΛ δεν έστειλαν καθοδηγητικό μήνυμα προς τον Γκορμπατσώφ, για να του εισηγηθούν να διεκδικήσει ο Γκορμπατσώφ και η Κεντρική Επιτροπή του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης από τους 209 που εγκατέλειψαν το Κομμουνιστικό Κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης να παραδώσουν τις έδρες τους, τις οποίες διεκδίκησαν και κέρδισαν υπό τη σημαία του Κομμουνιστικού Κόμματος. Και δε θα αναφερθώ, αγαπητέ συνάδελφε, στην περίπτωση της Τσεχοσλοβακίας που μόλις ένα χρόνο πριν όλοι οι Βουλευτές ή σχεδόν όλοι οι Βουλευτές που είχαν εκλεγεί υπό τη σημαία του Κομμουνιστικού Κόμματος της Τσεχοσλοβακίας διαφοροποίησαν τη σημαία τους, χωρίς κανέναν -βεβαίως δεν είχε το σθένος και το έρεισμα- να τους πει να παραδώσουν τις έδρες τους. Αλλ' εν πάση περιπτώσει, ούτε από τη σκέψη των ηγετών του Κομμουνιστικού Κόμματος της Τσεχοσλοβακίας πέρασε η έμμονη ιδέα την οποία εσείς προβάλλετε εδώ και μήνες. Και αρνείσθε να δεχθείτε ότι η βουλευτική έδρα κατοχυρώνεται σε όλα τα δημοκρατικά συντάγματα και πολιτεύματα με την ψήφο του λαού και μπορεί να ανααιρεθεί μόνο με τη λαϊκή ετυμολογία.

Έχει γίνει αναφορά κατά τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, στο καταστατικό της ΠΕΟ. Και τονίστηκε κατά κόρον ότι αυτό το καταστατικό της ΠΕΟ το εισηγήθηκαν, το υποστήριξαν, το πρόβαλαν και το ψήφισαν ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης. Και ότι ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης παραβίασαν το καταστατικό της ΠΕΟ και γι' αυτό καθαιρέθηκαν, γι' αυτό και απολύθηκαν. Με την αναγκαία μετριοπάθεια εγώ δε θα ισχυριστώ ότι εισηγήθηκα το καταστατικό της ΠΕΟ στο σύνολό του. Ναι, πρόσφατες τροποποιήσεις που έγιναν ήταν και δική μου εισήγηση και είχαν και τη δική μου υποστήριξη. Θα πω όμως ότι, ναι, όσον αφορά το συνάδελφο Ζιαρτίδη, αυτό το καταστατικό ήταν δημιούργημά του, όπως δημιούργημά του είναι και η ίδια η ΠΕΟ. Και νομίζω ότι οι εργαζόμενοι της Κύπρου και ο λαός μας είναι περήφανοι και για την ΠΕΟ και το καταστατικό της και για το Ζιαρτίδη και την προσφορά του στο λαό μας και στο κίνημα των εργαζομένων. Και θα υπενθυμίσω ότι αυτό το καταστατικό της ΠΕΟ προνοεί ότι ο κάθε εργαζόμενος, ανεξάρτητα από πολιτικές, ιδεολογικές ή κομματικές πεποιθήσεις, έχει το δικαίωμα -και δεν αμφιβάλλω ποσώς ότι πρέπει να έχει αυτό το δικαίωμα- να γίνεται μέλος στην ΠΕΟ. Και αυτή την αρχή ούτε ο Ζιαρτίδης ούτε ο Δίγκλης την παραβίασε ή την καταπάτησε. Εκείνοι που την παραβιάζουν και την καταπατούν κατάφωρα δεν είναι άλλοι από τη σημερινή ηγεσία της ΠΕΟ και την ηγεσία του ΑΚΕΛ. Γιατί οι καθαιρέσεις και οι απολύσεις δεν είναι τίποτε άλλο παρά περίτρανη απόδειξη ότι αυτή η θεμελιώδης αρχή και της ΠΕΟ και του συνδικαλισμού σε ολόκληρο τον κόσμο στραπατσάρεται και καταπατείται. Γιατί ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης καμιά απόφαση της ΠΕΟ όσον αφορά συνδικαλιστικά ζητήματα δεν παραβίασαν και δεν καταπάτησαν. Η ηγεσία της ΠΕΟ υποστήριζε τα τελευταία χρόνια -για να μην αναφερθώ στα προηγούμενα- την ίδια πολιτική που υποστήριζε και ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης. Συνεπώς αποφάσεις και θέσεις της ΠΕΟ συνδικαλιστικού χαρακτήρα ουδέποτε παραβιάστηκαν από το Ζιαρτίδη και το Δίγκλη. Η επίκληση αποφάσεων από μέρους σας αφορά αποκλειστικά

αποφάσεις κομματικού και πολιτικού περιεχομένου. Αποφάσεις οι οποίες λήφθηκαν καθ' υπόδειξη της ηγεσίας του ΑΚΕΛ, για να φιμωθούν ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης στις διαφορές που είχαν με την ηγεσία του ΑΚΕΛ. Και χρησιμοποιήθηκε η ΠΕΟ ως μέσο και ως όργανο, ως δόρυ για να πληγεί ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης. Συνεπώς ως μη μιλούμε για παραβιάσεις αποφάσεων της ΠΕΟ. Η καθ' υπαγόρευση της ηγεσίας του ΑΚΕΛ απόφαση ότι θα πρέπει να κλείσουν το στόμα τους για τα πολιτικά και κομματικά ζητήματα ο Ζιαρτίδης και ο Δίγκλης είναι άσχετη με το κίνημα της ΠΕΟ. Κι εμείς, ναι, αρνηθήκαμε να πειθαρχήσουμε σε μια τέτοια απόφαση, γιατί ήταν και είναι εκτός των αρμοδιοτήτων της ΠΕΟ η καθ' υπαγόρευση κόμματος λήψη τέτοιας απόφασης και γιατί αποφασίσαμε να ακολουθήσουμε το δρόμο της τιμής και της συνείδησής μας, το δρόμο της πραγματικής ανανέωσης, της πραγματικής διαφάνειας και περεστρόικας. Και δε λυπούμαστε γι' αυτή την απόφασή μας ούτε για τις καθαιρέσεις. Θέλουμε να κρατούμε ψηλά το μέτωπό μας, γιατί θέλουμε να είμαστε τίμιοι πρώτα με τη συνείδησή μας και με το λαό και τους εργαζομένους.

Θα επαναλάβω με αυτή την ευκαιρία αυτό που είπα στη συνεδρία του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ, όταν εκρίνετο η τύχη μας, όταν αποφασίζοταν η καθαιρέσή μας. Ότι αρνήθηκα και αρνούμαι να γίνω Γαλιλαίος. Προτιμώ το δρόμο του Τζορντάνο Μπρούνο, προτιμώ το δρόμο του αγώνα και της τιμής, παρά το δρόμο του εξευτελισμού και το δρόμο του σαλίγκαρου.

Κύριε Πρόεδρε, έχουν αναφερθεί ορισμένα συγκεκριμένα παραδείγματα, για να στηριχθεί ο ισχυρισμός ότι απολύθηκαν πλεονάζοντες. Θα ρωτήσω τους αγαπητούς συναδέλφους: Ο Παϊσίου απολύθηκε, ενώ ήταν ο επικεφαλής του Γραφείου Ερευνών και Μελετών της ΠΕΟ. Απολύθηκε, ενώ είχε μεγαλύτερη υπηρεσία από το συνάδελφό του που εργαζόταν και εργάζεται στο ίδιο τμήμα. Και για να μην παρεξηγηθώ, ουδόλως θα υποστήριζα την απόλυση του συνάδελφου που έμεινε. Γιατί όμως απολύθηκε ο Παϊσίου, ο επικεφαλής του γραφείου, με μακρότερη υπηρεσία, και δεν απολύθηκε το δεύτερο μέλος του γραφείου ερευνών και μελετών. Η απάντηση είναι εύκολη και σαφής. Γιατί ο Παϊσίου υπέγραψε την ιδρυτική διακήρυξη του ΑΔΗΣΟΚ. Και δεν μπορούσε ο Παϊσίου να μείνει στο μηχανισμό της ΠΕΟ, αφού έπαψε να είναι πειθήνιο μέλος του ΑΚΕΛ.

Έχει γίνει αναφορά και στον υπεύθυνο του περιοδικού. Και κατά έναν ταχυδακτυλουργικό τρόπο καταβάλλεται προσπάθεια συσκότισης. Παρασιωπούν οι συνάδελφοι ότι ο συνάδελφος για τον οποίο γίνεται λόγος προσλήφθηκε ως συντάκτης του Εργατικού Βήματος. Και η εργασία του ως υπεύθυνου του περιοδικού «Εργασία» για μια περίοδο ήταν παράλληλη εργασία. Διερωτώμαι γιατί οι συνάδελφοι, αφού αποφάσισαν ότι θα έκλειε το περιοδικό, δεν αποφάσισαν ταυτόχρονα ότι ο Κωστάκης Ζαχαριάδης, που ήταν ο υπεύθυνος του περιοδικού, θα έπρεπε να επανέλθει στο Εργατικό Βήμα ως συντάκτης, όπως είχε προσληφθεί;

Πιστεύω ότι αυτά και άλλα παραδείγματα αποδεικνύουν το αστήρικτο των ισχυρισμών ότι οι απολύσεις έγιναν χωρίς πολιτικά και κομματικά ελατήρια και αυστηρά για λόγους πλεονασμού, για λόγους οικονομικούς.

Κύριε Πρόεδρε, Θα αναφέρω ένα πολύ πρόσφατο παράδειγμα, για να δείτε πόσο ευσταθούν τα επιχειρήματα των συναδέλφων. Την περασμένη εβδομάδα πήρα το εξής μήνυμα: Έμμισθος της ΠΕΟ -δε θα κατονομάσω την επαρχία- απειλείται με απόλυση, γιατί εκδηλώθηκε υπέρ του ΑΔΗΣΟΚ. Και στέλεχος του ΑΚΕΛ σε σχετική συνομιλία είπε ότι στον εν λόγω συνάδελφο θα κάνουμε ότι κάναμε και του Δίγκλη. Και αντιλαμβάνεστε πόσο ακοιμάτιστα και ανεπηρέαστα από πολιτικής άποψης είναι τα ελατήρια για την επικείμενη απόλυση και αυτού του συναδέλφου.

Βλέπετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι έχει αναληφθεί μια αδυσώπητη και ολόπλευρη εκστρατεία, για να κτυπηθεί και να εξοντωθεί το ΑΔΗΣΟΚ. Γιατί δεν είναι νοητό για την ηγεσία του ΑΚΕΛ να υπάρξει ένα ανανεωτικό αριστερό σοσιαλιστικό κίνημα σ' αυτό τον τόπο. Γιατί, για την ηγεσία του ΑΚΕΛ, που λίγο πριν -τον περασμένο Νιόβρη- φιλιόταν με τον Τσαουσέσκου, γιατί για την ηγεσία του ΑΚΕΛ που διατηρεί εγκάρδιες σχέσεις με τον Κάστρο και που αυτές οι σχέσεις είναι περίτρανη απόδειξη της ανανέωσης που συντελείται στο ΑΚΕΛ, της περεστρόικα, δεν είναι νοητό να υπάρξει ανανεωτικό σοσιαλιστικό κίνημα σ' αυτό τον τόπο. Γι' αυτό ανελήφθη μια ανελέητη εκστρατεία και σπίλωσης ηγετών του ΑΔΗΣΟΚ, αλλά και καταπολέμησης και εξόντωσης με κάθε τρόπο αυτού του ανανεωτικού κινήματος. Και νομίζω ότι δεν είναι άσχετο με αυτή τη διαπίστωση αυτό που έχει πει μόλις προ ολίγου ο συνάδελφος Ηλία απ' αυτό το βήμα. 'Ότι έχουμε περάσει σε αντίπαλα χαρακώματα. Δυστυχώς έχει το θράσος ο συνάδελφος να ρωτά αν είναι ψέμα. Αν είναι ψέμα ή όχι, αγαπητέ συνάδελφε, δε θα το απαντήσεις εσύ. Θα το απαντήσει ο λαός. Και περίμενε να δεις την ετυμηγορία του λαού.

Έχουν το θράσος να ισχυρίζονται ότι ο Ζιαρτίδης και ο Φάντης, που δημιούργησαν το αριστερό κίνημα στην Κύπρο, που οι κατακτήσεις αυτού του λαού και των εργαζομένων φέρουν τη σφραγίδα αυτών των τιμημένων αγωνιστών και συναδέλφων, έχουν το θράσος να ισχυρίζονται ότι πέρασαν σε αντίπαλα χαρακώματα. Αυτό αποτελεί άλλη μια απόδειξη πόσο ανανεωθήκατε και πώς εννοείτε την περεστρόικα και τη νέα σκέψη. Και δε σας παρεξηγώ με αυτή την αντίληψη για το σθένος και το φανατισμό που σας διακατέχει στον αγώνα σας για εξόντωση του ΑΔΗΣΟΚ.

Τελειώνοντας έχω να πω το εξής, κύριε Πρόεδρε. Λίγοι μόνο μήνες μας χωρίζουν μέχρι τη λαϊκή ετυμηγορία. Και η λαϊκή ετυμηγορία θα επιβραβεύσει, πιστεύουμε, το τολμηρό εγχείρημα που ανέλαβαν εκείνοι οι πρωτοπόροι, διαχωρίζοντας τις θέσεις τους από την ηγεσία του ΑΚΕΛ και προχωρώντας στην ίδρυση του ΑΔΗΣΟΚ. Τολμηρό εγχείρημα το οποίο διέρχεται μέσα από τρομερές δυσκολίες, οι οποίες όμως δε θα κάμψουν την αποφασιστικότητά μας. Γνωρίζουμε ότι ο δρόμος μας είναι ανήφορος και θα τον βαδίσουμε με αποφασιστικότητα και περηφάνια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό μόνο επί προσωπικού θέματος.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κατανοώ τη δυσарέσκεια του έντιμου συνάδελφου ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ποιο είναι το προσωπικό, η δυσарέσκεια του κ. Δίγκλη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τον ακούσω πρώτα, κύριε Παπαπέτρου. Νομίζω πως δεν μπορώ να κρίνω, αν δεν ακούσω.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κατανοώ τη δυσaráρσκειά του, όταν του μιλούμε για την έδρα την οποία έχει σφετεριστεί και το θεωρεί ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφαιρώ το λόγο και από τους δυο.

Ο κ. Πουμπουρήs έχει το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως και εγώ ανέμενα και εσείς αναμένετε, ήταν φυσικό ο συνάδελφος κ. Δίγκλης, γνωστός για το πάθος και την εμπάθειά του ενάντια στο ΑΚΕΛ, ενάντια στην ηγεσία του ΑΚΕΛ, ενάντια στα στελέχη της ΠΕΟ, ήταν επόμενο λέω, να εκτραπεί και να πει και ύβρεις ενάντια στο ΑΚΕΛ και ύβρεις ενάντια στα στελέχη της ΠΕΟ και κούτσομπολιό να κάμει ότι τάχα άκουσε το τάδε και το τάδε από κάποιον που δεν τον κατονομάζει. Αυτό και μόνο που είπε ο κ. Δίγκλης δείχνει το επίπεδο και εγώ δηλώνω ότι δε θα τον ακολουθήσω. Θα διαβάσω την ομιλία μου και θα απαντήσω στα επιχειρήματά του, όπως και στα επιχειρήματα του κ. Παπαπέτρου, όσα πρόφθασα να ακούσω το πρωί.

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν στις 10 του περασμένου Μάη ο κ. Παπαπέτρου εισηγείτο την εγγραφή του θέματος που συζητούμε σήμερα, η κοινοβουλευτική μας ομάδα αντιτάχθηκε, γιατί το θέμα δεν ήταν και δεν είναι της αρμοδιότητας της Βουλής. Υποστηρίξαμε τότε ότι το θέμα αυτό αφορούσε την ΠΕΟ, που ως αυτοτελής οργάνωση έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να αποφασίζει πόσους και ποιους θα έχει στην υπηρεσία της, πόσους και ποιους δε χρειάζεται πλέον στην υπηρεσία της. Και είπαμε ότι είναι δικαίωμα των επηρεαζομένων να προσφύγουν στη δικαιοσύνη, στα εργατικά δικαστήρια που αυτή η Βουλή δημιούργησε ή και αλλού για τις οποιεσδήποτε διεκδικήσεις τους.

Υποστηρίξαμε λοιπόν να ακολουθηθούν οι σωστές διαδικασίες και να αποφευχθεί η ανάμειξη της Βουλής σε μια υπόθεση που, σε ό,τι αφορά τις διεκδικήσεις των επηρεαζομένων, είναι υπόθεση της δικαιοσύνης. Υπάρχει μάλιστα η ρητή διάταξη στο άρθρο 30 του Συντάγματος όπως αποφεύγεται δημοσιότητα που θα ήταν δυνατό να επηρεάσει δυσμενώς το συμφέρον της δικαιοσύνης. Ξεκινούσαμε δηλαδή από τη θέση αρχής ότι η μια εξουσία δεν πρέπει να υπεισέρχεται στις αρμοδιότητες άλλης εξουσίας. Και υπογραμμίζουμε ξανά πως η αρχή της διάκρισης των εξουσιών είναι το εχέγγυο σωστής λειτουργίας του κράτους και εμπέδωσης της δημοκρατίας και ότι καμιά πολιτική σκοπιμότητα δεν μπορεί να δικαιολογήσει επέμβαση της μιας εξουσίας στο έργο της άλλης.

Διαβάζοντας τώρα την Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, νιώθουμε μια ηθική ικανοποίηση, γιατί οι θέσεις της πλειοψηφίας της Βουλής εδράζονται ακριβώς πάνω σ' αυτή τη βάση που υποστήριξε το ΑΚΕΛ αρχικά. Σημειώνουμε ότι η πλευρά του Δημοκρατικού Κόμματος υποστηρίζει ότι «το υπό εξέταση θέμα άπτεται της εσωτερικής λειτουργίας μιας ιδιωτικής οργάνωσης και για το λόγο αυτό ξεφεύγει του κοινοβουλευτικού ελέγχου». Κατά τον ίδιο τρόπο σημειώνουμε τη θέση της ΕΔΕΚ που υποστηρίζει ότι το υπό εξέταση θέμα «δεν είναι της αρμοδιότητας της Επιτροπής, γιατί αφορά θέματα τα οποία αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα των δικαστηρίων».

Ενώ αυτές είναι οι θέσεις της πλειοψηφίας της Βουλής, ο εισηγητής του θέματος επέμενε να συζητηθεί. Γιατί επέμενε να συζητηθεί; Για τον απλούστατο λόγο ότι αποσκοπεί σε πολιτική εκμετάλλευση μιας καθαρά συνδικαλιστικής υπόθεσης. Είναι λοιπόν αυτοί που προσδίδουν πολιτικό περιεχόμενο στο θέμα αυτό και όχι εμείς.

Θα μπορούσαμε βέβαια να αρκεστούμε σε επανάληψη της θέσης μας ότι το όλο θέμα ξεφεύγει της αρμοδιότητας της Βουλής. Επειδή όμως, τόσο με τις απόψεις που εκφράστηκαν στην αρμόδια Επιτροπή όσο και με την ομιλία που έκαναν προηγούμενα οι δυο συνάδελφοι του ΑΔΗΣΟΚ, καταβλήθηκε μια προσπάθεια παραποίησης, χονδροειδούς παραποίησης των γεγονότων, είμαστε υποχρεωμένοι να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους.

Προβλήθηκε λοιπόν ο ισχυρισμός ότι με τις απολύσεις που έγιναν στην ΠΕΟ παραβιάζονται τάχα οι συνδικαλιστικές ελευθερίες και τα δικαιώματα των εργατοϋπαλλήλων. Δε χρειάζεται να πω πόσο φτωχό, πόσο αβάσιμο είναι αυτό το επιχείρημα, διότι, κύριοι συνάδελφοι, όλος ο κόσμος γνωρίζει πως, αν υπάρχει μια οργάνωση που υπεράσπισε και υπερασπίζει όσο καμιά άλλη οργάνωση τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και τις ελευθερίες των εργαζομένων, αν υπάρχει μια οργάνωση που είναι συνεπής σ' αυτό, είναι η οργάνωση της ΠΕΟ. Και δεν πρέπει να δημιουργηθεί η λανθασμένη εντύπωση πως, επειδή κάποιου βρίσκονται τώρα μακριά από την ηγεσία της ΠΕΟ -με δική τους ευθύνη βρίσκονται μακριά από την ηγεσία της ΠΕΟ-αυτή έπαψε τώρα να υπερασπίζεται με συνέπεια τις συνδικαλιστικές ελευθερίες και τα δημοκρατικά δικαιώματα των εργατοϋπαλλήλων. Αντίθετα, η ΠΕΟ, αναγεννημένη και ανανεωμένη, υπερασπίζει με μεγαλύτερη συνέπεια τις συνδικαλιστικές ελευθερίες, τα δίκαια και τα δικαιώματα των εργατοϋπαλλήλων.

Στην προσπάθειά τους να συσκοτίσουν τα γεγονότα οι εισηγητές του θέματος παρασιωπούν μια αλήθεια. Παρασιωπούν το γεγονός πως το σύνολο των εμμισθών της ΠΕΟ, με ελάχιστες εξαιρέσεις, έγιναν έμμισθοι, αφού πρώτα εκλέγησαν από τους εργαζομένους στα αξιώματά τους. Παρασιωπούν το γεγονός πως, όταν κάποιος δεν επανεκλεγεί από τους εκπροσώπους των εργατοϋπαλλήλων στην προηγούμενη θέση του, δεν μπορεί να συνεχίζει να είναι ο έμμισθος των εργατοϋπαλλήλων στο μηχανισμό της ΠΕΟ. Αυτή η παρασιώπηση συμβάλλει στη διαστρέβλωση της αλήθειας.

Στην προκειμένη περίπτωση υπάρχουν έμμισθοι που, αφού συστηματικά παραβίασαν το καταστατικό και τις δημοκρατικά παρμένες αποφάσεις της ΠΕΟ, με μυστική ψηφοφορία αποφάσεις, καθαιρέθηκαν από τα αξιώματά τους. Και δε δεχόμαστε τον ισχυρισμό του κ. Δίγκλη ότι: «Ξέρετε, εμείς απλώς παραβιάζαμε αποφάσεις που δεν ήταν συνδικαλιστικές». Λυπούμαι, κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχουν αποφάσεις στην ΠΕΟ που είναι καθαρά συνδικαλιστικές και άλλες αποφάσεις που είναι καθαρά πολιτικού χαρακτήρα. Όλες οι αποφάσεις της ΠΕΟ και των σωμάτων της είναι αποφάσεις που πρέπει να γίνονται σεβαστές από τα στελέχη της. Είναι σοφιστεία να ισχυρίζεται ένας πως: «Ξέρετε, εμείς απλώς παραβιάζουμε εκείνες τις αποφάσεις που ήταν πολιτικού χαρακτήρα και όχι τις αποφάσεις που ήταν συνδικαλιστικού χαρακτήρα». Δε διαχωρίζονται οι αποφάσεις της ΠΕΟ σε δυο ειδών, όπως ισχυρίζονται οι συνάδελφοι.

Προκύπτει όμως από αυτό ένα βασικό ερώτημα: Αναγνωρίζουμε ή δεν αναγνωρίζουμε το δημοκρατικό δικαίωμα μιας οργάνωσης να αποφασίζει με βάση

το καταστατικό της και με τις δημοκρατικές διαδικασίες πάνω στα ζητήματα που την αφορούν; Αναγνωρίζουμε αυτό το δικαίωμα; Εσείς του ΑΔΗΣΟΚ αναγνωρίζετε αυτό το δικαίωμα; Εσείς που φλυαρείτε πολύ για τα δικαιώματα και την ανεξαρτησία των οργανώσεων, αναγνωρίζετε αυτό το δικαίωμα ή δεν το αναγνωρίζετε; Αναγνωρίζετε ή όχι το αποτέλεσμα μιας μυστικής ψηφοφορίας; Πολύ φλυαρείτε και για τη νέα σκέψη και για τις δημοκρατικές διαδικασίες, αλλά είσαστε οι μόνοι που δεν αναγνωρίζετε τη μυστική ψηφοφορία. Ούτε στο κόμμα την αναγνωρίσατε ούτε στην ΠΕΟ την αναγνωρίσατε ούτε αλλού την αναγνωρίσατε. Αν αναγνωρίζουμε λοιπόν και σεβόμαστε αυτές τις βασικές αρχές, τότε περιττεύουν οι προσπάθειες για θόρυβο, διότι είναι θόρυβο που θέλετε να κάμετε και τίποτε άλλο.

Υπάρχουν όμως, περιπτώσεις ατόμων που απαλλάχθηκαν των καθηκόντων τους ένεκα οικονομικών δυσκολιών. Και δεν είναι μυστικό ότι αυτές τις οικονομικές δυσκολίες τις επισήμαναν και τις πρόβλεψαν και οι πρώην ηγέτες της ΠΕΟ. Και ο κ. Δίγκλης τις πρόβλεψε, αλλά αρνήθηκε αυτή τη στιγμή να το αναγνωρίσει. Και τι έκαμε ο κ. Δίγκλης για να παραπλανήσει το Σώμα αυτή τη στιγμή; Ο κ. Δίγκλης λογάρισε ως αποθέματα της ΠΕΟ τα οικήματα των συντεχνιών σε όλη την Κύπρο, ως αποθέματα στον προϋπολογισμό της, ως ενεργητικό που λέμε, για να συντηρεί το μηχανισμό της. Αυτή είναι μια παραπλάνηση. Τα οικήματα είναι οικήματα που χρησιμοποιούνται από τις οργανώσεις. Οι προϋπολογισμοί που αφορούν τη συντήρηση του μηχανισμού της ΠΕΟ είναι άλλο πράγμα.

Διερωτώμαστε, κύριε Πρόεδρε, με βάση ποια λογική μπορεί να γίνεται οποιαδήποτε επέμβαση στο πώς διαθέτει τα οικονομικά της μια συνδικαλιστική οργάνωση; ποιες οικονομικές περισυλλογές θα κάμει και ποιους θεωρεί απαραίτητους ως έμμισθους για την εκπλήρωση της αποστολής της.

Προβλήθηκε ακόμα ο ισχυρισμός ότι, αν υπήρχε ανάγκη να απολυθούν κάποιοι, έπρεπε να απολυθούν εκείνοι που προσλήφθηκαν τελευταίοι και όχι οι προγενέστεροί τους ή ότι έπρεπε να απολυθούν οι ηλικιωμένοι και όχι οι νεαρές ηλικίας έμμισθοι.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό συνιστά μια άλλη κλασική περίπτωση επέμβασης, σκανδαλώδους επέμβασης, στα εσωτερικά μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης για το πώς θα επανδρώσει το μηχανισμό της. Διότι το θέμα δεν είναι θέμα αρχαιότητας ή ηλικίας. Το θέμα είναι η διασφάλιση του δημοκρατικού δικαιώματος κάθε οργάνωσης να αποφασίζει για την εσωτερική της διάρθρωση, για τη στελέχωση και την καλύτερη λειτουργία του μηχανισμού της. Και είναι λυπηρό το ότι αυτή η παρέμβαση προέρχεται από εκείνους, επαναλαμβάνω, που αμέτρητες φορές ως τώρα διακήρυξαν, στα λόγια βέβαια, σεβασμό προς την αυτοτέλεια των οργανώσεων. Τι είδους σεβασμό προς την αυτοτέλεια των οργανώσεων επιδεικνύετε, όταν επιμένετε να αποφασίζετε εσείς για το πώς θα διαθέσει τα οικονομικά της η ΠΕΟ;

Κατά συνέπεια, τα όσα επινόησαν οι συνάδελφοι για να κατηγορήσουν την ηγεσία της ΠΕΟ είναι εντελώς ανυπόστατα. Και αποτελούν μια απέλπιδα προσπάθεια να πλήξουν και να μειώσουν το κύρος της ΠΕΟ, της οργάνωσης, επαναλαμβάνω, που δε σεβάστηκαν ούτε τις αποφάσεις της ούτε τις δημοκρατικές διαδικασίες που ακολούθησε.

Έγινε ακόμα λόγος για πολιτικές σκοπιμότητες. Ναι, στο όλο πρόβλημα υπάρχει μια πολιτική σκοπιμότητα. Και αυτή προέρχεται από τους εισηγητές του θέματος. Αυτή τούτη η εγγραφή του θέματος συνιστά μια πολιτική σκοπιμότητα της ηγεσίας του ΑΔΗΣΟΚ, που καταβάλλει μια απέλπιδα προσπάθεια να πλήξει το κύρος της ηγεσίας της ΠΕΟ και της ηγεσίας του ΑΚΕΛ.

Φαίνεται ότι οι συνάδελφοι του ΑΔΗΣΟΚ δεν κατόρθωσαν να διδακτούν, λυπούμαι πάρα πολύ γι' αυτό, τίποτε από τα γεγονότα του πρόσφατου παρελθόντος. Προσποιούνται ότι δεν κατάλαβαν πως νοικοκύρης στην ΠΕΟ είναι τα δεκάδες χιλιάδες μέλη της και κανένας άλλος. Δεν κατάλαβαν ότι είναι αυτοί οι δεκάδες χιλιάδες εργατοϋπάλληλοι της ΠΕΟ που ματαίωσαν τις προσπάθειες διάσπασης της οργάνωσης, που κράτησαν την ΠΕΟ ενωμένη, δυνατή και αποτελεσματική για τα δίκαια της εργατικής τάξης. Προσποιούνται ακόμα πως δεν κατάλαβαν ότι είναι οι χιλιάδες τα μέλη και οι φίλοι του ΑΚΕΛ που ματαίωσαν τις οποιεσδήποτε προσπάθειες διάσπασης του κόμματος και του λαϊκού κινήματος.

Ο συνάδελφος κ. Δίγκλης δεν άντεξε, όπως είπα, στον πειρασμό να μιλήσει με πάθος και εμπάθεια ενάντια στην ηγεσία της ΠΕΟ και ενάντια στην ηγεσία του ΑΚΕΛ. Και αποτόλμησε -και το εννοώ αυτό- αποτόλμησε να κατηγορήσει εμάς ότι σπιλώνουμε το καλό όνομα της ΠΕΟ. Αλήθεια, τι πρέπει να πούμε γι' αυτό τον εξωφρενικό ισχυρισμό; Ποιος σπιλώνει το όνομα της ΠΕΟ, φίλοι και συνάδελφοι; Εμείς, που σεβαστήκαμε την ΠΕΟ, εμείς, που σεβαστήκαμε τις δημοκρατικές διαδικασίες και την ανεξαρτησία της ΠΕΟ ή εσείς που παραβιάσατε τις αποφάσεις της και που δε σεβαστήκατε τις δημοκρατικές διαδικασίες; Ποιος σπιλώνει την ΠΕΟ και ποιοι τη μαχαιρώνουν πισώπλατα; Εμείς, που σεβαστήκαμε τις οποιεσδήποτε αποφάσεις της για την ανεξαρτησία της, για την οντότητά της και την αυτοτέλειά της ή εσείς, που, ενώ μιλάτε για δημοκρατικές διαδικασίες και για δημοκρατία, γράφετε στα παλιά σας τα παπούτσια τις εκκλήσεις των χιλιάδων εργατοϋπαλλήλων που σας καλούσαν να σεβαστείτε τις αποφάσεις της; Ποιος σπιλώνει και ποιος μαχαιρώνει την ΠΕΟ; Εσείς, που βγήκατε με πολύ θράσος, να το πω έτσι, και είπατε, «Ναι, αποφασίσατε εσείς οι πολλοί αυτό το πράγμα, για μας όμως δεν ισχύει αυτό. Εμείς είμαστε ξέχωρη πάστα ανθρώπων. Δε σας ακούμε εσάς, δε θέλουμε να είμαστε μαζί σας. Εμείς είμαστε οι Τζορντάνο Μπρούνο»; Μα ο Τζορντάνο Μπρούνο, αγαπητοί συνάδελφοι, αγωνίστηκε και θυσιάστηκε ενάντια στο σκοταδισμό. Εσείς αγωνίζεστε ή προσπαθείτε ενάντια στην εργατική τάξη, ενάντια στις δημοκρατικές διαδικασίες. Για όνομα του Θεού! Τι έχετε πάθει τέλος πάντων; Εμείς λοιπόν, πλήττουμε το κύρος της ΠΕΟ, που σας απευθύναμε πάρα πολλές εκκλήσεις και σας είπαμε, «Φίλοι, συνάδελφοι, μείνετε και στο ΑΚΕΛ, μείνετε και στην ΠΕΟ, πέστε την άποψή σας, αλλά σεβαστείτε αυτή την ευλογημένη την πλειοψηφία, σεβαστείτε τις δημοκρατικές αποφάσεις»; Έτσι σας είπαμε και εμείς και η ΠΕΟ. Δεν τις σεβαστήκατε. Ποιος λοιπόν πλήττει την ΠΕΟ; Εκείνος που γράφει στα παλιά του τα παπούτσια τις δημοκρατικά παρμένες αποφάσεις. Αυτή είναι η πικρή αλήθεια.

Εκτός από τις ύβρεις, κόλλησαν και τη ρετσίνα στο ΑΚΕΛ ότι φιλιόταν με τον Τσαουσέσκου. Εγώ θέλω να σας υπενθυμίσω ότι το ΑΚΕΛ οργάνωσε εκδήλωση ενάντια στον Τσαουσέσκου, όταν απειλούσε να πλήξει τις εκδηλώσεις των εργατών στο αίμα. Είναι άλλο ζήτημα αν είχαμε σχέσεις όλα τα κόμματα και αν είχε σχέσεις και η ΠΕΟ με τα συνδικάτα της Ρουμανίας και φιλιόταν με τον

Τσαουσέσκου -διότι αντιστρέφουμε τα πράγματα, για να σας δείξουμε ότι εσείς είχατε σχέσεις με τα συνδικάτα της Ρουμανίας-και είναι άλλο ζήτημα αν ο Τσαουσέσκου αποδείχθηκε αυτός που αποδείχθηκε. Εμείς, εν πάση περιπτώσει, σε 20 χρόνια μόνο μια φορά είχαμε επαφή επί ανώτατου επιπέδου με τον Τσαουσέσκου. Κατά συνέπεια, να λείπουν οι ύβρεις, συνάδελφοι,, δεν ωφελούν.

Κύριε Πρόεδρε,

Μας κατηγορήσε ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου -δεν πρόλαβα ολόκληρη την ομιλία του, αλλά κάτι άκουσα- ότι δε δεχόμαστε και δεν ανεχόμαστε τη δεύτερη γνώμη μέσα στο ΑΚΕΛ και το κίνημα της Αριστεράς. Ο συνάδελφος μου δίνει την εντύπωση ότι έκοψε πάρα πολύ πίσω από τα γεγονότα. Δε θέλει να παραδεχτεί τις διεργασίες που συντελέστηκαν και συντελούνται μέσα στο κόμμα, δε θέλει να δει αυτά που εφαρμόζονται, δε θέλει να δει την αλήθεια. Δε θέλει να παραδεχτεί ότι το ΑΚΕΛ με παραδειγματική συνέπεια τηρεί τις δημοκρατικές διαδικασίες και τη διαφάνεια. Ότι όλες οι αποφάσεις για βασικά ζητήματα παίρνονται ύστερα από ένα δημοκρατικό διάλογο, ύστερα από το λόγο και τον αντίλογο, ύστερα από μυστική ψηφοφορία και στη βάση και στα ανώτερα σώματα του κόμματος.

Και θα πρόσθετα ότι από μια προκατάληψη, από μια θα έλεγα εμπάθεια προς την ηγεσία του ΑΚΕΛ, δεν μπόρεσαν οι συνάδελφοι να διδαχθούν τίποτε, μα απολύτως τίποτε, από τις εργασίες του 17ου Συνεδρίου. Δεν πήραν το μήνυμα από τους 1,300 συνέδρους που για πέντε ολόκληρες μέρες, με πλήρη διαφάνεια, μέσα από το λόγο και τον αντίλογο, μέσα από την ψηφοφορία, την ψήφιση και την καταψήφιση, διαμόρφωσαν τις θέσεις και τις αποφάσεις του ΑΚΕΛ.

Δεν ευθυνόμαστε εμείς αν παραμείνατε δογματικά προσκολλημένοι στις προκαταλήψεις σας και ενάντιοι σε κάθε ενέργεια του ΑΚΕΛ, αν επιμένετε να επαναλαμβάνετε τις χιλιοειπωμένες και μπαγατιάτικες ιστορίες σας περί έλλειψης δημοκρατίας και διαφάνειας στο ΑΚΕΛ. Γι' αυτό δεν μπορούμε να φταίμε εμείς, συνάδελφοι. Εσείς φταίτε που κόψατε πίσω από τα γεγονότα και είναι ιστορίες της Χαλιμάς που μας λέτε ότι είσατε ανανεωτικό κόμμα. Όταν δεν αναγνωρίζετε τη δημοκρατία και όταν δε σέβεστε τη δημοκρατία στους χώρους που ξεκινήσατε, εκεί βρίσκεται η αρτηριοσκληρόνση και η κατάσταση για την οποία εσείς μας κατηγορείτε.

Πέραν τούτου, θέλω να υπογραμμίσω ότι η ανοχή προς τη δεύτερη γνώμη σε καμιά περίπτωση δε σημαίνει ανοχή προς την αναρχία. Η δεύτερη γνώμη, ο διάλογος και ο αντίλογος είναι απόλυτα συναφασμένα με το σεβασμό προς τις αποφάσεις της πλειοψηφίας που συνιστούν, συνάδελφοι του ΑΔΗΣΟΚ, την πεμπτουσία της δημοκρατίας. Αυτό θα σας το λέμε κάθε μέρα και κάθε ώρα ίσως το καταλάβετε. Οι αποφάσεις της πλειοψηφίας συνιστούν την πεμπτουσία της δημοκρατίας. Αν το καταλάβετε αυτό, ίσως να επανεύρετε τον εαυτό σας. Όταν λοιπόν ένας οχυρώνεται πίσω από τη σωστή θέση για σεβασμό προς το λόγο και τον αντίλογο και τη δεύτερη γνώμη, χωρίς να το συνδέει και να το συναρτά με το σεβασμό προς τις αποφάσεις της πλειοψηφίας, στην πραγματικότητα προάγει αντιδημοκρατικές διαδικασίες,, στην πραγματικότητα προάγει την αναρχία. Προάγει τη θέση για περιφρόνηση της πλειοψηφίας. Είναι καλά λοιπόν οι συνάδελφοι να τα γνωρίζουν όλα αυτά και να γνωρίζουν ακόμα πως, όταν τα βάζουν με την ΠΕΟ και το ΑΚΕΛ, στην ουσία τα βάζουν με την εργατική τάξη, με την καταπληκτική πλειοψηφία της αριστεράς.

Κλείνοντας, συμβουλευόμαστε τους συναδέλφους να επιδεικνύουν περισσότερη νηφαλιότητα, περισσότερη αντικειμενικότητα και να αποφεύγουν να βλέπουν πάντα αρνητικά τις ενέργειες και τις δραστηριότητες του ΑΚΕΛ και της ηγεσίας του. Τους συμβουλευόμαστε μάλλον να ξαναθυμηθούν αυτά που έλεγαν μέχρι πρόσφατα και οι ίδιοι, πως ο αντιακελισμός δε συνιστά πολιτική. Ο αντιακελισμός δεν είναι θέση,, είναι άρνηση. Και σε τελευταία ανάλυση ο αντιακελισμός συνιστά μια χρεοκοπημένη πολιτική.

Κλείνοντας, θέλω να επαναλάβω ότι το ΑΚΕΛ δε χρειάζεται τα πιστοποιητικά του κ. Παπαπέτρου ή άλλου συναδέλφου του ΑΔΗΣΟΚ για το αν έχει δημοκρατία ή όχι, αν έχει διαφάνεια ή όχι. Αυτά τα πιστοποιητικά τού τα έδωσε το 17ο Συνέδριο του ΑΚΕΛ και οι 1,300 αντιπρόσωποί του, του τα έδωσαν οι 14,000 των μελών του και θα του τα δώσουν κατά πανηγυρικό τρόπο στις προσεχείς εκλογές οι χιλιάδες των ψηφοφόρων της αριστεράς που θα αναδείξουν και πάλι το ΑΚΕΛ σε μεγάλη πολιτική δύναμη στον τόπο, για να μπορεί να διαδραματίζει το θετικό και σωτήριο ρόλο του για το καλό του λαού και του τόπου.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πουμπουρή ο Πρόεδρος της Βουλής κατέρχεται από την έδρα του και τον αντικαθιστά ο κ. Χατζηδημητρίου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχουν άλλοι για πρωτολογίες;

Ο κ. Ιεροδιακόνου έχει το λόγο.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Διεξάγεται μια συζήτηση στην οποία δεν μπορούμε να μείνουμε θεατές ούτε και πρέπει να μείνουμε θεατές. Εδώ απολύθηκαν αυθαίρετα υπάλληλοι όχι από μια εταιρεία, όχι από ιδιώτη, όχι έστω ακόμα και από ημικρατικό οργανισμό. Απολύθηκαν υπάλληλοι από μια συντεχνία. Και όλοι γνωρίζουμε ότι ο κύριος σκοπός της συντεχνίας είναι ο σεβασμός, η προώθηση και η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Αλίμονο όταν η ίδια η συντεχνία συμπεριφέρεται έτσι στο δικό της το προσωπικό. Είναι γι' αυτό που το θέμα παίρνει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις από ό,τι σε μια άλλη περίπτωση που θα συζητούσαμε μια απόλυση απλώς.

Από αυτό το βήμα ακούστηκαν πάρα πολλά επιχειρήματα και επαναλήψεις των ιδίων επιχειρημάτων. Ακούστηκε ότι η ΠΕΟ έχει οικονομικές δυσκολίες. Και ανακαλύφθηκε ότι η ΠΕΟ έχει οικονομικές δυσκολίες την εποχή που ιδρύετο το ΑΔΗΣΟΚ, δηλαδή μετά από 50 χρόνια ιστορίας. Για παραβιάσεις καταστατικού έγινε λόγος και παραβίαση διαδικασιών. Τερματισμό έκδοσης περιοδικού το οποίο, αν πληροφορούμαι σωστά, εκδίδεται τα τελευταία σαράντα χρόνια.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Τα τελευταία τρία χρόνια.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Εντάξει, τα τελευταία τρία χρόνια. Και συνέπεσε να διαπιστωθεί ότι η έκδοση του περιοδικού έπρεπε να ανασταλεί στο χρονικό διάστημα που ιδρύετο το

ΑΔΗΣΟΚ και αυτός που το εξέδιδε έτυχε εντελώς τυχαία να συμπαθεί το ΑΔΗΣΟΚ. Εντελώς τυχαία!

Έγινε λόγος επίσης για πλεονάζον προσωπικό. Έγιναν μαζικές απολύσεις και έγινε λόγος για πλεονάζον προσωπικό πάλι την περίοδο που σχηματιζόταν το ΑΔΗΣΟΚ.

Επίσης η ΠΕΟ, πάλι μέσα στο 1990 και την ώρα που ιδρύετο το ΑΔΗΣΟΚ, διαπίστωσε ότι δε χρειάζεται πολλές συμβουλές στα οικονομικά και πως από τους δυο συμβούλους έπρεπε να απολύσουν τον ένα, διότι έπρεπε να μειώσουν τις συμβουλές κατά 50%. Και πάλι έτυχε, εντελώς τυχαία -διότι ο άλλος είναι πιστός στο ΑΚΕΛ-έτυχε, εντελώς τυχαία, η μοίρα να δώσει πάνω σ' αυτόν που συμπαθεί το ΑΔΗΣΟΚ!

Τα ανέφερα, κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα επιχειρήματα, γιατί δε θα ασχοληθώ με αυτά. Θα ασχοληθώ με την ουσία του θέματος. Και οι απολύσεις έγιναν λόγω της φύσης και του χαρακτήρα που διατηρεί το ΑΚΕΛ.

Το πρώτο πράγμα που θα ήθελα να ξεκαθαρίσω είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν απολύθηκαν από την ΠΕΟ ούτε είναι από την ΠΕΟ που ξεκίνησε η πρωτοβουλία για απόλυσή τους. Απολύθηκαν με ντιρεκτίβες και καθοδήγηση από το ΑΚΕΛ. Και οι λόγοι είναι καθαρά πολιτικοί και, όπως είπα, προέρχονται από αυτή τούτη τη φύση και το χαρακτήρα του ΑΚΕΛ. Και θα έλεγα ότι, αν γινόταν αυτό το πράγμα πριν από πολλά χρόνια ή έστω πριν από 4 - 5 χρόνια, θα μπορούσα να το χαρακτηρίσω κατανοητό, αλλά σίγουρα απαράδεκτο. Το να γίνεται όμως σήμερα, μετά από όλες αυτές τις κοσμογονικές αλλαγές, μετά από τη χρεοκοπία αυτού που λεγόταν «υπαρκτός σοσιαλισμός», μετά από τη σειρά των μεταρρυθμίσεων που εισάγονται στις ανατολικές χώρες και σ' αυτή την ίδια τη Σοβιετική Ένωση, το να γίνεται σήμερα, είναι και απαράδεκτο και ακατανόητο.

Ένα κόμμα, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι πάντοτε αυτό το οποίο λέει ότι είναι. Είναι πολλοί που λένε ότι είναι κεντρώοι, είναι πολλοί που λένε ότι είναι κεντροδεξιόι, είναι πολλοί που λένε ότι είναι ακροδεξιόι, άλλοι που λένε ότι είναι κεντροαριστεροί και άλλοι που λένε ότι είναι σοσιαλιστές και τέτοια. Αυτοί είναι τίτλοι που βάζουν όλοι στα κόμματά τους. Ξέχασα να πω ότι άλλοι λένε ότι είναι κομμουνιστές και δημοκρατικοί σοσιαλιστές.

Για να μελετήσουμε και να πεισθούμε για τι είναι ένα κόμμα, το χαρακτήρα του κόμματος, θα πρέπει να μελετήσουμε την εσωτερική του δομή σε συνάρτηση με τη φυσιογνωμία της ηγεσίας του, τα μέλη του, την ιδεολογία του και την εσωτερική επικοινωνία του.

Πρώτα πρώτα, ένα κόμμα για να είναι δημοκρατικό πρέπει να είναι ανοικτό. Ένα ανοικτό κόμμα είναι πρώτα από όλα ανοικτό στο κοινό, απευθύνεται προς όλα τα κοινωνικά στρώματα και όλες τις τάξεις του λαού. Και η διαδικασία για να δεχτεί έναν πολίτη ως μέλος είναι πάντοτε απλή. Δεν είναι πάντοτε η ίδια, αλλά ουσιαστικά είναι μια συνοπτική διαδικασία. Συμπληρώνει μια φόρμα, μια αίτηση -η οποία γράφει πάνω περιληπτικά τις αρχές του κόμματος- και μπορεί να γίνει μέλος. Έχει άλλο κόμμα που θέλει να το συστήσουν ακόμα δυο μέλη. Όλα όμως αυτά είναι συνοπτικές διαδικασίες και αυτές τις διαδικασίες ακολουθούν τα ανοικτά κόμματα.

Η ηγεσία αυτών των κομμάτων προέρχεται από όλα τα κοινωνικά στρώματα και η ανέλιξή τους οφείλεται σε διάφορους λόγους. Ένας μπορεί να ανελιχθεί

διότι προσφέρει πολλά στο κόμμα, άλλος διότι έχει ικανότητες, αν θέλετε μόρφωση, άλλος ένεκα καταγωγής και άλλος ένεκα πλούτου, αν θέλετε. Αυτά είναι τα ανοικτά κόμματα.

Όσον αφορά την ιδεολογία, επειδή είναι ανοικτά στον κόσμο και επιτρέπουν σχεδόν σε οποιοδήποτε να γίνει μέλος και όταν γίνει μέλος δικαιούται να συμμετάσχει και στη συζήτηση και στην κριτική και στη διαμόρφωση των θέσεων, δεν μπορούν να έχουν σκληρή ιδεολογία. Τείνουν να είναι πραγματιστικά κόμματα και σίγουρα πίσω από τη συμπεριφορά τους υπάρχει ιδεολογικό υπόβαθρο το οποίο μπορεί να τους προσδώσει έναν άλφα χαρακτήρα μέσα στο πολιτικό φάσμα.

Όσον αφορά την εσωτερική επικοινωνία σ' αυτά τα κόμματα, σ' άλλα πολύ και σ' άλλα λίγο, υπάρχει ισοζυγισμένη επικοινωνία από την ηγεσία προς τη βάση και από τη βάση πίσω στην ηγεσία. Το ΑΚΕΛ, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει αυτά τα χαρακτηριστικά. Το ΑΚΕΛ είναι κόμμα κλειστό. Κόμμα εκλεκτικό και κόμμα αφοσίωσης. Διατήρησε τον παλιό του χαρακτήρα. Κατ' αρχήν αυτά τα κόμματα δεν απευθύνονται σε όλα τα στρώματα του λαού, απευθύνονται σε κοινωνική τάξη ή κοινωνικές τάξεις. Και θεωρητικά απευθύνονται σε ολόκληρη την τάξη που λένε ότι εκπροσωπούν, αλλά στην πράξη δεν εμπιστεύονται όλα τα μέλη αυτής της τάξης που εκπροσωπούν. Δε δέχονται για παράδειγμα στο ΑΚΕΛ οποιοδήποτε εργατή της ΠΕΟ. Λένε ότι εκπροσωπούν την εργατική τάξη, αλλά δε δέχονται τους εργαζόμενους μέσα στο ΑΚΕΛ. Δέχονται εκείνους οι οποίοι θα επιλεγούν με πολλά άλλα κριτήρια. Αυτό εννοώ, όταν λέω ότι είναι κλειστό κόμμα, εκλεκτικό και κόμμα αφοσίωσης.

Και ποιο είναι το κυριότερο κριτήριο; Το κυριότερο κριτήριο είναι η αφοσίωση στην ηγεσία. Και για να αποδειχτεί αυτό το κριτήριο, θα πρέπει να περάσει ένας από διάφορα στάδια, να αποδείξει την αφοσίωσή του ένα, δυο και τρία χρόνια και αν θα ανέλθει, χρειάζεται πολύ περισσότερος χρόνος. Ενώ στα ανοικτά κόμματα θέλουν όσο το δυνατό πιο μαζικούς αριθμούς να συμμετέχουν, η έμφαση στα εκλεκτικά κόμματα είναι στην ποιότητα. Και επαναλαμβάνω ότι ποιότητα στην περίπτωση του ΑΚΕΛ σημαίνει πειθαρχία και αφοσίωση στην ηγεσία.

Όσον αφορά την ιδεολογία, έχουν ένα σκληρό πολιτικό πιστεύω. Πιστεύω το οποίο δεν μπορεί να είναι ευλύγιστο ούτε να συμβιβάζεται. Μια ιδεολογία που τους προσφέρει ερμηνεία για τα πάντα μέσα στην κοινωνία. Και στην πολιτική τους ζωή τους προσφέρει δοσμένη και απόλυτη ερμηνεία και στην οικονομία και στην κουλτούρα και σε τρόπους συμπεριφοράς και στην κοινωνικότητα ακόμα. Είναι δογματικές αντιλήψεις για όλα τα κοινωνικά φαινόμενα και όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις.

Όσον αφορά την ηγεσία, έχω ήδη αναφέρει ότι πρέπει να είναι πολύ δοκιμασμένη και μακροπρόθεσμα δοκιμασμένη. Παλαιότερα ήταν και η ιδεολογία. Τα τελευταία χρόνια -και δεν είναι μόνο τα τελευταία 4 - 5 χρόνια που άρχισε κρίση ιδεολογική- κρίση ιδεολογική στο χώρο του ΑΚΕΛ υπάρχει τα τελευταία είκοσι χρόνια-δεν ήταν τόσο η ιδεολογία, όσο ήταν η αφοσίωση στις αποφάσεις της ηγεσίας.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δοκιμασμένη στους αγώνες της εργατικής τάξης και του λαού, συνάδελφε. Αυτή είναι η αλήθεια. Δοκιμασμένη στους αγώνες του λαού. Περνά σας; Ελάτε μέσα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με ενδιαφέρει. Αν είναι έτσι, αποτείνομαι ίσως με δεχτούν και μένα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Να έρθετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε συνάδελφε.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Δεν είναι αρκετό μόνο να δείχνουν πειθαρχία, πρέπει ένθερμα να υποστηρίζουν. Θέλει συμμετοχή ο ολοκληρωτισμός· δεν περιορίζεται μόνο στην πειθαρχία.

Όσον αφορά την επικοινωνία τώρα, σε όλα τα κόμματα, και στα εκλεκτικά, υπάρχει η αμφίδρομη επικοινωνία. Όμως η επικοινωνία από κάτω προς τα πάνω είναι πολύ περιορισμένη, ενώ από πάνω προς τα κάτω είναι σαρωτική. Έχουν και είναι τα μόνα κόμματα που έχουν την ικανότητα και το μηχανισμό να υποβάλλουν στη βάση τι να ζητά η βάση από την ηγεσία. Και όταν άκουσα το συνάδελφο κύριο Μανδριώτη να λέει ότι δεν άκουγαν τις φωνές των καχημένων των εργατών που τους καλούσαν να συμμορφωθούν ή τα τηλεγραφήματα- κάποιος άλλος συνάδελφος το έχει αναφέρει-ναι, κύριοι, έχει την ικανότητα ένα εκλεκτικό κόμμα να πει στη βάση κάτω να λείι αυτά τα οποία λείι, ακόμα και να προσπαθεί να παρεμποδίσει συγκεντρώσεις, όπως επιχειρήσαν να το κάμουν.

Αυτού του είδους τα κόμματα, κύριοι, με μια σκληρή ιδεολογία η οποία δεν επιδέχεται αμφισβήτηση, με μια απόλυτη πειθαρχία που απαιτείται από την ηγεσία, με τον τρόπο που είναι οργανωμένα στη δομή τους οδηγούν στον ολοκληρωτισμό.

Απαιτούν από τα μέλη τους, για να το πω πιο απλά, να καπνίζουν τσιγάρο του κόμματος, αν υπάρχει. Όταν ντύνονται, να λαμβάνουν υπόψη την ιδεολογία και το συμφέρον του κόμματος. Όταν πίνουν, να πίνουν τα ποτά του κόμματος, αν υπάρχουν ποτά του κόμματος. Απαιτούν να λαμβάνεται υπόψη το κόμμα και στις κοινωνικές συναναστροφές και στις κοινωνικές τους εκδηλώσεις. Δεν είναι υπερβολές, κύριοι. Κάθε τους εκδήλωση ολοκληρωτικά πρέπει να έχει στο επίκεντρό της το κόμμα. Μέσα στο κόμμα δεν μπορεί να γίνει δεκτή αμφισβήτηση της ηγεσίας ή της ορθότητας της ιδεολογίας ή των οποιωνδήποτε αποφάσεων. Κάτι τέτοιο είναι αίρεση και η αίρεση είναι κολλητική και πρέπει να πατάσσεται και μετά να σπιλώνεται.

Όσον αφορά τις περιφερειακές οργανώσεις αυτών των κομμάτων, είναι εξαρτώμενες. Δεν υπάρχει περίπτωση εκλεκτικό κόμμα να ιδρύσει οργάνωση και να τη χειραφετήσει. Ούτε από λάθος να του ξεφύγει δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Γιατί, όταν ιδρύεται μια οργάνωση, δεν ιδρύεται για το σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε. Ιδρύεται πρώτα για να εξυπηρετήσει το κόμμα και σε δεύτερο βαθμό για να εξυπηρετήσει το σκοπό για τον οποίο έχει ιδρυθεί.

Όταν ιδρύεται οργάνωση νεολαίας, δεν είναι ο κύριος σκοπός να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα ή να καθοδηγήσει τη νεολαία. Αυτός είναι ο δεύτερος σκοπός. Ο πρώτος σκοπός είναι η εξυπηρέτηση του κόμματος. Το ίδιο συμβαίνει και με γυναικείες οργανώσεις. Το ίδιο συμβαίνει και με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα 'θελα να 'λεγα ότι αυτά είναι πράγματα του παρελθόντος. Όχι με χαιρεκακία ή με οποιοδήποτε κίνητρο στο οποίο να υπάρχει οποιαδήποτε ύποπτη σκέψη. Το εννοώ και το λέω ειλικρινά ότι θα ευχόμασταν να βλέπαμε μια αριστερά η οποία να είναι αριστερά του Νοεμβρίου του 1990. Δε θέλω να πω άλλα λόγια.

Μετά από τόσες αλλαγές που έγιναν στις ανατολικές χώρες, μετά από τις πρωτοφανείς μεταρρυθμίσεις, τις ελεύθερες εκλογές, μετά από μεταρρυθμίσεις στην ίδια τη Σοβιετική Ένωση, την πατρίδα του υπαρκτού σοσιαλισμού, μετά που κατέρρευσε όλο το σύστημα του υπαρκτού σοσιαλισμού, μετά που κατέρρευσε ο ολοκληρωτισμός σ' αυτό το χώρο και αντικαταστάθηκε από την πολυφωνία, από τον πλουραλισμό και από τις μεταρρυθμίσεις, θα έπρεπε να λέμε κι εμείς εδώ ότι αυτά τα πράγματα ανήκουν στο παρελθόν και άστε τα στους ιστορικούς πλέον. Δεν ανήκουν στο παρελθόν. Η παλιά νοοτροπία έχει διατηρηθεί και φαίνεται ότι οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ δε θέλουν να συνειδητοποιήσουν τι γίνεται στο διεθνές περιβάλλον.

Ακριβώς οι απολύσεις στην ΠΕΟ είναι αποτέλεσμα αυτής της διατήρησης της δομής, της νοοτροπίας, της ιδεολογίας του λεγόμενου δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, που παντού έχει καταρρεύσει και διατηρείται μόνο στην Κύπρο. Αυτοί είναι, κύριοι συνάδελφοι, οι λόγοι για τους οποίους απολύθηκαν οι υπάλληλοι της ΠΕΟ και όχι γιατί η ΠΕΟ χρειάζεται λιγότερες οικονομικές συμβουλές ούτε γιατί αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα ούτε γιατί έκριναν ότι έπρεπε να ανασταλεί η έκδοση του περιοδικού, το οποίο έστω εκδίδετο τα τελευταία τρία χρόνια.

Και αφού μίλησαν για εξάρτηση της ΠΕΟ και άλλων συγγενικών, ελεγχόμενων από το ΑΚΕΛ, οργανώσεων, θα έλεγα ότι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του αν ένα πλουραλιστικό σύστημα είναι αναπτυγμένο ή όχι -και είναι σε πλουραλιστικό σύστημα που ζούμε- είναι το κατά πόσο η πολιτική υποδομή του είναι ανεξάρτητη η μια από την άλλη. Και θα πω δυο λόγια πάνω σ' αυτό, για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τα συμφέροντα, πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά, σε μια κοινωνία. Στο πρώτο στάδιο υπάρχουν οι επαγγελματικοί κλάδοι ή οι επαγγελματικές οργανώσεις. Αυτοί διαμορφώνουν σε πρώτο στάδιο τα αιτήματα τα οποία είναι φυσικό να είναι υπερβολικά, διότι ενδιαφέρονται μόνο για τους εαυτούς τους ή τουλάχιστον κατά τεκμήριο κυρίως για τους εαυτούς τους. Στο δεύτερο στάδιο έρχονται οι συντεχνίες οι οποίες επιφέρουν κάποιους πιο συλλογικούς συμβιβασμούς. Στο τρίτο στάδιο έρχονται τα κόμματα που επιφέρουν ακόμα πιο αρθροιστικούς συμβιβασμούς και στο τέταρτο στάδιο έρχονται η κυβέρνηση και η Βουλή που κάμνουν τον τελευταίο συμβιβασμό και δίδουν οριστικές αποφάσεις και νομοθεσία. Στην περίπτωση της ΠΕΟ αυτή η λειτουργία νοθεύεται. Ή η ΠΕΟ παίζει ρόλο κόμματος ή το ΑΚΕΛ παίζει ρόλο συντεχνίας. Αυτό ισχύει και για όλες τις άλλες οργανώσεις οι οποίες έχουν απόλυτη εξάρτηση από τους αμέσως πιο πάνω τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά περίμενα αυτή τη στιγμή να μιλήσω, δηλαδή περίμενα να μιλήσω συνειδητά μετά την ομιλία κάποιου εκπροσώπου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Περίμενα ακόμα μια φορά να χαρώ αυτή την ταύτιση του ΑΔΗΣΟΚ όχι μόνο στο συζητούμενο θέμα, αλλά και την ταύτιση και τη συμπόρευση του ΑΔΗΣΟΚ με το Δημοκρατικό Συναγερμό, το κόμμα του κεφαλαίου, αυτή την ταύτιση την αντιακελική σε βάρος του κόμματος της εργατικής τάξης σήμερα, για την οποία έχει εκπλαγεί ο συνάδελφός μου ο Παπαπέτρου προηγούμενα, όταν του είπε άλλος συνάδελφος του ΑΚΕΑ ότι, είτε το καταλαβαίνουν είτε όχι, έχουν βρεθεί σε αντίπαλο χαρακώμα. Αυτή είναι η ωμή αλήθεια, αγαπητέ συνάδελφε Παπαπέτρου. Αυτό επιμαρτυρούν τα γεγονότα, η υπαρξή σας από την ημέρα που εμφανιστήκατε σ' αυτό το χώρο. Με τα δεκανίκια του Δημοκρατικού Συναγερμού, με την υποστήριξη του Δημοκρατικού Συναγερμού εντός και εκτός της Βουλής, των εντύπων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του κεφαλαίου, των άλλων μέσων του κεφαλαίου και των μέσων διαφώτισης και προπαγάνδας του κεφαλαίου, προσπαθείτε να επιβιώσετε σ' αυτό το χώρο. Αυτά είναι τα γεγονότα.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της ομιλίας του συνάδελφου Ιεροδιακόνου, ήταν μια προσπάθεια συνηθισμένη, την οποία πολύ συχνά ακούμε από τους εκπροσώπους του κεφαλαίου και της αστικής τάξης, να ερμηνεύσουν τα πράγματα, να ερμηνεύσουν το ρόλο και τη δουλειά των εργαζομένων και των εκφραστών, των φορέων των εργαζομένων με το δικό τους ταξικό φακό. Μιλούν σαν να βρισκόμαστε σε μια κοινωνία όπου δεν υπάρχουν τάξεις. Αυτό είναι το κεντρικό νόημα των ομιλιών τους και των θέσεών τους.

Αυτό συμφέρει στην αστική τάξη και στο κεφάλαιο ασφαλώς. Να παρουσιάσουν ότι ζούμε σε μια πλήρως δημοκρατική κοινωνία, σε μια αταξική κοινωνία με δικαιώματα για όλους τους ανθρώπους, κτλ. Δεν υπάρχει ο νόμος της εκμετάλλευσης σ' αυτή την κοινωνία ανθρώπου από άνθρωπο. Δεν υπάρχει η εκμετάλλευση του κεφαλαίου πάνω στους εργαζομένους. Τα κέρδη τούς τα δίδει ο Θεός ή τα βγάζει το χρήμα που έχει -δεν ξέρω πώς το βρήκε- ο οποιοσδήποτε κεφαλαιοκράτης. Όχι, κύριοι, δεν παράγουν ούτε τα εργοστάσια ούτε το χρήμα το κέρδος. Και μερικοί είστε και οικονομολόγοι και πρέπει να το ξέρετε αυτό το πράγμα. Το κέρδος παράγεται από την υπεραξία, από τη δουλειά της εργατικής τάξης. Οι εργαζόμενοι αποτελούν τη βάση της υλικής παραγωγής και το κεφάλαιο δίδει στους εργαζομένους μέρος της δουλειάς τους. Κλέβει το υπόλοιπο μέρος και το τσεπώνει το υπόλοιπο μέρος.

Αυτή είναι η κοινωνία που ζούμε και την κρύβετε. Κι εμείς είμαστε εκπρόσωποι των αδικημένων. Και χλευάζετε το σοσιαλισμό, χλευάζετε τον κομμουνισμό, το ξέρω. Και τον κομμουνισμό το ξέρω ότι τον χλευάζετε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τον κομμουνισμό, ναι.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Αλλά και προηγουμένως τον χλευάζατε. Δεν είναι γιατί έγιναν αυτές οι αλλαγές. Γιατί αυτή ήταν η εντολή και η αποστολή σας ως εκπροσώπων του κεφαλαίου και της αστικής τάξης.

Όμως ποια είναι η ιδεολογία του κομμουνισμού που χλευάζετε, κύριοι; Της κατάρτησης της εκμετάλλευσης, της ισότητας, της πλείριας δημοκρατίας; Αυτά χλευάζετε, κύριοι. Αυτή είναι η συνισταμένη της ιδεολογίας του κομμουνισμού. Άλλο θέμα αν το μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε και επιχείρησε να εφαρμόσει αυτά τα πανανθρώπινα ιδανικά της ισότητας, της δικαιοσύνης, της ειρήνης και της ευτυχίας του ανθρώπου, δεν πέτυχε σ' αυτά τα εβδομήντα χρόνια να σημειώσει τα αποτελέσματα που έπρεπε να πετύχει.

Όμως, κύριοι εκπρόσωποι του κεφαλαίου, δεν μπορείτε να λέτε ότι το παράδειγμα του σοσιαλισμού σ' αυτά τα χρόνια έχει βλάψει την ανθρωπότητα. Ο σοσιαλισμός σ' αυτά τα χρόνια, παρά τα προβλήματα που έχει σήμερα, πρόσφερε στην ανθρωπότητα ανεκτίμητες υπηρεσίες και περισσότερο στους εργαζομένους. Το βιοτικό επίπεδο που απολαμβάνουν σήμερα στο χώρο του καπιταλισμού οι εργαζόμενοι είναι η αντανάκλαση των κατακτήσεων του σοσιαλισμού.

Σε κάποιο στάδιο ασφαλώς έπρεπε να προχωρήσει αυτό το σύστημα. Και δεν το πέτυχε. Όμως ίσως έχετε την αυταπάτη ή την εντύπωση ότι όλα τελείωσαν. Και όταν μιλάτε για κοσμογονικές αλλαγές, εννοείτε ότι όλα τελειώνουν. Η ζωή είναι η ύπαρξη μόνο του καπιταλισμού. Είναι το τελευταίο και το ιδανικότερο σύστημα! Έτσι θέλετε να παρουσιάσετε τα πράγματα, αυτό το σύστημα της αδικίας και της εκμετάλλευσης. Εμείς δε δεχόμαστε, κύριοι, αυτή τη θεωρία. Εμείς θεωρούμε την αποτυχία του σοσιαλιστικού μοντέλου όχι αποτυχία της ιδεολογίας του σοσιαλισμού και του προορισμού της εργατικής τάξης. Αργά ή γρήγορα εμείς είμαστε σίγουροι ότι αυτές οι δυσκολίες θα ξεπεραστούν και η ζωή θα ακολουθήσει, είτε το θέλουμε είτε όχι, την πορεία της αντικειμενικής, της νομοτελειακής εξέλιξης. Και αυτή δεν είναι άλλη από τη διαδοχή του συστήματος το οποίο προσπαθείτε να συγκαλύψετε, του εκμεταλλευτικού και άδικου συστήματος που έχει επιφέρει σ' αυτή την ανθρωπότητα μια σειρά εγκλήματα τα οποία προσπαθούμε να συγκαλύψουμε και αρπαζόμαστε μόνο από τις αδυναμίες, τα λάθη ή και τα εγκλήματα που έγιναν στην περίοδο της ύπαρξης του μέχρι τώρα σοσιαλιστικού μοντέλου. Ξεχνάτε ότι από τα σπλάχνα του δικού σας συστήματος ξεκίνησαν δυο παγκόσμιοι πόλεμοι οι οποίοι αιματοκύλησαν την ανθρωπότητα ή θέλετε να το παρασιωπάτε; Ένα σωρό άλλοι τοπικοί πόλεμοι, ένα σωρό πραξικοπήματα, ένα σωρό φασιστικά καθεστώτα έχουν λειτουργήσει, τις συνέπειες των οποίων υφιστάμεθα κι εμείς. Αυτά ποιος τα γέννησε, ποιος τα δημιούργησε; Η ιδεολογία του κομμουνισμού, η ιδεολογία του σοσιαλισμού, η εργατική τάξη;

Κατά συνέπεια αντικρίζετε το θέμα, αγαπητοί συνάδελφοι, με τη δική σας ταξική συνείδηση, με το δικό σας ταξικό φακό. Εμείς όλα όσα έχετε αναφέρει τα αναποδογυρίζουμε, αγαπητοί συνάδελφοι τα αναποδογυρίζουμε.

Λέχθηκε εδώ όμως, πέρα απ' αυτά τα γενικότερα, ότι παρά τις αλλαγές αυτές -μας συμβουλεύει το κόμμα του κεφαλαίου, συμβουλεύει το κόμμα της εργατικής τάξης- είναι απαράδεκτη η κατάσταση. Έγιναν αυτές οι αλλαγές κι εσείς τι κάμνετε; Ξέρω τι θέλετε. Στην ΠΕΟ τι έγινε; Τι έγινε στην ΠΕΟ; Δούλεψε η ντιρεκτίβα, ακούσαμε εδώ, του ΑΚΕΛ, δούλεψε το ένα, δούλεψε το άλλο, ο δογματισμός, τα διάφορα που ακούμε συνέχεια και δεν εκσυγχρονίζεται αυτό το κόμμα. Δεν ξέρω πού τα ξέρετε εσείς, πού τα βρίσκετε αυτά τα πράγματα. Οι εργατοπατέρες, όπως τους αποκάλεσε ο αγαπητός μου Παπαπέτρου...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δε χρησιμοποίησα τέτοια έκφραση, κύριε συνάδελφε.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Τουλάχιστον για το συνάδελφο Ζιαρτίδη τη χρησιμοποιήσατε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Πατέρας της εργατικής τάξης.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Πατέρας της εργατικής τάξης, το δέχομαι. Το δέχομαι ότι έτσι το είπατε και, εν πάση περιπτώσει, αυτοί οι οποίοι εγκατέλειψαν το χώρο της αριστεράς ήθελαν να κάμουν ΓΣΕΕ την ΠΕΟ. Εσείς μας μιλήσατε πριν λίγο. ΓΣΕΕ ξέρετε τι είναι; Ανοικτά τα πράγματα, όπως είναι στην Ελλάδα, αταξική συνδικαλιστική οργάνωση. Ναι, αυτό θέλατε.

Εσείς μας μιλήσατε πριν λίγο για ανοικτό κόμμα και ουσιαστικά η ερμηνεία σας είναι αυτή αταξικό κόμμα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Το ανοικτό έχει πολλές τάξεις.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Ναι, αλλά όπως το είπατε το ερμήνευσα εγώ. Ακριβώς έχει πολλές τάξεις. Εμείς δεν έχουμε κόμμα και δε θέλουμε κόμμα, εμείς θέλουμε κόμμα των εργαζομένων. Εμείς θέλουμε κόμμα της εργατικής τάξης, των αγροτών και των εργαζομένων, όλων αυτών που τους εκμεταλλεύεται το κεφάλαιο. Αυτό είναι το κόμμα μας. Αυτή είναι η ιδεολογία που προσβέουμε.

Εσείς θέλετε, λέτε, και έχετε, λέτε, πολυταξικό κόμμα. Γιατί χρησιμοποιείτε τον όρο πολυταξικό κόμμα; Δεν είναι μυστικό, κύριοι. Χρησιμοποιείτε αυτό τον όρο, για να ξεγελάτε τους εργαζομένους ότι εκφράζετε και τα συμφέροντα των εργαζομένων. Δεν μπορεί σε μια κοινωνία ένα κόμμα να εκφράζει και τα συμφέροντα των εργαζομένων και τα συμφέροντα του κεφαλαίου.

Δεν μπορεί. Ενώσω είναι η κοινωνία ταξική δεν μπορεί να γίνονται και τα δυο αυτά πράγματα. Κάποιου θα γελάτε και αυτού που γελάτε είναι των εργαζομένων.

Γιατί σας ακολουθούν, μπορεί να μου πείτε; Γιατί έχετε αυτή την επιρροή; Αυτό είναι άλλο θέμα και άλλος λογαριασμός. Είναι θέμα συνειδήσεων, θέμα παραδόσεων, θέμα αντιλήψεων. Είναι πολλά ζητήματα. Είναι θέμα, αν θέλετε, δικών μας αδυναμιών, είναι θέμα που εξαρτάται από διεθνείς παράγοντες, από πολλούς λόγους. Και είναι από πολλούς λόγους, ναι, που εξαρτάται αυτό το πράγμα. Αλλά εμπαιζετε, κύριοι, τους εργαζομένους. Πίσω απ' όλη αυτή την κατάσταση είναι τα συμφέροντα του κεφαλαίου που προωθείτε. Και δε δεχόμαστε λοιπόν μαθήματα τι είδους κόμμα θα κάμουμε ή πώς θα δουλεύει αυτό το κόμμα μας για να εξυπηρετήσει την αποστολή του. Η αποστολή μας είναι να εξυπηρετήσουμε τους εργαζομένους. Ασφαλώς μέσα στις σημερινές συνθήκες είναι καθαρό ότι το κόμμα μας υποτάσσει τα ταξικά συμφέροντα μπροστά στα εθνικά. Και αυτό μια ολόκληρη ζωή το κάμνει. Το κάμνουμε ως θυσία αυτό το πράγμα και πολλές φορές αποδείχτηκε και σε βάρος της κομματικής μας υπόστασης αυτό το πράγμα. Το κάνουμε γιατί περνούμε από ένα στάδιο κρίσιμο, σοβαρό που επιβάλλει να ακολουθήσουμε αυτή την τακτική και όχι να προάγουμε ή να θέτουμε τα κομματικά συμφέροντα πάνω από τα εθνικά συμφέροντα.

Αυτή είναι η τακτική μας. Αλλά με αυτό δε σημαίνει ότι παύουμε να είμαστε ένα κόμμα με μια ταξική ιδεολογία και υπόσταση, με ταξικούς προορισμούς.

Κατά συνέπεια, κύριε συνάδελφε Ιεροδιακόνου, ο καημός σας είναι άλλος. Ο καημός σας είναι γιατί δεν καταφέρατε, γιατί δεν κατάφεραν αυτοί που έφυγαν από την ΠΕΟ να μετατρέψουν την ΠΕΟ ή ακόμα και το ΑΚΕΛ σ' ένα παραδολό κατσίκι, πράγμα που θα εξυπηρετούσε τα συμφέροντα του κεφαλαίου και της αστικής τάξης στον τόπο μας. Αυτός είναι ο μεγάλος σας καημός.

Μας έγινε εδώ υπόδειξη ή τέλος πάντων ντιρεκτίβα από μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι εμάς, με τον τρόπο που είμαστε οργανωμένοι, η επικοινωνία μας γίνεται από τα πάνω προς τα κάτω μόνο και όχι και αντίστροφα. Δεν ξέρω εγώ αν έχει ο Δημοκρατικός Συναγερμός τέτοια επικοινωνία, αν έχει ο Δημοκρατικός Συναγερμός τη συστηματική, την οργανωμένη επικοινωνία που έχει μέρα και νύκτα το ΑΚΕΛ με τους εργαζομένους. Αν έχετε τη συστηματική λειτουργία της οργάνωσης βάσης -να συζητάτε, να παίρνετε τα μηνύματα- που έχουμε εμείς. Ή παίρνετέ τους κάθε μερικούς μήνες -δεν ξέρω τι κάμνετε ασφαλώς- παίρνετέ τους κάποια μηνύματα ή τους ζητάτε κάποια άποψη. Εμείς ζούμε, και όχι τώρα με τις αλλαγές, αγαπητοί, αυτό το πράγμα. Αυτός είναι ο τρόπος που συνηθίσαμε για πολλά ήδη χρόνια να ζούμε και να δουλεύουμε. Δεν εννοώ με αυτό ότι είμαστε ακέραιοι. Όχι ασφαλώς. Διδασκόμαστε από τη ζωή, βελτιωνόμαστε συνεχώς. Και κανείς δεν μπορεί να είναι στάσιμος. Και τις αδυναμίες που είχαμε εμείς πρώτοι απ' όλους τις λέμε και δημόσια. Όχι μόνο εσωκομματικά. Και δημόσια. Δεν ξέρω ποιος από σας, ποιο από τα υπόλοιπα κόμματα έχει την τόλμη και τη δύναμη να βγει δημόσια και να κάμει την αυτοκριτική που κάμνει το ΑΚΕΛ. Τουλάχιστον εγώ δεν την είδα. Δεν τη γνωρίζω και δεν το επισήμανα αυτό το πράγμα.

Αλάνθαστοι! Έγινε μια τραγωδία σ' αυτό τον τόπο. Κάποιοι έχουν ευθύνες. Έγιναν τόσα πράγματα σ' αυτό τον τόπο. Αλάνθαστοι όλοι! Αλάνθαστοι!

Ας κάμουμε λοιπόν σύγκριση, αγαπητοί συνάδελφοι, όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας και επικοινωνίας του κάθε κόμματος, πριν κρίνουμε το ΑΚΕΛ. Και νομίζω ότι δεν μπορείτε να καυχηθείτε ή να θεωρήσετε ότι είστε καλύτεροι από το ΑΚΕΛ σ' αυτό τον τομέα.

Έγινε αναφορά εδώ για τσιγάρα και για ποτά, ότι και σ' αυτό τον τομέα ιδεολογικά δρούμε κατά τρόπο που να εξυπηρετείται το κομματικό συμφέρον. Δεν ξέρω αν ξέρει κανένας σας ότι έχει τσιγάρα του ΑΚΕΛ ή τσιγάρα που υποστηρίζει το ΑΚΕΛ. Δεν ξέρω. Εγώ ξέρω κάποτε κάποιους λογαριασμούς άλλους. Κάποιους άλλους λογαριασμούς οι οποίοι μας έλεγαν να φορέσεις τούτο, όχι κασμίρι, αλλά αλατζιά. Δεν ξέρω, τέτοια πράγματα θυμούμαι.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αυτό ήταν την εποχή του αγώνα του 55 - 59.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Αλλά δε νομίζω ότι σ' αυτό το ζήτημα μπορούμε να φορτώσουμε ευθύνες στην αριστερά, ότι η αριστερά ακολούθησε μια πολιτική, διότι στο κάτω-κάτω ούτε είχαμε προϊόντα τα οποία παρήγαγαν δικοί μας φορείς για να συντηρηθούμε ή να ζήσουμε. Ήταν φυσιολογικό ότι δεν μπορούσαμε να ακολουθήσουμε τέτοια πολιτική. Αντίθετα, αν υπάρχει κάτι τέτοιο, είναι από μέρους σας μεροληψία, κύριοι, για μερικά αγαθά που μπορεί να θεωρείτε ότι η πηγή τους ή οι κατασκευαστές τους είναι του χώρου της αριστεράς. Και αυτό δεν είναι μυστικό. Η ζωή, οι εκδηλώσεις παρουσιάζουν αυτό το φαινόμενο καθημερινά.

Λέχθηκε επίσης εδώ ότι δεν επιτρέπεται αμφισβήτηση ηγετών, ιδεολογίας, κτλ. μέσα στο ΑΚΕΛ. Δεν ξέρω αν ο αγαπητός Ιεροδιακόνου παρακολουθεί τη δουλειά ή γνωρίζει τι γίνεται μέσα στο ΑΚΕΛ. Εγώ είμαι μέλος του ΑΚΕΛ από το 1959 και δεν αισθάνθηκα ποτέ μου αδυναμία να κρίνω και να πω οποιαδήποτε άποψη. Και προκαλώ και αυτούς που έφυγαν από το ΑΚΕΛ να πουν αν αισθάνθηκαν ή αν δεν είχαν δικαίωμα να πουν αυτό το πράγμα. Πιθανό να πουν,

το ξέρω, να απαντήσουν ότι δεν είχαν δικαίωμα, ότι ακόμα είναι γι' αυτό το λόγο που έφυγαν. Πιθανό να πουν αυτά τα πράγματα. Αλλά δεν είναι ειλικρινείς ποτέ τους.

Προκαλώ το συνάδελφο Παπαπέτρου να σας πει πόσες φορές ο Λάκης ο Θεοδούλου διαφώνησε στα ανώτερα όργανα του κόμματος για πολλά ζητήματα, χωρίς να πάθει τίποτε.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, δε θέλω να επέμβω. Δεν παρακολούθησα όλη τη συζήτηση, για να είμαι ειλικρινής, κι έτσι ίσως ο συνάδελφος να έχει δίκαιο που επεκτείνεται, διότι δεν παρακολούθησα τι λέχθηκε από τους προηγούμενους ομιλητές. Αλλά η παράκλησή μου προς όλους, φαίνεται ότι σε όλα τα θέματα έχουμε μια τάση, δε λέω, πάντοτε στη Βουλή γίνεται μια επέκταση θεμάτων, αλλά φοβούμαι ότι πάμε πολύ μακριά για κάθε θέμα. Αν ζητάτε τη δική μου άποψη, εγώ θα έλεγα ότι αυτό το θέμα δεν είχε τη θέση του, προτού τελειώσει η δικαστική έρευνα γύρω απ' αυτό το θέμα. Αλλά μια και συζητείται, εντάξει, είμαι υποχρεωμένος να παρακολουθήσω. Ορίστε, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Να πω κάτι, επειδή ελείπετε.

Εδώ ο κ. Ιεροδιακόνου ξέφυγε από το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν το αμφισβητώ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Και περιέγραψε το ΑΚΕΛ, όπως νόμιζε. Δικαίωμά του. Εγώ δεν τον διέκοψα. Συγγνώμη, δε σας διέκοψα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ούτε εγώ σας διέκοψα, κύριε συνάδελφε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Τώρα, ο κ. Θεοδούλου θέλει να περιγράψει πώς αντιλαμβάνεται αυτά τα ζητήματα και είναι απλώς για να ενημερώσω τον Πρόεδρο που το λέω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, λυπούμαι.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως εγώ να διευκρινίσω ότι δεν έχω κάμει ανάλυση, έστω επικριτική, της ιδεολογίας του κομμουνισμού. Εγώ περιορίστηκα στο τι είναι το ΑΚΕΛ. Μια και άνοιξε όμως το θέμα ο κ. Θεοδούλου, αντιλαμβάνεστε ότι θα χρειαστεί να απαντήσουμε εμείς και να επαναλάβουμε και τα προηγούμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε, κύριε Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Λέχθηκε επίσης ότι το ΑΚΕΛ, επειδή διατηρεί το συγκεντρωτικό του χαρακτήρα, είναι γι' αυτό το λόγο που έγιναν οι απολύσεις στην ΠΕΟ. Το ΑΚΕΛ, ναι, αγαπητοί συνάδελφοι, στηρίζεται στην οργανωτική αρχή του δημο-

κρατικού συγκεντρωτισμού. Αλλά δεν ξέρω κανένα κόμμα το οποίο δε στηρίζεται στην αρχή του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, ακόμα και από τα δικά σας. Τι σημαίνει αρχή του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού; Σημαίνει να υπάρχει και η δημοκρατία και η πειθαρχία και η τάξη. Και σημαίνει η μειοψηφία να δέχεται τις αποφάσεις της πλειοψηφίας. Εμείς στέκουμε, θα παραμείνουμε σ' αυτή την αρχή. Γιατί πιστεύουμε ότι αποδείχτηκε αυτή η οργανωτική αρχή μια αναγκαία αρχή την οποία χρησιμοποιούν σήμερα όλων των τύπων τα κόμματα. Αυτή είναι η αρχή πάνω στην οποία εδράζεται η λειτουργία του ΑΚΕΛ. Τίποτε το μυστικό και τίποτε το ιδιαίτερο και τίποτε το ξεχωριστό. Και δεν έχει καμιά σχέση αυτό το θέμα με τις απολύσεις που έχουν γίνει στην ΠΕΟ.

Θα πω όμως και για τις σχέσεις του ΑΚΕΛ με την ΠΕΟ. Είναι ιστορική αλήθεια ότι, ίσως κατ' εξαίρεση διεθνώς, στην Κύπρο το συνδικαλιστικό κίνημα δημιουργήθηκε από το κόμμα της εργατικής τάξης, ενώ αλλού έγινε αντίστροφα. Αυτό είναι μια αλήθεια. Και ότι υπάρχουν δεσμοί και σχέσεις μεταξύ του συνδικαλιστικού κινήματος που λέγεται σήμερα ΠΕΟ -λεγόταν στο παρελθόν και διαφορετικά- με το κόμμα της εργατικής τάξης, όπως υπήρχε από της εμφάνισής του, αυτό είναι πολύ γνωστό σε όλους τους Κυπρίους, σε όλο τον κόσμο, ότι υπάρχουν στενοί δεσμοί και πολιτικοί και ιδεολογικοί. Είναι γεγονός ότι τα μέλη και οι οπαδοί του ΑΚΕΛ επιλέγουν από το συνδικαλιστικό κίνημα και εντάσσονται στην ΠΕΟ γι' αυτούς τους λόγους. Αυτό είναι μια πραγματικότητα την οποία όλοι γνωρίζουμε. Είναι γεγονός ότι τα μέλη και τα στελέχη του ΑΚΕΛ με τη δουλειά τους μέσα στους εργαζομένους κατάφεραν και αναδεικνύονται σε ηγετικά στελέχη του συνδικαλιστικού αυτού κινήματος και κατά συνέπεια παίζουν ένα σοβαρό ρόλο μέσα σ' αυτό το κίνημα. Αυτά δεν είναι μυστικά ούτε παράξενα. Το ίδιο, πιστεύω, συμβαίνει και σ' άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Με αυτό τον τρόπο, κατά συνέπεια, είναι αναπόφευκτη η επίδραση, αν θέλετε η πολιτική επίδραση, του ενός πάνω στον άλλο. Είναι αναπόφευκτη. Αλλά με αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχει η ανεξαρτησία και η οντότητα του συνδικαλιστικού κινήματος. Υπάρχει η ανεξαρτησία, η αυτοτέλεια και η οντότητα του συνδικαλιστικού κινήματος. Εκφράζεται με το καταστατικό, τους μηχανισμούς, τα καθοδηγητικά του όργανα και ένα σωρό πράγματα, με την ανεξαρτησία τους να αποφασίζουν για ένα σωρό πράγματα. Εκφράστηκε στο παρελθόν με διαφωνίες, αν θέλετε, των συνδικαλιστικών στελεχών, με απόψεις είτε για το Κυπριακό είτε για άλλα ζητήματα που απείχαν από τις απόψεις του ΑΚΕΛ.

Η ζωή είναι γεμάτη απ' αυτά τα πράγματα. Η ζωή, επαναλαμβάνω, είναι γεμάτη απ' αυτά τα πράγματα. Αλλά πολύ σωστά αναφέρθηκε εδώ ότι δεν μπορεί να διαχωρίσει κανείς τα καθήκοντα του συνδικαλιστικού κινήματος σε συνδικαλιστικά και πολιτικά. Ζούμε σε μια κοινωνία, όπου όσο και να φαίνεται κάτι ότι είναι ένα απλό συνδικαλιστικό ζήτημα έχει και το πολιτικό του χρώμα. Και δεν πιστεύω να εννοείται από οποιοδήποτε ότι πρέπει να αφαιρέσουμε το δικαίωμα του συνδικαλιστικού κινήματος να έχει λόγο στα πολιτικά πράγματα. Έχει λόγο, εκφράζει μια τεράστια δύναμη αυτού του τόπου το συνδικαλιστικό κίνημα και πρέπει να παίζει και ρόλο στα πολιτικά πράγματα. Ποιος είναι αυτός ο ρόλος που θα παίζει στα πολιτικά πράγματα δε θα τον αποφασίσει ο ένας ή οι δύο της οποιασδήποτε οργάνωσης. Θα το αποφασίσει η ίδια η οργάνωση, τα όργανά της συλλογικά. Εδώ είναι το πρόβλημα.

Οι συνάδελφοι Δίγκλης, Ζιαρτίδης, κτλ. μας είπαν προηγούμενα ότι δέχονταν, πειθαρχούσαν στις απόψεις του συνδικαλιστικού κινήματος για συνδικαλιστικά

θέματα. Δηλαδή θέλουν να πουν ότι δεν είχε δικαίωμα η ΠΕΟ, το συνδικαλιστικό αυτό κίνημα, να έχει λόγο στα πολιτικά πράγματα; Όμως η ίδια αποφάσισε ότι είχε λόγο και αποφάσισε ότι αυτή είναι η πολιτική της θέση για τα συγκεκριμένα πράγματα, όσο και αν ήταν μερικοί ή πολλοί απ' αυτούς μέλη ή στελέχη του ΑΚΕΛ που πήραν την απόφαση. Όσο και αν ήταν. Ήταν μέλη ενός καθοδηγητικού οργάνου της ΠΕΟ. Και αυτό το όργανο αποφάσισε το α ή το β για το τάδε πολιτικό πρόβλημα. Ήταν υποχρεωμένοι ή δεν ήταν υποχρεωμένοι οι συνάδελφοι Δίγκλης, Ζιαρτίδης και οι άλλοι να δεχτούν την απόφαση; Ποια απόφαση; Του οργάνου το οποίο τους εξέλεξε σ' αυτή τη θέση. Δεν τη δέχτηκαν και έρχονται εδώ να μας κάμουν και μάθημα και λίγο-πολύ καταλήγουν ότι δεν πρέπει να έχει λόγο για τα πολιτικά πράγματα το συνδικαλιστικό κίνημα. Διότι τι άλλο σημαίνει, όταν λεν δεχόμαστε τις συνδικαλιστικές αποφάσεις και όχι τις πολιτικές; Αυτή είναι η ουσία του πράγματος. Και πιστεύω ότι αυτά τα πράγματα που λέγονται όσον αφορά την ανεξαρτησία και οντότητα της ΠΕΟ ή, αν θέλετε, των άλλων συνδικαλιστικών οργάνων δεν έχουν βάση. Και πιστεύω ότι όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, ανεξάρτητα από το πού πρόσκεινται, έχουν την ανεξαρτησία και την οντότητά τους. Δεν μπορεί να συγχύσουμε τα πράγματα, όση προσπάθεια, όσο μελάνι, όσα λόγια και αν χρησιμοποιήσουμε. Είναι συνείδηση μέσα στον κυπριακό λαό ότι υπάρχουν, δρουν ανεξάρτητα, με τη δική τους αυτοτέλεια, ανεξάρτητα από το αν επηρεάζονται περισσότερο από το α ή β κόμμα, ανεξάρτητα από το αν πρόσκεινται στην α ή β ιδεολογία. Αυτή είναι η πραγματικότητα όσον αφορά την ύπαρξη του συνδικαλιστικού κινήματος στον τόπο μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το ΑΔΗΣΟΚ φέρνει για τρίτη φορά στη Βουλή τις διαφορές του με το ΑΚΕΛ και το λαϊκό κίνημα ή τις διαφορές των συναδέλφων που σε κάποιες δύσκολες στιγμές, σε στιγμές μιας δοκιμασίας, επέλεξαν το δρόμο της φυγής, πήδησαν από το πλοίο στη θάλασσα για να σωθούν. Και δεν πιστεύω να αμφισβητείται αυτό, γιατί, ενώ το θέμα μας είναι οι απολύσεις της ΠΕΟ, ενώ είναι αυτό το θέμα που ενέγραψαν, αυτοί επιτέθηκαν με πολλούς βαριούς χαρακτηρισμούς κατά του ΑΚΕΛ. Μίλησαν για παράρτημα του ΑΚΕΛ, εννοώντας την ΠΕΟ, ενώ στο παρελθόν μιλούσαν για την ανεξάρτητη ΠΕΟ! Είπαν ότι τα μέλη της ΠΕΟ γίνονται βάσει της κομματικής τους ταυτότητας, ενώ γνωρίζουν ότι στην ΠΕΟ ανήκουν-και το γνωρίζουμε όλοι που είμαστε εδώ μέσα-πρόσωπα από διάφορους πολιτικούς χώρους. Μίλησαν για δογματικό και απολιθωμένο ΑΚΕΛ που εξοντώνει όσους τυχόν έχουν δεύτερη άποψη και για προσπάθεια εξόντωσης του ΑΔΗΣΟΚ.

Μπορεί να νομίζουν ότι με αυτό που κάμνουν μπορούν να ξεφύγουν από την περιφρόνηση του κόσμου της αριστεράς. Αυτό δε θα το πετύχουν, γιατί η αριστερά τους θεωρεί αποστάτες και φυγάδες, στην ώρα μάλιστα μιας σοβαρής μάχης. Αυτό που μπορεί να κερδίσουν είναι μόνο τον έπαινο των εχθρών του ΑΚΕΛ, των αντιπάλων του ΑΚΕΛ και της αριστεράς. Και αυτός είναι ο δρόμος που οι ίδιοι επέλεξαν. Αυτή η ταύτισή τους με τους εχθρούς του ΑΚΕΛ, για τη σπίλωση και κατασυκοφάντηση του ΑΚΕΛ, δε μας εξέπληξε ούτε πριν ούτε και τώρα. Φοβούνται, λένε, ότι ακολουθείται πολιτική εξόντωσής τους, όταν οι ίδιοι μόνοι τους αυτοεξοντώθηκαν από την αριστερά, όταν η σημερινή ύπαρξή τους σ' αυτό το χώρο οφείλεται στην υποκλοπή της λαϊκής ψήφου που τους έστειλε σ' αυτό το χώρο.

Όχι, κύριοι συνάδελφοι του ΑΔΗΣΟΚ. Δεν υπάρχει καμιά πολιτική εξόντωσής σας. Αυτό που γίνεται από μας είναι ένας καθαρός πολιτικός αγώνας αυτοπροστασίας και άμυνας από τις δικές σας πισώπлатες μαχαιριές και υπονομευτικές πράξεις. Για μας, για την αριστερά, είστε ξεφλημένοι. Η σημερινή σας ύπαρξη δεν είναι φυσιολογική και θα ζήσετε μόνο όσο θα σας στηρίζουν, θα σας χρειάζονται οι εχθροί της αριστεράς, όσο θα τους εξυπηρετείτε, όσο θα σας ξεζουμίζουν. Και τέλος πολύ πιθανό να σας εγκαταλείψουν στο έλεος της τύχης σας.

Το πορτραίτο σας δεν είναι αυτό που εσείς πλασάρετε με όσους αστούς σας στηρίζουν. Μπορεί οι Ζιαρτίδης, Φάντης, Δίγκλης να ήταν εργατοπατέρες, αγαπητέ Παπαπέτρου. Στο βαθμό που ήταν, το οφείλουν στην εργατική τάξη, στο κόμμα της και στις οργανώσεις της. Όμως πολλοί ξεκίνησαν αλλιώς και κατέληξαν πολύ διαφορετικά. Τι να κάμουμε. Η ζωή είναι έτσι σύνθετη. Και εσείς δυστυχώς σε μια κρίσιμη καμπή ξεχάσατε το παρελθόν, εγκαταλείψατε την ιδεολογία της εργατικής τάξης, ξεχάσατε τα συμφέροντα των εργαζομένων, επηρεαστήκατε από την αστική ιδεολογία λόγω του τρόπου ζωής σας, της οικονομικής σας θέσης και του αέρα που πήραν τα μυαλά σας από τα πόστα που σας έδωσαν οι εργαζόμενοι του ΑΚΕΛ και το λαϊκό κίνημα. Νομίσατε σε κάποιο στάδιο ότι είστε ανώτεροι, πάνω από σώματα, πάνω από τους εργαζομένους, με τους οποίους για χρόνια τώρα αποφεύγατε τις αναγκαίες σχέσεις και επαφές.

Επειδή ανέφερα και την οικονομική σας θέση, θα πω ένα παράδειγμα. Δε θα ξεχάσω την αναφορά σου, συνάδελφε Παπαπέτρου, όταν ήσουν στην κοινοβουλευτική μας ομάδα, λίγο πριν αποχωρήσετε, και συζητούσαμε το θέμα «πρόθεν έσχες» και εξέφρασες την αντίθεσή σου, διότι, όπως είπες, είσαι κι εσύ εκατομμυριούχος.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι... Ναι, δεν είναι αστείο, αγαπητοί συνάδελφοι, και το δικαιολόγησε. Είπε ο άνθρωπος ότι «κληρονόμησα, έκαμα από τη δουλειά μου, είμαι, ναι, εκατομμυριούχος». Η ΠΕΟ βρέθηκε σε μια κρίση, σε μια δοκιμασία ύστερα από την ανταρσία κάποιων ηγετών της που την επηρέασε λειτουργικά, οικονομικά και άλλως πως. Απ' ό,τι άκουσα, οι εργατοπατέρες της ΠΕΟ προσλάμβαναν προσωπικό για να εδραιώσουν τις πολιτικές τους θέσεις και δημιούργησαν έναν υπεράριθμο μηχανισμό. Στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης της ΠΕΟ στο επίπεδο των στελεχών ήταν επακόλουθο να υπολογίσει στην επάνδρωσή της και τα οικονομικά της. Γι' αυτό, για λόγους πλεονασμού και για οικονομικούς λόγους, απέλυσε και προσωπικό. Αυτό δεν μπορούμε εμείς να το εξετάσουμε. Είναι θέμα όσων απολύθηκαν το οποίο μπορούν να επιλύσουν στα δικαστήρια που συστάθηκαν, που υπάρχουν γι' αυτά τα θέματα.

Ο συνάδελφος Παπαπέτρου είπε, μα, ξέρετε, δεν είναι οι νεότεροι, οι τελευταίοι που απολύθηκαν. Μα, αν αυτό δεν είναι θέμα των δικαστηρίων, κύριε συνάδελφε, τότε τι άλλο είναι θέμα των δικαστηρίων;

Ύστερα γιατί ταυτίζετε τις επιχειρήσεις με τις οργανώσεις και τα συνδικάτα; Γιατί ταυτίζετε τους απλούς υπαλλήλους της ΠΕΟ με τα στελέχη και ιδιαίτερα τα έμμισθα καθοδηγητικά στελέχη; Γιατί χρησιμοποιείτε νομικά επιχειρήματα, νόμους, σύνταγμα, για να αφαιρέσετε το αναφαίρετο δικαίωμα των οργανώσεων και των σωμάτων τους να εκλέγουν ή να μην εκλέγουν κάποιους για καθοδηγητές τους;

Το θέμα αυτό, συνάδελφοι, είναι απλό. Τα ίδια σώματα που εξέλεξαν τους ηγέτες τους αργότερα τους καθαίρεσαν, γιατί ασέβησαν, απειθαύρχησαν έναντι

αυτών των σωμάτων. Γιατί με τις πράξεις τους πολιτεύθηκαν κατά τρόπο που θεώρησαν ζημιογόνο τα ίδια τα σώματα της ΠΕΟ για την ΠΕΟ.

Ποιες είναι, τέλος πάντων, οι δημοκρατικές σας αρχές, συνάδελφε Παπαπέτρου; Νομίζω αυτό που σας συμφέρει είναι «της παπαδιάς τα ξύλα». Δημοκρατία για σας είναι να κάμνετε ό,τι θέλετε, να είστε πάνω από τις οργανώσεις και τους εργαζομένους, να είστε προνομιοῦχοι. Το ΑΚΕΛ και το λαϊκό κίνημα δε δέχονται τη δημοκρατία των ηγετών, των εργατοπατέρων και των σαλονιών. Το ΑΚΕΛ και το λαϊκό κίνημα δε δέχονται μαθήματα δημοκρατίας από εκατομμυριούχους, κύριε Παπαπέτρου, και από ηγέτες εργατοπατέρες που στέκουν πάνω από το κίνημα και τα μέλη του. Το ΑΚΕΛ και το λαϊκό κίνημα δέχονται μαθήματα από τους ίδιους τους εργαζομένους. Δέχονται ηγέτες ταυτόσημους με τους εργαζομένους στις αντιλήψεις και στα δικαιώματα και όχι διαφορετικούς και προνομιοῦχους. Αυτή είναι η δική μας δημοκρατία και οι δικές μας αρχές, αγαπητοί συνάδελφοι.

Πριν φύγετε από το ΑΚΕΛ σας είπαμε, είναι σεβαστές οι δικές σας διαφορετικές απόψεις. Θα τις κατοχυρώσουμε ακόμα περισσότερο. Όμως θέλουμε από σας σεβασμό στις αποφάσεις της εκάστοτε πλειοψηφίας. Εσείς αρνηθήκατε αυτή τη δημοκρατία. Επιμεινάτε σε προνόμια, δηλαδή να έχετε δικαίωμα άρνησης, να έχετε δικαίωμα να προωθείτε τις απόψεις σας, όταν θα είστε μειοψηφία. Επιμεινάτε στην αυδοσία των ολίγων σε βάρος των πολλών, γιατί διακατέχετε από μια εγωιστική αρχομανή νοοτροπία. Και τελικά επιλέξατε το δρόμο της φυγής.

Αυτή είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, η ουσία του προβλήματος που έχουμε μπροστά μας. Πιστεύω ότι εμείς είχαμε δίκαιο, όταν λέγαμε ότι αυτό το θέμα δεν ήταν θέμα της σημερινής συνεδρίασης, δεν ήταν θέμα της Βουλής. Δεν ξέραμε φυσικά εμείς ότι σκοπός των συναδέλφων του ΑΔΗΣΟΚ δεν ήταν η συζήτηση του θέματος των απολύσεων, αλλά να κάμουν κομματική πολιτική εκμετάλλευση, να κάμουν πολεμική του ΑΚΕΛ σ' αυτό το στάδιο. Γι' αυτό εμείς διαφωνήσαμε. Δε φοβούμαστε, αγαπητέ Παπαπέτρου, τη συζήτηση, γιατί στέκουμε σε μια ιστορία, σε γερά θεμέλια. Είναι καλά να δείτε εσείς πού στέκεστε, με ποιους συμπλέετε και από ποιους υποστηρίζετε σ' αυτή την παράξενη πορεία που ακολουθείτε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Θεοδούλου ο Πρόεδρος της Βουλής αποχώρησε από την αίθουσα και την έδρα του κατέλαβε ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Πουμπουρής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ναι, ζήτησε το λόγο ο κ. Φάντης. Αν είναι για προσωπικό θέμα ...

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όχι, δε θα ασκήσω δικαίωμα επί προσωπικού θέματος. Η παράκλησή μου είναι μια. Να μου επιτρέψετε το δικαίωμα δευτερολογίας μου να το προτάξω τώρα, γιατί ο συνάδελφος Θεοδούλου αναφέρθηκε προσωπικά σε μένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Εντάξει, θα κάμω υπομονή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι έχει το λόγο ο συνάδελφος Ανδρέας Φάντης, τον οποίο και καλώ στο βήμα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για ποιο πράγμα, κύριε Αναστασιάδη;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ ο Πρόεδρος έχει γραμμένους τους Ανδρέα Φάντη, Γ. Χαραλαμπίδη, Χρ. Κουρτελλάρη και να γράψω και το Ν. Αναστασιάδη.

Ο Ανδρέας Φάντης έχει το λόγο.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θέλει να αλλάξει η σειρά, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω υποχρέωση άλλη στη Λεμεσό και θα πρέπει κάποια ώρα να φύγω πρόωρα. Σας ενοχλεί, κύριοι συνάδελφοι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, συνάδελφε. Αν είναι γι' αυτό το λόγο και αν δεν έχουν ένσταση οι συνάδελφοι ...

Ναι, κύριε Χαραλαμπίδη.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, μόνο μια σύντομη παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Κύριε Αναστασιάδη, αντιλαμβάνομαι ότι δεν αποτελεί εμπόδιο η παρέμβαση. Εντάξει.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Στην πρωινή ομιλία του ο συνάδελφος Παπαπέτρου αναγνώρισε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα τοποθετείται πάνω στα διάφορα θέματα που συζητούνται στο Σώμα βάσει των διακηρυγμένων αρχών του, βάσει γενικά αποδεκτών αρχών. Χαίρομαι για την αναγνώριση. Μας κάλεσε δε στη συνέχεια βάσει των αρχών μας να τοποθετηθούμε και στο υπό συζήτηση θέμα. Ναι, ως θέμα αρχής, τοποθετούμαστε ενάντια σε απολύσεις εργαζομένων για λόγους πολιτικής τοποθέτησης ή βάσει πολιτικών απόψεων. Οι πολιτικές απόψεις δεν αποτελούν βάσιμο λόγο για τερματισμό απασχόλησης. Οι θεσμοί και οι συνδικαλιστικές ελευθερίες πρέπει να διαφυλάσσονται. Οι συνταγματικές και νομοθετικές διατάξεις και οι διεθνείς συμβάσεις που προστατεύουν τους εργαζομένους πρέπει να είναι σεβαστές. Όμως

στο υπό συζήτηση θέμα υπάρχει ο ισχυρισμός από πλευράς ΑΔΗΣΟΚ ότι αριθμός προσώπων προσκείμενων στο ΑΔΗΣΟΚ απολύθηκαν από την ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους. Από πλευράς ΑΚΕΛ και ΠΕΟ προβάλλεται η εκ διαμέτρου αντίθετη θέση, δηλαδή ότι απολύθηκαν για άλλους διάφορους λόγους, όχι πολιτικούς. Είναι δικός μας ο ρόλος να διερευνήσουμε τους πραγματικούς λόγους απόλυσης των στελεχών της ΠΕΟ και να αποφανθούμε ποιος έχει δίκαιο ή άδικο; Ποιος λέγει σήμερα την αλήθεια ή όχι; Νομίζω ότι είναι πολύ επικίνδυνο το Σώμα να αναλάβει τέτοια, δικαστικά ουσιαστικά, καθήκοντα. Ήδη, όπως αναφέρθηκε, το θέμα της απόλυσης των στελεχών της ΠΕΟ βρίσκεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων. Ας αναμένουμε τις αποφάσεις τους.

Όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, τις φωνές που ακούστηκαν για υπεράσπιση διαφόρων κομμάτων, το ιδεολογικό περιεχόμενό τους και τις τοποθετήσεις τους, θα ήθελα μόνο να αναφέρω ότι σήμερα, στο τέλος της δεκαετίας του '90, τα κόμματα των άκρων έχουν αποδυναμωθεί. Τα πάντα και παντού συγκλίνουν στο δημοκρατικό κέντρο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα καμιά, μα καμιά απολύτως διάθεση να μιλήσω. Όχι γιατί δεν αισθανόμουν την ανάγκη ως θέμα αρχής, αλλά γιατί ένιωθα πως ήταν μια ίσως παλιά ενδοοικογενειακή διαφορά. Όμως φαίνεται πως η νοοτροπία κάποιων μέσα στο ΑΚΕΛ δεν τους επιτρέπει να συνειδητοποιήσουν πως έχουν γίνει κάποιες ουσιαστικές αλλαγές στο παγκόσμιο. Φαίνεται ότι οι άνθρωποι λειτουργούν με εσωτερικά κυκλώματα τηλεόρασης και δεν πληροφορούνται τι γίνεται στον έξω κόσμο εκτός από το δικό τους το χώρο τον κομματικό. Δεν εξηγείται διαφορετικά η όλη στάση και συμπεριφορά, η επίθεση από πλευράς του κ. Λάκη Θεοδούλου. Δε σας ενοχλήσαμε ουδέ επί στιγμή και στις κρίσιμότερες ώρες και στις πιο κρίσιμες στιγμές των ενδοκομματικών σας διαφορών, κύριε Θεοδούλου, ούτε βάλαμε λάδι στη φωτιά ούτε ασχοληθήκαμε ποτέ, παρά το γεγονός ότι μπορούσαμε να το κάνουμε. Παρά το γεγονός πως κατ' επανάληψη και άδικα το ΑΚΕΛ επιτίθεται στο Δημοκρατικό Συναγερμό, δε σας ενοχλήσαμε ποτέ για τη χρεοκοπημένη ιδεολογία σας. Όταν το ένα μετά το άλλο τα καθεστώτα της άλλοτε Ανατολικής Ευρώπης, σήμερα της Κεντρικής Ευρώπης, καταρρέουν, όταν ο κομμουνισμός από παντού θεωρείται μίasma από τους πρώτους που τον υποστήριξαν, όταν 1,700,000 εργάτες φέτος από την αρχή του χρόνου έχουν διαγραφεί από το κομμουνιστικό κόμμα της Ρωσίας και μόνο 80,000 έχουν εγγραφεί, εμείς δε σας ενοχλήσαμε και δε στραφήκαμε εναντίον της κομμουνιστικής ιδεολογίας ούτε προσπαθήσαμε να εκμεταλλευτούμε την ιδεολογική σας πτώχευση. Τουναντίον, προσποιούμαστε ότι δεν υπάρχει η κρίση. Γιατί θέλαμε και επιδιώκαμε να επικρατήσει ήπιο κλίμα σε τούτο τον τόπο και τα ιδεολογικά σας προβλήματα ήταν δικό σας πρόβλημα και των οπαδών σας να καταλάβουν πού τους έχετε παρασύρει και πού τους έχετε οδηγήσει. Γιατί θέσαμε εμείς πραγματικά το εθνικό πάνω από το κομματικό συμφέρον.

Και βγήκε ο κ. Θεοδούλου, για να μας πει ότι δήθεν ανέμενε τη στιγμή που επιτέλους ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπεράσπιζε το ΑΔΗΣΟΚ, γιατί λέγει συνεργάζονται τα δύο κόμματα. Εμείς δεν το έχουμε αντιληφθεί. Εκείνο όμως -

αφού προκαλεί ο κ. Θεοδούλου-που είχαμε στο παρελθόν αντιληφθεί είναι τη δική τους συμπίεση μαζί μας. Και επειδή υπάρχουν πρακτικά στη Βουλή και επειδή δόθηκαν και στη δημοσιότητα πολλά απ' όσα συνέβησαν στο παρελθόν, κύριε Θεοδούλου, θα σας υπενθυμίσω τα κοινά ψηφίσματα του 1985. Θα σας υπενθυμίσω κάποιες διαβουλεύσεις για συνεργασία -ακόμα και εκλογική-στις προεδρικές εκλογές. Συνεπώς δεν ήταν το ΑΔΗΣΟΚ τότε, αλλά το ΑΚΕΛ που συμπορευόταν με το Δημοκρατικό Συναγερμό και για μας ουδέν πρόβλημα. Δεν έχουμε πρόβλημα, αν πρόκειται για το εθνικό θέμα, να συνεργαστούμε με όλους. Αυτό το λέγαμε ανέκαθεν. Το χέρι μας είναι προς όλους απλωμένο. Και το πρόβλημα του κ. Θεοδούλου είναι πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι το κόμμα του κεφαλαίου. Το ΑΚΕΛ λησμονεί ότι συνεργάστηκε με ένα άλλο κόμμα του κεφαλαίου και έβγαλε τον αρχηγό του Πρόεδρο της Δημοκρατίας δυο φορές, όχι μία. Το ΔΗΚΟ δεν είναι κόμμα του κεφαλαίου. Το ΔΗΚΟ είναι -δεν ξέρω των ημερησίων ή των μικροστών και εμείς των μεγαλοστών. Θα θέλαμε να μας εξηγήσει κάποιος από την πλευρά της αριστεράς.

Κάθησε κάτω, κύριε Στυλιανού. Ξέρω, εσείς είστε της ανώτερης πνευματικής τάξης. Εντάξει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Είμαστε κέντρο, κύριε Πρόεδρε, απλούστατα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν ξέρω τι κέντρο είστε, αλλά εν πάση περιπτώσει ας μην ασχολούμαστε με τα κέντρα τώρα. Εδώ μιλούμε για τη Βουλή, για τα πολιτικά κόμματα. Δεν ξέρω, δεν ασχολούμαι. Σας παρακαλώ, κύριε Στυλιανού, μη με ξαναδιακόψετε. Συνεπώς, κύριε Θεοδούλου, αν είναι κάτι -και αφού έχετε και το θάρρος να κάνετε και αυτοκριτική, όπως μας είπατε- που πρέπει να κάνετε, αν διαπράξατε λάθος που συνεργαστήκατε μαζί μας, κάνετε το τώρα, όχι μετά είκοσι χρόνια, όπως την αυτοκριτική που διαφημίσατε πως κάμνετε, π.χ. την εισβολή στην Τσεχοσλοβακία που θυμηθήκατε να την καταγγείλετε, όταν κατέρρευσε το κομμουνιστικό καθεστώς της Τσεχοσλοβακίας, τώρα, πέρσι, πρόσφατα. Το λυπηρό είναι που συνεχίζετε να συνεργάζεστε μαζί μας. Αλλά αυτό δεν είναι λάθος. Είναι σωστό. Και τότε ορθά πράξατε και τώρα ορθά πράττετε. Το πρόβλημα είναι ότι οι κομματικές σκοπιμότητες δε σας επιτρέπουν να αντιληφθείτε ότι η συμπεριφορά σας είναι μόνο άρνηση. Και ότι δε χρειάζονταν τα όσα είπατε. Ήταν εντελώς περιττά, αλλά ήταν και ευτύχημα που τα είπατε, διότι κάνετε τα αποκαλυπτήριά σας. Κάνετε τα αποκαλυπτήριά σας ότι ακόμα παραμένετε εκείνοι οι οποίοι δεν υπάρχουν πια πουθενά εκτός από την Κούβα. Ούτε στη Ρωσία υπάρχουν παρόμοιοι με σας. Ο Γκορμπατσώφ σήμερα για σας είναι μίσημα χειρότερο και από τον Παπαπέτρου και από το Δίγκλη και το Ζιαρτίδη και το Φάντη. Δεν μπορεί διαφορετικά. Διότι, όταν ο Γκορμπατσώφ ανέχεται να φεύγουν από το κόμμα του, όταν ο Γκορμπατσώφ ανέχεται σήμερα να εισάγεται το καθεστώς της ελεύθερης αγοράς, δηλαδή της εκμετάλλευσης του ανθρώπου από τον άνθρωπο, κύριε Θεοδούλου -και θα αναφερθώ και σε δικά σας παραδείγματα τώρα στις κομματικές σας εταιρείες που δεν εκμεταλλεύονται τον άνθρωπο, αλλά κερδοσκοπούν με εκατομμύρια, για να δούμε και ποιοι είναι οι εκατομμυριούχοι και ποιοι είναι οι κεφαλαιοκράτες- είναι λυπηρό, γιατί από κάποια λάθη που θα μπορούσατε να τα παραδεχθείτε και να λήξει, να τα αφήσετε να δικαστούν στο δικαστήριο, μπήκατε σε άλλους τομείς, γιατί ασκήθηκε κάποια κριτική για τον

τρόπο λειτουργίας του κόμματός σας. 'Όταν σήμερα στη Σοβιετική Ένωση και στην Κεντρική Ευρώπη -δεν τολμά κανένας πλέον να μιλά για Ανατολική-όταν στην Αλβανία αλλάζουν τα πράγματα, ακόμα το κομμουνιστικό κόμμα της Κύπρου παραμένει και λέγει ότι είναι το κόμμα μόνο της εργατικής τάξης. Αυτό ας το ακούσουν τα μέλη σας κι ας πιστέψουν πως τους εκφράζετε. Και κάποιους κεφαλαιοκράτες βάλτε στα ψηφοδέλτιά σας στη Λεμεσό, πιο συγκεκριμένα -δεν έχω τίποτε με τον άνθρωπο, για τ' όνομα του Θεού! Δίκαια και τίμια κερδίζει όσα κέρδισε και συνεπώς δεν τον επικρίνω για εκείνο-τον κ. Κώστα Λεωνίδα, βιομήχανο, όπως αναφέρεται στο ψηφοδέλτιό σας. Κατά τα άλλα είστε το κόμμα των εργαζομένων -και των βιομηχάνων, να μου επιτρέψετε, κύριε Θεοδούλου. Ήταν το ψηφοδέλτιό σας του '85 τούτο.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Είναι προοδευτικός βιομήχανος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, ίσως είναι και αυτό το οποίο δεν αντιλήφθηκα. Έχετε απόλυτο δίκαιο. Θα έπρεπε να σκεφτόσασταν πολύ, όταν ανερχόσασταν στο βήμα. Είχατε μια διαφορά. Ήταν δικαίωμά σας, αν νομίζατε ότι θα έπρεπε κάποιους να τους διώξετε για ιδεολογικούς λόγους, να πείτε σταράτα και τίμια εδώ «ναι, κύριοι, ήσαν αντίθετοι με την πολιτική μας, τους διώξαμε. Και διαπράξαμε λάθος που ονομάσαμε την απόλυση πλεονάζον προσωπικό». Εκεί ήταν το σφάλμα το μεγάλο που κάνατε. Μπορούσε, αν κάνατε αυτοκριτική, να έκλειε το θέμα. Αποζημιώστε τους. Δικαίωμά σας είναι. Και ποιους όμως απολύσατε; Εκείνους που τιμήσατε εσείς οι ίδιοι. Το Ζιαρτίδη τον τιμήσατε για τα 70χρονά του, όπως και το Φάντη. Δεν είναι εμείς, είναι εσείς. Εσείς είναι, για τους αγώνες τους που εν πάση περιπτώσει στηρίξατε. Και μιλάτε για αγώνες της ΠΕΟ! Εκτός αν εσείς, που δεν είστε της ΠΕΟ, κάνατε τους αγώνες και σας ακολουθούσε ο Ζιαρτίδης. Και δεν έχω λόγο εγώ να υπερασπίσω το Ζιαρτίδη ούτε το Φάντη. Θα μείνουν στην ιστορία οι άνθρωποι. Έχουν γράψει μια ιστορία που την αναγνωρίζουν ακόμα και δεξιοί, ανεξαρτήτως της ιδεολογικής μας διαφοράς. Όπως αναγνωρίζουμε και σε πολλούς από εσάς αγώνες, ανάλογα με την ιδεολογία σας, ανάλογα με την τοποθέτησή σας. Αυτό δε σας το αρνούμαστε. Και δεν αρνούμαστε να σεβόμαστε τους πολιτικούς μας αντιπάλους, με όσο πάθος κι αν υποστηρίζουν την όποια λανθασμένη ιδέα.

Αλλά δεν είναι ανάγκη να βγαίνετε να μιλάτε σήμερα με τον τρόπο που μιλάτε, σαν να μιλούσατε το 1918 ή το 1917. Εδώ η ρωσική επανάσταση του Οκτώβρη φαίνεται ότι πάει να εκφυλιστεί στη Ρωσία, στην πηγή, στην κοιτίδα της. Και ίσως να είναι η τελευταία φορά που γιορτάζεται. Και εσείς ακόμα *pantiera rosa!* Με τη διαφορά ότι η *rosa* ακόμη απάτησε εκείνους που εγγράφονται, τους ογδόντα χιλιάδες, όχι το ένα εκατομμύριο πεντακόσιες ή επτακόσιες χιλιάδες εργάτες που έχουν διαγραφεί φέτος από το κομμουνιστικό κόμμα. Και εσείς μιλάτε ακόμα για σοσιαλιστικό μετασχηματισμό! Για να μας κάμετε τι και ποια ευημερία, κύριε Θεοδούλου; Για να μας φέρετε πίσω 200 χρόνια, όπως ο ίδιος παραδεχθήκατε ότι, εί στα 70 χρόνια δεν κατορθώσαμε λέγει, διότι το μοντέλο ... Και γιατί δε μας είπατε εσείς το μοντέλο; Και γιατί τόσα χρόνια υποστηρίζετε αυτό το μοντέλο; Και γιατί αυτή τη στιγμή δεν καταδικάσατε εκείνο το μοντέλο, αλλά βρίσκεστε σε επίσημο αποστολή στην Κούβα του παλιού μοντέλου; Αλλά το χειρότερο απ' όλα είναι ότι ακόμα ζείτε -πραγματικά και είναι λυπηρό-σε κάποιες εποχές που δεν έχουν καμιά σχέση με

τη σημερινή. Και είναι για να εκπληττείται κανείς, όταν ακούει ανθρώπους που λένε ότι «δέστε το βιοτικό επίπεδο της Δύσης, για να δείτε το κατά κεφαλή εισόδημα των εργατών και πού οφείλεται». Στο σοσιαλισμό λοιπόν. Γιατί δε μας φέρνεις στο βιοτικό επίπεδο της Ρωσίας, όπου εφαρμόστηκε ο σοσιαλισμός, ή της Κεντρικής Ευρώπης, για να μας πείσεις, κύριε Θεοδούλου; Τουλάχιστον μπορούσε να παρασύρει και άλλους και να γίνουν και άλλοι κομμουνιστές και να ενταχθούν και άλλοι στο δικό σας το κόμμα, για να εργαστούμε όλοι για το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό. Για να αναβαθμίσουμε και άλλο το βιοτικό επίπεδο της Δύσης. Είναι κρίμα να υποφέρουν οι της Δύσης, όταν ευημερούν οι της Ανατολής.

Αλήθεια, κύριε Θεοδούλου, είχα άδικο, όταν έλεγα ότι βλέπετε κάποιο κλειστό κύκλωμα; Φαίνεται ότι δεν το ήξερα, αλλά υπάρχει ιδιωτικός ραδιοσταθμός στο ΑΚΕΛ που εκπέμπει μόνο τις ειδήσεις που θέλει. Δε δικαιολογείται διαφορετικά να διαφημίζετε το ψηλό βιοτικό επίπεδο εκείνων που δεν εφάρμοσαν το σοσιαλισμό. Αλλά ξεχάσατε να μας πείτε για την ευημερία που έφερε ο σοσιαλισμός στη Ρωσία, στην Πολωνία, στη Ρουμανία, στην Ανατολική Γερμανία, στην Τσεχοσλοβακία, σ' αυτούς όλους που ευημερούν. Και ξεχάσατε να μας πείτε γιατί -και δικαιολογήστε τον, αφού τον αγαπάτε, αν τον αγαπάτε, τον Γκορμπατσώφ-εισάγει σήμερα την ελεύθερη οικονομία. Πέστε του: «Κύριε Γκορμπατσώφ, εμείς του ΑΚΕΛ της Κύπρου, οι ορθόδοξοι κομμουνιστές, σας λέμε ότι πάτε να φέρετε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Για τ' όνομα του Θεού! Εγκληματείτε σε βάρος της Δύσης. Θα χάσουν την ευημερία τους οι δυτικοί εργάτες». Ξεχάσατε μόνο τους ανατολικούς τους ταλαίπωρους.

Και έρχομαι σε σας, κύριε Θεοδούλου, κύριοι του ΑΚΕΛ. Λυπούμαι ειλικρινά γιατί με υποχρεώσατε και με υποχρεώνετε να απαντώ κατ' αυτό τον τρόπο. Η ΕΣΕΛ, κύριε Θεοδούλου, εκμεταλλεύεται αλήθεια τον άνθρωπο και κερδίζει εκατομμύρια κάθε χρόνο; Το Λαϊκό Καφεκοπτείο, κύριε Θεοδούλου, είναι και αυτοί εκμεταλλευτές, κύριε Θεοδούλου; Βεβαίως, φυσικά, κατά την άποψή σας, έτσι πρέπει να είναι. Η ΔΕΛΤΑ, κύριε Θεοδούλου, και αυτοί εκμεταλλευτές και κεφάλαιο; Βεβαίως, κύριε Θεοδούλου, διότι αποδεικνύουν και επιδεικνύουν κάθε χρόνο εκατομμύρια. Η ΠΕΟ, κύριε Θεοδούλου, είναι κι αυτή κεφάλαιο, αφού απολύει κατά το χειρότερο τρόπο τους υπαλλήλους της; Και ας μπορούμε και λίγο στην ουσία τώρα. Αν η συνδικαλιστική οργάνωση, κύριε Θεοδούλου, της τάξης των εργαζομένων, κύριε Θεοδούλου, που τάχθηκε να προασπίζει τους πτωχούς εργάτες από τους βάρβαρους του κεφαλαίου, δε σέβεται τους νόμους που έπρεπε η ίδια να υπερασπίζει, με ποια μούτρα θα εμφανιστεί ενώπιον του κεφαλαίου, για να του πει ότι: «Παρανόμησες, κεφάλαιο, και απέλυσες εργάτες οι οποίοι δεν ήταν πλεονάζοντες»; Γιατί πώς άλλως να το δικαιολογήσουμε και πώς δικαιολογούνται τα αδικαιολόγητα, κύριε Θεοδούλου, που έπρεπε να είστε πολύ προσεκτικός; Τρομερά προσεκτικός σε όσα λέγατε, διότι κάπου υπάρχει μια αδυναμία εδώ. Είπατε, για να δικαιολογήσετε την απόλυση, ότι η παλιά ηγεσία, για να ελέγξει την κατάσταση, προσέλαβε υπεράριθμο προσωπικό. Και, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Ιεροδιακόνου, όχι διότι συμπτωματικά ήταν με το ΑΔΗΣΟΚ- για τ' όνομα του Θεού!-απέλυσαν από τους 205, από το υπεράριθμο προσωπικό και σώθηκε η ΠΕΟ! Αυτόματα έκαμε £1,700,000 αποθεματικό! Εί θα προσευχόμουν να είχα £1,700,000 αποθεματικό και ας μας κατηγορούσατε για κεφάλαιο. Αλλά δεν το έχω εγώ. Το έχει η πτωχή ΠΕΟ που, όταν μιλούσε κάποιος συνάδελφος ή ο Νεόφυτος Ηλία ή ο κ. Μανδριώτης, ακόμα λίγο να κάνουμε έρανο, να σώσουμε την ΠΕΟ εδώ μέσα. Ένα εκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες και το υπεράριθμο

προσωπικό ευτυχώς σώθηκε, όταν απολύσατε τους πέντε. Και σωθήκατε. Ευτυχώς που σώθηκε το κίνημα της εργατικής τάξης. Εκείνο που δε σώθηκε δυστυχώς ήταν οι αρχές που δήθεν πρεσβεύει το συνδικαλιστικό κίνημα της ΠΕΟ. Με μια μονοκοντυλιά έχετε διαγράψει αγώνες πολύχρονους για τα συμφέροντα δήθεν της εργατικής τάξης. Γιατί απλούστατα συμπεριφερθήκατε σαν οι χειρότεροι των κεφαλαιοκρατών. Σαν οι χειρότεροι των εργοδοτών. Γιατί είστε οι πρώτοι που θα έπρεπε πριν και πάνω απ' όλα, αν είχατε άλλους λόγους πολιτικούς, τίμια και παστρικά να τους πείτε, «ή πειθαρχείτε ή φεύγετε», όπως κάνατε για άλλους. Αλλά δεν απολύετε εκείνους που απολύσατε ως πλεονάζοντες. Εκεί είναι που γελοιοποιήθηκε το κίνημα και οι αρχές του. Το γελοιοποιήσατε δηλαδή εσείς με τις ντιρεκτίβες σας. Και αν θέλει ας ελέγχεται ή ας μην ελέγχεται. Αυτό είναι δικαίωμά σας. Το χειρότερο είναι που κάποιος από τους συναδέλφους σας είπε ότι πρόσβαλε ο κ. Παπαπέτρου που είπε ότι η ΠΕΟ είναι ένα εξάρτημα του ΑΚΕΑ. Εί Δεν το ήξερα ότι είναι προσβολή οι οπαδοί της ΠΕΟ να λέγεται ότι είναι και οπαδοί του ΑΚΕΑ. Αν επιτέλους το αναγνωρίσετε αυτό, εσείς το είπατε: εγώ απλώς το κατέγραψα. Ναι, δύσκολα σας καταλαβαίνει κανένας, κύριε Μανδριώτη. Έχετε δίκαιο. Είναι δύσκολο να σας παρακολουθεί κανένας.

Και είπε ο κ. Θεοδούλου: «Συμμαχήσατε με αυτούς που χλευάζουν τον κομμουνισμό». Μα ποιοι χλευάζουν τον κομμουνισμό; Εμείς; Εμείς δεν είπαμε λέξη, κύριοι συνάδελφοι. Εμείς εδώ περνάτε μια κρίση και δεν είπαμε λέξη. Εκείνοι που το λένε οι ταλαίπωροι είναι τα 1,700,000 μέλη του κομμουνιστικού κόμματος Ρωσίας που διεγράφησαν μόνο φέτος. Είναι όλα εκείνα τα εκατομμύρια της Κεντρικής Ευρώπης που δε θέλουν πια να έχουν καμιά σχέση με τα αγάλματα που προσεύχαστε ενώπιόν τους ακόμα. Είναι μόνο εκείνοι που χλευάζουν τον κομμουνισμό και όχι εμείς. Είναι η ιστορία που χλευάζει τον κομμουνισμό. Είναι η καθημερινή πράξη ζωής που χλεύασε και χλευάζει τον κομμουνισμό. Όταν στην Κεντρική Ευρώπη ντρέπονται να λένε ότι ήταν κομμουνιστές, εσείς εδώ χαίρεστε να το διαφημίζετε. Και ορθά διαδίδεται το ανέκδοτο ότι ίσως να είστε το μόνο κομμουνιστικό κόμμα που θα περνά τουρισμός, για να το βλέπει και να σας θαυμάζουν.

Το κεφάλαιο και η αστική τάξη. Βεβαίως. Πρέπει να καταργήσουμε στην Κύπρο αυτά που πάνε να εφαρμόσουν στην Κεντρική Ευρώπη. Αυτά που εισάγει ο Γκορμπατσώφ εμείς στην Κύπρο πρέπει να τα καταργήσουμε. Ούτε αστική τάξη, λέει. Βεβαίως. Οι κύριοι που κάθονται στα έδρανα του ΑΚΕΑ δεν είναι αστοί. Ούτε συχνάζουν σε σαλόνια. Κάθονται σε πάγκους εργατών. Για τ' όνομα του Θεού! Δε θέλω να αναφερθώ σε επαύλεις κτλ., διότι βεβαιότατα, κάτω από το καθεστώς που ζείτε, έχετε όλη την ευχέρεια να το κάμετε και σας χαιρόμαστε, γιατί κάτω από ελεύθερο καθεστώς μπορεί να κτίζετε και επαύλεις και δικαίωμά σας είναι και μπράβο σας γιατί το κάνετε. Αλλά πάψετε να μας μιλάτε για αστούς και αστικές τάξεις. Ελάτε να σας πάρω σε οπαδούς του Δημοκρατικού Συναγερμού που μένουν σε τρώγλες. Δώστε τους τις επαύλεις σας, να σας δώσουν τις τρώγλες τους. Και η ουσία είναι κάποιος οπαδοί να ακολουθούν κάποιο κόμμα, ναι, με βάση τις αρχές του. Γιατί μπορεί να είναι πτωχός κανένας, αλλά την ελευθερία του, τα δικαιώματά του δε δέχεται κανένας να του τα αφαιρεί.

Και μιλήσατε και για φασισμούς. Αλλά ο κομμουνισμός τι άλλο από φασισμός ήταν, κύριε συνάδελφε; Εμείς καταδικάζουμε και το φασισμό της δεξιάς,

αν θέλετε, ή τον παλιό φασισμό και τον κόκκινο και το μαύρο φασισμό. Εμείς έχουμε αποδείξει ότι πιστεύουμε ακράδαντα στη δημοκρατία και εκεί είμαστε προσηλωμένοι. Και γι' αυτό ποτέ δε σας είχαμε ενοχλήσει, γιατί σεβαστήκαμε το ότι έχετε το δικαίωμα. Και σήμερα έχετε το δικαίωμα και διαφημίστε το, αν θέλετε, με όλη τη δύναμη της ψυχής και της φωνής σας ότι είστε κομμουνιστές και θέλετε να μας κάνετε σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, όπως το είπατε και το λέτε. Και πέστε ακόμα, αν θέλετε, πως η Ανατολική Γερμανία δεν ενώθηκε με τη Δυτική, αλλά την καταβρόχθισε, όπως το είπε και ο Γενικός σας Γραμματέας. Ακόμα υπάρχουν άνθρωποι που τις αλλαγές στον κόσμο τις ονομάζουν κακό, διότι ενώθηκε η Ανατολική με τη Δυτική Γερμανία. Φανταστείτε νοοτροπία. Καταβρόχθισε, λέει, η Δυτική την Ανατολική Γερμανία. Όχι ότι αποκαταστάθηκε η ενότητα ενός κράτους. Αυτό δεν τους πολυενδιέφερε. Εκείνο που έβλεπαν ήταν την κατάρρευση ακόμα ενός προπυργίου, του κ. Χόνεκερ - πώς τον λέγαμε - του άλλου του κ. Τσαουσέσκου ή ποιου άλλου. Εδώ, κύριοι, υπάρχει καθεστώς, ναι, ελευθερίας. Υπάρχει ένα καθεστώς, ένα μοντέλο, που - και εδώ και στη Δύση ή τουλάχιστον πέραν του χώρου της Σοβιετικής Ένωσης - φαίνεται ότι υιοθετείται πλέον και από τα άλλοτε ανατολικά κράτη και από τη Σοβιετική Ένωση. Οι μόνοι που θέλουν να το καταργήσουν και να πάνε σε κάποια ξεπερασμένα μοντέλα είστε εσείς, με όσα τουλάχιστον είπε ο κ. Θεοδούλου. Και είναι εκπληκτικό να βλέπεις ανθρώπους της σημερινής εποχής, σύγχρονους και νέους, όπως είναι ο κ. Θεοδούλου, να υποστηρίζουν αρχές που έχουν ξεπεραστεί μια για πάντα. Αυτό συμβαίνει με τον κ. Θεοδούλου. Εσείς, κύριε Κουρτελλάρη, είστε εντάξει. Φαίνεται ότι τα χρόνια και η πείρα σας έχουν διδάξει ότι πρέπει να είστε πολύ πιο προσεκτικός και πολύ πιο σοφός, γι' αυτό και πάντοτε είστε με τις λαϊκές παροιμίες σας, ωραίος και καλός, και έτσι δεν υπάρχει πρόβλημα. Βεβαίως.

Να πω και κάτι άλλο. Είπε ο κ. Θεοδούλου: «Θα ευχόμεθα, λέει, να έχετε εσείς την επαφή με τη βάση που έχουμε εμείς». Εμείς το απευχόμαστε. Εμείς επαγρύπνηση δεν έχουμε. Εμείς δεν παρακολουθούμε τι κάνουν τα στελέχη και τα μέλη μας, για να τους καταγγέλλουμε αμέσως. Μάλιστα. Βεβαίως. Όλη νύκτα η επαγρύπνηση καταγράφει. Κάνει τις εκθέσεις την επομένη πρωία η ηγεσία του ΑΚΕΛ. Γνωρίζουν και ποιοι συναντήθηκαν σε χώρο εκθέσεως στην Πάφο και πού άλλου συναντήθηκαν και τι είπαν. Όχι, εμείς τέτοια επαφή δεν είχαμε, δε θέλουμε και δε θα θελήσουμε ποτέ να έχουμε. Ούτε θέλουμε τέτοιες πληροφορίες να έρχονται φτιαχτές, για να σπιλώνουμε ανθρώπους, για να καταδικάζουμε ανθρώπους, γιατί πιθανό να διαφωνούν μαζί μας.

Αλλά έκαμε και μια άλλη ατυχέστατη αναφορά ο κ. Θεοδούλου που ανήκει, όπως ξέρετε, στο κόμμα της εργατικής τάξης. Εμείς, λέει, δεν έχουμε και δεν είχαμε ποτέ προϊόντα, για να τα υποστηρίξουμε, όπως κάμνετε εσείς. Ξεχάσατε, λέει, που λέγατε του λαού: «Όχι κασμίρι, αλλά αλατζιά». Εί! Βέβαια. Εσείς, κύριοι συνάδελφοι, δεν αντιλαμβάνεστε ότι οι εργάτες δέχονται να ντύνονται μόνο με κασμίρι και όχι με αλατζιά; Αλλά ο κ. Θεοδούλου φυσικά εκείνη την εποχή ήταν ξένος προς τους αγώνες του λαού και ξέχασε γιατί υποστήριζε τούτος ο λαός την αλατζιά και όχι το κασμίρι της αποικιοκρατίας. Και έκαμε αναφορά στην αλατζιά και το κασμίρι. Βεβαίως οι εργάτες του ΑΚΕΛ ντύνονται όλοι με κασμίρι. Οι εργάτες του ΑΚΕΛ οδηγήθηκαν μακριά από τους αγώνες τούτου του λαού, όχι γιατί το ήθελαν εκείνοι, αλλά γιατί το ήθελε μια ηγεσία. Αλλά τούτοι ανήκουν στην ιστορία, κύριοι συνάδελφοι. Εγώ δε θα κάμω άλλη αναφορά. Ατυχέστατη ήταν η δική σας αναφορά που μιλήσατε για προϊόντα, για να μην πω

τίποτε άλλο. Και τα προϊόντα του Λαϊκού Καφεκοπτείου; Είναι του λαού εκείνα; Τέλος πάντων.

Τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι, κάμετε υπομονή, διότι λέχθηκαν πολλά και είναι ανάγκη να δω από τις σημειώσεις τι απέμεινε. Μακάρι να μπορούσατε να έχετε επαφή ίσως και λίγο με το διάστημα, εννοώ με τους δορυφόρους. Θα παίρνατε τις ειδήσεις και δε θα κάνατε τα λάθη που κάνετε. Το πρόβλημά σας είπα, είστε και σε κλειστό κύκλωμα. Καλά σας είπε ο κ. Ιεροδιακόνου, κλειστό κόμμα, κλειστό κύκλωμα. Διαφορετικά, αν επικοινωνούσατε, δε θα είχατε αυτά τα προβλήματα. Εγώ αυτά που λέω είναι υπαρκτά. Τα ξέρει ο καθένας. Τα ζει ο καθένας. Εσείς ανακαλύπτετε από το διάστημα ή από το υπερπέραν του παρελθόντος κάποιες αντιλήψεις.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι λυπηρό γιατί η συζήτηση πραγματικά είχε φύγει από την ουσία του θέματος. Το δικό μας κόμμα ως θέμα αρχής θα έπαιρνε θέση. Ναι, γιατί δεν είμαστε υπέρ της όποιας διάκρισης πολιτών για τα πολιτικά τους φρονήματα. Με κανένα τρόπο. Και θέλω να μιλήσω τίμια, παστρικά και εντελώς χωρίς προκατάληψη: αν έκαμα κάποια κριτική για την ιδεολογία του παρελθόντος, τον κομμουνισμό, το έκαμα γιατί με υποχρεώσατε. Εμείς, κι αν ακόμα πιστεύετε σ' αυτόν, θα σας σεβόμαστε. Δεν έχουμε ούτε κακίες ούτε εμπάθεια. Ούτε θέλουμε διακρίσεις σε βάρος κανενός. Αγωνιστήκαμε και θα αγωνιστούμε, αν θέλετε και μαζί σας. Και νομίζω ότι το πράττουμε πολλές φορές μέσα στη Βουλή με σειρά νομοθετημάτων που ωφελούν το σύνολο του λαού και όχι την άλφα ή βήτα ή γάμα τάξη. Δεν είναι η πρώτη φορά που έχουμε ταυτιστεί μαζί σας σε νομοσχέδια. Και δε νομίζω να περνάτε, διότι δεν έχετε πλειοψηφία από μόνοι σας, νομοθεσίες οι οποίες αφορούν το κοινωνικό σύνολο. Το πράττουμε μαζί. Και τώρα λέμε ότι είναι καιρός να ξεπεραστούν οι διαφορές που εσκεμμένα προκαλείτε. Μπορεί να έχετε προβλήματα. Αυτά είναι άλλο θέμα. Μπορεί να τα ξεπεράσετε με το δικό σας τρόπο, όπως, αν έχουμε εμείς, δουλειά δική μας να τα ξεπεράσουμε. Αλλά μη διαπράττετε λάθη επί λαθών. Κάμετε αυτοκριτική. Αντιληφθείτε πού σφάλατε. Παραδεχθείτε δημόσια τώρα και όχι μετά 20 χρόνια, αν έχετε διαπράξει λάθη. Ελάτε να συνεργαστούμε όλοι μαζί για μια καλύτερη κοινωνία, για ένα καλύτερο αύριο, όπου ο καθένας θα έχει το δικαίωμα του λόγου, όπου ο καθένας θα έχει το δικαίωμα της αντίθετης άποψης και να αφήσουμε τα τεχνάσματα, τις απολύσεις, όπως εκείνες στην ΠΕΟ, και ας αποφανθεί το δικαστήριο για τα θέματα των αποζημιώσεων. Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Αναστασιάδη ο Πρόεδρος επανήλθε και κατέλαβε την έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Πριν αρχίσετε, έχω εδώ το Φάντη και τον κ. Κουρτελλάρη. Υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν; Επίσης στις δευτερολογίες θα βάλω χρονικά περιθώρια. Δυστυχώς σε καμιά Βουλή του κόσμου δεν υπάρχει αυτό το φάσμα, ένα θέμα να συζητείται για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Για κάθε θέμα υπάρχουν χρονικά όρια. Ακόμα και για τα πιο σοβαρά. Γι' αυτό θα παρακαλέσω ακόμα και τους πρωτολογούντες όσο το δυνατό να είναι σύντομοι.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρακολουθούμε από το πρωί μια συζήτηση για την οποία δεν είμαστε ευτυχείς. Υπάρχει κρίση σε ένα δεδομένο χώρο μέσα στην πολιτική ζωή του τόπου

μας. Υπάρχει μια κρίση φανερή που οδήγησε σε διάσπαση, σε αντιπαράθεσεις ανθρώπων, θέσεων, τοποθετήσεων. Επειδή μάλιστα κάποιοι άνθρωποι έχουν ζήσει μια κοινή ζωή για πολλά χρόνια, έχουν πάρα πολλά πράγματα να πουν ο ένας για τον άλλο. Εμείς δε χαιρόμαστε για ό,τι ακούμε ούτε μπορούμε να τα λογαριάσουμε ότι αποτελούν στοιχεία από τα οποία μπορεί να βγει ωφελημένος είτε ο τόπος είτε οποιοδήποτε κόμμα από μας μέσα ή έξω από τη Βουλή. Η πολιτική αντιπαράθεση μας έχει πείσει ότι δε μπορεί να αποδώσει θετικά αποτελέσματα πάνω στη βάση της εξόντωσης του ενός από τον άλλο. Μέσα στην πολιτική ζωή ο καθένας κατακτά από μόνος του τη θέση του ή από μόνος του με τα σφάλματά του μπαίνει κάτω από την κρίση του λαού.

Είναι γεγονός ότι λέχθηκαν πάρα πολλά για την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού. Είναι πιθανόν ένα από τα μεγαλύτερα και τα πιο εντυπωσιακά φαινόμενα στα τέλη του 20ού αιώνα. Όμως υπάρχει και κάτι το θαρραλέο. Αναγνωρίστηκε από πολλούς πρωταγωνιστές του υπαρκτού σοσιαλισμού, και μάλιστα με πιο κύριο εκπρόσωπο τον Γκορμπατσώφ, η αποτυχία του συστήματος και είναι εις πίστιν τους η τόλμη για την ανανέωση όλου του συστήματος. Έτσι, όταν μιλούμε για τα φαινόμενα της εποχής μας, θα πρέπει να τα τοποθετούμε και στη βάση τους και να τα περιορίζουμε, όσο είναι δυνατό, μέσα στα δικά μας πλαίσια, τα δεδομένα τα τοπικά. Όμως μόνο ο υπαρκτός σοσιαλισμός αντιμετώπιζε κρίση; Οι ασύδοτοι νόμοι της αγοράς, οι σκληροί νόμοι της ελεύθερης αγοράς δε δημιουργούν τη δική τους κρίση; Τι άλλο από κρίση ενός άλλου συστήματος αποτελούν οι γειτονιές των δυστυχισμένων, τα εκατομμύρια των πεινασμένων; Τι άλλο αποτελούν, παρά αποτυχία του καπιταλιστικού συστήματος; Όταν λοιπόν σηκώνεται κάποιος να μιλήσει σήμερα στην εποχή μας και θέλει να είναι προβληματιζόμενος, οφείλει να στέκεται με κάποιο σεβασμό και μπροστά στην ιστορία, αλλά και με αναγνώριση της κρίσης που περνούν πολιτικά συστήματα, ιδεολογίες και αντιλήψεις. Και αν υπάρχει κάτι το καινούριο στα τέλη του 20ού αιώνα, είναι ότι απαιτεί από όλους μας αδογματίστη προσέγγιση των καταστάσεων, αναζήτηση νέων λύσεων, προσπάθεια ανεύρεσης νέων δρόμων. Εκεί θα δοκιμαστούμε όλοι σε σχέση με το μέλλον. Το παρελθόν; Το παρελθόν ανήκει πια στην ιστορία με τα θετικά του και τα αρνητικά του από κάθε πλευρά. Και θα ήταν πραγματικά αντιστορικό να προχωρούσαμε σε μια διαδικασία μηδενισμών.

Ακούστηκαν πάρα πολλά πράγματα σ' αυτό το χώρο, ιδιαίτερα μέσα στο χώρο της οργάνωσης των εργαζομένων. Δεν επιδοκιμάζουμε ό,τι γίνεται και σίγουρα μας απασχολεί όλους το θέμα των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Και πολλές φορές έφερε το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θέμα γύρω από διακρίσεις σε βάρος των εργαζομένων που έγιναν από πάρα πολλές πλευρές και από εκείνους που σήμερα συζητούν και αναφέρονται σε δικαιώματα των εργαζομένων. Έτσι τα δικαιώματα των εργαζομένων είναι ενιαία, έχουν κοινή βάση και πραγματικά, όπου παραβιάζονται, είναι παραβίαση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Και αν έχουμε να καταθέσουμε κάτι στο μέλλον, τουλάχιστον ας δεσμευτούμε με την έννοια της προστασίας του δικαιώματος του εργαζομένου να οργανώνεται και να συμπεριφέρεται και να έχει την αντίληψη και την ιδεολογία που ο ίδιος επιλέγει. Αλλά αυτό κατοχυρωμένο και διασφαλισμένο μέσα σ' ολόκληρο το χώρο.

Χθες βράδυ σ' αυτή εδώ τη Βουλή ψηφίσαμε νόμο για να συμπεριληφθεί και εκπρόσωπος κάποιας άλλης οργάνωσης συντεχνιακής που κάποια άλλη οργάνωση δεν τον ήθελε μέσα. Αυτά όλα είναι ενδεικτικά διακρίσεων και τοποθετήσεων που κάποτε θα πρέπει να τα αποβάλλουμε. Και αν τόσο πολύ ενδιαφερόμαστε για τα

δικαιώματα των εργαζομένων, έχουμε πολλούς χώρους και πολλούς τρόπους για να τα προωθήσουμε.

Κύριοι συνάδελφοι, είμαστε μπροστά στην ύπαρξη μιας κρίσης. Αυτή η κρίση είναι μόνιμο συστατικό της πολιτικής ζωής; Δεν μπορεί, αγαπητοί συνάδελφοι, να είναι μόνιμο συστατικό της πολιτικής ζωής. Η κρίση αυτή οδεύει προς τη λύση της. Και η λύση είναι η έκφραση της λαϊκής θέλησης. Εκεί, στο τέλος, όλοι θα κριθούμε κατά τις πράξεις και τις παραλείψεις μας, κατά τον τρόπο της συμπεριφοράς μας, κατά τον τρόπο της οργάνωσης του κόμματος του καθενός και σύντομα αυτή η Βουλή θα ξανασυνέλθει με τη σύνθεση που η λαϊκή ετυμηγορία θα αποφασίσει. Η δημοκρατία δε δέχεται αδιέξοδα. Και αν έχουμε να προστατέψουμε κάτι, είναι τους θεσμούς και τις διαδικασίες, τους δημοκρατικούς θεσμούς, ώστε να ανευρίσκεται η διέξοδος, να ανανεώνεται η πολιτική ζωή, να προστατεύονται οι αρχές και να προχωρούμε παρακάτω.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα προστατέψουμε και τη Βουλή και την πολιτική ζωή, στο βαθμό που πλέον θα περιορίσουμε αυτή τη συζήτηση. Γιατί έχω την εντύπωση ότι όχι μόνο έχει εκτραπεί, αλλά έχει και εξαντληθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από την αρχή θα ήθελα να δηλώσω, και αυτό πιστεύω προς μεγάλη ανακούφισή σας, κύριε Πρόεδρε, και των άλλων συναδέλφων ότι θα αποφύγω να πελαγοδρομήσω στα πελάγη που άλλοι συνάδελφοι, προηγούμενοι ομιλητές έχουν περιπλανηθεί και θα περιοριστώ αυστηρά στο υπό συζήτηση θέμα. Και μάλιστα ακόμα μια δήλωση, ότι η παρέμβασή μου θα είναι σύντομη. Θα κάμω όμως μια εξαίρεση μόνο από αυτή τη δήλωση που έκαμα, για να αναφερθώ σε ένα-δυο σημεία που κατά κάποιο τρόπο στρέφονταν προσωπικά και σε μένα, όπως και σε άλλους συναδέλφους του ΑΔΗΣΟΚ, από την αγόρευση του συναδέλφου Λάκη Θεοδούλου.

Το ένα σημείο είναι για την κρίση της ιστορίας και για τη σταδιοδρομία μας. Θα ήθελα απλώς να δηλώσω ότι δεν πρόκειται εδώ να απασχολήσω τη Βουλή αναλύοντας τη δική μου τη συμβολή στο εργατικό κίνημα, τη λίγη, την πολλή, τη σύντομη, την πολύχρονη ή όχι. Η δήλωσή μου είναι καθαρή: Εγώ εμπιστεύομαι την κρίση της ιστορίας, εμπιστεύομαι τον ιστορικό του μέλλοντος, ο οποίος, βασισμένος πάνω σε αντικειμενικά δεδομένα, πάνω στα ίδια τα ντοκουμέντα της ιστορίας αυτού του κυπριακού εργατικού κινήματος, θα αξιολογήσει και τη δική μου συμβολή και τη συμβολή όλων των άλλων συναδέλφων. Για μένα αυτό είναι αρκετό.

Το δεύτερο σημείο είναι η πρόκληση για το πόθεν έσχες. Θα ήμουν ο ευτυχέστερος των ανθρώπων της Βουλής, αν αυτός ο νόμος, αυτή η πρόνοια, αυτός ο θεσμός εφαρμόζόταν από αύριο. Γιατί εγώ προσωπικά σε όλη μου τη ζωή γεννήθηκα; έζησα, ζω φτωχός. Δεν έχω να κρύψω τίποτε σε μια περίπτωση οποιασδήποτε έρευνας για το πόθεν έσχες. Διατηρώ μόνο ένα σπίτι, δεν έχω ούτε εξοχικές επαύλεις ούτε διώροφα ούτε τριώροφα σπίτια, με πολυτελείς καλλωπισμούς και διάφορα χαλιά και όλα αυτά που κοσμούν τα διάφορα σπίτια και

συνεπώς δεν έχω τίποτε απολύτως να ανησυχώ από την εφαρμογή του νόμου του πόθεν έσχες.

Και τώρα, κύριε Πρόεδρε, ασχολούμαι με το υπό συζήτηση θέμα στη Βουλή. Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω ότι το θέμα που συζητούμε είναι κεφαλαιώδους σημασίας. Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΔΗΣΟΚ, ο συνάδελφος Παπαπέτρου, που είναι και ο εισηγητής του υπό συζήτηση θέματος, έχει εξηγήσει με την ομιλία του στο Σώμα και τους λόγους της εγγραφής του και τη γενικότερη κεφαλαιώδη κοινωνική σημασία του και τη σχέση του με τις διακηρύξεις και συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις συνδικαλιστικές ελευθερίες. Γι' αυτό δε θα ασχοληθώ με αυτή τη γενική πτυχή του θέματος. Αν πήρα το λόγο, είναι μόνο για να σχολιάσω τις απόψεις και τους ισχυρισμούς που ανέφεραν στην Επιτροπή Νομικών οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ, τους οποίους επανέλαβαν στην αγόρευσή τους μπροστά σ' αυτό το Σώμα οι ομιλητές του ΑΚΕΛ. Όπως αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής Νομικών πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ, όπως είπαν και προηγουμένως οι συνάδελφοι που μίλησαν από αυτό το βήμα, για να υποστηρίξουν την άποψη ότι οι απολύσεις και οι καθαίρεσεις των συνδικαλιστικών αξιωματούχων της ΠΕΟ δεν έχουν σχέση με τις πολιτικές τους απόψεις και ενέργειες, πρόβαλαν το επιχειρήμα ότι η ΠΕΟ είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη συνδικαλιστική οργάνωση και ότι το ΑΚΕΛ δεν έχει να κάμει τίποτε με τις συντεχνίες και τις αποφάσεις τους. Υπό μια έννοια πράγματι η ΠΕΟ είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη οργάνωση. Και όπως λέχθηκε και από το βήμα εδώ από τους συναδέλφους, έχει το δικό της καταστατικό, έχει τους δικούς της τρόπους λειτουργίας και αυτό της δίνει το στίγμα της αυτοτέλειας και της ανεξαρτησίας. Είναι όμως αυτή η αλήθεια και η πραγματικότητα; Είναι στο βάθος έτσι τα πράγματα, όπως παρουσιάζονται; Είναι σ' αυτό κυρίως που θα 'θελα να απαντήσω. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ προσπάθησαν να δικαιολογήσουν τις αποφάσεις για αποβολή και καθαίρεση μιας σειράς ανώτατων αξιωματούχων -ανάμεσα στους οποίους και ο Πρόεδρος και ο Γενικός Γραμματέας της ΠΕΟ, συνάδελφοι Ζιαρτίδης και Δίγλης- με το ότι αυτοί οι αξιωματούχοι παραβίασαν το καταστατικό της ΠΕΟ, ενώ για την απόλυση ορισμένων άλλων στελεχών επικαλέστηκαν οικονομικούς λόγους, οικονομικές δυσκολίες. Αν, κύριε Πρόεδρε, αυτοί οι ισχυρισμοί και αυτά τα επιχειρήματα γίνονταν μπροστά σε ανίδεους και άσχετους, μπροστά σε ανθρώπους που δε γνωρίζουν τους μηχανισμούς και τους τρόπους λειτουργίας και τις σχέσεις του ΑΚΕΛ με την ΠΕΟ και τις άλλες μαζικές οργανώσεις της αριστεράς, μπορεί αυτοί οι ισχυρισμοί να είχαν πέραση. Δυστυχώς για τους εκπροσώπους της ΠΕΟ, τους συνήγορους αυτών των απόψεων, υπάρχουν στη Βουλή πρόσωπα που γνωρίζουν πολύ καλά αυτούς τους μηχανισμούς. Και όχι μόνο γνωρίζουν αυτούς τους μηχανισμούς, αλλά διαδραμάτισαν για δεκαετίες ολόκληρες -και μερικοί διαδραματίζουν και σήμερα- καθοριστικό ρόλο στην ποδηγέτηση των συντεχνιών της ΠΕΟ, όσο και των άλλων μαζικών οργανώσεων στο χώρο της αριστεράς. Και αυτός ο ρόλος καλύπτει τόσο την πολιτική γραμμή και τις πολιτικές αποφάσεις που ακολουθούν οι συντεχνίες κυρίως σε θέματα μείζονος σημασίας, όσο και στο θέμα της επάνδρωσης και στελέχωσής τους. Και αυτός ο ρόλος δεν περιορίζεται μόνο στην εκλογή και την επάνδρωση θέσεων ανώτατων αξιωματούχων, αλλά σε πολλές περιπτώσεις και στην πρόσληψη ακόμα και τεχνικού προσωπικού. Μπορεί να λεχθεί ότι κανένας δεν προσλαμβάνεται σε θέση, ας πούμε δακτυλογράφου, χωρίς την έγκριση και τη συγκατάθεση ειδικού μηχανισμού που εξετάζει με κάθε λεπτομέρεια και το

οικογενειακό του περιβάλλον και την πρόελευσή του και το χαρακτήρα του ίδιου του υπό πρόσληψη προσώπου.

Όλοι εμείς, κύριε Πρόεδρε, που ήμασταν στην πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ξέρουμε πολύ καλά πώς ασκείται ο έλεγχος του κόμματος πάνω στις συνδικαλιστικές και τις άλλες μαζικές οργανώσεις της αριστεράς. Το ΑΚΕΛ -και πιστεύω και τα άλλα κόμματα, δεν είναι μονοπώλιο του ΑΚΕΛ αυτό- άμεσα ή έμμεσα καθοδηγούν και ελέγχουν τις μαζικές οργανώσεις που πολιτικά βρίσκονται στο χώρο τους. Όλοι εμείς του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ξέρουμε πως το ΑΚΕΛ από τον καιρό της ίδρυσής του -ακόμα και πριν από την ίδρυση του ΑΚΕΛ, παλαιότερα το Κομμουνιστικό Κόμμα-είχε και έχει και σήμερα ως έναν από τους κύριους σκοπούς του τον έλεγχο των συντεχνιών και των άλλων μαζικών οργανώσεων της αριστεράς. Για το σκοπό αυτό από την ίδρυσή του το ΑΚΕΛ εγκαθίδρυσε το Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο, όπως και άλλα αντίστοιχα γραφεία, και μέχρι σήμερα υπάρχει καταστατικά κατοχυρωμένη πρόνοια, σύμφωνα με την οποία η Κεντρική Επιτροπή του Κόμματος προχωρεί στο στήσιμο ειδικών «βοηθητικών γραφείων», όπως αποκαλούνται. Και ένα από αυτά τα γραφεία είναι, όπως είπα προηγουμένως, το Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο.

Με την ευκαιρία αναφέρω ότι ο κ. Λαδάς σε συνέντευξή του στο Ράδιο ΠΡΩΤΟ στις 20 του περασμένου μήνα ανέφερε ότι το πρώτο Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο του ΑΚΕΛ αμέσως μετά την ίδρυσή του, το 1941, αποτέλείτο από τον κ. Δ. Στεφανίδη -προς πληροφορία των μη γνωριζόντων είναι ο κουνιάδος του πρώην Γενικού Γραμματέα του κόμματος Πλουτή Σέρβα, που ήταν μέλος της Κεντρικής Γραμματείας του Κομμουνιστικού Κόμματος το οποίο συνυπήρχε για 3-4 χρόνια μετά την ίδρυση του ΑΚΕΛ-τον κ. Γεώργιο Λαδά και τον κ. Φάντη. Έτσι από τις πρώτες πράξεις στις οποίες προέβη το ΑΚΕΛ αμέσως μετά την ίδρυσή του ήταν η ίδρυση αυτών των βοηθητικών γραφείων, μεταξύ των οποίων, όπως είπα, και του Συνδικαλιστικού Γραφείου.

Για δεκάδες χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, εγώ προσωπικά ήμουν ο εντεταλμένος υπεύθυνος από μέρους της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ για το Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο, θέση που κατείχα μέχρι το 1986-87, οπότε, στο πλαίσιο της τροχιοδρομημένης από το 1986 πολιτικής του παραμερισμού μου, με αντικατέστησε ο συνάδελφος Μιχάλης Πουμπουρής. Από αυτή τη θέση που κατείχα -επαναλαμβάνω για δεκάδες χρόνια- είμαι σε θέση να διαβεβαιώσω υπεύθυνα ότι όλα τα βασικά προβλήματα πολιτικής ή επάνδρωσης της ΠΕΟ συζητούνταν και αποφασίζονταν στο Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο και οι αποφάσεις, ύστερα από έγκρισή τους από το Πολιτικό Γραφείο ή την Κεντρική Επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, διαβιβάζονταν για εκτέλεση στην ΠΕΟ. Είναι χαρακτηριστικό και καταγεγραμμένο στα πρακτικά του Πολιτικού Γραφείου του ΑΚΕΛ ότι κατά καιρούς ασκήθηκε κριτική στο Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο για ολιγωρία και καθυστέρηση και αμέλεια στο να επιληφθεί ζητημάτων που αφορούσαν και απασχολούσαν το συνδικαλιστικό κίνημα. Ακόμα πρέπει να προσθέσω ότι κατά καιρούς ασκήθηκε κριτική στο Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο, γιατί παίρνονταν αποφάσεις από τα καθοδηγητικά όργανα της ΠΕΟ, χωρίς να έχει ασχοληθεί προηγουμένα το Κεντρικό Συνδικαλιστικό Γραφείο με αυτά τα προβλήματα.

Ύστερα από την απομάκρυνσή μου από τη θέση του υπεύθυνου του Κεντρικού Συνδικαλιστικού Γραφείου, κάποια μέρα μου ανακοινώθηκε ότι η Κεντρική Γραμματεία μου ανέθεσε την ευθύνη για την παρακολούθηση του

Κεντρικού Αγροτικού Γραφείου, έστω και αν εγώ δεν είχα καμιά ειδικότητα στα αγροτικά θέματα. Συνεργάτες και μέλη στο ίδιο Γραφείο ήταν οι σύντροφοι που ασχολούνταν με τα αγροτικά ζητήματα, και αυτό ήταν πολύ φυσικό, οι Κουρτελλάρης, Τσιέττης, Νεόφυτος Ηλία και άλλα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής και του Ανώτατου Συμβουλίου της ΕΚΑ. Στα αρχεία του ΑΚΕΛ υπάρχει σωρεία εγγράφων και εισηγήσεων του Κεντρικού Οργανωτικού Γραφείου με εισηγήτη στις περισσότερες περιπτώσεις το συνάδελφο Κουρτελλάρη για μια σειρά αγροτικά προβλήματα, όπως και για θέματα τοποθέτησης καθοδηγητικών στελεχών και εμμίσθων σε κεντρικά και επαρχιακά σώματα της ΕΚΑ.

Το ίδιο -και αυτό το ξέρουμε όλοι εμείς στο χώρο του ΑΚΕΛ-Αριστεράς/ΑΔΗΣΟΚ- γίνεται και για όλες τις μαζικές οργανώσεις, την ΕΔΟΝ, την ΠΟΓΟ κτλ. Όσον αφορά τις οικονομικές δυσκολίες που επικαλούνται οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ για να υπερασπιστούν μια χαμένη υπόθεση, πέρα από τα στοιχεία που ανέφερε ο συνάδελφος Δίγκλης θα πρόσθετα μόνο ότι η ΠΕΟ είχε και έχει τέτοια οικονομική ευχέρεια, ώστε σε μια ορισμένη περίπτωση δάνεισε πριν μερικά χρόνια από διάφορα συντεχνιακά ταμεία περίπου εξήντα τόσες χιλιάδες λίρες στη ΣΕΚΑΑ που από μια κακή διαχείριση οδηγήθηκε στη χρεοκοπία, χωρίς ως τώρα να γίνει ένας ενδελεχής έλεγχος και να αποδοθούν ευθύνες.

Υπό το φως των πιο πάνω γεγονότων, κύριε Πρόεδρε, αποτελεί δυστυχώς για τους συνήγορους των αυθαιρεσιών που έγιναν στην ΠΕΟ, το λιγότερο που μπορεί να πει ένας, ανειλικρίνεια, αν όχι και υποκρισία, να διατυπώνεται ο ισχυρισμός ότι η ΠΕΟ είναι μια αυτοτελής και ανεξάρτητη οργάνωση, με την οποία δεν έχει τίποτα να κάμει το ΑΚΕΛ ως προς τις αποφάσεις και την επάνδρωσή της. Θα ήταν νομίζω πιο έντιμο και αντρίκειο οι συνάδελφοι να υπερασπιστούν καθαρά και σταράτα τις απόψεις και τις πράξεις τους, παρά να τις απαρούνται και να αναζητούν γελοία επιχειρήματα για να υποστηρίξουν μια διάτρητη θέση.

Δυστυχώς οι συνάδελφοι δεν επέδειξαν την αναγκαία τόλμη για να παραδεχθούν την αλήθεια. Και η αλήθεια είναι αυτή και μόνη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και τελευταίος είναι ο κ. Χρίστου. Η εισήγησή μου είναι μετά να δώσω το λόγο στον εισηγητή του θέματος και να κλείσει.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι η συζήτηση έχει αποδείξει ότι είχαμε δίκαιο, όταν είχαμε ένσταση να εγγραφεί αυτό το θέμα για συζήτηση στη Βουλή. Διότι το θέμα των οποιωνδήποτε διαφορών, εργατικών ή άλλων, σε συγκεκριμένη μορφή, όπως είναι η μορφή που το συζητούμε, δεν ήταν και δεν είναι θέμα που έπρεπε ή πρέπει να απασχολεί το Σώμα της Βουλής. Απλούστατα, διότι δεν είναι η πρώτη ή η μοναδική περίπτωση κατά την οποία είτε οργανώσεις είτε εργοδότες, όποιοι και να είναι, είτε ιδιώτες είτε εταιρείες, έχουν απολύσει προσωπικό. Και όμως καμιά φορά είτε οι εγγράψαντες αυτό το θέμα είτε οι υπερασπιστές τους δεν έφεραν τέτοιο θέμα, για να συζητηθεί στη Βουλή. Και έτσι, για να το θυμίσω κάπως, επειδή ήρθε και ο κ. Αναστασιάδης τώρα και θα έκαμνα αναφορά σ' αυτόν - προτιμώ να είναι παρών και θα παρέλειπα να την κάνω, αν έλειπε-πρόσφατα απολύθηκε από την «ΑΛΗΘΕΙΑ» ο Βικέτος και όμως δεν το συζητήσαμε εδώ,

και δεν ήταν θέμα με το οποίο έπρεπε να ασχοληθούμε. Στο παρελθόν απολύθηκαν πολλά στελέχη και βλέπω αντίκρυ μου και τον κ. Στυλιανού που απολύθηκε από τη ΣΕΚ σε κάποιο στάδιο. Δεν απασχόλησε είτε τότε είτε αργότερα τη Βουλή. Και από τη «ΧΑΡΑΥΓΗ» μάλιστα και από αλλού. Γι' αυτό εμείς, για να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα των εργαζομένων, σωστά έχουμε κάνει νόμο διά του οποίου διασφαλίζονται τα δικαιώματα και, σε περίπτωση που θα παραβιαστούν αυτά τα δικαιώματα, υπάρχει η δυνατότητα και η ευχέρεια στους εργαζομένους να προσφύγουν και στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών και σε όποιο άλλο δικαστήριο κρίνουν ότι η υπόθεσή τους πρέπει να παρουσιαστεί.

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς, επαναλαμβάνω, όπως προβλέψαμε, το θέμα δεν τέθηκε, διότι λυπήθηκαν κάποιους οι οποίοι απολύθηκαν ή διότι αδικήθηκαν κάποιιοι και έπρεπε να απονεμηθεί δικαιοσύνη. Γιατί απλούστατα η Βουλή δεν είναι δικαστήριο, για να δικάσει και να δικαιώσει ή να αδικήσει κανένα. Το θέμα μετατράπηκε στο πώς θα κατηγορηθεί το ΑΚΕΛ και μάλιστα επεκτάθηκε όχι μόνο στο πώς να κατηγορηθεί το ΑΚΕΛ και η φυσιογνωμία του και οι μηχανισμοί του και οι στροκτούρες του κτλ., αλλά ακόμη επεκτάθηκε στο τι κάμνει ο Γκορμπατσώφ, ποιοι και πόσοι έφυγαν από το κομμουνιστικό κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης και ποιοι μπήκαν, ποιοι έφυγαν και ποιοι μπήκαν στην Τσεχοσλοβακία και πολλά άλλα, για να μην επεκταθώ, διότι δε θα ήθελα να ακολουθήσω τη συζήτηση, όπως έχει γίνει. Εκείνο που θέλω να δηλώσω -και απευθύνομαι περισσότερο στον εισηγητή του θέματος- είναι ότι, ναι, είμαστε και θα είμαστε πάντα και προσωπικά, αλλά και ως ΑΚΕΛ-Αριστερά υπέρ της διασφάλισης των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Και θέλω να υποδείξω στον εισηγητή ότι εγώ είμαι μεταξύ εκείνων που, όταν αγωνίζονταν για να διασφαλιστούν αυτά τα δικαιώματα, ο κ. Παπαπέτρου ήταν αγέννητος. Και δε νομίζω ότι δικαιούται να μας λέει αυτά που λέει με τον τρόπο που τα λέει, χωρίς να θέλω να κάμω χαρακτηρισμούς ή να υποδείξω πράγματα που δεν πρέπει, διότι σας βεβαιώ ότι ο λαός που μας παρακολουθεί σίγουρα δε χαίρεται γι' αυτή τη συζήτηση. Γι' αυτό, αν υπάρχει θέμα ότι ως προς τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων η νομοθεσία που έχουμε έχει αδυναμίες, να τη βάλουμε κάτω και να βρούμε τις αδυναμίες που υπάρχουν, να τις εξετάσουμε και να τις αντιμετωπίσουμε. Και δε θα διαφωνήσουμε να κατοχυρωθούν, αν διαπιστώσουμε ότι έχουμε αδυναμίες στην κατοχύρωση των συνδικαλιστικών, των πολιτικών ή των ανθρώπινων δικαιωμάτων που έχει ο τόπος και ο λαός.

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υποδείξω -κι αν θέλετε και λόγω της ηλικίας μου- στον κ. Παπαπέτρου ότι δε νομίζω ότι βρίσκονται σε θέση να μας λένε ότι «ξέρετε, η στάση που παίρνετε εσείς του ΑΚΕΛ και οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ είναι πισώπλατη μαχαιριά στην ΠΕΟ». Δε νομίζω να υποτιμούμε σε τέτοιο βαθμό τη νοημοσύνη είτε των μελών της ΠΕΟ είτε, αν θέλετε, του κοινού, όποιοι και να είναι που μας παρακολουθούν και που ενδιαφέρονται για τη συζήτηση αυτή που γίνεται στη Βουλή. Διότι, κύριε Πρόεδρε -και ο κ. Φάντης προ ολίγου μίλησε και είπε για τα χρόνια που ήταν στο Συνδικαλιστικό Γραφείο, κι αν έχει κάμει λάθη, ας κάμει αυτοκριτική για τα λάθη που έγιναν- το ΑΚΕΛ, όπως και κάθε κόμμα -και σωστά πιστεύω εγώ- δεν μπορεί να μην ενδιαφέρεται για τους διάφορους τομείς των εργαζομένων και τις οργανώσεις των εργαζομένων ή ακόμη και για άλλους τομείς, όχι μόνο για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά και για άλλους βασικούς τομείς της κοινωνικής και άλλης ζωής του τόπου.

Δε νομίζω ότι αυτό το πράγμα αποτελεί αμάρτημα. Και θέλω να σας πω ένα παράδειγμα, για να είμαι συγκεκριμένος. Εγώ, όπως ξέρετε, εκτός από Βουλευτή του ΑΚΕΛ-Αριστεράς -και γι' αυτό λέγεται ΑΚΕΛ-Αριστεράς, διότι καλύπτει όλο το χώρο του λαϊκού κινήματος-είμαι και Γενικός Γραμματέας οργάνωσης και είμαι υποχρεωμένος πολλές φορές για βασικά ζητήματα να πάρω θέση. Και αυτή η θέση πρέπει να συνάδει και με τα συμφέροντα του κόσμου που εκπροσωπώ στη θέση που είμαι εκλεγμένος από τα συνέδρια της οργάνωσης και με τη θέση που θα υποστηριχθεί εντός και εκτός της Βουλής και επίσης με τις αποφάσεις που πρέπει να παρθούν για τα συγκεκριμένα προβλήματα. Και λέγω ένα παράδειγμα, για να είμαστε συγκεκριμένοι. Πρόσφατα συζητούσαμε το θέμα του Διαρρίζου, το θέμα των νερών. Είναι θέμα προσωπικό, δικό μου; Είναι θέμα που αφορά μόνο στενά τα μέλη της ΕΚΑ ή είναι θέμα που αφορά τον αγροτικό κόσμο και είναι θέμα γενικότερης πολιτικής που πρέπει να καθορίσουμε; Αυτό το πράγμα αποτελεί αμάρτημα, όπως φρόντισαν κάποιοι να παρουσιάσουν εδώ τα ζητήματα; Εγώ θεωρώ -και απευθύνομαι στον κ. Ιεροδιακόνου-ότι δε λέμε την αλήθεια στο λαό, όταν λέμε ότι εκτός του ΑΚΕΛ όλοι οι άλλοι είναι ανεξάρτητοι. Και να μου επιτρέψει ο κ. Ιεροδιακόνου να του υπενθυμίσω -διότι είναι πρόσφατο- ότι ο ίδιος μίλησε στο ιδρυτικό συνέδριο του Παναγροτικού Συνδέσμου. Δικαίωμά του και δεν έχω ένσταση εγώ που μίλησε. Και λέγει είναι ανεξάρτητος, ενώ στεγάζεται μέσα στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Συγγνώμη, κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι πρέπει να σεβόμαστε, επαναλαμβάνω, και το Σώμα, αλλά και τη νοημοσύνη του κοινού πάνω σ' αυτά τα θέματα.

Το άλλο θέμα που ήθελα να κάμω κάποια σχόλια, κύριε Πρόεδρε, είναι σε σχέση με μερικές απόψεις του κ. Ιεροδιακόνου. Δικαίωμά του φυσικά να βλέπει, όπως βλέπει, το ΑΚΕΛ. Ή αν θέλει να βλέπει ευθεία ή αν θέλει και να αλληθωρίζει. Δικαίωμά του. Κανένα πρόβλημα και ουδείς φθόνος, θα έλεγαν οι καθαρειουσιάνοι. Όμως εκείνο το οποίο νομίζω ότι ο κ. Ιεροδιακόνου επιδίωξε με την ομιλία του να κάμει -και ας ισχυρίζεται και ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Ιεροδιακόνου ότι δεν κάνουν αντιακελισμό- όμως τι άλλο, κύριοι συνάδελφοι, από όλα όσα είπατε; Στα πρακτικά, όταν τα ερευνήσετε, θα βρείτε και τι είπατε για το εξωτερικό και τι είπατε για το εσωτερικό και την ανάλυση κτλ. Θα μου πείτε: «Απαντούσαμε σε άλλους». Σωστό. Δε λέγω ότι είναι η μοναδική εξαίρεση. Αλλά ο κ. Ιεροδιακόνου μίλησε πριν να μιλήσει ο κ. Θεοδούλου και άρα δεν είναι του κ. Θεοδούλου που απαντούσε. Όμως αναφέρθηκε σε μια σειρά ζητήματα και πιστεύω ότι, είτε αρέσει είτε δεν αρέσει, η αλήθεια είναι μια: Ότι θεωρήθηκε από την ώρα που έγινε εισήγηση να εγγραφεί το θέμα μέχρι τη συζήτηση εντός της Επιτροπής και τη συζήτηση από το βήμα της Βουλής ότι ήταν μια ευκαιρία, για να κτυπηθεί, να λασπολογηθεί το ΑΚΕΛ, η ηγεσία του ΑΚΕΛ ή οι θέσεις του ΑΚΕΛ ή τι πρεσβεύει το ΑΚΕΛ ή η ιδεολογία του ΑΚΕΛ και όλα τα άλλα. Βεβαίως δεν είναι ούτε αυτό πρωτοφανούσιμο ούτε ασυνήθιστο. Και μας λένε κιόλας ότι «ξέρετε, μα δεν είπαμε τίποτε», ενώ ό,τι είχαν στη διάθεσή τους, όλα τα μέσα για όλη αυτή την περίοδο, τα χρησιμοποιούν ποικιλότροπα, φτάνει που θα πληγεί είτε η ιδεολογία, αν θέλετε, του σοσιαλισμού ή τα κομμουνιστικά κόμματα των διάφορων χωρών ή το ΑΚΕΛ, κατηγορούμενο μάλιστα ότι έχει ευθύνες. Και τι ευθύνες έχει το ΑΚΕΛ; Τι έκαμαν στη μια χώρα, τι έκαμαν στην άλλη, είτε την ανατολική είτε τη δυτική. Ή ακόμα θα έλεγα ότι φρόντισαν να εξιδανικεύσουν -και μπορεί ο συνάδελφος ο κ. Θεοδούλου να προχώρησε ας πούμε κάπως περισσότερο- το δυτικό πολιτισμό. Και είναι σωστή η άποψη που λέχθηκε

προηγούμενα ότι «μα, βλέπουμε μόνο μερικά πράγματα και δε βλέπουμε τα άλλα». Και αυτό δεν είναι πληροφόρηση σωστή, αλλά παραπληροφόρηση.

Για να πω μόνο για την ΕΟΚ, για την οποία κάνουμε τόσο θόρυβο για να ενταχθούμε. Ξέρετε ότι έχει 16 εκατομμύρια ανέργους. Και ξέρετε τι σημαίνει να είσαι άνεργος σε μια μεγαλούπολη και να μην έχεις πόθεν να ζήσεις; Και ακόμα ξέρουμε όλοι ότι δεν είναι όλοι οι άνθρωποι που ζουν με ανέσεις. Όποιος πάει στις μεγαλουπόλεις, θα δει στα προάστια και αλλού κόσμο που υποφέρει. Φυσικά εμείς δεν έχουμε φτάσει σ' αυτό το επίπεδο. Και αν εμείς δεν το έχουμε, δεν είναι τυχαίο που δεν το έχουμε. Είναι καρπός των αγώνων αυτού του κόμματος που κατηγορείται, που για 65 χρόνια έπαιξε τον εποικοδομητικό ρόλο που έπαιξε μέσα στις δεδομένες συνθήκες, με τα θετικά του, αν θέλετε, και με τα λάθη του. Και γι' αυτό δε νομίζω ότι ακριβολογούμε ή λέμε την αλήθεια, όταν θέλουμε να παρουσιάσουμε ότι «ξέρετε, απ' εδώ είναι όλα τα λάθη και τα κακά, απ' εδώ είναι όλοι ο παράδεισος».

Το άλλο, κύριε Πρόεδρε, που ήθελα να πω είναι πως μερικά πράγματα που λέχθηκαν νομίζω ότι έχουν υποβιβάσει τη συζήτηση. Για το ντύσιμο, για τα προϊόντα, για το ένα, το άλλο. Όλα αυτά τα πράγματα δεν έχουν σχέση με το δικαίωμα των εργαζομένων να έχουν και να υπερασπίζονται την εργασία τους ή τις ιδέες τους ή τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ουδενμία σχέση έχουν τούτα τα πράγματα. Εγώ θυμούμαι -και το είπα προηγούμενα στον κ. Ευσταθίου-ότι, όταν ήρθε ο Γουαίην να με δει στην Τζενέφα τον καιρό του πολέμου, για να μου πει τι θα κάνουμε μετά τον πόλεμο για την αποκατάσταση των απόστρατων, του είπα εγώ: «Το πρώτο που θέλουμε είναι να δώσετε την ελευθερία της Κύπρου, όπως υποσχέθηκε η Μεγάλη Βρετανία και ο κυπριακός λαός αξιώνει την ένωσή του με την Ελλάδα». Και η απάντησή του ήταν ότι «αυτό είναι πολιτικό θέμα και εγώ δεν αναμειγνύομαι». Και όταν του είπα «μα, όποιο θέμα συζητάς σ' αυτό το τραπέζι είναι πολιτικό, διότι έχει κέρδος, υπερκέρδος μέσα», μου είπε «μα, ξέρεις, αυτό είναι άσχετο». Τώρα θα μου πείτε γιατί το θίγω αυτό. Είναι για να δείξω ότι βρίσκουμε δικαιολογία, για να μπλέξουμε πολλά ζητήματα. Αλλά δε νομίζω ότι βοηθούμε τη δουλειά μας με το να θέτουμε άλλα ζητήματα στη μέση, όταν συζητούμε ένα συγκεκριμένο θέμα.

Κύριε Πρόεδρε, το άλλο θέμα για το οποίο ήθελα να κάμω ένα μικρό σχόλιο είναι -και θα είμαι στο θέμα που συζητούμε-ο ισχυρισμός που τέθηκε ότι κρατούσε και πίνακα ο συνάδελφος ο κ. Δίγκλης για τα αποθεματικά της ΠΕΟ. Ναι, είναι σωστός ο πίνακας που κρατούσε υποθέτω. Δεν τον έπιασα να τον δω, αλλά ξέρω ότι κατατίθεται στον έφορο συντεχνιών. Αλλά αυτά τα αποθέματα που έχουν, κύριοι συνάδελφοι, είναι τα αποθέματα των εργαζομένων, για να μπορούν να έχουν τη δύναμη να κάνουν απεργιακούς αγώνες. Και συνεπώς αυτά τα αποθέματα αλίμονο και τρισαλίμονο στην εργατική τάξη αν ήταν στο χέρι μας. Εγώ, αν ήμουν στη θέση τους, ουδέποτε θα δεχόμουν να επιτρέψω αυτά τα αποθέματα να χρησιμοποιηθούν για οτιδήποτε άλλο, αν και όταν διαπιστωθεί ότι δε χρειάζονται αυτά τα πράγματα. Μάλιστα πρέπει να σας πω πως, όταν συζητούσα μια μέρα με έναν της συντεχνίας των οικοδόμων, μου εξήγησε ότι σε σύγκριση με το παρελθόν τα αποθέματα που έχουν σήμερα, σε σχέση με τους μισθούς και τα ημερομίσθια, σε περίπτωση απεργίας τους φτάνουν για πολύ λιγότερο χρόνο να αντέξουν την απεργία από ό,τι θα τους έφταναν πριν από πέντε ή περισσότερα χρόνια. Γι' αυτό δε νομίζω ότι πληροφορούμε σωστά είτε τους

εργαζομένους είτε το λαό, όταν ισχυριζόμαστε ότι «ξέρετε, έχουν τόσα λεφτά και άρα γιατί συζητούμε αυτό το θέμα, ότι δηλαδή δεν είχαν να πληρώσουν εκείνους οι οποίοι κρίθηκε ότι ήταν πλεονάζον προσωπικό».

Ένα άλλο σημείο που θέλω, κύριε Πρόεδρε, να εξηγήσω είναι το εξής: Επειδή εγώ είμαι και Γενικός Γραμματέας οργάνωσης, θα σας έλεγα -και δεν έχω πρόβλημα να το πω και δημόσια και όπου χρειαστεί- ότι, αν και όταν διαπιστωθεί ότι οποιοσδήποτε, περιλαμβανομένου του Γενικού Γραμματέα, αντί να εκτελεί τις αποφάσεις των σωμάτων, κάνει αντίστροφα από αυτές τις αποφάσεις, σίγουρα θα υπάρξει αντίδραση. Και σε μια ιδιωτική επιχείρηση, όταν έχει τέτοια πρόσωπα, αν και εφόσον δε θα την εξυπηρετούν την επιχείρηση, σίγουρα ο εργοδότης θα πει, «δεν τον έχω για να μου διαλύσει την επιχείρηση, αλλά τον έχω για να μου στήσει την επιχείρηση». Πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για οργάνωση. Δεν είναι δυνατό μια οργάνωση, όταν διαπιστώνει ότι κάποιος πρόσωπο είτε δεν εργάζεται σωστά είτε δεν αποδίδει όσο πρέπει είτε παραβιάζει αποφάσεις και αρχές της οργάνωσης, να πει, μάλιστα, και να συνεχίζει μια του φίλου, δκυο του φίλου. Θα του υποδείξει μια άλλη τακτική. Μα, αν δε συμμορφωθεί, τότε σίγουρα θα μπει στη θέση του. Και δεδομένου ότι εδώ γίνεται λόγος για πρόσωπα που απαλλάγησαν των καθηκόντων τους, αυτόματα, αφού έχουν απαλλαγεί από τα καθήκοντά τους, δεν μπορούν να συνεχίσουν να είναι έμμισθοι. Διότι ήταν έμμισθοι, εφόσον εκτελούσαν εκείνα τα καθήκοντα. Τη θέση του έμμισθου θα την πάρει εκείνος που θα εκτελεί αυτά τα καθήκοντα. Και εγώ, κύριοι συνάδελφοι, δεν είμαι δικηγόρος. Είμαι αγρότης. Όπως ξέρετε, ασχολούμαι με τα αγροτικά θέματα. Όμως ξέρω ότι και οι άνθρωποι και τα ζώα και τα φυτά, όταν αντιμετωπίζουν κάποιου είδους ασθένεια, αυτή την ασθένεια την αντιμετωπίζουν με μέτρα, όχι με ευχές, έστω κι αν είναι αρχιεπισκοπικές. Με μέτρα, ανάλογα με τα μέτρα που χρειάζονται, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Και για να μην πείτε ότι βγαίνω από το θέμα, θα σας έλεγα το παράδειγμα της ζερζέρας η οποία εισχωρεί στο φλοιό του δέντρου, διαχειμάζει μέσα, ξεπουλιάζει, τρώει από μέσα τον κορμό κι αν δεν την καταπολεμήσεις, τότε θα ξεράνει το δέντρο. Και εδώ δε νομίζω ότι δικαιούται οποιαδήποτε οργάνωση να επιτρέψει σε στελέχη της, όποια θέση κι αν έχουν, να οδηγήσουν στην καταστροφή του οργανισμού. Διότι τότε είναι σαν να εφαρμόζουμε το γνωμικό που λέει: «Βάλλουν τον αλουπό για να γλέπει τες όρνιθες». Δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα.

Λοιπόν, έγιναν αναφορές, κύριοι συνάδελφοι, εδώ στο συνάδελφο τον κ. Ζιαρτίδη, ως πατέρα του εργατικού κινήματος. Κανένας δε συζητεί ή αμφισβητεί την προσφορά οποιουδήποτε. Αλλά δε νομίζω ότι είναι σωστό να λέμε ο τάδε είναι πατέρας του εργατικού κινήματος, ο τάδε είναι πατέρας του αγροτικού κινήματος. Η ζωή απέδειξε ότι στη ζωή όλα είναι δυνατά και όλα είναι πιθανά. Γι' αυτό είναι ένας σε μια θέση, αν και εφόσον αυτοί που τον βάζουν στη θέση θεωρούν ότι εκτελεί σωστά τα καθήκοντα που του ανέθεσαν. Αν διαπιστώσουν ότι δεν τα εκτελεί, είναι και καθή-ον και δικαίωμα, αλλά περισσότερο καθήκον, να πάρουν εκείνα τα μέτρα για το καλώς νοούμενο συμφέρον της οργάνωσης στην οποία τον έθεσαν, για να την περιφρουρεί και να την υπερασπίζει.

Θέλω ακόμη, κύριε Πρόεδρε, πριν να κλείσω, να πω και δυο λόγια για την αναφορά του συνάδελφου του κ. Φάντη. Αλλά πριν πω τούτο, κάποιος είπε -και είναι ο κ. Αναστασιάδης- ότι αυτούς που τιμήσαμε τους διώξαμε. Θέλω να διευκρινίσω ότι δε διώχτηκε κανένας από το ΑΚΕΑ. Μόνοι τους επέλεξαν το δρόμο που επέλεξαν και μόνοι τους προχώρησαν στην πορεία που ακολουθούν. Και

είναι δικαίωμά τους να επιλέξουν και να ακολουθούν την πορεία της προτίμησής τους. Όμως, κύριε Πρόεδρε, επειδή έτσι με πολλή έπαρση μίλησε και ο Πρόεδρος του ΑΔΗΣΟΚ και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΔΗΣΟΚ εδώ και είπαν ότι «ξέρετε, εσείς λέτε ότι κλέψαμε τις έδρες, αλλά ο λαός θα μας τις δικαιώσει», εδώ είμαστε. Λέχθηκε ότι κοντεύουμε στις εκλογές. Αλλά δε νομίζω ότι προσφέρεται το θέμα των απολύσεων στην ΠΕΟ, για να παρουσιαστούμε εδώ και να πούμε ότι το ΑΔΗΣΟΚ με το μέτωπο ψηλά θα κερδίσει τις εκλογές. Μπορεί οποιοσδήποτε να κάνει θόρυβο. Θα σας έλεγα ότι, αν πιάσεις μια τσιγκοβαρέλα τζιαι τζιυλήσεις τη σε μια τσιακκιλόστρατα, θα κάμνει θόρυβο. Αλλά αυτός ο θόρυβος δε σημαίνει ότι έχει και αντίκρισμα. Τι έχει μέσα η βαρέλα είναι που πρέπει να κρίνεις. Γι' αυτό εγώ θα έλεγα -και συστήνω σε όλους μας και στους συναδέλφους-ότι χρειάζεται και αντικειμενικότητα και σύνεση, αλλά προπαντός υπομονή, για να ακούσουμε το λόγο που έχει να πει ο κυπριακός λαός την ώρα της κρίσεως για τον καθένα μας και ως άτομο και ως κόμμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, επί προσωπικού θέματος ένα δευτερόλεπτο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ένα δευτερόλεπτο, κύριε Πρόεδρε, για να αντιπαρατάξω σ' ένα τμήμα της ομιλίας του αγαπητού συνάδελφου του κ. Κουρτελλάρη που μίλησε περί απόλυσής μου από τη ΣΕΚ πως δεν απολύθηκα. Αποχώρησα με μια πολύ μεγάλη ομάδα στελεχών, μεταξύ των οποίων και ο Ιάκωβος Κατσουνωτός, γιατί διαφωνήσαμε με τη ΣΕΚ για λόγους καθαρά πολιτικούς και εθνικούς, για να συμπήξουμε τη ΔΕΟΚ. Άλλωστε δεν μπορούσαν να μας απολύσουν, κύριε Πρόεδρε, γιατί τουλάχιστον προσωπικά εγώ πρόσφερα δωρεάν τις υπηρεσίες μου στο κίνημα, μαζί με όλα τα έξοδα της διακίνησής μου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγινε μια εισήγηση να παραχωρηθεί στον Πρόεδρο της Βουλής το παράσημο της υπομονής. Αν εγκρίνεται ...

(Γέλια)

Λοιπόν, έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Θα δώσω το λόγο στους εναπομείναντες με χρονικά πλαίσια και θα παρακαλέσω τον εισηγητή να μην εισάξει καινά δαιμόνια, γιατί η έννοια του κλεισίματος είναι απλώς μια γενική τοποθέτηση πάνω στο θέμα. Για να μη χρειαστεί πάλι να ξαναμπούμε στη συζήτηση, όπως γίνεται πολλές φορές. Νομίζω πως ακούστηκαν τόσα πολλά για όλα τα θέματα και τόσα πολλά εκτός θέματος που, είτε εντός είτε εκτός θέματος, ειλικρινά δε βλέπω τι ακόμα μπορεί να προσθέσει κανένας.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Για παράδειγμα να μην αναφερθεί στην κρίση στον Κόλπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό δε νομίζω πως μπορεί να αποφευχθεί.

Λοιπόν, δέκα λεπτά στον καθένα και κλείνω.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όταν μιλούσε ο κ. Αναστασιάδης, δεν είχε περιθώρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα τον εισηγητή χθες τον διέγραψα ολωσδιόλου και μάλιστα παρά το γεγονός ότι πήρε την άδεια του Προεδρείου για να πάει στο εξωτερικό και τη διαβεβαίωση του Προέδρου ότι θα παραμείνει το θέμα για να το κλείσει. Γι' αυτό και ζήτησα έμμεσα την απόφαση της Βουλής, για να είμαι τουλάχιστον δικαιολογημένος έναντι του συναδέλφου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα φροντίσω, όσο είναι δυνατό, να είμαι σύντομος.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Δέκα λεπτά.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, δέκα λεπτά, συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε; Όχι, είναι απόφαση τα δέκα λεπτά.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όχι, είναι για να πειθαρχήσουμε στο χρόνο. Είχαμε πρόθεση και για δευτερολογία, αλλά αποσύρουμε την πρόθεσή μας αυτή, νοούμενου βεβαίως ότι δε θα ανοίξει καινούργιες φάλιες ο κ. Χρίστου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι. Θα παρακαλέσω να παραμείνουμε στο θέμα, γιατί οι εκατέρωθεν βολές ήταν ικανοποιητικές και για όλες τις πλευρές, επομένως νομίζω είναι όλοι ικανοποιημένοι. Από εδώ και μπρος να παραμείνουμε στο θέμα και να κλείσουμε.

Ορίστε, κύριε Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Συζητούμε για έξι σχεδόν ώρες ..

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Παραπάνω.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Περισσότερο, καλά δεν έχω ένσταση. Αν υπάρχει κάποιος ο οποίος κρατά χρόνο ακριβώς, δεν έχω ένσταση να αλλάξω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα αρχίζουμε το χρόνο σας.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το θέμα είναι η καθαίρεση αριθμού, γιατί αυτό είναι, ηγετικών στελεχών της ΠΕΟ και το ζήτημα της απόλυσης πέντε κατώτερων στελεχών της ΠΕΟ από την ΠΕΟ. Το ερώτημα που προβάλλεται με έντονο τρόπο, ιδιαίτερα τώρα, μετά από τη συζήτηση των έξι και πλέον ωρών, είναι: Δικαιολογείται μια εξάωρη συζήτηση από αυτό το Σώμα της Βουλής γι' αυτό το θέμα; Δικαιολογείται η εγγραφή καν αυτού του θέματος στη Βουλή; Ειλικρινά επικαλούμαι όλων την ειλικρίνεια και την πολιτική ωριμότητα, την τίμια πολιτική ωριμότητα κατά πόσο πράγματι δικαιολογείται η εγγραφή και η συζήτηση για τόσο χρόνο αυτού του θέματος. Αυστηρά ομιλούντες ούτε η εγγραφή του αντικειμενικά δικαιολογείται ούτε η εξάωρη συζήτηση χρειαζόταν. Είναι σαφές ότι τόσο η εγγραφή του θέματος, όσο και η παρατεταμένη συζήτηση και η αδικαιολόγητη προέκταση της συζήτησης.

είχαν ένα στόχο, έναν αποκλειστικό στόχο από τους εγγράψαντες το θέμα. Να προκαλέσουν ζημιά, κομματική όπως ήλπιζαν, στο ΑΚΕΛ και στην ΠΕΟ, στο προοδευτικό εργατικό κίνημα. Να αξιοποιήσουν κομματικά αυτό το γεγονός υπέρ τους. Όμως είναι γνωστό ότι τόσο τα μέλη της ΠΕΟ, που είναι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και επηρεαζόμενοι, όσο και οι ευρύτερες δυνάμεις της αριστεράς έχουν τοποθετηθεί πάνω σ' αυτό το ζήτημα και η τοποθέτησή τους ήταν καταδικαστική για τα στελέχη που αποσκήρτησαν, για τα στελέχη που απειθαρχήσαν στις αποφάσεις των ανώτερων σωμάτων και γενικά για τη συμπεριφορά όλων αυτών των κυρίων. Και είναι γνωστό ότι έχουν καταδικάσει τις απειθαρχίες και την περιφρόνηση που επέδειξαν μερικά πρώην ηγετικά στελέχη της ΠΕΟ, ανεξάρτητα από τη μεγάλη προσφορά τους, την περιφρόνηση που επέδειξαν προς τα σώματα και τις αποφάσεις της ΠΕΟ. Στη βάση αυτής της συμπεριφοράς τους και παρά τις εκκλήσεις της ΠΕΟ δεν επέδειξαν ούτε συμμόρφωση ούτε κατανόηση. Δικαίωμά τους φυσικά ήταν, αλλά δικαίωμα και των σωμάτων ήταν να προστατέψουν τις αποφάσεις τους. Και αυτό έπραξαν. Όσο για τους πέντε απολυθέντες δόθηκαν εξηγήσεις από την ΠΕΟ και το ζήτημα βρίσκεται στο δικαστήριο.

Σ' αυτό λοιπόν το πρόβλημα δόθηκε σκόπιμα κομματική προέκταση που κάλυψε χώρους και ζητήματα άσχετα με το υπό συζήτηση θέμα. Με κύριους φυσικά πρωταγωνιστές τους κ. Παπαπέτρου, Δίγκλη, Φάντη, Ιεροδιακόνου και το χωριανό μου το Νίκο Αναστασιάδη. Όλη αυτή η προσπάθεια, όπως έχω αναφέρει, ήταν για να προκληθεί πολιτική ζημιά και να αξιοποιηθεί κομματικά αυτό το γεγονός. Το ΑΚΕΛ όμως, συνάδελφοι, έχει μια μακρόχρονη δράση 65 χρόνων και έχει προσφέρει σημαντική συμβολή και προσφορά σ' αυτό τον τόπο, ιδιαίτερα στους εργαζομένους, αλλά γενικά στο λαό. Και είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να αγνοείται από τα ευρύτερα στρώματα τα οποία έχουν αναδείξει το ΑΚΕΛ σε μια πραγματικά μεγάλη πολιτική δύναμη του τόπου μας. Το ΑΚΕΛ έχει δώσει σκληρούς αγώνες για 65 χρόνια για την κατάκτηση των δικαιωμάτων της εργατικής τάξης, την κατάκτηση των δικαιωμάτων των καταστηματαρχών, όλων των ευρύτερων στρωμάτων και γενικά για την άνοδο της οικονομίας του τόπου και την ευημερία του κυπριακού λαού, πέραν φυσικά των πολιτικών αγώνων για την απελευθέρωση της Κύπρου από τον αποικιακό ζυγό.

Με πολλή συντομία θα σταματήσω σε μερικά σημεία των ομιλιών των συναδέλφων που έχουν μιλήσει και έχουν φροντίσει να προκαλέσουν ζημιά στο ΑΚΕΛ. Οι συνάδελφοι Δίγκλης και Παπαπέτρου με στομφολογία, με βροντερά συνθήματα και αρκετή επιθετολογία φρόντισαν να καλύψουν τον εαυτό τους και να κάνουν το καθήκον τους, τη ζημιά στο ΑΚΕΛ. Έχω την εντύπωση ότι δεν μπόρεσαν να αποδείξουν τίποτε απολύτως σε βάρος του ΑΚΕΛ· απολύτως τίποτε δεν έχουν να πουν.

Αυτοί οι συνάδελφοι, για να αναφέρω μερικά πράγματα, έχουν ταλαιπωρήσει αρκετά το ΑΚΕΛ, έχουν ταλαιπωρήσει αρκετά το λαϊκό κίνημα, σπρωγμένοι κατά κύριο λόγο από εγωιστικές φιλοδοξίες κτλ. Και πιστεύω ότι και εδώ το έχουν μεταφέρει αυτό και ταλαιπωρούν και αυτή τη στιγμή τη Βουλή. Μίλησαν με τέτοιο τρόπο, σαν να είναι οι μοναδικοί εκφραστές της προόδου, σαν να είναι οι μοναδικοί εκφραστές του νέου πνεύματος και της νέας σκέψης και φροντίζουν διαρκώς να μονοπωλήσουν δήθεν αυτή τη νέα σκέψη. Πιστεύω ότι αποτελεί μια προσπάθεια άχαρη, γιατί η πραγματικότητα λέει ακριβώς το αντίθετο. Βρίσκονται απομονωμένοι και είναι αυτή η απομόνωση που τους έχει εξοργίσει.

Και έχουν εκφραστεί εξοργισμένοι από αυτό το βήμα. Δε θα επεκταθώ περισσότερο πάνω σ' αυτό το σημείο.

Τον κ. Ιεροδιακόνου θα ήθελα να τον ευχαριστήσω για τις συμβουλές και τη διάλεξη που μας έκαμε από αυτό το βήμα σχετικά με τα κόμματα τα ανοικτά και τα κλειστά, όπως λένε. Φρόντισε και αυτός με τη σειρά του φυσικά να αξιοποιήσει αυτό το γεγονός και, γιατί όχι, για το δικό του κόμμα, κατηγορώντας το ΑΚΕΛ με ένα σωρό απαράδεκτα πράγματα, ότι το ΑΚΕΛ δεν είναι δημοκρατικό, δε λειτουργεί η δημοκρατία μέσα στο ΑΚΕΛ, ότι είναι κλειστό κύκλωμα, όπως είπε ένας άλλος συνάδελφος, και δεν μπορεί να δέχεται τα μηνύματα τα ευρύτερα κτλ. Εμείς ισχυριζόμαστε και η ζωή το αποδεικνύει και ας μελετήσει το καταστατικό του ΑΚΕΛ ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου και θα καταλάβει ότι το ΑΚΕΛ είναι συγκροτημένο από την κορυφή μέχρι τη βάση σε σώματα τα οποία ενημερώνονται, αποφασίζουν και προβάλλουν τις απόψεις τους προς τα πάνω. Θα ήταν ευτύχημα αν και το ΔΗΚΟ, με συγχωρείτε το ΔΗΣΥ, είχε παρόμοια -φυσικά δικαίωμά του- ενημέρωση προς τα μέλη και ευκαιρίες στα μέλη να εκφράσουν τις απόψεις τους, αν είχε αυτή την οργανωτική φόρμουλα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Εί Ισχύει η ίδια αρχή και για το ΔΗΚΟ.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε με ενδιαφέρει, μιλώ για το ΔΗΣΥ αυτή τη στιγμή, για να μην έχω ... Μιλώ για το ΔΗΣΥ αυτή τη στιγμή και όχι για το ΔΗΚΟ. Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι, αν υπάρχει ένα κόμμα το οποίο λειτουργεί με δημοκρατικές διαδικασίες, είναι το ΑΚΕΛ στο οποίο πραγματικά, επαναλαμβάνω, από τα πάνω μέχρι τα κάτω λειτουργούν σώματα τακτικά και μπορούν να αποφασίζουν για τη γραμμή και την τακτική του κόμματος.

(Ο Πρόεδρος προειδοποιεί για τη λήξη του χρόνου)

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ο χρόνος είναι πολύ πιεσμένος αποκλειστικά για μένα. Δεν ξέρω γιατί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τέθηκε ο χρόνος και είμαι υποχρεωμένος να τον κρατήσω.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όσον αφορά τον κ. Αναστασιάδη, θα ήθελα να αναφέρω ότι επιδίωξε φυσικά να κάμει, και έκαμε, επίδειξη των πολιτικών και των άλλων ικανοτήτων του ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, είμαι υποχρεωμένος να σας παρακαλέσω να τελειώνετε, γιατί ή θα κρατήσω τα όρια ...

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Έχω να αναφέρω ότι έκαμε μια τέτοια επέκταση, επέκταση που κάλυψε και τους χώρους της Σοβιετικής Ένωσης και τους χώρους της Ανατολικής Ευρώπης και τους χώρους της Δυτικής Ευρώπης ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ ακούσαμε όλους, επομένως ακούσαμε και τον κ. Αναστασιάδη. Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι αναγκασμένος εγώ, ως εκπρόσωπος των αρτηριοσκληρωτικών, να απαντήσω στον ανανεωτικό κ. Χρίστου, στον ανανεωτικό κ.

Πουμπουρή, στον κ. Κουρτελλάρη, στον κ. Ηλία, στον κ. Τσιέττη και θα έλεγα και στον κ. Πέτα, αν δεν έλειπε.

Είναι χαρακτηριστικό, κύριοι συνάδελφοι, ότι οι εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ έχασαν την ψυχραιμία τους. Μη μπορώντας να αντιμετωπίσουν με συγκεκριμένα επιχειρήματα τα όσα συγκεκριμένα τους είπαμε και τους καταλογίσαμε, έχουν εκτραπεί προς δυο πόλους. Ο ένας είναι οι ύβρεις. Μάλιστα να θυμίσω ότι ακόμα χθες ο κ. Πουμπουρής, αν δεν κάμνω λάθος, ή σήμερα το πρωί, μας έκαμε μάθημα ότι δε θα πέσει στο επίπεδο του κ. Δίγκλη κλπ., κλπ.

Μας χαρακτήρισε εγωιστές, αρχομανείς, αρτηριοσκληρωτικούς, φιλόδοξους ακόμα και τσιγκοβαρέλες που κάνουν φασαρία. Αυτό είναι το επίπεδο! Έτσι θέλουν να αντιμετωπίσουν τους πολιτικούς τους αντιπάλους. Όποιος έχει διαφορετική γνώμη είναι τσιγκοβαρέλα!

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Δεν είπα τέτοιο πράγμα, κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη. Εγώ είπα ότι ο θόρυβος της τσιγκοβαρέλας δε σημαίνει και μεγάλο πράγμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να συνεχίσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορείτε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Νομίζω ότι ο καθένας έχει την κοινή νοημοσύνη για να καταλάβει. Εκτραπηκαν όμως και προς έναν άλλο πόλο. Ότι όποιος ασκεί κριτική για τις συγκεκριμένες τους πράξεις έχει έναν και μοναδικό σκοπό, να κτυπήσει το ΑΚΕΛ. Ξέρετε τι θυμίζουν αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι; Εκείνα όλα τα εκατομμύρια που τα εξαφάνισε ο Στάλιν, διότι όταν εξέφραζαν δεύτερη άποψη ήταν εχθροί του κόμματος και του λαού. Αυτός είναι ο διάλογος και η δημοκρατία και έτσι την αντιλαμβάνονται.

Μιλούν για αντίπαλο χαρακώμα. Σήμερα το πρωί διαμαρτυρήθηκα στην πρωτολογία μου γιατί να πουν κάτι τέτοιο και γιατί να θέσουν τον κ. Ζιαρτίδη σε άλλο χαρακώμα κλπ. Ακούγοντας ειλικρινά τον κ. Α. Θεοδούλου σήμερα να τοποθετεί το ΑΚΕΛ το ανανεωμένο -με τη συγχορδία και των άλλων ομιλητών- να, διακηρύσσω ότι εμείς του ΑΔΗΣΟΚ δεν μπορούμε να είμαστε στο ίδιο χαρακώμα, έστω και ευρύτερο, με αυτούς τους κυρίους. Δεν μπορούμε να είμαστε στο ίδιο χαρακώμα, διότι αυτή η αγόρευση δεν ήταν τίποτε άλλο παρά ένα αναμάρτημα του παρελθόντος με έκδηλα τα στοιχεία της σταλινικής νοοτροπίας.

Μιλούν για ανανέωση και μας λένε ότι δεν πήραμε τα μηνύματα του 17ου Συνεδρίου τους. Ποια μηνύματα να πάρουμε; Ότι μέχρι σήμερα τα σώματά σας σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα αποτελούνται από έμμισθα στελέχη; Και, κύριε Ηλία, μίλησες για λειτουργούς. Έπρεπε να ήταν λειτουργοί, αλλά αυτοί οι «λειτουργοί» αναλίσκουν τις δραστηριότητές τους στο να γυρίζουν κάθε καφενείο και κάθε χωριό της Κύπρου, για να συκοφαντήσουν το Ζιαρτίδη, το Φάντη, τον Κωνσταντίνου, για να τους προσάψουν ακόμα και ευτελείς κατηγορίες. Ότι παίρνουν του Αποστόλου Ανδρέα δώρα οικόπεδα από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Και αυτά τα λένε και έμμισθα στελέχη σας και το ξέρετε.

Μιλούν για ανανέωση και την ίδια στιγμή μας μιλούν για νομοτέλειες. Είναι αυτές οι νομοτέλειες που οδήγησαν τον υπαρκτό σοσιαλισμό στα ερείπια και ακόμα τις επικαλούνται.

Από την ομιλία του κ. Θεοδούλου ήταν φανερό η ανανέωση του ΑΚΕΛ. Την ακούσατε και την είδατε. Την άκουσε όλος ο κυπριακός λαός. Και η ιδεολογική ανανέωση και η οργανωτική ανανέωση και η ανανέωση νοοτροπίας.

Μιλούν για την εργατική τάξη. Μας απειλούν ότι έρχονται οι εκλογές και η εργατική τάξη θα κάμει εκείνο και θα κάμει τούτο. Εγώ ένα πράγμα μόνο θα τους πω: Πολλοί σ' αυτό τον κόσμο θεωρούσαν ότι είχαν κοτσιανιασμένους τους εργαζομένους και κατέρρευσαν σε μια νύκτα. Γι' αυτό κανένας να μη θεωρεί δεδομένη την υποστήριξη των εργαζομένων.

Μας είπαν ακόμα στα πλαίσια της ανανέωσης ότι μέχρι εκδηλώσεις έκαμαν εναντίον του Τσαουσέσκου. Είπαν τη μισή αλήθεια. Θα πω εγώ όλη την αλήθεια. Μετά από επανειλημμένα διαβήματα του κ. Ζιαρτίδη, Προέδρου της ΠΕΟ τότε, ότι πρέπει το ΑΚΕΛ να κάμει εκδηλώσεις εναντίον του Τσαουσέσκου και αφού τα μασούσαν και όταν δέχθηκαν συγκεκριμένη απειλή από τον κύριο Ζιαρτίδη ότι θα προχωρήσει η ΠΕΟ να οργανώσει εκδηλώσεις εναντίον του Τσαουσέσκου, έκαναν εκδήλωση τη μέρα που έπεσε ο Τσαουσέσκου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι μια ανακρίβεια, συνάδελφε. Να την αποσύρεις, διότι ο Ζιαρτίδης σου δεν ήταν στην εκδήλωση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Λυπούμαι πάρα πολύ.

Μίλησε ο κ. Πουμπουρής για τα αποθεματικά της ΠΕΟ και μας είπε η ΠΕΟ που πένεται ... «αυτά τα αποθεματικά που είπε ο κύριος Δίγκλης είναι τα οικήματα». Τα οικήματα, κύριε Πουμπουρή;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Όχι, είναι το Ταμείο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Α! έξτρα τα οικήματα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Τώρα θα ήθελα να μιλήσω και αναφορικά με το περίφημο θέμα του πόθεν έσχες. Το πρωί στην πρωτολογία μου, κύριε Πρόεδρε, είπα ότι δε θα αναφέρω μερικά ιστορικά παραδείγματα, διότι είναι βαρετά. Είμαι αναγκασμένος να αναφέρω. Ο κ. Θεοδούλου -και ας μη μου ζητήσει να ανακαλέσω, είτε ο ίδιος είτε οποιοσδήποτε άλλος, διότι σας λέω προκαταβολικά ότι δε θα το κάμω- ψεύσθηκε ενσυνείδητα σ' αυτό το Σώμα.

Την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ για το πόθεν έσχες εγώ τη σύνταξα. Περιμένε, κύριε Ηλία, και θα ακούσεις. Τέθηκε το θέμα στην Επιτροπή Νομικών. Ήρθε ο Γενικός Εισαγγελέας και είπε ότι υπάρχουν συνταγματικά προβλήματα και πρέπει να περιοριστεί πολύ αυτό το θέμα. Δυο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, διότι είναι και προσωπικό θέμα. Και πήγα στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ και τους είπα ότι είναι απαράδεκτο να δεχτούμε αυτούς τους περιορισμούς και εισηγήθηκα ενώπιον όλων των Βουλευτών του ΑΚΕΛ να απαντήσουμε σε ερωτηματολόγιο που μας έδωσε περιοδικό, χωρίς να υπάρχει νόμος, για το πόθεν έσχες. Και αντέδρασαν και αρνήθηκαν.

Εμείς του ΑΔΗΣΟΚ το πόθεν έσχες το έχουμε στο πρόγραμμά μας. Και εγώ αύριο το πρωί θα κάμω ατομική δήλωση για τα περιουσιακά μου στοιχεία και κυρίως για το πόθεν προέρχονται τα περιουσιακά μου στοιχεία. Αυτό είναι το πόθεν έσχες. Και θα εισηγηθώ να το κάμει ολόκληρη η ηγεσία του ΑΔΗΣΟΚ και όλοι οι έμμισθοι του ΑΔΗΣΟΚ. Και σας προκαλώ κι εσάς να κάμετε το ίδιο και για σας και για τους έμμισθούς σας.

Ο Παπαπέτρου είναι εκατομμυριούχος; Ο Παπαπέτρου είναι ευκατάστατος. Δε θα ντρεπόμουν να ήμουν εκατομμυριούχος. Δεν είμαι. Εν πάση περιπτώσει το οικονομικό μου επίπεδο εμένα, ενός ελεύθερου πετυχημένου επαγγελματία, είναι χαμηλότερο από το οικονομικό επίπεδο αρκετών εμμίσθων του ΑΚΕΛ και των οργανώσεων του λαϊκού κινήματος. Ο Παπαπέτρου, κύριε Θεοδούλου, δεν έχει βίβλες εξοχικές, όπως βρίσκονται η μια δίπλα στην άλλη σε κάποιες παραλίες της Κύπρου.

Εν πάση περιπτώσει, επαναλαμβάνω ότι ο γκαϊμπελισμός δυστυχώς έδρασε σ' αυτή την αίθουσα.

Εν πάση περιπτώσει, ο λαός άκουσε αυτή τη συζήτηση και ο λαός θα κρίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν η Βουλή θέλει να συνεχίσει, θα παρακαλέσω κάποιος να με αντικαταστήσει και να συνεχίσει. Αν όχι, είχα υπόψη μου να ορίσω αύριο συνεδρία, αλλά μου υποδείχθηκε από πολλούς ότι είναι δύσκολο. Γι' αυτό θα την ορίσω για την ερχόμενη Πέμπτη το πρωί, στις 10.00 π.μ., για να μη σας φέρω σε δύσκολη θέση και για να συμπληρώσουμε την ημερήσια διάταξη που σήμερα εκκρεμεί.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Υπάρχει ένα θέμα τάξης για το Κεφάλαιο Δ'. Σήμερα άρχισε το Κεφάλαιο Δ' και υπάρχει ένα θέμα, έστω με διαφορετικούς τίτλους, για τις ατασθαλίες στα τελωνεία το οποίο έχουμε εγγράψει τρεις πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το βάλω μαζί.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

'Οχι, ένα λεπτό να δείτε.

Σήμερα το πρωί, όταν είμαστε στο Εθνικό Συμβούλιο, εγώ είχα διαμηνύσει εδώ ότι το θέμα που ενέγραψα ήθελα να είμαι εδώ όταν θα συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Εχετε απόλυτο δίκαιο και αν είναι αυτό το θέμα, θα το επανανοίξω, διότι είναι κανόνας, όταν δικαιολογημένα απουσιάζει ένας εισηγητής, να μη συζητιέται το θέμα του.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εντάξει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως θα το δω το θέμα και θα δούμε πώς διορθώνεται.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 15 Νοεμβρίου 1990, στις 10.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990.
- (2) Ο περί Παραγραφής (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1985.
- (3) Ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.
- (4) Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και Άλλα Περιοχά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
(Πρόταση νόμου).
- (5) Ο περί Υδατοπρομηθείας Δημοτικών και Άλλων Περιοχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- (6) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.
- (7) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- (8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990.
- (9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.
- (10) Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας DELTA TRADING COMPANY LTD (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- (11) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.
- (12) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- (13) Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
- (14) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- (15) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- (16) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.
- (17) Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- (18) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος -Θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 1ης Τάξης) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- (19) Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- (20) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας.
- (21) Οι Δημοτικοί (Ταμείο Προνοίας) Κανονισμοί Λατσιών του 1990.
- (22) Οι περί Υδατικών Έργων Κιτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- (23) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε πακέτα) (CYTARAC) Κανονισμοί Λατσιών του 1990.
- (24) Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

- (25) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας.
- (26) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ρ.Ι.Κ. από το σύνολο του Προϋπολογισμού του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- (1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως-
1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστηκών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).
 2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990).
 3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).
(Συνέχιση της συζήτησης)
- (2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (3.5.1990).
- (3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.1990).
- (4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο».

- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (21.6.90).
- (5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται -
1. «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου) (23.11.1989).
 2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής)
- (6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -
1. «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (31.5.1990).
 2. «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).
- (7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.11.1989).
- (8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Διοχέτευση ακατάλληλων τροφίμων στην Εθνική Φρουρά». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (7.6.1990).
- (9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η καθυστέρηση της λειτουργίας του χημικού-βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (7.6.1990).
- (10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται: «Ο κίνδυνος καταστροφής του βιότοπου στο λειβάδι και την αλυκή

Ακρωτηρίου και του οικοσυστήματος της περιοχής και η ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου).
(18.5.1989).

(Ώρα λήξης: 8.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δίγκλης Παύλος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαρές Αυγερινός
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Φάντης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου 'Αριστος
Μαρκίδης Αλέκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1. Έκθεση για τα θέματα 1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστηκών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής», 2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις» και 3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Δίγκλης, Κ. Παναγίδης, Κ. Ερωτοκρίτου, Γ. Ομήρου, Χρ. Κουρτελλάρης).

2. Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης [Χρ. Κουρτελλάρης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Μ. Παπαπέτρου] μετά από παρατήρηση του κ. Χρ. Κουρτελλάρη,

αναφορικά με την πρόθεση συζήτησης του θέματος των απολύσεων στελεχών της ΠΕΟ, ότι η πρακτική που ακολουθεί το Σώμα είναι να μη συζητά θέματα που εκκρεμούν στα δικαστήρια.

3. Έκθεση για το θέμα «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των διεθνών συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο» και οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Παπαπέτρου, Στ. Μανδριώτης, Ν. Ηλία, Π. Δίγκλης, Μ. Πουμπουρής, Λ. Ιεροδιακόνου, Λ. Θεοδούλου, Γ. Χαραλαμπίδης, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Φάντης, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού, Κ. Χρίστου).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 15ης Νοεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 10.47 π.μ.)

(Αρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να σταθούμε με συντομία σε κάποια γεγονότα που σημαδεύουν το επετειολόγιο της εβδομάδας και που η αναφορά σ' αυτά από τη Βουλή των Αντιπροσώπων είναι απαραίτητη.

Σήμερα συμπληρώνονται επτά χρόνια από την ανακήρυξη του παράνομου κράτους Ντενκτάς. Η δημιουργία της λεγόμενης Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου στα εδάφη της πατρίδας μας που κατέχει ο Αττίλας έγινε κατά παράβαση κάθε έννοιας διεθνούς δικαίου, για τούτο και το παράνομο δημιούργημα δεν έχει αναγνωριστεί από καμιά χώρα εκτός της Τουρκίας. Η ανακήρυξη του ψευδοκράτους υπήρξε συνέχεια της εισβολής και στοχεύει στους ίδιους σκοπούς δηλαδή τη διχοτόμηση και ενδεχόμενα την τουρκοποίηση ολόκληρης της Κύπρου.

Η ανακήρυξη αυτού του παράνομου εκτρώματος εξυπηρετεί τα επεκτατικά συμφέροντα των ιθυνόντων κύκλων της Τουρκίας και συνιστά σοβαρότατο κίνδυνο για την Κύπρο και το λαό της. Αυτή η διχοτομική ενέργεια στρέφεται ενάντια στο σύνολο του κυπριακού λαού περιλαμβανομένων και των Τουρκοκυπρίων οι οποίοι απειλούνται με αφανισμό λόγω του μαζικού εποικισμού των κατεχομένων και της παρουσίας του τουρκικού κατοχικού στρατού.

Αναφερόμαστε στη θλιβερή αυτή επέτειο με σκοπό να επαναβεβαιώσουμε την αποφασιστικότητά μας να αντισταθούμε στην κατοχή, να μη δεχτούμε τα τετελεσμένα της βίας και της εισβολής. Με πίστη στη δίκαιη υπόθεσή του ο λαός μας θα συνεχίσει να αγωνίζεται με ενωμένες τις δυνάμεις του για την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών δυνάμεων, για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του, για την επανένωση της πατρίδας του.

Επαναλαμβάνοντας σήμερα την έντονη καταδίκη του παράνομου τουρκοκυπριακού κράτους, απευθύνουμε έκκληση προς τη διεθνή κοινότητα να ασκήσει την πίεση και επίδρασή της προς τον εισβολέα και να συμβάλει στον τερματισμό της κατοχής και της διαίρεσης της Κύπρου και να βοηθήσει στην επανένωσή της.

Το δεύτερο γεγονός στο οποίο έχουμε καθήκον να αναφερθούμε είναι η εξέγερση του Πολυτεχνείου το Νοέμβριο του 1973 στην Αθήνα. Η εξέγερση των φοιτητών αλλά και του λαού της Αθήνας υπήρξε το αποκορύφωμα του αντιχουντικού, αντιδικτατορικού αγώνα του ελληνικού λαού. Στο Πολυτεχνείο ξανάζησε το έπος του 40 και της εθνικής αντίστασης. Το Πολυτεχνείο, παρά την αιματηρή καταστολή της εξέγερσης, σήμανε την αρχή του τέλους της λαομίσητης ξενοκίνητης δικτατορίας.

Κατά μια τραγική συγκυρία το Πολυτεχνείο συνδέθηκε με το δράμα της Κύπρου. Αυτοί που ματοκύλησαν τους φοιτητές στην Αθήνα, πρόδωσαν και ματοκύλησαν και το δικό μας λαό. Η χούντα άρχισε να κλονίζεται κάτω από το βάρος της προδοσίας της στην Κύπρο. Τα παιδιά του Πολυτεχνείου έπεσαν αγωνιζόμενα και για την Κύπρο, για την αποτροπή του εγκλήματος σε βάρος της, γιατί όλοι έβλεπαν αυτό που μεθοδεύταν από τους συνταγματάρχες και τα εδώ όργανά τους. Η θυσία του Πολυτεχνείου υπενθύμισε σ' όλο τον κόσμο πόσο πολύτιμο είναι το αγαθό της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

Τιμούμε σήμερα τη μνήμη του Κυριάκου Μάτση ενός σεμνού αγωνιστή που έπεσε από τα βόλια των αποικιστών πριν 32 χρόνια. Ο Κυριάκος Μάτσης που αγωνίστηκε για την απαλλαγή της Κύπρου από τα αποικιακά δεσμά διακρινόταν για τις βαθιά ανθρωπιστικές του ιδέες, για την αγάπη του προς την Κύπρο και το λαό της. Η θυσία του είναι πράξη που αξίζει κάθε εκτίμησης και σεβασμού και υπογραμμίζει το χρέος προς κάθε Κύπριο να αγωνιστεί για μια λεύτερη και ενωμένη Κύπρο απαλλαγμένη από την κατοχή και τη διαίρεση.

Στη μνήμη των ηρώων του Πολυτεχνείου, στη μνήμη όλων όσων έπεσαν για την Κύπρο και τη δημοκρατία, στη μνήμη του Κυριάκου Μάτση σας καλώ να εγερθούμε και να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιωνία τους η μνήμη.

Προχωρούμε τώρα στη Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα που έχουμε στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Παραγραφής (Προσωρινά Διατάξεις)

Νόμος του 1985». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Θα παρακαλούσα σ' αυτό το στάδιο να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' και να πάρει προτεραιότητα σαν επείγον θέμα κατά τη συζήτηση βεβαίως το απόγευμα το εξής θέμα: «Οι προγραμματισθείσες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στο Δάσος Πάφου, οι κίνδυνοι πρόκλησης ζημιών από τις ασκήσεις αυτές στο περιβάλλον, η εν γένει προκλητική συμπεριφορά των βρετανικών δυνάμεων και η ανάγκη εφαρμογής του ομόφωνου ψηφίσματος της Βουλής που εγκρίθηκε μετά τη συζήτηση του θέματος των ασκήσεων στον Ακάμα τον περασμένο Ιούλιο». Θα παρακαλούσα όπως είπα το θέμα να κηρυχθεί επείγον, να συζητηθεί στο μεταξύ από την Επιτροπή Εξωτερικών και το απόγευμα κατά τη συζήτηση του Κεφαλαίου Δ' να προηγηθεί η συζήτηση αυτού του θέματος, ενόψει του γεγονότος ότι αυτές οι ασκήσεις ξεκινούν την ερχόμενη Δευτέρα στις 19 του μηνός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη έχει κληθεί γι' αυτό το θέμα, επειδή μας το ανέφερε ο κ. Ομήρου στην πρωινή συνεδρία των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, ήδη επαναλαμβάνω έχει κληθεί η Επιτροπή Εξωτερικών να συνεδριάσει το απόγευμα γύρω στις 3.30. Εκείνο που δε βλέπω ότι είναι εύκολο είναι να τελειώσει η συνεδρία, διότι θα πρέπει να κατατοπιστούμε από τα αρμόδια Υπουργεία Εξωτερικών, Άμυνας και Γεωργίας. Εκείνο που επαναλαμβάνω βρίσκω κάπως δύσκολο είναι να προηγηθεί, διότι δε θα έχει κατά την άποψή μας αποπερατωθεί η συζήτηση στην Επιτροπή για να μπορέσει να αρχίσει η συζήτηση. Επομένως θα το συζητήσουμε μόλις τελειώσει η Επιτροπή Εξωτερικών και ετοιμάσει την Έκθεσή της σήμερα το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα έκαμνα μια πρακτική εισήγηση. Να αποδεχτούμε την πρόταση του κ. Ομήρου από τη στιγμή που αρχίζουν τα γυμνάσια την ερχόμενη Δευτέρα και διατρέχουν κίνδυνο η περιοχή εκεί, το περιβάλλον και λοιπά, να δεχτούμε την εισήγηση να εγγραφεί ως θέμα, να το εξετάσει η Επιτροπή Εξωτερικών, με την προϋπόθεση ότι θα το συζητήσουμε σήμερα, και να θεωρηθεί ως θέμα που έχει εγκριθεί. Αν συμφωνεί η ολομέλεια της Βουλής τότε η Επιτροπή Εξωτερικών να το εξετάσει.

Προχωρούμε με το προηγούμενο θέμα. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Για το θέμα το οποίο εξετάζουμε τώρα, ακριβώς μόλις είχα την ευκαιρία να δω την Έκθεση και πρόσεξα ότι δεν αναφέρεται μέσα η διαφωνία μου την οποία είχα εκφράσει στην Επιτροπή σχετικά με την ψήφιση του θέματος, του οποίου τώρα θα αναγνωστεί η Έκθεση. Θα παρακαλέσω, αν είναι δυνατό, ενόψει του ότι δεν είχαμε την ευκαιρία να το δούμε το θέμα και να κυκλοφορήσει έγκαιρα η Έκθεση να μείνει για την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει θέμα ότι δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση δεν μπορούμε να ενεργήσουμε διαφορετικά. Αν κυκλοφόρησε έγκαιρα, διαφέρει το ζήτημα.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Υπάρχει και ένα άλλο θέμα, κύριε Πρόεδρε. Εγώ ήμουν με την εντύπωση ότι εκκρεμούν οι τοποθετήσεις μας πάνω στο θέμα της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου. Και εμείς επιφυλακτήκαμε όπως και άλλες πλευρές να πάμε στις ομάδες μας για να αποφασίσουμε γι' αυτό το θέμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ποιας δικαιοδοσίας;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου, πού θα πηγαίνουμε, σε ποιο δικαστήριο θα πηγαίνουμε. Διότι το οικογενειακό δικαστήριο είναι δικαστήριο που απαρτίζεται από μέλη ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι άλλο θέμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Για ποιο θέμα μιλούμε;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Για την παραγραφή.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Με συγχωρείτε νόμισα ότι είναι για το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, το πρώτο θέμα που συζητούμε είναι «Ο περί Παραγραφής (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1985». Αν ο κ. Ανδρέου επιμένει ότι δεν πήρε την Έκθεση, είμαι υποχρεωμένος να το αναβάλω.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Βεβαίως επιμένω, κύριε Πρόεδρε, διότι είχα ισχυρές απόψεις πάνω στην ουσία του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε αναβάλλεται η συζήτησή του για την ερχόμενη Πέμπτη.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Βέβαια θα πρέπει να αναφερθεί, εφόσον είναι αυτή η απόφαση, ότι όλες οι Εκθέσεις δεν κυκλοφόρησαν έγκαιρα, σχεδόν όλες. Ελάχιστες έχουν κυκλοφορήσει έγκαιρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, για κάθε θέμα που θα εγείρεται θα το εξετάζουμε συγκεκριμένα. Παρακαλώ να προχωρήσουμε, κύριοι συνάδελφοι. Προχωρούμε στο άλλο θέμα που είναι «Ο περί Υδατοπρομήθειας Δημοτικών και Άλλων Περιοχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». (Πρόταση Νόμου). Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η παροχή του δικαιώματος στα συμβούλια υδατοπρομήθειας να αναλαμβάνουν την είσπραξη τελών αποχετεύσεως και να διακόπτουν την παροχή του νερού σε περίπτωση που αυτά δεν καταβάλλονται μέσα σε τακτή προθεσμία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την καταψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γιατί φρονεί ότι αποτελεί αντιδεοντολογική ενέργεια να γίνεται η είσπραξη οποιωνδήποτε νομίμως οφειλόμενων τελών και δικαιωμάτων υπό το κράτος της απειλής ότι θα διακοπεί η παροχή άλλης υπηρεσίας για την οποία ο συνδρομητής δε θεωρείται υπερήμερος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο Πρόεδρος της αρμόδιας Επιτροπής διάβασε την Έκθεση, που απορρίπτεται.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Είναι η κανονική Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, και ομόφωνα απορρίπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Προσθήκη νέου εδαφίου στο άρθρο 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα απορριφθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Υδατοπρομηθείας Δημοτικών και Άλλων Περιοχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο απορριφθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο απορρίπτεται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε διαδοχικές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 28ης Φεβρουαρίου και της 5ης Νοεμβρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου ο Υπουργός Οικονομικών και ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου του. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου των Κυπριακών Αερογραμμών ο οποίος κατέθεσε στοιχεία αναφορικά με την οικονομική κατάσταση και τους μελλοντικούς προσανατολισμούς των Κυπριακών Αερογραμμών.

Σκοπός του νόμου προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £4 εκ. και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την αγορά μετοχών των Κυπριακών Αερογραμμών από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή το Διοικητικό Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών αποφάσισε σε συνεδρία του, ημερ. 25 Οκτωβρίου 1989, την αύξηση κατά £10 εκ. του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την έκδοση 20 εκ. νέων μετοχών οι οποίες θα προσφερθούν στο άρτιο. Η αύξηση αυτή κρίνεται αναγκαία για τη βελτίωση της σχέσης μεταξύ μετοχικού κεφαλαίου και δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας, πράγμα που αναμένεται να εμπεδώσει τη φερεγγυότητα και να ενισχύσει την ευχέρειά της να χρηματοδοτεί από δικούς της πόρους και δανεισμό τις λειτουργικές της ανάγκες.

Η κατ' αρχήν απόφαση της εταιρείας είναι όπως οι νέες μετοχές προσφερθούν προς τους μετόχους της σε αναλογία με τις μετοχές που ήδη κατέχουν. Η κυβέρνηση δέχθηκε να αγοράσει 13,792,014 μετοχές, ώστε να διατηρήσει το

ποσοστό συμμετοχής (68.96%) που έχει σήμερα στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και να διατηρήσει έτσι και το βαθμό ελέγχου που έχει πάνω στις Κυπριακές Αερογραμμές, πράγμα που θεωρείται αναγκαίο, αφού είναι και η εγγυήτρια των δανείων της εταιρείας. Σε περίπτωση που οι άλλοι μέτοχοι της εταιρείας αδυνατούν να πάρουν μέρος ή όλο το ποσοστό των νέων μετοχών που τους αναλογεί, η κυβέρνηση θ' αναλάβει την αγορά όλων των μετοχών της νέας έκδοσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, καθώς και τη διαβεβαίωση των αρμοδίων για την καλύτερευση των όρων αποπληρωμής των νέων μετοχών, μαζί με την επίσημη διαβεβαίωση του Υπουργού Οικονομικών ότι η υπό αναφορά εταιρεία δεν είναι χρεοκοπημένη, αλλά αντιμετωπίζει κάποια προβλήματα ρευστότητας που με την αύξηση τώρα του κεφαλαίου της και με άλλα μέτρα που ήδη λαμβάνονται θ' αντιμετωπιστούν, καθώς επίσης τη διαβεβαίωση του ίδιου Υπουργού ότι η κυβέρνηση προτίθεται να εισηγηθεί μελλοντικά τροποποίηση των προνοιών του Καταστατικού των Κυπριακών Αερογραμμών που να διασφαλίζει πιο εξισορροπημένη εκπροσώπηση των ιδιωτών μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, αποδέχεται τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1990».

Τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ν. Μουσιούττας και Θ. Μιχαηλίδης δήλωσαν ότι θα διατυπώσουν τις τελικές τους θέσεις κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές πάνω σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Με μεγάλη συντομία από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Εμείς δε θα υποστηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο, οι θέσεις μας είναι γνωστές, θα τις επαναλάβω. Θεωρούμε ότι είναι αντιδεοντολογικό και άδικο για τους ιδιώτες μετόχους το ότι εκδίδονται μετοχές προς 50 σεντ, ενώ η σημερινή τιμή των μετοχών αυτών είναι γύρω στα 41 σεντ. Αυτό είναι ένα αντικίνητρο για τους ιδιώτες μετόχους και το αποτέλεσμα θα είναι τελικά να αλλάξει η διαμόρφωση του κεφαλαίου και να αποκτήσει η κυβέρνηση μεγαλύτερο ποσοστό, πράγμα το οποίο θα διαταράξει, κατά την άποψή μας, το ευαίσθητο ισοζύγιο το οποίο υπάρχει σήμερα μεταξύ κρατικού τομέα και ιδιωτών μετόχων. Και ταυτόχρονα δεν γίνεται με δίκαιο τρόπο, διότι επαναλαμβάνουμε ότι χάνεται η ευκαιρία από τους μετόχους να πάρουν μετοχές στην αξία οπωσδήποτε της αγοράς.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι δεν εκπροσωπούνται με σωστό τρόπο οι μέτοχοι στο συμβούλιο της εταιρείας και θα έπρεπε να γινόταν κάποια καταστατική αλλαγή που να δίνει την ευκαιρία στους ιδιώτες μετόχους να εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο με την αναλογία τους. Γι' αυτούς τους λόγους και έχοντας αυτές τις απόψεις δεν μπορούμε να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως ήρθε.

Είχαμε την άποψη ότι αν χρειάζονταν οι Κυπριακές Αερογραμμές επειγόντως κονδύλια για να συνεχίσουν το επενδυτικό τους έργο, θα μπορούσε να γινόταν αυτό

το πράγμα ενόψει του χαμηλού επιπέδου των μετοχών με έκδοση ομολογιακού δανείου και έτσι θα αποφευγόταν το πρόβλημα το οποίο έχει δημιουργηθεί. Έγινε αυτή η εισήγηση, πλην όμως δεν έγινε αποδεκτή από την εταιρεία και επομένως ως Δημοκρατικό Κόμμα δεν μπορούμε να την ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Είναι γεγονός ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές έχουν ανάγκη να αυξήσουν το κεφάλαιό τους για να υπάρχει κάποια καλύτερη αναλογία μεταξύ κεφαλαίου και υποχρεώσεων. Μέχρις ενός σημείου συμφωνούμε με τον κ. Γαλανό πάνω στο θέμα της τιμής των μετοχών. Είναι γεγονός ότι στην ελεύθερη αγορά η αξία των μετοχών είναι κάτω από τα 50 σεντ. Επίσης συμφωνούμε ότι πρέπει να υπάρχει καλύτερη ρύθμιση του τρόπου με τον οποίο εκλέγονται οι εκπρόσωποι στο Συμβούλιο των ιδιωτών μετόχων.

Για το πρώτο θέμα της τιμής των μετοχών υπάρχει διαβεβαίωση από τον Υπουργό Οικονομικών ότι ευθύς ως η τιμή των μετοχών στην ελεύθερη αγορά φτάσει τα 50 σεντ θα προσφερθούν και πάλι στους ιδιώτες μετόχους.

Για το δεύτερο θέμα έχουμε γραπτή διαβεβαίωση του Υπουργού ο οποίος λέει ότι η κυβέρνηση προτίθεται να εισηγηθεί μελλοντικά τροποποίηση των πιο πάνω προνοιών κατά τρόπο που να διασφαλίζεται πιο εξισορροπημένη εκπροσώπηση των ιδιωτών μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο. Γι' αυτό θα ψηφίσουμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ηγέρθησαν πραγματικά πάρα πολύ σοβαρά ζητήματα με τη συζήτηση αυτής της έκδοσης μετοχών από τις Κυπριακές Αερογραμμές.

Το πρώτο είναι το θέμα των μετοχών. Ειπώθηκε ότι στην ελεύθερη αγορά είναι 40 σεντ η μετοχή και έτσι θα έπρεπε η κυβέρνηση να αναλάβανε τη δέσμευση της αγοράς ή της διατήρησης της τιμής στα 40 σεντ, ώστε να βοηθηθούν λέει οι ιδιώτες μέτοχοι των Κυπριακών Αερογραμμών. Αυτό τι θα σήμαινε; Η Κυπριακή Κυβέρνηση να έχει αναλάβει ευθύνες έναντι των Κυπριακών Αερογραμμών για πάνω από £150 εκ., οι ιδιώτες μέτοχοι να μην έχουν αναλάβει τίποτε, καμιά απολύτως υποχρέωση, να υπάρχει μια εταιρεία που λόγω της κακοδιαχείρισής της από την προηγούμενη διοίκηση να έχει δημιουργήσει μια τέτοια οικονομική κατάσταση, ώστε πραγματικά οι μετοχές της να μην είναι στο ενδεδειγμένο ύψος και αυτή τη στιγμή να ζητούμε από την κυβέρνηση να αναλάβει καινούργιες ευθύνες, χωρίς να επιφορτιστεί ο ιδιωτικός τομέας οτιδήποτε, από το οποίο όμως πρέπει να αποκομίσει οφέλη. Εγώ έχω τη γνώμη ότι θα έπρεπε πραγματικά η υπόθεση των μετοχών να σημαίνει ανάλογη διασφάλιση και του κράτους που έχει το 70% και πιθανώς πέραν των 70% μετοχών μετά από την αγορά των καινούργιων μετοχών.

Σε ό,τι αφορά την υπόθεση της διασφάλισης των ιδιωτών μακάρι να αναλάβαν οι ιδιώτες τις ανάλογες ευθύνες όπως τις έχει αναλάβει η κυβέρνηση και να συζητούσαμε το θέμα. Όμως η προηγούμενη διοίκηση τροποποίησε το

καταστατικό της εταιρείας για ομοιόμορφη εκλογή και εμείς δε βλέπουμε το λόγο γιατί πρέπει να ξαναλλάξει και είναι στο σημείο με το οποίο διαφωνούμε με την Έκθεση, διότι θα προτιμούσαμε οι Κυπριακές Αερογραμμές, εφόσον έχει το κράτος την ευθύνη, να ήταν κάτω από κρατικό έλεγχο. Έτσι με αυτές τις σκέψεις είναι που προσεγγίζουμε το θέμα των Κυπριακών Αερογραμμών και καθορίζουμε τη σημασία της ψήφου μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα απασχόλησε πολλές φορές και σε πολλές συνεδρίες την Επιτροπή Οικονομικών και πρέπει να λεχθεί ότι οι αρμόδιες αρχές τόσο των Κυπριακών Αερογραμμών όσο και η κυβερνητική πλευρά έχουν δώσει όλες τις εξηγήσεις που ζητήθηκαν από τη Βουλή και διαπιστώθηκε ότι είναι ανάγκη να γίνουν αυτές οι ρυθμίσεις, για να μπορέσει η εταιρεία των Κυπριακών Αερογραμμών να προχωρήσει και να αντιμετωπίσει τα προβλήματα, τα πολλά και ποικίλα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Γι' αυτό, όσον αφορά το θέμα των μετοχών, να μην επαναλάβω αυτά που λέχθηκαν και όσον αφορά το θέμα του Συμβουλίου επίσης δεν είναι θέμα το οποίο θα το ρυθμίσουμε με το νόμο, όμως η πλευρά της κυβέρνησης είπε ότι θα το ρυθμίσουν με τις διαδικασίες που διαλαμβάνουν οι κανονισμοί της εταιρείας και συνεπώς η πλευρά μας δεν έχει λόγο να διαφωνεί και γι' αυτό θα ψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας πλευρά υποστηρίζει την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Από τα επιχειρήματα που αναφέρθηκαν και τη συζήτηση που έγινε θα ήθελα να διευκρινίσω ότι και η δική μας θέση είναι ότι πράγματι τίθεται ένα θέμα τάξης, έχοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση, που αν θυμούμαι καλά έχει το 69% των μετοχών και το υπόλοιπο οι ιδιώτες, στην πραγματικότητα με τις εγγυήσεις που κατά καιρούς προσφέρει αναλαμβάνει όλο το μέρος των ευθυνών που επωμίζονται οι Κυπριακές Αερογραμμές. Γι' αυτό δε συμμεριζόμαστε τα επιχειρήματα και τις απόψεις ότι θα έπρεπε να υπάρχουν τέτοιες ρυθμίσεις, όπως άλλες πλευρές έχουν εισηγηθεί. Αυτό το σκεπτικό αναφέρεται και στο ρόλο του Διοικητικού Συμβουλίου. Με αυτές τις εξηγήσεις επαναλαμβάνω ότι και η δική μας πλευρά θα υποστηρίξει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Παίρνω το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να εξηγήσω τη θέση μας όσον αφορά την υπερτίμηση της αξίας των μετοχών στο οποίο έκαμε αναφορά και ο κ. Χατζηδημητρίου. Εμείς δεν το αντιμετωπίζουμε ως θέμα βοήθειας ή εύνοιας προς τους ιδιώτες μετόχους. Είναι θέμα κοινωνικού σκοπού, δημόσιου σκοπού, αν το θέλετε. Εδώ πέρα εκείνο το οποίο είναι η αλήθεια είναι ότι γίνεται υπερτίμηση της αξίας μετοχών προς αγορά και εγείρεται τεράστιο πρόβλημα. Αν οποιαδήποτε άλλη εταιρεία το έκαμνε και ιδιαίτερα αν δημόσια εταιρεία το έκαμνε αυτό το πράγμα, θα ήταν παράνομο και πιθανό να δημιουργούσε τεράστια προβλήματα και πιθανώς και κυρώσεις, όπως γίνεται στο εξωτερικό. Ακόμα θα έλεγα ότι αν η κυβέρνηση

αύριο, για οποιοδήποτε λόγο, προσφέρει μετοχές στον ιδιωτικό τομέα θα είναι υποχρεωμένη να τις προσφέρει στην πραγματική τους αξία. Τι γίνεται τότε; Θα πρέπει να ζημιωθεί το δημόσιο με το να τις αγοράζει 50 σεντ και να τις προσφέρει 40 σεντ; Είναι θέμα αρχής για μας και όχι θέμα εύνοιας ή θέμα βοήθειας προς τους ιδιώτες μετόχους. Και αν θέλετε θέμα δίκαιης αντιμετώπισης, ορθής αντιμετώπισης του ζητήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμπληρωματικά σ' αυτά που είπε ο συνάδελφος Παναγιώτου ήθελα να πω το εξής: Είναι θέμα βασικής δικαιοσύνης να μην προσφέρεις έχοντας πίσω σου τα λεφτά των φορολογουμένων, διότι τα λεφτά της κυβέρνησης είναι λεφτά του λαού, των φορολογουμένων, μετοχές σε μια τιμή η οποία είναι μεγαλύτερη από την τιμή της αγοράς. Και προχωρούμε σε ακόμα ένα βήμα και λέμε ότι υπήρχε ένα ευαίσθητο ισοζύγιο μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και αυτό διαταράσσεται και αυτοί που υποστήριξαν στο παρελθόν τη διατάραξη αυτού του ισοζυγίου θα πρέπει να ανησυχούν, διότι η Κύπρος προχωρεί τώρα στον τόπο μας, τουλάχιστον έχοντας το παράδειγμα των Κυπριακών Αερογραμμών, σε κρατικοποίηση. Προηγουμένως υπήρξε μια τακτική αποκρατικοποίησης και άλλαξαν τα ποσοστά σ' αυτά τα οποία είναι σήμερα, 69% ο κρατικός τομέας και 31% ο ιδιωτικός. Αυτό το οποίο γίνεται τώρα αναγκαστικά θα αυξήσει το ποσοστό της κυβέρνησης. Και εμείς πιστεύουμε ότι έπρεπε να υπάρχει αυτό το 69% με 31% που ήταν ένα ευαίσθητο ισοζύγιο το οποίο διαταράσσεται. Αυτή είναι μια πλευρά.

Το δεύτερο το οποίο αναφέρει ο κ. Ζαχαριάδης για το καταστατικό και την εισήγηση ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα εισηγηθεί, κοιτάξετε μιλούμε για εισήγηση του Υπουργού προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Δεν υπάρχει τίποτε το επιτακτικό και δεν έχει τη δυνατότητα ο Υπουργός, αν το Συμβούλιο της εταιρείας, και το Συμβούλιο σήμερα της εταιρείας είναι εκείνο το οποίο έχει διορίσει η κυβέρνηση, δεν υπάρχει λέγω τίποτε στην εισήγησή του το οποίο θα αναγκάσει το Συμβούλιο να υιοθετήσει αυτή την εισήγηση. Λέχθηκε και το θέμα των εγγυήσεων, ότι πράγματι η κυβέρνηση προσφέρει εγγυήσεις. Μάλιστα, η κυβέρνηση προσφέρει εγγυήσεις αλλά δεν πρέπει αυτό το θέμα να το συγχύζουμε με ένα θέμα βασικά δικαιοσύνης προς όλους τους μετόχους της εταιρείας. Δε σημαίνει ότι επειδή η κυβέρνηση έχει προσφέρει εγγυήσεις και έχει αναλάβει αυτές τις εγγυήσεις προς την εταιρεία θα πρέπει οι ιδιώτες μέτοχοι να θεωρηθούν σαν μέτοχοι δεύτερης τάξης. Και είναι εδώ που η προσέγγιση είναι λανθασμένη.

Βεβαίως αντιλαμβανόμαστε τις θέσεις κάποιων συναδέλφων και κάποιων κομμάτων που πιστεύουν στην κρατικοποίηση, αλλά δεν πιστεύουν στο βαθμό που πιστεύουμε εμείς στη μικτή οικονομία. Εδώ είναι θέμα φιλοσοφίας αλλά εμείς είμαστε υποχρεωμένοι ένεκα της φιλοσοφίας μας ...

Δε μιλώ για τον κ. Ζαχαριάδη.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Επειδή ο κ. Γαλανός πάντοτε ήταν υπέρ της κρατικοποίησης και μίλησε εδώ και για κρατικοποίηση ήθελα απλώς να το ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για ποια κρατικοποίηση μίλησα, κύριε Ζαχαριάδη;

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Για Θατσερισμό ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να τελειώσει ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ο Θατσερισμός δε σημαίνει κρατικοποίηση. Ο Θατσερισμός σημαίνει μια νοοτροπία άκρατης ιδιωτικοποίησης και εμείς πιστεύουμε στη μικτή οικονομία. Αν εσείς θέλετε να τα αναλάβουν όλα οι ιδιώτες και να μην υπάρχει κρατικός ρόλος, μάλιστα αυτή είναι η τάση του Θατσερισμού, αλλά δεν είναι σήμερα ευκαιρία να μιλήσουμε για την ιδεολογική απόσταση των διαφόρων κομμάτων, όσον αφορά την οικονομική φιλοσοφία. Θα μας δοθεί η ευκαιρία να το συζητήσουμε πού υπάρχει ιδεολογική απόσταση κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών.

Εμείς τώρα συζητούμε το θέμα των Κυπριακών Αερογραμμών και τουλάχιστον η δική μας θέση είναι συνεπής με το πιστεύω μας για τη διατήρηση του ισοζυγίου μεταξύ κρατικού τομέα και ιδιωτικού τομέα και όσον αφορά το θέμα του εύθραστου ισοζυγίου της μικτής οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, να πω το εξής: Ο κ. Γαλανός άσκησε το δικαίωμά του για δευτερολογία. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει άλλη πρωτολογία. Θα δώσω το λόγο στον κ. Χατζηδημητρίου, στον κ. Ζαχαριάδη, ύστερα στον κ. Κουρτελλάρη και στον κ. Δίγκλη και κλείνουμε.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα πάνω στο θέμα των μετοχών. Ναι οι Κυπριακές Αερογραμμές αντιμετωπίζουν κάποια προβλήματα για λόγους συγκεκριμένους που αν επεκταθούμε, το ΔΗΚΟ δε θα πρέπει να αισθάνεται πολύ ευτυχησμένο γιατί οι Κυπριακές Αερογραμμές αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι υπάρχει, ναι, μέσα στην ανεπίσημη και δυστυχώς την ανύπαρκτη ακόμα χρηματαγορά μας κάποιο ορισμένο ποσό για τις μετοχές των Κυπριακών Αερογραμμών. Τι θα προτιμούσε το ΔΗΚΟ; Να έβγαιναν οι μετοχές των 50 σεντ και να πωλούνται προς 40 σεντ με εγγύηση της κυβέρνησης; Αν το ήθελε αυτό, φυσικά εξηγείται, διότι λέει είναι υπέρ της προστασίας των ιδιωτών μετόχων των Κυπριακών Αερογραμμών. Φυσικά αυτό έρχεται σε σύγκρουση με την πολιτική του ΔΗΚΟ, όταν καταγγέλλει πραγματικά την κυβέρνηση για ιδιωτικοποίηση και έγραψε και το θέμα στη Βουλή. Αυτή τη στιγμή υποστηρίζει τις ιδιωτικοποιήσεις αλλά λέει είναι μικτή οικονομία, ωσάν να καταργείται η μικτή οικονομία, αν στην προκειμένη περίπτωση η κυβέρνηση που έχει την ευθύνη έχει και τις διασφαλίσεις τις αναγκαίες και δεν τις παραχωρεί προς τους ιδιώτες.

Το δεύτερο θέμα είναι για το ευαίσθητο ισοζύγιο, δηλαδή δεν ήταν ευαίσθητο το ισοζύγιο επί κυβέρνησης ΔΗΚΟ, όταν ήταν 75% οι Κυπριακές Αερογραμμές στην κυβέρνηση και 25% στους ιδιώτες και κατέβασε και βρήκε εκείνη τη χρυσή τομή. Ποιο είναι το ευαίσθητο ισοζύγιο πραγματικά δεν μπορώ να πω ότι μας

έδωσαν επαρκή κριτήρια για να καταλάβουμε ποιο είναι το ευαίσθητο ισοζύγιο, γιατί το ευαίσθητο ισοζύγιο θα σήμαινε, και το επαναλαμβάνω, εξίσου ανάληψη ευθυνών και από το κράτος και από τους ιδιώτες, όχι 100% ανάληψη ευθύνης από το κράτος και 100% ωφελήματα από τους ιδιώτες που λέει θα έρθουν ύστερα, αφού υψωθούν οι τιμές των μετοχών, να τις αγοράσουν αυξημένες τις τιμές των μετοχών. Όχι να μην τις αγοράσουν αυξημένες τις τιμές των μετοχών, για να επωφεληθούν των καταστάσεων. Και σ' ό,τι αφορά την εκπροσώπηση και την αλλαγή των καταστατικών και τα λοιπά, ομολογούμε ότι μάλλον πρόκειται περί τεχνασμάτων που στόχο έχουν πιο πολύ να προωθήσουν συγκεκριμένα συμφέροντα, συγκεκριμένους μετόχους και όχι όλους τους ιδιώτες μετόχους, μικρή ομάδα μετόχων, για να μπορούν να διασφαλίζουν συμφέροντα μέσα στις Κυπριακές Αερογραμμές άσχετα με τα κρατικά συμφέροντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια διευκρίνιση. Είχα πει και το επαναλαμβάνω ότι εμείς λέμε ότι η κυβέρνηση πρέπει να διατηρήσει τη σημερινή αναλογία συμμετοχής της, δηλαδή το 69% περίπου και το 31% περίπου οι ιδιώτες μέτοχοι. Επίσης είχα πει ότι πρόθεση της κυβέρνησης δεν είναι να κρατήσει ολόκληρο τον αριθμό των μετοχών που σήμερα αναγκάζεται να αγοράσει λόγω του ότι οι ιδιώτες μέτοχοι αδυνατούν να αγοράσουν προς 50 σεντ, όταν η τιμή των μετοχών στην ελεύθερη αγορά είναι 40 σεντ. Σήμερα το πρωί επικοινωνήσα με τον Υπουργό Οικονομικών ο οποίος επιβεβαίωσε αυτό το σημείο, ότι και αν με την αναδιάρθρωση που γίνεται τώρα στις Κυπριακές Αερογραμμές και ελπίζεται ότι η τιμή των μετοχών στην ελεύθερη αγορά θα πάει πάνω, τότε θα προσφερθούν και πάλι και στους ιδιώτες μετόχους και αν δεν τις πάρουν τότε θα προσφερθούν στο κοινό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δικαίωμα του ΔΗΚΟ να ψηφίσει όπως νομίζει και ουδείς αμφισβητεί αυτό το δικαίωμα όπως και οποιοδήποτε άλλο. Αλλά θέλω να επαναλάβω ότι στην Επιτροπή διευκρινίστηκαν πλήρως τα σημεία που εγείρονταν τόσο σε ό,τι αφορά το θέμα του ύψους της τιμής των μετοχών και της αναλογίας που θα δοθεί στον ιδιωτικό τομέα και επαναβεβαιώθηκε τώρα από τον κ. Ζαχαριάδη σε σημερινή επικοινωνία με τον Υπουργό Οικονομικών ότι δηλαδή η κυβέρνηση, η εταιρεία, θα έχει στη διάθεση εκείνων που θα ενδιαφέρονται σε τούτες τις αναλογίες τις μετοχές και σε ό,τι αφορά το Συμβούλιο επίσης ότι θα κάμουν τις διαδικασίες που θεωρούν, ο ιδιωτικός τομέας, που υπήρχαν προηγουμένα. Και είναι χρήσιμο να ξανατονιστεί, και αλλάχτηκε για λόγους σκοπιμότητας που έκαμαν στην προηγούμενη διακυβέρνηση, και ο κ. Γαλανός το ξέρει, και νομίζω ότι δεν ωφελεί να συζητούμε πράγματα τα οποία δεν έχουν να προσφέρουν για το σκοπό που συζητούμε, για το νομοσχέδιο. Νομίζω ότι όπως είναι τώρα το νομοσχέδιο μπροστά στη Βουλή, όπως τοποθετήθηκαν και στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής οι διάφορες πλευρές, είναι κατά την άποψή μας σωστό να ψηφιστεί, για να διευκολυνθούν οι Κυπριακές Αερογραμμές να

αντιμετωπίσουν τα πολλά και ποικίλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σαν εθνικός μεταφορέας στις αερογραμμές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η προσέγγιση του κ. Γαλανού είναι λίγο περίεργη. Είναι γνωστό ότι όσον αφορά την κατοχή του μετοχικού κεφαλαίου των Κυπριακών Αερογραμμών, πριν μερικά χρόνια όταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν ο κ. Κυπριανού και το ΔΗΚΟ ήταν το κυβερνών κόμμα, ο συσχετισμός των μετόχων μεταξύ ιδιωτών και του κράτους ήταν σημαντικά αυξημένος σε σύγκριση με τα σημερινά επίπεδα. Δηλαδή τότε ήταν 79% με 21% και παρόλο που ο κ. Γαλανός όχι μόνο τώρα, σήμερα, αλλά και προηγούμενα έχει διακηρύξει θέση ενάντια στην τάση για ιδιωτικοποίηση, τότε είχε μειωθεί το μερίδιο του κράτους στο κεφάλαιο των αερογραμμών από το 79% στο 69%. Διερωτούμαι γιατί αυτή η υπερβολική ευαισθησία και γιατί θεωρεί ο κ. Γαλανός ότι παραβιάζονται οι λελογισμένοι συσχετισμοί, αν το μερίδιο του κράτους από 69%, υπό τις περιστάσεις που γίνεται η προσφορά των νέων μετοχών, αυξηθεί σε 70% ή σε 71% περίπου, γιατί κάπου εκεί θα κυμανθεί, έχοντας μάλιστα υπόψη ότι πριν από μερικά χρόνια ήταν 79%. Γι' αυτό πραγματικά εμείς δεν κατανοούμε γιατί τόση έμφαση σ' αυτό το ζήτημα και γιατί πάνω σ' αυτή την έμφαση να εδράζει το Δημοκρατικό Κόμμα την αντίθεσή του στην ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μια προηγούμενη πρακτική να δευτερολογούν οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι. Ο κ. Γαλανός θέλει να τριτολογήσει: εγώ δεν μπορώ να του αρνηθώ το δικαίωμα, αλλά να παρακαλέσω να είναι σύντομος για να προχωρήσουμε στη δουλειά μας, διότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Νομίζω ότι και στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις ήμουν σύντομος και είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω, διότι επεξετάθηκε το θέμα σε επίθεση εναντίον του Δημοκρατικού Κόμματος. Βεβαίως η επίθεση αυτή έγινε βασικά από τον κ. Χατζηδημητρίου, από την ΕΔΕΚ. Η ΕΔΕΚ έχει τους λόγους της να παρερμηνεύει συστηματικά τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος. Και θέλω να πω το εξής: 'Οτι δεν έχουμε κάποιους λόγους να υπερασπίσουμε οτιδήποτε άλλο, τουναντίον είμαστε περήφανοι για το προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών και είμαστε περήφανοι ότι έγινε πολύ καλή δουλειά στις Κυπριακές Αερογραμμές και αυξήθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό το κεφάλαιο της εταιρείας. Επομένως δεν έχουμε να δώσουμε λογαριασμό σε κανένα και νομίζω κάποιος οι οποίοι μπορεί να παρακολουθούν τα πράγματα μπορούν να μας πουν ότι ίσως σήμερα αντιμετωπίζουν κάποια πρόσκαιρα προβλήματα ρευστότητας οι Κυπριακές Αερογραμμές, αλλά σαν εταιρεία τα τελευταία χρόνια και κατά την εποχή της διακυβέρνησης του Δημοκρατικού Κόμματος άνθισε και προχώρησε οπωσδήποτε σε μεγάλες οικονομικές κατακτήσεις. Ήταν μια επιτυχής εταιρεία. Επομένως δεν υπάρχει τίποτε για το οποίο το ΔΗΚΟ καλείται να δώσει εξηγήσεις στην ΕΔΕΚ ή σε οποιοδήποτε άλλο.

Τώρα γιατί τόση ανησυχία του Δημοκρατικού Κόμματος το οποίο υποστηρίζει σε άλλους τομείς την ιδιωτικοποίηση, ενώ εδώ υποστηρίζει κάτι άλλο. Όταν μιλούμε για ιδιωτικοποίηση μιλούμε για τη μεταφορά απαραίτητων κυβερνητικών υπηρεσιών, όπως είναι το Κτηματολόγιο, ο Φόρος Εισοδήματος και άλλες σε ιδιωτικά χέρια. Είναι σ' αυτή την ιδιωτικοποίηση που είμαστε εναντίον. Εδώ μιλούμε για μια δημόσια εταιρεία στην οποία εξαγοράστηκε, και υπενθυμίζω τους συναδέλφους, εξαγοράστηκε η αναλογία των Βρετανικών Αερογραμμών και πολύ σωστά έγινε και είναι τότε που άλλαξε το καταστατικό, γι' αυτούς τους λόγους. Γι' αυτό το λόγο παρακαλώ να μην παρερμηνεύουμε ορισμένα πράγματα και σε μια συζήτηση να ακούονται οι απόψεις ενός κόμματος, χωρίς να γίνεται προσπάθεια να δοθούν ευρύτερες προεκτάσεις. Εμείς τουλάχιστο δεν αποδώσαμε ποιαδήποτε άλλα κίνητρα στους συναδέλφους πέραν του να επιχειρηματολογήσουμε για εκείνο που εμείς θεωρούμε πως είναι σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, αν νομίζετε ότι δεν εξαντλήθηκε το θέμα, εγώ θα σας δώσω το λόγο όσο θέλετε. Αν νομίζετε ότι εξαντλήθηκε, είναι δουλειά δική σας.

Νομίζετε ότι εξαντλήθηκε το θέμα, κύριοι συνάδελφοι;

Αφού εξαντλήθηκε, τότε προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £4,000,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 23 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Να επανέλθουμε, κύριοι συνάδελφοι, στο υπ' αρ. 5 θέμα που είναι «Ο περί Υδατοπρομήθειας Δημοτικών και Άλλων Περιοχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», που εκ παραδρομής αφήσαμε πίσω. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το υπ' αρ. 5 θέμα το περάσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο θέμα αφήσαμε πίσω;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Το υπ' αρ. 4 θέμα δεν το έχουμε περάσει, διότι δεν κυκλοφόρησε η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 10, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας Delta Trading Company

Ltd (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ DELTA TRADING COMPANY LTD (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της συμφωνίας για την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη των εξαγωγών εμπορευμάτων συνολικού ύψους £1,500,000 από την εταιρεία DELTA TRADING COMPANY LTD προς την εταιρεία RAZNOEXPORT στη Σοβιετική Ένωση.

Η προτεινόμενη επικύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγύησης από την κυβέρνηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας Delta Trading Company Ltd (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Ο κ. Χατζηδημητρίου με παρακάλεσε να γίνει η συζήτηση του θέματος με αριθμό 25 στην ημερήσια διάταξη που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφορικά με τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας», γιατί ο ίδιος θα αποχωρήσει να πάει σε Επιτροπή.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

**ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Ανδρέας Γεωργίου

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος

Στέλιος Μανδριώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συνήλθε σε δύο συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Οκτωβρίου και 5 Νοεμβρίου 1990 και ενημερώθηκε λεπτομερώς από την Επιτροπή Διαχείρισεως του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης για τις προϋπολογιζόμενες συμπληρωματικές αμυντικές ανάγκες για το έτος 1990.

Η Επιτροπή, με βάση την ενημέρωση που της έγινε και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ζητούμενες πιστώσεις αποτελούν στην ουσία επαναψήφιση δαπανών που εγκρίθηκαν το προηγούμενο έτος αλλά δεν δαπανήθηκαν, ομόφωνα εισηγείται στη

Βουλή την έγκριση της Απόφασης που εσωκλείεται, με την οποία εξουσιοδοτείται η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί σε δαπάνες ύψους £88,058,188 για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας και κάτω από τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να αναγνώσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας είναι ανάγκη να προβεί σε δαπάνη ύψους £88,058,188.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 9 των περί Εκτάκτου Εισφοράς δια την Άμυνας της Δημοκρατίας Νόμων του 1985 έως 1988, για τη διενέργεια της δαπάνης αυτής απαιτείται εξουσιοδότηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού έλαβε υπόψη την Εισηγητική Πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, αποφασίζει να παράσχει εξουσιοδότηση στη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί στη διενέργεια δαπάνης ύψους £88,058,188 για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση της Απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Απόφαση εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 11, που είναι «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του περί προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού ύψους £ ,287,885 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £1,577,142 θα διατεθεί για αποδοχές προσωπικού, όπως αυτές απορρέουν από τις συλλογικές συμβάσεις που υπογράφηκαν από την Αρχή και τις συντεχνίες των υπαλλήλων της.
- (β) Ποσό £1,800,000 θα διατεθεί για την αντιμετώπιση του αυξημένου κόστους αγοράς πετρελαίου (μαζούτ) λόγω της διαφοροποίησης των διεθνών τιμών πετρελαίου.
- (γ) Ποσό £1,870,743 θα διατεθεί για την κάλυψη επιμέρους αναγκών της Αρχής που αφορούν έξοδα επιμόρφωσης και ευημερίας προσωπικού, συντήρηση εξοπλισμού σταθμών παραγωγής, αμοιβές τρίτων, κτλ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των πιο πάνω πιστώσεων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση κονδυλίων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ύψους £5,257,885 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 17, που είναι «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ζητώ όπως αναβληθεί, διότι η Έκθεση τώρα μόλις έχει κυκλοφορήσει και είναι ένα θέμα για το οποίο χρειάζεται περαιτέρω μελέτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού υπάρχει ένσταση από Βουλευτή, το θέμα αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 18, που είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού, 1ης Τάξης) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΓΕΝΙΚΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ - ΘΕΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, 1ης ΤΑΞΗΣ) (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990)».

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνιος Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 16 Ιουλίου -όταν πρωτοκατατέθηκαν- και στις 8 και 11 Νοεμβρίου 1990.

Στα πλαίσια της εξέτασης των Κανονισμών αυτών από την Επιτροπή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικο-

νομικών, του Κλάδου Νοσηλευτικού Προσωπικού της ΠΑΣΥΔΥ, της Οργάνωσης Κυπρίων Νοσοκόμων και ομάδας ενδιαφερόμενων νοσοκόμων.

Οι υπό αναφορά Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον επανακαθορισμό των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 1ης Τάξης, έτσι που να καθορίζεται ότι υπάλληλοι που υπηρετούσαν στις 31/12/83 στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου μπορούν να προαχθούν στη θέση Νοσοκόμου 1ης Τάξης μετά τη συμπλήρωση πενταετούς συνολικής υπηρεσίας στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης και Βοηθού Νοσοκόμου 1ης Τάξης, εφόσον από την πενταετία υπηρέτησαν τα τρία τουλάχιστο χρόνια και εννιά μήνες στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης. Με το προηγούμενο σχέδιο υπηρεσίας και μια μέρα να ήταν η υπηρεσία στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης ήταν αρκετή, εφόσον συμπληρωνόταν η πενταετία για υπηρεσία στη θέση βοηθού νοσοκόμου 1ης Τάξης.

Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους Εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ, οι πιο πάνω τροποποιήσεις στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας προτείνονται μετά από συμφωνία της Εκτελεστικής Εξουσίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Την αντίθεσή τους με τους προτεινόμενους Κανονισμούς εξέφρασαν οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Κυπρίων Νοσοκόμων και οι εκπρόσωποι της ομάδας των ενδιαφερόμενων νοσοκόμων οι οποίοι διορίστηκαν μετά τις 31/12/1983. Η επιχειρηματολογία των αντιτιθεμένων στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και τα εξής:

— Παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης διότι:

- (α) Καθιερώνει 10ετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης και με τη σημείωση καθιερώνει 5ετή υπηρεσία, απλώς για όσους έτυχε να υπηρετούν στις 31/12/83.
- (β) Καθιερώνει για τους υπηρετήσαντες μέχρι τις 31/12/83 στη θέση βοηθού νοσοκόμου -όχι νοσοκόμου προσοντούχου- 5ετή υπηρεσία από την οποία τρία χρόνια και 9 μήνες μόνο στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης.

— Είναι απαράδεκτο να μετρά η υπηρεσία οποιουδήποτε προ της ημερομηνίας εγγραφής του ως νοσοκόμου πρώτου επιπέδου και είναι απαράδεκτο ο χρόνος υπηρεσίας να διαφέρει και να μην είναι ο ίδιος για όλους ανεξαιρέτα τους νοσοκόμους επί του προσωπικού 2ης Τάξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από όλες τις πλευρές πάνω στις διάφορες απόψεις και αφού μελέτησε διεξοδικά τους υπό εξέταση Κανονισμούς, ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το θέμα που τίγεται από τους ενδιαφερομένους αναφορικά με την πλεονεκτική μεταχείριση μιας κατηγορίας η αναδιάρθρωση υπαλλήλων που υπηρετούσαν στις 31/12/1983, ημερομηνία της δημόσιας κατά την οποία εφαρμόστηκε υπηρεσίας. Η Επιτροπή μετά από σοβαρό προβληματισμό, παρά το γεγονός ότι κατανοεί απόλυτα την πιο πάνω θέση, έχει την άποψη ότι οι υπό συζήτηση Κανονισμοί, αναπόφευκτα επαναλαμβάνουν μια ρύθμιση που έχει ήδη εφαρμοστεί με το προηγούμενο σχέδιο που ισχύει και εφαρμόζεται από το 1985, παρέχοντας πλεονεκτική μεταχείριση σε μια κατηγορία υπαλλήλων. Η Επιτροπή δεν αντιτίθεται στη θέση καθιέρωσης μεταβατικών προστατευτικών διατάξεων για υπαλλήλους που υπηρετούν στον ουσιώδη χρόνο

μιας διοικητικής αναδιοργάνωσης, φρονεί όμως ότι τα καθιερωθέντα στην κρινόμενη περίπτωση υπερέβησαν τα απολύτως αναγκαία. Η Επιτροπή πιστεύει ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας, χωρίς να αίρει την πλεονεκτική αυτή μεταχείριση, την περιορίζει και τη θεραπεύει σε κάποιο βαθμό με την περίληψη σ' αυτό της νέας πρόνοιας σύμφωνα με την οποία απαιτείται από τους βοηθούς νοσοκόμους που υπηρετούσαν στις 31/12/83 να έχουν υπηρετήσει τρία τουλάχιστο χρόνια και εννέα μήνες στη θέση Νοσοκόμου 2ης Τάξης, για να δικαιούνται, εφόσον συντρέχουν και οι άλλες προϋποθέσεις, να προαχθούν στην πιο πάνω θέση.

Με βάση τις πιο πάνω σκέψεις και προβληματισμούς της η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να εισηγηθεί ομόφωνα την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 19, που είναι «Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΛΙΜΕΝΕΡΓΑΤΩΝ (ΡΥΘΜΙΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος
 Στέλιος Μανδριώτης
 Αυγερινός Παπαρές
 Σοφοκλής Χατζηγιάννης
 Πέτρος Στυλιανού
 Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) Νόμου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται είναι η ρύθμιση των όρων εργοδότησης της θέσης του Σημειωτή στα λιμάνια, οι οποίοι όροι ως τώρα καθορίζονταν από τους ίδιους τους Σημειωτές, με αποτέλεσμα να προκαλούνται προβλήματα και αντιδικίες μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και ιδιαίτερα το

γεγονός ότι η ρύθμιση αυτή θα συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία των λιμανιών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 21, που είναι «Οι Δημοτικοί (Ταμείο Πρόνοιας) Κανονισμοί Λατσιών του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΑΤΣΙΩΝ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 87(1)(δ) της νομοθεσίας για τους Δήμους, σκοπείται η δημιουργία Ταμείου Πρόνοιας για τους υπαλλήλους του Δήμου Λατσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτοί έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο παρόμοιων Κανονισμών που ισχύουν σε άλλους Δήμους ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η σωστή διαδικαστική πρακτική είναι να ρωτάτε αν υπάρχουν ενστάσεις και όχι αν υπάρχουν ομιλητές, εγκρίνονται οι κανονισμοί ή όχι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάνω στους κανονισμούς ο καθένας μπορεί να μιλήσει, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρακτική δική σας ήταν να ρωτάτε αν υπάρχουν ομιλητές. Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, εγκρίνονται. Απλώς για λόγους διαδικαστικούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αφού δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 22, που είναι «Οι περί Υδατικών Έργων Κιτίου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΙΤΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990.»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4Α και 24 της νομοθεσίας για τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, σκοπείται η παροχή δικαιώματος στην Επιτροπή του Υδατικού Έργου Κιτίου να αγοράζει νερό από άλλα κυβερνητικά υδατικά έργα ή πηγές, το οποίο θα διαχειρίζεται μαζί με το νερό του υδατικού της έργου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 23, που είναι «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε Πακέτα) (CΥΤΑΡΑC) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΠΑΚΕΤΑ) (CΥΤΑΡΑC) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Στέλιος Μανδριώτης

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 43 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται είναι η εισαγωγή νέας υπηρεσίας, που θα είναι γνωστή ως «Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε Πακέτα» (CΥΤΑΡΑC), η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα στο συνδρομητή της Αρχής να στέλνει ή να δέχεται δεδομένα σε πακέτα (Packet Switching) εντός και εκτός Κύπρου μέσω ειδικού ηλεκτρονικού δικτύου και με τη χρήση του κατάλληλου τερματικού εξοπλισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού άκουσε τις απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και αναγνωρίζοντας ότι το σύστημα που προνοούν οι υπό έγκριση Κανονισμοί θα προσφέρει σημαντική εξυπηρέτηση, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 24, που είναι «Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ

τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Παύλος Δίγκλης, εκπροσωπώντας τον κ. Ανδρέα Ζιαρτίδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιουνίου, 18 Οκτωβρίου και 1η Νοεμβρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, του ΚΕΒΕ και της ΠΟΒΕΚ.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 10 του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, προβλέπονται τα πιο κάτω:-

- (α) Η υποβολή ηλεκτρολογικών σχεδίων πριν από την επιθεώρηση των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων των δημόσιων κτιρίων.
- (β) Η αύξηση των τελών για την παροχή διάφορων υπηρεσιών και για την έκδοση πιστοποιητικών από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.
- (γ) Ο καθορισμός νέων ηλεκτρολογικών προδιαγραφών, ώστε αυτές να ευθυγραμμίζονται με παρόμοιες που ισχύουν διεθνώς για την καλύτερη ασφάλεια του κοινού.
- (δ) Η εισαγωγή αλλαγών τεχνικής φύσεως που αφορούν την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε υποστατικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού μελέτησε τους υπό συζήτηση Κανονισμούς και άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και έχοντας γνώμονά της την ασφαλέστερη χρήση του ηλεκτρισμού από το κοινό, γενικά, πιστεύει ότι η έγκριση των Κανονισμών αυτών επιβάλλεται. Ταυτόχρονα όμως η Επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί τη μείωση των προτεινόμενων τελών για την παροχή διάφορων υπηρεσιών και για την έκδοση ορισμένων πιστοποιητικών, γιατί κρίθηκαν υπερβολικά ψηλά.

Με βάση τις τροποποιήσεις που προτείνονται η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο τελευταίο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 25, που είναι « Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού αναφορικά με την Απόφαση της Βουλής που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Γάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό αναφορά σχέδιο απόφασης σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 1990.

Με την απόφαση αυτή εξουσιοδοτείται το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να προβεί στη διενέργεια δαπάνης και των υπόλοιπων δύο δωδεκάτων του Προϋπολογισμού του, προϋπόθεση που τέθηκε κατά την ψήφιση του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος για το 1990 και σε συνάρτηση με την αναβάθμιση των προγραμμάτων του ίδιου Ιδρύματος.

Η Επιτροπή, συμφωνώντας με τη διενέργεια και του υπολοίπου αυτού των δαπανών του Ιδρύματος, ομόφωνα εισηγείται την έγκριση του υπό αναφορά σχεδίου απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 2 του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1990, τα συνολικά ποσά που θα μπορούν να διατεθούν από τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος είναι μόνο τα δέκα δωδέκατα, εκτός αν η Βουλή των Αντιπροσώπων με σχετική απόφασή της εξουσιοδοτήσει τη διενέργεια της δαπάνης και του υπολοίπου ποσού των δύο δωδεκάτων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι ανάγκη να προβεί στις δαπάνες και των υπόλοιπων δύο δωδεκάτων του ψηφισθέντος από τη Βουλή προϋπολογισμού του για το έτος που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1990,

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού έλαβε υπόψη την Εισηγητική Πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αποφασίζει να παράσχει την εξουσιοδοτημένη στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να προβεί στη διενέργεια της δαπάνης και του υπόλοιπου ποσού των δύο δωδεκάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση να εξουσιοδοτηθεί το Ρ.Ι.Κ. να συνάψει αυτό το δάνειο, έτσι;

(Κτυπά τη σφύρα)

Η Απόφαση εγκρίνεται.

Έχουμε φτάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Διακίνησης Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Περίθαλψης και Μεταχείρισης Τοξικομανών Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 7) Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Λεμεσού, Παραλιμνίου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 8/11/90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 232 του 1989), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1990 (Αρ. 233 του 1989) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1990 (Αρ. 234 του 1989).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου για το έτος 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Ετήσια Έκθεση του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας για το έτος 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου.

- 14) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Ν. Μουσιούττα, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Έχει περατωθεί και η Κατάθεση.

Κεφάλαιο Γ'. Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 267 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Οκτωβρίου 1990.

«Επειδή:

- α) Οι διορισμοί καθηγητών, στα τελευταία χρόνια, γίνονται ύστερα από δεκαπενταετία τουλάχιστον από την αποφοίτησή τους από τα πανεπιστήμια.
- β) Σημειούται απώλεια επαφής σε μέγιστο βαθμό με τη γνώση (την ατελή, έστω) που παίρνουν στο πανεπιστήμιο.
- γ) Οι διορισμοί που σημειούνται σε μεγάλη ηλικία, σημαίνουν:
 - i. Αυξημένες υποχρεώσεις από μέρους του διοριζόμενου.
 - ii. Χαμηλό πρώτο μισθό για την ηλικία (και τις υποχρεώσεις) του διορισμένου, με αποτέλεσμα ένας αστυνομικός π.χ., στα 37 χρόνια του -ηλικία που περίπου θα διοριστεί ένας καθηγητής- να παίρνει μεγαλύτερο μισθό.
 - iii. Να υπάρχει μειωμένο ενδιαφέρον από μέρους του διοριζόμενου.
 - iv. Την αναπόδραστη έλλειψη ενθουσιασμού για το επάγγελμα.
 - v. Την απομάκρυνση από την ηλικία του παιδιού και τη διεύρυνση του χάσματος γενεών.
 - vi. Την έλλειψη της οργανικά απαραίτητης αντιπαράθεσης του ενθουσιασμού του νέου και της εμπειρίας των παλαιότερων, με απότοκο τη μείωση της αντιπαράθεσης ιδεών κτλ.
 - vii. Επιπτώσεις πλείστες όσες άλλες δυσμενείς στο όλο πλέγμα του γυμνασιακού - λυκειακού κύκλου, γεγονός που οδηγεί σε:
 - α' Διαρροή νέων επιστημόνων στο εξωτερικό.
 - β' Αποθάρρυνση των ικανών κι άριστων μαθητών -πλην ελάχιστων εξαιρέσεων, που στοχεύουν στην έρευνα και στον ακαδημαϊκό κλάδο- από την προσπάθεια εισαγωγής τους σε σχολές (καθηγητικές) όπως φιλοσοφική, φυσικομαθηματική κτλ., με ορατές τις αρνητικές επιπτώσεις στο μέλλον της εκπαίδευσης.

Δεν θάπρεπε να προβληματιστεί το αρμόδιο Υπουργείο για τις ενδεδειγμένες -μετά την απορρόφηση των άνεργων καθηγητών και χωρίς να καταργηθεί ο κατάλογος διοριστέων- λύσεις, που θα πρέπει να στοχεύουν στην άρση των ανωτέρω επιπτώσεων, χωρίς να σημειωθεί οξύτατο κοινωνικό πρόβλημα με τις χιλιάδες των ήδη πτυχιούχων ανέργων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 268 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 20 Οκτωβρίου 1990.

«Το Ρ.Ι.Κ. με σημείωμά του προς τη Βουλή ημερ. 13/9/90 ανέφερε ότι παραχωρήθηκε από την κυβέρνηση ποσό £360,000 και ότι με την έγκριση επιπρόσθετου ποσού £289,000 το σχέδιο τηλεοπτικής κάλυψης θα συμπληρωνόταν περί το τέλος του 1990, αρχές του 1991. Με τη συμπλήρωση του σχεδίου, τόνιζε το σημείωμα, το τηλεοπτικό πρόγραμμα του Ιδρύματος θα προσφέρεται σε όλο τον πληθυσμό της ελεύθερης Κύπρου και θα υπάρχει τηλεοπτική κάλυψη σχεδόν του 100% του πληθυσμού. (Το ποσό των £289,000 εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 5/10/89).

Επισυναπτόταν μάλιστα κατάλογος 35 χωριών (Βουνί, Άγιος Ιωάννης (Σαλαμιού), Λαγουδερά, Σαράντι, Μηλικούρι, Ποταμίτισσα, Παχύαιμος, Άγιος Παύλος, Άγιος Επιφάνειος (Ορεινής), Καπέδες, Αγρός, Απαισιά, Άγιος Μάμας, Αλέκτορα, Γουδί-Σκούλλι, Αψιού, Πάχνα, Άγιος Κωνσταντίνος, Αρχιμανδρίτα, Ψεματισμένος, Δρύμου, Άγ. Θεόδωρος (Σολέας) Συκόπετρα, Κακοπετριά, Οδού, Απλίκι, Μελίνη, Άγιοι Βαβατσινιάς, Πλατάνια, Άρμου, Πάνω Γιαλιά, Τόχνη, Μενόγια, Ακουρσός και Άγιος Γεώργιος (Καυκάλλου), στα οποία η λήψη τότε δεν ήταν ικανοποιητική.

Πέρασε ένας χρόνος, βρισκόμαστε ήδη προς το τέλος του 1990, γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι έχει υλοποιηθεί μέχρι τώρα και πότε αναμένεται η συμπλήρωση του όλου σχεδίου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 269 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 20 Οκτωβρίου 1990.

«Με ερώτησή μου (ΕΒ' 309) ημερ. 12/4/1988 ήγειρα το θέμα της ακαταλληλότητας των φώτων τροχαίας στην είσοδο της Λεμεσού από την Πάφο (περιοχή Μονοβόλικος).

Το Υπουργείο συμφωνούσε για την ακαταλληλότητα των φώτων, ενώ όμως νέα κατάλληλα φώτα αγοράστηκαν τον Ιούνιο του 1987, καθυστερούσε η εγκατάστασή τους λόγω κάποιων διαφορών μεταξύ των Δήμων Κάτω Πολεμιδιών-Λεμεσού.

Γελικά το Υπουργείο στις 10/1/90 (ΕΔ' 152) μας πληροφόρησε ότι η εγκατάστασή τους στην περιοχή Μονοβόλικος θα γίνει το Μάιο του 1990.

Ενώ τα δυστυχήματα αυξάνονται, η υπόσχεση δεν υλοποιήθηκε ακόμα, γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα εγκατασταθούν τα νέα φώτα τροχαίας στο επίμαχο σημείο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 270 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Οκτωβρίου 1990.

«Να κατασκευαστεί πρόσβαση που να συνδέει την Αγιά Μαρίνα Ξυλιάτου με τον παρακαμπτήριο, μας ζήτησαν να προωθήσουμε η χωριτική αρχή Αγιάς Μαρίας Ξυλιάτου μέσω του προέδρου της, Παναγιώτη Χαριλάου, σε πρόσφατη επικοινωνία που μαζί της είχαμε, καθώς και με έγγραφό της με ημερ. 16.10.90 που μας απέστειλε.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα για το οποίο έχουν γίνει και παραστάσεις τόσο προς την Επαρχιακή Διοίκηση όσο και προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 271 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Οκτωβρίου 1990.

«ι. Δεδομένου πως οι οδηγοί αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια της νυκτερινής οδήγησής τους σημαντικά προβλήματα από τα εκτυφλωτικά φώτα των από αντίθετη κατεύθυνση διακινούμενων οχημάτων στο δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού, δε θάπρεπε να προβληματιστεί το αρμόδιο Υπουργείο για εξεύρεση διαδικασιών αντιμετώπισης του όλου προβλήματος, όπως για παράδειγμα με κάποια θαμνώδη ή πωάδη φύτευση του αυτοκινητόδρομου -και κατά προτίμηση με τα φυτά εκείνα που δεν επηρεάζουν το ασφαλτικό οδόστρωμα- ή άλλως πως;

υ. Εξάλλου, ο πολύ πυκνός και άτακτος τρόπος φύτευσης στο δρόμο Λεμεσού - Πάφου, που οδηγεί και στην ανάπτυξη ασθενειών, σε εκβλαστήσεις άγριων χόρτων καθώς και η όλη αντιασθητική εικόνα που παρουσιάζει ιδιαίτερα το θέρος (με τα αποξηραμμένα τεράστια αγριόχορτα), αποδεικνύουν την έλλειψη προγραμματισμένης τακτικής και καθοδήγησης από μέρους έμπειρων επιστημόνων.

Δεν θάπρεπε τουλάχιστο να γίνει σύγκριση με τα λαμπρά αποτελέσματα της φύτευσης στο μικρό τμήμα του δρόμου Λευκωσίας -Λεμεσού κι ιδιαίτερα από την Τεχνική Σχολή μέχρι την πολυκατοικία 'Καλησπέρα';»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 272 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Οκτωβρίου 1990.

«Έντονα αισθήματα απογοήτευσης και παραπόνων, λόγω της μεγάλης ταλαιπωρίας που υφίστανται, εκφράζουν οι κάτοικοι Λευκωσίας από το σημειούμενο αργό -πληροφορίες που είδαν και το φως της δημοσιότητας μιλούν για καθυστέρηση ενός τουλάχιστο μηνός- ρυθμό εκτέλεσης των οδικών έργων στη λεωφόρο Γρίβα -Διγενή που λόγω και της αποκοπής των άμεσα συνδεδεμένων με τη λεωφόρο κάθεται προς αυτήν οδών (Προδρόμου, Βύρωνος κ.ά.) καθιστούν καθημερινά ουσιαστικά μαρτυρική τη διακίνηση των Λευκωσιωτών.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα, γιατί δεν καθιερώνεται η αρχή των υπερωριών στο όλο θέμα, μιας κι ειδικά για φέτος οι σχετικές καιρικές συνθήκες είναι για το σκοπό τούτο ιδεώδεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 273 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Οκτωβρίου 1990.

«Σε πλήρη απραξία περιήλθαν οι εργασίες δημιουργίας του βιολογικού σταθμού Ανθούπολης, όπως μας καταγγέλλει ο κοινοτάρχης του οικισμού, Πρόδρομος Ιωάννου, με αποτέλεσμα να σημειωθεί νέα καθυστέρηση -ο σταθμός έπρεπε να αποπερατωθεί την 1η Απριλίου 1990 και μετά τη σημειωθείσα αρχική καθυστέρηση η αποπεράτωσή του προσδιορίζεται για τις 30.11.90- με απρόβλεπτη την οριστική ημερομηνία λειτουργίας του σταθμού αφ' ενός και την απαίτηση για καταβολή αποζημιώσεων από μέρους του εργολάβου αφ' ετέρου.

Γιατί;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 186, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Παλαιχωρίου για αναδιαμόρφωση/βελτίωση της εξόδου του Παλαιχωρίου προς τον Αγρό παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Στον Προϋπολογισμό του 1991 προτάθηκε το ποσό των £900,000 για έναρξη των εργασιών βελτίωσης του δρόμου Παλαιχωρίου-Αγρού.
2. Η βελτίωση της πρόσβασης η οποία έχει μήκος 700μ. περίπου θα προωθηθεί κατά την κατασκευή του δρόμου Παλαιχωρίου-Αγρού, σε συνδυασμό με άλλα αιτήματα των χωριών της περιοχής για κατασκευή προσβάσεων στο δρόμο Παλαιχωρίου-Αγρού.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 559, ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας για κατασκευή νέου γεφυριού εντός του Μουτουλλά (στον ποταμό Κατούρη) παραθέτω τα πιο κάτω:

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αρ. 33.940 Απόφασή του ημερ. 9.5.1990 αποφάσισε την προώθηση της ευθυγράμμισης τμήματος του δρόμου Μουτουλλά-Πεδουλά με την κατασκευή γέφυρας και επιχωμάτωσης μέσα στο χωριό Μουτουλλάς, ούτως ώστε να δημιουργηθεί χώρος για τη δημιουργία πλατείας και χώρου στάθμευσης έναντι πρόσθετης δαπάνης £150.000.
3. ' Ηδη δόθηκαν οδηγίες στο Τμήμα Δημόσιων Έργων για ετοιμασία των σχεδίων και προώθηση του έργου, σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 669, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων στο Μερρά Τραχωνίου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

- (α) Ο διαχωρισμός 543 οικοπέδων για σκοπούς αυτοστέγασης προσφύγων στο Μερρά Τραχωνιού έγινε κατά φάσεις και αφού προηγούντο πάντοτε διαβουλεύσεις με τη χωρική Επιτροπή που είχε αρμοδιότητα Διαχειριστικής Επιτροπής του Μερρά. Ευθύς εξαρχής είχε συμφωνηθεί όπως το ποσό της αποζημίωσης που θα εδικαιούτο το χωριό από τη χρησιμοποίηση της κοινοτικής γης θα εχρησιμοποιείτο για το διαχωρισμό οικοπέδων για τους μόνιμους κατοίκους. Σύμφωνα με σχετική εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας η αξία της γης που χρησιμοποιήθηκε για το διαχωρισμό των 543 προσφυγικών οικοπέδων υπολογίστηκε σε £116,950, ενώ για το διαχωρισμό 220 οικοπέδων για τους μόνιμους κατοίκους (διάνοιξη δρόμων, υδροδότηση, ηλεκτροδότηση) δαπανήθηκε ποσό £132,985. Διευκρινίζεται πως σε καμιά περίπτωση δεν είχε δοθεί υπόσχεση για την ασφαλτόστρωση των δρόμων και την κατασκευή πεζοδρομίων στα οικόπεδα που διαχωρίστηκαν για τους μόνιμους κατοίκους. Η παραχώρησή τους προ της συμπλήρωσης των διάφορων έργων υποδομής έγινε από τη Διαχειριστική Επιτροπή του Μερρά.
- (β) Συναφώς αναφέρεται ότι ως αποτέλεσμα της εγκατάστασης προσφύγων στο χωριό έγιναν τα πιο κάτω έργα από τα οποία προέκυψε σημαντική ωφέλεια στους μόνιμους κατοίκους του χωριού:
 - (i) Βελτίωση και διαπλάτυνση του δρόμου Ζαχακιού-Τραχωνιού,
 - (ii) ενίσχυση της κοινοτικής υδατοπρομήθειας από γεώτρηση έναντι δαπάνης £28,000 που καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου από την εξ ολοκλήρου κυβέρνηση.
 - (iii) δημιουργία νέου κοιμητηρίου έναντι δαπάνης £8,000 που καταβλήθηκε από την κυβέρνηση.
 - (iv) ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου και μετατροπή του η ανέγερση και δεύτερου δημοτικού σχολείου και η ανέγερση κτιρίου για γυμνάσιο, οτικό νηπιαγωγείο, ενώ για το 1991 προγραμματίζεται και
 - (v) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ετοιμάσει σχέδιο, το οποίο θα οριστικοποιηθεί σύντομα, που προβλέπει την αξιοποίηση

ολόκληρου του Μερρά προς όφελος των μόνιμων κατοίκων του χωριού.

- (γ) Όπως φαίνεται από τα πιο πάνω, όλες οι υποχρεώσεις του κράτους για τη χρησιμοποίηση από αυτό κοινοτικής ιδιοκτησίας στο Τραχώνι έχουν υπερκαλυφθεί και δεν είναι δυστυχώς δυνατό να εξεταστεί θέμα περαιτέρω αποζημίωσης για τη γη που ήδη χρησιμοποιήθηκε.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 686, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Νατάς για ευθυγράμμιση/διαπλάτυση του δρόμου Τίμης-Νατάς παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Έχει κατασκευαστεί δρόμος μήκους 1900 μ. που συνδέει τη Νατά με το νέο δρόμο Αγίας Βαρβάρας-Αξύλου. Με την κατασκευή του έργου αυτού έχει υποβαθμιστεί η σημασία του δρόμου Τίμης-Νατάς και επομένως η βελτίωση/ευθυγράμμισή του δεν περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες του Υπουργείου τούτου.
2. Ο υφιστάμενος δρόμος Τίμης-Νατάς θα συντηρείται ανελλιπώς στα πλαίσια των πιστώσεων που παραχωρούνται κάθε χρόνο για τη συντήρηση δρόμων της επαρχίας Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 689, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα για επίσπευση της επιδιόρθωσης του νέου δρόμου Πάφου - Αμαργέτης που υπέστη καθίζηση παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Στο δρόμο Αγίας Βαρβάρας-Αξύλου, που αποτελεί τμήμα του δρόμου Πάφου-Αμαργέτης, παρουσιάστηκε καθίζηση σε μήκος 40μ. περίπου. Λήφθηκαν αμέσως τα αναγκαία μέτρα (οδικά σήματα κτλ.) για την ασφάλη και άνετη διακίνηση της τροχαίας κίνησης.
2. Ο λόγος που υπήρξε σχετική καθυστέρηση στην εκτέλεση εργασιών είναι διότι προηγήθηκε ενδελεχής έρευνα από τους μελετητές του έργου και το Κεντρικό Εργαστήριο του Τμήματος Δημοσίων Έργων, για τα πιθανά αίτια που προκάλεσαν την καθίζηση αυτή.
3. Με βάση την έρευνα που έγινε, αποδείχτηκε ότι κάτω από το επίχωμα άνοιξαν πηγές που δεν μπορούσαν να προβλεφθούν στο στάδιο της αρχικής μελέτης και δεν εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου.
4. Τα διορθωτικά έργα άρχισαν ήδη και υπολογίζεται να συμπληρωθούν τέλη Οκτωβρίου 1990».

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 719, ημερομηνίας 7 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με θέματα της κοινότητας Μαρκί σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (i) Επιδιόρθωση Τ/Κ κατοικιών

Σ' όλες τις κατοικημένες Τ/Κ κατοικίες στο χωριό έγιναν ριζικές εργασίες επιδιορθώσεων/βελτιώσεων το 1986 και συμπληρωματικές το

- 1988, όλες δε οι έκτακτες εργασίες που παρουσιάστηκαν εν τω μεταξύ έχουν αντιμετωπισθεί άμεσα από την υπηρεσία. Το 1991 θα επιθεωρηθούν και πάλι όλες οι κατοικίες.
- (ii) Ετοιμόρροπες οικιστικές μονάδες
Στο χωριό δεν υπάρχουν ετοιμόρροπα Τ/Κ υποστατικά όπως αναφέρεται. Πρόκειται για ακατάλληλα για κατοικίες υποστατικά, που χρησιμοποιούνται από τους κατοίκους ως γεωργικές αποθήκες. Καταβάλλεται προσπάθεια για εκκένωση των υποστατικών αυτών με σκοπό την κατεδάφιση τους.
- (iii) Δρόμοι μέσα στην κοινότητα
Οι δρόμοι μέσα στο χωριό έχουν πρόσφατα επιδιορθωθεί και συνεπώς δεν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα.
- (iv) Αγροτικοί δρόμοι
Οι αγροτικοί δρόμοι του χωριού έχουν επιδιορθωθεί και βελτιωθεί πρόσφατα. Εκκρεμεί η κατασκευή ενός μικρού γεφυριού που υπολογίζεται να συμπληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.
- (v) Λειτουργία καφενείου στην κοινότητα
Στο παρελθόν λειτούργησε για λίγο καιρό καφενείο μέσα σε Τ/Κ κατοικία αλλά αργότερα έκλεισε γιατί λόγω του μικρού αριθμού των κατοίκων του χωριού ήταν ασύμφορο. Η κατοικία αυτή έχει εν τω μεταξύ επιδιορθωθεί μετά από αίτημα της κοινότητας και παραχωρηθεί για στέγαση προσφυγικής οικογένειας. Αναφέρεται σχετικά ότι δεν υπάρχει άλλο Τ/Κ υποστατικό κατάλληλο για να χρησιμοποιηθεί ως καφενείο, ούτε και υποβλήθηκε αίτημα για νέο καφενείο στο χωριό.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 752, ημερομηνίας 19 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Τεμπριάς για τη διάνοιξη νέας προσπάσιας της Τεμπριάς με το νέο δρόμο Λευκωσίας-Τροόδους στην περιοχή παρά το 'γεφύρι' παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Το αίτημα αφορά την κατασκευή νέας γέφυρας επί του ποταμού Καρκώτη και είναι της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών προς το οποίο και διαβιβάστηκε για τα περαιτέρω. Συναφώς αναφέρεται πως, βάσει προκαταρκτικής εκτίμησης, πρόκειται για εργασία της τάξης των £100,000.
2. Πρέπει να σημειωθεί ότι έχουν τελειώσει οι εργασίες για τη βελτίωση του δρόμου Ευρύχου-Κοράκου με την κατασκευή νέας γέφυρας και την κατάργηση κλειστών στρωφών και μιας απότομης κλίσεως στην πλευρά της Ευρύχου.

Τούτο θα διευκολύνει και την κοινότητα της Τεμπριάς στη σύνδεσή της προς την κατεύθυνση της Λευκωσίας, καθότι το τμήμα τούτο του δρόμου Ευρύχου-Κοράκου είναι ταυτόχρονα και ο δρόμος Ευρύχου-Τεμπριάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 775, ημερομηνίας 31 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με θέματα της κοινότητας Πενταχώμου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

- (α) Ομολογουμένως όλες γενικά οι Τ/Κ κατοικίες στο χωριό χρειάζονται ριζικές εργασίες επιδιορθώσεων/βελτιώσεων. Σύμφωνα με τις υφιστάμενες υποχρεώσεις και το εργατοτεχνικό δυναμικό της Υπηρεσίας Προστασίας και Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών στην επαρχία Λεμεσού, δεν υπάρχει ευχέρεια για μετακίνηση συνεργείου από άλλη επαρχία με σκοπό την επίσπευση των εργασιών στο χωριό. Ανεξάρτητα με τα πιο πάνω, όσοι από τους ένοικους των Τ/Κ κατοικιών, επιθυμούν να επισπεύσουν τις εργασίες επιδιόρθωσης, μπορούν να αναλάβουν οι ίδιοι τις σχετικές εργασίες με πιστώσεις που θα τους παραχωρήσει η υπηρεσία.
- (β) Σύμφωνα με πρόσφατη επιθεώρηση των κατοικιών στο χωριό, δεν υπάρχουν ετοιμόρροπες κατοικίες. Οι πλείστες κενές κατοικίες που υπάρχουν (10 περίπου) χρησιμοποιούνται από τους κατοίκους του χωριού σαν αποθήκες πλην όμως δεν παρουσιάζουν κανένα πρόβλημα ασφάλαχρηστων αντικειμένων σ' αυτές από περιόικους και όχι λόγω ετοιμόρροπης ται σε μερικές κατοικίες λόγω απόρριψης κατάστασης.
- (γ) Στο χωριό υπάρχουν δυο κενά Τ/Κ σχολικά κτίρια το ένα εκ των οποίων παρουσιάζει πρόβλημα στέγης, έχουν δε δοθεί οδηγίες για την επιδιόρθωσή του.

Σ' ότι αφορά γενικά το θέμα ακαταστασίας και εστιών ακαθαρσιών στο χωριό, έχουν δοθεί οδηγίες στην Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού να προβεί στα αναγκαία διαβήματα και ενέργειες σε συνεργασία με τη Χωρική Αρχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 845, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σ' ότι αφορά το δεύτερο σκέλος της ερώτησης που αφορά το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων με πληροφόρησε ότι έχει ζητήσει από την Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία Λτδ να προβεί στην αγορά κατάλληλου μηχανικού εξοπλισμού και να καταβρέχει τους δρόμους και τα υλικά πιο συχνά. Παράλληλα της ζητήθηκε να ετοιμάσει μέχρι το τέλος του έτους 1990 περιβαλλοντική μελέτη η οποία εκτός άλλων τεχνικών θεμάτων θα προνοεί και για μέτρα και τρόπους περαιτέρω περιορισμού της σκόνης και της εν γένει οχληρίας και μόλυνσης της ατμόσφαιρας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 40, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

- «(α) Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για την αποκέντρωση της βιομηχανίας και την ανάπτυξη αγροτικών περιοχών προωθείται η εισαγωγή σχεδίου για την ίδρυση βιομηχανικών μονάδων στην ύπαιθρο με στόχο

την αναζωογόνηση της υπαίθρου και την ενθάρρυνση ίδρυση των νέων να παραμείνουν στην υπαίθρο.

- (β) η κοινότητα της Κλήρου στην οποία αναφέρεται η ερώτηση δεν περιλαμβάνεται στις περιοχές άμεσης προτεραιότητας λόγω γειτνίασης της με τη Βιομηχανική Περιοχή Εργατών, και
- (γ) σε προσεχή αναθεώρηση του σχεδίου θα μελετηθεί και η σκοπιμότητα περίληψης της Κλήρου στο σχέδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 44, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με κόμιστρα που πληρώνουν Λευκωσιάτες Νεοσύλλεκτοι Εθνοφρουροί για τη μετάβασή τους από και εις το ΚΕΝ Πάφου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο 'Αμυνας έχει συμβληθεί με την Εταιρεία Λεωφορείων ΚΕΜΕΚ Ατδ για τη μεταφορά των εθνοφρουρών κατά μήκος του άξονα Λευκωσίας-Λεμεσού-Πάφου έναντι ετήσιας δαπάνης £2,000 χωρίς οποιανδήποτε επιβάρυνση για τους Εθνοφρουρούς. Συμπληρωματικά σας αναφέρω ότι αυτή η εταιρεία δρομολογεί 4 γραμμές ημερησίως από Πάφο στη Λεμεσό και αντίστροφα και κάθε μια ώρα από τη Λεμεσό προς Λευκωσία. Οι γραμμές αυτές δρομολογούνται κάθε μέρα εκτός Κυριακής.

Το Υπουργείο 'Αμυνας έχει ήδη προγραμματίσει τη βελτίωση του Σχεδίου Δωρεάν Διακίνηση Εθνοφρουρών σ' όλες τις ελεύθερες περιοχές κατά τις εξόδους και άδειές τους. Μεταξύ άλλων το Σχέδιο διαλαμβάνει δωρεάν υπεραστική μεταφορά των νεοσυλλέκτων κατά τη διάρκεια της βασικής τους εκπαίδευσης από το ΚΕΝ στα διάφορα αστικά κέντρα και αντίστροφα.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ'.

Η άποψή μου, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ότι πρέπει να αξιοποιήσουμε το χρόνο που έχουμε μέχρι τις 12:30', να προχωρήσουμε σε συζήτηση του Κεφαλαίου Δ' και να αξιοποιήσουμε και το απόγευμα. Άλλωστε πάρθηκε απόφαση προηγουμένως ότι αύριο δε θα έχουμε συνεδρία, έτσι σήμερα πρέπει να επιδιώξουμε να συζητήσουμε όσο το δυνατό πιο πολλά θέματα του Κεφαλαίου Δ' για να ξαλαφρώσουμε την agenda.

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως:

1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ).

2. «Τα σιάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ).

3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή).

Για τα πιο πάνω θέματα έγινε συζήτηση την προηγούμενη Πέμπτη, κατά τη διάρκεια της οποίας απουσιάζαμε εγώ και ο κ. Χατζηδημητρίου και είχαμε, εγώ τουλάχιστον είχα ζητήσει να εκφράσω την άποψή μου. Αργότερα όμως, όταν είδα ότι συζητήθηκε και πάρθηκε απόφαση, αποσύρω την αίτησή μου να μιλήσω. Το ίδιο και ο κ. Χατζηδημητρίου και κατά συνέπεια το θέμα τούτο θεωρείται ως λήξαν.

Προχωρούμε λοιπόν στο επόμενο θέμα του Κεφαλαίου Δ' που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).

Ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο συνάδελφος Δημήτρης Ηλιάδης σήμερα δεν είναι στη Βουλή, είναι λίγο άρρωστος, οικουρεί, θα παρακαλούσα όπως αναβληθεί η συζήτηση του θέματος για την επόμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δεν έχω καμιά ένσταση, αλλά έχει και άλλους συναδέλφους που ζήτησαν να αναβληθούν το 5 και το 6, διότι δεν είναι παρόντες. Εν πάση περιπτώσει, αν το Σώμα θεωρεί ότι πρέπει να αναβληθεί η συζήτηση αυτού του θέματος, εγώ δεν έχω ένσταση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Καμιά ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει ένσταση. Κατά συνέπεια, αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 3 που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

Ούτε αυτό είναι έτοιμο;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, απλώς λείπει ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι κάνουμε τώρα; Να πάμε στο 4;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το τρίτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι για το Φράγμα του Ξυλούρικου, δεν είναι έτοιμο;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα, έτσι είναι, αλλά ο εισηγητής δεν είναι εδώ.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Έχει άλλους από το Κόμμα του εδώ. Διότι με αυτό τον τρόπο αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει να αναβάλουμε τη συνεδρία της Βουλής. Διότι αν για κάθε θέμα που είναι εγγεγραμμένο, ο εισηγητής για τον ένα ή τον άλλο λόγο δεν παρίσταται, πρέπει η Βουλή να κλείσει;

Εισηγούμαι κάποιος άλλος από την Κοινοβουλευτική Ομάδα να πει τις θέσεις, διότι αυτό το θέμα το οποίο ενεγράφηκε, συζητήθηκε και πριν λίγο καιρό και υπάρχει η Έκθεση και τα θέματα είναι γνωστά. Αλλά δεδομένου ότι ο εισηγητής ήθελε να εγγραφεί, ενεγράφη και ήρθε και νέα Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης, παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Συμφωνώ με όσα λέγει ο κ. Κουρτελλάρης και ίσως για να διευκολύνουμε, θα έλεγα το άλλο. Ας ξεκινήσουμε με κάποιο άλλο ίσως έτοιμο Βουλευτή που θέλει να μιλήσει πάνω στο θέμα, για να δώσουμε την ευκαιρία το απόγευμα να έρθει ο εισηγητής και να κάνει τη δική του ομιλία. Δεν είναι ανάγκη να ανοίγει το θέμα ο εισηγητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση να παρακαμφθεί και αυτό.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 4 που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου).

Θέλετε να κατατεθεί η Έκθεση ή να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα;

ΑΡ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Να διαβαστεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διαβαστεί η Έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΚΗΠΟΥ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟ ΤΗΣ TRISTEZA VIRUS ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΟΛΙΓΩΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΜΕ ΣΟΒΑΡΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Ιουλίου και 26 Σεπτεμβρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Όπως είναι γνωστό το θέμα αυτό γράφτηκε στη Βουλή ύστερα από εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Άριστου Χρυσοστόμου στις 21 Ιουνίου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε πως από θετικές πληροφορίες του, πριν από μερικούς μήνες, εντοπίστηκε στην Ξυλοτύμπου κήπος εσπεριδοειδών προσβεβλημένος από τον ιό Tristeza. Tristeza Virus είναι ένας ιός που προσβάλλει τα εσπεριδοειδή που έχουν υποκείμενα κιτρομηλιάς, μεταφέρεται με την αφίδα και δεν υπάρχει κανένα μέσο καταπολέμησής του παρά μόνο με την εκρίζωση και το κάψιμο των δέντρων. Ο ίδιος Βουλευτής επισήμανε τον κίνδυνο ολοκληρωτικής ξήρανσης των εσπεριδοειδών, όπως συνέβη στη Βραζιλία, Ισπανία και άλλες χώρες, όπου σε λίγα χρόνια ξηράνθηκαν εκατομμύρια δέντρα, και κάλεσε τους αρμοδίους να πάρουν άμεσα μέτρα αντιμετώπισης του προβλήματος, νοουμένου ότι στην Κύπρο το 99% των εσπεριδοειδών έχουν υποκείμενα κιτρομηλιάς. Αν η προσβολή εξαπλωθεί, συνέχισε ο κ. Χρυσοστόμου, θα προκαλέσει ολοκληρωτική καταστροφή στην εσπεριδοκαλλιέργεια και θα παραστεί ανάγκη δημιουργίας νέων κήπων τα δέντρα των οποίων θα είναι εμβολιασμένα σε υποκείμενο ανθεκτικό στον ιό Tristeza.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που κλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησαν με τον εισηγητή του θέματος ότι πράγματι έχει παρουσιαστεί ο καταστροφικός αυτός ιός (Tristeza Virus), και ότι προς αντιμετώπιση του προβλήματος μετακλήθηκε ειδικός, για να συμβουλευσει τρόπους καταπολέμησής του. Παράλληλα δήλωσαν πως συμβούλευσαν τον ιδιοκτήτη της εσπεριδοκαλλιέργειας στην οποία παρουσιάστηκε ο ιός να μη δώσει εμβόλια από τη φυτεία του προς αποφυγή της μετάδοσης της ασθένειας. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως μεταξύ των λύσεων που συζητούν είναι η παντελής καταστροφή των δέντρων και η αποζημίωση του ιδιοκτήτη.

Τέλος διευκρίνισαν πως οι διαδικασίες αντιμετώπισης του προβλήματος θα πάρουν χρόνο μερικών μηνών, για να συλλεγούν τεκμηριωμένα και συλλογικά στοιχεία για το μέγεθος του προβλήματος, ενώ υπολόγισαν το κόστος και μόνο της επισκόπησης της ασθένειας σε £100,000.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση κάλεσαν την κυβέρνηση να προβεί σε άμεσες ενέργειες, για την αντιμετώπιση του προβλήματος και την αποζημίωση των πληγέντων καλλιεργητών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού μελέτησε το θέμα λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις και τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, είναι της γνώμης ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα που απειλεί την εσπεριδοκαλλιέργεια του τόπου και γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπισή του, δίδοντας βαρύτητα στην πληροφόρηση των ενδιαφερομένων για πρόληψη της ασθένειας και παρέχοντας άμεσες αποζημιώσεις σ' όσους καλλιεργητές θα υποχρεωθούν να καταστρέψουν τις φυτείες τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Αρ. Χρυσοστόμου.

ΑΡ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε είναι πολύ σοβαρό. Αφορά την προσβολή κήπου εσπεριδοειδών στην Ξυλοτύμπου από την τριστεζα. Η λέξη *tristeza* είναι λατινική και σημαίνει μελαγχολία, θλίψη. Το δέντρο παρουσιάζει συμπτώματα μελαγχολίας και σταδιακά ξηραίνεται. Η *tristeza* προσβάλλει τα εσπεριδοειδή που είναι εμβολιασμένα σε υποκείμενο κιτρομηλιάς.

Ο καταστροφικός αυτός ιός εκτός από τους συνήθεις τρόπους μετάδοσης, όπως με εμβόλιο από μολυσμένο δέντρο, μεταδίδεται και από τις αφίδες που εύκολα μεταφέρονται με τον αέρα από δέντρο σε δέντρο και από κήπο σε κήπο. Δυστυχώς δεν υπάρχει θεραπεία. Μόνη λύση παραμένει η εκρίζωση.

Για να αντιληφθείτε τη σοβαρότητα και το μέγεθος του προβλήματος αναφέρω ότι σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (4ος τόμος του *Citrus Industry*), όταν η *tristeza* παρουσιάστηκε στην Αργεντινή, από 18 εκατομμύρια δέντρα τα δέκα εκατομμύρια καταστράφηκαν. Στη Tucuman και γειτονικές περιοχές καταστράφηκαν έξι εκατομμύρια δέντρα, στο Sao Paulo της Βραζιλίας σε περίοδο δώδεκα χρόνων καταστράφηκαν δέκα εκατομμύρια δέντρα, περισσότερα από τρία εκατομμύρια στην Καλιφόρνια και ούτω καθεξής.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας δήλωσαν πως το 1968 υπήρξε παρόμοια προσβολή σε κυβερνητικό φυτώριο και όταν διαπιστώθηκε η προσβολή το φυτώριο καταστράφηκε. Σε ό,τι αφορά την περίπτωση της προσβολής κήπου στην Ξυλοτύμπου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου ανέφεραν ότι συμβούλευσαν τον ιδιοκτήτη να μη δίνει εμβόλια από τη φυτεία, για να μη μεταδοθεί η ασθένεια και ότι μετακάλεσαν ειδικό από το Ισραήλ για μελέτη του προβλήματος. Ο ειδικός ήρθε και περιόδευσε στην Κύπρο μαζί με Κυπρίους επιστήμονες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μεταξύ 16 -20 Μαΐου 1990. Διαπιστώθηκε ότι σε κήπο 40 - 50 στρεμμάτων εσπεριδοειδών στην Ξυλοτύμπου προσβλήθηκαν περίπου 300 δέντρα μανταρινιάς. Προσβλήθηκαν επίσης μερικές λεμονιές και ένα δέντρο Βαλέντσια, μερικές γραμμές μακρυνά από τις προσβληθείσες μανταρινιές, παρουσίαζε προσβολή από την ασθένεια σε προχωρημένο στάδιο.

Από επισκέψεις σε άλλους κήπους και φυτώρια στη Λεμεσό και στην Πάφο δε διαπιστώθηκε προσβολή, τονίστηκε όμως πως υπάρχει πιθανότητα να μεταδόθηκε ήδη η ασθένεια από μολυσμένα εμβόλια. Ο ειδικός μεταξύ άλλων εισηγήθηκε:

- Την άμεση εκρίζωση των μανταρινιών στον κήπο της Ξυλοτύμπου και την καταβολή αποζημίωσης στον ιδιοκτήτη.
- Να καταβληθεί προσπάθεια να εντοπιστούν σε άλλες περιοχές δέντρα που εμβολιάστηκαν με εμβόλια από τον κήπο της Ξυλοτύμπου.
- Για γρήγορη εκτίμηση της εξάπλωσης της ασθένειας θα πρέπει να διεξαχθεί άμεση έρευνα σε όλες τις εσπεριδοκαλλιέργειες στην Κύπρο και καθόρισε κάποιες προτεραιότητες.
- Τονίστηκε δε πως το μέτρο της εκρίζωσης, τότε μόνο θα αποβεί αποτελεσματικό, αν λαμβάνεται έγκαιρα.

Κύριε Πρόεδρε, το Υπουργείο Γεωργίας δήλωσε πως οι διαδικασίες για την εκτίμηση του μεγέθους του προβλήματος θα διαρκέσουν μερικούς μήνες και το

κόστος μόνο της επισκόπησης της ασθένειας υπολογίστηκε σε £100,000. Δε γνωρίζω, γιατί δε μας είπαν ακόμα αν άρχισε ή όχι η επισκόπηση αυτή αλλά, αν κρίνω από την ακηδία που επιδεικνύεται στο θέμα της εκρίζωσης των μολυσμένων δέντρων, δεν μπορώ να είμαι αισιόδοξος. Συνήθως για μικρότερα ποσά και για πιο ασήμαντα θέματα καταφεύγουν στη Βουλή με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, ενώ για το θέμα αυτό φαίνεται πως ξεχάστηκαν.

Η κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, μέχρι σήμερα επέδειξε ανεπίτρεπτη απραξία στο τόσο σοβαρό θέμα. Διατήρησε για περισσότερο από ένα χρόνο, σαν ωρολογιακή βόμβα στην εσπεριδοκαλλιέργεια την εστία μόλυνσης, με κίνδυνο την εξάπλωση της καταστροφικής αυτής ασθένειας με ανυπολόγιστες τις ζημιές που θα προκύψουν στην οικονομία του τόπου. Η ανεξήγητη καθυστέρηση στην εκρίζωση των μολυσμένων δέντρων συνεχίστηκε και μετά την Έκθεση του ειδικού που από τον Μάιο εισηγήθηκε την άμεση εκρίζωση των δέντρων. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου δήλωσαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ότι μεταξύ των λύσεων που συζητούν είναι η παντελής καταστροφή των δέντρων και η αποζημίωση του ιδιοκτήτη. Ειλικρινά διερωτούμαι εφόσον θα εκριζωθούν, μια κι άλλη λύση δεν υπάρχει, γιατί καθυστερούν παίζοντας με τη φωτιά;

Κύριε Πρόεδρε, μετά από δυστοκία που διάρκεσε πάνω από ένα χρόνο στις 12/10/1990 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης διάταγμα που υποχρεώνει τους γεωργούς μέσα σε καθορισμένη, από εξουσιοδοτημένο λειτουργό, προθεσμία να εκριζώνουν και να καίνε όλα τα εσπεριδοειδή που κατά τη γνώμη του λειτουργού προσβλήθηκαν ή υποψιάζεται ότι προσβλήθηκαν από την tristeza. Με το διάταγμα αυτό έστω και πολύ καθυστερημένα λαμβάνονται μέτρα για το ένα σκέλος του προβλήματος που αφορά την καταστροφή των προσβληθέντων δέντρων. Δε γίνεται όμως καμιά αναφορά στην αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί στο γεωργό.

Στο θέμα τούτο, συναδέλφοι, που περικλείει σοβαρούς κινδύνους για την εσπεριδοκαλλιέργεια, η κυβέρνηση επέδειξε ασύγγνωστη ολιγωρία. Το διάταγμα εκδόθηκε μετά την κυκλοφορία της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και, εφόσον δε λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα, εισηγούμαι όπως η Βουλή καλέσει την κυβέρνηση να ετοιμάσει, χωρίς περαιτέρω χρονοτριβή, ολοκληρωμένο σχέδιο για αντιμετώπιση του προβλήματος.

Το σχέδιο μεταξύ άλλων να αναφέρεται:

- Στη διεξαγωγή υποχρεωτικής έρευνας σε όλες τις εσπεριδοκαλλιέργειες στην Κύπρο για γρήγορη εκτίμηση του μεγέθους του προβλήματος.
- Στη δημιουργία φυτωρίων με υποκείμενα ανθεκτικά στην tristeza (γιατί αν εξαπλωθεί η ασθένεια αυτή θα πρέπει να εγκαταλειφθεί η κитρομηλιά σαν υποκείμενο).
- Στον καθορισμό της αποζημίωσης που θα καταβάλλεται στους επηρεαζόμενους καλλιεργητές. Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω ότι η αποζημίωση πρέπει να καλύπτει και την απώλεια εισοδήματος για λογικό χρονικό διάστημα, μέχρι που να αντικατασταθεί το εισόδημα του επηρεαζόμενου γεωργού από άλλη καλλιέργεια.

Η αποζημίωση σύμφωνα και με την εισήγηση του ειδικού που μετακλήθηκε από το Ισραήλ πρέπει να είναι γενναιόδωρη, για να ενθαρρύνονται οι γεωργοί να συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες, γιατί όπως ανέφερε στην Έκθεσή του, η εκρίζωση θα είναι αποτελεσματική, εφόσον γίνεται έγκαιρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία και μετά τον κ. Ηλία, αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, μετά τον κ. Ηλία, αν μου επιτρέπετε, δύο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, καλά να μιλήσει ο κ. Ηλία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αλλά θα παρακαλούσα να παραμείνει ανοικτό, γιατί από πλευράς μας ο κ. από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, η κυβέρνηση έχει πάρει τα ακόλουθα μέτρα το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η προσβολή της tristeza αποτελεί ένα μεγάλο κίνδυνο για την εσπεριδοκαλλιέργειά μας. Όπως έχει αναφερθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, η κυβέρνηση έχει πάρει τα ακόλουθα μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Συμβούλευσαν τον ιδιοκτήτη να μη δώσει εμβόλια, το Υπουργείο μετεκάλεσε ειδικό για να συμβουλευθεί τρόπους καταπολέμησης της ασθένειας και μελετούν επίσης μεταξύ των λύσεων την καταστροφή των δέντρων με αποζημιώσεις στον ιδιοκτήτη. Το κόστος μόνο της επισκόπησης της ασθένειας, όπως ανέφεραν οι αρμόδιοι, το υπολογίζουν στις εκατό χιλιάδες λίρες. Πρόκειται ασφαλώς για ένα σοβαρό πρόβλημα που χρειάζεται να αντιμετωπιστεί με την αναγκαία σοβαρότητα.

Από όσα έχουν λεχθεί στην επιτροπή δεν έχει διαπιστωθεί ευτυχώς εξάπλωση της ασθένειας αυτής σε ανησυχητικό βαθμό, αλλά χρειάζεται να ληφθούν έγκαιρα όλα τα αναγκαία προληπτικά μέτρα, για να μην έχουμε παρόμοια καταστροφή στα εσπεριδοειδή μας όπως είχαμε πριν μερικά χρόνια στις αχλαδιές και στις μηλιές από το βακτηριακό κάψιμο. Στα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί η εμφάνιση νέων φυτικών ασθενειών οι οποίες προφανώς μεταφέρονται με διάφορους τρόπους από το εξωτερικό. Εκτός από το βακτηριακό κάψιμο και την tristeza, είχαμε το leaf hopper που προκαλεί σημαντικές ζημιές στα αμπέλια, όπως και άλλες ασθένειες που έχουν εισαχθεί από το εξωτερικό.

Μεγαλύτερη σημασία έχει πάντα η πρόληψη οποιασδήποτε ασθένειας παρά η καταπολέμησή της, γι' αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή από όλους για την εφαρμογή του νόμου προς αποφυγή της εισαγωγής φυτικών ασθενειών από το εξωτερικό. Αν χρειαστεί θα πρέπει ακόμα να αυξηθούν οι ποινές για να μπορέσει αυτός ο Νόμος να αποδώσει. Στα λιμάνια και στα αεροδρόμια να γίνεται αυστηρότερος έλεγχος για να μην εισάγονται απαγορευμένα είδη με τα οποία υπάρχει κίνδυνος μεταφοράς των φυτικών ασθενειών. Αν χρειαστεί να ψηφιστούν και πιο αυστηρά μέτρα και ποινές, θα πρέπει να γίνει αυτό χωρίς δισταγμό, για να προστατεύσουμε τον τόπο μας και την παραγωγή μας από τις βλαβερές εισαγόμενες ασθένειες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να μου επιτρέψετε δύο λόγια για να πω από τη θέση μου πως η σοβαρή αυτή περίπτωση που ενέγραψε ο συνάδελφος Άριστος Χρυσοστόμου, της tristezza virus, όπως είναι γνωστό έχει εκείνες τις θεαματικές επιπτώσεις για τις οποίες έχει μιλήσει και ο εισηγητής του θέματος, επιπτώσεις για τις οποίες οπωσδήποτε πρέπει να επισημάνουμε το ασύγνωστο της κυβερνητικής πολιτικής, γιατί πρέπει να προϋπήρχε, και δε μιλούμε για τη σημερινή κατάσταση αλλά πρέπει να προϋπήρχε και πριν, και να τονίσουμε πως έστω και τώρα, έστω και πέντε μήνες από τις 21 του Ιούνη που ενέγραψε το θέμα ο συνάδελφος Χρυσοστόμου, άρχισε επιτέλους να κινείται ο κρατικός μηχανισμός για να αντιμετωπίσει το θέμα. Να πω πρόσθετα πως πρέπει να φέρουμε στην επιφάνεια και στο προσκήνιο ακόμα μια πάθηση στην εσπεριδοκαλλιέργεια, τον ιό κοριβοξίδα συγκεκριμένα, που προσβάλλει τη λεμονοκαλλιέργεια αλλά και τα γκρέιπφρουτ στην περιοχή Περιστερώνας, Κατωκοπιάς και ιδιαίτερα στην τοποθεσία Κάτιλος - Ξεροβαθιές και που επανειλημμένα οι κάτοικοι στις επισκέψεις μας στην περιοχή αυτή μας την έχουν επισημάνει.

Να πω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως η πάθηση εμφανίζεται εντονότερη γύρω στον Αύγουστο και το Σεπτέμβρη και σε περίοδο καρποφορίας και έχει προσβάλει ήδη πέντε χιλιάδες δέντρα εδώ και μερικά χρόνια τώρα και να μη νομίσει κανένας πως πάμε να δημαγωγήσουμε και να κάνουμε οποιαδήποτε κριτική εναντίον της παρούσας κατάστασης, χωρίς να εξευρεθεί ριζική αντιμετώπιση της ασθένειας, με αποτέλεσμα την προϊούσα ξήρανση των άκρων των κλαδιών και τις σαρωτικές καρποπτώσεις αλλά και την αποξήρανση των δέντρων σε μεταγενέστερο στάδιο σε κάποια μεσοπρόθεσμη διαδικασία.

Θα ήθελα επομένως με την ευκαιρία να εισηγηθώ την ανάληψη παράλληλης εκστρατείας πρόληψης και θεραπείας της αρρώστιας, παράλληλα με τα διαδικαστικά μέτρα και τα προληπτικά και τα αποζημιωτικά των παραγωγών μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την tristezza virus, και στην περίπτωση των καλλιεργητών της Περιστερώνας που θα υποχρεωθούν εκείνοι τουλάχιστον να εκριζώσουν τις καλλιέργειές τους, εκείνοι από αυτούς που θα υποχρεωθούν να τις εκριζώσουν, μιας και πρόκειται μάλιστα για πρόσφυγες που αγωνίζονται μέσα στην ίδια τη λεγόμενη πράσινη γραμμή της περιοχής της Περιστερώνας - Αστρομερίτη, να κρατήσουν την πράσινη γραμμή, να κρατήσουν τους κήπους τους που βρίσκονται κάτω από το καθημερινό στόχαστρο του Αττίλα και που αντιμετωπίζουν τις καθεχρονικές, σχεδόν καθεχρονικές, πυρπολήσεις των κήπων τους από τα κατοχικά στρατεύματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη για το απόγευμα, διότι οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού που θέλουν να μιλήσουν δεν είναι παρόντες αυτή τη στιγμή.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι μόνο οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, κύριε Πρόεδρε. Για όνομα του Θεού! Έχει και άλλους που θέλουν να μιλήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι. Έχει και άλλους που θέλουν να μιλήσουν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ζητά το λόγος και ο κ. Κουρτελλάρης;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το απόγευμα. Κατά συνέπεια πρέπει να διακόψουμε τώρα και να επανέλθουμε η ώρα 4:00 το απόγευμα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μα 4:00 δεν είναι αργά; Είναι μόλις 12:30, κύριοι. Γιατί να μην έρθουμε η ώρα 3:00 για να τελειώνουμε πιο γρήγορα; Έχουμε ένα σωρό εκδηλώσεις για απόψε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε να επανέλθουμε η ώρα 3:30, ουδεμία ένσταση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρώτα - πρώτα η Επιτροπή Εξωτερικών είναι η ώρα 4:00 μ.μ. που θα συνέλθει Δεύτερο η ειδοποίηση, ή η συνήθης πρακτική και τακτική είναι η ώρα 4:00, που ξέρουν οι Βουλευτές. Αυτή τη στιγμή είμαστε μόλις δέκα Βουλευτές. Οι υπόλοιποι 46 ξέρουν ότι είναι η ώρα 4:00. Θα αρχίσουμε η ώρα 3:00 με τους δέκα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα αρχίσουμε η ώρα 4:00.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Δεν είναι προς τιμή μας το γεγονός ότι είμαστε μόνο δέκα εδώ βεβαίως και πρέπει κάποτε να το αντιμετωπίσουμε αυτό.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Άλλο αυτό.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μα πρέπει κάποτε να το αντιμετωπίσουμε και αυτό. Ακόμα λίγο θα έχουμε τα ωράρια των δημοσίων υπαλλήλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ώρα 4:00 κατά συνέπεια επανερχόμαστε εδώ.

Ώρα διακοπής: 12:25'

(Ώρα επανέναρξης: 4.03 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Συνεχίζουμε τις εργασίες της Βουλής πάνω στο Κεφάλαιο Δ. Το λόγο έχει ο Χρίστος Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα απασχολήσω πολύ το Σώμα. Ανέβηκα στο βήμα, για να πω ότι το θέμα που συζητούμε είναι πράγματι σημαντικό και απόδειξη αποτελεί το γεγονός ότι υπολογίστηκε μόνο για σκοπούς έρευνας δαπάνη £100,000. Και αυτό υπογραμμίζει και τη σημασία και την έκταση και την οξύτητα του προβλήματος. Εκείνο που πρέπει να λεχθεί είναι ότι ασθένειες στα εσπεριδοειδή και στους άλλους τομείς της γεωργοκτηνοτροφίας έχουμε πολλές και ποικίλες. Και σίγουρα δε θα αναμείξουμε τα άλλα θέματα με το θέμα αυτό. Το πρόβλημα είναι σοβαρό από το γεγονός ότι αυτού του είδους η ασθένεια δεν αντιμετωπίζεται με θεραπευτικά μέσα, αλλά σύμφωνα με ό,τι τέθηκε εκεί στην Επιτροπή, η μόνη αντιμετώπιση είναι το ξεριζώμα και η καταστροφή των δέντρων. Και από εκεί και πέρα είναι τα μέτρα πώς θα αποφύγουμε στο μέλλον ή πώς θα αλλάξουμε τα υποκείμενα κτλ.

Εκείνο το οποίο ήθελα να δηλώσω είναι ότι έχοντας υπόψη το ενδεχόμενο επέκτασης αυτής της ασθένειας σε άλλους κήπους εσπεριδοειδών και το γεγονός ότι η κυβέρνηση προχώρησε ήδη και πήρε ορισμένα μέτρα, θα ήθελα, λέω, να δηλώσω ότι η Επιτροπή θα ξανακαλέσει σε συνεδρία την αρμόδια αρχή, για να μας ενημερώσει και πού βρίσκεται, σε ποια έκταση έχει διαπιστωθεί, το πρόβλημα και πώς αντιμετωπίζεται το θέμα κυρίως από της άποψης ότι δεδομένου ότι θα ξεριζωθούν δέντρα, πώς θα βοηθήσουμε τους επηρεαζόμενους παραγωγούς που θα ξεριζώσουν τα δέντρα τους για να επιβιώσουν και παράλληλα ποια μέτρα λαμβάνονται, έτσι που να προλάβουμε να μην επεκταθεί αυτή η ασθένεια και να επηρεάσει περισσότερους κήπους εσπεριδοειδών.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από ένα περίπου χρόνο εντοπίστηκε στην κοινότητα της Ξυλοτύπου στην επαρχία της Λάρινας ένας κήπος εσπεριδοειδών, ο οποίος είχε προσβληθεί από τον επικίνδυνο αυτό ιό για τον οποίο συζητούμε, δηλαδή τον ιό της τριστέζα. Όπως έχει διαπιστωθεί και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο ιός αυτός έχει τα εξής κύρια χαρακτηριστικά. Πρώτο, θεωρείται απ' όλους τρομερά καταστροφικός. Δεύτερο, μεταδίδεται με την αφίδα. Τρίτο χαρακτηριστικό είναι ότι κανένα μέσο καταπολέμησής του δεν έχει εξευρεθεί μέχρι σήμερα και η μόνη θεραπεία η οποία προσφέρεται είναι η εκρίζωση των προσβληθέντων δέντρων και το κάψιμό τους. Οι συνέπειες που έχει η εξάπλωση αυτής της ασθένειας είναι ευτυχώς, αλλά και δυστυχώς, σε όλους μας γνωστές πλέον από την πικρή εμπειρία, από την πικρή τύχη την οποία είχαν άλλοι εσπεριδοκαλλιεργητές σε άλλες χώρες. Πράγματι ορθά διαπιστώνεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι σε χώρες, όπως στη Βραζιλία και την Ισπανία, έχουν καταστραφεί εκατομμύρια δέντρα, έχουν ξηρανθεί, διότι είχαν προσβληθεί από αυτό τον τρομερά πράγματι καταστροφικό ιό. Γι' αυτό το λόγο είναι ηλίου φαεινότερον ότι η εσπεριδο-

καλλιέργεια στην Κύπρο αντιμετωπίζει πράγματι ένα πολύ μεγάλο κίνδυνο σε περίπτωση που η επικίνδυνη αυτή ασθένεια εξαπλωθεί. Με άλλα λόγια σημαίνει ότι η εξάπλωση αυτής της ασθένειας θα προκαλέσει ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο.

Το ευτύχημα στην όλη αυτή υπόθεση είναι ότι πριν ένα πράγματι χρόνο διαπιστώθηκε ότι ένας μόνο κήπος στο χωριό της Ξυλοτύμπου έχει προσβληθεί από αυτό τον επικίνδυνο ιό. Το ερώτημα το οποίο προκύπτει -και γι' αυτό άλλωστε το λόγο έχω ανέλθει στο βήμα-είναι τι έπραξε η κυβέρνηση στο διάστημα αυτό του ενός χρόνου και ιδιαίτερα τι έπραξε το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και πιο συγκεκριμένα ο κ. Υπουργός -διότι πιστεύω ότι φέρει κάποια ευθύνη εδώ ο κ. Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων- τι έπραξαν, για να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους που προκαλούνται από την τυχόν εξάπλωση αυτής της ασθένειας.

Έχει ομόφωνα διαπιστωθεί από τη Βουλή ότι το μόνο το οποίο έχουν κάμει μέχρι σήμερα είναι μια προσπάθεια επισκόπησης, όπως λέχθηκε, της ασθένειας αυτής. Δυστυχώς, πρέπει να ομολογήσουμε ότι δεν είναι αρκετή αυτή η επισκόπηση, η έρευνα για την ασθένεια. Διότι πράγματι, αν αντιμετωπίζουμε, όπως το ίδιο το Υπουργείο παραδέχεται, κινδύνους ολοκληρωτικής καταστροφής της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο, δεν είναι αρκετό για έναν ολόκληρο χρόνο να μελετούμε τα μέτρα τα οποία θα πάρουμε. Θα έπρεπε να είχαμε πάρει ήδη μέτρα. Και ποια είναι αυτά τα μέτρα; Θα έπρεπε να εκριζωθούν τα προσβληθέντα δέντρα και να καούν, έτσι ώστε να αποκλειστεί ή να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος εξάπλωσης αυτής της ασθένειας. Και δυστυχώς αυτή τη στιγμή κανένας δεν είναι σε θέση να βεβαιώσει αυτό το Σώμα ότι αυτός ο ιός δεν έχει ήδη εξαπλωθεί και σε άλλους κήπους εσπεριδοειδών με συνέπειες τις οποίες έχω περιγράψει προηγουμένως.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι ο τίτλος του θέματος, όπως έχει διατυπωθεί από το συνάδελφο που το έχει εγγράψει, εκφράζει πράγματι την πραγματική κατάσταση, ότι υπάρχει πράγματι ολιγωρία, ασυγχώρητη, θα έλεγα, ολιγωρία από πλευράς κυβέρνησης. Θα έπρεπε η κυβέρνηση να δεχθεί και να εφαρμόσει την εισήγηση που είχαν κάνει οι υπάλληλοι του Τμήματος Γεωργίας να εκριζωθούν αμέσως τα δέντρα τα οποία έχουν προσβληθεί, αυτός ο κήπος, και να αποζημιωθεί αμέσως ο ιδιοκτήτης αυτού του κήπου που το κόστος της αποζημίωσης έχει ήδη, αντιλαμβάνομαι, συμφωνηθεί στο ποσό των £15,000. Οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση δε δικαιολογείται από πλευράς κυβέρνησης. Και οι ευθύνες οποιωνδήποτε φανεί ότι ολιγωρούν ή συνεχίζουν να μη λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα στην προκείμενη περίπτωση, πιστεύω θα είναι τεράστιες, αν αποδειχθεί ότι πράγματι αυτός ο ιός έχει επεκταθεί και έχει μεταδοθεί σε άλλους κήπους εσπεριδοειδών.

Θα ήθελα να τελειώσω καλώντας τον αρμόδιο Υπουργό να πάρει, χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση, απόφαση για να αποζημιώσει τον ιδιοκτήτη του κήπου των εσπεριδοειδών που έχει προσβληθεί, έτσι ώστε ο άνθρωπος να εκριζώσει τα προσβληθέντα δέντρα και να τα καύσει, για να αποφευχθούν οι κίνδυνοι οι μεγάλοι που απ' όλους τους ομιλητές προηγουμένως έχουν διαπιστωθεί. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Θέλω να συγχαρώ το Βουλευτή Λεμεσού που ενδιαφέρθηκε για ένα θέμα που απασχολούσε την περιοχή της Λάρνακας, τους πορτοκαλοπαραγωγούς και τον κίνδυνο να επηρεαστούν περισσότερα δέντρα από τον ιό της τριστέζας. Πράγματι, είναι ένας πολύ επικίνδυνος ιός για τα εσπεριδοειδή. Έχει επηρεάσει το Ισραήλ. Στην αρχή το Ισραήλ έκαμε αυτό που κάνουμε, τα ξεριζώνε, αλλά στο τέλος σταμάτησε, διότι είχε επεκταθεί ο ιός σε μεγάλες εκτάσεις, χωρίς να μπορεί να κάμει έλεγχο εκτός από την αλλαγή του υποκειμένου που χρησιμοποιούταν πριν και στην Κύπρο, το υποκείμενο της κιτρομηλιάς.

Κύριοι Βουλευτές, για την Κύπρο έχει εμφανιστεί ο ιός της τριστέζας το 1968-69 στο Γεωργικό Φυτώριο Αμμοχώστου και τότε δημιουργήσαμε τον ίδιο συναγερμό και ύστερα από μελέτες αποφασίσαμε με την κυβέρνηση να τα ξεριζώσουμε. Και η διαπίστωση είναι ότι το κακό αυτό του ιού προήλθε από εμβόλια τα οποία ήρθαν από την Αφρική. Σχετικά με το περιστατικό τώρα που παρουσιάζεται στην Ξυλοτύμπου δεν είναι μια περίπτωση που μπορεί να μετακινηθεί αμέσως τώρα ο ιός της τριστέζας στα εσπεριδοειδή, διότι είναι ένας απομονωμένος κήπος, 4 1/2 σκάλες με μανταρινιές, και η ανησυχία των εμπειρογνομόνων δεν είναι ότι θα μεταφερθεί ο ιός από αυτή τη φυτεία. Η ανησυχία η οποία προέρχεται είναι ότι ο ίδιος ο γεωργός δηλώνει ότι έδωσε σε πολλούς εμβόλια, ιδίως για να εμβολιάσουν εσπεριδοειδή σε σπίτια. Και πολύ σωστά έχει λεχθεί ότι το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών που χειρίζεται αυτό το ζήτημα πρέπει να επισπεύσει την έρευνά του, γιατί μπορεί να υπάρχει και σε άλλες περιοχές. Αυτό που ήθελα όμως να εκτιμήσω είναι ότι το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών έχει διαπιστώσει αυτή την ασθένεια μόνο του στα εσπεριδοειδή, ότι τα δέντρα τώρα της Ξυλοτύμπου βρίσκονται στην πιο ψηλή τους παραγωγικότητα. Δε φαίνεται ο ιός. Όπως και στον άνθρωπο, μπορεί να είναι άρρωστος και να μη φαίνεται η ασθένειά του. Το έχει διαπιστώσει. Έχει φέρει εμπειρογνώμονες και έχουν μελετήσει το πρόβλημα. Πέραν τούτου έχει εκτιμηθεί η ζημιά αυτή από τη δική μας πλευρά, δηλαδή ακόμα δεν κατέληξαν για £15,000 αποζημίωση. Όμως ταυτόχρονα έχει διάταγμα που τονίζει ότι μπορεί η κυβέρνηση να έχει το δικαίωμα να επιθεωρεί τέτοιους κήπους και να αποφασίζει να ξεριζώνει και να αποζημιώνει τους γεωργούς, όταν παρουσιαστεί αυτή η διαπίστωση. Γι' αυτό θα ήθελα να εκτιμήσω το γεγονός ότι το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχει επιληφθεί αυτού του σοβαρού προβλήματος, και να τονίσουμε όλοι την ανάγκη ότι πρέπει να συνεχιστεί η προσπάθεια της έρευνας, για να διαπιστωθεί μέχρι σε ποιο βαθμό υπάρχει ο ιός της τριστέζας στα εσπεριδοειδή στην Κύπρο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές. Αντιλαμβάνομαι ότι ο εισηγητής του θέματος θέλει να πει λίγα λόγια, για να το κλείσει ή θεωρείται ότι εξαντλήθηκε;

Ο κ. Χρυσστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε,

Οι συνάδελφοι όλοι έχουν τονίσει τη σοβαρότητα του θέματος. Πραγματικά πρόκειται για έναν καταστροφικό ιό που, αν επεκταθεί, θα κλάψουμε πικρά για την εσπεριδοκαλλιέργεια. Έχει δυστυχώς επιδειχθεί ολιγωρία. Θα πρέπει, χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση, τα προσβεβλημένα δέντρα να εκριζωθούν. Η παραμονή

τους στον κήπο αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για την εσπεριδοκαλλιέργεια, διότι, όπως είχα αναφέρει στην ομιλία μου, η μετάδοση της ασθένειας αυτής εκτός από τους συνήθεις τρόπους, που είναι το εμβόλιο ή άλλοι τρόποι, μεταδίδεται και με την αφίδα. Δηλαδή, αν φυσήσει ο αέρας και μεταφέρει την αφίδα από ένα δέντρο σε άλλο, θα μεταφέρει και τον ιδίο. Υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι. Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι τα δέντρα αυτά να εκριζωθούν αμέσως. Θα πρέπει οπωσδήποτε να ετοιμαστεί σχέδιο και να γίνει επισκόπηση. Και η επισκόπηση αυτή να είναι υποχρεωτική. Να αρχίσει άμεσα, διότι όπως και ο ειδικός που είχαμε φέρει από το Ισραήλ έχει πει, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να μεταδόθηκε η ασθένεια και σε άλλους κήπους και σε άλλες επαρχίες. Και είναι κάτι που δε φαίνεται αμέσως. Γι' αυτό πρέπει η επισκόπηση να γίνει χωρίς άλλη καθυστέρηση. Έχει λεχθεί ότι η δαπάνη θα είναι περίπου £100,000. Θα πρέπει να φέρουν στην ανάγκη και συμπληρωματικό προϋπολογισμό να εγκριθεί και να αρχίσει η επισκόπηση, για να διαπιστωθεί το μέγεθος του προβλήματος που έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Παράλληλα θα πρέπει οπωσδήποτε να γίνει ένα γενικότερο σχέδιο για αντιμετώπιση του προβλήματος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή πρόκειται για ένα σοβαρό ζήτημα, επειδή πρόκειται για την προστασία της αγροτικής παραγωγής από μια επικίνδυνη ασθένεια όπως είναι η *tristeza*, τα πορίσματα αυτής της συζήτησης να μεταβιβαστούν στο αρμόδιο Υπουργείο το οποίο να κληθεί να εφαρμόσει αυτά που υποδεικνύει η επιστήμη, αυτά που υποδεικνύουν οι ειδικοί.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πάνω σ' αυτό το θέμα δύο λόγια μόνο. Αναφερθήκατε στα πορίσματα στα οποία κατέληξαν όλοι οι ομιλητές, αλλά σαν τελευταία εισήγηση την οποία πιστεύω ότι θα μπορούσε αυτό το Σώμα να μεταφέρει στο Υπουργείο Γεωργίας, και είναι πολύ επείγον το θέμα, είναι να διατάξει αμέσως την εκρίζωση των δέντρων και την αποζημίωση του ανθρώπου που έχει τον κήπο. Διότι ενόσω καθυστερεί αυτό το πράγμα για να γίνει επισκόπηση -όπως έχει πει και ο εισηγητής του θέματος- οι κίνδυνοι είναι τεράστιοι. Γι' αυτό πρέπει να υπάρξει μια συγκεκριμένη -είναι η ταπεινή μου εισήγηση- εισήγηση της Βουλής προς την κυβέρνηση για άμεση εκρίζωση και αποζημίωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω ότι είναι το ίδιο περίπου που έχω πει και εγώ ότι το Υπουργείο Γεωργίας έχει υποχρέωση να εφαρμόσει τα πορίσματα της έρευνας που έχει γίνει και αν είναι η εκρίζωση, να κάνει την εκρίζωση ή να κάνει οτιδήποτε άλλο.

Επιστρέφουμε στο τρίτο θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι ενέργειες της Κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του Φράγματος Ευλούρικου που θεωρείται έργο υψίστης προτεραιότητας για την περιοχή». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεσή στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΞΥΛΟΥΡΙΚΟΥ ΠΟΥ ΘΡΕΦΕΙΤΑΙ ΕΡΓΟ ΥΨΙΣΤΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Άριστος Χρυσοστόμου

Οδυσσέας Δημητρίου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Ιουνίου και 26 Σεπτεμβρίου 1990. Στην πρώτη από τις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ενώ και στις δυο συνεδρίες παρών ήταν επίσης και ο Βουλευτής κ. Κ. Ερωτοκρίτου.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του κ. Κ. Ερωτοκρίτου στις 8 Μαρτίου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του ανέφερε πως το θέμα της κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου εκκρεμεί εδώ και πολλά χρόνια, η κατασκευή του αναμένεται να εξυπηρετήσει μεγάλο αριθμό κοινοτήτων, θα καταστεί οικονομικός πνεύμονας της περιοχής, παράγοντας αξιοποίησής της και θα συμβάλει στην παραμονή των κατοίκων στον τόπο τους. Σχετικά υπενθύμισε υπόσχεση του Προέδρου της Δημοκρατίας που δόθηκε στην Παλόδια ότι οι εργασίες κατασκευής του φράγματος θα αρχίσουν το 1990 και δήλωσε ότι το κόστος κατασκευής του θα ανέλθει στις £800,000 και ότι αναμένεται πως θα υπάρξει σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Αναπτύξεως του 1991.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσε στην Επιτροπή πως η μελέτη σκοπιμότητας του έργου έγινε το 1988 και πως παράλληλα λήφθηκε απόφαση για την εκτέλεσή του, ορισμένες όμως τεχνικές αλλαγές στα σχέδια κατασκευής του, κυρίως όσον αφορά τον τρόπο κατασκευής του υπερεκχειλιτή, καθυστέρησαν την έναρξη των εργασιών. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως το Υπουργείο του έχει προωθήσει την πρόταση κατασκευής του υπό αναφορά έργου και πως αναμένεται η περίληψη σχετικής πρόνοιας στους προϋπολογισμούς του 1991. Η τελική απόφαση αναμένεται να ληφθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τέλος, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε πως από τεχνικής πλευράς όλα

είναι έτοιμα για την έναρξη των εργασιών το 1991, η κατασκευή του όλου έργου θα διαρκέσει ένα χρόνο και το κόστος του αναμένεται να φθάσει τις £800,000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, με βάση τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει την αναγκαιότητα της κατασκευής του φράγματος του Ξυλούρικου, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να επισπεύσει τις διαδικασίες κατασκευής του και να περιλάβει πρόνοια στον κρατικό προϋπολογισμό για το έργο αυτό. Ταυτόχρονα δηλώνει ότι θα αναμένει την κατάθεση των κρατικών προϋπολογισμών του 1991 στη Βουλή και ότι θα επανέλθει επί του θέματος ανάλογα με τη συμπερίληψη ή όχι του σχετικού κονδυλίου στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές πάνω στο θέμα;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας οι λόγοι που με ώθησαν να εγγράψω το θέμα είναι, μεταξύ άλλων, ότι η κατασκευή του φράγματος Ξυλούρικου εκκρεμεί εδώ και πολλά χρόνια. Αυτό το έργο αναμένεται να εξυπηρετήσει μεγάλο αριθμό κοινοτήτων, θα καταστεί οικονομικός πνεύμονας της περιοχής, παράγοντας αξιοποιήσεώς της, που αναμφίβολα θα συμβάλει και στην παραμονή των κατοίκων στον τόπο τους.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του ημερομηνίας 8.1.88 ενέκρινε κατ' αρχή την κατασκευή του φράγματος, καθώς και του αρδευτικού δικτύου για την άρδευση γης στις περιοχές των χωριών Αγίου Μάμα, Καπηλείου, Λιμνάτι και Κορφής. Μεταγενέστερα και με άλλη απόφαση στις 8.12.88, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την αύξηση της χωριτικότητας του φράγματος από ένα εκατομμύριο, που ήταν στην αρχή, σε 1 εκατομμύριο 900 χιλιάδες τόνους νερού και την ένταξη στο σχέδιο άρδευσης εκτάσεως γης των χωριών Απαισιάς, Γεράσας, Αψιούς, Παραμύθας, Σπιταλιού, Φασούλας και Παλώδιας, δηλαδή συνολικά θα ωφεληθούν από το έργο αυτό έντεκα κοινότητες.

Παρόλο που στην Επιτροπή λέχθηκε ότι το κόστος αυτού του έργου θα είναι περίπου 800,000, εντούτοις όμως από τους προϋπολογισμούς που κατατέθηκαν και το επεξηγηματικό σημείωμα φαίνεται ότι η ολική δαπάνη του έργου υπολογίζεται σε 4 εκατομμύρια 330 χιλιάδες λίρες και η έκταση που θα αρδεύεται ανέρχεται στα 2,667 δεκάρια. Αναμένεται ότι τα κατασκευαστικά σχέδια με τις λεπτομέρειές τους και η μελέτη θα συμπληρωθούν μέσα στο 1991. Το φράγμα Ξυλούρικου είναι ένα από τα υδατικά έργα που προβλέπονται από το Ενοποιημένο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών Λεμεσού - Πάφου. Στους φετινούς προϋπολογισμούς προτείνονται για το έργο αυτό πιστώσεις ύψους 400,000 λιρών που θα διατεθούν ως ακολούθως:

- (ι) £7,000 δικαιώματα Συμβούλων - Μηχανικών
- (ιι) £8,000 τοπογραφικές εργασίες και έρευνες
- (ιιι) £385,000 για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού χαιρετίζουμε αυτή την απόφαση της κυβέρνησης και δηλώνουμε ότι θα υπερψηφίσουμε αυτό το κονδύλι. Είμαστε δε βέβαιοι ότι το ίδιο θα πράξουν και όλα τα άλλα κόμματα, καθότι είναι έργο

ανάπτυξης και Με έτσι ένα πρόβλημα το οποίο εκκρεμούσε για τόσα πολλά χρόνια επιτέλους δρομολογείται. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να επισημάνω ότι η καθυστέρηση του έργου αυτού για τόσα χρόνια είχε αρνητικές επιπτώσεις τουλάχιστον σε τρεις από τις προαναφερθείσες κοινότητες ήτοι στον Άγιο Μάμα, το Καπηλειό και το Λιμνάτι.

Οι φυτείες των κοινοτήτων αυτών αρδεύονται από τον ποταμό Ξυλούρικο αλλά δυστυχώς λόγω της ανομβρίας των τελευταίων χρόνων έχουν υποστεί τεράστιες ζημιές. Επομένως πιστεύουμε ότι τόσο η έναρξη όσο και η αποπεράτωση του έργου δεν πρέπει να καθυστερήσουν. Έτσι καλούμε την κυβέρνηση να πάρει όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα για την ολοκλήρωση του έργου το συντομότερο δυνατό έτσι που οριστικά να λυθεί αυτό το σοβαρό πρόβλημα.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω και ορισμένες γενικότερες μου απόψεις για το υδατικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας. Είναι καιρός πιστεύω η κυβέρνηση να κάμει ολοκληρωμένη μελέτη και εκεί που είναι δυνατό να κατασκευαστούν φράγματα με βιοσιμότητα φυσικά, να προγραμματίσει την κατασκευή τους και να περιορίσουμε τις γεωτρήσεις όπου είναι δυνατό. Μπορεί αυτό βραχυπρόθεσμα να προϋποθέτει μεγάλη δαπάνη, πιστεύω όμως ότι μακροπρόθεσμα θα είναι προς το συμφέρον της οικονομίας του τόπου και θα συμβάλει και στον εμπλουτισμό των υδάτινων πόρων μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο υδατοφράκτης στον Ξυλούρικο αποτελεί ένα ζωτικής σημασίας έργο που ενδιαφέρει έντεκα φτωχά ορεινά χωριά της επαρχίας Λεμεσού. Οι κάτοικοι της περιοχής και οι αγροτικές οργανώσεις έθεταν το αίτημα αυτό έντονα και επανειλημμένα από πολλά χρόνια. Ο Ξυλούρικός είναι ένας από τους παραπόταμους του Κούρρη και οι αγρότες των χωριών από όπου περνά, με δικαιολογημένη πικρία, βλέπουν το νερό να κυλά μέσα από τα κτήματά τους για να εξυπηρετήσει μακρινές περιοχές ενώ η δική τους γη παραμένει διψασμένη.

Ύστερα από πολλά διαβήματα ετοιμάστηκε το 1987 ένα σχέδιο φράγματος χωριτικότητας ενός εκατομμυρίου κυβικών μέτρων νερού για την άρδευση 1090 σκαλών γης στα χωριά Αγ. Μάμα, Καπηλειό, Λιμνάτι και Κορφή με υπολογιζόμενο κόστος κατασκευής £1,957,000. Στις 12/12/1988 η κυβέρνηση Βασιλείου αποφάσισε την αναθεώρηση του σχεδίου με αύξηση της χωριτικότητας του φράγματος από το ένα εκ. κυβικά μέτρα στο 1.9 για να αρδεύει δύο χιλιάδες σκάλες γης και να καλύπτει εκτός από τα τέσσερα πρώτα χωριά και τις κοινότητες Απαισιά, Γεράσα, Αφίου, Παραμύθα, Σπιτάλι, Φασούλα και Παλώδια. Το υπολογιζόμενο κόστος κατασκευής ανήλθε στα £3,381,000.

Τα σχέδια έχουν αναθεωρηθεί αλλά δυστυχώς στον προϋπολογισμό του 1990 δεν έγινε πρόνοια για τον καθορισμό κονδυλίου για την έναρξη του έργου. Στις 23 του Φεβράρη 1990 υπέβαλα επερώτηση στη Βουλή και ζητούσα τους λόγους της καθυστέρησης του έργου και ρωτούσα επίσης πότε προγραμματίζεται η εκτέλεσή του. Σε απάντηση του Υπουργού Γεωργίας που δόθηκε στις 6 του Απρίλη 1990 αναφερόταν ότι η αναβολή της εκτέλεσης του έργου οφειλόταν αφενός στη δημοσιονομική κατάσταση και αφετέρου στο γεγονός ότι τα κατασκευαστικά

σχέδια του φράγματος θα συμπληρώνονταν αργά μέσα στο 1990. Πιο πέρα η απάντηση ανέφερε ότι θα προτεινόταν η περίληψη πιστώσεων στον προϋπολογισμό αναπτύξεως του 1991 για το έργο αυτό.

Οι δικαιολογίες της αναβολής δεν μας βρίσκουν σύμφωνους, γιατί θεωρούμε το έργο αυτό σαν έργο ύψιστης προτεραιότητας για τους κατοίκους των έντεκα αυτών χωριών. Ενώ διαφωνούμε με την αναβολή, δεν μας διαφεύγει όμως το γεγονός πως η υπόσχεση του Υπουργού Γεωργίας για καθορισμό κονδυλίου στον προϋπολογισμό του 1991 έχει τηρηθεί και έχουν περιληφθεί στον προϋπολογισμό του ερχόμενου έτους 400 χιλιάδες λίρες. Ο καθορισμός κονδυλίου 400 χιλιάδων λιρών για το 1991 αποτελεί ένα θετικό βήμα το οποίο η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς χαιρετίζει. Επιθυμούμε όμως ταυτόχρονα να τονίσουμε πως επιβάλλεται να γίνουν έγκαιρα όλες οι αναγκαίες προετοιμασίες έτσι που το έργο να αρχίσει μόλις ο νέος προϋπολογισμός εγκριθεί, χωρίς να υπάρξει άλλη καθυστέρηση.

Τα έντεκα χωριά που θα εξυπηρετηθούν είναι φτωχά ορεινά χωριά με ξηρική γη και πολύ χαμηλά εισοδήματα. Μερικά απ' αυτά είχαν σαν κύριο εισόδημά τους την κουμανταρία η οποία έπαυσε από 4 - 5 χρόνια να κατασκευάζεται με αποτέλεσμα την παραπέρα μείωση των απολαβών των κατοίκων αυτών των χωριών. Τα υπόλοιπα είναι χαρουποχωριά και είναι γνωστό πως οι τιμές των χαρουπιών πολλές φορές δεν καλύπτουν ούτε τα έξοδα συγκομιδής με αποτέλεσμα να μένουν πάνω στα δέντρα.

Το έργο αυτό θα έπρεπε να είχε γίνει από χρόνια για να συγκρατήσει τον πληθυσμό των έντεκα επηρεαζόμενων χωριών. Δυστυχώς υπήρξε μεγάλη αδικαιολόγητη καθυστέρηση πολλών χρόνων. Αρκετοί νέοι εγκατάλειψαν ήδη τα χωριά τους. Να μην υπάρξει άλλη καθυστέρηση. Ο φράκτης θα αποτελέσει μια ζωογόνα ένεση για τα έντεκα αυτά χωριά. Οι εκτάσεις που θα αρδεύσει δεν είναι ασφαλώς μεγάλες, οι κάτοικοι όμως των χωριών αυτών με την εργατικότητα και την προοδευτικότητά τους θα τις αξιοποιήσουν κατάλληλα για να αυξήσουν το εισόδημά τους.

Τα έντεκα χωριά συμπεριλαμβάνονται και στο Σχέδιο Κρασοχωριών το οποίο θα πρέπει να ολοκληρωθεί και να εφαρμοστεί επιτέλους για να δοθεί ουσιαστική βοήθεια, με την εκτέλεση και άλλων έργων που περιλαμβάνονται σ' αυτό το σχέδιο, έτσι που να δοθεί επίσης και περιεχόμενο στις εξαγγελίες για αναζωογόνηση της κυπριακής υπαίθρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κατασκευή φράγματος στον ποταμό Ξυλούρικο είναι μια αναμφισβήτητη αναγκαιότητα, που την αποδέκτηκε εξάλλου και η σημερινή κυβέρνηση σαν απόφαση του προηγούμενου Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 8.1.1988. Η πιο πάνω απόφαση αφορούσε κατ' αρχήν την άρδευση τεσσάρων μόνο χωριών δηλαδή του Αγίου Μάμαντα, Καπηλείου, Λιμνατίου και Κορφής, ενώ στις 8 Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου με νέα απόφαση του νέου Υπουργικού Συμβουλίου εντάχθηκαν στο σχέδιο και τα χωριά Απαισιά, Γεράσα, Αψιού, Παραμύθα, Σπιτάλι, Φασούλα και Παλώδια, για να φτάσουν συνολικά τα χωριά που θα καλύπτει το έργο στα έντεκα.

Παρόλο που και οι δυο αποφάσεις πάρθηκαν το 1988 εντούτοις πέρασε το 1989 και καμιά πρόοδος όσον αφορά τις μελέτες για το φράγμα δε σημειώθηκε. Έτσι με πρωτοβουλία του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ με επισκέψεις και στα έντεκα χωριά ετοιμάστηκε κοινό υπόμνημα όλων των κοινοτικών αρχών που εγκρίθηκε και υπογράφηκε στην περιφερειακή σύσκεψη της Απαισιάς στις 24/2/1990, και το υπόμνημα αυτό στάλθηκε προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας καλώντας τον να ενεργήσει ώστε το έργο να θεωρηθεί σαν έργο προτεραιότητας.

Πράγματι λίγους μήνες αργότερα και συγκεκριμένα στις 17/6/1990 στην περιφερειακή σύσκεψη της Παλώδιας ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υποσχέθηκε πως οι εργασίες κατασκευής του φράγματος θα άρχιζαν μέσα στο 1990 και καθόρισε ότι το κόστος θα ανερχόταν συνολικά στο ποσό των £800,000 και πως θα υπάρξει σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Αναπτύξεως του 1991.

Φυσικά όπως όλοι γνωρίζουμε κανένα έργο κατασκευής του φράγματος του Ξυλούρικου δεν άρχισε ακόμη και ούτε προβλέπεται καμιά δαπάνη μέσα στο 1990. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991 υπάρχει πράγματι πρόνοια για πιστώσεις ύψους £400,000 από τις οποίες οι 15 χιλιάδες αφορούν δικαιώματα των ξένων συμβούλων μηχανικών και για τοπογραφικές εργασίες και μόνο £385,000 θα διατεθούν για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος.

Με τη συμπερίληψη και άλλων επτά χωριών στο σχέδιο άρδευσης από το πιο πάνω φράγμα η ολική δαπάνη του έργου υπολογίζεται τώρα σε £4,33 εκατομμύρια λίρες και όχι μόνο £800,000. Παρόλο που το φράγμα του Ξυλούρικου είναι ένα από τα υδατικά έργα που προβλέπονται από το Ενοποιημένο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών Λεμεσού, έχουν περάσει τρία χρόνια για να αρχίσουν τα περιορισμένα κατασκευαστικά έργα μέσα στο 1991. Φαίνεται ότι η κυβέρνηση, αντί να δώσει ιδιαίτερη σημασία στην κατασκευή φραγμάτων όπου τούτο είναι πρακτικά εφαρμόσιμο για να αντιμετωπιστούν υδρευτικά και αρδευτικά προβλήματα που είναι τόσο έντονα λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας, κατατάσσει το έργο τούτο στην τρίτη κατηγορία, δηλαδή σαν έργο όχι άμεσης προτεραιότητας.

Ανκαι οι προϋπολογισμοί έχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών συμπληρώνει σύντομα τη μελέτη τους θα ήταν καλό με ειδικό σημείωμά της η κυβέρνηση να αυξήσει κατά πολύ το ποσό των £400,000 για να μην αναγκάζεται να έρχεται μέσα σε λίγους μήνες μετά την ψήφιση με συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Πιστεύουμε ότι αναγνωρίζει την αναγκαιότητα του έργου αλλά και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ένα συμπληρωμένο φράγμα στην αποθήκευση νερού.

Αναμένουμε λοιπόν θετική αντίκριση του θέματος, αλλά και παρόμοιων άλλων προβλημάτων που αφορούν υδρευτικά ή αρδευτικά έργα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης έχει το λόγο.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα αναφερθώ στην αναγκαιότητα του έργου. Αυτό έχει τονιστεί από όλες τις πλευρές και δεν υπάρχει αμφιβολία γι' αυτό το θέμα. Ήταν ένα δίκαιο αίτημα των κατοίκων της περιοχής του Ξυλούρικου, έντεκα κοινοτήτων, το οποίο τελικά ελπίζω να βρει τη λύση του.

Το φράγμα, όπως αναφέρθηκε από όλους τους συναδέλφους, θα καλύψει έντεκα χωριά από τα πιο αδικημένα της περιοχής. Όπως είπα η αναγκαιότητά του είναι δεδομένη και έπρεπε να είχε ήδη γίνει τούτο το έργο.

Το ερώτημα όμως που τίθεται σήμερα είναι: Αφού τούτο το θέμα έχει συζητηθεί σε δυο προηγούμενες συνεδρίες της ολομέλειας αυτού του Σώματος και σε πολλές συνεδρίες της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής πριν έλθει στο Σώμα, γιατί ξανα συζητείται σήμερα για τρίτη φορά; Πού οφείλεται το πρόβλημα τούτο; Γιατί πρόκειται περί προβλήματος. Συζητούμε ξανά το θέμα τούτο γιατί, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις, παρά τις δεσμεύσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας ότι το έργο τούτο θα γινόταν από το 1990, έχουμε φτάσει στο τέλος του 1990 και ακόμα δεν άρχισε τίποτε. Είχε δοθεί υπόσχεση από την Εκτελεστική Εξουσία ότι το έργο θα άρχιζε το 1990 σε προηγούμενη συνεδρία της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, όπως και υποσχέσεις στα αγωνιώδη αιτήματα των κατοίκων της περιοχής. Δυστυχώς πέρσι η κυβέρνηση, αντί να αρχίσει και να τελειώσει το έργο, το είχε κατατάξει ως έργο τρίτης προτεραιότητας. Μετά από επιμονή όλων των αρμοδίων, μετά από επιμονή των Βουλευτών της Λεμεσού και των κατοίκων της περιοχής, επανήλθε το θέμα και ευτυχώς φέτος στον Προϋπολογισμό του 1991 προβλέπεται ένα κονδύλι ύψους £400,000 από το οποίο ποσό £385,000 θα διατεθεί για την έναρξη εργασιών κατασκευής. Το ποσό τούτο δεν υπάρχει αμφιβολία, πιστεύω, ότι θα ψηφιστεί από όλα τα κόμματα. Όμως πιστεύω ότι είναι ένα πολύ μικρό ποσό από όσο χρειάζεται για την κατασκευή του έργου και δεν πιστεύω ότι μπορεί να κατασκευαστεί αυτό το ουσιαστικό έργο με τη διάθεση αυτού του μικρού ποσού σε σύντομο χρονοδιάστημα. Γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει η κυβέρνηση να επανεξετάσει τη θέση της και να φέρει ενώπιον του Σώματος όλο εκείνο το αναγκαίο ποσό που χρειάζεται για αποπεράτωση του έργου το συντομότερο δυνατό. Γιατί με τέτοια ποσά, όπως είναι αυτά που προτείνονται στον Προϋπολογισμό του 1991, δε βλέπω να τελειώνει το έργο στα επόμενα πέντε χρόνια. Κι' αυτό το έργο, όπως τονίστηκε από όλους τους συναδέλφους, έπρεπε ήδη να είχε τελειώσει, γιατί είναι αναγκαιότητα για την περιοχή, είναι αναγκαιότητα για να παραμείνουν οι κάτοικοι των φτωχών αυτών περιοχών στα χωριά τους, να συνεχίσουν να τα κρατούν ζωντανά, αλλιώς με την πάροδο του χρόνου θα φθίνουν και θα χαθούν τα μικρά τούτα χωριά που τα εισοδήματά τους είναι πολύ περιορισμένα.

Γι' αυτό και θα καλέσω την Εκτελεστική Εξουσία να διαφοροποιήσει τη θέση της και να φέρει το συντομότερο δυνατό κονδύλια για την αποπεράτωση του έργου, μέσα σε ένα χρόνο, αν είναι δυνατό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα, το πέμπτο θέμα στη σειρά στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται -

1. «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου.

2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».

Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής.

Καταλαβαίνω ότι ίσως να υπάρχουν ερωτήματα επειδή απουσιάζει ο εισηγητής. Ο εκπροσώπων -αυτή τη στιγμή- την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος μου είπε να το βάλω στη σειρά για συζήτηση και παρακαλώ όπως ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Η ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΣΟΒΑΡΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ Η ΑΜΕΣΗ ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ» ΚΑΙ 2. «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Αντώνης Ανδρέου

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσεάς Δημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνιώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Φεβρουαρίου, 1 Μαρτίου και 25 Οκτωβρίου του 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των θεμάτων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων.

Το πρώτο από τα πιο πάνω θέματα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου στις 26 Οκτωβρίου 1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα, ενώ το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα εξετάζεται αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για σκοπούς καλύτερης ενημέρωσής της κάλεσε στις συνεδρίες της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, από τις οποίες και ζήτησε τις απόψεις και εισηγήσεις τους.

Εκθέτοντας τις θέσεις του Συνδέσμου τους οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΚΑΦ δήλωσαν στην Επιτροπή ότι σύμφωνα με επίσημα στοιχεία

εμφανίζονται στην Κύπρο 1000 νέοι ασθενείς με καρκίνο κάθε χρόνο. Παρ' όλων όντων η ασθένεια του καρκίνου είναι η δεύτερη σε συχνότητα και θνησιμότητα στον

Εκθέτοντας τις θέσεις του Συνδέσμου τους οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΚΑΦ δήλωσαν στην Επιτροπή ότι σύμφωνα με επίσημα στοιχεία εμφανίζονται στην Κύπρο 1000 νέοι ασθενείς με καρκίνο κάθε χρόνο. Παρ' όλων όντων η ασθένεια του

καρκίνου είναι η δεύτερη σε συχνότητα και θνησιμότητα στον τόπο μας, στον τρόπο αντιμετώπισής της υπάρχουν τρομακτικές ελλείψεις. Οι ελλείψεις αυτές αφορούν τόσο τη διαφώτιση, πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας αυτής όσο και τη σωστή θεραπευτική αντιμετώπιση και αποκατάσταση του ασθενή.

Αναφερόμενοι ειδικότερα στα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν από την κυβέρνηση για τη βελτίωση στην αντιμετώπιση της ασθένειας του καρκίνου, οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΚΑΦ εισηγήθηκαν τα ακόλουθα:

- (α) Στο θέμα της πρόληψης της ασθένειας θα πρέπει να γίνουν οι πιο κάτω ενέργειες:
 - I. Μελετημένη εκστρατεία για τη διαφώτιση του κοινού πάνω στους κινδύνους που διατρέχει από το κάπνισμα.
 - II. Η εφαρμογή του τέστ «Παπανικολάου» να επεκταθεί στους χώρους εργασίας και στους τόπους διαμονής, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο.
 - III. Να τοποθετηθεί μαστογράφος για μαστογραφικό έλεγχο σε όλα τα νοσοκομεία.
 - IV. Να διαφωτιστεί το κοινό για τακτικό προληπτικό έλεγχο στο θέμα του καρκίνου.
 - V. Να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος στους χώρους εργασίας.
 - VI. Να διαφωτιστούν οι αγρότες για τη χρήση των φυτοφαρμάκων.
- (β) Αναφορικά με τον τομέα της διάγνωσης του καρκίνου θα πρέπει να αναβαθμιστούν τα διαγνωστικά τμήματα των νοσοκομείων που σχετίζονται με τη διάγνωση της ασθένειας του καρκίνου.
- (γ) Στο θέμα της θεραπείας απαιτείται εκσυγχρονισμός του αναγκαίου εξοπλισμού για καλή ακτινοθεραπεία. Επίσης τα τμήματα που ασχολούνται με τη θεραπεία έχουν άμεση ανάγκη αναβάθμισης και στελέχωσης με ειδικούς γιατρούς. Χρειάζεται ακόμη βελτίωση των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται και εξεύρεση επαρκούς χώρου και κλινών για τη νοσηλεία των ασθενών.
- (δ) Όλες οι πιο πάνω εισηγήσεις για βελτίωση μπορούν να εκληφθούν μόνο ως προσωρινά μέτρα. Για την ολοκληρωτική και ριζική λύση του προβλήματος θα πρέπει να γίνει ένα κέντρο διάγνωσης και θεραπείας του καρκίνου σ' ένα ανεξάρτητο χώρο στα πλαίσια του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, όπου θα υπάρχουν συγκεντρωμένες όλες οι ειδικότητες που ασχολούνται με το θέμα του καρκίνου, ώστε να μπορεί να υπάρχει η συνεργασία και η συντονισμένη ομαδική προσφορά για τη σφαιρική αντιμετώπιση της ασθένειας.
- (ε) Ολοκληρώνοντας την έκθεση των απόψεών τους ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΚΑΦ τόνισαν την επιτακτική ανάγκη που υπάρχει για την επίσπευση της υλοποίησης των πιο πάνω μέτρων και ιδιαίτερα την άμεση ανάγκη για αύξηση του αριθμού των κλινών του ογκολογικού τμήματος και την αναβάθμιση και στελέχωση του ιστοπαθολογικού τμήματος. Τέλος, οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΚΑΦ δήλωσαν ότι αποτελεί ένα πολύ θετικό βήμα η διευθέτηση των

επισκέψεων του κλινικού ογκολόγου δρα Επαινετού στην Κύπρο με σκοπό να συμβουλευεί το Υπουργείο Υγείας σε θέματα της ειδικότητάς του και εξέφρασαν την επιθυμία, όπως η τακτική αυτή συνεχιστεί και επεκταθεί.

Οι εκπρόσωποι του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου δήλωσαν στην Επιτροπή ότι υπάρχουν πραγματικά έντονα προβλήματα στο θέμα της αντιμετώπισης της ασθένειας του καρκίνου, γι' αυτό και ο Σύνδεσμός τους έχει αναλάβει τη διεξαγωγή τεχνικοοικονομικής μελέτης, η οποία θα καταλήξει σε εισηγήσεις για τη σωστή αντιμετώπιση του θέματος από τους αρμοδίους.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι τόνισαν ότι η βασικότερη αιτία του καρκίνου είναι το κάπνισμα και ζήτησαν την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για μεγαλύτερη προστασία του κοινού από αυτό.

Από την πλευρά των εκπροσώπων του Υπουργείου Υγείας δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι για τη σωστή αντιμετώπιση της ασθένειας χρειάζονται στοιχεία αναφορικά με την εξάπλωσή της και την εξακρίβωση των αναγκών που υπάρχουν. Έτσι θα μπορέσουν να καθοριστούν οι προτεραιότητες και να ληφθούν τα ανάλογα μέτρα. Για τη διαπίστωση των αναγκών αυτών έχει αναλάβει τη διεξαγωγή τεχνικοοικονομικής μελέτης ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος Κύπρου. Επίσης το Υπουργείο Υγείας τηρεί αρχείο καρκίνου για την καταγραφή όλων των περιστατικών που παρουσιάζονται.

Όπως επίσης αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, στον τομέα της αντιμετώπισης του καρκίνου προσφέρονται αρκετά από τις ιατρικές υπηρεσίες, αλλά αναμφισβήτητα υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση. Στον τομέα της πρόληψης και διαφώτισης γίνονται διαλέξεις στα σχολεία και στα στρατόπεδα για το κάπνισμα. Στον τομέα της διάγνωσης στόχος είναι να υπάρχει μαστογράφος σε όλα τα νοσοκομεία. Επίσης η τακτική του Υπουργείου είναι να βελτιώνει συνεχώς τον εξοπλισμό του και να μετεκπαιδεύει το προσωπικό του στις σύγχρονες μεθόδους αντιμετώπισης του καρκίνου. Ογκολογικό Τμήμα υπάρχει μόνο στη Λευκωσία αλλά έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει τις ανάγκες όλης της Κύπρου. Εκεί που διαπιστώνεται έντονο πρόβλημα είναι η ανεπάρκεια κλινών και νοσηλευτικού προσωπικού για την κάλυψη των αναγκών των ασθενών με καρκίνο.

(Στο σημείο αυτό ο Προεδρεύων διέκοψε την ανάγνωση της Εκθέσεως και κτυπώντας τη σφύρα είπε: Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ λίγη ησυχία για να ακουέται ο ομιλητής).

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού ενημερώθηκε για τις απόψεις όλων των πλευρών πάνω στο θέμα, έχει τη γνώμη ότι η κυβέρνηση θα πρέπει μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να αναβαθμίσει και βελτιώσει όλους τους τομείς των υπηρεσιών της που ασχολούνται με την αντιμετώπιση της ασθένειας του καρκίνου. Για το σκοπό αυτό θα είναι χρήσιμη η διεξαγωγή τεχνικοοικονομικής μελέτης, η οποία θα βοηθήσει στην ορθή και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του προβλήματος. Στο μεταξύ όμως η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει στην άμεση λήψη βραχυπρόθεσμων μέτρων για την κάλυψη των πιο επιτακτικών αναγκών. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή θεωρεί χρήσιμες και εποικοδομητικές

τις εισηγήσεις του ΠΑΣΥΚΑΦ, οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από τους αρμοδίους.

Τέλος η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι μέχρι την αναβάθμιση των υπηρεσιών της η κυβέρνηση θα πρέπει να βοηθά ασθενείς που μεταβαίνουν στο εξωτερικό, για να τύχουν θεραπείας που δεν προσφέρεται στην Κύπρο, ενώ από την άλλη θα πρέπει να συνεχίσει να καλεί σε τακτά χρονικά διαστήματα ειδικούς από το εξωτερικό, των οποίων οι εμπειρίες και οι γνώσεις είναι χρήσιμες τόσο για τους ασθενείς όσο και για το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ιωαννίδης.

Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Ο καρκίνος είναι η δεύτερη σε συχνότητα και θνησιμότητα αρρώστια που μαστιάζει τον τόπο μας. Ως κράτος και ως λαός αν δεν αντικρίσουμε το πρόβλημα στη σωστή του διάσταση, τότε πολύ σύντομα θα έχουμε μια πανδημία που ίσως να είναι χειρότερη και από την πανώλη ή τα άλλα λοιμώδη νοσήματα που μάστιζαν την ανθρωπότητα παλαιότερα.

Η εξάπλωση της σοβαρής αρρώστιας του καρκίνου θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα σε όλους τους τομείς της ζωής και στις δραστηριότητές μας και ίσως ακόμα θέσει σε κίνδυνο και αυτή ταύτη την ύπαρξή μας ως λαού. Ο κίνδυνος είναι μεγάλος και πάρα πολύ πλησίον. Οφείλουμε τόσο ως κράτος, ως κυβέρνηση, ως Βουλή να λάβουμε αμέσως χωρίς καμιά καθυστέρηση μέτρα.

Το Υπουργείο Υγείας να αντιμετωπίσει το θέμα με την απαιτούμενη σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Στοιχεία στατιστικά για τον ακριβή αριθμό καρκινοπαθών και για τις νέες περιπτώσεις που παρουσιάζονται κάθε χρόνο δεν υπάρχουν. Ούτε έχουμε στοιχεία για τις διάφορες ανάγκες μας. Το Υπουργείο είναι παρατηρητής και ενεργεί με ημίμετρα χωρίς μελέτη και χωρίς να γνωρίζει την πραγματική διάσταση και τα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα και τις επιπτώσεις της αρρώστιας.

Έγινε προσπάθεια για δημιουργία μητρώου καρκινοπαθών η οποία έπεσε πιστεύω στο κενό, αφού δε λήφθηκε καμιά πρόνοια για εξασφάλιση των δηλώσεων και αφέθηκε στην καλή διάθεση και πρόθεση του κάθε ιατρού να το πράξει. Θα μπορούσε να βρεθεί κάποιος τρόπος ώστε να θεσμοθετηθεί, όπως ήδη γίνεται με τα λοιμώδη νοσήματα, οπότε και η επιτυχία θα ήταν πιστεύω εξασφαλισμένη.

Γίνεται λόγος ότι ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος κάνει τεχνοοικονομική μελέτη τα αποτελέσματα της οποίας περιμένει το Υπουργείο για να προχωρήσει στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για αντιμετώπιση της αρρώστιας και των προβλημάτων της. Πιστεύω ότι αυτή η εργασία ανήκει στο κράτος και όχι στην ιδιωτική πρωτοβουλία που, όση καλή θέληση και διάθεση και αν έχει, δεν μπορεί να έχει όλα τα απαιτούμενα μέσα και στοιχεία, όλες τις απαιτούμενες υπηρεσίες και ειδικές γνώσεις για να φέρει σε πέρας μια τόσο σοβαρή και μεγάλη μελέτη. Το κράτος και το Υπουργείο Υγείας, που είναι ο φορέας της υγείας του λαού, οφείλει να αναλογιστεί τις ευθύνες του και να αντικρίσει το πρόβλημα με το

σωστό φακό και το απαιτούμενο χρέος που έχει για περιφρόρηση της υγείας του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Μέτρα που χρειάζεται να ληφθούν είναι:

1. Για την πρόληψη.
2. Για την έγκαιρη διάγνωση, και
3. Για τη θεραπεία.

Η πρόληψη είναι η σοβαρότερη και αποτελεσματικότερη πτυχή του προβλήματος και σ' αυτή οφείλουμε να στρέψουμε κατά κύριο λόγο την προσοχή μας. Για την πρόληψη μπορούν να γίνουν από τώρα πολλά και μάλιστα να τεθούν σε εφαρμογή από σήμερα. Όπως όλοι θα γνωρίζετε η έγκαιρη ανάληψη πρωτοβουλίας και διαφώτιση για το AIDS έφερε πολύ καλά αποτελέσματα.

Η διαφώτιση είναι ένας τομέας τον οποίο το κράτος οφείλει να τον προωθήσει αμέσως. Είναι ένας τομέας που δε χρειάζεται τεχνολογικό εξοπλισμό και πάρα πολύ μεγάλες δαπάνες. Χρειάζεται όμως πρόγραμμα και συστηματική ενημέρωση και διαφώτιση όλων των στρωμάτων του λαού παρουσιάζοντας τους πρακτικούς τρόπους για πρόληψη της αρρώστειας που λέγεται καρκίνος. Η εκστρατεία μπορεί να αρχίσει από τα σχολεία, να επεκταθεί στους τόπους εργασίας, στα χωριά, στις πόλεις και γενικά σε κάθε γωνιά της Κύπρου. Το κράτος, αφού αφήσει κατά μέρος μικροσκοπιμότητες και μικροσυμφέροντα, να προχωρήσει στη θέσπιση νόμων και κανονισμών με σκοπό την πρόληψη. Για παράδειγμα μπορούμε να θεσπίσουμε αυστηρή νομοθεσία για το κάπνισμα που φαίνεται ότι είναι η κυριότερη αιτία καρκίνου του πνεύμονα και εξαιτίας του πεθαίνουν καθημερινά πολλοί συνάνθρωποί μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Υπάρχουν ουσίες που ίσως είναι λιγότερο βλαπτικές για τον ανθρώπινο οργανισμό και όχι μόνο απαγορεύεται η χρήση και η κατοχή τους αλλά επιβάλλονται και αυστηρότατες ποινές στον κάτοχο και το χρήστη του καπνού, που είναι μια από τις βλαβερότερες ουσίες, επιτρέπουμε τη διαφήμισή του και μάλιστα με τέτοιο τρόπο ώστε καθημερινά να προστίθενται νέα θύματα και να προωθείται η διάδοσή του μέρα με τη μέρα. Εκεί που οι άλλες χώρες έχουν ελαττώσει σημαντικά το ποσοστό των καπνιστών -σε μερικά επαγγέλματα η κατανάλωση καπνού έχει ελαττωθεί και από 75% το ποσοστό των καπνιστών έχει πέσει στα 20%- εμείς πιστεύω ότι προοδεύουμε και διεκδικούμε μια από τις πρώτες θέσεις στον κόσμο σε κατανάλωση καπνού.

Είναι πραγματικά ευθύνη της κυβέρνησης, της Βουλής, των κομμάτων, όλων μας, να αντιμετωπίσουμε αμέσως αυτή τη μάστιγα που τείνει να μας δημιουργήσει -όπως είπα και πιο πάνω- μια πανδημία καρκίνου με τρομακτικές συνέπειες στον τόπο και σ' αυτή την ύπαρξή μας. Πιστεύω ακράδαντα πως εδώ υπάρχει πολύ πεδίο ανεκμετάλλευτο και μπορούμε να δράσουμε άμεσα. Εισηγούμαι να προχωρήσουμε γρήγορα νομοθετικά και να επεκτείνουμε την απαγόρευση του καπνίσματος και σε άλλους χώρους. Πέραν τούτου ένα στοιχείο που έχει μεγάλη σημασία είναι η εφαρμογή και η τήρηση των νόμων.

Έχει παρατηρηθεί ότι πολλοί νόμοι που έχουν ψηφιστεί για το κάπνισμα καταστρατηγούνται, δεν εφαρμόζονται και αφήνονται σιγά-σιγά να πέσουν σε αχρηστία. Πιστεύω έχει μεγάλη ευθύνη το κράτος να επιβλέπει για τη σωστή εφαρμογή και τήρηση των νόμων και να επεμβαίνει εκεί που υπάρχουν παραβάσεις και να τιμωρεί.

Αυτά που ανέφερα αφορούν βέβαια ορισμένα από τα προληπτικά μέτρα για το κάπνισμα. Υπάρχουν και άλλα πολλά που μπορούν να γίνουν με σωστό προγραμματισμό και συστηματική δουλειά.

Διαφώτιση και μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν και για πολλές άλλες ουσίες βλαπτικές που είναι σε διάφορα τρόφιμα ή σε φυτοφάρμακα κτλ. Σε άλλες χώρες υπάρχει νομοθεσία που καθορίζει ακόμα και την περιεκτικότητα των τροφίμων στη σωστή αναλογία θρεπτικών ουσιών και απαγορεύεται η κυκλοφορία τροφίμων με μεγάλη περιεκτικότητα π.χ. σε λίπος ή σε άλλες ουσίες. Από αυτής της πλευράς εδώ στην Κύπρο πιστεύω έχουμε μακρύ δρόμο ακόμα να διανύσουμε.

Διαφώτιση και νομοθετική κάλυψη πρέπει να γίνει και για το περιβάλλον και τους χώρους εργασίας με στόχο την απαλλαγή τους από ουσίες και παράγοντες που είναι υπεύθυνοι για την πρόκληση καρκίνου.

Στο δεύτερο τομέα, δηλαδή στον τομέα της έγκαιρης διάγνωσης, πάλι οφείλουμε να διαφωτίσουμε αλλά και να θεσμοθετήσουμε. Να εξοπλίσουμε τα νοσοκομεία και τις κλινικές με τον απαραίτητο μηχανικό εξοπλισμό και να τα επανδρώσουμε με το αναγκαίο επιστημονικό προσωπικό, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σωστά στις ανάγκες της εποχής. Για παράδειγμα ορισμένες προληπτικές εξετάσεις να καθιερωθεί να γίνονται ως ρουτίνα -όπως είναι η εξέταση Παπανικολάου, η μαστογραφία, η ακτινογραφία θώρακα, το υπερηχογράφημα κοιλιάς, ορισμένες αναλύσεις αίματος κτλ.

Τώρα έρχομαι στο θεραπευτικό τομέα. Εδώ πιστεύω υστερούμε τρομακτικά. Χρειαζόμαστε εξοπλισμό, επάνδρωση με ιατρικό, νοσηλευτικό και άλλο προσωπικό, ακόμα κτιριακό εξοπλισμό και κλίνες. Χρειαζόμαστε τη δημιουργία ειδικών μονάδων και ομάδων που να ασχολούνται αποκλειστικά με το θέμα της διάγνωσης και θεραπείας του καρκίνου.

Ο μηχανικός εξοπλισμός που έχουμε μπορώ να πω ότι έχει κάποια αρχαιολογική αξία και χρειάζεται άμεσα εκσυγχρονισμό και συμπλήρωση. Πιστεύουμε ακόμα ότι επιβάλλεται να δημιουργηθούν ειδικές μονάδες σε όλες τις πόλεις, ώστε να μη ταλαιπωρείται ακόμα περισσότερο ο ήδη καταπονημένος σωματικά και ψυχικά καρκινοπαθής με το να πηγαινοέρχεται επί 40 μέρες στη μονάδα ακτινοθεραπείας στη Λευκωσία. Είναι μεγάλη προσφορά και βοήθεια προς τον άτυχο συνανθρωπό μας, βαριά άρρωστο καρκινοπαθή, η δημιουργία μονάδας ακτινοθεραπείας ή χημειοθεραπείας και σε άλλες πόλεις.

Υποστηρίζουμε βέβαια τη δημιουργία ενός πολύ εξειδικευμένου κέντρου διάγνωσης και θεραπείας καρκίνου αλλά παράλληλα επιβάλλεται αυτό το κέντρο να συνδέεται και να συνεργάζεται (να συμβουλευεί) με ειδικές μονάδες και τμήματα άλλων πόλεων, είτε αυτά είναι κρατικά ή ιδιωτικά.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω πως εμείς υποστηρίζουμε τις απόψεις του ΠΑ.ΣΥ.ΚΑ.Φ. και του Αντικαρκινικού Συνδέσμου, αλλά πιστεύουμε πως τα ηνία της όλης επιχείρησης οφείλει να αναλάβει η κυβέρνηση και το

Υπουργείο Υγείας να προπορεύεται και όχι να έπεται. Να βλέπει ρεαλιστικά και όχι μοιρολατρικά. Το Υπουργείο Υγείας οφείλει να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση στη μελέτη του θέματος σε όλες τις πτυχές του. Επαναλαμβάνω ότι βρισκόμαστε πολύ κοντά σε μια πανδημία της αρρώστιας που λέγεται καρκίνος και γι' αυτό χρειάζεται να δράσουμε αμέσως. Δεν έχουμε άλλα περιθώρια αναβολής. Ο κίνδυνος είναι πολύ εμφανής και μεγάλος και οι συνέπειες καταστροφικές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Έκθεση της Επιτροπής Υγείας είναι αρκετά εύγλωττη και περιλαμβάνει αρκετά από όσα θα μπορεί ο οποιοσδήποτε να εισηγηθεί για την πρόληψη και θεραπεία του καρκίνου.

Είναι γνωστή η αρρώστια αυτή ως η «επάρατη νόσος». Υπάρχουν και άλλες αρρώστιες οι οποίες πιθανό να είναι εξίσου σοβαρές και ανίατες όπως και ο καρκίνος. Πλην όμως καμιά αρρώστια δεν τρομοκρατεί, δεν τρομάζει τόσο πολύ τον άρρωστο και δεν τον φέρνει σε τέτοια απελπισία όπως όταν πληροφορηθεί ότι πάσχει από καρκίνο. Γι' αυτό το λόγο πρέπει το κράτος, η επιστήμη, να προσπαθήσει να άρει αυτό τον ψυχολογικό παράγοντα.

Είναι γνωστό ότι ο ψυχολογικός παράγοντας σ' ένα άρρωστο παίζει το σπουδαιότερο ρόλο στη θεραπεία μιας αρρώστιας. Επιβάλλεται γι' αυτό το λόγο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών. Να αντιλαμβάνεται ο πάσχων ότι προσέρχεται στον επιστήμονα, προσέρχεται στο γιατρό, προσέρχεται στο αντικαρκινικό κέντρο και εκεί θα βρει ό,τι είναι δυνατό να προσφέρει σήμερα η επιστήμη για να τον ανακουφίσει, για να τον σώσει από το βέβαιο θάνατο τον οποίο μέχρι σήμερα είχε, η αναπόφευκτη πορεία της αρρώστιας τούτης. Έχει αποδειχθεί όμως σε προηγμένα κράτη και στην Αμερική ακόμα ότι δεν είναι τόσο μεγάλος ο κίνδυνος και αναπόφευκτη η πορεία προς το θάνατο, αν ληφθούν ορισμένα μέτρα, τόσο προληπτικά όσο και θεραπευτικά.

Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι και εγώ με τη σειρά μου ότι τρεις κυρίως είναι οι κλάδοι στους οποίους πρέπει να προσέξει περισσότερο και να δώσει προτεραιότητα η κυβέρνηση. Είναι στην προληπτική θεραπεία. Στην προληπτική ακόμα μέθοδο πώς ν' αποφεύγεται η νόσος αυτή. Και είναι γνωστό ότι το κάπνισμα προκαλεί σε μεγάλο βαθμό καρκίνο του πνεύμονα και άλλων οργάνων. Δεν είναι μόνο του πνεύμονα. Και της κύστεως, και του στομάχου και γενικά. Και πρέπει να μάθει ο οποιοσδήποτε επίδοξος καπνιστής ότι το κάπνισμα, ο καπνός, η νικοτίνη, δεν αφήνει σύστημα του οργανισμού, μέρος του οργανισμού που να μην το επηρεάζει δυσμενώς. Από την τρίχα της κεφαλής ως τα νύχια των ποδιών όλα τα συστήματα το κάπνισμα τα επηρεάζει δυσμενώς. Και πρέπει αυτό το πράγμα να γίνει συνείδηση στον καθένα και να μην το παίρνουν ως παλικαριά το ν' αρχίζει ένας ή μια να καπνίζει. Πολλές φορές μπαίνουμε σ' ένα γραφείο που ένας καπνίζει άλλος δεν καπνίζει, οι περισσότεροι δεν καπνίζουν. Πρέπει πιστεύω να νομοθετήσουμε ότι σ' αυτά τα γραφεία, σ' αυτούς τους τους κοινούς χώρους τουλάχιστον πρέπει ν' απαγορεύεται το κάπνισμα, για να προστατευτούν και

εκείνοι οι οποίοι θέλουν να προφυλάξουν την υγεία τους. Δεν είναι υποχρεωμένοι να υφίστανται τις δυσμενείς συνέπειες του καπνίσματος. Να διδαχθεί ο κόσμος πώς να διατρέφεται. Υπάρχουν ορισμένα είδη τροφών και είδος διατροφής ακόμα. Με ποιο τρόπο και πότε πρέπει να παίρνονται ορισμένες τροφές και αυτά πρέπει να διδαχθούν στον κόσμο. Υπάρχουν δόξα σοι ο Θεός αρκετά μέσα ευρείας πληροφόρησης, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, που μπορούν να προλάβουν ορισμένα πράγματα και να διδάξουν τον κόσμο.

Σήμερα υπάρχει στην Κύπρο δυστυχώς δυσχέρεια ακόμα και διάγνωσης της νόσου. Σήμερα ακριβώς είχα επισκεφθεί το Γενικό Νοσοκομείο της Λευκωσίας στο οποίο κάποιος γνωστός μου νοσηλεύεται για υποτιθέμενο καρκίνο του πνεύμονα. Και δυστυχώς ακόμα μετά από οκτώ μέρες δεν έχει γίνει διάγνωση. Είναι καλοήθης, είναι κακοήθης αυτή η πάθηση από την οποία πάσχει ο άρρωστος τούτος; Μα οκτώ μέρες καθυστέρηση είναι πολύ μεγάλο πρόβλημα για τη θεραπεία. Και επομένως αυτό το πράγμα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα ούτως ώστε να γίνεται έγκαιρα, εγκαίρως, η διάγνωση, για να αρχίζει αμέσως αφενός μεν η θεραπεία, αφετέρου δε να προλαμβάνεται προ παντός ο θάνατος του ασθενούς που, αν δε ληφθούν αυτά τα προληπτικά μέτρα, είναι βεβαία η πορεία προς το θάνατο.

Η θεραπεία επίσης βρίσκεται ακόμα δυστυχώς σε εμβρυική κατάσταση στην Κύπρο και είναι αυτό που τρομοκρατεί πολύ τους αρρώστους και επιθυμούν μόλις παρουσιαστεί η αρρώστια τούτη, έστω και αν ακόμα είναι θεραπεύσιμη, επειδή έχουν διάφορα παραδείγματα από γνωστούς, φίλους, ακούουν να μην έχουν εμπιστοσύνη εδώ. Γι' αυτό και σε τούτο τον τομέα πρέπει να βιαστεί η κυβέρνηση και να μην περιμένει τις τεχνοοικονομικές μελέτες από ομάδες οι οποίες ναι μεν υποφέρουν και πάσχουν και βρίσκονται στο καμίνι της πάθησης και βιάζονται να δώσουν αυτές τις τεχνοοικονομικές μελέτες, αλλά αυτό το έργο πραγματικά είναι έργο της κυβέρνησης. Και δεν υπάρχει καμιά δικαιολογία να περιμένουν ιδιωτικές πρωτοβουλίες.

Γι' αυτούς όλους τους λόγους που ανέφερα πιο πάνω, όταν κάποιος ασθενής χρειάζεται περίθαλψη -κάμνω έκκληση και από του βήματος τούτου της Βουλής και στην κυβέρνηση ακόμα- να μην τσιγκουνεύεται να αποστέλλει αρρώστους στο εξωτερικό, έστω και αν υπάρχει κάποια προϋπόθεση να αντιμετωπιστούν και στην Κύπρο ακόμα. Διότι ο ψυχολογικός παράγοντας, όπως ανέφερα προηγουμένως, παίζει σπουδαιότατο ρόλο. Γι' αυτό το λόγο ακόμα λίγα χρήματα έστω και αν μπορούσαν να εξοικονομηθούν να διατεθούν για τους αρρώστους τούτους για ν' αντιμετωπίσουμε τα ψυχολογικά προβλήματα τόσο των ιδίων όσο και των οικογενειών τους. Διότι αλίμονο σε μια οικογένεια που θα μάθει ότι κάποιο μέλος της πάσχει από αυτή την αρρώστια. Περιμένει, όπως η λαϊκή παροιμία λέει -και ο κ. Κουρτελλάρης θα με βοηθήσει- από το στόμα της κουφής βοήθεια. Που την κουφήν αττα. Γι' αυτό το λόγο θα έκαμνα έκκληση προς την κυβέρνηση, σ' αυτό το θέμα τουλάχιστον που τρομοκρατεί και πάσχοντες και περιβάλλον, να είναι πιο γενναιόδωρη.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, το θέμα που έχει εγγραφεί -και είναι γι' αυτό άξιος θερμών συγχαρητηρίων ο συνάδελφος κ. Ο. Δημητρίου που έθιξε το θέμα- αγγίζει τις πιο ευαίσθητες χορδές του λαού μας, γιατί πραγματικά το πρόβλημα του καρκίνου και σε έξαρση βρίσκεται και συνιστά το δεύτερο -όπως λέχθηκε και από την Επιτροπή από πλευράς θανάτου πλήγμα σε βάρους του λαού μας.

Γιατί, όπως άλλοτε στη Βουλή τονίζαμε με σχετική ερώτησή μας, στις 24 του περασμένου Νιόβρη,-πρόσθετα και παράλληλα από τα επανειλημμένα από δεκαετίας χρονολογούμενα κοινοβουλευτικά και εξωκοινοβουλευτικά μας διαβήματα -σύμφωνα με τα πρώτα στατιστικά στοιχεία, είναι πάνω από χίλιοι Κύπριοι καρκινοπαθείς (κάπου 700 ετήσια «περνούν» από το ογκολογικό) που προστίθενται στη χορεία των οδυνηρά χειμαζόμενων συμπατριωτών μας, και που εξυπηρετούνταν αρχικά με 16 μόνο κρεβάτια που διετίθεντο για το σκοπό αυτό (κι' αυτά κατ' αποκλειστικότητα) στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Σήμερα, ύστερα από πολλά διαβήματα και παραστάσεις, έχει προστεθεί επιτέλους ένα δωμάτιο με έξι κρεβάτια όλα κι όλα στο Γενικό Νοσοκομείο, πρόσθετα εννοώ, γεγονός που απάμβλυσε το δράμα, αλλά δεν έλυσε οριστικά το θέμα της στενότητας που παρατηρείται.

Και μια πρώτη λύση κι επείγουσα θάταν να αναληφθεί, όπως σωστά ο συνάδελφος τόνισε, η διαδικασία της χημιοθεραπείας πέρα από τη Λευκωσία και τη Λεμεσό -με τις εξαιρετικά δύσκολες, όμως, συνθήκες που διενεργείται στην τελευταία πόλη- και από τις άλλες πόλεις. Θάταν τούτο σίγουρα μια ικανοποιητική απάμβλυση του δράματος.

Ο Υπουργός Υγείας, εξάλλου, απαντώντας πρόσφατα σε συναφή ερώτησή μας, πριν ένα περίπου χρόνο, συγκεκριμένα στις 24 Νοεμβρίου 1989, ανέφερε πως το Υπουργείο Υγείας με την υποστήριξη του Αντικαρκινικού Συνδέσμου και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου έχει προχωρήσει στη δημιουργία αρχείου καρκίνου, που άρχισε κιάλας να λειτουργεί από τις αρχές του 1990.

Όμως θα πρέπει να τονίσουμε πως το αρχείο βρίσκεται στα πρώτα στάδιά του και χρειάζεται για τούτο κάθε κρατική και ιδιωτική ακόμα ενίσχυση του αντικειμενικού του στόχου, για ολοκλήρωση της σχετικής προσπάθειας που αναλήφθηκε.

Το ίδιο Υπουργείο απαντώντας σε εισήγησή μας για την ανάληψη πρωτοβουλίας επικοινωνίας και προσέγγισης ασθενών και ιατρικού δυναμικού για έγκαιρη διάγνωση της αρρώστιας, απάντησε πως γίνεται επιμόρφωση του ιατρικού κόσμου και διαφώτιση του κοινού για έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία του καρκίνου.

Να προσθέσουμε όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως για το θέμα τούτο, πέρα από την καλή πρωτοβουλία, ομολογουμένως, που αναλήφθηκε, επιβάλλεται να συσταθούν κινητές μονάδες για επιτόπια επίσκεψή τους στους τόπους δουλειάς, για άμεση επικοινωνία κι ενημέρωση των εργαζομένων και του λαού γενικά πάνω στο πρόβλημα, όπως είναι η έγκαιρη διαγνωστική πρακτική, η καταπολέμηση του καπνίσματος, η επιλογή της διατροφής κτλ. Συναφές είναι και το αίτημα για τη συνεχή και αέννα επιμόρφωση του προσωπικού.

Για τη βελτίωση των οργάνων ανίχνευσης (αξονικού τομογράφου, κάμερας ακτίνων Γ', μαστογράφου και άλλων οργάνων) το Υπουργείο Υγείας προχώρησε, ύστερα από τα διαβήματα των Συνδέσμων και τις δικές μας προτροπές, στον εξοπλισμό του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας με τα πιο πάνω ανιχνευτικά όργανα, που πρέπει -πρόσθετα με την έκφραση της ικανοποίησης για την πιο πάνω εξέλιξη- να αναμεινουμε το σύντομο εξοπλισμό και των επαρχιακών νοσοκομείων με αντίστοιχα όργανα. Να προσθέσουμε ακόμα πως θα πρέπει να προωθηθεί η ιδέα του ΠΑΣΥΚΑΦ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών για εφοδιασμό με κινητές μονάδες για το τεστ Παπανικολάου, στο οποίο αναφέρθηκε και ο συνάδελφος Ιωαννίδης.

Αναφορικά με τη στελέχωση του ογκολογικού, το αρμόδιο Υπουργείο απάντησε σε ερώτησή μας πως το Ογκολογικό -Ακτινοθεραπευτικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας είναι στελεχωμένο με τέσσερις γιατρούς που έχουν ειδικότητα στην ακτινοθεραπεία. Του Τμήματος αυτού προϊστάται ειδικός ογκολόγος με το βαθμό του Επιμελητή, πρόσθετε η ίδια απάντηση. Το Τμήμα επιλαμβάνεται της ακτινοθεραπείας και χημειοθεραπείας των ασθενών, ενώ αναφερόταν στην απάντηση πως σχετικά με τη χειρουργική θεραπεία των όγκων, το Τμήμα συνεργάζεται με τα διάφορα χειρουργικά τμήματα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας όπως το Νευροχειρουργικό, το Τμήμα Γενικής Χειρουργικής κτλ.

Για την προσφορά -κατέληγε η απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου- καλύτερης εξυπηρέτησης στους ασθενείς, το Υπουργείο Υγείας έχει εξασφαλίσει τακτές επισκέψεις κάθε τρίμηνο από το διαπρεπή Κύπριο ογκολόγο Δρα Αγαμέμνονα Επαινετό, ο οποίος σε συνεργασία με τους γιατρούς του Ογκολογικού Τμήματος εξετάζει, συμβουλεύει και παρακολουθεί την εξέλιξη των ασθενών.

Όμως, ενώ χαιρετίζουμε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, τη σχετική πρωτοβουλία που αναλήφθηκε, θα πρέπει να τονίσουμε πως η σχετική στελέχωση σε σχέση με άλλα υψηλού κινδύνου τμήματα -όπως για παράδειγμα το καρδιολογικό, το αναισθησιολογικό και άλλα, και που το καρκινολογικό είναι το δεύτερο από πλευράς αριθμητικού εκποτίσματος κι από πλευράς έκτασης θανάτου τμήμα- είναι πλημμελής.

Έτσι, ενώ τα πιο πάνω τμήματα είναι στελεχωμένα με ανώτερο ειδικό, με ειδικό και επιμελητή, στην προκειμένη περίπτωση το τμήμα στελεχώνεται με ένα επιμελητή, πρακτική που είναι αδιανόητη ιδιαίτερα μετά από την αποχώρηση των Σουλιώτη - Σωτηρίου και τα μεγάλα κενά που στο Τμήμα ανέκυψαν και που το υπάρχον ιατρικό προσωπικό, με όλες τις φιλότιμες κι εξαιρετες προσπάθειές του, δεν μπορεί να αναπληρώσει. Έτσι μόλο που χαιρετίζουμε την εξασφάλιση τακτών επισκέψεων κάθε τρίμηνο από το Δρα Αγαμέμνονα Επαινετό, παρατηρούμε πως το πρόβλημα δεν απαμβλύνεται και δυστυχώς δε λύεται.

Επιπρόσθετα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, από την έκφραση των ευχαριστιών μας για την προσπάθεια για τη δημιουργία κέντρου θεραπείας καρκίνου, που για το σκοπό αυτό ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος έχει αναθέσει την εκπόνηση σχετικής μελέτης σε ξένο Οίκο, τον Llewelyn-Davies Weeks, που η ανάληψη της τεχνοοικονομικής μελέτης αναμένεται εντός των προσεχών ωρών, και μαζί με την έκφραση της ευχής όπως η προσπάθεια προωθηθεί άμεσα με την αξιοποίηση και της προσφοράς, ή μέρους της, από τα τρία εκατομμύρια λίρες της Τράπεζας Κύπρου, (που δραττόμεθα της ευκαιρίας με τη συζήτηση αυτή να εξάρουμε τη σχετική πρωτοβουλία της), για να τονίσουμε πως παράλληλα επιβάλλεται η

στελέχωση του Τμήματος καθώς κι ο τεχνικός εξοπλισμός για την αναγκαία θεραπευτική αγωγή όπως π.χ. με γραμμικό επιταχυντή και άλλα όργανα.

Εξάλλου το αρμόδιο Υπουργείο, απαντώντας σ' άλλη ερώτησή μας σχετικά με το Ιστοπαθολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, πληροφορεί πως ήδη στο τμήμα υπηρετούν ένας ειδικός γιατρός, ένας ιατρικός λειτουργός 1ης τάξης και δυο έκτακτοι ιατρικοί λειτουργοί, ενώ από τις 20.10.1990 έχει προσληφθεί και τοποθετηθεί ένας ειδικευμένος τεχνολόγος νοσοκομειακού εργαστηρίου 2ης τάξης και γίνονταν διευθετήσεις για την πρόσληψη και δεύτερου τεχνολόγου πάνω σε έκτακτη βάση. Το Υπουργείο πιστεύει πως με την πρόσληψη των δυο αυτών τεχνολόγων το Τμήμα θα έχει τη δυνατότητα εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών διαγνώσεως και επέκτασης των κυτταρολογικών εξετάσεων. Προστίθεται ακόμα πως έχει παραληφθεί εξοπλισμός για το ιστοπαθολογικό εργαστήριο και γίνονται διευθετήσεις για την επέκταση του χώρου του εργαστηρίου και την εγκατάσταση του εξοπλισμού.

Όμως, αν δεν τονισθεί πως πρόσθετα χρειάζεται επαύξηση του ψηλά στελεχωμένου προσωπικού καθώς και μετάκληση κατά τακτά διαστήματα ξένου ιστοπαθολόγου για περαιτέρω εμπλουτισμό και απόκτηση εμπειριών, σίγουρα θα χλωαίνουμε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, όπως τόσο παραστατικά εξέφρασε ο συνάδελφος Ιωαννίδης στην προηγούμενη ομιλία του.

Να τονίσουμε όμως ακόμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως στο θέμα της καταπολέμησης του καπνίσματος και με όλες τις σχετικές απαγορευτικές διατάξεις, με όλες τις διαβεβαιώσεις από μέρος του αρμόδιου Υπουργείου σε σχετικές μας ερωτήσεις πώς λαμβάνονται σχετικά προστατευτικά μέτρα, κανένα ουσιαστικό πρακτικό μέτρο πέρα από τα ευχολόγια, πέρα από κάποιες λυμφατικές προσαγωγές κάποιων υπευθύνων στα δικαστήρια, ουσιαστική δουλειά στην προκειμένη περίπτωση δε γίνεται. —

Μια ματιά αν ρίξει κανένας και σ' αυτές τις δυσκοθήκες που είναι έμπλεες και φορτισμένες με την ατμόσφαιρα τη βλαπτική για τα παιδιά μας και τους νέους ανθρώπους μας, για την κοινωνία της αύριο, δείχνει πόσο ολιγωρούμε στο νευραλγικό και στο ζωτικό τούτο θέμα και πόσο έγκαιρα πρέπει να προβληματιστούμε αν δε θέλουμε να είμαστε η πρώτη χώρα του κόσμου σε θανάτους από τον καρκίνο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας που στηρίχθηκε στις απόψεις του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου και του Υπουργείου Υγείας, δίδει μια καθαρή και πειστική εικόνα σε ό,τι αφορά την έκταση και τη σοβαρότητα του προβλήματος όπως και τις επείγουσες ανάγκες, σε ό,τι αφορά τα μέτρα πρόληψης, διάγνωσης και θεραπείας.

Οι χίλιοι νέοι ασθενείς με καρκίνο κάθε χρόνο, όπως τόνισαν οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΚΑΦ, αποτελούν την πιο σοβαρή ένδειξη της έκτασης του προβλήματος. Τα μεμονωμένα περιστατικά που εμφανίζονταν στο παρελθόν πήραν

τρομερά ανησυχητική έκταση που πρέπει να προβληματίσουν όλους μας και κύρια το Υπουργείο Υγείας και τους αρμοδίους, για τα αίτια που προκαλούν την αυξητική τάση της σοβαρής αυτής ασθένειας.

Το κάπνισμα φέρεται σαν ένας σοβαρός παράγοντας κι αυτό είναι παραδεκτό διεθνώς, γι' αυτό και έχει αρχίσει παντού, και στην Κύπρο, εκστρατεία κατά του καπνίσματος. Πέραν όμως αυτού πρέπει σίγουρα να αναζητηθούν και αλλού οι αιτίες που προκαλούν αυτή την ασθένεια. Αυτό όμως το καθήκον σίγουρα εμπίπτει στις αρμόδιες υπηρεσίες υγείας και σε διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με έρευνες προς αυτή την κατεύθυνση.

Το δικό μας καθήκον, όπως βγαίνει από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, εντοπίζεται στα μέτρα διαφώτισης, έγκαιρης διάγνωσης και θεραπείας. Και είναι γενική διαπίστωση ότι παρά τα μέτρα που λαμβάνονται από το Υπουργείο Υγείας, τα οποία εκτιμούμε, εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις, κυρίως σε ό,τι αφορά τη διαφώτιση, την έγκαιρη διάγνωση, αλλά και τη θεραπεία.

Το ξεπέρασμα αυτών των ελλείψεων -ενώ αποτελεί πρώτιστο καθήκον και υποχρέωση του Υπουργείου Υγείας- παράλληλα και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη διαφώτιση, αποτελεί και καθήκον και άλλων ευρύτερων σωμάτων, ιατρικών συλλόγων και οργανώσεων που μπορούν να αξιοποιούν τις γνώσεις των ειδικών στον τομέα της διαφώτισης.

Μια ζωντανή διαφωτιστική εκστρατεία ενάντια στο κάπνισμα αλλά και μια επαρκής και συστηματική ιατρική εξεταστική προσφορά, σίγουρα θα έχουν ευεργετικά αποτελέσματα.

Πιο πρακτικά και επείγοντα μέτρα είναι:

Πρώτο: Να εξοπλιστούν τα νοσοκομεία μας με όλα τα όργανα διάγνωσης και θεραπείας.

Δεύτερο: Να επανδρωθούν κατάλληλα με ανάλογα εξειδικευμένο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό τα νοσοκομεία μας.

Τρίτο: Να αναβαθμιστεί το Ογκολογικό Τμήμα που υπάρχει στη Λευκωσία και να καλύψει καλύτερα τις ανάγκες κάθε επαρχίας.

Η έκταση και οι διαστάσεις που παίρνει η ασθένεια του καρκίνου στην Κύπρο δεν μπορεί παρά να προκαλεί σοβαρές ανησυχίες, που πρέπει να οδηγούν στη λήψη όλων εκείνων των μέτρων για περισσότερη διαφώτιση, για έγκαιρη διάγνωση και συστηματική αποθεραπεία.

Αυτή πρέπει να είναι μια προσφορά από όλους προς όλους. Αξίζει φυσικά εδώ κάθε έπαινος προς τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Καρκινοπαθών και τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο για τη δραστηριότητα που επιδεικνύουν και προς τους οποίους η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς εκφράζει κάθε εκτίμηση για το έργο τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητούμε σήμερα για μια τρομακτικής σοβαρότητας ασθένεια, τον καρκίνο. Ο καρκίνος στη μικρή μας πατρίδα σήμερα συναγωνίζεται για την πρωτεία, ως

αιτία θανάτου, τις καρδιακές και αγγειακές παθήσεις, που μέχρι σήμερα έχουν την πρώτη θέση.

Πριν λίγους μήνες, συγκεκριμένα το Φεβρουάριο και Μάρτιο του 1990, όταν η Επιτροπή Υγείας συζητούσε το θέμα αυτό, μας είχε ανακοινωθεί από τους αρμόδιους παράγοντες του Υπουργείου Υγείας, και συγκεκριμένα από τους γιατρούς-ογκολόγους, ότι από τα στοιχεία που έχουμε στις υπηρεσίες μας περίπου 1,000 νέα κρούσματα καταμετρούνται το χρόνο στην πατρίδα μας.

Όμως θα ήθελα να σταθώ, κύριε Πρόεδρε, σε μια ανακοίνωση που είδε το φως της δημοσιότητας προ ημερών, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου, με την ευκαιρία ενός Καρκινολογικού Συμποσίου που οργανώνει στις 24 και 25 Νοεμβρίου στη μνήμη της Μαριάννας Λόρδου. Στην ανακοίνωση αυτή είδαμε κάποια νέα πολύ πιο ανησυχητικά, τρομακτικά μπορώ να τα χαρακτηρίσω δεδομένα. Οι ογκολόγοι που εκπροσωπούσαν τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο μας έδωσαν νέα στοιχεία με συντριπτικά μεγαλύτερους αριθμούς. Αναφέρθηκαν σε περίπου 2,450 νέους ασθενείς το χρόνο και 1,250 θανάτους περίπου κάθε χρόνο από τον καρκίνο.

Παράλληλα προχώρησαν στην ανακοίνωσή και αναφέρθηκαν αναλυτικά και στις πιθανές αιτίες της ασθένειας που δίνουν το 35% περίπου στο κάπνισμα και το 50% περίπου στη διατροφή. Παράλληλα όμως έχουν τονίσει, και αυτό είναι το παρήγορο, ότι το 90% των περιπτώσεων του καρκίνου μπορούν να προληφθούν. Και από τους όγκους το 50% είναι θεραπεύσιμο, αν όμως αντιμετωπισθούν κατάλληλα και έγκαιρα.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να υποστηρίξουμε ότι πριν απ' όλα και πάνω απ' όλα θα πρέπει να στρέψουμε ως πολιτεία την προσοχή μας στη διαφώτιση και την ενημέρωση. Πιστεύω ότι η σοβαρότερη ενημέρωση σε χώρους μαζικής παρουσίας θα πρέπει να γίνεται στα σχολεία από τους επιστήμονες και από όλους αυτούς τους θαυμάσιους ανθρώπους που με συγκινητική πρωτοβουλία και προσήλωση δίδουν το παρόν τους έτοιμοι να βοηθήσουν στην προσπάθεια αυτή, είτε ανήκουν στον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο είτε ανήκουν στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Καρκινοπαθών και Φίλων.

Παράλληλα πιστεύω ότι θα πρέπει να κάνουμε όλοι μια έκκληση τόσο στις εφημερίδες μας όσο και στους ραδιοσταθμούς -που διαθέτουμε αρκετούς τώρα- αλλά ιδιαίτερα στην τηλεόραση, ότι πρέπει να παραχωρήσουν χώρο και χρόνο στα προγράμματά τους στους επιστήμονες και γενικά σε όλους τους εκπροσώπους των οργανώσεων που μπορούν με στοιχεία, με ομιλίες, με την προβολή ταινιών ή οποιωνδήποτε άλλων υποβοηθητικών στοιχείων, να δίνουν τακτικότερα την παρουσία τους στη σωστή διαφώτιση και ενημέρωση του κοινού που πιστεύω ότι θα είναι το ήμισυ του παντός.

Στη συνέχεια θα πρέπει να δούμε την εξέταση και την πρόληψη. Και εδώ είναι που προβάλλει η ανάγκη να έχουμε τα κατάλληλα μέσα παγκύπρια, σε κάθε πόλη. Αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να βοηθήσουμε όλοι οι φορείς στην ψυχολογική προετοιμασία του κατοίκου της Κύπρου και προ παντός στο ξεπέραςμα αυτού του φόβου που ακόμα υπάρχει στο δικό μας λαό στο να τολμήσουν να εξεταστούν έγκαιρα και να αντιμετωπίσουν την πικρή πιθανότητα να υπάρχει πράγματι η τρομερή αυτή ασθένεια.

Στη συνέχεια θα προχωρήσουμε στη θεραπεία. Εδώ μας έχει ανακοινωθεί ότι το μοναδικό κέντρο που διαθέτουμε, το μοναδικό Τμήμα που υπάρχει μόνο στη Λευκωσία, έχει κατά μέσο όρο προσέλευση 60 ασθενών την ημέρα και ότι διαθέτει

μόνο πέντε εξειδικευμένους γιατρούς οι οποίοι δεν είναι πάντοτε διαθέσιμοι γι' αυτή την καθημερινή εξέταση, αλλά έχουν να τρέξουν και στα διάφορα ιδρύματα για να συντονίσουν τις προσπάθειες που καταβάλλονται από το αρμόδιο Τμήμα.

Όσον αφορά τον εξοπλισμό, παραδέχθηκαν ότι δυστυχώς δεν διαθέτουμε, δεν έχουμε όλα τα χρήσιμα μέσα, ενώ για τα φάρμακα ξεκάθαρα μας έχει λεχθεί ότι η κατάσταση είναι ικανοποιητική. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπερασπίσω θερμότατα την εισήγηση του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων για τη δημιουργία ενός κέντρου διάγνωσης και θεραπείας καρκίνου. Πραγματικά, αν τα μεγέθη και οι αριθμοί που μας έχουν ανακοινωθεί προχθές είναι τόσο μεγάλα, είναι άμεση η ανάγκη της δημιουργίας ενός ξέχωρου κέντρου διάγνωσης και θεραπείας του καρκίνου, που μέσα σε πραγματικά σωστές συνθήκες να μπορεί ο Κύπριος ασθενής να παρακολουθείται και να καταβάλλεται η προσπάθεια για τη θεραπεία του.

Αλλά θα ήθελα να πω και κάτι άλλο. Ο συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος πολύ εύστοχα είπε ότι η πολιτεία δεν πρέπει να φείδεται χρημάτων για να στέλλει στο εξωτερικό ασθενείς. Και πράγματι αν παρακολουθήσουμε τους λογαριασμούς κάθε χρόνο του Υπουργείου Υγείας, θα δούμε ότι ξοδεύονται εκατομμύρια λίρες για την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό στην προσπάθεια θεραπείας τους.

Θα ήθελα εδώ να σταθώ και να πω ότι η δική μας πολιτεία ίσως πρέπει από τώρα να καταβάλει μια σοβαρή προσπάθεια γιατί, αφού είναι περιορισμένες οι γνώσεις για το θέμα καρκίνου μια και δεν υπάρχει η απόλυτη πίστη για τα αίτια που τον προκαλούν, δεν πιστεύω και δε νομίζω ότι υπάρχει δυσκολία να μπορέσουμε να εξειδικεύσουμε μεγάλο αριθμό ιατρών στο εξωτερικό. Εφόσον μάλιστα έχουμε τη δυνατότητα να εισάγουμε αμέσως όλα τα φάρμακα που κατά καιρούς θεωρούνται αποτελεσματικά και με την παρουσία ταυτόχρονα των απαιτούμενων μηχανικών μέσων, μπορούμε θαυμάσια να έχουμε -στο υπό σύσταση κατά την εισήγηση του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων κέντρου διάγνωσης και θεραπείας- και τους κατάλληλους γιατρούς και τα κατάλληλα μηχανήματα και τα απαραίτητα, τα παγκόσμια καθιερωμένα φάρμακα, ώστε να αποφεύγουμε και την ταλαιπωρία των ασθενών με το να τους στέλλουμε συνεχώς προς τα έξω και τη σπατάλη εκατομμυρίων λιρών, ενώ θα προσφέρουμε στην Κύπρο μια ψηλού επιπέδου διάγνωση και θεραπεία της επάρατης αυτής ασθένειας.

Θα ήθελα να συγχαρώ πραγματικά τους αρμοδίους για τη σύμβαση που έχουν κάνει με το να διορίσουν τον Δρα Επαινετό, το διάσημο αυτό κλινικό ογκολόγο, σαν σύμβουλο του Υπουργείου Υγείας, του οποίου οι τακτικές επισκέψεις πραγματικά βοηθούν αφάνταστα τους δικούς μας ειδικούς γιατρούς στην αντιμετώπιση της φοβερής αυτής ασθένειας.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού θα υποστηρίξουμε θερμότατα κάθε πρωτοβουλία για αναβάθμιση της προσφοράς του κράτους στους συνανθρώπους μας καρκινοπαθείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνιώτης.

I. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της εξάπλωσης της σοβαρής αρρώστιας του καρκίνου δεν είναι μόνο ανησυχητικό αλλά μια τραγική πραγματικότητα. Ίσως είναι η πρώτη αιτία θανάτων στην Κύπρο και ακολουθεί η καρδιοπάθεια, ή και ανάποδα ακόμα, μια μάλιστα που ταλαιπωρεί χιλιάδες άτομα καθώς και τις οικογένειές τους και τελικά οδηγεί τους πάσχοντες στον τάφο.

Όλοι έχουμε θρηνήσει κάποιο δικό μας, κάποιο μακρινό ή κοντινό συγγενή, κάποιο φίλο, και για λίγα λεπτά ή λίγες ώρες μένουμε σκυθρωποί και προβληματισμένοι γιατί θάπρεπε να είμαστε οι ίδιοι πολύ προσεκτικοί στο μέλλον. Αν είμαστε καπνιστές, σταματούμε το κάπνισμα για λίγο, για να το ξαναρχίσουμε δριμύτεροι. Αν δεν εξεταστήκαμε τον τελευταίο καιρό, τρέχουμε για αναλύσεις και εξετάσεις γενικές. Όμως αυτά τα ξεσπάσματα δεν είναι αρκετά. Θα πρέπει ο καθένας να γίνει ο γιατρός του εαυτού του, πριν φτάσει στο απροχώρητο.

Μια και η διαπαιδαγώγηση φάνηκε πως δεν είναι αρκετή για να μας σωφρονίσει, θα πρέπει να ληφθούν και άλλα αυστηρότερα μέτρα από το κράτος και τη Βουλή για τον περιορισμό του καπνίσματος, για την ελάττωση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από μόλυβδο, άλλα καυσαέρια και από όλες τις πηγές μόλυνσης του περιβάλλοντος. Ο έλεγχος της εξουδετέρωσης των κινδύνων που απειλούν αυτούς που έρχονται σε επαφή με ίνες αμιάντου, όπως στους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς. Να προστεθούν και άλλοι χώροι εκτός αυτών που ψήφισε πρόσφατα η Βουλή και στους οποίους ν' απαγορεύεται το κάπνισμα. Γιατί είναι αδιανόητο ν' απαγορεύεται το κάπνισμα μέσα στην κουζίνα ενός εστιατορίου που πιθανό να εργάζονται 3 - 5 άτομα και να επιτρέπεται στην τραπεζαρία, που μπορεί να τρώνε ταυτόχρονα 50 ή και περισσότερα άτομα και να καπνίζουν όλα. Ακόμα χειρότερα, να απαγορεύεται το κάπνισμα στις δισκοθήκες -κι εκεί ο Θεός ξέρει αν εφαρμόζονται αυτές οι απαγορεύσεις- τα σινεμά και τα θέατρα και να επιτρέπεται στα κέντρα διασκέδασης που καμιά φορά οι θαμώνες ξεπερνούν τα 500 άτομα.

Υπάρχει νομοθεσία για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας από εξατμίσεις ελατωματικών αυτοκινήτων κι όμως το 30% τουλάχιστον των αυτοκινήτων ψεκάζουν κυριολεκτικά τους δρόμους απ' όπου περνούν, και ιδίως στον ανήφορο.

Πολλά άλλα μέτρα πέρα απ' αυτά που οι οργανώσεις των καρκινοπαθών εισηγούνται, μπορούν να ληφθούν για πρόληψη στο θέμα του καρκίνου. Πέρα όμως απ' αυτό θα πρέπει να δούμε με κάθε σοβαρότητα το θέμα της αποκατάστασης αυτών των ατόμων για όσα χρόνια θα βρίσκονται στη ζωή.

Το καθήκον της πρόληψης και θεραπείας του καρκίνου αποτελεί ιερή υποχρέωση όλων μας. Ας πράξουμε λοιπόν όλοι το καθήκον μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρει και η Έκθεση, η ασθένεια του καρκίνου είναι η δεύτερη σε συχνότητα ασθένεια και σε θνησιμότητα στην Κύπρο την εποχή μας.

Δε θα αναφέρω όσα ανέφεραν τόσο εκτεταμένα οι συνάδελφοι για την ανάγκη έγκαιρης διάγνωσης, που πολλές φορές είναι σωτήρια, και για τη θεραπεία και

επίσης για την ανάγκη της διαφώτισης γύρω απ' αυτή την ασθένεια, διότι εκτός του ότι συναντάται σήμερα σε μεγάλους αριθμούς οι προλήψεις που υπάρχουν γύρω απ' αυτή την κάμνουν ακόμα πιο δύσκολη στους ασθενείς και τους οικείους τους.

Σ' αυτό το σημείο η δουλειά και οι προσπάθειες που κάμνει τόσο ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος όσο και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Καρκινοπαθών και Φίλων στο να πέσουν οι προλήψεις και οι ασθενείς να αντιμετωπίσουν καλύτερα την αρρώστια τους και να ζουν φυσιολογική ζωή είναι αξιέπαινες οι προσπάθειές και το έργο το οποίο επιτελούν είναι μεγάλο.

Εκείνο το οποίο με έκανε να ανεβώ στο βήμα είναι η πρόληψή της. Δεν είναι τυχαίο που στην εποχή μας έχουν πυκνώσει τρομακτικά οι ασθενείς με καρκίνο. Και έχουν πυκνώσει γιατί άλλαξε ριζικά ο τρόπος ζωής μας. Σε τελευταία ανάλυση η έξαρση αυτής της ασθένειας είναι αποτέλεσμα περιβαλλοντικό στο ανθρωποποίητο περιβάλλον μας στις πόλεις και στα χωριά μας, γιατί μέχρι τώρα, για να είμαστε ειλικρινείς, δεν λαμβανόταν υπόψη η μόλυνση της ατμόσφαιρας, των νερών, των τροφών καθώς φυσικά και η μόλυνση των κλειστών εσωτερικών χώρων από το κάπνισμα.

Αλλά έστω και σ' αυτά αν προσέχουμε, υπάρχει η μόλυνση στους δρόμους μας από το κυκλοφοριακό μας πρόβλημα, κι εδώ πρέπει να τονίσω ότι υπάρχει άμεση ανάγκη να γίνουν ειδικές μελέτες και να αφαιρεθούν από τη βενζίνη και τα άλλα πετρελαιοειδή μας οι καρκινογόνες ουσίες οι οποίες εκλύονται στην ατμόσφαιρα και τις οποίες, έστω κι αν δεν καπνίζουμε, όσο κι αν προσέχουμε, δεν μπορούμε να τις αποφύγουμε διότι αναπνέουμε.

Επίσης η πυκνωση της ασθένειας είναι και αποτέλεσμα των εντατικών καλλιεργειών τόσο στη γεωργία όσο και στην κτηνοτροφία. Κι εδώ πρέπει η διαφώτιση στους γεωργοκτηνοτρόφους μας να ενταθεί, ούτως ώστε όχι μόνο να χρησιμοποιούν κατάλληλα φυτοφάρμακα και ορμόνες για τα ζώα αλλά να τα χρησιμοποιούν και στις επιτρεπόμενες ποσότητες και στον επιτρεπόμενο χρόνο.

Επίσης, εκτός από όλα τα άλλα μέτρα που αναφέρθηκαν και που πρέπει να πάρει το Υπουργείο Υγείας, νομίζω και το Υπουργείο Γεωργίας δεν είναι άμοιρο ευθυνών, γιατί η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας πρέπει να ελέγχει όλα τα προϊόντα που δίδονται στον Κύπριο καταναλωτή κατά τρόπο πολύ συστηματικό, για να εντοπίζονται οι καρκινογόνες ουσίες και ειδικά στα προϊόντα που καταναλίσκουν τα παιδιά μας.

Πριν τελειώσω, θέλω να τονίσω κι εγώ ότι η ασθένεια του καρκίνου είναι ένα ανθρωπιστικό πρόβλημα και ότι οι ασθενείς πρέπει να αντιμετωπίζονται με κατανόηση και να υποβοηθούνται για να μεταβούν στο εξωτερικό ή να τυγχάνουν πολύ ανθρωπιστικής μεταχείρισης από τα αρμόδια ιατρικά τμήματα. Αλλά εκείνο το οποίο προέχει είναι η πολιτεία και όλα τα Υπουργεία σε συνεργασία να εξασφαλίζουν στον Κύπριο πολίτη ποιοτική ζωή και όχι ζωή μέσα σε μολυσμένη ατμόσφαιρα και να μην μπορεί να δραπετεύσει από τις τροφές οι οποίες έχουν καρκινογόνες ουσίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Όσοι δήλωσαν, κύριε Αναστασιάδη, θα μιλήσουν.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητώντας το σοβαρό θέμα του καρκίνου, θα αναφερθώ με λίγα λόγια στον επαγγελματικό καρκίνο. Δυστυχώς παρά το ότι δεν υπάρχουν στοιχεία πόσοι άνθρωποι πέθαναν λόγω επαγγέλματος, εντούτοις υπάρχει σοβαρό πρόβλημα και υποστηρίζω πως είναι έγκλημα άνθρωποι να υποφέρουν από την επάρατη νόσο και να πεθαίνουν λόγω επαγγέλματος και ειδικότερα από άγνοια του κινδύνου που διατρέχουν.

Η βασική διαφορά μεταξύ του επαγγελματικού καρκίνου από άλλα είδη καρκίνου είναι η δυνατότητα πρόληψης, γιατί το γενεσιουργό αίτιο μπορεί να εντοπισθεί στο περιβάλλον εργασίας. Ουσιαστικό μέτρο για τον περιορισμό του επαγγελματικού καρκίνου μπορεί να αποβεί η κύρωση της Σύμβασης 161, που προνοεί για την ύπαρξη γιατρού εργασίας. Απ' ό,τι γνωρίζω το Υπουργείο Υγείας υποστηρίζει την κύρωση της Σύμβασης, ενώ το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει επιφυλάξεις. Είναι ανάγκη το σοβαρό τούτο θέμα να απασχολήσει τα αρμόδια Υπουργεία χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Τελειώνοντας, θέλω να επαναλάβω πως είναι έγκλημα συνάνθρωποί μας να χάνουν τη ζωή τους λόγω επαγγέλματος και ειδικότερα από άγνοια του κινδύνου που διατρέχουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, διότι είναι παράκληση του εγγράψαντος το θέμα, του κ. Ο. Δημητρίου, ο οποίος απουσιάζει αυτή τη στιγμή.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Για να μιλήσει και να το κλείσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, για να μιλήσει και να το κλείσει.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -1. «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου στις 31.5.1990).

2. «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφασης της Επιτροπής).

Ναι, κύριε Παναγίδη.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Απουσιάζει ο βασικός εισηγητής του θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του

προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 16.11.1989).

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής απουσιάζει πάντως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, μένουμε λίγο εκτεθειμένοι, όταν επίμονα ζητούμε να εγγράφουμε θέματα στο Κεφάλαιο Δ' και δεν παρευρισκόμαστε στη συνεδρία που καθορίζεται για να συζητήσει το Κεφάλαιο Δ'.

Ναι, κύριε Κουρτελλάρη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω κάτι για τη διαδικασία.

Στην προηγούμενη Έκθεση ήταν δυο θέματα. Το ένα είχε εγγραφεί από την Επιτροπή και το άλλο από ένα Βουλευτή. Η δική μου η γνώμη είναι ότι αυτή η τακτική να μην παρουσιάζομαστε στην Ολομέλεια της Βουλής και πρέπει να πω και στην Επιτροπή πολλές φορές, οι εγγράψαντες δηλαδή τα θέματα να μην παρουσιάζονται να τα εισάξουν, δημιουργεί προβλήματα.

Ξαναμίλησα γι' αυτό το θέμα και είναι η θερμή μου παράκληση όταν στα θέματα του Κεφαλαίου Δ' κυκλοφορήσουν έγκαιρα οι εκθέσεις και για οποιοδήποτε λόγο οι εισηγητές δε βρίσκονται, δε νομίζω ότι αυτό αποτελεί επαρκή λόγο για να τα αναβάλλουμε. Στο κάτω-κάτω μπορούμε να πούμε ότι αν ο ίδιος θέλει να το κλείσει εντάξει, αλλά γιατί να τα αναβάλλουμε και να παρουσιάζομαστε ότι βάζουμε ειδικές συνεδρίες της Βουλής για τα θέματα αυτά όπου τα αναπέμπουμε και χάνουν πολλές φορές την επικαιρότητά τους.

Δεν έχω ένσταση, τώρα έκλεισε το θέμα, αλλά βάζω ένα θέμα διαδικασίας, ότι κάπου πρέπει να βάλουμε μια διαδικασία που να μπορεί να δουλεύει και να δουλεύει και η Βουλή για να κλείνει τα θέματα που είναι στο Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαδικαστικό, κύριε Παναγίδη;

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Ναι.

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό προς τον κ. Κουρτελλάρη, προχθές στη Βουλή συζητήθηκε ένα δικό μου θέμα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Έγινε συζήτηση και το θέμα έκλεισε. Σήμερα απ' ό,τι είδα - έλειπα το πρωί από τη Βουλή-συνεχίστηκε η συζήτησή του τη στιγμή που το θέμα έκλεισε την περασμένη συνεδρία. Επομένως, με όλο το σεβασμό, σαν να ο κ. Κουρτελλάρης μη μας τα λείει καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποσύρθηκε αυτό, κύριε Παναγίδη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Δεν υπήρξε θέμα το πρωί, διότι αυτοί που ήθελαν να μιλήσουν είπαν ότι δε θα μιλήσουν για να κλείσει. Εν πάση περιπτώσει, εγώ δε μιλώ για τώρα, μιλώ για τη διαδικασία για το μέλλον για να βρούμε μια διέξοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριοι συνάδελφοι, ζήτησε το λόγο ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια των όσων είπε ο συνάδελφος κ. Κουρτελλάρης, θα ήθελα να υποδείξω ότι η απουσία του εισηγητή δεν αποτελεί επαρκή λόγο για την αναβολή των θεμάτων.

Πριν απ' αυτό το θέμα που συζητούμε, συζητήθηκε σε έκταση το θέμα αριθμός πέντε στην ημερήσια διάταξη για τον καρκίνο. Όπως βλέπω στην ημερήσια διάταξη ο εισηγητής του θέματος είναι ο κ. Δημητρίου ο οποίος απουσιάζει. Έγινε τόση συζήτηση και δεχθήκαμε ότι απλώς θα μείνει για να το κλείσει ο εισηγητής. Το ίδιο συμβαίνει και για το θέμα αριθμός έξι. Εισηγητής στο ένα μέρος του θέματος είναι ο κ. Δημητρίου και στο άλλο μέρος είναι αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή. Γι' αυτό δε βλέπω κανένα λόγο γιατί να μην συζητηθεί το έκτο θέμα, και αν χρειαστεί, να επιφυλαχθεί για να το κλείσει ο εισηγητής του πρώτου μέρους, όπως έγινε με το θέμα αριθμός πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Χαίρομαι ιδιαίτερα που βλέπω ότι επί αυτού του θέματος συμφωνεί το ΑΚΕΛ και το ΑΔΗΣΟΚ και ελπίζω να συμφωνούν και για άλλα θέματα.

Δεν έχουμε ένσταση να ακολουθήσουμε μια τακτική, κύριε Πρόεδρε, φτάνει να την ακολουθούν όλοι και πάντα. Επομένως ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω και να μην γίνονται μαθήματα, όταν αυτά γίνονται από όλες τις πλευρές. Είναι θέμα πλέον Κανονισμού της Βουλής και εμείς λέμε «μάλιστα, ναι, να γίνεται, αυτή η τακτική» όχι όμως να επιλέγουμε τότε θέλουμε να γίνεται για να δίνουμε την εντύπωση ότι κάποιοι συνάδελφοι είναι αμελέτητοι ενώ άλλοι δεν είναι.

Σχετικά λέω ότι ο κ. Δημητρίου απουσιάζει στο εξωτερικό και είναι κάτι το οποίο πολλές φορές έγινε. Γι' αυτό θα παρακαλέσουμε ορισμένες φορές να υπάρχει η ίδια κατανόηση και τα ίδια μέτρα και σταθμά που χρησιμοποιούμε για τους δικούς μας εαυτούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε συνάδελφε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να προκαλέσω μια σύγχυση. Θα συμφωνήσω μαζί σας και με το ΑΔΗΣΟΚ για να μη μείνετε εκτεθειμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα αριθμός 6 -αφού εξελίχθηκαν έτσι τα πράγματα- θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη.

Για το θέμα αριθμός 7 είναι παρών ο εισηγητής του θέματος, ο κ. Παπαρές. Απομένει μόνο αν θα κατατεθεί η Έκθεση. Ζητώ, αν συμφωνούν και οι άλλες πλευρές, να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΘΞΕΙΑ ΕΛΛΕΙΨΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ ΚΤΛ. ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΑΙΤΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΣΚΑΦΩΝ ΚΑΙ Η ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΤΡΟΠΩΝ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Νίκος Μακρίδης
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Γεώργιος Παπαδόπουλος
 Νεόφυτος Ηλία
 Στέλιος Μανδριώτης
 Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 Μαρτίου και 25 Οκτωβρίου 1990. Κατά την πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και του Συνδέσμου Ψαράδων Λεμεσού.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 16/11/1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα. Στη συνέχεια και όταν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέταζε συναφή θέματα που αφορούσαν τα λιμενικά προβλήματα της Λεμεσού, αποφασίστηκε η εξέτασή του από την Επιτροπή αυτή.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Α. Παπαρέ ανέφερε πως στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού υπάρχει πολύ μεγάλη έλλειψη λιμενικών χώρων και αλιευτικών καταφυγίων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην όλη λειτουργία του, καθώς και προστριβές μεταξύ των ψαράδων και των άλλων ιδιοκτητών σκαφών που το χρησιμοποιούν. Ο ίδιος Βουλευτής τόνισε την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων επίλυσης του προβλήματος, πράγμα που θα βοηθήσει στην καλύτερη εξυπηρέτηση όσων χρησιμοποιούν το λιμάνι και ιδιαίτερα θα επιλύσει τα προβλήματα των επαγγελματιών ψαράδων των οποίων το μοναδικό βιοποριστικό επάγγελμα είναι το ψάρεμα. Εισηγήθηκε επίσης την ανάγκη εξεύρεσης χώρων για κατασκευή μικρών ναυπηγείων (καρνάγιων) για επιδιόρθωσεις μικρών σκαφών που χρήζουν επιδιόρθωσης προς εξυπηρέτηση των ιδιοκτητών τέτοιων σκαφών.

Ο Σύνδεσμος Ψαράδων Λεμεσού τόνισε την ανάγκη εξεύρεσης άμεσης λύσης στο πρόβλημα των αλιευτικών καταφυγίων που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και για την αντιμετώπιση του προβλήματος έκαμε τις πιο κάτω εισηγήσεις:-

- (α) Ο χώρος που χρησιμοποιείται από την Αρχή Λιμένων για ελλιμενισμό ξένων σκαφών να ενοικιαστεί στο Τμήμα Αλιείας και τα ξένα σκάφη

να χρησιμοποιούν τις μαρίνες Σιέρατον, Λάρνακας ή ακόμα και τα λιμάνια που εξυπηρετούν την εμπορική ναυτιλία.

- (β) Οι λάντσες που ασχολούνται με την εξυπηρέτηση των εμπορικών σκαφών να ελλιμενίζονται στο νέο λιμάνι.
- (γ) Τα ακινητοποιημένα για διάφορους λόγους σκάφη να μετακινηθούν στο νότιο βραχίονα του νέου λιμανιού.
- (δ) Τα τουριστικά σκάφη να πρυμνοδετούν και όχι να πλαγιοδετούν, πράγμα που θα εξοικονομήσει γύρω στα 40 μέτρα χώρο.
- (ε) Ο χώρος δίπλα από το λιμάνι που χρησιμοποιείται από τη HANSEATIC να παραχωρηθεί για αλιευτικά καταφύγια.
- (στ) Να εξευρεθεί χώρος δημιουργίας ναυπηγείου, για να μην αναγκάζονται τα σκάφη να ταξιδεύουν σε άλλες χώρες για επισκευές και να χάνεται πολύτιμος χρόνος και συνάλλαγμα.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως τα πιο πάνω μέτρα που εισηγούνται δεν αποτελούν τη ριζική λύση του προβλήματος, που είναι η κατασκευή νέων χώρων για ελλιμενισμό, όμως μπορούν να βοηθήσουν προσωρινά και μέχρι την κατασκευή των νέων αυτών χώρων. Ακολούθως αναφέρθηκαν σε πληροφορίες για μετατροπή του παλιού λιμανιού σε μαρίνα, πράγμα για το οποίο εξέφρασαν την αντίθεσή τους, και εισηγήθηκαν όπως το λιμάνι αυτό μετατραπεί σε ψαρολίμανο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Αλιείας, στο παλιό λιμάνι Λεμεσού ελλιμενίζονται όλες οι επαγγελματικές ψαρόβαρκες, που ανέρχονται σε 100 περίπου, δεκαπέντε σκάφη αλιείας ξιφία και δέκα τράτες, παρόλα τα μικροπροβλήματα που συναντούν, υπάρχει ασφάλεια για τα σκάφη αυτά.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως για την προσωρινή αποσυμφόρηση του λιμενικού χώρου του παλιού λιμανιού μετακινηθούν από την Αρχή Λιμένων Κύπρου τα 3 - 4 μεγάλα σκάφη που βρίσκονται μόνιμα αδρανοποιημένα και δημιουργηθεί καρνάγιο έξω από το παλιό λιμάνι. Ως τελική όμως λύση του προβλήματος οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν να μελετηθεί η δυνατότητα παραχώρησης του λιμανιού εξ ολοκλήρου στο Τμήμα Αλιείας και μετατροπής του σε ψαρολίμανο που να ενσωματωθεί στην υπό δημιουργία Λαϊκή Γειτονιά της Λεμεσού.

Από την πλευρά της Αρχής Λιμένων Κύπρου δηλώθηκε ότι πράγματι υπάρχει στενότητα λιμενικών χώρων στο παλιό λιμάνι Λεμεσού, το πρόβλημα όμως αυτό αντιμετωπίζεται στα ευρύτερα σχέδια της Αρχής για δημιουργία μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό, τα οποία βρίσκονται ήδη σε προχωρημένο στάδιο.

Από μέρους των αγροτικών οργανώσεων υποστηρίχτηκαν οι εισηγήσεις του Συνδέσμου Ψαράδων και ζητήθηκε η επίσπευση της εφαρμογής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις των διάφορων πλευρών, όπως αυτές εκτέθηκαν ενώπιόν της, και ιδιαίτερα τη διαπίστωση όλων των πλευρών για την έλλειψη λιμενικών χώρων και αλιευτικών καταφυγίων στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού, καλεί όλες τις αρμόδιες αρχές να προβούν σε επίσπευση όλων των διαδικασιών για αποσυμφόρηση του λιμενικού αυτού χώρου. Ιδιαίτερα καλεί την Αρχή Λιμένων Κύπρου, στην οποία ανήκει ο χώρος, να επισπεύσει τη διαδικασία της κατασκευής μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό που θα επιλύσει οριστικά το πρόβλημα. Καλείται επίσης η ίδια Αρχή όπως πάρει και προσωρινά μέτρα που θα απαμβλύνουν το πρόβλημα

μέχρι την τελική του λύση, όπως είναι η κατασκευή καρνάγιου εκτός του λιμανιού και η απομάκρυνση των μόνιμα αδρανούντων σκαφών από τους χώρους του λιμανιού.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχει περατωθεί η συζήτηση στην Επιτροπή Εξωτερικών του θέματος των Γυμνασίων των Βρετανικών Στρατευμάτων στο Δάσος Πάφου και είχαμε πει ότι μόλις περατωθεί θα έπαιρνε αμέσως σειρά στην ημερήσια διάταξη. Έτσι διερωτώμαι αν δεν είναι τώρα η κατάλληλη ώρα για να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να συνεχίσει ο κ. Παπαρές με την ομιλία του και να μου φέρετε μια Έκθεση να την έχω, να αναγγείλω το θέμα και να είναι το επόμενο θέμα στη συζήτηση.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τον Οκτώβρη του 1989 μετά από πρόσκληση του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σκαφών Αλιείας Ξυφία επισκέφθηκα το παλιό λιμάνι της Λεμεσού για να γνωρίσω από κοντά τα σοβαρά προβλήματα και το καθημερινό άγχος που διακατέχει τους ιδιοκτήτες αλιευτικών και άλλων σκαφών από την έλλειψη λιμενικών χώρων για τα σκάφη τους. Στη συνάντηση εκείνη παρευρέθηκε ο λιμενάρχης Λεμεσού κλιμάκιο του Τμήματος Αλιείας καθώς και άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Η έλλειψη λιμενικών καταφυγίων είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες του τόπου μας σχεδόν σε ολόκληρη την ελεύθερη περιοχή του νησιού. Από τη Λάρνακα μέχρι το Λατσί της Πάφου δεν υπάρχει κανένας χώρος κατάλληλος για να μπορούν να καταλήγουν τα αλιευτικά και άλλα σκάφη σε περιπτώσεις κακοκαιρίας και θαλασσοταραχής ή για ελλιμενισμό.

Το περίεργο είναι πως ενώ για μίλια ολόκληρα, ενώ τα σκάφη ανέρχονται σε αρκετές εκατοντάδες, δεν έχει κατασκευαστεί κανένα καταφύγιο, ενώ σε απομακρυσμένες περιοχές, όπως στον Πύργο, στον Πωμό και αλλού, που τα σκάφη ανέρχονται σε μερικές δεκάδες, έχουν κατασκευαστεί τέτοια καταφύγια. Δεν μπορούσε στα 30 χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας να κατασκευαστεί έστω ένα καταφύγιο, παράλληλα με εκείνα των απομακρυσμένων περιοχών, μεταξύ Λάρνακας και Πάφου; Χρόνια ολόκληρα οι ψαράδες φωνάζουν, διαμαρτύρονται και αγωνίζονται να πείσουν την κυβέρνηση να προχωρήσει στον πιο πάνω σκοπό.

Τα τελευταία 15 χρόνια παρατηρείται μια σταθερή αύξηση των αλιευτικών σκαφών, η οποία φαίνεται ότι θα συνεχισθεί με κυβερνητική ενθάρρυνση, για να υπάρξει δραστηριοποίηση και σε άλλους τομείς της αλιείας.

Αύξηση όμως έχουν σημειώσει και τα μικρά σκάφη αναψυχής καθώς και μικρά τουριστικά σκάφη. Όλη αυτή η αύξηση σκαφών δημιούργησε ανάγκες για πρόσθετη παροχή υπηρεσιών.

Υπάρχουν ελλείψεις λιμενικών χώρων, μαρίνων, μικρών ναυπηγείων κτλ.

Στον περιορισμένο και μοναδικό χώρο του παλιού λιμανιού της Λεμεσού, μήκους μόλις 90 και πλάτους 60 μέτρων, ελλιμενίζονται 250 περίπου σκάφη όλων

των ειδών. Επαγγελματικά αλιευτικά, τα ξιφιάρικα, ψαρόβαρκες, μηχανότρατες, τουριστικά σκάφη, σκάφη της λιμενικής αστυνομίας, οι γνωστές λάντσες που ναυλοχούν μόνιμα εκεί, τα σκάφη της Εθνικής Φρουράς, Ξένα γιωτ κτλ. Όλα τα πιο πάνω σκάφη είναι υποχρεωμένα να καταφεύγουν στο μοναδικό μας λιμανάκι που κατάντησε σωστό σαρδελοκούτι.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες από τη συμφόρηση είναι τεράστιες. Ο περιορισμένος χώρος που υπάρχει ούτε τα μισά σκάφη δεν μπορεί να δεχθεί με ασφάλεια. Αποτέλεσμα τούτου είναι να πλαγιοδετούν το ένα σκάφος πάνω στο άλλο, μέχρι και δέκα πολλές φορές μαζί, με επακόλουθο από τη μια να δυσκολεύονται να κάμουν τη δουλειά τους (παράδοση αλιεύματος, εφοδιασμός καυσίμων, προμήθειες κτλ.) και από την άλλη σε περιπτώσεις θαλασσοταραχής να εκμηδενίζονται παντελώς οι προϋποθέσεις ασφάλειας των ελλιμενισμένων σκαφών. Με την έλλειψη χώρου αρχίζουν και οι προστριβές μεταξύ των ψαράδων για εξασφάλιση κάποιας θέσης για τα σκάφη τους.

Έγινε πλέον θεσμός κάθε χειμώνα να προξενούνται τεράστιες ζημιές σε μεγάλο αριθμό σκαφών. Μόλις πρόσφατα, στις 15 Οκτωβρίου, που ανεμοθύελλα κτύπησε τη Λεμεσό, από τη θαλασσοταραχή αρκετές βάρκες που βρίσκονταν έξω από το χώρο του λιμανιού καταβρυμματίστηκαν στα βράχια, ενώ άλλες υπέστησαν εκτεταμένες ζημιές.

Είναι γι' αυτό το λόγο που με τον ερχομό του χειμώνα αρχίζουν η αγωνία και τα προβλήματα στους επαγγελματίες ψαράδες. Δεν είναι λίγες οι νύκτες που ξαγρυπνούν στο λιμάνι πάνω στα σκάφη τους, με τις μηχανές μπροστά πολλές φορές, για να τα γλυτώσουν από τη μανία του ανέμου και των κυμάτων. Δεν έχουν ούτε και άλλη εκλογή, γιατί, όταν οι ψαράδες υποστούν ζημιά από φουρτούνες και ανεμοθύελλες, είτε αν τσακιστούν στους βράχους τα καΐκια τους, είτε αν καταστραφούν τα εργαλεία τους, δεν υπάρχουν γι' αυτούς αποζημιώσεις. Υπάρχει μόνο καταστροφή, πόνος και πείνα γι' αυτούς και τις οικογένειές τους. Το υφιστάμενο σχέδιο ασφαλίσεως μέσω του Τμήματος Αλιείας δεν καλύπτει ούτε το δέκατο της αξίας του σκάφους. Υπάρχει και το πρόσφατο παράδειγμα του προέδρου του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σκαφών Αλιείας Ξιφία που βούλιαξε το σκάφος του, αξίας 75,000 λιρών, και η κάλυψη της ασφάλειας ανέρχεται γύρω στις £10,000 μόνο.

Εκτός από την παντελή έλλειψη λιμενικών χώρων, που οπωσδήποτε η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει αμέσως στην κατασκευή τους, υπάρχει και η έλλειψη κάποιας ναυπηγικής μονάδας, κοινώς καρνάγιου. Με τη δημιουργία τέτοιας μονάδας θα μπορούν να επιδιορθώνονται βλάβες μικρών σκαφών και να κατασκευάζονται κιόλας μικρά σκάφη. Διότι είναι ασύμφορο ένα μικρό τουριστικό σκάφος, για παράδειγμα, να έλθει στην Κύπρο ή να βρίσκεται στην Κύπρο και να χρειαστεί να πλεύσει ή να ρυμουλκηθεί σε γειτονική χώρα προς επιδιόρθωση κάποιας βλάβης.

Χώρα τουριστική η Κύπρος πρέπει να κατανοήσει ότι χρειάζεται όλες τις μορφές τουρισμού. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και με οποιοδήποτε άλλο σκάφος που χρειάζεται επιδιόρθωση. Είναι αδιανόητο να σπαταλούνται χιλιάδες λίρες το χρόνο για επιδιόρθωση και η Κύπρος να στερείται μικρού ναυπηγείου παρά τη συνεχή αύξηση των διάφορων σκαφών.

Για πολλά τώρα χρόνια όλοι συμφωνούν με τη δημιουργία ναυπηγείου. Παρευρεθήκαμε σε συσκέψεις με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η Αρχή

Λιμένων λέει ναι. Το Τμήμα Αλιείας λέει ναι. Και τα τρία εμπλεκόμενα Υπουργεία λένε ναι. Όλοι θέλουν και συμφωνούν αλλά καρνάγιο δε βλέπουμε να γίνεται. Ούτε και στο περιφημο Master Plan της Αρχής Λιμένων προβλέπεται να γίνει κάτι τέτοιο. Ποιος επιτέλους είναι ο υπεύθυνος να αποφασίσει; Αναμένουμε απάντηση.

Η κατασκευή ψαρολιμανου παράλληλα με τα αλιευτικά καταφύγια καθώς και η κατασκευή καλά εξοπλισμένων μαρίνων θα είναι ένας μεγάλος παράγοντας τόσο για την απάμβλυνση του καυτού προβλήματος των λιμενικών χώρων όσο και για την εξυπηρέτηση της τουριστικής μας βιομηχανίας.

Η κυβέρνηση θα πρέπει επιτέλους να πάρει τη μεγάλη απόφαση για τη δημιουργία όλων των πιο πάνω και να πάψει να κωλυσιεργεί και να προφασίζεται διάφορες δικαιολογίες για τη μη υλοποίησή τους. Κάθε ολιγωρία βαρύνει εκείνους που έχουν την ευθύνη για άδεια και ενθάρρυνση τέτοιων επιτευγμάτων.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θά ήθελα να αναφερθώ και στη μοναδική αποβάθρα του παλιού λιμανιού της Λεμεσού στην οποία μπορούν να προσδεθούν και αρκετά σκάφη και η οποία εξυπηρέτησε για δεκάδες χρόνια όλο τον εμπορικό μας κόσμο. Κανένας δεν ενδιαφέρεται για τη συντήρησή της, ούτε το Δημαρχείο, ούτε η Αρχή Λιμένων. Αφέθηκε στο έλεος του χρόνου να καταστραφεί σε πείσμα όλων όσων φωνάζουν να τη διαφυλάξουμε σαν κόρη οφθαλμού. Στο κάτω, κάτω είναι και ένα κειμήλιο της πόλης μας. Ποιος επιτέλους θα ενδιαφερθεί για την επιδιόρθωση και συντήρησή της, πριν είναι πολύ αργά;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία ζήτησε το λόγο.

Δεν ήρθε ακόμα η Έκθεση. Θα μιλήσει ακόμα ένας Βουλευτής και θα μείνει το θέμα ανοικτό.

Ν. ΗΛΙΑ:

Συμφωνώ να μείνει το θέμα ανοικτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Αν μιλούμε για το θέμα που συζητούμε τώρα, μας έχει αναφερθεί ότι θα παραμείνει ανοικτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αυτό λέω να παραμείνει ανοικτό. Είναι παράκληση διάφορων πλευρών να παραμείνει ανοικτό για να ακουστούν και άλλες απόψεις. Κατά συνέπεια αν δεν έχει άλλο ομιλητή...

Θα μιλήσετε, κύριε Κατσουνωτέ;

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός και θα προχωρήσουμε στο άλλο θέμα, που είναι για τις ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στο δάσος Πάφου, νοουμένου ότι θα είναι έτοιμη η Έκθεση μέχρι εκείνη τη στιγμή.

I. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι το θέμα λειτουργικότητας των λιμανιών Λεμεσού, τόσο του νέου όσο και του παλιού, απασχόλησε για αρκετό χρονικό διάστημα αυτό το Σώμα.

Η ανάγκη κατασκευής μαρίνας αλλά και φαρολίμανου είναι επιτακτική, γιατί τα προβλήματα συμφόρησης από έλλειψη λιμενικών χώρων όσο περνά ο καιρός γίνονται και οξύτερα. Συμφωνούμε απόλυτα με τις έξι εισηγήσεις που ο σύνδεσμος των ψαράδων κατέθεσε στην Επιτροπή και θα προσθέσουμε ακόμα μια που πιθανό να λύσει πιο έγκαιρα και μακρόχρονα το πρόβλημα. Αντί να προβληματιζόμαστε στο πώς θα χωρέσουν μαζί, στον ίδιο χώρο, μαρίνα-φαρολίμανο και ναυπηγείο, να γίνει δεκτή η εισήγηση της κατασκευής του φαρολίμανου στον παραδοσιακό χώρο που ελλιμενίζονταν τόσα χρόνια οι ψαρόβαρκες της Λεμεσού στη γνωστή αποβάθρα της Φραγκοκκλησιάς. Έχουν υποβληθεί από τον καλλιτέχνη κ. Γόρη Γρηγοριάδη και σχέδια και μακέττα του φαρολίμανου, γι' αυτό ας δοθεί σημασία και προς αυτή την κατεύθυνση.

Όσον αφορά τη λειτουργικότητα του παλιού λιμανιού θα πρέπει κατ' αρχή να εγκαταλειφθεί η ιδέα εγκατάστασης περιπτέρων για μόνιμη διεθνή έκθεση, γιατί αντίκειται στην προσπάθεια μετατροπής της γειτονιάς του Κάστρου σε Λαϊκή Γειτονιά.

Κι επειδή το θέμα αφορά και το νέο λιμάνι και η Επιτροπή Ανάπτυξης της Λεμεσού ασχολήθηκε σε έκταση μαζί του, εισηγούμαι όπως και τα προβλήματα του παλιού λιμανιού παραπεμφθούν στη δεκατριμελή Επιτροπή που συστάθηκε πρόσφατα υπό την αιγίδα του Δήμαρχου Λεμεσού, για να μελετηθούν και προωθηθούν προς τη λύση τους και αυτά τα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω ότι το θέμα αυτό παραμένει στην ημερήσια διάταξη για μελλοντική συνεδρία της Βουλής.

Ναι, κύριε Γαλανέ.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση είναι τυπική, την έχουμε δει, ετοιμάζεται. Να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα και να μη χάσουμε περισσότερο χρόνο, για να ανοίξει το θέμα ο κ. Ομήρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, να με αφήσετε να διαβάσω τον τίτλο του θέματος και ύστερα θα εκφράσουμε άποψη.

Θα προχωρήσουμε λοιπόν στο επόμενο θέμα που είναι εκείνο που θεωρήσαμε επειγόν το πρωί για το Κεφάλαιο Δ', το οποίο έχει ως εξής: Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι προγραμματισθείσες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στο δάσος Πάφου, οι κίνδυνοι πρόκλησης ζημιών από τις ασκήσεις αυτές στο περιβάλλον, η εν γένει προκλητική συμπεριφορά των βρετανικών δυνάμεων και η ανάγκη εφαρμογής του ομόφωνου ψηφίσματος της Βουλής που εγκρίθηκε μετά τη συζήτηση του θέματος των ασκήσεων στον Ακάμα.» Θα συμφωνούν όλες οι πλευρές, όπως θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα η Έκθεση και να προχωρήσουμε στην έκφραση απόψεων αν υπάρχουν.

Ναι, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να θεωρηθεί κάτι ως αναγνωσθέν πρέπει να έχει γραφτεί. Η Έκθεση της Επιτροπής δεν έχει ακόμα γραφτεί και δεν την έχουμε ενώπιόν μας. Πώς θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάμνοντας αυτή την πρόταση ο κ. Γαλανός, βασίστηκε πάνω στη λογική ότι είμαστε όλοι ενημερωμένοι, ιδιαίτερα εκείνοι που πήραν μέρος και στις σχετικές διαδικασίες και το πρωί και το απόγευμα και πήραν όλη τη σχετική πληροφόρηση και γνωρίζουμε όλοι ότι το περιεχόμενο της Έκθεσης είναι τυπικό και διαδικαστικό. Συνήλθε η Επιτροπή και εξέτασε το θέμα και απόψεις θα εκφραστούν ενώπιον της ολομέλειας. Αυτό είναι το περιεχόμενο της Έκθεσης περίπου και ουδέν έτερον.

Λοιπόν, αν ο κ. Χριστοφίδης θέλει να το ακούσει και από γραπτό κείμενο μπορούμε να περιμένουμε, αλλά αν νομίζουμε ότι η πληροφόρηση που έχουμε είναι αρκετή για να βοηθήσει στην έναρξη της συζήτησης, δεν βλέπω τι εμποδίζει η αποδοχή της πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη στιγμή που θα υπάρξει έστω και μια ένσταση για να κατατεθεί η Έκθεση, εγώ είμαι υποχρεωμένος να δεχτώ την ένσταση για να κατατεθεί η Έκθεση. Αν επιμένει ο κ. Χριστοφίδης είμαστε υποχρεωμένοι να δεχτούμε την ένστασή του.

Παρακαλώ, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η παρατήρησή μου είναι θέμα διαδικασίας σοβαρότατο και μάλιστα συνταγματικό. Δεν μπορούμε να ισοπεδώνουμε τα πάντα στο κοινοβούλιο. Μπορεί να είπαμε πολλά πράγματα, μπορεί να περιμένουμε την Έκθεση να έρθει. Όταν η Έκθεση ετοιμαστεί, θα είμαστε έτοιμοι να συνεχίσουμε. Αυτό λέει το Σύνταγμα. Να περιμένουμε αν είναι δυνατό έστω και για πέντε λεπτά, για ένα διάλειμμα, και να επανέλθουμε στην αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι ...

Μέχρι που θα έλθει η Έκθεση αυτή, θα συνεχίσουμε συνάδελφοι.

Ναι, κύριε Φάντη.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν πρόκειται να γίνει διακοπή, τότε αντί να πάμε σε άλλο θέμα, θα ήταν προτιμότερο να μιλήσει ο συνάδελφος Νεόφυτος Ηλία, που μπορεί να μην υπάρχουν άλλοι ομιλητές για εκείνο το θέμα, και να το κλείσουμε και εκείνο το θέμα, να φύγει από την ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο δεν κλείει, κύριε Φάντη, διότι υπάρχουν άλλες πλευρές που θέλουν να μιλήσουν. Αν θέλει να μιλήσει ο κ. Ηλία είναι άλλο ζήτημα.

Λοιπόν, θέλω να ξέρω τι εισηγούνται οι άλλες πλευρές. Να βάλουμε το επόμενο θέμα;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να βάλουμε το επόμενο θέμα, διότι το επόμενο θα τελειώσει μέσα σε πολύ λίγα λεπτά και ελπίζω στο μεταξύ να έρθει και η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εννοείται να βάλουμε το υπ' αρ. 8 θέμα που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως »Διοχέτευση ακατάλληλων τροφίμων στην Εθνική Φρουρά».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).

Να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα η Έκθεση ή να κατατεθεί;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα. Να πω μόνο, από τη θέση μου, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Χατζηδημητρίου. Συμφωνούν και οι άλλες πλευρές;

Αν συμφωνούν, τότε η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα και ο κ. Χατζηδημητρίου έχει το λόγο.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΔΙΟΧΕΤΕΥΣΗ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ»

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Ανδρέας Γεωργίου

Αντώνης Ανδρέου

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος

Στέλιος Μανδριώτης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7, 14 και 20 Ιουνίου και στις 25 Οκτωβρίου 1990. Στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος αυτού, που η Επιτροπή αποφάσισε αυτεπάγγελτα να εξετάσει, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, των κτηνιάτρων της Εθνικής Φρουράς, του Τμήματος Τελωνείων, του Γενικού Χημείου, της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας.

Από τα λεχθέντα του εκπροσώπου του Υπουργείου Άμυνας ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει ότι η Εθνική Φρουρά εφοδιάζεται με διάφορα είδη τροφίμων ύστερα από προσφορές και αφού τηρηθούν οι προβλεπόμενες προδιαγραφές. Όλα τα τρόφιμα παραλαμβάνονται ύστερα από μακροσκοπικό έλεγχο που γίνεται από

τους κτηνιάτρους της Εθνικής Φρουράς και στη συνέχεια κατανέμονται πρώτα στις αποθήκες και ακολούθως στις διάφορες μονάδες, όπου ειδική επιτροπή, αποτελούμενη από τον υποδιοικητή, το γιατρό και το διαχειριστή της μονάδας, επιβεβαιώνει ότι παραλήφθηκαν τα είδη που ελέγχθηκαν από τους κτηνιάτρους και κρίθηκαν κατάλληλα για κατανάλωση. Κατά καιρούς οι αρμόδιοι απέρριψαν ποσότητες κρεάτων και ψαριών που κρίθηκαν ακατάλληλα για κατανάλωση, γι' αυτό και δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας, ότι δηλαδή διοχετεύονται ακατάλληλα τρόφιμα στην Εθνική Φρουρά.

Εκ μέρους των κτηνιάτρων της Εθνικής Φρουράς τονίστηκε συναφώς ότι αυτοί έχουν τις γνώσεις που απαιτούνται για τον έλεγχο της καταλληλότητας των τροφίμων που διοχετεύονται στην Εθνική Φρουρά και γι' αυτό δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας. Σχετικά με τα κρούσματα τροφικών δηλητηριάσεων που παρατηρούνται στα στρατόπεδα, οι εκπρόσωποι των κτηνιάτρων δήλωσαν ότι αυτές παρουσιάζονται συνήθως σε εθνοφρουρούς που επιστρέφουν στα στρατόπεδα ύστερα από άδεια. Τέλος, οι ίδιοι επισήμαναν την ανάγκη αναγνώρισής τους ως επίσημων κτηνιάτρων με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την υγιεινή των κρεάτων, ώστε οι αρμοδιότητές τους να διευρυνθούν και ο έλεγχος των κρεάτων που διοχετεύονται στην Εθνική Φρουρά να καταστεί πιο αποτελεσματικός.

Από πλευράς του Τμήματος Τελωνείων δηλώθηκε ότι τα εισαγόμενα τρόφιμα τότε μόνο παραδίδονται από το Τελωνείο, όταν τα αναγκαία πιστοποιητικά έχουν προσυπογραφεί από τις αρμόδιες κτηνιατρικές και υγειονομικές υπηρεσίες. Τα προϊόντα παραδίδονται στον εισαγωγέα και η διαδικασία του ελέγχου διεκπεραιώνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες στην παρουσία και τελωνειακού λειτουργού.

Οι εκπρόσωποι της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ότι δεν έχουν διοχετευθεί ακατάλληλα κρέατα στην Εθνική Φρουρά, γιατί, στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται η ακαταλληλότητά τους για κατανάλωση, αυτά αποσύρονται και καταστρέφονται. Οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν το αίτημα των κτηνιάτρων της Εθνικής Φρουράς να αναγνωριστούν ως επίσημοι κτηνίατροι με βάση τη νομοθεσία για την υγιεινή του κρέατος, θέμα, όπως ανέφεραν, που θα συμβάλει στη βελτίωση της διαδικασίας ελέγχου των τροφίμων που προορίζονται για την εθνοφρουρά. Τέλος, οι ίδιοι επισήμαναν την ανάγκη για δημιουργία κεντρικών αποθηκών για τα τρόφιμα που προορίζονται για την Εθνική Φρουρά, καθώς και εργαστηρίων κοπής των κρεάτων, ώστε ο έλεγχος να είναι πιο αποτελεσματικός και να διασφαλίζεται ευκολότερα η καταλληλότητα των ειδών που προμηθεύεται η εθνοφρουρά.

Εκ μέρους των εκπροσώπων της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας δηλώθηκε ότι η Υπηρεσία τους ασκεί τον αναγκαίο έλεγχο στα τρόφιμα που διοχετεύονται στην Εθνική Φρουρά σε συνεργασία πάντοτε με την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία της Εθνικής Φρουράς.

Οι εκπρόσωποι του Γενικού Χημείου ανέφεραν ότι ελέγχουν από την πλευρά τους όσα είδη διατροφής έχουν την αρμοδιότητα να ελέγχουν με βάση τις γενικές προδιαγραφές. Από την πείρα τους δήλωσαν ότι τα τρόφιμα που χορηγούνται στην Εθνική Φρουρά ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές που είναι αυστηρότατες. Δηλώθηκε επίσης ότι το θέμα του ελέγχου των κρεάτων δεν εμπίπτει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών του Γενικού Χημείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στο θέμα της προμήθειας κατάλληλων ειδών διατροφής στους εθνοφρουρούς και

έχοντας υπόψη τα όσα εκτέθηκαν ενώπιον της από τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται στον όλο μηχανισμό ελέγχου της ποιότητας και της καταλληλότητας των εισαγόμενων ειδών, διαπιστώνει ότι υπάρχουν σοβαρά κενά τα οποία εύλογα δημιουργούν ανησυχίες στο κοινό.

Περιορίζοντας η Επιτροπή την εξέταση του θέματος στα είδη διατροφής που διοχετεύονται στην Εθνική Φρουρά, θέμα εξάλλου που εμπίπτει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, επισημαίνει ότι ο μηχανισμός ελέγχου των εισαγόμενων ειδών δε διασφαλίζει ότι τα είδη αυτά είναι απολύτως κατάλληλα μέχρι τη στιγμή της διοχέτευσής τους για κατανάλωση. Η απουσία της αναγκαίας εξουσιοδότησης για πλήρη έλεγχο των κρεάτων από τους κτηνίατρους της Εθνικής Φρουράς, που έχουν όλα τα αναγκαία προσόντα, αποτελεί αναμφίβολα σημαντικό κενό στον όλο μηχανισμό ελέγχου, που πρέπει απαραίτητα να αντιμετωπιστεί από τους αρμόδιους με νομοθετικές ή άλλες διοικητικές ρυθμίσεις.

Η Επιτροπή, θεωρώντας θετική εξέλιξη την επισήμανση από την κυβέρνηση των σοβαρότατων κενών που υπάρχουν στον όλο μηχανισμό ελέγχου της υγιεινής και ποιότητας των εισαγόμενων τροφίμων, αναμένει ότι θα υιοθετηθούν το ταχύτερο δυνατό τα μέτρα εκείνα που στοχεύουν στην άμεση και αποτελεσματική διόρθωση της κατάστασης.

Η Επιτροπή, ενημερώνοντας το Σώμα για το όλο θέμα, δηλώνει ότι ως αρμόδια Επιτροπή για τα προβλήματα των εθνοφρουρών αισθάνεται έντονα την ανάγκη να διαφυλάξει την υγεία όσων υπηρετούν στο στράτευμα και προς την κατεύθυνση αυτή είναι πρόθυμη να συνεργαστεί με όλους τους αρμοδίους, ώστε να διασφαλιστεί ο καλύτερος δυνατός έλεγχος των τροφίμων που διοχετεύονται στην Εθνική Φρουρά.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, θέλω να αναφέρω μόνο ένα μικρό απόσπασμα της Έκθεσης που είναι και η ουσία του όλου προβλήματος, όπου αναφέρεται ότι επισημαίνεται ότι ο μηχανισμός ελέγχου των εισαγόμενων ειδών δε διασφαλίζει ότι τα είδη είναι απολύτως κατάλληλα μέχρι τη στιγμή της διοχέτευσής τους στην κατανάλωση. Η αναφορά αυτή έχει το εξής νόημα: Ναι μεν γίνονται οι έλεγχοι, ναι μεν καταβάλλεται φιλότιμη προσπάθεια από κτηνίατρους και ιδιαίτερα τους κτηνίατρους της Εθνικής Φρουράς, για τη διακρίβωση της καταλληλότητας των τροφίμων, όμως αυτό δε σημαίνει ότι και όλα τα τρόφιμα που διοχετεύονται είναι εξασφαλισμένα, διότι υπάρχει ανεπάρκεια στη διεξοδική και σε βάθος και ποιοτική εξέταση των τροφίμων. Έτσι εκείνο που θα έχουμε να συστήσουμε είναι ότι χρειάζονται βελτίωση τόσο οι κυβερνητικές υπηρεσίες, ώστε να αυξηθεί η ικανότητα ελέγχου των τροφίμων, όσο και η ρύθμιση ειδικών λεπτομερειών μέσα στην Εθνική Φρουρά για το στάτους των κτηνίατρων της Εθνικής Φρουράς, για να μπορούν να κάμνουν ένα πιο διεξοδικό έλεγχο των τροφίμων που διοχετεύονται στην Εθνική Φρουρά. Και τελειώνει η Έκθεση με την αναφορά ότι η Επιτροπή παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή το όλο θέμα, ώστε να διασφαλιστεί ο καλύτερος δυνατός έλεγχος των τροφίμων και η ποιότητα που παρέχεται στους εθνοφρουρούς μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπετε.

Ήθελα να πω το εξής: Ότι πολλές φορές διάφοροι προσφοροδότες δίνουν προσφορές για τρόφιμα για την Εθνική Φρουρά. Υπάρχουν οι προδιαγραφές για τα τρόφιμα τούτα της Εθνικής Φρουράς. Ότι θα είναι αρίστης ποιότητας και λοιπά. Οι προσφοροδότες τούτοι κάμνουν την προσφορά για τα καλύτερα που ζητά η εθνοφρουρά πλην όμως κατά την πορεία της προμήθειας αλλάζουν την ποιότητα των προσφερόμενων τροφίμων και αυτό πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ούτως ώστε να είναι συνεπείς οι προμηθευτές αυτών των τροφίμων. Υπήρξα επί 10 - 12 χρόνια ιατρός της Εθνικής Φρουράς και τα έβλεπα αυτά τα πράγματα και είναι από ίδια πείρα που επιστώ την προσοχή του Σώματος και της κυβέρνησης ιδιαίτερα, και των αρμόδιων αρχών, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Κατά συνέπεια τα πορίσματα της Έκθεσης πρέπει να παραπεμφθούν στο αρμόδιο Υπουργείο, διότι πρόκειται για ένα σοβαρό θέμα, πρόκειται για την προστασία της υγείας των εθνοφρουρών μας και πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις της αρμόδιας Επιτροπής.

Αν είναι έτοιμη η Έκθεση που περιμένουμε, παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΘΕΙΣΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΠΑΦΟΥ, ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΥΤΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, Η ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ, Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΟΜΟΦΩΝΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΑΚΑΜΑ»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Γάκης Χατζηδημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Ψυλλίδης

Νίκος Αναστασιάδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συνήλθε σήμερα, 15 Νοεμβρίου 1990, έκτακτα για να μελετήσει το πιο πάνω θέμα ύστερα από πληροφορίες ότι έχουν προγραμματιστεί ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στο δάσος Πάφου οι οποίες πρόκειται να αρχίσουν την προσεχή Δευτέρα, 19 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν οι αξιότιμοι Υπουργοί

Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς επίσης εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Άμυνας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν επίσης και οι Βουλευτές κ. Α. Παρισινός, Π. Στυλιανού, Μ. Θεοδούλου και Γ. Ομήρου.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου και παραπέμφθηκε ύστερα από απόφαση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων στην Επιτροπή Εξωτερικών για μελέτη.

Εισάγοντας το θέμα ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Γαλανός ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πλήρη ενημέρωση πάνω στο υπό συζήτηση θέμα και ιδιαίτερα των συνθηκών κάτω από τις οποίες δόθηκε κυβερνητική άδεια για ασκήσεις στο δάσος Πάφου.

Από πλευράς των εκπροσώπων του Υπουργείου Εξωτερικών δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι με βάση τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας παραχωρείται δικαίωμα τέτοιων ασκήσεων στις βρετανικές βάσεις οι δε συμβουλές που δόθηκαν από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας είναι ότι στην πραγματικότητα η Δημοκρατία είναι υποχρεωμένη να παραχωρεί αυτό το δικαίωμα. Από πλευράς της κυβέρνησης, αυτό το οποίο πράττει, είναι να το αμφισβητεί κάθε στιγμή και ύστερα από διαπραγματεύσεις να παραχωρεί στους Βρετανούς πολύ μικρότερη περιοχή για τη διεξαγωγή γυμνασίων από αυτήν η οποία ζητείται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση των ασκήσεων που πρόκειται να διεξαχθούν στις 19 Νοεμβρίου 1990, είχε ζητηθεί μια πολύ μεγάλης έκτασης περιοχή που περιελάμβανε πυκνό δάσος, τελικά δε ύστερα από έντονες διαπραγματεύσεις παραχωρήθηκε περιοχή η οποία περιλαμβάνει αραιότερο δάσος, έχουν δε αποκλειστεί πλήρως οι κατοικημένες περιοχές. Από τους ίδιους εκπροσώπους δηλώθηκε ότι έχουν γίνει όλες οι αναγκαίες διευθετήσεις για περιορισμό στο ελάχιστο, πιθανών πυρκαϊών, ενώ αν προκληθούν οποιεσδήποτε ζημιές, θα δοθούν σχετικές αποζημιώσεις. Παράλληλα, θα διεξάγεται έλεγχος τόσο από πλευράς στρατού, όσο και από την Αστυνομία της Δημοκρατίας. Τα πιο πάνω επιβεβαιώθηκαν από τους αξιότιμους Υπουργούς Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν επίσης ότι η παραχώρηση τέτοιων περιοχών πρώτιστα αποτελεί θέμα τήρησης της Συμφωνίας Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, ύστερα από την πιο πάνω ενημέρωση σε γενικές γραμμές πάνω στο υπό αναφορά θέμα, πιστεύει ότι διεξαγωγή ασκήσεων από τα βρετανικά στρατεύματα σε περιοχές, όπως είναι το δάσος Πάφου ή άλλες δασικές περιοχές οπουδήποτε στη Δημοκρατία, είναι ανεπίτρεπτη και απαράδεκτη και καλεί την κυβέρνηση, αφού λάβει υπόψη της σχετικό ομόφωνο προηγούμενο ψήφισμα της ολομέλειας του Σώματος ημερομηνίας 4ης Ιουλίου 1980 να προβεί το ταχύτερο σε όλα τα αναγκαία διαβήματα, παραστάσεις και επιβαλλόμενες ενέργειες για τερματισμό διεξαγωγής παρόμοιων ασκήσεων στο μέλλον. Όταν δε τούτο είναι αδύνατο, να φροντίσει ώστε οι περιοχές στις οποίες θα διεξάγονται τέτοιες ασκήσεις να είναι όσο το δυνατό μειωμένης σημασίας από πλευράς αξίας και ομορφιάς του φυσικού περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ζητήσει την επείγουσα συζήτηση αυτού του θέματος στη Βουλή, του θέματος της παραχώρησης από την κυβέρνηση άδειας διεξαγωγής στρατιωτικών γυμνασίων στο δάσος Πάφου για τρεις βασικούς λόγους: Πρώτο γιατί αυτές οι ασκήσεις ξεκινούν την ερχόμενη Δευτέρα 19 Νοεμβρίου, δεύτερο διότι η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου διά του Επάρχου έχει εγείρει σοβαρές επιφυλάξεις σε σχέση με τη διεξαγωγή αυτών των ασκήσεων, ιδιαίτερα αυτή τη χρονική περίοδο και τούτο γιατί υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι πρόκλησης ανεπανόρθωτων μη αναπληρώσιμων ζημιών στο φυσικό περιβάλλον, και τρίτο, και ίσως το πιο σημαντικό, γιατί η κυβέρνηση, χωρίς να έχει στην πραγματικότητα οποιαδήποτε νομική υποχρέωση με βάση την καλούμενη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, παραχώρησε το δάσος Πάφου στις ορέξεις του αγγλικού στρατού για να ληλατηθεί προς εξασφάλιση του ετοιμοπόλεμου των βρετανικών δυνάμεων, για να έχουμε ενδεχομένως ένα νέο σεληνιακό τοπίο όπως συνέβη ήδη στην περίπτωση του Ακάμα.

Το θέμα είναι πολύ πιο σοβαρό απ' ό,τι εκ πρώτης όψεως μπορεί να φαίνεται, γιατί πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση έχει βαρύτερες ευθύνες, γι' αυτή την ασυδοσία των Άγγλων η οποία έχει κορυφωθεί τελευταία. Και ενώ σε άλλες περιπτώσεις όπως στην περίπτωση του δάσους του Ακάμα μπορούσε να υπάρξει η δικαιολογία της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, στην περίπτωση του δάσους Πάφου είναι δεδομένο ότι αφού αυτό δεν περιλαμβάνεται στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης η κυβέρνηση θα μπορούσε να αρνηθεί την παραχώρηση άδειας, ιδιαίτερα από τη στιγμή που οι αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας έχουν διατυπώσει επιφυλάξεις σε ό,τι αφορά την παραχώρηση μιας τέτοιας άδειας. Η κυβέρνηση συνεπώς δεν έχει καμιά δικαιολογία. Αυτό το Σώμα στις 4 Ιουλίου του 1990 συζήτησε σε έκταση το θέμα των βρετανικών ασκήσεων στον Ακάμα και γενικότερα τα καλούμενα δικαιώματα των Βρετανών στην Κύπρο και υιοθέτησε ομόφωνο ψήφισμα στο οποίο, αφού η Βουλή εκφράζει τη σοβαρή της ανησυχία για τις καταστροφές του φυσικού περιβάλλοντος στην περιοχή του Ακάμα και αφού υποστηρίζει ότι τα δικαιώματα της Μεγάλης Βρετανίας που πηγάζουν από τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης για τη διεξαγωγή στρατιωτικών ασκήσεων αποτελούν κατάλοιπα αποικισμού μιας πρώην αποικιοκρατικής δύναμης σε μια πρώην αποικία, και συνεπώς σαν τέτοια είναι παράνομα, καλεί την κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας να τερματίσει τη διεξαγωγή στρατιωτικών γυμνασίων στην περιοχή του Ακάμα και καλεί και τη δική μας κυβέρνηση να προβεί σε όλα τα αναγκαία διαβήματα και παραστάσεις για τον ταχύτερο τερματισμό των ασκήσεων των βρετανικών στρατευμάτων στον Ακάμα. Αντί όμως η κυβέρνηση να προβεί σε διαβήματα και παραστάσεις προς τους Βρετανούς για τον τερματισμό των ασκήσεων στον Ακάμα, προχωρεί τώρα να δώσει μια άδεια που όπως είπα δεν είχε υποχρέωση να δώσει, για να ληλατηθεί και ο φυσικός πλούτος του δάσους Πάφου.

Στις 19 Νοεμβρίου στην περιοχή Γιαλιάς Πόλεως Χρυσοχούς βρετανικά στρατεύματα θα πραγματοποιήσουν αποβατική επιχείριση και θα αναπτυχθούν χρησιμοποιώντας άρματα και παντός είδους όπλα προς το δάσος Πάφου, θα ενωθούν μάλιστα στη συνέχεια με άλλα στρατεύματα που θα βρίσκονται ήδη στην περιοχή. Για 5 μέρες το δάσος Πάφου θα υποστεί κάθε είδους δοκιμασία και είναι δεδομένο ότι θα υποστεί μεγάλες ζημιές.

Θα ήταν όμως χρήσιμο να ρίξουμε μια ματιά στα στοιχεία που έχουμε από προηγούμενη μελέτη του θέματος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Εξωτερικών, για να διαπιστώσουμε το μέγεθος των κινδύνων που απειλούν αυτή τη στιγμή, σήμερα, και το δάσος Πάφου. Για 200 συνολικά μέρες το χρόνο οι βρετανικές στρατιωτικές δυνάμεις που σταθμεύουν στην Κύπρο χρησιμοποιούν την περιοχή του Ακάμα για τη διεξαγωγή ασκήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από εκπροσώπους της κυβέρνησης στην Επιτροπή Εξωτερικών οι Βρετανοί χρησιμοποιούν μια ορισμένη περιοχή τόσο θαλάσσια όσο και χερσαία σαν πεδίο βολής εδάφους και ναυτικού, για να πραγματοποιούν όλων των ειδών ασκήσεις πυρών εδάφους αλλά και ασκήσεις για την εκπαίδευση στη χρησιμοποίηση μηχανημάτων. Στη διάρκεια αυτών των ημερών η μοναδικής φυσικής ομορφιάς περιοχή του Ακάμα μετατρέπεται σε θέατρο πολεμικών επιχειρήσεων με όλες τις συνακόλουθες επιπτώσεις στο περιβάλλον, απλά και μόνο για να υπηρετηθούν τα αγγλικά συμφέροντα που επιβάλλουν τη διατήρηση του ετοιμοπόλεμου των βρετανικών δυνάμεων που η πρώτην αποικιοκρατική δύναμη διατηρεί στην Κύπρο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία τώρα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, οι ζημιές από πυρκαγιές και άλλες αιτίες που προκαλούν οι Άγγλοι είναι συχνές με αποτέλεσμα το σπάνιας ομορφιάς τοπίο να καταστρέφεται και μάλιστα ανεπανόρθωτα, αφού δεν είναι σίγουρο αν θα επανέλθει στην προηγούμενη κατάστασή του έστω και αν περάσουν 100 χρόνια, όπως μας ανέφερε το Τμήμα Δασών.

Πληροφορηθήκαμε ακόμη ότι την περίοδο από το 1984 μέχρι το 1989 κάηκαν συνολικά από τους αγγλικούς βομβαρδισμούς 59,665 εκτάρια γης, 1,308 δένδρα και 15,291 θάμνοι. Πέραν απ' αυτά προκλήθηκαν μεγάλες ζημιές σε ιδιωτικές περιουσίες.

Υπάρχει βέβαια και η πτυχή των αποζημιώσεων με τις οποίες επιχειρεί η αγγλική κυβέρνηση να απαλύνει τις δυσμενείς εντυπώσεις έναντι των ενεργειών της αλλά και να προβάλει μια απατηλή εικόνα συνέπειας στις υποχρεώσεις της και ανάληψης των ευθυνών της. Πρόκειται για μια πραγματική απάτη σε βάρος του τόπου και του λαού μας. Πρόκειται για μια ευτελή και καταδικαστέα απόπειρα συσκότισης και αποπροσανατολισμού που έχουμε κάθε λόγο και να απορρίψουμε και να στιγματίσουμε, γιατί σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, όπως αυτές εκφράστηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, η κάλυψη των ζημιών με αποζημιώσεις είναι ένα θέμα και η επούλωση των πληγών στο περιβάλλον ένα άλλο εντελώς ξεχωριστό. Γιατί τα χρήματα αυτά δεν μπορούν βέβαια να επαναφέρουν το τοπίο στην αρχική του κατάσταση σε προβλεπτό χρόνο, ενώ εκφράστηκε ακόμα και αμφιβολία για το αν το περιβάλλον θα αποκατασταθεί στο μέλλον όσα χρόνια και αν περάσουν. Και οι £131,000 που δόθηκαν για τις ζημιές στο δάσος του Ακάμα δεν θα ξαναπρασινίσουν βέβαια τις καμένες περιοχές του Ακάμα ούτε και θα προστατεύσουν τις υπόλοιπες μια που το κακό συνεχίζεται.

Αναλύοντας το θέμα όπως σήμερα προβάλλει, το ευρύτερο θέμα των δικαιωμάτων των Βρετανών με βάση τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για τη νομική αλλά και για την πολιτική πτυχή του. Οι νομικές καταβολές του θέματος που εξετάζουμε πράγματι εντοπίζονται στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης. Στη συμφωνία εκείνη οι Άγγλοι εξασφάλισαν τη συμπερίληψη πρόνοιας που τους παραχωρούσε το δικαίωμα να διεξάγουν στον Ακάμα για 70

μόνο μέρες το χρόνο ασκήσεις βολής εδάφους και ναυτικού και θαλάσσιους βομβαρδισμούς για άλλες 10 μέρες, σύνολο 80 μέρες. Και βέβαια πήραν το δικαίωμα βάσει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης να διεξάγουν στρατιωτικές ασκήσεις για άλλες 40 μέρες σε άλλες περιοχές που δεν κατονομάζονται, ύστερα όμως από συμφωνία στην οποία θα πρέπει να προέλθουν με την κυπριακή κυβέρνηση. Και η γνώμη του νομικού σύμβουλου της κυβέρνησης, του Γενικού Εισαγγελέα, όπως αυτή διατυπώθηκε πριν από λίγη ώρα στην Επιτροπή Εξωτερικών είναι ότι η κυβέρνηση δεν είναι υποχρεωμένη να συμφωνήσει σε οποιαδήποτε περιοχή υποδείξουν οι Άγγλοι, αλλά έχει το δικαίωμα να απορρίψει και μια και δύο και τρεις και δέκα περιοχές τις οποίες θα υποδείξουν οι Άγγλοι και να υποδείξει η ίδια η κυβέρνηση ενδεχομένως μια περιοχή η οποία δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον από απόψεως οικολογικής ευαισθησίας. Επίσης η κυβέρνηση έχει το δικαίωμα σύμφωνα πάντα με το νομικό σύμβουλο της κυβέρνησης, το Γενικό Εισαγγελέα, να διαπραγματευθεί το θέμα της έκτασης. Ακόμα μας είπε ο Γενικός Εισαγγελέας ότι και οι 40 μέρες είναι δυνατόν να υποβληθούν σε περιορισμό, δηλαδή μπορούν να μειωθούν οι 40 μέρες. Αυτή είναι η γνώμη της Γενικής Εισαγγελίας.

Θα πρέπει κάποτε οι Βρετανοί να μάθουν ότι η οχύρωσή τους πίσω απ' αυτό το κείμενο της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης εν πάση περιπτώσει δεν τους εξασφαλίζει διαιώνιση των προνομίων που σήμερα απολαμβάνουν στην Κύπρο, αλλά ούτε και τους παρέχει την άνεση να περιβάλλουν με μανδύα μονιμότητας τις εγκληματικές τους πράξεις σε βάρος του περιβάλλοντος.

Και αυτό γιατί ο ίδιος ο οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών έχει με αποφάσεις και ψηφίσματά του τοποθετηθεί με σαφήνεια απέναντι σε θέματα ανάλογα μ' αυτό που εξετάζουμε. Διακηρύσσοντας ότι καμιά δέσμευση πρώην αποικίας προς τον πρώην αποικιοκράτη δεν αναγνωρίζεται και ότι τέτοια δικαιώματα χαρακτηρίζονται σαν κατάλοιπα αποικισμού. Και αυτή η θέση του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών συνιστά μια πραγματικότητα που θα πρέπει υπεύθυνα να αξιοποιηθεί από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε ένα θέμα που συνδέεται άμεσα τόσο με την πρωταρχική σημασία-αναγκαιότητα για διαφύλαξη του φυσικού μας πλούτου όσο και με την ίδια την εθνική μας αξιοπρέπεια. Και για την πρόκληση που είναι σήμερα μπροστά μας υπάρχουν βέβαια υπεύθυνοι. Η κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας είναι ο μέγας πρωταγωνιστής αυτής της απαράδεκτης για μας κατάστασης, γιατί εξακολουθεί να συμπεριφέρεται με υπεροψία και αλαζονεία απέναντι σ' ένα τόπο που είχε χρέος ακόμα και να προστατεύσει. Γιατί εφαρμόζει στην πράξη αντιλήψεις παρωχημένης εποχής και νοοτροπίες σκουριασμένες στις οποίες παρέμεινε δογματικά προσκολλημένη από την εποχή της αγγλικής παντοκρατορίας. Αδυνατώντας να επιδείξει την απαιτούμενη από το πνεύμα της εποχής μας πολιτική ευαισθησία, συνεχίζει προκλητικά να βομβαρδίζει τις ακτές μας και να πυρπολεί τα δάση μας. Η επιμονή των Άγγλων να διεξάγουν ολέθριες για το περιβάλλον ασκήσεις σε περιοχές σπάνιας φυσικής ομορφιάς, μας πείθει δυστυχώς πως η ύφεση στις διεθνείς σχέσεις, η μείωση του εξοπλιστικού ανταγωνισμού και η νέα σκέψη είναι για την αγγλική εξωτερική πολιτική έννοιες χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο. Και θα πρέπει ακόμα να σημειώσουμε πως η συμπεριφορά αυτή των Άγγλων μας δίδει και το δικαίωμα να αμφιβάλουμε για την ειλικρίνεια της πολιτικής που εφαρμόζουν σε σχέση με το περιβάλλον στην ίδια τη χώρα τους. Γιατί μια έντιμη περιβαλλοντική πολιτική δε συμβιβάζεται με το βομβαρδισμό ακτών και την πυρπόληση δασών και η

φροντίδα για τον Τάμεση και την υδρόβια ζωή του δε συμβαδίζει βέβαια με την καταστροφή των δασών της Κύπρου. Η βρετανική κυβέρνηση έχει μια και μόνη επιλογή αν θέλει πράγματι να απαλύνει τις εντυπώσεις από την απαράδεκτη ως τώρα στάση της. Και αυτή είναι μια μονομερής χειρονομία καλής θέλησης που θα τερματίζει τις στρατιωτικές ασκήσεις σε βάρος του φυσικού μας πλούτου, αφήνοντας ανενόχλητη τη χλωρίδα και την πανίδα της πατρίδας μας.

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαστε όμως να παρατηρήσουμε ότι και οι ευθύνες της δικής μας κυβέρνησης στο θέμα που συζητούμε είναι επίσης τεράστιες. Η κυβέρνηση δείχνει μέχρι τώρα μια ανεξήγητη αβρότητα προς τις προκλήσεις των Βρετανών που όχι μόνο καταστρέφουν το φυσικό περιβάλλον της χώρας μας, όχι μόνο έχουν παραβεί κατάφωρα την υποχρέωσή τους να προστατεύσουν την εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου με βάση τη Συνθήκη Εγγύησης, αλλά επιδεικνύουν και μια απροκάλυπτα εθνική στάση προς τον αγώνα του λαού μας για τερματισμό της τουρκικής κατοχής.

Επιπρόσθετα η κυβέρνηση παρακολουθεί με απάθεια την ασυδοσία των βρετανικών στρατευμάτων στην Κύπρο που ξεκινούν από την απροειδοποίητη αποκοπή δρόμων και φτάνουν τις κατασκοπευτικές ενέργειες σε βάρος της Εθνικής μας Φρουράς. Και πάλι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας μας έχει αναφέρει στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών ότι η διοίκηση των βρετανικών βάσεων, προτού προβεί σε οποιαδήποτε αποκοπή δρόμων, έχει υποχρέωση με βάση τις συνθήκες να επικοινωνήσει με την κυπριακή κυβέρνηση και να ενημερώσει την Κυπριακή Δημοκρατία. Απαγορεύεται επίσης σ' αυτούς να δημιουργούν συνθήκες συνόρων στην Κύπρο.

Καιρός λοιπόν να προστατεύσουμε την εθνική μας αξιοπρέπεια, καιρός να προασπίσουμε την κυριαρχία του κυπριακού κράτους. Καλούμε την κυβέρνηση να ανακαλέσει αμέσως την άδεια που έχει παραχωρήσει στη διοίκηση των αγγλικών βάσεων για την πραγματοποίηση ασκήσεων στο δάσος Πάφου, αφού καμιά τέτοια υποχρέωση, επαναλαμβάνω, δεν έχει. Αν θέλει να διαπραγματευθεί με βάση τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης ως υποδείξει μια άλλη περιοχή που δεν είναι οικολογικά ευαίσθητη.

Εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, η Εθνική μας Φρουρά δε διεξάγει ασκήσεις μέσα στα δάση της πατρίδας μας, για να μην καταστρέψει ακριβώς το φυσικό πλούτο της χώρας μας και παραχωρούμε στα αγγλικά στρατεύματα τις καλύτερες περιοχές της Κύπρου για να τις καταστρέψουν.

Παράλληλα καλούμε την κυβέρνηση να εφαρμόσει τις πρόνοιες του ψηφίσματος της Βουλής ημερομηνίας 4 Ιουλίου του 1990 προβαίνοντας όχι σε διαβήματα μυστικής διπλωματίας, αλλά σε επίσημο διάβημα προς την αγγλική κυβέρνηση για τον τερματισμό των ασκήσεων στον Ακάμα. Σε περίπτωση που το διάβημα αυτό δεν τελεσφορήσει, καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει σε προσφυγές στο Συμβούλιο της Ευρώπης και σε άλλα διεθνή σώματα μη αποκλεισμένης και της εξέτασης του ενδεχομένου μιας ειδικής προσφυγής στη Γενική Συνέλευση του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Αποφασιστικό ρόλο θα πρέπει να διαδραματίσει και η Βουλή σε διάφορα επίπεδα και ήδη το έχει πράξει με το να αποστειλεί το ψήφισμα που ανέφερα προηγούμενα τόσο στο Αγγλικό Κοινοβούλιο όσο και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Ευρωκοινοβούλιο αλλά και με την εγγραφή του θέματος προς συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Εισηγούμαι όμως όπως η Επιτροπή Εξωτερικών ασχοληθεί με την υιοθέτηση μιας σειράς μέτρων για διαβήματα προς οργανισμούς στους οποίους συμμετέχει η Βουλή των Αντιπροσώπων. Πρωταρχικά και πάνω απ' όλα θα πρέπει να τερματιστεί η σημερινή παθητική στάση απέναντι στις αγγλικές προκλήσεις που συνιστά μια απαράδεκτη εθνική στάση. Η κυβέρνηση έχει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ορισμένα πράγματα σ' αυτό τον τόπο και σ' αυτό τον κόσμο δεν είναι τυχαία. Δεν είναι τυχαίο που η Βρετανία κατά βάθος επιθυμεί τη διαιώνιση της διχοτόμησης του τόπου μας. Δεν είναι τυχαίο που η Βρετανία εναντιώνεται σε οποιαδήποτε προσπάθεια της Κύπρου να ενταχθεί στην ΕΟΚ και να προχωρήσει οπωσδήποτε προς κάποιες άλλες κατευθύνσεις που τη φέρνουν μακριά από τα κατάλοιπα του αποικιακού ζυγού ο οποίος ήδη υπάρχει στον τόπο μας. Διότι δυστυχώς και τονίζω το «δυστυχώς» φαίνεται ότι με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης έχουν δοθεί όχι απλώς προνόμια, αποικιακά προνόμια, αλλά υπερπρονόμια στο Βρετανό δυνάστη ο οποίος ακόμα νομίζει ότι μπορεί η Κύπρος να αποτελεί ένα μέρος μιας μεγαλύτερης επικράτειας που εξυπηρετεί τα συμφέροντά του.

Ένα παράδειγμα είναι οι ασκήσεις αυτές που γίνονται, που έχουν οι βρετανικές δυνάμεις στην Κύπρο το δικαίωμα να προχωρούν σε ασκήσεις μέχρι και 40 ημέρες το χρόνο ανεξάρτητα μέχρι ποιου βαθμού εξασκείται αυτό το δικαίωμα. Εκεί όμως που η κυβέρνησή μας μπορεί να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα, δυστυχώς και πάλι βλέπουμε ότι δεν είναι σθεναρά η αντίσταση από πλευράς κυβέρνησης.

Η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα να επιλέξει την περιοχή στην οποία γίνονται ασκήσεις, να απορρίψει δηλαδή τις προτεινόμενες περιοχές από πλευράς Βρετανών και να πει ότι δεν δεχόμαστε και μία φορά και δύο και τρεις και τέσσερις και να επιλεγεί μια περιοχή που τουλάχιστον να μην είναι δάσος, να μην είναι πυκνό ή αραιό δάσος, όπως είναι η περίπτωση του δάσους Πάφου. Γι' αυτό το λόγο είναι και θέμα κάποιας νοοτροπίας που πρέπει να έχει η δική μας πλευρά, να μην είναι δηλαδή έτοιμη έστω και αν διαμαρτύρεται τυπικά στο τέλος να δέχεται πράγματα, αλλά καθήκον μας είναι αν είναι επαχθείς αυτές οι συνθήκες, αν είναι επαχθή αυτά τα δικαιώματα και προνόμια των Βρετανών, εμείς να χρησιμοποιούμε κάθε δυνατό μέσο να τους δυσκολεύουμε στη χρησιμοποίηση αυτών των προνομίων.

Και υπάρχει ένα σοβαρό ερωτηματικό αν έχουμε εξαντλήσει, για να μη θεωρηθεί ότι προχωρούμε σε έντονη κριτική της κυβέρνησης, υπάρχει σοβαρό ερωτηματικό αν έχουμε εξαντλήσει αυτά τα περιθώρια του να δυσκολεύουμε την εξάσκηση των προνομίων των Βρετανών στην Κύπρο.

Δυστυχώς βρισκόμαστε μπροστά σε ένα φαινόμενο αυξήσεως της αλαζονείας και της περιφρόνησης με την οποία τα βρετανικά στρατεύματα αντιμετωπίζουν το λαό μας, αυξήσεως της αναλγησίας θα έλεγα, της έλλειψης ευαισθησίας, όσον αφορά το πώς αισθάνεται ο κυπριακός λαός από τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται οι Βρετανοί. Είναι γεγονός ότι αποκόπτεται χωρίς πραγματικά σοβαρούς λόγους και αιτία η οδική αρτηρία προς την Πάφο, είναι γεγονός ότι ο

Ακάμας έχει μεταβληθεί σε σχεδόν σεληνιακό τοπίο και είναι γεγονός ότι χρησιμοποιούν μέχρι το τελευταίο γιώτα τα δικαιώματα και τα προνόμια τα οποία έχουν, ενώ οι ίδιοι, και εδώ υπάρχει μια άλλη πτυχή την οποία πρέπει να δει η δική μας κυβέρνηση, δεν αναλαμβάνουν τις δικές τους υποχρεώσεις και αναρωτιόμαστε αν εμείς επιμένουμε να εφαρμόζουν τις δικές τους υποχρεώσεις στο ακέραιο. Διαφορετικά πράγματι είναι ετεροβαρής η όλη συμπεριφορά των Βρετανών και κάποτε πρέπει κάτι να γίνει. Και εμείς νομίζουμε ότι έφθασε ο καιρός να γίνει κάτι. Όχι απλώς διότι, όπως λέχθηκε από τον προηγούμενο ομιλητή, υπάρχει αυτή η περιφρόνηση προς τα αισθήματα του λαού μας αλλά και διότι αυτά τα υπερπρονόμια συνδέονται άμεσα με τη νοοτροπία της Βρετανίας και της βρετανικής κυβέρνησης όσον αφορά την επίλυση του κυπριακού προβλήματος που δεν πιστεύουμε ότι είναι ειλικρινής. Λυπούμαστε να το τονίσουμε, αλλά δεν πιστεύουμε ότι είναι ειλικρινής η επιθυμία της κ. Θάτσερ ή της κυβέρνησης της Βρετανίας για να επιλυθεί το κυπριακό, να επανενωθεί ο τόπος, να αποκατασταθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα του λαού μας. Γιατί απλούστατα τους βολεύει αυτή η διχοτόμηση.

Υπάρχει ακόμα και το στοιχείο του εκβιασμού και ακούμε τακτικά να λέγεται: Ξέρετε, κύριοι να μη δημιουργήσουμε προβλήματα, να μην υψώσουμε τη φωνή μας, να μην καταγγείλουμε κάποια πράγματα τα οποία είναι ενάντια στο διεθνές δίκαιο, ενάντια στο φυσικό δίκαιο, διότι μπορεί οι Βρετανοί να απόσυρθούν από τη Δεκέλεια ή μπορεί κάτω από τους όρους των συνθηκών οι Βρετανοί να δημιουργήσουν προβλήματα με τον Τούρκο και να δοθεί πάλι κάποιο πράσινο φως για κάποια νέα τετελεσμένα. Και χρησιμοποιείται αυτό το απάνθρωπο επιχείρημα, αυτός ο απάνθρωπος εκβιασμός, για να εκμεταλλεύεται στον ύψιστο δυνατό βαθμό η Βρετανία την Κύπρο και να συμπεριφέρεται στο λαό μας σαν να μην έχει κερδίσει ο λαός μας την ανεξαρτησία του και την ελευθερία του. Είναι ο τρόπος της αντιμετώπισης του κυπριακού λαού από πλευράς τουλάχιστο των Βρετανών, της βρετανικής κυβέρνησης και των βρετανικών στρατευμάτων, που πραγματικά προκαλεί σε τεράστιο βαθμό.

Εμείς όμως, επαναλαμβάνω, πιστεύω ότι πρέπει επιτέλους σε κάποιο επίπεδο να μελετήσουμε με πάρα πολύ μεγάλη σοβαρότητα το όλο καθεστώς των βρετανικών βάσεων και το θέμα της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης. Τίθεται σωστά κάποιο θέμα κατά πόσο συμφωνίες και συνθήκες που υπογράφονται κάτω από πίεση επί μιας ανύπαρκτης ακόμα κυβέρνησης στην Κύπρο, σε χρόνο που υπήρχε ακόμα αποικιακή διακυβέρνηση, αν θα μπορούν, λέω, να θεωρούνται αυτές οι συμφωνίες που υπογράφονται έγκυρες. Και είναι αυτή η πίεση κάτω από την οποία υπογράφηκαν αυτές οι συνθήκες, αφήστε ότι είναι και γενικά οι πρόνοιες οι οποίες είναι ενάντια σε κάθε φυσική ιδέα, σε κάθε φυσικό νόμο και σε κάθε διεθνή νόμο που θα έπρεπε να μας κάμουν σε κάποιο στάδιο να επανασυζητήσουμε και να επαναδιαπραγματευθούμε αυτό το καθεστώς.

Θα έλεγα ότι αν πραγματικά η Βρετανία ενδιαφέρεται να μην υπάρξουν παλλαϊκές αντιδράσεις, διότι εκεί οδηγούνται τα πράγματα σε κάποιο στάδιο και να μην πιεστεί απ' όλα τα κόμματα η κυβέρνηση να κάμει κάποιες ανοικτές παραστάσεις και όχι τις παραστάσεις της μυστικής διπλωματίας προς τους Βρετανούς, θα πρέπει να επιδεικνύουν μελλοντικά πολύ μεγαλύτερη ευαισθησία έναντι των αισθημάτων του λαού μας, πολύ μεγαλύτερη ευαισθησία όσον αφορά την κρατική μας οντότητα. Να σταματήσει η υποκρισία την οποία συνήθως βλέπουμε από πλευράς των φίλων Βρετανών δηλαδή να κόπτονται για τα ζώα στη

Βρετανία αλλά όχι για τους ανθρώπους, να κόπτονται για τον Τάμεση και για το περιβάλλον της Βρετανίας αλλά να μην κόπτονται για το τι συμβαίνει στο περιβάλλον της Κύπρου, να κόπτονται για την εισβολή στο Κουβέιτ αλλά να θεωρούν την τουρκική εισβολή στην Κύπρο σαν κάτι άλλο. Αυτή η νοοτροπία και αυτή η στάση θα πρέπει να γνωρίζουν ότι δεν τους δημιουργούν φίλους σ' αυτό τον τόπο και δεν προωθούν στο μέλλον τα καλώς νοούμενα συμφέροντά τους. Αλλά και η δική μας κυβέρνηση πρέπει να συμπεριφερθεί πιστεύουμε με αξιοπρέπεια, με εκείνη την αξιοπρέπεια που υποβάλλει σε ένα μικρό λαό η ανάγκη επιβίωσής του.

Εμείς δεν είμαστε της θεωρίας ότι όσο πιο μικρή είναι μια χώρα και όσο πιο μικρός είναι ένας λαός θα πρέπει να αντιμετωπίζει με ραγιαδισμό το δυνάστη ή οποιοδήποτε ο οποίος επιβουλεύεται τον τόπο του. Όσο πιο μικρός είναι ένας λαός, όσο πιο αδύνατη είναι μία χώρα, τόσο περισσότερη αξιοπρέπεια πρέπει να υπάρχει, διότι το πιο δυνατό όπλο σε ένα μικρό λαό και σε μια μικρή χώρα είναι η αξιοπρέπεία της και η κρατική της οντότητα. Και δεν πρέπει το θέμα της διατήρησης της κρατικής μας οντότητας, το οποίο επαναλαμβάνουμε πάντοτε, να είναι φραστικό σχήμα,, πρέπει να γίνει και τρόπος ζωής.

Αν είναι κάποιος ελεύθερος πρέπει να σκέπτεται ελεύθερα και πρέπει να συμπεριφέρεται ελεύθερα, γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια στη δική μας κυβέρνηση να βάλει τα πράγματα στη θέση τους και να προχωρήσει σε ανοικτές παραστάσεις και να κάμει ξεκάθαρο στους Βρετανούς ότι το έχουν παρακάμει και κάπου ορισμένα πράγματα δεν μπορούν να συνεχίσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μετά τις ασκήσεις στον Ακάμα για τις οποίες υπάρχουν δικαιολογημένα οι αντιδράσεις του λαού μας -υπάρχει ομόφωνη αντίδραση της Βουλής- έχουμε τώρα τις ασκήσεις στο δάσος της Πάφου. Έχει λεχθεί από τους έντιμους Υπουργούς πριν λίγο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών ότι αυτές οι ασκήσεις δε θα είναι στο πυκνό δάσος, αλλά στο αραιό δάσος, στις παρυφές, αν θέλετε, του δάσους. Όση σημασία έχει το περιβάλλον στον Ακάμα, το δάσος Πάφου ενέχει πιστεύω πολύ μεγαλύτερη σημασία, και περιβαλλοντική αλλά ευρύτερα οικολογική, για την επαρχία και για την Κύπρο γενικότερα. Η ζωή της Πάφου, μπορεί να πει οποιοσδήποτε ότι εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από αυτό το δάσος. Και κατά συνέπεια όσο αδικαιολόγητη είναι η πραγματοποίηση στρατιωτικών ασκήσεων στον Ακάμα, τόσο είναι πολλαπλάσια, κατά τη γνώμη μου, αδικαιολόγητη η πραγματοποίηση τέτοιων ασκήσεων μέσα ή πλησίον του δάσους Πάφου. Κάτω από αυτά τα δεδομένα, κάτω από αυτή την εκτίμηση είναι, πιστεύω, φανερό στον καθένα και είναι και στους υπαίτιους αυτών των ασκήσεων -τους Βρετανούς- κατανοητό αυτό το έγκλημα που πραγματοποιείται με αυτές τις ασκήσεις. Ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει ότι κινδυνεύει αυτό το δάσος είτε αυτές είναι οι ασκήσεις με ένσφαιρα πυρά ή με άσφαιρα πυρά. Λέχθηκε ότι θα είναι με άσφαιρα πυρά, αλλά αυτό δεν αποκλείει τους κινδύνους. Και δεν ξέρω ποιος θα μπορέσει να αποζημιώσει αυτό τον τόπο από μια τυχόν καταστροφή αυτού του δάσους. Δεν υπάρχει αντίκρισμα αποζημίωσης, αν τυχόν συμβεί αυτό το ανεπανόρθωτο κακό της καταστροφής αυτού του ωραίου δάσους.

Ούτε χρήματα μπορούν να αποζημιώσουν αυτό το δάσος, αλλ' ούτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, πιστεύω, είναι δυνατόν να αποκαταστασθεί μελλοντικά αυτή η όμορφη περιοχή, αυτό το οικοσύστημα που υπάρχει σ' αυτή την περιοχή. Κατά συνέπεια, πρέπει, πιστεύω, να συνειδητοποιηθεί από όλους, από το λαό μας, από αυτούς όλους που ασκούν εξουσία σ' αυτό τον τόπο ότι το δικαίωμα αυτό που παραχωρείται αυτή τη στιγμή είναι εντελώς αδικαιολόγητο. Μπορεί να μην είναι στο πυκνό δάσος, αλλά στο αραιό, αλλά πιστεύω ότι αυτή η ενέργεια είναι πολύ επικίνδυνη.

Πρέπει να συνειδητοποιηθεί από την Εκτελεστική Εξουσία, και πολύ σωστά όπως έχει λεχθεί και από το Γενικό Εισαγγελέα, εφόσον έχουμε το δικαίωμα να επιλέξουμε εμείς την περιοχή - αυτοί προτείνουν και εμείς επιλέγουμε - αυτή είναι περιοχή η οποία έπρεπε οπωσδήποτε να αποκλειστεί. Μπορούσε να εξευρεθεί πιστεύουμε κάποιος άλλος χώρος. Κατά συνέπεια δικαιολογημένα μπορούμε να απαιτούμε από τους Βρετανούς να επιδείξουν κατανόηση μέσα στις σημερινές συνθήκες για το περιβάλλον αυτού του τόπου, για τις αξίες αυτού του τόπου, αλλά πρέπει να απαιτήσουμε ακόμα πιο αποφασιστικά από τη δική μας κυβέρνηση να είναι πιο αποφασιστική σ' αυτό το ζήτημα. Και εμείς ως Βουλή ακόμα πρέπει να προβληματιστούμε βαθύτερα και γενικότερα γι' αυτά τα συμβατικά δικαιώματα των Βρετανών σ' αυτό τον τόπο.

Είναι αυτά τα γυμνάσια πρόκληση και για μας ως Βουλή, γι' αυτό να ασχοληθούμε σε όλη του τη διάσταση με αυτό το πρόβλημα. Πρέπει να μας απασχολήσουν. Δεν μπορεί να ανεχόμαστε διαιώνιση αυτών των καταστάσεων. Ζούμε σε νέες συνθήκες, σε μια νέα εποχή που πιστεύουμε ότι πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά και να μελετήσουμε αυτά τα συμβατικά δικαιώματα των Βρετανών. Να δούμε πού μπορούμε να απαιτήσουμε άμεσο περιορισμό αυτών των δικαιωμάτων. Το ίδιο πρέπει να απασχολήσει ασφαλώς και την κυβέρνηση στα σοβαρά. Δεν μπορεί να συνεχίζεται επ' άπειρον αυτή η πολιτική του καλοπιάσματος των Βρετανών η οποία δυστυχώς ακολουθείται από της ανεξαρτησίας της Κύπρου. Η ζωή πρέπει να μας έχει διδάξει ότι δε μας απέδωσε οτιδήποτε αυτή η πολιτική. Ούτε τα αναμενόμενα από κάποιους ίσως πολιτικά οφέλη. Η σκληρή Βρετανική πολιτική έναντι του λαού μας συνεχίζεται και πρέπει να διδαχθούμε επιτέλους από την τριαντάχρονη αυτή πορεία και να απαιτήσουμε τα δικαιώματα αυτού του τόπου, αυτού του λαού. Νομίζω είναι καιρός να απασχολήσει, όπως ανέφερε και ο προηγούμενος ομιλητής, κάποια επίπεδα πιο σοβαρά αυτό το πρόβλημα των βρετανικών δικαιωμάτων στον τόπο μας γιατί πράγματι, όπως έχει αναλυθεί πιο πάνω, είναι τεράστια τα δικαιώματά τους. Ουσιαστικά, όπως έχει λεχθεί, δεν ξέρω αν μας αφήνουν κανένα χώρο που να μπορούμε να τους αποκλείσουμε. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν πολλούς χώρους του κυπριακού εδάφους. Και πρέπει να μας απασχολήσει, γιατί δεν είναι μόνο θέμα περιβάλλοντος ή οικοσυστημάτων κτλ. Είναι και θέμα πολιτικό, αγαπητοί συνάδελφοι. Η διεξαγωγή βρετανικών γυμνασίων στον τόπο μας, μας εκθέτει σαν ανεξάρτητη, κυρίαρχη χώρα. Και πρέπει να συνειδητοποιηθεί αυτό το πράγμα, επαναλαμβάνω, να κάνουμε ότι είναι δυνατόν σε πρώτο πλάνο να περιορίσουμε αυτά τα βρετανικά δικαιώματα και σε δεύτερο πλάνο να δούμε πως μεθοδεύουμε ευρύτερα τον αγώνα μας ενάντια σ' αυτά τα αποικιοκρατικά κατάλοιπα.

Προκύπτει θέμα, λέγω καταλήγοντας, συλλογικής αντίδρασης και πάλιν της Βουλής και πρέπει να απαιτήσουμε ακόμα μια φορά από την κυβέρνηση να αντιδράσει πλέον πιο αποφασιστικά. Και εφόσον έχει δικαίωμα να υποδείξει

χώρους με τη λιγότερη ζημιά, αλλά και να διεκδικήσουμε περιορισμό αυτών των βρετανικών δικαιωμάτων ευρύτερα είτε με τις ασκήσεις που πραγματοποιούν είτε με την άσκηση οποιωνδήποτε άλλων δικαιωμάτων τους που απορρέουν από τις Συμφωνίες.

Νομίζω ότι πρέπει να επαναλάβω αυτό που είπα, ότι πρέπει αυτό το θέμα να απασχολήσει πλέον και τη Βουλή και την Εκτελεστική Εξουσία ευρύτερα και ολοκληρωμένα. Είναι μια πρόκληση, είναι ένα συνεχές πρόβλημα μπροστά μας, οι κίνδυνοι είναι ορατοί και πρέπει επιτέλους σαν λαός και σαν κράτος να προβληματιστούμε σοβαρότερα και να διεκδικήσουμε τα συμφέροντα και τα δικαιώματά μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Διγκλς είχε ζητήσει το λόγο. Δεν τον βλέπω εδώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αποχώρησε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να ασχοληθώ με το φυσικό περιβάλλον, τις ενδεχόμενες ζημιές, γιατί πιστεύω ότι δεν είναι η κύρια πτυχή αυτού του θέματος. Ούτε προτίθεμαι να κάμω νομική αμφισβήτηση των Συμφωνιών Εγκαθίδρυσης, γιατί αυτό είναι ένα τεράστιο πολιτικό πρόβλημα που προϋποθέτει σοβαρή εκτίμηση κατά πόσο ένας θα το επιχειρήσει ή όχι. Εκείνο όμως που θα ήθελα να επισημάνω είναι το εξής: Αυτό ειδικά το θέμα που συζητούμε δεν έχει τόση νομική σημασία όσο η κυβερνητική πλευρά θέλει να του αποδίδει. Γιατί είναι βασικός κανόνας ότι όπου χρειάζεται συμφωνία δυο μερών για να καταλήξουν, θεωρείται υποχρεωτικό και δεσμευτικό. Ανεξάρτητα όμως από αυτό το ζήτημα τέτοιες συμφωνίες και δεσμεύσεις στηρίζονται πάντα στην αρχή της αμοιβαιότητας. Και αυτή είναι η παγκόσμια αρχή και πολιτική και ηθική και νομική. Και πρέπει να υπάρχει σεβασμός και από τις δυο πλευρές. Δυστυχώς η πείρα αποδεικνύει ότι από πλευράς της Βρετανίας δεν υπήρξε κανένας απολύτως σεβασμός προς τις δεσμεύσεις της. Εγγυήτρια δύναμη και δεν έπραξε τίποτε για να προστατέψει την ανεξαρτησία αυτού του τόπου. Δεκαέξι χρόνια κατοχής και όχι μόνο δεν πράττει τίποτε για την ανατροπή της, δε συνεργάζεται με τη νόμιμη κυβέρνηση της ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας την οποία εγγυήθηκε, αλλά αντίθετα επιμένει στην αποδοχή των τετελεσμένων γεγονότων για ύπαρξη λύσης. Πέραν τούτου έχουμε το συχνό φαινόμενο να μη σέβεται η ίδια τις δεσμεύσεις της όσον αφορά την επικοινωνία μέσω των Βρετανικών Βάσεων. Και τελευταία έχει γίνει συχνό φαινόμενο με μονομερείς της ενέργειες. Και εγείρεται το πρόβλημα ότι από τη στιγμή που δεν υπάρχει αυτή η αμοιβαιότητα μια κυβέρνηση και ένα κράτος με αξιοπρέπεια ανταποδίδει με αντίποινα και αυτό είναι κατοχυρωμένο από το διεθνές δίκαιο. Και δεν μπορεί ο άλλος να παραπονείται. Και είναι καθημερινά σχεδόν τα φαινόμενα στη διεθνή πρακτική. Και ιδού αυτή η περίπτωση. Θα ήταν μια κλασική και μοναδική περίπτωση που η Κυπριακή κυβέρνηση θα έπρεπε να το επιχειρήσει. Χωρίς να υπεισέρχεται στο γενικότερο θέμα της αμφισβήτησης των Συμφωνιών Εγκαθίδρυσης που, επαναλαμβάνω, είναι τεράστιο πολιτικό ζήτημα και πρέπει να εκτιμηθούν όλες οι πτυχές του, αν θα το

επιχειρήσουμε για να συζητούμε μέσα σε υπεύθυνα και σοβαρά πλαίσια. Θα έπρεπε, κατά τη γνώμη μου, η κυβέρνηση -και αποτελούσε μια κλασική ευκαιρία σ' αυτή την περίπτωση- να το αρνηθεί επικαλούμενη ακριβώς το διεθνές δίκαιο και το διεθνές θέσμιό του αντιπάλου. «Δεν αποδέχομαι, γιατί δε συμμορφώνεσαι με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας προς τις δεσμεύσεις σου και τις υποχρεώσεις σου». Δυστυχώς βρισκόμαστε προ τετελεσμένου γεγονότος. Η κυβέρνηση διέπραξε το σφάλμα και έδωσε την άδεια. Και όσο και αν συζητούμε εδώ ότι θα την καλέσουμε να ακυρώσει την άδεια την οποία παραχώρησε δεν είναι εύκολο και απλό, για να είμαστε και πάλιν μέσα σε υπεύθυνα πλαίσια. Ούτε και θα το κάμει.

Θα 'λεγα κάτι άλλο όμως. Αν πράγματι εμείς ως Κοινοβούλιο αυτού του τύπου θέλουμε να σεβαστούμε περισσότερο τις ευθύνες μας απέναντι στην κυριαρχία που πρέπει να έχει αυτός ο λαός, αυτός ο τόπος και οι εξουσίες του, μπορούμε να προχωρήσουμε, αν το επιθυμούμε, πιο αποτελεσματικά. Δε θα 'θελα να σχολιάσω την αναφορά για να προσφύγουμε σε σώματα, όργανα διεθνή, κτλ., κτλ., κτλ. και έπεα πτερόεντα στις καλένδες. Αν θέλουμε να προχωρήσουμε υποβάλλω την πρόταση: Η Βουλή έχει δικαίωμα να νομοθετήσει και να απαγορεύσει αυτό το πράγμα. Και ιδού η Ρόδος. Και είναι κάτι το οποίο ο Πρόεδρος της Βουλής ο κ. Λυσσαρίδης πολλές φορές μας επισήμανε· θεωρητικόλογία πολλή, αλλά να καταλήγουμε σε πρακτικά αποτελέσματα. Και αν το πράξουμε, ναι, θα υπάρξει πρόβλημα. Θα μου πείτε θα υπάρξει πρόβλημα, ακριβώς εκεί είναι το θέμα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα προκαλέσουμε. Πρέπει να σκεφτούμε όπως είπατε σοβαρά.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

'Όχι, κύριε Αναστασιάδη, και μην τα συγχύζεται και μην τα κάμνετε αστεία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν αστιεύομαι, μιλώ με πάσαν σοβαρότητα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Εντάξει, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Γι' αυτό υποβάλλω αυτή την πρόταση, αν τελικά θέλουμε να προχωρήσουμε να μελετήσουμε σοβαρά. Και έχουμε δικαίωμα σ' αυτές τις ειδικές περιπτώσεις -δε λέω για γενικότερες- έχουμε δικαίωμα να νομοθετήσουμε και να το απαγορεύσουμε. Και τότε θα τεθεί πράγματι το πρόβλημα και θα το αντιμετωπίσουμε.

Θα μου πει ένας «μα αν τελικά δεν έχουμε τη δύναμη να το επιβάλουμε;» Και πάλιν λέω, ιδού η Ρόδος. Κύριε Ομήρου, να ξεσηκώσουμε τον Παφιακό λαό για να το αντιμετωπίσει. Και όπως πολλές φορές προβάλλεται, τουλάχιστον από μια μερίδα αυτής της Βουλής, εμπλοκή των λαϊκών δυνάμεων, εμπλοκή των εμπλεκομένων συμφερόντων, ιδού η περίπτωση να εμπλέξουμε τον Παφιακό λαό και ενδεχομένως και τον Κυπριακό λαό για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης και ας τον αντιμετωπίσουν οι Βρετανοί ή αν έχει το κουράγιο η Κυπριακή κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό.

Ζήτησε το λόγο ο κ. Χατζηδημητρίου, γιατί θα πάει κάπου. Να του δώσουμε το λόγο και στη συνέχεια να δώσουμε το λόγο σε άλλους. Όμως να μου δηλωθεί πόσοι θέλουν να μιλήσουν.

Ο κ. Αναστασιάδης, ο κ. Χριστοφίδης, ο κ. Φάντης και ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση δικαιώνει την ίδια τη Βουλή, το ρόλο και το νόημα του Κοινοβουλίου. Έδειξε η Βουλή μας ευαισθησία και έδειξε και ετοιμότητα. Δεν αρκέστηκε μόνο σε μια ημερήσια διάταξη με θέματα που είχαν οριστεί από την αρχή του χρόνου, αλλά ανέλαβε την ευθύνη να συζητήσει και θέμα που προέκυψε σήμερα, για να προλάβει γεγονότα που θα διαμορφωθούν στις 19 του μηνός. Και είναι σημαντική η συνεισφορά των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων που αποδέχθηκαν την πρόταση και του εισηγητή, του κ. Ομήρου, που έφερε ενώπιόν μας το θέμα και της Επιτροπής Εξωτερικών που συνήλθε με υπευθυνότητα και ταχύτητα και κάλεσε τους κυβερνητικούς παράγοντες για να τους θέσει ενώπιον των ευθυνών τους. Και πιστεύω ότι οι κυβερνητικοί παράγοντες θα πήραν κάποιο μήνυμα σήμερα από την Επιτροπή Εξωτερικών, γιατί αν από τη μια μεριά έχουμε τους Βρετανούς οι οποίοι δείχνουν περιφρόνηση στο λαό μας, οι οποίοι κατέχουν τη γη μας και συνεχίζουν ακόμα το αποικιακό σύστημα σε σημαντικές εκτάσεις του εδάφους μας, οι οποίοι εξακολουθούν να προκαλούν το λαό μας, η δική μας η πλευρά, οι δικοί μας υπεύθυνοι συμπεριφέρονται ως υφιστάμενοι και αποδέκτες αυτών των προκλήσεων, γιατί αν δεν υπήρχαν οι αποδέκτες πιθανώς να μην υπήρχε ούτε η πρόκληση. Και είναι αυτό το πρώτο θέμα που βγαίνει στην επιφάνεια από τη συζήτηση του θέματος αυτού. Και είναι χαρακτηριστικός ο τρόπος που χειρίστηκαν το θέμα. Μας λεν «ξέρετε διαφωνούμε με τέτοιου είδους πράγματα, αλλά όταν τους ρωτήσαμε αν υπήρξε περίπτωση να αρνηθούν αποδοχή βρετανικού αιτήματος μας είπαν «όχι, ποτέ». Και διερωτούμαι πραγματικά, όταν η άλλη πλευρά γνωρίζει ότι όταν θα ζητήσει κάτι θα ακούσει ένα μουρμουρητό από την άλλη πλευρά, αλλά η τελική αποδοχή είναι σίγουρη, δε θα έχει καμιά έγνοια να ζητήσει οτιδήποτε, γιατί γνωρίζει ότι έχει την έγκριση ήδη στην τσέπη της για ότι ζητήσει.

Είχε όμως μια έγνοια η κυβέρνησή μας. Ποια έγνοια; Να προστατέψει τον τόπο; Φοβούμαι αυτό ήταν δεύτερο. Η κύρια έγνοια ήταν να προστατέψει τους Βρετανούς. Γιατί η συμβουλή που τους έδωσε ήταν «ξέρετε, θα κάμετε αυτή την επιχείρηση, αλλά προσέξτε να είσαστε με χαμηλούς τόνους, να είσαστε, λέει, low profile, να μην προκαλείτε τον κόσμο, κάμετε την στα μουλωκτά, έτσι θα πετύχετε και εσείς και θα γλυτώσουμε και εμείς από τη φασαρία». Και πολύ σωστά σχολιάστηκε και το θέμα των ζημιών από τον κ. Ομήρου, από τον κ. Θεοδούλου και άλλους, που έφεραν ότι δεν είναι η υπόθεση των αποζημιώσεων ικανή να ξεπληρώσει οποιαδήποτε καταστροφή που είναι και καταστροφή χώρου και τόπου και φυσικού περιβάλλοντος και εθνική υπόθεση. Γιατί η Κύπρος είναι οι άνθρωποι, είναι οι χώροι, είναι τα δέντρα, είναι όλα αυτά τα πράγματα που λεηλατούνται ακόμα από τους Βρετανούς.

Διαπραγματεύτηκε, μας λέει η κυβέρνηση, και μάλιστα σκληρά. Και τί διαπραγματεύτηκε; Την έκταση. Και πραγματικά διερωτούμαι αν οι Βρετανοί δε

γνώριζαν και αυτό το πράγμα και ζήτησαν τεράστια έκταση για να πάρουν εκείνη που χρειάζονται. Και έτσι διαπραγματευόταν ο ένας, αλλά διαπραγματευόταν και ο άλλος. Γιατί η διαπραγμάτευση δε γίνεται μόνο με ένα, είναι με δυο. Είναι με τον αιτούντα και τον δίδοντα. Και οι Άγγλοι δε δίδουν τίποτε και παίρνουν και πήραν ό,τι ήθελαν. Πήραν μια σημαντική έκταση εξαιρετικής σημασίας από πολιτική, στρατηγική, οικονομική και φυσική κατάσταση, που πραγματικά έχει ερεθίσει την ευαισθησία του Παφιακού και του Κυπριακού λαού στο σύνολό του.

Αλλά έρχεται και το επίσημο ανακοινωθέν της κυβέρνησης, και λέει το επίσημο ανακοινωθέν ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, κτλ., μελέτησε το αίτημα και περιόρισαν την έκταση της περιοχής των ασκήσεων, ώστε να εξαιρεθεί από την περιοχή το δάσος της Πάφου. Ε, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Δε μας λένε την αλήθεια. Και δεν είναι σωστό να εξαπατάται ο Κυπριακός λαός. Τουλάχιστον ως χρησιμοποιούν τη γλώσσα της αλήθειας, όσο πικρή και να είναι. Η δικαιολογία που μας έδωσε, εμάς τουλάχιστον, ήταν ότι αξέρετε δεν είναι το πυκνό δάσος, είναι το αραιό δάσος. Και για μας το αραιό δάσος είναι πιο πολύτιμο, γιατί από εκεί εξαρτάται και η συνέχεια του τόπου και της περιοχής. Εκτός αν θέλουμε το αραιό να το κάνουμε αραιότερο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, θα το κάνουν οι Άγγλοι.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Χωρίς τη δική μας φροντίδα, θα μας βοηθήσουν.

Αλλά έχουμε και αυτή την ίδια την άσκηση, αυτήν καθ' εαυτήν. Ποιος ο χαρακτήρας της; Την περιέγραψε ο κ. Ομήρου. Ξεκινά πλοίο από τον Ακάμα, αποβιβάζει κάποιες δυνάμεις στην περιοχή της Γιαλιάς, εκεί ενώνονται με άλλες δυνάμεις και ανεβαίνουν πάνω στο βουνό της Πάφου. Και αν λογαριάσουμε ότι αν υπάρχει ένα στρατηγικό σημείο για την άμυνα του τόπου που μας απέμεινε ιδιαίτερης σημασίας είναι όσο μέρος μας έμεινε από τις βόρειες ακτές, και αν λογαριάσουμε ότι όχι μακριά από εκεί, ναι, υπάρχουν και εγκαταστάσεις της Εθνικής Φρουράς και σίγουρα είμαι βέβαιος ότι η Εθνική Φρουρά θα έχει και τα δικά της σχέδια για την περιοχή, οι Άγγλοι τι πραγματικά κάνουν; Γυμνάσια δικά τους ή υποσκάπτουν την ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, κάτι που φαίνεται μέσα στο σύστημά τους και το σχέδιό τους, όταν λάβουμε υπόψη και τις κατασκοπευτικές ενέργειες που έχουν κάνει τελευταία.

Δε θα επεκταθώ πάνω στο θέμα των Βάσεων γενικά, όμως δεν μπορώ να αντισταθώ σε ένα πειρασμό, γιατί είναι κάτι που θίγει την αξιοπρέπεια όλων μας. Είναι ετεροβαρής η εφαρμογή και ουσιαστικά λείπει από της πλευράς της δικής μας κυβέρνησης η εφαρμογή των Συμφωνιών σε ότι αφορά τους Βρετανούς. Λέχθηκε παλαιότερα ότι υποχρεούνται κάτω από ορισμένες συνθήκες να διακινούνται σε φάλαγγες. Αυτό είναι το ένα. Αλλά έχουμε το δικαίωμα και την υποχρέωση για να διαφυλάξουμε τον τόπο. Να έχουμε και μεις εγκατεστημένες φρουρές έξω από τις Βάσεις και να ελέγχουμε τουλάχιστον τις ταυτότητες των Βρετανών που βγαίνουν από τις Βάσεις. Και μάλιστα χρειάζεται να έχουν ειδική ταυτότητα, ώστε να ξέρουμε ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει, γιατί έχουν και αεροδρόμιο, διακινείται κόσμος, άνθρωποι, καταστάσεις. Πώς θα ελέγξουμε διαφορετικά χωρίς έλεγχο; Και μάλιστα γιατί να μην εγκαταστήσουμε και εμείς το δικό μας φυλάκιο και να εγκαταστήσουμε και τρεις λόκατζιηδες με τα όπλα προτεταμένα πάνω στο στήθος των Βρετανών, όταν τους ελέγχουμε, όπως μας

κάνουν εκείνοι και στη Δεκέλεια και στο Ακρωτήρι κατά τρόπο εξευτελιστικό, ωσάν να μην υπάρχει δημοκρατία σ' αυτό τον τόπο, ωσάν να μην είμαστε πολίτες, ωσάν να μην έχουμε αξιοπρέπεια που πλήττει την αίσθησή μας ως ελεύθερων πολιτών μέσα σ' αυτό τον τόπο. Μια απαράδεκτη κατάσταση που μόνο με αντίδοτο είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί. Και θα πρέπει να δείξει και αυτό το κράτος ότι έχει και ραχοκοκκαλιά, ότι έχει ήθος και έχει αξιοπρέπεια. Φτάνει πια εξευτελισμούς από όλες τις πλευρές. Τουλάχιστον εκεί που μπορούμε να δείξουμε κάποια αξιοπρέπεια. Κάπου, κάποτε πρέπει να θυμώσουμε. Κάπου, κάποτε πρέπει να αντιδράσουμε. Και όταν μας κλείνουν τους δρόμους και όταν μας συμπεριφέρονται με τον τρόπο που μας συμπεριφέρονται. Γιατί εμείς θα πρέπει να σκύβουμε συνεχώς το κεφάλι;

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια συγκεκριμένη πρόταση την οποία επαναφέρω. Το γενικότερο θέμα των Βάσεων έχει εγγραφεί στην Επιτροπή Εξωτερικών και βρίσκεται υπό συζήτηση και υπό διερεύνηση. Ήταν τα Υπουργεία και οι αρμόδιοι και τα συζητήσαμε. Είναι υπό συνεχή διερεύνηση και θα πρέπει να ολοκληρώσουμε αυτή τη συζήτηση και τότε πιθανώς να καταλήξουμε και στις αποφάσεις που είπε ο κ. Παναγιώτου. Να νομοθετήσουμε ότι μπορούμε να νομοθετήσουμε μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων, γιατί δυστυχώς έχουμε και περιορισμούς από το Σύνταγμα που λέει ότι πάνω σε θέματα εξωτερικής πολιτικής έχει δικαίωμα αρνησικυρίας ο Πρόεδρος.

Τέλος πάντων, εκείνο που έχουμε υποχρέωση εμείς είναι να καταλήξουμε στα δικά μας συμπεράσματα ως εκπρόσωποι του Κυπριακού λαού, της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως άνθρωποι που υπολήπτονται την αξιοπρέπεια αυτού του τόπου και θέλουν να στήσουν την Κυπριακή Δημοκρατία και να διαφυλάξουν τα δικαιώματα των πολιτών.

Αλλά επαναφέρω από πλευράς Βουλής την πρόταση του κ. Ομήρου για ανακίνηση του θέματος σε όλα τα διεθνή βήματα. Και έχουμε να πούμε ότι στη Διακοινοβουλευτική Ένωση τελευταία ανακινήθηκε το θέμα και το πρόσεξαν οι Βρετανοί. Προσπάθησαν να το αποφύγουν, αλλά ανακινήθηκε ως συνέχιση του αποικισμού. Το ανακίνησε η αντιπροσωπεία μας εκεί. Και το μήνυμα της απόφασης αυτού του Σώματος για ματαίωση της διεξαγωγής των ασκήσεων, απ' ό,τι φάνηκε και απ' ό,τι ανέφερε ο κ. Ομήρου, είναι μέσα στις αρμοδιότητές του και είναι θέμα το οποίο μπορούσαμε να αρνηθούμε στους Βρετανούς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που παρακολουθεί κανένας για άλλη μια φορά να απασχολεί τη Βουλή το θέμα των Βάσεων. Αλλά είναι και με ιδιαίτερη λύπη που διαπιστώνεται, έστω και αργά, πόσο ίσως επάρατες ήταν εκείνες οι Συμφωνίες. Γιατί φαίνεται πως κάπου είμαστε δέσμιοι κάποιων συνθηκών πάνω στις οποίες δυστυχώς στηρίζουμε και τη σημερινή μας ύπαρξη και πάνω στις οποίες προσφεύγουμε και για τις οποίες αξιούμε από τους εγγυητές να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Εκείνο ίσως που πρέπει επιτέλους να γίνει συνείδηση, που δεν έγινε μέχρι σήμερα ούτε από την παρούσα ούτε από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, είναι πως

υπάρχει εθνική αξιοπρέπεια που πρέπει επιτέλους να επιδεικνύεται με συγκεκριμένες ενέργειες και πράξεις. Είναι αδιανόητο οι συμβατικές υποχρεώσεις των Άγγλων να μην τηρούνται -όπως αιφνίδια να κλείνουν οι δρόμοι χωρίς προειδοποίηση γιατί δήθεν έχει συμβεί το (α) ή το (β) επεισόδιο-ενώ η Κυπριακή Κυβέρνηση απλώς παζαρεύει αν θα παραχωρήσει το Σταυρό της Ψώκας, όπως ήταν αρχικά η αξίωση των Βρεττανών ή αν θα δώσει δήθεν αραιάς φυτείας δάσος και να λέμε ότι ήταν και σκληρό το παζάρεμα. Εδώ συμβατικά η υποχρέωση ήταν για ογδόντα μέρες και φθάσαμε στο σημείο να τους δώσουμε 190 μέρες. Και είναι αυτά που πρέπει να μας απασχολήσουν. Και είναι αυτά που πρέπει να προβληματίσουν την κυβέρνηση. Και είναι αυτά τα μηνύματα που πρέπει να πάνε προς τον Υπουργό Εξωτερικών.

Δε λέμε ότι είναι εύκολο πράγμα και πολύ απλό να συζητούμε αυτά τα θέματα και είναι εδώ που διαφωνώ κάπως με τον κ. Παναγιώτου -όχι με το πνεύμα, όχι με την πρόθεση, γιατί είναι και ο κ. Παναγιώτου ίσως σε μια στιγμή αγανάκτησης από όσα παρακολουθεί που εισηγείται κάτι- αλλά χρειάζεται προβληματισμός πιστεύω αν μπορεί να ευσταθήσει μια τέτοια νομοθεσία ή όχι και χρειάζεται ακόμα σοβαρότερος προβληματισμός, με βάση τα σημερινά δεδομένα, αν μπορούμε, δυστυχώς, να μπούμε τόσο βαθιά και να ανακινήσουμε καθόλου θέμα των Βάσεων.

Εκείνο όμως το οποίο μπορούμε άνετα, πιστεύω, να πράξουμε και να διεκδικήσουμε είναι η κυβέρνηση να πάρει το μήνυμα πως αυτή η Βουλή ανησυχεί, πως αυτή η Βουλή δεν ανέχεται, χωρίς αμοιβαία τήρηση των Συμφωνιών, να κάνει τις παραχωρήσεις που κάνει και απλώς να μας λέει σε ανακοινωθέντα ότι το επίτευγμά της ύστερα από διαπραγματεύσεις ήταν να παραχωρηθεί μη πυκνόφυτος δασώδης περιοχή.

Υπάρχει -δεν ξέρω αν ορθά το λέγω και αν οι περιβαλλοντιστές δε θα αντιδράσουν- ίσως το Χα Ποτάμι. Υπάρχουν περιοχές που δεν υπάρχει βλάστηση ή περιοχές που δε θα προσβληθεί σε βαθμό τόσο μεγάλο το φυσικό τους περιβάλλον,, και εφόσον συμβατικά και νομικά είμαστε υποχρεωμένοι -όταν και εφόσον μέσα σε εκείνες τις μέρες που οι συμβατικές τους υποχρεώσεις ή οι συμβατικές μας, αν θέλετε, υποχρεώσεις επέβαλλαν- να τους τις παραχωρήσουμε για τις ογδόντα μέρες και όχι τις 190.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για το Χα Ποτάμι θα πρέπει να ρωτήσουμε το Γιαμάνι.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Γαλανέ, αντί να φαιδρολογείτε για σοβαρό θέμα, καλύτερα είναι να καθήσετε κάτω και με σοβαρότητα όπως σας ακούσαμε να μας ακούσετε.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η φαιδρολογία ήταν το Χα Ποτάμι που είπατε, κύριε Αναστασιάδη και δεν είναι σε σας που μίλησα. Μπορεί να ακούστηκα αλλά κάπου αλλού το είπα. Επομένως δεν σας εμπόδισα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ να συνεχίσει ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν απαντώ, κύριε Γαλανέ, για να μη χάσει και τη σημασία της η συζήτηση.

Εκείνο το οποίο έχει σημασία, κύριοι συνάδελφοι, και πιστεύω θα έχει σημασία, είναι αν πραγματικά με σοβαρότητα εγκύψουμε και ξαναμελετήσουμε αυτές τις παραχωρήσεις που έχουμε κάμει, για να δούμε τι μπορούμε να διεκδικήσουμε επιτέλους από την κ. Θάτσερ η οποία σκέφτεται τους μικρούς λαούς που έχουν πετρελαιοπηγές και παραγνωρίζει τους μικρούς λαούς που καταπατούνται τα δικαιώματά τους, όπως καταπατούνται τα δικά μας δικαιώματα. Να νιώσουν επιτέλους ότι πιθανόν να κινδυνεύουν στην Κύπρο και τα δικά τους συμφέροντα. Διότι αν στο Κουβέιτ υπάρχουν πετρελαιοπηγές, στην Κύπρο υπάρχουν οι Βάσεις. Και επιτέλους χρειάζεται πραγματικά, και συμφωνώ απόλυτα με όλους τους προλαλήσαντες, να δώσουμε το μήνυμα πώς τούτος ο λαός έχει εθνική αξιοπρέπεια και ξέρει να τη διεκδικεί, για να μάθουν και εκείνοι ότι πρέπει να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα λαών που υποφέρουν για 16 τώρα χρόνια με τη δική τους πρώτιστα ανοχή, με τη δική τους παραβίαση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, με τη δική τους απάθεια και με τη δική τους ανοχή ή και προτροπή.

Πιστεύω πως αν οι Βρεττανοί πιστεύουν πως είναι κυρίαρχοι, εκείνο που δεν επιτρέπεται σε μας είναι ακόμα να πιστεύουμε πως είμαστε δούλοι. Και εκείνο το οποίο πρέπει να γίνει και επιβάλλεται άμεσα η κυβέρνηση να πράξει, είναι να διαβιβάσει επιτέλους το μήνυμα, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη την όλη συμπεριφορά της Βρετανίας, πως δεν είναι διατεθειμένη να προχωρήσει σε όσα προνόμια παραχωρήθηκαν, πέραν των Συνθηκών Εγκαθίδρυσης. Εκείνα και ίσως είναι σοβαρότερο και ευρύτερο το θέμα. Να τα ακυρώσουμε τα όσα παραχωρήσαμε αδικαιολόγητα, εκτός αν αλλοιωθεί η δική τους συμπεριφορά. Και να μη δώσουμε, αν οι συμβατικές υποχρεώσεις είναι μέχρι ογδόντα μέρες, να μη δώσουμε τις άλλες 110 που έχουμε παραχωρήσει. Και να μην επιτρέψουμε για κανένα λόγο να γίνονται γυμνάσια, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη πως εκείνοι επιλέγουν τις περιοχές, και πολύ σωστά αναφέρθηκε από τον κ. Χατζηδημητρίου και τους προηγούμενους ομιλητές, ότι επέλεξαν βεβαιότατα μεγάλη έκταση γης μεταξύ της οποίας και το Σταυρό της Ψώκας, διότι φαίνεται ότι θα ήθελαν οι άνθρωποι κατά τις ασκήσεις να γεύονται και τα αγρινά μας. Γνώριζαν ότι από ευαισθησία θα λέγαμε όχι και θα πετύχαιναν εκείνο το οποίο επιδίωκαν. Να πάρουν δασώδη περιοχή, δάσος -και ορθά λέχθηκε επίσης και τούτο-που να είναι αραιό. Θα γίνει αραιότερο σίγουρα. Δεν ξέρω αν υπάρχουν πεύκα άτρωτα στις πολεμικές επιχειρήσεις, στους εκρηκτικούς μηχανισμούς κτλ., αλλά σίγουρα ζημιά το φυσικό περιβάλλον θα υποστεί, θα καταστραφεί και κάποια ώρα θα ρωτούμε πώς έγινε σεληνιακό τοπίο, όπως έγινε σεληνιακό τοπίο ο Ακάμας από τα γυμνάσια που τα ανεχόμαστε τόσα χρόνια. Έτσι θα καταστήσουμε και άλλες περιοχές σεληνιακά τοπία.

Για τούτο και τελειώνοντας θέλω να πω ότι μπορεί, και ορθά, να σεβόμαστε τις συμβατικές μας υποχρεώσεις αλλά έχουμε παραχωρήσει υπερ-προνόμια. Και είναι καιρός η κυβέρνηση να ασκήσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Αυτό είναι το μήνυμα που στέλλουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ύστερα από τις αγορεύσεις των συναδέλφων των άλλων πλευρών της Βουλής πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, νομίζω ότι πολύ λίγα μένουν να προσθέσει κανείς

σε τούτη τη συζήτηση. Και μάλιστα πολύ λίγα μένουν να προστεθούν δεδομένου ότι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών εκφράζει την ομόφωνη προσέγγιση, τα αισθήματα του Σώματος και την ομόφωνη απόφασή του, πάνω στο σοβαρό υπό συζήτηση θέμα.

Από τις αγορεύσεις όλων των συναδέλφων είναι φανερό και είναι παραδεκτό από όλους ότι το θέμα των γυμνασίων στον Ακάμα ή στο δάσος Πάφου συνάπτεται με το γενικότερα θέμα της Συμφωνίας Εγκαθίδρυσης και των δικαιωμάτων, που με βάση αυτή τη Συμφωνία, έχουν εξασφαλίσει ή ισχυρίζονται ότι εξασφάλισαν οι Βρετανοί αποικιστές. Και θα μπορούσαμε νομίζω να υπενθυμίσουμε ότι είναι με βάση αυτή τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης που οι Βρετανοί - με την υπογραφή της δικής μας πλευράς, όταν έγιναν οι Συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου- εξασφάλισαν τις κυρίαρχες Βρετανικές Βάσεις του Ακρωτηρίου και της Δεκέλειας, εξασφάλισαν το δικαίωμα της ελεύθερης χρήσης του εναέριου και θαλάσσιου χώρου της Κύπρου και του οδικού δικτύου της Κύπρου, καθώς και το δικαίωμα να χρησιμοποιούν, εκτός από τις δύο κυρίαρχες Βρετανικές Βάσεις, αν δεν απατώμαι, και είκοσι άλλα σημεία του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, μεταξύ των οποίων και το δάσος του Ακάμα, για γυμνάσια ή για τις δικές τους ανάγκες, γενικά τις ανάγκες των Βρετανικών στρατευμάτων που εδρεύουν στις δικές τους τις Βάσεις.

Είναι γνωστό επίσης ότι με βάση αυτά τα δικαιώματα, τα οποία θεωρούν απαραβίαστα οι Βρετανοί, για τριάντα τώρα χρόνια διεξάγουν κάθε χρόνο -για εβδομήντα ή ογδόντα μέρες όπως ήταν αρχικά στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης αυτό το δικαίωμα τους και αργότερα με κάποιες συμφωνίες αυτές οι ογδόντα μέρες επεκτάθηκαν και έγιναν διακόσιες μέρες- διεξάγουν όπως είπα τα γυμνάσιά τους στον Ακάμα ή στο δάσος Πάφου.

Ξεκινώντας από αυτή την αρχική θέση, είπα ότι το όλο θέμα συνάπτεται με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, θα έλεγα όμως ότι αντί να καταπιανόμαστε με κάποιες εισηγήσεις που γίνονται κάπως αυθόρμητα θα έλεγα από το Βήμα της Βουλής -και δεν αποδίδω κακή πρόθεση σε κανένα από τους συναδέλφους για τις εισηγήσεις που υπέβαλαν- θα έλεγα ότι είναι καιρός και η Βουλή και η κυβέρνηση να μελετήσουμε σε βάθος το θέμα των λεγόμενων δικαιωμάτων των Βρετανών που πηγάζουν από τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης ή από οποιαδήποτε άλλη συνθήκη που έχει επιβληθεί στον Κυπριακό λαό κάτω από τις γνωστές συνθήκες τις υπογραφής των Συμφωνιών Ζυρίχης - Λονδίνου, και Βουλή και κυβέρνηση να ανταλλάξουμε απόψεις για να δούμε πως μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό το πελώριο θέμα, το μεγάλο θέμα το οποίο συζητούμε, μέρος του οποίου είναι και τούτο το οποίο συζητούμε, και να προβούμε στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να ανοίξουμε το δρόμο για την απαλλαγή της Κύπρου από αυτά τα αποικιακά κατάλοιπα, όπως είναι η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης που υποχρεώθηκε υπό τις γνωστές συνθήκες να αποδεχθεί η ηγεσία της δικής μας πλευράς, χωρίς την οποιαδήποτε έγκριση του ίδιου του ενδιαφερόμενου Κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού θα μιλήσει για ένα λεπτό, λέει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σας είχα ζητήσει ακριβώς από τη θέση μου το λόγο για να τονίσω πως υπάρχει πέραν των καλών, των πολύ καλών, θέσεων που ανέπτυξε ο Κοινοβου-

λευτικός μας Εκπρόσωπος, ο συνάδελφος Γαλανός, αλλά και οι πλείστοι, αν όχι όλοι οι συνάδελφοι πάνω στο θέμα αυτό, και μια άλλη πτυχή την οποία ίσως θα έπρεπε να την επισημάνουμε. Το θέμα το Συμβατικών Υποχρεώσεων που έχουν και οι Βρετανοί απέναντι στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Χρωστούν ακριβώς για το δικαίωμα της διακίνησής τους, έντιμε κύριε Πρόεδρε, περισσότερα ίσως από 300 εκατομμύρια λίρες. Ήταν επομένως η άρνηση καταβολής του ποσού τούτου ένας κύριος λόγος -όχι μόνο ο αποκλεισμός των δρόμων- για να ζητήσουμε όπως οι συμβατικές αυτές υποχρεώσεις, οι δικές μας απέναντί τους, να μην τηρηθούν κατ' αντιστοιχία.

Επομένως υπήρχε ο αποχρών λόγος, υπήρχε ειδοποιός αιτία που επέτρεπε βάσει αυτής ακριβώς της διαφοράς, να τοποθετηθούμε ευθαρσώς όπως πλείστοι συνάδελφοι επισήμαναν. Και αντί να στέλλουμε αντιπροσώπους μας και Υπουργούς μας στη Μεγάλη Βρετανία, στη Downing Street εκπλιπαρούντες να μας δώσουν τα οφειλόμενα ποσά, μπορούσαμε να ζητήσουμε εμείς αντιπαροχές για το κλείσιμο αυτής της κατάστασης.

Να πω, κύριε Πρόεδρε, πως η βρετανική πολιτική, η σαύλωκική πολιτική, έχει βαθιές ρίζες στην Κύπρο. Από το 1878 όταν εξέτρεψε το φόρο υποτέλειας προς τα βρετανικά ταμεία με αποτέλεσμα να υφαρπάσει από τον κυπριακό λαό εκατομμύρια που με τις σημερινές τιμές αντιστοιχούν με δισεκατομμύρια λίρες.

Επομένως αυτή η πρακτική πρέπει να τερματιστεί και θα τερματιστεί, όπως είπε ο συνάδελφος Ομήρου, με τη διεθνή καταγγελία και με την επίσπευση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, γιατί χρονίζει αυτή η μελέτη του θέματος των Βάσεων στην αρμόδια Επιτροπή. Είναι καιρός να δρομολογήσουμε επιτακτικότερες και συντομότερες τις σχετικές διαδικασίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα μας όπως είναι διατυπωμένο στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι προγραμματισθείσες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στο δάσος Πάφου, η κίνδυνοι πρόκλησης ζημιών από τις ασκήσεις αυτές στο περιβάλλον η εν γένει προκλητική συμπεριφορά των βρετανικών δυνάμεων και η ανάγκη εφαρμογής του ομόφωνου Ψηφίσματος της Βουλής που εγκρίθηκε μετά τη συζήτηση του θέματος των ασκήσεων στον Ακάμα».

Μέσα στον τίτλο του θέματος υπάρχουν όλες οι αλήθειες που μας χρειάζονται για το θέμα που συζητούμε. Υπάρχουν πράγματι κίνδυνοι πρόκλησης ζημιών στο δάσος της Πάφου. Και αυτό είναι αναντίλεκτο. Υπάρχει ανάγκη εφαρμογής του ομόφωνου Ψηφίσματος της Βουλής που εγκρίθηκε μετά τη συζήτηση του θέματος των ασκήσεων στον Ακάμα. Αυτή η ανάγκη σεβασμού του Ψηφίσματος φέρνει στην επιφάνεια την ανάγκη που πρέπει η Βουλή να παρακολουθεί το σεβασμό που επιδεικνύουν οι άλλοι στα Ψηφίσματα, στις Αποφάσεις και στις εισηγήσεις της. Δεν είναι αρκετό να ψηφίζουμε ψηφίσματα, δεν είναι αρκετό να κάνουμε εισηγήσεις, πρέπει με σεβασμό και στην αποστολή μας και στην αξιοπρέπεια του Κοινοβουλίου να παρακολουθούμε ότι όλες αυτές οι εισηγήσεις και τα ψηφίσματα είναι σεβαστά.

Το θέμα δημιουργήθηκε από το γεγονός ότι τη Δευτέρα, οι βρετανικές δυνάμεις θα διεξαγάγουν στρατιωτικά γυμνάσια στο δάσος της Πάφου. Οι κίνδυνοι είναι πρόδηλοι και η ανάγκη επιστάμενης εξέτασης του θέματος είναι και αυτή πρόδηλη. Ας δούμε όμως τα γεγονότα που καλύπτουν αυτό το θέμα. Ο νους μας πάει αμέσως, ανατρέχει στη Συνθήκη Εγγύησης ή στις συνθήκες με τις οποίες δημιουργήθηκε η Κύπρος. Μας είπαν τότε οι Άγγλοι: «Κύπριοι, έχετε την εγγύησή μας, σας εγγυώμαστε την ανεξαρτησία σας, σας εγγυώμαστε την εδαφική σας ακεραιότητα, σας εγγυώμαστε την ασφάλεια της Δημοκρατίας. Δώστε μας δύο στρατιωτικές βάσεις για τις ανάγκες μας και δώστε μας διευκολύνσεις για στρατιωτική εκπαίδευση». Και δώσαμε γη 99 τετραγωνικών μιλίων για να έχουμε δύο στρατιωτικές κυρίαρχες βάσεις των Άγγλων στην Κύπρο. Δεν αρκούσαν οι δύο κυρίαρχες βάσεις που τους δώσαμε, μας ζήτησαν και χώρους άλλους για τις ανάγκες των βρετανικών δυνάμεων. Και γράφουν οι σχετικές συμφωνίες ότι τους δώσαμε την Κόση, τον Ακάμα, το Λευκόνοικο, την Πόλη, τον Αγ. Βασίλειο, το Πραστειό. Όλοι αυτοί οι τόποι για να κάνουν ασκήσεις για να εξυπηρετούν τις δικές τους στρατιωτικές ανάγκες.

Πέραν όμως από τις Βάσεις και τους χώρους που έχω ήδη αναφέρει, δικαιούνται βάσει των Συμφωνιών και κάποιους άλλους χώρους για να κάνουν τακτικά γυμνάσια. Δε φτάνουν οι Βάσεις, οι χώροι που ανέφερα και οι χώροι για τακτικές ασκήσεις, δικαιούνται βάσει των Συμφωνιών να παίρνουν και κάποιους άλλους χώρους για να κάνουν συνήθεις ασκήσεις ρουτίνας.

Όταν προσθέσουμε αυτούς τους χώρους και αναζητήσουμε το άθροισμα της γης που χρησιμοποιούν, διερωτάται κανείς τι απομένει σε μας ή τι απομένει που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους Άγγλους. Πέραν από τη γη μας είναι και ο εναέριος χώρος, και αυτός χρησιμοποιήσιμος. Κριτήριο σε όλες τις περιπτώσεις είναι η ικανοποίηση των εύλογων αναγκών του Ηνωμένου Βασιλείου. Όχι όπως τις κρίνουμε εμείς, όπως τις κρίνουν εκείνοι. Και είναι πολύ χαρακτηριστικό το εξής που γράφει στις Συμφωνίες: «Οι Άγγλοι, όταν θα χρησιμοποιούν τη γη μας για τα στρατιωτικά τους γυμνάσια, θα εξετάζουν με συμπάθεια τις παρατηρήσεις μας που έχουμε να κάνουμε για τις περιοχές που επιλέγουν». Και είναι χαρακτηριστικό για το έτος 1959 αυτό το «με συμπάθεια». Είναι η συμπάθεια του απερχόμενου δυνάστη προς το νέο κυρίαρχο κράτος. Θα εξετάζει με συμπάθεια τις παρατηρήσεις του.

Εκείνο που πρέπει να τονιστεί από τώρα είναι ότι όταν δίνουμε στους Άγγλους όλα αυτά τα δικαιώματα, πολύ εύλογα ελπίζαμε ότι και οι στρατιωτικές κυρίαρχες βάσεις της Αγγλίας και οι χώροι που θα τους δίνουμε για να εκπαιδεύονται θα είχαν το όφελός τους και για μας. Δηλαδή θα είχε ωφέλεια και η ίδια η Κύπρος. Ότι οι Βάσεις που θα ήταν για προστασία του ελεύθερου κόσμου θα ήταν και για προστασία της μικρής Κύπρου. Ότι ο χώρος που θα δίνουμε για να εκπαιδεύονται να είναι ετοιμοπόλεμες οι αγγλικές δυνάμεις, θα ήταν ετοιμοπόλεμες και για προστασία της δικής μας πατρίδας.

Αυτά τα πιστεύαμε λογικά και εύλογα τότε, το 1960. Για να δούμε αργότερα ότι υπήρξαμε προδομένοι. Ίσως κάποιος μελλοντικά ιστορικός να μας χαρακτηρίσει και αφελείς που πιστέψαμε ότι όλα αυτά θα ήταν και χάριν ημών.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Εμείς δεν πιστέψαμε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Όταν ένας μικρός λαός που αγωνιζόταν για την ανεξαρτησία του, για την ελευθερία του, είχε τη διαβεβαίωση της Μεγάλης Βρετανίας ότι θα ήταν η εγγυήτρια της ασφάλειάς του και της εδαφικής του ακεραιότητας, μπορούσε πολλά να δεχθεί χάριν αυτού του αγαθού, δηλαδή της διαφύλαξης της εδαφικής του ακεραιότητας.

Έχω υπολογίσει, κύριοι συνάδελφοι, τις μέρες που δώσαμε δικαίωμα στους Άγγλους να βομβαρδίζουν τη γη μας. Όταν προσθέσετε τις μέρες που δικαιούνται, έχετε μπροστά σας πολύ ανάγλυφο το άθροισμα, ότι οι Άγγλοι μπορούν καθημερινά, και τις 365 μέρες του χρόνου, και τις 366 μέρες όταν έχουμε δίσεκτο χρόνο, να βομβαρδίζουν κάποιο μέρος της γης μας από αυτά που τους έχουμε εκχωρήσει ή τους έχουμε επιτρέψει να χρησιμοποιούν.

Εμείς έχουμε δείξει σεβασμό μέχρι σήμερα για τις Συμφωνίες που δημιούργησαν και τη Δημοκρατία της Κύπρου και τις κυρίαρχες Αγγλικές Βάσεις. Ο σεβασμός όμως δεν μπορεί να είναι μονόπλευρος. Ο σεβασμός δεν μπορεί να είναι κλασματικός. Αν θα υπάρχει σεβασμός προς τις αγγλικές βάσεις που δημιουργήθηκαν με τις ίδιες Συμφωνίες, πρέπει να υπάρχει σεβασμός και για τις Συμφωνίες που δημιούργησαν τη Δημοκρατία της Κύπρου. Και πρέπει να υπάρχει σεβασμός για όλες τις σχετικές συμφωνίες που κατοχυρώνουν τη Δημοκρατία της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μας λένουν ότι έχουμε υποχρέωση να ικανοποιούμε τις στρατιωτικές ανάγκες του Ηνωμένου Βασιλείου από πλευράς στρατιωτικής εκπαίδευσης στην Κύπρο. Ότι πρέπει να χορηγούμε στους Άγγλους ότι εκείνοι νομίζουν για τις ανάγκες τους λογικό στο έδαφος της Κύπρου. Η δική μας Εκτελεστική Εξουσία ικανοποιεί τα αιτήματα των Άγγλων από το 1960 και εντεύθεν χωρίς περιορισμό και χωρίς οποιεσδήποτε σοβαρές ενστάσεις. Εγείρεται όμως ένα τεράστιο πρόβλημα. Όταν στην περίοδο 1960 - 1974 ικανοποιούσαμε στο σύνολο τις ανάγκες των βρετανικών δυνάμεων στην Κύπρο για στρατιωτική εκπαίδευση, η Δημοκρατία της Κύπρου ήλεγχε το 100% της γης ή του εδάφους της Κύπρου. Από το 1974 και εντεύθεν η Δημοκρατία της Κύπρου δεν ελέγχει το σύνολο του εδάφους. Σοβαρό ποσοστό του εδάφους που ανέρχεται περίπου στο 40% ελέγχεται από τον Αττίλα. Ποιος ευθύνεται γι' αυτό το γεγονός; Δεν είναι η ώρα να αρχίσουμε το πόσοι ευθύνονται αλλά ένας που ευθύνεται είναι ο Άγγλος. Είναι και η Αγγλία. Μπορούσε να αποτρέψει καταστάσεις, είχε τις δυνάμεις παρούσες στην Κύπρο, είχε στρατιωτικές βάσεις και επέδειξε μια εγκληματική αδράνεια η οποία οδήγησε στην τραγωδία της Κύπρου. Το αναφέρω αυτό για να καταλήξω στο εξής: Δεν μπορεί η Αγγλία να απαιτεί ικανοποίηση του συνόλου των αναγκών της για στρατιωτική εκπαίδευση στην Κύπρο μετά που η Κύπρος δεν ελέγχει το 40% της γης της. Πρέπει να υπάρξει ανάλογος περιορισμός του δικαιώματος για τέτοια εξάσκηση. Και φέρουν ευθύνη και οι ίδιοι οι Άγγλοι. Και εφόσον φέρουν ευθύνη, πρέπει να φέρουν το μερίδιο τους και στις συνέπειες.

Δεν μπορεί επομένως η Κύπρος μετά το 1974 να μπορεί να ικανοποιεί στο σύνολό τους τις ανάγκες των Άγγλων όπως τις ικανοποιούσε στην περίοδο 60 - 74. Η δική μας Εκτελεστική Εξουσία φαίνεται ότι αισθάνεται δέσμια των Συμφωνιών. Οι Συμφωνίες είναι σεβαστές. Οι Συμφωνίες τηρούνται. Τα συμφωνημένα τηρούνται. Αλλά σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχει σοβαρός ουσιαστικός λόγος περιορισμού του δικαιώματος για όλους τους λόγους που έχω προαναφέρει.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όταν το 1960 ή το 1959 είχαμε τις Συμφωνίες, τα θέματα περιβάλλοντος ήταν σχεδόν ανύπαρκτα. Το 1990 που μιλούμε τα θέματα περιβάλλοντος είναι το υπ' αριθμό ένα σε ιεραρχία. Και η Κύπρος ευλογημένη από το Θεό και από τη φύση έχει να παρουσιάσει φυσικές ομορφιές οι οποίες είναι αξιοζήλευτες. Είναι με απλοχεριά που έχουμε πάρει τόσες φυσικές ομορφιές σ' αυτό το μικρό χώρο της Μεσογείου ή ας το ονομάσουμε το χρυσοπράσινο φύλλο που είναι ριγμένο στο πέλαγο. Η ιστορία μας μας λέει ότι η Κύπρος είναι το πράσινο νησί και ότι ήταν γεμάτη από δάση. Χάσαμε δάση στην αρχαιότητα, γιατί αναπτύξαμε την επεξεργασία ή την κατεργασία του χαλκού αλλά χάσαμε πολλά από τα δάση μας και με την τουρκική εισβολή και με τις βόμβες ναπάλμ και όλα τα άλλα.

Τα θέματα περιβάλλοντος τα οποία προβάλλει σήμερα και στην Αγγλία πολύ έντονα και η τωρινή της κυβέρνηση έχουν ισχύ και στην Κύπρο. Η Κύπρος δεν εξαιρείται των περιβαλλοντικών σχεδίων. Έχουμε και εμείς ομορφιές που πρέπει να προστατεύσουμε, έχουμε και εμείς περιβάλλον που πρέπει να προστατευθεί απόλυτα και επομένως δεν είναι στη διάθεση των Άγγλων η γη μας για να καίγεται, να βομβαρδίζεται, να καταστρέφεται και να υφίσταται κάθε λογής ζημιά από αυτό τον τρόπο των γυμνασίων.

Το μήνυμά μας επομένως, κύριε Πρόεδρε, προς την Εκτελεστική Εξουσία είναι ότι επιβάλλεται περιορισμός του δικαιώματος των Άγγλων για στρατιωτικές ασκήσεις στην Κύπρο και αυτό δικαιολογείται από το απλό γεγονός ότι η Κύπρος του 1990 δεν ελέγχει το 100% της γης της που έλεγχε προ του 1974 και αυτό με ευθύνη των Άγγλων. Και είναι καιρός που πρέπει να εγερθεί αυτό το θέμα, γιατί η νοοτροπία που υπάρχει, όπως φαίνεται, στην Εκτελεστική Εξουσία είναι ότι είναι δέσμια σε ολόκληρο στις συμφωνίες. Μήνυμα επίσης είναι ότι η Κύπρος έχει σοβαρότατα περιβαλλοντικά προβλήματα, έχει φυσικό περιβάλλον το οποίο έχει υποχρέωση να προστατεύσει και θα το προστατεύσει. Αν εγείρουμε το θέμα στα διεθνή βήματα θα δούμε ότι υπάρχει απόλυτη κατανόηση. Όσες φορές εγείραμε θέματα περιβαλλοντικά που αφορούν την Κύπρο και ιδιαίτερα το ζωτικό θέμα του Ακάμα, υπήρξε κατανόηση από όλους τους συνέδρους σε οποιοδήποτε διεθνές βήμα και αν βρισκόμασταν.

Με αυτές τις σχέψεις, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, καταλήγω στο ότι το κείμενο της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών μας βρίσκει σύμφωνους και επαναλαμβάνω τα μηνύματα που πρέπει να δοθούν στην Εκτελεστική Εξουσία και στους άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Χρίστου να προεδρεύσει, γιατί θα πω λίγα λόγια από το Βήμα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς από πρώτη άποψη το θέμα είναι κάποια γυμνάσια στο δάσος Πάφου. Από πρώτη άποψη είναι οι κίνδυνοι που διατρέχει το φυσικό περιβάλλον στην περιοχή της Πάφου ή, αν θέλετε, και σε άλλες περιοχές. Για το ΑΚΕΛ όμως το θέμα δεν είναι μόνο οι κίνδυνοι που διατρέχει το φυσικό περιβάλλον -είναι και οι κίνδυνοι που διατρέχει το φυσικό περιβάλλον- αλλά το θέμα, το βασικό θέμα είναι ότι η Βρετανία πρέπει να εγκαταλείψει την αποικιακή νοοτροπία που διατηρούσε για τόσο καιρό σε βάρος του λαού μας και πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι αυτός ο λαός έχει το δικαίωμα

να περιφρουρεί και να διασφαλίζει την εθνική του ανεξαρτησία και την εδαφική του ακεραιότητα και δεν μπορεί να δέχεται τις προσβολές των Βρετανών κάθε λίγο με τα στρατιωτικά τους γυμνάσια και με τις προκλήσεις τους σε βάρος του Κυπριακού λαού. Πολύ περισσότερο πρέπει να κατανοήσουν οι Βρετανοί τα αισθήματα πικρίας που νιώθει ο λαός μας για τη στάση τους πάνω στο Κυπριακό πρόβλημα, για τη στάση τους απέναντι στην Τουρκία που τη θωπεύουν, που την επαινούν και που την καλύπτουν για την εγκληματική της πολιτική σε βάρος της Κύπρου. Το θέμα είναι να συνειδητοποιήσουν οι Βρετανοί ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιούν φορτικά τα λεγόμενα δικαιώματα που εξασφάλισαν με τις Συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου κάτω από πολύ δυσμενείς συνθήκες για το λαό μας. Είναι βέβαιο ότι οι Βρετανοί αποικιστές δεν είναι απλώς χρήση που κάμνουν αυτών των δικαιωμάτων τους -των λεγόμενων δικαιωμάτων τους- αλλά κατάχρηση σε βάρος του λαού μας.

Το θέμα ακόμα είναι ότι η Βρετανία, οι ηγέτες της Βρετανίας πρέπει να ενστερνιστούν το νέο πνεύμα που επικρατεί στις διεθνείς σχέσεις και να κατανοήσουν ότι η πορεία της στρατικοποίησης ή τέλος πάντων της χρησιμοποίησης των Βρετανικών Βάσεων για οποιουδήποτε πολεμικούς σκοπούς βρίσκει αντίθετο το λαό μας. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, στη βάση του νέου πνεύματος, η πορεία πρέπει να είναι πορεία προς την ύφεση και όχι πορεία προς την ένταση σε ότι αφορά στρατιωτικές προετοιμασίες για εμπλοκή της Κύπρου σε οποιαδήποτε πιθανή σύρραξη. Επαναλαμβάνω, πρέπει να σταματήσει η πρόκληση προς τα αισθήματα του λαού μας, γιατί τι άλλο είναι παρά πρόκληση προς τα αισθήματα του λαού μας το κλείσιμο του δρόμου της Επισκοπής, το κλείσιμο του δρόμου που ενώνει την Πάφο με τη Λευκωσία και τη Λεμεσό; Τι άλλο από πρόκληση είναι προς τα αισθήματα του λαού μας, όταν κάθε λίγο οι Βρετανοί στρατιωτικοί κλείουν το δρόμο της Δεκέλειας και δημιουργούν τεράστια προβλήματα για τους κατοίκους των Κοκκινοχωριών ή για τους κατοίκους των πόλεων που πάνε στα Κοκκινοχώρια; Τι άλλο είναι από πρόκληση προς τα αισθήματα του λαού μας, όταν πριν μερικούς μήνες οι αρχές των Βρετανικών Βάσεων άρχισαν να μετατοπίζουν, να μετακινούν το συρματομπλεγμα που περιτριγυρίζει το Κάβο Γκρέκο και όταν έγιναν παραστάσεις από τη Βουλή και από την Εκτελεστική Εξουσία τότε προσποιήθηκαν ότι είναι από λάθος που έγινε αυτή η μετακίνηση; Πόσα «λάθη» να κάμει η Βρετανία σε βάρος αυτού του λαού;

Συνηθίσαμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να λέμε ότι η Κύπρος είναι διχοτομημένη. Ναι, είναι διχοτομημένη. Είναι όμως τριχοτομημένη η Κύπρος, γιατί είναι από τη μια τα τουρκικά στρατεύματα που κατέχουν τα εδάφη μας στο Βορρά, τα χωριά και τις πόλεις μας, αλλά είναι και οι Βρετανικές Βάσεις και τα λεγόμενα δικαιώματά που έχουν αποκτήσει κάτω από δυσμενείς συνθήκες και η χρησιμοποίηση αυτών των Βρετανικών Βάσεων με πολλούς και διάφορους τρόπους που στην ουσία τριχοτομούν και τετραχοτομούν την πατρίδα μας.

Κατά συνέπεια πρέπει να χαιρετίσουμε αυτό που γίνεται σήμερα από όλες τις πλευρές που βλέπουν πολύ θετικά την ανάγκη, όπως σαν λαός και σαν ηγεσία αυτού του τόπου αντιδράσουμε σ' αυτές τις ενέργειες των Βρετανών αποικιστών και απαιτήσουμε όπως σεβαστούν και την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας, αλλά πολύ περισσότερο να σεβαστούν τα αισθήματα πικρίας που τρέφει ο λαός μας απέναντί τους για την άδικη και επιζήμια στάση που τηρούν πάνω στο πρόβλημά μας και να σταματήσουν να καταχρώνται αυτών των δικαιωμάτων και να δημιουργούν τόσα προβλήματα σε βάρος αυτού του λαού.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια διευκρίνιση από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Επειδή έγιναν κάποια σχόλια που τείνουν να αφήσουν εσφαλμένες εντυπώσεις για ορισμένα βασικά πράγματα που έχω πει, θεωρώ αναγκαίο να κάμω αυτές τις διευκρινίσεις.

Είμαι ο πρώτος που από το βήμα της Βουλής τόνισα τη σοβαρότητα και τις γενικότερες προεκτάσεις που έχει το θέμα μιας ενέργειας ή προσπάθειας αμφισβήτησης ή καταγγελίας ή ακύρωσης των Συνθηκών Εγκαθίδρυσης και των δεσμεύσεων που έχουμε. Τούτο είναι θέμα γενικότερων προεκτάσεων και δεν πρέπει να το αντιμετωπίζουμε ελαφρά τη καρδία, αλλά θέλει σοβαρή μελέτη. Ήμουν ο πρώτος που το έθιξα. Όμως τόνισα ένα άλλο πράγμα γι' αυτό το θέμα. Επειδή στηρίζονται αυτά τα θέματα στην αρχή της αμοιβαιότητας, έχουμε το αντίμετρο των αντιποίνων και είναι νόμιμο διεθνές κατοχυρωμένο μέτρο και πρέπει επιτέλους κάποτε να πάρουμε το θάρρος να το εφαρμόσουμε. Παρεμποδίζουν ελεύθερη διακίνηση, θα το ανταποδώσουμε με παρεμπόδιση. Έκλεισαν δρόμο να το ανταποδώσουμε. Πρέπει να αρχίσουμε να το δοκιμάζουμε για να τίθεται το πρόβλημα, για να υπάρχει ο αλληλοσεβασμός. Αυτή είναι η πρώτη πτυχή και είναι ξεκάθαρη για να μην υπάρχει παρερμηνεία.

Η δεύτερη πτυχή που έθιξα -δυστυχώς ο κ. Αναστασιάδης έφυγε, ίσως να μην το αντιλήφθηκε- ειδικά στην περίπτωση των ασκήσεων που συζητούμε, επειδή εμπίπτει σ' εκείνες τις περιπτώσεις που χρειάζεται συμφωνία των δυο μερών για να καταλήξουν ακόμα και στην περίπτωση που η Κυπριακή Κυβέρνηση δώσει την άδεια για τέτοιες ασκήσεις, εμείς ως Βουλή έχουμε την εξουσία να το παρεμποδίσουμε διά νόμου. Και δεν την έκαμα αυθόρμητα αυτή την εισήγηση, κύριε Φάντη, την έκαμα εν πλήρει συνειδήσει της υπευθυνότητας με την οποία την υποβάλλω. Γι' αυτό και επισύρω την προσοχή της Βουλής, ότι αν παρουσιαστεί αρνητική στάση εκ μέρους της κυβέρνησης να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα, η πρότασή μου θα πρέπει να μελετηθεί σοβαρά από τη Βουλή. Να νομοθετήσουμε αυτές τις περιπτώσεις που μπορούμε και να τις απαγορεύσουμε. Και τότε ναι, εγείρεται αμέσως επί τάπητος το θέμα. Και νά 'σαστε σίγουροι ότι θα είναι πολύ αποτελεσματικό μέτρο.

Αυτά και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο εισηγητής θα ήθελε να πει, παρακαλώ, λίγα λόγια, γιατί έχουμε αργήσει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, μια παράκληση που είχα υποβάλει είναι εσείς ως Πρόεδρος της σημερινής συνεδρίας να φέρετε το μήνυμα στην αρμόδια

Κοινοβουλευτική Επιτροπή, την Επιτροπή Εξωτερικών για επίσηυση του θέματος της συζήτησης της νομικής πτυχής των Βάσεων. Αυτό. Είναι παράκλησή μου να το διαβιβάσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Στυλιανού.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μια προσθήκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ομήρου, ένα λεπτό, ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ένα καθαρό μήνυμα που πρέπει να δώσουμε προς την Αγγλία είναι ότι ο λαός μας αισθάνεται ότι αδικήθηκε και στο παρελθόν, αδικείται και στο παρόν από την αγγλική πολιτική και ότι περιμένουμε όχι με λόγια αλλά με έργα, αναμένουμε έμπρακτα να δείξει ενδιαφέρον για την Κύπρο όχι για τα δικά της συμφέροντα όπως έκαμε μέχρι σήμερα και πάντοτε, αλλά και χάριν της Κύπρου και του Κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου σε συντομία.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πράγματι εις πίστην της Βουλής που με τόση ευαισθησία και ετοιμότητα επιλήφθηκε αυτού του θέματος και εξέφρασε τις απόψεις της, που είναι στην ουσία απόψεις ομόφωνες. Ομόφωνα η Βουλή αποδοκιμάζει τις προκλητικές ενέργειες των Βρετανών είτε αυτές αφορούν την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος της πατρίδας μας είτε αφορούν τις κατασκοπευτικές ενέργειες που έχουν διαπιστωθεί σε βάρος των αμυντικών μας δυνατοτήτων είτε αφορούν την απροειδοποίητη αποκοπή δρόμων στις βάσεις Ακρωτηρίου και Δεκέλειας. Ομόφωνα η Βουλή θεωρεί ότι οι ασκήσεις αυτές είτε στον Ακάμα διεξάγονται είτε στο δάσος Πάφου είτε σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή της Κύπρου που παρουσιάζει ιδιαίτερο οικολογικό ενδιαφέρον προκαλούν θανάσιμο κίνδυνο και πλήγμα στο φυσικό μας περιβάλλον. Ομόφωνα επίσης η Βουλή θεωρεί ότι η κυβέρνηση δεν ακολούθησε μια σωστή πολιτική αντιμετώπιση πάνω στο θέμα και δεν αξιοποίησε, όπως έπρεπε, τα δικαιώματα που της παρέχονται με βάση την ίδια τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης. Νομίζω επίσης ότι είναι κοινό το συμπέρασμα και ομόφωνη η άποψη ότι θα πρέπει να εγκαταλειφθεί η όποια δουλική πλέον αντιμετώπιση των Βρετανών, των αιτημάτων τους και της συμπεριφοράς τους.

Είναι καιρός να προασπίσουμε την εθνική μας αξιοπρέπεια. Θα πρέπει να γίνει σαφές και κατανοητό ότι δεν είμαστε υποτακτικοί της Αυτής Μεγαλειότητας. Και πράγματι πρέπει αυτό το μήνυμα να ληφθεί κατά τρόπο πολύ σαφή από την εθνική μας αντιπροσωπεία. Θα πρέπει η κυβέρνηση -και αυτό προκύπτει από τη συζήτηση- να προχωρήσει σε μια ουσιαστική επανεξέταση του καθεστώτος των βάσεων και των λεγόμενων δικαιωμάτων των βρετανικών στρατευμάτων στην Κύπρο. Και έχουν ειπωθεί αρκετά μέτρα. Θα αναφέρω μερικά. Έλεγχος στην είσοδο και την έξοδο στις βρετανικές βάσεις είναι δικαίωμα που μας παρέχεται από τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης. Δεύτερο, εγκα-

θίδρυση προς αυτό το σκοπό φυλακίων έξω απ' αυτές τις βάσεις. Τρίτο, για να κινούνται στρατιωτικές μονάδες των Βρετανών έξω από τα όρια των βάσεων θα πρέπει, πρώτο να εξασφαλίζουν άδεια, να βρίσκονται σε κοινό και να συνοδεύονται από δικές μας αστυνομικές δυνάμεις. Είναι επίσης πρόνοια της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης την οποία δεν εφαρμόζουμε. Καιρός να το πράξουμε.

Για το ειδικότερο θέμα των ασκήσεων στο δάσος Πάφου, που αποτέλεσε και την αφορμή αυτής της συζήτησης, καλείται η κυβέρνηση, μετά τις απόψεις της Βουλής, να προβληματιστεί και να αναθεωρήσει τις αποφάσεις της και τις τυχόν συμφωνίες να τις επαναδιαπραγματευτεί, εννοώ τις δεσμεύσεις που ενδεχομένως έχει αναλάβει για την έναρξη αυτών των ασκήσεων την ερχόμενη Δευτέρα. Διότι απ' ό,τι μας λέχθηκε στην Επιτροπή Εξωτερικών, είναι ακόμη υπό διαπραγμάτευση μερικά σημεία αυτής της άσκησης. Εμείς λέμε ότι υπάρχουν περιθώρια. Εμείς καλούμε την κυβέρνηση να ανακαλέσει αυτή την άδεια και να κάμει προτάσεις για άλλη ενδεχομένως περιοχή της Κύπρου η οποία δεν πρόκειται να επηρεαστεί στο βαθμό που θα επηρεαστεί το δάσος Πάφου. Παράλληλα η κυβέρνηση καλείται να εφαρμόσει το επαναβεβαιωνόμενο σήμερα ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 4 Ιουλίου 1990 στο οποίο, όπως όλοι θυμούμαστε, είχε εκφραστεί σοβαρή ανησυχία της Βουλής για τις συνεχιζόμενες στρατιωτικές ασκήσεις στον Ακάμα και εκαλείτο, πρώτο η κυβέρνηση της Αγγλίας να τερματίσει αυτές τις ασκήσεις και δεύτερο εκαλείτο η κυβέρνηση της Δημοκρατίας να προβεί σε διαβήματα, ενέργειες, παραστάσεις για τον τερματισμό αυτών των ασκήσεων. Αν η βρετανική κυβέρνηση δεν ανταποκριθεί, τότε θα πρέπει να μελετηθούν προσφυγές σε διεθνή σώματα και σε επίπεδο Εκτελεστικής Εξουσίας και σε επίπεδο κοινοβουλευτικό.

Το μεγάλο όμως μήνυμα, κύριε Πρόεδρε, και το πρώτιστο θα έλεγα που προκύπτει από αυτή τη συζήτηση, είναι ότι τέρμα στην παθητικότητα, τέρμα σε οποιαδήποτε δουλική νοοτροπία. Καιρός να προστατεύσουμε την εθνική μας αξιοπρέπεια από εκείνους που νομίζουν ότι εξακολουθούν να μας θεωρούν ως υπήκοους της Μεγάλης Βρετανίας. Αυτό είναι το μήνυμα το οποίο πρέπει να σταλεί προς το Λονδίνο.

Και θα είχα να πω και κάτι σε ό,τι ανέφερε προηγουμένως ο κ. Παναγιώτου. Θα υπάρξει λαϊκή κινητοποίηση. Την ερχόμενη Κυριακή θα πραγματοποιηθεί συγκέντρωση από περιβαλλοντικές και άλλες οργανώσεις και νομίζω ότι είναι καθήκον όλων των πλευρών της Βουλής να συμμετάσχουν σε αυτές τις εκδηλώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα πορίσματα αυτής της συζήτησης θα σταλούν ασφαλώς στην Εκτελεστική Εξουσία και στην αρμόδια Επιτροπή που χειρίζεται το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φθάσαμε στο τέλος της συζήτησης του Κεφαλαίου Δ'.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 Νοεμβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

«Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τους Προϋπολογισμούς του 1991».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990.
- 2) Ο περί Παραγραφής (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1985.

- 3) Ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.
- 4) Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και Άλλαι Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
(Πρόταση νόμου).
- 5) Ο περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 6) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.
- 7) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990.
- 9) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 10) Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
- 11) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 12) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 13) Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.
(Τροποποιητικός) (Πρόταση νόμου).
- 14) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
(Πρόταση νόμου).
- 15) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.
(Πρόταση νόμου).
- 16) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.
- 17) Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 18) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αμαθούντας του 1990.
- 19) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 20) Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαιδεύσεως Κανονισμοί του 1990.
- 21) Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.
- 22) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 23) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

- 24) Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990.
 25) Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
 26) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).
 (3.5.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται -
 1. «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).
 (23.11.1989).
 2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».
 (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).
 (Συνέχιση της συζήτησης).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -
 1. «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).
 (31.5.1990).
 2. «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος».
 (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ).
 (16.11.1989).
 (Συνέχιση της συζήτησης).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η καθυστέρηση της λειτουργίας του

χημικού-βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (7.6.1990).

- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται

«Ο κίνδυνος καταστροφής του βιότοπου στο λειβάδι και την αλυκή Ακρωτηρίου και του οικοσυστήματος της περιοχής και η ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (18.5.1989).

- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οικονομικές επιπτώσεις στις κυπριακές βιομηχανίες και τους εργαζομένους από την κρίση στον Περσικό Κόλπο και οι πιθανές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (7.9.90).

- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που αναφέρονται ως

1. «Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων κοντά στο χωριό Ακάμι από τα λύματα του εργοστασίου χρωμάτων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

2. «Η φημολογούμενη πρόθεση της κυβέρνησης να επιτρέψει τη μεταφορά του Βαφείου Rainbow στην περιοχή Κόρνου - Κοφίνου και η δικαιολογημένη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή και Α. Μαθηκολώνη). (19.4.90).

- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου). (2.2.90).

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές:

1. «Η ανάγκη κατασκευής κεντρικών ποδηλατόδρομων και χώρων στάθμευσης ποδηλάτων στη Λευκωσία και τις άλλες πόλεις της Κύπρου ως αναγκαίου μέσου απάμβλυνσης του κυκλοφοριακού προβλήματος και άλλων πολλών περιβαλλοντικών ωφελημάτων στην πρωτεύουσα και τις άλλες πόλεις». Εισηγητής η κα. Ρήνα Κατσελλή.

Αντιλαμβάνομαι ότι, αν εγκρίνεται, θα το εξετάσει η Επιτροπή Εσωτερικών ή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Επιτροπή Εσωτερικών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται λοιπόν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

2. «Τα προβλήματα και γενικά οι συνέπειες από την τυχόν εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από της 1ης Δεκεμβρίου 1990». Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης.

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η παράκληση και η δική μου και του εισηγητή είναι όπως η Επιτροπή Εσωτερικών το εξετάσει το συντομότερο δυνατό, γιατί ο Νόμος αυτός αρχίζει να εφαρμόζεται σύντομα και οι κοινότητες ανησυχούν.

3. «Η κακή κατάσταση του δρόμου Αγίας Ειρήνης - Κορφής - Αγίου Μάμα - Τριμίκλινης και η ανάγκη διαπλάτυνσης, βελτίωσης και ασφαλτόστρωσής του». Εισηγητής ο κ. Κώστας Ερωτοκρίτου.

Αντιλαμβάνομαι ότι θα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

4. «Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην έναρξη εργασιών για τη βελτίωση, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Αυδήμιου-Πραστεϊού-Πάχνας και η ανάγκη προγραμματισμού για διεκπεραίωση του έργου». Εισηγητής επίσης ο κ. Κώστας Ερωτοκρίτου.

Αν εγκρίνεται, παραπέμπεται και αυτό στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

5. «Η πρόσκληση προς το κοινό για αγορά μετοχών σε δημόσιες εταιρείες, οι κίνδυνοι που διατρέχουν οι επενδυτές και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την προστασία τους». Εισηγητής ο κ. Κώστας Ερωτοκρίτου.

Αν εγκρίνεται, να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, αντιλαμβάνομαι.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μάλλον στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας που πρέπει να έλθει και αν είναι δυνατόν λόγω της επικαιρότητας του θέματος θα ζητούσα, αν συμφωνούν και οι άλλες οι πλευρές, να θεωρηθεί επείγον γιατί το επενδυτικό κοινό βρίσκεται σε κίνδυνο και υπάρχουν οι διάφοροι επιτήδειοι που δημιουργούν αυτές τις εταιρείες. Δυστυχώς βλέπουμε όλα αυτά στο φως της δημοσιότητας, χωρίς να υπάρχει ο ενδεδειγμένος έλεγχος γι' αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται λοιπόν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και να το εξετάσει όσο πιο σύντομα μπορεί.

6. «Τα σκάνδαλα, παρατυπίες και κομπίνες που εκ πρώτης όψεως υπάρχουν στο Τμήμα Δημόσιων Έργων κατά τους ισχυρισμούς ορισμένων και τα μέτρα που θα πρέπει να λάβει η κυβέρνηση για πάταξή τους». Εισηγητής ο κ. Κώστας Ερωτοκρίτου.

Αντιλαμβάνομαι ότι πρέπει να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου, αν εγκρίνεται.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλλον μπορεί και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων να το δει, κύριε Πρόεδρε, γιατί τα Δημόσια Έργα είναι στην Επιτροπή

Συγκοινωνιών. Και πάλιν θα ζητούσα, αν είναι δυνατόν, και αυτό να θεωρηθεί επείγον, γιατί δεν μπορούμε να βλέπουμε από την τηλεόραση τον Υπουργό να λέει πως μάλιστα υπάρχει κάτι τέτοιο, να βλέπουμε τις εφημερίδες να διατυμπανίζουν αυτά τα πράγματα και να παραμένει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω να περιοριστούμε στο καθαρά διαδικαστικό.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σε ποιά Επιτροπή να παραπεμφθεί;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Συγκοινωνιών και Έργων, κύριε Πρόεδρε και αν είναι δυνατόν και αυτό να θεωρηθεί επείγον, έχοντας υπόψη φυσικά και τα άλλα θέματα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Η φύση και ο χαρακτήρας του εγγραφόμενου θέματος ανήκει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι είπα εγώ στην αρχή, κύριε Χριστοφίδη, αλλά υπάρχει διαφορετική άποψη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Φύσει και θέσει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, άρχισε ήδη η Επιτροπή Συγκοινωνιών να μελετά το θέμα. Επομένως ας το αφήσουμε στο πρώτο στάδιο στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και μετά βλέπουμε. Ήδη ο Υπουργός ανέλαβε προσωπικά το θέμα, έχουν γίνει εκτιμήσεις και έχουν δρομολογηθεί κάποιες σχετικές πορείες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ακούω απόψεις πού να έγγραφεί.

Παρακαλώ, ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Όσον αφορά την παρατήρηση του συναδέλφου Πέτρου Στυλιανού, ανεξάρτητα από την έρευνα που κάμνει η κυβερνητική πλευρά, χρειάζεται ενημέρωση η Βουλή και πρέπει να έχουμε και εμείς θέση και συμμετοχή σ' αυτό το πράγμα. Συμφωνώ ότι είναι περισσότερο ευθύνη της Επιτροπής Ελέγχου και εκεί είναι που θα δοθεί και το κύρος του πράγματος και όχι μέσα στα συνήθη τρέχοντα ζητήματα των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών. Είναι θέμα ελέγχου εδώ, είναι θέμα ατασθαλίας που είναι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι αυτό το θέμα πρέπει να πάει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου. Ως τώρα δεν ήλθε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και ούτε η Επιτροπή Συγκοινωνιών θα είναι εύκολο να το βάλει σε προτεραιότητα, όταν έχει μια σειρά θέματα τα οποία εκκρεμούν και πρέπει να πάρουμε κάποιες θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ισχυρή άποψη αν πρέπει να πάει στη μια ή την άλλη Επιτροπή. Το θέμα είναι να εγγραφεί. Έτσι, αν οι δυο άλλες πλευρές αισθάνονται να πάει στην Επιτροπή Ελέγχου, δεν έχω καμία ένσταση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται λοιπόν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

7. «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί μανταρινιών και η ανάγκη ολοκληρωμένης μελέτης από την κυβέρνηση για τη διάθεσή τους». Εισηγητής ο κ. Κώστας Ερωτοκρίτου.

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα.

8. «Η ανάγκη επιτάχυνσης της εκτέλεσης του έργου της δεύτερης φάσης του υδατικού έργου Χρυσοχούς που θα καλύψει τις κοινότητες Αγίας Μαρίνας - Χρυσοχούς, Γιαλιάς, Πωμού, Νέων Δημμάτων και Παχυάμμου». Εισηγητής ο κ. Γιαννάκης Ομήρου.

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, κύριε Ομήρου;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα.

9. «Ο αριθμός των αστυνομικών που χρησιμοποιούνται για τη φρούρηση της πολιτικής και εκκλησιαστικής ηγεσίας και οι δυνατότητες μείωσής του». Εισηγητής ο κ. Παύλος Δίγκλης.

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Από όλες τις πλευρές της Βουλής υποβάλλεται η παράκληση όπως εγγραφεί το ακόλουθο θέμα:

«Οι σοβαροί κίνδυνοι παράλυσης του λιμανιού της Λάρνακας και τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης». Και αυτό έχει σχέση με την είδηση ότι η DSR εγκαταλείπει το λιμάνι.

Παρακαλώ να θεωρηθεί από την αρμόδια Επιτροπή που είναι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ως θέμα προτεραιότητας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 8.11 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θαλής
Ανδρέου Αντώνης	Μουσιούττας Νίκος
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργιάδης Δήμος	Παναγίδης Κίμων
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πέτας Χρίστος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τσιέττης Κυριάκος
Κληρίδης Γλαύκος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Φλουρέντζος Νίκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Αλέκος	Ψυλλίδης Ανδρέας.
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Σύντομη αναφορά του Προεδρεύοντος (Μ. Πουμπουρή) (α) στη συμπλήρωση επτά χρόνων από την ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού κράτους στα κατεχόμενα εδάφη μας, (β) στα γεγονότα του Πολυτεχνείου και (γ) στο θάνατο του ήρωα Κυριάκου Μάτση και τήρηση μόνολεπτης σιγής.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υδατοπρομήθειας Δημοτικών και άλλων Περιοχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και απόρριψη αυτού.
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ.3) του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός,

- Α. Ζαχαριάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δίγκλης, Α. Παναγιώτου και Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτού σε νόμο.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας DELTA TRADING COMPANY LTD (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε νόμο.
 - 5) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφορικά με τη Διενέργεια Δαπάνης από το Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας και έγκριση αυτής.
 - 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Συμπληρωματικός (Αρ.1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε νόμο.
 - 7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος-Θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού, 1ης Τάξης, Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
 - 8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση και Απασχόληση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
 - 9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Ταμείο Προνοίας) Κανονισμοί Λατσιών του 1990» και έγκριση αυτών.
 - 10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υδατικών Έργων Κιτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
 - 11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε Πακέτα) CYTAPAC) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
 - 12) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.
 - 13) Έκθεση αναφορικά με την Απόφαση της Βουλής που εξουσιοδοτεί τη Διενέργεια Δαπάνης από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και έγκριση αυτής.
 - 14) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.
 - 15) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το οξύτατο κοινωνικό πρόβλημα των χιλιάδων ανέργων πτυχιούχων-Το σχέδιο τηλεοπτικής κάλυψης σε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο- Η ακαταλληλότητα των φώτων τροχαίας στην είσοδο της Λεμεσού από την Πάφο (περιοχή Μονοβόλικος)- Η κατασκευή πρόσβασης που να συνδέει την Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου με τον παρακαμπτήριο- Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οδηγοί κατά τη διάρκεια της νύκτας στο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού και Λεμεσού Πάφου- Η καθυστέρηση εκτέλεσης των οδικών έργων στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή- Η καθυστέρηση δημιουργίας του βιολογικού σταθμού Ανθούπολης).
 - 16) Απαντήσεις Υπουργών σ' ερωτήσεις Βουλευτών (Το αίτημα των κατοίκων Παλαιχωρίου για αναδιαμόρφωση/βελτίωση της εξόδου Παλαιχωρίου προς τον Αγρό- Η κατασκευή νέου γεφυριού στο Μούτταλλο- Ο διαχωρισμός οικοπέδων στο Μερρά Τραχωρίου- Η ευθυγράμμιση του δρόμου Τίμης-Νατάς- Η επιδιόρθωση του νέου δρόμου Πάφου-Αμαργέτης- Τα προβλήματα που απασχολούν την κοινότητα Μαρκί- Το

αίτημα των κατοίκων Τεμπριάς για τη διάνοιξη νέας προσπέλασης της Τεμπριάς στο νέο δρόμο Λευκωσίας-Τροόδους. Η ρύπανση της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία του εργοστασίου Πρέμιξ στο Μοναγρούλλι-Τα διάφορα προβλήματα της κοινότητας Πεντακώμου- Η ίδρυση βιομηχανικών μονάδων στην Κλήρου- Τα κόμιστρα των νεοσύλλεκτων εθνοφρουρών για μετάβασή τους από και στο ΚΕΝ Πάφου).

- 17) Έκθεση για το θέμα «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Tristeza Virus και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο, οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Χρυσοστόμου, Ν. Ηλία, Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Μαθηκολώνης και Κ. Τσιέττης) και έγκριση αυτής.
- 18) Έκθεση για το θέμα «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Κ. Ερωτοκρίτου, Ν. Ηλία, Ι. Κατσουνωτός και Γ. Χαραλαμπίδης) και έγκριση αυτής.
- 19) Έκθεση για τα θέματα «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας» και 2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπισή τους», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στα θέματα (Ι. Ιωαννίδης, Γ. Παπαδόπουλος, Π. Στυλιανού, Κ. Χρίστου, Α. Παρισσινός, Ι. Κατσουνωτός, Ρ. Κατσελλή και Α. Χρυσοστόμου).
- 20) Έκθεση για το θέμα «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και οι λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Αυγ. Παπαρές και Ι. Κατσουνωτός).
- 21) Έκθεση για το θέμα «Διοχέτευση ακατάλληλων τροφίμων στην Εθνική Φρουρά» και οι σύντομες δηλώσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Τ. Χατζηδημητρίου και Γ. Παπαδόπουλος).
- 22) Έκθεση για το θέμα «Οι προγραμματισθείσες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στο δάσος Πάφου, οι κίνδυνοι πρόκλησης ζημιών από τις ασκήσεις αυτές στο περιβάλλον, η εν γένει προκλητική συμπεριφορά των βρετανικών δυνάμεων, η ανάγκη εφαρμογής του ομόφωνου ψηφίσματος της Βουλής που εγκρίθηκε μετά τη συζήτηση του θέματος των ασκήσεων στον Ακάμα, οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Γ. Ομήρου, Α. Γαλανός, Μ. Θεοδούλου, Α. Παναγιώτου, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Φάντης, Π. Στυλιανού, Μ. Χριστοφίδης, Μ. Πουμπουρής) και έγκριση αυτής.
- 23) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:
 - (α) «Η ανάγκη κατασκευής κεντρικών ποδηλατόδρομων και χώρων στάθμευσης ποδηλάτων στη Λευκωσία και τις άλλες πόλεις της Κύπρου ως αναγκαίου μέσου απάμβλυνσης του κυκλοφοριακού

- προβλήματος και άλλων πολλών περιβαλλοντικών ωφελημάτων στην πρωτεύουσα και τις άλλες πόλεις».
(Εισηγήτρια η κ. Ρήνα Κατσελλή).
- (β) «Τα προβλήματα και γενικά οι συνέπειες από την τυχόν εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από την 1η Οκτωβρίου 1990».
(Εισηγητής ο κ. Α. Μαθηκολώνης).
- (γ) «Η κακή κατάσταση του δρόμου Αγίας Ειρήνης-Κορφής-Αγίου Μάμα-Τριμίκλινης και η ανάγκη διαπλάτυνσης, βελτίωσης και ασφαλτόστρωσής του».
(Εισηγητής ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου).
- (δ) «Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην έναρξη εργασιών για τη βελτίωση, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Αυδήμου-Πρατειού-Πάχνας και η ανάγκη προγραμματισμού για διεκπεραίωση του έργου».
(Εισηγητής ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου).
- (ε) «Η πρόσκληση προς το κοινό για αγορά μετοχών σε δημόσιες εταιρείες, οι κίνδυνοι που διατρέχουν οι επενδυτές και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την προστασία τους».
(Εισηγητής ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου).
- (στ) «Τα σκάνδαλα, οι παρατυπίες και κομπίνες που εκ πρώτης όψης υπάρχουν στο Τμήμα Δημόσιων Έργων κατά τους ισχυρισμούς ορισμένων και τα μέτρα που θα πρέπει να λάβει η κυβέρνηση για την πάταξή τους».
(Εισηγητής ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου).
- (ζ) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί μανταρινιών και η ανάγκη ολοκληρωμένης μελέτης από την κυβέρνηση για τη διάθεσή τους».
(Εισηγητής ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου).
- (η) «Η ανάγκη επιτάχυνσης της εκτέλεσης του έργου της δεύτερης φάσης του υδατικού έργου Χρυσοχούς που θα καλύψει τις κοινότητες Αγίας Μαρίνας, Χρυσοχούς, Γιαλιάς, Πωμού, Νέων Δημμάτων και Παχύαμμου».
(Εισηγητής ο κ. Γ. Ομήρου).
- (θ) «Ο αριθμός των αστυνομικών που χρησιμοποιούνται για τη φρούρηση της πολιτικής και εκκλησιαστικής ηγεσίας και οι δυνατότητες μείωσής του».
(Εισηγητής ο κ. Παύλος Δίγκλης).
- (ι) «Οι σοβαροί κίνδυνοι παράλυσης του λιμανιού της Λάρνακας και τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης».
(Εισηγητές όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 22ας Νοεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ):

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μαζί μας σήμερα τον έντιμο Υπουργό των Οικονομικών, ο οποίος, προτού μπούμε στην τακτική ημερήσια διάταξη, θα πληροφορήσει το Σώμα και διά του Σώματος τον κυπριακό λαό επί των θεμάτων της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, όπως εμφανίζονται στους προϋπολογισμούς οι οποίοι έχουν κατατεθεί και βρίσκονται ενώπιον αυτού του Σώματος, το οποίο και θα τους συζητήσει στις 6 και 7 προσεχούς Δεκεμβρίου.

Καλώ στο βήμα τον έντιμο Υπουργό Οικονομικών, για να καταθέσει την ομιλία του.

Γ. ΣΥΡΙΜΗΣ:

(ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ)

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Έντιμοι κύριοι Βουλευτές,

Αισθάνομαι τιμή και εκτίμηση που παρουσιάζομαι σήμερα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για τρίτη χρονιά για την καθιερωμένη ομιλία του Υπουργού Οικονομικών πάνω στους Κρατικούς Προϋπολογισμούς. Όπως κάθε χρόνο, η συζήτηση των Προϋπολογισμών δίνει την ευκαιρία για ανασκόπηση της πορείας και των προβλημάτων της οικονομίας, εκτίμηση των διαγραφόμενων προοπτικών και για μια σφαιρική παρουσίαση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που η κυβέρνηση προτίθεται να ακολουθήσει κατά τη διάρκεια του επόμενου χρόνου.

Κατά τη διάρκεια του φετινού χρόνου επισυνέβησαν σημαντικά οικονομικά γεγονότα, που αναμφίβολα θα είναι αποφασιστικής σημασίας για τη μελλοντική πορεία της οικονομίας μας. Πρώτο σημαντικό γεγονός είναι η αίτηση που έχουμε υποβάλει για ένταξη στην ΕΟΚ και η παραπομπή της στην Εκτελεστική Επιτροπή για μελέτη και γνωμοδότηση. Με την αίτηση για ένταξη ουσιαστικά έχουμε εισέλθει σε μια μακρόχρονη αλλά και συστηματική πορεία προσαρμογής της οικονομίας μας στα δεδομένα και τους θεσμούς της μεγάλης ευρωπαϊκής αγοράς.

Σταθμό στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, με αναπτυξιακό και κοινωνικό προσανατολισμό, φορολογικού συστήματος θα αποτελέσει και η ψήφιση των νομοσχεδίων της φορολογικής μεταρρύθμισης, που ευελπιστούμε ότι θα γίνει πολύ σύντομα. Η ψήφιση της φορολογικής μεταρρύθμισης θα είναι το επιστέγασμα μιας δημιουργικής προσπάθειας και θα καταδείξει ότι με διάλογο, συναντίληψη και συναίνεση μεταξύ της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας και των κοινωνικών εταίρων μπορούν να προσεγγιστούν με επιτυχία σοβαρά θέματα πολιτικής.

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1990

Γενικά

Οι εξελίξεις στην κυπριακή οικονομία για ολόκληρο το 1990 μπορούν να χαρακτηριστούν αρκετά ικανοποιητικές τόσο από πλευράς ανάπτυξης όσο και από πλευράς σταθερότητας. Ωστόσο η κρίση στον Αραβικό Κόλπο από τον περασμένο Αύγουστο και η διαταραχή της διεθνούς αγοράς πετρελαίου επηρέασαν αρνητικά τις οικονομικές εξελίξεις κατά το 1990. Χωρίς αμφιβολία η επίδοση της κυπριακής οικονομίας θα ήταν ακόμη καλύτερη, αν δεν παρεμβάλλονταν οι εξωγενείς αυτοί παράγοντες.

Κάνοντας μια γενική εκτίμηση των μακροοικονομικών εξελίξεων κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο, σημειώνουμε ότι τα θετικά στοιχεία υπερτερούν. Ανάμεσα στις θετικές εξελίξεις που σημειώθηκαν κατά το 1990 είναι η επίτευξη ψηλού ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας και η επικράτηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης στην αγορά εργασίας. Η προώθηση των δύο αυτών κύριων στόχων του Σχεδίου Ανάπτυξης ενέχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί οδήγησε σε περαιτέρω βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης του λαού και σε μια διευρυμένη κατανομή των αγαθών της ανάπτυξης.

Αναφορά όμως θα πρέπει να γίνει και σε ορισμένες αρνητικές τάσεις που έχουν παρουσιαστεί. Η πλήρης απασχόληση των συντελεστών παραγωγής, και ιδιαίτερα του ανθρώπινου παράγοντα, η επαύξηση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού, η ελαφρή αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος μετά τη θεαματική υποχώρησή του κατά το 1989, σε συνδυασμό με την ψηλή αύξηση της ρευστότητας, συνέβαλαν στη συνέχιση των συνθηκών υπερθέρμανσης της οικονομίας. Οι συνθήκες αυτές οδήγησαν σε μια ελαφρή αύξηση του ρυθμού πληθωρισμού. Παρ' όλες τις τάσεις υπερθέρμανσης και το ψηλό επίπεδο της κατανάλωσης, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμενόταν να είναι πλεονασματικό. Με την παρεμβολή όμως της κρίσης στον Κόλπο το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε σε αρνητικό, χωρίς όμως να διαταράξει το επίπεδο εξωτερικής σταθερότητας της οικονομίας σε βαθμό που να δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες.

Το 1990 ήταν ο δεύτερος χρόνος εφαρμογής του Σχεδίου Ανάπτυξης 1989-1993. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα των δύο πρώτων χρόνων εφαρμογής του

σχεδίου, προκύπτει ότι αυτά είναι πολύ ικανοποιητικά. Η κυπριακή οικονομία αξιοποίησε σε μεγάλο βαθμό τις ευκαιρίες που προσφέρθηκαν, υπερακοντίζοντας τους αναπτυξιακούς στόχους μέσα στα πλαίσια ενός υγιούς οικονομικού περιβάλλοντος. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι επιδόσεις αυτές στα δύο χρόνια εφαρμογής του σχεδίου έλαβαν χώραν, χωρίς να διευρυνθεί η εξάρτηση από εξωτερικό δανεισμό. Στους βασικούς κοινωνικούς τομείς, όπως είναι η παιδεία, η υγεία και η στέγαση, προωθήθηκε σειρά μέτρων που αποσκοπούν στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του λαού και της κοινωνικής του ευημερίας.

Ρυθμός Ανάπτυξης - Εγχώρια Ζήτηση

Πιο αναλυτικά, ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας για ολόκληρο το 1990, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων από την κρίση στον Κόλπο, υπολογίζεται προκαταρκτικά γύρω στο 5.5%. Η επίδοση αυτή είναι ψηλότερη τόσο από το στόχο που τέθηκε στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάπτυξης 1989-93 όσο και από το ρυθμό ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας. Αξίζει να αναφερθεί ότι, με βάση τις τάσεις που επικρατούσαν μέχρι τον Ιούλιο, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας μας θα ξεπερνούσε για τρίτη συνεχή χρονιά το επίπεδο του 6%.

Όπως και κατά τον προηγούμενο χρόνο, ο ρυθμός επέκτασης της ιδιωτικής κατανάλωσης κινήθηκε σε ψηλότερο επίπεδο από αυτό της γενικής οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα, η ιδιωτική κατανάλωση διευρύνθηκε με ρυθμό γύρω στο 9%. Το στοιχείο αυτό είναι ενδεικτικό του ταχύρρυθμα βελτιωνόμενου βιοτικού επιπέδου των πολιτών. Η εξέλιξη όμως αυτή συνοδεύθηκε από τη μια με υποχώρηση του ποσοστού των ιδιωτικών αποταμιεύσεων και από την άλλη με την άσκηση πιέσεων στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών. Μέσα στις συνθήκες της μικρής μας οικονομίας μια αύξηση της κατανάλωσης οδηγεί σε αυξημένες εισαγωγές. Θα πρέπει να υπογραμμίσω ότι μεταξύ των παραγόντων που συνέβαλαν στην ψηλή καταναλωτική ροπή ήταν η γρήγορη αύξηση των εισοδημάτων και οι συνθήκες άνετης χρηματοδότησης, ιδιαίτερα ο ψηλός ρυθμός αύξησης των δανείων για καταναλωτικούς σκοπούς.

Κατά το 1989 ο ρυθμός διεύρυνσης της δημόσιας κατανάλωσης ήταν χαμηλότερος από το ρυθμό αύξησης της παραγωγής στην οικονομία, ως αποτέλεσμα των προσπαθειών που καταβλήθηκαν για περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών. Φέτος, παρά τη συνέχιση της προσπάθειας αυτής, η αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης παρουσίασε μια επιτάχυνση, κυρίως ως συνέπεια της αύξησης των βασικών μισθών των κρατικών υπαλλήλων που ψηφίστηκε πρόσφατα και που λήφθηκε υπόψη στους λογαριασμούς για το 1990.

Η επενδυτική δραστηριότητα κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο συνέχισε την ανοδική της πορεία με ρυθμό επέκτασης πάνω από το 5%. Η εικόνα αυτή αντικατοπτρίζει τη συνεχιζόμενη έντονη επενδυτική δραστηριότητα στον τουριστικό και οικιστικό τομέα. Σε ικανοποιητικά επίπεδα κινήθηκαν επίσης οι πάγιες επενδύσεις σε μηχανικό εξοπλισμό. Οι δημόσιες επενδύσεις σημείωσαν ψηλή αύξηση. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην αύξηση των δαπανών για αναπτυξιακά έργα, όπως είναι ο Νότιος Αγωγός και το Τέταρτο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης.

Εγχώρια Παραγωγή - Ανάπτυξη κατά Τομέα

Όσον αφορά την πλευρά της παραγωγής, αυτή επωφελήθηκε τόσο από την επέκταση της εγχώριας όσο και της εξωτερικής ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες. Όλοι οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας πέτυχαν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν ο όγκος παραγωγής του γεωργικού τομέα παρουσίασε μικρή μόνο αύξηση. Αντίθετα, θεαματική επίδοση παρουσίασαν οι εξαγωγές πατατών και εσπεριδοειδών.

Ο ρυθμός μεγέθυνσης του τομέα της μεταποίησης, που είναι ο δεύτερος σε μέγεθος τομέας της οικονομίας, υπολογίζεται προκαταρκτικά ότι θα είναι της τάξης του 3.5%. Η αυξημένη δραστηριότητα του τομέα αυτού στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στο ψηλό επίπεδο της εγχώριας ζήτησης και του τουριστικού ρεύματος.

Παράλληλα, η επίδοση του τομέα επηρεάστηκε αρνητικά από τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού, ιδιαίτερα κατά το πρώτο εξάμηνο του χρόνου, αλλά και από τις εξελίξεις στον Κόλπο.

Τον περασμένο Δεκέμβριο ύστερα από σχετική απόφαση συστάθηκαν το Συμβούλιο Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και η Συμβουλευτική Επιτροπή Τεχνολογίας και Βιομηχανίας. Με τους νέους αυτούς θεσμούς σκοπείται η προώθηση πρακτικών μέτρων για την ανάπτυξη και αναβάθμιση της βιομηχανίας και η προώθηση τεχνολογικών αλλαγών. Σύντομα, με βάση σχέδιο που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, θα αρχίσει η ετοιμασία μελέτης που αφορά την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας. Η μελέτη αυτή στοχεύει στην επεξεργασία τρόπων, μέτρων και δραστηριοτήτων για τη βελτίωση των δυνατοτήτων σχεδιασμού προϊόντων, για εισαγωγή νέας τεχνολογίας, για καλύτερη αξιοποίηση του διευθυντικού ταλέντου και προώθηση των εξαγωγών. Χαρακτηριστικό στοιχείο του σχεδίου αυτού είναι ότι η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στο επίπεδο της παραγωγικής μονάδας.

Η κατασκευαστική δραστηριότητα συνέχισε να βρίσκεται σε ψηλό επίπεδο λόγω των επενδύσεων σε τουριστικές κλίνες και της εκτέλεσης δημόσιων επενδύσεων σε έργα υποδομής. Ο ρυθμός όμως αύξησης του τομέα των κατασκευών σημείωσε ελαφρή υποχώρηση.

Οι τριτογενείς τομείς της οικονομίας, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, επεκτάθηκαν με ρυθμό ψηλότερο από αυτόν της οικονομίας στο σύνολό της. Έτσι, η συνεισφορά τους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ανήλθε στο 65%. Η αύξηση του τουριστικού ρεύματος κατά τους πρώτους επτά μήνες του χρόνου με ρυθμό 22% ήταν θεαματική. Για ολόκληρο το χρόνο ο αριθμός των τουριστών αναμένεται να αυξηθεί με ρυθμό γύρω στο 12% λόγω των εξελίξεων των τελευταίων μηνών και να φθάσει τις 1,550 χιλ. άτομα, το δε τουριστικό συνάλλαγμα να είναι της τάξης των £560 εκ. Τα στοιχεία αυτά υπογραμμίζουν ότι ο τουρισμός αποτέλεσε και πάλι κύριο προωθητικό παράγοντα της ανάπτυξης.

Σε σχέση με την τουριστική ανάπτυξη, η κυβέρνηση σύντομα θα εξαγγείλει μια νέα τουριστική πολιτική. Σε γενικές γραμμές με τη νέα πολιτική θα επιδιώκεται η δημιουργία ενός πλαισίου για μια πιο συγχρηματοδοτούμενη και ορθολογική τουριστική ανάπτυξη. Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού, ο κορεσμός των τουριστικών παραλιών, οι πιέσεις που παρατηρούνται πάνω στους φυσικούς πόρους και στο περιβάλλον καθιστούν αναγκαία τη συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των τουριστικών κλινών σε χαμηλότερα από ό,τι στο παρελθόν επίπεδα.

Μια τέτοια πολιτική συνάδει και με την πάγια επιδίωξη για βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και για διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς του. Πρόσθετα, θα δώσει χρόνο και για την ενδυνάμωση της τουριστικής υποδομής. Σε σχέση με το περιβάλλον, θα πρέπει να υπογραμμισώ ότι το στοιχείο αυτό αποτελεί παραγωγικό πόρο και συντελεστή όχι μόνο για την οικονομική

ανάπτυξη αλλά και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Κάτω από αυτή τη θεώρηση για λόγους οικονομικούς αλλά και κοινωνικούς η διατήρηση και πολύ περισσότερο η βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος συνιστούν σήμερα σημαντική παράμετρο στην όλη αναπτυξιακή πολιτική.

Μέσα σε ένα πλαίσιο, όπου η μελλοντική τουριστική ανάπτυξη θα είναι πιο συγκρατημένη για τη συνέχιση της ανάπτυξης της οικονομίας με ψηλούς ρυθμούς και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθίσταται αναγκαία η ενθάρρυνση νέων δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα στους διάφορους εξαγωγικούς τομείς υπηρεσιών, όπως είναι η ναυτιλία, το διαμετακομιστικό εμπόριο και οι υπεράκτιες εταιρείες. Τα τελευταία δύο χρόνια δόθηκε μια δραστήρια ώθηση στην προσέλκυση ναυτιλιακών εταιρειών.

Η υποβολή αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ και η παραπομπή της στην Εκτελεστική Επιτροπή για μελέτη και γνωμοδότηση τον περασμένο Σεπτέμβριο αποτελούν ορόσημο για τη μελλοντική πορεία της οικονομίας μας. Βέβαια η ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ δε θα γίνει αύριο, αλλά θα περάσει από διάφορα στάδια, κι αυτό απαιτεί πολύ χρόνο. Όμως, το διάστημα αυτό θα πρέπει να το αξιοποιήσουμε για προετοιμασία και προσαρμογή της οικονομίας μας και για ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητάς της. Η συμφωνία για τελωνειακή ένωση, αλλά και η προοπτική ένταξης στην ΕΟΚ καθιστούν ύψιστη ανάγκη την επιτάχυνση της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οικονομίας όχι μόνο στον τομέα της παραγωγής αλλά και σε πολλά άλλα επίπεδα, όπως είναι το νομοθετικό και το θεσμικό πλαίσιο. Θα πρέπει να πω ότι ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός και η διαδικασία προσαρμογής δεν είναι έργο ενός φορέα, αλλά θα πρέπει να αφορά τον καθένα στο δικό του πεδίο δραστηριότητας.

Απασχόληση - Ανεργία

Στον τομέα της αγοράς εργασίας επικράτησαν συνθήκες πλήρους απασχόλησης, παρ' όλον ότι ως επακόλουθο των εξελίξεων στο χώρο της Μέσης Ανατολής τους τελευταίους μήνες ορισμένες μονάδες ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν προβλήματα. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, η οικονομία από μακροοικονομική άποψη βρίσκεται σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει μεγάλος αριθμός κενών θέσεων.

Η επέκταση της οικονομικής δραστηριότητας και το καλό επενδυτικό κλίμα που επικράτησε υπολογίζεται ότι οδήγησαν σε αύξηση των απασχολούμενων ατόμων κατά 5.5 χιλ. περίπου. Ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας ήταν ψηλότερος, αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ένας αυξημένος αριθμός θέσεων παρέμειναν κενές.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουαρίου - Αυγούστου το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε σταθερά σε επίπεδο κάτω από το 2% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, που είναι το χαμηλότερο ποσοστό από το 1980. Η βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας συνοδεύθηκε και από μια αισθητή υποχώρηση του αριθμού των άνεργων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η θετική αυτή εξέλιξη αποδίδεται στην αυξημένη ζήτηση για πτυχιούχους λόγω της έντονης οικονομικής δραστηριότητας και στα διάφορα μέτρα που έχουν ληφθεί. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα για αντιμετώπιση της ανεργίας και της υποαπασχόλησης πτυχιούχων που εγκρίθηκε τον περασμένο Ιανουάριο.

Ο συντελεστής εργασίας αναμένεται να συνεχίσει και στο μέλλον να αποτελεί περιοριστικό παράγοντα στην ανάπτυξη της χώρας. Όπως έχω τονίσει και στην

περσινή μου ομιλία, τούτο μας δίδει μια εξαιρετική ευκαιρία χωρίς κοινωνικό ή οικονομικό κόστος να προχωρήσουμε με γρήγορα βήματα στην εισαγωγή νέας τεχνολογίας, στην καλύτερη αξιοποίηση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού και γενικά στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Μισθοί - Παραγωγικότητα - Τιμές

Οι ονομαστικοί μισθοί και τα ημερομίσθια αναμένεται να αυξηθούν με ρυθμό 9%, που είναι ψηλότερος από αυτόν του προηγούμενου χρόνου. Στην επιτάχυνση αυτή συνέβαλαν τόσο οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού όσο και η ελαφρή αύξηση του ρυθμού πληθωρισμού. Σε πραγματικούς όρους, αφού αφαιρεθεί δηλαδή η επίπτωση από την αύξηση του πληθωρισμού, οι απολαβές των εργαζομένων αυξήθηκαν κατά 4%. Ο ρυθμός αυτός ήταν ψηλότερος από την αύξηση της παραγωγικότητας, γεγονός που άσκησε αυξητικές πιέσεις στο κόστος παραγωγής και επηρέασε αρνητικά την εξωτερική ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Μέσα στο 1990 οι συνθήκες υπερθέρμανσης της οικονομίας, που αναπτύχθηκαν τον προηγούμενο χρόνο, συνεχίστηκαν σε εντονότερο βαθμό. Η στενότητα στην αγορά εργασίας σε συνδυασμό με το ψηλό επίπεδο της εγχώριας ζήτησης είχαν ως αποτέλεσμα να σημειωθεί μια σταδιακή αύξηση του επιπέδου των τιμών. Ο ρυθμός πληθωρισμού το 1990 αναμένεται να διαμορφωθεί μεταξύ 4.5% και 5%, σε σύγκριση με 3.8% το 1989. Τούτο θα εξαρτηθεί από την αύξηση ή μη των λιανικών τιμών των πετρελαιοειδών.

Εξωτερικές Συναλλαγές

Τα κύρια χαρακτηριστικά των εξελίξεων στις εξωτερικές συναλλαγές μέχρι το τέλος Ιουλίου ήταν η πολύ καλή επίδοση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, ιδιαίτερα όσον αφορά τον τουρισμό. Με βάση τις τάσεις που κυριαρχούσαν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμενόταν να είναι ελαφρά πλεονασματικό, παρ' όλον ότι οι εισαγωγές συνέχιζαν να είναι σε ψηλό επίπεδο. Με την κρίση στον Κόλπο και τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις της, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να διαμορφωθεί σε ελλειμματικό. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονίσω ότι η Κύπρος ήταν από τις πρώτες χώρες που υιοθέτησαν την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας για την επιβολή του εμπάργκο όσον αφορά τις οικονομικές συναλλαγές με το Ιράκ και το Κουβέιτ. Για μας είναι θέμα αρχής η καταδίκη και η λήψη πρακτικών μέτρων ενάντια στην εισβολή που διενήργησε το Ιράκ. Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στην αυστηρή εφαρμογή του εμπάργκο από μέρους της χώρας μας, ανεξάρτητα από το οικονομικό κόστος.

Οι εξαγωγές αγαθών f.o.b. υπολογίζεται να επεκταθούν με ρυθμό γύρω στο 10%, που είναι χαμηλότερος από εκείνον του 1989 και να φθάσουν τα £390 εκ. Πολύ καλή επίδοση παρουσίασαν οι επανεξαγωγές, όπως και οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων. Αντίθετα, οι βιομηχανικές εξαγωγές εκτιμάται ότι θα σημειώσουν μικρή αύξηση κυρίως λόγω των αρνητικών εξωγενών παραγόντων που προέκυψαν κατά το δεύτερο εξάμηνο του χρόνου. Οι εισαγωγές αγαθών f.o.b. υπολογίζεται να αυξηθούν κατά 15% περίπου και να φθάσουν τα £1,084 εκ., χωρίς να περιλαμβάνεται η αγορά ενός αεροσκάφους από τις Κυπριακές Αερογραμμές.

Το παραδοσιακό πλεόνασμα στο ισοζύγιο άδηλων πόρων σημείωσε νέα επίδοση, που συνοδεύθηκε όμως από κάποια επιβράδυνση στο ρυθμό διεύρυνσής

του. Η εξέλιξη αυτή κατά κύριο λόγο συνδέεται με την επίδοση του τουριστικού τομέα.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω εξελίξεων, σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος εισαγόμενης ενέργειας, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £20 εκ. (χωρίς να συμπεριλαμβάνεται η αγορά του αεροσκάφους) σε σύγκριση με πλεονασματικό ισοζύγιο το 1989. Το έλλειμμα αυτό αντιστοιχεί σε ποσοστό 1.6% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Το γενικό ισοζύγιο πληρωμών της χώρας υπολογίζεται να παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £30 εκ. Σ' αυτό συνέβαλε και το γεγονός ότι ο καθαρός δανεισμός του δημόσιου τομέα από το εξωτερικό ήταν αρνητικός, δηλαδή οι αποπληρωμές δανείων ήταν μεγαλύτερες από τα νέα δάνεια που συνάφθηκαν.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα αναμένεται να σημειώσουν σημαντική αύξηση της τάξης των £151 εκ. και να φθάσουν τα £945 εκ. στο τέλος του 1990, καλύπτοντας εισαγωγές 10.6 μηνών. Ο βαθμός αυτός κάλυψης, που είναι αυξημένος σε σύγκριση με το 1989, κρίνεται αρκετά ικανοποιητικός.

Τέλος, σε σχέση με το εξωτερικό χρέος της Κύπρου, οι τάσεις υποδηλώνουν μια βελτίωση, γεγονός που οδήγησε στη διατήρηση της φερεγγυότητας της οικονομίας μας σε ψηλό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, το εξωτερικό χρέος της Κύπρου, χωρίς τα δάνεια για την άμυνα, για δεύτερη συνεχή χρονιά μειώθηκε σε απόλυτους αριθμούς. Στο τέλος του 1990 αυτό αναμένεται να είναι της τάξης των £723 εκ. και ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος να μειωθεί στο 29%. Μείωση παρουσίασε και το εξωτερικό δημόσιο χρέος. Όσον αφορά το ποσοστό εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους, αυτό υπολογίζεται να υποχωρήσει στο 8.5% των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Έτσι, για πρώτη φορά από το 1982 το ποσοστό εξυπηρέτησης, που είναι ο κύριος δείκτης της δανειοληπτικής μας ικανότητας από το εξωτερικό, έπεσε κάτω από το όριο του 10%.

Είναι καθαρό ότι οι τάσεις σε σχέση με το εξωτερικό χρέος της Κύπρου παρουσίασαν μια βελτίωση. Όμως, έχοντας υπόψη τις συνθήκες ημικατοχής που συνεχίζουν να υπάρχουν, το γεγονός ότι η οικονομία μας στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στον ευαίσθητο τομέα του τουρισμού και τους κλυδωνισμούς που παρουσιάζονται στη διεθνή οικονομία, θα πρέπει να συνεχίσουμε με πιο έντονο τρόπο την προσπάθεια για περαιτέρω μείωση του εξωτερικού χρέους. Αυτό συνιστά βασικό στοιχείο συνετής πολιτικής και πρόνοιας για το μέλλον, που θα θωρακίσει την οικονομία για να αντιμετωπίζει απρόβλεπτους παράγοντες.

Δημοσιονομικές και Νομισματικές Εξελίξεις

Τον περασμένο χρόνο το δημοσιονομικό έλλειμμα σημείωσε πέρα από κάθε αισιόδοξη προσδοκία σημαντική μείωση. Η εξέλιξη αυτή οφειλόταν σε κάποιο βαθμό στην προσπάθεια για έλεγχο και συγκράτηση των δημόσιων δαπανών, αλλά κατά κύριο λόγο στην απροσδόκητα ψηλή αύξηση των εσόδων από εισαγωγικούς δασμούς, φόρους κατανάλωσης και από το φόρο εισοδήματος. Όπως είχα υπογραμμίσει και στην περσινή μου ομιλία, η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών δεν ήταν το αποτέλεσμα αναστροφής των υποκειμένων τάσεων ή αντιμετώπισης των διαρθρωτικών προβλημάτων που παρουσιάζουν τα δημόσια οικονομικά.

Φέτος, παρ' όλη την προσπάθεια που συνεχίστηκε να καταβάλλεται για συγκράτηση των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών, το δημοσιονομικό έλλειμμα υπολογίζεται προκαταρκτικά ότι θα ανέλθει γύρω στα £72 εκ., που αντιστοιχεί σε

ποσοστό 2.9% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε σύγκριση με 1.4% το 1989. Έτσι, η δημοσιονομική δραστηριότητα το 1990 ήταν επεκτατικής μορφής και επέδρασε αυξητικά στο ιδιωτικό διαθέσιμο εισόδημα.

Κρίνοντας τα δημόσια οικονομικά από μια διαφορετική γωνία και έχοντας υπόψη ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά τη δεκαετία του 1980 κυμαινόταν γύρω στο 4%, προκύπτει το συμπέρασμα ότι τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε μια καθαρή τάση βελτίωσης. Η τάση όμως αυτή θα πρέπει να ενδυναμωθεί με τη σταδιακή αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών ή προβλημάτων των δημοσιονομικών μεγεθών. Στο στάδιο που βρίσκεται σήμερα η προσπάθεια για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών η διορθωτική παρέμβαση, εκτός από τον έλεγχο των καταναλωτικών δαπανών, θα πρέπει να επικεντρωθεί και στην αντιμετώπιση των ανελαστικών προς τα κάτω δαπανών του Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, τα συνολικά δημόσια έσοδα αναμένεται να σημειώσουν άνοδο με ρυθμό γύρω στο 9%, ο οποίος είναι πολύ πιο χαμηλός από αυτόν του 1989. Ο ρυθμός αύξησης των εσόδων από το φόρο εισοδήματος επανήλθε σε πιο φυσιολογικά επίπεδα, ενώ σημαντική υποχώρηση σημείωσε ο ρυθμός αύξησης των εσόδων από τους εισαγωγικούς δασμούς και τους φόρους κατανάλωσης.

Αντίθετη τάση από αυτή των εσόδων παρουσίασαν οι δημόσιες δαπάνες, οι οποίες αναμένεται να αυξηθούν με επιταχυνόμενο ρυθμό της τάξης του 15%. Ψηλή αύξηση παρουσίασαν οι δαπάνες για τόκους, για μεταβιβαστικές πληρωμές με τη μορφή των συντάξεων και κοινωνικών παροχών και οι δαπάνες για το κρατικό μισθολόγιο ως αποτέλεσμα της αύξησης στους βασικούς μισθούς των δημόσιων υπαλλήλων. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι δημόσιες αποταμιεύσεις για άλλη μια χρονιά ήταν θετικές και αναμένεται να φθάσουν τα £37 εκ., παρέχοντας χρηματοδοτική κάλυψη σε σημαντικό μέρος των δημόσιων επενδύσεων.

Με το νόμο που ψηφίστηκε τον περασμένο Μάρτιο, που προνοεί διευρυμένα περιθώρια δανεισμού του δημόσιου τομέα από την Κεντρική Τράπεζα, διαμορφώθηκε ένα καλύτερο πλαίσιο για μια πιο ορθολογική διαχείριση των χρηματοδοτικών αναγκών του δημόσιου τομέα. Έτσι, μέσα στο 1990 η χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος αναμένεται να προέλθει εξ ολοκλήρου από εσωτερικές πηγές, ενώ η χρηματοδότηση από το εξωτερικό θα είναι αρνητική, δηλαδή θα υπάρξει καθαρή αποπληρωμή δανείων. Η χρηματοδότηση από το κοινό αναμένεται να διατηρηθεί σε ψηλά επίπεδα λόγω της έμφασης που δίδεται στην αντιπληθωριστική αυτή μορφή δανεισμού.

Η συνολική ρευστότητα, δηλαδή η προσφορά χρήματος με την ευρεία έννοια, αναμένεται να αυξηθεί κατά £286 εκ. ή κατά 17% περίπου. Ο ρυθμός αυτός αύξησης της ρευστότητας, που ήταν σημαντικά πιο ψηλός από το ρυθμό αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τρέχουσες τιμές, υποδηλώνει τις άνετες συνθήκες χρηματοδότησης που επικράτησαν και τον επεκτατικό χαρακτήρα των νομισματικών εξελίξεων. Πρόσθετα όμως υπογραμμίζει την ανεπάρκεια των μέσων πολιτικής που διαθέτει η Κεντρική Τράπεζα για ρύθμιση της ρευστότητας μέσα σε επιθυμητά πλαίσια. Όσον αφορά τις κύριες πηγές αύξησης της ρευστότητας, αυτές μέσα στο 1990 ήταν τα δάνεια προς τον ιδιωτικό τομέα κυρίως για καταναλωτικούς σκοπούς και η χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ ΚΟΛΠΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 1990 ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 1991

Η κρίση στον Κόλπο, που συνεχίζεται από τον περασμένο Αύγουστο, επηρεάζει αρνητικά την οικονομία μας σε σημαντικό βαθμό. Κατά κύριο λόγο ο εξωγενής αυτός παράγοντας ασκεί πιέσεις στη σταθερότητα της οικονομίας μας. Το εξωτερικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, ενώ αναμενόταν να είναι πλεονασματικό, διαμορφώθηκε σε ελλειμματικό. Τούτο ήταν το αποτέλεσμα των αρνητικών επιπτώσεων πάνω στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, περιλαμβανομένου και του τουρισμού, καθώς και της αυξημένης συναλλαγματικής επιβάρυνσης για εισαγωγές πετρελαιοειδών. Υπολογίζεται ότι οι αρνητικές επιπτώσεις σε σχέση με την εξωτερική ζήτηση οδήγησαν σε μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας τουλάχιστον κατά 0.5 ποσοστιαία μονάδα. Αυξητική επίδραση αναμένεται να ασκηθεί και στο ρυθμό πληθωρισμού, κυρίως λόγω της αναμενόμενης αναθεώρησης της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών, η οποία μάλιστα έγινε προ ολίγου.

Ειδικά για το θέμα των πετρελαιοειδών είναι αξιοσημείωτο ότι, ενώ η μέση τιμή του εισαγόμενου αργού πετρελαίου κατά τους πρώτους επτά μήνες του χρόνου ήταν γύρω στα \$17.5 το βαρέλι, αυτή τους τελευταίους μήνες ξεπέρασε τα \$32 το βαρέλι με αποτέλεσμα η συναλλαγματική επιβάρυνση για την εισαγωγή πετρελαιοειδών για εγχώρια κατανάλωση από £89 εκ. το 1989 να αναμένεται να φθάσει τα £106 εκ. το 1990 και στα £147 εκ. το 1991, αν η μέση τιμή του αργού πετρελαίου είναι \$30 το βαρέλι.

Οι προβλέψεις όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις για το 1991 ενέχουν το στοιχείο της αβεβαιότητας σε μεγαλύτερο βαθμό παρά στα προηγούμενα χρόνια. Η πορεία της οικονομίας θα εξαρτηθεί σε σημαντικό βαθμό τόσο από τη διάρκεια και τη μορφή που θα πάρει η κρίση στον Κόλπο όσο και από το ύψος της τιμής του πετρελαίου. Με βάση την υπόθεση ότι η κρίση στον Κόλπο δε θα επιδεινωθεί περισσότερο και ότι η μέση τιμή του αργού πετρελαίου θα είναι γύρω στα \$30 το βαρέλι, διαφαίνεται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας κατά το 1991 θα κυμανθεί γύρω στο 4.5%, χωρίς να αποκλείεται μια μικρή προς τα κάτω ή προς τα πάνω απόκλιση. Ο ρυθμός αυτός διασφαλίζει την πλήρη απασχόληση της οικονομίας μας για το 1991 και συνάδει με μια αποδυνάμωση των σήμερα παρατηρούμενων ελλείψεων εργατικού δυναμικού. Έτσι, η ανεργία αναμένεται να αυξηθεί οριακά γύρω στο 2.1%.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οι πρόσφατες εξελίξεις στη διεθνή πετρελαϊκή αγορά υπογραμμίζουν ότι έχει αρχίσει μια νέα περίοδος αυξημένου κόστους ενέργειας, χωρίς όμως να γνωρίζουμε ποιο θα είναι το νέο επίπεδο ισορροπίας. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία μας η οποία εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από τις εισαγωγές πετρελαιοειδών και καυσίμων για την ικανοποίηση των ενεργειακών της αναγκών.

Στο Σχέδιο Ανάπτυξης 1989-1993 είχε ήδη διαμορφωθεί πλαίσιο πολιτικής όσον αφορά την ενεργειακή πολιτική. Οι τελευταίες εξελίξεις, όπως ήταν φυσιολογικό, οδήγησαν σε αναβάθμιση της προτεραιότητας του τομέα της ενέργειας. Με όρους εντολής τη συστηματοποίηση των ενεργειών σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ορθολογική σύνθεση του ενεργειακού ισοζυγίου συστάθηκε ήδη Ειδική Επιτροπή Ενέργειας στην οποία συμμετέχουν και εμπειρογνώμονες από τον ιδιωτικό τομέα.

Από διάφορες αναλύσεις προκύπτει ότι με μια καλύτερη αξιοποίηση της ενέργειας τόσο στο επίπεδο της παραγωγής όσο και στο επίπεδο του καταναλωτή μπορεί εύκολα να εξοικονομηθεί ποσοστό γύρω στο 15% της κατανάλωσης ενέργειας. Αν η μέση τιμή του αργού πετρελαίου το 1991 είναι \$30 το βαρέλι, αυτό σημαίνει εξοικονόμηση £45 εκ. σε τιμές καταναλωτή ή £22 εκ. εξοικονόμηση ξένου συναλλάγματος.

Με βάση τα ενδιάμεσα πορίσματα της Ειδικής Επιτροπής Ενέργειας έχει ήδη εξαγγελθεί μια σειρά μέτρων που θα βοηθήσουν στην εξοικονόμηση ενέργειας. Μεταξύ αυτών είναι η διαμόρφωση μιας πιο ορθολογικής δομής στις τιμές των καυσίμων, η εφαρμογή μέτρων αποσυμφόρησης της τροχαίας, ο έλεγχος των ορίων ταχύτητας, η εισαγωγή σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας, η διενέργεια ενεργειακών μελετών, η χρήση οικονομικών λαμπτήρων, η θέσπιση προτύπων για την κατασκευή κτιρίων και η ενθάρρυνση προγραμμάτων για την εκμετάλλευση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επίσης, μέσα στα πλαίσια της ενεργειακής πολιτικής αποφασίστηκε η ενίσχυση υφιστάμενων και η εισαγωγή νέων κινήτρων για την ίδρυση και λειτουργία περιφερειακών εταιρειών αστικών και αγροτικών λεωφορείων. Στόχος είναι το λεωφορείο να καταστεί ένα άνετο και ελκυστικό μέσο μεταφοράς σε σχέση με το ιδιωτικό αυτοκίνητο.

Η εξοικονόμηση ενέργειας αποτελεί βασικό στοιχείο στη στρατηγική για αντιμετώπιση των συνεπειών από την αύξηση της τιμής του αργού πετρελαίου. Με την ευκαιρία αυτή κάνω έκκληση προς όλους τους χρήστες ενέργειας όπως αξιοποιήσουν τα ευρύτατα περιθώρια που υπάρχουν για εξοικονόμηση ενέργειας. Μια τέτοια συμπεριφορά θα είναι προς όφελος όχι μόνο της οικονομίας αλλά και προς το δικό τους συμφέρον.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Η φορολογική μεταρρύθμιση, όπως είναι γνωστό, βρίσκεται στο τελικό της στάδιο και σύντομα, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, η ολομέλεια του Σώματος θα συζητήσει το θέμα. Θα πρέπει να παρατηρήσω ότι τους τελευταίους μήνες ως Υπουργείο Οικονομικών είχαμε μια πολύ δημιουργική συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων με τον Πρόεδρο και τα Μέλη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής πάνω στη φιλοσοφία αλλά και σ' όλες τις λεπτομέρειες του πολύπλοκου αυτού θέματος. Το ζητούμενο ήταν η αναζήτηση της χρυσής τομής, λαμβάνοντας υπόψη και τις θέσεις που είχαν εκφραστεί από διάφορες οργανώσεις.

Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, έχουμε τοποθετηθεί θετικά στην εισήγηση όπως διαφοροποιηθούν οι αρχικά προταθέντες συντελεστές φόρου εισοδήματος, έτσι που ο συντελεστής 20% να καλύπτει το εισοδηματικό κλιμάκιο £2-4 χιλ., αντί μέχρι 3 χιλ. που ήταν πριν, ο συντελεστής 30% να καλύπτει το κλιμάκιο £4-8 χιλ. και ο συντελεστής 40% να ισχύει για το φορολογητέο εισόδημα πάνω από £8 χιλ., αντί μέχρι 6 χιλ. που ήταν πριν. Οι διαφοροποιήσεις αυτές στη δομή των συντελεστών, σε συνδυασμό με τις άλλες αλλαγές στο φόρο εισοδήματος, συνεπάγονται ελαφρύνσεις για τα φυσικά πρόσωπα ύψους £35 εκ. μέσα στο 1992. Υπολογίζουμε ότι όλα τα φυσικά πρόσωπα θα τύχουν ελάφρυνσης από το φόρο εισοδήματος. Ψηλότερο ποσοστό ελάφρυνσης θα προκύψει για τα πρόσωπα με χαμηλό εισόδημα. Ενδεικτικά αναφέρω ότι ο φόρος εισοδήματος που καταβάλλει ένας εργαζόμενος με ένα παιδί στο δημοτικό και ένα στο γυμνάσιο ο οποίος έχει

ετήσιο εισόδημα £8,000 θα μειωθεί κατά 27% σε σύγκριση με το υφιστάμενο σύστημα.

Όσον αφορά το θέμα του φόρου προστιθέμενης αξίας, έχουμε συμφωνήσει με την πρόταση όπως, αντί του συντελεστή πολυτελείας, στα είδη πολυτελείας επιβληθεί φόρος κατανάλωσης ύψους 20%, όπου είναι πρακτικά δυνατό, δεδομένου ότι η προσέγγιση αυτή, εκτός του ότι θα περιορίσει σημαντικά την πολυπλοκότητα του φόρου προστιθέμενης αξίας, θα διατηρήσει και την προοδευτικότητα του.

Κύριοι στόχοι της φορολογικής μεταρρύθμισης είναι η διαμόρφωση ενός πιο δίκαιου φορολογικού συστήματος και η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Αναφορικά με το στόχο για ένα δικαιότερο φορολογικό σύστημα, οι εκτιμήσεις μας είναι ότι αυτός προωθείται σε σημαντικό βαθμό, γεγονός για το οποίο όλοι μας θα πρέπει να είμαστε ικανοποιημένοι. Τούτο στηρίζεται στο ότι:

- (α) Παραχωρούνται σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις για τα φυσικά πρόσωπα.
- (β) Ο εταιρικός φόρος δημιουργεί τις προϋποθέσεις για αύξηση των φορολογικών εσόδων από τις εταιρείες και περιορισμό της τάσης για φοροδιαφυγή.
- (γ) Οι εξαιρέσεις από το φόρο προστιθέμενης αξίας βασικών υπηρεσιών όπως είναι η παιδεία, η υγεία και τα ενοίκια, ο μηδενικός συντελεστής για τα τρόφιμα και τα φάρμακα και ο φόρος κατανάλωσης για τα είδη πολυτελείας καθιστούν το σύστημα προοδευτικό.
- (δ) Οι εργοδοτούμενοι θα αποζημιωθούν για την αύξηση των τιμών μέσω του θεσμού της ΑΤΑ και
- (ε) Θα εισαχθούν κοινωνικά προγράμματα δαπανών, που σκοπό έχουν όχι μόνο να αντισταθμίσουν τις επιπτώσεις από το φόρο προστιθέμενης αξίας, αλλά επιπρόσθετα να βελτιώσουν την εισοδηματική θέση των ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού. Μεταξύ των μέτρων αυτών είναι το σχέδιο επιστροφής του φόρου προστιθέμενης αξίας, η αύξηση του επιδόματος πολυτέκνων και η επέκταση του σχεδίου με το οποίο επιχορηγείται το επιτόκιο για την απόκτηση κατοικίας από νέα ζευγάρια που κατοικούν σε ακριτικές περιοχές.

Χωρίς αμφιβολία η εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό του φορολογικού μας συστήματος. Όμως, ως υπεύθυνος για τα οικονομικά του κράτους θα πρέπει να υπογραμμίσω με έμφαση ότι με τους συντελεστές 0% και 5% για το φόρο προστιθέμενης αξίας, ακόμα και αν εφαρμοστεί με ψηλό βαθμό επιτυχίας, δεν προωθείται ο κοινά αποδεκτός στόχος για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Όταν ο συντελεστής φόρου προστιθέμενης αξίας στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι 15%, στη Δανία 22%, στη Γερμανία 14%, στην Ισπανία 12% και στην Ελλάδα 18%, τίθεται το απλό ερώτημα πώς εμείς με τον πολύ χαμηλό συντελεστή του 5% μπορούμε να βελτιώσουμε τα δημόσια οικονομικά και παράλληλα να χρηματοδοτήσουμε ένα συνεχώς βελτινόμενο σύστημα κοινωνικής πολιτικής. Γι' αυτό κάμνω θερμή έκκληση προς το Σώμα όπως υιοθετηθεί ένας συντελεστής φόρου προστιθέμενης αξίας ψηλότερος από το 5%.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 1991

Κύρια χαρακτηριστικά της οικονομικής πολιτικής που θα ακολουθηθεί κατά τον επόμενο χρόνο είναι η περαιτέρω προώθηση των οικονομικών και κοινωνικών επιδιώξεων που έχουν προδιαγραφεί στο Σχέδιο Ανάπτυξης με ειδικότερη έμφαση στην επιτάχυνση της εκτέλεσης διάφορων έργων υποδομής, στην υποβοήθηση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης της οικονομίας, στην εντατικοποίηση της προσπάθειας για διοικητικές βελτιώσεις στο δημόσιο τομέα και στη συγκράτηση των πληθωριστικών τάσεων. Ενόψει της αβεβαιότητας που υπάρχει όσον αφορά τις εξελίξεις στον Κόλπο, η πορεία της οικονομίας θα παρακολουθείται στενά για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε ενδεχομένου.

Με βάση τους τρεις Προϋπολογισμούς για το 1991, που βρίσκονται ενώπιόν σας και με βάση τα δεδομένα των υπόλοιπων λογαριασμών του δημόσιου τομέα, το δημοσιονομικό έλλειμμα προβλέπεται να διατηρηθεί γύρω στο 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Κατά τη διαδικασία ετοιμασίας των Προϋπολογισμών καταβλήθηκε πολύ συστηματική προσπάθεια για συγκράτηση των καταναλωτικής φύσεως δαπανών. Δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στον περιορισμό της δημιουργίας νέων θέσεων. Ο καθαρός αριθμός των πρόσθετων θέσεων που προτείνεται να δημιουργηθούν ανέρχεται σε 516, που είναι κατά πολύ χαμηλότερος από τα προηγούμενα χρόνια. Το μεγαλύτερο ποσοστό των νέων θέσεων αφορά την παιδεία λόγω της αύξησης του μαθητικού πληθυσμού και την υγεία λόγω της συνειδητής επιλογής για βελτίωση των υπηρεσιών υγείας που προσφέρει το κράτος. Οι άλλες θέσεις που δημιουργούνται σχετίζονται κυρίως με την ανάγκη για ενίσχυση των υπηρεσιών εφαρμογής των φορολογικών νόμων, για καλύτερη άσκηση δημοσιονομικού, διαχειριστικού ελέγχου και για τη βελτίωση του περιβάλλοντος.

Με τη συμπλήρωση της φορολογικής μεταρρύθμισης, που αποτέλεσε επίπονο έργο διάρκειας δύομισι χρόνων, η έμφαση της δημοσιονομικής πολιτικής αλλά και των δραστηριοτήτων του Υπουργείου Οικονομικών μετατοπίζεται σαφώς στον τομέα των δαπανών. Επιδίωξή μας είναι να αντιμετωπίσουμε, όσο είναι δυνατόν το φαινόμενο της ανελαστικότητας προς τα κάτω σημαντικών μεγεθών του Προϋπολογισμού. Στόχος μας είναι επίσης η απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και ο περιορισμός της γραφειοκρατίας, η βελτίωση του επιπέδου προσφοράς υπηρεσιών προς το λαό και γενικά ο εκσυγχρονισμός του κρατικού μηχανισμού. Γνωρίζουμε ότι το έργο αυτό είναι πολύ δύσκολο και χρονοβόρο. Αξίζει όμως τον κόπο και πρέπει να προχωρήσουμε. Εισηγήσεις που θα προέλθουν από το Σώμα ή άλλους υπεύθυνους φορείς για περιορισμό των δαπανών ή για διοικητικές βελτιώσεις θα μελετηθούν πολύ προσεκτικά.

Λήφθηκαν ήδη αποφάσεις για παγοποίηση του αριθμού των θέσεων κατά τα επόμενα δύο χρόνια, δηλαδή το 1992 και 1993. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό θα γίνει μόνο για τον τομέα της άμυνας, της εκπαίδευσης και της υγείας, όταν υπάρχει απόλυτη ανάγκη. Πρόσθετα, θα περιοριστεί η απασχόληση εργατικού δυναμικού και θα ελέγχεται στενά το επίπεδο απασχόλησης εργατικού δυναμικού στο δημόσιο τομέα.

Οι αποφάσεις αυτές θα δώσουν το αναγκαίο χρονικό περιθώριο για να διαγνωστούν τα λειτουργικά προβλήματα, όπου υπάρχουν, να αξιολογηθεί το επίπεδο αξιοποίησης του προσωπικού στους διάφορους τομείς, να μελετηθούν και εφαρμοστούν διοικητικές αλλαγές, να μελετηθεί η αναθεώρηση διαδικασιών και η

δυνατότητα υιοθέτησης σύγχρονων τρόπων οργάνωσης, διαχείρισης και διεύθυνσης. Χωρίς περιστροφές θα πρέπει να υπογραμμίσω ότι μεσοπρόθεσμα η αντιμετώπιση του διαρθρωτικού δημοσιονομικού ελλείμματος προϋποθέτει τη σταθεροποίηση σε απόλυτους αριθμούς του επιπέδου εργοδότησης στο δημόσιο τομέα και την καλύτερη αξιοποίηση του διαθέσιμου προσωπικού.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, στους Προϋπολογισμούς για το 1991 γίνεται πρόνοια για σημαντική ενίσχυση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Προβλέπεται η δημιουργία μονάδας οργάνωσης και μεθόδων και μονάδας προγραμματισμού και επισκόπησης προσωπικού. Επίσης, λήφθηκε απόφαση για τη δημιουργία Ακαδημίας Δημόσιας Υπηρεσίας για τη συστηματική επιμόρφωση των δημόσιων υπαλλήλων. Η πληροφορική προσφέρει τις δυνατότητες για αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας της κρατικής μηχανής. Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη η μηχανογράφηση σημαντικών υπηρεσιών, όπως του Κτηματολογίου και του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Ο Προϋπολογισμός Ανάπτυξης είναι μεγαλύτερος από αυτόν του προηγούμενου χρόνου και αντικατοπτρίζει τη συνειδητή επιλογή για επιτάχυνση της εκτέλεσης έργων ανάπτυξης ενόψει των αναγκών που υπάρχουν αλλά και της προσπάθειας για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της αποδοτικότητας της οικονομίας μας. Έμφαση δίδεται στη βελτίωση του οδικού δικτύου με την εκτέλεση έργων, όπως είναι ο νέος αυτοκινητόδρομος Ανθούπολης - Κοκκινότριμιθιάς, ο δρόμος Τηλλυρίας προς Λευκωσία, ο δρόμος Παλαιχωρίου - Αγρού, ο παρακαμπτήριος Λακατάμιας και η βελτίωση κυκλοφοριακών κόμβων στη Λευκωσία. Η επιτάχυνση της βελτίωσης του οδικού δικτύου καθίσταται ακόμα πιο δικαιολογημένη από την άποψη της εξοικονόμησης ενέργειας. Αυξημένες αναπτυξιακές δαπάνες προβλέπονται επίσης για την εκτέλεση υδατικών έργων, τη βελτίωση των αερολιμένων και την επέκταση της δυναμικότητας των κλινών των νοσοκομείων. Θα πρέπει να υπογραμμίσω ότι ο ρυθμός εκτέλεσης των διάφορων αναπτυξιακών έργων ενδέχεται να διαφοροποιηθεί, αν το απαιτήσουν οι οικονομικές συνθήκες.

Πάγια προτεραιότητα της κυβερνητικής πολιτικής είναι η ανάπτυξη της υπαίθρου, έτσι που να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι απαραίτητες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που να υποβοηθούν την αναζωογόνηση των περιοχών αυτών. Καθοριστικής σημασίας στην προώθηση των στόχων αυτών είναι η σημαντική βελτίωση του οδικού δικτύου, γιατί με τον τρόπο αυτό θα βελτιωθούν οι δυνατότητες άνετης και σύντομης επικοινωνίας των περιοχών της υπαίθρου με τα αστικά κέντρα. Τα τελευταία δύο χρόνια έχει προωθηθεί σειρά μέτρων για την ανάπτυξη της υπαίθρου. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι από τον περασμένο Ιούνιο τα τηλεφωνικά τέλη μεταξύ χωριών και πόλεων της ίδιας επαρχίας έχουν μειωθεί στο επίπεδο της τιμής της αστικής κλήσης. Επίσης, έχει τύχει επεξεργασίας σχέδιο που σύντομα θα τεθεί σε εφαρμογή που προβλέπει την παροχή χορηγιών για την ενθάρρυνση της ίδρυσης μεταποιητικών μονάδων σε αγροτικές περιοχές.

Οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης της οικονομίας με την ταυτόχρονη ύπαρξη σημαντικών ελλείψεων εργατικού δυναμικού με βάση τα σημερινά δεδομένα αναμένεται να συνεχιστούν και κατά τον επόμενο χρόνο. Γι' αυτό επιβάλλεται όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για βελτίωση της παραγωγικότητας και για αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Για την απόμειξη των ελλείψεων εργατικού δυναμικού προωθείται η παραχώρηση κινήτρου για το εισόδημα από υπερωριακή εργασία που προέρχεται από χειρωνακτική δραστη-

ριότητα. Όσον αφορά την πολιτική για παραχώρηση άδειας εργασίας σε αλλοδαπούς εργάτες κάτω από αυστηρούς όρους και για περιορισμένο χρονικό διάστημα, αυτή θα συνεχίσει να εφαρμόζεται, ανάλογα βέβαια και με τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας.

Στον τομέα της υγείας θα συνεχιστεί και κατά τον επόμενο χρόνο η προσπάθεια για βελτίωση των ιατρικών υπηρεσιών του κράτους με την ενίσχυση του ιατρικού προσωπικού, τη βελτίωση του εξοπλισμού, την ανέγερση νέων νοσοκομείων και την καλύτερη κάλυψη των αναγκών της υπαίθρου. Για το Γενικό Σχέδιο Υγείας έχει ετοιμαστεί ένα πλαίσιο γενικών αρχών που θα διέπει τη λειτουργία του. Σύντομα, το πλαίσιο αυτό θα τεθεί υπόψη των διάφορων φορέων, για να αποτελέσει αντικείμενο δημόσιου διαλόγου.

Με την ψήφιση του προϋπολογισμού για το Πανεπιστήμιο, προωθήθηκε σε μεγάλο βαθμό η διαδικασία για την ίδρυση και λειτουργία του ιδρύματος αυτού που θα συμπληρώσει το εκπαιδευτικό μας οικοδόμημα. Με τον ταχύτερο δυνατό ρυθμό προωθούνται όλες οι αναγκαίες ενέργειες για εισδοχή των πρώτων φοιτητών το Σεπτέμβριο του 1992. Με στόχο την παραπέρα εξύψωση του επιπέδου μόρφωσης και εκπαίδευσης τον επόμενο χρόνο προγραμματίζεται η εισαγωγή του συστήματος ενιαίων εξετάσεων για το απολυτήριο Λυκείου που θα αντικαταστήσει το σημερινό σύστημα εξετάσεων και βαθμολογίας. Ένα μέτρο που εφαρμόστηκε από τη φετινή σχολική χρονιά, είναι η παροχή δωρεάν βιβλίων που παλαιότερα οι μαθητές αναγκάζονταν να αγοράσουν.

Από οικονομική άποψη η αύξηση της τιμής του πετρελαίου συνεπάγεται τη μεταφορά πόρων προς τις πετρελαιοπαραγωγές χώρες. Λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα του διεθνούς σκηνικού, για να αντιμετωπίσουμε οποιοδήποτε ενδεχόμενο, επιβάλλεται να αντιδράσουμε σωστά και με σύνεση. Όλες οι παραγωγικές τάξεις θα πρέπει να έχουν τη συνεισφορά τους, γιατί μια τέτοια συμπεριφορά θα θωρακίσει την οικονομία μας, για να αντιμετωπίσει τους εξωγενείς κλυδωνισμούς. Στο επίπεδο των επιχειρήσεων επιβάλλεται να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για αύξηση της παραγωγικότητας, για προώθηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών και για διενέργεια επενδύσεων, περιλαμβανομένων και επενδύσεων που θα οδηγούν σε αποδοτικότερη χρήση ενέργειας. Από πλευράς των εργαζομένων και των νοικοκυριών απαιτείται αυτοσυγκράτηση στη διεκδίκηση αιτημάτων, αύξηση των αποταμιεύσεων και εξοικονόμηση ενέργειας.

Όσον αφορά τη βραχυπρόθεσμη πολιτική που θα ακολουθηθεί, αυτή θα αποσκοπεί στην αποδυνάμωση των αποσταθεροποιητικών τάσεων. Μέσα στα πλαίσια αυτά, η νομισματική/πιστωτική πολιτική για το 1991, που στο στάδιο αυτό οι λεπτομέρειές της τυγχάνουν επεξεργασίας, θα είναι πιο περιοριστική σε σχέση με φέτος, χωρίς βέβαια να επηρεάζονται τα περιθώρια χρηματοδότησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Όπως ήδη ανακοινώθηκε, θα εισαχθούν νέα σχέδια χρηματοδότησης των εξαγωγών με σκοπό την αξιοποίηση αγορών, όπου παρουσιάζονται ευκαιρίες.

Για τη χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος θα δοθεί έμφαση στη διάθεση περισσότερων κυβερνητικών χρεογράφων στο κοινό, δεδομένου ότι η μορφή αυτή χρηματοδότησης έχει αντιπληθωριστικό χαρακτήρα και μειώνει την επεκτατική ώθηση του δημόσιου τομέα. Προς το σκοπό αυτό αλλά και για την ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς εκδόθηκε πρόσφατα ένας νέος τύπος κυβερνητικών χρεογράφων που είναι γνωστά ως χρεόγραφα στον κομιστή. Ελπίζουμε ότι σύντομα θα ψηφιστεί ο νόμος για το χρηματιστήριο, το οποίο μεταξύ άλλων θα

διαμορφώσει το νομικό πλαίσιο για την πλήρη κατοχύρωση του επενδυτικού κοινού.

Η πολιτική διατήρησης σταθερής της ισοτιμίας της κυπριακής λίρας με βάση το σταθμικό μέσο όρο μιας δέσμης ξένων νομισμάτων θα συνεχιστεί, γιατί αποτελεί την πιο ορθολογική προσέγγιση για διατήρηση της νομισματικής σταθερότητας της οικονομίας μας.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 1991

Οι τρεις Προϋπολογισμοί για το 1991, που για δεύτερη φορά ύστερα από 23 χρόνια έχουν κατατεθεί μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα, καταρτίστηκαν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και αντικατοπτρίζουν τόσο την επιλογή της κυβέρνησης να προχωρήσει με ταχύ ρυθμό στην υλοποίηση του αναπτυξιακού και επενδυτικού της προγράμματος όσο και την έμφαση που δίδεται στην αναβάθμιση και βελτίωση των κοινωνικών παροχών προς τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα του πληθυσμού. Κατά την ετοιμασία τους δεν λήφθηκαν υπόψη οι επιπτώσεις από τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Οι τρεις Προϋπολογισμοί για το 1991 προβλέπουν συνολικές δαπάνες ύψους £772.7 εκ. και έσοδα £565.1 εκ. Στο ποσό των δαπανών δεν συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές δανείων, οι συνεισφορές σε προεξοφλητικά αποθέματα και τα δάνεια προς τρίτους, ενώ από το σκέλος των εσόδων έχουν αφαιρεθεί οι εισπράξεις από δάνεια.

Ειδικότερα, ο Τακτικός Προϋπολογισμός για το 1991 προβλέπει δαπάνες ύψους £617.6 εκ., ο Προϋπολογισμός Ανάπτυξης δαπάνες της τάξης των £111.9 εκ. και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων δαπάνες £43.2 εκ.

Δε θα επεκταθώ στην ανάλυση των επιμέρους προνοιών των Προϋπολογισμών, γιατί αυτές αναλύθηκαν σε λεπτομερή επεξηγηματικά σημειώματα που κατατέθηκαν στη Βουλή και συζητήθηκαν εκτεταμένα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Θέλω όμως να τονίσω ότι καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια οι Προϋπολογισμοί να είναι όσο το δυνατό πιο πλήρεις, για να μειωθεί έτσι η ανάγκη υποβολής συμπληρωματικών προϋπολογισμών μέσα στο 1991.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες προς την κυβέρνηση και το λαό της Ελλάδας για την αδελφική βοήθεια και συμπαράστασή τους όχι μόνο στον πολιτικό αλλά και στον οικονομικό τομέα. Θέλω επίσης να εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες και τη βαθειά εκτίμησή μου προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για την πολύτιμη βοήθεια που συνεχίζουν να μας παρέχουν μέσω της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Οι προοπτικές της οικονομίας μας για το 1991, όπως τις έχω περιγράψει, αποτελούν ένα ενδεχόμενο σενάριο που ενέχει το στοιχείο της αβεβαιότητας. Η διεθνής οικονομική κατάσταση λόγω της κρίσης στον Κόλπο είναι ρευστή και οι πραγματικές εξελίξεις μπορεί να είναι προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο. Η κυπριακή οικονομία σήμερα βρίσκεται σε επίπεδο σαφώς καλύτερο παρά κατά τις δύο προηγούμενες πετρελαϊκές κρίσεις. Για να μπορέσει όμως να αντιμετωπίσει όσο είναι πιο ανώδυνα τους κινδύνους αποσταθεροποίησης, θα πρέπει να επιδειχθεί

από όλους πνεύμα συνεργασίας, αυτοσυγκράτησης και ευέλικτης συμπεριφοράς με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων. Η πρόσφατη απόφαση που λήφθηκε από την κυβέρνηση για την καθιέρωση μηχανισμών τακτικής επαφής με τη Βουλή θα αποτελέσει θετικό στοιχείο για την εμπέδωση ενός κλίματος συνεργασίας, που θα βοηθήσει και στην απάμβλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η οικονομία.

Οι διαταραχές στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον δε θα πρέπει να μας αποπροσανατολίσουν από την ανάγκη για εκσυγχρονισμό και προετοιμασία της οικονομίας μας, για να αντιμετωπίσει την πρόκληση της ευρωπαϊκής αγοράς. Με γνώμονα το συμφέρον του τόπου, είμαι βέβαιος ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση του εκσυγχρονισμού αλλά και την αβεβαιότητα της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας. Μια υγιής οικονομία αποτελεί και το αναγκαίο υπόβαθρο για την επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του πολιτικού μας προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές, ευχαριστώ τον έντιμο Υπουργό Οικονομικών για την εμπειριστατωμένη ανάλυση της οικονομικής κατάστασης του τόπου, που είμαι βέβαιος ότι θα αποτελέσει τροφή για σκέψεις, εισηγήσεις, εποικοδομητική κριτική, όταν στις 6 και 7 Δεκεμβρίου θα συζητά αυτό το Σώμα τους προϋπολογισμούς της χώρας.

Και μετά την ομιλία του έντιμου Υπουργού μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Α' που αναφέρεται στη Νομοθετική Εργασία του Σώματος.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΧΕΣΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης.

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρο

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Μαρτίου, 30 Απριλίου, 28 Μαΐου, 11, 14, 18 και 28 Ιουνίου, 2 Ιουλίου, 10 Οκτωβρίου και την 1η και 8η Νοεμβρίου 1990.

Μέσα στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Συντονιστικού Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, όλες οι γυναικείες οργανώσεις που συμμετέχουν στο Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρευρέθηκε επίσης και το αξ. Μέλος της Βουλής κ. Ρήνα Κατσελλή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ γονέων και τέκνων κατά τρόπο που να συνάδει με τις σύγχρονες αντιλήψεις και πραγματικότητες.

Με το νομοσχέδιο ρυθμίζονται, ανάμεσα σε άλλα, ο τρόπος προσδιορισμού του επωνύμου των τέκνων, η άσκηση της γονικής μέριμνας, ο θεσμός της επιτροπείας, η διαχείριση της περιουσίας των τέκνων και η υποχρέωση διατροφής μεταξύ γονέων και τέκνων.

Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως προτείνεται, καθορίζονται τα ακόλουθα:

- (1) Οι γονείς μπορούν να προσδιορίσουν το επώνυμο του τέκνου τους με κοινή έγγραφη δήλωσή τους που γίνεται πριν από το γάμο ενώπιον πρωτοκολλητή δικαστηρίου ή πιστοποιούντος υπαλλήλου ή του λειτουργού που θα τελέσει το γάμο.
- (2) Το οριζόμενο επώνυμο μπορεί να είναι το επώνυμο και των δύο γονέων ή οποιουδήποτε από τους γονείς ή οποιουδήποτε άλλο επώνυμο. Το τέκνο δε θα έχει σε καμιά περίπτωση περισσότερα από δύο επώνυμα.
- (3) Προβλέπεται ότι τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του παίρνει το επώνυμο της μητέρας του. Επίσης γίνεται πρόνοια για τον καθορισμό του επωνύμου του τέκνου σε περίπτωση επιγενόμενου γάμου των γονέων του και εκουσίας ή δικαστικής αναγνώρισής του.
- (4) Καθορίζεται η γονική μέριμνα, δηλαδή η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο, ως καθήκον και δικαίωμα των γονέων οι οποίοι το ασκούν από κοινού. Ειδικότερα προσδιορίζεται ότι η μέριμνα αυτή περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του ονόματός του, την επιμέλεια του προσώπου, τη διοίκηση της περιουσίας και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση ή δικαιοπραξία που αφορά το πρόσωπο ή την περιουσία του. Επίσης γίνεται πρόβλεψη για την ανάθεση της γονικής μέριμνας σε επίτροπο στην περίπτωση που ο ένας από τους γονείς ή και οι δύο αδυνατούν να την ασκήσουν.
- (5) Προβλέπεται ότι η γονική μέριμνα θα ασκείται με τρόπο που να αποβλέπει στο συμφέρον του τέκνου, ενώ καθορίζεται ότι ανάλογα με την ωριμότητά του πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του πριν από κάθε απόφαση σχετικά με τη γονική μέριμνα, εφόσον η απόφαση αφορά τα συμφέροντά του.
- (6) Γίνεται πρόβλεψη ότι, σε περίπτωση διαφωνίας των δύο γονέων για την άσκηση της γονικής μέριμνας και εφόσον το συμφέρον του τέκνου επιβάλλει τη λήψη απόφασης, θα αποφασίζει το δικαστήριο έπειτα από αίτηση οποιουδήποτε από τους γονείς.
- (7) Καθορίζεται ότι η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή και επίβλεψη, τη διαπαιδαγώγηση και εκπαίδευσή

- του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του. Επίσης προβλέπεται ότι κατά την ανατροφή του τέκνου οι γονείς το ενισχύουν, χωρίς διάκριση φύλου, να αναπτύσσει ελεύθερα και με κοινωνική συνείδηση την προσωπικότητά του.
- (8) Προβλέπεται ότι οι γονείς δεν μπορούν να προβαίνουν σε δωρεές από την περιουσία του τέκνου. Ακόμα καθορίζεται ότι οι γονείς δεν μπορούν, χωρίς την άδεια του δικαστηρίου, να διενεργήσουν στο όνομα του τέκνου τις πράξεις που απαγορεύονται και στον επίτροπο του ανηλίκου.
 - (9) Προβλέπεται δικαίωμα των γονέων να απαιτήσουν από το τέκνο τις δαπάνες που έκαναν για την επιμέλειά του, αν ήταν αναγκαίες και είναι πέρα από τις νομικές υποχρεώσεις που τους βαρύνουν. Επίσης καθορίζεται η ευθύνη των γονέων στην άσκηση της γονικής μέριμνας.
 - (10) Περιλαμβάνονται πρόνοιες για τη ρύθμιση από το δικαστήριο της άσκησης της γονικής μέριμνας σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου, καθώς και διακοπής της συμβίωσης των γονέων. Επίσης καθορίζεται ότι η γονική μέριμνα του τέκνου που γεννήθηκε και παραμένει χωρίς γάμο των γονέων ανήκει στη μητέρα, ενώ σε περίπτωση αναγνώρισης γονική μέριμνα αποκτά και ο πατέρας.
 - (11) Προνοείται ότι ο γονέας με τον οποίο δε διαμένει το τέκνο διατηρεί το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας με αυτό.
 - (12) Γίνεται πρόβλεψη για την αφαίρεση από το δικαστήριο της γονικής μέριμνας σε περίπτωση κακής άσκησης της από τον έναν ή και τους δύο γονείς μετά από αίτηση των γονέων για σοβαρό λόγο και μετά από αίτηση του ενός γονέα ή του Διευθυντή, αν ο άλλος έχει καταδικαστεί για αδίκημα που διέπραξε και που αφορά τη ζωή, την υγεία ή τα ήθη του τέκνου. Σε περίπτωση αφαίρεσης της γονικής μέριμνας από το δικαστήριο, αυτή ανατίθεται στον άλλο γονέα ή σε επίτροπο, ανάλογα με την περίπτωση.
 - (13) Καθορίζεται ότι η γονική μέριμνα παύει στο σύνολό της ως προς τον ένα γονέα, αν αυτός πεθάνει ή κηρυχτεί σε αφάνεια, και ως προς τους δύο γονείς, όταν το τέκνο ενηλικιωθεί ή πεθάνει ή κηρυχτεί σε αφάνεια.
 - (14) Καθορίζονται διεξοδικά τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του επιτρόπου, ώστε να διασφαλίζονται τα συμφέροντα του ανηλίκου.
 - (15) Προβλέπεται ότι οι γονείς έχουν υποχρέωση να διατρέφουν το ανήλικο τέκνο τους από κοινού, ο καθένας ανάλογα με τις δυνάμεις του.
 - (16) Καθορίζεται ότι το ανήλικο τέκνο έχει υποχρέωση διατροφής των γονέων του, εφόσον οι ίδιοι δεν μπορούν να διατρέφουν τον εαυτό τους από την περιουσία τους ή από εργασία κατάλληλη για την ηλικία, την υγεία και τις άλλες βιοτικές τους συνθήκες.
 - (17) Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση παράλειψης ή άρνησης ανήλικου τέκνου να συμμορφωθεί προς την υποχρέωση διατροφής των γονέων, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει διάταγμα για επαναμεταβίβαση ή επιστροφή στο γονέα οποιασδήποτε περιουσίας δωρήθηκε στο τέκνο αυτό.

- (18) Περιλαμβάνονται πρόνοιες για τη ρύθμιση από το δικαστήριο του θέματος της διατροφής, του μέτρου, του περιεχομένου της και του τερματισμού της σε περίπτωση μεταβολής των όρων που την επιβάλλουν.
- (19) Προβλέπεται πως, σε περίπτωση που το τέκνο έχει γεννηθεί χωρίς γάμο των γονέων του και η πατρότητα είναι πιθανή, το δικαστήριο μπορεί, ακόμα και πριν ασκηθεί η αίτηση για αναγνώρισή του, να διατάξει ως προσωρινό μέτρο την καταβολή εύλογου ποσού έναντι της διατροφής.

Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους της Εκτελεστικής Εξουσίας, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η εναρμόνιση και ο εκσυγχρονισμός του οικογενειακού μας δικαίου με τις νέες κοινωνικές αντιλήψεις, αφού εισάγει την ισότητα μεταξύ των συζύγων στις σχέσεις τους με τα τέκνα και στα θέματα διατροφής. Όπως επίσης αναφέρθηκε στην Επιτροπή, για την προπαρασκευή του νομοσχεδίου αυτού έχουν ληφθεί υπόψη οι πρόνοιες της κυπριακής νομοθεσίας και η σχετική νομολογία, όπως επίσης και οι πρόνοιες του νέου ελληνικού Αστικού Κώδικα για το οικογενειακό δίκαιο και της αγγλικής νομοθεσίας και νομολογίας. Επίσης έχουν ληφθεί υπόψη οι σχετικές συστάσεις και συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έχει με ικανοποίηση διαπιστώσει ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο εγκαταλείπει όλες τις αναχρονιστικές πρόνοιες του περί Κηδεμονίας Ανηλίκων και Ασώτων Νόμου (Κεφ. 277), που τέθηκε σε εφαρμογή το 1936 χωρίς καμιά ουσιαστική μέχρι σήμερα τροποποίηση των προνοιών του, παρά την τεράστια εξέλιξη στις κοινωνικές αντιλήψεις και στον τόπο μας. Με την υιοθέτηση των προτεινόμενων προνοιών οι νέες κοινωνικές αντιλήψεις θα αποκτήσουν την ανάλογη νομική ρύθμιση και θα πληρωθεί το κενό που υπήρχε από την απουσία οποιασδήποτε νομοθετικής εξέλιξης προς την κατεύθυνση της ισότητας των φύλων στις σχέσεις γονέων και τέκνων.

Τη βασικότερη καινοτομία της προτεινόμενης νομοθεσίας αποτελεί η εγκατάλειψη του θεσμού της κυριαρχίας της πατρικής κηδεμονίας του ανήλικου τέκνου και η αντικατάστασή της με το σύγχρονο θεσμό της γονικής μέριμνας, που αποτελεί καθήκον και δικαίωμα των γονέων που το ασκούν από κοινού. Ο θεσμός της πατρικής εξουσίας με ιστορικές ρίζες χιλιετηρίδων αντικαθίσταται με τη γονική μέριμνα. Έτσι υποδηλώνεται ο σεβασμός προς την προσωπικότητα του τέκνου και τονίζεται περισσότερο ο λειτουργικός χαρακτήρας της φροντίδας των γονέων για τα ανήλικα τέκνα τους.

Με την εισαγωγή της γονικής μέριμνας στις σχέσεις γονέων και τέκνων επέρχεται η εξίσωση των φύλων στις σχέσεις αυτές, μια και ο νόμος παρέχει και στους δύο γονείς τα ίδια καθήκοντα και τα ίδια δικαιώματα απέναντι στο παιδί. Αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό των δικαιωμάτων αυτών που ο νόμος παρέχει στους γονείς σε σχέση με το παιδί είναι ότι τα δικαιώματα αυτά είναι συγχρόνως και υποχρεώσεις που παρέχονται για χάρη του παιδιού και ότι ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να τα ασκήσει και μάλιστα σύμφωνα με τα συμφέροντα του παιδιού [άρθρο 6(1)], ώστε αυτά να ανάγονται πλέον στον κύκλο των λειτουργικών δικαιωμάτων.

Η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη γονική μέριμνα, γιατί επιτρέπει στην οικογένεια να επιτελέσει με τρόπο εξισορροπημένο και υπεύθυνο την κύρια αποστολή της, που είναι η σωματική, πνευματική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξη

των παιδιών μέσα σ' αυτή μέχρι να ενηλικιωθούν. Βέβαια ο νόμος δεν εξαντλεί όλες τις εκδηλώσεις των σχέσεων ανάμεσα στους γονείς και τα παιδιά, αλλά θέτει κατευθυντήριες γραμμές εκεί που μπορεί να υπάρξει νομική ρύθμιση, αφήνοντας τις άλλες σχέσεις να ρυθμιστούν με τη στοργή, την αγάπη, το σεβασμό, την εκτίμηση και το αίσθημα ευθύνης που γεννιούνται μέσα από τις σχέσεις της οικογένειας.

Από την πλευρά των εκπροσώπων των γυναικείων οργανώσεων που παρέστησαν στις συνεδρίες της Επιτροπής υποβλήθηκε αριθμός εισηγήσεων για τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, από τις οποίες επισημαίνονται οι ακόλουθες ως οι βασικότερες:

- (α) Αναφορικά με τον καθορισμό του επωνύμου του τέκνου γίνεται εισήγηση να το προσδιορίζουν οι γονείς υποχρεωτικά, ώστε, σε περίπτωση παράλειψής τους, να μην παίρνουν τα τέκνα το επώνυμο του πατέρα, όπως προτείνεται.
- (β) Γίνεται εισήγηση από την πλειοψηφία των γυναικείων οργανώσεων το οριζόμενο επώνυμο να μπορεί να είναι το επώνυμο οποιουδήποτε από τους γονείς ή των δυο μαζί και να είναι κοινό για όλα τα τέκνα.
- (γ) Στο άρθρο που αφορά τη χρησιμοποίηση περιουσίας και εισοδημάτων από την περιουσία του τέκνου για τις ανάγκες του υπάρχει εισήγηση αυτή να γίνεται και στις δύο περιπτώσεις με άδεια του δικαστηρίου.
- (δ) Οι γονείς θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν από το τέκνο μέσω δικαστηρίου τις δαπάνες που έκαναν για την επιμέλειά του.
- (ε) Στην περίπτωση που το δικαστήριο κατανέμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων ή την αναθέτει σε τρίτο λόγω διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου των γονέων, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η γνώμη του τέκνου, όπου αυτό είναι δυνατό.
- (στ) Στον καθορισμό των πράξεων σχετικά με τη διαχείριση της περιουσίας του τέκνου για τις οποίες ο επίτροπος θα πρέπει να έχει την άδεια του δικαστηρίου να καθορίζεται επίσης ότι η άδεια θα δίδεται, αν υπάρχει αναπόφευκτη ανάγκη ή προφανής ωφέλεια.
- (ζ) Όσον αφορά την πρόνοια σύμφωνα με την οποία το ανήλικο τέκνο, και αν ακόμα έχει περιουσία, έχει δικαίωμα διατροφής από τους γονείς του, εφόσον τα εισοδήματα της περιουσίας του ή το προϊόν της εργασίας του δεν αρκούν για τη διατροφή του, υπάρχει μια άποψη που συμφωνεί με αυτή και δεύτερη άποψη σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα του τέκνου για διατροφή υφίσταται ανεξάρτητα από τα εισοδήματα της περιουσίας του ή το προϊόν της εργασίας του.
- (η) Σε σχέση με την πρόνοια για υποχρέωση διατροφής ως προσωρινό μέτρο εκεί όπου η πατρότητα είναι πιθανή, πριν ακόμα ασκηθεί αίτηση για αναγνώριση του τέκνου, μια άποψη των γυναικείων οργανώσεων υποστηρίζει ότι θα πρέπει να διαγραφεί, για να αποφευχθεί πιθανότητα εκμετάλλευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέτασή του, από την οποία και προέκυψε η ανάγκη για αριθμό τροποποιήσεων σ' αυτό ως ακολούθως:

- (α) Η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο η δήλωση για τον προσδιορισμό του επωνύμου του τέκνου να γίνεται με κοινή έγγραφη δήλωση των γονέων

ενώπιον του ληξιάρχου του τόπου γέννησης του τέκνου μέσα σε τρεις μήνες από το τέλος του μήνα της γέννησής του, αντί να γίνεται πριν από το γάμο ενώπιον πρωτοκολλητή δικαστηρίου ή πιστοποιούντος υπαλλήλου ή του λειτουργού που θα τελέσει το γάμο.

- (β) Αναφορικά με τον καθορισμό του επωνύμου η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της και τις απόψεις που εκφράστηκαν από τις γυναικείες οργανώσεις, κατέληξε να εισηγηθεί αυτό να είναι κοινό για όλα τα τέκνα και να μπορεί να είναι είτε το επώνυμο του ενός από τους γονείς είτε συνδυασμός των επωνύμων τους, που όμως σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από δύο επώνυμα.

Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι με την υιοθέτηση αυτής της πρόνοιας στο θέμα του καθορισμού του επωνύμου του τέκνου έχει καταλήξει σε μια ισοζυγισμένη ρύθμιση που ικανοποιεί το αίτημα για ισότιμη αντιμετώπιση των γονέων αναφορικά με την ένδειξη της οικογενειακής καταγωγής του τέκνου και τους κοινούς δεσμούς των αδελφών. Η μόνη απόκλιση που υπάρχει σ' ό,τι αφορά την ισότητα των δύο γονέων, και αυτό σε βάρος της μητέρας, είναι ότι, σε περίπτωση μη καθορισμού του επωνύμου με βάση τη διαδικασία που προβλέπεται, επικρατεί το πατρικό επώνυμο. Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται, κατά την άποψη της Επιτροπής, από τις επικρατούσες ακόμα κοινωνικές αντιλήψεις, ενώ εναπόκειται στους δύο γονείς να μην καταλήξουν σ' αυτή.

- (γ) Η Επιτροπή περιέλαβε πρόνοια, ώστε να απαιτείται άδεια του δικαστηρίου για τη χρησιμοποίηση τόσο της περιουσίας όσο και των εισοδημάτων από την περιουσία του τέκνου για τη συντήρηση του τέκνου, με στόχο τη διασφάλιση των περιουσιακών δικαιωμάτων του.
- (δ) Η Επιτροπή απάλειψε την πρόνοια με βάση την οποία οι γονείς δικαιούνται να απαιτήσουν από το τέκνο τις δαπάνες που έκαναν για την επιμέλεια του προσώπου και τη διοίκηση της περιουσίας του τέκνου πέρα από τις νομικές υποχρεώσεις που τους βαρύνουν. Η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να απαλείψει την πρόνοια αυτή, θεωρώντας ότι οι οποιοσδήποτε δαπάνες των γονιών για τα ανήλικα παιδιά τους εμπίπτουν μέσα στα πλαίσια της γονικής στοργής και δεν μπορούν να αναζητηθούν.
- (ε) Προβλέπεται πρόνοια με βάση την οποία σε περίπτωση διαχείρισης περιουσίας τέκνου από επίτροπο θα εφαρμόζονται διατάξεις ανάλογες με εκείνες που εφαρμόζονται στη διαχείριση κληρονομιάς από διαχειριστές για την ασφαλέστερη προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού.
- (στ) Αντίθετα με ό,τι προτείνεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο η Επιτροπή επαναδιατύπωσε τη σχετική πρόνοια, ώστε το δικαίωμα διατροφής του τέκνου από τους γονείς του να μην εξαρτάται από το γεγονός ότι τα εισοδήματα της περιουσίας του ή το προϊόν της εργασίας του δεν αρκούν για τη διατροφή του. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η ρύθμιση αυτή βρίσκεται πιο κοντά στην κυπριακή πραγματικότητα. Εξάλλου η διατροφή, αν και ρυθμίζεται χωριστά από το νόμο, εννοιολογικά αποτελεί στοιχείο της γονικής μέριμνας και θα πρέπει να ασκείται με τις ίδιες προϋποθέσεις που ασκείται και η γονική μέριμνα.

- (ζ) Η Επιτροπή απάλειψε το άρθρο που αναφέρεται στην επαναμεταβίβαση ή επιστροφή στο γονέα δωρεών που έγιναν στο παρελθόν από αυτόν προς το τέκνο, εφόσον το ενήλικο τέκνο παραλείπει ή αρνείται να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του για διατροφή των γονέων. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι, αν η εν λόγω πρόνοια παραμείνει, δυνατό να γίνει αιτία για έριδες και προστριβές μέσα στην οικογένεια, ενώ η καταστρατήγησή της θα είναι πολύ συχνό φαινόμενο.
- (η) Διαγράφεται η πρόνοια για καταβολή διατροφής σε περίπτωση πιθανής ακόμα πατρότητας, όταν η μητέρα βρίσκεται σε οικονομική ανάγκη, για να αποφευχθεί η πιθανότητα εκμετάλλευσης.
- (θ) Περιλαμβάνεται ρητή πρόνοια για κατάργηση της αναχρονιστικής νομοθεσίας για την Κηδεμονία Ανηλίκων και Ασώτων.
- (ι) Προβλέπεται μεταβατική διάταξη για τη ρύθμιση των υποθέσεων που εκκρεμούν με βάση την οποία καθορίζεται ότι αυτές συνεχίζονται και ολοκληρώνονται ενώπιον του δικαστηρίου από το οποίο εκδικάζονται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού τροποποίησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με βάση τις πιο πάνω θέσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, προσδοκώντας ότι αυτό θα συμβάλει στην προάσπιση του θεσμού της οικογένειας με τη θεσμοθέτηση των αρχών της ισότητας, της αμοιβαιότητας και της συνυπευθυνότητας στις σχέσεις των γονέων με τα παιδιά τους.

Με την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού σε νόμο πραγματοποιείται ένα θετικό και ουσιαστικό βήμα στην πορεία για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα αναφερθώ λεπτομερειακά στο νομοσχέδιο αυτό, διότι περιέχονται όλες οι τροποποιήσεις στην Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, αλλά θέλω να τονίσω ότι είναι ένα ακόμα βήμα προς τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου γενικότερα με βάση τα ίσα δικαιώματα και καθήκοντα των γονιών, της μητέρας και του πατέρα, που το χαιρετίζουμε. Οι λόγοι που επιβάλλουν αυτό τον εκσυγχρονισμό είναι τρεις:

1. Ήδη η κυπριακή κοινωνία είναι αναπτυγμένη σε μεγάλο βαθμό. Το 50% των μητέρων είναι εργαζόμενες εκτός σπιτιού και συνεισφέρουν με ίσους όρους, όπως και ο πατέρας, στην οικονομική συντήρηση του νοικοκυριού.
2. Έχουν κυρωθεί από αυτή τη Βουλή διεθνείς συμβάσεις για εξάλειψη των διακρίσεων με βάση το φύλο, που επιβάλλουν τον εκσυγχρονισμό της επιμέρους νομοθεσίας μας.
3. Η εξέλιξη των κοινωνικών μας συνθηκών με τη μεταβολή της πατριαρχικής οικογένειας επιβάλλει αυτές τις τροποποιήσεις για να μην παρατηρούνται κενά.

Ελπίζουμε γρήγορα να ρυθμιστούν νομοθετικά όλες οι πτυχές του οικογενειακού δικαίου, όχι μόνο για να δικαιωθεί η γυναίκα γενικότερα και νομοθετικά, αλλά και για το καλό της κοινωνίας μας με πρωταρχική μας έγνοια την οικογένεια φυσικά, που αποτελεί τον πυρήνα της κοινωνίας μας και τον πρωταρχικό παράγοντα για την προκοπή της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, αν θα είστε σύντομος, κύριε Πέτα.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, για τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου στην Επιτροπή Νομικών έγιναν πολλές συνεδριάσεις. Έγινε μια συνολική εργασία στην οποία πήραν μέρος γυναικείες οργανώσεις, άλλες οργανώσεις και κρατικοί παράγοντες και καταβλήθηκε προσπάθεια για τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου που διέπει τις σχέσεις γονέων και τέκνων. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αποφάσεις στις οποίες έχουμε καταλήξει είναι ομόφωνες και με τις τροποποιήσεις που επιφέρουμε στο σχετικό νομοσχέδιο πιστεύουμε ότι θα υπάρξουν ευεργετικές επιπτώσεις γενικά στη λειτουργία της κοινωνίας μας.

Εκτός από την αναρρύθμιση των σχέσεων γονέων και τέκνων, επιφέρονται, ως αποτέλεσμα της ίδιας μελέτης και της προετοιμασίας του ίδιου νομοθετήματος, και τροποποιήσεις όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών. Αλλάζει κατά έναν τρόπο ο ρόλος της γυναίκας και εξισώνεται με εκείνο του άντρα στην οικογένεια σε αρκετά σημεία. Έχουμε προσέξει δε προς το τέλος της Έκθεσης, την οποία κατέθεσε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών, ότι σε αρκετά ζητήματα, αφού λήφθηκαν υπόψη οι ιδιομορφίες που έχουμε στην Κύπρο, έγιναν ορισμένες παρεμβάσεις από μέρους της Επιτροπής Νομικών, οι οποίες ομόφωνα κρίθηκαν αναγκαίες, για να έχουμε ορθή λειτουργία της κοινωνίας μας και της οικογένειας, που είναι το βασικό της κύτταρο, και, αν στο μέλλον με το πέρασμα ορισμένου χρόνου χρειαστεί οποιαδήποτε αλλαγή, πάλι θα υποχρεωθούμε να συνέλθουμε, για να τα ξαναξετάσουμε και να επιφέρουμε τις αναγκαίες τροποποιήσεις. Για το παρόν πιστεύουμε ότι αυτές οι τροποποιήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στη νομοθεσία μας ήταν αναγκαίες και απαραίτητες και θα βοηθήσουν γενικά στη σωστή λειτουργία της οικογένειας, που είναι το κύτταρο της κοινωνίας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου μόνο μια δήλωση, ότι δηλαδή και το κόμμα μας χαιρετίζει την υποβολή αυτού του νομοσχεδίου, γιατί μετά την ιστορική

τροποποίηση του Συντάγματος και την υπαγωγή των θεμάτων του γάμου στη δικαιοδοσία της πολιτείας ήταν απαραίτητο να γίνει και αυτή η μεταρρύθμιση η οποία έγινε. Έχει επεξηγηθεί με λεπτομέρειες το περιεχόμενο του προτεινόμενου νόμου και δε χρειάζεται να πω οτιδήποτε άλλο, παρά μόνο ότι πράγματι αποτελεί τη συμπλήρωση εκείνου του ιστορικού νομοθετήματος το οποίο αυτή η Βουλή ψήφισε πρόσφατα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου παρακαλώ.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Και εγώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς θα ήθελα να επισημάνω ότι τα θέματα τα οποία ρυθμίζει αυτό το νομοσχέδιο δεν έχουν καμιά σχέση με την καθιέρωση του νέου οικογενειακού δικαστηρίου βάσει της τροποποίησης του Συντάγματος που έγινε ή όχι, διότι έτσι κι αλλιώς και προηγουμένως αυτά τα θέματα από τα πολιτικά δικαστήρια ρυθμίζονταν. Αυτό ως διευκρίνιση.

Περαιτέρω θα ήθελα να πω ότι η Επιτροπή πραγματικά μελέτησε σε βάθος αυτό το θέμα, για να διαμορφώσει το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου που θα ψηφίσουμε σήμερα. Εκείνο το οποίο θα πρέπει να τονιστεί είναι το εξής: Αλλάζει πλέον το πνεύμα με το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται το θέμα των σχέσεων γονέων και τέκνων και πλέον γίνεται κοινή η ευθύνη των γονέων πάνω στη βάση της ισοτιμίας και της κοινής συμφωνίας και ως εκ τούτου της αμοιβαιότητας, του αλληλοσεβασμού και της συγκατάνευσης. Και είναι αυτό το μήνυμα το οποίο θα πρέπει να δώσουμε και που πρέπει να το προσέξουν όλοι οι γονείς, και από πλευράς των ανδρών και από πλευράς των γυναικών, και να το συνειδητοποιήσουν, για να μπορέσουν να το εφαρμόσουν στην πράξη. Διότι, αν δε συλλάβουμε αυτό το νέο πνεύμα και δε βρούμε τους τρόπους με τους οποίους θα το υλοποιήσουμε, πολύ φοβούμαστε ότι μπορεί να δημιουργηθούν προβλήματα δεδομένου ότι, όσο και αν έχουμε αναζητήσει, δε βρήκαμε πρακτικούς και εύκολους τρόπους να εντοπίσουμε τη χρυσή τομή βάσει της οποίας θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε αυτό το θέμα.

Γι' αυτό σε περίπτωση οποιωνδήποτε διαφορών η μόνη κατάληξη θα είναι η επίλυσή τους από τα δικαστήρια και δε θα είναι ευχάριστο να ασχολούνται καθημερινά τα δικαστήρια με οποιαδήποτε διαφορά που λόγω έλλειψης αμοιβαιότητας και αλληλοκατανόησης οι σύζυγοι δεν μπόρεσαν να τη λύσουν. Και είναι αυτό ακριβώς το οποίο θα ήθελα να τονίσω, ότι το μήνυμα προς τα έξω, προς τους γονείς, προς τους άνδρες, τις γυναίκες, τους συζύγους και τις συζύγους είναι ότι πρέπει να συνειδητοποιήσουν αυτή τη νέα ευθύνη και να συνεργαστούν για να την υλοποιήσουν και να κάνουν πραγματικότητα αυτό το νέο όνειρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δuo λόγια, κύριε Πρόεδρε.

Το πρώτο που θα ήθελα να πω είναι ότι αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, είναι το πιο σημαντικό βήμα προς την υλοποίηση των διακηρύξεών μας που κατά

κόρον κάναμε στο παρελθόν για ισότητα των δύο φύλων και για την ανάγκη εκσυγχρονισμού του δικαίου που διέπει τις προσωπικές σχέσεις στην κοινωνία μας.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι είναι πεποίθησή μου ότι η κοινωνία μας είναι υπερώριμη για να δεχτεί τέτοια νομοθετήματα. Κατ' ακρίβειαν είναι πεποίθησή μου ότι η κοινωνία μας έχει ξεπεράσει τη νομοθεσία μας η οποία σε πολλά σημεία σ' αυτό τον τομέα είναι αναχρονιστική και γι' αυτό εκφράζω τη βεβαιότητα ότι το νομοθέτημα αυτό θα βρει τη σωστή εφαρμογή του από μια έτοιμη κοινωνία.

Το τελευταίο σημείο που θέλω να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι αυτό είναι ένα πρώτο και μικρό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Υπάρχουν πολλά άλλα θέματα στο χώρο και του οικογενειακού δικαίου αλλά και γενικότερα των προσωπικών σχέσεων στην κοινωνία μας τα οποία πρέπει να εκσυγχρονιστούν με την αλλαγή της νομοθεσίας μας. Και θα πρέπει η Βουλή να συνεχίσει να έχει συγκεντρωμένη την προσοχή της σ' αυτά τα θέματα ως θέματα προτεραιότητας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Κληρίδη;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, θα μιλήσει ο Μανώλης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι πραγματικά ιστορικά τα βήματα για τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου. Και πραγματοποιούμε αυτά τα βήματα με πολλή σύνεση, με ομοφωνία, με διακομματική θέση και με κοινή πολιτική βούληση. Αυτά τα βήματα για τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου θα συνεχιστούν με τον ίδιο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι γεγονός ότι είναι ένα θεσμικό νομοσχέδιο αυτό που βρίσκεται μπροστά μας και πρέπει να συγχαρώ την Επιτροπή Νομικών για τη σε βάθος δουλειά που έκανε πάνω σ' αυτό το θέμα. Η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών είναι τέτοια, που δεν αφήνει καμιά αμφιβολία για το περιεχόμενο του νομοσχεδίου που είναι ενώπιόν μας. Είναι πολύ εμπεριστατωμένη και πολύ διευκρινιστική.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ

Επώνυμο του τέκνου. Άρθρο 3.

Επώνυμο τέκνου χωρίς γάμο των γονέων. Άρθρο 4.

Γονική μέριμνα. Άρθρο 5.

Άσκηση γονικής μέριμνας. Άρθρο 6.

Διαφωνία των γονέων. Άρθρο 7.

Πράξεις από τον ένα γονέα. Άρθρο 8.

Επιμέλεια του προσώπου. Άρθρο 9.

Χρησιμοποίηση περιουσίας και εισοδημάτων για τις ανάγκες του τέκνου.
Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 10 εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δωρεές. Άρθρο 11.

Διαχείριση με άδεια. Άρθρο 12.

Ευθύνη των γονέων. Άρθρο 13.

Διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου. Άρθρο 14.

Διακοπή της συμβίωσης. Άρθρο 15.

Τέκνα χωρίς γάμο των γονέων. Άρθρο 16.

Προσωπική επικοινωνία. Άρθρο 17.

Συνέπειες κακής άσκησης, αφαίρεση γονικής μέριμνας και ανάθεσή της σε επίτροπο. Άρθρο 18.

Αφαίρεση με αίτηση των γονέων. Άρθρο 19.

Μεταβολή των συνθηκών. Άρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 11 - 20 εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αφαίρεση γονικής μέριμνας για αδίκημα. Άρθρο 21.

Παύση της γονικής μέριμνας. Άρθρο 22.

Πράξεις των γονέων μετά την παύση της γονικής μέριμνας. Άρθρο 23.

Επιτροπεία τέκνου. Άρθρο 24.

Παροχή ασφάλειας και επιβολή όρων. Άρθρο 25.

Άδεια του Δικαστηρίου για διαχείριση περιουσίας τέκνου. Άρθρο 26.

Εγχεκριμένες επενδύσεις και δωρεές. Άρθρο 27.

Δαπάνες επιτρόπου. Άρθρο 28.

Αμοιβή επιτρόπου. Άρθρο 29.

Λογοδοσία επιτρόπου. Άρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 21 - 30 εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απαλλαγή από επιτροπεία. Άρθρο 31.

Η επιτροπεία τέκνων χωρίς γάμο των γονέων. Άρθρο 32.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

- Υποχρέωση για διατροφή. 'Αρθρο 33.
- Υποχρέωση διατροφής γονέων. 'Αρθρο 34.
- Διατροφή γονέων από εισοδήματα δωρεάς. 'Αρθρο 35.
- Ρύθμιση από το Δικαστήριο. 'Αρθρο 36.
- Μέτρο και περιεχόμενο της διατροφής. 'Αρθρο 37.
- Μεταβολή των όρων. 'Αρθρο 38.
- Απόσβεση. 'Αρθρο 39.
- Εκτέλεση. 'Αρθρο 40.
- Μεταβατικές διατάξεις. 'Αρθρο 41.
- 'Εκδοση Διαδικαστικού Κανονισμού. 'Αρθρο 42.
- Κατάργηση. 'Αρθρο 43.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

- Υπάρχει ένσταση;
- Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 31 - 43 εγκρίνονται.
- Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

- Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό να μου επιτρέψετε κάτι ανορθόδοξο. Θα μπούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, ώστε να δοθεί η ευκαιρία οι νέοι Κανονισμοί περί πετρελαιοειδών να παραπεμφθούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, η οποία θα επανέλθει εντός ολίγου με την 'Εκθεσή της, για να συζητήσουμε το θέμα αυτό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 12) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Ένατης Σειράς) Κανονισμός του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Κλάδος Επισκεπτριών Αδελφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 17) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η οποία και παρακαλείται να αποσυρθεί, για να εξετάσει το θέμα και να μας εφοδιάσει εντός ολίγου με την Έκθεσή της επί των Κανονισμών αυτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 18) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία.
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 19) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγχρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς το ΘΟΚ, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1990 (Αρ. 104 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

- 20) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 21) Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Μαθηκολώνη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω ήδη παραπέμψει τους Κανονισμούς για τα πετρελαιοειδή, που κυρήχθηκε επείγον θέμα, και ελπίζω ότι εντός ολίγου θα έχουμε την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, ώστε να προχωρήσουμε στο έργο μας.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 2 και 3 που είναι «Ο περί Παραγραφής (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1985» και «Ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990». Υπάρχει μία Έκθεση και καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα υπό εξέταση νομοσχέδια σε πολλές συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τον Ιούνιο του 1985 μέχρι το Νοέμβριο του 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω νομοσχεδίων η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου.

Το πρώτο υπό εξέταση νομοσχέδιο προνοεί τον τερματισμό της αναστολής της παραγραφής λόγω της συνέχισης της έκρυθμης κατάστασης και των συνεπακόλουθων δυσχερειών στη διατήρηση και ανεύρεση αποδεικτικών μέσων και

προβλέπει συνάμα χρονικό διάστημα έξι μηνών από την ψήφιση του νομοσχεδίου για την έναρξη ισχύος της παραγραφής. Στο ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης ότι θα συνεχίζεται η αναστολή της παραγραφής σε όσες περιπτώσεις οποιοσδήποτε πολίτης της Δημοκρατίας αποδείξει στο δικαστήριο ότι δεν μπόρεσε να καταχωρήσει αγωγή, επειδή αδυνατούσε να εξασφαλίσει τα αναγκαία για την υποστήριξη της αποδεικτικά στοιχεία λόγω της έκρυθμης κατάστασης.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η διακοπή της αναστολής της παραγραφής, όπως η τελευταία καθορίζεται σε διάφορους νόμους περί παραγραφής, λόγω των δυσχερειών που υπάρχουν για τη διατήρηση και ανεύρεση αποδεικτικών μέσων. Με το ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται η αναστολή της παραγραφής στις περιπτώσεις που κάποιος διάδικος αποδεικνύει στο δικαστήριο ότι δεν μπόρεσε να προωθήσει αγώγιμο δικαίωμά του λόγω της έκρυθμης κατάστασης.

Τα θέματα της παραγραφής ρυθμίζονται από τον περί Παραγραφής Νόμο, Κεφ. 15. Με τον περί Αναστολής της Παραγραφής Νόμο του 1964 (Νόμος 57 του 1964), όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 36 του 1982, αναστάληκε ο χρόνος παραγραφής που καθορίζεται στους διάφορους νόμους περί παραγραφής λόγω της συνεχιζόμενης έκρυθμης κατάστασης.

Πάγιο αίτημα του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου αποτελούσε και αποτελεί η επαναφορά της παραγραφής όσον αφορά τις απαιτήσεις εναντίον ασφαλιστικών εταιρειών, ορισμένες από τις οποίες εκκρεμούν εδώ και αρκετά χρόνια, με αποτέλεσμα οι ασφαλιστικές εταιρείες να αναγκάζονται να κατακρατούν ορισμένα ποσά για ικανοποίηση τυχόν απαιτήσεων που θα διεκδικήσουν οι δικαιούχοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε διεξοδικά τα υπό εξέταση νομοσχέδια και το θέμα της παραγραφής γενικότερα, επαναδιατύπωσε τα πιο πάνω νομοσχέδια, έτσι που να μην επιτρέπεται η έγερση αγωγής μετά την 31η Δεκεμβρίου 1993 για αποζημιώσεις λόγω αμέλειας, αν η πράξη ή η παράλειψη για την οποία η αγωγή εγείρεται έγινε πριν από την 31η Οκτωβρίου 1984. Εξαιρείται όμως και δεν παραγράφεται μια τέτοια αξίωση, αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο αποδείξει στο δικαστήριο ότι λόγω της έκρυθμης κατάστασης δεν μπορούσε με αγωγή να προωθήσει αποτελεσματικά το αγώγιμο δικαίωμά του.

Το τεράστιο θέμα της παραγραφής εξακολουθεί να υπάρχει και είναι με διαταγμό που η Επιτροπή προχώρησε έστω και στην περιθωριακή αυτή ρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εισηγείται ομόφωνα στη Βουλή την ψήφιση των υπό εξέταση νομοσχεδίων, όπως έχουν διαμορφωθεί και ενοποιηθεί τελικά από την Επιτροπή, με τον τίτλο «Ο περί Παραγραφής Ορισμένων Απαιτήσεων (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ανδρέου.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου θα είμαι πολύ σύντομος.

Απλώς θα ήθελα να επισημάνω τη σοβαρή αντίφαση η οποία υπάρχει σήμερα στο σύστημα του δικαίου μας σε ό,τι αφορά το θέμα της παραγραφής των

αστικών δικαιωμάτων και λυπούμαι, διότι με την ευκαιρία των δυο αυτών νομοσχεδίων δεν κατορθώσαμε να επιφέρουμε σημαντική βελτίωση σε ένα θέμα το οποίο εκκρεμούσε και εκκρεμεί τόσα χρόνια, με αποτέλεσμα να δημιουργεί σοβαρά προβλήματα τόσο στα δικαστήρια όσο και στους διαδίκους. Και φυσικά αναφέρομαι στο ότι, ενώ το 1985, όταν είχαμε θεσπίσει το Νόμο 156/85, προνοήσαμε για την παραγραφή του δικαιώματος της αγωγής ή της απαίτησης στην περίπτωση θανατηφόρων δυστυχημάτων, σήμερα νομοθετούμε για την παραγραφή αστικών δικαιωμάτων μέχρι το 1984, ενώ αφήνουμε το θέμα της αναστολής της παραγραφής να συνεχίζει να υπάρχει, χωρίς να κάμνουμε προσπάθεια να επιλύσουμε τουλάχιστον τα βασικά τα οποία θα έπρεπε να επιλύσουμε σε ό,τι αφορά τα αστικά αδικήματα, ήτοι τις περιπτώσεις ατυχημάτων, τις περιπτώσεις προσφοράς υπηρεσιών ή της προσφοράς αγαθών.

Και εκείνο το οποίο πιστεύω ότι δίνει την εικόνα της κατάστασης, για να καταλάβουμε καλύτερα το θέμα για το οποίο μιλούμε τώρα, είναι η περίπτωση όπου ένας σ' ένα αυτοκινητικό δυστύχημα χάνει τη ζωή του. Οι κληρονόμοι είναι υποχρεωμένοι σε δυο χρόνια να προχωρήσουν στη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου για να αξιώσουν τις αποζημιώσεις για το θάνατο, που είναι το σοβαρό μέρος του αστικού δικαιώματος, αλλά σε ό,τι αφορά τη ζημιά στο αυτοκίνητο, για παράδειγμα, το δικαίωμα δεν παραγράφεται, αλλά θα εξακολουθεί να υπάρχει χρόνια και χρόνια, διότι, αν υπολογίσουμε ότι ήδη από το 1984 μέχρι σήμερα έχουμε έξι χρόνια και άλλα τρία τα οποία θα περάσουν μέχρις ότου παραγραφούν αυτά τα οποία έχουν δημιουργηθεί από το 1964 μέχρι το 1984, είναι εύκολο να κατανοήσει ένας τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει κάποιος στο δικαστήριο, για να αποδείξει ή να υπερασπίσει θέματα τα οποία ηγέρθησαν εννιά χρόνια προηγουμένως.

Ευελπιστώ ότι η Επιτροπή Νομικών, και είχα εκφράσει τις προσωπικές μου απόψεις όταν συζητούσαμε το θέμα, θα προχωρήσει και θα δει σφαιρικά το θέμα της παραγραφής, γιατί υπάρχει πράγματι μια σοβαρή παραφωνία στο σύστημα δικαίου το οποίο ισχύει στον τόπο μας. Δεν υπάρχει σήμερα, απ' ό,τι τουλάχιστον ξέρω εγώ, σύστημα δικαίου που να μην περιέχει πρόνοια για παραγραφή των αστικών δικαιωμάτων των πολιτών. Και αυτό είναι απαραίτητο, διότι δεν μπορεί να εκκρεμεί η απαίτηση ενός πολίτη εναντίον άλλου για χρόνια και να περιμένει ένας μέχρις ότου ο αντίδικός του χάσει βασικά τους μάρτυρες ή τα όπλα που έχει για να προχωρήσει στο δικαστήριο και να αξιώσει την ικανοποίηση της απαίτησής του. Εξ ου υπάρχει η παραγραφή σε όλα τα σύγχρονα συστήματα δικαίου.

Τελειώνοντας απλώς θα ήθελα να εκφράσω την ευχή η Επιτροπή μας να κάτσει σύντομα να δει το θέμα σφαιρικά και να προχωρήσει στην επαναφορά της παραγραφής, τουλάχιστον σ' ό,τι αφορά όλο το φάσμα των ατυχημάτων και των απαιτήσεων που έχουν σχέση με την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών, ώστε να βελτιώσουμε τουλάχιστον την υφιστάμενη κατάσταση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα διαφωνήσω με όσα είπε ο κ. Ανδρέου για τη σημασία του θεσμού της παραγραφής στο νομικό σύστημα. Εκεί που εντοπίζω μια αδυναμία, αν υπάρχει,

είναι το γεγονός ότι επαναλαμβάνεται ίσως το λάθος που έγινε το 1985, δηλαδή αντιμετωπίζουμε το θέμα της παραγραφής κομμάτι κομμάτι.

Η Επιτροπή εντόπισε αυτό το θέμα και είχε την άποψη ότι θα πρέπει να το αντικρίσουμε και να το μελετήσουμε, λαμβάνοντας ασφαλώς πάντα υπόψη τις ιδιορρυθμίες μιας κατεχόμενης χώρας, όπως η Κύπρος, συνολικά. Φάνηκε στην πορεία ότι σ' αυτά τα χρονικά πλαίσια είναι αδύνατο να διεκπεραιωθεί αυτός ο τεράστιος όγκος εργασίας. Ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας στο γραφείο του μας είπε ότι χρειάζεται πολύς χρόνος, γιατί είναι τεράστιος ο όγκος της δουλειάς.

Κατά συνέπεια το ερώτημα είναι όχι αν είμαστε υπέρ ή εναντίον της παραγραφής, όχι αν η παραγραφή είναι σωστή ή λανθασμένη, αλλά αν αυτό το βήμα το οποίο κάμνουμε σήμερα είναι ένα βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Κι εγώ θα προχωρήσω να πω ότι είναι ένα βήμα προς την ορθή κατεύθυνση, αλλά δε νιώθω ιδιαίτερα ευτυχής, διότι αυτό το βήμα σ' αυτό το στάδιο βασικά γίνεται για να εξυπηρετήσει πρακτικές ανάγκες των ασφαλιστικών εταιρειών, οι οποίες θα μπορούσαν να περιμένουν, ίσως για να να αντιμετωπισθούν μέσα στα γενικά πλαίσια.

Γι' αυτό θα ήθελα να πω ότι, κατά την αντίληψή μου, στην Επιτροπή δεν υπάρχει διαφωνία επί της ουσίας. Και, όπως αντιλήφθηκα, η Επιτροπή ανέλαβε την υποχρέωση να συνεχίσει χωρίς διακοπή την εργασία της σ' αυτό το θέμα, για να φέρει ολοκληρωμένη νομοθεσία στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Την αναγκαιότητα της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου την επέβαλε η κατάσταση η οποία περιγράφεται στην Έκθεση της Επιτροπής Νομικών η οποία έχει κατατεθεί. Η Έκθεση αυτή ασφαλώς, όπως ήταν και φυσικό, δε δίνει ολοκληρωμένη εικόνα του προβλήματος.

Ο αγαπητός συνάδελφος κ. Αντώνης Ανδρέου έχει αναφέρει ορισμένα ζητήματα τα οποία θα έπρεπε επίσης να καλυφθούν. Ο ευπαιδευτος συνάδελφος κ. Μαρκίδης εξέθεσε στην Επιτροπή μας το πρωί, έστω στο πόδι, μια άλλη σειρά προβλημάτων τα οποία θα έπρεπε επίσης να καλυφθούν.

Συμφωνώ πλήρως ότι δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι και ήσυχoi ότι με αυτό το νομοσχέδιο που παρουσιάζουμε σήμερα καλύπτουμε λυσιτελώς το ευρύ θέμα των παραγραφών. Υπό το φως αυτών των παρατηρήσεων που κάμνουν συνάδελφοι εδώ και άλλων παρατηρήσεων που έκαμαν στην Επιτροπή Νομικών εκπρόσωποι διάφορων καταστάσεων οι οποίοι σχετίζονται με τέτοια ζητήματα πιστεύω ότι θα πρέπει να οδηγηθούμε στην απόφαση να κλείσουμε τώρα με αυτό το νομοσχέδιο, να το ψηφίσουμε και να συνεχίσουμε με μια πιο ολοκληρωμένη μελέτη, αφού συμπεριλάβουμε όλες τις υποθέσεις, για να κατορθώσουμε να βοηθήσουμε την ομαλή λειτουργία των σχέσεων των διάφορων ομάδων του λαού μας και της κοινωνίας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου και ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το θέμα που θέτει ο συνάδελφος κ. Ανδρέου υπάρχει και δεν το αντιμετωπίσαμε μέχρι της στιγμής. Από πολύ καιρό μας απασχολεί αυτός ο προβληματισμός πάνω σ' αυτό το θέμα. Δυστυχώς για διάφορους λόγους, μερικούς από τους οποίους θα δώσω στη συνέχεια, δεν μπορέσαμε μέχρι της στιγμής να είμαστε έτοιμοι να το αντιμετωπίσουμε, γι' αυτό και κατέστη απόλυτα αναγκαία η σύνταξη των νομοσχεδίων που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, τουλάχιστον για να αντιμετωπίσουμε τις εκκρεμότητες μιας εικοσαετίας. Και δεν είναι, νομίζω, ασήμαντο αυτό το θέμα, το οποίο αντιμετωπίζουμε, ώστε να μη συνεχίζεται η εκκρεμότητα. Η εκκρεμότητα όμως απ' εδώ και πέρα και για το μέλλον υπάρχει. Και υφίσταται ένα θέμα παραγραφής.

Όσες φορές προβληματιστήκαμε είχαμε δύο μεγάλα ερωτηματικά να αντιμετωπίσουμε. Πρώτο, πώς αντιμετωπίζουμε εκείνες τις περιπτώσεις που άπτονται των συνεπειών της εισβολής και της κατοχής και ακόμα δεν έχουμε ενώπιόν μας κάποια συγκεκριμένη λύση που να μη δημιουργεί επιφυλάξεις ή κινδύνους. Δεν έχουμε. Δεν τη βρήκαμε ακόμα, αν θέλετε, αλλά μας απασχολεί.

Το δεύτερο θέμα είναι το εξής: Αν θα αντιμετωπίσουμε το θέμα της παραγραφής, θα πρέπει να το αντιμετωπίσουμε πλέον στο σύνολό του. Γι' αυτό ζητήσαμε και από την Εισαγγελία να κάμει μια έρευνα και μια μελέτη αυτών όλων των διάσπαρτων νόμων που έχουμε σχετικά με το πώς εμφανίζεται αυτή η κατάσταση και να μας φέρει τα αποτελέσματα της έρευνας, για να κάμουμε εκτιμήσεις, ώστε, αν θα το αναλύσουμε και θα το αντιμετωπίσουμε, να το αντιμετωπίσουμε πάνω σε σοβαρή και υπεύθυνη βάση. Φαίνεται ότι δεν είναι εύκολο αυτό το έργο ή ότι δεν είχαν την ευκαιρία να το ολοκληρώσουν μέχρι σήμερα. Ακόμα, για διευκόλυνση εκάμαμε και τη διαζευκτική σκέψη ότι, μέχρι να αντιμετωπιστεί στο σύνολό του, θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε βήμα βήμα. Για παράδειγμα, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε σε πρώτη φάση το θέμα όλων των αστικών αδικημάτων, που μπορεί να είναι ένα ποσοστό του 80% των περιπτώσεων, και να το ρυθμίσουμε, οπότε αντιμετωπίζεται ένα βασικό πρόβλημα, και μετά εκείνα τα εναπομείναντα είτε στο σύνολό τους είτε ένα ένα να τα αντιμετωπίσουμε. Είμαστε πρόθυμοι ακόμα και πάνω σ' αυτή τη βάση να προχωρήσουμε. Όμως, είτε το θέλουμε είτε όχι, αυτό το πράγμα θα πάρει κάποιο χρόνο και γι' αυτό, επειδή το θέμα ήταν επείγον για να μη διαιωνίζονται οι εκκρεμότητες που δημιουργήθηκαν μέχρι στιγμής, αποφασίσαμε να προωθηθεί αυτό το πράγμα που θα ψηφίσουμε σήμερα, για να αντιμετωπίσουμε τις εκκρεμότητες μιας εικοσαετίας και να προχωρήσουμε -δε θα σταματήσουμε μέχρι εδώ- ως Επιτροπή σε προβληματισμό για την αντιμετώπιση των άλλων θεμάτων. Έτσι έχει το πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνώ απολύτως με όσα έχει πει ο συνάδελφος κ. Αντώνης Ανδρέου επί του θέματος αυτού. Πολύ σωστά το νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί, περιέχει επιφύλαξη σχετικά με τις περιπτώσεις που επηρεάζονται λόγω της έκρυθμης

κατάστασης. Αυτή η επιφύλαξη, όπως ισχύει και θα ισχύει για την περίπτωση της αμέλειας, θα μπορούσε να επεκταθεί, και πρέπει να επεκταθεί, για να καλύψει όλες τις δυνατές περιπτώσεις, όλες ανεξαιρέτα τις περιπτώσεις που επηρεάζονται λόγω της έκρυθμης κατάστασης. Αλλά με την εξαίρεση των περιπτώσεων αυτών που επηρεάζονται λόγω της έκρυθμης κατάστασης, όπου δικαιολογείται να ισχύει το απαράγραπτο των αξιώσεων, δε δικαιολογείται πλέον να ισχύει αναστολή της παραγραφής. Όλα τα συστήματα δικαίου από της εποχής του ρωμαϊκού δικαίου εδώ και δύομισι χιλιάδες χρόνια καθιέρωσαν το σύστημα της παραγραφής.

Σέβομαι αυτό το οποίο λέχθηκε, ότι το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα προκειμένου να προτείνει μια εκσυγχρονισμένη νομοθεσία χρειάζεται αρκετό χρόνο. Το σέβομαι αυτό, αλλά θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι το 1964 είχαμε νόμο, και είναι ο Νόμος περί Παραγραφής, Κεφ. 15, με τον οποίο έζησε η Κύπρος για δεκαετίες. Θα μου πείτε «μα αυτός ο νόμος είναι παλιός και είναι ευκαιρία τώρα να τον εκσυγχρονίσουμε.» Άλλο το θέμα του εκσυγχρονισμού και άλλο το θέμα αν μπορούσαμε να βάλουμε την παραγραφή να ισχύσει αμέσως. Και θα μπορούσαμε να βάλουμε την παραγραφή να ισχύσει αμέσως, καταργώντας τον περί Αναστολής της Παραγραφής Νόμο του 1964. Δηλαδή, καταργώντας την αναστολή, αμέσως θα μπορούσε η Κύπρος να εισέλθει σε μια μεταβατική περίοδο προόδου, γιατί χωρίς παραγραφή δε νοείται ευνομούμενη κοινωνία, και κατά τη μεταβατική αυτή περίοδο θα μπορούσαν οι αρμόδιοι με την άνεσή τους να σκεφτούν τα θέματα του εκσυγχρονισμού.

Αλλά θα ήθελα να επισύρω την προσοχή των Βουλευτών και σ' ένα άλλο θέμα. Ο Νόμος περί Συμβάσεων της Κύπρου είναι παλαιότερος του Νόμου περί Παραγραφής. Ο Νόμος περί Αστικών Αδικημάτων της Κύπρου είναι παλαιότερος του Νόμου περί Παραγραφής. Στην ουσία όλη η βασική νομοθεσία της Κύπρου -αστικό δίκαιο, ποινικό δίκαιο, δικονομικό δίκαιο- βρίσκεται σε νόμους πολύ παλαιότερους ή σύγχρονους, αν θέλετε, εξ απόψεως χρονικής του Νόμου περί Παραγραφής. Μόνο ο Νόμος περί Παραγραφής θέλει τόσο εκσυγχρονισμό και τόση μελέτη; Είναι πραγματικότητα ότι ο νόμος αυτός είναι παρμένος από το Ηνωμένο Βασίλειο, όπως είναι παρμένη ακόμα και όλη η βασική νομοθεσία της Κύπρου. Αλλά στο Ηνωμένο Βασίλειο αυτός ο νόμος έχει υποστεί τροποποιήσεις τα τελευταία χρόνια. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί αμέσως και ότι, μόλις κάμουν μια τροποποίηση στο Ηνωμένο Βασίλειο, πρέπει να ακολουθήσουμε εμείς.

Αλλά, αν θέλαμε εκσυγχρονισμό, πιστεύω ότι θα ήταν θέμα περίπου 15 ημερών εργασίας ενός καλού δικηγόρου της Δημοκρατίας να φέρει μια σύγχρονη νομοθεσία περί παραγραφής. Δε θα πρωτοτυπήσει η Κύπρος στα θέματα της παραγραφής, ώστε να αρχίσει να εισάγει ιδέες και έννοιες που δεν είναι γνωστές. Υπάρχουν όλοι οι κώδικες της Ευρώπης: υπάρχει ο κώδικας της Γαλλίας, υπάρχει ο κώδικας της Γερμανίας, υπάρχει ο κώδικας της Ελβετίας, υπάρχει ο κώδικας της Ιταλίας και υπάρχει και ο Αστικός Κώδικας, ελληνικά γραμμένος, ο οποίος αποτελεί και συγκερασμό όλων των άλλων ηπειρωτικών συστημάτων. Υπάρχει επίσης η νέα αγγλική νομοθεσία. Επομένως, ποια είναι η δυσκολία γι' αυτό τον εκσυγχρονισμό;

«Το μελετούμε», ακούω φωνές. Αλλά αυτή την ίδια δικαιολογία την άκουσα περίπου προ διετίας, ότι ακριβώς δεν πρέπει τώρα να αναστείλουμε την αναστολή, διότι με την ευκαιρία της αναστολής της αναστολής θα πρέπει να ψηφίσουμε νέα βασική νομοθεσία. Και με τη δικαιολογία αυτή ζούμε τα τελευταία 26 χρόνια με

ένα σύστημα το οποίο καμιά πολιτισμένη κοινωνία δεν έζησε τα τελευταία 2,000 χρόνια.

Καταλήγοντας λέγω ότι οπωσδήποτε το νομοσχέδιο το οποίο έχει έλθει ενώπιόν μας αποτελεί βήμα προόδου, αλλά αποτελεί βήμα μικρής προόδου. Θα ήθελα μεγαλύτερη πρόοδο. Γι' αυτό το λόγο θα ψηφίσω το νομοσχέδιο αυτό ως έχει διαμορφωθεί, αφού δεν υπάρχει και άλλη δυνατότητα ή διαζευκτική λύση, αλλά παρακαλώ την Επιτροπή Νομικών να κοιτάξει το θέμα αυτό στις επόμενες συνεδρίες της και να καθορίσει ένα πρόγραμμα, ώστε να μας φέρει μια βασική νομοθεσία μέσα στους επόμενους δυο-τρεις μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός προηγείται, κύριε Ευσταθίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι. Ας μιλήσει ο κ. Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν παραχωρείς τη θέση σου, κύριε Γαλανέ...

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι ο θεσμός της παραγραφής είναι χρήσιμος και επωφελέστατος, διότι πρώτ' απ' όλα θέτει τέρμα στις αντιδικίες και στις εκκρεμότητες σε έναν πολύ σημαντικό τομέα των ανθρώπινων σχέσεων, όπου εγείρονται πλέον απαιτήσεις από άνθρωπο εναντίον ανθρώπου ή εναντίον ενός οικονομικού οργανισμού ή άλλου συνόλου.

Ο λόγος όμως που στην Κύπρο αναστάληκε η εφαρμογή της νομοθεσίας για την παραγραφή είναι ένας και μόνος: Η Δημοκρατία δεν μπορεί να ασκήσει τις εξουσίες της σε όλη την έκταση της κυπριακής επικράτειας. Δεν μπορεί δηλαδή το κράτος να ασκήσει ενιαία την κρατική εξουσία λόγω της εισβολής και της κατοχής ενός σημαντικού μέρους των εδαφών μας.

Είναι γι' αυτό το λόγο που αναστάληκαν οι διατάξεις για την παραγραφή και είναι γι' αυτό το λόγο που σήμερα ψηφίζουμε μερικώς ένα νομοθέτημα που, μερικώς λέω, θεραπεύει ορισμένα θέματα που έπρεπε να θεραπευτούν, όπως είναι το θέμα της φύλαξης πολλών εκατομμυρίων λιρών από τις ασφαλιστικές εταιρείες που δε διανέμονται, διότι είναι ενδεχόμενο, λέει, να υπάρχουν εκκρεμείς απαιτήσεις που θα εγερθούν στο μέλλον και γι' αυτό πρέπει να γίνεται μια πρόβλεψη γι' αυτά τα ποσά, με αποτέλεσμα ίσως να αυξάνονται αδικαιολόγητα τα ασφάλιστρα.

Βέβαια με την προσδοκία ότι η Δημοκρατία της Κύπρου, το κράτος μας, θα ασκήσει τις εξουσίες της σύντομα σε όλο το χώρο της επικράτειας θα περιμένουμε να φέρουμε και το νέο νόμο περί παραγραφής που θα ρυθμίζει τις σχέσεις των ανθρώπων, Τούρκων πολιτών και Ελλήνων πολιτών ή άλλων πολιτών της Δημοκρατίας άλλων εθνικοτήτων, ενιαία και κατά τον ορθό τρόπο. Αυτή είναι η όλη υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με μεγάλη συντομία, πιστεύω ότι είναι θέμα της Επιτροπής Νομικών. Να υπάρχει και η κυβερνητική πλευρά, αλλά, αν αποφασίσει η

Επιτροπή Νομικών να θεωρήσει αυτό το θέμα θέμα προτεραιότητας, δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι πολύ σύντομα -και μπορούμε να θέσουμε και κάποιο χρονοδιάγραμμα- θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε κάτι το ριζικό, το σύγχρονο και το ομόφωνο.

Γι' αυτό το λόγο, ναι μεν μπορεί να υπάρξει κάποια βελτίωση στη σημερινή νομοθεσία, αλλά θα πρόκειται για ημίμετρα, και πράγματι έφθασε ο καιρός να τεθεί αυτό το θέμα ως θέμα προτεραιότητας στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής Νομικών και ας σπεύσει και η κυβέρνηση να εκφράσει κάποιες απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο θεσμός της παραγραφής είναι θεσμός πανάρχαιος και είναι χαρακτηριστικό κάθε ευνομούμενης πολιτείας. Υπάρχουν όμως κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Και η αναστολή της παραγραφής στη δική μας πολιτεία εισήχθη, γιατί το 1963 αντιμετωπίσαμε την πρώτη τραγωδία στον τόπο μας. Και έγινε τότε η εισαγωγή του θεσμού της αναστολής της παραγραφής. Δέκα χρόνια αργότερα αντιμετωπίσαμε μια μεγαλύτερη τραγωδία και είναι πρόδηλο πως ήταν ανάγκη να παραταθεί η αναστολή της παραγραφής. Και έτσι πέρασαν τα χρόνια και ερχόμαστε σήμερα να συζητούμε το θεσμό της παραγραφής.

Θέλω να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας ήταν διακομματική η θέση και ήταν ομόφωνη η απαίτηση όλων των πολιτικών κομμάτων της Βουλής να συνεχιστεί η αναστολή της παραγραφής.

Ακούστηκαν σήμερα φωνές ενώπιον της ολομέλειας για το ότι είναι καιρός που πρέπει ο θεσμός της παραγραφής να αρχίσει να λειτουργεί. Η Επιτροπή Νομικών είναι και έτοιμη και πρόθυμη, αν έχει προς τούτο όχι τις μεμονωμένες απόψεις αλλά τις απόψεις των κοινοβουλευτικών ομάδων, να προχωρήσει σε νέα νομοθεσία.

Επομένως, απευθύνομαι στα πολιτικά κόμματα της Βουλής και τα καλώ να πληροφορήσουν το Σώμα και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αν επιθυμούν την κατάργηση της αναστολής της παραγραφής και η επιθυμία τους θα γίνει νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έγινε μια πολύ εποικοδομητική συζήτηση επί αυτού του ακανθώδους θέματος της παραγραφής.

Επειδή για ένα 'μικρό' διάστημα 45 ετών ήμουν κι εγώ στις τάξεις της μαχόμενης δικηγορίας, έτυχε -και ως Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Λευκωσίας και ως Πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συμβουλίου- να εξετάσω αυτό το θέμα.

Δεν είναι μόνο νομικό θέμα· είναι θέμα κοινωνικό, είναι θέμα πολιτικό, έχει πολλές παραμέτρους και δεν είναι τόσο απλό το θέμα, ώστε να καταργήσουμε την αναστολή της παραγραφής με μια μονοκοντυλιά ή να εκσυγχρονίσουμε τώρα το περί παραγραφής δίκαιο.

Μπορεί αυτό το πράγμα να γίνει, και πρέπει να γίνει, αλλά ύστερα από εμπεριστατωμένη μελέτη και προπαντός με βάση τις συνθήκες που επικρατούν σ' αυτό τον τόπο, που είναι συνθήκες ημικατοχής.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Παραγραφή ορισμένων αγωγών. Πίνακας. Άρθρο 3.

Καμιά παραγραφή κατά τη διάρκεια της έκρυθμης κατάστασης σε περίπτωση αδυναμίας έγερσης αγωγής. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και Άλλαι Περιοχαι) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989 (πρόταση νόμου). Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ (ΔΗΜΟΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΑΙ ΠΕΡΙΟΧΑΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Μαΐου και στις 29 Οκτωβρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και

Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στην υπό αναφορά πρόταση νόμου. Σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν παρών και ο Βουλευτής κ. 'Α. Χρυσοστόμου.

Με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σκοπείται η απαλλαγή των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος, τελών χαρτοσήμου και κάθε άλλου φόρου, τέλους ή δασμού που επιβάλλεται για σκοπούς εισαγωγής μηχανικών εγκαταστάσεων, οχημάτων, εξοπλισμού και άλλων περιουσιακών στοιχείων για χρήση ή για λογαριασμό τους.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας αποτελούν νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και με την ιδιότητά τους αυτή ασκούν στην ουσία κρατική εξουσία με καθαρά μη κερδοσκοπικό σκοπό, γι' αυτό και η προτεινόμενη απαλλαγή τους κρίνεται δικαιολογημένη, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στο ρόλο που τους έχει αναθέσει ο νομοθέτης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γιατί έτσι τοποθετούνται σε ισότιμη βάση όλα τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, που οι οργανικοί τους νόμοι προβλέπουν την απαλλαγή τους από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος και άλλων τελών.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Υδατοπρομήθειας Δημοτικών και 'Αλλων Περιοχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή θέλει να επανατονίσει προηγούμενη παρατήρησή της, ότι τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας δεν πρέπει να επιδιώκουν να αποκομίζουν κέρδη με την επιβολή τελών που να οδηγούν στη δημιουργία ταμιακών αποθεμάτων, αλλά στόχος και επιδίωξή τους πρέπει να είναι η μεταβίβαση οποιωνδήποτε περισσευμάτων στον καταναλωτή με τη μορφή μειωμένων τελών ή με την προσφορά καλύτερης εξυπηρέτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Καταθέσαμε την πρόταση νόμου που συζητούμε, όταν πληροφορηθήκαμε ότι ζητήθηκε από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού να πληρώσει φόρο εισοδήματος αναδρομικά από το 1978. Επρόκειτο, κατά τη γνώμη μου, για επιβολή έμμεσου φόρου, που θα καλούνταν στο τέλος να τον πληρώσουν οι καταναλωτές.

Σύμφωνα με τον περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικά και 'Αλλαι Περιοχάι) Νόμο, Κεφάλαιο 350, άρθρο 30, το Συμβούλιο καθορίζει τα τέλη και τις υποχρεώσεις του για τις υπηρεσίες και για το νερό που παρέχει σε τέτοια

επίπεδα, ώστε οι εισπράξεις του κάθε χρόνο μαζί με τις εισπράξεις από άλλες πηγές, αν υπάρχουν, να αρκούν -και μόνο αρκούν- για την κάλυψη των τρεχόντων εξόδων εκείνου του χρόνου, για την πληρωμή δανείων και τόκων και για τη δημιουργία αποθεματικού ταμείου, το ύψος του οποίου θα κρίνει το Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο για σκοπούς επεκτάσεων, αντικαταστάσεων, αποσβέσεων και για άλλους παρόμοιους σκοπούς.

Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, ότι, όταν τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας επιβάλλουν τέλη που μπορούν να δημιουργήσουν ταμιακά αποθέματα πέραν του ποσού που θεωρείται αναγκαίο για τους σκοπούς που αναφέρονται στο νόμο, τα περισσεύματα πρέπει να επιστρέφονται στον καταναλωτή υπό μορφή μειωμένων τελών τον επόμενο χρόνο και όχι να φορολογούνται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Τσιέττης.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πράγματι η αντίληψη ότι ένας οργανισμός δημόσιου δικαίου ο οποίος ασκεί λειτουργία προς την κατεύθυνση της εξυπηρέτησης του κοινού μπορεί να πραγματοποιεί έσοδα τα οποία θα υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος είναι μια αντίληψη η οποία είναι εντελώς ξένη προς το πνεύμα του θεσμού αυτού.

Οι οργανισμοί αυτοί, οι οποίοι αποσκοπούν στο να προσφέρουν υπηρεσίες στο κοινό, είναι οργανισμοί αναγκαίοι, διότι με τον τρόπο αυτό γίνεται η αναβάθμιση της ζωής του λαού επί μίας βάσεως εξισώσεως πρώτ' απ' όλα των ανισοτήτων, ώστε, αν υπάρχει ένα αποθεματικό, το αποθεματικό αυτό να χρησιμοποιείται για την περαιτέρω επέκταση αυτής της δραστηριότητας και να επέρχεται μια συνεχής καλύτερευση της ποιότητας και του όγκου των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Γι' αυτό το λόγο ο συνάδελφος που πρόσεξε αυτό το σοβαρό ατόπημα, θα έλεγα, και το διόρθωσε με αυτή την πρόταση νόμου είναι άξιος κάθε επαίνου.

Ψηφίζουμε αυτό το νόμο και μελλοντικά θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί για να κοιτάξουμε μήπως και αλλού εμφιλοχωρούν τέτοιες αντιλήψεις, οι οποίες αποτελούν τροχοπέδη στην κοινωνική ανάπτυξη των θεσμών από τους οποίους ωφελείται το σύνολο του λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου κι εγώ, για να πω την άποψή μου γι' αυτό το σοβαρό πρόβλημα.

Το ίδιο πρόβλημα της φορολογίας του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου είχαμε πριν από την εισβολή και την κατοχή στην Αμμόχωστο. Προσφύγαμε στο Ανώτατο Δικαστήριο, αλλά λόγω των γεγονότων δεν έχει εκδοθεί απόφαση όσον αφορά το δικαίωμα επιβολής φορολογίας στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου.

Χαίρομαι, διότι ομόφωνα το Σώμα έχει εγκρίνει την Έκθεση, ώστε να θεσπιστεί ειδικός νόμος για απαλλαγή τους από το φόρο εισοδήματος και τέλος

ζαίρομαι ιδιαίτερα γιατί επισημαίνει η Επιτροπή Νομικών ότι αυτοί οι οργανισμοί δεν αποσκοπούν στην αποκόμιση κέρδους αλλά στην εξυπηρέτηση των φτωχών και του λαού.

Σ' αυτή την περίπτωση θέλουμε να προειδοποιήσουμε και τα Συμβούλια Ύδατοπρομήθειας ότι το νερό σ' αυτές τις κρίσιμες μέρες λόγω της ανομβρίας είναι και ακριβό και πολύτιμο και θα θέλαμε να τονίσουμε πως λόγω της αύξησης της τιμής του νερού, ιδιαίτερα αυτού που παρέχεται από το Νότιο Αγωγό, δεν πρέπει να επιδιωχθούν επιπρόσθετα κέρδη, αλλά, αν επιβαρυνθούν οι καταναλωτές, κατά έναν τρόπο πρέπει να επιβάλλεται ελαφρότερη φορολογία και να γίνεται καλύτερη εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων, των συνταξιούχων, των προσφύγων, των γονέων των αγνοουμένων και των πεσόντων, όπως κάμνουν μερικά Συμβούλια Ύδατοπρομήθειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου 31Α.
Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Και τα δυο άρθρα εγκρίνονται, διότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκρισή τους.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ύδατοπρομήθειας (Δημοτικά και Άλλα Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988».

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρόθεσή μου να παρεμβάλω εμπόδια στη συζήτηση και ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, αλλά θα ήθελα να αναφέρω ότι τη σχετική Έκθεση την πήραμε μετά τις τρεις το απόγευμα. Εισηγούμαι να αναβληθεί η συζήτησή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει πρόβλημα, κύριε Δίγκλη, διότι πράγματι γνωρίζω ότι η Έκθεση κυκλοφόρησε πολύ αργά. Συνεπώς, δεν είναι καθόλου παράλογο να ζητήσετε να αναβληθεί η συζήτηση και αναβάλλεται για την ερχόμενη Πέμπτη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να διαφωνήσω με την εισήγηση για αναβολή, αλλά εκείνο το οποίο παρατηρείται τελευταία σε πολύ τακτική βάση είναι αυτή η αργοπορία κυκλοφορίας των Εκθέσεων. Άλλοτε μεν οι Εκθέσεις κυκλοφορούν αργά και κανένας δε θέτει θέμα και άλλοτε αποφασίζουμε την αναβολή της συζήτησης.

Το ερώτημα είναι αν είναι δυνατό να βρεθεί κάποιος τρόπος, όπως στο παρελθόν, να κυκλοφορούν έγκαιρα οι Εκθέσεις, τουλάχιστον 48 ώρες πριν. Διότι, αν δεν εφαρμόσουμε αυστηρά αυτό τον Κανονισμό, τότε πιστεύω ότι ελάχιστες Εκθέσεις θα κυκλοφορούν και πιθανόν να μη γίνεται και νομοθετική εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με την άδειά σας να αναφερθώ στη συγκεκριμένη Έκθεση και να πω ότι τουλάχιστον η Γραμματεία δε φέρει καμιά ευθύνη. Η ευθύνη για την καθυστέρηση της κυκλοφορίας της Έκθεσης βαρύνει την ολομέλεια της Επιτροπής, η οποία συζητούσε το θέμα μέχρι την τελευταία στιγμή στην προσπάθεια να πετύχει ομοφωνία σε ορισμένα θέματα. Και ακόμα μπορώ να αναφέρω ότι αυτές οι προσπάθειες συνεχίζονται και αυτή τη στιγμή.

Γι' αυτό το λόγο για το θέμα τούτο τουλάχιστον καμιά ευθύνη δεν μπορούμε να επιρρίψουμε στη Γραμματεία της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χαραλαμπίδη, δεν είναι θέμα επιρρίψεως ευθυνών. Η εισήγηση είναι να βρεθεί κάποιος τρόπος, ώστε οι Εκθέσεις των Επιτροπών να κυκλοφορούν έγκαιρα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην υπάρχει καμιά παρεξήγηση -και είμαι σίγουρος ότι δεν είναι με αυτό το πνεύμα που έγινε η παρέμβαση του συναδέλφου κ. Χαραλαμπίδη- δεν είναι η πρόθεσή μας να επιρρίψουμε ευθύνη σε οποιονδήποτε. Μάλιστα, είμαστε γνώστες του πόσο σκληρή δουλειά κάνουν οι διάφοροι γραμματείς των Επιτροπών και οι υπηρεσίες της Βουλής. Όμως, μπορεί να υπάρχουν κάποια κενά και να χρειάζεται η πρόσληψη περισσότερων γραμματέων στις Επιτροπές ή θα πρέπει να εξευρεθεί κάποιο άλλο σύστημα για πιο γρήγορη αποστολή των Εκθέσεων.

Όμως υπάρχει και το θέμα της διαδικασίας. Ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται, δεν είναι σωστό να κυκλοφορούν Εκθέσεις την ίδια μέρα ή την ίδια ώρα που συνεδριάζει το Σώμα και να καλείται το Σώμα να τοποθετηθεί πάνω στα διάφορα θέματα, ιδιαίτερα τα μη μέλη των Επιτροπών τα οποία πρώτη φορά βλέπουν και ακούν τα θέματα την ώρα που συζητούνται.

Είναι αυτό το θέμα που θέτω και είναι εδώ που πρέπει κάπως να προβληματιστούμε για να βελτιώσουμε τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου, αλλά, κύριοι, σας παρακαλώ συντομεύετε, διότι έχουμε πολύ σοβαρά θέματα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά συμφωνώ μαζί σας ότι πρέπει να συντομεύσουμε και διερωτώμαι τι συζητούμε. Εφόσον η Επιτροπή η ίδια δεν ήταν έτοιμη, και χίλιους γραμματείς αν είχαμε στη Βουλή, πάλι δε θα κυκλοφορούσε έγκαιρα η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Παπαπέτρου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να θεωρηθεί το θέμα λήξαν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα υπάρχει, κύριε Χατζηδημητρίου, διότι συστηματικά τα τελευταία χρόνια κυκλοφορούν την τελευταία στιγμή οι Εκθέσεις. Δεν ξέρω πού βρίσκεται το λάθος, αλλά αυτό το λάθος πρέπει να το θεραπεύσει η Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής, η οποία πρέπει να συνέλθει, να μελετήσει αυτά τα ζητήματα και να δώσει τις λύσεις που χρειάζονται.

Λοιπόν, κύριοι, προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ EUROCONTROL ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Γεώργιος Χαραλαμπίδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Στέλιος Μανδριώτης

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και των Κυπριακών Αερογραμμών, οι οποίοι και ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Διεθνούς Συμβάσεως Eurocontrol της Σχετικής με τη Συνεργασία για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας της 13ης Δεκεμβρίου 1960, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο των Βρυξελλών του 1981, και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 12 Φεβρουαρίου 1981.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Όπως είναι γνωστό, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) ιδρύθηκε το 1960 με Διεθνή Σύμβαση, με αντικειμενικό σκοπό την παροχή εξυπηρετήσεων εναέριας κυκλοφορίας στον ανώτερο εναέριο χώρο των τότε κρατών-μελών του, που ήταν η Βρετανία, η Γαλλία, η Δυτική Γερμανία, το Λουξεμβούργο, η Ιρλανδία, το Βέλγιο και η Ολλανδία. Ο αριθμός των κρατών-μελών αυξήθηκε σε οκτώ με την προσχώρηση και της Πορτογαλίας το 1981. Με την ένταξη της Ελλάδας, της Τουρκίας και της Μάλτας τα τελευταία δύο χρόνια ο αριθμός των μελών του Eurocontrol αυξήθηκε σε έντεκα. Εκτός από την αίτηση της Κύπρου για ένταξη έχουν εγκριθεί από τον Οργανισμό και οι αιτήσεις της Ισπανίας, Ιταλίας και Ελβετίας και με τη συμπλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών των χωρών αυτών για επικύρωση της Σύμβασης ο αριθμός των κρατών-μελών θα αυξηθεί σε δεκαπέντε.

Με την προσχώρησή της στη Σύμβαση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας και την πλήρη ένταξή της στον Οργανισμό η Κύπρος καθίσταται μέλος ενός ευρωπαϊκού οργανισμού διεθνούς ακτινοβολίας, πρωτοποριακής οργάνωσης και εμπειρίας σε θέματα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας και γενικότερα της αεροναυτιλίας. Ειδικότερα όμως τα πλεονεκτήματα που θα προκύψουν για την Κύπρο από την προσχώρηση και πλήρη ένταξή της στον πιο πάνω Οργανισμό συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- (α) Καθίσταται αυτόματα συνιδιοκτήτης μιας τεράστιας σε αξία ακίνητης περιουσίας και εγκαταστάσεων χωρίς βασικά κανένα οικονομικό αντάλλαγμα.
- (β) Μπορεί να χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις και υπηρεσίες του Οργανισμού είτε για την εκπαίδευση του δικού της προσωπικού είτε για την εκπόνηση διαδικασιών ελέγχου.
- (γ) Οι Κύπριοι τεχνικοί μπορούν να μετέχουν στην πλήρωση θέσεων του Οργανισμού.
- (δ) Η συμμετοχή της Κύπρου με δικαίωμα ψήφου στα διάφορα λειτουργικά όργανα και επιτροπές του Οργανισμού σημαίνει και την άμεση συμμετοχή της Κύπρου στη διαμόρφωση της πολιτικής του Οργανισμού και στη λήψη αποφάσεων σε όλα τα θέματα που απασχολούν τον Οργανισμό.
- (ε) Η Κύπρος μπορεί να χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις του πειραματικού κέντρου του Οργανισμού και ιδιαίτερα τις υπηρεσίες ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας.
- (στ) Καθίσταται δυνατή η χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων του εκπαιδευτικού ινστιτούτου του Οργανισμού για τη βασική εκπαίδευση προσωπικού χωρίς δίδατρα.
- (ζ) Θα υπάρξουν ευεργετικές επιπτώσεις σε θέματα που έχουν σχέση με τον εθνικό και διεθνή εναέριο χώρο που βρίσκεται υπό τον έλεγχο της Κύπρου σε συνάρτηση με τις απαράδεκτες γνωστές επιδιώξεις της Τουρκίας, η οποία είναι ήδη πλήρες μέλος του Οργανισμού, για αναγνώριση των παράνομων υπηρεσιών ελέγχου που λειτουργούν στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου και που επεμβαίνουν παράνομα στον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας στην περιοχή πληροφοριών πτήσεων (FIR) Λευκωσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας πλήρως τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω Σύμβασης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. Μέρος I. Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως -Θέση Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ - ΘΕΣΗ ΠΡΩΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος	Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Νίκος Αναστασιάδης	Χρίστος Πέτας
Αντώνης Ανδρέου	Κυριάκος Χρίστου
Ανδρέας Παναγιώτου	Ευστάθιος Ευσταθίου
Ζαχαρίας Τουλούρας	Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 16 Ιουλίου, στις 8 και 11 Οκτωβρίου και την 1η και 8η Νοεμβρίου 1990.

Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στους Κανονισμούς εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990), σκοπείται ο επανακαθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι το 1989 με βάση γνωστοποίηση που έγινε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας άρχισε και προχώρησε η διαδικασία πλήρωσης της θέσης Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας σύμφωνα με το υπό αντικατάσταση σχέδιο υπηρεσίας. Σε κάποιο πολύ προχωρημένο στάδιο της διαδικασίας αυτής και ενώ η Επιτροπή είχε επιλέξει συγκεκριμένο πρόσωπο για τη θέση η αρμόδια αρχή απέσυρε την πρότασή της για πλήρωση της θέσης και ματαίωσε τελικά τα πάντα. Μια τέτοια ενέργεια δε θα μπορούσε να γίνει από την αρμόδια αρχή κάτω από το νομικό καθεστώς του νέου Νόμου για τη Δημόσια Υπηρεσία (Νόμος 1/90), γιατί το άρθρο 29 ρητά καθορίζει πως «πρόταση της αρμόδιας αρχής για πλήρωση μιας θέσης δεν μπορεί να αποσυρθεί».

Η Επιτροπή προχώρησε στην επαναδιατύπωση του πιο πάνω σχεδίου υπηρεσίας και για λόγους δικαιοσύνης περιέλαβε σ' αυτό πρόνοια που καθορίζει ότι κατά την πρώτη πλήρωση της θέσεως, μετά την έγκριση του παρόντος σχεδίου υπηρεσίας, θα μπορούν να είναι υποψήφιοι, εφόσον το επιθυμούν, και εκείνοι οι οποίοι κατά την τελευταία διαδικασία πλήρωσης της θέσης, που προκηρύχθηκε με βάση τη γνωστοποίηση με αριθμό 399 στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με ημερομηνία 17 Φεβρουαρίου 1990 και αριθμό 2383, υπέβαλαν αίτηση και είχαν τα απαιτούμενα προσόντα με βάση το προηγούμενο σχέδιο υπηρεσίας. Στο σημείο αυτό με τη θέση της πλειοψηφίας διαφώνησε το Μέλος της Επιτροπής-Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Μ. Παπαπέτρου, ο οποίος υποστήριξε ότι θα ήταν αντικειμενικότερο να καθοριστεί ότι υποψήφιοι με το νέο σχέδιο υπηρεσίας μπορούν να είναι και εκείνοι που είχαν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση και είχαν τα απαιτούμενα προσόντα με βάση το προηγούμενο σχέδιο υπηρεσίας.

Στον καθορισμό του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας, που είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής και βρίσκεται ψηλά στη διοικητική πυραμίδα, κεντρικό μέλημα της Επιτροπής ήταν η καθιέρωση απόλυτα αντικειμενικών αξιολογικών κριτηρίων και ο αποκλεισμός κάθε στοιχείου που θα το καθιστούσε ή θα το χαρακτήριζε φωτογραφικό σχέδιο υπηρεσίας.

Με βάση τις πιο πάνω κατευθυντήριες γραμμές η Επιτροπή έκανε τη σύγκριση του παλαιού και νέου σχεδίου υπηρεσίας και κατέληξε στα εξής:

- Τα καθήκοντα και οι ευθύνες παραμένουν ακριβώς όπως ήταν και πριν.
- Ενόψει της βεβαιότητας για την επιστημονική αξία των υποψηφίων που εξασφαλίζει η πρόνοια για πανεπιστημιακά διπλώματα ή τίτλους ή ισότιμα προσόντα, κρίνεται ορθή η διαγραφή από το νέο σχέδιο υπηρεσίας κάθε αναφοράς στο «μέλος του Βασιλικού Ινστιτούτου Πολεοδομίας του Ηνωμένου Βασιλείου ή άλλου επαγγελματικού ιδρύματος αναγνωρισμένου ως ισότιμου» που υπήρχε στο παλαιό σχέδιο υπηρεσίας.

- Σε σχέση με το προσόν που απαιτεί δεκαετή τουλάχιστον μεταπτυχιακή πείρα σε υπεύθυνα θέση σε θέματα πολεοδομίας, χωροταξίας και οικήσεως, κατά προτίμηση στη δημόσια υπηρεσία, ώστε να δικαιούται κάποιος να είναι υποψήφιος για πρώτο διορισμό, θεώρησε σκόπιμο να αφαιρέσει την αναφορά στις λέξεις «κατά προτίμηση στη δημόσια υπηρεσία», πιστεύοντας πως τούτο συντείνει σε πιο αντικειμενική διατύπωση του σχεδίου υπηρεσίας.
- Στο σχέδιο υπηρεσίας, όπως προτείνεται, προβλέπεται ως απαιτούμενο προσόν τόσο για πρώτο διορισμό όσο και για προαγωγή η πολύ καλή γνώση των ειδικών συνθηκών που αφορούν θέματα πολεοδομίας, χωροταξίας και οικήσεως στην Κύπρο στη μια περίπτωση και η ευρεία γνώση των αρχών της πολεοδομίας, χωροταξίας και οικήσεως, καθώς και καλή γνώση των εργασιών που επιτελούν όλοι οι κλάδοι/τομείς του τμήματος, στη δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή θεώρησε, για πρόδηλους λόγους, ασφαλέστερο και προτιμότερο να καθιερώσει το προσόν αυτό ως επιπρόσθετο προσόν και όχι ως απαιτούμενο προσόν, για να είναι κάποιος υποψήφιος για τη θέση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, διαμορφώνοντας το όλο σχέδιο υπηρεσίας με βάση τις πιο πάνω θέσεις, αποβλέπει οι θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής να είναι πραγματικά θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής για όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας που επιζητούν την κατάληψη δημόσιας θέσης χάριν της αξιοκρατίας και της δικαιοσύνης. Καταλήγοντας η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί από αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Προτού αρχίσετε, κύριε Παπαπέτρου, θα ήθελα να μου εξηγήσει ο κ. Χριστοφίδης τι σημαίνει φωτογραφικό σχέδιο υπηρεσίας.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Φωτογραφικό σχέδιο υπηρεσίας, κύριε Πρόεδρε, είναι εκείνο που, όταν κάποιος το διαβάσει και διαβάσει την τελευταία του γραμμή, αντιλαμβάνεται ότι πρόκειται να διοριστεί ο τάδε συγκεκριμένος υποψήφιος, η εικόνα του οποίου διαγράφεται με κάθε λεπτομέρεια μέσα από το γράμμα και το πνεύμα ενός τέτοιου σχεδίου υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευνοιοκρατικό δηλαδή.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Σκανδαλωδώς ευνοιοκρατικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ορίστε, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι πεποίθησή μας ότι τα νομοθετήματα πρέπει να στηρίζονται σε κριτήρια αντικειμενικά και όχι υποκειμενικά. Είναι πεποίθησή μας ότι κάτω από οποιεσ-

δήποτε συνθήκες οποιαδήποτε διάταξη οποιοδήποτε νομοθετήματος δεν πρέπει να οδηγεί σε συγκεκριμένο άτομο, πολύ περισσότερο όταν μιλούμε για σχέδια υπηρεσίας.

Το θέμα το οποίο τέθηκε στην Επιτροπή δεν ήταν ένα απλό σχέδιο υπηρεσίας. Είχε την προϊστορία του η οποία αναφέρθηκε. Προκηρύχθηκε η θέση με βάση τα παλιά σχέδια υπηρεσίας, προχώρησε η όλη διαδικασία και έφθασε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας η οποία έκαμε την επιλογή της. Και, πριν την κοινοποιήσει, σ' αυτό το διάστημα των είκοσι τεσσάρων ωρών ανακλήθηκαν τα σχέδια υπηρεσίας. Δε θα υπεισέλθω στην ουσία αυτού του θέματος, γιατί εκκρεμεί στο δικαστήριο και ασφαλώς ό,τι αποφασίσει το δικαστήριο επί αυτού θα είναι δεσμευτικό για όλους μας.

Έρχονται τα νέα σχέδια υπηρεσίας στην Επιτροπή. Το τι θα γίνεται στο μέλλον το συμφωνούμε ομόφωνα. Αντιλαμβανόμαστε όλοι την ιδιορρυθμία αυτής της περίπτωσης και λέμε ότι είναι σωστό να μη θέσουμε σε δυσμενέστερη μοίρα ανθρώπους οι οποίοι στο παρελθόν είχαν δικαιώματα. Είναι πεποίθησή μας, και εδώ βρίσκεται η διαφωνία μας με τα άλλα Μέλη της Επιτροπής, ότι αυτές οι εξαιρέσεις θα πρέπει να γίνουν με βάση αντικειμενικά κριτήρια και όχι με τρόπο που να οδηγεί σε συγκεκριμένο πρόσωπο. Για την άποψη της πλειοψηφίας της Επιτροπής τι λέμε; Θα δικαιούνται, σύμφωνα με τα σχέδια υπηρεσίας τα καινούργια που περνούμε σήμερα, να είναι υποψήφιοι και όσοι είχαν θέσει υποψηφιότητα με βάση τα παλιά σχέδια υπηρεσίας, ας πούμε πέντε άτομα. Μα αυτό είναι εντελώς θεωρητικό, γιατί μεταξύ εκείνων που υπέβαλαν αίτηση ήδη η Επιτροπή έκαμε επιλογή και μιλούμε για ένα συγκεκριμένο πρόσωπο. Και το ερώτημα είναι: Θα κάνουμε εξαίρεση -γιατί στην ουσία αυτό είναι- και θα λέμε ότι, εκτός από αυτούς που πληρούν τους όρους των σχεδίων υπηρεσίας των καινούργιων, θα είναι και ο τάδε; Γιατί περί αυτού πρόκειται. Εμείς, βλέποντας την ιδιορρυθμία της υπόθεσης, εισηγηθήκαμε κάτι απλό: Να στηριχθούμε, για να αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα, σε αντικειμενικά κριτήρια διαφανή και να πούμε ότι μπορούν να είναι υποψήφιοι -και να κληθούν ασφαλώς με βάση τα νέα σχέδια υπηρεσίας- και όλοι όσοι κατά το χρόνο τον ουσιώδη της προηγούμενης κρίσης είχαν τα προσόντα με βάση τα προηγούμενα σχέδια υπηρεσίας και μπορούσαν να ήταν υποψήφιοι. Διερωτώμαι ειλικρινά γιατί η πλειοψηφία της Επιτροπής δε δέχτηκε μια τόσο απλή και αντικειμενική διατύπωση. Και λυπούμαι ειλικρινά, γιατί κάτω από αυτές τις συνθήκες είμαστε αναγκασμένοι να καταψηφίσουμε το σχέδιο υπηρεσίας στο σύνολό του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ανδρέου.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου απλώς θα ήθελα να υποδείξω ένα σημείο το οποίο πιστεύω ότι είναι η βάση του σφάλματος του συναδέλφου Παπαπέτρου σε ό,τι αφορά τη σκέψη την οποία αυτή τη στιγμή έχει εκφράσει. Και το συγκεκριμένο σημείο είναι το εξής: Όταν έγινε προσπάθεια από την Επιτροπή να μην αδικηθούν αυτοί οι οποίοι είχαν υποβάλει αίτηση με βάση τα παλιά σχέδια υπηρεσίας, ήταν γιατί θέλαμε να καλύψουμε αυτούς οι οποίοι είχαν ενδιαφερθεί για τη θέση και είχαν υποβάλει αίτηση. Δε θα ήταν ορθό και σκόπιμο με την τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας να ανοίξουμε το θέμα ξανά για νέες

υποψηφιότητες με βάση τα παλιά σχέδια υπηρεσίας. Σκοπός μας ήταν να κατοχυρώσουμε τους υποψηφίους οι οποίοι είχαν ενδιαφερθεί και υπέβαλαν αίτηση. Τώρα, αν η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας προχώρησε και έκαμε την επιλογή της, αυτό είναι ένα ουδέτερο θέμα σε ό,τι αφορά την έγκριση των νέων σχεδίων υπηρεσίας, απλούστατα γιατί όσοι είχαν ενδιαφερθεί προηγουμένως και ήταν υποψήφιοι πάλι θα θεωρηθούν υποψήφιοι, αλλά θα κριθούν μαζί με όλους τους άλλους που θα υποβάλουν αίτηση με βάση τα νέα σχέδια υπηρεσίας. Επομένως, 'δε βλέπω γιατί να υπάρχει η απαίτηση να ξανανοιχθεί το θέμα για να υποβληθούν ξανά νέες αιτήσεις από άλλους οι οποίοι δεν ενδιαφέρθηκαν με βάση τα παλιά σχέδια υπηρεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θεωρώ πρώτα καθήκον μου να επεξηγήσω το εξής, για να μην υπάρχει παρανόηση. Η διαδικασία που έγινε στην προηγούμενη περίπτωση, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της, δεν έχει καμιά σχέση και δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να επηρεάζει την έγκριση του νέου σχεδίου υπηρεσίας, γιατί αυτό αφορά το μέλλον. Αυτό είναι γνωστό σε όλους και είναι κατανοητό, τουλάχιστον στα Μέλη της Επιτροπής, και ξεκάθαρα.

Εκείνο το οποίο συνέβηκε είναι ότι, επειδή δημιουργήθηκε κάποιο πρόβλημα κατά την προηγούμενη προκήρυξη της θέσης, ηγέρθη το θέμα κατά πόσο θα 'πρεπε να δώσουμε την ευκαιρία σ' εκείνους οι οποίοι ήταν υποψήφιοι βάσει του προηγούμενου σχεδίου υπηρεσίας να κληθούν, αν θα είναι υποψήφιοι από πλευράς προσόντων και μόνο. Και αυτό το πράγμα προέκυψε για τον εξής λόγο: Γιατί όσον αφορά το προηγούμενο σχέδιο υπηρεσίας προέκυψαν αμφισβητήσεις λόγω του λεκτικού του σε σχέση με τα προσόντα τα οποία πρέπει να έχει ένας για να θεωρηθεί υποψήφιος. Και ο λόγος για τον οποίο ήλθε το νέο σχέδιο υπηρεσίας ήταν για να διευκρινιστούν αυτά τα πράγματα και να μην υπάρχουν αυτές οι αμφισβητήσεις. Ενόψει τούτου η Επιτροπή πολύ ορθά έκρινε σκόπιμο, για να μη δημιουργηθεί καμιά αδικία, να κατοχυρώσει, μετά την έγκριση του παρόντος σχεδίου υπηρεσίας, και εκείνους οι οποίοι είχαν τα προσόντα κατά την πρώτη προκήρυξη της θέσης ή θα κριθεί ότι είχαν τα προσόντα βάσει του προηγούμενου σχεδίου υπηρεσίας.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται).

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

'Ένα λεπτό, ένα λεπτό, κύριε Παπαπέτρου, περιμένετε και θα τα εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ όχι διαλογική συζήτηση.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

'Όπως διατυπώθηκε η μεταβατική διάταξη στο νέο σχέδιο υπηρεσίας, εκφράστηκαν αμφισβητήσεις και από άλλους που το είχαν προσέξει και από τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών, γιατί περίπου έβγαινε το συμπέρασμα ότι εντοπίζεται το θέμα σ' εκείνους μόνο που είχαν επιλεγεί. Και γινόταν η

διαπίστωση ότι με αυτό τον τρόπο διά νομοθετικής πράξης, δηλαδή διά κανονιστικής πράξης, καθιερώνουμε υποψηφίους και έτσι διατυπώθηκε ο ισχυρισμός ότι επεμβαίνουμε στη διακριτική εξουσία της αρμόδιας αρχής όσον αφορά την αξιολόγηση των προσόντων. Και η επαναδιατύπωση που κάναμε ήταν για να αντιμετωπιστεί ακριβώς αυτό το πρόβλημα, κάτι που πιστεύω ότι έχουμε πετύχει, γιατί με αυτό το πράγμα προστίθεται το αν είχαν τα προσόντα βάσει του προηγούμενου σχεδίου υπηρεσίας και η αξιολόγηση ανήκει στην αρμόδια αρχή. Αυτό είναι το θέμα ουσίας το οποίο τέθηκε και το οποίο αντιμετωπίζουμε με το νέο σχέδιο υπηρεσίας.

Αφ' ης στιγμής το επαναδιατυπώσαμε, προέκυψαν δυο νέες τάσεις. Η μία ότι θα 'πρεπε να κατοχυρώσουμε τους πάντες, γενικά και αόριστα οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο, και η άλλη κατά πόσο η επιλογή θα γινόταν μεταξύ εκείνων που υπέβαλαν κατά την προηγούμενη διαδικασία αίτηση, εφόσον βέβαια κριθεί ότι έχουν τα προσόντα που απαιτεί το σχέδιο υπηρεσίας. Για να είμαι ειλικρινής, και εγώ κατ' αρχήν υποστήριξα τη θέση την οποία υποστήριξε ο κ. Παπαπέτρου. Έκαμα και συμβιβαστική πρόταση, τη συμπλήρωσε ο κ. Χριστοφίδης και τελικά καταλήξαμε σ' αυτό το λεκτικό. Όμως πρέπει να τονίσω ότι δεν υπάρχει ουσιαστική διαφορά σ' αυτό το θέμα που συζητούμε, από τη στιγμή που αντιμετωπίστηκε το θέμα ουσίας, το ότι δηλαδή δεν επεμβαίνουμε στη διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας αρχής όσον αφορά την αξιολόγηση των προσόντων. Γιατί; Γιατί προσωπικά τουλάχιστον δεν μπορώ να διανοηθώ ότι κατά την προηγούμενη προκήρυξη της θέσης υπήρχε οποιοσδήποτε ο οποίος εδικαιούτο να υποβάλει αίτηση και δεν την υπέβαλε. Το έχουμε διερευνήσει και δεν υπάρχει αυτό το θέμα. Επομένως είναι ένα ανύπαρκτο, κατά τη γνώμη μου, πρόβλημα.

Το θέμα, επαναλαμβάνω, που προέκυψε ήταν θέμα ουσίας, κατά πόσο δηλαδή θα επεμβαίναμε στη διακριτική εξουσία της αρμόδιας αρχής όσον αφορά την αξιολόγηση των προσόντων με νομοθετική, με κανονιστική πράξη ή κατά πόσο αυτό θα το αφήναμε στην κρίση της αρμόδιας αρχής. Και είναι αυτό το οποίο διορθώνουμε με το νέο λεκτικό του νόμου. Το άλλο θέμα, κατά τη γνώμη μου, δεν είναι ουσιώδες και δεν έχει πρακτική σημασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυριάκος Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σίγουρα με τους προτεινόμενους Κανονισμούς διευκρινίζονται καλύτερα και διευρύνονται οι απαιτήσεις για την πλήρωση της θέσης Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας, η οποία θεωρείται πολύ υπεύθυνη θέση. Αυτό είναι το ένα που πρέπει να διαπιστώσουμε. Το δεύτερο είναι ότι με την έγκριση αυτών των Κανονισμών η επιλογή που θα γίνει τώρα θα γίνει με βάση αυτούς τους Κανονισμούς και όχι τους προηγούμενους και είναι και αυτό ένα ουσιώδες στοιχείο το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη. Αυστηρά ομιλούντες θα πρέπει να πούμε ότι ίσως το ορθότερο θα ήταν όλες οι υποψηφιότητες να βασίζονται στους νέους Κανονισμούς. Όσοι έχουν τα προσόντα με βάση τους νέους Κανονισμούς να υποβάλουν αίτηση. Όμως, επειδή υπήρξε μια προϊστορία, έγινε εδώ ένας συμβιβασμός, ας τον πούμε, για να καλυφθούν οι περιπτώσεις αιτητών-υποψηφίων που είχαν υποβάλει προηγουμένως αίτηση και ήταν υποψήφιοι με βάση τα

προηγούμενα σχέδια υπηρεσίας. Αν έχουν τα προσόντα με βάση τα νέα σχέδια υπηρεσίας, θα είναι δυνατό να επιλεγούν. Αν δεν τα έχουν, δεν μπορούν να επιλεγούν. Είναι αυτός ο συμβιβασμός που έγινε. Το να επεκταθούμε σε όλους όσους θα είχαν τα προσόντα με βάση τα προηγούμενα σχέδια υπηρεσίας θα ήταν πραγματικά μια επέκταση, μια υποχώρηση πέραν του λογικού, πέραν των παραγόντων που υπαγόρευσαν αυτή την υποχώρηση. Γι' αυτό η Επιτροπή περιορίστηκε σ' αυτή τη μικρή, ας την πούμε, υποχώρηση, σ' ένα συμβιβασμό, για να μπορέσει να καλύψει τις περιπτώσεις εκείνων οι οποίοι υπέβαλαν προηγουμένως αίτηση για την πλήρωση αυτής της θέσης. Πιστεύουμε ότι, αν ληφθεί υπόψη ότι τα κριτήρια της επιλογής θα είναι αυτά που καθορίζουν τα νέα σχέδια υπηρεσίας, κανένας δεν μπορεί να θεωρεί ότι αδικείται ο εαυτός του, αν έχει τα κατάλληλα προσόντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα αναφερθώ στο γεγονός το οποίο οδήγησε στο να διατυπωθούν αυτά τα νέα σχέδια υπηρεσίας. Αυτή η θέση για την οποία μιλούμε είχε προκηρυχθεί από την αρμόδια αρχή. Έγιναν οι διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων. Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας προχώρησε και, αφού άκουσε τους υποψηφίους, επέλεξε και τον καταλληλότερο για να τον προαγάγει. Και, όταν έγινε η επιλογή του συγκεκριμένου προσώπου, η αρμόδια αρχή έσπευσε να αποσύρει τη θέση αυτή, να την καταργήσει, πράγμα το οποίο αφ' εαυτού υποδηλώνει μια ανωμαλία, η οποία αντίκειται στην αρχή της χρηστής διοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας αφηθεί να το αποφασίσει ο διοικητικός δικαστής αυτό.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, είναι καθήκον αυτού του Σώματος να παρατηρήσει ότι υπάρχει ευρυθμία και εφαρμόζεται η αρχή της χρηστής διοίκησης από την Εκτελεστική Εξουσία, γιατί είμαστε οι επιτηρητές και οι θεματοφύλακες των συμφερόντων του λαού και της νομιμότητας. Πλην του νομοθετικού μας έργου ίσως το κυριότερο έργο της Βουλής είναι ο κοινοβουλευτικός έλεγχος. Αλλά αυτό δεν πρόκειται να επαναληφθεί στο μέλλον, κύριε Πρόεδρε. Ο Νόμος 1/1990 τον οποίο επεξεργάστηκε το Σώμα απέκλεισε αυτά τα ενδεχόμενα, δηλαδή την ύστατη στιγμή να επεμβαίνει κάποιος που δε θέλει πιθανώς τον υποψήφιο που επιλέχθηκε από το αρμόδιο συνταγματικό όργανο και να λέει «αποσύρω, ξέρετε, τη θέση και την προκηρύσσω εκ νέου». Αυτό με νομοθετική ρύθμιση, με το νέο Νόμο περί Δημόσιας Υπηρεσίας, έχει αποκλειστεί.

Η υπόθεση αυτή τώρα επανέρχεται ακριβώς, γιατί δε θελήσαμε να αποκλείσουμε και εκείνο το δυστυχέ υποψήφιο ο οποίος, ενώ πήρε τη θέση, του την αφάρεσαν. Και είπαμε να είναι και εκείνος τουλάχιστον υποψήφιος. Ορθότερο θα ήταν η κρίση για την πλήρωση αυτής της θέσης να γινόταν με βάση τους παλιούς Κανονισμούς. Αλλά, αφού η κοινή συναίνεση ήταν «εντάξει, και εκείνοι ας είναι υποψήφιοι και ας κριθούν με βάση τους νέους Κανονισμούς», γι' αυτό στέργω να εγκρίνουμε αυτά τα νέα σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Με συγχωρείτε, δε σας είδα, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αυτό το σχέδιο υπηρεσίας έχει τη δική του ιστορία. Τα γεγονότα είναι απλά. Υπήρχε το προηγούμενο σχέδιο υπηρεσίας βάσει του οποίου προκηρύχθηκε η θέση, υποβλήθηκαν αιτήσεις, έγινε επιλογή, ολοκληρώθηκε η διαδικασία, επιλέχθηκε, κατά τις πληροφορίες της Επιτροπής, και συγκεκριμένο πρόσωπο και έρχεται σ' αυτό το στάδιο η αρμόδια αρχή να πει στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας «κύριοι της Δημόσιας Υπηρεσίας, δεν επιθυμώ πλήρωση της θέσης».

Δεν εξετάζω ούτε το όνομα αυτού που επιλέχθηκε ούτε με ενδιαφέρει ποιος είναι ούτε από πού έρχεται ούτε σε ποιο κόμμα ανήκει ούτε τι πρεσβεύει, χίλια ούτε δε με ενδιαφέρουν. Με ενδιαφέρει όμως το ότι επιλέχθηκε και με αυτό τον τρόπο αναστάληκε η διαδικασία για πλήρωση της θέσης. Αυτή η εξέλιξη δε θα μπορούσε να σημειωθεί σήμερα, όπως τονίστηκε, με τη νέα νομοθεσία που έχουμε, γιατί η Επιτροπή Νομικών, όταν επεξεργαζόταν το νέο νόμο, είχε υπόψη της ένα άλλο προηγούμενο που συνέβηκε τα περασμένα χρόνια και πολύ σωστά προέβλεψε πως πρόταση της αρμόδιας αρχής για πλήρωση μιας θέσης δεν μπορεί να αποσύρεται. Είναι σωστή η θέση και σωστά περιλήφθηκε στη νομοθεσία μας. Πλην όμως η διαδικασία πλήρωσης της συγκεκριμένης θέσης, που ήταν στο Τμήμα Πολεοδομίας και ήταν η θέση Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας, αναστάληκε και ερωτάται τι ακολούθησε.

Ένας θα ανέμενε ότι η υπηρεσία ή η αρμόδια αρχή δε χρειαζόταν υπάλληλο για την πλήρωση αυτής της θέσης. Αλλά ακολούθησαν κάποια άλλα επιλήψιμα γεγονότα και εξελίξεις. Μετ' ου πολύ κατατίθεται στη Βουλή νέο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση. Εμείς στον ουσιώδη χρόνο που κατατέθηκε το σχέδιο στη Βουλή δε γνωρίζαμε τα γεγονότα που προηγήθηκαν. Τα πληροφορηθήκαμε τυχαία από αλληλογραφία που στάλθηκε στον Πρόεδρο της Βουλής και σε άλλους και ρωτήσαμε. Αν τυχόν δεν πληροφορούμασταν τα γεγονότα, ίσως να περνούσαμε το σχέδιο υπηρεσίας, χωρίς να ανησυχήσουμε για οτιδήποτε. Αφού όμως πληροφορηθήκαμε τα συγκεκριμένα γεγονότα, εξετάσαμε με πολλή προσοχή το νέο σχέδιο υπηρεσίας και ομολογώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι με πολλή απογοήτευση προσέξαμε ότι οι διατάξεις του νέου σχεδίου υπηρεσίας ήταν με τέτοιο τρόπο διατυπωμένες, που απέκλειαν στο συγκεκριμένο πρόσωπο που επιλέχθηκε κατά την αρχική διαδικασία ακόμα και να είναι υποψήφιος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήταν φωτογραφικό δηλαδή.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Εδώ ήταν φωτογραφικό από αρνητική άποψη, κύριε Πρόεδρε, δηλαδή ποιος δεν μπορεί να είναι υποψήφιος και όχι ποιος θα διοριστεί. Και αυτό κρίθηκε απαράδεκτο από όλα τα Μέλη της Επιτροπής και άρχισε η επεξεργασία του νέου σχεδίου υπηρεσίας που είναι τώρα ενώπιόν σας.

Ποιοι ήταν οι στόχοι της Επιτροπής; Η Επιτροπή έχει κάμει ξεκάθαρο ότι τα σχέδια υπηρεσίας που αφορούν θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής πρέπει να δίνουν την ευκαιρία σε όσο το δυνατό περισσότερους πολίτες της Δημοκρατίας που επιζητούν την κατάληψη δημόσιας θέσης να μπορούν να κρίνονται αντικειμενικά και να έχουν ίσες ευκαιρίες. Αυτός είναι ο στόχος και ο στόχος είναι σωστός από νομοθετικής πλευράς. Δεν επιθυμούμε ούτε τα φωτογραφικά σχέδια υπηρεσίας ούτε άλλα σχέδια που να προδίδουν ποιος θα είναι ο διορισθησόμενος.

Είναι χαρακτηριστικό πολλών σχεδίων που υπήρχαν στο παρελθόν το ότι, όταν διαβάσεις τα προσόντα που απαιτούν για τη θέση, λες «μπράβο, αυτό το σχέδιο υπηρεσίας είναι ανοικτό για όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας.» Διαβάζοντας στη συνέχεια κάποιες άλλες διατάξεις του σχεδίου βλέπεις ότι συνεχώς στενεύει η πύλη προς τη δημόσια υπηρεσία. Αν το παρομοιάσω, κύριε Πρόεδρε, στην αρχική του μορφή, το σχέδιο υπηρεσίας παρουσιάζεται σαν χωνί με ένα μεγάλο στόμιο από το οποίο μπορούν να περάσουν πολλοί πολίτες της Δημοκρατίας, αλλά στην εξέλιξη και στη συνέχεια στενεύει τόσο το στόμιο εξόδου του χωνιού αυτού, που μόνο ένας μπορεί να περάσει, και εκείνον τον διακρίνεις και γνωρίζεις και το όνομά του μέσα στα στενά πλαίσια τα κοινωνικά του τόπου μας.

Επομένως, η Επιτροπή προχώρησε, επεξεργάστηκε το νέο σχέδιο υπηρεσίας, αφαιρέσε καθετί το επιλήψιμο από το περιεχόμενό του και το κείμενό του και καθιέρωσε αντικειμενικότερα επιστημονικά κριτήρια γι' αυτή τη θέση, που δεν είναι θέση απλή. Είναι θέση ψηλή στην ιεραρχική πυραμίδα και έχουμε χρέος να προσέχουμε στο έπακρο κάθε λεπτομέρεια του σχεδίου υπηρεσίας. Και είμαστε ικανοποιημένοι ανακοινώνοντας στην ολομέλεια ότι τα κριτήρια που έχουμε καθιερώσει είναι άκρως αντικειμενικά και επιστημονικά. Και ήταν σωστή η θέση μας να αναγάγουμε την καλή γνώση της κυπριακής πραγματικότητας ως προς την πολεοδομία όχι σε προαπαιτούμενο η απαιτούμενο προσόν αλλά σε επιπρόσθετο προσόν. Αυτή η θέση ήταν η σωστή.

Επομένως, είχαμε δυο ανάγκες να ικανοποιήσουμε. Η μια ανάγκη ήταν η σύνταξη του σχεδίου υπηρεσίας με τρόπο που να το καθιστά αντικειμενικό και η άλλη ήταν η άρση μιας αδικίας που είχε γίνει. Δηλαδή με ποιο στόχο; Στόχευαν να αποκλείσουν σ' εκείνον που κρίθηκε κατάλληλος και με συμβουλή της Γενικής Εισαγγελλίας και από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και ο οποίος στη συνέχεια επιλέχθηκε να είναι και υποψήφιος ακόμα. Αυτό ήταν το χρέος μας και τον έχουμε κατοχυρώσει, ώστε, αν το επιθυμεί, να είναι και εκείνος υποψήφιος, καθώς και όλοι οι άλλοι που ανταποκρίθηκαν στη δημόσια πρόσκληση που έγινε και υπέβαλαν αίτηση γι' αυτή τη θέση. Για όσους ενδιαφέρθηκαν είχαμε χρέος να ενδιαφερθούμε και εμείς, για να μην αδικηθούν κατά την πρώτη πλήρωση της συγκεκριμένης θέσης. Πιστεύουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι έχουμε εκπληρώσει και τους δυο αυτούς αντικειμενικούς σκοπούς και στόχους και είναι γι' αυτό το λόγο που απευθυνόμαστε στην ολομέλεια για έγκριση αυτού του σχεδίου υπηρεσίας, όπως το έχουμε τελικά διαμορφώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, η Επιτροπή Νομικών είναι ομόφωνη για την πρόταση που γίνεται.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δεν είναι ομόφωνη.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Είστε τακτικό μέλος, κύριε Παπαπέτρου;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Τακτικότατο.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Εντάξει. Με τη διαφωνία του κ. Παπαπέτρου.

(Γέλια)

Είναι στην Επιτροπή Παιδείας που δεν είστε τακτικός μέλος.

Πρέπει να τονίσω το εξής και να επισύρω την προσοχή στα εξής: Νομίζω ότι ο κ. Παναγιώτου και ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης αλλά και ο κ. Κυριάκος Χρίστου με την ανάλυση που έχουν κάμει έχουν κάνει σαφές ότι όλα τα Μέλη της Επιτροπής, πλην του συναδέλφου κ. Παπαπέτρου, συμφωνήσαμε πλήρως ως προς τις πρόνοιες του νέου κειμένου των Κανονισμών και δεν υπάρχει καμιά αμφιταλάντευση για μας για το ότι η επιλογή, σύμφωνα με αυτές τις πρόνοιες, θα είναι δίκαιη, αξιοκρατική και δε θα επιδέχεται καμιά αμφισβήτηση ως προς την ορθότητά της. Εδώ επειδή υπήρχε η κραυγή της συνείδησης ορισμένων μήπως και έχουν αδικηθεί ορισμένοι με βάση τους προηγούμενους Κανονισμούς και λόγω της προσπάθειας που έγινε πριν έγινε μια αναφορά στην Έκθεση η οποία προκάλεσε αυτή τη σύγχυση. Γιατί, αν δε γινόταν καμιά αναφορά εδώ και έμενε η εντύπωση ότι όσοι νομίζουν ότι έχουν τα προσόντα έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση και να εξεταστούν για την κατάληψη αυτής της θέσης, τίποτε δε θα υπήρχε και κανένας Κύπριος δε θα αδικείτο.

Και όπως υπέδειξα και προηγουμένως, όταν διατυπώθηκε αυτή η άποψη στην Επιτροπή, αν οποιοδήποτε από τους συναδέλφους έχει την εντύπωση ότι κατά την προηγούμενη προσπάθεια που έγινε κάποιος αδικήθηκε με τον τρόπο με τον οποίο σταμάτησε η διαδικασία, λειτουργεί σ' αυτό το Σώμα Επιτροπή Ελέγχου η οποία εξετάζει όλες αυτές τις υποθέσεις και εκεί, αφού είναι ένα θέμα ανεξάρτητο και αυτοτελές, θα μπορούσαμε να προσφύγουμε και θα είχαμε όλη την άνεση να εκθέσουμε τα κακώς έχοντα και να ζητήσουμε επανόρθωση του κακού. Εν πάση περιπτώσει, αυτό σημαίνει ότι για την ώρα για το θέμα που συζητούμε αυτό το σχέδιο υπηρεσίας ανταποκρίνεται πλήρως προς τα αξιοκρατικά κριτήρια που πρέπει να ακολουθούνται για την πλήρωση τέτοιων θέσεων-κλειδιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχουν ακουστεί όλες οι απόψεις.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδεμία αποχή.

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι Κανονισμοί λοιπόν εγκρίνονται κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 18, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αμαθούντας του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Νοεμβρίου 1990. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, καθώς και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας η οποία εξέφρασε τις απόψεις της γύρω από αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπεύεται η αύξηση των δικαιωμάτων για την παροχή πόσιμου νερού σε κατόχους ή ιδιοκτήτες υποστατικών ή τεμαχίων γης στην περιοχή «Ακτή του Κυβερνήτη» που υδροδοτείται από το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Ζυγίου-Μαρωνίου-Ψεματισμένου.

Κατά τη μελέτη των υπό συζήτηση Κανονισμών, η Επιτροπή ζήτησε και πήρε επιπρόσθετα στοιχεία με βάση τα οποία προχώρησε σε συγκριτική μελέτη των προτεινόμενων τελών κατανάλωσης νερού και των τελών που καταβάλλονται για την παροχή πόσιμου νερού σε άλλες ανάλογες περιοχές, όπως η περιοχή Αγίας Νάπας, Ζυγίου κτλ. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, παρουσιάζονται ορισμένες διαφορές στο ύψος των τελών παροχής νερού από περιοχή σε περιοχή μέσα στο ίδιο το Συμβούλιο Βελτιώσεως, οι οποίες όμως οφείλονται κατά κύριο λόγο στη διαφορά του κόστους αγοράς του νερού αυτού.

Υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 20, που είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσεως Κανονισμοί του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πέτρος Στυλιανού

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 30 Οκτωβρίου και στις 6, 13 και 20 Νοεμβρίου 1990. Σε όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν παρόντες εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας οι οποίοι ανέλυσαν τις επιμέρους πρόνοιες των Κανονισμών και απάντησαν σε ερωτήσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στα διάφορα θέματα που τέθηκαν στη διάρκεια της μελέτης τους. Για τους Κανονισμούς αυτούς κλήθηκαν και εξέφρασαν απόψεις εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, της Γραμματείας Νέας Γενιάς, των κομματικών νεολαίων που συμμετέχουν στην Πολιτική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας, καθώς επίσης αντιπροσωπείες μαθητικών συμβουλίων από σχολεία της Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας. Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Μέσης Παιδείας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην Επιτροπή. Στη διάρκεια της μελέτης των Κανονισμών παρευρίσκετο και ο Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσεως Νόμου, επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στους βασικούς κανονισμούς του 1985 που διέπουν τη λειτουργία των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, με απώτερο στόχο την πλήρωση αριθμού κενών που έχουν διαπιστωθεί από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή τους, ώστε η όλη λειτουργία των σχολείων να καταστεί πιο εύρυθμη και ομαλή από κάθε άποψη.

Οι σημαντικότερες τροπολογίες που προτείνονται στους υπό αναφορά Κανονισμούς αναφέρονται στα ακόλουθα:

- (α) Στα γραπτά μαθήματα του γυμνασιακού κύκλου, που είναι σήμερα τα Μαθηματικά και τα Νέα Ελληνικά, προστίθενται και τα μαθήματα των Φυσικών και της Ιστορίας. Η προτεινόμενη αύξηση των εξεταζόμενων μαθημάτων αναμένεται, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας, να συμβάλει στη βελτίωση του επιπέδου μάθησης και στην καλύτερη αξιολόγηση των μαθητών.
- (β) Για εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς σκοπούς κρίθηκε σκόπιμο να καθοριστεί ανώτατο όριο ηλικίας των μαθητών των σχολείων μέσης εκπαίδευσης και ως τέτοιο προτείνεται το 17ο έτος για φοίτηση στα γυμνάσια και το 21ο έτος για φοίτηση στα λύκεια ή τις τεχνικές σχολές.
- (γ) Μέσα στα πλαίσια των μέτρων που εφαρμόζονται για την κοινωνικοποίηση ανάπηρων ατόμων προτείνεται η παροχή δικαιώματος σε τυφλούς μαθητές να φοιτούν σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Η αξιολόγηση των μαθητών αυτών θα γίνεται με προφορικές εξετάσεις, εκτός και αν υπάρχει η δυνατότητα γραπτών εξετάσεων.
- (δ) Οι ποινές που επιβάλλονται στους μαθητές από τον καθηγητικό σύλλογο του οικείου σχολείου γίνονται αυστηρότερες με την προσθήκη της ποινής της αποβολής του μαθητή από όλα τα σχολεία. Η ποινή αυτή, που θα επιβάλλεται μόνο σε μαθητή ηλικίας πέραν των 15 χρόνων στον οποίο προηγουμένως έχει επιβληθεί η αποβολή από το σχολείο του για πάντα, προϋποθέτει απαραίτητα την έγκριση του Υπουργού Παιδείας.
- (ε) Διαφοροποιούνται οι διατάξεις των Κανονισμών που αναφέρονται στις άδειες απουσίας των καθηγητών, ώστε να προσαρμοστούν στις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους.
- (στ) Τέλος, επιφέρεται αριθμός επιμέρους τροπολογιών σχετικά με τη διάρκεια του σχολικού έτους για τις τεχνικές σχολές, τη διοργάνωση ημερίδων στίβου, τη διαδικασία της εγγραφής των μαθητών και το θέμα των απουσιών των μαθητών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, ύστερα από διεξοδική μελέτη των υπό συζήτηση Κανονισμών και αφού έλαβε σοβαρά υπόψη τις απόψεις/εισηγήσεις τόσο του αρμόδιου Υπουργείου όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων πλευρών, επέφερε σ' αυτούς αριθμό τροπολογιών, οι κυριότερες από τις οποίες συνοψίζονται στα πιο κάτω:

- (α) Οι διατάξεις των Κανονισμών που αναφέρονται στο δικαίωμα τυφλών μαθητών να εγγράφονται στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης διαφοροποιούνται, ώστε το δικαίωμα αυτό να διευρυνθεί και να καλύψει μαθητές με προβλήματα όρασης και ακοής, εφόσον είναι σε θέση να παρακολουθούν τα μαθήματα. Η αξιολόγηση των μαθητών αυτών θα γίνεται με προφορικές ή γραπτές εξετάσεις, αναλόγως της περιπτώσεως.
- (β) Η προτεινόμενη στους Κανονισμούς ποινή της αποβολής του μαθητή απ' όλα τα σχολεία θεωρήθηκε από την Επιτροπή υπερβολικό μέτρο τιμωρίας, το οποίο και θα δημιουργήσει στην πράξη περισσότερα

προβλήματα απ' όσα αναμένεται να επιλύσει, γι' αυτό και οι σχετικές διατάξεις έχουν διαγραφεί. Παράλληλα διευκρινίζεται στους Κανονισμούς ότι με την επιβολή της αποβολής του μαθητή από το σχολείο που φοιτά θα παρέχεται σ' αυτόν το δικαίωμα να μεταγράφεται σε άλλο σχολείο.

- (γ) Διευκρινίζεται ότι η απώλεια του αξιώματος μέλους του συμβουλίου τμήματος ή του κεντρικού μαθητικού συμβουλίου για τους λόγους που προβλέπονται στις αντίστοιχες διατάξεις των Κανονισμών υπόκειται σε επικύρωση από το Διευθυντή του σχολείου ύστερα από εισήγηση του καθηγητικού συλλόγου και των οικείων συμβουλίων.

Με βάση τις πιο πάνω τροπολογίες, τις οποίες η Επιτροπή έχει εντάξει στα ανάλογα μέρη των υπό συζήτηση Κανονισμών, γίνεται από αυτή ομόφωνη εισήγηση στη Βουλή για την έγκρισή τους στη μορφή που τους έχει τελικά διαμορφώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ η Έκθεση είναι πράγματι ομόφωνη, διότι, ενώ παρακολουθώ την Επιτροπή, δεν είμαι οργανικό της μέλος.

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε ότι αυτοί οι Κανονισμοί αποτελούν σίγουρα ένα βήμα προς τα μπρος, ένα βήμα εκδημοκρατισμού του τρόπου λειτουργίας των σχολείων μας, και πιστεύω ότι οι περισσότερες τροποποιήσεις που επέφερε η Επιτροπή έχουν συμβάλει σ' αυτή την κατεύθυνση του εκδημοκρατισμού της λειτουργίας των σχολείων μας, αλλά κυρίως στην αναγνώριση του σημαντικού ρόλου που έχουν να διαδραματίσουν οι μαθητές που είναι ένα ζωντανό κύτταρο και ένα συστατικό στοιχείο αυτού του οργανισμού που λέγεται σχολείο και εκπαίδευση κατ' επέκταση.

Ο λόγος για τον οποίο ζήτησα να μιλήσω αναφέρεται σε ένα σημείο των Κανονισμών το οποίο θεωρώ σημαντικό, γιατί το θεωρώ θέμα αρχής, και για το οποίο εξέφρασα τη διαφωνία μου στην Επιτροπή. Αναφέρομαι στον Κανονισμό 21, παράγραφος 26. Η πρόταση που έφερε το Υπουργείο είχε ως εξής: Ο διευθυντής φροντίζει να εξουδετερώνεται κάθε εξωσχολικής προέλευσης πολιτική ή κομματική παρέμβαση στη λειτουργία του σχολείου. Έκαμα εισήγηση στην Επιτροπή να τροποποιηθεί αυτή η διάταξη με την απόλειψη της λέξης «εξωσχολικής» και της λέξης «πολιτική», ώστε να περιοριστεί ο διευθυντής στο να εξουδετερώνει κάθε κομματική παρέμβαση στη λειτουργία του σχολείου, διότι για άλλες μη πολιτικής φύσεως παρεμβάσεις υπάρχουν άλλες διατάξεις. Δυστυχώς, αυτή η εισήγησή μου δεν έγινε δεκτή ή έγινε εν μέρει δεκτή και η διατύπωση είναι «... να εξουδετερώνεται κάθε εξωσχολικής προέλευσης κομματική ή άλλη παρέμβαση στη λειτουργία του σχολείου».

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή η διάταξη είναι λανθασμένη. Πιστεύω ότι στο παρελθόν ανάλογες διατάξεις οι οποίες έδιναν τέτοιες εξουσίες γενικές και αδιευκρίνιστες στους διευθυντές των σχολείων αποτέλεσαν το εργαλείο για παραβιάσεις δημοκρατικών δικαιωμάτων των μαθητών υπό το πρόσχημα της έζωθεν επέμβασης. Οι οργανώσεις νεολαίας, οι μαθητικές οργανώσεις, αλλά

ιδιαίτερα η ΕΔΟΝ -της οποίας διετέλεσα Πρόεδρος-έκαμε μεγάλους αγώνες προς αυτή την κατεύθυνση, διότι ακριβώς έβλεπε ότι αυτές οι διατάξεις ήταν εκείνες που οδηγούσαν στη διαστρέβλωση και μη σωστή εφαρμογή τους. Ήταν εκείνες οι οποίες έδιναν την αφορμή και το δικαίωμα στον οποιοδήποτε διευθυντή να αυθαιρετεί. Ήταν εκείνες που έδιναν το δικαίωμα στον οποιοδήποτε διευθυντή να τις παρερμηνεύει και να φωνάζει την αστυνομία, για να συλλάβει δήθεν τους νεολαίους που πουλούσαν νεολαιίστικες εφημερίδες στα πεζοδρόμια έξω από τα σχολεία. Και ειλικρινά διερωτώμαι -όταν όλα τα κόμματα μέσω των οργανώσεων νεολαίας τους κατά καιρούς στάθηκαν σ' αυτό το θέμα-πώς σήμερα η Επιτροπή έρχεται και υιοθετεί μια τέτοια θέση. Πιστεύω ότι οι εμπειρίες του παρελθόντος κάνουν σαφές ότι θα πρέπει να περιορίσουμε τις αρμοδιότητες των διευθυντών σε συγκεκριμένα θέματα. Σίγουρα, οι κομματικές παρεμβάσεις, οι άμεσες παρεμβάσεις των κομμάτων μέσα στα σχολεία δεν πρέπει να επιτραπούν. Όμως απ' αυτό το σημείο ως το σημείο να δίνουμε εργαλεία στον κάθε διευθυντή, για να εφαρμόζει την πολιτική που ο ίδιος θέλει και να αυθαιρετεί, υπάρχει μεγάλη διαφορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον η Έκθεση είναι ομόφωνη, δε θα υπεισέλθω σε αυτά τα σημεία της Έκθεσης, αλλά θα κάνω ορισμένες διευκρινίσεις.

Έχουμε επιφέρει τέτοιες τροποποιήσεις, που οι μαθητές αποτελούν πλέον το κύτταρο εκείνο, όπως το έθεσε ο κ. Παπαπέτρου, που επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων. Ακόμα έχουμε επιφέρει τροποποίηση, έτσι που οι μαθητές να έχουν λόγο στις συνεδρίες του καθηγητικού συλλόγου. Και κάνουμε ένα σημαντικό βήμα προς τα μπρος, όταν δίνουμε την ευχέρεια στα μαθητικά συμβούλια να παρευρίσκονται στις συνεδρίες του καθηγητικού συλλόγου και να έχουν και λόγο.

Το θέμα το οποίο συζητεί ο κ. Παπαπέτρου είναι επιφανειακά πού φαίνεται ο διευθυντής, γιατί οπουδήποτε θα πρέπει να υπάρχει κάποιος ο οποίος να αναλαμβάνει κάποιες ευθύνες. Πριν όμως ο διευθυντής προχωρήσει στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, θα πρέπει να συνέλθει ο καθηγητικός σύλλογος και εκεί θα είναι παρόντες και οι μαθητές. Επομένως όλα εκείνα τα στοιχεία τα αντιδημοκρατικά τα οποία υπήρχαν στο παρελθόν δεν υπάρχουν πλέον.

Σήμερα με τον τρόπο με τον οποίο έχουμε διατυπώσει τους Κανονισμούς αυτούς στα σχολεία θα υπάρχει πλήρης δημοκρατία και οι μαθητές θα έχουν πλήρη ελευθερία έκφρασης αλλά μέσα στα πλαίσια των υποχρεώσεων του μαθητή. Και αυτός ήταν ο σκοπός για τον οποίο μελετήσαμε σε βάθος και σε έκταση τους Κανονισμούς. Πιστεύουμε ότι με τους Κανονισμούς τους οποίους η Επιτροπή τροποποίησε -και που ομόφωνα εισηγείται να εγκριθούν σήμερα-δημιουργείται το κλίμα εκείνο το οποίο θα επιτρέπει μια ομαλή λειτουργία των σχολείων και μια ομαλή σχέση των παιδιών και των καθηγητών, καθώς και όλων όσοι βρίσκονται μέσα στα σχολεία μας. Θα ήθελα εδώ να πω και το εξής το οποίο είναι σημαντικό και δε γίνεται αντιληπτό μέσα από την Έκθεση, όσον αφορά την επιβολή της ποινής της αποβολής: Δε γίνεται επιβολή αυστηρών ποινών στα γυμνάσια και μόνο στα λύκεια επιβάλλεται η αυστηρή ποινή της εκδίωξης από το σχολείο, γιατί στην ηλικία του γυμνασίου δεν πρέπει να γίνεται καμιά αποβολή του μαθητή από

το σχολείο στο οποίο φοιτά. Και αυτό, γιατί θεωρούμε ότι οι μικροί μαθητές δεν πρέπει να νιώθουν ότι έχουν αυτό το βάρος από πάνω τους. Πιστεύουμε ότι με όλες αυτές τις τροποποιήσεις τις οποίες έχουμε κάνει έχουμε δημιουργήσει τις σωστές προϋποθέσεις για τη σωστή λειτουργία των σχολείων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε, για να πω -ως απάντηση σε όσα ο φίλτατος συναδέλφος κ. Παπαπέτρου έχει αναφέρει- πως πέρασε πια ανεπι-στρεπτή η περίοδος κατά την οποία γίνονταν αυθαιρεσίες και οποιεσδήποτε ατασθαλίες της μορφής και της έκφρασης που ο συναδέλφος Μιχάλης Παπαπέτρου έχει αναφέρει, ο οποίος φοβάται πως ενδεχομένως με αυτή την παράγραφο 26 του Κανονισμού 21 θα μπορούσαν να υπεισέλθουν. Και θα πρέπει να πούμε πως υπήρχαν αυτές οι προϋποθέσεις, έντιμε κύριε Πρόεδρε, στο παρελθόν, γιατί δεν υπήρχαν οι λεγόμενες ασφαλιστικές δικλίδες που θα ανέκοπταν οποιαδήποτε τέτοια τάση προς αυτή την κατεύθυνση. Σήμερα, με βάση και τα όσα η Έκθεση αναφέρει και τα όσα πολύ σωστά ο Πρόεδρος της Επιτροπής, συναδέλφος Ανδρέας Ψυλλίδης, έχει αναφέρει, όλες αυτές οι τομές, όλες αυτές οι προσπάθειες παρεμβάσεων και παρεκτροπών αίρονται και τέμνονται και κάθετα και οριζόντια και επομένως δε θα υπάρξει καμιά τέτοια περίπτωση στο μέλλον.

Γι' αυτό πιστεύω πως σήμερα με όλες αυτές τις προϋποθέσεις οι φόβοι έχουν αρθεί. Αν παρ' ελπίδα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, υπάρξει έστω και ένα γιώτα οποιασδήποτε τέτοιας παρεκτροπής ή παρέκβασης, εδώ είναι η Βουλή που οπωσδήποτε θα το επισημάνει και θα το επανατάξει. Και σίγουρα θα το φέρουμε και θα το επισημάνουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει ο τύπος, υπάρχουν τα μαθητικά συμβούλια, υπάρχουν εκείνες οι δικλίδες που ανέφερα οι οποίες σε κάθε σώμα λειτουργούν, είναι παρούσες μέσα, με τέτοια μάλιστα δημοκρατική έκφραση, που αμφιβάλλω αν στην Ελλάδα ή στον ευρωπαϊκό χώρο υπάρχει τέτοια δημοκρατική υποδομή.

Θα ήθελα τέλος να πω πως η σωστή παρατήρηση του συναδέλφου Ψυλλίδη στέκει, όσον αφορά την επιβολή της για πάντα αποβολής και γι' αυτό η Επιτροπή πήρε εκείνες τις προϋποθέσεις ασφάλειας. Να πω πως στην αναφορά εκεί πρέπει η λέξη «μεταγραφή» να γίνει «μετεγγραφή».

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι Κανονισμοί οι οποίοι εγχρίθησαν είναι ένα βήμα προς τα μπρος για τον εκδημοκρατισμό των σχολείων μας και για την πιο δραστήρια συμμετοχή των μαθητών στη ζωή του σχολείου μέχρι και το γραφείο διεύθυνσης του σχολείου, όπου είναι οι διευθυντές, οι υποδιευθυντές και ο καθηγητικός σύλλογος. Σ' αυτό συμφωνούμε όλοι και είμαστε ομόφωνοι και κάναμε ό,τι μπορούσαμε για να είναι πιο δημοκρατικοί οι Κανονισμοί και για να ικανοποιηθούν τα αιτήματα των οργανώσεων νεολαίας.

Αναφορικά με το θέμα που έχει εγείρει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Παπαπέτρου, νομίζω ότι πρόκειται για παρεξήγηση. Πρώτ' απ' όλα θέλει να απαλειφθεί η φράση «εξωσχολική παρέμβαση». Σ' αυτό ακριβώς είναι που εμείς επιμένουμε, ότι δηλ. καμιά εξωσχολική παρέμβαση δεν πρέπει να γίνεται μέσα στα σχολεία. Το σχολείο πρέπει να αφεθεί να λειτουργήσει, όπως ορίζουν οι Κανονισμοί, με τη συμμετοχή του διευθυντή, του καθηγητικού συλλόγου και των μαθητών αυτή τη φορά, οι οποίοι θα συμμετέχουν μέχρι το γραφείο διεύθυνσης. Ο κ. Παπαπέτρου θέλει να μείνει η λέξη «κομματική» και όχι η λέξη «εξωσχολική». Μα, γιατί αναμειγνύουμε τη λέξη «κομματική»; Καμιά παρέμβαση προερχόμενη έξω από το σχολείο δεν επιτρέπεται μέσα στο σχολείο. Εκεί διευθύνει ο διευθυντής, οι υποδιευθυντές, οι καθηγητές και οι μαθητές. Δεν καταλαβαίνω πραγματικά σε τι θα ωφελήσει αυτή η τροποποίηση. «Για να μη γίνονται παρεξηγήσεις και παρεμβάσεις» λέει ο κ. Παπαπέτρου. Ο νόμος είναι καθαρός. Μιλά για πώληση εφημερίδων έξω από το σχολείο και εδώ και στην Επιτροπή. Μα ακριβώς αυτό δεν αφορά το σχολείο. Είναι κάτι που γίνεται έξω από το σχολείο. Στο παρελθόν επενέβαιναν και δεν τους προστάτευε η αστυνομία. Μα αυτό γινόταν στο παρελθόν. Δεν μπορεί σήμερα να γίνει κάτι το παράνομο με το δημοκρατικό καθεστώς που έχουμε. Αναφέρεται σε κομματική παρέμβαση στο σχολείο με δράση η οποία θα αναπτύσσεται έξω από το σχολείο. Νομίζω ότι κανονικά έπρεπε εκεί να αναφέρεται μόνο «κάθε εξωσχολική παρέμβαση». Αναφέρεται «κομματική ή άλλη». Αλλά το «εξωσχολική» ακριβώς που θέλει ο κ. Παπαπέτρου να απαλειφθεί πρέπει να μείνει. Το «κομματική και άλλη» θα μπορούσε να μην υπάρχει. Επειδή όμως επέμεναν όλα τα άλλα Μέλη της Επιτροπής, εμείς αφήσαμε το «κομματική και άλλη», δίνοντας σημασία στο άλλο. Γιατί να αναφέρεται εκεί η λέξη «κομματική»; Κάθε εξωσχολική παρέμβαση απαγορεύεται. Και εκεί μπορεί να επέμβει το κράτος. Τα άλλα όλα γίνονται εκτός του σχολείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δε θα επαναλάβω όλα όσα είπαν οι συνάδελφοι και συμφωνώ ότι οι Κανονισμοί αυτοί αποτελούν πρόοδο, ότι εκδημοκρατικοποιούν τη λειτουργία των σχολείων. Θα αναφερθώ μόνο στο υπόβαθρο του προβληματισμού που κυριάρχησε στην Επιτροπή. Είχαμε από τη μια τις προτάσεις της κυβέρνησης, είχαμε από την άλλη τις παρατηρήσεις επιμέρους ενδιαφερομένων, όπως των ψυχολόγων, των εκπαιδευτικών, των ίδιων των μαθητών, των νεολαίων, ακόμα και της Γραμματείας Νέας Γενιάς που διέφεραν οι απόψεις της και από τις απόψεις των νεολαίων. Και η Επιτροπή είναι γεγονός ότι, ήθελε μεν να προωθήσει την έννοια του εκδημοκρατισμού, αλλά από την άλλη έπρεπε να πετύχει και ένα συμβιβασμό των απόψεων των διάφορων πλευρών. Γι' αυτό, ενώ εκτιμούμε ως θετικό το αποτέλεσμα της εργασίας μας, δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι βρέθηκε ένα σημείο συνάντησης, ένα σημείο συμβιβασμού, ώστε να διασφαλίσουμε εκείνο το οποίο μπορούσαμε να προωθήσουμε όλοι από κοινού. Και ορισμένα σημεία που δημιουργούσαν έντονες αντιθέσεις είτε αφέθηκαν για παρακολούθηση ή επανεξέταση στο μέλλον είτε ακόμα προς το παρόν απορρίφθηκαν. Η έγκριση λοιπόν των Κανονισμών σε αυτή τη φάση δε δημιουργεί μια τελειωτική

κατάσταση στα σχολεία, αλλά αποτελεί μια πρόοδο και ένα νέο στάδιο ανάπτυξης που η Βουλή θα πρέπει να είναι έτοιμη να επανεκτιμήσει. Αν όντως παρατηρηθούν προβλήματα στο μέλλον και αν φόβοι συναδέλφων, όπως διατυπώθηκαν, πάνε να επαληθευτούν, η Βουλή θα πρέπει να είναι σε θέση να αναθεωρήσει σε περίπτωση οποιασδήποτε δυσλειτουργίας τους Κανονισμούς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, υπάρχουν αυτοί οι Κανονισμοί οι οποίοι ασφαλώς είναι δημοκρατικοί Κανονισμοί. Αποτελούν πρόοδο, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Πόσοι ψηφίζουν εναντίον αυτών των Κανονισμών;

Ναι, κύριε Παπαπέτρου, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ως σύνολο. Δεν εγκρίνονται κατ' άρθρο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την επιφύλαξη που εκφράσαμε θα εγκρίνουμε τους Κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Πολύ ωραία! Όστε οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα με εκείνη την επιφύλαξη του ΑΔΗΣΟΚ την οποία εξέθεσε ο κ. Παπαπέτρου.

Τα θέματα στην ημερήσια διάταξη υπ' αρ. 21, 22, 24, 25 και 26, δηλ. «Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινησεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1990», αποσύρονται.

Το τελευταίο θέμα που έχουμε, κύριοι, είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πώλησεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διαβάσει την Έκθεση της Επιτροπής.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 3) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι κηρύχθηκαν κατά τη σημερινή συνεδρία του Σώματος θέμα επείγουσας φύσεως.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται σκοπείται η αναπροσαρμογή της ανώτατης λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών από τις 22 Νοεμβρίου 1990. Η αναθεώρηση των τιμών αυτών γίνεται στα πλαίσια της άσκησης του δικαιώματος αλλά και καθήκοντος του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας να προβαίνει στην αναθεώρηση των τιμών αυτών με βάση τα εκάστοτε δεδομένα σε σχέση με τις τιμές του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά.

Όπως είναι γνωστό, όταν για τελευταία φορά κατατέθηκαν στη Βουλή στις 25 Οκτωβρίου 1990 νέες αναθεωρημένες λιανικές τιμές πετρελαιοειδών, η Βουλή τις αντικατέστησε με τις τιμές που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία αυτή με το σκεπτικό ότι στο χρόνο που κατατέθηκαν οι τιμές αυτές δεν ήταν δυνατό να μελετηθούν και να συνεκτιμηθούν τα οποιαδήποτε αποτελέσματα από την τυχόν υιοθέτησή τους. Στο μεταξύ η Βουλή με τροποποιητική νομοθεσία που ψήφισε για το σκοπό αυτό έδωσε την εξουσία στον αρμόδιο Υπουργό να προβαίνει στην αναπροσαρμογή των τιμών αυτών νωρίτερα του εξαμήνου, όπως ίσχυε προηγουμένως, αν οι συνθήκες το απαιτούν, και είναι με βάση την εξουσία αυτή που ο αρμόδιος Υπουργός έχει προβεί στην κατάθεση των υπό αναφορά Κανονισμών.

Η Επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος ζήτησε και πήρε λεπτομερή στοιχεία όσον αφορά το κοστολόγιο εισαγωγής, διύλισης και εμπορίας των πετρελαιοειδών, καθώς επίσης τους προϋπολογισμούς των αποτελεσμάτων των εταιρειών πετρελαιοειδών με βάση την τιμή αγοράς του αργού πετρελαίου και την ισοτιμία της κυπριακής λίρας προς το αμερικανικό δολάριο.

Από την ανάλυση αυτή ομόφωνη ήταν η διαπίστωση των Μελών της Επιτροπής ότι το όλο σύστημα της εισαγωγής, διύλισης και γενικά της εμπορίας των πετρελαιοειδών θα πρέπει να τύχει μιας σε βάθος μελέτης με βάση τα σημερινά δεδομένα και τις ανάγκες της Κυπριακής Δημοκρατίας και για το σκοπό αυτό προγραμματίζει την έναρξη κύκλου συνεδριών της τον προσεχή Ιανουάριο. Η ίδια δέσμευση αναλήφθηκε και από της πλευράς της κυβέρνησης και ειδικότερα του αρμόδιου Υπουργείου.

Αναφορικά με το θέμα του καθορισμού της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών, η πλειοψηφία της Επιτροπής, αφού έλαβε υπόψη το ήδη αναντίλεκτο δεδομένο ότι έχουν παρατηρηθεί και παρατηρούνται συνεχώς και νέες διαφοροποιήσεις στην τιμή του αργού πετρελαίου, με μια σταθερή εντούτοις αύξηση προς τα πάνω, είναι της γνώμης ότι η Κύπρος δεν μπορεί να αποτελέσει εξαίρεση στη γενική αναπροσαρμογή προς τα πάνω των λιανικών τιμών. Η ίδια πλειοψηφία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφοροποίηση προς τα πάνω των τιμών των πετρελαιοειδών αναμένεται να ασκήσει πίεση προς όλους για την εξοικονόμηση ενέργειας και μάλιστα μέσα σε μια νέα περίοδο αυξημένου κόστους ενέργειας στην οποία φαίνεται ότι εισήλθε η διεθνής οικονομία, συμφωνεί στη λελογισμένη αύξησή τους και ειδικότερα στο ύψος που προτείνεται με τους υπό αναφορά Κανονισμούς.

Οι Βουλευτές-Μέλη του Δημοκρατικού Κόμματος καταθέτοντας τις θέσεις τους δήλωσαν ότι, αφού έλαβαν υπόψη ότι οι τιμές του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά αυξομειώνονται καθημερινώς και παρουσιάζουν αστάθεια, όπως επίσης τον κίνδυνο οικονομικής ύφεσης που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία

από τις ευρύτερες επιπτώσεις της κρίσης στον Περσικό Κόλπο, κρίνουν ότι είναι προτιμότερη η διατήρηση στο παρόν στάδιο των σημερινών λιανικών τιμών πετρελαιοειδών και η επανεξέταση του θέματος σε μεταγενέστερο χρόνο, για να αποφευχθούν δυσμενέστερες επιπτώσεις όσον αφορά τον πληθωρισμό και τα υπόλοιπα μεγέθη της οικονομίας, που η έκτασή τους είναι δυνατό να αποσταθεροποιήσει την κυπριακή οικονομία και να υπερακοντίσει το αναμενόμενο κόστος από τη διατήρηση των τιμών αυτών στα σημερινά τους επίπεδα και ότι θα εκφράσουν εκτενέστερα τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η πρόθεσή μου είναι να υποστηρίξω τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος και όχι να δημιουργήσω οποιαδήποτε αντίθεση με τις άλλες πλευρές, γιατί για μας σημασία οπωσδήποτε έχει να τονίσουμε όσο πιο καθαρά μπορούμε την πολιτική μας και το σκεπτικό μας γύρω από αυτό το πράγματι πολύ λεπτό θέμα.

Είναι δυνατό η κρίση στον Περσικό Κόλπο να έχει συντελέσει βασικά στον υψωμό της τιμής των πετρελαιοειδών, του ακάθαρτου πετρελαίου και των υποπροϊόντων του πετρελαίου. Αλλά αυτή η κρίση έχει συντελέσει βασικότερα σε μια γενικότερη διεθνή οικονομική κρίση, μια διεθνή οικονομική ύφεση, η οποία σίγουρα δεν μπορεί παρά να επηρεάζει οικονομικά και τη μικρή Κύπρο, που σίγουρα, επαναλαμβάνω, επηρεάζεται άμεσα από τις οικονομικές επιπτώσεις που παρατηρούνται διεθνώς. Επομένως ήταν αδύνατο, εφόσον φυσούν κάποιοι ανησυχητικοί οικονομικοί άνεμοι στην Ευρώπη και γενικά σ' ολόκληρο τον κόσμο, να μην επηρεαστεί και ο τόπος μας. Και αν, όπως είπα σε κάποια άλλη περίπτωση, κινδυνεύει η δυνατή οικονομικά Ευρώπη ή η Αμερική από ένα οικονομικό κρουολόγημα, η Κύπρος πιθανότατα κινδυνεύει από μια οικονομική πνευμονία. Επομένως, κατά τη γνώμη μας, ενόψει αυτής της οικονομικής ύφεσης, ενόψει αυτών των προβλημάτων τα οποία διαφαίνονται τώρα στην οικονομία μας, οποιαδήποτε αύξηση στην τιμή του πετρελαίου δε θα περιοριστεί στο ποσό εκείνο των 10 ή 12 εκατομμυρίων λιρών για ένα εξάμηνο, που είναι η διαφορά της τιμής των πετρελαιοειδών, των υποπροϊόντων του ακάθαρτου πετρελαίου από τα 18 μέχρι τα 30 δολάρια που πρότεινε η κυβέρνηση και τα 25 δολάρια τα οποία σήμερα εισηγείται η πλειοψηφία της Βουλής, αλλά θα έχει πολύ ευρύτερες επιπτώσεις σ' ολόκληρη την οικονομία. Θα υπάρξουν αλυσιδωτές επιπτώσεις. Δε θα περιοριστούμε επομένως στα 10 ή 12 εκατομμύρια, αλλά μπορούμε να μιλούμε για ευρύτερες επιπτώσεις στο επίπεδο των τιμών που θα είναι πενταπλάσιες ή εξαπλάσιες, θα είναι της τάξης των 50 ή 60 ή ακόμα περισσότερων εκατομμυρίων.

Η αγοραστική δύναμη του Κυπρίου καταναλωτή, η αγοραστική δύναμη της λίρας ή των εισοδημάτων του Κυπρίου καταναλωτή ως καταναλωτή σίγουρα θα μειωθεί. Και, σύμφωνα με υπολογισμούς της κυβερνητικής πλευράς, ο πληθωρισμός, ο οποίος σήμερα βρίσκεται περίεξ του 4%, με τις προτεινόμενες τουλάχιστον αυξήσεις από πλευράς κυβέρνησης της τιμής των πετρελαιοειδών κινδυνεύει να ανέλθει στο 6,5%, δηλαδή υπάρχει κίνδυνος να παρουσιαστεί μια αύξηση 50% στο επίπεδο του πληθωρισμού.

Είναι με αυτή τη συλλογιστική που το Δημοκρατικό Κόμμα αποφάσισε να εισηγηθεί την επιδότηση για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα της τιμής των πετρελαιοειδών από πλευράς κυβέρνησης, ώστε να υπάρξει μια περίοδος αναμονής, για να βεβαιωθούμε ότι πράγματι το επίπεδο των τιμών, όπως έχει διαμορφωθεί διεθνώς, δεν είναι ένα νέο επίπεδο, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, αλλά πιθανότατα είναι μια πρόσκαιρη τεχνητή αύξηση, προερχόμενη ίσως και από κερδοσκοπία, γιατί από διάφορους υπολογισμούς αποδεικνύεται πως τα αποθέματα πετρελαίου είναι επαρκή και ίσως, όταν τερματιστεί αυτή η κρίση στον Περσικό Κόλπο, οι τιμές -και πιθανώς να τερματιστεί όχι στο πολύ απώτερο μέλλον αλλά πολύ σύντομα- να επανέλθουν στα προηγούμενα επίπεδα των 15, 16 και 18 δολαρίων.

Αλλά τίθεται ένα βασανιστικό ερώτημα: Αν σήμερα εμείς αυξήσουμε τις τιμές, αν εμείς αυξήσουμε τις τιμές των 18 δολαρίων με βάση τις τιμές των 30 ή ακόμα και των 25 δολαρίων και υπάρξουν γενικότερες επιπτώσεις στην οικονομία της τάξης των 50 και 60 και 70 εκατομμυρίων, δηλαδή δημιουργηθεί μια αλυσιδωτή σειρά γεγονότων και υφωμών που θα επηρεάσουν τον αγρότη, τον πρόσφυγα, το μικροεισοδηματία, το μισθωτό και γενικά όλες τις τάξεις του πληθυσμού μας και επανέλθουν οι τιμές στα προηγούμενα επίπεδα θα εκλείψουν και οι επιπτώσεις; Και είναι εδώ που πράγματι έχουμε μεγάλη ανησυχία, γιατί ξεκινούμε και μπαίνουμε πλέον σε μια υπόθεση χωρίς επιστροφή, χωρίς γυρισμό. Και, κατά την άποψή μας, είναι πολύ πιθανόν να επανέλθουν οι τιμές των πετρελαιοειδών, όταν τερματιστεί η κρίση, στα προηγούμενα επίπεδα, αλλά οι επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία, η οποία σήμερα βρίσκεται σε πολύ εύθραυστη κατάσταση, θα είναι μόνιμες και θα έχουμε μπει σε ένα στάδιο ψηλών τιμών, ψηλού πληθωρισμού και αποσταθεροποίησης της οικονομίας μας.

Και, κατά τη δική μας άποψη, όλη αυτή η επιτυχία της κυπριακής οικονομίας, αυτό το οποίο οι ξένοι χαρακτήρισαν οικονομικό θαύμα, όλα αυτά τα χρόνια στηρίχθηκε βασικά στο χαμηλό πληθωρισμό, δηλαδή στις χαμηλές τιμές, στο χαμηλό επίπεδο των τιμών, στους ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς και στην ψηλή παραγωγικότητα. Αν αυτό το ευαίσθητο ισοζύγιο των ψηλών ρυθμών ανάπτυξης, του χαμηλού πληθωρισμού και της ψηλής παραγωγικότητας διαταραχθεί με έναν πληθωρισμό ο οποίος θα ξεφύγει πλέον οριστικά από τα παλιά επίπεδα του 3% και θα εισέλθει στα επίπεδα του 6 και 7% και πιθανώς αργότερα με την επιψήφιση από όλους μας του φόρου προστιθέμενης αξίας στα επίπεδα του 10 και 12%, δηλαδή σε διψήφιους αριθμούς, τότε πραγματικά θα θυσιάσουμε τη ρωμαλεότητα και σταθερότητα της οικονομίας μας.

Είναι αυτές τις ανησυχίες τις οποίες είχε το Δημοκρατικό Κόμμα, το οποίο κατά τα άλλα μπορεί να περηφανευθεί ότι μέχρι τώρα έχει αντιμετωπίσει τα διάφορα μέτρα τα οποία εισηγείται η κυβέρνηση Βασιλείου πολύ υπεύθυνα. Έχουμε ψηφίσει όλους τους προϋπολογισμούς -και θα 'λεγα σ' ένα πολύ ψηλό επίπεδο τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς- και είναι η πρώτη φορά που διαφωνούμε με τη φιλοσοφία κάποιου οικονομικού μέτρου, όπως αυτό της αύξησης της τιμής των καυσίμων υπό το φως των εξελίξεων στον Περσικό Κόλπο και λόγω, κατά την άποψή μας, του πρόσκαιρου αυτής της αύξησης των τιμών ένεκα της κρίσης στον Περσικό Κόλπο.

Τίθενται κάποια ερωτήματα στα οποία θα πρέπει να απαντήσουμε. Θα μας πει πολύ δικαιολογημένα κάποιος «καλά, κύριοι, πώς εισηγήστε να καλυφθεί αυτή η επιδότηση, εισηγήστε η κυβέρνηση να καλύψει την επιδότηση με φορολογίες;»

Και έγινε κάποια εισήγηση από την ίδια την κυβέρνηση και υπήρξε αυτή η απειλή από πλευράς κυβέρνησης ότι «εντάξει, αν αναγκαστούμε να επιδοτήσουμε, τότε ο μόνος τρόπος με τον οποίο θα αντιμετωπίσουμε αυτό το πράγμα είναι η φορολογία ή τώρα ή αργότερα.» Η απάντηση είναι σίγουρα όχι. Και δε νομίζουμε ότι η μόνη υπαλλακτική λύση για την αντιμετώπιση αυτού του θέματος είναι η φορολογία. Πρώτα πρώτα πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση έχει καταθέσει σε αρκετά μεγάλο βαθμό προϋπολογισμούς πληθωριστικούς που προνοούν ένα ταμιακό έλλειμμα της τάξης των £240,000,000 και, κατά την άποψή μας, σίγουρα υπάρχουν περιθώρια για σοβαρές περικοπές από αυτούς τους προϋπολογισμούς. Επομένως, ένα μέρος αυτής της επιδότησης μέχρι, θα 'λεγα, τα μέσα του έτους θα μπορούσε να καλυφθεί από τις εξοικονομήσεις που θα προέλθουν από κάποιες περικοπές που κατά κανόνα γίνονται στους προϋπολογισμούς και που σίγουρα θα γίνουν και φέτος. Το υπόλοιπο μπορεί κάλλιστα να καλυφθεί με εξωτερικό δανεισμό. Και ας μη μας λεχθεί ότι ο εξωτερικός δανεισμός βρίσκεται σε ψηλά και επικίνδυνα επίπεδα, γιατί σήμερα από αυτό το βήμα ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών τόνισε ότι ουδέποτε ήταν, τα τελευταία τουλάχιστον 15-20 χρόνια, τόσο χαμηλό το ποσοστό εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους, αφού είναι της τάξης του 8,8%, ενώ το όριο ασφαλείας είναι πέραν του 20-25%. Επομένως, υπάρχουν οι δυνατότητες εξωτερικού δανεισμού και, εφόσον η κυβέρνηση προβαίνει σε εξωτερικό δανεισμό, εμείς ρωτούμε: 'Αραγε δε θεωρείται η διατήρηση της σταθερότητας της οικονομίας μας, η αποφυγή των αλυσιδωτών επιπτώσεων, η αποφυγή των γενικότερων αυξήσεων των τιμών ενόψει μιας οικονομικής ύφεσης, όταν η Κύπρος βρίσκεται στα πρόθυρα οικονομικής ύφεσης, σημαντική προτεραιότητα, για να προχωρήσουμε σε κάποιο μικρό εξωτερικό δανεισμό που θα προστεθεί στα 2-3 δισεκατομμύρια τα οποία χρωστούμε, και εδώ μιλούμε για ένα ποσό της τάξης ίσως των 5-6 εκατομμυρίων λιρών, λαμβάνοντας υπόψη και τις περικοπές που θα γίνουν; Και άραγε ο εξωτερικός δανεισμός ο οποίος γίνεται από την κυβέρνηση μέχρι τώρα γίνεται για περισσότερο σοβαρές προτεραιότητες από αυτό το θέμα που για μας είναι πολύ καυτό;

Αλλά είναι και το άλλο ερώτημα και ας μη μας πουν ότι «ξέρετε, εδώ βρέχει επί δικαίων και αδικίων και το σύστημα της επιδότησης είναι ένα άδικο σύστημα, γιατί μπορεί να θέλετε να βοηθήσετε κάποιες τάξεις του λαού μας, αλλά γιατί να βοηθήσετε και τον ξένο τουρίστα, γιατί να βοηθήσετε και κάποιους οι οποίοι οπωσδήποτε δεν έχουν ανάγκη βοήθειας, είναι ισχυροί οικονομικά» κτλ. Μα αν ένα τέτοιο επιχείρημα ευσταθούσε, θα 'πρεπε η κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει πρώτα αυτό το επιχείρημα όσον αφορά την επιδότηση των σιτηρών. Το ψωμί το οποίο τρώει ο τουρίστας είναι και αυτό επιδοτημένο. Αρνούμαστε να επιδοτήσουμε τα σιτηρά, αρνούμαστε να επιδοτήσουμε τους γεωργούς μας, τους αγρότες μας και τον καταναλωτή μας μήπως ωφεληθεί ο ξένος τουρίστας; Και δεν ισχύει το ίδιο επιχείρημα και για τα αμπελουργικά προϊόντα και για τα οινικά προϊόντα; Επομένως, εφόσον η κυβέρνηση δέχεται το θεσμό της επιδότησης για τόσα άλλα προϊόντα τα οποία είναι εξίσου σημαντικά με τα καύσιμα και την ενέργεια, δεν μπορεί να χρησιμοποιεί ειδικά αυτό το θέμα για να χτυπήσει τον όλο θεσμό της επιδότησης. Γιατί έχει δεχτεί και έχει εφαρμόσει το θεσμό της επιδότησης. Αλλά εμάς δε μας αφορά το αν θα ωφεληθούν κάποιοι ξένοι τουρίστες -και οπωσδήποτε με τις συνθήκες που επικρατούν σήμερα στον Περσικό Κόλπο θα πρέπει να προσελκύσουμε τους τουρίστες, γιατί αντιμετωπίζουμε πρόβλήματα όσον αφορά το ρεύμα του τουρισμού, αφού είναι γνωστό πως οι ακυρώσεις κατά το μήνα

Νοέμβριο ήταν περίπου 60%. Και ας είναι υπεραισιόδοξο το Υπουργείο Οικονομικών και η κυβέρνηση ότι θα έχουμε αύξηση του τουριστικού ρεύματος και κατά το 1991 της τάξης του 6%, που δε φαίνεται εκ των πραγμάτων ότι θα έχουμε. Εμάς εκείνο που μας απασχολεί είναι η διατήρηση της σταθερότητας της κυπριακής οικονομίας. Και γενικά εκείνοι οι οποίοι θα βοηθηθούν με αυτό το θεσμό, με την επιδότηση, για ένα χρονικό διάστημα, μέχρι να δούμε πού καταλήγουμε, θα είναι γενικά τα ευρύτερα στρώματα του λαού μας, οι ασθενέστερες οικονομικά τάξεις, οι αγρότες μας, οι πρόσφυγές μας, οι μικρομεσαίοι, οι μισθωτοί. Και αν ωφεληθούν κάποιοι τουρίστες, αυτό σίγουρα δεν πρέπει να μας αποτρέψει από το να ακολουθήσουμε μια σωστή σταθεροποιητική πολιτική που να αποτρέπει ευρύτερες επιπτώσεις στην υπόλοιπη οικονομία.

Ας μη μας λεχθεί επίσης αυτό το οποίο λέχθηκε κατά κόρον τις τελευταίες μέρες από πλευράς κυβέρνησης, ότι δηλαδή «ξέρετε, οι αυξήσεις αυτών των τιμών είναι απαραίτητες, για να δημιουργηθεί ενεργειακή συνείδηση στο λαό μας, γιατί αλλιώς πώς θα πεισθεί ο Κύπριος καταναλωτής ότι πρέπει να προβεί σε κάποιες οικονομίες, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να δοθεί κάποιο μήνυμα περισυλλογής και λιτότητας». Πρώτα πρώτα δεν είναι ανάγκη να φορολογηθούν ή να αυξηθεί από τα 29 σεντ στα 31 σεντ η βενζίνα, για να δημιουργηθεί συνείδηση για το ότι πρέπει να γίνουν κάποιες οικονομίες και για να αντιληφθεί ο καταναλωτής την ανάγκη κάποιας εξοικονόμησης, αλλά εκείνο το οποίο η κυβέρνηση πρέπει να αντιληφθεί είναι ότι η πρώτη που πρέπει να δώσει το καλό παράδειγμα για περισυλλογή και λιτότητα είναι η ίδια, και δε μας έχουν δοθεί τέτοια δείγματα περισυλλογής και λιτότητας από την κυβέρνηση Βασιλείου. Εμείς βλέπουμε να διαπνέονται από ένα πνεύμα υπερκατανάλωσης και υπερσπατάλης οι προϋπολογισμοί και η γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Αλλά αν ήθελε να μας δώσει ένα τέτοιο παράδειγμα, γιατί, αφού κατάρτισε τους προϋπολογισμούς τον Ιούνιο του 1990 και τους κατέθεσε τον Οκτώβριο του 1990, ενώ η κρίση στον Περσικό Κόλπο έλαβε χώρα στις 2 Αυγούστου 1990, δεν αναθεώρησε αυτούς τους προϋπολογισμούς, ώστε να δοθούν κάποια μηνύματα περισυλλογής και λιτότητας από αυτούς τους προϋπολογισμούς ένεκα αυτής της κρίσης στον Περσικό Κόλπο, κάτι που όφειλε η κυβέρνηση να το πράξει; Όμως τίποτε δεν έπραξε. Γι' αυτό το λόγο δε νομίζουμε ότι είναι πειστική η κυβέρνηση όταν μιλά για περισυλλογή και λιτότητα, όταν έχουμε ενώπιόν μας ένα ολικό ταμιακό έλλειμμα ρεκόρ από την πρώτη ημέρα της ανεξαρτησίας της τάξης των £240,000,000.

Ας μη μας πουν επίσης και κάτι άλλο, ότι δηλαδή «ξέρετε, κύριοι, εσείς του Δημοκρατικού Κόμματος δεχθήκατε το 1980, το 1981, κάποιες άλλες εποχές, υπό κάποιες άλλες συνθήκες τις αυξήσεις αυτών των τιμών και γιατί τότε, όταν εσείς ήσαστε κυβέρνηση, δε μιλούσατε γι' αυτές τις επιδοτήσεις και τώρα μιλάτε για τις επιδοτήσεις;» Πρώτα πρώτα επικρατούσαν άλλες συνθήκες, κατά την άποψή μας, εκείνες τις εποχές, ήταν άλλες οι δυνατότητες της κυπριακής οικονομίας και άλλοι οι κίνδυνοι. Αλλά και να ήταν τα πράγματα τα ίδια, δε σημαίνει ότι ένα κόμμα θα πρέπει να είναι πάντοτε μονολιθικό και δογματικό. Και αν μια φορά ακολουθήσαμε...

(Γέλια)

Μπορεί οι συνάδελφοι της ΕΔΕΚ και κάποιοι του Συναγερμού να γελούν, γιατί γι' αυτούς το να είναι μονολιθικοί και δογματικοί έγινε τρόπος ζωής και γιατί η όλη φιλοσοφία τους στηρίζεται στο δογματισμό. Αναγκάζομαι να μιλήσω

κάπως έντονα, γιατί δε νομίζω, πως υπήρχε λόγος να γελάσει ο οποιοσδήποτε, επειδή είπαμε ότι δε διαπνεόμαστε από οποιοδήποτε δογματισμό ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν ήταν για τον κ. Γαλανό που χαμογέλασα, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έχει ανθρώπους οι οποίοι φαίνεται ότι χαμογελούν άνευ λόγου και αιτίας.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εγώ χαμογέλασα γι' αυτά που λέει ο κ. Γαλανός.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, κύριοι, σας παρακαλώ!

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, κύριε Κληρίδη, είναι δικαίωμά σας, αλλά φαίνεται ότι, αντί να χαμογελούμε για ορισμένα πράγματα, είναι καλύτερα να κοιτάξουμε πώς επηρεάζουν πραγματικά το λαό μας. Και πρέπει να κοιτάξουμε, όταν μιλούμε για φιλολαϊκή πολιτική, να την εφαρμόζουμε και στην πράξη.

Εκείνο που πρέπει και θέλω να τονίσω ακόμα μια φορά είναι ότι, αν ανέμεναν κάποιοι σ' αυτό το Σώμα ότι εμείς, επειδή κάποιες άλλες εποχές υπό κάποιες άλλες συνθήκες δεν υποστηρίξαμε την επιδότηση -και δεν έγινε εισήγηση για επιδότηση- θα ήμασταν υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε κάτι το οποίο δε θεωρούμε σωστό υπό τις σημερινές συνθήκες, κάνουν ένα τεράστιο λάθος.

Οπωσδήποτε πρέπει να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά ότι, από την πρώτη στιγμή που τέθηκε θέμα αύξησης της τιμής των καυσίμων, το Δημοκρατικό Κόμμα αποφάσισε να μη δεχθεί οποιαδήποτε αύξηση αυτών των τιμών, γιατί βασικά πιστεύουμε ότι θα υπάρξουν σοβαρότατες αλυσιδωτές επιπτώσεις σε ολόκληρη την οικονομία και, όταν τερματιστεί η κρίση η οποία σήμερα κρατά τις τιμές των πετρελαιοειδών σε ψηλά επίπεδα και επανέλθουν οι τιμές στα προηγούμενα επίπεδα, οι επιπτώσεις θα εξακολουθήσουν να επηρεάζουν την οικονομία μας και θα είμαστε όλοι εδώ, για να αντιληφθούμε πόσο κρίσιμες είναι μερικές αποφάσεις, όταν δε λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις που δημιουργούν κάποια συνέχεια και κάποιους κινδύνους για τη σταθερότητα μιας οικονομίας ενός τόπου που έχει ανάγκη μιας σταθερής οικονομίας, για να διεξαγάγει έναν αγώνα και για να αντέξει τους δύσκολους χρόνους που έχει μπροστά του. Είναι αυτό το σκεπτικό μας και είναι με αυτή τη συλλογιστική που εμείς οπωσδήποτε δε θα ακολουθήσουμε τους άλλους και θα επιμείνουμε στην επιδότηση και οπωσδήποτε αυτή είναι η θέση μας την οποία έχουμε αναπτύξει.

Θα 'θελα όμως να πω και μερικά λόγια όσον αφορά τις εταιρείες πετρελαιοειδών και το ισχύον σύστημα. Νιώσαμε έκπληξη, όταν ακούσαμε πως οι εταιρείες πετρελαιοειδών είναι μεν καλυμμένες όσον αφορά οποιαδήποτε ζημιά και η κυβέρνηση, σύμφωνα με απόφασή της, εξουδετερώνει οποιαδήποτε πιθανή ζημιά των εταιρειών που είναι στο Διυλιστήριο, ανεξάρτητα πότε και πώς λήφθηκε η απόφαση και πρέπει να εξετάσουν ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επιτέλους πείτε πότε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, σας παρακαλώ!

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, δεν ήταν σε θέση η σημερινή κυβέρνηση, όταν ρωτήθηκε, να φέρει ενώπιόν μας οποιαδήποτε συμφωνία. Όταν μάθουμε πως έχουν καταλήξει στη σημερινή συμφωνία, τότε να το συζητήσουμε αυτό το πράγμα. Εκείνο όμως το οποίο έχει σημασία και πάλι -γιατί εδώ μερικοί διακόπτουν και την άλλη φορά κάματε παρατήρηση ότι σας διέκοψα όταν μιλούσατε- είναι να διορθώσουμε κάτι το οποίο δεν είναι σωστό σήμερα και δεν προχωρεί με σωστό τρόπο και όχι να προσπαθούμε πάντοτε να επιρρίπτουμε ευθύνες σε κόμματα και συναδέλφους. Αυτός ο άκρατος κομματισμός νομίζω ότι δεν ωφελεί κανέναν. Σημασία έχει τώρα να πράξουμε το ορθό και να μην προσπαθούμε να επιρρίπτουμε ευθύνες ο ένας στον άλλο ή να αναζητούμε πού πρέπει να επιρριφθούν οι ευθύνες. Σημασία έχει να δούμε πώς διορθώνονται μερικά πράγματα. Και εκείνο το οποίο μας δημιουργεί μεγάλη έκπληξη είναι ότι επιτρέπεται ακόμα σ' αυτές τις εταιρείες -και αυτή η κυβέρνηση έρχεται και συνηγορεί υπέρ αυτών των εταιρειών- να πραγματοποιούν ένα καθαρό κέρδος πάνω στο 85% των ελεγχόμενων εμπορευμάτων της τάξης του 12% και πάνω στο υπόλοιπο 15% το κέρδος να είναι τελείως ανεξέλεγκτο, με αποτέλεσμα ο μέσος όρος του κέρδους να είναι άνω του 34%, δηλαδή στο ποσοστό του 15% που είναι ανεξέλεγκτο θα πρέπει το κέρδος να υπερβαίνει το 100% ή το 150%.

Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι θα πρέπει να γίνει μια μελέτη σε βάθος όσον αφορά τις εταιρείες των πετρελαιοειδών, θα πρέπει να υπάρξει μια αναθεώρηση του όλου συστήματος, θα πρέπει να σταματήσει αυτή η μονοπωλιακή κατάσταση η οποία υπάρχει σήμερα και οπωσδήποτε σε συνεργασία με την κυβέρνηση θα πρέπει να επανεξετάσουμε το όλο καθεστώς αυτών των εταιρειών. Είναι κάτι για το οποίο όλοι είμαστε ομόφωνοι και πιστεύω ότι έφθασε ο καιρός, ανεξάρτητα από τη θέση την οποία υποστηρίζουμε σήμερα, να προχωρήσουμε σ' αυτή την απόφαση.

Όσον αφορά κάποιες αντεγκλήσεις, πιστεύω ότι εκείνοι οι οποίοι προσπαθούν να αναγάγουν το όλο θέμα σε θέμα κομματικών διαφορών ή να καταλογίσουν ευθύνες ας κοιτάξουν μήπως είναι στις δικές τους τάξεις που εξυπηρετούνται αυτά τα συμφέροντα, γιατί ζούμε σε μικρό τόπο και ο κόσμος γνωρίζει και πρόσωπα και πράγματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου, ο κ. Δίγκλης, ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Χατζηδημητρίου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε μια στιγμή που μιλούσε ο κ. Γαλανός μου έδωσε την εντύπωση ότι φταίμε εμείς για την αύξηση της τιμής του πετρελαίου, ότι εμείς κλείσαμε τις πετρελαιοπηγές. Το μεγαλύτερο δε μέρος της ομιλίας του κ. Γαλανού αναφερόταν στη διεθνή οικονομία, στο κρουλόγημα και στην πνευμονία. Μας μίλησε για πρόσφυγες, για φτωχούς. Πολύ συγκινητικά λόγια. Εγώ θα διερωτηθώ: Παράγουμε πετρέλαιο σ' αυτή τη χώρα; Διότι με τον τρόπο που μιλά ο κ. Γαλανός δημιουργείται η εντύπωση ότι κάποιος μπορούν να φέρουν πετρέλαιο στην Κύπρο σε χαμηλή τιμή, αλλά δε γίνεται αυτό το πράγμα.

Η αύξηση της τιμής του αργού πετρελαίου προήλθε από την κρίση στον Κόλπο, έναν 100% εξωγενή παράγοντα, παράγοντα που δεν μπορούσαμε να επηρεάσουμε τότε, παράγοντα που δεν μπορούμε να επηρεάσουμε σήμερα ούτε μπορούμε να επηρεάσουμε στο μέλλον. Και την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών κάποιος πρέπει να την πληρώσει. Και αυτός που εισηγούμαστε εμείς να την πληρώσει είναι αυτός που καταναλώνει την ενέργεια.

Το ΔΗΚΟ μιλά για επιδότηση και μάλιστα στην Έκθεση της Επιτροπής λέει ότι είναι προτιμότερη -προσέξτε τη λέξη, έχει σημασία, διότι είναι οι ίδιοι που επέλεξαν αυτή τη λέξη- η διατήρηση στο παρόν στάδιο των σημερινών λιανικών τιμών πετρελαιοειδών και η επαναζέταση του θέματος σε μεταγενέστερο χρόνο. Ο κύριος λόγος για τον οποίο εισηγούνται να μη συζητηθεί ή να μην επιβληθεί αύξηση τώρα είναι η αστάθεια των τιμών του πετρελαίου και ο κίνδυνος αύξησης του πληθωρισμού. Και μετά ο κ. Γαλανός εισηγείται η κυβέρνηση να επιδοτήσει τα πετρελαιοειδή με εξωτερικό δανεισμό. Αν αυτό δεν είναι πληθωρισμός -εγώ δεν είμαι οικονομολόγος, αλλά προκαλώ οποιοδήποτε οικονομολόγο να μας πει αν αυτό δεν είναι πληθωρισμός- τότε δεν υπάρχει οικονομική επιστήμη. Όταν λέμε σε μεταγενέστερο χρόνο επίσης τι σημαίνει; Αυτή τη στιγμή υπάρχουν συσσωρευμένες ζημιές γύρω στα £5,500,000, μέχρι το τέλος του χρόνου θα ανέβουν στα £9,4 εκ., μέχρι τον Απρίλιο-Μάιο στα £18,000,000 και η εισήγηση του ΔΗΚΟ είναι να μη συζητήσουμε το θέμα μέχρι τον Απρίλιο. Αυτή είναι η εισήγηση. Μέχρι τότε θα συσσωρευθούν £15,000,000-£16,000,000 και, αν η τιμή του πετρελαίου δεν κατέβει στα 14 πλέον δολάρια, θα χρειαστεί να βάλουμε διπλάσια απ' ό,τι θα πρέπει να βάλουμε τώρα για να μπορούμε να καλύπτουμε τις αυξημένες τιμές του πετρελαίου και ταυτόχρονα να απορροφούμε τις συσσωρευμένες ζημιές. Και αν οι εταιρείες σταματήσουν να φέρνουν πετρέλαιο, τι θα γίνει; Και υπάρχουν δύο λόγοι για τους οποίους θα σταματήσουν. Ο ένας λόγος είναι ότι δεν έχω δει -εγώ ιδιωτική εταιρεία είτε τοπική είτε πολυεθνική είτε οποιαδήποτε η οποία να εργάζεται για να πραγματοποιεί ζημιές ένεκα άλλων λόγων και άλλων παραγόντων. Και ο δεύτερος λόγος είναι ότι, όταν συσσωρευθεί τεράστια ζημιά, και αν ακόμα θέλουν, δε θα έχουν τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσουν αυτή τη ζημιά.

Κύριε Πρόεδρε, να πάρουμε τα πράγματα όπως έχουν. Δυόμισι μήνες μετά την κρίση στον Κόλπο ήρθε η κυβέρνηση και κατέθεσε, σύμφωνα με την τότε υφιστάμενη νομοθεσία, Κανονισμούς με τους οποίους αυξάνονταν οι τιμές του υγραερίου από £140 τον τόνο σε £240 τον τόνο, δηλαδή 71,4%, της βενζίνης της εχτρα από 29,4 σεντ το λίτρο σε 34 σεντ το λίτρο ή 15,6%, του φωτιστικού πετρελαίου και του ακάθαρτου πετρελαίου από 9,2 σεντ σε 13 σεντ, μια αύξηση ύψους 41,3%.

Πρέπει να εξηγηθεί τώρα στον κόσμο τι είναι αυτό που εισηγείται η πλειοψηφία της Βουλής. Από τις £240 που εισηγείτο τότε η κυβέρνηση η πλειοψηφία της Βουλής έχει δεχτεί τις £185 ή μία αύξηση της προηγούμενης τιμής του 32%. Η τιμή της βενζίνης της εχτρα ήταν 29,4 σεντ και αντί της αύξησης των 34 σεντ που εισηγείτο η κυβέρνηση η πλειοψηφία την έριξε στα 32 σεντ, είναι δηλ. μία αύξηση της μέχρι τώρα υφιστάμενης τιμής του 8%. Για το φωτιστικό πετρέλαιο και το ακάθαρτο πετρέλαιο, που είναι προϊόντα παραγωγής και βιομηχανίας, η κυβέρνηση είχε εισηγηθεί αύξηση 13 σεντ από 9,2 σεντ που ήταν και η πλειοψηφία της Βουλής τη μείωσε στα 10 σεντ, είναι δηλ. μία αύξηση του 8%. Αυτές είναι οι βασικές επιπρόσθετες επιβαρύνσεις του καταναλωτικού

κοινού. Και με αυτές τις τιμές και με βάση τον υπολογισμό ότι η μέση τιμή του αργού πετρελαίου θα είναι 25 δολάρια κατά το 1991 περίπου συμπεραίνουμε ότι θα υπάρξει κάλυψη των ζημιών των εταιρειών. Με άλλα λόγια εγώ θα έλεγα απ' αυτό το βήμα ότι θα είναι ευτυχής η οικονομία μας, αν μπορέσει πράγματι την κρίση στον Κόλπο και την ενεργειακή κρίση να τις αντιμετωπίσει αποτελεσματικά με αυτές τις αναπροσαρμογές των τιμών.

Και το ΔΗΚΟ επέλεξε λάθος θέμα για να ασκήσει δημοσκοπία. Σε ένα πολυκομματικό σύστημα συνήθως έχουν την πολυτέλεια τα μικρά κόμματα να ασχούν δημοσκοπία. Και όταν μικρά κόμματα ασχούν δημοσκοπία, είναι η συμπεριφορά τους κάπως ζημιογόνα. Όταν όμως ένα μεγάλο κόμμα ασκεί δημοσκοπία, τότε ο ρόλος του είναι διαλυτικός και ανεύθυνος. Και το θέμα είναι να αποφασίσετε αν θα συμπεριφέρεστε υπεύθυνα, για να διατηρήσετε κάποιο εκτόπισμα, ή αν θέλετε να συμπεριφέρεστε δημοσκοπικά και ανεύθυνα, οπότε θα μικράνετε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές παρακαλώ;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω την ομιλία μου επί αυτού του σοβαρού θέματος, υπογραμμίζοντας ότι το ΑΔΗΣΟΚ δε διακατέχεται ουδόλως από διάθεση δημοσκοπίας ή δημαγωγίας.

Έχω τη γνώμη ότι, παρά το νεαρό της ηλικίας μας, του κόμματός μας...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, μην παρεξηγείτε τόσο εύκολα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

... προβάλαμε με παρρησία, κύριε Πρόεδρε, μια άποψη αναφορικά με το χειρισμό αυτού του σοβαρού θέματος. Και πιστεύω ότι η άποψη την οποία προβάλαμε ήταν υπεύθυνη και ανταποκρινόταν στα συμφέροντα της οικονομίας και ευρύτερα του λαού μας.

Σε προηγούμενο στάδιο, πριν από ένα μήνα περίπου, όταν οι συνθήκες κατά τη γνώμη μας συνηγορούσαν, δε διστάσαμε να εισηγηθούμε να αναβληθεί η αναθεώρηση της τιμής των πετρελαιοειδών. Έχει παρέλθει, επαναλαμβάνω, περίπου ένας μήνας από τότε και πιστεύω ότι αυτή η περίοδος διαδραμάτισε το ρόλο που ο κ. Γαλανός ανέφερε, ήταν δηλαδή περίοδος αναμονής.

Στη διάρκεια αυτού του μήνα αποδείχθηκε ότι η τιμή του πετρελαίου διεθνώς συνεχίζει να κυμαίνεται στα γνωστά επίπεδα και οι ελπίδες που εμφανίστηκαν πριν από ένα μήνα περίπου ότι πιθανόν να διαμορφωνόταν σε νέα χαμηλότερα επίπεδα δε δικαιώθηκαν.

Γι' αυτό αποτελεί πεποίθησή μας ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα σημερινά δεδομένα, αυτό το Σώμα δεν έχει άλλη εκλογή από το να εγκρίνει κάποια αύξηση, όχι γιατί επιθυμούμε εμείς αυτή την αύξηση, αλλά γιατί αυτή η αύξηση κατέστη αναπόφευκτη λόγω παραγόντων διεθνών, παραγόντων ανεξάρτητων της δικής μας θέλησης και εκτός του δικού μας ελέγχου.

Πιστεύουμε λοιπόν ότι κάποια αύξηση είναι αναπόφευκτη και αναγκαία. Και θα διευκρινίσω ότι, παρά το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή αποδεικνύεται η αύξηση αναπόφευκτη, δε θεωρούμε ότι πριν από ένα μήνα αυτό το Σώμα ενήργησε πρόχειρα και λανθασμένα αποφεύγοντας τότε την αύξηση. Πιστεύουμε ότι και τότε ενεργήσαμε ορθά και τώρα ενεργούμε ορθά υποστηρίζοντας μια κάποια αύξηση.

Είναι πεποίθησή μας ότι με το χειρισμό που η αρμόδια Επιτροπή εισηγείται στην Έκθεσή της υπογραμμίζεται η υπευθυνότητα με την οποία αυτό το θέμα προσεγγίζεται από μέρους της πλειοψηφίας του Σώματος. Και θα τονίσω, κύριε Πρόεδρε, επίσης ότι το γεγονός ότι η πλειοψηφία της Επιτροπής επέλεξε μια βάση εντελώς διαφορετική για να στηρίξει τις νέες λιανικές τιμές πώλησης των πετρελαιοειδών όχι μόνο είναι ένδειξη και απόδειξη της υπευθυνότητας της πλειοψηφίας της Επιτροπής, αλλά εκ των πραγμάτων αποδεικνύει ότι έχει επιλέξει μια ριζικά ή ουσιαστικά νέα βάση, η οποία νέα βάση αποβαίνει προς όφελος και των καταναλωτών και των εργαζομένων αλλά και ευρύτερα της οικονομίας.

Διευκρινίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι, αντί των 30 δολαρίων που είχαν προταθεί πριν από ένα μήνα από την Εκτελεστική Εξουσία ως βάση για τη διαμόρφωση των νέων τιμών, η πλειοψηφία της Επιτροπής στηρίζει την πρότασή της στην τιμή των 25 δολαρίων, που, επαναλαμβάνω, είναι ουσιαστικά διαφορετική από την τότε πρόταση της κυβέρνησης και πολύ ορθά συμπληρώνει ο συνάδελφος κ. Ζαχαριάδης ότι αυτή η τιμή είναι πολύ διαφορετική και από την επικρατούσα στη διεθνή αγορά τιμή του αργού πετρελαίου.

Βεβαίως κάποιοι μπορεί να διερωτηθούν γιατί αυτή η διαφορά. Πιστεύω ότι και πάλι η Επιτροπή επέλεξε μια ορθή μεθοδολογία για τη ρύθμιση αυτού του θέματος, τοποθετώντας το θέμα όχι επί βραχυπρόθεσμης αλλά επί μακροπρόθεσμης βάσης. Συγκεκριμένα, κατά τους υπολογισμούς που έγιναν με βάση τα 25 δολάρια λήφθηκαν υπόψη και οι πέντε περίπου μήνες του 1990 αλλά και οι δώδεκα μήνες του 1991. Και αυτή είναι, πιστεύω, ορθή προσέγγιση και αποβαίνει προς όφελος γενικά της οικονομίας και του λαού.

Διατυπώθηκε και σήμερα και προηγουμένως η άποψη για την αναβολή επιβολής οποιασδήποτε αύξησης ακόμα και τώρα. Εμείς σ' αυτό το στάδιο στη σημερινή συνεδρία διαφωνήσαμε με την άποψη για περαιτέρω αναβολή της επιβολής των αυξήσεων, γιατί είμαστε πεπεισμένοι ότι, αν σήμερα γίνει αναβολή, αυτό ποικιλόμορφα θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στους καταναλωτές, στο λαό και την οικονομία. Και εξηγούμαι:

Πρώτ' απ' όλα, κύριε Πρόεδρε, έγινε σαφές ότι οποιαδήποτε συσσώρευση ελλειμμάτων -δε θα τις αποκαλέσω ζημιές αλλά ελλείμματα- στους ισολογισμούς του Ταμείου Πετρελαιοειδών επιβαρύνεται με τόκους και οι τόκοι αυτοί κατά ένα μεγάλο μέρος πληρώνονται στο εξωτερικό, γιατί οφείλονται στον εξωτερικό δανεισμό στον οποίο καταφεύγουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών. Συνεπώς, αν αναβάλουμε την επιβολή αύξησης της τιμής, απλώς θα πληρώνουμε τόκους, επαναλαμβάνω, επί των συσσωρευμένων ελλειμμάτων. Και επαναλαμβάνω ότι -ασφαλώς σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο, ας πούμε τον Απρίλη ή το Μάη, όπως εισηγήθηκε ο συνάδελφος κ. Γαλανός- θα υποχρεωθούμε, για να καλύψουμε τα συσσωρευμένα ελλείμματα των 18 περίπου εκατομμυρίων λιρών, να επιβάλουμε μια πολύ μεγαλύτερη αύξηση στις τιμές των πετρελαιοειδών, με αποτέλεσμα να υποστεί τρανταγμούς γενικά η οικονομία. Γιατί τώρα μιλούμε για πληθωρισμό με

βάση τα 25 δολάρια, δηλ. περίπου μια εκατοστιαία μονάδα, αλλά, αν η αύξηση αναβληθεί και γίνει τον Απρίλη ή το Μάη, για να καλυφθούν τα 18 ή 20 εκατομμύρια, πόσα θα είναι τα ελλείμματα του ισολογισμού των πετρελαιοειδών; Ασφαλώς οι αυξήσεις, εφόσον θα είναι πολύ μεγαλύτερες, θα έχουν και σημαντικές επιπτώσεις στον πληθωρισμό και στην οικονομία.

Θα ήθελα όμως με αυτή την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που ο κ. Γαλανός με έναν τρόπο έχει προκαταβολικά εκθέσει την άποψή του, να ρωτήσω το εξής: Δεν είναι η πρώτη φορά την τελευταία δεκαετία ή εικοσαετία που η τιμή του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά σημειώνει ραγδαία αύξηση. Είναι γνωστό ότι και το 1973 έγινε αυτό αλλά και το 1979 και το 1980 και το 1981 και την τελευταία δεκαετία, όταν γύρω στο 1980 η τιμή του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά έφτασε σχεδόν τα 37 δολάρια το βαρέλι ή, αν θέλετε ορθότερα, το αγόραζε η Κυπριακή Δημοκρατία στην τιμή των 37 δολαρίων το βαρέλι, η τότε κυβέρνηση δεν επέλεξε το δρόμο που τώρα εισηγείται ο κ. Γαλανός. Και είναι λογικό να διερωτηθούμε: Τώρα έγινε σοφότερη η ηγεσία του ΔΗΚΟ, για να επιλέξει αυτό το δρόμο;

Πέραν τούτου θα ήθελα να υποδείξω το εξής: Μήπως θα ήθελε ο κ. Γαλανός να αναβάλουμε την αύξηση, για να έχουμε το 1991 έναν πληθωρισμό του ύψους του 13,5% που είχαμε και το 1980-81, ακριβώς επειδή τότε σημειώθηκε ραγδαία αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών; Μήπως αυτή τη διαδικασία εισηγείται ο συνάδελφος κ. Γαλανός;

Με βάση αυτά τα δεδομένα έχουμε την πεποίθηση ότι ορθά η πλειοψηφία της Επιτροπής εισηγείται την αύξηση που εισηγείται και ορθά βασίζεται στην τιμή των 25 δολαρίων το βαρέλι για τη διαμόρφωση των λιανικών τιμών.

Να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να σχολιάσω και την εισήγηση περί επιδότησης της τιμής των πετρελαιοειδών. Και πάλι βέβαια θα μπορούσε να γίνει αναδρομή στο παρελθόν, όταν πριν από δέκα χρόνια αντιμετωπίζαμε παρόμοιες συνθήκες όσον αφορά την τιμή των πετρελαιοειδών, για να ρωτήσουμε γιατί τότε δεν ακολουθήθηκε ο δρόμος για τον οποίο σήμερα υποβάλλεται εισήγηση. Ο κ. Γαλανός λέει ότι ό,τι έγινε δε σημαίνει ότι πρέπει να επαναλαμβάνεται, αλλά να μου επιτρέψει ο αγαπητός συνάδελφος να πω ότι δε γίνεται πειστικός προβάλλοντας αυτό το επιχείρημα. Και το συμπέρασμα που προκύπτει από τις τοποθετήσεις του κ. Γαλανού είναι εύκολο πιστεύω και απλό: Υποβάλλονται αυτές οι εισηγήσεις, διότι τώρα δεν είναι το ΔΗΚΟ στην εξουσία. Και νομίζω ότι, όταν χειριζόμαστε τόσο σοβαρά ζητήματα, θα πρέπει να τα χειριζόμαστε με περισσότερη υπευθυνότητα.

Θα σχολιάσω την εισήγηση για επιδότηση των πετρελαιοειδών, υπενθυμίζοντας ότι υποβάλλεται αυτή η εισήγηση, ενώ η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ένα τεράστιο δημόσιο χρέος. Ναι, όσον αφορά το εξωτερικό δημόσιο χρέος, αυτό είναι κάτι παραπάνω από 400 εκατομμύρια, αλλά εδώ δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι πέραν αυτού του χρέους υπάρχει και το χρέος για την άμυνα -το οποίο είμαι βέβαιος ότι γνωρίζει ο κ. Γαλανός και το οποίο δεν πρέπει να ξεχνούμε- το οποίο βαρύνει τα δημόσια οικονομικά. Επιπλέον θα πρέπει να ληφθεί υπόψη εκτός του εξωτερικού και το εσωτερικό δημόσιο χρέος, γιατί με βάση υπολογισμούς ξεπερνά συνολικά το δημόσιο χρέος -εσωτερικό και εξωτερικό- τα δύο δισεκατομμύρια λίρες. Συνεπώς, διερωτώμαι πόσο μπορεί να ευσταθεί η εισήγηση για επιδότηση των πετρελαιοειδών, όταν αυτή είναι η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών.

Βεβαίως, είπε προ ολίγου ο Υπουργός Οικονομικών ότι μειώθηκε το εξωτερικό δημόσιο χρέος, αλλά υπενθυμίζω ότι έκαμε αναφορά και στο χρέος για την άμυνα, παρ' όλο που δεν το κατονόμασε. Τα Μέλη του Σώματος γνωρίζουν τι είναι αυτό το χρέος για την άμυνα και δε νομίζω ότι έχουμε δικαίωμα να το αγνοούμε και να εισηγούμαστε την επιδότηση των πετρελαιοειδών. Πέραν τούτου είναι φανερό ότι ο εξωτερικός δανεισμός ποικιλότροπα θα μας βαρύνει για να καλύψουμε τα ελλείμματα των πετρελαιοειδών και η περικοπή του προϋπολογισμού, αν μπορεί και πρέπει, να γίνει, αλλά να μην ξεχνούμε και πάλι ότι οι φετινοί προϋπολογισμοί, όπως και ο κ. Γαλανός έχει αναφέρει, παρουσιάζουν ένα ταμιακό έλλειμμα της τάξης των 240 εκατομμυρίων λιρών. Και πάλι διερωτώμαστε κατά πόσο, όταν αυτή είναι η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών, μπορεί κανείς να μιλά για επιδότηση των πετρελαιοειδών.

Έχουμε την πεποίθηση, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι η κατάλληλη στιγμή για αναθεώρηση της τιμής των πετρελαιοειδών και για έναν άλλο λόγο. Αν η αύξηση της τιμής αναβληθεί και γίνει στις αρχές του 1991, αυτό διπλά θα επιβαρύνει τους εργαζομένους με την έννοια ότι, αν γίνει τώρα η αύξηση, θα πάρουν τιμαριθμικό επίδομα από την 1η του Γενάρη του 1991, ενώ, αν η αύξηση γίνει στις αρχές του 1991, θα πληρώνουν αυξημένες τιμές για ένα εξάμηνο περίπου και θα πάρουν αργότερα τιμαριθμική αύξηση. Και αυτό τον παράγοντα θα πρέπει να τον λάβουμε υπόψη.

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, αναφερόμενος στη γενικότερη κατάσταση που επικρατεί όσον αφορά το θέμα της εισαγωγής και διύλισης πετρελαιοειδών και γενικότερα τα κέρδη των ξένων εταιρειών πετρελαιοειδών. Είναι ορθά τα στοιχεία που ανέφερε ο κ. Γαλανός, ότι δηλ. απ' ό,τι ανέφερε το αρμόδιο Υπουργείο τα κέρδη των εταιρειών ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, με συγχωρείτε που σας διακόπτω στο σημείο αυτό, αλλά στην Έκθεσή της η Επιτροπή λέει ότι αυτό το θέμα θα μελετηθεί το Γενάρη. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να το συζητήσουμε τώρα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Αυτό θα έλεγα κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, δε θα το συζητούσα. Απλώς επισύρω την προσοχή του Σώματος, όπως την επέσυρε και ο συνάδελφος κ. Γαλανός χωρίς να τον διακόψετε, επισύρω την προσοχή του Σώματος στο γεγονός ότι υπάρχει αυτό το πρόβλημα, ότι το Σώμα πρέπει να το μελετήσει και είναι για μας απαράδεκτο οι ξένες εταιρείες πετρελαιοειδών από την εμπορία και ελεγχόμενων και μη ελεγχόμενων εμπορευμάτων να έχουν καθαρό κέρδος της τάξης του 34%. Γι' αυτό θα πρέπει να μελετηθεί το ταχύτερο δυνατό και να βρεθούν οι καλύτερες δυνατές λύσεις για την αντιμετώπιση του θέματος της εισαγωγής και διύλισης πετρελαιοειδών.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και επαναλαμβάνω την πεποίθησή μου ότι χειριζόμαστε κατά τον πλέον υπεύθυνο τρόπο το θέμα, υποβάλλοντας από μέρους της πλειοψηφίας ή υποβάλλοντας η πλειοψηφία τις εισηγήσεις που περιέχονται στη σχετική Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα που μπορεί να έχει αλυσιδωτές, μπορεί να πει κανείς, επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου -και έχει, όχι μπορεί να έχει. Όμως αυτό το πρόβλημα δεν είναι δημιούργημα δικό μας, όπως λέχθηκε από τους προηγούμενους ομιλητές, αλλά απορρέει από τη γνωστή κατάσταση και τις επιπτώσεις αυτής της κατάστασης, από τα γεγονότα δηλ. τα γνωστά του Αραβικού Κόλπου. Συνεπώς, δεν ήταν και δεν είναι στο χέρι μας να αποφύγουμε αυτό το πολύ σημαντικό πρόβλημα. Το ερώτημα στο οποίο πρέπει να απαντήσω και εγώ με τη σειρά μου είναι: Έκαμε καλά η Βουλή που ομόφωνα, όταν ήρθε η κυβέρνηση με τις προτάσεις της, δε δέχτηκε τις προτάσεις και διατήρησε τις ίδιες τιμές; Και η δική μας απάντηση, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι σωστά ενεργήσαμε και αυτή η ενέργεια σίγουρα συνέβαλε στο να βάλει και η κυβέρνηση νερό στο κρασί της και να έρθει με διαφορετικές διαθέσεις εδώ, στο Σώμα της Βουλής. Ακόμα πρέπει να θυμίσω ότι οι προθέσεις τότε της κυβέρνησης, επειδή οι τιμές ανέβαιναν προς τα πάνω, ήταν να έρθει τη δεύτερη φορά με ψηλότερες τιμές, παίρνοντας ως βάση την αύξηση που παρατηρήθηκε στις τιμές του αργού πετρελαίου στη διεθνή αγορά. Όμως, ύστερα από τις συζητήσεις και τα στοιχεία που ζήτησε η αρμόδια Επιτροπή, η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, και ύστερα από τις τοποθετήσεις και τις ανησυχίες που εκφράστηκαν από την πλειοψηφία και πάλι της Επιτροπής η κυβέρνηση ήρθε, και μάλιστα πρέπει να χαιρετίσουμε αυτό το γεγονός, να διαφοροποιήσει τη θέση της και να αποδεχτεί τις προτάσεις που σήμερα το απόγευμα συζήτησε η Επιτροπή Οικονομικών, για να καταλήξει στις τιμές που προτείνονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας.

Δε θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να επαναλάβω τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις πρώτες τιμές που προτάθηκαν και τις τελευταίες που συζητούμε τώρα με βάση το προτεινόμενο νομοσχέδιο. Έχουν πολύ σημαντική διαφορά και σίγουρα πρέπει να εκτιμήσουμε αυτό το γεγονός και επίσης πρέπει να πούμε ότι οι τιμές των προϊόντων εκείνων που επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τη βιομηχανία, την αγροτική οικονομία και τις μεταφορές δεν υφίστανται την αλλοίωση στο ύψος που υπολογιζόταν κατ' αρχήν ότι θα μπει, και αυτό είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται, κατά τη συζήτηση, υπόψη.

Το άλλο σημαντικό στοιχείο είναι το θέμα του γκαζιού. Η διαφοροποίηση που έχει επιφέρει η Επιτροπή είναι πάρα πολύ σημαντική. Είναι το 50% ή κάτω από το 50% της αρχικά προτεινόμενης αύξησης και πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας ότι αυτό το θέμα επηρεάζει όλα τα στρώματα του λαού και ιδιαίτερα τα λαϊκά, αφού αυτό είναι το μέσο διά του οποίου ικανοποιούν τις οικιακές τους ανάγκες από άποψη μαγειρικής αλλά και από άποψη θέρμανσης. Βεβαίως, πρέπει να πω ότι τουλάχιστον η δική μας η πλευρά είναι με πολλή, θα έλεγα, συναίσθηση ευθύνης που πήρε θέση και τήρησε ορισμένη στάση για την αντιμετώπιση αυτού του θέματος σε όλα τα στάδια και, επανεξετάζοντας το θέμα υπό το φως του ότι με τούτες τις προτάσεις που έχει μπροστά της και συζητά η Βουλή υπολογίζεται ότι η επίδραση στον τιμάρθμο θα είναι 0,6% ως 1%, καθώς και τις επιπλοκές και τις επιπτώσεις, καταλήγει ότι πρέπει να δώσουμε μια λύση στο πρόβλημα με όσο το δυνατό λιγότερες επιπτώσεις.

Βεβαίως υπάρχει το ερώτημα: Θα επηρεαστεί ο τιμάρθμος και ο πληθωρισμός; Σίγουρα θα επηρεαστούν όχι μόνο από το τι θα βάλουμε εμείς αλλά και από

τα εισαγόμενα, διότι είμαστε μια χώρα καταναλωτική και τα προϊόντα τα οποία εισάγουμε από το εξωτερικό θα φέρουν μαζί τους και τον πληθωρισμό που επήλθε σ' όλες τις χώρες από τα καύσιμα και τους άλλους συντελεστές που έχουν σχέση με τις τιμές με τις οποίες προμηθευόμαστε όλα αυτά τα είδη.

Επίσης, θα ήθελα να εξηγήσω κιόλας ότι εμείς ναι, λέμε ότι κάμνουμε αυτή την αναπροσαρμογή των τιμών, για να αντιμετωπίσουμε όσο γίνεται πιο σωστά αυτό το πρόβλημα, παράλληλα όμως επισημαίνουμε -και θα ήθελα να χαιρετίσω το γεγονός- ότι για πρώτη ίσως φορά ομόφωνα η Βουλή- και η Επιτροπή και εδώ το Σώμα-τάσσεται υπέρ του ότι πρέπει επιτέλους να εξετάσουμε σε βάθος και σε πλάτος αυτό το θέμα που λέγεται κύκλωμα καυσίμων, δηλαδή τον τρόπο της αγοράς, τον τρόπο της διύλισης, τον τρόπο της εμπορίας, τις τιμές και όλα αυτά, διότι πραγματικά υπάρχει ένα πρόβλημα, το οποίο ο καθένας μας πρέπει να επισημάνει και για το οποίο πρέπει να αισθάνεται όχι καλά, όταν γνωρίζει ότι υπάρχει. Δηλαδή το να υπάρχουν κάποιες εταιρείες ξένες ή και ντόπιες -δεν έχει σημασία αν είναι ξένες ή ντόπιες για το θέμα που συζητούμε- και να τους διασφαλίζουμε 12% σταθερό κέρδος και τόκους επί των δανείων και τα λοιπά και να έχουν την ευχέρεια κατά ένα ποσοστό σημαντικό να πουλούν σε τέτοιες τιμές, που να τους εξασφαλίζουν αυτά τα πολύ ψηλά κέρδη, δε νομίζω ότι πρέπει να μας αφήσει αδιάφορους και γι' αυτό η Επιτροπή ομόφωνα και όλες οι πλευρές της Βουλής είχαμε καταλήξει στο ότι αυτό το θέμα, όταν τελειώσει η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς και εν πάση περιπτώσει στις αρχές του χρόνου, θα τεθεί στην Επιτροπή, θα ζητηθούν όλα τα αναγκαία στοιχεία και τότε όλοι θα βρεθούμε στην ανάγκη να αναλάβουμε ο καθένας την ευθύνη του και να δούμε πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτό το τεράστιο πρόβλημα.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι με την αντιμετώπιση που κάμνει σήμερα η Βουλή, ενώ δεν παίρνουμε υπόψη μας τις τιμές που ισχύουν σήμερα στη διεθνή αγορά για το αργό πετρέλαιο αλλά μία πολύ πιο χαμηλή βάση, μας δίδεται η ευχέρεια, αν και όταν οι τιμές διαφοροποιηθούν, και πάλι να είμαστε μέσα σε ένα περιθώριο που θα μας επιτρέψει να το εκτιμήσουμε και να το αντιμετωπίσουμε ανάλογα.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω ότι για μας και, επαναλαμβάνω, για ολόκληρο το Σώμα της Βουλής είναι πάρα πολύ σημαντικό να βρούμε τον τρόπο να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που δημιουργούν τα ψηλά κέρδη που μόνιμα πραγματοποιούσαν και πραγματοποιούν οι εταιρείες που εισάγουν και εμπορεύονται τα πετρελαιοειδή.

Σε ό,τι αφορά το θέμα των επιδοτήσεων, νομίζω ότι υπάρχει και κάποια παρεξήγηση, διότι, όταν η πλειοψηφία στη Βουλή έλεγε να αναβάλουμε να ψηφίσουμε, αυτό δεν είχε πάντοτε την έννοια ότι θα επιδοτήσουμε. Η έννοια ήταν ότι εδώ υπάρχει ένα ειδικό σύστημα, το ταμείο, όπως το ονόμασαν, διά του οποίου γίνεται η ρύθμιση των προβλημάτων βάσει των συμβάσεων που έχει η κυβέρνηση και, αν αυτό το ταμείο παρουσιάσει ελλείμματα για μια περίοδο, πιθανόν αυτά να καλυφθούν, όταν θα παρουσιάσει περισσεύματα. Αλλά ήταν το σημείο που τέθηκε και πιθανόν να δίνει και την εξήγηση ή να δημιουργεί την παρεξήγηση ότι, αν και εφόσον προκύψει έλλειμμα τέτοιο που να είναι ανάγκη να αντιμετωπιστεί, τότε να σταθμιστεί κατά πόσο είναι συμφερότερο να αντιμετωπιστεί από το κράτος, για να μην προκαλέσει τις αλυσιδωτές επιπτώσεις, ή να αντιμετωπιστεί με διαφοροποίηση των τιμών. Συνεπώς νομίζω ότι, όταν

λέγαμε -τουλάχιστον η πλευρά η δική μας- ότι πρέπει να αναβάλουμε τη λήψη απόφασης, δεν εννοούσαμε ότι θα αντιμετωπίσουμε το θέμα με επιβάρυνση, με κρατική επιχορήγηση, διότι εμείς το θεωρούμε κιόλας προκλητικό, θα έλεγα, όταν γνωρίζουμε πως οι εταιρείες αυτές διεθνώς πραγματοποιούν δισεκατομμύρια κέρδη -και είπε η BP πόσα κέρδη είχε από την κρίση μέχρι τώρα, καθώς και οι άλλες εταιρείες, και είναι η BP ο προμηθευτής των καυσίμων-να αφήσουμε τα πράγματα έτσι απλώς, να πληρώσουν οι φορολογούμενοι, αλλά εννοούσαμε ότι αυτό το ταμείο θα ενεργήσουμε, ώστε να αντιμετωπίσει όσο γίνεται πιο σωστά αυτά τα προβλήματα.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω με τη σειρά μου να επαναλάβω, να τονίσω ότι η αντιμετώπιση που επιλέξαμε σήμερα δεν είναι επιθυμία μας· είναι η ανάγκη που μας την επιβάλλει και θεωρούμε ότι είναι μια σωστή αντιμετώπιση με προοπτική που μας επιτρέπει να ξεπεράσουμε τα προβλήματα που μας έχουν δημιουργήσει παράγοντες που βρίσκονται έξω από τα περιθώρια της Κύπρου, διεθνείς παράγοντες, δηλ. η κρίση του Κόλπου. Έτσι θα έχουμε τη δυνατότητα στο μέλλον κατάλληλα να χειριστούμε και να αντιμετωπίσουμε το όλο θέμα, που λέγεται θέμα καυσίμων, σ' όλες του τις πτυχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τυπικά το θέμα των πετρελαιοειδών. Στην πραγματικότητα συζητούμε τη μεγάλη κρίση που μας περιβάλλει, τη μεγάλη αστάθεια που παρουσιάζεται στην περιοχή μας και στη διεθνή οικονομία, ενώ η τιμή των πετρελαιοειδών είναι απλώς το σύμπτωμα αυτής της κατάστασης. Γι' αυτό ως πολιτικά κόμματα, ως Βουλή, το πρώτο ερώτημα που έχουμε μπροστά μας είναι το εξής: Θεωρούμε αυτό που γίνεται αυτή τη στιγμή κάτι το τυχαίο, το περιστασιακό και το περαστικό;

Αν θεωρήσουμε ότι είναι πράγματι έτσι και αν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι είναι μπόρα και θα περάσει και μάλιστα στο άμεσο, στο προσεχές μέλλον, τότε σίγουρα θα πρέπει να μας χαρακτηρίζει η διάθεση αναμονής και θα πρέπει να αναζητήσουμε άλλες δυνατότητες κάλυψης των ελλειμμάτων, για να αποφύγουμε την εδραίωση κάποιων μόνιμων επιπτώσεων στην κυπριακή οικονομία.

Όμως δε φαίνεται να είναι αυτή η περίπτωση. Στην περιοχή μας είτε θα έχουμε πόλεμο, οπότε αυτό δε θα σημαίνει τερματισμό της κατάστασης και επάνοδο στις παλιές καλές εποχές αλλά μία τεραστίων διαστάσεων καταστροφή, που μάλιστα, όπως ο πρώην πρωθυπουργός της Ιαπωνίας είπε, θα οδηγήσει την ανθρωπότητα στην περίοδο των παγετώνων, ενώ ο Willy Brandt εξέφρασε την άποψη ότι ένας πόλεμος στην περιοχή θα οδηγήσει σε τέτοιες καταστροφές, που θα αποδειχθούν ανυπολόγιστες για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Αν πραγματοποιηθεί λοιπόν αυτό το ενδεχόμενο, δε θα έχουμε πτώση του Σαντάμ Χουσεϊν και επάνοδο στις ωραίες εποχές.

Υπάρχει όμως και η περίπτωση της παρατεταμένης κρίσης. Αν υπάρξει περίοδος παρατεταμένης κρίσης, θα εξακολουθήσουμε να έχουμε αυτό το σημερινό περίπου φαινόμενο, την αυξομείωση της τιμής του πετρελαίου, αλλά σε ένα

ανώτερο επίπεδο και όχι στα παλιά ωραία επίπεδα τα οποία ξέρουμε. Γι' αυτό, αφού καλείται η Βουλή να πάρει κάποιες αποφάσεις, θα πρέπει να τα συνεκτιμήσει όλα αυτά και να πει ότι πράγματι αντιμετωπίζουμε μια πολύ μεγάλη κρίση και με επίγνωση των κινδύνων και των συνεπειών της θα πρέπει να μελετήσουμε τα μέτρα και ανάλογες θα πρέπει να είναι και οι δικές μας αποφάσεις. Είναι γι' αυτό που υιοθετήσαμε την άποψη ότι είναι επιβεβλημένη η αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών και η μετακύλισή της στον καταναλωτή.

Συζητώντας όμως το θέμα της τιμής των πετρελαιοειδών, αναφέρθηκαν τα δύο βασικά κριτήρια στα οποία στηρίζεται η κυβερνητική πολιτική. Λέει ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι το πρώτο είναι η τιμή εισαγωγής του αργού πετρελαίου σε κυπριακές λίρες κατά μετρικό τόνο και το δεύτερο το ύψος των κανονικών κερδών των εταιρειών πετρελαιοειδών, σύμφωνα με τους εκάστοτε εν ισχύ Κανονισμούς.

Κύριε Πρόεδρε, φάνηκε από την πρώτη πρώτη διερεύνηση που κάναμε ότι συμβάσεις υπάρχουν, τιμές υπάρχουν, Κανονισμοί δεν υπάρχουν και είναι ένα μεγάλο ερώτημα το πώς μέχρι της στιγμής λειτουργούσε το όλο σύστημα. Αλλά δε θα έρθω σ' αυτό. Θα επιμείνω μόνο στο σημείο που ενδιαφέρει τη σημερινή μας συζήτηση. Διότι ήρθε και μια άλλη επιστολή των εισαγωγέων των εταιρειών πετρελαιοειδών στην οποία περίπου παρουσιάζονται ως τα μεγάλα θύματα της υπόθεσης που κινδυνεύουν να φτωχύνουν, να χρεοκοπήσουν και πρέπει να τους λυπηθούμε παίρνοντας τα ανάλογα μέτρα. Και αυτό επίσης δημιουργεί θέμα. Να καθορίσουμε ανώτερη τιμή πετρελαίου, αλλά κατά έναν τέτοιο τρόπο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι έτσι, κύριε Χατζηδημητρίου, και πρόκειται να φτωχύνουν τα παιδιά, να το δούμε το Γενάρη, όταν θα καθίσετε ως Επιτροπή Οικονομικών.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τόνισα ότι θα επιμείνω μόνο στο σημείο που συνδέεται με αυτή τη συγκεκριμένη απόφαση της αύξησης των τιμών και μάλιστα στην έκταση που διατύπωσαν άλλοι συνάδελφοι και δε θα επαναλάβω ούτε αριθμούς ούτε συσχετίσεις. Όμως νομίζω ότι ορθά ανησυχήσαμε, από τη στιγμή που εγκύψαμε κάπως στο ιστορικό της όλης υπόθεσης, γιατί υπάρχουν δυνατότητες συγκράτησης των τιμών, αφού οι εταιρείες των πετρελαιοειδών, σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία υπάρχουν, έχουν υπερκέρδη που πρέπει να μειωθούν και πρέπει να απορροφήσουν και αυτές μέρος του κόστους. Και αναφέρω ένα παράδειγμα: Μια εταιρεία, οι αρχικές επενδύσεις της οποίας ήταν 1,5 εκατομμύριο λίρες, όταν έφυγε από την Κύπρο, διέθεσε τα συμφέροντά της για 70 εκατομμύρια λίρες, αφού στο μεταξύ είχε εξαγάγει από την Κύπρο άλλα πέντε εκατομμύρια λίρες, και αυτή η εταιρεία επανέρχεται μέσα σε πέντε χρόνια, δηλαδή έστω για προσωρινή διάθεση των συμφερόντων της. Επίσης, όπως αναφέρθηκε και εδώ, μας απειλούν οι εταιρείες ότι θα κόψουν το πετρέλαιο και είναι χρήσιμη αυτή η προειδοποίηση, για να φανεί πόσο βλαβερό είναι για το εθνικό συμφέρον και για την οικονομία της Κύπρου το να εξαρτώμαστε αποκλειστικά από ξένες εταιρείες που έχουν το μονοπώλιο της προμήθειας και εμπορίας του πετρελαίου.

Άρα πρέπει να πάρει μέτρα η κυβέρνηση για έναν ουσιαστικότερο έλεγχο των τομέων αυτών και αυτές είναι οι απόψεις που υποστηρίζαμε πάντοτε κατά τρόπο δογματικό και χαιρόμαστε που προσχωρούν και άλλοι στο δόγμα αυτό για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα. Και έχουμε λοιπόν το ερώτημα: Να καθοριστούν οι

τιμές των πετρελαίων, σε ποιο όμως ύψος; Στο ύψος που μας προτείνουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών, όταν παρουσιάζονται να έχουν ένα μισθολόγιο που δεν ανταποκρίνεται σε καμιά λογική; Μια εταιρεία που διαθέτει το 30% της αγοράς έχει το μισό μισθολόγιο από μια άλλη η οποία έχει μόνο το 24% της αγοράς. Είναι απορίες που πρέπει να μας απασχολήσουν, πώς δηλαδή κατασκευάζονται οι μισθοί και τα έξοδα των εταιρειών τα οποία πληρώνουμε εμείς και τους εξασφαλίζουμε και υπερκέρδη 12%. Και υπάρχει -πολύ ελάχιστα νούμερα μόνο, κύριε Πρόεδρε, δε θα επεκταθώ στο θέμα- ακόμα ένα ερώτημα: 'Όταν οι κυπριακές εταιρείες έχουν να πληρώσουν φόρο εισοδήματος ή όταν έχουν να κάνουν οτιδήποτε, τι λογαριάζουν ως έξοδά τους ή τι δέχεται ο φόρος εισοδήματος; Το αρχικό κεφάλαιο ή την επανεκτίμηση του κεφαλαίου, όπως γίνεται σ' αυτές τις εταιρείες, όπως είναι τα χαρτιά τα οποία μας έδωσε η ίδια η κυβέρνηση. Και επίσης υπάρχει και μια εταιρεία η οποία δείχνει ότι πραγματοποιεί συνεχώς ζημιές και πρέπει πραγματικά να μας απασχολήσει αυτό το πρόβλημα, διότι πώς τη συμφέρει να δουλεύει με ζημιά σ' έναν τόσο ευαίσθητο τομέα;

Δε θα επεκταθώ σ' αυτά τα θέματα, κύριε Πρόεδρε. Απλώς ήθελα να τα συνδέσω μόνο με το σημείο που μας ενδιαφέρει για τον καθορισμό της τιμής των πετρελαιοειδών και θα αναφέρω μόνο ότι επιπτώσεις στην οικονομία θα έχουμε. Και συμφωνώ με την άποψη μου εκφράστηκε προηγουμένως και από τον κ. Ιεροδιακόνου, ότι μακάρι να είναι αυτές οι συνέπειες και να μην είναι μεγαλύτερες. Φαίνεται ότι μία τέτοιας έκτασης επιβάρυνση θα είναι δυνατό να την απορροφήσει με αποτελεσματικότητα η κυπριακή οικονομία, χωρίς να καταστραφεί, όπως προέβλεψε ο κ. Γαλανός. Ασφαλώς, αν επιδεινωθεί η κατάσταση ακόμα περισσότερο, θα κινδυνέψει ο κόσμος όλος και μαζί και εμείς.

Και σίγουρα είμαστε εναντίον των επιδοτήσεων, διότι επιδότηση σημαίνει χρησιμοποίηση του φορολογούμενου, για να καλύψουμε τα έξοδα εκείνου που κάνει υπερκατανάλωση, εκείνου που έχει ένα υπερπολυτελές αυτοκίνητο, εκείνου ο οποίος έχει κεντρική θέρμανση, του βιομήχανου ο οποίος μπορεί να πληρώνει φόρο εισοδήματος, όπως λέει και το έγγραφο της κυβέρνησης, ή των έξι χιλιάδων υπεράκτιων εταιρειών και των αυτοκινήτων που διαθέτουν.

'Ετσι, πραγματικά θα φανούμε πάρα πολύ γενναιόδωροι κάπου που δε χρειάζεται, διότι, αν αρχίσουμε να συζητούμε το σύστημα της επιδότησης επειδή θα είναι καλό για τα πετρελαιοειδή, γιατί να μη συμφωνήσουμε να επεκταθεί και στο ραδιόφωνο και στο ηλεκτρικό ρεύμα και στο τηλέφωνο και σε όλα και να μας επιδοτεί κάθε μέρα η κυβέρνηση σε όλους τους τομείς, ώστε να μη χρειάζεται ούτε να δουλεύουμε; Πραγματικά θα ζούσαμε σε μια ευτυχισμένη κοινωνία και θα περνούσαμε όλοι πάρα πολύ ωραία.

'Όμως φαίνεται ότι το σύστημα τούτο κάπου προσκρούει, πολύ περισσότερο όταν είναι τεχνητές οι τιμές, όταν δεν είναι οι πραγματικές οι τιμές. Είδαμε πραγματικά πώς κατέρρευσε η οικονομία των χωρών του υπαρκτού σοσιαλισμού λόγω μη πραγματικών τιμών. Γι' αυτό ας μην πέσουμε από άλλη οδό μέσα στο ίδιο αδιέξοδο.

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επεκταθώ στο θέμα των ευθυνών του ΔΗ.ΚΟ., όταν ήταν κυβέρνηση, γιατί όλα είναι τόσο αυτονόητα, που δε χρειάζονται καν σχόλια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Μαρκίδης και μετά να μιλήσετε, κύριε Γαλανέ.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ σας παρακάλεσα να μου δώσετε το λόγο μετά τον κ. Μαρκίδη ή τον κ. Γαλανό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Εντάξει. Ελάτε, κύριε Μαρκίδη, διότι ο κ. Γαλανός θα απαντήσει σε όλες αυτές τις εισηγήσεις οι οποίες έγιναν.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το αν θα μιλήσετε εσείς μετά τον κ. Γαλανό, κύριε Στυλιανού, δεν έχει μεγάλη σημασία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Τότε να μιλήσω πριν από τον κ. Γαλανό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι θα υποστηρίξετε τις απόψεις του κ. Γαλανού. Εκείνο που έχει σημασία είναι να ακουστούν οι αντίθετες απόψεις, ώστε να μπορέσει να απαντήσει ο κ. Γαλανός.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εντάξει. Αφήστε μετά τον κ. Μαρκίδη τότε, κύριε Πρόεδρε, και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος θα μου επιτρέψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ελπίζω ότι θα είμαι πολύ σύντομος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Σύντομος; Ελπίζουμε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Απλώς επειδή έγινε υπενθύμιση του τι έγινε επί διακυβέρνησης ΔΗ.ΚΟ. το 1981, όταν υπήρξε απότομη αύξηση και την τότε εποχή στις τιμές των πετρελαιοειδών, είναι καλό, νομίζω, να υπενθυμίσουμε και τι έγινε, όταν υπήρξε απότομα ριζοσπαστική μείωση στις τιμές των πετρελαιοειδών στις αρχές του 1986.

Στις αρχές του 1986, όταν σημειώθηκε μια φοβερή απότομη πτώση στις τιμές των πετρελαιοειδών, δεν υπήρχε φαίνεται η θεωρία του πληθωρισμού και η τότε κυβέρνηση έφερε νομοσχέδιο στη Βουλή και ζήτησε να πάρει όλη τη διαφορά των κερδών που θα δημιουργούσε η μείωση της τιμής σε είδος φορολογίας. Με άλλα λόγια η τότε κυβέρνηση ζήτησε, παρά τη φοβερή απότομη πτώση των τιμών των πετρελαιοειδών, να παραμείνουν οι τιμές στα επίπεδα της εποχής της ενεργειακής κρίσης και να πάρει η ίδια τη διαφορά υπό τον τύπο μιας φοβερής φορολογίας του ύψους των 70 - 80 εκατομμυρίων λιρών ετησίως. Πού ήταν τότε η θεωρία του πληθωρισμού και πού ήταν τότε η θεωρία της επιδοτήσεως; Και δε

μιλάμε πλέον για μια ίσως απομακρυσμένη εποχή του 1980 - 1981, αλλά μιλάμε για τα τελευταία δύο χρόνια της διακυβέρνησης του ΔΗ.ΚΟ. και ακόμα βρισκόμαστε στα πρώτα δύο χρόνια της αντιπολίτευσης του ΔΗ.ΚΟ. 'Αρα η εποχή δεν είναι μακριά. Και είναι φανερό ότι ακολουθούνται πλέον δύο μέτρα και δύο σταθμά κατά την όλη αντιμετώπιση των ίδιων προβλημάτων.

Επικρίθηκε πολύ πρόσφατα, τις τελευταίες μέρες, η Βουλή από εφημερίδα, εκφραστικό όργανο μέλους του Εθνικού Συμβουλίου και ανώτατου στελέχους του ΔΗ.ΚΟ., για το ότι αναμειγνύεται εκεί που δεν τη σπέρνουν, για το ότι αναμειγνύεται στις τιμές των πετρελαιοειδών, για το ότι αναμειγνυόμενη η Βουλή στις τιμές των πετρελαιοειδών κατ' ακρίβειαν υπερβαίνει τις εξουσίες που της παρέχει το Σύνταγμα και επομένως καλά κάνουν οι κύριοι Βουλευτές -και δεν τους αναφέρει ως Βουλευτές αυτή η εφημερίδα, αλλά αυτό είναι άλλο θέμα- καλά κάνουν οι κύριοι Βουλευτές...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ποια εφημερίδα, κύριε;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

... καλά κάνουν, λέει, οι κύριοι Βουλευτές να αφήσουν την κυβέρνηση ήσυχη να κυβερνήσει και να ασκήσει την εκτελεστική εξουσία. Τι αναμειγνύονται στις τιμές των πετρελαιοειδών και τι αντιλαμβάνονται αυτοί;

'Ηταν ελεύθερη η κυβέρνηση. Στις τιμές των πετρελαιοειδών δεν υπήρχε ανάμειξη της Βουλής, κύριοι συνάδελφοι, μέχρι την εποχή που η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. είχε την έμπνευση να έρθει να επιβάλει μιιά φορολογία του ύψους των 70—80 εκατομμυρίων λιρών ετησίως. 'Όταν έφερε αυτό το νομοσχέδιο....

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ναι, που τότε η άμυνα ήταν 0,5%.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Συγνώμη;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

'Ηταν τότε που η εισφορά η γενναία για την άμυνα ήταν 0,5%.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

'Ηταν άλλη η άμυνα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

'Όχι, εκείνη ήταν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αφήστε την άμυνα, διότι αυτή η φορολογία...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

'Όχι, ήταν της άμυνας

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να προστατεύσετε τον ομιλητή από αυτού του είδους τις διακοπές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς. Αυτό κάνω. Αυτό κάνω, κύριε Μαρκίδη.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα δεν ξέρω αν το κάνετε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, σας παρακαλώ καθίστε κάτω.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να σας πώ ότι ο Πρόεδρος της Βουλής μας είπε ότι οι παρεμβάσεις, συναινούντος και του ομιλητή, επιτρέπονται. Αν ο ομιλητής δεν τις θέλει, να τον ρωτήσουμε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ παρέμβαση ως προς εμένα επιτρέπω, αλλά διαλογική συζήτηση ειρωνική μεταξύ του κ. Στυλιανού και του Κοινοβουλευτικού του Εκπροσώπου δε νομίζω ότι επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Δεν επιτρέπω ούτε τις παρεμβάσεις ούτε τη διαλογική συζήτηση.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να τελειώσω σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μα υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά, κύριε Στυλιανού, όχι.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έτσι γίνεται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Εδώ πέρα ή θα έχουμε συζήτηση ή θα παραιτηθούμε.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε απόλυτο δίκαιο και θα παρακαλέσω όλους εδώ να μη παρεμβαίνουν ούτε στις δικές μας ούτε στις άλλες ομιλίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ σωστά.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Η φορολογία που επιβλήθηκε από το ΔΗ.ΚΟ. την εποχή εκείνη ουδεμία απολύτως σχέση είχε με την άμυνα. Είχε αποκλειστικά σχέση, όπως είπε ο τότε Υπουργός Οικονομικών κ. Μαυρέλλης, με την ανάγκη κάλυψης των ελλειμμάτων του δημόσιου προϋπολογισμού, ελλειμμάτων που είχε η ίδια η κυβέρνηση με την καταναλωτική της πολιτική δημιουργήσει τα προηγούμενα δέκα χρόνια. Αυτός ήταν ο μοναδικός στόχος εκείνου του νομοσχεδίου. Ουδεμία σχέση είχατε με την άμυνα. Απέκτησε σχέση με την άμυνα λόγω Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ και αυτή είναι η ιστορική πραγματικότητα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και λόγω ΔΗ.ΚΟ., για να είμαστε ειλικρινείς. Ψηφίσαμε όλοι τότε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ψήφισε και το ΔΗ.ΚΟ. εναντίον της κυβέρνησής του; Ναι, μπορεί.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, για το θέμα της άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, κύριοι, σας παρακαλώ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, είναι άλλο που θέλω να πω.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εξηγήστε μας, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αφού δε με αφήνετε να τελειώσω, κύριε συνάδελφε. Δεν υπήρχε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν υπήρχε παρέμβαση της Βουλής στις τιμές των πετρελαιοειδών. Όταν η κυβέρνηση εκείνη, η οποία διαρκώς επικρινόταν για τις καταναλωτικές της δαπάνες, έφερε εκείνη τη φορολογία, τότε και μόνο τότε η Βουλή επενέβη. Και συνεπεία της επέμβασης της Βουλής την εποχή εκείνη επιτεύχθηκαν τα ακόλουθα:

- 1) Μείωση των τιμών λιανικής πωλήσεως όλων των πετρελαιοειδών. Η τιμή της βενζίνης από 30 σελίνια το γαλόνι μειώθηκε στα 22 σελίνια το γαλόνι.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από 32 έγινε 24.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Υπήρξε διαφορά οκτώ σελινιών, δηλαδή διαφορά 40 σεντ το γαλόνι την εποχή εκείνη.

- 2) Επιδοτήθηκε η Αρχή Ηλεκτρισμού με συνέπεια τη μείωση της τιμής του ρεύματος όχι μόνο για τον ιδιώτη καταναλωτή αλλά και για όλες τις βιομηχανίες.
- 3) Επιδοτήθηκε το ταμείο για την άμυνα.

Αυτά συνέβηκαν συνεπεία της παρεμβάσεως της Βουλής και είναι με αφορμή εκείνο το νομοσχέδιο της κυβέρνησης του ΔΗ.ΚΟ. που ψηφίστηκαν αυτές οι νομοθεσίες που έδωσαν την εξουσία στη Βουλή να παρεμβαίνει. Και γι' αυτό σήμερα έχουμε το θέμα ενώπιόν μας. Διότι η τότε κυβέρνηση προσπάθησε να απορροφήσει τη διαφορά με κάποιου είδους φορολογία και από τότε αποκτήσαμε αυτή την εξουσία.

Το ερώτημα είναι πώς ασκούμε αυτή την εξουσία. Διότι είναι ωραίο πράγμα να συλλέγουμε εξουσίες, το ζήτημα όμως είναι με ποιο τρόπο ασκούμε τα σχετικά καθήκοντα που απορρέουν από τις εξουσίες αυτές. Και είμαστε και σε προεκλογική περίοδο. Είμαστε σε προεκλογική περίοδο και δεν είναι ευχάριστο να επιβάλλεις αυξήσεις σε είδη πρώτης ανάγκης, σε τιμές αγαθών πρώτης ανάγκης. Αλλά στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορούμε να συμπεριφερθούμε ανεύθυνα. Δεν μπορούμε να δεχθούμε να υποθηκεύουμε διαρκώς το μέλλον της οικονομίας

της Κύπρου, για να είμαστε εμείς διαρκώς ευάρεστοι στους ψηφοφόρους μας. Πρέπει να αναλάβουμε τις σχετικές ευθύνες μας και πολύ σωστά τις αναλαμβάνουμε σήμερα αυτές τις ευθύνες.

Είναι πολύ εύκολο να διατηρήσουμε τις τιμές όπως είναι, να επιδοτήσουμε τις εταιρείες πετρελαιοειδών με ένα ποσό 14, 15, 18 εκατομμυρίων λιρών μέχρι τον Απρίλιο και, όπως λέει το ΔΗ.ΚΟ., τότε να ξανασκεφτούμε το θέμα. Να ξανασκεφτούν δηλαδή το θέμα δύο μήνες πριν από τις εκλογές. Σκεφτείτε πώς θα το σκεφτούν και τι θα μας πουν τότε. Θα μας πουν να το αναβάλλουμε για το Σεπτέμβριο, διότι, αφού θα έχουμε κατορθώσει να τα επιδοτήσουμε μέχρι τον Απρίλιο με ένα μικρό ποσό 15 - 18 εκατομμυρίων λιρών, γιατί να μην τα επιδοτήσουμε και μέχρι το Σεπτέμβριο για ένα άλλο μικρό ποσό 20 εκατομμυρίων, 25 εκατομμυρίων, 30 εκατομμυρίων; Τι σημασία έχει μπροστά στην ανάγκη να παραμείνουν οι τιμές όπως έχουν με παρέμβαση - πρωτοβουλία του ΔΗ.ΚΟ.;

Εξωτερικός δανεισμός, δημιούργημα και αυτό της κυβέρνησης του κ. Κυπριανού. Και σε μια στιγμή ο κ. Γαλανός μας είπε: «Εσείς του Συναγερμού, που μιλάτε για υπεύθυνη στάση, μήπως ήταν υπεύθυνη η στάση σας, όταν δεν ψηφίζατε τους προϋπολογισμούς εκείνης της κυβέρνησης;» Μα δεν ψηφίζαμε τους προϋπολογισμούς, ακριβώς διότι είχαν αυτά τα ελαττώματα, διότι οδηγούσαν σε συνεχή αύξηση του εξωτερικού χρέους, αλλά και διότι υπήρχε επιμονή για χειρισμό του εθνικού προβλήματος με τρόπο που ερχόταν σε σύγκρουση με την πλειοψηφία του πολιτικού κόσμου της Κύπρου.

Πέραν αυτού να υπενθυμίσουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι επιδότηση σημαίνει... «Εξωτερικός δανεισμός», είπατε, διότι δεν τολμήσατε να πείτε φορολογία. Δεν είναι εποχή τώρα να μιλούμε για φορολογίες. Τώρα είναι εποχή να μιλούμε για επιδοτήσεις. Πώς μπορούμε να βρούμε τα 18 εκατομμύρια; Ή με φορολογία ή με κοπή χαρτονομίσματος ή με εξωτερικό δανεισμό. Δεν μπορούν να πουν φορολογία ή δεν τολμούν να πουν φορολογία, δεν τολμούν να πουν κοπή χαρτονομίσματος και μας λένε επιδότηση. Και τι σημαίνει επιδότηση; Εξωτερικός δανεισμός ο οποίος δε θα πληρωθεί ποτέ; Όχι. Εξωτερικός δανεισμός ο οποίος θα είναι του ύψους που θα δημιουργήσει βάρος πέραν των δύο εκατομμυρίων λιρών ετησίως υπό μορφή τόκων, γιατί, όταν ο δανεισμός είναι εξωτερικός και δεν υπάρχουν οι γνωστοί περιορισμοί των επιτοκίων που υπάρχουν στον εσωτερικό δανεισμό, δεν είναι 9% που πληρώνουμε. Και 18 εκατομμύρια λίρες εξωτερικό χρέος σημαίνει τόκους πέραν των δύο εκατομμυρίων λιρών ετησίως. Ποιοι θα τα πληρώσουν αυτά; Οι φορολογούμενοι του έτους 1991, 1992 και 1993. Και πάλι δηλαδή θα υποθηκεύσουμε το μέλλον αυτής της οικονομίας χάριν μιας σκοπιμότητας, για να μη φανούμε δηλαδή, προσοχή, να μη φανούμε δυσάρεστοι στους καταναλωτές της σήμερα.

Ο πειρασμός ήταν για όλα τα κόμματα, κύριοι συνάδελφοι. Ο πειρασμός ήταν κοντά σε όλα τα κόμματα. Και στο δικό μας το κόμμα ήταν ο πειρασμός πολύ κοντά, να κάνουμε δηλαδή ό,τι κάνει το ΔΗ.ΚΟ. Ούτε κυβέρνηση είμαστε ούτε συμπολίτευση είμαστε. Ό,τι κάνει το ΔΗ.ΚΟ. Το σκεφθήκαμε, έγινε και σχετική συζήτηση, αλλά επικράτησε η λογική άποψη, η άποψη της ευθύνης, η άποψη που λέει ότι δεν είναι με βάση το κομματικό συμφέρον που πρέπει να παίρνουμε θέσεις σ' αυτά τα θέματα αλλά αντίθετα με γνώμονα το γενικότερο συμφέρον της Κύπρου και του κυπριακού λαού. Εναπόκειται στον κυπριακό λαό να μας κρίνει. Εμείς πιστεύουμε ότι και ο καταναλωτής είναι αρκετά ώριμος

σήμερα, ώστε να μην παρασύρεται από την πολιτική γραμμή που τον ευκολώνει προσωρινά.

Πιστεύουμε ότι ο Κύπριος είναι αρκετά ώριμος και μπορεί να αντιληφθεί ότι, όταν αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού στη διεθνή αγορά και όταν εμείς δεν μπορούμε να επηρεάσουμε αυτή την αύξηση, κατ' ανάγκην θα υπάρξει επαύξηση και των τιμών στην Κύπρο. Και, όπως είπε ο συνάδελφος Ιεροδιακόνου και επανέλαβε και ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου, μακάρι οι επιπτώσεις από την κρίση στον Κόλπο να περιοριστούν στις αυξήσεις και στις επιπτώσεις που θα προέλθουν από τις αυξήσεις που επιβάλλονται σήμερα χάρη στην υπεύθυνη στάση της πλειοψηφίας της σημερινής Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός,

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μια πολύ σύντομη απάντηση στον κ. Μαρκίδη κι ένα μικρό, πολύ μικρό, παράδειγμα θα είναι αρκετό για να πείσει ποιοι δημοκοπούν και ποιοι δε δημοκοπούν και πόσο η στάση του Δημοκρατικού Κόμματος, που ζητούσε επιδότηση, έχει ήδη βοηθήσει τον καταναλωτή κι αυτό το λαό.

Διότι είμαστε σίγουροι πέραν πάσης αμφιβολίας, και αυτό βγαίνει από τη συλλογιστική του κ. Μαρκίδη, ότι, αν δεν επιμέναμε εμείς να μην επιβληθεί καμιά αύξηση, τα υπόλοιπα κόμματα θα δέχονταν την αρχική εισήγηση της κυβέρνησης που βασιζόταν στα \$31 και όχι τη σημερινή μείωση στα \$25.

Παρακαλώ. Εγώ ζήτησα να μη διακόπτουμε άλλους και παρακαλώ να μη με διακόψει κανένας.

Αν θέλετε, απαντήστε, όμως ήταν ολοφάνερο προηγουμένως ότι κάποιοι συζητούσαν για τα \$31 και πολύ ευχαρίστως θα τα δέχονταν, αν δεν υπήρχε εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος, και είναι εδώ που σκέφτηκα» ξέρετε, ας κάμουμε τους ανευθυνούπεθύνους και ας πούμε ότι αυτοί δημοκοπούν, ας τα κάμουμε εμείς \$25, για να φαίνεται μικρότερη η διαφορά και να πάρουμε αυτή τη θέση». Δεν έχει προσθέσει δηλαδή ο κ. Μαρκίδης στους συλλογισμούς που έγιναν και τους οποίους μας ανέφερε, αποκαλύπτοντας κάποια μυστικά του κόμματος και κάποιες συζητήσεις, ότι έγινε και ο επόμενος συλλογισμός, ότι δηλ. βεβαίως υπό τις συνθήκες δεν μπορούμε να δεχτούμε τα \$31 πλέον και πρέπει να βασίσουμε τις τιμές στα \$25.

Αλλά μας έδωσε και διάλεξη, ως συνήθως, ο κ. Μαρκίδης, που αρέσκεται να δίνει διαλέξεις απ' αυτό το βήμα, και μάλιστα και ψυχολογικές αναλύσεις έκαμε και μας έδωσε τη φυσιγνωμία και το προφίλ του Δημοκρατικού Κόμματος όσον αφορά το τι είναι και τι θεωρείται δημοκοπία. Σίγουρα ο κ. Μαρκίδης έχει μεγάλες ικανότητες να εξηγεί τι είναι δημοκοπία, διότι αυτή τη δημοκοπία ακολούθησε το κόμμα του όλα τα χρόνια της διακυβέρνησης Κυπριανού και Δημοκρατικού Κόμματος.

Και μιλήσατε τότε, κύριοι, για το ότι απορρόφησε το ΔΗ.ΚΟ. κάποιες αυξήσεις και για κάποια οικονομική πολιτική του Δημοκρατικού Κόμματος με την οποία δε συμφωνούσατε και τα παρόμοια. Όμως η γενική ομολογία των ξένων και των δικών μας και εσάς πολλές φορές, αλλά απ' αυτό το βήμα δε θέλατε να το πείτε ποτέ, είναι ότι επί διακυβέρνησης Δημοκρατικού Κόμματος και

Κυπριανού έγινε πραγματικά ένα οικονομικό θαύμα σ' αυτό τον τόπο, παρατηρήθηκαν ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, πολύ χαμηλός πληθωρισμός, πλήρη επίπεδα απασχόλησης. Και προσπαθούσατε με κάθε τρόπο να εύρετε από την πέτρα κάτι για να κάμετε κριτική. Και είχατε βρει τότε το θέμα του εξωτερικού δανεισμού και μας λέγατε απ' αυτό το βήμα «ξέρετε, εδώ κάθε παιδί που γεννιέται χρωστά £2,000». Και σας απαντούσαμε πάντοτε ότι μπορεί μεν να αναγκαστήκαμε να καταφύγουμε στον εξωτερικό δανεισμό, για να ξαναστήσουμε την κυπριακή οικονομία μετά τη λαίλαπα της τούρκικης εισβολής, δημιουργήσαμε όμως έναν εθνικό πλούτο για κάθε παιδί που γεννιέται όχι £2,000 αλλά της τάξης των δώδεκα και των δεκαπέντε χιλιάδων λιρών, έναν εθνικό πλούτο γενικά για την οικονομία της τάξης των δέκα δισεκατομμυρίων λιρών.

Ήταν αυτά τα επιχειρήματά σας, αλλά τότε καταψηφίζατε συστηματικά τους προϋπολογισμούς, διότι, και το είπατε, δε συμφωνούσατε με τη γραμμή του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κυπριανού στο εθνικό θέμα και επομένως, είπατε, ας κλάψουμε όλοι μας επί των ερειπίων της κυπριακής οικονομίας, ας καταψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς, φτάνει να ρίξουμε το Δημοκρατικό Κόμμα και τον κ. Κυπριανού. Και το πετύχατε. Και τώρα, επειδή ακολουθεί ο κ. Βασιλείου πολιτική αρεστή σ' εσάς στο εθνικό θέμα ή μάλλον ακολουθεί την πολιτική την οποία εσείς υποδεικνύετε, είστε έτοιμοι να δεχθείτε οτιδήποτε από την κυβέρνηση Βασιλείου, έστω και αν ο εξωτερικός δανεισμός διπλασιάστηκε μέσα σε δυο χρόνια από 1,3 δισεκατομμύρια σε 2,5 δισεκατομμύρια λίρες και μάλιστα όχι για παραγωγικούς σκοπούς, όπως γινόταν για έντεκα χρόνια επί κυβέρνησης Κυπριανού, αλλά για υπερκαταναλωτικούς σκοπούς. Αλλά αυτά δεν τα βλέπουμε. Κοιτάζουμε μόνο εκείνα τα οποία μας συμφέρουν, κάμνουμε διαλέξεις περί δημοκοπίας, κάμνουμε αναλύσεις περί δημοκοπίας και από την άλλη πλευρά δε βλέπουμε την πραγματικότητα και θέλουμε να εθелоτυφλούμε. Και νομίζουμε ότι πείθουμε με την υπέρτατη δημοκοπία της σοβαροφάνειας έναντι του λαού, αλλά δεν πείθουμε. Και ερχόμαστε επιπλέον και λέμε «ξέρετε, ο εξωτερικός δανεισμός -όπως λέει ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου- είναι κι αυτός πληθωριστικός και κανένας ο οποίος πραγματικά ξέρει κάτι από οικονομικά δεν αντιλαμβάνεται τον πληθωριστικό χαρακτήρα του εξωτερικού δανεισμού».

Μάλιστα, υπάρχει κάποιο στοιχείο πληθωρισμού, αλλά δεν μπορεί να συγκριθεί το στοιχείο του πληθωρισμού που ενέχει ένας εξωτερικός δανεισμός της τάξης των 14 εκ. λιρών με το στοιχείο του πληθωρισμού και τις αλυσιδωτές επιπτώσεις που θα έχουν οι αυξήσεις των τιμών των πετρελαιοειδών, που αυτόματα αυξάνουν τον πληθωρισμό κατά 2% περίπου, δηλαδή από 4% γίνεται 6%.

Λοιπόν, θα πρέπει να μην προσπαθούμε να αποπροσανατολίζουμε τη συζήτηση, αλλά να μένουμε στα βασικά θέματα. Ναι, βέβαια, δε θα χαθεί η κυπριακή οικονομία, δε θα χαθεί η Κύπρος, αν υπάρξουν κάποιες επιπτώσεις. Από την άλλη πλευρά όμως δεν επιθυμούμε να αποσταθεροποιηθεί η κυπριακή οικονομία. Έχει μεγάλη σημασία για μας να έχουμε μια σταθερή οικονομία με χαμηλό ρυθμό πληθωρισμού, με συνεχιζόμενους ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, ιδιαίτερα, επαναλαμβάνουμε, όταν αυτή η οικονομία έχει γίνει εύθραυστη ένεκα της κρίσης στον Περσικό Κόλπο.

Από την πρώτη μέρα που είμαστε αντιπολίτευση δεν υπήρξε ούτε ένα οικονομικό νομοσχέδιο της κυβέρνησης Βασιλείου που εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, να μην το ψηφίσουμε σε αντίθεση με το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Υπήρξαμε υπεύθυνοι, ακριβώς διότι θέλαμε να γίνεται αυτή η σύγκριση για την οποία μιλά ο κ. Μαρκίδης, ποιοι δηλ. είναι υπεύθυνοι και ποιοι ανεύθυνοι και πού ασκείται στείρα αντιπολίτευση και πού εποικοδομητική αντιπολίτευση. Και ως υπέστημεν τη μεγαλύτερη καταδίωξη που έχει υποστεί κόμμα απ' αυτή την κυβέρνηση σε όλους τους τομείς και σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της κυβερνητικής υπηρεσίας.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Δεν ξέρετε τι είναι καταδίωξη.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Ιεροδιακόνου, είπαμε να μη διακόπτουμε και επαναλαμβάνω ότι δυστυχώς κρίνετε εξ ιδίων τα αλλότρια. Αλλά φαίνεται και η πραγματική φυσιογνωμία σας, όταν έρχεστε και δέχεστε το επιχείρημα των εταιρειών οι οποίες λένε «ξέρετε, δε μας δίνετε τις αυξήσεις, δε δέχεστε την όλη δομή των τιμών, δε δέχεστε την όλη κατάσταση, γι' αυτό δε θα φέρουμε πετρέλαια και θα αφήσουμε την Κύπρο χωρίς πετρέλεια». Ενώ η αντίδραση θα έπρεπε να ήταν: Κύριοι, αφού τολμάτε πραγματικά να απειλείτε την Κυπριακή Δημοκρατία με τέτοιου είδους απειλές, τότε να αφήσετε την εισαγωγή των πετρελαιοειδών και θα αναλάβει η κυβέρνηση τα πετρελαιοειδή. Αλλά δυστυχώς δεν υπάρχει ούτε στο εθνικό θέμα ούτε στα οικονομικά τέτοια επιτέλους εθνική αξιοπρέπεια, ώστε να δώσουμε κάποιες επιτέλους απαντήσεις σε κάποιους κυρίους.

Αυτή είναι η πραγματικότητα και αυτό είναι το σωστό πλαίσιο και όχι ο αποπροσανατολισμός ο οποίος επιχειρείται.

Αλλά είχαμε και τους συναδέλφους του ΑΔΗΣΟΚ οι οποίοι μας είπαν ότι «ξέρετε, βεβαίως το νεαρό της ηλικίας μας να μην παρεξηγηθεί» και τα παρόμοια και δυστυχώς η νοοτροπία και ο τρόπος αντιμετώπισης των πραγμάτων είναι ηλικίας 500 χρόνων. Διότι με όλη εδώ την υπευθυνότητα μας λένε ότι «ξέρετε, εδώ είναι η πλειοψηφία». Είναι δυνατό η πλειοψηφία να είναι η ανεύθυνη κι εσείς, η μειοψηφία, υπεύθυνοι; Όταν οι ίδιοι γνωρίζουν ότι ο βασικός λόγος για τον οποίο οι ίδιοι αποχώρησαν από το ΑΚΕΛ ήταν διότι δε δέχονταν ότι η πλειοψηφία ήταν υπεύθυνη. Και έρχονται και με το άλλο επιχείρημα ότι «ξέρετε, δεν είστε πειστικοί, επειδή πριν από δέκα χρόνια είχατε κάποια διαφορετική τοποθέτηση και τώρα αλλάξατε». Μα κι εσείς, αγαπητοί φίλοι, πριν από δέκα χρόνια είχατε άλλες απόψεις όσον αφορά το θέμα της ΕΟΚ, όσον αφορά χίλια δυο οικονομικά θέματα, όσον αφορά ακόμα και ορισμένα θέματα που έχουν σχέσεις με τοποθετήσεις ιδεολογικές.

Επομένως, δεν είναι πειστικοί εκείνοι οι οποίοι, επειδή κάποιος διαφωνεί μαζί τους, επειδή ξέρουν ότι είναι ευάλωτοι σε κάποιες θέσεις, επειδή γνωρίζουν ότι υπέστησαν αφάνταστες πιέσεις και επειδή έχουν αναλάβει δεσμεύσεις και έχουν διασυνδέσεις με αυτή την κυβέρνηση, υπέκυψαν σ' αυτές τις πιέσεις και έρχονται αυτή τη στιγμή να καλυφθούν, κατηγορώντας ένα κόμμα το οποίο ακολουθεί μια θέση αρχής. Από την αρχή λέχθηκε από μας ότι εμείς δε θέλουμε να αντιδικήσουμε με κανέναν. Αυτή είναι η θέση μας κι έχουμε δικαίωμα να 'χουμε αυτή τη θέση και δε δεχόμαστε μαθήματα υπευθυνότητας ή κατηγορίες περί δημαγωγίας απ' κανέναν, γιατί στη Βουλή αυτή αποδείξαμε, τουλάχιστον ως αντιπολίτευση, ότι όλα σχεδόν τα οικονομικά νομοσχέδια τα ψηφίζουμε. Και όμως χρησιμοποιήθηκαν κι αυτά τα επιχειρήματα, για να εξασθενήσει η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος και για να πεισθεί ο λαός, είτε μας ακούει είτε δε μας

ακούει, για να πεισθούν κάποιοι ότι αυτές οι αυξήσεις των τιμών ήταν απαραίτητες.

Όμως θα ήθελα να πω δυο λόγια κλείνοντας, γιατί φαίνεται ότι οι συνάδελφοι ενοχλήθηκαν πραγματικά, επειδή το Δημοκρατικό Κόμμα τόνισε...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν ενοχληθήκαμε.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, ενοχληθήκατε και, κάθε φορά που μιλούμε, προσπαθείτε να διακόψετε. Θα ήθελα να πω κάτι. Η σοβαροφάνεια ουδέποτε υπήρξε υποκατάστατο της σοβαρότητας. Κι εμείς ουδέποτε διανοηθήκαμε να διακόψουμε συνάδελφο, τουλάχιστον εγώ προσωπικά, όταν μιλά, ούτε προσπαθήσαμε ποτέ να προσβάλουμε κάποιο συνάδελφο. Φαίνεται ότι, όταν λείπουν κάποια επιχειρήματα, χρησιμοποιούνται ύβρεις.

Θα ήθελα όμως να πω κάτι. Χρησιμοποιήθηκε το επιχείρημα ότι «ξέρετε, θα πάνε λεφτά και στην άμυνα». Μάλιστα, κύριοι, να ενισχύσουμε την άμυνά μας και είμαστε οι πρώτοι που θέλουμε να ενισχύσουμε την άμυνα όχι όμως με ευρύτερες επιπτώσεις στην οικονομία. Αν θέλετε να αυξήσουμε τα ποσοστά...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μπαίνουμε σε άλλο θέμα, στα ποσοστά.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Χατζηδημητρίου, διακόπτετε συστηματικά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, σε παρακαλώ να περιοριστούμε στο θέμα μας.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Δίγκλης ήγειρε θέμα άμυνας. Για τ' όνομα του Θεού! Δεν απαντώ στον κ. Χατζηδημητρίου ούτε θέλω να ασχολούμαι με τον κ. Χατζηδημητρίου για τίποτε.

Επαναλαμβάνω ότι έχουμε τρόπους, αν θέλουμε, να ενισχύσουμε την άμυνα και όχι να την ενισχύσουμε με αυτό τον τρόπο, να περάσουμε δηλαδή στον καταναλωτή και στην οικονομία τις ευρύτερες επιπτώσεις.

Θέλουμε επίσης να πούμε ότι αναφερθήκαμε στον Απρίλη. Δεν είναι πρόθεσή μας να αλλάξουν οι τιμές τον Απρίλη. Επειδή τον Απρίλη λήγει η αρχική εξαμηνία, οπότε θα επανεξεταστούν οι τιμές, είπαμε ότι θα πρέπει τον Απρίλη να γίνει μια επανεξέταση του όλου πλέγματος των διεθνών τιμών και να ξαναδούμε το θέμα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα δεσμευόμαστε με οποιοδήποτε τρόπο, αν επρόκειτο να γίνει επιχορήγηση, που δε θα γίνει, να μην αλλάξει το όλο σύστημα της επιχορήγησης τον Απρίλη.

Εμείς πιστεύουμε, ανεξάρτητα από το τι έγινε στο παρελθόν, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη οικονομική θεωρία ή οικονομικό επιχείρημα, ότι θα υπάρξουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις με την αύξηση της τιμής των καυσίμων. Και πιστεύουμε ότι σήμερα, που η οικονομία μας βρίσκεται πραγματικά στα πρόθυρα της ύφεσης, θα ήταν προτιμότερο η κυβέρνηση να απορροφήσει τα δέκα, δώδεκα, δεκατέσσερα εκατομμύρια που χρειάζονται, παρά να επιτρέψει επιπτώσεις της τάξης των 60 - 70 εκατομμυρίων λιρών. Αυτή είναι η συλλογιστική μας και πιστεύουμε ότι, όταν τελειώσει η κρίση στον Περσικό Κόλπο, τα γεγονότα θα αποδείξουν ότι έχουμε δίκαιο. Πιστεύουμε ότι σ' αυτό το θέμα πολύ λανθασμένα

η πλειοψηφία έχει τοποθετηθεί όπως τοποθετήθηκε και είναι μια από τις περιπτώσεις όπου δεν έχει δίκαιο η πλειοψηφία, αλλά ο χρόνος και το μέλλον θα δείξουν ποια πλευρά ήταν ορθή η επιχειρηματολογία της.

Επομένως, ας μην προσπαθήσουμε να προκαταλάβουμε κάποια πράγματα και ας περιμένουμε να δούμε πραγματικά ποιοι έχουν δίκαιο και πώς τα γεγονότα πραγματικά θα δικαιώσουν τη μια ή την άλλη πλευρά.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γαλανού ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς αντικαταστάθηκε στην έδρα του από το Βουλευτή κ. Κυριάκο Χρίστου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ)

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ένα λεπτό. Άχισαν οι δευτερολογίες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού δε μίλησε.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

Το θέμα διαδικασίας είναι απλούστατο. Τέλειωσαν οι πρωτολογίες και έχει δευτερολογήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, ο κ. Αλέξης Γαλανός. Αν θα πάμε πίσω στις πρωτολογίες, τότε πότε τελειώνει μια συζήτηση; Η τακτική που ακολουθείται σε κάθε κοινοβούλιο είναι η εξής: Τελειώνουν οι πρωτολογίες, ερωτάται αν υπάρχει άλλος ο οποίος θέλει να πρωτολογήσει και τότε γίνονται δευτερολογίες. Αλλά δεν πηγαίνουμε πίσω σε πρωτολογίες, όταν έχουν γίνει δευτερολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια στιγμή. Έχω την εντύπωση ότι δόθηκε καλώς ή κακώς ο λόγος στον κ. Γαλανό για να δευτερολογήσει. Αυτό που έγινε έχω τη γνώμη ότι δεν μπορεί να περιορίσει το δικαίωμα πρωτολογίας τουλάχιστον όσων δεν έχουν μιλήσει. Γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι θα πρέπει να επιτρέψουμε στον κ. Στυλιανού να μιλήσει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Έχουν διατυπωθεί όλες οι απόψεις και θέτω θέμα για διεξαγωγή ψηφοφορίας στη Βουλή σχετικά με το αν θα θεωρηθεί ή όχι εξαντλημένο το θέμα, για να πάρουμε σχετική απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν η Βουλή θέλει να διακοπεί η συζήτηση, καμιά ένσταση δεν έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέμα διαδικασίας, αντιλαμβάνομαι, κύριε Θεοδούλου;

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Μάλιστα. Υποστηρίζουμε κι εμείς ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και νομίζουμε ότι πρέπει να περιοριστούμε ως εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για θέμα διαδικασίας, κύριε Παπαπέτρου;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μάλιστα. Εγώ διαφωνώ, κύριε Πρόεδρε, με το ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Ο κ. Γαλανός έχει ανοίξει νέα θέματα, έχει εκστομίσει συγκεκριμένες και βαριές κατηγορίες και διεκδικούμε κι εμείς το δικαίωμα να του απαντήσουμε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Αν είναι έτσι, τότε ο κ. Παπαπέτρου και ο κ. Γαλανός να συνεχίσουν κι εμείς να πούμε ότι έληξε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτημα διαδικασίας, κύριε Γαλανέ;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, για θέμα διαδικασίας.

Εμείς απαντήσαμε, κύριε Πρόεδρε, δεν ανοίξαμε νέα θέματα και συμφωνούμε με την άποψη να κλείσει η συζήτηση και, αν θέλετε, να γίνει και ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα πρόθεση να δευτερολογήσω, αλλά, αν το Σώμα κατά πλειοψηφία νομίζει ότι έκλεισε το θέμα, τότε νομίζω ότι και ο κ. Στυλιανού δε θα έχει αντίρρηση να μη μιλήσει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν η πλειοψηφία το θέλει, κύριε Πρόεδρε, ευχαρίστως.

(Στο σημείο αυτό ο Προεδρεύων του Σώματος κ. Λαδάς επανέρχεται στην έδρα, ενώ ο κ. Χρίστου επιστρέφει στη θέση του).

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω τη γνώμη ότι πρέπει να τεθεί το ζήτημα κατά πόσο πρέπει να συνεχιστεί ή όχι η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:**(Γ. ΛΑΔΑΣ)**

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριοι, νομίζω ότι έχουν ακουστεί πολλές ενδιαφέρουσες απόψεις. Πιστεύω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Άλλωστε και στην Έκθεσή της η Επιτροπή Οικονομικών λέει ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα, αυτό του κυκλώματος των εταιρειών πετρελαιοειδών, θα μελετηθεί σε βάθος στις αρχές του χρόνου. Νομίζω ότι δεν έχουμε να πούμε τίποτε περισσότερο. Ακούστηκαν όλες οι απόψεις και γι' αυτό το λόγο πρέπει να προχωρήσουμε στην έγκριση αυτών των Κανονισμών.

Θέτω τους Κανονισμούς αυτούς ενώπιον του Σώματος.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 22 ψήφους υπέρ, 8 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Λοιπόν, με την έγκριση των Κανονισμών αυτών έχουμε φθάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας. Το Κεφάλαιο Δ' θα συζητηθεί κατά την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 274 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Οκτωβρίου 1990.

«Πρόσφατες (με ημερ. 16.10.90, αρ. φακ. 4.08, αρ. Γ.Χ. 1985/19898/90) αναλύσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους αίματος παιδιών της Λακατάμιας, με υποστατικά παρά το εργοστάσιο ΝΤΕΞΕΛ, αποδείχνουν (φωτοτυπία επισυνάπτεται) υψηλές ποσοτώσεις μολύβδου, απαράδεκτες για οποιαδήποτε διεθνή πρότυπα· π.χ. η ΕΟΚ προσδιορίζει ανώτατο επιτρεπτό όριο 20 μικρογραμμάρια ανά 100ml (=κ.ε.) για τα παιδιά.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε επιτέλους θα υλοποιηθεί η σχετική απόφαση της κυβέρνησης Κυπριανού (του 1987) για (ανυπερθέτως) μετακίνηση του εργοστασίου το φθινόπωρο του 1988.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 275 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Οκτωβρίου 1990.

«Ενώ όλα τα σχολεία είχαν εφοδιαστεί με τηλεοράσεις για την εκπαιδευτική τηλεόραση, πληροφορούμαστε πως τώρα το ΡΙΚ κατάργησε το πρόγραμμα τούτο.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- (ι) Πώς αξιοποιούνται αυτές οι τηλεοράσεις;
- (ιι) Αν δε χρησιμοποιούνται, γιατί δεν εκποιούνται, για ν' αγοραστεί κάτι το χρήσιμο - π.χ. εμπλουτισμός βιβλιοθήκης, αγορά μουσικών οργάνων, ενίσχυση εργαστηρίων κτλ. - για τα σχολεία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 276 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Οκτωβρίου 1990.

«Να αυξηθούν για τους επαναπατριζομένους τα κίνητρα για επανεγκατάσταση τους στην Κύπρο, καθώς και οι διευκολύνσεις για τους εργαζόμενους Κυπρίους στο εξωτερικό σε περίπτωση επανάκαμψής τους στην Κύπρο, με συγκεκριμένα και πρακτικά μέτρα, όπως π.χ. με επαύξηση του ποσού απαλλαγής

από τον τελωνειακό δασμό των εισαγόμενων ειδών τους από £7,000 σε £15,000, καθώς και με την παραχώρηση του ίδιου δικαιώματος για παιδιά ομογενών που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό, ζητά μεγάλη μερίδα του κυπριακού λαού, τονίζουσα πως είναι αδιανόητο να εφελκύσουμε ομογενείς για επαναπατρισμό χωρίς την παροχή ουσιαστικών κινήτρων, εισηγούμενη επίσης την κλιμάκωση της φορο-απαλλαγής από τα 5 ή 7 χρόνια μέχρι τη δεκαετία.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 277 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Οκτωβρίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την επαναπροσέγγιση της όλης πολιτικής του αναφορικά με την εισαγωγή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και συγκεκριμένα αν προβληματίζεται να επιτρέψει την εισαγωγή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων ηλικίας μεγαλύτερης των 2 χρόνων -όπως μέχρι τώρα γίνεται- επιτρέποντας τη 'φιλελευθεροποίηση' του ορίου ηλικίας των εισαγόμενων αυτοκινήτων (όπως ακριβώς συμβαίνει στην Ευρώπη) ή έστω την παροχή άδειας εισαγωγής αυτοκινήτων ηλικίας τουλάχιστον 6 χρόνων, με την προϋπόθεση πως όλα τα εισαγόμενα αυτοκίνητα θα υφίστανται τον απαραίτητο τεχνικό έλεγχο προς κρίση της καταλληλότητάς τους, ενώ παράλληλα θα καταβάλλεται ο νόμιμος δασμός, όπως ακριβώς συμβαίνει και στην Ευρώπη.

Πρόσθετα σημειώνεται πως έχουν (επί διακυβέρνησης Κυπριανού) ανεγερθεί κατάλληλα γραφεία και υποστατικά (με εγκατάσταση και του αναγκαίου τεχνικού εξοπλισμού) για επιθεωρήσεις, που μέχρι σήμερα δεν αξιοποιούνται ελλείψει του κατάλληλου προσωπικού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 278 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 27 Οκτωβρίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν προσλήφθηκε στη θέση του έκτακτου ψυχολόγου καθηγητή ο ανάπηρος Αντώνης Παυλάς, ο οποίος είναι δικαιούχος με βάση τα ειδικά κριτήρια που έχουν θεσπισθεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 279 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Οκτωβρίου 1990.

«Μόλο που πριν από τέσσερα περίπου χρόνια αποφασίστηκε η δημιουργία βαριάς βιομηχανικής περιοχής μεταξύ Γερίου - Δαλιού -που στόχευε στην επείγουσα μεταφορά του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού εργοστασίων βαριάς βιομηχανίας από τη Λευκωσία και τα περίχωρα στην πιο πάνω περιοχή, αφού πιο πριν πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις από τις αρμόδιες αρχές- καμιά ουσιαστική πρόοδος μέχρι σήμερα δε γίνθηκε (παρ' όλο που έχουν ανεγερθεί στην περιοχή δέκα περίπου εργοστάσια από ιδιώτες) ούτε δημιουργία δρόμων ή μεταφορά νερού αλλά ούτε κι άλλα βασικά έργα υποδομής, με αποτέλεσμα:

- (i) Τα ήδη υπάρχοντα εργοστάσια να είναι ουσιαστικά παγιδευμένα.
- (ii) Να αποτρέπεται η μεταφορά νέων εργοστασίων που προξενούν, λόγω της φύσης της εργασίας τους, μεγάλη οχληρία και ρύπανση στην πόλη και την περιοχή της Λευκωσίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πού βρίσκεται το καυτό τούτο θέμα, για να γνωρίζουν, βασικά, οι άμεσα ενδιαφερόμενοι πώς να κινηθούν.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 280 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 30 Οκτωβρίου 1990.

«Οι αρχές των λεγόμενων κυρίαρχων βάσεων έχουν πια αποθρασυνθεί εντελώς και λειτουργούν ως εάν η Κύπρος να είναι ακόμη βρετανική αποικία. Ένα πρόσφατο περιστατικό αποδεικνύει ότι η κατάσταση έχει ξεπεράσει κάθε όριο:

Στις 17 Οκτωβρίου 1990 γύρω στις 6.50 το πρωί, ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη η άσκηση ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ της Εθνικής Φρουράς, βρετανικό στρατιωτικό ελικόπτερο με τα στοιχεία ARMY 336 SA 341 εκτελούσε πτήση πάνω από το αεροδρόμιο Λάρνακας σε ύψος μόλις 20 ποδών πάνω από το έδαφος. Όταν έφτασε ακριβώς πάνω από το σημείο του αεροδρομίου όπου έδρευε μονάδα της Εθνικής Φρουράς μέσα στα πλαίσια της άσκησης, το ελικόπτερο παρέμεινε για αρκετή ώρα ακίνητο στον αέρα και οι επιβαίνοντες Βρετανοί στρατιωτικοί φωτογράφιζαν τη στρατιωτική μονάδα και τις θέσεις της.

Σημειώνεται ότι το ελικόπτερο είχε άδεια από τις αρμόδιες κυπριακές αρχές να πραγματοποιήσει πτήση από τη βάση Δεκέλειας στη βάση Επισκοπής με τον όρο να βρίσκεται πέντε ναυτικά μίλια εκτός της ακτίνας του αεροδρομίου Λάρνακας!

Το πιο πάνω γεγονός αποτελεί απροκάλυπτη κατασκοπευτική ενέργεια, σαφή παραβίαση των νόμων και προσβλητική περιφρόνηση των αρχών του κυπριακού κράτους.

Καλείται λοιπόν η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή γιατί ανέχεται την παράνομη και προκλητική συμπεριφορά των Βρετανών που στρέφεται ενάντια στην άμυνα και την ασφάλεια της χώρας μας, σε ποια διαβήματα έχει προβεί και ποια μέτρα προτίθεται επιτέλους να λάβει, ώστε να επιβάλει σεβασμό της νομιμότητας και της κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 281 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Οκτωβρίου 1990.

«Αιφνιδιαστικά και κατά τρόπο απαράδεκτο η Ειρηνευτική Δύναμη τοποθέτησε βαρέλια στα δεξιά του οδοστρώματος της ζωτικότητας οδού Δαλιού-Λυμπιών, εντάσσοντάς την έτσι (και σε μια απόσταση 2 χιλιομέτρων) αυθαίρετα στην ουδέτερη ζώνη, μας ανέφεραν σε χθεσινή επίσκεψή μας (ύστερα από σχετική πρόσκληση) στην κοινότητα ο κοινοτάρχης Μιχαλάκης Χριστοδούλου, μέλη της χωρικής αρχής κι άλλοι κάτοικοι. Όπως συγκεκριμένα αναφέρθηκε, τα μέλη της δύναμης επεξέτειναν τις τελευταίες τέσσερις - πέντε μέρες την ουδέτερη ζώνη με τη μετακίνηση των βαρελιών, που όχι μόνο έφθασε μέχρι το δρόμο Δαλιού-Λυμπιών (τον παλιό ζωτικό δρόμο Λευκωσίας - Λάρνακας), αλλά και σε μια απόσταση δυο χιλιομέτρων με τα βαρέλια που τοποθέτησαν στα δεξιά του δρόμου (στις τοποθεσίες 'Αρκάκι της Μερίκας', 'Βουνάρι του Πωλή' και άλλες, καθώς και στο δρόμο προς την Αλάμπρα) ουσιαστικά εγκλωβίζουν το δρόμο μέσα στη λεγόμενη ουδέτερη ζώνη.

Πώς αντιδρά το αρμόδιο Υπουργείο σε μια ενέργεια που δημιουργεί νέα τετελεσμένα γεγονότα σε βάρος της ακριτικής κοινότητας των Λυμπιών, που πλήγηκε καιρία με την απώλεια του σημαντικότερου τμήματος της καλλιεργήσιμης γης της από την τούρκικη εισβολή - ενέργεια που σημειώθηκε μόλις ακριβώς ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε στην κυκλοφορία πλήρης ο νέος αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας - Λάρνακας που παρακάμπτει τα Λύμπια - και που σε καμιά απολύτως περίπτωση οι κάτοικοι δεν πρόκειται να αποδεχθούν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 282 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 31 Οκτωβρίου 1990.

«Συχνά δημοσιεύονται στον τύπο ανακοινώσεις ή επιστολές που εκφράζουν ανησυχία έντονη και προειδοποιούν για επισφαλείς οικοδομές και ανάλογα επιρρίπτονται ευθύνες στην ποιότητα των παραγόμενων αδρανών υλικών, στην ποιότητα των αδρανών υλικών που διοχετεύονται στον τόπο χρήσης, στα σκυροδέματα, στην πλημμελή επίβλεψη κ.ά. και η κάθε τάξη υπεραμύνεται του εαυτού της. Οι πολίτες τρομοκρατούνται, ανησυχούν, σχολιάζουν, αδυνατούν όμως να αντιδράσουν.

Πρόκειται για πολύ σοβαρό θέμα, γι' αυτό καλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή:-

1) Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας

Καθιερώθηκαν πρότυπα για τα παραγόμενα αδρανή υλικά και η αρμόδια υπηρεσία διεξάγει έλεγχο της ποιότητας των υλικών στον τόπο παραγωγής (λατομεία). Παρά ταύτα ακούονται παράπονα ότι σε αρκετές περιπτώσεις τα αδρανή υλικά που παραδίδονται στον τόπο χρήσης (οικοδομές, δρόμους) δε συνάδουν με τα πρότυπα.

Έχουν διερευνηθεί τέτοια παράπονα;

Γίνεται συστηματικός έλεγχος των αδρανών υλικών στον τόπο χρήσης (οικοδομές, δρόμους); Αν ναι, ποιοι διεξάγουν τον έλεγχο;

Αν δε γίνεται συστηματικός έλεγχος, έγινε οποιοσδήποτε έλεγχος, έστω και για σκοπούς διερεύνησης των παραπόνων που συχνά βλέπουν το φως της δημοσιότητας, ότι δηλαδή τα αδρανή υλικά στον τόπο χρήσης δε συνάδουν με τα πρότυπα;

Γίνεται ικανοποιητικός έλεγχος των αδρανών υλικών στον τόπο παραγωγής (λατομεία);

2) Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Τονίζεται από όλους τους ενδιαφερομένους ότι η εφαρμογή οικοδομικών κανονισμών θα συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της χαώδους κατάστασης που επικρατεί. Από αρκετά χρόνια το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ανέλαβε την ετοιμασία οικοδομικών κανονισμών και από ό,τι γνωρίζω έγινε αρκετή εργασία στον τομέα αυτό. Εφόσον αναγνωρίζεται η αναγκαιότητα της εφαρμογής οικοδομικών κανονισμών, πότε θα συμπληρωθεί η ετοιμασία τους και πότε προγραμματίζεται να τεθούν σε εφαρμογή;

3) Υπουργείο Εσωτερικών

Σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, επιβάλλεται η προσκόμιση λεπτομερών σχεδίων και στατικών υπολογισμών, τελευταίως και αντισεισμικών μέτρων, για να εκδοθεί άδεια οικοδομής.

Ποια υπηρεσία ελέγχει την εφαρμογή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 283 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Οκτωβρίου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, οι καθηγητές σωματικής αγωγής με τριετή κύκλο σπουδών και με λιγοήμερο (ενός περίπου μήνα) σεμινάριο βρίσκονται -και σωστά- στην κλίμακα Α8, ενώ σε μια τουλάχιστον περίπτωση -όπως του Σοφοκλή

Στυλιανού- με τετραετή κύκλο σπουδών στην Ακαδημία Σωματικής Αγωγής της Ελλάδας προσφέρεται κλίμακα Α7.

Δε θα έπρεπε να εξισωθεί τουλάχιστον ευθύς αμέσως με το διορισμό του με την πρώτη κλίμακα (δηλαδή την Α8) κι η τελευταία αυτή περίπτωση με τον τετραετή μάλιστα κύκλο σπουδών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 284 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Οκτωβρίου 1990.

«Την προσθήκη κι άλλων επαγγελματικών ειδικοτήτων στο πολύ καλά λειτουργούν Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων πρόσθετα από τον ήδη υπάρχοντα αριθμό -για να καταστεί το κέντρο εφελκυστικότερο για τους αναπήρους- ζήτησε το πρόσφατο συνέδριο αναπήρων που συγκροτήθηκε στις 11.10.90.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 285 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Οκτωβρίου 1990.

«Την κατ'εξαιρεση πρόσληψη αναπήρων -όπως, και σωστά, συμβαίνει στον τομέα της εκπαίδευσης- ποσοστού ίσου τουλάχιστον με το 3% στον κρατικό και ημικρατικό τομέα, καθώς και στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης, ζήτησε το πρόσφατο εντέκατο συνέδριο της ΠΟΑΑ που συγκροτήθηκε στις 11.10.90.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 286 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Νοεμβρίου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, από το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών απολύθηκαν χτες (31.10.90) 100 περίπου άτομα, ενώ ζητήθηκε η επαναπρόσληψη 15 απ' αυτούς.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν και στην προκείμενη περίπτωση (της επαναπρόσληψης) θα ληφθεί υπόψη η βασική εργατική αρχή και πρακτική της επαναπρόσληψης πρώτων των εργοδοτούμενων με τα περισσότερα χρόνια υπηρεσίας, καθώς και η διαδικασία του συνεχούς της εργοδότησης ορισμένων απ' αυτούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 287 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Νοεμβρίου 1990.

«Την προαγωγή (κατά ένα βαθμό) και κατ'εξαιρεση των 23 αστυνομικών που έχουν συλληφθεί από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής αιχμάλωτοι, που κρατήθηκαν για μήνες στις τουρκικές φυλακές και που υπέστησαν παντοίους εξευτελισμούς, καθώς και ψυχικά και σωματικά βασανιστήρια, επιτάσσει η στοιχειώδης ηθική τάξη.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 288 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Νοεμβρίου 1990.

«Παρά το γεγονός πως ύστερα από πολυετείς προσπάθειες για τη δημιουργία και λειτουργία κρατικής βιβλιοθήκης -που κανονικά, όπως συνέβηκε και στις περιπτώσεις αφρικανικών χωρών, όπου η έναρξη διαδικασιών λειτουργίας των εθνικών βιβλιοθηκών τους δρομολογήθηκε ευθύς αμέσως μετά την ανακήρυξή τους σε ανεξάρτητα κράτη, έπρεπε να είχε δρομολογηθεί και σ'εμάς από το 1960- το

Μάρτιο του 1987 η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε το νόμο που προνοεί για την ίδρυση και λειτουργία κυπριακής βιβλιοθήκης (Ν. 51/87) και που, σύμφωνα με το άρθρο 12, θα ετιθετο σε ισχύ έξι μήνες από τη δημοσίευσή του στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δηλαδή τον Οκτώβρη του '87, σήμερα, παρ'όλο που έχουν περάσει πάνω από 3 χρόνια και παρ'όλο που η Βουλή έχει εγκρίνει θέση διευθυντή της βιβλιοθήκης και δυο θέσεις βιβλιοθηκονόμων και παρά τα επανειλημμένα μας διαβήματα, καμιά πρόοδος, ατυχώς, δεν έχει σημειωθεί στο θέμα της πλήρωσης των θέσεων, καθώς και της έναρξης της οργάνωσης και λειτουργίας της πρώτης κυπριακής βιβλιοθήκης πάνω στην οποία εναποτίθενται οι ελπίδες και προοπτικές για πνευματική και πολιτιστική αναβάθμιση του τόπου.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 289 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Νοεμβρίου 1990.

«Σε επίσκεψή μας (στις 17.10.90) στον οικισμό αυτοστέγασης Τσερίου -στο μοναδικό καφενείο του οικισμού- στην οποία παρευρέθησαν ο πρόεδρος της κοινότητας Τσερίου Χριστόδουλος Κωνσταντίνου, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής, ο πρόεδρος της τοπικής επιτροπής προσφύγων Αντρέας Πουμπουρής, άλλα μέλη της τοπικής επιτροπής προσφύγων και δεκάδες κάτοικοι - τέθηκε το πιο κάτω πρόβλημα:

Η ανάγκη επίσπευσης της δημιουργίας κοινοτικού γηπέδου σε χαλίτικη γη που επισημάνθηκε στις αρμόδιες αρχές με παράλληλη βελτίωση του γηπέδου του δημοτικού σχολείου της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 608, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τα οικοπέδα για άπορες οικογένειες στο Κολότσι, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ετοιμάστηκε σχέδιο για διαχωρισμό 69 οικοπέδων σε κυβερνητική γη στο Κολότσι και παραχώρησή τους σε φτωχές οικογένειες του χωριού. Το σχέδιο άρχισε να υλοποιείται κατά φάσεις και ήδη συμπληρώθηκε η πρώτη φάση με το διαχωρισμό 24 οικοπέδων.
- (β) Για την απόκτηση οικοπέδου αποτάθηκαν στο γραφείο επάρχου Λεμεσού 79 κάτοικοι Κολοσσίου. Μετά από σχετική εξέταση εγκρίθηκαν 20 αιτήσεις που ικανοποιούσαν τα καθορισμένα κριτήρια και στις 5 Μαΐου 1990 έγινε, κατόπιν κλήρωσης, η παραχώρηση ισάριθμων οικοπέδων στις δικαιούχες οικογένειες.
- (γ) Η Β' Φάση του σχεδίου, που προβλέπει το διαχωρισμό άλλων οικοπέδων, άρχισε φέτος και αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο 1991.
- (δ) Η προώθηση του διαχωρισμού των υπόλοιπων οικοπέδων θα εξαρτηθεί από τις ανάγκες που θα προκύψουν στο μέλλον και τις πιστώσεις που θα μπορούν να διατεθούν.
- (ε) Το αίτημα του χωριού όπως δοθεί ένα οικοπέδο σε κάθε οικογένεια, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα καθορισμένα κριτήρια, δεν μπορεί για λόγους αρχής να γίνει αποδεκτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 821, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο μαρωνίτης δάσκαλος κ. Ιωσήφ Τουμάζος έχει τοποθετηθεί κατά τα 4/6 στο Δημοτικό Σχολείο Ακροπόλεως (ΚΒ) και έχει αποσπαστεί κατά τα υπόλοιπα 2/6 στην Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Θεμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 824, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι συνεισφορές των κοινοτήτων στις δαπάνες κατασκευής των διάφορων αναπτυξιακών έργων έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από επεξεργασία σχεδίου από ειδική τεχνική επιτροπή. Η συνεισφορά των κοινοτήτων καθορίζεται με βάση ομοιόμορφα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τα οποία διασφαλίζουν ίση μεταχείριση μεταξύ κοινοτήτων με τα ίδια περίπου δεδομένα (Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου 29.545, ημερ. 30.12.1987).

Αποτέλεσμα της Απόφασης αυτής ήταν να διαφοροποιηθούν οι κοινοτικές συνεισφορές με βάση τα πιο πάνω κριτήρια. Πριν από την εφαρμογή του σχεδίου όλες οι κοινότητες κατέβαλλαν το 1/2 της δαπάνης για αναπτυξιακά έργα στην περιοχή τους, ενώ με το σχέδιο που υιοθετήθηκε οι συνεισφορές των κοινοτήτων κυμαίνονται από το 1/2 μέχρι το 1/6.

Σε κοινότητες όπου διαβιούν πρόσφυγες το ποσοστό της κοινοτικής συνεισφοράς που αναλογεί στους πρόσφυγες καταβάλλεται από την κυβέρνηση (από το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων (ΤΑΕΠ), επιπρόσθετα από την εγκεκριμένη κυβερνητική συνεισφορά η οποία, όπως πιο πάνω αναφέρεται, κυμαίνεται μεταξύ 1/2 - 5/6. Αν δηλαδή σε μια κοινότητα με συνεισφορά 1/3 οι πρόσφυγες αποτελούν το 1/5 του πληθυσμού, η κυβέρνηση, επιπρόσθετα από τα 2/3 που της αναλογούν, θα καταβάλει και το 1/5 της κοινοτικής συνεισφοράς (του 1/3). Είναι φανερό από τα πιο πάνω ότι η ύπαρξη προσφύγων σε μια κοινότητα δεν επιβαρύνει πρόσθετα τους αυτόχθονες κατοίκους της για τα έργα αναπτύξεως που γίνονται στην περιοχή τους.

Η ύπαρξη στρατοπέδου σε μια κοινότητα δε συνεπάγεται οποιαδήποτε επιβάρυνσή της. Αν χρειάζεται να κατασκευαστούν δρόμοι προσπέλασης που θα χρησιμοποιεί και η Εθνική Φρουρά, τότε συνεισφέρει ανάλογα στα έξοδα κατασκευής. Η ηλεκτροδότηση και υδροδότηση αναλαμβάνονται από την Εθνική Φρουρά. Το στρατόπεδο θεωρείται ένας καταναλωτής τόσο για σκοπούς υδατοπρομήθειας όσο και ηλεκτροδότησης και χρεώνεται ανάλογα. Αναφορικά με το ενοίκιο της γης που καταλαμβάνει το στρατόπεδο, αυτό καθορίζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με βάση την αγοραία αξία της γης και αναθεωρείται κατά τακτά διαστήματα. Άρα, αν καθορίστηκε σε 50 σεντ το χρόνο, εξυπακούεται ότι αυτό το ενοίκιο θα εξασφάλιζε, αν το κτήμα ενοικιαζόταν οπουδήποτε αλλού. Επιπρόσθετα οι στρατιώτες διακινούνται μέσα στην κοινότητα κατά τις ώρες εξόδου τους, προσφέροντας τα ανάλογα ωφελήματα στην περιοχή.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω και λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών και δημογραφικών δεδομένων των Αγίων Τριμιθιάς, δεν πιστεύουμε ότι δικαιολογείται διαφοροποίηση της εγκεκριμένης συνεισφοράς της κοινότητας αυτής στις δαπάνες κατασκευής των διάφορων αναπτυξιακών έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 831, ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη διάθεση κρατικών οικοπέδων στη Δένεια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η διάνοιξη περισσότερων οικοπέδων στο χωριό στο παρόν στάδιο δεν είναι αναγκαία, γιατί από τα 13 οικόπεδα που διαχωρίστηκαν το 1983 διατέθηκαν μέχρι τώρα μόνο 4, τα δε υπόλοιπα 9 παραμένουν αδιάθετα.
- (β) Για το χωριό Δένεια έγιναν οι ακόλουθες ειδικές διευθετήσεις σχετικά με τη διάθεση των κρατικών οικοπέδων:
 - (ι) Τα οικόπεδα διατίθενται στις άπορες οικογένειες του χωριού προς £100 το ένα.
 - (ιι) Οικόπεδα μπορούν να διατεθούν και σε μη άπορες οικογένειες του χωριού σε τιμή κόστους που είναι £1,100 το κάθε οικόπεδο, καθώς και σε μη κατοίκους του χωριού που επιθυμούν να εγκατασταθούν σ' αυτό.
- (γ) Επί του παρόντος δεν υπάρχει σκέψη για παραχώρηση ως κρατικής συνεισφοράς, αντί ως δανείου, των πρώτων £5,000 λιρών από το στεγαστικό δάνειο ύψους £15,000 που δίδεται για στέγαση νεαρών ζευγαριών του χωριού. Ως γνωστό τα εν λόγω δάνεια παραχωρούνται με πολύ ευνοϊκούς όρους, δηλ. με χαμηλό επιτόκιο 4% και περίοδο αποπληρωμής μέχρι 30 χρόνια».

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 841, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Πύργου Λεμεσού για ευθυγράμμιση, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του κύριου δρόμου Πύργου-Λεμεσού, παραθέτω τα πιο κάτω:

Ο δρόμος αυτός που υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού, ασφαλοστρώθηκε πολύ πρόσφατα με δάνειο της κοινότητας και θα αποπληρωθεί από την κυβέρνηση. Όμως το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα ριζικότερης βελτίωσής του, τον έχει περιλάβει στο 10ετές Ρυθμιστικό Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης. Θα καταβληθεί προσπάθεια για επίσπευση της βελτίωσής του, σε συνάρτηση πάντα με τις άλλες προτεραιότητες της κυβέρνησης για βελτίωση του οδικού δικτύου της νήσου.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 39, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σύμφωνα με την ισχύουσα πολιτική, στα δημόσια νηπιαγωγεία το κράτος διορίζει τη νηπιαγωγό και ο σύνδεσμος γονέων και η κοινότητα αναλαμβάνουν τα υπόλοιπα έξοδα συντήρησης του νηπιαγωγείου, καθώς επίσης τη διάθεση οικήματος για στέγαση του νηπιαγωγείου με ενοικίαση ή ανέγερση νέου. Ως τώρα περισσότερες από εκατό κοινότητες ανέλαβαν τη δαπάνη ανέγερσης τέτοιων

οικημάτων. Το κράτος παραχώρησε μικρή βοήθεια για οικήματα σε κυβερνητικούς κυρίως οικισμούς. Μελλοντικά, αν υπάρξουν πιστώσεις, θα μελετηθεί η δυνατότητα παραχώρησης κάποιας βοήθειας στην κοινότητα Κλήρου, που, ας σημειωθεί, θα είναι περιορισμένη.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 61, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ανακύκλωση γυαλιού και άλλων άχρηστων υλικών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Ο Κλάδος Βιομηχανικών Εφαρμογών της Υπηρεσίας Βιομηχανίας του Υπουργείου διεξήγαγε κατά καιρούς έρευνες και μελέτες σχετικά με την ανακύκλωση άχρηστων υλικών με σκοπό την ανάκτηση χρήσιμων πρώτων υλών ή έτοιμων προϊόντων με ταυτόχρονη αντιμετώπιση του προβλήματος της ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Οι προαναφερόμενες μελέτες στόχευαν στη συλλογή, διαχωρισμό, επεξεργασία, μεταποίηση και επαναχρησιμοποίηση χρήσιμων υλικών. Αποτέλεσμα των μελετών αυτών είναι να λειτουργούν σήμερα στην Κύπρο:

- (i) Μονάδα ανακύκλωσης άχρηστων υλικών χρυσοχοΐας-αργυροχοΐας.
- (ii) Μονάδες ανακύκλωσης υγρών αποβλήτων των ακτινογραφικών τμημάτων των νοσοκομείων και των φωτογράφων.
- (iii) Μονάδα ανακύκλωσης άσπρου γυαλιού.
- (iv) Μονάδα συλλογής, προεπεξεργασίας και εξαγωγής υαλοθραύσματος.
- (v) Μονάδες ανακύκλωσης χάρτου.
- (vi) Μονάδες ανακύκλωσης πλαστικών.
- (vii) Μονάδες ανακύκλωσης αλουμινίου.

Αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προωθεί σχέδιο χρησιμοποίησης των βιομηχανικών υγρών αποβλήτων της τυροκομίας ως τροφής για τα ζώα. Το σχέδιο βρίσκεται στα τελικά στάδια επεξεργασίας και πειραματικής εφαρμογής.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στις ερωτήσεις ΕΕ' 66 και ΕΕ' 71, ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ανόρυξη γεωτρήσεων και κατασκευή φράγματος για ενίσχυση των αρδευτικών δυνατοτήτων της κοινότητας Τσακκίστρας, παραθέτω τα πιο κάτω:-

Στην κοινότητα Τσακκίστρας υφίσταται και λειτουργεί για πάνω από δέκα χρόνια αρδευτικό τμήμα στο οποίο είναι ενταγμένες περί τις 300 σκάλες γης που αρδεύονται με νερό που αντλείται από τον ποταμό.

Ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ανομβρίας παρατηρήθηκε φέτος αισθητή μείωση στη ροή του ποταμού από τον οποίο υδροδοτείται το έργο, με αποτέλεσμα να επηρεασθεί η απόδοσή του και να παρατηρηθούν κάποια προβλήματα στις αρδεύσεις.

Τα προβλήματα αυτά συζητήσα σε έκταση στις 10.7.1990 με αντιπροσωπεία της Τσακκίστρας με επικεφαλής τον κοινοτάρχη και αποφασίστηκαν τρόποι

αντιμετώπισης του προβλήματος που είναι παροδικό. Μεταξύ των τρόπων αυτών ήταν η ενίσχυση του έργου από υφιστάμενη γεώτρηση, πράγμα που διευθετήθηκε ήδη, και με την ανόρυξη νέων γεωτρήσεων. Στο μεταξύ έχουν ανορυχθεί τρεις συνολικά γεωτρήσεις σε κατάλληλα σημεία αλλά, δυστυχώς, χωρίς επιτυχία. Ανασκάφηκαν επίσης από την κοινότητα και τέσσερις πηγές, με αποτέλεσμα να ενισχύεται το φράγμα υδροληψίας του έργου με 8 κυβ.μ. ανά ώρα. Παραχωρήθηκαν επίσης 3 εφεδρικά βυτία για προσωρινή χρήση από την κοινότητα.

Για την αύξηση των υδάτινων πόρων της κοινότητας πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση μελετάται η κατασκευή αποθηκευτικού φράγματος, αλλά φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, ότι τέτοιο έργο θα ήταν πολύ δαπανηρό και ασύμφορο.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 104, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επένδυση των ταμιακών διαθεσίμων της Αρχής Ηλεκτρισμού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το θέμα της επένδυσης των ταμιακών διαθεσίμων των ημικρατικών οργανισμών αποτέλεσε αντικείμενο ειδικής σύσκεψης, κατά την οποία αποφασίστηκε ως θέμα πολιτικής όπως ρυθμιστεί νομοθετικά με την προώθηση νομοθεσίας η οποία να προνοεί ότι τα ταμιακά διαθέσιμα θα επενδύονται από τον κάθε οργανισμό με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.
- (β) Στο μεταξύ, και μέχρι την ψήφιση της πιο πάνω προτεινόμενης νομοθεσίας, αποφασίστηκε να υποδειχθεί στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών όπως στο μέλλον επενδύουν όλα τα ταμιακά διαθέσιμά τους σε κυβερνητικά χρεόγραφα. Σ' ό,τι αφορά όμως τα υφιστάμενα πλεονάσματα που είναι ήδη κατατεθειμένα σε εμπορικές τράπεζες, από το 1991 θα επενδύονται σε κυβερνητικά χρεόγραφα με ρυθμό 10% ετησίως.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 108, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα ακατοίκητα Τ/Κ υποστατικά στο χωριό Αλαμινός, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Υπηρεσία Προστασίας και Διαχειρίσεως Τ/Κ Περιουσιών έχει προβεί στην κατεδάφιση μόνο ορισμένων κενών υποστατικών που κρίθηκαν επικίνδυνα, τα δε υπόλοιπα συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται επί προσωρινής βάσης ως αποθηκευτικοί χώροι από τους πρόσφυγες κατοίκους του χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 140, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη μετακίνηση του εργοστασίου Ντέξελ Λτδ, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του στις 25 Οκτωβρίου 1990 ενέκρινε τη συμφωνία που έγινε μεταξύ της κυβέρνησης και της επιτροπής αγώνα

των κατοίκων της περιοχής για τη μετακίνηση του εργοστασίου από τη Λακατάμια μέσα σε ένα χρόνο.

Η εταιρεία αναμένεται να υποβάλει σύντομα στο Υπουργείο χρονοδιάγραμμα των υπό εκτέλεση εργασιών, ενώ προωθείται παράλληλα από την κυβερνητική πλευρά ο διορισμός συντονιστή για ταχεία διεκπεραίωση των διοικητικών διαδικασιών που απαιτούνται και εμπίπτουν σε αρμοδιότητες διάφορων κυβερνητικών τμημάτων.»

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 29 Νοεμβρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 2) Ο περί Διενέργειας Εράνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
- 3) Ο περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 4) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.
- 5) Ο περί Εγγραφής Χειροπρακτών Νόμος του 1990.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1990.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1990.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1990.
- 10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 12) του 1990.
- 11) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 12) Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988.
- 13) Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
(Πρόταση νόμου).
- 14) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
(Πρόταση νόμου).
- 15) Οι περί Κατασκευής Φαρμακευτικών Σκευασμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 16) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 17) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που

αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).
(3.5.1990).

- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται -
1. «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (23.11.1989).
 2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -
1. «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).
(31.5.1990).
 2. «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού, αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών, και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος».
- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ).
(16.11.1989).
- (Συνέχιση της συζήτησης).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η καθυστέρηση της λειτουργίας του χημικού-βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα».
- (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου).
(7.6.1990).

- (6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Ο κίνδυνος καταστροφής του βιότοπου στο λειβάδι και την αλυκή Ακρωτηρίου και του οικοσυστήματος της περιοχής και η ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.5.1989).

- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οικονομικές επιπτώσεις στις κυπριακές βιομηχανίες και τους εργαζομένους από την κρίση στον Περσικό Κόλπο και οι πιθανές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (7.9.90).

- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που αναφέρονται ως

1. «Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων κοντά στο χωριό Ακάκι από τα λύματα του εργοστασίου χρωμάτων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

2. «Η φημολογούμενη πρόθεση της κυβέρνησης να επιτρέψει τη μεταφορά του βαφείου Rainbow στην περιοχή Κόρνου - Κοφίνου και η δικαιολογημένη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή και Α. Μαθηκολώνη). (19.4.90).

- (9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου). (2.2.90).

Επίσης τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η αδικαιολόγητη μη υιοθέτηση από την κυβέρνηση της εισήγησης της Βουλής για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, η εγκατάλειψη του λιμανιού της Λάρνακας από την εταιρεία D.S.R. και οι οικονομικές επιπτώσεις που προκύπτουν».

Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Γεωργίου. 17.11.90.

«Η ανάγκη εξομοίωσης των όρων αφυπηρέτησης των αξιωματικών του στρατού που αφυπηρέτησαν προ της θέσπισης των σχετικών νόμων».

Εισηγητές οι κ. Πέτρος Στυλιανού και Νίκος Μουσιούττας. 12.11.90.

«Η αποκοπή του δρόμου Λεμεσού - Πάφου και η συνεχιζόμενη τακτική των Βρετανών να περιφρονούν και να υποβαθμίζουν την κρατική μας οντότητα και τα αντίμετρα που πρέπει να ληφθούν από μέρος μας».

Εισηγητής ο κ. Αλέξης Γαλανός. 15.11.90.

«Η στοχοθετούμενη παραχώρηση στο Δήμο Λάρνακας μεγάλης έκτασης τουρκοκυπριακής γης στη Δρομολαξιά για δημιουργία χοντρικής δημοτικής αγοράς παρά την αντίδραση των κατοίκων».

Εισηγητές οι κ. Αλέξης Γαλανός, Πέτρος Στυλιανού και Ζαχαρίας Τουλούρας. 17.11.90.

«Οι σοβαρές ευθύνες της κυβέρνησης, οι σοβαρές παραλείψεις της και οι λανθασμένοι χειρισμοί της, που οδήγησαν στα αποτελέσματα της καθυστέρησης των έργων του λιμανιού της Λάρνακας και ο επαπειλούμενος κίνδυνος για εγκατάλειψή του από την D.S.R.».

Εισηγητής ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου. 22.11.90.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την προηγούμενη Πέμπτη είχαμε εγγράφει ομόφωνα στη Βουλή εκ μέρους όλων των κομμάτων αυτό το θέμα για το λιμάνι της Λάρνακας και έχει παραπεμφθεί στην Επιτροπή Συγκοινωνιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τόσο το καλύτερο.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Επειδή έχει εγγραφεί και από τον κ. Γεωργίου το πρώτο θέμα που έχετε διαβάσει, το οποίο έχει ζητήσει να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Ελέγχου, γι' αυτό το λόγο θα έλεγα ότι καλύτερα να δοθούν οδηγίες όλα τα θέματα που έχουν εγγραφεί από συναδέλφους και αφορούν το ίδιο πρόβλημα να παραπεμφθούν σε μια Επιτροπή για να υπάρχει συντονισμός. Εξάλλου, το θέμα που είχαμε εγγράφει την προηγούμενη Πέμπτη έχει κηρυχθεί και επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό εξυπακούεται, κύριε Μαθηκολώνη. Δεν είναι ανάγκη καν να δοθούν οδηγίες, διότι, όταν πρόκειται περί ταυτόσημων θεμάτων, είναι φανερό ότι πρέπει να τα εξετάσει μια Επιτροπή, για να εξετάσει γενικά όλα αυτά τα θέματα, και αυτό θα γίνει.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

«Οι επαναδρομολογούμενες κινήσεις επανεκδίωξης των προσφύγων που (από μόνιους τους χωρίς καμιά κρατική συμπαράσταση) στεγάστηκαν στην περιοχή του ξενοδοχείου 'Χιλ'».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 22.11.90.

«Τα προβλήματα του ποταμού Καρκώτη, τα διάφορα σχέδια που εξάγγειλε κατά καιρούς η κυβέρνηση και πού βρίσκονται τα σχέδια αυτά σήμερα».

Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 22.11.90.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 9.35 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μανδριώτης Στέλιος
Ανδρέου Αντώνης	Μαρκίδης Αλέκος
Γαλανός Αλέξης	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργίου Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλία Νεόφυτος	Σαββίδης Γεώργιος
Ηλιάδης Δημήτρης	Σολωμής Χρίστος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Στυλιανού Πέτρος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Φάντης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φλουρέντζος Νίκος
Κληρίδης Γλαύκος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κόλοκος Πολύβιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Λαδάς Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Νίκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεωργίου Συρίμη με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών για το 1991.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν [Ρ. Κατσελλή, Χρ. Πέτας, Ευ. Ευσταθίου, Α. Παναγιώτου, Μ. Παπαπέτρου, Μ. Χριστοφίδης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και ψήφιση του σε νόμο.
- 3) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

4) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Παραγραφής (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1985» και (2) «Ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Ανδρέου, Μ. Παπαπέτρου, Χρ. Πέτας, Α. Παναγιώτου, Α. Μαρκίδης, Ευ. Ευσταθίου, Α. Γαλανός, Μ. Χριστοφίδης, Προεδρεύων) και ψήφισή τους σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990».

5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και Άλλαι Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Χρυσστόμου, Ευ. Ευσταθίου, Κ. Τσιέττης) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικά και Άλλαι Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

6) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Α. Γαλανός, Γ. Χααραλαμπίδης, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Προεδρεύων) πάνω σε διαδικαστικό θέμα ύστερα από παρατήρηση του κ. Γαλανού ότι παρατηρείται καθυστέρηση στην κυκλοφορία των Εκθέσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, που έγινε με αφορμή την αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988».

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως EURO-CONTROL και της Πολυμερούς Συμφωνίας της Σχετικής με τα Τέλη Διαδρομής (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Πρώτου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Προεδρεύων, Μ. Χριστοφίδης, Μ. Παπαπέτρου, Α. Ανδρέου, Α. Παναγιώτου, Κ. Χρίστου, Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Πέτας) και έγκρισή τους.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αμαθούντας του 1990» και έγκρισή τους.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαιδεύσεως Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Μ. Παπαπέτρου, Α. Ψυλλίδης, Π. Στυλιανού, Γ. Σαββίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Προεδρεύων) και έγκρισή τους.

11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Α. Ιεροδιακόνου, Π. Δίγκλης, Χρ. Κουρτελλάρης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Μαρκίδης, Π. Στυλιανού, Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου, Α. Ιεροδιακόνου) και έγκρισή τους.

11α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης [Γλ. Κληρίδης, Προεδρεύων (Κ. Χρίστου), Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Στυλιανού, Α. Θεοδούλου, Μ. Παπαπέτρου, Δ. Ηλιάδης, Α. Γαλανός, Α. Ιεροδιακόνου, Κ. Χρίστου, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] πάνω σε διαδικαστικό θέμα ύστερα από παρατήρηση του κ. Γλ. Κληρίδη ότι δεν επιτρέπονται οι πρωτολογίες όταν έχουν γίνει δευτερολογίες και εισήγηση του κ. Τ. Χατζηδημητρίου να διεξαχθεί ψηφοφορία σχετικά με το αν έχει εξαντληθεί ή όχι η συζήτηση του θέματος.

12) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η μόλυνση που προκαλεί το εργοστάσιο «Ντέξελ» -Η αξιοποίηση των τηλεοράσεων των σχολείων ύστερα από την

κατάργηση του εκπαιδευτικού προγράμματος του ΡΙΚ -Κίνητρα για επαναπατρισμό των Κυπρίων που ζουν στο εξωτερικό - Η μεταβολή των όρων εισαγωγής μεταχειρισμένων αυτοκινήτων - Η μη πρόσληψη του ανάπηρου Αντώνη Παυλά στη θέση έκτακτου ψυχολόγου-καθηγητή - Η έλλειψη έργων υποδομής στη βιομηχανική περιοχή μεταξύ Γερίου-Δαλιού - Οι παράνομες ενέργειες των Βρετανών ενάντια στην ασφάλεια της Κύπρου - Η ένταξη του δρόμου Δαλιού-Λυμπιών στην ουδέτερη ζώνη ύστερα από ενέργειες της Ειρηνευτικής Δύναμης - Θέματα σχετικά με το κτίσιμο ασφαλών οικοδομών - Η άνιση μεταχείριση του Σοφοκλή Στυλιανού, αποφοίτου της Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής της Ελλάδας - Ειδικότητες στο Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων - Η πρόσληψη αναπήρων στον κρατικό και ημικρατικό τομέα, καθώς και στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης - Η επαναπρόσληψη υπαλλήλων που απολύθηκαν από το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών - Η προαγωγή των 23 αστυνομικών που συλλήφθηκαν από τους Τούρκους και κρατήθηκαν στις τουρκικές φυλακές - Η στασιμότητα που παρατηρείται στο θέμα της ίδρυσης και λειτουργίας κρατικής βιβλιοθήκης - Αίτημα για δημιουργία κοινοτικού γηπέδου και βελτίωση του γηπέδου του δημοτικού σχολείου Τσερίου).

13) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Ο διαχωρισμός οικοπέδων στο Κολότσι για παραχώρησή τους σε άπορες οικογένειες - Η απόσπαση του μαρωνίτη δασκάλου Ιωσήφ Τουμάζου - Η συνεισφορά των κοινοτήτων στις δαπάνες εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων - Η διάθεση κρατικών οικοπέδων στο χωριό Δένεια - Αίτημα της κοινότητας Πύργου για ευθυγράμμιση, διαπλάτυνση και ασφαλιτόστρωση του δρόμου Πύργου-Λεμεσού - Η στέγαση των δημοσίων νηπιαγωγείων - Η ανακύκλωση του γυαλιού και άλλων άχρηστων υλικών - Η ανόρυξη γεωτρήσεων και η κατασκευή φράγματος στο χωριό Τσακκίστρα - Η επένδυση των ταμιακών διαθεσίμων των ημικρατικών οργανισμών - Τα ακατοίκητα τουρκοκυπριακά υποστατικά στο χωριό Αλαμινός - Η μετακίνηση του εργοστασίου «Ντεξέλ»).

14) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η αδικαιολόγητη μη υιοθέτηση από την κυβέρνηση της εισήγησης της Βουλής για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, η εγκατάλειψη του λιμανιού της Λάρνακας από την εταιρεία D.S.R. και οι οικονομικές επιπτώσεις που προκύπτουν».

(Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Γεωργίου).

(β) «Η ανάγκη εξομοίωσης των όρων αφυπηρέτησης των αξιωματικών του στρατού που αφυπηρέτησαν προ της θέσπισης των σχετικών νόμων».

(Εισηγητές οι κ. Πέτρος Στυλιανού και Νίκος Μουσιούτσας).

(γ) «Η αποκοπή του δρόμου Λεμεσού-Πάφου και η συνεχιζόμενη τακτική των Βρετανών να περιφρονούν και να υποβαθμίζουν την κρατική μας οντότητα και τα αντίμετρα που πρέπει να ληφθούν από μερους μας».

(Εισηγητής ο κ. Αλέξης Γαλανός).

(δ) «Η στοχοθετούμενη παραχώρηση στο Δήμο Λάρνακας μεγάλης έκτασης τουρκοκυπριακής γης στη Δρομολαξιά για δημιουργία χοντρικής δημοτικής αγοράς παρά την αντίδραση των κατοίκων».

(Εισηγητές οι κ. Αλέξης Γαλανός, Πέτρος Στυλιανού και Ζαχαρίας Τουλούρας).

- (ε) «Οι σοβαρές ευθύνες της κυβέρνησης, οι σοβαρές παραλείψεις της και οι λανθασμένοι χειρισμοί της που οδήγησαν στα αποτελέσματα της καθυστέρησης των έργων του λιμανιού της Λάρνακας και ο επαπειλούμενος κίνδυνος για εγκατάλειψή του από την D.S.R.».

(Εισηγητής ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου).

- (στ) «Οι επαναδρομολογούμενες κινήσεις επανεκδίωξης των προσφύγων που (από μόνοι τους χωρίς καμιά κρατική συμπαράσταση) στεγάστηκαν στην περιοχή του ξενοδοχείου 'Χιλ'».

(Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού).

- (ζ) «Τα προβλήματα του ποταμού Καρκώτη, τα διάφορα σχέδια που εξάγγειλε κατά καιρούς η κυβέρνηση και πού βρίσκονται τα σχέδια αυτά σήμερα».

(Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 29ης Νοεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.40 μ.μ.).

(Αρ. 11)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προ της ημερήσιας διάταξης έχω εξουσιοδοτηθεί να εκφράσω την άποψη του Σώματος ότι η κυβέρνηση πρέπει να αναβάλει την εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας αναφορικά με την ύπαιθρο, δεδομένου ότι δεν υπήρξε ούτε ενημέρωση ούτε διαβούλευση με τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Η Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής θα συνέλθει τη Δευτέρα για να ακούσει τόσο την κυβερνητική όσο και όλες τις άλλες ενδιαφερόμενες πλευρές. Το ΑΔΗΣΟΚ διαφωνεί με την πιο πάνω άποψη και τάσσεται υπέρ της παράταξης της προθεσμίας υποβολής ενστάσεων.

Προχωρούμε στην ημερήσια διάταξη. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Καταχώρησης Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Βουλής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 30 Ιουνίου και 21 Νοεμβρίου 1990. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ο οποίος εξέφρασε τις απόψεις του πάνω σ' αυτό. Παρευρέθηκε επίσης σε πολλές συνεδρίες και το Μέλος της Βουλής κ. Ρ. Κατσελλή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομοθετική ρύθμιση της καταγραφής σε κεντρικό και κατά επαρχία μητρώο των γεννήσεων παιδιών των οποίων ο πατέρας είναι εκτοπισμένος και που γεννήθηκαν μετά την τουρκική εισβολή στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, με στόχο την τήρηση αρχείων όσον αφορά την προσφυγική ιδιότητα των παιδιών αυτών. Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της Επιτροπής το Μέλος της Βουλής κ. Ρ. Κατσελλή εξέφρασε τη σφοδρή της αντίθεση στο προτεινόμενο νομοσχέδιο, γιατί, όπως δήλωσε, θα καταγράφονται ως πρόσφυγες μόνο τα παιδιά που έχουν γεννηθεί από πατέρα εκτοπισθέντα αλλά όχι και τα παιδιά που έχουν γεννηθεί από μητέρα εκτοπισθείσα, πράγμα που, κατά τη γνώμη της, αντίκειται στην αρχή της ισότητας των δύο φύλων, όπως εκφράζεται στο Σύνταγμα και τους νόμους.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να αναφερθεί ότι η πιο πάνω θέση αποτέλεσε αντικείμενο ιδιαίτερης συζήτησης στην Επιτροπή, γι' αυτό και κρίθηκε σκόπιμο να ζητηθεί η γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Κατά την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο δεν αντίκειται στο άρθρο 28 του Συντάγματος το οποίο ορίζει ότι όλοι οι πολίτες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, της διοίκησης και της δικαιοσύνης. Διάκριση θα γινόταν σε περίπτωση που θα καταγράφονταν μόνο τα άρρενα παιδιά που έχουν πατέρα εκτοπισθέντα και όχι όλα τα παιδιά αδιακρίτως φύλου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην Επιτροπή ότι, όσον αφορά την παροχή ωφελημάτων και άλλης βοήθειας, δικαιούχα είναι όλα τα πρόσωπα που, σύμφωνα με τα υφιστάμενα κριτήρια, έχουν την προσφυγική ιδιότητα και επομένως δεν υπάρχει κανένα ζήτημα διάκρισης σε βάρος των παιδιών που έχουν γεννηθεί από μητέρα εκτοπισθείσα και τα οποία δεν πρόκειται να καταγραφούν με βάση τον προτεινόμενο νόμο. Η παροχή οποιασδήποτε

βοήθειας στα παιδιά αυτά, είτε έχουν γεννηθεί από πατέρα είτε από μητέρα πρόσφυγα, αποτελεί ζήτημα τροποποίησης των υφιστάμενων κριτηρίων με βάση τα οποία παραχωρείται οποιαδήποτε κρατική βοήθεια στα άτομα που έχουν την προσφυγική ιδιότητα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός είναι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που χαιρετίζουμε επιτέλους την ψήφιση μιας τέτοιας νομοθεσίας. Για να είμαστε δίκαιοι και με το Δημοκρατικό Κόμμα, από το 1982 μαζί με τον κ. Αλέξη Γαλανό είχαμε -και ο υποφαινόμενος ως Δημοκρατικός Συναγερμός- καταθέσει πρόταση νόμου στη Βουλή, με την οποία ζητούσαμε αυτό το οποίο γίνεται σήμερα. Και με απλά λόγια ενώ αποζητούσαμε, ενώ ζητούσαμε απ' όλους τους άλλους να μη γίνει δημογραφική αλλαγή της Κύπρου, κάπου χωρίς να το θέλουμε ήδη συντελούσαμε στη δημογραφική αλλαγή. Γιατί από το 1974, μετά την εισβολή, όλα τα παιδιά τα οποία γεννιούνταν φυσικά καταγράφονταν στα μητρώα εκείνων των επαρχιών όπου διέμεναν. Αυτό είχε, και μέχρι της στιγμής έχει, σαν αποτέλεσμα από το 1974 μέχρι σήμερα, για 16 ολόκληρα χρόνια, οι προσφυγοποιημένες επαρχίες να μην αποκτούν επιπρόσθετους δημώτες, κατοίκους, ψηφοφόρους αν θέλετε. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα για 18 χρόνια, αν δηλαδή συνεχιζόταν η παρούσα κατάσταση για άλλα δύο χρόνια, από το 1974 ο πληθυσμός, οι ψηφοφόροι, το εκλογικό σώμα όλων των προσφυγοποιημένων επαρχιών να είναι αυτό που ήταν τον Ιούλιο του 1974, ενώ φυσικά η σχετική αύξηση θα παρουσιαζόταν ανάλογα στις υπόλοιπες επαρχίες.

Είναι γι' αυτό το λόγο που με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζουμε σήμερα την ψήφιση μιας τέτοιας νομοθεσίας, που υπενθυμίζω στους συναδέλφους ότι είναι τέτοια ώστε, αναδρομικά ισχύοντας, όλα τα παιδιά τα οποία έχουν γεννηθεί και των οποίων ο πατέρας είναι από προσφυγοποιημένη περιοχή από το 1974 μέχρι σήμερα, και φυσικά και στη συνέχεια, θα ανήκουν στην πόλη, στο χωριό, στην επαρχία εκείνη από την οποία κατάγεται ο πατέρας. Είναι εδώ που νιώθω την ανάγκη να σχολιάσω την κάποια επιφύλαξη της συναδέλφου κ. Κατσελλή. Χωρίς να διαφωνούμε σε θέμα ουσίας, όπως τουλάχιστον το αντιλαμβανόμαστε κατ' αρχήν- δηλαδή ότι θα πρέπει να δίνεται η ευκαιρία και σε παιδιά των οποίων η μητέρα είναι πρόσφυγας- δε θα θέλαμε να παρεμβάλουμε οποιοδήποτε εμπόδιο αναβλητικό ή άλλο στην ψήφιση του υπό συζήτηση σήμερα τούτου νόμου, μήπως φέρουμε αρνητικά αποτελέσματα.

Εδώ η θέση της κ. Κατσελλή, όπως είναι διατυπωμένη και στην Έκθεση - επικαλούμενη, ίσως με το δίκαιό της, η συνάδελφος την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων- είναι πως επιμένει ότι θα πρέπει το δικαίωμα τούτο να αναγνωρίζεται και στα παιδιά των οποίων η μητέρα είναι πρόσφυγας. Κάπου βεβαίως η Επιτροπή Εσωτερικών είχε ζητήσει τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα η οποία έχει αναφερθεί. Η θέση μας, ως Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι αν ομόφωνα το

Σώμα αποφασίσει, αν όχι σήμερα με κάποια σύντομη διαδικασία, τη συμπερίληψη και αυτού του δικαιώματος των παιδιών των οποίων η μητέρα είναι πρόσφυγας χωρίς να είναι και ο πατέρας, τότε κι εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός, δεν έχουμε ένσταση να προχωρήσουμε στη συμπερίληψη και αυτής της πρόνοιας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός, ο κ. Κουρτελλάρης, η κ. Κατσελλή, ο κ. Ηλιάδης, ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Στυλιανού.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θέλουμε και εμείς με τη σειρά μας να χαιρετίσουμε αυτή τη νομοθεσία, γιατί τη θεωρούμε πάρα πολύ σημαντική. Έστω και αν αργήσαμε 16 χρόνια στο να προχωρήσουμε σ' αυτό το απαραίτητο νομοθέτημα, το γεγονός ότι θα ισχύει αναδρομικά, θα ισχύσουν οι πρόνοιές του αναδρομικά, μας ικανοποιεί, διότι κατά τη γνώμη μας μ' αυτό τον τρόπο σώζονται οι προσφυγικές επαρχίες. Αν δεν ψηφίσουμε αυτό το νόμο, θα έρθει μια μέρα που οι παλιοί θα φύγουν και δε θα ανανεώνονται οι επαρχίες οι προσφυγικές και με άλλα λόγια θα χαθεί ολόκληρο το προσφυγικό μας θέμα και ο αγώνας τον οποίο επιτελούμε.

Πράγματι ίσως να μην μπορέσαμε προηγουμένως να διαβλέψουμε τις πολύ σοβαρές επιπτώσεις του γεγονότος ότι τα παιδιά των προσφύγων καταχωρούνται στα αρχεία των πόλεων, των ελεύθερων πόλεων που ζουν οι γονιοί τους σήμερα. Αλλά οι επιπτώσεις του να συνεχιζόταν ένα τέτοιο πράγμα είναι τρομακτικές, όσον αφορά όλες τις προσφυγικές μας επαρχίες.

Γι' αυτό και πάλι θα τονίσουμε ότι μας ικανοποιεί πως σήμερα νομοθετούμε κάτι, το οποίο εξάλλου είχαμε εγείρει μαζί με το Δημοκρατικό Συναγερμό από το 1982. Τώρα, όσον αφορά την εισήγηση της συναδέλφου κ. Κατσελλή, υπάρχει αρκετή βάση σ' αυτή την εισήγηση και θα της δοθεί η ευκαιρία να αναπτύξει τις απόψεις της. Όμως εκείνο που θέλουμε να πούμε είναι ότι τώρα έχουμε περάσει τη βασική νομοθεσία πάνω σ' αυτό το θέμα και τίποτε δε μας εμποδίζει συν τω χρόνω να μελετήσουμε να συμπεριληφθεί και η πρόνοια για τις μητέρες που η κ. Κατσελλή επιμένει. Και οπωσδήποτε δίκαια το αναφέρει, αν λάβουμε υπόψη μας γενικά την αρχή που θέσαμε από πολλού χρόνου εδώ στο Σώμα, της ισότητας των δύο φύλων.

Γι' αυτό το λόγο μένει ανοικτό το θέμα το οποίο εισηγείται η Κατσελλή. Θα ψηφίσουμε σήμερα τη νομοθεσία, όπως έχει, αλλά θα είμαστε έτοιμοι να συνεχίσουμε τη συζήτηση πάνω στην άποψη της κ. Ρήνας Κατσελλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα αποβλέπει στο να ικανοποιήσει ένα παλιό, δίκαιο αίτημα το οποίο υποβλήθηκε δεκάδες, για να μην πω και εκατοντάδες, φορές από μέρους του προσφυγικού κόσμου και χωριστά και από την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και που έχει δυο πτυχές. Η μια πτυχή αφορά αυτό που λέχθηκε και προηγούμενα, ότι δηλαδή θέλουμε να καταγράφεται ο

νεότερος πληθυσμός που προέρχεται από τις προσφυγοποιημένες επαρχίες. Από την άλλη θέλουμε να αντιμετωπιστεί μια αδικία που φάνηκε στην πορεία της εφαρμογής των διάφορων προγραμμάτων για την εξυπηρέτηση του προσφυγικού κόσμου και ειδικότερα των στεγαστικών, αλλά και διάφορων άλλων επιδομάτων.

Το ένα μέρος αυτού του θέματος το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας το καλύπτει. Το άλλο θέμα, δηλαδή τα παιδιά των μητέρων από τις κατεχόμενες περιοχές, δεν καλύπτεται από της άποψης της καταγραφής, αλλά χαιρόμαστε γιατί -όπως φαίνεται και στην Έκθεση- από μέρους της επίσημης πλευράς έγινε δεκτό ότι πρέπει να διαφοροποιηθούν τα κριτήρια, όπου δεν έχουν διαφοροποιηθεί. Και αυτό θα γίνει, όπως είναι γνωστό, με κανονιστικές πράξεις, για να μπορούν αυτά τα παιδιά να ικανοποιούνται, γιατί κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι αυτά τα παιδιά είναι προσφυγόπουλα. Άλλωστε εμείς είπαμε πολλές φορές ότι η μητέρα είναι αποδεδειγμένο πως είναι η μητέρα, ενώ για τον πατέρα μπορεί να μην είναι τόσο αποδεδειγμένο.

(Γέλια)

Γι' αυτό θεωρούμε ότι δεν είναι σωστό να αποκλείονται τα παιδιά των μητέρων προσφύγων από αυτά τα δικαιώματα και την καταγραφή και τα ωφελήματα.

Όμως το ερώτημα που πρέπει να απαντήσει σήμερα το Σώμα είναι: Δεδομένου ότι προβάλλονται συνταγματικά και νομοτυπικά κωλύματα, να καθυστερήσουμε αυτό το πράγμα και να μην περάσουμε το νομοθέτημα; Ή να περάσουμε το νομοθέτημα και να συνεχίσουμε τις προσπάθειες από τη μια να διαφοροποιηθούν τα κριτήρια για να μην αδικούνται τα παιδιά από μητέρα πρόσφυγα και από την άλλη για να ξεπεραστούν, αν είναι δυνατό, τα συνταγματικά και άλλα κωλύματα και να μπορέσουμε να καλύψουμε και την πλευρά που σχετίζεται με την καταγραφή του προσφυγικού πληθυσμού;

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς αγεπιφύλακτα τάσσεται υπέρ του αιτήματος των προσφύγων μητέρων να έχουν ίσα δικαιώματα τα παιδιά τους. Ταυτόχρονα όμως τάσσεται υπέρ της ψήφισης αυτού του νομοθετήματος, για να μπορέσει τουλάχιστον να αντιμετωπιστεί το ένα σκέλος των αιτημάτων που ετίθεντο, μέχρι να ξεπεραστούν τα άλλα προβλήματα, για να καλυφθεί ολόκληρο το πρόβλημα, όπως τέθηκε πολλές φορές και από την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και γενικά από τον προσφυγικό κόσμο, αλλά και από τα κόμματα στη Βουλή. Πολλές φορές έχει γίνει λόγος γύρω απ' αυτό το θέμα και είναι ευχάριστο το ότι φτάσαμε στο σημείο να βρισκόμαστε μπροστά στην ψήφιση του νομοθετήματος που είναι υπό συζήτηση τώρα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ευχαριστώ για τον ωραίο τρόπο που εκτέθηκαν οι απόψεις μου και οι διαφωνίες μου στην Έκθεση του νομοσχεδίου περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων. Θέλω όμως και από το βήμα της Βουλής να δηλώσω ότι δεν είναι ζήτημα ούτε ωφελημάτων ούτε πού θα ψηφίσει ο καθένας. Είναι το θέμα του τόπου καταγραφής των απογόνων των εκτοπισμένων. Και δε νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει σ' αυτό το σημείο διάκριση. Δεν μπορεί καμιά βουλή και κανένα

σύνταγμα να αφαιρέσει από τα παιδιά των εκτοπισμένων κοπέλων που στον εκτοπισμό έτυχε να μην παντρευτούν με εκτοπισμένους το δικαίωμα να δηλώνεται ο τόπος της καταγωγής τους. Φυσικά κατανοώ ότι υπάρχει ένα κενό,, κατανοώ ότι υπάρχουν δυσκολίες. Αλλά πιστεύω ότι τα συστήματα μηχανογράφησης που υπάρχουν σήμερα και η πρόοδος της τεχνολογίας επιτρέπουν να μη γίνει αυτό το νομοσχέδιο το οποίο αποτελεί κατάφωρη παραβίαση της ισότητας των δυο φύλων, εκτός όλων των άλλων. Και θα ήθελα να ληφθεί αυτό υπόψη και να αναζητηθούν υπαλλακτικοί τρόποι ανανέωσης του πληθυσμού των επαρχιακών επιτροπών. Το να είναι και τα παιδιά των μητέρων προσφύγων που παντρεύτηκαν μη πρόσφυγες εγγεγραμμένοι σε μια επαρχία νομίζω δε βλάπτει, τη στιγμή που ο Τούρκος εισβολέας εποικίζει με εντελώς άσχετους τις επαρχίες μας εποίκους από τα τέσσερα πέρατα της γης. Ακόμα και σήμερα ο Ντενκτάς ανακοίνωσε πολύ πονηρά ότι θα εποικίσει την Αμμόχωστο με Παλαιστίνιους πρόσφυγες. Νομίζω ότι πρέπει να αναζητηθούν και από την κυβέρνηση και απ' αυτή τη Βουλή υπαλλακτικοί τρόποι, για να δούμε πώς θα λύσουμε το πρόβλημα αυτού του νομοσχεδίου το οποίο θίγει στα πιο ευαίσθητα σημεία τις κοπέλες πρόσφυγες που, αν έμεναν στους τόπους τους, υπήρχε μια πιθανότητα 90% να παντρευτούν παιδιά από τους τόπους τους και να ζήσουν ευτυχισμένες στη γη των πατέρων τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ χαιρετίζουμε τη σημερινή ψήφιση του νομοσχεδίου για την καταγραφή των γεννήσεων στους κατεχόμενους δήμους και τις κατεχόμενες κοινότητές μας, γιατί πιστεύουμε ότι αυτό ήταν μια εκκρεμότητα με την οποία οφείλαμε να τελειώνουμε. Όταν πράγματι -όπως σωστά ανέφερε η κ. Κατσελλή- οι Τούρκοι εποικίζουν την πατρίδα μας, όταν σήμερα είχαμε απειλές του Ντενκτάς για εποικισμό της Αμμοχώστου, εμείς έχουμε χρέος να ενισχύουμε τους δεσμούς με τα κατεχόμενα και ιδιαίτερα να δημιουργούμε και να κάνουμε άρρηκτους τους δεσμούς της νέας γενιάς με τις κατεχόμενες πόλεις και τα χωριά μας. Γιατί, αν εμείς ως γενιά δε φανούμε άξιοι να απελευθερώσουμε την πατρίδα μας, είναι θεμιτό και εθνικά αναγκαίο να στερεώνουμε τους δεσμούς της καινούργιας γενιάς, για να τους δείχνουμε ότι ο προσανατολισμός τους δεν είναι η ελεύθερη Κύπρος, αλλά η κατεχόμενη πατρίδα μας, από το Καρπάσι μέχρι την Κερύνεια και τη Μόρφου.

Κύριε Πρόεδρε, η άποψη της κ. Κατσελλή μας προβληματίζει σοβαρά και γιατί υπάρχει το θέμα της ισότητας των φύλων και γιατί είναι και το βασίμο επιχείρημα που έχει αναφέρει ότι, από τις πρόσφυγες κοπέλες που παντρεύονται με μη πρόσφυγες, ένα πολύ μικρό, ελάχιστο ποσοστό θα τελούσε γάμο με μη πρόσφυγα, αν δε μεσολαβούσε η κατοχή. Άρα, πέρα από το θέμα της αρχής, που είναι σημαντικό, υπάρχει και το πραγματικό γεγονός ότι δε θα είχαμε τόσους γάμους με μη πρόσφυγες.

Εκείνο που θα πρέπει να πούμε σ' αυτό το σημείο είναι ότι, όπως ανέφεραν και οι άλλοι συνάδελφοι, είμαστε πρόθυμοι να το εξετάσουμε και να το συζητήσουμε στην πρώτη ευκαιρία, όταν θα έχουμε τα νέα στοιχεία ενώπιόν μας.

Εκείνο όμως στο οποίο θα πρέπει να σταθούμε με σαφήνεια είναι ότι επιμένουμε στη συμπερίληψη των παιδιών των προσφύγων, είτε άρρενες είτε θήλειες είναι, στα προγράμματα τα κυβερνητικά για τους πρόσφυγες. Διαφορετικά θα είχαμε μια διάκριση πέρα από το φύλο και στα παιδιά των προσφύγων.

Μ' αυτές τις σκέψεις και αυτές τις παρατηρήσεις, κύριε Πρόεδρε, χαιρετίζουμε την ψήφιση αυτού του νόμου που τον βλέπουμε ως ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση με ευρύτερες προεκτάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Στυλιανού.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Το ΑΔΗΣΟΚ θα ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο, παρά το γεγονός ότι υπογραμμίζεται το κενό το οποίο υπάρχει και το οποίο αναφέρθηκε από άλλους συναδέλφους. Θεωρούμε το νομοσχέδιο αυτό σαν ένα βήμα προόδου και σαν μια προσπάθεια να θέσει τέρμα σε μια ανωμαλία που υπήρχε μέχρι σήμερα από την ημέρα της προσφυγιάς.

Το κενό που παρατηρείται και το οποίο συνίσταται στο ότι δεν εγγράφονται ή δεν προνοείται να εγγράφονται τώρα τα παιδιά των προσφύγων που γεννιούνται από μητέρα πρόσφυγα και πατέρα μη πρόσφυγα είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε οποτεδήποτε θεθεί και να ανταλλάξουμε περαιτέρω απόψεις μ' όλες τις πλευρές, για να δούμε πώς θα πληρωθεί αυτό το κενό.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να θίξω με αφορμή αυτό το νομοσχέδιο είναι ότι το συντομότερο δυνατό πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στις διάφορες νομοθεσίες, ώστε όσα δικαιώματα πρέπει να έχουν τα παιδιά των προσφύγων που γεννιούνται από μητέρα πρόσφυγα, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, να εξασφαλιστούν. Γενικά κρίνοντας αυτό το νομοσχέδιο σαν ένα βήμα προόδου προς τη σωστή κατεύθυνση, ως ΑΔΗΣΟΚ θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

II. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, να πω και εγώ δυο λόγια, για να προσθέσω πως χωρίς αναστολές και χωρίς καμιά επιφύλαξη επιψηφίζουμε το νομοσχέδιο και χαιρετίζουμε τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί από της πλευράς του ΔΗΚΟ, του ΔΗΣΥ, αλλά και της ΠΕΠ προς την ολοκλήρωση και την κατάθεση της σχετικής νομοθεσίας.

Όμως, έντιμη κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε πως πέραν της κάποιας δυσαρμονίας και της δυσλειτουργικότητας σε βάρος της γυναίκας, που επισήμανε σωστά η συνάδελφος Ρήνα Κατσελλή και που πρέπει να μας απασχολήσουν σε κάποιο στάδιο, όχι όμως σήμερα, πρέπει να δούμε και τις πολιτικές εκφάνσεις και πτυχές που μνημόνευσε και η συνάδελφος η Κατσελλή και ο συνάδελφος ο Ηλιάδης. Γιατί, όταν η άλλη πλευρά συστηματικά και αδιάλειπτα, όπως σωστά λέχθηκε, καθημερινά εποικίζει τα κατεχόμενα, πρέπει να δούμε και εμείς εκ των ενόντων, εκ των πραγμάτων, με ποιο τρόπο μπορούμε να δώσουμε ανασταλτικό κάποιο φραγμό σ' αυτή την προσπάθεια που απειλεί με αποξένωση και εξαφανισμό μας δημογραφικό από την πατρίδα μας. Θα πρέπει να τονίσουμε

σίγουρα πως υπάρχουν τα κόστα τα οικονομικά και θα δούμε, επιβάλλεται να δούμε, στην προκείμενη περίπτωση, με ποιο τρόπο μπορούμε να υπερκεράσουμε αυτές τις οικονομικές δυσκολίες. Γιατί στην προκείμενη περίπτωση, αν και όταν θα πολιτογραφηθούμε όλοι πρόσφυγες, όλοι θα απαιτούμε σίγουρα από το κράτος οικονομικές παροχές, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα ανταπόκρισης εκ μέρους του κράτους προς τις οικονομικές υποχρεώσεις του. Όμως υπάρχει η πολιτική πτυχή του θέματος που επιβάλλεται, όπως σωστά είπε η συνάδελφος Κατσελλή και ο Δημήτρης Ηλιάδης, σε κάποιο στάδιο να δούμε πώς θα την αντιμετωπίσουμε, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τη θύελλα του εθνικισμού που μας απειλεί και εμάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ίσως να ήταν ενδιαφέρον να ακουστεί και μια διαφορετική φωνή, γιατί πιστεύω ειλικρινά ότι η γνώση της πραγματικότητας είναι πολύ καλύτερη από την αυταπάτη. Με το νομοσχέδιο τούτο διατηρείται πραγματικά η φυσιολογική αύξηση του πληθυσμού μιας κατεχόμενης επαρχίας. Σε περίπτωση υπάρξεως ωφελημάτων, επειδή θα υπάρχει καταχώρηση, είτε προέρχονται από εκτοπισθέντα είτε από εκτοπισθείσα, θα μπορούν να καλυφθούν και τα παιδιά του μεν και τα παιδιά της δε. Επομένως είναι ολίγον αφελές, νομίζω, να λέμε ότι αντιμετωπίζουμε τον εθνικισμό με διπλογραφία ουσιαστικά, γιατί σε μια δεδομένη εποχή, μετά 20 ίσως χρόνια, θα παρουσιαστεί μια Κερύνεια ή μια Αμμόχωστος η οποία πιθανό να έχει πάνω από τα 3/4 του πληθυσμού της Κύπρου. Δεν υπάρχει διάκριση φύλων σ' αυτό το νομοσχέδιο, γιατί τα παιδιά του άρρενος εκτοπισθέντος, είτε αυτά είναι άρρενα είτε θήλεα, καταγράφονται. Οι λόγοι αντιλαμβάνομαι είναι συναισθηματικοί, όμως θα υπάρχει και ξεχωριστή καταχώρηση των παιδιών που γεννιούνται από γυναίκα εκτοπισθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εγώ δε θα αναφερθώ στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αλλά σε θέμα πράγματι διαδικασίας. Στη σημερινή ημερήσια διάταξη, Κεφάλαιο Α', Νομοθετική Εργασία, και Κεφάλαιο Δ', υπάρχουν εγγεγραμμένα 20 και πλέον θέματα προς συζήτηση. Αν επί των νομοσχεδίων που όλοι συμφωνούμε να τα ψηφίσουμε, μιλούμε όλοι, τότε ουδέποτε θα φτάσουμε τα θέματα στα οποία έχουμε διαφωνίες και τα οποία πρέπει να συζητηθούν εν εκτάσει. Εισηγούμαι λοιπόν ότι εκεί που είμαστε ομόφωνοι δε χρειάζεται ο καθένας να σηκώνεται και να χαιρετίζει και να λέει θα ψηφίσω, γιατί οι λόγοι που θα ψηφίσουμε υπέρ εμφανίζονται στην Έκθεση της Επιτροπής. Ας συντομεύσουμε λοιπόν τη διαδικασία, για να μπούμε σε άλλα θέματα. Και θα ήθελα να πω, όσον αφορά το εγερθέν θέμα, εφόσον δεν υπάρχει εισήγηση για τροποποίηση αυτή τη στιγμή και δεν κυκλοφόρησε εισήγηση για τροποποίηση, να το παραπέμψουμε να το εξετάσει η αρμόδια Επιτροπή και, αν υπάρξει τροποποιητική εισήγηση, να το δούμε αργότερα. Συζητούμε επί ενός θέματος για το οποίο δεν υπάρχει εισήγηση για τροποποίηση. Άρα θα ψηφίσουμε

το νομοσχέδιο όπως στάληκε και το θέμα αν θα τροποποιηθεί να το δει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, απαγορεύονται οι οποιασδήποτε εκδηλώσεις από το ακροατήριο και, αν επαναληφθούν θα είμαι υποχρεωμένος να εκκενώσω την αίθουσα.

Εισηγείστε, κύριε Κληρίδη, να εφαρμόσω τον Κανονισμό και να ρωτήσω το Σώμα κατά πόσο θεωρεί τη συζήτηση περατωθείσα;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διευκρινιστικά ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εφόσον υπάρχει θέμα διαδικασίας και υπάρχει εισήγηση ότι η συζήτηση περατώθηκε, δεν μπορώ να δώσω το λόγο σε κανένα, προτού η Βουλή εκφράσει άποψη κατά πόσο θεωρεί τη συζήτηση περατωθείσα.

Ποιοι ψηφίζουν ότι η συζήτηση είναι περατωθείσα;

Η συζήτηση θεωρείται περατωθείσα ομόφωνα και επομένως δεν μπορώ να δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε άλλο Βουλευτή.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την προϋπόθεση ότι οποιαδήποτε τροποποιητική εισήγηση θα παραπεμφθεί ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα, αυτό είναι δεδομένο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Μέρους IV(A). Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Υπάρχει ένσταση. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

47 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 47 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

47 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, η κ. Κατσελλή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 47 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά πράγματι δικαιολογία, διότι, αν πρόκειται να επαναφέρω θέμα αρχής, δεν πρόκειται κατ' ουδένά τρόπο να τελειώσουμε.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Δικαιολογία της ψήφου μου. Δικαιολογώ την ψήφο μου διότι πιστεύω ότι δεν είναι ζήτημα ωφελημάτων, τα οποία περιλαμβάνονται σε άλλους νόμους με άλλα κριτήρια, αλλά είναι η πεμπτοσύνη της ιδιότητας των παιδιών των κοπέλων προσφύγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Διενεργείας Εράνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Βουλής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΡΑΝΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988».

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 12 Νοεμβρίου 1988 μέχρι 22 Νοεμβρίου 1990. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η διεύρυνση του βασικού νόμου, ώστε να καλύπτονται νομοθετικά όλες οι περιπτώσεις εράνων ανεξάρτητα από το σκοπό για τον οποίο διενεργούνται.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, έχει παρατηρηθεί ότι τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκαν νέες μέθοδοι διενέργειας εράνων, και μάλιστα για διαφορετικούς σκοπούς από αυτούς που έχουν οι παραδοσιακοί έρανοι, έτσι που να μην περιλαμβάνονται στις πρόνοιες του βασικού νόμου, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατο να τεθούν κάτω από έλεγχο τόσο οι προϋποθέσεις διενέργειάς τους όσο και τα έσοδα από τέτοιους εράνους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε με προσοχή τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κατέληξε ομόφωνα ότι η υφιστάμενη νομοθεσία καλύπτει ικανοποιητικά τους σκοπούς για τους οποίους διεξάγονται σήμερα έρανοι στη Δημοκρατία και ότι δεν υφίσταται ανάγκη περαιτέρω τροποποιήσεων της βασικής νομοθεσίας, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την καταψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω πως συμφωνούμε με τις διαπιστώσεις της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Όμως θα πρέπει να τονίσουμε πως επιβάλλεται να τεθεί επιτέλους σ' εφαρμογή η υφιστάμενη νομοθεσία. Γιατί είναι καιρός ο λαός μας να μη γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης όσον αφορά την ευπιστία του και τα αισθήματα της φιλαλληλίας και της φιλανθρωπίας του από μέρους ορισμένων επιτηδείων. Προσωπικά και εμείς οι

ίδιοι, γινόμενοι αντικείμενο εκμεταλλεύσεως της ιδιότητάς μας, έχουμε πέσει θύματα τέτοιων καταστάσεων. Γι' αυτό πρέπει οπωσδήποτε να τεθεί τέρμα ανελαστικό σ' αυτή την εμπορία από μέρους οργανωμένων καταστάσεων σε βάρος, επαναλαμβάνω, της ευπιστίας του λαού. Να μην το ψηφίσουμε, ναι, το νομοσχέδιο, αλλά να λάβουμε και πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα γι' αναστολή του κακού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όλοι.

(Δε γίνεται καταμέτρηση των ψήφων από το Γραμματέα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διενεργείας Εράνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 6 της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 37) ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £4,838,400 και η διάθεσή του για την κάλυψη κυρίως των πιο κάτω αναγκών:-

- (α) Ποσό £500,000 που αφορά τελωνειακούς δασμούς θα διατεθεί για την κάλυψη της δαπάνης για την επιστροφή χρημάτων σε δικαιούχα πρόσωπα.
- (β) Ποσό £1,600,000 θα διατεθεί για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών για την πληρωμή τόκων σε δικαιούχους με βάση τον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμο.
- (γ) Ποσό £1,213,000 θα διατεθεί για την επιστροφή φόρων κεφαλαιουχικών κερδών σε δικαιούχα πρόσωπα.
- (δ) Ποσό £1,350,000 θα διατεθεί για την κάλυψη των αναγκών του σχεδίου θεραπείας Κυπρίων στο εξωτερικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος

(Αρ. 41) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £4,838,400 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990.
Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, συμπεριλαμβανομένου και του Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3, καθώς και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο, το υπ' αρ. 7 στην ημερήσια διάταξη, είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 38) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £12,310,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης για το 1990 που προέκυψε από τις πρόσφατες γενικές αυξήσεις που δόθηκαν στους κρατικούς υπαλλήλους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £12,310,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, και 4, συμπεριλαμβανομένου και του Δεύτερου Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4, συμπεριλαμβανομένων και των δυο Πινάκων, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αρ. 8 νομοσχέδιο, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 39) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £2,527 και η διάθεσή του για την αυξημένη δαπάνη που προκύπτει για την καταβολή επιδόματος ειδικών καθηκόντων στους καθηγητές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρόμοιο επίδομα καταβάλλεται στους καθηγητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου και όταν κατατέθηκε συμπληρωματική πίστωση για τους καθηγητές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου εκ παραδρομής αποσύρθηκε, γιατί θεωρήθηκε ότι εγκρίθηκε σε συνδυασμό με άλλες πιστώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό που κατατέθηκε σε αντικατάσταση της υπό αναφορά συμπληρωματικής πίστωσης, συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του ζητούμενου ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £2,527 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3, συμπεριλαμβανομένου του Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 9 στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 22) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού £210,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης για το 1990 που προέκυψε από τις πρόσφατες γενικές αυξήσεις που δόθηκαν στους κρατικούς υπαλλήλους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £210,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασχούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 4, με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 4, με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 10 επί της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 12) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £40,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης για το 1990 που προέκυψε από τις πρόσφατες γενικές αυξήσεις που δόθηκαν στους κρατικούς υπαλλήλους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £40,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας.
Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, μαζί με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 4, μαζί με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 4, με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 12) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 12 στη σημερινή ημερήσια διάταξη, είναι «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1988».**

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Ανδρέας Παναγιώτου

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Παύλος Δίγκλης, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Ζιαρτίδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολύ μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 23 Ιουνίου 1988 μέχρι τις 20 Νοεμβρίου 1990.

Μέσα στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο πρώην Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Ν. Πρωτοπαπάς, καθώς και άλλοι εκπρόσωποι του ίδιου Υπουργείου οι οποίοι

ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ο αξ. Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, ο Διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικησεως του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Διευθυντής και καθηγητές του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, καθώς και πολύ μεγάλος αριθμός συνδέσμων και οργανώσεων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Στους συνδέσμους και τις οργανώσεις αυτές συγκαταλέγονται οι ακόλουθοι:

Η Παγκύπρια Ένωση Γεωπόνων, ο Σύνδεσμος Πολεοδόμων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Μηχανικών Κύπρου, η Παγκύπρια Οργάνωση Ελευθέρων Επαγγελματιών Μελετητών Μηχανικών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου, ο Σύνδεσμος Γεωλόγων και Μεταλλειολόγων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου, ο Σύνδεσμος Αγρονόμων, Τοπογράφων Μηχανικών Κύπρου, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Εκτιμητών, Επιμετρητών και Τοπογράφων Κύπρου, εκπρόσωποι της εταιρείας Cyprus Computer Society, της εταιρείας Κυρατζή και Στεφάνου, ο Σύνδεσμος Αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου και εκπρόσωποι της Φοιτητικής Ένωσης του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, εκπρόσωποι της ειδικότητας των Πολιτικών Υπομηχανικών, των Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών Τοπίου κ.ά. Παρόντες ήταν επίσης σε πολλές από τις συνεδρίες της Επιτροπής οι Βουλευτές κ. Ν. Μουσιούττας και Μ. Πουμπουρής.

Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει πολύ μεγάλο αριθμό μνημονίων που κατατέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τους πιο πάνω εκπροσώπους, όσο και από αριθμό άλλων οργανώσεων -ομάδων ή ατόμων- που δεν παρέστησαν στις συνεδρίες της Επιτροπής, αλλά διατύπωσαν γραπτώς τις εισηγήσεις τους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ίδρυση Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου στην Κύπρο και η ρύθμιση των όρων λειτουργίας και συμμετοχής σ' αυτό.

Όπως είναι γνωστό, η ίδρυση Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου στην Κύπρο με ουσιαστικές αρμοδιότητες αποτέλεσε πάγιο αίτημα του τεχνικού κόσμου της Κύπρου και αναμένεται ότι αυτό θα συμβάλει στην αναβάθμιση της τεχνικής και επιστημονικής ανάπτυξης του τόπου, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και στην προστασία των συμφερόντων τόσο του τεχνικού κόσμου όσο και του κοινού.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι το Επιμελητήριο:

- (α) Θα είναι νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου με έδρα τη Λευκωσία και θα έχει σκοπό την προαγωγή της επιστήμης στους διάφορους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του, της μηχανικής και της τεχνολογίας γενικά και την ανάπτυξή τους για αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Δημοκρατίας.
- (β) Θα διενεργεί την εγγραφή των μελών του και θα εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά και άδειες.
- (γ) Θα εισηγείται τη δημιουργία νέων κλάδων μηχανικής επιστήμης και θα προβαίνει σε υποδιαιρέσεις των κλάδων της μηχανικής επιστήμης.

- (δ) Θα καθορίζει τον τρόπο είσπραξης της αμοιβής των μελών του ή των διάφορων ειδικοτήτων τους και θα μπορεί να καθορίσει ότι η είσπραξη αυτή θα γίνεται μέσω του Επιμελητηρίου, ύστερα από κατάθεση της εργασίας ή της μελέτης και τη σφράγισή της απ' αυτό.
- (ε) Θα καθορίζει τις κλίμακες αμοιβής για επαγγελματικές συμβουλές, υπηρεσίες και εργασίες που παρέχουν ή εκτελούν τα μέλη του Επιμελητηρίου.
- (στ) Θα τηρεί μητρώα των μελών του και θα εκδίδει τις άδειες άσκησης επαγγέλματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, θεωρώντας το υπό συζήτηση νομοσχέδιο πολύ σημαντικό και θεμελιακής σημασίας για τον τεχνικό κόσμο της Κύπρου, αφιέρωσε μεγάλο χρόνο για τη διεξοδική μελέτη του. Έχοντας υπόψη τις απόψεις των εκπροσώπων των διάφορων συνδέσμων και οργανώσεων και τα γραπτά μνημόνια που τέθηκαν ενώπιόν της, καθώς επίσης ανάλογες νομοθεσίες που ισχύουν στην Ελλάδα και στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο, η Επιτροπή στάθηκε ιδιαίτερα στα πιο κάτω σημεία που αποτέλεσαν αντικείμενο βαθύτερων προβληματισμών:-

- (α) Στην ένταξη στο Επιμελητήριο και άλλων ειδικοτήτων, εκτός από τις προβλεπόμενες στο υπό αναφορά νομοσχέδιο.
- (β) Στην ορθότητα της προβλεπόμενης διάταξης, σύμφωνα με την οποία το Επιμελητήριο θα εκδίδει Κανονισμούς που θα καθορίζουν τις κλίμακες αμοιβής για επαγγελματικές συμβουλές, υπηρεσίες και εργασίες που παρέχουν ή εκτελούν μέλη του Επιμελητηρίου και αν αυτές θα πρέπει να εισπράττονται μέσω του Επιμελητηρίου.
- (γ) Στην κατανομή των θέσεων των διάφορων κλάδων στο Γενικό Συμβούλιο που θα διοικεί το Επιμελητήριο, καθώς και στη Διοικούσα Επιτροπή.

Μεγάλο χρόνο αφιέρωσε επίσης η Επιτροπή για τη μελέτη των αιτημάτων που υποβλήθηκαν από το Σύνδεσμο Αποφοίτων και τη Φοιτητική Ένωση του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου και που σκοπό έχουν την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αποφοίτων του Ινστιτούτου αυτού. Σύμφωνα με γραπτά και προφορικά στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους πιο πάνω ενδιαφερομένους, στο προτεινόμενο νομοσχέδιο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία, προβλέπεται ότι μέλη του Επιμελητηρίου θα είναι μόνο κάτοχοι πανεπιστημιακού πτυχίου ή διπλώματος ή άλλου ισοδύναμου προσόντος που θα αναγνωρίζεται για τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Επιμελητηρίου. Σε μια τέτοια περίπτωση όμως με το υπό ίδρυση Επιμελητήριο δε θα καλύπτονται όλες οι επαγγελματικές κατηγορίες στον κλάδο της μηχανικής, όπως είναι αυτή του τεχνικού μηχανικού (κατόχου διπλώματος ΑΤΙ ή ισοδύναμου προσόντος), με αποτέλεσμα να δημιουργείται πρόβλημα για την τάξη των επαγγελματιών αποφοίτων του Ινστιτούτου. Κατά τους ίδιους εκπροσώπους η ψήφιση οποιουδήποτε νομοσχεδίου πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη τα καλώς νοούμενα συμφέροντα όλου του τεχνικού κόσμου, ανεξάρτητα από το επίπεδο μόρφωσης, και να κατοχυρώσει όλες τις τάξεις, χωρίς να δίνει υπερδικαιώματα σε καμιά για την προώθηση του γενικού συμφέροντος του τόπου.

Ύστερα από τη διεξοδική μελέτη όλων των θεμάτων που ενδεικτικά αναφέρονται πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων

διαμόρφωσε ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και κατέληξε σε πολλά σημεία ομόφωνα και σε άλλα κατά πλειοψηφία των Βουλευτών-Μελών της στα ακόλουθα:

- (α) Να περιληφθούν στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο και οι ειδικότητες της μηχανικής και αρχιτεκτονικής τοπίου, της μηχανικής της πληροφορικής, της ανάπτυξης γης και της πολεοδομίας και χωροταξίας. Σχετικά με την τελευταία ειδικότητα, τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού υποστήριξαν ότι μέλη του Επιμελητηρίου πρέπει να δικαιούνται να είναι μόνο όσοι πολεοδόμοι έχουν συμπληρώσει βασικό κύκλο σπουδών στην αρχιτεκτονική ή πολιτική μηχανική.
- (β) Οι εκλογές για πλήρωση των θέσεων στο τριακονταμελές Γενικό Συμβούλιο, που είναι το όργανο που διοικεί το Επιμελητήριο, να γίνονται για όλες τις θέσεις με χωριστή μυστική ψηφοφορία από τα μέλη του οικείου κλάδου μηχανικής επιστήμης.
- (γ) Η ρύθμιση της αμοιβής για επαγγελματικές συμβουλές, υπηρεσίες και εργασίες που παρέχουν τα μέλη του Επιμελητηρίου να αφηθεί να γίνει με Κανονισμούς οι οποίοι θα μπορούν να προνοούν ότι η είσπραξη της αμοιβής αυτής δυνατό να γίνεται και μέσω του Επιμελητηρίου. Πάνω στο σημείο αυτό υπήρξε διαφωνία των Μελών της Επιτροπής-Βουλευτών του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΔΗΣΟΚ.
- (δ) Στην κατοχύρωση και διαφύλαξη των δικαιωμάτων όλων των εξ επαγγέλματος τεχνικών που ασκούν σήμερα στη Δημοκρατία συναφή με τα μέλη του Επιμελητηρίου επαγγέλματα.

Σχετικά με τα εγείρομενα από το Σύνδεσμο Αποφοίτων και τη Φοιτητική Ένωση του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου αιτήματα, ομόθυμη υπήρξε η θέση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων ότι σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να αφηθούν οι απόφοιτοι του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου ακατοχύρωτοι, όσον αφορά τα υφιστάμενα δικαιώματά τους.

Αναφορικά με τον τρόπο κατοχύρωσης των σχετικών αυτών δικαιωμάτων η Επιτροπή, ύστερα από μελέτη πολλών υπαλλακτικών λύσεων, δεν κατέληξε σε ομοφωνία. Τέθηκαν συγκεκριμένα οι εξής υπαλλακτικές προτάσεις:

- (α) Η ένταξη των αποφοίτων του ΑΤΙ στο υπό ίδρυση Επιμελητήριο και η κάλυψή τους από τον υπό ψήφιση νόμο.
- (β) Η ένταξη των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου στο Επιμελητήριο που θα ιδρυθεί ύστερα από την ψήφιση του προτεινόμενου νομοσχεδίου.
- (γ) Η ίδρυση, με την ταυτόχρονη ψήφιση ανάλογης νομοθεσίας, δεύτερου «Τεχνικού» Επιμελητηρίου το οποίο να καλύψει τον τεχνικό κόσμο του ΑΤΙ ή και άλλων παρόμοιων σχολών.
- (δ) Η μελέτη και κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αποφοίτων του ΑΤΙ με την τροποποίηση της οικείας νομοθεσίας κατά κλάδο πριν από την ψήφιση του προτεινόμενου νομοσχεδίου, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση της άσκησης των δικαιωμάτων που έχουν παραχωρηθεί στους αποφοίτους αυτούς είτε με νόμο είτε με ειδική συμφωνία είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, αποφάσισε να

προχωρήσει στην ψήφιση του προτεινόμενου νομοσχεδίου χωρίς την ένταξη των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου στο υπό ίδρυση Επιστημονικό Επιμελητήριο. Ταυτόχρονα αποφάσισε να καλέσει την Εκτελεστική Εξουσία το συντομότερο δυνατό, και εν πάση περιπτώσει πριν από το τέλος του 1990, να καταθέσει στη Βουλή νομοσχέδιο το οποίο να προβλέπει για τη ρύθμιση των δικαιωμάτων των αποφοίτων κάθε κλάδου του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Παράλληλα η Επιτροπή αποφάσισε την άμεση έναρξη μελέτης τρόπων κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των αποφοίτων αυτών και την προώθηση προς ψήφιση σχετικής νομοθεσίας ως το τέλος του προσεχούς Φεβρουαρίου, δηλώνοντας ότι σαν πρώτο βήμα και στα πλαίσια της μελέτης τρόπων κατοχύρωσης των υφιστάμενων δικαιωμάτων των αποφοίτων του ΑΤΙ, αλλά και ενδεχόμενης επέκτασης αυτών, η Επιτροπή θα αρχίσει αμέσως τη μελέτη του νομοσχεδίου που τίτλοφορείται ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982 και που εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής.

Ο Βουλευτής κ. Π. Δίγκλης, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Ζιαρτίδη, τάχθηκε εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ ενάντια στην απόφαση της πλειοψηφίας των Μελών της Επιτροπής πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα της κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου και ζήτησε όπως τροποποιηθεί το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, για να καλυφθούν με το νόμο που θα ψηφιστεί και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ έχει προβεί στη διαμόρφωση νέου κειμένου του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, μια παρατήρηση πάνω στο περιεχόμενο της Έκθεσης. Όταν σε συνεδρία της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εκφράστηκε η άποψη να συμφωνηθεί χρονοδιάγραμμα για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αποφοίτων του ΑΤΙ και αναφέρθηκε ο χρόνος των τεσσάρων μηνών, το πνεύμα της πρότασης ήταν ότι μέσα σε τέσσερις μήνες θα ψηφιστεί η σχετική νομοθεσία για κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αποφοίτων του ΑΤΙ. Τούτο, πιστεύω, φαίνεται και από την Έκθεση, όπου αναφέρεται ότι μέχρι τέλος του χρόνου πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής σχετικό νομοσχέδιο για κατοχύρωση των αποφοίτων του ΑΤΙ. Όμως μέσα από την Έκθεση φαίνεται ότι δε βγαίνει ξεκάθαρο αυτό, αν πράγματι το πνεύμα και η απόφαση της Επιτροπής είναι τούτη. Μιλά για άμεση έναρξη μελέτης τρόπων κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των αποφοίτων αυτών μέσα σε χρονοδιάγραμμα που λήγει σε τέσσερις μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριοι συνάδελφοι, είναι ομιλία επί θέματος αρχής. Είναι η Βουλή που θα αποφασίσει, ανεξαρτήτως του τι λέει η Επιτροπή. Αν η απόφαση της Βουλής

είναι ότι εντός τεσσάρων μηνών αναλαμβάνει υποχρέωση όχι να μελετήσει, αλλά να λύσει αυτό το θέμα, εδώ πρέπει να ληφθεί αυτή η απόφαση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, αλλά, αν πράγματι η εισήγηση της Επιτροπής ήταν μέσα σε τέσσερις μήνες να λυθεί αυτό το πρόβλημα, να φανεί μέσα στην Έκθεση ότι είναι αυτή η εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό μόνο ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί να μου το καθορίσει. Το παράπονο του κ. Χαραλαμπίδη είναι ότι, όπως έχει εκφραστεί αυτή η θέση μέσα στο κείμενο της Επιτροπής, δεν αντανακλά την απόφαση της Επιτροπής. Να ακούσουμε τον Πρόεδρο.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ρώτησα επανειλημμένα τους εκπροσώπους όλων των κομμάτων. Όλα τα κόμματα δεσμεύονται ότι θα μελετήσουν το θέμα της παραχώρησης δικαιωμάτων και της κατοχύρωσης τόσο αυτών που έχουν όσο και ενδεχομένως άλλων δικαιωμάτων στους αποφοίτους του ΑΤΙ. Υπό το φως της μελέτης θα αποφασίσουν. Ρώτησα επανειλημμένα και αυτή ήταν η τοποθέτηση, γι' αυτό θα πρέπει να το ξεκαθαρίσω, για να μην υπάρχει καμιά απολύτως παρεξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο καθένας θα αναλάβει εδώ τις ευθύνες του.

Είχε ζητήσει ο κ. Μαρκίδης. Επί της ουσίας θα μιλήσουν όλα τα κόμματα. Είναι διαδικαστικό, κύριε Μαρκίδη;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο κ. Χαραλαμπίδης. Το πνεύμα ήταν ότι θα αρχίσει αμέσως μελέτη και τα κόμματα θα πάρουν τελικές αποφάσεις και θέσεις μέσα σε τέσσερις μήνες. Εκείνο το οποίο μάλιστα μπορεί να λεχθεί είναι ότι, όταν λέχθηκαν αυτά τα πράγματα, οι τέσσερις μήνες τέλειωναν περί το τέλος Φεβρουαρίου. Γι' αυτό το λόγο, παρά το ότι η Έκθεση διαβάστηκε σήμερα, στην πραγματικότητα το όριο των τεσσάρων μηνών συμπίπτει με το τέλος Φεβρουαρίου. Το δικό μας κόμμα έχει ήδη δεσμευτεί με χθεσινή ανακοίνωσή του ότι θα τοποθετηθεί πάνω στο θέμα αυτό μέχρι τέλος Φεβρουαρίου. Και όταν λέμε θα τοποθετηθεί, δεν εννοούμε να αρχίσει μελέτη, αλλά, αφού αρχίσει τη μελέτη αμέσως, θα κάνει τελική τοποθέτηση μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής, ο κ. Παπαπέτρου και ο κ. Ηλιάδης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα διαδικασίας. Θέλω να πω ότι, επειδή παρευρισκόμουν στις συνεδρίες της Επιτροπής, η άποψη η δική μας ήταν αυτή που έχει λεχθεί, ότι δηλαδή θα συμβάλουμε στην ψήφιση του νόμου μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου. Φυσικά τώρα έχει περάσει κάποιο χρονικό διάστημα και είναι σωστό να το έχουμε υπόψη μας, αλλά, εν πάση περιπτώσει, το πνεύμα είναι αυτό και θα το εξηγήσουμε ο καθένας όταν θα μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστον εμείς, ως κοινοβουλευτική ομάδα, αντιληφθήκαμε, όταν μας εξηγούσαν οι συνάδελφοι που μετείχαν στην Επιτροπή, ότι αυτό

ήταν το πνεύμα. Δηλαδή να ολοκληρώσουμε ως Βουλή και να τοποθετηθούμε στους τέσσερις μήνες. Εν πάση περιπτώσει και η δική μας η πλευρά τονίζει ότι είναι αυτή η πρόθεσή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει πρόβλημα διαδικασίας. Συζητούμε ένα σοβαρότατο πρόβλημα, έχουμε μια Έκθεση η οποία μελετήθηκε απ' όλες τις πλευρές εμπειριστατωμένα και κυκλοφόρησε εδώ και μια βδομάδα. Εδώ ένα μέλος της Επιτροπής, ο αντιπρόεδρος συγκεκριμένα της Επιτροπής, έρχεται και λέει ότι αυτή η Έκθεση δεν εκφράζει το τι ήθελε να πει η Επιτροπή. Αυτό που είπε ο κ. Χαραλαμπίδης επιβεβαιώνεται και από άλλες πλευρές. Δε νομίζω ότι μπορεί το Σώμα να προχωρήσει στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου υπό το φως μιας Έκθεσης η οποία καθ' ομολογία δεν εκφράζει το τι ήθελαν να πουν τα κόμματα. Γι' αυτό εισηγούμαι το θέμα να αναβληθεί, να διορθωθεί η Έκθεση κατά τρόπο που να εκφράζει όλους τους συναδέλφους και να έρθουμε να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για μας είναι σαφές -και διερωτώμαι γιατί γίνεται θόρυβος- ότι εντός τεσσάρων μηνών και με τα χρονικά όρια που αναφέρθηκαν, στο τέλος Φεβρουαρίου, θα ολοκληρωθεί και θα ψηφιστεί η οποιαδήποτε πρόταση γύρω από το Τεχνικό Επιμελητήριο. Είναι μ' αυτό το πνεύμα που συμμετέχουμε στην ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εντολή του Προεδρείου είναι να διορθωθεί η Έκθεση, ώστε να αντανακλά το κλίμα το οποίο τώρα παρουσιάζεται στη Βουλή. Ότι εντός αυτού του χρονικού διαστήματος δε θα μελετηθεί απλώς αυτό το θέμα, αλλά θα έχει ληφθεί και απόφαση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Λυπούμαι, αλλά νομίζω ότι δεν υπάρχει τέτοια διαδικασία που με εντολή του Προεδρείου να διορθώνονται Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, να μου επιτρέψετε ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε να τελειώσω ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, λυπούμαι. Σας αφαιρώ το λόγο, διότι αυτό είναι δικαίωμα του Προέδρου. Όταν αντιλαμβάνεται ότι η Βουλή έχει διαπιστώσει ότι υπάρχει στην Έκθεση κάτι το οποίο δεν αντανακλά την άποψη της Επιτροπής, ασφαλώς έχει δικαίωμα ο Πρόεδρος να πει αυτό το πράγμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Υπάρχει συνταγματική διάταξη, κύριε Πρόεδρε, για κυκλοφορία της Έκθεσης 48 ώρες πριν από τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και έχει δικαίωμα η Βουλή οποιοδήποτε έγγραφο είναι ενώπιόν της να το διαμορφώνει όπως η ίδια νομίζει.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε δίκαιοι και αντικειμενικοί. Όσα είπε ο κ. Δημητριάδης, ως Πρόεδρος της Επιτροπής, απηχούν και αντανακλούν πλήρως εκείνα που αποφάσισε η Επιτροπή σε επανειλημμένες συνεδρίες της. Επαναλαμβάνω, αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή παρευρισκόμουν σ' αυτές τις συνεδρίες, ότι το πνεύμα και η απόφαση της Επιτροπής είναι εντός τεσσάρων μηνών να μελετηθεί το θέμα και να τοποθετηθούν οι διάφορες πλευρές. Δεν έχει δεσμευτεί καμιά πλευρά ότι θα ψηφίσει το άλφα ή το βήτα νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απορώ γιατί συνεχίζουμε τη συζήτηση. Είμαστε μετά την ανάγνωση της Έκθεσης στην έναρξη της συζήτησης πάνω στην ουσία, όπου θα φανεί η άποψη του κάθε κόμματος και η δέσμευσή του και νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και η Έκθεση θα διορθωθεί ανάλογα με ό,τι εκφραστεί στη Βουλή. Λοιπόν κλείνω τη συζήτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη. Αφέθηκε από το φίλο και συνάδελφο κ. Παπαπέτρου να εννοηθεί ότι το ΑΔΗΣΟΚ θα ευνοούσε αναβολή συζήτησης του νομοσχεδίου. Το είπατε καθαρά, αλλά καθαρότερα θα ήταν τα πράγματα, αν λέγατε πως η αναβολή που ζητάτε είναι για μια βδομάδα. Διότι η διόρθωση της Έκθεσης είναι μόνο για μια βδομάδα και σίγουρα στη βδομάδα, για να μην αφήνουμε εντυπώσεις, δεν μπορεί να περάσει και η νομοθεσία για το ΑΤΙ. Επομένως, κύριε Πρόεδρε, ορθά αποφασίσατε ότι η τοποθέτηση του κάθε κόμματος ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διακόπτω τη διαδικαστική συζήτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητήθηκε αναβολή κι έπρεπε να γίνει διευκρίνιση, για να μην αφήνονται άλλα μηνύματα και άλλα νοήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, διακόπτω τη συζήτηση επί διαδικαστικού θέματος και ρωτώ: Ποιοι θέλουν να μιλήσουν επί θέματος αρχής;

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, είμαι υποχρεωμένος να υπερασπιστώ τη γραμματεία, διότι δεν έκαμε λάθος. Χαίρομαι γιατί σήμερα έχουν τοποθετηθεί τα κόμματα, όπως τοποθετούνται, αλλά είμαι υποχρεωμένος να υπερασπιστώ τη γραμματεία. Διατυπώθηκε ακριβώς στην Έκθεση ό,τι λέχθηκε εκεί, κύριε Πρόεδρε. Είμαι υποχρεωμένος, κύριε Πρόεδρε, να τοποθετηθώ έναντι αυτής της μομφής. Γιατί είναι μομφή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

* Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ταλαιπωρούμε το Σώμα.

Θα μπορούμε σε θέματα αρχής.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να αρχίσω την ομιλία μου επί αυτού του σοβαρού θέματος διευκρινίζοντας ορισμένα ζητήματα. Στη διάρκεια της συζήτησης και της αντιδικίας -όχι στα πλαίσια της Βουλής, δημόσια- επί αυτού του θέματος διατυπώθηκαν από διάφορους συνδέσμους ορισμένοι ισχυρισμοί οι οποίοι, κατά την πεποίθησή μου, είναι μειωτικοί και προσβλητικοί για τη Βουλή ως σύνολο. Και διατυπώθηκαν επίσης ισχυρισμοί οι οποίοι κατευθείαν αναφέρονταν σε συγκεκριμένο κόμμα, συγκεκριμένα στο ΑΔΗΣΟΚ, και οι οποίοι επίσης ήταν μειωτικοί και προσβλητικοί. Ειδικότερα όσον αφορά το ΑΔΗΣΟΚ, προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι η τοποθέτησή του έναντι του θέματος του Επιμελητηρίου, πιο συγκεκριμένα η θέση του όπως αυτός ο νόμος καλύψει και τους αποφοίτους του ΑΤΙ, ξεκινά από δημαγωγικές διαθέσεις. Αυτός ο ισχυρισμός διατυπώθηκε επακριβώς με αυτές τις φράσεις σε σχετική ανακοίνωση. Θέλω να δηλώσω σε εκείνους που διατύπωσαν αυτό τον ισχυρισμό ότι το ΑΔΗΣΟΚ δε χαρακτηρίζεται από δημαγωγικές διαθέσεις και αυτό το έχει αποδείξει έμπρακτα. Θα υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι μόλις πριν μισή περίπου ώρα το ΑΔΗΣΟΚ είχε την τόλμη -όχι με δημαγωγικά κριτήρια, αλλά ξεκινώντας από θέσεις αρχής- να διαφωνήσει με τα υπόλοιπα τέσσερα κόμματα αναφορικά με την εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας. Και θέλω να υποδείξω ότι η αντίθεση του ΑΔΗΣΟΚ προς τη θέση των υπόλοιπων τεσσάρων κομμάτων συνειδητοποιούμε και καταλαβαίνουμε ότι κάθε άλλο ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επί διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Είναι θέμα πολεοδομίας, κύριε Πρόεδρε; Διερωτώμαι αν είναι θέμα της ημερήσιας διάταξης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Αγαπητέ συνάδελφε, είναι θέματα τα οποία σχετίζονται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και παρακαλώ να μου επιτρέψετε να συνεχίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συνεχίσετε. Μόνο υπάρχει ένα θέσμιο ότι για θέματα που θα συζητηθούν -και μάλιστα πολύ σύντομα στο μέλλον- προτιμότερο ας μείνουμε στο θέμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Δε θα συζητήσω το νόμο περί Πολεοδομίας, κύριε Πρόεδρε. Απαντώ σε εκείνους που κατηγορήσαν το ΑΔΗΣΟΚ ότι η θέση του στο θέμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ξεκινά από δημαγωγικά ελατήρια. Και έχω το δικαίωμα να απαντήσω σ' αυτή την κατηγορία. Επαναλαμβάνω λοιπόν: Ούτε η θέση μας όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας είναι τόσο δημοφιλής και συνεπώς δεν μπορεί να ξεκινά από δημαγωγικά ελατήρια, αλλά ούτε και η θέση του ΑΔΗΣΟΚ σχετικά με το θέμα της αναθεώρησης της τιμής των πετρελαιοειδών ήταν τόσο δημοφιλής και συνεπώς δεν ξεκινούσε από δημαγωγικά ελατήρια. Παρακαλώ λοιπόν εκείνους οι οποίοι στον ενθουσιασμό τους διατυπώνουν κατηγορίες να είναι στο μέλλον περισσότερο προσεκτικοί.

Όσον αφορά το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, θα δηλώσω ευθύς εξαρχής, κύριε Πρόεδρε, ότι παρά τις ορισμένες επιφυλάξεις μας -και το δηλώνω χωρίς κανένα ενδοιασμό- εντούτοις το ΑΔΗΣΟΚ κατέληξε να υποστηρίξει το νόμο για την ίδρυση του Τεχνικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου. Και αυτή είναι η θέση που διατυπώνουμε και αυτή τη στιγμή ενώπιον του Σώματος. Υποστηρίζουμε επίσης την απόφαση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για προσθήκη διάφορων ειδικοτήτων στον υπό συζήτηση νόμο και ένταξή τους στο υπό ίδρυση Επιμελητήριο. Ταυτόχρονα, κύριε Πρόεδρε, δηλώνω ότι το νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί, κάθε άλλο παρά μας ικανοποιεί. Θα υποβάλουμε στην κατ' άρθρο συζήτηση του νομοσχεδίου συγκεκριμένες τροποποιήσεις, η βασικότερη των οποίων θα είναι όπως από το νόμο που θα ψηφιστεί σήμερα, εφόσον υποστηρίζεται από τα τέσσερα άλλα κόμματα, καλυφθούν και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ.

Θα αναφέρω συναφώς ότι στη διάρκεια της συζήτησης στην αρμόδια Επιτροπή υποβάλαμε την εισήγηση όπως αναβληθεί η ψήφιση αυτού του νόμου και όπως γίνει η ψήφισή του ταυτόχρονα με την ψήφιση νομοθεσίας βάσει της οποίας θα καλύπτονται και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ. Δυστυχώς αυτή η πρότασή μας δεν έγινε δεκτή. Υποβάλλουμε και σήμερα αυτή την πρόταση, όπως μη προχωρήσει το Σώμα στην ψήφιση αυτού του νόμου και όπως συζητηθεί στην αρμόδια Επιτροπή νομοσχέδιο το οποίο εκκρεμεί σχεδόν από δεκαετίας ενώπιον αυτής της Βουλής και όπως τόσο το εν λόγω νομοσχέδιο, όπως και ο νόμος περί Επιμελητηρίου ψηφιστούν ταυτόχρονα. Υποβάλλω, επαναλαμβάνω, και στην ολομέλεια του Σώματος αυτή την πρόταση, για να διασκεδαστούν και τα ερωτηματικά του συναδέλφου κ. Αναστασιάδη.

Και θα ήθελα συναφώς να υπενθυμίσω ότι αυτό το νομοσχέδιο καθυστέρησε μπροστά στη Βουλή για δύομισι περίπου χρόνια. Έχω την πεποίθηση ότι ουδόλως θα μειωθεί ή θα επισκιαστεί η σημασία και το περιεχόμενο αυτού του νομοσχεδίου, αν η ψήφισή του καθυστερήσει για ελάχιστους μήνες, για 2, 3 ή 4 μήνες. Και επιπλέον θέλω να υπενθυμίσω και να υποδείξω ότι στο αρχικό νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση επρονοείτο ότι η εφαρμογή του νόμου θα άρχιζε δώδεκα μήνες μετά την ψήφισή του. Υποδεικνύω ότι η Επιτροπή τροποποίησε αυτή την πρόνοια του νόμου και διαλαμβάνεται στο υπό επιψήφιση νομοσχέδιο ότι η εφαρμογή του νόμου θα αρχίσει όχι σε 12, αλλά σε 18 μήνες. Με αυτά τα δεδομένα, κύριε Πρόεδρε, διερωτώμαι ποιο είναι το αντικειμενικό και πραγματικό κώλυμα, για να αναβληθεί η ψήφιση αυτού του νόμου και να συνδυαστεί με την ψήφιση νομοσχεδίου που εκκρεμεί, επαναλαμβάνω, ενώπιον της Βουλής εδώ και οκτώ χρόνια. Έχω τη βεβαιότητα ότι κανένα ουσιαστικό κώλυμα δεν υπάρχει, εκτός από την ουσιαστική αντίθεση ορισμένων στην ψήφιση του νομοσχεδίου που εκκρεμεί και που σκοπό έχει την κάλυψη των αποφοίτων του ΑΤΙ.

Θα αναφερθώ σε ορισμένα επιχειρήματα ή σε ορισμένες πτυχές που σχετίζονται με την κάλυψη των αποφοίτων του ΑΤΙ. Διευκρινίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι ουδέποτε υποστηρίξαμε, ούτε και τώρα υποστηρίζουμε, οι απόφοιτοι του ΑΤΙ να ενταχθούν στο υπό ίδρυση Επιμελητήριο επί ισότιμης βάσης με τους διπλωματούχους πανεπιστημίων και άλλων ισότιμων, ισάξιων ιδρυμάτων. Υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε ότι είναι δυνατό και θα πρέπει να καλυφθούν και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ ως μια ειδική κατηγορία και με καθορισμένα δικαιώματα στο υπό ίδρυση Επιμελητήριο. Έχει κατά τη διάρκεια των συζητήσεων τονιστεί από διάφορες πλευρές η επιστημονική σημασία του υπό ίδρυση Επιμελητηρίου. Δεν αμφισβητούμε αυτή την πτυχή ούτε του νόμου που συζητούμε ούτε του Επιμελητηρίου.

Και επικροτούμε την προσπάθεια η οποία θα γίνει μέσω του νόμου και του Επιμελητηρίου για αναβάθμιση της επιστημονικής στάθμης των ειδικοτήτων που καλύπτει και των έργων που εκτελούν αυτές οι ειδικότητες. Όμως θα υποδείξω ταυτόχρονα ότι το υπό ίδρυση Επιμελητήριο δε θα αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στην επιστημονική στάθμη του Επιμελητηρίου. Υποδεικνύω ότι βάσει του υπό συζήτηση νομοσχεδίου αφενός παραχωρούνται επαγγελματικά δικαιώματα σε ορισμένες κατηγορίες, συγκεκριμένα σε διπλωματούχους επιστήμονες, και αφετέρου διά του ίδιου νόμου καταργούνται και κεκτημένα δικαιώματα, όπως είναι αυτά των αποφοίτων του ΑΤΙ του κλάδου της ηλεκτρολογίας -και θα αναφερθώ αργότερα πιο συγκεκριμένα σ' αυτά. Αλλά ταυτόχρονα και όλοι οι άλλοι απόφοιτοι του ΑΤΙ στερούνται της δυνατότητας να ασκήσουν επαγγελματικά δικαιώματα που διεκδικούν ή που ασκούσαν ορισμένοι μέχρι τώρα, όπως είναι ο κλάδος της μηχανολογίας ή δικαιώματα επαγγελματικά τα οποία θα παραχωρούνταν στους απόφοιτους του ΑΤΙ του κλάδου της πολιτικής μηχανικής, αν το νομοσχέδιο που εκκρεμεί ψηφιζόταν σε νόμο.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, υπογραμμίζω ότι το υπό συζήτηση Επιμελητήριο δεν ασχολείται απλώς με την επιστημονική στάθμη που θα πρέπει να αναβαθμιστεί στην Κύπρο. Ασχολείται και με την κατοχύρωση αφενός και με τη στέρση αφετέρου επαγγελματικών δικαιωμάτων. Έχει προβληθεί το επιχείρημα ότι δεν υπάρχουν μισοί επιστήμονες και μισές υπογραφές. Και με αυτό το επιχείρημα υποστηρίζεται ότι δεν είναι δυνατό να χορηγηθούν επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους του ΑΤΙ. Ασφαλώς δεν υπάρχουν ούτε μισοί επιστήμονες ούτε μισές υπογραφές. Αλλά πιστεύω ότι κανένας δεν αμφισβητεί ότι υπάρχουν διάφορες βαθμίδες και κλίμακες επιστημόνων. Και δε νομίζω ότι όλοι οι επιστήμονες έχουν τα ίδια δικαιώματα. Και θα υποδείξω συναφώς ότι με βάση το νόμο περί Ηλεκτρολογίας κατατάσσονται οι δικαιούχοι να ασκήσουν το επάγγελμα του ηλεκτρολόγου σε τέσσερις κατηγορίες, μεταξύ των οποίων είναι και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ του κλάδου της ηλεκτρολογίας. Με βάση λοιπόν την ίδια λογική πιστεύουμε ότι είναι δυνατό και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ να καταταγούν στο υπό ίδρυση Επιμελητήριο, χωρίς να γίνεται λόγος για μισούς επιστήμονες ή για μισές υπογραφές. Και θα ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ του κλάδου της πολιτικής μηχανικής ότι έχουν μετακληθεί από την κυβέρνηση ειδικοί επιστήμονες οι οποίοι αξιολόγησαν το ΑΤΙ και οι οποίοι αποφάνθηκαν ότι οι απόφοιτοι του ΑΤΙ αυτής της κατεύθυνσης δικαιούνται να εκτελούν ορισμένα έργα και να υπογράφουν ορισμένα σχέδια, όπως άλλωστε συμβαίνει και με τα ΚΑΤΕ της Ελλάδας, αλλά και με άλλα ιδρύματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Όσον αφορά την εισήγηση ή την εμμονή των τεσσάρων κομμάτων να μην καλυφθούν από τον υπό συζήτηση νόμο οι απόφοιτοι του ΑΤΙ και να αναληφθεί δέσμευση για την κατοχύρωσή τους ή για τη μελέτη της κατοχύρωσής τους εντός τεσσάρων μηνών, εύχομαι, κύριε Πρόεδρε, να αποδειχθεί ότι δεν αποτελεί παρελκυστική τακτική και ότι η υπόσχεση που τους δίνεται δε θα αποδειχθεί επιταγή χωρίς αντίκρισμα. Εν πάση περιπτώσει το ΑΔΗΣΟΚ θα συνεχίσει να παρακολουθεί το πρόβλημα, αν δε γίνουν δεκτές οι δικές μας εισηγήσεις από την ολομέλεια του Σώματος, και θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, ούτως ώστε να υλοποιηθεί η υπόσχεση η οποία σήμερα δίνεται από αυτό το Σώμα, αν αυτή, επαναλαμβάνω, θα είναι τελικά η απόφαση του Σώματος.

Σχετικά με το πρόβλημα της άσκησης ή στέρσης επαγγελματικών δικαιωμάτων, θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να υποδείξω ότι το άρθρο 25(1) ρητά προνοεί

ότι, μετά την εφαρμογή αυτού του νόμου, κανένας δε θα δικαιούται να ασκεί το επάγγελμα σε οποιοδήποτε κλάδο μηχανικής επιστήμης, εκτός αν είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του εν λόγω κλάδου ως μηχανικός και αν καλύπτεται από το υπό ίδρυση Επιμελητήριο. Συνεπώς δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι θα μπορούν να ασκούν επάγγελμα μετά τη δημιουργία του Επιμελητηρίου και την ψήφιση αυτού του νόμου.

Θα ήθελα επίσης, κύριε Πρόεδρε, να υποδείξω πως σε άλλο μέρος του ίδιου νομοσχεδίου διαλαμβάνεται ότι κανένας δε δικαιούται να εισπράττει αμοιβή μετά την ψήφιση αυτού του νόμου και την εφαρμογή του. Συνεπώς είναι σαφείς οι πρόνοιες του νόμου που στερούν επαγγελματικά δικαιώματα σ' ορισμένους ενδιαφερομένους.

Στην Έκθεση της Επιτροπής γίνεται λόγος και για τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Το σχετικό νομοσχέδιο έχει τροποποιηθεί και διαλαμβάνει στο άρθρο 25(1) την εξής φράση: «Νοείται ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα που δίνονται ή θα δοθούν με βάση οποιοδήποτε νόμο στους αποφοίτους του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου ή άλλων ισοδύναμων σχολών». Θα ήθελα συναφώς να παρατηρήσω ότι στο άρθρο 35 του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, στο εδάφιο 4, αναφέρονται τα εξής: «Όλα τα πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα με βάση τις διατάξεις των παραγράφων (1), (2) και (3) του Κανονισμού 53 των περί Ηλεκτρισμού Κανονισμών καθίστανται μέλη του Επιμελητηρίου». Και θα ήθελα να διευκρινίσω ότι αυτές οι τρεις παράγραφοι του Κανονισμού 53 δεν καλύπτουν τους αποφοίτους του ΑΤΙ του κλάδου ηλεκτρολογίας. Και θα υποδείξω στους συναδέλφους και στο Σώμα ότι υποβλήθηκε πρόταση όπως σ' αυτές τις παραγράφους προστεθεί και η παράγραφος (5) του ίδιου Κανονισμού η οποία δυστυχώς δεν έγινε αποδεκτή. Και διευκρινίζω ότι η παράγραφος (5) του Κανονισμού 53 των περί Ηλεκτρισμού Κανονισμών καλύπτει ακριβώς τους αποφοίτους του κλάδου ηλεκτρολογίας του ΑΤΙ. Συνεπώς, παρόλο που η επιφύλαξη του άρθρου 25, όπως τη διατύπωσε η Επιτροπή, ισχυρίζεται ότι δεν επηρεάζουν υφιστάμενα δικαιώματα, από το γεγονός ότι δεν περιλαμβάνεται και η παράγραφος (5) του Κανονισμού 53 των Κανονισμών περί Ηλεκτρισμού φαίνεται σαφώς ότι και αυτά τα δικαιώματα που είναι υφιστάμενα στερούνται από τους αποφοίτους του ΑΤΙ του κλάδου ηλεκτρολογίας.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο θέλω να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, αφορά το άρθρο 32(2)(γ). Σχετίζεται με τη ρύθμιση των αμοιβών. Με τη διευκρίνιση που έγινε ότι θα υπάρξει διατύπωση η οποία θα καθορίζει μίνιμουμ αμοιβές και έχοντας υπόψη τη γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελλίας ότι μια τέτοια διατύπωση δεν αντίκειται στο νόμο περί Προστασίας Ανταγωνισμού, εμείς είμαστε έτοιμοι να υποστηρίξουμε αυτό το μέρος του σχετικού εδαφίου. Διευκρινίζω όμως ότι διαφωνούμε με το τελευταίο μέρος του ίδιου εδαφίου το οποίο αναφέρει ότι δυνατό οι αμοιβές να εισπράττονται μέσω του Επιμελητηρίου. Υπάρχει και γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελλίας ότι η προσθήκη αυτού του μέρους, η συμπερίληψη αυτού του μέρους σαφώς αντίκειται στο νόμο περί Προστασίας Ανταγωνισμού. Γι' αυτό το λόγο εμείς διαφωνούμε στη συμπερίληψη αυτού του μέρους. Διαφωνούμε επίσης και για το λόγο ότι, αν περιληφθεί και υιοθετηθεί αυτή η θέση, θα δημιουργηθούν γραφειοκρατικοί οργανισμοί οι οποίοι θα καταλήξουν σε βάρος του καταναλωτικού κοινού. Αλλά φοβούμαστε επίσης ότι, αν αυτό υιοθετηθεί, θα ανοίξει ο δρόμος και για πολλούς άλλους κλάδους, για να δημιουργήσουν παρόμοια επιμελητήρια και οι αμοιβές να εισπράττονται μέσω αυτών των επιμελητηρίων. Διερωτώμαι για παράδειγμα γιατί και οι γιατροί να

μη δημιουργήσουν παρόμοιο επιμελητήριο, μέσω του οποίου οι ασθενείς θα καταβάλλουν τα δικαιώματα των γιατρών. Γι' αυτούς τους λόγους θα διαφωνήσουμε με αυτό το μέρος της σχετικής παραγράφου.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, συνοψίζοντας τη θέση μας και τις προτάσεις μας. Πρώτο, εισηγούμαστε αναβολή της ψήφισης του νόμου και συνδυασμό της ψήφισης του με την ψήφιση νομοσχεδίου που να καλύπτει τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Αν αυτό δε γίνεται δεκτό, θα υποβάλουμε συγκεκριμένες προτάσεις-τροποποιήσεις με στόχο να καλυφθούν οι απόφοιτοι του ΑΤΙ από τον υπό συζήτηση νόμο. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Δίγκλη ο Πρόεδρος της Βουλής αντικαταστάθηκε από τον κ. Πουμπουρή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε πλήρη συναίσθηση της ευθύνης που αναλαμβάνει η πολιτεία μας σήμερα και της σοβαρότητας που ενέχει ο νέος θεσμός τον οποίο εισάγουμε στην κοινωνία μας. Είναι ορισμένα νομοθετήματα που πέρα από την τυπική τους διάσταση έχουν μια ευρύτερη κοινωνική σημασία και έχω τη γνώμη ότι ανάμεσα σ' αυτά περιλαμβάνεται και ο νόμος που θα ψηφίσουμε σήμερα για την εισαγωγή του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου στη ζωή της κυπριακής κοινωνίας.

Έχουμε ζήσει αυτή την κυοφορία και αυτή την πολυτάραχη περίοδο των τριών χρόνων που βρισκεται και συζητείται στα αρμόδια κοινοβουλευτικά μας όργανα αυτό το νομοσχέδιο. Ωστόσο θα πρέπει να πούμε ότι για τη Βουλή η ιστορία του νομοσχεδίου αυτού δεν ξεκίνησε ούτε το 1987 ούτε το 1986, αλλά το 1977, όταν ο τότε Βουλευτής κ. Πάρις Λένας είχε καταθέσει πρόταση νόμου για την ίδρυση Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου. Δηλαδή τα πράγματα έχουν μια αρχή πολύ πιο πίσω και από το 1986 και από το 1982.

Η ίδρυση του Επιμελητηρίου οφείλεται στην ανάγκη αναβάθμισης της τεχνικής και επιστημονικής ανάπτυξης του τόπου μας και προστασίας των συμφερόντων του τεχνικού κόσμου, αλλά και των πολιτών οι οποίοι απευθύνονται στους τεχνικούς για να πάρουν τις υπηρεσίες τους. Τριάντα χρόνια μετά την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας το κράτος μας αισθάνεται την ανάγκη για τη δημιουργία ενός φορέα, για να αξιοποιήσει ορθολογιστικά τους χιλιάδες επιστήμονες τεχνικούς και να τους προσφέρει το θεσμικό πλαίσιο μέσα από το οποίο θα προάγουν την επιστήμη της μηχανικής και της τεχνολογίας γενικά, μέσα στα πλαίσια μιας ευρύτερης προσπάθειας για μια όσο το δυνατό πιο αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου μας.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Κύπρου βλέπει το τεχνικό επάγγελμα να ξεκινά από το επίπεδο του απλού τεχνίτη, να εκτείνεται στους αποφοίτους των Τεχνικών Σχολών, να περνά στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο και τα ισοβάθμια ιδρύματα και να καταλήγει στους πτυχιούχους επιστήμονες μηχανικούς. Έχουμε τη γνώμη ότι καθεμιά απ' αυτές τις κατηγορίες έχει το δικό της σοβαρό, αξιόλογο και αναντικατάστατο ρόλο να διαδραματίσει και το δικό της αυθεντικό λόγο να αρθρώσει και να διατυπώσει σ' αυτό που ονομάζεται τεχνική ανάπτυξη σ' αυτό τον τόπο.

Ξεκινώντας σήμερα με τη θεσμοθέτηση του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου θεωρούμε ότι δεν ολοκληρώνουμε τίποτε, αλλά απλά κάνουμε το πρώτο μεγάλο βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Γιατί πιστεύουμε ότι θα πρέπει να ακολουθήσουν και άλλα νομοθετήματα, για να συνεχίσουμε και να ολοκληρώσουμε την ορθολογιστική οργάνωση του τεχνικού επαγγέλματος στο ευρύτατο σύνολο, που ξεκινά από τον τεχνίτη και καταλήγει στον επιστήμονα τεχνικό.

Η επιτυχία του νέου θεσμού του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου θα εξαρτηθεί σχεδόν αποκλειστικά από τους επιστήμονες μηχανικούς οι οποίοι θα είναι και οι μόνοι οι οποίοι θα ενταχθούν σ' αυτό. Άρα θα είναι και οι μόνοι που θα έχουν ευθύνη -εντελώς ιδιαίτερη ευθύνη- για την πορεία και την κατεύθυνση και τους προσανατολισμούς που θα πάρει αυτό το σημαντικό ίδρυμα το οποίο θεσμοθετούμε σήμερα. Και θα εξαρτηθεί αυτή η πορεία από την υπευθυνότητα και την κοινωνική αντίληψη που θα επιδείξουν ή που δε θα επιδείξουν οι επιστήμονες.

Θα ήταν κατά τη γνώμη μας λάθος να έβλεπαν το Επιμελητήριο ως ένα στενό συνδικαλιστικό φορέα. Δεν τους λείπουν οι συνδικαλιστικοί φορείς και αν ήταν να ιδρύσουμε με το Επιμελητήριο ακόμα έναν, ειλικρινά, εμείς τουλάχιστο, δε θα είχαμε κανένα λόγο να θέλουμε και να ψηφίσουμε την ίδρυση ενός ακόμα συνδικαλιστικού φορέα. Είναι γι' αυτό που επικαλούμαστε την ευρύτατη κοινωνική αντίληψη την οποία οφείλουν να επιδείξουν οι επιστήμονες. Γιατί αλλιώς, οι κατ' εξοχήν υπέρμαχοι της ίδρυσης του θεσμού του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου αν γίνουν οι καταστροφείς του, αν λανθασμένα το αντιμετωπίσουν και λανθασμένα το χρησιμοποιήσουν προς όφελος στενών επαγγελματίστικων συμφερόντων.

Η πολιτεία μας αναμένει πολλά από το Επιμελητήριο και απ' αυτούς που θα το στελεχώσουν και θα αποτελέσουν τα μέλη του. Τι περιμένουμε; Συμβολή στην εκπόνηση μελετών και τη δημόσια, την υπεύθυνη επιστημονική τους τοποθέτηση σε θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος σ' αυτή την κοινωνία. Συμβολή στην προσπάθεια προστασίας του περιβάλλοντός μας το οποίο φθείρεται, καταστρέφεται σε μερικές περιπτώσεις με ασύδοτο, ακόμα και με βάρβαρο τρόπο. Ζητούμε και απαιτούμε τη συμβολή τους στην προστασία της ποιότητας της ζωής των πολιτών αυτού του τόπου, στην προσπάθεια διαμόρφωσης της αναπτυξιακής πολιτικής της κυβέρνησης και ακόμα την άσκηση υπεύθυνης επιστημονικής κριτικής για τις πράξεις και τις παραλείψεις της εξουσίας -και της Εκτελεστικής και της Νομοθετικής- και όλων οι οποίοι ασκούν ή επιχειρούν να ασκήσουν εξουσία εν ονόματι αυτού του λαού. Ακόμα ζητούμε και απαιτούμε την κατανόηση του επιστημονικού τεχνικού κόσμου στην επίλυση των προβλημάτων και των άλλων εταίρων τους, των άλλων ισότιμων εταίρων τους μέσα στο χώρο του τεχνικού επαγγέλματος. Και ακόμα είναι σίγουρο ότι το Επιμελητήριο πρέπει να συμβάλει στην προώθηση της ευρωπαϊκής κατεύθυνσης για την πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Κύριε Πρόεδρε, οι επιστήμονες τεχνικοί επαναλαμβάνω ιδιαίτερα ότι θα πρέπει να δουν με κατανόηση τους υπόλοιπους εταίρους στον τεχνικό χώρο. Να αναγνωρίσουν, να σεβαστούν τον κοινωνικό τους ρόλο και να βοηθήσουν και σε εκείνων τα προβλήματα.

Ψηφίζουμε λοιπόν έναν καινούργιο θεσμό. Όχι ενδεχομένως, αλλά σίγουρα θα υπάρχουν κενά, αδυναμίες και λάθη. Έχω την πεποίθηση, όπως συμβαίνει με όλα τα νομοθετήματα, ότι αυτή η Βουλή θα παρακολουθήσει με προσοχή, με σχολαστικότητα και με υπευθυνότητα την πορεία εφαρμογής αυτού του νομοθετήματος. Και εμείς, όπως πιστεύω και όλοι οι συναδέλφοι των άλλων πλευρών, θα

είμαστε και έτοιμοι και πρόθυμοι και αυτεπάγγελτα και ύστερα από υπόδειξη εκείνων που θα έχουν την πιο άμεση εμπλοκή σ' αυτό το θεσμό, θα είμαστε αποφασισμένοι να προωθήσουμε όποιες διορθωτικές παρεμβάσεις κριθούν αναγκαίες.

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε προβληματιστεί πολύ σοβαρά από τα αιτήματα και τις εκδηλώσεις των φοιτητών και των αποφοίτων και των γονέων των αποφοίτων και των φοιτητών του ΑΤΙ. Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάμω σαφές ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Κύπρου με τη μαχητική και αγωνιστική του παράδοση δεν μπορεί παρά να καμαρώνει και να χαιρετίζει τη ζωντάνια που επιδεικνύουν τα παιδιά του ΑΤΙ στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους. Δεν μπορούμε παρά να τονίζουμε σε κάθε περίπτωση ότι δεν είχαμε δώσει λανθασμένη υπόσχεση ούτε μια στιγμή σε κανένα, τουλάχιστον εμείς. Σε καμιά στιγμή δεν είπαμε εκείνο το οποίο θα ήταν εύχο στα αυτιά οποιουδήποτε. Είχαμε μελετήσει όσο μπορούσαμε πιο υπεύθυνα αυτό το νομοθέτημα μέσα σε μια ολόκληρη τριετία και είχαμε διαμορφώσει ορισμένες απόψεις. Δε διεκδικούμε το αλάθητο. Ο χρόνος θα δείξει τι είναι το σωστό και τι είναι το λανθασμένο. Και εμείς είμαστε από εκείνους που, αν απόψεις τις οποίες σήμερα θα ψηφίσουμε αποδεικτούν μέσα από την πείρα και την πράξη της ζωής ότι είναι λανθασμένες, δε θα διστάσουμε ούτε για μια στιγμή να τις αναθεωρήσουμε, να τις μεταβάλουμε και να έλθουμε με διαφορετική προσέγγιση σε ορισμένα θέματα. Όμως δεν ήταν καμιά στιγμή η τακτική μας να λέμε πράγματα, απλώς για να ικανοποιήσουμε τους εκάστοτε συνομιλητές. Σ' αυτό το στάδιο έχουμε φροντίσει όλοι μας, η μεγάλη πλειοψηφία της Βουλής, να προστατέψουμε τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ τα οποία απορρέουν από την υφιστάμενη νομοθεσία. Πρώτο, το ΕΤΕΚ δεν τους επηρεάζει αρνητικά. Φροντίσαμε επίσης να μην επηρεαστεί ούτε κατ' ελάχιστο το δικαίωμα διεκδίκησης οποιωνδήποτε περαιτέρω δικαιωμάτων από τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Και ακόμα σίγουρα το δικαίωμα διεκδίκησης, που είναι κατοχυρωμένο, να μην εξαρτάται από τις ενδεχόμενες αντιδράσεις των πτυχιούχων μηχανικών. Θα πρέπει να πούμε ότι στην πορεία της συζήτησης της μελλοντικής, που θα γίνει πολύ σύντομα, του θέματος της κατοχύρωσης των αποφοίτων του ΑΤΙ γνώμονάς μας και πάλι δε θα είναι να είμαστε αρεστοί στα ώτα των εκάστοτε μελλοντικών συνομιλητών μας. Γνώμονάς μας θα είναι να διατυπώνουμε υπεύθυνα τη γνώμη μας σε οποιοδήποτε ομοιόμορφα, ανεξάρτητα από την αντικατάσταση του προσώπου του συνομιλητή μας σε κάθε περίπτωση. Σίγουρα υπάρχει, ναι, υπάρχει, καθυστέρηση στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αποφοίτων του ΑΤΙ. Υπάρχει το νομοσχέδιο το οποίο εκκρεμεί από το 1982 και υπάρχουν και αρκετά άλλα θέματα που σχετίζονται με την επαγγελματική κατοχύρωση των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Και έχω ήδη αναφέρει ότι και το θέμα του Επιμελητηρίου δεν ξεκίνησε το 1986, αλλά το 1977. Όμως η καθυστέρηση της ψήφισης του νόμου για το Επιμελητήριο σίγουρα δεν αποτελούσε λύση. Απλώς θα διαιδώνιζε άλλη μια καθυστέρηση μαζί με τις άλλες και οι δυο αυτές μαζί θα επεξέτειναν τη χρονική διάρκεια του συνολικού προβλήματος. Και προσωπικά δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι αυτή η Βουλή μέχρι τη λήξη της θητείας της δε θα προλάμβανε να λύσει το πιθανότερο ούτε του ενός το πρόβλημα ούτε του άλλου. Γιατί γνωρίζουμε τις διαδικασίες, γνωρίζουμε τα εμπλεκόμενα συμφέροντα και σ' αυτό το θέμα και γνωρίζουμε ότι δε θα τελειώναμε πριν λήξει η θητεία αυτής της Βουλής. Έπρεπε λοιπόν σύμφωνα με ρητή υπόσχεση όλων των πλευρών, και των 56 Βουλευτών, την οποία κατ' εντολή των Κοινο-

βουλευτικών Εκπροσώπων διατύπωσε ο Πρόεδρος -με επιφύλαξη του ΑΔΗΣΟΚ, αν δεν κάνω λάθος τότε-...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ηλιάδη ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε και κατέλαβε τη θέση του, ενώ ο κ. Πουμπουρής κατήλθε στη δική του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τότε δεν υπήρχε το ΑΔΗΣΟΚ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είχατε επιφύλαξη τότε ή δεν υπήρχε το ΑΔΗΣΟΚ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν εκ μέρους όλων που δόθηκε η ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εκ μέρους όλων. Άρα ήταν υπόσχεση και των 56 Βουλευτών ότι στην πρώτη συνεδρίαση αυτής της περιόδου, δηλαδή το Σεπτέμβριο, θα ψηφίζόταν. Και ήδη αυτή η Βουλή είναι καθυστερημένη στη δέσμευση την οποία έχει λάβει.

Όμως σήμερα προχωρούμε στην ψήφιση. Και ταυτόχρονα θέλω να διατυπώσω σαφέστατα τη θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ότι δεσμευόμαστε ότι μέσα σε τέσσερις μήνες θα πρέπει να μελετήσει η Βουλή και να ψηφίσει νομοθεσία για την κατοχύρωση των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα πιστεύει υπεύθυνα ότι το ΑΤΙ έχει πετύχει στους στόχους του ένα ψηλό επίπεδο που τιμά την Κύπρο εντός και εκτός του νησιού μας. Οι απόφοιτοί του που στελεχώνουν το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα έχουν αποδείξει την αξία τους και αποτελούν αναντικατάστατα στελέχη στη ραχοκοκαλιά της βιομηχανίας μας και της οικονομικής ανάπτυξης του τόπου μας. Επιπλέον το ΑΤΙ έχει δώσει την ευκαιρία σε παιδιά του λαού μας που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσουν στο εξωτερικό να πάρουν τις γνώσεις του ΑΤΙ, γιατί αλλιώς δε θα ήταν οι γονείς τους σε θέση να τους προσφέρουν, παρά την αξία και τις ικανότητές τους, πανεπιστημιακή μόρφωση. Και ακόμα το ΑΤΙ έχει τεράστια προσφορά, γιατί αποτέλεσε το σκαλοπάτι για να μπορέσουν οι απόφοιτοί του με τα εφόδιά τους να προχωρήσουν σε πανεπιστημιακού επιπέδου μόρφωση και απόκτηση πτυχίων.

Κύριε Πρόεδρε, αν μας ενδιαφέρει -και μας ενδιαφέρει- μέσα από το Επιμελητήριο και η κατοχύρωση των επιστημόνων μηχανικών, θα πρέπει να πούμε ότι η επαγγελματική κατοχύρωση των αποφοίτων του ΑΤΙ μας ενδιαφέρει διπλά. Γιατί το ΑΤΙ αποτελεί δημιούργημα της δικής μας της πολιτείας, παράγει επιστήμονες ύστερα από απόφαση του δικού μας του κράτους. Και από αυτό απορρέει η δική μας η υποχρέωση ως πολιτείας -και κυβέρνησης και Βουλής- να προχωρήσουμε χωρίς ταχύτητα μελετήσουμε και να ψηφίσουμε την κατοχύρωση των...

(Γέλια)

...με ταχύτητα, χωρίς καθυστέρηση την κατοχύρωση...

ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟ:

(Θορυβεί με γέλια)

(Κάποιος Βουλευτής κάτι λέει που δεν ακούεται)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Πάντως σ' αυτή την περίπτωση η γλώσσα λανθάνουσα δε λείπει την αλήθεια.
(Νέα παρατεταμένα γέλια τόσο από το ακροατήριο όσο και από Βουλευτές)
Η αλήθεια, η αλήθεια, θα φανεί στα έδρανα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκεί από το ακροατήριο επιμένω ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εμένα δε με ενοχλεί, κύριε Πρόεδρε, ο διάλογος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λαμβάνει μέρος στη συζήτηση το ακροατήριο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εμένα δε με ενοχλεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ενοχλεί τη Βουλή και το θεσμό, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είναι εξουσία σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν αναπόκειται σε σας, τι σας ενδιαφέρει και τι όχι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σύμφωνοι, κύριε Πρόεδρε. Απλώς διατύπωσα και την προσωπική μου άποψη.

Κύριε Πρόεδρε, κάτω απ' αυτά τα δεδομένα, έχοντας πλήρη συναίσθηση των δεδομένων, αλλά και των προβλημάτων των πτυχιούχων του ΑΤΙ τα οποία αναμένουν τη ρύθμισή τους από εμάς, εμείς θα προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοθετήματος, όπως έχει κατατεθεί ενώπιον του Σώματος.

Τελειώνοντας αυτή τη συνολική τοποθέτηση θα ήθελα να κάμω μόνο μια ως δυο παρατηρήσεις σε όσα έχουν λεχθεί.

Έχει γίνει πολλή συζήτηση και μας έχει προβληματίσει και εμάς το θέμα των αμοιβών, στο οποίο αντιλαμβάνομαι ότι από δυο πλευρές υπάρχει τροπολογία. Το βασικό επιχείρημα για τη δυνατότητα ψήφισης Κανονισμών, ώστε η αμοιβή ή μέρος της αμοιβής να εισπράττεται μέσω του Επιμελητηρίου, ήταν ότι αυτό θα πλήξει τους νέους επιστήμονες, γιατί οι μεγάλοι έχουν όνομα, έχουν επαγγελματική επιφάνεια και θα προσελκύουν την πελατεία, δεδομένου ότι θα υπάρχει ίση αμοιβή. Ήταν ένα επιχείρημα που εμείς, συζητώντας στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, για να είμαι ειλικρινής, δεν το είχαμε βρει παράλογο. Όμως είχαμε επικοινωνήσει με έναν πολύ μεγάλο αριθμό νέων επιστημόνων που δεν ανήκουν καν σε κανένα συμβούλιο από τους φορείς των αρχιτεκτόνων ή των μηχανικών -οποιοδήποτε μηχανικών- οι οποίοι είχαν εντονότατη άποψη υπέρ της διάταξης αυτής, με το επιχείρημα ότι η μεν πελατεία τους δε θα επηρεαστεί, η δε είσπραξή τους θα διευκολυνθεί. Και όλοι γνωρίζουμε ότι το πρόβλημα της είσπραξης της αμοιβής και το πρόβλημα της καταπίεσης σ' αυτό τον τομέα είναι οι νέοι επιστήμονες και τα μικρά γραφεία που το έχουν.

Έτσι, κύριε Πρόεδρε, με αυτό το δεδομένο, το οποίο έρχεται μέσα από την πράξη και μέσα από τη μάζα των νέων επιστημόνων, δεν έχουμε παρά να μείνουμε στη διάταξη αυτή. Εξάλλου η διάταξη δίνει το δικαίωμα στο Επιμελητήριο να κάνει Κανονισμούς οι οποίοι θα πρέπει να εγκριθούν από το Υπουργικό

Συμβούλιο και οι οποίοι εν συνεχεία θα πρέπει να εγκριθούν από τη Βουλή. Κατά συνέπεια τον τελευταίο λόγο και πάλι θα τον έχει το Σώμα, αν τυχόν αποδειχθεί ότι κάπου υπάρχει κάποιο κενό.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνω επαναλαμβάνοντας δυο βασικές τοποθετήσεις. Η πρώτη είναι η κοινωνική σημασία την οποία αποδίδουμε στο ιδρυόμενο σήμερα Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο της πατρίδας μας. Η δεύτερη είναι η ευθύνη την οποία αναλαμβάνουν οι επιστήμονες τεχνικοί του τόπου μας να ασκήσουν τον κοινωνικό τους ρόλο και να δώσουν κοινωνική διάσταση στο Επιμελητήριο, χωρίς ποτέ να το μετατρέψουν σ' ένα στενό επαγγελματικό φορέα. Και ακόμα θα ήθελα να προσθέσω ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα, όπως από την πρώτη στιγμή, με μια και μοναδική γλώσσα υπεύθυνα μίλησε στους φοιτητές, τους αποφοίτους και τους γονείς των παιδιών του ΑΤΙ, από αύριο, που θα πρέπει να μπούμε στη διαδικασία της θεσμοθέτησης και της κατοχύρωσης των δικαιωμάτων τους, θα αντιμετωπίσει και αυτό το θέμα με την ίδια υπευθυνότητα, με την ίδια ευθύτητα, με την ίδια συνέπεια και με την ίδια κατανόηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ψυλλίδης και μετά ο κ. Πουμπουρής.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αν αρχίσω να εκθειάζω τα προτερήματα της ψήφισης αυτής της νομοθεσίας για το Τεχνικό Επιμελητήριο, κομίζω, πιστεύω, γλαύκα εις Αθήνας. Τα έχουμε πει πολλές φορές και θα είναι σπατάλη χρόνου να τα πούμε ξανά. Εκείνο όμως το οποίο πρέπει να αναφερθεί είναι ότι ο τεχνικός κόσμος του τόπου αυτού θα φορτωθεί μόνο με ευθύνες. Ευθύνες βαριές οι οποίες θα φανούν με την πάροδο του χρόνου. Και εκείνο που συζητείται, ότι ζητούν και κατοχύρωση ορισμένων δικαιωμάτων, είναι για να μπορέσουν να φέρουν σε πέρας αυτές τις ευθύνες τους. Δεν μπορούν να έχουν ευθύνες χωρίς κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους. Είναι δυο πράγματα τα οποία βρίσκονται σε αντίφαση. Οι βαθμίδες μόρφωσης στον τεχνικό τομέα είναι ποικίλες. Αυτό το Επιμελητήριο έκρινε ότι θα κατοχύρωνε τις ευθύνες της ανώτατης εκπαίδευσης των αποφοίτων του πανεπιστημίου. Δε σημαίνει ότι δεν μπορούν να συζητηθούν και να κατοχυρωθούν οποιαδήποτε άλλα υπάρχουν σε βαθμίδες πιο χαμηλές. Και κανένας δεν αντιτίθεται προς αυτή την κατεύθυνση. Ήταν άσκοπη η διεκυστίδα η οποία άρχισε με τη συζήτηση αυτού του νόμου, η αντιπαράθεση μεταξύ των επιστημόνων και των αποφοίτων ή φοιτητών του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο και οι απόφοιτοί του έχουν τη θέση τους μέσα σ' αυτή την κοινωνία. Και αυτοί οι οποίοι πρόσφεραν στον τομέα τους επί πολλά χρόνια θα τιμηθούν από αυτή τη Βουλή, για να συνεχίσουν να προσφέρουν εκείνο το οποίο μπορούν προς το δημόσιο και για το δημόσιο συμφέρον.

Μιλήσαμε για την προστασία του ανταγωνισμού. Αν επρόκειτο ο επιστημονικός κόσμος να δίνει προϊόντα, ναι, θα λέγαμε ότι αντιτίθεται προς τον ανταγωνισμό. Εδώ προσφέρουμε υπηρεσίες και η υπηρεσία δε μετρίεται με χρήμα. Η υπηρεσία είναι με την ποιότητά της που μετρίεται. Και είναι εκεί που θα κρίνει ο οποιοσδήποτε, για να προστατεύσει τα δικά του συμφέροντα. Στην Ελλάδα από αρκετές δεκαετίες υπάρχει και λειτουργεί θαυμάσια το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Δεν έγινε σε καμιά περίπτωση στόχος αντιπαράθεσων ή βάθρο για κερδοσκοπία ή οτιδήποτε άλλο. Παρατηρήθηκε μόνο ανόρθωση της στάθμης της τεχνικής προσφοράς προς το σύνολο του ελληνικού λαού.

Λόγω, κύριε Πρόεδρε, επαγγελματικής ιδιότητας θα ήταν άσκοπο να συνεχίσω να αναφέρομαι σε ορισμένα θέματα που βρίσκονται μέσα σ' αυτό το νόμο. Εκείνο όμως το οποίο για μένα δεν μπορεί να παρέλθει ασχολίαστο είναι το γεγονός ότι αναφερόμαστε στην Έκθεση και στο ίδιο το νομοσχέδιο το οποίο καλούμαστε να ψηφίσουμε σε νόμο σε ορισμένες ειδικότητες της μηχανικής ή οποιουδήποτε άλλου τομέα. Και μιλούμε για ειδικότητες αρχιτεκτονικής, για ειδικότητες μηχανικής με ορισμένα άλλα σημειώματα πίσω, όπως αρχιτεκτονική τοπίου ή μηχανική τοπίου και μετά αναφέρουμε και την πολεοδομία ως ειδικότητα. Υπάρχουν δύο πράγματα τα οποία πρέπει να γνωρίζουμε και τα οποία πρέπει να βάλουμε κάτω. Δεν μπορούμε να έχουμε ένα νόμο ο οποίος να παρουσιάζει εκείνους που τον ψήφισαν ότι δε γνωρίζουν τι είναι αρχιτεκτονική, δε γνωρίζουν τι είναι μηχανική, δε γνωρίζουν τι είναι πολεοδομία.

Είναι γεγονός ότι η πολεοδομία, παρόλο που τελευταία αναφέρεται τόσο πολύ, είναι μια πολύ παλιά επιστήμη. Πολεοδομικές μελέτες έκαναν και οι αρχαίοι Έλληνες και οι Ρωμαίοι και έγιναν και μετέπειτα. Σε μεγάλη κλίμακα όμως γίνονται τα τελευταία χρόνια. Ξεκινήσαμε όμως από τον αρχιτέκτονα, από το μηχανικό, για να προχωρήσουμε στον επιστήμονα πολεοδόμο σήμερα. Ήταν φυσικό ότι, για να γίνουν οι σωστές μελέτες για μια ευρείας κλίμακας πολεοδομική μελέτη, έπρεπε να είχαμε και τους ειδικούς τοπογράφους, γεωγράφους, νομικούς, κοινωνιολόγους και όλους αυτούς οι οποίοι συνθέτουν μια εικόνα και δίνουν προκαταρκτικά όλα εκείνα που συνθέτουν την εικόνα την οποία καλείται στο τέλος ο πολεοδόμος, με την έννοια του μελετητή, να σχεδιάσει και να εφαρμόσει έτσι το σχέδιο αυτό. Επομένως, όταν μιλούμε για πολεοδόμο σήμερα, να έχουμε υπόψη μας ότι ξεκινά από ειδικότητες, όπως είναι ο αρχιτέκτονας βασικά, ο μηχανικός. Και σήμερα, τα τελευταία χρόνια, στην Αγγλία δίνεται από την αρχή το πτυχίο του πολεοδόμου, ο οποίος πολεοδόμος προχωρεί και σε ειδικότητες, όπως είναι περιβαλλοντικές μελέτες ή οτιδήποτε άλλο. Γιατί το λέγω; Το λέγω, γιατί πολλές φορές, όταν μιλούμε για πολεοδομία, συγχύζουμε τα πράγματα και δε γνωρίζουμε τι σημαίνει πολεοδόμος.

Τώρα πηγαίνω σε ένα πολύ σοβαρό θέμα. Η αρχιτεκτονική είναι μια πανάρχαια τέχνη και επιστήμη. Κατά την πάροδο των χρόνων υπήρξαν οι άνθρωποι εκείνοι οι οποίοι γύρω από τα κτίρια τα οποία μελετούσαν θέλησαν να τοποθετήσουν και το χώρο, να διακοσμήσουν και το χώρο. Και πολλοί αρχιτέκτονες με ειδικευση προχώρησαν στο να μελετήσουν και τοπίο ή όπως το λένε και στα αγγλικά landscape. Ένας όμως ο οποίος δεν είναι καταρτισμένος αρχιτέκτονας ή μηχανικός, αλλά μόνο αρχιτέκτονας τοπίου -και η λέξη αυτή αρχιτέκτων δεν έχει καμιά σχέση με την αρχιτεκτονική ή τον αρχιτέκτονα- δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με τον πραγματικό αρχιτέκτονα. Επομένως εκείνος ο οποίος έχει σπουδάσει αρχιτεκτονική τοπίου δεν μπορεί να θεωρείται ότι είναι αρχιτέκτονας ούτε μπορεί η αρχιτεκτονική τοπίου, αν δεν είναι βάση της αρχιτεκτονικής, να είναι μέρος της αρχιτεκτονικής. Αν θέλουμε τους αποφοίτους των πανεπιστημίων οι οποίοι έχουν σπουδάσει αρχιτεκτονική τοπίου να τους εντάξουμε μέσα σ' αυτό το νόμο, να τους τοποθετήσουμε σε ξεχωριστή θέση, αλλά όχι ως παρακλάδι της αρχιτεκτονικής ή της μηχανικής. Δεν μπορούν να υπάρχουν αυτά τα πράγματα. Αν κοιτάξουμε ορισμένα πράγματα πέραν των 250 ειδικοτήτων, αν αρχίσουμε να τα παραθέτουμε ή να τα αραδιάζουμε εδώ, θα

πρέπει να προσθέσουμε μερικές σελίδες. Πώς έχουμε εκλέξει μόνο μια η οποία δεν έχει καμιά σχέση με την αρχιτεκτονική ή τη μηχανική, για να την τοποθετήσουμε μέσα σ' αυτό το νόμο; Είχα πει υπό τύπον αστείου και θα το επαναλάβω, κύριε Πρόεδρε, και εδώ. Μας είπαν ότι: «Ξέρετε, αυτοί είναι μερικοί, είναι 2-3, είναι μοναχικοί, ας τους βάλουμε κάπου να βρίσκουν στέγη». Και σας ερωτώ. Αν βρίσκεται στη γειτονιά σας κάποιος μονήρης με το ίδιο επίθετο, θα τον πάρετε στο σπίτι σας, γιατί έχει το ίδιο επίθετο; Θα τον βάλετε συγκάτοικό σας, θα τον κάμετε μέλος της οικογένειάς σας, γιατί έχει το ίδιο επίθετο και γιατί είναι μονήρης; Αυτό προσπαθήσαμε να κάνουμε, κύριοι συνάδελφοι, με αυτό το οποίο έχουμε βάλει σ' αυτό το νόμο.

Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να το δούμε με σοβαρότητα και αν θέλουμε να φαινόμεστε σοβαροί στη δουλειά μας, να τοποθετήσουμε τα πράγματα με το σωστό όνομά τους. Κύριε Πρόεδρε, δε θα προχωρήσω περισσότερο. Εκείνο το οποίο τελειώνοντας έχω να πω είναι να επαναλάβω ότι, με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου σε νόμο, ο τεχνικός κόσμος αναλαμβάνει ευθύνες και πως πιστεύουμε ότι θα υπάρξει ανόρθωση του τόπου αυτού σε πολλούς τομείς οι οποίοι σήμερα έχουν τα χάλια τους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Παρακαλώ, όχι θόρυβο από ψηλά.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνούμε με την Έκθεση και πρέπει να πω ότι το νομοθέτημα τούτο είναι ένα από τα σοβαρότερα νομοθέτηματα που ψήφισε η Βουλή στα 30 χρόνια της ύπαρξής της. Πρόκειται για ένα νομοθέτημα που, κατά τη γνώμη μας, στοχεύει (α) στην καλύτερευση και βελτίωση της ποιότητας των κατασκευών στην Κύπρο προς όφελος της κοινωνίας, (β) στην αναβάθμιση της τεχνικής και επιστημονικής ανάπτυξης του τόπου και πάλι προς όφελος της κοινωνίας και (γ) που συνιστά μια θεσμική ρύθμιση των αρμοδιοτήτων και ευθυνών του τεχνικού επιστημονικού δυναμικού της πατρίδας μας για πληρέστερη ασφάλεια στον ευαίσθητο τομέα των οικοδομών. Ασφαλώς το νομοθέτημα τούτο επιδιώκει να καλύψει, να κατοχυρώσει τα δικαιώματα των χιλιάδων πτυχιούχων. Αλλά θα πρόσθετα ότι επιδιώκει και στοχεύει να καλύψει ευρύτερους στόχους, με μεγαλύτερη σημασία, προς όφελος της κοινωνίας. Επιδιώκει, αν θέλετε, να προστατεύσει κατ' επέκταση και το φυσικό περιβάλλον της πατρίδας μας που έχει γίνει ο στόχος, έχει γίνει το θύμα της βουλιμίας του μεγάλου κεφαλαίου ή τέλος πάντων όλων όσων επιδιώκουν να κερδοσκοπήσουν αδιαφορώντας για την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Εμείς λοιπόν, σαν Βουλή, δεν μπορούμε να παραμείνουμε αδιάφοροι μπροστά σ' αυτούς τους κινδύνους και δεν μπορούσαμε να αναβάλουμε άλλο την ψήφιση αυτού του νομοθετήματος.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των πλευρών, διαμόρφωσε πολύ έγκαιρα τη θέση της ότι θα 'πρεπε να ψηφίσει αυτό το νομοθέτημα, αλλά ταυτόχρονα να κατοχυρώσει και τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ. Υπάρχει όμως το θέμα του χρόνου. Θέλω όμως να επαναλάβω ότι, ανεξάρτητα από το θέμα του χρόνου, εμείς δεσμευόμαστε με προηγούμενες δηλώσεις μας, τις οποίες ξέρουν πολύ καλά οι απόφοιτοι του ΑΤΙ, να κατοχυρώσουμε τα δικαιώματά τους. Θεωρούμε το ΑΤΙ σαν το καμάρι της

Κύπρου, σαν ένα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του τόπου που δίνει πολύ καταρτισμένο τεχνικό δυναμικό προς όφελος της οικονομίας και γενικότερα της κοινωνίας αυτού του τόπου και θέλουμε να προστατέψουμε τα συμφέροντα τόσο του ιδρύματός μας αυτού, όσο και των αποφοίτων του. Αυτές τις απόψεις τις είπαμε και στους αποφοίτους του ΑΤΙ πολλές φορές, όταν μας επισκέφθηκαν.

Δε στενοχωριόμαστε να πούμε εδώ ότι δεν μπορέσαμε να τους πείσουμε. Και δεν τους παρεξηγούμε γιατί δεν πείστηκαν. Έχουν δικαιώματα οι άνθρωποι και έχουν έγνοιες και γι' αυτό είχαν τις επιφυλάξεις και τις διαφωνίες τους κατά πόσο έπρεπε να ψηφίσουμε σήμερα αυτό το νομοθέτημα και να μην ψηφίσουμε ταυτόχρονα και γι' αυτούς νομοθετική ρύθμιση. Είμαστε όμως βέβαιοι πως, αν δεν μπορέσαμε να τους πείσουμε κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεών μας, θα τους πείσουμε με την όλη στάση μας στους επόμενους 2-3 μήνες. Πιο συγκεκριμένα, ενώ συμφωνούμε με τους πτυχιούχους ότι δεν μπορούν να εξισώνονται με τους μη πτυχιούχους -και σ' αυτό πρέπει να πω ότι είναι προς τιμή και των μη πτυχιούχων ότι το αναγνωρίζουν αυτό- πρέπει όμως να πούμε ότι δε συμμεριζόμαστε το επιχείρημα, την άποψη που προβάλλουν οι σύνδεσμοι των πτυχιούχων του μισού γιατρού ή του μισού δικηγόρου. Ένα επιχείρημα που στοχεύει να βάλει αυστηρή διαχωριστική γραμμή μεταξύ των πτυχιούχων και των μη πτυχιούχων. Δε συμφωνούμε λοιπόν με αυτή την αυστηρή διαχωριστική γραμμή. Δε συμμεριζόμαστε τη θεωρία ότι το ένα είναι άσπρο και το άλλο είναι μαύρο. Σε όλα υπάρχει η σχετικότητα.

Είμαστε λοιπόν της γνώμης ότι οι πολιτικοί μηχανικοί του ΑΤΙ μπορούν και πρέπει να καλυφθούν με νόμο, για να μπορούν να εκπονούν ως ένα βαθμό σχέδια οικοδομών. Αν το νομοσχέδιο που υποβλήθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία το 1982 προνοεί για τέτοια δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ, γιατί δεν μπορεί να προνοήσει είτε το ίδιο νομοσχέδιο μετατρεπόμενο σε νόμο είτε άλλο νομοσχέδιο το οποίο πρέπει να προέλθει από το Υπουργείο Εργασίας; Αν οι απόφοιτοι ενός τμήματος του ΑΤΙ, οι ηλεκτρολόγοι, έχουν καλυφθεί με νόμο -και δε συμμερίζομαι την άποψη ότι τους εξουδετερώνουμε τώρα,, αντίθετα τους κατοχυρώνουμε- αν λοιπόν οι ηλεκτρολόγοι έχουν αποκτήσει δικαίωμα με βάση το νόμο να κάμνουν εγκαταστάσεις μέχρις ενός βαθμού, κατά τον ίδιο τρόπο θεωρούμε ότι και οι πολιτικοί μηχανικοί του ΑΤΙ πρέπει να αποκτήσουν αυτό το δικαίωμα με σχετική νομοθεσία. Δεν μπορούμε να δεχθούμε λοιπόν τη θεωρία ότι υπάρχουν δυο ειδών απόφοιτοι του ΑΤΙ. Δηλαδή αυτοί που κατοχυρώνονται με νόμο να ασκούν αυτού του επιπέδου αρμοδιότητα και αυτοί που δε δικαιούνται.

Υπάρχει λοιπόν δέσμευση του Υπουργού Εργασίας, στον οποίο υπάγεται το ΑΤΙ, ότι μέχρι το τέλος του χρόνου, πριν το τέλος του χρόνου πρέπει να ετοιμάσει και να φέρει στη Βουλή νομοσχέδιο που να προνοεί για τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ. Και υπάρχει δέσμευση, αν θέλετε όλων των πλευρών, εν πάση περιπτώσει υπάρχει δέσμευση του ΑΚΕΛ ότι θα εργαστεί στους μήνες που απέμειναν, στους 2-3 μήνες που μας απέμειναν, όχι απλώς για να προετοιμαστεί, αλλά για να ψηφιστεί το σχετικό νομοθέτημα. Και θέλουμε να διαβεβαιώσουμε ξανά όλους ότι εμείς θα τηρήσουμε τη δέσμευση και την υπόσχεση που έχουμε δώσει.

Θέλουμε ακόμα να πούμε το εξής, κύριε Πρόεδρε. Δεν μπορούμε να βλέπουμε τους πτυχιούχους και τους μη πτυχιούχους σε αντιπαράθεση. Και οι μεν και οι δε εργάζονται σε έναν ευαίσθητο τομέα, τον ευαίσθητο τομέα των οικοδομών, από την ασφάλεια και την αντοχή των οποίων εξαρτάται η ασφάλεια και η ζωή του

λαού μας. Ναι, έχουν κάπως διαφορετικά συμφέροντα, το βλέπουμε. Αλλά βλέπουμε τους πτυχιούχους και τους μη πτυχιούχους, δηλαδή τους αποφοίτους του ΑΤΙ, σε μια στενή συνεργασία και αλληλοκατανόηση για το γενικό καλό του τόπου και της πατρίδας μας.

Σε ό,τι αφορά τώρα τον τρόπο εισπραξης της αμοιβής των πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων, θέλω να πω τούτο: Ύστερα από μια καλύτερη μελέτη έχουμε καταλήξει ότι είναι σωστό να απαλειφθεί από το νομοσχέδιο η ειδική πρόνοια που αναφέρεται εκεί, γιατί πιθανό να αντίκειται στο νόμο περί Ανταγωνισμού και πιθανό, αν θέλετε, να δημιουργήσει πρόβλήματα. Η αναφορά μας θα γίνει στο άρθρο 32(2)(γ), όταν θα ψηφίζεται το νομοσχέδιο.

Κλείνοντας θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ψηφίζουμε ένα νόμο πρωτοποριακό και γι' αυτό ένα νόμο που μπορεί να αφήσει κενά. Είμαστε έτοιμοι όποια κενά παρουσιαστούν, όποιες ατέλειες παρουσιαστούν να τις αντιμετωπίσουμε. Είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε μαζί με τις άλλες πλευρές στη βελτίωση αυτού του νομοθετήματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει για πρωτολογία ο κ. Παναγιώτου νομίζω ή όχι;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Αργότερα, κύριε Πρόεδρε, είναι πρωτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει αργότερα, γιατί θέλω να κανονίσω και το χρόνο μου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Έχει Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός δε μίλησε ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και προηγείται.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς από τη θέση μου θα πω δυο πράγματα. Πρώτα πρώτα θα τονίσω αυτό που λέχθηκε και από άλλους συναδέλφους, ότι είναι μια πρωτοποριακή νομοθεσία. Πιθανώς να υπάρχουν ατέλειες και πάντοτε υπάρχουν ατέλειες σε μια πρωτοποριακή νομοθεσία. Αλλά ο νόμος είναι ζωντανός και εδώ είμαστε οποιαδήποτε ατέλεια εντοπιστεί στην πράξη να την αντιμετωπίσουμε. Θα είμαστε έτοιμοι να μελετήσουμε τροποποιήσεις, ώστε να τελειοποιηθεί αυτή η νομοθεσία, αφού δούμε πώς εργάζεται.

Το δεύτερο είναι το θέμα των φοιτητών του ΑΤΙ. Πρέπει να επαναλάβω ακόμα μια φορά πως δε χρειαζόνταν οι σημερινές εκδηλώσεις. Και αυτές καλές ήταν, αλλά γνωρίζουμε ότι είναι δυναμική η νεολαία μας και υποστηρίζει έγτονα τα δικάιά της, εκεί που υπάρχουν τα δικάιά της. Εμείς είμαστε έτοιμοι να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά ότι μέχρι τέλος του Φεβρουαρίου θεωρούμε τους εαυτούς μας δεσμευμένους να προχωρήσουμε σε νομοθεσία η οποία να κατοχυρώνει τα δικαιώματά τους και να τους δίδει εκείνα τα δικαιώματα τα οποία θεωρούμε δίκαια. Αυτά είναι τα δυο σημεία. Πάνω στα άλλα τεχνικά σημεία του θέματος έχουν αναφερθεί οι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης, γιατί δε μίλησε κανένας ακόμα από το Συναγερμό.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα καταναλώσω το χρόνο της Βουλής επαναλαμβάνοντας όσα προηγουμένοι συνάδελφοι έχουν πει για τη σπουδαιότητα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Θα περιοριστώ μόνο σε ορισμένα επίμαχα θέματα.

Πρώτο το θέμα του ΑΤΙ. Έγινε σήμερα και από άλλους συναδέλφους λόγος περί υπόσχεσης μελλοντικής κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των αποφοίτων του ΑΤΙ. Στην πραγματικότητα πρέπει να ξέρουμε για τι πράγμα μιλούμε, γιατί, αν μιλούμε για υφιστάμενα σήμερα δικαιώματα, αυτά τα δικαιώματα κατοχυρώνονται πλήρως και στο ακέραιο με τη νομοθεσία που πρόκειται να ψηφίσουμε. Αν μιλούμε για νόμιμες επαγγελματικές δυνατότητες που έχουν σήμερα οι απόφοιτοι του ΑΤΙ, οι επαγγελματικές αυτές δυνατότητες κατοχυρώνονται με το νομοσχέδιο αυτό πλήρως και στο ακέραιο για το μέλλον. Κατοχυρώνονται τόσο για εκείνους που έχουν ήδη αποφοιτήσει από το ΑΤΙ, όσο και για εκείνους που πρόκειται να αποφοιτήσουν μελλοντικά από το ΑΤΙ. Κατοχυρώνονται όχι με τον τρόπο που κατοχυρώνονται τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Σύνταγμα, για τον απλούστατο λόγο ότι η Βουλή δεν ψηφίζει Σύνταγμα, ψηφίζει νόμους. Και ο νόμος μπορεί οποτεδήποτε να τροποποιηθεί ή να καταργηθεί. Αλλά, ενόσω θα ισχύει αυτός ο νόμος που ψηφίζουμε σήμερα, όλες οι επαγγελματικές δυνατότητες των αποφοίτων του ΑΤΙ και των μελλοντικών αποφοίτων του ΑΤΙ κατοχυρώνονται στο ακέραιο. Και για να είμαι πιο σαφής και πιο απλός, αυτό που μπορούσαν νόμιμα να κάνουν σήμερα θα μπορούν νόμιμα με αυτό το νόμο να το κάνουν και αύριο, να το κάνουν και τον άλλο μήνα, να το κάνουν και μετά από πέντε χρόνια. Άρα και επί αυτού δεν επιδέχεται συζήτηση το θέμα, γιατί ο νόμος που ψηφίζουμε είναι σαφέστατος. Η επιφύλαξη του σχετικού άρθρου του νόμου είναι σαφέστατη και επαναλαμβάνω ότι η κατοχύρωση των υπαρχουσών σήμερα δυνατοτήτων επέρχεται με βάση το νόμο αυτό. Αν το αίτημα συνεπώς ήταν κατοχύρωση εδώ και τώρα- και όταν μιλούμε για κατοχύρωση, ασφαλώς εννοούμε κάτι για το οποίο ήδη υπήρχε δικαίωμα- με αυτό το νομοσχέδιο υπάρχει η κατοχύρωση εδώ και τώρα. Και δεν ήταν αυτή η κατοχύρωση ενταγμένη στα δυο νομοσχέδια τα οποία είχαν σταλεί στη Βουλή προς ψήφιση. Είναι η Βουλή και συγκεκριμένα είναι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών που τροποποίησε το σχετικό κυβερνητικό νομοσχέδιο, ακριβώς για να καταστήσει σαφές ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν ψηφίζεται για να επηρεάσει δυσμενώς τα οποιαδήποτε δικαιώματα και τις οποιεσδήποτε τώρα νόμιμα υφιστάμενες επαγγελματικές δυνατότητες των αποφοίτων του ΑΤΙ. Αποφοίτων παρελθόντων, αποφοίτων μελλόντων. Άρα αυτό που λέει η Έκθεση και η υπόσχεση που δίδεται με την Έκθεση αφορά κάτι άλλο. Γιατί, επαναλαμβάνω, η κατοχύρωση των υφισταμένων γίνεται με αυτό το νόμο. Η υπόσχεση που δίδεται με την Έκθεση, τουλάχιστον από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι να εξετάσει με ανοικτό μυαλό, χωρίς δόγματα, χωρίς προδεσμεύσεις, στο πιο σύντομο δυνατό χρονικό διάστημα όχι πλέον την κατοχύρωση των υφιστάμενων δικαιωμάτων, γιατί τα υφιστάμενα δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί, αλλά το αίτημα για επέκταση των υφιστάμενων δικαιωμάτων και το όλο πλέγμα που λέγεται ΑΤΙ μαζί με το status του ΑΤΙ.

Θα 'θελα να πω το εξής, ότι με άλλα λόγια, αυτό το οποίο ψηφίζουμε σήμερα δεν επηρεάζει ούτε κατά ένα γιώτα τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Η

υπόσχεση για μελέτη και τοποθέτηση των κομμάτων μέσα στο πιο σύντομο δυνατό χρονικό διάστημα αφορά τα άλλα αιτήματα. Αφορά τα αιτήματα για επέκταση δικαιωμάτων που δεν έχουν σήμερα. Και εφόσον πρόκειται για αιτήματα για δικαιώματα που δεν έχουν σήμερα, αυτό σημαίνει ότι σήμερα δεν μπορούσε να γίνει κατοχύρωση δικαιωμάτων, για τον απλούστατο λόγο ότι δεν υπήρχαν δικαιώματα προς κατοχύρωση. Ότι αυτό πλέον το οποίο ζητούν να συζητήσουμε -και θα το συζητήσουμε, θα το μελετήσουμε και θα το αποφασίσουμε με ανοικτό μυαλό- είναι η επέκταση υφιστάμενων δικαιωμάτων, δηλαδή η παροχή δικαιωμάτων σε τομείς που τώρα, βάσει υφιστάμενης νομοθεσίας, είναι παράνομο γι' αυτούς και ήταν παράνομο τα τελευταία 15 χρόνια να ασχοληθούν. Με άλλα λόγια υπάρχει αίτημα να επεκτείνουμε το νόμιμο μέρος των δυνατοτήτων τους.

Υπάρχει ακόμα ένα θέμα το οποίο προκάλεσε διαφωνία των κομμάτων και σχετικά με το οποίο υπήρξε σήμερα διαφοροποίηση, εφόσον, όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, το ΑΚΕΛ-Αριστεράς έχει διαφοροποιηθεί σχετικά με το άρθρο 32(2)(γ). Το άρθρο 32(2)(γ) δεν προκαθόριζε τον τρόπο είσπραξης αμοιβής των μελών του Επιμελητηρίου. Το άρθρο 32(2)(γ) παρέπεμπε το θέμα αυτό στο μέλλον, για να αποφασιστεί με κανονισμούς. Με άλλα λόγια το άρθρο 32(2)(γ) παρέπεμπε το θέμα αυτό σε νέα μελέτη τόσο από την Εκτελεστική Εξουσία όσο και από τη Βουλή. Η μόνη πρακτική σημασία του άρθρου 32(2)(γ) ήταν στο μέλλον να μπορεί η Βουλή να ψηφίσει κανονισμούς, αν το κρίνει σοφό, αν το κρίνει επιθυμητό, αν το κρίνει σκόπιμο. Χωρίς το 32(2)(γ) κλείουν παντελώς αυτές οι πόρτες, χωρίς μελέτη, χωρίς σε βάθος μελέτη. Γιατί στην πραγματικότητα ο λόγος που παραπέμφθηκε το θέμα αυτό σε κανονισμούς ήταν γιατί, μέσα στα τόσο κεντρικά σοβαρά προβλήματα που παρουσίαζε το νομοσχέδιο αυτό, η Επιτροπή δεν είχε τη δυνατότητα να ασχοληθεί σφαιρικά με το όλο θέμα του 32(2)(γ). Και είναι πολύ πρόωρο να λεχθεί ότι τυχόν ψήφιση κανονισμού σχετικά με είσπραξη αμοιβής από το Επιμελητήριο θα ήταν αντίθετη προς το νόμο περί Ανταγωνισμού. Πρώτο, ο ανταγωνισμός δεν είναι Σύνταγμα. Και δεν έχει καμιά σημασία, αν ένας κανονισμός που εκδίδεται βάσει ειδικής νομοθεσίας έρχεται ή δεν έρχεται σε αντίθεση με νόμο περί ελεύθερου ανταγωνισμού. Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι το εξής: Αν δε γνωρίζουμε το πώς θα διαμορφωθεί ο συγκεκριμένος κανονισμός, δεν μπορούμε να αποφαινόμεθα ότι θα αντίκειται προς το νόμο περί Ανταγωνισμού, εφόσον δε γνωρίζουμε το πώς θα συλλάβει την όλη ιδέα και το πώς θα την εφαρμόσει την όλη ιδέα στην πράξη. Και οι τελευταίοι που θα έχουν λόγο για το πώς θα πρέπει να διαμορφωθεί αυτή η ιδέα κι αν θα πρέπει καν να ψηφιστεί θα είμαστε εμείς, η Βουλή.

Επομένως πιστεύω ότι πρόωρα τα άλλα κόμματα βασικά κλείουν από τώρα το παράθυρο σε ένα βασικό αίτημα το οποίο έχει υποβληθεί προς την κυβέρνηση και προς τη Βουλή από τον επιστημονικό κόσμο της νήσου. Και στην πραγματικότητα κλείουμε αυτό το παράθυρο, χωρίς να εξετάσουμε ιδέες για το πώς θα εφαρμοζόταν, τι μορφή θα έπαιρνε ο κανονισμός, τι τρόπους πληρωμής θα διαλάμβανε ο κανονισμός, αν θα εγκρινόταν ένας τέτοιος κανονισμός. Με άλλα λόγια η σωστή θέση πιστεύω ήταν αυτή που υιοθέτησε η πλειοψηφία της Επιτροπής, ότι πάνω στο θέμα αυτό πρέπει να κατοχυρωθεί η νομική δυνατότητα του μέλλοντος γι' αυτή την ίδια τη Βουλή να ψηφίσει ή να μην ψηφίσει, να δεχθεί ή να μη δεχθεί συγκεκριμένη ιδέα. Κάνοντας αυτό το οποίο κάμνουμε μόνοι μας σήμερα, είναι σαν να μην έχουμε εμπιστοσύνη πιθανώς στον ίδιο τον εαυτό μας για το τι θα κάνουμε στο μέλλον.

Υπήρξαν ακόμα δύο σημεία διαφοροποίησης των κομμάτων. Το πρώτο θέμα ήταν το θέμα της αρχιτεκτονικής τοπίου και το δεύτερο θέμα ήταν το θέμα της πολεοδομίας και χωροταξίας. Όσον αφορά το θέμα της αρχιτεκτονικής τοπίου, πιστεύουμε ότι λανθασμένα έχει περιληφθεί στο σχετικό σχέδιο νόμου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί. Όσον αφορά την πολεοδομία και τη χωροταξία, πιστεύουμε ότι έπρεπε εκεί να προστεθεί ότι αφορά αυτούς που έχουν βασικά σπουδάσει αρχιτεκτονική και πολιτική μηχανική. Εν πάση περιπτώσει για τα δυο αυτά θέματα οι θέσεις μας έχουν εκφραστεί και δεν έχουμε πρόθεση να υποβάλουμε σχετική τροπολογία.

Πιστεύουμε ότι η επιψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, όπως έχει διαμορφωθεί, αποτελεί σοβαρό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Όμως ουδείς αλάνθαστος. Η πράξη και ο τρόπος εφαρμογής αυτού του νόμου θα δείξει και τα προτερήματά του, θα δείξει και τα μειονεκτήματά του. Και πρέπει και εμείς σε κάποιο χρονικό στάδιο, μετά την εφαρμογή του, να μελετήσουμε πλέον τον τρόπο της εφαρμογής του και αν διαπιστώσουμε αδυναμίες, παραλείψεις ή λάθη, να έχουμε το θάρρος να προχωρήσουμε και να τροποποιήσουμε και να διορθώσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρώτα να δω ποιοι θα πρωτολογήσουν. Οκτώ.

Κύριοι συνάδελφοι, η εισήγησή μου είναι να τεθούν χρονικά όρια. Έχω ακόμα έντεκα θέματα και η πρόθεσή μου είναι απόψε να συμπληρωθούν, έστω και αν μείνει ένας Βουλευτής στη Βουλή. Επομένως θα παρακαλέσω, αν θέλετε και αν συμφωνείτε, να μπουν κάποια χρονικά περιθώρια πλέον στους ομιλητές, γιατί, δεδομένου ότι όλα τα κόμματα εξέφρασαν απόψεις, αντιλαμβάνομαι πως θα είναι συμπληρωματικές απόψεις που θα ...

Ορίστε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Δε μίλησαν τα μέλη της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θέλω να περιορίσω, αλλά να βάλουμε ορισμένα χρονικά πλαίσια. Συμφωνεί η Βουλή για δέκα λεπτά;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μπορεί ένας από κάθε κόμμα, για να ολοκληρώσουμε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν συμφωνούν και οι υπόλοιπες πλευρές. Αν διαφωνούν, δεν έχω πρόθεση να αποστερήσω κανενός το συνταγματικό δικαίωμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η πλευρά σου αν συμφωνεί.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Οι πλευρές σας αν συμφωνούν και η πλευρά μου θα πειθαρχήσει. Και το κόμμα μας θα πειθαρχήσει. Αν είναι αυτό, θα είναι και απόφαση της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε, προτείνω ένας από κάθε κόμμα. Αν το δέχονται και οι άλλες πλευρές, σημαίνει ότι συντέμνουμε και το χρόνο και τους ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην ξεχνάτε ότι σε κάποιο στάδιο, αν δεν το κάμετε, έχω δικαίωμα να επικαλεστώ τον Κανονισμό και να καλέσω τη Βουλή να θεωρήσει τη συζήτηση τερματισθείσα, όπως έγινε και στο προηγούμενο θέμα. Γιατί πράγματι διερωτώμαι αν θα ακουστούν νέα επιχειρήματα από τα επιχειρήματα που ακούστηκαν ήδη. Γι' αυτό θα παρακαλέσω να περιοριστούμε, για να μην αναγκαστώ να επικαλεστώ τον Κανονισμό.

Ορίστε, ο κ. Ηλία. Είχαν ζητήσει το λόγο πριν ο κ. Ευσταθίου, ο κ. Παπαπέτρου, ο κ. Δημητριάδης. Από το Συναγερμό θα είναι ο κ. Ερωτοκρίτου ο πρώτος;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν η απόφαση είναι ένας από κάθε κόμμα ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αρχίσω με το ένα για την ώρα και τότε θα δω τι θα κάνω με τον Κανονισμό.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ζήτησα ήδη το λόγο από ώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Αναστασιάδης και βλέπουμε. Αργότερα μπορεί να ελαττώσουμε το χρονικό διάστημα.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα θεωρείται πολύ σημαντικό και θεμελιακής σημασίας για τον τεχνικό κόσμο της Κύπρου. Η ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού θα συμβάλει στην αναβάθμιση της τεχνικής και επιστημονικής ανάπτυξης της Κύπρου και στην προστασία των συμφερόντων τόσο του κοινού, όσο και των απασχολούμενων στο σημαντικό αυτό κλάδο. Εκτιμώντας τη σοβαρότητα του νομοσχεδίου αυτού η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων έχει απασχοληθεί σε πολλές συνεδρίες και άκουσε επανειλημμένα τις απόψεις όλων γενικά των ενδιαφερόμενων πλευρών. Πιστεύουμε ότι είναι ύστερα από σοβαρή και υπεύθυνη μελέτη του όλου ζητήματος που η Επιτροπή κατέληξε στην απόφαση αυτή. Με τη σημερινή ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ικανοποιείται ένα βασικό, πολύ παλιό αίτημα του επιστημονικού και τεχνικού κόσμου της Κύπρου. Από σήμερα μπαίνουν οι βάσεις για μια αναβαθμισμένη ανάπτυξη του τόπου μας στον τεχνικό επιστημονικό τομέα, πράγμα που θα έχει τις ευεργετικές του επιπτώσεις στην οικονομική, την κοινωνική και την πολιτιστική ζωή του τόπου μας.

Το αίτημα για Επιμελητήριο τέθηκε επανειλημμένα από πολλά χρόνια τώρα, χωρίς δυστυχώς να βρει τη δέουσα ανταπόκριση. Θα πρέπει να παρατηρήσουμε

ότι σημειώθηκε αδικαιολόγητη, μακρόχρονη καθυστέρηση που είχε ασφαλώς τις συνέπειές της τόσο σε βάρος του κοινού όσο και σε βάρος του επιστημονικού τεχνικού μας δυναμικού. Εξίσου υπερβολική καθυστέρηση έχει σημειωθεί και στον προσδιορισμό και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Πάνω από είκοσι χρόνια λειτουργεί αυτό το ίδρυμα και, αν εξαιρέσουμε τους ηλεκτρολόγους, δεν έχουν καθοριστεί και νομιμοποιηθεί τα δικαιώματα των αποφοίτων του.

Δε διεκδικούν οι απόφοιτοι του ΑΤΙ εξίσωση με τους αποφοίτους πανεπιστημίου. Έχουν όμως δικαιώματα τα οποία παραμένουν ακαθόριστα και χωρίς καμιά κατοχύρωση και νομιμοποίηση. Για τους πολιτικούς μηχανικούς του ΑΤΙ κατατέθηκε ένα νομοσχέδιο από το 1982 και δυστυχώς παραμένει εκεί στην πάντα, χωρίς να συζητηθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων στάθηκε με ιδιαίτερη προσοχή στο δίκαιο αίτημα των φοιτητών και των αποφοίτων του ΑΤΙ για νομική κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους. Δεν παραγνώρισε καθόλου τα αιτήματα των φοιτητών και αποφοίτων του ΑΤΙ, τα οποία άκουσε επανειλημμένα σε συνεδρίες της.

Από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης του ΑΤΙ όφειλε η Εκτελεστική Εξουσία να προσδιορίσει και να θεσμοθετήσει τα δικαιώματα αυτού του ιδρύματος. Δυστυχώς όμως δεν το έπραξαν ούτε οι προηγούμενες κυβερνήσεις ούτε η σημερινή. Τουλάχιστο μαζί με το νομοσχέδιο για το Επιμελητήριο όφειλε η κυβέρνηση να καταθέσει ταυτόχρονα και νομοσχέδιο για τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ. Αν γινόταν αυτό, θα αποφεύγετο, πιστεύω, και καθυστέρηση και άσκοπες συζητήσεις και προστριβές. Το αίτημα των φοιτητών και αποφοίτων του ΑΤΙ για κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους είναι απόλυτα δικαιολογημένο. Η εισήγηση όμως για ένταξη στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο, έστω και αν αυτή γινόταν τώρα, δε θα έλυε το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν.

Το Επιμελητήριο, όπως προνοεί το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ούτε δίνει ούτε αφαιρεί δικαιώματα από οποιοδήποτε. Ποια αξία θα είχε για τους φοιτητές του ΑΤΙ, έστω και αν έμπαιναν στο Επιμελητήριο, εφόσον δεν υπάρχουν μέχρι της στιγμής καθορισμένα τα δικαιώματά τους; Δεν ξέρουν τι μπορούν να κάνουν και τι δεν μπορούν να κάνουν. Το κύριο και ουσιαστικό, το πρωταρχικό για τους αποφοίτους του ΑΤΙ είναι κατά τη γνώμη μας ο καθορισμός και η νομιμοποίηση των δικαιωμάτων τους. Και αυτό το δικαίωμά τους, αυτό το αίτημά τους, το έχει λάβει σοβαρότατα υπόψη η Κοινοβουλευτική Επιτροπή και έχει πάρει ρητές και καθαρές αποφάσεις για την ικανοποίησή του. Αποφάσισε την ψήφιση της κατοχύρωσης και ενδεχόμενης επέκτασης των δικαιωμάτων των αποφοίτων του ΑΤΙ σε χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών. Αποφάσισε να ζητήσει από την Εκτελεστική Εξουσία να υποβάλει νομοσχέδιο πριν από το τέλος του χρόνου. Έχει αποφασιστεί και υλοποιείται με ειδοποίηση που έχει δοθεί σήμερα να αρχίσει αμέσως από την επόμενη συνεδρίαση, την ερχόμενη Τρίτη, η συζήτηση στην Επιτροπή του νομοσχεδίου του 1982 που καθυστερεί οκτώ χρόνια στη Βουλή.

Η πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, με ειδική πρόνοια που πρόσθεσε στο άρθρο 25 του νομοσχεδίου που συζητούμε, αναφέρει ρητά ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ και άλλων ισοδύναμων σχολών, ανεξάρτητα από το χρόνο αποφοίτησής τους.

Έχουν σταθεί πολλοί προηγούμενοι ομιλητές σ' αυτό το σημείο και δε χρειάζεται να το αναλύσω περισσότερο. Αυτό που θέλω να επαναλάβω είναι ότι με κανένα τρόπο δεν επηρεάζονται τα δικαιώματα τα οποία έχουν και απολαμβάνουν μέχρι σήμερα οι απόφοιτοι του ΑΤΙ. Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, μαζί με τα άλλα τρία κόμματα που αποτελούν την πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, με τις ξεκάθαρες αποφάσεις της προωθεί στην πράξη κάτι που δεν έγινε για πολλά χρόνια, τόσο για τους επιστήμονες τεχνικούς της Κύπρου όσο και για τους αποφοίτους του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα είναι πλήρως πεπεισμένη για την ορθότητα των θέσεων και των αποφάσεων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και θα ψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Επιθυμούμε όμως ταυτόχρονα να διακηρύξουμε από το επίσημο αυτό βήμα της Βουλής πως θα καταβάλουμε το άπαντο των προσπαθειών μας για την ικανοποίηση του δίκαιου αιτήματος των αποφοίτων και φοιτητών του ΑΤΙ το συντομότερο δυνατό και εντός της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών που έχουμε δεσμευτεί. Νομίζω ότι έχουν λεχθεί από τους προηγούμενους ομιλητές αρκετά, έχει εξαντληθεί το θέμα και δε θέλω να επεκταθώ περισσότερο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα είχε να πει κανένας, εκτός από επαίνους για το υπό επιψήφιση νομοθέτημα, αν δεν παρατηρείτο μια πολύ σοβαρή παράλειψη της πολιτείας υπό την εξής μορφή. Ενώ κατατέθηκε νομοθέτημα το οποίο ρυθμίζει τα πάντα και με λεπτομερειακό τρόπο, όσον αφορά τα διάφορα θέματα, τις κατοχυρώσεις, τους προσανατολισμούς και οτιδήποτε ακούσαμε σχετικά με τους επιστήμονες μηχανικούς, παρατηρήθηκε μια ολιγωρία, μια παράλειψη της πολιτείας να μην πράξει το ίδιο για έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της τεχνολογίας μας, που είναι οι προσοντούχοι τεχνικοί μηχανικοί απόφοιτοι του ΑΤΙ ή απόφοιτοι άλλων σχολών οι οποίοι προσομοιάζουν προς αυτούς.

Αυτό είναι κάτι το οποίο δε θα πρέπει να διαλάβει της προσοχής του Σώματος και είναι προς τιμή των φοιτητών του ΑΤΙ οι οποίοι επιδόθηκαν σε αγώνα και σήμερα έφεραν στην επικαιρότητα και στο προσκήνιο οφειλόμενο καθήκον της πολιτείας, δηλαδή να κατοχυρώσει και των ιδίων τα δικαιώματα, διότι είναι και αυτοί ισότιμοι, αξιοσέβαστοι πολίτες της Δημοκρατίας.

(Επευφημίες από το ακροατήριο)

Κύριοι συνάδελφοι, δε συμφωνώ με εκείνους που είπαν ότι οι απόφοιτοι του ΑΤΙ δεν έχουν δικαιώματα, τα οποία, εφόσον δεν τα έχουν, δε θα τα χάσουν. Δικαιώματα έχουν, διότι τα δικαιώματα τους τα παρέχει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δηλαδή όχι μόνο νόμος, αλλά νόμος υπέρτερος. Ο κάθε πολίτης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Συντάγματος, έχει δικαίωμα να επιδίδεται σε επάγγελμα της εκλογής του και κανένας νόμος δεν μπορεί να του στερήσει το δικαίωμα τούτο, εκτός όπως λέει το Σύνταγμα: «Η άσκησης του δικαιώματος τούτου δύναται να υπαχθή εις τους υπό του νόμου τιθεμένους όρους, περιορισμούς ή διατυπώσεις αναφερομένους αποκλειστικώς εις τα συνήθως απαιτούμενα διά την άσκησην οιοδήποτε επαγγέλματος προσόντα». Και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ έχουν

προσόντα. Όταν αποφοιτήσουν με μονοετή κύκλο σπουδών, τυγχάνουν διπλώματος πανεπιστημίου. Για όσους δεν το πολυπιστεύουν αυτό -και το βλέπω από τις αντιδράσεις των συναδέλφων εδώ- οι απόφοιτοι του ΑΤΙ επιλέγονται, είναι κατόπιν επιλογής που γίνονται δεκτοί στο εκπαιδευτήριο τούτο, αλλά είναι και επίλεκτοι οι ίδιοι, είναι οι αριστούχοι απόφοιτοι των σχολών της μέσης παιδείας.

(Χειροκροτήματα από το ακροατήριο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Είπα ότι δε δέχομαι από το ακροατήριο οποιεσδήποτε εκδηλώσεις. Μη με αναγκάσετε να εκκενώσω την αίθουσα, διότι αυτό μου επιβάλλει ο Κανονισμός.

Σας παρακαλώ, ακούστε και απλώς, όταν βγείτε έξω, μπορείτε να κάνετε οποιεσδήποτε εκδηλώσεις.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτή είναι η αλήθεια, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι. Είναι η σπονδυλική στήλη της βιομηχανικής και άλλης τεχνολογίας μας. Γίνονται δεκτοί παντού στην Ευρώπη και, για να μη νομίσετε πως υπερβάλλω, θα σας πω πως έχουν τα πράγματα. Στην Ευρώπη οι απόφοιτοι του ΑΤΙ εντάσσονται, αν είναι στην Αγγλία, στην τάξη των τεχνικών μηχανικών «Incorporated Engineers», αν δε μεταβούν στην Ευρώπη όπου έχει συσταθεί οργανισμός με είκοσι χώρες, εντάσσονται στην «Ένωση Ευρωπαϊκών Εθνικών Συνδέσμων Μηχανικής» («European Federation of National Engineering and Associations») στην τάξη του Group B. Και είναι λυπηρό να μην έχουν ενταχθεί εδώ διά νόμου οπουδήποτε.

Αλλά δε συμφωνώ μαζί τους στο εξής σημείο: Το νομοθέτημα τούτο δεν τους στερεί τα δικαιώματά τους. Απλούστατα, δε ρυθμίζει τα δικά τους δικαιώματα. Και είναι ευτύχημα που δεν τίθεται σε εφαρμογή αμέσως, διότι το άρθρο 25 αυτού του νόμου, αν ετίθετο σε εφαρμογή, θα τους απέκλειε να ασκήσουν τα δικαιώματα του μηχανικού, αν ετίθετο σε εφαρμογή ευθύς μετά την ψήφισή του. Ευτυχώς παρέχεται προθεσμία 18 μηνών και μέχρι τότε και με την επιφύλαξη που υπάρχει στο άρθρο 25 η Βουλή έχει αναλάβει την υποχρέωση και θα την εκπληρώσει -και δεσμεύτηκε το Σώμα από τις δηλώσεις των αρχηγών των κομμάτων και των μελών τα οποία ρητώς έχουν αναλάβει αυτή την ευθύνη και η Βουλή είναι, και θα πρέπει να είναι, το αξιόπιστο Σώμα του λαού- να τους δικαιώσει μέχρι το Φεβρουάριο και, εν πάση περιπτώσει, πριν εφαρμοστεί αυτός ο νόμος, θα έχουν κατοχυρωμένα και οι ίδιοι τα δικά τους δικαιώματα.

Κύριοι συνάδελφοι, επίσης θέλω να επισημάνω με μεγάλη ικανοποίηση ότι, λόγω της κινητοποίησης που έγινε και ενώ πέρασαν οκτώ χρόνια, χωρίς να γίνει οτιδήποτε προς την κατεύθυνση της εξέτασης και επιψηφίσεως του νόμου 53/82, περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων της Τρίτης, 4/12/1990, το θέμα «Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982» - Ανταλλαγή απόψεων για την προώθηση του νομοσχεδίου. Κατά συνέπεια ο αγώνας τους έχει πετύχει και ας σταματήσει ως εδώ, διότι πρέπει να είναι νηφάλιοι για να προβάλουν τα αιτήματά τους μέσα στα σωστά πλαίσια και κατά τον τρόπο που θα εξυπηρετήσει και τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των ιδίων, αλλά και της κοινωνίας μας.

Δεν πρόκειται η Βουλή να πρωτοτυπήσει στην εισαγωγή αυτού του νέου νόμου ή οποιουδήποτε νόμου που μπορεί να φέρει η Εκτελεστική Εξουσία. Νόμοι υπάρχουν παντού και θα επικαλεστώ το νόμο της Ελλάδας, το Βασιλικό

Διάταγμα 769 της 8ης Δεκεμβρίου του 1972, που έχει θεσπιστεί για τα δικαιώματα των υπομηχανικών και λέει: «Εις τους πτυχιούχους των Ανωτέρων Σχολών Υπομηχανικών και τους εξομοιούμενους προς αυτούς κατά τας διατάξεις του νόμου ... επιτρέπεται η εκπόνησις μελετών και ούτω καθεξής». Αυτός ο νόμος υπάρχει στην Ελλάδα και, εφόσον εισαγάγουμε το θεσμό του Τεχνικού Επιστημονικού Επιμελητηρίου από την Ελλάδα, από το νόμο του 1923, τουλάχιστον ως έχουμε ως πρότυπό μας και το νομοθέτημα τούτο του 1972. Αλλά, όπως είπα, και στην Αγγλία και στην Ευρώπη γενικά υπάρχουν οι διαβαθμίσεις, όπως είναι στην Αγγλία το Συμβούλιο Μηχανικών που καλύπτει τους «Chartered Engineers» ή τους επιστήμονες μηχανικούς -ας το μεταφράσουμε έτσι- τους τεχνικούς μηχανικούς που είναι οι απόφοιτοι των κολλεγίων του επιπέδου του ΑΤΙ και τους Engineering Technicians, δηλαδή την άλλη κατώτερη τάξη, ίσως των αποφοίτων των επαγγελματικών σχολών.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, δίκαιο έχουν και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ και οι γονείς τους και όλοι να παραπονούνται για την παράλειψη της πολιτείας. Η Βουλή θα κάνει το καθήκον της, αυτή την παράλειψη να τη διορθώσει και αν παρουσιαστεί οποιαδήποτε τάση κωλυσιεργίας αυτού του έργου, θα αναλάβουν Βουλευτές να προωθήσουν, με προτάσεις πλέον νόμου δικές τους, την υπόθεση αυτή, ούτως ώστε μέχρι τέλος Φεβρουαρίου να τελειώσει ένα νομοθέτημα το οποίο, αν υπήρχε καλή θέληση, θα έπρεπε να τελείωνε σε ένα πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα.

Κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας θέλω να πω ότι ο νόμος τον οποίο θα ψηφίσουμε σήμερα είναι νόμος σημαντικός μεν, αλλά νόμος ο οποίος καλύπτει μια μόνο φάση του χώρου τον οποίο θέλει να καλύψει η πολιτεία, δηλαδή μόνο το χώρο των επιστημόνων. Επιστήμονες είναι και οι απόφοιτοι του ΑΤΙ με τα προσόντα τα οποία έχουν της τριετούς κολλεγιακής τους ενασχολήσεως και εφόσον γίνονται κατόπιν τούτοι δεκτοί από όλα τα πανεπιστήμια του κόσμου και διαπρέπουν παντού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητριάδης, ο κ. Παπαπέτρου και ο κ. Αναστασιάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα αναφέρω τα ευεργετήματα της ψήφισης του νόμου περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου, γιατί σέβομαι το χρόνο της Βουλής, εφόσον το έχουν κάνει άλλοι συνάδελφοι. Είναι γεγονός ότι προβληματιστήκαμε πάρα πολύ κατά πόσο θα 'πρεπε να προχωρήσουμε στην ψήφιση ή όχι αυτού του νομοσχεδίου και στην ίδρυση στη χώρα μας του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου, ιδιαίτερα μετά την αίτηση της Κύπρου για ένταξη στην ΕΟΚ. Γιατί με την ένταξη στην ΕΟΚ, όπως όλοι ξέρουμε, θα είμαστε υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε και τις βασικές αρχές που επικρατούν στην ΕΟΚ. Και μια από τις βασικότερες αρχές που υπάρχουν είναι ότι ο κάθε επιστήμονας είναι ελεύθερος να εγκαθίσταται σε οποιαδήποτε χώρα-μέλος της ΕΟΚ και να ασκεί ελεύθερα το επάγγελμά του. Με την ίδρυση του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου ουσιαστικά περιορίζουμε το δικαίωμα αυτό στους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άρα άμεσα ερχόμαστε σε αντίθεση με μια βασικότερη αρχή της ευρωπαϊκής οικονομικής αγοράς. Κάτι τέτοιο συνέβηκε ήδη και με την Ελλάδα και, όπως διάβασα

τελευταία σε κάποιο περιοδικό, ήδη η Ελλάδα σύρεται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, γιατί ακριβώς μεν τις πρόνοιες του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου της δεν παρέχεται η ευχέρεια στους πολίτες άλλων κρατών-μελών της ΕΟΚ να ασκήσουν ελεύθερα το επάγγελμά τους στην Ελλάδα. Και στην Κύπρο υπάρχει πρόνοια στο νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε σήμερα, στο άρθρο 25, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, που αναφέρει ότι μετά την παρέλευση δεκαοχτώ μηνών από την ψήφιση του νόμου δε θα μπορεί κανείς να ασκήσει το επάγγελμα στις ειδικότητες που αναφέρονται, εκτός αν είναι μέλος του Επιμελητηρίου. Μέλος του Επιμελητηρίου μπορεί να καταστεί κάποιος, αν έχει τα προσόντα που αναφέρονται στο άρθρο 7, σύμφωνα με το οποίο θα πρέπει να έχει πτυχίο ή δίπλωμα πανεπιστημίου ή άλλο ισοδύναμο προσόν και δεύτερο, που είναι και το βασικότερο, θα πρέπει να είναι πολίτης της Δημοκρατίας ή κατά την ημέρα υποβολής της αίτησής του να είναι σύζυγος πολίτη της Δημοκρατίας και να έχει τη συνήθη διαμονή του στη Δημοκρατία, να έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του και να μην έχει καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης για αδίκημα ατιμωτικής φύσης ή που ενέχει ηθική αισχροτήτα. Είναι σίγουρο λοιπόν ότι, όταν ενταχθεί η Κύπρος στην ΕΟΚ, θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε ανάλογα προβλήματα με αυτά που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα.

Ένα άλλο θέμα το οποίο μας προβληματίσε πολύ έντονα είναι κατά πόσο θα 'πρεπε να δώσουμε ή όχι το δικαίωμα στο Επιμελητήριο να ρυθμίζει με κανονισμούς όχι μόνο τις κλίμακες της αμοιβής για υπηρεσίες και εργασίες που θα παρέχουν ή θα εκτελούν τα μέλη του Επιμελητηρίου, αλλά να καθορίζει και τον τρόπο της είσπραξης αυτής της αμοιβής. Και ακόμα περισσότερο κατά πόσο θα 'πρεπε να προχωρήσουμε και να πούμε ότι μπορεί να γίνει ρύθμιση, ούτως ώστε να εισπράττεται η αμοιβή μέσω του Επιμελητηρίου. Μας αναφέρθηκε προηγουμένως ότι είναι πρόωρο να πούμε σήμερα πως προκαθορίζεται ότι η αμοιβή θα εισπράττεται μέσω του Επιμελητηρίου, γιατί απλούστατα, όπως λέχθηκε από τον κ. Μαρκίδη, αυτή είναι μόνο μια δυνατότητα. Να μου επιτρέψει ο κ. Μαρκίδης να διαφωνήσω. Δεν είναι δυνατότητα. Ήδη προδικάζουμε και τη θέση που θα πάρουμε αργότερα, όταν θα έλθουν οι κανονισμοί. Και ας μην ξεχνούμε ότι ένας από τους βασικότερους στόχους εκείνων που προωθούσαν την ίδρυση του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου ήταν ακριβώς αυτή η πρόβλεψη, η κατοχύρωση της είσπραξης της αμοιβής τους μέσω του Επιμελητηρίου με τη μέθοδο της κατάθεσης και σφράγισης είτε της εργασίας είτε της μελέτης των επιστημόνων αυτών από το Επιμελητήριο. Και ξέρουμε πώς ρυθμίζεται αυτό το θέμα και από ανάλογα επιμελητήρια. Θα πρέπει να κατατεθεί η μελέτη, τα σχέδια ή η συμβουλή που δίνεται από οποιοδήποτε μέλος του Επιμελητηρίου στο Επιμελητήριο και να πάρει τη σφραγίδα του Επιμελητηρίου. Και για να πάρει τη σφραγίδα του Επιμελητηρίου, θα πρέπει ο ιδιώτης να προκαταβάλει την αμοιβή του επιστήμονα. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται απόλυτα η είσπραξη της αμοιβής των επιστημόνων. Ουδείς φθόνος. Αλλά θα πρέπει να ξέρουμε ακριβώς τι ψηφίζουμε. Κάτι τέτοιο, όπως μας αναφέρθηκε από εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, θα ήταν παράνομο, γιατί αντίκειται στο νόμο περί Ανταγωνισμού. Και μας δόθηκε η συμβουλή ότι θα 'πρεπε να περικόψουμε τη ρύθμιση ότι θα μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος είσπραξης της αμοιβής και μέσω του Επιμελητηρίου.

Προχωρώ ακόμα και πιο κάτω εγώ. Όχι μόνο συγκρούεται με το νόμο περί Ανταγωνισμού, αλλά συγκρούεται και με τη συμφωνία την οποία έχει υπογράψει

ήδη η Κύπρος για τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ. Γιατί τα άρθρα 27 και 28 της συμφωνίας αυτής μας υποχρεώνουν να εναρμονίσουμε την πολιτική μας με εκείνη της ΕΟΚ, όπως αυτή προκύπτει από τα άρθρα 85 και 86 της Σύμβασης της Ρώμης. Και αυτά τα άρθρα είναι ξεκάθαρα και αποκλείουν οποιαδήποτε μορφή μονοπωλίου. Και στην ουσία σ' αυτή την περίπτωση, αν προβλέψουμε ότι θα είναι δυνατή η είσπραξη της αμοιβής και μέσω του Επιμελητηρίου, καθιερώνουμε το μονοπώλιο, αποκλείουμε τον ανταγωνισμό.

Λέχθηκε από το συνάδελφο, αν δεν απατώμαι, Ηλιάδη ότι αυτή η πρόβλεψη βοηθά και τους νέους επιστήμονες. Αν είναι έτσι, το αποσύρω. Αλλά, εν πάση περιπτώσει ...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Οι ίδιοι υποστηρίζουν ότι τους βοηθά. Αυτό είπαν.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Έστω και έτσι ακόμα πιστεύω πραγματικά ότι ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητά ο συνάδελφος δεν είναι μπροστά μας. Μιλούμε απλώς για το αν θα φέρουν κανονισμούς. Θα αναλώσουμε το χρόνο μας για κάτι που, αν έλθει, τότε θα μπορέσουμε να το συζητήσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην καταναλίσκουμε το δικό του χρόνο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Σίγουρα το σέβομαι, αλλά ...

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, είναι ένα θέμα το οποίο είναι ενώπιόν μας. Κύριε Αναστασιάδη, όταν το προσέξετε, πιστεύω ότι θα το αντιληφθείτε ότι είναι ενώπιόν μας, είναι in issue, και θα πρέπει να το αποφασίσουμε σήμερα, όχι αργότερα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τι σημαίνει in issue;

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Να περάσεις να σου κάνω φροντιστήρια.

(Γέλια)

Πιστεύω λοιπόν ότι είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει σήμερα και να το αποφασίσουμε. Χαίρομαι γιατί το ΑΚΕΛ ήδη έχει αλλάξει τη θέση του και πιστεύω ότι ήταν η πιο ορθή θέση.

Ανέφερα προηγουμένως, κύριοι συνάδελφοι, ότι κανένας φθόνος δεν υπάρχει για τους επιστήμονες μηχανικούς για το ότι θα εξασφαλιστεί ο τρόπος είσπραξης της αμοιβής τους. Αλλά φανταστείτε, συνάδελφοι, αν το ίδιο -και είναι σίγουρο- μας ζητήσει μεθαύριο και ο Ιατρικός Σύλλογος, ο οποίος έχει ήδη κατάλογο της αμοιβής των μελών του. Και μιλούν για χειρουργική επέμβαση του στομάχου £500, για χολή £300 κτλ. Αν πάμε να κάνουμε εγχείρηση, θα μας πουν «πού είναι η απόδειξη του Ιατρικού Συλλόγου ότι καταβλήθηκε το ποσό των £500 ή των £300 αντίστοιχα;» 'Η οι οδοντίατροι, δε θα μας βγάξουν τα δόντια μας. 'Η οι δικηγόροι. Τέτοια ανάλογη ρύθμιση θα πρέπει να κάνουμε για όλους.

(Ο Πρόεδρος προειδοποιεί για τη λήξη του χρόνου)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ μόνο στο θέμα των αποφοίτων του Τεχνολογικού Ινστιτούτου, για τους οποίους ακούσαμε σήμερα μεγαλόστομες διακηρύξεις από όλα τα κόμματα. Κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν καλύτερα να λέγαμε λιγότερα και να κάμναμε περισσότερα. Η ευθύνη, κύριοι συνάδελφοι, δε βαρύνει τις κυβερνήσεις. Πρέπει να σκεφθούμε ότι μας βαρύνει όλους μας. Και κυβερνήσεις, αλλά πολύ περισσότερο βαρύνει τη Βουλή η ευθύνη για τη μη κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους. Ξέρουμε όλοι ότι υπάρχει από το 1982 κατατεθειμένο νομοσχέδιο που παραχωρεί κάποια δικαιώματα στους πολιτικούς μηχανικούς αποφοίτους του ΑΤΙ και όμως μέχρι σήμερα δεν τόλμησε η Βουλή να συγκρουστεί ενδεχομένως με κάποιους άλλους επιστήμονες, για να δώσει κάποια δικαιώματα σ' αυτά τα παιδιά. Είναι καιρός να αποφασίσουμε όλοι ...

(Ο Πρόεδρος προειδοποιεί ξανά για τη λήξη του χρόνου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, είμαι υποχρεωμένος να σας διακόψω, γιατί σας έδωσα δύο λεπτά ...

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι καιρός να αποφασίσουμε όλα τα κόμματα να αγγίξουμε αυτό το θέμα με σοβαρότητα. Και εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, όχι μόνο δεσμευόμαστε ότι θα το μελετήσουμε στους τέσσερις μήνες, αλλά δεσμευόμαστε ότι θα παραχωρήσουμε δικαιώματα στους αποφοίτους του ΑΤΙ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω από εκεί που τελείωσε ο συνάδελφος κ. Δημητριάδης. Θα ήταν πραγματικά καλύτερα να περιορίζαμε τους διθυράμβους και τους ύμνους προς το ΑΤΙ και να κάναμε περισσότερα. Και πραγματικά κατά τη διάρκεια της συζήτησης ανέμενα -δεν ήταν πρόθεσή μου να μιλήσω- ανέμενα να ακούσω κάποια επιχειρηματολογία που να ανατρέπει τα όσα είπε ο κ. Δίγκλης. Και ανέμενα να ακούσω απάντηση σε ένα και συγκεκριμένο θέμα. Ποιο είναι το κάλυμα, ώστε μετά από δύομισι χρόνια κυοφορίας του νόμου που πάμε να ψηφίσουμε σήμερα δεν είμαστε έτοιμοι σήμερα, λέμε, να ασχοληθούμε και με την κατοχύρωση των αποφοίτων του ΑΤΙ;

Είναι ωραίο να λέμε ότι έχουν θαυμάσια προσόντα. Είναι ωραιότερο να λέμε ότι στην Αγγλία ή στην Ελλάδα κατοχυρώνονται. Αλλά φτάνει η ώρα της κρίσης που πρέπει να τοποθετηθούμε ως προς το τι κάνουμε και εμείς οι ίδιοι γι' αυτούς τους ανθρώπους, που τους αναγνωρίζουμε αυτά τα προσόντα και αυτά τα δικαιώματα. Και δεν άκουσα κανένα να τους τα αμφισβητεί. Είπε ο συνάδελφος κ. Ευσταθίου ότι κακίζει την παράλειψη και την ολιγωρία της κυβέρνησης να απευθυνθεί στο Σώμα την ίδια στιγμή, για να κατοχυρώσει και τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ. Μα ειλικρινά, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν μπορώ να καταλάβω αυτά τα πράγματα. Υπάρχει μπροστά σ' αυτό το Σώμα το νομοσχέδιο που ανέφερε ο κ. Ευσταθίου από το 1982. Και το ερώτημα είναι: Γιατί μέχρι σήμερα δεν ασχολήθηκε η Βουλή μ' αυτό το θέμα; Γιατί μέχρι σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί αυτά τα δικαιώματα; Και το ερώτημα προς τον κ. Ευσταθίου και

προς τους άλλους συναδέλφους είναι, αφού τα πράγματα έχουν όπως οι ίδιοι τα εξέθεσαν από το βήμα της Βουλής -και απέσπασαν και χειροκροτήματα γι' αυτά- τότε υπάρχει κάτι πολύ απλό. Γιατί δεν ψηφίζουν τις τροποποιήσεις του ΑΔΗΣΟΚ, για να λύσουμε το θέμα; Είναι πολύ απλό το θέμα. Λόγια και διακηρύξεις μπορούμε να λέμε πολλά. Εκείνο όμως που μετρά είναι μόνο τι κάνουμε την ώρα της πράξης. Και στην ώρα της πράξης, όχι μόνο τοποθετούμαστε αρνητικά, όχι μόνο παραπέμπουμε το θέμα στις ελληνικές καλένδες -και θα εξηγήσω τι εννοώ μ' αυτό- αλλά την ίδια ώρα προσπαθούμε να μεταθέσουμε και τις ευθύνες σε άλλους.

Κύριοι συνάδελφοι, καμιά απάντηση, επαναλαμβάνω, δε δόθηκε στο γιατί, αφού δεν μπορούν να ικανοποιηθούν τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ τώρα, να μην υπάρξει μια μικρή αναβολή για να εξεταστεί το θέμα σφαιρικά. Γιατί μιλάμε για ένα και για το αυτό θέμα. Δε δόθηκε καμιά απάντηση και δεν ακούσαμε κανένα απολύτως επιχείρημα. Και όλη η επιχειρηματολογία της πλειοψηφίας στηρίζεται στην υπόσχεση και στην ανάληψη υποχρέωσης την οποία ανέλαβαν μπροστά στο Σώμα ότι σε τέσσερις μήνες θα λύσουν το θέμα.

Ειλικρινά διερωτώμαι ακούγοντας την αγόρευση του κ. Ψυλλίδη και ειλικρινά διερωτώμαι ακούγοντας την αγόρευση του κ. Μαρκίδη ποια πραγματική δέσμευση ανέλαβε αυτό το Σώμα απέναντι στους αποφοίτους του ΑΤΙ. Με το να τους χαρακτηρίζουμε μονήρεις που δεν μπορούμε να τους βάλουμε μέσα στο σπίτι μας...

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι. Έχω να κάνω μια παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Επειδή υπάρχει μια παρανόηση...

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Αν ο κ. Παπαπέτρου δεν έπαιρνε σημειώσεις, να πάει να πάρει τις σημειώσεις, για να μη συγχύζει τα πράγματα και να μη λέει ό,τι θέλει.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ο κ. Ψυλλίδης ανέφερε την ώρα που αγόρευε ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέχθηκε για άλλους επιστήμονες, κύριε Παπαπέτρου, όχι για τους αποφοίτους του ΑΤΙ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανέφερε ότι, αν υπάρχει ένας μονήρης στη γειτονιά μας, δε σημαίνει ότι θα τον βάλουμε σπίτι μας. Και αυτό υπήρξε πολύ σαφές.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παπαπέτρου δε γνωρίζει τι λέχθηκε μέσα σ' αυτό το Σώμα. Καλό είναι να μάθει τι λέχθηκε σ' αυτό το Σώμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Είναι χαρακτηριστικό της αδυναμίας σας να υπερασπιστείτε μια υπόθεση την οποία δεν τολμάτε ανοικτά να υποστηρίξετε, το να προσπαθείτε να μεταθέσετε το θέμα αλλού. Περί αυτού πρόκειται.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι πρέπει να ζητήσετε και συγγνώμη, κύριε συνάδελφε. Να ζητήσετε και συγγνώμη, όπως έχετε ξανακάνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, παρακαλώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Και όταν ο κ. Δημητριάδης ανέφερε εδώ, ενώπιον του Σώματος, τι πραγματικά αποφάσισε η Επιτροπή, διαμαρτυρήθηκαν διάφορες πλευρές και είπαν, όχι δεν είναι έτσι, αλλά αναλάβαμε συγκεκριμένη δέσμευση να ικανοποιήσουμε τα αιτήματα μέσα σε τέσσερις μήνες. Μετά ήρθε ο κ. Μαρκίδης και μας εξήγησε τι εννοούσε. Εννοούσε ότι η δέσμευσή τους είναι να συζητήσουν το θέμα με ανοικτό μυαλό και να δουν. Αυτά είπε ο κ. Μαρκίδης. Και διερωτώμαι πως η αγόρευση και η επιχειρηματολογία του κ. Ψυλλίδη μπορεί να συνάδει με μια τέτοια δέσμευση από μέρους του κόμματός του.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν ανήκουμε στο ίδιο κόμμα, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αναφέρθηκε ο κ. Ευσταθίου στα δικαιώματα που δίνει το Σύνταγμα στους αποφοίτους του ΑΤΙ. Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι θα πρέπει να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους. Υπάρχει νομολογία ότι το γενικό δικαίωμα να ασκεί ο καθένας το επάγγελμα της επιλογής του υπόκειται σε νομοθετικούς περιορισμούς. Και ακριβώς αυτό το οποίο γίνεται σήμερα είναι μια μορφή τέτοιου περιορισμού. Μπορώ εγώ να κάνω το γιατρό, επειδή θέλω να κάνω το γιατρό; Ασφαλώς όχι. Κατά συνέπεια υπάρχουν νομοθετικές ρυθμίσεις.

Κύριε Πρόεδρε, αναφέρθηκε από τον κ. Νεόφυτο Ηλία ότι η πλειοψηφία της Βουλής δίνει κάτι που για πρώτη φορά παίρνουν οι φοιτητές του ΑΤΙ. Ειλικρινά δεν μπορώ να καταλάβω αυτό το συλλογισμό. Δεν μπορώ να καταλάβω τι παίρνουν από αυτή τη νομοθεσία οι φοιτητές του ΑΤΙ. Αντίθετα, δεν αρκεί να λέμε ότι «διαφωνώ με την εισήγηση του κ. Δίγκλη ότι δεν τους αφαιρούνται δικαιώματα». Εδώ τα πράγματα είναι πολύ, μα πολύ συγκεκριμένα. Υπάρχει ο νόμος ο οποίος αναφέρει ότι όποιος δεν είναι γραμμένος σ' αυτό το Επιμελητήριο, δεν μπορεί να ασκήσει το επάγγελμα του ηλεκτρολόγου. Και βάζουμε τις προϋποθέσεις από τους Κανονισμούς περί Ηλεκτρισμού.

Μας λένε ότι δεν είναι σωστή η ερμηνεία μας και ότι τους καλύπτει η άλλη διάταξη. Αφού είναι έτσι το θέμα, τότε ποιο είναι το πρόβλημά σας να δεχθείτε την τροπολογία την οποία καταθέτει το ΑΔΗΣΟΚ να προσθέσουμε και την παράγραφο (5) του Κανονισμού 53 των περί Ηλεκτρισμού Κανονισμών; Ποιο είναι το πρόβλημά σας; Θα επιβεβαιώσει αυτό το οποίο εσείς ισχυρίζεστε ότι θα ψηφίσετε. Και ακόμα, όσον αφορά τη μηχανολογία, σήμερα δεν υπάρχει καμιά ρύθμιση. Σήμερα δεν υπάρχει κανένας περιορισμός στους αποφοίτους του ΑΤΙ σ' αυτό τον κλάδο. Το ερώτημα είναι με αυτό το νόμο θα μπορούν να κάνουν ό,τι έκαναν προηγουμένως, αφού δεν υπήρχε ρύθμιση; Ασφαλώς όχι.

Άρα νομίζω ότι οφείλουμε να είμαστε ειλικρινείς και να πούμε στους αποφοίτους του ΑΤΙ ότι πραγματικά βάλαμε κάποιες άλλες προτεραιότητες και εμείς ρυθμίζουμε το θέμα κατ' αυτό τον τρόπο. Εκείνο το οποίο κάνει η πλειοψηφία σήμερα είναι, αντί να μιλήσει με αυτό τον καθαρό τρόπο, να

επιδίδεται σε ύμνους και διθυράμβους για το ΑΤΙ και την ίδια στιγμή, περνώντας αυτό το νομοθέτημα, ουσιαστικά να παραπέμπει στις ελληνικές καλένδες την υπόθεση των αποφοίτων του ΑΤΙ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός πως την ίδια ώρα που λύεται ένα πρόβλημα μακροχρόνιο έχει δημιουργηθεί ένα άλλο, τεραστίων διαστάσεων μάλιστα, το οποίο όλοι συναισθανόμαστε και για το οποίο όλοι έχουν πει πολλά και ίσως άλλοι και περισσότερα.

Η ουσία μια παραμένει, ότι επιτέλους πρέπει με σοβαρότητα να χρησιμοποιείται το βήμα της Βουλής και με την ίδια σοβαρότητα κάποιιοι να αντιλαμβάνονται πως δεν μπορούν να εκμεταλλεύονται τον πόνο κάποιων ανθρώπων που πιθανό μέχρι σήμερα από παραλείψεις -και δικές μας- δεν έχουν κατοχυρωθεί.

Έχει γίνει παραδεκτό -και χαίρομαι γιατί άκουσα τον Πρόεδρο της Επιτροπής Συγκοινωνιών που είχε και την κύρια ευθύνη να το παραδέχεται- ότι από το 1982 εκκρεμεί νομοθεσία και ο ίδιος δεν το έβαζε στην ημερήσια διάταξη για να λήξει επιτέλους και να καθοριστούν τα δικαιώματα των αποφοίτων του ΑΤΙ.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είναι ενώπιον της Επιτροπής Συγκοινωνιών που εκκρεμούσε, αλλά ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών, όπου προεδρεύει ο κ. Α. Ζαχαριάδης.

(Σχόλια από τους Βουλευτές)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και επειδή φαίνεται ότι μερικοί έχουν την εντύπωση ότι τους δόθηκε ευκαιρία για να γελάσουν, τους ερωτώ: Η κοινοβουλευτική τους ομάδα πού ήταν να ζητήσει, έστω από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών, να πάρει προτεραιότητα το θέμα;

Συνεπώς, κύριοι συνάδελφοι, εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι επιτέλους να δούμε την ουσία. Η δημαγωγία δεν εξυπηρετεί κανένα. Ό,τι έγινε, έγινε. Λένε μερικοί: «Γιατί δεν εντάσσονται;» Και ρωτά το ΑΔΗΣΟΚ: «Γιατί, τι μας κωλύει να εντάξουμε το ΑΤΙ στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο;». Δηλαδή, κύριοι του ΑΔΗΣΟΚ, παρά το γεγονός πως όλοι αναγνωρίζουν και κανένας δεν αμφισβητεί την αξία των αποφοίτων του ΑΤΙ, χωρίς καθορισμένα δικαιώματα θα κατοχυρώναμε ποια δικαιώματα με την είσοδο των αποφοίτων του ΑΤΙ στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο; Αφού δεν υπάρχουν αναγνωρισμένα.

Εκείνο το οποίο υπάρχει ανάγκη να γίνει είναι πρώτιστα η αναγνώριση των δικαιωμάτων, η κατοχύρωση των αποφοίτων του ΑΤΙ, κάτι που όλοι παραδεχόμαστε πως από παράλειψη δεν έγινε. Και δε συγκλύπτεται κανένας με τις θέσεις που υιοθετεί σήμερα, αλλά με τη ρητή δέσμευση από όλους -και είναι αυτό το συμβόλαιο που υπογράφουν σήμερα η Βουλή και τα κόμματα- ότι όχι αργότερα από το Φεβρουάριο θα περάσει νομοθεσία για να αναγνωρίσουμε επιτέλους τι δικαιώματα έχουν οι μηχανολόγοι του ΑΤΙ, τι οι πολιτικοί μηχανικοί, τι οι ηλεκτρολόγοι κ.ο.κ. Και κανένα πρόβλημα δε θα έχουμε αν τροποποιηθεί ο

σχετικός νόμος, αν έτσι κριθεί ακόπιμο, και ενταχθούν ως β' κατηγορία στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο.

Αλλά εγώ θα προχωρήσω και θα πω κάτι άλλο. Σημασία δεν έχει αν ένας επαγγελματίας εντάσσεται ή όχι σε επιμελητήρια. Σημασία έχει αν νομοθετικά κατοχυρώνεται να ασκεί ένα επάγγελμα. Και εδώ είναι η ουσία. Δεν είναι αν θα μπουν στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο που έχει σημασία, αλλά αν επιτέλους θα υπάρξει σχετική νομοθεσία που θα κατοχυρώνει τα δικαιώματά τους. Αυτό το οποίο λένε μερικοί, ότι έπρεπε να τους εντάξουμε, αφού δεν υπάρχουν σχετικές διατάξεις, είναι απλώς δημαγωγία. Θα τους εντάσσαμε για να κάμουν τι οι άνθρωποι χωρίς συγκεκριμένες διατάξεις και χωρίς συγκεκριμένες αρμοδιότητες; Εκείνο το οποίο λέει ο νόμος είναι το εξής: «Νοείται ότι οι διατάξεις του παρόντος Νόμου», αυτού που περνούμε σήμερα, «δεν επηρεάζουν τα υφιστάμενα δικαιώματα των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, ανεξάρτητα από το χρόνο αποφοίτησής τους». Συνεπώς, αν εκείνο που λέτε προς τους αποφοίτους του ΑΤΙ είναι ότι «εμείς υποστηρίζουμε την ένταξή σας για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων σας», καλό θα ήταν να τους πείτε και ποιών δικαιωμάτων, διότι ουσιαστικά δεν υπάρχουν δικαιώματα. Δεν υπάρχει νομοθεσία που να κατοχυρώνει αυτούς τους ανθρώπους που όλοι έχουμε αξιολογήσει με άριστα, και δίκαια τους έχουμε αξιολογήσει.

Εκείνο το οποίο, κύριοι συνάδελφοι, δηλώνω -και είναι δέσμευση για το δικό μας κόμμα- είναι πως ήδη η δική μας Επιτροπή Μελετών, που αποτελείται από επιστήμονες και η οποία έχει διευρυνθεί με δυο καθηγητές του ΑΤΙ και με αντιπροσώπους φοιτητών του ΑΤΙ, ετοιμάζει σχετική μελέτη για κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους και δεσμευόμαστε σήμερα όχι αργότερα από το τέλος του Φεβρουαρίου να λυθεί οριστικά και αυτό το πρόβλημα. Αυτή είναι η μόνη δέσμευση και η μόνη υπεύθυνη απέναντι στους αποφοίτους του ΑΤΙ δήλωση, χωρίς δημοσκοπίες, χωρίς προσπάθεια να παραπλανήσουμε, χωρίς προσπάθεια με κανένα τρόπο να αποσπάσουμε είτε ψήφους είτε χειροκροτήματα.

Εκείνο το οποίο για τελευταία φορά τονίζω είναι πως κανένας, μα κανένας απ' όλες τις πλευρές της Βουλής δε φαίνεται να εκτιμά λιγότερο τους αποφοίτους του ΑΤΙ ή τους φοιτητές του ΑΤΙ. Και ας έχετε υπόψη πως η πρώτη φοιτητική δύναμη μέσα στο χώρο του ΑΤΙ -και συνεπώς θα είχε κάθε λόγο να θέλει δημαγωγικά ο Δημοκρατικός Συναγερμός να συμπεριφερτεί- είναι οι νέοι που ανήκουν στην Πρωτοπορία ή, αν θέλετε, στη νεολαία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Συνεπώς δεν τους πονεί το ΑΔΗΣΟΚ περισσότερο από ό,τι τους πονούμε εμείς.

Εκείνο το οποίο λέμε είναι: Αφού παραδεχόμαστε το αμάρτημα, τώρα που αποκαλύφθηκε, αφού παραδεχόμαστε ότι διαπράχθηκε λάθος, εκείνο που σημασία έχει είναι τι πράττουμε όλοι ανεξαιρέτα για να το επανορθώσουμε. Και η πρώτη πράξη επανόρθωσης είναι η νομοθετική διάταξη που λέει ότι κατοχυρώνονται τα όσα δικαιώματα είχαν μέχρι σήμερα και η δεύτερη είναι η ρητή δέσμευση που αναλαμβάνουμε πως μέχρι το Φεβρουάριο θα θεσπίσουμε νομοθεσία με την οποία να κατοχυρώνονται οι απόφοιτοι του ΑΤΙ, έτσι που να ξεπεράσουν οριστικά τα όποια προβλήματα πιθανό να αντιμετωπίσουν από τη μετά 18 μήνες εφαρμογή της νομοθεσίας που σήμερα περνούμε.

Ευχαριστώ τον κ. Μαρκίδη που με πληροφόρησε ότι λέχθηκε ως γεγονός μια ανακρίβεια από πλευράς μου, ότι ο κ. Δημητριάδης έχει την ευθύνη του νομοσχεδίου. Ξέχασα ότι το νομοσχέδιο είναι από το 1982 και με υπενθύμισαν ότι

δυστυχώς από το 1982 μέχρι το 1985 Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών - λυπούμαι κ. Γαλανέ, πάτε θύμα άλλης βόμβας- Πρόεδρος ήταν ο κ. Γαλανός και όχι ο κ. Ζαχαριάδης.

Δεν αποδίδω ευθύνες στον κ. Γαλανό εγώ ούτε στον κ. Δημητριάδη. Εγώ είπα ότι είναι όλων οι ευθύνες και συνεπώς δε μέφομαι κανένα. Απλούστατα εκείνο το οποίο έκαμα ήταν μια μομφή εναντίον κάποιου κυρίου που νόμιζε ότι κακίζοντας τους άλλους απαλλάσσεται ο ίδιος. Όχι, κύριοι, ευθύνη έχουμε όλοι μας. Και πιστεύω ότι σήμερα γίνεται και μια παράκληση προς τους φοιτητές να επιστρέψουν στις τάξεις και στα μαθήματά τους. Εκείνο το οποίο έχει σημασία πια είναι η προκοπή τους στο σχολείο. Και τους υποσχόμαστε και δεσμευόμαστε πως την επαγγελματική τους προκοπή θα τους την κατοχυρώσει αυτή η Βουλή. Να είναι απόλυτα πεπεισμένοι και ήσυχoi.

Αν παραλείψουμε και το Φεβρουάριο να τηρήσουμε τις όποιες υποσχέσεις μας, έχουν τόσο δυναμισμό που δε χρειάζεται να τους υποδείξουμε ότι μπορούν να επανέλθουν το Μάρτιο και να μας υπενθυμίσουν ότι αθετήσαμε υποσχέσεις και υποχρεώσεις.

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, από εδώ κι εμπρός θα δώσω δυο λεπτά σε κάθε ομιλητή. Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Χαραλαμπίδης, ο κ. Ερωτοκρίτου και ο κ. Μαρκίδης.

Ορίστε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ θα ήθελα να κάνω εισήγηση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υπάρχει αυτή η εισήγηση, είμαι υποχρεωμένος να ρωτήσω τη Βουλή.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Το θέμα έχει εξαντληθεί και πρέπει να εισέλθουμε στην ψήφιση. Έχουν λεχθεί όλες οι απόψεις και δεν πιστεύω ότι υπάρχει περιθώριο προσθήκης επιχειρημάτων ή απόψεων. Επομένως, αν συνεχίσουμε, απλώς θα επαναλαμβάνουμε τα ίδια και τα ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί;

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαδικασίας; Τι επί της διαδικασίας;

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προηγουμένως αντιλαμβάνομαι ότι έγινε κάποιος κατάλογος ομιλητών και κάποιοι δέχθηκαν να μιλήσουν τελευταίοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Δεν ήσαστε παρών.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Διότι εσείς ο ίδιος είπατε δυο λεπτά. Νομίζετε ότι είναι σωστό για δυο ομιλητές που θα μιλήσουν δυο-τρία λεπτά ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, ο Πρόεδρος δεσμεύεται από τον Κανονισμό. Αν συνάδελφος έχει βάλει θέμα Κανονισμού, εγώ δε θα αποφασίσω τι θα κάμετε· εσείς θα αποφασίσετε.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί;

(Δεν έγινε καταμέτρηση)

Η συζήτηση θεωρείται τερματισθείσα.

Παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε υποβάλει πρόταση για αναβολή της ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και συνδυασμό ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, είσατε πεπειραμένος Βουλευτής και ξέρετε ότι πρόταση για αναβολή δεν τίθεται, εφόσον έχει τελειώσει ήδη η συζήτηση. Επομένως αυτό που μπορείτε να κάμετε τώρα είναι να υποβάλετε τις τροπολογίες σας στα ανάλογα άρθρα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω υποβάλει στη διάρκεια της ομιλίας μου εισήγηση να αναβληθεί η ψήφιση και να συνδυαστεί με την ψήφιση του νομοσχεδίου ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω, κύριε συνάδελφε, ότι αυτό θα έπρεπε να το πείτε προτού αρχίσει η συζήτηση και όχι στο τέλος.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Το είπα, κύριε Πρόεδρε, απλώς τώρα που αρχίζει η ψηφοφορία κατά άρθρο εισηγούμαι, πριν γίνει η ψηφοφορία κατά άρθρο, να αποφασίσει η Βουλή κατά πόσο αναβάλλει την ψήφιση ή προχωρεί στην ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω αυτό που είπα πριν, κύριε συνάδελφε. Είσατε πολλά χρόνια στη Βουλή και ξέρετε ότι, όταν ένας Βουλευτής ζητά την αναβολή ενός θέματος, δεν αναμένει να συμπληρωθεί η συζήτηση επί θεμάτων αρχής. Μπορεί να το είπατε στην ομιλία σας, αλλά έπρεπε πριν μιλήσετε καν. Δηλαδή το πρώτο πράγμα το οποίο κάνει κάποιος είναι να σηκώνεται πάνω και να λέει ότι ζητά την αναβολή της συζήτησης. Δεν αρχίζει η συζήτηση και μετά ζητούμε την αναβολή της συζήτησης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξάλλου αυτό είναι προκαθορισμένο. Αν δεν είχε κυκλοφορήσει η Έκθεση, αν δεν ήταν έτοιμη η Βουλή να το συζητήσει ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, είναι δικαίωμα ενός Βουλευτή, έστω και αν όλα αυτά έχουν πραγματοποιηθεί, να ζητήσει την αναβολή, αλλά όχι σ' αυτό το στάδιο.

Λυπούμαι, να μη με φέρνετε σε δύσκολη θέση, εφόσον γνωρίζετε τους Κανονισμούς, και να φαίνεται ότι εγώ τώρα επιμένω στη συζήτηση. Ξέρω ποιο θα είναι το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και δε θα μου ήταν δύσκολο να το υποβάλω,

αλλά είμαι υποχρεωμένος να ακολουθώ τους Κανονισμούς. Και ο Κανονισμός είναι σαφής. Αναβολή ζητείται πριν καν αναγνωσθεί η Έκθεση.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 2 προτείνω την εξής τροπολογία: Από τον κλάδο μηχανικής επιστήμης που σημαίνει «(α) αρχιτεκτονική περιλαμβανόμενης της αρχιτεκτονικής τοπίου» και «(β) πολιτική μηχανική περιλαμβανόμενης της μηχανικής τοπίου» να απαλειφθούν «περιλαμβανόμενης της αρχιτεκτονικής τοπίου» και «περιλαμβανόμενης της μηχανικής τοπίου».

Είχα εξηγήσει στην ομιλία μου αυτό το πράγμα. Είναι άσχετα αυτά τα πράγματα με την αρχιτεκτονική και την πολιτική μηχανική. Αν θέλουμε να ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε ακούσει την επιχειρηματολογία σας, διότι την έχετε αναπτύξει στην πρωτολογία σας.

Το μόνο που θα παρακαλούσα όλους, θα δεχθώ αυτό το πράγμα που γίνεται τώρα, αλλά το σύνθημα είναι να υποβάλλονται γραπτές τροπολογίες τις οποίες να έχω εγώ μπροστά μου και να ξέρω ότι στο τάδε άρθρο υπάρχει η τάδε τροπολογία. Να μην προκύπτει τροπολογία μόνο από τις ομιλίες, διότι είναι πολύ δύσκολο κανείς αυτά τα πράγματα να τα καθορίζει. Αλλά εν πάση περιπτώσει θα δεχθώ την τροπολογία την οποία θέτω ενώπιόν σας.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Ψυλλίδη;

(Δεν έγινε καταμέτρηση από το Γραμματέα)

Η τροπολογία απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση Επιμελητηρίου. Άρθρο 3.

Σκοποί του Επιμελητηρίου. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες του Επιμελητηρίου. Άρθρο 5.

Μητρώα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα αυτά εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εγγραφή στο Επιμελητήριο. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχει εισήγηση εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ να προστεθεί στο τέλος του 7(1)(α) «και θα ονομάζεται μηχανικός». Δηλαδή στο τέλος του 7(1)(α) που τελειώνει με το «έχει πτυχίο ή δίπλωμα πανεπιστημίου ή άλλο ισοδύναμο προσόν αναγνωριζόμενο για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Επιμελητηρίου, σε οποιοδήποτε κλάδο μηχανικής επιστήμης και θα ονομάζεται μηχανικός».

Αυτό έχω μπροστά μου εδώ.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα απλώς να αναφέρω ότι εκτός από αυτή την τροποποίηση στο 7(1)(α) εισηγούμαστε όπως προστεθεί παράγραφος (β), όπως αναφέρεται στο κείμενο που έχετε ...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ένα ένα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι τροπολογία γι' αυτό έβαλα την πρώτη και θα ερχόμουν και σ' αυτή, κύριε Μαρκίδη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

(Δεν έγινε καταμέτρηση από το Γραμματέα)

Η τροπολογία απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Η άλλη τροπολογία είναι μετά το 7(1)(α) να προστεθεί η παράγραφος 7(1)(β) «Έχει δίπλωμα Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου ή άλλο ισοδύναμο προσόν, αναγνωριζόμενο για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Επιμελητηρίου, σε οποιοδήποτε κλάδο μηχανικής επιστήμης και θα ονομάζεται τεχνικός μηχανικός».

Και να αριθμηθούν ανάλογα τα επόμενα άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

36 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται, επομένως τις αναδιαρθρώσεις δε χρειάζεται να τις θέσω σε ψηφοφορία, διότι δεν είναι πλέον εντός του θέματος.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκλογές. Άρθρο 8.

Απολογισμός. Άρθρο 9.

Γενικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου. Άρθρο 10.

Πλήρωση κενών θέσεων. Άρθρο 11.

Σύγκληση, απαρτία και τρόπος λήψης αποφάσεων του Γενικού Συμβουλίου.
Άρθρο 12.

Διοικούσα Επιτροπή. Άρθρο 13.

Εξουσίες Διοικούσας Επιτροπής. Άρθρο 14.

Εξουσίες Προέδρου του Επιμελητηρίου. Άρθρο 15.

Αντιπρόεδροι. Άρθρο 16.

Γενικός Γραμματέας. Άρθρο 17.

Επιτροπές. Άρθρο 18.

Παροχή συμβουλών στο Γενικό Συμβούλιο και τη Διοικούσα Επιτροπή.
Άρθρο 19.

Πρακτικά. Άρθρο 20.

Εσωτερικός κανονισμός. Άρθρο 21.

Πειθαρχικό Συμβούλιο. Άρθρο 22.

Πειθαρχικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 23.

Διαδικασία. Άρθρο 24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα αυτά εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όροι άσκησης επαγγέλματος. Άρθρο 25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο άρθρο 25(1)(α) υπάρχει τροπολογία. Να διαφοροποιηθεί ως εξής: «Είναι εγγεγραμμένος ως μηχανικός ή τεχνικός μηχανικός στον εν λόγω κλάδο δυνάμει του παρόντος Νόμου».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

36 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Για το 25(5) υπάρχει η ίδια εισήγηση για τροπολογία, δηλαδή να προστεθεί «... ως μηχανικός ή τεχνικός μηχανικός ...».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

36 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτή η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κτήση περιουσίας. Άρθρο 26.

Σύναψη δανείων. Άρθρο 27.

Συνδρομές και δικαιώματα. Άρθρο 28.

Ταμείο. Άρθρο 29.

Προϋπολογισμός. Άρθρο 30.

Έλεγχος διαχείρισης. Άρθρο 31.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα αυτά τα άρθρα εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανονισμοί. Άρθρο 32.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο άρθρο 32(1)(γ) υπάρχει τροπολογία. Να απαλειφθεί η φράση « ... και μπορούν να προνοούν ότι ο τρόπος είσπραξης της αμοιβής αυτής δυνατό να γίνεται και μέσω του Επιμελητηρίου».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία γίνεται δεκτή.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά την επιψήφιση της τροπολογίας και μετά την απάλειψη του δεύτερου σκέλους του άρθρου 32(2)(γ), απάλειψη η οποία επήλθε συνεπεία της ψηφοφορίας που μόλις τώρα έγινε, και επειδή πλέον οι Κανονισμοί δε θα μπορούν να προβλέψουν καθόλου για τρόπο εισπράξης, με αποτέλεσμα απαράδεκτο κενό και ανελαστικότητα στο νόμο, προτείνουμε την προσθήκη των λέξεων «και τον τρόπο εισπράξεώς της» μεταξύ των λέξεων «αμοιβή» και «για» στην πρώτη γραμμή του άρθρου 32(2)(γ).

Την τροπολογία αυτή την καταθέτω εγώ μαζί με το Βουλευτή κύριο Ηλιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μας τη διαβάσετε, διότι δεν την κατάλαβα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Την καταθέτω γραπτώς, κύριε Πρόεδρε, και θα έχει ως εξής ο Κανονισμός: «Να ρυθμίζουν την αμοιβή και τον τρόπο εισπράξεώς της για επαγγελματικές συμβουλές, υπηρεσίες και εργασίες που παρέχονται».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή εισάγονται οι λέξεις «και τον τρόπο εισπράξεώς της».

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Οπότε σ' αυτή την περίπτωση δεν ισχύει και το επιχείρημα ότι προκαταλαμβάνουν οι Κανονισμοί το τι θα ψηφίσει η Βουλή, διότι είναι τελείως ουδέτερη φράση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάλογος μελών του Επιμελητηρίου. Άρθρο 33.

Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή. Άρθρο 34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, αυτά τα δυο άρθρα εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία στο άρθρο 35 εδάφιο (4). Να διαφοροποιηθεί ως εξής: «Όλα τα πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα με βάση τις διατάξεις των παραγράφων (1), (2), (3) και (5) του Κανονισμού 53 των περί Ηλεκτρισμού Κανονισμών καθίστανται μέλη του Επιμελητηρίου».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

36 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 36.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και το άρθρο 36 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

35 ψηφίζουν υπέρ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 35 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και πέντε αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, να εξηγήσουμε την αποχή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι εκάμετε τόσες ομιλίες ...

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Η αποχή, κύριε Πρόεδρε, είναι σύνηθες να ερμηνεύεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θέλω να αναφέρω ότι δεν τασσόμαστε ενάντια στο νομοσχέδιο, διότι εξυπαρχής θεωρούμε αναγκαία την ίδρυση του Επιμελητηρίου. Δεν μπορούμε όμως να το υπερψηφίσουμε, λόγω των σοβαρών κενών που έχει και συγκεκριμένα σχετικά με τους αποφοίτους του ΑΤΙ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

(Χειροκροτήματα από το ακροατήριο)

Σας προειδοποίησα. Παρακαλώ να εκκινηθεί η αίθουσα. Σας προειδοποίησα τρεις φορές.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο που εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος από το 1982, όπως αναφέρθηκε ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών, με την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού και την επικρότηση της Έκθεσης που υπάρχει ενώπιον του Σώματος, αποφασίζεται να εξεταστεί από την Επιτροπή Συγκοινωνιών.

Θα παρακαλούσα να δώσετε ανάλογες οδηγίες να μεταφερθεί στην Επιτροπή Συγκοινωνιών. Ήδη μπήκε στην ημερήσια διάταξη της ερχόμενης συνεδρίας, αλλά χρειάζεται αυτή η διαφοροποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλέστατα θα γίνει.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε να εξηγήσω ότι το θέμα αυτό των αποφοίτων του ΑΤΙ υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και, όπως αναφέρει και η Έκθεση, το Υπουργείο Εργασίας έχει αναλάβει δέσμευση να ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο γι' αυτά τα ζητήματα και να το φέρει πριν το τέλος του χρόνου.

Κατά συνέπεια η έκκληση που πρέπει να απευθύνουμε ως Βουλή είναι προς την Εκτελεστική Εξουσία, προς το Υπουργείο Εργασίας, να επισπεύσει κατά το δυνατό την αποστολή του σχετικού νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να κάμω σαφή τη θέση της Βουλής, όπως την έχω αντιληφθεί. Αν η Εκτελεστική Εξουσία, για τον άλφα ή βήτα λόγο, αποτύχει να αποστείλει νομοσχέδιο μέχρι τέλος του χρόνου, είναι δέσμευση της Βουλής να προχωρήσει η ίδια σε προτάσεις νόμου που να διευθετούν αυτό το θέμα. Έτσι αντιλήφθηκα την όλη υπόθεση.

Ο κ. Ερωτοκρίτου, μόνο επί αυτού του θέματος όμως.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι, δεδομένου ότι αυτό το νομοσχέδιο, που θα κατατεθεί μελλοντικά, θα συζητηθεί από την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων κατά πάσα πιθανότητα, καλό θα ήταν η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων να παρακολουθήσει πολύ στενά αυτό το θέμα, ούτως ώστε με κάποιες υπενθυμίσεις προς την Εκτελεστική Εξουσία να κατατεθεί έγκαιρα για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε εντός των χρονικών περιθωρίων που έχουμε αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Ευσταθίου και τελειώνω.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως πολύ σωστά είπατε, αυτή τη Βουλή έχει δεσμευθεί όσον αφορά το ΑΤΙ. Κατά συνέπεια η Επιτροπή Συγκοινωνιών, που είναι η αρμόδια Επιτροπή, αρχές του έτους πρέπει να συνεδριάσει και αν μεν υπάρχει νομοσχέδιο από την κυβέρνηση μέχρι το τέλος του έτους, θα το έχει ενώπιόν της και θα το επεξεργαστεί, ενώ αν δεν υπάρχει θα πρέπει να συνεδριάσει για να ετοιμαστεί η πρόταση νόμου αυτού του Σώματος.

Δώσαμε το λόγο μας σ' αυτό το θέμα όλοι μας και με κανένα τρόπο δεν πρέπει να ξεφύγουμε από τα χρονικά όρια που δεχθήκαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται περί παρανοήσεως. Ήδη είναι στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την προσεχή Τρίτη. Είναι γραμμένο εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τόσο το καλύτερο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Κατασκευής Φαρμακευτικών Σκευασμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Εισηγούμαι να θεωρηθεί η Έκθεση αναγνωσθείσα.

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχάλης Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το Άρθρο 33 της περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) νομοθεσίας, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών Κανονισμών έτσι που η διάρκεια ισχύος της άδειας κατασκευής και πώλησης οποιωνδήποτε φαρμακευτικών σκευασμάτων που εκδίδεται από το Συμβούλιο Φαρμάκων να είναι για πέντε αντί δύο χρόνια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υιοθετώντας τις πρόνοιες των υπό αναφορά Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα είναι «Οι περί Καταχώρησης Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ, ΘΝΗΣΙΓΟΝΙΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΩΝ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΥΠΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 30 Ιουνίου μέχρι 21 Νοεμβρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 46 της νομοθεσίας για τις καταχωρήσεις γεννήσεων και θανάτων, σκοπεύεται ο καθορισμός του τύπου πιστοποιητικών γέννησης και θανάτου, καθώς και ο καθορισμός νέων τύπων δήλωσης γέννησης ή θανάτου για καταχώρηση στα σχετικά ληξιαρχικά βιβλία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να τονίσω πως ένα παρεμφερές θέμα με τους υπό έγκριση Κανονισμούς ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήχι παρεμφερές δεν το δέχομαι.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Το θέμα του Κεντρικού Ληξιαρχείου, κύριε Πρόεδρε, το οποίο έχει άμεση σχέση με το θέμα και το οποίο εξαγγέλθηκε επανειλημμένα από τα αρμόδια Υπουργεία και παραμένει σε εκκρεμότητα. Μόνο εκείνο, και όχι τα επαρχιακά ληξιαρχεία, θα μπορέσει να αναβαθμίσει την ποιότητα της προσφερόμενης υπηρεσίας. Έκκλησή μας να επισπευσθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Κεφάλαιο Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(2) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(4) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Εταιρείας Κυπριακά Αερογραμμάτι Ατδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

- (5) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Και τα δυο κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (6) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (7) Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Γενικοί Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (8) Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εχμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1990.

- (9) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν και τα δυο από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (10) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (11) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (12) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του άρθρου

3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(13) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 1990 (Αρ. 110 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(14) Έγγραφα που αφορούν (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις νόμου:

(15) Ο περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε εκ μέρους όλων των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(16) Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους κ. Α. Μαρκίδη, Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδη και Χρ. Πέτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(17) Ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Γεωργίου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(18) Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Αυγ. Παπαρέ, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 290 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Νοεμβρίου 1990.

«Οι πρόσφατες βομβιστικές επιθέσεις εναντίον προσώπων και περιουσιών στη Γεροσκήπου και τα Κούκλια με χρησιμοποίηση παγιδευμένων εκρηκτικών μηχανισμών αποκαλύπτουν την ύπαρξη και δράση ομάδων οργανωμένου εγκλήματος.

Επειδή οι πιο πάνω εγκληματικές πράξεις δημιουργούν κλίμα ανησυχίας και ανασφάλειας ανάμεσα στο λαό, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το ταχύτερο το Σώμα:

1. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει για τη διαλεύκανση των πιο πάνω απεχθών εγκληματικών πράξεων;
2. Τι μέτρα λαμβάνει για την ανακάλυψη και την πάταξη των οργανωμένων ομάδων εγκλήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 291 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Νοεμβρίου 1990.

«Ο δρόμος Δαλιού- Ποταμιάς, μήκους δυο χιλιομέτρων -για τον οποίο υπάρχει σχετική υπόσχεση από το Υπουργείο Εσωτερικών από ένα χρόνο- χρειάζεται διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση και βελτίωση, μιας και γέμισε με λακκούβες και χειροτερεύει από μέρα σε μέρα με τους γνωστούς κίνδυνους που επισημάναμε με παλιότερη ερώτησή μας.

Οι κάτοικοι ζητούν για τούτο και πάλι την ολοκλήρωση των σχετικών προσπαθειών, που έχουν μείνει ημιτελείς με την κατασκευή ενός μικρού τμήματος του δρόμου, μήκους 300-350 περίπου μέτρων παρά την τοποθεσία 'Αγρίδι'.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 292 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Νοεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Ποταμιάς μέσω των κοινοταρχών τους, Χριστόδουλου Δημητρίου και Χουσεΐν Χαμή, ζήτησαν κατά την τελευταία (στις 3.11.90) επίσκεψή

μας στην κοινότητα όπως το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων επιληφθεί της αδυναμίας του αρδευτικού συστήματος της κοινότητας μέσα στο Γιαλιά (στην τοποθεσία 'Αγρίδι') να συγκεντρώνει νερό, λόγω της μετακίνησης από αρκετά χρόνια τώρα των αμμοχάλικων της κοίτης του ποταμού και της αξιοποίησής τους ως δομικών υλικών, με αποτέλεσμα έτσι η 'εκβάθυνση' της κοίτης του ποταμού να συντελεί στην αδυναμία λειτουργίας του αρδευτικού αυτού συστήματος.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 293 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Νοεμβρίου 1990.

«Η φθορά, η εγκατάλειψη και η ερήμωση του παλατιού της Αικατερίνης Κορνάρο στην Ποταμιά συνεχίζονται καθημερινά, παρά τις παραστάσεις μας και τις εκκλήσεις της οικείας χωριτικής αρχής. Ιδιαίτερα έχει σχεδόν πλήρως καταστραφεί -πρόσθετα από την απόλυτη σχεδόν εξάλειψη των τοιχογραφικών παραστάσεων του ναΐσκου του ισογείου- το ανώγειο, ενώ ο κίνδυνος να καταρρεύσει και το ισόγειο είναι άμεσος.

Υπάρχει και, αν ναι, πότε θα εκδηλωθεί το σχετικό ενδιαφέρον των αρμόδιων υπηρεσιών που κάποτε εκφράστηκε έντονα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 294 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Νοεμβρίου 1990.

«Με έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών (Επαρχιακή Διοίκηση, αρ. φακ. 8/75/Ε, ημερομ. 16.6.1990) που απευθυνόταν προς τους κοινοτάρχες Ποταμιάς Χριστόδουλο Δημητρίου και Χουσεΐν Χαμή επιβεβαιωνόταν 'αμετάκλητη απόφαση της κυβέρνησης για τη μετακίνηση του σταθμού απόρριψης και επεξεργασίας οικιακών λυμάτων κοντά στην κοινότητα Ποταμιάς, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 32690 και ημερομ. 1.12.89! Σύμφωνα με το ίδιο έγγραφο -που πληροφορούσε για την κατασκευή νέου σταθμού στην περιοχή 'Βαθικιά Γωνιά' του χωριού 'Άγιος Σωζόμενος, οπότε το επεξεργασμένο νερό που θα προέρχεται από το νέο σταθμό θα είναι κατάλληλο για άρδευση- το σχετικό χρονοδιάγραμμα για τη μετακίνηση του σταθμού έχει ως ακολούθως:

- (α) Συμπλήρωση μελέτης: τέλος Αυγούστου 1990.
- (β) Συμπλήρωση σχεδίων: τέλος Οκτωβρίου 1990.
- (γ) Ζήτηση προσφορών, αξιολόγηση, κατακύρωση: τέλος 1990.
- (δ) Κατασκευή/συμπλήρωση έργου και λειτουργία του νέου σταθμού: τέλος 1991.

Επειδή το θέμα είναι σοβαρό και οι ταλαιπωρίες των κατοίκων, όπως μας ανέπτυξαν οι δυο κοινοτάρχες Ποταμιάς σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 3.11.90, όχι μόνο δεν απαμβλύνθηκαν, μα επιδεινώθηκαν (εξάλλου τα λύματα, όπως καταγγέλλουν οι κάτοικοι, απορρίπτονται ακατέργαστα και εκρέουν ακατέργαστα), ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- ι. Συμπληρώθηκε η μελέτη στο τέλος Αυγούστου του 1990;
- ιι. Συμπληρώθηκαν τα σχέδια στο τέλος του Οκτώβρη του 1990;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 295 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Ποταμιάς -που με την αγαστή συμβίωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων θα μπορούσε να μετεξελιχθεί σε πρότυπο και μοντέλο, που θα έπρεπε να επιδεικνύεται για σκοπούς πολιτικής ενημέρωσης σε όλους ανεξαιρέτα τους ξένους επισκέπτες της πατρίδας μας- επανέφερε μέσω των κοινοταρχών της

κατά την τελευταία (στις 3.11.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα την ανενεργή πρόσφατη εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά την επίσκεψή του στην κοινότητα, πως κι η Ποταμιά θα συμπεριλαμβανόταν στο εφαρμοζόμενο σχέδιο ενίσχυσης των νεαρών ζευγαριών με το χαρακτηρισμό της ως ακριτικής κοινότητας.

Μίας και ύψιστοι εθνικοί λόγοι το επιτάσσουν, μπορεί το αρμόδιο Υπουργείο να αναθεωρήσει την απόφασή του, επανατάσσοντάς τη στα πλαίσια της σχετικής διακήρυξης του Προέδρου της Δημοκρατίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 296 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Νοεμβρίου 1990.

«Να εξευρεθεί τρόπος εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων της κοινότητας Ποταμιάς, που κάποτε άρδευε κάπου τέσσερις χιλιάδες στρέμματα, ενώ τώρα ημιαρδεύονται -μόλο που ξεριζώθηκαν και τα πλείστα δέντρα- τρακόσια όλα κι όλα στρέμματα, ζητούν οι κάτοικοί της, όπως μας αναπτύχθηκε κατά την τελευταία (στις 3.11.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα από τους δυο κοινοτάρχες της (τόσο τον Ελληνοκύπριο όσο και τον Τουρκοκύπριο), ή να ενισχυθεί στον αρδευτικό τομέα από το νότιο αγωγό.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα της κοινότητας αυτής από το αρμόδιο Υπουργείο, αφού ακριβώς η αγαστή συνεργασία των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων κατοίκων της θα μπορούσε (με την επίδειξη πνεύματος ουσιαστικής και έμπρακτης βοήθειας από μέρος της κυβέρνησης) να μεταξελιχθεί σε πρότυπο κοινότητας ειρηνικής συμβίωσης των δυο σύνοικων στοιχείων, επιδεικνυόμενο καθημερινά σε ημεδαπούς και ξένους, κοινιορτοποιώντας έτσι τους ισχυρισμούς Ντενκτάς για το αδύνατο τάχατες ειρηνικής συμβίωσής τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 297 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Νοεμβρίου 1990.

«Σε τελευταία επίσκεψή μας (στις 4.11.90) στο προάστιο της Λευκωσίας Παρισινός οι κάτοικοι επανέφεραν το αίτημα για επανεξέταση του όλου προβλήματος που δημιουργείται για πεζούς και εποχουμένους στη συμβολή των οδών Κουρίου και Καλλιπόλεως με τη λεωφόρο Αρχαγγέλου δεδομένου πως, όπως κι άλλοτε τονίσαμε, το σημείο της συμβολής με τη λεωφόρο των πιο πάνω οδών (όπως και προσωπικά διαπιστώνουμε σε κάθε επίσκεψή μας στο προάστιο ή και διερχόμενοι από τη λεωφόρο Αρχαγγέλου) είναι εξαιρετικά επικίνδυνο.

Πώς και πότε θα αντιμετωπιστεί το όλο πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 298 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Νοεμβρίου 1990.

«Με την υπ' αρ. ΕΔ' 565 ερώτηση (ημ. 13.2.1990) θέσαμε το αίτημα των κατοίκων Παρισινού για εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της Βασιλέως Παύλου, προέκτασης της Καλλιπόλεως, με τη λεωφόρο Γρίβα Διγενή (παρά το Μοναστηράκι) λόγω των πολλών ατυχημάτων που συνέβησαν, ιδιαίτερα στους εξερχομένους της πιο πάνω οδού και κατευθυνομένους στα δεξιά της λεωφόρου Γρίβα Διγενή, ερώτηση στην οποία το Υπουργείο Συγκοινωνιών μας απάντησε (στις 25.8.90) πως το Τμήμα Δημόσιων Έργων θα συλλέξει κυκλοφοριακά στοιχεία για τη διασταύρωση και θα μελετήσει τα οδικά δυστυχήματα που συνέβησαν στο σημείο αυτό και πρόσθετε πως 'οι κυκλοφοριακές μετρήσεις θα συμπληρωθούν τον προσεχή Σεπτέμβριο μετά τη λήξη των θερινών διακοπών, για να καταμετρηθούν χαρακτηριστικά δείγματα της κυκλοφορίας! Εάν από τα

στοιχεία των πιο πάνω μελετών', κατέληγε, 'διαπιστωθεί η αναγκαιότητα εγκατάστασης φώτων τροχαίας, τότε το Υπουργείο θα προωθήσει τις διαδικασίες για την αγορά και εγκατάσταση των φώτων με τις πιστώσεις που θα διατεθούν το 1991'.

Ποια τα αποτελέσματα των κυκλοφοριακών μετρήσεων του Σεπτεμβρίου και πώς αξιολογείται το αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 299 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Νοεμβρίου 1990.

«Στην οδό Αφαίας στη Μακεδονίτισσα λειτουργεί η κεντρική δεξαμενή του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, που συγκεντρώνει το νερό που υδροδοτεί τη Λευκωσία.

Εδώ και αρκετά χρόνια τώρα από την κεντρική αυτή δεξαμενή επισυμβαίνουν (όπως και σήμερα προσωπικά σ' επιτόπια επίσκεψη διαπιστώσαμε) συνεχείς διαρροές πάνω σε κοστετεράωρη βάση, με αποτέλεσμα -τώρα ιδιαίτερα με την αφόρητη λειψυδρία που μαστίζει τον τόπο- να καθίσταται επιτακτικότερη η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος.

Γιατί αφήνεται το θέμα ανεξέλεγκτο, με αποτέλεσμα -πέρα από την απώλεια του νερού- να δημιουργείται και πρόβλημα στους κατοίκους του Αγίου Δομετίου, μιας και το νερό του χύνεται στον ποταμό Κλείμο, που τα απόβλητά του εκβάλλουν στη γνωστή περιοχή του προαστίου που συνορεύει με τη λεγόμενη πράσινη γραμμή, δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 300 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Νοεμβρίου 1990.

«Μεγάλος σάλος ξέσπασε πριν από μερικούς μήνες από τις επίσημες (από μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργού Υγείας κ.ά.) αναφορές και καταγγελίες για επικείμενες διώξεις εισαγωγέων ακατάλληλων και εξαιρετικά επικίνδυνων για την υγεία του λαού κρεάτων.

Τι απέδειξαν μέχρι σήμερα οι κατά κόρον διατυμπανισθείσες σχετικές επίσημες πρωτοβουλίες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 301 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Νοεμβρίου 1990.

«Με την κίνηση που πρόσφατα αναλήφθηκε από μέρους Τουρκοκυπρίων, βασικά του εξωτερικού αλλά και των κατεχομένων, να διεκδικήσουν με νομικά μέσα την περιουσία τους στις ελεύθερες περιοχές υπάρχει κίνδυνος, ενώ διαρκεί η παρούσα έκρυθμη κατάσταση (και οι τεράστιες περιουσίες του εκδιωχθέντος ελληνοκυπριακού πληθυσμού κατακρατούνται παράνομα από εισβολείς και εποίκους), να επιτευχθεί η απόσπαση της τουρκοκυπριακής γης (ασύγκριτα πιο περιορισμένης και πιο μικρής αξίας από την κατεχόμενη ελληνοκυπριακή) -που μέχρι σήμερα αξιοποιείται από εκτοπισμένους- από τα χέρια των προσφύγων, που θα πληγούν έτσι διπλά: χάνοντας τις τεράστιες περιουσίες τους στα κατεχόμενα και στερούμενοι και την ελάχιστη τουρκοκυπριακή γη στις ελεύθερες περιοχές.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς στοχοθετεί την αντιμετώπιση του σοβαρού τούτου προβλήματος ενόψει των δυσχερειών και των κινδύνων που πιο πάνω επισημάνθηκαν.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 302 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 9 Νοεμβρίου 1990.

«Καθ' όλη τη διαδρομή προς την κοινότητα Βαβατσεινιάς της επαρχίας Λάρνακας διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει ούτε μια πινακίδα στην οποία να

αναφέρεται η κοινότητα αυτή ή που να καθοδηγεί το κοινό για την πορεία που πρέπει να ακολουθήσει, για να φθάσει σ' αυτή.

Το φαινόμενο αυτό δημιουργεί τις εύλογες απορίες και τα παράπονα των κατοίκων της Βαβατσεινιάς, οι οποίοι ζητούν την άμεση επίλυση του προβλήματος αυτού.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να ικανοποιήσει, και τότε, το λογικό αυτό αίτημα της Βαβατσεινιάς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 303 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 9 Νοεμβρίου 1990.

«Ο αγροτικός μας κόσμος παραπονείται ότι έχει καταργηθεί ολόκληρη η επιδότηση των αεροψεκασμών και η δωρεάν χορήγηση του φαρμάκου για την καταπολέμηση της ποντίκας. Στην περίπτωση μάλιστα του ποντικοφάρμακου παρέχονται δωρεάν τα εργατικά, των οποίων το κόστος είναι πολλαπλάσιο του ίδιου του φαρμάκου, με αποτέλεσμα, ενώ πληρώνονται μεγαλύτερα κονδύλια, οι αγρότες μας να μην ωφελούνται.

Η νέα αυτή πολιτική της κατάργησης της επιδότησης των αεροψεκασμών και της δωρεάν χορήγησης του ποντικοφάρμακου έχει σαν συνέπεια την αύξηση του κόστους παραγωγής των αγροτών μας.

Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να επαναφέρει το προηγούμενο καθεστώς της επιχορήγησης των αεροψεκασμών και της δωρεάν χορήγησης του ποντικοφάρμακου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 304 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 8 Νοεμβρίου 1990.

«Από το 1987 έχει συμπληρωθεί η διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση και ασφαλοποίηση του δρόμου που συνδέει τον υπεραστικό δρόμο Λεμεσού-Πιάφου με την τουριστική περιοχή Πισσουρίου.

Κατά την εκτέλεση του έργου αυτού απαλλοτριώθηκε γη, εκριζώθηκαν αμπέλια και καταστράφηκαν επίσης περιφράξεις των αμπελιών. Ερωτάται η αρμόδια αρχή:

Πότε θα δοθούν αποζημιώσεις στους ιδιοκτήτες της γης που απαλλοτριώθηκε και πότε θα αποκατασταθούν οι περιφράξεις των αμπελιών που έχουν καταστραφεί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 305 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 8 Νοεμβρίου 1990.

«Για την κατασκευή του υδατοφράκτη της Άλασσας στον ποταμό Κούρρη έχουν μεταφερθεί από γειτονικά κτήματα, που ανήκουν σε κατοίκους Ύψωνα και άλλους, τεράστιες ποσότητες χώματος, με αποτέλεσμα τα χωράφια αυτά να μεταβληθούν σε χαράδρες και να καταστούν μη εκμεταλλεύσιμα. Έχουν εκριζωθεί επίσης από τα κτήματα αυτά πολλά χαρουπόδεντρα, ελαιόδεντρα και άλλα. Όταν επιτάσσονταν τα κτήματα αυτά για σκοπούς κατασκευής του υδατοφράκτη, δόθηκε υπόσχεση στους ιδιοκτήτες τους ότι με το πέρας των εργασιών κατασκευής του υδατοφράκτη θα ισοπεδώνονταν για να γίνουν εκμεταλλεύσιμα και θα τους καταβάλλονταν αποζημιώσεις τόσο για τη γη όσο και για τα δέντρα.

Παρόλο που οι εργασίες του φράκτη έχουν συμπληρωθεί από δυο και πλέον χρόνια, καμιά βελτίωση δεν έχει γίνει στα επηρεασθέντα κτήματα και καμιά αποζημίωση δεν έχει δοθεί στους ιδιοκτήτες της γης.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να απαντήσει:

- (α) Γιατί δεν έχουν εκπληρωθεί μέχρι σήμερα οι κυβερνητικές υποσχέσεις προς τους κατόχους της γης και των δέντρων που έχουν καταστραφεί;
- (β) Πότε θα εκτελεστεί η αναγκαία εργασία για τη βελτίωση των επηρεασθέντων κτημάτων και πότε θα καταβληθούν οι οφειλόμενες αποζημιώσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 306 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Νοεμβρίου 1990.

«Επειδή ανακοινώθηκε πρόσφατα ότι βρετανικά στρατεύματα προτίθενται να διεξαγάγουν εκτεταμένα γυμνάσια μέσα στο δάσος Πάφου και επειδή πληροφορίες αναφέρουν ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου εξέφρασε σοβαρές επιφυλάξεις για τα γυμνάσια αυτά, επειδή υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι πρόκλησης πυρκαγιών και μεγάλων ζημιών σε κυβερνητικές και ιδιωτικές περιουσίες και επειδή τα βρετανικά στρατεύματα έχουν ήδη προκαλέσει τεράστιες ζημιές στη μοναδικής ομορφιάς περιοχή του δάσους του Ακάμα, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει επείγοντως το Σώμα:

1. Τι μέτρα πήρε και τι εγγυήσεις έλαβε από τη διοίκηση των βρετανικών βάσεων αναφορικά με την προστασία του δάσους Πάφου από τη διεξαγωγή των στρατιωτικών ασκήσεων;
2. Τι έχει πράξει σε σχέση με το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων, με το οποίο εξητείτο από την κυβέρνηση να ενεργήσει προς την κατεύθυνση τερματισμού των ασκήσεων των βρετανικών στρατευμάτων σε περιοχές εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς και πλούτου για τη χώρα μας;
3. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει προς τη βρετανική κυβέρνηση, για να απαιτήσει την καταβολή των 300 εκατομμυρίων λιρών που οφείλονται στην Κύπρο από τους Βρετανούς ως αποζημίωση και/ή ενοίκιο για την παρουσία των βάσεων;
4. Πώς σκέφτεται να αξιοποιήσει τις αποφάσεις του ΟΗΕ που σαφώς καταδικάζουν τις βάσεις πρώην αποικιακών δυνάμεων σε πρώην αποικίες χαρακτηρίζοντάς τες 'κατάλοιπα αποικισμού' και συνεπώς παράνομες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 307 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Νοεμβρίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- ι. Τι απέδειξαν οι σχετικές έρευνες αναφορικά με το εμφιαλωμένο νερό 'Θεία Υγεία';
- ιι. Γίνηκε -και, αν ναι, πότε;- ή/και διεξάγεται τακτικά σχετικός έλεγχος τόσο στο νερό αυτό όσο και σε άλλα προϊόντα μαζικής λαϊκής κατανάλωσης, όπως το γάλα, λάδι, κρασιά, αναψυκτικά και άλλα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 308 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Νοεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι πολλών κοινοτήτων ζητούν ν' αποστέλλονται ταχυδρομικά οι φορολογικές τους υποχρεώσεις (π.χ. για το νερό, τα σχολικά, το φόρο υγείας, τα αρδευτικά κτλ.), αντί της τακτικής που ακολουθείται ως τα τώρα με την ανάρτηση σχετικών καταλόγων στα καφενεία, και τούτο γιατί πλείστοι κάτοικοι

-κάπου ίσως 50% του πληθυσμού- δε συχνάζουν στα καφενεία λόγω και της ανάπτυξης των μέσων μεταφοράς, καθώς και των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 524, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας πληροφορώ ότι, αν και η Πολιτική Άμυνα παρουσιάζει κάποιες αδυναμίες, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιήλθε σε ανυπαρξία, όπως αναφέρεται στην εν λόγω ερώτηση.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, έχοντας επίγνωση των πιο πάνω αδυναμιών, έχει μεθοδεύσει την ετοιμασία νέου πλαισίου νομοθεσίας και συναφών Κανονισμών που εγκρίθηκαν πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Όπως γνωρίζετε η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή έχει ήδη αρχίσει την εξέτασή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1990, του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 620, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με την αιμοδοσία σας πληροφορώ ότι η αιμοδοσία διεξάγεται πάνω σε εθελοντική βάση μέσω της Συντονιστικής Επιτροπής Αιμοδοσίας και Διαφώτισης. Το Υπουργείο Υγείας δεν προτίθεται να δημιουργήσει άλλη υπηρεσία η οποία να αναλάβει την αιμοδοσία.

2. Το Υπουργείο Υγείας έχει υπόψη του τις υφιστάμενες ανάγκες σε προσωπικό, στέγαση και εξοπλισμό και μελετά μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή των προγραμμάτων αιμοδοσίας μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων των Ιατρικών Υπηρεσιών πάνω σε παγκύπρια βάση.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 782, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα/αιτήματα της Ομορφίτας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το ενδεχόμενο ένταξης της ενορίας Ομορφίτας στο σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών για απόκτηση στέγης στην αποστρατικοποιημένη ζώνη δεν αντιμετωπίζεται επί του παρόντος, γιατί το σχέδιο καλύπτει χωριά και όχι περιοχές εντός δημοτικών ορίων.
- (β) Η σύσταση Κέντρου Νεότητας προϋποθέτει ύπαρξη ενδιαφέροντος από νέους οι οποίοι αφού οργανωθούν σε σωματείο να αποταθούν στο Φορέα Νεολαίας για παροχή τεχνικής και οικονομικής βοήθειας. Μέχρι τώρα δεν υπήρξε τέτοιο ενδιαφέρον από οργανωμένες ομάδες ούτε και υποβλήθηκε οποιαδήποτε αίτηση στο Φορέα Νεολαίας για σύσταση Κέντρου Νεότητας.
- (γ) Ο Δήμος Λευκωσίας θα τοποθετήσει σύντομα νέες πινακίδες σε περίοπτα μέρη που να επισημαίνουν την ύπαρξη της ενορίας.
- (δ) Ο λόγος που δεν υπάρχει ξεχωριστό εκλογικό κέντρο είναι γιατί ο αριθμός των ψηφοφόρων της ενορίας είναι μικρός και γι' αυτό οι

ψηφοφόροι ψηφίζουν στο πλησιέστερο εκλογικό κέντρο του Καϊμακλίου, το οποίο βρίσκεται πολύ κοντά στα σπίτια τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν, στην ερώτηση ΕΔ' 830, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη στέγαση αριθμού προσφύγων πάνω σε κρατική γη στη Λευκωσία σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

- (α) Πρόκειται, όπως αντιλαμβανόμαστε, για την κρατική γη με αρ. τεμ. 1421 του συμπλέγματος Ν στο Στρόβολο (κοντά στο Νοσοκομείο Μακάριος Γ') και το τεμ. 685 του συμπλέγματος Β' στους Αγίους Ομολογητές (περιοχή Κατσελλής Χιλ Χοτέλ), τα οποία προορίζονται, σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, για την ανέγερση Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και Δημοτικού Σχολείου, αντίστοιχα.
- (β) Οι πρόσφυγες που έκτισαν αυθαίρετα στην πιο πάνω κρατική γη έχουν επανειλημμένα ενημερωθεί ότι πρέπει να εγκαταλείψουν το χώρο που παράνομα κατακρατούν και να αποταθούν για οποιοδήποτε άλλο στεγαστικό σχέδιο, ανεξάρτητα του αν πληρούν ή όχι τα εισοδηματικά κριτήρια. Συναφώς αναφέρεται ότι με την προσέγγιση αυτή συμφωνεί και η ΠΕΠ, δυστυχώς όμως μέχρι τώρα δεν υπήρξε ανταπόκριση εκ μέρους των επηρεαζόμενων προσφύγων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 865, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δράση Τούρκων κατασκόπων στις ελεύθερες περιοχές σας πληροφορώ τα ακόλουθα συμπληρωματικά προς τα όσα αναφέρονται στην επιστολή του Υπουργείου Άμυνας με αρ. S/T/2/2 ημερομ. 20.10.90:

- (α) Το πρώτο σκέλος της ερώτησης, για πρόσφατη σύλληψη κλιμακίου κατασκόπων του Αττίλα στην περιοχή Λυκαβηττού, προφανώς αναφέρεται στην περίπτωση των Τ/Κ Χασσάν Χουσσείν Αχμέτ Πεγιάζ και Γιουσούφ Χασσάν Γιαρσέβερ που αυτομόλησαν το βράδυ της 4.7.90, από την περιοχή Περγάμου - Πύλας και έφτασαν με ταξί Ε/Κύπριου στον Αστυνομικό Σταθμό Λυκαβηττού, όπου παραδόθηκαν. Αυτοί δήλωσαν ότι σκοπός της επίσκεψής τους στις ελεύθερες περιοχές ήταν για ιατρική εξέταση του πρώτου από Σοβιετικό γιατρό, που όπως διαπιστώθηκε ήταν αληθής. Οι δύο Τ/Κ, μετά από σχετικές ιατρικές εξετάσεις του ασθενή, επέστρεψαν στα κατεχόμενα μετά από δική τους επιθυμία.
- (β) Το δεύτερο σκέλος της ερώτησης προφανώς αναφέρεται στην περίπτωση του Τ/Τ δεκανέα Αλή Οσμάν Κεσκίν που λιποτάκτησε από τη μονάδα του κοντά στην Κυθραία στις 22.8.77 και διέμενε στα τουρκικά σχολεία Λεμεσού. Αυτός εξασκούσε το επάγγελμα του φωτογράφου σε νυκτερινά κέντρα διασκέδασης μέχρι που επέστρεψε στα κατεχόμενα. Από πληροφορία που λήφθηκε ο Κεσκίν τουφεκίστηκε αργότερα από τον στρατό κατοχής για λιποταξία.

2. Συναφώς αναφέρεται ότι υφίσταται μηχανισμός για παρακολούθηση της δραστηριότητας των αυτόμολων αλλά και άλλων Τ/Κ που διαμένουν στις ελεύθερες περιοχές από ειδικά Τμήματα των Υπηρεσιών Ασφάλειας της Δημοκρατίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 20, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αιτήματα της κοινότητας Πάνω και Κάτω Πύργου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

- (α) Η τοποθέτηση παιδίατρου ή γυναικολόγου στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πύργου δεν είναι δυνατή γιατί σε τέτοια περίπτωση ο ειδικός ιατρός που θα τοποθετηθεί θα υποαπασχολείται. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για την κοινότητα Πύργου στις ειδικότητες της παιδιατρικής και της γυναικολογίας παρέχεται στο Νοσοκομείο Πόλης Χρυσοχούς στο οποίο οι κάτοικοι μπορούν να μεταβαίνουν. Επίσης οι ιατροί που βρίσκονται στο ΑΥΚ Πύργου μπορούν να ασχοληθούν με τα κοινά παθολογικά παιδιατρικά περιστατικά και μόνο τα πολύ δύσκολα ή εξειδικευμένα θα αποστέλλονται στην Πόλη Χρυσοχούς ή στην Πάφο.
- (β) Στο παρόν στάδιο προωθείται η επάνδρωση του Νοσοκομείου Πόλης Χρυσοχούς με ακτινογράφο, η οποία θα καλύπτει και το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πύργου μια ή δυο φορές την εβδομάδα ανάλογα με τις υπάρχουσες ανάγκες.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 90, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη διάθεση στρογγύλης ξυλείας από τα κρατικά δάση στις βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου του Κάμπου παραθέτω τα πιο κάτω:-

Η ξυλεία που μπορεί να υλοτομηθεί από τα κρατικά δάση υπολογίζεται κάθε χρόνο με βάση επιστημονικά κριτήρια που έχουν καθιερωθεί. Το 1990 η ξυλεία αυτή υπολογίσθηκε σε 45,000 κυβικά μέτρα και παρόμοια ποσότητα θα μπορεί να υλοτομηθεί και το 1991. Από τη ξυλεία αυτή το 55% περίπου πωλείται στις Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Λτδ και το υπόλοιπο 45% πωλείται σε ιδιώτες με προσφορές. Με την κατανομή αυτή επιδιώκεται η εξυπηρέτηση τόσο των αναγκών της κυπριακής αγοράς σε ξυλεία όσο και των συμφερόντων των Δασικών Βιομηχανιών Κύπρου Λτδ και των ιδιωτών βιομηχάνων ξυλείας κατά τρόπο ορθολογιστικό και δίκαιο.

Σε περίπτωση που οι ποσότητες ξυλείας που διατίθενται από τα κρατικά δάση στις προαναφερόμενες βιομηχανίες αποδειχθούν ανεπαρκείς για την ικανοποίηση της ζήτησης, οι ενδιαφερόμενες βιομηχανίες μπορούν να απευθυνθούν στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για την εξασφάλιση άδειας εισαγωγής ξυλείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 127, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η ικανοποιητική ρύθμιση του θέματος της καταμέτρησης του νερού που παρέχεται για άρδευση στην κοινότητα Πωμού θα επιτευχθεί με την εγκατάσταση ατομικών υδρομετρητών σε κάθε τεμάχιο.

Δεδομένου ότι ατομικοί υδρομετρητές δεν έχουν εγκατασταθεί σε όλα τα κυβερνητικά υδατικά έργα, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ετοιμάζει σχέδιο για την εγκατάσταση τέτοιων μετρητών σε όλα τα έργα.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 161, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Σιας για κατασκευή φράγματος σε παραπόταμο του 'Τρέμιθου' παραθέτω τα ακόλουθα:

Θα εξετασθεί η δυνατότητα κατασκευής φράγματος στον ποταμό Ξυλιά (παραπόταμο του ποταμού Τρέμιθου ο οποίος διοχετεύει νερό στο φράγμα Κιτίου) για αρδευτικούς σκοπούς. Οι σχετικές μελέτες θα αρχίσουν μετά τη συμπλήρωση και λειτουργία της Β' Φάσης του Έργου του Νότιου Αγωγού από την οποία θα δοθεί νερό στην περιοχή Κιτίου, οπότε αναμένεται να διαφοροποιηθούν τα υδατικά δεδομένα του ποταμού Τρέμιθου, που τώρα τροφοδοτούν το φράγμα Κιτίου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν αρχίσει η συζήτηση του Κεφαλαίου Δ' -και πιστεύω ότι θα αντιληφθείτε ότι ο λόγος που το εγείρω είναι διότι πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό θέμα- θα ήθελα να εισηγηθώ να γίνει στην επόμενη συνεδρία συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ' κατά προτεραιότητα, πριν από τη συζήτηση των Προϋπολογισμών, του θέματος των απειλών του Ντενκτάς να εποίκισει την Αμμόχωστο με 350 Παλαιστινίους.

Είναι φοβερό αυτό το οποίο προσπαθεί να κάμει ο Ντενκτάς, ιδιαίτερα χρησιμοποιώντας 350 πρόσφυγες από ένα λαό που υποφέρει όπως κι εμείς και χρησιμοποιώντας το όνομά τους για να προχωρήσει στα σχέδια του εποικισμού.

Δε θα προχωρήσω στην ουσία. Η εισηγησή μου είναι ότι θα πρέπει το Σώμα αυτό να τοποθετηθεί στην επόμενη συνεδρία πριν από τη συζήτηση των Προϋπολογισμών. Ταυτόχρονα πιστεύω ότι ο Πρόεδρος της Βουλής πρέπει να μεταφέρει το μήνυμα απ' όλα τα κόμματα -αν συμφωνούν βέβαια και οι συναδέλφοι- προς την κυβέρνηση ότι πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα και να γίνουν όλες οι επαφές που μπορούν να γίνουν και όλες οι καταγγελίες, για να σταματήσει αυτή η υπόθεση, για να σταματήσει αυτή η προσπάθεια του Ντενκτάς. Ακόμα και μέχρι προσφυγή για τον εποικισμό. Οπωσδήποτε να μην μπορούμε σε λεπτομέρειες. Πάντως πιστεύω ότι είναι πολύ σοβαρό θέμα στο οποίο πρέπει να τοποθετηθεί αυτό το Σώμα και πρέπει να εγγραφεί για συζήτηση πριν από την κανονική συνεδρίαση της Βουλής την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θα είχε κάποιο νόημα αυτή η συζήτηση και αν είναι μέσα στα κοινοβουλευτικά θέσμιμα και σ' αυτά που σας επιτρέπουν οι κανονισμοί θα 'πρεπε να συζητηθεί σήμερα, για να δοθεί κάποιο μήνυμα μ' έναν αντιπρόσωπο από κάθε κόμμα, μια αναφορά και με μια δική σας δήλωση. Διότι έχω την

εντύπωση ότι την προσεχή Πέμπτη θα μιλήσουμε πάνω στο σύνολο του κυπριακού προβλήματος και δεύτερο, πιθανό να έχει εκτονωθεί μια ακόμα κρίση, χωρίς να υπάρξει η καθιερωμένη απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα και εσείς και ο κ. Γαλανός και όλοι είμαστε εκτός τάξεως, γιατί αυτό βέβαια μπορούσε να τεθεί την ώρα που θα γινόταν ο καταρτισμός της ημερήσιας διάταξης για την επόμενη συνεδρία. Αλλά, εφόσον σας ακούσαμε, είμαι υποχρεωμένος να ακούσω και τον κ. Πουμπουρή και τον κ. Δίγκλη.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε ότι αυτό το Σώμα με έναν τρόπο σήμερα πρέπει να εκφράσει ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή ήταν η αρχική εισήγηση, για να είμαι ειλικρινής...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

... την καταδίκη του προς την πολύ προκλητική δήλωση που έχει κάμει ο Ντενκτάς. Και αυτό να γίνει από μέρους σας αυτή τη στιγμή, διότι διαφορετικά δεν μπορούμε να το βάλουμε στην ημερήσια διάταξη αυτή τη στιγμή και να το συζητήσουμε εκτεταμένα ή τέλος πάντων σε μεγαλύτερο βαθμό την ερχόμενη Πέμπτη. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, επειδή είναι πολύ προκλητική η δήλωση του Ντενκτάς και επειδή απειλεί να εποικίσει την Αμμόχωστο, είναι σωστό από μέρους σας να γίνει μια δήλωση εκ μέρους όλων των πλευρών της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να είμαι δίκαιος προς τον εισηγητή, αυτή ήταν και η δική του τοποθέτηση. Όμως εγώ είπα ότι είμαστε εκτός ημερήσιας διάταξης και ότι θα ήταν δύσκολο. Αλλά εφόσον αυτή είναι η άποψη και των άλλων κομμάτων και είναι και του εισηγητή...

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε κι εμείς τη γνώμη ότι ορθά ηγέρθη το θέμα, αλλά δεν είναι θέμα του οποίου πρέπει να μεταφερθεί η συζήτηση ύστερα από μια βδομάδα. Είμαι βέβαιος ότι είναι η γνώμη όλων των πλευρών να αναλάβετε εσείς να προβείτε σε σχετική δήλωση και επίσης εκ μέρους της Βουλής να προβείτε σε διαβήματα και ενέργειες προς τα άλλα κοινοβούλια, καταγγέλλοντας αυτή τη δήλωση του κ. Ντενκτάς.

Νομίζω δεν υπάρχει σκοπιμότητα να αναβληθεί η συζήτηση για την ερχόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τον Αττίλα, με οποιοδήποτε προσωπείο και αν εμφανίζεται στον κυπριακό ορίζοντα, πρέπει να τον αντιμετωπίζουμε διακομματικά. Ορθά έχει εγερθεί το θέμα. Η σημερινή δήλωση του Ντενκτάς είναι προκλητικότατη και πρέπει να έχει άμεση αντεπίθεση ή άμεση αντίδραση από όλο τον κυπριακό λαό και ιδιαίτερα από το κυπριακό κοινοβούλιο. Γι' αυτό πιστεύω ότι μια άμεση αντίδραση με ενέργειες του Προέδρου του Σώματος θα είναι η καλύτερη λύση υπό τις περιστάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επανερχόμαστε στην αρχική εισήγηση που σας είχα κάμει και επομένως συμφωνούμε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να είμαι δίκαιος μαζί σας, το είπα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

... να εκφράσετε τις απόψεις όλων των πλευρών. Ταυτόχρονα θα πρέπει να γίνουν διαβήματα προς την κυβέρνηση, η οποία σίγουρα θα έχει κάμει διαβήματα, για να εντείνει τις προσπάθειες. Επίσης η Επιτροπή Εξωτερικών αυτόκλητα θα συνεδριάσει τις προσεχείς δυο μέρες, για να ακούσει από την κυβέρνηση τι μέτρα έχουν ληφθεί και τι προτίθεται να πράξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι εκτός από τα διαβήματα είναι ανάγκη να γίνει απόψε μια δήλωση εκ μέρους σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω καμιά δυσχέρεια και, απλώς για να θέσω και το θέμα στη σωστή του βάση, σας λέω ότι έκαμε δήλωση η Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης που εκφράζει έκπληξη για τις δηλώσεις του Ντενκτάς και λέει ότι απορρίπτει ένα τέτοιο βήμα, διότι είναι αδιανόητο να λυθεί ένα ανθρωπιστικό πρόβλημα σε βάρος μιας υπάρχουσας υπόθεσης και επιβεβαιώνει τη σταθερή της στάση σχετικά με την κυπριακή υπόθεση, για την ανάγκη μιας πολιτικής λύσης στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών που να εξασφαλίζει την ενότητα και ανεξαρτησία, το αδέσμευτο της Κύπρου, την εδαφική της ακεραιότητα και την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και που να εξασφαλίζει τα συμφέροντα ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Επομένως η Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης απορρίπτει δήθεν πρόταση του Ντενκτάς για εγκατάσταση, διότι προσπαθούσε ακριβώς να δημιουργήσει ορισμένες εντυπώσεις.

Αν αντιλαμβάνομαι καλά, η εντολή είναι να έρθουμε σ' επαφή με την κυβέρνηση για συντονισμό ενεργειών -γιατί είμαι βέβαιος ότι και η κυβέρνηση έχει πρόθεση οπωσδήποτε να κάνει κάποια τοποθέτηση επ' αυτού του θέματος- αλλά ταυτόχρονα και με τα διάφορα κοινοβούλια και επίσης να γίνει και μια δήλωση ότι η Βουλή κατηγορηματικά καταδικάζει και απορρίπτει τη δήλωση Ντενκτάς και χαιρετίζει τη στάση της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης, που απορρίπτει και εκείνη αυτή την πρόταση του Ντενκτάς.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προχωρήσουμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ'.

Το πρώτο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα

που αναφέρεται ως «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη.

Καλώ τον κ. Ηλιάδη στο βήμα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να διαβαστεί η Έκθεση, διότι είναι εκτεταμένη και έχει πολλά στοιχεία. Γι' αυτό, αν διαβαστεί, θα περιορίσουμε την αναφορά στα δεδομένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Να διαβαστεί η Έκθεση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ, ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ».

Παρόντες:-

Ιωάννης Μάτσας, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ανδρέας Ψυλλίδης

Άριστος Χρυσοστόμου

Χρίστος Πέτας

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 31 Μαΐου και στις 3 και 9 Οκτωβρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών, ο Γενικός Λογιστής και ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, της Υπηρεσίας του Κρατικού Λαχείου, της Επιτροπής Κρατικού Λαχείου, του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας, της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας και της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου. Πρόσθετα η Επιτροπή κάλεσε ενώπιόν της εκπροσώπους της κατασκευαστικής εταιρείας των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, καθώς επίσης τους τεχνικούς κ. Φέκκο και Σχίτζα. Στην Επιτροπή παρευρέθηκε επίσης ο κ. Α. Ορφανίδης, κτηνίατρος στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο οποίος είχε εντοπίσει την αδυναμία της μηχανής κλήρωσης του κρατικού λαχείου. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρευρέθηκαν και τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κ. Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης, που ενέγραψε το θέμα στη Βουλή, και ο κ. Π. Δίγκλης.

Η Επιτροπή, ενεργώντας με βάση τους όρους εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε στις συνεδρίες της όλα τα πρόσωπα που κατά την άποψή της θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη διερεύνηση του θέματος και ζήτησε όπως κατατεθούν ενώπιόν της γραπτά στοιχεία και πληροφορίες για τον ίδιο σκοπό. Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν εντοπίζονται και επισυνάπτονται ως τα πιο διαφωτιστικά πάνω στο θέμα τα πιο κάτω:-

- (α) Κατάσταση αριθμών του κ. Α. Ορφανίδη στην οποία, όπως ισχυρίζεται, φαίνονται οι αριθμοί που ευνοούνταν από συγκεκριμένη κλήρωση του κρατικού λαχείου και οι αριθμοί που δεν ευνοούνταν (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α').
- (β) Αντίγραφο ιδιόχειρου σημειώματος του κ. Π. Φιλιππίδη, Ανώτερου Λειτουργού του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, για την ανάλυση κλήρωσης σχετικά με το άρθρο του κ. Α. Ορφανίδη στο «Φιλελεύθερο» ημερ. 7.2.1989 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β').
- (γ) Σημείωμα του Υπουργού Οικονομικών σχετικά με τους όρους εντολής που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο για διοικητική έρευνα για τα προβλήματα του κρατικού λαχείου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ').
- (δ) Έκθεση της Αστυνομίας σχετικά με τον έλεγχο που διεξήχθη στις μηχανές κλήρωσης του κρατικού λαχείου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ').
- (ε) Σημείωμα του Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου αναφορικά με τις μηχανές κλήρωσης του κρατικού λαχείου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε').
- (στ) Αντίγραφο επιστολής του Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου προς την Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ').
- (ζ) Επιστολή του κ. Π. Φιλιππίδη προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ελέγχου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ').

Το όλο θέμα εισήγαγε ενώπιον της Επιτροπής ο κ. Δ. Ηλιάδης ο οποίος ανέφερε ότι απώτερος στόχος της εγγραφής του στη Βουλή ήταν να διερευνηθεί αν υπάρχουν ευθύνες και ποιους βαρύνουν για το σκάνδαλο που δημιουργήθηκε σχετικά με τις κληρώσεις του κρατικού λαχείου το οποίο έχει προκαλέσει σοβαρές ανησυχίες στο κοινό. Η όλη υπόθεση, συνέχισε, που προκάλεσε αναστάτωση στο κοινό εξαιτίας του γεγονότος ότι από το σύνολο των κρατικών λαχείων μόνο ένα μικρό ποσοστό, και ειδικότερα το 20%, είχε τη δυνατότητα να μετέχει στις κληρώσεις, πρέπει να διερευνηθεί, αφού αποτελεί σκάνδαλο που δημιουργήθηκε από κάποια αμέλεια, κάποια έλλειψη υπηρεσιακής ή πολιτικής ευθύνης όχι κατ' ανάγκη εσκεμμένη.

Ακολούθως κατέθεσε στην Επιτροπή ο κ. Α. Ορφανίδης, κτηνίατρος στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, που είναι το πρόσωπο που εντόπισε για πρώτη φορά ότι η μηχανή κλήρωσης του κρατικού λαχείου εργαζόταν με βάση κάποιο κώδικα. Αναλύοντας τους ισχυρισμούς του, ο κ. Ορφανίδης δήλωσε ότι, με βάση τις γνώσεις του στη στατιστική που απέκτησε στην Αμερική, μελέτησε για μια μεγάλη περίοδο τους τυχερούς αριθμούς του κρατικού λαχείου και διαπίστωσε ότι στις κληρώσεις που διενεργούνταν δεν είχαν τις ίδιες πιθανότητες όλοι οι λαχνοί, αλλά ότι αντίθετα ευνοούνταν συγκεκριμένοι αριθμοί απ' αυτούς που διατίθεντο στο κοινό. Οι διαπιστώσεις του αυτές, ανέφερε, είχαν έναυσμα το γεγονός ότι από το Φεβρουάριο του 1989, σε σχετικό άρθρο του στην εφημερίδα «Φιλελεύθερος», ισχυριζόταν με μαθηματική απόδειξη ότι η μηχανή του κρατικού λαχείου στην κλήρωση των £10,000 του Δεκεμβρίου του 1988 δεν είχε συμπεριφερθεί σύμφωνα με τους νόμους της τύχης, αλλά είχε ευνοήσει τους αριθμούς που άρχιζαν από 0 - 3 σε βάρος των αριθμών που άρχιζαν από 4 - 9. Στο ίδιο άρθρο, δήλωσε ο κ. Ορφανίδης, καλούσε τους αρμόδιους, αν συμφωνούσαν με τους ισχυρισμούς του, να διορθώσουν τη μηχανή. Δεν υπήρξε όμως καμιά απολύτως ανταπόκριση, γι' αυτό και προχώρησε στην παρακολούθηση και διερεύνηση των διενεργούμενων κληρώσεων. Λόγω της πεποίθησής του ότι η συσκευή κλήρωσης δε δίνει τυχαίους αριθμούς, συγκεκριμενοποίησε τους ευνοούμενους αριθμούς σε

σχετική λίστα την οποία και έδωσε σε στενό κύκλο συγγενών και φίλων, για να τους προστατεύσει, όπως είπε, «από του να πετούν τα λεφτά τους». Η λίστα αυτή κατατέθηκε στην Επιτροπή και επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α'. Απαντώντας ακολούθως ο κ. Ορφανίδης σε σχετικές ερωτήσεις των Μελών της Επιτροπής, ανέφερε ειδικότερα ότι -

- Το άρθρο που δημοσίευσε στο «Φιλελεύθερο» το Φεβρουάριο του 1989 κανένας αρμόδιος δεν το έλαβε υπόψη.
- Οι αριθμοί που ευνοούνταν από τη μηχανή κλήρωσης του κρατικού λαχείου αποτελούν το 20% του συνόλου των λαχείων που εκδίδονταν, ενώ το υπόλοιπο 80% δεν είχε πιθανότητες επιτυχίας.
- Ο ίδιος ποτέ δεν κέρδισε από τα λαχεία που αγόραζε.
- Κατά την άποψή του υπήρχε τρόπος ελέγχου της μηχανής κλήρωσης, για να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο κλήρωνε αριθμούς στην τύχη ή με κάποια λογική.

Στη συνέχεια καταθέτοντας στην Επιτροπή ο κ. Σχίζας, εμπειρογνώμονας πάνω σε παρόμοιας φύσης μηχανές, ανέφερε ότι οι μηχανές κλήρωσης του κρατικού λαχείου, όπως και κάθε παρόμοια μηχανή, δεν είναι αδιάβλητες, γι' αυτό και επιβάλλεται να ελέγχονται συστηματικά με βάση καθορισμένο πρωτόκολλο ελέγχου. Η τακτική που ακολουθείται, πρόσθεσε ο κ. Σχίζας, είναι να ελέγχονται οι μηχανές αυτές συχνά, τουλάχιστο μια φορά το μήνα, και να φυλάγονται σε ασφαλές μέρος, ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε επέμβαση. Αναφερόμενος ειδικότερα στη μηχανή κλήρωσης του κρατικού λαχείου ο κ. Σχίζας δήλωσε ότι το σύστημα που ακολουθείται στη λειτουργία της επιτρέπει αλλαγή στο πρόγραμμά της από οποιοδήποτε που έχει ειδικές γνώσεις, γι' αυτό και δεν πρέπει να δίνεται εμπιστοσύνη στο εργοστάσιο που την κατασκεύασε.

Μιλώντας ακολούθως ενώπιον της Επιτροπής ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Κρατικού Λαχείου κ. Ρ. Κύρρης αναφέρθηκε στο ιστορικό της προμήθειας των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, για το οποίο και κατέθεσε σχετικό έγγραφο που επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ε'. Απαντώντας στη συνέχεια σε σχετικές ερωτήσεις της Επιτροπής, ανέφερε ότι ύστερα από τη δημοσίευση του άρθρου του κ. Ορφανίδη στον τύπο ανέθεσε ανεπίσημα σε γνωστό του στατιστικολόγο να διερευνήσει κατά πόσο ευσταθούν οι ισχυρισμοί ότι η μηχανή κλήρωσης του κρατικού λαχείου ευνοούσε μόνο ένα συγκεκριμένο αριθμό από τα κληρωθέντα λαχεία, δίδοντάς του ως δείγμα 86 αριθμούς που κληρώθηκαν σε συγκεκριμένη κλήρωση. Η απάντηση που πήρε, ανέφερε, ήταν ότι το δείγμα δεν ήταν επαρκές για να μπορέσει να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα. Ταυτόχρονα ανέθεσε σε αρμόδιους της Αστυνομίας πάνω σε θέματα τηλεπικοινωνιών να εξετάσουν τη μηχανή οι οποίοι, σύμφωνα με τον ίδιο, αποφάνθηκαν ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε επέμβαση στη μηχανή και ότι στην κατάσταση που βρισκόταν την ώρα της εξέτασης με κανένα τρόπο η κληρωτίδα της δεν μπορούσε να κληρώσει προκαθορισμένο αριθμό. Επιπρόσθετα οι ειδικοί της Αστυνομίας του ανέφεραν πως, για να αλλοιωθεί η μηχανή, θα έπρεπε να γίνουν τροποποιήσεις και προσθήκες, πράγμα που στην προκειμένη περίπτωση δεν είχε γίνει και έτσι η μηχανή δεν μπορούσε να δεχθεί οδηγίες από ασύρματο τηλεχειριστήριο. Τέλος ο κ. Κύρρης ανέφερε πως δε γνώριζε αν έγινε ή όχι έλεγχος της μηχανής προτού τεθεί σε λειτουργία ούτε αν της γινόταν ή όχι οποιαδήποτε συντήρηση, θέματα για τα οποία υπέδειξε στην Επιτροπή να ενημερωθεί από τον τότε Προϊστάμενο του Κρατικού Λαχείου κ. Π. Κυπριανού.

Ενημερώνοντας στη συνέχεια ο Υπουργός Οικονομικών την Επιτροπή για τις ενέργειες της κυβέρνησης, αφού επιβεβαίωσε το γεγονός της λανθασμένης λειτουργίας της μηχανής κλήρωσης του κρατικού λαχείου, δήλωσε πως το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε Υπουργική Επιτροπή για να μελετήσει το όλο θέμα, ενώ παράλληλα ανέθεσε τη διενέργεια διοικητικής έρευνας στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών και τεχνικής έρευνας στον κ. Τ. Φέκκο, ιδιώτη εμπειρογνώμονα. Για τους όρους εντολής των πιο πάνω ερευνητών κατατέθηκε σχετικό έγγραφο που επισυνάπτεται ως Παράρτημα Γ'.

Οι εκπρόσωποι της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου που κλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν πως ύστερα από καταγγελίες ότι κάποιος θα μπορούσε να τηλεχειριστεί τη μηχανή κλήρωσης του κρατικού λαχείου ανατέθηκε σ' αυτούς η εξέταση της μηχανής, για να διαπιστωθεί κατά πόσο είχε γίνει οποιαδήποτε επέμβαση σ' αυτή. Από την εξέταση που έγινε, σε συνεργασία με λειτουργούς της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας και στην παρουσία του τότε Προϊστάμενου του Κρατικού Λαχείου, διαπιστώθηκε ότι καμιά επέμβαση δεν είχε γίνει στη μηχανή. Στη σχετική έκθεση της Αστυνομίας, που επισυνάπτεται ως Παράρτημα Δ', γίνεται επίσης εισήγηση για την ασφαλέστερη φύλαξη της μηχανής, μια και ο τύπος της είναι τέτοιος που είναι δυνατό να επιδεχθεί επεμβάσεις.

Οι εκπρόσωποι της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας δήλωσαν πως οι αρμοδιότητές τους κατά την ώρα της κλήρωσης του κρατικού λαχείου περιορίζονται στον έλεγχο της μηχανής από ηλεκτρολογικής ή και μηχανολογικής άποψης και δεν εκτείνονται μέχρι τον έλεγχο του κατά πόσο λειτουργεί ή όχι σωστά ο μηχανισμός κλήρωσης της μηχανής.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών δήλωσε ότι ο έλεγχος που έκαμε ανεπίσημα, ύστερα από παράκληση του κ. Κύρρη, σε συγκεκριμένη κλήρωση αναφερόταν σε στατιστικά αποτελέσματα και όχι μηχανικά. Το δείγμα όμως που του δόθηκε για την έρευνα του ήταν πολύ μικρό και δεν ήταν δυνατό να εξαχθούν τα σωστά συμπεράσματα. Τα προβλήματα που προέκυψαν, πρόσθεσε, θα μπορούσαν ίσως να αποφευχθούν, αν η λειτουργία των μηχανών υποβαλλόταν έγκαιρα και τακτικά σε συστηματικό στατιστικό και άλλο έλεγχο. Διευκρινίσεις για το θέμα περιλαμβάνονται σε σχετική επιστολή του πιο πάνω εκπροσώπου προς τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου που επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ζ'.

Μιλώντας ακολούθως ο κ. Π. Κυπριανού, Προϊστάμενος του Κρατικού Λαχείου κατά την περίοδο 2/3/87 - 28/2/89, δήλωσε ότι η μηχανή κλήρωσης, που από την παραλαβή της μέχρι σήμερα δεν έχει ελεγχθεί ούτε συντηρηθεί, φυλάγεται σε ειδικό ερμάρι στα γραφεία της ΠΑΣΥΔΥ, τα κλειδιά του οποίου έχει ο ίδιος. Κατά την ημέρα της κλήρωσης, ανέφερε, έδινε τα κλειδιά στον αρχιεπιστάτη της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας ο οποίος και παρουσίαζε τη μηχανή, οπότε και γινόταν ο έλεγχος κατά πόσο υπήρχε παροχή ρεύματος. Αν σημειωνόταν οποιαδήποτε διακοπή ρεύματος, επιδιορθωνόταν η βλάβη ή γινόταν αντικατάσταση της μηχανής με την εφεδρική μηχανή.

Απαντώντας στη συνέχεια σε σχετικές ερωτήσεις των Μελών ο Διευθυντής της κατασκευάστριας εταιρείας Cerametelec της υπό αναφορά μηχανής δήλωσε ότι—

- Ουδέποτε μέχρι τώρα η εταιρεία του είχε κανένα πρόβλημα με τις άλλες συσκευές κλήρωσης που κατασκεύασε.

- Η εταιρεία του δεν έκανε οποιεσδήποτε εισηγήσεις στους αγοραστές για τον έλεγχο ή τη συντήρηση της μηχανής.
- Σχετικά με τη συγκεκριμένη μηχανή, ύστερα από σχετικό έλεγχο διαπιστώθηκε ότι αυτή ήταν λανθασμένη από την κατασκευή της, αφού αντί να έχει έξι γεννήτριες τυχαίων αριθμών είχε μόνο μία.

Στο σημείο αυτό θεωρείται σκόπιμο να αναφερθεί ότι αποστονογραφημένη απόδοση όλων όσων λέχθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής είναι καταχωρημένη σε πρακτικά που βρίσκονται στο αρχείο της Βουλής και στη διάθεση των Μελών της.

Το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε για τη διερεύνηση του όλου θέματος δεν οφείλεται σε οποιαδήποτε κωλυσιεργία ή καθυστέρηση από μέρους της Επιτροπής, μια και τα αποτελέσματα της διοικητικής και της τεχνικής έρευνας που αναμένονταν στάλθηκαν σ' αυτή στη διάρκεια των θερινών διακοπών της Βουλής. Από την άλλη η Επιτροπή ανέμενε την ενημέρωσή της από τους αρμοδίους σχετικά με τη διερεύνηση που έγινε για σκοπούς αγοράς νέων μηχανών κλήρωσης για το κρατικό λαχείο.

Τα αποτελέσματα της διοικητικής και της τεχνικής έρευνας που διεξήχθη για το όλο θέμα, ύστερα από τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Μάιο του 1990, και που αναλύονται εκτενώς σε σχετική έκθεση που στάληκε στη Βουλή, συνοψίζονται στα πιο κάτω:

- (α) Για την αγορά των δυο μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου από την εταιρεία CERAMETELEC δεν ακολουθήθηκαν οι υφιστάμενες διαδικασίες και κανονισμοί προσφορών, παρά τις υποδείξεις αρμοδίων προς τον τότε Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου ότι θα έπρεπε ανάμεσα σ' άλλα να επιβεβαιωθεί και το γεγονός ότι οι μηχανές δε θα ήταν computer, για να μην μπορούν να προγραμματιστούν να εξάγουν ορισμένο ή ορισμένους αριθμούς. Η αμέλεια που έχει επιδειχθεί στην όλη υπόθεση της αγοράς των μηχανών αυτών πιστεύεται ότι έγινε καλή τη πίστει και δεν υπάρχουν αποδείξεις ή ενδείξεις ότι τα σφάλματα ή οι παραλείψεις που δημιούργησαν το όλο πρόβλημα έγιναν εσκεμμένα. Αντίθετα πιστεύεται ότι το ελατήριο των ενεργειών που εκ των υστέρων αποδείχθηκαν λανθασμένες ήταν η εξοικονόμηση δημόσιου χρήματος.
- (β) Δε λήφθηκαν τα ενδεικνυόμενα μέτρα για να διαπιστωθεί αν οι ηλεκτρονικές μηχανές που κατασκευάστηκαν από τη CERAMETELEC θα αναδείκνυαν τους τυχερούς αριθμούς κατά τρόπο τυχαίο. Αντίθετα εκ των υστέρων διαφάνηκε ότι οι εν λόγω μηχανές λειτουργούσαν με τη «λογική», θέμα που έδωσε την ευκαιρία για κριτική σε βάρος του κράτους ότι προσπορίστηκε από τους αγοραστές του κρατικού λαχείου ποσό ίσο προς την αξία του 80% των λαχνών που εκδόθηκαν και πωλήθηκαν από το Νοέμβριο του 1987 μέχρι τον Απρίλιο του 1990, χωρίς να προσφέρει καμιά στατιστική πιθανότητα επιτυχίας.
- (γ) Αμέλεια έχει επιδειχθεί από τον τότε Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου και στον έλεγχο των μηχανών κλήρωσης, τόσο όταν χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά όσο και μετέπειτα και ιδιαίτερα όταν δημοσιεύτηκαν οι ισχυρισμοί πολίτη της Δημοκρατίας για πιθανή βλάβη στη μηχανή που ευνοούσε ορισμένους αριθμούς. Η αμέλεια αυτή καθίσταται σοβαρότερη αφού, παρά το γεγονός ότι υποδείχθηκε από στατιστικόλόγο,

στον οποίο παραπέμφθηκε για εξέταση το θέμα της ευνοϊκής κλήρωσης, ότι για να καταλήξει κάποιος σε ορθά συμπεράσματα θα έπρεπε να διεξαχθεί στατιστική έρευνα σε μεγαλύτερο αριθμό κληρώσεων από το δείγμα που του δόθηκε (86 κληρώσεις μόνο), τέτοια έρευνα δεν έγινε.

- (δ) Η ανάμειξη λειτουργιών του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας στην κλήρωση του κρατικού λαχείου κάθε άλλο παρά θετικά αποτελέσματα είχε, γιατί όπως αποδείχθηκε πιστεύεται, λανθασμένα βέβαια, από το Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου ότι έτσι εξασφαλιζόταν ο απαιτούμενος ηλεκτρονικός έλεγχος των μηχανών.
- (ε) Η φύλαξη των μηχανών κλήρωσης δε γινόταν με ικανοποιητικό τρόπο και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι κάποιο άτομο κατόρθωσε, χωρίς οποιαδήποτε συγκατάθεση του Διευθυντή ή του Προϊστάμενου του Κρατικού Λαχείου, να βγάλει τη μηχανή από το χώρο φύλαξης της στην ΠΑΣΥΔΥ, να τη φωτογραφίσει και να την επιστρέψει στη θέση της. Επίσης διαπιστώθηκε ότι σε κάθε κλήρωση δεν τηρούνταν στοιχεία ως προς το ποια μηχανή χρησιμοποιόταν, ώστε να εντοπιζόταν εύκολα η μηχανή που τυχόν θα παρουσίαζε πρόβλημα.

Στην υπό αναφορά διοικητική έρευνα που έγινε για το θέμα του κρατικού λαχείου περιλαμβάνεται και αριθμός εισηγήσεων που συνοψίζονται ειδικότερα -

- στην ανάγκη για επείγουσα αγορά νέων μηχανών κλήρωσης για το κρατικό λαχείο και τις ομολογίες, ώστε να αποκατασταθεί πλήρως η εμπιστοσύνη του κοινού στο κρατικό λαχείο. Υποδεικνύεται ειδικά η αγορά μηχανών με μπάλες που χρησιμοποιούνται και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες·
- στην εναλλαγή κατά τυχαία χρονικά διαστήματα των μηχανών κλήρωσης, ώστε να μην είναι εκ των προτέρων γνωστό ποια μηχανή θα χρησιμοποιείται σε κάθε κλήρωση·
- στη σήμανση των μηχανών που θα αγοραστούν με διακριτικό σημείο το οποίο να αναγράφεται στο πρακτικό της κλήρωσης, για να εντοπίζεται εύκολα η μηχανή που ενδεχομένως να παρουσιάσει οποιοδήποτε πρόβλημα·
- στη δημιουργία ξεχωριστής Υπηρεσίας/Τμήματος Κρατικών Λαχείων στο Υπουργείο Οικονομικών και στην αναβάθμιση και ενδυνάμωση της Επιτροπής Κρατικών Λαχείων·
- τέλος υποδεικνύεται ότι για όλες τις προμήθειες του κρατικού λαχείου θα πρέπει να ακολουθούνται οι υφιστάμενες διαδικασίες των προσφορών, παρέκκλιση από τις οποίες να μπορεί να γίνεται μόνο ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Στην ενημέρωση που είχε η Επιτροπή από το σημερινό Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου κ. Α. Χειμαρίδη και τον ιδιώτη εμπειρογνώμονα κ. Τ. Φέκκο στις 30 Οκτωβρίου 1990 σχετικά με τις ενέργειες της κυβέρνησης για αγορά νέων μηχανών αναφέρθηκαν τα πιο κάτω:-

- (α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφασή του τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους, ενέκρινε την αγορά νέων μηχανών κλήρωσης για το κρατικό λαχείο κατά παρέκκλιση της διαδικασίας των προσφορών, αφού προηγουμένα προηγήθει επίσκεψη υπηρεσιακής Επιτροπής σε

ευρωπαϊκές χώρες, για να διερευνηθεί ο τύπος μηχανών που χρησιμοποιούνται και για να γίνουν διαπραγματεύσεις με κατασκευάστριες εταιρείες για τους όρους προσφοράς.

- (β) Η Υπηρεσιακή Επιτροπή, αφού ζήτησε πληροφορίες για τις μηχανές κλήρωσης και τους κατασκευαστές τους από τα κρατικά λαχεία πέντε ευρωπαϊκών χωρών (Γαλλίας, Αυστρίας, Λουξεμβούργου, Δ. Γερμανίας και Βελγίου), ετοίμασε, σε συνεργασία με το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, προδιαγραφές που στάληκαν σε τρεις κατασκευαστές μηχανών κλήρωσης με μπάλες (2 στη Γαλλία και 1 στη Γερμανία). Προσφορές λήφθηκαν μόνο δυο, από τη γαλλική εταιρεία Ryo Catteau και τη γερμανική Brosch.
- (γ) Ύστερα από την επί τόπου εξέταση των μηχανών των δυο πιο πάνω εταιρειών που υπέβαλαν προσφορές διαπιστώθηκε ότι οι μηχανές και των δυο εταιρειών είναι αρκετά καλής ποιότητας και ότι θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του κρατικού λαχείου. Η Υπηρεσιακή Επιτροπή, αξιολογώντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των μηχανών των εταιρειών αυτών, εισηγήθηκε στην Υπουργική Επιτροπή την αγορά μηχανών από τη γαλλική εταιρεία Ryo Catteau παρά το ψηλότερο κόστος τους και αυτό γιατί από πλευράς ποιότητας, εμφάνισης και προσοχής στην κατασκευή υπερτερούν, τα πιθανά προβλήματά τους είναι λιγότερα και γιατί εξασφαλίζεται η πιο έγκαιρη παράδοση τους.
- (δ) Οι επτά νέες μηχανές της Ryo Catteau, που τελικά αποφασίστηκε να παραγγελθούν και αναμένεται να φθάσουν στην Κύπρο περί το τέλος Οκτωβρίου, θα τεθούν σε λειτουργία τον προσεχή Νοέμβριο και θα καλύπτουν όχι μόνο τις κληρώσεις του κρατικού λαχείου αλλά και των ομολογιών. Οι μηχανές αυτές εργάζονται με μπάλες και οι κληρώσεις θα γίνονται με μηχανικό τρόπο και όχι με ηλεκτρονικό, όπως γινόταν μέχρι σήμερα. Με τον τρόπο αυτό αποκλείεται ο προγραμματισμός τους και διασφαλίζεται το αδιάβλητο των κληρώσεων. Το συνολικό κόστος τους υπολογίζεται σε £105,000 περίπου.
- (ε) Οι νέες μηχανές θα κλειδώνονται με τρία κλειδιά σε ειδικό δωμάτιο που θα ανεγερθεί στην περιοχή των κυβερνητικών γραφείων, όπου θα υπάρχει και η αίθουσα των κληρώσεων που θα είναι προσιτή και στο κοινό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου, αφού ολοκλήρωσε τη μελέτη του όλου θέματος και αξιολόγησε όλα τα γεγονότα που έχουν παρατεθεί ενώπιόν της είτε υπό μορφή γραπτών εκθέσεων και εγγράφων είτε υπό μορφή προφορικής ενημέρωσης, έχει οδηγηθεί στα ακόλουθα συμπεράσματα και παρατηρήσεις:-

- (α) Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το σκάνδαλο που δημιουργήθηκε για το θέμα της κλήρωσης του κρατικού λαχείου έχει κλονίσει την εμπιστοσύνη του κοινού και έδωσε την ευκαιρία για κριτική σε βάρος της δημόσιας υπηρεσίας για εκμετάλλευση των αγοραστών του κρατικού λαχείου.
- (β) Η άμεση παρέμβαση της Βουλής για διερεύνηση του όλου θέματος, πριν ακόμα αυτό τεθεί ενώπιον της κυβέρνησης, έχει αναμφίβολα συμβάλει θετικά προς την κατεύθυνση της ορθής αντιμετώπισής του. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη διεξαγωγή διοικητικής

έρευνας ήταν από κάθε άποψη ορθή ενέργεια από τη στιγμή που τέθηκε σε αμφιβολία το αδιάβλητο των κληρώσεων του κρατικού λαχείου. Η υπονόμευση του θεσμού του κρατικού λαχείου συνιστούσε αναμφίβολα σοβαρό θέμα γι' αυτό και η άμεση και χωρίς χρονοτριβή αποκατάσταση της αλήθειας ήταν εκ των πραγμάτων επιβεβλημένη και επιτακτική.

- (γ) Τα γενικά συμπεράσματα και οι εισηγήσεις που προδιαγράφονται στη διοικητική έρευνα που έχει διεξαχθεί υιοθετούνται και επικροτούνται από την Επιτροπή. Τα συμπεράσματα και οι εισηγήσεις αυτές, για τις οποίες γίνεται αναφορά σε προηγούμενο σημείο της έκθεσης αυτής, πιστεύεται ότι ήταν αποτέλεσμα διεξοδικής και επιμελούς έρευνας που έχει διεξαχθεί με βάση τους όρους εντολής που τέθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών για αποκατάσταση της τάξης και του δημόσιου συμφέροντος.
- (δ) Η απόφαση της κυβέρνησης για την αγορά νέων μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, η επιλογή των οποίων έγινε ύστερα από ενδελεχή αξιολόγηση, αναμένεται ότι θα αποκαταστήσει πλήρως την εμπιστοσύνη του κοινού στο όλο θέμα, μια και οι μηχανές αυτές, όπως έχει επιβεβαιωθεί ενώπιον της Επιτροπής, διασφαλίζουν το αδιάβλητο των κληρώσεων και αποκλείουν οποιαδήποτε επέμβαση. Η Επιτροπή παράλληλα δεν μπορεί παρά να επικροτήσει τα μέτρα που αποφασίστηκαν για την ασφαλή φύλαξη των μηχανών αυτών και τον αδιάβλητο τρόπο των κληρώσεων με τη συμμετοχή του κοινού, μέτρα που εξασφαλίζουν τους αγοραστές λαχείων και ομολογιών και αποκλείουν οποιαδήποτε αμφιβολία για προγραμματισμό ή επέμβαση στην «τύχη» τους.
- (ε) Τέλος η Επιτροπή δηλώνει ότι, παράλληλα με τις πιο πάνω ομόφωνες θέσεις και συμπεράσματά της, οι επιμέρους απόψεις ή παρατηρήσεις των Μελών της θα εκφραστούν κατά τη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης ο Πρόεδρος της Βουλής αντικαταστάθηκε στην έδρα του από τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου).

(Ο κ. Ηλιάδης παραμένει στο βήμα για να αγορεύσει)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Δηλαδή αυτό σημαίνει ότι αρχίζουμε τη συζήτηση του θέματος;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Να τελειώσει, κύριε Πρόεδρε. 'Όσοι είναι, είναι. 'Όσοι δεν είναι, ας ήταν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ με την άποψή σας.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θα ψηφίσουμε εμείς που είμαστε παρόντες ότι τέλειωσε.

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν υπάρχει απαρτία. Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω να προχωρήσουμε και να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα.

Ν. ΗΑΙΑ:

Δηλαδή θα τελειώσουμε με αυτό το θέμα ή θα προχωρήσουμε και σε άλλα θέματα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό εξαρτάται από τη θέληση της Βουλής. Αλλά προς το παρόν νομίζω να συνεχίσουμε τη συζήτηση, να τελειώσουμε αυτό το θέμα και έπειτα αποφασίζουμε ανάλογα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Είναι τόση η ισχνότητα και η λυμφατικότητα που θα πρέπει να παραμείνουμε στο πρώτο θέμα, κύριε Πρόεδρε, για να τελειώσει απόψε.

Δ. ΗΑΙΑΔΗΣ:

Αν θέλετε να μην παραμείνουμε ούτε σ' αυτό, εγώ δεν έχω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, θα συνεχίσουμε, εκτός εάν ο εισηγητής έχει αντίθετη άποψη. Αν όχι, παρακαλώ συνεχίστε.

Δ. ΗΑΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η ομόφωνη Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου που μόλις έχουμε διαβάσει είναι εκτεταμένη και διαφωτιστική, ώστε να μη χρειάζεται η επανάληψη ούτε των γεγονότων ούτε των συμπερασμάτων της. Το ίδιο συμβαίνει και με τη διοικητική έρευνα που διέταξε το Υπουργικό Συμβούλιο και διεξήχθη με όλους τους κανόνες, τα συμπεράσματα της οποίας υιοθετήθηκαν πλήρως από την Έκθεση της Επιτροπής μας.

Θα περιοριστούμε μόνο σε κάποιες παρατηρήσεις που πρέπει να γίνουν, γιατί όντως βρισκόμαστε μπροστά σε μια σειρά από γεγονότα, πράξεις και παραλείψεις που, χωρίς να έχουν το στοιχείο του δόλου, την πρόθεση τέλεσης οποιουδήποτε αδικήματος, ωστόσο παρουσιάζουν το στοιχείο της αμέλειας και δίνουν το μέτρο της ανευθυνότητας των υπευθύνων.

Πρόκειται για γεγονότα που αντικειμενικά και δικαιολογημένα κλονίζουν την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος και τις υπηρεσίες του, πράγμα αναπόφευκτο, όταν οι αγοραστές του κρατικού λαχείου πλήρωσαν τόσο ακριβά το τίμημα αυτής της αμέλειας.

Όλη αυτή η υπόθεση με τις ελαττωματικές μηχανές του κρατικού λαχείου χαρακτηρίστηκε σαν σκάνδαλο τόσο από τον τύπο όσο και από την κοινή γνώμη. Αλλά η επίσημη πλευρά ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου αμφισβήτησε το χαρακτηρισμό του σκανδάλου. Όμως, αν δεν είναι σκάνδαλο το ότι οι Κύπριοι πολίτες από τις 20 Δεκεμβρίου 1987 ως τις 23 Απριλίου 1990 και για 120 συνεχείς κληρώσεις δαπανούν £22,967,850 για την αγορά κρατικών λαχείων, ενώ το 80% δεν έχει καμιά απολύτως πιθανότητα να κερδίσει, τότε τι είναι σκάνδαλο; Αν δηλαδή δεν είναι σκάνδαλο το ότι οι πολίτες αυτού του τόπου πέταξαν £18,374,280 στον κάλαθο των αχρήστων, πιστεύοντας ότι θα μπορούσαν να

κερδίσουν, ενώ ήταν παγιδευμένοι από μια ελαττωματική μηχανή λόγω της αμέλειας ορισμένων υπευθύνων, τότε διερωτώμαστε πράγματι τι άλλο μπορεί να αποτελεί σκάνδαλο σ' αυτό τον τόπο.

Κύριε Πρόεδρε, σ' αυτό τον τόπο τα πάντα σχεδόν ξεπερνιούνται ελαφρά τη καρδία. Επικρατεί μια νοοτροπία «ό,τι έγινε, έγινε, τέλος πάντων υπήρξε μια αμέλεια» και το θέμα κλείνει. Υπήρξε βέβαια μια αμέλεια. Μια αμέλεια όμως συνεχιζόμενη για δύομισι συνεχή χρόνια από τους υπεύθυνους μιας ολόκληρης υπηρεσίας, των οποίων άλλος θα έπρεπε να ήταν ο ρόλος. Είναι γεγονός ότι δεν υπήρξαν ύποπτα ελατήρια από κανένα. Και αυτό το κάμνουμε σαφές. Αντίθετα, σε μερικές περιπτώσεις λειτούργησαν με πρόθεση εξοικονόμησης του δημόσιου χρήματος. Τα αποτελέσματα όμως ήταν εντελώς τα αντίθετα.

Οι καλές προθέσεις δεν είναι αρκετές. Δεν είναι δυνατό μια τόσο ακριβοπληρωμένη με 18 εκ. λίρες αμέλεια να περάσει απαρατήρητη. Και είναι γι' αυτό που τούτη η συζήτηση από το βήμα της Βουλής έχει μια εντελώς ιδιαίτερη σημασία.

Ο τύπος λειτούργησε σωστά και φώτισε το θέμα. Η Βουλή ανέλαβε αμέσως, και μάλιστα πριν από την κυβέρνηση, την εξέταση του σκανδάλου και ο κόσμος έμεινε κατάπληκτος, αλλά και αγανακτισμένος με ό,τι αποκαλύφθηκε.

Ωστόσο, ακόμα και μετά τη διοικητική έρευνα και τα αποτελέσματά της, δεν είδαμε να βγει ούτε ένας Διευθυντής ούτε ένας Υπουργός ούτε ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, κατά τα άλλα λαλίστατος, για να πει δυο απλές κουβέντες στον κόσμο: «Κύριοι, δεν υπήρξε κακή πρόθεση, υπήρξε όμως αμέλεια που στοίχισε σε σας τους πολίτες 18 εκ. λίρες. Απολογούμαστε γι' αυτό». Ήταν άραγε τόσο δύσκολο να επιδειχθεί μια τόσο ελάχιστη ευθιξία; Είναι άραγε εντελώς αδύνατο να παρουσιαστεί ποτέ ένας επίσημος αυτού του κράτους, για να αρθρώσει τη λέξη «απολογούμαστε»;

Κατά τη γνώμη μου αυτή η συμπεριφορά ήταν πιο απαράδεκτη ακόμα και από την αμέλεια που προκάλεσε το πρόβλημα, γιατί δείχνει κάτι χειρότερο. Την έλλειψη ευαισθησίας και σεβασμού προς αυτό τον κόσμο, αλλά και πόσο απρεπής είναι μερικές φορές η εξουσία.

Υπάρχει μια σειρά από παρατυπίες και αμέλειες που οφείλουμε να τις επιστημόνουμε πέρα από αγαθές προθέσεις που δεν είναι δυνατό να απαλλάσσουν πάντοτε τους πάντες από τα πάντα. Και κατά τη γνώμη μας σίγουρα όχι ποτέ από τον κοινοβουλευτικό έλεγχο!

Πρώτο, οι ελαττωματικές μηχανές αγοράστηκαν το 1987 από την CERAMETELEC, μια εταιρεία που ούτε μεγάλη είναι ούτε εγνωσμένου κύρους και χωρίς να τηρηθούν οι υφιστάμενες διαδικασίες που προβλέπουν οι νόμοι. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ένωσης Κρατικών Λαχείων, μόνο δυο χώρες στον κόσμο, το Ισραήλ και η Φινλανδία, χρησιμοποιούν αυτό το ηλεκτρονικό σύστημα κλήρωσης. Γι' αυτό ειδικά το θέμα ήδη από το Σεπτέμβρη του 1989 με έκθεσή τους δυο μέλη της Επιτροπής Κρατικού Λαχείου, ύστερα από συμμετοχή τους σε διεθνές συνέδριο, υπέδειξαν στους αρμοδίους τα εξής: «Είμαστε ίσως από τις ελάχιστες χώρες που χρησιμοποιούμε κομπιούτερ για τις κληρώσεις. Πρέπει οπωσδήποτε να εξοπλιστούμε με κατάλληλα μηχανήματα που να εμπνέουν εμπιστοσύνη στους πελάτες του κρατικού λαχείου». Όμως ουδείς έλαβε υπόψη την εισήγηση και ουδείς ασχολήθηκε μαζί τους.

Δεύτερο, ο έλεγχος των μηχανών πριν, κατά και μετά την έναρξη της λειτουργίας τους αποδείχθηκε ανύπαρκτος ή εντελώς ανεπαρκής. Φαίνεται ότι κατά τα δύομισι χρόνια της χρήσης τους ποτέ δεν έγινε καμιά σοβαρή συντήρηση και κανένας σοβαρός έλεγχός τους.

Τρίτο, η φύλαξη των μηχανών ήταν τόσο επιπόλαιη, ώστε όποιος ήθελε μπορούσε να ανοίξει το ερμάρι, να πάρει τις μηχανές, να τις φωτογραφίσει και να τις βάλει πίσω στη θέση τους, όπως και συνέβηκε.

Έτσι, ενώ για δύομισι ολόκληρα χρόνια και 120 συνεχείς κληρώσεις οι υπεύθυνοι δε διαπίστωσαν την ύπαρξη προβλήματος, ένας κτηνίατρος, ο κ. Ορφανίδης, ύστερα από παρατηρήσεις που έκαμε, διατύπωσε τις απόψεις του για τη «λογική» της μηχανής σε άρθρο του στο «Φιλελεύθερο», στις 7 Φεβρουαρίου 1990, ζητώντας απάντηση από τους αρμοδίους στα ερωτήματα που έθετε. Αλλά κανένας δεν τον πήρε στα σοβαρά και δεν έτυχε οποιασδήποτε απάντησης. Σε τηλεφώνημά του δε σε αρμόδιο του κρατικού λαχείου, προϊστάμενο, του λέχθηκε ότι οι ισχυρισμοί του δεν ευσταθούν και ότι θα του απαντήσουν, πράγμα βέβαια που δεν έγινε και απάντηση δεν πήρε.

Ο κ. Ορφανίδης επαλήθευσε όμως τις παρατηρήσεις του, αλλά η διεύθυνση του κρατικού λαχείου, ακόμα και μετά την υπόδειξη του κ. Ορφανίδη, δε διεξήγαγε καμιά πλήρη στατιστική έρευνα, για να καταλήξει στο ασφαλές συμπέρασμα που κατέληξε ο κ. Ορφανίδης. Αργότερα ο κ. Ορφανίδης διένειμε τη λίστα με τη «λογική» της μηχανής κλήρωσης, για να προστατεύσει τους γνωστούς και τους φίλους του.

Έτσι, ενώ το θέμα γίνεται γνωστό και η λίστα αρχίζει να κυκλοφορεί σε έναν ευρύτερο κύκλο ανθρώπων, ο Διευθυντής του Κρατικού Λαχείου πληροφορείται τα συμβαίνοντα, σύμφωνα με τη δική του ομολογία στην Επιτροπή, από έναν κλητήρα που στις 24 Απριλίου 1990 πηγαίνει στο γραφείο του και του λέει: «Υπάρχει μια λίστα που κυκλοφορεί και πήγα στο λαχείο και την έλεγα και πράγματι είναι αληθινή. Κάποιο λάθος θα πρέπει να υπάρχει στη μηχανή».

Κύριε Πρόεδρε, αυτή είναι η τραγωδία. Οι κλητήρες ήταν περισσότερο ενημερωμένοι από τους διευθυντές και μάλιστα έκαναν και έλεγχο και επιβεβαίωσαν της λίστας το αληθές! Έτσι, ένας κτηνίατρος από χόμπυ απέδειξε ότι έπρεπε να είχε ανακαλύψει καθυκόντως μια ολόκληρη υπηρεσία και ένας κλητήρας ενημέρωσε το Διευθυντή του για την ύπαρξη σοβαρού προβλήματος στην υπηρεσία της οποίας προϊστάτο! Αυτή είναι η ιστορία.

Κύριε Πρόεδρε, αν κάμνουμε κριτική, δεν έχει κανένα προσωπικό χαρακτήρα. Όμως, όταν οι πολίτες αυτού του τόπου πετάνε 18 εκ. λίρες στον αέρα ως αποτέλεσμα της απαράδεκτης ανευθυνότητας κάποιων κρατικών λειτουργών, εί λοιπόν, τότε έχουμε και χρέος από αυτό το βήμα να κάνουμε κριτική, για να υπάρχει στο μέλλον περισσότερη προσοχή και υπευθυνότητα σε όσους ασχολούνται, σε όσους έχουν αναθέσει οι νόμοι και το κράτος να ασχολούνται με τις δημόσιες υποθέσεις. Και ακόμα, για να γίνει συνείδηση σ' αυτό τον τόπο ότι οι καλές προθέσεις είναι απαραίτητες, αλλά σίγουρα δεν είναι αρκετές. Και ακόμα για να μάθουν οι εξουσίες κάποτε να λένε: «Κάναμε λάθος, απολογούμαστε». Κι αυτό το τελευταίο είναι κατά τη γνώμη μου το πιο σημαντικό και το πιο σπουδαίο απ' όλα, γιατί εκφράζει το ύψος και το ήθος της εξουσίας. Της κάθε εξουσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το κρατικό λαχείο είναι πλατιά διαδεδομένο στην κυπριακή κοινωνία, αποφέρει σημαντικά έσοδα στο κράτος κι οποιοδήποτε σχόλιο που δημιουργεί ή τείνει να δημιουργήσει αμφιβολίες ως προς το αδιάβλητο των κληρώσεων, υπονομεύει το θεσμό του κρατικού λαχείου και κλονίζει την εμπιστοσύνη του κοινού στο δημόσιο. Η εγγραφή του θέματος από το συνάδελφο Ηλιάδη και η άμεση διερεύνησή του από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή συνέτεινε στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού στο θεσμό του κρατικού λαχείου. Πέρα όμως από την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού, η εξέταση του θέματος είχε σαν κύριο στόχο τη διερεύνηση για να διαπιστωθεί αν υπάρχουν ευθύνες, υπηρεσιακές ή πολιτικές.

Συνήθως όταν βγαίνει στην επιφάνεια κάποιο σοβαρό πρόβλημα, η ένταση και η αγανάκτηση εκτονώνονται, όταν επιλεγεί ο αποδιοπομπαίος τράγος, στον οποίο θα επιρριφθούν όλες οι ευθύνες. Σε τέτοια περίπτωση επικρατεί η άποψη ότι ικανοποιείται η κοινή γνώμη και το θέμα κλείει. Διερωτώμαι αν δεν εφαρμόστηκε και σε τούτη την περίπτωση η ίδια τακτική. Μ' αυτά που λέω θέλω να διευκρινίσω πως, όταν αποδεικνύεται η ευθύνη κάποιου, τότε αυτός πρέπει να υφίσταται τις συνέπειες των πράξεών του. Η διαφωνία μου επικεντρώνεται στις περιπτώσεις εκείνες που θυματοποιείται κάποιος, για να απαλλαγούν της ευθύνης κάποιοι άλλοι.

Μελέτησα με πολλή προσοχή τον όγκο των εγγράφων που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και έχω την άποψη ότι προκύπτουν ευθύνες υπηρεσιακές και πολιτικές που δε διαφαίνονται με τη διοικητική έρευνα.

Το ιστορικό του προβλήματος:

Το πρόβλημα έγινε γνωστό από δημοσιεύματα στον τύπο, καθώς και από επιστολή, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1988, του δημοσιογράφου Κυριάκου Χατζηκυριάκου προς τον Υπουργό Εσωτερικών.

Η διερεύνηση του περιεχομένου της επιστολής του κ. Χατζηκυριάκου ανετέθη από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών στην αστυνομία. Η αστυνομία διερεύνησε τις καταγγελίες και διαπίστωσε ότι δε διαπιστώθηκε να υπάρχει οτιδήποτε το ύποπτο ή επιλήψιμο. Παραθέτω απόσπασμα από την έκθεση της αστυνομίας:

«Επειδή από τον κ. Κυριάκο Χατζηκυριάκου ετέθη θέμα πιθανής παράνομης χρήσεως τηλεχειριστήρα, στις 13 Ιουλίου 1988 κλήθηκε ο Αστυνόμος Α' Νίκος Σερδάρης, υπεύθυνος του Κλάδου Τηλεπικοινωνιών, ως και ο κ. Βάσος Βασιλειάδης της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας και στην παρουσία του κ. Παντελή Κυπριανού και με τη βοήθεια του αρχιηλεκτρολόγου Ανδρέα Κοσμά συνδέθηκε η κληρωτίδα και τέθηκε σε λειτουργία. Έγινε έλεγχος της λειτουργικότητας της κληρωτίδας και κατόπιν ο κ. Βασιλειάδης άνοιξε τη μηχανή η οποία επιθεωρήθηκε εσωτερικά. Τόσο ο κ. Βασιλειάδης όσο και ο κ. Σερδάρης ετοίμασαν σχετικές εκθέσεις. Όσον αφορά την κληρωτίδα, ο κ. Βασιλειάδης αναφέρει ότι με κανένα τρόπο δεν μπορεί η κληρωτίδα να κληρώσει προκαθορισμένο αριθμό. Ο κ. Σερδάρης αναφέρει ότι η κληρωτίδα δεν έχει τίποτε το επιλήψιμο για επέμβαση στη διαδικασία της κλήρωσης. Για να αλλοιωθεί, τόνισαν στην έκθεσή τους, η

γνησιότητα της μηχανής, πρέπει να γίνουν τροποποιήσεις και προσθήκες, πράγμα που στην προκειμένη περίπτωση δεν έχει γίνει και έτσι η μηχανή δεν μπορεί να δεχθεί οδηγίες από ασύρματο τηλεχειριστήρα.

Από τον επιστολογράφο τέθηκε επίσης εισήγηση όπως διερευνηθεί κατά πόσο τα ίδια πρόσωπα κέρδισαν τον πρώτο λαχνό επανειλημμένα ή διαφέρουν κάθε φορά. Ως εκ τούτου λήφθηκε από τον Προϊστάμενο -του Κρατικού Λαχείου κατάσταση, στην οποία φαίνονται όλα τα πρόσωπα που κέρδισαν τον πρώτο λαχνό για τις πρώτες 28 κληρώσεις του 1988. Κανένα πρόσωπο, αναφέρει η έκθεση, δεν κέρδισε για δεύτερη φορά και οι κερδίσαντες αριθμοί δεν είναι ούτε παράξενοι ούτε ιδιόρρυθμοι. Οι αριθμοί που αναφέρει ο επιστολογράφος στην επιστολή του δε φαίνεται να έχουν κληρωθεί.

Στις 18 Ιουλίου 1988 προέβηκα σε προσωπικό έλεγχο της διαδικασίας κλήρωσης της κλήρωσης αρ. 29/88 σαν μέλος του ακροατηρίου και διαπίστωσα ότι η διαδικασία ελέγχου της κληρωτίδας και της κλήρωσης των αριθμών γίνεται πιστά και προσεκτικά.»

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Μαρκίδη.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρείται ότι, όταν ξεκινήσει μια συνεδρία εν απαρτία, είναι μέχρι τέλους εν απαρτία, εκτός φυσικά αν θέσετε εσείς θέμα απαρτίας σ' αυτή τη βάση. Αλλά νομίζω ... Να ολοκληρώσουμε αυτό το θέμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι όσα λεπτά θα φάμε στη διαδικασία είναι δυνατό να τελειώσουμε με αυτό το θέμα.

K. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα διαδικασίας τέθηκε και προηγουμένως και έχει λεχθεί ότι θα συνεχίσουμε για να λήξει αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Νομίζω ότι έχει πεισθεί και ο κ. Μαρκίδης ότι δεν πρέπει να εγερθεί θέμα απαρτίας.

Παρακαλώ, κύριε Χρυσοστόμου, συνεχίστε.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ο Υπουργός Οικονομικών στην ενημέρωσή του προς την Επιτροπή δήλωσε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε Υπουργική Επιτροπή για να μελετήσει το θέμα, ενώ παράλληλα ανέθεσε τη διενέργεια διοικητικής έρευνας στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών και τεχνικής έρευνας στον κ. Τ. Φέκκο, ιδιώτη εμπειρογνώμονα. Η απόφαση για ανάθεση διοικητικής και τεχνικής έρευνας λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17 Μαΐου 1990 με δύομισι χρόνια καθυστέρηση.

Τεχνική Έρευνα από τον κ. Φέκκο, ιδιώτη εμειρογνώμονα:

(α) Πιθανότητα επέμβασης στις μηχανές:

Ο κ. Φέκκος, αφού αναλύει τεχνικά και με κάθε λεπτομέρεια το όλο θέμα, καταλήγει: «Για όλους αυτούς τους λόγους πιστεύω ότι είναι μάλλον απίθανο τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν να οφείλονται σε επέμβαση στις συσκευές».

(β) Ευθύνες των κατασκευαστών

1) Το πρόβλημα οφείλεται στην κατασκευή της μηχανής που ήταν εφοδιασμένη με μια μόνο γεννήτρια τυχαίων αριθμών και όχι έξι.

2) Οι προδιαγραφές που τέθηκαν για τις μηχανές αυτές (Τέλεξ 6/4/87, Ρ. Κύρρης προς ILS) μιλούσαν, και πολύ σωστά, για «επιλογή τυχαίων αριθμών». Η Cerametelec λέει ότι ουδέποτε πήρε αυτές τις προδιαγραφές και ότι οι μηχανές αυτές προορίζονταν για πιο «απλές» κληρώσεις, με λιγότερους κερδίζοντες αριθμούς, όπου ο συσχετισμός που υπάρχει στο πρόγραμμα δε θα φαινόταν. Όπως τονίζει ο κ. Φέκκος, στην αλληλογραφία της ILS δε φαίνεται πουθενά οποιαδήποτε προειδοποίηση για το γεγονός ότι υπάρχει κάποιος συσχετισμός που μπορεί να αποκαλυφθεί. Η Cerametelec ισχυρίζεται ότι δεν έχει κατασκευάσει εντελώς όμοιες συσκευές για άλλο πελάτη.

(γ) Επιλογές για την κλήρωση:

Ο κ. Φέκκος, αφού αναλύει το θέμα, καταλήγει:

«Τεχνικά λοιπόν πιθανόν να μπορεί να δουλέψουν σωστά οι υπάρχουσες μηχανές της Cerametelec. Κατά τη γνώμη μου όμως κάτι τέτοιο θα ήταν λάθος, γιατί οι μηχανές έχουν χάσει την αξιοπιστία τους απέναντι στο κοινό και δεν πληρούν τις προδιαγραφές ασφάλειας που αναφέρω στο Παράρτημα 1.

Λύσεις που προτάθηκαν, όπως η χρησιμοποίηση της συσκευής κλήρωσης του ΡΙΚ, είναι και πάλι λύσεις ανάγκης, γιατί δεν πληρούν τις προδιαγραφές». (Στο Παράρτημα 2, τονίζει ο κ. Φέκκος, εξηγεί γιατί η συσκευή του ΡΙΚ έχει και αυτή θεωρητικά τεχνικό πρόβλημα.)

Περαιτέρω ο κ. Φέκκος τονίζει:

«Θα ήθελα να τονίσω κατηγορηματικά ότι η αγορά ακριβότερης μηχανής δεν εγγυάται την αξιοπιστία της και κατ' ουδένα λόγο απαλλάσσει τη Διεύθυνση του Κρατικού Λαχείου από την υποχρέωση να βεβαιωθεί η ίδια για την ορθότητα και το αδιάβλητο της λειτουργίας της.

Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται τελικά είναι με ποιο τρόπο πρέπει να γίνεται η κλήρωση. Στο Παράρτημα 3, συνεχίζει ο κ. Φέκκος, δίνει μια εισήγηση η οποία πιστεύει ότι πληρεί τις προδιαγραφές ασφάλειας, όπως τις έχει θέσει, και μπορεί να κατασκευαστεί και να ελεγχθεί στην Κύπρο με λογικό κόστος. Σίγουρα δεν είναι η μόνη λύση και καλό θα ήταν να ακουστούν και οι γνώμες άλλων ειδικών (π.χ. του ΑΤΙ και της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας). Θα πρέπει όμως να παρθεί σύντομα μια απόφαση, γιατί η συνέχιση της κλήρωσης με τα μέσα που γίνεται εγκυμονεί σίγουρα κινδύνους.»

Διοικητική Έρευνα

Νόμος και Κανονισμοί:

Στην έκθεσή του ο ερευνών λειτουργός αναφέρει:-

«Με βάση το νόμο, αλλά και την πρακτική που υπήρχε την ευθύνη για τη λειτουργία και Διεύθυνση του Κρατικού Λαχείου έχει ο εκάστοτε Διευθυντής του Κρατικού Λαχείου».

Στη συνέχεια αναφέρει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να διορίσει Επιτροπή, συνισταμένη από τον πρόεδρο και όχι λιγότερα από έξι μέλη, η οποία συμβουλεύει και βοηθά το Διευθυντή Λαχείων στη σύσταση και διενέργεια λαχείων και ασκεί τις υπό των κανονισμών ανατιθέμενες εξουσίες. (Ο νόμος παρεμπιπτόντως προνοεί για εννιαμελή και όχι επταμελή επιτροπή, καθώς και για παρατηρητές).

Σύμφωνα με τον ερευνώντα λειτουργό, τα παρόντα μέλη της Επιτροπής Λαχείων το Δεκέμβρη του 1989 έθεσαν θέμα αναβάθμισης του ρόλου της Επιτροπής και ανάλογης τροποποίησης του νόμου. Λήφθηκε απόφαση για σύγκληση ειδικής συνεδρίας που θα ασχοληθεί με το θέμα αυτό, αλλά μέχρι σήμερα δεν πραγματοποιήθηκε.

Αγορά των δύο μηχανών από την Cerametelec Ολλανδίας:

Σύμφωνα με την έκθεση του ερευνώντος λειτουργού, η αγορά των δύο μηχανών έγινε από την Cerametelec μέσω του Διευθυντή και ιδιοκτήτη της International Lottery Systems ILS, κ. Steegers, και ο Πρόεδρος της Cerametelec, κ. Henri Bruyn, του δήλωσε στις 29 Μαΐου 1990 ότι ουδέποτε έλαβε τις προδιαγραφές που συνέταξε το Κρατικό Λαχείο Κύπρου και ούτε γνώριζε το σκοπό για τον οποίο θα χρησιμοποιούνταν οι μηχανές κλήρωσης που κατασκεύασε και ότι η παραγγελία έγινε από τον κ. Steegers από τηλεφώνου.

Και ο ερευνών λειτουργός καταλήγει στο ότι η όλη υπόθεση της αγοράς των μηχανών δείχνει αμέλεια, παρά το γεγονός ότι αναγνωρίζεται η προσπάθεια εξοικονόμησης δαπανών του κρατικού λαχείου.

Σχέσεις Κρατικού Λαχείου και ILS:

Οι σχέσεις κρατικού λαχείου και ILS άρχισαν τον Απρίλη του 1981 με την παραγγελία αυτόματων λαχείων.

Για να καλυφθούν οι ανάγκες του κρατικού λαχείου σε αυτόματα λαχεία για την περίοδο 1984-1989, ζητήθηκαν γραπτές προσφορές από αριθμό προσφοροδοτών. Παρά το γεγονός, τονίζεται στην έκθεση του ερευνώντος λειτουργού, ότι οι τιμές της εταιρείας ILS ήταν ψηλότερες, τύγγχανε προτίμησης και της κατακυρωνόταν η προσφορά με το δικαιολογητικό της μακράς συνεργασίας. Στη συνέχεια η έκθεση αναφέρει: Σ' ό,τι αφορά την κατακύρωση προσφορών για την περίοδο 1990-1991 η προσφορά επρόκειτο να κατακυρωθεί στην ILS, διότι κατά τη γνώμη της Επιτροπής Λαχείων ήταν η μόνη προσφορά που πληρούσε τις προδιαγραφές. Ύστερα από πληροφορίες ότι οι προδιαγραφές ήταν αδικαιολόγητα περιοριστικές επενέβη το Υπουργείο Οικονομικών και ζητήθηκαν νέες προσφορές. Έτσι η προσφορά κατακυρώθηκε στην εταιρεία OPAX, με αποτέλεσμα το δημόσιο να ωφεληθεί με ένα αρκετά μεγάλο ποσό χρημάτων.

Ο ερευνών λειτουργός επισημαίνει στην έκθεσή του ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεν εκρατείτο επαρκώς ενήμερο για τις δραστηριότητες του κρατικού λαχείου και ότι οι αρμοδιότητες και ο ρόλος του Υπουργείου πρέπει να ενδυναμωθούν. Και καταλήγει:

«Πιστεύω ότι τα σφάλματα ή οι παραλείψεις που δημιούργησαν την παρούσα κατάσταση έγιναν καλή τη πίστει και δεν έχω αποδείξεις ή ενδείξεις ότι διαπράχθηκε οτιδήποτε εσκεμμένα. Τουναντίον πιστεύω ότι το ελατήριο των ενεργειών, που εκ των υστέρων αποδείχθηκαν λανθασμένες (δηλαδή η αγορά ακατάλληλων μηχανών), ήταν η εξοικονόμηση δημόσιου χρήματος».

Στο σημείο αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα προβώ σε ορισμένα σχόλια και σε αντιπαράθεση στοιχείων, για να διευκολύνω την εξαγωγή ορθών συμπερασμάτων.

1) Από το ιστορικό της υπόθεσης φαίνεται καθαρά ότι το θέμα βγήκε στην επιφάνεια με την επιστολή προς τον Υπουργό Εσωτερικών και από δημοσιεύματα στον τύπο το 1988 και 1989.

- α) Ο υπεύθυνος του Κλάδου Τηλεπικοινωνιών της αστυνομίας αστυνόμος Σερδάρης και ο κ. Βάσος Βασιλειάδης ηλεκτρομηχανικός της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας διερεύνησαν τις καταγγελίες. Όπως αναφέρει η έκθεση της αστυνομίας, έγινε έλεγχος της λειτουργικότητας της κληρωτίδας και κατόπιν ο κ. Βασιλειάδης άνοιξε τη μηχανή η οποία επιθεωρήθηκε εσωτερικά. Ο κ. Βασιλειάδης αναφέρει ότι με κανένα τρόπο δεν μπορεί η κληρωτίδα να κληρώσει προκαθορισμένο αριθμό και ο κ. Σερδάρης αναφέρει ότι η κληρωτίδα δεν έχει τίποτε το επιλήψιμο για επέμβαση στη διαδικασία της κλήρωσης. Για να αλλοιωθεί δε, τονίζει, η γνησιότητα της μηχανής, πρέπει να γίνουν τροποποιήσεις και προσθήκες, πράγμα που στην προκειμένη περίπτωση δεν έγινε και έτσι η μηχανή δεν μπορούσε να δεχθεί οδηγίες από ασύρματο τηλεχειριστήρα.

Από την έκθεση των δύο τεχνικών εξάγονται δύο συμπεράσματα.

- ότι δεν έγινε καμιά επέμβαση στη μηχανή, και
- ότι, παρά το γεγονός ότι η μηχανή επιθεωρήθηκε εσωτερικά, η επιθεώρηση δεν αποκάλυψε το ελάττωμα της μηχανής, δηλαδή ότι η μηχανή λειτουργούσε με μια, αντί έξι γεννήτριες.

Ασφαλώς το περιεχόμενο της έκθεσης κοινοποιήθηκε ιεραρχικά στην κυβέρνηση και, εφόσον δεν έγιναν περαιτέρω έρευνες, συμπεραίνω ότι το αποτέλεσμα της διερεύνησης ικανοποίησε. Και διερωτώμαι γιατί τότε επιρρίπτεται ευθύνη στο Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου; Μήπως ο Διευθυντής του Κρατικού Λαχείου είχε λόγους να αμφισβητήσει το πόρισμα της έρευνας ή μήπως είχε στη διάθεσή του άλλους μηχανισμούς για να ασκήσει διαφορετική έρευνα;

- (β) Τα Υπουργεία προμηθεύονται καθημερινά όλες τις εφημερίδες και θέλω να πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι το ενδιαφέρον τους δεν επικεντρώνεται στα κοινωνικά νέα, αλλά στα δημοσιεύματα που τα αφορούν. Το βασανιστικό ερώτημα που προβάλλει είναι: Καμιά υπηρεσία, κανένα Υπουργείο, ούτε ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος ούτε το αρμόδιο Υπουργείο των Οικονομικών δεν ανησύχησαν και δεν ενδιαφέρθηκαν να πληροφορηθούν για το τι συνέβαινε;

Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17 Μαΐου 1990, με δυόμισι χρόνια καθυστέρηση, ανέθεσε τη διενέργεια διοικητικής και τεχνικής έρευνας. Και το ερώτημα είναι: Υπάρχουν ή δεν υπάρχουν πολιτικές ευθύνες; Η απάντηση είναι, ναι, υπάρχουν πολιτικές ευθύνες.

Αν η διοικητική έρευνα κατηγορεί το Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου για αμέλεια, ποια κατηγορία πρέπει να προσάψει ο λαός και η Βουλή στην κυβέρνηση; Για έλλειψη ευαισθησίας; Για αδράνεια ή για ασύγγνωστη αδιαφορία;

2. Τονίστηκε πως ο ρόλος της εννιάμελούς Επιτροπής Λαχείων είναι κυρίως συμβουλευτικός, ότι το Δεκέμβρη του 1989 έθεσαν θέμα αναβάθμισης του ρόλου της Επιτροπής και ότι λήφθηκε απόφαση τότε για σύγκληση ειδικής συνεδρίας που θα ασχολείτο με το θέμα αυτό, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί.

Και σε τούτη την αναφορά προβάλλουν σοβαρά ερωτήματα.

α) Ο ρόλος της Επιτροπής Λαχείων σύμφωνα με το νόμο είναι συμβουλευτικός και βοηθητικός. Στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή Λαχείων ποια βοήθεια ή ποια συμβουλή έδωσε στο Διευθυντή Κρατικών Λαχείων ή ποιο ενδιαφέρον επέδειξε; Κατά τη διερεύνηση του θέματος ο κ. Παντελής Κυπριανού, Ανώτερος Επιθεωρητής Λογαριασμών και Γραμματέας της Επιτροπής, δήλωσε στον Ερευνώντα Λειτουργό. «Σ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας μου η Επιτροπή συνεδρίασε μόνο μια ή δυο φορές. Κάποτε καλούσαμε την Επιτροπή και δεν έρχονταν τα μέλη».

Αποτελεί ο τρόπος ενέργειας των μελών της Επιτροπής υπεύθυνη συμπεριφορά; Αν δεν τους ικανοποιούσε ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής και εφόσον διαπίστωναν ότι δεν έβρισκαν ανταπόκριση από το αρμόδιο Υπουργείο, όφειλαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Εφόσον διατηρούσαν το αξίωμα, δεν απαλλάσσονται της ευθύνης.

β) Ο ερευνών λειτουργός αναφέρει: Το Δεκέμβριο του 1989 η Επιτροπή έθεσε θέμα αναβάθμισης του ρόλου της και λήφθηκε απόφαση για σύγκληση ειδικής συνεδρίας που αση θα ασχοληθεί με το θέμα. Αλλά μέχρι την ημέρα της έκθεσης, τον Ιούνιο του 1990, δεκαοκτώ ολόκληρους μήνες, δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί η ειδική τούτη συνεδρία. Ειλικρινά δυσκολεύομαι να χαρακτηρίσω την τόση αδιαφορία που επιδείχθηκε από τους αρμοδίους για ένα τόσο σοβαρό θέμα.

3) Αγορά των δύο μηχανών από την Cerametelec Ολλανδίας.

Σύμφωνα με την έκθεση του ερευνώντος λειτουργού, οι μηχανές αγοράστηκαν από την Cerametelec μέσω τρίτου, που έδιδε οδηγίες στους κατασκευαστές από το τηλέφωνο, και δεν υπήρχαν προδιαγραφές. Τονίστηκε επίσης πως έκθεση ειδικού οργανισμού αναφέρει ότι η Cerametelec δεν είναι μεγάλη εταιρεία εγνωσμένου κύρους, δεν υπάρχει όμως τίποτε το επιλήψιμο.

α) Είναι γεγονός ότι οι μηχανές αγοράστηκαν μέσω τρίτου, ο οποίος συνεργάζεται με το κρατικό λαχείο. Δεν είναι όμως σωστό ότι δεν ετοιμάστηκαν προδιαγραφές και ότι ο τρίτος έδιδε οδηγίες στους κατασκευαστές από το τηλέφωνο. Στο σημείο αυτό θα μεταφέρω τις απαντήσεις που έδωσε ο κ. Βγυνη σε ερωτήσεις Βουλευτών, που διαφέρουν ριζικά με τις δηλώσεις που έκαμε στον ερευνώντα λειτουργό. Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή είπε: «Οι προδιαγραφές του κ. Κύρρη ήταν εξαιρετικές. Δυστυχώς δεν τις ακολουθήσαμε». Σε άλλη ερώτηση, αν υπέβαλαν εισηγήσεις στους πελάτες τους για έλεγχο στατιστικό ή μηχανικό ή συντήρηση των μηχανών, ο κ. Βγυνη απάντησε αρνητικά και δήλωσε ότι η μηχανή ήταν λανθασμένη από την κατασκευή της, γιατί εφοδιάστηκε με μια μόνο γεννήτρια τυχαίων αριθμών, αντί με έξι γεννήτριες.

Άρα στην προκειμένη περίπτωση αποδεικνύεται ότι το κρατικό λαχείο ετοίμασε προδιαγραφές τις οποίες είχε στην κατοχή του ο κατασκευαστής, αλλά δεν τις ακολούθησε. Και το ότι έπαιρνε τάχα οδηγίες μέσω τηλεφώνου από τρίτο είναι σωστό παραμύθι. Στην πραγματικότητα ο κατασκευαστής αποδέχτηκε πλήρη ευθύνη, αφού παραδέχτηκε ότι η μηχανή ήταν από την κατασκευή της λαθασμένη. Και διερωτώμαι γιατί μετά την επίσημη παραδοχή για προμήθεια λαθασμένης μηχανής δε ζητήθηκαν ευθύνες από τον κατασκευαστή.

4) Αγορά αυτόματων λαχείων.

Σ' ό,τι αφορά την αγορά αυτόματων λαχείων, ο ερευνών λειτουργός στην έκθεσή του αναφέρει ότι κατακυρώνονταν οι προσφορές στην ILS, έστω και αν ήταν ψηλότερες, με το δικαιολογητικό της μακράς συνεργασίας.

Στο σημείο αυτό θα παραθέσω απάντηση του Υπουργού Οικονομικών σε δημοσιογραφική διάσκεψη στις 30 Ιουνίου 1990, που διαφέρει ριζικά με τις παρατηρήσεις του ερευνώντος λειτουργού, όπως αυτές παρατίθενται στην έκθεσή του:

«Αναφορικά με ερώτηση που υποβλήθηκε στον Υπουργό Οικονομικών σε πρόσφατη δημοσιογραφική διάσκεψη σχετικά με το θέμα της αγοράς αυτόματων λαχείων, ο Υπουργός Οικονομικών επιθυμεί να ανακοινώσει τα εξής:

Η Επιτροπή Λαχείων για λόγους ασφάλειας έκρινε ότι η ζήτηση προσφορών θα έπρεπε να περιοριζόταν σε αξιόπιστους εκτυπωτές. Γι' αυτό κάθε διετία για τα έτη 1984-1989 εζητούντο προσφορές από περιορισμένο αριθμό εκτυπωτών με προδιαγραφές που είχε εγκρίνει η Επιτροπή.

Πιο συγκεκριμένα:

- α) Για τα έτη 1984-1985 και 1986-1987 λήφθηκαν τρεις προσφορές.

Η χαμηλότερη προσφορά εντός προδιαγραφών και στις δύο περιπτώσεις ήταν της εταιρείας ILS, στην οποία και κατακυρώθηκε η προσφορά.

Η φθηνότερη προσφορά ήταν εκτός προδιαγραφών, επειδή ο τρόπος αριθμητικής αναγνώρισης των λαχείων δεν κρίθηκε ικανοποιητικός.

- β) Για τα έτη 1988-1989 λήφθηκαν πέντε προσφορές. Η προσφορά κατακυρώθηκε στην εταιρεία ILS της Ολλανδίας, παρόλο που υπήρχε φθηνότερη προσφορά από άλλο οίκο, ο οποίος όμως αποκλείστηκε λόγω του ότι ο τρόπος αριθμητικής αναγνώρισης των λαχείων δεν κρίθηκε ικανοποιητικός.

- γ) Για τα έτη 1990-1991 ύστερα από εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών ζητήθηκαν ανοικτές προσφορές, αφού τροποποιήθηκαν οι προδιαγραφές. Η προσφορά κατακυρώθηκε στον πιο φθηνό προσφοροδότη εντός προδιαγραφών, που ήταν η εταιρεία ΟΡΑΧ».

Άρα, κύριε Πρόεδρε, η αναφορά ότι κατακυρώνονταν προσφορές στην ILS, έστω και αν ήταν ψηλότερες, είναι λαθασμένη και διαψεύστηκε από τον αρμόδιο Υπουργό.

5) Ενημέρωση του Υπουργείου Οικονομικών.

Στην έκθεσή του ο ερευνητής λειτουργός επισημαίνει ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεν ενημερωνόταν επαρκώς και ότι οι αρμοδιότητες και ο ρόλος του Υπουργείου πρέπει να ενδυναμωθούν. Αν διαβάσει κάποιος με προσοχή τις ερωτήσεις του ερευνητή λειτουργού τόσο προς τον κ. Κύρρη όσο και σε άλλο λειτουργό του κρατικού λαχείου, εύκολα θα διαπιστώσει την προσπάθεια που καταβαλλόταν να επιρριφθεί ευθύνη στον κ. Κύρρη ότι δεν ενημέρωνε επαρκώς το Υπουργείο. Αλλά, κι αν έτσι συνέβαινε, μήπως αυτό απαλλάσσει το Υπουργείο από κάθε ευθύνη; Αν μια υπηρεσία, στην προκειμένη περίπτωση το κρατικό λαχείο που αποφέρει στο κράτος οκτώ περίπου εκατομμύρια λίρες καθαρό κέρδος το χρόνο, ενεργεί αυτόβουλα και δεν ενημερώνει το Υπουργείο, το Υπουργείο είναι άμοιρο ευθυνών; Ειλικρινά πιστεύω ότι οι ευθύνες του Υπουργείου είναι πολύ μεγάλες.

Εύκολα ένας μπορεί να συμπεράνει: Για το κρατικό λαχείο, που όταν το ανέλαβε ο κ. Κύρρης απέφερε τρία περίπου εκατομμύρια λίρες και σταδιακά έφθασε τα οκτώ εκατομμύρια, με προοπτικές περαιτέρω αύξησης, αν δε δημιουργείτο το πρόβλημα αυτό, το Υπουργείο θα παρέμενε αδιάφορο. Γι' αυτό επαναλαμβάνω ότι για το θέμα που συζητούμε υπάρχουν σοβαρές πολιτικές ευθύνες.

Κύριε Πρόεδρε, μέσα απ' όλη τη θλιβερή εικόνα με τις σοβαρές παραλείψεις και ευθύνες, υπηρεσιακές και πολιτικές, υπάρχει ευτυχώς και η ευχάριστη πτυχή του θέματος.

- Το κράτος δεν αποκόμισε οικονομικό όφελος από το μειονέκτημα της μηχανής κλήρωσης, αλλά πλήρωσε στο ακέραιο τα ποσά που όφειλε να πληρώσει σ' εκείνους που, περιοριστικά όμως, ευνόησε η τύχη.
- Παρά το μειονέκτημα της μηχανής, αποδείχθηκε ότι κανένας δεν μπόρεσε να το εκμεταλλευτεί προς ίδιον όφελος. Ούτε και ο δημόσιος υπάλληλος που διαπίστωσε το ελάττωμα της μηχανής, παρά το γεγονός ότι προσπάθησε (διένειμε σε φίλους, συναδέλφους και συγγενείς λίστες με τους ευνοϊκούς αριθμούς που συμπεριλαμβάνονταν στην κλήρωση), δεν κατόρθωσε να κερδίσει, διότι, όπως ο ίδιος δήλωσε, η πιθανότητα να κερδίσει κάποιος ήταν 28 στις 66,000.
- Αποδείχθηκε ότι οι ενέργειες του Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου έγιναν καλή τη πίστει, ότι δε διαπράχθηκε οτιδήποτε εσκεμμένα και ότι οι ενέργειές του σχετικά με την αγορά των μηχανών κλήρωσης στόχευαν στην εξοικονόμηση χρήματος. Θέλω να υπενθυμίσω στο σημείο αυτό ότι, σύμφωνα με τον ιδιώτη εμπειρογνώμονα κ. Φέκκο, η αγορά της ακριβότερης μηχανής δεν εγγυάται την αξιοπιστία της. Είναι επίσης γνωστό ότι η μηχανή κλήρωσης του ΡΙΚ κατασκευάστηκε με μικροποσά και εξυπηρετεί ικανοποιητικά τις ανάγκες του ΡΙΚ, αλλά προσωρινά και του κρατικού λαχείου.
- Διαπιστώθηκε επίσης ότι κανένας υπάλληλος από την Υπηρεσία του Κρατικού Λαχείου δεν προσπορίστηκε κέρδος από την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης και ότι κανένας από αυτούς δεν ενείχετο σε επιλήψιμη πράξη.

— Θέλω να πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα παθήματα θα γίνουν μαθήματα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρυσοστόμου ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω τους ομιλητές να είναι λίγο σύντομοι, διότι έχουμε ακόμα δέκα θέματα τα οποία θα εξαντλήσουμε.

Ο κ. Πέτας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι εμάς που θα εξαντλήσετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσάς δε με πειράζει που θα σας εξαντλήσω. Έκανε σαφές ο Πρόεδρος της Βουλής ότι θα εξαντλήσουμε την ημερήσια διάταξη. Οι απόντες Βουλευτές το ήξεραν. Τα πλείστα θέματα είμαι βέβαιος πως δε θα συζητηθούν, διότι λείπουν οι εισηγητές, αλλά θα θεωρηθούν κλειστά. Το είπα σε προηγούμενη συνεδρία και δεν πρόκειται να φύγω από την ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Συμφωνώ, κύριε Πρόεδρε. Μόνο έτσι θα τελειώσει το Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς.

Λοιπόν, ο κ. Πέτας. Αν είναι δυνατό, σύντομα.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Ναι, θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Ακόμη θα έπρεπε να πω ότι επειδή η Έκθεση της Επιτροπής είναι ομόφωνη και επειδή τη συζήτηση αυτού του θέματος και την εξαγωγή των συμπερασμάτων στα οποία είχαμε καταλήξει βοήθησε πάρα πολύ και η Έκθεση του Ελεγκτή -η οποία είναι πραγματικά ενδεδειγμένη και ρίχνει άπλετο φως σ' όλες τις πτυχές αυτού του θέματος- και επειδή η εξέταση του προβλήματος στην Επιτροπή Ελέγχου έγινε μπροστά στους υπεύθυνους του τύπου, ανοικτά και με διαφάνεια, και στην κατάσταση είχαν πάρει μέρος επίσημοι του κράτους, αστυνομία, παραγγελιοδόχοι, κατασκευαστές και ο ίδιος ο λαός, διάφοροι που ενδιαφέρονταν και μπορούσαν να καταθέσουν, ασφαλώς πολύ λίγα έχουμε να πούμε και με μεγάλη προσοχή για να μην είναι οχληρή επανάληψη. Όλα αυτά θα συνέδραμαν λοιπόν στο να μη ζητήσουμε το λόγο. Αλλά το ζήτημα συγκλόνισε πάρα πολύ το λαό, ιδιαίτερα από το γεγονός ότι δεν είχε επισημανθεί είτε από την αστυνομία είτε από οποιονδήποτε άλλον αυτό το θέμα και να αναληφθούν οι έρευνες για τη διαλεύκανσή του, αλλά από έναν πολίτη της Κύπρου, ο οποίος από χόμπυ παρακολούθησε και επισήμανε το λανθασμένο της λειτουργίας των μηχανημάτων και έδωσε τούτη την ευκαιρία και το ερέθισμα για να έχει αυτό το ζήτημα συγκλονιστική απήχηση μέσα στον κόσμο. Και θυμούμαστε όλοι ότι δεν μπορούσαμε να κάνουμε οτιδήποτε άλλο από το να ακούμε με προσοχή και να παρακολουθούμε τις ανησυχίες του λαού. Ιδιαίτερα αυτά που διαδίδονταν διά ζώσης και που ήταν πολύ πιο προχωρημένα από το τι δημοσιευόταν στις στήλες του τύπου. Υπήρξαν ανησυχίες και εκφράζονταν φόβοι ότι επρόκειτο πιθανόν για οργανωμένο έγκλημα. Διαδιδόταν ότι με τηλεοπτικά μέσα γινόταν επέμβαση πάνω στις μηχανές, για να ευνοούνται ορισμένοι αριθμοί

οι οποίοι συστήνονταν με δελτίο από κάποιους στους αγοραστές των λαχείων. Για όλους αυτούς τους λόγους εμείς, όπως και όλοι ασφαλώς οι πολιτικοί αυτού του τόπου, υποχρεωθήκαμε επανειλημμένα να πάρουμε μέρος σε συζητήσεις, να ακούσουμε απόψεις και τελικά να φτάσουμε στη συνεδρίαση της Επιτροπής Ελέγχου.

Η συνεδρίαση της Επιτροπής Ελέγχου ήταν πολύ εξονυχιστική πάνω σ' όλες τις πτυχές του ζητήματος. Και είχαν εξεταστεί όλα τα ενδεχόμενα, για να μη μείνει οποιαδήποτε πληροφορία ή οποιαδήποτε πτυχή αυτού του θέματος που να μη διαλευκανθεί. Εδώ, τόσο στην Έκθεση του Ελεγκτή όσο και στην ομόφωνη Έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου, διαπιστώνεται ότι δεν υπήρξε οποιαδήποτε οργανωμένη επέμβαση απ' έξω, από τρίτους πάνω στη μηχανή. Είναι αυτό ελεγχόμενο και αποδεδειγμένο.

Η αδικία όμως αυτή έγινε σε βάρος των αγοραστών λαχείων, αλλά έμμεσα και σε βάρος ολόκληρου του λαού. Διότι δεν μπορεί να διαπράττεται ένα τέτοιο ομαδικό έγκλημα, χωρίς να έχει επιπτώσεις σοβαρές ακόμα και στα μεγάλα προβλήματα του λαού μας, γιατί οι λαοί από τους οποίους περιμένουμε βοήθεια για να λύσουμε το πρόβλημά μας μετρούν πάντοτε το πώς εμείς προσέχουμε τα μεγάλα προβλήματα ηθικών αξιών για να αποφασίσουν και εκείνοι και να ενδιαφερθούν να μας βοηθήσουν εμάς. Είναι όλα αλληλένδετα. Στην περίπτωση αυτή ανεξάρτητα από το πώς υπολογίζουμε αυτούς που ζήμιωσαν πρέπει να αναφέρω την ερώτηση συναδέλφου στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Ελέγχου, την ανοικτή συνεδρίαση, προς τον κ. Ορφανίδη, κατά πόσο από την παρακολούθηση που έκαμε και τις συστάσεις που έκαμε και στους φίλους του - διότι παραδέκτηκε ότι έκαμε συστάσεις στους φίλους του για τους αριθμούς που ευνοούνταν - κατά πόσο κέρδισαν οποιοδήποτε ποσό. Και η απάντηση από τον κ. Ορφανίδη ήταν, όχι, ούτε σεντ δεν είχε κερδίσει. Και ο έντιμος συναδέλφος ο οποίος υπέβαλε την ερώτηση λέει, «εγώ δεν ενέγγισα με τον τρόπο τούτο και δεν έπαιρνα λαχεία από εκείνα που υπήρχε ισχυρισμός ότι ευνοούνταν από τη λανθασμένη μηχανή και κέρδισα £11,000». Δηλαδή ήταν ο δεύτερος τυχερός λαχνός! Με τούτο δε θέλω να μειώσω την αξία των συμπερασμάτων, διότι δεν είναι μόνο τούτο που συντρέχει στο να κερδίσει ένας ή να χάσει. Είναι και η τύχη που ασφαλώς συμβαδίζει.

Θέλω να πω παρακάτω ότι από το περιστατικό τούτο βγαίνουν συμπεράσματα τα οποία θα πρέπει να προσέξουμε και πρωτίστως η Βουλή, η οποία καταπιάστηκε με το θέμα αυτό, θα πρέπει όχι απλά να συστήσει, αλλά να επαγρυπνεί, να υποδεικνύει, να γαλουχεί και να επιδιώκει να λαμβάνονται υπόψη απ' όλα τα υπεύθυνα πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή είναι ομόφωνο το συμπέρασμα ότι υπήρξε λάθος, υπήρξε ολιγωρία στην εξέταση του ζητήματος μετά που είχε καταγγελθεί, υπήρξε ελαττωματικότητα στη μηχανή. Βέβαια υπήρξε και ελαφρυντικό το ότι δεν υπήρχε πείρα την οποία να συμβουλευτούν οι αρμόδιοι. Αλλά ευτυχώς ενσυνειδητή προσπάθεια κάποιων ή κάποιου προσώπου ή κάποιας ομάδας προσώπων να προσποριστούν κέρδη από τη λανθασμένη λειτουργία αυτών των μηχανών δεν υπήρξε. Γι' αυτό το λόγο εκείνο το οποίο απομένει σε μας και στον κάθε υπεύθυνο ο οποίος απασχολείται σε τέτοια πόστα-κλειδιά είναι να εργαζόμαστε με ενσυνειδησία και με φιλότιμο, να επιδιώκουμε να εκπληρώσουμε το καθήκον μας, το χρέος μας. Διότι είναι εύκολο στον καθένα που θα επιδιώξει να πληροφορηθεί την έκταση της συγκίνησης που δοκίμασε ο λαός, του συγκλονισμού που προκλήθηκε μέσα στο λαό από το γεγονός αυτό, να φτάσει

στο συμπέρασμα ότι, για να μη βρεθούμε μπροστά σε παρόμοια περίπτωση στο μέλλον, θα πρέπει να κάμουμε ό,τι μπορούμε για να μην παρουσιαστεί η ίδια ολιγωρία, η ίδια αδιαφορία, οι ίδιοι, εν πάση περιπτώσει, λόγοι που οδήγησαν στην εμφάνιση αυτού του προβλήματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι συμφωνείτε ότι ήμουν σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι απολύτως.

Ο κ. Στυλιανού.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Είσαστε λίγο αυστηρός, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω ο κ. Στυλιανού να είναι πράγματι σύντομος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Σίγουρα πρέπει να είμαι σύντομος, γιατί, ανεξάρτητα από οποιοσδήποτε άλλες διαπιστώσεις για ολιγωρίες, θα πρέπει να επισημανθούν και οι πολύ καλές και αναλυτικές τοποθετήσεις και παρατηρήσεις τις οποίες εν πλάτει ανέπτυξε ο συναδέλφος Χρυσοστόμου και τις οποίες φυσικά δεν πρόκειται να επαναλάβω.

Θα ήθελα όμως επιγραμματικά ως συνήθως να μου επιτραπεί να τονίσω και να υπογραμμίσω μερικά σημεία σε πολύ αδρές γραμμές. Το πρώτο είναι, κύριε Πρόεδρε, το γεγονός της μη εκμετάλλευσης προς ίδιον όφελος του μειονεκτήματος της μηχανής κλήρωσης, πράγμα που και ο ίδιος ο κ. Ορφανίδης, ο επισημάνας τα μειονεκτήματα της μηχανής, έχει σημειώσει. Δεύτερο, την κατηγορηματική δήλωση του ιδιώτη εμπειρογνώμονα κ. Φέκκου πως κι η ακριβότερη μηχανή, όπως ακριβώς λέχθηκε και πιο μπροστά και όπως τονίζεται και στην Έκθεση, δεν εγγυάται την αξιοπιστία της. Κι αυτό σε αντιπαράθεση με τα ευτελή ποσά αγοράς της μηχανής κλήρωσης του ΡΙΚ, που εξυπηρετεί και τις κρατικές ανάγκες χωρίς προβλήματα και κατά τρόπο άψογο. Τρίτο, κανένας απολύτως υπάλληλος που ήταν αποσπασμένος στην Υπηρεσία του Κρατικού Λαχείου δεν προσπορίστηκε κανένα κέρδος και όλων η συμπεριφορά και η στάση ήταν ανεπίληπτη. Και αυτό πρέπει να το τονίσουμε και να εξάρουμε τη λειτουργία της δημόσιας μηχανής τουλάχιστο στον τομέα τούτο. Τέταρτο, όποιος ρίξει και μια απλή ματιά στην έκθεση της αστυνομίας, που επισυνάπτεται ως Παράρτημα Δ' στην Έκθεση, όχι μόνο πείθεται, μα και πληροφορείται επιγραμματικά για το γεγονός πως οι υποψίες για παρεμβάσεις στις κληρωτικές μηχανές δεν ευσταθούν. Πέμπτο, έγινε, όπως και στο Παράρτημα Ε' τονίζεται, διερεύνηση, επανειλημμένα, για κατάλληλες μηχανές κλήρωσης. Και η ισραηλίτικη και η γαλλική εταιρεία που υπέβαλαν τις προσφορές τους με τις £100,000 η πρώτη και τις £100,000 η δεύτερη δεν εξυπηρετούσαν άλλους σκοπούς πέραν της απλής εβδομαδιαίας κλήρωσης του λαχείου, γιατί πρώτο είχαν μνήμη για κλήρωση πολύ μεγαλύτερου αριθμού λαχνών, δηλαδή οκταψήφιων, και δεύτερο στις πλείστες χώρες του κόσμου κάθε έξι μήνες οι μη κερδίζοντες λαχνοί κληρώνονται ξανά για το μεγάλο τυχερό, δηλαδή ένα λαχνό μόνο. Και στις κληρώσεις αυτές λαμβάνουν μέρος όσοι αριθμοί δεν κερδίζουν στους προηγούμενους έξι μήνες. Εξάλλου οι πιο πάνω μηχανές κρίθηκαν ακριβές για τα δικά μας δεδομένα και τις δικές μας απαιτήσεις. Γι' αυτό ετοιμάστηκαν τεχνικές προδιαγραφές για τις μηχανές κλήρωσης λαχνών από τους μηχανικούς του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών.

Εν πάση περιπτώσει η ακριβότερη μηχανή, ξανατονίζεται, δεν είναι αναγκαστικά η πιο ασφαλής. Απλούστατα, γιατί και πάλι το software μπορεί να παρουσιάσει αδυναμίες. Και ίσως μάλιστα να είναι πιθανότερο με μηχανή πολύπλοκου μηχανισμού (sophisticated) να υπάρξουν περισσότερα λάθη. Πρόσθετα την ίδια περίπου εποχή ο τότε Προϊστάμενος του Κρατικού Λαχείου, κ. Ζαχαριάδης, παρατήρησε ότι με δύο μηνών εργασία και με κόστος υλικών £500 περίπου το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έκαμε δική του μηχανή κλήρωσης -η παρατήρησή του, λέω, πρέπει να επισημανθεί- που λειτούργησε θαυμάσια και χωρίς ως τώρα κανένα πρόβλημα. Αυτό είναι και απόδειξη του προαναφερθέντος πως η ακριβότερη μηχανή δεν είναι αυταναγκαστικά κι η πιο ασφαλής.

Όταν μιλούμε για «προσφορές» -πρέπει να τονιστεί και αυτό, έντιμη κύριε Πρόεδρε- υπάρχουν πολλοί τρόποι. Π.χ. γενικές, ειδικές, από επιλεγόμενους προμηθευτές ή «διερεύνηση» της αγοράς. Σ' αυτή την περίπτωση δε ζητήθηκαν δημόσιες γενικές προσφορές, για το γνωστό ειδικό λόγο που αναπτύχθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Γιατί πέραν της τεχνολογικής κατάστασης μιας μηχανής κλήρωσης, εξίσου ή ίσως το πιο σημαντικό είναι το εσωτερικό σύστημα της μηχανής με το οποίο σχηματίζονται τυχαία οι αριθμοί. Κι έτσι υπήρχε πιθανότητα ένα σύστημα μιας μηχανής να ήταν γνωστό είτε στον αντιπρόσωπό της είτε σε οποιοδήποτε άλλο και έτσι θα κατασττούσε τη μηχανή διαβλητή. Ως εκ τούτου, ο τότε Προϊστάμενος του Κλάδου Κρατικού Λαχείου, κ. Ζαχαριάδης, εισηγήθηκε και -με τη σύμφωνη γνώμη και του Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου κ. Κύρρη- επιλέγηκε το σύστημα της «διερεύνησης» της αγοράς.

Τέλος να πούμε πως οι προαιρέσεις κι οι προθέσεις του Γενικού Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου ήταν υπεράνω πάσης υποψίας. Δούλεψε στον τομέα τούτο εντελώς αφιλοκερδώς, χωρίς καμιά απολύτως αμοιβή, με μόνο αντάλλαγμα την προσπάθεια και την επίγνωση της επιτέλεσης του υπηρεσιακού του καθήκοντος. Η λαμπρή πορεία του Γενικού Διευθυντή του Κρατικού Λαχείου στη δημόσια υπηρεσία -που το ήθος και το ύφος του τίθεται, ξαναλέμε, υπεράνω πάσης υποψίας- και την τιμά και την καταξιώνει. Και πρέπει επομένως να υπογραμμιστούν και να αναγνωριστούν και από το βήμα τούτο.

Αυτό φυσικά δε σημαίνει πως η Βουλή, όπως και ο προηγούμενος ομιλητής ανέφερε και όπως και ο εισηγητής του θέματος διέγραψε, δεν πρέπει να επιλαμβάνεται σοβαρών ή λιγότερο σοβαρών θεμάτων που άπτονται της ίδιας της έννοιας της χρηστής διοίκησης. Γιατί η Βουλή πρέπει να επαγρυπνεί, όπως επανειλημμένα τονίστηκε από προηγούμενους ομιλητές, πάνω σε θέματα που αναφέρονται σε τέτοια λεπτά και ευαίσθητα σημεία που αφορούν το σύνολο του κυπριακού λαού. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Θεωρώ ότι το πρώτο θέμα έχει λήξει. Υπάρχει εισήγηση να μη διαβάζονται οι Εκθέσεις.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Η επόμενη Έκθεση, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται 1. «Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής

διάγνωσης και δυνατής θεραπείας» και 2. «Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους», έχει διαβαστεί προηγούμενα, αλλά και οι υπόλοιπες να μη διαβάζονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές για το δεύτερο θέμα;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ορισμένες Εκθέσεις, αν δε διαβαστούν, δε θα αντιληφθεί κανένας περί τίνος πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και νομίζετε, κύριοι συνάδελφοι, πως τώρα αντιλαμβάνεται οποιοσδήποτε; Έχω την εντύπωση ότι ... Εν πάση περιπτώσει, αν υπάρχει ένσταση, όταν έρθει η ώρα, θα τα βρούμε.

Υπάρχουν ομιλητές για το δεύτερο θέμα;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θεωρώ ότι έκλεισε.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς στους βόθρους» Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια Ο. Δημητρίου. 31.5.1990.
2. «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος». Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής. Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «Η ΑΝΕΠΙΤΡΕΠΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΝΑ ΚΑΤΑΚΡΑΤΕΙ ΤΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΣΕ ΜΗ ΑΜΕΙΠΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΑΓΕΛΑΔΙΝΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΝΑ ΤΟ ΠΕΤΑ ΣΤΟΥΣ ΒΟΘΡΟΥΣ» ΚΑΙ 2. «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΓΕΛΑΔΙΝΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κηρυτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Οδυσσεάς Δημητρίου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τα πιο πάνω θέματα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και 26 Σεπτεμβρίου 1990. Στην πρώτη από τις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Οργανισμού Διαθέσεως Γαλακτοκομικών Προϊόν-

των, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων (Π.Ο.Α.).

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο από τα πιο πάνω θέματα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου στις 31 Μαΐου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα, ενώ το δεύτερο θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την ίδια Επιτροπή.

Ο εισηγητής του πρώτου θέματος αξ. Βουλευτής κ. Ο. Δημητρίου παρατήρησε ότι παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα τόσο στη διάθεση του αγελαδινού γάλακτος γενικά, όσο και στη διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τη διάθεση του γάλακτος, καθώς και με την παραγωγή υποπροϊόντων του από τον Οργανισμό Διαθέσεως Γαλακτοκομικών Προϊόντων, κυρίως όσον αφορά τις εξουτελιστικές τιμές που πληρώνει ο οργανισμός στους παραγωγούς και επισήμανε το θλιβερό γεγονός να χύνεται το γάλα στους βόθρους σαν περισσευμα.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων (Π.Ο.Α.), που παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής, υποστήριξαν πως οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα στη διάθεση του προϊόντος τους και κυρίως τόνισαν τις τεράστιες, όπως είπαν, ζημιές που υφίστανται λόγω των εξουτελιστικών τιμών που εξασφαλίζουν. Στη συνέχεια οι ίδιοι εκπρόσωποι χαρακτήρισαν απαράδεκτο το γεγονός να χύνεται μια μεγάλη ποσότητα αγελαδινού γάλακτος στους βόθρους και να καταστρέφεται, τη στιγμή που το 45% των αναγκών της Κύπρου σε γαλακτοκομικά προϊόντα καλύπτεται με εισαγωγές από το εξωτερικό. Προς αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων και των ίδιων των παραγωγών υπέβαλαν εισηγήσεις, μεταξύ των οποίων είναι και οι πιο κάτω:

- (α) Να γίνει σοβαρός έλεγχος στις εισαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων και να απαγορευτεί η εισαγωγή κάθε προϊόντος του οποίου η παραγωγή μπορεί να γίνει στην Κύπρο.
- (β) Να δοθούν τα κατάλληλα κίνητρα προς τις ντόπιες βιομηχανίες, ούτως ώστε να μπορέσουν να παράξουν προϊόντα εφάμιλλα εκείνων του εξωτερικού και ιδιαίτερα εκείνων που προτιμούνται από τους Κυπρίους.
- (γ) Το σύστημα διαπίστωσης της ποιότητας του γάλακτος με βάση την οποία γίνεται ο καθορισμός της τιμής του πρέπει να τελειοποιηθεί για πιο δίκαιο καθορισμό των τιμών.
- (δ) Ο Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, αφού συσχεφθεί με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις και αφού λάβει σοβαρά υπόψη τις εισηγήσεις τους, να καταρτίσει νέο σχέδιο-πρόγραμμα για τη διάθεση του προϊόντος, επειδή το υφιστάμενο δεν έχει φέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και οι εκπρόσωποι του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, δήλωσαν πως πολιτική της κυβέρνησης είναι να βοηθήσει όσο μπορεί, ώστε να διατίθενται χωρίς προβλήματα όλα τα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένου και του αγελαδινού γάλακτος. Μέσα στα πλαίσια αυτά έθεσε σε εφαρμογή σχέδιο, σύμφωνα με το οποίο θα ελεγχόταν η παραγωγή σε σχέση με την κατανάλωση του γάλακτος. Φαίνεται όμως ότι το σχέδιο δε

λειτούργησε πλήρως ικανοποιητικά, με αποτέλεσμα η παραγωγή να ξεπεράσει την κατανάλωση, να παρουσιαστούν προβλήματα τόσο στη διάθεση όσο και στις τιμές των προϊόντων και ένα περίσσειμα να χύνεται πράγματι στους βόθρους, αφού ακόμα και σε εξευτελιστικές τιμές οι βιομήχανοι αρνούνται να το παραλάβουν.

Στη συνέχεια οι ίδιοι εκπρόσωποι παραδέχτηκαν ότι πράγματι το 45% των αναγκών της Κύπρου σε γαλακτοκομικά προϊόντα καλύπτεται με εισαγωγές από το εξωτερικό, επειδή οι κυπριακές βιομηχανίες δεν είναι σε θέση να παράξουν τα ζητούμενα προϊόντα και ένεκα και της υποχρέωσης της Κύπρου που απορρέει από την τελωνειακή της ένωση με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα να εισάγει ορισμένα προϊόντα από τις χώρες μέλη της.

Τέλος ανέφεραν στην Επιτροπή πως θα μελετήσουν όλες τις εισηγήσεις των ενδιαφερόμενων οργανώσεων και παραγωγών και θα συσκεφθούν μαζί τους για καταρτισμό σχεδίου-προγράμματος που να ρυθμίζει όλα τα θέματα που αφορούν την παραγωγή και τη διάθεση του αγελαδινού γάλακτος, θα εκσυγχρονίσουν τις εγκαταστάσεις του Οργανισμού Γαλακτοκομικών Προϊόντων για παραγωγή νέων προϊόντων, θα δημιουργήσουν σε συνεργασία με την Παγκύπρια Οργάνωση Αγελαδοτρόφων συνεταιρικό τυροκομείο που θα παραλαμβάνει απευθείας το γάλα και θα το ψύχει και πως θα δοθούν, εκτός απ' αυτά που ήδη δόθηκαν, και άλλα κίνητρα στις ντόπιες βιομηχανίες για παραγωγή προϊόντων που έχουν ζήτηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στο συμπέρασμα πως υπάρχει πράγματι σοβαρό πρόβλημα διάθεσης του αγελαδινού γάλακτος, πράγμα που προκαλεί τεράστια προβλήματα στους παραγωγούς του. Γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προσέλθει σε άμεσες επαφές με όλες τις οργανώσεις των παραγωγών, για να βρεθούν τρόποι επίλυσης του προβλήματος. Η Επιτροπή καλεί επίσης τους αρμοδίους να πάρουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για μείωση των εισαγωγών γαλακτοκομικών προϊόντων και παράλληλα να δώσουν όλα τα απαιτούμενα κίνητρα στις ντόπιες βιομηχανίες για παραγωγή προϊόντων με ζήτηση, για να σταματήσει το θλιβερό και απαράδεκτο φαινόμενο να χύνονται περισεύματα γάλακτος στους βόθρους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παρισινός. Είπα ότι, αν υπάρχει αίτηση για ανάγνωση της Έκθεσης, θα πρέπει να γίνεται, όταν αναγγέλλεται το θέμα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με πολύ λίγα λόγια, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι πραγματικά έχει επιτευχθεί μια συμφωνία από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, για να γίνει ένας προγραμματισμός που στόχο έχει να βοηθήσει και τους παραγωγούς και γενικά την πολιτεία. Στις συνεδριάσεις της αρμόδιας Επιτροπής, της Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο κ. Μαραγκός παραδέχθηκε ότι μπορεί να υπάρχουν λάθη στο σύστημα το οποίο χρησιμοποιείται και σίγουρα μπορεί να υπάρξει βελτίωση. Όμως είδαμε ότι στις 5 Σεπτεμβρίου 1990 είχε συγκληθεί το συνέδριο της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων το οποίο και εκ καθήκοντος παρακολούθησαμε. Χαίρομαι, γιατί έστω και τη δωδεκάτη, δηλαδή στις 4 Σεπτεμβρίου 1990, έγινε μια παρέμβαση του Υπουργού που κατάφερε να απαμβλύνει μια οξεία σύγκρουση μεταξύ του οργανισμού και των αγελαδοτρόφων και να έχει ως αποτέλεσμα τη θαυμάσια συμφωνία ότι θα πρέπει να παρακαθήσουν όλες οι πλευρές σε εποικοδομητικές συνομιλίες, εφόσον η Παγκύπρια

Οργάνωση Αγελαδοτρόφων τόνισε ότι στις συνομιλίες αυτές θα έχει και απόψεις και εισηγήσεις, ώστε να γίνουν κάποιες διορθωτικές παρεμβάσεις που να ικανοποιήσουν τους παραγωγούς. Έχω πληροφορίες, κύριε Πρόεδρε, ότι οι συνεχιζόμενες συνομιλίες έχει προκαθοριστεί ότι στο τέλος αυτού του μηνός ή στα πρώτα εικοσιτετράωρα του επόμενου μηνός θα έχουν καταλήξει σε συμφωνία. Και ευχόμαστε πραγματικά να επιτευχθεί μια συμφωνία που να βοηθήσει ιδιαίτερα τους συμπαθέστατους αυτούς παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος.

Θα ήθελα να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η δική μας άποψη είναι ότι θα πρέπει να βοηθηθούν και να προστατευθούν τόσο οι προοδευτικοί μεγάλοι παραγωγοί, γιατί τούτοι οι άνθρωποι είναι σίγουρα αξιέπαινοι, αφού έχουν εισάξει τα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα της επιστήμης στις δικές τους φάρμες -και είναι πράγματι, το τονίζω, αξιέπαινοι- αλλά επίσης θα πρέπει να προστατεύσουμε και να βοηθήσουμε τους πολυπληθέστερους και μαχητικούς μικρούς παραγωγούς των οποίων η απασχόληση είναι οικογενειακή και που θέλουν σίγουρα μια ιδιαίτερη συμπάθεια και μια ιδιαίτερη χειρονομία αγάπης, για να μπορέσουν να επιβιώσουν στη δύσκολη αυτή προσπάθεια που καταβάλλουν.

Τελειώνοντας όμως, κύριε Πρόεδρε, θα αισθανόμουν ότι δε θα έκαμνα το καθήκον μου προς το Σώμα αυτό, αν δεν ανέφερα λίγα λόγια για τις εμπειρίες που είχαμε κατά την επίσκεψή μας στη λεγόμενη κτηνοτροφική ζώνη στο Δάλι, όπου μαζί με τον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας είχαμε αν μπορώ να την πω τύχη να δούμε μια σκληρή πραγματικότητα. Δυστυχώς θα ήθελα να μεταφέρω σε σας, κύριε Πρόεδρε, και στο Σώμα την εικόνα που αντικρίσαμε εκεί, γιατί συζητούμε τα προβλήματα των αγελαδοτρόφων. Είδαμε να ανεγείρονται φάρμες εκεί των αγελαδοτρόφων και να επενδύονται εκατοντάδες χιλιάδες λίρες με σχέδια τα οποία παίρνουν από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου. Αλλά δυστυχώς πεταμένες δεξιά και αριστερά, χωρίς σωστό σχεδιασμό και χωρίς υποδομή. Φτάνει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η περιοχή εκείνη δεν έχει νερό, δεν έχει ηλεκτρισμό και το κυριότερο στερείται δρόμων. Μάλιστα στη συνέχεια, όταν έγινε η σύσκεψη στο Δάλι και ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας προθυμοποιήθηκε να δραστηριοποιηθεί έντονα, ώστε το ταχύτερο να εξασφαλιστεί η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στην περιοχή, εκεί του υποδείχθηκε και όλοι τον συγκρατήσαμε να μην υπόσχεται, διότι δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι χαρτογραφημένοι δρόμοι και πώς θα μπορούσε η υπηρεσία της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου να προχωρήσει στην εγκατάσταση των αναγκαίων για την παροχή ρεύματος, τη στιγμή που δεν έχουμε καν χαρτογραφημένους και οριοθετημένους δρόμους.

Γι' αυτό έρχομαι από το βήμα αυτό να πω ότι η κυβέρνηση θα πρέπει πραγματικά με πολλή σοβαρότητα και με ταχύτητα να αντικρίσει το θέμα και να δώσει σύντομα λύσεις, γιατί πήραμε την εικόνα ενός τοπίου πολύ υπανάπτυκτης αφρικανικής χώρας που σε μας προκαλεί σίγουρα πολλή λύπη. Και είναι κρίμα οι αξιέπαινοι και προοδευτικοί κτηνοτρόφοι μας και αγελαδοτρόφοι να εργάζονται, να παλεύουν και να μοχθούν να επιβιώσουν κάτω απ' αυτές τις συνθήκες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, διότι δεν προτίθεμαι να απασχολήσω το Σώμα. Άλλωστε και η ώρα δεν το επιτρέπει. Απλώς θέλω να επισημάνω ότι

πρόβλημα υπάρχει. Και το πρόβλημα μπορεί να μην είναι ολόχρονα μόνιμο, αλλά εποχιακά αντιμετωπίζουμε με οξύτητα πλεονάσματα γάλακτος. Και πρέπει επίσης να αναφέρω ότι, ενώ έχουμε μια μείωση του αριθμού των αγελαδοτρόφων σημαντική, έχουμε μια επίσης σημαντική αύξηση της παραγωγής, πράγμα που δείχνει ότι οι μικροί δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα και διαλύονται και μαζεύεται η παραγωγή στα χέρια μικρότερου αριθμού παραγωγών, οι οποίοι σίγουρα εργάζονται και προωθούν την επιχείρηση ή το επάγγελμά τους κάτω από σκληρές, δύσκολες συνθήκες. Όμως, όπως και να δει κανείς το θέμα, το πρόβλημα για να αντιμετωπιστεί πρέπει να προγραμματιστεί. Και έγινε μια συστηματική προσπάθεια από μέρος του Συμβουλίου με τη συνεργασία και των αγροτικών οργανώσεων και των ενδιαφερομένων. Και πρέπει να πω ότι οι τελευταίες πληροφορίες που έχουμε είναι ότι υπάρχει μια αισθητή βελτίωση στην κατάσταση. Εμείς θεωρούμε ότι πρέπει όλοι μας να συμβάλουμε και να συνεργαστούμε, για να υπάρξουν λογικές και αντικειμενικές ρυθμίσεις, ικανές να απαμβλύνουν όσο γίνεται το πρόβλημα και με σειρά μέτρων να το αντιμετωπίσουμε στο μέλλον. Και φυσικά αυτά τα θέματα δεν αφορούν μόνο τον προγραμματισμό για τα πλεονάσματα, αλλά βλέπουν ευρύτερα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κτηνοτροφία η οποία μάλιστα, λόγω της φετινής ανουμβρίας, βρίσκεται σε τραγικά δύσκολες συνθήκες και μάλιστα όλοι οι κλάδοι της, αλλά ιδιαίτερα ο κλάδος της νομαδικής κτηνοτροφίας. Γι' αυτό όλοι μας πρέπει να δούμε πώς μπορούμε να συμβάλουμε και να βοηθήσουμε. Πιστεύω ότι το Σώμα πάντοτε ανταποκρίθηκε σε όποια μέτρα είχε προτείνει το κράτος. Και τώρα απ' ό,τι γνωρίζω θα συνέλθει σύντομα η Γεωργική Συμβουλευτική Επιτροπή και θα ασχοληθεί με αυτά τα θέματα. Και είμαι βέβαιος ότι, όταν θα έρθουν προτάσεις στη Βουλή, η Βουλή, όπως πάντα, με κατανόηση θα δει πώς μπορεί να παρεμβληθεί, για να βοηθήσει στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού. Μεγάλη ομιλία, κύριε Στυλιανού;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Σίγουρα το θέμα που έχει εγγραφεί από το συνάδελφο Δημητρίου είναι και σοβαρό και πολύχρονο. Και θα πρέπει να προσθέσουμε, -μετά τις διαπιστώσεις από τις επαφές μας στο τελευταίο κτηνοτροφικό συνέδριο, που ανέφερε και ο συνάδελφος Παρισινός, και τις επαφές μας με τις διάφορες κτηνοτροφικές και αγροτικές οργανώσεις- πως η αναθεώρηση του σχεδίου του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας για προγραμματισμό της παραγωγής του αγελαδινού γάλακτος, μετά την επτάμηνη ως τα τώρα λειτουργία του, επιβάλλεται. Ο οργανισμός συγκεκριμένα πρέπει, σε συνεργασία με την ΠΟΑ, να βρει μόνιμο τρόπο για δίκαιη κατανομή των ποσοστώσεων στους παραγωγούς, μιας και η αντιπαράθεση με την ΠΟΑ οδήγησε σε καταστροφή και αφανισμό μερίδας του αγελαδοτροφικού κόσμου. Χαιρόμαστε, γιατί τελικά έχει επικρατήσει η συναίνεση. Μα πρέπει να παρατηρήσουμε πως η πρακτική αυτή πρέπει να συνεχιστεί, όπως τόνισε ο συνάδελφος Κουρτελλάρης, αν δε θέλουμε να υπάρξουν ρωγμές στο κλίμα τούτο της συναίνεσης στο νευραλγικό αυτό θέμα, που αποδεικνύονται ζημιογόνες για τον αγελαδοτροφικό κόσμο.

Να επισημάνουμε επίσης την ανάγκη εφαρμογής σχεδίου πληρωμής γάλακτος βάσει λίπους. Το σχετικό αίτημα της ΠΟΑ προς τον οργανισμό εκκρεμεί από το

1989, όταν διεκδικούσε την εφαρμογή σχετικής δίκαιης αυξομείωσης της τιμής του γάλακτος με βάση το λίπος. Ο οργανισμός -που στη συγκεκριμένη περίπτωση αδιαφόρησε-διαφοροποίησε τη στάση του μάλλον εφαρμόζοντας τη λεγόμενη αναγωγή βάσει λίπους και με περσινά μάλιστα δεδομένα και μη παραχωρώντας, μέχρι πολύ πρόσφατα, στους παραγωγούς άλλα δείγματα, για να μπορέσουν κι αυτοί να διενεργήσουν παράλληλη ανάλυση, με φυσικά συνεπακόλουθα τη μείωση των παραγωγικών ποσοστώσεων ως φυσική συνάρτηση και τις εισοδηματικές πτωτικές φορές.

Έτσι, μετά την πρόσφατη, επαναλαμβάνουμε, συναίνεση του οργανισμού για παραχώρηση στους παραγωγούς παράλληλων δειγμάτων για διενέργεια κι από μέρους τους αναλύσεων, το αίτημα τώρα επικεντρώνεται στην εφαρμογή του σχεδίου πληρωμής του γάλακτος με βάση το λίπος. Κι όταν η ποσοστιαία αναλογία δεν υπερβαίνει το 3% και ανέρχεται π.χ. στο 2,7%, η πληρωμή να είναι ανάλογη και αντίστοιχη. Αίτημα εξάλλου της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων είναι η παραχώρηση στους ίδιους τους κτηνοτρόφους, μέσω της οργάνωσής τους, πλήρων στοιχείων αναφορικά με την παραγωγή, την κατανομή και επεξεργασία του γάλακτος, μιας και συνιστά αναφαίρετο δικαίωμα του κάθε παραγωγού να γνωρίζει καθετί αναφορικά με το προϊόν που παράγει. Όμως -κι αντίθετα με την πολιτική της περεστρόικα και της γκλάσνοστ που έχει επιβληθεί απ' άκρου σε άκρο της γηραιάς ηπείρου- από το Μάιο του 1990 αναστάληκε η παροχή οποιωνδήποτε στοιχείων από τον οργανισμό προς την οργάνωση των αγελαδοτρόφων.

Να επισημάνουμε ακόμα το γεγονός πως η τιμή του μοσχαρίσιου κρέατος, παρά την εξακτίνωση των κόστων παραγωγής, παραμένει στα επίπεδα του '80. Πρόσθετα επιβάλλεται ο καθορισμός και η διασφάλιση των τιμών μαζί με την απαραίτητη διάθεση των κτηνοτροφικών προϊόντων, με βάση τη στοιχειώδη αρχή εξισορρόπησης τιμών σε συνάρτηση κόστους παραγωγής και τιμάρθιμου.

Η ανάγκη εκσυγχρονισμού στις φάρμες -για την οποία μίλησε και ο συνάδελφος Παρισινός- που σημαίνει μείωση αναπόδραστη του κόστους παραγωγής προϋποθέτει μακροχρόνια δανειοδότηση του παραγωγού γι' αγορά κτηνοτροφικών μηχανημάτων κι άλλων απαραίτητων χρεωδών και καταστάσεων.

Οι εισαγωγές επιβάλλεται να πούμε πως εξόφθαλμα πρέπει να συνιστούν μόνο συμπλήρωμα της ντόπιας παραγωγής, αν θέλουμε πραγματικά διασφάλιση της τιμής. Και δεν πρέπει να δοθεί άδεια να διατεθούν στην κυπριακή αγορά τα ακατάλληλα κρέατα που εισήχθησαν παράνομα -και που πολύς θόρυβος γι' αυτά έχει γίνει πρόσφατα από μέρους επισήμων, πολλών επισήμων, ακόμα και προεδρικών χειλέων, που διακήρυσσαν πως θα λαμβάνονταν τα αναγκαία ένδικα μέτρα για πάταξη της πρακτικής, που όμως έχουν εκείνες οι διακηρύξεις ατονίσει-όχι μόνο γιατί, αν δώσουμε την άδεια, επιβραβεύουμε τους παρανομούντες, αλλά και γιατί θέτουμε σε κίνδυνο την ίδια την υγεία και τη ζωή του ίδιου του λαού μας.

Να πούμε τέλος πως επιβάλλεται η άμεση πληρωμή του σανού, η παροχή κυβερνητικής επιχορήγησης για σφαγή αγελάδων κι η έναρξη υλοποίησης των προεδρικών υποσχέσεων, μετά την πορεία διαμαρτυρίας των αγελαδοτρόφων στο προεδρικό, πως η κυβέρνηση θα καλούσε τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να δει με θετικό φακό τις εισηγήσεις των αγελαδοτρόφων και να προχωρήσει στην εξεύρεση κάποιου, έστω, κοινά αποδεχτού σχεδίου για προγραμματισμό της παραγωγής του αγελαδινού γάλακτος. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι η συμβολή της Βουλής, των οργανώσεων και των ίδιων των παραγωγών που περιβάλλουν το συμβούλιο, τον Οργανισμό Γάλακτος, στην προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος είναι πολύ μεγάλη και ότι προσπαθούν και συνεχίζουν να διαβουλευούνται με διεύρυνση μιας επιτροπής, για να λυθεί το πρόβλημα. Εμείς, ως Βουλευτές και ως Σώμα, πρέπει να παρακολουθούμε το πρόβλημα και να εκτιμήσουμε το γεγονός ότι οι Κύπριοι κτηνοτρόφοι, ιδιαίτερα οι αγελαδοτρόφοι, έχουν προσφέρει πολλά, έχουν μεγαλώσει τις φάρμες τους, έχουν αυξήσει τον αριθμό των ζώων τους, αντιμετωπίζοντας πάντα πολλά προβλήματα και περιβάλλοντας το Συμβούλιο Γάλακτος με πολλή αγάπη.

Όμως θα ήθελα να θίξω το ότι ο λόγος που ο αριθμός των αγελάδων έχει αυξηθεί είναι οι δυσκολίες στη διάθεση του κρέατος, αφού τα τελευταία χρόνια, την τελευταία δεκαετία, συνεχώς εισαγόταν κρέας αγελαδινό. Μιλώ για τα προηγούμενα χρόνια. Φτάσαμε σε ένα απροχώρητο και στην προσπάθειά μας να ιδρυθεί συμβούλιο κρέατος βρήκαμε αντιδράσεις από την κυβερνητική πλευρά. Οι αντιδράσεις που προβλήθηκαν πριν πολλά χρόνια, συνεχίζονται και τώρα και η λύση του προβλήματος της αγελαδοτροφίας θα στηριχθεί και στη βελτίωση του Οργανισμού Γάλακτος, αλλά και στην ίδρυση του συμβουλίου κρέατος. Και πρέπει ως Σώμα, αν πραγματικά θέλουμε να βοηθήσουμε τον αγελαδοτρόφο, να τον βοηθήσουμε να αντιμετωπίσει και τα προβλήματα του γάλακτος, αλλά, το βασικότερο, και το πρόβλημα της διάθεσης του κρέατος. Γιατί δυστυχώς υπάρχει πρόβλημα συνεχώς στη διάθεση του μοσχαρίσιου κρέατος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, το θέμα θεωρείται ότι έληξε.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ. 16.11.1989. Συνέχιση της συζήτησης.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΟΞΕΙΑ ΕΛΛΕΙΨΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ ΚΤΛ. ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΑΙΤΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΣΚΑΦΩΝ ΚΑΙ Η ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΤΡΟΠΩΝ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 Μαρτίου και 25 Οκτωβρίου 1990. Κατά την πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και του Συνδέσμου Ψαράδων Λεμεσού.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 16/11/1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα. Στη συνέχεια και όταν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέταζε συναφή θέματα που αφορούσαν τα λιμενικά προβλήματα της Λεμεσού, αποφασίστηκε η εξέτασή του από την Επιτροπή αυτή.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο εισηγητής του Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ ανέφερε πως στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού υπάρχει πολύ μεγάλη έλλειψη λιμενικών χώρων και αλιευτικών καταφυγίων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην όλη λειτουργία του, καθώς και προστριβές μεταξύ των ψαράδων και των άλλων ιδιοκτητών σκαφών που το χρησιμοποιούν. Ο ίδιος Βουλευτής τόνισε την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων επίλυσης του προβλήματος, πράγμα που θα βοηθήσει στην καλύτερη εξυπηρέτηση όσων χρησιμοποιούν το λιμάνι και ιδιαίτερα θα επιλύσει τα προβλήματα των επαγγελματιών ψαράδων των οποίων το μοναδικό βιοποριστικό επάγγελμα είναι το ψάρεμα. Εισηγήθηκε επίσης την ανάγκη εξεύρεσης χώρων για κατασκευή μικρών ναυπηγείων (καρνάγιων) για επιδιόρθώσεις μικρών σκαφών που χρήζουν επιδιόρθωσης προς εξυπηρέτηση των ιδιοκτητών τέτοιων σκαφών.

Ο Σύνδεσμος Ψαράδων Λεμεσού τόνισε την ανάγκη εξεύρεσης άμεσης λύσης στο πρόβλημα των αλιευτικών καταφυγίων που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και για την αντιμετώπιση του προβλήματος έκαμε τις πιο κάτω εισηγήσεις:-

- (α) Ο χώρος που χρησιμοποιείται από την Αρχή Λιμένων για ελλιμενισμό ξένων σκαφών να ενοικιαστεί στο Τμήμα Αλιείας και τα ξένα σκάφη να χρησιμοποιούν τις μαρίνες Σιέρατον, Λάρνακας ή ακόμα και τα λιμάνια που εξυπηρετούν την εμπορική ναυτιλία.
- (β) Οι λάντσες που ασχολούνται με την εξυπηρέτηση των εμπορικών σκαφών να ελλιμενίζονται στο νέο λιμάνι.
- (γ) Τα ακινητοποιημένα για διάφορους λόγους σκάφη να μετακινηθούν στο νότιο βραχίονα του νέου λιμανιού.
- (δ) Τα τουριστικά σκάφη να πρυμνοδετούν και όχι να πλαγιοδετούν, πράγμα που θα εξοικονομήσει γύρω στα 40 μέτρα χώρο.
- (ε) Ο χώρος δίπλα από το λιμάνι που χρησιμοποιείται από τη HANSEATIC να παραχωρηθεί για αλιευτικά καταφύγια.
- (στ) Να εξευρεθεί χώρος δημιουργίας ναυπηγείου, για να μην αναγκάζονται τα σκάφη να ταξιδεύουν σε άλλες χώρες για επισκευές και να χάνεται πολύτιμος χρόνος και συνάλλαγμα.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως τα πιο πάνω μέτρα που εισηγούνται δεν αποτελούν τη ριζική λύση του προβλήματος, που είναι η κατασκευή νέων χώρων για ελλιμενισμό, όμως μπορούν να βοηθήσουν προσωρινά και μέχρι την κατασκευή των νέων αυτών χώρων. Ακολούθως αναφέρθηκαν σε πληροφορίες για μετατροπή του παλιού λιμανιού σε μαρίνα, πράγμα για το οποίο εξέφρασαν την αντίθεσή τους, και εισηγήθηκαν όπως το λιμάνι αυτό μετατραπεί σε ψαρολίμανο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Αλιείας, στο παλιό λιμάνι Λεμεσού ελλιμενίζονται όλες οι επαγγελματικές ψαρόβαρκες, που ανέρχονται σε 100 περίπου, δεκαπέντε σκάφη αλιείας ξιφία και δέκα τράτες, παρόλα δε τα μικροπροβλήματα που συναντούν, υπάρχει ασφάλεια για τα σκάφη αυτά.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως για την προσωρινή αποσυμφόρηση του λιμενικού χώρου του παλιού λιμανιού μετακινηθούν από την Αρχή Λιμένων Κύπρου τα 3 - 4 μεγάλα σκάφη που βρίσκονται μόνιμα αδρανοποιημένα και δημιουργηθεί καρνάγιο έξω από το παλιό λιμάνι. Ως τελική όμως λύση του προβλήματος οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν να μελετηθεί η δυνατότητα παραχώρησης του λιμανιού εξ ολοκλήρου στο Τμήμα Αλιείας και μετατροπής του σε ψαρολίμανο που να ενσωματωθεί στην υπό δημιουργία Λαϊκή Γειτονιά της Λεμεσού.

Από την πλευρά της Αρχής Λιμένων Κύπρου δηλώθηκε ότι πράγματι υπάρχει στενότητα λιμενικών χώρων στο παλιό λιμάνι Λεμεσού, το πρόβλημα όμως αυτό αντιμετωπίζεται στα ευρύτερα σχέδια της Αρχής για δημιουργία μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό, τα οποία βρίσκονται ήδη σε προχωρημένο στάδιο.

Από μέρους των αγροτικών οργανώσεων υποστηρίχτηκαν οι εισηγήσεις του Συνδέσμου Ψαράδων και ζητήθηκε η επίσπευση της εφαρμογής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις των διάφορων πλευρών, όπως αυτές εκτέθηκαν ενώπιόν της, και ιδιαίτερα τη διαπίστωση όλων των πλευρών για την έλλειψη λιμενικών χώρων και αλιευτικών καταφυγίων στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού, καλεί όλες τις αρμόδιες αρχές να προβούν σε επίσπευση όλων των διαδικασιών για αποσυμφόρηση του λιμενικού αυτού χώρου. Ιδιαίτερα καλεί την Αρχή Λιμένων Κύπρου, στην οποία ανήκει ο χώρος, να επισπεύσει τη διαδικασία της κατασκευής μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό που θα επιλύσει οριστικά το πρόβλημα. Καλείται επίσης η ίδια Αρχή όπως πάρει και προσωρινά μέτρα που θα απαμβλύνουν το πρόβλημα μέχρι την τελική του λύση, όπως είναι η κατασκευή καρνάγιου εκτός του λιμανιού και η απομάκρυνση των μόνιμα αδρανούστων σκαφών από τους χώρους του λιμανιού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, το θέμα θεωρείται ότι έληξε.

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Δ', το υπ' αρ. 5 στη σημερινή ημερήσια διάταξη, είναι «Η καθυστέρηση της λειτουργίας του χημικού-βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΗΜΙΚΟΥ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΣΟΒΑΡΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ, ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΥΔΡΟΦΟΡΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου και στις 3 και 23 Οκτωβρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Δήμου Λεμεσού, του ΕΒΕ Λεμεσού, των κατασκευαστών του έργου, καθώς επίσης και ο Σύμβουλος Μηχανικός του έργου.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 7 Ιουνίου 1990 από τον αξ. Βουλευτή κ. Ά. Χρυσοστόμου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και ετοιμασία Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε, κ. Ά. Χρυσοστόμου, αναφέρθηκε στο σοβαρό πρόβλημα των αποβλήτων της πρώτης βιομηχανικής περιοχής Λεμεσού, τα οποία λιμνάζουν μπροστά στο κυριότερο αρτοποιείο της Κύπρου και λίγα μέτρα μακριά από τα σχολεία δημιουργώντας ανθυγιεινές συνθήκες και ρυπαίνοντας τα υδροφόρα στρώματα της περιοχής, και τόνισε την ανάγκη για γρήγορη επίλυσή του. Όπως στη συνέχεια ανέφερε ο εισηγητής του θέματος, σύμφωνα με στοιχεία που έχει ενώπιόν του η κατάσταση αναφορικά με το σοβαρό αυτό πρόβλημα έχει ως ακολούθως:

- (α) Υπογράφηκε στις 21 Ιανουαρίου 1989 συμβόλαιο για την κατασκευή χημικού-βιολογικού σταθμού έναντι του ποσού των £153,610. Το συμβόλαιο υπογράφηκε εκ μέρους της κυβέρνησης από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και εκ μέρους των ενδιαφερόμενων βιομηχανιών από τον Πρόεδρο του ΕΒΕ Λεμεσού. Η κατασκευή του έργου ανατέθηκε στον οίκο Hydrotech υπό την επίβλεψη του οίκου Α. Χριστοδούλου και συνεργάτες.
- (β) Το έργο αποπερατώθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1989, αλλά ο σταθμός παρέμεινε σε αδράνεια για 9 συνεχείς μήνες. Μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού και χωρίς στο μεταξύ να γίνει καμιά ενέργεια για να αρχίσει να λειτουργεί ο σταθμός, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να διαθέσει το ποσό των £7,720 για να τεθεί ο σταθμός σε λειτουργία για μια τρίμηνη δοκιμαστική περίοδο, με στόχο στο διάστημα αυτό να

γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία της μονάδας πάνω σε μόνιμη βάση πριν από τη λήξη της τρίμηνης αυτής δοκιμαστικής περιόδου.

- (γ) Παρά το γεγονός ότι τόσο ο Υπουργός σε σχετική απάντησή του προς τη Βουλή, όσο και το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σε ανακοίνωσή του ανέφεραν ότι έχουν ήδη ζητήσει από το Σύμβουλο Μηχανικό να ετοιμάσει τα έγγραφα που απαιτούνται για την προκήρυξη προσφορών, έτσι ώστε η κατακύρωσή τους να γίνει πριν από τη λήξη της τρίμηνης δοκιμαστικής περιόδου, εντούτοις μέχρι τις 28 Αυγούστου 1990 δεν έδωσαν εντολή στο Σύμβουλο Μηχανικό να ετοιμάσει τις προδιαγραφές για την ανάθεση σε ιδιωτικό οίκο της λειτουργίας του σταθμού και λόγω αυτής της αδράνειας είναι αναγκαία η παράταση της δοκιμαστικής περιόδου για άλλους τρεις μήνες. Εν τω μεταξύ τεχνικός που προσλήφθηκε για να εκπαιδευτεί σε θέματα λειτουργίας του σταθμού εγκατέλειψε την εργασία στις 21/7/1990 χωρίς να αντικατασταθεί.
- (δ) Με το σύστημα του σταθμού, σύμφωνα πάντοτε με τα στοιχεία του εισηγητή, συνδέθηκαν 8 μεγάλες βιομηχανίες και παραμένουν 8 μικρές βιομηχανίες που δεν έχουν συνδεθεί. Στη συνέχεια μερικές βιομηχανίες συνδέθηκαν με τον αγωγό των ομβρίων υδάτων και τα απόβλητά τους ρέουν κατευθείαν στο ίδιο σημείο που ρέει το επεξεργασμένο από το σταθμό νερό. Αν ληφθεί υπόψη ότι τα απόβλητα μερικών βιομηχανιών περιλαμβάνουν μηχανέλαια και άλλα είδη αποβλήτων που δεν πρέπει να διοχετεύονται στο σύστημα, το θέμα γίνεται ακόμα σοβαρότερο.
- (ε) Οι 8 βιομηχανίες που έχουν συνδεθεί με το σταθμό αποδίδουν 1,000-1,200 κ.μ. επεξεργασμένου νερού. Μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει καμιά αξιοποίηση του επεξεργασμένου νερού το οποίο προς το παρόν αναμειγνύεται με τα άλλα απόβλητα μπροστά στο αρτοποιείο και λίγα μέτρα μακριά από το σχολείο σχηματίζοντας βάλτο, με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία των περιόικων και στα υδροφόρα στρώματα.

Για την καλύτερη ενημέρωση της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέθεσαν όλα τα αναγκαία έγγραφα που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα και ειδικότερα τα πρακτικά των συσκέψεων που έγιναν στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα αυτό, τη συμφωνία που υπογράφηκε με τον εργολάβο κατασκευαστή της μονάδας, την αλληλογραφία με το ΕΒΕ Λεμεσού και τα ενδιαφερόμενα κυβερνητικά τμήματα που αναμείχθηκαν στο θέμα αυτό.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι, εκφράζοντας τις απόψεις του Υπουργείου τους πάνω στο θέμα, ανέφεραν ότι η καθυστέρηση στην έναρξη λειτουργίας της μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού οφείλεται στο γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενες βιομηχανίες, οι οποίες αρχικά είχαν συμφωνήσει να αναλάβουν τη συντήρηση και τη λειτουργία του σταθμού μετά τη συμπλήρωσή του, υπαναχώρησαν, για το λόγο ότι το ετήσιο κόστος λειτουργίας και συντήρησης του σταθμού κατέληξε τελικά να είναι κατά πολύ ψηλότερο από το αναμενόμενο. Το Υπουργείο, στην προσπάθειά του να εξεύρει λύσεις ώστε να καταστεί δυνατή η μόνιμη λειτουργία της μονάδας, έχει παρατείνει για ακόμα μια τριμήνια τη δοκιμαστική λειτουργία του σταθμού. Αν στο διάστημα αυτό δε λυθεί το

πρόβλημα του ποιος θα αναλάβει τη λειτουργία και τη συντήρηση του σταθμού και πώς θα καλυφθούν τα έξοδά του, τότε ο σταθμός εκ των πραγμάτων θα πρέπει να κλείσει. Όσον αφορά τη διάθεση του επεξεργασμένου νερού, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν στην Επιτροπή ότι στο στάδιο αυτό αναμένονται τα αποτελέσματα του Γενικού Χημείου του κράτους και ανάλογα με την καταλληλότητα της ποιότητας του νερού θα αποφασιστεί και η χρήση για την οποία θα διατίθεται.

Οι εκπρόσωποι του ΕΒΕ Λεμεσού από τη δική τους πλευρά δήλωσαν στην Επιτροπή ότι συμφώνησαν ν' αναλάβουν το 50% του κόστους κατασκευής του όλου έργου - πράγμα για το οποίο ουδέποτε υπαναχώρησαν- δεν είναι όμως διατεθειμένοι να αναλάβουν το κόστος λειτουργίας και συντήρησης του έργου αυτού. Το ποσό των £80,000 που ζητήθηκε από τρίτους για τη συντήρηση και λειτουργία της μονάδας είναι κατά την άποψη των ιδίων εξωπραγματικό. Και τούτο γιατί το Υπουργείο είχε επανειλημμένα αναφέρει ότι το κόστος λειτουργίας του έργου θα ήταν γύρω στα 8 - 10 σεντ/κ.μ. Από την άλλη, οι βιομηχανίες δε διαθέτουν ούτε τον απαιτούμενο μηχανισμό, αλλ' ούτε το χρόνο για να αναλάβουν τη λειτουργία της μονάδας, την είσπραξη χρημάτων, την προμήθεια υλικών και λοιπά. Ενόψει των προβλημάτων αυτών εισηγούνται όπως δημιουργηθεί κάποιος φορέας από την κυβέρνηση που να αναλάβει αυτή την ευθύνη έναντι του ποσού των 10 σεντ/κ.μ. το οποίο οι βιομηχανίες αποδέχονται να καταβάλουν προς την κυβέρνηση, μέχρις ότου εφαρμοστούν οι πρόνοιες του νόμου για το αποχετευτικό σύστημα της Λεμεσού και γίνει και η σχετική σύνδεση του σταθμού με το αποχετευτικό αυτό σύστημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, έχοντας ενώπιόν της όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού, έχει τη γνώμη ότι, ενόψει του σοβαρότατου προβλήματος που συνεπάγεται το κλείσιμο ή η ανεπαρκής λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού, όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν τη σοβαρότητα του θέματος και να αναλάβουν η καθεμιά τις ευθύνες της. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνουν απ' όλες τις πλευρές προσπάθειες και συμβιβασμοί, όπου αυτό είναι αναγκαίο, με στόχο αμέσως μετά τη λήξη της νέας δοκιμαστικής περιόδου η μονάδα να είναι σε θέση να λειτουργήσει μόνιμα κάτω από υπεύθυνη φροντίδα. Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή παρατηρεί και σημειώνει το γεγονός ότι για το εν λόγω έργο δεν έγινε ο σωστός προγραμματισμός, ο οποίος θα έπρεπε να είχε προηγηθεί της κατασκευής του έργου και που οπωσδήποτε θα είχε δώσει λύση στα σοβαρά προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα αναφορικά με το κόστος λειτουργίας του έργου, την ευθύνη συντήρησής του και τις χρήσεις του επεξεργασμένου νερού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η αναγκαιότητα της κατασκευής κεντρικής μονάδας επεξεργασίας των αποβλήτων της βιομηχανικής περιοχής Λεμεσού ήταν πρόδηλη και αυτό αποτελούσε πάγιο αίτημα των εργαζομένων, των περιοίκων, των αγροκτημάτων της περιοχής και των βιομηχανών, εκκρεμούσε δε για αρκετά χρόνια αναμένοντας τη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος της Λεμεσού.

Στην περίοδο της αναμονής λαμβάνονταν προσωρινά μέτρα, όπως ανόρυξη απορροφητικών λάκκων και δημιουργία οχετών. Δυστυχώς όμως η καθυστέρηση υπερέβη κάθε όριο κι έτσι κρίθηκε αναγκαίο να κατασκευαστεί τοπικά κεντρική μονάδα επεξεργασίας των αποβλήτων.

Ειδική επιτροπή, που απαρτιζόταν από εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Τμήματος Δημόσιων Έργων, των Υγειονομικών Υπηρεσιών και του Δήμου Λεμεσού, το Γενάρη του 1988 συμπλήρωσε μελέτη για το θέμα των αποβλήτων. Η μελέτη πρότεινε την κατασκευή μονάδας χημικής επεξεργασίας των αποβλήτων.

Στις 14.3.1988 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη, στην οποία πήραν μέρος ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, υπηρεσιακοί παράγοντες, ο Πρόεδρος και ο Επίτιμος Πρόεδρος του ΕΒΕΛ και ενδιαφερόμενοι βιομήχανοι. Στη σύσκεψη αυτή λήφθηκε απόφαση για την κατασκευή κεντρικής μονάδας επεξεργασίας των αποβλήτων.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της σύσκεψης συμφωνήθηκε όπως η κυβέρνηση συνεισφέρει το 50% της δαπάνης που θα απαιτηθεί για την κατασκευή της, ενώ το άλλο 50% θα καταβαλλόταν από τους βιομηχάνους που θα εξυπηρετούνταν από τη μονάδα. Τα έξοδα συντήρησης και λειτουργίας της μονάδας θα καταβάλλονταν από τις βιομηχανίες που θα εξυπηρετούνταν. Ως κριτήριο για το ποσό που θα αναλάμβανε ο κάθε βιομήχανος τα πρακτικά αναφέρουν ότι θα ήταν δυνατό να ληφθεί υπόψη ο όγκος του νερού που θα καταναλώνει ο καθένας, καθώς και η τοξικότητα των λυμάτων της κάθε βιομηχανίας που θα εξυπηρετείται από τη μονάδα.

Η διάθεση του εξαγνισμένου νερού αφέθηκε να μελετηθεί από την ειδική επιτροπή που συστάθηκε σε σύσκεψη που έγινε στο Δημοτικό Μέγαρο Λεμεσού στις 17.12.1987. Ο Υπουργός ανέφερε επίσης ότι θα καταβάλλονταν προσπάθειες από την κυβέρνηση για εξασφάλιση μακροχρόνιων χαμηλότοκων δανείων στους βιομηχάνους που θα συμμετείχαν στο ύψος της συνεισφοράς τους.

Την 21η Ιανουαρίου 1989 υπογράφηκε το συμβόλαιο για την κατασκευή χημικού-βιολογικού σταθμού. Το έργο αποπερατώθηκε στις 27.9.1989 και προγραμματίστηκαν τα εγκαίνιά του από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με την αποπεράτωση του έργου άρχισαν και τα προβλήματα που οφείλονταν στη μη ύπαρξη δεσμευτικών συμβολαίων, στις διαφορετικές ερμηνείες που έδινε η κάθε πλευρά και στη σύγχυση που ακολούθησε λόγω των συχνών διαφοροποιήσεων των αποφάσεων. Η προσωρινή διαχειριστική επιτροπή στις 30.11.1989 υπέβαλε στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας έκθεση, στην οποία παρουσίαζε τα προβλήματα που υπήρχαν και μεταξύ άλλων ανέφερε και τα ακόλουθα:

«Στις 11.6.88 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη του Υπουργού κ. Τ. Νέμιτσα με εκπροσώπους των βιομηχανιών. Στη σύσκεψη ο Υπουργός ανέφερε ότι ο ΣΑΛΑ αδυνατούσε να αναλάβει το έργο και ότι τελικά το έργο θα το αναλάμβανε η κυβέρνηση (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ή Πολεοδομίας). Περαιτέρω ο Υπουργός ανέφερε ότι θα συσταθεί ολιγομελής Επιτροπή από αρμοδίους για να μελετήσει και να εισηγηθεί λύσεις για τη διάθεση του εξαγνισμένου νερού».

Το Γενάρη του 1989 το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας υπέβαλε στις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες συμφωνητικό έγγραφο, βάσει του οποίου η κυβέρνηση

θα ήταν ο μόνος υπεύθυνος για τη συντήρηση και λειτουργία της μονάδας και στο οποίο γινόταν αναφορά για οικονομικό βάρος λειτουργίας της μονάδας ύψους £15,000 το οποίο θα κατέβαλλαν οι βιομήχανοι. Οι βιομηχανίες στις 6.2.1989 υπέβαλαν στο Υπουργείο δικό τους προσχέδιο συμφωνητικού εγγράφου.

Ύστερα από επτά μήνες, και συγκεκριμένα στις 13.9.1989, το Υπουργείο στέλλει νέο προσχέδιο με το οποίο αποποιείται της ευθύνης και καλεί τις βιομηχανίες να λειτουργήσουν όπως θέλουν τη μονάδα, αφήνοντας στην κυβέρνηση το ρόλο του παρατηρητή.

Στις 27.10.1989 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη υπό την προεδρία του Προέδρου του ΕΒΕΑ και παρουσία των μελών της Προσωρινής Διαχειριστικής Επιτροπής και λειτουργού του Υπουργείου. Στη σύσκεψη συζητήθηκαν τα ακόλουθα:

- Έλλειψη νομικού καθεστώτος το οποίο να καλύπτει τη Διαχειριστική Επιτροπή.
- Αδυναμία των βιομηχανιών να αναλάβουν τη λειτουργία της μονάδας.
- Το υπερβολικό του κόστους λειτουργίας που ζητήθηκε (£80,000 - £100,000).
- Τέλη κατά τόνο και πρόθεση καταβολής του ποσού των δέκα σεντ τον τόνο.
- Η μη λήψη απόφασης για τη διάθεση του εξαγνισμένου νερού.
- Ποιες βιομηχανίες θα χρησιμοποιούν τη μονάδα.
- Ποιος ο όγκος των αποβλήτων και ποιες οι προβλέψεις για τα επόμενα χρόνια.
- Πότε θα συνδεθούν οι βιομηχανίες.
- Πώς θα λειτουργήσει η μονάδα στο αρχικό στάδιο.
- Κριτήρια για την ένταξη νέων βιομηχανιών.
- Ποιος θα αναλάμβανε τη συντήρηση και λειτουργία της μονάδας και πολλά άλλα.

Στις 11.11.1989 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας χωρίς να δοθεί λύση και εκφράστηκαν παράπονα από τις βιομηχανίες για παραποίηση των πρακτικών.

Το Γενάρη του 1990 και τον Απρίλη του 1990 το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας αποτάθηκε γραπτώς στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού και στα Τμήματα Πολεοδομίας και Οικήσεως και Αναπτύξεως Υδάτων για να αναλάβουν τη λειτουργία του έργου, με αρνητικό αποτέλεσμα. Τελικά το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από πολύμηνη καθυστέρηση, στις 9.5.1990 αποφάσισε όπως την ευθύνη για τη λειτουργία και συντήρηση της κεντρικής μονάδας την αναθέσει σε ιδιώτη εργολάβο ύστερα από ζήτηση προσφορών και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να εξεύρει το ποσό των £7,720 που απαιτείτο για την τρίμηνη λειτουργία της μονάδας.

Η μονάδα άρχισε τη λειτουργία της στις 11.6.1990 για τρίμηνη περίοδο και στις 11.9.1990, ημερομηνία λήξης του τριμήνου, όταν το θέμα συζητείτο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, διαπιστώθηκε πως όχι μόνο κανένα πρόβλημα δε λύθηκε, αλλά και ότι κρίθηκε αναγκαίο να συνεχίσει η λειτουργία της μονάδας ακόμα τρεις μήνες σε μια προσπάθεια να λυθούν τα προβλήματα. Έτσι ζητήθηκε από τη Βουλή και ενέκρινε ποσό ακόμα £12,000.

Κύριε Πρόεδρε, όταν εγείρω κάποιο θέμα, συνηθίζω να το παρακολουθώ μέχρι τέλους. Γι' αυτό είμαι σε θέση να πληροφορήσω τη Βουλή ότι από επαφές που είχα αυτή τη βδομάδα διαπίστωσα τα ακόλουθα:-

- 1) Δε ρυθμίστηκε ακόμα η πληρωμή από τους βιομηχάνους της δικής τους συνεισφοράς.
- 2) Δε ρυθμίστηκε ακόμα ποιος ή ποιοι θα διαχειρίζονται τη μονάδα.
- 3) Δεν αποφασίστηκαν ακόμα τα τέλη.
- 4) Δεν αποφασίστηκε πού και πώς θα αξιοποιείται το επεξεργασμένο νερό και, αν κρίνω από τα πρακτικά, βρίσκεται σε εξέλιξη παιγνίδι επιτραπέζιας αντισφαιρίσης. Ο ένας στέλλει την μπάλα στον άλλο σε τούτη την κρίσιμη περίοδο της ανομβρίας και της έλλειψης νερού.
- 5) Στις 11.12.1990 λήγει και το δεύτερο τρίμηνο και ενώ τα έγγραφα για να ζητηθούν προσφορές για τη λειτουργία της μονάδας ήταν έτοιμα από την πρώτη βδομάδα του Οκτώβρη, ακόμα δε ζητήθηκαν προσφορές.
- 6) Και το αποκορύφωμα, κύριε Πρόεδρε, η μονάδα που κατασκευάστηκε λειτουργεί μεν θαυμάσια, δόξα Σοι ο Θεός, αλλά χρειάζεται επέκταση. Λειτουργήσε πέντε μήνες και διαπιστώθηκε ότι είναι ανεπαρκής για τις ανάγκες που προοριζόταν και χρειάζεται επέκταση!

Εν τω μεταξύ στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής λέχθηκε πως, αν μέχρι τη λήξη του δεύτερου τριμήνου δε λυθούν τα προβλήματα, η μονάδα θα κλείσει.

Κύριε Πρόεδρε, η κυβέρνηση της αλλαγής μας συνήθισε με τις αλλαγές της. Τις πιο πολλές τις αναμέναμε. Κάπου κάπου όμως βγαίνουν στην επιφάνεια τέτοιες αλλαγές -δεν τις αποκαλώ σκάνδαλο, γιατί έχασε και η λέξη τη σημασία της- τέτοιες αλλαγές, κύριε Πρόεδρε, που ούτε να τις φανταστούμε μπορούσαμε. Στο σχεδιασμό, στον προγραμματισμό, στην παρακολούθηση και στην υλοποίηση η κυβέρνηση της αλλαγής πήρε άριστα με θαυμαστικό!

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι το θέμα να παραμείνει ανοικτό και να κληθεί η κυβέρνηση να ενημερώνει με εκθέσεις το Σώμα για τις εξελίξεις γύρω από το σοβαρό τούτο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα δεν μπορεί να μείνει ανοικτό. Η Επιτροπή έχει κάθε δικαίωμα να το παρακολουθεί. Θα διαγραφεί από την ημερήσια διάταξη. Θα παρακαλούσα σύντομα. Είπα τέσσερα λεπτά! Ήταν μακρά τέσσερα λεπτά.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δυο λεπτά θα πάρω· μπορεί ούτε δυο λεπτά.

Εγώ πρέπει να δηλώσω ότι από την πλευρά μας θεωρούμε ότι η Έκθεση της Επιτροπής καλύπτει και το ιστορικό του προβλήματος, παίρνει και θέση για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ήθελα με την ευκαιρία που συζητείται αυτό το θέμα να επισημάνω ότι το πρόβλημα των λυμάτων είναι σήμερα ένα πρόβλημα όχι μόνο της περιοχής που πραγματεύεται η Έκθεση, αλλά παγκύπριο και αν δεν κατανοηθεί από ολόκληρο τον κυπριακό λαό και αν δεν επιδειχθεί η αναγκαία σύνεση, συνεργασία,

κατανόηση και σύμπραξη στη λήψη μέτρων, σίγουρα δε θα μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα που τώρα τα έχουμε σε όλες τις περιοχές, και τις ορεινές και τις πεδινές. Γι' αυτό δράττομαι της ευκαιρίας να υπογραμμίσω το καθήκον που επωμιζόμαστε για να αντικρίσουμε και να αντιμετωπίσουμε και θετικά και μελετημένα και προσεκτικά αυτά τα προβλήματα και για την ειδική περιοχή, αλλά και γενικότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, το θέμα θεωρείται λήξαν.

Και προχωρώ στο παρακάτω θέμα, το υπ' αρ. 6, που είναι «Ο κίνδυνος καταστροφής του βιότοπου στο λειβάδι και την αλυκή Ακρωτηρίου και του οικοσυστήματος της περιοχής και η ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου. 18.5.1989.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, αν είναι θέμα δημοσιεύσεως, ούτως ή άλλως θα δοθεί προς δημοσίευση. Έχω την εντύπωση ότι οι συνάδελφοι τη γνωρίζουν. Επομένως νομίζω να θεωρήθει αναγνωσθείσα και να σας δώσουμε το λόγο να πείτε ό,τι έχετε να πείτε.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΒΙΟΤΟΠΟΥ ΣΤΟ ΛΕΙΒΑΔΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΛΥΚΗ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος

Νεόφυτος Ηλία

Ανδρέας Παρισινός

Δήμος Γεωργιάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Ψυλλίδης

Ρήνα Κατσελλή

Πολύβιος Κόλοκος

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Φεβρουαρίου, 2 Μαρτίου 1990 και 2 Νοεμβρίου 1990. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Πτηνολογικού Συνδέσμου.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 18 Μαΐου 1989 με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε με απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για διερεύνηση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε, κ. 'Α. Χρυσοστόμου, ανέφερε ότι η λίμνη Ακρωτηρίου και όλο το σύμπλεγμα των μικρών λιμνών της με τους γύρω υγρότοπους αποτελούν μοναδικούς βιότοπους όχι μόνο για την Κύπρο αλλά και διεθνώς, γιατί το οικοσύστημά τους παρουσιάζει μεγάλη οικολογική αξία, ιδιαίτερα για τα πουλιά. Μέχρι σήμερα διέφυγαν τον κίνδυνο της καταστροφής και της γενικής υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος που έγινε εμφανής τις τελευταίες δεκαετίες και ιδιαίτερα μετά την τουρκική εισβολή και που είναι αποτέλεσμα κυρίως της τουριστικής ανάπτυξης και της απερίσκεπτης συμπεριφοράς του ανθρώπου. Εντούτοις, όπως ο ίδιος ο εισηγητής τόνισε, οι κίνδυνοι υποβάθμισης των σπάνιων αυτών βιότοπων δεν έχουν εκλείψει, αλλά αντίθετα είναι ορατοί και απτοί.

Ειδικότερα ως τέτοιους κινδύνους ο εισηγητής ανέφερε:

- (α) Την κατασκευή του φράγματος του Κούρρη που μπορεί να έχει καταστρεπτικά αποτελέσματα για τους υγρότοπους του Ακρωτηρίου και σε μικρότερο βαθμό για τη λίμνη, γιατί συγκρατεί τα επιφανειακά νερά που τους τροφοδοτούν σε μεγάλο βαθμό. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να ληφθούν αμέσως τα κατάλληλα μέτρα, ύστερα φυσικά από μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, ώστε ένα μέρος του νερού του υδατοφράκτη του Κούρρη να πηγαίνει στους υγρότοπους και στη λίμνη Ακρωτηρίου.
- (β) Την αποκοπή των καλαμιώνων, η οποία πρέπει να γίνεται με πολλή περισκεπή και φειδώ και όχι αλόγιστα, γιατί έτσι καταστρέφονται οι χώροι αναπαραγωγής των πουλιών και υποβαθμίζεται γενικότερα ο βιότοπος. Η περιοχή έχει κηρυχθεί προστατευόμενη περιοχή κυνηγιού.

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος από τον εισηγητή του θέματος και επιβεβαιώθηκαν από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου προκύπτουν τα ακόλουθα σχετικά με το βιότοπο Ακρωτηρίου:

- (α) Ο βιότοπος Ακρωτηρίου αποτελείται από την κυρίως λίμνη, τους υγρότοπους (λειβάδι Ακρωτηρίου), το δάσος maquis και τη ζώνη από αλόφυτα.
- (β) Μέσα στην αλυκή Ακρωτηρίου δεν υπάρχει φυσική βλάστηση, εκτός από το μονοκύταρο φύκο, την *Dunaniella Salina*, που αποτελεί και τη βάση της τροφικής αλυσίδας της λίμνης. Με το φυτό αυτό τρέφεται η *Artemia Salina*, η μικρή γαρίδα της λίμνης, και ένα συγγενικό με αυτή είδος, το *Chirocephalus Sp.* Με τη μικρή αυτή γαρίδα τρέφονται οι φλαμίγκοι που διαχειμάζουν εδώ σε μεγάλους αριθμούς.
- (γ) Στα βορειοδυτικά της λίμνης υπάρχουν υγρότοποι με υφάλμυρα και γλυκά νερά. Στους υγρότοπους αυτούς αφθονούν πολλά είδη υδροχαρών φυτών, μερικά από τα οποία είναι σπάνια. Η πυκνή βλάστηση από καλάμια, σκλινίτζια κτλ. είναι χαρακτηριστική των υγρότοπων αυτών, που αποτελούν τον κύριο χώρο αναπαραγωγής του μικρού πράσινου βατράχου *Hyla Arborea Savignie* που έρχεται από πολύ μακριά για να αναπαραχθεί εδώ. Με τους βατράχους αυτούς τρέφονται τα αποδημητικά πουλιά. Επίσης και άλλα είδη βατράχων αναπαράγονται σ' αυτούς, όπως το *Bufo viridis* και το *Rana Ridibunda*.
- (δ) Η αλυκή Ακρωτηρίου και οι υγρότοποι της είναι διεθνούς σπουδαιότητας, γιατί εδώ ξεχειμωνιάζουν κάθε χρόνο 10,000 περίπου φλαμίγκοι

και μεγάλη ποικιλία από πάπιες. Επίσης, η περιοχή χρησιμεύει ως σταθμός για την ανοιξιάτικη και φθινοπωρινή μετανάστευση υδρόβιων πουλιών (Waders) και διάφορων ειδών ερωδιών, ενώ τα νεραλίδικια (Rails), τα αρκοπετεινάρα (Moorhen), και οι караπαττάδες (Coot) αναπαράγονται στους υγρότοπους αυτούς.

Μεγάλη οικολογική αξία έχουν και οι αλοφυτικές κοινωνίες που υπάρχουν εκεί και βλασταίνουν σε έδαφος με πολύ ψηλή περιεκτικότητα σε αλάτι. Επίσης το δάσος maquis που εκτείνεται μέσα στη λίμνη περιέχει μια πλούσια χλωρίδα με πολλά είδη ορχιδέων κτλ.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ειδικότερα οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, του Τμήματος Υδάτων και του Τμήματος Αλιείας που παρέστησαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής δήλωσαν ότι οι υπηρεσίες τους είναι ενήμερες των κινδύνων που απειλούν το βιότοπο του Ακρωτηρίου και για σκοπούς αποτροπής οποιασδήποτε καταστροφής λαμβάνονται από την κυβέρνηση τόσο άμεσα όσο και μακροπρόθεσμα μέτρα.

Στα πλαίσια της λήψης των μέτρων αυτών και σε συνεννόηση με τη Διεθνή Τράπεζα που χρηματοδοτεί το έργο του Νότιου Αγωγού έχει προκηρυχθεί διαγωνισμός για τη διενέργεια περιβαλλοντικής μελέτης, για να υποδειχθεί ποια ποσότητα νερού θα πρέπει να διοχετεύεται από το φράγμα του Κούρρη προς τον υγρότοπο, ώστε να μην αλλάξει ή να μην επηρεαστεί με οποιοδήποτε τρόπο η ισορροπία του οικοσυστήματος της περιοχής. Ειδικότερα με τα νερά του ποταμού Κούρρη υδροδοτείται κυρίως η περιοχή του υγρότοπου, ενώ η λίμνη του Ακρωτηρίου εμπλουτίζεται κυρίως από τις βροχές και τα υπόγεια νερά.

Η διαδικασία για την επιλογή του οίκου που θα ετοιμάσει τη μελέτη άρχισε πέρσι και έφθασε μέχρι το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, όπου όμως φαίνεται ότι παρουσιάστηκε διάσταση απόψεων, γι' αυτό και η διαδικασία δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Στο μεταξύ ένα άμεσο μέτρο που έχει ληφθεί για την αποτροπή οποιασδήποτε καταστροφής μέχρι την ετοιμασία της πιο πάνω μελέτης είναι η διοχέτευση, όταν παρίσταται ανάγκη, κάποιας ποσότητας νερού από το φράγμα του Κούρρη για την υδροδότηση του υγρότοπου.

Ο εκπρόσωπος του Πτηνολογικού Συνδέσμου, εκφράζοντας την άποψη του Συνδέσμου του πάνω στο θέμα, δήλωσε ότι ο οικότοπος της περιοχής της λίμνης Ακρωτηρίου είναι μοναδικός στην Ανατολική Μεσόγειο και από αυτόν περνούν 100 - 120 εκ. πουλιά το χρόνο. Οι κίνδυνοι απειλούν όλη την περιοχή της χερσονήσου του Ακρωτηρίου, γι' αυτό και είναι ανάγκη ολόκληρη η περιοχή και όχι μόνο μέρος της να κηρυχθεί προστατευόμενη περιοχή κυνηγιού. Η διατήρηση των βιότοπων της περιοχής μπορεί να συμβάλει και στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος με την προσέλευση τουριστών που αγαπούν το φυσικό περιβάλλον και τους φυσικούς βιότοπους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενημερώθηκε πάνω στο θέμα, συζητείται τις απόψεις που εκφράστηκαν, ότι δηλ. ο βιότοπος στο λειβάδι και την αλυκή Ακρωτηρίου, καθώς και το όλο οικοσύστημα της περιοχής, είναι μοναδικά και έχουν μεγάλη σημασία για τον τόπο, γι' αυτό και θα πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και τη διατήρησή τους. Παρά το γεγονός ότι οι κίνδυνοι που απειλούν την περιοχή ήταν και είναι γνωστοί στους αρμοδίους, η Επιτροπή θεωρεί απαράδεκτη την καθυστέρηση που παρατηρείται στη διαδικασία επιλογής του οίκου που θα αναλάβει την ετοιμασία περιβαλλοντικής μελέτης η οποία, όπως δηλώθηκε, οφείλεται σε διάσταση απόψεων

στο Συμβούλιο Προσφορών. Η Επιτροπή πρόσθετα πιστεύει ότι η μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις που θα υπάρξουν στο περιβάλλον θα έπρεπε να είχε προηγηθεί του έργου της κατασκευής του φράγματος του Κούρρη, καλύπτοντας και αυτή την πτυχή του θέματος.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να προωθήσει αμέσως όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση και προστασία του πιο πάνω βιότοπου, αναλογιζόμενη τους κινδύνους που απειλούν να καταστρέψουν ανεπανόρθωτα το μοναδικό αυτό χώρο της Ανατολικής Μεσογείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε αφορά την προστασία του μοναδικού βιότοπου στην Κύπρο με διεθνές ενδιαφέρον. Πρόκειται για τη λίμνη του Ακρωτηρίου και όλο το σύμπλεγμα μικρών λιμνών με τους γύρω υγρά τοπους.

Η σημασία της προστασίας του μοναδικού τούτου βιότοπου εκτίθεται με κάθε λεπτομέρεια στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, γι' αυτό δε θα προβώ σε επαναλήψεις.

Θέλω όμως ν' αναφέρω ότι συχνά κυκλοφορούν φήμες για αξιοποίηση μέρους της περιοχής για την κατασκευή Golf Course και άλλα. Αν η περιοχή τούτη διέφυγε την καταστροφή μέχρι σήμερα, θα 'ναι έγκλημα να επιτραπεί η καταστροφή της τώρα χάριν της ούτω καλούμενης ανάπτυξης. Γι' αυτό εισηγούμαι όπως η Βουλή στείλει μήνυμα προς κάθε επίδοξο καταστροφέα πως δε θα ανεχθεί καμιά επέμβαση σε τούτη την περιοχή.

Για τη διατήρηση της ισορροπίας του οικοσυστήματος επιβάλλεται η διοχέτευση κάποιας ποσότητας νερού από το φράγμα του Κούρρη. Για το σκοπό αυτό κρίθηκε αναγκαίο όπως προκηρυχθεί διαγωνισμός για τη διενέργεια περιβαλλοντικής μελέτης. Με πικρία και απογοήτευση σχολιάζω το γεγονός ότι πέρασε ένας ολόκληρος χρόνος και δεν κατέστη δυνατό να γεφυρωθεί η διάσταση απόψεων σ' ό,τι αφορά την επιλογή του οίκου που θα εκπονήσει τη μελέτη.

Τόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όσο και το αρμόδιο Υπουργείο διακηρύττουν πως η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί πρώτη προτεραιότητα του κράτους. Εντούτοις φαίνεται πως υπάρχει μεγάλη απόσταση μεταξύ λόγων και έργων. Θέλω να πιστεύω ότι ο χρόνος που θα διαρρέψει μέχρι την ετοιμασία της μελέτης δε θα αποβεί μοιραίος για το μοναδικό τούτο βιότοπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρει η Έκθεση, το λειβάδι και η αλυκή του Ακρωτηρίου με όλο το οικοσύστημα της περιοχής είναι από τους σημαντικούς χώρους όπου πρέπει να διαφυλαχθεί το φυσικό περιβάλλον και ο βιότοπος. Είναι απαράδεκτο το ότι δεν προηγήθηκε περιβαλλοντική μελέτη πριν από την κατασκευή του φράγματος που συγκρατεί τα νερά σε πιο ψηλά επίπεδα. Και όπως λέγει η Έκθεση, η διαδικασία για την επιλογή του οίκου που θα ετοιμάσει έστω και εκ των υστέρων τη μελέτη

αυτή, παρόλο που έφθασε μέχρι το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, παρουσιάστηκαν διαστάσεις απόψεων και καθυστερεί εγκληματικά.

Θέλω να σταλεί από αυτή τη Βουλή επείγουσα έκκληση για δύο θέματα. Πρώτο να επισπευστεί η ετοιμασία της περιβαλλοντικής μελέτης και δεύτερο, μέχρις ότου ετοιμαστεί, να αφήνεται αρκετό νερό από το φράγμα του Κούρρη, ούτως ώστε να είναι υγρή η αλυκή και το γύρω λειβάδι για να μπορέσει ο σπάνιος βιότοπος να συνεχίσει να υπάρχει.

Επιπρόσθετα θέλω να τονίσω ότι η Υπηρεσία Θήρας θα πρέπει να επανεξετάσει τα κυνηγετικά σύνορα της περιοχής, ώστε οι κυνηγοί να απολαμβάνουν το κυνήγι τους, χωρίς όμως να κινδυνεύουν σπάνια είδη πουλιών. Επιπρόσθετα η Υπηρεσία Θήρας πρέπει να πυκνώσει τις ενημερωτικές αφίσες, ώστε οι κυνηγοί να ευαισθητοποιηθούν στα περιβαλλοντικά θέματα και τους κινδύνους για καταστροφή της πανίδας μας και ειδικότερα να εκδώσει, ειδικά για την αλυκή του Ακρωτηρίου και το γύρω βιότοπο, ειδικά έντυπα που θα βοηθήσουν τους κυνηγούς να μην σκοτώνουν τα διάφορα πουλιά που διαχειμάζουν εκεί, αλλά και όσους άλλους επιθυμούν να απολαμβάνουν το θέαμα των σπάνιων αποδημητικών πουλιών του βιότοπου εκεί. Και φυσικά η όλη προσπάθεια θα πρέπει να επικεντρωθεί στο να διατηρηθεί ο βιότοπος όπως έχει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα θεωρήσω το θέμα κλειστό.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 7, που είναι «Οικονομικές επιπτώσεις στις κυπριακές βιομηχανίες και τους εργαζομένους από την κρίση στον Περσικό Κόλπο και οι πιθανές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ ΠΕΡΣΙΚΟ ΚΟΛΠΟ ΚΑΙ ΟΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Άριστος Χρυσοστόμου
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Ανδρέας Γεωργίου
 Νίκος Μακρίδης
 Νίκος Φλουρέντζος
 Νεόφυτος Ηλία
 Γιαννάκης Ομήρου
 Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Σεπτεμβρίου,

στις 9 Οκτωβρίου και στις 20 Νοεμβρίου 1990. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο θέμα εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών, καθώς επίσης εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αυτεπάγγελα μετά από σχετική εισήγηση του Βουλευτή-Μέλους της κ. Παύλου Δίγκλη.

Εισάγοντας το θέμα ο Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Παύλος Δίγκλης ανέφερε ότι η εξέτασή του στοχεύει στη διαπίστωση των άμεσων επιπτώσεων που προκλήθηκαν ως αποτέλεσμα της κρίσης στον Περσικό Κόλπο, των μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή τους, καθώς επίσης στη διερεύνηση της πτυχής του θέματος που αφορά τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία μας γενικότερα, ενόψει ιδιαίτερα της αύξησης της τιμής του πετρελαίου.

Παραθέτοντας στην Επιτροπή στοιχεία αναφορικά με τις άμεσες επιπτώσεις που είχε στην οικονομία και ιδιαίτερα στις εξαγωγές μας η κρίση στον Κόλπο, ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε τα ακόλουθα:

- (α) Οι εγχώριες εξαγωγές στο Ιράκ το 1989 ήταν ύψους £4,6 εκ., ενώ το 1987 οι εγχώριες εξαγωγές ήταν ύψους £1,5 εκ. Ένα ποσοστό 15% των συνολικών εξαγωγών το 1989 ήταν επανεξαγωγές.
- (β) Το 1989 οι εγχώριες εξαγωγές στο Κουβέιτ ήταν ύψους £3,7 εκ., σε σύγκριση με £4 εκ. το 1987 και £4,1 εκ. το 1988. Δηλαδή σημείωσαν πτώση κατά 8%. Οι επανεξαγωγές το 1989 ήταν γύρω στο 1%, δηλαδή 22% του συνόλου των εξαγωγών.
- (γ) Οι συνολικές εγχώριες εξαγωγές στις αραβικές χώρες το 1987 και 1988 ήταν ύψους £80 εκ. περίπου (35% των συνολικών εγχώριων εξαγωγών), ενώ το 1989 μειώθηκαν στα £62 εκ. (25% των συνολικών εγχώριων εξαγωγών).
- (δ) Με βάση τα στοιχεία που κατέχει το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας αναφορικά με τις παραγγελίες κυπριακών βιομηχανιών από το Ιράκ και το Κουβέιτ, η υφιστάμενη κατάσταση διαγράφεται ως ακολούθως:

Α. ΙΡΑΚ	US \$ εκ.
1. Παραγγελίες που εκτελέστηκαν, αλλά δεν πληρώθηκαν	23.2
2. Παραγγελίες που εκτελέστηκαν, δεν πληρώθηκαν και είναι ασφαλισμένες από το Σχέδιο Ασφάλισης Εξαγωγών	19.7
3. Παραγγελίες που εξασφαλίστηκαν πριν από τον Αύγουστο του 1990. (Σημ.: Καμιά απ' αυτές δεν έχει σταλεί)	35.8
4. Παραγγελίες που εξασφαλίστηκαν πριν από τον Αύγουστο του 1990, παρήχθησαν, αλλά δε στάληκαν.	3.4
5. Παραγγελίες που εξασφαλίστηκαν πριν από τον Αύγουστο του 1990, παρήχθησαν, δε στάληκαν και είναι ασφαλισμένες από το Σχέδιο Ασφάλισης Εξαγωγών.	2.5

B. ΚΟΥΒΕΙΤ

1. Παραγγελίες που εκτελέστηκαν, αλλά δεν πληρώθηκαν	1.1
2. Παραγγελίες που εκτελέστηκαν, δεν πληρώθηκαν και είναι ασφαλισμένες από το Σχέδιο Ασφάλισης Εξαγωγών	0.4
3. Παραγγελίες που εξασφαλίστηκαν πριν από τον Αύγουστο του 1990. (Σημ.: Καμιά απ' αυτές δεν έχει σταλεί)	1.6
4. Παραγγελίες που εξασφαλίστηκαν πριν από τον Αύγουστο του 1990, παρήχθησαν, αλλά δε στάληκαν.	1.0
5. Παραγγελίες που εξασφαλίστηκαν πριν από τον Αύγουστο του 1990, παρήχθησαν, δε στάληκαν και είναι ασφαλισμένες από το Σχέδιο Ασφάλισης Εξαγωγών	0.3

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, αν και οι εξαγωγές κυπριακών προϊόντων στο Ιράκ και στο Κουβέιτ τα τελευταία χρόνια αντιπροσωπεύουν μόνο το 2.5-3.5% των συνολικών εγχώριων εξαγωγών, εντούτοις η κατάσταση που δημιουργήθηκε μετά την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ και την επιβολή εμπορικών και οικονομικών κυρώσεων εναντίον των δύο χωρών είναι ανησυχητική για το κυπριακό εξαγωγικό εμπόριο για τους πιο κάτω λόγους:

- (i) Αρκετές κυπριακές βιομηχανίες, κυρίως μικρού μεγέθους, βασίζονται αποκλειστικά στις αγορές των χωρών του Αραβικού Κόλπου.
- (ii) Ήδη αρκετές χώρες του Αραβικού Κόλπου εκτός από το Ιράκ και το Κουβέιτ έχουν δώσει κάποια αρνητικά μηνύματα, όσον αφορά τις εισαγωγές κυπριακών προϊόντων. Οι χώρες αυτές αναμένεται να επιδείξουν κάποιο συντηρητισμό, όσον αφορά τις εισαγωγές καταναλωτικών αγαθών και όσον αφορά το χειρισμό των οικονομικών τους πραγμάτων γενικότερα.
- (iii) Με την κατακόρυφη αύξηση της τιμής του πετρελαίου και κατ' επέκταση των πρώτων υλών, πρέπει να αναμένεται ότι η ανταγωνιστικότητα των κυπριακών εξαγωγών θα διαβρωθεί ακόμη περισσότερο.

Από τα πιο πάνω βγαίνει το συμπέρασμα ότι, εκτός από τις πιο πάνω άμεσες επιπτώσεις από το κλείσιμο των δύο αγορών, ο κίνδυνος μείωσης των εξαγωγών σε όλες τις χώρες του Αραβικού Κόλπου, λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί, είναι πολύ πιο σοβαρός.

Για το λόγο αυτό γίνεται εισήγηση όπως, για την απόσυρση, όσο είναι δυνατό, του προβλήματος βραχυπρόθεσμα, καταβληθούν προσπάθειες για τη διοχέτευση των έτοιμων προϊόντων που προορίζονται για το Ιράκ και το Κουβέιτ σε άλλες αγορές, κυρίως αραβικές λόγω ομοιότητας. Μακροπρόθεσμα όμως πρέπει να γίνουν προσπάθειες για γεωγραφικό προσανατολισμό των κυπριακών εξαγωγών προς άλλες χώρες. Αυτό θα επιτευχθεί μόνο με την αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων. Ιδιαίτερα ενθαρρύνονται οι εξαγωγές προς τις ανατολικές χώρες και για το σκοπό αυτό μελετούνται σχέδια εγγύησης

εξαγωγών και παροχής πιστώσεων. Επίσης επανεξετάζεται το σύστημα ασφάλισης των εξαγωγών μας στις άλλες αραβικές χώρες, για να αποφασιστεί αν θα πρέπει τελικά να αποσυρθεί. Η κυβέρνηση προτίθεται ακόμη να ζητήσει αποζημιώσεις από διεθνείς οργανισμούς ή μεγάλα ισχυρά κράτη για τις ζημιές που υπέστη ως αποτέλεσμα της κρίσης. Όπως τέλος ανέφερε ο Υπουργός, το Υπουργείο του είναι πρόθυμο να μελετήσει κάθε εξειδικευμένη περίπτωση βιομηχανίας που έχει πληγεί, γι' αυτό και καλεί οποιοδήποτε ιδιώτη να φέρει σε γνώση του Υπουργείου του το δικό του πρόβλημα.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, εκφράζοντας τις απόψεις της πλευράς τους πάνω στο θέμα, ανέφεραν ότι η απαγόρευση εμπορικών συναλλαγών με το Ιράκ και το Κουβέιτ θέτει τους εξαγωγείς σε μειονεκτική θέση, ιδιαίτερα όσον αφορά τα πιο κάτω σημεία:

- (α) Δεν μπορούν να συνεχίσουν να εκπληρούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τα συμβόλαιά τους.
- (β) Δεν έχουν δυνατότητες να διεκδικήσουν έγκαιρα τα τεράστια ποσά που τους οφείλουν πελάτες τους στο Ιράκ και στο Κουβέιτ.
- (γ) Έχουν απωλέσει δύο ουσιαστικές αγορές, με όλες τις συνεπαγόμενες συνέπειες.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα το ΚΕΒΕ πιστεύει ότι οι συνέπειες της υιοθέτησης από την κυπριακή κυβέρνηση του εμπάργκο δεν πρέπει να αφεθούν αποκλειστικά στους ώμους των εξαγωγέων και των άλλων επηρεαζομένων του ιδιωτικού τομέα, γιατί τυχόν καταστροφή τους θα έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Αυτοί άλλωστε είχαν ενθαρρυνθεί από την κυβέρνηση να προχωρήσουν σε εξαγωγές στις δύο αυτές χώρες. Γι' αυτό επιβάλλεται να ληφθούν άμεσα όλα τα αναγκαία μέτρα και να δοθεί όλη η δυνατή υποστήριξη στους εξαγωγείς και όλους τους επηρεαζομένους. Ειδικότερα γίνονται οι ακόλουθες εισηγήσεις:

- (α) Όσα συμβόλαια είναι εκτελεσθέντα ή βρίσκονται προς το παρόν στο στάδιο της εκτέλεσης και έχουν ασφαλιστεί, αλλά δεν έχουν φορτωθεί, να θεωρηθούν για σκοπούς ασφάλισης εκτελεσθέντα, με κάλυψη του *pre credit risk* ή με πλήρη εφαρμογή του σχεδίου ασφάλισης εξαγωγών.
- (β) Όσες παραγγελίες έχουν εκτελεστεί και δεν έχουν ασφαλιστεί, αλλά καλύπτονται από σχετική υπόσχεση, να ασφαλιστούν πάνω σε αναδρομική βάση.
- (γ) Τα ασφαλισμένα ποσά (75% των συμβολαίων) να πληρωθούν στην ημερομηνία λήξης. Τυχόν καθυστερήσεις να καλύπτονται με τον ανάλογο τόκο. Το υπόλοιπο 25% να καλυφθεί κι αυτό από την κυβέρνηση, γιατί η απώλειά του δεν είναι ευθύνη ούτε του πελάτη ούτε του εξαγωγέα, αλλά αποτέλεσμα πολιτικής απόφασης της κυβέρνησης. Επιπρόσθετα επιβάλλεται, σε περιπτώσεις ασφάλισεων και/ή ασφαλισμένων παραγγελιών που έχουν ήδη εκτελεστεί/φορτωθεί ή βρίσκονται στο στάδιο της εκτέλεσης, να δοθεί από μέρος της κυβέρνησης ανάλογη εγγύηση στην τράπεζα του εξαγωγέα βιομήχανου για πλήρη κάλυψη (100%), συν τους τόκους, της αξίας της συγκεκριμένης παραγγελίας άμεσα.
- (δ) Για όσα προϊόντα δεν έχουν ασφαλιστεί, αλλά κατασκευάστηκαν για το Ιράκ/Κουβέιτ, να καταβληθεί από την κυβέρνηση κάθε προσπάθεια για εξεύρεση υπαλλακτικών τρόπων διάθεσης στην ντόπια και στις ξένες αγορές.

- (ε) Για παραγγελίες που δεν είναι ασφαλισμένες, αλλά υπό εκτέλεση, και καλύπτονται από άλλους τρόπους πληρωμής πρέπει να εξευρεθούν τρόποι εξασφάλισης/εγγύησης των εξαγωγέων.

Το ΚΕΒΕ πιστεύει παράλληλα ότι η κυβέρνηση πρέπει να πάρει όλα τα μέτρα για την κάλυψη των απωλειών από το εμπόριο, όπως έχουν ήδη κάνει άλλες χώρες. Προς την κατεύθυνση αυτή μπορεί να γίνουν σχετικές διαβουλεύσεις με τα Ηνωμένα Έθνη και την κυβέρνηση του Κουβέιτ.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ αναφέρθηκαν στο ανησυχητικό πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί από την κρίση στον Περσικό Κόλπο και είπαν ότι είναι δύσκολο να υπολογιστεί με ακρίβεια ο αριθμός των εργαζομένων που ασχολείται με την παραγωγή προϊόντων για το Ιράκ-Κουβέιτ. Εκείνο που μπορεί να λεχθεί είναι ότι γύρω στα 600 πρόσωπα εργάζονται σε επιχειρήσεις που κατά κύριο λόγο εξάγουν τα προϊόντα τους στις δύο αυτές χώρες. Είναι ανησυχητικό το γεγονός ότι μερικές επιχειρήσεις άρχισαν να απολύουν προσωπικό. Άμεσο πρόβλημα υπάρχει τουλάχιστον σε δέκα εργοστάσια, όπου αναστάληκαν οι εργασίες για ένα μήνα για 200 περίπου εργαζομένους. Πρόσθετα ανέφεραν ότι ανησυχητικό είναι επίσης το γεγονός ότι ακυρώνονται πολλές θέσεις σε ξενοδοχεία, ιδιαίτερα της Λεμεσού και της Πάφου, με αποτέλεσμα να πλήττεται η τουριστική βιομηχανία και παράλληλα δεκάδες εργαζόμενοι να αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο απόλυσής τους. Για αντιμετώπιση του προβλήματος έγιναν οι ακόλουθες εισηγήσεις από τις πιο πάνω συνδικαλιστικές οργανώσεις:

- (α) Νοούμενου ότι το εμπόριο με το Ιράκ έχει απαγορευτεί με βάση κυβερνητική απόφαση, η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει στην αποπληρωμή των εξαχθέντων προϊόντων στις βιομηχανίες οι οποίες αντιμετωπίζουν και πρόβλημα κεφαλαίου κινήσεως, έτσι που να μην κλείσουν, με αποτέλεσμα να απολυθεί το προσωπικό. Αυτό να ισχύσει και για τις επιχειρήσεις των οποίων τα εξαχθέντα προϊόντα δεν είχαν κυβερνητική εγγύηση.
- (β) Επειδή αρκετές βιομηχανίες άρχισαν τη διαδικασία της εκτέλεσης των παραγγελιών και επειδή είτε έχουν δεσμευτεί να παραλάβουν είτε παρέλαβαν τις πρώτες ύλες και τώρα είναι εκτεθειμένες λόγω του εμπόργου, να τους πληρωθεί σοβαρό μέρος στην ημερομηνία λήξης, για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.
- (γ) Για όσα προϊόντα έχουν κατασκευαστεί γι' αυτές τις χώρες η κυβέρνηση να καταβάλει κάθε προσπάθεια για εξεύρεση άλλων αγορών για τη διάθεσή τους.
- (δ) Παράλληλα, και επειδή δε γνωρίζουμε τη διάρκεια της κρίσης, η κυβέρνηση να μεθοδεύσει τις προσπάθειές της για αναπλήρωση αυτών των αγορών. Ενδεχόμενη λύση μπορεί να προσφέρουν οι ανατολικές χώρες της Ευρώπης ή ακόμα και άλλες χώρες.
- (ε) Ενόψει των ομαδικών απολύσεων που σημειώθηκαν και δυνατό να σημειωθούν και στο άμεσο μέλλον, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να λάβει όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα για την έγκαιρη καταβολή ανεργιακού επιδόματος στους ανέργους.
- (στ) Εκτός από τα πιο πάνω και σε σχέση με τη νέα κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, θα πρέπει να σταματήσει κάθε ενέργεια για εισαγωγή

ξένου εργατικού δυναμικού, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η απασχόληση των επηρεασθέντων εργατοϋπαλλήλων.

Όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου αυτού οι άμεσες επιπτώσεις στη βιομηχανία υπήρξαν οι ακόλουθες:

Από 40 επιχειρήσεις που διερευνήθηκαν οι 22 ανέστειλαν τις εργασίες τους από 15 μέρες μέχρι 6 βδομάδες, ενώ δύο με τρεις επιχειρήσεις απέλυσαν προσωπικό που τοποθετήθηκε αλλού. Με βάση τα στοιχεία αυτά φαίνεται ότι άμεσο πρόβλημα ανεργίας δεν υπάρχει.

Από τα στοιχεία του Υπουργείου αυτού αναφορικά με τις επιπτώσεις στον τουρισμό φαίνεται ότι οι άμεσες επιπτώσεις ήταν πολύ μικρές και αφορούσαν κυρίως ακυρώσεις κρατήσεων από το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελβετία. Μελλοντικά όμως αναμένεται ότι σίγουρα θα επηρεαστεί ένα μέρος του προσωπικού των ξενοδοχείων της Λεμεσού, τα οποία θα αναγκαστούν να αναστείλουν τις εργασίες τους και των οποίων το 78% των πελατών προέρχεται από το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελβετία. Στην Πάφο η κατάσταση είναι ρευστή, γιατί από τη μια μειώνεται ο χειμερινός τουρισμός και από την άλλη δημιουργούνται νέα ξενοδοχεία που ζητούν να προσλάβουν προσωπικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, εξετάζοντας και την άλλη πτυχή του θέματος που αφορά τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου από την κρίση στον Περσικό Κόλπο, κάλεσε στη συνεδρία της τους εκπροσώπους του Γραφείου Προγραμματισμού οι οποίοι και ανέπτυξαν στην Επιτροπή τις θέσεις τους πάνω στο θέμα και ανέλυσαν τα συμπεράσματα που προέκυψαν μετά τη σύσκεψη της Κεντρικής Επιτροπής Προγραμματισμού υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας η οποία ασχολήθηκε ειδικότερα με το θέμα αυτό. Από τα συμπεράσματα αυτά προκύπτει ότι οι επιπτώσεις της κρίσης στον Κόλπο στην κυπριακή οικονομία τόσο για το 1990 όσο και για το 1991, παρόλο που ενδεχομένως αναμένεται να είναι σοβαρές, μπορούν να αντιμετωπιστούν, αν ληφθούν έγκαιρα τα κατάλληλα προληπτικά και αποτρεπτικά μέτρα. Σαν τέτοια αποφασίστηκαν, σε πρώτο στάδιο, τα ακόλουθα:

1. Εντατικοποίηση των προσπαθειών για εξεύρεση νέων αγορών στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.
2. Ενδυνάμωση των διαφημιστικών εκστρατειών για προσέλκυση τουριστικού ρεύματος, κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο και άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης.
3. Επεξεργασία Ειδικού Σχεδίου Εγγυήσεων Εξαγωγών και Παροχής Πιστώσεων σε χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.
4. Επεξεργασία Ειδικού Σχεδίου Χρηματοδότησης Εξαγωγών.
5. Επιτάχυνση της προσέλκυσης οίκων για προώθηση του διαμετακομιστικού εμπορίου από ασιατικές και άλλες χώρες.
6. Εντατικοποίηση των προσπαθειών για προσέλκυση υπεράκτιων και άλλων εταιρειών για επενδύσεις στην Κύπρο, κυρίως σε τομείς ψηλής τεχνολογίας.
7. Προώθηση άμεσων και επειγόντων μέτρων ενεργειακής πολιτικής, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας. Για το σκοπό αυτό έχει ήδη οριστεί ειδική επιτροπή για την επεξεργασία συγκεκριμένου σχεδίου δράσης.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, αναφερόμενοι στην έκταση του προβλήματος, είπαν ότι αυτή εξαρτάται κυρίως από την αύξηση της τιμής του αργού πετρελαίου η οποία και μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τις διεθνείς εξελίξεις. Όπως ειδικότερα ανέφεραν, οι εισαγωγές μας σε αργό πετρέλαιο για εγχώρια κατανάλωση ανήλθαν το 1989 στα 89 εκατ. δολάρια. Αν οι τιμές διαμορφωθούν για το 1990 σύμφωνα με τις πρώτες τιμές πετρελαίου του πρώτου εξαμήνου του χρόνου αυτού, οι εισαγωγές μας αναμένεται να ανέλθουν στα 106 εκ. δολάρια. Εντούτοις η όλη εξέλιξη χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα, αφού συναρτάται με τις διεθνείς εξελίξεις.

Όπως αναφέρουν τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, ο ρυθμός ανεργίας αναμένεται να είναι το 1990 κάτω του 2% και δεν αναμένεται να επηρεαστεί από την κρίση, λόγω της έλλειψης εργατικού δυναμικού. Ο αναθεωρημένος ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να είναι του ύψους του 5,5%. Ο πληθωρισμός μέχρι τον Αύγουστο ήταν του ύψους του 4,38% παρουσιάζοντας ελαφρά αύξηση σε σύγκριση με το 3,8% του προηγούμενου χρόνου. Για το 1990 αναμένεται ότι ο ρυθμός πληθωρισμού θα είναι του ύψους του 5%.

Σ' ό,τι αφορά τον τουρισμό οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν ότι ο τουρισμός μας από τις χώρες Ιράκ και Κουβέιτ είναι χαμηλός. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πιο πάνω Υπουργείου, ο τουρισμός μας έχει μειωθεί όσον αφορά ειδικά τις αραβικές χώρες κατά 23%, ενώ κατά το μήνα Αύγουστο παρουσίασε μια γενική αύξηση 14%.

Όπως δήλωσε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με πρόσφατες διαβεβαιώσεις που δόθηκαν στην κυβέρνηση από το Ταμείο του Κουβέιτ, το ταμείο αυτό πρόκειται να δραστηριοποιηθεί με βάση την έδρα του στο Λονδίνο και είναι έτοιμο να χρηματοδοτήσει όλα τα έργα της Δημοκρατίας, για τα οποία έχει ήδη δεσμευτεί με συμφωνίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού ενημερώθηκε από τα στοιχεία που της δόθηκαν γύρω από το θέμα και άκουσε τις εισηγήσεις όλων των πλευρών για την αντιμετώπιση της κατάστασης, διαπίστωσε τα ακόλουθα:

- (α) Ως αποτέλεσμα της κρίσης στον Κόλπο υπήρξαν άμεσα σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου οι οποίες αφορούν κυρίως το εξαγωγικό εμπόριο προς τις αραβικές χώρες, τη βιομηχανία και σε κάποιο βαθμό τον τουρισμό. Οι επιπτώσεις αυτές, που επηρεάζουν τόσο τους εργοδότες όσο και τους εργοδοτούμενους που απασχολούνται με τους τομείς που πλήγηκαν, αν και σοβαρές, δεν είναι μέχρι στιγμής ανησυχητικές για την όλη οικονομία του τόπου, της οποίας οι δείκτες δεν έχουν μεταβληθεί ουσιαστικά από την κατάσταση. Η κυβέρνηση, που μέχρι στιγμής φαίνεται να παρακολουθεί στενά την κατάσταση και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν, θα πρέπει να συνεχίσει να παίρνει όλα τα αναγκαία μέτρα και να παρέχει όλη τη δυνατή υποστήριξη προς όλους τους επηρεαζόμενους, ενώ πρόσθετα θα πρέπει να μελετήσει θετικά τις εισηγήσεις που της υποβλήθηκαν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές και να τις υιοθετήσει, όπου είναι δυνατό.
- (β) Η κρίση στον Κόλπο θα έχει οπωσδήποτε περαιτέρω αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου, ο βαθμός και η έκταση των

οποίων δεν μπορούν να προϋπολογιστούν, γιατί εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες που καθορίζονται από τις διεθνείς εξελίξεις. Γι' αυτό επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση προχωρήσει αμέσως στη λήψη όλων εκείνων των μέτρων που έχουν ήδη αποφασιστεί για την πρόληψη ή και την αποτροπή των επιπτώσεων από την κρίση και ιδιαίτερα των μέτρων που αφορούν τις προσπάθειες για εξεύρεση νέων αγορών και την εφαρμογή σχεδίων εγγύησης και χρηματοδότησης των εξαγωγών, την προσέλκυση τουριστικού ρεύματος και την εξοικονόμηση ενέργειας. Ακόμα, επιβάλλεται συνεχής προβληματισμός για την αναζήτηση και άλλων μέτρων που μπορούν να αντιμετωπίσουν τις πιθανολογούμενες επιπτώσεις από τη συνέχιση ή και την επιδείνωση της κρίσης στον Κόλπο, καθώς και συνεχής παρακολούθηση της κατάστασης, τόσο στο εσωτερικό όσο και διεθνώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παναγιώδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

Η Έκθεση της Επιτροπής είναι εκτενής και λεπτομερειακή όσον αφορά το θέμα που συζητούμε. Ένα μόνο θέλω να τονίσω, ότι υπάρχουν πράγματι αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου, ιδιαίτερα στο εξαγωγικό εμπόριο, στη βιομηχανία και στους εργοδότες και στους εργοδοτούμενους. Η κυβέρνηση εξήγγειλε διάφορα μέτρα. Εκείνο που προσωπικά και ως Δημοκρατικό Κόμμα θέλω να τονίσω είναι ότι η κυβέρνηση πρέπει να μη μείνει στην εξαγγελία αυτών των μέτρων, αλλά να λάβει τα μέτρα που πρέπει να λάβει για εξεύρεση νέων αγορών, για εγγύηση των εξαγωγών ή και χρηματοδότηση ακόμα των εξαγωγών. Επίσης ένα ακόμα σημείο είναι η ανάγκη λήψης μέτρων για προσέλκυση τουρισμού.

Αυτά μόνο θέλω να πω και επαναλαμβάνω ότι καλείται η κυβέρνηση να λάβει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και να παρακολουθεί στενά την κατάσταση, διότι δεν αποκλείεται αυτή η κρίση να επιδεινωθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φλουρέντζος.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φλουρέντζος δικαιούται περισσότερο απ' όλους, γιατί δεν είναι και τόσο φλύαρος.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα που συζητούμε είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι επηρεάζει την κατάσταση της οικονομίας μας. Ειδικότερα έχει σχέση με τη βιομηχανία και σαν συνέπεια με το εξαγωγικό μας εμπόριο και τον τουρισμό.

Δε θα εισέλθω σε λεπτομέρειες, κύριε Πρόεδρε, γιατί μ' αυτές καταπιάνεται η Έκθεση της Επιτροπής εν εκτάσει. Ωστόσο θα ήθελα να υπογραμμίσω τις

ανησυχίες τόσο του εμποροβιομηχανικού κόσμου όσο και της εργατικής πλευράς για τους κινδύνους που υπάρχουν. Κίνδυνοι που, σε συνδυασμό με άλλους που δεν έχουν άμεση σχέση με το θέμα «Κόλπος», απειλούν την οικονομία μας.

Η επαπειλούμενη αύξηση του κόστους του βιομηχανικού μας προϊόντος λόγω αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών, με συνέπεια την περαιτέρω μείωση της ανταγωνιστικότητάς μας στις αγορές του εξωτερικού, η έλλειψη εργατικών χεριών σε ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους, η σχετική πτώση του τουριστικού ρεύματος, αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες για την ευρωστία της οικονομίας μας. Πέραν των κινδύνων αυτών, αν παρ' ελπίδα συνεχιστεί η ανομβρία, που ήδη έχει επηρεάσει σε αισθητό βαθμό την ντόπια αγορά καταναλωτικών αγαθών, νομίζω πως η πυραμίδα των προβλημάτων θα μεγαλώνει. Έτσι η λήψη άμεσων μέτρων αποτελεί επείγουσα προτεραιότητα.

Θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε πως, αν παρ' ελπίδα ξεσπάσει πόλεμος στον Κόλπο, θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε σοβαρότερα προβλήματα με ανυπολόγιστες συνέπειες. Γι' αυτό, παρά το ότι μας ικανοποιεί το γεγονός ότι η κυβέρνηση έδειξε την απαιτούμενη ευαισθησία -εννών την κυβέρνηση της αλλαγής και λυπούμαι αν στενοχωρώ το συνάδελφο Χρυσοστόμου για τη διαπίστώσή μου αυτή- και σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών λήφθηκε μια σειρά μέτρων, νομίζουμε πως τα μέτρα αυτά πρέπει να αυξηθούν. Παράλληλα πιστεύουμε πως είναι απαραίτητο η κυβέρνηση να προγραμματίσει εκ των προτέρων μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για αντιμετώπιση της κατάστασης που θα προκύψει σε περίπτωση πολεμικής σύγκρουσης στον Κόλπο.

Όσο καλύτερα προγραμματίσουμε την αντιμετώπιση τέτοιου ενδεχομένου, τόσο ευκολότερα θα αντιμετωπίσουμε τα δύσκολα προβλήματα που θα υπάρξουν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω και εγώ, πέραν των όσων θετικών έχει αναφέρει ο συνάδελφος Παναγίδης, τις επιπτώσεις στο εργατικό δυναμικό και πως, ενόψει των ομαδικών απολύσεων που σημειώθηκαν -όπως η αντιπροσωπεία της εργατικής πλευράς τόνισε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή- και δυνατό να σημειωθούν στο άμεσο μέλλον, πρέπει το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να προχωρήσει τάχιστα στην παροχή των ανεργιακών επιδομάτων. Δεύτερο πρέπει να δώσει την εντολή η κυβέρνηση να σταματήσει κάθε σκέψη για εισαγωγή ξένου εργατικού δυναμικού στον τόπο, γιατί, παρά το γεγονός πως το Υπουργείο Εργασίας πιστεύει πως δεν έχει σημειωθεί ραγδαίο πρόβλημα ανεργιακό, εντούτοις συγκρούεται η τοποθέτηση αυτή του Υπουργείου με τις διαπιστώσεις άλλων Υπουργείων πως οι επιπτώσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία και σε άλλους τομείς βιομηχανικούς είναι ραγδαίες και μη προβλεπτές.

Για τούτο και οι δύο εισηγήσεις της Επιτροπής για άμεση παραχώρηση του ανεργιακού επιδόματος και για αναστολή οποιασδήποτε σκέψης εισαγωγής ξένου εργατικού δυναμικού πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή. Να προσθέσουμε ακόμα πως επιβάλλεται το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα να συγκληθεί, παράλληλα με ό,τι έχει γίνει με την Επιτροπή Προγραμματισμού, και πως πρέπει η Επιτροπή Εργασίας της Βουλής να παρακολουθεί στενά το θέμα, γιατί δεν ξέρουμε τις συνέπειές του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Προχωρούμε στο τελευταίο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 8, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται 1. «Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων κοντά στο χωριό Ακάκι από τα λύματα του εργοστασίου χρωμάτων» και 2. «Η φημολογούμενη πρόθεση της κυβέρνησης να επιτρέψει τη μεταφορά του βαφείου Rainbow στην περιοχή Κόρνου - Κοφίνου και η δικαιολογημένη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΑΚΑΚΙ ΑΠΟ ΤΑ ΛΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΧΡΩΜΑΤΩΝ» ΚΑΙ 2. «Η ΦΗΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΝΑ ΕΠΙΤΡΕΨΕΙ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΒΑΦΕΙΟΥ RAINBOW ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΡΝΟΥ-ΚΟΦΙΝΟΥ ΚΑΙ Η ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.»

Παρόντες:-

Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος

Νεόφυτος Ηλία

Ανδρέας Παρισινός

Δήμος Γεωργιάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Ψυλλίδης

Ρήνα Κατσελλή

Πολύβιος Κόλοκος

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πρώτο υπό συζήτηση θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Οκτωβρίου 1989 και 16 Νοεμβρίου 1990. Για το δεύτερο θέμα η Επιτροπή πραγματοποίησε τρεις συνεδρίες στις 4 και 11 Μαΐου και στις 16 Νοεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω θεμάτων κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υγείας. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρέστησαν επίσης εκπρόσωποι των κοινοτήτων Ακακίου και της περιοχής Κόρνου-Κοφίνου.

Το πρώτο θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 13 Απριλίου 1989 με εισήγηση του Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση των Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή και Α. Μαθηκολώνη στις 19 Απριλίου 1990. Στη συνέχεια το θέμα αυτό παραπέμφθηκε, ύστερα από απόφαση του Σώματος, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για μελέτη και ετοιμασία Έκθεσης προς το Σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε αρχικά το πρώτο από τα δύο πιο πάνω θέματα και ζήτησε από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να την ενημερώσουν πάνω στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί από τα λύματα του εργοστασίου Rainbow στο χωριό Ακάκι.

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους αρμοδίους, καθώς και από τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων η Επιτροπή πληροφορήθηκε τα ακόλουθα:-

- (α) Το εργοστάσιο Rainbow Bleaching and Dying βρίσκεται στην αγροτική ζώνη του χωριού Ακάκι της επαρχίας Λευκωσίας και η ημερήσια παραγωγή υγρών αποβλήτων του ανέρχεται σε 800 κυβ. μέτρα, όταν εργάζεται σε 24ωρη βάση. Το εργοστάσιο λειτουργεί στην περιοχή αυτή από το 1975 μετά από άδεια που του παραχωρήθηκε τότε, χρόνος κατά τον οποίο δεν υπήρχε συνείδηση σε ό,τι αφορά τους κινδύνους για το περιβάλλον.
- (β) Όπως ειδικότερα αναφέρει η έκθεση της Διευθύντριας του Γενικού Χημείου του κράτους, τα απόβλητα βαφείων περιέχουν πολύπλοκα μείγματα ανόργανων και οργανικών ουσιών. Πολλές από τις ουσίες αυτές είναι τοξικολογικά σημαντικές και δυνητικά επικίνδυνες για τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Με την επεξεργασία των αποβλήτων είναι δυνατό να παραχθούν απόβλητα διάφορου βαθμού καθαρότητας. Η επιλογή κατάλληλου συστήματος επεξεργασίας πρέπει να γίνεται σε συσχετισμό με τον προβλεπόμενο χώρο και τρόπο διάθεσής τους.
- (γ) Το συγκεκριμένο εργοστάσιο λειτουργεί χωρίς σταθμό επεξεργασίας των λυμάτων του, τα οποία διοχετεύονται σε χωμάτινη δεξαμενή. Ακόμα βρίσκεται μέσα σε αγροτική ζώνη και κοντά σε αρδευτικές γεωτρήσεις και υδροφόρα στρώματα.
- (δ) Από τα αποτελέσματα χημικού ελέγχου τον οποίο έκαμε το Γενικό Χημείο του κράτους προκύπτει ότι:
 - (I) Η επιβάρυνση του νερού αριθμού γεωτρήσεων στην περιοχή από οργανικές ρυπάνσεις βρίσκεται σε επίπεδα μη αποδεκτά για το πόσιμο νερό, αλλά αποδεκτά για σκοπούς άρδευσης, και
 - (II) Οι συγκεντρώσεις των ρυπαντών που μελετήθηκαν παρουσιάζουν αυξητική τάση. Τούτο είναι ανησυχητικό δεδομένων των τοξικών και αθροιστικών ιδιοτήτων των ρυπαντών αυτών που δημιουργούν προϋποθέσεις σοβαρών μακροπρόθεσμων επιπτώσεων στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Είναι επίσης ανησυχητικό, γιατί από τις πιο πάνω διαπιστώσεις προκύπτει ότι στην περιοχή Ακακίου βρίσκεται σε εξέλιξη σοβαράς μορφής ρύπανση, η έκταση της οποίας καθορίζεται από πολύ μεγαλύτερο αριθμό δυνητικά τοξικών ουσιών και όχι μόνο από τις ουσίες που ελέγχθηκαν.
 - (III) Οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν πλήρη επίγνωση της σοβαρότητας της κατάστασης και επιλαμβάνονται του θέματος, ώστε να ληφθούν δραστικά μέτρα για επίλυση του προβλήματος. Ειδικότερα διερευνώνται τρόποι ώστε, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, να τεθούν τέτοιοι όροι στη λειτουργία του εργοστασίου που να μην προκαλεί ρύπανση, ενώ διερευνάται και το ενδεχόμενο μετακίνησής του.

- (IV) Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας το εν λόγω εργοστάσιο αποτελεί μια βιομηχανία υποδομής που προσφέρει πολλές υπηρεσίες στη βιομηχανία ένδυσης. Η χρησιμότητά της είναι γι' αυτό μεγάλη, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι θα πρέπει να εργάζεται με αυτό τον τρόπο. Το πρόβλημα θα πρέπει να επιλυθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού διαπίστωσε στο στάδιο αυτό την από όλους παραδεκτή σαν πραγματική κατάσταση ρύπανσης στην περιοχή Ακακίου που προκαλείται από τη λειτουργία του πιο πάνω εργοστασίου, καθώς επίσης την ανάγκη λήψης μέτρων το ταχύτερο δυνατό για τον τερματισμό της, προχώρησε από τη δική της πλευρά στη σύνταξη και κατάθεση στο Σώμα σχετικής πρότασης νόμου. Σκοπός αυτής της πρότασης νόμου, που τιτλοφορείται ο περί Προστασίας των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση Νόμος του 1989, είναι η παραχώρηση εξουσίας στην κυβέρνηση να διατάσσει αναστολή της λειτουργίας βιομηχανιών που δε διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας των αποβλήτων τους για την προστασία των υδροφόρων στρωμάτων.

Η Επιτροπή στο στάδιο αυτό πληροφορήθηκε την απόφαση της κυβέρνησης για μετακίνηση του εργοστασίου Rainbow σε άλλη περιοχή, γι' αυτό και δεν έκρινε σκόπιμο να προωθήσει την πιο πάνω πρόταση νόμου, ενόψει μάλιστα της διαβεβαίωσης των αρμοδίων ότι επίκειται κατάθεση νομοσχεδίων στη Βουλή που ρυθμίζουν κατά γενικότερο τρόπο τα θέματα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και των νερών. Επειδή με αφορμή την απόφαση αυτή ενεγράφη στη Βουλή και το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα, η Επιτροπή κάλεσε εκ νέου τις αρμόδιες υπηρεσίες για να την ενημερώσουν πάνω στο θέμα αυτό.

Εισάγοντας το δεύτερο θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε κ. Α. Μαθηκολώνης ζήτησε να του δοθεί το σκεπτικό με βάση το οποίο αποφασίστηκε η μεταφορά του εργοστασίου Rainbow από το χωριό Ακάκι στην περιοχή Κοφίνου-Κόρνου.

Εφόσον, όπως ανέφερε ο εισηγητής του θέματος, το εν λόγω εργοστάσιο προκαλεί οχληρία στο Ακάκι, αναμένεται ότι θα προκαλεί την ίδια οχληρία και στην περιοχή που θα μεταφερθεί. Αν, όπως λένουν οι αρμόδιοι, υπάρχει νέα σύγχρονη τεχνολογία που θα το απαλλάσσει από την οχληρία, τότε γιατί η τεχνολογία αυτή να μην εφαρμοστεί εκεί όπου βρίσκεται το εργοστάσιο σήμερα.

Συνεχίζοντας ο εισηγητής του θέματος δήλωσε ότι δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να συμφωνήσει με την εγκατάσταση του βαφείου στην περιοχή Κοφίνου, όπου αναμένεται να προκαλέσει μεγάλη οχληρία και καταστροφή στο φυσικό περιβάλλον, τη στιγμή μάλιστα που η περιοχή είναι ήδη βεβαρημένη με άλλες οχληρές βιομηχανίες. Όπως επίσης ανέφερε, η κυβέρνηση δεν έχει, κατά την άποψή του, περιθώρια να ενεργήσει διαφορετικά μετά την ομόφωνη θέση της ολομέλειας του Σώματος στις 12 Ιουλίου 1990, σύμφωνα με την οποία η κυβέρνηση καλείται να μην προχωρήσει στην εγκατάσταση του βαφείου στην περιοχή Κοφίνου.

Οι εκπρόσωποι της Εκτελεστικής Εξουσίας που παρέστησαν στη συνεδρία της Επιτροπής επεξήγησαν τους λόγους στους οποίους βασίστηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για μετακίνηση του εργοστασίου και κατέθεσαν στην Επιτροπή γραπτό σημείωμα όπου αναφέρονται οι πιο κάτω θέσεις και χειρισμοί της κυβέρνησης:

- (1) Για την εξεύρεση νέου χώρου για τη μετακίνηση του Βαφείου Rainbow σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου συστάθηκε

Τεχνική Επιτροπή από εκπροσώπους των διάφορων αρμόδιων υπηρεσιών (Υπουργείο Εσωτερικών - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως - Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων - Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως - Υπηρεσία Περιβάλλοντος). Βασικά κριτήρια που τέθηκαν για την εξεύρεση κατάλληλου χώρου ήταν τα ακόλουθα:

- (α) τα γεωλογικά και υδρολογικά δεδομένα της περιοχής να διασφαλίζουν την προστασία των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων και των επιφανειακών φραγμάτων,
- (β) να παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης των επεξεργασμένων αποβλήτων για αρδευτικούς σκοπούς,
- (γ) να εξασφαλίζεται απρόσκοπτη υδροδότηση του βαφείου.

Σχετικά λήφθηκε υπόψη ότι η ποιότητα των επεξεργασμένων λυμάτων, τα οποία θα είναι σύμφωνα με τα πρότυπα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, δε θα παρουσιάζει πρόβλημα στη χρήση τους για αρδευτικούς σκοπούς.

- (2) Η Τεχνική Επιτροπή σε επί τόπου επισκέψεις της εξέτασε τις περιοχές πλησίον του Κόρνου, πλησίον του Σφαγείου Κοφίνου και πλησίον της Μοσφιλωτής, που κατ' αρχήν φαίνονταν ότι πληρούσαν τις τεθείσες προϋποθέσεις. Μετά τις επί τόπου επισκέψεις αναλύθηκαν και συζητήθηκαν τα δεδομένα των τριών περιοχών. Τελικά η Τεχνική Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η καταλληλότερη περιοχή ήταν εκείνη πλησίον του Σφαγείου Κοφίνου για τους ακόλουθους λόγους:

- (α) η περιοχή είναι περιβαλλοντικά υποβαθμισμένη,
- (β) στην περιοχή δεν υπάρχουν γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για υδροδότηση κοινοτήτων,
- (γ) δεν υπάρχουν επιφανειακά φράγματα,
- (δ) υπάρχουν γυμνές κρατικές εκτάσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία πρασίνου, αν δε χρησιμοποιηθούν για άλλους αρδευτικούς σκοπούς,
- (ε) η υδροδότηση του βαφείου μπορεί να εξασφαλιστεί από γεωτρήσεις που ο ιδιοκτήτης του βαφείου μπορεί να ανορύξει είτε από κυβερνητικές γεωτρήσεις που δε χρησιμοποιούνται από κοινότητες για ύδρευση ή για άρδευση,
- (στ) σε περίπτωση προβλήματος στην υδροδότηση από γεωτρήσεις θα μπορούσε να παραχωρηθεί νερό από τον αγωγό που μεταφέρει νερό στα διυλιστήρια.

- (3) Γενικά η Τεχνική Επιτροπή πιστεύει ότι όχι μόνο δε θα επηρεαστεί το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, αλλά αντίθετα αυτό θα βελτιωθεί. Σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο τεμάχιο κρατικής γης στο οποίο θα ανεγερθεί το βαφείο, η Επιτροπή συμφώνησε ότι τούτο πρέπει να επιλεγεί με τη συνεργασία του ιδιοκτήτη του βαφείου. Η Τεχνική Επιτροπή επίσης συμφώνησε ότι για τη διάθεση του επεξεργασμένου νερού θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία με το Τμήμα Δασών για την αναδάσωση των γυμνών περιοχών.

Σε μετέπειτα συσκέψεις συμμετέσχαν και εκπρόσωποι των Τμημάτων Δασών και Γεωργίας οι οποίοι εξέφρασαν θετικές απόψεις σχετικά με τη διάθεση του επεξεργασμένου νερού. Το Τμήμα Δασών ανέφερε ότι ήδη υπάρχει σχετικό σχέδιο, στα πλαίσια του οποίου θα ήταν ευπρό-

δεκτη οποιαδήποτε ποσότητα νερού που θα παραχωρείτο από το βαφείο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενημερώθηκε πάνω στο θέμα, έχει τη γνώμη ότι το όλο θέμα του εργοστασίου Rainbow είναι πολύ σοβαρό και σαν τέτοιο απαιτεί την ανάλογη αντιμετώπιση από μέρους της κυβέρνησης. Η Επιτροπή δέχεται την άποψη ότι στο χρόνο που δόθηκε για πρώτη φορά η άδεια για τη λειτουργία του εν λόγω εργοστασίου στο Ακάκι δεν υπήρχε περιβαλλοντική συνείδηση ούτε και οι απαιτούμενες γνώσεις των αρμοδίων για τους κινδύνους από τα απόβλητα βαφείων. Η Επιτροπή πιστεύει όμως ότι μετά τη διαπίστωση των κινδύνων που απειλούν το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία και τη διαμόρφωση της κατάστασης, όπως ιδιαίτερα περιγράφεται στην έκθεση του Γενικού Χημείου του κράτους, επιβάλλεται σοβαρή και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του θέματος. Μέσα από αυτή την προσέγγιση η Επιτροπή πιστεύει ότι ορθά αποφασίστηκε το κλείσιμο του εργοστασίου Rainbow στο Ακάκι και η μετακίνησή του σε άλλη περιοχή, όπου θα λειτουργήσει με νέα τεχνολογία. Στο σημείο όμως αυτό η Επιτροπή δεν έχει πεισθεί ότι έγιναν όλες οι επιστημονικά και τεχνολογικά ενδεδειγμένες μελέτες και ενέργειες που θα οδηγήσουν στη σωστή απόφαση για τον τόπο και τρόπο που θα λειτουργήσει το εργοστάσιο αυτό. Όπως επανειλημμένα έχει τονίσει η Επιτροπή, πριν από ένα τέτοιο έργο, είτε αυτό είναι δημόσιο είτε ιδιωτικό, θα πρέπει να προηγείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να έχουν γίνει συσκέψεις αρμοδίων, σύσταση Τεχνικής Επιτροπής και η αξιόλογη μελέτη του Γενικού Χημείου του κράτους, αλλά μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων με την επιστημονική έννοια του όρου δεν έχει γίνει. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι χωρίς να προηγηθεί η μελέτη αυτή δε θα πρέπει να ληφθεί καμιά απόφαση για την επαναλειτουργία του εργοστασίου αυτού σε οποιαδήποτε περιοχή, ιδιαίτερα ενόψει του γεγονότος ότι πρόκειται για βαφείο του οποίου τα απόβλητα, σύμφωνα με τις επιστημονικές διαπιστώσεις, είναι τοξικά και επιπλέον αφού απαιτεί τεράστιες ποσότητες νερού για να λειτουργήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, αν επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σχετικά με τη μεταφορά και εγκατάσταση του βαφείου Rainbow από την περιοχή Ακακίου στην περιοχή της Κοφίνου, υπάρχει μια μεγάλη αναστάτωση στην περιοχή, όπου όλες οι κοινότητες και οι κάτοικοι σαφώς είναι αντίθετοι στη μεταφορά αυτή. Το εν λόγω εργοστάσιο προκαλεί οχληρία και σοβαρά προβλήματα στο περιβάλλον στην περιοχή όπου βρίσκεται και εύλογα αναμένεται ότι θα προκαλεί την ίδια οχληρία και στην περιοχή όπου θα μεταφερθεί.

Αν όπως λέγουν οι αρμόδιοι υπάρχει νέα σύγχρονη τεχνολογία που θα το απαλλάσσει από την οχληρία, τότε γιατί η τεχνολογία αυτή να μην εφαρμοστεί εκεί όπου βρίσκεται το εργοστάσιο σήμερα. Ωστόσο ορθά φεύγει από εκεί το

εργοστάσιο, γιατί αποδεδειγμένα προκαλεί προβλήματα, τα οποία ενδεχομένως θα έχουν επιπτώσεις και στην υγεία των ανθρώπων.

Είναι γεγονός ότι και η Επιτροπή μας, όταν εξετάζαμε το θέμα, δεν είχε πειστεί ότι έγιναν όλες οι αναγκαίες επιστημονικές μελέτες και ενέργειες που θα οδηγήσουν στη σωστή απόφαση ως προς τον τόπο και τον τρόπο που θα λειτουργήσει το εργοστάσιο αυτό. Και είναι πλέον συνείδηση και στον τόπο μας ότι πριν από την κατασκευή ενός τέτοιου έργου, είτε δημόσιο είτε ιδιωτικό είναι, θα πρέπει να προηγείται σοβαρή και υπεύθυνη μελέτη περιβαλλοντική.

Έτσι εμείς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στην εγκατάσταση του βαφείου στην περιοχή της Κοφίνου, όπου αναμένεται να προκαλέσει μεγάλη οχληρία και καταστροφή στο φυσικό περιβάλλον, τη στιγμή μάλιστα που υπάρχουν ήδη εκεί βιομηχανικές μονάδες που προκαλούν αρκετή ζημιά στο περιβάλλον. Υπάρχει και το σφαγείο το οποίο λειτουργεί με ένα ζημιογόνο τρόπο για το περιβάλλον.

Πέρα όμως από αυτά τα επιχειρήματα, υπάρχει και η ομόφωνη θέση της Βουλής της 12ης Ιουλίου 1990, σύμφωνα με την οποία η κυβέρνηση καλείται να μην προχωρήσει στην εγκατάσταση του βαφείου στην περιοχή της Κοφίνου, ένα γεγονός το οποίο δεν μπορεί και δεν πρέπει να παραβλέψει η κυβέρνηση στην προσπάθειά της να βρει λύση σ' αυτό το πρόβλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και ο κ. Κουρτελλάρης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είμαι του Ακακίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α! είσαι του Ακακίου. Είσαι άκακος.

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Λοιπόν το πόσο μεγάλη και πόσο εκτεταμένη είναι η περιβαλλοντική καταστροφή στην περιοχή όλοι το γνωρίζουν, έτσι δε θα το περιγράψω, κύριε Πρόεδρε. Εκείνο που θέλω να μεταφέρω στη Βουλή σήμερα, στην ολομέλεια της Βουλής, είναι η αγωνία που διακατέχει τους κατοίκους από τη συνεχιζόμενη λειτουργία του εργοστασίου αυτού. Μπορώ να πω μάλιστα ότι άρχισε να υπάρχει ένα κλίμα και ένα αίσθημα ανυπομονησίας γύρω από το τι μέλλει γενέσθαι. Έχει δοθεί η κυβερνητική υπόσχεση ότι μέχρι το τέλος του χρόνου κλείνει το εργοστάσιο στην περιοχή Ακακίου. Όμως δεν υπάρχουν δείγματα ότι αυτή η κυβερνητική απόφαση πάει να εκπληρωθεί και αυτό είναι ένα πρόσθετο στοιχείο που κρατά σε αναστάτωση τους κατοίκους της περιοχής. Προσδοκούμε ότι στη συνάντηση που θα έχουμε όλοι μαζί στις 3 του Δεκέμβρη θα συζητηθεί το όλο πρόβλημα, θα υπάρξουν κάποιες προοπτικές, ώστε να προλάβουμε άλλες εκρηκτικές καταστάσεις, σαν και αυτές που βλέπουμε συχνά πλέον να εμφανίζονται και στους δρόμους έξω από τα δημόσια κτίρια ή ακόμα και έξω από τη Βουλή. Πιστεύουμε ότι τέτοια εργοστάσια δημιουργούν πραγματική καταστροφή, δηλητηριάζουν το περιβάλλον και τη γη και το οικονομικό όφελος που προσφέρουν είναι αρνητικό. Και πρέπει η κυβέρνηση με αυτό το πνεύμα να δει την όλη κατάσταση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Έκθεση στο θέμα που συζητούμε είναι και ογκώδης και λεπτομερειακή στην περιγραφή που κάνει για τις πτυχές των προβλημάτων που δημιουργεί αυτό το εργοστάσιο, αλλά ιδιαίτερα για τους κινδύνους που δημιουργούνται όσον αφορά τα υπόγεια υδροφόρα στρώματα. Και πρέπει να πούμε ότι αυτή η πτυχή είναι από τις πλέον σοβαρές, γιατί αν και εφόσον μολυνθούν τα υδροφόρα στρώματα, τότε ο καθένας μας καταλαβαίνει τι σημαίνει αυτό και για την περιοχή, αλλά και ευρύτερα. Και μάλιστα, αν λάβει κανείς υπόψη ότι από αυτή την περιοχή παίρνουμε νερό για ύδρευση πολλών περιοχών -ακόμα και της Λευκωσίας- από κάποιες διατηρήσεις στην Περιστέρωνα κτλ., νομίζουμε ότι πρόκειται για ένα πράγματι πάρα πολύ σοβαρό πρόβλημα.

Λέχθηκε η άποψη ότι η κυβέρνηση πρέπει να πάρει μέτρα για να εφαρμοστεί σύγχρονη τεχνολογία για το θέμα του καθαρίσματος των νερών αυτού του εργοστασίου. Θέλω κι εγώ να συμφωνήσω με τον κ. Χατζηδημητρίου ότι στην περιοχή δημιουργήθηκε τέτοιο αίσθημα και είναι τόση η αντίδραση των κατοίκων που είναι παρόμοια, θα έλεγα, με εκείνη για τη γνωστή κατάσταση που έχουμε με το DEXEL. Και γι' αυτό νομίζω ότι υπάρχει οξύτατο πρόβλημα που πρέπει να λυθεί, παρόλον ότι, για να είμαστε δίκαιοι, κάθε φορά που θα λεχθεί ότι κάπου θα πάει τέτοια βιομηχανία, αυτόματα ξεσηκώνονται και αντιδρούν οι κάτοικοι της περιοχής. Και δυστυχώς δε βρήκαμε ακόμα να δρομολογήσουμε τρόπο να τα παίρνουμε στο διάστημα, για να λύσουμε αυτό το θέμα. Εδώ είμαστε, είναι αυτό που είπα και προηγουμένως, και πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι κάπου, κάπως πρέπει να βρούμε λύσεις και κάπου, κάποτε και σε κάποιο βαθμό πρέπει να βρούμε συμβιβασμούς λειτουργήσιμους με τη σύγχρονη τεχνολογία. Αλλά σίγουρα, αυτό το εργοστάσιο, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, πρέπει να μετακινηθεί. Και γι' αυτό και εγώ προσβλέπω ότι σ' εκείνη τη σύσκεψη που έχει αποφασιστεί για τις τρεις του μήνα θα ακουστούν απόψεις οι οποίες θα δίνουν διέξοδο, για να μπορέσει το συντομότερο να μεταφερθεί από την περιοχή και για να εκτονωθεί το αίσθημα της ανησυχίας και της αγανάκτησης που υπάρχει στους κατοίκους της κοινότητας του Ακακίου, αλλά και για να λυθεί ένα πρόβλημα. Όμως να λυθεί κατά τρόπο που να μη δημιουργήσει προβλήματα σε άλλες περιοχές. Γι' αυτό ελπίζω ότι σ' εκείνη τη σύσκεψη θα ακουστούν απόψεις και εισηγήσεις που θα δώσουν πράγματι το κλειδί για να λυθεί ορθά και αποτελεσματικά και όσο γίνεται πιο σύντομα αυτό το πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς σας υπενθυμίζω ότι θα έχουμε σύσκεψη. Βεβαίως θα δώσω το λόγο σε όσους θέλουν να τον πάρουν, αλλά ίσως το καλύτερο βήμα για συζήτηση αυτού του θέματος είναι η σύσκεψη την οποία θα έχουμε.

Ο κ. Στυλιανού και μετά η κα Κατσελλή.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ναι, σίγουρα η άρνηση και η αντίδραση των κατοίκων της Κοφίνου για τη μετακίνηση του εργοστασίου στην περιοχή τους δεν πρέπει να είναι κριτήριο για

την παραμονή του εργοστασίου στην περιοχή του Ακακίου. Οι κάτοικοι της περιοχής αυτής έχουν δοκιμαστεί από χρόνια τώρα, υποφέρουν, όπως πολύ παραστατικά τόνισαν και ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου και ο συνάδελφος Κουρτελλάρης, και είναι μετά βίας που συγκρατούνται για να μην προβούν σε δυναμικά μέτρα με το κλείσιμο του εργοστασίου, όπως άλλωστε στο παρελθόν, πριν από λίγους μήνες, πριν από τη διαβεβαίωση του Προέδρου πως στο τέλος του χρόνου θα μετακινηθεί το εργοστάσιο, είχαν κάνει. Να προσθέσουμε ακόμα, κύριε Πρόεδρε, πως ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να λέτε του Προέδρου της Δημοκρατίας, γιατί ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πρέπει να κάνω και μια διάκριση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη μου φορτώσετε αυτή την υπόθεση.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ασφαλώς. Να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, πως οι εκθέσεις που έχουμε από το Γενικό Χημείο του κράτους είναι πολύ ανησυχητικές. Τα τοξικά απόβλητα τα οποία καθίστανται χρόνο με χρόνο πιο ισχυρά στην περιοχή του Ακακίου, ειδικά απ' αυτό το εργοστάσιο, επιμολύνουν κατά τρόπο θανάσιμο και το υπέδαφος και τα υδροφόρα στρώματα, όπως σωστά τόνισε ο κ. Κουρτελλάρης, με όλους τους κινδύνους για την ύδρευση και της πρωτεύουσας και των άλλων περιοχών που υδρεύονται από την περιοχή αυτή, αλλά και για την ατμόσφαιρα την ίδια. Η υπεύθυνος του Γενικού Χημείου του κράτους έδωσε ανησυχητικά στίγματα αυτών των ρύπων που εκπέμπονται από τέτοια εργοστάσια όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και διεθνώς. Και στη Σοβιετική Ένωση ακόμα έχουν επιμολύνει τεράστιες λίμνες και τεράστιες εκτάσεις. Επομένως, όταν σε μια Σοβιετική Ένωση έχουν επιμολυνθεί τέτοιες τεράστιες εκτάσεις, φανταστείτε πόσο επικίνδυνη είναι για την Κύπρο η ύπαρξη και η λειτουργία του εργοστασίου αυτού για το οποίο κάποτε χαιρόμασταν και ενθουσιαζόμασταν, γιατί ήταν το μόνο εργοστάσιο που υπήρχε του τύπου του σε όλο τον ευρωπαϊκό χώρο. Είχαν εξώσει το εργοστάσιο αυτό τα ιταλικά και τα άλλα ευρωπαϊκά συμφέροντα, μας το είχαν «παραχωρήσει», με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουμε όλους αυτούς τους κινδύνους.

Να πω, κύριε Πρόεδρε, ακόμα πως δεν περιποιεί τιμή σε κάποιους κυβερνητικούς παράγοντες και πολύ υψηλά ιστάμενους, κύριε Πρόεδρε, η δήλωση -και προέρχεται από προεδρικά χείλη και λέχθηκε στους κατοίκους- πως «προτιμώ μια οκά πράσινα δεκάλιρα από μια οκά πράσινα φασολάκια», γιατί δεν πρέπει να παίζουμε εν ου παικτοίς. Και το εν ου παικτοίς είναι στην προκειμένη περίπτωση η υγεία του λαού. Και να πούμε πως περιποιεί τιμή στη Γενική Διευθύντρια του κράτους το γεγονός ότι ενέστησε σε πάρα πολλές επίσημες πιέσεις να αποφανθεί πως τάχατες τα απόβλητα του εργοστασίου τούτου δεν ήταν επιμολυντικά.

Έτσι, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να τονίσουμε και εμείς για άλλη μια φορά πως έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια των άκακων αυτών κατοίκων του Ακακίου και πως πρέπει κάποτε η κυβέρνηση να αναλάβει υπεύθυνα το ρόλο της και την αποστολή της -γιατί η αποστολή της είναι η περιφρούρηση της υγείας του λαού και όχι συσκώτιση της αντίληψης για τους ρυπαντές των εργοστασίων αυτών-για να μπορέσει να επιβιώσει αυτός ο τόπος κάποτε σε κάποιες στιγμές ηρεμίας, ασφάλειας και κανονικής διαβίωσης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κα Κατσελλή μετά ο κ. Τσιέττης, μετά ο κ. Παρισινός και μετά ο κ. Χριστοφίδης και μετά ο κ. Ηλιάδης και ίσως να ζητήσω κι εγώ το λόγο και να με αντικαταστήσει κάποιος.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οπωσδήποτε είναι γεγονός ότι το εργοστάσιο Rainbow στο Ακάκι είναι επιβλαβές, μολύνει την περιοχή, είναι κίνδυνος και πρέπει να ληφθούν γρήγορα μέτρα. Αλλά δεν πρέπει προσπαθώντας να λύσουμε ένα πρόβλημα να δημιουργήσουμε ένα άλλο μεγαλύτερο. Και νομίζω ότι η απόφαση να μεταφερθεί στην περιοχή της Κοφίνου είναι και πρόχειρη και αμελέτητη και θα 'θελα να ενθυμίσω τη ρητή υπόσχεση από μέρους της κυβέρνησης ότι, για να εγκατασταθούν νέες μονάδες ή οτιδήποτε, σπουδής στην Κύπρο ή έστω και ένα απλό κτίσμα να κτιστεί από τούδε και στο εξής, χρειάζεται οπωσδήποτε περιβαλλοντική μελέτη. Και αυτή η μελέτη δεν έγινε, ενώ εξαγγέλθηκε η απόφαση να μεταφερθεί σε έναν ορισμένο χώρο αυτό το εργοστάσιο που ήδη εκεί που υπάρχει δημιουργεί ένα μεγάλο πρόβλημα.

Θα 'θελα να τονίσω ότι η Τεχνική Επιτροπή η οποία κατέθεσε αυτά τα στοιχεία στην Επιτροπή Περιβάλλοντος δεν είναι ειδική και δεν μπορεί να κάμει περιβαλλοντική μελέτη. Ούτε κανένας υπάλληλος του Τμήματος Δασών είναι αρμόδιος για να κάμει περιβαλλοντική μελέτη. Τα περιβαλλοντικά θέματα χρειάζονται ειδικούς τους οποίους δεν έχουμε, γιατί είναι μια νέα επιστήμη και δεν έχουμε ακόμα τα αρμόδια πρόσωπα. Και θέλω να διαφωνήσω με τους τεχνικούς και όλους οι οποίοι δήλωσαν στην Επιτροπή Περιβάλλοντος ότι από περιβαλλοντικής άποψης η περιοχή εκεί είναι υποβαθμισμένη. Νομίζω και ένας απλός εκδρομέας να πάει σ' αυτή την περιοχή θα δει ότι εκεί υπάρχει και δάσος Maquis, υπάρχουν και οι περισσότερες ποικιλίες των ορχιδέων της Κύπρου, που είναι σπάνιες και μοναδικές σε όλο τον κόσμο. Απλώς λένε ότι είναι υποβαθμισμένη από άγνοια. Δε θέλω να πιστεύω ότι το λένε έχοντας άλλα κίνητρα. Έτσι είναι πολύ καλό και εποικοδομητικό να γίνουν συσκέψεις και με την προεδρία σας, κύριε Πρόεδρε, και αλλού. Αλλά και μία και χίλιες να γίνουν δε θα λύσουν το πρόβλημα, αν δε γίνει πρώτα η σοβαρή περιβαλλοντική μελέτη, αν δεν έλθουν οι ειδικοί και αν δε δούμε πώς λειτουργούν σε άλλες χώρες αυτά τα εργοστάσια και τι φίλτρα χρησιμοποιούνται. Γιατί και στην πιο υποβαθμισμένη περιβαλλοντικά περιοχή της Κύπρου κι αν πάρουμε αυτό το εργοστάσιο, οπωσδήποτε, αν δεν μπουν τα κατάλληλα φίλτρα, οπωσδήποτε πάλι θα υπάρχει πρόβλημα.

Θέλω να κλείσω τονίζοντας ότι δεν υποτιμούμε τη χρησιμότητα αυτού του εργοστασίου η οποία αποτελεί υποδομή σε πολλές άλλες βιομηχανίες. Άλλωστε γι' αυτό θέλουμε να γίνει η περιβαλλοντική μελέτη και δεν το κλείουμε οριστικά λέγοντας ότι δεν πρέπει να ξανανοίξει. Όχι, αυτό δεν το υποστηρίζουμε. Αλλά πρέπει να γίνουν σοβαρές εργασίες από ειδικούς, για να γίνει σωστή δουλειά και να μην έχουμε τα ίδια προβλήματα απλώς μετατιθέμενα σε άλλες περιοχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Όσο οι συνάδελφοι Βουλευτές, αλλά και όλο το Σώμα έχουν ταχθεί υπέρ της μετακίνησης του εργοστασίου Rainbow από το Ακάκι, τόσο και το Σώμα και οι Βουλευτές της περιοχής Λάρνακας έχουν τοποθετηθεί ότι πρέπει να αναβληθεί η μετακίνηση του εργοστασίου Rainbow στην Κοφίνου. Υπάρχει αναστάτωση στο Ακάκι, αλλά υπάρχει αναστάτωση και στα δυο χωριά των προσφύγων, την Κοφίνου και τη Μεννόγεια, και γενικότερα στην περιοχή που ήδη αντιμετωπίζει πρόβλημα ρύπανσης του περιβάλλοντος από τις υφιστάμενες βιομηχανίες, πρόβλημα που δεν υπολογιζόταν προηγουμένως. Έτσι από το σημερινό σφαγείο, που έχει τοποθετηθεί δίπλα από την Κοφίνου και τη Μεννόγεια, δυστυχώς αντλείται μεγάλη ποσότητα νερού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τους πρόσφυγες της Κοφίνου και της Μεννόγειας. Αλλά τα νέα εργοστάσια που δημιουργήθηκαν στην ίδια περιοχή για την επεξεργασία των δερμάτων και για το αίμα του Σφαγείου προκαλούν τέτοια οχληρία που η δυσοσμία φθάνει μέχρι το Αλεθρικό. Αν τοποθετηθεί εκεί και το Rainbow, θα φύγουν οι πρόσφυγες, θα φύγουν και από την Κοφίνου και από τη Μεννόγεια, και θα καταστραφεί και θα μολυνθεί η περιοχή. Δεν υπάρχει περιθώριο να αντληθούν μεγάλες ποσότητες νερού από την περιοχή, ενώ η Έκθεση λέει ότι δεν αντλούνται νερά για την ύδρευση της περιοχής, εντούτοις υπάρχουν και διατρήσεις για την ύδρευση της περιοχής και διατρήσεις για την άρδευση. Και ενώ διαπιστώνουν ότι είναι πολύ λίγα τα νερά που θα τα καταστρέψουν με την υπεράντληση, ταυτόχρονα λένε να πάρουμε νερό από το Νότιο Αγωγό. Το νερό του Νότιου Αγωγού είναι πολύ λίγο, για να ικανοποιήσει τις αρδευτικές ανάγκες των αγροτών. Γενικά όλη η περιοχή έχει τέτοια συναισθήματα από την κατακραυγή που έγινε στο Ακάκι, ώστε οι κάτοικοι εκεί θα αντιμετωπίσουν οποιοδήποτε κάμει προσπάθεια να αρχίσει την οικοδομή με το στήθος τους, όπως έχουν διακηρύξει στις συγκεντρώσεις τους στην Κοφίνου και στις επισκέψεις που έκαμε ο Υπουργός Εσωτερικών.

Επιμένουμε -δεν είμαστε εναντίον του εργοστασίου- ότι η κυβέρνηση πρέπει να βρει τον κατάλληλο τρόπο. Πρέπει να γίνει σχετική σοβαρή περιβαλλοντική μελέτη και μετά να προχωρήσει. Αλλά σε καμιά περίπτωση οι πρόσφυγες της περιοχής και οι κάτοικοι της περιοχής δε δέχονται να μεταφερθεί στην περιοχή της Κοφίνου-Μεννόγειας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν διαβάσει κανείς προσεκτικά την τελευταία παράγραφο της Έκθεσης, αβίαστα διαπιστώνει ότι η Επιτροπή Περιβάλλοντος με μεγάλη σοβαρότητα και αίσθημα ευθύνης έχει τοποθετήσει το θέμα.

Εγώ θα σταθώ μόνο σε μια γενικότερη θεώρηση του ευρύτερου προβλήματος. Πιστεύω ειλικρινά ότι η χώρα μας σήμερα θα πρέπει οριστικά πλέον να έχει ένα πλαίσιο από παραμέτρους, μέσα στις οποίες να καθορίζει τις προϋποθέσεις για την ανέγερση και λειτουργία κάποιων βιομηχανιών. Κάποιων βιομηχανιών που

προκαλούν αποδεδειγμένα ρύπανση, βιομηχανιών που προκαλούν ψηλό βαθμό ρύπανσης ή βιομηχανιών ψηλού βαθμού κινδύνου. Έτσι μέσα από τις σύγχρονες επιστημονικές γνώσεις και τα σύγχρονα επιστημονικά μέσα θα πρέπει να έχουμε ξεκάθαρες τις προϋποθέσεις για το 'πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις εγκαθίστανται και λειτουργούν και να συμφιλώσουμε επιτέλους τον Κύπριο πολίτη με την ιδέα ότι θα λειτουργούν αυτές οι βιομηχανίες. Γιατί σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε, όπως πολύ εύστοχα λέχθηκε προηγουμένως, να παίζουμε ούτε με την υγεία του λαού, αλλά ούτε με τη σοβαρή ρύπανση του περιβάλλοντος. Και παράλληλα μας δίνεται η ευκαιρία να τονίσουμε ότι δε δικαιολογείται το φαινόμενο οι ίδιες υπηρεσίες της πολιτείας να έχουν δώσει και να έχουν εγκρίνει τη λειτουργία συγκεκριμένου εργοστασίου και οι ίδιες υπηρεσίες στη συνέχεια να εγκαταστήσουν συνοικισμό γύρω από το ίδιο το εργοστάσιο, στο προαύλιο του ίδιου του εργοστασίου. Και μετά από μερικά χρόνια να ερχόμαστε και να υποχρεώνουμε το φορολογούμενο πολίτη να πληρώσει εκατοντάδες χιλιάδες ή και εκατομμύρια λίρες για να μεταφέρουμε αυτές τις βιομηχανίες. Άρα πρέπει να εγκρίνουμε συγκεκριμένες προϋποθέσεις και όχι για τα προσεχή πέντε ή δέκα χρόνια, αλλά να μεριμνήσουμε για τα προσεχή πενήντα ή τα προσεχή εκατό χρόνια και να μην παίρνουμε αποφάσεις στο γόνατο, που σίγουρα πολύ γρήγορα θα επιβαρύνουν το φορολογούμενο πολίτη της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είμαστε περήφανοι για τη δική μας πατρίδα: είμαστε περήφανοι για την Κύπρο. Έχει φυσικές ομορφιές απaráμιλλες και βλέπουμε να έχουν δοθεί στον τόπο μας τα πάντα με απλοχεριά. Και όμως, όταν διαβάσει κανείς τους τίτλους του Κεφαλαίου Δ' τους αποψινούς, στέκεται έντρομος μπροστά στο περιεχόμενό τους, ανησυχεί και για το περιβάλλον μας, ανησυχεί και για την ποιότητα της ζωής μας. Εργοστάσια στον έναν τόπο μολύνουν τα πάντα. Εργοστάσια στον άλλο τόπο μολύνουν άλλες περιοχές. Άλλα ονομάζονται DEXEL και άλλα ονομάζονται Rainbow. Και το Rainbow, που στη δική μας γλώσσα είναι το ουράνιο τόξο, είναι το σύμβολο της ελπίδας και μιας ζωής ωραίας, καταντά να είναι εφιάλτης και για το περιβάλλον μας και για τη ζωή μας.

Ο μόλυβδος σε ανησυχητικά επίπεδα είναι ένας από τους μεγαλύτερους κινδύνους που αντιμετωπίζει επίσης ο τόπος μας. Και διερωτάται κανείς: Ο λαός μας πώς στέκεται μπροστά σ' αυτά τα δοσμένα στοιχεία και μπροστά σ' αυτές τις απaráδεκτες καταστάσεις; Μας έδειξε ότι είναι πολύ ευαίσθητος και με το παράδειγμα της DEXEL, όπου με αυθόρμητες δικές του εκδηλώσεις κατάφερε σε ελάχιστο χρόνο να πετύχει ότι θεωρείτο ακατόρθωτο ένα-δύο χρόνια προηγουμένα. Και το κατάφερε με δική του επιμονή και με το αταλάντευτο που έδειξε στους αγώνες του μέχρι τη στιγμή που πέτυχε και πήρε το δικαίό του και βελτίωσε την ποιότητα της ζωής του. Και κάτι που ίσως να είναι άγνωστο: Εφαρμόστηκαν στην περίπτωση αποφάσεις δικαστηρίου που ήταν για χρόνια στα συρτάρια. Και ο λαός σε μια έκφραση της δικής του κυριαρχίας πήρε με το χέρι του το δικαίό του.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι όλα αυτά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και περιγράφονται στο αποψινό μας Κεφάλαιο Δ' θα μπορούσαν να αποφευχθούν, αν πράγματι είχαμε τις σωστές νομοθεσίες. Και εδώ είναι η ευθύνη του κοινοβουλίου. Πρέπει να δώσουμε στον τόπο αυτό αυστηρές νομοθεσίες που να επιβάλλουν ότι σε οποιαδήποτε περίπτωση ανέγερσης εργοστασίου ή σε περίπτωση κατασκευής μείζονων έργων πρέπει απαραίτητα να υπάρχει περιβαλλοντική μελέτη. Και η περιβαλλοντική μελέτη είναι αυτή που θα πει ότι αυτός είναι ο κατάλληλος τόπος για το εργοστάσιο α τύπου ή β τύπου. Είναι η περιβαλλοντική μελέτη που θα αναγκάσει να δημιουργηθεί προφυλακτήρας, αν θέλετε, γύρω από το εργοστάσιο, είτε με δεντροφυτείες είτε με άλλα μέσα, και θα μας ετοιμάσει για ένα καλύτερο μέλλον.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όταν ταξιδεύουμε με αεροπλάνο πάνω από την Κύπρο βλέπουμε ότι το μεγαλύτερο μέρος του τόπου μας, της πατρίδας μας, είναι ακατοίκητο. Υπάρχει χώρος και αξιοπρεπείς τόποι για κατοικία, υπάρχει τόπος και για εργοστάσια, υπάρχει τόπος και για κάθε είδους επιχειρήσεις. Εναπόκειται σε νομοθεσία και σωστά προγραμματισμένη ζωή το να είναι ο καθένας στον τόπο που πρέπει και να μην επηρεάζεται η ζωή μας με τον έναν τρόπο ή τον άλλο. Ζούμε σε εποχή που τα περιβαλλοντικά θέματα πρέπει να είναι ψηλά στις προτεραιότητές μας. Και είναι δική μας η ευθύνη ως κοινοβουλίου, σε συνεργασία με όλες τις άλλες κρατικές υπηρεσίες, να δώσουμε μια καλύτερη ζωή σ' αυτό τον τόπο και ένα καλύτερο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Ηλιάδης, ένα λεπτό.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δυο, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Φαίνεται ότι όσο περνά η ώρα οι χαλκέντεροι κερδίζουν, δε χάνουν. Γιατί ο κ. Μανώλης ήταν ρομαντικός με ειδυλλιακές περιγραφές, ο κ. Στυλιανού ήταν χαριτολόγος με τους «άκακους κατοίκους Ακακίου» που ήταν μια θαυμάσια παρήχηση -τη θαύμασα περισσότερο απ' ό,τι την «άσπρη πέτρα ξέξασπρη» όταν ήμασταν στο δημοτικό- και ο κ. Κουρτελλάρης ήταν πολύ καλός λαϊκός φιλόσοφος λέγοντας, «πού θα τα πάρουμε τα εργοστάσια, στο διάστημα;» Και αυτή είναι η αλήθεια. Είναι γεγονός όμως, κύριε Πρόεδρε, ότι παντού βρίσκουμε την ευθύνη του κράτους. Το DEXEL υπήρχε και πήγε το κράτος και πήρε τους πρόσφυγες εκεί. Το Rainbow είναι με άδεια της κυβέρνησης που λειτουργεί. Το ίδιο συμβαίνει με όλες τις μορφές καταστροφής του περιβάλλοντος, ρύπανσης, ηχορύπανσης και ούτω καθεξής.

Πέρα από αυτά τα οποία είπε ο κ. Χριστοφίδης -και δε διαφωνώ καθόλου- εκείνο που έχει σημασία είναι το κράτος με τον τρόπο που λειτουργεί να πείσει τους πολίτες. Ήδη οι πολίτες άρχισαν να πείθουν το κράτος ότι δεν ανέχονται οποιαδήποτε αμέλεια και κακό προγραμματισμό γύρω από αυτά τα θέματα. Το γεγονός ότι αυτόνομες κινήσεις πολιτών κινητοποιούνται, για να βελτιώσουν ή να προστατέψουν το περιβάλλον και την ποιότητα της ζωής τους είναι ίσως ένα από τα πιο ενθαρρυντικά πράγματα που έχουν φανεί στον τόπο μας τα τελευταία χρόνια. Έτσι θα πρέπει το κράτος να πείσει, να μελετήσει, να προγραμματίσει, να αποφασίσει, για να μπορέσουμε όλοι μαζί με μια διακομματική, με μια εθνική

πολιτική πάνω στα θέματα του περιβάλλοντος να σώσουμε ό,τι είναι δυνατό να σωθεί από αυτή την ασύδοτη καταστροφή που γίνεται κατά κανόνα για λόγους κερδοσκοπίας. Έτσι υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο κάθε λίγο θα το βρίσκουμε μπροστά μας μέχρι που να κάνουμε μια εθνική πολιτική πάνω σε θέματα περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, μπορεί στο παρελθόν να έφταιγε η κυβέρνηση, στο παρόν και στο μέλλον φταίει και η Βουλή. Το είπα πολλές φορές ότι τα ευχολόγια της Βουλής δεν οδηγούν πουθενά. Βεβαίως και αν κάνουμε ακόμα νομοθεσία, είναι δυνατόν η κυβέρνηση να την εφαρμόζει κατά κακό τρόπο. Αλλά θα μπορούμε να ελέγχουμε. Γι' αυτό ας προχωρήσει η Επιτροπή Περιβάλλοντος στην εισήγηση ειδικής νομοθεσίας που να θέτει τα πλαίσια μέσα στα οποία θα δημιουργούνται οι διάφορες μονάδες. Με αυτό φθάνουμε στο τέλος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 6 Δεκεμβρίου 1990, στις 10 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1991.
- 2) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1991.
- 3) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1991.
- 4) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 5) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Εταιρείας Κυπριακά Αερογραμμάτια Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 6) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.
- 7) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.
- 8) Ο περί της Αναστολής της Εφαρμογής Ορισμένων Διατάξεων των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμων του 1972 έως 1990 Νόμος του 1990. (Πρόταση Νόμου).
- 9) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': -----

Τα πιο κάτω θέματα θα εξεταστούν αυτεπάγγελτα από τις Επιτροπές:

«Η ίδρυση Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης» με εισηγητές τον κ. Πέτρο Στυλιανού και την κυρία Ρήνα Κατσελλή.

«Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν» με εισηγητή τον κ. Άριστο Χρυσοστόμου.

«Η ανάγκη δημιουργίας βελτιωτικών έργων στην παρακαμπτήρια λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια της Λάρνακας και η άμεση λήψη μέτρων για τα λιμνάζοντα νερά, που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των κατοίκων της περιοχής» με εισηγητή τον κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μακάρι να βρέξει και ας λιμνάσουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, προτιμώ να βρέχει και να μη λιμνάζουν.

«Το αίτημα των κατοίκων Τσερίου για μη λειτουργία του εργοστασίου Ντέξελ στη βιομηχανική περιοχή υψηλής οχληρίας Τσερίου και η ανάγκη άμεσης μετακίνησης της λειτουργίας υψικαμίνου της ίδιας εταιρείας» με εισηγητές τους κυρίους Πέτρο Στυλιανού, Δήμο Γεωργιάδη, Γεώργιο Σαββίδη, Ευστάθιο Ευσταθίου και Μιχάλη Παπαπέτρου.

«Οδικά έργα στην περιοχή του Δήμου Λευκωσίας, αρμοδιότητες, τρόποι και διαδικασίες λήψεως σχετικών αποφάσεων και εφαρμοζόμενα κριτήρια και η ανάγκη ισορροπίας μεταξύ της τάσεως για εξυπηρέτηση της οδικής κυκλοφορίας από τη μια πλευρά και της αποτροπής ριζικού δυσμενούς οικονομικού και κοινωνικού επηρεασμού των κατοίκων και επαγγελματιών συγκεκριμένης περιοχής από την άλλη πλευρά» με εισηγητές τους κυρίους Αλέκο Μαρκίδη, Πέτρο Στυλιανού, Τάκη Χατζηδημητρίου και Στέλιο Μανδριώτη.

«Η ανάγκη θεσμοθέτησης της αυτόματης προαγωγής στον επόμενο βαθμό προσοντούχων αστυνομικών και λοχιών» με εισηγητή τον κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη.

«Η αυθαίρετη αύξηση πάνω από 40% της τιμής των τούβλων παρά το ότι είναι ελεγχόμενο με αγορανομικό διάταγμα προϊόν και η παράλειψη της κυβέρνησης να επέμβει και να εφαρμόσει το νόμο» με εισηγητή τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Οι ευθύνες που υπάρχουν για την απώλεια χρημάτων από την ΑΗΚ και γιατί επιβαρύνθηκε ο καταναλωτής ύστερα από προμήθεια πετρελαίου κάτω από αδικαιολόγητα δυσμενείς για μας συνθήκες» με εισηγητή τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του λατομείου Ευλοφάγου και η ανάγκη επανεξέτασης των όρων λειτουργίας του» με εισηγητή τον κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Η ένσταση των κατοίκων της κοινότητας Τσερίου για την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στην κοινότητά τους» με εισηγητή τον κ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Κηρύσσω τη λήξη της συμερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 11.03 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γαλανός Αλέξης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Παναγίδης Κίμων
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παπαπέτρου Μιχάλης
Δίγκλης Παύλος	Παπαρές Αυγερινός
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παρισινός Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Πέτας Χρίστος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλία Νεόφυτος	Σαββίδης Γεώργιος
Ηλιάδης Δημήτρης	Σολωμής Χρίστος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Στυλιανού Πέτρος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Φάντης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φλουρέντζος Νίκος
Κληρίδης Γλαύκος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κόλοκος Πολύβιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Λαδάς Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας.
Μανδριώτης Στέλιος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1) Έκφραση από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Β. Λυσσαρίδη της άποψης του Σώματος ότι η κυβέρνηση πρέπει να αναβάλλει την εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας αναφορικά με την ύπαιθρο, δεδομένου ότι δεν υπήρξε διαβούλευση με τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Χρ. Σολωμής, Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης, Ρ. Κατσελλή, Δ. Ηλιάδης, Α. Φάντης, Π. Στυλιανού, Ν. Μουσιούττας) και ψήφισή του σε νόμο.

3) Εισήγηση του κ. Γλ. Κληρίδη να μη γίνονται αγορεύσεις στα θέματα που η Βουλή είναι ομόφωνη, για να γίνει δυνατή η κάλυψη όλων των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διενεργείας Εράνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ομόφωνη απόρριψή του.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 41 του 1990).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 42 του 1990).

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 40 του 1990).

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 12) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμος του 1988», η συζήτηση και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Δίγκλης, Δ. Ηλιάδης, Α. Ψυλλίδης, Μ. Πουμπουρής, Α. Γαλανός, Α. Μαρκίδης, Ν. Ηλία, Ευ. Ευσταθίου, Α. Δημητριάδης, Μ. Παπαπέτρου, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Χαραλαμπίδης, Κ. Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο.

10α) Διεξαγωγή συζήτησης (Γ. Χαραλαμπίδης, Πρόεδρος, Α. Δημητριάδης, Α. Μαρκίδης, Μ. Πουμπουρής, Α. Γαλανός, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δίγκλης, Ν. Αναστασιάδης) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Χαραλαμπίδη ότι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο για το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου δεν εκφράζει τις αποφάσεις της Επιτροπής.

11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κατασκευής Φαρμακευτικών Σκευασμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

12) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Στυλιανού πάνω στο θέμα και έγκρισή τους.

13) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

14) Ερωτήσεις Βουλευτών (Οι βομβιστικές επιθέσεις εναντίον προσώπων και περιουσιών στη Γεροσκήπου - Η ανάγκη βελτίωσης του δρόμου Δαλιού-Ποταμιάς - Η αδυναμία λειτουργίας του αρδευτικού συστήματος της κοινότητας Ποταμιάς λόγω εκβάθυνσης της κοίτης του ποταμού Γιαλιά - Η φθορά κι η ερήμωση του παλατιού της Αικατερίνης Κορνάρο - Το θέμα της κατασκευής νέου σταθμού επεξεργασίας οικιακών λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο - Αίτημα της Ποταμιάς για συμπερίληψή της στο σχέδιο ενίσχυσης των νεαρών ζευγαριών - Η ανάγκη εξεύρεσης τρόπου εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων της Ποταμιάς - Η επικίνδυνη συμβολή των οδών Κουρίου και Καλλιπόλεως με τη λεωφόρο Αρχαγγέλου - Αίτημα για εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της οδού

Βασιλέως Παύλου με τη λεωφόρο Γρίβα Διγενή - Οι συνεχείς διαρροές από τη δεξαμενή του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας στη Μακεδονίτσα - Η διεκδίκηση από τους Τουρκοκύπριους με νομικά μέσα των περιουσιών τους στις ελεύθερες περιοχές - Η έλλειψη πινακίδας σ' όλη τη διαδρομή προς τη Βαβατσιιά που να καθοδηγεί το κοινό προς την κοινότητα - Η κατάργηση της επιδότησης των αεροφερασμών και της δωρεάν χορήγησης του ποντικοφάρμακου - Η καθυστέρηση καταβολής των αποζημιώσεων στους ιδιοκτήτες της γης που απαλλοτριώθηκε για τη βελτίωση του δρόμου που οδηγεί στην τουριστική περιοχή Πισσουρίου - Αίτημα για βελτίωση των επηρεασθέντων από την κατασκευή του υδατοφράκτη της 'Αλασσας κτημάτων - Γυμνάσια βρετανικών στρατευμάτων στην Πάφο - Έρευνες για το εμφιαλωμένο νερό «Θεία Υγεία» - Αίτημα να αποστέλλονται ταχυδρομικά στους κατοίκους των κοινοτήτων διάφορες φορολογικές καταστάσεις).

15) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Οι αδυναμίες της Πολιτικής Άμυνας - Τα προγράμματα αιμοδοσίας - Αιτήματα της Ομορφίας - Η στέγαση αριθμού προσφύγων σε κρατική γη στη Λευκωσία - Η δράση Τούρκων κατασκόπων στις ελεύθερες περιοχές - Αιτήματα της κοινότητας Πάνω και Κάτω Πύργου - Η διάθεση στρογγύλης ξυλείας από τα κρατικά δάση στις βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου του Κάμπου - Το θέμα της καταμέτρησης του νερού που παρέχεται για άρδευση στον Πωμό - Το αίτημα της Σίας για κατασκευή φράγματος σε παραπόταμο του Τρέμιθου).

16) Καταδίκη εκ μέρους όλων των πλευρών της Βουλής (Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης, Μ. Χριστοφίδης, Α. Παρισινός) της προκλητικής δήλωσης του Ντενκτάς ότι θα εποικίσει την Αμμόχωστο με 350 Παλαιστίνιους και εντολή προς τον Πρόεδρο του Σώματος να προβεί σε καταγγελία της δήλωσης αυτής στα διάφορα κοινοβούλια και σε χαιρετισμό της στάσης της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης που απέρριψε την πρόταση του Ντενκτάς.

17) Έκθεση για το θέμα «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Δ. Ηλιάδης, 'Α. Χρυσστόμου, Χρ. Πέτας, Π. Στυλιανού) και λήξη αυτού.

18) Έκθεση για τα θέματα (α) «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους» και (β) «Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Παρισινός, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού, Κ. Τσιέττης) και λήξη αυτών.

19) Έκθεση για το θέμα «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος» και λήξη αυτού.

20) Έκθεση για το θέμα «Η καθυστέρηση της λειτουργίας του χημικού-βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν ('Α. Χρυσστόμου, Χρ. Κουρτελλάρης) και λήξη αυτού.

21) Έκθεση για το θέμα «Ο κίνδυνος καταστροφής του βιότοπου στο λειβάδι και την αλυκή Ακρωτηρίου και του οικοσυστήματος της περιοχής και η ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τους», οι παρατηρήσεις του κ. 'Α. Χρυσοστόμου και της κ. Ρ. Κατσελλή πάνω στο θέμα και λήξη αυτού.

22) Έκθεση για το θέμα «Οικονομικές επιπτώσεις στις κυπριακές βιομηχανίες και τους εργαζομένους από την κρίση στον Περσικό Κόλπο και οι πιθανές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου», οι σύντομες αγορεύσεις που ακολούθησαν (Κ. Παναγίδης, Ν. Φλουρέντζος, Π. Στυλιανού) και λήξη αυτού.

23) Έκθεση για τα θέματα (α) «Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων κοντά στο χωριό Ακάκι από τα λύματα του εργοστασίου χρωμάτων» και (β) «Η φημολογούμενη πρόθεση της κυβέρνησης να επιτρέψει τη μεταφορά του Βαφείου Rainbow στην περιοχή Κόρνου-Κοφίνου και η δικαιολογημένη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Δ. Ηλιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού, Ρ. Κατσελλή, Κ. Τσιέττης, Α. Παρισινός, Μ. Χριστοφίδης) και λήξη αυτών.

24) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η ίδρυση Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης». (Εισηγητές ο κ. Π. Στυλιανού και η κ. Ρ. Κατσελλή).
- (β) «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν». (Εισηγητής ο κ. 'Α. Χρυσοστόμου).
- (γ) «Η ανάγκη δημιουργίας βελτιωτικών έργων στην παρακαμπτήρια λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια της Λάρνακας και η άμεση λήψη μέτρων για τα λιμνάζοντα νερά που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των κατοίκων της περιοχής». (Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).
- (δ) «Το αίτημα των κατοίκων Τσερίου για τη λειτουργία του εργοστασίου Ντέξελ στη βιομηχανική περιοχή υψηλής οχληρίας Τσερίου και η ανάγκη άμεσης μετακίνησης της λειτουργίας υψικαμίνου της ίδιας εταιρείας». (Εισηγητές οι κ. Π. Στυλιανού, Δ. Γεωργιάδης, Γ. Σαββίδης, Ευ. Ευσταθίου και Μ. Παπαπέτρου).
- (ε) «Οδικά έργα στην περιοχή του Δήμου Λευκωσίας, αρμοδιότητες, τρόποι και διαδικασίες λήψεως σχετικών αποφάσεων και εφαρμοζόμενα κριτήρια και η ανάγκη ισορροπίας μεταξύ της τάσεως για εξυπηρέτηση της οδικής κυκλοφορίας από τη μια πλευρά και της υποτροπής ριζικού δυσμενούς οικονομικού και κοινωνικού επηρεασμού των κατοίκων και επαγγελματιών συγκεκριμένης περιοχής από την άλλη πλευρά». (Εισηγητές οι κ. Α. Μαρκίδης, Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου και Στ. Μανδριώτης).
- (στ) «Η ανάγκη θεσμοθέτησης της αυτόματης προαγωγής στον επόμενο βαθμό προσοντούχων αστυνομικών και λοχιών». (Εισηγητής ο κ. Α. Μαθηκολώνης).

- (ζ) «Η αυθαίρετη αύξηση πάνω από 40% της τιμής των τούβλων παρά το ότι είναι ελεγχόμενο με αγορανομικό διάταγμα προϊόν και η παράλειψη της κυβέρνησης να επέμβει και να εφαρμόσει το νόμο». (Εισηγητής ο κ. Τ. Χατζηδημητρίου).
- (η) «Οι ευθύνες που υπάρχουν για την απώλεια χρημάτων από την ΑΗΚ και γιατί επιβαρύνθηκε ο καταναλωτής ύστερα από προμήθεια πετρελαίου κάτω από αδικαιολόγητα δυσμενείς για μας συνθήκες». (Εισηγητής ο κ. Τ. Χατζηδημητρίου).
- (θ) «Η ένσταση των κατοίκων της κοινότητας Τσερίου για την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στην κοινότητά τους» (Εισηγητής ο κ. Χρ. Κουρτελλάρης εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς).
- (ι) «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του λατομείου Ξυλοφάγου και η ανάγκη επανεξέτασης των όρων λειτουργίας του». (Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 6ης Δεκεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 10.15 π.μ.)

(Αρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού μπούμε στη συζήτηση των προϋπολογισμών, θα ήθελα να αναφέρω στη Βουλή ότι χθεσινές πληροφορίες από την έδρα των Ηνωμένων Εθνών αναφέρουν πως οι Ηνωμένες Πολιτείες ζήτησαν διεθνή διάσκεψη για τη λύση των προβλημάτων της Μέσης Ανατολής και πως ανταποκρίθηκαν θετικά όλα τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Αυτή η πληροφορία επιβεβαιώθηκε σήμερα στις 5 το πρωί από το BBC.

Εισηγούμαι όπως, αν όλες οι πλευρές συμφωνούν, η Βουλή απευθυνθεί προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μέσω του Προεδρεύοντος Δρα Βάσου Λυσσαρίδη και προς την κυπριακή κυβέρνηση και προς την ελληνική κυβέρνηση, αφού γίνονται διαβουλεύσεις στην Αθήνα, ώστε και οι δυο κυβερνήσεις να απευθυνθούν πάραυτα προς τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, για να περιληφθεί και το Κυπριακό μέσα στα προβλήματα που θα απασχολήσουν τη διεθνή διάσκεψη.

Αν τα μέλη δεν είναι έτοιμα να τοποθετηθούν και θέλουν πίστωση χρόνου, τότε εισηγούμαι όπως αύριο το πρωί, προτού αρχίσουμε τη συζήτηση των προϋπολογισμών, πάρουμε απόφαση πάνω σ' αυτό το επείγον θέμα, γιατί συμπληρωματικές πληροφορίες αναφέρουν ότι αύριο στην Αθήνα θα ληφθούν αποφάσεις για τον περαιτέρω χειρισμό του εθνικού μας προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως θα ήταν καλύτερα αν ο κύριος Κληρίδης το είχε αναφέρει αυτό το θέμα το πρωί στη συνεδρία που είχαν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, αλλά πιστεύω ότι δε διαφωνεί καμιά πλευρά. Εξάλλου ήταν πάγια θέση του Δημοκρατικού Κόμματος ότι το Κυπριακό έπρεπε να προωθηθεί για λύση μέσω μιας διεθνούς διάσκεψης.

Επομένως, δε νομίζω ότι μπορούμε να διαφωνήσουμε με την αρχή το Κυπριακό να αποτελέσει αντικείμενο μιας διεθνούς διάσκεψης ειδικά για το Κυπριακό ή μέρος μιας ευρύτερης διεθνούς διάσκεψης. Ήταν πάντοτε πάγια θέση μας. Συμφωνούμε επομένως με την εισήγηση του κυρίου Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν συμφωνήσει να πραγματοποιηθεί διεθνής διάσκεψη για τα προβλήματα της Μέσης Ανατολής. Αυτό ήταν ένα πάγιο αίτημα των επηρεαζόμενων λαών της περιοχής, των Παλαιστινίων και άλλων. Ήταν ένα πάγιο αίτημα και του ΑΚΕΛ και όλων των πλευρών της Βουλής, ότι δηλαδή πρέπει να πραγματοποιηθεί διεθνής διάσκεψη για το Κυπριακό, γι' αυτό πρέπει να χαιρετίσουμε αυτό που έχουν κάνει τώρα οι Ηνωμένες Πολιτείες και να ζητήσουμε, όπως λέχθηκε, να περιληφθεί και το Κυπριακό στην ημερήσια διάταξη αυτής της διάσκεψης που θα γίνει στα πλαίσια του Συμβουλίου Ασφαλείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά έχει χαρακτηριστεί δραματική εξέλιξη η πρωτοβουλία αυτή, που εντάσσεται μέσα στα πλαίσια εκτόνωσης της μεγάλης κρίσης που ξέσπασε στην περιοχή και φαίνεται να μην αποκλείει και την ίδια την περίπτωση του πολέμου. Είναι μια πολύ χρήσιμη πρωτοβουλία για να ληφθεί από πλευράς δικής μας υπό μία φυσικά προϋπόθεση, ότι σε μια τέτοια συνδιάσκεψη η Κύπρος θα διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην υπεράσπιση της υπόθεσής της, ότι θα είναι μία διεθνής διάσκεψη στην οποία θα έχουμε κι εμείς λόγο για τις κυπριακές εξελίξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κι εγώ εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ να εκφράσω την υποστήριξή μας στην εισήγηση του κ. Κληρίδη. Θεωρούμε ότι δε χρειάζεται ιδιαίτερη επιχειρηματολογία, για να αποδείξει κάποιος ότι τα προβλήματα της Μέσης Ανατολής στον έναν ή στον άλλο βαθμό σχετίζονται με το κυπριακό πρόβλημα ως τέτοιο και με την ουσία του. Γι' αυτό υποστηρίζουμε την εισήγηση και πιστεύουμε ότι η κυπριακή κυβέρνηση θα πρέπει να ενεργήσει χωρίς καμιά καθυστέρηση, για να εκμεταλλευθεί αυτή τη σημαντική εξέλιξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαίρω πάρα πολύ, κύριοι συνάδελφοι, διότι η Βουλή των Αντιπροσώπων επί του ιστορικού αυτού θέματος είναι ομόφωνη. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι σε

μια τέτοια συνδιάσκεψη, την οποία η Κύπρος ζητούσε από χρόνια, θα αντιπροσωπευθεί βέβαια και η Κύπρος, διότι τίποτε δεν μπορεί να γίνει ερήμην των άμεσα ενδιαφερόμενων παρατάξεων.

Γι' αυτό το λόγο θα υποβληθεί η παράκληση στον Προεδρεύοντα της Δημοκρατίας να επικοινωνήσει αμέσως με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο οποίος βρίσκεται στην Αθήνα, ώστε κατά τις διαβουλεύσεις που θα έχει με τους επισήμους της ελληνικής κυβέρνησης να εξετάσουν και αυτό το θέμα και να διαβιβάσουν την έγκριση της Κύπρου στα Ηνωμένα Έθνη και την επιθυμία της να συμμετάσχει σε μια τέτοια συνδιάσκεψη.

Κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι, αν αυτή η συνδιάσκεψη πραγματοποιηθεί και μάλιστα σύντομα, θα βρεθούμε προ νέων κοσμοϊστορικών εξελίξεων όχι μόνο για την Κύπρο, όχι μόνο για τη Μέση Ανατολή, αλλά και για ολόκληρο τον κόσμο.

Κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ πολύ τον κύριο Κληρίδη που έθεσε ενώπιον του Σώματος αυτή την πραγματικά συνταρακτική είδηση, την οποία, οφείλω να ομολογήσω, δεν είχαμε υπόψη μας.

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα είναι του Αγίου Νικολάου και εύχομαι σε όλους τους Νικόλαους, Μέλη αυτής της Βουλής, χρόνια πολλά και καλά.

Και τώρα προχωρούμε στην ημερήσια διάταξη που περιλαμβάνει τους τρεις προϋπολογισμούς του κράτους για το έτος 1991. Υπάρχει μία Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και για τους τρεις προϋπολογισμούς. Επομένως, η συζήτηση των ομιλητών θα αφορά και τους τρεις προϋπολογισμούς, αν και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Επίσης, παρακαλώ όπως η μακροσκελής και εμπεριστατωμένη Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών θεωρηθεί αναγνωσθείσα, ώστε να κερδίσουμε χρόνο.

Υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί η Έκθεση αναγνωσθείσα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τότε η Έκθεση της Επιτροπής θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» 2. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αλέξης Γαλανός	Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χατζηδημητρίου	Νίκος Μουσιούττας
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης
Κωνσταντίνος Λόρδος	

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το 1991 στάλθηκαν και κατατέθηκαν στη Βουλή στις 27 Σεπτεμβρίου 1990, μαζί με τα επεξηγηματικά σημειώματα που τους συνοδεύουν. Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία και οι τρεις προϋπολογισμοί παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή άρχισε αμέσως τη μελέτη των προϋπολογισμών αυτών πραγματοποιώντας δεκαπέντε συνολικά συνεδρίες από τις 31 Οκτωβρίου μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής τα Μέλη της Επιτροπής είχαν την ευκαιρία να ακούσουν, σε πρώτο στάδιο, όλους ανεξαιρέτα τους Υπουργούς να αναλύουν τα θέματα πολιτικής που εμπίπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων του Υπουργείου τους και, σε δεύτερο στάδιο, να ανταλλάξουν μεταξύ τους απόψεις γύρω από τα ζητήματα αυτά.

Πριν αναφερθεί η Επιτροπή στην όλη φιλοσοφία και τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική, όπως αντικατοπτρίζονται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς και όπως αναλύθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών στην πρώτη ενάρκτεια συνεδρία της, θεωρεί σκόπιμο να εκφράσει την ευαρέσκειά της, γιατί και φέτος οι προϋπολογισμοί κατατέθηκαν μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα. Η Επιτροπή διατυπώνει και φέτος την ικανοποίησή της για το πνεύμα συνεργασίας που επέδειξε κάθε Υπουργείο ξεχωριστά και την προθυμία όλων να καταθέσουν όλα εκείνα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που τους ζητήθηκαν. Είναι πια παραδεκτό ότι με την πληροφόρηση αυτή δημιουργείται το αναγκαίο υπόβαθρο για μια σωστή και σφαιρική εκτίμηση και αξιολόγηση των διάφορων κονδυλίων που προτείνεται η διάθεσή τους με τους προϋπολογισμούς, αλλά και οι αναγκαίες βάσεις που, μαζί με την παρούσα Έκθεση της Επιτροπής, επιτρέπουν μια άνετη και τεκμηριωμένη συζήτηση των προϋπολογισμών στην ολομέλεια του Σώματος.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών και απ' ό,τι προκύπτει από τα εισηγητικά σημειώματα του Υπουργείου του, τα πρώτα δύο χρόνια εφαρμογής του Πενταετούς Σχεδίου Ανάπτυξης 1989 - 93 μπορούν να θεωρηθούν πολύ ικανοποιητικά, όπως προκύπτει από τα επιμέρους οικονομικά μεγέθη που παρατίθενται πιο κάτω, παρ' όλο που παρατηρήθηκαν κάποιες τάσεις υπερθέρμανσης και έλλειψη εργατικού δυναμικού σε διάφορους τομείς, όπως ο τουρισμός, οι βιομηχανίες ένδυσης και οι κατασκευές.

Ο Υπουργός Οικονομικών επισήμανε εντούτοις ότι τις θετικές εξελίξεις του πρώτου εξαμήνου του 1990 επισκίασε η κρίση στον Κόλπο, ένας απρόβλεπτος παράγοντας που έχει ήδη δημιουργήσει κατάσταση αβεβαιότητας και αποτελεί πηγή κινδύνου για τη σταθερότητα και τις αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας μας. Η χύρια δυσμενής επίπτωση αυτής της διεθνούς εξέλιξης ήταν πάνω στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο αναμένεται τώρα να είναι ελλειμματικό λόγω των αυξημένων τιμών των εισαγόμενων πετρελαιοειδών και των άλλων αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων που είχε, περιλαμβανομένων των μειωμένων εξαγωγών προς τον ευρύτερο αραβικό χώρο.

Αρνητική εξέλιξη παρατηρείται επίσης και στο επίπεδο των τιμών, με τον πληθωρισμό που αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 5% σε σύγκριση με 3,8% το 1989.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των αρμόδιων υπηρεσιών, στο δημοσιονομικό τομέα παρατηρήθηκε κάποια ανάσχεση των πολύ θετικών εξελίξεων του προηγούμενου χρόνου, κι αυτό γιατί οι δαπάνες αυξήθηκαν με ρυθμό ταχύτερο απ' αυτόν των εσόδων. Το θετικό στοιχείο στην εξέλιξη αυτή ήταν το γεγονός ότι η χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος στηρίχθηκε σε εσωτερικές πηγές με τον περιορισμό έτσι της εξάρτησης της χώρας από τον εξωτερικό δανεισμό.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που επίσης κατατέθηκαν στην Επιτροπή, τα διάφορα οικονομικά μεγέθη παρουσιάζουν την ακόλουθη εικόνα:-

- (α) Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας προκαταρκτικά υπολογίζεται γύρω στο 5.5% το 1990 και προέρχεται βασικά από την εγχώρια ζήτηση, κατανάλωση και επενδύσεις, καθώς και από την εξωτερική ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι ο ρυθμός διεύρυνσης της δημόσιας κατανάλωσης υπολογίζεται γύρω στο 4.5% σε σύγκριση με 3.5% το 1989 και η επιτάχυνση αυτή οφείλεται στην αύξηση της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα, καθώς και στις ετήσιες προσαυξήσεις στους μισθούς των δημόσιων υπαλλήλων.

- (β) Η επίτευξη θετικών ρυθμών ανάπτυξης σε όλους σχεδόν τους τομείς παραγωγής της οικονομίας αναμένεται να συνεχιστεί και κατά το 1990. Οι κυριότεροι τομείς της οικονομίας, όπως η μεταποίηση, οι υπηρεσίες, οι κατασκευές, οι μεταφορές και οι επικοινωνίες, συνέχισαν να παρουσιάζουν σημαντική άνοδο ως αποτέλεσμα της ψηλής αύξησης της εγχώριας ζήτησης και των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών.

Αναλυτικότερα ο ευρύς γεωργικός τομέας αναμένεται να σημειώσει κάμψη της τάξης του 1%, ο τομέας της μεταποίησης υπολογίζεται να αναπτυχθεί με ρυθμό της τάξης του 3.5% σε σύγκριση με 3% το 1989, ενώ ο τομέας των κατασκευών σημείωσε και κατά το 1990 μεγάλη δραστηριότητα, η οποία αποδίδεται τόσο στον ιδιωτικό τομέα, κυρίως στην τουριστική βιομηχανία, όσο και στο δημόσιο τομέα με την εντατικοποίηση που παρατηρείται στις δημόσιες επενδύσεις.

Οι τριτογενείς τομείς της οικονομίας (συμπεριλαμβανομένων και των δημόσιων υπηρεσιών) υπολογίζεται να αυξηθούν κατά 6.7% περίπου σε σύγκριση με 8.5% το 1989, διατηρώντας την πρώτη θέση στην οικονομία τόσο όσον αφορά το ρυθμό ανάπτυξης όσο και τη συνεισφορά τους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν.

Επισημαίνεται εντούτοις ότι η εξάρτηση της οικονομικής ανάπτυξης από τις υπηρεσίες και ιδιαίτερα την τουριστική βιομηχανία, σε συσχετισμό με τις πρόσφατες εξελίξεις στον Κόλπο, καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση του τομέα της μεταποίησης, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά του και η δυνατότητα περαιτέρω διείσδυσης των βιομηχανικών προϊόντων στις σταθερές αγορές της Ευρώπης.

- (γ) Ο ρυθμός πληθωρισμού, όπως ήδη αναφέρθηκε, αναμένεται να κυμανθεί σε επίπεδα γύρω στο 5% σε σύγκριση με 3.8% το 1989. Οι μισθοί και τα ημερομίσθια υπολογίζεται να αυξηθούν σε ονομαστικούς όρους κατά 9.0% σε σύγκριση με 8.2% το 1989 και σε πραγματικούς όρους η αύξηση αναμένεται να είναι γύρω στο 3.8%, που είναι ψηλότερη του ρυθμού αύξησης της παραγωγικότητας.

- (δ) Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών υπολογίζεται να παρουσιάσει έλλειμμα 38 εκ., περιλαμβανόμενης της αγοράς αεροσκάφους από τις Κυπριακές Αερογραμμές αξίας £18 εκ. το 1990, σε σχέση με πλεόνασμα £16 εκ. το 1989.
- (ε) Το γενικό ισοζύγιο πληρωμών αναμένεται να παρουσιάσει έλλειμμα £30 εκ. σε σχέση με πλεόνασμα £116.1 εκ. το 1989.
- (στ) Τα συναλλαγματικά αποθέματα αναμένεται να σημειώσουν σημαντική αύξηση και να φθάσουν τα £945 εκ. στο τέλος του 1990 σε σύγκριση με £794 εκ. το 1989, καλύπτοντας εισαγωγές 10.3 μηνών σε σύγκριση με 9.3 μήνες το 1989.
- (ζ) Το εξωτερικό χρέος της Κύπρου υπολογίζεται να μειωθεί οριακά από £733.9 εκ. το 1989 σε £723 εκ. το τέλος του 1990 και ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος να είναι 29.3% σε σύγκριση με 33.1% τον προηγούμενο χρόνο. Η εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους, ως ποσοστό των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, θα μειωθεί σε 9.8% σε σύγκριση με 11.2% το 1989.
- Για τη συνολική εικόνα του δημόσιου χρέους, εσωτερικού και εξωτερικού, και για την περίοδο 1986 - 91 επισυνάπτεται αναλυτικός Πίνακας ως Παράρτημα «Α».
- (η) Το δημοσιονομικό έλλειμμα, μετά τη δραστική μείωσή του το 1989 στα £31.2 εκ., υπολογίζεται να ανέλθει στα £71.7 εκ. και ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος να αυξηθεί στο 2.9% σε σύγκριση με 1.4% το 1989. Καθοριστικό ρόλο στην επιτάχυνση του ρυθμού αυτού είχαν το κρατικό μισθολόγιο, οι πληρωμές για τόκους, οι μεταβιβαστικές πληρωμές και οι κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Αναφορικά με τους προϋπολογισμούς για το 1991 η κατάσταση, όπως παρουσιάζεται από το Υπουργείο Οικονομικών, διαμορφώνεται ως εξής:-

Οι τρεις προϋπολογισμοί για το 1991, όπως κατατέθηκαν στη Βουλή, προβλέπουν συνολικές δαπάνες £772.7 εκ. και έσοδα £565.1 εκ. Στο ποσό των δαπανών δε συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές δανείων, οι συνεισφορές σε εξοφλητικά αποθέματα και τα δάνεια προς τρίτους, ενώ από το σκέλος των εσόδων έχουν αφαιρεθεί οι εισπράξεις από δάνεια, γιατί αυτές στην ουσία δεν αποτελούν έσοδα.

Ειδικότερα, ο Τακτικός Προϋπολογισμός για το 1991 προβλέπει δαπάνες £617.6 εκ. και έσοδα £530.2 εκ., ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δαπάνες £111.9 εκ. και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων δαπάνες £43.2 εκ. και έσοδα £34.9 εκ.

Αναλυτικά η κατάσταση για κάθε προϋπολογισμό ξεχωριστά παρουσιάζει την πιο κάτω εικόνα:-

1. ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(α) Έσοδα

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, τόσο τα έσοδα όσο και οι δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίστηκαν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού ανέρχονται σε £554.5 εκ. σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα του Προϋπολογισμού για το 1990 που αναμένεται να ανέλθουν σε £562.4 εκ.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από τους άμεσους φόρους ανέρχονται στα £185.7 εκ. σε σύγκριση με £167.2 εκ. αναθεωρημένους άμεσους φόρους το 1990 και £151.1 εκ. πραγματικά έσοδα από άμεσους φόρους του 1989.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από τους έμμεσους φόρους αυξάνονται στα £246.5 εκ. σε σύγκριση με £226.1 εκ. του αναθεωρημένου Προϋπολογισμού για το 1990 και £204 εκ. πραγματικά έσοδα από έμμεσους φόρους το 1989.

Όσον αφορά τα μη φορολογικά έσοδα, η κατηγορία των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, από προσόδους, ενοίκια και δικαιώματα προϋπολογίζεται για το 1991 να ανέλθουν συνολικά στα £63.8 εκ. σε σύγκριση με £68.3 εκ. του αναθεωρημένου Προϋπολογισμού για το 1990 και £56.4 εκ. πραγματικά έσοδα από τις ίδιες πηγές το 1989.

Οι μεταβιβάσεις, στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται οι χρηματικές ποινές, οι επιβαρύνσεις και μια σειρά από δικαιώματα και εισφορές, προϋπολογίζονται επίσης αυξημένες και ανέρχονται στα £29 εκ. σε σύγκριση με £26.1 εκ. του αναθεωρημένου Προϋπολογισμού για το 1990 και £25.8 εκ. πραγματικά έσοδα από μεταβιβάσεις το 1989.

Η χορηγία της ελληνικής κυβέρνησης, η οποία ανήλθε σε £3.4 εκ. το 1989, αναμένεται να είναι £3.1 εκ. το 1990 και προϋπολογίζεται σε £4.7 εκ. το 1991.

Τέλος, τα ποσά από εξωτερικό και εσωτερικό δανεισμό, που εμφανίζονται στον Προϋπολογισμό ως έσοδα από δάνεια, ήταν το 1990 £76.7 εκ. σε σύγκριση με £66.5 εκ. τον προηγούμενο χρόνο, ενώ αναμένεται να μειωθούν στα £18.7 εκ. το 1991.

Συγκριτική ανάλυση των εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού για την περίοδο 1988 - 1991 επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση ως Παράρτημα «Β».

(β) Δαπάνες

Σύμφωνα με τον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 1991, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, οι τακτικές δαπάνες θα ανέλθουν σε £697.9 εκ. περίπου σε σύγκριση με £679.59 εκ. που είναι ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός για το 1990.

Οικονομική ανάλυση των τακτικών δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1991 και για τα τρία προηγούμενα χρόνια εμφανίζεται ως Παράρτημα «Γ» που επισυνάπτεται στο τέλος της Έκθεσης αυτής.

2. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Σύμφωνα με το Γραφείο Προγραμματισμού, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1991 είναι κατά πολύ ψηλότερος από προηγούμενα χρόνια και αντικατοπτρίζει την επιλογή της κυβέρνησης να επιταχύνει την εκτέλεση βασικών έργων υποδομής, όπως είναι το οδικό δίκτυο, τα αεροδρόμια και τα φράγματα νερού.

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1991 προβλέπει δαπάνες £118.9 εκ. από το Ταμείο Αναπτύξεως και £13.5 εκ. από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων. Από τις πιστώσεις του Ταμείου Αναπτύξεως £23.1 εκ. θα διατεθούν για την προώθηση και περαιτέρω εφαρμογή του σημαντικού προγράμματος υδατικής ανάπτυξης, £41.3 εκ. για έργα υποδομής (περιλαμβανόμενων των εργασιών για ανάπτυξη του οδικού δικτύου και έργων για τους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου), £9.9 εκ. για αγροτική ανάπτυξη και £5.8 εκ. για την ανάπτυξη της δημόσιας υγείας. Περιλαμβάνονται επίσης πρόνοιες για την αγορά εξοπλισμού για τις ανάγκες των διάφορων τμημάτων και υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως έχουν γίνει ορισμένες ανακατατάξεις και έχουν δημιουργηθεί νέα Κεφάλαια, ώστε να αντικατοπτρίζεται πληρέστερα όλο το φάσμα των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων της κυβέρνησης. Συναφώς έχουν περιοριστεί οι περιπτώσεις που σημειώνονται με σταυρό (δεσμευμένες πρόνοιες), έχει γίνει αποκέντρωση των κονδυλίων των Κεφαλαίων 31Δ «Άλλες Υπηρεσίες», 32Δ «Προκαταρκτικός Προγραμματισμός», 33Δ «Ξένη Τεχνική Βοήθεια», καθώς και ορισμένων άλλων κονδυλίων, και η μεταφορά τους κάτω από άλλα υφιστάμενα Κεφάλαια ή νέα Κεφάλαια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως ή, στις περιπτώσεις που αυτό δεν ήταν δυνατό, η μεταφορά τους κάτω από άλλα υφιστάμενα Κεφάλαια του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Στο τέλος της παρούσας Έκθεσης και ως Παράρτημα «Δ» παρατίθεται συγκριτικός πίνακας στον οποίο παρουσιάζεται η κατανομή των δαπανών αναπτύξεως από το Ταμείο Αναπτύξεως και το Ταμείο Δημόσιων Δανείων στους κυριότερους τομείς δραστηριότητας για το 1991 σε σύγκριση με τον αρχικό Προϋπολογισμό του 1990.

Όσον αφορά ειδικά την εικόνα των δαπανών αναπτύξεως του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως τα τελευταία δύο χρόνια, σημειώνεται ότι αυτή παρουσιάζει μια ανοδική πορεία αρχίζοντας το 1988 με £71.7 εκ. πραγματικές δαπάνες, συνεχίζοντας το 1989 με £73.9 εκ. επίσης πραγματικές δαπάνες και φθάνοντας με αναθεωρημένο προϋπολογισμό για το 1990 το ύψος των £84.7 εκ. σε σύγκριση με £118.9 εκ. για το 1991.

3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Ο Προϋπολογισμός του Τ.Α.Ε.Π. για το 1991, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, παρουσιάζει δαπάνες £50.7 εκ. σε σύγκριση με αναθεωρημένες δαπάνες για το 1990 £45 εκ. και έσοδα £34.9 εκ. σε σύγκριση με £38.1 εκ. με βάση τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 1990.

Τα έσοδα του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων προέρχονται κυρίως από:-

- (α) την έκτακτη εισφορά που προϋπολογίζεται να φθάσει στα £4 εκ. σε σύγκριση με £11 εκ. που ήταν ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός για το 1990 και
- (β) την προσωρινή προσφυγική επιβάρυνση πάνω στις εισαγωγές που ανέρχονται στα £30 εκ. σε σύγκριση με £26.4 εκ. που ήταν ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός για το 1990.

Συγκριτική ανάλυση των εσόδων του Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων επισυνάπτεται ως Παράρτημα «Ε» στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αποτελεί πάγια πια πρακτική της Επιτροπής εκ προοιμίου να αναφέρεται ότι η έγκριση του συνόλου ή μερικών από τις πρόνοιες που περιέχονται στους ετήσιους προϋπολογισμούς δε σημαίνει κατ' ανάγκην έγκριση της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής στο σύνολό της. Και τούτο γιατί η πολιτική αυτή, ενώ αντικατοπτρίζεται στα δημοσιονομικά αυτά νομοθετήματα, δεν εξαντλείται σ' αυτά και μόνο, αλλά εκφράζεται και με σειρά άλλων οικονομικών μέτρων που λαμβάνονται στη διάρκεια του χρόνου, τα οποία από τη φύση και το περιεχόμενό τους

διαμορφώνουν την εκάστοτε γενικότερη κυβερνητική οικονομική πολιτική. Γι' αυτό και όπου γίνονται παρατηρήσεις της Επιτροπής για τη γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης θα πρέπει να αξιολογηθούν και να συνεκτιμηθούν με βάση την πιο πάνω επιφύλαξη.

Από την άλλη θεωρείται επίσης σκόπιμο να αναφερθεί ότι ορισμένες θέσεις της Επιτροπής που περιλαμβάνονται στην Έκθεση αυτή είτε ομόφωνα είτε με πλειοψηφία των Μελών της διατυπώνονται ανεξάρτητα από την τελική θέση τους πάνω στους προϋπολογισμούς ως σύνολο.

Όπως προκύπτει από τα βασικά οικονομικά μεγέθη που έχουν παρατεθεί πιο πάνω, η κατάσταση της οικονομίας μπορεί γενικά να θεωρηθεί ικανοποιητική, συγκρινόμενη ιδιαίτερα με άλλες χώρες. Η ικανοποιητική όμως αυτή κατάσταση εξακολουθεί να επηρεάζεται από τα συνεχιζόμενα δημοσιονομικά προβλήματα, με κύριο πρόβλημα την ανισοσκελία του ισοζυγίου του κρατικού προϋπολογισμού. Όπως έχει επανειλημμένα παρατηρήσει η Επιτροπή, το συνεχιζόμενο ταμιακό έλλειμμα (το 1991 υπολογίζεται να ανέλθει στα £278 εκ.) αποτελεί, μαζί με το εξωτερικό χρέος και το εσωτερικό δημόσιο χρέος, σοβαρή απειλή σε βάρος της οικονομίας.

Σύμφωνα με τον Πίνακα που επισυνάπτεται ως Παράρτημα «Α» στην Έκθεση αυτή, το χρέος του Δημόσιου Ταμείου (εσωτερικό και εξωτερικό) αναμένεται το 1991 να αυξηθεί στα £1,879.5 εκ. σε σύγκριση με £1,653.6 εκ. το 1990 και £1,138.0 εκ. το 1987, ενώ το εξωτερικό χρέος της Κύπρου (στο οποίο περιλαμβάνεται το δημόσιο χρέος, το ιδιωτικό, καθώς και το χρέος των ημικρατικών οργανισμών) αναμένεται, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, να ανέλθει στα £711 εκ. το 1991 σε σύγκριση με £723 εκ. το 1990 και £650 εκ. το 1987.

Στους συσσωρευμένους αυτούς κινδύνους θα πρέπει τώρα αναπόφευκτα να προστεθεί ο απρόβλεπτος παράγοντας που έχει ήδη δημιουργήσει η κρίση στον Κόλπο. Ήδη ως αποτέλεσμα της κρίσης στον Κόλπο είχαμε άμεσες σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου. Αυτές αφορούν κυρίως το εξαγωγικό εμπόριο προς τις αραβικές χώρες, τη βιομηχανία και τον τουρισμό. Από την άλλη, η κατακόρυφη αύξηση της τιμής του πετρελαίου και κατ' επέκταση των πρώτων υλών αναμένεται ότι θα διαβρώσει άμεσα και ακόμα περισσότερο την ανταγωνιστικότητα των κυπριακών εξαγωγών.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £80 εκ. (χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αγορά του αεροπλάνου των Κυπριακών Αερογραμμών) κι αυτό οφείλεται ακριβώς στην επιπρόσθετη δαπάνη για τα πετρέλαια.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις αναπόφευκτα δημιουργούν και επαυξάνουν τις υποχρεώσεις της κυβέρνησης για χάραξη και εφαρμογή πολιτικής λιτότητας, αλλά και επίδειξη πνεύματος αυτοσυγκράτησης και εξοικονόμησης ενέργειας από μέρους όλων.

Η Επιτροπή επανειλημμένα υπέδειξε τα γενεσιουργά αίτια του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού και επανειλημμένα υπέδειξε την ανάγκη λήψης ανασχετικών και διορθωτικών μέτρων. Η Επιτροπή από την πλευρά της, και στα πλαίσια της δικαιοδοσίας της, εισηγήθηκε και συνεχώς εισηγείται στην ολομέλεια σειρά μέτρων για τον περιορισμό του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού και προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει όλοι να βοηθήσουν.

Με βάση τα δημοσιονομικά μεγέθη των τριών προϋπολογισμών και των άλλων λογαριασμών του δημόσιου τομέα που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, το δημοσιονομικό έλλειμμα προβλέπεται να ανέλθει στα £71.7 εκ. μετά τη δραστική μείωσή του το 1989 στα £31.2 εκ. και ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος θα αυξηθεί στο 2.9% σε σύγκριση με 1.4% το 1989.

Παρ' όλο που η Επιτροπή επικροτεί την προσπάθεια που καταβλήθηκε από μέρος της κυβέρνησης για τη συμπίεση, σε κάποιο βαθμό, των εξόδων λειτουργίας της κρατικής μηχανής, εξακολουθεί να πιστεύει ότι υπάρχουν περιθώρια για μια πιο συστηματική προσπάθεια συγκράτησης του ρυθμού ανόδου των δαπανών αυτών. Αναμφίβολα, ο περιορισμός των καταναλωτικών δαπανών θα πρέπει να ξεκινά από την ίδια την κυβέρνηση και όχι η τελευταία να αναμένει η Βουλή να προβαίνει σε περικοπές των κυβερνητικών προτάσεων, που η απλή και μόνο κατάθεσή τους στη Βουλή δημιουργεί τετελεσμένα και δυσκολεύει το χειρισμό ενός πραγματικά δύσκολου ζητήματος.

Όσον αφορά ειδικά τα έξοδα λειτουργίας γραφείου, μερικά Μέλη της Επιτροπής εισηγήθηκαν την περικοπή τους κατά 10%, για να υπάρξει και στην πράξη η υλοποίηση των εξαγγελιών για τον έλεγχο των καταναλωτικών δαπανών, αλλά και για να γίνει συνείδηση των πραγματικών δυσκολιών που παρουσιάζουν τα δημοσιονομικά οικονομικά που στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας επιτείνονται ακόμα περισσότερο με τις δυσμενείς εξελίξεις στη διεθνή πετρελαϊκή αγορά. Άλλα Μέλη της Επιτροπής δέχθηκαν τα έξοδα λειτουργίας γραφείου (περιλαμβανομένου του φωτισμού και της θέρμανσης) στα επίπεδα που προτείνονται με τη σαφή όμως προειδοποίηση προς τις υπηρεσίες ότι το αναμενόμενο αυξημένο κόστος σε καύσιμα θα πρέπει να καλυφθεί από οικονομίες και με την άσκηση ενσυνείδητης πολιτικής λιτότητας.

Η Επιτροπή θέλει επίσης να πιστεύει ότι η μερική έστω διαφοροποίηση της κυβερνητικής αυτής πολιτικής δε θα αναστραφεί με την υποβολή μέσα στο 1991 συμπληρωματικών προϋπολογισμών, τακτική που δεν εξυπηρετεί την ορθολογική δημοσιονομική διαχείριση και επιβεβαιώνει τη σκόπιμη περίληψη στους προϋπολογισμούς υποτιμημένων προβλέψεων, πράγμα που οδηγεί σε λανθασμένα συμπεράσματα ως προς την πραγματική εικόνα του δημοσιονομικού ελλείμματος στο δοσμένο οικονομικό έτος.

Στα πλαίσια της θεώρησης αυτής επισημαίνεται ότι στο θέμα της δημιουργίας νέων θέσεων η κυβέρνηση δεν επέδειξε ούτε και φέτος την αναμενόμενη αυτοσυγκράτηση. Με τους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία, ζητείται η δημιουργία 806 θέσεων έναντι κατάργησης 95 θέσεων, που σύμφωνα με αντικειμενική εκτίμηση δεν μπορούν να κριθούν στο σύνολό τους απόλυτα αναγκαίες. Άλλη εξίσου σοβαρή διαπίστωση της Επιτροπής είναι ότι η κυβέρνηση εξακολουθεί να μην ασκεί αυστηρό έλεγχο στις προτάσεις για την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων, παρ' όλο που οι περισσότερες προτάσεις για τη δημιουργία νέων θέσεων προβάλλονται ως υποκατάστατο του περιορισμού της απασχόλησης έκτακτου προσωπικού.

Με γνώμονα όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη και φέτος να διεξέλθει με ιδιαίτερη προσοχή το σκέλος των καταναλωτικών δαπανών που περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς και να προτείνει, εκεί όπου ήταν δυνατό, ανάλογες τροπολογίες, χωρίς όμως να παραγνωρίζεται η επιθυμητή ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων της οικονομίας.

Η Επιτροπή για μια ακόμα φορά υπογραμμίζει ότι, αν δε σταθεροποιηθούν τα επίπεδα εργοδότησης στο δημόσιο τομέα και δεν επιτευχθεί καλύτερη και παραγωγικότερη αξιοποίηση του διαθέσιμου προσωπικού, δεν μπορεί να ανακοπεί αποτελεσματικά η ανησυχητική αύξηση των ταμιακών ελλειμμάτων.

Αναφορικά με την αύξηση των δαπανών αναπτύξεως που έχει ήδη επισημανθεί, η Επιτροπή αναμένει ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες θα ανταποκριθούν στα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης των έργων που έχουν προγραμματιστεί και τα κονδύλια που έχουν προβλεφθεί δε θα παραμείνουν απλοί αριθμοί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. Σε σχέση ειδικότερα με τα κονδύλια που προορίζονται για την αγροτική ανάπτυξη, η Επιτροπή, για σκοπούς κατοχύρωσης της ισότιμης και ισομερούς κατανομής τους στις διάφορες περιοχές της υπαίθρου αλλά και για την επίτευξη των στόχων για τους οποίους εγκρίνονται, ζήτησε και πήρε τη διαβεβαίωση από τον αρμόδιο Υπουργό ότι θα κατατίθενται στη Βουλή τρίμηνες περιοδικές ενημερωτικές εκθέσεις. Η Επιτροπή, στα πλαίσια της παρακολούθησης από τη Βουλή της πιστής εκτέλεσης και υλοποίησης στο μέγιστο βαθμό ωφέλειας των διάφορων προγραμμάτων ανάπτυξης, εισηγείται επίσης την επαναφορά του θεσμού των επαναψηφίσεων, για να δίδεται η ευκαιρία στο Σώμα να ελέγχει τους ρυθμούς εκτέλεσης των διάφορων έργων και να αποφεύγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.

Όσον αφορά το άλλο σκέλος του κρατικού προϋπολογισμού, δηλαδή των δημόσιων εσόδων, η Επιτροπή εξακολουθεί να εμμένει στην πάγια πολιτική της ότι οποιαδήποτε αναθεώρηση της φορολογικής πολιτικής θα πρέπει να στοχεύει στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών με την ανακούφιση των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων, την ενίσχυση της αποδοτικότητας του φορολογικού συστήματος και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Όμως για το θέμα αυτό η Επιτροπή επιφυλάσσεται να διατυπώσει εκτενέστερα τις θέσεις της, αφού ολοκληρώσει τις μελέτες της για τη φορολογική μεταρρύθμιση που εκκρεμεί ενώπιόν της.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τα πιο πάνω προχώρησε στην κατά κεφάλαιο εξέταση των υπό συζήτηση προϋπολογισμών. Από την εξέταση αυτή η Επιτροπή ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία κατέληξε σ' έναν αριθμό εισηγήσεων για τροποποιήσεις, που ενσωματώνονται στο τελικό κείμενο των προϋπολογισμών που κατατίθενται για συζήτηση ενώπιον του Σώματος.

Οι σημαντικότερες από τις τροποποιήσεις που προτείνονται καλύπτουν τα πιο κάτω ζητήματα που άπτονται και των τριών προϋπολογισμών και για τα οποία η Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να διατυπώσει συμπληρωματικά τις πιο κάτω παρατηρήσεις:-

(α) Νέες θέσεις

Με τους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, όπως αρχικά κατατέθηκαν και στη συνέχεια τροποποιήθηκαν, γίνονται προτάσεις για τη δημιουργία 806 νέων θέσεων έναντι κατάργησης 95 υφισταμένων.

Αξιολογώντας τις προτάσεις που υποβλήθηκαν για κάθε νέα θέση και συνεκτιμώντας την αναγκαιότητα δημιουργίας τους με γνώμονα τις δοσμένες δυνατότητες κάθε τμήματος ξεχωριστά, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τα γενικότερα δημοσιονομικά προβλήματα μαζί με την κυβερνητική διαβεβαίωση ότι λήφθηκαν ήδη αποφάσεις για παγοποίηση του αριθμού των θέσεων κατά τα επόμενα δύο χρόνια, η Επιτροπή εισηγείται την έγκριση εκείνων των θέσεων που πραγματικά στοχεύουν

να ικανοποιήσουν εξαιρετικά επείγουσες και πραγματικές ανάγκες.

Στις περιπτώσεις που ζητείται η δημιουργία νέων θέσεων, ενώ εκκρεμεί η πλήρωση υφισταμένων κενών, η Επιτροπή, χωρίς να τοποθετείται θετικά ή αρνητικά στις προτάσεις αυτές, έκρινε ότι θα πρέπει σε πρώτο στάδιο να προωθηθεί η πλήρωση των θέσεων αυτών και σε μεταγενέστερο χρόνο να εξεταστεί η δημιουργία νέων.

(β) Ομαδοποίηση αριθμού θέσεων στη δημόσια υπηρεσία

Όπως είναι γνωστό, η κυβέρνηση, στα πλαίσια επινόησης μεθόδων και τρόπων περιορισμού του πλεονάζοντος προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία αλλά και ορθολογικής και παραγωγικής απασχόλησής του, εισήγαγε το θεσμό της ομαδοποίησης των θέσεων με ομοειδή καθήκοντα και την ένταξή τους κάτω από κοινή διεύθυνση και διοίκηση.

Οι ως τώρα εκτιμήσεις της Επιτροπής είναι ότι ο θεσμός αυτός δεν έχει λειτουργήσει ικανοποιητικά, αλλ' ούτε και ανταποκρίνεται στους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, που ήταν και είναι η σταδιακή μείωση του αριθμού των υπηρετούντων υπαλλήλων στον κρατικό μηχανισμό και η παραγωγική απασχόληση των υπολοίπων. Η Επιτροπή αντίθετα εξακολουθεί να επισημαίνει ότι η ομαδοποίηση των θέσεων στην ουσία πήρε τη μορφή μηχανικής αντικατάστασης ή μεταφοράς θέσεων από το ένα Κεφάλαιο στο άλλο, ενώ συνάμα καθυστερεί αδικαιολόγητα η ετοιμασία των σχεδίων υπηρεσίας για τις ομαδοποιημένες θέσεις με αποτέλεσμα να διαιωνίζεται η απασχόληση έκτακτου προσωπικού έναντι των κενών θέσεων.

(γ) Απασχόληση εκτάκτων στη δημόσια υπηρεσία

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, και παρ' όλες τις επανειλημμένες εκκλήσεις της Επιτροπής, η αυξητική τάση πρόσληψης εκτάκτων συνεχίζεται χωρίς οποιαδήποτε σημεία ανακοπής της, ενώ εκκρεμεί εδώ και δύο χρόνια η αναμενόμενη αλλαγή της κυβερνητικής πολιτικής στο θέμα της πρόσληψης εκτάκτων στη δημόσια υπηρεσία.

(δ) Τροπολογίες

Στη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση προϋπολογισμών ο Υπουργός Οικονομικών, ενεργώντας με βάση σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, έστειλε στη Βουλή αριθμό τροποποιήσεων πάνω στους προϋπολογισμούς αυτούς.

Οι τροποποιήσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο ειδικής μελέτης από την Επιτροπή και όσες από αυτές υιοθετήθηκαν ενσωματώθηκαν στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, όπως και οι υπόλοιπες τροποποιήσεις που είτε αναφέρονται πιο πάνω είτε παρουσιάζονται στους διορθωμένους αυτούς προϋπολογισμούς.

Με γνώμονα όλες τις πιο πάνω διαπιστώσεις και με βάση τις εισηγήσεις για περικοπές άλλων κονδυλίων, η Επιτροπή έχει προβεί στην αναθεώρηση και των τριών υπό συζήτηση Προϋπολογισμών, ενσωματώνοντας σ' αυτούς όλες τις επιμέρους εισηγήσεις της. Το τελικό κείμενο για κάθε προϋπολογισμό ξεχωριστά και στην τελική μορφή που έχει πάρει βρίσκεται στη Γραμματεία της Βουλής και στη διάθεση κάθε Μέλους της, ενώ δόθηκε επίσης αντίγραφο τους σε καθένα από τα κόμματα.

Ορισμένα από τα Μέλη της Επιτροπής, είτε γιατί διαφωνούσαν με το σύνολο των προτεινόμενων τροπολογιών είτε με ορισμένες από αυτές, επιφύλαξαν το

δικαίωμά τους να εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους και να τοποθετηθούν ανάλογα κατά το στάδιο της κατά κεφάλαιο δαπανών έγκρισης και των τριών υπό συζήτηση προϋπολογισμών.

Αναφορικά με τη γενικότερη κυβερνητική οικονομική και δημοσιονομική πολιτική που αντικατοπτρίζεται και στους τρεις υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, ορισμένα από τα Μέλη της Επιτροπής, είτε γιατί διαφωνούσαν με το σύνολο της πολιτικής αυτής είτε με ορισμένες πτυχές της, επιφύλαξαν επίσης το δικαίωμά τους να εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους ως προς τα θέματα αρχής που κατά τη γνώμη τους εγείρονται από την πολιτική αυτή και ανάλογα να τοποθετηθούν στο σύνολο των προϋπολογισμών κατά το στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του Σώματος.

Με τις επιφυλάξεις αυτές η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους και των τριών υπό συζήτηση προϋπολογισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΜΙΚΡΟΣΙΟ ΧΡΕΣ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ***
(Σε εκατομμύρια Δ(ρες)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Α"

	%		%		%		%		%		%	
	1986	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1987	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1988	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1989	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1990	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1991	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1991	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1991	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1991	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1991	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1991	του Ακαθ. Εγγ.Προϊόν. 1991
A. ΧΡΕΣ ΔΙΚΟΣΙΟΥ ΤΑΜΒΙΟΥ	980.3	61.3	1,138.0	64.0	1,294.6	64.5	1,395.9	62.9	1,653.6	67.1	1,879.5	68.5
I. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ	537.8	33.7	694.9	39.1	852.7	42.8	910.8	41.0	1,198.4	48.6	1,445.4	52.7
1. Μακροπρόθεσμο	128.5	8.0	143.3	8.1	161.5	8.1	197.8	8.9	226.3	9.2	260.3	9.5
(α) Κредόγραμμα Ανάπτυξης	108.5	6.8	121.0	6.8	137.5	6.9	172.0	7.7	197.0	8.0	228.0	8.3
(β) Ομολογίες Αποταμιεύσεως	11.5	.7	12.3	.7	13.0	.7	14.5	.7	15.8	.6	18.3	.7
(γ) Πιστοποιητικά Αποταμιεύσεως	4.6	.3	5.6	.3	7.2	.4	8.9	.4	11.2	.5	13.3	.5
(δ) Άλλα εγγύητα χρηματοδότηση	3.9	.2	4.4	.2	3.8	.2	2.4	.1	2.3	.1	.7	.0
2. Βραχυπρόθεσμο	447.8	28.0	600.8	33.8	754.0	37.8	787.8	35.5	1,035.5	42.0	1,245.3	45.4
(α) Γραμμάτια Δημοσίου****	394.9	24.7	516.1	29.0	673.3	33.8	716.7	32.3	888.0	36.0	1,079.0	39.4
(β) Κορηγίες-Κεντρική Τράπεζα**	52.9	3.3	84.7	4.8	80.7	4.0	71.1	3.2	147.5	6.0	166.3	6.1
3. Εξωληθτικά Αποθέματα	-38.5	-2.4	-49.2	-2.8	-62.8	-3.2	-74.8	-3.4	-63.4	-2.6	-60.2	-2.2
II. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	442.5	27.7	443.1	24.9	431.9	21.7	485.1	21.9	455.2	18.5	434.1	15.8
1. Μακροπρόθεσμο	442.5	27.7	443.1	24.9	431.9	21.7	439.3	19.8	417.4	16.9	396.3	14.5
1. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	4.8	.3	4.8	.3	4.8	.2	4.8	.2	4.8	.2	4.8	.2
2. Άλλοι	448.5	28.1	459.1	25.8	456.2	22.9	475.8	21.4	462.4	18.8	452.2	16.5
3. Εξωληθτικά Αποθέματα	-10.8	-.7	-20.8	-1.2	-29.1	-1.5	-41.3	-1.9	-49.8	-2.0	-60.7	-2.2
2. Βραχυπρόθεσμο	.0	.0	.0	.0	.0	.0	45.8	2.1	37.8	1.5	37.8	1.4
(α) Γραμμάτια Δημοσίου (Ε.Σ.Ρ.)							45.8	2.1	37.8	1.5	37.8	1.4
B. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ*****	635.5	39.8	650.0	36.5	635.3	31.9	733.9	33.1	723.0	29.3	711.0	25.9
(Σύμφωνα με στοιχεία και ορισμούς της Κεντρικής Τράπεζας)	1,598.0		1,779.1		1,992.7		2,219.8		2,463.7		2,741.9	

* Προβλέψεις.

** Σύμφωνα με την κατάσταση του λογαριασμού της κυβέρνησεως με την Κεντρική Τράπεζα.

*** Τα Γραμμάτια Δημοσίου είναι διάρκειας 91 ημερών. Οι κάτοχοι των Γραμματίων αυτών είναι η Κεντρική Τράπεζα, οι εμπορικές τράπεζες και τα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων.

**** Δεν περιλαμβάνει χρέος που προήλθε από αγορά οπλισμού για την Εθνική Φρουρά.

***** Περιλαμβάνει το δημόσιο χρέος, το ιδιωτικό, το χρέος των Ημεκρικών Οργανισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Β"

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1988-1991

	1		2		3		4	
	Πραγματοποιηθέντα		Αναθεωρ. Προϋπολ.		Προϋπολ. 1990		Προϋπολ. 1991	
	1988	1989	2:1	Ε'εκ.	3:2	Ε'εκ.	4:3	
	Ε'εκ.	Ε'εκ.	%	Ε'εκ.	%	Ε'εκ.	%	
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	122.3	151.2	23.6	167.2	10.6	185.8	11.1	
Φόρος Εισοδήματος	101.3	123.6	22.0	136.0	10.0	155.0	14.0	
Φόροι Περιουσίας	4.1	5.3	29.3	5.8	9.4	6.5	12.1	
Άλλα	16.9	22.3	32.0	25.4	13.9	24.3	-4.3	
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	176.8	204.1	15.4	226.1	10.8	235.5	9.0	
Εισαγωγικοί Δασμοί	81.0	92.3	14.0	104.0	12.7	113.5	9.1	
Φόροι Κατανάλωσης	65.3	77.5	18.7	83.6	7.9	89.8	7.4	
Δικαιώματα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	5.2	6.3	21.2	6.5	3.2	7.5	15.4	
Άλλα	25.3	28.0	10.7	32.0	14.3	35.7	11.6	
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	26.2	30.4	16.0	34.6	13.8	38.7	11.8	
ΠΡΟΣΟΔΟΙ, ΕΙΣΟΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	21.4	26.0	21.5	23.7	-8.8	25.2	6.3	
Κέρδη Κεντρικής Τράπεζας	9.1	12.3	35.2	9.9	-19.5	18.0	-9.1	
Άλλα	12.3	13.7	11.4	13.8	0.7	16.2	17.4	
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	21.2	25.9	22.2	26.1	0.8	29.0	11.1	
ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	3.9	5.2	33.3	4.1	-21.2	5.6	36.6	
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ	371.8	442.8	19.1	481.8	8.8	530.8	10.2	
ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	64.9	70.9	9.2	80.6	13.7	23.7	-70.6	
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	58.1	66.6	14.6	76.7	15.2	18.7	-75.6	
ΧΟΡΗΓΙΕΣ	5.9	3.5	-40.7	3.1	-11.4	4.8	54.8	
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	0.9	0.8	-11.1	0.8	0.0	0.2	-75.0	
ΣΥΝΟΛΟ	436.7	513.7	17.6	562.4	9.5	554.5	-1.4	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΕΡΓΗΤΑ "Γ"

		(Σε Χιλιάδες Δράς)			
		1 9 8 8	1 9 8 9	1 9 9 0	1 9 9 1
		Πραγματικές Δαπάνες	Πραγματικές Δαπάνες	Αναθεωρημένοι	Προϋπολογισμοί
Κωδικός Αριθμ.οί		Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός
101-199	1. Αποδοχές Προσωπικοί	204,274	220,661	237,870	273,541
	Α. Μημνημόνια Υπάλληλοι	176,577	190,281	203,800	234,717
	Βασικοί Μισθοί	77,335	79,973	82,500	90,077
	Τμηματικές Επιδόματα	75,990	84,242	93,600	113,027
	13ος Μισθός	12,990	14,021	15,100	17,211
	Διακρίματα Υπερμερών, Βάρδιας κτλ.	5,578	6,980	7,300	7,804
	Επιδόματα Ενσκήσιου	1,726	1,783	1,800	1,898
	Αναδρομικά	-	-	-	-
	Άλλα Επιδόματα	2,958	3,282	3,500	4,700
	Β. Μισθολογία	8,813	10,299	11,200	14,140
	Γ. Διακρίματα της Κυβέρνησης ως Εργαζόμενοι στα Τμήματα Κοιν. Δραστ.	15,424	16,376	18,870	20,684
67Α-433 (181)	Τμήματα Κοιν. Δραστ. ως Εργαζ.	14,397	15,251	17,600	19,269
67Α-434 (182)	Τμήματα Τεχνολογικού Διακρίμ.	793	848	1,000	1,085
67Α-435	Εξέδ. Κοιν. Δραστ. Τμημ. Κινητ. Εργαζομένων	234	277	270	330
	Δ. Διακρίματα της Κυβέρνησης ως Εργαζόμενοι στα Τμήματα Άμυνας	3,460	3,705	4,000	4,000
67Α-439	Τμήματα Άμυνας	3,460	3,705	4,000	4,000
200-209	2. Πάροδοι	1,159	1,240	1,300	1,552
201	Έξοδα Κινησίου	619	684	700	855
202	Επιδόματα Εκτός Έδρας	333	333	350	406
203	Επιδόματα κατά Διακρίμ.	127	135	150	173
204	Καταργητικά	80	88	100	118

Κωδικός Αριθμός		1988	1989	1990	1991
		Πραγματικές Δαπάνες	Πραγματικές Δαπάνες	Αναθεωρημένοι	Προϋπολογισμοί
		Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός
210-229	3. Έξοδα Λειτουργίας Γραφείου	3,199	3,578	4,000	4,543
212	Τηλέφωνα	778	843	900	995
213	Φωτισμός, Αθέρμανση και Κλιματισμός	409	444	530	627
214	Καθαριότητα Γραφείου	578	672	700	850
215	Επιπλώματα	916	1,102	1,300	1,457
216	Τέλη και Τέλη Ύψους	91	93	100	115
217	Βιβλιοθήκη	54	61	90	95
218-229	Λιάρηρα	373	363	380	404
230-259	4. Επιδιωρήσεις, Συντήρηση και Λειτουργία Κτιρίων, Μηχανημάτων κτλ.	7,532	8,164	10,100	13,325
231-236	Κτίρια	776	893	900	1,201
237-243	Μηχανήματα και Εξοπλισμός	3,538	3,956	4,600	5,907
244-258	Συγκοινωνιακό Δίκτυο κτλ.	3,218	3,315	4,600	6,217
259	Φιτάκια, Κτην. & Γεωργικοί Έπιπλαί	-	-	-	-
260-349	5. Άλλες Τρέχουσες Δαπάνες	27,426	27,465	35,300	40,616
261-264	Φωτισμός, Αθέρμανση και Κλιματισμός-Γραφείων	2,449	2,558	3,000	3,614
310	Πιστοποιημένος Εισόδος	1,523	-	-	-
325	Δαπάνες Τόκων	-	-	-	-
339	Παρωμαές λόγω Εργασιών	1,422	853	1,400	1,500
344	Βελτιώσεις και Αποκαταστάσεις	1,377	1,640	2,000	2,893
345	ΕΒΑΝική Φρονιά	13,467	12,581	17,000	18,000
	Αντιμεθεσία Προσωπικού	-	-	-	-
	Διάρρητα	7,188	9,833	11,900	14,609
350-399	6. Αγορές και Προμήθειες	7,237	9,169	9,000	10,183
400-499	7. Εργασίες Μεταβιβάσεις-Χρημάτων	97,553	102,098	109,632	114,604
	Γενικές, Διατάξεις, Επιδοτήσεις, Λήψεις κτλ.				

Κωδικός Αριθμός		1 9 8 8	1 9 8 9	1 9 9 0	1 9 9 1
		Πραγματικές Δαπάνες	Πραγματικές Δαπάνες	Αναθεωρημένοι	Πρόβολογισμοί
		Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός
401-411 } 413-414 }	1. Εκπαίδευση	2,786	3,949	3,400	3,655
	2. Ημικρατικός & Άλλοι Οργαν.	44,309	42,665	43,448	39,595
70A-423	Κοιν. Οργαν. ΑΡΑλη. (Πάμμ.)	1,409	1,305	1,370	1,541
70A-424	Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	665	865	1,000	1,150
43A-428	Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	-	789	2,640	500
41A-429	Κυπριακή Βραχοτορεία Ειδήσεων	-	-	-	175
67A-430	Ληψηφεία	1,298	800	1,022	1,022
65A-451	Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου Συμβούλι. Αμπελοκαργ. Προϊόντων 'Άλλες Επιδοτήσεις')	31,740	35,999	33,500	32,720
16A-453	Οργανισμός Γεωργιακής Ασφάλισης	470	1,144	880	891
67A-457	Ερ. Γεωργ. για Υποχρεώσεις στη ΣΚΤ	25	24	23	22
13021-46	Οργανισμός Πικνοτεχνίας	-	-	-	-
13001-46	Αρχή Κρατικών Εκδόσεων	-	-	-	-
14A-467	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	-	-	-	-
67A-484	Κρατική Αρχή του Εμπόρου Κλήρου της Κύπρου	1,022	1,027	1,100	1,174
67A-499	Συμβούλια Αποχετεύσεων Ενσωματ. Κεντρική Τράπεζα Κρατικός Οργανισμός 'Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου	2,528	389	-	-
67A01-499	Φορέας Νοολογίας	5,152	-	1,557	-
21A-429	Πανεπιστήμιο Κύπρου	-	323	356	400
55A-452		-	-	-	-
	3. Σύνολο, σε Αποβλ. Τημεία	26,417	29,007	31,900	34,690
67A-432	Τημείο Κοιν. Αποβλ. Γεν. Εισφ.	26,417	29,007	31,900	34,690
38A-499	Εγκλωβισμένοι	-	-	-	-
	4. Επιτροπή Επιδομάτων	654	840	945	1,045
67A-436	Τμη. Σικτ. Επ. Επιδομάτων	212	800	900	1,000
67A-437	Τημείο Χρηρημάτων	400	-	-	-
67A-469	Τημείο Παροχής Επιδ. Δισχ. σε Αυστήρους	42	40	45	45
44A-450	5. Σύνταξεις και Φιλανθρωπία	17,404	18,591	24,000	25,774

Κωδικός Αριθμός		1 9 8 9	1 9 8 9	1 9 9 0	1 9 9 1
		Πραγματικές Δαπάνες	Πραγματικές Δαπάνες	Αναθεωρημένοι	Προϋπολογισμοί
		Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός
483	7. ΟΥΚΑΤΙΚΗ	1,083	1,070	1,285	1,300
431 471- 489	8. Χρηματικά Επιδόματα	0	0	0	0
412-422 & 475	9. Άλλες Μεταβιβάσεις	4,900	5,976	4,654	8,545
500-560	8. Εισφορές σε Διεθνείς Οργανισμούς	5,392	6,322	1,100	1,439
	8Α. Άλλες Εισφορές	2,777	3,526	3,990	4,022
567-568	Τεχνική Περίθαλψη στην Κύπρο	487	525	800	870
561-562	Τεχνική Περίθαλψη στα Εξωτερικά	2,261	2,925	3,100	3,120
566	Εύνη Τεχνική Βοήθεια	-	-	-	-
569	Τεχ. Εξυτ. Υποίθρου	-	-	-	-
	Άλλες Δαπάνες	29	76	90	32
	9. Κεφαλαιαγωγικές Μεταβιβάσεις	25	0	5	5
601-608	Υποτικά Έργα	-	-	-	-
609	Ανάπτυξη Σχολικών Κτιρίων	-	-	-	-
610	Τμήματα Ανακατασκευής Εκπαιδευτικών	-	-	-	-
611-616	Άλλες Κεφαλαιαγωγ. Μεταβιβ.	-	-	-	-
617-629	Διάφορα Γεωργικά Σχέδια Επιχορ. για Αποστ. (Τζιόκτ.)	25	-	5	5
630-699	10. Μελέτες και Έρευνας	73	58	200	278
700-749	11. Αγρόν Μηχανικά & Άλλοι Εξοπλ.	1,856	4,115	11,000	8,152

Κωδικός Αριθμός		1988	1989	1990	1991
		Πραγματικές Δαπάνες	Πραγματικές Δαπάνες	Ανοθεωρημένοι	Προϋπολογισμοί
		Τιττικός	Τιττικός	Τιττικός	Τιττικός
751-779	12. Επιτερωτές Φόρων και Δαπανών	19,867	20,316	25,500	21,844
751-759	Επιτερωτές Άμεσων Φόρων	8,278	8,822	11,500	10,069
761-769	Επιτερωτές Έμμεσων Φόρων	11,264	11,301	13,800	11,513
	Άλλοι	125	193	200	262
	13. Δημόσιο Χρέος	78,547	89,286	109,500	121,140
	1. Εξωτερικό Δημόσιο Χρέος	32,453	32,520	33,700	33,274
783	Τόκοι				
784	Τόκοι & Τέλη Εξισορρόπησης) Λιθικές Νομισματικές Στοιμ.)	32,453	32,520	33,700	33,274
	2. Εσωτερικό Δημόσιο Χρέος	46,094	56,766	75,800	87,866
792	Τηρείο Κληρώσεων	624	682	800	806
793	Κέρδη Κληρώσεων	-	-	-	-
794	Τόκοι	45,390	55,841	74,900	86,982
795	Έξοδα Διαχειρίσεως	80	243	100	78
800-999	14. Κατασκευές	694	984	1,100	1,072
801	Απολλοτρίωση Γης	-	-	-	30
802	Αγορά Ανέγερσης Περιουσίας	-	3	-	-
803-804	Αποσπασ. Κιβ. & Ψ/Κ Οικόπεδα	-	67	-	-
805-809	Κτίρια για Διοίκηση	8	391	-	-
811-819	Κτίρια-όχι για Διοίκηση	413	-	15	165
821-839	Οδικό Δίκτυο	-	-	-	-
841-849	Αρδευτικά & Υδροτεχνικά Έργα	24	27	450	1
851-859	Διμόνες και Αεριολιμένες	249	23	30	31
861-869	Άλλα Κατασκευαστικά Έργα	-	445	605	830
881-899	Βελτιώσεις Γης	-	28	-	15
901-999	Άλλες Δαπάνες	-	-	-	-

Κατ'εξουσιοδότηση Αριθμοί		1988	1989	1990	1991
		Πραγματικές Δαπάνες	Πραγματικές Δαπάνες	Αναθεωρημένοι	Προϋπολογισμοί
		Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός	Τακτικός
348	15. Αποθεματικά	0	0	0	1,200
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΡΑΦΟΝ ΠΛΗΡΟΦΩΝ	457,611	496,982	559,597	617,556
490-496	16. Δόσεις σε Τρίτους	2,814	34,242	53,808	0
490	Αποθεματικό Επίτροποι	413	-	-	-
493	Διασπορά Κεντρική Τράπεζα	-	-	53,336	-
	Επιτροπή Ειτηρών Κίπρου	-	-	-	-
	Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες	-	-	-	-
	Εξέγηση Κρατικών Υπολλήλων	-	-	-	-
	Εξέγηση Εκπαιδευτικών	11	-	-	-
	Παράγοντες Γεωργία	-	-	-	-
	Διαρ. Απολυτοποίηση Προϊόντων	-	-	-	-
	Οργανισμός Αναπλήρωσης της	-	105	-	-
	Εκπαιδευτικής Επιχειρηματίας	-	-	-	-
	Τυχαίος Εφορτές	496	382	302	-
	Διαβόλεια Απογασμάτων	1,633	265	119	-
	Άλλα Δόσεις	261	810	51	-
	Δόσεις του Τ.Α.Α.	-	32,680	-	-
	Δόσεις Π.Χ.Ε.	-	-	-	-
691	17. Αγορά Μεταχών	0	0	0	0
	18. Αποπληρωμές Δημόσιου Χρέους	120,037	73,640	66,200	80,373
	1. Εξωτερικά Δημόσια Χρέος	97,754	48,531	34,100	50,027
781	Αποπληρωμές	43,648	28,888	21,900	37,818
782	Εξωτερικά Απόθεμα	10,373	11,361	12,200	12,209
785	Προπληρωμές	43,733	8,282	-	-
	2. Εσωτερικά Δημόσια Χρέος	22,283	25,109	32,100	30,346
791	Εξωτερικά Απόθεμα	21,361	23,272	31,100	27,800
797	Πιστοληπτικά Αποταμίευσης	261	401	870	900
	Άλλες Αποπληρωμές	661	1,437	130	1,646
		122,851	107,882	120,008	80,773
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΟΦΩΝ	580,462	604,864	679,605	697,929

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ 1990 ΚΑΙ 1991

Κατηγορία Δαπανών	1 9 9 0				1 9 9 1			
	Άλλες Δαπάνες	Όλοιο σχηματισμ. Αποδοχών Προσωπικού	Μόνηια από το Ταμείο Δανειατικών Επιτροπών	Σύνολο	Άλλες Δαπάνες	Όλοιο σχηματισμ. Αποδοχών Προσωπικού	Δάνεια από το Ταμείο Δανειατικών Επιτροπών	Σύνολο
	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ
01 Επιτροπή Προγραμματισμού	44,772	446,065	-	446,065	571,850	1,026,156	-	1,026,156
06 Υπουργείο Γεωργίας & Φ. Πόρων	-	-	-	-	139,793	139,793	-	139,793
07 Ανάπτυξη Υδάτων	13,404,098	13,404,098	1,318,228	14,722,326	23,105,712	23,105,712	1,501,383	24,607,095
08 Αναδοχής	85,750	85,750	150,000	235,750	1,065,000	1,065,000	1,213,000	2,278,000
09 Γεωργία	3,764,950	3,764,950	908,000	4,672,950	4,805,600	4,805,600	898,500	5,704,100
10 Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	735,630	1,899,950	-	1,899,950	852,750	2,094,300	-	2,094,300
11 Κτηνοτροφία	733,900	733,900	100,000	833,900	757,590	757,590	180,000	937,590
12 Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	149,400	149,400	15,000	164,400	184,500	184,500	-	184,500
13 Ανάπτυξη Λαών	1,517,000	1,517,000	-	1,517,000	2,064,650	2,064,650	-	2,064,650
14 Γεωλογική Επισκόπηση	762,200	762,200	-	762,200	834,950	834,950	-	834,950
15 Ανάπτυξη Άλλελας	278,028	672,639	50,000	722,639	428,541	859,000	60,000	919,000
16 Μετεωρολογική Υπηρεσία	95,900	95,900	-	95,900	284,200	284,200	-	284,200
21 Υπουργείο Δικαιοσύνης	-	-	-	-	751,050	751,050	-	751,050
22 Φιλοκές	-	-	-	-	11,860	11,860	-	11,860
25 Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχ.	-	-	-	-	100,000	100,000	-	100,000
26 Εμπόριο & Βιομηχανία	1,337,700	1,337,700	100,000	1,437,700	2,393,120	2,393,120	150,000	2,543,120
31 Υπουργείο Εργασ. & Κοιν. Ασφ.	-	-	-	-	20,000	20,000	-	20,000
32 Εργασία & Κοινωνικές Ασφ.	586,604	1,821,368	100,000	1,921,368	965,210	2,292,971	264,000	2,556,971
33 Κέντρα Παραγωγικότητας	129,561	535,697	-	535,697	255,550	708,668	-	708,668
34 Υπηρεσίες Κοιν. Εμπόριος	360,776	360,776	-	360,776	652,905	652,905	-	652,905
40 Υπουργείο Εσωτερικών	-	-	-	-	180,000	180,000	-	180,000
41 Πολιτοδουλία & Οίκηση	2,940,500	2,940,500	1,750,000	4,690,500	4,965,000	4,965,000	2,827,167	7,792,167
42 Αγροτική Ανάπτυξη	6,098,736	6,098,736	2,883,954	8,982,690 ¹	9,920,736	9,920,736	3,359,236	13,279,972 ¹
48 Υπουργείο Οικονομικών	-	-	-	-	7,148,350	7,148,350	-	7,148,350
49 Πιστοδότηση Ανάπτυξης	-	-	500,000 ²	500,000	-	-	500,000 ²	500,000

1/ Περιλαμβάνεται πρόνοια για σχέδια περιφερειακής αγροτικής ανάπτυξης.

2/ Μόνηια για αναπτυξιακά έργα και δημοτικά σχέδια.

Κεφάλαιο Δαπανών	1 9 9 0				1 9 9 1			
	Άλλες Δαπάνες	Ολικό	Δάνεια από	Σύνολο	Άλλες Δαπάνες	Ολικό	Δάνεια από	Σύνολο
		συμπεριλαμ. Αποδοχών Προσωπικού	το Ταμείο Δανειστικών Επιτροπών			συμπεριλαμ. Αποδοχών Προσωπικού	το Ταμείο Δανειστικών Επιτροπών	
ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	ΛΚ	
55 Υπουργείο Παιδείας	-	-	-	-	1,100,200	1,100,200	150,000	1,250,200
56 Παιδεία	2,825,070	2,825,070	700,000	3,525,070	4,589,638	4,589,638	1,060,000	5,649,638
60 Υπουργείο Συγκοινωνιών & Έργων	-	-	-	-	1,543,000	1,543,000	1,100,000	2,643,000
61 Αρχαιότητες	640,400	640,400	-	640,400	1,215,100	1,215,100	-	1,215,100
62 Δημόσια Έργα	1,125,000	1,125,000	250,000	1,375,000	3,014,500	3,014,500	280,000	3,294,500
63 Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου	21,331,000	21,331,000	-	21,331,000	23,665,000	23,665,000	-	23,665,000
64 Λιμένες & Εμπορική Ναυτιλία	16,365	16,365	-	16,365	111,365	111,365	-	111,365
65 Αερολιμένες	3,068,750	3,068,750	-	3,068,750	3,256,750	3,256,750	-	3,256,750
66 Δημόσια Κτίρια	2,031,750	2,031,750	-	2,031,750	6,265,500	6,265,500	-	6,265,500
67 Ταχυδρομικές Υπηρεσίες	130,100	130,100	-	130,100	299,955	299,955	-	299,955
72 Υπουργείο Υγείας	-	-	-	-	20,000	20,000	-	20,000
73 Υγεία	5,168,682	5,168,682	-	5,168,682	5,833,603	5,833,603	-	5,833,603
79 Διάφορα	1,244,105	1,244,105	-	1,244,105	1,125,000	1,125,000	-	1,125,000
80 Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες & Αποθεματικό	250,000	250,000	-	250,000	500,000	500,000	-	500,000
Μεταφερθέντα/Καταργηθέντα Κεφάλαια:								
- Τουρισμός (καταργήθηκε)	-	-	600,000	600,000	-	-	-	-
- Νεοδαία (μεταφέρθηκε στο Κεφ. 21Δ)	175,643	175,643	-	175,643	-	-	-	-
- Άλλες Υπηρεσίες (μεταφέρθηκαν στα Κεφ. 01Δ, 06Δ, 22Δ, 48Δ, 55Δ και 60Δ)	4,195,670	4,195,670	250,000	4,445,670	-	-	-	-
- Προκαταρκτικός Προγραμματισμός (μεταφέρθηκε στο Κεφ. 01Δ)	50,000	50,000	-	50,000	-	-	-	-
- Ξένα Τεχνική Βοήθεια (μεταφέρθηκε στο Κεφ. 79Δ)	230,000	230,000	-	230,000	-	-	-	-
ΟΛΙΚΟ	75,508,040	79,109,164*	9,675,182	88,784,346	114,998,528	118,905,722	13,543,286	132,449,008

3/ Δεν περιλαμβάνει πρόσθετες πιστώσεις που διαχειρήθηκαν με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Ε"

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
 ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
 ΠΕΡΙΟΔΟ 1988 - 1991

	1 Πραγματοποιηθέντα		3 Αναθεωρ. Πρόβηθ. 1990		4 Πρόβηθ. 1991		4:3 %
	1988	1989	2:1 %	Ε'εκ.	3:2 %	Ε'εκ.	
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	9.3	9.1	-2.2	11.0	20.9	4.8	-56.4
'Εκτακτη Εισφορά	8.2	8.0	-2.4	9.5	18.8	4.0	-57.9
Επιβαρύνσεις πάνω σε Καθυστα- μένα Έσοδα Έκτακτης Εισφοράς	1.1	1.1	0.0	1.5	36.4	0.8	-46.7
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	22.6	23.3	3.1	26.4	13.3	29.3	11.0
Προσωρινή Προσφυγική Επιβάρυνση πάνω στις Εισαγωγές	22.4	23.0	2.7	26.1	13.5	29.0	11.1
Προσφυγικό Γραμμάτισμα	0.2	0.3	50.0	0.3	0.0	0.3	0.0
ΜΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0.7	0.8	14.3	0.8	0.0	0.8	0.0
Τόκοι	0.3	0.3	0.0	0.3	0.0	0.3	0.0
Ενοίκια	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
Άλλα	0.3	0.4	33.3	0.4	0.0	0.4	0.0
ΣΥΝΟΛΟ	32.6	33.2	1.8	38.2	15.1	34.9	-8.6

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχει γίνει κατανομή του χρόνου στα διάφορα κόμματα. Βεβαίως οι πολιτικοί αρχηγοί θα μιλήσουν πρώτοι και θα πάρουν μια ώρα ίσως ο καθένας. Για τα κόμματα έχει κατανεμηθεί ο χρόνος τον οποίο έχει υπόψη του ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής. Για το λόγο αυτό παρακαλώ όπως δοθούν στο Γενικό Διευθυντή της Βουλής τα ονόματα των ομιλητών και ο χρόνος περίπου που θα πάρουν, ούτως ώστε να τα έχουμε υπόψη μας.

Επίσης, πρέπει να αναγγείλω ότι η συζήτηση των προϋπολογισμών δε θα λήξει αύριο το απόγευμα, αλλά θα συνεχιστεί και τη Δευτέρα το απόγευμα, ενώ οι προϋπολογισμοί θα ψηφιστούν τη Δευτέρα γύρω στις 7.00 με 8.00 το βράδυ, και αυτό για λόγους οι οποίοι έχουν εξηγηθεί και οι οποίοι θεωρήθηκαν αναγκαίοι. Περισσότερα μπορεί να σας εξηγήσει ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού ή ο κ. Αλέκος Μαρκίδης, ο οποίος έλαβε μέρος και εισηγήθηκε αυτή τη διαδικασία.

Μπαίνουμε, κύριοι, τώρα στη συζήτηση των προϋπολογισμών και καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκο Κληρίδη, για να καταθέσει την ομιλία του.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Προτού εισέλθω στο κύριο θέμα της ομιλίας μου, θα ήθελα να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι αναβλήθηκε η συζήτηση του κυπριακού προβλήματος, το οποίο ήταν εγγεγραμμένο για να περιληφθεί στη συζήτηση των προϋπολογισμών, γι' αυτό και στην ομιλία μου ασχολούμαι εν εκτάσει με το κυπριακό πρόβλημα.

Η συζήτηση των προϋπολογισμών προσφέρει στα κοινοβουλευτικά κόμματα την ευκαιρία να τοποθετηθούν όχι μόνο σε θέματα που αφορούν την οικονομία του τόπου, αλλά και σε όλα τα προβλήματα που αφορούν τη διακυβέρνηση και το μέλλον της Κύπρου.

Σε μια πραγματική δημοκρατία, όπου επικρατεί το πλουραλιστικό και όχι το μονοκομματικό σύστημα, η συζήτηση των προϋπολογισμών είναι ο ενδεδειγμένος και δημοκρατικά παραδεκτός τρόπος με τον οποίο η αντιπολίτευση επιδοκιμάζει ή αποδοκιμάζει την κυβερνητική πολιτική στο σύνολό της και εκφράζει τις δικές της θέσεις πάνω στα σοβαρά προβλήματα του τόπου.

Μιλώντας πέρσι από αυτό το βήμα, είχα τονίσει ότι θα έπρεπε να ασχοληθούμε με τις κοσμογονικές εξελίξεις που σημειώνονταν τότε στην Ευρώπη και ότι θα έπρεπε ακόμα υπό το φως εκείνων των εξελίξεων να επανεξετάσουμε τις θέσεις μας στο Κυπριακό. Είχα υπογραμμίσει επίσης ότι δε χρειαζόταν μεγάλη πολιτική οξυδέρκεια, για να προβλέψει κανείς ότι οι νέες διεθνείς εξελίξεις θα οδηγούσαν σε ενίσχυση της επιρροής και αποτελεσματικότητας του ΟΗΕ και ειδικότερα του ανώτατου οργάνου του, του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Μιλώντας σήμερα από το ίδιο βήμα, θα προβώ σε ανάλυση των διεθνών εξελίξεων, προσδίδοντας σ' αυτές τις σωστές διαστάσεις τους. Γιατί, αν δεν αντιληφθούμε ποιες είναι οι πραγματικές διαστάσεις τους, ποιοι είναι οι πραγματικοί λόγοι που τις προκάλεσαν και ποιες είναι οι επιπτώσεις τους σε άλλα διεθνή ή περιφερειακά προβλήματα, μπορεί να καταλήξουμε σε λανθασμένα συμπεράσματα. Και αν παρασυρθούμε από τη δική μας εύλογη επιθυμία για δικαίωση, αν παρασυρθούμε, λέω, σε λανθασμένες εκτιμήσεις, θα προκύψουν καταστρεπτικές επιπτώσεις στην έκβαση του εθνικού μας προβλήματος.

Προτού όμως προβώ σ' αυτή την ανάλυση, θα ήθελα να ξεκαθαρίσω με απόλυτη σαφήνεια, έτσι που να μην επιδέχονται παρερμηνείες, τις θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού στο εθνικό μας πρόβλημα. Οι θέσεις μας είναι οι ακόλουθες:

Πρώτο, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι η ειρηνική λύση του Κυπριακού μπορεί να βρεθεί, μόνο αν και όταν η τουρκική πλευρά εγκαταλείψει την αδιαλλαξιά της, εγκαταλείψει την απαίτησή της για αναγνώριση του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους και του δικαιώματος της χωριστής αυτοδιάθεσης.

Δεύτερο, για να αποδώσει ένας διάλογος, θα πρέπει η τουρκική πλευρά να εγκαταλείψει την αξίωσή της για παραμονή στην Κύπρο κατοχικών στρατευμάτων. Θα πρέπει ακόμα να αποδεχθεί ότι οι βασικές ελευθερίες, δηλαδή η ελευθερία διακίνησης, εγκατάστασης και ο σεβασμός περιουσίας, θα ισχύουν και στην Κύπρο, ότι οι εγγυήσεις δε θα είναι οι παλιές, αλλά θα είναι συλλογικές και διευρυμένες ως προς τον αριθμό των εγγυητριών χωρών, και ότι οι έποικοι θα εγκαταλείψουν την Κύπρο. Αναφορικά με τη διαδικασία, η θέση μας είναι ότι οι συνομιλίες δεν πρέπει να επαναληφθούν, αν δε διαπιστωθεί αλλαγή στις προαναφερθείσες τουρκικές θέσεις. Ένας νέος διάλογος πρέπει να είναι καρποφόρος, γιατί συνέχιση του διαλόγου χωρίς να υπάρχουν προϋποθέσεις επιτυχίας θα καταστρέψει την αξιοπιστία της διαδικασίας ειρηνικής επίλυσης του Κυπριακού μέσω διακοινοτικού διαλόγου.

Έρχομαι τώρα σε μερικά βασικά ερωτήματα που οφείλουν να μας απασχολήσουν. Τα ερωτήματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

Κατά πόσο οι διεθνείς εξελίξεις και η ενίσχυση του ρόλου του Συμβουλίου Ασφαλείας, την οποία είχα προδιαγράψει στην περσινή μου ομιλία, μας ευνοούν και σε ποιο βαθμό και αν ακόμα μας προσφέρουν τη δυνατότητα να καταγγείλουμε τις συμφωνίες κορυφής Μακαρίου-Ντενκτάς που έγιναν το 1977 και οι οποίες επαναβεβαιώθηκαν με τη συμφωνία Κυπριανού-Ντενκτάς το 1979.

Συνοπτικά θα έλεγα τα εξής:

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη οδήγησαν στην κατάρρευση των μονοκομματικών κομμουνιστικών καθεστώτων της Ανατολικής Ευρώπης, γιατί οι λαοί αυτών των χωρών δεν άντεχαν πλέον την καταπίεση των μονοκομματικών συστημάτων διακυβέρνησης, δεν άντεχαν το χαμηλό βιοτικό επίπεδο, την παραβίαση των βασικών ελευθεριών και την πτώχευση των οικονομιών τους.

Η πολιτική Γχορμαπατσώφ επέτρεψε στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης να εκφράσουν έμπρακτα την απαρέσκειά τους προς τα μονοκομματικά κομμουνιστικά συστήματα διακυβέρνησής τους, να αποβάλουν από τα συντάγματά τους αυτά τα συστήματα και να μετακινηθούν προς την πλουραλιστική δημοκρατία. Η παράλληλη μείωση των εξοπλιστικών ανταγωνισμών με πυρηνικά και συμβατικά όπλα οδήγησε σε μια νέα κατάσταση πραγμάτων στην Ευρώπη με αποτέλεσμα μεταξύ άλλων την κατάρρευση του διαχωριστικού τείχους του Βερολίνου και τη συνένωση των δυο Γερμανιών.

Ένα άλλο αποτέλεσμα ήταν η αλλαγή των ρόλων των αμυντικών συνασπισμών. Το μεν ΝΑΤΟ υποβαθμίστηκε, ο δε συνασπισμός του Συμφώνου της Βαρσοβίας στην ουσία διαλύθηκε. Η υποβάθμιση του ΝΑΤΟ επέφερε και την προσωρινή υποβάθμιση του ρόλου της Τουρκίας που, αν συνεχιστεί, θα προσφέρει ευνοϊκές προοπτικές για την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Όμως η κρίση στον Αραβικό Κόλπο αναβάθμισε και πάλι τη σημασία της Τουρκίας λόγω

των συνόρων που έχει με το Ιράκ, αλλά και λόγω του ρόλου που θα μπορούσε η Τουρκία να διαδραματίσει σε περίπτωση στρατιωτικής αναμέτρησης είτε με τη δημιουργία δεύτερου μετώπου είτε με τη συγκέντρωση τουρκικών δυνάμεων στην τουρκοϊρακινή μεθόριο για σκοπούς καθήλωσης ιρακινών δυνάμεων είτε με τη χρησιμοποίηση των στρατιωτικών αμερικανικών βάσεων της Τουρκίας κατά του Ιράκ.

Όμως η κρίση στον Αραβικό Κόλπο δε θα είναι μακροχρόνια. Θα λήξει είτε με ειρηνικά είτε με στρατιωτικά μέσα. Κατά συνέπεια εκείνο που πρέπει να εκτιμηθεί σωστά είναι ποιος θα είναι ο ενδεχόμενος ρόλος της Τουρκίας μετά τη λήξη της κρίσης όσον αφορά τόσο τη Μέση Ανατολή όσο και τις εξελίξεις στον αραβικό χώρο.

Η εκτίμησή μας είναι ότι, όταν λήξει η κρίση στον Αραβικό Κόλπο, θα υποβαθμιστεί ο ρόλος της Τουρκίας όσον αφορά τη Μέση Ανατολή και θα αναβαθμιστεί για την περιοχή αυτή ο ρόλος της Συρίας και της Αιγύπτου. Η Συρία και η Αίγυπτος, αραβικές χώρες που θα έχουν υποστηρίξει και στρατιωτικά τις αμερικανικές και ευρωπαϊκές δυνάμεις κατά του Ιράκ, θα είναι σε καλύτερη θέση να εποπτεύουν την ειρήνη στην περιοχή. Και κατά την άσκηση αυτού του ρόλου τους θα είναι περισσότερο αποδεκτές από τον αραβικό κόσμο παρά η Τουρκία, που είναι η πρώην αποικιακή δύναμη η οποία είχε υποτάξει τον αραβικό κόσμο. Επιπρόσθετα, αν παράλληλα ή αφού λυθεί το πρόβλημα στον Κόλπο λυθεί και το Παλαιστινιακό, τότε όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλ' ούτε και στη Μέση Ανατολή δε θα υπάρχει αντιπαράθεση. Και επομένως ο τουρκικός παράγοντας θα υποβαθμιστεί και στις δυο περιοχές.

Θα ήταν όμως σφάλμα, θα ήταν ψευδαίσθηση αν νομίζαμε ότι οι θέσεις που υιοθετούνται κατά του Ιράκ είναι αποτέλεσμα μιας νέας διεθνούς νοοτροπίας, η οποία υποβαθμίζει τα συμφέροντα και αναβαθμίζει την προσήλωση στο διεθνές δίκαιο. Οι θέσεις που υιοθετούνται κατά του Ιράκ δεν είναι αποτέλεσμα της οργής που αισθάνθηκαν οι χώρες οι οποίες αντιτάσσονται στην εισβολή στο Κουβέιτ. Οι θέσεις αυτές δε λήφθηκαν απλώς επειδή η ενέργεια του Ιράκ αποτελεί παραβίαση του διεθνούς δικαίου και του καταστατικού χάρτη του Ο.Η.Ε. απλώς επειδή συνιστά απαράδεκτη και καταδικαστέα ενέργεια.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω στη Βουλή ότι το Ιράκ είχε προηγουμένως εισβάλει στην Περσία, για να αποσπάσει τμήμα του περσικού εδάφους το οποίο θεωρούσε δικό του, όπως και τώρα ισχυρίζεται ότι το Κουβέιτ ήταν κάποτε εδάφός του. Για έξι χρόνια πολέμουσε το Ιράκ μέσα στην Περσία, χρησιμοποιώντας μάλιστα και χημικά όπλα. Όμως η διεθνής κοινωνία ούτε κυρώσεις επέβαλε, αλλ' ούτε και έστειλε τηλεσίγραφα προς το Ιράκ για να εγκαταλείψει τα περσικά εδάφη. Μάλιστα, μερικές από τις χώρες που σήμερα αντιτάσσονται στο Ιράκ του πρόσφεραν τότε πυραύλους και άλλα όπλα, στρατηγικές πληροφορίες και ειδικούς συμβούλους.

Και η Κύπρος, κύριοι συνάδελφοι, είναι θύμα εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής για δεκαέξι ολόκληρα χρόνια. Και παρά το γεγονός ότι και ο Πρόεδρος Μακάριος και ο Πρόεδρος Κυπριανού έθεσαν επανειλημμένα το Κυπριακό ως θέμα εισβολής και κατοχής ενώπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης, όπου δεν υπήρχαν βέτο και όπου πλειοψηφούσαν οι Ανατολικοί και Αδέσμευτοι, δεν τύχαμε της ίδιας μεταχείρισης της οποίας έτυχε το Κουβέιτ. Δεν καταδικάστηκε η Τουρκία ως εισβολέας και δε λήφθηκαν μέτρα κατ' αυτής.

Για να βγάλουμε επομένως τα σωστά συμπεράσματα σχετικά με την αντίδραση κατά της ιρακινής εισβολής στο Κουβέιτ, πρέπει να γνωρίζουμε τους λόγους που προκάλεσαν αυτή την αντίδραση. Και οι λόγοι είναι οι ακόλουθοι:

Ο πρώτος λόγος αφορά το θέμα του ελέγχου των πετρελαίων της Μέσης Ανατολής. Διότι με την κατάληψη του Κουβέιτ, πέρα από τις πετρελαιοπηγές του ίδιου του Κουβέιτ, το Ιράκ μπορεί να ελέγξει ή και να καταστρέψει τις πετρελαιοπηγές της Σαουδικής Αραβίας.

Όπως είχε δηλώσει και η πρώην πρωθυπουργός της Αγγλίας κ. Θάτσερ, ούτε η Αμερική ούτε η Ευρώπη δε θα μπορούσαν να επιτρέψουν στον Πρόεδρο του Ιράκ να ελέγχει τα πετρέλαια του Αραβικού Κόλπου που είναι τόσο ζωτικά για τις βιομηχανίες τους.

Ο δεύτερος λόγος αφορά τις στρατιωτικές δυνατότητες του Ιράκ. Πέραν της τεράστιας στρατιωτικής δύναμης που έχει συγκεντρώσει το Ιράκ σε συμβατικά και χημικά όπλα, υπολογίζεται ότι εντός εννέα έως δώδεκα μηνών το αργότερο θα μπορεί να κατασκευάζει και πυρηνικά όπλα. Είναι λοιπόν φανερό ότι οι βασικοί λόγοι αντίδρασης κατά της ιρακινής εισβολής στο Κουβέιτ δεν οφείλονται σε λόγους αρχών.

Έρχομαι τώρα να συσχετίσω αυτά τα συμπεράσματα με το πρόβλημά μας. Τονίζω ότι θα πρέπει να ζητούμε να αντιμετωπιστεί και η τουρκική εισβολή στην Κύπρο με τον τρόπο που αντιμετωπίζεται η ιρακινή εισβολή στο Κουβέιτ. Θα ήταν όμως αφέλεια αν νομίζαμε ότι, τώρα μάλιστα που ο τουρκικός παράγοντας είναι αναβαθμισμένος, υπάρχει πιθανότητα να αντιμετωπιστεί η Τουρκία με τον ίδιο τρόπο. Εκείνο που πρέπει να προσδοκούμε είναι να βελτιωθούν οι προοπτικές αντιμετώπισης του Κυπριακού περισσότερο από τη σκοπιά των αρχών παρά από τη σκοπιά των συμφερόντων. Το κατά πόσο και πότε θα αλλάξει η διεθνής νοοτροπία ως προς τη θεώρηση διεθνών και περιφερειακών προβλημάτων και θα υποταχθούν τα συμφέροντα στις αρχές δεν εξαρτάται από εμάς. Ούτε και μπορούμε να προβλέψουμε πότε θα επιτευχθεί μια τέτοια αλλαγή.

Θα αποτελούσε επίσης λανθασμένη εκτίμηση αν νομίζαμε πως, επειδή έπεσε το τείχος του Βερολίνου και ενόθηκε η Γερμανία, μπορούμε να εγκαταλείψουμε χωρίς σοβαρές για μας αρνητικές συνέπειες τις συμφωνίες κορυφής. Τα διαιρετικά τείχη που γκρεμίστηκαν ουδεμίαν σχέση είχαν με τη μορφή της συνταγματικής διάρθρωσης των δυο Γερμανιών, δηλαδή με το αν ήσαν ομόσπονδες, συνομόσπονδες, διζωνικές ή μονοζωνικές. Το τείχος του Βερολίνου είχε σχέση μόνο με τον περιορισμό της αρχής της ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης που είχε επιβάλει το μονοκομματικό κομμουνιστικό κόμμα στην προσπάθειά του να επιβιώσει. Εκείνο που σχετίζεται με το δικό μας θέμα, το οποίο πρέπει να αξιοποιήσουμε εμμένοντας στις συμφωνίες κορυφής, είναι η ανάγκη κατοχύρωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα οποία περιλαμβάνονται και η ελεύθερη διακίνηση και εγκατάσταση και ο σεβασμός της περιουσίας. Αυτά δηλαδή που ομόφωνα αποφάσισε το Εθνικό Συμβούλιο και που βλέπουμε να εφαρμόζονται τώρα σε όλη την Ευρώπη. Το νέο κλίμα που δημιουργείται διεθνώς ενισχύει την απαίτησή μας για εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ταυτόχρονα η διευρυνόμενη συνεργασία των υπερδυνάμεων, η μείωση της στρατιωτικής αντιπαράθεσης και η μεταξύ τους συνεννόηση για την επίλυση περιφερειακών προβλημάτων διευκολύνουν την απαίτησή μας για αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και για νέα σχήματα συλλογικών εγγυήσεων της ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου.

Είναι βέβαια γνωστό ότι η τουρκική αδιαλλαξία δεν έχει καμφθεί. Αντίθετα, η τουρκική πλευρά έχει παρουσιάσει νέες απαράδεκτες θέσεις. Γι' αυτό και δε σημειώθηκε πρόοδος στο Κυπριακό. Εντούτοις η συνεχιζόμενη τουρκική αδιαλλαξία λόγω και της δικής μας συνετής πολιτικής έπεισε διεθνώς ότι η μη πρόοδος στο Κυπριακό οφείλεται στην τουρκική πλευρά. Αυτό οδήγησε το διεθνή παράγοντα στο να τονίζει ότι η διαιώνιση του status quo δεν είναι αποδεκτή και ότι το τουρκοκυπριακό ψευδοκράτος δεν πρέπει να αναγνωρισθεί.

Αν τώρα εμείς εγκαταλείψουμε τις συμφωνίες κορυφής, θα θεωρηθούμε υπεύθυνοι για την κατάσταση που θα δημιουργηθεί και θα απαλλάξουμε την τουρκική πλευρά από την κατηγορία της απαράδεκτης αδιαλλαξίας. Αντίθετα, αν εμείς εμμένουμε στις συμφωνίες κορυφής και ταυτόχρονα απαιτήσουμε εφαρμογή των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων -της ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης και του σεβασμού της περιουσίας- θα είμαστε πλήρως ταυτισμένοι με τις εξελίξεις στην Ευρώπη και θα μπορέσουμε να αποκομίσουμε πολιτικά οφέλη.

Ένας άλλος κίνδυνος που θα μπορούσε να προκύψει από την εγκατάλειψη των συμφωνιών κορυφής είναι ο τερματισμός των καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα και η επίρριψη σ'εμάς της σχετικής ευθύνης. Μια τέτοια εξέλιξη θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή αναγνώρισης του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους από ορισμένες χώρες κυρίως ισλαμικές.

Θα πρέπει όμως να μας απασχολήσουν σοβαρά και μερικά ερωτήματα.

Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ ζήτησε από το Συμβούλιο Ασφαλείας πίστωση χρόνου τριών μηνών, για να συνεχίσει τις προσπάθειες εξεύρεσης περιγράμματος με βάση το οποίο να συνεχιστεί εποικοδομητικός διάλογος για επίλυση του Κυπριακού. Το Συμβούλιο Ασφαλείας του έδωσε αυτή την πίστωση χρόνου. Τίθεται όμως ενώπιόν μας αμείλικτο το ερώτημα: Αν, παρά τις προσπάθειές του, ο Γενικός Γραμματέας αποτύχει, ποια πρέπει να είναι η τακτική που θα ακολουθήσουμε;

Η απάντηση ούτε εύκολη είναι ούτε μπορεί να δοθεί ανεξάρτητα από τις διεθνείς εξελίξεις που θα επικρατούν, όταν λήξει η τρίμηνη περίοδος. Μια εύκολη συνταγή είναι η προσφυγή στη Γενική Συνέλευση, στο Συμβούλιο Ασφαλείας και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς και η συνεχής καταγγελία της Τουρκίας για την εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή της Κύπρου με ταυτόχρονη φυσικά απαίτησή μας για λήψη πρακτικών μέτρων, ώστε να συμμορφωθεί η Τουρκία προς τα ψηφίσματα του ΟΗΕ.

Ουδείς υποστηρίζει ότι, αν ο Γενικός Γραμματέας αποτύχει στις προσπάθειές του, θα πρέπει να μείνουμε αδρανείς και ότι δε θα πρέπει να προσφύγουμε στα όργανα του ΟΗΕ, τη Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας, καθώς και σε άλλα προσφερόμενα διεθνή βήματα. Ταυτόχρονα όμως ουδείς προσγειωμένος πολιτικός που μιλά τη γλώσσα της αλήθειας μπορεί να υποσχεθεί στο λαό ότι αυτή η προσέγγιση θα είναι αποτελεσματική, εφόσον για τη λήψη πρακτικών μέτρων από το διεθνή οργανισμό βαραίνουν ακόμα στην πλάστιγγα τα συμφέροντα και όχι το δίκαιο και ο διεθνής νόμος.

Τι πρέπει να κάνουμε λοιπόν;

Θα πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά μια νέα πιθανή εξέλιξη: Η εξέλιξη της ενεργού εμπλοκής του Συμβουλίου Ασφαλείας στην αναζήτηση λύσης του Κυπριακού. Εκφράζονται όμως φόβοι και ανησυχίες για μια τέτοια εξέλιξη για τούς ακόλουθους βασικούς λόγους:

Μερικοί προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι έχει αυξηθεί η επιρροή των Ηνωμένων Πολιτειών στη διαμόρφωση των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας και ότι η αμερικανική πολιτική εξακολουθεί να είναι φιλοτουρκική. Είναι γεγονός ότι έχει αυξηθεί η αμερικανική επιρροή, γιατί έχει εξασθενήσει η συνοχή των Αδεσμεύτων και επειδή η Σοβιετική Ένωση λόγω οικονομικών και άλλων προβλημάτων χρειάζεται την οικονομική ενίσχυση των Ηνωμένων Πολιτειών ειδικά και της Δύσης γενικά.

Χωρίς να υποβαθμίζει κανείς τις εκφραζόμενες ανηχυσίες, πρέπει να προβληματιστεί για το αν υπάρχει δυνατότητα επίλυσης του Κυπριακού χωρίς την ενεργό ανάμειξη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Πρέπει ακόμα να προβληματιστεί για το αν θα έχουμε περιθώρια να προσφύγουμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας, ζητώντας πρακτικά μέτρα για την επιβολή των ψηφισμάτων του, στην περίπτωση που θα έχουμε αντίταξη στην ενεργό ανάμειξή του. Άλλωστε, μιλώντας για το Συμβούλιο Ασφαλείας, θα πρέπει να έχουμε κατά νου πως θα ήταν δύσκολο να προωθηθεί μέσω αυτού λύση του Κυπριακού αντίθετη και ασυμβίβαστη με τα ίδια τα ψηφίσματά του και με εκείνα της Γενικής Συνέλευσης. Η σωστή εκτίμηση μας λέει ότι δεν μπορεί να προκύψει λύση του Κυπριακού μόνο από τη συλλογή ψηφισμάτων της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, γιατί το αρμόδιο όργανο για υλοποίηση των ψηφισμάτων είναι το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Στο παρελθόν είχαμε κάνει πολλές προσφυγές στη Γενική Συνέλευση και είχαμε εξασφαλίσει πολλά ψηφίσματα με την πολύτιμη βοήθεια των ανατολικών και των αδέσμευτων χωρών που είχαν τότε συνοχή και ισχυρότερη θέση στα διεθνή πράγματα. Είχαμε εξασφαλίσει εκείνα τα ψηφίσματα, χωρίς να ασκηθεί βέτο. Εντούτοις δεν πετύχαμε ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης, όπου δεν υπάρχει βέτο, που να καταδικάζει την Τουρκία ως εισβολέα, που να αναφέρεται ονομαστικά στα τουρκικά στρατεύματα ως στρατεύματα εισβολής και κατοχής και που να μην καταλήγει στην εντολή για συνομιλίες προκειμένου να εξευρεθεί συμφωνημένη λύση αποδεκτή από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Είναι γεγονός ότι πετύχαμε ψηφίσματα που ζητούν αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων από το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους υπό συνθήκες ασφαλείας, μη αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης της Κύπρου, σεβασμό της ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας και μη επέμβαση στα εσωτερικά μας. Η Τουρκία όμως όχι μόνο δε συμμορφώθηκε σε κανένα από τα προαναφερθέντα ψηφίσματα, αλλά και τα παραβίασε κατάφωρα, χωρίς να υποστεί οποιαδήποτε συνέπεια. Αποδείχθηκε δηλαδή ότι η συλλογή ψηφισμάτων, ανεξάρτητα από τον στον οποίο είναι διατυπωμένα και από το περιεχόμενό τους και ανεξάρτητα από τον αριθμό ψήφων που έχουν εξασφαλίσει, ούτε μας απαλλάσσει από την κατοχή ούτε και εμποδίζει περαιτέρω τουρκικές ενέργειες σε βάρος μας. Πρέπει όμως να παραδεχτούμε πως, ενώ δεν υπάρχει αμφιβολία ότι φθάσαμε στο σημείο να καταλογίζεται ευθύνη στην τουρκική πλευρά για την αρνητική στάση της, δεν έχουμε ακόμα φθάσει στο σημείο οι χώρες εκείνες οι οποίες μπορούν να ασκήσουν ουσιαστικές πιέσεις στην Τουρκία να έχουν αποφασίσει πως η επίλυση του Κυπριακού είναι θέμα προτεραιότητας. Ούτε επίσης έχουμε ενδείξεις ότι οι ίδιες χώρες, ειδικά μάλιστα μετά την κρίση στον Αραβικό Κόλπο, αποφάσισαν πως αυτή είναι η ώρα που τα συμφέροντά τους τους επιτρέπουν να επέμβουν αποφασιστικά και αποτελεσματικά προς την κατεύθυνση της Τουρκίας για προώθηση σωστής λύσης του Κυπριακού.

Υπό το φως των όσων έχω αναφέρει πιστεύω και επιμένω ότι επιβάλλεται χωρίς άλλη καθυστέρηση η προετοιμασία για πανεθνική διάσκεψη, γιατί καγένας Πρόεδρος, κανένα κόμμα, καμιά κυβέρνηση δεν μπορούν να αποφασίσουν μόνοι τους για το μέλλον του κυπριακού ελληνισμού. Αυτή η ευθύνη ανήκει και βαρύνει το έθνος, δηλαδή τις κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας, τους πολιτικούς ηγέτες, τα κόμματα εντός και εκτός των δυο κυβερνήσεων και τους δυο λαούς. Κάθε χώρας που αντιμετωπίζει σοβαρό εθνικό πρόβλημα είναι επιβεβλημένο καθήκον η χάραξη πολιτικής που να αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα μακριά από κομματικές σκοπιμότητες, η χάραξη δηλαδή πανεθνικής πολιτικής.

Μέσα επίσης στα πλαίσια της πανεθνικής διάσκεψης πρέπει να εξεταστεί και το ευρύτερο θέμα του ενιαίου αμυντικού χώρου και το ειδικότερο θέμα της άμυνας της Κύπρου και της ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης με την αποστολή ελλαδικών δυνάμεων.

Πιστεύουμε επίσης ότι πρέπει να αξιοποιήσουμε σωστά το ενδιαφέρον που επιδεικνύει η Ευρώπη για το κυπριακό πρόβλημα. Να αξιοποιήσουμε σωστά και την προτροπή του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ στη ΔΑΣΕ για παροχή από πλευράς των χωρών που μετέχουν στη ΔΑΣΕ κάθε αναγκαίας υποστήριξης στις προσπάθειες για ειρηνική και οριστική ρύθμιση του Κυπριακού, το οποίο ο Γενικός Γραμματέας χαρακτήρισε παραλογισμό για τη σημερινή εποχή στην Ευρώπη. Η αξιοποίηση αυτού του νέου στοιχείου πρέπει να γίνει μέσα στα πλαίσια της πανεθνικής πολιτικής, η οποία δε θα αλλοιώνεται ανάλογα με το ποιος Πρόεδρος ή ποια κόμματα κυβερνούν στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Γι' αυτή την αξιοποίηση σημαντικός θα είναι ο ρόλος της Ελλάδας που είναι ήδη μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Και δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι προς αυτή την κατεύθυνση υποβοηθητική σε μεγάλο βαθμό θα είναι η υποβληθείσα ήδη αίτηση για ένταξή μας στην ΕΟΚ και η παραπομπή της στην επιτροπή εμπειρογνομόνων για μελέτη, παρά την έντονη τουρμική αντίδραση.

Απ' όσα ήδη ανέφερα καθίσταται φανερό ότι δεν μπορούμε να ισχυριστούμε πως βλέπουμε φως στη σήραγγα του Κυπριακού ή πως υπάρχουν θετικές ενδείξεις για άνοιγμα του δρόμου για δίκαιη και βιώσιμη λύση. Μια σωστή εκτίμηση των πραγμάτων μας οδηγεί σε ένα ακόμα συμπέρασμα: Δεν είναι δυνατό να προβλέψουμε τα χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία θα σημειωθούν ουσιαστικές εξελίξεις, οποιαδήποτε μέθοδος και αν ακολουθηθεί για την προώθηση του εθνικού μας προβλήματος. Επομένως, επιβάλλεται να εξασφαλίσουμε στο εσωτερικό τις προϋποθέσεις εκείνες που είναι απαραίτητες για συνέχιση και δικαίωση του αγώνα μας.

Μια από τις βασικές προϋποθέσεις είναι η διατήρηση της οικονομικής μας ευρωστίας, ιδιαίτερα μάλιστα μετά από τις δυσμενείς επιπτώσεις που προέκυψαν από την κρίση στον Αραβικό Κόλπο. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η συνέχιση της κρίσης για μακρά χρονικά διαστήματα θα επηρεάσει όχι μόνο τις τιμές των καυσίμων αλλά και τον τουρισμό μας από τον οποίο εισπράττουμε κάθε χρόνο γύρω στα πεντακόσια εκατομμύρια λίρες σε ξένο συνάλλαγμα. Επομένως, υπάρχει ανάγκη να ακολουθήσουμε πολιτική αυστηρής λιτότητας, για να διαφυλάξουμε το οικονομικό μας μέτωπο και να μη βρεθούμε υπό την απειλή δυο μετώπων, δηλαδή του Αττίλα και της οικονομικής κρίσης. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ στο ύψος του Τακτικού Προϋπολογισμού το οποίο αυξάνεται με ανησυχητικό ρυθμό, ενώ ταυτόχρονα σμικρύνεται το ύψος των δαπανών για έργα αναπτύξεως και για κοινωνικές παροχές και αυξάνεται ο εξωτερικός δανεισμός και το

έλλειμμα των προϋπολογισμών. 'Όμως σχετικά μ' αυτή την πτυχή του θέματος θα μιλήσουν εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού άλλοι Βουλευτές του κόμματος.

'Άλλη βασική προϋπόθεση είναι η αποτελεσματική αμυντική μας θωράκιση, εκτός και αν σημειωθούν εξελίξεις που θα επιτρέψουν επανεξέταση του θέματος.

Μια τρίτη βασική προϋπόθεση είναι η εσωτερική ενότητα. Τότε μόνο μπορεί να υπάρξει πραγματική και ουσιαστική εσωτερική ενότητα, αν διαχωρίσουμε το εθνικό μας πρόβλημα από τα πολιτικά σύνδρομά μας, αν το τοποθετήσουμε υπεράνω κομματικών σκοπιμοτήτων τόσο εδώ όσο και στην Ελλάδα και αν η οποιαδήποτε διαφορά απόψεων σε θέματα χειρισμών δε χρησιμοποιείται για τη διατύπωση κατηγοριών εναντίον των πολιτικών μας αντιπάλων. Χρειάζεται ακόμα να σταματήσουμε να αναμοχλεύουμε το θλιβερό παρελθόν και να προσηλωθούμε αυστηρά στην πολιτική της ενότητας αντί της διαίρεσης.

Υπάρχει ακόμα ένα συναφές θέμα το οποίο θα ήθελα να θίξω. Μερικοί αμφιβάλλουν αν λόγω του υψηλού βιοτικού επιπέδου που απολαμβάνει ο λαός μας υπάρχει θέληση για αγώνα. Αν πράγματι διαβλέπουν μείωση της αγωνιστικότητας του λαού, αυτό δεν οφείλεται στο υψηλό βιοτικό μας επίπεδο, αλλά στο γεγονός ότι ο λαός ωρίμασε και δεν παρασύρεται πλέον από εύηχα συνθήματα. 'Όμως το φαινόμενο αυτό που βλέπουν δεν είναι μείωση της αγωνιστικής διάθεσης του λαού μας, γιατί πιστεύω ακράδαντα ότι ο λαός μας είναι έτοιμος να αγωνιστεί, για να υπερασπίσει το ελεύθερο τμήμα της Κύπρου στην περίπτωση που θα εκδηλωθεί ένας τρίτος Αττίλας. Ο λαός μας είναι ακόμα έτοιμος να αγωνιστεί, για να απελευθερώσει τα εδάφη του, αν πειστεί ότι ρεαλιστικές εκτιμήσεις και όχι συνθήματα του προσφέρουν την ευκαιρία για έναν τέτοιο αγώνα.

Μια άλλη βασική προϋπόθεση που χρειάζεται, για να υπάρξει στον επιθυμητό βαθμό η εσωτερική ενότητα, είναι να λειτουργήσει σωστά και αξιοκρατικά το πραγματικό δημοκρατικό πολίτευμα. Να καταργηθεί η ευνοιοκρατία, η οποία είναι θεσμός στον τόπο μας. 'Όμως, για να επιτευχθεί αυτό, χρειάζεται όχι μόνο απόφαση της κυβέρνησης αλλά συνεργασία κυβέρνησης, Βουλής και κομμάτων. Η διάκριση των πολιτών ανάλογα με τα πολιτικά τους φρονήματα πρέπει οριστικά να περάσει στο θλιβερό παρελθόν και όχι να είναι χαρακτηριστικό του παρόντος και του μέλλοντος.

Κατέθεσα στη Βουλή πριν από τρία χρόνια πρόταση νόμου που απαγορεύει την καταγραφή των πολιτικών φρονημάτων των κρατικών και ημικρατικών υπαλλήλων, η οποία όμως δυστυχώς εκκρεμεί. 'Ισως η εκκρεμότητα να οφείλεται στο γεγονός ότι δόθηκαν κυβερνητικές διαβεβαιώσεις πως δεν υπάρχουν πλέον φάκελοι πολιτικών φρονημάτων. Τώρα όμως προέκυψε σοβαρό θέμα. Και φαίνεται ότι υπάρχουν ακόμα αυτοί οι φάκελοι. Πρέπει λοιπόν να προχωρήσουμε σε έργα, αλλά και ταυτόχρονα να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου που εκκρεμεί ενώπιόν μας.

Επιβάλλεται ακόμα να εξεταστούν ορισμένες αρμοδιότητες του Υπουργικού Συμβουλίου αναφορικά με την παύση των δημόσιων υπαλλήλων για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Είχα καταθέσει και γι' αυτό το θέμα πρόταση νόμου πριν από πολύ καιρό. Η ψήφισή της όμως αναβλήθηκε και δε χρειάζεται η πρόταση να ψηφιστεί, γιατί στο μεταξύ το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο δεν έχει τέτοια εξουσία και ότι η άσκηση τέτοιας εξουσίας είναι αντισυνταγματική πράξη. Εκείνο που τώρα χρειάζεται είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου ο οποίος περιέχει ακόμα τη σχετική διάταξη.

Σχετικά μ' αυτό το θέμα θέλω ακόμα μια φορά να υπογραμμίσω ότι υπάρχει μια κατηγορία πολιτών της Δημοκρατίας οι οποίοι παύθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Παύθηκαν χωρίς να τύχουν ακρόασης και κατά παράβαση των στοιχειωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων. Επανειλημμένα ζήτησα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας επανεξέταση αυτού του θέματος και επαναλαμβάνω σήμερα δημόσια από το βήμα της Βουλής αυτό το αίτημα. Γιατί για μας κανένας άνθρωπος δε θεωρείται ένοχος οποιουδήποτε αδικήματος, αν δημοσίως δεν έχει κατηγορηθεί, αν δημοσίως δεν έχει δικαστεί και αν δεν του έχει παρασχεθεί η ευκαιρία να υπερασπίσει τον εαυτό του δημόσια. Για μας του Δημοκρατικού Συναγερμού αυτά είναι απαραίτητα στοιχεία μιας πραγματικής δημοκρατίας, ακόμα και όταν οι κατηγορίες αναφέρονται σε ενέργειες που αποβλέπουν σε κατάλυση της δημοκρατίας. Δε δεχθήκαμε ποτέ και δε θα δεχθούμε στο παρόν ή στο μέλλον επί τη βάσει φακελωμάτων να αποφασίζει το Υπουργικό Συμβούλιο ή οποιοδήποτε άλλο σώμα εν κρυπτώ και παραβύτω αν άνθρωποι πράγματι διέπραξαν τα παραπτώματα ή τα εγκλήματα για τα οποία κατηγορούνται.

Προτού εγκαταλείψω το βήμα, θα ήθελα με αντικειμενικά κριτήρια να αξιολογήσω το έργο της κυβέρνησης.

Στο εθνικό θέμα η κυβέρνηση, ακολουθώντας σωστή πολιτική, αύξησε το διεθνές ενδιαφέρον, έδωσε το σωστό μήνυμα πως η μη πρόδος οφείλεται αποκλειστικά στην τουρκική αδιαλλαξία και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για επίδειξη ενεργότερου ενδιαφέροντος από πλευράς Ευρώπης και για ενεργό ανάμειξη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Όμως, λόγω των διεθνών εξελίξεων που δε σχετίζονται άμεσα με το Κυπριακό δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει αποτελεσματικές ενέργειες προς την κατεύθυνση της Τουρκίας από εκείνες τις χώρες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την Τουρκία.

Όσον αφορά την οικονομική πολιτική, συνεχίζεται με ανησυχητικό ρυθμό η αύξηση των κρατικών δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού. Η πολιτική της οικονομικής περισυλλογής χωλαίνει λόγω του τρόπου αντιμετώπισής της όχι μόνο από την κυβέρνηση αλλά και από τα κόμματα. Για να εφαρμοστεί πραγματική πολιτική περισυλλογής και λιτότητας, επιβάλλεται η συνεργασία κυβέρνησης, Βουλής και κομμάτων.

Στον τομέα της χρηστής διοίκησης, παρά το ότι η κατάσταση αρχικά παρουσίασε μια βελτίωση, εξακολουθούν να καταγγέλλονται σοβαρές ατασθαλίες που αφορούν τη δημόσια υπηρεσία. Καταγγέλλονται συμπτώματα ευνοιοκρατίας και χρησιμοποίησης του κρατικού μηχανισμού και ειδικά της αστυνομίας για την προώθηση συγκεκριμένων πολιτικών κινήσεων και προσώπων που αυτοεμφανίζονται ως υποστηρικτές του Προέδρου, ως αντιστασιακοί ή υπό άλλα διάφορα σχήματα. Προειδοποιούμε τον Πρόεδρο ότι δε θα ανεχθούμε τη χρησιμοποίηση είτε από Υπουργούς του είτε από άλλους του κρατικού μηχανισμού και ιδιαίτερα της αστυνομίας για τη δημιουργία και προώθηση πολιτικών σχημάτων ή κομμάτων και για επηρεασμό των ψηφοφόρων. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι γνωρίζουμε πολύ καλά τον τρόπο με τον οποίο ορισμένοι αξιωματικοί και μάλιστα επαρχιακοί διευθυντές της αστυνομίας ενεργούν, νομίζοντας ότι κάποιοι θα τους καλύψουν.

Παρά την κρίση θεσμών που παρατηρείται και για την οποία θα μιλήσουν άλλοι ομιλητές του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα δώσουμε μικρή πίστωση

χρόνου στην κυβέρνηση για την αντικειμενική έρευνα διάφορων σκανδάλων, για την εξυγίανση θεσμών, για την πάταξη της ευνοιοκρατίας και για την εμπέδωση της αξιοκρατίας. Μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα θα αναμένουμε να στείλει σχετικό νομοσχέδιο για τη σύσταση δημοκρατικά εκλεγμένης επιτροπής προσφύγων. Θα αναμένουμε ακόμα να δούμε τη λήψη μέτρων για την επίλυση καυτών προσφυγικών προβλημάτων για τα οποία θα μιλήσουν άλλοι ομιλητές εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Αναμένοντας ότι η κυβέρνηση θα ανταποκριθεί θετικά σε όλα όσα έχω επισημάνει, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει τους προϋπολογισμούς, όπως συναινετικά έχουν τροποποιηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, την οποία συγχαίρω για το έργο που επιτέλεσε και για τις περικοπές που επέφερε στις δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού στην προσπάθειά της για εφαρμογή της απαραίτητης πολιτικής της αυστηρής λιτότητας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον κ. Γαλανό στο βήμα της Βουλής, για να καταθέσει την ομιλία του.

Ο κ. Κληρίδης δεν πήρε όλο του το χρόνο. Περισσεύουν δεκαπέντε ως είκοσι λεπτά, τα οποία ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να τα πάρω εγώ, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε δικαιούσαι να τα πάρεις. Θα τα πάρει ο κ. Ζαχαριάδης.

(Γελά)

Εσείς, κ. Γαλανέ, θα πάρετε αυτοδικαίως περισσότερα λεπτά, διότι θα σας κάμω χατίρι.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε μας συνήθισαν οι απελθούσες κυβερνήσεις σε χατίρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν πειράζει. Τα εφαρμόζουμε από τώρα, κύριε Κληρίδη.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι η τελευταία φορά που συζητά η παρούσα Βουλή τους τρεις κρατικούς προϋπολογισμούς, Τακτικό, Αναπτύξεως και Εκτοπισθέντων. Το 1991 που αφορούν βρίσκει την πατρίδα μας, την Κύπρο, να στενάζει ακόμα από την παρουσία των στρατευμάτων του τούρκικου Αττίλα και τους εκτοπισθέντες μακριά από τα πραγματικά τους σπίτια.

Όπως πάντα, και σωστά αναφέρεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, οι ετήσιοι προϋπολογισμοί αντιπροσωπεύουν μόνο μέρος της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής, νοουμένου ότι αυτή ουσιαστικά καθορί-

ζεται και ολοκληρώνεται με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και άλλα νομοθετήματα κατά τη διάρκεια του έτους, που ακόμα μια φορά δυστυχώς -και αυτή είναι η τρίτη κατά συνέχεια φορά στα χρόνια που πέρασε- και παρά τις από χρόνο σε χρόνο διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί ήσαν τακτικά στην ημερήσια διάταξη της Βουλής και ταυτόχρονα υπερέβησαν κάθε προηγούμενο, αφού συνολικά προνοούσαν συμπληρωματικές δαπάνες της τάξης των 100 εκατομμυρίων λιρών για το 1990. Αυτή η ασυνεπής τακτική από πλευράς κυβέρνησης δεν μπορεί παρά να δημιουργεί υποψίες για μια συνειδητή τακτική τεχνητής συμπύεσης του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού, που σκοπό έχει να παραπλανά Βουλή και λαό όσον αφορά το μέγεθος των πραγματικών ταμιακών ελλειμμάτων αυτής της κυβέρνησης.

Παρά ταύτα και διά ταύτα δεν είναι δύσκολο να διακρίνουμε τη φιλοσοφία που διέπει την κυβερνητική οικονομική πολιτική και από τις τακτικές ρήσεις και ανακοινώσεις του Προέδρου κυρίου Βασιλείου και άλλων αξιωματούχων της κυβέρνησης, ανεξάρτητα αν σε πλείστες όσες περιπτώσεις τα έργα ή μάλλον τα μη έργα πόρρω απέχουν από τα λόγια.

Το γεγονός επίσης ότι η Βουλή αναμένεται να ψηφίσει εντός δύο εβδομάδων τη φορολογική μεταρρύθμιση, όπως τελικά την έχουμε διαπραγματευθεί και διαμορφώσει, καθιστά σκόπιμη μία εφ' όλης της ύλης συζήτηση των οικονομικών πραγμάτων του τόπου και της κυβερνητικής οικονομικής φιλοσοφίας.

Πριν όμως τοποθετηθούμε πάνω σ' αυτά τα οικονομικά πράγματα και πριν εκφράσουμε τις απόψεις και τη φιλοσοφία του Δημοκρατικού Κόμματος, θα αναφερθούμε στις πολιτικές εξελίξεις και στον πολιτικό απολογισμό της Κύπρου κατά το 1990/με ιδιαίτερη έμφαση στην κατάσταση που βρίσκεται ή μάλλον που κατάντησε το Κυπριακό σήμερα.

Μια σύντομη ματιά στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο παρουσιάζει τις κοσμοϊστορικές εξελίξεις που τροχοδρομήθηκαν το 1989 να επιταχύνονται ή να βρίσκουν την κατάληξή τους το 1990. Το τείχος του αίσχους και της διαίρεσης στο Βερολίνο δεν υπάρχει πια και η Γερμανία επανενώθηκε, ενώ οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης αποτίναξαν σχεδόν όλες το κομμουνιστικό σύστημα, υιοθέτησαν τον πλουραλισμό, την πολυφωνία και τον πολυκομματισμό και αγωνίζονται να μεταβληθούν ιδεολογικά σε χώρες όπως αυτές της λοιπής Κεντρίας Ευρώπης και ταυτόχρονα να ξαναστήσουν τις οικονομίες τους από τα ερείπια στα οποία τις άφησε το προηγούμενο σύστημα και η κακοδιαχείρισή του.

Η Σοβιετική Ένωση και ο ηγέτης της Μιχαήλ Γκορμπατσώφ αντιμετωπίζουν έναν ιδιαίτερα τραχύ πολιτικό και οικονομικό χειμώνα επιβίωσης που κανένας δε γνωρίζει πού οδηγεί και μέχρι πού φθάνει το τέλος του δρόμου. Είναι θέμα χρόνου η αλλαγή του σημερινού συστήματος και ιδεολογικά και πολιτικά αυτό είναι σίγουρο. Το μεγάλο ερώτημα είναι ποιο πρότυπο ή μοντέλο είναι εκείνο που θα αντικαταστήσει το σημερινό χρεοκοπημένο μοντέλο και αν τελικά ένα σύστημα ομοσπονδίας θα διατηρήσει ενωμένη σε κάποιο βαθμό τη Σοβιετική Ένωση ή αν οι άνεμοι που φυσούν και δέρνουν σήμερα τη Σοβιετική Ένωση θα επιφέρουν μια εντελώς νέα τάξη πραγμάτων με απρόβλεπτες συνέπειες για ολόκληρη την ανθρωπότητα και το διεθνές πολιτικό και στρατιωτικό ισοζύγιο.

Η Ευρώπη των 12 από την άλλη πλευρά καθίσταται καθημερινά και ένας πιο δυνατός πόλος πολιτικής και οικονομικής έλξης, αφού ο οραματισμός των ηνωμένων πολιτειών της Ευρώπης ή του κοινού ευρωπαϊκού σπιτιού καθίσταται

ολοένα και μια πιο επιτυχή και συγκεκριμένη έννοια, μιας Ευρώπης όπου αποδείχθηκε πως μπορούν να συμβιώσουν άνετα όλα τα οικονομικά και κοινωνικά συστήματα και όπου ο ρόλος της ευρωπαϊκής κυβερνητικής υπερδομής δε συγκρούεται με το σύστημα της ελεύθερης οικονομίας και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και υποκαθιστά σταδιακά τα σοβινιστικά κρατικά πρότυπα των χωρών-μελών της. Και δεν είναι τυχαίο που η κυρία Θάτσερ, παρ' όλο το αυξημένο κύρος που προσέδωσε με τη διακυβέρνησή της στη Βρετανία, δεν κατάφερε να αντιστρέψει το ρεύμα και να σταθεί αντιμέτωπη της πορείας προς την Ευρώπη ακόμα και απ' αυτή τη συντηρητική Γηραιά Αλβιόνα, αλλά βρέθηκε τελικά εκτός της πρωθυπουργικής κατοικίας βασικά εξαιτίας της αδυναμίας της να συλλάβει σωστά τα ευρωπαϊκά μηνύματα. Και είναι αυτή η Ευρώπη που μέλλεται να συμπεριλάβει στους κόλπους της κατά τη νέα δεκαετία που άρχισε το 1990 τις σημερινές χώρες της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης και που θα καταστεί αντίβαρο στην οικονομική αντιπαράθεση μεταξύ Αμερικής και Ιαπωνίας, εφόσον αναμένεται ότι τον ψυχρό πόλεμο που έχει λήξει θα τον αντικαταστήσει η οικονομική αντιπαράθεση των πιο πάνω, ενώ συγχρόνως το διεθνές ενδιαφέρον αναμένεται να στραφεί προς την κατεύθυνση της επίλυσης περιφερειακών διενέξεων και της σωτηρίας του πλανήτη μας από την ολοένα αυξανόμενη καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος.

Δυστυχώς, δεν πρόφτασε να γιορτάσει η ανθρωπότητα το τέλος του ψυχρού πολέμου και την απόφαση για πυρηνικό αφοπλισμό και εδραίωση της ειρήνης και συνεργασίας μεταξύ Ανατολής και Δύσης, και βρέθηκε μπροστά σε μια οξεία περιφερειακή διένεξη με αιτία την εισβολή και κατοχή του Κουβέιτ από το Ιράκ του Σαντάμ Χουσεΐν, μια εξέλιξη που έχει συγκεντρώσει όλη την παγκόσμια πυριτιδαποθήκη στους άμμους της Αραβίας, που οδηγεί σε έναν πολυαίμακτο πόλεμο και που ήδη βύθισε την παγκόσμια οικονομία, συμπεριλαμβανομένης βέβαια και της μικρής Κύπρου, σε ύφεση.

Κύριε Πρόεδρε, έχω σκιαγραφήσει με πάρα πολύ αδρές γραμμές το παγκόσμιο σκηνικό και τις κυριότερες εξελίξεις που στο τέλος του 1990 σηματοδοτούν τη νέα δεκαετία που αρχίζει το 1991 και τη νέα δεκαετία μέσα στην οποία το μικρό καράβι της Κύπρου θα ταξιδέψει και καλείται να προγραμματίσει την πορεία του και το περαιτέρω ταξίδι του.

Πολύ λυπούμεθα να αναφέρουμε ότι δυστυχώς καμιά πραγματική προετοιμασία δεν έχει γίνει και καμιά σωστή πρόνοια δεν έχει ληφθεί, για να δικαιωθούμε ή και για να επιβιώσουμε μπροστά στα νέα δεδομένα και μέσα από τις κατακλυσμιαίες εξελίξεις που συνθέτουν τη σημερινή εικόνα.

Δεν επιχαίρουμε γιατί έχουμε δικαιωθεί για όλα εκείνα για τα οποία προειδοποιήσαμε τον κύριο Βασιλείου και την κυβέρνησή του αλλά και τα κόμματα που τον υποστηρίζουν και στηρίζουν τη γραμμή του. Δεν επιχαίρουμε, γιατί, όπως η επιτυχία ενός Προέδρου και μιας κυβέρνησης είναι επιτυχία ολόκληρου του λαού του, έτσι και η αποτυχία του -και είναι και για αποτυχία που μιλούμε- είναι και αποτυχία όλων μας, όλου του κυπριακού λαού.

Προειδοποιήσαμε ότι πρόχειρα, βεβιασμένα και αχρείαστα εγκαταλείφθηκε από τον κύριο Βασιλείου η πολιτική της πρόταξης των βασικών πτυχών του Κυπριακού, η πολιτική που, κατόπιν της εμπειρίας των ατέλειωτων γύρων των άγονων διαπραγματεύσεων από το 1974 μέχρι το 1985, υπαγόρευε ότι θα έπρεπε να επιμείνουμε σε κάποια πρόοδο πάνω στις βασικές πτυχές του Κυπριακού, που

είναι οι εξωτερικές πτυχές του Κύπριακού, δηλαδή σε πρόοδο στο θέμα της αποχώρησης των τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων, σε πρόοδο στο θέμα της αποκατάστασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών του λαού μας, που συμπεριλαμβάνουν τις τρεις βασικές ελευθερίες της διακίνησης, εγκατάστασης και περιουσίας, δηλαδή το δικαίωμα επιστροφής των προσφύγων μας υπό συνθήκες ασφαλείας, και σε πρόοδο στο θέμα των εγγυήσεων, δηλαδή των αποτελεσματικών εγγυήσεων χωρίς δικαίωμα μονομερούς επεμβάσεως από τις εγγυήτριες δυνάμεις.

Αυτή η πολιτική, που αποφασίσθηκε στην Αθήνα το 1985 κατά τη μετάβαση όλων των ηγετών των ελληνοκυπριακών κομμάτων και τη συνάντησή τους με τον τότε Πρωθυπουργό και Υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας, ήταν απότοκος της εμπειρίας μας από τη μέχρι τότε και μέχρι τώρα τουρκική πολιτική, που ήθελε τις κατά καιρούς συνομιλίες για λόγους όχι ουσιαστικούς αλλά διαδικαστικούς και εντυπώσεων, αποβλέποντας στα ακόλουθα μεταξύ άλλων:

- (α) Στη μετάθεση από την Τουρκία σε βάρος της Κύπρου της ουσίας του Κυπριακού, που πρώτα είναι θέμα εισβολής και κατοχής και κατά δεύτερο λόγο διακοινοτική διαφορά, αφού και το στοιχείο της διακοινοτικής διένεξης είναι η ίδια η Τουρκία με τη συνδρομή της Βρετανίας που το δημιούργησε, για να προωθήσει την εισβολή και κατοχή και την τελική νομιμοποίηση και δικαίωση του εγκλήματος.
- (β) Στην εξίσωση θύματος και θύτη και στην υποβάθμιση της δικής μας κρατικής οντότητας και την αναβάθμιση του καθεστώτος Ντενκτάς.
- (γ) Στην αποδιεθνοποίηση του Κυπριακού και στη δημιουργία άλλοθι για την Τουρκία, που με τις διακοινοτικές συνομιλίες παρουσιάζεται ως απλώς παρατηρητής ή το πολύ ως εγγυήτρια δύναμη -εξ ου και οι σχετικές αναφορές Κουεγιάρ στο συνέδριο της ΔΑΣΕ-καθώς και στη διαχρονική εξασθένιση των δικών μας δικαίων και διεκδικήσεων με την παράλληλη νομιμοποίηση και μονιμοποίηση των τετελεσμένων.
- (δ) Στη χρησιμοποίηση του παράγοντα χρόνος για τη σταδιακή αλλά συστηματική αλλαγή του δημογραφικού χάρτη της Κύπρου διά της καθόδου των εποίκων και της καταστροφής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Η νέα πολιτική της πρόταξης των βασικών πτυχών, που ήταν, επαναλαμβάνω, προϊόν μιας σχεδόν πανεθνικής απόφασης και της μοναδικής από το 1974 συνάντησης στην Αθήνα της κυβέρνησης της Ελλάδας με σύσσωμη την ελληνοκυπριακή ηγεσία, ήταν φυσικό να αντιμετωπίσει τις αντιδράσεις των συμμάχων και φίλων της Τουρκίας, ιδιαίτερα των Αγγλοαμερικανών, γιατί δεν τους βόλευε και γιατί ο φακός του διεθνούς ενδιαφέροντος επικεντρωνόταν και πάλι στο θέμα της εισβολής και κατοχής που έβαζε στο εδώλιο του κατηγορουμένου την Τουρκία και διέλυε το προπέτασμα καπνού της δήθεν διακοινοτικής διαφοράς που τόνιζε τις εσωτερικές μόνο πτυχές, δηλαδή τα συνταγματικά και διοικητικά θέματα, σαν να είναι το Κυπριακό θέμα μόνο συνταγματικής διευθέτησης μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Η πολιτική αυτή της πρόταξης είχε αρχίσει να αποδίδει καρπούς παρά τις γνωστές και προβλεπτές αντιδράσεις των φίλων και υποστηρικτών της Τουρκίας τις οποίες κάποιιοι εδώ στην Κύπρο της ηγεσίας του ΑΚΕΛ και του Συναγερμού έσπευσαν να χαρακτηρίσουν διεθνή απομόνωση. Και δεν ήταν παρά μόνο θέμα

χρόνου για να επανατοποθετηθεί σωστά το Κυπριακό και για να ασκηθούν ίσως για πρώτη φορά, όπως θα έλεγε και ο κύριος Βασιλείου, πραγματικές πιέσεις πάνω στην Τουρκία.

Το διεθνές κλίμα που σήμερα επικρατεί, η αυξανόμενη ευαισθησία στους κύκλους των Ηνωμένων Εθνών αλλά ιδιαίτερα στην Ευρώπη για το σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών, η επαναβεβαίωση της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι στο τελευταίο συνέδριο της ΔΑΣΕ αλλά και η σχεδόν παγκόσμια καταδίκη της εισβολής του Ιράκ στο Κουβέιτ, εξελίξεις που τονίζουν την κρατική οντότητα και το κυρίαρχο δικαίωμα των χωρών-κρατών, και τέλος τα εμπλεκόμενα συμφέροντα της Τουρκίας, Ελλάδας και Κύπρου προς την κατεύθυνση της Ευρώπης, συνδυαζόμενα με την αναζήτηση μιας νέας διεθνούς ηθικής και νομικής τάξης μέσα στα πλαίσια ενός αναβαθμισμένου εκτελεστικού ρόλου των Ηνωμένων Εθνών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου Ασφαλείας, δεν μπορούσαν παρά να δικαιώσουν την πολιτική της πρόταξης και να δημιουργήσουν ουσιαστικούς μοχλούς πίεσης πάνω στην Τουρκία, αντί του άλλοθι που ο κύριος Βασιλείου και εκείνοι που τον υποστηρίζουν πρόσφεραν, για να κατονομάζεται η Τουρκία προστάτης του δικαίου και της ηθικής τάξης.

Κύριε Πρόεδρε,

- Ποιος Θεός ή δαίμονας φώτισε τον Πρόεδρό μας να εγκαταλείψει την πολιτική της πρόταξης και να εισέλθει σε ένα διάλογο -και μάλιστα προσωπικά ο ίδιος- με τον Ντενκτάς εφ' όλης της ύλης;
- Τι ήταν εκείνο που σαν από μηχανής Θεός τον έκανε να αναφωνήσει τα γνωστά «1,000 Νταβός», «λύση χθες» ή ακόμα «λύση μέχρι τον Ιούνιο του 1989»;
- Τι ήταν εκείνο που τον έκανε να πιστέψει πως η κυρία Θάτσερ ή ο κύριος Μπους ή ο κύριος Μιττεράν και άλλοι ηγέτες «κατάλαβαν για πρώτη φορά το Κυπριακό» και βέβαια συμπερασματικά για πρώτη φορά θα ήταν έτοιμοι να βοηθήσουν για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματός μας; Ποια ήταν τα νέα στοιχεία που ο κύριος Βασιλείου τους εξήγησε και κατάλαβαν έτσι για πρώτη φορά; Μήπως εκείνα τα στοιχεία που εμπεριέχονται στις τελευταίες ιδέες Κουεγιάρ, «τις τροφές για σκέψη» και τώρα προς βρώσιν;
- Και ποιες ήταν εκείνες οι υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις -για να μην πω δεσμεύσεις- που είχε ο κύριος Βασιλείου, για να δεχτεί διάλογο άνευ όρων και άνευ προετοιμασίας; Ή μήπως επρόκειτο για δικές του προεκλογικές δεσμεύσεις και ο νόων νοείτω; - Και τι ήταν εκείνο ακόμα που τον έκανε στο βωμό αυτού του ψευδεπίγραφου διαλόγου, του διαλόγου χάριν του διαλόγου και χάριν των εντυπώσεων και του μάρκετινγκ, μέσα από πλατιά χαμόγελα, βαρύγδουπες αλλά και κοινότοπες διακηρύξεις, με άκρατη υπεραισιοδοξία, μέσα από το joie de vivre, την ανεπανάληπτη αισιοδοξία και τη χαρά της ζωής, να προβεί σε μια σειρά πράξεων υποβάθμισης της κρατικής μας οντότητας και απεμπόλησης κάποιων δικαιωμάτων και διεκδικήσεων, για να αποδείξουμε πως είμαστε τα καλά παιδιά;
- Τι επιτύχαμε με το να υποστέλλουμε την κυπριακή σημαία στη Γενεύη και αλλού, γιατί αλλιώς δε δεχόταν να μας συναντήσει ο Ντενκτάς; Ποιός άλλος Πρόεδρος κράτους υπο οποιοσδήποτε συνθήκες υποστέλλει τη σημαία του κράτους του;

- Τι κερδίσαμε με το να μη διεκδικήσουμε στο βαθμό που έπρεπε την προεδρία των Αδεσμεύτων, που, αν επιμένουμε, θα την παίρναμε και που για την κρατική μας υπόσταση και το διεθνές μας κύρος αλλά και για την προώθηση της υπόθεσής μας θα ήταν ένα πολύ ισχυρό όπλο; Μήπως κάποιοι και πάλι μας πίεσαν και μας υπέδειξαν ότι αυτό δε θα το ανεχόταν ο Ντενκτάς και θα διέκοπτε τις συνομιλίες;
- Γιατί επιμένουμε να καθυστερούμε πέραν των δύο χρόνων να υποβάλουμε την αίτηση για πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα, τις αποφάσεις και τις πιέσεις της μεγάλης πλειοψηφίας της Βουλής και του κυπριακού λαού;
Και όταν την υποβάλαμε μετά, που οι συνομιλίες ναυάγησαν, μήπως δεν αργοπορήσαμε αχρείαστα, χάνοντας κάποια προτεραιότητα που θα επιτυγχάναμε, αν υποβάλλαμε την αίτησή μας πιο έγκαιρα και πιο νωρίς, όταν ακόμα η Τουρκία δεν είχε προλάβει να δημιουργήσει τα σημερινά ερείσματα και τις διασυνδέσεις στην Ευρώπη και όταν οι εξελίξεις στην Ανατολική Ευρώπη δεν είχαν μετατοπίσει το βάρος της ευρωπαϊκής διεύρυνσης προς εκείνη την κατεύθυνση;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δε χρειάζεται να αναφέρω πολλά άλλα παραδείγματα, για να αποδείξω ότι ο κύριος Βασιλείου, καλή τη πίστει βέβαια, ακολούθησε μια πολιτική καλού παιδιού και εξευμενισμού, θυσιάζοντας όλα τα ρέστα του στο τραπέζι ενός διακοινοτικού διαλόγου που άρχισε σαν υπερβολαβία του Νταβός και που ήταν μοιραίο και προδιαγεγραμμένο να ναυαγήσει και να χρεοκοπήσει, όπως και το Νταβός.

Στην προσπάθεια να επιτύχει αυτός ο διάλογος δεν εφείσθημεν θυσιών και σε βάρος της κρατικής μας υπόστασης και σε βάρος των διεκδικήσεών μας, αφού ταυτόχρονα επικεντρώσαμε την προσοχή μας στη διαδικασία, στις πρόσκαιρες εντυπώσεις και στα καλά λόγια κάποιων ξένων ηγετών και υποτιμήσαμε καταστρεπτικά την ουσία. Η κυβέρνησή μας πιεζόμενη από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών δέχθηκε παράταση αυτού του διαλόγου για αρκετό χρόνο, αλλά οι τεχνητές αναπνοές δεν μπορούσαν να διατηρήσουν στη ζωή ένα έκτρωμα που γεννήθηκε κλινικά νεκρό.

Το αποτέλεσμα δεν ήταν απλώς να υποβαθμίσουμε την κρατική μας οντότητα, αλλά και να χάσουμε πολύτιμο χρόνο, γιατί μοιραία κάποτε θα επιστρέψουμε και πάλι στην πολιτική της πρόταξης των βασικών πτυχών. Δεν υπάρχει άλλη πολιτική που να οδηγεί στη λύση που όλες οι πλευρές φραστικά δεσμεύθηκαν να δεχθούν, εφόσον κανένας μα κανένας δεν μπορεί να δεχθεί λύση αντίθετη του «την πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω». Το αποτέλεσμα ήταν επίσης και η δημιουργία ενός επικίνδυνου αδιεξόδου σε μια καμπή διεθνών εξελίξεων που δυστυχώς ευνοούν την Τουρκία και που αποκαλύπτουν τον πραγματικό της ρόλο για τους συμμάχους της, αυτόν δηλαδή του χωροφύλακα της περιοχής μας.

Πέραν τούτου για εκείνους που πραγματικά ενδιαφέρονται για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση που δεν μπορεί παρά να προκύψει μέσα από έναν ουσιαστικό διάλογο, κάθε φορά που ένας νέος γύρος διαλόγου αποτυγχάνει -και δεν μπορεί παρά να αποτυγχάνει, όταν ξεκινά τόσο επιπόλαια και απροπαρασκευάστα, όπως ξεκίνησε αυτός ο γύρος- κάθε φορά, επαναλαμβάνω, που αποτυγχάνει, μπαίνει ακόμα ένα καρφί στο φέρετρο του διακοινοτικού διαλόγου, γιατί ενθαρρύνει κάποια συμφέροντα που προωθούν στο εξωτερικό τη μονιμοποίηση και νομιμο-

ποίηση της διχοτόμησης να συμπεραίνουν ότι οι διακοινοτικές διαφορές είναι αγεφύρωτες και ότι η Κύπρος είναι καταδικασμένη να μείνει διχοτομημένη.

Το φοβερότερο όμως απ' όλα είναι ότι στο βωμό αυτού του διαλόγου και της εμπλοκής μας σ' αυτή την προσπάθεια επιτρέψαμε πρωταγωνιστικό ρόλο σ' ένα Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών που, αντί να εφαρμόζει τα ψηφίσματα, τις αποφάσεις και τις αρχές του καταστατικού χάρτη, εφαρμόζει μια ποντιοπιλατική πολιτική ίσων αποστάσεων μεταξύ θύματος και θύτη αλλά και μεταξύ του χείρονος και χειρίστου των προτάσεων της άλλης πλευράς.

'Ετσι μας έχουν μείνει οι ιδέες Κουεγιάρ «για σκέψη» και για βρώση και για τελική δηλητηρίαση, που επιβεβαιώθηκαν και επικυρώθηκαν με την Απόφαση 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Ερωτούμε τον Πρόεδρο Βασιλείου:

- Είναι ή όχι ομόφωνη θέση της δικής μας πλευράς η αποχώρηση όλων των τούρκικων στρατευμάτων πριν από την εφαρμογή μιας λύσης του Κυπριακού; Και προνοεί αυτό το έγγραφο/ιδέες Κουεγιάρ την ισορροπημένη παρουσία και μετά τη λύση τούρκικων και ελληνικών στρατευμάτων;

Πρώτη κατά συνέπεια βασική διαφωνία αυτό το έγγραφο, που τονίζουμε ότι υιοθετήθηκε δυστυχώς με Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας.

- Αποτελεί στο θέμα των εποίκων ομόφωνη θέση της δικής μας πλευράς ή όχι η αποχώρηση όλων των εποίκων; Γιατί δε γίνεται γι' αυτό το θέμα επομένως καμιά συγκεκριμένη αναφορά σ' αυτές τις ιδέες; Γίνεται βέβαια κάποιος λόγος για συζήτηση δημογραφικών θεμάτων στα πλαίσια της λύσης, που υποβαθμίζει τη σημασία του προβλήματος και καθιστά διαπραγματεύσιμη την απαράδεκτη παρουσία εποίκων. Δεύτερη επομένως βασική διαφωνία.

- Είναι ομόφωνη θέση μας ή δεν είναι η επιστροφή των προσφύγων διά της άσκησης του απαράγραπτου δικαιώματος της επιστροφής και ταυτόχρονα η διευθέτηση της στέγασης των Τουρκοκυπρίων που θέλουν να παραμείνουν στην περιοχή;

'Ομως το έγγραφο Κουεγιάρ προνοεί περιορισμούς σε βαθμό εξουδετέρωσης του δικαιώματος επιστροφής. Εισάγεται ως αρχή η οροφή, δηλαδή στο θέμα αυτό θα ληφθούν κατά προτεραιότητα υπόψη τα «συμφέροντα» και «δικαιώματα» αυτών που μένουν στα σπίτια μας. Ακόμα και των εποίκων.

Τρίτη βασική διαφωνία.

- Είναι θέση μας ή δεν είναι η κατοχύρωση και εφαρμογή της ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης και απόκτησης περιουσίας σε ολόκληρη την Κύπρο για όλους του νόμιμους κατοίκους της;

'Ομως στο έγγραφο Κουεγιάρ εισάγονται οι αρχές των περιορισμών για όλες τις βασικές ελευθερίες. Στο θέμα της διακίνησης προνοείται σύστημα προδιαγραφών πολιτών με βάση το οποίο θα τους απαγορεύεται η ελεύθερη διακίνηση. Στο θέμα της εγκατάστασης προνοείται ρητά ποσοστιαία αναλογία για μόνιμη πληθυσμιακή πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων -και εποίκων, προσθέτω- στην τώρα κατεχόμενη περιο-

χή. Στο θέμα της απόκτησης περιουσίας προνοείται και πάλι ρητά ποσοστιαία αναλογία για μόνιμη τουρκική πλειοψηφία όσον αφορά την ιδιοκτησία γης στην υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση περιοχή.

Τέταρτη βασική διαφωνία μας.

Ένας μπορεί εύκολα να εξαγάγει το συμπέρασμα ότι με τους όρους και τις προϋποθέσεις που εισάγονται με τις ιδέες Κουεγιάρ εμπεδώνεται μόνιμο προγεφύρωμα της Τουρκίας στην Κύπρο και μας ζητείται να το νομιμοποιήσουμε με την υπογραφή μας. Δυστυχώς ένα μεγάλο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση έχει γίνει με το ψήφισμα 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας που δέχεται αυτές τις ιδέες ως βάση για λύση.

Και όμως η τουρκική πλευρά απέρριψε αυτές τις ιδέες και αυτό το έγγραφο, παρόλο που αυτές ήταν προηγουμένως περίπου οι δικές τους θέσεις, σίγουρα εν αναμονή περαιτέρω δικών μας υποχωρήσεων και για να έχουν το πλεονέκτημα να διαπραγματευθούν από αυτές τις ιδέες και πιο κάτω. Όσον αφορά τη δική μας πλευρά η κυβέρνηση Βασιλείου τήρησε σιγή και ουδέν σχόλιον εγένετο -αν ήταν δυνατό- ενώ το ΑΚΕΛ και ο ΔΗΣΥ τις χαρακτήρισαν ως τροφή για σκέψη. Εμείς βέβαια τις απορρίψαμε χωρίς δεύτερη σκέψη και έτσι έπρεπε να είχε γίνει από όλους. Η σιωπή μας δυστυχώς ή ακόμα το « ναι μεν αλλά» εκλαμβάνεται ως στρατηγική αποδοχής και, χωρίς να το αντιληφθούμε, έχουμε δώσει την εντύπωση στους ξένους -εκτός αν πρόκειται για κάτι περισσότερο από εντυπώσεις- ότι δεχθήκαμε αυτές τις ιδέες, δηλαδή ανατινάξαμε οριστικά τα τελευταία όρια και τις ζώνες ασφαλείας. Ως παράδειγμα αναφέρω το ότι μας εξέπληξε όλους τους εκπροσώπους των κομμάτων, όταν ακούσαμε κατά τη διάρκεια του τελευταίου συνεδρίου της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης στην Ουραγουάη, τον Πρόεδρο της Επιτροπής για το Κυπριακό, Ελβετό Βουλευτή κ. Οττ, να διαβάζει από την έκθεσή του ότι έγιναν από εμάς αποδεκτές οι ιδέες και το έγγραφο Κουεγιάρ.

Κύριε Πρόεδρε, πόσο πιο κάτω μας απομένει να κατρακυλήσουμε, πόσο πιο βαθιά στον κακού τη σκάλα; Πότε θα αντιδράσουμε; Όταν ετοιμαστεί περίγραμμα από το Γενικό Γραμματέα και τους βοηθούς του με βάση αυτές τις ιδέες και όταν μας καλέσουν να διαπραγματευθούμε με αυτό ως βάση; Και όταν τότε θα έχουμε οριστικά ξεφύγει από τα ψηφίσματα και τον καταστατικό χάρτη του Ο.Η.Ε. και από τις συμφωνίες κορυφής;

Και γιατί και πώς μετά την έναρξη του άνευ όρων διαλόγου πριν από δύο χρόνια και ενώ τέθηκε χρονοδιάγραμμα μέχρι τον Ιούνιο του 1989 για κατάληξη σε περίγραμμα λύσης με βάση τις δύο συμφωνίες κορυφής και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, που περιέχονται και κατοχυρώνονται με την υπογραφή και του Ντενκτάς στη συμφωνία του με τον Κυπριανού, καταλήξαμε σήμερα στις ιδέες Κουεγιάρ; Γιατί αναζητήθηκε περίγραμμα και ενθαρρύνθηκε η υποβολή ιδεών που ανατρέπουν και εξουδετερώνουν τη βάση επίλυσης του Κυπριακού, όπως είχε συμφωνηθεί και από την τουρκική πλευρά μέχρι το 1979, και τις οποίες ιδέες η τουρκική πλευρά σήμερα απορρίπτει;

Γιατί επιτράπηκε από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στον Ντενκτάς να θέσει επί τάπητος τις νέες του αξιώσεις που μιλούν για αυτοδιάθεση δύο λαών, δηλαδή ξεκάθαρα να ξεφύγει από το πλαίσιο της ομοσπονδίας και να εισέλθει στη διαχρονική υπό δοκιμή εισήγηση της συνομοσπονδίας;

Και γιατί ο κύριος Βασιλείου, ενώ γνώριζε το μοναδικό λόγο για τον οποίο ο Ντενκτάς θα πήγαινε στη Νέα Υόρκη τον περασμένο Μάρτιο, ενθάρρυνε τον Κουεγιάρ να συγκαλέσει τη συνάντηση;

Και γιατί ακόμα η κυβέρνηση Βασιλείου δεν επιβεβαιώνει με επιστολή προς τον Κουεγιάρ τις θέσεις της πλευράς μας και το ότι, απορρίπτοντας αυτές τις ιδέες, επιμένει σε λύση με βάση τις συμφωνίες κορυφής και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, όπως εξάλλου δεσμεύθηκε ο κ. Βασιλείου και προεκλογικά με επιστολές προς ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ και μετεκλογικά προς το Εθνικό Συμβούλιο;

Και γιατί αντ' αυτού με συνεπίκουρες τις δύο συνεργαζόμενες στο Εθνικό ηγεσίες του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ απέρριψε στην τελευταία συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου την προσφυγή μας στα Ηνωμένα Έθνη, που έπρεπε κανονικά να είχε γίνει από την πρώτη μέρα που τορπίλισε και ανατίναξε ο Ντενκτάς το διάλογο και που αυτή η προσφυγή θα μας επέτρεπε να απεγκλωβιστούμε από τις ιδέες Κουεγιάρ; Εκτός αν είναι γι' αυτό το λόγο που αποφάσισαν να μη γίνει.

Αν ο κ. Βασιλείου και τα κόμματα που υποστηρίζουν τη γραμμή του μεθοδεύουν ή δέχονται να μεθοδεύεται λύση με βάση το έγγραφο Κουεγιάρ, τότε οφείλουν να το πουν χωρίς καθυστέρηση και ξεκάθαρα στο λαό και να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους εγκατέλειψαν τις προηγούμενες θέσεις και δεσμεύσεις που ανέλαβαν στο Εθνικό Συμβούλιο και όχι να στρουθοκαμηλίζουν, για να βρεθεί ο λαός μας μπροστά σε νέα τετελεσμένα.

Και εφόσον ο κύριος Βασιλείου έκανε τόσο μάρκετινγκ και εξήγησε σε όλους για πρώτη φορά το Κυπριακό, ποια η δυσκολία, αφού τους πείσαμε όλους, να φοβούμεστε, τώρα που το σίδερο είναι ζεστό, τώρα που θέματα εισβολής και κατοχής είναι τόσο επίκαιρα, τώρα που καταδικάζεται από όλους η εισβολή και κατοχή στο Κουβέιτ, να βάλουμε την Τουρκία στον πάγκο της και τους συμμάχους της έναντι των ευθνών τους; Και γιατί δε διακηρύσσουμε από το βήμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται από τη συμμαχία κατά του Ιράκ δύο μέτρα και δύο σταθμά, ότι δεν υπάρχουν καλές και κακές εισβολές και ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές ελευθερίες σε κάθε μήκος και πλάτος της γης είναι αναφαίρετα;

Η μήπως έχει κατανοήσει ο κύριος Βασιλείου και αυτοί που τον υποστηρίζουν πόσο καταστρεπτική υπήρξε η πολιτική του εξευμενισμού και της απαλλαγής της Τουρκίας των ευθνών της, ο άνευ όρων και εφ' όλης της ύλης διάλογος και η εγκατάλειψη της πολιτικής της πρόταξης; Ότι για πρώτη φορά πράγματι δώσαμε δικαιώματα στους φίλους της Τουρκίας, τον Μπους και το Foreign Office, να διαχωρίζουν μεταξύ της εισβολής στο Κουβέιτ και της επέμβασης σε εισαγωγικά της εγγυήτριας Τουρκίας στην Κύπρο;

Κύριε Πρόεδρε, ο αείμνηστος Τρικούπης κάποτε χαρακτηριστικά αναφώνησε: «Δυστυχώς, κύριοι, επτωχέυσαμεν». Τούτο ισχύει απόλυτα και για τη χρεοκοπία της πολιτικής που ακολούθησε ο κ. Βασιλείου και η κυβέρνησή του μαζί με τα κόμματα που τον στηρίζουν και τον υποστηρίζουν πάνω στο εθνικό μας θέμα.

Η πολιτική του καλού παιδιού δεν μπορεί να αποδώσει ποτέ, όσο συμπαθής και να είναι -και δεν αμφιβάλουμε- ο Πρόεδρος μας προσωπικά σε εκείνους που σήμερα διαχειρίζονται τις τύχες του κόσμου. Μεταξύ ανθρώπων υπάρχει φιλία, πολλές φορές ανθρωπιά. Μεταξύ κρατών δεν υπάρχει τίποτε άλλο παρά τα συμφέροντα και οι σκοπιμότητες. Γι' αυτό είναι προτιμότερο για έναν ηγέτη μικρού και τραυματισμένου κράτους, αντί να είναι προσωπικά αγαπητός, να γίνονται σεβαστές και κατανοητές οι διεκδικήσεις της χώρας του και του λαού του. Δεν μπορεί να παίζουμε ή να πειραματιζόμαστε ούτε με το μέλλον της Κύπρου ούτε με την εθνική αξιοπρέπεια, που είναι το μεγαλύτερο όπλο που διαθέτουν οι μικροί λαοί.

Σίγουρα επιζητούμε ενότητα. Και σίγουρα η ενότητα είναι απαραίτητη για να επιβιώσουμε. Όμως πρέπει να συμφωνήσουμε στην ουσία και στους χειρισμούς, που πολλές φορές είναι μέρος της ουσίας. Δεν επιχαίρουμε, επαναλαμβάνω, που ως κόμμα δικαιωθήκαμε. Τι να κάνουμε τη δικαίωση, όταν όλοι μαζί θα κλάιμε πάνω στα ερείπια μιας αγαπημένης αλλά οριστικά χαμένης πατρίδας; Εκατό φορές να μη δικαιωθούμε, αν είναι να σωθεί ο τόπος μας. Και αυτά είναι τα ειλικρινή πιστεύω μας. Ποτέ δε θα ταυτιστούμε με κάποιους που μπορεί να μη θέλουν ποτέ λύση, κάποιους λίγους που οραματίζονται ακόμα την ένωση που έφυγε ανεπιστρεπτή ή τη διπλή ένωση ή κάποιους σοβινιστές που δεν αντιλαμβάνονται ότι, για να επιβιώσει η Κύπρος, πρέπει να φτιάξουμε με τους Τουρκοκυπρίους και τις άλλες κοινότητες μια κοινή γεωγραφική πατρίδα, όπου να ζήσουμε μαζί ευτυχισμένοι και ευημερούντες με κοινούς οραματισμούς και με κοινά όνειρα για τα παιδιά μας, να δουλεύουμε την ίδια βασανισμένη γη, να μας χαμογελά ο ίδιος ήλιος, να προσευχόμαστε μαζί για βροχή σε μια ενωμένη Κύπρο και να βάζουμε μαζί τα θεμέλια μιας ευρωπαϊκής Κύπρου, ενός ευρωπαϊκού σταθμού λαών και πολιτισμών, μιας γέφυρας φιλίας και συνεργασίας των λαών της περιοχής με την ευρύτερη Ευρώπη.

Αυτό είναι το πιστεύω μας και είναι γι' αυτό που αγωνιζόμαστε από τις επάλξεις του κόμματός μας, χωρίς να ξεχνούμε ποτέ ότι όλοι ανήκουμε σε ένα μεγάλο κόμμα που λέγεται Κύπρος και ότι είναι αυτού του κόμματος που τα συμφέροντα εξυπηρετούμε. Επομένως ας μη μας συγχύσουν ποτέ με κάποιες άλλες καταστάσεις, με κάποιους «άδειου λόγου τροπαιούχους» που άλλα σχέδια έχουν πιθανόν γι' αυτό τον τόπο.

Είναι καιρός ο Πρόεδρος μας να ανακρούσει πρύμναν. Τέρμα στο μάρκετιγκ και τις επιπολαιότητες. Είναι καιρός για μετάβαση στην Αθήνα όλων για την πραγματοποίηση της πανεθνικής διάσκεψης. Είναι εύκολο και ίσως δικαιολογημένο για την ελληνική κυβέρνηση με τα πολλαπλά προβλήματα που κληρονόμησε και αντιμετωπίζει το να ομιλεί για συμπαράσταση και να συνυπογράφει το «η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται». Δε διαφωνούμε καθόλου με αυτή τη θέση και αυτό το θεώρημα, που σκοπό έχει να τονίσει την κρατική μας οντότητα. Η Κύπρος όμως δεν παύει να είναι κομμάτι του έθνους των Ελλήνων, μια ακριτική εσχατιά αυτού του έθνους και, αν πέσει η Κύπρος και χαθεί ως βόρα στις ορέξεις του τουρκικού επεκτατισμού, αυτός δε θα σταματήσει στην Κύπρο που είναι το πρώτο οχυρό.

Γι' αυτό το λόγο πρέπει να χαραχθεί από κοινού μια κοινή εθνική πολιτική που για πρώτη φορά -και το τονίζω- να καλύψει την Κύπρο ως εθνικό χώρο και με έντονες και συντονισμένες διπλωματικές και διαφωτιστικές προσπάθειες, εκμεταλλευόμενοι τον αέρα της αλλαγής στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, σταθμίζοντας τις επιδιώξεις και τους προσανατολισμούς της Τουρκίας και υπολογίζοντας και εκτιμώντας σωστά τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σχέδιά της, να σταθούμε αντιμέτωποι σ' αυτά τα σχέδια, να ανεβάσουμε το κόστος της συνεχιζόμενης τουρκικής εισβολής και κατοχής, να αναλάβουμε μια παγκόσμια εθνική σταυροφορία διαφώτισης και να μην αφήσουμε πέτρα που να μην κινήσουμε για τη σωτηρία της Κύπρου. Ίσως η Ευρώπη, το κοινό σπίτι όλων μας, σήμερα να προσφέρει τις καλύτερες ελπίδες για αποτελεσματικές πιέσεις.

Όμως, ας δοθεί στο μεταξύ ένα τέρμα, επαναλαμβάνουμε, στις επιπολαιότητες, τις προχειρότητες, τους αυτοσχεδιασμούς και την πολιτική του εξευμενισμού, γιατί ο αντίπαλος γνωρίζει πολύ καλά -και το απέδειξε- πώς να εκμεταλλεύεται τις δικές μας αδυναμίες.

Το θέμα της άμεσης προσφυγής στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. πρέπει να επανεξεταστεί, όπως και το θέμα της προσφυγής στο Συμβούλιο Ασφαλείας για το συνεχιζόμενο εποικισμό σε βάρος του τόπου μας και ιδιαίτερα σε βάρος της Αμμοχώστου. Η κυβέρνηση οφείλει να τοποθετηθεί αρνητικά και χωρίς καθυστέρηση πάνω στο έγγραφο/ιδέες Κουεγιάρ, πριν αυτές μετατραπούν σε περίγραμμα λύσης και βρεθούμε οριστικά δέσμοι των δικών μας αυτοσχεδιασμών.

Είναι στο χέρι μας να ζητήσουμε πανεθνική διάσκεψη των ηγεσιών Ελλάδας και Κύπρου, γιατί η κατάληξη στην Αθήνα πάνω σε κοινή γραμμή και κοινούς χειρισμούς θα περιφρουρήσει τις βασικές μας διεκδικήσεις και θα θέσει τέρμα στα μνημόματα προς τα έξω από κάποιες πλευρές και την επιτήδεια διάβρωση των θέσεών μας, που πάντα καταλήγει να πιεζόμαστε εμείς, το θύμα, και όχι η Τουρκία, ο θύτης. Αργά ή γρήγορα -εμείς λέμε σύντομα- θα επανέλθει στο προσκήνιο και θα προωθηθεί μια γενική διευθέτηση του Μεσανατολικού με τη σύγκληση μιας γενικής διάσκεψης. Οφείλουμε κι εμείς να επαναφέρουμε παράλληλα το αίτημα για διεθνή διάσκεψη για το Κυπριακό, ιδιαίτερα όσον αφορά τις εξωτερικές πτυχές. Τούτο δεν υποκαθιστά την εντατικοποίηση των προσπαθειών μας στον ευρωπαϊκό χώρο, γιατί εκεί προσανατολίζεται και η Τουρκία και εκεί βρίσκονται ισχυροί μοχλοί πίεσης προς αυτήν και ερείσματα δικά μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ερχόμενοι στα οικονομικά πράγματα του τόπου και στους προϋπολογισμούς που έχουμε ενώπιόν μας, επιθυμούμε να τονίσουμε ότι και φέτος το Δημοκρατικό Κόμμα, συναισθανόμενο το βάρος και το μέγεθος της ευθύνης του για την ομαλή λειτουργία του κράτους και την ενίσχυση της κρατικής μας οντότητας, θα ψηφίσει τους προϋπολογισμούς στο σύνολό τους, όπως έχουν τροποποιηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, ενώ περαιτέρω εισηγήσεις για περικοπές και τροποποιήσεις θα υποβάλουμε κατά τη διάρκεια της κατ' άρθρον ψήφισης των προϋπολογισμών.

Ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς, παρ' όλες τις έντονες διαφωνίες μας ως προς τον τρόπο διακυβέρνησης του κυρίου Βασιλείου, τη λανθασμένη πολιτική και τους χειρισμούς του στο εθνικό θέμα και παρ' όλες τις παρατηρήσεις και αντιρρήσεις που έχουμε όσον αφορά τη φιλοσοφία της κυβέρνησής του σε θέματα οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής, τις οποίες θα αναφέρουμε στη συνέχεια.

Μας προβλημάτισε επίσης το γεγονός ότι, παρ' όλες τις προεκλογικές και μετεκλογικές διακηρύξεις του κυρίου Βασιλείου περί αξιοκρατίας και περί Προέδρου όλων των Κυπρίων, έχει πράξει ακριβώς το αντίθετο, ενώ ιδιαίτερα τα στελέχη και οι οπαδοί του Δημοκρατικού Κόμματος βρίσκονται υπό καταδίωξη και αισθάνονται δικαιολογημένα ανασφάλεια και πικρία.

Παρά ταύτα, πιστοί και συνεπείς στις δικές μας διακηρύξεις, που, όταν ήμασταν κυβέρνηση, απόλυτα δικαιολογημένα εμεμφόμεθα τους πολιτικούς μας αντιπάλους, διότι, καταψηφίζοντας δημαγωγικά τους προϋπολογισμούς, αποσκοπούσαν στο να θρηνήσουμε όλοι μας στα ερείπια της Κύπρου, φτάνει να έπεφτε ο Κυπριανός και να επλήττετο το Δημοκρατικό Κόμμα, θα ψηφίσουμε για την τρίτη κατά συνέχεια χρονιά της διακυβέρνησης Βασιλείου τους προϋπολογισμούς του κράτους.

Γιατί πρέπει να τονίσουμε ακόμα μια φορά -όπως τονίζαμε όταν ήμασταν κυβέρνηση- ότι σε ένα προεδρικό σύστημα σαν το δικό μας η καταψήφιση των προϋπολογισμών είναι μια πάρα πολύ σοβαρή ενέργεια με απρόβλεπτες συνέπειες,

ενώ από την άλλη πλευρά η υπερψήφισή τους δε σημαίνει κατ' ανάγκην και την έγκριση της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Όλες οι πλευρές εκτός από την αριστερά, που κάποτε, πριν καταρρεύσουν τα πολιτικοοικονομικά συστήματα των ανατολικών χωρών, μιλούσε για οικονομικό μετασχηματισμό, επαναλαμβάνω, όλες οι άλλες χώρες εφαρμόζουν και προωθούν το μεικτό σύστημα της οικονομίας και οι διαφορές μας προέρχονται από το κατά πόσο επιμένουν κάποιοι σε περισσότερο κρατικό παρεμβατισμό ή κάποιοι άλλοι τονίζουν περισσότερο την ελεύθερη οικονομία και την ιδιωτική πρωτοβουλία ή κάποιες πλευρές, όπως η δική μας, πιστεύουν στη διατήρηση του ευαίσθητου ισοζυγίου που θέλει το κράτος να παρεμβαίνει εκεί όπου υπάρχει ασυδοσία και αισχροκέρδεια και μονοπωλιακές καταστάσεις στον ιδιωτικό τομέα ή ακόμα όταν οι οικονομικές συνθήκες του τόπου είναι τέτοιες, που αδυνατεί να φθάσει η ιδιωτική πρωτοβουλία, όπως το 1974, που χρειάστηκε να ενισχυθεί ο ρόλος του κράτους, για να αναδομηθεί η οικονομία μας μετά τη λαίλαπα της τούρκικης εισβολής.

Μέσα σ' αυτό το σύστημα της μεικτής οικονομίας μας είναι αδύνατο να στερήσουμε από βασικές υπηρεσίες και Υπουργεία, όπως της Παιδείας, της Υγείας, της Άμυνας, των Εξωτερικών κτλ., τα απαραίτητα κονδύλια, ανεξάρτητα αν έχουμε επιμέρους παρατηρήσεις για τον τρόπο διαχείρισης αυτών των κονδυλίων, όπως επίσης δεν είναι νοητό για μας να περιορίσουμε βασικά αναπτυξιακά έργα ή να περικόψουμε την οικονομική ενίσχυση και την επιχορήγηση των ασθενέστερων εισοδηματικά τάξεων του λαού μας, όπως οι πρόσφυγες, οι αγρότες μας κ.ά.

Έχουμε την πεποίθηση ότι ο λαός μας στο σύνολό του δεν μπορεί παρά να συνεχίσει να εκτιμά το σοβαρό και υπεύθυνο χειρισμό εκ μέρους μας αυτών των θεμάτων και ακόμα να προβαίνει σε κάποιες συγκρίσεις.

Κύριοι συνάδελφοι, ελπίζαμε ότι με την πάροδο του χρόνου -και βρισκόμαστε στον τρίτο χρόνο της διακυβέρνησής του- ο Πρόεδρος Βασιλείου θα συνειδητοποιούσε επιτέλους ότι είναι ο Πρόεδρος αυτού του κράτους και ότι θα πρέπει να διαχειρίζεται με σύνεση και σοβαρότητα τα οικονομικά πράγματα του τόπου. Ελπίζαμε ότι θα συνειδητοποιούσε πως ένας Πρόεδρος δεν κάμνει αντιπολίτευση στην κυβέρνηση που αποχώρησε εδώ και τρία χρόνια, αλλά ούτε μπορεί να φορτώνει τα πάντα στη Βουλή, στα κόμματα, στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και στους εργοδότες· ότι κάποτε θα πρέπει να παίρνει κάποιες σωστές αποφάσεις που κάποιους δε βολεύουν, αλλά που θα έχουν θετικές επιπτώσεις σε ολόκληρη την οικονομία αυτού του τόπου και στο κοινωνικό σύνολο· ότι η πολιτική του μάρκετινγκ στα οικονομικά πράγματα αυτού του τόπου, η πολιτική του χαμόγελου και η επιθυμία να είναι σε όλα και για όλους ευχάριστος θα έπρεπε να έδιναν τη θέση τους στην πολιτική ωριμότητα στον ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα της οικονομίας μας.

Αντ' αυτού τι είδαμε;

- Μια ερμαφρόδιτη οικονομική ανάλυση και αντιμετώπιση των εξελίξεων και των δεδομένων, που τη μια μέρα θέλει να παρουσιάζει τα πάντα αρνητικά, όταν βολεύει, για να ζητήσουμε θυσίες από το λαό μας και να εισαγάγουμε νέες φορολογίες παρά τις περσιές του αντιθέτου προεκλογικές διακηρύξεις του κυρίου Προέδρου και που την άλλη μέρα παρουσιάζει τα πάντα θετικά, για να πείσουμε τον κόσμο ότι ο

οικονομικός μάς μάγος πραγματοποιεί τα θαύματα που υποσχέθηκε και ευαγγελίσθηκε.

- Μιλούμε για μια πολιτική αποφυγής διαμόρφωσης συγκεκριμένων και σταθερών θέσεων πάνω στα οικονομικά αλλά και τα γενικότερα εσωτερικά θέματα, έτσι που να μη θίγεται τελικά κανένας, αλλά μακροχρόνια να υποσκάπτονται τα θεμέλια της οικονομίας μας.
- Μιλούμε για μια πολιτική ασυνέπειας μεταξύ διακηρύξεων και πράξεων, που διακηρύσσει λιτότητα και περισυλλογή και που αντίθετα διογκώνει συνεχώς τη δημόσια υπηρεσία, το κρατικό μισθολόγιο και τις καταναλωτικές δαπάνες με δυνάμολογους ρυθμούς.
- Μιλούμε για μια πολιτική ποντιοπιλατισμού και ευθυνοφοβίας, που κάποτε παίρνει τη μορφή του «ας τα βρουν οι συντεχνίες και οι εργοδότες μόνοι τους» και κάποτε τη μορφή επιθέσεων κατά της Βουλής ή των παραγωγικών τάξεων για ό,τι αρνητικό συμβαίνει σ' αυτό τον τόπο.
- Μιλούμε ακόμα για μια πολιτική ανοχής και ενθάρρυνσης σκανδάλων, του μεγαλορουσφετιού και του εξευτελισμού της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης.

Ας δούμε όμως μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτής της ευφάνταστης οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης του κυρίου Βασιλείου. Πριν από λίγο καιρό μελέτες που ετοίμασε η ίδια η κυβέρνηση μιλούσαν για ζημιές πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων λιρών στην οικονομία μας ως αποτέλεσμα της κρίσης στον Περσικό Κόλπο και ζητήσαμε μάλιστα - και δικαιολογημένα - αποζημιώσεις για τις ζημιές αυτές από τα διεθνή ταμεία. Έρχεται όμως η ίδια η κυβέρνηση διά στόματος του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών να αναιρέσει τα ίδια τα στοιχεία της και μάλιστα με τον πιο επίσημο τρόπο, δηλαδή με την ίδια την ομιλία του κυρίου Υπουργού στη Βουλή. Και ως αποκορύφωμα αυτού του παραλογισμού σε καμιά ενέργεια δεν προβαίνει για να απαμβλύνει τις επιπτώσεις της κρίσης, αλλά αντίθετα επιμένει να αποφεύγει τις αναγκαίες διαφοροποιήσεις στους προϋπολογισμούς της, που είχαν ετοιμασθεί, όπως ο ίδιος ο κύριος Υπουργός επίσημα μας πληροφόρησε, από τον περασμένο Ιούλιο, πριν δηλαδή από την κρίση στον Περσικό Κόλπο.

Πώς γίνεται από τη μια μεριά να λέγουμε στους ξένους ότι υφιστάμεθα ζημιές κοντά στο 1 δισεκατομμύριο λίρες και από την άλλη να λέγουμε στο λαό μας ότι ο ρυθμός ανάπτυξης το 1991 θα είναι κοντά σ' εκείνον του 1990 - περίξ του 4.5% - 5% - και ότι ο τουρισμός θα αυξηθεί κατά 6.5% και τα συναλλαγματικά μας αποθέματα θα παραμείνουν ψηλά, ενώ τα δανειστικά μας περιθώρια έχουν βελτιωθεί; Ποιους από όλους επιτέλους κοροϊδεύουμε;

Κατανοούμε βέβαια ότι η κυβέρνηση από τη μια θέλει να πείσει τους ξένους να μας δώσουν κάποια βοήθεια και από την άλλη δε θέλει να δημιουργήσει κλίμα απαισιοδοξίας στο εσωτερικό οικονομικό μέταπο. Όμως, ας μην υποτιμούμε κανέναν, γιατί ούτε τους ξένους μπορεί να τους πείσει με τις ανακόλουθες και αλληλοσυγκρουόμενες εκτιμήσεις της να ανοίξουν τα θησαυροφυλάκιά τους ούτε τον Κύπριο εργαζόμενο, επιχειρηματία και καταναλωτή που νιώθουν ήδη τις συνέπειες της κρίσης.

Για να είναι η κυβέρνηση πιο πειστική αλλά και αποτελεσματική, θα πρέπει ρεαλιστικά να εκτιμήσει την κατάσταση, να μην εθελουφλεί, να δει κατάματα τα

προβλήματα που θα υπάρξουν για τον τουρισμό, για το ισοζύγιο πληρωμών, για το ρυθμό ανάπτυξης, για το επίπεδο των τιμών και τον πληθωρισμό αλλά και για το βιοτικό επίπεδο του Κυπρίου, να εισαγάγει τα σωστά μέτρα που θα αποτρέψουν την επέκταση του κακού στο οικονομικό μας σύστημα και να ενισχύσει δυναμικά τους τομείς εκείνους της οικονομίας που πλήττονται και θα πληγούν περισσότερο, ιδιαίτερα τον τουρισμό, και πάνω από όλα να διαφοροποιήσει τη δημοσιονομική πολιτική της, επαναδιαμορφώνοντας τους προϋπολογισμούς της με βάση τα σημερινά αρνητικά δεδομένα και με άξονα τη λιτότητα και την ανακατανομή των πόρων, έτσι που να ενισχυθούν οι παραγωγικοί τομείς και να αποθαρρυνθεί η υπερκατανάλωση που στα τρία χρόνια της διακυβέρνησης του τόπου από το σημερινό Πρόεδρο έχει σπάσει όλα τα ρεκόρ.

Όμως, ποια ήταν η απάντηση του Υπουργού Οικονομικών, όταν του υποδείξαμε προσωπικά την ανάγκη ενόψει της νέας κατάστασης να μειωθούν τα τεράστια ελλείμματα των προϋπολογισμών -και μιλούμε για ταμιακό έλλειμμα ρεκόρ της τάξης των 240 εκατομμυρίων λιρών-και παράλληλα να επιδοτηθούν ζωτικοί τομείς της οικονομίας, χρησιμοποιώντας μέρος μόνο των εξοικονομήσεων που θα μπορούσαν να γίνουν από καταναλωτικές δαπάνες; Απλούστατα, μας απάντησε ότι όλες οι δαπάνες είναι ανελαστικές!

Θα συμφωνούσαμε με το φίλο κύριο Υπουργό ότι σε μια περίοδο που όλα εξελίσσονται ομαλά, που η οικονομία αναπτύσσεται απρόσκοπτα, οι καταναλωτικές δαπάνες μπορεί να θεωρηθούν ανελαστικές υπό την έννοια ότι η οικονομία δημιουργεί τα αναγκαία περιθώρια και υπόβαθρα για να τις αντέξει, χωρίς η κυβέρνηση να παίρνει κάποιες δύσκολες αποφάσεις για τον περιορισμό τους.

- Όμως, με ποια λογική σήμερα, που η λιτότητα και η περισυλλογή αποτελούν την πρώτη οικονομική αναγκαιότητα, η κυβέρνηση θα πρέπει να συνεχίσει να αποφεύγει να πράξει το καθήκον της, περιορίζοντας την πολυτέλεια και τη σπατάλη;
- Και πώς μπορεί ταυτόχρονα να ζητά νέους φόρους και νέες θυσίες ακόμα και από τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα;
- Και με ποια δικαιολογία και με ποια λογική επιτέλους ένα ταμιακό έλλειμμα ρεκόρ 240 εκατομμυρίων λιρών δε θα πρέπει να μειωθεί σε μια περίοδο που οι τιμές των πετρελαιοειδών αυξάνονται κατακόρυφα, ο τουρισμός υποφέρει και ο τόπος κινδυνεύει από το στασιμοληθωρισμό, δηλαδή από τις αυξήσεις των τιμών των αγαθών και υπηρεσιών και την κάμψη των ρυθμών ανάπτυξης;
- Και πώς, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η κυβέρνηση αναμένει από το λαό να προετοιμαστεί για τις δυσχέρειες που έρχονται και να αναπροσαρμόσει την οικονομική συμπεριφορά του, όταν η ίδια η κυβέρνηση τίποτε δεν πράττει για τους προϋπολογισμούς της, που αποτελούν τη βασική αντανάκλαση της φιλοσοφίας και της συμπεριφοράς της στον οικονομικό τομέα; Ακόμα και ένας μέσος οικογενειάρχης θα αναπροσάρμοζε την οικονομική του συμπεριφορά μπροστά σε μια επερχόμενη οικονομική κρίση. Η κυβέρνηση όμως αδιαφορεί και δημαγωγεί. Ή μήπως αναμένουμε μόνο από το λαό υπευθυνότητα, ενώ η κυβέρνησή μας έχει το προνόμιο της ανευθυνότητας;

Βέβαια και πάλι η κυβέρνηση θα μας πει ότι τα τελευταία χρόνια έχει επιτευχθεί μια μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος έστω και περιορισμένη.

Άραγε όμως -και εφιστούμε την προσοχή σ' αυτό το πράγμα- πώς γίνεται τα ταμιακά ελλείμματα και τα χρέη της οικονομίας να αυξάνονται όχι μόνο αλματωδώς αλλά με πρωτοφανή θεαματικό τρόπο και παραδόξως την ίδια περίοδο τα δημοσιονομικά ελλείμματα να μειώνονται; Σίγουρα, επομένως, θα πρέπει να προβληματιστούμε όλοι μας για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται τα σχετικά στοιχεία.

Αλλά, και αν ακόμα δεχτούμε τα κυβερνητικά στοιχεία, θα θέλαμε να υποδείξουμε ότι η μείωση των ελλειμμάτων είχε αρχίσει από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 χάρη στις προσπάθειες της προηγούμενης κυβέρνησης και ότι το 1988 και το 1989 απλώς συνεχίστησαν αυτές οι τάσεις, δεδομένου μάλιστα ότι και το διεθνές οικονομικό περιβάλλον ήταν εξαιρετικά θετικό. Και αυτό, παρόλο που κανένα θετικό μέτρο δεν πήρε ο κύριος Βασιλείου και η κυβέρνησή του, αλλά αντίθετα δημιούργησαν συνθήκες γρήγορης και απότομης αύξησης των καταναλωτικών δαπανών. Αυτό το γεγονός οδήγησε δυστυχώς το 1990 σε αναστροφή των θετικών τάσεων, έτσι που για πρώτη φορά μετά το 1980 να έχουμε σε ένα μόνο χρόνο κατακόρυφη άνοδο των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Σύμφωνα με τα ίδια τα επίσημα στοιχεία, που σηκώνουν αμφισβήτηση, το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά το 1990 έκανε άλμα από το 1.4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στο 3%, δηλαδή υπερδιπλασιάστηκε.

Αλλά, δυστυχώς πολλών αδυνατίζει η μνήμη με την πάροδο του χρόνου. Κάποτε ο κύριος Βασιλείου κατηγορούσε την κυβέρνηση Κυπριανού και το Δημοκρατικό Κόμμα για την αύξηση του δημόσιου χρέους. Μας έλεγε, συνεπικουρούμενος και από άλλους, για το παιδί που, όταν γεννιόταν το 1987, θα είχε ένα χρέος £2,000.

Κι εμείς βέβαια του υπενθυμίζαμε τους λόγους που δημιούργησαν αυτό το χρέος, δηλαδή τις συνέπειες της εισβολής, την τεράστια προσπάθεια επαναδραστηριοποίησης της οικονομίας και της αναπλήρωσης των πόρων που χάθηκαν ή που βρίσκονται υπό κατοχή, όπως επίσης τις συνέπειες των πετρελαϊκών κρίσεων, αλλά και τη μεγάλη αύξηση του εθνικού πλούτου μαζί με την τεράστια άνοδο του βιοτικού επιπέδου, που επιτεύχθηκαν χρησιμοποιώντας τους πόρους του δανεισμού, αυτό που οι ξένοι ακόμα ονόμασαν ένα οικονομικό θαύμα που στήριξε το συνεχιζόμενο αγώνα της Κύπρου.

- Ποια είναι λοιπόν σήμερα η δικαιολογία του κυρίου Βασιλείου για τα δικά του επιτεύγματα σε εισαγωγικά;
- Γιατί άραγε το παιδί που γεννιέται σήμερα, τρία χρόνια μόνο μετά το 1987 που ανέλαβε ο κύριος Βασιλείου, να χρωστά £4,000, δηλαδή διπλάσια;
- Ποια είναι τάχα τα αρνητικά δεδομένα που οδήγησαν σ' αυτή την εξέλιξη; Μήπως οι μέχρι τον Αύγουστο του 1990 χαμηλές τιμές του πετρελαίου διεθνώς;
- Ή μήπως η πρωτοφανής διεθνής οικονομική ανάπτυξη της περιόδου 1987 -1990;
- Ή μήπως ακόμα τα εντυπωσιακά έργα που δεν έκαμε η κυβέρνησή του, γιατί δεν του ψηφίσαμε, θα μας πει, νέες φορολογίες;
- Ή μήπως τέλος για τον Πρόεδρό μας η απλή αλήθεια είναι ότι ο διπλασιασμός του χρέους μας σε χρόνο ρεκόρ, και μιλούμε για συνολικό

εθνικό χρέος 2.7 δισεκατομμυρίων λιρών, ήταν απλώς μια θυσία, μια ακόμα θυσία στο βωμό του μάρκετινγκ και της φιλοσοφίας της υπερκατανάλωσης που διατηρεί το λαό ευχαριστημένο; Αλλά βέβαια ως τότε;

Γιατί, αν κάτω από εξαιρετικές οικονομικά συνθήκες εσωτερικά και εξωτερικά καταφέραμε να υπερδιπλασιάσουμε το χρέος μας, τι γίνεται τώρα που η διεθνής οικονομία και η μικρή Κύπρος εισέρχονται στο βαρύ χειμώνα μιας διεθνούς οικονομικής ύφεσης; Πώς θα την αντέξουμε και πώς θα την αντέξει ο λαός μας, ιδιαίτερα όταν η κυβέρνηση δε σχεδιάζει και δεν προνοεί σωστά και δεν αλλάζει νοοτροπία;

Για να είμαστε βέβαια δίκαιοι απέναντι στον Πρόεδρο, ήλθε ο άνθρωπος με συγκεκριμένα μέτρα, για να μειώσει τα ελλείμματα που υπήρχαν και που ήσαν επικίνδυνα, όταν θέλαμε να επιβάλουμε νέες φορολογίες -και ακούσαμε όλοι μας τότε τι έλεγε από το βήμα της Βουλής, όταν αναλάμβανε τα καθήκοντά του- αλλά τα ίδια και πολύ περισσότερα ελλείμματα είναι ανύπαρκτα, όταν διακηρύσσουμε τα επιτεύγματα της πρωτοποριακής οικονομικής μας σκέψης και θέλουμε να δώσουμε μια καθ' όλα ρόδινη εικόνα!

Ήλθε ο κύριος Πρόεδρος με την ευφάνταστη φορολογική του μεταρρύθμιση που έδινε ένα για να πάρει τρία. Εύκολος και επιχειρηματικός τρόπος. Αλλά, δυστυχώς γι' αυτόν, η Βουλή ύστερα από επιμονή του ΔΗΚΟ του απάντησε απερίφραστα ότι θα πάρει απλώς όσα θα δώσει. Η φορολογική μεταρρύθμιση θα γίνει, για να εκσυγχρονιστεί και να γίνει πιο δίκαιο το φορολογικό μας σύστημα και όχι για να αφαιμαχθεί οικονομικά ο λαός μας και για να αποφύγει η κυβέρνηση τις ευθύνες της να επιφέρει τις αναγκαίες τομές, και μάλιστα τομές στο δημοσιονομικό τομέα, και να εισαγάγει τη λιτότητα και τον οικονομικό αυτοέλεγχο. Οι μειώσεις στο φόρο εισοδήματος θα επεκταθούν προς όφελος των χαμηλότερων και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων εισάγοντας νέες κοινωνικές παροχές και η φιλοσοφία του Φ.Π.Α. θα προσαρμοστεί προς εκείνη που πάντα υποστήριζε το κόμμα μας και η κυβέρνηση Κυπριανού στο θέμα αυτό με κύριο άξονα τη μείωση του συντελεστή στο 5% και την εισαγωγή μηδενικού συντελεστή για είδη ευρείας κατανάλωσης, πράγμα που θα περιορίσει αισθητά τις αρνητικές συνέπειες του νέου φόρου.

Κύριε Πρόεδρε, αρνητική συνέπεια στα δημοσιονομικά μεγέθη αλλά και την οικονομία και την κοινωνία και το αγωνιστικό φρόνημα του λαού μας έχει και το νέο φρούτο που εισάχθηκε τα τελευταία χρόνια, το μεγαλορουσφέτι.

Κάποτε είχα αναφέρει πιο παλιά από το βήμα της Βουλής ότι το ρουσφέτι στον τόπο μας έχει καταντήσει θεσμός και τούτο από αποικιοκρατίας και πιο πίσω, όπως θεσμός είναι σε κάποιο βαθμό σε όλες τις χώρες του κόσμου. Μέχρι όμως που ήλθε στα πράγματα η νέα κυβέρνηση, όταν μιλούσαμε για ρουσφέτι, είχαμε στο μυαλό την εικόνα του οικονομικά και κοινωνικά αδύνατου ανθρώπου που δεν ήταν σε θέση να αντεπεξέλθει στους αδυσώπητους κανόνες της προσφοράς και της ζήτησης σε μια πολύ ανταγωνιστική κοινωνία και οικονομία και που ζητούσε με το ρουσφέτι μια προστασία, μια ίση ευκαιρία, μια θέση υπό τον ήλιον που δεν μπορούσε από μόνος του να έχει.

Για ποιο ρουσφέτι όμως μιλούμε σήμερα; Σήμερα μπήκαμε σε μια εντελώς νέα εποχή, την εποχή του μεγαλορουσφετιού, όπου δεν είναι οι φουκαράδες που εξυπηρετούνται αλλά τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, ξένα και ντόπια. Μια

φιλοσοφία που και η ίδια η Θάτσερ και ο ίδιος ο Ρήγκαν θα θαύμαζαν, γιατί είναι πολύ πιο «πρωτοποριακή» και από το θατσερισμό και από το ρηγκανισμό. Με το μεγαλορουσφέτι οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι, χωρίς να χρειάζονται ευφάνταστες οικονομικές θεωρίες και δυναμική οικονομική πολιτική που να τις εφαρμόζει. Απλώς οι τυχεροί μεγαλόσχημοι με τις διασυνδέσεις που έχουν στη διάθεσή τους έχουν διαβατήριο για όλα και βρίσκουν όλες τις πόρτες ανοικτές, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούν. Τώρα, αν είσαι φτωχός βιοπαλαιστής, αγρότης, πρόσφυγας θα βρεις κατά κανόνα τις πόρτες ερμητικά κλειστές και οι νόμοι και οι κανονισμοί θα εφαρμόζονται αυστηρά και ανελέητα χωρίς καμιά παρέκκλιση και ελαστικότητα.

Απότοκος αυτής της κατάστασης είναι η ιδιωτικοποίηση που η κυβέρνηση δανείστηκε από τα βρετανικά πρότυπα της κυρίας Θάτσερ και που προσπαθεί κάθε χρόνο διά της ευθείας ή της τεθλασμένης να εφαρμόσει στα διάφορα κυβερνητικά τμήματα και υπηρεσίες. Έτσι, αντί να προωθείται η μεγιστοποίηση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, που αυτό είναι το κριτήριο του κρατικού τομέα και ενός λειτουργήματος, προωθείται η μεγιστοποίηση του κέρδους αυτών που πιθανώς να επωφελούνται από το μεγαλορουσφέτι, διαταράσσοντας το πολύ ευαίσθητο ισοζύγιο της μεικτής οικονομίας και δημιουργώντας αχρείαστη και δικαιολογημένη αναστάτωση στο δημόσιο τομέα. Πιστεύουμε ότι είναι αδύνατο να είναι αδιάβλητες αυτές οι υπηρεσίες, όταν συγκρούεται το ιδιωτικό κέρδος με το δημόσιο λειτουργήμα.

Ένα άλλο θέμα που συνδέεται άμεσα με τα πιο πάνω είναι και η καθυστέρηση στην κατάθεση μιας μελετημένης και ολοκληρωμένης νομοθεσίας για τις δημόσιες εταιρείες. Μια καθυστέρηση που αφήνει περιθώρια σε επιτηδείους να εκμεταλλεύονται το επενδυτικό κοινό δε συμβάλλει στη δημιουργία χρηματιστηριακής συνείδησης και δημιουργεί κινδύνους να απωλεσθεί εκ των προτέρων η εμπιστοσύνη του κοινού προς το χρηματιστήριο, προτού ακόμη καν αυτό δημιουργηθεί.

Είχαμε αναφερθεί κι εμείς και άλλοι στο θέμα αυτό και στις περσινές ομιλίες μας, δηλαδή πριν από έναν περίπου ακριβώς χρόνο. Η κυβέρνηση επανειλημμένα διά στόματος του Υπουργού Οικονομικών συμφωνεί με την ανάγκη αυστηρής νομοθεσίας. Όμως δεν την καταθέτει. Τι συμβαίνει; Απαιτούμε από την κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως στη δημιουργία του αναγκαίου νομοθετικού υπόβαθρου, για να δοθεί ένα τέλος στην απαράδεκτη αυτή κατάσταση.

Ένας άλλος τομέας όπου και πέρσι επιστήσαμε την προσοχή των αρμοδίων, αλλά καμιά πρόοδο δεν είδαμε, τουναντίον χειροτέρευση, είναι ο τομέας του συντονισμού μεταξύ Υπουργείων και υπηρεσιών. Κάποιος επιτέλους ας αναλάβει το έργο αυτό του συντονισμού και της καλύτερης εμφάνισης των δημόσιων λειτουργιών. Κανονικά ελλείψει Υπουργείου Συντονισμού πρέπει να αναλάβει το θέμα το Υπουργείο Οικονομικών.

Κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου τώρα να αναφερθώ με συντομία στο θέμα των επιπτώσεων από την αύξηση της τιμής του πετρελαίου διεθνώς. Το δικό μας κόμμα είχε προτείνει να υπάρξει προσωρινά μια επιχορήγηση των εγχώριων τιμών από τους κρατικούς προϋπολογισμούς, μέχρις ότου ξεκαθαρίσει η κατάσταση και λήξει η κρίση στον Περσικό Κόλπο ενόψει του ότι εν τω μεταξύ οι τιμές ανεβοκατεβαίνουν σχεδόν καθημερινά σαν ασανσέρ. Γιατί ας μην ξεχνούμε ότι, αν σήμερα αυξηθούν οι εγχώριες τιμές και σε 3, 4, 5 ή 6 μήνες επανέλθουν οι τιμές του ακάθαρτου πετρελαίου στη διεθνή αγορά στα παλιά επίπεδα, οι πληθω-

ριστικές συνέπειες θα μείνουν μαζί μας για πάντα και ανεπιστρεπτί μέσω του φαύλου κύκλου αύξησης τιμών-μισθών, γεγονός που θα επηρεάσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, που είναι μια από τις πιο ανοικτές διεθνώς. Η κυβέρνηση θα μπορούσε να εξεύρει τους αναγκαίους πόρους εξοικονομώντας από τις καταναλωτικές της δαπάνες -και η ανάλυση που κάναμε προηγουμένως δίνει ανάγλυφα την κυβερνητική υπερκατανάλωση- ή έστω και δανειζόμενη μέρος του ποσού που θα χρειαζόταν.

Θέλουμε να προειδοποιήσουμε ότι σε μια περίοδο που σύντομα θα εισαχθεί ο Φ.Π.Α. θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί στο θέμα του πληθωρισμού, δηλαδή της αύξησης των τιμών, για να μη μας ξεφύγει από τον έλεγχο με όλες τις σοβαρές αλυσιδωτές επιπτώσεις του, που θα μειώσουν την αγοραστική αξία του εισοδήματός μας και που θα οδηγήσουν επίσης σε ταξικές αντιθέσεις και διεκδικήσεις με θύμα τη ρωμαλεότητα και σταθερότητα της οικονομίας μας. Η υπερκατανάλωση εσωτερικά και οι ανοδικές πιέσεις των τιμών εξωτερικά αρχίζουν να σπρώχνουν τον πληθωρισμό προς τα πάνω και τα παλιά σταθερά επίπεδα του 2 - 3% του ετήσιου πληθωρισμού είναι πια υπόθεση του παρελθόντος. Τώρα μιλούμε για επίπεδα της τάξης του 6 - 7% μέχρι το τέλος του 1991. Δε θα πρέπει να λησμονούμε ότι το οικονομικό θαύμα που πετύχαμε μετά την εισβολή στηρίχθηκε στο χαμηλό πληθωρισμό, που συνδυάστηκε βέβαια με ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Χωρίς το ένα δυστυχώς είναι πολύ δύσκολο να υπάρξει το άλλο.

Ο Μίνωταυρος της δημόσιας υπηρεσίας διαρκώς γίνεται και πιο αδηφάγος. Νέες θέσεις, αναβαθμίσεις θέσεων, αλυσιδωτές επιπτώσεις, δυσανάλογες αυξήσεις στο κρατικό μισθολόγιο, σκάνδαλα που καταγγέλει η ίδια η ΠΑΣΥΔΥ σε όλες τις βαθμίδες της δημόσιας υπηρεσίας δημιουργούν ένα αρνητικό αίσθημα στον υπόλοιπο λαό, σε σημείο που να καίγονται μαζί με τα ξερά και τα πολλά χλωρά. Δημιουργήθηκε σήμερα, είτε μας αρέσει είτε όχι, δίκαια ή άδικα η εικόνα του τυχερού δημόσιου υπαλλήλου που διασφαλίζεται διά βίου και του άτυχου εργαζομένου στον ιδιωτικό τομέα με το καθημερινό άγχος και την ανασφάλεια για το τι του επιφυλάσσει το αύριο. Είναι καιρός η κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της και με συγκεκριμένα μέτρα αλλά και σθεναρά να προχωρήσει για να διορθώσει την κατάσταση, ιδιαίτερα κάτω από τις σημερινές δύσκολες οικονομικές συνθήκες.

Υπάρχει φιλοαγροτική πολιτική από πλευράς κυβέρνησης; Αν υπάρχει, ούτε εμείς την είδαμε ούτε οι αγρότες μας. Εκτός από την συμπλήρωση υφιστάμενων έργων, και ιδιαίτερα του μεγάλου έργου του Νότιου Αγωγού για το οποίο η πίστωση ανήκει σχεδόν αποκλειστικά στην προηγούμενη κυβέρνηση, και εκτός από σχέδια αποζημιώσεων για εκρίζωση αμπελιών χωρίς εισήγηση για υποκατάστατες καλλιέργειες ή ποικιλίες, ο αγροτικός μας κόσμος υποφέρει από τις ψηλές φορολογίες, τα ψηλότοκα δάνεια, τις αυξήσεις των τιμών, την αναληψία της κυβέρνησης απέναντι στα προβλήματά του και γενικά τις επιπτώσεις της έλλειψης αγροτικής πολιτικής, που οδηγεί τον αγρότη στις πόλεις ως εργάτη στα εργοστάσια, στα λιμάνια ή στα ξενοδοχεία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι μαζί με την αγροτιά μας, που κάποτε ήταν η ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας, χάνονται και οι γνήσιες και παραδοσιακές αξίες του λαού μας, που ήταν πάντα συνδεδεμένες με τη γη και την ύπαιθρο. Δυστυχώς και στον τομέα αυτό, όπως και σ' όλους σχεδόν τους άλλους τομείς, η ευφάνταστη πολιτική του οικονομικού μας μάγου έμεινε τα κούφια λόγια.

Ας θυμηθούμε όμως μερικές από τις άλλες επαγγελίες του Προέδρου, για να δώσουμε στο θέμα τις σωστές του διαστάσεις. Και τι δε μας υποσχέθηκε:

- Ψηλότερη ανάπτυξη.
- Χαμηλότερο πληθωρισμό.
- Φερεγγυότητα των προσφύγων.
- Πιστοποιητικά ιδιοκατοίκησης των προσφύγων.
- Επαγγελματική αποκατάσταση άνεργων επιστημόνων.
- Ενίσχυση της βιομηχανίας και φιλοαγροτική φιλολαϊκή πολιτική.
- Περισυλλογή και λιτότητα.
- Αύξηση της παραγωγικότητας στο δημόσιο τομέα.
- Μείωση φόρων και τόσα άλλα.

Και μάλιστα πολλά θα γίνονταν στις περιβόητες πρώτες 100 μέρες. Πού πήγαν αυτά; Τι έγιναν; Ένα ακόμα βότσαλο στη λίμνη ή στα λιμνάζοντα νερά αυθεντικά της κατατραυματισμένης και ξεγελασμένης πατρίδας και εξηγούσε σε όλους του λαού μας του τόσο πηγαίου αλλά πολλές φορές και του τόσο ευκολόπιστου;

Ας μας πει λοιπόν ο Πρόεδρος του «λύση χθες», ο διαλαλητής του «1,000 Νταβόρ», που τώρα θυμίζουν τις χίλιες και μια νύχτες της Χαλιμάς, και εκείνος που αυθεντικά εξηγούσε σε όλους τα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα ποιες -για να μη ρωτήσουμε ποια- απ'όλες αυτές τις επαγγελίες του πραγματοποίησε τα τρία τελευταία χρόνια που όλοι οι ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες και τα δεδομένα ήσαν τα καλύτερα δυνατά για να μπορέσει να τις υλοποιήσει.

Είναι καιρός επιτέλους ο Πρόεδρός μας να σοβαρευτεί. Όχι μόνο στους χειρισμούς του εθνικού στους οποίους ήδη αναφέρθηκα σε έκταση αλλά και στα εξίσου σοβαρά οικονομικά προβλήματα και να προτείνει λύσεις και, αν αυτές είναι σκληρές, να δώσει πρώτη η κυβέρνηση το καλό παράδειγμα της περισυλλογής και λιτότητας, για να ακολουθήσει ο λαός. Για να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές συνέπειες της κρίσης στον Περσικό Κόλπο. Για να αναπτυχθούν ορθολογιστικά η βιομηχανία, η γεωργία και οι άλλοι δυσπραγούντες τομείς. Για να ικανοποιηθούν τα δίκαια αιτήματα των μεσαίων και μικρομεσαίων στρωμάτων των προσφύγων. Για να υπάρξει επιτέλους δικαιότερη κατανομή των βαρών της εισβολής και για να μη χωρίζεται ο λαός μας σε τυχερούς και άτυχους. Για να διατηρηθεί ο αγροτικός πληθυσμός στις εστίες του και στις ρίζες του και να περισωθούν οι πατροπαράδοτες αξίες του λαού μας, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού μας πλούτου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στο χρονικό διάστημα που μας παρέχεται δεν είναι δυνατό παρά να αγγίξουμε απλώς κάποιες πτυχές της οικονομίας και υπάρχουν πολλά θέματα και επιμέρους οικονομικές δραστηριότητες και τομείς με τους οποίους θα ασχοληθούν περισσότερο εξειδικευμένα οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος.

Επιθυμώ να τονίσω και φέτος ότι η κριτική μας ήταν, είναι και θα παραμείνει καλόπιστη και εποικοδομητική, παρόλο που βλέπουμε ορισμένα πράγματα, όπως σοβαρές ελλείψεις και κενά και ανεκπλήρωτες υποσχέσεις, να διαιωνίζονται από χρόνο σε χρόνο. Επαναλαμβάνουμε ότι στην κριτική μας δεν

υπάρχει προσωπικός τόνος, γιατί η προσπάθειά μας και ο ρόλος μας ως αντιπολίτευσης είναι να υποδεικνύουμε τα κακώς έχοντα με την ελπίδα ότι επιτέλους κάποτε θα ληφθούν κάποια διορθωτικά μέτρα σε κάποιες περιπτώσεις, για να μην ηχούν πάντα οι απόψεις μας σε ώτα μη ακουόντων.

Και σ' αυτό το σημείο πρέπει να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά ότι σε τελευταία ανάλυση η τυχόν αποτυχία μιας κυβέρνησης και ενός Προέδρου στο εθνικό και στα οικονομικά του τόπου είναι αποτυχία ολόκληρου του λαού και του τόπου, που θα κληθούν να πληρώσουν στο τέλος της ημέρας το λογαριασμό και τις τυχόν ζημιές.

Και είναι υποχρέωσή μας κάτω από τις τραγικές συνθήκες της ημικατοχής που περνά η πατρίδα μας να είμαστε ιδιαίτερα αυστηροί, προμηθείς, αν είναι δυνατό, και όχι επιμηθείς, γιατί δεν υπάρχουν περιθώρια ούτε για μικρά ούτε για μεγάλα λάθη. Οι μεγάλες ισχυρές χώρες μπορεί να έχουν τέτοια περιθώρια. Η μικρή Κύπρος με τις σημερινές συνθήκες δεν έχει ούτε τα ελάχιστα περιθώρια, γιατί έχουμε φθάσει στα όρια ασφαλείας και πέρα απ' αυτά είναι αυτή η ίδια η ύπαρξη και η επιβίωσή μας που διακυβεύονται.

Θα το ξαναπούμε ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε περήφανοι, γιατί παραδώσαμε κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες μια καθ' όλα υγιή και ρωμαλέα οικονομία, ένα πολύ ισχυρό και σταθερό υπόβαθρο αντοχής στο συνεχιζόμενο αγώνα της Κύπρου. Γι' αυτό και με κανέναν τρόπο δε θέλουμε να χαθεί με πειραματισμούς και ακροβατισμούς ή με λανθασμένες προσεγγίσεις αυτό που πρέπει να διατηρήσουμε σαν κόρη οφθαλμού, δηλαδή η ακμαιότητα της οικονομίας μας, αν θέλουμε να ξεκινήσουμε τη δεκαετία που τελειώνει το 2000 με δυνατότητες δικαίωσης του αγώνα μας, σωτηρίας της Κύπρου και επανένωσης του λαού και του τόπου μας.

Είμαστε ακόμα περήφανοι, γιατί διαδραματίσαμε πρωταγωνιστικό ρόλο ως κυβέρνηση Κυπριανού και ως ΔΗΚΟ στην τελωνειακή ένωση και πρωτοστατήσαμε στις επανειλημμένες και συνεχείς πιέσεις και εγγραφές του θέματος στη Βουλή, ωστόσο πειστεί ο Πρόεδρος Βασιλείου να προχωρήσει και να υποβάλει την αίτηση για πλήρη ένταξη, πράγμα που δυστυχώς έκανε κατόπιν εορτής και απώλειας πολύτιμου χρόνου.

Οι κοσμοϊστορικές και κατακλυσμιαίες αλλαγές έχουν σήμερα επίκεντρο την Ευρώπη. Μια Ευρώπη που καθημερινά γίνεται πιο φιλελεύθερη και πλουραλιστική και μια Ευρώπη που μετατρέπεται από μέρα σε μέρα σε μια μεγάλη πολιτική, κοινωνική και πολιτειακή ομοσπονδία, έναν πόλο έλξεως για τις χώρες της Ανατολικής ή Κεντρικής Ευρώπης, ένα ειρηνικό στρατόπεδο οικονομικού ανταγωνισμού προς την ακμάζουσα ιαπωνική και γενικότερα ασιατική οικονομία και την παρακμάζουσα αμερικάνικη οικονομία, ένα πολιτικό αντίβαρο στην αμερικάνικη υπεροπλία μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού συστήματος στις ανατολικές χώρες.

Πιστεύουμε με όλη τη δύναμη της ψυχής μας ότι η Κύπρος, που ιστορικά, γεωγραφικά και παραδοσιακά ανήκει στην Ευρώπη -και τονίζουμε το παραδοσιακά, γιατί Ευρώπη δεν είναι μόνο ένας γεωγραφικός χώρος, μια ήπειρος, αλλά μια σειρά από αξίες, βαθιές παραδόσεις και ρίζες πολιτισμού- επαναλαμβάνουμε ότι η Κύπρος δεν έχει άλλη εκλογή, άλλη επιλογή, άλλο δρόμο να ακολουθήσει παρά να συνδέσει τη μοίρα και το μέλλον της και αυτό ολόκληρου του λαού της με τον οραματισμό της συμμετοχής της σε μια μεγάλη ισχυρή ενωμένη Ευρώπη, που

θα διασφαλίσει την αποκατάσταση των δικαίων και των δικαιωμάτων μας, που είναι μέρος του ηθικού κώδικα συμπεριφοράς της Ευρώπης, και που θα μας δώσει την ευκαιρία με την επιστροφή στις κοινές ευρωπαϊκές ρίζες μας να χαράξουμε με σιγουριά τον κοινό μελλοντικό προσανατολισμό και την πορεία μας.

Κύριε Πρόεδρε, στην κατακλείδα της φετινής ομιλίας μου πάνω στους προϋπολογισμούς θα ήθελα να τονίσω εμφαντικά ότι το Δημοκρατικό Κόμμα, το κόμμα που καλύπτει ολόκληρο το χώρο του κέντρου, απέδειξε ότι έχει ρίζες βαθιές, όπως και ο τόπος μας, αλλά και σωστούς σύγχρονους οραματισμούς και σχέδια για ένα καλύτερο αύριο σε έναν κόσμο που οι τεχνολογικές εξελίξεις τον καθιστούν καθημερινά και πιο μικρό. Στη δεκαετία που τελειώνει το 2000 η επιβίωση της πατρίδας μας αλλά και η επιβίωση ενός εκάστου από εμάς δε θα είναι εύκολο εγχείρημα με τις πολύ ανταγωνιστικές συνθήκες που αντιμετωπίζουμε και ως κράτος στο διεθνές επίπεδο αλλά και ως άτομα μιας καθημερινά πιο ανταγωνιστικής κοινωνίας.

Χωρίς να απωλέσουμε τις αξίες και τις ρίζες που μας κληροδότησαν οι πατέρες μας, πρέπει να είμαστε επιδεικτικοί των λογικών αξιών του σύγχρονου κόσμου και στην ανάγκη να συνεχίσουμε να προσφέρουμε στο λαό μας όχι μόνο την ελπίδα αλλά και τη δυνατότητα για ένα καλύτερο αύριο, για μια καλύτερη ποιότητα ζωής, για μια δικαιότερη κοινωνική και οικονομική κινητικότητα, για έναν ευρύτερο προβληματισμό γύρω από τα βασικά προβλήματα της κοινωνίας και του περιβάλλοντός μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ως το κόμμα μιας υπεύθυνης αντιπολίτευσης θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε με σοβαρότητα και συνέπεια μαζί με τα άλλα κόμματα αλλά και με την κυβέρνηση για το καλό του λαού μας, ολόκληρου του λαού μας, του εργάτη, του συνεργατιστή, του επιχειρηματία, του δημόσιου υπαλλήλου, αλλά και με ιδιαίτερη στοργή και φροντίδα για τις ασθενέστερες εισοδηματικά τάξεις του λαού μας, τους πρόσφυγες, τους αγρότες, τους συνταξιούχους κ.ά.

Γνωρίζουμε ότι η προσφορά μας στο λαό θα είναι απείρως πιο μεγάλη, όταν όλοι μαζί, κόμματα, κυβέρνηση και Βουλή, μέσα από ένα δημοκρατικό διάλογο συνεργαζόμαστε και συντονιζόμαστε και καταβάλλουμε κοινές προσπάθειες για τα καυτά προβλήματα που απασχολούν το λαό και τον τόπο μας.

Για μια τέτοια συνεργασία και για μια τέτοια προσπάθεια, εκεί όπου είναι δυνατό, για το καλό του λαού και του τόπου μας το Δημοκρατικό Κόμμα τείνει χείρα φιλίας και συνεργασίας προς όλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον κ. Πουμπουρή στο βήμα, για να καταθέσει την ομιλία του.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα θέλω να διευκρινίσω ότι θα προσπαθήσω η ομιλία μου να είναι αντικειμενική, απαλλαγμένη από οποιαδήποτε αντιπολιτευτική ή αρνητική διάθεση.

Είναι η τρίτη κατά συνέχεια χρονιά που οι προϋπολογισμοί του κράτους κατατίθενται έγκαιρα στη Βουλή, συζητούνται και εγκρίνονται πριν από το τέλος του χρόνου. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ - Αριστεράς εκφράζει την εκτίμησή της για το ότι η Εκτελεστική Εξουσία έδειξε και πάλι την ετοιμότητά

της να τηρήσει τη συνταγματική τάξη σε ό,τι αφορά την έγκαιρη κατάθεση των προϋπολογισμών.

Είναι η δέκατη έκτη χρονιά που η Βουλή των Αντιπροσώπων συζητά τους προϋπολογισμούς μέσα σε συνθήκες κατοχής μέρους της πατρίδας μας από την Τουρκία, με το ένα τρίτο του πληθυσμού στην προσφυγιά, με αδιακρίβωτη την τύχη των αγνοουμένων, με τις εκατοντάδες εγκλωβισμένους να ζουν μέσα στις δύσκολες συνθήκες της τουρκικής κατοχής. Για δεκαεξίμισι τώρα χρόνια οι συνέπειες του προδοτικού πραξικοπήματος και της εγκληματικής εισβολής του Αττίλα εξακολουθούν να βαραίνουν σαν μολόπετρα τα στήθη του λαού μας.

Όλοι συμφωνούμε ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής, θέμα ξένων επεμβάσεων. Δεν παραγνωρίζουμε τις διαφορές που καλλιεργήθηκαν και αναπτύχθηκαν ανάμεσα στις δυο κοινότητες. Και δεν παραβλέπουμε το χρέος μας να συμβάλουμε με τη μέθοδο της επαναπροσέγγισης, ώστε να εξομαλυνθούν οι σχέσεις ανάμεσα στις δύο κοινότητες ως απαραίτητη προϋπόθεση για μια σωστή, αμοιβαία αποδεκτή και βιώσιμη λύση του προβλήματός μας. Διαφωνούμε όμως μ' εκείνους που θέλουν να παρουσιάσουν το πρόβλημά μας ως μια διακοινοτική διαμάχη.

Από τη φύση και το χαρακτήρα του το Κυπριακό είναι ένα περιφερειακό και κατ' επέκταση διεθνές πρόβλημα. Ως τέτοιο πρέπει να λυθεί βάσει των αρχών του χάρτη του ΟΗΕ, των ψηφισμάτων του διεθνούς οργανισμού και των συμφωνιών κορυφής στις οποίες, υπογραμμίζουμε, πρέπει να παραμείνουμε σταθερά προσηλωμένοι. Και το ερώτημα που προβάλλει είναι γιατί δε λύθηκε μέχρι σήμερα το Κυπριακό και τι πρέπει να γίνει για να σπάσει το σημερινό αδιέξοδο και ν' ανοίξει ο δρόμος για την επανένωση της Κύπρου.

Για μας η πολιτική του Προέδρου Βασιλείου στο Κυπριακό είναι μια σωστή πολιτική που εκθέτει την Τουρκία διεθνώς. Θεωρούμε ριψοκίνδυνη και επικίνδυνη την καταγγελία των συμφωνιών κορυφής και διπλά επικίνδυνο να τα βάζουμε με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και τους εκπροσώπους του ΟΗΕ. Ασφαλώς κάθε ψήφισμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου Ασφαλείας, και κάθε πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα είμαστε έτοιμοι να τη συζητήσουμε και να την κρίνουμε. Άλλο όμως είναι αυτό και άλλο το να είμαστε σε συνεχή αντιπαράθεση με το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ και το Συμβούλιο Ασφαλείας. Μια πολιτική αντιπαράθεση με το Συμβούλιο Ασφαλείας και το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ θα είναι κατά τη γνώμη μας το καλύτερο δώρο προς την Τουρκία.

Για μας, κύριοι συνάδελφοι, η ευθύνη για τη μη λύση του Κυπριακού βαραίνει την Άγκυρα και τον Ντενκτάς που επιμένουν και εμμένουν στη διχοτομική επεκτατική τους πολιτική. Την Άγκυρα και τον Ντενκτάς τους βαραίνει επίσης η ευθύνη για το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκονται σήμερα οι προσπάθειες για επίτευξη προόδου. Είναι άραγε τυχαία η σκλήρυνση της τουρκικής αδιαλλαξίας; Εμείς πιστεύουμε πως όχι. Η σκλήρυνση της στάσης της Τουρκίας έχει άμεση σχέση με την κρίση στον Κόλπο και το ρόλο που οι δυτικοί της σύμμαχοι της έχουν αναθέσει σ' αυτή την κρίση. Θεωρούν την Τουρκία πολύτιμο σύμμαχό τους στην περιοχή, την εξοπλίζουν συνεχώς και αφειδώλευτα της παρέχουν κάθε είδους οικονομική βοήθεια.

Η Τουρκία εκμεταλλεύεται εκβιαστικά το ρόλο που της έχει ανατεθεί, παγιώνοντας την κατοχή και τη διχοτόμηση και μεθοδεύοντας νέα τετελεσμένα.

Το ΑΚΕΑ σε ανύποπτο χρόνο, πριν καν ξεσπάσει η κρίση στον Κόλπο, είχε προειδοποιήσει πόσο εκτός πραγματικότητας ήταν οι εκτιμήσεις που έλεγαν ότι η Τουρκία χάνει τη γεωστρατηγική της σημασία λόγω των αλλαγών στις διεθνείς σχέσεις. Και να που και πάλι οι εκτιμήσεις του κόμματός μας δυστυχώς επαληθεύτηκαν.

Θα ήταν όμως ένα μέρος μόνο της αλήθειας, αν λέγαμε απλώς ότι η 'Αγκυρα εκμεταλλεύεται κάποιες συγκυρίες. Οι κυβερνώντες στην Τουρκία ασκούν επιδέξια την πολιτική που έχουν επιλέξει, γιατί αυτό τους το επιτρέπει η πολιτική των δύο μέτρων και δύο σταθμών που ασκούν οι δυτικοί σύμμαχοί τους. Κραυγαλέα και προκλητική είναι η πολιτική των δύο μέτρων και δύο σταθμών που ακολουθούν οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Βρετανία και άλλες ηγετικές δυνάμεις. Κραυγαλέα και προκλητική όχι μόνο για το Κυπριακό αλλά και για το Παλαιστινιακό και γενικά για τα προβλήματα της Μέσης Ανατολής, διότι, ενώ στην περίπτωση του Κουβέιτ καταδικάζουν απερίφραστα τον εισβολέα, στην περίπτωση της Κύπρου αμφισβητούν το αν έγινε καν εισβολή και θωπεύουν τον Αττίλα. Ενώ στην περίπτωση του Κουβέιτ σωστά απαιτούν την αποχώρηση των ιρακινών στρατευμάτων και την άμεση εφαρμογή των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, στην περίπτωση της Κύπρου ανέχονται την κατοχή και ξεχνούν ότι και εδώ παραβιάζονται βάνουσα 16 χρόνια τώρα τα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Ενώ στην περίπτωση του Κουβέιτ κινούν αρμάδες και στρατούς για την επιβολή του διεθνούς δικαίου, στην περίπτωση της Κύπρου εξαντλούνται σε ευχές για την επιτυχία της αποστολής καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα. Πώς όμως μπορεί να πετύχει ο Κουεγιάρ, αν δε νιώσει η 'Αγκυρα την πίεση της διεθνούς κοινότητας ως παραβάτης και βιαστής του διεθνούς δικαίου;

Καταγγέλλοντας και καταδικάζοντας την αδιάλλακτη επεκτατική πολιτική της 'Αγκυρας, δεν μπορούμε παρά να καταγγείλουμε και να εκφράσουμε την έντονη απărăσκειά μας για την πολιτική των δύο μέτρων και δύο σταθμών που ακολουθούν δυτικές ηγετικές χώρες.

Γράφτηκε στον τύπο ότι ο Αμερικανός συντονιστής στο Κυπριακό κ. Λέτσκυ θα επαναλάβει σύντομα τις επαφές του στο τρίγωνο Λευκωσίας - Αθηνών - 'Αγκυρας. Εμείς δεν έχουμε λόγους να διαφωνούμε με την κινητικότητα γύρω από το Κυπριακό. Διερωτώμαστε όμως τι αναμένει να πετύχει ο Αμερικανός διπλωμάτης, αν ξανάρθει, αντικρίζοντας όπως και στο παρελθόν την Τουρκία ως τον πολύτιμο σύμμαχο που κανείς δεν πρέπει να τον στενοχωρήσει.

Μιλώντας για τη στάση των συμμάχων της Τουρκίας απέναντι στο πρόβλημά μας, δεν μπορούμε παρά να επισημάνουμε ακόμα ένα σημείο: Οι θιασώτες της άμεσης υποβολής αίτησης ένταξης στην ΕΟΚ προέβαλλαν ως κύριό τους επιχειρήματα το ότι η αίτηση εφ' εαυτής θα δημιουργούσε μοχλούς πίεσης στην ΕΟΚ υπέρ της Κύπρου. Με λύπη μας παρατηρούμε ότι η αίτηση υποβλήθηκε μεν, αλλά οι μοχλοί πίεσης δεν κινήθηκαν για λύση του Κυπριακού. Αντίθετα, για να είμαστε ειλικρινείς, πρέπει να παραδεχτούμε ότι πίεση ασκήθηκε στη δική μας πλευρά, όταν συζητούσαμε το ενδεχόμενο προσφυγής μας στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ.

Με αυτά τα δεδομένα δεν είναι να απορεί κανείς που ο Ντενκτάς μεθοδεύει νέα τετελεσμένα στο Βαρώσι, επανέρχεται φορτικά και αλαζονικά στους απαράδεχτους όρους του για δυο λαούς με ξεχωριστό δικαίωμα αυτοδιάθεσης, απαιτεί να έχει παρεμβατικά δικαιώματα η Τουρκία και κάνει δηλώσεις για συνομοσπονδιακή λύση και μηδενισμό του εδαφικού.

Θεωρούμε αναγκαίο και από το βήμα της Βουλής να καταδικάσουμε τις νέες μεθοδεύσεις του Ντενκτάς, που ασφαλώς γίνονται με την πλήρη κάλυψη της 'Αγυρας, καθώς και τις εμπρηστικές δηλώσεις του για εποικισμό της Αμμοχώστου, που δυναμιτίζουν τις προσπάθειες για πρόοδο στο Κυπριακό, και προσθέτουμε πως, αν γίνει προσπάθεια εποικισμού της Αμμοχώστου, πρέπει να προσφύγουμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

Κύριε Πρόεδρε, δε θα θέλαμε να δώσουμε την εντύπωση ότι είμαστε απαισιόδοξοι, ότι δε βλέπουμε προοπτικές ξεπεράσματος του σημερινού αδιεξόδου. Στη διεθνή σκηνή πραγματοποιούνται εξελίξεις και τροχοδρομούνται διεργασίες που μπορούν, σωστά αξιοποιούμενες, να έχουν ευεργετική επίδραση και στο δικό μας πρόβλημα. Αυτή τούτη η κρίση στον Κόλπο δημιουργεί μια νέα κατάσταση. Μεταξύ άλλων αναβαθμίστηκε ο ρόλος του ΟΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας. Αναβαθμίστηκε το κύρος και η σημασία που προσδίδεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Ανεξάρτητα από το αν σ' αυτή την αναβάθμιση τον κύριο ρόλο έπαιξαν τα πετρελαικά συμφέροντα των μεγάλων δυτικών χωρών, το γεγονός παραμένει ένα: όλοι αναγνωρίζουν την ανάγκη εφαρμογής των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και συμμόρφωσης προς τις επιταγές τους. Όλοι επικαλούνται το διεθνές δίκαιο και συνδέουν την παγκόσμια ειρήνη με το σεβασμό προς το πνεύμα και το γράμμα του. Με άλλα λόγια δημιουργείται και για μας ένα ευνοϊκό προηγούμενο που μας δίνει περαιτέρω ερείσματα για τη διεκδίκηση των δικαιών του λαού μας, δυναμώνοντας την απαίτησή μας για εφαρμογή των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και στην Κύπρο.

Λέχθηκε, και μάλιστα όχι από τυχαία χείλη, ότι το Μεσανατολικό, το Κυπριακό και άλλα προβλήματα θα μπουν στην ημερήσια διάταξη μετά το πέρας της κρίσης στον Κόλπο. Ευχόμαστε να λήξει σύντομα και ειρηνικά η κρίση στον Κόλπο με την αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ, για να απαιτήσουμε μεγαλύτερη προσοχή και προς το δικό μας πρόβλημα. Μέχρι τότε βέβαια δεν πρέπει να μείνουμε με σταυρωμένα τα χέρια. Η διπλωματική μας επίθεση και η διεθνοποίηση πρέπει να συνεχιστούν βάσει μάλιστα των νέων δεδομένων που δημιούργησε η κρίση στον Κόλπο για την αναγκαιότητα σεβασμού της διεθνούς νομιμότητας.

Το μήνα που μας πέρασε υπογράφηκε από τις χώρες της ΔΑΣΕ η Χάρτα του Παρισιού. Ένα ντοκουμέντο που δίκαια χαρακτηρίστηκε το πιστοποιητικό θανάτου του ψυχρού πολέμου, ένα ντοκουμέντο νίκης της νέας σκέψης που προς τιμήν της έχει εισαγάγει η Σοβιετική Ένωση στις διεθνείς σχέσεις. Μια νέα εποχή αρχίζει για την Ευρώπη και κατ' επέκταση για τον κόσμο. Όπως τονίστηκε από τον ίδιο το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ στη διάσκεψη του Παρισιού, το Κυπριακό δεν μπορεί να παραμείνει το μόνο πρόβλημα στην Ευρώπη που να βρίσκεται σε εκκρεμότητα. Εκτιμούμε την αναφορά του Κουεγιάρ στο Κυπριακό, όπως και την ομιλία που έχει κάμει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε μια τόσο σημαντική διεθνή διάσκεψη. Αναμένουμε από αυτούς που άκουσαν τον Κουεγιάρ και τον Πρόεδρο Βασιλείου να δραστηριοποιηθούν, ώστε το Κυπριακό να πάψει να αποτελεί μοναδική παραφωνία και αναχρονισμό στον ευρωπαϊκό χώρο. Αναμένουμε οι διακηρύξεις να βρουν και την ανάλογη έμπρακτη ενεργοποίηση στο θέμα της Κύπρου. Πιστεύουμε ότι η διακήρυξη του Παρισιού μπορεί να έχει θετική επίδραση στην πορεία του Κυπριακού και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να κινηθεί και η δική μας πλευρά.

Αναφερόμενος στον ΟΗΕ και το Γενικό Γραμματέα του διεθνούς οργανισμού, πρέπει να τονίσω για πολλοστή φορά ότι έχει υπερωριμάσει ο καιρός, ο χρόνος, ώστε ο κ. Κουεγιάρ να μιλήσει καθαρά και να αποδώσει ευθύνες για το παρατεινόμενο αδιέξοδο στο Κυπριακό. Ο Γενικός Γραμματέας και το Συμβούλιο Ασφαλείας έχουν καθήκον να δραστηριοποιηθούν πιο αποτελεσματικά στο Κυπριακό, αποτρέποντας από τη μια νέα τετελεσμένα και από την άλλη αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή ουσιαστικού διακοινοτικού διαλόγου, για τη σύγκληση διεθνούς διάσκεψης για το Κυπριακό γενικά, για τη δίκαιη και βιώσιμη επίλυσή του βάσει των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και των συμφωνιών κορυφής.

Κύριε Πρόεδρε, γιὰ χρόνια ένας από τους στόχους μας στο διεθνή χώρο ήταν να αναγνωριστεί το Κυπριακό ως περιφερειακό πρόβλημα και ως τέτοιο να περιληφθεί στις συζητήσεις μεταξύ Σοβιετικής Ένωσης και Ηνωμένων Πολιτειών. Στην προσπάθειά μας αυτή βρήκαμε ολόπλευρη υποστήριξη από μέρους της Σοβιετικής Ένωσης, ενώ αντίθετα συναντούσαμε την παθητική, θα λέγαμε, στάση της αμερικανικής πλευράς. Η αμερικανική άρνηση φαίνεται να ξεπερνιέται, μια που το Κυπριακό τελικά συζητήθηκε στις συναντήσεις που είχαν φέτος οι Μπους και Γκορμπατσώφ. Σύμφωνα με πρόσφατη κατηγορηματική δήλωση ανώτατου Σοβιετικού αξιωματούχου, η σοβιετική πλευρά θα θέσει και πάλι το Κυπριακό κατά την προσεχή συνάντηση Γκορμπατσώφ - Μπους το Γενάρη στη Μόσχα. Σήμερα έχουμε τη δήλωση των Ηνωμένων Πολιτειών για διεθνή διάσκεψη για το Μεσανατολικό. Είναι λοιπόν ευκαιρία και χρέος μας να απαιτήσουμε να περιληφθεί σ' αυτήν και το Κυπριακό. Η κυπριακή κυβέρνηση, έχοντας υπόψη της όλα αυτά, θα πρέπει να ενεργοποιηθεί και να κάμει ό,τι περνά από το χέρι της, έτσι που πραγματικά το Κυπριακό να τεθεί και να συζητηθεί και στην προσεχή συνάντηση Γκορμπατσώφ - Μπους αλλά και στη διάσκεψη που θα συγκροτηθεί για το Μεσανατολικό, με επιδίωξη να έχουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Κύριε Πρόεδρε, εκθέτοντας τις απόψεις του ΑΚΕΛ σε ζητήματα που άπτονται της πορείας του Κυπριακού, απάντησα εν μέρει και στο ερώτημα που έθεσα στην αρχή, δηλαδή τι κάνουμε για να ξεπεραστεί το σημερινό αδιέξοδο. Ολοκληρώνοντας την απάντησή μας σ' αυτό το ερώτημα, ας μου επιτραπεί να θίξω ακόμα ορισμένα σημεία.

Κατ' αρχήν πιστεύουμε ότι το Εθνικό Συμβούλιο θα πρέπει να μελετήσει σε βάθος τις εξελίξεις που σημειώνονται διεθνώς και το πώς αυτές επηρεάζουν την πορεία του Κυπριακού, ώστε να προσανατολιστούμε προς τους καλύτερους δυνατούς χειρισμούς και μεθοδεύσεις.

Η ελληνοκυπριακή πλευρά θα πρέπει να συνεχίσει και στο μέλλον τη συνεργασία της με το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ και τους εκπροσώπους του, επιδιώκοντας με όλη την καλή θέληση να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για έναν ουσιαστικό διάλογο. Γνωρίζουμε βέβαια ότι, για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, δεν είναι αρκετή η δική μας καλή θέληση, που άλλωστε είναι δεδομένη. Επιβάλλεται να σημειωθεί στροφή στη στάση της άλλης πλευράς, που θα πρέπει να παραιτηθεί από μεθοδεύσεις νέων τετελεσμένων, να αναιρέσει τους γνωστούς απαράδεκτους όρους της και να δώσει απτά δείγματα αλλαγής της στάσης της. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να συνεχίσουμε και να εντείνουμε την ολόπλευρη διεθνοποίηση του Κυπριακού, αξιοποιώντας κάθε διμερή και πολυμερή επαφή, κάθε διεθνές βήμα και δημιουργώντας εμείς οι ίδιοι με την προγραμματισμένη και συντονισμένη μας δραστηριότητα νέες ευκαιρίες διεθνούς προβολής και συζήτησης του προβλήματός μας.

Παρά τις δυσκολίες που παρεμβάλλει ο Ντενκτάς, δε θα πρέπει να παραιτηθούμε από τις προσπάθειες για επαναπροσέγγιση, γνωρίζοντας ότι αυτή υπονομεύει τα τείχη του διαχωρισμού που κτίζει ανάμεσά μας το κατοχικό καθεστώς. Στο επίκεντρο των προσπαθειών μας πρέπει πάντα να βρίσκεται το πελώριο ανθρωπιστικό θέμα των αγνοουμένων. Μακριά από κάθε σκέψη για πολιτικοποίηση του θέματος επιβάλλεται να ενδιαθρίψουμε ξανά και ξανά στην αναζήτηση τρόπων για να ξεπεραστεί το σημερινό αδιέξοδο και να αρχίσει η ουσιαστική διερεύνηση της τύχης των αγνοουμένων μας.

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνοντας την αναφορά μου στο Κυπριακό, ας μου επιτραπεί με συντομία να επαναλάβω τα πλαίσια της λύσης που, κατά την άποψή μας, συνιστά αυτό που ονομάζουμε δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματός μας. Το Κυπριακό πρέπει να λυθεί βάσει των αρχών του χάρτη του ΟΗΕ, των ψηφισμάτων και αποφάσεων του διεθνούς οργανισμού και των συμφωνιών κορυφής. Αποδεκτά πλαίσια αναζήτησης λύσης είναι εκείνα του ΟΗΕ. Κάθε άλλη πρωτοβουλία πρέπει να είναι ενισχυτική των προσπαθειών του ΟΗΕ και να εδράζεται στις αρχές που αναφέραμε.

Η λύση πρέπει να προβλέπει ως προς τη διεθνή πτυχή του προβλήματος την αποκατάσταση της κυριαρχίας, εδαφικής ακεραιότητας και ενότητας και να κατοχυρώνει την πλήρη ανεξαρτησία και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό σημαίνει:

- (α) Την απομάκρυνση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και τη γενικότερη αποστρατιωτικοποίηση της Κύπρου.
- (β) Την απομάκρυνση των εποίκων και την αποκατάσταση της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού.
- (γ) Την εξασφάλιση διευρυμένων αξιόπιστων διεθνών εγγυήσεων στα πλαίσια του ΟΗΕ, που να αποκλείουν μονομερή επεμβατικά δικαιώματα.

Η λύση ως προς την εσωτερική πτυχή του προβλήματος πρέπει να διαλαμβάνει:

- (α) Τη μετατροπή της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ομοσπονδιακό κράτος διπεριφερειακής, δικαιοδικής μορφής βάσει των αρχών που διέπουν τη λειτουργία των ομοσπονδιακών κρατών.
- (β) Την αποκατάσταση και το σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών των Κυπρίων πολιτών. Πρωταρχικής σημασίας είναι η κατοχύρωση του δικαιώματος όλων των προσφύγων για επιστροφή. Στο μεταξύ το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να αγωνίζεται για καλύτερες συνθήκες ζωής των προσφύγων και των παθόντων.
- (γ) Τη δημιουργία συνθηκών ασφάλειας για όλους ανεξαιρέτως τους κατοίκους της Κύπρου.

Οι προτάσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς του Γενάρη του 1989, στην επεξεργασία των οποίων το ΑΚΕΛ διαδραμάτισε ουσιαστικό και δημιουργικό ρόλο, περιέχουν όλα τα πιο πάνω στοιχεία και αποτελούν τη σωστή βάση για την αναζήτηση λύσης του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, οι κρατικοί προϋπολογισμοί αναμφισβήτητα αποτελούν τον καθρέφτη της οικονομικής φιλοσοφίας που ακολουθεί η εκάστοτε κυβέρνηση. Ταυτόχρονα αποτελούν και το μηχανισμό προώθησης αυτής της φιλοσοφίας. Γι' αυτό η συζήτηση και ψήφιση των κρατικών προϋπολογισμών από τη Βουλή αποτελεί το σημαντικότερο ίσως οικονομικό γεγονός στη χώρα μας, αφού οι

δημοκρατικά εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού καλούνται να τοποθετηθούν και να επιδοκιμάσουν ή αποδοκιμάσουν την οικονομική πολιτική του κράτους. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο συνηθίζεται, εκτός από την καθαυτό αναφορά στους κρατικούς προϋπολογισμούς, η συζήτηση να επεκτείνεται σε αναφορές στα διάφορα μεγέθη, τις εξελίξεις, τις τάσεις και τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας.

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά αποδίδει τεράστια σημασία στο θέμα που λέγεται κυπριακή οικονομία, διότι μια εύρωστη οικονομία από τη μια αποτελεί σημαντικό όπλο στις προσπάθειες που καταβάλλει ο λαός μας για δικαίωση, ενώ μια οικονομική ανάπτυξη εναρμονισμένη προς τις ανάγκες του λαού και των εργαζομένων από την άλλη αποτελεί εχέγγυο κοινωνικής δικαιοσύνης.

Είναι γεγονός ότι η κυπριακή οικονομία για μια ακόμα χρονιά συνέχισε να αναπτύσσεται με αρκετά ικανοποιητικούς ρυθμούς. Η οικονομική δραστηριότητα διατηρήθηκε σε ψηλά επίπεδα και είχε ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση των κυριότερων μεγεθών της οικονομίας. Με βάση τα στοιχεία που παρέθεσε στην ομιλία του ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών η εγχώρια παραγωγή αναμένεται να διευρυνθεί με ρυθμό της τάξης του 5% μέχρι 5,5%.

Παρόλο που θεωρούμε ότι ο ρυθμός αυτός είναι ικανοποιητικός, ιδιαίτερα αν συγκριθεί με το ρυθμό ανάπτυξης που παρατηρείται σε διεθνές επίπεδο, εντούτοις οφείλουμε να επισημάνουμε ότι ο ρυθμός αυτός τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει πτωτική τάση: 7,2% το 1987, 6,9% το 1988, 6% το 1989 και 5% -5,5% το 1990. Η τάση αυτή είναι ανησυχητική, παρόλο που -ιδιαίτερα στην περίπτωση του 1990-οφείλεται σε εξωγενείς κυρίως παράγοντες. Επιβάλλεται λοιπόν η λήψη μέτρων, όπως η ενθάρρυνση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων, ο εκσυγχρονισμός του τομέα της υλικής παραγωγής, η βελτίωση του επιπέδου των υπηρεσιών και γενικότερα ο εκσυγχρονισμός της υποδομής της οικονομίας μας.

Επιχειρώντας μια διατομεακή εξέταση με βάση τους ρυθμούς ανάπτυξης, θα καταλήξουμε στην ίδια διαπίστωση την οποία το ΑΚΕΛ αναφέρει και για την οποία προειδοποιεί εδώ και αρκετά χρόνια. Ενώ δηλαδή οι τομείς των υπηρεσιών διευρύνθηκαν με ρυθμούς που ξεπερνούν το 6,7%, διατηρώντας έτσι την πρώτη θέση ως προς το ρυθμό ανάπτυξης, τη συνεισφορά στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και την απασχόληση, οι τομείς της υλικής παραγωγής, δηλαδή η βιομηχανία και ο ευρύς γεωργικός τομέας, έμειναν πίσω με ρυθμούς της τάξης του 3,5% και κάμψη 1% αντίστοιχα. Έχουμε επανειλημμένα προειδοποιήσει για τη στρεβλή δομή της οικονομίας μας, η οποία οφείλεται στη διόγκωση και μονόπλευρη ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών, και ιδιαίτερα του τουρισμού, σε βάρος των τομέων της υλικής παραγωγής. Προτού είναι αργά, το κράτος οφείλει να πάρει διορθωτικά και ρυθμιστικά μέτρα και να δημιουργήσει ευνοϊκές συνθήκες για διοχέτευση μεγάλου μέρους των επενδύσεων στους τομείς της υλικής παραγωγής. Η κρίση στον Κόλπο έχει αποδείξει πόσο ευπαθής σε καταστάσεις κρίσεως είναι ο τομέας του τουρισμού.

Επανερχόμενος στους ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, αναφέρω τις ευνοϊκές επιπτώσεις και σε άλλα οικονομικά μεγέθη, όπως η αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος που αναμένεται να φτάσει περίπου τα 2,4 δισεκατομμύρια λίρες, η άνοδος του κατά κεφαλήν εισοδήματος, η μείωση της ανεργίας στα επίπεδα του 2% και άλλα. Ενώ όμως εκτιμούμε το γεγονός πως η ανεργία κρατήθηκε σε χαμηλά επίπεδα, θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ στις

εκατοντάδες των αποφοίτων πανεπιστημίου, που είτε παραμένουν άνεργοι είτε υποαπασχολούνται είτε ετεροαπασχολούνται. Καλούμε την κυβέρνηση να πάρει δραστικότερα μέτρα και να δημιουργήσει ευνοϊκότερες συνθήκες, οι οποίες θα επιτρέψουν την ένταξη στην κοινωνία ενός σημαντικού συντελεστή της οικονομικής ανάπτυξης, αυτού που ονομάζουμε «αδρανές επιστημονικό δυναμικό».

Οι εξελίξεις στον Κόλπο μας επέβαλαν τις αυξήσεις στα καύσιμα. Η αύξηση του όγκου των εισαγωγών αναμένεται να ωθήσει το ρυθμό του πληθωρισμού προς τα πάνω, ο οποίος αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 5,5%. Αυξητικές πληθωριστικές τάσεις παρατηρούνται στις χώρες των κυριότερων εμπορικών μας εταίρων, γι' αυτό επιβάλλεται η λήψη μέτρων, δίδοντας ιδιαίτερη σημασία στο ρόλο που οφείλει να παίξει η Επιτροπή Τιμών για προστασία των καταναλωτών και των εισοδημάτων των εργαζομένων. Και θέλω με την ευκαιρία αυτή να υπογραμμίσω ότι η τάση που παρατηρείται να παραμερίζεται και να αδρανοποιείται η Επιτροπή Τιμών δε μας βρίσκει σύμφωνους. Η Επιτροπή Τιμών διαδραμάτισε θετικό ρόλο και πρέπει να διατηρηθεί και να συνεχίσει αυτό τον πολύ χρήσιμο ρόλο της.

Μας ανησυχεί η αύξηση των εισαγωγών, που φέτος αναμένεται να φτάσουν το 1,1 δισεκατομμύριο λίρες, ενώ το εμπορικό μας έλλειμμα προβλέπεται να αυξηθεί και να φτάσει τα 720 εκατομμύρια λίρες. Επιβάλλεται η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για μείωση του εμπορικού μας ελλείμματος με την αύξηση των εξαγωγών, την εξεύρεση νέων αγορών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας και τον περιορισμό των εισαγωγών, όπως και τη διαφοροποίηση της δομής των εισαγωγών προς όφελος του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και το ισοζύγιο πληρωμών αναμένεται να παρουσιάσουν ελλείμματα της τάξης των 38 και 30 εκατομμυρίων λιρών αντίστοιχα. Στη δημιουργία των ελλειμμάτων αυτών έχει συμβάλει ιδιαίτερα η κρίση στον Κόλπο λόγω της οποίας μειώθηκε το τουριστικό ρεύμα, πλήγηκαν οι εξαγωγές μας και αυξήθηκαν οι τιμές των καυσίμων.

Η κρίση στον Περσικό Κόλπο επισώρευσε στην οικονομία μας αρκετά προβλήματα. Η αύξηση των τιμών των καυσίμων έχει αποτέλεσμα την απώλεια πρόσθετου πολύτιμου συναλλάγματος. Από την άλλη θα έχει αρνητικές επιπτώσεις, αφού θα αυξήσει τον τιμάριθμο και το κόστος παραγωγής, επηρεάζοντας σε μεγάλο βαθμό την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας στη διεθνή αγορά. Μεγάλο πλήγμα έχουν επίσης υποστεί οι εξαγωγές μας σε χώρες του Περσικού Κόλπου, ενώ ο τουρισμός, και ιδιαίτερα ο χειμερινός, παρουσιάζει αισθητή κάμψη.

Η αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης στον Κόλπο επιβάλλει τη συνεργασία της κυβέρνησης με όλους τους κοινωνικούς φορείς για την καλύτερη δυνατή επεξεργασία πολιτικής για αντιμετώπιση της κατάστασης. Επιβάλλεται σ' αυτό το σημείο να αναφέρουμε ότι το ΑΚΕΛ τάσσεται ενάντια στις προσπάθειες κάποιων να φορτώσουν τα βάρη των οικονομικών επιπτώσεων αποκλειστικά στους ώμους των εργαζομένων.

Όπως είναι γνωστό, η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής έχει ουσιαστικά ολοκληρώσει τη μελέτη του νέου φορολογικού πακέτου και αναμένεται να καταθέσει την Έκθεσή στην ολομέλεια του Σώματος. Το ΑΚΕΛ αισθάνεται ηθική ικανοποίηση, γιατί με τη μελέτη του συνέβαλε στο να πάρει μια μορφή προς το λαϊκότερο η φορολογική μεταρρύθμιση. Το ΑΚΕΛ αποδίδει τεράστια σημασία στην τελική μορφή που θα πάρει το φορολογικό πακέτο, διότι οι φορολογίες ως

μέσο άσκησης οικονομικής πολιτικής επηρεάζουν σημαντικά το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Έχοντας ως βάση τη γενικότερη φορολογική φιλοσοφία του ΑΚΕΛ, βλέπουμε την ανάγκη με την εισαγωγή των νέων φορολογικών μέτρων να επιτευχθούν δύο βασικοί στόχοι:

- (α) Η ικανοποιητική αύξηση των εσόδων του κράτους, ώστε να προωθηθεί το αναπτυξιακό του πρόγραμμα, να αυξηθούν οι κοινωνικές παροχές και να αντιμετωπιστούν επαρκώς τα προβλήματα με τα συνεχή και χρονίζοντα δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (β) Η δίκαιη κατανομή εισοδημάτων, η μετατόπιση των φορολογικών βαρών στα ευπορότερα στρώματα της κοινωνίας και η ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου του κράτους.

Η όλη πολιτική του κράτους πρέπει να στοχεύει στη δικαιότερη κατανομή των βαρών. Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στο θέμα της πάταξης της φοροδιαφυγής - φοροαποφυγής και στην ανάγκη όπως οι μεγάλες επιχειρήσεις, που είναι οι κύριοι φορείς της, υποχρεωθούν να αναλάβουν επιτέλους τις φορολογικές τους ευθύνες. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη δέσμη των κοινωνικών παροχών που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση και που στοχεύουν να αντισταθμίσουν τα φορολογικά βάρη που θα επωμισθούν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Θεωρούμε την εισαγωγή δέσμης κοινωνικών παροχών αναγκαίο πρωτοποριακό μέτρο, δεδομένου ότι το σημερινό φορολογικό σύστημα είναι άδικο, ευνοεί το μεγάλο κεφάλαιο και λειτουργεί σε βάρος των μισθωτών εργατοϋπάλληλων και των φτωχομεσαίων αυτοτελών εργαζομένων. Η απαλλαγή των υπερωριών και των συντάξεων από τη φορολογία, η τιμαριθμοποίηση των κλιμάκων και άλλα κοινωνικά μέτρα πρέπει να βρουν τη θέση τους στη φορολογική μεταρρύθμιση.

Είναι καιρός πλέον η χώρα μας να αποκτήσει τέτοιο φορολογικό σύστημα, που ο μισθωτός εργατοϋπάλληλος να πάψει να νιώθει ο αδικημένος, την ίδια στιγμή που κάποιοι πλουτίζουν ξεγελώντας το κράτος μέσω της φοροδιαφυγής. Μόνο έτσι θα υπάρξει κράτος δικαίου και θα δημιουργηθεί στην Κύπρο μια υγιής φορολογική συνείδηση.

Κύριε Πρόεδρε, τα δημόσια οικονομικά νοσούν σοβαρά με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται πρόσθετα προβλήματα στην οικονομία, όπως είναι το εσωτερικό και εξωτερικό δημόσιο χρέος. Μας ανησυχεί το ότι, παρά τη δραστική μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος το 1989 σε 31,2 εκατομμύρια λίρες, αυτό υπολογίζεται να φτάσει φέτος τα 71 εκατομμύρια λίρες, ενώ ως ποσοστό του εγχώριου προϊόντος θα αυξηθεί από 1,4% σε 2,9%.

Μετά τη μελέτη των προϋπολογισμών και αφού λάβουμε υπόψη και τους υπόλοιπους λογαριασμούς του 1991, καταλήγουμε στην ανησυχητική διαπίστωση ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να αυξηθεί ακόμα πιο πολύ και να φτάσει τα 82 εκατομμύρια λίρες ή το 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Δεν παραβλέπουμε ότι στη δημιουργία του πιο πάνω ελλείμματος έχει συμβάλει και η κρίση στον Κόλπο. Υπάρχουν όμως και άλλα αίτια που πρέπει να προσέξουμε.

Λέχθηκε από την κυβέρνηση ότι τα δημόσια έσοδα το 1991 θα 'ναι λιγότερα παρά προηγουμένως λόγω επιβράδυνσης στην είσπραξη του φόρου εισοδήματος. Πιστεύουμε όμως ότι υπάρχουν αρκετά ακόμα περιθώρια είσπραξης καθυστερημένων φόρων και γι' αυτό πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες. Από την άλλη διαπιστώνουμε ότι οι δαπάνες αυξάνονται με ρυθμό 14,9% έναντι 10,7% το 1989.

Οι αυξημένες δαπάνες οφείλονται κυρίως στο αυξημένο κρατικό μισθολόγιο, στους τόκους για αποπληρωμές χρεών και στην αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών. Θετικό και ενθαρρυντικό στοιχείο αποτελεί το ότι το εξωτερικό χρέος αναμένεται να μειωθεί οριακά από 733,9 εκατομμύρια σε 723 εκατομμύρια λίρες ή από 33,1%, ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, σε 29,3%.

Η μείωση του εξωτερικού χρέους κατά το 1990 και η εκφρασμένη πρόθεση της κυβέρνησης να μην προβεί σε εξωτερικό δανεισμό, αλλά να αντλεί για τις ανάγκες της από την ντόπια αγορά, μας βρίσκουν σύμφωνους. Το συνολικό έλλειμμα των τριών προϋπολογισμών αναμένεται να ανέλθει στα 278,1 εκατομμύρια λίρες. Αν φυσικά αφαιρέσουμε τις αποπληρωμές δανείων, τα δάνεια προς τρίτους και άλλα κονδύλια που δεν αποτελούν καθαρές δαπάνες, τότε το έλλειμμα αναμένεται να φτάσει τα 207,6 εκατομμύρια λίρες. Η υλοποίηση της συλλογικής σύμβασης για τις αυξήσεις των απολαβών των δημοσίων υπαλλήλων και ο κατά 50% αυξημένος έναντι του 1990 Προϋπολογισμός Ανάπτυξης είναι οι κυριότεροι λόγοι που οδήγησαν στην αύξηση του ελλείμματος των προϋπολογισμών. Είναι πολύ σημαντικό να προσδιοριστεί με ποιο τρόπο και προς όφελος ποιου διαχειρίζεται το κράτος τα λεφτά των φορολογουμένων.

Διαπιστώνουμε ότι παρά τα προβλήματα και το έλλειμμα που υπάρχουν η δομή αλλά και οι στόχοι που επιδιώκονται μέσω των προϋπολογισμών ανταποκρίνονται στο πρόγραμμα του Προέδρου Βασιλείου βάσει του οποίου το ΑΚΕΛ τον υποστήριξε.

Όπως ανέφερα και στην αρχή της ομιλίας μου, οι προϋπολογισμοί του κράτους πρέπει να είναι εναρμονισμένοι προς τις βασικές ανάγκες του λαού και της οικονομίας μας. Παρόλο που το έλλειμμα δε μειώνεται -και οι λόγοι έχουν ήδη αναφερθεί- θεωρούμε ότι οι υπό συζήτηση προϋπολογισμοί ανταποκρίνονται βασικά στις ανάγκες του λαού και της οικονομίας.

Σε ό,τι αφορά τον Τακτικό Προϋπολογισμό, σημειώνουμε ότι το ψηλό έλλειμμα οφείλεται στο διογκωμένο και ανελαστικό τομέα της κρατικής μηχανής. Τούτη η διαπίστωση, που σίγουρα δεν είναι μόνο δική μας, πρέπει να οδηγήσει την κυβέρνηση σε προβληματισμό ως προς τη δυνατότητα περιορισμού των καταναλωτικών δαπανών που απορροφά η κρατική μηχανή. Πρέπει να μελετηθεί η δυνατότητα λήψης συγκεκριμένων μέτρων για μείωση αυτών των δαπανών.

Σε ό,τι αφορά τις νέες θέσεις και την πρόσληψη εκτάκτων, η κυβέρνηση πρέπει να επιδείξει αυτοσυγκράτηση. Όταν υπάρχουν κενές θέσεις, είναι λάθος να ζητούνται νέες.

Επιτρέψτε μου τώρα να αναφερθώ στο αυξημένο κατά £614,566 κονδύλι του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών. Αποδίδουμε τεράστια σημασία στον τομέα της διαφώτισης, γι' αυτό και χαιρετίζουμε τις προσπάθειες που γίνονται για αναβάθμιση της δουλειάς του Γραφείου Τύπου. Αναμένουμε ότι τα νέα κονδύλια θα αξιοποιηθούν κατάλληλα για αναβάθμιση της ποιότητας των εκδόσεων και για προώθηση και βελτίωση του επιπέδου της διαφώτισης τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Και, αφού μιλάμε για τη διαφώτιση, πρέπει να εκφράσω την ανησυχία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ -Αριστεράς για το ότι, ενώ δόθηκαν εδώ κι ενάμιση χρόνο πληθωρικές υποσχέσεις ότι θα εδμηουργείτο στα υψώματα Δερύνειας ένας εκθεσιακός χώρος με τη μακέτα της πόλης της Αμμοχώστου, τα αξιοθέατα και την ιστορία της, δεν άρχισε ακόμα το έργο. Ενώ μας δίνεται η ευκαιρία να εκθέσουμε την τουρκική αδιαλλαξία και σκληρότητα

στα μάτια δεκάδων χιλιάδων τουριστών που κατακλύζουν την περιοχή, οι αρμόδιοι δεν κατάφεραν να ξελασπώσουν, να ξεβαλτώσουν από τις χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Σε ό,τι αφορά τον τομέα της υγείας, θεωρούμε θετικό το ότι αυξάνεται το κονδύλι για θεραπεία ασθενών στο εξωτερικό. Αυτό αποτελεί μια σωστή, κοινωνικού χαρακτήρα προσέγγιση της κυβέρνησης. Με την ευκαιρία αυτή επιθυμώ να αναφερθώ και στο γενικό σχέδιο υγείας, που αποτελεί βασική απαίτηση του ΑΚΕΛ και των λαϊκών οργανώσεων. Όπως η κυβέρνηση έχει ήδη αναφέρει, οι γενικές αρχές που διέπουν το σχέδιο είναι έτοιμες και αναμένεται να σταλούν στους διάφορους κοινωνικούς φορείς, για να εκφράσουν τις απόψεις τους. Θέλουμε να πιστεύουμε πως δε θα καθυστερήσει το έργο αυτό. Με την ευκαιρία θα 'θελα να υπογραμμίσω ότι πρέπει να καταβληθούν νέες προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό των νοσοκομείων μας, για την καλύτερη επάνδρωση και τον εξοπλισμό τους με σύγχρονα μέσα, όπως και για την πληρέστερη αξιοποίηση και ενίσχυση των υγειονομικών κέντρων στις ενορίες και στην ύπαιθρο. Ανάμεσα στα μέτρα προτεραιότητας πρέπει να είναι και η μετατροπή του νοσοκομείου Παραλιμνίου σ' ένα ολοκληρωμένο και επαρκώς επανδρωμένο νοσοκομείο.

Κύριε Πρόεδρε,

Στον Τακτικό Προϋπολογισμό περιλαμβάνονται δαπάνες ύψους 1,381,000 λιρών για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της συμφωνίας αμφίδρομης τηλεοπτικής σύνδεσης Κύπρου - Ελλάδας. Χρησιμοποιώ την ευκαιρία αυτή, για να επαναλάβω ότι το ΑΚΕΛ είναι υπέρ της μετάδοσης ελληνικών προγραμμάτων και ειδήσεων από τη ζωή της Ελλάδας. Πιστεύουμε όμως ότι αυτός ο σκοπός θα μπορούσε να επιτευχθεί με τη δημιουργία δεύτερου καναλιού από το ΡΙΚ, το οποίο θα μπορούσε να προβάλλει και προγράμματα στα τουρκικά, υποβοηθώντας έτσι την επικοινωνία και επαναπροσέγγιση με τους Τουρκοκυπρίους.

Όταν καταψηφίσαμε το σχετικό ποσό τον περασμένο Μάη, είχαμε εκφράσει φόβους ότι η αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση θα ήταν πολυδάπανη. Τώρα φαίνεται να επαληθεύονται οι φόβοι μας, διότι το ποσό που θα επιβαρύνει την Κύπρο δεν είναι μόνο τα έξοδα λειτουργίας της σύνδεσης, είναι και οι απώλειες που θα έχει το ΡΙΚ από τις διαφημίσεις, διότι από τη στιγμή που μεταδίδονται τα προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης στην Κύπρο, οι ξένοι διαφημιστές θα προτιμούν να δίνουν τις διαφημίσεις τους μόνο στην ελληνική τηλεόραση. Από την άλλη από τη στιγμή που η κυπριακή τηλεόραση θα εκπέμπει τα προγράμματά της στο χώρο της Ελλάδας, οι προμηθευτές ταινιών θα ζητήσουν από το ΡΙΚ ποσοστά βάσει των 10 εκατομμυρίων τηλεθεατών αντί των 750 χιλιάδων που πλήρωναν μέχρι σήμερα. Ευχόμαστε να διαψευστούν οι φόβοι μας. Για λόγους τάξης όμως δηλώνουμε ότι θα απόσχουμε από την ψήφιση του σχετικού κονδυλίου.

Αναφερόμενοι γενικότερα στο ρόλο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος, χωρίς να παραγνωρίζουμε περιπτώσεις που αδικήθηκε το ΑΚΕΛ, σημειώνουμε ότι έγιναν θετικά βήματα προς την κατεύθυνση της ίσης μεταχείρισης των κομμάτων. Δεν έχουμε εκπλαγεί για τις πληροφορίες ότι στο ΡΙΚ γίνονταν φακελώματα. Αυτό είναι καλά γνωστό, γιατί από τα φακελώματα είναι ο κόσμος της αριστεράς που υπέφερε.

Επειδή το θέμα αυτό δεν αφορά μόνο το ΡΙΚ αλλά ολόκληρο το φάσμα των δομών του κράτους και επειδή το φακέλωμα υπήρξε πλήγμα στην αξιοκρατία και τη χρηστή διοίκηση, η άποψή μας είναι να μην αρκестούμε σε μια ακαδημαϊκή

συζήτηση στη Βουλή. Δεδομένου πως όλοι είμαστε υπέρ της διαφάνειας, εισηγούμαστε όπως όλοι οι φάκελοι που σχηματίστηκαν στην περίοδο της ανεξαρτησίας σε βάρος πολιτών τεθούν στη διάθεση μια διακομματικής ή μιας ανεξάρτητης επιτροπής, η οποία, αφού τους αξιολογήσει και καταλήξει σε συμπεράσματα, να δώσει σε κάθε κόμμα εκείνους που αφορούν τα στελέχη του. Τελικά με λίγες εξαιρέσεις για λόγους ιστορικούς οι φάκελοι πρέπει να καούν δημόσια. Μ' αυτό τον τρόπο θα κλείσουμε μια θλιβερή σελίδα που δηλητηρίαζε την πολιτική ζωή με την ευχή να τεθεί οριστικά τέρμα σε κάθε φακέλωμα και σε κάθε διάκριση σε βάρος οποιουδήποτε πολίτη. Μ' αυτό τον τρόπο προωθούμε παραπέρα την ενότητα του λαού, που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία του αγώνα που διεξάγουμε.

Ο φετινός Προϋπολογισμός Ανάπτυξης είναι αυξημένος κατά 50%, γεγονός που προσδίδει στο σύνολο των δαπανών καθαρά αναπτυξιακό και επενδυτικό χαρακτήρα. Κύριος στόχος είναι η επιτάχυνση της συμπλήρωσης και εκτέλεσης βασικών έργων υποδομής, όπως το οδικό δίκτυο, τα αεροδρόμια, υδατικά και άλλα έργα αγροτικής και γεωργικής ανάπτυξης. Το 30% περίπου των συνολικών δαπανών του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης αναλογεί στο Υπουργείο Γεωργίας για υδατική και αγροτική ανάπτυξη. Ενώ χαιρετίζουμε το γεγονός ότι τα έργα αυτά στοχεύουν στην αύξηση της γεωργικής παραγωγής, τονίζουμε την ανάγκη διεξαγωγής μελετών που να προσφέρουν λύσεις ως προς την εξεύρεση τρόπων διάθεσης της αυξημένης γεωργικής παραγωγής για αποφυγή ανεπιθύμητων για την οικονομία μας γεωργικών πλεονασμάτων.

Με τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης δε διατίθενται αξιόλογα ποσά για ουσιαστική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των λιμανιών Λεμεσού και Λάρνακας, που είναι τα βασικά κέντρα διεξαγωγής του εισαγωγικού και εξαγωγικού μας εμπορίου. Ήδη ως αποτέλεσμα των ελλείψεων του λιμανιού της Λάρνακας αλλά και του ψηλού κόστους η εταιρεία DSR το εγκαταλείπει. Οι ζημιές θα είναι τεράστιες και πολλοί εργαζόμενοι θα βρεθούν άνεργοι. Γι' αυτό, πριν είναι πολύ αργά, ας παρθεί η απόφαση για ουσιαστική επέκταση, εκβάθυνση κι εκσυγχρονισμό του λιμανιού της Λάρνακας.

Ενθαρρυντικό κατά τη γνώμη μας στοιχείο είναι η πρόνοια στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης κονδυλίου για τη διεξαγωγή μελετών κατά πόσο το κάθε προβλεπόμενο έργο θα επηρεάσει και σε ποιο βαθμό το περιβάλλον. Αυτό, πιστεύουμε, ανταποκρίνεται στα αισθήματα του λαού και στοχεύει στην προστασία του περιβάλλοντος το οποίο έχει τόσο καταπονηθεί στον τόπο μας.

Το ΑΚΕΛ, πέραν της εκτίμησής του για την αύξηση των δαπανών για την υγεία και την παιδεία, ζητά από την κυβέρνηση να καταρτίσει μακροπρόθεσμο σχέδιο ανάπτυξης για την υγεία και την παιδεία που να περιλαμβάνει την πολιτική του κράτους στα δυο αυτά ζητήματα, να εντοπίζει τις μελλοντικές ανάγκες και να δίνει προτάσεις για επίλυση των προβλημάτων.

Σημειώνουμε ακόμα τη σημασία που δίδεται στα ζητήματα νεολαίας. Θεωρούμε ενέργεια πρωτοποριακή την παροχή οικονομικής ενίσχυσης προς τα οργανωμένα σύνολα της νεολαίας. Η νεολαία είναι το πιο σφριγηλό κομμάτι του λαού μας και ως τέτοιο πρέπει να ενθαρρύνεται ποικιλότροπα, ώστε να εκπληρώνει την κοινωνική και εθνική του αποστολή. Είναι η άποψή μας ότι τα ποσά που περιέχονται στον προϋπολογισμό για το Φορέα θα έπρεπε να ήταν πιο εξειδικευμένα. Από την άλλη θέλουμε να πιστεύουμε πως τα υπηρεσιακά έξοδα δε θα απορροφούν τη μερίδα του λέοντος.

Σε ό,τι αφορά τα πολιτιστικά πράγματα του τόπου, χαιρετίζουμε την αύξηση της κρατικής χορηγίας προς το ΘΟΚ, για να μπορέσει να εκπληρώσει την αποστολή του. Με τη σειρά του ο ΘΟΚ ως συντονιστής της θεατρικής κίνησης του τόπου πρέπει να προχωρήσει σε αισθητή οικονομική ενίσχυση του ελεύθερου θεάτρου.

Οι πληροφορίες για την ιδιωτικοποίηση τομέων της δραστηριότητας του δημόσιου τομέα ή των ημικρατικών οργανισμών μας προκαλούν ανησυχία. Ο μηχανισμός του κράτους απορροφά το μεγαλύτερο ποσοστό του Τακτικού Προϋπολογισμού και πρέπει όχι μόνο να φέρει την ευθύνη για την εκπλήρωση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται, αλλά και να ελέγχεται, για να είναι πιο ευέλικτος κι αποδοτικός. Το κράτος μέσω της δημόσιας υπηρεσίας εκφράζει μ' έναν τρόπο την κοινωνική αποστολή του και θα ήταν λάθος υπηρεσίες κι αρμοδιότητες τμημάτων της δημόσιας υπηρεσίας να μεταβιβαστούν σε ιδιώτες.

Κατά καιρούς δημοσιεύονται πληροφορίες για σκάνδαλα και ατασθαλίες σε διάφορους τομείς του κράτους. Είναι τα σκάνδαλα στα τελωνεία που αποκάλυψαν οι τελωνειακές αρχές, είναι τα σκάνδαλα στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών και άλλα. Πάγια θέση του ΑΚΕΛ είναι η αποκάλυψη οποιωνδήποτε σκανδάλων και ατασθαλιών και η παραδειγματική τιμωρία των ενόχων. Γι' αυτό χαιρετίζουμε την κυβερνητική δήλωση ότι θα γίνουν ολοκληρωμένες έρευνες και ότι θα διαχθούν όσοι ενέχονται. Θέλουμε να πιστεύουμε πως οι υποσχέσεις αυτές θα γίνουν έργα.

Κύριε Πρόεδρε, για 16 τώρα χρόνια η Βουλή των Αντιπροσώπων συζητά και ψηφίζει τον προϋπολογισμό για τους πρόσφυγες. Πρόκειται για έναν προϋπολογισμό με καθαρά κοινωνικό περιεχόμενο, αφού προορίζεται να βοηθήσει τα θύματα του διπλού εγκλήματος που έγινε σε βάρος του κυπριακού λαού.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ - Αριστεράς εκφράζει την εκτίμησή της για το ότι η πολιτεία μέσω του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ συνεχίζει να μεριμνά μ' ένα αυξημένο ποσό για τη λύση του στεγαστικού και των άλλων προβλημάτων των εκτοπισθέντων και παθόντων, των αναπήρων, των χηρών και των ορφανών, των εγκλωβισμένων και άλλων. Παρ' όλα αυτά θέλουμε να επισύρουμε την προσοχή των υπευθύνων στο ότι τα ποσά που παραχωρούνται για στέγαση δεν αρκούν για κάλυψη ούτε του 50% του κόστους μιας υποφερτής κατοικίας, στο ότι πολλοί απορρίπτονται λόγω κριτηρίων, στο ότι είναι πολύ αργοί οι ρυθμοί έγκρισης προσφύγων που παντρεύονται με μη προσφυγοπούλες και στο ότι είναι ανεπαρκές το ποσό των τριών εκατομμυρίων λιρών για την αντικατάσταση κατοικιών χαμηλού κόστους στην Τσιακιλερή, τις Κόκκινες, τις Βρυσούλλες και αλλού. Πέραν τούτου διευκρινίζουμε ότι είμαστε υπέρ της συνέχισης της έκτακτης εισφοράς όσων έχουν πολύ ψηλά εισοδήματα, την οποία θεωρούμε ένα αναγκαίο κοινωνικό μέτρο.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, την αναφορά μου στους προϋπολογισμούς επαναλαμβάνω ότι εκτιμούμε τον κοινωνικό και αναπτυξιακό τους χαρακτήρα, αλλά θεωρούμε ότι υπάρχουν ακόμα περιθώρια περιορισμού των καταναλωτικών δαπανών του κράτους, όπως και περιθώρια για τη μείωση των θέσεων στο διογκωμένο κρατικό μηχανισμό στις απόλυτα αναγκαίες.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ - Αριστεράς θα δώσει θετική ψήφο στους προϋπολογισμούς, γιατί μ' αυτό τον τρόπο συμβάλλουμε τόσο στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου όσο και στην ενίσχυση της κρατικής

μας οντότητας, που είναι τόσο απαραίτητη στον αντικατοχικό αγώνα του λαού μας για την επανένωση της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο σημείο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, θα διακόψουμε και θα συνεχίσουμε το απόγευμα στις 4.00 και θα συνεχίσουμε με τις ομιλίες των άλλων πολιτικών ηγετών, του κ. Χατζηδημητρίου, του κ. Δίγκλη, κατόπιν δε και άλλων Βουλευτών, μέχρις ότου φθάσουμε στην κατάλληλη ώρα, για να διακόψουμε για αύριο.

Η συνεδρία θα συνεχιστεί στις 4.00 το απόγευμα.

(Ώρα διακοπής: 1.03 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης: 4.23 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γεώργιος Λαδάς)

Κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε την πρωινή συνεδρία του Σώματος με θέμα τους τρεις προϋπολογισμούς.

Καλώ στο βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ποτέ προηγουμένως δεν ήταν τόσο αναγκαία η επισκόπηση των παγκόσμιων εξελίξεων όσο σήμερα, για να εντοπίσουμε το νόημα και τις προοπτικές του κυπριακού προβλήματος. Οι εξελίξεις στις μέρες μας πήραν έναν επιταχυνόμενο ρυθμό. Από χρόνο σε χρόνο η μορφή του κόσμου αλλάζει κατά έναν τρόπο εντυπωσιακό. Πέρσι ήταν η εποχή της Ανατολικής Ευρώπης, το τέλος της διαίρεσης, που επισφραγίστηκε με συμφωνίες που σήμαιναν το τέλος του ψυχρού πολέμου. Φέτος υπάρχει φανερό μπροστά μας η νέα Ευρώπη που ανατέλλει πάνω από τα πολεμικά, πολιτικά και ιδεολογικά ερείπια που άφησε πίσω του ένας συγκλονιστικός αιώνας. Τώρα η προσοχή μας συγκεντρώνεται στην Ανατολική Ευρώπη και στα προβλήματα που τη συνοδεύουν στη μετάβασή της σε μια νέα εποχή. Όμως των σημερινών εξελίξεων προηγήθηκε η κατάρρευση του αποικιακού συστήματος και των αυτοκρατοριών. Τόσο ο ανατολικός όσο και ο δυτικός κόσμος βρίσκονται σε αναζήτηση ενός νέου δρόμου, ενώ αντιμετωπίζουν κρίσεις λιγότερο ή περισσότερο φανερές τα κοινωνικά και τα οικονομικά τους συστήματα.

Μέσα στο κλίμα της αντιπαράθεσης και ως απάντηση στην τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο εμφανίστηκε από τη δεκαετία του 1950 η ιδέα της ενωμένης Ευρώπης που περιορίστηκε αρχικά μέσα στα πλαίσια της Δυτικής Ευρώπης. Μόνο ορισμένοι οραματιστές ή κάποιες ισχυρές προσωπικότητες τόλμησαν να μιλήσουν την εποχή εκείνη για μια ενιαία Ευρώπη από τον Ατλαντικό μέχρι τα Ουράλια.

Το ερώτημα στο οποίο κλήθηκε να απαντήσει η πολιτική μας ηγεσία μέσα στον κυκεώνα των ευρωπαϊκών εξελίξεων ήταν: Πορεία τώρα προς την Ευρώπη ή αναμονή, μέχρις ότου διευκρινιστούν οι νέες συνθήκες, για να προσχωρήσουμε και εμείς στο νέο χώρο της ευρωπαϊκής ενότητας; Υποστηρίξαμε την ευρωπαϊκή επιλογή και πιέσαμε για τη λήψη της πολιτικής απόφασης το ταχύτερο δυνατό. Με την αίτηση ένταξης θέλαμε να προωθήσουμε τη συμμετοχή της Κύπρου σε αυτό το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, τη στιγμή μάλιστα που η Ευρώπη βρίσκεται υπό

διαμόρφωση με τη συμμετοχή, άμεση ή έμμεση, όλων των ευρωπαϊκών χωρών. Τώρα ανατέλλουν μπροστά μας όλα τα οράματα και τα όνειρα του παρελθόντος για έναν κόσμο χωρίς σύνορα, έναν κόσμο χωρίς πόλεμο με ενωμένη την ανθρωπότητα απέναντι στους κοινούς εχθρούς, τη φτώχεια, τη δυστυχία, την αρρώστια, τη μόλυνση του περιβάλλοντος, τα ναρκωτικά.

Αυτήν όμως την πορεία ανακόπτουν τα προβλήματα του παρελθόντος και κυρίως αυτά που μας κληροδότησε η αποικιοκρατία, η εποχή του ιμπεριαλισμού και η νοοτροπία της διαίρεσης του κόσμου σε σφαίρες επιρροής. Προβάλλουν μπροστά σε μια ανήσυχη ανθρωπότητα πια το Μεσανατολικό και τα προβλήματα του Τρίτου Κόσμου, η πείνα, η στέρηση, οι αρρώστιες, τα χρέη, η καθυστέρηση και το τεράστιο μεταναστευτικό ρεύμα προς τις πλούσιες χώρες. Κανένα προστατευτικό τείχος δεν μπορεί να διαφυλάξει τις αναπτυγμένες χώρες από τις συνέπειες ενός παγκόσμιου κλυδωνισμού που προκαλούν τα 3/4 της ανθρωπότητας που ζουν σε συνθήκες φτώχειας.

Η κατάρρευση του ανατολικού συνασπισμού έχει δημιουργήσει ένα κενό και μια νέα κρίση που θα διαρκέσει για ακαθόριστο χρονικό διάστημα με αφανείς ακόμη τις συνέπειές της στις παγκόσμιες εξελίξεις. Η αναζωογόνηση εθνικιστικών και χωριστικών κινημάτων, ο θρησκευτικός φανατισμός και η μουσουλμανική διείσδυση κρατούν σε αναταραχή ολόκληρη τη νοτιοανατολική Σοβιετική Ένωση και πολλές ευρωπαϊκές χώρες και τροφοδοτούν ακόμα την τουρκική απληστία με νέα επεκτατικά όνειρα. Το σχέδιο για δημιουργία τουρκογενών δορυφορικών κρατών κατά το πρότυπο του ψευδοκράτους του Ντενκτάς εξάπτει τη φαντασία των επεκτατικών κύκλων της Άγκυρας. Τα πρώτα κιόλας βήματα για πολιτική, οικονομική και πολιτιστική συνεργασία μεταξύ Τουρκίας και τουρκογενών πληθυσμών της Ασίας έχουν κιόλας γίνει. Δεν ήταν άλλωστε τυχαία και η επίσκεψη των Αζερμπαϊτζανών στην κατεχόμενη Κύπρο.

Σε αδιέξοδο έχει φτάσει ακόμα σ' αυτή την εποχή η έννοια της ανάπτυξης με την αλόγιστη εκμετάλλευση των πόρων και τη χωρίς προηγούμενο μόλυνση του περιβάλλοντος σε τοπική αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα. Ο άνθρωπος πρώτη φορά βρίσκεται μπροστά στο ερώτημα ποια είναι τα όριά του και πώς πρέπει να προχωρήσει, για να μην αυτοκαταστραφεί. Τα συμπτώματα μιας παγκόσμιας κρίσης περιβαλλοντικού χαρακτήρα άρχισαν κιόλας να γίνονται απειλητικά με το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την ξηρασία, τις ψηλές θερμοκρασίες, τις ανομβρίες, την επέκταση των ερήμων, την καταστροφή του όζοντος, τη μόλυνση των θαλασσών και ιδιαίτερα της Μεσογείου.

Μέσα σ' αυτό τον καταστροφικό κύκλο της μόλυνσης του περιβάλλοντος έχουμε και εμείς το δικό μας μερίδιο με τα απόβλητα που ρίχνουμε στη Μεσόγειο, τη μόλυνση της ατμόσφαιρας με χημικές ουσίες και τη μόλυνση της γης με ουσίες ασυμβίβαστες με την ίδια την έννοια της ζωής. Κάθε τοπική μόλυνση του περιβάλλοντος είναι ταυτόχρονα και παγκόσμια. Εκείνο που αρχίσαμε να συνειδητοποιούμε είναι ότι η ανάπτυξη δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος της υγείας και της ποιότητας της ζωής μας. Ήλθε η ώρα να αντιληφθούμε κι εδώ, στη μικρή Κύπρο, ότι η ανεξέλεγκτη οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να είναι αυτοσκοπός. Είναι γι' αυτό που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ υποστήριξε το κλείσιμο τόσο του Ντέξελ όσο και του Rainbow και είδε με ιδιαίτερη ανησυχία φαινόμενα μόλυνσης του περιβάλλοντος στις ακτές μας και ιδιαίτερα στην περιοχή Ξυλοφάγου.

Οι τοπικές κρίσεις και ο τερματισμός της αντιπαράθεσης μεταξύ των υπερδυνάμεων δημιούργησαν μια νέα κατάσταση. Έχουμε φυσικά εκτόνωση

πολλών κρίσεων. Οι εστίες ανάφλεξης είτε έχουν σβηστεί είτε έχουν περιχαρακωθεί, όπως στο Αφγανιστάν, τη Ναμίμπια και την Καμποτία. Ακόμη και στη Νότια Αφρική έχουμε ένα νέο κλίμα.

Εκεί που η ένταση παραμένει εκτός ελέγχου και έτσι οι κίνδυνοι απειλούν την περιοχή και τον κόσμο είναι η Μέση Ανατολή, ένας χώρος με αρχαίους πολιτισμούς και λαούς με βαθιές τις ρίζες στη γη τους, με τεράστιους πλουτοπαραγωγικούς πόρους και με μοναδική στρατηγική σημασία. Σε αυτήν εδώ την περιοχή έχει μετατοπιστεί το επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος και των διεθνών εξελίξεων.

Με επίκεντρο την κρίση στον Αραβικό-Περσικό Κόλπο γίνεται μια νέα τεράστια πάλη για τον έλεγχο της περιοχής. Η αφορμή που ο Σαντάμ Χουσεϊν έδωσε με την εισβολή και την κατάληψη του Κουβέιτ θα αποδειχθεί τελικά ένας παράγοντας επιτάχυνσης των εξελίξεων.

Υπάρχει μια παγκόσμια κινητοποίηση για την απελευθέρωση του Κουβέιτ. Θα πρέπει να θεωρούμε βέβαιο ότι ο Σαντάμ Χουσεϊν δε θα αντέξει την πίεση αυτή που εκδηλώνεται στον πολιτικό, οικονομικό και στρατιωτικό τομέα. Όμως το Μεσανατολικό δεν τελειώνει με την αλλαγή πολιτικής ή έστω και με την κατάρρευση των σχεδίων του Σαντάμ Χουσεϊν. Η περιοχή ολόκληρη χρειάζεται μια ανάπλαση και είσοδο σε μια νέα εποχή προόδου, δίκαιης διανομής του πλούτου, επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης και εκδημοκρατισμού. Τα φεουδαρχικά καθεστώτα της περιοχής έφτασαν πια στα όριά τους και τα δικτατορικά θα υποχρεωθούν σε μεταρρυθμίσεις. Και φυσικά δεν μπορεί να υπάρξει λύση του Μεσανατολικού χωρίς τη λύση του Παλαιστινιακού. Δεν μπορεί να θεωρείται αναγκαίος ο τερματισμός της κατοχής του Κουβέιτ αλλά σωστή η κατοχή της Παλαιστίνης και των αραβικών εδαφών. Δεν μπορούμε να μιλούμε για λύση της κρίσης του Κόλπου και να έχουμε παράταση του Κυπριακού.

Η Κύπρος υπήρξε από τις πρώτες χώρες που πήρε μέτρα και υιοθέτησε τα μέτρα εναντίον του Ιράκ και υπέστη γι' αυτό βαρύτερες ζημιές στο εμπόριο και τη βιομηχανία της, χωρίς να εκβιάσει τρίτες χώρες για δωρεές ή βοήθεια, όπως έκανε η Τουρκία. Πρόσθετα η Βρετανία, και στο βαθμό της συνεργασίας της με τις Ηνωμένες Πολιτείες, χρησιμοποιούν και οι δυο τις βάσεις στην Κύπρο ως ορμητήριο στην περιοχή και μετέτρεψαν έτσι την Κύπρο σε άμεσο στρατιωτικό στόχο με φανερούς τους κινδύνους για τον πληθυσμό.

Το γεγονός ότι η Κύπρος στηρίζει την πολιτική των Ηνωμένων Εθνών για πολιτικό, οικονομικό και στρατιωτικό αποκλεισμό του Ιράκ δε φαίνεται να εκτιμάται ανάλογα από τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας και ιδιαίτερα τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Βρετανία. Η προτίμηση και η υποστήριξή τους στρέφονται προς την πλευρά της Τουρκίας, την οποία επαινούν ως προστάτη των διεθνών αρχών και του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ. Η Κύπρος, αντί να συναντά την κατανόηση των Αμερικανών και Δυτικών, αντιμετώπισε μέχρι της στιγμής νέες απειλές και πιέσεις για υποβάθμιση του ζητήματός της και αποσιώπησή του με κύριο γνώμονα την προστασία της Τουρκίας. Πέρα από την οικονομική υποστήριξη η Τουρκία πήρε από τη Δύση πολιτική υποστήριξη. Και αυτή η πολιτική υποστήριξη κυρίως στρέφεται εναντίον της Κύπρου. Ενώ βλέπουμε διεθνώς μια αντιμετώπιση ή έστω κατανόηση των διεθνών προβλημάτων, στο πρόβλημά μας παρατηρούμε μια συνεχιζόμενη επιδείνωση.

Το Κυπριακό βρίσκεται σε μια χρόνια αποτελμάτωση που συνηθίσαμε να τη λέμε αδιέξοδο. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Το Κυπριακό βρί-

σκεται σε αδράνεια. Η στάση μας, η πολιτική μας πάσχει από έλλειψη πρωτοβουλιών. Η αναφορά που γίνεται στο Κυπριακό σε διεθνείς χώρους έχει πάρει πια ένα σαφή χαρακτήρα διακοινοτικής διαφοράς με υποβάθμιση, αν όχι διαγραφή, της τούρκικης επιδρομής και κατοχής. Αυτό είναι φανερό από την προσέγγιση των Ηνωμένων Πολιτειών και των Βρετανών και είναι σαφές σε ευρύτερους διεθνείς κύκλους που εντοπίζουν το Κυπριακό ως θέμα μεταξύ των δυο κοινοτήτων. Η προσέγγιση αυτή ενισχύεται από τη στάση του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κ. Κουεγιάρ που όχι μόνο παραλείπει κάθε αναφορά στις ευθύνες της 'Αγκυρας ή έστω στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, αλλά αναφέρεται σε αυτήν ωσάν να είναι τρίτο και αμέτοχο μέρος, ενώ ρίχνει όλο το βάρος της ευθύνης στις δυο κοινότητες στις οποίες μάλιστα αποδίδει ίσο μερίδιο ευθύνης.

Η τελευταία έκθεση του Γενικού Γραμματέα ήταν αληθινά απογοητευτική και παραμορφωτική της πραγματικότητας. Και η αναφορά στη ΔΑΣΕ, παρ' όλη τη μεγάλη αξία της υπόμνησης του προβλήματος, έδωσε και εκεί δυστυχώς την εικόνα της διακοινοτικής διαφοράς. 'Όταν υποβαθμίζεται η κατοχή, όταν αποσιωπώνται οι έποικοι από τον ίδιο το Γενικό Γραμματέα, γία να τονίζεται μόνο ο διακοινοτικός χαρακτήρας του προβλήματος, αλήθεια, δε δικαιούμαστε να διερωτώμαστε προς ποια λύση είναι που πορευόμαστε; Η κατάσταση είναι επικίνδυνη και ανησυχητική, ιδιαίτερα τώρα που εμφανίζεται ενισχυμένος ο ρόλος του Γενικού Γραμματέα. Οι θέσεις και οι απόψεις του θεωρούνται πια δεδομένα που δεν πρέπει να αμφισβητούνται. 'Όταν όμως κατάφωρα μας αδικούν, τι πρέπει να κάνουμε; Πάλι πρέπει να σιωπούμε;

Είναι πολιτική επιλογή χρήσιμη για το μέλλον του λαού και του τόπου μας το να αφήνουμε άλλους να αποφασίζουν για μας, χωρίς εμείς να παίρνουμε την παραμικρή πρωτοβουλία; Η εξέλιξη αυτή που έχουμε μπροστά μας ήταν η φυσική συνέπεια της απομάκρυνσης του Κυπριακού από το διεθνές προσκήνιο για μια μακρά σειρά ετών με εξαίρεση κάποια κινητικότητα μέσα στο 1983 λόγω και πάλι αδιεξόδου στις διαδικασίες και λόγω της ανάληψης πρωτοβουλιών όχι από εμάς αλλά από μέρους της 'Αγκυρας και του Ντενκτάς με την προκλητική ανακήρυξη του ψευδοκράτους. Και πάλι γρήγορα εγκαταλείψαμε τα ψηφίσματα. Δεχτήκαμε νέες πρωτοβουλίες του Γενικού Γραμματέα με ηθελημένο παραμερισμό των ψηφισμάτων 541 και 550. 'Όταν εμείς σταματήσαμε να καταγγέλλουμε την Τουρκία ως επιδρομική και κατοχική δύναμη, γιατί οι άλλοι θα πρέπει να κρατούν ψηλά το λάβαρο που εμείς έχουμε εγκαταλείψει;

Το μεγαλύτερο σφάλμα που διαπράξαμε στην όλη πορεία του Κυπριακού ήταν η απομάκρυνσή του από τα Ηνωμένα Έθνη. Το πιο σημαντικό όπλο που διαθέταμε ήταν η νομιμότητα και ο διεθνής νόμος που ήταν με το μέρος μας και αυτό το εγκαταλείψαμε με πολλή ακρισία, με μεγάλη προθυμία και με ακόμα μεγαλύτερη επιπολαιότητα. Επικράτησε η θεωρία ότι τα ψηφίσματα είναι τσεκ χωρίς αντίκρισμα άχρηστα και περιττά, ότι δεν είναι αυτοσκοπός και ότι εκείνο που έχει σημασία είναι η διατήρηση ανοικτής της διαδικασίας των συνομιλιών. Οι συνομιλίες όμως όχι μόνο δεν απέδωσαν, αλλά αντίθετα χρησιμοποιήθηκαν από τους Τούρκους, για να κερδίσουν χρόνο και να εδραιώσουν τα τετελεσμένα. Το αν τα ψηφίσματα έχουν ή όχι αξία φάνηκε από την κρίση στον Κόλπο, αφού οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν τόλμησαν να προχωρήσουν μόνες, παρόλο που το ήθελαν, εναντίον του Σαντάμ Χουσεΐν, αλλά ζήτησαν την υποστήριξη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Δεν αρκέστηκαν μάλιστα σε ένα ψήφισμα, αλλά πήραν μέσα σε

τέσσερις μήνες δέκα ψηφίσματα. Αν λοιπόν τα ψηφίσματα είναι χρήσιμα για τις Ηνωμένες Πολιτείες, πόσο μάλλον για μας. Τώρα που γίνεται αισθητό ότι εσφαλμένη υπήρξε η απομάκρυνσή μας από το προσκήνιο του διεθνούς οργανισμού, τι μας εμποδίζει για την επαναφορά και την επανατοποθέτηση του Κυπριακού στη Γενική Συνέλευση;

Είχαμε εκτιμήσει από παλιά ότι, ενώ είμαστε αδύναμοι στρατιωτικά, είμαστε ισχυροί πολιτικά. Ότι θα μπορούσαμε να στεκόμαστε κατ'ήγοροι της Τουρκίας στα διεθνή βήματα και ότι αυτό θα σήμαινε ένα κόστος για την Τουρκία. Ανατρέψαμε όμως από το 1979 την πολιτική της επιθετικής διπλωματίας με το σκεπτικό ότι αυτό θα εκτιμάτο από την Τουρκία και τους συμμάχους της, θα εθεωρείτο χειρονομία καλής θέλησης και θα άνοιγε έτσι ο δρόμος της λύσης του Κυπριακού. Στο βωμό της λύσης καταθέσαμε αλληπάλληλες υποχωρήσεις και άκαρπες συνομιλίες. Καταθέσαμε τη συμφωνία του 1975, που η Τουρκία παράλογα επικαλείται για τη στήριξη της χωριστικής της πολιτικής. Καταθέσαμε τις συμφωνίες με τον Ντενκτάς του 1977 και του 1979. Καταθέσαμε την πολιτική της αποφυγής των γροθοκοπημάτων, που σήμαινε απομάκρυνση από τον Ο.Η.Ε. Καταθέσαμε την πολιτική του καλού κλίματος, που σήμαινε αποφυγή αναφοράς ή καταγγελίας της Τουρκίας σε διεθνή βήματα. Δεχτήκαμε την απάλειψη των λέξεων 'κατοχικά τουρκικά στρατεύματα' και την αναφορά σε ξένα στρατεύματα. Δεχτήκαμε τη λογική ότι η άρση του εμπάργκο από το αμερικανικό Κογκρέσο θα άνοιγε το δρόμο της λύσης. Έναντι αυτής της πολιτικής τι πετύχαμε; Εισπράξαμε μόνο αποτυχίες και μια συνεχώς διογκούμενη τούρκικη αδιαλλαξία και αντιπαράθεση. Καθημερινή και εντεινόμενη είναι η τουρκική αμφισβήτηση του κυπριακού κράτους στους διεθνείς οργανισμούς.

Οι συνομιλίες που εγκαινιάστηκαν με πολλές προσδοκίες από τον Πρόεδρο Βασιλείου το 1988 όχι μόνο ήταν άκαρπες αλλά και ανύπαρκτες, γιατί ο κ. Ντενκτάς όλο αυτό το διάστημα δε συνομιλούσε. Διαστρέβλωνε τις πραγματικότητες, έκανε προπαγάνδα, δημοσιοποιούσε θέσεις, έβαζε όρους, απειλούσε και δημιουργούσε μικρά μικρά τετελεσμένα χωρίς καμιά άμεση δική μας αντίδραση. Ο Γενικός Γραμματέας όρισε χρονικά όρια για τις διαπραγματεύσεις. Όρισε την 1η Ιουνίου 1989 ως τη μέρα ολοκλήρωσης των συνομιλιών για εξεύρεση μιας βιώσιμης λύσης του προβλήματος. Το χρονικό όριο παρήλθε με αποδεδειγμένη την τούρκικη αδιαλλαξία. Αντί να προχωρήσουμε σ' ένα επόμενο βήμα με καταγγελία του Ντενκτάς και προσφυγή στον Ο.Η.Ε. για να εκθέσουμε την όλη κατάσταση, τηρήσαμε και πάλι μια παθητική στάση με μια φανερή αυτοϊκανοποίηση των ιθυνόντων ότι εκτέθηκε ο Ντενκτάς.

Συνέπεια της αδράνειάς μας αυτής ήταν τελικά η υποβολή του προσχεδίου του Κουεγιάρ, που είναι τραγικό για τη δική μας πλευρά. Όσο και να λέμε ότι πρόκειται για προσχέδιο που δε μας δεσμεύει, δημιούργησε φοβερό προηγούμενο για βασικές πτυχές του Κυπριακού, ιδιαίτερα για το θέμα της επιστροφής των προσφύγων, αφού ορίζει όριο επιστρεφόντων, και το εδαφικό, αφού μας λέει ότι πρέπει να δώσουμε στον Ντενκτάς την πλειοψηφία των τίτλων ιδιοκτησίας στα κατεχόμενα.

Ο Ντενκτάς δε χρειάζεται να κουράζεται και να διεκδικεί επιμέρους ή ακόμα και ουσιαστικές παραχωρήσεις. Του προσφέρονται. Και όταν τις εισπράττει από τον ίδιο το Γενικό Γραμματέα, δε μένει ικανοποιημένος και απαιτεί περισσότερα. Όσο πιο αδιάλλακτος και παράλογος παρουσιάζεται, τόσο περισσότερα κερδίζει. Μας δόθηκε όμως και μια δεύτερη ευκαιρία διεθνούς προβολής του Κυπριακού

πέρσι τον Αύγουστο, όταν ο Ντενκτάς εξουδετέρωσε κάθε διαδικασία με τους νέους όρους του για δήθεν αυτοδιάθεση, αναφορά σε δυο λαούς και αναγνώριση του ψευδοκράτους του ως προϋποθέσεις για νέες συνομιλίες. Αντί να πάρουμε οποιαδήποτε πρωτοβουλία, επιλέξαμε και πάλι τη σιωπή και την αναμονή, ελπίζοντας ότι θά 'ρθουν κάποιοι τρίτοι να μας δικαιώσουν. Τούτο όμως δε συνέβηκε. Ακολούθησε η επίσκεψη στη Νέα Υόρκη και η συνάντηση με τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας στις αρχές του περασμένου Δεκέμβρη. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συμπεριφέρθηκε, όπως μας λέχθηκε, ευπρεπώς, ενώ αντίθετα ο κ. Ντενκτάς υπήρξε απρεπής και προκλητικός προς τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Έμεινε όμως και αυτό χωρίς αντίδραση είτε δική μας είτε του διεθνούς οργανισμού.

Αποκορύφωμα ήταν όσα συνέβηκαν τον περασμένο Φεβρουάριο και Μάρτιο στη Νέα Υόρκη. Ο Ντενκτάς και πάλι τα ανατινάζει όλα στον αέρα με τη μεταφορά σε επίσημες πια συνομιλίες των όρων για αυτοδιάθεση των δυο λαών, για αναγνώριση του ψευδοκράτους, για κατοχύρωση του δικαιώματος της επέμβασης. Μας λέχθηκε ότι ο Γενικός Γραμματέας εξοργίστηκε από τη στάση του Ντενκτάς και κάλεσε ο ίδιος το Συμβούλιο Ασφαλείας για να το ενημερώσει. Αποτέλεσμα της συζήτησης δεν ήταν η καταδίκη της αδιαλλαξίας και της προκλητικότητας του Ντενκτάς, αλλά αντίθετα ένα ψήφισμα αρνητικό, καταδικαστικό για τη δική μας πλευρά, το 649. Αποσιώπησε τις τούρκικες ευθύνες το ψήφισμα αυτό και περιόρισε τις πρόνοιές του σε διαδικαστικές και συνταγματικές ρυθμίσεις. Τις όρισε μάλιστα σε σχέση με την προϋπόθεση της ισότητας, πράγμα που σήμερα αποτελεί το επίκεντρο της τούρκικης πολιτικής που το χρησιμοποιεί για να ζητά εξίσωση των δυο κοινοτήτων, που θα σημαίνει τελικά επιβολή της μειοψηφίας πάνω στην πλειοψηφία. Μια περιπετειώδης πορεία δικής μας συγκατάθεσης και επίδειξης καλής θέλησης και τούρκικης αδιαλλαξίας μας οδήγησε στην πρωτοφανή κατάσταση να αποφασίζουν τρίτοι για το μέλλον μας με συγκάλυψη των τούρκικων ευθυνών χωρίς μάλιστα τη δική μας συμμετοχή.

Ο Ντενκτάς δεν περιορίστηκε σ' αυτές τις προκλήσεις μόνο. Καθημερινές είναι οι προκλήσεις του. Προχώρησε σε νέα τετελεσμένα στην Αμμόχωστο με κατάληψη όχι μόνο κτιρίων αλλά και με αλλαγή των στρατιωτικών δεδομένων. Ύστερα από αλληπάλληλες συνεδρίες του Εθνικού Συμβουλίου κοπιώδεις και μακρές αποφασίστηκε προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Γράφτηκε επιστολή στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας, αλλά με τρόπο που να δίνει περίπου την εντύπωση ότι δεν επειγόμαστε για τη σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας, και φυσικά το Συμβούλιο Ασφαλείας δε συνεκλήθη.

Ακολούθησε η κρίση στον Κόλπο και μας είπαν ότι δε χωρεί για συζήτηση το Κυπριακό ούτε η Αμμόχωστος ούτε οι έποικοι, γιατί το Συμβούλιο Ασφαλείας είναι απασχολημένο με μια μεγαλύτερη, παγκοσμίων διαστάσεων κρίση. Ο Ντενκτάς όμως δεν εγκαταλείπει τα σχέδιά του σε καμιά στιγμή και σε καμιά περίπτωση λόγω της κρίσης του Κόλπου. Εμείς εγκαταλείπουμε την πολιτική μας. Επιμένει ο Ντενκτάς και το τελευταίο συμβάν είναι η πρόθεσή του να εγκαταστήσει Παλαιστινίους -που έγινε και αυτό προτελευταίο μετά τις πρόσφατες απειλές και πάλι του Ντενκτάς και τις δηλώσεις του για συνομοσπονδία- και εμείς περιοριζόμαστε σε επιστολές και προειδοποιήσεις.

Τις κυπριακές εξελίξεις είναι πια φανερό ότι δεν τις καθοδηγούμε ούτε εμείς ούτε ο Γενικός Γραμματέας αλλά ο Ντενκτάς και η Άγκυρα, που προωθούν τα

σχέδιά τους με ωμότητα και προκλητικότητα, χωρίς να λογαριάζουν κανέναν. Και χαρακτηριστική είναι η σημερινή δήλωση του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών ότι δε σκοπεύουν να πάρουν οποιοδήποτε μέτρο καλής πίστης στο Κυπριακό. Στη συνέχεια όλων αυτών δείξαμε νέα διστακτικότητα κι αναβλητικότητα γύρω από τη συζήτηση του Κυπριακού στη Γενική Συνέλευση.

Ήλθε και ο Γενικός Γραμματέας και μας είπε «όχι συζήτηση τώρα» και ζήτησε νέα προθεσμία ως το Φλεβάρη του 1991. Κι αυτό φυσικά αποτελεί μια νέα δωρεά προς τον Ντενκτάς και προς την τούρκικη αδιαλλαξία. Αν τώρα καλέσει ο Γενικός Γραμματέας συνομιλίες, η δική μας πλευρά είναι και πάλι έτοιμη να πάει χωρίς την αναίρεση των όρων του Ντενκτάς; Ο Ντενκτάς εξευτελίζει τα Ηνωμένα Έθνη και εμείς σιωπούμε. Ο Ντενκτάς προωθεί την ψευδοδιοίκησή του και μετατρέπει σε συνομιλητή του Καμιλιόν τον ψευδοπυργό του, τον Ατακόλ, και εμείς παρακολουθούμε, χωρίς να αντιδρούμε σ' αυτό τον υποβιβασμό της κυπριακής κυβέρνησης και στην αναβάθμιση του ψευδοκράτους του Ντενκτάς.

Η πορεία προς το Φλεβάρη φαίνεται να είναι θλιβερή και μας οδηγεί με ακρίβεια σε νέες επώδυνες εκπλήξεις, αφού με τη δική μας απουσία θα προστεθούν νέα λιθάρια στην οικοδόμηση λύσης που θα παραβιάζει τα δικαιώματά μας και θα συγκαλύπτει τις τούρκικες θέσεις. Δυστυχώς αυτή είναι η εμπειρία από την πρόσφατη ακόμα απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας. Γιατί στο μόνο ψήφισμα που αναφέρεται το 649 είναι το 367, ένα καθαρά διαδικαστικό ψήφισμα. Μια μελλοντική συζήτηση του Κυπριακού στο Συμβούλιο Ασφαλείας χωρίς τη δική μας παρέμβαση στο θέμα των συνταγματικών και διαδικαστικών πτυχών του Κυπριακού θα οδηγήσει σε πιο προχωρημένες θέσεις όσον αφορά τη λύση του προβλήματός μας. Και όλα αυτά θα συντελούνται, χωρίς η Τουρκία να φεύγει από την Κύπρο ή να αναιρούνται οι όροι του Ντενκτάς. Αυτοί είναι οι κίνδυνοι που διαμορφώνονται σήμερα όσον αφορά τις εξελίξεις στο Κυπριακό ακόμα και μέσα στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

Αναφέρεται το προηγούμενο της Καμποτίας, όπου το Συμβούλιο Ασφαλείας κατέληξε σε πλαίσιο λύσης. Όμως σε εκείνη την περίπτωση το Βιετνάμ είχε πάρει στο μεταξύ την απόφαση να φύγει, ενώ αντίθετα στη δική μας περίπτωση η Τουρκία πήρε την απόφαση να μείνει μέσα στα πλαίσια αυτών των συζητήσεων. Οι κίνδυνοι αιχμαλωσίας του ζητήματός μας από μια συντονισμένη ενέργεια τρίτων είναι πια φανεροί και θα έλθουν αύριο να μας πουν ότι αυτά τα λέει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και ότι είμαστε υποχρεωμένοι να τα δεχτούμε. Θα μας πουν και οι δικοί μας «τι κάνετε, στρέψετε εναντίον του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών;» Η αλήθεια όμως είναι άλλη. Βλέπουμε τα αποτελέσματα της παθητικής στάσης μας, της ανεδαφικής πολιτικής εξευμενισμού του κατακτητή και προσαρμογής στις επιταγές των ξένων.

Τώρα η πολιτική μας δεν είναι ούτε επιθετική, όπως την εξήγγειλε ο Πρόεδρος, ούτε πολιτική διεθνοποίησης, όπως επίσημα ορίζεται. Είναι πολιτική αποδοχής ενός συγκεκριμένου τρόπου συμπεριφοράς που ορίζουν οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Κι αν οι Ηνωμένες Πολιτείες ήταν φιλικές προς την Κύπρο, τότε θα ήταν διαφορετική η κατάσταση. Θα είχε ακόμη νόημα μια τέτοια πολιτική, αν οι Ηνωμένες Πολιτείες ήταν έστω ουδέτερες. Όμως οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν τις προτεραιότητές τους και προτεραιότητά τους στην περιοχή είναι η Τουρκία. Είναι με κριτήριο την εξυπηρέτηση της Τουρκίας που ο Λέτσκι

επενέβη βάνουσα και άλλαξε ένα ψήφισμα που αρχικά ήταν ευνοϊκό για την Κύπρο, για να το μετατρέψει τελικά σε ευνοϊκό για την Τουρκία, όπως εξελίχθηκε να είναι το 649. Είναι ο Λέσκυ που έφτασε στην Κύπρο με ένα μόνο στόχο: να ματαιώσει τη συζήτηση στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., όχι για να προστατέψει εμάς, αλλά για να διαφυλάξει την Τουρκία από οποιαδήποτε κυπριακή καταγγελία. Είναι με αυτό το σκεπτικό που οι Ηνωμένες Πολιτείες επεμβαίνουν και επηρεάζουν το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε. Αυτή είναι η πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών. Το ερώτημα είναι ποια είναι η δική μας πολιτική.

Μέσα στη δίνη των εξελίξεων, της κατάρρευσης του ανατολικού συνασπισμού και της αδράνειας του Αδέσμευτου Κινήματος, η Κύπρος έπρεπε να προβληματιστεί βαθιά για τη μελλοντική της πορεία. Η Κύπρος χρειάζεται ανασύνταξη σχέσεων αντί πάνω σε παραταξιακή βάση πάνω σε διμερή βάση. Μια τέτοια επιλογή χρειάζεται ένα ευκίνητο και αποδοτικό Υπουργείο Εξωτερικών και ένα πυκνότερο σχέδιο εκπροσώπησής μας στο εξωτερικό. Η Κύπρος χρειάζεται τώρα το Υπουργείο Εξωτερικών όσο ποτέ στο παρελθόν. Σε προηγούμενες εποχές ήταν αρκετές οι δραστηριότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ήταν αρκετές κάποιες συναντήσεις σε διεθνή κέντρα ή συμμετοχές σε συνέδρια, για να δημιουργείται ανάλογο διεθνές κλίμα. Σήμερα τούτο δεν είναι αρκετό. Χρειάζεται ενημέρωση των νέων κυβερνήσεων, χρειάζεται μια νέα σύνδεση με βάση όχι πια τα συμφέροντα των υπερδυνάμεων αλλά τα ιδιαίτερα συμφέροντα της κάθε χώρας και σε σχέση με το διεθνή νόμο και τις διεθνείς αρχές του δικαίου.

Θα πρέπει να ξοδέψουμε περισσότερα χρήματα για τις εξωτερικές μας υπηρεσίες. Ανθρώπινο δυναμικό για να στελεχωθεί το Υπουργείο Εξωτερικών υπάρχει άφθονο. Οι προσοντούχοι νέοι μας είναι πολλοί και η Κύπρος τους χρειάζεται. Αν η μια κατεύθυνσή μας πρέπει να είναι η δημιουργία σχέσεων με περισσότερες χώρες, η άλλη δεν μπορεί να είναι παρά η δυναμική επανατοποθέτηση του Κυπριακού στα διεθνή βήματα και ιδιαίτερα στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Εκεί είναι που θα μας δοθεί η ευκαιρία να μιλήσουμε για το Κυπριακό, την ουσία, τη σημασία και τις τωρινές εξελίξεις και να δημιουργήσουμε μια νέα σχέση με όλες τις χώρες που θα τοποθετηθούν με την ψήφο τους έναντι του ζητήματός μας και με βάση τον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Η κυβέρνηση αποκρούει αυτή την πολιτική, γιατί φοβάται, μας λέει, εξασφάλιση λιγότερων ψήφων ή ασθενέστερου ψήφισματος, και πιθανόν ο κίνδυνος να είναι υπαρκτός. Όμως η μη συζήτηση όχι μόνο δε μας διαφυλάσσει από τέτοια ενδεχόμενα, αλλά αντίθετα σημαίνει ολική έκλειψη του Κυπριακού από το διεθνή χώρο. Μια τέτοια εξέλιξη θα είναι το μεγαλύτερο δώρο προς την Τουρκία και τους συμμάχους της, χωρίς μάλιστα κανένα αντίκρισμα για μας.

Ισχυρίζεται ακόμη η κυβέρνηση ότι διεθνοποίηση γίνεται και είναι επαρκής με τις επισκέψεις του Προέδρου της Δημοκρατίας και τις αναφορές σε διάφορους οργανισμούς. Όλα αυτά είναι εξαιρετικής σημασίας και πολύ χρήσιμα. Όμως, για να είναι αποδοτικά, χρειάζεται να αναφέρονται και να εκφράζονται οι διάφορες κυβερνήσεις ανοικτά και καθαρά μέσα στο διεθνή χώρο και αυτό ολοκληρώνεται μόνο στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Για την αποφυγή της συζήτησης στα Ηνωμένα Έθνη χρησιμοποιήθηκε από την κυβέρνηση το επιχειρήμα ότι όλοι μας συμβουλεύουν να αποφύγουμε την περίοδο αυτή την προσφυγή, γι' αυτό κι εμείς αφήνουμε πια το Κυπριακό στο ράφι, μέχρι να λήξει η κρίση στον Κόλπο. Η θέση μας στο σημείο αυτό ήταν

σαφής. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ υποστήριξε προσφυγή τώρα και σύνδεση του Κυπριακού με τις υπόλοιπες εξελίξεις, όπως ακριβώς υποστήριξε ανάλογη θέση για την ευρωπαϊκή μας σύνδεση, δηλαδή σύνδεση τώρα, την περίοδο των εξελίξεων στον ευρωπαϊκό χώρο.

Η επίκληση των διεθνών αρχών του δικαίου δεν μπορεί να γίνεται μόνο για το Ιράκ και το Κουβέιτ και να παραμερίζονται όταν πρόκειται για την Τουρκία και την Κύπρο. Η δύναμη αυτού του επιχειρήματος προκάλεσε την αντίδραση των κύκλων του Foreign Office και του State Department που δε θέλουν τη σύγκριση και αδιαφορούν φυσικά για την Κύπρο, για να προστατέψουν και πάλι την Τουρκία. Δυστυχώς όχι μόνο ξένοι αλλά και δικοί μας υποστήριξαν ότι δεν μπορεί να γίνεται σύγκριση του Κυπριακού με το Κουβείτιανό. Με την παράλειψη να προχωρήσουμε σε προβολή του Κυπριακού τώρα στη Γενική Συνέλευση βοήθησαμε την Τουρκία να ξεφύγει από την κατηγορία του εισβολέα σε μια στιγμή που είχε ευαισθητοποιηθεί η διεθνής κοινή γνώμη.

Εξυπηρετήσαμε τον Ντενκτάς, που ένας από τους όρους του για συμμετοχή στις μελλοντικές διαδικασίες ήταν η ματαίωση της προσφυγής μας. Προσαρμοστήκαμε στις επιταγές των μεγάλων και ιδιαίτερα των Ηνωμένων Πολιτειών που δεν ήθελαν να εκτεθούν για τα διπλά μέτρα και σταθμά που χρησιμοποιούν. Αν γινόταν η προσφυγή, θα ήταν τελικά υποχρεωμένοι να ξαναποθετηθούν στο Κυπριακό με τα ίδια κριτήρια, όπως και στα άλλα ζητήματα. Όση δυστοκία και να παρουσιαζόταν, θα επικρατούσε η ίδια λογική που εκδηλώθηκε στην περίπτωση του Ισραήλ. Όσο για τις συμβουλές των τρίτων, είναι πια κεκτημένη πείρα ότι είναι πάντα αρνητικές, αφού και οι στενότεροί μας φίλοι θέλουν να αποφύγουν τον πονοκέφαλο. Εκείνο που μετρά στις διεθνείς σχέσεις είναι το τι εμείς επιδιώκουμε και πόση πίστη έχουμε στην υπόθεσή μας. Τώρα, μετά τη διάλυση των συνασπισμών, παρέχεται πολύ μεγαλύτερη δυνατότητα για πρωτοβουλίες στις μικρές χώρες. Δε θα λείψουν οι πιέσεις, όμως δεν μπορούν να είναι καθοριστικές για τη μελλοντική μας πορεία. Θεωρούμε λάθος την πολιτική της αναμονής με την ελπίδα ότι θα έλθει κάποια στιγμή που θα κλείσει η αυλαία της κρίσης στον Κόλπο και θα ανοίξει η αυλαία της λύσης του Κυπριακού. Λογάριασε η κυβέρνηση τη χρονιότητα του προβλήματος της Μέσης Ανατολής; Και σε τέτοια περίπτωση τι κάνουμε; Και πάλι περιμένουμε;

Προβάλλει η κυβέρνηση ως αντεπιχείρημα ότι προχωρεί στη διεθνοποίηση και ότι η αποδοχή της αίτησης ένταξης στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και η παραπομπή της σύμφωνα με τις διαδικασίες ήταν μια μεγάλη επιτυχία που εξισορροπεί την παράλειψη της προσφυγής. Η παραπομπή της αίτησης ένταξης στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ήταν μια μεγάλη επιτυχία και για την πραγματώσή της εργαστήκαμε κι εμείς με όλες μας τις δυνάμεις. Αναλάβαμε μερίδιο των ευθυνών και αναμετρηθήκαμε χωρίς υπολογισμό με τις δυσκολίες. Όμως δε νομίζουμε ότι η διαδικαστική σημασία της αίτησης ένταξης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να θεωρείται υποκατάστατο της προσφυγής. Η παραπομπή της αίτησής μας, όσο μεγάλη επιτυχία κι αν ήταν, λαμβανομένης υπόψη της αντίδρασης της Τουρκίας και των φίλων της, δε σημαίνει κάποιο τέλος αλλά έναν πρόλογο και μια αρχή που ακόμα αργεί να έλθει.

Η ευρωπαϊκή πολιτική θα ήταν επίσης λάθος να ετίθετο σε αντιπαράθεση με την οικονομική και πολιτική συνεργασία της Κύπρου με τη Μέση Ανατολή. Μπορεί τώρα να μην είναι το έδαφος πολύ πρόσφορο για οικονομικές ή άλλες

δραστηριότητες, παρόλο που σε ορισμένους τομείς υπάρχουν φανερά αντίθετες ενδείξεις. Η Μέση Ανατολή όμως αποτελεί τον άμεσο χώρο πολιτικής και οικονομικής συνεργασίας και στήριξης της Κύπρου. Αλίμονο αν παραβλέψουμε αυτή την αλήθεια. Θα απομονωθούμε και θα καταστρέψουμε τις προοπτικές μας και φοβούμαστε ότι αυτό δε γίνεται κατανοητό από την κυβέρνηση που προσβλέπει μόνο προς την Ευρώπη και δείχνει φανερή περιφρόνηση προς τη Μέση Ανατολή.

Καθοριστικό στοιχείο στην περαιτέρω πορεία μας είναι και οι εκτιμήσεις όσον αφορά την Τουρκία. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έγκαιρα διέγινε ότι μετά τη λήξη της αντιπαράθεσης Ανατολής-Δύσης η Τουρκία όχι μόνο δε θα έχανε τη στρατηγική της σημασία, αλλά αντίθετα θα ενισχυόταν. Η κρίση στον Κόλπο βρήκε την Τουρκία σε μια κατάσταση τεταμένων σχέσεων με τις γειτονικές της χώρες, ιδιαίτερα με τη Συρία και το Ιράκ, λόγω των νερών του Ευφράτη. Γι' αυτό δεν είχε καμιά δυσκολία να εμπλακεί στην κρίση του Κόλπου. Αυτό εξυπηρετεί τα δικά της σχέδια και τη συνδέει άμεσα με τις δυτικές ιδιαίτερα χώρες. Στη συμμαχία με αυτές, στην προστασία τους προσβλέπει η Τουρκία και σε συγκεκριμένα ανταλλάγματα, αφού άμεσο αίτημά της, πέραν του οικονομικού, είναι αυτή τη στιγμή η Κύπρος. Μπορεί η Τουρκία να είναι παντοδύναμη στρατιωτικά, μπορεί να έχει την αμέριστη υποστήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών και των δυτικών συμμάχων της, όμως δεν έχει την έξωθεν καλή μαρτυρία και δε συμπορεύεται με το διεθνή νόμο που τόσο τον έχουν ανάγκη οι δυτικές χώρες.

Η κυπριακή υπόθεση μπορεί να είναι δύναμη στη συσχέτιση των στρατιωτικών δυνάμεων, όμως είναι ισχυρή έναντι διεθνούς νόμου. Η Κύπρος μπορεί να απομονώσει την Τουρκία και μπορεί να κάνει τους άλλους να λογαριάσουν τη δύναμη του διεθνούς νόμου. Ως Βουλή, ως δικό σας αντιπρόσωποι, τώρα, την ώρα της υπερπροβολής της Τουρκίας, μπορέσαμε να βρεθούμε σε αναμέτρηση με την Τουρκία στη Διακοινοβουλευτική Ένωση και διαπιστώσαμε ξανά ότι είναι ανίσχυρη έναντι των κυπριακών επιχειρημάτων. Παραμένει ξεμοναχιασμένη και απομονωμένη, μια παραφωνία στη διεθνή κοινωνία. Η Κύπρος είναι ένα ισχυρό επιχείρημα, φτάνει να το χρησιμοποιούμε.

Έχουμε ακόμα και άλλες δυνατότητες πολιτικές. Δεν είμαστε μόνοι. Η Ελλάδα έχει ευθύνη και υποχρέωση να σταθεί πλάι στην Κύπρο. Βρίσκεται άλλωστε και η ίδια σε αναμέτρηση με τον τουρκικό επεκτατισμό και η μάχη ανακοπής του γίνεται εδώ στην Κύπρο. Η Ελλάδα και ο ελληνισμός θα επιβιώσουν στο βαθμό που θα συνειδητοποιήσουν αυτή την αλήθεια. Εμείς εδώ στην Κύπρο χαιρόμαστε κάθε φορά που γίνεται μια ελληνική δήλωση συμπαράστασης. Όμως η ελληνική πολιτική θα πρέπει να αποκτήσει ισχυρά ερείσματα, για να γίνει πιστευτή. Όταν η Ελλάδα μας λέει ότι είναι έτοιμη να πολεμήσει για την Κύπρο, εμείς την πιστεύουμε. Όμως τραγική είναι η αλήθεια: οι ξένοι δεν πιστεύουν στις διαβεβαιώσεις αυτές. Λείπει από τις ελληνικές διακηρύξεις η πιστευτότητα γι' αυτό και οι θέσεις της Ελλάδας δε λογαριάζονται στο βαθμό που θα θέλαμε. Όλο τον τελευταίο καιρό δεν έχουμε δυστυχώς να σημειώσουμε κάτι το θετικό που να σημαίνει ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας στο Κυπριακό ή ενίσχυση του κοινού μετώπου Ελλάδας-Κύπρου. Αν εξαιρέσουμε την τηλεοπτική σύνδεση, δεν υπάρχει άλλο φαινόμενο που να εκφράζει επέκταση των ελληνικών δυνατοτήτων μέχρι την ανατολική Μεσόγειο, μέχρι την Κύπρο. Και είναι για όλους αυτούς τους λόγους που ψηφίσαμε το σχετικό κονδύλι και πιστεύουμε ότι έγινε μια ουσιαστική πολιτική πράξη με τη σύνδεση την τηλεοπτική Κύπρου και Ελλάδας.

Παρατηρούμε έναντι της τουρκικής πολιτικής και στρατιωτικής ενδυνάμωσης μια ελληνική υποχώρηση. Στην περιοχή της Μέσης Ανατολής, στην περιοχή όπου η Ελλάδα είχε παλαιότερα ένα σημαντικό ρόλο και ασκούσε επιρροή σημειώνουμε μια εντυπωσιακή απουσία. Εκεί που οι Τούρκοι επίσημοι αλωνίζουν, στις χώρες δηλαδή της περιοχής, δεν υπάρχει ούτε μια ελληνική παρουσία. Ενώ όλοι βλέπουμε το εύθραυστο των σχέσεων της Τουρκίας με τις αραβικές χώρες, ιδιαίτερα με τη Συρία, λόγω του φράγματος Ατατούρκ, η Ελλάδα αδρανεί. Η αποστολή και μόνο ενός καταδρομικού στην Ερυθρά Θάλασσα δε μας συνδέει με την περιοχή. Αντίθετα μια ναυτική παρουσία στην ανατολική Μεσόγειο θα ήταν χρήσιμη και η Κύπρος θα μπορούσε να βοηθήσει σ' αυτό. Οι πολιτικές επαφές της Ελλάδας αυτή την περίοδο με όσο περισσότερες χώρες είναι δυνατό είναι χρήσιμες και επιβεβλημένες. Η Δαμασκός, το Αμμάν, το Κάιρο, η Ριάντ, η Παλαιστίνη είναι χώροι που θα 'πρεπε να καλυφθούν πολιτικά χάριν των ελληνικών και κυπριακών συμφερόντων με επισκέψεις Ελλήνων επισήμων, ώστε να μην υπάρχει μόνο μονόδρομη κίνηση από Τούρκους αντιπροσώπους.

Υποχωρήσεις σημειώθηκαν και στο διεθνή χώρο, όπου με την ελληνική έγκριση η Τουρκία χρηματοδοτείται για το ρόλο της στη Μέση Ανατολή. Κι είναι ακόμη κρίμα το γεγονός ότι σε συνόδους αρχηγών κρατών η αναφορά από ελληνικής πλευράς στο Κυπριακό έγινε μόνο έμμεσα. Χρειάζεται αναβάθμιση του ενδιαφέροντος έναντι της Κύπρου και λήψη συγκεκριμένων μέτρων που να μπορούν να το εκφράζουν.

Ο υπερτονισμός της αναγκαιότητας των ελληνοτουρκικών συνομιλιών και οι αβρότητες που ανταλλάσσονται μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων επισήμων δημιουργούν τουλάχιστον εσφαλμένες εντυπώσεις, όπως στην τελευταία συνάντηση μεταξύ Μητσotάκη και Οζάλ, όπου ο Έλληνας Πρωθυπουργός διαπίστωσε μάλιστα δημόσια καλή θέληση από την πλευρά του Τούρκου Προέδρου. Κι είναι λάθος οι συμφωνίες μεταξύ οικονομικών παραγόντων Ελλάδας και Τουρκίας που έφτασαν μέχρι του σημείου αμοιβαίας συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Διερωτώμαστε ειλικρινά πώς η ελληνική εξωτερική πολιτική σκοπεύει να αντιμετωπίσει το νέο τούρκικο ρόλο και την τούρκικη υπεροπλία, όπως αυτή εκφράζεται με την ενίσχυση από τη Δύση των στρατιωτικών της δυνάμεων. Διερωτώμαστε πώς αυτό μπορεί να εξυπηρετηθεί με τη μείωση των αμυντικών δυνάμεων της Ελλάδας και την αριθμητική μείωση του ελληνικού στρατού. Χωρίς να μπαίνουμε στις ελληνικές εσωτερικές υποθέσεις, δεν μπορούμε παρά να εκφράσουμε την ανησυχία μας για την εσωτερική κρίση που υποσκάπτει τις δυνατότητες της Ελλάδας. Εμείς οραματιζόμαστε μια ισχυρή Ελλάδα, που να είναι σε θέση να εκφράζει τις απέραντες δυνατότητες του ελληνισμού, όπως τις γνωρίσαμε μέσα από το πνευματικό του έργο και όπως εκδηλώθηκαν στις δύσκολες ώρες που χρειάστηκε να δώσει το παρών του. Η Κύπρος σήμερα -και πρέπει τούτο να γίνει αντιληπτό- αποτελεί τη μεγαλύτερη υπόθεση του ελληνισμού.

Θα ήταν παράλειψη αν στους βασικούς συντελεστές πρόωθησης του Κυπριακού παραλείπαμε αναφορά στο εσωτερικό μας μέτωπο. Ο αγώνας που διεξάγουμε δεν είναι κομματικός,, είναι εθνικός και χρειάζεται την αξιοποίηση όλων των δυνάμεων του τόπου. Το Εθνικό Συμβούλιο είναι ένας χρήσιμος θεσμός για συζητήσεις κι ανταλλαγή απόψεων. Μπορεί να υπάρχουν, και υπάρχουν, διαφορετικές εκτιμήσεις σε θέματα στρατηγικής και τακτικής. Μέσα από τη

συζήτηση και σύμφωνα με τη δεδηλωμένη της λαϊκής εκπροσώπησης βρίσκεται μέχρι της στιγμής μια πορεία που και αυτή αντιμετωπίζεται με πνεύμα διαλόγου και κριτικής.

Ο θεσμός του Εθνικού Συμβουλίου υφίσταται πλήγματα από εκείνους που αντιδρούν έντονα σε κάθε έκφραση διαφωνίας, αλλά κι από εκείνους που τον επικαλούνται συχνά, για να δικαιολογήσουν τις δικές τους θέσεις και να δημιουργήσουν την εντύπωση μιας αμετακίνητης ομοιομορφίας. Αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου είναι εκείνες που λαμβάνονται ομόφωνα. Οι κατά πλειοψηφία αποφάσεις είναι έκφραση κομματικών θέσεων κι έτσι θα πρέπει να θεωρούνται.

Στο επίκεντρο των συζητήσεων βρέθηκε τον τελευταίο καιρό η άμυνα. Τέθηκαν ερωτήματα για τις αμυντικές μας δυνατότητες και την αναγκαιότητα ή όχι της άμυνας, για τις δαπάνες και τις συνέπειές τους στην κυπριακή οικονομία. Η όλη αναταραχή γύρω από την άμυνα άρχισε μετά τη συζήτηση του προϋπολογισμού για το ταμείο άμυνας και τις αναφορές που έγιναν στα ελλείμματα που υπάρχουν. Στη συζήτηση μπήκαν και ισχυροί οικονομικοί παράγοντες. Οι δαπάνες όμως για την άμυνα κατά μέσο όρο βρίσκονται γύρω στο 4% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος -τον τελευταίο χρόνο ήταν 6%- ποσοστό πολύ χαμηλό και χαμηλότερο πάντως από εκείνο πολλών χωρών που δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα κατοχής ούτε βρίσκονται σε αναμέτρηση με τον τούρκικο επεκτατισμό. Αν υπάρχουν ελλείμματα, αυτά οφείλονται στο γεγονός ότι η άμυνα χρηματοδοτείται από χωριστό ταμείο και χωριστή φορολογία. Αν οι οικονομικά ισχυροί έδιναν ανάλογο ποσό με αυτό που τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα προσφέρουν, δε θα υπήρχαν ελλείμματα. Είναι πραγματικά μοναδικό το φαινόμενο να βλέπουμε καθημερινά γέρους, συνταξιούχους, εργαζομένους ή νέα παιδιά -αγόρια και κορίτσια- να τρέχουν στο Υπουργείο Άμυνας για να δώσουν εθελοντικά από το υστέρημά τους κάποια ποσά για την ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης, αλλά να μην έχουμε δει μέχρι της στιγμής κανέναν πλούσιο, κανένα μεγαλόσχημο κύριο από τους αξιωματούχους της οικονομικής μας ζωής. Από αυτούς που εξέφρασαν ανησυχία για την πορεία της οικονομίας μας δεν είδαμε κανέναν να πηγαίνει στο Υπουργείο, για να προσφέρει τη δική του εθελοντική συμβολή για την ενίσχυση της άμυνας του τόπου. Οι πλούσιοι ανησυχούν για τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνονται τελικά οι φτωχοί ωσάν στην Κύπρο να βρίσκονται ως τουρίστες. Όμως η αμυντική θωράκιση προσφέρει ένα αίσθημα ασφάλειας και προστατεύει κυρίως τα εδάφη μας αλλά και τις περιουσίες μας και κυρίως τις περιουσίες των οικονομικά ισχυρών. Οι δαπάνες που γίνονται για την άμυνα δεν είναι ούτε χαμένα χρήματα ούτε άσκοπη σπατάλη αλλά η καλύτερη επένδυση κάτω από τις συνθήκες που περνούμε για τη σωτηρία του τόπου. Σπατάλη γίνεται όταν δε δίνουμε όσα πρέπει, για να έχουμε μια υπολογίσιμη άμυνα. Η εφαρμογή ενός καλά μελετημένου σχεδίου που θα έχει εξασφαλίσει την έγκριση της πολιτικής ηγεσίας είναι πράγμα αναγκαίο. Στην άμυνα χρειάζεται εθνική πολιτική. Θα πρέπει να αναζητήσουμε το σημείο επαφής όλες οι πολιτικές δυνάμεις κι αυτό το σημείο θα πρέπει να το προστατέψουμε και να το υπερασπιστούμε με ομοψυχία, γιατί θα έχει και τους εχθρούς του.

Οι απόψεις ότι δώσαμε κιόλας πολλά για την άμυνα και ότι πρέπει να μειώσουμε τις δαπάνες ή ότι θα πρέπει, προπαντός αυτό, να κηρύξουμε την Κύπρο ανοχύρωτη και να διαλύσουμε την Εθνική Φρουρά πιστεύουμε ακράδαντα ότι δεν εκφράζουν ούτε τον πολιτικό κόσμο ούτε το λαϊκό αίσθημα. Η Κύπρος, που βρίσκεται υπό κατοχή, χρειάζεται την άμυνα ως βασική προϋπόθεση ύπαρξης. Έτσι θα εκδηλωθεί το πνεύμα και η δύναμη της αντίστασής μας.

Το 1974, όταν η άμυνα λόγω του προδοτικού πραξικοπήματος ήταν διαλυμένη και τα τούρκικα στρατεύματα προχωρούσαν, δεν τα ανέκοπταν ούτε οι πολυκατοικίες που στοίχισαν δισεκατομμύρια ούτε τα ιδιωτικά αυτοκίνητα που στοίχιζαν άλλα τόσα δισεκατομμύρια. Ο Τούρκος κατακτητής θα μας λογαριάσει μόνο στο βαθμό που θα εκτιμήσει ότι δεν είμαστε εύκολη λεία. Με την αναγκαιότητα της άμυνας και της εξασφάλισης ισχυρής αμυντικής θωράκισης θα ασχοληθούμε σύντομα σε ειδικές συσκέψεις, γι' αυτό δε θα επεκταθώ. Όμως εκείνο που πρέπει να τονιστεί είναι ότι η άμυνα δε βρίσκεται σε σύγκρουση με την οικονομία. Αλίμονο αν θεωρήσουμε στην κατεχόμενη Κύπρο την οικονομική και μόνο δραστηριότητα ως τη μόνη μας απασχόληση. Αλίμονο αν θεωρήσουμε ότι μπορεί να υπάρξει οικονομία χωρίς άμυνα. Αλίμονο αν θεωρήσουμε την οικονομία αυτοσκοπό.

Στο χρόνο που μας πέρασε το θέμα των βάσεων πήρε ιδιαίτερες διαστάσεις. Όχι μόνο χρησιμοποιήθηκαν τώρα με την κρίση στον Κόλπο, αλλά δραστηριοποιούνται ενάντια στην υπόλοιπη Κύπρο, όση μας άφησε ελεύθερη η αγγλοτουρκική αντικυπριακή συμμαχία. Η κατασκοπεία των Βρετανών σε βάρος της Εθνικής Φρουράς αποτελεί μια πρόσθετη βάνανυση παραβίαση κάθε έννοιας σεβασμού έναντι μιας μικρής κατεχόμενης χώρας. Τα βρετανικά γυμνάσια στον Ακάμα προκάλεσαν μία τεραστίων διαστάσεων οικολογική καταστροφή, ενώ τα γυμνάσια στο δάσος της Πάφου είχαν στόχο την Κυπριακή Δημοκρατία και δεν ήταν γυμνάσια για το βρετανικό στρατό και υπάρχουν οι σχετικές εκτιμήσεις στο ζήτημα αυτό.

Η συμπεριφορά των αρχών των βάσεων είναι ακόμη πιο προσβλητική έναντι του κάθε πολίτη που υποχρεωτικά περνά μέσα από τις βάσεις. Τα συχνά κλεισίματα των δρόμων και τα προτεταμένα όπλα θίγουν την αξιοπρέπειά μας. Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι η κυβέρνηση είτε δεν έπραξε ότι έπρεπε για το θέμα αυτό είτε τα διαβήματά της ήταν τόσο ήπια, που δεν έγιναν αντιληπτά από τους Βρετανούς. Είναι καιρός να ανασύρουμε τις συμφωνίες που σήμερα εφαρμόζονται μονόπλευρα και να προωθήσουμε ό,τι μπορούμε από δικής μας πλευράς. Η ανακίνηση του θέματος των βάσεων, που μάλιστα σήμερα μας μετατρέπουν σε στρατιωτικό στόχο, είναι επιβεβλημένη ανάγκη.

Για τα θέματα που σχετίζονται με την οικονομική και κοινωνική πολιτική δε θα είχαμε να πούμε πολλά νέα πράγματα. Η κατάσταση παραμένει βασικά η ίδια. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι τα ελλείμματα διογκώνονται και ότι το εξωτερικό χρέος μπορεί να μένει στάσιμο, όμως αυξάνεται ο εσωτερικός δανεισμός. Στο δημοσιονομικό έλλειμμα, που τονίστηκε με έμφαση ότι θα περιοριζόταν ύστερα από μια μικρή πτώση που το έφερε στο 1.4% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος τον περσινό χρόνο, φέτος έχουμε ένα άλμα που το ωθεί στα 72 εκατομμύρια λίρες ή στο 2.9% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος.

Η Έκθεση της Επιτροπής είναι σαφής και συγκεκριμένη στις αναφορές της στα οικονομικά μεγέθη και δε θα τα επαναλάβω.

Βασικός τομέας της ανάπτυξης είναι οι υπηρεσίες και μάλιστα αυτές που προσφέρονται στον τουρισμό. Όμως και ο τομέας αυτός μας φανέρωσε τα όριά του. Η έλλειψη εργατικών χεριών είναι ένα πρόβλημα που έθεσε ευρύτερα ερωτήματα για την ίδια την αναπτυξιακή μας πολιτική και τις κατευθύνσεις που ακολουθούνται. Στη συνέχεια ήλθε η κρίση στον Κόλπο που φανέρωσε πόσο ευαίσθητος και ασταθής είναι ο τουριστικός τομέας.

Δε θα επαναλάβουμε τις παρατηρήσεις προηγούμενων χρόνων για τη γεωργία, την κτηνοτροφία, το εμπόριο και τη βιομηχανία. Θα επιμείνουμε μόνο στα θέματα που κυριάρχησαν τη χρονιά που πέρασε και που θα παραμείνουν, όπως διακρίνουμε, στο προσκήνιο και τη χρονιά που έρχεται.

Πρώτο στη σειρά είναι το θέμα του πετρελαίου και της τιμής του. Η αύξηση της τιμής του πετρελαίου στη διεθνή αγορά ήταν φυσικό να προκαλέσει και άνοδο της τιμής του και στην Κύπρο. Το ερώτημα όμως που ηγέρθη ήταν ποια αύξηση. Αν επρόκειτο το καταναλωτικό κοινό να επιβαρυνθεί με την πραγματική αύξηση της τιμής του πετρελαίου, δε θα εδημιουργείτο κανένα πρόβλημα. Όμως εκείνο που γίνεται αντιληπτό είναι ότι οι αυξήσεις θα σημαίνουν νέα υπερκέρδη για τις εταιρείες πετρελαιοειδών που έχουν το μονοπώλιο της αγοράς και 12% κέρδος, όμως ένα 12% πάνω σε ό,τι εξογκωμένα παρουσιάζουν ως ίδιο κεφάλαιο.

Πρόσθετα ο Κύπριος φορολογούμενος επιφορτίζεται με τις υπέρογκες δαπάνες που οι διάφορες εταιρείες παρουσιάζουν ως έξοδα, χωρίς μάλιστα ορισμένες από αυτές να πληρώνουν φόρο εισοδήματος. Υπάρχει περίπτωση εταιρείας που, ενώ έχει διασφαλισμένο ως κέρδος μεγάλο μερίδιο της αγοράς, έχει κάθε χρόνο και ζημιές. Αξιοθρήνητη η κατάσταση. Όλα αυτά δημιουργούν πολλές απορίες και ερωτηματικά που δεν μπορούν εύκολα να απαντηθούν.

Είναι ατυχές το γεγονός ότι η κυβέρνηση δε μελέτησε ακόμη προσεχτικά όλα τα δεδομένα γύρω από τα πετρελαιοειδή, τη διάθεσή τους, τα κέρδη των εταιρειών και τις συμβάσεις που έχουμε μαζί τους. Από μια πρώτη αναφορά έγινε αντιληπτό ότι ήλθε η ώρα για μια ριζική αλλαγή στο όλο σύστημα προμήθειας και διάθεσης του πετρελαίου και των παραγώγων του.

Το πετρέλαιο είναι αγαθό στρατηγικής σημασίας για τη ζωή και την οικονομία του τόπου, γι' αυτό θα πρέπει να μπει κάτω από δημόσιο έλεγχο. Δεν είναι νοητό να προικοδοτούμε εταιρείες, μόνο και μόνο γιατί υπάρχουν. Η πρότασή μας, που υπάρχει από καιρό και δεν έγινε κατανοητή μέχρι τώρα, είναι ότι το πετρέλαιο είναι από τα ελάχιστα είδη που θα 'πρεπε να βρίσκονται κάτω από δημόσιο έλεγχο, για να καλύπτουν κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους του τόπου. Η προμήθεια και η εμπορία των πετρελαιοειδών θα πρέπει να γίνουν κρατική υπόθεση. Προς αυτή την κατεύθυνση είμαστε πρόθυμοι να προσφέρουμε κάθε δυνατή βοήθεια.

Στο επίκεντρο των συζητήσεων βρέθηκε και η πολιτική της κυβέρνησης που τείνει να προωθήσει την ιδιωτικοποίηση. Φυσικά δεν πρέπει να γίνεται λόγος για ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών κοινής ωφελείας, όπως οι τηλεπικοινωνίες και ο ηλεκτρισμός. Όμως κι εκεί διακρίνουμε μέτρα που τείνουν να συγκρατήσουν το δημόσιο έλεγχο στις βασικές υπηρεσίες και που αφήνουν ελεύθερη στον ιδιωτικό τομέα κάθε νέα τεχνολογία. Οι αποφάσεις που πάρθηκαν γύρω από την προσφορά υπηρεσιών στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών είναι χαρακτηριστικές. Η Αρχή έδωσε στον ιδιωτικό τομέα τα νέα σχέδια διεθνούς διασύνδεσης και όλο το σύστημα των τερματικών υπηρεσιών που συνεχώς με τον εκσυγχρονισμό αυξάνονται, ενώ η ίδια μένει στάσιμη, περιορισμένη στην παροχή κεντρικών εγκαταστάσεων. Όταν μιλούμε για ιδιωτικοποίηση στην Κύπρο, έναν τόπο με ακραίο καπιταλιστικό σύστημα, είμαστε και κάπως εκτός πραγματικότητας. Το αληθινό νόημα της λέξης στην Κύπρο είναι η όσο το δυνατό μικρότερη χρησιμοποίηση του δημόσιου τομέα, των ίδιων δηλαδή των κυβερνητικών υπηρεσιών. Και το ερώτημα που μπαίνει είναι: Αυτό θα αποβεί προς όφελος ή όχι της οικονομίας; Αν αφήσουμε

ανενεργή ή υποαπασχολούμενη τη δημόσια υπηρεσία με προώθηση έργων στον ιδιωτικό τομέα, με ποιο τρόπο θα γίνουν οικονομίες; Εκτός φυσικά και αν θέλουμε να μετατρέψουμε τη δημόσια υπηρεσία σε στρατό αργομισθών, πράγμα που είναι βέβαιο ότι δε θα δεχθούν ούτε οι πολίτες ούτε οι δημόσιοι υπάλληλοι.

Ο κυβερνητικός τομέας, που έχει συγκεντρώσει τα καλύτερα στελέχη της κυπριακής κοινωνίας, θα πρέπει να γίνει παραγωγικότερος προς όφελος του συνόλου. Η έλλειψη πίστης που εκδηλώνεται από την ίδια την κυβέρνηση έναντι των κυβερνητικών υπηρεσιών δε βοηθά καθόλου το ξεπέρασμα ούτε της μειωμένης παραγωγικότητας ούτε των ελλειμμάτων. Παρ' όλες τις εξαγγελίες δε φαίνεται να μπόρεσε η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το πρόβλημα που κληρονόμησε γύρω από τη δημόσια υπηρεσία. Αν υπάρχουν, και υπάρχουν, πολλές αδυναμίες στις κυβερνητικές υπηρεσίες, αυτές εντοπίζονται στον οργανωτικό τομέα. Παρουσιάζονται καθυστέρησεις, επικαλύψεις καθηκόντων, συγκρούμενες ευθύνες, που πρέπει να αντιμετωπισθούν μέσα σε πνεύμα συνεργασίας από την κυβέρνηση και την ΠΑΣΥΔΥ. Τα προβλήματα της γραφειοκρατίας και της μειωμένης απόδοσης δε λύνονται ούτε με εντολές αλλά ούτε και με συντεχνιακό μόνο πνεύμα. Χρειάζεται ευρύτερη συναίσθηση ευθύνης έναντι του λαού και πιθανόν να είναι και ευθύνη της Βουλής να υποδείξει προς ποια κατεύθυνση.

Κοινή ευθύνη όλων μας είναι η αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι από καιρού εις καιρόν, και ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό πυκνότερα, εμφανίζονται συνταρακτικά περιστατικά διαφθοράς. Ο χρόνος περνά, ο θόρυβος καταλαγιάζει και ύστερα όλα ξεχνιούνται. Αυτά τα δεδομένα μας κάνουν να ανησυχούμε. Υπάρχουν ή όχι περιπτώσεις καταδολίευσης του κοινού και του κράτους; Είναι ή όχι αναμειγμένοι σ' αυτά δημόσιοι λειτουργοί; Υπάρχουν ή όχι επιχειρηματίες ένοχοι εξαπάτησης του δημοσίου και του λαού; Η κυβέρνηση θα πρέπει να σταθεί με ιδιαίτερη σοβαρότητα μπροστά σ' αυτά τα δεδομένα. Αν υπάρχουν ένοχοι, να προσαχθούν στη δικαιοσύνη και, αν είναι αθώοι, να απαλλαγούν. Αν πάλι δεν υπάρχουν στοιχεία, ας μας πει και και ας μας περιγράψει τα περιστατικά και όλοι θα καταλάβουμε τι γίνεται. Ζούμε σ' ένα μικρό τόπο, όπου η εξυγίανση του δημόσιου τομέα είναι υπέρτατη και πρωταρχική ευθύνη.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ προβληματίστηκε και φέτος βαθιά γύρω από το θέμα του προϋπολογισμού. Οι αδυναμίες της οικονομίας μας είναι εγγενείς και παραμένουν αμετάβλητες. Η επιλογή ενός μοντέλου καταναλωτικής κοινωνίας με τεράστια ελλείμματα, ιδιαίτερα στις εμπορικές μας σχέσεις, δημιουργεί τα τεράστια χάσματα στο εμπορικό μας ισοζύγιο με τελικές δυσμενείς επιπτώσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, που φέτος είναι και αυτό αρνητικό. Αρνητικό είναι και το ισοζύγιο πληρωμών.

Οι επενδύσεις, παρ' όλα τα κίνητρα και τις ευκαιρίες που δίνονται, αν εξαιρέσουμε τον τουριστικό τομέα, είναι και αυτές σε πολύ χαμηλό επίπεδο και όχι προς τις κατευθύνσεις που θα θέλαμε, δηλαδή της ψηλότερης τεχνολογίας. Η οικονομία του τόπου εξακολουθεί να βρίσκεται σε κατάσταση ακροβασίας. Η παραμικρή ανισορροπία θα μας δημιουργήσει αζεπέραστα εμπόδια. Η Κύπρος ζει με την ελπίδα της γρήγορης παρόδου της κρίσης στη Μέση Ανατολή, γιατί διαφορετικά θα βρεθεί σε πολύ δύσκολη θέση, ιδιαίτερα αν υπάρξει οποιαδήποτε πολεμική περιπλοκή.

Όμως θα ήμασταν άδικοι, αν αναφέραμε μόνο αυτά τα αρνητικά φαινόμενα της διακυβέρνησης του τόπου.

Τα οδικά σχέδια προχωρούν και φέτος με τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης προωθούνται σημαντικά. Πέρσι είχαμε καταψηφίσει τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, γιατί ουσιαστικά αφορούσε μόνο συνεχιζόμενα έργα. Φέτος η πραγματικότητα είναι διαφορετική.

Παρ' όλες τις παρατηρήσεις μας δεν μπορούμε παρά να θεωρήσουμε θετικές τις εξελίξεις που παρουσιάστηκαν σε διάφορους τομείς με φανερές τις τάσεις εκδημοκρατικοποίησης και πολυφωνίας και κατακρίνουμε τις συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου υπήρξε κρατικός παρεμβατισμός, ιδιαίτερα στην πολιτική ζωή.

Υποστηρίζαμε πέρσι και θα υποστηρίξουμε και φέτος τη μεγάλη προσπάθεια για τη δημιουργία του κυπριακού πανεπιστημίου που ελπίζουμε να το δούμε να λειτουργεί το νέο σχολικό έτος.

Η κυβέρνηση είχε την υποστήριξή μας στον τομέα της άμυνας και στο βαθμό που μπορούσαμε των εξωτερικών υπηρεσιών της Δημοκρατίας. Είναι γι' αυτό το λόγο που φέτος το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως πρόσθετα από τον προϋπολογισμό των προσφύγων και την άμυνα.

Όμως οι διαφορές μας ως προς τις κυβερνητικές επιλογές εξακολουθούν να υπάρχουν στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό τομέα. Διαφορετικές είναι ακόμη οι εκτιμήσεις μας όσον αφορά το Κυπριακό και τον τρόπο αξιοποίησης των κυβερνητικών δυνατοτήτων για την προώθηση της υπόθεσής μας. Πρόσθετα η προώθηση μιας πολιτικής υποβάθμισης του δημόσιου τομέα μαζί με την έλλειψη προγραμματισμού για βελτίωση της παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας μας υποχρεώνει να δώσουμε ένα σαφές μήνυμα προς την κυβέρνηση και δε βλέπουμε να υπάρχει άλλος τρόπος γι' αυτό από την αποχή από την ψήφιση του Τακτικού Προϋπολογισμού. Είναι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε.

Η Κύπρος χρειάζεται μια κυβέρνηση αποδοτική, μια διακυβέρνηση τίμια που να στηρίζει το λαό στη δύσκολη πορεία του. Για την επίτευξη του στόχου αυτού θα πρέπει να καταβληθούν εντατικές και συντονισμένες προσπάθειες. Χρειάζονται ουσιαστικές αλλαγές στη νοοτροπία και στον τρόπο της διακυβέρνησης που δε φαίνεται να γίνονται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Χατζηδημητρίου έρχεται στο βήμα ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η φετινή συζήτηση των προϋπολογισμών λαμβάνει χώρα λίγες μόνο μέρες μετά το συνέδριο της ΔΑΣΕ στο Παρίσι. Αυτή η διάσκεψη θα μπει στην ιστορία ως η ληξιαρχική πράξη που κατέγραψε αφ' ενός τον ενταφιασμό της εποχής του ψυχρού πολέμου και αφ' ετέρου τη γέννηση μιας νέας εποχής, της εποχής του αφοπλισμού, της ειρήνης, της συνεννόησης και της συνεργασίας. Χαιρετίζουμε την ιστορική αυτή διάσκεψη που αποτέλεσε το απαύγασμα μιας πορείας που εγκαινιάστηκε το 1985 με τη διακήρυξη της περεστρόικα και της νέας σκέψης. Σήμερα που ο ψυχρός πόλεμος αποτελεί θλιβερή ανάμνηση φυσιολογικά διερωτώμαστε: Ποιος ευθύνεται για το γεγονός πως η ανθρωπότητα ταλαιπωρήθηκε για δεκαετίες μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο; Ποιος ευθύνεται για το γεγονός ότι η ανθρωπότητα στην τελευταία τεσσαρακονταετία βρέθηκε όχι μια φορά στο χείλος της πυρηνικής καταστροφής; Κι ακόμα ποιος θα πρέπει να

πιστωθεί με τη στροφή που επιτελέστηκε στις διεθνείς σχέσεις, για το γεγονός ότι η ανθρωπότητα πέρασε από την εποχή της αντιπαράθεσης στην εποχή της συνεννόησης και της λογικής;

Έχω την πεποίθηση πως, κατανέμοντας ευθύνες ή πιστώνοντας με θετικές ενέργειες, πρέπει να 'μαστε δίκαιοι και αντικειμενικοί. Με αυτό το γνώμονα πιστεύω πως πρέπει να χρεωθούν και να πιστωθούν κι οι δύο κόσμοι, ανατολικός και δυτικός, τόσο με τις ευθύνες για την εποχή του ψυχρού πολέμου όσο και με τη θετική συμβολή στο πέρασμα στην εποχή του αποπλισμού και της συνεργασίας. Είναι όμως πέραν πάσης αμφιβολίας βέβαιο πως ιστορικός υπήρξε ο ρόλος της σημερινής ηγεσίας της Σοβιετικής Ένωσης και ειδικά του Προέδρου Γκορμπατσόφ, του εμπνευστή της περεστρόικα και της νέας σκέψης, στο πέρασμα στη σύγχρονη εποχή.

Ο κυπριακός λαός έχει ιδιαίτερους λόγους να χαίρεται για τη ριζική αλλαγή στη διεθνή σκηνή. Το κυπριακό πρόβλημα ως πρόβλημα εισβολής, κατοχής και διακοινοτικών σχέσεων είναι καρπός της εποχής του ψυχρού πολέμου και της αντιπαράθεσης Ανατολής-Δύσης. Ο ενταφιασμός του ψυχρού πολέμου τερματίζει τη γενεσιουργό αιτία του Κυπριακού και δημιουργεί το διεθνές περιβάλλον που όχι μόνο επιτρέπει και βοηθά, αλλά και επιβάλλει λύση του Κυπριακού. Προβαίνοντας σ' αυτή τη διαπίστωση δε μας διαφεύγει το γεγονός πως στην εξέλιξη του Κυπριακού περιεπλάκησαν οι διεθνείς παράγοντες που το προκάλεσαν για την εξυπηρέτηση των τούρκικων επεκτατικών συμφερόντων. Παρά τις επεκτατικές τάσεις της Τουρκίας η νέα εποχή υπαγορεύει τη δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Από τον περασμένο Μάρτη το Κυπριακό βρίσκεται στο αδιέξοδο που προκάλεσε η τούρκικη αδιαλλαξία και οι όροι Ντενκτάς στην τελευταία συνάντηση κορυφής. Το ΑΔΗΣΟΚ απορρίπτει κατηγορηματικά την αξίωση του Τουρκοκύπριου ηγέτη για αναγνώριση της ύπαρξης δύο λαών και χωριστή άσκηση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης. Στην Κύπρο υπάρχει ένας λαός αποτελούμενος από δύο κοινότητες. Μας χάρισαν οι ξένες επεμβάσεις και τα δικά μας λάθη.

Στόχος είναι η επανένωση της Κύπρου, η αποκατάσταση σχέσεων φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων και η συμβίωση ενός ενωμένου λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Όσο δύσκολο κι αν φαίνεται αυτό το καθήκον, δεν υπάρχει άλλη επιλογή. Μπορούμε και πρέπει να ξαναζήσουμε μαζί, Έλληνες και Τούρκοι, σε μια ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακέραιη, ενωμένη και αδέσμευτη ομόσπονδη Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτός είναι ο δρόμος που επέλεξε ο κυπριακός λαός ως σύνολο. Αυτό το δρόμο καθορίζουν οι συμφωνίες κορυφής ως την επιλογή των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων ηγετών, ως το μέλλον του λαού μας.

Μπορούμε να φτάσουμε στη δίκαιη και βιώσιμη λύση μόνο μέσω του διακοινοτικού διαλόγου. Αυτός ο διάλογος πρέπει να 'ναι ουσιαστικός κι αποδοτικός.

Δυστυχώς μέχρι τώρα δεν απέδωσαν οι προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για άρση των αιτίων που προκάλεσαν το αδιέξοδο και για δημιουργία συνθηκών για ουσιαστικό διάλογο. Η ευθύνη βαρύνει την τούρκικη πλευρά κι εκείνους που τη στηρίζουν. Καταδικάζουμε την τούρκικη αδιαλλαξία. Καταδικάζουμε την εκ μέρους του κ. Ντενκτάς επαναφορά με διάφορες ευκαιρίες των όρων για δύο λαούς. Αποδοκιμάζουμε την αξίωσή του, που προβλήθηκε ακόμα και

τις μέρες που συνερχόταν το συνέδριο της ΔΑΣΕ, για αναγνώριση του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους ως όρο για επανέναρξη του διαλόγου. Καταδικάζουμε και την πρόσφατη απειλή του κ. Ντενκτάς για εγκατάσταση 350 Παλαιστινίων στην Αμμόχωστο δήθεν για ανθρωπιστικούς λόγους. Είναι φανερό πως οι προκλητικές δηλώσεις και η αδιαλλαξία του Ντενκτάς δεν αποτελούν τίποτε άλλο παρά μόνο έκφραση της αδιαλλαξίας της 'Αγκυρας.

Κύριε Πρόεδρε, παραφωνία στη σύγχρονη εποχή αποτελεί η ιρακινή εισβολή και κατοχή του Κουβέιτ. Χαιρετίζουμε τη σταθερή στάση του Συμβουλίου Ασφαλείας έναντι αυτής της εισβολής. Χαιρετίζουμε ιδιαίτερα τις κοινές προσεγγίσεις και τους κοινούς χειρισμούς των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Σοβιετικής Ένωσης και άλλων μεγάλων δυνάμεων στο θέμα αυτής της εισβολής.

Δεν αγνοούμε το γεγονός ότι πίσω από τη σθεναρή στάση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Αγγλίας, της Γερμανίας και άλλων χωρών κρύβονται τα οικονομικά και πολιτικά τους συμφέροντα. Παρά ταύτα χαιρετίζουμε τη στάση αυτή και απαιτούμε όπως η ίδια στάση επιδειχθεί έναντι και της τούρκικης εισβολής στην Κύπρο.

Επιπροστούμε την εκ μέρους της κυπριακής κυβέρνησης υποστήριξη κι εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας όσον αφορά την ιρακινή εισβολή. Ο κυπριακός λαός ενδιαφέρεται ζωηρά να λυθεί αυτή η κρίση το ταχύτερο δυνατό. Ευχόμαστε για ανθρωπιστικούς και πολιτικούς λόγους η κρίση να λυθεί ειρηνικά. Όσο παρατείνεται αυτή η κρίση, δεν υπάρχουν ρεαλιστικές προοπτικές για λύση του Κυπριακού. Η ειρηνική διευθέτηση της κρίσης θα αναβαθμίσει το ρόλο του ΟΗΕ και θα δημιουργήσει νέες δυνατότητες για λύση και του δικού μας προβλήματος. Αυτή η κρίση αναβάθμισε το ρόλο της Τουρκίας. Ο τερματισμός της κρίσης θα παραμερίσει ένα σοβαρό εμπόδιο από το δρόμο που οδηγεί στη λύση του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, εξαιτίας της έλλειψης προόδου και της παράτασης του αδιεξόδου τέθηκε πρόσφατα επιτακτικά στην πολιτική ηγεσία το δίλημμα της προσφυγής στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Το ΑΔΗΣΟΚ υποστήριξε και υποστηρίζει πως υπό τις συνθήκες υπό τις οποίες τέθηκε αυτό το δίλημμα αντενδείκνυται η προσφυγή. Η προσφυγή δεν μπορεί να 'ναι αυτοσκοπός. Η προσφυγή πρέπει να συμβάλει στην προώθηση του Κυπριακού. Στόχος της προσφυγής έπρεπε και πρέπει να είναι να εξασφαλίσουμε τουλάχιστον ό,τι εξασφαλίσουμε με την προσφυγή του 1983. Δυστυχώς με την προσοχή του κόσμου στραμμένη στην κρίση στον Κόλπο, που κρατά την αναπνοή του με τον κίνδυνο έκρηξης πολέμου, και με αναβαθμισμένο το ρόλο της Τουρκίας είναι αδύνατο να εξασφαλίσουμε ό,τι εξασφαλίσουμε το 1983.

Υπάρχει ακόμα και η έκθεση του Γενικού Γραμματέα που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας και η οποία διαλαμβάνει τρίμηνη παράταση των προσπαθειών του για διεξαγωγή ουσιαστικού διαλόγου. Η έκθεση του Γενικού Γραμματέα καλεί όπως τα ενδιαφερόμενα μέρη αποφύγουν οποιαδήποτε ενέργεια που θα δυσκόλευε αυτές τις προσπάθειες.

Με αυτά τα δεδομένα θεωρούμε πως θα ήταν λάθος η προσφυγή στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ.

Αναφερόμενος στην έκθεση του Γενικού Γραμματέα, θα ήταν παράλειψη αν δεν παρατηρούσα πως δε μας βρίσκει σύμφωνους η πολιτική της ίσης απόστασης που ακολουθεί ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ. Ο ίδιος γνωρίζει πως η

συνάντηση κορυφής του περασμένου Μάρτη οδηγήθηκε σε ναυάγιο λόγω των όρων και της αδιαλλαξίας του Ντενκτάς. Ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας επέκρινε τον Τουρκοκύπριο ηγέτη για τις απόπειρές του να εισαγάγει στο διάλογο νέα ορολογία ξένη προς την ορολογία που χρησιμοποιούν τα Ηνωμένα Έθνη στο Κυπριακό. Οφείλει ο Γενικός Γραμματέας να κατανείμει τις ευθύνες εκεί που ανήκουν. Έτσι θα συμβάλει πιο αποτελεσματικά στο να συναισθανθεί η κάθε πλευρά τις ευθύνες της, να δημιουργηθούν συνθήκες για ουσιαστικό διάλογο και να ανοίξει ο δρόμος για λύση του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το καίριο ερώτημα μπροστά στην πολιτική ηγεσία του τόπου και στο λαό μας είναι: Ποια η πορεία πλεύσεως;

Έχουμε την πεποίθηση πως δυστυχώς είμαστε υποχρεωμένοι να αναμένουμε τη λήξη της κρίσης στον Κόλπο. Θεωρούμε πως είναι εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να δημιουργηθούν συνθήκες για ουσιαστικό διάλογο, πριν λυθεί αυτή η κρίση. Ούτε ο ΟΗΕ ούτε ξεχωριστά τα κράτη-μέλη είναι δυνατό με αυτές τις συνθήκες παράτασης της κρίσης να δώσουν τη δέουσα προσοχή στο Κυπριακό. Η παράταση της κρίσης με αναβαθμισμένο το ρόλο της Τουρκίας συνιστά αρνητική συγχυρία για το Κυπριακό. Είμαστε υποχρεωμένοι να αναμένουμε τη λήξη της κρίσης.

Αυτή η προσέγγιση δεν πρέπει να εκληφθεί ως στάση παθητικής αναμονής. Πρέπει να συνεχίσουμε και να εντείνουμε τις προσπάθειες για διεθνή προβολή του Κυπριακού με κάθε ευκαιρία. Το παράδειγμα της ΔΑΣΕ είναι πολύ διδακτικό. Εκφράζουμε την εκτίμησή μας για την αναφορά του Γενικού Γραμματέα στο Κυπριακό σ' αυτή τη διάσκεψη, που συνέβαλε καθοριστικά στη μετατροπή του σε θέμα της διάσκεψης. Πρέπει να χρησιμοποιούμε κάθε ευκαιρία και κάθε διεθνές βήμα με στόχο την περαιτέρω διεθνοποίηση του Κυπριακού. Στον κατάλληλο χρόνο πρέπει να ζητήσουμε από το Συμβούλιο Ασφαλείας να παρέμβει ενεργά, για να ξεπεραστεί το αδιέξοδο και να δημιουργηθούν οι αναγκαίες συνθήκες για λύση του Κυπριακού.

Δεδομένου ότι για 16 χρόνια οι προσπάθειες του ΟΗΕ για λύση απέτυχαν, δεδομένου ότι απέτυχαν επίσης επανειλημμένες συναντήσεις κορυφής και επανειλημμένοι γύροι διακοινοτικών συνομιλιών, πρέπει να ζητήσουμε από το Συμβούλιο Ασφαλείας να επεξεργαστεί πλαίσιο λύσης του Κυπριακού. Το Συμβούλιο Ασφαλείας πρέπει να διαδραματίσει ρόλο καταλύτη στο Κυπριακό. Δεν υποτιμούμε το ρόλο που μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η Σοβιετική Ένωση και η Αγγλία και η Γερμανία και άλλες μεγάλες δυνάμεις, για να καμφθεί η τούρκικη αδιαλλαξία. Απαιτούμε να διαδραματίσουν έναν τέτοιο ρόλο. Όμως το ρόλο του καταλύτη πρέπει να τον διαδραματίσει το Συμβούλιο Ασφαλείας. Το Κυπριακό δεν πρέπει να φύγει από τα πλαίσια του ΟΗΕ. Γι' αυτό ζητούμε όπως το Συμβούλιο Ασφαλείας επεξεργαστεί πλαίσιο λύσης του Κυπριακού.

Διαχρονικά, εκτός της προσεχούς συζήτησης για την παράταση της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, το Συμβούλιο Ασφαλείας θα συζητήσει το Κυπριακό περί τα μέσα Φεβρουαρίου 1991, οπότε λήγει η τρίμηνη προθεσμία που έδωσε στο Γενικό Γραμματέα. Τα μέσα του ερχόμενου Φεβρουαρίου αποτελούν εκ πρώτης όψεως σημείο αναφοράς στις εξελίξεις του Κυπριακού με την ελπίδα πως ως τότε θα λήξει η κρίση στον Κόλπο. Συνεπώς, θα πρέπει να προετοιμαζόμαστε με αυτή την προοπτική.

Όμως δεν πρέπει να διστάσουμε να ζητήσουμε την παρέμβαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, αν στο μεταξύ οι εξελίξεις καταστήσουν αναγκαία τέτοια παρέμβαση. Αν, για παράδειγμα, ο Ντενκτάς προβεί σ' ενέργειες που θα προωθούν τον εθνικισμό της Αμμοχώστου ή σε άλλες προκλητικές ενέργειες, δεν πρέπει να διστάσουμε να επικαλεστούμε παρέμβαση του Συμβουλίου Ασφαλείας για ματαίωση νέων τετελεσμένων. Ανάλογα με τις εξελίξεις και τα δεδομένα θα πρέπει μέσα στο Φεβρουάριο να συζητηθεί και η σκοπιμότητα προσφυγής στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ.

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ υποχρέωσή μου με την ευκαιρία αυτής της συζήτησης να διευκρινίσω τη θέση του ΑΔΗΣΟΚ έναντι των συμφωνιών κορυφής ως παράγοντα στον οποίο πρέπει να στηρίζεται η λύση του Κυπριακού σε συνδυασμό με τα ψηφίσματα του ΟΗΕ.

Διαφωνούμε κατηγορηματικά με εκείνους που εισηγούνται εγκατάλειψη αυτών των συμφωνιών. Η εγκατάλειψη θα παίξει το παιγνίδι του Ντενκτάς και της Τουρκίας. Ας μην τρέφουμε αυταπάτες. Η εγκατάλειψη των συμφωνιών κορυφής όχι μόνο δε θα διευκολύνει τη λύση του Κυπριακού, αλλά και θα την καταστήσει αδύνατη. Η εγκατάλειψη αυτών των συμφωνιών θα συνδράμει το έργο εκείνων που στοχεύουν στη μονιμοποίηση του διαμελισμού.

Η λύση του Κυπριακού πρέπει να διαλαμβάνει την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων. Πρέπει επίσης να διασφαλίζει το δικαίωμα των προσφύγων για επιστροφή και την εφαρμογή των τριών βασικών ελευθεριών.

Σχετικά με το περιεχόμενο της λύσης για την οποία παλεύουμε, συχνά ακούμε το σύνθημα «τα σύνορά μας είναι στην Κερύνεια». Αναμφίβολα τα σύνορα της ανεξάρτητης, ενωμένης, κυρίαρχης και εδαφικά ακέραιης Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να 'ναι και στην Κερύνεια και στην Καρπασία. Δε θα δεχτούμε μικρότερη Κύπρο, δε θα δεχτούμε παραμονή οποιουδήποτε κομματιού της Κύπρου υπό τουρκική κατοχή. Δεν πρέπει όμως να ξεχνούμε πως η Κυπριακή Δημοκρατία που θα προκύψει μέσα από μια αμοιβαία αποδεκτή λύση θα στηρίζεται στη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Αυτή την αρχή καθιέρωσαν οι συμφωνίες Μακαρίου - Ντενκτάς και Κυπριανού - Ντενκτάς. Είναι αδύνατο να λυθεί το Κυπριακό, αν υπαναχωρήσουμε, αν εγκαταλείψουμε αυτή την αρχή. Συνεπώς, όταν συνθηματολογούμε με το σύνθημα «τα σύνορά μας είναι στην Κερύνεια», δεν πρέπει να ξεχνούμε αυτή τη βασική αρχή λύσης του Κυπριακού και ούτε θα πρέπει η συνθηματολογία πολιτική να καλλιεργεί ψευδαισθήσεις.

Πιστεύουμε πως είναι πρακτικά δυνατή η λύση του Κυπριακού με την οποία να κατοχυρώνεται το δικαίωμα των προσφύγων για επιστροφή και ταυτόχρονα να διατηρείται ο δικοινοτικός διζωνικός χαρακτήρας της ομόσπονδης Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την κατάλληλη διευθέτηση της εδαφικής και συνταγματικής πτυχής του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, Έλληνες και Τούρκοι μπορούν να ζήσουν ειρηνικά και φιλικά, όπως έζησαν για πολλά χρόνια, φτάνει να σταματήσουν οι ξένες επεμβάσεις. Η επαναπροσέγγιση, η αποκατάσταση σχέσεων φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων είναι αποφασιστικής σημασίας για τη δημιουργία συνθηκών που θα υποβοηθήσουν την εξεύρεση λύσης αλλά και την επιτυχή εφαρμογή της λύσης που θα εξευρεθεί. Οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας επιθυμούν όσο και οι Ελληνοκύπριοι την εξεύρεση λύσης που θα επανενώσει την Κύπρο. Οι Τουρκοκύπριοι επιθυμούν την επαναπροσέγγιση και την αποκατάσταση σχέσεων φιλίας

και συνεργασίας. Ενσυνείδητα ο Ντενκτάς και η Τουρκία παρεμποδίζουν τις επαφές και την επαναπροσέγγιση, γιατί δε θέλουν λύση.

Από τη δική μας πλευρά επιβάλλεται να ενταθούν οι προσπάθειες για επαφές και επαναπροσέγγιση, να εξαντλήσουμε όλες τις δυνατότητές μας προωθώντας την επαναπροσέγγιση. Το κοινό κυπριακό πανεπιστήμιο, ένα κοινό νοσοκομείο και άλλα μέτρα επιβάλλονται ως αντίβαρο στη διαιρετική πολιτική του Ντενκτάς. Η Βουλή και η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να ασχοληθούν επισταμένως με την προώθηση μέτρων επαναπροσέγγισης.

Κύριε Πρόεδρε, είναι η πρώτη φορά που η Βουλή συζητά τους κρατικούς προϋπολογισμούς μετά την υποβολή της αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ. Το ΑΔΗΣΟΚ υποστήριξε και υποστηρίζει την ένταξη. Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός αποτελεί βασικό στοιχείο της πολιτικής μας. Η Ευρώπη του 1990 και του 2000 δεν είναι η Ευρώπη του 1960 ή ακόμα και του 1980. Η σημερινή Ευρώπη δε στηρίζεται στην αντιπαράθεση και στην αναδίπλωση των πυραυλικών συστημάτων. Η Ευρώπη του σήμερα και του αύριο στηρίζεται στην εξάλειψη των πυραύλων μικρού και μέσου βεληνεκούς και στη μείωση των στρατηγικών πυραύλων. Στηρίζεται στη μείωση των συμβατικών όπλων, στο γκρέμισμα του τείχους του Βερολίνου, στην κατάργηση των συνόρων και στην ευρωπαϊκή συνομοσπονδία ή στο κοινό ευρωπαϊκό σπίτι. Η Ευρώπη του σήμερα και του αύριο στηρίζεται στη σαφή αναγνώριση και κατοχύρωση των ανθρωπίνων και δημοκρατικών δικαιωμάτων και ειδικότερα του δικαιώματος ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης και παρουσίας.

Μια τέτοια Ευρώπη αποτελεί το πιο υγιές περιβάλλον και το πιο πρόσφορο έδαφος, για να ευδοκιμήσει η λύση που θα βρεθεί στο κυπριακό πρόβλημα. Η Ευρώπη χωρίς σύνορα δεν επιτρέπει το διαμελισμό της Κύπρου ούτε την άρνηση του δικαιώματος της ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης και παρουσίας. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, κατά κύριο λόγο το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει την ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ.

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση των προϋπολογισμών του 1991 πραγματοποιείται με βάση τα δεδομένα και τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας αλλά ιδιαίτερα υπό το βάρος των επιπτώσεων της κρίσης στον Κόλπο.

Η εκτίμησή μας για την πορεία της κυπριακής οικονομίας κατά το χρόνο που λήγει είναι θετική. Ο ρυθμός ανάπτυξής της (5.5%) συνεχίζει να' ναι αρκετά ικανοποιητικός. Ταυτόχρονα όμως συνεχίζεται η σοβαρή διαρθρωτική αδυναμία της οικονομίας. Οι τομείς της υλικής παραγωγής συνεχίζουν να αναπτύσσονται με ρυθμούς πολύ βραδύτερους των ρυθμών του τριτογενούς τομέα. Το 1990 ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα αναμένεται να φτάσει το 3.2%, ενώ εκείνος του τριτογενούς τομέα θα' ναι 6.6%, δηλαδή υπερδιπλάσιος. Ειδικά ο τομέας της μεταποίησης υπολογίζεται να αυξηθεί με ρυθμό 3.4% έναντι 7.7% του τομέα του εμπορίου και του τουρισμού.

Έχουμε την πεποίθηση πως η κρίση στον Κόλπο πρέπει να μας δώσει κάποια μαθήματα. Το σοβαρότερο μάθημα είναι πως πρέπει να πάψει η μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας μας από τον τομέα του τουρισμού. Δε λέμε να σταματήσει η ανάπτυξή του. Πρέπει όμως να χαρακτηεί μια νέα στρατηγική οικονομικής ανάπτυξης που θα εξασφαλίζει ψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στους κλάδους της υλικής παραγωγής και ειδικά στη μεταποιητική βιομηχανία.

Τέτοια στρατηγική ανάπτυξης θα καταστήσει την οικονομία μας λιγότερο ευπαθή σε φαινόμενα εξωγενή και εξοικονομικά, όπως η κρίση στον Κόλπο.

Στρατηγική ανάπτυξης που θα δώσει προτεραιότητα στη μεταποίηση και γενικά στους κλάδους της υλικής παραγωγής θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη υγεία και σταθερότητα στην κυπριακή οικονομία.

Αυτή η αναγκαιότητα πρέπει να συναρτηθεί με την υπό εξέλιξη τελωνειακή ένωση και την προοπτική πλήρους ένταξης στην ΕΟΚ. Η κατά προτεραιότητα ανάπτυξη της μεταποιητικής βιομηχανίας και της αγροτικής οικονομίας προϋποθέτει την τεχνολογική αναβάθμιση αυτών των τομέων και γενικά της οικονομίας. Η τεχνολογική αναβάθμιση αποτελεί επιτακτική ανάγκη και προϋπόθεση, για να μειωθούν στο ελάχιστο δυνατό οι επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης και για να προετοιμαστούμε για την πλήρη ένταξη. Η τεχνολογική αναβάθμιση αποτελεί επιτακτική ανάγκη, για να κερδηθεί η μάχη στον οικονομικό αλλά και στον πολιτικό τομέα.

Οι επιπτώσεις από την κρίση στον Κόλπο είναι αναπόφευκτες στην κυπριακή οικονομία και τα δημόσια οικονομικά. Επιβάλλεται να προωθηθούν τάχιστα και να ενισχυθούν τα μέτρα που αποφάσισε να πάρει η κυβέρνηση για την άμβλυνση αυτών των συνεπειών. Ιδιαίτερα επιβάλλεται η εφαρμογή πολιτικής για εξοικονόμηση ενέργειας σε συνδυασμό με την καλλιέργεια ενεργειακής συνείδησης στον κυπριακό λαό. Απαραίτητο στοιχείο στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την κρίση στον Κόλπο είναι και η περισυλλογή στα δημόσια οικονομικά.

Όσον αφορά τα οικονομικά του κράτους, όπως αυτά καθρεφτίζονται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, η εικόνα τους είναι κάθε άλλο παρά ενθαρρυντική. Στα χρόνια 1987 - 1991 οι δαπάνες των κρατικών προϋπολογισμών υπολογίζεται να αυξηθούν κατά 60.6%, ενώ την ίδια περίοδο τα έσοδα θα αυξηθούν μόνο κατά 45.8%. Αυτή η σημαντική διάσταση μεταξύ εσόδων και δαπανών αναπόφευκτα καταλήγει στη διόγκωση του ταμιακού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Το ταμιακό έλλειμμα το 1991 υπολογίζεται να φτάσει τα 278.1 εκατομμύρια λίρες ή το 47.2% των εσόδων του ίδιου χρόνου. Το δημόσιο χρέος της Κύπρου αυξάνεται ραγδαία. Μεταξύ 1987 - 1991 αναμένεται να αυξηθεί κατά 741.5 εκατομμύρια λίρες ή κατά 65.2%. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, αυτό το χρέος το 1991 υπολογίζεται να φτάσει τα £1,879.5 εκ. Σ' αυτό δεν περιλαμβάνεται το χρέος για την άμυνα, που υπολογίζεται να φτάσει το 1991 τα 500 εκατομμύρια λίρες περίπου. Μ' αυτά τα στοιχεία το δημόσιο χρέος, εξωτερικό και εσωτερικό, το 1991 θα φτάσει σχεδόν τα 2.4 δισεκατομμύρια λίρες και θα αντιστοιχεί σχεδόν στο 90% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Αυτή η εξέλιξη των δημόσιων οικονομικών σ' εμάς τουλάχιστον προκαλεί ανησυχίες. Αυτή η εξέλιξη για να ανακοπεί και να αντιμετωπιστεί, αν δε ληφθούν άλλα μέτρα, απαιτείται σημαντική αύξηση των εσόδων του κράτους, πηγή των οποίων δεν είναι άλλη από τις φορολογίες. Έτσι σε τελευταία ανάλυση, αν δεν εγκαινιασθεί νέα πολιτική στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, αν δεν εισαχθεί πολιτική οικονομικής περισυλλογής, η κατάληξη θα 'ναι η επιβολή νέων φορολογιών, για να μην οδηγηθεί το κράτος στη χρεοκοπία. Γνωρίζουμε όμως ότι τα φορολογικά βάρη τα υποβαστάζουν κατά κύριο λόγο οι εργαζόμενοι. Έτσι οι εργαζόμενοι θα κληθούν να επωμιστούν πρόσθετα βάρη για αντιμετώπιση της άσχημης κατάστασης των δημόσιων οικονομικών.

Για ν' ανακοπεί η δυσμενής εξέλιξη των δημόσιων οικονομικών, πρέπει ν' αλλάξει ορισμένη νοοτροπία στο δημόσιο μηχανισμό. Πρέπει πρωτίστως να εξαντληθούν τα περιθώρια περιορισμού των δαπανών όσον αφορά το κρατικό

μισθολόγιο. Δεν εννοώ μείωση των μισθών ή απόλυση προσωπικού. Εννοώ κυρίως περιορισμό στην αύξηση του αριθμού των κρατικών υπαλλήλων. Δεν αμφιβάλλω πως ορισμένη αύξηση είναι απαραίτητη λόγω αύξησης των αναγκών και βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Είναι όμως απαράδεκτο να ζητείται μέσω των προϋπολογισμών αυτού του χρόνου αύξηση των οργανικών θέσεων κατά 711 για το 1991. Αναφέρω συναφώς ότι το κρατικό μισθολόγιο και οι παρεμφερείς δαπάνες αυξήθηκαν μεταξύ 1988 -1991 κατά £87 εκ. ή κατά 37.5%.

Συναφές με το κρατικό μισθολόγιο είναι και το θέμα των έκτακτων υπαλλήλων. Παρά τη σχετική νομοθεσία, ο αριθμός των εκτάκτων έφτασε στους 1,744. Είναι βέβαιο πως δημιουργήθηκε ήδη ένα νέο πρόβλημα εκτάκτων στη δημόσια υπηρεσία. Τίθεται ήδη θέμα μονιμοποίησης των εκτάκτων που, παρά τη σχετική νομοθεσία, υπηρετούν 3, 4 ή και 5 χρόνια. Πιστεύω πως στα πλαίσια μιας πολιτικής οικονομικής περισυλλογής η Βουλή έχει υποχρέωση να αντιμετωπίσει το πρόβλημα των εκτάκτων περισσότερο αποφασιστικά. Αφού διευθετηθεί το θέμα των ήδη υπηρετούντων εκτάκτων, εισηγούμαι όπως η Βουλή ψηφίσει νόμο που να απαγορεύει την απασχόληση εκτάκτων.

Ένα άλλο θέμα που εκκρεμεί από το 1987 και που πρέπει να διευθετηθεί οριστικά είναι εκείνο των ωρομισθίων. Ζητούμε από την κυβέρνηση να καταθέσει χωρίς περαιτέρω αναβολή το νομοσχέδιο για τη μονιμοποίηση των ωρομισθίων.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα των δημόσιων οικονομικών και του δημόσιου χρέους είναι άρρηκτα δεμένο και με το θέμα των δαπανών για την αμυντική θωράκιση.

Δεν αμφιβάλλουμε για τις επεκτατικές βλέψεις της Τουρκίας ούτε για την επιθυμία της να κατακτήσει ολόκληρη την Κύπρο. Αυτές οι βλέψεις και αυτή η επιθυμία δεν είναι νέες. Υπήρχαν και το 1955 και το 1964 και το 1974, υπάρχουν και σήμερα. Όμως, παρά αυτές τις βλέψεις και αυτή την επιθυμία, ούτε το 1964 ούτε το 1974 κατέστη πολιτικά κατορθωτό για την Τουρκία να καταλάβει ολόκληρη την Κύπρο, παρόλο που πολύ θα το ήθελε. Την ανέκοψε η διεθνής συγκυρία και η διεθνής αλληλεγγύη και συμπαραστάση προς την Κύπρο στην οποία αποφασιστικό ρόλο διαδραμάτισαν οι ανατολικές και αδέσμευτες χώρες. Είμαστε υποχρεωμένοι το θέμα της αμυντικής θωράκισης και των αμυντικών δαπανών να το επανεξετάσουμε υπό το φως και των νέων διεθνών δεδομένων, υπό το φως του νέου διεθνούς κλίματος, υπό το φως της εξέλιξης της ιρακινής εισβολής στο Κουβέιτ, υπό το φως του συνεδρίου της ΔΑΣΕ στο Παρίσι και των προοπτικών και επιπτώσεών της στο Κυπριακό. Αποτελεί πεποίθησή μας πως, αν το 1974 η Τουρκία δεν προχώρησε, παρά την επιθυμία και τις στρατιωτικές δυνατότητές της, να καταλάβει ολόκληρη την Κύπρο, πολύ περισσότερο δεν μπορεί να προχωρήσει το 1991 και το 1992 υπό την επίδραση τόσο των νέων διεθνών δεδομένων όσο και των δικών της προοπτικών και συμφερόντων, εκτός αν εμείς της δώσουμε την ευκαιρία με δικά μας λάθη. Έχοντας υπόψη την αιμορραγία που προκαλεί στα δημόσια οικονομικά αλλά και την ανάγκη δημιουργίας του αναγκαίου πολιτικού κλίματος για λύση του Κυπριακού, πιστεύουμε πως πρέπει να επανεξεταστεί το θέμα της αμυντικής θωράκισης και των αμυντικών δαπανών. Το ΑΔΗΣΟΚ τουλάχιστον μελετά αυτό το θέμα και σύντομα θα γνωστοποιήσει τις θέσεις του στον κυπριακό λαό.

Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε το θέμα της περισυλλογής στα δημόσια οικονομικά, όπως προκύπτει από τους προϋπολογισμούς, σε μια περίοδο που γίνεται πολύς λόγος για σκάνδαλα και διασπάθιση δημόσιου χρήματος με αφορμή το έγγραφο της ΠΑΣΥΔΥ.

Το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει πώς αποτελεί επιτακτική ανάγκη η διερεύνηση των καταγγελιών. Η Βουλή έχει υποχρέωση να ' ναι φρουρός του δημόσιου χρήματος, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά μέρος του μόχθου, του ιδρώτα και των υστερημάτων των εργαζομένων. Πρέπει να ερευνηθούν οι καταγγελίες και να τιμωρηθούν παραδειγματικά εκείνοι που σφετερίζονται το χρήμα του λαού, αν διαπιστωθούν παρανομίες.

Πέραν της συγκεκριμένης έρευνας των καταγγελιών για τα σκάνδαλα, επιβάλλεται η καθιέρωση διά νομοθεσίας θεσμών που θα αντιμάχονται τις ανωμαλίες και τη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος. Το ΑΔΗΣΟΚ θεωρεί απαράδεκτη την καθυστέρηση στην ψήφιση νομοθεσίας για τον Επίτροπο Διοίκησης. Διευκρινίζουμε πώς θέλουμε πραγματικό Επίτροπο Διοίκησης κι όχι ένα διακοσμητικό στοιχείο. Χωρίς οποιαδήποτε αναβολή να προχωρήσει η ψήφιση του σχετικού νόμου.

Οι καταγγελίες για σκάνδαλα στη δημόσια υπηρεσία φέρνουν στο προσκήνιο κι ένα άλλο σοβαρό ζήτημα: την ψήφιση νόμου για το πόθεν έσχες. Κι εδώ παρατηρείται απαράδεκτη καθυστέρηση. Κι εδώ ζητούμε άμεση ψήφιση σχετικού νόμου, αλλά νόμου που να ' χει δόντια και να μην αποτελεί επίσης διακοσμητικό στοιχείο.

Κύριε Πρόεδρε, οι καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ εγείρουν κι ένα άλλο καίριο θέμα, την τάση για ιδιωτικοποίηση. Το ΑΔΗΣΟΚ δεν προσεγγίζει αυτό το θέμα με δογματικές παρωπίδες. Αυτές τις παρωπίδες τις πετάξαμε από καιρό στον κάλαθο των αχρήστων. Τασσόμαστε υπέρ τέτοιων θεσμών που θα εξυπηρετούν το λαό και την πρόοδο, που δε θα αποτελούν γραφειοκρατικά εκτρώματα, που θα στηρίζονται στους νόμους της αγοράς και γενικά στους οικονομικούς νόμους, που θα ελαχιστοποιούν το κόστος και θα εξασφαλίζουν δυναμική οικονομικοκοινωνική πρόοδο. Αυτή είναι η αρχή και αφετηρία μας.

Με αυτή την αρχή και αυτή την αφετηρία διευκρινίζουμε πώς λόγω του σοσιαλιστικού χαρακτήρα του το ΑΔΗΣΟΚ διαφωνεί με την τάση ιδιωτικοποίησης που δεν ελαύνεται από τις ανωτέρω αρχές και που απλώς στοχεύει στο να μεταβιβάζονται στον ιδιωτικό τομέα διαρκώς και περισσότερες λειτουργίες του κράτους στα πλαίσια μιας θατσερικής προδιάθεσης. Το ΑΔΗΣΟΚ ως θέμα αρχής υποστηρίζει τη διαρκή ενίσχυση του κοινωνικοποιημένου τομέα, νοουμένου ότι θα εξυπηρετούνται οι πιο πάνω αρχές. Για μας η θατσερική πολιτική της ιδιωτικοποίησης δεν αποτελεί μοντέλο προς μίμηση. Ούτε συμμεριζόμαστε την αντίληψη ότι στις χώρες του πρώην υπαρκτού σοσιαλισμού θα επικρατήσει ένα κοινωνικοοικονομικό μοντέλο που θα στηρίζεται αποκλειστικά στον ιδιωτικό τομέα. Αναμφίβολα σ' αυτές τις χώρες θα αναπτυχθεί ο ιδιωτικός τομέας με την παράλληλη διατήρηση ισχυρού κοινωνικοποιημένου τομέα.

Το μοντέλο που υποστηρίζει το ΑΔΗΣΟΚ στις δοσμένες κυπριακές συνθήκες είναι εκείνο της μικτής οικονομίας με διατήρηση του κοινωνικοποιημένου τομέα υπό την προϋπόθεση ότι αυτό θα εξυπηρετεί τη γενικότερη οικονομικο-κοινωνική πρόοδο.

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με τα δημόσια οικονομικά είναι αδύνατο να παραλείψω αναφορά στην άδικη κατανομή των φορολογικών βαρών. Το σημαντικότερο μέρος των φορολογικών βαρών συνεχίζουν να το υποβαστάζουν οι εργαζόμενοι. Οι εργατοϋπάλληλοι καταβάλλουν περίπου το 67% των εσόδων του κράτους ως φόρο εισοδήματος, ενώ οι εταιρείες καταβάλλουν μόνο το 24%

περίπου. Η εικόνα γίνεται περισσότερο ζοφερή, αν ληφθεί υπόψη και η έμμεση φορολογία. Συνεχίζει να βασιλεύει η φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή. Έντονα διαφωνούμε με την πρόταση της κυβέρνησης για κατάργηση της έκτακτης εισφοράς με παράλληλη διατήρηση σε αδικαιολόγητο βαθμό των φορολογικών κινήτρων. Για το σοβαρό θέμα της κατανομής των φορολογικών βαρών επιφυλασσόμαστε να προβούμε σε μία σε βάθος τοποθέτηση, όταν θα συζητείται το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Κύριε Πρόεδρε, εκτιμούμε τη συνεχή βελτίωση των κοινωνικών παροχών μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Θεωρούμε όμως ότι σ' αυτό τον τομέα επιβάλλεται να γίνουν πολύ περισσότερα. Η κοινωνική μέριμνα και η ευημερία πρέπει να καταλάβουν πολύ μεγαλύτερο μέρος στις κρατικές λειτουργίες. Υπάρχουν συμπολίτες μας που κυριολεκτικά αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης. Εκτιμούμε την πρόσφατη αύξηση των κρατικών βοηθημάτων προς τους αναξιοπαθούντες. Πρέπει να αυξηθούν περαιτέρω αυτά τα βοηθήματα, για να μη βρίσκονται οι αναξιοπαθούντες στα σύνορα της ύπαρξης και της ανυπαρξίας. Πρέπει επίσης ο κρατικός προϋπολογισμός να συμπληρώνει το εισόδημα εκείνων των εργαζομένων που παίρνουν μειωμένες συντάξεις.

Γενικότερα τίθεται ένα ευρύτερο πρόβλημα: Η εξασφάλιση ενός κατώτατου παραδεκτού και ανθρώπινου επιπέδου διαβίωσης για τους συνταξιούχους και τους αναξιοπαθούντες και γενικά τους εργαζομένους. Αποτελεί υποχρέωση του κράτους η εισαγωγή της κατάλληλης νομοθεσίας και η λήψη των αναγκαίων οικονομικών μέτρων για την εξασφάλιση αυτού του κατώτατου βιοτικού επιπέδου.

Η συνεχής βελτίωση των συντάξεων, η ανάπαυση των εργαζομένων, η εξάλειψη κάθε διάκρισης σε βάρος της γυναίκας, η ειδική φροντίδα για τη μητέρα, η φροντίδα για τη νεολαία πρέπει να καταλάβουν ακόμα μεγαλύτερο μέρος στις κρατικές δραστηριότητες.

Μεγαλύτερη φροντίδα πρέπει να δοθεί επίσης από το κράτος στην εξασφάλιση της δυνατότητας σ' όλους τους νέους, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση, για τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γι' αυτό το σκοπό πρέπει να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα για την ίδρυση του πανεπιστημίου, να ενισχυθούν οι υφιστάμενοι και να εισαχθούν νέοι θεσμοί που θα εξασφαλίζουν το δικαίωμα μόρφωσης.

Η εισαγωγή εθνικού σχεδίου υγείας για το οποίο δόθηκαν από μακρόν πολλές κι επανειλημμένες υποσχέσεις πρέπει να καταστεί άμεση προτεραιότητα της κυβερνητικής κοινωνικής πολιτικής. Το κράτος πρέπει επίσης ν' αυξήσει τη συμβολή του στην αντιμετώπιση του οικιστικού προβλήματος των εργαζομένων, ιδιαίτερα εκείνων με χαμηλά εισοδήματα.

Συνοψίζοντας όσον αφορά τις κρατικές δραστηριότητες στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, υπογραμμίζω πως στόχος πρέπει να ' ναι η εξασφάλιση μιας νέας ποιότητας ζωής για ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

Όσον αφορά τα αναπτυξιακά έργα, θα περιοριστώ να τονίσω την ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του δρόμου Πύργου - Κάμπου - Ορχόνα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το ΑΔΗΣΟΚ θα ψηφίσει τους υπό συζήτηση κρατικούς προϋπολογισμούς με τις παρατηρήσεις και επιφυλάξεις που διατυπώσαμε.

Κύριε Πρόεδρε, ο κυπριακός λαός δεκαέξι χρόνια ζει το δράμα της ημικατοχής. Είμαστε αισιόδοξοι πως μέσα στις νέες διεθνείς συνθήκες με την ενότητα

όλων των πολιτικών δυνάμεων και με τον αγώνα του λαού μας το Κυπριακό θα βρει τη δίκαιη λύση του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά την ομιλία του κ. Δίγκλη καλώ στο βήμα τον κ. Ζαχαριάδη, ο οποίος θα μιλήσει για τα οικονομικά θέματα του προϋπολογισμού τα οποία παρέλειψε να θίξει ο κ. Κληρίδης, αφήνοντάς τα για τον κύριο Ζαχαριάδη.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Πόση ώρα έχω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε 20 λεπτά και καμιά δεκαριά εκ μέρους μου.

(Γέλια)

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Για έναν ακόμα χρόνο συζητούμε τους κρατικούς προϋπολογισμούς μέσα σε συνθήκες κατοχής. Το δράμα της Κύπρου συνεχίζεται παρ' όλο το νέο διεθνές κλίμα διεθνούς κατανόησης και συνεργασίας που έχει δημιουργηθεί. Μέσα στο κλίμα αυτό στο οποίο περιτειχισμένες δημοκρατίες έχουν επανεύρει την εθνική τους ταυτότητα και τείχη και διαχωριστικές γραμμές έχουν κατακρημυνισθεί η Κύπρος παραμένει το μόνο μοιρασμένο νησί στην Ευρώπη με το 40% του εδάφους της υπό συνεχιζόμενη για 16 τόσα χρόνια κατοχή.

Θα 'θελα, κύριε Πρόεδρε, πρώτα απ' όλα να χαιρετίσω το γεγονός ότι στη διάρκεια του φετινού χρόνου η υποβολή της αίτησης για πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ έγινε πραγματικότητα. Η ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ είναι ιστορική αναγκαιότητα που πρέπει να αντικρίζεται με το διπλό πρίσμα των οικονομικών σκοπιμοτήτων και των εθνικών αναγκαιοτήτων. Οικονομικά η Κύπρος δεν μπορεί να αποκοπεί από μια τεράστια αγορά τόσων εκατομμυρίων υψηλής εισοδηματικής τάξης. Πολιτικά δεν μπορούμε να αγνοήσουμε μια σοβαρή πραγματικότητα, το ότι δηλαδή πολλές πτυχές του προβλήματός μας λύνονται και κατοχυρώνονται με βάση τις αρχές της ΕΟΚ. Με την υποβολή της αίτησής μας και την παραπομπή της στην Εκτελεστική Επιτροπή μπαίνουμε στο στάδιο εντατικής προπαρασκευής για προσαρμογή της οικονομίας μας στα δεδομένα και τους θεσμούς της ενωμένης Ευρώπης από την οποία πολλά αναμένουμε.

Οι κοσμογονικές εξελίξεις που συντελέστηκαν στην Ευρώπη επισφράγισαν κατά τον πιο επίσημο τρόπο την κατάρρευση των συγκεντρωτικών συστημάτων και έδωσαν νέα ώθηση στην προσπάθεια για εισαγωγή και ενίσχυση του θεσμού της ελεύθερης οικονομίας.

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Παρά τα διαρθρωτικά της προβλήματα η κυπριακή οικονομία συνέχισε και το 1990 να διευρύνεται με ικανοποιητικό ρυθμό. Προτού επέλθει η κρίση στον Κόλπο, όλες οι ενδείξεις προμηνούσαν ένα χρόνο ψηλής οικονομικής δραστηριότητας μέσα στα πλαίσια και τις επιδιώξεις του Σχεδίου Ανάπτυξης 1989-1993.

Οι θετικές εξελίξεις του πρώτου εξαμήνου του 1990 ανατράπηκαν από την κρίση στον Κόλπο, που προκάλεσε μεταξύ άλλων μια απότομη άνοδο στις τιμές του αργού πετρελαίου. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ως αποτέλεσμα δέχθηκε πλήγμα σε σημείο που, ενώ προβλεπόταν να ήταν ισοζυγισμένο ή ακόμα και πλεονασματικό, φαίνεται ότι αναπόφευκτα θα καταλήξει σε ελλειμματικό.

Στην αρνητική αυτή εξέλιξη προστίθενται και οι επιπτώσεις από τη διακοπή των εξαγωγών μας στον αραβικό χώρο.

Λόγω των αρνητικών αυτών εξελίξεων και της σχετικής υπερθέρμανσης της οικονομίας που παρατηρήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 1990 ο πληθωρισμός προβλέπεται ότι θα κυμανθεί γύρω στο 5.5% σε σύγκριση με 3.8% το 1989. Παρ' όλα αυτά όμως ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας μπορεί, εκτός απροόπτου, να είναι της τάξης του 5-6%. Όλοι σχεδόν οι τομείς παραγωγής της οικονομίας αναμένεται ότι θα έχουν σχετικά θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Με εξαίρεση το γεωργικό τομέα, που αναμένεται να παρουσιάσει κάμψη λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών, οι κυριότεροι τομείς της οικονομίας - μεταποίηση, υπηρεσίες, κατασκευές, μεταφορές και επικοινωνίες - συνεχίζουν να παρουσιάζουν άνοδο.

Η εξάρτηση όμως της οικονομικής ανάπτυξης από τις υπηρεσίες και ιδιαίτερα από την τουριστική βιομηχανία σε συσχετισμό με τις εξελίξεις στον Κόλπο δημιουργούν στοιχείο αβεβαιότητας και κίνδυνο αποσταθεροποίησης της οικονομίας. Γι' αυτό και επιβάλλεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για αναχαίτιση των αρνητικών τάσεων που προβλέπονται μέσα στο 1991. Σε σύγκριση με το 1990 ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας αναμένεται να επηρεασθεί αρνητικά. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £80 εκ. (πλέον κόστος αγοράς των Κυπριακών Αερογραμμών), αν η τιμή του αργού πετρελαίου κυμανθεί μεταξύ \$27-30 το βαρέλι. Το γενικό επίπεδο τιμών υπολογίζεται να αυξηθεί στο 6.3%, δημιουργώντας πληθωριστικές πιέσεις με όλες τις αρνητικές συνέπειες.

Όλες οι πιο πάνω πιθανές εξελίξεις σε συνδυασμό με το επικρατούν σύστημα απολαβών στην Κύπρο, που είναι συνδεδεμένο με την ΑΤΑ, δημιουργούν κίνδυνο στασιμοληθωρισμού για την οικονομία μας μέσα στο 1991. Είναι δηλαδή οι συνθήκες τέτοιες, που, αν δε ληφθούν έγκαιρα διορθωτικά μέτρα, θα οδηγήσουν στην εκκρόαση της πιο απεχθούς οικονομικής εξέλιξης, του στασιμοληθωρισμού.

Μετά την απώλεια των αγορών στον αραβικό χώρο ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις κυπριακές βιομηχανίες που βασίζονται αποκλειστικά στις αγορές της περιοχής εκείνης. Πέραν της προσπάθειας όπως τα προϊόντα που είχαν ετοιμασθεί με προορισμό τις αγορές αυτές διοχετευθούν σε άλλες αγορές, επιβάλλεται η λήψη μέτρων για άνοιγμα αγορών προς διαφορετικούς προσανατολισμούς. Τυχόν οικονομική καταστροφή των επηρεασθέντων εξαγωγέων θα έχει αναπόφευκτα αλυσιδωτές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Γι' αυτό επιβάλλεται η υιοθέτηση των εισηγήσεων του εμποροβιομηχανικού κόσμου και των συνδικαλιστικών/οργανώσεων, όπως αυτές αναπτύχθηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας στις 27 Σεπτεμβρίου, 9 Οκτωβρίου και 20 Νοεμβρίου.

Επικροτούμε τα μέτρα τα οποία προγραμματίζει η κυβέρνηση για αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την απώλεια των αγορών του Αραβικού Κόλπου και θα παρακαλούσαμε την έγκαιρη υλοποίησή τους, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την εξεύρεση νέων αγορών, την εφαρμογή σχεδίων εγγύησης και χρηματοδότησης των εξαγωγών, την προσέλκυση τουριστών και την εξοικονόμηση ενέργειας.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Για δεύτερη φορά θα θέλαμε και πάλι να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι οι τρεις προϋπολογισμοί που συζητούμε σήμερα έχουν κατατεθεί μέσα στα χρονικά

πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα. Με τον κ. Συρίμη στο πηδάλιο του Υπουργείου Οικονομικών φαίνεται ότι μπορούμε πια να θεωρούμε την τακτική τούτη δεδομένη.

Η φιλοσοφία που διέπει τους προϋπολογισμούς μάς έχει αναλυθεί από τον Υπουργό Οικονομικών στην Επιτροπή Οικονομικών και στην ολομέλεια του Σώματος, ενώ η ενόπιον του Σώματος Έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών καταπιάνεται με αρκετή σαφήνεια με τις διάφορες πρόνοιες και των τριών προϋπολογισμών. Δεν πρόκειται συνεπώς να επαναλάβουμε τα όσα αναφέρει η Έκθεση. Θεωρούμε όμως σκόπιμο να σχολιάσουμε μερικές πτυχές μέσα στα περιορισμένα χρονικά περιθώρια που έχουμε.

Δε χωρεί συζήτηση πως ο θεσμός των προϋπολογισμών είναι απαραίτητος, γι' αυτό και ο καταρτισμός και η έγκαιρη κατάθεσή τους προνοούνται από το Σύνταγμα. Εκτός του ότι αντικατοπτρίζουν τη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, οι προϋπολογισμοί καθορίζουν σαφώς τα πλαίσια μέσα στα οποία θα κινηθούν τα σκέλη των εσόδων και των δαπανών. Εξυπακούεται συνεπώς αυστηρή συμμόρφωση προς τις πρόνοιες των προϋπολογισμών και στο σημείο αυτό θα αναφερθώ και πάλι σε μια τακτική που τείνει να αχρηστεύσει το θεσμό αυτό, την τακτική της υποβολής μεγάλου αριθμού συμπληρωματικών προϋπολογισμών μετά την έγκριση των προϋπολογισμών του έτους.

Παρά τη δήλωση του Υπουργείου Οικονομικών ότι η υποβολή συμπληρωματικών προϋπολογισμών μέσα στο 1990 θα περιοριζόταν στο ελάχιστο, η Επιτροπή Οικονομικών είχε να επιληφθεί και πάλι 71 συμπληρωματικών προϋπολογισμών συνολικού ύψους 82 σχεδόν εκατομμυρίων λιρών.

Οι τρεις προϋπολογισμοί για το 1991 προβλέπουν δαπάνες ύψους £772.7 εκ. και έσοδα ύψους £565.1 εκ. Στο ποσό των δαπανών δε συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές δανείων, οι συνεισφορές στα εξοφλητικά αποθέματα και τα δάνεια προς τρίτους, ενώ από το σκέλος των εσόδων έχουν αφαιρεθεί οι εισπράξεις από δάνεια, γιατί αυτές στην ουσία δεν αποτελούν έσοδα.

Ειδικότερα, ο Τακτικός Προϋπολογισμός για το 1991 με βάση τους ίδιους ορισμούς που αναφέρθηκαν προβλέπει δαπάνες ύψους £617.6 εκ. και έσοδα ύψους £530.2 εκ., ο Προϋπολογισμός Ανάπτυξης δαπάνες της τάξης των £111.9 εκ. και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων δαπάνες ύψους £43.2 εκ. και έσοδα ύψους £34.9 εκ. Αν στους προϋπολογισμούς αυτούς προστεθούν οι δαπάνες για τις αυξήσεις των βασικών μισθών αλλά και οι ζημιές από τις γενικότερες επιπτώσεις της κρίσης στον Κόλπο και αν ληφθούν υπόψη και οι υπόλοιποι λογαριασμοί του δημόσιου τομέα, το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να αυξηθεί στα £81.8 εκ. το 1991 από £71.7 εκ. το 1990. Ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το έλλειμμα αναμένεται να διατηρηθεί γύρω στο 3.0%, όπως και το 1990.

ΕΣΟΔΑ

Η προσοχή της κυβέρνησης στρέφεται στον τομέα της αύξησης των κρατικών εσόδων. Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του κράτους για το 1991 από άμεσους και έμμεσους φόρους θα ανέλθουν σε £432.2 εκ. έναντι £393.3 εκ. το 1990. Η αύξηση των κρατικών εσόδων είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των ταμιακών ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους. Θέλουμε όμως να βλέπουμε τα αυξημένα κρατικά έσοδα να χρησιμοποιούνται για την προώθηση αναπτυξιακών έργων και κοινωνικών προγραμμάτων και όχι για την περαιτέρω διόγκωση του κρατικού μηχανισμού και για μη παραγωγικές δαπάνες.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Αποτελεί ευχάριστη διαπίστωση το γεγονός ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα αναμένεται να σημειώσουν σημαντική αύξηση της τάξης των £151 εκ. και να φθάσουν τα £945 εκ. στο τέλος του χρόνου αυτού, καλύπτοντας εισαγωγές 10.6 μηνών. Αυτό όμως δεν πρέπει να μας οδηγήσει σε εφησυχασμό. Η αναμενόμενη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της κρίσης στον Κόλπο και η κατά συνέπεια πτώση της εισροής ξένου συναλλάγματος στην Κύπρο υπό μορφή τουριστικού και γεωργικού εισοδήματος αλλά και ταυτόχρονα το αυξημένο κόστος καυσίμων που πληρώνεται σε ξένο συνάλλαγμα ενδέχεται να επηρεάσουν σοβαρά το ύψος των συναλλαγματικών αποθεματικών μας. Παρά ταύτα δεν αναμένουμε ότι θα υπάρξει οποιαδήποτε επίδραση στην ισοτιμία της κυπριακής λίρας.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Με ικανοποίηση βλέπουμε ότι οι προβλεπόμενες δαπάνες για αναπτυξιακά έργα μέσα στο 1991 είναι του ύψους των £132.4 εκ. (£118.9 εκ. από το Ταμείο Αναπτύξεως και £13.5 εκ. από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων). Τα ποσά αυτά θα δαπανηθούν για την προώθηση και περαιτέρω εφαρμογή του σημαντικού προγράμματος υδατικής ανάπτυξης, για έργα υποδομής (οδικό δίκτυο, αερολιμένες Λάρνακας, Πάφου), για αγροτική ανάπτυξη και για ανάπτυξη της δημόσιας υγείας.

Χαιρετίζουμε και επικροτούμε την αναπτυξιακή πολιτική της κυβέρνησης, ενώ ειδικά για τα προγραμματιζόμενα έργα θέλουμε να πιστεύουμε ότι τα σχετικά χρονοδιαγράμματα για την εκτέλεσή τους θα τηρηθούν. Για το σκοπό αυτό έχουν ζητηθεί και ληφθεί διαβεβαιώσεις για την υποβολή στη Βουλή από τους αρμοδίους τριμηνιαίων ενημερωτικών εκθέσεων, ώστε να δίδεται η ευκαιρία στο Σώμα να παρακολουθεί και ελέγχει τους ρυθμούς εκτέλεσης των διάφορων έργων.

Ιδιαίτερα η αγροτική ανάπτυξη πρέπει να αντιμετωπισθεί ως θέμα προτεραιότητας. Χαιρετίζουμε την προσπάθεια που γίνεται με τα υπάρχοντα σχέδια αγροτικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Η πλήρης εφαρμογή τους θα αναζωογονήσει αναμφίβολα την ύπαιθρο και θα ανακόψει την αστυφιλία.

ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Στο θέμα της δημιουργίας νέων θέσεων αναμέναμε μεγαλύτερη αυτοσυγκράτηση. Παρά τη μείωση του αριθμού των νέων θέσεων που αρχικά ζητήθηκαν, το γεγονός είναι ότι με τους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς ζητείται η δημιουργία 806 νέων θέσεων (έναντι κατάργησης 95). Η δημιουργία των 806 νέων θέσεων ζητείται παρά την πληθώρα οργανικών θέσεων που παραμένουν κενές για μεγάλα χρονικά διαστήματα (3,150 τέτοιες θέσεις), παρά την κατά γενική ομολογία ύπαρξη υπεράριθμου προσωπικού στην κρατική μηχανή και παρ' όλον ότι ο Υπουργός Οικονομικών δέχεται ότι ο περιορισμός του ρυθμού αύξησης του προσωπικού αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για συγκράτηση των δαπανών, δεδομένου ότι οι αποδοχές προσωπικού αντιπροσωπεύουν πολύ ψηλό ποσοστό των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού και ότι η αύξηση του προσωπικού έχει πολλαπλασιαστική επίδραση στις δαπάνες προσωπικού.

Είναι γεγονός βέβαια ότι σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια ο αριθμός των νέων θέσεων στους προϋπολογισμούς του 1991 είναι σχετικά μικρότερος. Το 1989

ζητήθηκε η δημιουργία 922 θέσεων, το 1990 912 θέσεων και το 1991 806 θέσεων. Είναι επίσης γεγονός ότι έναντι των νέων θέσεων που ζητούνται υπάρχουν ήδη και εργοδοτούνται 250 έκτακτοι.

Η συνεχιζόμενη όμως τάση για νέες προσλήψεις προκαλεί μόνιμη διόγκωση του κρατικού μισθολογίου, που έχει καταντήσει ο εφιάλτης της κυπριακής οικονομίας. Σοβαρή προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί και για τη μείωση του κρατικού μισθολογίου σε απόλυτους αριθμούς και όχι μόνο για συγκριτική μείωση σε σχέση με άλλα οικονομικά μεγέθη. Έχει υπολογισθεί βάσει μελέτης που βρίσκεται στο Υπουργείο Οικονομικών από τον Ιούνιο του 1987 ότι και μόνη η μη πλήρωση θέσεων που κενούνται μέχρι το 1997 θα επιφέρει εξοικονομήσεις που θα καλύψουν σχεδόν ολόκληρο το δημοσιονομικό έλλειμμα. Η μείωση σε απόλυτους αριθμούς μπορεί να αντισταθμιστεί με την αύξηση της αποδοτικότητας της κρατικής μηχανής με την εναλλαξιμότητα και την ομαδοποίηση, με την εισαγωγή νέων μεθόδων και τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, με το σύστημα βάρδιας, την μηχανογράφηση κτλ.

Ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του για τους προϋπολογισμούς του 1990 είχε δηλώσει ότι τεχνικές επιτροπές θα μελετούσαν σε βάθος τον τρόπο λειτουργίας της κρατικής μηχανής για εξοικονόμηση δαπανών. Χαιρετίσαμε τότε τη δήλωση αυτή. Οι επιτροπές αυτές έχουν πράγματι συσταθεί σε κάθε Υπουργείο, αλλά μέχρι της στιγμής δεν έχουν υποβάλει κανένα πόρισμα. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι το όλο θέμα θα προωθηθεί χωρίς άλλη καθυστέρηση, για να μην αποδειχθεί ότι η δήλωση ήταν δήλωση κενή περιεχομένου.

Χωλαίνουν και καρκινοβατούν επίσης τα περιβόητα σχέδια ομαδοποίησης και εναλλαξιμότητας στα οποία πολλές ελπίδες εναποτέθηκαν ως δυο σωστά βήματα προς την ορθή κατεύθυνση. Με ανησυχία βλέπουμε να συνεχίζεται επίσης χωρίς σημεία ανακοπής η αυξητική τάση πρόσληψης εκτάκτων και τοίτο παρά τις επανειλημμένες συστάσεις της Επιτροπής Οικονομικών για αλλαγή της κυβερνητικής πολιτικής στο θέμα αυτό και για επιβραδυνόμενη αυτοσυγκράτηση.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Με ευχαρίστηση παρακολουθούμε την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Η προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με τη βιομηχανική ανάπτυξη έχει γίνει το υπ' αριθμόν ένα θέμα που αντιμετωπίζει η υφήλιος.

Είναι γεγονός ότι στην προσπάθειά μας να βελτιώσουμε το βιοτικό μας επίπεδο, να αυξήσουμε τη γεωργική και βιομηχανική παραγωγή, έχουμε εκμεταλλευτεί άγρια την κοινή φυσική κληρονομιά μας και προκαλέσαμε ανεπανόρθωτη ζημιά στο περιβάλλον.

Ο τόπος μας έχει ευλογηθεί από το Θεό με ήλιο, αέρα, θάλασσα, γη, δάση. Αυτά αποτελούν τη φυσική μας κληρονομιά και αυτά συνθέτουν το περιβάλλον μας. Αν στην ξέφρενη προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη και με την αλόγιστη εκμετάλλευση κατορθώσουμε να καταστρέψουμε το φυσικό αυτό πλούτο μας, οι συνέπειες θα είναι τεράστιες. Αν μολύνουμε τα νερά μας, ρυπάνουμε τη θάλασσά μας, κατακάψουμε τα δάση μας και καταστρέψουμε το όζον της ατμόσφαιρας, τι μας απομένει;

Βλέπουμε τους κινδύνους που συνεπάγεται η ανεξέλεγκτη οικονομική ανάπτυξη και επικροτούμε τις προσπάθειες που καταβάλλονται για δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης. Ενδεικτική των προσπαθειών αυτών είναι η δημιουργία

ειδικής υπηρεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος στο Υπουργείο Γεωργίας, πολλών περιβαλλοντικών συνδέσμων, Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος κτλ.

Στη δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης πρέπει απαραίτητα να υπάρχει χώρος αποδοχής της αναγκαιότητας για προγραμματισμένη βιομηχανική και οικονομική ανάπτυξη. Με τις σημερινές τεχνολογικές εξελίξεις μπορούν να συνυπάρξουν βιομηχανίες και καθαρό περιβάλλον. Με την επέκταση των συστημάτων αποχέτευσης σε όλες τις πόλεις και την εγκατάσταση και λειτουργία βιολογικών σταθμών επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων κάνουμε ασφαλώς βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Ειλικρινά χαιρόμαστε, γιατί και ο εμποροβιομηχανικός κόσμος έχει συνειδητοποιήσει την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και παίρνει τα κατάλληλα μέτρα στις βιομηχανίες του. Όμως και το κοινό πρέπει να επιδείξει κατανόηση και να δώσει την απαιτούμενη πίστωση χρόνου στις υπάρχουσες βιομηχανίες. Για τις νέες βιομηχανίες και τα νέα εργοστάσια, εργοτάξια, λατομεία κτλ. δεν πρέπει να εγείρεται θέμα, γιατί με την εισαγωγή της εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας για το περιβάλλον θα είναι δυνατό να απαιτείται συμμόρφωση προς ορισμένους όρους για την προστασία του περιβάλλοντος, προτού παραχωρηθεί οποιαδήποτε άδεια λειτουργίας.

Για τις υπάρχουσες βιομηχανίες όμως απαιτείται πίστωση χρόνου, πίστωση χρόνου για εισαγωγή και λειτουργία συστημάτων που θα μειώνουν σε επιτρεπτά επίπεδα ή και θα εξαλείφουν τελείως τον κίνδυνο ρύπανσης του περιβάλλοντος, ενώ θα εισηγούμαστε και παροχή μακροχρόνιων και χαμηλότοκων δανείων -εκεί όπου υπάρχει ανάγκη- για την εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων. Η ευαισθησία μας για την προστασία του περιβάλλοντος δεν πρέπει να οδηγήσει σε ακήρυκτο πόλεμο ενάντια σε μια προγραμματισμένη και συγκρατημένη βιομηχανική και οικονομική ανάπτυξη.

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ

Ένα θέμα που, όσο και αν φαίνεται, δεν είναι άσχετο με την οικονομική πολιτική είναι και το θέμα της εξοικονόμησης νερού. Όπως και στην περίπτωση της ενέργειας, φαίνεται πως δεν πήραμε στα σοβαρά και δεν έχουμε συνειδητοποιήσει την ανάγκη για εξοικονόμηση νερού. Οι υδατοφράκτες μας έχουν σχεδόν αδειάσει, βροχές δε φαίνεται να έρχονται κι εμείς συνεχίζουμε να ποτίζουμε τα άνθη και τους κήπους μας και να πλένουμε τα αυτοκίνητά μας με πόσιμο νερό. Πριν από αρκετά χρόνια είχαμε εισηγηθεί την ανόρυξη λάκκων σε κάθε σπίτι, για να χρησιμοποιείται το μη πόσιμο νερό για τις ανάγκες αυτές. Πληροφορούμαι ότι υπάρχει κυβερνητικό σχέδιο για την ενθάρρυνση και μάλιστα την επιδότηση της ανόρυξης τέτοιων λάκκων στα σπίτια. Ο κόσμος όμως δεν είναι πληροφορημένος. Θεωρούμε επάναγκες να γίνει η διαφώτιση με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας αμέσως και χωρίς καθυστέρηση.

Φ.Π.Α.

Θεωρούμε το Φ.Π.Α. μια αναγκαιότητα για την κυπριακή οικονομία και ως θέμα αρχής υποστηρίξαμε έντονα την εισαγωγή του. Το κράτος με την εισαγωγή του θα μπορέσει να αναπληρώσει τις απώλειές του από τη σταδιακή κατάργηση των δασμών, τις προβλεπόμενες ελαφρύνσεις του φόρου εισοδήματος και των κοινωνικών παροχών. Ταυτόχρονα επέρχεται ο αναγκαίος εκσυγχρονισμός του φορολογικού συστήματος που μας φέρνει ένα βήμα πλησιέστερα προς την Ευρώπη. Η Επιτροπή Οικονομικών βρίσκεται ήδη στο τελευταίο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος και πολύ σύντομα το Σώμα θα έχει ενώπιόν του την Έκθεσή της

προς συζήτηση και τελική τοποθέτηση των κομμάτων. Βασική θέση μας είναι η υιοθέτηση ενός μόνο συντελεστή, γιατί τρεις συντελεστές θα κάμουν το σύστημα πολύπλοκο, γραφειοκρατικό και πολυδάπανο στην εφαρμογή του.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Όπως αποδείχθηκε σε όλες τις χώρες όπου εφαρμόστηκε, η μείωση των φορολογικών συντελεστών θα διευρύνει τη φορολογητέα ύλη, θα μειώσει τη φοροδιαφυγή και θα αποφέρει σταδιακά αυξημένα έσοδα στο κράτος. Στόχος η δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών με την ανακούφιση των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων, η ενίσχυση της αποδοτικότητας του φορολογικού συστήματος και η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Με την εφαρμογή της φορολογικής μεταρρύθμισης η οικονομία θα πάρει την αναγκαία ώθηση προς τα μπρος και μια νέα πνοή. Πέραν της φορολογικής μεταρρύθμισης υποστηρίζουμε πρόσθετους θεσμούς που στοχεύουν στην εξισορρόπηση των σχέσεων πολιτών και κράτους ως προς τον τρόπο διακρίβωσης και υπολογισμού του φορολογητέου εισοδήματος. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδουμε στη δημιουργία του θεσμού του εφορειακού συμβουλίου ως δευτεροβάθμιου φορολογικού σώματος.

Η μελέτη για τη φορολογική μεταρρύθμιση από την Επιτροπή Οικονομικών συνεχίζεται και σύντομα το Σώμα θα έχει ενώπιόν του την Έκθεσή της προς συζήτηση και τελική τοποθέτηση των κομμάτων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι, ενώ η κατάσταση της οικονομίας μπορεί να λεχθεί ότι υπήρξε γενικά καλή, η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών είναι ανησυχητική. Οι προϋπολογισμοί του κράτους είναι για χρόνια ελλειμματικοί. Το δημοσιονομικό έλλειμμα μέσα στο 1990 αναμένεται να ανέλθει σε £71.7 εκ. (2.9% του ΑΕΠ) σε σύγκριση με £31.2 εκ. το 1989 (1.4% του ΑΕΠ).

Το συνεχιζόμενο ταμιακό έλλειμμα, που υπολογίζεται να ανέλθει μέσα στο 1991 σε 278 εκατομμύρια λίρες, μαζί με το εξωτερικό χρέος και το εσωτερικό δημόσιο χρέος αποτελούν πολύ σοβαρή απειλή για την οικονομία. Για να καλύψει τα ελλείμματά του, το κράτος καταφεύγει σε αυξανόμενο δανεισμό. Ήδη το χρέος του Δημόσιου Ταμείου (εσωτερικό και εξωτερικό) αναμένεται μέσα στο 1991 να αυξηθεί στα £1,879.5 εκ. σε σύγκριση με £1,653.6 εκ. το 1990.

Το εξωτερικό χρέος της Κύπρου (δημόσιο, ιδιωτικό και των ημικρατικών οργανισμών), σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, αναμένεται να ανέλθει μέσα στο 1991 σε £771 εκ. σε σύγκριση με £723 εκ. το 1990.

Με αυτά τα δεδομένα και με τις προβλεπτές και απρόβλεπτες εξελίξεις που αντιμετωπίζει η οικονομία μας κυρίως λόγω των επιπτώσεων από την κρίση στον Κόλπο στον ευαίσθητο τομέα του τουρισμού και στο γεωργικό τομέα από τη συνεχιζόμενη ανομβρία και τους κλυδωνισμούς που παρουσιάζονται στη διεθνή οικονομία πρέπει πράγματι να ανησυχούμε. Και γνωρίζουμε ότι και ο Υπουργός Οικονομικών ανησυχεί και ότι η προσπάθειά του επικεντρώνεται στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και στη συγκράτηση ή και, όπου είναι δυνατό, μείωση του ρυθμού ανόδου των δαπανών. Δεχόμαστε όμως πως ο περιορισμός της διαφθωτικής ανισοσκέλειας των προϋπολογισμών και η αντιμετώπιση της ανελαστικότητας μεγάλου μέρους των δαπανών δεν είναι εύκολο εγχείρημα, ιδιαίτερα με την κρίση στον Κόλπο που επηρέασε αρνητικά τις οικονομικές εξελίξεις του 1990 και έχει ανατρέψει τις προοπτικές για το 1991. Θεωρούμε όμως επιτακτικά αναγκαία την εντατικοποίηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό των προσπάθειών όχι μόνο για την εξυγίανση των δημοσιονομικών αλλά και για τη

θωράκιση της οικονομίας από προβλεπτούς και απρόβλεπτους κινδύνους. Με αυτή την προϋπόθεση θα δώσουμε την αναγκαία πίστωση χρόνου στον Υπουργό Οικονομικών και θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς, αναμένοντες και παρακολουθώντας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, προτού δώσω το λόγο στον κ. Κίμωνα Παναγίδη, θα πρέπει να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Πρόεδρος της Βουλής επικοινωνήσε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην Αθήνα κατόπιν της εισήγησης του κ. Κληρίδη και της ομόφωνης απόφασης αυτού του Σώματος. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα και ότι ήδη άρχισαν οι προσπάθειες για τη συμπερίληψη και του Κυπριακού στην ατζέντα της διάσκεψης η οποία θα γίνει για το Μεσανατολικό και για την εμφάνιση και κυπριακής αντιπροσωπείας η οποία θα υποστηρίξει τη δίκαιη υπόθεση της Κύπρου.

Το λόγο έχει ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος πάνω στο εθνικό θέμα και τη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης τις εξέφρασε με πολλή σαφήνεια ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Αλέξης Γαλανός. Προσωπικά θα καταπιαστώ με το θέμα ΕΟΚ - γεωργική πολιτική.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, κύριοι συνάδελφοι, και ο Πρόεδρος του κ. Σπύρος Κυπριανού έθεσαν στόχο τους πρώτα την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα -και το πέτυχαν με την υπογραφή της συμφωνίας- και μετά την ένταξη της Κύπρου ως πλήρους μέλους στην Κοινότητα. Το Δημοκρατικό Κόμμα πρωτοστάτησε στην προσπάθεια και ενήργησε με δυναμισμό μαζί με άλλα κόμματα, για να υποχρεωθεί τελικά η κυβέρνηση ύστερα από πολλές ταλαντεύσεις να υποβάλει αίτηση, για να γίνει η Κύπρος πλήρες μέλος της ΕΟΚ.

Το Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύει στην αναγκαιότητα η Κύπρος να καταστεί πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ιδιαίτερα για πολιτικούς λόγους, αλλά και για λόγους κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών. Πιστεύει στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική φιλοσοφία της ΕΟΚ και γι' αυτό το λόγο πρωταγωνιστήσαμε και θα πρωταγωνιστούμε, ώσπου να πετύχει η Κύπρος σύντομα να πάρει τη θέση της στην Ευρώπη στην οποία και ανήκει. Το ΔΗ.ΚΟ. θέτει ως προτεραιότητες στις ενέργειές του και στα προγράμματά του την ενεργοποίηση όλων των φορέων για τη σωστή προβολή και υποστήριξη της αίτησης της Κύπρου και για το σωστό προγραμματισμό της προετοιμασίας μας για την πλήρη ένταξή μας στην Ευρώπη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κύπρος ήταν και εξακολουθεί να είναι μια γεωργική χώρα. Ο γεωργικός τομέας είναι και πρέπει να είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας του τόπου μας. Αποδυνάμωση ή υποτίμηση του ρόλου του γεωργικού τομέα θα έχει καταστρεπτικές συνέπειες, γενικές και ειδικές. Το Δημοκρατικό Κόμμα δίνει ιδιαίτερη σημασία στο ρόλο που διαδραματίζουν οι γεωργοί μας και γι' αυτό θα υποστηρίζει και θα προβάλλει κατά τον πιο σωστό τρόπο την αναβάθμιση του ρόλου τους και την ανάγκη εξασφάλισης καλύτερου βιοτικού επιπέδου. Οι ενέργειές μας θα στρέφονται πάντα προς αυτή την κατεύθυνση.

Να γιατί, κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα δίνει τεράστια σημασία στην ένταξη της Κύπρου ως πλήρους μέλους στην ΕΟΚ. Και εξηγούμαι: Η γεωργική πολιτική καταλαμβάνει ιδιαίτερη θέση στην πολιτική της Κοινότητας. Αποτελεί μια από τις βάσεις της Κοινότητας. Το μεγαλύτερο μέρος της κοινοτικής νομοθεσίας αφορά το γεωργικό τομέα και για τη γεωργία δαπανώνται περισσότερα από τα δύο τρίτα του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Αξιζεί νομίζω τον κόπο να αναφερθώ στη διαμόρφωση της πολιτικής αυτής της ΕΟΚ. Η ιδιαίτερη μέριμνα της Κοινότητας για τη γεωργία οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους. Η εξασφάλιση των επισιτιστικών αναγκών του πληθυσμού είναι κατά παράδοση μια από τις κυριότερες επιδιώξεις των κυβερνήσεων. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί, μόνο όταν υπάρχει σε μεγάλο βαθμό επάρκεια τροφίμων και όταν οι συνθήκες παραγωγής τείνουν προς την υπερπαραγωγή, η οποία εγγυάται τον εφοδιασμό με τρόφιμα ακόμη και σε περίοδο κακής συγκομιδής. Επιπλέον, η γεωργία είναι επίσης ένας ιδιάζων παραγωγικός κλάδος, στο μέτρο που εξαρτάται από παράγοντες όπως οι καιρικές συνθήκες, η φύση του εδάφους και οι επιδημίες, που δεν είναι δυνατά να επηρεαστούν από τον άνθρωπο. Οι παράγοντες αυτοί συχνά προκαλούν σημαντικές διακυμάνσεις στο αποτέλεσμα της συγκομιδής και έτσι επιδρούν επίσης στα εισοδήματα των αγροτών, τα οποία πρέπει να είναι επαρκή, για να κρατήσουν στην παραγωγή την απαραίτητη ευρωπαϊκή οικογενειακή επιχείρηση για τη διασφάλιση της επάρκειας των τροφίμων και να εμποδίσουν την έξοδο του οικογενειακού εργατικού δυναμικού από την ύπαιθρο στην πόλη. Η γεωργική πολιτική με αυτή την έννοια είναι ταυτόχρονα και εισοδηματική πολιτική, πολιτική απασχόλησης, διαρθρωτική, περιφερειακή και δημογραφική, καθώς και πολιτική εγκατάστασης πληθυσμών.

Οι βασικές γραμμές της κοινής γεωργικής πολιτικής καθορίστηκαν αμέσως μετά τη θέση σε ισχύ της συνθήκης της ΕΟΚ στη διάσκεψη γεωργίας στη Stresa της Ιταλίας τον Ιούλιο του 1958. Το δυσκολότερο έργο που έπρεπε να επιτελεστεί συνίστατο στο εξής: Τα διαφορετικά εθνικά αγροτικά συστήματα έπρεπε να συμπήξουν ένα κοινό σύστημα οργάνωσης αγορών προκειμένου να δημιουργηθεί μια κοινοτική αγορά για τα αγροτικά προϊόντα. Για το σκοπό αυτό έπρεπε πρώτα να παραμεριστούν όλοι οι υπάρχοντες μεταξύ των κρατών δασμοί, καθώς και άλλα εμπόδια στις συναλλαγές. Βασικής σημασίας ήταν επιπλέον η καθιέρωση ενός κοινού συστήματος γεωργικών τιμών, που να εγγυάται ένα ενιαίο επίπεδο τιμών για τα γεωργικά προϊόντα σ' όλα τα κράτη-μέλη. Σ' αυτό το σύστημα τιμών υπάρχουν τρία είδη τιμών με τον καθορισμό των οποίων τίθενται οι βάσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής. Βάση του συστήματος γεωργικών τιμών αποτελεί η λεγόμενη ενδεικτική τιμή. Με τον όρο αυτό εννοείται η τιμή την οποία πρέπει να εξασφαλίσουν οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων στην Κοινότητα για κάθε περίοδο εμπορίας. Η τιμή αυτή ορίζεται από το συμβούλιο των Υπουργών της Κοινότητας. Αν η επιτευχθείσα τιμή της αγοράς πέσει πράγματι κάτω από την ενδεικτική τιμή λόγω υπερβολικής προσφοράς, τότε από ένα ορισμένο σημείο και ύστερα η Κοινότητα παρεμβαίνει με σκοπό τη σταθεροποίηση των τιμών, παρεμβαίνει δηλαδή στην αγορά. Για το σκοπό αυτό καθορίζεται η λεγόμενη τιμή παρέμβασης στην οποία οι οργανισμοί παρέμβασης, που έχουν συσταθεί για το σκοπό αυτό στα κράτη-μέλη, πρέπει να αγοράσουν από τους παραγωγούς τα γεωργικά τους προϊόντα χωρίς ποσοτικό περιορισμό (εγγύηση αγοράς). Το σύστημα αυτό παρέμβασης εγγυάται με τον τρόπο αυτό στους παραγωγούς της Κοινότητας τις ελάχιστες τιμές στις οποίες μπορούν να

πουλήσουν τα αγροτικά τους προϊόντα σε κάθε περίπτωση, όταν δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστούν ψηλότερες τιμές στην αγορά. Αυτή η εγγυημένη ελάχιστη τιμή εξασφαλίζει στους γεωργούς της Κοινότητας ένα δίκαιο εισόδημα.

Το 1985 η Επιτροπή υπέβαλε την «Πράσινη Βίβλο» σχετικά με τις προοπτικές της κοινής γεωργικής πολιτικής, όπου υποδεικνύονται διάφορες λύσεις στα σχετικά προβλήματα. Στο έγγραφο αυτό προτείνονται ιδέες κυρίως για τον περιορισμό της γεωργικής παραγωγής και την επαναφορά της ισορροπίας στην αγορά μέσω της εξάλειψης της πλεονασματικής παραγωγής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλων ότων έχουν περάσει πέντε χρόνια, εντούτοις οι νέες προτάσεις δεν έχουν υλοποιηθεί από τις χώρες της ΕΟΚ, γιατί χρειάζεται σοβαρή μελέτη και προγραμματισμός. Πρόχειρη και πειραματική εφαρμογή τους θα οδηγήσει σε πάμπολλα προβλήματα. Γιατί η Κοινότητα ενδιαφέρεται για τον ίδιο το γεωργό, για την ίδια την υπόσταση του γεωργού, για την παραγωγή του, για το μέλλον του και την αποκατάστασή του μετά την υλοποίηση των μέτρων που προτάθηκαν το 1985.

Ας μου επιτραπεί, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, σε συνδυασμό με τα πιο πάνω που ανέφερα, να εξετάσω μια από τις πτυχές του γεωργικού τομέα στην Κύπρο. Η κυβέρνηση του κ. Βασιλείου το 1988 εξήγγειλε ότι θα ετοιμάσει σχέδιο για λύση του αμπελουργικού προβλήματος, αλλά δυστυχώς μέχρι τώρα δεν έχει δοθεί στη δημοσιότητα το σχέδιο αυτό, για να μελετηθεί σε βάθος απ' όλους τους ενδιαφερομένους. Κατανοούμε τις δυσκολίες. Κατανοούμε επίσης ότι το αμπελουργικό πρόβλημα είναι πολύμορφο, δύσκολο, πολύπλοκο και δυσεπίλυτο. Κατανοούμε επίσης ότι το κράτος καταβάλλει σοβαρές επιχορηγήσεις γι' αυτό το προϊόν. Όμως εκείνο που δεν κατανοούμε είναι η εφαρμογή διάφορων μέτρων αποσπασματικά, όπως λ.χ. η αποφασισθείσα ήδη εκρίζωση από το 1989 των αμπελιών χωρίς την ολοκλήρωση του σχεδίου για τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Η εκρίζωση των αμπελιών είναι μόνο μία πτυχή του όλου προβλήματος. Ίσως η πιο εύκολη. Είναι, ομολογώ, ακόμα αρεστή και αποδεκτή από αριθμό αμπελουργών λόγω των δυσκολιών που παρουσιάζονται κατά καιρούς στη διάθεση της παραγωγής τους και λόγω των χαμηλών τιμών. Όμως υπάρχουν πολλά ερωτήματα. Οι περιοχές από τις οποίες εκρίζώθηκαν τα αμπέλια πώς θα χρησιμοποιηθούν; Πώς αντικαθίσταται ή αντισταθμίζεται το εισόδημα του αμπελουργού; Με μια απλή αποζημίωση; Θέλουμε οι αγροτικές μας περιοχές να καταστούν σεληνιακά τοπία; Ή ακόμα θα θέλαμε να μετατρέψουμε τους αμπελουργούς μας σε τελευταία ανάλυση σε υπαλλήλους και εργάτες στις πόλεις; Γιατί η Κοινή Αγορά που έχει τόσες και τόσες εμπειρίες στο γεωργικό τομέα δεν υλοποίησε τα μέτρα που προτάθηκαν από το 1985 για τον περιορισμό της παραγωγής μέσα σε ένα φάσμα ολοκληρωμένων προτάσεων; Απλούστατα γιατί δε θέλει να προχωρήσει, όπως ανέφερα πιο πάνω, σε πρόχειρη και πειραματική εφαρμογή τους και πέραν τούτου τα μέτρα που θα πάρει θέλει απαραίτητα να εξυπηρετούν τον ίδιο τον παραγωγό και το εισόδημά του.

Ενδεικτική, κύριοι συνάδελφοι, του ενδιαφέροντος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για το γεωργό είναι, μεταξύ των άλλων μέτρων που προτάθηκαν το 1985, η θέσπιση νομοθεσίας για την πρόωρη συνταξιοδότηση των ηλικιωμένων γεωργών που παραιτούνται από τη γεωργική δραστηριότητα. Με δυο λόγια και εδώ κάθε μέτρο που προτείνεται πιστεύουμε πως πρέπει για την κυβέρνηση να αποτελεί μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που θα επιλαμβάνεται όλων των πτυχών του προβλήματος τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Η εκρίζωση μπορεί

στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου σχεδίου να αποδειχθεί ότι είναι αναγκαία. Όμως θα πρέπει να υπάρχουν οι πρόνοιες για κάθε πτυχή της αγροτικής ζωής που την αποτελούν οι άνθρωποι, η γη, η επαγγελματική ζωή, η εγκατάλειψη της υπαίθρου και επομένως η δυνατότητα μιας αξιοπρεπούς ζωής για τον αμπελουργό ή τον παραγωγό. Ένα σχέδιο για το αμπελουργικό, όσο δαπανηρό κι αν είναι, μπορεί να αποδειχθεί αναγκαίο, όταν μελετηθούν σφαιρικά όλες οι επιπτώσεις στον τομέα αυτό της γεωργικής ζωής. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, τονίζω και επαναλαμβάνω ότι ο Κύπριος γεωργός θα αποκατασταθεί μόνο με την ένταξή μας στην Ευρώπη και τη διαμόρφωση μιας τέτοιας πολιτικής από εμάς, που να συνάδει με αυτή της ΕΟΚ. Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι συμπαραστάτης και πρωτοστάτης στον αγώνα του γεωργού μας για καλύτερο βιοτικό επίπεδο, για καλύτερες συνθήκες ζωής σήμερα και για ένα ευτυχισμένο μέλλον στην Ευρώπη.

Ένα άλλο πολύ σημαντικό θέμα με το οποίο επιβάλλεται να καταπιαστώ, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτό τούτο το θέμα των επιχορηγήσεων που το κράτος καταβάλλει για ορισμένα γεωργικά προϊόντα, όπως τα σιτηρά, τα αμπελουργικά και άλλα, είτε στους γεωργούς απευθείας είτε στους εξαγωγείς. Είναι φανερό ότι η πολιτική αυτής της κυβέρνησης είναι η σταδιακή κατάργηση των επιχορηγήσεων. Είναι γνωστό ότι τα ποσά που καταβάλλει το κράτος ως επιχορηγήσεις είναι πράγματι αρκετά μεγάλα. Όμως είναι ποτέ δυνατό το κράτος να αποφασίσει να μειωθεί το εισόδημα του γεωργοκτηνοτρόφου, του παραγωγού, καταργώντας τις επιχορηγήσεις; Δεν υπάρχει χώρα στην Ευρώπη, κύριοι συνάδελφοι, εξ όσων γνωρίζω που να μην έρχεται αρωγός στο εισόδημα της αδικημένης τάξης του γεωργού μέσω των επιχορηγήσεων. Δεν μπορεί να υπάρχει υπαίθρος χωρίς τους γεωργούς. Αν πράγματι η κυβέρνηση θέλει οι γεωργοί μας να συνεχίσουν το επάγγελμα του γεωργού, του κτηνοτρόφου, έχει καθήκον και υποχρέωση όχι μόνο να επιχορηγεί τα προϊόντα τους, για να μπορούν να εξασφαλίζουν ένα έστω υποφερτό εισόδημα και ένα υποφερτό βιοτικό επίπεδο, αλλά και να δημιουργήσει όλες τις προϋποθέσεις για παραμονή των αγροτών μας στην υπαίθρο, αλλιώς όλοι μας θα κλάψουμε επί των ερειπίων. Σημασία έχει να ετοιμαστούν προσεκτικά τέτοια σχέδια και προγράμματα, ώστε οι άνθρωποι της υπαίθρου να προσφέρουν στην οικονομία του τόπου και με την αρωγή του κράτους να διατηρηθεί η μορφή της κυπριακής κοινωνίας. Η σπουδαιότητα του στόχου αυτού νομίζω πως δε χρειάζεται ειδική ανάλυση. Υπάρχει καιρός ακόμα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό το Δημοκρατικό Κόμμα θα αντισταθεί με όλες του τις δυνάμεις, για να αποτρέψει οποιοδήποτε ενδεχόμενο κατάργησης των επιχορηγήσεων των γεωργικών προϊόντων.

Τελειώνοντας θα ήθελα να τονίσω την ανάγκη για συλλογική προσπάθεια με στόχο την κατάλληλη προετοιμασία κάθε τομέα της οικονομίας μας, επομένως και αυτού της γεωργίας, για την ένταξή μας στην Ευρώπη. Δεν πρέπει να αποφύγουμε την πρόκληση της ΕΟΚ, γιατί αυτό θα σημαίνει και την καταστροφή μας.

Προτού κατέβω, κύριε Πρόεδρε, από το βήμα, θα ήθελα εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής για την ευσυνείδητη δουλειά που προσφέρει και τη βοήθεια που παρέχει σε όλους τους Βουλευτές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, μετά τον κ. Παναγίδη καλώ στο βήμα τον κ. Κουρτελλάρη να διαβάσει την ομιλία του η οποία δε θα υπερβεί τα δεκαπέντε λεπτά.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η ολομέλεια του Σώματος συζητεί τα τρία νομοσχέδια για τους προϋπολογισμούς του 1991, τα οποία εξ αντικειμένου μας παρέχουν τη δυνατότητα να εκτιμήσουμε την κατάσταση της κυπριακής οικονομίας για το 1990, να εξετάσουμε τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει και να τοποθετηθούμε αναφορικά με τη γενικότερη πολιτική της κυβέρνησης βασικά στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα κατά το 1991. Οι γενικές παρατηρήσεις και εκτιμήσεις της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς μας βρίσκουν σύμφωνους. Επειδή οι γενικότερες θέσεις, ανησυχίες, παρατηρήσεις και εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς έχουν ήδη εκφραστεί από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο, συνάδελφο Μιχάλη Πουμπουρή, θα αναφερθώ με συντομία στα ζητήματα που σχετίζονται με την αγροτική οικονομία.

Ασχολούμενος κάποιος με τα θέματα της αγροτικής οικονομίας, θα ήταν παράλειψή του να μην εξετάσει τις σχέσεις Κύπρου-ΕΟΚ, οι οποίες έχουν άμεση επίδραση, η οποία είναι αρνητική, στην αγροτική μας οικονομία, που έτσι και αλλιώς αντιμετωπίζει σωρεία προβλημάτων που σχετίζονται με τη μειωτική τάση του μέσου γεωργικού κλήρου, το κόστος, την εμπορία και τη διάθεση της αγροτικής παραγωγής. Ταυτόχρονα, η προσπάθεια ένταξής μας σε μια αγορά που είναι αυτάρκης σε αγροτικά προϊόντα θα δυσχεράνει ακόμα περισσότερο τη θέση του Κυπρίου αγρότη, ενώ θα οξύνει το πρόβλημα των πλεονασμάτων, μια και θα αποπλίσει δασμολογικά την ντόπια παραγωγή από τις εισαγωγές. Κι ενώ οι πικροί καρποί αυτής της διαδικασίας άρχισαν να φαίνονται, μετά λύπης μας παρατηρούμε ότι τελικά υποβλήθηκε αίτηση για πλήρη ένταξη. Πιστεύουμε ότι θα πρυτανεύσουν δεύτερες σκέψεις τόσο όσον αφορά την κυβέρνηση όσο και μερικές πλευρές της Βουλής, για να ανακοπεί αυτή η πορεία. Η ορθολογικότερη τακτική είναι η σύναψη διμερών συμφωνιών τόσο με την Κοινότητα όσο και ξεχωριστά με χώρες-μέλη της που να στηρίζονται στην αρχή της αμοιβαιότητας.

Ο Υπουργός Οικονομικών στην πρόσφατη ομιλία του στη Βουλή για τους προϋπολογισμούς σχετικά με την αγροτική οικονομία ανέφερε: «Λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν ο όγκος παραγωγής του γεωργικού τομέα παρουσίασε μικρή μόνο αύξηση. Αντίθετα θεαματική επίδοση παρουσίασαν οι εξαγωγές πατατών και εσπεριδοειδών». Από την αναφορά του κ. Υπουργού μπορούμε να εξαγάγουμε πολλά συμπεράσματα και να σημειώσουμε μια σειρά από καθήκοντα που χρήζουν άμεσης υλοποίησης με θετική αντίκριση όχι μόνο από την κυβέρνηση αλλά και από τη Βουλή.

Παρατηρούμε ότι οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες συνεχίζονται και θα επιδράσουν αρνητικά στην αγροτική παραγωγή και κατά το 1991. Η παρατεινόμενη ανομβρία δυσχεραίνει τη θέση των παραγωγών που ασχολούνται είτε με εποχιακές είτε με μόνιμες καλλιέργειες, καθώς και των κτηνοτρόφων. Είναι γι' αυτό που το

δημόσιο θα πρέπει να έρθει ποικιλόμορφα αρωγός τους, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν και να συνεχίσουν τις αγροτικές τους ασχολίες.

Η μικρή έστω αύξηση της παραγωγής δεν έχει κανένα αντίκρυσμα στον παραγωγό, αν αυτή δε συνοδεύεται και από την ανάλογη τουλάχιστον αύξηση των εισοδημάτων του. Προβλήματα που σχετίζονται με το κόστος και τις τιμές των αγροτικών προϊόντων εξακολουθούν να βασανίζουν τους γεωργοκτηνοτρόφους. Απαιτείται λοιπόν η λήψη δραστικών μέτρων, για να τεθεί:

- (α) Φραγμός στις ανεξέλεγκτες τιμές των γεωργικών και κτηνοτροφικών μηχανημάτων, των λιπασμάτων, των γεωργικών φαρμάκων.
- (β) Έλεγχος στα κέρδη που αποκομίζουν οι εισαγωγείς και οι εμπορομεσίτες. Για τη μείωση του κόστους παραγωγής απαιτείται να γίνουν θεσμικές αλλαγές στις δομές ιδιοκτησίας για αύξηση του γεωργικού κλήρου, καλύτερη αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, διασφάλιση των τιμών του παραγωγού.

Χωρίς αμφιβολία χαιρετίζουμε το γεγονός ότι το 30% των συνολικών δαπανών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως αναλογεί στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για γεωργική και υδατική ανάπτυξη. Αυτό δείχνει τις προθέσεις της κυβέρνησης να συμβάλει στην ανάπτυξη της παραγωγής στη γεωργοκτηνοτροφία, κάτι το οποίο αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Η αύξηση όμως της παραγωγής θα είναι χωρίς αντίκρυσμα για τους παραγωγούς, αν δε λυθούν ριζικά τα προβλήματα που σχετίζονται με τη διάθεση και την εμπορία των γεωργικών προϊόντων.

Η θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς είναι γνωστή σ' αυτό το ζήτημα. Υποστηρίζουμε το παναγροτικό αίτημα για την ίδρυση συμβουλίων εμπορίας για τα επιτραπέζια σταφύλια, τα κρέατα, τα εσπεριδοειδή, τα λαχανικά και τα φρούτα, γιατί τα συμβούλια είναι σε θέση να συντονίσουν και να προγραμματίσουν την παραγωγή, τη διάθεση, τις εξαγωγές και τις εισαγωγές ομοειδών προϊόντων της ντόπιας παραγωγής. Τα συμβούλια διατηρούν σταθερότητα στις τιμές προς το συμφέρον τόσο του παραγωγού όσο και του καταναλωτή, ενώ ταυτόχρονα θέτουν φραγμό στην εκμετάλλευση στην οποία υπόκεινται τόσο οι παραγωγοί όσο και οι καταναλωτές. Η κυβέρνηση ως ένα βαθμό ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα για προώθηση της ίδρυσης συμβουλίου εμπορίας επιτραπέζιων σταφυλιών, καταθέτοντας στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο ακόμα εκκρεμεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ένεκα της παρελκυστικής πολιτικής μερικών συναδέλφων, παρά την καθολική υποστήριξή του από πλευράς των ίδιων των αμπελοργών.

Κύριε Πρόεδρε, οι προσπάθειες για ανάπτυξη της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής και οι αγώνες για υλοποίηση μιας σειράς δίκαιων παναγροτικών αιτημάτων δε θα είχαν απολύτως κανένα νόημα, αν δεν εντείναμε τις προσπάθειές μας, για να βοηθηθούν οι κάτοικοι της υπαίθρου να παραμείνουν στη γη τους. Είναι γεγονός ότι η ύπαιθρος γενικά και ειδικά οι ορεινές περιοχές από άποψη ανθρώπινου δυναμικού γηράσκουν. Όλο και λιγότεροι νέοι εισέρχονται στο γεωργοκτηνοτροφικό επάγγελμα σε σχέση με τα άτομα της τρίτης ηλικίας που αποχωρούν από την παραγωγική διαδικασία. Η ύπαιθρος φθίνει. Απαιτείται η πραγματοποίηση αναπτυξιακών έργων στην ύπαιθρο, γι' αυτό επικροτούμε την αύξηση του κονδυλίου για ανάπτυξη της υπαίθρου στο Υπουργείο Εσωτερικών

κατά £3,8 εκ. ή κατά 69%. Αυτό το γεγονός εκφράζει τη θετική προσέγγιση της κυβέρνησης και εκφράζουμε γι' αυτό την εκτίμησή μας.

Η εξαγγελία διάφορων έργων για ανάπτυξη και καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσης στην ύπαιθρο και η ψήφιση αυξημένων κονδυλίων γι' αυτό είναι μόνο η αρχή. Το ουσιαστικότερο είναι η προώθηση και υλοποίηση αυτών των σχεδίων και η χρηστή και ορθολογιστική χρησιμοποίηση των χρηματικών ποσών που υπάρχουν στους προϋπολογισμούς. Οι κάτοικοι της υπαίθρου γενικά και ειδικά των ορεινών περιοχών αναμένουν να καλύτερέψει ακόμα περισσότερο το οδικό δίκτυο, να διαχωριστούν φτηνά οικόπεδα, να βελτιωθούν οι στεγαστικές συνθήκες, να ιδρυθούν παιδικοί και βρεφοκομικοί σταθμοί, να εκσυγχρονιστεί η σχολική και επαγγελματική εκπαίδευση, καθώς και οι ιατρικές υπηρεσίες, να βοηθηθεί η πολιτιστική ανάπτυξη, να ενθαρρυνθεί με ανάλογα κίνητρα ο αγροτουρισμός, να ικανοποιηθούν τα αιτήματα για την αγροτική νεολαία και τις αγρότισσες, να δοθούν κίνητρα για δημιουργία περιφερειακών βιομηχανιών κ.ά.

Ένα άλλο σοβαρό ζήτημα που βασανίζει τον αγροτικό κόσμο εδώ και χρόνια είναι τα αγροτικά χρέη και οι πιστώσεις και πρέπει να αντιμετωπιστεί ορθά, ριζικά και αποτελεσματικά με βάση τις εισηγήσεις που πολλές φορές υποβλήθηκαν με βάση συνεδριακές αποφάσεις της ΕΚΑ και των άλλων αγροτικών οργανώσεων. Η λύση του σοβαρού αυτού προβλήματος περνά μέσω της εξυγίανσης, ενίσχυσης και ενδυνάμωσης του συνεργατικού κινήματος, το οποίο δέχεται τις επιθέσεις του εμποροβιομηχανικού και τραπεζικού κεφαλαίου, που στοχεύουν στον περιορισμό των δραστηριοτήτων του. Ο αγροτικός κόσμος δίκαια αντιτίθεται στις δυνάμεις του μεγάλου εμποροβιομηχανικού κεφαλαίου που ασκούν αφόρητη πίεση προς την κυβέρνηση για κατάργηση των αγροτικών επιχορηγήσεων και για ανεξέλεγκτη φιλελευθεροποίηση του εμπορίου των αγροτικών προϊόντων.

Κύριε Πρόεδρε, τα ελλείμματα των προϋπολογισμών εξακολουθούν να είναι αρκετά ψηλά και ανέρχονται σε £207,6 εκ. εξαιτίας του υδροκεφαλισμού που χαρακτηρίζει τον κρατικό μηχανισμό και του μη δραστικού περιορισμού των καταναλωτικών δαπανών του κράτους. Ευελπιστούμε ότι τα δημοσιονομικά προβλήματα και τα ελλείμματα των προϋπολογισμών δε θα επιχειρηθεί να αντιμετωπιστούν με την αναβολή εκτέλεσης έργων που αφορούν τον αγροτικό τομέα και την ανάπτυξη-εξυπηρέτηση της υπαίθρου, όπως τα οδικά, αρδευτικά και άλλα έργα, ή με την καθυστέρηση έργων ύψιστης σημασίας και προτεραιότητας για την αγροτική οικονομία και την ύπαιθρο.

Μέσα στα περιορισμένα χρονικά περιθώρια που μου παρέχονται θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ σε γενικές και πάλι γραμμές και στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους £50,7 εκ., δηλαδή αυξημένες κατά £5,7 εκ. από τις αναθεωρημένες δαπάνες για το 1990. Έχω την τιμή, όπως γνωρίζετε, να είμαι Βουλευτής της επαρχίας Κερύνειας, που υπήρξε το πρώτο θύμα του διπλού εγκλήματος -του προδοτικού πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής- που βρίσκεται ολόκληρη υπό κατοχή και που όλος ο πληθυσμός της ζει το δέκατο έβδομο χρόνο του δράματος της προσφυγιάς. Εκτιμούμε όλα όσα έχουν γίνει μέσα σ' αυτά τα χρόνια για την απάμβλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες με την ικανοποίηση πολλών προσφυγικών αιτημάτων που υποβλήθηκαν από την ΠΕΠ. Απαιτείται όμως να

γίνουν πολλά ακόμα. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν οι δυνατότητες. Πέρσι, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών για το 1990, τονίσαμε την ανάγκη για αύξηση των ποσών του ΤΑΕΠ. Επικροτούμε τη θέση της κυβέρνησης να αυξήσει τα κονδύλια για τις δαπάνες και τη χαιρετίζουμε. Ιδιαίτερα χαιρετίζουμε την αύξηση των κονδυλίων για παροχή επιδομάτων σε εκτοπισθέντες και δυσπραγούντες, την αύξηση κατά 100% του κονδυλίου για τα μεταφορικά των εκτοπισθέντων μαθητών μέσης και δημοτικής εκπαίδευσης, την αύξηση των κονδυλίων για ανέγερση σχολικών κτιρίων προδημοτικής και δημοτικής εκπαίδευσης.

Παράλληλα όμως θεωρούμε αναγκαίο να τονίσουμε ιδιαίτερα τη σημασία και την ανάγκη για τη βελτίωση και επέκταση των στεγαστικών προγραμμάτων, καθώς και τη διεύρυνση των κριτηρίων,

την ανάγκη κατανόησης για επίλυση διάφορων προβλημάτων στους συνοικισμούς, για την ίση κατανομή των βαρών, την αποκατάσταση της φερεγγυότητας των προσφύγων, τη δίκαιη φορολογική μεταρρύθμιση, τη δικαιότερη διανομή και αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος.

Επειδή τα προβλήματα και οι ανάγκες των προσφύγων δεν μπορούν να ικανοποιηθούν με τα προβλεπόμενα έσοδα στον προϋπολογισμό, μας βρίσκει αντίθετους η πρόθεση για γενική κατάργηση της έκτακτης εισφοράς, ιδιαίτερα εκείνης των νομικών προσώπων που αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για το ΤΑΕΠ. Υποστηρίζουμε όμως πως πρέπει να καταργηθεί εκείνο το μέρος της που αφορά τους αυτοεργοδοτούμενους, οι οποίοι αντιμετωπίζουν αυξημένα προβλήματα.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ αναγκαίο να τονίσω ότι ο αγροτικός κόσμος, οι πρόσφυγες και ολόκληρος ο κυπριακός λαός αντιλαμβάνονται ότι η ενδυνάμωση του οικονομικού μετώπου αποτελεί βασική προϋπόθεση στον αγώνα για επανένωση και σωτηρία της πατρίδας μας, για ορθή και δίκαιη λύση του Κυπριακού. Ασφαλώς δε νοείται λύση χωρίς τη διασφάλιση των τριών βασικών ελευθεριών, περιλαμβανομένου του δικαιώματος όλων των προσφύγων για επιστροφή στις πατρογονικές τους εστίες και περιουσίες. Αγωνιζόμαστε για μια Κύπρο ενωμένη, ομόσπονδη, αδέσμευτη, αποστρατιωτικοποιημένη χωρίς κατοχικά στρατεύματα και εποίκους, για μια κοινή πατρίδα για όλους τους κατοίκους της, για ένα χαρούμενο, ειρηνικό και ευτυχημένο μέλλον για ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, με την ομιλία του κ. Κουρτελλάρη νομίζω ότι έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας αυτού του Σώματος. Αύριο θα αρχίσουμε στις 10.00 π.μ. Παρακαλώ τον κ. Ομήρου της ΕΔΕΚ να είναι έτοιμος, διότι θα είναι ο πρώτος ομιλητής, και ύστερα από αυτόν θα ακολουθήσει ο ομιλητής του ΑΔΗΣΟΚ.

Κύριοι, θα συνεχιστεί η συνεδρία αύριο στις 10 το πρωί. «Αρκετόν τη ημέρα η κακία αυτής».

(Ώρα λήξης: 7.10 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ηλία Νεόφυτος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πέτας Χρίστος
Θεοδούλου Μιχάηλ	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σαββίδης Γεώργιος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σολωμής Χρίστος
Κατσελλή Ρήνα	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Φλουρέντζος Νίκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Εισήγηση του κ. Γλ. Κληρίδη να απευθυνθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων στην κυπριακή και την ελληνική κυβέρνηση, ώστε να προβούν σε ενέργειες για τη συμπερίληψη και του Κυπριακού στην ημερήσια διάταξη της διεθνούς διάσκεψης που, σύμφωνα με πληροφορίες, θα πραγματοποιηθεί για τη λύση των προβλημάτων της Μέσης Ανατολής και οι δηλώσεις αποδοχής που ακολούθησαν [Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)].

- 2) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1991», (2) «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1991» και (3) «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1991» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δίγκλης, Α. Ζαχαριάδης, Κ. Παναγίδης, Χρ. Κουρτελλάρης).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 7ης Δεκεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 10.15 π.μ.)

(Αρ. 13)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συζήτηση πάνω στους προϋπολογισμούς του κράτους, η οποία άρχισε χθες, θα συνεχιστεί σήμερα και θα συνεχιστεί και τη Δευτέρα το απόγευμα. Έχουν μιλήσει ήδη οι αρχηγοί των κομμάτων και μερικοί Βουλευτές από τα τρία κόμματα. Από το Δημοκρατικό Συναγερμό, το Δημοκρατικό Κόμμα και το ΑΚΕΛ. Είναι η σειρά της ΕΔΕΚ. Ο κ. Ομήρου, αν είναι έτοιμος, να έλθει στο βήμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να πάρει το λόγο συνάδελφος από άλλο κόμμα και αμέσως μετά θα μιλήσει ο κ. Ομήρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αν είναι έτοιμος Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ. Ποιος θα μιλήσει; Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ο δεύτερος τώρα χρόνος που η κυβέρνηση έχει καταθέσει τους προϋπολογισμούς στα πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα και η Βουλή θα τους συζητήσει και θα τους ψηφίσει πριν από το τέλος του χρόνου. Δεν μπορεί παρά να

χαιρετίσουμε αυτή τη νέα και πολύ θετική πρακτική. Όχι μόνο γιατί συνάδει με το Σύνταγμα, αλλά γιατί δίνεται η δυνατότητα έναρξης και εκτέλεσης των προϋπολογισμών και ιδιαίτερα των έργων ανάπτυξης από την αρχή του χρόνου και όχι όπως συνέβαινε στο παρελθόν στις αρχές Μαρτίου. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτό θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια.

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός για το 1991 προβλέπει δαπάνες ύψους £617.6 εκ. έναντι £593.5 εκ. το 1990 και έσοδα £530.2 εκ. έναντι £562.4 το 1990. Η αύξηση των δαπανών κατά £20 εκ. το 1991 έναντι του 1990 οφείλεται στις αυξήσεις των μισθών και του τιμαρίθμου και στην αύξηση των οργανικών θέσεων κατά 806.

Τα έξοδα λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού παραμένουν ουσιαστικά στα ίδια επίπεδα του 1990. Όσον αφορά τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού προβλέπεται μια μείωση £32 εκ., λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη ψήφιση του νέου νόμου για το φόρο εισοδήματος. Έχω τη γνώμη ότι στην πράξη τα συνολικά έσοδα του κράτους για το 1991 θα είναι ψηλότερα από τα προβλεπόμενα, παρά την ψήφιση του νέου νόμου για το φόρο εισοδήματος, γιατί όπως κάθε χρόνο είναι υποτιμημένα τα προβλεπόμενα έσοδα.

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως προβλέπει δαπάνες της τάξης των £112 εκ., που είναι κατά £33 εκ. ψηλότερες από ότι το 1990. Το ίδιο παρατηρείται και με τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων, όπου προβλέπονται δαπάνες £13 εκ. ψηλότερες από ότι το 1990.

Αναλύοντας, κύριε Πρόεδρε, τους προϋπολογισμούς για το 1991 καταλήγουμε στις πιο κάτω διαπιστώσεις: Η πρώτη διαπίστωση είναι ότι στους προϋπολογισμούς του 1991 δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε έργα ανάπτυξης και σε αυξημένες παροχές προς τους εκτοπισθέντες και παθόντες. Είναι έντονος ο αναπτυξιακός και κοινωνικός χαρακτήρας των προϋπολογισμών. Προνοούνται συνολικές δαπάνες £170 εκ. που είναι κατά £55 εκ. ψηλότερες από ότι το 1990. Χαιρετίζουμε την επιλογή αυτή της κυβέρνησης και αναμένουμε ότι θα υλοποιηθούν τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης των προγραμμάτων αυτών.

Η δεύτερη διαπίστωση είναι ότι στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1991 οι δαπάνες λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού περιορίζονται στα επίπεδα του 1990. Αυτό είναι ένα πολύ θετικό στοιχείο που πρέπει να εκτιμηθεί. Ταυτόχρονα όμως θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι το 1990 οι προβλεπόμενες δαπάνες έχουν υπερακοντιστεί με την κατάθεση πληθώρας συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι δε θα επαναληφθεί η πρακτική αυτή και το 1991.

Η τρίτη διαπίστωση είναι ότι παρόλον ότι η κυβέρνηση στους προϋπολογισμούς του 1991 κατέβαλε προσπάθεια για τη διατήρηση των λειτουργικών δαπανών στα επίπεδα του 1990, εντούτοις δεν ακολουθήθηκε ο ίδιος βαθμός αυτοσυγκράτησης στον τομέα της δημιουργίας νέων θέσεων. Με τους προϋπολογισμούς του 1991 ζητείται η δημιουργία 806 νέων θέσεων. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν έχει αλλάξει καθόλου η νοοτροπία του παρελθόντος. Το μόνο ελπιδοφόρο στοιχείο σ' αυτό τον τομέα είναι η δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας για παγοποίηση του αριθμού των θέσεων για δύο χρόνια. Είμαι βαθιά πεπεισμένος ότι η με συνέπεια εφαρμογή της παγοποίησης των θέσεων για τα χρόνια 1992 και 1993 θα περιορίσει σε μεγάλο βαθμό τις κρατικές δαπάνες, θα ενισχύσει την προσπάθεια για αύξηση της παραγωγικότητας στον κρατικό τομέα και δε θα δημιουργηθεί, κύριε Πρόεδρε, κανένα πρόβλημα στη λειτουργία ή την

απόδοση του κρατικού μηχανισμού. Ταυτόχρονα θα δοθεί η δυνατότητα για πλήρωση της πληθώρας των κενών οργανικών θέσεων που για χρόνια παρουσιάζονται στους προϋπολογισμούς.

Η τέταρτη διαπίστωση που θα ήθελα να κάμω είναι αναφορικά με τη συνεχή αύξηση του αριθμού των έκτακτων υπαλλήλων παρά τις επίσημες διαβεβαιώσεις ότι το όλο θέμα θα τεθεί υπό έλεγχο και ο αριθμός τους θα μειώνεται. Η κατάσταση αυτή θα πρέπει επιτέλους να τερματιστεί. Η συνέχιση αυτής της πολιτικής θα υποσκάψει και θα μετατρέψει σε κενό γράμμα τη δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας για παγοποίηση των οργανικών θέσεων για δύο χρόνια.

Η κυβέρνηση θα πρέπει επιτέλους να πάρει δραστικά μέτρα για τη μη αύξηση των έκτακτων και με την πλήρωση των κενών θέσεων της σταδιακής μείωσης του αριθμού τους. Διαφορετικά δε θα αργήσει η μέρα που θα μιλούμε και πάλι για πρόβλημα εκτάκτων και για την ανάγκη μονιμοποίησής τους. Ας ελπίσουμε ότι τα παθήματα του παρελθόντος θα μας γίνουν μάθημα.

Η πέμπτη διαπίστωση αφορά το πολυσυζητημένο πρόβλημα της ομαδοποίησης. Ο νέος αυτός θεσμός στόχευε στη συγκέντρωση όλων των ομαδοποιημένων θέσεων στο Τμήμα Προσωπικού και την ορθολογιστική κατανομή και αξιοποίησή τους που θα έχει ως αποτέλεσμα τη διατήρηση του αριθμού τους στα σημερινά επίπεδα ή την αύξησή τους σε λογικούς αριθμούς. Είναι με λύπη μας που διαπιστώνουμε ότι μέχρι της στιγμής τουλάχιστον η ομαδοποίηση δεν απέδωσε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Κι όχι μόνο αυτό. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις αντί να επιλύσει προβλήματα, έχει δημιουργήσει νέα και συνοδεύεται από παράπονα και μεμψιμοιρίες των Τμημάτων και Υπηρεσιών. Επιβάλλεται να επιλυθούν αμέσως τα προβλήματα που παρουσιάζονται και να λειτουργήσει ορθά η ομαδοποίηση εκπληρώνοντας τους στόχους που έχει θέσει.

Τέλος, θα ήθελα να επισημάνω ακόμα ένα πολύ σοβαρό θέμα αναφορικά με τους προϋπολογισμούς. Μέχρι και το 1990 η πρακτική που ακολουθείτο όσον αφορά τις δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού ήταν η περίληψη υποτιμημένων προβλέψεων με στόχο προφανώς την εικονική μείωση του ελλείμματος του Τακτικού Προϋπολογισμού. Την ορθότητα της διαπίστωσης αυτής την επιβεβαίωνε η κυβέρνηση με την κατάθεση στη διάρκεια του χρόνου πληθώρας συμπληρωματικών προϋπολογισμών με τους οποίους καλύπτονταν υπερβάσεις και συμπληρώνονταν καταναλωτικές δαπάνες που στους προϋπολογισμούς παρουσιάζονταν ότι συμπίεστηκαν. Θέλω να ελπίζω ότι η πάγια αυτή κυβερνητική τακτική δε θα ακολουθηθεί για τους προϋπολογισμούς του 1991.

Έχω αναφερθεί, κύριοι συνάδελφοι, σε συντομία στα κύρια θετικά στοιχεία, αλλά και στα κύρια αρνητικά στοιχεία των προϋπολογισμών του 1991. Ελπίζω ότι κατά την υλοποίηση των προϋπολογισμών του 1991 θα ενισχυθούν τα θετικά στοιχεία και θα περιοριστούν ή και θα εξαλειφθούν τα αρνητικά στοιχεία.

Κύριε Πρόεδρε, το δεύτερο σημείο με το οποίο θα ήθελα να ασχοληθώ είναι η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας και τα δημόσια οικονομικά. Η κυπριακή οικονομία έχει σημειώσει και το 1990 θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης σε όλους σχεδόν τους τομείς παραγωγής. Η μεταποίηση, οι κατασκευές, οι μεταφορές και επικοινωνίες και ιδιαίτερα οι υπηρεσίες παρουσίασαν σημαντική άνοδο ως αποτέλεσμα της μεγάλης αύξησης στην εγχώρια ζήτηση, όπως και στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 1990 υπολογίζεται ότι θα

φτάσει το 5.5%. Παρόλον ότι ο ρυθμός αυτός ανάπτυξης είναι ικανοποιητικός και βρίσκεται μέσα στα πλαίσια του σχεδίου ανάπτυξης, η κρίση που σημειώθηκε και συνεχίζεται στον Κόλπο θα επηρεάσει αναπόφευκτα την οικονομία προς το τέλος του 1990, αλλά ιδιαίτερα το 1991, αν μάλιστα αυτή εξελιχθεί σε πόλεμο στα μέσα του προσεχούς Ιανουαρίου. Ιδιαίτερες πιέσεις αναμένεται να ασκηθούν στο ρυθμό πληθωρισμού και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Ο ικανοποιητικός ρυθμός ανάπτυξης το 1990, όπως και στα προηγούμενα χρόνια, έχει επιτευχθεί κυρίως με τη συμβολή του τριτογενούς τομέα, του τομέα των υπηρεσιών, και ιδιαίτερα του τουρισμού. Έχουμε επισημάνει και παλαιότερα ότι επιβάλλεται η ισόρροπη ανάπτυξη όλων των τομέων της οικονομίας και ιδιαίτερα των τομέων της υλικής παραγωγής. Αυτό δε σημαίνει με κανένα τρόπο υποβάθμιση της σημασίας των υπηρεσιών και ειδικά του τουρισμού. Όμως ο τομέας του τουρισμού είναι από τη φύση του πολύ ευπαθής και ασταθής και υπόκειται και επηρεάζεται από καταστάσεις έξω από τον έλεγχό μας. Η κρίση στον Κόλπο έχει επιβεβαιώσει αυτή τη θέση. Είναι γι' αυτό που επιβάλλεται η προσοχή των αρμοδίων να στραφεί στους κλάδους της υλικής παραγωγής με την αναδιάρθρωση και τεχνολογική αναβάθμισή τους.

Ενώ όμως η κατάσταση της οικονομίας είναι καλή, η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών δεν είναι καλή, είναι ανησυχητική. Ποια είναι τα στοιχεία που τεκμηριώνουν αυτή την εκτίμηση; Το πρώτο βασικό στοιχείο είναι ότι οι προϋπολογισμοί του κράτους είναι μόνιμα ελλειμματικοί και το πιο ανησυχητικό ότι τα ελλείμματά τους αυξάνονται από χρόνο σε χρόνο. Από £159 εκ. που ήταν το 1987 έφτασαν τα £240 εκ. το 1989 και το 1990 υπολογίζεται να ανέλθουν στα £278 εκ. Το δεύτερο βασικό στοιχείο που είναι το αναπόφευκτο αποτέλεσμα του πρώτου, είναι ότι για την κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων ελλειμμάτων η κυβέρνηση καταφεύγει σε αυξανόμενο δανεισμό. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία το δημόσιο χρέος, εξωτερικό και εσωτερικό, από £1,172 εκ. που ήταν το 1987, ανήλθε σε £1,654 εκ. το 1990 και αναμένεται να φθάσει το 1991 στο £1,900 εκ., που αποτελεί το 70% περίπου του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Το μόνο θετικό στοιχείο που έχει σημειωθεί είναι ότι στα χρόνια 1990 και 1991 παρουσιάζεται μείωση του εξωτερικού χρέους από £476 εκ. το 1989 σε £465 εκ. το 1990 και £455 εκ. το 1991. Αυτό φυσικά έχει γίνει με την παράλληλη αύξηση του εσωτερικού δανεισμού. Το εσωτερικό δημόσιο χρέος έχει αυξηθεί από £911 εκ. το 1989, σε £1,198 εκ. το 1990 και το 1991 υπολογίζεται να φτάσει το £1,445 εκ. Όμως αναμφίβολα ο εσωτερικός δανεισμός είναι προτιμότερος από ότι ο εξωτερικός δανεισμός.

Από τα πιο πάνω στοιχεία, κύριοι συνάδελφοι, βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών δεν είναι καλή, είναι ανησυχητική. Η συνέχιση αυτής της δημοσιονομικής πολιτικής θα οδηγήσει αναπόφευκτα το κράτος στη χρεοκοπία με όλες τις τραγικές συνέπειες για την οικονομία του τόπου, το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων και ιδιαίτερα τον αγώνα του λαού μας για δίκαιη λύση του πολιτικού μας προβλήματος. Γιατί η οικονομία και η κρατική μας οντότητα αποτελούν το υπόβαθρο του πολιτικού μας αγώνα. Αυτό επιβάλλει όσο ποτέ προηγούμενα την άσκηση πολιτικής περισυλλογής και λιτότητας. Η προσοχή της κυβέρνησης πρέπει να στραφεί αποφασιστικά προς τη συστηματική προσπάθεια για συγκράτηση της ανόδου των δαπανών, την εξοικονόμηση πόρων και την καλύτερη και οικονομικότερη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών.

Κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών του 1989 είχα εκφράσει την ικανοποίησή μου για τη δήλωση που είχαν κάμει από το βήμα της Βουλής ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Οικονομικών αναφορικά με το σοβαρό αυτό θέμα. Είχαν δηλώσει τότε ότι τους ανησυχεί η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών, ότι δε θα ακολουθείτο η μέχρι τότε δημοσιονομική πολιτική και ότι είχαν επιλέξει το δύσκολο αλλά σωστό δρόμο της εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών. Έθεσαν μάλιστα ως στόχο τη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος από 4.5% που ήταν το 1989 σε 1.5% το 1992. Παρόλον ότι η εξέλιξη του δημοσιονομικού ελλείμματος μέχρι το 1990 δεν ανταποκρίνεται στον πιο πάνω στόχο, θέλω να ελπίζω ότι στα προσεχή δύο χρόνια θα επιτευχθεί η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και θα επιτευχθεί ο στόχος που έχει τεθεί για το 1992.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον κ. Ομήρου, αν είναι έτοιμος, να έλθει στο βήμα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Η συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών αποτελεί και θεσμικά και κατά παράδοση μια σημαντική στιγμή λειτουργική και ουσιαστική για τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η συζήτηση αυτή αφορά τη συνολική θέση της Βουλής απέναντι στην κυβερνητική πολιτική αλλά και μια ευκαιρία για μια εφ' όλης της ύλης θεώρηση του κυβερνητικού έργου και μια προσπάθεια ανίχνευσης και σήμανσης των προοπτικών της οικονομίας, της κοινωνίας, του καθαυτού μέλλοντος του τόπου και του λαού.

Κάτω απ' αυτό το πρίσμα η αναλυτική έκφραση των απόψεων όλων των πολιτικών πλευρών σ' αυτή τη κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία εμπλουτίζει τη δημοκρατία και απεικονίζει τις πολιτικές και οικονομικές επιλογές της κοινωνίας μας. Ακόμα δίνει τη δυνατότητα στη Βουλή των Αντιπροσώπων σαν νομοθετικό αλλά και ελεγκτικό πολιτειακό όργανο νά ασκήσει το ρόλο και τις λειτουργίες της.

Συζητούμε τους φετινούς προϋπολογισμούς, ενώ η ανθρωπότητα έζησε και ζει την πραγματικότητα κοσμογονικών αλλαγών. Μια δραματική, πρωτόγνωρη ιστορική συγκυρία μας έφερε μάρτυρες στον τερματισμό μιας μακράς εποχής ψυχροπολεμικής αναμέτρησης, ανταγωνιστικών εξοπλισμών και καινούργιων μορφών διακρατικών σχέσεων. Λίγο πριν από τον 21ο αιώνα οι άνθρωποι όλης της γης προσβλέπουν στο μέλλον με συγκρατημένη αισιοδοξία για ειρήνη, για ελευθερία και δημοκρατία και για μια άλλη αντίληψη σ' ό,τι αφορά τις ιδέες, την κοινωνική οργάνωση, την πολιτική, τις ανθρώπινες σχέσεις τον ίδιο τον ανθρώπινο πολιτισμό. Τα αλληπάλληλα άλματα της τεχνολογίας έδωσαν μια τρομακτική επιτάχυνση στη γνώση και στην επιστήμη και τροφοδότησαν τις ανθρώπινες δυνατότητες με πρωτόγνωρες προοπτικές και ικανότητες.

Ζούμε παράλληλα την εποχή της αμφισβήτησης και της δοκιμασίας για δογματισμούς, κατεστημένα και ορθόδοξες και μοναδικές θεωρήσεις. Έγινε πέρα από σαφές πως η επιμονή σε παρωχημένα δόγματα και σχήματα υπήρξε η πιο ακραία έκφραση συντηρητισμού. Αυτή η πραγματικότητα δεν αφορά μόνο τα αγκυλωμένα σχήματα του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού που κατέρρευσαν κάτω από το βάρος των αποτυχιών και του αυταρχισμού τους αλλά και τις συντηρητικές δυνάμεις που επιμένουν στις νεοσυντηρητικές και νεοφιλελεύθερες

επιλογές τους για ένα ασύδοτο σύστημα της οικονομίας της αγοράς που οδηγεί μεγάλα τμήματα του πληθυσμού στην ανέχεια, τη φτώχεια και την εξαθλίωση.

Εμείς του Σ.Κ. ΕΔΕΚ απορρίπτουμε την ασφάλεια των κατεστημένων θεωρήσεων οποιασδήποτε μορφής, γιατί οδήγησαν και οδηγούν τους λαούς σε οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά και εθνικά αδιέξοδα και κλείνουν το δρόμο στις δημιουργικές δυνατότητες και την ευτυχία των ανθρώπων.

Μια μορφή πολιτικής και κοινωνικής δημοκρατίας με υπόβαθρο το δημοκρατικό σοσιαλισμό αποτελεί η δική μας δημοκρατική πολιτική πρόταση που αποτελεί την ελπίδα και το όραμα για τους λαούς μέσα στις νέες συνθήκες.

Η σημερινή αισιόδοξη συγκυρία σε διεθνές επίπεδο δε θα πρέπει να μας οδηγεί και σε απομάκρυνση από τα μεγάλα και βασανιστικά προβλήματα της ανθρωπότητας. Να μην ξεχνούμε τη μεγάλη πλειοψηφία των χωρών του τρίτου κόσμου που εξακολουθεί να ανεβαίνει ένα ατέλειωτο γολγοθά, υποβαστώντας ένα αβάστακτο σταυρό μαρτυρίου. Η φτώχεια, η πείνα, η ανέχεια, οι αρρώστιες, τα υπέρογκα εξωτερικά χρέη που αυξάνονται ακατάπαυστα, εξακολουθούν να βασανίζουν το μεγαλύτερο τμήμα της ανθρωπότητας, τους λαούς του τρίτου κόσμου, που ύστερα από μια μεγάλη περίοδο αποικιακής εκμετάλλευσης βρίσκονται ακόμα και σήμερα κάτω από συνθήκες μιας μεταποικιστικής ή νεοαποικιακής εκμετάλλευσης. Να μην ξεχνούμε ακόμα το θρησκευτικό φανατισμό, που ιδιαίτερα στην περίπτωση του ισλαμισμού παίρνει τη μορφή μιας όχι απλώς θρησκευτικής αλλά και πολιτικής επιδημίας που σαρώνει χώρες και λαούς.

Υπάρχει ακόμα και η κρίση στον Αραβικό Κόλπο που πιθανό να οδηγήσει σε μια τρομακτική πολεμική σύγκρουση. Στο επίκεντρο βρίσκονται ασφαλώς οι πετρελαϊκές δυνατότητες. Σε μια πολεμική αναμέτρηση οι οικονομικές επιπτώσεις θα είναι οδυνηρές για ολόκληρο τον κόσμο ιδιαίτερα όμως για την Ευρώπη και την Ιαπωνία που σχεδόν εξ ολοκλήρου στηρίζουν τη βιομηχανική τους υποδομή στα πετρέλαια.

Μέσα σ' αυτό το παγκόσμιο σκηνικό, ελπιδοφόρο αλλά κι ανήσυχο, η δική μας πατρίδα βαδίζει το δικό της μαρτυρικό δρόμο και προσδοκά τη δική της λύτρωση, πορευόμενη προς τα δέκατα έβδομα Χριστούγεννα της κατοχής και της προσφυγιάς, φέροντας το βαρύ σταυρό του μαρτυρίου της. Οι πρόσφυγες ζουν ακόμα με την πίκρα του ξεριζωμού. Ο Πενταδάκτυλος μοιάζει αλυσοδεμένος και οι εκκλησιές μας παραμένουν βουβές και αλειτούργητες.

Κι ενώ τείχη διαίρεσης και διαχωρισμού κατέρρευσαν και νέες αντιλήψεις αναφάνηκαν στην προσέγγιση διεθνών προβλημάτων, στη δική μας πατρίδα εξακολουθεί να γίνεται ανεκτή η αδικία, η αρπαγή και το έγκλημα.

Εμείς πιστεύουμε ότι μέσα στο νέο διεθνές κλίμα αλλά και με την αξιοποίηση της ευαισθησίας που έχει επιδειχθεί για την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ, θα έπρεπε να επαναφέρουμε το κυπριακό πρόβλημα στο διεθνές προσκήνιο με τον πιο έντονο τρόπο και να ζητήσουμε από τον ΟΗΕ να προωθήσει την εφαρμογή των αποφάσεων και των ψηφισμάτων των οργάνων του.

Αυτή ήταν και είναι η ώρα για μια ουσιαστική επανατοποθέτηση του Κυπριακού πάνω στη σωστή βάση του αντικατοχικού χαρακτήρα του προβλήματος που θα στηλιτεύει και θα τοποθετεί στο εδώλιο του κατηγορουμένου τον Τούρκο κατακτητή και θα δίνει τις πραγματικές διαστάσεις στο κυπριακό πρόβλημα.

Διεθνοποίηση, αξιοποίηση του νέου ευνοϊκού διεθνούς κλίματος, αγωνιστική κινητοποίηση, αμυντική προπαρασκευή και πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων του λαού μας αποτελούν σήμερα τη μόνη ορθή προσφερόμενη πορεία. Η σιωπή, η παθητικότητα και η αδράνεια οδηγούν το πρόβλημα στο ψυγείο, στο περιθώριο και τη λήθη. Η απόφαση για μη προσφυγή στη Γενική Συνέλευση, ενταγμένη στη λογική της σιωπής και των χειρισμών, αποτελεί πρακτική μιας ολέθριας αντίληψης που οδηγεί το πρόβλημα σε υποβάθμιση και το απομακρύνει επικίνδυνα από τους προβολείς του διεθνούς ενδιαφέροντος.

Καιρός να αντιληφθούμε ότι αυτή η πολιτική βολεύει τον Ντενκτάς και την 'Αγκυρα και αφήνει το δρόμο ανενόχλητο για την υλοποίηση των μακροπρόθεσμων στρατηγικών κατακτητικών τους σχεδίων.

Καιρός ν' αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Να κερδίσουμε το χαμένο χρόνο με κάθε κόπο και κάθε θυσία. Τώρα είναι η ώρα για μια καινούργια πορεία μιας ολόπλευρης αγωνιστικής κινητοποίησης και δράσης μέσα και έξω από την Κύπρο που θα δίνει ανάγλυφες τις διαστάσεις της κυπριακής κρίσης και θα τροχοδρομεί τις εξελίξεις προς την απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση και των φετινών προϋπολογισμών συνδέεται άμεσα με τις συνθήκες κατοχής και προσφυγιάς στις οποίες ζει ο τόπος από το 1974. Και θα ήταν εξωπραγματικό να αρκούμαστε σε απλές οικονομικές επισημάνσεις μεγεθών, αναλύσεων και προσδοκιών κατά παραγνώριση των προτεραιοτήτων που επιβάλλονται από τις κατοχικές συνθήκες.

Το Σ.Κ. ΕΔΕΚ είχε έγκαιρα επισημάνει την ανάγκη για μια τέτοια οικονομική και κοινωνική πολιτική που θα έπρεπε να εξυπηρετεί την εθνικοαπελευθερωτική πάλη του λαού μας. Τονίσαμε κατ' επανάληψη ότι το χρέος της κυπριακής πολιτείας θα έπρεπε να ήταν η διαμόρφωση ενός κοινωνικού και οικονομικού συστήματος που να στοχεύει στην κοινωνική δικαιοσύνη και στη μέριμνα, για τις αδύνατες ομάδες του πληθυσμού. Ενός συστήματος που να στρέφεται προς την κοινωνική αλληλεγγύη στη βάση μιας αναδιανομής των εισοδημάτων που να εξασφάλιζαν στο κράτος τους αναγκαίους πόρους για την άσκηση μιας τέτοιας πολιτικής. Δυστυχώς η πολιτική που ακολουθήθηκε φόρτωσε τα βάρη στη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία των εργαζομένων, ενώ τα ψηλά εισοδήματα και ο πλούτος εξακολούθησαν και εξακολουθούν να απολαμβάνουν καθεστώς προνομιακής μεταχείρισης.

Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι η οικονομική και κοινωνική καταπίεση, η εγκατάλειψη και ερήμωση της υπαίθρου και η απρογραμμάτιστη ανάπτυξη.

Και βέβαια η κατάσταση επιδεινώνεται από τις σπατάλες του δημόσιου χρήματος, από κακοδιοίκηση σε πολλούς τομείς της κρατικής μηχανής που πλήττουν καίρια την οικονομία μας. Μάρτυρας αυτής της διαπίστωσης είναι τα οικονομικά μεγέθη που αναφέρονται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών. Αύξηση του πληθωρισμού στο 5%, διεύρυνση της δημόσιας κατανάλωσης στο 4,5%, έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και ελλειμματικοί προϋπολογισμοί.

Παράλληλα το χρέος του Δημόσιου Ταμείου αναμένεται το 1991 να αυξηθεί στα £1.879.500.000. Ιδιαίτερα για τον εξωτερικό δανεισμό θα θέλαμε να επισημάνουμε πως, όταν δεν υπάρχουν οι δυνατότητες και οι παράγοντες για τη δημιουργία κεφαλαιουχικών αποθεμάτων για χρηματοδότηση αναπτυξιακών προ-

γραμμάτων, ο αλόγιστος εξωτερικός δανεισμός οδηγεί αναπόφευκτα σε εξαρτήσεις της οικονομίας μας με αυτονότητες τις δυσμενείς πολιτικές επιπτώσεις.

Οι νέοι επιστήμονες.

Ενώ στον τομέα της απασχόλησης φαίνεται να μην υπάρχει πρόβλημα, η ανεργία των νέων επιστημόνων εξακολουθεί να αποτελεί μια κοινωνική αδικία, ενώ καμιά συγκεκριμένη πολιτική δεν υπάρχει για την άρση της. Θα πρέπει δε να επισημάνουμε το γεγονός ότι τα παρουσιαζόμενα στατιστικά στοιχεία δεν αποδίδουν πιστά την πραγματικότητα, αφού πολλοί άνεργοι επιστήμονες δεν εγγράφονται στους καταλόγους, άλλοι αναγκάζονται να φύγουν στο εξωτερικό, ενώ άλλοι υποαπασχολούνται ή ετεροαπασχολούνται.

Η κυβέρνηση έχει σοβαρές ευθύνες για το συνεχιζόμενο αυτό πρόβλημα της ανεργίας των νέων επιστημόνων. Στόχος της κυβέρνησης θάπρεπε να ήταν η διασφάλιση εργασίας για κάθε νέο. Η γενική οικονομική πολιτική θα έπρεπε να αποβλέπει στη συνεχή δημιουργία νέων ευκαιριών για απασχόληση, ώστε να καθίσταται δυνατή η απορρόφηση της αύξησης του επιστημονικού δυναμικού και ο βαθμιαίος επαναπατρισμός των Κυπρίων επιστημόνων που βρίσκονται στο εξωτερικό. Η εξασφάλιση εργασίας δεν είναι απλώς δικαίωμα του πολίτη αλλά και υποχρέωση της πολιτείας. Για την υλοποίηση όμως αυτής της αρχής χρειάζεται ένα σταθερό αναπτυξιακό πρόγραμμα και ένας συνεπής εθνικός προγραμματισμός.

Είναι επιτέλους καιρός η σημερινή κυβέρνηση, που υπήρξε πληθωρική σε εξαγγελίες πάνω σ' αυτό το θέμα, να προχωρήσει σε μια σειρά μέτρα που θα αντιμετωπίζουν αποφασιστικά το πρόβλημα των ανέργων, ετεροαπασχολούμενων ή υποαπασχολούμενων επιστημόνων.

Ανάμεσα σε τέτοια μέτρα θα ήταν χρήσιμο να υιοθετηθούν και τα εξής:

1. Θεσμοθέτηση πάνω σε πιο ουσιαστική βάση του επαγγελματικού προσανατολισμού σε παγκύπριο και σε επαρχιακό επίπεδο, έτσι που οι μαθητές να είναι σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης ολόπλευρα και αξιόπιστα πληροφορημένοι τόσο για τους διάφορους κύκλους σπουδών σε πανεπιστήμια όσο και για τις ανάγκες της κυπριακής οικονομίας και τις συγκεκριμένες ή προβλεπόμενες δυνατότητες για απασχόληση.

2. Εισαγωγή ανώτερης τεχνολογίας και ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας, που είναι σήμερα σχεδόν ανύπαρκτη. Άλλωστε η ανάγκη εκσυγχρονισμού της κυπριακής οικονομίας με την εισαγωγή τεχνολογίας αποτελεί σήμερα όρο για την επιβίωσή της. Επίσης το κυπριακό πανεπιστήμιο θα πρέπει να περιλάβει από τώρα ειδικούς τομείς για επιστημονική έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη. Τέτοιοι τομείς μπορούν να ανευρεθούν στη βάση της αξιοποίησης των ειδικών πλεονεκτημάτων της Κύπρου όπως π.χ. η αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας και η δημιουργία βιομηχανιών πολύ υψηλής τεχνολογίας με εξαγωγικό προορισμό τις γειτονικές μας χώρες.

3. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί νομοθετικά η υποχρεωτική επιστημονική επίβλεψη στις διάφορες επιχειρήσεις, βιομηχανίες και γενικά σ' όλη την παραγωγική διαδικασία. Έχουμε υποβάλει αίτηση ένταξης στην ΕΟΚ και ο εξαγωγικός προσανατολισμός της κυπριακής βιομηχανίας θα στρέφεται σταδιακά προς τις χώρες της Κοινότητας. Κάτω από αυτές τις συνθήκες θα ήταν αδιανόητο να διατηρούνται αναλλοίωτες οι σημερινές δομές της παραγωγής που κυριαρχούνται από την τάση για γρήγορο κι εύκολο κέρδος και το απηρχαιωμένο των μεθόδων παραγωγής. Η εποχή των δέκα ραπτομηχανών που ονομάζονταν βιομηχανία

ένδυσης και ενός υπόστεγου στο οποίο συσκευάζονταν γεωργικά προϊόντα για εξαγωγή που βαφτιζόταν συσκευαστήριο έχει παρέλθει ανεπιστρεπτί. Αν θέλουμε να ανταποκριθούμε με επάρκεια στην πρόκληση της ΕΟΚ, είναι επείγον καθήκον να εκσυγχρονίσουμε τη βιομηχανία και προς αυτή την κατεύθυνση η εισαγωγή της επιστημονικής επίβλεψης είναι απόλυτα αναγκαία.

4. Η ένταση ανάπτυξης της αγροτικής παραγωγής πάνω σε επιστημονική βάση είναι όρος απαραίτητος για τη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη. Δεν είναι επιτρεπτό σε μια χώρα κατ'έξοχήν αγροτική να υπάρχουν αδιόριστοι γεωπόνοι, όταν ολόκληρες περιφέρειες με κύρια αγροτική απασχόληση στερούνται των υπηρεσιών αυτών των επιστημόνων.

Ακόμα μέτρα που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργική ένταξη των επιστημόνων μας στην παραγωγική διαδικασία είναι η δημιουργία πρότυπων γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων, η ελάττωση του αριθμού των μαθητών κατά τάξη και η πάταξη της παραπαιδείας.

Τέλος, στην πυραμίδα των όσων αναφέραμε πιο πάνω θα πρέπει να λειτουργήσει ένα κρατικό συμβούλιο που θα προγραμματίζει με βάση το γενικό σχεδιασμό της οικονομίας τις ανάγκες σε επιστημονικό δυναμικό. Το συμβούλιο αυτό που θα πρέπει να βρίσκεται σε άμεση σχέση με τις υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού θα πρέπει να καταρτίζει τα προγράμματά του πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση και να λαμβάνει υπόψη τις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας. Όλα όσα προτείνουμε δεν αποτελούν ασφαλώς πανάκεια. Αποτελούν, όμως, πιστεύουμε τη βάση για μια μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση του προβλήματος. Βασική όμως προϋπόθεση είναι δίχως άλλο ένας υπεύθυνος εθνικός προγραμματισμός και η αυτονόητη άσκηση ελέγχου πάνω στις οικονομικές εξελίξεις.

Η αγροτική μας οικονομία.

Στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών σημειώνεται ότι ο ευρύς γεωργικός τομέας αναμένεται να σημειώσει κάμψη κατά το 1991. Θέλουμε να προειδοποιήσουμε με τον πιο έντονο τρόπο ότι αν επιτραπεί η συρρίκνωση του γεωργικού τομέα και της γεωργικής απασχόλησης, τότε θα υπονομευθεί το σύνολο της εθνικής μας οικονομίας. Η κάμψη του γεωργικού τομέα συνοδεύεται άλλωστε και από άλλες επικίνδυνες εξελίξεις. Στην κτηνοτροφία υπάρχουν οξύτατα προβλήματα στη διάθεση του γάλακτος και του κρέατος. Η προώθηση των γεωργικών εξαγωγών συναντά τεράστιο πρόβλημα, ενώ κανένα ουσιαστικό βήμα δε σημειώθηκε στην προώθηση δημιουργίας μονάδων αγροτικών βιομηχανιών με προηγμένη τεχνολογία. Παράλληλα η άνιση κατανομή της καλλιεργήσιμης γης επιτείνει την κρίση της γεωργίας. Τα εισοδήματα του Κύπριου αγρότη εξακολουθούν να είναι τα χαμηλότερα σε σύγκριση με τα εισοδήματα των υπόλοιπων εργαζομένων. Οι Κύπριοι αγρότες χόρτασαν από λόγια και μεγαλόστομες διακηρύξεις. Έργα ζητούν. Σωστή φιλαγροτική πολιτική, κρατική στοργή, κοινωνική φροντίδα, ισόρροπη μεταχείριση κέντρου και περιφέρειας. Δυστυχώς η έλλειψη αυτών των προϋποθέσεων, όπως είχαμε άλλωστε προειδοποιήσει, οδηγεί στο σταδιακό μαρασμό ολόκληρες περιφέρειες της υπαίθρου καθώς ο πληθυσμός τους στρέφεται προς τις πόλεις για αναζήτηση απασχόλησης και μιας άλλης καλύτερης ποιότητας ζωής.

Υπάρχουν ολόκληρες περιφέρειες αγροτικών μας κοινοτήτων που τα τελευταία χρόνια υπέστησαν μια καλπάζουσα αφάιμαξη πληθυσμού. Επισύρω την

προσοχή της Βουλής και της κυβέρνησης γιατί, αν επιτραπεί η σημερινή κατάσταση πραγμάτων να συνεχιστεί, στα επόμενα δυο-τρία χρόνια δεκάδες κοινότητες θα ερημωθούν πλήρως. Για την ανακοπή αυτής της καταστροφικής πορείας εισηγούμαστε την επισήμανση αυτών των περιφερειών και κοινοτήτων και την κήρυξή τους σε περιοχές που χρήζουν άμεσης βοήθειας. Ειδικές επιτροπές από τα αρμόδια Υπουργεία με τη συμμετοχή εκπροσώπων των κοινοτήτων θα πρέπει να εκπονήσουν ταχύτατα «προγράμματα σωτηρίας». Η κυβέρνηση θα πρέπει να αναλάβει υποχρέωση κατάθεσης στη Βουλή ειδικών κονδυλίων τα οποία να διατεθούν με γρήγορους ρυθμούς προς τις ομάδες αυτών των κοινοτήτων. Σε αντίθετη περίπτωση η καταστροφική πορεία θα ολοκληρωθεί και η αγροτική μας οικονομία θα οδηγηθεί σταδιακά στο μαρασμό.

Για τη στήριξη μιας σωστής αγροτικής πολιτικής με προοπτική και διάρκεια είναι απαραίτητη η υλοποίηση μιας σειράς μέτρων που να βοηθούν αποτελεσματικά την αύξηση του εισοδήματος του Κύπριου αγρότη. Τέτοια μέτρα είναι:

1. Η έγκαιρη εξαγγελία τιμών ασφάλειας που να καλύπτουν πλήρως το κόστος παραγωγής και ένα λογικό περιθώριο κέρδους. Οι τιμές ασφάλειας να υπολογίζονται με τρόπο που να ενισχύονται περισσότερο τα εισοδήματα των μικροκαλλιεργητών και των προβληματικών καλλιεργειών, όπως είναι η αμπελοαγωγή και τα σιτηρά. Οι αγρότες με τις οργανώσεις τους θα πρέπει να συμμετέχουν στα όργανα κοστολόγησης της παραγωγής και πρότασης για τις τιμές ασφάλειας.

2. Επαρκείς πιστώσεις για χορήγηση δανείων για γεωργική και κτηνοτροφική ανάπτυξη. Η σημερινή δανειοδοτική πολιτική στο γεωργικό και κτηνοτροφικό τομέα είναι εντελώς απαράδεκτη, γιατί οι εγγυήσεις που ζητούνται από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα σε ενυπόθηκη μορφή κατανατούν τελικά όρος απαγορευτικός για όσους πραγματικά έχουν ανάγκη δανειοδότησης.

3. Ολοκλήρωση της ασφάλισης της παραγωγής από αρρώστιες και κάθε μορφής θεομηνίες.

4. Αυστηρός έλεγχος των τιμών, επιδότηση του μηχανικού εξοπλισμού, των χημικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

5. Επιδοτήσεις για διευκόλυνση διακίνησης του προϊόντος στην εσωτερική και εξωτερική αγορά.

Στον τομέα των επιδοτήσεων παρακολουθούμε με ανησυχία το γεγονός των επιθέσεων που δέχονται οι υφιστάμενες επιδοτήσεις από το ιδιωτικό κεφάλαιο και το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο που σε μια επίδειξη κοινωνικής σκληρότητας και άκρατης πλεονεξίας επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση των κερδών τους, αδιαφορώντας για την κοινωνική αδικία που θα προκύψει.

Προειδοποιούμε ωστόσο προς κάθε κατεύθυνση πως θα σταθούμε αλληλέγγυοι με τον αγροτικό μας κόσμο και πως δε θα επιτρέψουμε την κατάργηση των επιχορηγήσεων στη γεωργία που αποτελεί ένα ελάχιστο μέτρο αντιμετώπισης των κοινωνικών αντιθέσεων και μια οφειλόμενη εισφορά της κοινωνίας μας προς τον Κύπριο αγρότη, τον είλωτα της κυπριακής γης.

Άλλωστε οι επιχορηγήσεις δεν είναι μόνο κυπριακό φαινόμενο. Λειτουργεί σαν θεσμός ακόμα και σε σκληρές καπιταλιστικές κοινωνίες, αφού ο γεωργικός τομέας από τη φύση του είναι ασταθής λόγω των διακυμάνσεων της παραγωγής εξαιτίας των καιρικών συνθηκών και γιατί παράλληλα εξυπηρετούνται ευρύτεροι

εθνικοί σκοποί μια που η γεωργία ικανοποιεί τις επισιτιστικές ανάγκες του πληθυσμού και κατοχυρώνει την εθνική αυτάρχεια.

Σ' απάντηση όσων στο όνομα της κοινωνικής πλεονεξίας που τους διακατέχει στρέφονται ενάντια στις επιχορηγήσεις αναφέρουμε πως στις ΗΠΑ ο γεωργικός τομέας επιχορηγείται κατά 28%, στην Ιαπωνία κατά 52% και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας κατά 40%.

Στον τομέα των εισαγωγών γεωργικών προϊόντων είχαμε τα τελευταία χρόνια μια επικίνδυνη εξέλιξη με τη λεγόμενη φιλελευθεροποίηση. Τυροκομικά και άλλα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα εισάγονται ανεξέλεγκτα, πλήττοντας την εγχώρια παραγωγή και οδηγώντας τους γεωργοκτηνοτρόφους μας στην απόγνωση.

Η φιλελευθεροποίηση των εισαγωγών όταν γίνεται σε άλλες χώρες συνοδεύεται με χίλιους δυο άλλους τρόπους προστασίας της εγχώριας παραγωγής. Εκτός από τους δασμούς επιβάλλονται ποσοτικοί και χρονικοί περιορισμοί καθώς και αντισταθμιστικές εισφορές, δηλαδή χρηματικές ποινές σε τιμές χαμηλότερες των εγχωρίων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα καταστροφικών συνεπειών της αλόγιστης εισαγωγής κτηνοτροφικών προϊόντων υπήρξε τα τελευταία χρόνια ο υπερδιπλασιασμός της εισαγωγής κρεάτων. Το αποτέλεσμα ήταν ότι χιλιάδες αμνοερίφια εγχώριας παραγωγής έμειναν αδιάθετα σε ζημιά των κτηνοτρόφων μας και της εθνικής οικονομίας. Τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια τροφοδοτούνται σχεδόν αποκλειστικά με κατεψυγμένα κρέατα με τη δικαιολογία του ασύμφορου των τιμών. Παρά το γεγονός ότι τούτο είναι κατά το πλείστο πρόσχημα που αποβλέπει στη μεγιστοποίηση των κερδών, εντούτοις είναι γεγονός ότι οι τιμές λιανικής πώλησης είναι πολύ ψηλές σε σύγκριση με τις τιμές ζωντανού βάρους. Γι' αυτό θα πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα ελέγχου των τιμών που μπορούν να κατοχυρωθούν μόνο μέσα από ένα Συμβούλιο Διάθεσης Κρεάτων.

Στον τομέα της αμπελουργίας είχαμε φέτος μια πολύ κακή χρονιά με τη μισή της συνήθους παραγωγής σαν αποτέλεσμα της ανομβρίας. Χιλιάδες οικογένειες που ζουν κατ' αποκλειστικότητα από την αμπελουργία έμειναν χωρίς εισοδήματα ή με πενιχρά εισοδήματα. Έστω και τώρα η κυβέρνηση οφείλει να δώσει έκτακτη οικονομική συνδρομή στους αμπελουργούς μας, διαθέτοντας τα ποσά εκείνα που εξοικονομήθηκαν από τη μη διάθεση των επιχορηγήσεων λόγω της μειωμένης παραγωγής.

Για τη γενικότερη και ριζική επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος αναμένεται ακόμα η εξαγγελία ολοκληρωμένου σχεδίου το οποίο η κυβέρνηση υποσχέθηκε να δώσει μέχρι το Μάρτη του 1989.

Είναι πια καιρός το βασανιστικό αυτό πρόβλημα που ταλαιπωρεί κάθε χρόνο χιλιάδες οικογένειες να πάρει ένα τέλος. Να ληφθούν δραστικά μέτρα που να τερματίζουν το άγχος και την αβεβαιότητα του αμπελουργικού κόσμου, αν δηλαδή θα μπορέσει να διαθέσει την παραγωγή του. Είναι καιρός να προωθηθούν τα περιφερειακά οινοποιεία, να αναθεωρηθεί το λεγόμενο πωμέ που συμπιέζει ακόμα πιο πολύ το εισόδημα του αμπελουργού. Να ληφθούν μέτρα για την εξεύρεση νέων αγορών για τη διάθεση των οινικών μας προϊόντων στα πλαίσια μιας εμπορικής πολιτικής που να επιβάλλει ισότιμη συμπεριφορά σε χώρες που εισάγουν στην Κύπρο προϊόντα αξίας δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, χωρίς να αγοράζουν τίποτε από τη δική μας χώρα.

Εμπόριο - Βιομηχανία.

Στον τομέα των εξαγωγών, πλην του τουρισμού, η αύξηση δεν μπορεί να θεωρείται ικανοποιητική, ενώ οι εισαγωγές αγαθών διαρκώς αυξάνονται. Έχουμε τονίσει επανειλημμένα πως μια σωστή εμπορική πολιτική πρέπει να αποβλέπει στην αύξηση των εξαγωγών, τη μείωση των εισαγωγών και ειδικότερα εκείνων που ανταγωνίζονται την ντόπια παραγωγή, στον έλεγχο των τιμών και την ποιοτική και ποσοτική ικανοποίηση των αναγκών των καταναλωτών. Σοβαρή μέριμνα πρέπει να υπάρξει για την αποφυγή της κερδοσκοπίας σε βάρος των καταναλωτών και για την εξασφάλιση της επάρκειας και ποιότητας των εισαγόμενων αγαθών.

Στον τομέα αυτό είχαμε το χρόνο που μας πέρασε μια σειρά σκανδάλων με την εισαγωγή και τη διάθεση στην αγορά ακατάλληλων τροφίμων με σοβαρότατους κινδύνους για την υγεία των καταναλωτών. Είναι καιρός τέτοια φαινόμενα να παταχθούν αμείλικτα και οι ασύδοτοι κερδοσκόποι να βρεθούν στο εδώλιο του κατηγορουμένου στα δικαστήρια.

Στον τομέα της βιομηχανίας ο στόχος θα πρέπει να είναι διττός. Από τη μια θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη των βιομηχανιών που έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό κι από την άλλη θα πρέπει να δοθεί κάθε ενίσχυση για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας, ώστε να καταστεί δυνατή η αύξηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας των παραγόμενων αγαθών, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της σημερινής πραγματικότητας και της προοπτικής της ΕΟΚ.

Αναμένουμε ότι στον τομέα αυτό το Συμβούλιο Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και η Συμβουλευτική Επιτροπή Τεχνολογίας και Βιομηχανίας που συστάθηκαν τον περσινό Δεκέμβρη θα διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο.

Περιβάλλον - Τουρισμός.

Η ανάπτυξη και η πρόοδος, όπως τις αντιλήφθηκαν οι κοινωνίες του 20ού αιώνα, οδηγούν στην οικολογική καταστροφή, στο φαινόμενο του θερμοκηπίου με την κατάρρευση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, με την υποβάθμιση και την κρίση στην ποιότητα ζωής.

Η θεοποίηση του καταναλωτισμού και μιας αλόγιστης ανάπτυξης, η τρέλλα της επίδειξης και η υποταγή των ανθρώπων στα περιττά και όχι στα αναγκαία οδήγησε στη σημερινή παγκόσμια περιβαλλοντική κρίση.

Οι άνθρωποι σ' ανατολή και δύση, σε βορρά και νότο παραγνώρισαν πως ο πλανήτης μας είναι ένα κλειστό σύστημα με μια ορισμένη ισορροπία και αρμονία και με περιορισμένους πόρους. Η φύση όμως σήμερα μας εκδικείται. Ο αέρας δηλητηριάζεται, οι θάλασσες ρυπαίνονται, οι κλιματολογικές συνθήκες αλλάζουν, η πανίδα και η χλωρίδα καταστρέφονται. Οι πλουτοπαραγωγικές πηγές και οι πρώτες ύλες σπαταλούνται, τα δάση χάνονται και οι ξηρασίες απειλούν. Η πυρηνική απειλή, το όζον, η όξινη βροχή δεν είναι δυστυχώς εφιάλης και επινόηση των οικολόγων, αλλά ο υπαρκτός κίνδυνος που βρίσκεται μπροστά μας.

Στην Κύπρο, παρά τη μικρή βιομηχανική ανάπτυξη, τα προβλήματα περιβάλλοντος δεν είναι ανύπαρκτα. Εργοστάσια και βιομηχανίες που αποδεδειγμένα δημιουργούν ρύπανση και κινδύνους για την υγεία του πληθυσμού συνεχίζουν να λειτουργούν χωρίς να λαμβάνονται μέτρα ή, όταν αποφασίζεται η απομάκρυνσή τους έχουν ήδη υπονομεύσει την υγεία του πληθυσμού της περιοχής. Εξάλλου στο βωμό της μεγιστοποίησης των κερδών και στο όνομα της λεγόμενης οικοδομικής ανάπτυξης επιτράπηκε μια σημαντική καταστροφή του περιβάλλοντος, με επεμ-

βάσεις σε παραλίες, ακαλαίσθητους και καταστροφικούς λιμενοβραχίονες, αποκοπή της θέας προς τη θάλασσα και μια σειρά άλλες κακόγουστες επεμβάσεις που αλλοιώνουν και καταστρέφουν το κυπριακό τοπίο. Η οικολογική ευαισθησία που παρατηρείται τελευταία και στην Κύπρο θα πρέπει να συναγείρει κυβέρνηση, κόμματα και οργανωμένους φορείς σε μια συστηματική εκστρατεία προστασίας του περιβάλλοντος και αποκατάστασης και διατήρησης μιας οικολογικής ισορροπίας. Αν υπάρξει επιμονή στη λατρεία του αλόγιστου κέρδους και της με κάθε τίμημα ανάπτυξης, ας ετοιμαστούμε να δούμε και τις αρνητικές επιπτώσεις στη φύση, στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Μιλώντας για την προστασία του περιβάλλοντος, θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούμε στο κατ' εξακολούθηση έγκλημα που διαπράττουν οι Βρετανοί με τις στρατιωτικές τους ασκήσεις στη μοναδικής φύσης περιοχή του Ακάμα. Με μια αποικιοκρατικής νοοτροπίας συμπεριφορά με θαλάσσιους και διά ξηράς βομβαρδισμούς κατακαίουν και πυρπολούν το δάσος του Ακάμα μετατρέποντάς το σε σεληνιακό τοπίο. Καιρός να απαιτήσουμε την εξάλειψη αυτών των αποικιοκρατικών καταλοίπων των Βρετανών. Καιρός η κυβέρνηση να προστατεύσει τις φυσικές ομορφιές της πατρίδας μας από τους βανδαλισμούς των Βρετανών που εξακολουθούν να συμπεριφέρονται σαν αποικιοκράτες προς την Κύπρο και να προστατεύσει μ' αυτό τον τρόπο και την εθνική μας αξιοπρέπεια.

Στον τομέα του τουρισμού εξακολουθεί να παρατηρείται μια τεράστια συμβολή στο εθνικό μας εισόδημα. Ωστόσο, όπως πολλές φορές τονίσαμε, ο τομέας των υπηρεσιών και ιδιαίτερα ο τουρισμός έχει μια αυξημένη ευαισθησία σε εξωγενείς παράγοντες και η σταθερότητά του δεν είναι δεδομένη. Η κρίση στον Κόλπο είχε ήδη τις επιπτώσεις της. Για το λόγο αυτό χρειάζεται η οριοθέτηση των δυνατοτήτων περαιτέρω ανάπτυξης και ο τερματισμός αντιμετώπισης του τουριστικού τομέα σαν μιας μονόδρομης επενδυτικής δραστηριότητας. Αναμένουμε πως τώρα που έχει λήξει το λεγόμενο μορατόριουμ θα εφαρμοστεί μια συγκεκριμένη πολιτική και όχι ευκαιριακή και τυχαία όπως γινόταν μέχρι σήμερα.

Η τοπική αυτοδιοίκηση.

Η τοπική αυτοδιοίκηση στην Κύπρο εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται σαν ένας θεσμός υπό κηδεμονία μιας κεντρικής διοίκησης. Αν κάμουμε μια σύγκριση των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης με την εποχή της αποικιοκρατίας, δε θα συναντήσουμε πολλές διαφορές και αν συγκρίνουμε τη νομοθεσία μας με εκείνη των χωρών της Ευρώπης θα διαπιστώσουμε ότι στη δική μας περίπτωση έχουμε ένα υπό ασφυκτικό έλεγχο θεσμό τοπικών διοικήσεων, ενώ στις ευρωπαϊκές νομοθεσίες υπάρχουν αυτόνομες μικρογραφίες κυβερνήσεων με πλήρη έλεγχο πάνω στις τοπικές υποθέσεις.

Δεν είναι τυχαίο ότι έχουμε σήμερα τις μαζικές αντιδράσεις των κατοίκων σ' ό,τι αφορά το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Αυτό οφείλεται στη μη συμμετοχή των χωριτικών αρχών στη λήψη των αποφάσεων που τους αφορούν. Και η θεραπεία του κακού μπορεί να γίνει μόνο με μια εκ βάθρων αναθεώρηση της νομοθεσίας που θα καθιστά την τοπική αυτοδιοίκηση θεσμό αυτόνομο, αυτοτελή, αποκεντρωμένο, θεσμό με εξουσίες. Ωστόσο συνεχίζεται η σημερινή κεντροκρατική αντίληψη, ωστόσο ο έπαρχος είναι ο τοποτηρητής των Χωριτικών Αρχών και των Συμβουλίων Βελτιώσεως, δεν μπορούμε να μιλούμε για θεσμό αυτοδιοίκησης αλλά για κηδεμόνευση και διοικητικό συγκεντρωτισμό. Η Βουλή έχει βαρύ καθήκον ν' αναλάβει νομοθετικές πρωτοβουλίες για την ουσιαστική

αναβάθμιση του κατ' εξοχήν δημοκρατικού αυτού θεσμού που θα ενισχύσει την πιο σωστή και αποτελεσματική οργάνωση της κοινωνίας μας.

Κύριε Πρόεδρε, ήταν πάντα η σταθερή μας άποψη πως οι κρατικοί προϋπολογισμοί θα πρέπει μέσα στις συνθήκες που αντιμετωπίζει η Κύπρος, της κατοχής και των άμεσων εθνικών κινδύνων, να αποτελούν όπλο πολιτικής πάλης και εργαλείο υποβοήθησης του αγώνα απελευθέρωσης της πατρίδας μας.

Πιστεύουμε επίσης πως οι προϋπολογισμοί θα πρέπει να στρέφονται προς την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της κοινωνικής πλειοψηφίας των εργαζομένων και να αποτυπώνουν με έμπνευση και φαντασία μια εθνική αναπτυξιακή στρατηγική.

Παρά το γεγονός ότι οι προϋπολογισμοί, παρά τις κάποιες βελτιώσεις εξακολουθούν να απέχουν από τις δικές μας προσδοκίες και προοπτικές, θα ψηφίσουμε φέτος τόσο τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης όσο και το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων και θα τηρήσουμε αποχή στην ψηφοφορία για τον Τακτικό Προϋπολογισμό. Ψηφίζουμε τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, γιατί εκφράζει φέτος μια νέα αντίληψη αναπτυξιακής στρατηγικής, που στρέφεται προς έργα που θα εξυπηρετήσουν το σύνολο του τόπου και του λαού και θα αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής του Κύπριου πολίτη.

Η αποχή από την ψηφοφορία για τον Τακτικό Προϋπολογισμό ενέχει μια διττή σημασία. Εκφράζει τις επιφυλάξεις και την κριτική μας σε μια σειρά κυβερνητικές πράξεις και παραλείψεις και παράλληλα εκφράζει και την πρόθεσή μας να δώσουμε πίστωση χρόνου στην κυβέρνηση, για να επιφέρει βασικές αλλαγές στη γενικότερη δημοσιονομική διαχείριση, για μιας άλλης μορφής οικονομία και κοινωνία.

Σ' αυτές τις τόσο κρίσιμες για τον τόπο και το λαό ώρες, με το νου και το βλέμμα μας στραμμένο σταθερά και μόνιμα στην ανάγκη απελευθέρωσης της πατρίδας μας και μέσα σε μια νέα πρωτόγνωρη διεθνή συγκυρία θετικών εξελίξεων αλλά και κινδύνων και αντιθέσεων, με την ιστορία να διαγράφεται μπροστά μας με ρυθμούς μιας εκπληκτικής ταχύτητας, προσδοκούμε στην ανάπτυξη και της δικής μας πατρίδας και τη δημιουργία ενός ειρηνικού κι ευτυχισμένου μέλλοντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής πρέπει να είναι ένας του Δημοκρατικού Συναγερμού και θα είναι ο κ. Παρισίνος.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού θα καταθέσω σε αδρές γραμμές την προσέγγιση, τις απόψεις, θέσεις και εισηγήσεις του κόμματός μας, που αφορούν το νευραλγικό τομέα της γεωργίας, σε συσχετισμό με τους κρατικούς προϋπολογισμούς του 1991 που βρίσκονται μπροστά μας σήμερα.

Αποκάλεσα, πιστεύω σωστά, σαν νευραλγικό τον τομέα της γεωργίας, γιατί πράγματι στη δική μας πατρίδα, παραδοσιακά, φύσει και θέσει, οι αγρότες και αγρότισσες αποτελούν τη ραχοκοκκαλιά της πολιτείας μας και με την πεισματική παραμονή τους στην ύπαιθρο διατηρούν τη ζηλευτή εικόνα της ορθολογιστικής κατανομής του ανθρώπινου δυναμικού στο γεωγραφικό χώρο. Και τούτο σίγουρα γίνεται με παραδεγμένη πολλή ψυχική δύναμη και πραγματικές θυσίες.

Χωρίς καμιά αμφισβήτηση ο Κύπριος αγρότης, ο Κύπριος γεωργός και κτηνοτρόφος, βρίσκεται στην πιο μειονεκτική θέση σε σύγκριση με κάθε άλλη τάξη ή ομάδα εργαζομένων στην πατρίδα μας. Και τούτο γιατί, ενώ δουλεύει σκληρά, χωρίς ωράριο, με επένδυση πολλές φορές τεράστιων κεφαλαίων η αμοιβή του είναι αναλογικά μικρότερη από όλες τις άλλες τάξεις του λαού.

Παράλληλα πρέπει να τονιστεί ότι είναι πάντοτε έρμαιο των καιρικών συνθηκών και ποτέ δεν έχει καμιά κατοχύρωση, ασφάλεια ή σιγουριά για τη διάθεση και τιμή της παραγωγής του.

Αλματώδης είναι η αύξηση που σημειώνεται καθεχρονικά στα κόστα παραγωγής της εγχώριας γεωργοκτηνοτροφικής απόδοσης, με δυσμενή σήμανση ότι δεν υπάρχει προοπτική ανάσχεσης ή ανατροπής, γιατί οι συνθήκες δεν το επιτρέπουν, αφού ασταμάτητη είναι η ακρίβεια στα μέσα παραγωγής και μόνιμο μειονέκτημα οι μικροί κλήροι που δεν επιτρέπουν συμπύεση κόστους.

Κοντά σ' όλα αυτά, θα πρέπει να γίνει ξεχωριστή αναφορά στο μεγάλο εφιάλτη του Κύπριου αγρότη, τη συστηματική μείωση του υδάτινου πλούτου της χώρας μας.

Οι κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή μας, οι χαμηλές και καθόλου ικανοποιητικές βροχοπτώσεις και οι πολύχρονες ανομβρίες από τη μια και από την άλλη η ραγδαία ανάπτυξη της τουριστικής μας βιομηχανίας με τις απαιτήσεις για εντατικοποίηση της καλλιέργειας για ν' ανταποκριθεί στις όλο και μεγαλύτερες ανάγκες που δημιουργούνται στο 60% του εδάφους που μας άφησε η τούρκικη εισβολή και κατοχή, προκαλούν ανησυχητική πια μείωση των υδάτινων πόρων μας.

Λογικά ο αγρότης θα περάσει σε τελευταία μοίρα μπροστά στο ψηλαφητό φάσμα της δίψας.

Εντοπίσαμε, κύριε Πρόεδρε, μερικά βασικά προβλήματα, για να πούμε πως αν οι διακηρύξεις όλων μας για πιο ανθρώπινη ζωή, για άνεση και πρόοδο, για ίσες ευκαιρίες και δικαίωμα συμμετοχής και του αγρότη στο μοίρασμα των αγαθών της ανέλιξης δεν υλοποιηθούν, τότε πιστεύουμε ειλικρινά και διαλαλούμε από τούτο το βήμα ότι είναι η ώρα των τολμηρών πολιτικών αποφάσεων.

Εμείς τολμούμε να χαράξουμε βασικές προϋποθέσεις που πιστεύουμε ότι αποτελούν τη χειροπιαστή υποδομή. Η κυβέρνηση έχει το λόγο και την ευθύνη. Θα στηρίξουμε θερμά κάθε αποφασιστικό της βήμα και θα επικρίνουμε αδίστακτα και μαχητικά κάθε προσπάθεια να κλειστούν στα χρονοντούλαπα υποσχέσεις, διακηρύξεις δικές της, ή ολοκληρωμένες, πρακτικές και εφαρμόσιμες υποδείξεις δικές μας.

Σαν άμεση υποδομή, βασικό κίνητρο διατήρησης εργατικού δυναμικού στην ύπαιθρο είναι η άνετη και σύντομη διακίνηση προς τα αστικά κέντρα. Κατάλληλοι λοιπόν δρόμοι είναι η πρώτη φροντίδα. Σαν ένα μικρό νησί έπρεπε ήδη να έχουμε ψηλού λειτουργικού επιπέδου οδικές αρτηρίες. Δε διστάζουμε να χαιρετήσουμε την εξαγγελία έναρξης πολλών οδικών έργων για τη νέα χρονιά, τονίζοντας ότι δεν πρέπει να μείνουμε μόνο στα έργα βιτρίνας αλλά να προχωρήσουμε ταυτόχρονα σε ουσιαστική βελτίωση και για όλες τις παραγωγικές και σχεδόν σήμερα απομονωμένες αγροτικές μας κοινότητες.

Το νερό, όσο περνούν τα χρόνια, αποδεικνύεται ότι είναι το νέο μας καυτό εθνικό πρόβλημα. Τώρα, σήμερα, είναι τρομακτικής σημασίας προτεραιότητα, για να προβληματίσει όλη την κρατική μηχανή το πως ο λαός μας θ' αντιμετωπίσει

τις ανάγκες του αύριο. Δε χωρά δισταγμό, δε μετρά ευθυνοφοβία. Χρειάζεται αποφασιστικότητα και μελέτη.

ΠΙΘΑΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Αφαλάτωση: Να μελετήσουμε, να δοκιμάσουμε σήμερα. Ας πάψουμε να επαναλαμβάνουμε το τροπάριο του κόστους. Για να πίνουμε, για επιβίωση, θα πρέπει έγκαιρα να μεριμνήσουμε.

Πού βρίσκονται τα πειράματα για τη χρήση της ηλιακής ενέργειας που τόσο πλουσιοπάροχα μας χάρισε ο θεός της Κύπρου;

Ξέρετε τι γράφει ο προϋπολογισμός του 1991 πλάι στον τίτλο 'Ερευνες για αφαλάτωση υδάτων; ... έχει παύλες ... είναι κενό.

Τι σημαίνει τούτο; 'Η ότι είμαστε πανέτοιμοι και δε χρειαζόμαστε άλλο τις έρευνες και τους επιστήμονες ή ότι κοιμόμαστε μακάρια.

Η παγκόσμια ευαισθησία για προστασία του περιβάλλοντος και το γενικό φαινόμενο της ελάττωσης του υδάτινου πλούτου απ' άκρη σ' άκρη της υψηλίου έχει επιβάλει τη χρήση των λυμάτων. Εμείς καθυστερούμε κατά τρόπο απαράδεκτο, γιατί αποτύχαμε στις πρώτες προσπάθειες που έγιναν χωρίς σοβαρή μελέτη, με αποτέλεσμα να προκαλέσουν τέτοια φοβία στους πολίτες, που σήμερα δε θέλουν ν' ακούσουν καν ότι θα ζουν κοντά σε σταθμούς, έστω κι αν απέχουν αρκετά χιλιόμετρα.

Χρειάζεται, κατά τη γνώμη μας, πολιτική τόλμη, ώστε με άριστη επιστημονική προεργασία να δοθούν τα θεαματικά αποτελέσματα που σήμερα υπάρχουν σε πολλές χώρες και να προχωρήσουμε στην αξιοποίηση της αδήριτης αυτής αναγκαιότητας. Παράλληλα κάθε μέτρο πρέπει να ληφθεί για την προστασία των λιγοστών υπόγειων νερών μας από κάθε μόλυνση που προκαλούν ακατέργαστα λύματα από όπου κι αν προέρχονται. Ζητούμε λοιπόν την αυστηρότατη εφαρμογή όλων των προδιαγραφών που είναι απαραίτητες για κάθε μονάδα είτε βιομηχανική είτε κτηνοτροφική.

Τέλος, για το πελώριο υδατικό μας θέμα θυμίζουμε ξανά ότι τον Ιούνιο του 1987 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έγραφε στις προεκλογικές, προγραμματικές του δηλώσεις:

«Θεωρούμε αδικαιολόγητη και επιζήμια την καθυστέρηση στη δημιουργία Αρχής Υδάτων». Τώρα που μιλούμε, το Δεκέμβρη του 1990, ακόμα Αρχή ακούμε και Αρχή δε βλέπουμε.

Κόστα παραγωγής: Κινητρα, φορολογικές ελαφρύνσεις, δάνεια, επιχορηγήσεις και ό,τι άλλο χρειάζεται για να ενθαρρύνουμε τον προοδευτικό γεωργό, κτηνοτρόφο ή ψαρά, όπου τούτο είναι μπορετό, ν' αποκτήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό, την πιο σύγχρονη βελτιωμένη τεχνολογία, που να μειώσει αισθητά τα κόστα παραγωγής. Και την ώρα που πρέπει και στον αριθμό που χρειάζεται να εξευρεθούν τα απαραίτητα εργατικά χέρια, για να μην κλαίμε άδικα κόπους και κόστα.

Ο Κύπριος αγρότης και συνετός και φιλομαθής είναι. Ας του δώσουμε λοιπόν την κατάλληλη διαφώτιση με συστηματική προσπάθεια, ιδιαίτερα από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και είμαστε βέβαιοι ότι θα συνεργαστεί για το όφελος το δικό του και της πολιτείας.

Και ο γεωργός και ο κτηνοτρόφος και ο ψαράς όλοι έχουν την ανάγκη να νιώσουν το ζεστό χάδι του κράτους.

Ζητήσαμε τη μόνιμη και παραγωγική συνεργασία του Υπουργείου Γεωργίας με το Υπουργείο Εμπορίου για προγραμματισμό και μεθόδευση της παραγωγής, ώστε ο αγρότης να μπορεί να ξεποστάσει από τον καθημερινό μόχθο και να κοιμηθεί ήρεμος, ξέροντας ότι θα μπορέσει να διαθέσει τα προϊόντα του κι ακόμα με την ολοκληρωμένη κάλυψη από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης θα νιώθει σαν ισότιμο μέλος του κοινωνικού μας συνόλου.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταθέτει τούτες τις ξεκάθαρες απόψεις με την αγάπη του, την εκτίμηση και αναγνώριση στους αφανείς ήρωες του μόχθου της κυπριακής γης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λόγο έχει ο κ. Ιωαννίδης, του Δημοκρατικού Κόμματος.

I. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Στα πλαίσια της συζήτησης των προϋπολογισμών του κράτους για το 1991 θα ασχοληθώ με τον τομέα της υγείας και ειδικότερα με τα θέματα εκείνα που απασχολούν καθημερινά το λαό μας και ταλαιπωρούν τους πάσχοντες συνανθρώπους μας.

Το επίπεδο υγείας ενός λαού είναι ενδεικτικό του πολιτισμού του και προϋπόθεση για πρόοδο, δημιουργικότητα και αγωνιστικότητα. Ιδιαίτερα σήμερα, κάτω από τις συνθήκες κατοχής που βρίσκεται η πατρίδα μας, η κυβέρνηση έχει καθήκον να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που έχουν σχέση με την υγεία στις σωστές τους διαστάσεις, με πρόγραμμα και συστηματική εργασία.

Μερικά από τα προβλήματα αυτά είναι ο τρόπος λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων και των πρώτων βοηθειών των νοσοκομείων μας, η υπερφόρτωση του κρατικού τομέα, η υπολειτουργία του ιδιωτικού τομέα, ανισότητα ευκαιριών υπαίθρου και πόλεων, νοσηλευτικό προσωπικό και νοσηλευτική σχολή, προληπτική ιατρική και γενικό σχέδιο υγείας.

Κύριε Πρόεδρε, η κατάσταση που επικρατεί στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων μας δεν ανταποκρίνεται στο επίπεδο του πολιτισμού μας. Δυστυχώς, παρά τις διακηρύξεις της κυβέρνησης, τα πράγματα δεν έχουν βελτιωθεί και ουδεμία πρόοδος έχει επιτευχθεί.

Ο τρόπος λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων προσθέτει στον ήδη ταλαιπωρημένο άρρωστο συνάνθρωπό μας που προσφεύγει εκεί για εξέταση και θεραπεία ακόμα περισσότερη ψυχική και σωματική καταπόνηση.

Ο άτυχος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας από πολύ νωρίς το πρωί, αφού διανύσει αρκετά μίλια για να έλθει από το χωριό του, συνωστίζεται με τους άλλους αρρώστους στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων μας. Εκεί, ύστερα από πολλή διαδικασία και γραφειοκρατία, περιμένει στην ουρά αρκετές ώρες, πολλές φορές μέχρι τις μεταμεσημβρινές ώρες για να εξεταστεί και να ακούσει κάποιο λόγο παρηγοριάς από το γιατρό. Όμως κι ο γιατρός είναι καταπονημένος από το φόρτο εργασίας, το μεγάλο αριθμό ασθενών που είναι υποχρεωμένος να εξετάσει και έτσι αναγκαστικά πολλές φορές δεν έχει το χρόνο που θα ήθελε να έχει στη διάθεσή του για να εξυπηρετήσει σωστά τον άρρωστο.

Η κατάσταση στην ύπαιθρο είναι ακόμα χειρότερη και είναι φανερό ότι υπάρχει ανισότητα ευκαιριών μεταξύ χωριού και πόλης. Στην ύπαιθρο ο χωρικός,

άρρωστος και ηλικιωμένος, περιμένει πολλές φορές όχι μόνο ώρες, αλλά και μέρες μέχρι να έλθει ο γιατρός για να τον εξετάσει και να του δώσει φάρμακα για να του απαλύνει τον πόνο και την αγωνία από την αρρώστια που τον κατατρώχει.

Η δικαιολογία ότι γίνονται συνομιλίες με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο για μεταφορά της πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας στον ιδιωτικό τομέα δεν απαλλάσσει το Υπουργείο από την ευθύνη για βελτίωση της κατάστασης. Η σημερινή πραγματικότητα απαιτεί ριζικές αλλαγές στα τμήματα πρώτων βοηθειών και στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων όπως και στην ύπαιθρο. Με ημίμετρα δεν μπορεί να λυθεί αυτό το τόσο σοβαρό πρόβλημα των εξωτερικών ιατρείων που ο τρόπος λειτουργίας τους αφαιρεί ουσιαστικά από τόσους συνανθρώπους μας το δικαίωμα που έχουν να τυγχάνουν μιας στοιχειώδους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και φροντίδας από ένα κράτος που θέλει να έχει ψηλά επίπεδα πολιτισμού.

Στα άλλα τμήματα των νοσοκομείων μας πάλι, όπως είναι το ορθοπαιδικό, το χειρουργικό, η μονάδα καθετηριασμών και το τμήμα αξονικού τομογράφου, συντηρούνται μεγάλες λίστες αρρώστων που περιμένουν σειρά και που πολλές φορές δεν κατορθώνουν να εξυπηρετηθούν, γιατί τους προλαβαίνει το μοιραίο.

Κύριε Πρόεδρε, ένα άλλο θέμα τεράστιας σημασίας είναι η εξάπλωση του καρκίνου και των καρδιαγγειακών επεισοδίων και η αύξηση των τροχαίων δυστυχημάτων. Η χώρα μας μαστίζεται πραγματικά από τα καρδιαγγειακά επεισόδια, από τον καρκίνο και τις διάφορες κακώσεις που προκαλούν στον άνθρωπο τα τροχαία δυστυχήματα. Το Υπουργείο Υγείας πρέπει να αντικρισει αυτή την πραγματικότητα, να μελετήσει το θέμα και να προσανατολίσει τις κεφαλές του προς την κατεύθυνση αυτών των νοσημάτων. Να ενισχύσει τα τμήματα εκείνα που είναι ζωτικής σημασίας και να οργανώσει τα τμήματα πρώτων βοηθειών πάνω σε νέες βάσεις και νέες κατευθύνσεις. Ο καρκίνος και οι καρδιαγγειακές παθήσεις κατέχουν τις πρώτες θέσεις σε συχνότητα και θνησιμότητα στην πατρίδα μας και όμως το Υπουργείο Υγείας δεν έχει κανένα πρόγραμμα και καμιά μελέτη για την πρόληψη και την καταστολή τους.

Η κυβέρνηση και το Υπουργείο Υγείας οφείλουν με πρόγραμμα να στραφούν προς τον τομέα της διαφώτισης και της πρόληψης. Οφείλουν να αναλάβουν εκστρατεία στα σχολεία, στους τόπους εργασίας και σε κάθε γωνιά της Κύπρου για διαφώτιση. Οφείλουν ακόμα να πάρουν δραστικά μέτρα με νέους νόμους και κανονισμούς. Το Υπουργείο Υγείας χρειάζεται να προχωρήσει αμέσως στη θέσπιση νόμων και κανονισμών με σκοπό την πρόληψη και τον έλεγχο των ασθενειών αυτών. Είναι ευθύνη μας να θέσουμε κάτω από έλεγχο την εξάπλωση αυτών των φοβερών ασθενειών από τις οποίες κινδυνεύουμε να βρεθούμε μια μέρα μπροστά στο φάσμα μιας μεγάλης καταστροφής.

Με προγραμματισμό και σωστή διαφώτιση μπορούν να επιτευχθούν πολλά. Είναι απαράδεκτο να διεκδικούμε μια από τις πρώτες θέσεις στην κατανάλωση καπνού με συνέπεια να έχουμε ένα πολύ ψηλό ποσοστό καρδιαγγειακών παθήσεων και καρκίνου.

Ο τομέας της διαφώτισης μπορεί να καλύψει αρκετό έδαφος και μπορεί να βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό τον τομέα της πρόληψης. Υπάρχει αρκετό έδαφος ανεκμετάλλευτο και υπάρχουν αρκετά μέτρα που αν εφαρμοστούν μπορούν σύντομα να αποδώσουν καρπούς.

Η πρόληψη είναι η πλέον αποτελεσματική μέθοδος για πάταξη αυτών των ασθενειών. Μπορούν να εκπονηθούν και να τεθούν σε εφαρμογή προγράμματα για

προληπτικές εξετάσεις τόσο στον άνθρωπο όσο και στο περιβάλλον και τα διάφορα τρόφιμα. Εκεί που εφαρμόστηκε με πρόγραμμα διαφωτιστική και προληπτική εκστρατεία έχει αποδώσει και έχουν τεθεί υπό έλεγχο πολλές αρρώστιες, όπως ο εχινόκοκκος, η μεσογειακή αναιμία κτλ.

Ένα άλλο πρόβλημα που δεν μπόρεσε καν να το αγγίξει το Υπουργείο Υγείας είναι αυτό της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού και ο τρόπος λειτουργίας της Νοσηλευτικής Σχολής. Ενώ για άλλα επαγγέλματα έχουμε πληθώρα αποφοίτων από σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εδώ στον τομέα της νοσηλευτικής ουδεμία πρόοδος έχει επιτευχθεί με συνέπεια να έχουμε τρομερές ελλείψεις τόσο στον κρατικό όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Το πρόβλημα καθίσταται χρόνο με το χρόνο χειρότερο και αν δεν το αντιμετωπίσει η κυβέρνηση με σοβαρότητα και με ριζικά μέτρα, πολύ σύντομα θα βρεθούμε χωρίς νοσηλευτικό προσωπικό με κίνδυνο να καταρρεύσουν όλες οι νοσηλευτικές μας μονάδες και όλο το οικοδόμημα της υγείας που με τόσους κόπους κτίσαμε τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας.

Το Υπουργείο Υγείας οφείλει να αναλάβει εκστρατεία διαφώτισης για το υπεύθυνο έργο που επιτελεί η νοσηλευτική και παράλληλα να προχωρήσουμε στη βελτίωση των συνθηκών και των όρων εργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού τόσο στον κρατικό όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Τα προβλήματα της Νοσηλευτικής Σχολής να αντιμετωπιστούν με αναβάθμιση της εκπαίδευσης και καλυτέρευση των κτιριακών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού της Σχολής. Επίσης η εγκαθίδρυση νοσηλευτικού τμήματος στο Υπουργείο Υγείας θα λύσει πιστεύω το πρόβλημα του σωστού και έγκαιρου προγραμματισμού και της ορθής χρησιμοποίησης του νοσηλευτικού προσωπικού.

Η εισαγωγή νοσοκόμων από το εξωτερικό δεν μπορεί να λύσει μόνιμα και αποτελεσματικά το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού. Η εισαγωγή νοσοκόμων πρέπει να αντιμετωπιστεί σαν μια προσωρινή λύση ανάγκης αλλά παράλληλα να προχωρήσουμε χωρίς χρονοτριβή στη λήψη όλων των ενδεικνυόμενων μέτρων για προσέλκυση φοιτητών στη Νοσηλευτική Σχολή. Η αύξηση του αριθμού των φοιτητών είναι μια υγιής λύση στο πρόβλημα και πολύ σύντομα θα αποδώσει στις νοσηλευτικές μας μονάδες ικανό αριθμό προσοντούχων νοσοκόμων.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφερθώ στο γενικό σχέδιο υγείας που έχει μείνει μια διακήρυξη της κυβέρνησης χωρίς περιεχόμενο. Κατά καιρούς ο Υπουργός Υγείας και η κυβέρνηση καταλαμβάνονται από εξάρσεις και σπασμωδικά εξαγγέλλουν προθέσεις και ενέργειές τους για μελέτη ή ανάθεση για μελέτη των βασικών αρχών του σχεδίου υγείας, χωρίς εντούτοις να δούμε μέχρι σήμερα οποιαδήποτε υλοποίηση των λόγων τους.

Αν πραγματικά πιστεύει η κυβέρνηση στην εφαρμογή ενός γενικού σχεδίου υγείας που να έχει δυνατότητες αποδοχής από όλους, τότε έχω τη γνώμη ότι πρέπει να λάβει υπόψη τα εξής:

Το σχέδιο να είναι προσαρμοσμένο και συνδεδεμένο με τη σημερινή πραγματικότητα και να συνάδει με τη ψυχοσύνθεση του Κύπριου πολίτη, να είναι φιλελεύθερο διαφυλάσσοντας την ελεύθερη εκλογή γιατρού από τον άρρωστο και να στοχεύει στη δυναμική συνύπαρξη των δυο τομέων της ιατρικής, του κρατικού και του ιδιωτικού. Ξενοφέρτα σχέδια δεν έχουν καμιά θέση και είναι καταδικασμένα σε αποτυχία από την αρχή. Το Υπουργείο Υγείας δεν έχει χαράξει ακόμα

πολιτική και γραμμή πλεύσεως για το πιο πάνω θέμα και αρκείται μόνο σε δημαγωγικές διακηρύξεις άλλοτε από τον Πρόεδρο και άλλοτε από τον Υπουργό Υγείας ή τον Υπουργό Οικονομικών.

Το Υπουργείο Υγείας έχει καθήκον να αναλογιστεί τις ευθύνες του και να πάρει στα χέρια του όλους τους τομείς που ασχολούνται με την υγεία του τόπου μας, να αντιμετωπίσει τα προβλήματά τους κάτω από το ίδιο πρίσμα και με το ίδιο ενδιαφέρον και να πάψει να είναι Υπουργείο κρατικών υπηρεσιών. Να ενδιαφερτεί με τον ίδιο ζήλο τόσο για τον κρατικό όσο και για τον ιδιωτικό τομέα της ιατρικής.

Η υπόσχεση που δόθηκε από τον Υπουργό Υγείας για δημιουργία ειδικού τμήματος στο Υπουργείο, το οποίο να ασχολείται με τον ιδιωτικό τομέα της ιατρικής, δεν πραγματοποιήθηκε.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναλάβω πως το κεφάλαιο υγεία είναι ύψιστης σημασίας για το λαό μας και η κυβέρνηση έχει χρέος να το αντιμετωπίσει στις σωστές του διαστάσεις με καθορισμένη πολιτική και πρόγραμμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κ. Μανδριώτη.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε και φέτος τους κρατικούς προϋπολογισμούς μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται. Μέσα σ' αυτούς τους προϋπολογισμούς αναφέρεται η εκτέλεση των διάφορων έργων και καθορίζονται επίσης τα διάφορα ποσά για την εκτέλεση αυτών των έργων που σκοπό έχουν την εξυπηρέτηση των κοινοτήτων και του λαού.

Από τις διάφορες επαφές μας με τις χωριτικές αρχές και άλλους παράγοντες, ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλα τα χωριά, και κυρίως τα χωριά της Λεμεσού, είναι το υδρευτικό και αρδευτικό. Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται ακόμα περισσότερο με την ανομβρία.

Στους προϋπολογισμούς αναφέρονται διάφορα κονδύλια, αλλά τα κονδύλια για απάμβλυνση αυτών των προβλημάτων, όσο ψηλά και αν είναι, δεν είναι αρκετά για να αντιμετωπιστεί με αποφασιστικό τρόπο το πρόβλημα της ύδρευσης και άρδευσης των χωριών. Είναι ανάγκη να προγραμματιστούν νέα φράγματα ή μικροφράγματα σε ποταμούς που μπορούν να δώσουν περισσότερο νερό και να αποθηκεύεται αυτό το νερό.

Το μεγάλο φράγμα του Κούρρη, από το οποίο στέλνεται νερό στα Κοκκινοχώρια, πρέπει σε κάποιο στάδιο να δώσει νερό και σε περιοχές της Λεμεσού όπου υπάρχουν καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Υπάρχουν μεγάλα χωριά αλλά και μικρά χωριά που την καλοκαιρινή περίοδο έχουν μεγάλη έλλειψη πόσιμου νερού και όταν αυτή την περίοδο επισκέπτονται τα χωριά οι απόδημοι το πρόβλημα του πόσιμου νερού γίνεται εξαιρετικά σοβαρό. Είναι γι' αυτό το λόγο που η κυβέρνηση και το Υπουργείο Γεωργίας, παρόλο που κάνουν πολλά προς αυτή την κατεύθυνση, πρέπει να χαράξουν μια μακρόχρονη πολιτική που θα αντιμετωπίζει το πρόβλημα της ύδρευσης και άρδευσης των διάφορων περιοχών.

Ένα άλλο σοβαρό σημείο που θέλω να τονίσω είναι η ανάπτυξη των λιμανιών μας. Τα λιμάνια μας, που αποτελούν βασικό πνεύμονα της οικονομίας,

χρειάζονται συνεχώς επέκταση. Επιδιώκουμε να προσελκύσουμε περισσότερο διαμετακομιστικό εμπόριο και να γίνουμε κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου. Παρόλα αυτά δε βλέπουμε στους προϋπολογισμούς να υπάρχει πολιτική ανάπτυξης των λιμανιών.

Το κονδύλι που αναφέρεται για την ανάπτυξη των λιμανιών δεν μπορεί να ικανοποιεί τις ανάγκες για επέκταση και εκβάθυνση των λιμανιών και τον εφοδιασμό τους με τα αναγκαία μηχανικά μέσα. Γι' αυτό είναι ανάγκη το Υπουργείο Συγκοινωνιών και το κράτος να σχεδιάσουν και να προγραμματίσουν τα λιμάνια μας με βάση τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται για την ανάπτυξη του εμπορίου. Δεν μπορούμε να μιλούμε διαρκώς ότι θέλουμε σύγχρονα λιμάνια, χαμηλότερα κόστη, αλλά αποφασιστικά μέτρα να μην παίρνουμε.

Δε θα επεκταθώ περισσότερο για τα λιμάνια, εφόσον πολύ σύντομα θα υπάρχει Έκθεση της Επιτροπής Συγκοινωνιών γι' αυτό το θέμα. Εκείνο που έχει όμως σημασία, είναι οι αρμόδιες αρχές να προχωρήσουν αποφασιστικά στην εκτέλεση όλων εκείνων των έργων έτσι που τα λιμάνια μας να προσελκύσουν το διαμετακομιστικό εμπόριο και παράλληλα με τα μέτρα αυτά που ανέφερα να μειωθούν τα κόστη, όπως ζητούν οι ναυτιλιακές εταιρείες, και να κρατήσουμε αυτό το εμπόριο στην Κύπρο.

Ένα άλλο σημείο που θέλω να θίξω είναι οι κοινωνικές παροχές προς τους εργαζομένους και το λαό γενικότερα. Από χρόνια οι συνδικαλιστικές οργανώσεις απαιτούν από τις εκάστοτε κυβερνήσεις τη δημιουργία εθνικού σχεδίου υγείας. Παρόλο που η σημερινή κυβέρνηση υποσχέθηκε να υποβάλει εθνικό σχέδιο υγείας και αυτό το εκτιμούμε, εντούτοις παρουσιάζεται μια καθυστέρηση στην υποβολή τέτοιου σχεδίου και αυτό δεν πρέπει να συνεχίσει. Διαρκώς αυξάνονται οι απαιτήσεις των γιατρών σε όλους τους τομείς, οι εργάτες δυσκολεύονται να ανταποκριθούν σ' αυτές τις απαιτήσεις και το κράτος έχει υποχρέωση να προχωρήσει με προτάσεις για λύση αυτού του σοβαρού ζητήματος. Η υγεία του λαού είναι κατά κύριο λόγο υποχρέωση του κράτους και πρέπει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

Πέραν τούτου υπάρχει το σοβαρό πρόβλημα της παραπέρα μείωσης της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών, της μείωσης του έτους σύνταξης των εργαζομένων που εργάζονται σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες. Πρέπει να τελειώσουν οι μελέτες και να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των εργαζομένων.

Υπάρχει ακόμα η αναγκαιότητα της αύξησης των επιδομάτων σε φτωχές οικογένειες τα οποία επιδόματα πρέπει να ανταποκρίνονται προς μια ανθρώπινη ζωή.

Η γυναίκα είναι σήμερα βασικός παράγοντας στην παραγωγή. Πρέπει να βοηθηθεί από το κράτος και τους εργοδότες να παραμείνει στην παραγωγή, γιατί την έχει ανάγκη, όμως χρειάζεται η δημιουργία μέτρων υποδομής. Οι προϋπολογισμοί του κράτους δε δίνουν τη σημασία που πρέπει σ' αυτή την κατεύθυνση. Χρειάζονται περισσότεροι παιδικοί και βρεφοκομικοί σταθμοί με επέκταση ωραρίου λειτουργίας τους έτσι που η εργαζόμενη γυναίκα να αφήνει τα παιδιά της και να τα παίρνει όταν σχολάει από την εργασία της.

Αυτά είναι μέτρα που υποβοηθούν τη γυναίκα να προσελκυστεί και να παραμείνει στην παραγωγή, αλλά υποβοηθούν επίσης και την οικονομία του τόπου, κυρίως σήμερα που έχουμε έλλειψη εργατικών χεριών.

Πρέπει επίσης να γίνουν όλες οι προετοιμασίες για την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ίσης αμοιβής. Είναι ένα μέτρο που θα χρειαστεί κάποιος χρόνος,

γι' αυτό το κράτος, σε συνεργασία με τις οργανώσεις των εργοδοτών και εργατών, να καθορίσει τα πλαίσια μέσα στα οποία θα εφαρμοστεί αυτή η νομοθεσία.

Κύριε Πρόεδρε, ένα άλλο σημείο που θέλω ακόμα να θίξω είναι η δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έθεσαν μπροστά στην κυβέρνηση την αναγκαιότητα της δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων. Ζήτησαν όπως το κράτος, μέσω των κρατικών προϋπολογισμών, συμμετάσχει ενεργά στην ίδρυση και λειτουργία εργατικών αναπαυτηρίων. Την ανάγκη για δημιουργία αναπαυτηρίων την αναγνώρισε η κυβέρνηση και επέτρεψε όπως χρησιμοποιηθεί από το ταμείο αδειών ένα εκατομμύριο λίρες για τα εργατικά αναπαυτήρια. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό. Πρέπει το κράτος να δώσει από τον κρατικό προϋπολογισμό ένα σοβαρό ποσό γι' αυτό το σκοπό και παράλληλα την παραχώρηση γης στο βουνό και στη θάλασσα για τη δημιουργία των εργατικών αναπαυτηρίων. Μια τέτοια ενέργεια του κράτους θα εξυπηρετήσει σε μεγάλο βαθμό τους εργαζομένους.

Ένα άλλο σημείο που θέλω να τονίσω εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς είναι η εξασφάλιση στέγης στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Ο Οργανισμός Στέγης δεν μπορεί να ανταποκριθεί σ' αυτές τις ανάγκες. Το κράτος πρέπει να κτίσει κατοικίες με χαμηλά κόστη και να τις παραχωρεί στους εργαζομένους είτε με το σύστημα της ενοικιαγοράς ή με χαμηλό ενοίκιο. Αυτό να γίνει και στις πόλεις και τα χωριά. Μια τέτοια εργατική οικιστική πολιτική θα υποβοηθήσει εκατοντάδες νεαρά ζευγάρια να παραμείνουν στα χωριά τους και θα εμποδιστεί η αστυφιλία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κ. Φάντη.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και άλλοι συνάδελφοι Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ στις ομιλίες τους έχουν εκφράσει τις θέσεις, απόψεις και εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΔΗΣΟΚ πάνω στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς του κράτους. Οι συνάδελφοι έχουν αναλύσει και προβάλει τις θέσεις του ΑΔΗΣΟΚ, όχι μόνο όσον αφορά τους προϋπολογισμούς αλλά και γενικότερα για το Κυπριακό πρόβλημα και την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης του Προέδρου Βασιλείου. Με αίσθημα ευθύνης οι ομιλητές της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας έχουν εκφράσει τις θέσεις μας στο Κυπριακό πρόβλημα και έχουν προβεί σε τεκμηριωμένες παρατηρήσεις και σε κατάλληλες εισηγήσεις για τη βελτίωση της οικονομίας, για μια πιο φιλολαϊκή φορολογική και δημοσιονομική πολιτική προς όφελος και της οικονομίας αλλά και των εργατο-υπαλλήλων, των αγροτών και των ευρύτερων λαϊκών εργαζόμενων στρωμάτων. Με βάση αυτά τα δεδομένα είναι περιττό και θ' αποτελούσε απώλεια χρόνου ν' ασχοληθώ κατά γενικό τρόπο με τα θέματα που έχουν ήδη εξαντληθεί με τις ομιλίες των προηγούμενων συναδέλφων. Γι' αυτό και θα περιοριστώ εκφράζοντας ορισμένες απόψεις και σχόλια πάνω σε επί μέρους, σε εξειδικευμένα θέματα.

Στην αναφορά μου σε ορισμένα ειδικά θέματα ξεκινώ από τη θέση που διακηρύσσεται στο πρόγραμμα του κινήματος μας, του ΑΔΗΣΟΚ, για την

ανάγκη για μια νέα, αναβαθμισμένη ποιότητα ζωής, ιδιαίτερα για τους εργάτες, τους αγρότες και γενικά τα εργαζόμενα στρώματα τόσο της πόλης αλλά ολόκληρα ξεχωριστά για τους κατοίκους της υπαίθρου, που, όπως είναι παραδεκτό απ' όλους, βρίσκονται σε μειονεκτική κατάσταση σε σύγκριση με τους κατοίκους των πόλεων, όσον αφορά το βιοτικό και πολιτιστικό τους επίπεδο.

Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, ιδιαίτερα του κόσμου της υπαίθρου, που είναι τόσο αναγκαία και απαραίτητη στις σημερινές συνθήκες, μπορεί να επιτευχθεί, όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα του ΑΔΗΣΟΚ, «με την ανάπτυξη της υπαίθρου και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των αγροτών, με την εξασφάλιση αγορών και ικανοποιητικών τιμών για την αγροτική -γεωργική, κτηνοτροφική, κτλ.- παραγωγή και την ενίσχυση του συνεταιριστικού κινήματος, την εφαρμογή κοινωνικο-οικονομικών μέτρων -π.χ. δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης, στεγαστικά και πολιτιστικά προγράμματα-που θα ενθαρρύνουν την παραμονή του πληθυσμού στην ύπαιθρο και θα αναχαιτίσουν την αστυφιλία».

Μελετώντας ένας τους προϋπολογισμούς για το 1991 διαπιστώνει με την πρώτη ματιά ότι ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως είναι ο μεγαλύτερος που έχει υποβληθεί και εγκριθεί από τη Βουλή στα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όπως είναι γνωστό, ο Προϋπολογισμός αυτός προνοεί για συνολικές δαπάνες ύψους £119 σχεδόν εκ. σε σύγκριση με £84.8 εκ. το 1990 και £74 εκ. το 1989.

Από μια λεπτομερειακή μελέτη των διάφορων κονδυλίων του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως γίνεται φανερό ότι βασικός στόχος και επιδίωξη της κυβέρνησης και της πολιτικής της μέσω αυτού του Προϋπολογισμού είναι η όσο το δυνατό πιο ικανοποιητική και αποτελεσματική αντιμετώπιση των κυριότερων προβλημάτων των κοινοτήτων της υπαίθρου, πράγμα που συνάδει και εξυπηρετεί το πρόγραμμα που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση για την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής στην ύπαιθρο.

Μέσα απ' αυτό το πρίσμα και μ' αυτό το γνώμονα πρέπει να εκτιμήσουμε τα κονδύλια που προνοούνται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως και τα συναφή στον Τακτικό Προϋπολογισμό και στο ΤΑΕΠ σε διάφορους τομείς, όπως την ανάπτυξη και βελτίωση των υγειονομικών συνθηκών, την ίδρυση παιδοκομικών και νηπιοκομικών σταθμών, την κατασκευή ή και βελτίωση σχολικών κτιρίων κτλ.

Όλα τα πιο πάνω έργα που προβλέπονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, όπως και διάφορα άλλα που σχετίζονται με τις κοινότητες της υπαίθρου, συγκλίνουν στο βασικό, κεντρικό στόχο για αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο. Η ανάπτυξη, για παράδειγμα, ενός ικανοποιητικού οδικού δικτύου, που θα συνδέει τις διάφορες κοινότητες είτε απευθείας με τις πόλεις και τα επαρχιακά κέντρα είτε με τους κύριους υπεραστικούς δρόμους ή και μεταξύ τους έχει τεράστια σημασία. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου δικτύου θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τη διακίνηση των κατοίκων της υπαίθρου προς τα αστικά κέντρα και τις βιομηχανικές περιοχές και θα επιτρέψει σε εργατικό δυναμικό που σήμερα αδρανεί να απασχοληθεί στην παραγωγή, συμβάλλοντας έτσι και στην οικονομική πρόοδο και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου της αγροτικής οικογένειας. Για το σκοπό αυτό, δηλαδή την ανάπτυξη ή και βελτίωση του οδικού δικτύου, προβλέπεται να διατεθεί από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως το ποσό των £25 εκ., από το οποίο περίπου £12 εκ. προορίζονται για την κατασκευή νέων δρόμων ή για βελτίωση με διάφορους τρόπους υφιστάμενων δρόμων στην ύπαιθρο. Επιπρόσθετα, ακόμα £1 εκ. προνοείται για συντήρηση, βελτίωση και κατασκευή αγροτικών δρόμων και

δρόμων μέσα στα ίδια τα χωριά. Και πρέπει να λεχθεί ότι τα πιο πάνω κονδύλια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως είναι ξέχωρα απ' οποιαδήποτε άλλα ποσά που προβλέπονται για τους ίδιους σκοπούς στον Τακτικό Προϋπολογισμό και στο ΤΑΕΠ.

Σημαντικό κονδύλι ύψους περίπου £12 εκ. από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως προβλέπεται να διατεθεί για αγροτική ανάπτυξη και συγκεκριμένα για τα αρδευτικά έργα και την υδατοπρομήθεια κοινοτήτων της υπαίθρου, για αναδασμό και άλλα σχετικά έργα, £455,000 για κοινοτικά έργα και δημόσια κτίρια στα χωριά, £700,000 για αντιπλημμυρικά έργα σε διάφορες αγροτικές περιοχές, £385,000 για κυβερνητική βοήθεια στους νέους δήμους, £2,300,000 για αποχετευτικά λύματα σε χωριά και το σταθμό Αγίου Σωζομένου, £1 εκ. περίπου για το Ενοποιημένο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης για τα Κρασοχώρια Λεμεσού - Πάφου και τον Ακάμα.

Δεν είναι σκοπός μου, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να παραθέσω όλα τα κονδύλια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και του Τακτικού Προϋπολογισμού που σχετίζονται με τη βελτίωση των συνθηκών ζωής στην ύπαιθρο και ως γεγονός υπάρχουν πολλά άλλα κονδύλια εκτός από τα πιο πάνω που ανέφερα ενδεικτικά που αποβλέπουν στον ίδιο στόχο και σκοπό. Τέτοια είναι τα κονδύλια που σχετίζονται με την ανάπτυξη, ποσοτική και ποιοτική, διάφορων τομέων γεωργο-κτηνοτροφικής παραγωγής, την ενθάρρυνση για ίδρυση μικρών περιφερειακών βιομηχανιών σε αγροτικά κέντρα, τη βελτίωση των υγειονομικών συνθηκών στην ύπαιθρο με την ίδρυση και λειτουργία νέων περιφερειακών νοσοκομειακών και υγειονομικών μονάδων και αναβάθμιση υφιστάμενων τέτοιων μονάδων.

Κάτι που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα και να αντιμετωπισθεί θετικά είναι η επεξεργασία και η εφαρμογή ενός σχεδίου σκοπός του οποίου θα είναι η παροχή ουσιαστικής οικονομικής ή άλλης βοήθειας για την απόκτηση ιδιόκτητου σπιτιού από φτωχές αγροτικές οικογένειες.

Η γενική διαπίστωση και το συμπέρασμα στο οποίο έχει καταλήξει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ, ύστερα από λεπτομερειακή και επισταμένη μελέτη των Προϋπολογισμών και ειδικά σε σχέση με τα κονδύλια που προορίζονται για διάφορα έργα στην ύπαιθρο, είναι ότι η κυβέρνηση επιδιώκει να προωθήσει και να θέσει σε εφαρμογή ένα αρκετά φιλόδοξο σχέδιο για το ξεπέρασμα της καθυστέρησης και των προβλημάτων που μαστίζουν τον πληθυσμό της υπαίθρου. Στόχος είναι, όπως ανέφερα και προηγούμενα, η αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής και η άνοδος του βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου των κατοίκων της υπαίθρου, ώστε αυτό να συγκρίνεται ευνοϊκά με αυτό των κατοίκων των αστικών κέντρων. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θεωρούμε απαραίτητο, παράλληλα προς τα διάφορα έργα υποδομής, να προωθηθεί κατά οργανωμένο και προγραμματισμένο τρόπο η ίδρυση πολιτικών και περιφερειακών αθλητικών και άλλων κέντρων άθλησης και αναψυχής για την υγιή απασχόληση της νεολαίας των χωριών και ταυτόχρονα να ενθαρρυνθεί η καλλιτεχνική και πολιτιστική δραστηριότητα με τη δημιουργία ερασιτεχνικών θεατρικών συγκροτημάτων, με την τακτική επίσκεψη του ΘΟΚ και άλλων θεάτρων, με την οργάνωση τοπικών και περιφερειακών κέντρων, ώστε να δημιουργηθούν ίσες ευκαιρίες μόρφωσης στον πληθυσμό της υπαίθρου μ' αυτές των κατοίκων στις πόλεις. Μ' αυτό τον τρόπο μπορεί να προωθηθεί αποτελεσματικά ο βασικός στόχος της εξύψωσης του

βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου των πλατιών μαζών του Κυπριακού λαού, στόχος που εμείς του ΑΔΗΣΟΚ μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους και διακηρύσσεται και στο πρόγραμμά μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, τα διάφορα έργα που προνοούνται στους κρατικούς προϋπολογισμούς σε σχέση με την ύπαιθρο αποτελούν κατά κάποιον τρόπο την υλική υποδομή για την επίτευξη του γενικότερου στόχου που είναι, όπως τόνισα και πιο πάνω, η αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής στην ύπαιθρο, ώστε να χτυπηθεί η αστυφιλία και το ρεύμα της φυγής από τα χωριά και να αναζωογονηθούν οι κοινότητες μας, πολλές από τις οποίες σήμερα φυτοζωούν ή παρουσιάζουν όψη γηροκομείων και εγκαταλελειμένων και ερειπωμένων χωριών.

Στενά συνυφασμένο με την υλική υποδομή για την επίτευξη του κύριου στόχου και σαν μέτρο που συμβάλλει στην υλοποίηση αυτού του στόχου είναι η ανάπτυξη του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Είναι γεγονός ότι το αποικιακό καθεστώς, φασιστικό και καταπιεστικό στην υφή και τον χαρακτήρα του, είχε καταπνίξει μαζί με άλλες στοιχειώδεις πολιτικές ελευθερίες και ανθρώπινα δικαιώματα και το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και ίσως να είμαστε πιο ακριβείς αν λέγαμε ότι οι αποικιοκράτες ουδέποτε σκέφτηκαν στα σοβαρά να εμπιστευθούν τις τοπικές αρχές και να παραχωρήσουν σ' αυτές πραγματικές και ουσιαστικές εξουσίες. Και αυτό ισχύει για οποιαδήποτε όργανα ή αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης τοπικού ή άλλου βαθμού.

Δυστυχώς, πρέπει να λεχθεί ότι για αρκετά χρόνια μετά την ανακήρυξη της Κυπριακής Ανεξαρτησίας οι θεσμοί της τοπικής αυτοδιοίκησης για πολιτικούς ή άλλους λόγους -και δεν εξετάζω αν αυτό εδικαιολογείτο ή όχι- παραμελήθηκαν και παρέμεινε στο περιθώριο. Είναι χαρακτηριστικό, για παράδειγμα, ότι οι πρώτες δημοτικές εκλογές, μετά τον τερματισμό της αποικιακής διακυβέρνησης και την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος με δική της κυβέρνηση, διεξήχθησαν μόλις το 1986, δηλαδή 26 ολόκληρα χρόνια μετά την ανάληψη της εξουσίας και της διακυβέρνησης του νησιού μας από τους ίδιους τους Κυπρίους. Είναι επίσης χαρακτηριστικό, ότι μέχρι σήμερα υπάρχουν και λειτουργούν χωριτικές αρχές με το διοριστικό σύστημα, ενώ τα συμβούλια βελτιώσεως λειτουργούν ακόμα με βάση τους νόμους που θεσπίστηκαν επί αποικιοκρατίας και οι οποίοι περιορίζουν την ανεξαρτησία και την αυτοτελή λειτουργία και δράση τους. Πρέπει να πούμε ότι μια τέτοια κατάσταση πρέπει να θεωρείται απαράδεκτη. Εμείς του ΑΔΗΣΟΚ τη θεωρούμε πράγματι απαράδεκτη.

Με βάση αυτή τη διαπίστωσή μας, στο πρόγραμμα του ΑΔΗΣΟΚ διακηρύττουμε ως εξής τη θέση μας για την τοπική αυτοδιοίκηση και γενικά για την εκδημοκρατικοποίηση της πολιτικής ζωής και των θεσμών διακυβέρνησης του τόπου μας.

«Σαν βασικό στοιχείο ανάπτυξης της δημοκρατίας», αναφέρεται στο Πρόγραμμα του ΑΔΗΣΟΚ, «θεωρούμε την αποκέντρωση της εξουσίας και την ενίσχυση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αποκέντρωση και εκδημοκρατικοποίηση της εξουσίας στις διάφορες υπηρεσίες, υπευθυνοποίηση των λειτουργιών και συμμετοχή τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Υποστηρίζουμε την ανεξαρτητοποίηση των θεσμών τοπικής αυτοδιοίκησης από την κεντρική εξουσία και την παραχώρηση σ' όλα τα όργανα τοπικής αυτοδιοίκησης ουσιαστικών διαδικασιών. Ιδιαίτερα επιβάλλεται ο τερματισμός της εξάρτησης των συμβουλίων βελτιώσεως και των χωριτικών αρχών από το κέντρο και η μετατροπή τους

σε πραγματικούς φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης. Η ενίσχυση των πόρων των δήμων και των άλλων οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για επέκταση και αναβάθμιση των δραστηριοτήτων και των εξουσιών της».

Με συνέπεια προς την πιο πάνω προγραμματική μας διακήρυξη, εμείς του ΑΔΗΣΟΚ, επικροτούμε κάθε μέτρο και κάθε απόφαση της κυβέρνησης για την οικονομική ή οποιασδήποτε άλλης μορφής ενίσχυση των δήμων, των συμβουλίων βελτιώσεως και των χωρικών αρχών, ώστε να μπορέσουν αυτές οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης να αναποκριθούν στον προορισμό τους και στις πολλαπλές ανάγκες που αντιμετωπίζουν και να εκπληρώσουν τα αναπτυξιακά και άλλα προγράμματά τους. Μέσα σ' αυτό το πνεύμα επικροτούμε τα μέτρα που η κυβέρνηση εξάγγειλε για τους δήμους και τις χωρικές αρχές και συγκεκριμένα για την απαλλαγή τους από την επιβάρυνση για την πληρωμή του οδικού φωτισμού και την ανάληψη της δαπάνης από την ίδια την κυβέρνηση όπως και την τελευταία εξαγγελία του Προέδρου Βασιλείου στην πρόσφατη ετήσια συνέλευση της Ένωσης Δήμων για παροχή βοήθειας ύψους £2 εκ. στο 1991.

Ενώ επικροτούμε κάθε μέτρο της κυβέρνησης που σκοπό έχει την οικονομική ή άλλη ενίσχυση των δήμων, των συμβουλίων βελτιώσεως και των χωρικών αρχών και κάθε άλλου οργάνου τοπικής αυτοδιοίκησης, παράλληλα τονίζουμε την επείγουσα ανάγκη αναθεώρησης και συμπλήρωσης της νομοθεσίας μας, όπου χρειάζεται, με σκοπό να απαλλάξει τις τοπικές αρχές απ' οποιαδήποτε αχρείαστη εξάρτηση από την κεντρική εξουσία, την εκδημοκρατικοποίηση του θεσμού και των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης και την αναβάθμιση του ρόλου τους, ώστε να γίνουν πραγματικά όργανα αυτοδιοίκησης με πλήρεις και πραγματικές εξουσίες. Ειδικά θεωρούμε απαραίτητο να τερματιστεί το διοριστικό σύστημα, όπου υπάρχει, και όσον αφορά τα συμβούλια βελτιώσεως η σχετική νομοθεσία που τα διέπει να τροποποιηθεί ώστε να τα απαλλάξει απ' οποιαδήποτε εξάρτηση από την Εκτελεστική Εξουσία που ακρωτηριάζει την ανεξαρτησία και τις εξουσίες τους.

Η εκδημοκρατικοποίηση των διαφόρων θεσμών και οργάνων πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα τοπικά ή άλλα όργανα που σήμερα υφίστανται και λειτουργούν με το απηρχαιωμένο διοριστικό σύστημα, όπως είναι για παράδειγμα οι σχολικές εφορείες. Γενικά, η αποκέντρωση της κεντρικής εξουσίας και η μεταφορά διάφορων εξουσιών στις τοπικές αρχές και η εκδημοκρατικοποίηση των θεσμών και των διάφορων οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει ν' αποτελεί ένα από τους κύριους στόχους και επιδιώξεις της πολιτείας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κ. Ερωτοκρίτου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατ' αρχήν θα ήθελα να προβώ σε μια γενική διαπίστωση όσον αφορά το ύψος των δαπανών στους τρεις προϋπολογισμούς. Εξετάζοντας αναλυτικά το ύψος των δαπανών των κοινωφελών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και των τμημάτων του με το οποίο θα ασχοληθώ πιο κάτω, έχω διαπιστώσει ότι σε καμιά περίπτωση στο παρελθόν η τελική δαπάνη δεν ήταν η ίδια όπως η αρχική που προτείνετο στους προϋπολογισμούς. Αντίθετα σε πολλές περιπτώσεις ορισμέ-

να κονδύλια δεν εδαπανούνται, ενώ για άλλα κονδύλια η τελική τους δαπάνη ήταν πολύ ψηλότερη από την αρχική.

Είναι φανερό ότι το ίδιο θα συμβαίνει με τα κονδύλια άλλων Υπουργείων και υπηρεσιών. Επομένως πιστεύω ότι το ύψος των δαπανών που είναι σήμερα ενώπιον της Βουλής, δεν αποτελεί μια ορθή εικόνα του συνόλου των δαπανών και κατ' επέκταση τα δημοσιονομικά ελλείμματα, όπως εμφανίζονται ενώπιον του Σώματος, δεν μπορεί να είναι ορθά. Αν έχω διαπιστώσει σωστά, από τις πρόνοιες δαπανών των τριών προϋπολογισμών, το σύνολο των κονδυλίων που προτείνεται για το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ανέρχεται σε 68 εκατομμύρια λίρες ή περίπου στο 11% των συνολικών δαπανών των προϋπολογισμών για το 1991.

Δεν αρέσκομαι να συγκρίνω τα οικονομικά μεγέθη της Κύπρου με τα μεγέθη των άλλων χωρών, διότι όταν κάνουμε συγκρίσεις πρέπει οι συγκρίσεις να είναι μεταξύ ομοίων ειδών. Όμως πιστεύω ότι το ποσοστό του 11% των συνολικών δαπανών που προορίζεται για τα έργα υποδομής του τόπου μας είναι υπερβολικά χαμηλό.

Δε χρειάζεται να υποδείξω σε κανένα, τόσο την ηλικία όσο και την κατάσταση των έργων υποδομής μας, δηλαδή των δρόμων, των δημόσιων κτιρίων, των αερολιμένων και λιμένων όπως επίσης δε χρειάζεται να υποδείξω το χαμηλό επίπεδο ορισμένων βασικών υπηρεσιών όπως είναι η πολιτική αεροπορία, οι χερσαίες μεταφορές και τα ταχυδρομεία. Αν συγκρίνουμε την Κύπρο -και είπαμε πιο πάνω ότι θα πρέπει να συγκρίνουμε μόνο μεταξύ ομοίων ειδών- με άλλες χώρες που εντάσσονται στο γενικό ευρωπαϊκό χώρο, θα δούμε ότι η κατάσταση των περισσότερων δρόμων, ιδιαίτερα της υπαίθρου, δεν έχει αναβαθμιστεί και βρίσκεται σχεδόν στην εποχή της αποικιοκρατίας.

Το φαινόμενο του κακού προγραμματισμού, των σχεδιασμών των έργων, της χρήσης των ακατάλληλων υλικών και της μη σωστής επίβλεψης συνεχίζονται με αποτέλεσμα να επιβαρύνουν το δημόσιο με τεράστια ποσά. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων παρουσιάζει τρομερές ελλείψεις και αδυναμίες στον προγραμματισμό και σχεδιασμό των έργων. Στον τομέα του προγραμματισμού νέων έργων δε λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες δυνατότητες και το διαθέσιμο προσωπικό του Τμήματος, με αποτέλεσμα να δημιουργείται υπερφόρτωση του Τμήματος με έργα πέραν των δυνατοτήτων του, τόσο στον τομέα των μελετών όσο και στον τομέα των κατασκευών.

Οι μηχανισμοί επίβλεψης και ελέγχου των έργων έχουν εξασθενήσει με αποτέλεσμα να προκαλούνται καθυστερήσεις στην προώθηση των νέων έργων, όπως φαίνονται από τα παραδείγματα που θα αναφέρω πιο κάτω.

Στο στάδιο κατασκευής των έργων λαμβάνονται αποφάσεις για βελτιώσεις και σημαντικές αλλαγές ή για αναβάθμιση των χαρακτηριστικών των έργων, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η ομαλή εκτέλεση των συμβολαίων και να δημιουργούνται καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις στα έργα. Οι σοβαρότερες περιπτώσεις, που ενδεικτικά αναφέρονται και στην Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή, είναι ο παρακαμπτήριος δρόμος Λεμεσού μέχρι την Ερήμη, ο νέος δρόμος Λευκωσίας - Λεμεσού, οι δρόμοι Φρενάρους - Σωτήρας, Καλοπαναγιώτη - Πεδουλά, Λεμεσού - Πλατρών, η Λεωφόρος Νίκου Παττίχη στη Λεμεσό και άλλοι. Οι δρόμοι μας και το σύστημα χερσαίων μεταφορών αποτελούν το σημαντικότερο τομέα εσωτερικής υποδομής προς τον οποίο πρέπει να στραφεί η μεγαλύτερη δυνατή κυβερνητική προσοχή. Η κυβέρνηση εξαγγέλλει διάφορα σχέδια για ανάπτυξη της υπαίθρου

που αναμφίβολα θα περιορίσουν την αστυφιλία, αλλά παραβλέπει τη βασικότερη προϋπόθεση που είναι η σύνδεση της υπαίθρου με τις πόλεις με ικανοποιητικό οδικό δίκτυο και κατάλληλες μεταφορές.

Δυστυχώς για τους περισσότερους δρόμους που προγραμματίζονται εξακολουθούν να σημειώνονται παραλείψεις και λάθη στα στάδια της μελέτης και ετοιμασίας των εγγράφων των προσφορών, που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πρόσθετων εργασιών, την υποβολή αιτήσεων από τους εργολάβους, τη χρήση υλικών που δεν πληρούν τις προδιαγραφές και τα πρότυπα και γενικά την αύξηση του κόστους των έργων. Επιπρόσθετα διαπιστώνεται ότι μετά την έναρξη των εργασιών για την εκτέλεση οδικών έργων προκαλούνται καθυστερήσεις και αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις λόγω μη έγκαιρης μετακίνησης/ επανεγκατάστασης υφιστάμενων υπηρεσιών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρχών.

Αναφερόμενος ειδικότερα στην επαρχία Λεμεσού θα ήθελα να παρατηρήσω ότι κύριες αρτηρίες όπως οι δρόμοι Λεμεσού - Πλατρών, Σαϊττά - Πέρα Πεδίου - Πλατρών, Πλατρών - Προδρόμου, κατά το μέγιστο μέρος τους βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Ορισμένοι από τους δρόμους των Κρασχωριών είναι οι ίδιοι από την εποχή της αποικιοκρατίας. Οι δρόμοι Παρεκκλησιάς - Επταγώνιας, Γερμασόγειας - Ακρούντας - Αρακαπά, Αγίας Ειρήνης - Κορφής, Αγίου Μάμα - Τριμίκλινης είναι σε κακά χάλια. Ο δρόμος Κυπερούντας - Χανδριών - Αγρού και Αγρού - Παλαιχωριού που τόσο πολυσυζητήθηκε στο παρελθόν ακόμη παραμένει στα χαρτιά, στις μελέτες και τους σχεδιασμούς. Αυτή η αρτηρία είναι ζωτικής σημασίας για την Πιτσιλιά, τα θέρετρα μας και γενικότερα για την οικονομία του τόπου και ως ελπίζουμε ότι σύντομα θα γίνει ορθός προγραμματισμός και επίσπευση της εκτέλεσης των οδικών αυτών έργων καθώς επίσης και γενικότερα του οδικού δικτύου της υπαίθρου της Λεμεσού, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι εκείνο των άλλων επαρχιών είναι καλύτερο. Μόνο έτσι πιστεύω θα μπορέσουμε να κρατήσουμε την υπαίθρο, παρόλο που τα περισσότερα χωριά μας κατάντησαν γηροκομεία.

Ένα άλλο σημαντικό έργο πρωταρχικής σημασίας είναι και ο δρόμος Λεμεσού - Πάφου. Ας ελπίζουμε ότι ο σχεδιασμός του και άλλες διαδικασίες θα αποπερατωθούν σύντομα, για να αρχίσει η εκτέλεση του έργου που αναμφίβολα θα συμβάλει στην ανάπτυξη του τόπου. Για την αναγκαιότητα της βελτίωσης του οδικού δικτύου των άλλων επαρχιών δε θα αναφερθώ, καθότι θα μιλήσουν και άλλοι συνάδελφοι του κόμματός μου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ένα άλλο θέμα που θα ήθελα να θίξω με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών είναι και το θέμα της λιμενικής ανάπτυξης. Δε μου διαφεύγει το γεγονός ότι ο τομέας της λιμενικής ανάπτυξης εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Αρχής Λιμένων. Πιστεύω όμως ότι δεν πρέπει να εκφεύγει της προσοχής της Εκτελεστικής Εξουσίας η οποία όπως είναι γνωστό ασκεί εποπτικό ρόλο και διορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής. Είναι επιτακτική η ανάγκη για κανονική και αποδοτική λειτουργία των λιμανιών μας, λόγω της τεράστιας σημασίας που έχει για τον τόπο στην παροχή υπηρεσιών όπως είναι η εμπορική ναυτιλία, το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο, το διαμετακομιστικό εμπόριο και άλλες.

Δυστυχώς όμως η κατάσταση στα λιμάνια μας δεν είναι καθόλου ικανοποιητική και μάλιστα σε μια αρκετά δύσκολη καμπή στην ιστορία της χώρας μας

και παράλληλα τη στιγμή που η Κύπρος προσπαθεί να αυξήσει το ρόλο που διαδραματίζει ως συγκοινωνιακός κόμβος στην πλευρά αυτή της υδρογείου και ειδικότερα της ανατολικής Μεσογείου. Η συνεχής πρόχειρη αντιμετώπιση εκ μέρους της κυβέρνησης των τεράστιων προβλημάτων που απασχολούσαν και απασχολούν τα λιμάνια σήμερα, ήταν η συσσώρευσή τους σε σημείο πραγματικά ανησυχητικό και επικίνδυνο για το εμπόριο και την οικονομία του τόπου γενικότερα.

Ειδικά θα αναφερθώ στο λιμάνι της Λεμεσού στη σημερινή του κατάσταση και σε ορισμένα από τα βασικά προβλήματά του. Το λιμάνι Λεμεσού έχει εξαιρετικά γνωρίσματα. Διαθέτει εύκολη και ασφαλή προσέγγιση για τα πλοία και έχει ικανοποιητικό κύκλο στροφής στην εσωτερική λεκάνη. Επίσης οι κυματοθραύστες περικλείουν μεγάλο θαλάσσιο χώρο, που δίνει τις δυνατότητες για μελλοντικές επεκτάσεις. Ιδιαίτερο όμως γνώρισμα που το ξεχωρίζει από πολλά λιμάνια είναι ότι διαθέτει μεγάλους χερσαίους χώρους. Επιπρόσθετα έχει και προνομιακή γεωγραφική θέση που το τοποθετεί σχεδόν στην πορεία όλων των συνδέσεων της ανατολικής Μεσογείου. Το λιμάνι όμως δυστυχώς έχει σοβαρά προβλήματα μερικά των οποίων είναι και τα ακόλουθα:

Πρώτιστο πρόβλημα που χρήζει άμεσης λύσης θεωρείται η άμεση επέκταση του λιμανιού και η δημιουργία νέου κρητιδώματος μήκους 800 μέτρων με βύθισμα 15 μέτρα. Αυτό είναι αναγκαίο για να μπορεί το λιμάνι να εξυπηρετεί τα νέα πλοία (Mother Vessels) που θα δρομολογήσουν οι ναυτιλιακές εταιρείες που διεξάγουν υπερπόντια ταξίδια για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο. Το λιμάνι σήμερα διαθέτει κρητιδώματα με μέγιστο βύθισμα δυστυχώς 10.50 μέτρα, που δε μπορεί να εξυπηρετήσει τα πιο πάνω πλοία.

Είναι αξιοσημείωτο να τονιστεί ότι οι ναυτιλιακές αυτές γραμμές σκοπεύουν σε κάθε γεωγραφική περιοχή να χρησιμοποιούν μόνο ένα λιμάνι για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο και κατά συνέπεια, αν η Λεμεσός δεν είναι σε θέση έγκαιρα να εξυπηρετήσει τα εν λόγω πλοία, τότε αναπόφευκτα θα χαθεί το διαμετακομιστικό εμπόριο. Ήδη από πληροφορίες μου εξαιτίας του μη επαρκούς βυθίσματός του χάθηκε ένας μεγάλος αριθμός εμπορευματοκιβωτίων σε διαμετακόμιση. Γιατί ενώ οι ναυτιλιακές εταιρείες Maersk Line της Δανίας, Nyk Line της Ιαπωνίας και η President Line της Αμερικής εξέφρασαν έντονο ενδιαφέρον να χρησιμοποιήσουν τη Λεμεσό για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο, εντούτοις λόγω του μικρού βυθίσματος του λιμανιού χρησιμοποίησαν άλλα γειτονικά λιμάνια.

Η εταιρεία Scandutch πρόσφατα εγκατέλειψε το λιμάνι Λεμεσού με σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία μας, γιατί το λιμάνι δεν είναι σε θέση να δέχεται τα πλοία της νέας γενιάς, είναι ψηλά τα κόστα και οι αρμόδιοι, κυρίως η Αρχή Λιμένων, ολιγόρησε να κάμει τα αναγκαία έργα στο λιμάνι παρά τις προειδοποιήσεις διάφορων παραγόντων που διακινούνται μέσα στα λιμάνια και άλλων εμπειρογνομόνων. Η Αρχή για οκτώ ολόκληρα χρόνια αντιτίθετο στην προώθηση οποιωνδήποτε νέων σημαντικών επεκτάσεων ή εκβαθύνσεων του λιμανιού Λεμεσού.

Εξοπλισμός. Για να μπορέσει το λιμάνι να εξυπηρετεί τόσο το υφιστάμενο διαμετακομιστικό εμπόριο όσο και τα κυπριακά φορτία σε εμπορευματοκιβώτια επείγει η άμεση εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανημάτων στοιβασίας.

Φορέας. Σημαντικός παράγοντας για αύξηση της παραγωγικότητας είναι και η άμεση λύση του φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την ευθύνη της διακίνησης και στοιβασίας των εμπορευματοκιβωτίων. Πάγια θέση μας είναι ότι η εργασία αυτή πρέπει να παραμείνει στον ιδιωτικό τομέα τόσο για την καλύτερη και πιο αποδοτική εξυπηρέτηση, όσο και για διατήρηση των κόστων σε χαμηλά επίπεδα.

Κόστα. Είναι γενικά παραδεκτό ότι τα κόστα στα λιμάνια μας σήμερα είναι πολύ ψηλά συγκριτικά με τα άλλα λιμάνια, γι' αυτό πρέπει να μειωθούν. Η μείωσή τους θα προκύψει μεταξύ άλλων και από την αύξηση της αποδοτικότητας του λιμανιού σαν σύνολο αλλά και τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για ορθολογιστική λύση των υφιστάμενων προβλημάτων.

Εργάσιμες ώρες. Είναι αναγκαίο να εφαρμοσθεί σύστημα λειτουργίας του λιμανιού πάνω σε 24ωρη βάση.

Εργατικές σχέσεις. Βασική προϋπόθεση για ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του λιμανιού της Λεμεσού και γενικά των λιμανιών μας είναι οι καλές εργατικές σχέσεις. Δυστυχώς όμως υπάρχουν σοβαρά προβλήματα μεταξύ του προσωπικού της Αρχής με την ίδια την Αρχή Λιμένων και άλλων εργαζομένων στο χώρο του λιμανιού.

Τα θέματα αυτά έχουν απασχολήσει πρόσφατα και την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων που τα μελέτησε σε αρκετές συνεδρίες της. Έχει ήδη κυκλοφορήσει το προσχέδιο της Έκθεσης και σύντομα θα απασχολήσει την ολομέλεια του Σώματος. Πιστεύω όμως ότι τα θέματα αυτά είναι σοβαρότατα και οι υπεύθυνοι για τη σημερινή κατάσταση των λιμανιών που οδήγησε στην απώλεια εσόδων του δημοσίου ύψους εκατομμυρίων λιρών, οποιοδήποτε και αν είναι, πρέπει να τιμωρηθούν. Παρόλο που πολλά θα μπορούσαν να ληφθούν εν τούτοις όμως επειδή σύντομα το θέμα αυτό θα είναι ενώπιον του Σώματος, δε θα ήταν φρόνιμο να επεκταθώ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχοντας υπόψη τα χρονικά περιθώρια που μου παρέχονται, θα ασχοληθώ και με το τελευταίο θέμα που πιστεύω είναι ζωτικής σημασίας για τη Λεμεσό και τον τόπο γενικότερα, δηλαδή τη δημιουργία μαρίνας και ψαρολιμανιού.

Το έργο αυτό αναμφίβολα θα συμβάλει θετικά στην οικονομία του τόπου και την ανάπτυξη του μόνιμου τουρισμού μας. Παρόλο που στο παρελθόν έγιναν διάφορες σκέψεις και δόθηκαν υποσχέσεις από τους αρμοδίους εντούτοις όμως μέχρι σήμερα τίποτε το συγκεκριμένο δεν υπάρχει. Είναι απ' όλους παραδεκτό ότι η δημιουργία μαρίνας και ψαρολιμανιού στη Λεμεσό είναι μια άμεση αναγκαιότητα. Ελπίζουμε ότι σύντομα το πρόβλημα θα λυθεί έτσι που το έργο να δρομολογηθεί και εκτελεστεί το συντομότερο δυνατό, γιατί ήδη έχουμε καθυστερήσει τρομερά και το δημόσιο έχει ζημιωθεί τεράστια ποσά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Ο Γενικός Γραμματέας του ΔΗΚΟ συνάδελφος Αλέξης Γαλανός, αποτιμώντας τον πολιτικό ισολογισμό του 1990, διέγραψε μ' ενάργεια τους θανάσιμους κινδύνους που αντιμετωπίζει σήμερα το καταταλαίπωρο κυπριακό πρό-

βλημα κι έδωσε το σωστό στίγμα για τις δυνατότητες -ή, ακόμα καλύτερα, για τις πιθανότητες- (τις λίγες, ατυχώς, πιθανότητες, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι) για την εθνολογική επιβίωση του καταχειμαζόμενου κυπριακού ελλητισμού. Εμείς του ΔΗΚΟ μιλάμε για λιγοστές πιθανότητες επιβιώσής μας μετά την πτωτική φορά από τη σωστή και σωστική πρωτοβουλία της εξαγγελίας από τον πρόεδρο Κυπριανού του πλαισίου λύσης του πολιτικού μας θέματος, εδραζόμενου στ' οργανόγραμμα και στις γνωστές προτάξεις των βασικών πτυχών του κυπριακού προβλήματος. Μιλήσαμε για πτωτική φορά, γιατί η από μέρους μας θελούσια απόρριψη των σωστικών υποδομών κι η μοιραία απόκλιση μας από τους σωστούς δρομοδείκτες, τις προτάξεις, μας οδήγησε στο χαμηλότερο σκαλοπάτι της εθνικής ταπείνωσης και του εθνικού πανευτελισμού, μ' απρόσμενες τις τελικές της απολήξεις. Και δεν περιοριστήκαμε σ αυτά μονάχα. Μα βαδίσαμε γυμνοί και τετραχλησιμένοι, γυμνοί από σημαίες κρατικές και τ' άλλα κρατικά μας σύμβολα, υπείκοντες στα κελεύσματα και στις επινεύσεις του Ντενκτάς, σαν να 'μασταν οι θλιβεροί νικημένοι Ιανοί στην Χοιροκοιτίασ τ' αναχώματα από τους Μαμελούκους ή τραγικοί Ιδαλγοί περιηγόμενοι εις διεθνή περίγελω από κάποιους Σαλαδίν, ή ακόμα οι μετά της θλιβερής και περιπύστου Μαντζικέρτ, της λακριμάμπιλε μπέλλουμ, οι λείχειροι και ραχοφορούντες αυτοκράτορες Ρωμανοί, αθύρματα στα χέρια ενός καινούργιου Αλπ-Αρσλάν θριαμβευτή!

Κι όμως οι πτωχοπρόδρομοι της τραγικής κυπριακής πολιτικής σκηνής πισωδρομήσαμε ακόμα πάρα πέρα. Έτσι μετά την υποστολή του τετραπύχου των προτάξεων -προτάξεων που στάθηκαν η συνισταμένη της μοναδικής μετά το τραγικό 74 πανεθνικής της Αθήνας-αποσκορακίσαμε και τις ομόφωνες αποφάσεις της πενθήμερης σύσκεψης του Εθνικού του Δεκέμβρη του 88.

Σ' αντιδιαστολή με τη δική μας θέση για αποχώρηση όλων των ξένων στρατευμάτων, οι προτάσεις ή ιδέες Κουεγιάρ του Ιούλη του 89, που ο πρόεδρος Βασιλείου και άλλοι ασμένως αποδέχτηκαν ως τροφή για σκέψη, ευαγγελίζονται την ισοροπημένη παρουσία ελληνικού και τουρκικού στρατού. Και το επιχείρημα που αυτόματα προκύπτει είναι τούτο: Πώς και με ποιο επιχείρημα θα εγερθεί στη διάρκεια του διαλόγου θέμα αποχώρησης όλων των τούρκικων στρατευμάτων κατοχής κι αποστρατικοποίησης σαν προϋπόθεση λύσης;

Η προϋπόθεση για λύση, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, προσδιορίζεται από την «οροφή» και την αρχή της εξισορρόπησης της παρουσίας των τουρκικών και των ελληνικών στρατευμάτων. Όμως οι ιδέες-τροφοί (τροφοί με την έννοια της τροφού μάνας-γης) Κουεγιάρ αλλά και οι επινεύσεις άλλων στέκονται εμμεσότητα και στο θέμα των εποίκων αποφαινόμενες απλά και μόνο πως θα διεξαχθεί συζήτηση «δημογραφικών θεμάτων», στα πλαίσια της λύσης. Έτσι όμως οδηγούμαστε από την αποχώρηση όλων των εποίκων, του Εθνικού Συμβουλίου του 88 και της πανεθνικής της Αθήνας, έντιμοι κ. συνάδελφοι, στην αρχή της μονιμοποίησης αλλά και της νομιμοποίησης της παρουσίας των εποίκων. Ακούστηκαν, μάλιστα, κι από τη δική μας την πλευρά φωνές για ιδιάζουσας αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών θεμάτων των εποίκων, ενώ η απάνθρωπη συμπεριφορά του Αττίλα που στοχεύει με τον εποικισμό στην οριστική μας εξαφάνιση από την πολυχιδύχρονη πολιτισμική κι ιστορική κοιτίδα και πανάχραντη γη μας, τους αφήνει παντελώς ανάλητους. Πρόσθετα κι ενώ με βάση τις δικές μας θέσεις όλοι οι πρόσφυγες θα πρέπει να επιστρέψουν -κι αν οι Τουρκοκύπριοι επιθυμούν να παραμεινουν, να γίνουν διευθετήσεις για τη στέγασή τους- οι ιδέες τροφοί ντε Κουεγιάρ συνιστούν περιορισμούς σε βαθμό οριστικής εξουδετέρωσης. Έτσι

εισάγεται κι εδώ η αρχή της οροφής κι η προτεραιότητα της επιστροφής ουσιαστικά ενταφιάζεται. Αντίθετα με κάθε έννοια λογικής και ηθικής, προτεραιότητα δε δίνεται σ' όσους διώχτηκαν απ' τη γη και τα σπίτια τους, μα σ' αυτούς που μένουνε στα σπίτια μας, ακόμα και στους έποικους!

Στη ρητή και κατηγορηματική απόφασή μας για κατοχύρωση κι εφαρμογή της ελεύθερης εγκατάστασης, διακίνησης και απόκτησης περιουσίας σ' ολόκληρη την Κύπρο και για όλους τους κατοίκους της εισάγονται οι πρωτόφαντες αρχές των περιορισμών σ' όλες τις βασικές ελευθερίες: Και στη διακίνηση με την πρόνοια των προγραφών σε πολίτες που θα τους απαγορεύεται η ελεύθερη διακίνηση και με τη ρητή πρόνοια για ποσοστιαία αναλογία για μόνιμη πληθυσμιακή πλειοψηφία.

Έτσι για χάρη παραδείγματος και μόνο τονίζεται πως και στην απίθανη περίπτωση του κάποιου βουλευτή-πρόσφυγα απ'εμάς, που θα παλινοστούσε και με την προϋπόθεση πως θα του επιτρεπόταν από τις τουρκικές αρχές κάτι τέτοιο-αν το παιδί που θα γεννούσε συνιστούσε μέτρο και σταθμό ανατροπής του δημογραφικού εκτοπίσματος της τούρκικης πλάστιγγας, θα διωχόταν για να συντηρηθούν τα πλαστά δημογραφικά σκευάσματα.

Τέλος, στο μέγιστο θέμα της απόκτησης περιουσίας προνοείται η απάνθρωπη ρήτρα -απαράλλαχτα σαν στ' ομόλογο του Σάυλωκ η απόκτηση τμήματος της σάρκας δανεισθέντος- για μόνιμη τούρκικη πλειοψηφία στην ιδιοκτησία γης στο τουρκοκυπριακό προτεκτοράτο!

Έτσι ενώ για τους αρχαίους πρόγονούς μας κι η σκέψη να προσφέρουν-γίν και ύδωρ (συμβολικά λίγες σταγόνες και λίγο χώμα από τη γη τους) στον επιδρομέα που τα ζήτηγε συνιστούσε πράξη εθνικά προδοτική κι εντελώς αδιανόητη, εμείς -εμείς που στη διαπασών κορδακιζόμενοι, τρις του μήνα διακηρύττουμε πως την πατρίδα «ουκ ελάττω παραδώσομεν μα αντίθετα πλείω και αρείω όσης αν παραδεξόμεθα», προσφέρουμε κουβαρντάδικα κι εσαεί -στο διηνεχές- στον κατακτητή τη συντριπτική πλειοψηφία της γης μας. Μα τότες για ποια πατρίδα θα μιλάμε, φίλοι κύριοι συνάδελφοι, όταν με την ίδια την υπογραφή μας θα την έχουμε εφτασφράγιστη προσφέρει παντοτινά στον Τούρκο;

Προβάλλεται ακόμα το επιχείρημα από αυτούς που δεν απέρριψαν τις ιδέες Κουεγιάρ σαν τροφή και για σκέψη για τη σύνταξη περιγράμματος για τη διαπραγμάτευση της λύσης πως το περιεχόμενό τους δε θα 'ναι δεσμευτικό. Από τη στιγμή όμως που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αρνήθηκε, παρόλον ότι του ζητήθηκε πολλές φορές από το Δημοκρατικό Κόμμα να σχολιάσει έστω τις ιδέες τούτες και από τη στιγμή που αποδέχτηκε το περιεχόμενο των δυο εναρκτήριων δηλώσεων Κουεγιάρ που τις περιλαμβάνουν, θεωρούνται, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ως βάση διαπραγμάτευσης. Και τι σημαίνει βάση διαπραγμάτευσης; Απλούστατα η δική μας η πλευρά αν δεν προσπαθήσει έστω και τώρα να καταστήσει σαφές στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, το Συμβούλιο Ασφαλείας και γενικά στη διεθνή κοινότητα πως δε συζητά καν λύση με τέτοιες πρόνοιες, την ώρα της διαπραγμάτευσης έχει η δική μας η πλευρά μόνο δυο επιλογές: 'Η να προχωρήσει σε περίγραμμα μιας λύσης που θα μονιμοποιεί το τουρκικό προγεφύρωμα στην Κύπρο, όπως αποδείξαμε πιο πάνω πως θ' αναγκαστούμε να πράξουμε, ή να αρνηθεί να διαπραγματευτεί με βάση τις αρχές των ιδεών Κουεγιάρ, οπότε θα εκθέσει την Κύπρο διεθνώς για υπαναχώρηση κι αδιαλλαξία. Και αντίς να πιστεεί η Τουρκία να αλλάξει τη στάση της και να δεχτεί συμφωνημένη λύση με βάση τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και τις

Συμφωνίες Κορυφής, θα εξοστρακιστούν και θα στραφούν οι πιέσεις στην πλευρά τη δική μας. Υποστηρίζεται ακόμα από αυτούς που δεν απέρριψαν το έγγραφο Κουεγιάρ πως στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων είναι δυνατό να «βελτιωθούν» οι πρόνοιές του. Από τη στιγμή όμως που η Τουρκία παραμένει πεισματικά αμετάθετη στο στόχο της δημιουργίας, εμπέδωσης και νομιμοποίησης του προγεφυρώματος που για χρόνια επιδιώκει διερωτούμαστε, κύριοι συνάδελφοι, τι είναι αλήθεια εκείνο που δημιουργεί την ψευδαίσθηση για τουρκικές υποχωρήσεις; Και μιας και για τόσα χρόνια η Τουρκία δεν άλλαξε στάση και ζητούσε συνεχώς περισσότερα, διερωτούμαστε στ' αλήθεια γιατί θα δεχτεί τώρα λιγότερα, όταν μάλιστα αυτά που επεδίωκε για σαράντα τόσα χρόνια της τα πρόσφερε ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών με το έγγραφο του που εμείς δεν έχουμε απορρίψει. Υπάρχει η παραμικρή ένδειξη για οποιαδήποτε πίεση στην Τουρκία τάχατες από οποιοδήποτε άλλο για εγκατάλειψη των απαράδεκτων αξιώσεών της;

Υπάρχει όμως και κάτι άλλο πολύ σημαντικό. Παρόλο που η Τουρκία με την εισβολή προώθησε σε μεγάλο βαθμό τα σχέδιά της σε βάρος της Κύπρου, τόσο ο αειμνηστος Μακάριος όσο και ο Πρόεδρος Κυπριανού, εξασφαλίζοντας μια σειρά από αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και άλλων Διεθνών Οργανισμών, με τις Συμφωνίες Κορυφής με τον Ντενκτάς, κατάφεραν να υπογράψει ο Ντενκτάς τα πλαίσια λύσης του Κυπριακού που κατοχύρωναν τις θέσεις της πλευράς μας και απέτρεπαν τη μονιμοποίηση και νομιμοποίηση των τουρκικών επεκτατικών και διχοτομικών σχεδίων.

Γιατί λοιπόν και πώς μετά την έναρξη του άνευ όρων διαλόγου πριν από δυο και περισσότερα χρόνια και ενώ τέθηκε χρονοδιάγραμμα μέχρι τον Ιούνιο του 1989 για κατάληξη σε περίγραμμα λύσης με βάση τις δύο Συμφωνίες Κορυφής και τις Αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών -που περιέχονται και κατοχυρώνονται με υπογραφή και του Ντενκτάς στην Συμφωνία του με τον Κυπριανού- καταλήξαμε σήμερα στις ιδέες Κουεγιάρ; Γιατί αναζητήθηκε περίγραμμα κι ενθαρρύνθηκε η υποβολή ιδεών που ανατρέπουν και εξουδετερώνουν τη βάση επίλυσης του Κυπριακού, όπως είχε συμφωνηθεί κι από την τουρκική πλευρά μέχρι το 1979;

Γιατί επιτράπηκε από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στο Ντενκτάς να εγείρει -έστω και να θέσει επί τάπητος- τις νέες του αξιώσεις; Γιατί η δική μας πλευρά, ενώ γνώριζε το μοναδικό λόγο για τον οποίο ο Ντενκτάς θα πήγαινε στη Νέα Υόρκη τον περασμένο Μάρτη, ενθάρρυνε τον κ. Κουεγιάρ να συγκαλέσει τη συνάντηση; Και τι εμποδίζει μέχρι σήμερα τη δική μας πλευρά να επαναβεβαιώσει μ' έγγραφο της προς τον κ. Κουεγιάρ τις θέσεις μας και να καταστήσει σαφές ρητά και κατηγορηματικά πως δε θα καταλήξει, δε θα συζητήσει και δε θα αποδεχθεί περίγραμμα για διαπραγμάτευση λύσης αντίθετης με τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και τις Συμφωνίες Κορυφής;

Με την εμπειρία των διαπραγματεύσεων, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, με την τουρκική πλευρά στα τόσα χρόνια, με την έλλειψη πιέσεων για αλλαγή στην τουρκική στάση κι εγκατάλειψη των επεκτατικών και διχοτομικών σχεδίων της, μπορεί κανείς ειλικρινά να περιμένει χωρίς να τρέφει ψευδαισθήσεις, βελτίωση των απαράδεκτων και εθνικά επικίνδυνων αρχών και προνοιών που εισηγείται ο Κουεγιάρ ως βάση επίλυσης του Κυπριακού στα πλαίσια της διαδικασίας του «άνευ όρων» διαλόγου; Εξάλλου τραγικά ατυχής ήταν η θέση μας αναφορικά με την πρόσφατη αποφυγή προσφυγής στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών από τη δική μας την πλευρά, ενώ οι παραινήσεις για μια τέτοια αποχή από τους

κυριότερους διεθνείς φορείς λήψεως αποφάσεων είναι ενδεικτικοί της αποδεδειγμένης αποτυχημένης δικής μας πορείας πλεύσης. Έτσι εδώ που φτάσαμε η εξεύρεση διεξόδων είναι πολύ δύσκολη.

Μέσα στον κυκεώνα των κοσμογονικών μετεξελίξεων στο διεθνή χώρο και τις αντικειμενικές συγκυρίες αναφορικά με την περιφερειακή και την παγκόσμια εξέλιξη των ισοροπιών δυνάμεων και συμφερόντων, το πιο πιθανό είναι πως κανένας δε θα θελήσει να δώσει προσοχή στην ανάγκη αναστροφής μιας αποδεδειγμένα αποτυχημένης πορείας πλεύσης. Και στο κάτω-κάτω γιατί, φίλοι κύριοι συνάδελφοι, οι τρίτοι να επιδείξουν μια τέτοια βούληση και προοπτική, όταν η ίδια η πλευρά μας, κυριευμένη από το σύνδρομο του πανικού, του ενδοτισμού, της απελπισίας και της ηττοπάθειας, έχει κάμει λάβαρο του αγώνα της θεσπίσματα όπως το περίπυστο (άλλη μια περίπτωση Μαντζικέρτ και τούτη), ψήφισμα 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας;

Συμπερασματικά στο εθνικό, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η κυπριακή ελληνική πλευρά θα πρέπει να δρομολογήσει τα πιο κάτω.

1. Να αποστείλει σαφέστατο το μήνυμα προς τον Ο.Η.Ε πως απορρίπτονται κάποιιοι δείκτες μα κι ιδέες, καθώς κι άλλα θλιβερά σκευάσματα που στηρίξαν ως τα τώρα μια αποδεδειγμένα αποτυχημένη προσέγγιση επίλυσης του προβλήματος. Δεν είναι καθόλου δύσκολο να πειστούν οι στοιχειωδώς έστω καλής θέλησης τρίτοι πως το Κυπριακό λοξοδρόμησε από τις αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, γεγονός που το καθιστά όχι μονάχα δυσεπίλυτο μα το μετατρέπει σε επικίνδυνο πύργο πάνω στην αέναα μετακινούμενη και καυτή άμμο της Μεσόγειας θάλασσας. Να πάρουν μ' άλλα λόγια τα όργανα του Ο.Η.Ε. μήνυμα πως μελλοντικά θα πρέπει να λειτουργούν μόνο βάσει των αρχών του οργανισμού τους και καμιάς άλλης.

2. Θα πρέπει να ληφθούν δραστικά μέτρα, όχι μονάχα πολιτικοδιπλωματικά μα και στρατιωτικά, που θα στείλουν σαφές το μήνυμα στην 'Αγκυρα πως καθημερινά το κόστος που θα καταβάλλει από την παρουσία της στην Κύπρο θα διευρύνεται και θα μεγιστοποιείται. Πως θα υπάρξει τρομερό κόστος σ' όλο το πλέγμα της ελληνοτουρκικής αντιπαράταξης αν επιχειρήσει καινούργια επέκταση στο μη κατεχόμενο τμήμα της Δημοκρατίας και πως, το σπουδαιότερο ίσως υπάρχει δυνατότητα κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις κι εκδίωξης ακόμα των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων από την Κύπρο.

Τέλος να ληφθεί συλλογικά απόφαση στην Ελλάδα και στην Κύπρο πως δεν πρόκειται να γίνει ποτέ αποδεκτή οποιαδήποτε λύση προταθεί που δε θα κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων ανεξαιρέτα των πολιτών της Κύπρου και που δε θα εγκαθιδρύει ένα βιώσιμο αντικειμενικά λειτουργικό και δημοκρατικό κράτος. Ακόμα να σταλεί το μήνυμα πως δε θα γίνει ποτέ αποδεκτή λύση που θα νομιμοποιεί δικαίωμα παρουσίας και παρέμβασης της 'Αγκυρας στον κυπριακό χώρο. Και να συνειδητοποιηθεί πως οποιαδήποτε απόκλιση απ' αυτά είναι καλύτερο ακόμα και το υπάρχον αποκρουστικό Status quo, εκτός κι αν - όπως προσφύεστατα έχει λεχθεί- οι Έλληνες της Κύπρου έχουμε φτάσει σε τέτοιο βαθμό απελπισίας κι απόγνωσης που αποφασίσαμε να αυτοκτονήσουμε σήμερα από το φόβο πως θα πεθάνουμε από κάποια πάθηση μεθαύριο. Κι ορισμένες ενδείξεις (για να μην πούμε κι αποδείξεις) και μηνύματα που καταπέμπονται τον τελευταίο ιδιαίτερα καιρό από το προεδρικό αλλά κι από αλλού, από κάποιους άλλους πολιτικούς σχηματισμούς, καταπαείθουν πως μερικοί έχουν κι όλας αποφασίσει κάτι τέτοιο.

Όμως μαζί μας, στις γραμμές μας, στις γραμμές του κυπριακού λαού υπάρχουν πολλοί κι ικανοί να στηρίξουν στα μετερίζια του αγώνα τα λάβαρα της λευτεριάς και της αντίστασης.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, να προσθέσουμε δυο λόγια με την ευκαιρία των προϋπολογισμών. Στ' ανεπίτρεπτα τα λάθη και μεγάλα μας τη δυσνόητη και σε νηπιακούς ακόμα εγκεφάλους βραδυπορία μας να σπεύσουμε να υποβάλουμε την αίτηση ένταξής μας στην ΕΟΚ, όπως απαιτούσε τούτο εξόφθαλμα το εθνικό συμφέρον μας, μ' αποτέλεσμα την αναπόδραστη κι άφευκτη συρροή αιτήσεων προς την ΕΟΚ από μέρους άλλων χωρών και την προϊούσα αναβάθμιση του αντιδραστικού ρόλου της Άγκυρας στην υποβολή της αίτησης ένταξης στην κοινότητα από μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Να μιλήσουμε ακόμα ακροθιγώς έστω για το δράμα της ακριτικής Τηλλυριάς και το ανεκπλήρωτο των υποσχέσεων (προεδρικών κι υπουργικών) για την κατασκευή του δρόμου προς τον Πύργο που οι κάτοικοί της δρόμο ακούνε και δρόμο δεν ξεκρίνουν για πολλά χρόνια τώρα, μάταια ίσως προσδοκούντες -άλλοι μαρτυρικοί Αρτινοί προσκαρτερούντες της Άρτας το γεφύρι- μετά μάλιστα από τις αποκαλύψεις του αρμόδιου υπουργού μας πως σε κάποια σημεία του ανακαλύφτηκαν, λέει, σφάλματα κατασκευαστικά πέντε χρόνια τώρα μετά τους συναφείς οδικούς σχεδιαμούς.

Κι όπως τονίσαμε και στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή που στην παρουσία του εντεταλμένου υπουργού εξέτασε πρόσφατα το θέμα, η μαρτυρική Τηλλυριά δεν εξέπεμψε μόνο το σήμα του κινδύνου, μ' άρχισε κιόλας από δικά μας σφάλματα και μόνο, να βυθίζεται αύτανδρη. Ήδη τ' αποξεχασμένο πια και σ' αλλοτινούς καιρούς ως ηρωικό χαρακτηριζόμενο Μοσφίλι, δίνοντας τη μάχη των οπισθοφυλακών κατέπεσε ήδη στις επάλξεις. Την ίδια μοίρα θα έχουν ασφαλώς σε λίγο τα Πηγαίονα, ο Πάνω Πύργος και τελικά κι ο Κάτω Πύργος. Ήδη όπως στα χρόνια της υστεροβυζαντινής περιόδου, που ο οθωμανισμός κατέτρωγε τα σπλάχνα του κεντρικού μικρασιατικού χώρου, οι παλιότερες κι ονομαστότερες βυζαντινές οικογένειες (οι Δούκες, οι Τσιμισκίδες, οι Φωκάδες κι άλλοι) κατέφευγαν στρουθοκάμηλικά στην Πόλη, το ίδιο σε μικρογραφία ακολουθείται και τώρα στην περίπτωση του Πύργου. Και τίθεται επομένως το ερώτημα: Πότε επιτέλους θα ολοκληρωθεί το διάγραμμα ή το οργανόγραμμα αν θέλετε, κύριοι υπουργοί, για κατασκευή του δρόμου; Σε πέντε, δέκα ή περισσότερα ακόμη χρόνια;

Να πούμε δυο λόγια για το Ντέξελ, που οι ψεσινές απόρρητες εκθέσεις που πήραμε κύριε Πρόεδρε, μιλούν για την ανεπίτρεπτη και αδιανόητη ύπαρξη μολύβδου στο αίμα των εκεί εργαζομένων της τάξης των 80 και 90mg και που αποκρύβονταν;

Να προσθέσουμε ακόμα δυο λόγια για το RAINBOW τ' Ακακίου που τα καθεχρονικά αναβαθμιζόμενα τοξικά απόβλητά του ρύπαιναν και θα ρυπαίνουν εσαεί το περιβάλλον, την ατμόσφαιρα, το έδαφος και το υπέδαφος;

Επιβάλλεται όμως ακόμα να τονίσουμε εμφαντικά, κύριε Πρόεδρε, πως σίγουρα πιστεύουμε στην ανάγκη σοβαρών (κάθετων και οριζόντιων) διαρθρωτικών αλλαγών στο όλο μονοπωλιακό και συγκεντρωτικό σύστημα αγοράς και διανομής των πετρελαιοειδών που καθιστά τις λίγες βιομηχανικές μονάδες οικονομικά αυτοκέφαλες -κι όχι απλά αυτόνομες, κατά την εκκλησιαστική διοικητική ορολογία- επιχειρησιακές καταστάσεις. Και κάποτες -όχι αργά

πιστεύουμε- πρέπει να δούμε και το θέμα τούτο σ' ένα ευρύτατο εκτοπίσματος και βαθμού και αναδιαρθρωτικού και διορθωτικού πλέγματος.

Κύριε Πρόεδρε, μερικές απόψεις στο θέμα τούτο θα παρακαλούσα να καταχωρηθούν στα πρακτικά για να μη σας κουράζω που αφορούν οικονομικές πτυχές του θέματος.

Η εισήγηση του ΔΗΚΟ για προσωρινή -και τονίζουμε εμφαντικά τη λέξη- λύση, συνιστούσε καίρια και αποφασιστικά αντιπληθωριστική κίνηση που θα υποβοηθούσε και βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα τον τόπο. Γιατί σε περίπτωση μιας τέτοιας κίνησης η αμεσότητα του κέρδους για την εθνική οικονομία θα 'ταν όχι μόνο κραυγαλέα κι εξόφθαλμη -το λεγόμενο P.N.B.C., το Price Negotiation Balance Sheet, θα εξισορροπείτο από την καταξίωση των εξοικονομήσεων σε τιμαριθμικές επιδοτήσεις- μα κι ουσιαστικά σωτήρια. Κι αμφιβάλλουμε αν σ' οποιαδήποτε άλλη περίπτωση οι εξοικονομήσεις θα 'ταν τόσο υψηλόβαθμιες όσο στην προκειμένη περίπτωση μεσοπρόθεσμα ακόμα, κι όχι έστω μακροπρόθεσμα. Γιατί εξάλλου είναι και στα νήπια γνωστό πως οι εκάστοτε αυξήσεις στα καύσιμα έχουν αλυσιδωτές προεκτάσεις και εμπλέκουν στο φαύλο κύκλο των συνεχών ωστικών τιμαριθμικών αναταράξεων όλο το εύρος της εθνικής οικονομίας. Οι δικές μας θέσεις δε συνιστούσαν πανάκεια για μόνιμη λύση ή αντίκριση του προβλήματος μα παρεμβολή βραχυπρόθεσμη που θα συντελούσε αποφασιστικά στην καθήλωση του ήδη εκτινασσόμενου προς τα άνω τιμαριθμικού δείκτη (ήδη ο πληθωρισμός κινείται στα επίπεδα του 4%· σχεδόν διπλασιάστηκε), ενώ οι αποφάσεις για αυξήσεις, οι οποιοσδήποτε αυξήσεις, θα αποτελέσουν ουσιαστικό καταλύτη του σημερινού ειρηνικού κι ομαλού status.

Κι είναι πασίγνωστο πως μιας κι αφέθηκε ο πληθωρισμός να κινηθεί ελεύθερα με τις αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων, δε θα μπορέσει να επαναταχθεί και να επαναφερθεί στα σημερινά του έστω επίπεδα, γιατί και τα νήπια ακόμα γνωρίζουν πως οι τιμαριθμικές και πληθωριστικές εκρήξεις (καίρια κι αναπόδραστα εδραζόμενες στις τιμές των καυσίμων) είναι -κατά κανόνα γενικής αποδοχής-ανελαστικές. Οι θέσεις επομένως του ΔΗΚΟ συγκρατούσαν στα σημερινά ζηλευτά ακόμα επίπεδα τις πληθωριστικές κυμάνσεις αντίς να πληρώνουμε στο διηνεκές τα τιμήματα και τα λύτρα μιας βεβιασμένης απόφασης.

Να πούμε τέλος πως θα μπορούσαμε να καθιερώσουμε ειδικό δελτίο για τους επισκέπτες μέσης και μακράς διάρκειας καθώς και για τις υπεράκτιες αλλά και ειδικό δελτίο για τους αγρότες μας, όπως ακριβώς γίνεται και σε άλλες χώρες.

Η πολιτιστική ανάπτυξη της υπαίθρου μπορεί, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να ολοκληρωθεί, αν οι υπό την αλλοτινή μας ιδιότητα του Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας για πολιτιστικά θέματα δεκάδες, για να μην πω εκατοντάδες, σελίδες από εισηγήσεις που έχω υποβάλει στο αρμόδιο Υπουργείο αξιοποιηθούν, μιας κι οδηγούν στη θετική αντίκριση κι επίλυση του όλου θέματος.

Να αναβληθεί, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για ένα τουλάχιστον τρίμηνο η εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, αν όχι για τ' αστικά κέντρα τουλάχιστον για την ύπαιθρο, γιατί ούτε η Ένωση Κοινοτήτων -όπως μ' επανειλημμένα και απελπισμένα σήματά της διαμηνά- αλλά ούτε και το κατ' εξοχήν αρμόδιο σώμα, η ίδια η Βουλή, έχουν ενημερωθεί πλήρως πάνω στο όλο θεσμικό πλαίσιο και τις διατάξεις του Νόμου. Κι αυτό ενώ υπάρχουν σοβαρές επιφυλάξεις κι ενστάσεις πως η νομοθεσία δεν εισάγει απλά καινούργιο, μα σωστό σεισμικό πλαίσιο που ανατρέπει ριζικά τις δημοσιονομικές, κοινωνικές, οικονομι-

κοτεχνικές κι αναπτυξιακές γενικότερα υποδομές της κυπριακής υπαίθρου και θα την πλήξει καίρια κι ανεπανόρθωτα. Δρομολογείται απλούστατα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πρωτοφανής αναστάτωση και μετακίνηση αξιών γης στην ύπαιθρο. Εισάγεται αυστηρότατος έλεγχος χρήσης της γης που θα την επηρεάσει και θετικά και το σπουδαιότερο πολύ αρνητικά. Π.χ. στη Λευκωσία στα νότια κράσπεδα της επαρχίας δε θα μπορούν να χρησιμοποιούν τα μονόσκαλα ή δισκαλα για' ανέγερση κατοικίας αλλά ίσως ούτε και τα πεντάσκαλα' η γη σ' αυτή την περιοχή θ' αξιοποιείται μόνο για γεωργικούς και κτηνοτροφικούς σκοπούς. Έτσι όμως δίδεται το ψευδεπίγραφο μήνυμα πως η Λευκωσία δε χρειάζεται άλλα οικόπεδα μιας και προτάσσεται το επιχείρημα πως τέτοια οικόπεδα υπάρχουν. Όμως τα υπάρχοντα βρίσκονται στα χέρια ολιγοπωλών που θ' αναβαθμίσουν τις τιμές τους σε ύψη αστρονομικά. Το ίδιο περίπου θα ισχύσει και για τις άλλες πόλεις. Τα διάφορα κτήματα γύρω από τις πόλεις που διατίθενται γύρω στις £15,000 το στρέμμα τώρα ουσιαστικά περιέρχονται σε πλήρη εκμηδενισμό μιας κι οι αξίες εξανεμίζονται.

Υπό αμφισβήτηση κι οι διακηρύξεις κι οι διαβεβαιώσεις από μέρους επισήμων πως θα πληγούν μόνο 40 αγροτικές κοινότητες. Και τούτο γιατί απλούστατα θα πληγεί στο σύνολό της η κυπριακή ύπαιθρος.

Τέλος επιβάλλεται να υπογραμμίσουμε την οργανική ανάγκη της άμεσης αναγωγής των πολιτειακών θεσμών μας στην αρχή της ισοπολιτείας. Ότι επιτελέστηκε στο παρελθόν να διευρυνθεί και να ολοκληρωθεί. Η σύσταση ενδοτηματικών επιτροπών, ο σχεδιασμός κι η θεσμοθέτηση της πρακτικής των μεταθέσεων στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, η πάνω σε απόλυτα σχεδόν αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγηση του θεσμού της ανέλιξης στην ίδια υπηρεσία -θεσμούς για την εισαγωγή των οποίων στο παρελθόν ο ομιλητής είχε διαδραματίσει ρόλο πρωταγωνιστικό- (μια προσπάθεια που και στην Ελλάδα προβληματίζει έντονα μετά τα λαμπρά θεσμικά πλαίσια που διέγραψε ο προοδευτικός υπουργός προεδρίας ο Μιλτιάδης Έβερτ) συνιστούν στοιχεία εκ των ων ουκ άνευ για μια ορθά ιδωμένη κι ορθά ιδρυμένη πολιτεία, όπως την οραματίστηκε ο μεγάλος νεοέλληνας φιλόσοφος Κωνσταντίνος Τσάτσος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδούλου.

Α. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται το θέμα είναι ανεξάντλητο και είναι ανάγκη να μιλήσουμε. Είναι γνωστές οι συνθήκες μέσα από τις οποίες καλούμαστε να εξετάσουμε τους κρατικούς προϋπολογισμούς και σε προέκταση την κυβερνητική πολιτική στον οικονομικό, το δημοσιονομικό και κοινωνικό τομέα. Αναμφίβολα κυρίαρχο στοιχείο αυτών των συνθηκών που έχουμε αποτελεί ο συνεχιζόμενος σκληρός αντικατοχικός και απελευθερωτικός αγώνας του λαού μας.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, όπως και στο παρελθόν έτσι και τώρα με την ομιλία του Κοινοβουλευτικού μας Εκπροσώπου, έχει εκφράσει το γενικό πλαίσιο της εκτίμησης και των θέσεων της κατά τρόπο κριτικό αλλά και εποικοδομητικό, με αφετηρία και σκοπό την ενδυνάμωση του οικονομικού μας μετώπου, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας για τη στήριξη και ενίσχυση του πολιτικού μας αγώνα. Μέσα στις σημερινές συνθήκες και

ιδιαίτερα μετά την κρίση στον Περσικό Κόλπο, πιστεύουμε ότι προβάλλουν και ενισχύονται δύο πολύ σημαντικά συμπεράσματα.

Το πρώτο είναι η ανάγκη της οικονομικής περισυλλογής, κυρίως με τον περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών του κρατικού επιπέδου.

Το δεύτερο που προβάλλει επιτακτικά είναι να περάσουμε αποφασιστικά στην πολιτική μιας ορθολογιστικής ανάπτυξης, με κύρια έμφαση στην ανάπτυξη των κλάδων της υλικής παραγωγής με την αξιοποίηση όλου του παραγωγικού δυναμικού του τόπου.

Χαιρετίζουμε την πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει σε οικονομική περισυλλογή στον κρατικό τομέα στα επόμενα δύο χρόνια. Εκφράζουμε επίσης την εκτίμησή μας διότι μέσα από τον προϋπολογισμό του 1991 διαφαίνεται η τάση προς την ορθολογιστική ανάπτυξη με τη διάθεση σημαντικών κονδυλίων για βελτίωση του οδικού δικτύου, ανάπτυξη των υδατικών έργων, της αλιείας και γενικά του γεωργικού κλάδου, καθώς και για την ενίσχυση της κοινωνικής προσφοράς του κράτους στους τομείς της παιδείας και της υγείας του λαού μας.

Η φετινή ενίσχυση του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης με σαράντα και πλέον επιπρόσθετα περίπου εκατομμύρια λίρες είναι σίγουρα ένα αισθητό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι όλα αυτά τα μέσα θα αξιοποιηθούν έγκαιρα από τις κρατικές υπηρεσίες, για να προωθηθούν προς τη λύση τους μια σειρά χρόνιων προβλημάτων και να συμβάλουν στη γενική ανάπτυξη και πρόοδο του τόπου. Ασφαλώς για μας τους Βουλευτές που ζούμε καθημερινά τα προβλήματα του λαού μας δεν είναι ικανοποιητικά αυτά τα μέτρα. Ο τόπος χρειάζεται πολλά, πάρα πολλά έργα ανάπτυξης, χρειαζόμαστε μια ολοκληρωμένη, ορθολογιστική αναπτυξιακή πολιτική, η οποία θα αγκαλιάζει όλους τους κλάδους της υλικής παραγωγής και όλες τις περιοχές του νησιού μας και συνάμα θα υπολογίζει και θα σέβεται το φυσικό περιβάλλον και το οικολογικό σύστημα το τόπου.

Κύριε Πρόεδρε,

Όλα όσα έχω αναφέρει και που αφορούν τους κρατικούς προϋπολογισμούς και την κυβερνητική πολιτική αφορούν άμεσα αλλά και ιδιαίτερα και την επαρχία που εκπροσωπώ, την Πάφο. Η Πάφος, δεν είναι υπερβολή αν αναφέρω ότι από της ανεξαρτησίας της Κύπρου ήταν περίπου ο φτωχός συγγενής σε έργα ανάπτυξης. Το γεγονός αυτό οφειλόταν σε δύο βασικούς λόγους. Στη μη ορθολογιστική πολιτική ανάπτυξης και στην απόσταση της Πάφου από το κέντρο.

Τα τελευταία όμως χρόνια -και ειδικότερα ύστερα από τον περιορισμό του ζωτικού χώρου- μπήκε και η Πάφος στην πορεία κάποιας ανάπτυξης η οποία όμως παρουσιάζεται έντονα ανισομερής, ανορθόδοξη και απρογραμματίστη. Παρατηρείται μια γοργή ανάπτυξη στον τουρισμό χωρίς να προηγούνται τα αναγκαία έργα υποδομής, χωρίς να σταθμίζονται οι επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ο τουριστικός κλάδος ανάπτυξης προσελκύει ολοένα και περισσότερο εργατικό δυναμικό, με αποτέλεσμα να περιορίζεται το δυναμικό απασχόλησης στη γεωργία, στη βιομηχανία και στο εμπόριο, να ενισχύεται η ανισόρροπη ανάπτυξη σε βάρος των κλάδων της υλικής παραγωγής.

Στο γεωργικό τομέα σημειώθηκε πριν λίγα χρόνια κάποια ανάπτυξη στη δενδροκαλλιέργεια και σε εποχειακές φυτείες, ύστερα από την αξιοποίηση των αρδευτικών έργων. Στην πορεία όμως αναστάληκε αυτή η γεωργική ανάπτυξη, πρώτα λόγω της έλλειψης μιας οργανωμένης πολιτικής εμπορίας των προϊόντων και τώρα λόγω και της έλλειψης εργατικού δυναμικού.

Το ΑΚΕΛ για χρόνια τώρα κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, ότι αν επιτραπεί να συνεχιστεί η ανορθόδοξη και ανεξέλεγκτη ανάπτυξη σίγουρα θα επηρεαστεί κατά τρόπο σοβαρά αρνητικό το μέλλον της Πάφου. Εμείς δε διαφωνούμε με την τουριστική ανάπτυξη της Πάφου. Αντίθετα βλέπουμε ότι έχει αρκετά περιθώρια, όμως θέλουμε να υποστηρίξουμε αποφασιστικά να γίνει προγραμματισμένα και ορθολογιστικά η όποια τουριστική ανάπτυξη μπορεί να γίνει στην Πάφο.

Μιλώντας όμως γενικότερα για την οικονομικο-κοινωνική κατάσταση της Πάφου, στα πλαίσια των σημερινών συνθηκών και δεδομένων και για να βοηθηθεί η Πάφος να μπει σε μια γρήγορη και ορθή πορεία ανάπτυξης, πιστεύω ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν τα ακόλουθα προβλήματα:

1. Επιβάλλεται η επίσπευση της κατασκευής του νέου δρόμου διπλής κατεύθυνσης Πάφου - Λεμεσού όπως και η υλοποίηση των κυβερνητικών εξαγγελιών για αναβάθμιση του αεροδρομίου Πάφου.

2. Παρόλο που η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει σημαντική βοήθεια γενικά για τους δήμους, θεωρούμε ότι οι δήμοι Πάφου και Πόλης Χρυσοχούς, λόγω της οικονομικής τους κατάστασης, χρειάζονται μεγαλύτερη αρωγή και βοήθεια για να αντιμετωπίσουν τα χρόνια και οξύτατα προβλήματα όπως είναι το αποχετευτικό σύστημα, το οδικό και συγκοινωνιακό πρόβλημα, οι ανάγκες για πολιτιστικούς και αθλητικούς χώρους και άλλα.

3. Στο σοβαρό κοινωνικό τομέα της υγείας σημειώνουμε τη θετική πρόοδο, τόσο παγκύπρια όσο και επαρχιακά, η οποία εκφράζεται με τα νέα νοσοκομεία, την καλύτερη επάνδρωση και τον καλύτερο εξοπλισμό τους, με τη διάθεση περισσότερων οικονομικών πόρων για θεραπεία ασθενών, για μετεκπαίδευση και ειδίκευση προσωπικού και άλλα.

Αυτό που χρειάζεται περισσότερο η Πάφος σ' αυτό τον τομέα, είναι κατά πρώτο λόγο η επάνδρωση του νέου νοσοκομείου με όλες τις ιατρικές ειδικότητες και ο πλήρης εξοπλισμός με όλα τα σύγχρονα μέσα, η περαιτέρω αναβάθμιση του νοσοκομείου Πόλης Χρυσοχούς και των υγειονομικών κέντρων της υπαίθρου και η συστηματοποίηση των ιατρικών επισκέψεων σε απομακρυσμένα και απομονωμένα από τις συγκοινωνίες χωριά.

4. Στον επίσης σοβαρό κοινωνικό τομέα της παιδείας, πέρα από τα γενικά προβλήματα εκσυγχρονισμού της ύλης και των προγραμμάτων, της μάστιγας των φροντιστηρίων και άλλων, στην Πάφο τα ιδιαίτερα προβλήματα που προβάλλουν είναι η βελτίωση του εξοπλισμού των σχολείων και η βελτίωση και επέκταση των σχολικών κτιρίων. Ιδιαίτερα οξύ αυτό το πρόβλημα των κτιρίων, παρουσιάζεται στη μείζονα περιοχή της πόλης της Πάφου, στα γύρω χωριά και στην περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς.

5. Πολλά και σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζει κατά ιδιαίτερο τρόπο η υπαίθρος της Πάφου, με αποτέλεσμα αρκετά χωριά να βρίσκονται στο στάδιο της ερήμωσης. Επιχροτούμε τις διακηρύξεις και τις προθέσεις της κυβέρνησης. Για τη σωτηρία όμως της υπαίθρου και τη βελτίωση της ζωής των κατοίκων επιβάλλεται μια ολοκληρωμένη πολιτική, στα πλαίσια της οποίας να διατεθούν σοβαρά κονδύλια για περιφερειακά σχέδια ανάπτυξης, για εκσυγχρονισμό πρώτα απ' όλα του απαρχαιωμένου οδικού δικτύου, να ικανοποιηθούν οι υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες, να υπάρξει προγραμματισμός στην παραγωγή και διάθεση των αγροτικών προϊόντων, να βελτιωθεί το σύστημα γεωργικής ασφάλειας και άλλα.

Αναφερόμενος στην ύπαιθρο, θέλω επίσης και πάλι να καλέσω την κυβέρνηση όπως προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην αντιμετώπιση και επίλυση του στεγαστικού, που λόγω καθίζησης του εδάφους στις κοινότητες Επισκοπή, Χολέτρια και Πενταλιά της Πάφου είναι πρόβλημα δραματικό. Με ιδιαίτερη οξύτητα και σημασία παρουσιάζεται για ολόκληρη την επαρχία η ανάγκη αξιοποίησης των ποταμών Διάριζου και Έζουσας.

6. Η αξιοποίηση των νερών αυτών των δύο ποταμών κατέστη ήδη αναπόφευκτη και πρέπει να επιταχυνθεί, γιατί θα επιλύσει πολλά προβλήματα κοινοτήτων και γενικότερα θα συμβάλει στην ανάπτυξη της επαρχίας. Χαιρετίζω τα κονδύλια των 350 χιλιάδων λιρών που υπάρχουν στον προϋπολογισμό για να αρχίσουν να υλοποιούνται τα εξαγγελθέντα έργα στην κοιλάδα Διαρίζου, γιατί ασυζητητί από τον ποταμό αυτό πρέπει πρώτιστα να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της περιοχής. Χαιρετίζω επίσης τη διάθεση των 800 χιλιάδων λιρών για συνέχιση της δεύτερης φάσης του έργου άρδευσης από το φράγμα Ευρέτου των κοινοτήτων Αγίας Μαρίνας, Γιαλιάς, Πωμού και Παχιάμμου.

7. Με την ευκαιρία αυτή θεωρώ σκόπιμο να αναφερθώ και στο ενοποιημένο σχέδιο ανάπτυξης Ακάμα για το οποίο διατίθενται 400 χιλιάδες λίρες. Το πρώτο που θέλω να τονίσω είναι το καθήκον της κυβέρνησης να επιλύσει το συντομότερο και κατά τον καλύτερο τρόπο τα προβλήματα που προέκυψαν στα πλαίσια αυτού του σχεδίου και παραμένουν άλυτα με τις κοινότητες της Ίνιαις και της Πέγειας. Το δεύτερο που θέλω να τονίσω είναι η ανάγκη να προωθηθεί η απόφαση μετατροπής του δάσους του Ακάμα σε εθνικό πάρκο και σ' αυτά τα πλαίσια να χρησιμοποιηθούν και όλα τα δέοντα μέτρα, για να σταματήσουν τα στρατιωτικά γυμνάσια των Άγγλων.

Κύριε Πρόεδρε,

Δίπλα απ' αυτά τα βασικά προβλήματα υπάρχουν και πολλά άλλα στην Πάφο. Πολλά είναι παλιά και στο μεταξύ δημιουργούνται και νέα. Για να αντιμετωπιστούν και να επιλυθούν χρειάζεται σωστός προγραμματισμός, χρειάζονται οικονομικά μέσα, χρειάζεται πάνω απ' όλα η σωστή ορθολογιστική πολιτική που θα έχει σαν σκοπό και στόχο μακριά από ξένα οικονομικά πολιτικά δόγματα την εξυπηρέτηση της οικονομίας του τόπου, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας και ασφαλώς και την υποστήριξη του αντικατοχικού απελευθερωτικού μας αγώνα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Θεοδούλου, ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς αποχώρησε από την αίθουσα, ενώ τη θέση του κατέλαβε ο κ. Φλουρέντζος).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(**Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ**)

Σειρά έχει ο συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος ο οποίος και καλείται να προσέλθει στο βήμα.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους είναι η συγκεντρωμένη κορυφαία ευκαιρία που δίνεται στη Βουλή για μια συνολική τοποθέτηση απέναντι στην κυβερνητική πολιτική. Καταβάλλεται προσπάθεια απ' όλες τις πλευρές της

εθνικής αντιπροσωπείας να επισημανθούν οι πράξεις και παραλείψεις της κυβέρνησης και να γίνουν εισηγήσεις που αυτή θεωρεί ορθές για συμπλήρωση του κυβερνητικού έργου, ώστε να εξυπηρετήσει με τον πιο αποδοτικό κι αποτελεσματικό τρόπο το σύνολο του λαού. Πιστεύω ότι το έργο τούτο πρέπει να εκτελείται με καλή πρόθεση, με καλή πίστη και όχι με τάση άκαρπης και άγονης κριτικής για δημιουργία εντυπώσεων. Ο λαός μας εμπιστεύτηκε με την ψήφο του και μας ανέθεσε να αγωνιζόμαστε για την καλύτερευση της τύχης του και την άνοδο του βιοτικού του επιπέδου, μέσα από συνθήκες αξιοπρεπούς εθνικής επιβίωσης και σωστής λύσης του μεγάλου εθνικού μας προβλήματος, που παραμένει δυστυχώς άλυτο επί πολλά χρόνια και με διαφαινόμενες ακόμη πιο δραματικές εξελίξεις. Γι' αυτό την κριτική τούτη η κυβέρνηση πρέπει να την καλοδέχεται με ευχαρίστηση και να τη βλέπει σαν μοχλό πίεσης και πηγή νέων ιδεών για υποβοήθηση του έργου της στην εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου στην υπηρεσία του οποίου όλοι ταχθήκαμε.

Πρέπει επομένως να είναι καλός δέκτης και να αξιοποιεί στο μέγιστο βαθμό τις ιδέες και εισηγήσεις και να εξάγει σωστά συμπεράσματα, τόσο για την ίδια αλλά προπαντός για το λαό.

Δυστυχώς όμως οι εκάστοτε κυβερνήσεις, παλαιές και τωρινές, βλέπουν τις αγορεύσεις των Βουλευτών κατά το πλείστον επιδερμικά, χωρίς να προσπαθούν να εμβαθύνουν και να διδαχθούν και να εφαρμόσουν ορισμένες εισηγήσεις για λύση προβλημάτων κι ανακούφιση των ταλαιπωρημένων τάξεων του λαού. Είναι λόγω αυτής της αδιαφορίας που έχουμε τα ίδια και τα ίδια προβλήματα από πολλά χρόνια, τα σύρουμε από χρόνο σε χρόνο και τα επαναλαμβάνουμε με την ίδια προοπτική λύσης όπως και σε προηγούμενα χρόνια.

Για τη γενική πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού έχει μιλήσει αρκετά εμπειριστατικά ο Πρόεδρος μας κ. Γλαύκος Κληρίδης και άλλοι Βουλευτές αναφέρθηκαν και θα αναφερθούν.

Εγώ, κύριε Πρόεδρε και κ. συνάδελφοι, θα περιοριστώ κυρίως στα προβλήματα της επαρχίας μου η οποία θεωρείται και θεωρείται παραμελημένη και απομακρυσμένη, όπως και ο εκφωνητής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου τελευταία μας αποκαλεί.

Κύριοι συνάδελφοι, όπως πάντοτε τόνιζα, η επαρχία Πάφου θεωρείται και θεωρείται η επαρχία που τάχθηκε για να εξυπηρετεί την υπόλοιπη Κύπρο επειδή ήταν φτωχή, αποκομμένη, μικρή σε πληθυσμό και μικρής εκλογικής δύναμης. Τούτο δυστυχώς εξακολουθεί να ισχύει μέχρι σήμερα, γι' αυτό και τα κύρια προβλήματά της εξακολουθούν να παραμένουν άλυτα και μερικά ακόμη χειροτερεύουν με την αστοργία της κυβέρνησης και την υποχώρησή της σε πιέσεις ισχυρότερων περιοχών, για τα οποία θα αναφερθώ στη συνέχεια της ομιλίας μου.

Κύριε Πρόεδρε, τα σημαντικότερα προβλήματα της επαρχίας Πάφου είναι τα πιο κάτω:

1. Συγκοινωνιακό: Οδικό δίκτυο, αστικό και αγροτικό, αεροδρόμιο, πολεοδομικό, 2. Ύδατικό, 3. Αμπελουργικό, 4. Απαγόρευση τουριστικής ανάπτυξης, το γνωστό μορατόριουμ, 5. Δημόσια κτίρια, 6. Ο νόμος Πολεοδομίας και Χωροταξίας.

Ας εξετάσουμε τώρα, κ. συνάδελφοι, ένα-ένα τα προβλήματα.

1. Το συγκοινωνιακό το υποδιαίρω:

α) Δρόμος Λεμεσού-Πάφου. Από οκταετίας και πλέον θεωρήθηκε έργο ύψιστης προτεραιότητας και δόθηκαν υποσχέσεις ότι θα άρχιζαν

προετοιμασίες για μελέτες και σχέδια και θα άρχιζε η κατασκευή του τέλους του 1989. Επανεκτιμήθηκε η κατάσταση και αναβλήθηκε για το 1990 και μετά για το 1991. Δυστυχώς ακόμη δεν είναι βέβαιο ούτε αν θα αρχίσει το 1992. Ο Πρόεδρος της κυβέρνησης προ 9 μηνών μας υποσχέθηκε να μας δώσει χρονοδιάγραμμα κατασκευής των έργων του δρόμου τούτου, του αεροδρομίου και του βόρειου παρακαμπτήριου της Πάφου μέσα σε τρεις μήνες, κι ακόμα περιμένουμε. Ο δρόμος Λεμεσού-Πάφου προοριζόταν να ξεκινήσει πριν από το δρόμο Λάρνακας-Λευκωσίας. Ο δρόμος όμως τούτος τέλειωσε, κοντεύουν να τελειώσουν και οι δρόμοι Λάρνακας-Κοφίνου, Λάρνακας-Δεκέλειας, Λεμεσού-Πλατρών, ουδείς φθόνος βέβαια, αλλά εμείς ακόμη περιμένουμε και ακούουμε νεφελώδεις υποσχέσεις και αναβολές πάνω σε αναβολές. Ειλικρινά η υπομονή μας εξαντλήθηκε. Ακόμη και το δρόμο Κ. Πύργου-Λευκωσίας τον επιδιώκουμε και θερμά συνηγορούμε, γιατί θα συνδέσει και την περιοχή της μακρινής Τηλλυρίας από Αργάκα-Αγία Μαρίνα-Πωμό-Παχύαμμο προς Κ. Πύργο-Λευκωσία με διακίνηση των εμπορευμάτων της περιοχής τούτης. Τούτο το έργο όμως είναι και εθνικό έργο, γιατί επανενώνει την Πάφο με τη Λευκωσία απ' εκεί που ο Αττίλας μας απέκοψε.

- (β) Το αεροδρόμιο της Πάφου στην κατάσταση που βρίσκεται σήμερα εκθέτει την Κύπρο διεθνώς για την απαράδεκτη εμφάνιση και τα αρχέγονα μέσα εξυπηρέτησης που διαθέτει. Ευτυχώς και σε πίστη του νέου Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, μόλις ανέλαβε, με δική του παρέμβαση ξεκίνησαν μερικά έργα γι' ανθρωπινότερη εξυπηρέτηση της τουριστικής κίνησης του αεροδρομίου. Αναμένουμε όμως τη συμπλήρωση των έργων που μας υποσχέθηκε η κυβέρνηση.
- (γ) Ο βόρειος παρακαμπτήριος που ξεκινά από το νέο παφιακό στάδιο και τελειώνει στη Μεσόγη, παρακάμπτοντας την πόλη της Πάφου, θα αποσυμφορήσει την πόλη της Πάφου περίπου κατά 30%. Θα εξυπηρετήσει το νέο νοσοκομείο και το κοινό που άλλως πως θα είναι υποχρεωμένο να υποβάλλεται σε έξοδα για μετάβασή του στο νέο νοσοκομείο και οι χωρικοί ασθενείς θα χάνονται μέσα στην πόλη γιατί θα είναι υποχρεωμένοι να διανύουν επιπλέον 4 έως 5 χλμ. διερχόμενοι όλοι διαμέσου της πόλης για να καταλήξουν στο νοσοκομείο, αντί να κατεβαίνουν έξω από το νοσοκομείο. Έχω επανειλημμένα επισύρει την προσοχή των αρμοδίων. Δυστυχώς παρατηρείται παχυδερμική αδιαφορία και περιφρόνηση αδικαιολόγητη.
- (δ) Το αγροτικό οδικό δίκτυο στις περισσότερες κοινότητες παραμένει όπως είχε επί αποικιοκρατίας. Οι δρόμοι Ξερύ-Σταυροκόννου-Αρμίνους και Ξερύ-Νικόκλειας Πραιτωρίου προς τα ορεινά θέρετρα είναι απαράδεκτα άσχημοι κι επικίνδυνοι. Εξυπηρετούν οι δρόμοι αυτοί αφενός μεν 13 κοινότητες, αφετέρου δε διακινείται μέσω τους μεγάλος αριθμός τουριστών από τα παραλιακά ξενοδοχεία προς τα ορεινά θέρετρα και προς τα δάση. Ο δρόμος Αμαργέτης-Στατού-Παναγιάς, 12 χλμ, καθυστερεί να συμπληρωθεί, με επακόλουθο ο αγροτουρισμός που θα μπορούσε να αναπτυχθεί λόγω εξαιρετικού κλίματος και φυσικού περιβάλλοντος να μην αναπτύσσεται. Οι δρόμοι αυτοί αν

επιδιορθώνονταν για να μπορούν άνετα να χρησιμοποιηθούν, θα συνέβαλλαν στην αποτροπή της ερήμωσης της υπαίθρου και στην παλίνδρομη κίνηση κι επανεγκατάσταση αποδήμων, για να επανέλθει και πάλι η ζωή στις έρημες και γερασμένες κοινότητες. Άλλοι δρόμοι από Άγιο Δημητριάνα-Λάσα-Σίμου, από Πόλη Χρυσοχούς-Λυσό-Σταυρό Ψώκας από Πέγεια στον Άγιο Γεώργιο, από Αρχιμανδρίτα-Δωρά και πολλοί άλλοι, χρόνια τώρα αναμένουν να πάρουν τη σειρά τους. Για όλους αυτούς τους δρόμους η κυβέρνηση είχε δώσει επανειλημμένες υποσχέσεις, αλλά δυστυχώς παραμένει μόνο στις διακηρύξεις. Γι' αυτό και τα ίδια προβλήματα τα επαναλαμβάνουμε κάθε χρόνο. Τίποτε ή ελάχιστα περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς σχετικά με τα πιο πάνω έργα. Οφείλει η κυβέρνηση να αναθεωρήσει την πολιτική των υποσχέσεων αν θέλει να προλάβει την καταστροφή της υπαίθρου, ιδιαίτερα τώρα που η πολιτική λύσης του αμπελουργικού προβλήματος είναι η εκρίζωση, κι επομένως οι κάτοικοι κάποια άλλη απασχόληση πρέπει να βρουν. Κύριοι συνάδελφοι, εγώ δίνω ιδιαίτερη σημασία στο συγκοινωνιακό πρόβλημα για παρεμπόδιση της αστυφιλίας, γιατί έχουμε απτά παραδείγματα. Όπου έγιναν σύγχρονοι δρόμοι, εκεί αναβαθμίστηκε αμέσως ο τρόπος ζωής, οι περιουσίες σταμάτησαν να πωλούνται «αντί πινακίου φακής» και οι κάτοικοι μόνοι τους τροχοδρομούν νέους τρόπους παραμονής και ζωής τους, ενώ ήταν έτοιμοι προηγουμένως να εγκαταλείψουν τα πάντα και να καταφύγουν στις πόλεις. Μια τέτοια κοινότητα προς μίμηση είναι η Αμαργέτη που απέχει 25 χλμ. από την Πάφο. Άλλη αντίθετη εικόνα προς αποτροπή παρουσιάζει η περιφρονημένη Επισκοπή που πριν λίγα χρόνια είχε έξι δασκάλους κι απέχει μόνο 14 χλμ. από την Πάφο. Το 1976 είχε 700 κατοίκους και σήμερα 300, εκ των οποίων οι 100 είναι συνταξιούχοι. Ο δρόμος είναι σχεδόν αδιάβατος και πολύ επικίνδυνος, το έδαφος της κοινότητας είναι ασταθές και μετακινούμενο. Δύο χρόνια ανακατασκεύασαν τα Δημόσια Έργα μόνο 500 μέτρα τα οποία ακόμα είναι κλειστά και φέτος δεν υπάρχει τίποτε στον προϋπολογισμό για συνέχιση του έργου. Κατήντησε κοινότητα με ένα δάσκαλο, ερημώθηκε κι ερειπώθηκε και χρονίζουν άλυτα τα προβλήματά της. Ερωτούμε και σήμερα ακόμη την κυβέρνηση: Πότε και πώς επιτέλους θα υλοποιήσει τις υποσχέσεις της; Επιβάλλεται όμως και οι αρμόδιοι υπάλληλοι να βοηθούν την κυβέρνηση και να δείχνουν περισσότερο ενδιαφέρον και ζήλο.

2. Υδατικό: Ανέφερα πιο πάνω ότι μερικά προβλήματα έγιναν χειρότερα. Το χρόνο που πέρασε άρχισε η υλοποίηση του έργου εκτροπής του Διαρίζου προς το Νότιο Αγωγό. Εμείς αμφισβητήσαμε τις ποσότητες νερού του ποταμού και εξηγήσαμε ότι θα είναι η καταστροφή των 2/3 της επαρχίας Πάφου. Εδέησε να μπου οι κάτοικοι της περιοχής μπροστά στις μπουλτόζες, για να έλθει η κυβέρνηση να δώσει μέσα σε μια νύκτα υποσχέσεις για λαγούς και πετραχήλια. Αυτή η Βουλή απαίτησε να έλθουν εμπειρογνώμονες να μας πουν τις απόψεις τους. Ήλθαν, μελέτησαν, έκαμαν έκθεση και εισηγήσεις. Η κυβέρνηση αθετεί υποσχέσεις και δεν αποδέχεται τις εισηγήσεις της Επιτροπής την οποία με δική της αποδοχή κάλεσε η επιτροπή αγώνα για διάσωση του Διαρίζου και γενικότερα της Πάφου. Το φράγμα Αγίας αναβάλλεται και πληροφορούμαστε αλλαγή της

κυβερνητικής πολιτικής. Εμείς επιμένουμε ότι πρέπει να ικανοποιηθούν οι υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες της πόλης και επαρχίας Πάφου και των κοινοτήτων Πολεμίου, Στρουμπιού, Γιόλους, Χούλους, Λεμόνας, Αναρίτας, Ίνιας κι αν υπάρχουν περισσεύματα να μεταφερθούν στις άλλες επαρχίες. Άλλως πως θα είναι έξοδα χαμένα και χωρίς αποτέλεσμα. Ας επανεξετάσει η κυβέρνηση την περίπτωση της απαλάτωσης από τώρα, με την εμπειρία της ανομβρίας των τελευταίων χρόνων κι ας μην ξοδέψει 15-20 εκατομμύρια λίρες για εκτροπή νερού που δε θα υπάρχει για μεταφορά.

3. Αμπελουργικό: Φαίνεται το πρόβλημα τούτο βρήκε τη λύση του από το Θεό και όχι από την κυβέρνηση. Η ανομβρία και η επακόλουθη μείωση κατά 50% της παραγωγής, και η παραμονή της τιμής των αμπελουργικών προϊόντων στις τιμές των τελευταίων πέντε χρόνων που αντιπροσωπεύει το 50% των παλαιών τιμών έδωσαν τη χαριστική βολή στους εναπομειναντες αμπελουργούς. Οφείλει η κυβέρνηση να καθορίζει τις τιμές των γεωργικών προϊόντων με βάση τα πραγματικά έξοδα και ένα λογικό κέρδος, για να μπορούν να ζουν με αξιοπρέπεια οι παραγωγοί. Το σχέδιο λύσης που επρόκειτο να εξαγγελθεί για το αμπελουργικό το Μάρτη του 1989 ακόμα το αναμένουμε. Η αναμπέλωση που σταμάτησε το 1988 και 1989 κι επρόκειτο να επαναρχίσει φέτος ακόμη δεν ξεκαθάρισε κι αγωνιούν οι ιδιοκτήτες. Τώρα είναι η εποχή του κλαδέματος, της παρασκευής μοσχευμάτων και της προπαρασκευής του αμπελότοπου. Πότε θα τους ειδοποιήσει το αρμόδιο Υπουργείο;

4. Το μορατόριουμ για τουριστική ανάπτυξη. Τούτο εφαρμόστηκε επί δικαίων και αδικών. Η Πάφος έπρεπε να τύχει ιδιαίτερης μεταχείρισης κι εξαιρέσης από το νόμο, γιατί είναι η επαρχία με τις πιο λίγες ξενοδοχειακές κλίνες και τις πιο πολλές δυνατότητες, λόγω κλίματος, περιβάλλοντος, αρχαιοτήτων κι εκτεταμένων παραλιών για να αναπτυχθεί τουριστικά μέσα σε ορθολογιστικά βέβαια κριτήρια. Από την Κισσόνεργα ως τον Κ. Πύργο, απόσταση περίπου 200 χλμ παραλίας δεν έχει ούτε ένα παραλιακό ξενοδοχείο. Αν αυτό δεν είναι αδικία, πώς μπορεί αλλιώςτικα να χαρακτηριστεί;

5. Δημόσια κτίρια: Από πολλά χρόνια τα δημόσια κτίρια, δικαστήρια, κτηματολόγιο, γραφεία του Επάρχου, σχολεία δημοτικά και μέσης εκπαίδευσης, κ.ά. κρήθηκαν ανεπαρκή κι αποφασίστηκε να κτιστούν νέα. Δυστυχώς ακόμα τίποτα δεν έγινε και παρατηρείται το φαινόμενο της μεταστέγασης διάφορων γραφείων σε ιδιώτικα υποστατικά με πολύ ψηλά ενοίκια, σε διάφορα μέρη της πόλης που προκαλούν τεράστιες ταλαιπωρίες κι έξοδα στους ενδιαφερομένους. Ας ελπίσουμε ότι με τη μετακίνηση από το παλαιό προς το νέο νοσοκομείο θα υπάρξουν συγκεντρωμένοι χώροι στο παλαιό για στέγαση δημόσιων υπηρεσιών, για να αποφεύγονται περιπέτειες και ταλαιπωρίες του κοινού.

6. Ο νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας: Ο νόμος τούτος ο οποίος άρχισε από το 1972 κι εδέησε να εφαρμοστεί μετά από 18 χρόνια προκάλεσε και θα προκαλέσει μεγάλη αναταραχή στο κοινό, γιατί οι περιουσίες από τη μια μέρα στην άλλη αλλάζουν αξία. Κάνουν μερικούς πτωχούς πτωχότερους και πλούσιους πλουσιότερους. Παρατηρείται η επίδραση του παραγκωνισμού και της προώθησης προσωπικών συμφερόντων. Επιβάλλεται η αναστολή και αναπροσαρμογή του στα σημερινά δεδομένα.

Μια διάταξη απαράδεκτη για τις αγροτικές περιοχές στη ζώνη Γγ1 γεωργική αναφέρει επί λέξει: Επιτρεπόμενες οικοδομές είναι εκείνες που θα χρησιμο-

ποιηθούν σαν υποστατικά για μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών, εξαιρουμένων των χοίρων, γεωργικών και κτηνοτροφικών αποθηκών και κατοικιών, οι οποίες θα θεωρούνται αναγκαίες για τους ιδιοκτήτες αντίστοιχών κτηνοτροφικών υποστατικών ή γεωργικών τεμαχίων γης για την περαιτέρω ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και της γεωργίας. Ανώτατος αριθμός ορόφων ένας και ύψος οικοδομής μέχρι 5 μέτρα. Δηλαδή ούτε λίγο ούτε πολύ καταδικάζει τον αγρότη να παραμείνει στην κατάσταση που βρίσκεται, χωρίς τη δυνατότητα αλλαγής τρόπου ζωής ή αναβάθμισης του κοινωνικού του επιπέδου. Για τους πιο πάνω όρους έδωσε εντολή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προ 9 μηνών περίπου στο Προεδρικό Μέγαρο, σε συνάντηση με τους παράγοντες της Πάφου, ν' αλλάζουν και να επιτρέπονται, όπως και προηγούμενα, «οικοδομές δι' οιαδήποτε χρήση» κι εντούτοις η πολεοδομία δεν υπάκουσε. Είναι βασικότερη διάταξη κι επιμένουμε ν' αλλάξει. Το τοπικό σχέδιο Ακάμα έχει επηρεάσει δυσμενέστατα τα χωριά της Λαόνας, Αρόδες, Ίνια, Δρούσια και Νέο Χωρίο. Κατά ανεπίτρεπτο τρόπο υπέγραψε ο Έπαρχος την καταδίκη των κοινοτήτων τούτων, στηριζόμενος στον ανελεύθερο αποικιοκρατικό νόμο που του δίνει το δικαίωμα να παρακάμπτει τις τοπικές κοινοτικές αρχές, όταν δεν υπακούουν. Τις αποστέρησε μεγάλο μέρος της κυριότητάς τους και τους επέβαλε πολεοδομικές ζώνες που παρεμποδίζουν την ανάπτυξή τους. Τους παίρνει τεράστιες εκτάσεις για αχρηίαστη προστασία του δάσους και τους αλλάζει το σκοπό του συντελεστή δόμησης, όπως πιο πάνω ανέφερα, που τους εκμηδενίζει την αξία τους.

Επέβαλε για δύο τώρα χρόνια λευκή ζώνη στην Πέγεια, γιατί δε δέχθηκε το Συμβούλιο Βελτιώσεως το τελεσίγραφο της πολεοδομίας που απαιτούσε: «Ή δέχστε τώρα αυτά που σας προτείνω για ζώνες ή σας κηρύττω λευκή την περιοχή για εξαναγκασμό της αποδοχής των καταστροφικών εισηγήσεών μου». Και σε απαίτηση των τοπικών αρχών να τους επιτρέψει η Πολεοδομία να παν στο χωριό να συνεννοηθούν με τους ανθρώπους τους, τους είπαν «όχι, ή τώρα ή επιβάλλουμε τη λευκή ζώνη» και την επέβαλαν. Αυτές είναι σταλινικές μέθοδοι και προδίδουν αυταρχισμό και έλλειψη πειστικών επιχειρημάτων.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η αστυφιλία είναι γενικό και διεθνές φαινόμενο. Στην επαρχία μου όμως είναι πιο έντονη. Η εθνική οικονομία θα ζημιωθεί δισεκατομμύρια λίρες και θ' αλλάξει η δομή της κοινωνίας μας, αν δε σταματήσει αυτή η αιμορραγία και δε ληφθούν μέτρα θεραπευτικά και προληπτικά. Μερικά έχω αναφέρει. Κυριότερα είναι το συγκοινωνιακό και η ενθάρρυνση της παραγωγής και διάθεσής της σε αμειπτικές τιμές. Επιπρόσθετα επιβάλλεται η κυβέρνηση να αναθεωρήσει την πολιτική της φορολογίας για τους αγρότες και την ύπαιθρο ανάλογα με την απόστασή της από τα αστικά κέντρα. Να κατασκευάσει νέα οικόπεδα σε πολλές κοινότητες, θα έλεγα εγώ σ' όλες τις κοινότητες, και να παραχωρούνται δωρεάν ή σε χαμηλές τιμές ανάλογα με τον αιτητή, ώστε ν' αποτελέσουν πόλον έλξεως για νέους κατοίκους.

Πιστεύω ότι η κυβέρνηση που αυτάρεσκα ονομαζόταν «κυβέρνηση της αλλαγής» με την εμπειρία που πήρε τα δύο αυτά χρόνια της θητείας της, θα αντιληφθεί καλύτερα τα προβλήματα του λαού και ιδιαίτερα της υπαίθρου και να προχωρήσει στα έργα, αφού η περίοδος των λόγων πρέπει να έχει λήξει. Μέχρι τώρα η γενική διαπίστωση είναι ότι παρά τις διακηρύξεις, τα προβλήματα γίνονται χειρότερα κι η ύπαιθρος νιώθει πιο εγκαταλειμμένη. Καλούμε την κυβέρνηση να πάρει τις σωστές αποφάσεις που να εμπνεύσει στο λαό και ιδιαίτερα τον αγροτικό, θάρρος και ελπίδα να παραμείνει στη γη των πατέρων του, κι ότι

εκεί θα βρει συμπάρασταση κι αγάπη απ' όλους μας και ιδιαίτερα από τον κρατικό φορέα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παπαδόπουλου ο Προεδρεύων κ. Λαδάς επανήλθε στη θέση του, ενώ ο κ. Φλουρέντζος κατέβηκε στη θέση του Γραμματέα).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κα. Ρήνα Κατσελλή και είναι ο τελευταίος ομιλητής για την πρώινή συνεδρία. Μετά την κα. Κατσελλή θα διακόψουμε και θα επανέλθουμε το απόγευμα.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συνηθίζεται κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών ο κάθε Βουλευτής να μιλά από τούτο το βήμα και για την επαρχία που τον εκλέγει άμεσα αντιπρόσωπό της. Θα τηρήσω τούτη τη συνήθεια αρχίζοντας από την επαρχία της Κερύνιας, μιας καθ' ολοκληρίαν κατεχόμενης από τα τούρκικα στρατεύματα περιοχής με όλους τους Ελληνοκύπριους κατοίκους της -εκτός από 3-4 γυναίκες εγκλωβισμένες στην Κερύνια και 190 περίπου Μαρωνίτες της επαρχίας αυτής εγκλωβισμένους σε τρία χωριά- εκτοπισμένους στις ελεύθερες περιοχές. Θέλω να μεταφέρω την ανησυχία όλων αυτών των ανθρώπων για την τροπή που έχει πάρει το Κυπριακό πρόβλημα με τους -χειρισμούς της τωρινής κυβέρνησης. Όσο και αν είναι αντίξοες οι εξωτερικές συνθήκες με «αναβαθμισμένο» το ρόλο της Τουρκίας -γιατί πάντα ήταν αναβαθμισμένος- τώρα με τα γεγονότα του Περσικού Κόλπου, δεν είναι νοητό εμείς οι ίδιοι να δεχόμαστε να παρακάμπτεται η ουσία του προβλήματός μας, που είναι πρόβλημα εισβολής και κατοχής και να χαιρετίζουμε θανατηφόρα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, όπως το 649 και να σχολιάζουμε ευνοϊκά ή έστω να παρασιωπούμε προτάσεις αντίθετες με τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματά μας, έστω και αν προέρχονται από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Τη στιγμή μάλιστα που στην Ευρώπη τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα εδραιώνονται όχι μόνο στα ίδια τα κράτη, αλλά και διακρατικά ανάμεσα στα κράτη-μέλη τουλάχιστον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και όπου διαιρεμένες χώρες επανεκτιμώνται. Απορούμε τώρα γιατί προσπαθούν οι άλλες χώρες να μη ταυτίσουν την εισβολή στο Κουβέιτ με την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο. Ξεχνούμε όμως πως τα προηγούμενα δυο χρόνια η κυβέρνηση Βασιλείου έκανε το παν για να μην την αναφέρει, μεταξύ πολλών άλλων, και για να μην κακοφανιστεί η Τουρκία και χαλάσει ο διάλογος που ουσιαστικά ποτέ δεν έγινε ή ό,τι έγινε ήταν για να κερδίσουν έδαφος περισσότερες τουρκικές απαιτήσεις.

Δεν έχω σκοπό να εμβαθύνω στους κακούς χειρισμούς που έφεραν φανερό οπισθοδρόμηση του Κυπριακού τα τελευταία τρία χρόνια, γιατί οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος έχουν εκτεθεί αναλυτικά από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο. Απλώς θέτω το καινούριο ερώτημα: Όταν λέμε και αγωνιζόμαστε για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού πώς το εννοούμε; Δεχόμαστε άδικο στραγγαλισμό των βασικών ανθρώπινων δικαιωμάτων ενός μικρού ή μεγάλου μέρους των πολιτών μας; Γιατί δυστυχώς και ανάμεσα από τις γραμμές μερικών συναδέλφων αυτό υπονοείται χθες και σήμερα, εκτός αν κάνω λάθος. Εμείς δε δεχόμαστε κάτι τέτοιο όχι γιατί είμαστε ανεδαφικοί μα γιατί ακριβώς είμαστε

ρεαλιστές. Πώς θα είναι δίκαιη λύση και βιώσιμη και πώς καταχωρώνονται και με ποιες εγγυήσεις τα δικαιώματα έστω των υπόλοιπων πολιτών που υποτίθεται δεν παραβλάπτονται τα ανθρώπινα δικαιώματά τους; Θα έχουμε δηλαδή στην Κύπρο δύο ειδών πολίτες; Πολίτες που έχουν όλα τα ανθρώπινα δικαιώματά τους και πολίτες που τα στερούνται; Και αν δεν επαναφερθούν και ξεκαθαρίσουν τα καίρια βασικά σημεία της πρόταξης για τα τουρκικά στρατεύματα, τους έποικους και τις τρεις βασικές ελευθερίες μας, πάνω σε ποιά βάση θα στηριχτεί μια οποιαδήποτε δίκαιη λύση;

Όσον αφορά τα προσφυγικά προβλήματα, θέλω να παρατηρήσω πως μένουν στάσιμα, παρά τις κάποιες βελτιώσεις. Και με το να μένουν στάσιμα μεγαλώνουν, γιατί η νέα γενιά των εκτοπισμένων μεγαλώνει, δημιουργεί νέες οικογένειες με νέες ανάγκες που γίνονται πιο δύσκολα πραγματικότητα με την άνοδο των τιμών. Επιπρόσθετα η κοινωνική αδικία μεταξύ των εκτοπισμένων που στερούνται για δεκαεφτά σχεδόν χρόνια τα σπίτια και τις περιουσίες τους και των μη εκτοπισμένων που απολαμβάνουν απρόσκοπτα τα αγαθά τους παραμένει, ενώ θα 'πρεπε να επιταχυνθούν οι κατάλληλες διαδικασίες που θα απαμβλύνουν αυτό το οξύ κοινωνικό πρόβλημα.

Ο προϋπολογισμός κάθε χρόνο μεγαλώνει, όμως η μερίδα για τα πολιτιστικά δεν είναι μόνο δυσανάλογα μικρή και η κατανομή των κονδυλίων άνιση μεταξύ των πολιτιστικών τομέων (θέατρο, συγγραφή, μουσική, ζωγραφική κτλ.), αλλά είναι και παραπλανητική. Παραπλανητική γιατί η κυβέρνηση δεν κάνει διάκριση μεταξύ ουσιαστικής και δραστηκής πολιτιστικής υποδομής και πανηγυριών που σηκώνουν απλώς καπνό χωρίς περιεχόμενο. Το πολιτιστικό επίπεδο ενός λαού είναι κύριο στοιχείο αντοχής του σε δύσκολους καιρούς. Αν επιδίωξη της κυβέρνησης είναι να δώσει στο λαό «άρτον και θεάματα», που μας τα έδωσε τα τελευταία χρόνια πλουσιοπάροχα, κάπου στοχεύει να τον αλώσει. Αν κάνουμε απλώς μάρκετινγκ και πανηγύρια με τη μεγάλη μάζα του λαού αμέτοχη ή παθητική θεατή πολυδάπανων θεαματικών γιορτών με ακριβοπληρωμένους καλλιτέχνες -καλούς ή κακούς άσχετο- φερμένους από το εξωτερικό που δεν έχουν ειδικό εκτόπισμα στα δικά μας Κυπριακά δεδομένα, απλώς σπαταλούμε χρήματα του Κύπριου φορολογούμενου εγκληματικά.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης η φανερή οπισθοδρόμηση του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Μερικά προγράμματα που είχαν τροχοδρομηθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση Κυπριανού συνεχίζονται, όπως η επιδότηση του ελεύθερου θεάτρου και του ερασιτεχνικού θεάτρου όμως φάνηκε πτώση στο ρεπερτόριό του με το εύκολο έργο που στόχο έχει την προσέλευση θεατών και όχι το ποιοτικό έργο. Πιστεύουμε παράλληλα πως το ελεύθερο θέατρο έφτασε σε ένα σημείο ωριμότητας τώρα που είναι επιτακτικό πια να γίνουν δραστηκές δομικές αλλαγές, να διαχωριστεί η κρατική σκηνή από το αναπτυξιακό τμήμα, να δούμε επιτέλους και τη δραματική σχολή, απαραίτητη για την άνοδο των ηθοποιών μας. Και όλα αυτά πρέπει να γίνουν μελετημένα, ώστε το ένα περίπου εκατομμύριο που είναι η κρατική χορηγία κάθε χρόνο στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου να αξιοποιηθεί και να μην πηγαίνουν άδικα τα λεφτά του Κύπριου φορολογούμενου.

Η ώρα δε μου επιτρέπει να αναφερθώ ειδικά σε κάθε τομέα των πολιτιστικών και των θεμάτων του Υπουργείου Παιδείας. Όμως δεν αφήνω απαρατήρητα πρώτα την αναστάτωση από την προσπάθεια αναστολής του προγράμματος επέκτασης του θεσμού των κρατικών προδημοτικών από την κυβέρνηση Βασιλείου

και δεύτερο την εγκληματική καθυστέρηση της εφαρμογής της ουσίας του νόμου που ψήφισε η Βουλή για την κυπριακή βιβλιοθήκη. Μια βιβλιοθήκη όχι για συσσώρευση βιβλίων, αλλά βιβλιοθήκη κεντρικό συντονιστή όλων των βιβλιοθηκών των διάφορων τμημάτων, βιβλιοθήκη που θα συντηρεί αρχεία, παλιά σημαντικά έγγραφα και όχι να τα αφήνει στα ράφια της να διαλύονται, όπως συμβαίνει τώρα. Βιβλιοθήκη που θα έρχεται ο ντόπιος και ξένος ερευνητής και θα καθοδηγείται σωστά για τις πηγές που χρειάζεται η κάθε μελέτη του σχετικά με την Κύπρο. Παράλληλα θα είναι ο επίσημος αντιπρόσωπος του Κυπριακού Κράτους στον τομέα των κρατικών βιβλιοθηκών παγκόσμια. Πότε επιτέλους η κυβέρνηση θα δει τη σπουδαιότητα αυτού του τόσο σημαντικού ιδρύματος υποδομής και θα το στελεχώσει υπεύθυνα και σωστά; Δεν είναι μόνο επιχορηγήσεις σε γεωργικά προϊόντα και βιομηχανικά που είναι απαραίτητες και σωστά δίνονται. Αλλά από την άλλη δεν πρέπει να παραμελούνται άλλα εξίσου βασικά και είναι λάθος που η λιτότητα θεωρείται πως είναι εφαρμόσιμη συνήθως στην περικοπή έργων πολιτιστικής υποδομής.

Η προστασία του περιβάλλοντος τόσο του ανθρωποποίησης στις πόλεις και τα χωριά μας όσο και η διαφύλαξη του φυσικού μας πλούτου, τα σπάνια δηλαδή είδη της χλωρίδας και της πανίδας μας συγγενεύουν με τα θέματα πολιτιστικής υποδομής, και μας εξασφαλίζουν ποιοτική διαβίωση. Η κυβέρνηση πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη την ευαισθητοποίηση του κοινού στα περιβαλλοντικά προβλήματα, να τα μελετήσει σε βάθος και να μην προχωρεί αυθαίρετα σε ζημιογόνα έργα.

Θα αντισταθούμε με όλες μας τις δυνάμεις στην κατεδάφιση ή «μεταφορά» κτιρίων με ιστορική σημασία στη Λευκωσία ή στη χωρίς προγραμματισμό και προπαντός χωρίς περιβαλλοντική μελέτη ανέγερση κυβερνητικών κτιρίων, όπως εξήγγειλε η κυβέρνηση. Και απαιτούμε να σταματήσουν άλλες μονάδες που μολύνουν το περιβάλλον και ή να διαφοροποιήσουν εργοστάσια που έχουν ζημιογόνες επιδράσεις και στο περιβάλλον και στους ανθρώπους.

Η συνειδητοποίηση για τους κινδύνους που απειλούν το περιβάλλον σε βαθμό που να κινδυνεύει η υγεία των πολιτών έγινε μόνο τα τελευταία χρόνια. Έτσι είναι ανάγκη (α) να εφαρμόζονται από τώρα και στο εξής οι υπάρχοντες νόμοι, γιατί έχουμε διαπιστώσει πως αρκετοί νόμοι υπάρχουν, αλλά παραβλέπονται. (β) Να στελεχωθεί η συντονιστική επιτροπή για το περιβάλλον που υπάρχει με κατάλληλα άτομα που όχι μόνο να εργαστούν για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και να σχεδιάσουν προγράμματα ενημέρωσης του κοινού. (γ) Να τηρείται η υπόσχεση που δόθηκε από την κυβέρνηση στη συμπλήρωση περιβαλλοντικής μελέτης πριν από κάθε κυβερνητικό έργο και ίδρυση βιομηχανικών μονάδων. (δ) Το Υπουργείο Παιδείας να εντείνει τα προγράμματά του που σχετίζονται με το περιβάλλον, για να έχουμε μελλοντικά πολίτες που συνειδητά να το προστατεύουν για το δικό τους καλό. (ε) Η κυβέρνηση να μη διστάζει για σκοπούς προστασίας του περιβάλλοντος να αποζημιώνει τυχόν πολίτες που επηρεάζονται, γιατί το περιβάλλον είναι κάτι που ανήκει σε όλους και όλοι πρέπει να αναλαμβάνουν τα τυχόν κόστη για την προστασία του.

Θα ήθελα να είχα χρόνο να αναφερθώ αναλυτικά και στον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου που ανακινήσαμε από το 1983 και που η Κυπριακή κυβέρνηση έχει ανειλημμένη υποχρέωση να συμπληρώσει, γιατί υπογράφηκαν - και πάει καιρός- σχετικές συμβάσεις. Αναφέρω μόνο -λόγω έλλειψης χρόνου- πως η ολοκλήρωση της νομοθεσίας πρέπει να επιταχυνθεί όχι προς όφελος της

γυναίκας μόνο μα για την προκοπή γενικά όλων, ανδρών και γυναικών. Παράλληλα πρέπει να μελετηθούν τρόποι κατοχύρωσης ομάδων γυναικών που το σύστημα τις αφήνει εκτεθειμένες, όπως πολλές αγρότισσες που δουλεύουν σκληρά στα οικογενειακά κτήματα και τις οικοκυρές που αποτελούν όχι μόνο μεγάλο τμήμα του γυναικείου πληθυσμού μα που η συμβολή τους στην οικογένεια και στην κοινωνία είναι και δραστηκή και σημαντικότερη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το φαινόμενο με τα άδεια έδρανα του Κοινοβουλίου στην πιο σοβαρή διεργασία της Βουλής, της συζήτησης των Προϋπολογισμών, είναι απαράδεκτο. Και ειλικρινά διερωτούμαι, αν εμείς οι Βουλευτές και Μέλη αυτού του Κοινοβουλίου δεν έχουμε τη διάθεση να συμμορφωνόμαστε προς την πιο στοιχειώδη υποχρέωση και την ευθύνη μας να είμαστε παρόντες, διερωτούμαι ειλικρινά ποιο δικαίωμα έχουμε να απαιτούμε υποχρεώσεις και ευθύνες από άλλους. Επειδή είναι πολυσυζητημένο το θέμα χωρίς να αντιμετωπίζεται, πιστεύω ότι πρέπει να δοθούν κάποιες απαντήσεις. Και σ' αυτό πιστεύω ότι έχει ευθύνη το Προεδρείο. Πιστέψτε με κύριε Πρόεδρε, και το δηλώνω με όλο το θάρρος που με διακρίνει, ότι αν ήμουν στη θέση σας, μπροστά σ' αυτό το φαινόμενο, αυτή τη στιγμή αμέσως θα κήρυσσα τη συζήτηση του θέματος ως τερματισθείσα και εξαντληθείσα. Αυτή θα ήταν η απάντησή μου στους συναδέλφους και θα όριζα την προσεχή Δευτέρα για ψήφιση των Προϋπολογισμών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παναγιώτου, έχετε απόλυτο δίκαιο. Αλλά από την άλλη μεριά δεν υπάρχει καμιά πρόνοια και κανένας κανονισμός που να υποχρεώνει τους Βουλευτές να είναι παρόντες στις συνεδρίες της Βουλής. Και είναι πάρα πολύ να λαμβάνεται μια τόσο σοβαρή απόφαση από ένα άτομο είτε τον Πρόεδρο της Βουλής είτε τον Προεδρεύοντα της Βουλής. Είναι ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να μελετηθεί βεβαίως. Το μόνο το οποίο μπορούσε να γίνει ήταν το εξής: Να πω «κύριοι δεν έχουμε απαρτία, πηγαίνετε στο καλό και θα συνεχίσουμε τη συζήτηση το απόγευμα, όταν θα υπάρχει απαρτία.» Αλλά εν τοιαύτη περιπτώσει υπάρχουν εγγεγραμμένοι εδώ 30 Βουλευτές οι οποίοι θέλουν να ομιλήσουν και οι οποίοι δυστυχώς δεν είναι παρόντες, παρόλο που είναι ομιλητές. Και βεβαίως δημιουργείται πρόβλημα χρόνου. Από τη άλλη μεριά πολλοί από τους Βουλευτές που έχουν δηλώσει ότι θέλουν να μιλήσουν άλλαξαν γνώμη και θέλουν να μείνουν τη Δευτέρα. Αλλά, αν μείνουν όλοι οι Βουλευτές τη Δευτέρα, τότε φαντάζομαι ότι θα πάμε ως τα μεσάνυχτα και δε θα τελειώσουμε και το έχω πει αυτό το πράγμα. Εν πάση περιπτώσει, ελπίζω ότι η κατάσταση θα βελτιωθεί το απόγευμα και ότι όταν θα είμαστε εδώ θα συνεχίσουμε τη συζήτηση κατά τρόπο ομαλό.

Ορίστε, κύριε Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εν τοιαύτη περιπτώσει θα υπέβαλλα την παράκληση το απόγευμα να κάμετε μια άτυπη σύσκεψη για να θίξετε αυτό το θέμα, να το αντιμετωπίσετε, γιατί δεν μπορεί να εμφανίζουμε αυτή την εικόνα. Ειλικρινά διερωτούμαι, αν υπήρχαν δημοσιογράφοι εδώ, τι έπρεπε να μας πουν. Πρώτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Και δεύτερο, αυτό το φαινόμενο το οποίο παρουσιάζεται θα μετατεθεί τη Δευτέρα ή θα λιγοστεύουν οι ομιλητές ή όχι; Νομίζω υπάρχει πρόσφορο έδαφος να το δείτε. Γι' αυτό και θα έκαμνα την εισήγηση να επιδιώξετε αυτή τη συνάντηση το απόγευμα γι' αυτούς τους σκοπούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι εδώ οι αρχηγοί και εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων, κύριε Παναγιώτου, γιατί δυστυχώς σήμερα ελάχιστες στιγμές ήταν παρόντες.

Ορίστε, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ο συνάδελφος Ανδρέας Παναγιώτου έχει δίκαιο στις παρατηρήσεις του...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς έχει δίκαιο, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

... και υιοθετούμε την έκκλησή του. Εκεί όμως που είναι άδικος είναι άδικος προς το Προεδρείο, γιατί ότι σας πει θα είσαστε αναγκασμένος να του λέτε «έχετε δίκαιο, κύριε Παναγιώτου».

(γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον έχει δίκαιο, κύριε Μανώλη, δεν είναι άδικος.

Λοιπόν, στις 4.00 η ώρα, συνεχίζουμε κύριοι.

(Ώρα διακοπής: 1.20 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης: 4.15 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε τη συζήτηση των προϋπολογισμών, κύριοι, και καλώ στο βήμα τον κ. Σαββίδη.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μέσα στα περιορισμένα χρονικά όρια που έχω στη διάθεσή μου, θα ήθελα να ασχοληθώ με μερικά θέματα της εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος. Ο λαός μας πίστευε πάντα ότι η εκπαίδευση αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα για κοινωνική ανάπτυξη και οικονομική πρόοδο. Αυτό μπορεί να εξηγήσει τη σταθερή επέκταση της παιδείας στην Κύπρο μετά την ανεξαρτησία και ιδιαίτερα μετά την τουρκική εισβολή του 1974, μέσα στις τρομακτικές συνθήκες που προκάλεσε το ξερίζωμα του 1/3 του πληθυσμού από τα σπίτια, τις περιουσίες και τις δουλειές του.

Παράλληλα, με την αξιοθαύμαστη επέκταση και τη βαθμιαία ποιοτική άνοδο της παιδείας μας σε όλες τις βαθμίδες της, υπάρχουν πολλά προβλήματα άλυτα και πολλά που συνεχώς δημιουργεί για όλες τις χώρες του κόσμου η ανάπτυξη της επιστήμης, της τεχνολογίας και του πολιτισμού.

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να δώσω μια συνοπτική εικόνα της κατάστασης στις διάφορες βαθμίδες της κυπριακής εκπαίδευσης. Η προδημοτική

εκπαίδευση γνώρισε μια γρήγορη επέκταση την περασμένη δεκαετία, με τη δημιουργία των δημόσιων και κοινοτικών προδημοτικών τάξεων, που λειτουργούν κάτω από το Υπουργείο Παιδείας. Στα δημόσια και κοινοτικά νηπιαγωγεία φοιτούν σήμερα περίπου έντεκα χιλιάδες παιδιά, ενώ στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία φοιτούν 6,500 παιδιά.

Η άποψη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ είναι ότι δεν πρέπει να καθυστερήσουμε άλλο στη γενίκευση της προδημοτικής εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά των πόλεων και της υπαίθρου, για να εξισωθούν κάπως οι συνθήκες πνευματικής ανάπτυξης των παιδιών στη σημαντική ηλικία των 4 - 6 χρόνων. Πιστεύουμε ότι τα δημόσια και κοινοτικά νηπιαγωγεία μπορούν για ένα χρονικό διάστημα να αναπτυχθούν παράλληλα. Τελικά, όμως, πρέπει να ενταχθούν σε ένα ενιαίο σύστημα, όπως και η δημοτική εκπαίδευση για να εξισωθούν οι όροι εργασίας των νηπιαγωγών και του άλλου σχολικού προσωπικού που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, δηλαδή τα κρατικά και τα κοινοτικά. Στο μεταξύ πρέπει να λυθούν αμέσως τα προβλήματα εργοδότησης και αμοιβής των βοηθών νηπιαγωγών, που σήμερα αδικούνται κατάφωρα.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα χαιρετίζει την προσπάθεια για τον εκσυγχρονισμό των αναλυτικών προγραμμάτων στο δημοτικό και το γυμνάσιο και την καθιέρωση της ενιαίας και υποχρεωτικής εννιάχρονης εκπαίδευσης που εξαγγέλθηκε την περασμένη βδομάδα. Ελπίζουμε πως στα πλαίσια αυτής της μεταρρύθμισης, θα γίνει καλύτερη κατανομή της ύλης και θα βελτιωθούν οι μέθοδοι διδασκαλίας, για να εξοικονομηθεί διδακτικός χρόνος, για να ανέβει σημαντικά το μορφωτικό επίπεδο των αποφοίτων του δημοτικού και του γυμνασίου. Μόνο έτσι μπορεί να ξαλαφρωθεί κάπως το σημερινό βαρυφορτωμένο πρόγραμμα του λυκείου και να εμπλουτισθεί η διδακτέα ύλη με τα μαθήματα που απαιτεί η ραγδαία επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος.

Θα θέλαμε, κύριε Πρόεδρε, να τονίσουμε ακόμα μια φορά τη ζωτική ανάγκη για επέκταση και εκσυγχρονισμό της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, που από χρόνια βρίσκεται σε στασιμότητα, ενώ σε όλους τους τομείς της οικονομίας μας παρουσιάζεται συνεχώς και μεγαλύτερη έλλειψη ειδικευμένων τεχνιτών και τεχνικού προσωπικού. Στα τελευταία χρόνια μόνο το 16% των μαθητών της Μέσης Εκπαίδευσης φοιτούν σε τεχνικές και επαγγελματικές σχολές, ενώ υπολογίζεται ότι η οικονομία μας χρειάζεται το 25% περίπου. Από την άλλη 1,000 περίπου παιδιά εγκαταλείπουν κάθε χρόνο τα σχολεία γενικής μόρφωσης σε ηλικία 14 - 16 χρόνων, χωρίς να έχουν προσόντα για να ασκήσουν ένα οποιοδήποτε επάγγελμα.

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι πώς να δώσουμε βασική επαγγελματική εκπαίδευση σ' αυτά τα παιδιά, σε σχολές που θα δίνουν παράλληλα και γενική μόρφωση. Το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και την Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισης πρέπει να μελετήσουν το πρόβλημα στα πλαίσια μιας μεταρρύθμισης που θα συμπεριλάβει και το σημερινό Σύστημα Μαθητείας που βρίσκεται κάτω από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στις τριήχρονες τεχνικές σχολές που δίνουν πλήρη εκπαίδευση Μέσης Σχολής, τα τελευταία χρόνια εγγράφονται μόνο 300 ως 350 απόφοιτοι του γυμνασίου το χρόνο, δηλαδή μόνο το 5% - 6% όσων συνεχίζουν τη φοίτησή τους σε σχολεία, ύστερα από το γυμνασιακό κύκλο. Ο αριθμός αυτός είναι εντελώς ανεπαρκής για την Κύπρο και μόνο η λειτουργία του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου

βελτιώνει κάπως την κατάσταση. Σχετικά μ' αυτό θα ήθελα να αναφέρω ακόμα μια φορά ότι στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου όπου λειτουργούν δύο γυμνάσια και προγραμματίζεται η δημιουργία δύο άλλων, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις όλων των Υπουργών Παιδείας την τελευταία δεκαετία, καθυστερεί αδικαιολόγητα η ίδρυση μιας τεχνικής και επαγγελματικής σχολής, που είναι απαραίτητο συμπλήρωμα του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Σαν αποτέλεσμα αυτής της σοβαρής παράλειψης, η έλλειψη τεχνιτών και τεχνικού προσωπικού είναι εξαιρετικά έντονη και αποτελεί αρνητικό παράγοντα για οικονομική ανάπτυξη της περιοχής στους τομείς της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής. Ζητούμε από το Υπουργείο Παιδείας και την κυβέρνηση να εκτιμήσουν ορθά την επιτακτική ανάγκη λειτουργίας τεχνικής και επαγγελματικής σχολής στα Κοκκινοχώρια και να προχωρήσουν στην ίδρυσή της το ταχύτερο δυνατό.

Η ίδρυση του πανεπιστημίου, που πραγματοποιείται τον επόμενο χρόνο, το 1991, ύστερα από μια δεκάχρονη καθυστέρηση, αποτελεί το αποκορύφωμα της εκπαιδευτικής μας ανάπτυξης.

Η Βουλή και η κυβέρνηση πρέπει να συνεχίσουν στενή και ειλικρινή συνεργασία μεταξύ τους και με την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του πανεπιστημίου, για να εξασφαλιστούν έγκαιρα οι κατάλληλες συνθήκες λειτουργίας του και ψηλά ακαδημαϊκά επίπεδα σε όλες τις σχολές και τα τμήματά του. Η Κύπρος χρειάζεται το πανεπιστήμιο, όχι μόνο σαν ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, αλλά και σαν πνευματικό κέντρο, όπου θα προάγεται η επιστημονική έρευνα. Ένα τέτοιο πανεπιστήμιο θα δημιουργήσει νέες δυνατότητες για ολόπλευρη ανάπτυξη της Κύπρου στην επιστήμη, την τεχνολογία, τις καλές τέχνες και σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Αντικρίζοντας έτσι πλατιά το ρόλο του πανεπιστημίου, αναμένουμε πως σύντομα θα μελετηθεί από τους αρμόδιους η δημιουργία τμημάτων θετικών επιστημών και τεχνολογίας. Επίσης πιστεύουμε πως στα πλαίσια του πανεπιστημίου πρέπει να μελετηθεί η δημιουργία Ινστιτούτου Αρχαιολογικής Έρευνας, όπου θα μπορούσαν να κάνουν μεταπτυχιακές εργασίες και σπουδές δικοί μας και ξένοι αρχαιολόγοι. Ο αρχαιολογικός πλούτος της Κύπρου και της Μέσης Ανατολής δικαιολογεί τη δημιουργία ενός τέτοιου Ινστιτούτου Έρευνας και Μελέτης από τα πρώτα χρόνια του πανεπιστημίου.

Δυστυχώς δε μας μένει χρόνος για τα σημαντικά θέματα της πολιτιστικής μας ανάπτυξης. Θα ήθελα όμως να χαιρετίσω το σημαντικό γεγονός της δημιουργίας της Πινακοθήκης του Υπουργείου Παιδείας στη Λευκωσία, που καλύπτει ένα κενό στην πολιτιστική μας ζωή.

Επίσης θα ήθελα να πω μερικά λόγια για τη λειτουργία του ΘΟΚ, που από τη δεκαετία του 60 βοηθά σημαντικά την ανάπτυξη του θεάτρου. Ορθά αυξήθηκε και αυξάνεται η κρατική χορηγία προς το ΘΟΚ για τα χρόνια 1990 και 1991. Πρέπει, όμως, παράλληλα ο ΘΟΚ να αυξήσει τα δικά του έσοδα από τις θεατρικές παραστάσεις, ανεβάζοντας το ποιοτικό του επίπεδο και εμπλουτίζοντας το ρεπερτόριό του. Κι' αυτό βέβαια, όχι μόνο για οικονομικούς λόγους, αλλά κυρίως για να εκπληρώσει τους σκοπούς της ίδρυσής του. Εκτιμούμε το γεγονός ότι ο ΘΟΚ διαρκώς και περισσότερο επιχορηγεί το λεγόμενο Ελεύθερο Θέατρο, δηλαδή τους ιδιωτικούς θεατρικούς οργανισμούς, που συμβάλλουν σημαντικά στη θεατρική μας ανάπτυξη. Πιστεύουμε πως η επιχορήγηση αυτή στο Ελεύθερο Θέατρο πρέπει να αυξηθεί για να μπορέσει να επιβιώσει και να προσφέρει περισσότερα.

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να ασχοληθώ τώρα συνοπτικά με το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα οξύνθηκαν στα τελευταία είκοσι χρόνια με την απρογραμμάτιστη ανάπτυξη των πόλεων και της βιομηχανίας, με την υπεράντληση των υπόγειων νερών, με την αύξηση του τουρισμού και των μηχανοκίνητων οχημάτων. Ιδιαίτερα καταστροφικές επιπτώσεις είχε η τουρκική εισβολή του 1974. Εκτός από τις ανεπανόρθωτες ζημιές στους πολιτιστικούς και αρχαιολογικούς θησαυρούς, κήκων χιλιάδες στρέμματα δασικής γης, εκτοπίστηκαν 170 χιλιάδες άνθρωποι στο νότο, όπου οικοδομήθηκαν συνοικισμοί, νέα εργοστάσια και ξενοδοχεία, εργαστήρια και κέντρα, σε περιορισμένο χώρο. Οι ανάγκες για επιβίωση και απασχόληση του πληθυσμού επέβαλαν ορισμένες χαλαρώσεις και έθεσαν σε δεύτερη μοίρα την προστασία του περιβάλλοντος.

Στη δεκαετία του 1980, όμως, πολλοί κρατικοί, κοινωνικοί και πολιτικοί παράγοντες συνειδητοποίησαν τις αρνητικές επιπτώσεις της ανεξέλεγκτης ανάπτυξης πάνω στην υγεία του λαού και την ποιότητα της ζωής μας. Οι φωτισμένοι αυτοί άνθρωποι τόνισαν τους κινδύνους για ανεπανόρθωτες καταστροφές στον οικολογικό πλούτο, το φυσικό τοπίο και τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους, αν συνεχισθεί μια αλόγιστη και αντιεπιστημονική αναπτυξιακή πολιτική.

Αυτή η Βουλή, κύριε Πρόεδρε, από τον Ιούνιο του 1984, ύστερα από διεξοδική συζήτηση του θέματος, «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος», ενέκρινε ένα σημαντικό, ομόφωνο Ψήφισμα που ζητούσε ανάμεσα σ' άλλα τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας και τη δημιουργία ενιαίου φορέα προστασίας του περιβάλλοντος, αυστηρή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και περιβαλλοντική αγωγή στα σχολεία.

Η Βουλή και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος που ιδρύθηκε το 1989, υποστηρίζουν κάθε κυβερνητική προσπάθεια για προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και επιμένουν στη χάραξη μιας ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Σημειώνουμε με ικανοποίηση στα τελευταία χρόνια τη θετική αλλαγή στην κυβερνητική πολιτική, που μαρτυρά διάθεση για πιο ριζική αντιμετώπιση και λύση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Στη Βουλή κατατέθηκαν κιόλας δύο νομοσχέδια για την προστασία της ατμόσφαιρας και των νερών από τη ρύπανση, που πιστεύουμε ότι θα είναι έτοιμα για έγκριση τους προσεχείς δύο μήνες. Από την 1η του Δεκέμβρη μπήκαν σε εφαρμογή όλες οι διατάξεις του Νόμου για την Πολεοδομία και Χωροταξία του 1972, ολοκληρώνεται η μελέτη για την προστασία του Ακάμα και του Κάβο Γκρέκο, ενώ δημιουργήθηκε το Συμβούλιο Προστασίας Περιβάλλοντος.

Υπάρχουν, όμως, ακόμα σημαντικές αδυναμίες και πολλές πιέσεις προς την κυβέρνηση για χαλάρωση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, ακόμα και μέτρων για την προστασία της υγείας του πληθυσμού. Επιστημαίνουμε την ανάγκη να πληρωθούν οι μόνιμες θέσεις που ενέκρινε η Βουλή για την υπηρεσία του φυσικού περιβάλλοντος και να θεσμοθετηθεί η Υπουργική Εξαγγελία ότι πριν από κάθε αναπτυξιακό έργο θα απαιτείται μελέτη για εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Επίσης πρέπει να επισπευσθεί ο νόμος πλαίσιο για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που θα αποτελέσει σταθμό στον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ εκτιμά θετικά την αξιολογη πρόοδο που επιτελέστηκε στην κυπριακή εκπαίδευση στα

χρόνια της ανεξαρτησίας, σαν αποτέλεσμα των προσπαθειών της πολιτείας, των εκπαιδευτικών και των προοδευτικών κοινωνικών δυνάμεων. Επίσης εκτιμούμε την προσπάθεια του κράτους, των περιβαλλοντικών οργανώσεων και άλλων κοινωνικών δυνάμεων να θέσουν φραγμό στην καταστροφή του περιβάλλοντος και να προστατεύσουν την υγεία και την ποιότητα της ζωής του λαού μας, τις ομορφιές, την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά της πατρίδας μας.

Δεν κλείνουμε όμως τα μάτια μπροστά στα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτοί οι δύο σημαντικοί τομείς, η παιδεία και το περιβάλλον. Καλούμε γι' αυτό όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες να συνεργαστούν ειλικρινά και δημιουργικά, αποφεύγοντας τη δημοσκοπία και την πολιτική εκμετάλλευση σ' αυτά τα θέματα, που αποτελούν παλλαϊκά, εθνικά θέματα, γιατί αφορούν όλο το λαό και το μέλλον της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ανδρέας Ζιαρτίδης του ΑΔΗΣΟΚ.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Πρέπει να ευχαριστήσουμε τον έντιμο κ. Υπουργό Οικονομικών για την ομιλία του μπροστά στη Βουλή στις 22 του περασμένου μήνα, με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών για το 1991. Η ομιλία του, ανεξάρτητα αν συμφωνεί κανείς με όλα τα σημεία και με τη φιλοσοφία που εκφράζει, αποτελεί μια αξιόλογη συμβολή στη γνώριμια και τη μελέτη των οικονομικών προβλημάτων και της οικονομικής κατάστασης του τόπου. Η γενική αυτή εκτίμηση της ομιλίας του Υπουργού δε μας αποκλείει από του να σχολιάσουμε μερικά σημεία της.

Ο κ. Υπουργός μίλησε για ένα ταχύρρυθμα βελτιωμένο βιοτικό επίπεδο των πολιτών και τον ισχυρισμό αυτό του το στηρίζει πάνω σ' ένα πραγματικό γεγονός, που είναι η διεύρυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης με ένα ρυθμό γύρω στο 9%. Δε θα αμφισβητήσω τον αριθμό αυτό του 9% και θα είμαι ο τελευταίος που θα ισχυριστώ ότι δεν είχαμε τον περασμένο χρόνο μια βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, συμπεριλαμβανομένου και του βιοτικού επιπέδου των εργοδοτούμενων. Αλλά να μην αφήνουμε να μας συγχίζονται ή να μας παραπλανούν οι μέσοι όροι των αριθμών. Ο μέσος όρος του 9% της διεύρυνσης της ιδιωτικής κατανάλωσης είναι ένδειξη βελτίωσης του μέσου όρου του βιοτικού επιπέδου όλων των πολιτών. Αλλά δεν είναι ένδειξη βελτίωσης του μέσου όρου του βιοτικού επιπέδου των ανθρώπων που ανήκουν στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.

Ο Υπουργός μας είπε ότι σε πραγματικούς όρους οι απολαβές των εργαζομένων αυξήθηκαν κατά 4%. Αυτό σημαίνει ότι ο μέσος όρος της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των εργαδοτούμενων δεν μπορεί να είναι πέραν του 4%. Και αν ληφθεί υπόψη ότι αυτός είναι μέσος όρος, αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν εργαζόμενοι που είτε δεν είχαν βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου ή έχουν βελτίωση κάτω του 4%.

Με την ομιλία του ο κ. Υπουργός δείχνει ότι η κατά μέσο όρο 4% αύξηση των πραγματικών εργατικών εισοδημάτων ήταν ψηλότερη από την αύξηση της παραγωγικότητας και ότι αυτό αύξησε το κόστος παραγωγής και επηρέασε αρνητικά την εξωτερική ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Σχετικά με αυτό

το θέμα, της συσχέτισης του ρυθμού ανόδου των εργατικών εισοδημάτων με το ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας, θα ήθελα να αναφέρω την πολιτική μας πάνω σ' αυτό το θέμα. Δε συμφωνούμε με εκείνους που απορρίπτουν κάθε σύνδεση και κάθε σχέση της αύξησης των εισοδημάτων με την αύξηση της παραγωγικότητας. Όταν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μελετούν τον καθορισμό του ύψους των αιτημάτων τους, δεν μπορούν να αγνοούν τον παράγοντα της παραγωγικότητας. Μια τέτοια πολιτική θα ήταν ολοκληρωτικά ανεύθυνα.

Αλλά δε συμφωνούμε ούτε με εκείνους τους εργοδότες και τους κυβερνητικούς παράγοντες που εισηγούνται απόλυτη σύνδεση της αύξησης των εισοδημάτων με την αύξηση της παραγωγικότητας. Έχουμε τη γνώμη ότι το ποσοστό αύξησης των εργατοϋπαλληλικών εισοδημάτων πρέπει να υπερέχει λογικά του ποσοστού αύξησης της παραγωγικότητας. Σκοπός αυτής της θέσης είναι η επίτευξη βελτιωμένης κατανομής του εθνικού εισοδήματος υπέρ των εργοδοτούμενων.

Στο κεφάλαιο της ομιλίας του κ. Υπουργού, «Απασχόληση και Ανεργία» ο Υπουργός είπε ότι ο συντελεστής εργασίας αναμένεται να συνεχίσει και στο μέλλον να αποτελεί περιοριστικό παράγοντα στην ανάπτυξη της χώρας και της οικονομίας. Και προχωρώντας είπε ότι τούτο μας δίνει μια εξαιρετική ευκαιρία χωρίς κοινωνικό ή οικονομικό κόστος να προχωρήσουμε με γρήγορα βήματα στην εισαγωγή νέας τεχνολογίας, στην καλύτερη αξιοποίηση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού και γενικά στην αύξηση της παραγωγικότητας. Δε διστάζω να τονίσω την έγκρισή μας για την προσέγγιση αυτή του προβλήματος που περιγράφεται ως «συντελεστής εργασίας -περιοριστικός παράγοντας στην ανάπτυξη της χώρας μας». Αυτή είναι η λύση του προβλήματος. Νέα τεχνολογία, αξιοποίηση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού, αύξηση της παραγωγικότητας.

Υπογραμμίζω ότι εμείς όταν μιλούμε για καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού εννοούμε και την εκπαίδευση και κατάρτιση του δυναμικού αυτού πάνω στη νέα τεχνολογία. Επαναλαμβάνω ότι αυτή είναι η λύση του προβλήματος και όχι εκείνη που αναφέρεται στο τέλος περίπου της ομιλίας του Υπουργού για παραχώρηση άδειας εργασίας σε αλλοδαπούς εργάτες, όσο αυστηροί κι αν είναι οι όροι της άδειας κι όσο περιορισμένο κι αν είναι το χρονικό διάστημα της ισχύος της. Αυτή η πολιτική της αντιμετώπισης της προσωρινής στενότητας που παρατηρείται στην αγορά της εργασίας με την εισαγωγή ξένων εργατών θα έχει και οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

Στην ομιλία του ο Υπουργός αναφέρθηκε ειδικά στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης και με πολλή συντομία μας λέει σε ποιους τομείς και σε ποια έργα δίνεται από τον προϋπολογισμό αυτό έμφαση. Για το Γενικό Σχέδιο Υγείας μας λέει ότι έχει ετοιμαστεί ένα γενικό πλαίσιο αρχών που θα διέπει τη λειτουργία του σχεδίου, και ότι το πλαίσιο αυτό θα αποτελέσει αντικείμενο δημόσιου διαλόγου.

Η πληροφορία αυτή θα χαιρετιστεί από όλο το λαό, εφόσον πρόκειται περί γενικού σχεδίου υγείας. Έχω προσωπικά ενδιαφερθεί γι' αυτό το σχέδιο, ξέρω ότι τρία προηγούμενα έγγραφα έχουν υποβληθεί από ξένους εμπειρογνώμονες, έχουν συζητηθεί από όλους τους ενδιαφερομένους και στο τέλος έμειναν στα ράφια των αρμόδιων Υπουργείων και των γραφείων των συντεχνιακών οργανώσεων και των άλλων ενδιαφερομένων φορέων. Η πείρα μου μου λέει ότι τελικός καταρτισμός και η εφαρμογή ενός γενικού σχεδίου υγείας θα χρειαστεί να υπερπηδήσει όχι λίγα εμπόδια και όχι λίγα αντικρουόμενα συμφέροντα.

Υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε, κατεστημένα και ούτω καλούμενα κεκτημένα συμφέροντα που τα συναντήσαμε κάθε φορά που αρχίζαμε τη μελέτη και τη συζήτηση των εγγράφων και όπως σας είπα προηγούμενα προηγήθηκαν του νέου αυτού σχεδίου για το οποίο μας μίλησε ο Υπουργός. Θα αναφέρω ένα δύο παραδείγματα και ελπίζω ότι δε θα παρεξηγηθώ από κανένα. Είναι γνωστό ότι οι νεοεισερχόμενοι στην επαγγελματική τάξη των γιατρών ή τουλάχιστον οι περισσότεροι από αυτούς, συναντούν σοβαρές οικονομικές δυσκολίες, δεν αισθάνονται την ικανοποίηση και τη χαρά της άσκησης του επαγγέλματος που σπούδασαν. Το Γενικό Σχέδιο Υγείας πρέπει να οικοδομηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να τους δοθεί αυτή η χαρά και ικανοποίηση. Για να το πετύχουμε αυτό πρέπει να έχουμε τη συνεργασία του κατεστημένου του ιατρικού κόσμου. Βέβαια, και οι υποαπασχολούμενοι και οι υπεραπασχολούμενοι γιατροί πρέπει να ξέρουν ότι το Γενικό Σχέδιο Υγείας θα γίνει όχι με κύριο σκοπό τη λύση των δικών τους προβλημάτων, αλλά με κύριο σκοπό τη λύση των προβλημάτων της υγείας του λαού. Οι γιατροί θα είναι στην υπηρεσία του σχεδίου και όχι το σχέδιο στην υπηρεσία τους.

Δεύτερο παράδειγμα. Υπάρχουν στην κοινωνία μας ορισμένες κατηγορίες πολιτών, που είτε λόγω οικονομικής ευρωστίας, είτε λόγω συνδικαλιστικής δύναμης, έχουν ορισμένα κεκτημένα δικαιώματα. Κανένας δε θα θέλει -έτσι τουλάχιστον πιστεύω εγώ- να αφαιρέσει αυτά τα κεκτημένα δικαιώματα. Αλλά η διατήρησή τους θα είναι μέχρι εκείνου του βαθμού που δε θα διαστρεβλώνεται και δε θα υποσκάπτεται το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Οπωσδήποτε αφού θα γίνει διάλογος πάνω στο Σχέδιο θα πούμε λεπτομερειακά τις απόψεις μας, όταν θα έλθει εκείνη η ώρα.

Ο Υπουργός μας είπε ότι με την απόσυρση της έλλειψης εργατικού δυναμικού προωθείται η παραχώρηση κινήτρου για το εισόδημα που προέρχεται από υπερωριακή εργασία. Μέχρι πριν λίγα χρόνια, το καλύτερο κίνητρο για υπερωριακή εργασία, δηλαδή για μεγαλύτερη προσφορά εργασίας από το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό, ήταν η αυξημένη πληρωμή της υπερωρίας. Η μια ώρα ως μια και μισή ή η μια ώρα ως δύο. Με το φόρο εισοδήματος δημιουργήθηκε ένα αντικίνητρο πιο δυνατό από το κίνητρο. Οι εργάτες έβλεπαν ότι η υπερωρία τους κατέληγε να τους αφήνει ελάχιστα. Πολύ συχνά ακούει κανείς του εργάτες και τους υπαλλήλους να λένε: «Δε δουλεύουμε υπερωρία για την κυβέρνηση».

Ένας τρόπος υπάρχει να δημιουργηθεί κίνητρο για υπερωριακή εργασία και απόσυρση της έλλειψης εργατικού δυναμικού. Να εξαλειφθεί το ισχυρό αντικίνητρο του φόρου εισοδήματος. Μερικοί άρχισαν ήδη να μεμψιμοιρούν ότι η εφαρμογή αυτού του αντικινήτρου, αυτού του μέτρου, είναι πολύ δύσκολη και πολύ δαπανηρή. Να αγνοηθούν οι μεμψιμοιρίες. Ζούμε στην εποχή των υπολογιστικών μηχανών και των κομπιούτερς και μέσω αυτών των μέσων είναι εύκολο να υπερπηδηθούν όλες οι δυσκολίες.

Θα κάνω μια σύντομη αναφορά στο Αναλογικό Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το σχέδιο αυτό έχει τώρα ηλικία δέκα χρόνων. Δέκα χρόνια είναι αρκετά για να γίνει μια επισκόπηση του σχεδίου, εκτίμηση των αδυναμιών και των δυνατοτήτων του. Αυτή η επισκόπηση πρέπει να γίνει από ικανούς και υπεύθυνους αναλογιστές σε συνεργασία με την ικανή και υπεύθυνη διεύθυνση του σχεδίου. Αν από την επισκόπηση αυτή φανεί ότι υπάρχουν δυνατότητες βελτίωσης των παροχών που δίδονται τώρα, ιδιαίτερα των συντάξεων, να γίνει η βελτίωση. Τονίζω όμως ότι οποιαδήποτε βελτίωση πρέπει να στηριχτεί σε αναλογιστική μελέτη. Μόνο έτσι.

Στο λίγο χρόνο που μου απομένει θ' αναφερθώ σε αδρές γραμμές σε μερικά βασικά προβλήματα που αφορούν τον προσφυγικό κόσμο. Το πρώτο που θά 'θελα να επισημάνω είναι ότι ο φετινός προϋπολογισμός του ΤΑΕΠ είναι μειωμένος σε σύγκριση με το 1990 και το 1989 κατά μερικά εκατομμύρια λίρες. Αυτό οφείλεται στη μελετώμενη κατάργηση της έκτακτης εισφοράς για τους πρόσφυγες από τις εταιρείες και τους αυτοεργοδοτούμενους.

Το προσφυγικό πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, αποτελεί την πιο ζωντανή και μόνιμη υπόμνηση του δράματος που για πάνω από 16 χρόνια ζει ο Κυπριακός λαός, ένα δράμα που είναι αποτέλεσμα του φασιστικού προδοτικού πραξικοπήματος της ελλαδικής χούντας και της ΕΟΚΑ Β' και της τουρκικής εισβολής και κατοχής, που ήταν το φυσιολογικό, θα έλεγα συμφωνημένο και αναπόφευκτο, επακόλουθο του πραξικοπήματος.

Σαν αποτέλεσμα αυτού του εγκλήματος, πέραν από τους εκατοντάδες νεκρούς, αγνοούμενους και εγκλωβισμένους, περίπου 200,000 αδελφοί μας ξεριζώθηκαν και εκδιώχθηκαν από τις πατρογονικές τους εστίες, στερήθηκαν τις περιουσίες και την επαγγελματική τους απασχόληση και μετατράπηκαν από τη μια μέρα στην άλλη σε πρόσφυγες.

Οι πρόσφυγες αντιμετώπισαν τεράστια προβλήματα στέγασης, επαγγελματικής αποκατάστασης, επαναδραστηριοποίησης και άλλα. Είναι προς πίστη των κυβερνήσεων της 16ετίας το ότι ενεργώντας με πρόγραμμα και ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες, έκαμαν πολλά για τη λύση ή την απόβλωση των προβλημάτων του προσφυγικού κόσμου. Και πρέπει να πούμε καθαρά, ότι αποτελεί σημαντικό επίτευγμα το ότι μέσα σ' αυτά τα 16 χρόνια της προσφυγιάς το στεγαστικό, που ήταν το κύριο πρόβλημα των προσφύγων, έχει βασικά λυθεί. Ουσιαστικά και η πλειοψηφία του προσφυγικού κόσμου έχει εξασφαλίσει στέγη. Αν υπάρχει ακόμα και σήμερα στεγαστικό πρόβλημα, αυτό αφορά κατά κύριο λόγο όχι οργανικές προσφυγικές οικογένειες, αλλά νεαρά ζευγάρια προσφυγικών οικογενειών.

Μέρος επίσης του στεγαστικού προβλήματος είναι και η ανάγκη μεταστέγασης εκείνων των προσφύγων που κατοίκησαν σε σπίτια χαμηλού κόστους, που χτίστηκαν τα πρώτα χρόνια της προσφυγιάς, όπως είναι οι συνοικισμοί Κόκκινες, Τσιακκιλερό και άλλοι.

Για τη διευκόλυνση και την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος, ιδιαίτερα των νέων ζευγαριών, υποστηρίζουμε το αίτημα της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων και γενικά του προσφυγικού κόσμου για την κατάργηση της οροφής των ακαθάριστων εισοδημάτων των νέων ζευγαριών των προσφύγων που αποτελούνται στην Υπηρεσία Μερίμνης για έγκριση παροχής οικονομικής βοήθειας, για ανέγερση σπιτιού σε ιδιόκτητο οικόπεδο ή για αγορά σπιτιού ή διαμερίσματος. Η ανταπόκριση της κυβέρνησης σ' αυτό το αίτημα της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων και του προσφυγικού κόσμου θα οδηγήσει στην πλήρη αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των προσφύγων.

Αυτό σε συνδυασμό με τη μεταστέγηση των προσφύγων από τα σημερινά ακατάλληλα υποστατικά σε πιο καλά και η επιδιόρθωση τουρκοκυπριακών σπιτιών, ώστε να καταστούν πιο κατάλληλα για κατοίκηση, όλα αυτά μαζί θα συντείνουν στην ουσιαστική, μπορεί να πει κανείς, αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των προσφύγων.

Ένα άλλο καυτό πρόβλημα που προκαλεί συνεχές άγχος στον προσφυγικό κόσμο είναι τα προπολεμικά χρέη. Η Βουλή έχει θεσπίσει, όπως είναι γνωστό, ορισμένα μέτρα για την απάμβλυνση αυτού του προβλήματος και την ανακούφιση των επηρεαζομένων προσφύγων. Ενώ επικροτούμε αυτά τα μέτρα, πιστεύουμε ότι μετά από 16 χρόνια ταλαιπωρίας και άγχους έφθασε ο καιρός που πρέπει να κλείσουμε οριστικά το Κεφάλαιο των Προπολεμικών Χρεών που οφείλονται από πρόσφυγες σε τράπεζες. Θα πρέπει να προχωρήσουμε στη θέσπιση νομοθεσίας για την κατάργηση και τη διαγραφή αυτών των χρεών, εφόσον μάλιστα οι τράπεζες στη διάρκεια των 16 αυτών χρόνων έχουν αποσβέσει αυτά τα χρέη και συνεπώς ουσιαστικά δεν έχουν καθόλου να ζημιωθούν.

Ένα άλλο συναφές προς τα προπολεμικά χρέη, εξίσου καυτό πρόβλημα για τον προσφυγικό κόσμο, είναι εκείνο της φερεγγυότητάς τους. Γι' αυτό το θέμα ο προσφυγικός κόσμος, και μέσω της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων και με αποφάσεις Συνεδρίων και Επαρχιακών Διασκέψεων των προσφύγων, έχει υποβάλει επανειλημμένα τις απόψεις του με υπομνήματα και προς την κυβέρνηση Κυπριανού στη δεκαετία 1978 - 88 και προς την παρούσα κυβέρνηση Βασιλείου. Σ' αυτά τα υπομνήματα με σαφήνεια εκφράζονται οι θέσεις και οι απόψεις του προσφυγικού κόσμου για το καυτό θέμα της φερεγγυότητας. Πιστεύουμε, πως είναι καιρός ότι δεν έγινε στην περασμένη δεκαετία να γίνει τώρα.

Ακόμα ένα πρόβλημα που αφορά κυρίως τα μεσαία στρώματα του προσφυγικού κόσμου - και αυτό είναι το τελευταίο που θέλω να θίξω και να κλείσω την ομιλία μου - είναι το θέμα της επαναδραστηριοποίησης.

Γνωρίζω, βέβαια, ότι υπάρχουν κάποια σχέδια της κυβέρνησης από τα οποία επωφελήθηκαν ένας όχι μικρός αριθμός ενδιαφερόμενων επιχειρηματιών, επαγγελματιών και βιομηχάνων προσφύγων. Ωστόσο το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει για πολλούς ακόμα, σε σημείο που να διατυπώνεται η άποψη ότι τα μεσαία στρώματα των προσφύγων είναι τα πιο αδίκημένα. Πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση πρέπει να επανεξετάσει τα οποιαδήποτε σχέδια της και να τα αναπροσαρμόσει κατά τρόπο που να ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες και απαιτήσεις των ενδιαφερομένων, ώστε και αυτό το πρόβλημα να οδηγηθεί στην αποτελεσματική και ικανοποιητική λύση του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ανδρέου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Θα δώσω τη θέση μου στον κ. Μάτση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ιπποτικό εκ μέρους σας, κύριε Ανδρέου.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας πριν ένα περίπου χρόνο από το βήμα της Βουλής στη συζήτηση του θέματος που είχα εγγράψει στο Κεφάλαιο Δ' με τίτλο «Η εξέλιξη θεσμών και αξιών στον τόπο μας, πραγματικότητες, ευθύνες και κίνδυνοι», επισήμανα μαζί με

... άλλους συναδέλφους όλων των πλευρών ότι είναι ευθύνη της πολιτικής μας ηγεσίας από κοινού να αντιμετωπίσει τα εσωτερικά προβλήματα και το μέγιστο πρόβλημα της απαλλαγής μας από τη ξένη παρουσία και κατοχή και κατέληξα:

«Είμαστε ιστορικά επιφορτισμένοι όλοι μας με αυτή τη μεγάλη ευθύνη και κανένα κομματικό, προσωπικό ή άλλο συμφέρον δεν επιτρέπεται να σταθεί υπέρτερο της ανάγκης για επιβίωση και προκοπή του συνόλου. Σημαντικό παράγοντα και αφετηρία προς εκπλήρωση αυτού του στόχου αποτελεί για όλους μας η ανάγκη σταδιακής αποκατάστασης θεσμών και αξιών. Και μόνο αν κατορθώσουμε να επαναφέρουμε και να αποκαταστήσουμε αυτές τις αξίες μέσα στη συνείδηση του λαού θα μπορούμε να προσβλέπουμε με αισιοδοξία προς το μέλλον.

Το θέμα στο οποίο αδρά θα αναφερθώ και πάλι σήμερα είναι η κατάσταση των θεσμών και αξιών, όπως διαμορφώνεται και εξελίσσεται καθημερινά μπροστά μας και για την οποία όχι μόνο η κυβέρνηση, αλλά και η Βουλή και τα κόμματα έχουν τη δική τους συμμετοχή και ευθύνη. Και ερωτώ ευθέως: Είμαστε ικανοποιημένοι για την κατάσταση που διαμορφώθηκε στο μεταξύ και επικρατεί στον τομέα αυτό στον τόπο μας σήμερα; Δυστυχώς η απάντηση είναι πολύ απογοητευτική.

Αντί, κύριοι συνάδελφοι, να χρησιμοποιούμε απερίσπαστοι όλες τις δυνάμεις και το νου μας στην ωφέλιμη προσπάθεια να εξυπηρετήσουμε σωστά το λαό και να αντιμετωπίσουμε τα πολλά εσωτερικά προβλήματα και την τούρκικη κατοχή, κατασπαταλούμε χρόνο και δυνατότητες σε δραστηριότητες που δε συνάδουν με την αποστολή μας.

Έχει κατακτηθεί πλέον δεδομένο ότι ο πολίτης που αναμένει πρόσληψη ή προαγωγή στο δημόσιο τομέα πρέπει να εξασφαλίσει, κατά πρώτο λόγο, την υποστήριξη του κόμματος στο οποίο ανήκει και πολλές φορές ο ενδιαφερόμενος κτυπά κατά σειρά τις πόρτες όλων των κομμάτων για υποστήριξη. Ο χρυσός κανόνας ότι σε κράτος δικαίου όλοι οι πολίτες, ανεξάρτητα από κομματική ή ιδεολογική τοποθέτηση, είναι ίσοι διεκδικητές και δικαιούχοι υποχωρεί ραγδαία στη συνείδηση του λαού και αντικαθίσταται με τη νοοτροπία του ρουσφετιού και του κομματικού μέσου. Και επικρατεί σταδιακά η άποψη που μοιρολατρικά φαίνεται να κυριαρχεί στη σκέψη πολλών ότι τίποτε δεν μπορεί πλέον να γίνει. Ότι είμαστε όλοι αιχμάλωτοι μιας συγκεκριμένης νοοτροπίας, εκείνης του ρουσφετιού και του μέσου και ότι συμπλέουμε όλοι και εκόντες άκοντες αποδεχόμαστε την υπαρέξή της και καταντούμε ένοχα εξαρτήματα στη θεμελίωση και την προαγωγή της. Δε δέχομαι ουδ' επί στιγμή αυτή την τοποθέτηση και ερμηνεία, κύριε Πρόεδρε.

Αν όμως φθάρηκαν και διαβρώνονται συνεχώς οι θεσμοί και η υπερκομματική αξιοκρατία στη μικρή πατρίδα μας, η ευθύνη βαρύνει όλους μας. Πρώτα και κατά κύριο λόγο την κυβέρνηση, αλλά και τη Βουλή και τα κόμματα. Είναι οι θεσμοί και το κράτος δικαίου που εξευτελίζεται και ποδοπατείται με τη δική μας ανοχή και είναι ο λαός και το μέλλον του που πληρώνουν το τίμημα.

Κύριοι συνάδελφοι, στη χθεσινή συνεδρία των Αρχηγών των κομμάτων στο γραφείο του Προέδρου της Βουλής εκφράστηκε από ορισμένους η βεβαιότητα ότι τα τηλέφωνα εξακολουθούν να παρακολουθούνται και σήμερα. Εξάλλου κατά τη συνεδρία της Βουλής χθες, λέχθηκε από κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους για συνεχιζόμενα φακελλάκια και ζητήθηκε διαφάνεια στα ύποπτα και σκοτεινά

αυτά θέματα. Οι αναφορές αυτές υπογραμμίζουν πτυχές μόνο της συνεχιζόμενης ανεπάρκειας και της σημερινής Εκτελεστικής Εξουσίας στο νευραλγικό αυτό τομέα της εσωτερικής μας ασφάλειας.

Αντί οι αστυνομικές δυνάμεις να επιδίδονται με ζήλο στην καταπολέμηση των πράξεων βίας, των φόνων και της διάδοσης μεταξύ της νεολαίας μας της μάστιγας των ναρκωτικών, επιδίδονται με ιδιαίτερη φροντίδα στη στρατολόγηση αστυνομικών και πολιτών για σχηματισμό υπόβαθρου πολιτικής κίνησης. Προμετωπίδα και συντονιστής της προσπάθειας ανώτατο στέλεχος της Αστυνομίας και συμμετέχοντες με ελάχιστες δυστυχώς εξαιρέσεις οι κατά τόπους Αστυνομικοί Διευθυντές.

Ένας εξ αυτών έχει ουσιαστικά εκτροχιασθεί συμπεριφερόμενος σαν μεσαιωνικού τύπου φεουδάρχης και δεν παρουσιάζεται να διαθέτει καμία συναίσθηση ότι προΐσταται της ασφάλειάς της, όσης απέμεινε ελεύθερη από την Τουρκική κατοχή, επαρχίας του.

Χθες ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού προειδοποίησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την αποφασιστικότητά μας να τερματιστεί η παραβίαση από Αστυνομικούς Διευθυντές και άλλους των κανόνων της χρηστής διοίκησης στην Αστυνομική Δύναμη. Επαναλαμβάνω και σήμερα την ίδια θέση και αναμένουμε από τον Πρόεδρο να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα. Αναμένουμε να το πράξει χωρίς καθυστέρηση. Διαφορετικά δε θα είμαστε διατεθειμένοι να δεχθούμε τη συνέχιση της επικίνδυνης αυτής κατάστασης και θα την αντιμετωπίσουμε με όλα τα νόμιμα μέσα.

Λυπούμαστε γιατί χρησιμοποιούμε γλώσσα σκληρή, αλλά τα οδυνηρά παραδείγματα της χρησιμοποίησης της αστυνομίας στο παρελθόν δε μας επιτρέπουν να αντιπαρέλθουμε ελαφρά τη καρδιά τη διαμορφούμενη στην αστυνομία κατάσταση σήμερα.

Ένας άλλος τομέας με εμφανή τρωτά σημεία είναι εκείνος των Ημικρατικών Οργανισμών και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

- Είμαστε ικανοποιημένοι ότι τα Συμβούλια των Ημικρατικών και άλλων οργανισμών, με τη σημερινή κομματική συμμετοχή σ' αυτά, εκπληρούν ορθά το ρόλο και την αποστολή τους;
- Και ποια είναι η αποστολή αυτών των Συμβουλίων; Να συνέρχονται για τη μελέτη και χάραξη της στρατηγικής και της πολιτικής που θα ακολουθήσει ο οργανισμός τον οποίο αντιπροσωπεύουν για το κοινό όφελος ή να απασχολούνται σχεδόν αποκλειστικά με προσλήψεις και προαγωγές του προσωπικού τους;
- Και είμαστε ικανοποιημένοι ότι οι εκλεγμένοι άρχοντες της τοπικής μας αυτοδιοίκησης εδραιώνουν σωστά το νέο σημαντικό αυτό θεσμό στα πρώτα του βήματα;

Η κατάσταση δυστυχώς είναι γενικά πολύ ανησυχητική. Παρουσιάζοντας πέρσι το θέμα αυτό για προβληματισμό στη Βουλή είχα υπογραμμίσει ότι από την περιορισμένη σύντομη λειτουργία των διοικητικών συμβουλίων των εν λόγω οργανισμών με τη σημερινή τους κομματική εκπροσώπηση σταθεροποιήθηκε η εντύπωση μέσα στο λαό ότι τα κόμματα διαμοιράζονται σε κάποιο βαθμό τις θέσεις στο πρωτοδιοριζόμενο προσωπικό και ότι πέραν και πάνω από τα αναγκαία προσόντα των υποψηφίων, όταν τα διαθέτουν, είναι απαραίτητη και η κομματική υποστήριξη για εξασφάλιση προαγωγής του υπάρχοντος προσωπικού.

Η προέκταση αυτής της συλλογιστικής ανατρέπεται στη σκέψη του λαού θεσμούς και αξίες και προάγει κατακόρυφα την ιδέα του «ρουσφετιού» και του «μέσου» και πλήττει καίρια την αξιοκρατία με επιπτώσεις αντιπαραγωγικές και πολύ, πολύ επικίνδυνες.

Ταυτόχρονα δημιουργεί πολλά ερωτηματικά:

- Πώς εξασφαλίζονται τα δικαιώματα των πολιτών που δεν ανήκουν στα συμμετέχοντα κόμματα;
- Πώς εξασφαλίζονται τα δικαιώματα των πολιτών, που αν και ανήκουν στα κόμματα δεν έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν τις κομματικές τους ηγεσίες, για να διεκδικήσουν έστω και με αυτό τον τρόπο τα δικαιώματά τους;
- Και πόσος πολύτιμος χρόνος κατασπαταλάται αχρείαστα από πολιτικούς παράγοντες, υποψήφιους για διορισμό ή προαγωγή, από τους συγγενείς τους στην προσπάθειά τους -πέραν των εξετάσεων και των συνεντεύξεων στις οποίες θα υποβληθούν- να εξασφαλίσουν θέση ή προαγωγή;
- Και πόση αναξιοπρέπεια δημιουργείται από όλη αυτή τη νοοτροπία και προσέγγιση; Πέραν τούτου, ποια η κατάληξη όταν διοικητικοί σύμβουλοι συνασπίζονται και αποφασίζουν με βάση κομματικά κριτήρια και προτιμήσεις, παραβλέποντες το χρυσό κανόνα της αξιοκρατίας και της ισότητας όλων των πολιτών; Και υπάρχουν έντονα πρόσφατα χαρακτηριστικά παραδείγματα.

Η ίδια κατάσταση επικρατεί δυστυχώς και σε πολλούς από τους τομείς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και το πρόβλημα που τίθεται ενώπιόν μας είναι σκληρό. Θα επιτρέψουμε τη συνέχιση της σημερινής κατάστασης ή θα προσπαθήσουμε να την ανακόψουμε επαναφέροντας τα πράγματα στη σωστή πορεία;

Κύριε Πρόεδρε, η αποκλειστική αρμοδιότητα για διορισμό, προαγωγή, μετάθεση, απόλυση και γενικά για κάθε θέμα που αφορά την κατάσταση δημόσιου υπαλλήλου ανατίθεται από το Σύνταγμα σε ανεξάρτητο σώμα όπως είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Ο συνταγματικός νομοθέτης μερίμνησε ώστε το σώμα αυτό να περιβληθεί με εχέγγυα ανεξαρτησίας και βασικός του στόχος υπήρξε η εξασφάλιση των μελών της ΕΔΥ έναντι της πολιτικής εξουσίας. Δυστυχώς για όλους μας το κράτος το ίδιο δε σεβάστηκε το χρυσό αυτό κανόνα και επενέβηκε βάναυσα στη σύνθεση και τη λειτουργία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Όπως έχει αποφασιστεί και δικαστικά, ο διαχωρισμός της αρμοδιότητας της πολιτικής εξουσίας από εκείνη της Διοίκησης είναι θεμελιώδης και καθοριστικός. Με το διαχωρισμό της πολιτικής από τη διοικητική εξουσία το Σύνταγμα αποσκοπεί να καταστήσει τη Δημόσια Υπηρεσία λειτουργό του απρόσωπου κράτους με διαχρονική αποστολή κι εφαρμογή των νόμων και στην υπηρεσία του λαού σύμφωνα με το δίκαιο και τους κανόνες της χρηστής διοίκησης. Τούτο έχει κατ'επανάληψη αναγνωριστεί και δικαστικά. (Βλέπε απόφαση Κυριάκου εναντίον της Δημοκρατίας του 1987).

Οι αρχές αυτές που πηγάζουν από το Σύνταγμα δεσμεύουν το νομοθέτη και αποτελούν την κατεύθυνση στη θέσπιση νομοθεσίας για τα σώματα που διενεργούν τους διορισμούς και τις προσλήψεις στη Δημόσια Υπηρεσία, εφόσον από το 1963

και μετέπειτα και λόγω των ειδικών συνθηκών που δημιουργήθηκαν έκτοτε, οι συνταγματικές πρόνοιες για την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δεν μπορούν να λειτουργήσουν.

Ειδικότερα για τα Διοικητικά Συμβούλια των Οργανισμών που δυνάμει του δικαίου της ανάγκης υποκαθιστούν σήμερα την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στο έργο του διορισμού και της υπηρεσιακής ανέλιξης των υπαλλήλων (όπως οι ημικρατικοί οργανισμοί), θα πρέπει να έχουν τα ίδια εχέγγυα ανεξαρτησίας που προβλέπει το Σύνταγμα για την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Αυτή υπήρξε και η προτροπή του Ανώτατου Δικαστηρίου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. (Χατζηδημητρίου εναντίον του ΚΟΤ).

Τα εχέγγυα ανεξαρτησίας αποτελούν προϋπόθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που εναποτίθενται στα διορίζοντα σώματα. Δυστυχώς τα κενά που αναπτύχθηκαν και εξελίσσονται συνεχώς προς το χειρότερο είναι πολύ μεγάλα και έχω την άποψη ότι δεν επιτρέπεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων να τα αγνοήσει. Εναπόκειται στην ευθυκρισία της Βουλής να ενδιατρίψει σ' αυτά και αφού ακούσει όλους τους ενδιαφερόμενους να αναλάβει την πρωτοβουλία μέσα στο πνεύμα του συντάγματος και του δικαίου της ανάγκης, για να αποφασιστεί πώς θα αντιμετωπιστεί η κατάσταση.

Καλείται η Βουλή των Αντιπροσώπων να εξεύρει τους τρόπους που θα εξασφαλίζουν κατά το δυνατό την ακεραιότητα και την ανεξαρτησία των οργάνων που επιλαμβάνονται όλων των τομέων που αφορούν στην πρόσληψη και την ανέλιξη του προσωπικού στη Δημόσια και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στους Ημικρατικούς Οργανισμούς και ίσως και στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Δε θα ριψοκινδυνεύσω εισηγήσεις, γιατί το θέμα δεν είναι εύκολο νομικά και πρακτικά. Λύσεις όμως θα εξευρεθούν γιατί υπάρχουν, αν η πολιτική βούληση όλων των ενδιαφερομένων -κυβέρνησης, Βουλής και κομμάτων- υπάρχει. Είναι ο μόνος τρόπος να ανακοπεί η κάθετη πτώση των θεσμών και αξιών και να αποκατασταθεί η αξιοπιστία και η εμπιστοσύνη του λαού προς το κράτος δικαίου του οποίου την ύπαρξη έχουμε όλοι απόλυτη ανάγκη σήμερα.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Δημητριάδης του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ασχοληθώ μόνο με το θέμα της προσπάθειας της κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών της και με ειδικά προβλήματα της επαρχίας Πάφου που όχι μόνο δεν προωθούνται για επίλυση, αλλά παρουσιάζουν και σημαντική οπισθοδρόμηση.

Το θέμα των προσπαθειών της κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση όσο το δυνατό περισσότερων υπηρεσιών της είναι και σοβαρό και επίκαιρο αφού, όπως είναι γνωστό, αποτέλεσε και τη σοβαρότερη αιτία για τη ρήξη που υπάρχει σήμερα μεταξύ κυβέρνησης και της συνδικαλιστικής οργάνωσης των δημόσιων υπαλλήλων. Σε μια περίοδο που ή ίδια η ΠΑΣΥΔΥ καταγγέλλει την ύπαρξη σκανδάλων και ατασθαλιών στον ευαίσθητο τομέα των Δημόσιων Έργων, που εντοπίζονται κυρίως στην από μέρους της κυβέρνησης ανάθεση του σχεδιασμού σημαντικών έργων στον ιδιωτικό τομέα, παραγνωρίζοντας και υποτιμώντας το επιστημονικό

της προσωπικό, η κυβέρνηση συνεχίζει αδιάφορη την πορεία που έθεσε ο Πρόεδρος Βασιλείου αμέσως μετά την εκλογή του στο προεδρικό αξίωμα για στροφή όσο το δυνατό πιο έντονη και πιο γρήγορη προς τον ιδιωτικό τομέα, εγκαταλείποντας έτσι μια πετυχημένη πολιτική, την πολιτική της μικτής οικονομίας που ακολούθηθηκε με συνέπεια από την ανεξαρτησία της Κύπρου μέχρι το 1988.

Η μικτή οικονομία είναι κάτι που δοκιμάστηκε με πολύ μεγάλη επιτυχία στην Κύπρο και είναι σ' αυτή που οφείλεται κυρίως η μεγάλη οικονομική ανάπτυξη που γνώρισε και γνωρίζει ο τόπος μας, παρά τα τεράστια πολιτικά προβλήματα που είχε να αντιμετωπίσει. Σαν Δημοκρατικό Κόμμα αντιτιθέμεθα εντονότατα στην εγκατάλειψη αυτής της πολιτικής από μέρους της κυβέρνησης Βασιλείου και θέτουμε όλα τα κόμματα, συμπολίτευσης και παρα-συμπολίτευσης, ενώπιον των ευθυνών τους.

Παρατηρείται ακόμα τον τελευταίο καιρό μια αχαλίνωτη τάση της κυβέρνησης για ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα σημαντικών έργων αξίας εκατομμυρίων λιρών όχι με την ορθόδοξη τακτική των προσφορών, αλλά με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου που δε διασφαλίζουν καθόλου το αδιάβλητο των διαδικασιών.

Όσον αφορά τα πολλά και σοβαρά προβλήματα της Πάφου δυστυχώς και πάλιν απουσιάζουν από τους φετινούς προϋπολογισμούς οι αναγκαίες πιστώσεις, ώστε να μπου επιτέλους στο κανάλι της υλοποίησης. Δεν είναι καθόλου υπερβολή να αναφέρουμε ότι στα τρία σχεδόν χρόνια ζωής της κυβέρνησης Βασιλείου δεν προγραμματίστηκε ούτε υλοποιήθηκε κανένα αναπτυξιακό έργο στην Πάφο. Η αλματώδης και θεαματική ανάπτυξη που γνώρισε η Πάφος κατά τη δεκαετία 1977-1987 της διακυβέρνησης Κυπριανού ανακόπηκε από τη λάιλαπα της λεγόμενης «αλλαγής». Η Πάφος σήμερα υφίσταται δυσμενή και άνιση μεταχείριση με την αναβίωση της συνήθειας κατάταξης της σε επαρχία δεύτερης κατηγορίας.

Παλινδρομεί η κυβέρνηση και καθυστερεί αδικαιολόγητα την προώθηση της κατασκευής του νέου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου, παρά τον προγραμματισμό του μεγάλου αυτού έργου από την προηγούμενη κυβέρνηση, η οποία μάλιστα είχε υποσχεθεί την έναρξη των κατασκευαστικών έργων την άνοιξη του 1990. Το Νοέμβριο του 1988 η νέα κυβέρνηση με δηλώσεις του προηγούμενου Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά ενώπιον της Επιτροπής Συγκοινωνιών, καθώς επίσης και του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου σε συνάντησή του με τους Βουλευτές και το Δήμαρχο Πάφου, ανέφεραν ότι υπήρχαν κάποιες δυσκολίες και το έργο θα άρχιζε οπωσδήποτε την άνοιξη του 1991. Πριν μερικούς μήνες ο νέος Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Σαββίδης μας δήλωσε ότι η έναρξη των εργασιών εκτέλεσης του έργου αναβάλλεται και πάλιν για το 1992. Δυστυχώς οι πληροφορίες μου, που εύχομαι να μην επαληθευτούν, είναι πως το έργο δε θα αρχίσει ούτε το 1992. Μια τέτοια εξέλιξη θα αποτελέσει ακόμα μια ανακολουθία της κυβέρνησης και εμπαιγμό προς τον Παφιακό λαό, γιατί το έργο αυτό δεν είναι έργο βιτρίνας, αλλά ζωτικής ανάγκης και άμεσης προτεραιότητας.

Το θέμα της ανέγερσης νέων κτιρίων για τα Δικαστήρια Πάφου κόλλησε στο Φεβράρη του 1988. Από τότε είχαν ετοιμαστεί τα πρώτα προσχέδια και δε σημειώθηκε καμιά απολύτως πρόοδος έστω και αν μετακινήθηκαν από τότε όλα τα κυβερνητικά τμήματα που στεγάζονταν στο χώρο εκείνο με αποτέλεσμα να πληρώνει το δημόσιο δεκάδες χιλιάδες λίρες το χρόνο.

Αμπελουργικό πρόβλημα: Παρά τις μεγαλόστομες διακηρύξεις και τις κατηγορηματικές διαβεβαιώσεις για λήψη διάφορων μέτρων και ετοιμασία ολοκληρο-

μένου σχεδίου για ριζική αντιμετώπιση του χρόνιου αυτού προβλήματος, στην πραγματικότητα υπάρχει μια γενική απραξία. Η πολιτική του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού που υποσχέθηκε η κυβέρνηση Βασιλείου παρέμεινε γράμμα κενό, γιατί εκτός από το σπασμωδικό και μετέωρο μέτρο της εκρίζωσης των αμπελώνων τίποτε το ουσιαστικό δεν έχει εξαγγελθεί και πολύ περισσότερο υλοποιηθεί που να διαφοροποιεί τη σημερινή ζοφερή κατάσταση. Οι αμπελουργοί της Πάφου θυμούνται τις προεκλογικές επισκέψεις του Προέδρου Βασιλείου στις κοινότητές τους και τα κροκοδείλια δάκρυά του για τις απαράδεκτα χαμηλές τιμές που πουλούσαν τα προϊόντα τους και τις ψεύτικες υποσχέσεις του για παροχή αμειπτικών τάχα τιμών και συνειδητοποιούν όσο περνά ο καιρός και πιο έντονα πόσο έγιναν αντικείμενο εμπαιγμού, κοροϊδίας και έσχατης περιφρόνησης.

Η πολιτική της εκρίζωσης των αμπελιών, χωρίς να συνοδεύεται από μελέτη και εισήγηση της κυβέρνησης για νέες υπαλλακτικές φυτείες, είναι σίγουρο ότι πολύ σύντομα θα οδηγήσει σε οριστική εξόντωση της αγροτικής αυτής τάξης με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη της υπαίθρου και τη συγκέντρωση όλο και περισσότερου πληθυσμού στις πόλεις με όλες τις δυσμενείς συνέπειες για τον τόπο μας.

Η ετοιθελική και αυταρχική συμπεριφορά της κυβέρνησης στο θέμα της εκτροπής των νερών του ποταμού Διαρίζου, προτού ικανοποιηθούν οι αρδευτικές ανάγκες των παραποτάμιων κοινοτήτων και οι υδρευτικές ανάγκες της πόλης Πάφου και των περιχώρων, είναι καταδικαστέα όχι μόνο από τον Παφιακό, αλλά και ολόκληρο το λαό της Κύπρου. Κανένας δεν αντέδρασε ούτε αντιδρά στη μεταφορά των περισσευμάτων του Διαρίζου προς το Νότιο Αγωγό. Η αντίδραση δημιουργήθηκε από τους λανθασμένους χειρισμούς και την τακτική της κυβέρνησης που αγνόησε τις δεσμεύσεις που ανέλαβε για κατασκευή φραγμάτων και άλλων έργων στην περιοχή, προτού αρχίσουν τα έργα της εκτροπής. Ακόμα και μετά την επιτόπια επίσκεψη και την ετοιμασία σχετικής μελέτης από Ελλαδίτες εμπειρογνώμονες, η κυβέρνηση προσπαθεί να υποβαθμίσει τους κινδύνους που υπάρχουν τόσο για το περιβάλλον και το οικολογικό σύστημα της περιοχής όσο και για την ικανοποίηση των αρδευτικών και υδρευτικών αναγκών της Πάφου, αν δεν αναθεωρηθούν τα αρχικά σχέδια του εκτροπικού φράγματος. Είμαστε υποχρεωμένοι να προειδοποιήσουμε την κυβέρνηση ότι δε θα διστάσουμε να καταγγείλουμε και πάλιν στον Παφιακό λαό οποιεσδήποτε ενέργειες που θα οδηγούν σε υπαναχώρηση από τις αναληφθείσες υποχρεώσεις της.

Σχετικά με το Αεροδρόμιο Πάφου δε διστάζουμε να χαιρετίσουμε την αποφασιστικότητα του νέου Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη ο οποίος με την πρώτη επίσκεψή του στην Πάφο έδωσε οδηγίες και άρχισαν αμέσως έργα για μερική έστω επέκταση ορισμένων χώρων σε μια προσπάθεια για απάμβλυνση του τεράστιου προβλήματος που παρουσιάζεται τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Με τα πιο πάνω δεν υποτιμούμε καθόλου τα άλλα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Πάφος από τα οποία τα σπουδαιότερα είναι η ανάπτυξη του αγροτικού οδικού δικτύου και ιδιαίτερα εκείνου που συνδέει την πόλη της Πάφου με τα ορεινά μας θέρετρα, όπως επίσης η εκτέλεση βασικών έργων υποδομής για εξυπηρέτηση του τουριστικού ρεύματος που αυξάνεται χρόνο με χρόνο λόγω της φυσικής ομορφιάς της επαρχίας μας και της πατροπαράδοτης παφίτικης φιλοξενίας. Είναι καιρός να αλλάξει νοοτροπία η κυβέρνηση Βασιλείου

και να αντιμετωπίσει με θετικό πνεύμα τα πολλαπλά προβλήματα της Πάφου θέτοντάς την σε ίση τουλάχιστον μοίρα με τις άλλες επαρχίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο αγαπητός μου κ. Νίκος Φλουρέντζος.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τρία είναι τα θέματα στα οποία θα ενδιατρίψω συνοπτικά λόγω περιορισμού του χρόνου. Βιομηχανία-εμπόριο, τουρισμός και ελεύθερη Αμμόχωστος. Ως γενική παρατήρηση πάνω στους προϋπολογισμούς για την προσεχή χρονιά σε συνδυασμό με την ομιλία του κ. Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή στις 22 Νοεμβρίου θα μπορούσε κανείς να πει ότι οπωσδήποτε παρουσιάσαμε πρόοδο στον οικονομικό τομέα. Αυτό ως συμπέρασμα, αν εξετάσουμε το θέμα οικονομία από γενικής πλευράς. Ωστόσο δεν μπορούμε να παραβλέψουμε πως ορισμένοι τομείς της οικονομίας μας χαρακτηρίζονται από ανησυχητική ύφεση. Περισσότερο από κάθε άλλο ο τομέας της παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων χωλαίνει και παρουσιάζεται αδύναμος να αναβαθμιστεί. Παρόλο που κατά τον κ. Υπουργό ο ρυθμός μεγέθυνσης του τομέα της μεταποίησης είναι περίπου 3.5% θα θέλαμε να παρατηρήσουμε πως ο ρυθμός πολλαπλασιασμού των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τομέας αυτός είναι ταχύτερος. Αν λάβουμε υπόψη πως οι αγορές μας σε αραβικές χώρες έχουν από καιρό ελαττωθεί και τελευταία με την κρίση στον Κόλπο ουσιαστικά εκλείπει. Το γεγονός ότι στις ευρωπαϊκές αγορές αντιμετωπίζουμε σκληρό ανταγωνισμό από άλλες μεσογειακές και από την Άπω Ανατολή χώρες. Το φαινόμενο της έλλειψης εργατικών χεριών σε ένα υπολογίσιμο αριθμό βιομηχανιών. Την απροθυμία επένδυσης των βιομηχάνων μας για μεγέθυνση των μονάδων λόγω ακριβώς των προβλημάτων που ανέφερα, εύκολα καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ο βιομηχανικός μας τομέας νοσει.

Η οργάνωση της προβολής των βιομηχανικών μας προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού, αυτό που ονομάζουμε marketing -και αναφέρω τη λέξη παρ' όλο που ενοχλεί αφάνταστα έναν από τους συναδέλφους- βρίσκεται σε στοιχειώδη επίπεδα. Σήμερα η Κύπρος παράγει μια σειρά βιομηχανικών προϊόντων που μπορούν από κάθε άποψη να συγκρίνονται ευνοϊκά με τα ευρωπαϊκά επίπεδα. Αυτό όμως δεν αρκεί. Για να εισαχθεί ένα είδος σε αγορές του εξωτερικού χρειάζεται σκληρή δουλειά, επιστημονικές μέθοδοι και σωστός προγραμματισμός. Παράλληλα με την καλή ποιότητα χρειάζεται η εμπορικότητα στην οποία πολύ υστερούμε. Σημειώνουμε με ικανοποίηση την υλοποίηση της υπόσχεσης -που στην περσινή ομιλία του ο κ. Υπουργός Οικονομικών έδωσε- για ίδρυση συμβουλίου βιομηχανικής και τεχνολογικής ανάπτυξης και ελπίζουμε πως το Σώμα αυτό θα ανταποκριθεί στους στόχους του.

Ωστόσο πιστεύουμε πως η κυβέρνηση πρέπει, προτού είναι αργά, να προχωρήσει στη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για τη σωτηρία και πρόοδο της βιομηχανίας μας. Είναι αναντίληκτη η διαπίστωση, κύριε Πρόεδρε, ότι η τουριστική μας βιομηχανία έχει φτάσει σε ζηλευτά επίπεδα. Η συνεισφορά της στο εθνικό προϊόν υπήρξε πράγματι θεαματική. Ωστόσο η θετική αυτή εξέλιξη έχει δημιουργήσει παρενέργειες που στοιχειοθετούν σοβαρά προβλήματα και υγείας της ίδιας της βιομηχανίας μα και περιβάλλοντος.

Χαιρετίζουμε την εξαγγελία της κυβέρνησης για μια νέα τουριστική πολιτική. Ελπίζουμε πως η πολιτική αυτή θα είναι τέτοια που να ισοζυγίζει μια σωστή τουριστική ανάπτυξη με τη διαφύλαξη του φυσικού μας περιβάλλοντος, τη σωτηρία της εθνικής μας κληρονομιάς και τη διατήρηση της ταυτότητας του λαού μας. Μια τέτοια πολιτική εμείς του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα την υποστηρίξουμε σθεναρά, γιατί πιστεύουμε πως το νησί μας με τις ομορφιές που διαθέτει μπορεί να γίνει ένας παράδεισος για τους ξένους επισκέπτες, μα κύρια για μας που γεννηθήκαμε και κατοικούμε σ' αυτό. Στο σημείο αυτό αναφερόμαστε ειδικά στο θέμα των μη αδειούχων τουριστικών καταλυμάτων. Η όσο το δυνατό σύντομη ρύθμισή του είναι αναγκαία. Όσο περισσότερο χρονίζει τόσο δυσκολότερη καθίσταται η λύση του.

Κύριε Πρόεδρε, είμαι Βουλευτής Αμμοχώστου και ανεξάρτητα αν λόγοι ανώτεροι της θέλησής μου, η προσφυγιά, ως αποτέλεσμα του διπλού εγκλήματος, με ανάγκασαν να ζω μακριά από την επαρχία μου, η προσοχή μου δεν έπαυσε να επικεντρώνεται δίπλα στη νοσταλγία της επιστροφής, στα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ελεύθερο εκείνο κομμάτι της. Πιστεύω πως ο πληθυσμός του μικρού αυτού κομματιού της ελεύθερης Αμμοχώστου που αγωνίζεται και δημιουργεί δίπλα στο συρματοπλέγμα του εισβολέα δικαιούται περισσότερης προσοχής και στοργής από μέρους της κυβέρνησης. Καλούμε τους αρμοδίους να εγκύψουν με περισσότερο ενδιαφέρον και προσοχή στα προβλήματα της Αμμοχώστου και να τροχιοδρομήσουν τη λύση τους. Ο αγροτικός κόσμος της επαρχίας αντιμετωπίζει πρόβλημα χρεών, βοήθεια για νέες παραγωγικές μεθόδους, για μείωση του κόστους παραγωγής και εξασφάλιση αμειπτικών τιμών των αγροτικών τους προϊόντων. Το Υπουργείο Παιδείας καλείται να λύσει άμεσα το πρόβλημα ανεγερσης νέων σχολικών κτιρίων σε κοινότητες που έχουν άμεση ανάγκη, όπως η Αγία Νάπα, το Αυγόρου, το Φρέναρος και άλλες. Η ίδρυση τεχνικής σχολής στα Κοκκινοχώρια για διάφορα τεχνικά επαγγέλματα είναι πρωταρχικής σημασίας, αν ληφθεί υπόψη η μεικτή οικονομική δραστηριότητα της περιοχής, ο τουρισμός και η αγροτική παραγωγή.

Η κατασκευή του δρόμου Δεκέλειας-Αμμοχώστου καθυστερεί αδικαιολόγητα και αποτελεί και παραφωνία και εμπόδιο στην τουριστική πραγματικότητα και ανάπτυξη της περιοχής. Παράλληλα πρέπει να βελτιωθεί το οδικό της δίκτυο που βρίσκεται σε κακά χάλια. Οι παραλίες του Πρωταρά και της Αγίας Νάπας ελκύουν το μεγαλύτερο ποσοστό τουριστών κάθε χρόνο. Έτσι το θέμα της ύδρευσης της περιοχής χρειάζεται μόνιμη λύση. Η εγκατάσταση διυλιστηρίου για πόσιμο νερό πρέπει σύντομα να υλοποιηθεί. Λαμβάνοντας δε υπόψη τη φετινή ανομβρία η ιδέα της αφαλάτωσης θαλάσσιου νερού πρέπει να αρχίσει να παίρνει σάρκα και οστά στη σκέψη των υπεύθυνων φορέων.

Το Νοσοκομείο Παραλιμνίου χρειάζεται αναβάθμιση. Αν ληφθεί υπόψη ο πολλαπλασιασμός του πληθυσμού της περιοχής με τις δεκάδες χιλιάδες τουριστών που κατέρχονται κάθε χρόνο, το επίπεδο αυτού του ιδρύματος πόρρω απέχει από μια σωστή εξυπηρέτηση του κοινού.

Ένα άλλο θέμα που προπάντων εμείς της Αμμοχώστου το βλέπουμε με ιδιαίτερη ευαισθησία είναι η δημιουργία μόνιμης έκθεσης στη Δερύνεια που να παρουσιάζει την ιστορία και άλλες πτυχές της κατεχόμενης πόλης της Αμμοχώστου. Πιστεύουμε πως αυτή θα αποτελέσει ένα πρώτης τάξης στοιχείο διαφώτισης των ξένων επισκεπτών σχετικά με την ιδιομορφία της κατοχής της πόλης μας.

Οι πρόσφυγες που ζουν σε προσφυγικούς συνοικισμούς και άλλες κοινότητες αντιμετωπίζουν και εδώ το οξύ πρόβλημα της στέγης. Αυτό το πρόβλημα αντιμετωπίζεται και από αυτόχθονες με πολύ χαμηλά εισοδήματα. Πιστεύουμε πως, όπως έγινε σε άλλες επαρχίες, πρέπει και στην περίπτωση της Αμμοχώστου να παραχωρηθούν οικοπέδα για αυτοστέγαση σε προσφυγικές οικογένειες και άλλες άπορες οικογένειες ντόπιων κατοίκων, ο δε Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης να επεκτείνει τις δραστηριότητές του στην περιοχή Αμμοχώστου.

Κύριε Πρόεδρε, η λύση των προβλημάτων των λαϊκών στρωμάτων αποτελεί το εχέγγυο για μια ευνομούμενη και δίκαιη πολιτεία. Μια πολιτεία με τέτοιες συντεταγμένες δεν μπορεί παρά να αποτελεί ένα κράτος δικαίου. Η πολιτική μας ηγεσία που αγωνίζεται όχι μόνο για μια σωστή και καθόλα προοδευτική πολιτεία αλλά κύρια για ελευθερία των σκλαβωμένων εδαφών μας έχει διπλά την ανάγκη αγάπης και εμπιστοσύνης του λαού. Αυτή η αγάπη και εμπιστοσύνη εξασφαλίζεται μόνο, όταν η έγνοια και στοργή προς το λαό αποτελούν ύψιστη προτεραιότητα των ιδυόντων. Όταν λύνονται και δε χρονίζουν τα λαϊκά προβλήματα, μετατρέπονται σε άγχος που κατατρώχει οικογένειες, κοινότητες ή τάξεις ανθρώπων.

Αυτά, ανεξάρτητα από το κύριο πρόβλημα της εισβολής και κατοχής που στρατευμένοι όλοι, κυβέρνηση και λαός, οφείλουμε να συνεχίσουμε την αγωνιστική μας πορεία προς μια δίκαιη λύση. Λύση που να εξασφαλίζει μια ελεύθερη Κύπρο χωρίς ξένα στρατεύματα και έποικους, αποστρατικοποιημένη και αδέσμευτη, μια Κύπρο όπου Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι να ζουν σε συνθήκες ασφάλειας, ειρήνης και να δημιουργούν και να κτίζουν το μέλλον της. Οι πολύ πρόσφατες ειδήσεις σχετικά με νέο εποικισμό της Αμμοχώστου αυτή τη φορά από δήθεν Παλαιστίνιους φοιτητές δεν μπορούν παρά να προκαλούν την αγανάκτησή μας. Το καθεστώς Ντενκτάς, όργανο της πολιτικής της 'Αγκυρας, εφαρμόζει τακτική σαλαμιού για τον πλήρη εποικισμό και εδραίωση της κατοχής της πόλης μας διαφοροποιώντας το status quo που επικρατούσε μέχρι σήμερα. Έχουμε καθήκον, κυβέρνηση και Βουλή, να αναπτύξουμε το μέγιστο της δραστηριότητάς μας για αποτροπή της εφαρμογής αυτών των καινούργιων μέτρων της 'Αγκυρας. Μέσα από τις κοσμογονικές αλλαγές του καιρού μας και τις πρόσφατες διακηρύξεις της ΔΑΣΕ εμείς αναμένουμε το αντίθετο. Την απόδοση της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της ως πρώτο και ουσιαστικό βήμα καλής θέλησης της 'Αγκυρας προς μια πορεία επίλυσης του κυπριακού ζητήματος και επιστροφής όλων των προσφύγων στις εστίες τους σε συνθήκες ελευθερίας και ασφάλειας.

Πρέπει να θέσουμε τη διεθνή αμφικτυονία έναντι των ευθυνών της και της ανάγκης οι ωραίες διακηρύξεις των διεθνών φόρουμ να μετατρέπονται σε έργα. Η ίδια εισβολή και κατοχή που έκαμε το Ιράκ σε βάρος του Κουβέϊτ έγινε από την Τουρκία σε βάρος της Κύπρου εδώ και δεκαέξι χρόνια. Δεν είναι δίκαιο τα Ηνωμένα Έθνη, η Αμερική και άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες να δείχνουν τόση ευαισθησία για το ένα έγκλημα και να αδιαφορούν για το άλλο. Η Κύπρος μπορεί να είναι μικρή σε μέγεθος, χωρίς πετρέλαια και άλλες πλούσιες παραγωγικές πηγές, όμως είναι μεγάλη. Πολύ μεγάλη από άποψη ιστορίας και προσφοράς στη μακρόχρονη πορεία της ανθρωπότητας για πολιτιστική άνοδο, για κατάκτηση και κατοχύρωση του ακριβού ιδεώδους της ελευθερίας. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέου, παρακαλώ.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η διαπίστωσή μας, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, είναι ότι η κυβέρνηση Βασιλείου έχει αποτύχει στα θέματα που αφορούν τη δικαιοσύνη. Από τις υποσχέσεις των εκατόν ημερών η δικαιοσύνη πήρε και αυτή το δικό της μερίδιο. Διακήρυξε ο Πρόεδρος στο έντυπο των εκατόν ημερών κάτω από την επικεφαλίδα «Επιτάχυνση στην Απονομή Δικαιοσύνης. Ο Πρόεδρος αρχίζει εντατικές διαβουλεύσεις με τα μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου και διορίζεται ειδική επιτροπή, η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους της Δικαστικής Εξουσίας, του Δικηγορικού Σώματος και της Γενικής Εισαγγελλας με σκοπό την εισαγωγή μέτρων για τον τερματισμό της ταλαιπωρίας του κοινού και των δικηγόρων από τις τεράστιες καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης». Η επιταγή των υποσχέσεων όμως, που είναι μέχρι σήμερα ηλικίας πέραν των χιλίων ημερών προεδρίας του κ. Βασιλείου, δεν έχει εξαργυρωθεί. Παραμένει γράμμα νεκρό στο χαρτί.

Είχαμε την ευκαιρία, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, να επισημάνουμε τις ελλείψεις σε προηγούμενη συζήτηση των προϋπολογισμών. Δυστυχώς όμως αυτά που επισημάναμε δε συγκίνησαν κανένα. Η αλλαγή του Υπουργού Δικαιοσύνης προ μερικών μηνών άφησε καθαρά να νοηθεί ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν ήταν ικανοποιημένος από τη μέχρι τη στιγμή εκείνη απόδοση του Υπουργού του. Ο νέος Υπουργός της Δικαιοσύνης ακόμα να μας δείξει τίποτε το αξιόλογο. Πρέπει όμως να του δώσουμε πιστεύω ακόμα λίγο χρόνο.

Στους προϋπολογισμούς του κράτους για το 1991 για τα θέματα που αφορούν τη δικαιοσύνη δεν περιλαμβάνεται κανένα κονδύλι για την ανέγερση των νέων δικαστηρίων της Λευκωσίας τα οποία θα στεγάσουν το Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν περιλαμβάνεται κανένα ποσό για την εισαγωγή της νομικής αρωγής. Δεν περιλαμβάνεται κανένα ποσό για τη δημιουργία χώρων κρατήσεως των νεαρών προσώπων που καταδικάζονται είτε για στρατιωτικά παραπτώματα είτε για υποθέσεις ναρκωτικών. Κανένα επίσης ποσό δεν υπάρχει για τη σύσταση μόνιμης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για εκσυγχρονισμό της απηρχαιωμένης και εν πολλοίς αποικιοκρατικής νομοθεσίας μας, παρά τις επανειλημμένες αναφορές μας σ' αυτό το θέμα. Ο κατάλογος των ελλείψεων θα μπορούσε να συνεχιστεί, αλλά νομίζω ότι ούτε και αυτό θα εξυπηρετούσε κανένα πρακτικό σκοπό.

Από πλευράς χρόνου εκδικάσεως των υποθέσεων η κατάσταση έχει χειροτερεύσει ακόμα περισσότερο. Σύμφωνα με την Έκθεση Πιική, που και αυτή έχει αρχίσει να μαζεύει σκόνες στο χρονοντούλαπο της κυβέρνησης, το 1988 μια υπόθεση για να εκδικαστεί, αν υπήρχε και έφεση, χρειαζόταν κατά μέσο όρο τέσσερα χρόνια. Σήμερα σίγουρα χρειάζεται περισσότερα και οι λόγοι είναι απλοί. Λίγοι δικαστές, πολλές υποθέσεις, απηρχαιωμένες διαδικασίες, ελλείψεις σημαντικές στα μέσα και στο προσωπικό των δικαστηρίων, κανένα ενδιαφέρον για τη βελτίωση στο όλο σύστημα λειτουργίας των Πρωτοκολλητείων ή ως προς τον τρόπο εκτέλεσης των αποφάσεων των δικαστηρίων. Όλα αυτά είχαν επισημανθεί στην Έκθεση Πιική και τα είχαμε τονίσει στην περσινή μας ομιλία για τους προϋπολογισμούς. «Φωνή βωόντος εν τη ερήμω».

Κύριε Πρόεδρε, με προβληματίσει σοβαρά κατά πόσο η αναφορά μου για μια ακόμα φορά στα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η δικαιοσύνη θα φέρει ποιοδήποτε αποτέλεσμα. Γιατί, αν κρίνω από τα προηγούμενα χρόνια, το μόνο που επιτυγχάνουμε είναι να ταλαιπωρούμε αυτούς που έχουν την υπομονή να μας ακούουν. Και δυστυχώς όλα τα προβλήματα που απαριθμήσα πιο πάνω και άλλα πολλά έχουν σχέση με δαπάνες και δεν είναι δυνατό να θεραπευτούν με πρωτοβουλία δική μας, της Νομοθετικής δηλαδή Εξουσίας. Είναι όλα αποκλειστική ευθύνη της Εκτελεστικής Εξουσίας. Για να είμαστε όμως ακριβοδίκαιοι, θα πρέπει να πούμε ότι ένα μέρος της ευθύνης για την ύπαρξη των σημερινών προβλημάτων τη φέρει και το Ανώτατο Δικαστήριο. Αυτό έχει από το Σύνταγμα την αποκλειστική εξουσία να ρυθμίζει τα της διαδικασίας των δικαστηρίων. Προ πολλών χρόνων άρχισε μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού της πολιτικής δικονομίας η οποία χρονολογείται, αν δεν κάνω λάθος, από το 1978. Είναι τώρα πάνω από μια δωδεκαετία και τίποτε δεν έγινε ή αν έγινε κάτι, εμείς κανένα αποτέλεσμα δεν έχουμε παρατηρήσει. Οι ελπίδες μας ότι η αύξηση του αριθμού των Δικαστών του Ανωτάτου θα έφερνε την ουσιαστική βελτίωση της κατάστασης δεν εκπληρώθηκαν. Όχι μόνο δε βελτιώθηκε η κατάσταση, αλλά πιστεύω -και από όσα έχω ακούσει σχετικά με τους συγκριτικούς αριθμούς των τελευταίων χρόνων- η κατάσταση έχει χειροτερεύσει.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Ως Δημοκρατικός Συναγερμένος πιστεύουμε ότι η μόνη ριζική θεραπεία που προσφέρεται είναι ο διαχωρισμός των δικαστηρίων σε Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο και Ανώτατο Δικαστήριο, όπως προνοεί το Σύνταγμα. Σήμερα το Ανώτατο Δικαστήριο είναι ταυτόχρονα και μια των τριών ισότιμων εξουσιών του κράτους και η υπερεξουσία η οποία ελέγχει και τις άλλες δύο εξουσίες, την Εκτελεστική και τη Νομοθετική. Αυτή η παρέκκλιση από το Σύνταγμα ήταν σωστή και επιβεβλημένη πριν 26 χρόνια, μετά την τουρκοκυπριακή ανταρσία. Τότε έπρεπε να γίνει κάτι αμέσως και χωρίς πολλούς προβληματισμούς, για να λειτουργήσουν τα δικαστήρια. Λέχθηκε όμως ότι αυτή η συνταγματική «ανωμαλία», αν μπορώ να τη χαρακτηρίσω έτσι, ήταν κάτι το προσωρινό. Στα χρόνια που η Εκτελεστική και η Νομοθετική Εξουσία συνέπλεαν, χωρίς να δημιουργούνται διαφορές μεταξύ τους, δε φάνηκε σε έντονο βαθμό η έλλειψη του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου. Ταυτόχρονα οι υποθέσεις Διοικητικού Δικαίου δεν είχαν φτάσει τους αριθμούς των τελευταίων χρόνων. Η τελευταία δεκαετία όμως μας έδειξε με πολύ έντονο τρόπο ότι η ύπαρξη ενός Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου επανδρωμένου με τους καλύτερα καταρτισμένους στο Συνταγματικό και Διοικητικό Δίκαιο νομικούς που διαθέτει ο τόπος μας είναι μια απαραίτητη αναγκαιότητα, αν θέλουμε να λειτουργήσουμε σωστά ως κράτος.

Ως αποτέλεσμα πιστεύω αυτής της κατάστασης πραγμάτων σήμερα η Νομοθετική Εξουσία είναι η μόνη από τις τρεις εξουσίες του κράτους που λειτουργεί κολοβωμένα. Είναι αδιανόητο μια Βουλή των Αντιπροσώπων σε ένα καθόλα ανεξάρτητο και δημοκρατικό κράτος να μην έχει την εξουσία να αναθεωρεί το Σύνταγμα στα μη ουσιώδη άρθρα του, όταν αυτή η εξουσία προνοείται από το Σύνταγμα. Όταν οι άλλες δύο εξουσίες του κράτους, η Εκτελεστική και η Δικαστική, μετά την τουρκοκυπριακή ανταρσία του 1964, πήραν επιπρόσθετες από όσες προνοούσε το Σύνταγμα εξουσίες, για να λειτουργήσει πλήρως το κράτος, η Βουλή των Αντιπροσώπων έχασε από τις δικές της εξουσίες. Παράδειγμα η προσπάθεια της τροποποίησης του Συντάγματος, για να

δώσουμε ψήφο στους δεκαοκτάχρονους και που κηρύχθηκε αντισυνταγματικός ο νόμος, γιατί δεν ήταν παρόντες και οι Τουρκοκύπριοι Βουλευτές που αποχώρησαν από τη Βουλή, ακριβώς για να υποσκάψουν την κρατική μας υπόσταση.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι καιρός να αναλάβουμε την πρωτοβουλία, ως Βουλή, για να επανέλθουμε όσο το δυνατό πιο κοντά στις πρόνοιες του Συντάγματος. Νομοτεχνικά πιστεύω ότι αυτό δεν είναι δύσκολο να γίνει, γιατί η συνένωση των δύο δικαστηρίων το 1964 έγινε με νόμο αυτής της Βουλής τον οποίο αυτή η Βουλή μπορεί να καταργήσει ή να τροποποιήσει. Τούτο βέβαια θα πρέπει να γίνει με τη συνεργασία και των τριών εξουσιών του κράτους, γιατί το ισοζύγιο των εξουσιών δε θα πρέπει να διασαλευτεί ή αλλοιωθεί σε βάρος καμιάς. Η επαναλειτουργία του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου πιστεύω ότι θα βοηθήσει στη λύση των προβλημάτων που παρατηρούνται, ιδιαίτερα από τη μεγάλη αύξηση των υποθέσεων Διοικητικού Δικαίου, γιατί η αρχή της εξειδίκευσης εφαρμοζόμενη και στον τομέα της δικαιοσύνης θα αποδώσει βετιχότατα, είμαι βέβαιος, αποτελέσματα. Ταυτόχρονα επαναλειτουργώντας ξανά το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο και επανδρώνοντάς το σωστά τότε πιστεύω θα ισχυροποιήσουμε τα θεμέλια του κράτους, γιατί θα βελτιώσουμε τους συνταγματικούς μηχανισμούς που είναι αναγκαίοι για τον καθορισμό των δικαιοδοσιών και δικαιωμάτων των τριών ισότιμων εξουσιών του κράτους. Αυτό το πιστεύουν και αρκετοί δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου οι οποίοι πρότειναν τη λύση του διαχωρισμού των δικαστηρίων στις εισηγήσεις τους που μας έδωσαν στην Επιτροπή Νομικών κατά τη συζήτηση του θέματος της αναδιάρθρωσης του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Ο νέος Υπουργός της Δικαιοσύνης θα πρέπει να συμμετάσχει σ' αυτή την πρωτοβουλία ενεργώντας ως συνδετικός κρίκος μεταξύ του Ανώτατου Δικαστηρίου και της Βουλής. Το εγχείρημα δε θα είναι εύκολο. Υπάρχουν πολλά και σοβαρά προβλήματα που βραχυπρόθεσμα θα δημιουργηθούν. Όμως οι δυσκολίες, με τη βοήθεια και τη συνεργασία όλων των πλευρών, μπορεί να υπερπηδηθούν για χάρη της μεσοπρόθεσμης, αλλά και μακροπρόθεσμης λύσης των προβλημάτων που υπάρχουν. Ήδη ενώπιον της Επιτροπής Νομικών της Βουλής εδώ και δύο χρόνια εκκρεμεί πρόταση νόμου για την αναδιάρθρωση του Ανώτατου Δικαστηρίου. Αυτό όμως κατά τη γνώμη μου είναι ημίμετρο και δε θα θεραπεύσει κανένα ουσιαστικό πρόβλημα. Εξάλλου γι' αυτό δεν μπορέσαμε μέχρι σήμερα να καταλήξουμε, γιατί δεν ικανοποιηθήκαμε ότι η απλή αναδιάρθρωση θα έλυε τα προβλήματα που υπάρχουν.

Προτού τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ και σε ένα άλλο σοβαρότατο κατά τη γνώμη μου θέμα, που αφορά τη δικαιοσύνη στον τόπο μας σήμερα. Πρόκειται για τη συνεχιζόμενη λειτουργία των εκκλησιαστικών δικαστηρίων παρά την από την 1η Ιανουαρίου 1990 εφαρμογή του Νόμου περί Τροποποίησης του Συντάγματος, αρ. 95 του 1989. Είναι μια κατάσταση που δημιούργησε τεράστια σύγχυση στο λαό. Στα εκκλησιαστικά δικαστήρια συνεχίζουν να καταχωρούνται αιτήσεις διαζυγίου και να εκδικάζονται και να εκδίδονται διαζύγια τα οποία είναι και άκυρα και παράνομα. Τι πράττει το κράτος, για να εφαρμόσει τους νόμους της πολιτείας και για να διαφωτίσει το λαό ότι, μετά την εφαρμογή της πιο πάνω τροποποίησης του Συντάγματος, τα μόνα δικαστήρια που έχουν εξουσία να εκδικάζουν και να εκδίδουν διαζύγια και για τους εκκλησιαστικούς γάμους είναι τα πολιτικά δικαστήρια, τα δικαστήρια του κράτους; Αν δε γίνει η σωστή διαφώτιση και αν δε ληφθούν τα αναγκαία μέτρα

και μάλιστα το ταχύτερο δυνατό, τότε είναι πολύ πιθανό να βρεθούμε μάρτυρες περιπτώσεων διαπράξεως εν αγνοία των μερών του σοβαρού ποινικού αδικήματος της διαγαμίας. Και τούτο είναι εύκολο να συμβεί, γιατί αν ένας γάμος διαλυθεί εκκλησιαστικά, τότε η εκκλησία δεν αναμένεται να αρνηθεί να τελέσει δεύτερο γάμο μετά από διαζύγιο που θα έχει εκδώσει η ίδια και που θα θεωρεί ως το μόνο έγκυρο, έστω και αν δε διαλύθηκε ο γάμος νόμιμα, όπως ο νόμος της πολιτείας ορίζει. Η κυβέρνηση έχει την αποκλειστική και απόλυτη ευθύνη να ενεργήσει άμεσα, για να επιλυθεί αυτή η σοβαρή ανωμαλία που υπάρχει στο νευραλγικό τομέα του Οικογενειακού μας Δικαίου.

Ας ελπίσουμε ότι η κυβέρνηση Βασιλείου εισερχόμενη σύντομα στον τρίτο χρόνο της διακυβέρνησής της, θα εγκύψει στα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η δικαιοσύνη και ας ελπίσουμε ότι θα πάρει τις θαρραλές εκείνες αποφάσεις που θα δώσουν λύση στα σημαντικά προβλήματα που σκιαγραφήσαμε πιο πάνω, έτσι ώστε ο πολίτης αυτού του τόπου να αισθάνεται ότι σε οποιαδήποτε περίπτωση θεωρεί τον εαυτό του αδικημένο είτε από το συμπολίτη του είτε από το κράτος, θα έχει τους μηχανισμούς της δικαιοσύνης στη διάθεσή του, για να του αποδώσουν δικαιοσύνη τόσο από πλευράς ποιότητας όσο και από πλευράς ταχύτητας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι,

Ο λίγος χρόνος που μου παραχωρήθηκε -όπως και σε όλους τους συναδέλφους, με εξαίρεση τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους- δε μου επιτρέπει τη σφαιρική ανάπτυξη, την κριτική τοποθέτηση και την υποβολή εισηγήσεων οποιωνδήποτε σοβαρών προβλημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος. Έτσι οδηγούμαι στην τηλεγραφική παράθεση μερικών προβλημάτων και ειδικότερα ορισμένων σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η πόλη και η επαρχία Λεμεσού.

1. Αποχετευτικό:

Το πρώτο πρόβλημα σήμερα της πόλης της Λεμεσού είναι το αποχετευτικό. Αναμένουμε από πλευράς κυβέρνησης την τελική της θέση κατά πόσο θα μετακινηθεί ή όχι το εργοστάσιο λυμάτων από την τοποθεσία που αποφάσισε ο ΣΑΛΑ και όπως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υποσχέθηκε σε κατοίκους των επηρεαζόμενων περιοχών, λέγοντας ότι θα το εξετάσει. Επίσης τη ρητή και αμετάκλητη δέσμευση της κυβέρνησης ότι θα είναι τριτοβάθμιας επεξεργασίας το εργοστάσιο λυμάτων.

Την οικονομική βοήθεια εκ μέρους της κυβέρνησης για την κατασκευή του όλου έργου τη θεωρούμε δεδομένη. Έχοντας υπόψη το τεράστιο κόστος του, πιστεύω είναι αδύνατο να το αναλάβει από μόνη της η πόλη της Λεμεσού.

2. Λεωφόροι Φραγκλίνου Ρούσβελτ και Νίκου Παττίχη:

Αναμένουμε την επίσπευση των εργασιών που διεξάγονται για βελτίωση των λεωφόρων Φραγκλίνου Ρούσβελτ και Νίκου Παττίχη.

Η παρατεταμένη περίοδος εκτέλεσης των πιο πάνω έργων δημιούργησε και συνεχίζει να δημιουργεί τεράστια προβλήματα κυκλοφορίας σε μεγάλη μερίδα πολιτών όσο και προβλήματα ελεύθερης διέλευσης και απρόσκοπτης χρήσης των

ακινήτων, των κατοίκων και καταστηματαρχών των γύρω περιοχών, πέραν ασφαλώς των οικονομικών προβλημάτων.

3. Λιμάνι Λεμεσού:

Πολλά λέγονται, πολλά γράφονται και πολλά συζητήσε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το νέο λιμάνι Λεμεσού.

Ενώ από τη μια επιδιώκουμε την ανάπτυξη της ναυτιλίας μας και την επέκταση του διαμετακομιστικού εμπορίου, από την άλλη έλλειψη έγκαιρου μακροχρόνιου προγραμματισμού, έλλειψη διορατικότητας, ανυπαρξία σωστών έργων υποδομής και κατάλληλου εξοπλισμού των λιμανιών μας με αποτέλεσμα την αδυναμία της σωστής και αποδοτικότερης λειτουργίας τους με ορατούς κινδύνους η Κύπρος να χάσει μια από τις σπουδαιότερες οικονομικές της πηγές!

Το κεντρικό σχέδιο (master plan) ανάπτυξης και λειτουργίας του λιμανιού της Λεμεσού έπρεπε να είχε γίνει χθες, όπως θα 'λεγε και ο Πρόεδρος μας. Η εκβάθυνση του λιμανιού και η κατασκευή νέου κρηπιδώματος έπρεπε να είχε γίνει προχθές και χθες. Όμως στα προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού θα αναφερθούμε με περισσότερες λεπτομέρειες όταν, ελπίζω σύντομα, θα συζητηθεί ενώπιον του σώματος σχετικό θέμα.

4. Ανομβρία:

Η ανομβρία έχει επιδεινώσει τα σοβαρά προβλήματα ύδρευσης και άρδευσης που αντιμετωπίζουν πολλές περιοχές της ελεύθερης Κύπρου και ιδιαίτερα η ύπαιθρος. Λαμβάνοντας υπόψη την έκταση των προβλημάτων η προσπάθεια της κυβέρνησης για απαμβλυνση αυτών πιστεύω εξαντλείται στις ευχές να ανοίξουν οι κρουνοί του ουρανού. Απαιτείται η λήψη αποφασιστικών μέτρων και ουσιαστικής βοήθειας πρώτιστα των κατοίκων της υπαίθρου με τα τόσο χαμηλά εισοδήματα και τις πολλές ανάγκες.

Κύριε Πρόεδρε, αναφερόμενος στην ύπαιθρο τονίζω ότι ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και να λυθεί ριζικά το συντομότερο δυνατό είναι το πρόβλημα του οδικού δικτύου. Ζωτικές αρτηρίες που οδηγούν σε χωριά-πυρήνες της υπαίθρου παραμένουν σε κακά χάλια ή μισοτελειώμενες. Χωρίς καλοφτιαγμένους δρόμους για εύκολη μετάβαση από και προς την ύπαιθρο, η αστυφιλία θα συνεχισθεί και η προσπάθεια για επιστροφή στις ρίζες μας θα αποτύχει σε βάρος και της οικονομίας του τόπου, αλλά και της όλης δομής της κυπριακής κοινωνίας.

Για το αμπελουργικό πρόβλημα δε θα κάνω ιδιαίτερη αναφορά.

Έχουν αναφερθεί και θα αναφερθούν σ' αυτό με λεπτομέρειες άλλοι συνάδελφοι. Τονίζω μόνο την υπόσχεση-υποχρέωση της κυβέρνησης ότι παράλληλα με το ξερίζωμα χιλιάδων σκαλών αμπελιών θα παρουσίαζε μελέτη για νέες καλλιέργειες, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έπραξε.

Κύριε Πρόεδρε, για να κρατήσουμε την ύπαιθρό μας πρέπει να εγχύσουμε στα προβλήματά της, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, στοργή και κατανόηση. Πρέπει να δημιουργήσουμε όλες τις προϋποθέσεις για αναβάθμιση της ζωής για ένα καλύτερο τρόπο ζωής.

Παρεμπιπτόντως αναφέρω ένα ειδικό τομέα για τον οποίο καμιά ουσιαστική σημασία δε δίδεται στην ύπαιθρο, τον πολιτιστικό. Πέραν από ορισμένες προσπάθειες των τοπικών αρχών και των συνδέσμων αποδήμων, καμιά ουσιαστική

προσφορά. Ας μην παραγνωρίζουμε την ύπαιθρο, υπάρχουν κι εκεί αξιόλογοι άνθρωποι που ενδιαφέρονται.

Τελειώνοντας θα 'θελα να κάμω μια επισήμανση αναφορικά με την εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου. Η εφαρμογή του Νόμου αυτού, όποτε ήθελε γίνει, είτε τώρα είτε σε μεταγενέστερο στάδιο, δεν πρέπει να παραγνωρίσει τις λογικές τοποθετήσεις και απόψεις των τοπικών αρχών, μέσα ασφαλώς στα γενικότερα πλαίσια και σκοπούς που στοχεύει να εξυπηρετήσει η θέσπιση της πιο πάνω νομοθεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Χαραλαμπίδη το λόγο έχει ο κ. Πέτας του ΑΚΕΛ.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Οι προϋπολογισμοί για μια χώρα είναι λειτουργήμα αποφασιστικής σημασίας για την επιβίωση και την πρόδοό της. Δύο είναι τα βασικά σκέλη κάθε προϋπολογισμού. Το πρώτο είναι ο ορθός προγραμματισμός των εσόδων βάσει των οικονομικών δυνατοτήτων της χώρας και το δεύτερο ο καθορισμός των δαπανών πέραν από εκείνες που προορίζονται για τα έξοδα της συντήρησης του κράτους για έργα ανάπτυξης περιοχών και ομάδων του λαού.

Ο χρόνος που διαθέτω για να πω τις απόψεις μου είναι πολύ σύντομος, γι' αυτό θα αναφερθώ σε μερικές πτυχές ορισμένων πολύ σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η επαρχία Λευκωσίας. Η επαρχία η οποία αντιπροσωπεύει πέραν από το 1/3 του γεωγραφικού χώρου και του πληθυσμού της Κύπρου. Συγκεκριμένα θα αναφερθώ σε ορισμένες πτυχές της βιομηχανίας μας, της οδικής ανάπτυξης, του υδατικού προβλήματος και της υγείας. Η βιομηχανία και η περαιτέρω ανάπτυξή της και η αύξηση της ικανότητάς της να απασχολήσει περισσότερες χιλιάδες εργάτες και εργάτριες είναι ένα πρόβλημα το οποίο είναι στενά συνδεδεμένο με το πρόβλημα της ύπαρξης μεγάλων περιοχών στην ύπαιθρο οι οποίες όχι απλώς διέρχονται μια κατάσταση οικονομικής υποτονικότητας, αλλά και πολλές κοινότητες βρίσκονται υπό διάλυση. Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η βιομηχανία είχε και εξακολουθεί να έχει αρκετά προβλήματα ως βιομηχανία μιας αναπτυσσόμενης χώρας. Μα ιδιαίτερα αυτά τα προβλήματα έχουν αυξηθεί και έχουν γίνει περισσότερο σοβαρά, μετά από τη λήψη απόφασης και την έναρξη των διαβημάτων για την πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Κοινή Ευρωπαϊκή Αγορά.

Είναι ανάγκη να βρούμε όλα τα αναγκαία μέτρα και να τα θέσουμε σε εφαρμογή, για να αναβαθμίσουμε ποιοτικά τη βιομηχανία μας. Είναι ανάγκη να ξεκινήσουμε από εκεί που πρέπει να τροποποιηθεί η εκπαιδευτική μας πολιτική, για να δοθεί περισσότερη σημασία στην τεχνική κατάρτιση. Στην περιοχή της Λευκωσίας υπάρχουν πέραν των είκοσι βιομηχανικών ζωνών και βιομηχανικών περιοχών στις οποίες είναι μερικές εκατοντάδες βιομηχανικές μονάδες. Πρέπει να πούμε ότι και περισσότερο δυναμικό υπάρχει και από την πόλη και τα προάστια της, αλλά και από την ενδοχώρα από τις αγροτικές κοινότητες που πρέπει να απασχολούν. Ιδιαίτερα μιλούμε για τις ανάγκες που παρουσιάζει η ύπαιθρος, τα χωριά που έχουμε αναφέρει προ ολίγου, όπου το εισόδημα από την αγροτική απασχόληση δεν είναι δυνατό να συντηρήσει τους κατοίκους αυτών των περιοχών και πρέπει να καταφύγουν στις πόλεις για απασχόληση, για να ενισχύσουν αυτό το εισόδημα.

Στην επαρχία μας τελευταία εμφανίστηκαν ορισμένα προβλήματα στα οποία πρέπει να δώσουμε περισσότερη προσοχή. Τη στιγμή κατά την οποία παρουσιάζουμε αυτή την ανάγκη, να δώσουμε περισσότερη βοήθεια και να πάρουμε πιο αποτελεσματικά μέτρα για την ανάπτυξη της βιομηχανίας μας. Παρουσιάζονται περιπτώσεις μονάδων οι οποίες με την έλλειψη από παλιά πολεοδομικής και χωροταξικής πολιτικής είχαν τοποθετηθεί κοντά σε κατοικημένες περιοχές με αποτέλεσμα να τεθεί ζήτημα μετακίνησής τους. Αυτά τα προβλήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν και στο εξής θα πρέπει το κάθε μας βήμα να γίνεται στο φως των υποδείξεων της ορθής χωροταξικής πολιτικής, για να μπορούμε να συνεχίζουμε απρόσκοπτα την αναπτυξιακή μας πορεία. Ανέφερα ότι ο κύριος λόγος που ξεκινά από τη βιομηχανία είναι η υποχρέωσή μας απέναντι στο πρόβλημα της ανάπτυξής της, γιατί μια πτυχή αυτού του προβλήματος συνδέεται άμεσα με την προσπάθεια που πρέπει να καταβάλουμε, για να συγκρατήσουμε στη ζωή μονάδες και κοινότητες, ιδιαίτερα της ορεινής περιοχής.

Άμεσα συνδεδεμένο με αυτό το θέμα είναι και η οδική ανάπτυξη. Για να καταστεί δυνατό περισσότεροι κάτοικοι αυτών των περιοχών να κατεβαίνουν στις πόλεις και να απασχολούνται είτε στη βιομηχανία είτε σε βιοτεχνικές και άλλες επιχειρήσεις, το εμπόριο ή τα καταστήματα, είναι ανάγκη να εκσυγχρονιστεί το οδικό δίκτυο που συνδέει τις κοινότητες αυτές με τις πόλεις, αλλά και για τη διεξαγωγή κανονικά των εργασιών των αγροτών. Είναι ανάγκη να αναπτυχθούν και εκσυγχρονιστούν και οι εσωτερικοί δρόμοι των κοινοτήτων και οι αγροτικοί δρόμοι και οι δρόμοι πρόσβασης. Ενδεικτικά θα πρέπει να αναφέρω ότι η καθυστέρηση που σημειώνουμε στην οδική ανάπτυξη είναι απαράδεκτη. Από αρκετά χρόνια έχει προγραμματιστεί η κατασκευή ορισμένων βασικών αρτηριών που συνδέουν βασικές περιοχές της επαρχίας με την πόλη της Λευκωσίας. Και η οδική σύνδεση αυτών των περιοχών είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες που θα επιτρέψει την παραμονή αυτών των περιοχών στη ζωή. Παρά το ότι δόθηκαν υποσχέσεις από αρκετά χρόνια, εξακολουθεί ακόμα να εκκρεμεί η έναρξη των εργασιών για την υλοποίηση αυτών των υποσχέσεων.

Εμείς της επαρχίας Λευκωσίας αντιμετωπίζουμε σοβαρά το πρόβλημα να αρχίσει αμέσως η κατασκευή δρόμου σύνδεσης της περιοχής Τηλλυριάς με τη Λευκωσία, η κατασκευή του δρόμου από τη Λευκωσία μέχρι το Τρόδος μέσω της Μαραθάσας, η κατασκευή του δρόμου από τον Πεδουλά μέχρι την Κακοπετριά μέσω του Πάινγουτ, του δρόμου από τη Λευκωσία μέχρι τη δυτική Πιτσιλιά μέσω του Μιτσερού που είναι επίσης ένας βασικός δρόμος, για τον οποίο δόθηκε υπόσχεση ότι θα ξεκινούσε από το τέλος αυτού του χρόνου και προορίζεται να συνδέσει τη δυτική Πιτσιλιά η οποία έχει σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης με τη Λευκωσία. Η κατασκευή του δρόμου επίσης της περιοχής Κλήρου μέχρι το Φαρμακά και τη γύρω περιοχή, η κατασκευή του δρόμου από τη Μοσφιλωτή μέσω Σιας-Μαθιάτη-Λυθροδόνα και Μαχαιρά, που είναι ένας δρόμος ο οποίος δικαιολογεί την πικρία και τις διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής αυτής, γιατί, ενώ έχει εκσυγχρονιστεί μέχρι τη Μοσφιλωτή από την ελεύθερη Αμμόχωστο και την επαρχία Λάρνακας, μένει ως εκεί και όσοι προορίζονταν και προορίζονται να ταξιδεύουν μέχρι το Λυθροδόνα και το Μαχαιρά θα είναι υποχρεωμένοι να διανύουν ένα δρόμο ο οποίος είναι εξαιρετικά επικίνδυνος.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα για το οποίο πολλοί αγώνες έγιναν και υποσχέσεις δόθηκαν και που εξελίσσεται σε πολύ σοβαρό πρόβλημα είναι το υδατικό. Είπαμε και είναι αποδεδειγμένο ότι, για να κρατηθούν στη ζωή οι

κοινότητές μας, οι αγροτικές μας κοινότητες, πράγμα που είναι επιβεβλημένο προκειμένου να σταθεί η οικονομία μας γενικά ως χώρας, είναι ανάγκη να βρούμε τρόπους λύσης ή απάμβλυνσης του υδατικού προβλήματος. Το υδατικό πρόβλημα το αντιμετωπίζουμε υπό δύο μορφές. Και υπό τη μορφή του πόσιμου νερού πρέπει να πούμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κοινοτήτων, αλλά και της πόλης της Λευκωσίας με τα προάστιά της αντιμετωπίζουν σοβαρά μέχρι πολύ σοβαρά το πρόβλημα της ύδρευσης. Και από μερικά χρόνια έχει δοθεί η υπόσχεση ότι θα γίνονταν έργα στον ποταμό Καρκώτη ο οποίος έχει αρκετά αποθέματα νερού, για να ικανοποιήσει τις υδρευτικές ανάγκες της επαρχίας. Βεβαίως, όπως γνωρίζουμε, ακόμα δεν έγινε οποιοδήποτε συγκεκριμένο έργο προς αυτή την κατεύθυνση. Πέραν τούτου η βόρεια βουνοπλαγιά του Τροόδου από τη Μαραθάσα μέχρι και το Σταυροβούνι έχει αποθέματα όμβριου νερού. Σε διάφορα σημεία αυτής της περιοχής έχουν γίνει μελέτες και έχουν γίνει διαβήματα από μέρους κοινοτήτων και οργανώσεων, για να κατασκευαστούν υδατοφράκτες για την περισυλλογή και αξιοποίηση του πόσιμου νερού. Δυστυχώς όμως παρά τις υποσχέσεις που δόθηκαν, δεν έχουν αποπερατωθεί ή δεν έχει γίνει εκείνο το οποίο αναμένουμε και είναι αναγκαίο να γίνει. Εκτός από τους υδατοφράκτες σε ορισμένες περιοχές ονομαστικά ύστερα από μελέτες, έχουν δοθεί υποσχέσεις να κατασκευαστούν εξωποτάμιες δεξαμενές για σκοπούς άρδευσης και αλλού να γίνουν διατρήσεις. Ολόκληρες περιοχές, 19 χωριά της περιοχής του Δαλιού έχουν πρόβλημα υδατοπρομήθειας, πρόβλημα πόσιμου νερού. Υπάρχει και πρόβλημα άρδευσης. Οι ειδικοί λένε ότι στην περιοχή του Λυθροδόντα πάνω στο Γιαλιά μπορεί να γίνει ένας υδατοφράκτης και να εξοικονομούνται, να συλλέγονται υπολογίσιμες ποσότητες όμβριων νερών. Παρόμοια έργα μπορούν να γίνουν και στο Σερράχη, μπορούν να γίνουν και στην περιοχή του Αστρομερίτη-Βυζακιάς-Κάτω Μονής. Είναι περιοχές οι οποίες έχουν μεγάλη ανάγκη και από πόσιμο νερό και για άρδευση. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι στα πλαίσια της συζήτησης των προϋπολογισμών θα έπρεπε να γίνει αναφορά σε αυτά τα έργα που είναι, όπως τόνισα, μερικά από τα πιο σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η επαρχία μας.

Όμως θα ήθελα να πω και δυο λόγια για τα θέματα υγείας. Στα θέματα υγείας, όπως αναφέρεται και στις Εκθέσεις και στη συζήτηση των προϋπολογισμών από την αρμόδια Επιτροπή, έχουν γίνει ορισμένες πρόοδοι τις οποίες και εκτιμούμε. Για ορισμένους κλάδους ιατρικής οι υπηρεσίες που προσφέρουμε, όπως είναι τα θωρακοχειρουργικά, όπως είναι τα καρδιοχειρουργικά, τα νεφροχειρουργικά και ορισμένοι άλλοι κλάδοι έχουν σημειώσει πρόοδο την οποία και εκτιμούμε. Αλλά πέραν από την πρόοδο αυτή είναι και πολλά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στους άλλους κλάδους και σοβαρές οι ανάγκες που παρουσιάζονται για περαιτέρω επάνδρωση του ιατρικού μας δυναμικού και του παραϊατρικού δυναμικού, για να καταστεί δυνατό να προσφέρουμε περισσότερα στον τομέα της υγείας στο λαό. Σε μια περίοδο όπου, όπως έχει τονιστεί κιάλας, ορισμένα θανατηφόρα νοσήματα, όπως είναι καρδιακά, καρκινολογικά και άλλα, σημειώνουν έξαρση, σε μια περίοδο που στο ό,τι τρώμε, ό,τι πίνουμε και ό,τι αναπνέουμε παρουσιάζεται ανάγκη επαγρύπνησης και προληπτικής, είναι ανάγκη να επανδρώσουμε περαιτέρω τις ειδικές υπηρεσίες, να αυξήσουμε περισσότερο τη διαφωτιστική δουλειά μέσα στις μάζες, για να προλάβουμε, αλλά και εκεί που δεν προλαβαίνουμε, να δίνουμε την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στο επίπεδο που είναι σε θέση σήμερα η ιατρική να προσφέρει. Και είναι απαράδεκτο, όταν αντιμετωπίζουμε τέτοια οικονομικά προβλήματα, όπως αυτά που έχουμε και που

μας απασχολούν δικαιολογημένα, να δίνουμε πολλές δεκάδες εκατοντάδες χιλιάδες λίρες, για να στέλλουμε ασθενείς διάφορων παθήσεων στο εξωτερικό κάθε χρόνο, για να θεραπευτούν. Εδώ επιβάλλεται να αναβαθμίσουμε στους κλάδους αυτούς την επιστημονική προσφορά με διάφορα μέσα είτε με μετεκπαίδευση είτε άλλως πως, αλλά και να εξοπλίσουμε τις υπηρεσίες μας που καταγίνονται με τα θέματα της υγείας του λαού με τα αναγκαία μηχανικά μέσα, για να αναβαθμίσουν την προσφορά τους στα θέματα της υγείας του λαού.

Πέραν από αυτά τα δύο-τρία σημεία που έθιξα είναι και πολλά άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλες οι κοινότητες και που πρέπει να προωθηθούν προς τη λύση τους. Εδώ πρέπει να τονίσουμε την ανάγκη ότι θα πρέπει να αναβαθμιστεί το περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων των τοπικών αρχών αυτοδιοίκησης, για να είναι σε θέση να προχωρήσουν πιο αποτελεσματικά και πολύπλευρα στη μελέτη και αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Η αναβάθμιση του περιεχομένου των ευθυνών των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, των δικαιοδοσιών των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι το μέσο που θα δώσει τη δυνατότητα στο λαό μας, σε μεγαλύτερες μάζες του λαού, να καταπιαστούν με τα θέματα της κοινοτικής τους ανάπτυξης, με τα θέματα της καθαριότητας και της υγείας, με τα θέματα της ανάπτυξης μιας καλύτερης ποιότητας ζωής για τους εαυτούς τους και την πατρίδα μας. Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πέτα ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς αντικαταστάθηκε από το Βουλευτή κ. Νίκο Φλουρέντζο).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(**Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ**)

Σειρά έχει τώρα ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου ο οποίος και καλείται στο βήμα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Προεδρεύων, κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε χρόνο κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών υπογραμμίζεται από όλες τις πλευρές ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος είναι οι πιο ανησυχητικές τάσεις της οικονομίας μας. Ακόμα μερικοί συνάδελφοι μπορεί να προχωρήσουν για να υποδείξουν την ανάγκη περιορισμού των εξόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού και ιδιαίτερα των καταναλωτικών εξόδων. Βασικά η κριτική περιορίζεται ως εδώ. Με άλλα λόγια η κριτική είναι και γενική και άδριστη. Εγώ θα προσπαθήσω να είμαι πιο συγκεκριμένος. Και το ερώτημα που τίθεται εδώ είναι ποια είναι τα κυριότερα έξοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού; Ένα από αυτά τα έξοδα είναι οι επιδοτήσεις. Παρακολουθώ για τόσα χρόνια τη συζήτηση των προϋπολογισμών και δεν έχω ακούσει από καμιά πλευρά και από κανένα συνάδελφο να εισηγείται περικοπή ή έστω μείωση των επιδοτήσεων.

Ένα άλλο σοβαρό κονδύλι του Τακτικού Προϋπολογισμού είναι η συνεισφορά της κυβέρνησης στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ούτε και σ' αυτή την περίπτωση δεν έγινε ποτέ εισήγηση για μείωση αυτού του κονδυλίου. Εξάλλου και να γινόταν μια τέτοια εισήγηση, θα ήταν χωρίς νόημα, γιατί αυτή η δαπάνη της κυβέρνησης απορρέει από υφιστάμενη νομοθεσία.

Άλλα σημαντικά έξοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού είναι οι διάφορες συνεισφορές της κυβέρνησης σαν εργοδότη στα διάφορα ταμεία. Και αυτά είναι συνεπακόλουθα έξοδα που δε μπορούν να μειωθούν. Είναι ανελαστικά.

Ένα μεγάλο κονδύλι, αρκετά μεγάλο, πολύ μεγάλο θα 'λεγα είναι η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους. Και αυτό είναι απόλυτα ανελαστικό. Δεν μπορούμε εμείς να αποφασίσουμε τη μείωσή του. Θα μπορούσαμε, αν ήμασταν πιο προγραμματισμένοι στο παρελθόν, να μην είχαμε διογκώσει το δημόσιο χρέος στα ύψη που είναι σήμερα. Και κατά συνέπεια θα ήταν μειωμένο και το κονδύλι της εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους. Όμως όπως είναι σήμερα τα πράγματα η δαπάνη αυτή είναι απόλυτα ανελαστική.

Η κύρια όμως και μεγαλύτερη δαπάνη του Τακτικού Προϋπολογισμού είναι αυτή του κρατικού μισθολογίου. Δυστυχώς η έλλειψη ευθύνης, η έλλειψη αυτοσυγκράτησης στη συμπεριφορά της ηγεσίας της ΠΑΣΥΔΥ, σε συνδυασμό με τη δημοσκοπική συμπεριφορά των εκάστοτε κυβερνήσεων δημιούργησαν ένα ασήκωτο βάρος στην οικονομία του τόπου. Από το 1977 άρχισε μια ετήσια, αλλά σταθερή αύξηση των κρατικών υπαλλήλων. Μέσα σ' αυτά τα 13 χρόνια σημειώθηκε μια αύξηση σε αριθμούς υπαλλήλων του ύψους του 41.8%. Δηλαδή από 18,599 κρατικοί υπάλληλοι που υπήρχαν το 1976, το 1990 ο αριθμός τους ανέβηκε στις 26,376. Μέσα σ' αυτούς τους αριθμούς δεν περιλαμβάνονται οι κυβερνητικοί εργάτες. Περιλαμβάνονται η δημόσια υπηρεσία, η δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, ο στρατός, η αστυνομία και η πυροσβεστική. Τη μεγαλύτερη αύξηση σε αριθμούς υπαλλήλων παρουσιάζει η δημόσια υπηρεσία η οποία από 8,442 υπαλλήλους που είχε το 1976 σήμερα διαθέτει 13,573, σημείωσε δηλαδή μια αύξηση 60,8%.

Πιο μεγάλη ασφαλώς είναι η αύξηση του μισθολογίου του κράτους. Τα τελευταία δέκα χρόνια η αύξηση είναι εντυπωσιακή. Από £79 εκατομμύρια που ήταν το 1980, ανέρχεται τώρα στα £273 εκατομμύρια. Δηλαδή μέσα σε δέκα χρόνια μόνο παρουσιάζει μια αύξηση 346%. Αυτό μέσα στην τελευταία δεκαετία. Μια σύγκριση για να συνειδητοποιήσουμε τι σημαίνει αυτό το ποσό. Όλοι οι άμεσοι φόροι που θα εισπραχθούν μέχρι το τέλος του χρόνου το 1990 ανέρχονται στα £167 εκατομμύρια. Δηλαδή όλες οι εισπράξεις από τους άμεσους φόρους είναι αρκετοί για να καλύψουν μόνο το 61% του κρατικού μισθολογίου. Όχι των εξόδων του κράτους, του κρατικού μισθολογίου μόνο.

Κύριοι συνάδελφοι, γενικεύοντας θα μπορούσαμε να πούμε ότι μέσα σ' ένα οικονομικό σύστημα υπάρχουν τρεις αδρές κατηγορίες εργοδοτών και εργαζομένων. Αυτοί που μπορούν και πληρώνουν πιο ψηλούς μισθούς από το μέσο όρο μισθοδοσίας που συνήθως αυτοί οι εργοδότες έχουν δραστηριότητες στις οποίες απαιτείται εξειδικευμένη ποιότητα εργασίας. Πρόσθετα το κόστος εργασίας είναι συγκριτικά χαμηλό σε σχέση με τα άλλα κόστη τους. Στη δεύτερη κατηγορία είναι οι εργοδότες που μπορούν να πληρώνουν μισθούς που κυμαίνονται γύρω στο μέσο όρο μισθοδοσίας. Στην κατηγορία αυτή βρίσκονται ο μεγαλύτερος αριθμός τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων. Και στην τρίτη κατηγορία είναι εκεί που οι μισθοί είναι πιο κάτω από το μέσο όρο. Επαναλαμβάνω δεν είναι εξειδικευμένες κατηγορίες, είναι κατηγορίες σε αδρές γραμμές.

Σίγουρα θέλουμε το κράτος της Κύπρου να είναι ένας από τους καλούς εργοδότες. Οι υπάλληλοί του να έχουν τη δυνατότητα να ζουν μια αξιοπρεπή ζωή. Στην Κύπρο όμως δεν είναι αυτό που συμβαίνει. Στην Κύπρο το κράτος -με ελάχιστες ίσως εξαιρέσεις- είναι ο πιο γενναιόδωρος εργοδότης. Αν δίπλα στο μισθολόγιο προστεθούν και οι άλλοι όροι εργασίας, όπως είναι το ωράριο, οι άδειες, οι συντάξεις, η ασφάλεια που αισθάνεται ένας και άλλα παρόμοια, τότε διαπιστώνουμε ότι στην κρατική μηχανή απασχολείται μια κοινωνική ομάδα προνομιούχα.

Όπως ήδη έχω αναφέρει το κρατικό μισθολόγιο είναι ένα βάρος που άρχισε να μην μπορεί να το σηκώνει η οικονομία μας. Η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος δεν μπορεί να γίνει από τη μια μέρα στην άλλη, ούτε με ευκολία και με γενικές διαπιστώσεις. Μπορεί να γίνει με αλλαγή νοοτροπίας και συμπεριφοράς πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση. Ένα θεσμό είναι εύκολο να το χαλάσουμε. Είναι πολύ πιο δύσκολο να τον επανορθώσουμε.

Είναι καιρός η Εκτελεστική Εξουσία να εγκαταλείψει τη δημοκοπική συμπεριφορά και να αναλάβει τις ευθύνες της. Πρώτο βήμα και πρώτος στόχος να είναι η αναχαίτιση της συνεχούς διόγκωσης της κρατικής μηχανής. Γιατί από πίνακες που έχω η διόγκωση είναι ετήσια και αλάθητη. Κάθε χρόνο. Δεν έχει κανένα χρόνο που είναι στάσιμη. Κάθε χρόνο υπάρχει η διόγκωση. Τα κόμματα και η πολιτική ηγεσία γενικά να πάψουν να ασκούν πιέσεις τέτοιες που να έχουν σαν αποτέλεσμα την αύξηση των υπαλλήλων της κρατικής μηχανής. Η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ θα πρέπει να δείξει αυτοσυγκράτηση. Θα έπρεπε να αρχίσει να φοβάται τη δύναμη της ήδη. Κάτι τέτοιο θα αποδειχθεί στο μέλλον ότι θα είναι προς όφελος και των ίδιων των μελών της. Γιατί αν συνεχίσουμε όπως πάμε, θα έλθει η μέρα της αναγκαστικής τότε προσγείωσης. Και τότε θα είναι αργά για να περισώσουμε το βιοτικό μας επίπεδο. Τότε θα είναι πολυτέλεια να μιλούμε για ωράρια και για συνθήκες εργασίας. Τότε θα μιλούν οι ψυχροί αριθμοί και όχι τα συνδικαλιστικά δικαιώματα. Τότε ή δε θα υπάρχουν χρήματα για να πληρωθούν οι μισθοί ή θα πληρώνονται με πληθωριστικά χρήματα. Τότε θα είναι αργά.

Πριν μερικές μέρες άκουσα από ένα ραδιόφωνο ένα κινέζικο ρητό που λέει: «Όταν έλθει η ευημερία μη την χρησιμοποιήσεις όλη.» Είναι μια απλή φράση και σκέψη γεμάτη όμως σοφία. Σε μας ήλθε η ευημερία και όταν ήλθε όχι μόνο δε φυλάξαμε ένα μέρος της, αλλά τουλάχιστον στο δημόσιο τομέα όχι μόνο δεν τη χρησιμοποιήσαμε όλη, αλλά χρησιμοποιούμε και από τη στέρηση του μέλλοντος. Όχι από την ευημερία του μέλλοντος, αλλά από τη στέρηση του μέλλοντος. Υποθηκεύουμε καθημερινά το μέλλον και το δικό μας, αλλά ιδιαίτερα και κυρίως αυτό των παιδιών μας.

Κύριε Προεδρεύοντα, κύριοι συνάδελφοι, όπως ήδη έχω αναφέρει, το πρώτο βήμα για τον έλεγχο του κρατικού μισθολογίου είναι η αναχαίτιση του αριθμού των δημόσιων υπαλλήλων. Παράλληλα με την αναχαίτιση της αύξησης του αριθμού τους θα πρέπει να μελετηθούν μια σειρά από μέτρα που θα τείνουν σταδιακά να φέρουν την κρατική μηχανή στα φυσιολογικά της μεγέθη. Δεν είμαι ειδικός πάνω σε θέματα δημόσιας διοίκησης για να εισηγηθώ εδώ μια ολοκληρωμένη δέσμη από μέτρα. Εξάλλου ούτε είναι η δουλειά ενός Βουλευτή να κάνει κάτι τέτοιο.

Ενδεικτικά θα αναφέρω όμως μερικά. Πριν προχωρήσω θα 'θελα να διευκρινίσω ότι δεν υπαινίσσομαι εδώ τη θυματοποίηση οποιουδήποτε υπαλλήλου ή κατηγορίας υπαλλήλων. Οι εισηγήσεις μου αφορούν καθαρά μελλοντικούς διορθωτικούς χειρισμούς.

1. Θα πρέπει να γίνει επίσπευση της εισαγωγής νέας τεχνολογίας και ιδιαίτερα της μηχανογράφησης της δημόσιας υπηρεσίας. Παρόλο που έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος προς αυτή την κατεύθυνση, εντούτοις ο ρυθμός εισαγωγής του μέτρου αυτού απέχει πολύ από του να φτάσει τους αρχικούς στόχους. Πρόσθετα παρουσιάζεται το φαινόμενο να μην αξιοποιείται σωστά η νέα τεχνολογία ακόμα και εκεί που υπάρχει. Αντί να χρησιμοποιείται στη συλλογή και ταξινόμηση

στοιχείων, πληροφοριών, καταλόγων όπως και στις μεθόδους λήψης αποφάσεων, η χρησιμοποίησή της συνήθως περιορίζεται σε απλή δακτυλογράφηση.

2. Θα πρέπει να καθοριστεί τι είναι δημόσιος υπάλληλος και τι είναι δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα. Σήμερα υπάρχουν καθήκοντα που εκτελούνται από δημοσίους υπαλλήλους, ενώ δεν είναι δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα. Αν γίνει αυτός ο διαχωρισμός τα καθήκοντα αρκετών εκατοντάδων θέσεων θα μπορούσαν να εκτελούνται από χειρώνακτες ή από ανειδίκευτο προσωπικό του οποίου το κόστος θα ήταν πολύ πιο χαμηλό. Αυτός ο διαχωρισμός θα πρόσφερε τη δυνατότητα στο μέλλον οι νέοι διορισμοί να γίνονται με νέα κριτήρια και νέους όρους εργασίας με πολύ πιο χαμηλό κόστος.

3. Να εξακριβωθεί ποιες υπηρεσίες έχουν ουσιαστικά επιτελέσει τον προορισμό τους και να τερματίσουν ή να περιορίσουν τη δραστηριότητά τους και υπάρχουν τέτοιες υπηρεσίες. Με αυτό τον τρόπο θα εξοικονομηθεί προσωπικό που θα αξιοποιηθεί από άλλες υπηρεσίες πιο παραγωγικά.

4. Εκεί που το επιτρέπει η φύση μιας υπηρεσίας και ταυτόχρονα αποδεδειγμένα το κόστος του δημοσίου είναι πολύ πιο ψηλό από τον ιδιωτικό τομέα, να αρχίσουμε να δοκιμάζουμε και τον ιδιωτικό τομέα. Θα είναι σφάλμα αν συμπεριφερθούμε δογματικά πάνω σ' αυτό το θέμα.

5. Το Τμήμα Προσωπικού της κυβέρνησης θα πρέπει και με τη βοήθεια εμπειρογνομώνων, εκεί που χρειάζεται, να αρχίσει έρευνα στις διάφορες υπηρεσίες, για να εντοπισθεί πού υπάρχουν πλεονάζοντες. Γνωρίζω ότι δεν είναι εύκολη δουλειά αυτή. Όμως είναι δουλειά που πρέπει να γίνει. Είναι η κυριότερη δουλειά που πρέπει να γίνει. Θα έλεγα ότι, αν δε γίνει αυτή η δουλειά, το πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί στα σοβαρά. Η ευθύνη του Τμήματος Προσωπικού είναι τεράστια και πρέπει να τη συνειδητοποιήσει. Μόνο με τον εντοπισμό του πλεονάζοντος προσωπικού θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και κυρίως μακροπρόθεσμα. Βραχυπρόθεσμα γιατί θα μπορεί να γίνεται μετακίνηση προσωπικού από υπηρεσίες με πλεονάζον προσωπικό σε υπηρεσίες που έχουν περισσότερη ανάγκη. Μακροπρόθεσμα γιατί θα προσφέρει τη δυνατότητα εισαγωγής του διπλού σταυρού στις πλεονάζουσες θέσεις έτσι που να καταργούνται αυτόματα, όταν αφυπηρετούν αυτοί που τις κατέχουν σήμερα. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε κάποτε στο μέλλον, αν μπορέσουμε και όσο μπορέσουμε, να φέρουμε την κρατική μηχανή στα φυσιολογικά της μεγέθη.

Όπως ήδη ανέφερα δεν είναι η δουλειά ενός Βουλευτή να παρουσιάσει τεχνοκρατική μελέτη για την επίλυση αυτού του τεράστιου προβλήματος. Περιορίστηκα να αναφέρω μερικά μέτρα. Οι αρμόδιες υπηρεσίες σίγουρα μπορούν να είναι πιο εμπεριστατωμένες. Εκείνο που θα 'θελα να τονίσω τελειώνοντας είναι ότι πρέπει η κυβέρνηση να τερματίσει την απονευρωμένη πολιτική της πάνω σ' αυτό το θέμα και ν' αρχίσει να εισάγει μέτρα για αντιμετώπιση αυτού του τεράστιου προβλήματος που υποθηκεύει το μέλλον μας. Εμείς με τη σειρά μας θα πρέπει να συμπεριφερθούμε με τέτοιο τρόπο που να βοηθήσουμε και ενισχύσουμε το έργο της κυβέρνησης. Διαφορετικά κάθε χρόνο το Δεκέμβρη είτε βρέξει είτε δε βρέξει απλώς θα περιοριζόμαστε στο να κάνουμε ανησυχητικές διαπιστώσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στα πλαίσια αυτής της συζήτησης για τους προϋπολογισμούς θα ήθελα να σταθώ σε μερικούς τομείς της κρατικής πολιτικής και να διατυπώσω τις απόψεις του ΑΔΗΣΟΚ.

Στις μέρες μας όλο και περισσότερο μιλάμε για το περιβάλλον. Και τούτο είναι φυσικό. Όταν σε παγκόσμιο επίπεδο μιλάμε για αυξανόμενη αποσταθεροποίηση των οικοσυστημάτων, μπορεί ο καθένας να συνειδητοποιήσει τους τεράστιους κινδύνους που δημιουργούνται σε μια χώρα με περιορισμένο ζωτικό χώρο, όπως είναι η Κύπρος. Το ΑΔΗΣΟΚ πιστεύει ότι οι διακηρύξεις πρέπει να μετατραπούν σε έργα. Οι ρυθμοί της ανάπτυξης στην Κύπρο είναι τέτοιοι, η οικολογική καταστροφή έχει προχωρήσει τόσο, που αν το θέμα δεν αντιμετωπιστεί σαν ύψιστη προτεραιότητα, αν το περιβάλλον χωρίς καμιά καθυστέρηση δεν πάψει να βρίσκεται στο περιθώριο της ανάπτυξης και δε μεταφερθεί στο επίκεντρό της, αν ακόμα δε ληφθούν άμεσα διορθωτικά μέτρα, τότε αύριο θα είναι με βεβαιότητα πολύ αργά.

Ξεκινώντας από τη νομοθετική πλευρά, νομίζω ότι αποτελεί πια έκδηλη αναγκαιότητα η θέσπιση ενιαίας, κωδικοποιημένης και εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας για προστασία του περιβάλλοντος. Σίγουρα οι νομοθετικές ρυθμίσεις αποτελούν τη βάση, όμως δεν αρκούν. Παράλληλα χρειάζεται και η δημιουργία των κατάλληλων μηχανισμών επίβλεψης όλων των δραστηριοτήτων που χρησιμοποιούν ή σχετίζονται με το περιβάλλον, ώστε να διασφαλίζεται στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η πρόληψη της ρύπανσης. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υιοθετηθεί ένας χάρτης περιβαλλοντικών δικαιωμάτων του πολίτη. Πιστεύουμε στη δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης η οποία να αγκαλιάζει όλο το φάσμα της κοινωνικής δραστηριότητας.

Βάση για τα πιο πάνω και πολλά άλλα που θα συνθέτουν μια ολοκληρωμένη πολιτική για το περιβάλλον συνιστά η δημιουργία ενός Ανεξάρτητου Ενιαίου Φορέα Προστασίας του Περιβάλλοντος. Το φορέα αυτό τον αντιλαμβανόμαστε σαν μια εντελώς αυτόνομη υπηρεσία που να υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Γεωργίας, στον οποίο θα ενσωματωθούν οι σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος κρατικές υπηρεσίες, με τη συμμετοχή εκπροσώπων περιβαλλοντικών οργανώσεων. Στόχος ο φορέας αυτός μέσω εργαστηρίων να παρακολουθεί συστηματικά τη ρύπανση. Ακόμα να ετοιμάζει, με τη βοήθεια ειδικών, περιβαλλοντικές μελέτες για κάθε αναπτυξιακό έργο και να εισηγείται διορθωτικά μέτρα.

Για μια αποτελεσματική περιβαλλοντική πολιτική είναι αναγκαία τόσο η σωστή κατανόηση και αξιολόγηση των προβλημάτων όσο και των αιτιών που τα προκαλούν. Η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης είναι βασικός παράγοντας που περνά, μεταξύ άλλων, μέσα από ουσιαστική στροφή του περιεχομένου της εκπαίδευσης κατά τρόπο συγκεκριμένο και αποτελεσματικό.

Το θέμα περιβάλλον είναι αναπόσπαστα δεμένο με την ανθρώπινη φύση, με το δικαίωμα της ζωής, της ελευθερίας, της ισότητας και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Πέρα από ατομικό είναι και δικαίωμα κοινωνικό. Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση σε επαναστατική αλλαγή νοοτροπίας. Την καλούμε να προχωρήσει στην εκπόνηση μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής, η επιτυχία της οποίας περνά μέσα από μια ευρύτερη κοινωνική συνείδηση.

Επισκοπώντας τους προϋπολογισμούς του 1991 διαπιστώνουμε και πάλι την ανεπάρκεια κονδυλίων για την παιδεία. Έχουμε την άποψη ότι στο χώρο της παιδείας χρειάζονται τομές. Σήμερα που ο κόσμος γίνεται πιο μικρός και πιο αλληλοεξαρτώμενος, σήμερα που οι ελλείψεις στο επίπεδο εκπαίδευσης γίνονται πιο φανερές και οδυνηρές λόγω της συνεχούς και αναγκαίας επαφής με τον έξω κόσμο και υπό το φως του προσανατολισμού της Κύπρου για ένταξη στην ΕΟΚ, η παιδεία μας χρειάζεται να γίνει πιο ανταγωνιστική, αν επιτρέπεται η έκφραση, να κάνει γοργά βήματα να πλησιάσει τα ευρωπαϊκά επίπεδα. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει πόρους πολύ περισσότερους από αυτούς που διαθέτουμε σήμερα. Χρειάζεται ακόμα άμεση και σε βάθος επανεξέταση τόσο του περιεχομένου όσο και των στόχων της εκπαίδευσης. Νομίζουμε ότι έχουμε φτάσει στο σημείο εκείνο που πρέπει να τοποθετήσουμε όλη τη μέχρι σήμερα πορεία μας κάτω από κριτική εξέταση. Και έχουμε την άποψη ότι χρειάζονται σοβαρές αλλαγές έτσι που η εκπαιδευτική πολιτική να εξυπηρετεί την κοινωνική δικαιοσύνη, να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, όπως διαμορφώνονται από την επιστημονικο-τεχνική επανάσταση, αλλά ταυτόχρονα να διατηρεί και να αναπτύσσει τον ανθρωποκέντρικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

Για μας δημοκρατική παιδεία δεν είναι μόνο οι ίσες ευκαιρίες. Η εκπαίδευση πρέπει να λειτουργεί αντισταθμιστικά στις διαφορές που οφείλονται στην κοινωνικο-οικονομική προέλευση των μαθητών.

Διατυπώθηκε η κυβερνητική πρόθεση για ενιαίες απολυτήριες εξετάσεις. Διερωτούμαστε αν ένα τέτοιο εγχείρημα μπορεί να πετύχει, με δεδομένη την ανισότητα επιπέδων των διάφορων σχολείων της Κύπρου. Φτάνει να σκεφτούμε ότι ούτε ο στοιχειώδης εξοπλισμός των σχολείων σε εργαστήρια και άλλα μέσα δεν είναι ισότιμος, για τον απλό λόγο ότι η προμήθειά του αποτελεί ευθύνη των διάφορων σχολικών εφορειών με τις γνωστές τεράστιες διαφορές στα οικονομικά μέσα που διαθέτουν.

Όσον αφορά το περίφημο Κυπριακό Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης και πάλι διερωτούμαστε ποια η σκοπιμότητά του. Γιατί στην πράξη δε βλέπουμε πως θα βοηθήσει. Και αυτό πέραν του δαπανηρού και γραφειοκρατικού μηχανισμού που θα απαιτήσει η λειτουργία του. Τα Λύκεια Επιλογής Μαθημάτων αποτελούν κατά τη γνώμη μας ένα χρήσιμο θεσμό. Όμως μετά από δέκα χρόνια λειτουργίας επιβάλλεται η γενική αξιολόγηση της δεκάχρονης αυτής πείρας που αποκτήθηκε. Και φρονούμε ότι και σημαντικά περιθώρια για βελτίωση, αλλά και για εκσυγχρονισμό του θεσμού υπάρχουν.

Η περαιτέρω στήριξη της τεχνικής εκπαίδευσης αποτελεί αναγκαιότητα. Αλλά πέρα από την τεχνική εκπαίδευση, η διοχέτευση της τεχνικής κουλτούρας θα πρέπει να διαπεράσει όλο το εκπαιδευτικό μας οικοδόμημα.

Υπενθυμίζουμε ακόμα ότι εκκρεμεί το σχέδιο αξιολόγησης των εκπαιδευτικών για όλες τις βαθμίδες. Το χρονικό όριο που η κυβέρνηση διακήρυξε για ετοιμασία αυτού του σχεδίου έχει περάσει από πολλού. Πέρασαν σχεδόν τρία χρόνια. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να επισπευσθεί η συμπλήρωση και η κατάθεσή του στη Βουλή.

Δεν υπάρχει πια καμιά αμφιβολία ότι η προδημοτική εκπαίδευση αποτελεί αναπόσπαστο κρίκο της όλης εκπαιδευτικής πυραμίδας, με σημαντική σημασία για την ανέλιξη των παιδιών. Ξεκινώντας από αυτή τη διαπίστωση, πιστεύουμε ότι το κράτος πρέπει να αναλάβει την ευθύνη της προδημοτικής εκπαίδευσης. Και

όταν λέμε να αναλάβει, δεν εννοούμε να καταβάλλει απλά ένα μισθό νηπιαγωγού. Υπάρχουν πολλά άλλα που πρέπει να γίνουν έτσι που η σήμερα περιορισμένη λεγόμενη κρατική προδημοτική, όχι μόνο να επεκταθεί και να γενικευθεί, αλλά και να γίνει πραγματικά κρατική. Γιατί πέραν του μισθού της νηπιαγωγού, υπάρχουν τεράστιες ανάγκες σε κτίρια, σε έξοδα λειτουργίας και ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων των βοηθών νηπιαγωγών, που με το σημερινό καθεστώς αποτελούν έρμαιο της καλής διάθεσης των εκάστοτε ατόμων που προΐστανται των συνδέσμων γονέων και στερούνται της κατοχύρωσης που έχουν οι άλλοι εργαζόμενοι σ' αυτό τον τόπο. Για να μην πούμε για τη λεγόμενη κοινοτική προδημοτική, όπου μια τυπική και εικονική εισφορά από το κράτος μεταθέτει το όλο οικονομικό βάρος και την ευθύνη λειτουργίας στους γονείς.

Μιλώντας για τη δημοτική εκπαίδευση τώρα και μάλιστα φέτος που διανύουμε το Διεθνές Έτος Αλφαριθμητισμού, πρέπει να υπογραμμίσουμε πως εκτός από τον οργανικό αναλφαριθμητισμό, που πράγματι δεν υπάρχει στην Κύπρο, δεν πρέπει να υποτιμούμε το λειτουργικό αναλφαριθμητισμό που είναι συνέπεια της αδυναμίας των σχολείων να παρέχουν μόρφωση ή να μεταδώσουν μόρφωση σε ικανοποιητικά επίπεδα. Τα ίδια ισχύουν και για τη μέση εκπαίδευση. Και τις αιτίες των προβλημάτων δεν πρέπει να τις αναζητούμε μόνο στην αδυναμία των μαθητών και να προσπαθούμε να τις αντιμετωπίσουμε με κάποια συμπληρωματικά μαθήματα, αλλά να τις αναζητήσουμε και στην αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιαίτερα του γεγονότος ότι τα ανώτατα όρια μαθητών σε μια τάξη, δηλαδή 35 μαθητές, από εξαίρεση τείνει να μετατραπεί σε γενικό κανόνα με αρνητικές συνέπειες.

Επαναλαμβάνουμε ότι, για το ΑΔΗΣΟΚ, στην εκπαίδευση το ζητούμενο δεν είναι απλά ίσες ευκαιρίες αλλά και έμπρακτες δυνατότητες για ίσα αποτελέσματα.

Αναφορικά με το Πανεπιστήμιο, πρέπει να υπογραμμίσουμε την ανάγκη για επίσηυση των διαδικασιών για έγκαιρη λειτουργία του. Με λύσεις σοβαρές και μελετημένες. Και νομίζουμε ότι σ' αυτή την προσπάθεια δεν πρέπει να οδηγηθούμε σε ψυχολόγητες ενέργειες αναφορικά με ιδρύματα που πολλά πρόσφεραν και προσφέρουν στον τόπο, όπως η Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου. Η μελετούμενη μεταφορά της ΠΑΚ στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, φρονούμε ότι θα πρέπει να μελετηθεί πιο προσεκτικά, λαμβάνοντας υπόψη και τις εισηγήσεις τόσο των σπουδαστών όσο και των καθηγητών της ΠΑΚ. Μιλώντας για το Πανεπιστήμιο θα πρέπει να εκφράσουμε για μια ακόμα φορά την ανάγκη, όχι απλά να προχωρήσουμε στο οποιοδήποτε Πανεπιστήμιο, αλλά σε ένα Πανεπιστήμιο ψηλού επιπέδου εξ υπαρχής, που πραγματικά να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις του τόπου και όχι σε ένα περιθωριακό εκπαιδευτικό ίδρυμα για φοιτητές δεύτερης ποιότητας. Υπογραμμίζουμε ακόμα ότι μας δημιουργείται η εντύπωση ότι η κυβέρνηση θεωρεί δεδομένη την ύπαρξη διδάκτρων σε βαθμό που να καλύπτουν όλα τα έξοδα λειτουργίας. Διακηρύσσουμε ότι για το ΑΔΗΣΟΚ κάτι τέτοιο δεν είναι καθόλου δεδομένο.

Κύριε Πρόεδρε, κάποιες σκέψεις για τον πολιτισμό. Ο πολιτισμός δεν είναι απλά θέμα μορφωτικού επιπέδου. Αποτελεί ουσιαστική και αποτελεσματική αντίσταση ενάντια στην υποδούλωση, στην αλλοτρίωση και στην ισοπέδωση. Και είναι πεποίθηση του ΑΔΗΣΟΚ ότι ο πολιτισμός σαν έκφραση μιας κοινωνίας, δεν μπορεί να εγκλεισθεί μέσα σε ιδεολογικά πρότυπα και σχήματα. Είναι φανερό ότι στην Κύπρο η υλική πρόοδος δε συμβάδισε και δε συμβαδίζει με την πνευματική. Δυστυχώς έχουν δημιουργηθεί τέτοιες κοινωνικές συνθήκες στις οποίες συχνά ο

άνθρωπος τείνει να χάσει την ιδιαιτερότητά του, να αποξενωθεί, να μειώσει τις απαιτήσεις του από τον ίδιο τον εαυτό του ως κοινωνικού προσώπου και να νοιώσει ολοένα και πιο αμέτοχος στις κοινωνικές εξελίξεις, αποθέτοντας την ελπίδα εξεύρεσης λύσης στους διοικούντες, απεμπολώντας τη δική του ευθύνη για το τι συμβαίνει στον κόσμο.

Διαπιστώνουμε πρόοδο στον τομέα του πολιτισμού. Την ίδια όμως στιγμή διαπιστώνουμε ότι πολλά μπορούν και πρέπει να γίνουν μέχρι που να φτάσουμε στο επιθυμητό επίπεδο. Και προς αυτή την κατεύθυνση θεωρούμε σαν βασικές κατευθύνσεις:

1. Την ενίσχυση και διεύρυνση της δημιουργικότητας, ξεκινώντας από την παιδεία.
2. Την προβολή της πολιτιστικής δημιουργίας τόσο στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό.
3. Την αποκέντρωση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
4. Την πολιτική απόφαση για επένδυση δυναμικού και πόρων, που μακροπρόθεσμα να αποτιμηθεί ως ποιότητα ζωής και συντελεστής μιας υγιούς κοινωνίας.

Στο χώρο του θεάτρου παρατηρούμε σημαντικά βήματα προόδου. Παρόλο που ο ΘΟΚ εξακολουθεί να παίζει το δίπλο ρόλο θιασάρχη -φορέα θεατρικής ανάπτυξης, πρέπει να υπογραμμίσουμε το ξεπέραςμα πολλών αδυναμιών. Η οικονομική και άλλη ενίσχυση του ιδιωτικού θεάτρου παρουσίασε κατακόρυφη βελτίωση. Τα ειδικά κίνητρα για επιπρόσθετη οικονομική ενίσχυση για το ανέβασμα έργων Κυπρίων συγγραφέων είναι πολύ θετικό μέτρο κι εμείς το χαιρετίζουμε. Ακόμα δραστηριότητες όπως το Συμπόσιο Αρχαίου Δράματος είναι μέτρα που βοηθούν στον εμπλουτισμό και την ενίσχυση της θεατρικής συνείδησης και πρέπει να συνεχιστούν.

Σημειώνουμε ακόμα με ικανοποίηση την ενίσχυση της προσπάθειας για ενδυνάμωση του θεάτρου μέσω της σωστής διαπαιδαγώγησης μέσα στο σχολείο. Εδώ βρίσκεται το κλειδί στην προσπάθεια για δημιουργία σωστής θεατρικής συνείδησης στον τόπο. Θεωρώντας ότι ο ΘΟΚ προχωρεί προς τη σωστή κατεύθυνση, πιστεύουμε ότι πολλά πρέπει ακόμα να γίνουν. Θεωρώντας αυτό τον τομέα ιδιαίτερα σημαντικό, το ΑΔΗΣΟΚ θα παρακολουθεί με προσοχή την πορεία των θεατρικών μας πραγμάτων, έτοιμο να ενισχύσει κάθε θετική προσπάθεια.

Δυστυχώς όμως τα βήματα προόδου δεν είναι ανάλογα στους άλλους τομείς. Στις εικαστικές τέχνες, στη συγγραφή, στη μουσική και σ' άλλους τομείς χρειάζεται προγραμματισμός, τολμηρές αποφάσεις και διάθεση πόρων. Τα δειλά βήματα που γίνονται πολύ απέχουν από του να χαρακτηριστούν ικανοποιητικά.

Κύριοι Βουλευτές, τα πιο πάνω θέματα που επέλεξα να θίξω στα πλαίσια τούτης της ομιλίας αντανακλούν κατά κύριο λόγο πάνω στη νεολαία, το ρόλο και το δημιουργικό της μέλλον μέσα στην κυπριακή κοινωνία. Και πρέπει να υπογραμμίσουμε πως η κατάρρευση των παραδοσιακών, ιδεολογικών δογμάτων, εθνικών και κοινωνικών, τα κοινωνικά αδιέξοδα, η στέρηση του δικαιώματος για ουσιαστική συμμετοχή και ευθύνη στα κοινά, όλα αυτά συνθέτουν τη δύσκολη πραγματικότητα που βιώνουν σήμερα οι νέοι και που σπρώχνει σε τάσεις φυγής και πολιτικής αδιαφορίας. Είναι πιστεύουμε καιρός να σταματήσει η αποσπασματική αντιμετώπιση του κεφαλαίου που λέγεται νεολαία. Χρειάζεται ολοκλη-

ρωμένος και μακροπρόθεσμος προγραμματισμός, με συγκεκριμένες προτεραιότητες, αλλά και συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα για λύση προβλημάτων.

Η ίδρυση του Φορέα Νεολαίας αποτελεί σημαντική εξέλιξη και τα πρώτα αποτελέσματα είναι ήδη ορατά. Θέλουμε να εκφράσουμε την πεποίθηση ότι η κυβέρνηση θα ενισχύσει ουσιαστικά το Φορέα. Γιατί εκ των πραγμάτων αποτελεί τον πιο κατάλληλο χώρο όπου μια γενική νεολαιίστικη πολιτική πρέπει να διαμορφωθεί.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας τούτη την ομιλία, θέλω να σταθώ πολύ σύντομα στο πρόβλημα της πλήρους κομματικοποίησης της δημόσιας ζωής. Χωρίς να υποβαθμίζουμε το ρόλο και τη σημασία των κομμάτων, θεωρούμε πως η πλήρης κομματικοποίηση της δημόσιας ζωής αποτελεί φαινόμενο απαράδεκτο. Αποτελεί φαινόμενο που συγκρούεται με την ίδια την αξιοκρατία και δημιουργεί προϋποθέσεις για πολίτες πρώτης και δεύτερης κατηγορίας. Η πραγματικότητα βοά. Αν δε σε στηρίξει κάποιο κόμμα δε διορίζεσαι, δεν προάγεσαι και το κυριότερο στερείσαι του δικαιώματος ουσιαστικά για συμμετοχή στα κοινά και για συμβολή στην κοινωνική δραστηριότητα και ανέλιξη του τόπου. Φρονούμε ότι οι πολίτες τούτου του τόπου πρέπει, όχι στα λόγια αλλά στην πράξη, να έχουν ίσες ευκαιρίες. Και την ίδια στιγμή φρονούμε πως η επικρατούσα κατάσταση όχι μόνο υγιής δεν είναι, αλλά τείνει να διατηρήσει την εκλογική πελατεία διάφορων κομματικών κατεστημένων. Ξεκινώντας από τη θέση ότι ο λαός δεν είναι εκλογική πελατεία, αλλά παράγοντας που πρέπει ενεργά να συμμετέχει στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της κοινωνικής ζωής, το ΑΔΗΣΟΚ υψώνει τη φωνή του για την εξάλειψη τέτοιων νοσηρών φαινομένων. Καλούμε τα άλλα κόμματα, αλλά και την κυβέρνηση, για μια νέα αντίκριση του θέματος, θέτοντας έμπρακτα το στενό κομματικό συμφέρον σε δεύτερη μοίρα.

Σαν πρώτο έμπρακτο βήμα καλούμε για κατάργηση της σχετικής νομοθεσίας για τον τρόπο σύστασης των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών. Το ΑΔΗΣΟΚ ήδη αρνήθηκε να δώσει καταλόγους προς αυτή την κατεύθυνση, υπό το φως μάλιστα της εκκρεμούσας απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Κύριοι Βουλευτές, όταν μιλούμε για θεσμούς, αξίες και νέα ποιότητα ζωής, οφείλουμε να είμαστε συγκεκριμένοι και συνεπείς. Και τέτοιες διακηρύξεις πιστεύουμε ότι εξουδετερώνονται, όταν την ίδια στιγμή προωθείται μια άκριτη και ολοκληρωτική κομματικοποίηση των πάντων με συνέπειες ισοπεδωτικές.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παπαπέτρου ο Προεδρεύων του Σώματος, ο κ. Λαδάς, επανήλθε και κατέλαβε την έδρα, ενώ ο κ. Φλουρέντζος επέστρεψε στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Μετά τον κ. Παπαπέτρου, καλείται στο βήμα ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι προϋπολογισμοί που έχουμε ενώπιόν μας εύλογα χαρακτηρίζονται σαν προεκλογικοί προϋπολογισμοί. Το 1990 η κυβέρνηση της αλλαγής επιχείρησε να εκβιάσει τη Βουλή, εισάγοντας για πρώτη φορά την τακτική της υποβολής στη

Βουλή προϋπολογισμών υπό όρους. Αν ψηφίσετε τη φορολογική μου πολιτική, θα εκτελέσω τα πρόσθετα αναπτυξιακά έργα. Η Βουλή απέρριψε τον εκβιασμό και επέκρινε έντονα τη δημοσκοπική πολιτική της κυβέρνησης. Έτσι, φέτος άλλαξε τακτική και αύξησε κατά 34,58% τους προϋπολογισμούς αναπτύξεως που αφορούν το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και διερωτώμαι αν τα έργα που προγραμματίζε να εκτελέσει σε τρία χρόνια, θα τα εκτελέσει μέσα σ' ένα χρόνο. Χαιρετίζουμε τη συμπερίληψη των έργων στους προϋπολογισμούς, γιατί αυτό ήταν και το πάγιο αίτημα των αγροτών μας και θέλουμε να πιστεύουμε ότι δε θα παραμείνουν γράμμα κενό.

Για να κρατηθεί ο αγρότης στην ύπαιθρο, την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων πρέπει να συνοδεύουν διαρθρωτικές αλλαγές που να στοχεύουν στην αύξηση του εισοδήματος της αγροτικής οικογένειας και στην ανθρωπινότερη διαβίωσή της.

Αν η εκτέλεση αναπτυξιακών έργων δε συνοδεύεται με πρακτικά διαρθρωτικά μέτρα, θα διευκολύνει ίσως τους κατοίκους των πόλεων να χαίρονται την ύπαιθρο τα Σαββατοκυριάκα και τους εμπόρους της γης να εκμεταλλεύονται την ύπαιθρο αλλά δε θα εξυπηρετήσει τους αγρότες και δε θα τους συγκρατήσει στα χωριά τους.

Ο πολυτεμαχισμός της γης, το μικρό μέγεθος της αγροτικής ιδιοκτησίας και η συνεχής σμίκρυνση των κλήρων αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στη γεωργική ανάπτυξη, στοιχείο που μειώνει την παραγωγικότητα, ανεβάζει το κόστος παραγωγής, καθιστά ασύμφορο το επάγγελμα του γεωργού και εξαναγκάζει στην εγκατάλειψη της υπαίθρου.

Πάγιο αίτημα των γεωργών είναι όπως για την κατασκευή οδικού δικτύου στα πλαίσια αναδασμού επιβαρύνονται με το ίδιο ποσοστό που ισχύει για κοινοτικά αναπτυξιακά έργα. Όπως είναι γνωστό η γη που χρησιμοποιείται για την κατασκευή των δρόμων προσφέρεται από τους ιδιοκτήτες χωρίς αποζημίωση, οι δρόμοι που κατασκευάζονται εγγράφονται ως δημόσιοι και εξυπηρετούν το ευρύτερο κοινό και θα πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη ότι, αν το οδικό δίκτυο δεν κατασκευάζεται στα πλαίσια του σχεδίου αναδιανομής, θα ήταν απαραίτητο να κατασκευαστεί σταδιακά με αυξημένη συνεισφορά από το κράτος. Αυτό το δίκαιο αίτημα των γεωργών αντικρίστηκε με μωπική πολιτική από μέρος της κυβέρνησης και απορρίφθηκε.

Άλλο λογικό και δίκαιο αίτημα των γεωργών είναι όπως η κυβερνητική (χαλίτικη) γη που βρίσκεται σε περιοχές αναδασμού παραχωρείται στους γεωργούς. Και αυτό το αίτημα η κυβέρνηση το απέρριψε, δηλώνοντας πως πρόθεσή της είναι η ενοικίαση και όχι η πώληση κυβερνητικής γης.

Ο αναδασμός στοχεύει στην αύξηση του εισοδήματος της αγροτικής οικογένειας σε επίπεδα που να συγκρατούν το γεωργό στη γη του. Για να επιτύχει όμως αυτό το στόχο επιβάλλεται να ενισχυθεί με πρόσθετα θεσμικά μέτρα που να καλύπτουν τον ευρύτερο αγροτικό τομέα, μερικά από τα οποία είναι:

- Θεσμική ρύθμιση για την εγκαταλειμμένη γη (τεράστιες εκτάσεις γόνιμης γης παραμένουν αναξιοποίητες).
- Θέσπιση νομοθεσίας για μακρόχρονη ενοικίαση γης (Μόνο με μακροχρόνια κατοχή η γη μπορεί να αξιοποιηθεί ορθολογιστικά και να αποδώσει ικανοποιητικά).

- Δημιουργία οργανισμού αγοράς και πώλησης γης για γεωργικούς σκοπούς.
- Λύση διακατοχής νερού.
- Δημιουργία βιώσιμων μονάδων. Ομαδικές καλλιέργειες στα πλαίσια του αναδασμού πάνω σε συνεταιριστική βάση που θα μπορούσε να καλύπτουν την παραγωγή, συσκευασία, διάθεση της παραγωγής ακόμα και μεταποίηση και εξαγωγή μπορεί να αποβούν μέτρο σωτήριο για το γεωργό. Θα μειώσουν τα κόστη παραγωγής, θα αυξήσουν την παραγωγή και παραγωγικότητα και θα εξουδετερώσουν τους μεσάζοντες.

Δυστυχώς ο προϋπολογισμός αποδεικνύει πως η φιλαργροτική πολιτική της κυβέρνησης περιορίζεται στα λόγια. Παρά το γεγονός ότι τα ευεργετικά αποτελέσματα του αναδασμού είναι αδιαμφισβήτητα, ο προϋπολογισμός παρέμεινε στα προηγούμενα επίπεδα. (Λογιστικές πράξεις παρουσιάζουν αυξημένο το ποσό, ενώ στην ουσία δεν αυξήθηκε).

Σύνδεσμοι Προστασίας των Φυτών.

Η συμμετοχή των παραγωγών σε Συνδέσμους Προστασίας των Φυτών βοηθά στην ομαδική καταπολέμηση των ασθενειών με μειωμένα κόστη και καλύτερα αποτελέσματα. Δυστυχώς η κυβέρνηση αντί να ενθαρρύνει τον ευεργετικό τούτο θεσμό με περισσότερα κίνητρα, μείωσε την επιδότηση από 15% σε 10% και σε ορισμένες περιπτώσεις την κατάργησε.

Φυτοϋγειονομικός έλεγχος.

Πρόκειται για απογοητευτική διαπίστωση. Κάθε προσπάθεια των γεωργών για μείωση των κόστων παραγωγής καθίσταται αναποτελεσματική. Δυστυχώς λόγω του πλημμελούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου εισήχθησαν στην Κύπρο έντομα και ασθένειες που καταστρέφουν τις καλλιέργειες και την παραγωγή, ανεβάζουν σημαντικά το κόστος παραγωγής με τους επιπρόσθετους ψεκασμούς και ταυτόχρονα ρυπαίνουν το φυσικό περιβάλλον. Σαν τέτοια είναι το βακτηριακό κάψιμο, αλευρώδεις, Leaf Hopper, Lygiomiza, Φρανγκινιέλα και η καταστροφική Τριστέζα.

Αγροτική Οικιακή Οικονομία.

Η υπηρεσία αυτή που δέχεται επαίνους για τα επιτεύγματά της στα λίγα χωριά που έχει τη δυνατότητα να καλύπτει, δυστυχώς παραμένει στάσιμη.
Αρχή Υδάτων.

Στο πρόγραμμα των 100 ημερών ο Πρόεδρος της Αλλαγής αναφέρει «Θεωρούμε ότι είναι αδικαιολόγητη και επιζήμια η καθυστέρηση που παρατηρείται στη δημιουργία Αρχής Υδάτων». Αυτά έλεγε προεκλογικά ο Πρόεδρος. Έκτοτε, όποτε εγείρουμε το θέμα με το αρμόδιο Υπουργείο, στερεότυπη δίνεται η απάντηση «μελετάται». Για πόσο ακόμα καιρό θα μελετάται αδυνατώ να προβλέψω κι ως είναι το υδατικό το δεύτερο σοβαρό πρόβλημα της Κύπρου μετά το εθνικό.

Δάνεια προς τους γεωργούς.

Θεωρώ απαράδεκτο οι όροι που παραχωρούνται τα δάνεια από τους δανειστικούς επιτρόπους να είναι ευνοϊκότεροι σε άλλους τομείς, όπως ο τουρισμός, παρά στη γεωργία. Είναι καιρός να αντιστραφούν οι όροι.

Ενιαία αγροτική ανάπτυξη.

Το ενιαίο Σχέδιο Αναπτύξεως Πιτσιλιάς συνέβαλε ουσιαστικά στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων της Πιτσιλιάς.

Η κτηθείσα πείρα πρέπει τώρα να αξιοποιηθεί για την εφαρμογή παρόμοιου σχεδίου στα κρασοχώρια και στη Μαραθάσα. Τα κρασοχώρια και η Μαραθάσα είναι οι πιο δυσπραγούσες περιοχές της Κύπρου και το κράτος οφείλει να στρέψει την προσοχή του σε τούτες τις περιοχές. Κάποιες επιφυλάξεις που εκφράζονταν, με την εφαρμογή νέας τεχνολογίας δεν ευσταθούν.

Κτηνοτροφία.

Στο θέμα της κτηνοτροφίας θα περιοριστώ σε τρία μόνο σημεία.

- α) Η ανομβρία επηρέασε ουσιαστικά την αιγοπροβατοτροφία. Η παροχή δωρεάν κριθαριού έληξε τον Αύγουστο. Λόγω της ανομβρίας και της έλλειψης χόρτου και αχύρου επιβάλλεται όπως συνεχίσει η παροχή δωρεάν κριθαριού ή επιχορηγημένων συμπυκνωμένων ζωοτροφών και ταυτόχρονα να παρέχονται δωρεάν βιταμίνες και φάρμακα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην υγεία των ζώων λόγω διατροφής.
- β) Λόγω της οικιστικής ανάπτυξης συχνά παρίσταται ανάγκη μετακίνησης μάντρων σε κτηνοτροφικές ζώνες ή περιοχές. Εφόσον οι κτηνοτρόφοι υποχρεώνονται να μετακινήσουν τα υποστατικά τους, το κράτος έχει υποχρέωση να τους παράσχει ανάλογη οικονομική βοήθεια. Η πρόνοια στους προϋπολογισμούς ποσού £1,500 μόνο συμβολική μπορεί να χαρακτηριστεί και δεν ικανοποιεί. Μια μόνο μάντρα να μετακινηθεί θα χρειαστεί μεγαλύτερο ποσό, ενώ οι περιπτώσεις υποχρεωτικών μετακινήσεων είναι πολλές.
- γ) Κτηνοτροφικές ζώνες - περιοχές.

Η κατάσταση που επικρατεί στις κτηνοτροφικές περιοχές είναι απαρράδεκτη. ('Αταφα φόφια ζώα, δυσσομία, ανθυγιεινές συνθήκες κ.ά.). Προσχέδιο νομοσχεδίου για τη νομοθετική ρύθμιση των κτηνοτροφικών περιοχών ήταν έτοιμο από τον Οκτώβρη του 1988 και ειλικρινά διερωτώμαι αν υπάρχει καθόλου ευαισθησία στο σοβαρό τούτο θέμα που άπτεται της υγείας και των ανθρώπων και των ζώων.

Διάθεση της παραγωγής.

Καμιά πρόοδος στο θέμα αυτό. Είναι φορές που οι γεωργοί λυπούνται αντί να χαίρονται, όταν έχουν καλή παραγωγή και απλοί θεατές παρακολουθούν την καταστροφή της κι αναλογίζονται πως οι κόποι και οι μόχθοι ολόκληρης χρονιάς πήγαν χαμένοι. Υποσχέσεις από αρμόδιους και αναρμόδιους πολλές. Θα αναφερθώ σε μια μόνο υπόσχεση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Στις 17.6.90 πραγματοποιήθηκε περιφερειακή σύσκεψη στην Επταγώνια στην οποία παρευρίσκετο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Μεταξύ των προβλημάτων που τέθηκαν στον Πρόεδρο ήταν και το κύριο πρόβλημα της περιοχής, η διάθεση των μανταρινιών. Ύστερα από συζήτηση αποφασίστηκε όπως σε χρονική περίοδο δυο μηνών το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μελετήσει σε βάθος το πρόβλημα και κοινοποιήσει στους ενδιαφερομένους το πόρισμα της μελέτης μαζί με τις εισηγήσεις του Υπουργείου για τη λύση του προβλήματος.

Πέρασαν πέντε μήνες, άρχισε η εκκοπή των μανταρινιών και οι ενδιαφερόμενοι περιμένουν ακόμα εκτέλεση της προεδρικής υπόσχεσης.

Αύξηση των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων.

Δυστυχώς κανένα αποτέλεσμα. Η κυβέρνηση αντί να πάρει μέτρα για να αυξήσει τις εξαγωγές βρίσκει εύκολη τη λύση στη μείωση της παραγωγής.

Πριν αναλάβει την εξουσία η κυβέρνηση της αλλαγής, είχε αποφασιστεί η ίδρυση Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών για να βοηθήσει στην εξαγωγή τόσο γεωργικών όσο και βιομηχανικών προϊόντων. Με την αλλαγή, άσχετα αν η λειτουργία του αποτελούσε στόχο των 100 ημερών, ξεχάστηκε.

Αποτελέσματα της ανομβρίας.

Η ανομβρία εκτός από την κτηνοτροφία έπληξε και τη γεωργία, ιδιαίτερα τις δενδρώδεις καλλιέργειες στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές. Οι κάτοικοι των δυσπραγουσών αυτών περιοχών αναμένουν κρατική μέριμνα.

Σαν ένα παράδειγμα αναφέρω ότι η παραγωγή στα χωριά Λάνια, Δωρός, Μονάγρι, Άγιος Γεώργιος και Συλίκου μειώθηκε κατά 80%. Έγιναν ήδη οι εκτιμήσεις και οι γεωργοί ανέμεναν πως στις μέρες των Χριστουγέννων θα τύγχαναν κάποιας κρατικής βοήθειας. Γιατί, άλλωστε, έγιναν οι εκτιμήσεις;

Χαρουποκαλλιέργεια.

Άλλος ένας τομέας της αγροτικής οικονομίας διαγράφεται δυσώιωνος. Η παράνομη υλοτομία που οφείλεται στη μη εφαρμογή των νόμων και ο πολλαπλασιασμός της ποντικής λόγω και της αλλαγής της πολιτικής του Υπουργείου για την καταπολέμησή της οδηγούν τη χαρουποκαλλιέργεια στην καταστροφή. Αν δε ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για τη διατήρηση και πολλαπλασιασμό της χαρουπιάς, κι αν δεν αυξηθούν τα εισοδήματα των καλλιεργητών με επιδοτήσεις και μέτρα καλύτερης εμπορίας, η χαρουπιά θα ανήκει στο παρελθόν. Είναι γνωστό ότι οι χώρες της ΕΟΚ, Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Πορτογαλία τυγχάνουν επιχορήγησης που ανέρχεται σε 134 το μετρικό τόνο που αντιστοιχεί με £7 το χαλεπικό καντάρι.

Αμπελουργικό.

Η κυβέρνηση της αλλαγής και σε τούτο τον τομέα αθέτησε το συμβόλαιό της με τους αμπελουργούς. Ενώ εξέδωσε άδειες αναμπέλωσης, τις ανέστειλε, μη λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναστολή συνεπάγεται απώλεια εισοδήματος. Είναι κι αυτό δείγμα της φιλαγροτικής της πολιτικής.

Όταν ζητήθηκε από τη Βουλή έγκριση ποσού για την εκρίζωση των αμπελώνων δηλώθηκε ότι στο τέλος του Μάρτη του 1989 θα υποβάλλετο ολοκληρωμένο σχέδιο για επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος. Παραμένει άγνωστο πότε θα συμπληρωθεί το σχέδιο. Παραμένει επίσης αιωρούμενο το ερώτημα τι θα απογίνουν τα χέρσα χωράφια μετά την εκρίζωση. Εκτός αν η φιλαγροτική πολιτική της κυβέρνησης ταυτόχρονα με το ξερίζωμα των αμπελιών και τη μείωση των επιδοτήσεων επιτυγχάνει και το ξερίζωμα των αμπελουργών από τα χωράφια και τα χωριά τους, για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των τουριστικών μονάδων σε εργατικά χέρια. Είναι γι' αυτό που από την αρχή δηλώσαμε ότι το ολοκληρωμένο σχέδιο θα πρέπει να προνοεί για υπαλλακτικές καλλιέργειες, διαφορετικά θα οδηγήσει στην περαιτέρω ερήμωση της υπαίθρου.

Αλιευτικά καταφύγια.

Στον προϋπολογισμό προβλέπεται δαπάνη £150,000. Δυστυχώς με πολλή πικρία και απογοήτευση επισημαίνω πως η Επαρχία Λεμεσού παραγνώριστηκε τελείως. Κανένα ποσό για τη Λεμεσό.

Στο σημείο αυτό θέλω να εγείρω και ένα άλλο σοβαρό θέμα. Φαίνεται ότι στην Κύπρο ο κάθε οργανισμός ή το κάθε Υπουργείο αποτελούν ξεχωριστά καπετανάτα, και εξηγούμαι.

Η αλιεία υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, ενώ σαν παράδειγμα το παλιό λιμάνι της Λεμεσού ή το Ζύγι αποτελούν ιδιοκτησία της Αρχής Λιμένων. Έτσι η κάθε Αρχή αποφασίζει διαφορετικά και εμποδίζεται η ορθολογιστική ανάπτυξη. Είναι καιρός η κυβέρνηση να βάλει τέρμα σε τούτη την αξιοθρήνητη κατάσταση.

Αγροτικά λεωφορεία.

Η αποψίλωση της υπαίθρου αποτελεί μέγιστο κοινωνικό πρόβλημα με δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία και αρνητικές επιδράσεις στον τρόπο ζωής και στα ήθη και έθιμα του λαού μας. Κατασκευάστηκαν και κατασκευάζονται δρόμοι σαν ουσιαστικό μέτρο για τη διατήρηση της ζωής στην ύπαιθρο και εγκαταλείπονται τα αγροτικά λεωφορεία που αποτελούν το μέσο εξυπηρέτησης της υπαίθρου.

Τα αγροτικά λεωφορεία με τις άγονες και ζημιογόνες διαδρομές από καιρό εκπέμπουν σήμα κινδύνου και, ενώ ανέμεναν κρατική συμπαράσταση πληροφορούνται ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων εξήγγειλε μέτρα που θα χρησιμοποιηθούν σαν μοχλός πίεσης για τη μάζα των λεωφορειούχων των άγονων διαδρομών.

Οδικό δίκτυο στην Επαρχία Λεμεσού.

Παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις τόσο του Προέδρου όσο και όλων των Υπουργών που επισκέφθηκαν τις περιοχές, τίποτε δεν έγινε για το ληστόβουνο, κύρια οδική αρτηρία που συνδέει μεγάλο σύμπλεγμα χωριών. Το ίδιο και με το οδικό δίκτυο της ανατολικής Μαραθάσας. Πομπώδεις επισκέψεις και δηλώσεις. Τα έργα ακόμα μελετούνται και σχεδιάζονται. Διερωτώμαι στ' αλήθεια πώς νιώθουν οι επίσημοι, όταν επισκέπτονται αυτά τα χωριά.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο τομέας της αγροτικής οικονομίας είναι πολύ ευρύς και είναι αδύνατο να τον καλύψω έστω και συνοπτικά στο χρόνο που μου παραχωρήθηκε. Θέλω όμως να τονίσω πως αν μιλούμε για φιλαγροτική πολιτική κι εννοούμε τι λέμε, αν πραγματικά νοιαζόμαστε ν' ανακόψουμε τη αστυφιλία, αν στοχεύουμε στην αναδόμηση και ποιοτική ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, αν κοπτόμεθα για ουσιαστική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του αγρότη, αν δεν είναι σχήμα λόγω το ενδιαφέρον για τον αγρότη, τότε η κυβέρνηση οφείλει να εγκύψει με ιδιαίτερη προσοχή στα προβλήματα του αγρότη και η εκτέλεση αναπτυξιακών έργων να συνοδεύεται με διαρθρωτικές αλλαγές.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα αναφερθώ σε ακόμα μια αθέτηση κυβερνητικής υπόσχεσης που αφορά τους ωρομισθίους, μια τάξη εργαζομένων που για χρόνια προσφέρει ευσυνείδητα τις υπηρεσίες της και όμως ζει στην αβεβαιότητα. Μετά από ομόφωνη απόφαση της Βουλής και ρητή υπόσχεση της κυβέρνησης για οριστική επίλυση του προβλήματος πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις και διαβουλεύσεις πολλές. Αποτέλεσμα, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του 34102 στις 13.9.90 αποφάσισε τη μετατροπή 129 ωρομισθίων σε μονίμους, παράλληλα όμως έδωσε οδηγίες για τις περιπτώσεις των άλλων υπαλλήλων, έστω και αν αναγνωρίζεται ότι εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, να μη γίνει έρευνα.

Τούτη η απόφαση είναι και αψυχολόγητη και άδικη. Δεν μπορούμε να μιλούμε, κύριε Πρόεδρε, για λίγη δικαιοσύνη. Τούτη η απόφαση δε μας βρίσκει σύμφωνους και θα εγειρούμε ξανά το όλο θέμα ενώπιον της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε,

Προτού αποχωρήσω από το βήμα, νιώθω την ανάγκη να μεταφέρω στο Σώμα τις εντυπώσεις που επικρατούν σχετικά με την εικόνα που παρουσιάζει η κυβέρνηση της αλλαγής.

Ο Πρόεδρος κ. Βασιλείου, για να αποσπάσει την ψήφο του λαού, κατά την προεκλογική του εκστρατεία και με το ουτοπιστικό του πρόγραμμα των 100 ημερών, ανάμεσα σ' άλλα πολλά, υποσχόταν πως, αν εκλεγεί δε θα καταφύγει σε φορολογίες, ότι θα εφαρμόσει ευφάνταστη οικονομική πολιτική, θα περιορίσει τις δαπάνες και τις προσλήψεις, ότι θα λύσει οριστικά το πρόβλημα των άνεργων επιστημόνων, ότι θα εφαρμόσει την αξιοκρατία και θα ακολουθήσει φιλαγροτική πολιτική.

Άλλο βέβαια η υπόσχεση κι άλλο η πραγματικότητα. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της κυβέρνησης της αλλαγής είναι η σπατάλη, η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, η συνέχιση των προσλήψεων μονίμων και εκτάκτων και ούτε το ψωμί διέλαθε της προσοχής της, έτσι ο λαός άρχισε να λείει το ψωμί ψωμάκι.

Η παρουσίαση σωρείας σκανδάλων από τον τύπο κατάντησε καθημερινό φαινόμενο. Υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις. Απαγορευμένα κρέατα και ακατάλληλα ψάρια εμπλουτίζουν το διαιτολόγιο του λαού. Οι αγρότες χορταίνουν με υποσχέσεις και οδηγούνται στο δικό τους ξερίζωμα. Ο Σύνδεσμος των Άνεργων Επιστημόνων γεύτηκε πικρό το ποτήρι της απογοήτευσης. Επικράτησε η αναξιοκρατία και η ευνοιοκρατία. Το ρουσφέτι βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη σε βαθμό που ηγετίσκος υποστηρικτής του Προέδρου διαφήμισε το προϊόν μέσω τηλεόρασης, τονίζοντας ότι θ' ανεβάσει το ανύπαρχτο ποσοστό του, επειδή είναι κοντά στην εξουσία και προσφέρει εκδουλεύσεις.

Ο Πρόεδρος του κράτους, ο κατ' εξοχήν προστάτης του συντάγματος, παράνομα και παράτυπα διορίζει συμβούλους που παρουσιάζονται και ενεργούν σαν υπερυπουργοί. Ειδικοί συνεργάτες στεγάζονται στο προεδρικό λες κι είναι παράρτημα του ΚΕΜΑ με ειδική αποστολή τη ρουσφετολογία. Η αθέτηση υποσχέσεων κατάντησε κανόνας.

Αυτή την εικόνα παρουσιάζει η κυβέρνηση της αλλαγής, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Χρυσοστόμου δε βλέπω να υπάρχει κανένας έτοιμος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Αλλάξετε γνώμη και θέλετε να μιλήσετε; Πολύ ευχαρίστως.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή άλλοι συνάδελφοί μου του Δημοκρατικού Συναγερμού θα καλύψουν με τις ομιλίες τους τους άλλους τομείς, προσωπικά θα περιοριστώ να εκθέσω τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου.

Η περιοχή αυτή περιλαμβάνει εννέα κοινότητες, οι οποίες διαφέρουν μεταξύ τους αναφορικά με τους τομείς που ενασχολούνται οι κάτοικοί τους.

Ως κοινά προβλήματα των κοινοτήτων μπορούν να αναφερθούν:

- 1) Η ανάγκη κατασκευής δρόμου τετραπλής κατεύθυνσης που να συνδέει την περιοχή με τον υπεραστικό παρακαμπτήριο δρόμο της Λάρνακας. Έχει κατ'επανάληψη λεχθεί ότι ο σημερινός δρόμος που οδηγεί στις τουριστικές περιοχές της Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου είναι και ανεπαρκής αλλά και ιδιαίτερα επικίνδυνος και σωστά έχει χαρακτηριστεί σαν δρόμος λαιμητόμος, αφού μέχρι σήμερα είχαμε μεγάλο αριθμό θανατηφόρων δυστυχημάτων. Πέραν του κύριου αυτού δρόμου πρόβλημα παρατηρείται σε ολόκληρο το οδικό δίκτυο της περιοχής.
- 2) Σαν ύψιστης προτεραιότητας έργο, που θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες της περιοχής σε πόσιμο νερό, σημειώνεται η κατασκευή και λειτουργία του Διυλιστηρίου της Τερσεφάνου. Ως γνωστό σήμερα οι ανάγκες της περιοχής Αμμοχώστου σε πόσιμο νερό εξυπηρετούνται από το Διυλιστήριο Χοιροκοιτίας. Από το ίδιο διυλιστήριο υδρεύεται και η επαρχία Λάρνακας, αλλά και η παλιά και η κατεχόμενη Αμμόχωστος. Το πρόβλημα δημιουργείται, γιατί η ποσότητα νερού που διυλίζεται από το διυλιστήριο Χοιροκοιτίας δεν επαρκεί για να καλύψει σε νερό τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της περιοχής. Τούτο θα έχει σαν σοβαρή συνέπεια να σταματήσει η περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, μιας περιοχής που προτιμάται ιδιαίτερα από τους ξένους επισκέπτες.
- 3) Σαν κοινό πρόβλημα της περιοχής είναι και η έλλειψη του αναγκαίου εργατικού δυναμικού, τόσο για τις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας όσο και για τις γεωργικές ανάγκες. Το καυτό πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί μόνο αν επιλυθεί το στεγαστικό πρόβλημα του εργατικού δυναμικού που θα απασχοληθεί στην περιοχή.
Η κυβέρνηση προς το σκοπό τούτο πρέπει να ανεγείρει μεγάλο αριθμό κατοικιών τόσο κοντά στους σημερινούς συνοικισμούς που διαμένουν πρόσφυγες όσο και σε άλλη κρατική γη στις περιοχές εκείνες που υπάρχει προτίμηση εγκατάστασης. Περαιτέρω είναι καιρός να μελετηθούν και άλλα κίνητρα τα οποία θα βοηθήσουν στην απάμβλυνση του οξύτατου αυτού προβλήματος.
- 4) Σοβαρό επίσης είναι το πρόβλημα της ασφάλειας που αντιμετωπίζει ολόκληρη η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Η προσπέλαση που μπορούν να έχουν οι τούρκικες δυνάμεις μέσω των βρετανικών βάσεων Δεκελείας καθ' όλο το μήκος της γραμμής αντιπαράταξης στην περιοχή δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα ασφάλειας των ελεύθερων εδαφών της Δημοκρατίας. Παρά τις κατά καιρούς διαβεβαιώσεις ότι λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα ελέγχου, εντούτοις εξακολουθούμε να ανησυχούμε ότι υπάρχει περιθώριο δράσης εναντίον της ασφάλειάς μας.
- 5) Τέλος, η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου αντιμετωπίζει πρόβλημα ιατρικής περίθαλψης, γιατί το νοσοκομείο Παραλιμνίου, παρά τις επανειλημμένες κυβερνητικές υποσχέσεις για αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του, εντούτοις μέχρι σήμερα εξακολουθεί να λειτουργεί με μειωμένο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό.

Κύριε Πρόεδρε,

Πέραν των κοινών αυτών προβλημάτων της περιοχής, υπάρχουν και τα σοβαρά εκείνα προβλήματα που αφορούν συγκεκριμένες κοινότητες και περιοχές.

Σαν καυτό πρόβλημα που επηρεάζει το περιβάλλον είναι η ρύπανση που παρατηρήθηκε στη θαλάσσια περιοχή Ποταμού Λιοπετρίου και Σωτήρας και η οποία απειλεί να καταστρέψει ολόκληρη τη θαλάσσια παραλιακή τουριστική περιοχή μέχρι και την Αγία Νάπα, μια περιοχή που η έξοχη κατάσταση της θάλασσας και των παραλιών δημιούργησε το τουριστικό θαύμα. Το πρόβλημα τούτο ως γνωστό προκαλείται από την παράνομη λειτουργία ιχθυοτροφείου στην περιοχή Ξυλοφάγου, λόγω του ότι τα απόβλητά του αφήνονται ελεύθερα να εισρέουν στη θάλασσα. Επειδή η διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής αυτής και ειδικά η αποφυγή ρύπανσης της θάλασσας θεωρείται για μας θέμα πρώτιστης ανάγκης, δεδομένου ότι πλήττεται η τουριστική βιομηχανία από την οποία εισπράττουμε περίπου το ήμισυ των εισοδημάτων σε ξένο συνάλλαγμα, και επειδή κρίνουμε ως πρόχειρη την αντιμετώπιση του προβλήματος από την κυβέρνηση, απαιτούμε να σταματήσει αμέσως η λειτουργία του παράνομου ιχθυοτροφείου και να ληφθούν μέτρα για επαναφορά της θάλασσας και των παραλιών στη φυσιολογική τους κατάσταση.

Ένα άλλο πρόβλημα που επηρέασε τις κοινότητες Σωτήρας, Λιοπετρίου, Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου είναι το διάταγμα που αφορούσε τη ρύθμιση της ξενοδοχειακής ανάπτυξης της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου.

Ιδιαίτερη αδικία έχει προκληθεί από το μέτρο αυτό στις κοινότητες Σωτήρας και Λιοπετρίου οι οποίες δεν έχουν καμιά συμμετοχή στον αριθμό των τουριστικών κλινών που έχουν κτιστεί στην περιοχή.

Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Σωτήρας είναι η ανάγκη κατασκευής του κεντρικού δρόμου, γνωστού σαν άξονα. Κατ'επανάληψη δόθηκαν κυβερνητικές υποσχέσεις για επίσπευση της εκτέλεσης του έργου αυτού πλην όμως παρατηρείται η ίδια αδιαφορία. Η ίδια δε αδιαφορία παρατηρείται και όσον αφορά την κατασκευή του δρόμου Σωτήρας-Αγίας Θέκλας. Στο δρόμο αυτό εκτελείται έργο £20,000 το χρόνο και το όλο έργο θα κοστίσει £350,000. Θα χρειαστούν δηλαδή 17 χρόνια για να ολοκληρωθεί ο δρόμος.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες Αυγόρου, Λιοπετρίου, Φρενάρους, Βρυσούλλων, Δερύνειας, Σωτήρας, Δασάκι Άχνας, που αρδεύουν από το νερό του νότιου αγωγού, είναι η υψηλή τιμή των 7 σεντ ανά τόνο, που η κυβέρνηση επιμένει να χρεώνει για σκοπούς άρδευσης. Αίτημα των καλλιεργητών αυτών είναι η Βουλή να ρυθμίσει με κανονισμούς την τιμή του νερού του νότιου αγωγού, για να γνωρίζει επιτέλους ο κόσμος ποια τιμή νερού υποχρεούται να πληρώνει. Η δαιώνιση του προβλήματος αυτού θα συσσωρεύσει και άλλα προβλήματα που θα κληθούμε στο τέλος να επιλύσουμε. Παίρνω την ευκαιρία να τονίσω ότι η τιμή δεν πρέπει να επιβαρύνει τα ήδη ψηλά κόστη παραγωγής, γιατί στο τέλος θα είναι πλήρως ασύμφορη η χρησιμοποίησή του.

Είναι καθήκον όλων μας να βοηθήσουμε τον αγροτικό μας κόσμο να παραμείνει στη γη του, γιατί τούτο εξυπηρετεί και κοινωνικούς αλλά και εθνικούς σκοπούς.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, εγκαταλείποντας το βήμα να τονίσω ότι οι προσφυγικές κοινότητες της περιοχής, ως και εκείνες οι κοινότητες στις οποίες διαμένουν πρόσφυγες, όπως είναι ο συνοικισμός Βρυσούλλων, Δερύνειας, Δάσους Άχνας, αντιμετωπίζουν προβλήματα στέγης, ασφάλειας αλλά και στενότητας χώρου.

Γι' αυτό καλούνται οι αρμόδιοι να αντικρίσουν θετικά την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργούνται από την κατάσταση αυτή. Με αυτό τον τρόπο βοηθούνται οι πρόσφυγες να παραμείνουν στην περιοχή, εξυπηρετώντας έτσι και την εθνική μας υπόθεση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θαλής Μιχαηλίδης και μετά τον κ. Μιχαηλίδη, κύριε Χρίστου θα μιλήσετε εσείς.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τη Δευτέρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μιλήσετε απόψε, για να τελειώνουμε. Θα τελειώσουμε μαζί σας.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Καλά, αφού είναι απαίτησή σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι απαίτησή μου, παράκλησή μου.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Θα ήθελα πρώτα να συγχαρώ τον Υπουργό Οικονομικών για την εμπειριστωμένη ομιλία του στην Βουλή με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών.

Έκαμε ο Υπουργός γενική επισκόπηση και ανάλυση της οικονομικής κατάστασης κατά το 1990 που έχει επιδεινωθεί τους τελευταίους μήνες λόγω της ξαφνικής κρίσης στον Περσικό Κόλπο, και διέγραψε τις προοπτικές και την οικονομική ή κοινωνική πολιτική που προτίθεται να ακολουθήσει η κυβέρνηση μέσα στο 1991, έχοντας υπόψη την αβεβαιότητα ή τους κινδύνους για την οικονομία που συνεπάγεται η συνεχιζόμενη κρίση. Μίλησε για την ανάγκη λιτότητας και αυτοσυγκράτησης.

Η εντύπωσή μας όμως από τη μελέτη των Προϋπολογισμών είναι πως δε λήφθηκαν τόσο σοβαρά υπόψη αυτοί οι κίνδυνοι, που προμηνύουν περαιτέρω αύξηση του δημόσιου χρέους και του δημοσιονομικού ελλείμματος, όπως η αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών και η συνεπακόλουθη αύξηση γενικά των τιμών και του πληθωρισμού και η ελάττωση του τουρισμού και των εξαγωγών μας προς τις αραβικές χώρες. Οι Προϋπολογισμοί εμφανίζονται αισιόδοξοι με πολλή αναπτυξιακή διάθεση και υπερκαταναλωτικοί. Θα έλεγε κανείς ότι έχουν προεκλογική χροιά!

Βέβαια οι Προϋπολογισμοί δεν είναι Ευαγγέλια. Μπορούν κατά τη διάρκεια του έτους, αναλόγως των εξελίξεων, να αλλοιωθούν με διάφορα νομοθετήματα, τόσο στο σκέλος των δαπανών, προς τα πάνω με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς ή προς τα κάτω με τη μη εκτέλεση προγραμματισθέντων έργων. Οπως και στο σκέλος των εσόδων μπορούν να αλλοιωθούν. Και είμαστε μάρτυρες αυτών των αλλοιώσεων από την Κυβέρνηση: Πληθώρα συμπληρωματικών προϋπολογισμών πολλών εκατομμυρίων λιρών, που μεγεθύνουν το έλλειμμα, πληθώρα προσλήψεως έκτακτων υπαλλήλων, ενώ δε γεμίζονται κενές θέσεις, πληθώρα έργων που είτε τα είχαν υποσχεθεί ή προγραμματισθεί και δεν εξετελέσθησαν.

Μέσα στο πνεύμα λιτότητας ή αυτοσυγκράτησης που επιβάλλουν το συνεχώς αυξανόμενο δημόσιο χρέος, εσωτερικό και εξωτερικό, που το άθροισμά του υπολογίζεται να φθάσει στο 1.857.000.000 λίρες, το αυξανόμενο ταμιακό έλλειμμα που θα φθάσει τα 278 εκατ. λίρες, το δημοσιονομικό έλλειμμα που θα φθάσει τα 71,7 εκατ. λίρες αλλά και το συνολικό χρέος της Κύπρου που θα φθάσει τα 2.700.000.000 λίρες η Επιτροπή Οικονομικών βρέθηκε στην ανάγκη να κάμει ορισμένες περικοπές κονδυλίων που αφορούν νέες θέσεις και αναβαθμίσεις θέσεων και το ΔΗΚΟ πρότεινε ακόμα, ενδεικτικά, περικοπή κατά 10% των εξόδων λειτουργίας γραφείων και εξόδων ταξιδιών.

Σημείωσε η Βουλή με ανεξίτηλη μελάνη την υπόσχεση της κυβέρνησης ότι θα είναι πολύ φειδωλή στο να υποβάλλει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς κατά το 1991 και ότι δε θα ζητήσει δημιουργία νέων θέσεων κατά τα έτη 1992 και 1993. 'Ιδωμεν!!

Παρόλη την κριτική που ασκείται κατά της Κυβέρνησης για παραλείψεις, καθυστερήσεις, υπερβάσεις, σπατάλες και σκάνδαλα θα είμαστε άδικοι αν δεν αναγνωρίζαμε την πολλή προσπάθεια και τα πολλά θετικά έργα που έγιναν σε διάφορους τομείς, όπως και η κυβέρνηση θα πρέπει να αναγνωρίζει ότι πολλά απ' αυτά τα έργα προγραμματίστηκαν επί της προηγούμενης κυβέρνησης. Και επίσης να αναγνωρίζει ότι χωρίς τη συναίνεση και συνεργασία της Βουλής σχεδόν τίποτε δεν μπορεί να κατορθωθεί. Στη δύσκολη περίοδο που περνά το εθνικό μας θέμα όλοι πρέπει να συνεργαζόμαστε για το καλό του λαού και του τόπου.

Όπως ανέφερε ο Υπουργός, η φετινή χρονιά του 1990 σημαδεύεται από δύο σημαντικά γεγονότα: Την αίτηση ένταξής μας στην ΕΟΚ και την αναμενόμενη ψήφιση της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Η πρώτη, που θα χρειαστεί βέβαια την, όπως ελπίζουμε, αποδοχή της ένταξής μας από μέρους της ΕΟΚ, αποτελεί την ελπίδα και το στόχο μας για αδελφοποίηση με την Ευρώπη ή το κοινό ευρωπαϊκό σπίτι, χωρίς αυτό να σημαίνει καταστροφή των σχέσεών μας με άλλους φίλους λαούς. Αποτελεί την ελπίδα μας για περαιτέρω οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, προπάντος όμως διασφάλιση μέσα στους κόλπους της Ευρώπης του μέλλοντός μας και προώθηση ειρηνικής επίλυσης του πολιτικού μας προβλήματος.

Η δεύτερη, η φορολογική μεταρρύθμιση, έχει σαν σκοπό να κάμει το φορολογικό μας σύστημα πιο δίκαιο, πιο σύγχρονο, πιο αποτελεσματικό στην εισπραξή φόρων και πάταξη της φοροδιαφυγής. Μακροπρόθεσμα επίσης μπορεί να βοηθήσει στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Συνδυάζει την εισαγωγή του Φ.Π.Α. που, όπως θα τροποποιηθεί από τη Βουλή, με ένα μόνο χαμηλό συντελεστή 5%, με μηδενικό συντελεστή για τα τρόφιμα και φάρμακα, με εξαίρεση βασικών υπηρεσιών όπως η παιδεία, η υγεία και τα ενοίκια, με εισαγωγή ετερικού φόρου, για να πληρώνουν επιτέλους και οι εταιρείες, με πολλές ελαφρύνσεις του Φόρου Εισοδήματος για τους Πρόσφυγες και τους αγρότες και κοινωνικές παροχές για τα κατώτερα εισοδηματικά στρώματα, η φορολογική μεταρρύθμιση θα είναι, πιστεύω, ευεργετική και αποδεκτή από το λαό.

Οι προϋπολογισμοί του 1991 προσανατολίζονται και προνοούν κονδύλια και για τα δύο αυτά σημαντικά γεγονότα.

Η διεθνής διαφώτιση για το εθνικό μας θέμα έχει τεράστια σημασία. Είναι η διαφώτιση το δόρυ μας, όπως η αμυντική θωράκιση είναι η ασπίδα μας. Τώρα που η ανθρωπότητα και ιδιαίτερα οι Μεγάλες Δυνάμεις είναι ευαισθητοποιημένες στο

θέμα της εισβολής και κατοχής του Κουβέϊτ από το Ιράκ και αποφασισμένες, ακόμα και με πόλεμο, να επιβάλουν τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, τώρα είναι η ευκαιρία και για μας να ζητήσουμε το δίκιο μας. Ζητούμε την εφαρμογή των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών και της ΔΑΣΕ για μια Κύπρο χωρίς ξένα στρατεύματα, χωρίς εποίκους, ομόσπονδη, με τα ανθρώπινα δικαιώματα πλήρως κατοχυρωμένα για όλους τους Κυπρίους.

Ο παραλληλισμός, της εισβολής του Ιράκ με την δική μας περίπτωση της τουρκικής εισβολής και κατοχής είναι άμεσος και καταφανής. Πρέπει να εντείνομε τη διαφωτιστική μας προσπάθεια σε όλα τα βήματα, σε όλα τα μήκη, ιδιαίτερα σε χώρες κλειδιά και να προσφύγουμε στον ΟΗΕ. Οι εξωτερικές μας υπηρεσίες χρειάζονται περισσότερη ενδυνάμωση και δραστηριοποίηση. Η Βουλή πρέπει να παίξει ακόμα πιο ενεργό ρόλο. Με χαρά ακούσαμε ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας σκέπτεται να κάμει διεθνή διάσκεψη για τη συζήτηση του Μεσανατολικού αν και σήμερα με λύπη ακούσαμε ότι δεν έχουν έτσι εντελώς τα πράγματα. Εν πάση περιπτώσει, αν και όταν γίνει τέτοια διάσκεψη, το Κυπριακό πρέπει να συζητηθεί σαν μέγα διεθνές θέμα εισβολής και κατοχής.

Οι Προϋπολογισμοί του 91 προβλέπουν αυξημένα κονδύλια ύψους £2.200.000 για τη διαφώτιση, που είναι μικρό κλάσμα του τι διαθέτει η Τουρκία γι αυτό το σκοπό.

Επιλογή μας είναι η ειρηνική λύση του προβλήματός μας, η εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ και του διεθνούς δικαίου. Η αμυντική θωράκιση όμως είναι αναγκαία, εφόσον η Τουρκία διατηρεί την αδιάλλακτη στάση της και δεν αποσύρει τα στρατεύματα κατοχής. Πιστεύουμε ότι η αμυντική θωράκιση βοηθά αν και δεν λύει το πρόβλημά μας. Εμείς πολλές φορές προτείναμε επίσημα, διά στόματος του Προέδρου Κυπριανού και του Προέδρου Βασιλείου, την αμοιβαία αποστρατιοποίηση της Κύπρου και τον αφοπλισμό, χωρίς ανταπόκριση. Η αμυντική θωράκιση βεβαίως πρέπει να εναρμονίζεται με τις οικονομικές μας δυνατότητες και να μη ξεφεύγει από ορισμένα όρια που μπορεί να υποσκάψουν την οικονομία μας, αν και το ποσοστό που μέχρι τώρα ξοδεύτηκε για την αμυντική θωράκιση θεωρείται χαμηλό σε σύγκριση με άλλες χώρες.

Η ενότητα του εσωτερικού μας μετώπου είναι ύψιστης σημασίας. Επιθυμητή θα ήταν κοινή γραμμή τόσο μέσα στους κόλπους του Εθνικού Συμβουλίου όσο και με την Ελληνική Κυβέρνηση. Αν όμως υπάρχουν διαφορές απόψεων πάνω στους χειρισμούς, και υπάρχουν, πιστεύουμε πως πρέπει να διατηρηθεί κλίμα καλής συμπεριφοράς μεταξύ των κομμάτων, ακόμα και σε περίοδο προεκλογική. Ιδιαίτερα θα βοηθήσει τη διεθνή διαφώτιση κοινή γραμμή και στόχοι πάνω στο κυπριακό, γιατί πολλές φορές δημιουργούνται αμφιβολίες και οι ξένοι και ακόμα και απόδημοι μας ερωτούν: Τι επιτέλους θέλετε;

Για προβλήματα υγείας μίλησε ο συνάδελφος Ιωαννίδης και τα προσωπογράφω. Θα πω μόνο ότι χρειάζεται περισσότερο νοσηλευτικό προσωπικό για να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες μας, κρατικές και ιδιωτικές, και να πρωτηθούν τα πολυδιαφημισθέντα σχέδια Πρωτοβάθμιας Ιατρικής Περίθαλψης και Γενικού Σχεδίου Υγείας, με τα οποία ο λαός θα εξυπηρετηθεί καλύτερα αλλά και θα χρησιμοποιηθεί επωφελέστερα το υπάρχον υποαπασχολούμενο ιατρικό δυναμικό του ιδιωτικού τομέα και ο υπάρχων εξοπλισμός. Και αυτό ας μη θεωρηθεί ιδιωτικοποίηση!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυριάκος Χρίστου παρακαλώ.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όσοι απέμειναν ...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, μην παραξευέστε, διότι αυτό συμβαίνει και στην Ευρώπη.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα δημοτικά, κοινοτικά και μερικά άλλα προβλήματα είναι το θέμα της ομιλίας μου κατά τη σημερινή συζήτηση των προϋπολογισμών του 1991.

Η επιλογή αυτού του θέματος δεν είναι τυχαία. Είναι το αποτέλεσμα μιας εμπειρίας από επαφές με τα πλατιά στρώματα του λαού στην πόλη και στις κοινότητες, μια εμπειρία που φέρνει στην επιφάνεια μια σειρά προβλημάτων που, ενώ φαινομενικά θεωρούνται μικρά, στην ουσία βασανίζουν και ταλαιπωρούν τους κατοίκους των πόλεων και των χωριών και επιδρούν αρνητικά στη ζωή των κατοίκων και στην ανάπτυξη των κοινοτήτων και των πόλεων.

Επιγραμματικά, λόγω του περιορισμένου χρόνου, αναφέρομαι μόνο στα πιο ουσιώδη από τα δημοτικά και κοινοτικά κυρίως προβλήματα.

Με βάση τα δεδομένα της Λεμεσού, ένα από τα κύρια προβλήματα -που είναι σχεδόν και όλων σχεδόν των πόλεων, ιδιαίτερα της Λεμεσού και της Λευκωσίας- είναι το αποχετευτικό τόσο για τα όμβρια νερά όσο και για τα λύματα από κατοικίες, ξενοδοχεία και βιομηχανίες. Πάραπερα τα προβλήματα υδατοπρομήθειας, η βελτίωση δρόμων, ο εξωραϊσμός κυρίως των κοινοτήτων αλλά και των πόλεων, ο οδικός φωτισμός, τα νηπιαγωγεία -κυβερνητικά και κοινοτικά- η ομαλή λειτουργία των κοινοτικών ιατρείων και πολλά άλλα που δεν είναι δυνατό να αναφερθούν στη σύντομη αυτή ομιλία, είναι προβλήματα που απασχολούν και βασανίζουν τους δημότες και κατοίκους των πόλεων και ιδιαίτερα τους κατοίκους της υπαίθρου.

Αναφερόμενος σ' αυτά τα προβλήματα και ιδιαίτερα στα αποχετευτικά έργα των πόλεων και των κοινοτήτων, δε στοχεύω να αναφερθώ στις δυσκολίες επιλογής του πλέον κατάλληλου χώρου ανέγερσης εργοστασίου λυμάτων που υπήρξε για τη Λεμεσό ένα τεράστιο πρόβλημα άλυτο ακόμα μέχρι σήμερα και που οδήγησε στην καθυστέρηση του έργου και σε πολλαπλάσιο κόστος σαν συνέπεια. Κύριος στόχος της αναφοράς μου είναι να επισημάνω την αναγκαιότητα αυτών των έργων, το ψηλό τους κόστος και την ανάγκη κάλυψης σημαντικού μέρους από την κυβέρνηση.

Αναφέρω ότι το υπολογιζόμενο κόστος του συστήματος λυμάτων της Λεμεσού φτάνει τα £50 ως 60 εκατομμύρια και η υπολογιζόμενη επιβάρυνση θα κυμαίνεται από £50, στο χαμηλότερο επίπεδο, μέχρι £250 το χρόνο για κάθε κατοικία. Αν το βάρος κάλυψης αυτών των εξόδων φορτωθεί στους ώμους των δημοτών και των κατοίκων των κοινοτήτων, τότε η αντίδραση θα είναι τόσο έντονη και ο κίνδυνος να μη γίνουν πολύ μεγάλος. Οι συνέπειες από μια τέτοια εξέλιξη θα είναι τρομερές για την υγεία του λαού. Ήδη η Λεμεσός πληρώνει βαρύ το τίμημα αυτής της καθυστέρησης. Τα λύματα της Αγίας Ειρήνης που υπάρχουν σαν προσωρινό μέτρο, έγιναν χώρος δυσοσμίας στις γύρω περιοχές και όταν δεν λαμβάνονται κατάλληλα

μέτρα ο κίνδυνος για την υγεία των κατοίκων της περιοχής είναι πολύ μεγάλος. Πέραν του βαρύτερου χρέους για τα αποχετευτικά των πόλεων, από τις επισκέψεις μου σε χωριά έχω διαπιστώσει ότι όλο και σε περισσότερες κοινότητες προβάλλει το αίτημα για έργα, κυρίως αποχετευτικά, στις πεδινές περιοχές.

Το ψηλό κόστος αυτών των έργων δεν είναι δυνατό να καλυφθεί από τη φορολογία των κατοίκων, ούτε με τα μισά ή δυο τρίτα συνεισφοράς της κυβέρνησης. Αυτά είναι έργα με πολύ ψηλό κόστος και η ανάληψή τους εξολοκλήρου από την κυβέρνηση είναι αναγκαία.

Ήδη σχεδόν όλες οι κοινότητες είναι φορτωμένες με χρέη δυσανάλογα προς τις οικονομικές τους δυνατότητες. Σχετικά βαριές φορολογίες επιβάλλουν οι χωρικές αρχές και τα συμβούλια βελτιώσεως για να καλυφθούν οι δόσεις για την υδατοπρομήθεια, για τον οδικό φωτισμό, για την καθαριότητα, για τη συντήρηση των κοινοτικών νηπιαγωγείων και για έργα μέσα στις κοινότητές τους. Και η φορολογία αυτή σε αρκετές κοινότητες, στο μεγαλύτερο της μέρος, πληρώνεται από τους συνταξιούχους που είναι και οι μόνιμοι κάτοικοι.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι στην Παραμύθα, ένα μικρό χωριό που επισκέφθηκα πρόσφατα, με 250 κατοίκους, έχει συναφθεί δάνειο κάπου £17,000 για την υδατοπρομήθεια και τα έξοδα για τον οδικό φωτισμό είναι γύρω στις 100 λίρες το μήνα.

Η κοινωνική ανάπτυξη και η ζωή των κατοίκων παρουσιάζει ραγδαίες αλλαγές και αυξημένες ανάγκες. Η πρόβλεψη αυτών των αναγκών και κυρίως τα μέτρα για την οικονομική κάλυψή τους είναι από τα κυριότερα καθήκοντα της κυβέρνησης και όλων των άλλων ενδιαφερόμενων σωμάτων. Στόχος και επιδίωξή μας με τους ετήσιους προϋπολογισμούς του κράτους πρέπει να είναι να προωθηθούν και τα προβλήματα των δήμων και των κοινοτήτων.

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης που ολοένα και αναπτύσσεται και δραστηριοποιείται πρέπει να ενθαρρυνθεί και να ενισχυθεί με κάθε τρόπο, για να αναπτυχθεί περισσότερη πρωτοβουλία και δραστηριότητα στη μελέτη και προώθηση των τοπικών προβλημάτων. Κυρίως οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης ξεκινώντας από τα δημοτικά συμβούλια, τα συμβούλια βελτιώσεως και τις χωρικές αρχές, πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους για να καλύψουν με τη βοήθεια της κυβέρνησης τα προβλήματα που σχετίζονται με τη βελτίωση των δρόμων στις πόλεις και στις κοινότητες, με την κατασκευή των αναγκαίων αποχετευτικών έργων, με τον εξωραϊσμό των πόλεων και κυρίως των χωριών μας, με την αναγκαία υδατοπρομήθεια, με την απρόσκοπτη λειτουργία των νηπιαγωγείων, τα έξοδα των οποίων πρέπει να αναληφθούν από την κυβέρνηση. Οι τακτικές επισκέψεις των γιατρών στα κοινοτικά ιατρεία πρέπει αυστηρά να πραγματοποιούνται και να τερματιστεί η ταλαιπωρία των ηλικιωμένων να αναμένουν μάταια πολλές φορές το γιατρό που τελικά δε φτάνει.

Προς το σκοπό αυτό είναι απαραίτητο στο μέλλον να αυξηθούν τα κονδύλια και η εισφορά της κυβέρνησης στο Κεφάλαιο 34Δ: Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, όπως και στο Κεφάλαιο 41Δ: Πολεοδομία και Οίκηση, που ομολογουμένως σ' αυτό το κεφάλαιο διαφαίνεται η απαραίτητη συμβολή της κυβέρνησης στα μεγάλα αυτά οδικά και βελτιωτικά έργα.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς εκφράζει την ικανοποίησή της για τα μεγάλα οδικά έργα που πραγματοποιούνται στη Λεμεσό με σημαντική οικονομική βοήθεια που δεν μπορεί να αγνοείται όση αντιπολιτευτική και αντικυβερνητική

διάθεση και να υπάρχει. Η ριζική βελτίωση των Λεωφόρων Φραγκλίνου Ρούσβελτ, Συγγρού και Νίκου Παττίχη, το αποχετευτικό ομβρίων υδάτων Λιμνάζουσας και ο προγραμματισμός για διαπλάτυνση άλλων βασικών αρτηριών και των κυκλοφοριακών κόμβων Πεντάδρομου και Τζαμούδας είναι σημαντικά έργα. Για τη Λεμεσό φυσικά βασικό είναι το κυκλοφοριακό όπως και η αξιοποίηση χώρων και πλατειών και η διαπλάτυνση βασικών δρόμων-αρτηριών.

Ανάλογα έργα, από ό,τι έχω προσέξει, πραγματοποιούνται ή προγραμματίζονται και στη Λάρνακα, όπως είναι η βελτίωση της λεωφόρου Αρτέμιδος, της λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προς Δεκέλεια, της λεωφόρου Φανερωμένης, ο εξωραϊσμός του παραλιακού μετώπου της πόλης της Λάρνακας και η διαμόρφωση της πλατείας αποστόλου Λουκά στην Αραδίππου καθώς και η δημιουργία πάρκου στην ίδια πόλη.

Ενώ χαιρετίζουμε τα έργα που γίνονται ή προγραμματίζονται να γίνουν μέσα στο 1991 με σημαντική, επαναλαμβάνω, εισφορά της κυβέρνησης, δεν μπορούμε παρά να επισημάνουμε ότι οι ανάγκες όλων των πόλεων εξακολουθούν να είναι ακόμα μεγαλύτερες. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι τόσο στη Λεμεσό όσο και στη Λάρνακα έχουν εγκατασταθεί χιλιάδες πρόσφυγες με αποτέλεσμα να αυξηθούν οι ανάγκες για νέες κατοικίες, για νέους δρόμους, ενώ δημιούργησαν προβλήματα κυκλοφοριακά και άλλα.

Αναφερόμενος στη Λάρνακα, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι αποτελεί θετική εξέλιξη το γεγονός ότι ολοκληρώθηκε ο δρόμος τετραπλής κατεύθυνσης από τη Λευκωσία μέχρι την Αραδίππου και δόθηκε στην κυκλοφορία μέρος του δρόμου Λάρνακας-Λεμεσού μέχρι το Αλεθρικό. Αυτά τα έργα διευκολύνουν σημαντικά την κυκλοφορία προς τη Λευκωσία και τη Λεμεσό και αντίστροφα.

Δεν παραγνωρίζουμε επίσης την ανάγκη επέκτασης και βελτίωσης του Διεθνούς Αεροδρομίου Λάρνακας. Θεωρούμε όμως απαραίτητο να υπογραμμίσουμε ότι για το έργο αυτό οι αρμόδιοι πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη ότι οι ιδιοκτήτες Μενεού και Δρομολαξιάς, όπως και άλλων κοινοτήτων, υπέστησαν τις συνέπειες πολλών απαλλοτριώσεων τόσο για το αεροδρόμιο όσο και για άλλους σκοπούς. Γι' αυτό δε θα ήταν ορθό να προχωρήσει η κυβέρνηση στην επέκταση του αεροδρομίου προτού συνεννοηθεί με τους κατοίκους της περιοχής για καλύτερη επίλυση του όλου προβλήματος.

Αναφερόμενος στα οδικά έργα της Λάρνακας, αξίζει να υπογραμμιστεί η ανάγκη όπως επιταχυνθούν μερικά μεγάλα έργα, όπως είναι ο δρόμος από τη Ριζοελιά μέχρι τον Άγιο Γεώργιο, η επιτάχυνση των αντιπλημμυρικών έργων στη Λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια και η αναμόρφωση του ίδιου δρόμου. Έργα με σημαντική δαπάνη που η εκτέλεσή τους απαιτεί και σημαντική συνεισφορά της κυβέρνησης.

Σοβαρό επίσης πρόβλημα για τη Λάρνακα ήταν πάντοτε η αναζωογόνηση των μακρινών περιοχών, όπως είναι η ορεινή περιοχή της Λάρνακας. Αυτή η ορεινή περιοχή πρέπει να βοηθηθεί με διάφορα οδικά και άλλα αναπτυξιακά έργα, σύνδεση Βαβατσινιάς-Μαχαιρά κτλ., που θα βοηθήσουν να αναπτυχθεί η περιοχή και να συγκρατηθεί ο πληθυσμός της.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς εκφράζει την εκτίμησή της για τα προτεινόμενα έργα βελτίωσης των πόλεων και των κοινοτήτων στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως και αναμένει μεγαλύτερο και αυξημένο το ενδιαφέρον της κυβέρνησης προς αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την ομιλία του κ. Χρίστου θα τερματίσουμε τη σημερινή συζήτηση. Η συζήτηση των τριών προϋπολογισμών θα συνεχιστεί την προσεχή Δευτέρα, 10 Δεκεμβρίου 1990 στις 4.00 το απόγευμα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 7.50 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μάτσης Ιωάννης
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γαλανός Αλέξης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Πέτας Χρίστος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Φάντης Ανδρέας
Κατσελλή Ρήνα	Φλουρέντζος Νίκος
Κληρίδης Γλαύκος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κόλοκος Πολύβιος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Λαδάς Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Συνέχιση της συζήτησης (Ντ. Κωνσταντίνου, Γ. Ομήρου, Α. Παρισινός, Ι. Ιωαννίδης, Στ. Μανδριώτης, Α. Φάντης, Κ. Ερωτοκρίτου, Π. Στυλιανού, Λ. Θεοδούλου, Γ. Παπαδόπουλος, Ρ. Κατσελλή, Γ. Σαββίδης,

Α. Ζιαρτίδης, Ι. Μάτσης, Α. Δημητριάδης, Ν. Φλουρέντζος, Α. Ανδρέου,
Γ. Χαραλαμπίδης, Χρ. Πέτας, Α. Ιεροδιακόνου, Μ. Παπαπέτρου,
Α. Χρυσοστόμου, Σ. Χατζηγιάνης, Θ. Μιχαηλίδης και Κ. Χρίστου)
πάνω στους προϋπολογισμούς του κράτους.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 10ης Δεκεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απ' ό,τι έχω εδώ βλέπω ότι το ΔΗΣΥ έχει υπόλοιπο μία ώρα, το ΔΗΚΟ μισή ώρα, το ΑΚΕΛ έναν ομιλητή με 10 ή 15 λεπτά με ερωτηματικό, η ΕΔΕΚ μία ώρα και μετά οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων.

Έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Ευσταθίου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κάποιο λάθος πρέπει να υπάρχει με το χρόνο του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ήμουν ο Προεδρεύων και δεν μπορώ να απαντήσω. Εγώ βλέπω τι μου έχουν δώσει εδώ.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Πενήντα λεπτά έχουμε στη διάθεσή μας, τα οποία εν πάση περιπτώσει δε θα εξαντλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δεν μπορώ να απαντήσω σ' αυτό το ερώτημα. Εν πάση περιπτώσει, εφόσον οι άλλοι δεν έχουν ένσταση, εγώ δεν μπορώ να έχω καμιά ένσταση.

Λοιπόν, ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα και εγώ σήμερα να εκθέσω και τις δικές μου απόψεις επί του σοβαροτάτου νομοθετήματος των προϋπολογισμών του 1991, με στόχο και ελπίδα ότι με τον τρόπο τούτο θα συνεισφέρω θετικά στη βελτίωση της κυβερνητικής πολιτικής, ώστε να εξυπηρετηθούν καλύτερα τα ευρύτερα, αλλά και τα ειδικότερα εθνικά και κοινωνικά συμφέροντα του λαού. Έτσι, θα ασχοληθώ αμέσως με το συζητούμενο θέμα λέγοντας τα εξής:

Ευθύς από την αρχή θα ήθελα να επισημάνω μια πολύ θετική εξέλιξη και πρόοδο στο φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. Αυτή η πρόοδος συνίσταται στο ότι στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αναπτυξιακές δαπάνες ύψους £132,000,000 που σε σύγκριση με το 1990 είναι ψηλότερες κατά πενήντα περίπου τοις εκατόν. Αυτό αποτελεί μια πολύ θετική εξέλιξη, γιατί θα δημιουργηθούν με τα έργα που θα κατασκευαστούν οι προϋποθέσεις για να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο και γενικότερα για να αναβαθμιστεί η ποιότητα της ζωής, που αποτελεί έναν από τους κύριους σκοπούς του κράτους στον εσωτερικό τομέα της διακυβέρνησης της χώρας. Η αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών καταλογίζεται οπωσδήποτε σε πίστη της κυβέρνησης Βασιλείου και πιστεύουμε ότι, όταν θα τελειώσουν τα προγραμματιζόμενα έργα, θα προκύψει σαφώς ωφέλεια για το κοινωνικό σύνολο.

Μια προσεκτικότερη εντούτοις μελέτη των λεπτομερειών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως οδηγεί στη διαπίστωση ότι ο προϋπολογισμός αυτός δεν ευνοεί ισομερώς τις διάφορες περιφέρειες της κυπριακής επικράτειας. Τούτο διότι η κατανομή των αναπτυξιακών κονδυλίων έχει ουσιαστικά αγνοήσει σε μεγάλο βαθμό την ανάγκη επιλύσεως των πολύ σοβαρών προβλημάτων της ζωής και επιβίωσης των κατοίκων των ελεύθερων περιοχών της επαρχίας Λευκωσίας. Πιο συγκεκριμένα, δε φαίνεται να έχει δοθεί η δέουσα σημασία στην κατεπείγουσα ανάγκη επιλύσεως των πολλών προβλημάτων των κατοίκων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας της Μόρφου, των προβλημάτων των κοινοτήτων της Τηλλυρίας και των προβλημάτων των κοινοτήτων των κοιλάδων Σολέας και Μαραθάσας.

Ξεκινώντας από τα προβλήματα των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου, με κύρια αναφορά στις κοινότητες Αστρομερίτη, Περιστερώνας, Ορούνας, Ακακίου, Κοκκινотριμιθιάς, Παλιομετόχου και Μενοίκου, θα ήθελα να επισημάνω ξανά ότι οι κοινότητες αυτές αντιμετωπίζουν σοβαρότατα προβλήματα ζωής και επιβίωσης, με κύριες αιχμές την άρδευση της γεωργικής γης, την ύδρευση, το οδικό δίκτυο, τόσο το πρωτεύον όσο και το δευτερεύον, τη στέγαση και τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για υποφερτή ποιοτική διαβίωση των κατοίκων τους.

Οι κοινότητες αυτές έχουν, λόγω του εκτοπισμού, συγκεντρώσει μεγάλο μέρος του προσφυγικού πληθυσμού των κατεχόμενων περιοχών Λευκωσίας-Κερύνειας. Ως σύνολο έχουν συγκεντρώσει τόσο πληθυσμό όσο η επαρχία Πάφου και στην ουσία έχουν γίνει μικρές πόλεις σε μικρό χρονικό διάστημα. Εκτείνονται μέσα στην ευφορότερη πεδιάδα της Κύπρου και για δεκαετίες υπήρξαν πρωτοπόρες στον τομέα της εξειδικευμένης γεωργικής παραγωγής με επιτεύγματα ρεκόρ και στον επισιτισμό της κυπριακής αγοράς και κοινωνίας, αλλά και στις εξαγωγικές μας δραστηριότητες.

Οι κοινότητες αυτές εντούτοις στερούνται σήμερα των απαραίτητων ποσοτήτων νερού για να εξακολουθήσουν τη γεωργική παραγωγή τους, με κίνδυνο την καταστροφή της γεωργίας. Ταυτόχρονα δε, λόγω της επέκτασής τους, αντιμετωπίζουν και οξύ πρόβλημα ύδρευσης των κατοίκων τους.

Έτσι πρώτη διαπίστωσή μας είναι ότι πρέπει να μελετηθούν κατεπειγόντως τα προβλήματα αυτά και να ληφθούν μέτρα για εξασφάλιση νερού στις κοινότητες αυτές. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, ενώ διατίθενται πολλά εκατομμύρια λίρες για την ανάπτυξη του νότιου αγωγού, δε διατίθενται ανάλογα ποσά για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ύδρευσης και άρδευσης των κοινοτήτων της πεδιάδας. Ούτε και μπορεί να λεχθεί ότι το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακόσιων πενήντα χιλιάδων λιρών για τα έργα του Καρκώτη είναι ικανοποιητικό υπό τις περιστάσεις. Είναι απαραίτητο να εκπονηθεί και να εφαρμοστεί ολοκληρωμένο σχέδιο για τη δημιουργία βόρειου αγωγού για εξασφάλιση και διανομή νερού στις κοινότητες αυτές, ως ένα ελάχιστο οφειλόμενο χρέος του κράτους έναντι των κοινοτήτων αυτών. Λέγω χρέος, γιατί αυτές οι κοινότητες έχουν δημιουργήσει στο παρελθόν τον παράδεισο της πεδιάδας της Λευκωσίας και σήμερα φθίνουν, υποβαθμίζονται, ταλαιπωρούνται και εξαναγκάζονται να αντιδικούν συνεχώς με την κυβέρνηση.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι η ανάγκη της άμεσης βελτίωσης του οδικού δικτύου, το οποίο υστερεί από πολλές απόψεις και δημιουργεί ποικίλα και πολλαπλά προβλήματα τόσο στους κατοίκους της περιοχής, αλλά και στους διερχόμενους προς την περιοχή του Τρόδου κατά την τουριστική ιδίως περίοδο. Επισημαίνω τον αφόρητο συνωστισμό των εργαζομένων που παρατηρείται τις πρωινές και απογευματινές ιδίως ώρες κατά τη μετάβαση και επιστροφή τους από τις εργασίες τους, την απώλεια εκατομμυρίων ωρών εργασίας κάθε χρόνο από την αδρανή πολύωρη αναμονή στην είσοδο και έξοδο της Λευκωσίας, τη φθορά μηχανών και τη σπατάλη καυσίμων, αλλά και τη μεγάλη ταλαιπωρία των επηρεαζόμενων πολιτών. Είναι βέβαια γεγονός ότι στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991 περιλαμβάνονται κονδύλια για την κατασκευή του δρόμου Ανθούπολης-Κοκκινότριμιθιάς που πιστεύουμε ότι θα αμβλύνει το πρόβλημα σε ένα βαθμό. Αλλά το οδικό πρόβλημα θα πρέπει να επιλυθεί κατά τρόπο ολοκληρωμένο με τη δημιουργία παρακαμπτήριων δρόμων στις κοινότητες, υπόγειων ή άλλων ασφαλών διαβάσεων, εκεί που απαιτείται να γίνει τούτο και για την αποφυγή των ολέθριων συνεπειών της χημικής ρύπανσης και της ηχορύπανσης από τα οχήματα, αλλά και για την ασφάλεια των κατοίκων, οι οποίοι θρηνούν κάθε χρόνο θύματα από την τροχαία διακίνηση.

Χρειάζεται επίσης η δημιουργία υποδομής για την υποφερτή διαμονή των κατοίκων στις περιοχές αυτές, γιατί, όπως είπα, οι κοινότητες έχουν μετατραπεί σε μικρές πόλεις και χρειάζονται ένα μίνιμουμ έργων, για να μπορούν να εξασφαλίσουν στοιχειώδεις ανέσεις διαβίωσης.

Χωρίς να εξαντλήσω τα υφιστάμενα προβλήματα, επισημαίνω την ανάγκη παροχής διευκολύνσεων για στέγαση, εξασφάλισης με λογικά έξοδα εγκαταστάσεων ηλεκτρικού ρεύματος και νερού στα νέα σπίτια και την ανάγκη εξασφάλισης δυνατοτήτων καλλιέργειας της γης στη γραμμή αντιπαράταξης, καθώς και εκμετάλλευσης των αδρανών διατρήσεων στις περιοχές αυτές με κρατική βοήθεια. Μας έχει λεχθεί επί του προκειμένου ότι λόγω αδράνειας από την πλευρά μας, οι Τούρκοι επεκτείνουν την αρπαγή και στις διατρήσεις και στους

ακαλλιέργητους κήπους των κοινοτήτων. Μας έχει επίσης καταγγεληθεί ότι έχουν κληθεί πολλές φορές νέες οικογένειες να καταβάλουν μέχρι και £2,000 για την εγκατάσταση ηλεκτρικού ρεύματος στα σπίτια τους.

Όλα αυτά τα προβλήματα ήταν γνωστά κατά την επεξεργασία και την ετοιμασία των προϋπολογισμών, γιατί μέλη της Βουλής είχαν ενημερωθεί σε παγκοινοτικές συγκεντρώσεις για τα προβλήματα και τα μετέφεραν στην Εκτελεστική Εξουσία. Ήδη είναι εγγεγραμμένα στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και συζητούνται τα θέματα αυτά, στις συζητήσεις δε έχουν συμμετάσχει και αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες από τα διάφορα Υπουργεία, οι οποίοι έχουν ενημερωθεί πλήρως για τα θέματα.

Παρόμοια θέματα αντιμετωπίζουν και οι άλλες κοινότητες της ελεύθερης περιοχής της Λευκωσίας που αναφέρω. Ιδιαίτερα θα πρέπει να αναφερθεί και πάλι η περίπτωση της ηρωικής ακριτικής Τηλλυρίας, της πιο δυσπραγούσας περιοχής της ελεύθερης Κύπρου, όπου οι κάτοικοι της μόνοι τους σταμάτησαν την τούρκικη προέλαση με επικεφαλής τότε τον ηρωικό λοχαγό Αριστοτέλη Ευσταθίου, αφού απειθάρχησαν στη δοθείσα από τους χουντικούς αξιωματικούς διαταγή για υποχώρησή τους προς το Σταυρό της Ψώκας, αντέταξαν αντίσταση και σταμάτησαν τα τανκς έξω από τον Πύργο, για να είναι σήμερα η Τηλλυρία ελεύθερη.

Η ηρωική Τηλλυρία παρέμεινε μεν ελεύθερη, αλλά απομονώθηκε και αποκόπηκε ουσιαστικά από την υπόλοιπη Κύπρο. Οι κάτοικοί της αναγκάζονται να στρατοκοπούν από τις τρεις το πρωί και να επιστρέφουν αργά το βράδυ στα σπίτια τους για να εξασφαλίσουν ένα μεροκάματο του τρόμου, για να διατηρηθούν στη ζωή, ζώντας στις ρίζες τους. Γιατί δεν έχουν άλλη διέξοδο. Δεν μπορούν να διαθέσουν τα προϊόντα της γης τους, αφού καταστρέφονται από την πολύωρη μεταφορά τους στα αστικά κέντρα. Στερούνται επίσης βασικών έργων υποδομής για να είναι η ζωή τους πιο υποφερτή και τα εγειρόμενα καυτά προβλήματα επιλύονται σπασμωδικά. Βέβαια, επιτέλους έχει περιληφθεί στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης το πρώτο κονδύλι για την κατασκευή του περιβόητου δρόμου Πύργου-Ορκόντα. Αλλά αυτό δεν είναι αρκετό για να επιλύσει τα προβλήματα της Τηλλυρίας ούτε θα αποτελέσει την πανάκεια για τα θέματα της Τηλλυρίας.

Η εισήγησή μας προς την κυβέρνηση είναι η ακόλουθη:

Θα πρέπει να εκπονηθούν σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης, όπως έγινε πριν πολλά χρόνια με το Σχέδιο Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, για τις περιοχές που έχω αναφέρει, αλλά και για άλλες περιοχές που αντιμετωπίζουν ομαδικά προβλήματα. Πρέπει δηλαδή να δημιουργηθούν από στελέχη των Υπουργείων φορείς περιφερειακών αναπτύξεων, όπου να εκπονούνται ολοκληρωμένα σχέδια για συνολική επίλυση των προβλημάτων των περιοχών, αφού πρώτα επισημανθούν και ιεραρχηθούν αυτά τα προβλήματα.

Η επίλυσή τους να γίνεται κατά τρόπο συντονισμένο και ορθολογιστικό, ώστε να αποφεύγεται η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος και ο αχρείαστος κατακερματισμός αυτών των έργων. Για να αποφεύγεται το φαινόμενο της πρόχειρης αντιμετώπισης ενός κατεπείγοντος προβλήματος, που η δήθεν επίλυσή του δημιουργεί σωρεία άλλων προβλημάτων πολλές φορές.

Στο φορέα τούτο να συμμετάσχουν άμεσα οι ίδιες οι ενδιαφερόμενες κοινότητες μέσω των εκλεγμένων τοπικών αντιπροσώπων τους, των προέδρων και των μελών των Κοινοτικών Συμβουλίων, υπό μορφή έστω και συμβουλευτική,

αλλά και για να γνωρίζουν ζωντανά και άμεσα οι αρμόδιοι και τα προβλήματα και τις απόψεις των ίδιων των ενδιαφερομένων για τις υποθέσεις τους.

Με τον τρόπο τούτο θα γίνει πιο ουσιαστικός ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο οποίος σήμερα δυστυχώς δεν έχει ουσιαστικά καθήκοντα να επιτελέσει, αλλά τελεί υπό την κηδεμονία ή και την υποταγή στην κεντρική εξουσία. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα αναλάβουν τις ευθύνες τους οι τοπικές αυτές αρχές· αλλά και το κράτος θα έχει να ωφεληθεί από τις πολύτιμες συμβουλές και τις υποδείξεις τους.

Τα σχέδια ενιαίας αναπτύξεως των περιοχών, θα εξασφαλίσουν την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών από όλες τις απόψεις και θα προκύψει ωφέλεια και στο φυσικό περιβάλλον το οποίο σήμερα πλήττεται από την αναρχία της πρόχειρης μελέτης και εφαρμογής σπασμωδικών μέτρων.

Με αυτό τον τρόπο νομίζω ότι θα επιλυθούν τα προβλήματα των περιοχών που έχω αναφέρει, αλλά και τα προβλήματα των κοινοτήτων των κοιλάδων Μαραθάσας και Σολέας, που τόσο προσφέρονται για εσωτερική τουριστική ανάπτυξη, αλλά και ως ζωντανές παρακαταθήκες της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αφού τα μνημεία του πολιτισμού τους και τα μνημεία της φύσης τους έχουν καταγραφεί στην πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης.

Αναφορικά με τον Τακτικό Προϋπολογισμό είναι σε πίστη της κυβέρνησης ότι έχει καταβληθεί προσπάθεια για τη συγκράτηση των δαπανών της λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού σε όσο το δυνατό χαμηλότερα επίπεδα. Οπωσδήποτε όμως δεν πρόκειται να επιτευχθεί μεγάλη εξοικονόμηση, όσα μέτρα και αν ληφθούν, γιατί η σημαντικότερη ίσως επιβάρυνση του προϋπολογισμού αυτού αφορά τους μισθούς και τα ωφελήματα των δημόσιων υπαλλήλων των οποίων οι θέσεις είναι κατοχυρωμένες τόσο από το Σύνταγμα όσο και από την κειμένη νομοθεσία. Για το λόγο τούτο είναι επιβεβλημένο να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να αξιοποιηθεί υπέρ του κράτους και του λαού το δημοσιονομικό δυναμικό. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στις τάξεις των δημόσιων υπαλλήλων περιλαμβάνονται αξιολογώτατα και καταρτισμένα επιστημονικά στελέχη με ικανότητες και δυνατότητες ~~σε~~ υψηλότερου δυνατού επιπέδου. Για το λόγο ακριβώς αυτό, εκείνο που χρειάζεται να γίνει είναι να αξιοποιηθεί αυτό το πολύτιμο και πολυπληθές δυναμικό. Και η αξιοποίησή του θα πρέπει να γίνει με τη λήψη όλων εκείνων των απαραίτητων τεχνικών και ορθολογιστικών μέτρων, για να μπορέσει να αποδώσει σύμφωνα με τις δυνατότητές του. Χρειάζεται πρώτα απ' όλα η εξασφάλιση κατάλληλου χώρου στέγασης των κυβερνητικών υπηρεσιών και ανθρώπινες συνθήκες εργασίας. Η σημερινή κατάσταση είναι κυριολεκτικά άθλια, με τον παρατηρούμενο συνωστισμό σε μαπαράγκες μεγάλου αριθμού υπαλλήλων, τη δυσχέρεια της επικοινωνίας μεταξύ τους, αφού υπάλληλοι του ίδιου τμήματος βρίσκονται διασκορπισμένοι σε διάφορα σημεία της πόλης, με τη δυσχέρεια επίσης και του ελέγχου των υπηρεσιών τους από τους προϊσταμένους τους και την έλλειψη συντονισμού στις ενέργειές τους.

Θα πρέπει απαραίτητα να εισαχθεί ο αναγκαίος τεχνικός και επιστημονικός εξοπλισμός, για να μπορούν να αποδίδουν οι υπηρεσίες και να εξευρεθούν οι ορθολογιστικές μέθοδοι της πλήρους αξιοποίησης του δημοσιονομικού δυναμικού, ώστε να σταματήσει το απαράδεκτο φαινόμενο της υπεραποχόλησης μερικών τμημάτων εποχιακά και της πλήρους αδράνειας άλλων τμημάτων κατά την ίδια χρονική περίοδο. Είναι κυριολεκτικά απαράδεκτο να υπάρχουν χιλιάδες δημόσιων υπαλλήλων που σύμφωνα και με τις εκτιμήσεις των ιδίων αδρανοποιούνται, λόγω της μη λήψης των απαραίτητων μεθόδων και μέσων, και

ταυτόχρονα να πληρώνονται εκατομμύρια λίρες για υπερωρίες λόγω ακριβώς αυτής της έλλειψης συντονισμού.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι δεν μπορεί να αιτιολογηθεί με κανένα τρόπο η επιχειρούμενη τάση ιδιωτικοποίησης στο δημόσιο τομέα, αντί της αξιοποίησης των τεράστιων δυνατοτήτων προσφοράς που είναι έτοιμοι οι δημόσιοι υπάλληλοι να παρέχουν στην κυπριακή κοινωνία. Δηλαδή, να δαπανώνται εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες για το μισθολόγιο και τους μηχανισμούς της δημόσιας υπηρεσίας και να αναλαμβάνουν τα έργα του δημόσιου τομέα ιδιώτες.

Όσον αφορά τον Τακτικό Προϋπολογισμό, θα ήθελα να κάμω τις ακόλουθες ακόμα παρατηρήσεις:

Ελλείπουν και από το φετινό προϋπολογισμό τα αναγκαία κονδύλια για άμεσες κοινωνικές παροχές σε όσους τις χρειάζονται. Και αυτοί που τις χρειάζονται δεν είναι λίγοι. Αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό του κυπριακού πληθυσμού που το χαρακτηριστικό γνώρισμα της βιοτικής τους κατάστασης είναι ότι ζουν και καταταλαιπωρούνται από τη συνεχή στέρηση. Αναφέρομαι και πάλι στις χιλιάδες των συνταξιούχων οι οποίοι καλούνται να ζήσουν με μια σύνταξη περίξ των £100 το μήνα και με τις αυξημένες μάλιστα ανάγκες που αντιμετωπίζουν λόγω των ειδικών συνθηκών της ζωής τους. Αναφέρομαι στις επτά με οκτώ χιλιάδες των πολιτών που ζουν με δημόσια βοηθήματα της τάξης των £60 το μήνα, αλλά και στο μεγάλο ποσοστό των ανειδίκευτων εργατών και υπαλλήλων των εργοστασίων με το εισόδημα των £50 τη βδομάδα. Όλοι αυτοί, που συνολικά αποτελούν το 20% του κυπριακού πληθυσμού, έχουν ανάγκη της άμεσης βοήθειας του κράτους. Γιατί είναι καλά να λέγουμε ότι το κατά κεφαλήν εισόδημα του πληθυσμού μας έχει φθάσει τις £4,000 το χρόνο, που σημαίνει ότι μια οικογένεια των πέντε ατόμων έχει συνολικό εισόδημα £20,000 το χρόνο, αλλά η πραγματικότητα αποδεικνύει πως τα μεγάλα εισοδήματα συσσωρεύονται στους πολύ λίγους -στην τάξη τους ενός έως δύο τοις εκατόν του πληθυσμού- ενώ η μεγάλη πλειοψηφία συνεχώς αγωνίζεται για να μπορέσει απλά να επιβιώσει.

Οφείλει, κατά συνέπεια, το κράτος να περιλαμβάνει στον Τακτικό του Προϋπολογισμό κονδύλια που να αμβλύνουν αυτές τις ανισότητες, γιατί δικαίωμα στη ζωή έχουν όλοι οι άνθρωποι, γιατί όλοι γεννήθηκαν για να είναι ίσοι. Και αυτή είναι η συνταγματική επιταγή και το θεμέλιο της δικής μας συνταγματικής τάξης, αλλά και το θεμέλιο του σύγχρονου δημοκρατικού κράτους. Ελευθερία και Δημοκρατία σημαίνει κύρια την απελευθέρωση του ανθρώπου από τις ανάγκες του και την ισότιμη μεταχείρισή του από το σύγχρονο κράτος. Αυτή άλλωστε είναι και η έννοια του σοσιαλισμού, τους σκοπούς του οποίου υπηρετεί το Σ.Κ. ΕΔΕΚ.

Από τον Τακτικό όμως Προϋπολογισμό ελλείπουν εκείνες οι δαπάνες και εκείνες οι προβλέψεις, που είναι απαραίτητες για την επιτυχή συνέχιση και ολοκλήρωση του αγώνα του κυπριακού λαού για απελευθέρωση των κατεχόμενων εδαφών μας και επιστροφή στις πατρογονικές μας εστίες. Χρειάζονται και δαπάνες, αλλά και χρησιμοποίηση του υφιστάμενου δημοσιούπαλληλικού δυναμικού για τη στελέχωση και την πύκνωση του προσωπικού των πρεσβειών μας και στους ζωτικούς χώρους και στα κρίσιμα σημεία του διεθνούς χώρου. Χρειάζονται οι αναγκαίες δαπάνες και το προσωπικό για την αξιοποίηση ενός άλλου πολύτιμου δυναμικού που διαθέτει η πατρίδα μας, του δυναμικού της ομογένειάς μας στο εξωτερικό και του πολύτιμου επίσης δυναμικού των φοιτητών μας στις διάφορες χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής. Προθυμία για προσφορά υπηρεσιών

εκδηλώνεται και υπάρχει τόσο από την ομογένεια, αλλά και από τις φοιτητικές οργανώσεις. Ελλείπει όμως ο φορέας που θα κινητοποιεί και θα αξιοποιεί αυτό το δυναμικό και οι αναγκαίες και απαραίτητες δαπάνες για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Για το λόγο τούτο θα πρέπει να εξευρεθούν και οι τρόποι, αλλά και να διατεθούν και τα αναγκαία κονδύλια για την κινητοποίηση προς την κατεύθυνση της διαφώτισης της διεθνούς κοινής γνώμης, γιατί, όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα, το κύριο μέσο που διαθέτει η πατρίδα μας και η μεγάλη ελπίδα μας για επιτυχή έκβαση του αγώνα μας στηρίζεται σ' αυτή τη διαφώτιση, ώστε να εξοβελισθούν οι επιζήμιες δραστηριότητες της τούρκικης διπλωματίας σε βάρος μας.

Αυτά που έχω αναφέρει δεν είναι ασφαλώς τα μόνα με τα οποία θα μπορούσε κάποιος να ασχοληθεί σχολιάζοντας τους προϋπολογισμούς. Σίγουρα μνεία θα πρέπει να γίνει στο τεράστιο θέμα και τα σοβαρότατα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα μεγάλα θύματα του αποτρόπαιου εγκλήματος του πραξικοπήματος και της εισβολής, που είναι οι πρόσφυγές μας, και στην ανάγκη εφαρμογής εκείνων των μέτρων για την ισότιμη κατανομή των βαρών και των απωλειών τις οποίες έχει προκαλέσει η εισβολή και η παρατεταμένη κατοχή των χωριών και των πόλεων μας. Για το θέμα τούτο τους διαβεβαιώνουμε ότι θα έχουν την πλήρη συμπαράστασή μας, γιατί δε θα ήταν καθόλου δίκαιο να επωμίζονται το σύνολο των βαρών τα άμεσα θύματα και εκείνοι οι οποίοι τόσο έχουν υποφέρει από τον Αττίλα. Θα ψηφίσουμε και θα ψηφίζουμε με μεγάλη προθυμία οποιαδήποτε μέτρα και οποιεσδήποτε δαπάνες θα προτείνονται για την ανακούφισή τους μέχρι την επιστροφή. Τα βάρη θα πρέπει να τα υποστούν όλοι οι πολίτες της Κύπρου κατά τρόπο ισομερή, μέχρι να επανέλθουν οι εκτοπισμένοι στα σπίτια τους. Και με τη σημερινή ευκαιρία τους μεταδίδουμε το μήνυμα της αισιοδοξίας μας ότι οπωσδήποτε θα επιστρέψουν στους τόπους που βρίσκονται οι ρίζες τους και ότι ποτέ δεν πρόκειται να δεχθούμε λύση με την οποία να αποκλείεται η επιστροφή των προσφύγων μας. Θα πρωτοπορούμε πάντα στον αγώνα για την απελευθέρωση της πατρίδας μας και θα είμαστε δίπλα τους μέχρι την επιτυχή ολοκλήρωση του αγώνα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μακρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Κληρίδης εκ μέρους της ΕΔΕΚ.

(Γέλια)

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και τα αστεία έχουν τα όριά τους. Ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να εισηγηθώ το εξής: Να μιλήσει ακόμα ένας ομιλητής από το κάθε κόμμα και να θεωρήσουμε πλέον ότι εξαντλήθηκε το θέμα και να προχωρήσουμε στην ψήφιση των προϋπολογισμών. Δηλαδή ο κ. Μακρίδης θα μιλήσει τώρα, ακόμα ένας από το κάθε κόμμα και να κλείσουμε τη συζήτηση, διότι έχει ήδη εξαντληθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια εγώ δεν μπορώ να επικαλεστώ τον Κανονισμό, διότι υπήρξε μια προσυμφωνία. Αν όμως όλα τα κόμματα συμφωνούν, ευχαρίστως. Αν τα κόμματα

συμφωνούν, καλώς, ειδάλλως, δεδομένου ότι υπήρξε προσυμφωνία, είμαι υποχρεωμένος να την τηρήσω.

Λοιπόν, ο κ. Μακρίδης.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ δε θα σας κουράσω και παρόλο που το θέμα μου είναι πολύ σοβαρό, εντούτοις θα περιοριστώ μόνο στο να τονίσω τη σοβαρότητα του θέματος, το οποίο είναι η οδική ασφάλεια. Ένα από τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος είναι και το ψηλό ποσοστό οδικών δυστυχημάτων. Στην ομιλία μου θα παραθέσω στοιχεία από επίσημες στατιστικές των τελευταίων χρόνων που παρουσιάζουν το ανησυχητικό μέγεθος του προβλήματος και εν περιλήψει να αναφερθώ σε μέτρα αποτελεσματικής αντιμετώπισής του προς αποφυγή νέων τραγωδιών.

Τα οδικά δυστυχήματα αποτελούν μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα για τον τόπο μας και υπολογίζεται ότι το ετήσιο κόστος για την οικονομία του τόπου είναι 32 εκατομμύρια λίρες. Κατά την εκτίμηση ειδικών εμπειρογνομόνων το πρόβλημα των οδικών δυστυχημάτων τοποθετείται, σε σειρά προτεραιότητας, τρίτο μετά το κυπριακό πρόβλημα.

Θανατηφόρα: Ένα κάθε τρεις ημέρες ή 104 περίπου το χρόνο. Σοβαρά: 950 περίπου το χρόνο. Ελαφρά: 2,230 περίπου το χρόνο. Γλυκές ζημιές: Ανευλόγιστες.

Η αύξηση των αυτοκινήτων, κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια, ήταν ραγδαία και σε κάθε 3.3 κατοίκους, το τονίζω κατοίκους, το 1989 αντιστοιχούσε ένα αυτοκίνητο σαλόνι, αριθμός που συγκρίνεται πολύ ευνοϊκά με τις χώρες της Ευρώπης. Με την αύξηση των αυτοκινήτων που κυκλοφορούν στους δρόμους μας είναι φυσικό να αυξάνονται ανάλογα και τα οδικά δυστυχήματα.

Προ ενός περίπου έτους, με στόχο τη μείωση των δυστυχημάτων στα επόμενα λίγα χρόνια, προτάθηκε κι εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο δέσμη μέτρων, η οποία περιλαμβάνει περιληπτικά τα ακόλουθα:

(1) Αστυνόμευση των δρόμων.

(α) Ποινές ανάλογες της σοβαρότητας της παράβασης του οδικού κώδικα.

(β) Εφαρμογή της νομοθεσίας για το άλκοτεστ.

(γ) Επιμόρφωση των πεζών και οδηγών πάνω σε συστηματική βάση.

(δ) Λήψη μέτρων για την οδική ασφάλεια των πεζών που διαλαμβάνουν πεζοδρόμηση των εμπορικών κέντρων Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας, κατασκευή πεζοδρομίων, κατασκευή ανισόπεδων διαβάσεων πεζών σε δρόμους τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας, διαβάσεις πεζών με φώτα τροχαίας, αποκλεισμό των εμπορικών οχημάτων από κατοικημένες περιοχές και μελέτη των προτεινόμενων χώρων ανέγερσης σχολικών κτιρίων με κριτήριο την οδική ασφάλεια των μαθητών.

Πράγματι μέρος των πιο πάνω αποφάσεων εκτελείται, οι περισσότερες όμως αποφάσεις παραμένουν στο χαρτί.

(2) Πρέπει να αναληφθεί προσπάθεια από το Τμήμα Δημόσιων Έργων για την ολοκλήρωση ενός σύγχρονου οδικού δικτύου που να ανταποκρίνεται στα ευρωπαϊκά επίπεδα και να καλύπτει τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες της οδικής κυκλοφορίας.

Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής πρέπει να εγκαταλειφθεί η παλιά μέθοδος προσέγγισης, όσον αφορά τη μελέτη και κατασκευή των δρόμων.

Μελέτες: Όσον αφορά τον τομέα αυτό, να γίνουν οι ακόλουθες καινοτομίες:

- (α) Να υιοθετηθούν νέα βελτιωμένα πρότυπα που να καθορίζουν το πλάτος και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά όλων των κατηγοριών δρόμων, με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας του οδικού δικτύου. Μίνιμουμ πλάτος δρόμων να καθορίζεται το 7.50 μ.
- (β) Να ετοιμαστούν από ξένους εμπειρογνώμονες για χρήση από το Τμήμα Δημόσιων Έργων εγχειρίδια όσον αφορά τις μελέτες εύκαμπτων οδοστρωμάτων και γεφυρών.

Γεωλογικές έρευνες: Πριν την έναρξη της μελέτης να γίνονται με πολλή προσοχή γεωλογικές έρευνες για τη διαπίστωση της ποιότητας του υπεδάφους.

Κατασκευή: Οι δρόμοι να κατασκευάζονται πλέον εργολαβικά και με πιο γοργό ρυθμό και με τη χρήση μοντέρνων μηχανημάτων και τεχνολογίας που διασφαλίζουν καλύτερο ποιοτικό έλεγχο και ακρίβεια στην κατασκευή.

Συντήρηση: Στον τομέα αυτό έχει ήδη εφαρμοστεί από το Τμήμα Δημόσιων Έργων -έγινε μία μεγάλη πρόοδος εδώ- μοντέρνο σύστημα συντήρησης του οδικού δικτύου, γνωστό ως RMMS, βάσει του οποίου γίνεται ορθολογιστική αξιολόγηση διαφόρων στοιχείων και αποτελεσμάτων από ηλεκτρονικό υπολογιστή και καθορίζονται οι ανάγκες και οι προτεραιότητες για τη συντήρηση των δρόμων πάνω σε ετήσια βάση. Συνολικά το ασφαλοστρωμένο μήκος στους δρόμους στην ελεύθερη περιοχή της Κύπρου ανέρχεται σε 5,240 χμ. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια υπάρχει αύξηση κατά 400 χμ. περίπου. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων εκδαπανά £25 εκ. περίπου ετησίως για την ανάπτυξη του οδικού δικτύου, ειδικά σε υπεραστικούς και κύριους αγροτικούς δρόμους, πέραν των ποσών που δαπανώνται από τους δήμους για αστικούς δρόμους και το Υπουργείο Εσωτερικών για χωρικούς δευτερεύοντες δρόμους. Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι το πλέον ακατάλληλο τμήμα να κασασκευάζει και να συντηρεί δρόμους. Αυτό πρέπει να παρατηρηθεί. Κατά την εκτίμηση ειδικών τα περισσότερα, για να μην πω όλα τα χρήματα πάνε χαμένα, διότι δε διαθέτει τεχνικό και έμπειρο προσωπικό.

Προς αποφυγή περαιτέρω συγχύσεων και για ορθολογιστικότερο σχεδιασμό και συντήρηση του οδικού μας δικτύου, θα ήθελα να επαναλάβω παλαιότερή μου εισήγηση, ως επίσης και εισήγηση του αγαπητού συνάδελφου Πέτρου Στυλιανού, ο οποίος απουσιάζει, για δημιουργία μιας ενιαίας αρχής μελετών, κατασκευής και συντήρησης δρόμων, υπαγόμενη σε ένα Υπουργείο. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι το Τμήμα Δημόσιων Έργων διαθέτει άριστο τεχνικό επιστημονικό προσωπικό. Είναι ένα από τα κυβερνητικά τμήματα που μετά την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας συνέχισε και εξακολουθεί να συνεχίζει με επιτυχία τη λειτουργία του χωρίς την παρουσία ξένων διευθυντών ή άλλων επιστημόνων και παρά τις δυσκολίες που ακόμη εξακολουθούν να υπάρχουν και σήμερα, έλλειψη συντονισμού, έλλειψη εργατικού και τεχνικού προσωπικού, κατά περιόδους έλλειψη οικοδομικών υλικών, επεμβάσεις πολιτικών παραγόντων για αλλαγή σχεδιασμών για εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων. Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στον τομέα της κατασκευής υπεραστικών δρόμων. Όμως παρά την πρόοδο που σημειώθηκε, εντούτοις δεν πλησιάσαμε το βαθμό που επιβάλλεται να πλησιάσουμε για να συμβαδίζει με την ανάπτυξη και πρόοδο που επιτυγχάνεται σ' όλους τους τομείς της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Πέραν όλων όσων αναφέρθηκαν πιο πάνω, ένα σύγχρονο οδικό δίκτυο είναι ο καθρέφτης που παρουσιάζει το βαθμό του πολιτισμού μιας χώρας και είναι βασική προϋπόθεση περαιτέρω ανέλιξης της χώρας σ' όλους τους τομείς, τουρισμό, γεωργία, εμπόριο κτλ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ο κ. Μαυρίδης είναι έτοιμος, μπορεί να έρθει.

I. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Με την ευκαιρία της συζήτησης των τριών προϋπολογισμών της Δημοκρατίας θεώρησα ορθό να μιλήσω για λίγο για τα διάφορα θέματα που απασχολούν την κοινότητα των Μαρωνιτών και που έχουν άμεση σχέση με την επιβίωσή της. Όπως θα έχετε προσέξει, κύριοι Βουλευτές, δεν υπάρχει καμιά πρόνοια για κανένα έργο στους προϋπολογισμούς για την κοινότητά μου.

Μετά την τουρκική εισβολή του 1974, όταν τα 4/5 των Μαρωνιτών προσφυγοποιήθηκαν, αποταθήκαμε στην τότε κυβέρνηση για τη δημιουργία μαρωνιτικών συνοικισμών, εν τω μέτρω του δυνατού, με μοναδικό σκοπό τη διατήρηση του χαρακτήρα της κοινότητας. Τούτο δεν κατέστη δυνατό, λόγω πρακτικών και άλλων δυσκολιών. Παράλληλα θεωρήσαμε ορθό να ζητήσουμε από την κυβέρνηση την ανέγερση νηπιαγωγείου, δημοτικού σχολείου, γηροκομείου, πολιτιστικού κέντρου και εκκλησιών.

Με την υλοποίηση των πιο πάνω πιστεύουμε ότι επιτυγχάνεται η επιβίωση της μαρωνιτικής κοινότητας, καθ' ότι μ' αυτό τον τρόπο θα διατηρηθεί ο χαρακτήρας, η θρησκεία, τα ήθη και τα έθιμα των Μαρωνιτών. Προς το σκοπό της εκτέλεσης αυτών των έργων αποταθήκαμε επανειλημμένα στις εκάστοτε κυβερνήσεις για την παραχώρηση κρατικής γης. Σε μια απάντηση που πήραμε για το θέμα αυτό μας αναφέρθηκε ότι η πολιτική της κυβέρνησης είναι να μην παραχωρείται κρατική γη. Εσείς, κύριε Πρόεδρε και κύριοι Βουλευτές, γνωρίζετε καλά σε πόσους παραχωρήθηκε κρατική γη. Δεν προτίθεται τώρα όμως να σχολιάσω το παρελθόν, αλλά θέλω να ελπίζω στο μέλλον.

Τώρα έχουμε αποταθεί και πάλι στην κυβέρνηση για παραχώρηση κρατικής γης για τους ίδιους σκοπούς. Στην πρώτη αίτηση που είχαμε υποβάλει η απάντηση ήταν αρνητική, με τη δικαιολογία ότι οι νέοι κανονισμοί για παραχώρηση κρατικής γης ή ενοικιαγορά δε μας καλύπτουν και ότι, για να γίνει δυνατή μια τέτοια παραχώρηση ή ενοικιαγορά, χρειάζεται τροποποίηση των κανονισμών. Ελπίζω ότι οι κανονισμοί, όπως μας λέχθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, θα τροποποιηθούν και ίσως τότε ικανοποιηθούν και τα αιτήματά μας.

Ένα άλλο θέμα το οποίο απασχολεί την κοινότητά μου είναι οι επιδιορθώσεις των κτιρίων της μαρωνιτικής εκκλησίας στην πράσινη γραμμή παρά την Πύλη Πάφου, τα οποία υπέστησαν σοβαρές ζημιές κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων. Είναι επείγουσα ανάγκη η κυβέρνηση να παραχωρήσει το απαιτούμενο χρηματικό ποσό για την επιδιόρθωση των ακινήτων αυτών. Από την κυβέρνηση απαιτούμε επίσης, ως έχω αναφέρει και προηγουμένως, την ανέγερση ενός νηπιαγωγείου, ενός δημοτικού σχολείου και ενός πολιτιστικού κέντρου. Πιστεύω ότι έχει υποχρέωση η κυβέρνηση έναντι μιας μικρής κοινότητας, που έχασε τα πάντα λόγω της εισβολής, να τη βοηθήσει για να δυναθεί να επιβιώσει στον τόπο τούτο. Αυτό θα είναι σε πίστη της κυβέρνησης και θα εκτιμηθεί

πλήρως. Βεβαίως, στόχος μας παραμένει η επιστροφή και η επανεγκατάσταση στα χωριά μας. Μέχρι την επίτευξη όμως του στόχου αυτού, θεωρούμε καθήκον μας να προστατεύσουμε το χαρακτήρα, τη θρησκεία, τα ήθη και τα έθιμα της κοινότητάς μας.

Άλλο θέμα το οποίο ανησυχεί σοβαρά την κοινότητά μας είναι η διάκριση που παρατηρείται στη δημόσια υπηρεσία, στους ημικρατικούς οργανισμούς και τα σώματα ασφαλείας. Πρόσφατα παρατηρήθηκε παραγνώριση στις προαγωγές πολιτικών μηχανικών στα Δημόσια Έργα, ως επίσης στους ημικρατικούς οργανισμούς και αλλού, παρά το γεγονός ότι οι Μαρωνίτες υπάλληλοι είναι ευσυνείδητοι, νομοταγείς και αφοσιωμένοι στο καθήκον τους. Γνωρίζετε καλά, κύριοι Βουλευτές, ότι οι Μαρωνίτες δεν έχουν επί του παρόντος δικές τους βιομηχανίες ή εργοστάσια και προσβλέπουν στη δημόσια υπηρεσία και στους ημικρατικούς οργανισμούς για εργοδότηση. Η παραγνώριση ανάγκασε πολλούς να μεταναστεύσουν σε άλλες χώρες.

Θα ήταν παράλειψη, αν δεν αναφερόμουν και στα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι Μαρωνίτες. Υπάρχει μια αρμονική συνεργασία με την Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Θεμάτων, προς την οποία είμαστε ευγνώμονες, ως επίσης και με τη Συντονιστική Επιτροπή Καρπασίας επί σχετικών θεμάτων. Τα βασικά όμως προβλήματα των εγκλωβισμένων Μαρωνιτών, οι οποίοι τυγχάνει ως επί το πλείστον να είναι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, είναι πάρα πολλά. Μετά από 16 χρόνια οι κατοικίες τους καταστράφηκαν και χρήζουν άμεσης επιδιόρθωσης, τα μηχανήματά τους (τρακτέρ, θεριστικές, λεωφορεία, κ.λπ.) μετά δυσκολίας λειτουργούν για τις διάφορες ανάγκες τους, ως καλλιέργεια, θερισμός και μετακίνησή τους στους αγρούς. Πιστεύω ότι, για να κρατηθούν αυτοί οι άνθρωποι στους τόπους τους και να μη δημιουργήσουμε νέους πρόσφυγες, έχει υποχρέωση και οφείλει η κυβέρνηση να τους βοηθήσει ουσιαστικά, για να επιδιορθώσουν τις κατοικίες τους και τα μηχανήματά τους. Όπως γνωρίζετε, πολλές φορές προσπαθήσαμε να πείσουμε την κυβέρνηση να επιτρέψει στους εγκλωβισμένους μας να μεταφέρουν τα προϊόντα τους στις ελεύθερες περιοχές, όπου οι τιμές είναι πάρα πολύ ψηλότερες. Τούτο δεν έγινε αποδεκτό από την κυβέρνηση. Όπως είχα εξηγήσει σε προηγούμενη ομιλία μου από το βήμα τούτο, το κόστος παραγωγής των προϊόντων τους είναι κατά πολύ ψηλότερο απ' ό,τι είναι στις ελεύθερες περιοχές, η δε τιμή πώλησέως είναι κατά πολύ χαμηλότερη, για να μην πω εξευτελιστική. Υπό τις περιστάσεις οφείλουμε όλοι, Βουλή και κυβέρνηση, να μεριμνήσουμε, ούτως ώστε οι εγκλωβισμένοι κάτοικοι να βοηθηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό, για να μπορέσουν να κρατηθούν στα χωριά και στις περιουσίες τους.

Είμαι βέβαιος ότι η ομιλία μου σήμερα ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος, με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών, θα ληφθεί σοβαρά υπόψη και θα προβληματίσει τόσο τα κόμματα όσο και την κυβέρνηση, ούτως ώστε να ικανοποιηθούν τα λογικά αιτήματα για την επιβίωση της κοινότητάς μου.

Θέλω να διαβεβαιώσω τη Βουλή και γενικά τον κυπριακό λαό ότι σκοπός των Μαρωνιτών είναι να κρατήσουν τα χωριά τους και τους τόπους τους. Και προς αυτή την κατεύθυνση εργαζόμαστε με όλα τα μέσα τα οποία διαθέτουμε.

Πιστεύουμε σε μια δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος, η οποία θα διασφαλίζει και θα εγγυάται την αρμονική συμβίωση όλων των κατοίκων της Κύπρου, Ελλήνων, Τούρκων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο σε άλλο ομιλητή, θα παρακαλέσω τη Γραμματέα να καταθέσει τα υπ' αριθμό 10, 11 και 12 νομοσχέδια και θα παρακαλέσω τη Βουλή να τα κηρύξει επείγοντα, για να συζητηθούν στη σημερινή συνεδρία της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

- 10) Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Ο περί της Καταργήσεως του περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990 Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Υπάρχει ένσταση όπως τα νομοσχέδια θεωρηθούν επείγοντα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παρακαλώ την Επιτροπή Οικονομικών να τα παρουσιάσει στη σημερινή συνεδρία της Βουλής.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από τούτο το βήμα κάπου σαράντα ομιλητές μέσα από 400 τόσες δακτυλογραφημένες σελίδες επαίνεσαν ή καυτηρίασαν την κυβέρνηση, σχολίασαν και κριτίκαραν τους προϋπολογισμούς. Μίλησαν για τους χειρισμούς του εθνικού μας θέματος, σύγκριναν τους δείχτες της οικονομίας και ανέταμαν τα προβλήματα όλων των επαρχιών και όλων των στρωμάτων του λαού μας. Ήταν φυσικό και αναμενόμενο να υποπέσουμε σε κάποιες επαναλήψεις και να διασπαθίσουμε κάπως χρόνο πολύτιμο. Οπωσδήποτε όμως έγινε κριτική για τους πάντες και για τα πάντα. Μόνο αυτοκριτική δεν έγινε. Έτσι, για να συμπληρώσουμε την εικόνα της συζήτησης των προϋπολογισμών και των πεπραγμένων του απερχόμενου χρόνου, σκέφτηκα να ακραγγίξω μερικές πτυχές που αφορούν τα «καθ' ημάς δρώμενα», με την ελπίδα πως αυτή μου η αναφορά θα αποτελέσει το έναυσμα και θα δώσει την αφορμή μιας γενικής επανεξέτασης του ρόλου μας ως Βουλής.

Πριν πέντε χρόνια, το 1985, επί προεδρίας Σπύρου Κυπριανού, με το δικαιολογητικό της άσκησης πιο ενδελεχούς ελέγχου, η πλειοψηφία των εν τη

Βουλή κομμάτων, για να περιορίσει ουσιαστικά τις δικαιοδοσίες και να αφαιρέσει αρμοδιότητες από την τότε Εκτελεστική Εξουσία, προέβη σε θέσπιση νομοθεσίας διά της οποίας επιβαλλόταν όλοι οι κανονισμοί που εκδίδονται με εξουσιοδότηση νόμου να υποβάλλονται για έγκριση στη Βουλή. Και άρχισε από τότε ένας πραγματικός μύλος. Σωρεία κανονισμών καταπονεί τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και εξουθενώνει κυριολεκτικά τη Γραμματεία της Βουλής: «Πόσο επαγγελματικό φόρο θα πρέπει να πληρώνει ο μπαρμπέρης της Τραχυπέδουλας;» «Πόσο επιτιμάται η συγκομιδή των σκυβάλων του δημότη της Λακατάμιας;» «Πόσο να πίνει το νερό ο κάτοικος του Μαρί και πόσο ο Λεμεσιανός;»

Κύριε Πρόεδρε, κάθε χωριό και κάθε δήμος υποτίθεται πως αυτοδιοικείται από εκλεγμένους άρχοντες. Και θυμούμαι καλά πως όλοι μας χαιρετίσαμε την αποκέντρωση της εξουσίας και εγκωμιάσαμε την τοπική αυτοδιοίκηση. Και γνωρίζουμε ακόμα πως με το εκλογικό σύστημα της αναλογικής, που τελευταία εγκαινιάσαμε, αυτοί που διοικούν τους δήμους και τις κοινότητες ανήκουν κατά αναλογία στα ίδια ακριβώς κόμματα, όπως και εμείς. Δε νομίζουμε ότι, εκτός από τον όγκο δουλειάς που άδικα επωμιζόμαστε, την ίδια ακριβώς ώρα προσβάλλουμε κατάφωρα την ηγεσία της κοινότητας ή του δήμου με το να μην τους εμπιστευόμαστε να διευθύνουν από μόνοι τους τα του οίκου τους;

Ζητήσαμε ως Βουλή να μας στέλλονται για έγκριση σημειώματα για τους εκτάκτους που χρειάζεται να προσλαμβάνει κατά καιρούς η κυβέρνηση. Ποιοι από μας αισθάνονται ότι ελέγχουμε πραγματικά πόσοι, ποιοι, πού και με ποιο μισθό εργοδοτούνται; Και αν σκοπός μας ήταν ο περιορισμός του αριθμού των προσλαμβανόμενων εκτάκτων, ρωτώ: Πόσο περιορίστηκε; Και γιατί ύστερα κριτικάρουμε, αφού υποτίθεται ότι προηγουμένως ελέγξαμε;

Καταπιαστήκαμε τελευταία και με το Νόμο περί Δημόσιας Υπηρεσίας. Και θελήσαμε αυτόκλητοι να νομοθετήσουμε πάνω σε θέματα, που κατά γενική ομολογία θα έπρεπε να ρυθμίζονται με συμβάσεις ανάμεσα στον εργοδότη και τους εργοδοτούμενους. Και θεσπίσαμε την πενθήμερη. Και όταν προέκυψε πρόβλημα για το αν και ποιος θα πληρώνει τα σπασμένα από τις υπερωρίες των υπηρεσιών εκείνων που θα πρέπει να λειτουργούν το Σάββατο, είπαμε: «Ας αποτελέσει θέμα συζήτησης μεταξύ κυβέρνησης και ΠΑΣΥΔΥ». Γιατί μπλεχτήκαμε; Κι αφού μπλεχτήκαμε, γιατί δεν αναλαμβάνουμε και την ευθύνη για τα παρατράγουδα;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι νομίζω καιρός να ανακόψουμε τη φόρα μας, γιατί τώρα και 34 μήνες ο Σπύρος Κυπριανού δεν είναι πια στην εξουσία. Και ναι μεν τον διαδέχτηκε η αλλαγή, αλλά η Βουλή εισπράττει σήμερα και θα εισπράττει ίσως για καιρό τα επίχειρα της συντονισμένης τότε αψυχολόγητης πολεμικής εναντίον του. Και κατέστη η Βουλή, αντί ελεγκτής της Εκτελεστικής Εξουσίας, εν πολλοίς συνυπεύθυνη, αφού με τον κατακερματισμό του χρόνου της και την εμπλοκή της σε υποθέσεις που αφορούν την Εκτελεστική Εξουσία αδυνατίζει τον ελεγκτικό ρόλο της. Τον τελευταίο καιρό οι σκάλες και οι διάδρομοι της Βουλής κατάντησαν «η κολυμβήθρα η προβατική». Κόσμος και κοσμάκης συνωστίζεται. Υπηρεσιακοί παράγοντες σπαταλούν το χρόνο τους παρουσιάζόμενοι στις Επιτροπές που συγκαλούνται και μια και πέντε φορές για το ίδιο θέμα και χάνεται χρήμα και χρόνος πολύς για πράγματα που δε θα έπρεπε να απασχολούν το Σώμα. Όπως πάμε, πολύ φοβούμαι πως θα καταλήξουμε να εξετάζουμε ακόμα και τις ενστάσεις των αγώνων του ποδοσφαίρου και της καλαθοσφαίρας.

Ολιβερό απότοκο τούτης της ιστορίας, της αυτοϋπερφόρτωσης, είναι και το ότι συζητούμε συχνά για θέματα υψίστης σημασίας, καταλήγουμε σε συμπεράσματα, ορίζουμε και σχετική επιτροπή, για να επιληφθεί της προώθησής τους και στο τέλος μένουν όλα στα πρακτικά της Βουλής, γιατί δεν περισσεύει χρόνος για να επιβλέψουμε την υλοποίησή τους. Και εξηγούμαι: Μιλήσαμε κάποτε για την «Κρίση Θεσμών και Αξιών». Διαπιστώσαμε καθίζηση του αγωνιστικού φρονήματος του λαού μας. Εισηγηθήκαμε μέτρα θεραπείας και ορίσαμε υπεπιτροπή για τα περαιτέρω. Και μετά; Τι έγινε; Μιλήσαμε τελευταία για το συντελούμενο εποικισμό της πατρίδας μας. Διεκτραγωδήσαμε την κατάσταση και περιγράψαμε τους χειροπιαστούς κινδύνους. Εισηγηθήκαμε σειρά άμεσων μέτρων που έπρεπε να ληφθούν και το παραπέμφαμε σε Επιτροπή. Και έπειτα; Κι αν, όπως προβλέπω σύντομα, θα κληθούμε σε συνομιλίες πάνω στο έγγραφο του Ντε Κουεγιάρ, που δεν κάνει ούτε καν αναφορά στο θέμα των εποίκων, τόσος μόνο ήταν ο συγκλονισμός μας που αρκεστήκαμε στο ότι καταγράψαμε ακόμα ένα θέμα στα πρακτικά της Βουλής;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τούτη η Βουλή μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στην έξοδο της πατρίδας μας από τα πάσης φύσεως δεινά. Ο λαός έχει επενδύσει σε μας τα ακριβά του όνειρα και τις κρυφές του ελπίδες. Για να τιμήσουμε την εμπιστοσύνη του σε μας, θα πρέπει τάχιστα να επανεξετάσουμε το θέμα της ορθολογιστικής χρήσης του χρόνου μας και να επαναεραρχήσουμε τις προτεραιότητες των υποχρεώσεών μας ως Νομοθετικής Εξουσίας.

Μίλησα στην αρχή για αυτοκριτική της Βουλής. Και είναι στα σίγουρα κάπως αυθαίρετο και υπερβολικό να αυτοκρίνεται ένας και να θεωρείται πως αυτοκρίνεται η Βουλή. Όμως πρέπει να πω πως αισθάνομαι σαν το ένα πεντηχοστό έκτο ενός ενιαίου και αδιαίρετου Σώματος, αδιαίρετου τουλάχιστο σε ό,τι αφορά την αγωνία και τον καημό όλων μας για λευτεριά και για προκοπή του τόπου μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο φετινός Προϋπολογισμός Αναπτύξεως παρουσιάζει μια διαφορά από τον προηγούμενο. Προνοεί δαπάνες κατά 50% περισσότερες από τον περσινό. Από τα £88 εκ. ανήλθε στα £132 εκατομμύρια. Η αύξηση αυτή προσφέρει κάποια δυνατότητα για περισσότερα έργα στο 1991.

Ο όγκος των άλυτων όμως προβλημάτων που εκκρεμούν από καιρό και απαιτούν επιταχτικά τη λύση τους είναι μεγάλος. Γι' αυτό, ενώ η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, το ΑΚΕΛ-Αριστερά, χαιρετίζει την αύξηση των δαπανών για αναπτυξιακά έργα, θεωρεί απαραίτητο να υπογραμμιστεί η ανάγκη για πιο αποφασιστική αντιμετώπιση μιας σειράς πιεστικών, άλυτων προβλημάτων.

Θα αναφερθώ σε μερικά απ' αυτά που αφορούν κυρίως την ύπαιθρο της επαρχίας Λεμεσού. Η αναζωογόνηση της υπαίθρου έχει διακηρυχθεί ως επίσημη πολιτική του κράτους. Έχουν εξαγγελθεί κάποια σχέδια γι' αυτό το σκοπό. Έχουν γίνει και μερικά έργα. Δυστυχώς όμως δεν έχει καταστεί δυνατό το σταμάτημα της αιμορραγίας της υπαίθρου και ιδιαίτερα των ορεινών μας χωριών. Ο πληθυσμός των χωριών της Μαραθάσας, της Πιτσιλλιάς και των αμπελοχωριών

της Λεμεσού εξακολουθεί να μειώνεται και οι νέοι, όσοι απέμειναν, τραβούν και αυτοί προς την πόλη. Η αύξηση του ποσού δανειοδότησης που προσφέρει το σχέδιο για ενθάρρυνση της παραμονής των νέων στην ύπαιθρο από τις £7,000 στις £8,000 και του συνολικού κονδυλίου που προνοεί ο φετινός προϋπολογισμός από τις £100,000 στις £165,000 δε λύει το πελώριο αυτό πρόβλημα. Οι νέοι φεύγουν από τα χωριά, γιατί το πενιχρό και αβέβαιο αγροτικό εισόδημα δεν τους αρκεί για να ζήσουν. Το πρώτιστο που χρειάζεται είναι να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για αύξηση του αγροτικού εισοδήματος.

Από πολλά χρόνια γίνεται λόγος για σχέδια ενιαίας ανάπτυξης Κρασοχωριών και Μαραθάσας. Παρατηρούμε όμως και στο φετινό προϋπολογισμό να επαναλαμβάνεται το γνωστό: «Καταβάλλονται προσπάθειες και γίνονται μελέτες για την ετοιμασία σχεδίων» κτλ. Πότε θα συμπληρωθούν άραγε αυτές οι μελέτες; Υπάρχουν κάποια κονδύλια στον προϋπολογισμό κάτω από τον τίτλο «Σχέδιο Κρασοχωριών», χωρίς να υπάρχει όμως τέτοιο σχέδιο. Η εφαρμογή των Ενιαίων Σχεδίων Ανάπτυξης Κρασοχωριών και Μαραθάσας επιβάλλεται να γίνει χωρίς άλλη καθυστέρηση. Και αυτό θα προσφέρει οπωσδήποτε κάποια ανακούφιση στα ορεινά χωριά των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου.

Η λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η αμπελοργία μας θα συμβάλει και αυτή στο ζωντάνεμα των χωριών μας. Δυστυχώς όμως το σχέδιο ριζικής αντιμετώπισης του αμπελοργικού, παρά τις υποσχέσεις που έχουν δοθεί, δε συμπληρώθηκε ακόμη, για να συζητηθεί και να μπει σε εφαρμογή. Κάποια μέτρα ασφαλώς λαμβάνονται κάθε χρόνο για την απάμβλυνση του προβλήματος. Είναι όμως απόλυτα αναγκαία η σφαιρική και ριζική αντιμετώπιση του αμπελοργικού. Μπαίνουμε στον τρίτο χρόνο από τότε που εξαγγέλθηκε η ετοιμασία σχεδίου για το αμπελοργικό και η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θεωρεί αναγκαίο να τονίσει πως οποιαδήποτε άλλη καθυστέρηση είναι ανεπίτρεπτη και επιζήμια.

Η χαρουποκαλλιέργεια οδηγείται στην εγκατάλειψη και την καταστροφή προς ζημιά της αγροτικής μας οικονομίας, αλλά και του φυσικού μας περιβάλλοντος. Οι ασύμφορες τιμές, το ψηλό κόστος συλλογής των χαρουπιών, οι καταστροφές από την ποντία, από τις πυρκαγιές και από τους ξυλοκόπους οδηγούν στη σταδιακή εξαφάνιση του άλλοτε προσοδοφόρου κλάδου της χαρουποκαλλιέργειάς μας. Επιβάλλεται να ληφθούν άμεσα αποτελεσματικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης και της επιχορήγησης των χαρουπιών, για τη διάσωση και την ανάπτυξη της σημαντικής αυτής ξηρικής μας καλλιέργειας.

Η διάθεση της γεωργοκτηνοτροφικής μας παραγωγής σε αμειπτικές τιμές αποτελεί κεφαλαϊώδες πρόβλημα για την αγροτική μας οικονομία και την αναζωογόνηση της κυπριακής υπαίθρου. Η δημιουργία συμβουλίων εμπορίας για μια σειρά προϊόντα, όπως τα επιτραπέζια σταφύλια, τα εσπεριδοειδή, τα κρέατα, τα φρούτα και λαχανικά αποτελεί τον καλύτερο, τον πιο δοκιμασμένο τρόπο για τη διάθεση της αγροτικής μας παραγωγής. Οι περιφερειακοί συνεταιρισμοί που προτείνονται από την κυβέρνηση για τα φρούτα και τα λαχανικά μπορούν να προσφέρουν κάποια βοήθεια. Δεν αποτελούν όμως σίγουρο και αποτελεσματικό μέτρο. Ως εθελοντικοί οργανισμοί παρουσιάζουν αρκετές αδυναμίες, όπως απέδειξε η ίδια η ζωή μέχρι σήμερα.

Το υδατικό είχε πάντα πρωταρχική σημασία για τον τόπο μας. Φέτος, με τη συνεχιζόμενη ανομβρία, έχει καταστεί το πρόβλημα των προβλημάτων. Η

αντιμετώπιση των συνεπειών της ανομβρίας θα πρέπει να τύχει ύψιστης προτεραιότητας. Να ληφθούν μέτρα εξοικονόμησης και ορθολογιστικής χρήσης των νερών μας, όπως και μέτρα βοήθειας προς τους γεωργοκτηνοτρόφους που υφίστανται το βαρύ πλήγμα της ανομβρίας. Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς εκτιμά πολύ τις προσπάθειες που καταβάλλονται από κυβερνητικής πλευράς για αντιμετώπιση των συνεπειών της ανομβρίας, όπως και τα σημαντικά υδατικά έργα που έγιναν. Η αύξηση των δαπανών για την υδατική ανάπτυξη στο φετινό προϋπολογισμό από £14,722,000 που ήταν πέρσι στα £24,607,000 δεν μπορεί παρά να τυγχάνει της εκτίμησης και της επιδοκιμασίας της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας. Επικροτούμε επίσης την έναρξη της κατασκευής του υδατοφράκτη στον Ξυλούρικο και τονίζουμε την ανάγκη επίσπευσης της συμπλήρωσης του έργου αυτού που θα εξυπηρετεί έντεκα ορεινές φτωχές κοινότητες. Μιλώντας όμως για το υδατικό θεαρούμε αναγκαίο να εκφράσουμε από το βήμα της Βουλής τη δυσαρέσκεια και την πικρία των κατοίκων των χωριών του λεκανοπεδίου Ακρωτηρίου για την τοποθέτησή τους στη δεύτερη φάση του έργου του Νότιου Αγωγού. Ενώ θα έπρεπε τα χωριά αυτά δικαιωματικά να βρίσκονται στην πρώτη προτεραιότητα του έργου, έχουν αφηθεί τελευταίοι απ' όλους. Το δίκτυο διασωλήνωσης του νερού δεν έχει αρχίσει ακόμη στην περιοχή αυτή, με αποτέλεσμα να ποτίζουν με χωματαύλακα τη γη τους. Τα χωριά ανατολικά της Λεμεσού που θα πάρουν νερό από το Νότιο Αγωγό δεν ξέρουν για πόσο καιρό θα περιμένουν ακόμα. Η επίσπευση της κατασκευής του δικτύου διασωλήνωσης τόσο στο λεκανοπέδιο Ακρωτηρίου όσο και στα χωριά ανατολικά της Λεμεσού αποτελεί επιτακτική, επείγουσα ανάγκη.

Ο αναδασμός, που αποτελεί ένα προοδευτικό μέτρο, επιβάλλεται να επεκταθεί, για να καλύψει όσο το δυνατό περισσότερες εκτάσεις σε πιο πολλές κοινότητες. Εκτιμούμε πολύ το γεγονός ότι στο φετινό προϋπολογισμό το κονδύλι για τον αναδασμό έχει αυξηθεί στα £2,278,000 από £235,000 που ήταν πέρσι.

Ένα άλλο μέτρο που θα συμβάλει στη συγκράτηση των νέων στην ύπαιθρο -αυτών που απέμειναν βέβαια- είναι η βελτίωση του οδικού δικτύου. Η ζωή απέδειξε πως η συμπλήρωση του οικογενειακού προϋπολογισμού των πλειστων αγροτικών νοικοκυριών είναι αναγκαία με απασχόληση σε άλλες δουλειές στην πόλη. Αν η συγκοινωνία με την πόλη δεν είναι βασανιστική και πολύωρη, όπως συμβαίνει σήμερα σε αρκετές περιοχές της επαρχίας Λεμεσού, οι νέοι αγρότες θα προτιμήσουν να εργάζονται στην πόλη και να επιστρέφουν τα βράδια στα σπίτια τους. Δυστυχώς η βελτίωση του οδικού μας δικτύου στην ύπαιθρο γίνεται με πολύ αργό ρυθμό. Ο δρόμος του Αηστόβουνου, που οδηγεί σε μια σειρά χωριών της Λεμεσού, της Λάρνακας και της Λευκωσίας ακόμη, βρίσκεται σε άσχημα χάλια, παρά τα επανειλημμένα πολύχρονα διαβήματα για τη βελτίωσή του. Η βελτίωση του δρόμου Ερήμης-Κρασχωριών προχωρεί με ρυθμό χελώνας. Συνεχίζεται από της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι σήμερα, χωρίς να συμπληρωθεί ακόμη. Το ίδιο και ο δρόμος Λεμεσού-Πλατρών-Μαραθάσας. Ο δρόμος Αυδήμου-Ανώγυρας-Πάχνας, όπως και Αυδήμου-Πραστειού-Πάχνας, ο δρόμος Δωράς-Μούσερε-Αρχιμανδρίτας, ο δρόμος Άρσους-Αγίου Νικολάου προς Πάφο, ο δρόμος Φοινοῦ-Λεμύθου -Καμιναριών και από εκεί προς την Πάφο, όλοι αυτοί οι δρόμοι χρειάζονται ριζικές βελτιώσεις. Όπου έγιναν ουσιαστικές βελτιώσεις, όπως στο δρόμο Λεμεσού-Αγρού, στο δρόμο Τριμίκλινης-Πελενδρίου και σε μερικούς άλλους μικρότερου μήκους δρόμους, δόθηκε πραγματική αναζωογόνηση στα χωριά που εξυπηρετούν. Να συνεχιστεί με πιο εντατικούς ρυθμούς η βελτίωση του οδικού μας δικτύου.

Η παραχώρηση οικοπέδων και χαμηλότοκων δανείων για την απόκτηση σύγχρονης στέγης θα συμβάλει αποτελεσματικά στην παραμονή των νέων ζευγαριών στην ύπαιθρο. Χρειάζεται να καταβληθούν πολύπλευρες προσπάθειες και συντονισμένα μέτρα, για να επιτευχθεί η ανακοπή του ρεύματος της φυγής προς τις πόλεις και η πραγματική αναζωογόνηση της κυπριακής υπαίθρου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εγκρίνουμε σήμερα έναν Προϋπολογισμό Ανάπτυξης αυξημένο σε σχέση με τον περσινό, σημαντικά αυξημένο κατά 50%. Αυτό είναι ευχάριστο. Θα ήθελα όμως να τονίσω ένα πράγμα. Τα έργα που εγκρίνουμε θα πρέπει να εκτελούνται μέσα στα καθορισμένα χρονικά περιθώρια. Έχω υπόψη μου ότι υπάρχουν κονδύλια αδιάθετα του προϋπολογισμού του 1990, χωρίς να αρχίσουν καν τα έργα για τα οποία προορίζονται, ενώ μας μένουν ελάχιστες μόνο μέρες μέχρι το τέλος του χρόνου. Είναι γνωστό πως επαναψήφιση κονδυλίων δε γίνεται και το αποτέλεσμα είναι να διαιωνίζεται η καθυστέρηση στην εκτέλεση αναγκών και πολλές φορές επειγόντων έργων.

Στον προϋπολογισμό του 1990 υπάρχει κονδύλι £100,000 για βελτίωση του κόμβου παρά τον Πεντάδρομο Λεμεσού, χωρίς να αντιληφθεί κανένας μας ούτε σημάδι για ένα τέτοιο έργο μέχρι σήμερα. Θα αναφέρω επίσης το κονδύλι για βελτίωση της πλατείας του Ομόδους, όπως και το κονδύλι για το υδατικό έργο στο Πραστειό Κελλακίου που παραμένουν μέχρι της στιγμής άθικτα. Υπάρχουν ασφαλώς και άλλα αξιόδευτα κονδύλια. Και αυτό αποτελεί δυστυχώς συνηθισμένο φαινόμενο. Έγκαιρα θα πρέπει να γίνεται ο αναγκαίος προγραμματισμός, για να μην παρατηρηθούν παρόμοιες περιπτώσεις στο μέλλον. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ο κ. Κυρίλλης είναι έτοιμος ...

Φ. ΚΥΡΙΑΛΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών για το 1991 μου προσφέρει την ευκαιρία, ως εκπροσώπου των Λατίνων στην Κύπρο, να αναφερθώ σε ένα πρόβλημα το οποίο είναι για μας σοβαρό. Το πρόβλημα αυτό δε σχετίζεται με το περιεχόμενο των προϋπολογισμών, αλλά η επίλυσή του εξαρτάται αποκλειστικά από το κράτος, το οποίο πιστεύω ότι είναι ευαίσθητο και θα το δει με κατανόηση. Άλλωστε η επίλυση αυτού του προβλήματος θα έχει και ευνοϊκή προέκταση που αφορά την εικόνα που εκπέμπουμε ως κοινωνία και ως οργανωμένο κράτος προς όλους εκείνους στο εξωτερικό -κυβερνήσεις, κοινοβούλια και κοινή γνώμη- που θρησκευούν και οι οποίοι ειδικότερα πιστεύουν στο δικό μας δόγμα.

Το πρόβλημά μας συνίσταται σε ένα συγκεκριμένο αίτημα. Το αίτημα να παραχωρηθεί στη λατινική κοινότητα της Κύπρου χαλίτικη γη στην Πάφο, για να ανεγείρουμε δική μας εκκλησία που να ικανοποιεί τις θρησκευτικές μας ανάγκες. Μέχρι σήμερα χρησιμοποιούμε την εκκλησία του Αγίου Παύλου η οποία χρησιμοποιείται και από τους προτεστάντες. Η εκκλησία αυτή παραχωρήθηκε προσωρινά, ύστερα από δικές μας προσπάθειες. Και φυσικά ευχαριστούμε θερμά τον πανιερότατο Μητροπολίτη Πάφου κ. Χρυσάνθο γι' αυτή την παραχώρηση. Όμως η χωρητικότητα της εκκλησίας δεν είναι ικανοποιητική, γιατί κατά τους καλοκαιρινούς μήνες οι πιστοί αυξάνονται, με τη συμμετοχή τουριστών, στα διακόσια ως τριακόσια περίπου πρόσωπα. Οι Λατίνοι που κατοικούν στην Πάφο ανέρχονται σε σαράντα έως πενήντα περίπου οικογένειες.

Το ηθικό και πολιτικό έρεισμα πάνω στο οποίο στηρίζουμε αυτό το αίτημά μας είναι το γεγονός ότι η λατινική κοινότητα έχει υποστεί σοβαρό πλήγμα από

την τουρκική εισβολή. Είναι δηλαδή παθούσα και όλοι θα συμφωνείτε ότι δικαιούται να τύχει της υποστήριξης του κράτους, όπως έχουν τύχει και πολλοί άλλοι μέσα στα 16 χρόνια από την εισβολή. Συγκεκριμένα χάσαμε στην Αμμόχωστο καινούργιο σχολείο και εκκλησία. Χάσαμε και στη Λευκωσία το πρώην σχολείο Τέρρα Σάντα στην οδό Βικτωρίας. Ύστερα από δικές μας προσπάθειες και μετά από παρακλήσεις ξένων τουριστών μάς παραχωρήθηκε αίθουσα του ξενοδοχείου ANAMΠΕΛ από τη διεύθυνση, όπου γινόταν κάθε Κυριακή τελετή. Και αργότερα, όπως έχω ήδη αναφέρει, μάς παραχωρήθηκε η εκκλησία του Αγίου Παύλου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι δηλαδή θέμα ορθολογιστικής μεταχείρισης η αντιμετώπιση με κατανόηση από το κράτος του αιτήματός μας για παραχώρηση χαλίτικης γης στην Πάφο, για να ανεγείρουμε την εκκλησία μας. Ταυτόχρονα όμως, όπως ήδη έχω πει, η θετική ανταπόκριση στο αίτημά μας θα έχει ευνοϊκό αντίκτυπο στους ομόδοξούς μας στο εξωτερικό. Και είμαι σίγουρος ότι αυτή η συμπάθεια θα έχει την αντανάκλασή της πάνω στο γενικότερο τρόπο που βλέπουν το πρόβλημα της Κύπρου. Αυτός δηλαδή είναι ένας επιπρόσθετος λόγος που συνηγορεί υπέρ του αιτήματός μας. Κλείνοντας τη σύντομη ομιλία μου, εκφράζω την ελπίδα ότι το κράτος θα ικανοποιήσει το αίτημά μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο τελευταίος ομιλητής από την ΕΔΕΚ είναι ο κ. Ηλιάδης. Το υπόλοιπο είναι 38 λεπτά.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι θέσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος έχουν εκτεθεί επαρκώς από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο και άλλους συναδέλφους. Γι' αυτό και θα αρκεστώ σε μερικές μόνο παρατηρήσεις σε θέματα που αφορούν την ελεύθερη Αμμόχωστο, τους πρόσφυγες, τους εγκλωβισμένους και την άμυνα.

Η ακριτική ελεύθερη Αμμόχωστος των Κοκκινοχωριών αποτελεί τον πιο δυναμικό οικονομικό πνεύμονα και ταυτόχρονα την πιο ραγδαία αναπτυσσόμενη περιοχή της ελεύθερης Κύπρου. Πέρα από την παραδοσιακή γεωργική παραγωγή, ο τουρισμός της Αμμοχώστου προσφέρει πολλά στον τόπο. Ωστόσο όλη αυτή η ανάπτυξη οφείλεται στην εργατικότητα και την προοδευτικότητα των ανθρώπων μας και στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Η συμβολή του κράτους, εκτός από το αξιόλογο πράγματι έργο του Νότιου Αγωγού, είναι περίπου ανύπαρκτη. Γι' αυτό και χρειάζονται ορισμένα έργα υποδομής που θα στηρίξουν τόσο τη γεωργία όσο και τον τουρισμό μας. Πρέπει να επιταχυνθεί η περάτωση της μελέτης και η έναρξη κατασκευής ενός σύγχρονου αυτοκινητόδρομου από τη Δεκέλεια στην ελεύθερη Αμμόχωστο. Οι συγκοινωνιακές συνθήκες που επικρατούν είναι από πολύ καιρό ανεπαρκείς και το οδικό δίκτυο ακατάλληλο τόσο που δυσχεραίνει την ανάπτυξη, προκαλεί ταλαιπωρίες στη διακίνηση ανθρώπων, προϊόντων και εμπορευμάτων και δημιουργεί κακές εντυπώσεις στους ξένους. Είναι ένα έργο προτεραιότητας, απόλυτα αναγκαίο για την περαιτέρω ανάπτυξη της ελεύθερης Αμμοχώστου.

Η τιμή του νερού του Νότιου Αγωγού παραμένει πολύ ψηλή ανεβάζοντας το κόστος της αγροτικής παραγωγής των Κοκκινοχωριών σε τέτοια επίπεδα, ώστε ολοένα και περισσότεροι αγρότες εγκαταλείπουν το γεωργικό τομέα για να εργαστούν στον τουρισμό. Όμως η γεωργία αποτελεί το σταθερότερο και

σημαντικότερο τομέα της οικονομίας μας. Και ακόμη οι κάτοικοι των αγροτικών μας περιοχών πρέπει να συνεχίσουν τις παραγωγικές τους ασχολίες, να παραμείνουν στον τόπο τους δεμένοι, γιατί έτσι διατηρείται η συνοχή του κοινωνικού μας ιστού, οι παραδοσιακές μας αξίες και ο λαϊκός μας πολιτισμός. 'Αρα, πέρα από τους οικονομικούς, υπάρχουν και ευρύτεροι κοινωνικοί λόγοι που επιβάλλουν την ενθάρρυνση των αγροτών μας στο να κρατηθούν στη γη τους.

Η τουριστική ανάπτυξη της ελεύθερης Αμμοχώστου έγινε περίπου συνώνυμη με την καταστροφή του περιβάλλοντος. Γι' αυτό και επείγει να σώσουμε ό,τι είναι δυνατό να σωθεί. Αλλιώς με ένα κατεστραμμένο περιβάλλον, με τη νεκρή φύση του τσιμέντου να κυριαρχεί παντού, καταστρέφουμε την πατρίδα μας και δεν είναι δυνατό να αναμένουμε ούτε και την τουριστική ανάπτυξη στο μέλλον. 'Αρα χρειάζεται να νοιαστούμε περισσότερο για την προστασία του περιβάλλοντος όλοι μας. Η ιδιωτική πρωτοβουλία, η κυβέρνηση, οι υπηρεσίες, η Βουλή, οι πολίτες.

Το Νοσοκομείο Παραλιμνίου έχει βελτιωθεί κάπως, αλλά ακόμη απέχει πάρα πολύ από του να είναι μια μονάδα επαρκής για τις ανάγκες του ντόπιου, αλλά και του τουριστικού πληθυσμού. Χρειάζεται να δοθεί περισσότερη σημασία σ' αυτό το νευραλγικό για την περιοχή ίδρυμα.

'Ένα έργο μεγάλης σημασίας του οποίου η κατασκευή επείγει είναι το διυλιστήριο Τερσεφάνου που θα λύσει το πρόβλημα της προμήθειας πόσιμου νερού στην ελεύθερη Αμμόχωστο, ιδίως με το σημερινό μεγάλο υδατικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε.

Αρκετά έργα εξάλλου χρειάζεται να γίνουν στις κοινότητες της περιοχής: Τη Σωτήρα, το Αυγόρου, το Φρέναρος, το Δάσος 'Αχνας, τη Δερύνεια, το Λιοπέτρι, την Αγία Νάπα, τις Βρυσούλλες. Δεν προχωρώ σε λεπτομέρειες· δεν είναι του παρόντος. Ιδιαίτερα πρέπει να προσεχθούν εκείνες οι κοινότητες που δεν ευνοήθηκαν από την τουριστική ανάπτυξη. Εκεί δε όπου θα αρχίσει τώρα η τουριστική ανάπτυξη, πρέπει να επισπευσθούν έργα υποδομής, όπως είναι στη Σωτήρα ο δρόμος-άξονας στην παραλιακή περιοχή και ο δρόμος Σωτήρας-Αγίας Θέκλας. Είναι προφανές ότι η ελεύθερη Αμμόχωστος χρειάζεται περισσότερο κρατικό ενδιαφέρον και στοργή που ποτέ μέχρι σήμερα δεν είχε.

Τα προσφυγικά προβλήματα: 'Έγινε και γίνεται σημαντικό έργο στην κατεύθυνση της επίλυσης των προσφυγικών προβλημάτων. Το αναγνωρίζουμε και το εκτιμούμε. Ο μηδενισμός και η άρνηση δεν ωφελούν και δε μας χαρακτηρίζουν. Ωστόσο υπάρχουν ακόμη πολλά προβλήματα άλυτα που δυσκολεύουν ή και εξαθλιώνουν τη ζωή των προσφύγων. Αναφέρομαι μόνο σε μερικά από τα πιο βασικά. Τα κριτήρια για τη συμπερίληψη στα διάφορα κυβερνητικά προγράμματα για στέγαση εξακολουθούν να είναι αρκετά αυστηρά και σίγουρα δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά κοινωνικοοικονομικά δεδομένα. Χρειάζονται διεύρυνση οπωσδήποτε. Επίσης η συνεχιζόμενη διάκριση σε βάρος των προσφύγων που η σύζυγός τους δεν είναι πρόσφυγας πρέπει κάποτε να τερματιστεί. Η προσφυγική ιδιότητα και η οξύτητα των προβλημάτων δεν είναι δυνατό να διαφοροποιείται ανάλογα με το φύλο! Ακόμη τα παρεχόμενα ποσά για τα διάφορα προγράμματα στέγασης δε θεωρούνται καθόλου ικανοποιητικά υπό τις σημερινές συνθήκες.

'Έχει ήδη αρχίσει επιτέλους η διαδικασία αναδόμησης των άθλιων κυβερνητικών οικισμών Τσιακκιλλερής και Κόκκινων στη Λάρνακα. Το συνολικό κόστος υπολογίζεται γύρω στα £25 εκ. με σημερινές τιμές. Ανάλογα όμως με τον προγραμματισμό και τα ποσά που διατίθενται κάθε χρόνο -φέτος προβλέπονται £4.5 εκ.- θα χρειαστούμε τουλάχιστον πέντε χρόνια, αν δεν υπάρξει καμιά

καθυστέρηση, για την αποπεράτωση του έργου. Είναι προφανές ότι χρειάζεται να διατεθούν μεγαλύτερα ποσά ετησίως για την επιτάχυνση του έργου. Είναι ντροπή για την κοινωνία μας να συνεχίσουν ακόμη για χρόνια να κατοικούν άνθρωποι σ' αυτά τα θλιβερά υποστατικά που κατασκευάστηκαν πριν 15 χρόνια με £700 η κατοικία και σήμερα είναι απολύτως ανθυγιεινά και περίπου ετοιμόρροπα. Πολλές τουρκοκυπριακές κατοικίες στις οποίες στεγάζονται πρόσφυγες χρειάζονται ριζικές επιδιορθώσεις, για να φτάσουν στα επίπεδα μιας ανεκτής ανθρώπινης κατοικίας. Οι επιφανειακές μικροεπισκευές δε λύνουν κανένα πρόβλημα. Διαιωνίζουν τα προβλήματα.

Για την κατανομή των τουρκοκυπριακών κληρών είναι μόνιμα τα παράπονα και οι διαμαρτυρίες των προσφύγων. Αδικία στην κατανομή και ανισότητα που φτάνει στα όρια του παραλογισμού. Πρόσφυγες κατ' επάγγελμα γεωργοί δεν έχουν κλήρο στο χώρο όπου διαμένουν, ενώ μεγάλες εκτάσεις στον ίδιο χώρο είναι παραχωρημένες σε πρόσφυγες που δεν κατοικούν στην ίδια περιοχή και δεν ασκούν το επάγγελμα του γεωργού. Ελπίζουμε ότι με την ψήφιση του νόμου για τον κηδεμόνα των τουρκοκυπριακών περιουσιών θα αρχίσει να βελτιώνεται αυτή η κατάσταση.

Η μεσαία τάξη των προσφύγων εξακολουθεί να μένει έξω από κάθε κρατική φροντίδα και μέριμνα τόσο πολύ που είναι αμφίβολο αν μπορούμε πια να μιλούμε για μεσαία τάξη ανάμεσα στους πρόσφυγες. Χαρακτηριστικά αναφέρω τους κρατικούς, τους ημικρατικούς υπαλλήλους και τους εκπαιδευτικούς, που αποτελούν ένα τμήμα της μεσαίας τάξης των προσφύγων και εξακολουθούν να μην περιλαμβάνονται ούτε στα στεγαστικά προγράμματα ούτε σε οποιαδήποτε άλλα σχέδια αρωγής των εκτοπισθέντων, ωσάν αυτοί να μην είναι πρόσφυγες, ωσάν να μην έχασαν τα πάντα.

Ο Φορέας για την Ίση Κατανομή Βαρών παραμένει ένα φάντασμα, χωρίς περιεχόμενο, χωρίς ουσιαστική δραστηριότητα, χωρίς συμβολή στη σμίκρυνση των χασμάτων, στην άρση της κοινωνικής αδικίας σε βάρος των προσφύγων, χωρίς δηλαδή να δικαιολογεί ούτε καν το ίδιο του το όνομα.

Αυτά όλα τα προβλήματα τα αναφέρουμε, κύριε Πρόεδρε, με τη βασική παρατήρηση ότι οριστική και τελική λύση των προσφυγικών προβλημάτων αποτελεί μόνο η επιστροφή όλων στα σπίτια, τις περιουσίες και τις ρίζες μας. Έτσι σε κάθε περίπτωση που μιλάμε για προσφυγικά προβλήματα, πρέπει να τονίζουμε πως κανένας συνοικισμός και κανένα τουρκοχώρι δε θα ξεγράψει ποτέ τον Απόστολο Ανδρέα, το Ριζοκάρπασο, τη Γιαλούσα, την Αμμόχωστο, το Λευκόνοικο, τη Λύση, τη Μόρφου, τη Λάπηθο. Και πως η Κερύνεια θα αποτελεί πάντα το μόνιμο όραμα και τον προσανατολισμό μας.

Κύριε Πρόεδρε, οι εγκλωβισμένοι παραμένουν για το κράτος μας και την κοινωνία μας μια περιθωριακή περίπτωση. Στο επίπεδο της φροντίδας και της κοινωνικής αλληλεγγύης υστερούμε σε αξιολύπητο βαθμό. Αυτή η κοινωνία της υπερκατανάλωσης και του πλουτισμού όφειλε να ενδιαφερθεί περισσότερο για τα προβλήματα των εγκλωβισμένων Ελλήνων της Καρπασίας, όσο και των Μαρωνιτών. Ακόμη χρειάζομασταν περισσότερη στοργή για τα παιδιά των εγκλωβισμένων που μένουν στις ελεύθερες περιοχές, για να φοιτούν στα σχολεία της μέσης εκπαίδευσης. Είναι χαρακτηριστική -και αναφέρω μόνο μια περίπτωση- εκείνη των £25,000 που οφείλονται στους καπνοπαραγωγούς της Καρπασίας από τον Αύγουστο του 1974, όταν παρέδωσαν τα καπνά τους. Έλαβαν πολλές υποσχέσεις, αλλά δεν έλαβαν λύση του προβλήματός τους. Και όλοι τους είτε ήταν είτε εξακολουθούν να παραμένουν εγκλωβισμένοι. Και μιλάμε για ένα υπερβολικά χαμηλό ποσό.

Όμως, πέρα από την ανθρωπιστική πλευρά, η υπόθεση των εγκλωβισμένων συνιστά ένα μέγα πολιτικό έγκλημα, ένα εθνικό έγκλημα σε βάρος του ελληνισμού της Κύπρου. Μέσα στις συνθήκες της κατοχής, της καταπίεσης και της τρομοκρατίας οι 20,000 Έλληνες της Καρπασίας εκδιώχθηκαν και απομένον σήμερα μόνο 593 κατά κανόνα ηλικιωμένοι ηρωικοί Καρπασίτες, φθίνοντες αριθμητικά, αλλά ριζωμένοι στη γη τους, να μας στέλνουν με την πράξη της ζωής τους το μήνυμα του χρέους για απελευθέρωση των κατεχομένων. Ένα μήνυμα που δε φαίνεται να φθάνει σε μια κοινωνία πολύ απασχολημένη με τις αξίες της κατανάλωσης και λαχανιασμένη από το κυνηγητό του κέρδους. Πόσοι από μας άραγε έτυχε να βρεθούμε μια Παρασκευή στον Ερυθμό Σταυρό, να ζήσουμε για λίγο την ανείπωτη ανθρώπινη δυστυχία και τον έσχατο εθνικό εξευτελισμό που μεταφέρουν στα πρόσωπα και τις αποσκευές τους οι εγκλωβισμένοι της Καρπασίας; Δεν είναι μήπως καιρός να καταγγείλουμε διεθνώς το συνεχιζόμενο έγκλημα του αφανισμού του ελληνισμού της Καρπασίας; Ή μήπως θα μείνει και αυτό, όπως και ο εποικισμός, υπόθεση διακριτικών επαφών και αθόρυβης διπλωματίας; Υπόθεση δηλαδή ξεπερασμένων αντιλήψεων και χρεοκοπημένων χειρισμών.

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με την άμυνα θα ήθελα να κάνω μια-δυο παρατηρήσεις, γιατί το θέμα έχει τη δική του ιστορία. Από το 1974, αμέσως μετά την εισβολή και την κατοχή, και για αρκετά χρόνια κάποιοι μίλαγαν μόνοι τους για την ανάγκη αμυντικής θωράκισης και λαϊκής πολιτοφυλακής. Και αυτοί οι κάποιοι, θυμάστε όλοι, αντιμετώπισαν τη συκοφαντία και τη διαστρέβλωση. Ήμασταν οι «εξτρεμιστές» και οι «τυχοδιώκτες». Σήμερα γίνονται και τα δύο, και η άμυνα και η λαϊκή πολιτοφυλακή, ως η επίσημη κρατική πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας, με τη συμφωνία όλων σε όλα τα επίπεδα, Εθνικό Συμβούλιο, κυβέρνηση, Βουλή. Τι συνέβηκε; Μήπως έγιναν όλοι «εξτρεμιστές», ύστερα από 12, 15 χρόνια, ή μήπως άδικα κατηγορούσαν και λανθασμένα καθυστέρησαν για τόσα χρόνια την αμυντική προσπάθεια του κυπριακού ελληνισμού; Είναι ωστόσο πολύ σημαντικό, και εμείς το χαιρετίζουμε, ότι προχωρούμε επιτέλους όλοι ομόφωνα στη σωστή κατεύθυνση. Όμως πολύ πρόσφατα, πολύ τελευταία, αυτές τις μέρες, ακούγονται κάποιες φωνές από ορισμένους της οικονομικής ολιγαρχίας -και δυστυχώς όχι μόνο από αυτούς- που μας λένε ότι είναι υπερβολικές οι δαπάνες για την άμυνα της πατρίδας μας και ανησυχούν τάχα για την αντοχή της οικονομίας και υποβάλλουν τον περιορισμό των αμυντικών δαπανών και δεν ξέρουμε τι άλλο ακόμη.

Η πατρίδα μας η μισή είναι κατεχόμενη και η υπόλοιπη βρίσκεται υπό την απειλή της ολικής κατάληψης. Και αντί να ανησυχούμε για τη μελλοντική επιβίωση αυτού του λαού σ' αυτή τη γη, απέναντι στον τούρκικο επεκτατισμό, ανησυχούν κάποιοι, κάποιοι δικοί μας, για τις αμυντικές μας δαπάνες και τις οικονομικές τους επιπτώσεις. Δαπάνες που ανέρχονται μόλις και μόνο στο 4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ποσοστό πολύ χαμηλό και πάντως πολύ χαμηλότερο από πολλές χώρες που δεν αντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα κατοχής. Αλλά γιατί δεν ανησυχούν για την υπερκατανάλωση, την πολυτέλεια, τον προκλητικό πλούτο, τη φοροδιαφυγή, τη λαθραία εξαγωγή συναλλάγματος, που μαστίζουν την οικονομία και διαβρώνουν την κοινωνία μας και ανησυχούν μόνο για τις αμυντικές μας δαπάνες; Αν αυτό δεν είναι ένα θλιβερό φαινόμενο παρακαμής, τότε διερωτώμαστε τι άλλο μπορεί να είναι. Η υπόθεση της άμυνας δεν αφορά μόνο την κυβέρνηση και τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς. Αφορά όλους μας, τον κάθε πολίτη αυτού του τόπου, γιατί πρέπει, πέρα από τα εξοπλιστικά προγράμματα, να αγκαλιάσουμε την αμυντική προσπάθεια, να τη στηρίξουμε με την

ψυχή μας ως την πιο ξεκάθαρη έκφραση της αποφασιστικότητας για επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού, αλλά και της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι γι' αυτό που χρειάζεται η απαραίτητη ψυχολογική υποδομή, το αγωνιστικό φρόνημα. Για να μη φτάσουμε στο μηδενισμό και την υποταγή. Για να μη συλλαβίσουμε και εμείς σε κάποια οριακή στιγμή το δικό μας ανιστόρητο «ρουκουίς». Τελικά, κύριε Πρόεδρε, κανένας δεν μπορεί να σώσει ένα λαό που δε θέλει να σωθεί. Αλλά πιστεύω ότι εμείς θέλουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Δ. Ηλιάδη ο Πρόεδρος αποχώρησε από την αίθουσα της Βουλής και τη θέση του κατέλαβε ο κ. Γ. Λαδάς).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύω πως εκφράζω το κοινό όλων αίσθημα πως θα ήμασταν αναντίλεκτα όλοι ευτυχείς, αν δε βρισκόμασταν μπροστά στο καθήκον να κάμνουμε αναφορά σε πρόσφυγες ή προσφυγική πολιτική. Αν δηλαδή, κύριοι συνάδελφοι, δεν εγεννάτο ποτέ ή έστω δεν υπήρχε σήμερα το πρόβλημα. Βρισκόμαστε όμως μπροστά σε μια τραγική πραγματικότητα που, όσο και αν είναι ξένη προς τη δική μας θέληση, δεν μπορεί και δεν επιτρέπεται παρά να αποτελεί την ύψιστη προτεραιότητα και για την οριστική λύση του εθνικού μας προβλήματος -του κυπριακού προβλήματος- αλλά και ως προς τη συγκεκριμένη πολιτική που επιβάλλεται να ακολουθηθεί μέχρι την τελική δικαίωση.

Θεωρώ πως η επανάληψη θέσεων πάνω σε θέματα εθνικής πολιτικής όχι μόνο δεν είναι περιττή, μα είναι και επιβαλλόμενη. Γιατί, ενώ δεν επιτρέπει την αμφιταλάντευση και παρερμηνεία στο εσωτερικό, την ίδια ώρα δίδει προς κάθε κατεύθυνση -και ιδιαίτερα σε όσους κόπτονται για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εφαρμογή των αρχών και αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών- το μήνυμα πως δεν είναι ούτε νοητή ούτε αποδεκτή οποιαδήποτε λύση που δε θα διασφαλίζει το δικαίωμα επιστροφής σε όλους ανεξαιρέτα τους πρόσφυγες στις πατρογονικές τους εστίες. Το μήνυμα ακόμα πως δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού και συνεπώς αποδεκτή θα είναι η λύση που, πέρα από την ενότητα του κράτους, θα διασφαλίζει σ' ολόκληρο τον κυπριακό λαό χωρίς διακρίσεις τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και θα τον απαλλάσσει από όποια στρατεύματα κατοχής και τους εποίκους. Και αναφέρομαι, κύριοι συνάδελφοι, σε μήνυμα που όχι μόνο πρέπει να δοθεί, αλλά και σοβαρά να ληφθεί υπόψη από όσους, τούτη ιδιαίτερα την περίοδο, κινούνται για να διαμορφώσουν συνθήκες επανέναρξης του διαλόγου. Πρέπει και επιβάλλεται να αντιληφθούν και ο Γενικός Γραμματέας και οι όποιοι τρίτοι πως, πέρα από τον επεκτατισμό της 'Αγκυρας, πέρα από την αδιαλλαξία του Ντενκτάς, πέρα από τα δικά τους συμφέροντα, υπάρχει ο Καταστατικός Χάρτης, υπάρχουν τα περί Κύπρου ψηφίσματα. Και είμαστε της γνώμης πως και οι ίδιοι αντιλαμβάνονται πως δεν υπάρχει βασική διαφορά όσον αφορά τις αρχές που διέπουν τα περί Κύπρου ψηφίσματα με εκείνα που αφορούν την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ. Υπάρχει ίσως μια διαφορά: Η διαφορά συμφερόντων. Αλλά με την πάροδο του χρόνου πρέπει να γίνει αντιληπτό προς τους τρίτους πως η διεθνής τάξη διαμορφώνεται πολύ διαφορετικά από ό,τι στο παρελθόν. Και πιστεύουμε πως δημιουργούνται σήμερα με την αναβάθμιση και

του ρόλου των Ηνωμένων Εθνών οι συνθήκες, ώστε να υπάρχουν ελπίδες για όσους υποφέρουν από τοπικά ή περιφερειακά προβλήματα να δουν, με βάση τις αρχές τις παγκόσμιες και οικουμενικές, λύση και των δικών τους προβλημάτων.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική του δικού μας κόμματος πάνω στο εθνικό έχει ήδη εκτεθεί. Εκείνο που ήθελα να υπερτονίσω ήταν την ιδιαίτερη μέριμνα, την ιδιαίτερη πολιτική, τις ιδιαίτερες θέσεις για ξεκαθάρισμα μια για πάντα της θέσης όσον αφορά το δικαίωμα επιστροφής και τις τρεις βασικές ελευθερίες των προσφύγων. Θα ήθελα στη συνέχεια να κάμω πιο συγκεκριμένη την πολιτική που επιβάλλεται να ακολουθήσουμε, είτε ως κράτος είτε ως Βουλή, ώστε, μέχρι -όπως είπα προηγουμένα- την τελική δικαίωση, να δοθεί ότι επιβάλλεται να δοθεί, ώστε να υπάρξει η απαραίτητη αντοχή στον αγώνα που διεξάγουμε και να ληφθεί μέριμνα και πρόνοια για όλες τις τάξεις των προσφύγων από τους μικρομεσαίους, αν θέλετε, και κάτω, ούτως ώστε να μην υπάρχουν οι αδικίες που παρατηρούνται σήμερα.

Έχει ψηφιστεί πέρσι ο νόμος που προνοεί για σύσταση του Φορέα Έισης Κατανομής Βαρών. Υπάρχει πρόνοια και κεφάλαιο στον προϋπολογισμό ή μάλλον, αν θέλετε, κεφάλαιο χωρίς κεφάλαια στον κρατικό προϋπολογισμό. Και πρέπει όλους εμάς να μας προβληματίσει αν εννοούμε αυτό που έχουμε με νομοθεσία θεσπίσει ή αν θα αφήσουμε το κράτος απλώς να αναφέρεται σε κεφάλαια χωρίς όμως συγκεκριμένα κονδύλια. Η δική μας εισήγηση και πρόταση είναι πως πρέπει η κυβέρνηση να καταθέσει άμεσα συμπληρωματικό προϋπολογισμό, ώστε να υπάρξει και η υλική μέριμνα για τη λειτουργία του Φορέα Έισης Κατανομής Βαρών. Ακόμα -και πιστεύω θα υπάρξει σύγκλιση απόψεων από όλες τις πλευρές- επιβάλλεται να θεσμοθετηθούν ή να νομοθετηθούν, αν θέλετε, αυξημένες εκπτώσεις του φορολογικού εισοδήματος ή κάποιες αυξημένες ελαφρύνσεις για τους πρόσφυγες. Και μπορεί εδώ να γίνει διάλογος και με την κυβέρνηση και με τις προσφυγικές οργανώσεις ιδιαίτερα ως προς τις δυνατότητες του κράτους, ώστε μέχρι κάποιου κερδαινόμενου ποσού να υπάρχει ελάφρυνση, όσον αφορά τους πρόσφυγες, των φορολογικών επιβαρύνσεων. Ακόμα, και πιστεύω πως θα υπάρξει σύγκλιση απόψεων μέσα στη Βουλή, γίνεται από δικής μας πλευράς εισήγηση -και υπάρχει σχετική πρόταση νόμου- για απαλλαγή από τα μεταβιβαστικά τέλη όσων προσφύγων αποκτούν κατοικία που δεν ξεπερνά το ύψος των £75,000 ή κάποιων εν πάση περιπτώσει χιλιάδων λιρών που μπορεί οι πλευρές της Βουλής να συμφωνήσουν, ούτως ώστε να δοθούν κάποιες και πάλι ελαφρύνσεις. Επιβάλλεται η αναθεώρηση των κριτηρίων όσον αφορά την παροχή βοηθημάτων στους πρόσφυγες για ανέγερση κατοικίας. Δεν είναι δυνατό να θεωρείται πως έχει ανάγκη ένας του εισοδήματος των £6,000 ετησίως, αλλά δεν έχει ανάγκη εκείνος ο οποίος παίρνει £6,500 ή £7,000. Αν έτσι είχαν τα πράγματα, τότε η εισήγηση θα ήταν να καταβάλλεται απλώς το ποσό των £500 ή των £1,000. Και θα ήταν πολύ πιο ανώδυνο για το κράτος και για τον κρατικό προϋπολογισμό το ποσό της διαφοράς των £500 ή των £1,000 στους εισοδηματίες, αντί της καταβολής των £6,000, της βοήθειας που σήμερα δικαιούνται. Η δική μας πρόταση είναι πως επιβάλλεται αναθεώρηση των κριτηρίων. Πρέπει να εγχύσουμε πραγματικά στις ανάγκες που σήμερα δημιουργούνται για την ανέγερση μιας κατοικίας είτε για ιδιοκατοίκηση είτε για τη στέγαση των παιδιών του πρόσφυγα.

Υπάρχει ακόμα η ανάγκη, μέσα στα πλαίσια λειτουργίας του φορέα, της μελέτης των τρόπων για φερεγγυότητα των προσφύγων που έχουν χάσει τις περιουσίες τους ή που παραμένουν στα κατεχόμενα. Επιβάλλεται επιτέλους να

δοθεί μια λύση σ' αυτή την παρατεταμένη αγωνία, τις υποσχέσεις και -αν θέλετε- την οικονομική τραγωδία που περνούν κάποιοι συνάνθρωποί μας που θέλουν να δραστηριοποιηθούν, που νιώθουν πως είχαν τις δυνατότητες, αλλά τις στερούνται εξαιτίας της εισβολής και κατοχής. Επιβάλλεται ακόμα, και είναι τούτο μια επιτακτική ανάγκη, όποια κριτήρια υπάρχουν επιτέλους να γίνουν γνωστά. Σήμερα φυλάττονται με θρησκευτική ευλάβεια στο Υπουργείο Εσωτερικών και κανένας από τους πρόσφυγες δεν ξέρει ποια είναι τα δικαιώματά του και με ποιο τρόπο θα πρέπει να αποταθεί για να τα διεκδικήσει. Υπάρχει ακόμα η ελαστικότητα στα κριτήρια, ανάλογα με το ποιους θέλει ή ποιους δεν επιθυμεί να ικανοποιήσει το Υπουργείο Εσωτερικών και οι αρμόδιοι υπάλληλοι. Είναι απαράδεκτο η Βουλή να αγνοεί ποια επιτέλους κριτήρια, πέραν των τυποποιημένων, εφαρμόζονται -γιατί υπάρχει μεγάλη ελαστικότητα, κύριοι συνάδελφοι, στην εφαρμογή των κριτηρίων- ώστε να υπάρξει δικαιοσύνη μεταξύ των προσφύγων και ισότητα στην αντιμετώπιση των προσφυγικών προβλημάτων.

Απαιτείται ακόμα να θεσμοθετηθεί επιτέλους και να τροποποιηθεί η σχετική νομοθεσία που αφορά τη λειτουργία της περιβόητης ΠΕΠ. Βρισκόμαστε πιστεύω στο τέλος και επιβάλλεται το ταχύτερο να ψηφιστεί ο νόμος, ώστε να υπάρξει αναλογική επιτέλους εκπροσώπηση των προσφύγων σ' αυτό το Σώμα που παίρνει αποφάσεις, που δίνει σπίτια, που παραχωρεί κλήρους, όπως επίσης επιβάλλεται και η απόφαση από όλους μας για την τελική ρύθμιση του νόμου που αφορά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Συμφωνώ απόλυτα με όσους έχουν επιφυλάξεις πως δεν είναι δυνατό να παραχωρείται απεριόριστη εξουσία στον Υπουργό Εσωτερικών να αποφασίζει πώς θα διαχειρίζεται από μόνος ή μετ' άλλων -υπαλλήλων εννοείται- τον τουρκοκυπριακό κλήρο. Εκείνο το οποίο απαιτείται -και πιστεύουμε ότι είναι το ορθότερο- είναι να υπάρχει διαχειριστική επιτροπή ανεξάρτητη από τον Υπουργό, ώστε να υπάρχει και η πιο αντικειμενική και η μακριά από κομματικές ή άλλες σκοπιμότητες διαχείριση και κατανομή του τουρκοκυπριακού κλήρου. Δε δεχόμαστε ο Υπουργός Εσωτερικών, που για δεκατέσσερα χρόνια παραμένει στο ίδιο Υπουργείο ή, αν θέλετε, από το 1974, τόσο παραμένει Υπουργός Εσωτερικών, να καταγγέλλει ότι δήθεν διαπράττονται σκάνδαλα στην κατανομή του κλήρου, την ώρα που ο ίδιος προϊστάται και την ώρα που ο ίδιος φέρει ευθύνη για τις υπηρεσίες που κατανέμουν τον κλήρο στους διάφορους, δικαιούχους ή μη. Διότι υπάρχουν και οι μη δικαιούχοι που κατέχουν τουρκοκυπριακές περιουσίες και τουρκοκυπριακό κλήρο. Συνεπώς επιβάλλεται -και πιστεύουμε πως καμιά από τις πλευρές της Βουλής δε διαφωνεί- ο επόμενος χρόνος να 'ναι χρόνος παραγωγικός για τη λύση πολλών από τα εκκρεμούντα προβλήματα, για την ελάφρυνση, όσο είναι δυνατό, των βαρών των προσφύγων, για τη δημιουργία συνθηκών ίσης κατανομής πράγματι των βαρών μεταξύ των όσων έχασαν και των όσων δεν έχασαν, αλλά πιθανό να έχουν ωφεληθεί -χωρίς φυσικότητα να το θέλουν- από την υπάρχουσα κατάσταση. Γιατί είτε το θέλουμε είτε όχι αυτή είναι η πραγματικότητα.

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, πως σε αδρές γραμμές έχω εκθέσει αυτά που πιστεύουμε πως θα πρέπει να αποτελέσουν την πολιτική του κράτους, αλλά, αν θέλετε, και την πολιτική όλων μας όσον αφορά τις εκκρεμότητες στα προσφυγικά μας προβλήματα. Είναι, πιστεύω, ευκαιρία κάθε φορά που συζητείται ο προϋπολογισμός να εκφράζονται οι θέσεις και οι απόψεις του κάθε κόμματος, η πολιτική του στο συγκεκριμένο θέμα. Και η δική μας πολιτική στο συγκεκριμένο θέμα, το προσφυγικό, είναι σε σύνοψη πως:

Πρώτο, δε θα δεχθούμε την οποιαδήποτε λύση και δε θα θεωρήσουμε πως

είναι λύση δίκαιη, βιώσιμη ή παραδεκτή η λύση που δε θα προβλέπει και δε θα διασφαλίζει το αναφαίρετο δικαίωμα του κάθε πρόσφυγα να επιστρέψει στις πατρογονικές του εστίες. Που δε θα διασφαλίζει τις τρεις βασικές ελευθερίες, όπως και κάθε ανθρώπινο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στον Καταστατικό Χάρτη και στα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. Ακόμα δική μας προσφυγική πολιτική είναι το 1991 να δοθεί λύση στα τόσα εκκρεμούντα προβλήματα των μικρομεσαίων, των μεσαίων, αλλά και όσων από τους πρόσφυγες ακόμα αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Παναγιώτου ή ο κ. Τουλούρας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στα δέκα λεπτά που μου έχουν παραχωρηθεί δε θα ασχοληθώ βεβαίως με το σύνολο του προϋπολογισμού ή με τη γενικότερη οικονομική ή δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης, αλλά θα περιορισθώ επιλεκτικά σε ορισμένα μόνο θέματα, λίγα θέματα, από διάφορους τομείς που απασχολούν και προβληματίζουν έντονα την κοινή γνώμη. Μερικά μάλιστα από αυτά έχουν εξελιχθεί ή τείνουν να εξελιχθούν σε χρόνιες ασθένειες και καρκινώματα της δημόσιας ζωής του τόπου.

Πριν όμως από τα συγκεκριμένα αυτά θέματα, θα πρέπει να αναφερθώ σε μια γενικότερη εκτίμηση που, αν είναι σωστή και βάσιμη, δίδει κλειδί και εξήγηση σε πολλά από τα σημερινά φαινόμενα και απαντά ιδιαίτερα το ερώτημα γιατί ορισμένα συμπτώματα, που απ' όλους κρίνονται νοσηρά και ανεπιθύμητα, τελικά δεν αντιμετωπίζονται και αντί να υποχωρούν συνεχώς εξελίσσονται σαν να μην υπάρχει θέληση ή μέθοδος θεραπείας. Η εκτίμηση και διαπίστωση είναι ότι στην Κύπρο σήμερα έχουμε κυβέρνηση που, ενώ εκλέγεται και υποστηρίζεται από τις χαμηλότερες εισοδηματικά τάξεις, στην πράξη προωθεί και εφαρμόζει πολιτική του μεγάλου κεφαλαίου. Ενώ δηλαδή ψηφίζει και υποστηρίζει ο οπαδός της αριστεράς, τελικά και σε τελευταία ανάλυση κυβερνά και επωφελείται ο οπαδός της δεξιάς.

Για το βάσιμο αυτής της διαπίστωσης θα μπορούσα άνετα να αναφέρω σειρά από παραδείγματα και περιπτώσεις προκλητικής ευνουχίας στο μεγάλο κεφάλαιο, ακόμα και στο ξένο κεφάλαιο. Για να μη θιγούν όμως, αντιιδεοντολογικά, πρόσωπα και ονόματα εκτός αυτού του Σώματος, θα περιορισθώ μόνο στην πασιδήλη τάση και προσπάθεια της κυβέρνησης, που καταγγέλλεται ακόμα και από δημόσιους λειτουργούς, για ιδιωτικοποίηση βασικών υπηρεσιών που παραδοσιακά προσφέρονται στον τόπο μας από το δημόσιο τομέα. Με άλλα λόγια και απλά η σημερινή διακυβέρνηση, για να ευνοήσει περισσότερο το μεγάλο και συγκεντρωμένο κεφάλαιο, διασαλεύει ακόμα και το σύστημα της μικτής οικονομίας που αποδεδειγμένα έσωσε και έβγαλε την Κύπρο από την οικονομική καταστροφή του '74 και σε λίγα μόνο χρόνια οδήγησε τον τόπο και το λαό μας σε ψηλά και ζηλευτά επίπεδα προόδου και ευημερίας.

Το παράδοξο αυτό φαινόμενο, άλλοι να ψηφίζουν και άλλων η πολιτική να εφαρμόζεται, δεν είναι θέμα που αφορά μόνο εκείνους που ψηφίζουν σε σχέση με εκείνους που κυβερνούν. Είναι θέμα που αφορά όλους και επηρεάζει το σύνολο του λαού. Είναι σύμπτωμα νοσηρό που βλάπτει και υποσκάπτει το ίδιο το πολίτευμα

και τη δημοκρατία στον τόπο μας, με πρώτη και σοβαρότερη επίπτωση την απουσία αποτελεσματικής αντιπολίτευσης, που κάτω από άλλες και υγιείς συνθήκες θα έθετε φραγμούς και θα επηρέαζε θετικά και αποφασιστικά πολλά από τα χρόνια προβλήματα που παραμένουν άλυτα και, αντί να περιορίζονται, διογκώνονται και διαιωνίζονται.

Η αριστερά δεν αντιπολιτεύεται, γιατί ψηφίζει και σύμφωνα με δική της θεωρία θεωρεί λάθος και πολιτικό μαζοχισμό να αντιπολιτεύεται την κυβέρνηση που η ίδια ανέδειξε. Η δεξιά του Συναγερμού δεν αντιπολιτεύεται, γιατί επωφελείται, αν όχι στο σύνολο, σε υπολογίσιμη και επίλεκτη μερίδα των οπαδών της και γιατί στο εθνικό θέμα εφαρμόζεται η δική της πολιτική, σύμφωνα με επανειλημμένες δηλώσεις της. Για τους υπόλοιπους και για τα μάτια του κόσμου ο Δημοκρατικός Συναγερμός στρέφει και εξαντλεί τα πυρά του ανώφελα και ανούσια εναντίον μεμονωμένων Υπουργών, πολλές φορές μάλιστα εντελώς αβάσιμα και αδικαιολόγητα.

Και σαν να μην ήταν αρκετά θολή, νοσηρή κι επιζήμια όλη αυτή η κατάσταση και οι δυο μαζί, ΑΚΕΛ και Συναγερμός, αγωνίζονται σε κάθε περίπτωση και με όλα τα μέσα να διαστρεβλώσουν, να αποδυναμώσουν και να εξουδετερώσουν την κριτική από το ΔΗΚΟ, με το φτωχό πάντα επιχείρημα ότι δήθεν το Δημοκρατικό Κόμμα αντιπολιτεύεται μόνο και μόνο από νοσταλγία της χαμένης εξουσίας.

Με αυτό το σκηνικό είναι φυσικό και αναπόφευκτο τα στραβά να παραμένουν στραβά, τα προβλήματα να παραμένουν προβλήματα, να διογκώνονται και να διαιωνίζονται και το αυτί της κυβέρνησης καθόλου να μην ιδρώνει με μόνο το Δημοκρατικό Κόμμα στην αντιπολίτευση.

Θα έλθω τώρα σε μερικά χρόνια προβλήματα, με πρώτο τη θέση των προσφύγων στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Λέγεται συχνά ότι σε ανώμαλες και έκρυθμες καταστάσεις και μέσα από αυτές άλλοι μεν οικονομικά καταστρέφονται, άλλοι δε αντίθετα κατορθώνουν ακόμα και να θησαυρίζουν. Χωρίς αμφιβολία αυτό συνέβηκε και στην Κύπρο. Από τη μια μέρα στην άλλη το 1/3 του πληθυσμού μας έχασε τα πάντα και ήρθε στην προσφυγιά με τα ρούχα που φορούσε. Την ίδια ώρα η αξία των περιουσιών που απέμειναν και ιδιαίτερα της γης άρχισε να ανεβαίνει με άλματα, με επακόλουθο να δημιουργηθούν δυο τάξεις στην Κύπρο, οι πρόσφυγες και οι μη πρόσφυγες. Εκείνοι που έχασαν τα πάντα και δεν είχαν καμιά περιουσία και εκείνοι που οικονομικά δεν έχασαν τίποτε και οι περιουσίες τους έπαιρναν υπεραξία. Και σαν να μην ήταν αρκετή αυτή η διαφορά για ό,τι κατάφεραν να αγοράσουν οι πρόσφυγες, ακόμα και για την αναπλήρωση της απαραίτητης οικοσκευής τους, έπρεπε να πληρώνουν δασμούς και μόλις κατάφεραν να εξασφαλίσουν κάποια εργασία και να έχουν ένα εισόδημα έπρεπε να πληρώνουν φόρο εισοδήματος. Από τους φόρους και τους δασμούς δημιουργούνταν ταμεία και από τα ταμεία γίνονταν έργα υποδομής που ωφελούσαν βασικά και κατά κύριο λόγο τις ελεύθερες περιουσίες. Με τον τρόπο αυτό το χάσμα μεταξύ προσφύγων και μη προσφύγων μεγάλωνε ακόμα περισσότερο, για να γίνει τελικά εντελώς αγεφύρωτο. Μερικοί κακόπιστοι, για να συσκοτίσουν τα πράγματα και για να θολώσουν την αλήθεια, βρίσκουν και αναφέρουν μεμονωμένες περιπτώσεις προσφύγων που κατάφεραν να ξαναδημιουργηθούν και ξεχνούν τις χιλιάδες των προσφύγων στους συνοικισμούς που η ζωή τους είναι μεροπούλι μεροφαί.

Οι προηγούμενες κυβερνήσεις μέσα από συνθήκες πραγματικά δύσκολες και κυριολεκτικά μέσα από τα χαλάσματα πάλεψαν και έκαμαν προοδευτικά ό,τι

μπορούσαν και ό,τι ήταν δυνατό για τη στέγαση, επαναδραστηριοποίηση και προσωρινή ανακούφιση των προσφύγων. Η σημερινή κυβέρνηση δυστυχώς, αντί να συνεχίσει την προσπάθεια, άφησε τα προσφυγικά προβλήματα εκεί που τα παρέλαβε. Αντί τώρα, που οι πρώτες και μεγάλες δυσκολίες έχουν περάσει και οι δυνατότητες είναι ασύγκριτα καλύτερες, να πάρει αποφασιστικά μέτρα και να μεταθέσει πόρους στην πλευρά των προσφύγων, ξέχασε ακόμα και τις συγκεκριμένες προεκλογικές της υποσχέσεις. Τρία χρόνια μετά κανένας τελικά δεν έμαθε πού βρίσκεται και τι πράγματι σημαίνει το περίφημο πιστοποιητικό ιδιοκατοίκησης που υποσχόταν στους πρόσφυγες ο ίδιος ο Πρόεδρος καθόλη την προεκλογική περίοδο.

Είναι πια φανερό ότι, ένεκα απροθυμίας της κυβέρνησης να πάρει τα κατάλληλα ή κάποια έστω μέτρα για τη βελτίωση της θέσης των προσφύγων και για τη μείωση του χάσματος που εξελίσσεται μέρα με τη μέρα σε επικίνδυνο κοινωνικό πρόβλημα και διαφορά, θα πρέπει η Βουλή και τα κόμματα να ενεργήσουν αποτελεσματικά και να πάρουν μέτρα δραστικά. Υπάρχουν τρόποι και μέθοδοι. Και σαν πρώτο μέτρο εισηγούμαι τον πειθαιναγκασμό της κυβέρνησης όλα τα κριτήρια για το ποιος δικαιούται και ποιος δε δικαιούται προσφυγική ταυτότητα, για το ποιος δικαιούται και ποιος δε δικαιούται στεγαστική ή άλλη βοήθεια και πόση, να κατατίθενται στη Βουλή και να ελέγχονται από τη Βουλή υπό τύπο κανονισμών, για να εξαλειφθούν οι αντινομίες και οι αδικίες και για να βελτιωθεί, όσο είναι δυνατό, η θέση των προσφύγων. Κάτι τέτοιο ζήτησε και πέτυχε η Βουλή για πολλά άλλα και ασήμαντα σχετικά θέματα, ακόμα και για τους κανονισμούς των αγροτικών δήμων, που ανέφερε ο συναδέλφος κ. Μουσιούττας. Γιατί λοιπόν να μη συμβαίνει το ίδιο σ' έναν τόσο σοβαρό, σημαντικό κι ευαίσθητο τομέα;

Το δεύτερο θέμα στο οποίο θα 'θελα σε συντομία να αναφερθώ είναι η μεγάλη διαφορά στους όρους εργοδότησης του κρατικού τομέα σε σύγκριση με εκείνους του ιδιωτικού τομέα. Η διαφορά είναι τεράστια και ολοφάνερη και αντί με το χρόνο να μειώνεται και να εξαλείφεται, αντίθετα μεγαθύνεται και διαιωνίζεται. Έχει φθάσει σε σημείο τέτοιο που όσοι σήμερα εργοδοτούνται στον ιδιωτικό τομέα θεωρούν προσωρινή μια τέτοια εργοδότηση, μέχρι να αποκατασταθούν στον κρατικό τομέα. Θα πρέπει κάποτε και από κάπου να αρχίσουμε. Χωρίς να θίγονται κεκτημένα και χωρίς να δημιουργούνται άλλα προβλήματα και αδικίες, θα πρέπει η διαφορά να αρχίσει να μειώνεται. Δεν είναι δυνατό ούτε κοινωνικά παραδεκτό το φαινόμενο αυτό να συνεχίζεται και κανένα μέτρο να μη λαμβάνεται, παρά τους προφανείς και τεράστιους κινδύνους που εγκυμονεί.

Σχετικό με το θέμα αυτό είναι και το αίνιγμα της ικανοποιητικής ή μη επάνδρωσης της κρατικής μηχανής. Από τη μια πολλά κυβερνητικά τμήματα παραπονούνται μόνιμα και έντονα για μειωμένη και ελλιπή επάνδρωση υπηρεσιών, με συνεπακόλουθη αδυναμία να ανταποκριθούν έγκαιρα και σωστά στα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους, με αποτέλεσμα το κοινό να ταλαιπωρείται και να ζημιώνεται. Από την άλλη κόμματα και οργανώσεις, ακόμα και η οργάνωση των δημόσιων υπαλλήλων, μιλούν συχνά για υπεράριθμο και αχρείαστο προσωπικό. Και το αίνιγμα παραμένει για το λαό: Τι πράγματι συμβαίνει; Ποιος έχει δίκαιο και ποιος έχει άδικο; Όποιος και να έχει δίκαιο, όποιος και να έχει άδικο, θα πρέπει επιτέλους η κατάσταση να μελετηθεί διεξοδικά και ειλικρινά και να ξεκαθαρίσει οριστικά για το καλό όλων. Για το συμφέρον της κοινωνίας, της οικονομίας, για το δημόσιο συμφέρον.

Το τελευταίο μου θέμα είναι μάλλον πολιτειακό. Είναι η φανερή τάση κι επίμονη προσπάθεια της κυβέρνησης και μερικών από τον περίγυρό της να αμαυρώσουν στα μάτια του λαού την εικόνα των κομμάτων, ακόμα και επαγγελματικών οργανώσεων, και να μειώσουν το ρόλο και την προσφορά τους στη δημόσια ζωή του τόπου. Με διάφορους ψιθύρους και υπαινιγμούς δε χάνουν ευκαιρία να πλήξουν τα κόμματα και να τους αποδώσουν κίνητρα δήθεν ψηφοθηρικά. Άσχετα όμως με τι νομίζουν και τι επιδιώκουν, χαρακτηριστικό της δημοκρατίας είναι ο πολυκομματισμός και η πολυφωνία. Εκεί που δεν ικανοποιούν τα κόμματα ή δεν εκφράζουν το λαϊκό αίσθημα και τη λαϊκή θέληση, ιδρύονται νέα. Αν λοιπόν επιθυμεί ο περίγυρος της κυβέρνησης να ιδρύσει το δικό του κόμμα, να το κάμει φανερά και με παρρησία. Αν πάλι είναι όλοι οπαδοί της θεωρίας του γύψου, να το ομολογήσουν και να το πουν καθαρά. Αλλά είναι εντελώς απαράδεκτο να υποσκάπτουν το πολίτευμα και τη δημοκρατία με ψιθύρους και συκοφαντίες. Και το φαιδρό και αστείο της υπόθεσης είναι ότι ο περίγυρος της σημερινής κυβέρνησης αποτελείται κατά το πλείστον από πρόσωπα και ονόματα που θήτευσαν και βολεύτηκαν κατά καιρούς όχι σ' ένα μόνο κόμμα, αλλά σε διάφορα πολιτικά κόμματα.

Σαν συμπέρασμα, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι όλοι, κυβέρνηση, κόμματα, Βουλή, ακόμα και ο προεδρικός περίγυρος, θα πρέπει να κάμνουν σωστά το καθήκον τους και να τιμούν το ρόλο που τους έδωσε και τους ανέθεσε ο κυρίαρχος λαός, για να διαφυλάξουμε αυτό το κράτος και να κρατήσουμε δυνατό το λαό μας μέχρι τη δικαίωση και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων ολόκληρου του λαού μας σε ολόκληρη την Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής πρέπει να είναι ο κ. Χριστοφίδης, διότι ο επόμενος είναι ο κ. Παναγιώτου που ανήκει στο ίδιο κόμμα με τον κ. Τουλούρα. Λοιπόν, αν δε θέλετε να μιλήσετε, κύριε Χριστοφίδη, και θέλετε να δώσετε τη θέση σας στον κ. Παναγιώτου, ουδεμία ένσταση έχω.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σέβομαι την έκκληση που έγινε να επιταχύνουμε τη συμπλήρωση των συζητήσεων πάνω στο θέμα του προϋπολογισμού και επιφυλάσσομαι να μιλήσω πάνω σε άλλο θέμα απόψε.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ο τελευταίος για καλότυχος για κακότυχος. Με την κατανόηση και την ανοχή σας, αφού θα είμαι αντιπολιτευτικός. Μόνο που το πήραμε συνέχεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Ολοκληρώνουμε σήμερα τη συζήτηση των προϋπολογισμών.

Πέρα από τις πάγιες δαπάνες του κράτους, μέσα από τους προϋπολογισμούς εκφράζεται βασικά και αποκαλύπτεται η κυβερνητική οικονομική και κοινωνική πολιτική, οι τάσεις και η φιλοσοφία τους. Όπως είναι δε καθιερωμένο, κατά τη συζήτησή τους τίθεται υπό ανασκόπηση το όλο έργο και η δραστηριότητα της κυβέρνησης σε όλες τις πτυχές του δημόσιου τομέα, η όλη πολιτεία και συμπεριφορά της.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα καταθέσω κι εγώ με τη σειρά μου μερικές γενικές παρατηρήσεις και διαπιστώσεις. Και θα ξεκινήσω πρώτα από την ομιλία του κ. Υπουργού.

Όλοι οι Υπουργοί Οικονομικών των προηγούμενων κυβερνήσεων τόνιζαν με έμφαση στις ομιλίες τους τις τραγικές συνέπειες της τούρκικης εισβολής και της συνεχιζόμενης παράνομης κατοχής του 37% των εδαφών μας, που αντιπροσώπευαν το 70% του παραγωγικού μας πλούτου τον οποίο εκμεταλλεύονται παράνομα, και την ύπαρξη 200 χιλιάδων προσφύγων μέσα στην ίδια τους την πατρίδα. Μάλιστα διακήρυτταν ότι μόνο με την προοπτική του ενιαίου οικονομικού προγραμματισμού για ολόκληρη την Κύπρο, στα πλαίσια λύσης μιας ενωμένης Κύπρου και του λαού της, είναι δυνατό ολόκληρος ο λαός να απολαύσει τα αγαθά της προόδου και της ευημερίας και πως μόνο με την επιστροφή όλων των προσφύγων στις πατρογονικές τους εστίες θα τερματιστεί αυτό το δράμα και το δυσβάστακτο οικονομικό και κοινωνικό του κόστος.

Τούτο γιατί η κατάθεση των προϋπολογισμών και η ομιλία του Υπουργού που τους συνοδεύει αποτελούν την πιο σημαντική πολιτειακή πράξη και είναι τα πιο επίσημα έγγραφα που κατατίθενται από την κυβέρνηση κάθε χρόνο στη Βουλή και επιβάλλεται να αποτυπώνουν αυτή την πραγματικότητα και αυτές τις θέσεις.

Δυστυχώς, όπως διαπιστώνουμε, ο κ. Υπουργός δεν αναφέρεται σε αυτά τα θέματα, τα οποία κυριολεκτικά εξαφανίζονται από την ομιλία του. Δεν ξέρω ειλικρινά κατά πόσο τούτο οφείλεται σε παράλειψη, ουσιώδη όμως και απαράδεκτη, ή κατά πόσο αντανακλά τη νοοτροπία της σημερινής κυβέρνησης να τα παραμερίζει και αποσιωπά σε κάθε ευκαιρία, στα πλαίσια της νέας τακτικής του εξευμενισμού, επειδή σε κάποιους δεν αρέσουν ή κάποιους ενοχλούν και δεν πρέπει να τους τα υπενθυμίζουμε. Ούτε κατά πόσο παραγνωρίζονται, για να αποφεύγουν να παίρνουν θέσεις πάνω σε τόσο σημαντικά θέματα, που σχετίζονται οπωσδήποτε με τους προϋπολογισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού αφορούν τις οικονομικές και κοινωνικές προεκτάσεις της κατοχής, πέρα από τις εθνικές και πολιτικές. Εκτός εάν τελικά πιστέψουμε ότι, μέσα από την ανησυχητική πορεία στην οποία μας έχουν δρομολογήσει, το κάνουν σκόπιμα, για να τα ξεχάσουμε κι εμείς και να τα συνηθίσουμε.

Μέχρι τώρα εκείνο που συνηθίζετο να λέγεται είναι ότι μια σταθερή οικονομία αποτελεί το αναγκαίο υπόβαθρο του αγώνα μας για δικαίωση ή έστω για επιδίωξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης. Η ομιλία όμως του κ. Υπουργού καταλήγει στο ακόλουθο απόσπασμα: «Μια υγιής οικονομία αποτελεί και το αναγκαίο υπόβαθρο για την επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος». Έτσι, διαγράφοντας τη λέξη «αγώνα» για επιδίωξη λύσης, στην οποία φαίνεται κάποιοι νιώθουν αλλεργία, καταλήγουμε στην περίεργη παραδοξολογία η οικονομία από υπόβαθρο αγώνα να μετατρέπεται σε υπόβαθρο επίτευξης λύσης, όπως μας λέει ο κ. Υπουργός. Εκτός εάν θέλουν να πιστέψουμε ότι για πρώτη φορά, όπως συνηθίζουν για όλα να μας λεν, βρισκόμαστε μπροστά σε νέο δόγμα «ευφάνταστης» και πάλι πολιτικής ότι με την οικονομία θα πετύχουμε λύση ή ότι η οικονομία θα είναι το υπόβαθρο της δίκαιης δήθεν λύσης.

Όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις και οι επί των Οικονομικών Υπουργοί μας τόνιζαν ξεκάθαρα το στίγμα της οικονομικής πολιτικής που εφαρμόζαν. Και αυτό ήταν το μικτό σύστημα οικονομίας, το οποίο με τόση επιτυχία εφαρμόστηκε στην Κύπρο, για να δημιουργήσει το οικονομικό και κοινωνικό θαύμα που όλοι παραδέχονται, με το ζηλευτό βιοτικό επίπεδο για ολόκληρο το λαό και το πιο σταθερό θεμέλιο πάνω στο οποίο βασίζεται η οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου. Και αυτό το οικονομικό στίγμα διευτυπώνετο ξεκάθαρα σε κάθε ομιλία των Υπουργών Οικονομικών κατά την κατάθεση των προϋπολογισμών στη Βουλή.

Ο σημερινός Πρόεδρος και η κυβέρνησή του αποφεύγουν μέχρι τώρα επίμονα, όπως ο διάολος το λιβάνι, να μας καθορίσουν το οικονομικό στίγμα της πολιτικής τους. Το ίδιο ακριβώς πράττει με συνέπεια και πολλή επιμέλεια και ο κ. Υπουργός με την ομιλία του στη Βουλή.

Υπάρχει όμως η εξήγηση. Και ο λόγος είναι το ότι δυστυχώς προωθείται καθημερινά, συγκεκαλυμμένα, αλλά σταθερά, η αποστασιοποίηση από το μικτό κοινωνικοοικονομικό μας σύστημα, με κεντρικό φορέα τον ίδιο τον Πρόεδρο και κάποιους Υπουργούς, όπως και τα στενά κεφαλαιοκρατικά κυκλώματα που τον περιβάλλουν. Τούτο έχει την πηγή του στην κεφαλαιοκρατική αντίληψη και νοοτροπία του σημερινού Προέδρου, ορισμένων μελών της κυβέρνησης και κάποιων ευνοιοκρατικών οικονομικών κυκλωμάτων που περιστοιχίζουν την εξουσία, προωθώντας συνέχεια την ολιγαρχία, με στόχο την άλωση και μονοπώληση της οικονομικής ζωής και δραστηριότητας του τόπου. Και η χειρότερη μορφή αυτής της πορείας, πέρα από όλα τα άλλα, είναι το νέο φαινόμενο της ανεξέλεγκτης δημοσιοποίησης ιδιωτικών εταιρειών, στις οποίες και κυβερνητικοί παράγοντες έχουν συμφέροντα.

Δεν πρέπει να υπάρχει αμφιβολία ότι προωθείται και επιδιώκεται συνεχώς, με την ενθάρρυνση και κάλυψη της επίσημης πλευράς, ο έλεγχος και η εκμετάλλευση της οικονομικής δραστηριότητας από ένα στενό κύκλωμα ανθρώπων ευνοούμενων της εξουσίας. Είναι καλά γνωστή σε όλους η σκληρή και αδυσώπητη μάχη που δίνουν καθημερινά σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα, για να καθυποτάξουν τους πάντες και τα πάντα, σε βάρος των υπόλοιπων οικονομικών παραγόντων και ιδιαίτερα των μεσαίων και μικρομεσαίων και των άλλων βιοπαλαιστών επιχειρηματιών που παρακολουθούν με αγωνία το αποτέλεσμα του παιγνιδιού που παίζεται στις πλάτες τους.

Προειδοποιούμε την κυβέρνηση και το λαό ότι, αν δεν αντιδράσουμε σύντομα και αποφασιστικά στην αχαλίνωτη αυτή προσπάθεια της μονοπώλησης και εκμετάλλευσης, υπάρχει κίνδυνος να ανατινάξουμε συθέμελα αυτό το θαυμάσιο κοινωνικοοικονομικό ισοζύγιο, που με τόσες προσπάθειες και θυσίες δημιουργήσαμε, με όλες τις ανεπανόρθωτες συνέπειες και τα επακόλουθα.

Δυστυχώς τα ψηλά επίπεδα της εξουσίας που ήσαν ταυτισμένα με τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα δεν απέβαλαν ακόμα την επιχειρηματική τους αντίληψη και νοοτροπία, με επακόλουθο να αντανακλάται τούτο στις προεκτάσεις της οικονομικής ζωής και δραστηριότητας του τόπου. Γι' αυτό και σε όλες της τις πτυχές και εκφάνσεις μεταφράζεται ακόμη σε μπίζνες. Αυτό ακριβώς κυριαρχεί ακόμα στις σκέψεις τους και εκφράζεται με τάσεις και κατευθύνσεις ανησυχητικές και επικίνδυνες και τις περισσότερες φορές αντιφατικές και παρορμητικές.

Πώς αλλιώς να εξηγήσουμε εκείνο τον αιφνίδιο κεραυνό Γιαμάνι, καθ' ην στιγμή επιβάλαμε για όλους τους άλλους απόλυτη απαγορευτική πρόνοια τουριστικής αξιοποίησης; Και γιατί, παρόλη την προσπάθεια να τον σταματήσουμε, εξακολουθεί ακόμα η πίεση από κάποια στενά κυκλώματα; Ποια συμφέροντα να κρύβονται άραγε και πού επιτέλουμε θέλουμε να το πάμε με τέτοια παραφουσκωμένα μεγαλοσυμφέροντα; Πώς να εξηγήσουμε εκείνη την ετσιθελική προώθηση ανθρακικού σταθμού με την ενθάρρυνση κύκλων της εξουσίας, η οποία ακόμα επανέρχεται πειστικά, ενώ ξέρουμε τα εμπλεκόμενα μεγαλοσυμφέροντα; Πώς να εξηγήσουμε ακόμα την επίμονη τάση της διευρυνόμενης ιδιωτικοποίησης και μάλιστα κατ' επιλογή και προτίμηση, χωρίς τη διαδικασία των προσφορών;

Εμείς προκαλούμε τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση να ξεκαθαρίσουν τη θέση τους, για να διαλυθεί αυτή η σύγχυση. Αν πράγματι θέλουν να ξεφύγουν από το μικτό σύστημα και να προχωρήσουν στο ανεξέλεγκτο σύστημα της οικονομικής ολιγαρχίας, οφείλουν να το πουν, για να αναλάβουμε ο καθένας τις ευθύνες του. Δεν μπορούν όμως να πειραματίζονται, για να συσσωρεύεται η εκμετάλλευση στα χέρια των λίγων μεγάλων ευνοουμένων σε βάρος των πολλών.

Αν επίσης θέλουν να προχωρήσουν στην ιδιωτικοποίηση του δημόσιου τομέα, οφείλουν και πάλι να το ξεκαθαρίσουν, αναφέροντας τους τομείς και τις προϋποθέσεις, για να ξέρουμε τι κάνουμε. Δεν μπορεί όμως από τη μια να προωθούν την ιδιωτικοποίηση και από την άλλη να κρατικοποιούν τις Κυπριακές Αερογραμμές. Δεν μπορεί, ενώ έχουμε τις υπηρεσίες που θα πρέπει να προσφέρουν, εντούτοις να καταφεύγουμε στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό το διπλοπόρτι δεν μπορεί να συνεχίζεται. Δεν αποτελεί επιχείρημα ότι δήθεν αυτές οι υπηρεσίες δεν είναι αποδοτικές, γιατί αυτό είναι το καθήκον και η αποστολή τους και οφείλουμε να τους επιβάλουμε και να τις υποχρεώσουμε να είναι αποδοτικές. Και είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που εμείς του ΔΗΚΟ δίδουμε για δεύτερη συνεχή χρονιά επί τούτου το ανάλογο μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία.

Οι φετινοί προϋπολογισμοί είναι υπερφίαλοι και διογκωμένοι. Είναι περισσότερο προϋπολογισμοί εντυπώσεων, που έχει αναγάγει σε επιστήμη ο σημερινός Πρόεδρος, παρά αντανάκλαση της πραγματικότητας και των δυνατοτήτων. Ενώ γνωρίζουμε όλοι ότι μπαίνουμε σε περίοδο σοβαρής οικονομικής ύφεσης και κρίσης, αντί να προσαρμοστούμε στα πλαίσια της λιτότητας και αυτοσυγκράτησης, προβλέπουμε απερισκεπτα διογκωμένες δαπάνες. Διογκωμένες δαπάνες από τη μια, ενώ από την άλλη τα έσοδα μειώνονται αισθητά και δυσανάλογα. Δικαιολογημένα λοιπόν διερωτώμαστε πώς θα αντεπεξέλθουμε και πώς θα τις αντιμετωπίσουμε. Μήπως με δυσβάστακτες φορολογίες; Και όπως είναι φυσικό ένας τέτοιος προϋπολογισμός θα είναι οπωσδήποτε πειστικά πληθωριστικός και καταναλωτικός.

Ο πληθωρισμός αυξάνεται με ταχύ ρυθμό, φτάνοντας στο 5% το 1990, όπως μας πληροφορεί ο κ. Υπουργός. Εμείς επισύρουμε την προσοχή όλων ότι με τον τρόπο που η κυβέρνηση αντικρίζει και διαχειρίζεται τα οικονομικά και με τα σοβαρά προβλήματα που θα αντιμετωπίσουμε κατά τη διάρκεια του 1991, που θα είναι εκ των πραγμάτων δύσκολη χρονιά, είναι δυνατό να μπούμε σε δεκαδικούς δείκτες πληθωρισμού, με σοβαρότατους κινδύνους αποσταθεροποίησης της οικονομίας, γεγονός που θα πλήξει κυρίως τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις και τους εργαζομένους.

Το εσωτερικό δημόσιο χρέος, από 1.172 εκατ. λίρες το 1987, έφτασε το 1.654 εκατ. λίρες το 1990 και το 1991 αναμένεται να προσεγγίσει τα 2 δισεκατ. λίρες. Είναι μερικοί που αυτοϊκανοποιούνται με το γεγονός ότι το εξωτερικό δημόσιο χρέος παραμένει σταθερό ή σημειώνει ελαφρή μείωση. Όμως δεν μπορεί από τη μια το εξωτερικό δημόσιο χρέος να μειώνεται κατά 10 εκατ. λίρες το χρόνο μόνο και από την άλλη ο εσωτερικός δανεισμός να αυξάνεται υπέρτοξα και δυσανάλογα κατά 300 εκατ. λίρες περίπου το χρόνο. Αυτό είναι απαράδεκτο και απατηλό. Εκτός αν πιστέψουμε ότι ο εσωτερικός δανεισμός είναι δωρεάν και αγύριστος. Κάποιοι μας επέκριναν άλλοτε έντονα για το δημόσιο χρέος, παραγνωρίζοντας βέβαια το γεγονός ότι η αναστήλωση των ερειπίων της εισβολής, η επαναδραστηριοποίηση και η οικονομική ανασυγκρότηση πάνω στην οποία στηρίχθηκε το οικονομικό θαύμα της Κύπρου δε θα μπορούσαν ασφαλώς να γίνουν

χωρίς πόρους και χρήματα. Μερικοί μάλιστα, χρησιμοποιώντας υποτιμητικούς και απαράδεκτους χαρακτηρισμούς, μας παρομοίαζαν με πτωχευμένες λατινοαμερικανικές χώρες και με κάφρους της Αμερικής. Τι πρέπει λοιπόν εμείς να πούμε σήμερα, που δεν υπάρχουν εκείνες οι τεράστιες πιστικές ανάγκες, ενώ οι ίδιοι προτιμούν να σιωπούν;

Το έλλειμμα των προϋπολογισμών, από 159 εκατ. λίρες το 1987, έφτασε τα 278 εκατ. λίρες το 1990 και ο Θεός ξέρει πού μπορεί να φτάσει το 1991. Παρόλα αυτά οι δαπάνες αυξάνονται υπέρογκα, ενώ τα έσοδα όχι μόνο δεν αυξάνονται, αλλά αντίθετα προβλέπεται μείωσή τους. Και τούτο, ενώ μπαίνουμε σε περίοδο οικονομικά δύσκολη λόγω της διεθνούς κρίσης, βλέποντας τον τουρισμό μας να εξανεμίζεται και το εξαγωγικό εμπόριο να συμπιέζεται, που είναι οι βασικότεροι πλουτοπαραγωγικοί μας πόροι. Πρόσθετα ακόμη και ο παραγωγικός τομέας και ιδιαίτερα ο γεωργικός θα αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα λόγω της παρατεινόμενης ανομβρίας. Ποια πρόβλεψη κάναμε και ποια περιθώρια αφήσαμε γι' αυτά; Αυτό κι αν σημαίνει «υπεύθυνος» προγραμματισμός, όπως μας διατυμπάνιζε ο κ. Πρόεδρος.

Οι προσλήψεις στο δημόσιο τομέα αυξάνονται με απίστευτο ρυθμό και οι καταναλωτικές δαπάνες πολλαπλασιάζονται. Το παράδοξο είναι που, όσο οι δημόσιοι υπάλληλοι αυξάνονται και πληθύνονται, άλλο τόσο η αποδοτικότητα πέφτει σε ανησυχητικά επίπεδα, παρουσιάζοντας σημεία αποσύνθεσης και αποδιοργάνωσης, λόγω κυρίως της εκ των άνωθεν παρέμβασης και νοοτροπίας. Αλήθεια, πού ξεχάστηκε εκείνο το πλεόνασμα των τρεισήμισι χιλιάδων υπαλλήλων που χρησιμοποιούσαν ως επιχείρημα εναντίον μας; Πού πήγαν οι διαβεβαιώσεις του κ. Προέδρου για ποιοτική αξιοποίηση των υπαλλήλων και τεχνική αναβάθμιση; Πού πήγαν οι διακηρύξεις για λιτότητα και συμπίεση των καταναλωτικών δαπανών, όταν όλοι οι αριθμοί και δείκτες καλπάζουν, ανακαλύπτοντας δήθεν εκ των υστέρων την ανελαστικότητά τους ως πρόσχημα και δικαιολογητικό;

Εμείς πιστεύουμε ότι οι δημόσιες δαπάνες, και ιδιαίτερα οι καταναλωτικές, δεν είναι τόσο ανελαστικές όσο θέλουν να μας τις παρουσιάζουν. Αρκεί η κυβέρνηση να το θελήσει και να το αποφασίσει. Να σταματήσει η μαζική αύξηση των δημόσιων υπαλλήλων με όλα τα συνεπακόλουθα έξοδα. Να περιοχθούν οι αλόγιστες καταναλωτικές δαπάνες, τα αλόγιστα έξοδα παραστάσεως και τα ταξίδια. Και ο Πρόεδρος και η κυβέρνηση οφείλουν να δώσουν πρώτοι το παράδειγμα της περισυλλογής και της μη αλόγιστης σπατάλης. Γιατί πώς οι άλλοι θα παραδειγματιστούν και θα πεισθούν, όταν ο ίδιος ο Πρόεδρος κατάντησε μόνιμος περιοδευών τουρίστας στο εξωτερικό με ένα σωρό κολαούζους κάθε φορά και κατά την ολιγοήμερη παραμονή του στην Κύπρο γυροφέρνει μόνιμα ως εσωτερικός τουρίστας στις αγορές και τα σοκάκια, όταν στο Προεδρικό συνωστίζονται οι σύμβουλοι και παρακοιμώμενοι, χωρίς να ξέρουν τι να κάμουν, όταν ολόκληρες υπηρεσίες έχουν μεταφερθεί εκεί στη διάθεση της κας Προεδρίνας, η οποία, πέρα από τα κοσμικά, τις γιορτές, τα ρεσιτάλ και τα θεατράκια του Προεδρικού, φαίνεται να ασκεί και ρόλο εξουσίας και πολιτικής και όταν η μεγαλομανία μας οδηγεί σε φιέστες στον ιππόδρομο και πολυθεάματα στα στάδια, για τα οποία απαιτούσε από τη Βουλή μισό σχεδόν εκατομμύριο λίρες;

Κύριε Πρόεδρε,

Ένας γενικός απολογισμός της οικονομικής πολιτικής του σημερινού Προέδρου και της κυβέρνησής του όχι μόνο κρίνεται ως καθόλου ικανοποιητικός, αλλά παρουσιάζει ανησυχητικές τάσεις και κατευθύνσεις, που ενέχουν τον κίνδυνο να ανατρέψουν τη φιλοδοξία πολιτική που επί τόσα χρόνια καθιερώθηκε.

Προεκλογικά ο κ. Πρόεδρος ήταν από εκείνους που έσχιζαν τα ιμάτιά τους κινδυνολογώντας, παρουσιάζοντας την οικονομία και το κράτος πτωχευμένα και έτοιμα να καταρρεύσουν. Μόλις όμως κατάφερε να ανέλθει στην εξουσία, άρχισε να εκθειάζει τα γερά θεμέλια της οικονομίας και τις αισιόδοξες προοπτικές της. Μιας σταθερής και δυναμικής οικονομίας και μιας ευημερούσας στο μέτρο του δυνατού κοινωνίας, την οποία εμείς και η εργατικότητα του λαού φτιάξαμε και του παραδώσαμε.

Δεν αποκρύψαμε ποτέ ότι υπήρχαν προβλήματα και αδυναμίες και ελπίζαμε τουλάχιστον ότι θα γινόταν κάποια προσπάθεια και πρόοδος στην αντιμετώπισή τους. Δυστυχώς όχι μόνο δεν έγινε τούτο, αλλά αντίθετα η κατάσταση οπισθοδρομεί περισσότερο και επιδεινώνεται. Βρισκόμαστε ήδη στο μέσο της θητείας του και το μόνο που έγινε ήταν η συνέχιση των έργων που ξεκινήσαμε και αυτή με πολλές καθυστερήσεις. Και εκείνα που είχαμε προγραμματισμένα, όπως και τα επείγοντα προβλήματα του λαού, αναμένουν ακόμα τη σειρά τους.

Πού πήγαν εκείνες όλες οι μεγαλόστομες υποσχέσεις ότι θα έλυε ως διά μαγείας όλα τα προβλήματα και σε ένα εκατοντάμερο θα έκανε την Κύπρο παράδεισο; Πού πήγαν οι υποσχέσεις για τους άνεργους επιστήμονες, την ίση κατανομή των βαρών, τη διαγραφή των χρεών και τη φερεγγυότητα των προσφύγων;

Αν όμως στον τομέα της οικονομικής πολιτικής η κατάσταση δεν είναι απλώς ικανοποιητική, στους άλλους τομείς και ιδιαίτερα στον τομέα της εσωτερικής διακυβέρνησης η κατάσταση είναι πραγματικά απογοητευτική. Εταιθελισμός και αλαζονεία είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της. Και το αστυνομικό κράτος εμφανίζεται απειλητικό πάνω από τα κεφάλια των πολιτών. Η αναξιοκρατία, η ευνοιοκρατία, οι εκδικητικές διακρίσεις και η παρέμβαση έχουν γίνει πλέον ολόκληρη επιστήμη. Το αστυνομικό σώμα όχι μόνο χρησιμοποιείται για αλλότριους σκοπούς, αλλά και οργανώνεται σε παρακράτος, για να χρησιμοποιηθεί για πολιτικούς και κομματικούς σκοπούς. Είμαι υποχρεωμένος να αποκαλύψω και να καταγγείλω ότι έχουν πάρει ήδη οδηγίες για να κατευθύνουν οργανωμένα τις ψήφους σε συγκεκριμένο κόμμα, ώστε να διαφοροποιήσουν πλασματικά την εκλογική δύναμη των κομμάτων. Μερικοί πιθανό να έπιασαν την πληροφορία.

Ο μόνος τομέας στον οποίο διακρίνεται ο σημερινός Πρόεδρος είναι το μάρκετινγκ, αλωνίζοντας κυριολεκτικά τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και σαρώνοντας την Κύπρο σε κάθε άκρη και κάθε γωνιά. Κανείς όμως δεν ενοχλείται και δε διαμαρτύρεται. Μάλιστα τόσο επιτυχής είναι η προσπάθειά του, ώστε να καταφέρνει να διαφημίζει τον εαυτό του, έστω και χωρίς αντικρίσματα. Περιπλανώμενος πλασιέ κατάντησε και μάλιστα χωρίς εμπορεύματα. Γι' αυτό φαίνεται κατάφερε να κατανοήσουν επιτέλους όλοι το Κυπριακό και μάλιστα για πρώτη φορά, για να μας ανταποδίδουν κατάμουτρα τα κτυπήματα για λογαριασμό της Τουρκίας. Και μάλιστα εκείνοι που υποτίθεται ότι τους έπεισε.

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν η διακυβέρνηση Κυπριανού ανασυγκροτούσε τον τόπο, κάποιοι ξεσήκωναν θύελλες και κινδυνολογούσαν, άλλοι καταψηφίζοντας μόνιμα τους προϋπολογισμούς λόγω σοσιαλιστικού προσανατολισμού και άλλοι φτάνοντας στο σημείο να τους καταψηφίζουν από αντίδραση και αγωνία, πώς θα καταφέρουν να ανέλθουν δήθεν στην εξουσία.

Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος δε θα ακολουθήσουμε την ίδια τακτική της έξαλλης και αντιδραστικής αντιπολίτευσης. Ως υπεύθυνοι άνθρωποι θα

ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς, με τις περικοπές που συμφωνήθηκαν και τις άλλες που θα προτείνουμε, ασκώντας παράλληλα την κριτική μας, για να δώσουμε τα κατάλληλα μηνύματα τόσο προς την κυβέρνηση, όσο και στο λαό, ο οποίος έχει πλέον μπροστά του τη σύγκριση της σημερινής εξουσίας με την προηγούμενη και μπορεί να κάμει τις διαπιστώσεις του.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παναγιώτου ο Πρόεδρος της Βουλής επέστρεψε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Της ομιλίας του κ. Παναγιώτου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ο κ. Παναγιώτου θέλει να επαναλάβει την ομιλία του...

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Να τη διανέμω, κύριε Πρόεδρε. Αν ήξερα ότι δε θα μιλούσε ο Μανώλης, θα την εγκατέλειπα και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να σας πληροφορήσω, για να μη δυσκολεύω την ψήφιση των προϋπολογισμών, για τη θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ακολουθήσει ψήφο αποχής από τον Τακτικό Προϋπολογισμό με μόνη εξαίρεση την άμυνα. Έτσι θα παρακαλέσω στην καταμέτρηση των ψήφων να λογαριάζετε την αποχή του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θα το πάρω ως δεδομένο και δε θα ρωτώ κάθε φορά· θα προχωρώ.

Πλην της αποχής της ΕΔΕΚ, υπάρχει οποιοσδήποτε άλλος ο οποίος θέλει να κάνει οποιαδήποτε δήλωση;

Ορίστε, κύριε Ψυλλίδη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα σχόλιο γενικά για τους προϋπολογισμούς. Για να μην επεμβαίνουμε σε κάθε περίπτωση, στα άρθρα 210 μέχρι 221, που είναι «Έξοδα Λειτουργίας Γραφείου», γίνεται εισήγηση όπως τα έξοδα αυτά ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, όταν θα φθάσουμε εκεί, διότι θα το βάζω κατά ομάδες. Όταν θα είμαστε σ' αυτή την ομάδα, θα σας δώσω το λόγο.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Επειδή είναι γενικό, κύριε Πρόεδρε, για να μην επεμβαίνω κάθε φορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά δε θα το θυμάμαι τότε, όταν θα είναι το 210 - 221, για να ρωτήσω.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Καλά, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν ξέρω πού πέφτει το Κεφάλαιο Α01, σελίδα 182, για την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση, ήθελα να σας πληροφορήσω ότι εκεί θα κάνουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά όταν θα έρθουμε εκεί.

Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση του Τακτικού Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του πρώτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο ποσού £484,022,390 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του δεύτερου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται επίσης με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται επίσης με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 01. Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 273, δηλαδή σελίδες 39 μέχρι 42.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα άρθρα 210 μέχρι 221, που αφορούν έξοδα λειτουργίας γραφείου και ναύλα και άλλα έξοδα για συνέδρια, όπως έχει πει ο κ. Ψυλλίδης, θα καταψηφιστούν από μας κατά ένα 10% για όλα τα υπουργεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε θα το πάρουμε ως δεδομένο ότι σε κάθε υπουργείο εσείς θα καταψηφίζετε κατά ένα 10%.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι την τελευταία στιγμή δεν μπορεί να καταλαμβάνεται εξ απρόπτου η Βουλή. Εδώ υπήρχε όλος ο χρόνος να τοποθετηθούν τα κόμματα και έχουν τοποθετηθεί στην Επιτροπή Προϋπολογισμού. Έγιναν ομιλίες των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και δεν αναφέρθηκε ότι είχαν πρόθεση να υποβάλουν τις προτεινόμενες σήμερα τροποποιήσεις. Είναι πιστεύω και αντιδεοντολογικό να τοποθετείται κανείς την τελευταία στιγμή με τροποποιήσεις τις οποίες αγνοεί το σύνολο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφέραμε στις ομιλίες μας ότι θα προβαίναμε σε κάποιες, συμβολικές οπωσδήποτε - για να δώσουμε ένα μήνυμα λιτότητας- μειώσεις ως προς τα έξοδα γραφείου και το θέμα των ταξιδιών. Αναφέρθηκε από μας και το γνώριζαν οι συνάδελφοι -μπορεί όχι ο κ. Αναστασιάδης- ότι υπήρχε αυτή η τροποποίηση. Οπωσδήποτε δε νομίζουμε ότι πράττουμε αντιδεοντολογικά με το να κάνουμε εισήγηση για κάποιες μειώσεις τις οποίες αναφέραμε και προηγουμένως. Θέλω να υπενθυμίσω όμως στους συναδέλφους του Συναγερμού ότι και εκείνοι πέρσι στους προϋπολογισμούς έκαναν κάποιες εισηγήσεις, τις οποίες μάθαμε στην αίθουσα κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας και μάλιστα τις θεωρήσαμε σωστές και λογικές και τις ψηφίσαμε μαζί τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η άποψή μου είναι ότι, όταν αφορά τον προϋπολογισμό τον οποίο η Βουλή μελετά επί μακρῶ, είναι πολύ πιο εποικοδομητικό οι οποιεσδήποτε εισηγήσεις να γίνονται στην Επιτροπή, για να εμφανίζεται και στην Έκθεση ότι έγινε η τάδε εισήγηση και είτε γίνεται αποδεκτή είτε απορρίφθηκε.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Είναι πάνω στην ουσία του θέματος, κύριε Πρόεδρε.

Τα έξοδα γραφείου τα έχουμε δει στην Επιτροπή Οικονομικών, κρίνουμε ότι είναι αρκετά προσεγμένα και πιστεύουμε ότι μετά από οποιαδήποτε μείωσή τους εκείνο το οποίο θα συμβεί είναι να αρχίσουν οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί του χρόνου και εκεί που είναι δικαιολογημένα, διότι αδικαιολόγητα θα τα περικόψουμε τώρα, θα είμαστε υποχρεωμένοι να τα περάσουμε. Γι' αυτό εμείς θα υποστηρίξουμε τους προϋπολογισμούς, όπως έχουν τροποποιηθεί από την Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω ότι αναφέρθηκε από μας στην Επιτροπή Οικονομικών η πρόθεσή μας να μειώσουμε κατά 10% αυτά τα δύο κονδύλια.

Επομένως επί αυτού του σημείου είμαστε εντελώς εντός τάξεως. Όσον αφορά το θέμα κατά πόσο είναι λογικό να υπάρξουν κάποιες μειώσεις, μάλιστα, πιστεύουμε ότι είναι λογικό, διότι υπάρχουν αυξήσεις της τάξης του 25% και σίγουρα πιστεύουμε ότι υπάρχουν κάποια περιθώρια εξοικονομήσεως από πλευράς κυβέρνησης. Στο κάτω κάτω της γραφής, αν δεν πιστεύαμε πως υπάρχουν κάποια περιθώρια εξοικονομήσεως, δε θα το τονίζαμε όλοι στις ομιλίες μας. Και είναι στο χέρι μας, αν έρθουν με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, να τα απορρίψουμε. Δε σημαίνει ότι πάντοτε, όταν έρχεται συμπληρωματικός προϋπολογισμός, γίνεται αποδεκτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου και μετά ο κ. Κληρίδης.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω καθαρό ότι είναι γεγονός ότι ο κ. Γαλανός κατά τις συνεδρίες της Επιτροπής ένεφερε την πρόθεση του κόμματός του να θέσει θέμα μείωσης των λειτουργικών δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε είναι εντελώς εντός τάξεως.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είναι επίσης αλήθεια όμως ότι τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής, και από τους προϋπολογισμούς φαίνεται, έχουν διαπιστώσει ότι τα λειτουργικά έξοδα παραμένουν βασικά στα ίδια επίπεδα του 1990 και κατά συνέπεια κάθε περικοπή το μόνο αποτέλεσμα που θα έχει είναι η κατάθεση πληθώρας συμπληρωματικών προϋπολογισμών για να καλυφθούν οι πρόσθετες δαπάνες που, εκ των πραγμάτων, είναι φανερό ότι θα υπάρξουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, φαίνεται ότι το ΔΗ.ΚΟ. βρίσκεται εντός τάξεως, διότι έθεσε το θέμα και στην Επιτροπή και επομένως ήταν δικαίωμά του να το θέσει και ενώπιον του Σώματος.

Ο κ. Κληρίδης μήπως θέλει να μιλήσει;

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέμα ορθής διαδικασίας. Μετά την ψήφιση οποιουδήποτε κονδυλίου, δεν επιτρέπεται συζήτηση. Η συζήτηση πρέπει να προηγείται της ψήφισης του κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προηγήθηκε, κύριε Κληρίδη. Δηλαδή έφερε ένσταση ο κ. Γαλανός.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έφερε ένσταση ο κ. Γαλανός, έγινε ψηφοφορία και άρχισε η συζήτηση μετά την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι ήταν θέμα απλώς διαδικασίας.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας που καταθέτει το Δημοκρατικό Κόμμα, δηλαδή να μειωθούν τα έξοδα λειτουργίας γραφείου κατά 10%;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 12 ψήφους υπέρ, 27 εναντίον και 4 αποχές η τροπολογία απορρίπτεται και αυτό ισχύει, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, για τα έξοδα λειτουργίας γραφείου όλων των υπουργείων και υπηρεσιών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η τροπολογία απορρίπτεται και ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 01 από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 273, εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 04. Υπουργικό Συμβούλιο. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 243, δηλαδή σελίδες 43 και 44.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Το Κεφάλαιο Α 04 εγκρίνεται επίσης με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 05. Βουλή των Αντιπροσώπων. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, δηλαδή από σελίδα 45 μέχρι 48.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Α 05 εγκρίνεται και πάλι με τις ψήφους όλων των Βουλευτών πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 06. Δικαστικό Τμήμα. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, δηλαδή από σελίδα 49 μέχρι 60.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Α 06 εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 07. Νομική Υπηρεσία. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 01 273, δηλαδή από σελίδα 61 μέχρι 64.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Α 07 εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 08.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 08. Ελεγκτική Υπηρεσία. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 558, δηλαδή από σελίδα 65 μέχρι 68.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Α 08 εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 09. Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 288, δηλαδή σελίδες 69 και 70.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Α 09 εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 10. Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 288, δηλαδή σελίδες 71 και 72.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Α 10 εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 13. Υπουργείο 'Αμυνας - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 499, δηλαδή σελίδες 73 και 74.

Κεφάλαιο Α 14. Κυπριακός Στρατός. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 352. Σελίδες 75 και 76.

Κεφάλαιο Α 15. Εθνική Φρουρά. Άρθρο 345, δηλαδή σελίδα 77.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η ψήφιση των κονδυλίων των τριών Κεφαλαίων του Υπουργείου 'Αμυνας, δηλαδή Α 13, Α 14 και Α 15, είναι ομόφωνη εκ μέρους των Βουλευτών όλων των κομμάτων της Βουλής, συμπεριλαμβανομένης και της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 16. Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 01 243, δηλαδή σελίδες 78 μέχρι 80.

Κεφάλαιο Α 17. Τμήμα Γεωργίας. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 525, δηλαδή σελίδες 81 μέχρι 85.

Κεφάλαιο Α 18. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 368, δηλαδή σελίδες 86 μέχρι 90.

Κεφάλαιο Α 19. Τμήμα Δασών. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 731, δηλαδή σελίδες 91 μέχρι 95.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το Τμήμα Δασών, έχουμε ένσταση στο να αφαιρεθούν θέσεις από αυτό το Τμήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το βάλουμε σε ψηφοφορία. Δηλαδή ποια είναι η εισήγησή σας;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Η εισήγησή μας είναι οι θέσεις να παραμείνουν όπως προβλέπονται στους προϋπολογισμούς, γιατί σίγουρα δε θα λειτουργήσει σωστά το Τμήμα Δασών, αν αφαιρεθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής παρακαλώ.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τόσο στο Τμήμα Δασών, όπως και σε άλλα Υπουργεία, η Επιτροπή Οικονομικών, όπου υπήρχαν κενές θέσεις, πήρε τη θέση ότι θα συμπληρωθούν οι κενές θέσεις και μετά την πλήρωσή τους είναι έτοιμη η Βουλή να εξετάσει πρόσθετες θέσεις. Για τη συγκεκριμένη περίπτωση που γίνεται πρόταση, υπάρχουν 24 κενές θέσεις και ζητείται η δημιουργία 16 νέων. Έτσι η Επιτροπή Οικονομικών δεν έχει εγκρίνει τις νέες θέσεις, για να πληρωθούν οι 24 και όταν πληρωθούν οι 24, να έρθουν για να ζητήσουν πρόσθετες θέσεις.

Θα ήθελα δε να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχουν κενές θέσεις οι οποίες, όσο και να επιδιώξει το αρμόδιο Υπουργείο, δε θα πληρωθούν, διότι οι θέσεις αυτές βρίσκονται στα δικαστήρια και κατά συνέπεια οι θέσεις αυτές θα παραμείνουν κενές, έστω και αν προσθέσουμε ακόμα και 10 νέες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που απέχουμε από την ψήφιση του προϋπολογισμού, όμως το θέμα που εγέρθηκε είναι ένα ζήτημα που συζητήθηκε και στην Επιτροπή και διασαφηνίστηκε η θέση και της Επιτροπής και των κομμάτων. Θέλουμε όλοι να βοηθήσουμε και το Τμήμα Δασών και τη λειτουργία της Σχολής. Επικράτησαν μέσα στην Επιτροπή κάποιες απόψεις πάνω στο θέμα των κενών θέσεων. Αλλά υπάρχει η προθυμία της Επιτροπής, αμέσως μετά τους προϋπολογισμούς, μόλις αντιμετωπιστεί το συγκεκριμένο πρόβλημα του Τμήματος Δασών, να δεχθεί συμπληρωματικό προϋπολογισμό, για να δώσει λύση σε οποιοδήποτε υπαρκτό πρόβλημα. Πάντως θέλω να εκφράσω την έκπληξή μου για την ανακίνηση αυτού του θέματος σ' αυτό το στάδιο. Και στο θέμα αυτό υπάρχει και θέμα δεοντολογίας και τάξης διαδικαστικής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι έχει δίκαιο ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ο κ. Κωνσταντίνου, ότι υπήρξε αυτή η εξήγηση, εκεί που υπάρχουν κενές θέσεις να ζητούμε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς για να πληρωθούν αυτές οι θέσεις.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο συνάδελφος κ. Χρυσστόμου το ήγειρε γνωρίζοντας ότι υπήρχε πρόβλημα ένεκα των δικαστηρίων που ανέφερε ο κ. Κωνσταντίνου. Αλλά ως προχωρήσουμε έχοντας αποδεχθεί την εισήγηση για κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Δεν πρόκειται να το θέσουμε σε ψηφοφορία, για να προχωρήσουμε όλοι στα πλαίσια της δεοντολογίας. Ταυτόχρονα στέλλουμε το

μήνυμα ότι πράγματι εκεί που υπάρχουν σοβαρά προβλήματα, η Βουλή θα τα αντιμετωπίσει -όλοι μας πιστεύω- με κάθε κατανόηση, για να συμπληρωθούν οι θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αλήθεια ότι, μετά που ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, είχαμε παραστάσεις από το αρμόδιο Τμήμα Δασών ή από τους υπαλλήλους του Τμήματος Δασών και έχουμε κατανόηση το δίκαιο του αιτήματός τους. Δεν έχει όμως κριθεί κατάλληλος ο χρόνος, για να ανατρέψουμε οτιδήποτε ή να αλλάξουμε οτιδήποτε υπάρχει τώρα στους προϋπολογισμούς. Είμαστε όμως δεσμευμένοι -τουλάχιστον το ΔΗ.ΚΟ. και εμείς και αντιλαμβάνομαι και όλα τα άλλα κόμματα- να ικανοποιήσουμε το αίτημα του Τμήματος Δασών, όταν ιδίως μας λένε ότι κινδυνεύει η λειτουργία του Δασικού Κολλεγίου και η σωστή λειτουργία του Υπουργείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αρχής αναλύθηκε από τον Πρόεδρο της Επιτροπής και άλλους συναδέλφους και δε νομίζω ότι χρειάζεται να το επαναλάβω, ότι δηλαδή η Επιτροπή έχει κάμει ξεκάθαρο πως όσες κενές θέσεις υπάρχουν θα συμπληρωθούν και θα έρθουν με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Και αυτό αφορά όλα τα Υπουργεία και πολλά τμήματα. Σε ό,τι αφορά το ειδικό θέμα, το πρόβλημα που υπάρχει είναι σε σχέση με τη Σχολή. Αλλά όταν ήρθαν και μας είδαν, εξηγήσαμε ότι η πρόθεση της Βουλής είναι να προχωρήσει κανονικά η διαδικασία της λειτουργίας της Σχολής -αν θέλουν και οποιαδήποτε γραπτή διαβεβαίωση για νομοτυπικούς λόγους, θα την έχουν- και πως η Βουλή είναι πρόθυμη και έτοιμη να συμβάλει, ώστε το θέμα να αντιμετωπιστεί ορθά και στα πλαίσια της αρχής που έθεσε η Επιτροπή Οικονομικών, έτσι που να μη δημιουργούνται άλλα προβλήματα με άλλα τμήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου και μετά ο κ. Χαραλαμπίδης.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να κάμω μια προσθήκη. Αυτό που έχει αποφασίσει η Επιτροπή -και αναφέρθηκε εδώ η δήλωση της Επιτροπής και τα λοιπά- δεν είναι κάτι που έμεινε μυστικό. Στην Έκθεση που έχουν τα μέλη μπροστά τους υπάρχει ειδική παράγραφος η οποία πραγματεύεται αυτό το θέμα και θέτει τη θέση αυτή, ότι, όταν πληρωθούν οι κενές θέσεις, είναι έτοιμη η Επιτροπή να επανεξετάσει θέματα νέων θέσεων. Κατά συνέπεια είναι στην Έκθεση της Επιτροπής και έχει δημοσιευτεί αυτή η θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι και για το Δασικό Κολλέγιο ότι υπάρχει ειδική τοποθέτηση ότι οποιεσδήποτε ανάγκες έχει θα καλυφθούν.

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι θέσεις της Επιτροπής όπως και η δέσμευση των συναδέλφων εδώ ότι θα ικανοποιήσουν σε μεταγενέστερο στάδιο τις ανάγκες του Τμήματος Δασών νομίζω ότι μας ικανοποιούν και έτσι δε θα επιμεινουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Προχωρούμε στα επόμενα Κεφάλαια του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 20. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 244, δηλαδή σελίδες 96 μέχρι 111.

Κεφάλαιο Α 21. Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 243, δηλαδή σελίδες 112 μέχρι 114.

Κεφάλαιο Α 22. Μετεωρολογική Υπηρεσία. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 523, δηλαδή σελίδες 115 μέχρι 118.

Κεφάλαιο Α 23. Τμήμα Αναδασμού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 412, δηλαδή σελίδες 119 μέχρι 122.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων από το Α 16 μέχρι το Α 23, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 26. Υπουργείο Δικαιοσύνης - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 121, δηλαδή σελίδες 123 μέχρι 127.

Κεφάλαιο Α 27. Φυλακές. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 739, δηλαδή σελίδες 128 μέχρι 131.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, δηλαδή το Α 26 και το Α 27, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 30. Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03 499, δηλαδή σελίδες 132 και 133.

Κεφάλαιο Α 31. Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 24 273, δηλαδή σελίδες 134 μέχρι 155.

Κεφάλαιο Α 32. Συνεργατική Ανάπτυξη. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 238, δηλαδή σελίδες 156 μέχρι 158.

Κεφάλαιο Α 33. Μεταλλεία. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 884, δηλαδή σελίδες 159 και 160.

ΠΑΚεφάλαιο Α 34. Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 349, δηλαδή σελίδες 161 μέχρι 163.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας από το Α 30 μέχρι το Α 34, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε παρακάτω.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξεως. Μας είπατε κάθε φορά που επανέρχεται αυτό το θέμα, να κάνουμε ψηφοφορία. Όμως τα περνούμε όλα χωρίς ψηφοφορία. Έχουμε βάλει μια γενική θέση. Αν αυτή η γενική θέση είναι για όλα τα Υπουργεία, τότε το δεχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού απορρίφθηκε η εισήγησή σας, επομένως είναι για όλα τα Υπουργεία.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Όχι, απορρίφθηκε για ένα Υπουργείο. Αν είναι για όλα, το δεχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, αν θέλετε να το βάζετε κάθε φορά, εγώ δεν έχω παρά να ρωτάω τη Βουλή.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι έτσι, κύριε Πρόεδρε. Εμείς το θέσαμε για ολόκληρο και εσείς είπατε όποτε επανέρχεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εγώ μίλησα για τα ειδικά θέματα. Για τη γενική αρχή ότι θέλετε 10% έκπτωση στα έξοδα λειτουργίας γραφείου, αυτό θεωρείται μόνιμο και λαμβάνεται υπόψη ότι εσείς το καταψηφίζετε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 36. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 321, δηλαδή σελίδες 164 και 165.

Κεφάλαιο Α 37. Τμήμα Εργασίας. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 723, δηλαδή σελίδες 166 μέχρι 170.

Κεφάλαιο Α 38. Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, δηλαδή σελίδες 171 μέχρι 174.

Κεφάλαιο Α 39. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, δηλαδή σελίδες 175 μέχρι 179.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από το Α 36 μέχρι το Α 39, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 41. Υπουργείο Εσωτερικών - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 273, δηλαδή σελίδες 180 μέχρι 186.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ ο κ. Πουμπουρής έχει να κάνει μια παρατήρηση.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Για τους λόγους που έχουμε εξηγήσει στην ομιλία μας, κύριε Πρόεδρε, θα τηρήσουμε αποχή στο άρθρο 428 του Κεφαλαίου Α 41, σελίδα 182, που αφορά την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση με την Ελληνική Τηλεόραση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι δεν αλλάζει το θέμα της ψηφοφορίας, λαμβάνεται υπόψη η αποχή την οποία τηρεί το ΑΚΕΛ στο θέμα αυτό και προχωρούμε παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 42. Επαρχιακή Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 430, δηλαδή σελίδες 187 μέχρι 196.

Κεφάλαιο Α 43. Αστυνομία. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 04 273, δηλαδή σελίδες 197 μέχρι 200.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 44. Πυροσβεστική Υπηρεσία. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 739, δηλαδή σελίδες 201 μέχρι 204.

Κεφάλαιο Α 45. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 255, δηλαδή σελίδες 205 μέχρι 208.

Κεφάλαιο Α 46. Υπηρεσία Μεταναστεύσεως. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, δηλαδή σελίδες 209 και 210.

Κεφάλαιο Α 47. Υπηρεσία Εγγραφής. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 379, δηλαδή σελίδες 211 και 212.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 48. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 802, δηλαδή σελίδες 213 μέχρι 216.

Κεφάλαιο Α 49. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 01 273, δηλαδή σελίδες 217 μέχρι 220.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Εσωτερικών από το Α 41 μέχρι το Α 49, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Υπουργείο Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 52. Υπουργείο Εξωτερικών - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 01 273, δηλαδή σελίδες 221 μέχρι 224.

Κεφάλαιο Α 53. Εξωτερικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, δηλαδή σελίδες 225 μέχρι 255.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια του Υπουργείου Εξωτερικών, δηλαδή το Α 52 και το Α 53, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο επόμενο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 54. Υπουργείο Οικονομικών - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 309, δηλαδή σελίδες 256 μέχρι 259.

Κεφάλαιο Α 55. Γενικό Λογιστήριο - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, δηλαδή σελίδες 260 μέχρι 263.

Κεφάλαιο Α 56. Τελωνεία - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 379, δηλαδή σελίδες 264 μέχρι 268.

Κεφάλαιο Α 57. Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03 751, δηλαδή σελίδες 269 μέχρι 272.

Κεφάλαιο Α 58. Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 559, δηλαδή σελίδες 273 μέχρι 275.

Κεφάλαιο Α 59. Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 334, δηλαδή σελίδες 276 μέχρι 279.

Κεφάλαιο Α 60. Υπηρεσία Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 631, δηλαδή σελίδες 280 και 281.

Κεφάλαιο Α 61. Τυπογραφείο - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 357, δηλαδή σελίδες 282 μέχρι 284.

Κεφάλαιο Α 62. Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 739, δηλαδή σελίδες 285 μέχρι 288.

Κεφάλαιο Α 63. Οφειλές Δημόσιου Χρέους - Εσωτερικό Δημόσιο Χρέος. Από το άρθρο 03 794 μέχρι το άρθρο 62 783, δηλαδή σελίδες 289 μέχρι 293.

Κεφάλαιο Α 64. Συντάξεις και Φιλοδομήματα. Από το άρθρο 440 μέχρι το άρθρο 778, σελίδα 294.

Κεφάλαιο Α 65. Επιχορηγήσεις. Άρθρο 451, σελίδα 295.

Κεφάλαιο Α 66. Μακροπρόθεσμα Δάνεια και Προκαταβολές. Από το άρθρο 490 μέχρι το άρθρο 05 496, σελίδα 296.

Κεφάλαιο Α 67. Χορηγίες και Συνεισφορές. Από το άρθρο 430 μέχρι το άρθρο 05 555, δηλαδή σελίδες 297 μέχρι 299.

Κεφάλαιο Α 68. Διάφορα. Από το άρθρο 103 μέχρι το άρθρο 03 412, δηλαδή σελίδες 300 μέχρι 302.

Κεφάλαιο Α 69. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό. Άρθρο 348, σελίδα 303.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Οικονομικών από το Α 54 μέχρι το Α 69, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Υπουργείο Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 70. Υπουργείο Παιδείας - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03 424, δηλαδή σελίδες 304 μέχρι 306.

Κεφάλαιο Α 71. Παιδεία - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 772, δηλαδή σελίδες 307 μέχρι 330.

Κεφάλαιο Α 72. Πολιτιστικές και Άλλες Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 16 273, σελίδες 331 μέχρι 335.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Παιδείας από το Α 70 μέχρι το Α 72, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 78. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 559, δηλαδή σελίδες 336 μέχρι 339.

Κεφάλαιο Α 79. Δημόσια Έργα - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 412, δηλαδή σελίδες 340 μέχρι 343.

Κεφάλαιο Α 80. Δαπάνες Δημόσιων Έργων. Από το άρθρο 231 μέχρι το άρθρο 01 247, δηλαδή σελίδες 344 και 345.

Κεφάλαιο Α 82. Τμήμα Αρχαιοτήτων - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 02 297, δηλαδή σελίδες 346 μέχρι 349.

Κεφάλαιο Α 83. Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 273, δηλαδή σελίδες 350 μέχρι 357.

Κεφάλαιο Α 84. Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, δηλαδή σελίδες 358 μέχρι 363.

Κεφάλαιο Α 85. Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 551, δηλαδή σελίδες 364 μέχρι 367.

Κεφάλαιο Α 86. Τμήμα Οδικών Μεταφορών - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 02 273, δηλαδή σελίδες 368 μέχρι 370.

Κεφάλαιο Α 87. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 02 238, δηλαδή σελίδες 371 μέχρι 374.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων από το Α 78 μέχρι το Α 87, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Υπουργείο Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 89. Υπουργείο Υγείας - Διοίκηση. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 633, δηλαδή σελίδες 375 μέχρι 378.

Κεφάλαιο Α 90. Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 46 568, δηλαδή σελίδες 379 μέχρι 392.

Κεφάλαιο Α 91. Ψυχιατρικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 366, δηλαδή σελίδες 393 μέχρι 398.

Κεφάλαιο Α 92. Οδοντιατρικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 376, δηλαδή σελίδες 399 μέχρι 401.

Κεφάλαιο Α 93. Φαρμακευτικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 368, δηλαδή σελίδες 402 μέχρι την 405.

Κεφάλαιο Α 94. Γενικό Χημείο - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, δηλαδή σελίδες 406 μέχρι 408.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Υγείας από το Α 89 μέχρι το Α 94, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Υπομνημόνιο των άρθρων 100 μέχρι 779 του Κεφαλαίου Α του Υπουργείου Υγείας.

Κεφάλαιο Α 96. Γενικές Κατηγορίες Προσωπικού - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 20 353, δηλαδή σελίδες 409 μέχρι 420.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το Κεφάλαιο Α 96 εγκρίνεται με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε τώρα στα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται από τους Βουλευτές όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ η οποία τηρεί ψήφο αποχής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο, καθώς και ο Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο Μέρος, και ο Δεύτερος Πίνακας, Δεύτερο Μέρος, εγκρίνονται από τους Βουλευτές όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση θέσεων που είναι κενές ή που θα κενωθούν. Τρίτος Πίνακας. Αντικατάσταση κενών θέσεων αμέσως μετά την πλήρωσή τους. Τρίτος Πίνακας. Μεταφορά πιστώσεων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το έκτο άρθρο, καθώς και ο Τρίτος Πίνακας, εγκρίνονται από τους Βουλευτές όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τέταρτος Πίνακας. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το έβδομο άρθρο, καθώς και ο Τέταρτος Πίνακας, εγκρίνονται επίσης με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στο Νόμο αυτό. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το όγδοο άρθρο εγκρίνεται επίσης με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Τακτικού Προϋπολογισμού της Δημοκρατίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του 1991 ψηφίζεται με 40 ψήφους υπέρ και 4 αποχές, πλην των κονδυλίων τα οποία αφορούν την άμυνα τα οποία ψηφίζονται ομόφωνα από όλους τους Βουλευτές.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του πρώτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Αναπτύξεως ποσού £119,155,122 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του δεύτερου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση κατά κεφάλαιο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο 631, το οποίο εμφανίζεται σε διάφορα υπουργεία και το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασίες μελετών, εμείς θα εισηγηθούμε να διαγραφεί, γιατί έχουμε κάποιες έντονες απόψεις όσον αφορά το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε ποιο θέμα αναφέρεστε;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Στα δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασίες μελετών. Και αν υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις που πράγματι πρέπει να τα ψηφίσουμε και η κυβέρνηση επιμένει, τότε να επανέλθει με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε ποιο άρθρο αναφέρεστε;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Στο 631.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της διαγραφής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στα Κεφάλαια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 01. Επιτροπή Προγραμματισμού - Γραφείο Προγραμματισμού - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 665 δηλαδή σελίδες 11 μέχρι 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Δ 01 εγκρίνεται ομόφωνα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 06. Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Από το άρθρο 01 631 μέχρι το άρθρο 273, δηλαδή σελίδα 14.

Κεφάλαιο Δ 07. Ανάπτυξη Υδάτων - Άρδευση, Αποχέτευση και Υδατοφράκτες - Μείζονα Υδατικά Έργα Νότιου Αγωγού. Από το άρθρο 01 846 μέχρι το άρθρο 732, δηλαδή σελίδες 15 μέχρι 20.

Κεφάλαιο Δ 08. Αναδασμός. Από το άρθρο 283 μέχρι το άρθρο 884, δηλαδή σελίδα 21.

Κεφάλαιο Δ 09. Γεωργία. Από το άρθρο 334 μέχρι το άρθρο 723, δηλαδή σελίδες 22 μέχρι 27.

Κεφάλαιο Δ 10. Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών - Διοίκηση -Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 01 100 μέχρι το άρθρο 57 719, δηλαδή σελίδες 28 μέχρι 33.

Κεφάλαιο Δ 11. Κτηνοτροφία. Από το άρθρο 273 μέχρι το άρθρο 710, δηλαδή σελίδες 34 μέχρι 36.

Κεφάλαιο Δ 12. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Από το άρθρο 03 273 μέχρι το άρθρο 24 713, δηλαδή σελίδες 37 και 38.

Κεφάλαιο Δ 13. Ανάπτυξη Δασών. Από το άρθρο 02 259 μέχρι το άρθρο 08 712, δηλαδή σελίδες 39 μέχρι 41.

Κεφάλαιο Δ 14. Γεωλογική Επισκόπηση. Από το άρθρο 273 μέχρι το άρθρο 733, δηλαδή σελίδες 42 και 43.

Κεφάλαιο Δ 15. Ανάπτυξη Αλιείας - Διοίκηση. Από το άρθρο 01 100 μέχρι το άρθρο 33 715, δηλαδή σελίδες 44 μέχρι 48.

Κεφάλαιο Δ 16. Μετεωρολογική Υπηρεσία. Από το άρθρο 355 μέχρι το άρθρο 879, δηλαδή σελίδες 49 μέχρι 51.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων από το Δ 06 μέχρι το Δ 16, συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 21. Υπουργείο Δικαιοσύνης. Από το άρθρο 429 μέχρι το άρθρο 631, δηλαδή σελίδα 52.

Κεφάλαιο Δ 22. Φυλακές. Άρθρο 723, δηλαδή σελίδα 53.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, δηλαδή το Δ 21 και το Δ 22 εγκρίνονται ομόφωνα.

Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 25. Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Από το άρθρο 01 466 μέχρι το άρθρο 04 631, δηλαδή σελίδα 54.

Κεφάλαιο Δ 26. Εμπόριο και Βιομηχανία - Τουρισμός. Από το άρθρο 02 298 μέχρι το άρθρο 30 298, δηλαδή σελίδες 55 μέχρι 58.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, δηλαδή το Δ 25 και το Δ 26, εγκρίνονται ομόφωνα.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 31. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Άρθρο 631, δηλαδή σελίδα 59.

Κεφάλαιο Δ 32. Εργασία και Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Από το άρθρο 02 100 μέχρι το άρθρο 17 273, δηλαδή σελίδες 60 μέχρι 72.

Κεφάλαιο Δ 33. Κέντρο Παραγωγικότητας - Αποδοχές Προσωπικού. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 739, δηλαδή σελίδες 73 μέχρι 76.

Κεφάλαιο Δ 34. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Από το άρθρο 470 μέχρι το άρθρο 07 473, δηλαδή σελίδες 77 μέχρι 80.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

‘Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από το Δ 31 μέχρι το Δ 34 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 40. Υπουργείο Εσωτερικών. Από το άρθρο 01 631 μέχρι το άρθρο 03 631, δηλαδή σελίδα 81.

Κεφάλαιο Δ 41. Πολεοδομία και Οίκηση. Από το άρθρο 273 μέχρι το άρθρο 77 867, δηλαδή σελίδες 82 μέχρι 91.

Κεφάλαιο Δ 42. Αγροτική Ανάπτυξη. Από το άρθρο 01 617 μέχρι το άρθρο 867, δηλαδή σελίδες 92 μέχρι 94.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

‘Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Εσωτερικών από το Δ 40 μέχρι το Δ 42 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 48. Υπουργείο Οικονομικών. Από το άρθρο 412 μέχρι το άρθρο 691, δηλαδή σελίδα 95.

Κεφάλαιο Δ 49. Πιστοδότηση Αναπτύξεως. Από το άρθρο 490 μέχρι το άρθρο 01 496, δηλαδή σελίδες 96 μέχρι 99.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια του Υπουργείου Οικονομικών, Δ 48 και Δ 49, εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 55. Υπουργείο Παιδείας. Από το άρθρο 01 414 μέχρι το άρθρο 631, δηλαδή σελίδα 100.

Κεφάλαιο Δ 56. Παιδεία. Από το άρθρο 401 μέχρι το άρθρο 48 273, δηλαδή σελίδες 101 μέχρι 105.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια του Υπουργείου Παιδείας, Δ 55 και Δ 56, εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 60. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Από το άρθρο 01 629 μέχρι το άρθρο 05 733, δηλαδή σελίδα 106.

Κεφάλαιο Δ 61. Αρχαιότητες. Από το άρθρο 02 876 μέχρι το άρθρο 38 879, δηλαδή σελίδες 107 μέχρι 110.

Κεφάλαιο Δ 62. Δημόσια Έργα. Από το άρθρο 349 μέχρι το άρθρο 11 879, δηλαδή σελίδες 111 και 112.

Κεφάλαιο Δ 63. Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου. Από το άρθρο 01 821 μέχρι το άρθρο 99 838, δηλαδή σελίδες 113 μέχρι 120.

Κεφάλαιο Δ 64. Λιμένες και Εμπορική Ναυτιλία. Από το άρθρο 298 μέχρι το άρθρο 633, δηλαδή σελίδα 121.

Κεφάλαιο Δ 65. Αερολιμένες. Από το άρθρο 412 μέχρι το άρθρο 06 852, δηλαδή σελίδα 122.

Κεφάλαιο Δ 66. Δημόσια κτίρια. Από το άρθρο 01 811 μέχρι το άρθρο 87 819, δηλαδή σελίδες 123 μέχρι 126.

Κεφάλαιο Δ 67. Ταχυδρομικές Υπηρεσίες. Από το άρθρο 349 μέχρι το άρθρο 04 819, δηλαδή σελίδα 127.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα τα Κεφάλαια του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων από το Δ 60 μέχρι το Δ 67 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 72. Υπουργείο Υγείας. Άρθρο 631, δηλαδή σελίδα 128.

Κεφάλαιο Δ 73. Υγεία. Από το άρθρο 01 813 μέχρι το άρθρο 98 722, δηλαδή σελίδες 129 μέχρι 134.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια του Υπουργείου Υγείας, Δ 72 και Δ 73, εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 79. Διάφορα. Από το άρθρο 103 μέχρι το άρθρο 879, δηλαδή σελίδα 135.

Κεφάλαιο Δ 80. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό. Άρθρο 348, δηλαδή σελίδα 136.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο Κεφάλαια εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην ψήφιση των υπόλοιπων άρθρων του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο και Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πέμπτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση θέσεων που είναι κενές ή που θα κενωθούν. Τρίτος Πίνακας. Μεταφορά Πιστώσεων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έκτο άρθρο και ο Τρίτος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το έκτο άρθρο και ο Τρίτος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τέταρτος Πίνακας. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έβδομο άρθρο και ο Τέταρτος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το έβδομο άρθρο και ο Τέταρτος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στο Νόμο αυτό. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το όγδοο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το όγδοο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του τρίτου νομοσχεδίου που είναι το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Με τον τρόπο που τα διαβάζει η κα συνάδελφος, μπορεί να μην τα εντοπίσουμε. Είναι για την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, κύριε Πρόεδρε, άρθρο 51, εδάφιο 266. Η εισήγησή μας είναι να απαλειφθεί το ποσό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση να απαλειφθεί το ποσό που αφορά την ΠΕΠ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον της απάλειψης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Δε δίνει καμιά απάντηση)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάζω την τροπολογία. Η τροπολογία ήταν για απάλειψη. 17 ψήφισαν υπέρ της απάλειψης. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της παραμονής του ποσού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, δεν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε διαφορετική τροπολογία. Εμείς εισηγούμαστε όπως και πέρσι να ψηφιστεί το μισό κονδύλι για τους πρώτους έξι μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι τροπολογία της τροπολογίας, επομένως θα τη βάλω πρώτη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΔΗ.ΚΟ.;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Δε δίνει καμιά απάντηση)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Δε δίνει καμιά απάντηση)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον της τροπολογίας δεν ψηφίζει κανείς;

Τότε η τροπολογία εγκρίνεται;

Κύριοι συνάδελφοι, για όνομα του Θεού! Το ΔΗ.ΚΟ. εισηγείται το ποσό να μετατραπεί στο μισό του αναφερόμενου ποσού.

Υπέρ της τροπολογίας ψηφίζουν οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον, αν ψηφίζουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον πόσοι;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω να θέσετε σε ψηφοφορία από την αρχή όλες τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία είναι σαφής. Η τροπολογία του ΔΗ.ΚΟ. -μετά θα βάλω την τροπολογία του ΔΗ.ΣΥ. σε ψηφοφορία- η τροπολογία του ΔΗ.ΚΟ. είναι, αντί του ποσού του αναφερόμενου στον προϋπολογισμό, να παραμείνει το μισό του αναφερόμενου ποσού. Είναι σαφής. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΔΗ.ΚΟ.;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η θέση μας είναι να ψηφιστεί για ολόκληρο το χρόνο. Δεδομένου όμως ότι διαβλέπουμε κίνδυνο να μην περάσει αυτή η θέση, θα υποστηρίξουμε τη θέση του ΔΗ.ΚΟ. για το μισό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, είναι δικαίωμά σας.

Λοιπόν πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΔΗ.ΚΟ.;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Δε δίνει καμιά απάντηση)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον; Εναντίον; Εναντίον της τροπολογίας του ΔΗ.ΚΟ.;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πάγια θέση της ΕΔΕΚ να μην ψηφίζει ποτέ τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, για όνομα του Θεού! Διεξάγεται ψηφοφορία και δεν είμαι σε θέση να ξέρω τι ψηφίζουν οι Βουλευτές.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Γίνονται και διαβουλεύσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα διαβουλεύσεις δε θα γίνονται την ώρα της ψηφοφορίας.

Λοιπόν πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

Κανείς; Αποχές;

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Λοιπόν, προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του πρώτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £50,729,020 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται ομόφωνα.

Το ποσό έχει διαμορφωθεί λαμβανομένης υπόψη της τροπολογίας την οποία έχει αποδεχθεί η Βουλή για το θέμα της ΠΕΠ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Εδώ είναι που έπρεπε να μπει η τροπολογία η οποία μπήκε και πέρασε στην αρχή.

Προχωρούμε στην ψήφιση κατά Κεφάλαιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 10. Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 10, άρθρο 01 849, στη σελίδα 13 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 20. Υπουργείο Δικαιοσύνης - Ταμείο Επιδοτήσεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 20, από το άρθρο 00 499 μέχρι το άρθρο 13 273, σελίδες 14 και 15, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 30. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 30, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 13 273, από τη σελίδα 16 μέχρι την 23, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 40. Υπουργείο Εσωτερικών - Άλλες Δαπάνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 40, από το άρθρο 293 μέχρι το άρθρο 204, σελίδα 24, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 41. Υπουργείο Εσωτερικών - Άλλες Υπηρεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 41, από το άρθρο 01 825 μέχρι το άρθρο 18 608, σελίδα 25, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 42. Υπουργείο Εσωτερικών - Υπηρεσία Προστασίας και Διαχείρισεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 42, από το άρθρο 01 805 μέχρι το άρθρο 25 882, σελίδα 26, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 43. Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 43, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03 349, σελίδες 27 και 28, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 44. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικησεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 44, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 17 608, από τη σελίδα 29 μέχρι την 31, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 45. Σχέδια Αυτοστεγάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 45, από το άρθρο 01 804 μέχρι και το άρθρο 60 867, σελίδα 32, εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 50. Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 50, άρθρο 273, σελίδα 33, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 51. Γενικό Λογιστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 51, από το άρθρο 266 μέχρι το άρθρο 16 349, σελίδες 34 και 35, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 52. Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 52, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 369, σελίδες 36 και 37, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 53. Διάφορα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 53, από το άρθρο 103 μέχρι το άρθρο 349, σελίδα 38, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 54. Μη προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 54, άρθρο 348, σελίδα 39, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 60. Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 60, από το άρθρο 349 μέχρι το άρθρο 05 814, σελίδα 40, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 70. Υπουργείο Υγείας. Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο 70, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03 813, σελίδες 41 και 42, εγκρίνεται ομόφωνα.

Και προχωρούμε τώρα στα υπόλοιπα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε με τα νομοσχέδια που κηρύχθηκαν επείγοντα και τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και 2. «Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ, ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια που κηρύχθηκαν ως νομοσχέδια επείγουσας φύσεως σε σημερινή συνεδρία της Βουλής.

Με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια αναθεωρείται η αποζημίωση του Προέδρου, των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, των Υπουργών και των Αντιπροσώπων των Θρησκευτικών Ομάδων, για να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα όπως έχουν διαμορφωθεί από το 1983 και μετέπειτα. Η αναπροσαρμογή αυτή ουσιαστικά καταλήγει στην απόδοση του πραγματικού ποσού αποζημίωσης στους πιο πάνω αξιωματούχους για να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στα πολλαπλά τους καθήκοντα.

Η νέα αποζημίωση που προτείνεται για μεν τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων και τους Υπουργούς θα αρχίσει να καταβάλλεται από την 1η προσεχούς Ιανουαρίου, για δε τους Βουλευτές και τους Αντιπροσώπους των Θρησκευτικών Ομάδων θα τεθεί σε ισχύ από τη νέα περίοδο της θητείας της Βουλής των Αντιπροσώπων που αρχίζει μετά τη λήξη της περιόδου της παρούσας Βουλής, με εξαίρεση τα έξοδα παραστάσεως που η καταβολή τους αρχίζει επίσης από την 1η προσεχούς Ιανουαρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τη βασική αρχή ότι η αποζημίωση για τους κρατικούς αξιωματούχους δεν πρέπει με κανένα τρόπο και για κανένα λόγο να συνιστά αντικίνητρο προσφοράς υπηρεσιών από τα δημόσια αυτά αξιώματα, ως θέμα αρχής, υιοθετεί στο σύνολό τους τις πρόνοιες των δύο υπό αναφορά νομοσχεδίων, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, με την επιφύλαξη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΔΗΣΟΚ να εκφράσει τις απόψεις της κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θέματα αυξήσεων σε δημόσιους λειτουργούς είναι πάντα ζητήματα στα οποία είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος ο λαός. Γι' αυτό είναι η δική μας άποψη ότι, όταν η Βουλή ασχολείται με τέτοια θέματα, θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική και ευαίσθητη.

Μπροστά μας μπήκαν βασικά δυο ζητήματα. Το ζήτημα της αυξήσεως των μισθών των Υπουργών και το θέμα της αυξήσεως των μισθών των Βουλευτών. Αναφορικά με το πρώτο θέμα, η σημερινή μισθοδοσία των £23,000 προτείνεται να αυξηθεί σε £28,611. Δεν αμφισβητώ το γεγονός ότι, αν αρχίσουν κάποιες συγκρίσεις μεταξύ αξιωματούχων του κράτους, πιθανό να αποδειχθεί ότι οι μισθοί των Βουλευτών θα έπρεπε να ήταν μεγαλύτεροι από τους μισθούς κάποιων άλλων. Όμως εμείς αρνούμαστε να ακολουθήσουμε αυτή τη λογική και αυτή τη φιλοσοφία. Έχουμε την άποψη ότι, αν έχουν δημιουργηθεί κάποια προβλήματα ανισοτήτων στο παρελθόν, είναι ένα δεδομένο το οποίο δεν ισχύει μόνο σήμερα, αλλά ισχύει και προηγούμενα. Και έχουμε επίσης την άποψη ότι, όταν μιλούμε για μισθούς αυτού του ύψους, τη στιγμή που στέλλουμε μηνύματα για λιτότητα στον κυπριακό λαό, δημιουργείται κάποιο πρόβλημα. Γι' αυτό το λόγο το ΑΔΗΣΟΚ θα καταψηφίσει οποιαδήποτε αύξηση αναφορικά με τους μισθούς των Υπουργών, οι οποίοι, εν πάση περιπτώσει, θεωρούμε ότι είναι αρκετά ψηλοί.

Όσον αφορά τις αυξήσεις των βουλευτικών μισθών, η δική μας προσέγγιση ήταν ότι θα έπρεπε -και μιλούμε για τη νέα Βουλή ασφαλώς, με βάση τη συνταγματική πρόνοια- να υπάρξει μια τέτοια αύξηση που βασικά να ανταποκρίνεται στην αύξηση του τιμαρίθμου αυτής της περιόδου, λαμβανομένου υπόψη

ότι οι Βουλευτές δεν παίρνουν όπως οι Υπουργοί το τιμαριθμικό επίδομα. Κάτι τέτοιο θα ανέβαζε τους μισθούς των Βουλευτών γύρω στις 1,000 λίρες το μήνα, μαζί με τα έξοδα παραστάσεως.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή υπήρξαν ψηλότερες προτάσεις και στα πλαίσια της επίτευξης ενός consensus σ' αυτό το θέμα, επειδή θεωρούμε ότι δεν είναι θέμα στο οποίο μπορεί κανένας να δημαγωγεί, δεχτήκαμε τη γενική συναντίληψη να ανεβάσουμε το ποσό το οποίο είχαμε κατ' αρχήν προτείνει, να διαφοροποιηθεί το ποσό της γενικής συναντίληψης το οποίο είχε τεθεί και να καταλήξουμε ομόφωνα στο ποσό των £1,100, περιλαμβανομένων των εξόδων παραστάσεως. Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις, αυτή την αύξηση του μισθού των Βουλευτών το ΑΔΗΣΟΚ θα την ψηφίσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, με μεγάλη συντομία.

Εμείς, επειδή πιστεύουμε ότι οι Βουλευτές δεν πρέπει να είναι εξαρτώμενοι από κανένα και επειδή πιστεύουμε ότι οι Βουλευτές πρέπει να μην είναι φτωχοπρόδρομοι, αλλά να μπορούν να κάμνουν με αξιοπρέπεια το λειτουργημά τους και να καταναλίσκουν, αν είναι δυνατό, το 100% του χρόνου τους στη δουλειά της Βουλής και επειδή εμείς πιστεύουμε επίσης ότι δε θα πρέπει να είναι προνόμιο των ολίγων και των πλουσίων το βουλευτικό αξίωμα, θα ψηφίσουμε την αντιμισθία των Βουλευτών. Και υποδεικνύουμε ότι αυτή η αντιμισθία θα είναι μέχρι το 1997 με την επακόλουθη μείωση της αγοραστικής αξίας του χρήματος, για να μπορούν οι Βουλευτές πράγματι να αφιερώνουν όλο τους το χρόνο, αν είναι δυνατό, στην υπηρεσία του λαού που τους ψηφίζει.

Όσον αφορά τους Υπουργούς ζήτησαν πολύ μεγαλύτερη αύξηση. Η αύξηση την οποία έχουμε εγκρίνει είναι η αύξηση η οποία συνάδει με τις τιμαριθμικές αυξήσεις και ταυτόχρονα με τις γενικότερες αυξήσεις στη δημόσια υπηρεσία.

Δε θα θέλαμε να πούμε περισσότερα. Πιστεύουμε βέβαια πως πάντοτε στο λαό υπάρχει ένα έντονο συναίσθημα, όταν Βουλευτές και αξιωματούχοι του κράτους αυξάνουν τους μισθούς τους. Και πάντοτε θα υπάρχουν κάποια σχόλια. Αλλά κι εμείς πρέπει να είμαστε πάρα πολύ ευαίσθητοι. Όμως υπάρχουν και κάποια άλλα κριτήρια κι αυτά τα κριτήρια συνδέονται άμεσα με τη σωστή εκτέλεση, ανεπηρέαστα, των καθηκόντων αυτών των αξιωματούχων. Είναι με αυτά τα βασικά κριτήρια που εμείς τελικά δεχτήκαμε να ψηφίσουμε αυτή τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Μιλούμε επί ενός θέματος για το οποίο ορθά λέχθηκε ότι πρέπει το Σώμα να επιδεικνύει ευαισθησία. Και ευαισθησία επιδεικνύει αυτό το Σώμα, σ' αντίθεση μ' ορισμένα σχόλια που είδαν το φως της δημοσιότητας σε κάποια δημοσιογραφικά έντυπα.

Θα 'θελα να τονίσω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων εκτελεί ένα από τα σοβαρότερα λειτουργήματα αυτής της πολιτείας, όπως σε κάθε πολιτεία. Μπορεί σε μερικούς να μην αρέσει η σύνθεση της Βουλής. Μπορεί να έχουν διαφωνίες με τα άτομα που την απαρτίζουν και να νομίζουν ότι οι ίδιοι είναι σε καλύτερη θέση να διαχειρίζονται τα προβλήματα του λαού. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, πολύ σύντομα θα έχουν την ευκαιρία με την ψήφο τους να αλλάξουν τη σύνθεση της Βουλής.

Εκείνο που εξετάζουμε όμως σήμερα δεν είναι αν αυτοί οι Βουλευτές, εμείς οι ίδιοι, αξίζουμε να πάρουμε κάποια αύξηση. Εκείνο που εξετάζουμε είναι αν η νέα Βουλή που θα εκλεγεί θα πρέπει να συνεχίσει με τον ίδιο μισθό που παίρνουν σήμερα οι Βουλευτές. Και αν δεν καθορίσουμε εμείς αυτό το μισθό, σημαίνει ότι ο μισθός των Βουλευτών, ενώ όλοι οι μισθοί και στον ιδιωτικό τομέα και στον κρατικό τομέα και στις δημόσιες υπηρεσίες έχουν αυξηθεί, θα πρέπει για δέκα χρόνια να παραμείνει στο ίδιο επίπεδο.

Και τίθεται το ερώτημα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι: Τι είδους Βουλευτές θέλουμε; Θέλουμε εκείνους οι οποίοι έχουν την οικονομική άνεση; Θέλουμε να κάμουμε μια Βουλή στην οποία οποιοσδήποτε άνθρωπος ο οποίος αισθάνεται ότι έχει τη δυνατότητα και την ικανότητα να εκλεγεί και να προσφέρει στον τόπο του να μην μπορεί να το πράττει, γιατί δε θα έχει την οικονομική άνεση να κάμει αυτό το πράγμα;

Αρκετοί από σας υπήρξατε Βουλευτές για πολλά χρόνια. Εγώ είμαι Βουλευτής για τριάντα χρόνια, έπαιρνα και παίρνω το μισθό του Βουλευτή και βλέπω ότι ο μισθός αυτός είναι ανεπαρκέστατος, για να ανταποκριθεί κανείς στα πολλά προβλήματα τα οποία χειρίζεται από τη θέση του ως Βουλευτή. Γιατί όλοι ξέρουμε ότι οι Βουλευτές δεν κερδίζουν, αλλά δίδουν και πέραν του μισθού τους για να καλύψουν τις βουλευτικές ανάγκες. Ποιος από σας δεν ξέρει ότι υπάρχει σωρεία φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, στα οποία είμαστε υποχρεωμένοι να δίδουμε; Υπάρχει σωρεία αναγκών τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίζουμε. Αν κανείς υπολογίσει μόνο τα έξοδα στις βενζίνες, για να κάμει τη δουλειά του στην περιφέρειά του, τότε θα δείτε ότι ο μισθός είναι ανεπαρκέστατος.

Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε, παρόλη τη συναίσθηση που έχουμε ότι αυτό το θέμα είναι ευαίσθητο. Είναι για μας εξίσου ευαίσθητο το θέμα ότι θέλουμε σ' αυτή τη Βουλή να μπορούν να έρχονται και άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν ιδιωτικούς πόρους. Και επομένως πιστεύουμε ότι ορθώς πράττουμε με το να ψηφίσουμε μια αύξηση και ως υπάρχουν εκείνοι στους οποίους αρέσει να ψαρεύουν σε θολά νερά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε πιθανώς το πιο ευαίσθητο θέμα λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος. Το ερώτημα που μπαίνει μπροστά μας είναι: Αν η Δημοκρατία έχει έξοδα, περικόβουμε τα έξοδα; Και τότε πώς λειτουργεί η Δημοκρατία; Ή ακόμα μπαίνει μπροστά μας και το ερώτημα: Αν καταργήσουμε τη Δημοκρατία και τους Βουλευτές και τους μισθούς τους, πετυχαίνουμε οικονομία σ' έναν τόπο; Αυτό είχαν διαφημίσει και οι δικτάτορες της 21ης του Απρίλη του 1967. Είχε έξοδα, λέει, η Βουλή, είχαν έξοδα οι Βουλευτές και έπρεπε να καταργηθούν, για να εξοικονομηθούν τα χρήματα. Και το αποτέλεσμα ήταν η καταστροφή της Ελλάδας και η προδοσία της Κύπρου.

Συζητώντας το θέμα της αντιμισθίας των Βουλευτών, εκείνο το οποίο μπαίνει μπροστά μας είναι πόσο επαρκή θέλουμε το δημοκρατικό θεσμό να λειτουργεί και με ποια επάρκεια πρέπει να ανταποκρίνεται η ίδια η Βουλή. Πολύ ορθά ανέφερε ο κ. Κληρίδης προηγουμένως ότι είμαστε Βουλευτές για κάποια χρόνια, πολλοί άλλοι για περισσότερα χρόνια κι όμως δεν υπάρχει κανένας που να έχει εξοικονομήσει χρήματα από την αντιμισθία τη βουλευτική. Αντίθετα έχω να καταθέσω εδώ ότι όχι μόνο δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε στις καθημερινές μας υποχρεώσεις, αλλά προπαντός οι Βουλευτές που έχουν κάποιες υποχρεώσεις στο διεθνή χώρο, για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους για την αντιπροσώπευση της Βουλής, πάντα χρειάζεται να καταβάλουν και χρήματα από τα προσωπικά τους αποθέματα, αν υπάρχουν αποθέματα.

Έτσι εκείνο που έχουμε να πούμε είναι ότι πρέπει να γίνει μια πληροφόρηση του λαού πάνω στο θέμα αυτό, γιατί είναι το πιο εύκολο θέμα για να υπάρξει δημαγωγία. Και είναι εδώ και η ευθύνη του τύπου, γιατί πράγματι υπήρξε μερίδα του τύπου η οποία προσπάθησε να υποσκάψει και να υπονομεύσει την έννοια της αύξησης της αντιμισθίας των πολιτικών προσώπων. Και έχω να πω ότι πράγματι η Δημοκρατία χρειάζεται προστασία, χρειάζεται προστασία ο πολιτικός κόσμος και χρειάζεται προστασία και ο τύπος. Και εμείς παρέχουμε την προστασία προς τον τύπο και προς τα δικαιώματά του. Και έχει ευθύνη και υποχρέωση και ο τύπος να δει αντικειμενικά αυτά τα θέματα. Γιατί είναι πολύ εύκολη η δημαγωγία. Και θα ήταν πολύ εύκολη και η δημαγωγία εξύβρισης του τύπου. Όμως κανένας δεν επιτρέπεται να καταφύγει προς αυτή την κατεύθυνση, γιατί πρέπει να διαφυλάξουμε την ελευθερία του λόγου και την ελευθερία της έκφρασης. Έτσι και στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να επιδειχθεί όχι μόνο ευαισθησία, αλλά και υπευθυνότητα.

Λέχθηκε προηγουμένως ότι, ναι, υπάρχουν οι Βουλευτές οι οποίοι παίρνουν μια αντιμισθία για τις υπηρεσίες τις οποίες προσφέρουν, για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Τώρα πάμε σε εκλογές, όλοι επί γόνασι λαού ευρίσκονται και υπάρχουν και Βουλευτές που με το έργο το οποίο κάνουν, για να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους να είστε βέβαιοι ότι ούτε με τις νέες αυξήσεις δε θα καλύπτουν τα έξοδά τους. Όμως, αν υπάρχουν και Βουλευτές που είναι δυνατόν να νομισθεί ότι δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους ή παίρνουν περισσότερα από όσα χρειάζεται, ο λαός καλείται να επιλέξει και να κάμει τη σωστή επιλογή.

Πιστεύουμε ότι αγγίζουμε ένα ευαίσθητο θέμα και η υπευθυνότητα απαιτεί να παίρνουμε θέση και πάνω στα σοβαρά αυτά θέματα που μπορεί να μην προσφέρονται για δημαγωγία. Και η τοποθέτησή μας κατά τρόπο υπεύθυνο νομίζω ότι θα λειτουργήσει και προς την πλευρά του λαού για τη σωστή διαφώτιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πράγματι τα θέματα της αντιμισθίας των Βουλευτών και των απολαβών των Υπουργών είναι από τα πιο βασικά ζητήματα πάνω στα οποία ο λαός μας είναι πολύ ευαίσθητος. Και σωστά είναι ευαίσθητος. Πώς έχουν όμως αυτά τα ζητήματα; Το πρώτο είναι η αύξηση της αντιμισθίας των μελλοντικών Βουλευτών. Η σημερινή Βουλή δεν ψηφίζει για να πάρουν αυξήσεις στους μισθούς οι σημερινοί Βουλευτές. Ψηφίζει για να πάρουν αυξήσεις

στην αντιμισθία τους οι μελλοντικοί Βουλευτές. Έτσι γίνεται πάντοτε. Το δεύτερο είναι το θέμα των Υπουργών. Το λειτούργημα του Υπουργού ποιο είναι; Το λειτούργημα του Υπουργού είναι το πιο ψηλό λειτούργημα μετά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το πιο υπεύθυνο λειτούργημα μετά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εμείς σαν κόμμα ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ναι, και ο Πρόεδρος της Βουλής πολύ σωστά.

Εμείς σαν κόμμα φροντίσαμε ευθύς εξαρχής ώστε οι αυξήσεις προς τους Υπουργούς να είναι όσο το δυνατόν χαμηλότερες. Κάναμε πολλές προσπάθειες και είναι σε γνώση όλων των συναδέλφων. Είμαστε όμως ανοικτοί για διάλογο και ακούσαμε επιχειρήματα. Ακούσαμε για παράδειγμα το εξής επιχείρημα, το οποίο είναι αδιαμφισβήτητο, ότι οι Υπουργοί παίρνουν λιγότερα από τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων τους που είναι υφιστάμενοί τους. Δεύτερο, ακούσαμε και πληροφορηθήκαμε -δεν το ξέραμε προηγουμένως- ότι από το 1983 δεν αναθεωρήθηκαν οι απολαβές των Υπουργών. Καταλαβαίνετε ότι αυτά είναι ζητήματα τα οποία, όταν συζητάς, δεν μπορείς να μην τα λαμβάνεις υπόψη.

Παρόλο λοιπόν που η θέση μας ήταν ότι έπρεπε οι Υπουργοί να πάρουν χαμηλότερη αύξηση, εξετάζοντας το όλο πρόβλημα μέσα στα πλαίσια της συναίνεσης, για να εξεύρουμε λύση σ' αυτό το κοινό πρόβλημα, συγκατατεθήκαμε να δοθεί αυτή η αύξηση η οποία περιλαμβάνει και τα έξοδα παραστάσεως στους Υπουργούς, τα οποία πηγαίνουν για διάφορες εκδηλώσεις και δεξιώσεις που οργανώνουν οι Υπουργοί ως δημόσια πρόσωπα.

Πρέπει λοιπόν να πούμε την αλήθεια στο λαό. Ναι, είναι ευαίσθητο το θέμα, ναι, σηκώνει πολλή θά 'λεγα δημαγωγία -από έναν που θα θελήσει να το παίξει έτσι- αλλά εμείς πρέπει να πούμε την αλήθεια στο λαό και να φροντίσουμε ώστε ο λαός να κρίνει τους Υπουργούς και τους Βουλευτές από την απόδοσή τους στο καθήκον και όχι από το αν η μισθοδοσία τους θα είναι σ' αυτό ή σ' εκείνο το βαθμό πιο ψηλή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές...

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο μια λέξη από τη θέση μου. Εφόσον πρόκειται να πληροφορήσουμε και το λαό, πολλοί συναδέλφοι ίσως να μην το γνωρίζουν, αλλά η αντιμισθία του Κύπριου νομοθέτη, του φορέα της Νομοθετικής Εξουσίας είναι ίση ή κατά τι ολιγότερη από το μισθό Αναπληρωτή Λοχία της Αστυνομίας. Αυτή είναι η αλήθεια. Και καλείται αυτός ο άνθρωπος να επιτελέσει την αποστολή του. Αν το γνωρίζουμε τούτο, καθώς επίσης και ότι την αντιμισθία θα την απολαύσουν εκείνοι που θα εκλεγούν στις επόμενες εκλογές, νομίζω ότι δεν υπάρχουν περιθώρια ούτε δημοκρατίας ούτε παρεξήγησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όταν το 1981 μπήκαμε στη Βουλή, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, βρήκαμε αποζημίωση του Βουλευτή στο ύψος περίπου των £140 και επιπρόσθετα κάποιες £80 που οδηγούσαν στις £220 συνολικά. Πιστεύω ότι ένα τέτοιο ποσό για αποζημίωση του Βουλευτή δεν προσφέρει καμιά υπηρεσία στη Δημοκρατία. Αντίθετα πιστεύω ότι την υποβαθμίζει και τη διαβρώνει. Το Σύνταγμά μας είναι πολύ διαφωτιστικό πάνω στο θέμα. Δε μιλά ούτε για μισθό ούτε για αντιμισθία. Μιλά για αποζημίωση. Και η λέξη «αποζημίωση» τα λέει όλα.

Πιστεύω ότι και με τις σημερινές αυξήσεις στους διάφορους φορείς των Εξουσιών εξακολουθεί να υπάρχει πρόβλημα. Και υπάρχει πρόβλημα, αν προσεγγίσουμε το όλο θέμα από τη σκοπιά της ίσης μεταχείρισης των Εξουσιών. Υπάρχει πρόβλημα στην αποζημίωση που παίρνουν οι Υπουργοί ή τα Μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου ή οι Βουλευτές. Και εφόσον πολλοί προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι οι Βουλευτές ασκούν και άλλα επαγγέλματα, άρα μπορούν να έχουν επιπρόσθετα εισοδήματα, τους πληροφορούμε ότι είναι εκτός, είναι έξω από το χορό και δεν ξέρουν το τι γίνεται. Αλλά, αν θέλουμε υπεύθυνα να προσεγγίσουμε ή να αντιμετωπίσουμε το μέλλον, πιστεύω ότι η Βουλή πρέπει σε κάποιο στάδιο να εξετάσει τη σωστή αποζημίωση των μελών της και να πει ότι ορισμένα επαγγέλματα είναι ασυμβίβαστο να ασκούνται όταν ο Βουλευτής ασκεί τα καθήκοντά του. Έτσι θα είμαστε πιο συνεπείς και έναντι της αποστολής μας και έναντι του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 3 έχουμε τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως περί Υπουργών και του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Λοιπόν, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολογία της ψήφου μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η δικαιολογία γίνεται όταν δεν κάνουμε ομιλίες επί θέματος αρχής.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ήθελα να διευκρινίσω ότι, ενόψει του γεγονότος ότι ήλθε ενιαίο νομοσχέδιο και για τους Υπουργούς και για τους Βουλευτές και ενόψει της θέσης μας στα επιμέρους θέματα, θεωρήσαμε ότι έπρεπε να κάνουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε στην ψήφιση του Τροποποιητικού των περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπηση) Νόμων του 1970 έως 1983 Νόμου του 1990.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί της Καταργήσεως του περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990, Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1990, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο που κηρύχθηκε νομοσχέδιο επείγουσας φύσεως κατά τη σημερινή συνεδρία της Βουλής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατάργηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990 που προνοεί την ιδιωτική χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από άτομα και νομικά πρόσωπα με τη χορήγηση του φορολογικού κινήτρου της έκπτωσης του ποσού της εισφοράς κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος του ατόμου ή νομικού προσώπου μέσα στο φορολογικό έτος που γίνεται.

Η κατάργηση του πιο πάνω νόμου υπήρξε το προϊόν ανταλλαγής απόψεων και συναίνεσης μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής και ως υποκατάστατο της κατάργησης αυτής η Εκτελεστική Εξουσία ανέλαβε την υποχρέωση να καταθέσει ειδικό νόμο ο οποίος θα προνοεί για την κρατική χορηγία των κομμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας στις 23 του Δεκέμβρη του 1988 μέσα στα πλαίσια της γενικής συζήτησης των Προϋπολογισμών, τόνιζα πως θα αποτελούσε μεγάλη προσφορά στην υπόθεση της πολυκομματικής δημοκρατίας η μελέτη και η εισαγωγή του θεσμού της επιδότησης των πολιτικών κομμάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η δημοκρατία μπορεί να στηριχθεί με εμπιστοσύνη πάνω σε ισχυρά πολιτικά κόμματα και η επιδότηση θα ισχυροποιήσει τα πολιτικά κόμματα και τη δημοκρατία στην ψηλή αποστολή τους. Σύγχρονες Δημοκρατίες έχουν υιοθετήσει το θεσμό και τον εφαρμόζουν με επιτυχία. Αυτά έλεγα, κύριοι συνάδελφοι, από αυτό το βήμα απευθυνόμενος σε σας πριν από δυο ολόκληρα χρόνια. Υποστήριζα πάντα αυτή τη θέση για οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων από τον

κρατικό προϋπολογισμό, γιατί πίστευα απόλυτα πως μια τέτοια δαπάνη συγκαταλέγεται ανάμεσα στις πιο καλές επενδύσεις που ένα κράτος μπορεί να πραγματοποιήσει. Η αναγνώριση και χρηματοδότηση ενός μόνο κόμματος από τα μονοκομματικά καθεστώτα οδήγησε στην κατάρρευση των συστημάτων τους, γιατί η πραγματική δημοκρατία δεν μπορεί να ακροβατεί στηριζόμενη σ' ένα πόδι. Η πραγματική δημοκρατία είναι πολυκομματική και πρέπει να είναι ισχυρά τα στηρίγματά της. Γι' αυτό είναι επιτακτική η οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων. Αποτελούν τα κόμματα τον ακρογωνιαίο λίθο της δημοκρατίας. Και ο ακρογωνιαίος λίθος πρέπει να είναι δυνατός, πρέπει να είναι πραγματικά ένα σωστό αγκωνάρι.

Η Εκτελεστική Εξουσία δεν ανταποκρίθηκε αρχικά στις επανειλημμένες εκκλήσεις των πολιτικών κομμάτων για καθιέρωση του θεσμού της επιδότησής τους από τον κρατικό προϋπολογισμό και έτσι η Βουλή, στις 8 του Φεβράρη του 1990, ψήφισε το γνωστό νόμο με τον οποίο καθόριζε πως εισφορές σε κόμματα μέχρι £3,000 από φυσικά πρόσωπα, καθώς και εισφορές σε κόμματα μέχρι £10,000 από νομικά πρόσωπα θα αφαιρούνται από το φορολογητέο εισόδημα. Και καθόριζε επίσης πως «κόμμα» σημαίνει πολιτικό κόμμα εγγεγραμμένο με βάση τις διατάξεις του περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμου του 1989. «Απλώς για να σας υπενθυμίσω το περιεχόμενο του όρου «πολιτικό κόμμα», όπως το είχαμε καθορίσει, σας διαβάζω τη σχετική ορολογία από το Νόμο 199/89.

«'Πολιτικό κόμμα', λέει, ή, συνοπτικά, 'κόμμα' σημαίνει κόμμα εκπροσωπούμενο στη Βουλή των Αντιπροσώπων και οποιοδήποτε οργανισμό, ένωση ή ομάδα προσώπων που κατά την αντίληψη του μέσου συνετού πολίτη, με γνώση της εσωτερικής πολιτικής πραγματικότητας της Κύπρου, θεωρείται πολιτικό κόμμα, δεδομένης της οργάνωσης, της δομής, των θεσμών, των στόχων και της απήχησης του στο κοινό και νοουμένου ότι στις τελευταίες εκλογές για την εκλογή Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων έχει εξασφαλίσει ποσοστό ψήφων τουλάχιστον τρία τοις εκατόν του συνόλου των έγκυρων ψήφων σ' όλη τη Δημοκρατία».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτή τη ρύθμιση κατέληξε η Βουλή από ανάγκη, όταν αντιμετώπισε την αρνητική διάθεση της Εκτελεστικής Εξουσίας πάνω στο θέμα. Και ήταν δικαιολογημένη η Βουλή στην επιλογή του τρόπου που διάλεξε, γιατί ήταν ο μόνος τρόπος που απέμεινε για οικονομική ενίσχυση των κομμάτων. Αυτός ο τρόπος που επέλεξε η Βουλή μας δεν οφείλεται σε εφευρετικότητα δική της. Υιοθετήθηκε αυτός ο τρόπος και από άλλες ευρωπαϊκές πολιτείες, όπως είναι η Γερμανία, η Γαλλία και οι Κάτω Χώρες. Ας σημειωθεί πως οι ευρωπαϊκές χώρες υιοθέτησαν ποικίλους τρόπους οικονομικής ενίσχυσης των πολιτικών κομμάτων, εκτιμώντας το ρόλο τους μέσα στη δημοκρατία. Τέτοιοι τρόποι είναι μεταξύ άλλων η ετήσια κρατική επιχορήγηση των κομμάτων, η έκτακτη κρατική επιχορήγηση για αντιμετώπιση των δαπανών των προεκλογικών αγώνων, είναι η φορολογική μεταχείριση που υιοθετήσαμε και εμείς για εισφορές φυσικών και νομικών προσώπων στα πολιτικά κόμματα, είναι η χρηματοδότηση των νεολαίων και άλλοι. Παρά τα δοσμένα και γνωστά αυτά στοιχεία, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στις 22 του Φεβράρη του 1990, ανέπεμψε το νόμο στη Βουλή, η οποία με τη σειρά της τον έστειλε πίσω στον Πρόεδρο για έκδοση, εμμένοντας στην αρχική της θέση. Ούτε αυτή η νέα εμμονή της Βουλής στην

ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης των πολιτικών κομμάτων έκαμψε την αρνητική διάθεση της Εκτελεστικής Εξουσίας πάνω στο θέμα και στις 23 του Μάρτη του 1990 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καταχώρησε την υπ' αριθμό 3 του 1990 αναφορά για γνωμάτευση στο Ανώτατο Δικαστήριο. Κατηγορηθήκαμε ότι προωθήσαμε αυτό το νόμο σαν μέτρο αντίδρασης κατά της άρνησης της Εκτελεστικής Εξουσίας να συγκατανεύσει σε οικονομική ενίσχυση των κομμάτων από το κράτος. Παραδεχόμαστε την κατηγορία. Τα γεγονότα όμως που παραδεχόμαστε δε στοιχειοθετούν ενοχή· αντίθετα συνθέτουν έπαινο και τιμή για το κοινοβούλιο που πήρε την ιστορική απόφαση να καθιερώσει το θεσμό της οικονομικής ενίσχυσης των πολιτικών κομμάτων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να χαιρετίσουμε ως ιστορική τη γνωμάτευση της ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου που δόθηκε στην υπ' αριθμό 3 του 1990 αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας και με την οποία κρίθηκε συνταγματικός ο νόμος που ψηφίσαμε. Και είναι ιστορική για την ανεκτίμητη συμβολή της στη θεμελίωση της πολυκομματικής δημοκρατίας που πραγματοποιείται με την αναγνώριση της αποστολής των πολιτικών κομμάτων μέσα στη δημοκρατία και την αναγνώριση του θεσμού της οικονομικής ενίσχυσής τους μέσα στα πλαίσια των κρατικών μέσων. Ο νόμος που ψηφίσαμε κρίθηκε συνταγματικός με ψήφους 4 υπέρ και 3 εναντίον. Πλειοψηφία όμως και μειοψηφία συμφωνούν στη βασική αρχή. Είναι δεκτή η θέση, τονίζεται στην απόφαση της μειοψηφίας, πως στο κοινοβουλευτικό πολίτευμα τα πολιτικά κόμματα συνιστούν προϋπόθεση της λειτουργίας του δημοκρατικού βίου, η δε ύπαρξή τους ως παραγόντων που διαμορφώνουν τη λαϊκή πολιτική βούληση ασφαλώς απαιτεί οικονομικούς πόρους. Γι' αυτό και σε ορισμένες χώρες με δημοκρατικό κοινοβουλευτικό σύστημα αναγνωρίζεται ως υποχρέωση της ίδιας της πολιτείας να ενισχύει οικονομικά τα πολιτικά κόμματα. Η ύπαρξη πολιτικών κομμάτων, τονίζει η απόφαση της πλειοψηφίας, αποτελεί απαραίτητο θεσμό των δημοκρατικών πολιτευμάτων. Αυτό προϋποθέτει βέβαια τον ελεύθερο ανταγωνισμό κάτω από ίσες ευκαιρίες. Η χρηματοδότησή τους από την πολιτεία ή η παροχή κινήτρων και ευκαιριών για χρηματοδότησή τους από άτομα ή οργανισμούς εντάσσεται μέσα στο πνεύμα της συστάσεως και συντηρήσεώς τους χάριν της επίτευξης των σκοπών τους με ελεύθερο ανταγωνισμό κατ' ισοτιμία. Μια τέτοια ισότητα μεταχείρισης παρέχεται νομικά με τον υπό εξέταση νόμο. Δεν αποτελεί δυσμενή διάκριση το γεγονός ότι ο ορισμός του κόμματος που υιοθετείται από τον υπό κρίση νόμο είναι ο ίδιος με εκείνο που περιέχεται στον περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμο του 1989. Και καταλήγει η απόφαση της πλειοψηφίας ότι για τους πιο πάνω λόγους ο υπό κρίση νόμος δε βρίσκεται σε αντίθεση και ούτε είναι ασύμφωνος προς τις διατάξεις των άρθρων 24 (1) ή 28 (1) του Συντάγματος. Και εφόσον δε βρίσκεται σε αντίθεση και ούτε είναι ασύμφωνος με τα πιο πάνω άρθρα, των οποίων έγινε επίκληση, δεν είναι αντισυνταγματικός ως αντίθετος ή ασύμφωνος προς το άρθρο 179 του Συντάγματος. Τιμούμε τη Δικαστική Εξουσία γι' αυτή την ιστορική της γνωμάτευση.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αύριο δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο νόμος που ψηφίσαμε και δίπλα του θα δημοσιευτεί ο νόμος που ψηφίζουμε απόψε για κατάργηση των περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικών) Νόμων του 1990. Για πρώτη φορά στην κοινοβουλευτική μας ιστορία νόμος πεθαίνει μόλις γεννιέται. Θα μπορούσε όμως και ο νόμος αυτός να

αναφωνήσει: «Τον αγώνα τον καλόν ηγώνισμαι, εναπομένει ο της δικαιοσύνης στέφανος». Και ο λόγος είναι απλός. Στο στάδιο σύλληψης του νόμου, που απόψε καταργούμε, ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης στη σχετική αιτιολογική έκθεση της πρότασης νόμου που υπέβαλλε έγραφε τα εξής: Επειδή η λειτουργία δημοκρατικού πολιτεύματος απαιτεί την ύπαρξη πολιτικών κομμάτων και επειδή η λειτουργία των κομμάτων απαιτεί οικονομικούς πόρους και ευρωπαϊκά κράτη επιχορηγούν κόμματα και επειδή η Κυπριακή Δημοκρατία δε συνεισφέρει οποιοδήποτε ποσό στα πολιτικά κόμματα, ώστε να διασφαλίζεται η οικονομική ευχέρεια και η πολιτική αυτοτέλεια των κομμάτων που συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση ενός δημοκρατικού πολιτεύματος, προτείνεται η Βουλή των Αντιπροσώπων να ψηφίσει σε νόμο αυτή την πρόταση νόμου.

Σήμερα στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών για το νόμο που ψηφίζουμε γράφει και τα εξής: «Η κατάργηση του πιο πάνω νόμου υπήρξε το προϊόν ανταλλαγής απόψεων και συναίνεσης μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής και ως υποκατάστατο της κατάργησης αυτής η Εκτελεστική Εξουσία ανέλαβε την υποχρέωση να καταθέσει ειδικό νόμο ο οποίος θα προνοεί για την κρατική χορηγία των κομμάτων.» Ο καλός αγώνας για την κρατική επιχορήγηση και ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων ολοκληρώνεται. Η κρατική χορηγία των κομμάτων είναι πια γεγονός. Ποσό μισού εκατομμυρίου λιρών θα διατεθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό για ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων. Ας σημειωθεί πως θα ήταν, όχι από δική μας υπαιτιότητα, μεγαλύτερο το ποσό που θα μειώνονταν τα κρατικά έσοδα με το νόμο ή με την εφαρμογή του νόμου που ψηφίσαμε τότε.

Τιμούμε απόψε, κύριε Πρόεδρε, και τη Νομοθετική Εξουσία και την Εκτελεστική Εξουσία για τον ιστορικό τους συμβιβασμό. Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού με το ποσό ενίσχυσης των πολιτικών κομμάτων δεν αποτελεί κρατική ζημιά. Αποτελεί κέρδος της δημοκρατίας. Εκδίδοντας απόψε το πιστοποιητικό θανάτου του νόμου που ψηφίσαμε, εκδίδουμε ταυτόχρονα και το πιστοποιητικό γέννησης μιας νέας πηγής ζωής για τη δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν η Βουλή είναι έτοιμη να ψηφίσει το πιστοποιητικό θανάτου, γιατί έχουμε και άλλα νομοθετήματα...

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Το γνωρίζω ότι ως γιατρός θα θέλατε να κάμετε νεκροφία μετά από το πιστοποιητικό θανάτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, απλώς να υπογράψω το πιστοποιητικό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα θέλαμε και μεις με τη σειρά μας να χαιρετίσουμε αυτή τη νομοθεσία η οποία είναι πρωτοποριακή για την Κύπρο. Το αίτημα για επιδότηση των κομμάτων υπήρχε από παλιά. Σήμερα καταργείται ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990 και σωστά τονίστηκε πως είναι για πιστοποιητικό θανάτου που μιλούμε και όχι για πιστοποιητικό γέννησεως, επειδή η κυβέρνηση δέχθηκε την επιδότηση των κομμάτων.

Κύριε Πρόεδρε, από καιρό είχε τεθεί αυτό το αίτημα από τα κόμματα και είναι ένας υγιής θεσμός η κυβέρνηση, η Εκτελεστική Εξουσία, να ενισχύει τα

κόμματα τα οποία είναι οι τροχοί της δημοκρατίας. Είναι ένας θεσμός ο οποίος υπάρχει και σε πολλά άλλα μέρη του κόσμου και σε πολλές άλλες πολυκομματικές δημοκρατίες και, έστω και αργά, πολύ σωστά η Εκτελεστική Εξουσία αποφάσισε να υιοθετήσει αυτό το θεσμό. Γι' αυτό το λόγο ο νόμος τον οποίο ψηφίσαμε για την εισφορά που ήταν ένας νόμος θα 'λεγα ανάγκης, αν όχι και απελπισίας, σήμερα δε χρειάζεται να ισχύει. Και ήταν σωστή η παρατήρηση ότι η κυβέρνηση, το δημόσιο, ίσως να αναγκάζοταν να απωλέσει πολύ περισσότερα χρήματα από αυτή τη νομοθεσία παρά από την επιδότηση των κομμάτων.

Επομένως δυο σωστά πράγματα έχουν γίνει με τη σημερινή συνάντηση που είχαν οι κοινοβουλευτικοί αρχηγοί στο Προεδρικό: Ακυρώθηκε ένας κακός νόμος, θα 'λεγα ένας νόμος ανάγκης, και υιοθετείται μια σωστή τακτική, της επιδότησης των κομμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η κοινοβουλευτική μας ομάδα τάσσεται υπέρ της κατάργησης του σχετικού νόμου. Και ήθελα να υπενθυμίσω ότι, όταν ψηφιζόταν αυτός ο νόμος, εμείς είχαμε ταχθεί εναντίον, όχι γιατί ήμασταν ενάντια στην ενίσχυση των κομμάτων από την πολιτεία, αλλά διαβλέπαμε -όπως και άλλες πλευρές βέβαια- τα κενά εκείνου του νόμου που μπορούσε να οδηγήσει στην ενίσχυση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Θεωρούμε λοιπόν θετική εξέλιξη το ότι η πολιτεία, η κυβέρνηση, ύστερα από την επικύρωση αυτού του νόμου από το Ανώτατο, θεώρησε σωστό και πήρε την πολιτική απόφαση να κάμει πρόταση με συμπληρωματικό προϋπολογισμό για την ενίσχυση των κομμάτων. Θεωρούμε αυτή την απόφαση αναγνώριση του θετικού ρόλου που διαδραματίζουν τα κόμματα στα κοινά του τόπου και πιστεύουμε ότι δε θα καθυστερήσει η κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου και ότι το όλο πρόβλημα θα λυθεί και τα κόμματα με τη σειρά τους θα αποδείξουν ότι η ενίσχυση που θα πάρουν θα είναι προς όφελος του λαού και του τόπου και ιδιαίτερα της εθνικής μας υπόθεσης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα κι εγώ με τη σειρά μου να εκφράσω τη συγκατάθεση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ στην κατάργηση του Νόμου περί Φορολογίας Εισοδήματος, της απαλλαγής λόγω εισφορών προς τα κόμματα. Είχαμε ταχθεί εξ αρχής εναντίον αυτού του νόμου. Αναγνωρίζαμε φυσικά την ανάγκη χρηματοδότησης των κομμάτων και γι' αυτό χαιρετίζουμε τη σημερινή διακήρυξη της κυβέρνησης ότι θα φέρει σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή. Όταν θα έλθει, θα εκφράσουμε τις απόψεις μας για τη σημασία της χρηματοδότησης των κομμάτων από το δημόσιο προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση του Νόμου 225 του 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Καταργήσεως του περι Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990, Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Εταιρείας Κυπριακά Αερογραμμάτι Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεσή στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΑΙ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙ ΛΤΔ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της συμφωνίας που συνήψαν οι Κυπριακές Αερογραμμές με τις τράπεζες Barclays Bank PLC και Mitsubishi Bank Ltd για την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη δανείου ύψους μέχρι 5.25 εκ. ευρωστερλινών, που θα χρειαστούν για την επαναχρηματοδότηση και αποπληρωμή της δεύτερης προκαταβολής για την αγορά των τεσσάρων επιπρόσθετων νέων αεροσκαφών τύπου A 320.

Η επικύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγύησης από την κυβέρνηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Εταιρείας Κυπριακά Αερογραμμάι Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

«Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990» αποσύρθηκαν. Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου). Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΝΟΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Αντώνιος Ανδρέου
 Ανδρέας Γεωργίου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Γεώργιος Χααραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Κυριάκος Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι ο καθορισμός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών μέσα στην οποία ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός οφείλει να προβαίνει στις δέουσες ενέργειες για τη δημοσίευση των Κανονισμών που εγκρίνονται από τη Βουλή στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Η προτεινόμενη τροπολογία θεωρήθηκε αναγκαία ύστερα από την παρατηρούμενη καθυστέρηση ή και άρνηση των αρμόδιων Υπουργείων να δημοσιεύουν Κανονισμούς που εγκρίνονται από τη Βουλή με βάση την υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Η Επιτροπή υιοθετώντας τις πρόνοιες της πιο πάνω πρότασης νόμου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια εισήγηση. Όπως γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε, πρόκειται να πραγματοποιηθεί στο Προεδρικό μια σύσκεψη γύρω από τα θέματα της αμυντικής θωράκισης και, εξ όσον γνωρίζουμε, αυτή η σύσκεψη θα πραγματοποιηθεί εντός των ημερών. Είναι η εισήγησή μας όπως, ενόψει αυτής της σύσκεψης, αναβληθεί η συζήτηση αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η Έκθεση αφορά τον προϋπολογισμό του Ταμείου Άμυνας που περιλαμβάνει τις ενδεικτικές δαπάνες της κυβέρνησης γύρω από τα θέματα άμυνας. Είμαστε υποχρεωμένοι να προχωρήσουμε στην έγκριση αυτού του προϋπολογισμού, για να μπορεί να προχωρήσει το αμυντικό σχέδιο της κυβέρνησης το οποίο έχει εγκριθεί από την πολιτική ηγεσία σε προηγούμενη σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η θέση είναι ότι πρέπει να αναβληθεί η έγκριση της Έκθεσης σήμερα για τους εξής λόγους: Πρώτο, γιατί εκκρεμεί μια συνάντηση σε επίπεδο Προέδρου και Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και άλλων. Και δεύτερο, πρέπει να ομολογήσω ότι με το φόρτο εργασίας που είχαμε τούτες τις μέρες δε μας δόθηκε η δυνατότητα να μελετήσουμε αυτή την Έκθεση και να βγάλουμε τα ανάλογα συμπεράσματα. Είναι λοιπόν και η δική μας η πρόταση να αναβληθεί για λίγες μέρες η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα θέσω το θέμα σε ψηφοφορία κατά πόσο η Βουλή θέλει να αναβάλει το θέμα αυτό.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 14 ψήφους υπέρ και 16 εναντίον η πρόταση για αναβολή απορρίπτεται και προχωρούμε στη συζήτηση του θέματος. Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

**ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Ανδρέας Γεωργίου

Αντώνιος Ανδρέου

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Κίμων Παναγίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος

Στέλιος Μανδριώτης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας συνήλθε σε δύο συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 29 Νοεμβρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίασή της η Επιτροπή ενημερώθηκε λεπτομερώς από την Επιτροπή Διαχειρίσεως του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης για τις προϋπολογιζόμενες αμυντικές ανάγκες για το έτος 1991.

Η Επιτροπή, με βάση την ενημέρωση που της έγινε, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της Απόφασης που επισυνάπτεται, με την οποία εξουσιοδοτείται η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί σε δαπάνες ύψους £181,646,817 για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας κάτω από τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας είναι ανάγκη να προβεί σε δαπάνη ύψους £181,646,817.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 9 των περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την 'Αμυνας της Δημοκρατίας Νόμων του 1985 έως 1988, για τη διενέργεια της δαπάνης αυτής απαιτείται εξουσιοδότηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού έλαβε υπόψη την Εισηγητική Πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας, αποφασίζει να παράσχει εξουσιοδότηση στη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί στη διενέργεια δαπάνης ύψους £181,646,817 για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε σχετικά με τον υπό συζήτηση συμπληρωματικό προϋπολογισμό να προβώ εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ στην ακόλουθη δήλωση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι ο προϋπολογισμός του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Δέχομαι τη διόρθωση, κύριε Πρόεδρε.

Η δήλωση στην οποία θέλω να προβώ έχει ως ακολούθως:

Το ΑΔΗΣΟΚ, όπως ήδη γνωρίζετε, πρότεινε όπως η συζήτηση αυτής της εξουσιοδότησης για την άμυνα αναβληθεί και πραγματοποιηθεί μετά την εξαγγελθείσα σύσκεψη στο Προεδρικό, που θα ασχοληθεί με το θέμα της αμυντικής θωράκισης. Δεδομένου ότι η πρότασή μας απορρίφθηκε, είμαστε υποχρεωμένοι να τοποθετηθούμε επί του υπό συζήτηση νομοθετήματος.

Σταθερή θέση του ΑΔΗΣΟΚ είναι η ειρηνική λύση του Κυπριακού μέσω ουσιαστικού διακοινοτικού διαλόγου. Η εντατικοποίηση της διεθνοποίησης του Κυπριακού πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του αγώνα μας. Πιστεύουμε ότι το σύγχρονο διεθνές κλίμα, όπως αυτό αποκρυστάλλώθηκε πρόσφατα, ιδιαίτερα με τη Διάσκεψη της ΔΑΣΕ στο Παρίσι, ενισχύει τις δυνατότητες για ειρηνική, δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Το ΑΔΗΣΟΚ έχοντας υπόψη την παρουσία δεκάδων χιλιάδων τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων, καθώς επίσης τις επεκτατικές βλέψεις της Τουρκίας, υποστηρίζει την πολιτική αμυντικής θωράκισης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ταυτόχρονα υπογραμμίζουμε πως η θωράκιση πρέπει να έχει καθαρά αμυντικό χαρακτήρα. Τονίζουμε ότι υποστηρίζουμε λελογισμένη πολιτική αμυντικής θωράκισης. Δεν υποστηρίζουμε μέτρα και δαπάνες που βρίσκονται έξω από τέτοια λελογισμένη πολιτική.

Γνωρίζουμε ότι το 1989 στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου καθορίστηκαν οι κατευθύνσεις και τα πλαίσια της πολιτικής αμυντικής θωράκισης. Καθορίστηκε επίσης το ποσό των χρημάτων που θα έπρεπε να δαπανηθεί σε μια τριετία για σκοπούς αμυντικής θωράκισης.

Από επίσημα στοιχεία διαπιστώνουμε πως οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και προγραμματίζονται για το 1991 ξεπερνούν σημαντικά το διπλάσιο αυτού του ποσού. Αποτελεί πεποίθησή μας ότι αυτές οι δαπάνες είναι έξω από την πολιτική που καθορίστηκε το 1989.

Οι υπέρμετρες δαπάνες για την άμυνα συνεπάγονται σημαντική αύξηση του δημόσιου χρέους, που ήδη κυμαίνεται γύρω στα £2.4 δισ. Είναι φανερό πως τέτοια πολιτική δαπανών για την αμυντική θωράκιση αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της εισφοράς για την άμυνα. Ήδη γίνεται λόγος για αύξηση αυτής της εισφοράς στο 5% ή στο 7%.

Το ΑΔΗΣΟΚ επιφυλάσσεται να διατυπώσει σύντομα δημόσια και ολοκληρωμένα την πολιτική του στο θέμα της αμυντικής θωράκισης. Αφετηρία μας θα

είναι η θέση για ειρηνική λύση του Κυπριακού και η ανάγκη όπως η πολιτική όσον αφορά την αμυντική θωράκιση εναρμονίζεται και υποβοηθά την προώθηση τέτοιας λύσης.

Για τους πιο πάνω λόγους και δεδομένου ότι η πρότασή μας για αναβολή της συζήτησης αυτού του προϋπολογισμού απερρίφθη, το ΑΔΗΣΟΚ θα καταψηφίσει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό που εξουσιοδοτεί τη δαπάνη £181,646,817 για την άμυνα. Καταλήξαμε σ' αυτή την απόφαση έχοντας υπόψη και το γεγονός ότι πριν τρεις περίπου βδομάδες η Βουλή ψήφισε κι άλλο κονδύλι για τον ίδιο σκοπό ύψους £88 εκ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός, μετά ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Πουμπουρής.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, και με μεγάλη συντομία. Εμείς θα ψηφίσουμε το κονδύλι, γιατί έχουμε την άποψη ότι αφορά ειλημμένες υποχρεώσεις και είναι εντός της εξήγησης η οποία έγινε στο παρελθόν στο Προεδρικό από τους κοινοβουλευτικούς αρχηγούς. Ταυτόχρονα θέλουμε να τονίσουμε πως σίγουρα για μελλοντικές δαπάνες θα πρέπει να γίνει η σύσκεψη και θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί και με φειδώ να προχωρούμε στην αμυντική θωράκιση, αφού όμως λάβουμε υπόψη μας την ποιοτική αναβάθμιση και ότι οι αγορές, και το έχουμε πει στην ομιλία μας, αφορούν σύγχρονα οπλικά συστήματα και όχι ξεπερασμένα οπλικά συστήματα. Δηλαδή περίπου θα πρέπει να κόψουμε το κοστούμι μας στο μέγεθός μας και να μην προσπαθήσουμε να υπερβούμε τις δυνατότητές μας -το τονίσαμε, επαναλαμβάνω, αυτό το πράγμα- γιατί στο κάτω κάτω της γραφής η πιο δυνατή αμυντική θωράκιση σ' έναν τόπο είναι η αντοχή της οικονομίας. Και με κανένα τρόπο δε θα θέλαμε να προχωρήσουμε προς-κατευθύνσεις που θα υπέσκαπταν την αντοχή της οικονομίας μας, που τουλάχιστον γι' αυτό τον τόπο είναι το πιο δυνατό και ασφαλές υπόβαθρο για τη συνέχιση του αγώνα του.

Παρά ταύτα όμως, επαναλαμβάνουμε, εμείς υποστηρίζουμε το θέμα της άμυνας, της αμυντικής θωράκισης, αλλά με προσοχή και αφού δοθούν πλήρεις εξηγήσεις. Θα ψηφίσουμε τα κονδύλια για τα οποία μιλούμε, διότι η άποψή μας είναι πως έχουν ήδη ληφθεί υπόψη και αφορούν απόφαση των κοινοβουλευτικών αρχηγών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ουδείς μπορούσε να φανταστεί ότι στην Κυπριακή Βουλή θα βρισκόμασταν μπροστά στο φαινόμενο να καταψηφίζονται δαπάνες για την αμυντική θωράκιση του τόπου. Ουδείς μπορούσε να διανοηθεί ότι 16 χρόνια ύστερα από την εισβολή και την κατοχή, όταν η πατρίδα μας είναι κατεχόμενη και οι απειλές του Τούρκου εισβολέα για επέκταση της κατοχής είναι καθημερινές, ουδείς μπορούσε να φανταστεί ότι θα γινόταν επίκληση του διεθνούς κλίματος για να τοποθετηθεί κάποιος εναντίον της αμυντικής θωράκισης του τόπου, όταν ο αντίπαλός μας, ο κατακτητής μας, η Τουρκία, ενισχύει τη στρατιωτική παρουσία της στην Κύπρο.

Επιστρατεύτηκαν επιχειρήματα προς αυτή την κατεύθυνση και θα προσπαθήσω να δω τα επιχειρήματα που έχουν λεχθεί. Και το πρώτο επιχειρήμα

ήταν ότι, ξέρετε, υπάρχει ένας προϋπολογισμός τον οποίο έχουμε υπερβεί κατά πολύ. Οι εκτιμήσεις της Επιτροπής Άμυνας είναι ότι όλες οι δαπάνες οι οποίες έχουν γίνει μέχρι της στιγμής βρίσκονται μέσα στα πλαίσια εκείνων ακριβώς των ρυθμίσεων που αποφάσισε η πολιτική ηγεσία εκείνων των παρατάξεων που παρευρίσκονταν σε εκείνη τη σύσκεψη. Και σ' αυτή τη σύσκεψη αντιπροσωπεύονταν όλοι όσοι βρίσκονται μέσα σ' αυτή την αίθουσα αυτή τη στιγμή. Έτσι οποιαδήποτε μετακίνηση είναι εκ των υστέρων προσπάθεια απόσχισης ευθυνών τις οποίες είχαν αναλάβει κάτω από άλλη ιδιότητα.

Υπάρχει σίγουρα ένα δημόσιο χρέος. Αλλά αυτό το δημόσιο χρέος δε δημιουργήθηκε από τις αμυντικές δαπάνες. Δυστυχώς κρατήσαμε τις αμυντικές δαπάνες χωριστά, μέσα στο ειδικό ταμείο για την άμυνα, χωρίς να επιβαρυνθεί η γενικότερη οικονομία. Ας πούμε σαν μια ανάληψη υποχρέωσης του κυπριακού λαού ότι, πέραν της ευμάρειας που απολαμβάνουμε, κάποια χρήματα, ελάχιστα χρήματα από τα περισσεύματά μας θα τα χρησιμοποιήσουμε και για την άμυνα του τόπου. Είναι λοιπόν έλλειμμα που υπάρχει, έλλειμμα που εκδηλώνεται με τη χρησιμοποίηση λίγων χρημάτων από τα περισσεύματά μας, όχι απ' αυτά τα οποία στερούμαστε.

Σ' ό,τι αφορά τη σταθερότητα της οικονομίας που λέχθηκε προηγουμένως, δε νομίζω ότι επιβαρύνεται η οικονομία του τόπου αν επικαλεστούμε τα στοιχεία. Και τα στοιχεία μιλούν για ένα ποσοστό πάνω στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν το 1985 1.2%, το 1986 1.7%, το 1987 5.3%, το 1988 5.8%, το 1989 5.8%, το 1990 6.3%, μέσα σε μια συνολική προσπάθεια αναδιοργάνωσης της άμυνάς μας, όταν είχαμε εγκαταλείψει την άμυνα για πάρα πολλά χρόνια. Εγώ σας λέω και με καλή πίστη, διότι υπήρχε η προσδοκία ότι θα ήταν δυνατό να λυθεί το κυπριακό πρόβλημα και η άμυνα να μη χρειάζεται. Όμως έφθασε η στιγμή που ωρίμασε μέσα στο μυαλό των ιδυόντων ότι η κατοχή παρατείνεται, ότι η Τουρκία δεν έχει διάθεση να αποσύρει τα κατοχικά της στρατεύματα και άρα θα έπρεπε και εμείς κατά κάποιο τρόπο να συγχροτήσουμε κάπως τη δυνατότητα αμυντικής αντιπαράθεσης. Και μιλούμε για τα δικά μας ποσοστά που είναι πάνω στο δικό μας ακαθάριστο προϊόν, που είναι ελάχιστο σε σύγκριση με το ανάλογο της Τουρκίας, η οποία Τουρκία δίνει το 7% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος της για την άμυνα και πέραν αυτού παίρνει και δωρεάν βοήθεια από τις Ηνωμένες Πολιτείες και από τη Δυτική Συμμαχία.

Έτσι στη συσχέτιση των στρατιωτικών δυνάμεων θα ήταν δικαιολογημένη οποιαδήποτε ανησυχία ότι, μάλιστα, δεν επιλέγουμε την ειρηνική λύση, αν είχαμε ξεπεράσει στις αμυντικές μας προπαρασκευές και αυτή τη δυνατότητα της Τουρκίας. Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, βρισκόμαστε μπροστά σε μια τραγικά αρνητική συσχέτιση των δυνάμεων. Μπορεί να φτάσουμε έπειτα από πολύ μεγάλη προσπάθεια και με κάποια δωρεά και από την Ελλάδα στα 60 άρματα μάχης μπροστά στα 300 της Τουρκίας. 300 άρματα μάχης πέραν των τεθωρακισμένων αρμάτων μεταφοράς προσωπικού, που είναι άλλα 200 και μπορεί να φτάνουν στα 500. Και εμείς έχουμε να αντιπαραθέσουμε μια ελάχιστη δύναμη για να δίνουμε το πολιτικό μήνυμα. Η άμυνα για μας είναι υπόθεση να δώσουμε το πολιτικό μήνυμα ότι στεκόμαστε εδώ και θα παλαίψουμε για τον τόπο μας. Είναι το ελάχιστο που μπορούμε να καταθέσουμε. Και αν μετρά κάτι, δε μετρούν οι αμετροπέπιες ούτε μετρούν τα μεγάλα λόγια ούτε οι μεγάλες τοποθετήσεις. Είναι η πράξη που μετρά. Και η μόνη πράξη που έχουμε να καταθέσουμε ως κυπριακός ελληνισμός είναι το ποια βαρύτητα δίνουμε στην άμυνα του τόπου για την αντιμετώπιση του τουρκικού επεκτατισμού.

Φυσικά υπάρχει και άλλη λογική. Να διαλύσουμε την άμυνα, να ψηλώσουμε τα χέρια και να στηριχτούμε στη διεθνή κατανόηση. Όμως και πάνω σ' αυτό το σημείο, ενώ θα πρωτοτυπούσαμε, δε θα διασώζαμε τον τόπο. Η αγωνιστική διάθεση του κυπριακού λαού μόνο μέσα από την άμυνα είναι που μπορεί να εκφραστεί. Και αν υπάρχει μια στιγμή που ένωσε εθνική περηφάνια και αυτοπεποίθηση ο Κύπριος, είναι ακριβώς μετά την παρέλαση της 1ης Οκτωβρίου στα τριαντάχρονα, όταν είδε ότι πέραν της συμβολικής πορείας της άμυνάς μας παραθέταμε και κάποια δύναμη και ένα σχετικό δυναμικό. Και αισθάνθηκε αυτοπεποίθηση ο κυπριακός ελληνισμός ότι μπορεί να υποστηρίξει τις απόψεις του και μπορεί να διαπραγματευτεί, χωρίς να χρειάζεται να ψηλώνει τα χέρια μπροστά στον Τούρκο κατακτητή. Ναι, είναι μια μεγάλη προσπάθεια και θα χρειαστεί να καταθέσουμε κάποιους μόχθους και κάποιες στερήσεις.

Και όταν ξεκίνησε και επί κυβέρνησης Κυπριανού -και οφείλουμε να θυμούμαστε, για να είμαστε αντικειμενικοί και ακριβείς- αυτή η προσπάθεια συγκέντρωσε την υποστήριξη και του λαού και της ολότητας του πολιτικού κόσμου. Θέλουμε να συγκεντρώνει όλο τον πολιτικό κόσμο η άμυνα του τόπου. Αλλά, αν τούτο δεν είναι δυνατό, η υπεράσπιση της άμυνας του τόπου είμαι βέβαιος ότι θα γίνει από τη συντριπτική μερίδα του πολιτικού κόσμου και από την ολότητα του κυπριακού λαού. Διότι δε θα βρεθεί πολίτης σ' αυτό τον τόπο που θα προσχωρήσει στην πολιτική του αφοπλισμού και της παράδοσης μπροστά στον Τούρκο κατακτητή και θα δεχθεί καταψήφιση του ειδικού ταμείου για την άμυνα, για τη συνέχιση δηλαδή των υποχρεώσεων που έχουμε αναλάβει για την παραλαβή κάποιων εξοπλιστικών αμυντικών συστημάτων.

Διότι, όταν μιλούμε για την άμυνα, για ποια άμυνα μιλούμε; 35,000 τούρκικος στρατός και 5,000 του Ντενκτάς και από την άλλη μεριά 10,000 στρατευμένα δεκαοκτάχρονα παιδιά του λαού μας μαζί με μια προσπάθεια χρησιμοποίησης των εφεδρικών μας δυνάμεων. Και είναι αυτό ακριβώς που έδωσε το αίσθημα της συμμετοχής και μιας άλλης διαφορετικής πορείας. Εμείς λοιπόν τα πληρώνουμε όλα αυτά. Όλες οι άλλες χώρες του κόσμου, χωρίς να έχουν και πόλεμο, πληρώνουν παρόμοια και πολύ περισσότερα. Αν πρόκειται να γίνει σύγκριση, η σύγκριση είναι αρνητική για μας και θα δικαιούται οποιοσδήποτε να μας πει: «Ρε, εσείς της εποχής της κατοχής, τι δώσατε για την άμυνα;» Και τι θα έχουμε να απαντήσουμε; Το ρεζιλίκι και την ολική καταστροφή και την απώλεια της πατρίδας μας;

Κύριοι συνάδελφοι, είναι αυτή τη στιγμή, ιστορική στιγμή, που γίνεται η συζήτηση σ' αυτή τη Βουλή που το πάμε και πώς τοποθετούμαστε. Και είναι με συναίσθηση υπέρτατης ευθύνης που θα πρέπει να πούμε ότι, ναι, θα πρέπει να τα συνεκτιμούμε όλα, αλλά όχι να καταψηφίζουμε και το Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης της Κύπρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αφού δεν έγινε δεκτή η πρότασή μας για αναβολή της συζήτησης αυτού του θέματος, θα φροντίσω να πω ποια είναι η θέση μας πάνω στο θέμα συγκεκριμένα. Είναι περιττό να τονίσω ότι είμαστε υπέρ της αμυντικής θωράκισης. Αυτό το

είπαμε επανειλημμένα σ' αυτό το Σώμα. Θέλουμε όμως τα κονδύλια που θα ψηφίζονται για την άμυνα να είναι μέσα στα πλαίσια της αμυντικής θωράκισης. Να είναι μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για ειρηνική λύση του Κυπριακού. Και το υπογραμμίζουμε αυτό. Πρέπει να είναι ακόμα μέσα στα πλαίσια του διεθνούς κλίματος, δηλαδή του κλίματος όχι της έντονης αντιπαράθεσης, αλλά της προσπάθειας για πολιτική επίλυση των εθνικών προβλημάτων. Πρέπει ακόμα να είναι μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του λαού μας. Τα μηνύματα που πρέπει να δίνουμε στο λαό μας με την ψήφιση αυτών των κονδυλίων -μάλλον με την έγκριση αυτών των κονδυλίων, γιατί προέρχονται από το Ταμείο της 'Αμυνας- πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να υπογραμμίζουν την προσήλωση του λαού μας προς την πολιτική που έχουν όλες οι πλευρές για ειρηνική λύση του Κυπριακού. Και πέραν τούτου να μη δίνουμε την εντύπωση διογκωμένων δαπανών να μη δίνουμε την εντύπωση ότι θα βάλουμε νέους φόρους στο λαό για την άμυνα. Όχι γιατί δεν αγαπούμε την πατρίδα μας, αλλά γιατί αυτό επιβάλλει το συμφέρον του λαού και του τόπου. Είναι καλύτερα να δώσουμε ανάλογο βάρος και περισσότερο βάρος στη διεθνή διαφώτιση, η οποία πρέπει να γίνει περισσότερο επιθετική στο διεθνές πεδίο.

Μας προβληματίσε λοιπόν πολύ κατά πόσο θα ψηφίζαμε αυτό το ζητούμενο. Τελικά καταλήξαμε ότι θα ψηφίσουμε το κονδύλι, αλλά υποβάλλουμε την ανάγκη να επισπευσθεί η σύσκεψη που έχει αποφασιστεί επί ανωτάτου επιπέδου, για να εκφράσουμε ελεύθερα τις απόψεις μας και για να προβάλει η κάθε πλευρά τις θέσεις της ελεύθερα, όπως τις νοιώθει και όχι κάτω από το κράτος του φόβου ότι θα κατηγορηθούμε ότι είμαστε ενάντια στην άμυνα. Δε δεχόμαστε αυτή την πρακτική, να βρισκόμαστε κάτω από το κράτος του φόβου ότι θα κατηγορηθούμε ότι είμαστε ενάντια στην αμυντική θωράκιση και ενάντια στην πατρίδα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ξεκινήσω από τα τελευταία λόγια του συναδέλφου κ. Πουμπουρή. Εμείς παρόλα όσα λέχθηκαν σε αυτή τη συζήτηση σε απάντηση της δήλωσής μας, δε νιώθουμε ότι τελούμε υπό το κράτος οποιουδήποτε φόβου, για να διατυπώσουμε τις απόψεις μας. Και ανεξάρτητα από το αν ο οποιοσδήποτε θα μπορούσε να φανταστεί ή να διανοηθεί ποια μπορούσε να ήταν η ψήφος μας, εμείς έχουμε την άποψη και διεκδικούμε το δικαίωμα ότι είναι ευθύνη μας απέναντι στο λαό τους προβληματισμούς μας και τον τρόπο αντίκρισης του θέματος να τους διατυπώνουμε καθαρά, όσο λίγο δημοφιλείς κι αν είναι, όσο κοντά και αν βρισκόμαστε σε βουλευτικές εκλογές.

Αναφέρθηκε ότι οι δαπάνες τις οποίες καλείται να ψηφίσει σήμερα η Βουλή είναι ανειλημμένες υποχρεώσεις. Δε γνωρίζω αν στην ουσία έτσι έγινε, διότι κάποιιοι εκ των προτέρων γνώριζαν ποιες δαπάνες θα κάνουμε και προχώρησαν ένα βήμα παραπέρα και ανέλαβαν υποχρεώσεις ανειλημμένες, πριν τις εγχρίνει αυτό το Σώμα. Όμως εκείνο το οποίο καλείται σήμερα να αποφασίσει το Σώμα είναι οι δαπάνες για το 1991 και κανένας δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι ήδη είναι ανειλημμένες υποχρεώσεις, χωρίς να το γνωρίζουμε εμείς.

Το δεύτερο αναφέρεται στον ισχυρισμό ότι όλες οι δαπάνες γίνονται με εξουσιοδότηση των πολιτικών αρχηγών. Εμείς βεβαίως δεν πήραμε μέρος σε οποιαδήποτε τέτοια σύσκεψη. Όμως η πληροφόρηση την οποία έχουμε είναι ότι οι δαπάνες που έγιναν σ' αυτά τα τρία χρόνια με εκείνων την εξουσιοδότηση όχι μόνο καλύπτουν τα ποσά τα οποία αναφέρθηκαν τις αρχές του 1989 για το τριετές της άμυνας, αλλά, όπως ανέφερε και ο συνάδελφος Δίγκλης στη δήλωσή μας, τα έχουν υπερβεί γύρω στο 130%. Δε θα ήθελα σε αυτό το στάδιο, παράλληλη την πρόκληση που υπήρξε, παράλους τους χαρακτηρισμούς, να μπω σε αριθμούς, διότι μπορεί πραγματικά να ανατριχιάσει ο κυπριακός λαός. Μπορεί να συνειδητοποιήσει ο λαός ότι χωρίς πολύ προβληματισμό, με πολύ ενθουσιασμό, με ηρωικούς λόγους, πάμε να κάνουμε αυτό για το οποίο προειδοποίησε και ο κ. Γαλανός. Ότι υποσκάπτουμε το οικονομικό μέλλον αυτού του τόπου και οδηγούμε με μαθηματική ακρίβεια και σε νέες φορολογίες και σε νέο εξωτερικό δανεισμό.

Λέχθηκε ότι το δημόσιο χρέος δε δημιουργήθηκε από την άμυνα. Ασφαλώς δε δημιουργήθηκε όλο το δημόσιο χρέος από την άμυνα. Όμως σ' αυτά τα τρία χρόνια η άμυνα κατέλαβε ένα σημαντικότατο μέρος του χρέους του δημοσίου. Και δε μιλούμε για τα περισσεύματά μας ή για κάποια περισσεύματά μας. Μιλούμε για πολύ μεγάλα ποσά. Και διερωτώμαι ως πότε αυτά τα ποσά ουσιαστικά θα τα χειρίζεται μια ομάδα ανθρώπων, εμείς και μερικοί άλλοι, ερήμην του κυπριακού λαού που είναι ο άμεσα υπεύθυνος και ο οποίος καλείται σε τελευταία ανάλυση να πληρώσει.

Αναφέρθηκε ότι δεν επιβαρύνεται η οικονομία μας. Και αναφέρθηκε ότι το ποσοστό των δαπανών για την άμυνα είναι 5.8% πάνω στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν για το 1989 και 6.3% για το 1990. Δε γνωρίζω από πού αντλούν τα στοιχεία τους οι συνάδελφοι. Επαναλαμβάνω πως δε θα αναφέρω αριθμούς σ' αυτό το στάδιο. Όμως, με βάση τα στοιχεία και επίσημη ενημέρωση που πήραμε, οι δικοί μας υπολογισμοί είναι ότι οι δαπάνες για την άμυνα καλύπτουν το 14% έως 15% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος για τα τελευταία τρία χρόνια. Λέμε ότι έχουμε τόσα άρματα και η Τουρκία έχει άλλα τόσα πολλαπλάσια. Το ερώτημα είναι: Είναι αυτό το ζητούμενο; Είναι επιτέλους καιρός να καθορίσει και αυτή η Βουλή και αυτός ο τόπος τι σημαίνει αμυντική θωράκιση. Διότι, ναι, μπορεί να ενθουσιάζονται μετά την παρέλαση κάποιοι, αλλά μερικοί παραενθουσιάζονται -και δε μιλώ για απλούς πολίτες, αλλά για επίσημους αξιωματούχους αυτής της πολιτείας και μέλη αυτής της Βουλής- και μας λένε ότι με τα οπλικά συστήματα που πήραμε, όχι μόνο μπορούμε να αμυνθούμε απέναντι στην επίθεση της Τουρκίας, αλλά και να αντεπιτεθούμε, για να ελευθερώσουμε τα κατεχόμενα εδάφη! Αυτά λέχθηκαν σε ομιλίες, σε συνεντεύξεις και δημοσιεύτηκαν. Δε λέγω κάτι καινούργιο. Και αν ήταν ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Γεωργίου σε αυτή την αίθουσα, σίγουρα θα επιβεβαίωνε τα όσα λέγω. Ο Βουλευτής σας, κύριε Κληρίδη, αυτός είναι. Και δεν είναι ο μόνος δυστυχώς.

Κατά συνέπεια εμάς μας δημιουργούνται ερωτηματικά. Τι σημαίνει αμυντική θωράκιση; Και να ξεκαθαρίσουμε όλοι πώς την αντιλαμβανόμαστε, για να ξεκαθαρίσουμε και τι πολιτικά μηνύματα δίνουμε στον κυπριακό λαό. Διότι, αν η θέση του κ. Χατζηδημητρίου είναι ότι η αγωνιστική διάθεση του κυπριακού λαού μόνο μέσα από την αμυντική θωράκιση εκφράζεται, τότε αυτό σημαίνει ότι αυτός ο τόπος, που διακηρύσσει επίσημα ότι δε θα λύσει το Κυπριακό μέσω της άμυνας...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτό άφησέ με να το πώ εγώ, κύριε συνάδελφε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όλες οι πλευρές το λένε, κύριε Χατζηδημητρίου. Όλες οι πλευρές το λένε, ότι δε θα λύσουν στρατιωτικά το Κυπριακό. Και λένε ότι την άμυνα τη θέλουμε, για να καλύψουμε την Κύπρο για μερικές μέρες, αν μας επιτεθεί η Τουρκία. Αν λοιπόν αυτή είναι η έννοια της άμυνας και η αγωνιστική διάθεση του κυπριακού λαού εκφράζεται μόνο μέσα από αυτή τη διαδικασία, τότε οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι αυτός ο τόπος δεν έχει απολύτως κανένα μέλλον. Και διερωτώμαι προς τι η αισιοδοξία που κατά καιρούς εκφράζουμε όλοι για δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Εμείς δεν έχουμε υποστηρίξει την πολιτική του αποπλισμού. Εμείς είπαμε ότι τις ολοκληρωμένες απόψεις μας για το θέμα της άμυνας θα τις εκφράσουμε πολύ σύντομα. Όμως συζητούμε ένα συγκεκριμένο θέμα και από τη στιγμή που η ολομέλεια της Βουλής δε μας έδωσε την αναβολή που ζητήσαμε για μερικές μόνο μέρες, για να συζητηθούν όλα αυτά τα θέματα σφαιρικά, είμαστε αναγκασμένοι, όπως είπε ήδη ο Παύλος Δίγκλης, να καταψηφίσουμε το κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης δε μίλησε ακόμη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Ενώπιόν μας υπάρχει ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός και όχι το θέμα της άμυνας της Κύπρου. Αν ήταν αυτό το θέμα ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αν ήταν αυτό το θέμα που θα συζητούσαμε, θα εισηγούμουν η συζήτηση να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών. Και τούτο δεν είναι παράδοξο, γιατί όταν ένας συζητά τόσο ευαίσθητα θέματα και παρακολουθείται και από την άλλη πλευρά και από τον τουρκικό εχθρό, δε θα έπρεπε οι συζητήσεις να γίνονται δημόσια. Θα έπρεπε να είναι κεκλεισμένων των θυρών. Η Έκθεση που έχουμε ενώπιόν μας, για να αποφύγει να δώσει πληροφορίες, απλώς μας λέει ότι ζητείται η ψήφιση αυτού του κονδυλίου με βάση πληροφορίες που δόθηκαν προς την Επιτροπή. Αν λοιπόν η Έκθεση είναι τόσο κρυπτογραφική, γιατί ερχόμαστε τώρα δημοσίως να κάνουμε ανάλυση αυτού του θέματος;

Πιστεύω, κύριοι, ότι εκείνο που μπορούμε να αξιώσουμε είναι σ' αυτό το στάδιο να μας λεχθεί αν πράγματι αυτά τα κονδύλια είναι ειλημμένες υποχρεώσεις. Γιατί, αν είναι ειλημμένες υποχρεώσεις, έστω και αν είναι πέραν του γενικού πλαισίου που θέσαμε στη σύσκεψη στο Προεδρικό οι αρχηγοί των κομμάτων και η Επιτροπή Άμυνας, υπάρχει τώρα σαφής υποχρέωση ότι θα πρέπει τα κονδύλια αυτά να πληρωθούν. Εκείνο που έχει σημασία, όπως τόνισαν και οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, είναι να επισπευσθεί η σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο, να ξαναδούμε όλο το θέμα της άμυνας και να καταλήξουμε σε νέα πλαίσια δαπάνης, γιατί και την άμυνα θέλουμε, αλλά και τη διατήρηση της οικονομικής μας αντοχής. Τα δυο θέματα πρέπει να είναι παράλληλα. Γι' αυτό η δική μου η εισήγηση είναι να ψηφίσουμε αυτά τα κονδύλια και να αφηθεί το θέμα της άμυνας να εξεταστεί μέσα στα πλαίσια μιας σύσκεψης στο Προεδρικό, στην

οποία θα συμμετέχει και η στρατιωτική ηγεσία και η πολιτική ηγεσία και η Επιτροπή 'Αμυνας και να μη δώσουμε συνέχεια ως προς το πόσα άρματα χρειαζόμαστε, πόσα έχουμε, πόσα έχει ο εχθρός, αν τα οπλικά συστήματα είναι τα σωστά ή τα λανθασμένα. Αν θέλουμε μια τέτοια συζήτηση μετά από τη σύσκεψη στο Προεδρικό, τότε να γίνει ευχαρίστως στη Βουλή, αλλά κεκλεισμένων των θυρών. Εμείς θα ψηφίσουμε αυτά τα κονδύλια, γιατί πιστεύουμε ότι είναι ειλημμένες υποχρεώσεις. Και αν όμως είναι πέραν των ειλημμένων υποχρεώσεων, αφού παραγγέλθηκαν, είναι ανάγκη και να πληρωθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα έπαιρνα το λόγο, αν δε χρειαζόταν να διασκεδάσω κάποιες εντυπώσεις που άφησε ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου ο οποίος, κατά την άποψή μου, παραποίησε την έννοια κάποιων πραγμάτων τα οποία είπα. Δεν άφησα εγώ την εντύπωση ότι υποσκάπτεται η οικονομία με την αμυντική θωράκιση. Αλίμονο, οι θέσεις μας είναι ξεκάθαρες όσον αφορά το θέμα της αμυντικής θωράκισης. Εκείνο το οποίο είπαμε είναι ότι θα πρέπει να προχωρούμε στην αμυντική θωράκιση έχοντας πάντοτε το ένα μάτι στην οικονομική αντοχή αυτού του τόπου, διότι οικονομική αντοχή και αμυντική θωράκιση πάνε μαζί. Και σε τελευταία ανάλυση, αν η οικονομία αυτού του τόπου υποφέρει, τότε δε θα υπάρχουν τα απαραίτητα κονδύλια για την αμυντική θωράκιση. Θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο. Αλλά δεν αξίζει τον κόπο να συζητούμε για το αν η Κύπρος ξοδεύει το 5% ή το 10% ή το 15% ή το 20% ακόμα του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, διότι η Κύπρος είναι υπό ημικατοχή. Και δε μας διαφεύγει ότι, όταν συζητούμε την αμυντική θωράκιση αυτού του τόπου, δε συζητούμε την αμυντική θωράκιση της Ελβετίας ή της Αυστρίας ή κάποιας χώρας η οποία δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα. Συζητούμε την αμυντική θωράκιση της Κύπρου. Γι' αυτό το λόγο κάποια πράγματα πρέπει να τίθενται στις σωστές τους διαστάσεις. Και σίγουρα, όταν μιλούμε για αμυντική θωράκιση, δεν εννοούμε ότι θα επιτεθούμε για να ριξουμε τους Τούρκους στη θάλασσα, διότι γνωρίζουμε τις δυνατότητές μας και ως πού μπορεί να φθάσει η αμυντική θωράκιση. Αλλά δεν εννοούμε επίσης απλώς να έχουμε κάποιες ωραίες στολές και κάποια πράγματα για να κάνουμε εντύπωση στο λαό. Εννοούμε μια πραγματική αμυντική θωράκιση, για να μπορεί ο τόπος να αντιμετωπίσει και να έχει δυνατότητες να αντιμετωπίσει οπωσδήποτε οτιδήποτε ήθελε συμβεί για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, το μεγαλύτερο δυνατό.

Αλλά έχει δίκαιο ο κ. Κληρίδης ότι, αν πραγματικά κοπτόμαστε για την άμυνα αυτού του τόπου, αν θεωρούμε την υπόθεση της άμυνάς μας ιερή και εθνική υπόθεση, δεν την κατεβάζουμε στην προεκλογική εκστρατεία, δεν την κατεβάζουμε στο πεζοδρόμιο, δεν κάνουμε ούτε τους υπερπατριώτες, αλλά ούτε και τους πολύ λογικούς ούτε τους πολύ ενδιαφερομένους για το τι πράγματι συμβαίνει και δεν ασκούμε κριτική ή -επειδή γνωρίζουμε ότι κάποιες πλευρές δεν μπορούν να δώσουν τα στοιχεία που θα μπορούσαν κάλλιστα να δώσουν- αφήνουμε υπαινιγμούς ότι κάπου δεν έχουν εξουσιοδοτηθεί τα κονδύλια αυτά για τα οποία μιλούμε. Όχι, τα κονδύλια αυτά έχουν εξουσιοδοτηθεί και οι συνάδελφοι θα έχουν την ευκαιρία να τα συζητήσουν αυτά τα πράγματα στη συνάντηση στο Προεδρικό,

που θα γίνει το συντομότερο δυνατό. Εκεί θα συζητήσουμε τη συνέχιση της αμυντικής θωράκισης μέσα στις δυνατότητές μας, μέσα στα πλαίσια που θέσαμε -και ήδη τα ανέφερα αυτά τα πλαίσια- και θα επιμείνουμε η Βουλή αυτή και ο λαός, οπωσδήποτε στο σημείο που είναι δυνατό, να φροντίζουν να παρακολουθούν ότι σωστά γίνεται η αμυντική θωράκιση και σωστά ξοδεύονται τα κονδύλια.

Επομένως ακόμα μια φορά να επαναλάβουμε ότι θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι και για τ' όνομα του Θεού! Πολλά πράγματα θα συζητηθούν στην προεκλογική εκστρατεία, ας αφήσουν κάποιοι συνάδελφοι, στις απέλπιδες προσπάθειές τους να προχωρήσουν, έξω την αμυντική θωράκιση από αυτές τις σκέψεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν έχω την εντύπωση πως το θέμα έχει εξαντληθεί και πολύ φοβούμαι ότι, αν συνεχιστεί, δε θα προσφέρει τίποτε.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 29 ψήφους υπέρ και 5 εναντίον η Απόφαση εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους σκοπούς των περι Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμών του 1990 Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακούφισης Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 13) του 1990.

- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 7) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.

- 8) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Ο περί Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα υπ' αρ. 10, 11 και 12 νομοσχέδια κατατέθηκαν στην αρχή της συνεδρίας.

- 13) Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Οι περί Υπουργείου 'Αμυνας - Θέση Συντηρητή Αεροσκαφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 16) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 17) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού -Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 18) Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Φόρου Κληρονομιών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 19) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του Νομικών άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 20) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 21) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση νόμου:

- 22) Ο περί Εργοδότησης και Απασχόλησης Αλλοδαπών Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Πέτρο Στυλιανού, Βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 309 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Νοεμβρίου 1990.

«Την πρόθεσή του να χαριστούν οι γνωστοί ως σχολικοί φόροι, καθώς και να επιχορηγηθεί από το 1991 ο οδικός φωτισμός, ο φόρος υγείας και άλλοι κοινοτικοί φόροι, εξάγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε συνάντηση που είχε στις 7.10.1989 με την Παγκύπρια Ομοσπονδία Κοινοτήτων.

Πόσο κοντά στην υλοποίηση βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 310 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Νοεμβρίου 1990.

«Δεδομένου πως η ύπαρξη δεκάδων εκλογικών (κομματικών) συνεργείων έξω από τα διάφορα εκλογικά κέντρα και τις κάλπες κατά τη διεξαγωγή των βουλευτικών, προεδρικών κι άλλων εκλογών επηρεάζει άμεσα την ελεύθερη πολιτική βούληση -όπως κι αρθρογραφικά κι υπομνηματογραφικά επισημάναμε ήδη από τη δεκαετία του 1970- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί τη διά νόμου κατάργηση της σχετικής πρακτικής, μιας κι ο ψηφοφόρος:

- ι. Επηρεάζεται την ύστατη στιγμή άμεσα.
- ιι. Η απλή παρουσία του ψηφοφόρου στο εκλογικό συνεργείο του άλφα ή του βήτα κόμματος τον ταυτίζει στη συνείδηση των ομοχώριών του ή των συνενοριτών του με το κόμμα στο οποίο ανήκει το εκλογικό συνεργείο, γεγονός που επενεργεί καθοριστικά στη διαμόρφωση της πολιτικής απόφασης του ψηφοφόρου που λόγω της επίγνωσης του χαρακτηρισμού του συντάσσεται εξαναγκαστικά με την επικρατούσα λαϊκή αντίληψη.

Εξάλλου, μέσα στο εκλογικό κέντρο υπάρχουν εκπρόσωποι των κομμάτων και το αδέκαστο της ψηφοφορίας εξασφαλίζεται, ενώ η ψηφοφορία (με την ανάπτυξη πολλών εκλογικών κέντρων) είναι ομαλότατη, πράγμα που δε συνέβαινε ίσως στα

πρώτα χρόνια της Δημοκρατίας με τα περιορισμένα εκλογικά κέντρα, την αναπόδραστη δημιουργία προβλημάτων και τη (σχετικά) δικαιολογημένη παρουσία των εκλογικών συνεργείων, που λειτουργούσαν επιβιοθητικά με την επίσημανση του εκλογικού αριθμού του ψηφοφόρου.

Τέλος, η παρουσία των εκλογικών συνεργείων δεν αντίκειται στο γράμμα και στο πνεύμα του νόμου που απαγορεύει τις συγκεντρώσεις, αφισκοκολλήσεις κτλ. τις λίγες πριν από τη διεξαγωγή της εκλογικής αναμέτρησης μέρες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 311 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Νοεμβρίου 1990.

«Με την αναμενόμενη εφαρμογή την 1η Δεκεμβρίου 1990 του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας σίγουρα διενεργείται ένα βήμα θετικό για την ορθολογιστική ανάπτυξη των κοινοτήτων. Οι χωριτικές όμως αρχές μέσω της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Κοινοτήτων διαμαρτύρονται, επειδή δεν κλήθηκαν από το αρμόδιο Υπουργείο να εκφέρουν τις απόψεις τους.

Γιατί αυτή η παράλειψη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 312 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Νοεμβρίου 1990.

«Πληροφορίες που είδαν το φως της δημοσιότητας μιλούν για απόφαση της κυβέρνησης να μεταφέρει τον ιππόδρομο από τον Άγιο Παύλο της Λευκωσίας στο Γέρι με την παραχώρηση μάλιστα στη Λέσχη Ιπποδρομιών εκατοντάδων στρεμμάτων κρατικής γης για το σκοπό τούτο.

Επειδή -και πρόσθετα από την απώλεια της γιγαντιαίας αυτής κρατικής έκτασης- μια τέτοια ενέργεια συνιστά καίριο πλήγμα οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικοεθνικό για τον ακριτικό Άγιο Δομέτιο, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν αληθεύουν οι σχετικές πληροφορίες και γιατί λήφθηκαν οι πιο πάνω αποφάσεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 313 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Νοεμβρίου 1990.

«Τα κρατικά έγγραφα στη συντριπτική πλειοψηφία τους εξακολουθούν ν' αποστέλλονται χωρίς τη διεύθυνση του αποστέλλοντος τμήματος και -το σπουδαιότερο- χωρίς αριθμούς τηλεφώνων, ώστε να μπορεί να επικοινωνήσει ανά πάσαν στιγμή ο πολίτης. Έτσι οι πολίτες δυσχεραίνονται στην επικοινωνία με τα διάφορα τμήματα και χάνεται πολύτιμος χρόνος, αν όχι και ολόκληρες υποθέσεις.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 314 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Νοεμβρίου 1990.

«Για τις εκατοντάδες των επισκεπτών της έκθεσης (στο Πολιτιστικό Κέντρο της Πύλης Αμμοχώστου) για τον ήρωα Κυριάκο Μάτση αποτέλεσε συγκλονιστική εμπειρία η μέθεξη στο αθησαύριστο από κάθε άποψη εκτιθέμενο φωτογραφικό, δημοσιογραφικό, χειρόγραφο κι άλλο αρχειακό υλικό του ήρωα.

Δε θα 'πρεπε γι' αυτό, το αρμόδιο Υπουργείο με σχετική εγκύκλιό του να καλέσει όλους ανεξαιρέτα τους μαθητές τόσο του γυμνασιακού όσο και του λυκειακού κύκλου αλλά και των ανώτερων βαθμίδων της εκπαίδευσης να επισκεφθούν την έκθεση, που θα αποτελέσει αδιαμφισβήτητα γι' αυτούς πνευματικό κι εθνικό αναβάπτισμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 315 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Νοεμβρίου 1990.

«Σε πολλά χωριά της Κύπρου εξακολουθεί να ισχύει το σύστημα του αποκλεισμού.

Παρ' όλο όμως που ισχύει ο αποκλεισμός, σε πολλά χωριά ενθαρρύνεται παράλληλα και η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, όπως π.χ. στη Δορά, τη Μαλιά κτλ.

Οι μη κτηνοτρόφοι αγρότες όμως παραπονούνται και καταγγέλλουν συνεχώς και χωρίς αποτέλεσμα στις αρμόδιες αρχές ότι υφίστανται τεράστιες ζημιές οι περιουσίες τους από τα κοπάδια των ζώων που αφήνονται ελεύθερα να βόσκουν στις περιοχές όπου ισχύει ο αποκλεισμός.

Επειδή το πρόβλημα είναι πράγματι σοβαρό και οι ζημιές που προκαλούνται στη γεωργία μεγάλες, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι μέτρα παίρνει για την προστασία των γεωργών και πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 316 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Νοεμβρίου 1990.

«Η χωριτική αρχή Πεδουλά ζητά όπως οι προνοούμενες στο νέο Προϋπολογισμό Αναπτύξεως (του 1991) £200,000 για οδικά έργα εντός της κοινότητας και για τον παρακαμπτήριο δρόμο της αξιοποιηθούν άμεσα κι αποκλειστικά (κι ευθύς αμέσως μετά την επιψήφιση του προϋπολογισμού από τη Βουλή) για τους κοινοτικούς της δρόμους με εκδπάνηση όλου του ποσού. μιας και γίνονται παράλληλα έργα διασωλήνωσης (με διάθεση ποσού £60,000) για το υδρευτικό πρόβλημα της κοινότητας, ενώ για τον παρακαμπτήριο να διατεθεί πρόσθετο ποσό που ν' αξιοποιηθεί αμέσως μετά.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 317 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 15 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Επισκοπής Πάφου χρόνια τώρα απαιτεί να μεταφερθεί σε περιοχή όπου το έδαφος είναι στερεό και να γίνει σύγχρονος ο κύριος δρόμος που τη συνδέει με την Πάφο.

Επανειλημμένα αρμόδιοι κρατικοί παράγοντες δήλωσαν ότι μελετούν σε συνδυασμό τα δυο αυτά προβλήματα.

Επειδή θεωρώ ότι αναλώθηκε αρκετός χρόνος σε μελέτη, παρακαλώ το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει τα σοβαρά αυτά προβλήματα της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 318 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Ν' αποκτήσουν νομική υπόσταση οι διαχειριστικές επιτροπές των πολυκατοικιών είναι το πολύχρονο αίτημα -για κραυγαλέα εξόφθαλμους λόγους- των ενοίκων.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 319 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Η πρόσφατη έκθεση ανέκδοτων εγγράφων του Κυριάκου Μάτση στην Πύλη Αμμοχώστου έφερε στο φως αθησαύριστο αρχαιακό υλικό του ηρωομάρτυρα

Μάτση σχετιζόμενο και έμμεσα και άμεσα με τις πρόσφατες δραματικές καμπές της πατρίδας μας.

Δε θα 'πρεπε και δε θα μπορούσε το πιο πάνω υλικό να εκδοθεί (κριτικά) από το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, π.χ. στη σειρά των εκδόσεων του Κέντρου 'Πηγές και Μελέτες της Κυπριακής Ιστορίας' ή σ'άλλη σειρά του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 320 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Η πολύ καλή ανταπόκριση σε παλιότερη εισήγηση -ερώτησή μας για έκδοση κερμάτων με προσωπογραφικές παραστάσεις από την κυπριακή ιστορία (όπως έγινε στην περίπτωση της έκδοσης του κέρματος των είκοσι σεντ με την παράσταση του Ζήνωνα του Κιτιέα, απόφαση για την οποία δεχτήκαμε και σχετική έκφραση ευχαριστιών από το διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου κ. Αυξεντίου) δε θα μπορούσε να βρει τη συνέχειά της στην έκδοση κερμάτων με προσωπογραφικές παραστάσεις των τριών ηρωικώς πεσόντων τομεαρχών στον αγώνα υπέρ της κυπριακής ελευθερίας, δηλ. του Γρηγόρη Αυξεντίου, του Κυριάκου Μάτση και του Μάρκου Δράκου;

Εξάλλου, το αρμόδιο τμήμα -το Τμήμα Ταχυδρομείων- δε θα μπορούσε με την ευκαιρία της προσεχούς επετείου της 1ης τ' Απρίλη να προβεί σε έκδοση τριών γραμματοσήμων ή ενός έστω (με τις τρεις πιο πάνω μορφές των ηρωομαρτύρων τομεαρχών) σχετικού γραμματοσήμου, που θα φρονημάτιζε και θα ποδηγετούσε (τόσο η έκδοση γραμματοσήμων όσο και η έκδοση κερμάτων) τόσο αποφασιστικά την κυπριακή νεολαία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 321 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Το παλιό αίτημα των κατοίκων Αθηαίνου που χρονολογείται από το 1924 -όταν τους δόθηκε κι η υπόσχεση (που ουσιαστικά ήταν το δέλεαρ) της αποικιοκρατικής κυβέρνησης για ικανοποίησή του σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης για ένταξή τους (διοικητικά) στην επαρχία της Λάρνακας αντί στην επαρχία Λευκωσίας, όπου μέχρι τότε ανήκαν- για ασφαλτόστρωση του δρόμου Αθηαίνου - Αβδελλερού, μήκους επτά περίπου χιλιομέτρων, έργο που θα συντηήσει το δρόμο Αθηαίνου-Λάρνακας περιορίζοντάς τον στα δεκατέσσερα χιλιόμετρα αντί των δεκαεπτά που είναι μέχρι σήμερα, μας ξαναυποβλήθηκε (τόσο από αυτόχθονες όσο και από πρόσφυγες) στην τελευταία, στις 17.11.90, επίσκεψή μας στην Αθηαίνου.

Οι κάτοικοι και μαζί τους κι εμείς υποβάλλουμε αρμόδια το ερώτημα γιατί καθυστερεί η εκτέλεση του τόσο κουφιστικού για την κωμόπολη έργου τούτου -ήδη το τμήμα Αβδελλερού - Αραδίππου (και Αραδίππου - Λάρνακας) είναι ασφαλτοστρωμένο- για το οποίο δαψιλείς δίδονται μέχρι τώρα υποσχέσεις για εβδομήντα σχεδόν χρόνια τώρα».

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 322 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Δεδομένου πως αθησαύριστο υλικό για τον αγώνα και τους αγωνιστές του 1955-59 -ή τουλάχιστον για τους ηρωομάρτυρες του αγώνα-καθημερινά καταστρέφεται, δε θα 'πρεπε το αρμόδιο τμήμα (π.χ. το Κρατικό Αρχείο) να σχηματίσει ειδική σειρά φακέλων με την ένδειξη 1955-59 και τ'όνομα του αγωνιστή που έπεσε, όπως ακριβώς σχημάτισε η αγγλική αποικιοκρατική κυβέρνηση για το κίνημα του 1931 με δεκάδες ατομικούς φακέλους (π.χ. Μητροπολίτη Κιτίου Νικόδημου Μυλωνά, Σάββα Λοϊζίδη, Νικολάου Κλ. Λανίτη,

Θεοφάνη Τσαγγαρίδη, Κολοकाσίδη, Βατυλιώτη, Σκελέα, Μητροπολίτη Κερύνειας Μακάριου Μυριανθέα και άλλων), για υποβοήθηση του έργου των μελετητών της νεότερης κυπριακής ιστορίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 323 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Πολλοί τρόφιμοι του οίκου 'Άγιος Χαράλαμπος' στη Λάρνακα μας ζήτησαν την επανεισαγωγή του θεσμού της νυκτερινής νοσοκόμας -θεσμός που λειτουργούσε μέχρι το 1962 με θετικά αποτελέσματα-που να καλύπτει με νοσοκομειακή περίθαλψη τους τροφίμους όλο το κοσμετρόωρο λόγω της πολλαπλής αναπηρίας που έχουν και που ως αποτέλεσμα είχε το θάνατο τροφίμων (αναφέρθηκαν οι περιπτώσεις των Στεφανή Ιωάννου, Γεώργιου Τουμαζού κ.ά.) στο πάτωμα κατά τη διάρκεια της νύχτας στην προσπάθειά τους να καλέσουν σε βοήθεια.

Πρόσθετα οι ένοικοι -φθίνουσα τάξη, που σίγουρα σε μια δεκαετία θα εκλείψει παντελώς- είναι γέροι κι υπέργηροι, στοιχείο που συνηγορεί υπέρ της ικανοποίησης του πιο πάνω αιτήματος.

Πώς αντιμετωπίζεται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 324 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Στις κατά καιρούς επισκέψεις μας στους διάφορους οίκους ευγηρίας, καθώς και σε άλλους οίκους κι ιδρύματα, διαπιστώσαμε την παντελή έλλειψη ημερησίου και περιοδικού τύπου από τις αθούσες συγκεντρώσεων και τις βιβλιοθήκες τους.

Δε θα 'πρεπε το αρμόδιο τμήμα (π.χ. το Τμήμα Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας) να φροντίσει για την πλήρωση του κενού στα κρατικά τουλάχιστον αυτά ιδρύματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 325 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Την ανάγκη για τη μόνιμη επιχορήγηση από μέρους του κράτους με ποσοστό ύψους 2/3% του βασικού μισθού του γραμματέα -πωλητή του συνεργατικού παντοπωλείου χανσενικών- αντίς της μόνιμης επιχορήγησης των £60 που μέχρι τώρα για το σκοπό τούτο το κράτος εκχωρεί- μας ζήτησαν κατά την τελευταία (στις 17.11.90) επίσκεψή μας στο ίδρυμα ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του συνεργατικού παντοπωλείου Γεώργιος Γεωργιάδης, καθώς κι η επιτροπή ασθενών του ιδρύματος (Αντρέας Φιλίππου, Χαράλαμπος Χριστοφή και Ιωσήφ Αργυρού), μιας και:

- ι. Σημειούται έμμεση αύξηση σχεδόν καθεχρονική του μισθού του από το ίδιο το κράτος, που αυξάνει τα κατώτατα όρια μισθοδοσίας των υπαλλήλων.
- ιι. Σημειούται αντίστροφη φορά από πλευράς οικονομικής δυνατότητας, μιας κι ο αριθμός των τροφίμων από τους θανάτους μειούται (τώρα διαμένουν είκοσι επτά τρόφιμοι, δεκαέξι άντρες και έντεκα γυναίκες) μ' αναπόδραστο συνεπακόλουθο την πτωτική τάση του κύκλου εργασιών του παντοπωλείου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 326 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 20 Νοεμβρίου 1990.

«Παρακαλώ το αρμόδιο τμήμα της κυβέρνησης να με πληροφορήσει με ποιο σκεπτικό μεταθέτει όλες τις απόφοιτες γυμνασίου που εκτελούν καθήκοντα

βοηθών γραφείων και που προσλήφθηκαν ως ιδρυματικοί βοηθοί από τις θέσεις τους στα ιδρύματα και τις στέγες σε άλλες θέσεις των κυβερνητικών υπηρεσιών που καμιά σχέση δεν έχουν με τα καθήκοντα που εκτελούσαν μέχρι τώρα.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι από εξήντα εφτά κοπέλες με απολυτήριο γυμνασίου είκοσι τρεις θα μετατεθούν και στις θέσεις τους θα διοριστούν ωρομίσθιες άπειρες κοπέλες, ενώ οι υπόλοιπες θα παραμείνουν στις θέσεις τους.

Στόχος μας είναι μήπως να υποβαθμίζουμε τα ιδρύματα και τις στέγες ή να τα ενισχύουμε με όσο το δυνατό καλύτερα καταρτισμένα και προσοντούχα άτομα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 327 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Νοεμβρίου 1990.

«Όπως και με την υπ' αριθμό ΕΕ' 267 ερώτησή μας τονίζαμε, υφίσταται οξύτατο κοινωνικό πρόβλημα με τις χιλιάδες ήδη των πτυχιούχων ανέργων.

Στοχεύει το αρμόδιο Υπουργείο να εγκύψει στη βραχυπρόθεσμη, έστω, αντιμετώπιση του όλου προβλήματος με βάση συγκεκριμένες εισηγήσεις -όπως π.χ. και με τις εισηγήσεις του υπογράφοντος, που πήραν πριν από λίγους μήνες πλατιά δημοσιότητα στον κυπριακό τύπο- όπως για παράδειγμα με την:

- (1) Απορρόφηση μέρους ανέργων αποφοίτων με εντατικότερα προγράμματα εκπαίδευσης για αξιοποίησή τους σε διάφορους τομείς, όπως π.χ.:
 - (α) Με μαθήματα ταχύρρυθμης δημοσιογραφίας για φιλόλογους - δημοσιογράφους.
 - (β) Με εκπαίδευση αποφοίτων ξενόγλωσσων τμημάτων κτλ. για ανώτερες θέσεις γραμματέων.
- (2) Καθεχρονική (στο άμεσο μέλλον, αφού όμως προηγηθεί η απορρόφηση των ήδη εγγεγραμμένων στους καταλόγους ανέργων) καθιέρωση δυο κατηγοριών καταλόγων/θέσεων για αποφοίτους ανώτατων σχολών:
 - (α) Με εξασφάλιση θέσης διορισμού με την αποφοίτησή τους σε προκαθορισμένο αριθμό φοιτητών, που περίπου ν' ανέρχεται στο 50% του συνόλου των διοριστέων. Στον κατάλογο να συμπεριληφθούν:
 - (i) Όσοι άριστοι πέτυχαν να εισαχθούν στις σχολές κι αποφοίτησαν με βαθμό τουλάχιστον λίαν καλώς.
 - (ii) Όσοι -χωρίς να πετύχουν περίληψή τους σ' αυτόν-άριστευσαν στις σχολές τους. Έτσι να θεωρούνται διοριστέοι, όπως ακριβώς κι οι απόφοιτοι του α' κατάλογου.
 - (β) Με ελεύθερο και χωρίς υποχρεώσεις πλαίσιο φοίτησης.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 328 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Νοεμβρίου 1990.

«Την αναδάσωση -και τα λαμπρά αποτελέσματα της σχετικής πρωτοβουλίας που από το αρμόδιο τμήμα αναλήφθηκε στους γήλοφους της Αραδίππου συνιστούν τους αναγκαίους δρομοδείκτες- του βουνού 'Κρεάτης' που επιστέφει το μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονα στον Αχερά ζήτησαν σ' επιτόπια (στις 21.11.90) επίσκεψή μας στο μοναστήρι η ηγουμένη Καλλίστη κι οι άλλες μοναχές.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα που θα συντελέσει αποφασιστικά στην αναδιάταξη του τοπίου για τις χιλιάδες τους επισκέπτες του ιστορικού μοναστηριού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 329 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γεώργιο Χαραλαμπίδη στις 22 Νοεμβρίου 1990.

«Ενόψει και της νομοθεσίας που έχει ψηφιστεί για την αναγνώριση και καθιέρωση της 15ης Ιουλίου ως ημέρας μνήμης και τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη δημοκρατία, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν στοχεύει στη δημιουργία ειδικού μνημείου πεσόντων και αντιστασιακών σε κάθε επαρχία.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 791, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι οι εργασίες για τη σύνδεση των κατοικιών του οικισμού 'Αγ. Γεώργιος Παλουριώτισσας με το Κεντρικό Αποχετευτικό Σύστημα Λευκωσίας εκτελούνται τώρα από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και το έργο αναμένεται να συμπληρωθεί και λειτουργήσει το Δεκέμβριο του 1990».

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 803, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημιουργία βιολογικού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων που να καλύπτει τις κοινότητες Λαγουδερών και Σαράντι σας πληροφορώ ότι οι πιο πάνω κοινότητες δεν έχουν υποβάλει τέτοιο αίτημα αλλά ούτε και έχει διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες η ύπαρξη σοβαρού αποχετευτικού προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 814, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την έκδοση από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας των τίτλων των οικοπέδων που διαχωρίστηκαν στο Μάμμαρι για τις ανάγκες των άπορων οικογενειών του εν λόγω χωριού, σας πληροφορώ πως οι σχετικοί τίτλοι ιδιοκτησίας έχουν ήδη εκδοθεί από τον περασμένο Σεπτέμβριο και τώρα ο έπαρχος Λευκωσίας προχωρεί στη μεταβίβαση των οικοπέδων στους δικαιούχους που τα έχουν εξοφλήσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 834, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη σημειωθείσα ανωμαλία στην υδατοπρομήθεια των οδών Καυκάσου, Υμηττού, Χαλκίδας και Καππαδοκίας της Παλουριώτισσας, σας πληροφορώ ότι το πρόβλημα παρουσιάστηκε λόγω των διεξαγόμενων στη λεωφόρο Ακροπόλεως οδικών έργων. Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας αναγκάστηκε να θέσει προσωρινά εκτός λειτουργίας τον παροχετευτικό αγωγό ώστε να καταστεί δυνατή η μετακίνησή του μέσα στα πλαίσια διαπλάτυνσης της πιο πάνω λεωφόρου.

Τώρα έχουν συμπληρωθεί όλες οι εργασίες και ο μετακινηθείς αγωγός λειτουργεί κανονικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 4, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την εκτέλεση έργων βελτίωσης του χώρου αποθήκευσης εφημερίδων στο υπόγειο του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, σας πληροφορώ ότι για το σκοπό αυτό έχει περιληφθεί πρόνοια στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991».

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 6, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την περιοχή της αρχαίας Αμαθούντας παραθέτω τα πιο κάτω:

- (α) Ο χώρος που καλύπτει η ανατολική νεκρόπολη της Αμαθούντας έχει υπολογισθεί σε 51 στρέμματα (729,000 τετραγωνικά πόδια).
- (β) Από το χώρο αυτό έχει απαλλοτριωθεί έκταση 28 στρεμμάτων (408,500 τετραγωνικά πόδια).
- (γ) Το Τμήμα Αρχαιοτήτων με πληροφόρηση πως σε καμιά περίπτωση δε χρησιμοποιεί την μπουλντόζα για αρχαιολογικές ανασκαφές εκτός σαν βοηθητικό μέσο για τη μετακίνηση ξένων χωμάτων και σε βάθος που δεν υπάρχει πιθανότητα να υπάρχουν αρχαιολογικά κατάλοιπα.

Επίσης θα ήθελα να προσθέσω πως στη δυτική νεκρόπολη της Αμαθούντας αρκετοί τάφοι έχουν διατηρηθεί και συντηρηθεί και είναι επισκέψιμοι για το κοινό.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 14, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της κοινότητας Μοσφιλιού, παραθέτω τα πιο κάτω:

Ετοιμάζεται σχέδιο για τη βελτίωση του σωληναγωγού που μεταφέρει το νερό από την πηγή στην υδατοπρομήθεια της κοινότητας. Το σχέδιο αναμένεται να ολοκληρωθεί περί το τέλος του χρόνου και ακολούθως θα διαβιβασθεί στον έπαρχο Λευκωσίας, για έγκριση από την Επιτροπή Υδατοπρομήθειας της κοινότητας. Μετά την έγκριση του σχεδίου θα προταθεί η περίληψη των αναγκαίων πιστώσεων στον Προϋπολογισμό του κράτους για την εκτέλεσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 46, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της κοινότητας Καλού Χωριού Κλήρου παραθέτω τα πιο κάτω:

- (α) Η υφιστάμενη αντλία έχει μετακινηθεί σε σημείο πιο χαμηλά στη νέα κοινοτική γεώτρηση και έτσι αποδίδει τώρα 10 περίπου κυβ. μέτρα νερού την ώρα, ποσότητα που ικανοποιεί πλήρως τις ανάγκες της κοινότητας. Ενόψει της διευθέτησης αυτής δε χρειάζεται άλλη ισχυρότερη αντλία. Με τη θέση αυτή συμφώνησε και ο κοινοτάρχης Καλού Χωριού.

- (β) Ο αγωγός μεταφοράς νερού από τις δυο πηγές παρά το Φαρμακά στην υδατοπρομήθεια της κοινότητας έχει καθαρισθεί και μπορεί να μεταφέρει τώρα ολόκληρη την ποσότητα νερού που αποδίδουν οι δυο πηγές.
- (γ) Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοιμάζει σχέδιο γενικής βελτίωσης του δικτύου υδατοπρομήθειας της εν λόγω κοινότητας, το οποίο αναμένεται να συμπληρωθεί και αποσταλεί στον έπαρχο Λευκωσίας περί το τέλος του χρόνου, για έγκριση από την Επιτροπή Υδατοπρομήθειας. Η εκτέλεση του σχεδίου θα 23 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή ω των ετήσιων Προϋπολογισμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου εκλογικής και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 74, ημερομηνίας περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη ρύπανση που προέρχεται από χυτήριο που λειτουργεί μέσα στη Βιομηχανική Περιοχή Εργατών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Είναι γεγονός ότι επισημάνθηκε μικρής έκτασης ρύπανση από τη λειτουργία χυτηρίου μέσα στην πιο πάνω βιομηχανική περιοχή. Ύστερα από υποδείξεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι ιδιοκτήτες του χυτηρίου έχουν κληθεί να λάβουν το ταχύτερο συγκεκριμένα μέτρα για τον έλεγχο της ρύπανσης που δημιουργείται τόσο μέσα στα υποστατικά τους όσο και έξω από αυτά».

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 89, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ίδρυση περιφερειακών γυμνασίων για εξυπηρέτηση των μαθητών των αγροτικών κυρίως περιοχών αποτελεί δεδηλωμένη πολιτική του Υπουργείου Παιδείας.

Η ίδρυση γυμνασίου, ωστόσο, στην Ανάγυια χρειάζεται προσεκτική μελέτη, γιατί αυτή αναπόφευκτα συνδέεται με την ίδρυση σε γειτνιάζουσα αστική περιοχή και με ενδεχόμενες επιπτώσεις σε άλλα σχολεία της πόλης και της υπαίθρου.

Το θέμα, συνεπώς, βρίσκεται στον εντοπισμό της καταλληλότερης τοποθεσίας για ίδρυση γυμνασίου που να εξυπηρετεί χωριά της Πιτσιλιάς και της Ορεινής Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 120, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της Περιστερώνας Πάφου παραθέτω τα πιο κάτω:

Η κοινότητα Περιστερώνας Πάφου υδροδοτείται μαζί με άλλες 7 κοινότητες από το σχέδιο 'Ξεροπηγής'. Το σχέδιο αυτό θα ενισχυθεί προσεχώς από τη νέα γεώτρηση που ανορύσσεται.

Μέχρι την υλοποίηση της πιο πάνω μόνιμης λύσης οι υδατοπρομήθειες των κοινοτήτων Περιστερώνας Πάφου και Φιλούσας Χρυσοχούς ενισχύονται από την κυβερνητική γεώτρηση 138/85 (της οποίας η απόδοση είναι χαμηλή). Τα λειτουργικά έξοδα του αντλητικού συγκροτήματος που έχει εγκατασταθεί στη γεώτρηση αυτή θα πρέπει να βαρύνουν τις οικείες κοινότητες, όπως γίνεται σε όλες τις περιπτώσεις κοινοτικής υδατοπρομήθειας.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 121, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το ενδεχόμενο ανόρυξης γεώτρησης για αρδευτικούς σκοπούς στη Λυσό παραθέτω τα πιο κάτω:

Ανορύχθηκε μέσα στο 1989 μια γεώτρηση για να χρησιμοποιηθεί για αρδευτικούς σκοπούς στη Λυσό, που δυστυχώς απόδειχθηκε ανεπιτυχής.

Δεδομένου ότι τώρα τα γεωτρητικά μας προγράμματα δίνουν προτεραιότητα στην εξεύρεση νερού για ενίσχυση των υδατοπρομηθειών των πόλεων και των χωριών, που επηρεάστηκαν λόγω της συνεχιζόμενης ανόμβρίας, το θέμα της ανόρυξης νέας γεώτρησης για αρδευτικούς σκοπούς στη Λυσό θα εξετασθεί όταν ανορυχθούν οι γεωτρήσεις που έχουν προγραμματισθεί με βάση τη σχετική προτεραιότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 128, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Για την καλύτερη αξιοποίηση της υφιστάμενης γεωργικής γης στην παραλιακή ζώνη από την Πόλη Χρυσοχούς μέχρι τον Πωμό, έχει ετοιμασθεί σχέδιο για την παροχή νερού από το έργο Χρυσοχούς για την άρδευση της γης αυτής. Το σχέδιο υπολογίζεται να απαιτήσει δαπάνη ύψους £3 εκατομ. και θα εκτελεσθεί σταδιακά μέσα στα επόμενα τρία χρόνια. Ήδη έχει περιληφθεί πρόνοια ύψους £800,000 στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991 για την εκτέλεση του πρώτου σκέλους του σχεδίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 129, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την αξιοποίηση των αποθηκών του Συνεργατισμού στην Πόλη Χρυσοχούς σας πληροφορώ ότι οι τρεις αποθήκες στην Πόλη Χρυσοχούς αποτελούν περιουσία συνεργατικών εταιρειών και επομένως το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν έχει αρμοδιότητα.

Γίνεται αντιληπτό ότι η Συνεργατική Εταιρεία Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων (ΣΕΔΙΓΕΠ) Λτδ στην οποία ανήκει η μια αποθήκη προβαίνει σε ενέργειες για την πώληση της στη Σ.Π.Ε. Πόλεως Χρυσοχούς. Οι άλλες δυο ανήκουν στον υπό εκκαθάριση Συνεργατικό Οργανισμό Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιχειρήσεων Κύπρου Λτδ και οι εκκαθαριστές είναι υποχρεωμένοι βάσει της κειμένης νομοθεσίας να προβούν στην εκποίησή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 136, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας είναι ήδη σε επαφή με τη χωρική αρχή Γουδίου για το θέμα της επιδιόρθωσης του σχολικού κτιρίου του χωριού.

Συγκεκριμένα έχει υποβληθεί στον κοινοτάρχη Γουδίου εισήγηση για εκτέλεση, με επίβλεψή του, των εργασιών που επείγουν, σύμφωνα με πρόσφατη εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας. Οι υπόλοιπες εργασίες συντήρησης του κτιρίου θα προγραμματιστούν σε κατοπινό στάδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 180, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1990, του αξ. Μέλους της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Σχετικά με τις τοιχογραφίες της εκκλησίας της Παναγίας του Άρακα παραθέτω τα πιο κάτω:

Η εκκλησία της Παναγίας του Άρακα ανήκει στην Ιερά Μητρόπολη Μόρφου. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων μπορεί να υποδεικνύει στις εκκλησιαστικές αρχές πως πρέπει να χρησιμοποιείται ορθά η εκκλησία για να μη φθείρονται οι τοιχογραφίες αλλά δε δικαιούται να απαγορεύσει τις θρησκευτικές τελετές που γίνονται στην εκκλησία.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχουν καλέσει επανειλημμένα τις εκκλησιαστικές αρχές όπως λαμβάνουν τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος φθοράς των τοιχογραφιών από τη χρήση των εκκλησιών και θα συνεχίσουν να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 209, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρου Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα.

«Σε συνεννόηση με την κοινότητα Δρομολαξιάς έχει ήδη επιλεγεί και περιληφθεί για άρδευση από το έργο του Νότιου Αγωγού έκταση 177 εκταρίων (1,327 σκάλες) της κοινότητας.

Στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατή η επέκταση του σχεδίου σε νέες περιοχές, καθότι δεν υπάρχει πλεόνασμα νερού, το αίτημα, όμως, θα εξετασθεί μετά από την ολοκλήρωση και λειτουργία του έργου του Νότιου Αγωγού και εφόσον θα προκύψει πλεόνασμα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και Άλλαι Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
(Αναπομπή).
- 2) Ο περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 3) Ο περί της Συμβάσεως της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

- 4) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως κατά της Σύλληψης Ομήρων (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 5) Ο περί της Συμβάσεως κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 6) Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1988.
- 7) Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 9) Ο περί Απασχολήσεως Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 10) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 11) Ο περί της Αναστολής της Εφαρμογής Ορισμένων Διατάξεων των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμων του 1972 έως 1990 Νόμος του 1990 (Πρόταση νόμου).
- 12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 13) του 1990.
- 13) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
- 14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Αρ. 1) Νόμος του 1990.
- 15) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990.
- 16) Οι περί Κτήσης Ακίνητης Ιδιοκτησίας από Αλλοδαπούς (Όροι, Περιορισμοί, Προϋποθέσεις και Κριτήρια για Χορήγηση Άδειας) Κανονισμοί του 1990.
- 17) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 18) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 19) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί του 1990.
- 20) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.
- 21) Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1990.
- 22) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 23) Οι περί του Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Γενικοί Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' :

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας, εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου). (2.2.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη-δημιουργίας μαρίνας και φαρολίμανου στη Λεμεσό». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της Εκλογικής περιφέρειάς Λεμεσού). (17.10.1988).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (30.11.1989).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράνομη πληρωμή από τον Προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του Νόμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (22.2.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Λειτουργία της Αρχής Αδειών και της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (23.10.1990).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων ως παράγοντα καλύτερης λειτουργίας και προσφοράς του Τμήματος». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (18.1.1990).

Και τώρα επαναλαμβάνω την εισήγησή μου. Κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε στο τέλος της περιόδου αυτής της Βουλής. Εξακολουθούν να γράφονται κατά σωρεία θέματα και ως αποτέλεσμα, αντί, όπως υποσχθήκαμε στο λαό, να φθάσουμε στο τέλος της θητείας μας με μηδέν αριθμό θεμάτων, φοβούμαι ότι θα φθάσουμε σε τετραψήφιο αριθμό θεμάτων τα οποία δεν υπάρχει λόγος να εγγραφονται στην ημερήσια διάταξη. Μπορούν να εξετάζονται από την Επιτροπή κι αν προκύπτει θέμα, τότε να πληροφορείται το Σώμα. Η παράκλησή μου είναι επιτέλους να ληφθεί υπόψη αυτό.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τις παρατηρήσεις σας και υπερθεματίζω. Εισηγούμαι όμως την Πέμπτη, όταν θα έχουμε σύσκεψη οι αρχηγοί των κομμάτων, να καταλήξουμε σε κάποια ομόφωνη απόφαση ότι δε θα εγγραφούν άλλα θέματα, εφόσον έχουμε θέματα που είναι ήδη εγγεγραμμένα και δε θα προλάβουμε να τα συζητήσουμε προτού πάμε στις εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Εκτός αν είναι θέμα επείγουσας φύσεως και αυτό να πηγαίνει μέσω των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Να το δούμε την Πέμπτη που θα συνέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά!

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην πληρωμή των κομίστρων στους λεωφορειούχους της επαρχίας Λάρνακας από το Υπουργείο Παιδείας αναφορικά με τη μεταφορά των μαθητών στα σχολεία τους».

Εισηγητές οι κ. Αντώνης Ανδρέου, Ανδρέας Μαθηκολώνης και Ανδρέας Γεωργίου. 30.11.90.

(α) «Η συμπεριφορά και οι νομικές και οικονομικές υποχρεώσεις της Βρετανίας και των αρχών των βρετανικών βάσεων έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας και των πολιτών της».

(β) «Οι ευθύνες της Βρετανίας έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας για την πραγματοποίηση της τουρκικής εισβολής και την άρση των κατοχικών δεδομένων».

(γ) «Οι περιορισμοί στην άσκηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας των κατοίκων των κοινοτήτων που βρίσκονται στο έδαφος των βρετανικών βάσεων».

Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Γεωργίου. 5.12.90.

«Η παρατηρούμενη, μετά την τελευταία αύξηση των πετρελαιοειδών, αυθαίρετη ανατίμηση διάφορων προϊόντων, αναγκαία μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος και οι ευθύνες της κυβέρνησης».

Εισηγητής ο κ. Γεώργιος Χαραλαμπίδης. 6.12.90.

«Η κωλυσιεργία εκ μέρους του αρμόδιου κυβερνητικού τμήματος στη λήψη νομικών μέτρων εναντίον της επιθεωρήτριας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας για παρανομίες σε σχέση με υποστατικά της που ανήγειρε στην Αγία Νάπα».

Εισηγητής ο κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης. 7.12.90.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι αυτό είναι θέμα που έχει σταλεί για να συζητηθεί στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Αυτά πάνε στις Επιτροπές.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλούμε να ξαναδιαβαστεί, αν είναι δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιο από όλα;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το θέμα παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

«Η κωλυσιεργία εκ μέρους του αρμόδιου κυβερνητικού τμήματος στη λήψη νομικών μέτρων εναντίον της επιθεωρήτριας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας για παρανομίες σε σχέση με υποστατικά της που ανήγειρε στην Αγία Νάπα».

Είναι για να πάει στην Επιτροπή που γίνεται εισήγηση.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η άποψή μου, κύριε Πρόεδρε, χωρίς να μπαίνω στην ουσία του θέματος, είναι ότι αυτό δεν είναι θέμα της Βουλής ούτε της Επιτροπής. Είναι θέμα της δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα η Επιτροπή θα μας πει αν είναι θέμα της Βουλής. Γι' αυτό λέω ότι αυτά δεν έπρεπε καν να τα συζητούμε εδώ.

«Η συνέχιση της αποκοπής δόσεων για στεγαστικά δάνεια από τους πρόσφυγες υπαλλήλους του ΡΙΚ, σ' αντίθεση με την εκπεφρασμένη θέση της Βουλής».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 7.12.90.

«Η ανάγκη εφαρμογής πολιτικής και βοήθειας προς τους αμπελουργούς για εξασφάλιση απασχόλησης και εισοδήματος μετά την εκρίζωση αμπελιών».

Εισηγητής ο κ. Παύλος Δίγκλης. 7.12.90.

«Η μεγάλη πυρκαγιά που προκλήθηκε από αμέλεια κλιμακίου της Ειρηνευτικής Δύναμης Κύπρου στην ακριτική περιοχή Παχύαμμου-Κοκκίνων πριν οκτώ μήνες, οι προκληθείσες σοβαρότατες ζημιές σε αγρότες της περιοχής και η αδράνεια των αρμοδίων για εξέταση του προβλήματος και καταβολή αποζημιώσεων στους πληγέντες».

Εισηγητής ο κ. Πολύβιος Κόλοκος, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ. 10.12.90.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 9.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μανδριώτης Στέλιος
Ανδρέου Αντώνης	Μαρκίδης Αλέκος
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγιώτου Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Φάντης Ανδρέας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Φλουρέντζος Νίκος
Κατσελλή Ρήνα	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κληρίδης Γλαύκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κόλοκος Πολύβιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χρίστου Κυριάκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χριστοφίδης Μανώλης
Λαδάς Γεώργιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1) Αγορεύσεις Βουλευτών (Ευ. Ευσταθίου, Ν. Μακρίδης, Ι. Μαυρίδης, Ν. Μουσιούττας, Ν. Ηλία, Φ. Κυρίλλης, Δ. Ηλιάδης, Ν. Αναστασιάδης, Ζ. Τουλούρας, Α. Παναγιώτου) για τα νομοσχέδια «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1991», «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1991» και «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1991» (συνέχιση της συζήτησης) και ψήφισή τους σε νόμους.

2) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και 2. «Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Παπαπέτρου, Α. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης) και ψήφισή τους σε νόμους.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990, Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Χριστοφίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Εταιρείας Κυπριακά Αερογραμμάτι Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή της σε νόμο.

6) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Π. Δίγκλης, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής) μετά από πρόταση του κ. Δίγκλη να αναβληθεί η συζήτηση του προϋπολογισμού του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης και απόρριψη της πρότασης από το Σώμα.

7) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας, οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Δίγκλης, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Γλ. Κληρίδης) και έγκρισή της.

8) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

9) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η απαλλαγή των κοινοτήτων από τους σχολικούς φόρους και η επιχορήγηση διάφορων άλλων κοινοτικών φόρων - Η παρουσία κομματικών συνεργείων έξω από τα εκλογικά συνεργεία - Διαμαρτυρία χωριτικών αρχών για το θέμα της εφαρμογής του Νόμου περί Πολοδομίας και Χωροταξίας - Το θέμα της μεταφοράς του ιππόδρομου από τον Άγιο Παύλο στο Γέρι - Η αποστολή στους πολίτες κρατικών εγγράφων που δε φέρουν πλήρη στοιχεία - Η έκθεση για τον ήρωα Κυριάκο Μάτση - Η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας σε χωριά που ισχύει το σύστημα του αποκλεισμού - Αιτήματα του Πεδουλά σχετικά με την εκτέλεση οδικών έργων - Αιτήματα της κοινότητας Επισκοπής Πάφου - Η νομική υπόσταση των διαχειριστικών επιτροπών των πολυκατοικιών - Η ανάγκη έκδοσης του αρχαιακού υλικού του Κυριάκου Μάτση - Αίτημα για έκδοση κερμάτων με προσωπογραφικές παραστάσεις των Κ. Μάτση, Γρ. Αυξεντίου και Μάρκου Δράκου - Αίτημα για ασφαλοστρωση του δρόμου Αθηαίνου-Αβδελлерού - Η δημιουργία αρχείου για τους αγωνιστές του 55-59 - Αίτημα για τοποθέτηση νυχτερινής νοσοκόμας στον οίκο «Άγιος Χαράλαμπος» στη Λάρνακα - Η έλλειψη ημερήσιου και περιοδικού τύπου στα ευαγή ιδρύματα - Η κρατική επιχορήγηση του μισθού του γραμματέα του συνεργατικού παντοπωλείου χανσενικών - Η μετάθεση αποφοίτων γυμνασίου που εργάζονται σε ευαγή ιδρύματα - Το οξύτατο πρόβλημα των άνεργων πτυχιούχων - Αίτημα για αναδάσωση του βουνού «Κρέατης» στον Αχερά - Η δημιουργία μνημείου προς τιμή όσων έπεσαν κατά το πραξικόπημα του 1974).

10) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η σύνδεση του οικισμού Άγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας με το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα Λευκωσίας - Η δημιουργία βιολογικού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στα Λαγουδερά και στο Σαράντι - Η έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας των οικοπέδων που διαχωρίστηκαν στο Μάμμαρι για τις άπορες οικογένειες - Η ανωμαλία στην υδατοπρομήθεια των οδών Καυκάσου, Υμηττού, Χαλίδας και Καππαδοκίας στην Παλουριώτισσα - Η εκτέλεση έργων βελτίωσης στο χώρο αποθήκευσης εφημερίδων στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών - Η περιοχή της αρχαίας

Αμαθούντας - Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Μοσφιλιού - Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Καλού Χωριού Κλήρου - Η ρύπανση που προέρχεται από χυτήριο της Βιομηχανικής Περιοχής Εργατών - Το θέμα της ίδρυσης γυμνασίου στην Ανάγυια - Η υδατοπρομήθεια της Περιστερώνας Πάφου - Το ενδεχόμενο ανόρυξης γεώτρησης για αρδευτικούς σκοπούς στη Λυσό - Η αξιοποίηση της γεωργικής γης στην παραλιακή ζώνη από την Πόλη Χρυσοχούς μέχρι τον Πωμό - Η αξιοποίηση των αποθηκών του Συνεργατισμού στην Πόλη Χρυσοχούς - Η επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου στο Γουδί - Οι τοιχογραφίες της εκκλησίας της Παναγίας του Άρακα - Αίτημα για επέκταση της άρδευσης από το Νότιο Αγωγό σε τρεις περιοχές της Δρομολαξιάς).

11) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Πρόεδρος, Γλ. Κληρίδης) για τα θέματα του Κεφαλαίου Δ'.

12) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην πληρωμή των κομίστρων στους λεωφοριούχους της επαρχίας Λάρνακας από το Υπουργείο Παιδείας αναφορικά με τη μεταφορά των μαθητών στα σχολεία τους». (Εισηγητές οι κ. Α. Ανδρέου, Α. Μαθηκολώνης και Α. Γεωργίου).
- (β) «Η συμπεριφορά και οι νομικές και οικονομικές υποχρεώσεις της Βρετανίας και των αρχών των βρετανικών βάσεων έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας και των πολιτών της».
- (γ) «Οι ευθύνες της Βρετανίας έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας για την πραγματοποίηση της τουρκικής εισβολής και την άρση των κατοχικών δεδομένων».
- (δ) «Οι περιορισμοί στην άσκηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας των κατοίκων των κοινοτήτων που βρίσκονται στο έδαφος των βρετανικών βάσεων». (Εισηγητής ο κ. Α. Γεωργίου).
- (ε) «Η παρατηρούμενη, μετά την τελευταία αύξηση των πετρελαιοειδών, αυθαίρετη ανατίμηση διάφορων προϊόντων, αναγκαία μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος και οι ευθύνες της κυβέρνησης». (Εισηγητής ο κ. Γ. Χαραλαμπίδης).
- (στ) «Η κωλυσιεργία εκ μέρους του αρμόδιου κυβερνητικού τμήματος στη λήψη νομικών μέτρων εναντίον της επιθεωρήτριας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας για παρανομίες σε σχέση με υποστατικά της που ανήγειρε στην Αγία Νάπα». (Εισηγητής ο κ. Σ. Χατζηγιάννης).
- (ζ) «Η συνέχιση της αποκοπής δόσεων για στεγαστικά δάνεια από τους πρόσφυγες υπαλλήλους του ΡΙΚ, σ' αντίθεση με την εκπεφρασμένη θέση της Βουλής». (Εισηγητής ο κ. Π. Στυλιανού).
- (η) «Η ανάγκη εφαρμογής πολιτικής και βοήθειας προς τους αμπελουργούς για εξασφάλιση απασχόλησης και εισοδήματος μετά την εκρίζωση αμπελιών». (Εισηγητής ο κ. Π. Δίγκλης).

- (θ) «Η μεγάλη πυρκαγιά που προκλήθηκε από αμέλεια κλιμακίου της Ειρηνευτικής Δύναμης Κύπρου στην ακριτική περιοχή Παχύαμμου - Κόκκινων πριν οκτώ μήνες, οι προκληθείσες σοβαρότατες ζημιές σε αγρότες της περιοχής και η αδράνεια των αρμοδίων για εξέταση του προβλήματος και καταβολή αποζημιώσεων στους πληγέντες».

(Εισηγητής ο κ. Π. Κόλοκος εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 13ης Δεκεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.17 μ.μ.)

(Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ την κυρία Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμς κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε στην ημερήσια διάταξη, Κεφάλαιο Α', Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικά και άλλαι Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Πρόκειται περί της Αναπομπής την οποία έκαμε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ (ΔΗΜΟΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΑΙ ΠΕΡΙΟΧΑΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε στις 12 Δεκεμβρίου 1990 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 22 Νοεμβρίου 1990 και τον οποίο ανέπεμψε στη Βουλή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το Άρθρο 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε επίσης και ο Βουλευτής κ. 'Α. Χρυσόστομου.

Σύμφωνα με τους προτασσομένους λόγους αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1990, ο αναπεμπόμενος νόμος βασίστηκε στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος, με αποτέλεσμα να εισάγεται απαλλαγή φορολογίας που θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα γενικής φορολογικής πολιτικής σε σχέση με άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Εισάγεται επίσης αδικαιολόγητα απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής εισαγωγικών δασμών, αφού η απαλλαγή αυτή προβλέπεται ήδη από τον περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο.

Επανεξετάζοντας το όλο θέμα η Επιτροπή, αφού ενημερώθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σχετικά με το ποια ακριβώς νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου λόγω της φύσης των υπηρεσιών που προσφέρουν απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος και ποια δεν απαλλάσσονται, αποφάσισε στο παρόν στάδιο να εισηγηθεί στη Βουλή να μην εμμένει στην απόφασή της για την ψήφιση του νόμου αυτού και το όλο θέμα να επανέλθει για συζήτηση αμέσως μετά την αναμενόμενη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου που θα εκδοθεί ύστερα αναθεωρητική έφεση της Δημοκρατίας εναντίον πρωτόδικης απόφασης, σύμφωνα με την οποία η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω το θέμα στην έγκριση της Βουλής.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αρα η Αναπομπή γίνεται δεκτή ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 2 που είναι, «Ο περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Γάκης Χατζηδημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμό 34.150 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1990.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από το Σώμα απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

Με τη σύμβαση αυτή σκοπείται η διασφάλιση ειδικής φροντίδας και νομικής, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής προστασίας που είναι απαραίτητη για την πλήρη και αρμονική ανάπτυξη του παιδιού.

Ειδικότερα, με τη σύμβαση αυτή κατοχυρώνεται ένα πολύ μεγάλο φάσμα δικαιωμάτων τα οποία κάθε κράτος-μέρος υποχρεούται να διασφαλίσει χωρίς καμιά διάκριση σε όλα τα πρόσωπα ηλικίας κάτω των 18 ετών και σε ορισμένες περιπτώσεις σε πρόσωπα μικρότερης ηλικίας τα οποία βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία του. Προβλέπεται επίσης η ειδική προστασία παιδιών χωρίς οικογένεια, των παιδιών των προσφύγων, των ανάπηρων παιδιών, η προστασία των παιδιών σε καιρό πολέμου και εκείνων που ανήκουν σε μειονότητες ή αυτόχθονες πληθυσμούς, ενώ παρέχονται εγγυήσεις για την προστασία γενικά του παιδιού από οποιασδήποτε μορφής εκμετάλλευση.

Επιπλέον με τη σύμβαση αναγνωρίζεται ο πρωταρχικός ρόλος και η ευθύνη των γονέων ή κηδεμόνων για την ανάπτυξη του παιδιού και προβλέπεται ότι τα κράτη-μέρη οφείλουν να παρέχουν στους γονείς ή κηδεμόνες την αναγκαία βοήθεια για εκτέλεση των σχετικών υποχρεώσεών τους. Περιλαμβάνονται ακόμη διατάξεις με τις οποίες δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη για σεβασμό της πολιτιστικής παράδοσης της κοινότητας στην οποία ανήκει το παιδί.

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών της σύμβασης από τα κράτη-μέρη προβλέπεται η σύσταση επιτροπής για τα δικαιώματα του παιδιού, η οποία θα οφείλει να εξετάζει τις εκθέσεις που τα κράτη-μέρη είναι υποχρεωμένα να υποβάλλουν κατά περιόδους αναφορικά με τα μέτρα που θα λαμβάνονται για την άσκηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνει η σύμβαση. Οι εκθέσεις αυτές,

σύμφωνα με τη σύμβαση, θα πρέπει να δημοσιεύονται για ενημέρωση του κοινού. Η επιτροπή έχει το δικαίωμα να προβαίνει σε εισηγήσεις και γενικές συστάσεις προς τα επηρεαζόμενα κράτη-μέρη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί πλήρως τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω σύμβασης, αφού έλαβε υπόψη ότι οι πρόνοιες της σύμβασης αυτής κατοχυρώνονται σε μεγάλο βαθμό από την ισχύουσα στη Δημοκρατία νομοθεσία και συνάδουν με τη γενικότερη πολιτική που προωθεί και εφαρμόζει η κυπριακή κυβέρνηση για την προστασία και ανάπτυξη του παιδιού, θέλοντας όμως να διασφαλίσει το καλό όνομα που η Δημοκρατία έχει αποκτήσει διεθνώς στον τομέα της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I και Μέρος II. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και η Σύμβαση κυρούται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 3 που είναι, «Ο περί της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΚΡΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ Η ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε, με επιφύλαξη επικύρωσης, ύστερα από την υπ' αριθμό 28.683 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 11 Ιουνίου του 1987. Η σύμβαση αυτή υπογράφηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 29 Ιουνίου 1987 και μπορεί να θεωρηθεί συμπλήρωμα της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών που υπογράφηκε στη Βιέννη το 1989 και την οποία η Κύπρος έχει επικυρώσει.

Η επιψήφιση από το Σώμα του πιο πάνω νομοσχεδίου απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

Η υπό αναφορά σύμβαση προβλέπει τη σύναψη διεθνών συνθηκών μεταξύ κρατών και διεθνών οργανισμών ή μεταξύ διεθνών οργανισμών μόνο. Προβλέπει επίσης την τήρηση, την εφαρμογή, την ερμηνεία και την τροποποίηση των συνθηκών αυτών, καθώς και τους όρους και τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται για την εγκυρότητα, τον τερματισμό και την αναβολή έναρξης της ισχύος τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών, η επικύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της πιο πάνω σύμβασης επιβάλλεται, διότι θα καταδείξει τη σημασία την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία προσδίδει σε διεθνείς συμφωνίες και συμβάσεις, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι η Τουρκία δεν έχει υπογράψει την υπό αναφορά σύμβαση εξαιτίας της αντίθεσής της σε δεσμευτικές διαδικασίες για τη διευθέτηση και επίλυση διαφορών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I και Μέρος II. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης της Βιέννης για το δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και η Σύμβαση κυρούται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 4 που είναι, «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά της Σύλληψης Ομήρων (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΟΜΗΡΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης κατά της Σύλληψης Ομήρων, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμό 27.790 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1986.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από το Σώμα απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

Με τη σύμβαση αυτή προβλέπεται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο συλλαμβάνει ή κατακρατεί και απειλεί να θανατώσει, να τραυματίσει ή να συνεχίσει να κατακρατεί άλλο πρόσωπο με σκοπό να εξαναγκάσει ένα τρίτο μέρος, δηλαδή κράτος, διεθνή διακυβερνητικό οργανισμό, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων, να διαπράξει ή να μη διαπράξει οποιαδήποτε πράξη ως ρητή ή υπονοούμενη προϋπόθεση για την απελευθέρωση του προσώπου αυτού, δηλαδή του ομήρου, διαπράττει το αδίκημα της σύλληψης ομήρων (ομηροληψία).

Προνοείται περαιτέρω ότι κάθε κράτος-μέρος της σύμβασης στο έδαφος του οποίου βρίσκεται πρόσωπο που διαπράττει το αδίκημα της ομηροληψίας υποχρεούται είτε να κινήσει ποινική διαδικασία εναντίον του είτε να εκδώσει το πρόσωπο αυτό σε χώρα που νομιμοποιείται να ζητήσει ή που ζητά την έκδοσή του, χωρίς να κάνει εξαιρέσεις και ανεξάρτητα από το αν το αδίκημα διαπράχθηκε στο έδαφός του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή έξαρση της τρομοκρατίας και το ενδεχόμενο κλιμάκωσης των πράξεων ομηροληψίας, ιδιαίτερα λόγω των πρόσφατων διεθνών επιπλοκών στην ευρύτερη περιοχή μας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της υπό αναφορά σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I και Μέρος II. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ποινικό Αδίκημα. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά της Σύλληψης Ομήρων (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και η Σύμβαση κυρούται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 5 που είναι, «Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΣΚΛΗΡΗΣ, ΑΠΑΝΘΡΩΠΗΣ Η ΕΞΕΥΤΕΛΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Η ΤΙΜΩΡΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται:

- (α) Η κύρωση της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή

Τιμωρίας, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμό 26.683 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1985.

- (β) Η νομοθετική πρόβλεψη σύμφωνα με την οποία η υποβολή προσώπου σε βασανιστήρια συνιστά ποινικό αδίκημα τιμωρούμενο με μακροχρόνια ποινή φυλάκισης.

Η επιψήφιση από το Σώμα του πιο πάνω νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

Με τη σύμβαση αυτή σκοπείται η ενίσχυση του αγώνα κατά των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

Ειδικότερα, με τη σύμβαση αυτή προβλέπονται τα ακόλουθα:

- (α) Τα κράτη-μέρη έχουν την υποχρέωση να λάβουν αποτελεσματικά νομοθετικά, διοικητικά, δικαστικά ή άλλα μέτρα για την αποτροπή της επιβολής βασανιστηρίων σε οποιοδήποτε τμήμα της επικράτειάς τους που βρίσκεται υπό τη δικαιοδοσία τους και να διασφαλίσουν ότι όλα τα βασανιστήρια συνιστούν αδικήματα με βάση τον ποινικό τους κώδικα. Προβλέπεται ακόμη ότι ούτε η εμπόλεμη κατάσταση ούτε η απειλή πολέμου, η εσωτερική πολιτική αστάθεια ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση έκτακτης ανάγκης δεν μπορούν να αποτελέσουν δικαιολογία για την επιβολή βασανιστηρίων.
- (β) Κάθε κράτος-μέρος έχει την υποχρέωση να αποτρέπει την εκτέλεση σε τμήμα της επικράτειάς του που βρίσκεται υπό τη δικαιοδοσία του άλλων πράξεων σκληρής, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που δεν ισοδυναμούν με βασανιστήρια, όταν οι πράξεις αυτές διαπράττονται από δημόσιους υπαλλήλους ή άλλα πρόσωπα που ενεργούν με επίσημη ιδιότητα ή ύστερα από υποκίνησή τους ή με τη συγκατάθεση ή με την ανοχή τους.
- (γ) Η συνεργασία μεταξύ των κρατών-μερών αναφορικά με την ποινική δίωξη προσώπων που φέρεται ότι διέπραξαν αδικήματα, όπως προβλέπεται στις διατάξεις της σύμβασης.
- (δ) Η σύσταση επιτροπής κατά των βασανιστηρίων η οποία θα έχει την αρμοδιότητα να εξετάζει εκθέσεις τις οποίες έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα τα κράτη-μέρη αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνουν για την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους με βάση την υπό αναφορά σύμβαση, καθώς και πληροφορίες οι οποίες παρέχουν θεμελιωμένες ενδείξεις ότι επιβάλλονται συστηματικά βασανιστήρια στην επικράτεια κράτους-μέρους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω σύμβασης και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Κύπρος έχει επικυρώσει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας η οποία αποτελεί συμπλήρωμα της υπό αναφορά σύμβασης και ότι έχει αποκτήσει ένα πολύ καλό όνομα διεθνώς αναφορικά με την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, καθώς και το γεγονός ότι η υπό αναφορά σύμβαση είναι από τις σημαντικότερες συμβάσεις στον τομέα αυτό, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ σωστά η Βουλή μας ψηφίζει ομόφωνα σήμερα αυτή τη Διεθνή Σύμβαση η οποία χαρακτηρίζεται στην Έκθεση σαν μια από τις σημαντικότερες συμβάσεις στον τομέα αυτό. Αν το θέμα είχε μόνο θεωρητική σημασία, κύριε Πρόεδρε, δε θα άξιζε ιδιαίτερου σχολιασμού. Όμως αυτή η Σύμβαση, πέρα από τις προβλέψεις της για τις κυρώσεις εναντίον προσώπων τα οποία προβαίνουν σε βασανιστήρια και άλλες μορφές απάνθρωπης συμπεριφοράς, αναφέρεται και στην περίπτωση που ένα κράτος θεωρεί ότι ένα άλλο-κράτος μέρος της Σύμβασης δεν εφαρμόζει τις διατάξεις οι οποίες προβλέπονται σ' αυτή. Και φεύγουμε από τη σφαίρα της θεωρίας, κύριε Πρόεδρε, για να πάμε στη σφαίρα της πράξης την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει συνηθίσει να ακολουθεί. Μια από τις χώρες, η οποία έχει υπογράψει ήδη αυτή τη Σύμβαση, είναι η κατοχική Τουρκία. Έτσι με την ψήφιση αυτής της Σύμβασης, η Κυπριακή Δημοκρατία αποκτά ένα δικαίωμα, αποκτά ένα όπλο, για να στραφεί κατευθείαν ενάντια στην Τουρκία, γιατί παραβιάζει τους όρους αυτής της Σύμβασης την οποία έχει κυρώσει όπως και τόσους άλλους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

Το συγκεκριμένο θέμα, κύριε Πρόεδρε, αφορά την κατάσταση υπό την οποία ζουν οι εγκλωβισμένοι μας σήμερα στην Καρπασία. Ήταν 20,000 το 1974 και σήμερα έχουν μείνει μόνο 593 στην Καρπασία και 180 Μαρωνίτες στον Κορμακίτη. Και αυτή η δραματική μείωση, ο αφανισμός του Ελληνισμού της Καρπασίας, οφείλεται στην καταπίεση, την τρομοκρατία, την κατοχή, τους εξευτελισμούς, τη σκληρή και την απάνθρωπη καταπίεση των κατοχικών τουρκικών δυνάμεων και του παράνομου κατοχικού καθεστώτος το οποίο η κατοχική δύναμη έχει εγκαθιδρύσει στην κατεχόμενη πατρίδα μας.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό ότι υπάρχει μια λανθασμένη, κατά τη γνώμη μου, νοοτροπία σε όλες τις κυπριακές κυβερνήσεις. Δεν πρέπει να καταγγέλλουμε την απάνθρωπη και σκληρή μεταχείριση των εγκλωβισμένων στην Καρπασία, γιατί η φιλοσοφία λέει ότι θα θυμώσει η Τουρκία και θα τους διώξει. Και μήπως, κύριε Πρόεδρε, στα 16 χρόνια από την κατοχή μέχρι σήμερα, τι άλλο κάνει η Τουρκία από του να τους εκβιάζει, να τους καταπιέζει και να έχει αφανίσει τον Ελληνισμό της Καρπασίας και μάλιστα χωρίς να υπάρχει η δική μας καταγγελία ή καταδίκη της Τουρκίας από τους διεθνείς οργανισμούς;

Εδώ τα πράγματα έχουν φθάσει σε ένα οριακό σημείο. Έχουν μείνει 593 ηρωϊκοί Ελληνοκύπριοι στην Καρπασία και 180 συμπατριώτες Μαρωνίτες στον Κορμακίτη. Έχουμε φθάσει να είναι μόνο ηλικιωμένοι οι οποίοι πεθαίνουν ή εγκαταλείπουν την Καρπασία κάτω από αυτές τις συνθήκες. Εμείς λέμε ότι είναι καιρός να πάψουμε να λειτουργούμε σαν τη στρουθοκάμηλο. Έχουμε περιπτώσεις δολοφονιών εγκλωβισμένων οι οποίοι είχαν ληστευτεί. Έχουμε όλη αυτή τη σκοταδιστική κατάσταση η οποία όμως δεν καταγγέλλεται, γιατί είναι δυνατό να καταπιέσει περισσότερο η Τουρκία. Διερωτώμαι τι άλλο μπορεί να κάνει η Τουρκία χειρότερο, από αυτά τα οποία κάνει.

Θέλω να αναφέρω μερικά γεγονότα τα οποία κρατούνται μέσα στα συρτάρια των αρμόδιων υπηρεσιών λόγω μιας λανθασμένης αντίληψης και πολιτικής.

Επανειλημμένα, ακόμα και βιβλία τα οποία αναφέρονται στην ελληνική ιστορία, τον πολιτισμό και την παράδοση δεν παραδίδονται από τους Τούρκους στα σχολεία και τα Ελληνόπουλα της Καρπασίας και επιστρέφονται πίσω ή κατακρατούνται μονίμως. Θέλω να καταγγείλω και από το βήμα της Βουλής ότι το Υπουργείο Παιδείας έστειλε βιβλία τον περασμένο Σεπτέμβριο, τα οποία ακόμα κατακρατούνται από τις κατοχικές δυνάμεις και η Κυπριακή Κυβέρνηση δεν έχει καταγγείλει πουθενά δημοσίως αυτή την απαράδεκτη συμπεριφορά.

Θέλω να καταγγείλω, κύριε Πρόεδρε, ότι μαζί με μια ομάδα φίλων Αμμοχωστιανών, στείλαμε από τις 23/11/1990 ένα κατάλογο, ένα αριθμό από βιβλία στα Ελληνόπουλα του Δημοτικού Σχολείου της Αγίας Τριάδας και ακόμα οι τουρκικές κατοχικές δυνάμεις τα κατακρατούν. Και ήταν βιβλία όπως «Ο Μέγας Αλέξανδρος», η «Ομήρου Ιλιάδα», η «Ομήρου Οδύσσεια», «Ο Μακρυγιάννης», αλλά και παραμύθια του Αισώπου όπως «Ο Ανδροκλής και το λιοντάρι», όπως «Η αλεπού με την κομμένη ουρά» και άλλα. Αλλά όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, αναφέρονται στην ιστορία, τη μυθολογία και τον ελληνικό πολιτισμό, ο οποίος δεν πρέπει ποτέ να φθάσει στα χέρια και στα μυαλιά των εγκλωβισμένων Ελληνόπουλων της Καρπασίας.

Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι δεν μπορούμε με κανένα τρόπο και για κανένα λόγο να σιωπούμε μπροστά στα βασανιστήρια, μπροστά στην απάνθρωπη και την εξευτελιστική μεταχείριση την οποία υφίστανται οι εγκλωβισμένοι Έλληνες στην Καρπασία, γιατί δεν είναι αρκετό ούτε γι' αυτή τη Βουλή, ούτε γι' αυτό το κράτος να υπογράφει συμβάσεις με θεωρητικό περιεχόμενο, ενώ στην ίδια την πατρίδα μας γίνεται η χειρότερη μορφή παραβίασης των δικαιωμάτων τα οποία κατοχυρώνονται με τη Σύμβαση την οποία κυρώνει σήμερα η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε υποχρέωση να σταματήσουμε να σιωπούμε, έχουμε υποχρέωση να μιλήσουμε και να καταγγείλουμε διεθνώς, ακόμα και στην Επιτροπή η οποία εγκαθιδρύεται με τη σημερινή Σύμβαση την οποία ψηφίζουμε, τα εγκλήματα που διαπράττονται στην πατρίδα μας. Αλλιώς διερωτώμαι αν έχει οποιοδήποτε νόημα η ψήφιση αυτής ή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας σύμβασης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτά που είπε ο συνάδελφος Ηλιάδης μας βρίσκουν απόλυτα σύμφωνους και θα πρέπει να τονίσουμε πως επανειλημμένα η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει προσφύγει σε διεθνή σώματα καταγγέλλουσα την Τουρκία για παραβιάσεις και για δολοφονίες όσον αφορά τη συμπεριφορά της και την τακτική της στην Κύπρο. Όμως πρέπει να τονίσουμε πως ειδικότερα στο θέμα των δολοφονιών των εγκλωβισμένων και των άλλων καταπιεστικών μέτρων στα οποία έχουν προβεί οι τουρκικές αρχές και οι οποίες είναι γνωστές στην Επιτροπή Ανθρωπιστικών Θεμάτων και οι οποίες βρίσκονται στα χέρια της κυβερνητικής πλευράς, μπορούν να στοιχειοθετήσουν ακόμα μια συγκεκριμένη καταγγελία στο Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους διεθνείς οργανισμούς, όπως ακροθιγώς άφησε

να υπονοηθεί ο συνάδελφος Δημήτρης Ηλιάδης, προκειμένου να καταγγελλθεί ειδικότερα αυτό το όργιο σε βάρος των εγκλωβισμένων συμπατριωτών μας. Οι προσφυγικές οργανώσεις, τόσο η Συντονιστική Καρπασίας όσο και πλείστες όσες άλλες, έχουν, κύριε Πρόεδρε, μια σωρεία τεκμηριωμένων περιπτώσεων κατά τις οποίες εξασκήθηκαν όχι απλές πιέσεις αλλά και δολοφονικές επιθέσεις και τελικά και δολοφονίες και ληστείες σε βάρος των εγκλωβισμένων, που πρέπει να αποτελέσουν επαναλαμβάνω ένα corpus, που πρέπει να κατατεθεί αρμόδια μαζί με όσες άλλες προσφυγές έχουμε κάνει στο παρελθόν. Πρέπει, επιβάλλεται, τώρα να εξειδικεύσουμε το θέμα και να καταγγείλουμε τις συγκεκριμένες αυτές περιπτώσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ σύντομα να τονίσω τη μεγάλη σημασία που έχει για την Κύπρο και για τον κόσμο η σύμβαση αυτή.

Η Κύπρος βέβαια έχει κυρώσει την ευρωπαϊκή σύμβαση με τις ίδιες διατάξεις αλλά η σύμβαση αυτή είναι γενικότερη. Είναι διεθνής σύμβαση και αγκαλιάζει όλα τα κράτη του κόσμου.

Εμείς που ζήσαμε στην εποχή που την Ευρώπη την κυβερνούσαν μόνο φασιστικά κράτη και είχαν μόνο 2-3 κράτη απομείνει με δημοκρατικό καθεστώς, εμείς που είδαμε το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο με την καταπάτηση της αξιοπρέπειας του ανθρώπου και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, εμείς που είδαμε την εισβολή και την κατοχή στον τόπο μας ύστερα από την απαίσια αποικιακή διακυβέρνηση που πραγματικά εξευτέλιζε και φερνόταν σκληρά στους πολίτες, ιδιαίτερα εκείνους που αγωνίζονταν για εθνική απελευθέρωση και κοινωνική δικαιοσύνη, βλέπουμε την τεράστια σημασία που έχει αυτή η σύμβαση. Τη βλέπουμε ως σταθμό στην ιστορία της Κύπρου και της ανθρωπότητας. Και τη βλέπουμε με τη διπλή τη σημασία που έχει σήμερα για μας. Από τη μια είναι ένα όπλο ενάντια στην καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον εισβολέα και όπλο για τη γενικότερη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και το χειρότερο από όλα παρουσιάζεται με τον εκτοπισμό του ενός τρίτου του πληθυσμού από τα σπίτια, τις δουλειές και την περιουσία του. Και γι' αυτό το θέμα δε θα επεκταθώ, δεδομένου ότι ο κ. Ηλιάδης εντόπισε το θέμα πολύ ορθά.

Και δεύτερο, είναι ότι με αυτή τη σύμβαση το καλό όνομα της Κύπρου κατοχυρώνεται. Θα έλεγα ότι μπαίνουμε σε μια πολιτισμένη κοινωνία μ' αυτό. Δηλαδή θα έχει επίδραση πάνω στη μελλοντική εσωτερική πολιτική της Κύπρου. Θα είναι μια κατοχύρωση της δημοκρατίας και των δημοκρατικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων σ' αυτό τον τόπο. Θα προστατεύονται οι πολίτες μ' αυτή τη σύμβαση. Επομένως θα πρέπει αυτή τη σύμβαση να τη χρησιμοποιήσουμε διπλά, όπως είναι και η σημασία της, και στο διεθνές πεδίο καταγγέλλοντας την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του λαού μας σήμερα, αλλά και ενισχύοντας την εσωτερική δημοκρατική διακυβέρνηση και εξαλείφοντας τα τελευταία στοιχεία σκληρής συμπεριφοράς και καταπάτησης της αξιοπρέπειας του ανθρώπου στον τόπο μας.

Πρέπει να παρατηρήσω όμως¹ ότι η Κύπρος δεν υστέρησε στην καταγγελία της σκληρής συμπεριφοράς των δυνάμεων κατοχής και της απάνθρωπης συμπεριφοράς, ιδιαίτερα για τους εγκλωβισμένους. Αυτό όμως πρέπει να γίνεται συνεχώς. Η μνήμη των λαών δεν είναι τόσο ισχυρή φαίνεται. Η προσοχή των λαών είναι στραμμένη σε χίλια άλλα προβλήματα εσωτερικά και διεθνή και πρέπει διαρκώς να θυμίζουμε το τι υποφέρει ο κυπριακός λαός και τα δίκαια, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα άλλα δίκαια για τα οποία αγωνίζεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σου, κύριε Ευσταθίου, μάλιστα.

ΕΥ. ΣΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έπρεπε να λεχθεί κάτι περισσότερο από ότι λέχθηκε είναι ότι στην Κύπρο δυνάμει των συνταγματικών διατάξεων απαγορεύεται και η απάνθρωπη και η ταπεινωτική μεταχείριση και η υποβολή σε βασανιστήρια. Κατά συνέπεια με τη σύμβαση αυτή δεν εισάγεται νέα νομοθεσία στον εσωτερικό τομέα. Η σημασία όμως αυτής της σύμβασης έγκειται στο ότι επεκτείνεται πλέον ο ορίζοντας αυτής της συνταγματικής μας διάταξης, διότι επιτρέπει τη διεθνή συνεργασία και την επιβολή κυρώσεων σε βασανιστές οι οποίοι κυκλοφορούν από τη μια χώρα στην άλλη, διότι πλέον προβλέπεται η συνεργασία μεταξύ κρατών και η επιβολή κυρώσεων με βάση αυτή τη συμφωνία.

Επίσης οπωσδήποτε επιτρέπεται πλέον και η προσφυγή εναντίον κρατών, όπως αυτό που λέχθηκε, ότι δηλαδή θα εξυπηρετήσει την υπόθεσή μας η καταγγελία της Τουρκίας για τις συνεχείς παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Εγώ θα έλεγα ότι θα έπρεπε να κάνουμε και μια προσφυγή εναντίον των βασανισμών Τούρκων. Διότι συλλαμβάνονται και εκτελούνται και Τούρκοι από τις τουρκικές αρχές εκεί και γιατί όχι να μη δώσουμε προστασία ως νόμιμη κυβέρνηση που είμαστε και για τους πολίτες της δημοκρατίας οι οποίοι κακή τη μοίρα βρίσκονται υπό την κατοχή και το καθεστώς το παράνομο του ψευδοκράτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι πράγματι μια πολύ σημαντική σύμβαση η οποία επεκτείνει και εφαρμόζει παγκόσμια την Ευρωπαϊκή Σύμβαση ανθρώπινων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, η οποία ισχύει μόνο για τα κράτη της Ευρώπης. Αυτή είναι μια σύμβαση γενικότερη την οποία υπογράφουν τα Ηνωμένα Έθνη και της οποίας το αποτέλεσμα ελπίζουμε ότι θα συντελέσει στην εξαφάνιση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης συμπεριφοράς έναντι των πολιτών οποιουδήποτε κράτους.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση από τη θέση μου. Αυτή είναι μια διεθνής σύμβαση η οποία δεσμεύει εκείνους οι οποίοι την έχουν υπογράψει. Και

για να την υπογράψεις πρέπει να είσαι αναγνωρισμένο ανεξάρτητο κράτος. Επομένως στο παρόν στάδιο δεν πρέπει εμείς να ζητήσουμε να επεκταθεί η σύμβαση αυτή πέραν του διεθνούς δικαίου, δηλαδή ότι οι συμβάσεις αυτές δεσμεύουν τα κράτη τα οποία τις υπογράφουν και για να τις υπογράφουν πρέπει να είναι αναγνωρισμένα κράτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ορθό, κύριε Κληρίδη. Αλλά αυτό νομίζω ότι εξυπονοείται και δεν υπάρχει κανένας μέσα σ' αυτό το Σώμα που να νομίζει ότι αυτή η σύμβαση πρέπει να αναγνωριστεί και από κράτη τα οποία δεν αναγνωρίζονται και συνεπώς είναι ανύπαρκτα. Η όλη αναφορά η οποία έγινε από τους Βουλευτές αφορά την Τουρκία και όχι το τουρκοκυπριακό κράτος. Αυτό ήτο τελείως καθαρό. Αλλά είναι γεγονός ότι είναι ορθή η άποψη του κ. Κληρίδη ότι αυτές οι συμβάσεις δεσμεύουν κράτη αναγνωρισμένα από τα Ηνωμένα Έθνη τα οποία έχουν υπογράψει αυτές τις συμβάσεις.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προς άρσιν αμφιβολίας η Τουρκία είναι αναγνωρισμένο κράτος και εμείς την αναγνωρίζουμε ότι υπάρχει. Και έχει υπογράψει αυτή τη σύμβαση. Άρα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις πρόνοιές της ενάντια στην κατοχική δύναμη, την Τουρκία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό, κύριε Ηλιάδη. Ορθό.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Αδικήματα. Άρθρο 3.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκριθούν;

Τα τέσσερα άρθρα της Σύμβασης και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα, καθότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο και η Σύμβαση κυρούται.

Το επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 7 στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Είναι πρόταση νόμου. Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Αντώνης Ανδρέου
 Ανδρέας Γεωργίου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Κυριάκος Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η πιο πάνω πρόταση νόμου εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3, 22 και 29 Νοεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της συζήτησης του όλου θέματος η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Άμυνας και του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς. Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει νομοθεσίες άλλων χωρών, στις οποίες έχει καταργηθεί η ποινή του θανάτου για όλα ή μερικά στρατιωτικά αδικήματα, όπως της Αγγλίας, του Καναδά, της Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, είναι από τη μια η κατάργηση της θανατικής ποινής για ορισμένα αδικήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και η αντικατάστασή της με ισόβια ή μικρότερη φυλάκιση και η παροχή, από την άλλη, της ευχέρειας στο εκδικάζον Στρατιωτικό Δικαστήριο να την υποκαθιστά, στις έξι περιπτώσεις όπου αυτή διατηρείται, με ισόβια φυλάκιση είτε με μικρότερη φυλάκιση, όταν οι περιστάσεις το δικαιολογούν.

Ειδικότερα με βάση τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου η ποινή του θανάτου, που προβλέπεται για είκοσι πέντε στρατιωτικά αδικήματα, καταργείται και αντικαθίσταται με την ποινή της ισόβιας ή βραχύτερης φυλάκισης για τα πιο κάτω δεκαεννέα στρατιωτικά αδικήματα:-

1. Βλάβη συγκοινωνιών, κτιρίων, έργων, πολεμικών υλικών κτλ. σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης (Άρθρο 18).
2. Αθέμιτη συλλογή πληροφοριών προς όφελος ξένου κράτους (Άρθρο 19).

3. Είσοδος εχθρού κρυφά σε απαγορευμένους τόπους, όπως αυτοί καθορίζονται στο άρθρο 20 ('Άρθρο 21).
4. Παροχή άσυλου ή βοήθειας σε κατάσκοπο του εχθρού ή στον προς κατόπτευση ερχόμενο εχθρό ('Άρθρο 25).
5. Λιποταξία αξιωματικού στο εσωτερικό σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης ('Άρθρο 30(β)).
6. Ομαδική λιποταξία (πέραν των τριών στρατιωτικών) σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης ('Άρθρο 32(1)).
7. Λιποταξία οποιουδήποτε στρατιωτικού στο εξωτερικό σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης ('Άρθρο 33(3)).
8. Λιποταξία οποιουδήποτε στρατιωτικού ενώπιον του εχθρού ('Άρθρο 34).
9. Αυτομολία στον εχθρό ('Άρθρο 35).
10. Παροχή διευκόλυνσης ή παρότρυνση για λιποταξία ή αυτομολία ('Άρθρο 36).
11. Απόκρυψη ή φυγάδευση λιποτάκτη από στρατιωτικό ('Άρθρο 37).
12. Εκούσια πρόκληση άνικανότητας για εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων, αν η πράξη τελέστηκε ενώπιον του εχθρού ('Άρθρο 38(1)(α)).
13. Εκούσια πρόκληση σε άλλο που το θέλει ανικανότητας για εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων, αν η πράξη τελέστηκε ενώπιον του εχθρού ('Άρθρο 39).
14. Ανυπακοή στρατιωτικού για εκτέλεση διαταγής του αρχηγού του, αν η πράξη τελέστηκε ενώπιον του εχθρού ή σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης ('Άρθρο 49(1)(α)).
15. Εγκατάλειψη της θέσης σκοπού από στρατιωτικό, αν βρίσκεται ενώπιον του εχθρού ή αν η πράξη έγινε σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης ('Άρθρο 54(α)).
16. Εγκατάλειψη φυλακής ή άλλης ορισθείσας θέσης ή της προς επιτήρηση περιφέρειας ενώπιον του εχθρού ή σε καιρό πολέμου ή ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης ('Άρθρο 56(α)).
17. Διενέργεια εχθροπραξίας από στρατιωτικό αρχηγό χωρίς πρόκληση ή διαταγή, συνεπεία της οποίας επακολούθησε πόλεμος ή προκλήθηκε θάνατος προσώπου ('Άρθρο 77(3)).
18. Παράνομη παράταση εχθροπραξιών από στρατιωτικό αρχηγό, παρά τις αντίθετες διαταγές ή κατά παράβαση όρων ειρήνης που συνάφθηκε ή γενικής ή μερικής ανακωχής ή εχεχειρίας ('Άρθρο 78).
19. Παράβαση λόγου από αιχμάλωτο που αφέθηκε ελεύθερος και έδωσε το λόγο της τιμής του ότι δε θα συμμετάσχει πλέον στις εχθροπραξίες και λαμβάνει εκ νέου τα όπλα εναντίον της ημεδαπής χώρας ('Άρθρο 97).

Παράλληλα με την κατάργηση της ποινής του θανάτου για τα πιο πάνω στρατιωτικά αδικήματα προτείνεται επίσης η δυνατότητα υποκατάστασής της με

την ισόβια ή βραχύτερη φυλάκιση, εκεί που αυτή διατηρείται για τα σοβαρότερα στρατιωτικά αδικήματα που ανήκουν στις κατηγορίες κατασκοπίας, κατά της πίστεως προς τη χώρα και κατά της στρατιωτικής πειθαρχίας και που είναι τα ακόλουθα έξι:

1. Η προδοσία της χώρας από οποιοδήποτε στρατιωτικό σε καιρό πολέμου ή ένοπλης στάσης ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 13). Η απόπειρα του αδικήματος αυτού τιμωρείται με την ποινή της τετελεσμένης πράξης (Άρθρο 27(1)). Το αδίκημα της προδοσίας θεωρείτο ανέκαθεν το μέγιστο και το επονείδιστο των εγκλημάτων. Η σπουδή της ιστορίας των πρωτόγονων λαών μας διδάσκει ότι, από της οργανώσεως των πρώτων ανθρώπινων κοινωνιών, η πράξη της προδοσίας τιμωρείτο ως έγκλημα, υπό την έννοια ότι τούτο στρεφόταν εναντίον του συνόλου, της ομάδας ή της κοινότητας. Κατά τον Ηρόδοτο θεωρείτο παραβίαση προς «άπαν το Ελληνικόν», οι δε ένοχοι θεωρούνταν άτιμοι.
2. Η από Στρατιωτικό Διοικητή ή Φρούραρχο συνθηκολόγηση με τον εχθρό και παράδοση σ' αυτόν εμπιστευθείσας θέσης, χωρίς να εξαντλήσει όλα τα προς άμυνα δυνατά μέσα και χωρίς να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει το στρατιωτικό του καθήκον (Άρθρο 14).
3. Η από Στρατιωτικό Διοικητή ένοπλου στρατιωτικού τμήματος συνθηκολόγηση με τον εχθρό σε ανοικτό τόπο, αν από τη συνθηκολόγηση αυτή καταθέσει τα όπλα το στράτευμά του ή αν, πριν να διαπραγματευτεί προφορικά ή γραπτά, δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει το στρατιωτικό του καθήκον και τιμή (Άρθρο 15(α)).
4. Ένοπλη στάση: Ποινή του θανάτου επιβάλλεται στους υποκινητές και τους επικεφαλής της στάσης, καθώς και στον κατά βαθμό ανώτερο στρατιωτικό. Επίσης στους λοιπούς στασιαστές στρατιωτικούς, αν η στάση λαμβάνει χώρα σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή επιστράτευσης (Άρθρο 42(2)).
Το αδίκημα της στάσης αποτελεί τη χειρότερη και πιο επικίνδυνη μορφή μιας ομαδικής προσβολής που στρέφεται αμέσως και ευθέως κατά της πειθαρχίας του στρατεύματος και κλονίζει εκ θεμελίων την τάξη και συνοχή σ' αυτό.
5. Μετάδοση στρατιωτικών μυστικών σε ξένο κράτος ή κατάσκοπο ή πράκτορα ξένου κράτους από στρατιωτικό ή πρόσωπο που ανήκει στην υπηρεσία του στρατού (Άρθρο 70(1)).
6. Στάση από αιχμαλώτους. Με την ποινή του θανάτου τιμωρούνται οι υποκινητές και οι επικεφαλής της στάσης, καθώς και οι αξιωματικοί και οι υπαξιωματικοί στασιαστές (Άρθρο 95(2)).

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η θανατική ποινή μπορεί να προβλεφθεί με νόμο μόνο στις περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης, εσχάτης προδοσίας, πειρατείας κατά το διεθνές δίκαιο και αδικημάτων του στρατιωτικού ποινικού νόμου. Στον Ποινικό κώδικα προβλεπόταν αρχικά η δυνατότητα επιβολής της θανατικής ποινής στις περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης, εσχάτης προδοσίας, υποκίνησης εισβολής και

πειρατείας. Το 1962 με σχετική τροπολογία του Ποινικού Κώδικα περιορίστηκε η επιβολή της θανατικής ποινής μόνο στις περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης και το 1983 με νέα τροπολογία του Ποινικού Κώδικα, που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής, καταργήθηκε πλήρως η θανατική ποινή για τα αδικήματα του κοινού ποινικού δικαίου (Νόμος 86 του 1983).

Η ομόφωνη τότε θέση της Επιτροπής Νομικών για κατάργηση της θανατικής ποινής, που υιοθετήθηκε τόσο από την Εκτελεστική Εξουσία όσο και από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στηρίχθηκε στο σκεπτικό ότι πλείστες χώρες του εξωτερικού την είχαν καταργήσει, ότι σύμφωνα με τους υποστηρικτές της κατάργησής της η θανατική ποινή δεν είναι αναγκαία για την περιστολή των τελουμένων εγκλημάτων και ότι, ενώ δεν έχει δύναμη εκφοβητική, αντίκειται στη γενική αρχή του σωφρονισμού του εγκληματήσαντος και θεωρείται ποινή ανεπανόρθωτη σε περίπτωση δικαστικής πλάνης. Η Επιτροπή επίσης έλαβε τότε υπόψη της ότι η θανατική ποινή δεν έχει εκτελεστεί στην Κύπρο για μακρά σειρά ετών και ότι η έννομη τάξη προστατεύεται αρκούντως με τα υπόλοιπα προσφερόμενα μέσα.

Η ομόφωνη αυτή θέση της Επιτροπής για κατάργηση της θανατικής ποινής για το αδίκημα του φόνου εκ προμελέτης, που υιοθετήθηκε και από την ολομέλεια του Σώματος, παρέμεινε αταλάντευτη και στα πλαίσια της συζήτησης σχετικού θέματος που είχε εγγραφεί το Μάιο του 1989 με τον τίτλο «Η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών», με βάση τα ακόλουθα δεδομένα:-

- «Τα κυπριακά στατιστικά στοιχεία από της καταργήσεως της θανατικής ποινής επιβεβαιώνουν τον κανόνα που δημιούργησαν τα παραδείγματα και η εμπειρία πολλών άλλων χωρών που κατάργησαν τη θανατική ποινή, ότι δηλαδή η ποινή του θανάτου είτε ισχύει είτε όχι, τόσο στις πολιτείες που εξακολουθεί να ισχύει όσο και σε εκείνες που καταργήθηκε, δεν ασκεί επιρροή πάνω στην εγκληματικότητα».
- «... η άποψη ότι το κράτος δεν έχει ανάγκη της ποινής του θανάτου, για να εξασφαλίσει τη δική του προστασία δε διαψεύστηκε από την πρακτική πείρα».
- «Το καλύτερο μέσο διδασχής του σεβασμού της ανθρώπινης ζωής συνίσταται στην άρνηση θανατώσεως εν ονόματι του νόμου».
- «Το Έκτο Πρωτόκολλο στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών ... καθορίζει με το πρώτο του άρθρο πως η θανατική ποινή πρέπει να καταργηθεί και πως κανένας δεν πρέπει να καταδικάζεται σε θάνατο ή να εκτελείται».

Στην Έκθεσή της, που αναγνώστηκε στη Βουλή στις 5 Ιουλίου 1990, σχετικά με την «επαναφορά της θανατικής ποινής ...» η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών τόνιζε την ανάγκη επανεξέτασης και αναθεώρησης των ποινών που προβλέπονται στο Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα. Συνεπώς στην ομόφωνη αυτή θέση της η Επιτροπή άρχισε από τον Ιούνιο του 1990 αυτεπάγγελτα να διερευνά τη δυνατότητα τροποποίησης ορισμένων άρθρων του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, με στόχο την κατάργηση της θανατικής ποινής και για τα στρατιωτικά αδικήματα. Στα πλαίσια της διερεύνησης αυτής η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για το τι ισχύει σε άλλες χώρες του εξωτερικού.

Από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει ότι στην Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία και σε διάφορες άλλες χώρες η ποινή του θανάτου έχει καταργηθεί για όλα τα αδικήματα συμπεριλαμβανομένων και των στρατιωτικών. Στο Ηνωμένο Βασίλειο και τον Καναδά η ποινή του θανάτου διατηρήθηκε μόνο για ορισμένα σοβαρά στρατιωτικά αδικήματα, για τα οποία η επιβολή της δεν είναι υποχρεωτική και αποκλειστική, αλλά μπορεί να υποκατασταθεί με ελαφρότερη ποινή.

Στον Κυπριακό Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα και Δικονομία, που θεσπίστηκε το 1964 και τροποποιήθηκε το 1964, 1965, 1967, 1979 και 1985, προβλέπεται η επιβολή της θανατικής ποινής για μεγάλο αριθμό στρατιωτικών αδικημάτων. Στο άρθρο 7(2) του εν λόγω Κώδικα καθορίζεται ότι, όπου προβλέπεται η ποινή του θανάτου, εκτός από τα άρθρα 13, 14, 15(α), 42(2) και 70(1), το δικαστήριο μπορεί να την υποκαταστήσει με την ποινή της φυλάκισης, είτε ισόβιας είτε για μικρότερη περίοδο, όταν οι περιστάσεις το δικαιολογούν. Συναφώς προκύπτει ότι η ποινή του θανάτου στο Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα έχει άλλοτε αποκλειστικό και άλλοτε όχι αποκλειστικό χαρακτήρα. Η σημασία της αποκλειστικότητας που καθιερώνεται με το εν λόγω άρθρο του Ποινικού Κώδικα έγκειται στο ότι το στρατιωτικό δικαστήριο, εφόσον αποδειχθεί η ενοχή του στρατιωτικού για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που καθορίζονται ρητά και αφορούν προδοσία της χώρας (άρθρο 13), παράδοση εμπιστευθείσας θέσης (άρθρο 14), συνθηκολόγηση σε ανοικτό τόπο υπό ορισμένες προϋποθέσεις (άρθρο 15(1)), ένοπλη στάση (άρθρο 42(2)) και μετάδοση στρατιωτικών μυστικών (άρθρο 70(1)), δεν έχει δικαίωμα επιλογής ως προς το είδος ή το μέγεθος της επιβληθησόμενης ποινής, αλλά θα επιβάλλει μια και μοναδική ποινή, την ποινή του θανάτου. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η ποινή του θανάτου δεν είναι υποχρεωτική. Στο εδάφιο (2) του άρθρου 7 του ίδιου Κώδικα προβλέπεται ότι η ποινή του θανάτου συνεπιφέρει και καθαίρεση, όταν όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση επιβάλλεται από το δικαστήριο αντί της ποινής του θανάτου ποινή φυλάκισης πέραν των πέντε χρόνων, αυτή δε συνεπιφέρει καθαίρεση, αλλά αντί αυτής καταγιγνώσκεται έκπτωση.

Η προτεινόμενη με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου μεταβολή του υποχρεωτικού χαρακτήρα της θανατικής ποινής για τα σοβαρότερα στρατιωτικά αδικήματα συνάδει απόλυτα τόσο με τη διεθνή πρακτική όσο και με τη σύγχρονη αντεγκληματική πολιτική. Δεν μπορεί να αφηθεί απαρατήρητο ή να αγνοηθεί το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, με την τεράστια και μακροχρόνια στρατιωτική παράδοση και πειθαρχία, έχει μεταβάλει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της θανατικής ποινής και για τα πιο σοβαρά στρατιωτικά αδικήματα. Δεν μπορεί επίσης να αγνοηθούν οι απαιτήσεις της σύγχρονης αντεγκληματικής πολιτικής, σύμφωνα με την οποία «όπου η καταπολέμηση του αδικήματος μπορεί να επιτευχθεί με ηπιότερη ποινή, εκεί η επιβολή της μείζονος ποινής είναι άσκοπη και επομένως αδικαιολόγητη».

Η διατήρηση εντούτοις της θανατικής ποινής στη μορφή που αυτή τώρα προτείνεται, περιοριστικά και όχι υποχρεωτικά, στηρίζεται στη σημαντική αποστολή του στρατού, που σε ειρηνικές περιόδους συνίσταται στην προστασία των στρατιωτικών θεσμών και στη διασφάλιση της στρατιωτικής τάξης και πειθαρχίας, σε καιρό δε πολέμου, ένοπλης στάσης ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης στην κατά τον καλύτερο τρόπο ενίσχυση της καταβαλλόμενης προσπάθειας για τη διατήρηση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας μας. Οι συνθήκες που διέρχεται σήμερα η πατρίδα μας επιβάλλουν ακόμη πιο επιτακτικά τη

δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων που απαιτούνται για την παροχή πλήρους προστασίας στους στρατιωτικούς θεσμούς και την απονομή του δικαίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας ενημερώθηκε για τις πιο πάνω τελικές θέσεις της Επιτροπής Νομικών και συμφωνεί με αυτές. Με την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου σε νόμο θα καταστεί πλέον άνευ αντικειμένου και το θέμα που εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής Νομικών με τίτλο «Διερεύνηση της δυνατότητας τροποποίησης ορισμένων άρθρων του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα», μέσα στα πλαίσια του οποίου μελετήθηκε και αποφασίστηκε διακομματικά και ομόφωνα η κατάθεση αυτής της πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με όλα τα πιο πάνω δεδομένα ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, με την οποία ολοκληρώνεται η πολιτική που υιοθετήθηκε και ακολουθήθηκε στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας από τη Βουλή των Αντιπροσώπων «προτάσει» της Επιτροπής Νομικών για «κατάργηση της θανατικής ποινής» στο βαθμό και στα πλαίσια που επιτρέπεται από τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παναγιώτου.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Ήταν δική μου εισήγηση να ασχοληθούμε με τη μελέτη αυτού του θέματος και να το αντιμετωπίσουμε, γεγονός που κατ' ακολουθία όλα ανεξαιρέτα τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών ομόφωνα υιοθέτησαν.

Αυτό προέκυπτε λόγω της εξής ανάγκης. Ενώ από καιρού έχουμε καταργήσει τη θανατική ποινή στο Κοινό Ποινικό Δίκαιο και που αφορούσε κατά κύριο λόγο το φόνο εκ προμελέτης, εντούτοις ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας ήταν γεμάτος θανατικό σε δεκάδες περιπτώσεις είτε για αδικήματα που διαπράττονταν σε καιρό πολέμου είτε σε καιρό ειρήνης και μάλιστα πολλά από τα οποία ήταν πολύ πιο ήσσονος σημασίας απ' ό,τι ο φόνος εκ προμελέτης. Είναι δυνατό να δημιουργηθεί η απορία γιατί απηχούσε αυτή την κατάσταση ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας, ενώ ήταν σχετικά μια καινούργια νομοθεσία.

Δυστυχώς όταν γινόταν η νομοθεσία αυτή, μετέφερε απλώς τις διατάξεις του τότε ισχύοντος στην Ελλάδα Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, ο οποίος απηχούσε οπωσδήποτε τις αντιλήψεις μιας ξεπερασμένης εποχής. Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που επισημαίνω το γεγονός ότι ομόφωνα όλα τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών εκ μέρους όλων των κομμάτων αντιμετωπίσαμε αυτό το θέμα και ακόμα μεγαλύτερη ικανοποίηση σήμερα που ομόφωνα υποθέτω ότι το Σώμα θα αποδεχθεί την πρόταση της Επιτροπής Νομικών.

Τι εν περιλήψει αντιμετωπίσαμε; Έχουμε καταργήσει την ποινή του θανάτου σ' όλα τα αδικήματα που προβλέπονταν εν καιρώ ειρήνης. Και τα περιορίσαμε μόνο σε μερικά σοβαρά αδικήματα εν καιρώ πολέμου με τη ρύθμιση ότι η ποινή του θανάτου ακόμη και σ' αυτά θα είναι προαιρετική από τα δικαστήρια. Δηλαδή το δικαστήριο θα έχει τη διακριτική εξουσία ανάλογα με τις συνθήκες και περιστάσεις να επιβάλλει ή όχι την ποινή του θανάτου. Μ' αυτό τον τρόπο, όπως τονίζεται και στην Έκθεση της Επιτροπής Νομικών, συμπληρώνεται το κεφάλαιο

της θανατικής ποινής στη νομοθεσία μας, με εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, ώστε να απηχεί τις σύγχρονες αντιλήψεις, όπως αυτές ισχύουν και εφαρμόζονται στα σύγχρονα και πολιτισμένα δημοκρατικά κράτη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα μιλήσω επί της ουσίας τους θέματος. Θα μιλήσω για την έκταση της Έκθεσης της Επιτροπής. Είναι θαυμάσιο το περιεχόμενό της και συμφωνώ μαζί του, αλλά νομίζω ότι παρά η Έκθεση να είναι μια ανάλυση της νομοθεσίας και μια θαυμάσια διάλεξη και επειδή είναι σύνθητες το φαινόμενο στην Επιτροπή Νομικών, είμαι και εγώ Μέλος της και αναλαμβάνω τις ευθύνες μου, νομίζω ότι θα πρέπει η Επιτροπή Νομικών να κάμνει άλλου είδους Εκθέσεις στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πραγματικά η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών είναι πολύ εμπεριστατωμένη. Δίνει όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται και θέτει όλα τα επιχειρήματα τα οποία είναι δυνατό να προσαχθούν για την κατάργηση της θανατικής ποινής στο Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα. Επειδή μάλιστα και εγώ προσωπικά είχα ορισμένες αμφιβολίες, πρέπει να δηλώσω ότι πείστηκα ότι η απόφαση της Επιτροπής Νομικών είναι ορθή.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ θα απαντήσω πάνω σ' αυτή την παρατήρηση, όχι επί της ουσίας του θέματος. Οπωσδήποτε η Έκθεση είναι μακροσκελής και πολύ εμπεριστατωμένη και νομίζω αυτό είναι καλό, διότι όταν ψηφίζεται ένας νόμος δεν είναι μόνο οι Βουλευτές που πρέπει να τον καταλαβαίνουν και να καταλαβαίνουν το περιεχόμενό του, αλλά πρέπει να εξηγείται και στον κόσμο. Και επειδή οι Εκθέσεις είναι δημόσια έγγραφα και δημοσιεύονται, και απ' αυτές τις Εκθέσεις ενημερώνονται και οι δημοσιογράφοι και ο τύπος και το ραδιόφωνο, είναι καλό οι Εκθέσεις να είναι, φυσικά όχι μακροσκελής πέραν του δέοντος, αλλά να είναι εμπεριστατωμένες και να αναλύουν πραγματικά την ουσία του νόμου που ψηφίζεται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης ζήτησε το λόγο.

Κύριοι, σας παρακαλώ όχι συζητήσεις, για να μπορούμε να ακούουμε τους ομιλητές.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο κ. Παπαπέτρου, ο συνάδελφός μου του ΑΔΗΣΟΚ και Μέλος της Επιτροπής Νομικών, κωλύεται απ' αυτή και μόνη την ιδιότητά του να παραπονειέται για την Έκθεση της Επιτροπής, γιατί στην προμετωπίδα της έχει και το δικό του όνομα και είναι ομόφωνη.

Όσον αφορά την τεχνική σύνταξη της Έκθεσης, επαναλαμβάνω ότι δε μετανιώνω για τον τρόπο που συντάχθηκε η Έκθεση και ειδικά πάνω σ' αυτό το θέμα. Το θέμα της θανατικής ποινής είναι ένα τεράστιο θέμα και το θέμα της κατάργησής της είναι ακόμα ένα τεράστιο θέμα. Και έχουν γραφτεί εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες τόμοι και είναι γνωστή αυτή η τεράστια βιβλιογραφία πάνω σ' αυτό το τεράστιο θέμα.

Επομένως η αναλυτική μέθοδος ήταν επιβεβλημένη και σωστά υιοθετήθηκε από την Επιτροπή. Μπορώ να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι οποιοσδήποτε μελετητής, σημερινός ή αυριανός, θα θέλει να δει το θέμα της θανατικής ποινής στην Κύπρο πώς εξελίχτηκε, διαβάζοντας τις Εκθέσεις δεν έχει τίποτε άλλο να αναζητήσει, έχει όλα τα στοιχεία μπροστά του και έχει όλο το δικαιολογητικό γιατί το Κοινοβούλιο της Κύπρου αυτή τη γραμμή ακολούθησε πάνω σ' αυτό το θέμα.

Υπάρχουν και Εκθέσεις που τις διαβάζουμε και δεν καταλαβαίνουμε τι γράφουν ή ποιο ήταν το σκεπτικό ή ποιο ήταν το αιτιολογικό. Δεν επιθυμούσα μια τέτοια Έκθεση πάνω στο θέμα της κατάργησης της ποινής του θανάτου στην Κύπρο. Όσον αφορά τη σημερινή ψήφιση σε νόμο της πρότασης νόμου της Επιτροπής Νομικών, θέλω να πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι ολοκληρώνουμε με τρόπο θετικό και πρακτικό την αντιμετώπιση του θέματος κατάργησης της θανατικής ποινής και στην Κύπρο και εντάσσουμε την πατρίδα μας μέσα στο πλαίσιο και μέσα στο χώρο των πολιτισμένων κρατών γενικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα διαφωνήσω με το φίλο μου τον ευπαιδευτο κ. Παπαπέτρου, και θα υποστηρίξω για πρώτη φορά τον κ. Μανώλη Χριστοφίδη, διότι επί της ουσίας έχει απόλυτο δίκαιο δεδομένου πως όλα τα Κοινοβούλια, συμπεριλαμβανομένου και του Βρετανικού και του Ελληνικού, οι Εκθέσεις που υποβάλλουν ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος είναι και εμπεριστατωμένες και επεξηγηματικές και σε βάθος.

Επομένως πιστεύω πως η Βουλή πρέπει να ενημερώνεται και δεν πρέπει να παραμένει στο σκοτάδι πάνω σε νευραλγικής φύσης θέματα, όπως είναι το θέμα που συζητούμε σήμερα. Άλλωστε είναι η αρχή την οποία και ο συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης, ο οποίος είναι σήμερα παρών από την παλιά Βουλή, επιδιώξαμε να εμπεδώσουμε από την έναρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960, όταν οργανώναμε πάνω σε πολύ εμπεριστατωμένη βάση την υποβολή Εκθέσεων στο Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι υπάρχει διαφορετική εκτίμηση ως προς το χαρακτήρα των Εκθέσεων. Αν αυτό το Σώμα αποφασίζει ότι οι Έκθεσεις είναι τροφή για την ιστορία ή αν αποφασίζει ότι είναι ενημερωτικά δελτία για τον κυπριακό λαό, όντως δημόσια έγγραφα, είναι ένα θέμα. Εγώ μέχρι σήμερα αντιλαμβανόμουν το θέμα ότι είναι η εισαγωγή του θέματος στη Βουλή για συζήτηση και αν κάμνω λάθος, τότε νομίζω ότι θα πρέπει να δοθεί κατεύθυνση

προς όλες τις Επιτροπές να κάμνουν μελέτες και να τις φέρνουν και να μη μας φέρνουν Εκθέσεις της μιας παραγράφου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θα ήθελα να πω στον κ. Παπαπέτρου και θα τελειώσει εδώ πιστεύω η συζήτηση, δεν αξίζει τον κόπο να επεκταθούμε, είναι και το πνεύμα του νομοθέτη, όπως πολύ σωστά το έθιξε η κ. Κατσελλή. Κάποτε οι ερευνητές ή οι μελετητές ή οι νομικοί θέλοντας να δουν γιατί ο νομοθέτης σκέφτηκε όπως σκέφτηκε, πέραν από την αιτιολογική Έκθεση, ανατρέχουν στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της Βουλής, η οποία εισηγείται την ψήφιση και αυτό πρέπει και έχει σημασία.

Συνεπώς νομίζω ότι είναι αχρείαστη η συζήτηση. Μακάρι να ήταν όλων των Επιτροπών τόσο αιτιολογημένες οι προτάσεις που στέλλουν. Μακάρι και η αύξηση των μισθών των Βουλευτών να αιτιολογηίτο δεόντως, όπως έπρεπε, για να μην έχουμε και τον τύπο να είναι τόσο εχθρικός απέναντί μας. Που υπήρχαν τα στοιχεία και θα έπρεπε να δοθούν, ευκαιρίας δοθείσης το θίγω, γιατί είναι επίκαιρο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης και τελειώνουμε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Τελευταία παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, το λόγο τον έχει διδάξει ο ελληνοισμός και χρειαζόμαστε λόγο για την κάθε μας πράξη. Ζητούμε μέσα στη Δημοκρατία αιτιολογία για τις αποφάσεις της Δικαστικής Εξουσίας. Ο κόσμος ζητά αιτιολογία για τις πράξεις της Εκτελεστικής Εξουσίας. Θα ζητά και από τη Νομοθετική Εξουσία και είναι χρέος μας να δίνουμε στην Έκθεσή μας προς το Σώμα, που είναι Έκθεση προς τον κυρίαρχο λαό, το λόγο γιατί επιλέγουμε την άλφα ή βήτα λύση ή γιατί νομοθετούμε με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια λέξη μόνο. Ο κ. Χριστοφίδης είπε ότι το λόγο το δίδαξε ο ελληνοισμός. Επειδή δυστυχώς δίδαξε και τον αντίλογο ο ελληνοισμός είναι γι' αυτό το λόγο που γίνεται συζήτηση για μια τόσο άρτια και τόσο αξιέπαινη Έκθεση που τέθηκε για να αιτιολογήσει ένα σοβαρό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί αυτό το μικρό θέμα, αλλά χάριν της ιστορίας πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι η Δημοκρατία άρχισε από της ίδρυσής της να ασχολείται με το μεγάλο θέμα της κατάργησης της ποινής του θανάτου.

Καθώς θυμούμαι το 1962 μίλησαν από το ραδιόφωνο της Κύπρου ο τότε Πρόεδρος της Βουλής κ. Γλαύκος Κληρίδης, ο τότε Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών κ. Αντωνάκης Αναστασιάδης και ο τότε Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Λευκωσίας κ. Γεώργιος Λαδάς. Όλοι τάχθηκαν υπέρ της κατάργησης της ποινής του θανάτου. Αυτά χάριν της ιστορίας.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση ορισμένων άρθρων του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε μπροστά μας είναι «Ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Βουλής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Αντώνης Ανδρέου

Ιωάννης Ιωαννίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχάλης Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας. Παρέστησαν επίσης εκπρόσωποι του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου οι οποίοι εξέθεσαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό. Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, παρόλο που κλήθηκαν, δεν παρέστησαν στην Επιτροπή, διαμήνυσαν όμως στην Επιτροπή με σχετική επιστολή τους τη συμφωνία τους πάνω στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στη νομοθεσία που διέπει τον έλεγχο της ποιότητας, της προμήθειας και των τιμών των φαρμάκων, έτσι που οι διατάξεις της να εναρμονιστούν προς τις αντίστοιχες διατάξεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και να πληρωθούν ορισμένα κενά που έχουν διαπιστωθεί από την εφαρμογή της στην πράξη.

Ειδικότερα σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου:

- (α) Καθορίζεται ότι η προμήθεια φαρμάκων για τα οποία χρειάζεται συνταγή θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος που θα εκδίδεται από τον Υπουργό Υγείας, το οποίο και θα καθορίζει τις τάξεις ή τις κατηγορίες των φαρμάκων που χρειάζονται συνταγή, τις προϋποθέσεις επανάληψης των συνταγών, την περίοδο μέχρι την οποία αυτές μπορούν να εκτελεστούν ή να επαναληφθούν, καθώς και την καταχώρησή τους σε ειδικό βιβλίο. Με την τροποποίηση αυτή υλοποιείται σχετική απόφαση που έχει ληφθεί με κοινή συναίνεση του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου όπως ο πίνακας των φαρμάκων που χρειάζονται συνταγή ακολουθεί τον αντίστοιχο πίνακα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- (β) Καθορίζεται ότι όλα και όχι ορισμένα από τα ελεγχόμενα φάρμακα θα φέρουν ημερομηνία κατασκευής, ημερομηνία λήξης, καθώς και αναφορά για τη δραστηριότητα και τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται μέχρι την ημερομηνία λήξης που αναγράφεται στην ετικέτα τους.
- (γ) Προβλέπεται ότι οι τρεις φαρμακοποιοί που συμμετέχουν στο Συμβούλιο Φαρμάκων δε θα είναι κατ' ανάγκη ιδιώτες, θα υποδεικνύονται από το Συμβούλιο του Φαρμακευτικού Σώματος και θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη και τη σύμφωνη γνώμη του Παγκύπριου Ιατρικού και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου πάνω στις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αποδέχεται τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 6.

'Εναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. 'Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα επτά άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα επτά άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμάκων ('Ελεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Απασχολήσεως Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΡΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Οκτωβρίου και στις 30 Νοεμβρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε αυτός να συνάδει με τις σημερινές συνθήκες και τα σημερινά δεδομένα, καθώς και με διάφορες διεθνείς συμβάσεις σχετικές με την απασχόληση παιδιών και νεαρών προσώπων.

Ιδιαίτερα οι προτεινόμενες τροποποιήσεις σκοπό έχουν την προστασία των εργαζόμενων παιδιών και των νεαρών προσώπων και αφορούν την αύξηση του ορίου ηλικίας για την εργοδότησή τους, τη μείωση των ωρών εργασίας τους, τη ρύθμιση της νυκτερινής απασχόλησής τους και την απαγόρευση της απασχόλησης ή εργοδότησής τους σε υπόγειους χώρους ή σε μεταλλεία.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που προσήλθαν στις συνεδρίες της Επιτροπής υποστήριξαν ως θέμα αρχής την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για λόγους προστασίας των παιδιών, επικαλούμενοι για το σκοπό αυτό και τις διεθνείς συμβάσεις που κατοχυρώνουν τα δικαιώματά τους.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ τάχθηκαν εναντίον της αύξησης του ορίου ηλικίας για την εργοδότηση των παιδιών, γιατί θα παρουσιαστεί έλλειψη εργατικών χεριών στη βιομηχανία, αλλά συμφώνησαν στη μείωση των συνολικών ωρών απασχόλησής τους με την επιφύλαξη ότι η διευθέτηση αυτή δε θα ισχύει για τους βοηθούς καταστημάτων. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν επίσης την απαγόρευση της νυκτερινής απασχόλησης νεαρών προσώπων μόνο στους τόπους εκείνους που ο Υπουργός θα καθορίσει με σχετικό διάταγμα.

Συμπερασματικά, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην Επιτροπή πως η καθολική υιοθέτηση των προτεινόμενων τροποποιήσεων θα εκτοπίσει τα παιδιά και τα νεαρά πρόσωπα από την αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα να ζημιωθεί τόσο η γενική οικονομία του τόπου όσο και τα ίδια τα πρόσωπα αυτά και οι οικογένειές τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού άκουσε τις απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στο Σώμα την ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας, πράγμα που θα συμβάλει από τη μια στην προστασία των παιδιών και των νεαρών προσώπων και από την άλλη στην ταύτιση της νομοθεσίας μας με τις πρόνοιες των διεθνών συμβάσεων που η Κύπρος έχει επικυρώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Κατάργηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα επτά άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα επτά άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Απασχολήσεως Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», ζητήθηκε αναβολή δεδομένου ότι ορισμένοι Βουλευτές επιθυμούν να μιλήσουν επί του θέματος αλλά δεν είναι έτοιμοι, γιατί δεν έλαβαν έγκαιρα την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Συνεπώς το θέμα αυτό παραμένει για την ερχόμενη Πέμπτη. Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 13) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £13,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της μισθοδοσίας και των άλλων εξόδων λειτουργίας της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων μέχρι το τέλος του 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £13,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 13) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Αρχής Λιμένων Κύπρου και της Gulf International Bank BSC με την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για δανειοδότηση με σκοπό τη χρηματοδότηση της αγοράς από την Αρχή δύο γερανογέφυρων στο λιμάνι Λεμεσού. Η εγγύηση αυτή θα καλύπτει την καταβολή του τόκου και την αποπληρωμή του σχετικού δανείου, ποσό το οποίο αναμένεται να ανέλθει σε £3,713,000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους θα δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Αρ. 1) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £1,125,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη ανάμεσα σ' άλλα των πιο κάτω αναγκών:-

- (α) Ποσό £926,370 θα διατεθεί για τη δημιουργία και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων.
- (β) Ποσό £150,000 θα διατεθεί για την κάλυψη των εξόδων συμμετοχής της Κύπρου σε διεθνείς αγώνες που θα γίνουν το 1991 και για την παραχώρηση επιπρόσθετης χορηγίας σε εκτοπισθέντα σωματεία και ομοσπονδίες, η λειτουργία των οποίων εξαρτάται από την επιχορήγηση του ΚΟΑ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £1,125,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1990. Άρθρον 2.

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτο Πίναξ. Άρθρον 3.

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 39) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £563,892 και η διάθεσή του για την πληρωμή των μισθών, ημερομισθίων και άλλων ωφελημάτων που οφείλονται στους απολυθέντες υπαλλήλους της εταιρείας «THE CYPRUS ASBESTOS MINES LTD.».

Με την πληρωμή του ποσού αυτού στους δικαιούχους το δημόσιο θα καταστεί προνομιούχος πιστωτής και θα πάρει τα λεφτά του μόλις εκποιηθεί η περιουσία της εταιρείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £563,892 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα, ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα, ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 16, που είναι «Οι περί Κτήσης Ακίνητης Ιδιοκτησίας από Αλλοδαπούς (Όροι, Περιορισμοί, Προϋποθέσεις και Κριτήρια για Χορήγηση Άδειας) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΤΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ (ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Μακρίδης

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Οκτωβρίου και στις 20 και 27 Νοεμβρίου 1990. Οι πιο πάνω Κανονισμοί παραπέμφθηκαν στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας από την Επιτροπή Εσωτερικών προς την οποία είχαν αρχικά παραπεμφθεί με απόφαση του Σώματος.

Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω Κανονισμών από την Επιτροπή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εσωτερικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, της Κεντρικής Τράπεζας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, καθώς και του συντονιστικού φορέα των 36 περιβαλλοντικών, επιστημονικών και άλλων οργανώσεων που συγκροτήθηκε για τα θέματα της πώλησης κυπριακής γης σε ξένους και της παραπέρα τουριστικής ανάπτυξης στην Κύπρο. Επίσης, ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου απέστειλε στην Επιτροπή γραπτώς τις απόψεις του για το θέμα αυτό.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 3(ΙΑ) του περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός των όρων, των περιορισμών, των προϋποθέσεων και των κριτηρίων στα οποία θα υπόκειται η άδεια που μπορεί να χορηγεί το Υπουργικό Συμβούλιο σε αλλοδαπούς για την κτήση ακινήτης ιδιοκτησίας, όταν αυτή υπερβαίνει την απόλυτα αναγκαία έκταση για την ανέγερση υποστατικού που θα χρησιμοποιείται ως κατοικία ή επαγγελματική στέγη και εν πάση περιπτώσει όταν υπερβαίνει την έκταση των δύο σκαλών.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, όπως αρχικά κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία, προβλέπονται τα ακόλουθα:

- (α) Η πιο πάνω άδεια θα χορηγείται σε αλλοδαπούς μόνο για σκοπούς εξασφάλισης κατοικίας, επαγγελματικής ή εμπορικής στέγης, καθώς

και για σκοπούς βιομηχανίας και τουριστικής ανάπτυξης, αλλά στις δύο τελευταίες περιπτώσεις εφόσον πληρούνται ειδικότερες προϋποθέσεις.

- (β) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες θα παραχωρείται η έκταση της ακίνητης ιδιοκτησίας.
- (γ) Προβλέπονται οι διάφοροι τρόποι κτήσης ακίνητης ιδιοκτησίας τους οποίους θα ρυθμίζουν οι Κανονισμοί.
- (δ) Προβλέπονται ορισμένοι πρόσθετοι όροι οι οποίοι θα περιέχονται στην πιο πάνω άδεια και οι οποίοι αφορούν την εκπνοή της άδειας σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τους όρους της, το χρονοδιάγραμμα κτήσης της ακίνητης ιδιοκτησίας ή και συμπλήρωσης του έργου το οποίο συνδέεται με αυτήν, την καταβολή του αντίτιμου και τέλος την εξόφληση όλων των χρηματικών ποσών τα οποία οφείλονται στο κράτος ή σε αρχές της Δημοκρατίας ως φόροι, δικαιώματα κτλ.

Εισάγοντας τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφεραν ότι η κατάθεσή τους ήταν επιβεβλημένη μετά την τροποποίηση που επέφερε πρόσφατα η Βουλή στο νόμο για την κτήση ακίνητης ιδιοκτησίας από αλλοδαπούς. Μετά την ψήφιση της πιο πάνω νομοθεσίας η Εκτελεστική Εξουσία δε χορήγησε σε αλλοδαπούς καμιά άδεια για απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας πάνω από δύο σκάλες, παρ' όλο που και στο παρελθόν τέτοιες άδειες σπάνια χορηγήθηκαν. Στόχος ακριβώς των Κανονισμών είναι να υπόκειται η άδεια που θα χορηγείται για κτήση ακίνητης ιδιοκτησίας πέραν των δύο σκαλών σε τέτοιους όρους και σε τέτοιες προϋποθέσεις, που να διασφαλίζεται η τήρηση των σκοπών για τους οποίους παρέχεται.

Οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ αναπτύσσοντας τις απόψεις του οργανισμού τους γύρω από τους υπό συζήτηση Κανονισμούς ανέφεραν ότι στην ουσία συμφωνούν με αυτούς, αλλά εξέφρασαν ειδικότερα ορισμένες παρατηρήσεις-διαφωνίες για σημεία των προνοιών που αφορούν την τουριστική ανάπτυξη. Επίσης διατύπωσαν τη γενικότερη άποψη ότι θα ήταν προτιμότερη για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης η μακροχρόνια μίσθωση του ακινήτου αντί η μεταβίβασή του στους ενδιαφερομένους.

Τις απόψεις και τις παρατηρήσεις τους γύρω από τους υπό συζήτηση Κανονισμούς εξέφρασαν επίσης οι εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού και της Κεντρικής Τράπεζας. Ειδικότερα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι ανέφεραν ότι ο όρος ότι η κτήση της ακίνητης ιδιοκτησίας από αλλοδαπούς για βιομηχανικούς σκοπούς θα πρέπει να σχετίζεται με παραγωγή νέων προϊόντων είναι πολύ περιοριστικός, ενώ αντίθετα τα κριτήρια που καθορίζονται για την κτήση ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης είναι πολύ πλατιά και θα πρέπει να περιοριστούν.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΕΕ δήλωσαν στην Επιτροπή ότι διαφωνούν στο σημείο των Κανονισμών που αναφέρεται στην τουριστική ανάπτυξη και εξέφρασαν την άποψη ότι οι προτεινόμενοι Κανονισμοί βρίσκονται εκτός των πλαισίων της νομοθεσίας με βάση την οποία εκδίδονται. Πρόσθετα οι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν ότι οι Κανονισμοί περιέχουν ασαφείς όρους και γενικότητες όσον αφορά την απόκτηση από αλλοδαπούς ακίνητης ιδιοκτησίας και τον καθορισμό της έκτασής της.

Τη διαφωνία τους με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς εξέφρασαν επίσης οι εκπρόσωποι του συντονιστικού φορέα των 36 περιβαλλοντικών, επιστημονικών και άλλων οργανώσεων που συγκροτήθηκε για τα θέματα της πώλησης κυπριακής γης

σε ξένους και της παραπέρα τουριστικής ανάπτυξης στην Κύπρο οι οποίοι υποστήριξαν ότι με τους Κανονισμούς αυτούς στην ουσία εξουδετερώνονται οι πρόνοιες του βασικού νόμου, χωρίς να τίθεται κανένας περιορισμός στην απόκτηση γης από αλλοδαπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε διεξοδικά τους υπό συζήτηση Κανονισμούς και έλαβε υπόψη τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, καθώς και τις σχετικές μελέτες που κατατέθηκαν ενώπιόν της από το Γραφείο Προγραμματισμού, έχει τη γνώμη ότι ως θέμα αρχής δεν ενδείκνυται η διατήρηση στους υπό συζήτηση Κανονισμούς της πρόνοιας για απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας από αλλοδαπούς για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης, γιατί ο τουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί και αναπτύσσεται σήμερα στον τόπο μας επαρκώς με τα κεφάλαια και την πείρα των ίδιων των Κυπρίων.

Η πώληση σε αλλοδαπούς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης και η ανάπτυξη από αυτούς δραστηριότητας στον τομέα αυτό δεν εξυπηρετούν κανένα οικονομικό, κοινωνικό ή πολιτιστικό συμφέρον του τόπου, ώστε να δικαιολογείται η εκποίηση μεγάλης έκτασης γης σ' αυτούς. Από την άλλη δε θα ήταν φρόνιμο να χορηγείται σε ξένους άδεια απόκτησης γης για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης τη στιγμή που η ραγδαία και αλόγιστη τουριστική ανάπτυξη στον τόπο μας δημιούργησε πολλά προβλήματα που αφορούν μεταξύ άλλων την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, τη στενότητα του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού, την περιορισμένη χωρητικότητα των παραλιών και την ανεπάρκεια της υδατοπρομήθειας που είχαν ως αποτέλεσμα να οδηγηθεί η κυβέρνηση στην έκδοση του διατάγματος που μέχρι πρόσφατα απαγόρευε τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σ' όλες τις παραλιακές περιοχές των ελεύθερων επαρχιών μας. Το διάταγμα αυτό, που εξακολουθεί ακόμα να ισχύει για ορισμένες περιοχές, σκοπό είχε να δώσει τον απαιτούμενο χρόνο στην κυβέρνηση να χαράξει μια νέα ορθολογιστική τουριστική πολιτική. Με αυτά τα δεδομένα, αφού δηλ. έχουν επιβληθεί στους ημεδαπούς οι πιο πάνω περιορισμοί όσον αφορά την οικοδόμηση τουριστικών μονάδων για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης και η όλη τουριστική πολιτική μας αναθεωρείται, η χορήγηση άδειας απόκτησης γης από αλλοδαπούς για τους ίδιους σκοπούς θα ήταν απαράδεκτη.

Για τους πιο πάνω λόγους η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί την απόσυρση από τους υπό συζήτηση Κανονισμούς της πρόνοιας για την τουριστική ανάπτυξη, ώστε να είναι αδύνατη η κτήση από αλλοδαπούς γης πάνω από δύο σκάλες για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης.

Όσον αφορά τις προτεινόμενες διατάξεις των Κανονισμών για απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς βιομηχανικής ανάπτυξης, η Επιτροπή, καθοδηγούμενη και από τις απόψεις του Γραφείου Προγραμματισμού και της Κεντρικής Τράπεζας, θεώρησε ορθό να απαλείψει τον όρο ότι η βιομηχανία για την οποία η γη προορίζεται θα πρέπει να σχετίζεται με την παραγωγή νέων προϊόντων που θα καθορίζονται στα πλαίσια της πολιτικής για παραχώρηση φορολογικών κινήτρων, γιατί η πολιτική αυτή έχει πλέον εγκαταλειφθεί. Από την άλλη η Επιτροπή, επιθυμώντας να περιλάβει στους υπό συζήτηση Κανονισμούς τη νέα πολιτική για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και γενικότερα για την τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας, εισηγείται την περίληψη σ' αυτούς νέου περιορισμού με βάση τον οποίο η κτήση ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς βιομηχανίας, πέρα από το ότι θα πρέπει να σχετίζεται με τομέα επωφελή για την κυπριακή οικονομία, θα πρέπει

πρόσθετα να σχετίζεται με την παραγωγή προϊόντων ή με βιομηχανίες που προϋποθέτουν τη χρήση νέας τεχνολογίας ή και τεχνογνωσίας.

Τέλος, η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να προτείνει την τροποποίηση της διάταξης των Κανονισμών που αφορά την κτήση ακίνητης ιδιοκτησίας από αλλοδαπούς για σκοπούς εξασφάλισης κατοικίας, διευκρινίζοντας ότι σχετική άδεια μπορεί να χορηγείται μόνο εφόσον αυτή προορίζεται για ιδιοκατοίκηση και αφορά γη που δεν υπερβαίνει την έκταση των τριών σκαλών. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθεί η χρήση της ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπό άλλο από αυτόν της εξασφάλισης κατοικίας για τον οποίο και θα παραχωρείται η άδεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού διαμόρφωσε τους υπό συζήτηση Κανονισμούς με βάση τις-πιο-πάνω απόψεις της και αφού συμπεριέλαβε σ' αυτούς και ορισμένες άλλες τροποποιήσεις νομοτεχνικής κυρίως φύσεως, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Ως κατακλείδα η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι η Εκτελεστική Εξουσία θα πρέπει να είναι πολύ συνεπής και ιδιαίτερα αυστηρή στην εφαρμογή των όρων και περιορισμών που καθορίζονται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς, αναλογιζόμενη τη μικρή έκταση του τόπου μας, τους περιορισμένους φυσικούς του πόρους, το μικρό πληθυσμό του και κυρίως το γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος του νησιού μας το κατέχουν οι Τούρκοι. Η κυβέρνηση θα πρέπει ακόμα, εκεί όπου της παρέχεται η διακριτική εξουσία να αποφασίζει, να ασκεί την ευχέρειά της αυτή με σύνεση, έχοντας πάντοτε μοναδικό γνώμονα το οικονομικό, πολιτιστικό και κοινωνικό συμφέρον του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη Σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Και μια και βρισκόμαστε σ' αυτό το θέμα θα 'θελα να παρακαλέσω τη Γραμματεία αν είναι ανάγκη να γράφουμε και από τις δυο πλευρές του χάρτου. Είναι πάρα πολύ δύσκολο.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Λιτότητα και περισυλλογή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι αυτή η οικονομία που θα μας σώσει αλίμονό μας.

Για τα υπ' αριθμό 18 και 19 θέματα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί του 1990» υπάρχει κοινή Έκθεση. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΕΙΣΦΟΡΕΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΑΥΞΗΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με τους πρώτους Κανονισμούς που προτείνονται, οι οποίοι αναφέρονται στις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αυξάνονται οι βασικές ασφαλιστές αποδοχές από £33.50 την εβδομάδα σε £35.60 και το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών από £201 σε £214 την εβδομάδα ή από £871 σε £926 το μήνα και τα κατώτατα ποσά ασφαλιστέων αποδοχών των διάφορων επαγγελματικών κατηγοριών των αυτοτελώς εργαζομένων κατά το ποσοστό της αύξησης των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δηλ. κατά 6.3%.

Με τους δεύτερους Κανονισμούς που προτείνονται και ως επακόλουθο των αυξημένων εισφορών για τις οποίες γίνεται λόγος πιο πάνω αυξάνονται από την 1η Ιανουαρίου 1991 οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα κατά ποσοστό 6.3% και οι συμπληρωματικές συντάξεις κατά 4.22%.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, το ύψος των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών αναπροσαρμόζονται ανάλογα ετησίως, αν από τη διεξαγόμενη έρευνα γύρω από το ύψος των μισθών και ημερομισθίων και, όπου είναι δυνατό, και των άλλων εισοδημάτων, αποδειχθεί ότι αυξήθηκαν οι ασφαλιστέες αποδοχές κατά ποσοστό τουλάχιστον 5% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο. Στην ίδια νομοθεσία προβλέπεται επίσης η αυτόματη αναπροσαρμογή των βασικών παροχών και των εφάπαξ βοηθημάτων κατά το ποσοστό και από την ημερομηνία της αναπροσαρμογής των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, καθώς και η αναπροσαρμογή των συμπληρωματικών παροχών με βάση το δείκτη τιμών λιανικής πώλησης, τις οικονομικές δυνατότητες του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τη γενική οικονομική κατάσταση και την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, στα πλαίσια των πιο πάνω νομοθετικών προνοιών ο αναλογιστής -σύμβουλος του Ταμείου Κοινο-

νικών Ασφαλίσεων έκαμε έρευνα, για να διαπιστώσει ποιο ήταν το επίπεδο των μισθών και ημερομισθίων κατά το 1989 σε σύγκριση με το 1988 και να υπολογίσει την αύξηση που σημειώθηκε στις ασφαλιστέες αποδοχές. Από την έρευνα αυτή, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, έχει διαπιστωθεί ότι ο μέσος όρος των ασφαλιστέων αποδοχών των μισθωτών και αυτοτελώς εργαζομένων μαζί αυξήθηκε κατά 6.3% το 1989 σε σύγκριση με το 1988. Κατά την περίοδο Ιουλίου 1989 -Ιουνίου 1990, ο δείκτης λιανικών τιμών αυξήθηκε κατά 4.22%.

Χωρίς τις προτεινόμενες τροποποιήσεις τα έσοδα του ταμείου που προέρχονται από εισφορές υπολογίζονται για το 1991 σε £152,000,000 και οι δαπάνες για παροχές σε £86,500,000 περίπου. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις τα ποσά αυτά θα αυξηθούν αντίστοιχα σε £153,600,000 και £92,000,000 περίπου. Η πρόσθετη επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου για την κάλυψη της κυβερνητικής εισφοράς (3.5%) στο σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων υπολογίζεται σε £375,000 και η πρόσθετη επιβάρυνση της κυβέρνησης ως εργοδότη σε £145,000 περίπου. Σημειώνεται ότι τα έσοδα του ταμείου που προέρχονται από τους μισθωτούς των οποίων οι αποδοχές είναι κατώτερες από το υφιστάμενο ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών αυξάνονται αυτόματα με την αύξηση των αποδοχών τους και κατά συνέπεια καλύπτουν εκ των προτέρων τις αυξήσεις στις παροχές τους. Η αύξηση των εσόδων του ταμείου με βάση τις προτεινόμενες αναθεωρήσεις θα προέλθει από τους μισθωτούς των οποίων οι αποδοχές υπερβαίνουν το υφιστάμενο ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών, από την αύξηση των κατώτατων ποσών των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων και από την αύξηση της κυβερνητικής εισφοράς για τους εθνοφρουρούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από τη μελέτη όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της κατέληξε στις πιο κάτω ομόφωνες αποφάσεις:-

- (α) Προτείνει την υιοθέτηση των προνοιών των προτεινόμενων Κανονισμών για την αύξηση των συμπληρωματικών παροχών στο ποσοστό που προτείνεται από την Εκτελεστική Εξουσία, δηλ. κατά 4.22%.
- (β) Προτείνει την υιοθέτηση των προνοιών που αφορούν την αύξηση των εισφορών, γιατί δε νοείται αύξηση των παροχών, χωρίς να λαμβάνεται πρόνοια για την απαιτούμενη αύξηση των εσόδων του ταμείου. Με την αύξηση των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών θα καταστεί δυνατή η αύξηση των βασικών συντάξεων και άλλων βασικών παροχών (ανεργιακού επιδόματος, επιδόματος ασθενείας κτλ.).

Αντίθετα, άρνηση αύξησης των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και άρνηση ανάλογης αύξησης των τεκμαρτών εισοδημάτων θα καταστήσει αδύνατη την αύξηση των βασικών συντάξεων και των άλλων βασικών παροχών, εκτός αν αποφασιστεί να διατεθεί το αποθεματικό κεφάλαιο με το οποίο όμως προορίζεται να αντιμετωπιστούν οι μελλοντικές υποχρεώσεις του σχεδίου. Στο σημείο αυτό η Επιτροπή θέλει να τονίσει ακόμα μια φορά το γεγονός ότι ήδη οι συντάξεις και οι άλλες βασικές παροχές είναι κατά 7% - 10% χαμηλότερες από ό,τι θα έπρεπε να ήταν εξαιτίας του ότι κατά τα τελευταία χρόνια οι εισφορές των αυτοτελώς εργαζομένων υστέρησαν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω εισηγείται ομόφωνα στο Σώμα την

έγκριση των υπό αναφορά Κανονισμών και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μεθοδεύσει τρόπους, έτσι που όλες οι αντιπροσωπευτικές ομάδες των εργαζομένων να μπορούν να εκφράζουν τις απόψεις τους στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς, όπως μιλά και η Έκθεση, είναι ομόφωνο το Σώμα έναντι των προσαυξήσεων, που είναι τυπική και δικαστική πρακτική που ακολουθείται από χρόνια τώρα πολλά. Ίσως μάλιστα κάποτε να έπρεπε αυτά τα πράγματα να αυξάνονταν αυτομάτως χωρίς την παρέμβαση της Βουλής. Όμως θα 'θελα να εισηγηθώ ευσεβάστως, - τώρα που παραδόξως κόπασαν τα δακρύβρεκτα ελεγεία και σίγησαν οι λυγμικοί φθόγγοι για τον τρόπο επένδυσης των χρημάτων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και για ένα ευρύτατο θέμα που απ' αυτές τις αίθουσες ακούγονταν αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, - να προωθηθεί η εισήγηση των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και του Συνδέσμου Εργοδοτών, αλλά και της ίδιας της Επιτροπής Εργασίας της Βουλής για μετάκληση κάποιου ξένου αναλογιστή, ο οποίος να δει παράλληλα με τον κυβερνητικό αναλογιστή το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του όλου φάσματος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Έτσι που να υπάρξει μια σύγκριση παράλληλη και μια κοινή αποδοχή. Αυτό είναι το αίτημα των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων που και σήμερα ισχύει και λειτουργεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 21, που είναι «Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1990». Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας καλείται να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Νέοφυτος Ηλία, εκπροσωπώντας τον κ. Κ. Τσιέττη

Ανδρέας Παρισινός

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Άριστος Χρυσοστόμου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου

1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, καθώς και εκπρόσωποι των αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της περί Λιπασμάτων νομοθεσίας, σκοπείται ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση των Κανονισμών που ισχύουν σχετικά με τα λιπάσματα.

Ειδικότερα, στους υπό συζήτηση Κανονισμούς περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων πρόνοια για την κατάταξη των λιπασμάτων σε κατηγορίες, την εξασφάλιση και την έκδοση αδειών παραγωγής και συσκευασίας, την έκδοση αδειών εισαγωγής, τη διαδικασία εγγραφής, τον τρόπο και τη σήμανση συσκευασίας, τον προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων του Συμβουλίου Ελέγχου Λιπασμάτων κτλ. Λαμβάνεται επίσης πρόνοια για το ύψος των τελών που θα επιβάλλονται για υπηρεσίες που θα παρέχονται από το Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων που συστάθηκε με βάση το άρθρο 4 του περί Λιπασμάτων Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία που έχουν οι Κανονισμοί που προτείνονται για το γεωργικό κόσμο, καθώς και το γεγονός ότι τα προτεινόμενα τέλη έχουν γίνει αποδεκτά από τις αγροτικές οργανώσεις και τους εισαγωγείς και κατασκευαστές λιπασμάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 22, που είναι «Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990. Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων να διαβάσει την Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Στέλιος Μανδριώτης

Νεόφυτος Ηλία

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 20

Νοεμβρίου και στις 4 Δεκεμβρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται και οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 του περί Αεροδρομίου Νόμου είναι η αύξηση του ύψους των τελών που καταβάλλονται για τη στάθμευση οχημάτων στους χώρους των αεροδρομίων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, τα πιο πάνω τέλη στάθμευσης, που ισχύουν και παραμένουν αναλλοίωτα από το 1986, θεωρούνται πολύ χαμηλά σε σύγκριση με τα τέλη που καταβάλλονται σε άλλους δημόσιους χώρους, όπως και σε αεροδρόμια του εξωτερικού.

Παράλληλα οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως από το 1986 που άρχισαν να εισπράττονται τα τέλη αυτά οι εισπράξεις έχουν καλύψει την αξία της χρησιμοποιούμενης γης και τα άλλα έξοδα συντήρησης και λειτουργίας των χώρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη το γεγονός πως η αξία της χρησιμοποιούμενης γης και τα έξοδα συντήρησης και λειτουργίας των χώρων έχουν καλυφθεί, καθώς και το γεγονός πως οι προτεινόμενες αυξήσεις φθάνουν μέχρι και το ποσοστό του 500%, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στο Σώμα την απόρριψη των υπό συζήτηση Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς προς έγκριση ενώπιον του Σώματος.

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι Κανονισμοί αυτοί απορρίπτονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 23, που είναι «Οι περί του Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Γενικοί Κανονισμοί του 1990. Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 3) ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Στέλιος Μανδριώτης

Νεόφυτος Ηλία

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών

εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Στη συνεδρίαση κατατέθηκε επίσης έγγραφο των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΕΠΟΕΤ και ΣΗΔΗΚΕΚ με το οποίο ζητείται η έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται και οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 43 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου σκοπείται η υλοποίηση της νέας συλλογικής σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ της Αρχής και των συντεχνιών της και αφορά κυρίως την ένταξη του εβδομαδιαίου προσωπικού στο μόνιμο μηνιαίο προσωπικό, το ελάχιστο όριο ηλικίας για την πρόσληψη υπαλλήλων, που είναι το 17ο έτος, και την ανέλιξη των υπαλλήλων της Αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού μελέτησε τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών και αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τις ομόφωνες απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, καθώς και το γεγονός ότι οι Κανονισμοί υλοποιούν στην ουσία τις πρόνοιες της συλλογικής σύμβασης, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται.

Κύριοι, προχωρούμε στο δεύτερο μέρος της ημερήσιας διάταξης που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1990.

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1990.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1990.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1990.

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1990.

7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Άναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 23) του 1990.

8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακούφισεως Εκτοπιθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 14) του 1990.

Όλα τα πιο πάνω κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

9) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 12/12/90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 232 του 1989), το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1990 (Αρ. 233 του 1989) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1990 (Αρ. 234 του 1989).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου.

- 13) Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συμπληρώθηκε η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 330 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Κελοκεδάρων υποβάλλει αίτημα για διενέργεια δοκιμαστικής διάτρησης για σκοπούς ύδρευσης. Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα αυτό το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 331 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Στην κοινότητα Κελοκεδάρων έχουν παρατηρηθεί ρωγμές σε σπίτια. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί το αρμόδιο Υπουργείο, μέσω του Τμήματος Γεωλογικής Επισικόπησης, για διερεύνηση του φαινομένου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 332 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 22 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Χολετριών ζητά την επίσπευση των διαδικασιών για παραχώρηση της δεύτερης αδρανούς γεώτρησης που θα χρησιμοποιηθεί για σκοπούς ύδρευσης. Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού βρίσκεται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 333 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Χολετριών ζητά την παραχώρηση 25 οικοπέδων για σκοπούς στέγασης και/ή προικοδότησης νέων ζευγαριών. Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει σχετικά το Σώμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 334 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Πού βρίσκεται το θέμα ανέγερσης νέων κατοικιών στο χωριό Χολέτρια προς αντικατάσταση ετοιμόρροπων κατοικιών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 335 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Χολετριών έχει προ πολλού ζητήσει την ανέγερση κοινοτικού κέντρου που θα στεγάσει διάφορες κοινοτικές υπηρεσίες. Πού βρίσκεται το θέμα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 336 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Γιατί καθυστερεί η παραχώρηση οκτώ νέων κυβερνητικών κατοικιών σε νέες οικογένειες της κοινότητας Χολετριών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 337 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Χολετριών προ πολλού υπέβαλε αίτημα κατασκευής οχετών για τα βρόχινα νερά. Πού βρίσκεται το θέμα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 338 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση της απόφασης που λήφθηκε για αντικατάσταση των σωλήνων του υδρευτικού δικτύου στην κοινότητα Χολετριών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 339 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Χολετριών έχει προ πολλού υποβάλει αίτημα αναπροσαρμογής των χωριτικών της ορίων. Πού βρίσκεται αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 340 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Χολετριών ζητά την επίσπευση της δημιουργίας κτηνοτροφικής περιοχής. Προς τούτο έχει επιλεγεί και ο σχετικός χώρος. Πού βρίσκεται αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 341 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς υποβάλλει αίτημα για ραδιοφωνική της κάλυψη στη συχνότητα F.M. Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το δίκαιο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 342 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς διατυπώνει σφοδρά παράπονα για το γεγονός ότι ο νέος δρόμος που έχει κατασκευαστεί διά μέσου της κοινότητας έχει δημιουργήσει σωρεία προβλημάτων στα σπίτια που βρίσκονται κατά μήκος του δρόμου. Καλείται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα επιλύσει τα προβλήματα αυτά.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 343 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Ίνιαις ζητά την επιδιόρθωση του δρόμου Αρόδων-Ίνιαις. Επειδή ο δρόμος αυτός βρίσκεται σε κακά χάλια, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα επιδιορθωθεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 344 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το αίτημα της κοινότητας Ίνιαις για μετατροπή του παλιού δημοτικού σχολείου της κοινότητας σε κοινοτικό κέντρο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 345 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Ίνιαις ζητά τη διαγραφή υφιστάμενου χρέους της για υδρευτικό έργο που έγινε σε τουρκοκυπριακή γη.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου σ' αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 346 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κελοκεδάρων ζητούν τη διάνοιξη δρόμου προς το αρδευτικό έργο 'Ψαθάες', για να αποκτήσουν πρόσβαση οι αγρότες που έχουν κτήματα στην περιοχή.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου σ' αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 347 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κελοκεδάρων ζητούν την ευθυγράμμιση του ποταμού Ξερού από την τοποθεσία 'Ζιριπιλλής' μέχρι την τοποθεσία 'Σίντης'.

Ποιά η θέση του αρμόδιου Υπουργείου σ' αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 348 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Νοεμβρίου 1990.

«Οι αγρότες Κελοκεδάρων ζητούν τη βελτίωση των αγροτικών δρόμων.

Πώς αντιμετωπίζει αυτό το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 341, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτηση του Αρχιεπισκόπου Μαρωνιτών για την παραχώρηση κρατικής γης στην Αγλαντζιά για την ανέγερση εκκλησίας, σας πληροφορώ ότι η εξέταση της αίτησης έχει συμπληρωθεί και περιλήφθηκε σε ημερήσια διάταξη, για μελέτη από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 27, ημερομηνίας 31 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για την απόβλυνση του προβλήματος της ανεπάρκειας νερού στην περιοχή Γιαλιάς, το οποίο προέκυψε λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας, έχει ήδη εκτελεστεί σχέδιο προσωρινής σύνδεσης της αρδευόμενης περιοχής Γιαλιάς με το νέο αρδευτικό δίκτυο της περιοχής Αργάκας και έτσι παρέχεται η δυνατότητα ενίσχυσης της αρδευόμενης περιοχής Γιαλιάς με νερό από το φράγμα Ευρέτου.

Η μόνιμη κάλυψη 1,000 περίπου σκαλών γης στην περιοχή Γιαλιάς από το αρδευτικό έργο Χρυσοχούς, θα επιτευχθεί με την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης του έργου Χρυσοχούς, η εκτέλεση της οποίας αρχίζει ενωρίς το 1991 και θα διαρκέσει 3 περίπου χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 52, ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως έχει αποφασισθεί (και έχει ενημερωθεί σχετικά η Σχολική Εφορεία Αγίων Τριμιθιάς), οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας έχουν εκπονήσει ολοκληρωμένο σχέδιο για νέο σχολικό κτίριο στον ελεύθερο χώρο του σχολείου του χωριού.

Το όλο έργο θα συμπληρωθεί σταδιακά με πρώτο τμήμα του τις τρεις αίθουσες που κτίζονται τώρα.

Για το 1991 προγραμματίστηκαν κατ' αρχήν πρόσθετες αίθουσες ώστε το σχολείο να έχει σε δυο χρόνια στη διάθεσή του όλους τους διδακτικούς και βοηθητικούς χώρους που θα χρειάζεται μέχρι τότε.

Όπως έχει ήδη αποφασισθεί όλες οι δαπάνες θα αναληφθούν από το κράτος αφού στο χωριό έχει εγκατασταθεί μεγάλος αριθμός προσφύγων που κατέστησε αναγκαία την ανέγερση των νέων αιθουσών διδασκαλίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 162, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Σιας παραθέτω τα πιο κάτω:

Η κοινότητα Σιας υδροδοτείται από τις πηγές 'Ανώγια' και 'Καλέντρα'.

Η απόδοση των δυο πηγών υπερκαλύπτει τις υδρευτικές ανάγκες της κοινότητας κατά τη χειμερινή περίοδο. Κατά την περίοδο του καλοκαιριού η κοινοτική υδατοπρομήθεια ενισχύεται με νερό από τον αγωγό Διπόταμου-Λευκωσίας, που μεταφέρεται στην κοινότητα μέσω του υφιστάμενου παροχετευτικού αγωγού του συνδυασμένου σχεδίου υδροδότησης Λυμπιών-Σιας-Κόρνου.

Για την απευθείας σύνδεση της υδατοπρομήθειας Σιας με τον αγωγό Διπόταμου-Λευκωσίας θα απαιτείτο δαπάνη ύψους £80,000 περίπου, η οποία δεν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί, δεδομένου ότι η κατάσταση της υδατοπρομήθειας κρίνεται, προς το παρόν τουλάχιστο, ικανοποιητική.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 190, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως είναι γνωστό λειτουργεί κρατικό πρόγραμμα υποτροφιών και άτοκων δανείων προς τους φοιτητές. Από το πρόγραμμα αυτό μπορούν να ευεργετηθούν και οι πρόσφυγες φοιτητές.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 270, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της χωριτικής αρχής Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου για κατασκευή πρόσβασης που να συνδέει το χωριό με τον παρακαμπτήριο Αγίας Μαρίνας παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Στο κονδύλι των £200,000 του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1991 που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για το δρόμο Σαραντίου-Λαγουδερών-Αγίας Μαρίνας μέχρι το δρόμο Κάτω Μονής-Πλατανιστάσας (συμπλήρωση του έργου), προνοείται και η κατασκευή νέας πρόσβασης που να συνδέει την Αγία Μαρίνα με τον Παρακαμπτήριο.

2. Δόθηκαν οδηγίες στο Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων όπως προωθήσει κατά προτεραιότητα την κατασκευή του εν λόγω συνδετικού δρόμου.

3. Σαν κατακλείδα αναφέρεται ότι η χωριτική αρχή Αγίας Μαρίνας έχει ήδη ενημερωθεί για τις εξελίξεις στην προώθηση του αιτήματός της.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το Κεφάλαιο Δ' υπάρχει εισήγηση να αναβληθεί για την ερχόμενη Πέμπτη και αναβάλλεται.

Κι έτσι φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 20 Δεκεμβρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 2) Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1989.
- 3) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1989.

- 4) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 14) του 1990.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1990.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1990.
- 9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1990.
- 10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
- 11) Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1988.
- 12) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 13) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
- 14) Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση Νόμου).
- 15) Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 16) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 17) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 18) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988. (Πρόταση Νόμου).
- 19) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση Νόμου).
- 20) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 21) Οι περί Φαρμάκων ('Αδεια Εμπορίας και Γενικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 22) Οι περί Πολιτικής 'Αμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 23) Οι περί Αμύνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 24) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990.
- 25) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1990.
- 26) Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 27) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1990.
- 28) Οι περί Ρυθμίσεως των 'Ορων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων στους Θηροφύλακες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 29) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.

- 30) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Κλάδος Επισκεπτριών Αδελφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 31) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 32) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.
- 33) Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 34) Οι περί του Υπουργείου Άμυνας - Θέση Συντηρητή Αεροσκαφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 35) Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Φόρου Κληρονομιών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα και γενικά οι συνέπειες από την τυχόν εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από της 1ης Δεκεμβρίου 1990». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (14.11.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας, εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου). (2.2.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού). (17.10.1988).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (30.11.1989).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράνομη πληρωμή από τον Προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του Νόμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (22.2.1990).

- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Λειτουργία της Αρχής Αδειών και της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (23.10.1990).
- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων ως παράγοντα καλύτερης λειτουργίας και προσφοράς του Τμήματος».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (18.1.1990).
- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράνομη εισαγωγή 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση, οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού και την ντόπια κτηνοτροφία και η ανάγκη κατανομής ευθυνών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).
- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το οξύ πρόβλημα της διάθεσης του ντόπιου χοιρινού κρέατος λόγω της εισαγωγής φτηνών κρεάτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση).
- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η σημαντική προσφορά του κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού και κας Ρήνας Κατσελλή). (14.3.1990).
- 11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως: (α) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται» και (β) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας - Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δυο κοινότητες».

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή Εργασίας:

«Οι επαναπροσλήψεις στο τμήμα τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών» με εισηγητές τους κ. Πέτρο Στυλιανού, Δημήτρη Ηλιάδη και Στέλιο Μανδριώτη.

«Τα προβλήματα των αναπήρων πολέμου» με εισηγητές τους κ. Κίμωνα Παναγίδη, Ανδρέα Ψυλλίδη, 'Αριστο Χρυσοστόμου, Γεώργιο Χαραλαμπίδη και Ιωάννη Ιωαννίδη.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 6.18 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάλης
Ανδρέου Αντώνης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδικακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσελλή Ρήνα	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Φλουρέντζος Νίκος
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Λαδάς Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Μακρίδης Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας.
Μανδριώτης Στέλιος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και άλλα Περιοχά) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» που αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και ομόφωνα αποδοχή της αναπομπής.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης κατά της Σύλληψης Ομήρων (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Ηλιάδης, Π. Στυλιανού, Γ. Σαββίδης, Ευ. Ευσταθίου, Προεδρεύων και Γλ. Κληρίδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Παναγιώτου, Μ. Παπαπέτρου, Προεδρεύων, Ρ. Κατσελλή, Μ. Χριστοφίδης, Π. Στυλιανού, Ν. Αναστασιάδης και Ευ. Ευσταθίου) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Απασχολήσεως Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 13) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Αρ. 1) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

13) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κτήσης Ακίνητης Ιδιοκτησίας από Αλλοδαπούς (Όροι, Περιορισμοί, Προϋποθέσεις και Κριτήρια για Χορήγηση Άδειας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

14) Έκθεση για τους Κανονισμούς (1) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και (2) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί του 1990» η σύντομη ομιλία του κ. Πέτρου Στυλιανού και έγκριση αυτών.

15) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Λιπασμάτων Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και απόρριψη αυτών.

17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί του Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Γενικοί Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

18) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

19) Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα Κελοκεδάρων για ανόρυξη διάτρησης - Οι ρωγμές σε σπίτια στα Κελοκέδαρα και η διερεύνηση του φαινομένου - Η παραχώρηση δεύτερης γεώτρησης στην κοινότητα Χολετριών - Η παραχώρηση 25 οικοπέδων σε νέα ζευγάρια στα Χολέτρια - Η αντικατάσταση ετοιμόρροπων σπιτιών στα Χολέτρια - Αίτημα για ανέγερση κοινοτικού κέντρου στα Χολέτρια

-Η παραχώρηση οκτώ νέων κυβερνητικών κατοικιών στα Χολέτρια - Αίτημα Χολετριών για κατασκευή οχετών για τα βρόχινα νερά - Η αντικατάσταση των σωλήνων του υδρευτικού δικτύου στα Χολέτρια - Αίτημα αναπροσαρμογής των χωριτικών ορίων των Χολετριών - Επίσπευση της δημιουργίας κτηνοτροφικής περιοχής στα Χολέτρια - Η ραδιοφωνική κάλυψη της Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς στα F.M. - Προβλήματα από την κατασκευή του νέου δρόμου στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς - Η επιδιόρθωση του δρόμου από Αρόδες προς Ίνια - Η μετατροπή του παλιού δημοτικού σχολείου Ίνιας σε κοινοτικό κέντρο -Αίτημα της κοινότητας Ίνιας για διαγραφή χρέους της για υδρευτικό έργο - Αίτημα Κελοκεδάρων για διάνοιξη δρόμου προς το αρδευτικό έργο «Ψαθάες» - Αίτημα της κοινότητας Κελοκεδάρων για ευθυγράμμιση του ποταμού Ξερού - Αίτημα για βελτίωση αγροτικών δρόμων στα Κελοκέδαρα).

20) Απαντήσεις Υπουργών σε Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα του Αρχιεπισκόπου Μαρωνιτών για παραχώρηση χαλίτικης γης στην Αγλαντζιά για ανέγερση εκκλησίας - Η απάμβλυνση της ανεπάρκειας νερού στην περιοχή Γιαλιάς - Νέο σχολικό κτίριο στους Αγίους Τριμιθιάς - Υδατοπρομήθεια Σιας - Η παροχή υποτροφιών σε πρόσφυγες φοιτητές - Η κατασκευή πρόσβασης από Αγία Μαρίνα Ευλιάτου που να συνδέει την κοινότητα με τον παρακαμπτήριο της Αγίας Μαρίνας).

21) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- α) «Οι επαναπροσλήψεις στο τμήμα τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών».
(Εισηγητές οι κ. Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης και Στ. Μανδριώτης).
- β) «Τα προβλήματα των αναπήρων πολέμου».
(Εισηγητές οι κ. Κ. Παναγίδης, Α. Ψυλλίδης, 'Α. Χρυσοστόμου, Γ. Χαραλαμπίδης και Ι. Ιωαννίδης).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 20ής Δεκεμβρίου 1990

(Ώρα έναρξης: 5.00 μ.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει μια πρόταση νόμου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών με τον τίτλο «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και παρακαλώ το Γραμματέα να την καταθέσει, για να συζητηθεί στη σημερινή συνεδρία της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση νόμου: Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου κηρύσσεται επείγουσα και παρακαλώ την Επιτροπή Εσωτερικών να ετοιμάσει την Έκθεσή της.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΤΡΟ-
ΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 6ης Μαρτίου 1989 και 19ης Νοεμβρίου 1990. Η εξέταση του νομοσχεδίου αυτού έγινε σε συνάρτηση με την τροποποιητική νομοθεσία για τα κεφαλαιουχικά κέρδη και στο στάδιο της εξέτασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από ανώτερους υπηρεσιακούς λειτουργούς του Υπουργείου του και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης, του Συνδέσμου Εγκυκλιμένων Λογιστών και του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου. Στην Επιτροπή στάλθηκε επίσης ένας μεγάλος αριθμός υπομνημάτων από όσους παρευρέθηκαν σ' αυτήν και από άλλους ενδιαφερομένους.

Με τον τροποποιητικό νόμο που προτείνεται υιοθετείται ως βάση εκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς φορολογίας της η γενική εκτίμηση του Κτηματολογίου και προβλέπεται η αναστολή της επιβολής πρόσθετου φόρου και της επιβάρυνσης με τόκους, εφόσον οι ιδιοκτήτες που έχουν ακίνητη περιουσία υποβάλουν τις σχετικές δηλώσεις τους μέχρι την καθοριζόμενη προθεσμία και πληρώσουν τις οφειλές τους επίσης μέχρι την καθοριζόμενη προθεσμία.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε κάθε τροπολογία ξεχωριστά και συνεκτιμώντας τις με βάση τις διάφορες απόψεις και εισηγήσεις που διατυπώθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα απόφασισε την υιοθέτησή τους με την ταυτόχρονη απλοποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας και την απάλειψη από αυτήν επαχθών διατάξεων που δε διευκόλυναν ως τώρα τη δημιουργία της επιθυμητής φορολογικής συνείδησης. Η Επιτροπή με στόχο να βοηθήσει στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή της υπό τροποποίηση νομοθεσίας ακολούθησε στην ουσία τις ίδιες αρχές που υιοθετήθηκαν και κατά τη μελέτη και ψήφιση της νομοθεσίας για τα κεφαλαιουχικά κέρδη.

Ειδικότερα, η Επιτροπή προτείνει τη μείωση από την 1η Ιανουαρίου 1990 των φορολογικών συντελεστών, την εξ ολοκλήρου σύνδεση της αξίας μιας περιουσίας με τις επίσημες εκτιμήσεις του Κτηματολογίου και την περίληψη πρόνοιας σχετικά με υποχρέωση καταβολής του οφειλόμενου συνολικού φόρου πριν από τη μεταβίβαση μέσω του Κτηματολογίου οποιασδήποτε ακίνητης ιδιοκτησίας και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν σίγουρα θα πρόκειται περί λάθους η αναφορά ότι η απόφαση είναι ομόφωνη. Αυτό έγινε αντικείμενο κάποιας συζήτησης μεταξύ των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων την περασμένη βδομάδα -ασφαλώς εσείς λείπατε- και είχα δηλώσει εκεί ότι, όταν εμελετάτο αυτό το θέμα, το δικό μας κόμμα δε συμφωνούσε απόλυτα. Και συγκεκριμένα η αναφορά που γίνεται στο σημείο ότι, όταν κάποιος πάει να μεταβιβάσει ένα κτήμα, θα πρέπει να τακτοποιήσει τους φόρους ολόκληρης της περιουσίας του, κρίνουμε πως θα δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα και στους ιδιώτες αλλά ιδιαίτερα για την εκκλησιαστική περιουσία, αφού θα κληθεί η Εκκλησία με το πρώτο οικόπεδο που θα μεταβιβάσει να καταβάλει περίπου £1,000,000 ίσως, για να το μεταβιβάσει, δηλ. ένα μεγάλο ποσό. Και επειδή θα θέλαμε να αλλάξουμε αυτή την πρόνοια, κυκλοφορήσαμε σήμερα μια τροποποίηση του άρθρου 18 με την οποία εισηγούμαστε να εξαιρεθεί της φορολογίας ακίνητη ιδιοκτησία που ανήκει σε επισκοπή, εκκλησία, μονή κτλ., εφόσον αυτή δεν αποτελεί μέρος εξειδικευμένης κερδοσκοπικής επιχείρησης. Διότι για μας είναι αδιανόητο να υποχρεώνεται η Εκκλησία να καταβάλλει φόρους για περιουσία που κατέχει και να αναγκάζεται να εκποιεί αυτή την περιουσία, για να ανταποκριθεί στην πληρωμή των φόρων της γης. Πρέπει να πω ότι αυτή η περιουσία της Εκκλησίας στάθηκε σε δύσκολους καιρούς για τον τόπο πηγής βοήθειας, αλλά και σε ειρηνικές περιόδους η Εκκλησία χρησιμοποιεί το προϊόν της για αναξιοπαθούντες και ένα σωρό άλλα πράγματα τα οποία μπορεί να μη δημοσιεύονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν η εισήγηση κυκλοφόρησε σήμερα, θα αναβάλω το θέμα, για να δοθεί η ευκαιρία σε όλες τις πλευρές να τη συζητήσουν, διότι η άποψή μου από εδώ και μπρος είναι ότι οι εισηγήσεις πρέπει να περνούν από την Επιτροπή γι' αυτό το θέμα αναβάλλεται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η παράταση για ένα χρόνο της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά που, όπως είναι γνωστό, εκπνέει την 31η Δεκεμβρίου 1990 χωρίς οποιαδήποτε τροποποίηση των προνοιών της, με βάση τις οποίες επιβάλλεται έκτακτη εισφορά πάνω σε κάθε μορφής εισοδήματα που προέρχονται από οποιοσδήποτε πηγές εκτός από μισθωτές υπηρεσίες.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, παρόλο που έγινε εισήγηση για κατάργηση της έκτακτης εισφοράς και αυτό μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης, επειδή τα σχετικά με τη φορολογική μεταρρύθμιση νομοσχέδια και ειδικότερα αυτό που αφορά τη Φορολογία Προστιθέμενης Αξίας, που αποτελεί το βασικό σκέλος της φορολογικής μεταρρύθμισης που θα αποφέρει σημαντικά έσοδα, αναμένεται να τεθεί σε ισχύ το ενωρίτερο στις αρχές του 1992, κρίνεται σκόπιμη η παράταση της υπό αναφορά νομοθεσίας για ένα χρόνο για τη συνέχιση της χρηματοδότησης των στεγαστικών και άλλων προγραμμάτων των προσφύγων και παθόντων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους που επιβάλλουν την παράταση της φορολογίας αυτής, υιοθετεί την εισήγηση για παράτασή της για ένα χρόνο όχι όμως στη μορφή που προτείνεται, αλλά με τη διαφοροποίηση των συντελεστών εισφοράς κατά 10% περίπου, ώστε οι φορολογικοί συντελεστές να επιβάλλονται πάνω σε ψηλότερα εισοδήματα και να ανακουφιστούν οι υποβαλλόμενοι στη φορολογία αυτή φορολογούμενοι.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα θέμα διαδικασίας. Η παράταση της έκτακτης εισφοράς, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, συνδέεται άμεσα με την ψήφιση της φορολογικής μεταρρύθμισης. Επειδή όμως το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης ακόμα δεν έχει ξεκαθαρίσει -και έχουν αναφερθεί κάποιες απόψεις σχετικά με τροποποιήσεις οι οποίες αναμένεται να γίνουν από διάφορες πλευρές- θα θέλαμε η ψήφιση αυτής της νομοθεσίας να γίνει σε συγχρονισμό και σε συνδυασμό με τη φορολογική μεταρρύθμιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση ...

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να δηλώσουμε ότι θεωρούμε την έκτακτη εισφορά αναγκαίο φορολογικό μέτρο, διότι επιβαρύνει τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα. Αν το αφαιρέσουμε κι αυτό, θα μεταφέρουμε όλο το βάρος των εισπράξεων στους μισθωτούς και τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής και ο κ. Δίγκλης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς βλέπουμε ότι αυτή η φορολογία έχει σχέση με την ικανοποίηση των αναγκών των προσφύγων και γι' αυτό, ανεξάρτητα από το αν συνδέεται με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο με τη φορολογική μεταρρύθμιση, θεωρούμε ορθό να ψηφιστεί στην παρούσα συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Αναστασιάδης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα πρέπει να δηλώσουμε ευθύς εξαρχής ότι η πρόθεση για κατάργηση της έκτακτης εισφοράς γενικά δε μας βρίσκει σύμφωνους. Είχαμε προτείνει στην αρμόδια Επιτροπή να καταργηθεί μόνο για τους αυτοτελώς εργαζομένους. Αν η πρόθεση είναι να καταργηθεί γενικά, εμείς ρητά και κατηγορηματικά θα διαφωνήσουμε. Και θα διαφωνήσουμε για το λόγο ότι η έκτακτη εισφορά εξασφαλίζει υπολογίσιμα ποσά για την ικανοποίηση των αναγκών των προσφύγων. Γι' αυτό εμείς δε συνδέουμε το θέμα της έκτακτης εισφοράς με τη φορολογική μεταρρύθμιση και υποστηρίζουμε πως πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Ιεροδιακόνου.

Αν είναι θέμα διαδικασίας, ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Το θέμα διαδικασίας είναι ότι δεν έχουμε μπει στην ουσία του θέματος που αφορά τους πρόσφυγες και δεν έχει κανέναν που δε θέλει να πάρουν οι πρόσφυγες την έκτακτη εισφορά, γι' αυτό να λείπουν κάποιες δημαγωγίες. Είναι όμως θέμα διαδικασίας. Αναφέρεται ειδικά στην Έκθεση ότι συνδέεται με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Γι' αυτό έγινε η εισήγησή μας να τα δούμε όλα μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Έκαμες την εισήγηση. Θα δω την άποψη της Βουλής.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, αλλά εδώ γίνεται παραποίηση ορισμένων πραγμάτων. Ποιος μίλησε για κατάργηση; Είπαμε ότι πρέπει να συνδυαστεί με ολόκληρη τη φορολογική μεταρρύθμιση και αναφέρεται και στην Έκθεση. Λοιπόν, αυτά, για να μην τα παραποιούν μερικοί και ορισμένοι να κάνουν και τους προσφυγοπατέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εμένα με ενδιαφέρει -και παρακαλώ να λείψουν τα επίθετα- λέω ότι εδώ τώρα αυτό που θέλω είναι τις απόψεις της Βουλής, κατά πόσο δηλ. θέλει να το συζητήσει σ' αυτό το στάδιο ή όχι.

Ο κ. Ιεροδιακόνου, αν είναι επί του αυτού διαδικαστικού.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Δε θα μπω στην ουσία του θέματος, κύριε Πρόεδρε. Εκείνο που ήθελα να πω είναι ότι η κυβέρνηση συνδέει τη φορολογία της έκτακτης εισφοράς με το φορολογικό πακέτο που έχει καταθέσει και μάλιστα αρχικά, όταν κατέθεσε το

φορολογικό πακέτο, εισηγείτο τον τερματισμό αυτής της φορολογίας από τώρα. Η σχετική συζήτηση που έχει γίνει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού είναι διότι περνά μειωμένο το συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας, γι' αυτό δεχθήκαμε να παραταθεί η ισχύς της φορολογίας αυτής και συνδέεται ο τερματισμός της με την έναρξη ισχύος του φόρου προστιθέμενης αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της εισήγησης του κ. Γαλανού να μετατεθεί η συζήτηση του θέματος, όταν θα συζητείται και η φορολογική μεταρρύθμιση; Όπως βλέπω από τα ανασηκωμένα χέρια, το θέμα αναβάλλεται, για να συζητηθεί μαζί με τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 14) του 1990».

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολόγηση της ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού θα συζητηθεί μετά ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά έγινε ψηφοφορία και κακώς, διότι η Έκθεση το αναφέρει ότι συνδέεται. Γι' αυτό νομίζω ότι δεν έπρεπε να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, να μου επιτρέψετε να καθορίσω τον τρόπο της εργασίας της Βουλής, όπως τον θεωρώ σωστό. Λοιπόν το θέμα θα συζητηθεί σ' αυτή τη συνεδρία μαζί με τα άλλα θέματα. Δεν αναβάλλεται.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού ύψους £296,820 και η διάθεσή του για την πληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων στους δικαιούχους καταθέτες της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Κορμακίτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι με το νομοθέτημα που ψηφίζεται τώρα θα αρχίσει η επίλυση των προβλημάτων που επανειλημμένα ο εκπρόσωπος των μαρωνιτών, ο αγαπητός συνάδελφος κ. Μαυρίδης, έχει θέσει ενώπιον του Σώματος και τα θέματα αυτά είναι και επείγοντα και πολύ απλά και όχι πολύ δαπανηρά, για να μην επιλυθούν. Χαιρετίζω αυτό το νόμο, διότι αποτελεί την έναρξη της επίλυσης των προβλημάτων πραγματικά φίλων μας και ανθρώπων οι οποίοι δυσπραγούν όσο κανένας άλλος ή εξίσου με όλους εκείνους οι οποίοι υφίστανται τα δεινά της τούρκικης εισβολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £296,820 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 14) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 6, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 36) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους μόνο £10 και η διάθεσή του ως συμβολικής πρόνοιας για την ίδρυση 196 νέων θέσεων αστυφυλάκων, με σκοπό τη μονιμοποίηση ισάριθμων ειδικών αστυφυλάκων που υπηρετούν πάνω σε έκτακτη βάση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Χαιρετίζουμε τη ρύθμιση ενός μακροχρόνιου προβλήματος, αλλά παράλληλα θέλουμε να θίξουμε πως υπάρχει και μια άλλη τάξη ειδικών αστυφυλάκων που δεν περιλαμβάνεται στις παρούσες πρόνοιες. Πιστεύω πως είναι καιρός να ρυθμιστεί οριστικά το θέμα των έκτακτων υπαλλήλων και ιδιαίτερα των ειδικών αστυφυλάκων, ώστε να μην αντιμετωπίζουμε ανθρώπους που για χρόνια ολόκληρα ή δεκαετίες ζουν με την αβεβαιότητα αν θα μονιμοποιηθούν, αν θα συνταξιοδοτηθούν, αν θα έχουν τα οφέλη που έχουν οι υπόλοιποι συναδέλφοί τους. Μιλώ για τους ειδικούς αστυνομικούς που εκτελούν χρέη επίσης αστυνόμευσης είτε σε τράπεζες είτε σε λιμάνια είτε σε αρχαιολογικούς χώρους και πιστεύω ότι και η πνευματική μας κληρονομιά είναι ίση και ανάλογη σε αξία με την περιουσία του κοινού πολίτη μέσα στα πλαίσια της άσκησης των ειδικών καθηκόντων των ειδικών αστυφυλάκων. Για τούτο και θα παρακαλούσα όπως περάσει το μήνυμα προς την κυβέρνηση πως αξίωση της Βουλής είναι η οριστική ρύθμιση κάθε περίπτωσης έκτακτου ακόμα υπαλλήλου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου, ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Στυλιανού.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην επαναλαμβάνουμε τα ίδια πράγματα, σίγουρα πρέπει να χαιρετίσουμε αυτή τη ρύθμιση, αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί το θέμα. Πρέπει πράγματι να καλυφθούν οι ειδικοί αστυφύλακες που σήμερα δεν καλύπτονται με αυτή τη νομοθεσία, για να υπάρξει δικαιοσύνη, και είναι ένας λόγος περισσότερος, γιατί σήμερα δίνεται δικαιοσύνη μερική προς την κατεύθυνση μιας κατηγορίας. Να συμπληρωθεί η προσπάθεια και να καλυφθούν και αυτοί οι ειδικοί αστυφύλακες που δεν καλύπτονται. Το γεγονός ότι έγινε ρύθμιση για τη μια περίπτωση κάνει πιο επιτακτικό το να ρυθμιστεί και η άλλη περίπτωση, γι' αυτό και εμείς καλούμε -όχι παρακαλούμε, αλλά καλούμε- την Εκτελεστική Εξουσία το θέμα να το αντιμετωπίσει χωρίς καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ στο θέμα των ειδικών αστυφυλάκων που απασχολούνται σε ιδρύματα και σε χώρους όπως έχουν περιγραφεί, αλλά εγώ ήθελα να τονίσω ιδιαίτερα το βασικό σημείο της νομοθεσίας που πάμε να συζητήσουμε, το ότι δηλαδή, όπως ελπίζουμε, θα καλυφθούν περιπτώσεις πραγματικής αδικίας. Γιατί υπάρχουν περιπτώσεις κραυγαλέας εκμετάλλευσης ολόκληρης ζωής ανθρώπων, που ελπίζουμε με αυτό το νομοσχέδιο να αντιμετωπιστούν. Και έχω υπόψη μου κάποια περίπτωση ανθρώπου ο οποίος πρόσφερε υπηρεσίες μεγάλες στη Δημοκρατία, ακόμα και στο πραξικόπημα, ο οποίος έχει τα προσόντα να γίνει αστυνομικός μόνιμος και που στο τέλος δεν έγινε μόνιμος, γιατί, λέει, έχει υπερβεί το όριο της ηλικίας. Τέτοιες αδικίες για ανθρώπους οι οποίοι έχουν αναλώσει τη ζωή τους στην αστυνομική υπηρεσία ελπίζουμε να αρθούν, για να πάψει να υπάρχει μια πραγματική αδικία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με το προτεινόμενο νομοσχέδιο και ο λόγος που ζήτησα να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα είναι γιατί αυτό το θέμα των εκτάκτων, με το οποίο σχετίζεται και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, έγινε σήριαλ στη Βουλή. Η κυβέρνηση κατά καιρούς μας φέρνει νομοσχέδια για μονιμοποίηση κάποιων και την ίδια ώρα μένουν πρόσωπα τα οποία, ενώ έχουν τα ίδια προσόντα, δεν είναι καλυμμένα. Και στην προκειμένη περίπτωση είναι σωστό ότι πέραν αυτών που καλύπτει το νομοσχέδιο ένας σημαντικός αριθμός αστυφυλάκων οι οποίοι εργάζονται, όπως λέχθηκε, σε τράπεζες, σε αρχαιολογικούς χώρους και αλλού δεν καλύπτονται και έχει πρόσωπα μέσα τα οποία υπηρετούν εδώ και πολλά χρόνια. Επίσης και στους άλλους τομείς έχουμε παρατηρήσει ότι, ενώ περάσαμε την άλλη φορά τους 129, υπάρχουν ίσως άλλοι 200 οι οποίοι δεν έχουν καλυφθεί και μάλιστα πρόσωπα τα οποία έχουν τα ίδια προσόντα και περισσότερη υπηρεσία.

Νομίζω ότι είναι καιρός η κυβέρνηση να πάρει το μήνυμα ότι αυτό το θέμα πρέπει να κλείσει ορθολογιστικά μια για πάντα, για να μπορέσει να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση και να μην αδικούνται άνθρωποι οι οποίοι, όπως λέχθηκε, μπορεί κιόλας να έχουν πλησιάσει να αφυπηρητήσουν και ακόμα να είναι προσωρινοί. Γι' αυτό υποστηρίζουμε το νομοσχέδιο και ζητούμε όπως η κυβέρνηση εξετάσει και αντιμετωπίσει ολόπλευρα το πρόβλημα που σχετίζεται με τους εκτάκτους στους διάφορους τομείς, δηλαδή όχι μόνο στην αστυνομία αλλά και στους άλλους τομείς της δημόσιας υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Τώρα, αν δεν υπάρχουν αντίθετες απόψεις, δεδομένου ότι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι εξέφρασαν ... Γιατί, αν μιλήσουμε και οι 56 για να πούμε ναι ...

Ορίστε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να τονίσω απλά, να προχωρήσω μάλλον πιο πέρα από εκεί που άφησε το θέμα ο κ. Χατζηδημητρίου, για να τονίσω πως πέρα από αυτή την κατηγορία των αγωνιστών της αντίστασης υπάρχουν και αγωνιστές του 1955-59 και υπάρχουν και περιπτώσεις που έχουν αδικηθεί από συμβατικές και τυχαίες περιπτώσεις. Επομένως πρέπει να αναθεωρηθεί ολόκληρο το πλέγμα των προσαυξήσεων αυτών των ανθρώπων.

Να τονίσουμε, κύριε Πρόεδρε, πως επανειλημμένα θέσαμε το θέμα στη Βουλή, επανειλημμένα μιλήσαμε για τους ανθρώπους που δουλεύουν στις αρχαιολογικές υπηρεσίες και για τους οποίους γίνονται προσπάθειες τοποθέτησής τους σε άλλες υπηρεσίες, που όχι μόνο δεν τους προάγουν, αλλά υπάρχει και προσπάθεια υποβιβασμού του status τους με αποτέλεσμα αυτοί οι άνθρωποι όχι μόνο να αισθάνονται ότι δε θα υπάρξει κάποτε κάποια μέρα καλύτερη γι' αυτούς, αλλά και ότι επίκειται το φάσμα της μείωσης των μισθολογικών τους απολαβών και ίσως της οριστικής τους εκδίωξης από τις υπηρεσίες στις οποίες εργάζονται. Γι' αυτό θα θέλαμε να τονίσουμε την ανάγκη να δει η αρμόδια Επιτροπή ή η κυβέρνηση το όλο θέμα αυτών των ανθρώπων, για να πάψει αυτή η δυσανάλογη μεταχείριση απέναντι και στους αγωνιστές του 1955-59 και στους αγωνιστές της αντίστασης και σ' αυτούς τους ανθρώπους που εργάζονται σ' αυτές τις υπηρεσίες και αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο και έξωσής τους και εκδίωξής τους -αλλά και υποβάθμισής τους- από τις υπηρεσίες στις οποίες ενασχολούνται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελευταίος, ελπίζω, ο κ. Μαθηκολώνης.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα απλώς, πέραν των όσων οι συνάδελφοι έχουν αναφέρει, να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι το θέμα αυτό της μονιμοποίησης των ειδικών αστυνομικών είχε εγερθεί πριν από τέσσερα ακριβώς χρόνια στη Βουλή ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν από είκοσι χρόνια, κύριε συνάδελφε.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Θα 'θελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι το είχαμε εγείρει έντονα στη Βουλή και το είχαμε εγγράψει στο Κεφάλαιο Δ' μαζί με το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου και θα 'θελα να σχολιάσω ότι είναι επιτέλους ευχάριστο το ότι η σημερινή κυβέρνηση αποφάσισε να δικαιώσει τα αιτήματα αυτών των ανθρώπων που τόσα χρόνια ζητούσαν ικανοποίηση.

Θα 'θελα επίσης να πω την προσωπική μου άποψη. Πιστεύω ότι, αφού η κυβέρνηση έκαμε τη σωστή κίνηση, να προχωρήσει δηλαδή στη μονιμοποίηση των 196 ειδικών αστυνομικών που υπάγονται στην αστυνομική δύναμη Κύπρου, δεν υπήρχε κανένα απολύτως πρόβλημα και καμιά δικαιολογία για να μην προχωρήσει συν τω χρόνω να εξετάσει τα αιτήματα και των υπόλοιπων ειδικών αστυνομικών που υπηρετούν, όπως έχουν αναφέρει οι προηγούμενοι συνάδελφοι ομιλητές, σε διάφορα άλλα τμήματα και θα 'πρεπε και αυτούς συν τω χρόνω τώρα να τους μονιμοποιήσουμε, εφόσον και αυτοί εξυπηρετούν πράγματι και ικανοποιούν μόνιμες ανάγκες.

Θα 'θελα να τελειώσω λέγοντας ότι ο θεσμός του ειδικού και του έκτακτου αστυνομικού θα πρέπει κάποτε να εκλείψει και εκεί που η κυβέρνηση πιστεύει ότι χρειάζεται προσωπικό για ικανοποίηση μόνιμων αναγκών του κράτους θα πρέπει να πληρωθούν οι θέσεις με μόνιμο προσωπικό, για να μη δημιουργούνται προβλήματα και αγωνία μακρόχρονη στα ίδια αυτά πρόσωπα που επηρεάζονται αλλά και στις οικογένειές τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £10 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά στη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 7, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 40) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £200,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών για την πληρωμή αποζημιώσεων σε δικαιούχους αμπελουργούς που εκρίζωσαν τα αμπέλια τους κατά το 1990 με βάση το Σχέδιο Εκρίζωσης Αμπελιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο

τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να κάμω μια εισήγηση προς την κυβέρνηση. Αν είναι δυνατό, να αναστείλει περαιτέρω εκρίζωση των αμπελιών λόγω της συνεχιζόμενης ανομβρίας. Επειδή το 1990 η παραγωγή ήταν πολύ μειωμένη και, όπως πηγαίνει ο καιρός, φέτος θα είναι απελπιστικά περιορισμένη η παραγωγή, εισηγούμαι, αν είναι δυνατό, να ανασταλεί για λίγο η εκρίζωση των αμπελιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οπωσδήποτε θα ψηφίσουμε το ποσό των £200,000, γιατί είναι μια υποχρέωση προς τους αμπελουργούς οι οποίοι ξερίζωσαν ήδη τα αμπέλια τους από το Γενάρη του 19'90. Όμως και κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών είχαμε αναπτύξει έντονα τις απόψεις ότι η κυβέρνηση υποσχέθηκε να στείλει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για λύση του αμπελουργικού προβλήματος και προχώρησε στην εκρίζωση των αμπελιών, που είναι μια πτυχή αυτού του προβλήματος, χωρίς να δώσει στη Βουλή, στα οργανωμένα σύνολα, στους ενδιαφερομένους αυτό το ολοκληρωμένο σχέδιο για τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Και ζητήθηκε αναστολή αυτής της εκρίζωσης, μέχρις ότου δούμε επιτέλους αυτό το ολοκληρωμένο σχέδιο επίλυσης του αμπελουργικού προβλήματος. Δυστυχώς μέχρι αυτή τη στιγμή που συζητούμε και ψηφίζουμε αυτό το κονδύλι -που, λέω, δικαιολογημένα θα το ψηφίσουμε, γιατί αφορά υποχρέωση του κράτους προς τους αμπελουργούς- δεν έχουμε μπροστά μας αυτό το σχέδιο. Και υποστηρίζω οπωσδήποτε αναστολή της εκρίζωσης -όχι τερματισμό ή ακύρωση αυτής της θέσης αλλά αναστολή- γιατί ο καιρός είναι δύσκολοι και πιστεύουμε ότι θα πρέπει να μελετηθεί πιο προσεκτικά το αμπελουργικό πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ καλά γνωστή η θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, ότι δηλαδή αυτή η πολιτική της εκρίζωσης των αμπελώνων αποτελεί ένα μέτρο σπασμωδικό και μετέωρο που δεν αντιμετωπίζει σωστά ούτε μακροπρόθεσμα λύνει το αμπελουργικό πρόβλημα.

(Ακούονται ομιλίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ ησυχία.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Και, αν επρόκειτο να καλούμασταν τώρα να ψηφίσουμε κονδύλια για τη μελλοντική εκρίζωση, δηλώνω ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα αρνείτο να

ψηφίσει ένα τέτοιο κονδύλι, γιατί, όπως είχαμε αναφέρει και σε παλαιότερες αγορεύσεις μας στη Βουλή, δυστυχώς η κυβέρνηση, πέραν αυτής της εξαγγελίας του μέτρου του σπασμωδικού, επαναλαμβάνω, και μετέωρου, δεν έχει καταθέσει μια ολοκληρωμένη και συγκεκριμένη πρόταση που να αντιμετωπίζει σε σωστή βάση τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Δυστυχώς, παρά τις πληθωρικές εξαγγελίες της σημερινής κυβέρνησης, η οποία υποσχέθηκε αμέσως μετά την ανάληψη της εξουσίας ότι μέσα σ' ένα χρόνο θα κατέθετε και στη Βουλή και στις αγροτικές οργανώσεις για επεξεργασία και συζήτηση ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, μέχρι τώρα- και ενώ έχουν περάσει τρία χρόνια- δεν έχουμε στα χέρια μας ένα τέτοιο σχέδιο. Και θα συμφωνήσω ότι αποτέλεσμα αυτού του σπασμωδικού και μετέωρου μέτρου είναι το γεγονός ότι -με τη συνδρομή βέβαια και της ανομβρίας- έχουμε φέτος σοβαρό πρόβλημα σε ό,τι αφορά την παραγωγή οινικών προϊόντων. Γιατί φέτος δεν είναι μυστικό ότι οι οινοβιομηχανίες έψαχναν στα διάφορα αμπελουργικά χωριά να βρουν σταφύλια να παραλάβουν, για να ανταποκριθούν στις παραγγελίες τους. Συνεπώς θα ψηφίσουμε το κονδύλι το οποίο σήμερα ζητά η κυβέρνηση, γιατί πρόκειται περί υποχρεώσεων τις οποίες έχει ήδη αναλάβει έναντι των αμπελουργών οι οποίοι έχουν εκριζώσει ήδη αμπέλια, αλλά δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι δεν πρόκειται να συμφωνήσουμε στο μέλλον σε οποιαδήποτε πολιτική εκρίζωσης, εκτός αν αυτή η πολιτική εντάσσεται σ' ένα ολοκληρωμένο σχέδιο το οποίο θα πρέπει να κατατεθεί σ' αυτό το Σώμα το οποίο θα πρέπει εκ των προτέρων να εκφράσει τη γνώμη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης, ο κ. Δίγκλης και ο κ. Γαλανός.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσει, όπως και οι άλλοι, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Για το θέμα που έχει εγερθεί θέλω να υπενθυμίσω ότι πριν από λίγες μέρες περάσαμε στους προϋπολογισμούς δαπάνη της τάξης των £2 εκ. για το σχέδιο των εκρίζωσης και νομίζω ότι πρέπει να τα θυμούμαστε αυτά που αποφασίζουμε και να μην τα ξεχνούμε.

Θέλω επίσης να υποδείξω ότι θα ήταν πρόχειρο από μέρους της Βουλής να πάρει θέση σ' ένα τέτοιο θέμα, πολύ περισσότερο γιατί αυτό το σχέδιο διαλαμβάνει βοήθεια και αποζημίωση στους ιδιοκτήτες των αμπελιών, ενώ, όπως λέχθηκε επίσημα και ανεπίσημα, καλύπτει και την αξία της γης αυτών των κτημάτων. Και πρέπει επίσης να έχουμε υπόψη μας ότι υπάρχουν αιτητές ποσών της τάξης των £9,000, σύμφωνα με τα στοιχεία που μας έδωσαν πρόσφατα, οι οποίοι περιμένουν για διάφορους λόγους να πάρουν αυτά τα δικαιώματα τα οποία τους δίνει το σχέδιο. Γι' αυτό εμείς θα λέγαμε ότι μια τέτοια τοποθέτηση της Βουλής θα ήταν αβασάνιστη και γι' αυτό θα 'λεγα ότι είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να απασχολήσει και να προβληματίσει σωστά όλους μας πριν από οποιαδήποτε τοποθέτηση.

Εκείνο που τώρα σίγουρα πρέπει να πούμε είναι ότι οι £200,000 πρέπει να ψηφιστούν, για να καλυφθούν ανάγκες γι' αυτό το σκοπό, και το θέμα παρακάτω, αν και όταν δοθεί το σχέδιο ριζικής αντιμετώπισης, και το ποιες θα είναι οι τοποθετήσεις μας θα το δούμε στον κατάλληλο χρόνο ύστερα από τη σωστή και αντικειμενική μελέτη του όλου θέματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Γαλανός.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς θα ψηφίσουμε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Αποτελεί και δική μας εκτίμηση ότι η εκρίζωση των αμπελιών δεν αποτελεί ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος και αποτελεί υποχρέωση της κυβέρνησης το ταχύτερο δυνατό να καταθέσει στη Βουλή μέτρα που θα στοχεύουν σε μια τέτοια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση. Είναι γνωστό και δεδομένο ότι η εκρίζωση των αμπελιών δημιουργεί ένα σοβαρότατο κενό αναφορικά με την απασχόληση και το εισόδημα των αμπελουργών. Έχουμε εμείς εγγράψει σχετικό θέμα το οποίο παραπέμφθηκε στην αρμόδια Επιτροπή και θα εισηγούμασταν να επισπευσθεί η συζήτησή του, ενώ γενικότερα θα ζητούσαμε όπως η κυβέρνηση επισπεύσει την κατάθεση ολοκληρωμένου σχεδίου για την αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν τέθηκε θέμα από καμιά πλευρά να μην ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο, για να μην πληρωθεί αυτό το κονδύλι. Όμως εκείνο που τίθεται σήμερα είναι το ότι η κυβέρνηση υποσχέθηκε να δώσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που να αντιμετωπίζει σφαιρικά το πρόβλημα των υποκατάστατων καλλιεργειών και αυτό δεν έχει δοθεί. Και εκείνο που μας απασχολεί -γιατί εδώ είναι το σημείο αναφοράς- είναι ότι μαζί με τα αμπέλια δε θέλουμε να εκριζώνεται και ο αγρότης από τη γη του. Γιατί, όταν δε δίδεται ένα υποκατάστατο σχέδιο και δε φροντίζει η κυβέρνηση να συγκρατεί τον αγρότη στη γη του-που θέλουμε να παραμείνει ο αγρότης στη γη του-τότε μετατρέπεται ο αγρότης σε εργάτη στα εργοστάσια, εργάτη στα λιμάνια, εργάτη στα ξενοδοχεία κτλ. Και είναι εδώ το βασικό σημείο που μας απασχολεί, γιατί πιστεύουμε ότι πρέπει να διατηρηθεί στη γη του ο κόσμος της υπαίθρου, γιατί εκεί βρίσκονται οι ρίζες της παράδοσής μας και εκεί υπάρχουν οι αρχές αυτού του τόπου. Γι' αυτό το λόγο αναμένουμε από την κυβέρνηση να μας δώσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, ειδάλλως αρχίζει πλέον να δημιουργείται η υποψία ότι δεν είναι τα αμπέλια που θέλουμε να εκριζώσουμε, αλλά τον ίδιο τον αγρότη από τη γη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές ...

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Εκείνο το οποίο ήθελα ξανά να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι με αυτή την πολιτική δε λύεται το αμπελουργικό πρόβλημα και σπρώχνουμε απλώς τους αμπελουργούς σε λύσεις απελπισίας, οι οποίοι, μη έχοντας την κρατική στοργή και τη σωστή μέριμνα του κράτους, στρέφονται προς αυτή τη λύση της απελπισίας, αναμένοντας ότι θα εισπράξουν κάποια χρηματικά ποσά, για να αντιμετωπίσουν τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες τους. Δεν υπάρχει καμιά πρόταση για υπαλλακτικές καλλιέργειες. Εκρίζωση και μετά τι; Εγκατάλειψη και ερήμωση της υπαίθρου; Είναι γι' αυτό που εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει έντονα η Βουλή -και θα παρακαλέσω και τον Πρόεδρο του Σώματος- συμφωνούντων όλων των πολιτικών πλευρών της Βουλής, να απευθυνθεί προς την Εκτελεστική Εξουσία και

να την καλέσει να επιταχύνει την ολοκλήρωση και την κατάθεση αυτού του ολοκληρωμένου σχεδίου στη Βουλή, ούτως ώστε πράγματι να τροχιοδρομηθούν οι σωστές διαδικασίες για την οριστική και μακροπρόθεσμη λύση του αμπελουργικού προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £200,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 8, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 41) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκιάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £212,320 που αποτελεί χορηγία προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα για την επιστροφή του υπόλοιπου των τόκων που δεν καταβλήθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου λόγω μειωμένης ρευστότητας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας κατά την περίοδο 1978 έως 1988.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £212,320 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον σήμερα είναι η μέρα που τίθενται κάποια θέματα αρχής, έχει κυκλοφορήσει ένα πακέτο νομοσχεδίων σήμερα τα οποία είναι στην ημερήσια διάταξη και τα περισσότερα αφορούν την Επιτροπή Νομικών του κ. Μανώλη Χριστοφίδη. Λοιπόν, είναι αδύνατο να ασχολούμαστε με νομοσχέδια τα οποία τώρα βλέπουμε και που δεν τα έχουμε μελετήσει. Λοιπόν, οτιδήποτε έχει κυκλοφορήσει σήμερα να ψηφιστεί σε επόμενη συνεδρία, διότι μεταξύ των

νομοσχεδίων είναι και το νομοσχέδιο για τον Ombudsman και δεν μπορεί αυτή η Βουλή επιτέλους να βρίσκεται προ τετελεσμένων γεγονότων, γιατί κάποιος Πρόεδρος της Επιτροπής αυτό επιθυμεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οποιοδήποτε θέμα του οποίου η Έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει 48 ώρες πριν δε θα συζητηθεί.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1990». Αν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα η Έκθεση, παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 42) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £436,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών για την αγορά φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών για τις ανάγκες των διάφορων νοσοκομείων, ιδρυμάτων και φαρμακείων του Υπουργείου Υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £436,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990». Κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση; Πριν διαβαστεί η Έκθεση, θέλω να απευθίνω μια προειδοποίηση προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου επίσημα, ότι πρέπει να τηρείται ο κώδικας τον οποίο η Βουλή και τα κόμματα έχουν αποδεχθεί, γιατί νομίζω πως αυτή η Βουλή δε θα έχει τη δέουσα αποτελεσματικότητα, αν επιτρέπει όλα αυτά τα πράγματα να βρίσκονται στη διάθεση του οποιουδήποτε Διευθυντή, του οποιουδήποτε υπαλλήλου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέκος Μαρκίδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ποσού £465,000 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £116,000 θα διατεθεί για την υλοποίηση της συλλογικής σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ συντεχνιών και ιδρύματος για τα έτη 1989 ως 1991 και η οποία προνοεί την αναβάθμιση της κλίμακας

των κλητήρων και την εξίσωσή τους με την ισχύουσα κλίμακα στη δημόσια υπηρεσία.

(β) Ποσό £174,000 θα διατεθεί για την παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων ποσοστού ύψους 2% στους υπαλλήλους του ιδρύματος για κάθε έτος για τα έτη 1989 και 1990.

(γ) Ποσό £175,000 θα διατεθεί για το Σχέδιο Σύνταξης και για το Ταμείο Ευημερίας Προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να επαναλάβω μια έκκληση που είχαμε κάμει και άλλοτε από το βήμα τούτο για την ανάγκη επανεξέτασης του τρόπου αποπληρωμής των δόσεων των προσφύγων υπαλλήλων του ιδρύματος για στεγαστικά δάνεια, για να συνάδει με εκείνον των άλλων ημικρατικών υπαλλήλων, γιατί μόνο στην περίπτωση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου υπάρχει αυτή η ανισοσκέλεια. Η παράκληση ήταν και από άλλες πλευρές του Σώματος να επανεξεταστεί από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών το θέμα, για να επαναταχθεί πάνω σε σωστές και αντικειμενικές βάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ρ.Ι.Κ. ποσού £465,000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Αν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση, παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Βουλής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από το αν κυκλοφόρησε έγκαιρα ή όχι, η εισήγησή μου είναι ότι πρέπει να περάσει, διότι εκπνέει η προθεσμία που έχουμε στο νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού κυκλοφόρησε έγκαιρα, είναι περιττό να το συζητήσουμε. Λοιπόν, παρακαλώ να κατατεθεί η Έκθεση.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που έχει καταθέσει η ίδια στη Βουλή, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 13 Δεκεμβρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τα οικογενειακά δικαστήρια (Νόμος 23 του 1990), ώστε να παραταθεί ως τις 31 Δεκεμβρίου 1991 η προθεσμία μέχρι την οποία:-

- (α) Τα οικογενειακά δικαστήρια, κατά την εκδίκαση όλων των άλλων ζητημάτων εκτός από τις αγωγές διαζυγίου, θα εφαρμόζουν το δίκαιο που εφαρμοζόταν κατά την 1η Ιανουαρίου 1990, δηλαδή την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989.
- (β) Τα υφιστάμενα εκκλησιαστικά δικαστήρια των θρησκευτικών ομάδων θα λειτουργούν ως οικογενειακά δικαστήρια για τις εν λόγω ομάδες.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό τροποποίηση νόμου, τα οικογενειακά δικαστήρια θα εφαρμόζουν κατά την εκδίκαση αγωγών διαζυγίου το δίκαιο που καθορίζεται στην παράγραφο 2(Β) του Άρθρου 111 του Συντάγματος, ενώ για όλα τα άλλα ζητήματα, δηλαδή το χωρισμό από κόνις και τραπέζης, τη συνολίκηση των συζύγων ή τις οικογενειακές σχέσεις, το δίκαιο που εφαρμοζόταν κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 (Νόμος 95 του 1989), δηλαδή

την 1η Ιανουαρίου 1990, εκτός αν το ζήτημα που εκδικάζεται ρυθμιστεί διαφορετικά με νόμο. Παράλληλα στην ίδια νομοθεσία προβλέπεται ότι τα εκκλησιαστικά δικαστήρια των θρησκευτικών ομάδων θα λειτουργούν ως οικογενειακά δικαστήρια μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990 και θα εφαρμόζουν το δίκαιο που εφαρμόζονταν από τα εκκλησιαστικά δικαστήρια κάθε θρησκευτικής ομάδας κατά την 1η Ιανουαρίου 1990, εκτός αν το ζήτημα που εκδικάζεται ρυθμιστεί διαφορετικά με νόμο.

Επειδή μέχρι σήμερα τα πιο πάνω ζητήματα δεν έχουν ρυθμιστεί με τη θέσπιση σχετικής νομοθεσίας, κρίνεται επιβεβλημένη η παράταση για ένα χρόνο των υπό αναφορά προθεσμιών και σ' αυτό αποβλέπει η προτεινόμενη νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ανδρέου.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να αναφερθώ στο ίδιο θέμα στο οποίο είχα αναφερθεί όταν συζητούσαμε τους προϋπολογισμούς προ μερικών ημερών και το οποίο αφορά τη συνέχιση της λειτουργίας των εκκλησιαστικών δικαστηρίων, τη στιγμή που από την 1η Ιανουαρίου του 1990 τα δικαστήρια αυτά θα έπρεπε να είχαν παύσει να λειτουργούν.

Πιστεύω ότι θα πρέπει ως Νομοθετικό Σώμα να καλέσουμε την Εκτελεστική Εξουσία να μας πληροφορήσει τι μέτρα έχει πάρει ή προτίθεται να πάρει, για να παύσει να συνεχίζεται αυτή η απαράδεκτη κατάσταση, η οποία έχει δημιουργήσει μια τρομερή σύγχυση στο λαό γενικά. Πιστεύω ότι η κυβέρνηση παραμέλησε να πληροφορήσει σωστά το λαό, ότι δηλ. από την 1η Ιανουαρίου του 1990 τα εκκλησιαστικά δικαστήρια δεν έχουν απολύτως καμιά εξουσία να εκδικάζουν υποθέσεις διαζυγίων.

Δυστυχώς, δικηγόροι, συνάδελφοι δικηγόροι εξακολουθούν να καταθέτουν αιτήσεις διαζυγίων στα εκκλησιαστικά δικαστήρια εν γνώσει τους ότι οποιαδήποτε απόφαση η οποία εκδίδεται είναι και άκυρη αλλά και παράνομη. Είναι ένα τεράστιο θέμα ηθικής τάξης τουλάχιστον για την Εκτελεστική Εξουσία, διότι δεν έχει πάρει κανένα απολύτως μέτρο προς την κατεύθυνση της διαφώτισης του λαού για την υφιστάμενη νομοθεσία η οποία τέθηκε σε ισχύ από τη στιγμή που άρχισε να λειτουργεί το Δικαστήριο Οικογενειακών Διαφορών, αλλά και για το ότι δεν έχει λάβει κανένα απολύτως μέτρο για να εφαρμόζονται οι νόμοι της πολιτείας.

Ευελπιστούμε ότι σύντομα θα μπορέσουν να κατατεθούν και τα σχέδια νόμου τα οποία αφορούν το οικογενειακό δίκαιο, για να συμπληρωθεί όλο το φάσμα του οικογενειακού δικαίου, ούτως ώστε τα δικαστήρια τα οποία έχουν ιδρυθεί να μπορέσουν να λειτουργήσουν σωστά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

M. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο, για να αναφερθώ στο ίδιο θέμα το οποίο έθιξε ο συνάδελφος Ανδρέου και να συμφωνήσω μαζί του. Δεν αρκεί αυτή η

Βουλή να ψηφίζει νόμους και να καθορίζει και το εφαρμοστέο δίκαιο. Νομίζω ότι έχουμε καθήκον ως Νομοθετική Εξουσία αλλά και ως πολιτικά κόμματα να παρακολουθούμε και το τι συμβαίνει γύρω μας μετά την ψήφιση των νόμων. Και έχω την άποψη ότι αυτό το οποίο συμβαίνει μετά την ψήφιση του νόμου που καθίδρυσε τα οικογενειακά δικαστήρια είναι τουλάχιστον απαράδεκτο.

Τα εκκλησιαστικά δικαστήρια συνεχίζουν τη λειτουργία τους, όπως ήδη λέχθηκε. Και δεν είναι απλώς το θέμα ότι εκδίδονται κάποιες αποφάσεις παράνομες. Οι συνέπειες της έκδοσης αυτών των αποφάσεων, αυτής της διαδικασίας, είναι πολύ πολύ επικίνδυνες και ο λαός δεν τις γνωρίζει. Δημιουργούμε, κατασκευάζουμε σωρεία διγμάτων, οι οποίοι αύριο θα βρεθούν μπροστά σε ποινικές ευθύνες. Δημιουργούμε προβλήματα στο κληρονομικό δίκαιο, διότι κάποιιοι οι οποίοι θα νομίζουν ότι είναι παιδιά κάποιων νομικά δε θα είναι. Αυτή η κατάσταση είναι απαράδεκτη.

Θα ήθελα να συμφωνήσω εν μέρει με το συνάδελφο κ. Ανδρέου αναφορικά με το θέμα των ευθυνών. Σίγουρα συμφωνώ ότι υπάρχουν σοβαρότατες ευθύνες από της πλευράς της κυβέρνησης, η οποία καλείται να πάρει αμέσως όλα τα αναγκαία μέτρα, για να εφαρμοστούν οι νόμοι της Δημοκρατίας. Όμως πιστεύω ότι δημιουργείται θέμα και για την ίδια την Εκκλησία, η οποία επιμένει να διατηρεί παράνομα δικαστήρια και στην ουσία να διαπράττει το αδίκημα της αντιποίησης αρχής. Νομίζω ότι δημιουργείται θέμα και για τους δικηγόρους και για τους δικηγορικούς συλλόγους που επιτρέπουν σε μέλη τους να εμφανίζονται σε παράνομα και μη αναγνωρισμένα δικαστήρια και έχω την άποψη ότι αυτό το Σώμα θα πρέπει να στείλει το μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση ότι δεν πρόκειται να ανεχτεί τη συνέχιση αυτής της κατάστασης, έστω και αν χρειαστεί να θεσπιστούν διατάξεις που να δημιουργούν ποινικές ευθύνες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι πολύ ατυχώς οι συνάδελφοι σύγχυσαν τα θέματα. Η πρόταση νόμου που έχουμε καταθέσει αφορά την παράταση της προθεσμίας ρύθμισης των θεμάτων των άλλων κοινοτήτων της Κύπρου και επομένως οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα θέματα περιττεύει και είναι εκτός θέματος. Μια και αναφέρθηκε όμως αυτό το θέμα, είμαι υποχρεωμένος να κάνω μερικές διευκρινίσεις.

Αν προκύπτει αμφισβήτηση εν σχέσει με τη λειτουργία των οικογενειακών δικαστηρίων που έχουν συσταθεί με βάση την τροποποίηση του Συντάγματος από τη μια και από την άλλη των εκκλησιαστικών δικαστηρίων, αυτό οφείλεται δυστυχώς στον πρόχειρο τρόπο με τον οποίο έχουμε κάμει εκείνη την τροποποίηση του Συντάγματος. Και πράγματι εγείρεται σοβαρή συνταγματική και νομική αμφισβήτηση ως προς τη δικαιοδοσία αυτών των δικαστηρίων σήμερα. Και θέλω να υποδείξω συγκεκριμένα ότι η παράγραφος 2 του άρθρου 111 του Συντάγματος έλεγε ρητά ότι δεν επηρεάζεται η εκτελεστότητα των αποφάσεων των εκκλησιαστικών δικαστηρίων. Αυτό το άρθρο δεν το καταργήσαμε, δεν το τροποποιήσαμε· απλώς το αναριθμήσαμε σε άρθρο 6 και στη θέση του βάλαμε τη σύσταση των οικογενειακών δικαστηρίων. Όπως και να το κάμουμε, η συνταγματική και νομική αυτή αμφισβήτηση υπάρχει, την έχουμε εντοπίσει εκ των υστέρων, την εντόπισαν εκείνοι που τέλος πάντων έκαμαν τις τροποποιήσεις του Συντάγματος.

Τις κάναμε όμως τόσο βιαστικά, που δυστυχώς δεν μπορέσαμε να λάβουμε όλες τις πρόνοιες που έπρεπε να λάβουμε. Καταβλήθηκε προσπάθεια να επανορθωθούν και να διορθωθούν αυτά τα πράγματα, για να εκλείψουν οι αμφισβητήσεις, και χρειάζεται νέα τροποποίηση του Συντάγματος, για να μην υπάρχουν αυτές οι αμφισβητήσεις. Και αυτό θα πρέπει να το κατανοούμε και να το αντιλαμβανόμαστε, για να μη μιλούμε απλώς ακαδημαϊκά.

Το δεύτερο θέμα για το οποίο πρέπει να πληροφορήσω το Σώμα είναι ότι στα πλαίσια της Επιτροπής Νομικών μας απασχόλησε το ζήτημα ακόμη και αν ήταν εντάξει το Σύνταγμα, για να μη δημιουργούνται αμφισβητήσεις κατά πόσο παράλληλα η Εκκλησία θα μπορούσε να λειτουργεί για σκοπούς σχετικούς με το εσωτερικό της, τα δόγματα τα δικά της, τις δικές της διαδικασίες λύσης, όπως ισχυρίζεται, των μυστηρίων της. Και ενώπιον του Εισαγγελέα μας απασχόλησε και προβληματιστήκαμε και η διαπίστωση ήταν ότι δεν έχουμε τρόπο να της το απαγορεύσουμε ή να την εμποδίσουμε. Άλλο είναι το θέμα ποιο κύρος θα έχουν οι αποφάσεις της. Είναι ένα άλλο εντελώς κεφάλαιο, διότι ένας οργανισμός δικαιούται να έχει τα δικά του όργανα, τα δικά του σώματα.

Επομένως μιλούμε τώρα για απαγόρευση λειτουργίας δικών της σωμάτων, δικών της οργάνων, ανεξάρτητα από το κύρος τους ή από το κύρος των αποφάσεών τους. Θα πω αυτό που είπα ενώπιον και του Γενικού Εισαγγελέα στην Επιτροπή Νομικών, όταν συζητούσαμε αυτό το ζήτημα και συμφωνούσε ότι δεν έχουμε τρόπο να της το απαγορεύσουμε. «Τότε» λέω «όπως τα καταστήσαμε, υπάρχει ένας απλός τρόπος: να κάνουμε ένα νόμο και να καταργήσουμε την Εκκλησία, για να μην υφίσταται αυτό το θέμα».

Δυστυχώς, κύριε Παπαπέτρου, δυστυχώς, κύριε Ανδρέου, αυτές οι αμφισβητήσεις οι νομικές έτσι όπως έχουμε κάμει τις τροποποιήσεις θα υφίστανται και είναι σοβαρές. Αν θέλουμε να τις αντιμετωπίσουμε στην ουσία τους, θα πρέπει να επανεκτιμήσουμε τη θέση μας όσον αφορά τη σωστή ρύθμιση, αρχίζοντας και πάλι από τη βάση, δηλαδή διορθώνοντας τη συνταγματική τροποποίηση. Άλλο είναι το θέμα των θέσεων που είχαν πάρει οι διάφορες πλευρές πάνω στην τροποποίηση εκείνη και είναι γνωστό ότι εμείς ήμασταν εναντίον εκείνης της τροποποίησης. Είναι γνωστό και το αναφέρω, για να μην έχει παράπονο ο κ. Παπαπέτρου, αλλά θα πρέπει -και όλοι το κατανοούμε και όλοι το διαπιστώνουμε- αν θέλουμε να διορθώσουμε μερικά πράγματα, να επανεκτιμήσουμε τις ρυθμίσεις τις οποίες έχουμε κάμει, για να μην εγείρονται αυτές οι νομικές αμφισβητήσεις.

Έτσι, επομένως, τίθεται το πρόβλημα, αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε την ουσία του θέματος, και όχι αν θα κάνουμε απαγορευτικούς ή όχι οποιουδήποτε άλλους νόμους ή αν θα εκφράζουμε θεωρητικά παράπονα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Πράγματι παρατηρείται στην Κύπρο το φαινόμενο της οικειοποίησης κρατικής εξουσίας, πολιτειακής εξουσίας. Και δυστυχώς τούτο γίνεται από την ηγεσία της Εκκλησίας της Κύπρου. Είναι κάτι το οποίο δε θα έπρεπε να διαλανθάνει τις προσοχής όλων εκείνων οι οποίοι πιστεύουν στην αρχή της νομιμότητας, στην αναγκαιότητα οι νόμοι να εφαρμόζονται από όλους, όσο και αν εκείνοι που δε θέλουν να τους εφαρμόζουν έχουν οι ίδιοι πικραθεί, διότι εισήχθη

μια σχετική νομοθεσία. Διότι καμιά νομοθεσία δεν ευχαριστεί όλους. Πρώτα απ' όλα και ασφαλώς παραπονεμένοι θα είναι εκείνοι οι οποίοι έχουν θιγεί. Και εκείνοι που θίγηκαν ήταν μια μικρή ομάδα ηγετών της Εκκλησίας, οι οποίοι θεωρούσαν ότι θα έπρεπε να εξακολουθήσει η κατάσταση που επικρατούσε από αμνημονεύτων χρόνων μέχρι σήμερα, δηλαδή το να ασκούν πολιτειακή εξουσία σε χώρο από όπου η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία οπουδήποτε στον κόσμο έχει απομακρυνθεί εδώ και πολλά χρόνια, από το να αναμειγνύεται δηλ. σε θέματα τα οποία κι εμείς δυστυχώς πολύ αργά σήμερα ρυθμίζουμε, δηλαδή ρυθμίζουμε με τροποποίηση του Συντάγματος.

Δεν υπήρξε πρόχειρος τρόπος τροποποίησης του Συντάγματος. Το Σύνταγμα τροποποιήθηκε νομοτύπως και το Σώμα ασχολήθηκε επί πολύ χρόνο, αφού έγινε μάλιστα κατά την ημέρα της τροποποίησης του Συντάγματος η μακρότερη συνεδρίαση του Σώματος στην ιστορία του, υποθέτω, εφόσον η συνεδρίαση εκείνη επεξετάθη μέχρι την επομένη. Ξεκινήσαμε Πέμπτη πρωί και τελειώσαμε Παρασκευή πρωί τη συζήτηση εκείνου του θέματος και η τροποποίηση έγινε όπως προβλέπεται πάλι από το Σύνταγμα με τους αριθμούς που αναφέρονται εκεί. Το ΔΗΚΟ βεβαίως διαφώνησε και ήταν δικαίωμά του να εκφράσει τη διαφωνία του, αλλά δεν μπορεί να λέγεται από το βήμα της Βουλής «ας διατηρηθούν κι εκείνα τα δικαστήρια, διότι είναι θέμα που αφορά κάποιο οργανισμό», ότι δεν μπορεί κανένας να δικάζει στο χώρο μιας ευνομούμενης πολιτείας, ειμή μόνον εκείνοι τους οποίους οι νόμοι του κράτους έχουν καθορίσει ως τα αρμόδια όργανα να επιλαμβάνονται των ανθρώπινων διαφορών και να εκδίδουν έγκυρες αποφάσεις. Οι αποφάσεις των εκκλησιαστικών δικαστηρίων δεν είναι καθόλου έγκυρες, εφόσον ακολουθείται μια διαδικασία δαπανηρή πολλές φορές. Οι διάδικοι υποβάλλονται σε έξοδα, υποβάλλονται σε κόπους, για να εκδοθεί εν τέλει μια απόφαση η οποία δεν έχει καμιά απολύτως νομική ισχύ και η οποία παραπλανεί μάλιστα τους διαδίκους, οι οποίοι δεν είναι επαρκώς πληροφορημένοι και θεωρούν ότι βρίσκονται στην άλφα ή τη βήτα νομική πλέον θέση ως προς την οικογενειακή τους κατάσταση και εν τέλει δε βρίσκονται στη θέση που πίστεψαν, πίστεψαν, με αποτέλεσμα μάλιστα να οδηγούμαστε σε περιπέτειες, να θεωρείται π.χ. κάποιος υπεύθυνος για διατροφή, ενώ δεν υπόκειται σε διατροφή, εφόσον δεν έχει λυθεί ο γάμος του, ή να συνάπτει νέο γάμο και να διαπράττει το αδίκημα της διαγαμίας.

Γι' αυτό θα ήταν ορθό και πρέπον να υποδειχθεί με ευγένεια στην ηγεσία της Εκκλησίας ότι πρέπει η κατάσταση αυτή να σταματήσει όσο το δυνατό νωρίτερα, διότι ο λαός έτσι έχει αποφασίσει, και η Εκκλησία της Κύπρου θα πρέπει να ακολουθήσει την Εκκλησία της Ελλάδας έστω και με 150 χρόνων καθυστέρηση, εφόσον η Εκκλησία της Ελλάδας δεν εκδικάζει τις υποθέσεις των διαζυγίων από το 1857.

Επίσης θα ήθελα να πω ότι το θέμα του οικογενειακού δικαστηρίου πρέπει να εξεταστεί από μας πιο σοβαρά και να δοθούν και τα μέσα, για να μπορεί το δικαστήριο τούτο να εκπληρώνει την αποστολή του, διότι οι πληροφορίες που έχουμε είναι ότι δε διατίθενται επαρκή μέσα, για να μπορεί να ανταποκρίνεται στην υψηλή του αποστολή.

Εμείς θα ψηφίσουμε το νόμο τούτο οπωσδήποτε και θα επαναλάβουμε ότι χαιρόμαστε ιδιαίτερα, διότι προσφέραμε στο λαό, τους Έλληνες της Κύπρου, εφόσον πρόκειται για νόμο που αφορά τους Έλληνες, ένα εκσυγχρονισμένο οικογενειακό δίκαιο για το οποίο άλλοι συνάδελφοί μας αγωνίστηκαν πολύ

περισσότερο από εμάς -και μπροστά μου βλέπω τον κ. Γεώργιο Λαδά, του οποίου οι αγώνες πρέπει να μνημονευθούν.

Ευχαριστώ πολύ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν;

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η πορεία για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου ήταν ορθή, ήταν συντηρητική και ήταν με κάθε κριτήριο συνετή. Σ' αυτή την πορεία για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου δεν μπορεί να υπάρξει επιστροφή. Διαπιστώνουμε όμως στην πορεία για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου ανεπιθύμητες εξελίξεις και ανεπιθύμητα αποτελέσματα.

Οι νόμοι που έχουμε ψηφίσει δεν εφαρμόζονται με τον πρόποντα τρόπο και δεν εφαρμόζονται με τον πρόποντα σεβασμό. Και έχουμε καθήκον να παρακολουθούμε την εφαρμογή των νόμων που ψηφίζονται και καλούμε όλους τους αρμόδιους παράγοντες της πολιτείας να συνεργαστούν, για να εξασφαλιστεί αυτός ο σεβασμός προς τους νόμους. Ιδιαίτερα καλούμε το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να μελετήσει το θέμα σε όλες του τις πτυχές.

Ανεπιθύμητες εξελίξεις που παρατηρούνται είναι και οι εξής ενδεικτικά: Δημιουργείται σωρεία προβλημάτων στο χώρο του οικογενειακού μας δικαίου. Για παράδειγμα, διαζύγια τα οποία εκδίδει σήμερα η Εκκλησία δεν είναι έγκυρα βάσει του νομικού μας καθεστώτος με άμεση συνέπεια να έχουμε αμφιβολίες ή να δημιουργούνται προβλήματα ως προς το ποιος είναι ο νόμιμος σύζυγος και ως προς τα ποια είναι τα νόμιμα τέκνα και να δημιουργείται σωρεία θεμάτων και προβλημάτων και στο οικογενειακό δίκαιο και στις οικογενειακές σχέσεις και στο κληρονομικό δίκαιο και στις κληρονομικές σχέσεις.

Συμφωνούμε ότι αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί. Συμφωνώ με το συνάδελφο Παναγιώτου ότι επιβάλλεται μια νέα τροποποίηση του Συντάγματος για αποκατάσταση των πραγμάτων σε ένα ρυθμό επιθυμητό. Ήδη είναι κατατεθειμένη στο Σώμα πρόταση νόμου με τις υπογραφές του ΔΗΣΥ, του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ για μια νέα τροποποίηση του Συντάγματος.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ λέει ότι δεν υπάρχει μια τέτοια υπογραφή ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για λόγους αρχής.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

...αλλά για λόγους τάξης και για λόγους ιστορικούς μπορώ να πω ότι υπάρχει κάτι πιο σοβαρό από την υπογραφή. Υπάρχει η δήλωση του ιδίου από το έδρανό του ότι η ΕΔΕΚ θα υποστηρίξει αυτή την πρόταση για τροποποίηση του Συντάγματος.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, απευθύνομαι και προς την Ιερά Σύνοδο της πολιτείας, προς την Ιερά Σύνοδο της Αγιοτάτης Εκκλησίας της Κύπρου, για να μελετήσει το όλο θέμα και να πάρει τις αποφάσεις που χρειάζονται, για να υπάρξει στο όλο θέμα ένας ιστορικός συμβιβασμός μεταξύ πολιτείας και Εκκλησίας για το καλό όλων, για το καλό της πολιτείας, για το καλό του λαού που θέλουμε όλοι να εξυπηρετήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρωτολογία;

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τον κ. Ευσταθίου και τον κ. Παπαπέτρου, ότι δηλ. οι νόμοι που ψήφισε αυτό το Σώμα πρέπει να εφαρμοστούν. Είναι άλλο το θέμα - τρίτο θέμα στη σημερινή συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου- αν χρειάζεται περαιτέρω αλλαγή του Συντάγματος. Αν χρειάζεται, να γίνει, αλλά στο μεταξύ πρέπει οι νόμοι της πολιτείας να εφαρμόζονται. Τα εκκλησιαστικά δικαστήρια δεν επιτρέπεται να βγάζουν άκυρες αποφάσεις, δεν επιτρέπεται να ξεγελούν τον κόσμο και να δημιουργούν νομικά, οικογενειακά και κοινωνικά ζητήματα, δικάζοντας αντίθετα προς το νόμο που ψήφισε αυτό το Σώμα και βγάζοντας άκυρες αποφάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω για δευτερολογίες τρία λεπτά στον καθένα και θα κλείσω.

Ο κ. Παπαπέτρου, ο κ. Ανδρέου, ο κ. Παναγιώτου και κλείνω.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η διαφορετική άποψη είναι καλοδεχούμενη και σεβαστή. Όμως θα πρέπει να πούμε πώς μεθοδεύονται τα πράγματα.

Η Εκκλησία, σηκώνοντας το δικό της μπαϊράκι, πετώντας τους νόμους της πολιτείας στον κάλαθο των αχρήστων, προσπαθεί να δημιουργήσει τετελεσμένα γεγονότα και προσπαθεί να μεθοδεύσει πιέσεις που θα οδηγήσουν σε παλινδρόμηση, σε ανακοπή της προόδου, στο γύρισμα πάλι στο απαράδεκτο εκείνο καθεστώς το οποίο δεν έχει καμιά σχέση με τις σημερινές κοινωνικές συνθήκες. Και ακριβώς συνδέονται απόλυτα τα δυο θέματα που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου, δηλ. και το θέμα της τροποποίησης του Συντάγματος και το θέμα της θέσης που πήρε το κόμμα του τότε, όταν ψηφίζοταν η τροποποίηση του άρθρου 111. Διότι θεωρούμε ότι η προσπάθεια που γίνεται για παραπέρα τροποποίηση του Συντάγματος δεν είναι για να προχωρήσουμε ακόμα πιο μπροστά, όπου και θα έπρεπε να προσανατολιζόμαστε, αλλά για να εξουδετερώσουμε εκείνο το πρώτο ιστορικό βήμα που εκάμαε και να επιστρέψουμε πίσω. Εμείς θεωρούμε ότι δεν μπορεί η Εκκλησία να χρησιμοποιεί τέτοιους τρόπους, για να διευκολύνει την προώθηση των στόχων της, και γίνονται σαφείς οι στόχοι της Εκκλησίας μέσω της συνέχισης της λειτουργίας των δικαστηρίων.

Διαφωνούμε με το ότι δεν υπάρχουν τρόποι να σταματήσουμε την Εκκλησία. Υπάρχουν πολύ συγκεκριμένοι τρόποι και, αν ο συνάδελφος Χριστοφίδης σ' ένα γλιστρημα της γλώσσας αναφέρθηκε στην Ιερά Σύνοδο της πολιτείας, εγώ θέλω να πω ότι πραγματικά κάποιος διεκδικούν αυτό το ρόλο σ' αυτό τον τόπο. Αλλά εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να συμφωνήσουμε σε κάτι τέτοιο. Επιτέλους οφείλει η Εκκλησία να σέβεται τους νόμους είτε αναφέρονται στο οικογενειακό δίκαιο είτε αναφέρονται στις μεταβιβάσεις ακινήτων είτε αναφέρονται στη λειτουργία ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών. Και νομίζω ότι κανένας δεν έχει το δικαίωμα κατά παράβαση του Συντάγματος να βάζει την Εκκλησία ή τον οποιοδήποτε αρχιερέα πάνω από οποιοδήποτε πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέου.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση θα ήθελα να κάμω.

Όταν συζητούσαμε το θέμα στην Επιτροπή Νομικών, πράγματι είχαμε προβλέψει ότι η Εκκλησία δε θα δεχόταν και δε θα συμμορφωνόταν προς την τροποποίηση του Συντάγματος και είχαμε εκφράσει τις αμφιβολίες μας κατά πόσο η Εκκλησία θα εφαρμόζε το νόμο της πολιτείας. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι σήμερα πρέπει να είμαστε απαθείς μπροστά σ' αυτή την τρομερά συγχυσμένη κατάσταση πραγμάτων που έχει δημιουργήσει η μη εφαρμογή των νόμων της πολιτείας από την Εκκλησία. Και πιστεύω ότι πολύ λανθασμένα ο συνάδελφος Παναγιώτου λέει ότι, επειδή υπάρχει αμφισβήτηση ως προς τη συνταγματικότητα ή μη της τροποποίησης του Συντάγματος, δεν πρέπει ένας να εφαρμόζει το νόμο της πολιτείας. Ακριβώς η νομική αρχή επιβάλλει το αντίθετο: ο νόμος της πολιτείας πρέπει να εφαρμόζεται, όσο και αν φαίνεται ότι είναι αντισυνταγματικός, μέχρις ότου κηρυχθεί αντισυνταγματικός. Και υποχρέωση της Εκκλησίας ήταν να προσβάλει τη συνταγματικότητα του νόμου στο Ανώτατο Δικαστήριο και, αν το Ανώτατο Δικαστήριο δικαίωσε την Εκκλησία, τότε θα λέγαμε κι εμείς ότι πράγματι είχαμε κάμει λάθος ως προς το κατά πόσο ήταν συνταγματικός αυτός ο νόμος, όταν τον ψηφίζαμε. Αλλά δε θα ανέμενα από κάποιο συνάδελφο, Βουλευτή και δικηγόρο, να εισηγείται να συνεχίσει η λειτουργία παράνομων δικαστηρίων με τη διάπραξη ταυτόχρονα από αυτούς που κάθονται και εκδικάζουν τις υποθέσεις στα εκκλησιαστικά δικαστήρια παρανομίας. Συγκεκριμένα παραβάνουν το άρθρο 108 του Ποινικού Κώδικα κάθε φορά που συνέρχεται το εκκλησιαστικό δικαστήριο για να εκδικάσει μια υπόθεση. Κι επομένως δε θα ανέμενα να υποστηρίζεται η συνέχιση αυτής της κατάστασης, μέχρις ότου η κηρυχθεί αντισυνταγματικός ο νόμος ή αλλάξει το Σύνταγμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θέλω να πω είναι ότι ο καθένας δικαιούται να εκφράζει απόψεις, όταν πρόκειται περί το «ου με πείσεις καν με πείσεις».

Αρχίζω με αυτό που τονίζει ο κ. Ανδρέου. Δεν είπα εγώ ούτε κι επιμένω ότι εξαρτάται από τη συνταγματικότητα της τροποποίησης του Συντάγματος η αμφισβήτηση που παρουσιάζεται. Όχι. Από την ίδια την τροποποίηση προκύπτουν οι αμφισβητήσεις και όχι από το αν είναι συνταγματική ή όχι. Από τις ρυθμίσεις της συνταγματικής τροποποίησης. Γι' αυτό εγείρεται θέμα να επανέλθουμε για να ρυθμίσουμε το θέμα. Όσο δεν επανερχόμαστε για να κάνουμε τις σωστές ρυθμίσεις, εσείς θα παραμένουν αυτές οι αμφισβητήσεις, όπως πολύ σωστά τόνισε και συμφώνησε και ο κ. Πρόεδρος της Επιτροπής. Μετά, αν έχουμε τρόπο, να απαγορεύσουμε ή όχι στην Εκκλησία -τονίζω ότι δεν είμαι εγώ που το είπα, μας απασχόλησε στην Επιτροπή Νομικών, είναι ο ίδιος ο Εισαγγελέας που το είπε και μας απασχολεί κι εμάς. Και αυτό είναι που μετέφερα προσωπικά.

Και το τρίτο για τον κ. Παπαπέτρου.

Η Εκκλησία τη δουλειά της κάμνει, δικαιούται να έχει τη θέση της. Εδώ πέρα το πρόβλημα είναι άλλο. Είναι οι νόμοι και οι τροποποιήσεις που εκάμαμε

εμείς που έχουν μέσα τους αδυναμίες και δημιουργούν τις αμφισβητήσεις και τα προβλήματα που προκύπτουν. Και γι' αυτό η ευθύνη είναι δική μας να τα ξαναδούμε, να τα διορθώσουμε εκεί όπου χρειάζεται, από την ίδια δηλ. τη συνταγματική τροποποίηση μέχρι και τους νόμους. Αυτό είναι που τονίζω και αυτή είναι μια βασική ανάγκη. Αν δεν το συνειδητοποιήσουμε, όσα χρόνια κι αν περάσουν οι αμφισβητήσεις θα παραμένουν και ακόμα θα θεωρητικοποιούμε από το βήμα της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Όχι, όταν καταλήγουμε σε κάποιο συμπέρασμα. Αν τώρα αρχίσουμε με νέο κατάλογο, δε θα τελειώσουμε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δε δευτερολόγησα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά, όταν δεν είναι δευτερολογία, θα αρχίσω πρωτολογίες;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Εγώ θα δευτερολογήσω.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δηλαδή δίνετε δικαίωμα δευτερολογίας σε κάποιον αλλά όχι πρωτολογίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρώτησα αν υπήρχαν κάποιοι που θα ήθελαν να πρωτολογήσουν. Αν θέλετε, εντάξει, κύριοι συνάδελφοι, προχωρήστε.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό θα μιλήσω και όχι περισσότερο. Δεν είναι μόνο θέμα νόμου, διότι οι νόμοι πρέπει να αναφέρονται στις υποθέσεις των ανθρώπων, και εκείνο που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι υπάρχει πράγματι ένα χάσμα μεταξύ Εκκλησίας και πολιτείας το οποίο κάποτε πρέπει να τελειώσει και πρέπει να υπάρξει ένας διάλογος που να φέρει το θέμα αυτό σε ένα τέλος. Εδώ είναι το πρόβλημα και είναι εδώ που και εμείς καλούμαστε και η Εκκλησία να βρούμε κάποιες λύσεις. Είναι ένα πρόβλημα το οποίο δημιουργήθηκε και το οποίο θα συνεχίζεται, εκτός αν κάτσουμε με καλή θέληση αμφότερες οι πλευρές να βρούμε τη λύση του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εγέρθηκε θέμα αναθεώρησης και επανεξέτασης του νόμου περί οικογενειακού δικαίου, είναι γι' αυτό το λόγο που έχω ζητήσει να πω δυο λόγια. Η δική μας η θέση είναι ότι δε χρειάζεται επανεξέταση του νόμου, όπως έχει λεχθεί, αλλά εφαρμογή του νόμου. Αν υπάρχουν οποιεσδήποτε αμφισβητήσεις, θα τις δείξει η ίδια η ζωή και όχι, επειδή υπάρχει ένσταση από την Εκκλησία, να μην εφαρμόζεται ο νόμος. Αυτό για το οποίο κάνουμε έκκληση είναι να επιδειχθεί από μέρους της Εκκλησίας σεβασμός προς τους νόμους της πολιτείας και πάνω σ' αυτή τη βάση να επιδιωχθεί η αρμονική συνεργασία πολιτείας και Εκκλησίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ρεαλιστικά προσεγγίζοντας το θέμα, υπάρχει πρόβλημα και υπάρχει ανεπιθύμητο πρόβλημα. Θέλω να εκφράσω και μέσα στην αίθουσα του Κοινοβουλίου την εκτίμησή μου για το ΔΗΚΟ το οποίο, παρά την αρχική του θέση κατά την τροποποίηση του Συντάγματος την πρώτη, έχει έρθει και έχει υπογράψει για μια νέα τροποποίηση η οποία αναμένεται και πιστεύεται καλόπιστα ότι θα φέρει την ποθητή λύση στο θέμα. Τονίζω όμως από την αρχή ότι η πορεία για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου δεν πρόκειται να σταματήσει, δεν υπάρχει σημείο επιστροφής. Θα συνεχίσουμε αταλάντευτα αυτή την πορεία. Υπάρχει η δυνατότητα εξεύρεσης ιστορικού συμβιβασμού και είναι γι' αυτό το λόγο που είπα ότι αναμένουμε ότι η Ιερά Σύνοδος της Αγιοτάτης Εκκλησίας της Κύπρου και η Ιερά Σύνοδος της πολιτείας μας, που είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων, μπορούν να βρουν τη χρυσή μέση οδό για ρύθμιση όλων των διαφορών και δεν είναι εγωιστική αυτή η αναζήτηση. Είναι χρέος μας χάριν του λαού μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κατατεθείσα προ μηνών και λησμονηθείσα πρόταση περί συμβιβασμού δεν αποτελεί πρόοδο, αποτελεί οπισθοδρόμηση. Δεν αποτελεί σημείο συμβιβασμού, αποτελεί θλιβερή υποχώρηση της Βουλής προς σκοταδιστικές αντιλήψεις και απόψεις και εγώ προσωπικά ουδέποτε πρόκειται να την ψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Επειδή ο Υπουργός Οικονομικών εξέφρασε την επιθυμία να απευθυνθεί προς τη Βουλή για το θέμα της πενθήμερης, θα κάνουμε ένα διάλειμμα μισής ώρας και θα επανέλθουμε, για να συνεχίσουμε με την ημερήσια διάταξη.

(Ώρα διακοπής: 6.27 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης: 7.30 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή ο Πρόεδρος της Βουλής προεδρεύει κάποιας σύσκεψης στο γραφείο του σε σχέση με το επίμαχο θέμα της πενθήμερης εβδομάδας, γι' αυτό το λόγο θα συνεχίσουμε, ούτως ώστε να κερδίσουμε λίγο χρόνο, μέχρις ότου τελειώσουν οι συσκέψεις επί του θέματος αυτού.

Προχωρούμε λοιπόν στο 15ο θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Οκτωβρίου, στις 6, 20 και 27 Νοεμβρίου και στις 18 Δεκεμβρίου του 1990. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού και του προσωπικού της.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την Αρχή Ηλεκτρισμού, έτσι που να παρασχεθεί στην Αρχή η δυνατότητα να μεταβιβάζει εξουσίες της σε μέλη ή σε υπαλλήλους της ή σε επιτροπές.

Όπως δήλωσαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του πιο πάνω Υπουργείου και της Αρχής, η τροποποίηση που προτείνεται κρίνεται αναγκαία, για να γίνει κατορθωτή η επιτάχυνση της διεκπεραίωσης των αρμοδιοτήτων της με την αποφυγή υπερφόρτωσης των μελών του Συμβουλίου της Αρχής με εργασίες δευτερεύουσας σημασίας.

Ας σημειωθεί ότι ανάλογη τροποποίηση και για τους ίδιους λόγους έχει γίνει στο νόμο για την Αρχή Τηλεπικοινωνιών από το 1989 και η διαδικασία μεταβίβασης των εξουσιών αυτών υφίσταται και λειτουργεί σε αριθμό άλλων αρχών.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού της Αρχής εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους για το γεγονός ότι δεν ενημερώθηκαν εκ των προτέρων από την Αρχή και το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για την επιδιωκόμενη τροποποίηση. Εντούτοις οι πιο πάνω οργανώσεις συμφώνησαν, ως θέμα αρχής, με τους σκοπούς της τροποποίησης αυτής. Οι οργανώσεις ΣΗΔΗΚΕΚ και ΣΕΠΑΗΚ, χωρίς να διαφωνούν με την ανάγκη μεταβίβασης κάποιων εξουσιών, και ιδιαίτερα εξουσιών δευτερεύουσας σημασίας, έχουν την άποψη ότι θα έπρεπε να κατονομαστούν στον προτεινόμενο Νόμο οι αρμοδιότητες για τις οποίες θα μεταβιβάζεται η εξουσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα επιχειρήματα που τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς της τροπολογίας που προτείνεται, θεωρώντας ότι η ρύθμιση που προτείνεται αποτελεί συνήθη τακτική και πρακτική των οργανισμών αυτών και διευκολύνει τα μέγιστα το έργο τους με τη μεταβίβαση δευτερεύουσας σημασίας αρμοδιοτήτων τους σε δικοικητικά τους όργανα.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δυο άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και τα δυο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφισθεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Νοεμβρίου και στις 3 και 12 Δεκεμβρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατάργηση των χωριτικών επιτροπών σε ορισμένους δήμους οι οποίοι θα καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία οι χωριτικές επιτροπές σ' όλες τις δημοτικές περιοχές καταργούνται από την 1η Ιανουαρίου 1991 και οι αρμοδιότητές τους θα αναληφθούν από τα δημοτικά συμβούλια, τα οποία θα έχουν εξουσία να αναθέτουν οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες αυτές σε «κοινοτικούς εκπροσώπους» που θα μπορούν να διορίζονται σε κάθε δήμο ή σε κάθε ενορία.

Όπως διαφαίνεται από τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η κυβέρνηση έκρινε ότι η κατάργηση των χωριτικών επιτροπών θα πρέπει να περιοριστεί μόνο στους αστικούς και αστικοποιημένους δήμους των ελεύθερων περιοχών και σ' όλους τους κατεχόμενους δήμους και να διατηρηθεί ο θεσμός στους δήμους της υπαίθρου που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως αυτό προτάθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία, καθώς επίσης και το ενδεχόμενο να καταργηθούν οι χωριτικές επιτροπές σ' όλες τις δημοτικές περιοχές από την 1η Ιανουαρίου 1991 σύμφωνα με την ισχύουσα σήμερα νομοθεσία, αποφάσισε στο παρόν στάδιο και ενόψει των βουλευτικών εκλογών του 1991 ότι δεν ενδείκνυται οποιαδήποτε διατάραξη του υφιστάμενου καθεστώτος η οποία δυνατό να δημιουργήσει αχρείαστες ταλαιπωρίες στο κοινό. Υπό το φως των πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την παράταση της παρούσας θητείας των χωριτικών επιτροπών, η οποία λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991, γι' αυτό και έχει προβεί σε ανάλογη τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα θα ήθελα να διευκρινίσω ότι λόγω ασυνεννοησίας με τους εκπροσώπους μας στην Επιτροπή Εσωτερικών πέρασε αυτό το «ομόφωνα». Στην πραγματικότητα δεν είμαστε ομόφωνοι με αυτή την εισήγηση που κάμνει η Επιτροπή Εσωτερικών, αποδεχόμενη το νομοσχέδιο της κυβέρνησης.

Το θέμα αυτό της κατάργησης των διορισμένων χωριτικών αρχών ήλθε και συζητήθηκε σ' αυτό το Σώμα μερικές φορές -ίσως για έξι, επτά χρόνια συζητείται αυτό το θέμα- και, κάθε φορά που συζητούσαμε αυτό το θέμα, τουλάχιστον η δική μας πλευρά έβαζε θέμα ότι αυτές οι διορισμένες αρχές πρέπει να καταργηθούν και παίρναμε την απάντηση από το αρμόδιο Υπουργείο ή από άλλες πλευρές εδώ ότι αυτή είναι η τελευταία φορά που ψηφίζουμε ανανέωση της θητείας διορισμένων αρχών. Πριν από δυο-τρία χρόνια περάσαμε σε μια άλλη θέση, ότι, αν δεν είναι δυνατό να καταργηθούν, ας εκλέγονται. Είναι λάθος σε μια δημοκρατία όπως είναι η Κύπρος, όπου όλες οι αρχές είναι αιρετές, να υπάρχουν διορισμένες αρχές για δέκα, είκοσι, τριάντα και σαράντα χρόνια. Αυτό είναι απαράδεκτο.

Αν λοιπόν εδώ υπήρχε η πρόνοια ότι θα παραμείνουν οι διορισμένες χωριτικές αρχές ακόμα ένα μήνα, για να δοθεί η ευκαιρία να μεταβιβασθούν οι εξουσίες τους στους αρμόδιους δήμους, εμείς δε θα είχαμε ένσταση. Και αν ακόμα γίνονταν διευθετήσεις για να γίνουν εκλογές σε δυο μήνες, ας πούμε, εμείς πάλι δε θα είχαμε ένσταση.

Γι' αυτό υπό αυτές τις προϋποθέσεις η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα καταψηφίσει το σχετικό νομοσχέδιο, γιατί δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι θα συνεχίζεται αυτή η κατάσταση του διοριστικού συστήματος μέσα σε συνθήκες όπου σε όλα τα άλλα επίπεδα λειτουργεί η δημοκρατία και η αιρετότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου θα ήθελα να διευκρινίσω μερικά πράγματα. Έχει απόλυτο δίκαιο ο συνάδελφος Πουμπουρής που είπε προηγουμένως ότι αυτό το θέμα της κατάργησης των κοινοτικών αρχών στις δημαρχούμενες πόλεις απασχόλησε πολλές φορές την Επιτροπή Εσωτερικών. Και πράγματι, ενώ είχαν τεθεί μπροστά στην Επιτροπή, προηγουμένως διάφορες προτάσεις που ζητούσαν την κατάργηση αυτών των αρχών και την εκλογή τους ή τη μεταβίβαση των εξουσιών τους στα δημαρχεία, για διάφορους λόγους παρατεινόταν η θητεία των χωριτικών αρχών. Την τελευταία φορά που εξετάστηκε αυτό το θέμα εξετάστηκε σε συνδυασμό με μια πρόταση νόμου που είχε υποβάλει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ στην οποία αναφερόταν πως πρέπει να καταργηθούν αυτές οι αρχές, όπως είναι σήμερα, και να μεταβιβασθούν οι εξουσίες και τα καθήκοντά τους σε κοινοτικούς εκπροσώπους, όπως ονομάζονταν στην πρόταση νόμου, και η οποία εισηγήτο μια διευθέτηση, ώστε αυτοί οι κοινοτικοί εκπρόσωποι να διορίζονται στις πόλεις από τα δημοτικά συμβούλια κατά προτεραιότητα, λαμβανομένης υπόψη της αναλογίας της δύναμης των κομμάτων, όπως αναφερόταν στην πρόταση, στη δεδομένη ενορία.

Κατά τη συζήτηση αυτής της πρότασης νόμου σε σχέση με αυτό το σημείο που συζητούμε υπήρξε μια σύγχυση, διότι στην εξήγηση που έδωσε ο συνάδελφος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ που ήταν παρών τοποθέτησε το θέμα

διαφορετικά από ό,τι προνοούσε η συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Και ενόψει αυτής της σύγχυσης που δημιουργήθηκε εκεί ήταν ομόφωνη η άποψη της Επιτροπής ότι δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε στη συζήτηση της πρότασης νόμου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και υπό τις συνθήκες υπό τις οποίες βρέθηκε η Επιτροπή, έχοντας υπόψη της ότι η θητεία αυτών των Επιτροπών λήγει στις 31 του Δεκεμβρη και εφόσον δεν ήμαστε έτοιμοι μεταξύ της τελευταίας συνεδρίας της Επιτροπής και της 31ης του Δεκεμβρη να περάσουμε νόμο για εκλογή των κοινοτικών αρχών στις δημαρχούμενες πόλεις, αποφάσισε ότι ήταν φρονιμότερο να παραταθεί η θητεία τους και, δεδομένου ότι το πρώτο εξάμηνο του επόμενου χρόνου θα είναι προεκλογική περίοδος και δε θα είναι εύκολες οποιεσδήποτε αλλαγές στις κοινοτικές αρχές, έγινε εισήγηση και έγινε ομόφωνα δεκτή -επαναλαμβάνω, ομόφωνα δεκτή-για παράταση, όπως εισηγείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και δική μας θέση ότι οι κοινοτάρχες σε δημαρχούμενες περιοχές θα έπρεπε να εκλέγονται. Τελευταία βρεθήκαμε μπροστά σ' ένα χαρμάνι όπου δήμοι της υπαίθρου, λέει, θα εκλέγονται. Δήμοι μεγαλουπόλεων θα διορίζονται ουσιαστικά, διότι θα τους διορίζει τώρα το δημαρχείο. Στο μεταξύ εκκρεμεί μια πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος για εκλεγμένη χωριτική αρχή σε δημαρχούμενες περιοχές και ενόψει του γεγονότος ότι μας πιέζει ο χρόνος είπαμε επιτέλους -και θέλω να πιστεύω ότι αυτός ο χρόνος θα είναι η τελευταία χρονιά- να καταλήξουμε τελειωτικά στο τι μέλλει γενέσθαι όσον αφορά το θεσμό των κοινοτάρχων στις δημαρχούμενες περιοχές. Δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θέλω να προσθέσω ότι τίποτε δε μας εμποδίζει στο διάστημα αυτό να επαναφέρουμε το όλο θέμα και να το βάλουμε στη σωστή του βάση. Επί του παρόντος όμως δεν υπήρχε άλλη εκλογή παρά να δοθεί κάποια παράταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου; Αν θα πρωτολογήσει ο κ. Ευσταθίου, μάλιστα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως μιλούμε για εξουσίες των μουχτάρηδων στις πόλεις, που είναι ανύπαρκτες εξουσίες. Πρόκειται, τρόπον τινά, περί λαϊκών πιστοποιούντων προσώπων διάφορων μικροεγγράφων, όπως ξέρουμε, και πρόκειται για ένα χρήσιμο θεσμό ο οποίος λειτούργησε πολύ ικανοποιητικά για πολλές δεκαετίες. Βέβαια μετά την εκλογή των δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων παύει πλέον να εξυπηρετείται ο παλιός σκοπός και να λειτουργεί η σκέψη του διορισμένου κοινοτάρχη. Παρά ταύτα, θα ήταν σκόπιμο να διατηρηθεί με εκλογές υπό τη μορφή των ενοριακών συμβουλίων, για να μιμηθούμε τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Καλό είναι κάποιος άνθρωπος να εκπροσωπεί το μικρό εκείνο χώρο της ενορίας του, που να ξέρει πρόσωπα και πράγματα, να μπορεί να δώσει

πληροφορίες, να μπορεί να βοηθήσει τους δημότες εκείνης της συγκεκριμένης περιοχής ως προς ορισμένα μικρά θέματα αλλά τόσο εξυπηρετικά της καθημερινότητας.

Γι' αυτό το λόγο κι εμείς, επειδή έχουμε βουλευτικές εκλογές, θα αρχίσει σωρεία εκλογών και δεν έχει ακόμα ετοιμαστεί εκείνο το αναγκαίο υπόβαθρο για να γίνουν επιτυχώς αυτές οι εκλογές, γι' αυτό το λόγο, λέω, πράγματι συμφωνώ με τον κ. Μουσιούττα ότι φέτος θα πρέπει επιτέλους να εκλεγούν κι αυτοί οι μικροί ενοριακοί άρχοντες, όπως θα τους ονομάσουμε, για να μπορούν να προσφέρουν στους πολίτες τις πολύ χρήσιμες πραγματικά υπηρεσίες τους.

Επειδή άκουσα επίσης ότι επολλύναν οι άρχοντες, βέβαια στη δημοκρατία οι άρχοντες πρέπει να είναι πολλοί, διότι άρχων είναι ο κάθε πολίτης και πρέπει να εκπροσωπείται η σκέψη του και η προσωπικότητά του μέσω ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Γι' αυτό το λόγο το είπα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας θέλει να μιλήσει;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχει αναφερθεί ότι μια πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ έχει περιπλεχθεί και εμπλακεί σ' αυτό το θέμα της ανανέωσης της θητείας των χωριτικών αρχών, θέλω να κάμω τη διευκρίνιση ότι άδικα έχει περιπλεχθεί, διότι άλλο είναι το θέμα της πρότασης νόμου που έχει καταθέσει το ΑΚΕΛ και άλλο είναι η ανανέωση της θητείας ορισμένων χωριτικών αρχών.

Λυπούμαι, διότι εκείνη την ημέρα εγώ ήμουν στο Υπουργικό Συμβούλιο, κύριε Πρόεδρε, ή απουσίαζα στο εξωτερικό. Κάπου ήμουν και δεν μπόρεσα να παρευρεθώ στη συνεδρίαση, αλλά εν πάση περιπτώσει θέλω να διευκρινίσω ότι η πρόταση εκείνη προνοεί ότι στους δήμους όπου έχουν καταργηθεί ήδη οι χωριτικές αρχές ο διορισμός εκπροσώπων από μέρους των δήμων, για να διευθετούν τα ζητήματα των ενοριτών, πρέπει να γίνεται με βάση την επιρροή κάθε κόμματος μέσα στο δημοτικό συμβούλιο. Αυτή είναι η πρόταση νόμου και εκκρεμεί αυτή η πρόταση και είναι η θέση μας ότι πρέπει να συζητηθεί και δεν πρέπει να την εμπλέκουμε σε όλη αυτή την ιστορία. Άλλο είναι το ένα, άλλο είναι το άλλο. Θέλω ακόμα να διευκρινίσω ότι οι δήμοι για τους οποίους γίνεται λόγος για το ότι δεν πρέπει να καταργηθούν οι χωριτικές τους αρχές, αλλά να ανανεωθεί η θητεία τους, έχουν εκφράσει την ετοιμότητά τους να αναλάβουν τις αρμοδιότητες που ασκούσαν μέχρι τώρα οι χωριτικές αρχές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

Δεν περιεπλάκη η πρόταση του ΑΚΕΛ με την άλλη. Δεν ξέρω ποιος χρησιμοποίησε τη φράση. Απλώς, επειδή έτυχε στην ημερήσια διάταξη να προηγείται το θέμα αυτό, η Επιτροπή είπε να αφηθεί να συζητηθεί μετά, αφού αποφασιστεί ως θέμα αρχής κατά πόσο θα καταργηθούν οι κοινοτάρχες ή όχι. Αυτό έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Η αλήθεια σ' ό,τι αφορά το θέμα που συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, για να ακριβολογούμε, είναι αυτή που εξήγησε τη δεύτερη φορά που πήρε το λόγο ο συνάδελφος κ. Μιχάλης Πουμπουρής. Επειδή απουσίαζε στο εξωτερικό, παρακλήθηκα να εισαγάγω εγώ το θέμα στην Επιτροπή Εσωτερικών και η πρόταση ακριβώς είναι αυτή που έχει αναπτύξει ο κ. Πουμπουρής. Και εκεί εξήγησα ότι η πάγια θέση του κόμματός μας σ' ό,τι αφορά το θέμα των κοινοτικών αρχών είναι ότι η μορφή της δημαρχίας είναι η πιο αναπτυγμένη μορφή αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης. Και εμμένουμε σ' αυτή τη θέση και αυτή τη στιγμή εμμένουμε.

Σ' ό,τι αφορά το ζήτημα των κοινοτικών αρχών, των μουχτάρηδων δηλαδή, που υπάρχουν στις δημοτικές περιοχές, η άποψη η δική μας είναι ότι, αφού υπάρχει εκλεγμένη αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης, να αναλάβει αυτή η αρχή και τις δικαιοδοσίες οι οποίες σήμερα ανήκουν στους διορισμένους μουχτάρηδες. Και επειδή υπάρχει και συγκεκριμένη υπόσταση μέσα σ' αυτές τις δημοτικές αρχές των διάφορων κομμάτων με την ψήφο του λαού, γίνεται πρόνοια στη δική μας πρόταση όπως το κάθε κόμμα, ανάλογα με τη δύναμη και τις ψήφους που παίρνει στη δοσμένη δημοτική περιοχή, αναλαμβάνει τον έλεγχο μιας κοινοτικής αρχής ή περισσοτέρων. Αυτή ήταν η πρόταση την οποία εγώ δεν άλλαξα.

Όταν συζητούσαμε όμως αυτό το θέμα, ήλθε η επιστολή του Υπουργού Εσωτερικών με την οποία ετονίζετο ότι, επειδή οι δημοτικές αρχές των δήμων που επηρεάζονται από το θέμα που συζητούσαμε δεν έχουν καταλήξει και δεν έχουν καταλήξει έγκαιρα ίσως στην ανάληψη των καθηκόντων που έχουν σήμερα οι διορισμένες κοινοτικές αρχές και επειδή χρειάζεται ένα χρονικό διάστημα από την ημέρα που θα καταλήξουν μέχρι την ημέρα που θα ετοιμασθούν τα τεχνικά μέσα για να περάσει η δικαιοδοσία από τη μια αρχή στην άλλη (διπλότυπα, αποδείξεις κτλ. κτλ.) και επειδή τώρα μπαίνουμε σε μια περίοδο κατά την οποία θα χρειαστεί να υπάρχουν αυτές οι αρχές, για να λύσουν προβλήματα καταρτισμού των εκλογικών καταλόγων κτλ., για όλους αυτούς τους λόγους γινόταν η εισήγηση να δώσουμε μια παράταση. Και είναι λάθος δικό μου -εμείς συνηθίσαμε να αναγνωρίζουμε τα λάθη μας...

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτοκριτική.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Βεβαίως, αυτοκριτική. Είναι δείγμα δημοκρατικών ανθρώπων, νομίζω, αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πέτα, είναι δικαίωμα του κόμματος να αλλάξει τη θέση του οποιαδήποτε στιγμή.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προκλήθηκα και απαντώ σ' ένα συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι πρόκληση αυτή.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Μια στιγμή, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, να τελειώσω.

Πραγματικά εγώ θα μπορούσα να ζητήσω μιας βδομάδας άδεια, για να εξηγηθώ με την ομάδα μου και να φέρω την τελική απόφαση. Αλλά πρέπει να έχουμε υπόψη εκείνο που δηλώσατε εσείς, νομίζω, προηγουμένως, ότι η Επιτροπή Εσωτερικών έχει μερικές δεκάδες θέματα καθυστερημένα, δηλαδή υπό εξέταση. Νομίζω ότι φτάσαμε σε τριψήφιο αριθμό και επειγόμαστε όλοι να περάσουμε ορισμένα θέματα για να τελειώνουν. Και με το πνεύμα αυτό διέπραξα αυτό το λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι. Ένα λεπτό, κύριε Μανώλη.

Μην καταδικάζετε τον εαυτό σας. Εκείνη τη στιγμή έτσι σας ήρθε να το δεχτείτε.

(Γέλια)

Αυτή τη στιγμή αλλάζει το κόμμα την απόφασή του. Δεν έχει καμιά σημασία. Επομένως συζητούμε για το τίποτε, κύριοι.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η αυτοκριτική δεν είναι μόνο κτήμα του ΑΚΕΛ. Σας λέμε ότι την έχουμε κι εμείς, τουλάχιστον στο καταστατικό της νεολαίας του κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελάτε τώρα, κύριε Χριστοφίδη. Θα μας μιλάτε για το καταστατικό της νεολαίας του κόμματος τώρα; Για τ' όνομα του Θεού!

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μιλώ για την αυτοκριτική, διότι νομίζουν πολλοί ότι είναι δίδαγμα των κομμουνιστικών ή των αριστερών κομμάτων. Την αυτοκριτική μας την έχει δώσει αρχαιότερον ο Πυθαγόρας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, έχουμε είκοσι θέματα εδώ πέρα πολύ σοβαρά. Δεν μπορούμε να κάμνουμε αστεία με την αυτοκριτική. Για όνομα του Θεού!

(Γέλια)

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν είναι σωστή αυτή η παρατήρηση όπως την έχετε κάμει. Στο Κοινοβούλιο επιτρέπονται και αυτά τα οποία είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και χειρότερα ακόμα! Αλλά ας το αφήσουμε ως εδώ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να το αφήσουμε ως εδώ, αλλά το πήρατε πολύ μακριά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ενώ όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει επιτέλους κάποτε να σταματήσει η εφαρμογή αυτού του θεσμού του διορισμένου κοινοτάρχη από το Υπουργείο Εσωτερικών, δυστυχώς τα τελευταία χρόνια κάθε τρεις ή έξι μήνες ερχόμαστε όλοι και υποχρεωτικά ανανεώνουμε τη θητεία τους, ενώ δηλώνουμε ότι διαφωνούμε.

Πιστεύω ότι θα πρέπει να δοθεί το μήνυμα προς τον αρμόδιο φορέα, που είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, ότι σε τακτό χρονοδιάγραμμα πρέπει πλέον να έλθει με συγκεκριμένη εισήγηση σε συνεννόηση με τους δήμους, για να λήξει μια για πάντα αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

33 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωρικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι η ίδια αναλογία ψήφων, 33 υπέρ και 9 εναντίον. Ώστε με 33 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον χωρίς αποχές το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990. Είναι πρόταση νόμου. Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Νοεμβρίου και 12 Δεκεμβρίου 1990. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτή.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Μουσιούττα, σκοπείται η νομοθετική διασφάλιση του δικαιώματος εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο όλων των προσώπων που μετέχουν μόνιμων διπλωματικών αποστολών στο εξωτερικό.

Σύμφωνα με τα όσα κατέθεσε ενώπιον της Επιτροπής ο κ. Ν. Μουσιούττας, οι πρεσβείες της Κύπρου στο εξωτερικό ουσιαστικά αποτελούν γεωγραφική προέκταση του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ξένη χώρα και, αν ληφθεί υπόψη ότι τα πρόσωπα που μετέχουν μόνιμων διπλωματικών αποστολών στο εξωτερικό βρίσκονται σε υπηρεσία με κρατική αποστολή, είναι αδιανόητο να μην έχουν το δικαίωμα να εγγράφονται στον εκλογικό κατάλογο και να ασκούν το δικαίωμα του εκλέγειν, επειδή δεν έχουν τα καθοριζόμενα από τον εκλογικό νόμο προσόντα διαμονής, δηλαδή δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Κύπρο τους τελευταίους έξι μήνες αμέσως πριν από την ημερομηνία εγγραφής τους στον εκλογικό κατάλογο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μαρκιάδης.

Α. ΜΑΡΚΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να αναγνωστεί το κείμενο της πρότασης νόμου την οποία καλούμαστε να ψηφίσουμε, διότι αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει κάποια διαφορά μεταξύ του κειμένου που έχει δακτυλογραφηθεί και κάποιας προσθήκης που έγινε κατόπιν εισήγησης και θέλω να ακούσω το σύνολο του κειμένου της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το διαβάσει ο Πρόεδρος της Επιτροπής.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΝΟΜΟΥΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί τίτλος. Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου Νόμους του 1980 μέχρι 1990 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου Νόμοι του 1980 μέχρι (Αρ. 2) του 1990.

Συνοπτικός
τίτλος.
40 του 1980
17 του 1981
115 του 1985
20 του 1987
285 του 1987
156 του 1990.

2. Το άρθρο 5 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος του της ακόλουθης επιφύλαξης:

Τροποποίηση
του άρθρου 5
του βασικού
νόμου.

«Νοείται ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Ζαχαριάδη.

2. Το άρθρο 5 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη μετατροπή της τελείας στο τέλος του σε διπλή τελεία και την προσθήκη μετά από αυτή της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:-

Τροποποίηση
του άρθρου 5
του βασικού
νόμου.

Έτσι είναι και το δικό σας;

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Όχι, το δικό μου δεν είναι έτσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε, ποιο είναι το αυθεντικό κείμενο;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι με αυτή τη σύγχυση που δημιουργήθηκε ίσως πρέπει να ξαναδούμε το θέμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, δε δημιουργήθηκε σύγχυση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όχι, δημιουργήθηκε. Όταν κρατούμε δύο κείμενα και διαβάζουμε, δεν ξέρω τι λέχθηκε στην Επιτροπή. Εγώ δεν είμαι Μέλος της Επιτροπής και δεν ξέρω πού βασίστηκε ο εκπρόσωπος του κόμματός μου για να τοποθετηθεί, σε ποιο από τα δύο κείμενα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Έχω μπροστά μου αυτό με το οποίο συμφωνείτε εσείς, κύριε Πρόεδρε. Να το διαβάσω;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση νόμου αφορούσε αυτούς τούτους τους διπλωματικούς υπαλλήλους. Μια προσθήκη έγινε από το συνάδελφο Τ. Χατζηδημητρίου, η οποία πιστεύω ότι συμπληρώνει καλύτερα την πρόταση νόμου και αναφέρεται και στα ίδια δικαιώματα για τα μέλη της οικογένειας του διπλωματικού υπαλλήλου. Όλοι γνωρίζουμε ότι μία πρέσβειρα έχει ένα σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στη χώρα όπου βρίσκεται ο σύζυγός της και θα ήταν άδικο και εκείνη να μην ψηφίζει. Αυτό είναι το περιεχόμενο της προσθήκης που εισηγήθηκε ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μουσιούττα, αλλά το θέμα είναι το εξής: Βρίσκω πολύ ορθή την εισήγηση αυτή, διότι είναι αστείο να πούμε ότι θα ψηφίζει ο πρέσβης, αλλά η γυναίκα του δε θα δικαιούται. Αλλά το κείμενο που έχουμε εδώ δεν το περιλαμβάνει αυτό. Επομένως, αν το ψηφίσουμε τούτο, οι οικογένειες των διπλωματικών αντιπροσώπων θα μείνουν έξω.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Επρόκειτο να το εισηγηθεί ο κ. Χατζηδημητρίου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν μπορώ, να βάλω σε μια σειρά τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε. Είναι γεγονός ότι κυκλοφόρησε η πρόταση νόμου όπως είναι γραμμένη εδώ, δηλ. ως εξής: «Νοείται περαιτέρω ότι για τους σκοπούς του άρθρου αυτού θεωρείται ότι έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Κύπρο και όσα πρόσωπα έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και μετέχουν διπλωματικών αποστολών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό». Και κυκλοφόρησε ως τροποποίηση, γραπτή τροποποίηση, για να είναι και μέσα στα πλαίσια των Κανονισμών το συμπληρωματικό στοιχείο «περιλαμβανομένων των μελών των οικογενειών των εν λόγω προσώπων». Αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί συμπλήρωση της πρότασης νόμου που κατέθεσε ο κ. Μουσιούττας. Αν χρειάζεται να το δικαιολογήσω, είμαι πρόθυμος να το δικαιολογήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε χρειάζεται να το δικαιολογήσετε, κύριε Χατζηδημητρίου. Το θέμα είναι ότι στο κείμενο αυτό το οποίο θα ψηφιστεί δεν υπάρχει αυτό που λέτε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ωραία! Να συμπληρωθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να συμπληρωθεί. Να διατυπωθεί και να συμπληρωθεί.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Διατυπώθηκε, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι δεν είναι απόλυτα ορθό αυτό που λέτε, ότι τα μέλη της οικογένειας των διπλωματών έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν, διότι μπορεί να μην έχουν τα άλλα προσόντα. Μπορεί να είναι ανήλικοι για παράδειγμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω. Το ίδιο ισχύει και για τους διπλωμάτες τότε. Αν είναι ενήλικοι ... Υπό την έννοια ότι πληρούν τους όρους του νόμου, νοουμένου δηλ. ότι δικαιούνται να ψηφίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξέρω τι θέλετε να πείτε, κύριε Χατζηδημητρίου, αλλά είναι θέμα νομοτεχνικό και πρέπει να διατυπωθεί.

Ο κ. Παπαπέτρου, ο κ. Χριστοφίδης και ο κ. Μαρκίδης.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βλέποντας τώρα αυτό το κείμενο του νόμου, έχω την άποψη ότι υπάρχουν και άλλα κενά τα οποία θα πρέπει να συμπληρωθούν. Για

παράδειγμα, αν μου επιτρέπετε -και το λέω αυτό για να στηρίξω την άποψή μου ότι πρέπει να επανεξεταστεί αυτή η πρόταση νόμου- σε ποια επαρχία θα θεωρείται ότι ψηφίζουν; Έστω στην επαρχία της καταγωγής τους. Επειδή οι πρεσβείες μας είναι ολιγομελείς χρειάζονται πρόνοιες μέσα που θα κατοχυρώνουν το αδιάβλητο. Μπορεί να έχουμε έναν από την Αμμόχωστο, έναν από τη Λεμεσό και έναν από τη Λευκωσία. Πού θα μπαίνουν αυτά τα ψηφοδέλτια; Αν μπαίνουν σε ειδική κάλπη, τότε αμέσως παραβιάζεται η μυστικότητα της ψηφοφορίας. Άρα χρειάζεται κάποια περαιτέρω επεξεργασία, για να βρούμε αυτούς τους μηχανισμούς, και υπάρχουν ξένες νομοθεσίες που μας βοηθούν σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αυτή είναι η άποψή σας, κύριε Παπαπέτρου.

Ο κ. Μανώλης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι υπάρχει μια παρανόηση. Δεν είναι χορήγηση δικαιώματος το να ψηφίζουν εκεί που είναι και παρακαλώ να προσεχθεί και από το συνάδελφό μου του ΑΔΗΣΟΚ. Δεύτερη παρατήρηση. Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο στα σημεία που έχετε εγείρει. Η Επιτροπή, όταν είχε εγκρίνει την πρόταση νόμου του συναδέλφου κ. Μουσιούττα, σωστά ενήργησε, διότι βάσει του διεθνούς δικαίου το έδαφος ή ο χώρος στον οποίο βρίσκεται η διπλωματική μας αποστολή είναι έδαφος της Δημοκρατίας μας. Τώρα με την προσθήκη της τροποποίησης που θέλει ο συνάδελφος, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ, και για τα μέλη των οικογενειών τους δημιουργείται θέμα το οποίο χρήζει περαιτέρω μελέτης. Δεν είναι τόσο απλό από πλευράς των κανόνων του διεθνούς δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού, ο οποίος δε μίλησε ως τώρα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν σαφής και πολύ επιβεβλημένη ενόψει των εκλογών η εισήγηση του κ. Μουσιούττα. Αν όμως για οποιουσδήποτε λόγους επανεξεταστεί το θέμα, θα ήθελα να παρακαλέσω όπως μέσα στα πλαίσια της επανεξέτασης του θέματος εξεταστεί η δυνατότητα συμπερίληψης και του γραφειακού, του υπαλληλικού και άλλου προσωπικού που υπάρχει στην πρεσβεία, αν δεν καλύπτεται με τον όρο «διπλωματική αποστολή» ή «μέλη της διπλωματικής αποστολής». Αν όμως καλύπτεται, κύριε Πρόεδρε, νομίζω πως πρέπει να επισπεύσουμε τη διαδικασία και να δώσουμε την ευκαιρία στην Επιτροπή Νομικών να κάνει τις αναγκαίες νομοτεχνικές διαφοροποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, το θέμα είναι κατανοητό. Αυτό το οποίο θέλει να προσθέσει ο κ. Χατζηδημητρίου είναι κατανοητό. Εκείνο το οποίο χρειάζεται είναι η νομοτεχνική διατύπωσή του. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών και να γίνει η νομοτεχνική διατύπωσή του, ούτως ώστε να ψηφίσουμε κάτι το οποίο να είναι νομικά ορθό.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ τον κ. Χριστοφίδη για τη διευκρίνιση και πραγματικά χρειαζόταν αυτή η διευκρίνιση. Όμως θέλω να πω ότι δημιουργείται άλλο θέμα. Ή θα δώσουμε το δικαίωμα στους εκπροσώπους μας στο εξωτερικό

να ψηφίζουν και αυτό το δικαίωμα θα είναι πραγματικό και ουσιαστικό ή θα δίνουμε το δικαίωμα σε όσους από αυτούς μπορούν να εξασφαλίσουν άδεια να έρχονται και να ψηφίζουν. Διότι δεν μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι θα κλείσουμε τις πρεσβείες, για να έρθουν όλοι να ψηφίσουν. Σε όλο τον κόσμο, σε όλες τις πολιτισμένες χώρες το προσωπικό των πρεσβειών ψηφίζει στον τόπο της εργασίας του. Κατά συνέπεια, από τη στιγμή που ανοίγεται αυτό το θέμα, θα ήταν πραγματικά κρίμα να μην κάνουμε και εμείς μια τέτοια ρύθμιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, το θέμα θα παραπεμφθεί για τη νομοτεχνική διατύπωση της τροποποίησης. Εκεί μπορείτε... Κύριοι, σας παρακαλώ. Το θέμα δεν είναι αστέιο· είναι σοβαρό. Και εκεί που θα παραπεμφθεί, στην Επιτροπή Νομικών, μπορείτε να παραστείτε, κύριε Παπαπέτρου, και να αναφέρετε τις απόψεις σας.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Είμαι Μέλος της Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει σημασία αν είστε ή δεν είστε Μέλος.

Λοιπόν, κύριοι, παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, ούτως ώστε να διατυπωθεί η παρέμβαση του κ. Χατζηδημητρίου και οποιοδήποτε άλλο συναφές θέμα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 21, που είναι «Οι περί Φαρμάκων (Άδεια Εμπορίας και Γενικά Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΑΔΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπώντας τον κ. Ι. Κατσουνωτό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου και στις 13 Δεκεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της συζήτησης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιές τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας. Παρέστησαν επίσης και εξέθεσαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Φαρμακευτικών Ειδών, καθώς και της ντόπιας φαρμακοβιομηχανίας.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 33 της περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμηθείας και Τιμών) νομοθεσίας, αυξάνονται τα τέλη για την υποβολή αίτησης και για την έκδοση και ανανέωση άδειας εμπορίας φαρμάκων.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, η προτεινόμενη αύξηση των τελών αυτών, τα οποία ισχύουν από το 1970, κρίθηκε επιβεβλημένη για την κάλυψη των αυξημένων εξόδων των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών που ανέρχονται σήμερα σε £140,000 ετήσια. Τα έσοδα με βάση τα ισχύοντα τέλη ανέρχονται σε £18,000 και με τις προτεινόμενες αυξήσεις αναμένεται να ανέλθουν στις £180,000.

Οι εκπρόσωποι όλων των οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εξέφρασαν την αντίθεσή τους προς τις υπέρογκες αυξήσεις των τελών που τώρα προτείνονται και υποστήριξαν ότι η υιοθέτησή τους θα αποτελέσει αντικίνητρο για την εισαγωγή ή και για την εγχώρια κατασκευή φαρμάκων, γεγονός που σε τελευταία ανάλυση θα αποβεί σε βάρος της υγείας του λαού. Οι εκπρόσωποι της ντόπιας φαρμακοβιομηχανίας υποστήριξαν παράλληλα ότι οι προτεινόμενες αυξήσεις θεωρούνται απαράδεκτες και άδικες, ενώ θα αποβούν σε βάρος της ανταγωνιστικότητας της ντόπιας βιομηχανίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, ενώ αναγνωρίζει την ανάγκη αύξησης των υπό αναφορά τελών που δεν έχουν αναθεωρηθεί από εικοσαετίας, θεωρεί ότι οι προτεινόμενες αυξήσεις είναι υπερβολικές και ότι περιορίζουν την εισαγωγή ή και την εγχώρια κατασκευή φαρμάκων. Από την άλλη η Επιτροπή κατανοεί την ανάγκη προστασίας και ευνοϊκής μεταχείρισης της ντόπιας φαρμακοβιομηχανίας, από τη στιγμή μάλιστα που η κυβέρνηση ενθαρρύνει και προωθεί τέτοιας μορφής βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας. Με γνώμονα τις θέσεις αυτές η Επιτροπή έχει μειώσει σημαντικά τα προτεινόμενα τέλη με την προσθήκη συμπληρωματικής πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία για τα φάρμακα που κατασκευάζονται στην Κύπρο θα καταβάλλεται το μισό των τελών που έχουν τελικά καθοριστεί.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει ανάλογα το κείμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών, των οποίων την έγκριση ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 23, που είναι «Οι περί Αμύνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΜΥΝΗΣ (ΕΞΑΓΩΓΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Προμηθειών και Υπηρεσιών (Συνέχισις Μεταβατικών Εξουσιών) Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Αμύνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων), για να δοθεί στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας η δυνατότητα να εκδίδει, με εξουσιοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου, διατάγματα που να απαγορεύουν την εξαγωγή ή διαμετακόμιση οποιωνδήποτε εμπορευμάτων προς οποιοδήποτε προορισμό που θα καθορίζει στο διάταγμα, εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο για σκοπούς συμμόρφωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας προς τις διεθνείς της υποχρεώσεις ή για σκοπούς διατήρησης ή αποκατάστασης της ειρήνης και ασφάλειας σε οποιοδήποτε σημείο της υδρογείου.

Όπως δήλωσε στην Επιτροπή ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η πιο πάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, για να μπορεί ο αρμόδιος Υπουργός, με σχετικά διατάγματά του, να απαγορεύει τις επανεξαγωγές και τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων από την Κύπρο προς το Ιράκ και το Κουβέιτ για την υλοποίηση των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών και ειδικότερα για τη συμμόρφωση προς το ψήφισμα 661 (90) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών αναφορικά με την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 24, που είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Αντώνης Ανδρέου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου και 13, 17 και 20 Δεκεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρέστησαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, καθώς επίσης εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 του νέου νόμου για τη Δημόσια Υπηρεσία, αναθεωρείται το σύστημα αξιολόγησης των δημόσιων υπαλλήλων, ώστε να συνάδει προς τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις της υπό αναφορά νομοθεσίας.

Όπως είναι γνωστό, στο άρθρο 50 του νέου νόμου για τη Δημόσια Υπηρεσία (Νόμος 1 του 1990) προβλέπεται ότι για όλους τους δημόσιους υπαλλήλους θα ετοιμάζονται και υποβάλλονται στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ετήσιες υπηρεσιακές εκθέσεις κατά τον καθορισμένο τρόπο και χρόνο. Επίσης προβλέπεται ότι υπηρεσιακές εκθέσεις θα συντάσσονται, όπου τούτο είναι δυνατό, από τριμελή ομάδα αξιολόγησης και θα κοινοποιούνται μετά τη σύνταξή τους στους υπαλλήλους που αφορούν.

Με βάση τα πιο πάνω έχουν συνταχθεί οι υπό εξέταση Κανονισμοί, οι οποίοι αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

- (α) Καθορίζεται ότι η αξιολόγηση των δημόσιων υπαλλήλων, που θα γίνεται με υπηρεσιακές εκθέσεις, αποβλέπει στη διαπίστωση της καταλληλότητας των υπαλλήλων για μονιμοποίηση και για προαγωγή, στην υποβοήθηση της ανάπτυξης των ικανοτήτων και της υπηρεσιακής τους ανέλιξης και στην ορθολογιστική λειτουργία και διεύθυνση της δημόσιας υπηρεσίας.
- (β) Προβλέπονται δύο κατηγορίες υπηρεσιακών εκθέσεων, οι εξαμηνιαίες για την αξιολόγηση των υπαλλήλων που διορίζονται επί δοκιμασία σε μόνιμη θέση ή των διοριζομένων από μήνα σε μήνα ή με σύμβαση και

οι ετήσιες για την αξιολόγηση υπαλλήλων μετά την επικύρωση του διορισμού τους σε μόνιμη θέση ή μετά τη συμπλήρωση δύο ετών ευδόκιμης υπηρεσίας υπαλλήλων που υπηρετούν σε θέση από μήνα σε μήνα ή με σύμβαση.

- (γ) Ο τύπος των ετήσιων εκθέσεων για τους υπαλλήλους που κατέχουν θέση μέχρι την κλίμακα Α6 θα είναι διαφορετικός από τον τύπο των εκθέσεων για τους υπόλοιπους υπαλλήλους. Η διαφορά έγκειται στο ότι για την πρώτη κατηγορία υπαλλήλων η αξιολόγηση για την επαγγελματική αξία του υπαλλήλου στα προβλεπόμενα στοιχεία αξιολόγησης θα γίνεται με το ναι ή το όχι, ενώ για τους κατέχοντες θέσεις ψηλότερες από την κλίμακα Α6 η αξιολόγηση θα γίνεται με βάση τρεις βαθμούς (πολύ ικανοποιητικά, ικανοποιητικά, μη ικανοποιητικά). Και στις δυο κατηγορίες εντύπων θα μπορεί να γίνεται ειδική αξιολόγηση για εξαιρετική επαγγελματική αξία.
- (δ) Οι υπηρεσιακές εκθέσεις θα συντάσσονται, όπου είναι πρακτικά δυνατό, από τριμελή ομάδα αξιολόγησης, τα μέλη της οποίας θα καθορίζονται αναλόγως της περίπτωσης στις πρόνοιες των Κανονισμών. Η ομάδα αξιολόγησης θα γνωστοποιείται στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας μέχρι το τέλος του χρόνου για τον οποίο θα γίνεται η αξιολόγηση.
- (ε) Καθορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης και ειδικότερα ο τρόπος συμπλήρωσης των σχετικών εντύπων, η μέθοδος λήψης απόφασης από την ομάδα αξιολόγησης, η διαδικασία αξιολόγησης υπαλλήλων που μετατίθενται, μετακινούνται ή αποσπώνται, καθώς και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες θα ετοιμάζεται προσχέδιο αξιολόγησης.
- (στ) Παρέχεται στον αξιολογούμενο υπάλληλο η ευκαιρία να ακουστεί και να υποβάλει τις παραστάσεις του στις περιπτώσεις που υπάρχει πρόθεση να διατυπωθεί στην υπηρεσιακή έκθεση οποιαδήποτε δυσμενής κρίση σε βάρος του.
- (ζ) Προβλέπεται η υποχρέωση κοινοποίησης της υπηρεσιακής έκθεσης μετά τη σύνταξή της στον υπάλληλο που αυτή αφορά.
- (η) Τέλος καθορίζονται οι αρχές που πρέπει να διέπουν τις υπηρεσιακές εκθέσεις, ώστε η αξιολόγηση να αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία του υπαλλήλου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με βάση τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της απ' όλες τις πλευρές που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της προχώρησε στην επιμέρους εξέταση των προνοιών των υπό συζήτηση Κανονισμών ως αποτέλεσμα της οποίας επέφερε σ' αυτούς αριθμό τροπολογιών που κρίθηκαν αναγκαίες για την ισότιμη και ακριβοδίκαιη αξιολόγηση όλων των δημόσιων υπαλλήλων ανεξάρτητα από τη θέση που κατέχουν και με τρόπο που η αξιολόγηση να αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία του αξιολογούμενου υπαλλήλου με αντικειμενικότητα και σαφήνεια.

Μεταξύ των τροπολογιών που έγιναν αξιοσημείωτες είναι και οι ακόλουθες:

- (α) Υιοθετήθηκε ενιαίος τύπος ετήσιας έκθεσης για όλους τους υπαλλήλους, που εξασφαλίζει, ως φρονεί η Επιτροπή, αντικειμενικά καλύτερη και δικαιότερη αξιολόγηση. Η αξιολόγηση με ένα ναι ή ένα όχι κρίθηκε όχι μόνο αλυσιτελής και ισοπεδωτική αλλά και ως αντιστρατευόμενη την πραγμάτωση του σκοπού της δίκαιης αξιολόγησης.

- (β) Σε περίπτωση που ο αξιολογούμενος υπάλληλος μετατίθεται, μετακινείται ή αποσπάται πριν από το τέλος του έτους, ετοιμάζεται από τον αρμόδιο Προϊστάμενο προσχέδιο αξιολόγησης στο σχετικό έντυπο της έκθεσης και υποβάλλεται στον οικείο Προϊστάμενο του τμήματος στην υπηρεσία του οποίου μετατέθηκε, μετακινήθηκε ή αποσπάστηκε για να ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση του υπαλλήλου, νοουμένου ότι ο αξιολογούμενος υπάλληλος υπηρέτησε υπό το συγκεκριμένο άμεσο Προϊστάμενο για περίοδο τουλάχιστον δύο μηνών για σκοπούς αξιολόγησης στο Παράρτημα Α' και τριών μηνών για σκοπούς αξιολόγησης στο Παράρτημα Β'.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει αριθμό διατάξεων των υπό συζήτηση Κανονισμών, των οποίων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση, όπως τελικά έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι η αναθεωρημένη διαδικασία ετοιμασίας και υποβολής των υπηρεσιακών εκθέσεων των δημόσιων υπαλλήλων που καθιερώθηκε με το νέο νόμο για τη Δημόσια Υπηρεσία και ολοκληρώνεται με τους Κανονισμούς αυτούς διασφαλίζει τα συμφέροντα του αξιολογούμενου υπαλλήλου, εξασφαλίζει την πλήρη διαφάνεια και κατοχυρώνει την αξιοκρατία στο σημαντικό τομέα της δημοσιοϋπαλληλικής ζωής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή καλείται το Σώμα να εγκρίνει τους Κανονισμούς, θα ήθελα να πω ότι στο σημείο 8 του Παραρτήματος Β', αντί κλίμακα Α7, να διαβάζεται Α6 και πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο σημείο;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Το σημείο 8 του Παραρτήματος Β'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να υποδείξω και εγώ την ίδια αντίφαση, γιατί, ενώ από τη μια πλευρά λέμε πως τις κοινοποιούμε στους υπαλλήλους, από την άλλη μεριά μιλούμε για εμπιστευτικές εκθέσεις, ενώ στο τέλος μιλούμε για διαφάνεια που πρέπει να διέπει τις σχέσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι κατανοητό, κύριε Στυλιανού, και πολύ ορθό.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θα ήθελα να πω δύο λόγια επί της ουσίας αυτών των Κανονισμών. Με τους Κανονισμούς αυτούς εκείνο που γίνεται είναι ότι ολοκληρώνεται η νομοθεσία

για τους δημόσιους υπαλλήλους. Και προσδοκούμε και εμείς σήμερα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συναδέλφοι, με τη σειρά μας όχι μόνο την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας αλλά και την αξιοποίηση του δημοσιούπαλληλικού προσωπικού υπέρ του λαού. Έχουμε εισαγάγει μια νομοθεσία που εδραιώνει πλέον τις βασικές αρχές της σωστής λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών και πρώτιστα την αρχή της χρηστής διοίκησης όχι μόνο με τις προσλήψεις αλλά και με την ανέλιξη και τις προαγωγές των δημόσιων υπαλλήλων. Εύλογα ο λαός αναμένει -και εμείς αναμένουμε- να αξιοποιηθεί αυτό το τόσο αξιόλογο δυναμικό το οποίο υπάρχει στον τόπο μας, που είναι ένα δυναμικό πολύτιμο, αφού συγκεντρώνει τους προσοντούχους της κοινωνίας και πολλές δαπάνες για την εύρυθμη λειτουργία του Σώματος τούτου, και θέλω να πω ότι πρέπει να γίνει πλέον συνείδηση ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι, περιβαλλόμενοι με τη στοργή του κράτους και το ενδιαφέρον του κράτους, τόσο της Εκτελεστικής όσο και της Νομοθετικής Εξουσίας, καλούνται να παίξουν το ρόλο που όλοι αναμένουμε, ότι θα είναι δηλαδή στην υπηρεσία του λαού και θα προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες και για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το λαό αλλά και για την πρόοδο, την κοινωνική πρόοδο αυτού του τόπου. Με τούτο το νομοθέτημα συμπληρώνεται και ολοκληρώνεται ο Νόμος 1 του 1990.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Όχι, λάθος.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Βεβαίως, έτσι είναι.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Εκκρεμούν ακόμα οι γενικοί Κανονισμοί.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτό είναι. Με τον καθορισμό του τρόπου αξιολόγησης και ανέλιξης των δημόσιων υπαλλήλων, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνεται ουσιαστικά αυτός ο νόμος και περιμένουμε πραγματικά το αντάλλαγμα των θυσιών που ο λαός αυτός κάνει με το να μισθοδοτεί μια αξιολογότερη βεβαίως δημοσιούπαλληλική υπηρεσία αλλά αρκετά δαπανηρή, όπως όλοι γνωρίζουμε, και μάλιστα είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε λεπτομερειακά το θέμα, όταν περνούσαμε πριν από λίγες μέρες τους προϋπολογισμούς του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εμπιστευτικότητα των Εκθέσεων που ίσχυε πριν από το Νόμο 1 του 1990 είχε δημιουργήσει σωρεία θυμάτων στο δημοσιούπαλληλικό χώρο. Αυτά τα έχετε γνωρίσει και εσείς με τη δικηγορική σας ιδιότητα. Όταν περάσαμε στο νέο Νόμο 1 του 1990, σύμφωνα με τον οποίο οι εκθέσεις δεν είναι πια εμπιστευτικές, αλλά θα κοινοποιούνται στους υπαλλήλους, είχαμε έντονες παραστάσεις από την Εκτελεστική Εξουσία και από τους αξιολογούντες λειτουργούς για το ότι αυτό το σύστημα που έχουμε υιοθετήσει θα οδηγήσει σε ισοπέδωση βαθμολογιών, διότι, αφού θα παίρνουν αντίγραφο οι υπάλληλοι, θα αναγκάζονται οι αξιολογούντες λειτουργοί να βάζουν σε όλους άριστα. Και έτσι είναι πολύ σημαντικές δύο διατάξεις των Κανονισμών που λέγε ότι οι αξιολογούντες λειτουργοί πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι ο υπάλληλος δεν έχει μόνο ικανότητες αλλά και ελλείψεις και να μη διστάζουν για το συμφέρον τόσο της

υπηρεσίας όσο και του αξιολογούμενου υπαλλήλου να προβαίνουν σε χαμηλές αξιολογήσεις, αν αυτές δικαιολογούνται από την απόδοση του υπαλλήλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς. Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι που παρεμβαίνω για να κάνω πάλι μια διευκρίνιση προς πληροφωρία του Σώματος, η οποία έχει προκύψει από τα όσα έχει αναφέρει ο κ. Ευσταθίου, ότι δηλαδή με τους Κανονισμούς που εγκρίνουμε σήμερα ολοκληρώνεται το φάσμα του νόμου της δημόσιας υπηρεσίας που ψηφίσαμε τελευταίως. Αυτοί αφορούν ειδικά την αξιολόγηση. Εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής Νομικών ακόμα οι γενικοί Κανονισμοί για τη γενική εφαρμογή του νόμου, τους οποίους ελπίζουμε πολύ σύντομα να επεξεργαστούμε και να είναι ενώπιον του Σώματος και πάλι. Απλώς αυτή τη διευκρίνιση ήθελα να κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Διαφωνώ με τον κ. Παναγιώτου. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Το ουσιώδες μέρος των Κανονισμών είναι η αξιολόγηση και η δημιουργία των εχέγγυων εκείνων που θα εγγυώνται τη με βάση την αρχή της χρηστής διοίκησης αξιολόγηση και προαγωγή των δημόσιων υπαλλήλων του κράτους. Είναι κεφαλαιώδες αυτό και το θεωρώ συμπληρωματικό. Όσον αφορά το ωράριο της εργασίας και τα λοιπά, αυτό θα το εγκρίνουμε στη συνέχεια εντός της ημέρας, οπότε και εκείνο το θέμα κλείνει. Γενικοί Κανονισμοί; Δεν υπάρχουν άλλοι γενικοί Κανονισμοί; αυτή είναι η ουσία της υπόθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θέλω να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά αυτά που είπε ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης, για άρση και διασκέδαση των αμφιβολιών που τυχόν μπορεί να υπάρχουν ακόμα για τους αξιολογούντες υπαλλήλους ότι ο θεσμός της διαφάνειας ίσχυσε στην περίπτωση των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης με λαμπρά αποτελέσματα, χωρίς να υπάρχει καμιά ισοπεδωτική τάση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 25, που είναι «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας είχα παρακαλέσει να προχωρήσω στην ανάγνωση και των τριών Εκθέσεων της Επιτροπής ταυτόχρονα, διότι είναι τρεις: της Λευκωσίας, της Λεμεσού και της Λάρνακας. Και μετά υπάρχει μια δήλωση που αφορά και τις τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εννοείτε, εκτός του υπ. αρ. 25 θέματος, το 26 και 27 στην ημερήσια διάταξη;

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως θεωρηθούν αναγνωσθείσες οι Εκθέσεις, διότι η δήλωση την οποία θα κάμει ο κ. Ζαχαριάδης αφορά και τις τρεις. Είναι για το ίδιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Εφόσον είναι το ίδιο θέμα και δεν υπάρχει καμιά ένσταση, δεν έχω ισχυρές απόψεις. Οι Εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990.»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 40 του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) νόμου, σκοπείται η αύξηση του ύψους των τελών κατανάλωσης νερού στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η αύξηση αυτή είναι αποτέλεσμα της αύξησης της τιμής του νερού το οποίο προμηθεύεται το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προτεινόμενες αυξήσεις έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Τιμών του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και ότι η τελευταία αύξηση στα τέλη κατανάλωσης νερού στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας έγινε στις 3 Ιουλίου 1987, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και κατά πλειοψηφία των Μελών της - Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΔΗΣΟΚ εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή

τους. Τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν πάνω στους υπό αναφορά Κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του Σώματος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Νίκος Μουσιούττας
 Κυριάκος Τσιέττης
 Χρίστος Πέτας
 Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 40 της περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση του ύψους των τελών κατανάλωσης νερού στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, η αύξηση στα τέλη κατανάλωσης νερού στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού είναι αναγκαία, λόγω των δανείων που συνήψε το Συμβούλιο για την εκτέλεση έργων απαραίτητων για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης προς τους καταναλωτές του και για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών του Συμβουλίου. Το μεγαλύτερο μέρος των έργων αυτών έχει ήδη συμπληρωθεί και το υπόλοιπο είναι υπό κατασκευή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και, λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τις προτεινόμενες αυξήσεις, τα τέλη κατανάλωσης νερού στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού εξακολουθούν να παραμένουν πολύ πιο χαμηλά από τα τέλη των υπόλοιπων Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας, καθώς και το ότι οι προτεινόμενες αυξήσεις έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Τιμών, κατά πλειοψηφία των Μελών της -Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΔΗΣΟΚ εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους. Τα Μέλη της Επιτροπής -Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τη θέση τους πάνω στους υπό αναφορά Κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Κυριάκος Τσιέττης
Πολύβιος Κόλοκος	Χρίστος Πέτας
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 40 της περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) νομοθεσίας, σκοπείται ο εκσυγχρονισμός των Κανονισμών που διέπουν τις υπηρεσίες που προσφέρει το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας, καθώς και η αύξηση του ύψους των τελών κατανάλωσης νερού στο ίδιο Συμβούλιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας, η αύξηση στα τέλη κατανάλωσης νερού κρίνεται αναγκαία, εξαιτίας της αύξησης της τιμής του νερού το οποίο προμηθεύεται το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προτεινόμενοι Κανονισμοί είναι πανομοιότυποι με τους Κανονισμούς που ισχύουν στα άλλα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, καθώς και το γεγονός ότι οι προτεινόμενες αυξήσεις έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Τιμών και ότι η τελευταία αύξηση στα τέλη κατανάλωσης νερού στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας είχε επιβληθεί το 1984, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και κατά πλειοψηφία των Μελών της -Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΔΗΣΟΚ εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους. Τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τη θέση τους πάνω στους υπό αναφορά Κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θα ήθελα να πω είναι ότι, παρόλο που οι προτεινόμενες αυξήσεις έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή Τιμών του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, εντούτοις παρίσταται ανάγκη περαιτέρω μελέτης του ύψους των αυξήσεων.

Γι' αυτό συμφωνούμε όλοι, εφόσον δεν μπορούν να αποσυρθούν, διότι εκπνέουν οι Κανονισμοί αυτοί, να απορριφθούν με την πρόθεση όμως πολύ

σύντομα να καλέσουμε τα συμβούλια αυτά να επανέλθουν στη Βουλή, για να ξαναδούμε το ύψος των τελών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θα θέσω τους Κανονισμούς αυτούς σε ψηφοφορία.

Προχωρούμε πρώτα με τους Κανονισμούς που αφορούν την Υδατοπρομήθεια Λευκωσίας που είναι «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1990».

Υπάρχει ένσταση για την απόρριψη των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα απορρίπτονται από το Σώμα.

Προχωρούμε στους επόμενους Κανονισμούς, που είναι «Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί απορριφθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα απορρίπτονται από το Σώμα.

Προχωρούμε στους επόμενους Κανονισμούς, που είναι «Οι περί Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί απορριφθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα απορρίπτονται από το Σώμα.

Το επόμενο θέμα που έχουμε, κύριοι συνάδελφοι, το υπ' αρ. 32 στην ημερήσια διάταξη, είναι «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ Η ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΕ ΘΕΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος	Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Νίκος Αναστασιάδης	Χρίστος Πέτας
Αντώνης Ανδρέου	Κυριάκος Χρίστου
Ανδρέας Γεωργίου	Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Παναγιώτου	Μιχάλης Παπαπέτρου
Ζαχαρίας Τουλούρας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 της περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας νομοθεσίας και που έχουν εγκριθεί από την αρμόδια υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού και το Υπουργικό Συμβούλιο, σκοπείται η τροποποίηση ή η δημιουργία των σχεδίων υπηρεσίας αριθμού θέσεων ως αποτέλεσμα της ενοποίησης των κλάδων των Αρχείων και της Κρυπτογραφικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών.

Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους της κυβερνητικής πλευράς, μετά την πιο πάνω ενοποίηση των κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών, επιβάλλεται για σκοπούς πιο εύρυθμης λειτουργίας της νέας υπηρεσίας Αρχείων και Επικοινωνιών η δημιουργία νέων θέσεων και η συγχώνευση των υφισταμένων κάτω από νέο τίτλο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, θέτω τους Κανονισμούς υπό έγκριση.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ - ΘΕΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στους Κανονισμούς εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990), σκοπείται ο επανακαθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης Διευθυντή στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ώστε αυτά να εκσυγχρονιστούν, για να συνάδουν με τις σημερινές ανάγκες της υπηρεσίας.

Όπως δήλωσε στην Επιτροπή ο εκπρόσωπος της Εκτελεστικής Εξουσίας, το υπό αντικατάσταση σχέδιο υπηρεσίας της θέσης αυτής δεν έχει αναθεωρηθεί από το 1952, γι' αυτό και ο εκσυγχρονισμός του κρίνεται επιβεβλημένος.

Το πιο πάνω σχέδιο έχει τύχει επεξεργασίας και έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού η οποία και συμφώνησε να προωθηθεί για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε το όλο σχέδιο υπηρεσίας, προχώρησε στην επαναδιατύπωση των υπό συζήτηση Κανονισμών έχοντας ως γνώμονά της τις κατευθυντήριες αρχές που έχει ήδη υιοθετήσει και εφαρμόσει στο σχέδιο υπηρεσίας που πρόσφατα ψήφισε η Βουλή για τη θέση Πρώτου Λειτουργού της ίδιας υπηρεσίας. Με βάση τις πιο πάνω αρχές, που καθιερώνουν απόλυτα αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια, η Επιτροπή κατέληξε στα ακόλουθα:

- (α) Αναφορικά με τις πρόνοιες που σχετίζονται με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης δεν επέφερε καμιά ουσιαστική αλλαγή.
- (β) Υιοθέτησε, όπως προτείνονται, τα ακαδημαϊκά προσόντα για τη θέση.
- (γ) Σ' ό,τι αφορά τις πρόνοιες για το προσόν της μεταπτυχιακής πείρας σε υπεύθυνη θέση σε θέματα πολεοδομίας, χωροταξίας και οικήσεως, η Επιτροπή θεώρησε ορθό να τις επαναδιατυπώσει χάριν της αξιοκρατίας και της δικαιοσύνης, έτσι που να διασφαλίζονται οι πιο πάνω αρχές που έχει υιοθετήσει, σύμφωνα με τις οποίες η θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής θα είναι πραγματικά θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής για όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας που ενδιαφέρονται για την κατάληψη δημόσιων θέσεων.
- (δ) Στο σχέδιο υπηρεσίας, όπως προτείνεται, προβλέπεται ως απαιτούμενο προσόν τόσο για πρώτο διορισμό όσο και για προαγωγή η άριστη γνώση των ειδικών συνθηκών που αφορούν θέματα πολεοδομίας, χωροταξίας και οικήσεως στην Κύπρο, ως και άλλων βασικών λειτουργιών που αποτελούν αρμοδιότητα του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Η Επιτροπή θεώρησε για πρόδηλους λόγους ασφαλέστερο, προτιμότερο και δικαιότερο να καθιερώσει το προσόν αυτό ως επιπρόσθετο προσόν και όχι ως απαιτούμενο προσόν για να είναι κάποιος νισμών, υποψήφιος για τη θέση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
 Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, ρωτώ:
 Έχει κανένας ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;
 (Κτυπά τη σφύρα)

Ειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Βάσος Λυσσαρίδης επανέρχεται στην έδρα του, ενώ ο κ. Λαδάς επιστρέφει στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων -Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Φόρου Κληρονομιών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ - ΘΕΣΗ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΑΡΧΙΦΟΡΟΘΕΤΗ (ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ) (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών της θέσης του Ανώτερου Αρχιφοροθέτη του Φόρου Κληρονομιών στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Ο κάτοχος της θέσης θα είναι υπεύθυνος για την οργάνωση, διοίκηση και αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος σχετικά με την εφαρμογή της περί φόρου κληρονομιών νομοθεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας της θέσης αυτής εγκρίθηκαν από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτά έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Παπαπέτρου διαφώνησε με την εισήγηση της Επιτροπής και δήλωσε ότι θα εξηγήσει τη θέση του κατά τη συζήτηση των Κανονισμών ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ΑΔΗΣΟΚ θα καταψηφίσει αυτούς τους Κανονισμούς για έναν απλό λόγο. Για μας είναι θέμα αρχής σχέδια υπηρεσίας που αναπόφευκτα οδηγούν στο διορισμό ενός συγκεκριμένου προσώπου να μην μπορούν να έχουν θέση στην Κυπριακή Δημοκρατία. Γι' αυτό το λόγο, χωρίς να έχουμε τίποτε με το συγκεκριμένο πρόσωπο, θα καταψηφίσουμε τους Κανονισμούς για λόγους αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με αυτή τη θέση ουδείς διαφωνεί. Αλλά έχουμε κράτος μικρό και ορισμένες υπηρεσίες μοιραίο είναι να απαρτίζονται από έναν πολύ μικρό αριθμό προσώπων. Εφόσον ένα και μοναδικό πρόσωπο κατέχει την αμέσως κατώτερη θέση, εξυπακούεται ότι θα πάρει τη θέση προαγωγής εκείνο το πρόσωπο. Δεν μπορούμε να πλατύνουμε την υπηρεσία, για να δώσουμε ευκαιρία και σε άλλους. Ούτε και μπορεί υπό το καθεστώς του δικού μας συστήματος δικαίου να έρχονται από άλλες υπηρεσίες ή να γίνεται εκείνο που λέγεται jumping, δηλαδή υπέρβαση βαθμού από κατώτερο σε ένα-δυο περισσότερους βαθμούς. Γι' αυτό το λόγο ψηφίζουμε, επειδή κατ' ανάγκη πρέπει να αποφασίσουμε στο συγκεκριμένο θέμα να υποστούμε αυτή τη θυσία, μάλλον αυτή τη συνέπεια της μικρότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε, διότι δε γνωρίζουμε ποιο είναι αυτό το άτομο. Αλλά πιστεύουμε ότι υπάρχουν κάποια σχέδια υπηρεσίας και, αν υπάρξει οποιοδήποτε στοιχείο αδικίας, τότε υπάρχει το Ανώτατο και πολλές άλλες διαδικασίες για να αποφευχθεί οποιαδήποτε ευνοιοκρατική μεταχείριση. Θέλουμε να δίνουμε το ευεργέτημα της αμφιβολίας πράγματι μέσα σε ένα μικρό κράτος και υπάρχουν, πιστεύουμε, διαδικασίες, ώστε, αν υπάρξει οποιαδήποτε περίπτωση καταστρατήγησης των κανόνων της χρηστής διοικήσεως, να επέμβουμε και εμείς ως Βουλή αλλά και τα δικαστήρια αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε μικρός τόπος και κανένας δεν εισηγήθηκε μεταφορά από άλλες υπηρεσίες. Όταν όμως για σκοπούς σχεδίων υπηρεσίας μια υπηρεσία την κατατεμαχίζουμε σε μικρά τμήματα, τότε αναπόφευκτα καταλήγουμε το σχέδιο υπηρεσίας να αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο.

Είπε ο κ. Γαλανός ότι υπάρχει το Ανώτατο Δικαστήριο. Μα το Ανώτατο Δικαστήριο τι θα κρίνει, όταν ο μόνος που μπορεί να είναι υποψήφιος είναι ένα πρόσωπο; Κατά συνέπεια, επαναλαμβάνω, για μας είναι θέμα αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Επιτροπή Νομικών έχει επανειλημμένα τονίσει ότι δε δέχεται και δεν πρόκειται να ψηφίσει ή να εγκρίνει φωτογραφικά σχέδια υπηρεσίας.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αυτό είναι το τρίτο που περνά σήμερα!

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Περιμένετε, κύριε συνάδελφε, να ακούσετε τις απόψεις μου.

Το σχέδιο υπηρεσίας που εγκρίνουμε απόψε είναι συνέπεια μιας άλλης απόφασης της ολομέλειας της Βουλής και είναι συνέπεια του ότι στους προϋπολογισμούς έχουμε εγκρίνει τη θέση του Ανώτερου Αρχιφοροθέτη και την εγκρίναμε εν γνώσει του ότι στο συγκεκριμένο τμήμα υπάρχει συγκεκριμένος αριθμός θέσεων. Δε σημαίνει ότι, επειδή σ' αυτό το τμήμα υπάρχει ένας, θα στερηθεί του ευεργετήματος να προαχθεί στην ανώτερη θέση, αν του αξίζει και αν πληροί τα προσόντα.

Επομένως, αντικειμενικά αυτό το σχέδιο υπηρεσίας δεν είναι φωτογραφικό σχέδιο υπηρεσίας. Είναι προϊόν δικού μας νόμου και δικής μας συμπεριφοράς προηγούμενης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

5 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 40 ψήφους υπέρ και 5 εναντίον οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή εκ μέρους της Επιτροπής Εσωτερικών και κηρύχθηκε επείγουσα, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 1991 της ισχύος των αδειών που χορηγήθηκαν ή ανανεώθηκαν πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1989 σχετικά με την παροχή υπηρεσιών στις παραλίες και η οποία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, θεωρώντας την παράταση που προτείνεται απαραίτητη, για να της παρασχεθεί ο χρόνος να συμπληρώσει τη μελέτη σχετικών Κανονισμών που εκκρεμούν ενώπιόν της αναφορικά με την προστασία της παραλίας, καθώς επίσης και για να μελετήσει τις γενικότερες πτυχές του όλου θέματος, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του Νόμου 11 του 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Χωρίς καμιά ένσταση η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο μας θέμα, που είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990».

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεδομένου ότι γι' αυτό το θέμα έχει κατατεθεί, έχει έλθει εδώ νομοσχέδιο της κυβέρνησης που άπτεται του θέματος αυτού, θα παρακαλούσα όπως γίνει η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η πρόθεσή μας είναι να ζητήσουμε όπως το νομοσχέδιο που σχετίζεται με την πενθήμερη εβδομάδα εργασίας κηρυχθεί επειγόν, γιατί προτιθέμεθα να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο το οποίο υπάρχει στην ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα ήθελα και από δικής μας πλευράς να υποστηρίξω την κατάθεση του νομοσχεδίου, διότι και δική μας πρόθεση είναι να κηρυχθεί επειγόν. Διότι έχουμε την άποψη ότι σχετίζεται άμεσα με τους Κανονισμούς που βρίσκονται μπροστά μας και αφορούν το ίδιο θέμα και νομίζω ότι είναι θέμα τάξης να υπάρχουν όλα τα κείμενα μπροστά στη Βουλή, όταν θα αποφασίζει για ένα και το αυτό θέμα. Ουσιαστικά, αν παραπεμφθεί παραπέρα αυτό το νομοσχέδιο, το πρακτικό αποτέλεσμα θα είναι ότι θα εξουδετερωθεί με την τυχόν έγκριση των Κανονισμών σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι πρόκειται για ένα νομοσχέδιο έκπληξη. Υπήρχαν οι Κανονισμοί ενώπιον της Βουλής εδώ και ένα έτος και η κυβέρνηση περίμενε έναν ολόκληρο χρόνο για να το καταθέσει τώρα αυτό το νομοσχέδιο. Πιστεύουμε ότι, ακριβώς επειδή είναι ένα νομοσχέδιο, όπως εμφανίζεται στις στιγμές αυτές, κρίσιμο, χρειάζεται μελέτη. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο εισηγούμαστε να ακολουθήσει την κανονική διαδικασία, να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή

και να μελετηθεί δεόντως, ώστε η Βουλή να μην υποχρεωθεί να ψηφίσει μέσα σε πνεύμα σπουδής, οπότε υπάρχει περίπτωση να κάμει σοβαρά λάθη και να περιπλέξει μια ήδη περιπλεγμένη κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που εμείς πιστεύουμε ότι το νομοσχέδιο το οποίο έχει καταθέσει η κυβέρνηση δε συγκρούεται με τους Κανονισμούς που θα εγκρίνουμε -θα μπορούσε να ήταν και συμπληρωματικό, να τους συμπλήρωνε- παρά ταύτα δεν είναι σωστό να βιαστούμε να ψηφίσουμε κάτι, χωρίς να γίνει η απαραίτητη μελέτη. Και ειθισται, τουλάχιστον για τέτοιου είδους νομοσχέδια, να γίνεται μια σοβαρή και ενδελεχής μελέτη.

Γι' αυτό το λόγο, χωρίς αυτό να σημαίνει πως τοποθετούμεθα αρνητικά έναντι του νομοσχεδίου της κυβέρνησης, εμείς δε θα συμφωνήσουμε να κηρυχθεί επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ επιχειρείται να γίνει κάτι το πολύ παράξενο. Οι Κανονισμοί που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος είναι κυβερνητικοί Κανονισμοί. Τους υπέβαλε η κυβέρνηση για εξέταση από τη Βουλή και βασίζονται στο σχετικό άρθρο του νόμου που επιχειρείται με το νομοσχέδιο το κυβερνητικό να τροποποιηθεί. Δεν μπορείς να εισάγεις Κανονισμούς κατ' εφαρμογήν συγκεκριμένου άρθρου του νόμου και ταυτόχρονα να κάμνεις νομοσχέδιο, για να τροποποιήσεις εκείνο το άρθρο του νόμου. Λυπούμαι πολύ, αλλά εκτός από το ότι ελέχθη από τους άλλους συναδέλφους, θέλω να υποδείξω και αυτό το πράγμα και να πω ακόμα τελειώνοντας και το εξής:

Ο Νόμος 1 του 1990, ο οποίος είναι ο πρώτος νόμος αυτού του έτους που τελειώνει τώρα το Δεκέμβριο, προέβλεπε ότι εφαρμόζεται η πενθήμερη απασχόληση την 1η Ματου. Η κυβέρνηση δεν έκαμε τίποτε για να διευθετήσει την επιλογή και την εφαρμογή του ωραρίου, ειμή μόνον εισήγαγε τους Κανονισμούς πολύ αργότερα. Και έρχεται αυτή τη στιγμή να υποβάλει νομοσχέδιο για να εξοβελίσει τους Κανονισμούς. Ε, νομίζω δεν αιτιολογείται καθόλου η σπουδή της κυβερνήσεως και είναι καιρός ο καθένας να αναλαμβάνει τις ευθύνες του εγκαίρως έναντι αυτού του λαού και έναντι της πολιτείας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος που θέλει να πρωτολογήσει;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να τοποθετούμεθα πάνω στην ουσία, συμφωνούμε με όσους έχουν προβάλει την άποψη πως θα είναι και απροσδόκητο και αμελέτητο αν η Βουλή αποδεχτεί -χωρίς καν να έχει υπόψη της τι πρόνοιες υπάρχουν- αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο- να το κηρύξει επείγον και μάλιστα τη στιγμή που υπάρχουν μπροστά μας οι Κανονισμοί για τους οποίους ήδη έχουν τοποθετηθεί οι διάφορες πλευρές και που σε λίγο θα τους εγκρίνουμε.

Επαναλαμβάνω ότι, χωρίς να τοποθετούμεθα πάνω στην ουσία, αποδεχόμεθα να κατατεθεί, να παραπεμφθεί στην Επιτροπή και ύστερα από μελέτη να επανέλθει στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, είπαμε ότι πιθανώς να μη συγκρούεται και θα το μελετήσουμε. Όμως δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον. Πρέπει όμως να γίνει μια παρατήρηση: Αν η κυβέρνηση επιθυμούσε να πάρει στα χέρια της το όλο θέμα της πενθήμερης και να φύγουν οι Κανονισμοί από τη Βουλή, είχε όλη την ευχέρεια να καταθέσει νομοθεσία καθ' όλη την πολύμηνη διάρκεια της εμπλοκής της Βουλής στο όλο θέμα. Με το να έρχεται τώρα, όταν έχει καταλήξει η Βουλή ή η πλειοψηφία της Βουλής προς μια κατεύθυνση κατόπιν, επαναλαμβάνω, πολλών προσπαθειών, δίδει λίγο την εντύπωση της δημαγωγικής συμπεριφοράς από πλευράς της και είναι δυσάρεστο που έχει επιλέξει αυτή την οδό η κυβέρνηση, ανεξάρτητα από την ουσία του νομοσχεδίου, το περιεχόμενο του νομοσχεδίου, που θα το εξετάσουμε εν καιρώ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι σωστό να αποφεύγουμε χαρακτηρισμούς, όταν συζητούμε τόσο σοβαρά θέματα. Εδώ η κυβέρνηση, ενόψει του γεγονότος ότι γίνεται πολλή συζήτηση και στον τύπο, ενώ και σε συνάντηση των εκπροσώπων των κομμάτων έγινε συζήτηση κατά πόσο θα αναλάβει η Εκτελεστική Εξουσία να καθορίσει τον τρόπο εφαρμογής της πενθήμερης, νομίζω ότι έχει την αρμοδιότητα να υποβάλει νομοσχέδιο με το οποίο θα κάνει πρόταση στη Βουλή. Είναι δικαίωμα της Βουλής, αν θέλει, να το ψηφίσει και, αν δε θέλει, να μην το ψηφίσει. Κατά συνέπεια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Κύριε Πουμπουρή, σας διακόπτω, αλλά δεδομένου ότι δεν κατετέθη δεν μπορούμε να μπούμε στη συζήτηση της ουσίας του νομοσχεδίου, διότι δε γνωρίζουμε τι περιέχει.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ακριβώς αυτό λέω, ότι η θέση μας είναι να συζητηθεί από την αρμόδια Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Έχω ακόμα πρωτολογίες. Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ιστορικά χρειάζεται μια παρατήρηση. Για πρώτη φορά στην κοινοβουλευτική μας ιστορία νόμος υπογράφηκε με την παρουσία της τηλεόρασης και με πανηγυρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα θα μπούμε στην ουσία και δε θέλω να μπούμε ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Όχι, δε θα μπω στην ουσία, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα έμπηκες!

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μέσα στο νόμο εκείνο που έχουμε ψηφίσει και που πανηγυρικά δημοσιεύσαμε υπάρχει και η πενθήμερη. Η Εκτελεστική Εξουσία μας τόνισε και τόνισε προς όλες τις κατευθύνσεις ότι, ασκώντας καθήκον δικό της βάσει του νόμου, μας παρουσιάζει Κανονισμούς. Και, αφού κατέθεσε τους Κανονισμούς, μας είπε τότε, στον τότε ουσιώδη χρόνο «κύριοι της Βουλής, αναμένουμε από εσάς την επεξεργασία των Κανονισμών». Και επεξεργαστήκαμε τους Κανονισμούς. Και σήμερα με συναινετικές διαδικασίες έχουμε μια πλειοψηφία η οποία θα περάσει άλφα περιεχόμενο Κανονισμών. Δε νοείται και είναι ασυνέπεια να επιδιώκουμε σήμερα με νόμο να καταργήσουμε το άρθρο του Νόμου 1 του '90 βάσει του οποίου ήλθαν στη Βουλή οι Κανονισμοί αυτοί. Και πιστεύω ότι η όλη συμπεριφορά της κυβέρνησης και όλες οι ενέργειές της δεν της επιτρέπουν να ενεργεί όπως ενεργεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω και στον κ. Παπαπέτρου το λόγο, για να πούμε και καμιά άλλη άποψη, και μετά θα επανέλθω.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά δεν ήθελα να δημιουργήσω πρόβλημα και δεν έθιξα ορισμένα θέματα. Αλλά, κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ακούσαμε εκφράσεις όπως «απροσδόκητο το νομοσχέδιο της κυβέρνησης», «αιφνιδιασμός το νομοσχέδιο της κυβέρνησης» από περισσότερες από μία πλευρές. Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι αυτό το νομοσχέδιο της κυβέρνησης δεν είναι τίποτε άλλο παρά η υιοθέτηση της πρότασης Κληρίδη στο Προεδρικό ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ω! Ω! Ω!...

(Κτυπά επανειλημμένα τη σφύρα)

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

...την οποία δέχθηκαν όλες οι πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ! Σας αφαιρώ το λόγο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα συνεχίσω πάνω σε άλλο θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά να μην κάνουμε όπως κάνουν και οι ένορκοι, που λένε κάτι και μετά λένε θα συνεχίσουν..

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι, αλλά θα έπρεπε να αφαιρεθεί ο λόγος και από εκείνους που έκαμαν αυτούς τους χαρακτηρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν αναφέρθηκαν σε πράγματα που... και μάλιστα απουσιάζει ο κ. Κληρίδης που θα μπορούσε να δώσει απαντήσεις.

Νομίζω τα επιχειρήματα ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Υπάρχουν πάνω από δέκα άτομα που ήταν παρόντα και ήταν ομόφωνα. Εν πάση περιπτώσει ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά επανειλημμένα τη σφύρα)

Τα επιχειρήματα είναι ορθά ή όχι ανεξαρτήτως του ποιος τα προβάλλει.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα συνεχίσω με άλλο θέμα.

Προβάλλεται επιχείρημα ότι η κυβέρνηση κωλύεται, διότι, από τη στιγμή που κατέθεσε Κανονισμούς, δεν μπορεί τώρα να έρχεται να καταθέτει νομοσχέδιο. Αυτό είπε ο κ. Ευσταθίου, αγαπητοί συνάδελφοι. Εν πάση περιπτώσει, το ερώτημα είναι: Οι Κανονισμοί που τίθενται μπροστά στο Σώμα σήμερα για έγκριση είναι εκείνοι που μας έφερε η κυβέρνηση, ούτως ώστε να κωλύεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σ' αυτό θα βάλω θέμα διαδικασίας. Η Βουλή δεν υποχρεούται ποτέ να αποδέχεται in toto οτιδήποτε έρχεται από την κυβέρνηση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Συμφωνώ απολύτως μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, αλλά και την ίδια στιγμή η κυβέρνηση δεν κωλύεται να καταθέσει άλλα νομοσχέδια.

Τώρα λέχθηκε ότι η κυβέρνηση δεν έκαμε τίποτε και κατέθεσε τους Κανονισμούς, αφού πέρασε μεγάλο χρονικό διάστημα. Αυτό δεν είναι ορθό.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το νομοσχέδιο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Τους Κανονισμούς. Τους Κανονισμούς τους κατέθεσε αρκετό χρονικό διάστημα μετά την ψήφιση του νόμου. Αυτό ελέγχθη. Το είπε ο κ. Ευσταθίου, κύριε συνάδελφε.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτό είναι γεγονός.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα πρέπει να πούμε όμως, για να είμαστε δίκαιοι, ότι, πριν κατατεθούν οι Κανονισμοί, το θέμα αυτό απασχόλησε τη Βουλή και την Επιτροπή Νομικών με την παρουσία και της ΠΑΣΥΔΥ και του Υπουργού και της κυβέρνησης σε περισσότερες από μία συνεδριάσεις. Σε πολλές. Άρα η εξέταση του θέματος αυτού από τη Βουλή και με συμμετοχή της κυβέρνησης άργησε πολύ περισσότερο.

Το τελευταίο σημείο: Προβάλλεται το επιχείρημα ότι δεν ξέρουμε τι λέει αυτό το νομοσχέδιο και κατά συνέπεια να παραπεμφθεί στην Επιτροπή. Από τη στιγμή που αφορά το ίδιο θέμα με αυτό που θα συζητήσουμε σήμερα και, αν πραγματικά οι συνάδελφοι αδυνατούν να τοποθετηθούν σήμερα πάνω στο νομοσχέδιο, τότε η εισήγησή μας είναι απλή: Το όλο θέμα να αναβληθεί, μέχρι να

συζητηθεί και το νομοσχέδιο της κυβέρνησης. Δεν μπορούμε με το μισό υλικό μπροστά μας να τοποθετηθούμε σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Χατζηδημητρίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, δεν πρόκειται για το μισό υλικό. Είναι ολόκληρο το υλικό. Αυτή τη στιγμή προσπαθούμε να το κάνουμε ενάμισι και εμείς επιμένουμε στο υλικό το οποίο είχαμε μπροστά μας μέχρι την τελευταία στιγμή. Και δεν υπάρχει καμιά αδυναμία και μπορεί να επιστρατεύονται όλα τα επιχειρήματα που μπορεί να φανταστεί κάποιος, για να θεωρηθεί κάτι επείγον, διότι κάποια συμφέροντα εξυπηρετούνται. Εμείς θα το μελετήσουμε με κάθε προσοχή αυτό το νομοσχέδιο εν καιρώ, επαναλαμβάνω, μέσα στο Γενάρη.

Τώρα ελέχθη από πλευράς των φίλων μου του ΑΚΕΛ να μη χρησιμοποιούνται χαρακτηρισμοί. Δεν είναι απαραίτητο τα κόμματα τα οποία υποστηρίζουν την κυβέρνηση να θεωρούν ότι εξ αντανάκλασως, όταν ονομάζουμε δημαγωγική τη συμπεριφορά της κυβέρνησης σε ένα θέμα, είναι δημαγωγική και η δική τους συμπεριφορά. Επομένως, ως μη γινόμεθα δικηγόροι κάποιας περίπτωσης που εξόφθαλμα είναι δημαγωγική. Διότι, επαναλαμβάνω, για πολλούς μήνες γινόταν επεξεργασία. Για πολλούς μήνες είχαμε συναντήσεις με τον Υπουργό. Δε θα μπω στην ουσία, για να πω πόσο κοντά ή πόσο μακριά είμαστε, ούτε θα χρησιμοποιήσω το τι είπε ο Υπουργός, όπως χρησιμοποιήθηκε για τον κ. Κληρίδη -και κακώς χρησιμοποιήθηκε- αλλά λέγω ότι θα προσθέσω ακόμα ένα χαρακτηρισμό εκτός από τον «απροσδόκητο, αιφνιδιαστικό και δημαγωγικό», τον «εκτός τάξεως» για την κατάσταση αυτού του νομοσχεδίου. Διότι μια κυβέρνηση δε συμπεριφέρεται έτσι την τελευταία στιγμή, όταν ήδη έχει καταλήξει η Βουλή, με ένα τέτοιο νομοσχέδιο. Αν ήθελε η κυβέρνηση να τοποθετηθεί και να μη νίπτει τας χείρας της και να παρακολουθεί το θέμα ποντιοπιλατικά, είχε πολύ καιρό να τοποθετηθεί προηγουμένως και να πάρει το πράγμα στα χέρια της. Όχι να αφήσει τη Βουλή να καταλήξει κάπου και μετά εκ του ασφαλούς να προβαίνει σε δημαγωγία! Και είναι αυτό το οποίο συμβαίνει σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς είναι για τις επιπτώσεις του νόμου που ενδιαφερόμαστε και θέλουμε πραγματικά να προβούμε σε μια υπεύθυνη τοποθέτηση. Θα κάμναμε την πρόταση και την παράκληση να μη δίνουμε πολιτικές προεκτάσεις στη θέση του επείγοντος ή του μη επείγοντος, ώστε να έχουμε την ευχέρεια να χειριστούμε το όλο θέμα με ψυχραιμία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης να κηρυχθεί επείγον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον. Προχωρούμε επομένως στη συζήτηση των Κανονισμών.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μήπως υπάρχουν και αποχές, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω μετά την ψηφοφορία ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Για τους Κανονισμούς μόλις τώρα κυκλοφόρησε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υπάρχει αυτό το θέμα και αν τώρα κυκλοφόρησε, τότε ναι, υπάρχει θέμα διαδικασίας. Γι' αυτό προτίθεται ... Πότε κυκλοφόρησε; Σήμερα;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτίθεται τη Δευτέρα να συγκαλέσω συνεδρίαση της Βουλής για να συνεχίσουμε το θέμα.

Επομένως το θέμα παραπέμπεται στην προσεχή συνεδρίαση, η οποία θα γίνει την προσεχή Δευτέρα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσε να είχε κηρυχθεί επείγον και να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Εκ των υστέρων δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επειδή το αντικείμενο της Έκθεσης το συζητούσαμε πολλές μέρες, εμείς θεωρούμε ότι η Έκθεση είναι γνωστή στα Μέλη της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορώ να το δεχθώ. Εφόσον έστω και μια πλευρά δικαιολογημένα θέτει το θέμα ότι η Έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει εγκαίρως -δεν είναι θέμα πλειοψηφίας της Βουλής πλέον, είναι θέμα εφαρμογής του Κανονισμού- το θέμα δεν μπορεί να συζητηθεί και θα συζητηθεί την προσεχή Δευτέρα η ώρα 10.00 το πρωί.

Ορίστε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα οι Κανονισμοί δεν υπόκεινται στον περιορισμό των 48 ωρών.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Συνταγματικά και δυνάμει του Κανονισμού δεν υπάρχει τέτοιος περιορισμός. Είναι για τα νομοσχέδια. Και παρακαλώ όσοι αμφιβάλλουν να το διερευνήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κοιτάξουμε τον Κανονισμό.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παραπέμπω στο Άρθρο 73.5 του Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναγνώστε το.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

«...Ουδέν νομοσχέδιον και ουδεμία πρότασις νόμου, εξαιρέσει των χαρακτηριζομένων ως επειγούσης φύσεως, συζητείται υπό επιτροπής τινός προ της παρελεύσεως τεσσαράκοντα οκτώ ωρών από της διανομής αυτής εις τους αποτελούντας την επιτροπήν ταύτην βουλευτάς. Εξαιρέσει των χαρακτηριζομένων ως επειγούσης φύσεως, ουδέν νομοσχέδιον και ουδεμία πρότασις νόμου διελθούσα το στάδιον της επιτροπής συζητείται υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων προ της παρελεύσεως τεσσαράκοντα οκτώ ωρών, αφ' ης διενεμήθη εις τους βουλευτάς ομού μετά της εκθέσεως της κοινοβουλευτικής επιτροπής».

Αφορά καθαρά προτάσεις νόμου και νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να είναι καθαρό, αλλά θέλω να δω ποια είναι πράγματι η λογική. Αν υπάρχουν σημαντικοί Κανονισμοί και η Έκθεση κυκλοφορήσει την τελευταία στιγμή ενώπιον του Σώματος, αυτό θα σημαίνει ότι το Σώμα μπορεί να ασχοληθεί με αυτό το θέμα; Αν είναι απόφαση της ολομέλειας, δεδομένου ότι δεν είναι θέμα Κανονισμού πλέον αλλά θέμα απλώς λογικής, θα το βάλω μπροστά σας.

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν να συζητηθεί τώρα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι πλην του ΑΔΗΣΟΚ, δηλαδή 43 υπέρ της συζήτησης τώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν να μη συζητηθεί; Εγώ δυστυχώς δεν μπορώ να ψηφίσω. Θα ήμουν με τη δεύτερη άποψη, αλλά δεν ψηφίζω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ της αναβολής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε λοιπόν στην ανάγνωση της Έκθεσης. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Αντώνης Ανδρέου
 Ανδρέας Γεωργίου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Κυριάκος Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τον Ιούλιο μέχρι και το Δεκέμβριο του 1990. Στα πλαίσια των εργασιών της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από λειτουργούς του Υπουργείου του, εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση των αναγκαίων λεπτομερειών, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή στην πράξη της πενθήμερης βδομάδας εργασίας στη Δημόσια Υπηρεσία.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 72 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990, εισήχθη για πρώτη φορά πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο χρόνος εργασίας των δημόσιων υπαλλήλων για κάθε βδομάδα κατανέμεται σε πέντε εργάσιμες ημέρες από τη Δευτέρα μέχρι και την Παρασκευή με τρόπο που θα καθοριστεί. Οι όροι της εφαρμογής και λειτουργίας της πενθήμερης βδομάδας εργασίας, καθώς και οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή της, αφέθηκαν με βάση τον ίδιο νόμο να καθοριστούν με Κανονισμούς.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, όπως κατατέθηκαν, προτείνονται τα ακόλουθα:-

- (α) Ο χρόνος εργασίας των δημόσιων υπαλλήλων για κάθε βδομάδα κατανέμεται σε πέντε εργάσιμες ημέρες σύμφωνα με πίνακα ο οποίος προβλέπει ότι κατά τη χειμερινή περίοδο από την 1η Σεπτεμβρίου μέχρι την 31η Μαΐου θα υπάρχουν δύο μέρες απογευματινής εργασίας, ενώ κατά τη θερινή περίοδο από την 1η Ιουνίου μέχρι την 31η Αυγούστου μια μέρα απογευματινής εργασίας τη βδομάδα.
- (β) Από την εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας εργασίας με βάση το πιο πάνω ωράριο εξαιρείται αριθμός υπηρεσιών που καθορίζονται σε πίνακα, καθώς και θέσεις των οποίων τα σχέδια υπηρεσίας προοιούν

ότι οι υπάλληλοι μπορεί να εργάζονται και εκτός του συνηθισμένου ωραρίου της Δημόσιας Υπηρεσίας αλλά όχι πέρα από τον καθορισμένο αριθμό ωρών εβδομαδιαίως και οι υπάλληλοι που εργάζονται με βάση το ωράριο των εργατών.

- (γ) Καθορίζεται ότι το Σάββατο θα εξακολουθήσει να θεωρείται εργάσιμη μέρα για όσους θα εργάζονται με το σύστημα βάρδιας ή με ειδικά ωράρια χωρίς πρόσθετη αποζημίωση. Υπερωριακή εργασία κατά την ημέρα αυτή θα αποζημιώνεται σαν να ήταν εργάσιμη μέρα.

Σύμφωνα με το Νόμο για τη Δημόσια Υπηρεσία, η εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας εργασίας θα έπρεπε να είχε αρχίσει από την 1η Μαΐου 1990. Επειδή δεν κατέστη δυνατή η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της Εκτελεστικής Εξουσίας και της υπαλληλικής πλευράς πάνω σε αρκετά θέματα που ανεφύησαν στο θέμα της εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας εργασίας, οι εν λόγω Κανονισμοί δεν κατατέθηκαν στη Βουλή έγκαιρα, ώστε να τηρηθεί η πιο πάνω προθεσμία που καθορίζει ο Νόμος, αλλά κατατέθηκαν στις 28 Ιουνίου 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στο διάστημα αυτό από τον Ιούνιο μέχρι σήμερα πραγματοποίησε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων στις οποίες κλήθηκαν επανειλημμένα τόσο η Εκτελεστική Εξουσία όσο και η δημοσιούπαλληλική πλευρά, για να εκφράσουν τις απόψεις τους πάνω στον τρόπο εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας εργασίας. Στα πλαίσια των συζητήσεων αυτών και με προτροπή της Επιτροπής κατατέθηκε και από τις δυο πλευρές σειρά εγγράφων που αφορούν τους υπό συζήτηση Κανονισμούς και ειδικότερα:-

1. Συγκριτικός πίνακας με αντιπαράθεση των απόψεων της κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ πάνω στο θέμα.
2. Πίνακας με στοιχεία που αφορούν την εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας εργασίας σε άλλες χώρες του εξωτερικού.
3. Γνωμάτευση του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας πάνω σε νομικά σημεία που εγέρθηκαν στο θέμα της εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας εργασίας και ειδικότερα πάνω στο ερώτημα που τίθεται για το αν το Σάββατο θεωρείται και αποζημιώνεται ως αργία στις περιπτώσεις που εξαιρούνται από την εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας.
4. Έγγραφα και σημειώματα που επεξηγούν τις θέσεις της κάθε πλευράς.

Η Επιτροπή με βάση τις απόψεις και εισηγήσεις που της τέθηκαν, καθώς και όλο το πιο πάνω έγγραφο υλικό που κατατέθηκε ενώπιόν της, προχώρησε στον καθορισμό των βασικότερων θεμάτων που φαίνεται να είναι και τα πιο καθοριστικά για την τελική μορφή που θα πάρουν οι υπό συζήτηση Κανονισμοί. Τα θέματα αυτά είναι τα ακόλουθα:-

- (α) Χρόνος εφαρμογής των Κανονισμών: Στο σημείο αυτό η θέση της επίσημης πλευράς είναι υπέρ της άμεσης εφαρμογής των Κανονισμών μετά την έγκρισή τους. Η θέση της δημοσιούπαλληλικής πλευράς τάσσεται υπέρ της καθολικής και ταυτόχρονης εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας εργασίας σε ολόκληρο τον κρατικό τομέα, περιλαμβανομένης και της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και της Αστυνομίας.
- (β) Κατανομή του ωραρίου: Στο θέμα της κατανομής του ωραρίου η επίσημη πλευρά έχει τις θέσεις που διατυπώνονται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς, δηλ. δυο μέρες απογευματινής εργασίας κατά τους

χειμερινούς μήνες (1η Σεπτεμβρίου με 31η Μαΐου) και μια μέρα απογευματινής εργασίας κατά τους θερινούς μήνες (1η Ιουνίου με 31η Αυγούστου). Η ΠΑΣΥΔΥ αντίθετα υποστηρίζει συνεχές ωράριο εργασίας με ένα απόγευμα για περίοδο εννέα μηνών (1η Σεπτεμβρίου με 31η Μαΐου). Πάνω στο θέμα αυτό υπάρχει έντονη διαφορά απόψεων των δυο πλευρών, η οποία οδηγεί μέχρι του σημείου αδυναμίας εξεύρεσης συμβιβασμού μεταξύ τους.

- (γ) Ελαστικότητα ωραρίου: Το θέμα της ελαστικότητας στο χρόνο προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων στην εργασία τους υποστηρίζεται και από τις δυο πλευρές και δε φαίνεται να υπάρχει ουσιαστική διαφορά στον τρόπο με τον οποίο προτείνεται να γίνει.
- (δ) Μορφή εφαρμογής: Η κυβερνητική πλευρά δεν επιθυμεί την εφαρμογή των Κανονισμών για δοκιμαστική περίοδο και πιστεύει ότι οποιαδήποτε αδυναμία μπορεί να εξεταστεί και να διορθωθεί. Η ΠΑΣΥΔΥ επιθυμεί να τύχουν οι Κανονισμοί δοκιμαστικής εφαρμογής για περίοδο έξι μηνών.
- (ε) Αποζημίωση: Στο θέμα της αποζημίωσης έχει διαπιστωθεί σοβαρή διαφορά των δυο πλευρών σχετικά με την αποζημίωση για το Σάββατο για όσους εργάζονται με βάρδιες και εκείνους που θα εργάζονται για συμπλήρωση του ωραρίου τους. Η επίσημη πλευρά υποστηρίζει ότι το προσωπικό που εξαιρείται από την πενθήμερη βδομάδα εργασίας δε θα αποζημιώνεται. Σε περίπτωση που καλείται να εργαστεί υπερωριακά θα αμείβεται με βάση τις συμφωνίες που ισχύουν σήμερα. Επίσης το προσωπικό του οποίου το ωράριο κατανέμεται σε πενθήμερη βδομάδα εργασίας και καλείται να εργαστεί με υπερωρίες κατά το Σάββατο θα αμείβεται με την αναλογία 1:1 1/2. Αντίθετα η ΠΑΣΥΔΥ υποστηρίζει ότι το προσωπικό που εργάζεται πέρα από τα μεσάνυχτα της Παρασκευής είτε με κανονικό ωράριο εργασίας είτε με υπερωρίες είτε με το σύστημα βάρδιας πρέπει να αποζημιώνεται με βάση τις καθορισμένες αποζημιώσεις για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες.
- (στ) Εξαιρέσεις από την πενθήμερη βδομάδα εργασίας και εξαιρέσεις από το κανονικό ωράριο της πενθήμερης βδομάδας εργασίας: Στο θέμα αυτό η επίσημη πλευρά υποστηρίζει ότι οι εξαιρέσεις αυτές θα πρέπει να καθοριστούν, γι' αυτό και έχει περιληφθεί σχετικό παράρτημα στους Κανονισμούς, όπου καθορίζονται οι εν λόγω εξαιρέσεις. Η δημοσιούπαλληλική πλευρά υποστηρίζει ότι δε χρειάζεται να αναφερθούν οι υπηρεσίες ονομαστικά, αλλά να γίνει γενική πρόνοια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, μετά από σοβαρό προβληματισμό της πάνω στο όλο θέμα και αφού συζήτησε τα σημεία που τίγονται μέσα στα πλαίσια συσχέψεων της με τον Πρόεδρο του Σώματος και τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, προς τους οποίους αποτάθηκαν για να υποβάλουν τις απόψεις τους τόσο η ΠΑΣΥΔΥ όσο και η κυβέρνηση, κατέληξε στα ακόλουθα ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία συμπεράσματα:

- (α) Η Επιτροπή, ως θέμα αρχής, ομόφωνα τάσσεται υπέρ του θεσμού της πενθήμερης βδομάδας εργασίας.
- (β) Σ' ό,τι αφορά τον τρόπο της κατανομής των ωρών εργασίας των υπαλλήλων μέσα στις πέντε μέρες της εβδομάδας, αφού μελετήθηκε σειρά υπαλλακτικών λύσεων πέρα από τις δύο που υποστήριξε κάθε

πλευρά, η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί όπως δέκα μήνες το χρόνο, δηλαδή από 1η Σεπτεμβρίου μέχρι 30η Ιουνίου, οι υπάλληλοι εργάζονται ένα απόγευμα τη βδομάδα, ενώ κατά τους δυο καλοκαιρινούς μήνες, δηλ. από 1η Ιουλίου μέχρι 31η Αυγούστου, μη εργάζονται κανένα απόγευμα.

Οι ώρες εργασίας των υπαλλήλων που προτείνονται από την Επιτροπή θα είναι, με δυνατότητα ελαστικού ωραρίου μισής ώρας, 7.30 π.μ./8.00 π.μ. με 2.30 μ.μ./3.00 μ.μ. για τα πρωινά και 3.00 μ.μ./3.30 μ.μ. με 6.00 μ.μ./6.30 μ.μ. τα όνος εργασίας κατα τον οποίο οι δημόσιοι υπαίτινοι σήμερα υποχρεωμένοι να εργάζονται τη βδομάδα, η Επιτροπή ην πιο πάνπιστεύει ότι προτείνεται ένα ικανοποιητικό ωράριο εργασίας ην οποία, ας σημειωθεί, σε καμιά περίπτωση δε για τους δημόσιους υπαλλήλους, ρενώ από την άλλη ικανοποιείται το αίτημα για την εξυπηρέτηση του κοινού με την επέκταση της πρωινής ώρας εργασίας και την υιοθέτηση ενός απογεύματος τη βδομάδα για το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου.

- (γ) Αναφορικά με το αίτημα της ΠΑΣΥΔΥ για την καταβολή αποζημιώσεων στο προσωπικό που θα εξαιρείται από την εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας εργασίας και θα εργάζεται το Σάββατο, αίτημα για το οποίο η κυβέρνηση διαφώνησε σε όλα τα στάδια, η Επιτροπή δεν έκρινε ορθό να το υιοθετήσει, αλλά αποδέχτηκε τις προτεινόμενες με τους Κανονισμούς πρόνοιες που δεν προβλέπουν πρόσθετες αποζημιώσεις για τις πιο πάνω περιπτώσεις. Έτσι η εφαρμογή των υπό συζήτηση Κανονισμών δεν πρόκειται να επιφέρει καμιά οικονομική επιβάρυνση στο δημόσιο.
- (δ) Η Επιτροπή, παρά την υιοθέτηση αρχικά θετικής στάσης έναντι του θεσμού της πενθήμερης και την παράλληλη διαπίστωσή της ότι ο θεσμός αυτός έχει εισαχθεί και εφαρμοστεί με επιτυχία σε πολλές χώρες του κόσμου, δεν επιθυμεί από την άλλη να είναι απόλυτη και δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να προκύψουν κατά την εφαρμογή στην πράξη της πενθήμερης οποιαδήποτε μικρά ή μεγάλα προβλήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, συνοψίζοντας τις θέσεις της πάνω στο θέμα, τονίζει ρητά και απερίφραστα τα ακόλουθα:

- Ο θεσμός της πενθήμερης είναι απόλυτα επιθυμητός.
- Η εφαρμογή του θεσμού για πρόδηλους λόγους ουδεμία οικονομική επιβάρυνση επιτρέπεται να έχει.
- Η εφαρμογή του θεσμού θα δοκιμαστεί μέσα σε ολόκληρο το 1991 και υπό το φως της πείρας από την πρακτική εφαρμογή θα επανεξεταστεί με κάθε αντικειμενικότητα ο θεσμός με συζήτηση εφ' όλης της ύλης.

Η εξυπηρέτηση του κοινού και η εύρυθμη λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών θα αποτελέσουν τα πιο ουσιώδη κριτήρια στην εξέταση της λειτουργικότητας του θεσμού και τη διαμόρφωση της απόφασης για το μέλλον του.

Εκφράζοντας τις θέσεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής δήλωσε ότι η ομάδα του δε θεωρεί ορθή την εμπλοκή της Βουλής στο θέμα της εφαρμογής της πενθήμερης, αλλά έχει τη γνώμη ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να ρυθμιστεί μεταξύ Εκτελεστικής Εξουσίας και ΠΑΣΥΔΥ. Γι' αυτό, παρόλο που ως θέμα αρχής συμφωνεί με το θεσμό της

πενθήμερης βδομάδας εργασίας, πιστεύει ότι θα πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες τροπολογίες στο Νόμο για τη Δημόσια Υπηρεσία, ώστε η εφαρμογή της πενθήμερης να μην αποτελεί αντικείμενο νομοθετικής ρύθμισης, αλλά να αποφασιστεί και ρυθμιστεί μέσα από συλλογικές διαπραγματεύσεις μεταξύ κυβέρνησης και ΠΑΣΥΔΥ.

Ο Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Π. Δίγκλης, εκφράζοντας τη θέση του κόμματός του πάνω στο θέμα, δήλωσε ότι, παρά το γεγονός ότι υποστηρίζει την καθιέρωση του θεσμού της πενθήμερης βδομάδας εργασίας, εντούτοις πιστεύει ότι ο τρόπος της εφαρμογής του αποτελεί θέμα καθαρά συνδικαλιστικό το οποίο θα πρέπει να καθοριστεί μέσα στα πλαίσια συλλογικών διαπραγματεύσεων μεταξύ κυβέρνησης και ΠΑΣΥΔΥ. Πρόσθετα ο πιο πάνω Βουλευτής επιφυλάχθηκε να εκθέσει στο Σώμα τη θέση του κόμματός του αναφορικά με την αποδοτικότητα που θα παρουσιάσει η δημόσια υπηρεσία από τον τρόπο εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας εργασίας για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής Βουλευτής κ. Ζαχαρίας Τουλούρας, επειδή θεωρεί ότι κατά το τελευταίο στάδιο της εξέτασης του θέματος δεν τηρήθηκαν από την Επιτροπή οι κανονικές ή ορθές διαδικασίες, με αποτέλεσμα ο ίδιος να μην μπορέσει να σχηματίσει σαφή και οριστική άποψη για την ορθότητα ή μη της προτεινόμενης ρύθμισης, θεωρεί ότι είναι υποχρεωμένος να τηρήσει αποχή κατά την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού επαναδιατύπωσε τους υπό συζήτηση Κανονισμούς με βάση τις πιο πάνω ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία θέσεις της, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης, ο Πρόεδρος της Βουλής εγκατέλειψε την αίθουσα και τη θέση του κατέλαβε ο κ. Αλέξης Γαλανός).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας θα' θελα να δηλώσω πρώτα κατηγορηματικά ότι το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει ένθερμα και ανεπιφύλακτα την εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας στην κρατική μηχανή, στη δημόσια υπηρεσία. Θεωρώ ότι ο θεσμός της πενθήμερης βδομάδας δεν είναι δυνατό να τίθεται με οποιοδήποτε τρόπο υπό αμφισβήτηση για τους δημόσιους υπαλλήλους, έχοντας υπόψη ότι η πενθήμερη βδομάδα αποτελεί ήδη κανόνα για την κυπριακή πραγματικότητα -υπενθυμίζω ότι η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα δουλεύει πενθήμερη βδομάδα- και έχοντας επίσης υπόψη τη διεθνή πρακτική. Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, υπογραμμίζω ότι κατηγορηματικά τασσόμαστε υπέρ της εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας και στη δημόσια υπηρεσία.

Το δεύτερο θέμα στο οποίο θέλω να αναφερθώ είναι ο τρόπος εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας. Έχουμε την πεποίθηση ότι κατά την εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη και οι ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας, αλλά και η ανάγκη όπως το ευρύ κοινό, ο κόσμος, ο λαός, ο οποίος παντοiotρόπως έχει επαφή με τις υπηρεσίες του κράτους, διευκολύνεται κατά τη διεκπεραίωση των εργασιών του. Και αυτός ο παράγοντας πιστεύω ότι θα πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη.

Το τρίτο σημείο στο οποίο θέλω να αναφερθώ είναι ο χαρακτήρας του υπό συζήτηση θέματος. Αποτελεί σταθερή μας πεποίθηση ότι τόσο το ωράριο εργασίας όσο και η ρύθμιση του ωραρίου εργασίας, καθώς και άλλα θέματα τα οποία σχετίζονται με τους όρους εργασίας των εργαζομένων, είναι θέματα τα οποία ανάγονται στις σχέσεις εργαζομένων και εργοδοτών. Συνεπώς αυτά τα ζητήματα είναι η πρακτική στην Κυπριακή Δημοκρατία -και όχι στην Κυπριακή Δημοκρατία μόνο- να ρυθμίζονται και να προσλαμβάνουν τη δέουσα μορφή και περιεχόμενο βάσει διμερών διαπραγματεύσεων και συλλογικών συμβάσεων. Έχουμε την πεποίθηση ότι και αυτό το ζήτημα είναι θέμα και διμερούς διαπραγμάτευσης και συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης και της συντεχνίας ή των συντεχνιών των δημόσιων υπαλλήλων. Υπογραμμίζω επίσης ότι είναι η πρακτική στην κυπριακή πραγματικότητα ζητήματα που αφορούν τους όρους εργασίας να μην προσλαμβάνουν νομική μορφή και νομική υπόσταση.

Με αυτές τις αφετηρίες, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε -αποτελεί ισχυρή μας πεποίθηση- ότι η Βουλή λανθασμένα ενεπλάκη στη συζήτηση αυτού του θέματος. Πιστεύουμε ότι αυτό το θέμα θα 'πρεπε να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης, θα 'πρεπε να λυθεί μέσω διαπραγματεύσεων και ασφαλώς είναι δικαίωμα των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα, αν ο εργοδότης τους δε συμφωνεί με τα αιτήματα του συγκεκριμένου τμήματος, να χρησιμοποιήσουν όλα τα δυνατά και νόμιμα μέσα για την ικανοποίηση των αιτημάτων τους, ακόμα και απεργιακά μέσα.

Συνεπώς πιστεύουμε ότι πολύ λανθασμένα η Βουλή περιέλαβε αυτά τα ζητήματα στο νόμο που έχει ψηφίσει και λανθασμένα ενεπλάκη στη συζήτηση ή στις συζητήσεις καλύτερα για τη ρύθμιση αυτού του θέματος. Συνεπείς στην τοποθέτησή μας αυτή θεωρούμε ότι ο ορθός δρόμος για την αντιμετώπιση και επίλυση αυτών των θεμάτων θα ήταν η απεμπλοκή της Βουλής από αυτά τα ζητήματα και η παραπομπή τους σε διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων για επίλυση. Έχοντας υπόψη αυτή τη βασική μας αρχή και συνεπείς με αυτή την αρχή το ΑΔΗΣΟΚ, κύριε Πρόεδρε, θα τηρήσει αποχή κατά την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Δίγκλη, ο Πρόεδρος της Βουλής Δρ. Β. Λυσσαρίδης επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι περιττό να τονίσω ότι το ΑΚΕΛ τάσσεται υπέρ της πενθήμερης βδομάδας εργασίας, γι' αυτό και ψήφισε το σχετικό νόμο που έχουμε μπροστά μας. Η θέση μας είναι ότι η Βουλή δεν πρέπει να εμπλακεί περισσότερο σ' αυτό το θέμα. Δηλαδή δεν πρέπει να ασχοληθεί με τον τρόπο εφαρμογής της πενθήμερης βδομάδας εργασίας. Κατά τη γνώμη μας, δεν πρέπει να είναι έργο της Βουλής το κατά πόσο οι δημόσιοι υπάλληλοι θα εργάζονται ένα ή δύο απογεύματα τη βδομάδα, κατά πόσο θα αρχίζουν την εργασία τους η ώρα 7.30 ή η ώρα 8.00, κατά πόσο θα έχουν ελαστικό ή ανελαστικό ωράριο. Δεν είναι δική μας δουλειά να ρυθμίσουμε αυτά τα ζητήματα, κατά τη γνώμη μας. Εμείς ως Βουλή έχουμε ψηφίσει το νόμο, έχουμε δώσει το πλαίσιο δυνάμει του οποίου εφαρμόζεται ή μάλλον ισχύει η πενθήμερη. Κατά συνέπεια το θέμα αυτό, δηλαδή ο τρόπος

εφαρμογής της πενθήμερης, η κατανομή του καθορισμένου χρόνου εργασίας, είναι υπόθεση που πρέπει να ρυθμιστεί από το κράτος και την αρμόδια συνδικαλιστική οργάνωση μέσα σε πνεύμα καλής θέλησης και συνεννόησης.

Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στην επικράτηση ομαλών συνθηκών στο δημόσιο τομέα, δηλαδή συνθηκών ομαλότητας, για να αποφεύγονται απεργίες και μέτρα τα οποία διαταράσσουν τις σχέσεις σ' αυτό τον ευπαθή τομέα, και γι' αυτό θεωρούμε ότι ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να πετύχει αυτή η επιδίωξη είναι η συνεννόηση μεταξύ της Εκτελεστικής Εξουσίας και της αρμόδιας συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Δίνουμε ακόμα ιδιαίτερη σημασία στο να μην υπάρξουν πρόσθετες οικονομικές επιπτώσεις στο δημόσιο, γιατί, όπως όλοι αναγνωρίζουμε, το δημόσιο επιβαρύνεται με μεγάλα ποσά για τον τομέα αυτό και δεν πρέπει να υπάρξουν νέα διογκωμένα ποσά.

Και δίνουμε ακόμα μεγαλύτερη σημασία στο να λειτουργήσει ομαλά η πενθήμερη με τρόπο που να εξυπηρετούνται οι πολίτες και όχι να δημιουργηθούν νέες περιπλοκές και νέες δυσκολίες για τους πολίτες, οι οποίοι πληρώνουν για το δημόσιο και οι οποίοι φέρουν την ευθύνη για τα οικονομικά του κράτους με τις εισφορές τους στο δημόσιο.

Και η δική μας η θέση είναι ότι γι' αυτούς τους λόγους, για το ότι δηλαδή έπρεπε το θέμα να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης μεταξύ της Εκτελεστικής Εξουσίας και της αρμόδιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, και η δική μας η θέση, επαναλαμβάνω, είναι θέση αποχής, γιατί θεωρούμε ότι αυτό το θέμα δεν μπορεί και δεν πρέπει να είναι έργο της Βουλής. Πρέπει να είναι έργο της Εκτελεστικής Εξουσίας και της αρμόδιας συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Πράγματι χαίρομαι που όλοι εξυμνούν την πενθήμερη βδομάδα εργασίας και δηλώνουν κατηγορηματικά ότι τάσσονται υπέρ της. Το ίδιο έκαμε και η κυβέρνηση, όταν ψηφίστηκε αυτός ο νόμος, και μάλιστα κατά τον πανηγυρικότερο και πιο λαμπρό τρόπο. Και είναι γεγονός ότι είναι ένα πολύτιμο κοινωνικό αγαθό το οποίο επεκτείνεται σήμερα και σε μια άλλη τάξη εργαζομένων, ούτως ώστε να υπάρχει μια ομοιομορφία πλέον στη ρύθμιση ενός θέματος που αφορά τον εργαζόμενο άνθρωπο και όχι μόνο τους δημόσιους υπαλλήλους αλλά και πλείστους όσους ιδιώτες των οποίων οι εργασίες εναρμονίζονται με τη δημόσια υπηρεσία, οι οποίοι θα έχουν την ευκαιρία να εργάζονται πέντε μέρες με τις ίδιες ώρες εργασίας, και έτσι τα κοινωνικά αγαθά τα οποία επιδιώκουμε τα προσφέρουμε στην ουσία και στο λαό.

Τώρα έρχομαι να απαντήσω σε ορισμένες παρατηρήσεις που έχουν γίνει από τους συναδέλφους που εξέφρασαν επιφυλάξεις ή τοποθετήθηκαν σαφώς σε ορισμένα θέματα. Λέχθηκε ότι δεν είναι σωστό να αναμειχθεί η Βουλή, γιατί είναι θέμα των εργαζομένων και των εργοδοτών τους. Μα οι εργοδότες, που είναι η κυβέρνηση, και οι εργαζόμενοι, που είναι οι δημόσιοι υπάλληλοι, πράγματι για πολλούς μήνες συνομιλούν και διαπραγματεύονται και οι διαπραγματεύσεις κατέληξαν σε αδιέξοδο. Ώστε δεν είναι θέμα το ότι δε συζητήθηκε το θέμα

μεταξύ των ενδιαφερομένων και ότι μπήκε η Βουλή στη μέση να το κάνει, αλλά η Βουλή έρχεται να σώσει μια κατάσταση μετά την αποτυχία της κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ να βρουν λύση. Η Βουλή επίσης δεν έχει εμπλακεί στο θέμα αυτό αυτοβούλως ή γιατί έτσι θέλησαν τα Μέλη της. Στάληκαν Κανονισμοί από την κυβέρνηση, οι οποίοι ζητούν από τη Βουλή να ρυθμίσει το θέμα του ωραρίου των δημόσιων υπαλλήλων. Τέθηκαν ενώπιον των Μελών του Σώματος και τα Μέλη του Σώματος έλαβαν τις θέσεις τους. Όστε δεν ήλθε η Βουλή να αναμειχθεί, αλλά της ζητήθηκε από την κυβέρνηση με την υποβολή των Κανονισμών να λάβει θέση, και σήμερα λαμβάνουμε θέση.

Λέχθηκε ότι, αν δεν καταλήξουν, ας κάνουν απεργία. Αυτό ακούσαμε να μας λέγεται προ ολίγων λεπτών. Μια ακριβώς είναι για να αποφύγουμε την απεργία των δημόσιων υπαλλήλων που αγωνιούμε μερικοί από εδώ και όχι για τους δημόσιους υπαλλήλους αλλά για το λαό, ο οποίος θα μείνει χωρίς υπηρεσίες και αχρείαστα θα μείνει χωρίς υπηρεσίες, εφόσον θα μπορούσαμε να βρούμε, αναλαμβάνοντας τις ευθύνες μας τις πολιτικές, λύση η οποία θα εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον.

Και το ουσιώδες μέρος στο θέμα της πενθήμερης βδομάδας εργασίας είναι το εξής -είναι δύο τα σημεία τα σημαντικά: Με την πενθήμερη μειούται ο χρόνος της εργασίας των δημόσιων υπαλλήλων; Σ' αυτό πρέπει να απαντήσουμε. Και λέμε όχι, δε μειώνεται καθόλου. Εξακολουθούν και προσφέρουν ωριαία το ίδιο ύψος εργασίας κάθε βδομάδα όπως και όταν ήταν η εξαήμερη. Κατά συνέπεια εδώ δε δημιουργείται οποιαδήποτε απώλεια στο δημόσιο τομέα. Το δεύτερο: Η εργασία αυτών που θα εργάζονται το Σάββατο θα έχει κόστος για την κοινωνική οικονομία, για τα οικονομικά της κυβέρνησης; Είπαμε όχι, δε θα επιβαρυνθεί η εργασία του Σαββάτου, που είναι αναπόφευκτο να δίδεται σε ορισμένες υπηρεσίες, με μια περιπλέον αμοιβή. Ούτως εχόντων των πραγμάτων, δεν μπορώ να αντιληφθώ ειλικρινά τι σημασία έχει αν είναι ένα απόγευμα ή δυο απογεύματα. Μου είναι αδιανόητο, γιατί αυτό είναι το λιγότερο ουσιώδες στην παρούσα υπόθεση. Και εφόσον φαίνεται ότι συμφωνεί με τη θέση που πήρε η Βουλή η δημοσιοϋπαλληλική πλευρά και δέχεται αυτή την εισήγηση, αυτή τη ρύθμιση, βλέπω ότι θα ήταν πραγματικά τραγικό αν αφήνονταν τα πράγματα να εξωθηθούν μέχρι της απεργίας, εφόσον δε θα έχει το απόγευμα το ένα κανένα κόστος για την οικονομία και για την ευημερία του λαού.

Και κάτι άλλο που πρέπει να λεχθεί με πολλή ειλικρίνεια εδώ. Εδώ ο νόμος καθιέρωσε την πενθήμερη βδομάδα εργασίας από την 1η Μαΐου του 1990 και δεν είδαμε κανένα δημόσιο υπάλληλο να αρνείται να μεταβεί στην εργασία του το Σάββατο. Όλοι τους ανεξαιρέτα οι δημόσιοι υπάλληλοι του κράτους τούτου, ενώ ο νόμος τους επέτρεπε να μην πηγαίνουν το Σάββατο στη δουλειά τους, όλοι πήγαιναν μέχρι σήμερα στην εργασία τους. Νομίζω ότι πρέπει να λεχθεί και αυτό, γιατί δε νομίζω πως θα υπήρχαν πολλά κράτη στην Ευρώπη όπου θα δινόταν τέτοιο δικαίωμα στον εργαζόμενο και ο εργαζόμενος δε θα το απολάμβανε, δε θα λάμβανε την ευκαιρία αυτή, για να γλιτώσει μια μέρα εργασίας εβδομαδιαία. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι πρέπει να εγκρίνουμε τους Κανονισμούς αυτούς και, όπως αναφέρεται στη σχετική Έκθεση, αν προκύψουν οποιαδήποτε προβλήματα για την εύρυθμη λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών ή για την παροχή υπηρεσιών στο λαό μελλοντικά, εδώ είμαστε για να τα ξαναδούμε και να βρούμε τη λύση εκείνη η οποία θα εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, τους εργαζομένους και το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν έχω πολλά να προσθέσω σ' αυτά τα οποία αναφέρει η Έκθεση της Επιτροπής. Θα ήθελα απλώς να κάνω ορισμένα σχόλια τα οποία θα βοηθήσουν να γίνει αντιληπτή η θέση του κόμματός μας πάνω σ' αυτό το θέμα. Νομίζω ότι πρέπει να αντιληφθούμε όλοι μας ότι, όταν εισάγουμε κάποιους προοδευτικούς θεσμούς, όταν πανηγυρίζουμε για κάποιους ευρωπαϊκούς θεσμούς που εισάγουμε στον τόπο μας, πρέπει να αντιλαμβανόμαστε ταυτόχρονα ότι κάποτε θα πρέπει και να τους εφαρμόζουμε. Επομένως, αν κάποιες απόψεις που ακούστηκαν τελευταία κατά βάθος είχαν κατά νου να μιλούμε μεν για πενθήμερη, αλλά να μην την εφαρμόζουμε, τότε πιστεύω ότι ξεγελούσαμε τους ίδιους τους εαυτούς μας.

Λέχθηκε ότι δεν έπρεπε να εμπλακεί η Βουλή. Κανονικά είναι σωστή αυτή η άποψη, ότι σε θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων θα πρέπει να προσπαθεί τουλάχιστον η Βουλή να μην εμπλέκεται. Αλλά ενεπλάκη. Και υπεύθυνη για το ότι ενεπλάκη η Βουλή είναι η κυβέρνηση, η οποία δεν κατέληξε προηγουμένως στις επιμέρους διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις με την ΠΑΣΥΔΥ και κλήθηκε η Βουλή να πάρει κάποια θέση, να τοποθετηθεί. Και πράγματι η Βουλή και συγκεκριμένα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αφέριψε πολλές συνεισφορές, πολλές ώρες στο να βρει κάποια χρυσή τομή. Και πιστεύουμε ότι τη βρήκε. Και καθ' όλη αυτή τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και των διαβουλεύσεων της Επιτροπής ουδέποτε μας λέχθηκε από πλευράς κυβέρνησης «ξέρετε, δεν είναι δουλειά δική σας, αφήστε το κοντά μας» ούτε μας έστειλε η κυβέρνηση κάποιο νομοσχέδιο, όπως επιχειρείται σήμερα, με το οποίο να παίρνει θαρραλέα η κυβέρνηση, η Εκτελεστική Εξουσία το θέμα στα χέρια της και να το χειρίζεται ως κυβέρνηση και να μας δίνει εκείνο το μήνυμα που θα μπορούσε να μας είχε δώσει, δηλ. «κύριοι της Βουλής, μην μπαίνετε σε άλλα ταραφία, αυτά είναι ταραφία της Εκτελεστικής Εξουσίας». Απλώς η κυβέρνηση ικανοποιήθηκε να παρακολουθεί τις διεργασίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, να αναμένει το αποτέλεσμα και, όταν καταλήξαμε σε αποτέλεσμα -και θα έλεγα ότι δεν απέχει πολύ από τις θέσεις της κυβέρνησης τις οποίες ακούσαμε μέχρι τελευταία- κανονικά θα έπρεπε να ήταν ικανοποιημένη η κυβέρνηση. Όμως εδώ παρουσιάζεται ένα πρόβλημα και είμαστε τώρα την τελευταία στιγμή, τη δωδεκάτη ώρα, ενώπιον μιας νομοθεσίας η οποία κατατέθηκε -και μάλιστα η κυβέρνηση ήθελε να κηρυχθεί επείγουσα αυτή η νομοθεσία- και ενός ολόκληρου σάλου που υπάρχει σήμερα σαν όλα τα προβλήματα της κυβέρνησης, τα οικονομικά, τα δημοσιονομικά και τα πάντα να εξαρτώνται από το αν θα ψηφίσουμε τις σχετικές διατάξεις που αφορούν την πενήμερη.

Σίγουρα σήμερα βλέπουμε ένα πραγματικά πληθωρικό κρατικό μισθολόγιο. Σίγουρα είμαστε ενώπιον ενός κρατικού μισθολογίου της τάξης των £300,000,000 έναντι των £200,000,000 το 1987, δηλαδή βλέπουμε μια αύξηση £100,000,000. Βλέπουμε πράγματι τα δημοσιονομικά να καλπάζουν. Βλέπουμε τον πληθωρισμό να ανεβαίνει. Υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες. Υπάρχει το φάσμα της οικονομικής ύφεσης. Και υπάρχουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, αλλά δεν είναι στο θέμα της πενήμερης που η κυβέρνηση θα τραβήξει τη γραμμή. Δεν μπορούμε να πάμε πίσω σε κάτι που αποφασίσαμε. Και, επαναλαμβάνω -και δε θέλω να επαναλάβω τις λεπτομέρειες και τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στην Έκθεση της Επιτροπής-

τραβήξαμε τη γραμμή εκεί που νομίζαμε ότι έπρεπε να την τραβήξουμε. Βρήκαμε τη χρυσή τομή. Αν αποδειχθεί ότι αυτή δεν είναι η χρυσή τομή, εντάξει, η νομοθεσία είναι κάτι το ζωντανό, πιθανώς να μπορέσει η κυβέρνηση να την αλλάξει ή να υπάρξουν κάποιες πρόνοιες που να ξαναφέρουν το θέμα στα χέρια της κυβέρνησης. Μπορεί βέβαια να λεχθεί ότι «ουδέν μονιμώτερον του προσωρινού» ή του δοκιμαστικού. Παρά ταύτα δεν ακούσαμε καλύτερη εισήγηση από την κυβέρνηση καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου που η Επιτροπή Νομικών ασχολείτο με αυτό το θέμα.

Τώρα μας απασχολεί ιδιαίτερα το θέμα της εξυπηρέτησης των πολιτών. Αυτό είναι ένα βασικό κριτήριο για μας, για να κρίνουμε κατά πόσο εφαρμόζεται σωστά η πενθήμερη κι αν έχει κανένα κόστος. Και δε μιλούμε για το αυστηρά οικονομικό κόστος. Μιλούμε για το κοινωνικό κόστος. Και το κοινωνικό κόστος πολλές φορές, όσον αφορά το δημόσιο λειτούργημα, είναι πολύ πιο σημαντικό από το οικονομικό κόστος. Μας ενδιαφέρει η παραγωγικότητα, αλλά δεν μπορούμε να πούμε ότι η παραγωγικότητα θα ελαττωθεί, επειδή παρατείνεται η εργασία μισή ώρα, από τις 2.00 έως τις 2.15 ή 2.30. Ούτε αυτό μπορεί να είναι σοβαρό επιχείρημα. Εξάλλου το επιχείρημα το οποίο λέχθηκε, ότι δηλ. εξαιτίας της μείωσης της παραγωγικότητας θα χρειαστεί να προσληφθούν περισσότεροι δημόσιοι υπάλληλοι, γρονθοκοπείται από το παλιότερο επιχείρημα ότι υπάρχουν 3,000 επιπλέον δημόσιοι υπάλληλοι. Αν έτσι έχουν τα πράγματα και αν υπάρξει πράγματι μείωση της παραγωγικότητας, αυτό θα βοηθήσει σε τελευταία ανάλυση να απορροφηθούν οι επιπλέον δημόσιοι υπάλληλοι. Αλλά υπάρχει και κάποιο άλλο επιχείρημα: Αν η κυβέρνηση πραγματικά παρακολουθώντας την όλη εξέλιξη μας έβλεπε να εγκρίνουμε τους Κανονισμούς, όπως αυτή ήθελε, τότε θα εγειρόταν το επιχείρημα πώς ενεπλάκη η Βουλή. Θα ερχόταν με κάποιο νέο νομοσχέδιο; Τι ανέμενε η κυβέρνηση; Να εγκρίνουμε ακριβώς τους Κανονισμούς, όπως εκείνη θέλει; Τότε τι στέλλει Κανονισμούς στη Βουλή και δεν ήρθε προηγουμένως με νομοσχέδιο με το οποίο να παίρνει το όλο θέμα στα χέρια της για να το συζητήσουμε;

Το τελευταίο που ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι πιστεύουμε πως κάποιες ανησυχίες, κάποιοι κίνδυνοι αναφορικά με τις ώρες εργασίας, αναφορικά με το πόσο αποδοτικά θα εργάζονται οι δημόσιοι υπάλληλοι και το κατά πόσο θα τηρούν τις ώρες εργασίας θα αντιμετωπιστούν σε μεγάλο βαθμό με την εισαγωγή -και πρέπει να χαιρετίσουμε την εισαγωγή αυτού του θεσμού- των καρτέλων παρουσίας εισόδου και εξόδου των δημόσιων υπαλλήλων στα γραφεία τους με τις οποίες θα ελέγχεται απόλυτα ότι τηρούνται οι ώρες εργασίας. Πιστεύουμε ότι αυτό το σύστημα θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό να επιτύχει ο θεσμός της πενθήμερης.

Ταυτόχρονα θα θέλαμε να κάνουμε ένα σχόλιο όσον αφορά τον κίνδυνο απεργίας που ακούμε τακτικά και να τονίσουμε ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό από τους δημόσιους υπαλλήλους η απειλή της απεργίας. Σίγουρα είναι ένα όπλο. Είναι ένα συνδικαλιστικό όπλο και δεν μπορούν να το απεμπολήσουν με κανέναν τρόπο. Αλλά, πριν χρησιμοποιηθεί αυτό το όπλο, που είναι το τελευταίο όπλο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί, πρέπει να εξαντληθούν τα περιθώρια των διαπραγματεύσεων, των διαβουλεύσεων, της πειθούς, ιδιαίτερα από πλευράς και κυβέρνησης και δημόσιων υπαλλήλων, οι οποίοι δεν πρέπει να ξεχνούν ποτέ ότι εκτελούν ένα δημόσιο λειτούργημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ακούονται έντονα οι απόψεις ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων κακώς μπλέχτηκε σ' αυτό το θέμα και επαναλαμβάνεται από πολλούς συναδέλφους. Πιστεύω ότι δεν ήταν μπλέξιμο η ανάμειξή μας σ' αυτό το θέμα. Αν ένας κοιτάξει τις νομοθεσίες άλλων κρατών, θα δει ότι είναι πολλές οι χώρες στον πλανήτη μας που ρυθμίζουν το θέμα της πενθήμερης και των ωρών εργασίας με νόμο. Μια μονάχα ματιά σε βιβλίο των Ηνωμένων Εθνών για τις δημόσιες υπηρεσίες αποδείχνει του λόγου το αληθές. Εμείς τι έχουμε κάμει; Ομόφωνα όλοι μας εγκρίναμε και ψηφίσαμε την πενθήμερη βδομάδα εργασίας. Δεν ήταν ιδιοτροπία δική μας. Υιοθετήσαμε θεσμό πετυχημένο σε όλο τον κόσμο. Λειτουργεί σε σωρεία κρατών με πολύ καλά αποτελέσματα. Και δικαιολογημένα, λέω, πανηγυρίσαμε για το Νόμο 1 του 1990 που ψηφίσαμε τότε ομόφωνα, μέρος του οποίου ήταν και η αναγνώριση της πενθήμερης βδομάδας. Λέγαμε τότε ομόφωνα στην Έκθεσή μας που υιοθετήθηκε από το Σώμα και τα εξής: «Η Επιτροπή με την ευκαιρία της αναθεώρησης της νομοθεσίας για τους δημόσιους υπαλλήλους έκρινε σκόπιμο να συζητήσει θέμα εισαγωγής με συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας σ' αυτήν της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στη δημόσια υπηρεσία. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι με την εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας χωρίς τη μείωση του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας των υπαλλήλων θα αυξηθεί η αποδοτικότητά τους, γεγονός που έχει ήδη παρατηρηθεί σε άλλες χώρες όπου εισήχθη ο θεσμός αυτός. Ακόμα με τον τρόπο αυτό θα εναρμονιστεί η δημόσια υπηρεσία με τον ιδιωτικό χώρο σε πολλούς τομείς στους οποίους έχει ήδη καθιερωθεί με επιτυχία η πενθήμερη. Οι όροι και οι λεπτομέρειες εφαρμογής και λειτουργίας της πενθήμερης βδομάδας εργασίας θα καθοριστούν». 'Ωστε δίναμε και πλήρη αιτιολογία, γιατί δηλ. ψηφίζαμε την πενθήμερη. Το άρθρο 72 του Νόμου 1 του 1990 τι λέγει; «Αναγνωρίζεται η πενθήμερη. Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο. Οι λεπτομέρειες της εφαρμογής της θα καθοριστούν».

Είμαστε Βουλευτές και γνωρίζουμε ότι, όπου πούμε στο νόμο «θα καθοριστούν», θα καθοριστούν με Κανονισμούς. Είμαστε Βουλευτές και γνωρίζουμε ότι με δικό μας νόμο έχουμε ζητήσει κάθε Κανονισμός του Υπουργικού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Εξουσίας να κατατίθεται στη Βουλή. Και είμαστε Βουλευτές και γνωρίζουμε ότι με δικό μας νόμο, που κρίθηκε συνταγματικός από το Ανώτατο Δικαστήριο, μπορούμε να τροποποιούμε τους Κανονισμούς που μας στέλλει η Εκτελεστική Εξουσία σε οποιοδήποτε βαθμό θέλουμε. Μπορεί να τους κάνουμε και αγνώριστους. Και είπαμε τότε ότι η πενθήμερη βδομάδα θα μπει σε εφαρμογή την 1η Μαΐου του 1990. Ήταν καλή η μέρα που επιλέγηκε. Ήταν η μέρα των εργαζομένων. Και αναμέναμε ότι η Εκτελεστική Εξουσία, αφού άκουε τους ενδιαφερομένους, θα υπέβαλλε στη Βουλή Κανονισμούς έγκαιρα, έτσι που να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της πενθήμερης από 1η Μαΐου 1990. Βρισκόμαστε στο τέλος του 1990 και η πενθήμερη δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί. Φρονώ ότι υπήρξε παρανομία σε αυτή την καθυστέρηση. Ζητήσαμε όμως όλοι να θεραπεύσουμε το κακό και αρχίσαμε διαπραγματεύσεις και διαβουλεύσεις και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών κατανάλωσε πολύ χρόνο συνεργαζόμενη με όλους τους παράγοντες και ιδιαίτερα με την Εκτελεστική Εξουσία, για να βρει και να δώσει ρυθμό και εφαρμογή στην πενθήμερη. Αξίζει, πιστεύω, ένας δίκαιος

έπαινος σε όλους εκείνους και της Εκτελεστικής Εξουσίας και της δημοσιούπαλληλικής τάξης οι οποίοι μέσα στα πλαίσια των διαβουλεύσεων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών πρόσφεραν πολλά και με τις εισηγήσεις τους και με τη θετική τους προσέγγιση σε όλα τα θέματα, για να φτάσουμε σήμερα εδώ που φτάνουμε για εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας εργασίας.

Υπήρξαν πολλές οι διαφορές και είναι προς έπαινον όλων το ότι οι διαφορές λύθηκαν και φτάσαμε στο τέλος να έχουμε μόνο δύο διαφορές. Θα έχει ή δε θα έχει οικονομική επιβάρυνση η εφαρμογή της πενθήμερης; Και θα έχει ένα ή δύο απογεύματα ή θα είναι συνεχές το ωράριο; Στη συνέχεια μπορούμε να πούμε ότι τα προβλήματα μειώθηκαν σε ένα, διότι το οικονομικό πρόβλημα λύθηκε. Και λύθηκε με τον καθαρότερο και τον πιο ρητό και απερίφραστο τρόπο. Και είπαμε: «Κύριοι, η Βουλή αποφασίζει και υιοθετεί την εισήγηση της Εκτελεστικής Εξουσίας να μην υπάρξει οικονομική επιβάρυνση, όταν εφαρμοστεί η πενθήμερη». Και είναι υπεύθυνη αυτή η θέση. Γνωρίζουμε ότι ήταν άλλες οι θέσεις της ΠΑΣΥΔΥ. Το Σώμα όμως αυτό το οποίο, κάθε φορά που συζητεί τους προϋπολογισμούς, λέγει προς τα έξω και διακηρύσσει ότι είναι τεράστιο το μισθολόγιο των δημόσιων υπαλλήλων και είναι τεράστια η δαπάνη για τη δημόσια υπηρεσία δεν μπορούσε παρά να αναλάβει την ευθύνη και να πει: «Όχι, δε θα υπάρξουν άλλα έξοδα με την εφαρμογή της πενθήμερης». Και το κάναμε. Και το κάναμε σήμερα υπεύθυνα με τον πιο καλό τρόπο και τον πιο θετικό και τον πιο αποτελεσματικό τρόπο που δεν αφήνει κανένα περιθώριο για αμφιβολίες ή αμφισβητήσεις. Άρα έμενε να ληφθεί απόφαση για ένα και μόνο θέμα: Θα είναι συνεχές το ωράριο; Αυτό εγκαταλείφθηκε. Θα είναι ένα το απόγευμα ή θα είναι δύο τα απογεύματα; Και εδώ έφτασαν τα πάντα σε αδιέξοδο. Η Εκτελεστική Εξουσία να επιμένει ότι θέλει δύο απογεύματα και να μην υπάρχει ανθρώπινη δύναμη να την πείσει να γίνουν ένα. Και η ΠΑΣΥΔΥ να λέγει ότι θέλει ένα απόγευμα και να μην υπάρχει ανθρώπινη δύναμη να την πείσει να γίνουν δύο. Και έπρεπε να αποφασίσουμε εμείς, κύριοι συνάδελφοι, διότι αυτό έλεγε ο νόμος που ψηφίσαμε. Άφηνε σ' εμάς τον τελευταίο λόγο για λύση της διαφοράς, αν όλα έφταναν σε σημείο που θα μπορούσε να δοθεί λύση. Μας είπαν τότε: «Αφήστε το θέμα να το πάρει στα χέρια της η Εκτελεστική Εξουσία και να λύσει το πρόβλημα». Ποιο πρόβλημα; Να λύσει αν τα απογεύματα θα είναι ένα ή δύο; Κι αν υποθετικά στέλναμε το θέμα με αυτό το εκκρεμές σημείο, τι θα έκαμνε η κυβέρνηση; Θα έπειθε τη δημοσιούπαλληλική τάξη ότι θα είναι δύο τα απογεύματα; Ασφαλώς όχι. Πού θα οδηγούμασταν όμως; Και ίσως να υπήρχε και μια κρυμμένη υστεροβουλία, η εξής: Αν δε συμφωνούσε η ΠΑΣΥΔΥ ή αν δεν ηθούλονται συνιέναι οι δημόσιοι υπάλληλοι, τότε ουδέποτε θα έμπαινε σε εφαρμογή η πενθήμερη βδομάδα. Αν, λέγω υποθετικά, υπήρξε και αυτή η σκέψη, ήταν πολύ κακή σκέψη και θα ήταν η απαρχή ενταφιασμού της πενθήμερης βδομάδας. Όστε η Βουλή των Αντιπροσώπων, όταν έρχεται και λείει ακύριοι, στο στάδιο αυτό που έχουμε φτάσει τολμώ να πάρω την απόφαση ότι θα είναι ένα το απόγευμα και δε θα υπάρχει οικονομική επιβάρυνση», η πράξη αυτή της Βουλής είναι και συνετή, είναι και ώριμη, είναι και υπεύθυνη θέση ενός Κοινοβουλίου.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουμε εγκρίνει ένα θεσμό. Έχουμε εγκρίνει έναν πετυχημένο θεσμό ανά το παγκόσμιο και πρέπει να είμαστε περήφανοι που δίνουμε και στο δικό μας λαό και στο δικό μας κόσμο και στη δική μας ζωή την πενθήμερη. Θα είμαι ευτυχής, όταν η πενθήμερη αγκαλιάσει όλα τα επαγγέλματα και όλες τις τάξεις, για να έχουμε πραγματική πενθήμερη βδομάδα, όπως έχουν όλοι οι Ευρωπαίοι και όπως έχουν όλοι οι πολιτισμένοι λαοί.

Έχουμε πει ότι θα ελέγχεται ο χρόνος των δημόσιων υπαλλήλων, και ο χρόνος προσέλευσης και ο χρόνος αποχώρησης. Έχω υπολογίσει απλά ότι το συνηθισμένο φαινόμενο που παρατηρούμε να προσέρχονται οι υπάλληλοι το πρωί στις δουλειές τους, άλλος δέκα λεπτά, άλλος δεκαπέντε λεπτά, άλλος είκοσι λεπτά αργότερα και να φεύγουν αντιστρόφως ανάλογα δέκα λεπτά, δεκαπέντε λεπτά, είκοσι λεπτά νωρίτερα μας δίνει άθροισμα ημερήσια τριάντα λεπτά της ώρας τα οποία χάνονται από το χρόνο κατά τον οποίο οφείλουν να υπηρετούν το κράτος και το λαό. Αυτά τα τριάντα λεπτά τα οποία παρουσιάζονται σχεδόν ανεπαίσθητα ξέρετε πόσο χρόνο μας δημιουργούν το χρόνο; Δημιουργούν έναν ολόκληρο μήνα οφειλόμενης εργασίας του δημόσιου υπαλλήλου προς το κράτος και προς το λαό ο οποίος χάνεται. Ένας ολόκληρος μήνας, κύριοι συνάδελφοι. Και είναι σωστή η σκέψη και η μέθοδος που θα εφαρμόσουμε τώρα, που θα υπάρχει ηλεκτρονικό μέσο και άλλα πρόσφορα μέσα για έλεγχο του χρόνου προσέλευσης των δημοσίων υπαλλήλων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ας ελπίσουμε ότι όλοι οι αρμόδιοι παράγοντες με πολλή υπευθυνότητα και με πολύ σεβασμό προς το λαό θα εφαρμόσουν την πενήμερη με τέτοιο τρόπο, που να εξυπηρετείται ο πολίτης στο έπακρο και να λειτουργεί εύρυθμα η δημόσια υπηρεσία. Αν αυτοί οι στόχοι, οι οποίοι είναι ζωτικοί και ουσιώδεις, δεν υλοποιηθούν, τότε εδώ είμαστε ή εδώ θα είναι πάλι οι εκπρόσωποι του λαού, όποιοι κι αν είναι, στον ουσιώδη χρόνο, για να διορθώσουν, αν υπάρξουν, κακώς κείμενα ή κακά αποτελέσματα. Και πιστεύω, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι με κριτήριο την εξυπηρέτηση του λαού μας, του πολίτη και με την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών μας προσφέρουμε στην όλη προσπάθεια, για να έχουμε μια αποτελεσματική δημόσια υπηρεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα από τη θέση μου να μου επιτρέψετε μέσα σε λίγα μόνο δευτερόλεπτα να εκφράσω την ικανοποίησή μου και τη βαθιά εκτίμησή μου για την απόφαση της Βουλής, γιατί μια θέση που είχαμε πάρει και μια εισήγηση που είχαμε καταθέσει στη Βουλή πριν από 25 τώρα χρόνια, στα 1966, έστω και μετά 25 χρόνια υλοποιείται. Ήταν μια θέση που πράγματι το συνδικαλιστικό κίνημα πλατιά τη χαιρέτισε και που είχαμε την εντύπωση πως θα μπορούσε να δρομολογηθεί. Μα οι εξελίξεις τότε, η εσωτερική διαπάλη, η αντιπαράθεση με το τούρκικο στοιχείο την ανέστειλε. Να πούμε ακόμη πως επιβάλλεται να προωθήσουμε το θέμα και στην εκπαιδευτική υπηρεσία, αν άρουμε τις τυχόν επιφυλάξεις που ενδεχομένως υπάρχουν για την αποτελεσματική λειτουργία και τη δομή του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Τέλος να πούμε πως πολλά μέλη της αστυνομικής δύναμης εργάζονται πολλές υπερωρίες, με αποτέλεσμα μόνο ένα απειροελάχιστο τμήμα της, όσοι συγκεκριμένα εργάζονται στο Προεδρικό, στην προεδρία της Βουλής και στα Υπουργεία, να υποαμείβεται, να παίρνει ένα γλίσχρο και συμβολικό ποσό £20 το μήνα, ενώ όλο το υπόλοιπο τμήμα της αστυνομικής δύναμης που εργάζεται δεν παίρνει καμιά αποζημίωση. Με αυτές τις προϋποθέσεις, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και με αυτές τις προοπτικές χαιρετίζουμε και εμείς την εφαρμογή του θεσμού και

πιστεύουμε, όπως τόνισε ο συνάδελφος κ. Χριστοφίδης, πως θα αποβεί επ' ωφελεία της δημόσιας υπηρεσίας και της εξυπηρέτησης του γενικότερου κοινωνικού συνόλου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Φαίνεται πως όλοι στα λόγια υποστηρίζουν οπωσδήποτε την πενθήμερη. Ανησυχώ όμως, γιατί με την όλη συμπεριφορά τους κάποιοι διαφωνούν ή θα 'θελαν να διαφωνήσουν, αλλά δεν τολμούν να το πουν και προβάλλουν διάφορους ισχυρισμούς. Λέει, δε θα είναι παραγωγικοί οι δημόσιοι υπάλληλοι και θα υπάρξει πρόβλημα, λέει, με το ένα απόγευμα, ενώ, αν ήταν δύο, τότε θα ήταν πιο παραγωγικοί. Θέλω να σταθώ σε τούτο μόνο, για να κάμω μια ανάλυση των ωρών που η κυβέρνηση πρότεινε. Πρώτο, το ένα απόγευμα θα ισχύει για δέκα μήνες, ενώ τα δύο για εννιά μήνες. Εννιά μήνες με βάση την πρόταση της κυβέρνησης με δύο απογεύματα και τρεις μήνες καθόλου απόγευμα, ενώ, όπως θεσπίζεται σήμερα ο νόμος, είναι δέκα μήνες με ένα απόγευμα και δυο μήνες χωρίς απόγευμα.

Ποια ήταν τα προτεινόμενα από την κυβέρνηση που συνεπώς θα καθιστούσαν τους δημόσιους υπαλλήλους παραγωγικούς; Ακούστε τα ωράρια, για να καταλάβετε πόση σοβαρότητα δίδουν ορισμένοι σ' αυτό που υποστηρίζουν φραστικά, αλλά που, επαναλαμβάνω, διερωτώμαι αν το εννοούν. Η κυβέρνηση εισηγείται το ελαστικό ωράριο. 'Ωρα προσέλευσης 7.30 μέχρι 8.00, ώρα αποχώρησης 2 μέχρι 2.30. Τι εμείς προτείνουμε; 'Ωρα προσέλευσης 7.30 μέχρι 8.00, ώρα αποχώρησης 2.30 μέχρι 3.00. Το απόγευμα οι ώρες είναι οι ίδιες, δηλαδή 2.30 μέχρι 3.00 και ώρα αποχώρησης 5.30 μέχρι 6.00, αναλόγως της ώρας προσέλευσης. Αν παρατηρήσει κανείς την ώρα της αποχώρησης, θα διαπιστώσει ότι η διαφορά μεταξύ του θεσπιζόμενου και του προτεινόμενου από την κυβέρνηση ωραρίου είναι διαφορά μόλις 15 λεπτών. Γιατί έχει σημασία, αφού, αν ο υπάλληλος πάει στις 7.45, θα φύγει στις 2.45, αν πάει στις 8.00, θα φύγει στις 2.30 με το ωράριο της κυβέρνησης. Και συνεπώς μιλούμε για παραγωγικότητα 15 λεπτών, η οποία υπάρχει ο ισχυρισμός ότι θα χαθεί, αν σχολάνει η ώρα 3.00 και όχι η ώρα 2.45 ή θα χαθεί η ώρα 2.30 και δε θα χαθεί η ώρα 2.45 ή 2.15. Για τ' όνομα του Θεού! Πιστεύω πως, αν δεν υπάρχει παραγωγικότητα, για κάποια άλλη αιτία πρέπει ή μάλλον δεν πρέπει να υπάρχει. Και συνεπώς πρέπει να διερευνηθούν τα αίτια, οι συνθήκες δουλειάς, ο αυστηρότερος έλεγχος, αν είναι δυνατό, να υπάρχει σωστή διοίκηση, πιο επιστάμενη παρακολούθηση του έργου και, αν θέλετε, επιμόρφωση, ναι, αλλά ας πάψουμε να λέμε τώρα ότι με το ένα απόγευμα παραπάνω θα ήταν πιο παραγωγικοί, γιατί θα έφευγαν η ώρα 2.30, ενώ τώρα, που θα φεύγουν στις 2.45, θα μειωθεί η παραγωγικότητά τους.

Την ίδια ώρα προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι έμμεσα θα χρειαστεί η εργοδότηση άλλων υπαλλήλων. Μα φαίνεται ότι και με το σημερινό ισχύον σύστημα του συνεχούς ωραρίου δεν αποδίδουν οι δημόσιοι υπάλληλοι ή δεν είναι αποδοτική η δημόσια υπηρεσία και θα πρέπει να μας προβληματίσει κάτι άλλο συμβαίνει.

Και είναι αυτό το οποίο έχω προαναφέρει. Και δεν είναι όλοι οι τομείς που δεν είναι παραγωγικοί, όπως όλοι ξέρουμε. Κάπου υπάρχει μειωμένο ενδιαφέρον παρακολούθησης της δουλειάς που γίνεται. Και αυτό δεν είναι στα ωράρια που οφείλεται, αλλά στην έλλειψη επίβλεψης, στην έλλειψη χρηστής διοίκησης, στην έλλειψη σωστής διοίκησης. Και συνεπώς είναι αλλού το πρόβλημα και δεν είναι καθόλου στο ένα τέταρτο ημερήσια προς τα κάτω ή προς τα πάνω. Εξάλλου με το ελαστικό ωράριο μπορούν άνετα να συμπιπτουν οι ώρες και με εκείνες των δυο απογευμάτων.

Ακόμα εκείνο το οποίο εισάγεται σήμερα και στη διοίκηση εναπόκειται να το εφαρμόσει -λέχθηκε προηγουμένως, αλλά θέλω να το τονίσω- είναι η εισαγωγή του ηλεκτρονικού συστήματος ελέγχου προσέλευσης και αποχώρησης που μέχρι σήμερα δεν υπήρχε. Μέχρι σήμερα, ναι, το είπε ο συνάδελφος, ο κ. Χριστοφίδης, πάει κάποιος, υπογράφει και μπορεί να υπογράψει η ώρα 9.00 και να γράψει 7.30. Δεν υπάρχει αυστηρότερος ή αυστηρός έλεγχος. Και ήδη έχει εισαχθεί στο Υπουργείο Οικονομικών το ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου προσέλευσης και αποχώρησης. Αν συνεπώς διά του ηλεκτρονικού συστήματος ελέγχεται η ώρα προσέλευσης και η ώρα αποχώρησης και οι προϊστάμενοι γίνουν προϊστάμενοι και δεν είναι υφιστάμενοι και δεν είναι στο ίδιο επίπεδο με τους υπόλοιπους και υπάρχει ο σωστός έλεγχος, τότε θα υπάρξει και αναβάθμιση και από πλευράς προσφοράς και από πλευράς απόδοσης.

Συνεπώς αυτό το οποίο αποτελεί πραγματικά και για τον τόπο μας κατάκτηση είναι η πενθήμερη για την οποία όλοι, όταν είναι να μιλήσουν, μιλούν με τα ωραιότερα λόγια. Δε νομίζω ότι θα 'πρεπε να ναυαγήσει για μερικές ώρες απογεύματος που προστίθενται ανά τέταρτο ημερησίως. Γιατί μην ξεχνάτε ότι το ένα απόγευμα εβδομαδιαίως είναι για δέκα μήνες -και εδώ είναι ακριβώς που λέω ότι είναι ένα τέταρτο η διαφορά-κατ' αντίθεση με τα δυο απογεύματα που θα ήταν μόνο για εννιά μήνες. Επομένως πιστεύω πως ορθά έπραξε η Βουλή δίδοντας μια διέξοδο σ' ένα αδικαιολόγητο αδιέξοδο. Γιατί εκείνο το οποίο μας ενδιέφερε ήταν η μη οικονομική επιβάρυνση και το πετύχαμε, όπως ορθά λέχθηκε προηγουμένως. Εκείνο το οποίο θέλαμε ήταν να ελέγχεται ότι τις ώρες δουλειάς στο σύνολό τους θα τις εργάζονται οι δημόσιοι υπάλληλοι και θα υπάρχει ο έλεγχος της προσέλευσης και της αποχώρησης. Την ίδια ώρα υπάρχει η θεσμοθέτηση επιτέλους της πενθήμερης χωρίς τα προβλήματα που κάποιοι προβάλλουν.

Και για τούτο εισηγούμαι και στις πλευρές που ίσως για λόγους απλής τακτικής θέλουν να απόσχουν να αλλοιώσουν τη θέση τους, ώστε ομόφωνα το Σώμα να υιοθετήσει την πενθήμερη, αλλά και για να δώσει και κάποια μηνύματα, πως είναι εδώ και θα είναι εδώ -είτε εμείς είτε κάποιοι άλλοι- και θα παρακολουθεί. Και, εφόσον βρισκόμαστε σε μια δοκιμαστική περίοδο, αν και λέγεται πως έτσι και πέρασε κάτι δεν ανατρέπεται, μπορεί άνετα να ανατραπεί. Όμως δε θα μπορούσε να αποτραπεί τώρα; Και αν δεν θα αποτραπεί στο μέλλον, πώς θα απετρεπέτο τώρα; Μήπως θα 'πρεπε να αφήσουμε τα πράγματα να οδηγηθούν σε απεριόριστες απεργίες, απεριόριστης διάρκειας απεργίες με την ελπίδα ότι θα επανορθωθεί; Εγώ σας λέω το άλλο: Αν πρακτικά είναι ανεφάρμοστη, οι ίδιοι οι υπάλληλοι θα θέλουν την αλλαγή της. Και αν το ένα απόγευμα είναι κουραστικό ή το ωράριο το συνεχές, όπως είναι, είναι κουραστικό, τότε οι ίδιοι θα ζητήσουν να εργάζονται δυο, για να είναι βολικότερες και οι ώρες προσέλευσης και πιθανόν οι ώρες εργασίας.

Εξάλλου πιστεύω πως, είτε το θέλουμε είτε όχι, ο θεσμός λειτουργεί παραγωγικά σε όλο τον κόσμο. Πού είναι το πρόβλημα και στην Κύπρο δεν πρέπει να εισαχθεί; Υπάρχουν χώρες με συνεχές ωράριο πενθήμερης εργασίας με διακοπή μόνο μισής ώρας και εκεί αποδίδουν οι υπάλληλοι. Στην Κύπρο λέμε πως δε θα αποδίδουν, αν έχουν ενός τετάρτου διαφορά. Νομίζω ότι το έχω υπερτονίσει, για να μην επανέρχομαι. Για τούτο και θα 'θελα, αν είναι ομόφωνο, να δώσουμε και ένα μήνυμα, ότι μας ενδιαφέρει πραγματικά. Και είναι περιπτώσεις που γίνονται πολλές φορές και συχνά, και λέω και δικαιολογημένα, παράπονα. Υπάρχουν υπηρεσίες, ναι, που φαίνεται να υστερούν. Πρέπει να υπάρξει έλεγχος, επιτήρηση και πρέπει το κοινό πλέον να παρακολουθεί ποιοι και πώς δεν εργάζονται και οι διάφοροι υπεύθυνοι και επόπτες και προϊστάμενοι να επιτηρούν επιτέλους τα τμήματά τους, ώστε να αποφεύγεται αυτό που σήμερα υπάρχει, ο μεγάλος ψίθυρος από το λαό ότι κάποιοι πληρώνονται άδικα. Εμείς δεν το πιστεύουμε, αλλά φαίνεται πως η εξαίρεση έχει δημιουργήσει την αίσθηση στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο πως η τάξη των δημόσιων υπαλλήλων πολλές φορές υπεραμείβεται ή αμείβεται αδικαιολόγητα υψηλά και πολλές φορές χωρίς να προσφέρει. Θα πρέπει τούτα να γίνουν αντικείμενο και μέριμνας και προσοχής από όλους τους δημόσιους υπαλλήλους. Έχουν κερδίσει κάτι. Ας μην επιτρέψουν να το χάσουν από τη δική τους καμιά φορά ή από την ανεύθυνη συμπεριφορά μερικών από τους συναδέλφους τους. Εμείς υποστηρίζουμε και θα ψηφίσουμε την πενθήμερη που θεσμοθετείται με τους Κανονισμούς που κατατέθηκαν σήμερα όπως τροποποιήθηκαν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, γιατί και ο χρόνος έχει προχωρήσει ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάρτε όσο χρόνο θέλετε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Τη θέση μας την ανέπτυξε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, συναδέλφος Πουμπουρής. Ο λόγος που ζήτησα να μιλήσω πάνω στο θέμα είναι γιατί έγιναν κάποιοι υπαιτιγμοί και θέλω ξανά να κάμω καθαρή τη θέση μας. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς υποστήριξε και ψήφισε το νόμο για την πενθήμερη. Εκ των υστέρων όλοι λέμε ότι είναι συζητήσιμο το αν αυτό ήταν το σωστό, γιατί σε όλους τους άλλους τομείς -και είμαστε το Κοινοβούλιο της Κύπρου, δεν είμαστε της δημόσιας υπηρεσίας- ως Κοινοβούλιο της Κύπρου δεν ψηφίσαμε νόμο που να προστατεύει όλους τους πολίτες και μάλιστα πολίτες που εργάζονται πολύ περισσότερες ώρες και κάνουν σκληρότερη δουλειά και όμως λέμε τώρα αυτό που λέμε και μερικοί κάνουν και υπαιτιγμούς, για να ρίξουν στους άλλους κάποιες ευθύνες. Εμείς και ψηφίσαμε και χαιρετίσαμε την πενθήμερη. Όμως πέραν τούτου πιστεύουμε ειλικρινά ότι αυτό το θέμα είναι θέμα συνδικαλιστικών σχέσεων, σχέσεων εργοδότη και εργοδοτούμενου, και δε θα συζητά η Βουλή αν θα είναι στις 7.00 η ώρα που θα πιάνουν δουλειά ή αν θα είναι στις 8.00 ή αν θα είναι ένα ή δύο τα απογεύματα που θα δουλεύουν κτλ. Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς ταχθήκαμε, όπως προηγουμένως φάνηκε, υπέρ του να ψηφιστεί το νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα πριν από τους Κανονισμούς, όμως η Βουλή αποφάνθηκε διαφορετικά, και εμείς σεβόμαστε τη θέση και τη θέληση της πλειοψηφίας της Βουλής.

Όμως δε νομίζω ότι πρέπει να γίνονται υπαινιγμοί που να δημιουργούν οποιοσδήποτε παρεξηγήσεις. Η αλήθεια είναι μία, ότι το Κοινοβούλιο συμπεριφέρεται σήμερα με διαφορετικό τρόπο σε μια μερίδα εργαζομένων και παραβλέπει άλλες μερίδες οι οποίες βρίσκονται σε χειρότερη θέση και από άποψη ωρών εργασίας και από άποψη όρων εργασίας και από άποψη σκληρής δουλειάς. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι πρέπει να επικεντρώσουμε το θέμα στο ότι εμάς η θέση μας είναι θέμα αρχής και όχι θέμα διαφωνίας, γιατί δε διαφωνούμε με την πενθήμερη στη δημόσια υπηρεσία, όπως και δε θα διαφωνήσουμε προκειμένου να γίνει νόμος για να καλύψει όλους τους εργαζομένους πάνω σε ίσες βάσεις, αλλά γιατί εδώ δημιουργούνται προβλήματα που έχουν σχέση με την εξυπηρέτηση κυρίως του κοινού που είναι ο σκοπός και η αποστολή της δημόσιας υπηρεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να προσθέσω μια άλλη σκοπιά στο όλο θέμα και να πω ότι δεν αισθανόμαστε ότι τελειώνει η υπόθεση της πενθήμερης απλώς με την έγκριση των Κανονισμών ή ότι με την έγκριση των Κανονισμών απλώς προσθέτουμε ακόμα μια μέρα στην αργία των εργαζομένων. Θέλω να τονίσω ότι με αυτό που ψηφίζουμε σήμερα δημιουργούμε νέες κοινωνικές συνθήκες στον τόπο μας και θα πρέπει η Βουλή να το προσέξει ιδιαίτερα αυτό το σημείο. Δημιουργούμε μια νέα κατάσταση μέσα σε ολόκληρη την κοινωνία μας, γιατί με την προσφορά ελεύθερου χρόνου, προσφέρουμε την ευχέρεια δραστηριοτήτων πνευματικών και πολιτιστικών, αφού και οι άλλες χώρες που έχουν ψηφίσει τέτοια νομοσχέδια, τέτοιες πρόνοιες, έχουν μεριμνήσει, ώστε ο ελεύθερος χρόνος να αξιοποιείται προς όφελος και του κράτους και των δημόσιων υπαλλήλων με ενασχολήσεις τέτοιες, που να αναπτύσσονται και πνευματικά, ακόμα, μπορώ να πω, και επαγγελματικά. Και εκεί είναι που θα πρέπει να αναζητήσουμε και το οικονομικό ή μη όφελος. Το οικονομικό ή μη όφελος, η παραγωγικότητα ή μη των υπαλλήλων θα κριθούν ακριβώς με βάση αυτή την ευχέρεια της ανάπτυξης ...

(Ακούονται ομιλίες)

Δυσκολεύομαι να ακούω τη φωνή μου, κύριε Πρόεδρε, και δεν ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γεγονός ότι δεν πειράζει να μιλούν οι συνάδελφοι, αλλά λίγο χαμηλότερα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να μη χρειάζεται να τους επισκιάζουμε, όταν μιλούμε, για να μπορούμε να συνεννοούμαστε.

Λοιπόν, είναι ακριβώς εκεί που θα πρέπει και η κυβέρνηση να αναζητήσει την παραγωγικότητα των δημόσιων υπαλλήλων: στη βελτίωση και στην ανάπτυξη τους μέσα σ' ένα κανονικό πρόγραμμα.

Αναφέρθηκε και προηγουμένως και θέλω να το τονίσω και από δικής μας πλευράς ότι εκείνοι -και δεν αναφέρομαι στους συναδέλφους της Βουλής, γιατί δεν αναφέρθηκε από κανέναν-εκείνοι, λέω, που προσπαθούν να πλήξουν το θεσμό της πενθήμερης πλήττοντας τους δημόσιους υπαλλήλους κάνουν πολύ μεγάλο λάθος, γιατί ο δημόσιος υπάλληλος είναι εκείνος που στήριξε και το κράτος και τη δημοκρατία και πρόσφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες σ' αυτό τον τόπο. Και

πιστεύουμε ότι και μέσα από αυτή τη θέση της πενθήμερης βδομάδας, συναισθητόνως ότι του την προσφέρει η κοινωνία και ο λαός, θα είναι ακόμα πιο αποδοτικός και πιο εξυπηρετικός. Άλλωστε, κύριε Πρόεδρε, έχω την αίσθηση ότι με την πενθήμερη απασχόληση και τη μακρότερη παραμονή μέσα στα γραφεία, περίπου την ολόημερη παραμονή μέσα στα γραφεία, θα παρέχεται η ευχέρεια καλύτερης εξυπηρέτησης του κοινού. Και η αναφορά στο ότι δημιουργείται προηγούμενο ή κεκτημένο δικαίωμα μόλις εφαρμοστεί και ότι δεν είναι δυνατό να ανατραπεί σίγουρα έχει μια βάση. Και δεν αναφερόμαστε στην περίπτωση που θα δημιουργηθούν μικροδιαφορές. Τότε μόνο θα μπορεί να ανατραπεί η πενθήμερη που σήμερα ψηφίζουμε, αν αποτύχει δραματικά. Αν αποτύχει δραματικά, και εμείς και οι ενδιαφερόμενοι και όλος ο λαός φυσικά θα το αισθανθούμε και θα το αισθανθούν και οι δημόσιοι υπάλληλοι. Αλλά αν υπάρξουν, που θα υπάρξουν, μικροδιαφορές, ελπίζουμε ότι θα αντιμετωπιστούν σωστά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος και, επειδή δεν προτίθεμαι να ψηφίσω τους Κανονισμούς, θα 'θελα να εξηγήσω και την ψήφο μου.

Όλοι οι ομιλητές που υποστηρίζουν τους Κανονισμούς έχουν υπογραμμίσει ότι είναι προσωρινή αυτή η διευθέτηση και ότι, αν συμβεί οτιδήποτε στο μέλλον, θα το διορθώσουμε. Νομίζω ότι αλληλοκοροϊδεύομαστε. Αν θα διορθώσουμε κάτι στο μέλλον, απλώς θα απαλείψουμε και το ένα απόγευμα της εβδομάδας. Δεν υπάρχει τίποτε άλλο που μπορούμε να φτιάξουμε. Και το ξέρουμε από τώρα και θέλω να είναι γραμμένο στα πρακτικά έτσι, όπως το διατυπώνω. Ήδη με ένα νόμο που πέρασε η Βουλή το Μάιο η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ δήλωνε ότι μονομερώς είναι κεκτημένο δικαίωμά της. Αλίμονο αν οποιοσδήποτε από αυτό το Σώμα ή οποιοδήποτε κόμμα είτε από τη θέση του Βουλευτή είτε από τη θέση της Εκτελεστικής Εξουσίας τολμήσει να αγγίξει αυτά τα κεκτημένα δικαιώματα τα οποία παίρνει σήμερα η ΠΑΣΥΔΥ. Και επαναλαμβάνω: το μόνο το οποίο μπορεί να γίνει μελλοντικά είναι να σβήσει και το άλλο απόγευμα.

Το ωράριο της πενθήμερης, κύριοι συνάδελφοι -γιατί κι εγώ είμαι υπέρ της πενθήμερης- βασίζεται πάνω σε άλλη φιλοσοφία, σ' αυτό το συνεχές ωράριο με μισή ή μια ώρα διάλειμμα, αλλά αυτό δε γίνεται αποδεκτό από την ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ. Εκείνο που τελικά ζητήθηκε από την ΠΑΣΥΔΥ είναι οι ώρες του Σαββάτου να μεταφερθούν σε δυο απογεύματα. Και ούτε αυτό δεν το δέχθηκε η ΠΑΣΥΔΥ. Και τα δυο απογεύματα εγώ προσωπικά θα τα θεωρούσα προνόμιο, όχι δικαίωμα, προνόμιο. Εκεί που ισχύει η πενθήμερη, στον ιδιωτικό τομέα, οι εργαζόμενοι εργάζονται πέντε απογεύματα. Από το δημόσιο τομέα ζητήθηκαν δύο απογεύματα και ούτε αυτό δεν έγινε αποδεκτό και καταλήξαμε στο ένα απόγευμα και είναι θέμα χρόνου το πότε θα καταλήξουμε σε κανένα απόγευμα. Αυτό είναι προνόμιο και προστίθεται στα πολλά άλλα προνόμια που έχει αυτή η υπαλληλική τάξη και προσωπικά δεν μπορώ να υποστηρίξω κάτι τέτοιο. Δημιουργούμε με αυτά τα προνόμια μια ξέχωρη υπαλληλική τάξη, η οποία άρχισε να μην έχει σχέση με αυτή την κοινωνία και αυτό το οικονομικό σύστημα. Δημιουργούμε μια ξέχωρη και προνομιούχα υπαλληλική τάξη, η οποία θα έπρεπε να ζει εκτός Κύπρου και σε μια κοινωνία η οποία πράγματι είναι παραμυθένια πλέον.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, δε θα ψηφίσω αυτούς τους Κανονισμούς. Και θα 'θελα να πω επίσης ότι ήδη η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε ότι το μόνο που τη δεσμεύει είναι το να μην εγείρει τους πρώτους έξι μήνες του 1991 το θέμα των αποζημιώσεων του Σαββάτου. Από τους έξι μήνες και μετά θα εγείρει το θέμα και θα υπάρξει πάλι η σύγκρουση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ακόμα που πρωτολογούν;

Ο κ. Παναγιώτου.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω την αγόρευσή μου με τη διόρθωση μιας εντύπωσης την οποία άφησε να δημιουργηθεί ο κ. Ιεροδιακόνου με την ομιλία του. Όλα τα μέλη της Επιτροπής Νομικών και όσοι παρακολούθησαν τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Νομικών εκείνο που γνωρίζουν είναι ακριβώς το αντίθετο από εκείνο που ανέφερε ο κ. Ιεροδιακόνου, ότι η αρχική θέση της ΠΑΣΥΔΥ ήταν η εφαρμογή ενιαίου ωραρίου χωρίς κανένα απόγευμα. Ακριβώς το αντίθετο από αυτό το οποίο λέτε.

A. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Και χωρίς διάλειμμα.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Και συζητούσαν για το χρόνο του διαλείμματος, κύριε Ιεροδιακόνου, και διαφώνησαν.

A. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Διαφώνησαν για το διάλειμμα.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Αστεία πράγματα! Εγώ σας λέω γιατί διαφώνησε η κυβέρνηση με την ΠΑΣΥΔΥ, για το πόσο θα ήταν δηλ. το διάλειμμα. Δε θα το συζητήσουμε όμως τώρα. Απλώς λέμε την ουσία. Λοιπόν ... και ήταν υποχώρηση της ΠΑΣΥΔΥ και εγώ είμαι απ' εκείνους που έχουν το θάρρος να λένε ότι είναι σε πίστη της το ότι δέχτηκε ως συμβιβασμό το ένα απόγευμα. Διότι θα πρέπει να κατανοήσουμε μερικά πράγματα, αν θέλουμε να είμαστε ευθείς και ρεαλιστές. Δεν υπάρχει καμιά εργατική τάξη που να είναι διατεθειμένη να αποδεχθεί χειροτέρευση των όρων εργασίας της και όχι τουλάχιστον την ίδια κατάσταση με αυτή την οποία απολαμβάνει. Και γι' αυτό το πράγμα ήταν ακριβώς και με αυτό το πνεύμα που, ύστερ απ' όλες τις συζητήσεις που ακούσαμε, καταλήξαμε και εμείς, η Επιτροπή, στο συμπέρασμα ότι θα ήταν ορθό οι ώρες του Σαββάτου να μεταφερθούν σε ένα απόγευμα και όχι σε δύο και, αν περισσεύαν, να συμπληρωθούν οι ώρες του πρωινού ωραρίου, όπως και έγινε. Αυτά ως διευκρίνηση.

Όμως και κάτι άλλο. Πραγματικά εκείνοι που σήμερα παίρνουν αντίθετη θέση και δε θα ψηφίσουν τους Κανονισμούς ή θα πρέπει να αναγνωρίζουν ότι όλες οι θέσεις τους μέχρι σήμερα ήταν λανθασμένες -και μπράβο τους, αν είναι έτσι- ή η άλλη εξήγηση είναι ότι πήρε μια άτεγκτη στάση η κυβέρνηση στο θέμα των δύο απογευμάτων και είναι γι' αυτό το λόγο που υποχρεώνονται να παίρνουν αυτή τη θέση. Και οφείλουμε να είμαστε ειλικρινείς και να το ομολογούμε. Διότι δεν ήταν ουσιαστικό σημείο διαφωνίας. Διότι είναι ωραίο πράγμα να λέμε όλοι θεωρητικά ότι υποστηρίζουμε την πενθήμερη και αυτή ήταν η θέση των πάντων μέχρι της στιγμής και χαίρομαι, διότι ακόμα το διακηρύσσουν και σήμερα. Τη θεωρία όμως

πρέπει να τη μετατρέπουμε σε πράξη και είναι αυτό ακριβώς το οποίο έγινε και μας οδήγησε στο σημείο το σημερινό, στο να πάρουμε δηλ. αποφάσεις και να τεθούμε μπροστά στις ευθύνες μας.

Θα πω μερικά λόγια για το ιστορικό, για το πώς εξελίχθηκε, για να κατανοήσουμε όλοι πού βρισκόμαστε και γιατί είμαστε υποχρεωμένοι σήμερα να επέμβουμε και να δώσουμε αυτή την ευτυχή λύση και αυτή την ευτυχή διέξοδο την οποία θα προσφέρουμε σήμερα. Ανέκαθεν όλοι ανεξαιρέτως, όλα τα κόμματα, μηδενός εξαιρουμένου, υποστήριζαν την πενθήμερη και μάλιστα την είχαν και παντιέρα, την είχαν και σημαία και έκαμναν ολόκληρη εκστρατεία πάνω σ' αυτή την αρχή. Για διάφορους λόγους δεν εφαρμόστηκε. Η νέα κυβέρνηση την επαγγελλόταν και την ενέταξε στα προγράμματά της η σημερινή κυβέρνηση, η οποία άρχισε τις διαβουλεύσεις, και είναι αυτή η κυβέρνηση που συμφώνησε το 1989, δηλαδή πέρσι, και υπέγραψε τη συμφωνία με την ΠΑΣΥΔΥ για την πενθήμερη. Δεν είναι κανένα κόμμα και καμιά προηγούμενη κυβέρνηση ούτε είναι η Βουλή που το έκαμε. Η ίδια η κυβέρνηση υπέγραψε τη συμφωνία μαζί με την ΠΑΣΥΔΥ αποδεχόμενη την εφαρμογή της πενθήμερης. Και έκτοτε άρχισαν διαβουλεύσεις και μετά λύπης μας παρατηρούσαμε ότι καμιά πρόοδος δε σημειωνόταν, γιατί διαπιστωνόταν ότι πρόθεση και διάθεση δεν ήταν να προχωρήσει η εφαρμογή της. Ως εκ τούτου, όταν συζητούσαμε το νόμο για τη δημόσια υπηρεσία, ήρθε το θέμα και απασχόλησε την Επιτροπή Νομικών. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω σ' εκείνους που παίρνουν αντίθεση θέση σήμερα, ότι δήθεν κακώς έχουμε εμπλακεί στο θέμα, ότι εκείνη τη στιγμή, όταν καταστάλαζαν σε απόψεις κατά πόσο θα ρυθμιζόταν με νόμο, εμείς ως ΔΗΚΟ και ιδιαίτερα εγώ προσωπικά επί δύο μήνες προσπαθούσα να πείσω και άλλες καταστάσεις και άλλα κόμματα ότι δε θα ήταν φρόνιμο. Ότι θα έπρεπε να αφήναμε το θέμα να εξαντληθεί πρώτα με συλλογικές διαπραγματεύσεις των μερών και τότε να διαπιστώναμε αν υπήρχε ανάγκη να παρέμβουμε. Την ίδια άποψη, οφείλω να ομολογήσω και να αποκαλύψω, την υποστήριξε και ο συνάδελφος Πέτας. Δεν υιοθετήθηκε όμως από τα κόμματα. Όλα ανεξαιρέτως τα κόμματα ήρθαν με ομόφωνη θέση να το ρυθμίσουμε νομοθετικά. Ομόφωνα και το ΑΚΕΛ -και οι κύριοι του ΑΔΗΣΟΚ ανήκαν στο ΑΚΕΛ τότε- και ο Συναγερμός και εμείς και η ΕΔΕΚ και, εφόσον συμφωνούσαν όλοι, ασφαλέστατα και εμείς ήμαστε ομόφωνοι, διότι όλων η ευχή ήταν να εφαρμοστεί.

Τι κάναμε με εκείνο το νόμο; Αφήσαμε την ευχέρεια και πάλι στην Εκτελεστική Εξουσία, δηλαδή στα δύο ενδιαφερόμενα μέρη, να προχωρήσουν στις διαπραγματεύσεις τους, για να βρουν τον τρόπο ρύθμισης με Κανονισμούς που θα έρχονταν ενώπιόν μας. Συνέχισαν οι συζητήσεις τους και υπήρχε πλήρης και απόλυτη διαφωνία. Η Επιτροπή Νομικών αφιέρωσε σ' αυτό το θέμα πολύ περισσότερο χρόνο απ' όσο πιθανώς αφιερώσαμε σε όλα τα άλλα θέματα που εξετάσαμε σ' αυτή τη θητεία της Βουλής. Απαιτήσαμε από την κυβέρνηση να μας φέρει τους Κανονισμούς και μας τους έφερε με τις εισηγήσεις της.

Ποια ήταν τα δύο θέματα που μας απασχολούσαν; Πρώτο και σοβαρότερο ήταν η ανησυχία για τις οικονομικές συνέπειες. Και δεύτερο οι διαφωνίες πάνω στην κατανομή των απογευμάτων. Μ' όλο το θάρρος και με παρρησία εμείς, η Επιτροπή, για λογαριασμό των κομμάτων, εκ μέρους των κομμάτων αντιμετωπίσαμε το οικονομικό θέμα, το οποίο ήταν η μεγάλη ανησυχία της κυβέρνησης, και έτσι δε θα έχει καμιά απολύτως οικονομική επιβάρυνση η εφαρμογή της πενθήμερης. Και ήταν βασικό αίτημα και προϋπόθεση της ΠΑΣΥΔΥ για να

δεχτεί την πενθήμερη αυτό το αίτημα. Και είναι προς πίστη και πάλι των δημόσιων υπαλλήλων και της ΠΑΣΥΔΥ, διότι αποδέχτηκε να μην επιμένει και να εφαρμοστεί η πενθήμερη χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Ασφαλέστατα, κύριοι συνάδελφοι, κατανοούμε ότι δεν μπορούμε και να τους απαγορεύσουμε στο μέλλον να έχουν αυτό το αίτημα και ασφαλέστατα θα το έχουν και μας έχουν δηλώσει πότε θα το προβάλουν. Από την κυβέρνηση εξαρτάται και από μας εξαρτάται να καθορίσουμε τη θέση μας, κατά πόσο θα ικανοποιήσουμε αυτό το αίτημα ή όχι. Εγώ έχω το θάρρος και λέω ότι, αφ' ης στιγμής θα είναι αίτημά της, σιγά σιγά και όσο θα περνά ο χρόνος θα το αντιμετωπίζουμε και σε κάποιο βαθμό θα αναγκαστούμε να το ικανοποιήσουμε. Είναι θέμα χρόνου και χειρισμού και όχι απόλυτης αντιμετώπισης σ' αυτό το στάδιο, δεδομένου ότι η ΠΑΣΥΔΥ δεν επέμεινε να αντιμετωπιστεί τώρα.

Αφ' ης στιγμής, κύριοι συνάδελφοι, αντιμετωπίστηκε και ξεπεράστηκε το οικονομικό, ήρθαμε στο ωράριο. Η κυβερνητική πλευρά, και οφείλω να το δηλώσω υπεύθυνα, μας δήλωσε ξεκάθαρα ενώπιον της Επιτροπής ότι αποδέχεται τρεις μήνες του καλοκαιριού να μην έχει απόγευμα. Και έμενε πλέον μόνο ανοικτό για να συζητούμε το θέμα κατά πόσο τους εννέα μήνες τους υπόλοιπους θα είχαμε δύο απογεύματα ή ένα απόγευμα. Και εμείς υιοθετήσαμε ως συμπέρασμα, και χαίρομαι γιατί σήμερα το υιοθετεί η πλειοψηφία των κομμάτων και η πλειοψηφία αυτού του Σώματος, ότι το ένα απόγευμα θα ήταν μια σωστή λύση. Εκεί που είχε φτάσει το θέμα με το αδιέξοδο των δύο πλευρών δεν παρέμενε πλέον σοβαρό θέμα για αντιμετώπιση. Παρουσιάστηκε το αδιέξοδο και όφειλε η Βουλή να το αντιμετωπίσει.

Θέτω και κάτι άλλο. Αν δεν εμπλεκόμαστε εμείς στο θέμα και συνεχίζονταν οι ελεύθερες διαπραγματεύσεις των δύο μερών και κατέληγαν οι ίδιοι σε αδιέξοδα και απειλείτο η σύγκρουση του δημόσιου τομέα με την κυβέρνηση, τι θα κάναμε ως κόμματα και ως Βουλή; Μήπως θα λέγαμε ότι δε θα εμπλακούμε; Εγώ λέω ξεκάθαρα: Ασφαλέστατα θα νιώθαμε την ανάγκη να επέμβουμε και να εμπλακούμε, για να βρούμε κάποια διέξοδο. Και είναι αυτό ακριβώς το οποίο κάναμε. Γιατί κρίθηκε το ένα απόγευμα πιο ορθή λύση; Διότι πιστέψαμε και πιστεύουμε ότι ήταν μια ορθή αντιμετώπιση υπό τις περιστάσεις για να δοθεί αυτή η διέξοδος. Γιατί, όπως τόνισα, δεν έχει κανένα μα κανέναν εργαζόμενο ο οποίος να είναι διατεθειμένος να αποδεχθεί εύκολα χειροτέρευση των όρων εργασίας του αντί καλύτερευση ή τουλάχιστον ίση αντιμετώπιση. Όμως ερωτώ και διερωτώμαι ειλικρινά, αν θέλουμε να σοβαρολογούμε: Ήταν αυτή η διαφορά η οποία απέμεινε λόγος, για να αφήσουμε τα πράγματα να εξελιχτούν σε σύγκρουση; Η απάντησή μου είναι: οπωσδήποτε όχι.

Παρουσιάστηκε όμως και κάτι άλλο παράδοξο και εμένα προσωπικά είναι μεγάλο μου παράπονο ως Μέλος της Επιτροπής Νομικών και λυπούμαι που ο κ. Υπουργός Οικονομικών δεν είναι εδώ για να το ακούσει. Όταν αναλάβαμε την ευθύνη, διότι βασικά η κυβερνητική πλευρά στηρίχτηκε πάνω στην Επιτροπή Νομικών για να βγάλει τα κάστανα από τη φωτιά για το θέμα που την έκαιε, τον κίττο, το χρέμα, να μην έχει οικονομική επιβάρυνση. Όταν το διασφάλισαμε και όταν και η ΠΑΣΥΔΥ πείστηκε ενόψει της στάσης μας να μην επιμένει, εμείς πιστεύαμε ότι θα έληγε το θέμα. Εκείνη τη στιγμή παρουσιάστηκε το εξής φαινόμενο: Ενώ εμείς αναλάβαμε την ευθύνη και με το νόμο και με τους Κανονισμούς να το αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα για λογαριασμό της κυβέρνησης, η κυβερνητική πλευρά μας είπε: «Όχι, άστε το να το διαπραγματευτώ εγώ». Ειλικρινά διερωτώμαι αν είναι μέσα στα πλαίσια της σοβαρότητας μια τέτοια

θέση και μια τέτοια τακτική. Ρώτησα: «Μα τι σημαίνει να το διαπραγματευτείτε; Είστε διατεθειμένοι να πληρώσετε έστω και κάτι;» Η απάντηση ήταν όχι. Εφόσον είναι όχι, το αντιμετωπίζουμε εμείς για σας και σας το λύουμε. Τι σημαίνει ανα σας το αφήσουμε για να το διαπραγματευτείτε;» Αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα και έτσι έχει το θέμα, κύριε Ιεροδιακόνου, και ας μη συζητούμε για άλλα ζητήματα.

Μιλούμε για παραγωγικότητα. Αν υπάρχει θέμα παραγωγικότητας στο δημόσιο τομέα, δεν είναι διότι θα είναι ένα ή δύο τα απογεύματα. Άλλες είναι οι αιτίες, άλλοι είναι οι λόγοι και είναι εκεί που θα τους αναζητήσουμε. Και δεν είναι θέμα αυτό ουσιαστικά για το οποίο θα έπρεπε να οδηγηθεί ο δημοσιού-παλληλικός κόσμος με την κυβέρνηση σε πλήρη σύγκρουση μέχρι τελικής πτώσης. Πολύ σωστά, και είμαι απόλυτα βέβαιος, έπραξε η Βουλή σήμερα βρίσκοντας αυτή την ευτυχή διέξοδο και να είστε βέβαιοι ότι τα πράγματα θα πάρουν την πορεία τους. Είναι δυνατό να παρουσιαστούν κάποια προβλήματα. Είναι δυνατό να παρουσιαστούν κάποιες αδυναμίες. Η εμπειρία θα τις δείξει, για να τις αντιμετωπίσουμε και να τις διορθώσουμε. Είναι κάτι το οποίο και η ΠΑΣΥΔΥ ετόνιζε. Μάλιστα προς πίστη της ΠΑΣΥΔΥ επιθυμώ να πληροφορησω το Σώμα, γεγονός το οποίο γνωρίζουν όλα τα μέλη της Επιτροπής Νομικών, ότι η ΠΑΣΥΔΥ έλεγε να προβληματιστούμε σοβαρά, για να αντιμετωπίσουμε όλα τα επιμέρους θέματα που θα έχει η εφαρμογή της πενθήμερης. Και μάλιστα εισηγείτο να αρχίζαμε να την εφαρμόζουμε σταδιακά σε κάποιες υπηρεσίες και, από τη στιγμή που θα βεβαιωνόμαστε, να προχωρούσαμε σε άλλες και τα λοιπά και τα λοιπά. Είχε αυτή την υπευθυνότητα και εμένα μου έκανε εντύπωση πραγματικά αυτή η υπευθυνότητα που έχει η ΠΑΣΥΔΥ απέναντί μας. Δεν της έδωσε όμως κανένας σημασία. Θέλαμε με μια σπάθα να λύσουμε όλα τα προβλήματα. Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι σωστά αυτή τη στιγμή, όπως εξελίχτηκαν τα πράγματα, επεμβαίνουμε και οποιαδήποτε άλλη θέση και αντιμετώπιση είναι αποφυγή ευθύνης. Η πενθήμερη θα εφαρμοστεί, είναι ένας νέος θεσμός που εισάγεται στην Κύπρο, είναι φυσικό να προκαλεί ερωτήματα, αμφιβολίες, αντιθέσεις, διαφορετικές γνώμες, όπως και οποιοδήποτε άλλο θέμα. Όπως αντιμετωπίστηκαν τα άλλα θέματα, όταν αλλάζαμε το ωράριο των δημόσιων υπαλλήλων κάποτε, ώστε να μην εργάζονται τα απογεύματα, το ίδιο και τώρα. Θα πάρει την πορεία του για να αποδειχθεί επιτυχής θεσμός, ανεξάρτητα από τα επιμέρους θέματα τα οποία θα παρουσιαστούν και θα αντιμετωπιστούν.

Εκείνο το οποίο οφείλω τέλος να κάνω είναι να καλέσω και την κυβερνητική πλευρά να δείξει πλήρη κατανόηση και να συνεργαστεί χωρίς πείσματα με την άλλη πλευρά, όπως και εκείνη έχει υποχρέωση να ανταποκριθεί, για να την εφαρμόσει σωστά χωρίς σοβαρά προβλήματα, ενώ εκεί που υπάρχουν μπορούν με αμοιβαία κατανόηση και συνεννόηση να τα αντιμετωπίσουν. Αν επιδειχθεί αυτή η καλή θέληση εκ μέρους και των δύο πλευρών, τότε να είστε βέβαιοι ότι η πορεία και η λύση την οποία δίδουμε είναι ευτυχής και οπωσδήποτε αντιμετωπίζει το πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης πρωτολογεί, επομένως έχει το λόγο, και μετά ο κ. Λόρδος.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια μόνο θα ήθελα να πω σχετικά με το θέμα που έβιξαν δύο-τρεις ομιλητές, του λεγόμενου ηλεκτρονικού ελέγχου της προσέλευσης

και της αποχώρησης από τη δουλειά. Είναι ένα σύγχρονο σύστημα που εφαρμόζουν σ' όλες τις πολιτισμένες χώρες οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι. Και πολύ σωστά αποφάσισε η Επιτροπή της Βουλής να εισηγηθεί την εισαγωγή αυτού του μέτρου. Αλλά να μου επιτρέψετε να σας δώσω μια πληροφορία, κύριε Πρόεδρε. Πέρσι ένας από τους ημικρατικούς οργανισμούς αντιλήφθηκε ότι οι υπάλληλοί του καθυστερούσαν 10 ή 15 ή 20 λεπτά και έφευγαν 10 ή 15 ή 20 λεπτά νωρίτερα από την ώρα τους. Αποφάσισε λοιπόν να εισαγάγει τον ηλεκτρονικό έλεγχο και εγκατέστησε αυτό το νέο μηχάνημα ηλεκτρονικού ελέγχου. Και ειδοποίησε την επιτροπή των εργατών και των υπαλλήλων ότι εισάγεται αυτό το μέτρο. Κύριε Πρόεδρε, έγινε στάση εργασίας!

(Γέλια)

Διότι, λέγουν, προσβλήθηκαν οι εργατοϋπάλληλοι με την εισαγωγή αυτού του ηλεκτρονικού ελέγχου. Επειδή είναι ένας χρόνος που είμαι μακριά από το συνδικαλιστικό κίνημα, δεν ξέρω τι απέγινε, αλλά πολύ φοβούμαι ότι το μηχάνημα έμεινε άχρηστο. Εύχομαι να μην επαναληφθεί το ίδιο και στη δημόσια υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, γιατί δε χρειάζονται πολλά λόγια. Θέλω μόνο να πω ότι θεωρώ αυτό το ωράριο παράλογο, ανθυγιεινό, αντιπαραγωγικό. Όχι μόνο θα διαστρεβλώσει ακόμα περισσότερο τη λειτουργία της κρατικής μηχανής, αλλά θα διαστρεβλώσει ακόμα περισσότερο και τη λειτουργία της οικονομίας μας. Επτά ώρες συνεχούς εργασίας! Δεν είδα πουθενά να προβλέπεται διάλειμμα για φαγητό. Ποια ώρα θα τρώγουν; Θα αντέχουν αυτές τις επτά ώρες συνεχούς εργασίας καθημερινά και 11 ώρες την Πέμπτη; Βέβαια εδώ στη Βουλή εμείς αντέχουμε πολλές ώρες, αλλά αυτοί θα είναι για εργασία· δε θα είναι για κουβέντα. Πιστεύω ότι το ωράριο που έχουμε στην οικονομία μας διαμορφώθηκε από τις κοινωνικές και κλιματικές συνθήκες του τόπου μας ύστερα από πολλά χρόνια. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι αυτό το ωράριο, το φυσικό ωράριο, το φυσιολογικό, δεν το σεβόμαστε και ιδιαίτερα στην περίπτωση αυτή της ΠΑΣΥΔΥ προχωρούμε για να δημιουργήσουμε και άλλα θαύματα πέραν εκείνων που ήδη υπάρχουν, όπως πολύ προσφυώς ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου ανέφερε. Πιστεύω ειλικρινά, και γι' αυτό δε θα το ψηφίσω, ότι θα είναι η αρχή πολλών νέων ενδεχομένως, αν είναι δυνατό, δεινών για το κράτος και για την οικονομία μας γενικότερα. Αδυνατώ να πιστέψω ότι το απόγευμα, το ένα εκείνο απόγευμα έχει οποιαδήποτε σημασία. Θα το έβλεπα πιο τίμιο και πιο καθαρό αν χαριζόταν και εκείνο. Διότι πραγματικά είναι μόνο ένα προοίμιο για λίγους μήνες, μέχρις ότου κλωτσοκοπηθεί από την πόρτα και αυτό και μέχρις ότου ανακαλύψουμε και εμείς και ενδεχομένως και η ΠΑΣΥΔΥ ότι είναι ανθυγιεινό το ωράριο αυτό και ότι θα πρέπει να μειώσουμε και τις επτά ώρες ακόμα πιο πολύ. Λυπούμαι· δεν μπορώ να το ψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν που θα πρωτολογήσουν; Ειδάλλως, αν δεν υπάρχουν που θα πρωτολογήσουν, θα δώσω μόνο τρία λεπτά στον καθένα που θα δευτερολογήσει.

Ο κ. Γαλανός, τρία λεπτά παρακαλώ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα μιλήσω μόνο ένα έως δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι λέτε όλοι, αλλά δεν είδα κανέναν να το τηρεί.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εγώ θα το τηρήσω για να πω το εξής: Σίγουρα ο θεσμός της πενθήμερης που εισάγεται αφήνει αρκετά ερωτηματικά, αφού πρόκειται για ένα νέο θεσμό. Όμως με το να τον αντιμετωπίζουμε με προκατάληψη και να θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα είναι καταστροφικός αδικούμε την ίδια την ΠΑΣΥΔΥ και τη δημόσια υπηρεσία, διότι μπορεί να υπάρχουν αρνητικά, αλλά τα χλωρά είναι πολύ περισσότερα από τα ξερά στη δημόσια υπηρεσία και δεν πρέπει ποτέ να ξεχνούμε ότι το 1974 μετά την εισβολή είναι η δημόσια υπηρεσία της Κύπρου που στήριξε τον τόπο μας. Τώρα, επαναλαμβάνω, ο χρόνος θα δείξει. Βλέπω όμως από πλευράς κάποιων συναδέλφων οι οποίοι δε θα ψηφίσουν πως αντιμετωπίζουν το θέμα με προκατάληψη. Δεν πρόκειται να χειροκροτούμε την ΠΑΣΥΔΥ ούτε είναι αυτός ο ρόλος μας. Αλλά από την άλλη η προκατάληψη δεν ωφελεί.

Τώρα, όσον αφορά το θέμα των ηλεκτρονικών μηχανημάτων και του νέου συστήματος, ίσως όλοι μας να έχουμε κάποια προκατάληψη γνωρίζοντας ότι ούτε ηλεκτρονικό μηχάνημα ούτε τίποτε άλλο μπορεί να βάλει «ττερπιέ» στις συνθήκες του Κυπρίου. Σε τούτο εδώ, σ' αυτό το σημείο μπορεί να υπάρχει κάποιο δίκαιο. Αλλά κατά τα άλλα πιστεύω ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε θετικά το θεσμό της πενθήμερης και η Βουλή έκαμε ότι ήταν ανθρωπίνως δυνατό, για να πετύχει μια σωστή και καλή συμφωνία. Υπό τις συνθήκες δεν νομίζω ότι ο συμβιβασμός τον οποίο πετύχαμε ήταν ένας πραγματικά άδικος συμβιβασμός προς οποιαδήποτε πλευρά. Πιστεύω ότι πετύχαμε τη χρυσή τομή. Αν αυτό δεν είναι πραγματικότητα, ο χρόνος θα το δείξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής και μετά ο κ. Δίγκλης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εμείς εξηγήσαμε ευθύς εξαρχής ότι οι λόγοι για τους οποίους δε θα ψηφίσουμε αυτούς τους Κανονισμούς οφείλονται στο ότι δε θεωρούμε σωστό να συνεχίσει η Βουλή να εμπλέκεται στον τρόπο εφαρμογής της πενθήμερης και επειδή κάποιοι συνάδελφοι, αντί να πάρουν αυτό το μήνυμα που τους δίνουμε και να δεχτούν την εξήγηση που τους δίνουμε, μας απέδωσαν άλλα ελατήρια, θέλω να πω δυο λόγια. Είναι εύκολος τρόπος να δίνεις εσύ μια σωστή εξήγηση και να δίνει ένας συνάδελφός σου ή δύο ή τρεις συνάδελφοι λανθασμένη ερμηνεία, ότι τάχα δε θέλουμε την πενθήμερη.

Ποιος δε θέλει την πενθήμερη, κύριοι συνάδελφοι; Εμείς ήμαστε οι πρωτεργάτες στο ότι πρέπει να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και το ωράριο εργασιών των εργαζομένων, γι' αυτό υποστηρίξαμε ανέκαθεν και τα δικαιώματα και τα δίκαια αιτήματα των δημόσιων υπαλλήλων και όλων των άλλων μισθιατών και δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να ακολουθηθεί η εύκολη λύση και να μας αποδοθεί η κατηγορία ότι δε θέλουμε την εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας. Προς Θεού!

Ύστερα μας έχουν πει «πρέπει να σκεφτείτε να επανορθώσετε ή να εγκαταλείψετε τις παλιές σας θέσεις». Μα ποιες παλιές μας θέσεις να εγκαταλείψουμε; Όπως πολύ σωστά λέχθηκε από το βήμα, ο συνάδελφος ο Πέτας που συμμετέχει στην Επιτροπή Νομικών υποστήριζε σταθερά την ανάγκη να μην εμπλακεί η Βουλή. Και το κόμμα μου υποστήριζε αυτό το πράγμα, αλλά, όταν

είδαμε ότι όλες οι άλλες πλευρές, ότι τέλος πάντων η πλειοψηφία πήγαινε να ψηφίσει αυτή την πενθήμερη, είπαμε ότι στην ανάγκη να ψηφιστεί η πενθήμερη θα κάνουμε αυτή την υποχώρηση. Όχι γιατί θεωρούσαμε σωστό να συνεχίσουμε να εμπλεκόμαστε σ' αυτήν όλη την υπόθεση. Κατά συνέπεια δεν έχουμε εμείς να αλλάξουμε τίποτε. Εμείς επανερχόμαστε σε μια σωστή θέση που είχαμε προηγουμένως και επειδή έγινε και μια έκκληση από ένα συνάδελφο να ξανασκεφτούμε το θέμα και να συμπορευτούμε όλοι μαζί, αντιστρέφουμε τα πράγματα: σας παρακαλούμε σκεφτείτε το, συμπορευτείτε μαζί μας, ώστε να μην εγκριθούν οι Κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε απ' εκείνους που υποστήριξαν ότι αυτό το θέμα είναι θέμα εργασιακών σχέσεων και ότι θα έπρεπε να λυθεί -και πρέπει να λυθεί- με διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων. Και προβάλλοντας αυτή τη θέση σε συσχετισμό με την απεμπλοκή της Βουλής, θέλουμε να διευκρινίσουμε ότι, αν αυτός ο δρόμος ακολουθείτο, θα υποστηρίζαμε ομαλή διευθέτηση αυτής της διαφοράς. Όμως μερικοί συνάδελφοι από του βήματος της Βουλής έχουν διεκτραγωδήσει την κατάσταση διερωτώμενοι τι θα συνέβαινε, αν μεταξύ των δύο μερών δεν εξηρρίσκετο ομαλή λύση και αν η κατάσταση εξελισσόταν σε απεργιακά μέτρα. Και μ' αυτό το ερώτημα και μ' αυτό το επιχείρημα θέλουν να στηρίξουν τη θέση τους για την αναγκαιότητα έγκρισης αυτών των Κανονισμών.

Θα ήθελα να υποδείξω στους συναδέλφους το εξής: Μήπως αυτό το επιχείρημα και αυτό το ερώτημα υποδηλώνει ότι, όποτε εμφανίζονται διαφορές εργατικές είτε στον κρατικό τομέα είτε στον ιδιωτικό τομέα οι οποίες δε λύνονται ομαλά, θα παρεμβαίνει η Βουλή και θα ρυθμίζει αυτές τις διαφορές με νομοθεσία; Θα εισηγούμουν στους συναδέλφους να προβληματιστούν λίγο περισσότερο επί αυτού του θέματος.

Το δεύτερο ζήτημα στο οποίο θέλω ν' αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι ένα υπονοούμενο ή μια ρήση του συναδέλφου Παναγιώτου. Είπε ο συνάδελφος Παναγιώτου ότι δυσκολεύεται να εξηγήσει τη θέση εκείνων των πλευρών οι οποίες υποστήριξαν ότι θα τηρήσουν αποχή κατά την έγκριση αυτών των Κανονισμών. Και έδωσε την εξήγηση: Μήπως η άτεγκτη στάση της κυβέρνησης αποτελεί το γνώμονα για τη στάση αυτών των πλευρών; Δεν ξέρω αν ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου κρίνει εξ ιδίων τα αλλότρια, αλλά θα ήθελα να δηλώσω ότι τουλάχιστον όσον αφορά το ΑΔΗΣΟΚ ουδέποτε και ουδόλως ρυθμίζει τη θέση του στα διάφορα ζητήματα -και η σύντομη ζωή μας το επιβεβαιώνει και το μαρτυρεί- ανάλογα με τη θέση οποιουδήποτε άλλου παράγοντα περιλαμβανομένης και της κυβέρνησης.

Και το τελευταίο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι κάποιοι συνάδελφοι άφησαν αιχμές και υπονοούμενα. Δεν κατονόμασαν Βουλευτές και πλευρές αυτού του Σώματος, αλλά είναι σαφείς οι αιχμές τους. Και τα υπονοούμενά τους στόχευαν στο να δημιουργήσουν το ερώτημα το οποίο κατευθείαν έθεσαν, κατά πόσο δηλ. εμείς που θα τηρήσουμε στάση αποχής πράγματι υποστηρίζουμε την εφαρμογή της πενθήμερης. Δεν παρεξηγώ τους συναδέλφους: βρισκόμαστε έξι μήνες προ των εκλογών. Θα ήθελα όμως να υποδείξω το εξής: Σ' εκείνους τους συναδέλφους που άφησαν αυτά τα υπονοούμενα και αυτές τις αιχμές νομίζω ότι η ιστορία τους δεν τους δίνει εχέγγυα για να προβάλλουν τουλάχιστον όσον αφορά αυτές τις πλευρές της Βουλής τέτοια υπονοούμενα και τέτοιους υπαινιγμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρία λεπτά, κύριε Χριστοφίδη, αλλά παρακαλώ να τα κρατήσετε τα τρία λεπτά.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ένας πολύ καλός μου φίλος, όταν προγραμμάτιζε τον προεκλογικό του αγώνα, έπαιρνε τις απόψεις των ψηφοφόρων και τις περνούσε σε computer. Όταν βγήκαν τα αποτελέσματα και τα αποτελέσματα δεν ήταν ευνοϊκά, σε μια ιδιωτική μας συνάντηση μου είπε το παράπονό του και μου ανέλυσε τον τρόπο που εργάστηκε. «Φίλε μου, του είπα, έκανες ένα μικρό βασικό λάθος. Μπαίνει ο Κύπριος στο computer;»

Ο αγαπητός κ. Ζιαρτίδης εκφράζει τους φόβους και τις ανησυχίες ότι δε θα λειτουργήσουν τα ηλεκτρονικά μέσα. Πιστεύω ότι μπορούμε να πιστώσουμε και τους δικούς μας υπαλλήλους με το ότι μπορούν να ανταποκριθούν, ώστε να υπάρξει αποτελεσματικός έλεγχος των ώρων εργασίας τους. Χρειάζονται υπεύθυνοι προϊστάμενοι για εφαρμογή των διατάξεων των νόμων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τελειώνω με την έκκληση και πάλι ότι έχουμε χρέος, έχουμε υποχρέωση, έχουμε καθήκον το έργο το οποίο ομόφωνα ψηφίσαμε να το ολοκληρώσουμε με μια ομόφωνη ψηφοφορία απόψε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Λοιπόν, δύο και τελειώνουμε. Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα είμαι συντομότερος από τα τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε. Θα αναφερθώ και πάλι σε κάποιες δικαιολογίες περί αποδοτικότητας και κλιματολογικών συνθηκών και θα ήθελα ειλικρινά όσοι τις πιστεύουν για το θέμα της αποδοτικότητας να μου πουν πώς αποδίδουν οι βιομηχανίες, πώς αποδίδουν οι εργάτες, πώς αποδίδουν οι οικοδομικές επιχειρήσεις και ας μου βρουν μια οικοδομική βιομηχανία που δεν εργάζεται πενθήμερη και δεν εργάζεται συνεχές ωράριο με τις ίδιες κλιματολογικές συνθήκες και ας μου πουν ένας διευθυντής, αφού μερικοί είναι και διευθυντές και εργάζονται και διευθύνουν αυτές τις βιομηχανίες, πώς αποδίδει και κερδοσκοπεί. Και γιατί δεν καταργούν εκεί την πενθήμερη για να την κάνουν εξάήμερη ή γιατί δεν αλλάζουν κάπως τα ωράρια; Ας σταματήσουμε επιτέλους να δίνουμε δικαιολογίες για μια πιθανόν αρνητική τοποθέτηση απέναντι σε έναν κλάδο υπαλλήλων που τους θεωρούμε καλώς ή κακώς, όπως λέχθηκε και από πολύ σεβαστούς μου συναδέλφους και του ίδιου κόμματος, προνομιούχους. Αυτή είναι η αντίληψη. Και είναι τούτο που έθιξα προηγουμένως, ότι δηλ. στους υπαλλήλους εναπόκειται πια με τη σωστή δουλειά αλλά και στους προϊσταμένους με το σωστό έλεγχο επιτέλους να ξεπεράσουν αυτή την αντίληψη την κακή που έχει δημιουργηθεί στο κοινό. Και συνεπώς, επαναλαμβάνω, αν ο ιδιωτικός τομέας λειτουργεί ίσως και περισσότερες από 37,5 ώρες με πενθήμερη εργασία και συνεχές ωράριο και αποδίδει και κέρδη και οφέλη, πολύ περισσότερο μπορεί να αποδώσει και η δημόσια υπηρεσία, αν υπάρξει ο σωστός έλεγχος και η σωστή επίβλεψη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάμω μία παράβαση. Επειδή ήταν το ερώτημα κατευθείαν προς τον κ. Λόρδο, θα του επιτρέψω να απαντήσει.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε συγκαταλέγομαι μεταξύ εκείνων που προσπαθούν να πουλήσουν πάγο στους Εσκιμώους και δεν αποπειράθηκα να πουλήσω πάγο στους Εσκιμώους. Βεβαίως ο ιδιωτικός τομέας εργάζεται πενθήμερη και είμαι περήφανος, διότι είμαι εκ των πρώτων εργοδοτών προ πολλών ετών που εισήγαγα την πενθήμερη, που καθιέρωσα την πενθήμερη. Αλλά η μέρα μοιράζεται σε δύο, κύριε Πρόεδρε, και ο κόσμος που εργάζεται πενθήμερη τρώει φυσιολογικά στο μέσο της ημέρας. Όταν την τραβήξουμε την ημέρα προς τη μια ή την άλλη πλευρά και το ονομάσουμε αυτό συνεχές ωράριο, εγώ λέω ότι αυτοκοροϊδευόμαστε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Δύο φράσεις μόνο θα πω εγώ, κύριε Πρόεδρε. Προσωπικά θα κατανοούσα το να ετίθετο θέμα να μείνουμε στην εξαήμερη και να μην εφαρμόσουμε την πενθήμερη. Τότε πράγματι θα είχαμε να συζητούμε θέμα ουσίας. Τότε θα είχαμε πρόβλημα πράγματι και θα αντιμετωπίζαμε ένα θέμα ουσίας. Από τη στιγμή που λέμε ότι συμφωνούμε στην πενθήμερη, δεν είναι σοβαρό το επιχείρημα να λέμε η πενθήμερη ναι, θα πετύχει με τα δύο απογεύματα ή θα αποτύχει με το ένα. Δεν είναι σοβαρό θέμα για το οποίο έπρεπε να υπάρξει αυτή η διαφωνία. Και αυτό το πιστεύω.

Το δεύτερο θέμα που ήθελα να τονίσω και αφορά και τον κ. Ιεροδιακόνου είναι ότι, όταν ήθελε η ΠΑΣΥΔΥ ενιαίο ωράριο και διαφωνούσαν για το πόσο χρόνο θα είχαν στη διάθεσή τους για να φάνε, να ξεκουραστούν, η ΠΑΣΥΔΥ ήθελε να είναι λίγο πιο μεγάλο, πιο παρατεταμένο και είχαμε τα αστεία επιχειρήματα, που δημοσιεύτηκαν εξάλλου και στις εφημερίδες και προβλήθηκαν και με δημόσιες δηλώσεις, «μα ξέρετε, αν σας αφήσουμε πολλή ώρα εδώ, πού θα ξεκουράζεστε, δεν έχουμε ανέσεις να ξεκουράζεστε και επομένως θα είναι σε βάρος της παραγωγικότητας». Αυτά δεν είναι σοβαρά επιχειρήματα. Το θέμα είναι θέμα ουσίας. Από τη στιγμή που συμφωνούμε στην πενθήμερη, το θέμα δεν είναι το ένα ή τα δύο απογεύματα. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ειλικρινά δεν άκουσα νέα επιχειρήματα για την τελευταία ώρα.

Ορίστε, ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Επειδή είναι η τρίτη φορά που ο κ. Παναγιώτου υπαινίσσεται ότι η ΠΑΣΥΔΥ δέχεται συνεχές ωράριο με μία ώρα διάλειμμα, εγώ προσωπικά το ψηφίζω με οκτώ χέρια.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Δεν είπα μία ώρα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Μισή ώρα. Δε δέχεται καθόλου και είναι η τρίτη φορά που το επαναλαμβάνετε και είναι ανυπόστατο.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Λάθος σας, κύριε Ιεροδιακόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, 2 εναντίον και 17 αποχές οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 2 και 3, που είναι 1. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1989» και 2. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1989». Υπάρχει μία Έκθεση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μπροστά μου ένα μάτσο τροπολογίες και για το νομοσχέδιο περί Φορολογίας του Εισοδήματος και για το νομοσχέδιο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Δεν πρόφτασα να ρίξω ούτε μια ματιά σ' αυτές τις τροπολογίες και διερωτώμαι, αν τεθούν τώρα μπροστά στο Σώμα, πώς θα είναι δυνατό να αποφασίσει. Εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, με όλο το θάρρος, ότι τα δύο αυτά νομοσχέδια πρέπει να αναβληθούν για να τα συζητήσουμε μετά τις γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αρχικά είχα σηκώσει το χέρι μου, για να εισηγηθώ η Έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα για να προχωρούμε. Όσον αφορά την εισήγηση του κ. Ζιαρτίδη, διαφωνούμε, διότι ο κ. Ζιαρτίδης θα έπρεπε να είχε κατατοπιστεί από τους συναδέλφους του που συζήτησαν τις τροπολογίες. Έγινε πολλή συζήτηση στο επίπεδο των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και το παίρνουμε ως δεδομένο ότι οι Κοινοβουλευτικοί κατατόπισαν τις ομάδες τους. Υπάρχουν μάλιστα πολλές τροποποιήσεις και δημιουργείται κάποιο πρόβλημα. Όμως θα είναι πολύ μεγαλύτερο το πρόβλημα, αν δεν τελειώσουμε σήμερα με την ψήφιση του φορολογικού πακέτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι υπάρχουν πολλές τροποποιήσεις, αλλά τουλάχιστον από ό,τι αντιλαμβάνομαι και με τη δική μας σφενισφορά στη συζήτηση θα περιοριστούμε σε εκείνες κατά κύριο λόγο τις τροπολογίες που συζητήθηκαν και στην Επιτροπή Οικονομικών. Τουλάχιστον μια τροπολογία, τη δική μας, η οποία δε συζητήθηκε, προτίθεται απλώς να την αναφέρω και να την καταθέσω στη συνέχεια ως πρόταση νόμου για την Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν προχωρούμε. Θέλετε να αναγνώσθει η Έκθεση ή να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 5) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέκος Μαρκίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν από τις 16 Ιανουαρίου μέχρι τις 12 Δεκεμβρίου 1990. Σε ορισμένες από τις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου του, καθώς και εκπρόσωποι των εργοδοτικών, εργατικών και άλλων συνδέσμων και οργανώσεων που εξέφρασαν επιθυμία να διατυπώσουν απόψεις πάνω στα υπό αναφορά νομοσχέδια. Στη διάρκεια της μελέτης αυτής κατατέθηκε επίσης ενώπιον της Επιτροπής σειρά μνημονίων και γραπτών απόψεων που αποτέλεσαν σημαντικό βοήθημα για την Επιτροπή.

Με τον πρώτο νόμο που προτείνεται σκοπείται η εισαγωγή και καθιέρωση στην Κυπριακή Δημοκρατία του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ενός σύγχρονου συστήματος έμμεσης φορολογίας, που, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που

συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, υφίσταται και λειτουργεί με επιτυχία σε πολλές χώρες του εξωτερικού και κυρίως σ' εκείνες της Ε.Ο.Κ.

Η λειτουργία του όλου συστήματος, όπως εκφράζεται μέσα από τις διατάξεις του νομοσχεδίου, βασίζεται κυρίως:-

- (α) πάνω σε ορισμένες αρχές που έχουν καθιερωθεί διεθνώς ως αποτέλεσμα των εμπειριών που αποκτήθηκαν από την εφαρμογή του στις χώρες που πρώτες το είχαν υιοθετήσει·
- (β) στις σχετικές με το θέμα οδηγίες και συστάσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας προς τις χώρες-μέλη της· και
- (γ) στις ιδιαίτερες οικονομικές, δημοσιονομικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν σήμερα στη Δημοκρατία.

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας, εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις που προβλέπονται στο νομοσχέδιο, επιβαρύνει όλα τα αγαθά που παράγονται ή εισάγονται και όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται με αντιπαροχή στη Δημοκρατία και καλύπτει υποχρεωτικά όλες τις οικονομικές μονάδες που ασχολούνται στον τομέα της παραγωγής και διανομής αγαθών και της παροχής υπηρεσιών, εφόσον ο κύκλος εργασιών τους υπερβαίνει τις £12,000 ετησίως.

Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε, προτείνονται βασικά δύο φορολογικοί συντελεστές: 10% και 25%. Ο συντελεστής του 10% είναι γενικός και επιβαρύνει τη μεγάλη ομάδα των αγαθών και υπηρεσιών, ενώ ο συντελεστής του 25% επιβαρύνει ορισμένες μόνο κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών που ορίζονται στο νόμο και που στη μεγάλη πλειοψηφία τους δεν αναφέρονται σε είδη πρώτης ανάγκης και ευρείας κατανάλωσης.

Για όλες τις εξαγωγές, καθώς και για τις παραδόσεις ορισμένων αγαθών και τις παροχές ορισμένων υπηρεσιών, προτείνεται μηδενικός φορολογικός συντελεστής, δηλαδή απαλλαγή από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας στο στάδιο της παράδοσης των αγαθών ή της παροχής των υπηρεσιών, αλλά με διατήρηση του δικαιώματος του υποκειμένου στο φόρο προσώπου να του επιστρέφεται ο φόρος που κατέβαλε γι' αυτά σε προγενέστερο στάδιο.

Στο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης ένας μεγάλος αριθμός υπηρεσιών, κοινωνικού κυρίως χαρακτήρα, των οποίων η παροχή εξαιρείται από το φόρο. Στις υπηρεσίες αυτές συγκαταλέγονται οι μισθώσεις ακίνητης ιδιοκτησίας, η ιατρική περίθαλψη, η εκπαίδευση, οι τραπεζικές και ασφαλιστικές εργασίες κτλ. Όσον αφορά τέλος τους αγρότες και τα αγροτικά προϊόντα προτείνεται ειδική ρύθμιση, που στην ουσία εξαιρεί από το φόρο τα αγαθά που παράγονται και τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τους γεωργοκτηνοτρόφους.

Με το δεύτερο νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το Φόρο Εισοδήματος, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της κατανομής του φορολογικού βάρους και τη διαφοροποίηση των φορολογικών κινήτρων, ώστε αυτά να καταστούν πιο αποδοτικά και να ενισχυθεί η προσπάθεια για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και απλοποίηση του φορολογικού συστήματος.

Οι κυριότερες τροπολογίες που περιλαμβάνονται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο και εντάσσονται στα πλαίσια της γενικότερης φορολογικής μεταρρύθμισης είναι οι ακόλουθες:-

- (α) Διαφοροποιείται ο ορισμός της δημόσιας εταιρείας.
- (β) Εισάγεται απεριόριστη φορολογική απαλλαγή για το εισόδημα φυσικών προσώπων από χρεόγραφα του δημοσίου.

- (γ) Παρέχεται δεκαετής φορολογική απαλλαγή για κέρδη από παρεμφερή τουριστικά έργα και πενταετής απαλλαγή για μεταποιητικές επιχειρήσεις που θα εγκατασταθούν σε καθορισμένες ζώνες της υπαίθρου.
- (δ) Παρατείνεται η δεκαετής φορολογική απαλλαγή για την παραγωγή νέων προϊόντων.
- (ε) Εισάγεται ο θεσμός των πρόσθετων εκπτώσεων για ορισμένες δαπάνες, όπως είναι αυτές που γίνονται για σκοπούς τεχνολογικής έρευνας, έρευνας αγοράς και εργοδότηση άνεργων επιστημόνων.
- (στ) Διαφοροποιούνται οι εκπτώσεις για επενδύσεις και κατοχυρώνεται το κίνητρο της άμεσης απόσβεσης.
- (ζ) Εισάγονται πρόνοιες για τον περιορισμό των επιτρεπόμενων εκπτώσεων όσον αφορά τα έξοδα φιλοξενίας και ταξιδιών στο εξωτερικό.
- (η) Κατοχυρώνονται οι προσωπικές εκπτώσεις και αυξάνονται αντίστοιχα οι προσωπικές πιστώσεις.
- (θ) Η έκπτωση για το κερδαινόμενο εισόδημα από το 14% μειώνεται στο 5%.
- (ι) Ο αριθμός των φορολογικών κλιμάκων για τα φυσικά πρόσωπα μειώνεται σε τρεις, ενώ ταυτόχρονα μειώνεται ο οριακός φορολογικός συντελεστής από το 60% στο 40% και πρόσθετα αυξάνεται το αφορολόγητο όριο από £1,500 σε £2,000.
- (ια) Εισάγεται ο εταιρικός φόρος με συντελεστή 20% για τους οργανισμούς προσώπων, σε αντικατάσταση του συντελεστή 42.5%. Πρόσθετα επιβάλλεται φόρος 10% πάνω στο ύψος των εκπτώσεων. Οργανισμοί προσώπων που, ενώ έχουν φορολογητέο εισόδημα, παρουσιάζουν ζημιές για σκοπούς φόρου εισοδήματος θα καταβάλλουν ελάχιστο φόρο 10%.
- (ιβ) Σε περίπτωση διανομής μερίσματος θα παρακρατείται φόρος με ποσοστό 30%.
- (ιγ) Κέρδη από την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών στο εξωτερικό από επιχειρήσεις εκτός της Δημοκρατίας και από την εξαγωγή αγαθών θα φορολογούνται με μειωμένους φορολογικούς συντελεστές σε αντικατάσταση των υφιστάμενων εκπτώσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού, όπως έχει ήδη αναφερθεί, άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών και μελέτησε επισταμένως όλα τα έγγραφα που κατατέθηκαν ενώπιόν της, τοποθετήθηκε πρώτα στα ζητήματα αρχής τα οποία πραγματεύονται τα δύο υπό αναφορά νομοσχέδια. Στη συνέχεια η Επιτροπή προχώρησε στην επαλήθευση των υπολογισμών που έγιναν αναφορικά με τα αναμενόμενα έσοδα της κυβέρνησης από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας και των υπολογισμών αναφορικά με τις απώλειες εσόδων από εισαγωγικούς δασμούς και τις φορολογικές ελαφρύνσεις, καθορίζοντας τις παραμέτρους-κατευθύνσεις για την τελική εξέταση και τοποθέτησή της στα σχετικά νομοσχέδια.

Το έργο της λεπτομερειακής εξέτασης των προνοιών και των δύο νομοσχεδίων η Επιτροπή το ανέθεσε σε υπεπιτροπή της, η οποία και υπέβαλε στη συνέχεια σχετικές εισηγήσεις.

Όσον αφορά το ύψος της φορολογικής επιβάρυνσης, η υπεπιτροπή εισηγήθηκε και η ολομέλεια της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποδέχτηκε τα πιο κάτω:-

- (α) Να γίνει αποδεκτός ένας συντελεστής για τους σκοπούς του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ύψους 5%.
- (β) Να καταργηθεί ο συντελεστής του 25% για τα είδη πολυτελείας. Στα είδη όμως αυτά και με βάση τον κατάλογό τους, όπως αναθεωρήθηκε, να επιβληθεί επιπρόσθετος φόρος κατανάλωσης ύψους 20%.

Στα πλαίσια της διαδικασίας της λεπτομερειακής εξέτασης της νομοθεσίας που προτείνεται για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας έγινε αντιπαραβολή της προς αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις που ισχύουν αλλού, ενώ συνάμα καταβλήθηκε προσπάθεια για προσαρμογή της στις κυπριακές συνθήκες και δεδομένα με βάση και την εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε άλλους παρόμοιους τομείς επιβολής και εισπραχής φόρων, όπως είναι η εφαρμογή ως τώρα της τελωνειακής νομοθεσίας. Από την εξέταση και ανάλυση αυτή έχει επισημανθεί η ανάγκη για ένα μεγάλο αριθμό νομοτεχνικών τροποποιήσεων που η επεξεργασία τους έγινε σε συνεργασία με τους αρμοδίους της κυβέρνησης και που κύριος σκοπός και επιδίωξή τους είναι η σαφέστερη απόδοση του κειμένου της νομοθεσίας αυτής.

Οι κυριότερες αλλαγές που η Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να επισημάνει και συνάμα να επεξηγήσει στη Βουλή συνοψίζονται στα πιο κάτω με τη σειρά που παρουσιάζονται στα νομοσχέδια:

1. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

- (α) Άρθρο 2(3)(γ) και (4)

Η Επιτροπή κρίνει ότι οι παροχές διευκολύνσεων ή άλλων ωφελημάτων από σωματεία, συλλόγους κτλ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δε συνιστούν άσκηση επιχείρησης, γι' αυτό και δεν κρίνεται σκόπιμη η συμπερίληψή τους στον όρο «επιχείρηση» και «άσκηση δραστηριότητας» που θα εμπίπτει στη δικαιοδοσία της νέας νομοθεσίας που προτείνεται. Αν από την πρακτική εφαρμογή της ρύθμισης αυτής διαφανούν συνθήκες καταστρατήγησης της εξαίρεσης αυτής, τότε το θέμα μπορεί να επανεξεταστεί.

- (β) Άρθρο 3

Η Επιτροπή θεώρησε αναγκαία και έκαμε ανάλογη επανασύνταξη του άρθρου αυτού για τη σαφέστερη απόδοση των εξουσιών του Εφόρου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, με κύρια επιδίωξη το σαφή καθορισμό των εξουσιών του τις οποίες θα αντλεί και θα ασκεί σύμφωνα και μόνο με τις διατάξεις του νόμου που προτείνεται, απαλείφοντας ως εκ τούτου οποιαδήποτε γενική και αόριστη διακριτική εξουσία που η πρακτική εφαρμογή της είναι δυνατό να δημιουργήσει προβλήματα. Η Επιτροπή εισηγείται επίσης όπως ο διορισμός του Εφόρου αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού σταθμιστούν όλοι οι παράγοντες, μιας και διαφάνηκε ότι το ρόλο αυτό διεκδικούν περισσότερο του ενός κυβερνητικά τμήματα.

- (γ) Άρθρο 6

Στα πλαίσια του καθορισμού του όρου «παράδοση αγαθών» προβλέπεται ότι η παράδοση των αγαθών αυτών δε θα θεωρείται άσκηση επιχείρησης, εφόσον παρέχονται ως δώρο μέσα στα πλαίσια ή για την

προώθηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και εφόσον τα αγαθά αυτά δεν αποτελούν παραγωγή της ίδιας της επιχείρησης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι περιορισμοί αυτοί που προτείνονται δε συμβαδίζουν με τις σημερινές αντιλήψεις για τον τρόπο διεξαγωγής του εμπορίου ή της επιχείρησης, γι' αυτό και έχει διαγράψει το περιοριστικό στοιχείο της παροχής αγαθών άλλων από εκείνα που η ίδια η επιχείρηση παράγει και το ανώτατο όριο των £500 ετησίως, ποσό που στις πλείστες περιπτώσεις θεωρείται προκλητικά χαμηλό. Η Επιτροπή προτείνει ως μόνο περιοριστικό στοιχείο τη σύνδεση του ανώτατου αυτού ποσού με τον κύκλο εργασιών μιας επιχείρησης και ως ανώτατο ποσοστό προτείνεται το 0.75% του κύκλου εργασιών μιας επιχείρησης.

(δ) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι σε πλείστα άρθρα του υπό αναφορά νομοσχεδίου γίνεται πρόνοια για την έκδοση διαταγμάτων από το Υπουργικό Συμβούλιο τα οποία στην ουσία καταργούν, διευρύνουν ή διαφοροποιούν τις πρόνοιες της υπό συζήτηση νομοθεσίας. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι, στο βαθμό και την έκταση που τα διατάγματα αυτά θα παίρνουν τη μορφή κανονιστικού νομοθετικού περιεχομένου, πρέπει να ρυθμίζονται με κανονισμούς, οι οποίοι να τυγχάνουν και της έγκρισης της Βουλής. Με γνώμονα τη γενική αυτή αρχή η Επιτροπή εισηγείται ανάλογες τροπολογίες στα επηρεαζόμενα άρθρα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

(ε) 'Άρθρο 22

Η Επιτροπή εισηγείται τη διαμόρφωση των προνοιών του άρθρου αυτού που αναφέρονται στους συντελεστές φόρου που προνοούν για μηδενικό συντελεστή σε μια σειρά από προϊόντα και υπηρεσίες που αναφέρονται λεπτομερώς στα παραρτήματα της υπό αναφορά νομοθεσίας και τον ένα συντελεστή του 5% που επίσης αναφέρεται στα ίδια παραρτήματα.

(στ) 'Άρθρο 25

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η περίοδος των 21 ημερών για το διακανονισμό του φόρου από το τέλος κάθε φορολογικής περιόδου είναι πολύ περιορισμένη, γι' αυτό και προτείνει την αύξησή της στον ένα μήνα.

(ζ) 'Άρθρα 27 και 38

Η Επιτροπή έχει επισημάνει ότι στα άρθρα αυτά, που προνοούν για την επιβολή κυρώσεων στα πρόσωπα που παραβαίνουν ή δε συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του νόμου που προτείνεται, περιλαμβάνονται ποινές που είναι δυσανάλογες προς τη φύση των απαγορεύσεων και που καταλήγουν μέχρι την επιβολή του μέτρου της γενικής δήμευσης. Η Επιτροπή, παρόλο που θεωρεί αναγκαία και σκόπιμη την επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες των προνοιών του νόμου, πιστεύει ότι μια σειρά από άλλα αποδεκτά και καθιερωμένα μέτρα, καταλλήλως κλιμακούμενα, θα μπορούσαν να βοηθήσουν το έργο του Εφόρου στην εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής και για το σκοπό αυτό γίνονται σχετικές πρόνοιες.

(η) 'Άρθρο 30

Το θέμα της απαλλαγής ή επιστροφής του φόρου και των όρων και προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες θα γίνονται αυτές η Επιτροπή

κρίνει ότι θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής κανονιστικής ρύθμισης, ώστε να υπάρχουν και να διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις ισότιμης μεταχείρισης όλων των ενδιαφερομένων.

(θ) Παράρτημα II

Η Επιτροπή, ενεργώντας στα πλαίσια της επισήμανσης εκείνων των αγαθών και υπηρεσιών των οποίων η παράδοση, παροχή ή εισαγωγή θα πρέπει να επιβαρύνεται με πρόσθετη φορολογία πέραν του συντελεστή του 5%, έχει ετοιμάσει νέο κατάλογο τον οποίο και διαβίβασε στους αρμοδίους για τα περαιτέρω.

(ι) Παράρτημα III

Στη διάρκεια της λεπτομερειακής ανάλυσης του Παραρτήματος αυτού τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής από το αρμόδιο Υπουργείο νέοι ορισμοί των όρων «τρόφιμα» και «φάρμακα», από την ανάλυση των οποίων προκύπτει και η έκταση της απαλλαγής από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας των αγαθών αυτών. Η Επιτροπή επιδοκιμάζει την ανάγκη υιοθέτησης κάποιου ορισμού στον όρο «τρόφιμα», όπως και στον όρο «φάρμακα», έτσι ώστε αυτό να διευκολύνει την πρακτική εφαρμογή της υπό αναφορά νομοθεσίας. Δε συμφωνεί όμως με έναν αριθμό εξαιρέσεων που περιλαμβάνεται στους ορισμούς αυτούς και που στην ουσία απολήγει σε εξουδετέρωση της αρχικής πρόθεσης για εξαίρεση των αγαθών αυτών από τη νέα αυτή φορολογία. Γι' αυτούς τους λόγους η Επιτροπή έχει ετοιμάσει νέους ορισμούς των όρων αυτών των οποίων και εισηγείται την ενσωμάτωση στα αντίστοιχα άρθρα του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

(ια) Παράρτημα VI

Η Επιτροπή επισήμανε ότι ο κατάλογος των οργανισμών δημόσιου δικαίου που περιέχεται στο Παράρτημα αυτό δεν είναι πλήρης, γι' αυτό και τροποποίησε τη σχετική πρόνοια για σκοπούς συμπερίληψης όλων αυτών των οργανισμών που θα εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 45 της υπό αναφορά νομοθεσίας.

Διατυπώνοντας τις επιμέρους εισηγήσεις της πάνω στην υπό αναφορά νομοθεσία, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι στο σχέδιο αυτό νομοθετήματος, εκτός από τα θέματα αρχής και ουσίας τα οποία με τον έναν ή τον άλλο τρόπο έχουν θιγεί, όλες οι υπόλοιπες διατάξεις είναι από τη φύση τους καθαρά τεχνικές διατάξεις που προδιαγράφουν στην ουσία έναν καθόλα τεχνικό μηχανισμό επιβολής, επιβεβαίωσης και είσπραξης της νέας αυτής φορολογίας. Όπως άλλωστε η Επιτροπή έχει ήδη αναφέρει, τις διατάξεις αυτές τις έχει μελετήσει με κάθε κριτική διάθεση, με κύριο στόχο και στο βαθμό που ήταν δυνατό τη σαφέστερη απόδοσή τους και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τόσο της φορολογούσας αρχής όσο και των φορολογουμένων. Αυτό άλλωστε δικαιολογεί και ο μεγάλος αριθμός των νομοτεχνικών τροποποιήσεων που έχουν επενεχθεί.

2. Τροποποιήσεις στη νομοθεσία για το Φόρο Εισοδήματος

Η Επιτροπή με γνώμονα τη γενική θέση και αρχή ότι στόχος της φορολογικής μεταρρύθμισης, στο βαθμό που εκφράζεται με τις τροποποιήσεις στο φόρο εισοδήματος, είναι η δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, η απλοποίηση του φορολογικού συστήματος και η αναθεώρηση της φιλοσοφίας των φορολογικών

κινήτρων με βάση τις σημερινές προτεραιότητες της οικονομίας προχώρησε στη λεπτομερειακή συζήτηση των διατάξεων της υπό αναφορά νομοθεσίας στην παρουσία και πάλι των αρμοδίων της κυβέρνησης.

Από τη μελέτη αυτή επισημαίνονται οι πιο κάτω τροποποιήσεις οι οποίες και τίθενται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για έγκριση:-

(α) Άρθρο 4(ζ) του νομοσχεδίου

Η Επιτροπή θεωρεί τη διεύρυνση της κατηγορίας των υπεράκτιων εταιρειών που μπορούν να αναπτύξουν δραστηριότητες εντός της Δημοκρατίας ως μη δικαιολογημένη και εκτός του πνεύματος και των στόχων της φορολογικής μεταρρύθμισης και πως η διεύρυνση αυτή δημιουργεί συνθήκες άνισης μεταχείρισης κυπριακών εταιρειών και άλλων εγχώριων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που δεν απολαμβάνουν το καθεστώς μιας υπεράκτιας επιχείρησης.

Με την ευκαιρία αυτή θεωρείται σκόπιμο να αναφερθεί ότι από την ανάλυση ορισμένων νέων προνοιών που προτείνονται στην υπό συζήτηση νομοθεσία εντοπίστηκε ένας αριθμός καινοτομιών που αναφέρονται στην παραχώρηση πρόσθετων κινήτρων ή ειδικής μεταχείρισης εισοδημάτων από ορισμένες πηγές δραστηριότητας. Η υιοθέτηση, στο παρόν στάδιο, τέτοιων αλλαγών δυνατό να πλήξει ή να θέσει υπό αμφισβήτηση τη γενική αρχή της αναθεώρησης της φιλοσοφίας των φορολογικών κινήτρων ή των άλλων απαλλαγών.

Χωρίς να παίρνει θέση πάνω στις νέες αυτές καινοτομίες, η Επιτροπή θεωρεί ότι δε βρίσκονται μέσα στο πνεύμα της σημερινής γενικότερης προσπάθειας για φορολογική μεταρρύθμιση, γι' αυτό και εισηγείται την αναστολή της προώθησής τους, τουλάχιστον μέχρι να εξαχθούν τα πρώτα συμπεράσματα από την εφαρμογή της προωθούμενης τώρα φορολογικής μεταρρύθμισης. Στις καινοτομίες αυτές περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις αμοιβών δασκάλων ή καθηγητών που δε διαμένουν συνήθως στη Δημοκρατία, οι περιπτώσεις δαπανών για επιστημονικές έρευνες, για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, για σκοπούς έρευνας αγορών κτλ.

(β) Εκπτώσεις για επενδύσεις

Με την υπό αναφορά νομοθεσία εγκαταλείπεται η αρχή της άμεσης απόσβεσης πάγιου ενεργητικού και υιοθετείται η αρχή της παραχώρησης εκπτώσεων σε τομείς προτεραιότητας της αναδιαρθρούμενης αναπτυξιακής πολιτικής. Η Επιτροπή κρίνει ότι οι προτάσεις που εκφράζονται μέσω του νομοσχεδίου αυτού αποτελούν θετικά βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση και προτείνει την υιοθέτησή τους.

(γ) Εκπτώσεις δαπανών για φιλοξενία κτλ.

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τέτοιες δαπάνες είναι δυνατό να γίνονται αποδεκτές για να εκπέτουν του εισοδήματος ενός προσώπου, εφόσον ικανοποιούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθορίζουν Κανονισμοί και νοουμένου ότι θα ικανοποιείται μια σειρά από ασφαλιστικές δικλίδες, ώστε ο βαθμός των επιτρεπόμενων εξόδων και η έκτασή τους να μη γίνεται αφορμή νέας φοροδιαφυγής.

(δ) Έκπτωση για κερδαινόμενο εισόδημα

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η έκπτωση αυτή έχει μειωθεί, με βάση το νομοσχέδιο, από το 14% στο 5%. Ταυτόχρονα όμως επισημαίνεται ότι

η παρατηρούμενη μείωση μέχρι ενός βαθμού αντισταθμίζεται με μια σειρά από άλλες βελτιώσεις προς όφελος των επηρεαζομένων, όπως είναι οι νέες φορολογικές κλίμακες, οι φορολογικές πιστώσεις και η αύξηση του φορολογητέου ορίου από τις £1.500 στις £2,000. Παρ' όλα αυτά η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η μείωση στο 5% που προτείνεται είναι δυσανάλογα μεγάλη σε σχέση με τις ελαφρύνσεις που γίνονται, γι' αυτό και θα μπορούσε να ανέλθει στο 7% για τους μισθωτούς και στο 5% για τους αυτοεργοδοτούμενους. Από την πλευρά του ΔΗΚΟ υποστηρίχθηκε ότι πρέπει να δοθεί η ίδια έκπτωση τόσο για τους μισθωτούς όσο και για τους αυτοεργοδοτούμενους.

(ε) Υπεράκτιες εταιρείες

Το ύψος της φορολογίας για τις υπεράκτιες εταιρείες προτείνεται να μειωθεί από 4.25% σε 4%. Παρόλο που εκφράστηκαν απόψεις για αύξηση αντί για μείωση του ύψους της σημερινής φορολογίας, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η φορολογία αυτή θα μπορούσε να παραμείνει στο ίδιο επίπεδο, δηλαδή το 4.25%.

(στ) Παρακράτηση από την αμοιβή εργολήπτη

Στη νομοθεσία που προτείνεται γίνεται πρόνοια για την παρακράτηση από τα πρόσωπα που αναθέτουν την εκτέλεση εργοληπτικών έργων φόρου ύψους 4% επί της αμοιβής του εργολήπτη. Η Επιτροπή, ενώ θεωρεί ιδιαίτερα αυξημένο το ποσοστό αυτό του φόρου, πιστεύει ότι η μετατόπιση της ευθύνης εισπραξής στους πολίτες δυνατό να δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από εκείνα που στοχεύει η πρόταση αυτή να επιλύσει. Γι' αυτό και η εισήγηση της Επιτροπής είναι να μειωθεί η παρακράτηση αυτή κατά το ήμισυ και η προαναφερθείσα υποχρέωση να ισχύει μόνο για κρατικές ή ημικρατικές αρχές, καθώς και για οργανισμούς προσώπων και όχι για άτομα.

(ζ) Φορολογικοί συντελεστές

Όπως είναι γνωστό, με τη φορολογική μεταρρύθμιση που προτείνεται αναθεωρούνται οι ισχύοντες σήμερα φορολογικοί συντελεστές.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της από τις οργανώσεις, καθώς και τους γενικότερους στόχους της αναθεώρησης των φορολογικών συντελεστών, τόσο από την άποψη της απλούστευσης του φορολογικού συστήματος όσο και από την άποψη της ουσίας του, είναι της γνώμης ότι οι πιο κάτω συντελεστές θ' αποτελούσαν δίκαιη και λειτουργική σύγκλιση των διάφορων απόψεων:-

	Φορολογητέο Εισόδημα	Φορολογικός Συντελεστής
Για κάθε λίρα μέχρι ποσό	£2,000	μηδέν
Για κάθε λίρα πάνω από	£2,000 μέχρι £4,000	20 σεντ
Για κάθε λίρα πάνω από	£4,000 μέχρι £8,000	30 σεντ
Για κάθε λίρα πάνω από	£8,000 μέχρι £14,000	40 σεντ
Για κάθε λίρα πάνω από	£14,000	45 σεντ

(η) Φορολογία εταιρειών

Η Επιτροπή θεωρεί γενικά αποδεκτό το ύψος της επιβολής του 20% ως εταιρικού φόρου και του 10% ως πρόσθετου φόρου στο ποσό του

φορολογητέου εισοδήματος, το οποίο προκύπτει προτού αφαιρεθούν οι εξειδικευμένες περιπτώσεις εκπτώσεων που προνοούνται στην υπό συζήτηση νομοθεσία.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις παραστάσεις που έγιναν για την παραπέρα αύξηση του εταιρικού φόρου, καθώς και το γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών δεν υφίστανται και τη μείωση των παραχωρούμενων εκπτώσεων λόγω επενδύσεων, εισηγείται την αύξηση του εταιρικού φόρου του 20% σε 25% στις περιπτώσεις φορολογητέων εισοδημάτων άνω των £50,000.-

(θ) Νέα προϊόντα

Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι το κίνητρο που δόθηκε στις επιχειρήσεις που παράγουν νέα προϊόντα δεν έχει αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ενώ από την ως τώρα εμπειρία από την πρακτική εφαρμογή του κινήτρου αυτού διαπιστώνεται ότι η παρουσία του δημιουργεί συνθήκες ή οδηγεί σε προσπάθειες φοροδιαφυγής. Πρόταση της Επιτροπής είναι η κατάργησή του.

(ι) Προσωπικές πιστώσεις

Η Επιτροπή έχει διεξέλθει όλες τις προσωπικές πιστώσεις που προτείνονται και εισηγείται την υιοθέτησή τους, με εξαίρεση την πίστωση για παιδί που φοιτά τακτικά σε σχολείο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη Δημοκρατία, της οποίας εισηγείται την αύξηση από £200 σε £300.

(ια) Ειδική πίστωση για τους πρόσφυγες

Η Επιτροπή στα πλαίσια ελάφρυνσης των βαρών που κατά κύριο λόγο δέχθηκαν οι πρόσφυγες από την τουρκική εισβολή εισηγείται την παραχώρηση ειδικής πίστωσης ύψους £200.

(ιβ) Έναρξη της ισχύος των τροποποιήσεων για τη φορολογία του εισοδήματος

Η Επιτροπή, αφού άκουσε τις πραγματικές και εξ αντικειμένου δυσκολίες ως προς την εισαγωγή πρόνοιας για αναδρομική έναρξη της ισχύος του νόμου που προτείνεται, εισηγείται και συμφωνεί η ισχύς του νόμου να αρχίζει από το νέο φορολογικό έτος 1991, νοουμένου ότι θα γίνουν τέτοιες διευθετήσεις και πρόνοιες για τη χορήγηση ειδικών πιστώσεων όσον αφορά το τρέχον φορολογικό έτος 1990 και με βάση τους φορολογικούς συντελεστές και τις εκπτώσεις που προτάθηκαν από την κυβέρνηση στο αρχικό της νομοσχέδιο. Από την πλευρά του ΔΗΚΟ υποστηρίχθηκε η άποψη οι ρυθμίσεις που τώρα προτείνονται από την Επιτροπή να ισχύουν αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 1990.

Όλες οι πιο πάνω εισηγήσεις και τροποποιήσεις, αφού τους δόθηκε η δέουσα νομοτεχνική μορφή, ενσωματώθηκαν στο κείμενο των δύο υπό αναφορά νομοσχεδίων.

Η Επιτροπή, τηρουμένων των πιο κάτω θέσεων της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους και των δύο νομοσχεδίων, όπως έχουν ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία διαμορφωθεί.

Οι παράτηρήσεις, όπως και οι θετικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής, θα πρέπει να αξιολογηθούν και να συνεκτιμηθούν ως μια συναινετική προσπάθεια για

την προώθηση, στο βαθμό που είναι δυνατό, μιας κοινωνικά αποδεκτής ανακατανομής του εισοδήματος. Η προσπάθεια όμως αυτή δε θα πρέπει να θεωρηθεί συνολική έγκριση της φορολογικής ή/και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης, γιατί μια σειρά από άλλα μέτρα είτε αναμένεται ακόμα είτε θα προωθηθεί με άλλα γενικότερα κυβερνητικά μέτρα.

Όσον αφορά τα νέα νομοθετήματα που προτείνονται, η Επιτροπή δηλώνει ότι είναι έτοιμη να εξετάσει με εποικοδομητική διάθεση κάθε πρόβλημα που δυνατό να αναφύει από την πρακτική εφαρμογή των φορολογικών αυτών αναπροσαρμογών. Ως κατακλείδα, η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως στη διαφώτιση του κοινού για τη σημαντική αυτή αλλαγή, για να διασφαλιστεί από την αρχή η συνεργασία του, πράγμα απαραίτητο για την επιτυχή εφαρμογή της φορολογικής μεταρρύθμισης και ιδιαίτερα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ενός βασικά εντελώς νέου θεσμού για τα κυπριακά δεδομένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Δεδομένου ότι η απόφαση των κοινοβουλευτικών κομμάτων ήταν ότι θα γίνουν απλώς εκ των υστέρων ομιλίες για δικαιολόγηση ψήφου, θα προχωρήσω αμέσως στη δεύτερη ανάγνωση και, όταν θα έρχονται οι τροπολογίες, θα τίθενται οι τροπολογίες προς συζήτηση.

Αρχίζουμε με το Νόμο ο οποίος τροποποιεί τους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμους του 1961 έως 1990.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από ό,τι βλέπω, στο άρθρο 4 υπάρχει τροπολογία από το ΑΚΕΛ. Ορίστε, ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μιλούμε για το άρθρο 4, κύριε Πρόεδρε, σελίδα 11, παράγραφος (ια). Η προσθήκη που κάνουμε, για να την πω απλά, είναι ότι πρέπει να περιληφθούν και

οι ψαράδες, δηλαδή οι αλιείς, στην κατηγορία των αγροτών που έχουν περισσότερη έκπτωση παρά οι ψαράδες. Αυτή είναι η πρότασή μας και γι' αυτό εισηγούμαστε όπως η παράγραφος (ια) διαμορφωθεί ως εξής:

«(ια) με τη διαγραφή της παραγράφου (κη) και την αντικατάστασή της με την ακόλουθη νέα παράγραφο:-

(κη) το τριάντα τοις εκατόν του εισοδήματος οποιουδήποτε φυσικού προσώπου από γεωργική, κτηνοτροφική, πτηνοτροφική ή αλιευτική επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι το εισόδημα αυτό δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων λιρών, το πρόσωπο αυτό διαμένει στην ύπαιθρο, εξαιρουμένων των αλιέων, και η κύρια ασχολία του είναι η γεωργία, κτηνοτροφία, πτηνοτροφία ή αλιεία:

Νοείται ότι στις περιπτώσεις που το εισόδημα αυτό υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες λίρες απαλλάσσεται από το φόρο ποσό ύψους τριών χιλιάδων λιρών.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση της τροπολογίας;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Υπάρχει άλλη τροπολογία όσον αφορά το άρθρο 4;

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του άρθρου 4;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το άρθρο 4, πρέπει να διορθωθεί και πιο κάτω και να λείει «και η κύρια ασχολία του είναι η γεωργία, κτηνοτροφία, πτηνοτροφία ή αλιεία».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, θα γίνει και η ανάλογη διόρθωση πιο κάτω. Εξυπακούεται.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, είναι διορθωμένη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, έχει δίκαιο. Μπορεί να μας διαφύγει. Έχει δίκαιο. Πρέπει να προσεχθεί.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία είναι προσεγμένη και είναι μέσα η λέξη αλιεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχει μια τροποποίηση στην παράγραφο (β), σελίδα 18. Είναι από το ΑΔΗΣΟΚ, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι. Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι στο άρθρο (6)(β), στη σελίδα 18 του κειμένου που έχω μπροστά μου και σχετίζεται με τα φορολογικά κίνητρα και η εισήγησή μας είναι αυτά τα κίνητρα να ισχύουν για τη γεωργοκτηνοτροφική και πτηνοτροφική επιχείρηση, όχι όμως για τη μεταποιητική ή μεταλλευτική. Γι' αυτό ζητούμε να απαλειφθούν οι λέξεις «μεταποιητική ή μεταλλευτική».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, θα τη βάλω σε ψηφοφορία. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δηλαδή, τι λέει η τροπολογία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην ισχύουν τα κίνητρα για τη μεταποιητική και τη μεταλλευτική επιχείρηση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πρόκειται για περιορισμό κινήτρων. Να μας εξηγήσει τη συλλογιστική του ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Απλώς είναι μια τροπολογία.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10, κύριε Πρόεδρε. Είναι οι Βουλευτές της ΕΔΕΚ και του ΑΔΗΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται και το άρθρο 6 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός για την τροπολογία του ΔΗ.ΚΟ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Γίνεται εισήγηση για την αντικατάσταση του αριθμού 1993 με τον αριθμό 1995. Μιλώ για την παράγραφο (α), που αναφέρεται στη μεταφορά και το συμφητισμό των ζημιών από προηγούμενα έτη. Συνεπακόλουθες αλλαγές να γίνουν και στα άρθρα 15 και 16 του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούετε, κύριοι συνάδελφοι, και θα κληθείτε να ψηφίσετε τώρα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δηλαδή με άλλα λόγια ο συμφητισμός για τις ζημιές θα συνεχίσει ακόμα πέντε χρόνια αντί ακόμα τρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Εναντίον;

Η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σημειώστε ότι εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πλειοψηφία; Καλό θα ήταν να λέμε κάθε φορά (για τον ιστορικό, δεδομένου ότι δεν έχουμε) ποια κόμματα ψηφίζουν υπέρ και ποια εναντίον ή ποια πρόσωπα -όταν είναι πρόσωπα- αλλά δυστυχώς το αντίθετο επικράτησε και νομίζω ότι αυτό είναι ισοπέδωση του Βουλευτή. Διότι ο Βουλευτής θέλει να ξέρει και να καταφαίνεται στα πρακτικά τι ψήφισε στις διάφορες ψηφοφορίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εντάξει. Υπέρ ψηφίζουν ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Δημοκρατικό Κόμμα και εναντίον το ΑΚΕΛ, η ΕΔΕΚ και το ΑΔΗΣΟΚ.

Διαγραφή των άρθρων 16, 17, 17Α και 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 10 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 11 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή και αντικατάσταση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία εδώ. Είναι από το ΔΗ.ΚΟ. Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Γίνεται εισήγηση για την τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου, δηλαδή του άρθρου 12 του νομοσχεδίου, ως ακολούθως:

Το εδάφιο 1 του άρθρου 21 του βασικού νόμου διαγράφεται και αντικαθίσταται με το ακόλουθο:

«Προς εξεύρεσιν του φορολογητέου εισοδήματος οιοδήποτε φυσικού προσώπου θα εκπίπτηται ποσόν ίσον προς το επτά τοις εκατόν του κερδαινομένου εισοδήματος του τοιούτου προσώπου.».

Αυτό με άλλα λόγια, κύριε Πρόεδρε, φέρνει στην ίδια μοίρα τους αυτοεργοδοτούμενους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα είναι αυτό το άρθρο; Σελίδα 33;

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα. Δηλαδή η οικονομική ανακούφιση ή μάλλον η επιστροφή θα είναι 7% και για τις δύο πλευρές, διότι η διαφοροποίηση στο παρελθόν οφειλόταν στο ότι οι μισθωτοί πλήρωναν με το σύστημα «pay as you earn», ενώ οι αυτοεργοδοτούμενοι είχαν την ευχέρεια της φορολογικής πίστωσης. Σήμερα είναι το ίδιο σύστημα που ακολουθείται και επομένως δεν υπάρχει κανένας λόγος να υπάρχει αυτή η διαφοροποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγηση είναι το 5% να γίνει 7% δηλαδή, αν κατάλαβα καλά, κύριε Γαλανέ;

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Συμφωνούμε φυσικά με την υπόδειξη του Κοινοβουλευτικού μας Εκπροσώπου. Μόνο μια φραστική διόρθωση θα ήθελα να κάνω. Όχι εκπίπτηται, εκπίπτει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε;

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Στυλιανού, την εισήγηση την έχουν κάνει άλλοι και παρακαλώ σε κάποιους άλλους να αποταθείτε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε το λεξικό των Liddell-Scott ούτε κανένα άλλο έχει το ρήμα στη μέση ή στην παθητική φωνή. Το ρήμα είναι εκπίπτω και όχι εκπίπτομαι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δε βλέπω ούτε εκπίπτει ούτε εκπίπτεται.

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον οι πέντε του ΑΔΗΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 29 ψήφους υπέρ και 5 εναντίον η τροπολογία εγκρίνεται και ολόκληρο το άρθρο 12 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 13 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 14 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 15 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 16 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 28Α του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία στην πρώτη παράγραφο που μιλά για φορολογικό συντελεστή 4.25%. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει πρόταση ο φορολογικός συντελεστής 4.25% να γίνει 6%. Αφορά τις υπεράκτιες εταιρίες που βρίσκονται στην Κύπρο από χρόνια και απολαμβάνουν όλη την ασφάλεια των υπηρεσιών και την κάλυψη της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία υποβάλλεται και σε πρόσθετα έξοδα, για να παρέχει ασφάλεια σε όλες αυτές τις εταιρείες και κανονική διεξαγωγή των εργασιών τους. Όστε η μετατροπή του συντελεστή από 4.25% σε 6% δεν πρόκειται να τις επηρεάσει και θα είναι μια ανταπόδοση μικρή των ωφελημάτων που έχουν στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται και το άρθρο 17 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 28B του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 18 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 28Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 19 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 20 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 21 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 22 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 23 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή και αντικατάσταση του τίτλου του Τέταρτου Μέρους του βασικού νόμου. Άρθρο 24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 24 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή και αντικατάσταση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση του κ. Χατζηδημητρίου όσον αφορά το 10% των εισοδημάτων. Ορίστε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροποποίηση εδώ αναφέρεται στη φορολογία των κερδών πριν αφαιρεθούν τα κίνητρα και επειδή έχουν ωφεληθεί αρκετά από τα κίνητρα οι διάφορες επιχειρήσεις, επειδή πραγματοποιούν τεράστια κέρδη που στο τέλος απαλλάσσονται ολοσχερώς από τη φορολογία, ζητούμε το 10% να γίνει 15%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αν υπάρχουν ομιλητές, να μου το λέτε. Εγώ το παίρνω ως δεδομένο ότι ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υποτίθεται, κύριε Πρόεδρε, ότι στο τέλος θα δικαιολογήσουμε την ψήφο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τώρα. Εννοώ τώρα αν υπάρχει κανείς.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μην παίρνουμε ως δεδομένο ότι υπάρχουν τεράστια κέρδη και τεράστια εκμετάλλευση και να έχουμε κάποιες μονόπλευρες απόψεις σε ορισμένα θέματα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

΄Αφησ' το ρε Αλέξη, μην...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λυπούμαι, κύριε Χατζηδημητρίου, απαντώ. Σήμερα η οικονομία αντιμετωπίζει... Παρακαλώ, κύριοι, έχω δικαίωμα να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλέστατα. Παρακαλώ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έχω να τοποθετηθώ. Σήμερα η οικονομία αντιμετωπίζει προβλήματα και πρέπει με κάθε τρόπο να κοιτάξουμε το θεσμό των κινήτρων.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ορίστε, κύριε Χατζηδημητρίου, δε σας απαγορεύω να μπαίνετε σε διάλογο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος να υπερασμινθώ της θέσης μου, γιατί είναι γεγονός ότι αντιμετωπίζουμε ένα πρόβλημα και γι' αυτό περνάμε τους νόμους. Σε ένα φτωχό κράτος, σε μια κοινωνία μεγαλοπλουσίων και πολυτελούς διαβίωσης πολλών είναι καιρός λίγες από αυτές τις πολυτέλειες που υπάρχουν γύρω μας να μεταφερθούν στο κράτος.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Επειδή έγινε μια συνεννόηση για να μη μιλούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, η συνεννόηση είναι να μην κάνουμε ομιλίες επί θέματος αρχής. Πάνω στις τροπολογίες...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

...να μη μιλούμε για τις τροπολογίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τη δικαιολόγηση των τροπολογιών τη δέχομαι.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

...και επειδή δέχθηκα πίεση από τον κ. Γαλανό για να δεχθώ τελευταίος, θα ήθελα να δηλώσω ότι, αν ξαναμιλήσει οποιοσδήποτε για τροπολογία, εγώ θα μιλώ για κάθε τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν απαγορεύεται, όχι. Είναι παρεξήγηση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κάναμε συνεννόηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την τροπολογία δικαιούται κάποιος να την υποστηρίξει και ένας άλλος να την...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι αλλά ορισμένα πράγματα πρέπει να μπαίνουν στη θέση τους. Η συμφωνία που έγινε ήταν να τοποθετηθούν μετά την ψήφιση τα κόμματα και μάλιστα μπήκε ένα χρονικό διάστημα 10 - 15 λεπτών. Για το να τοποθετείται μια πλευρά σε μια τροπολογία με δυο λόγια, όπως τοποθετηθήκαμε, καμιά συμφωνία δεν έγινε. Ο κ. Παπαπέτρου διαρκώς υφίσταται πιέσεις από τους πάντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ με αυτή την τοποθέτηση.

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται και το άρθρο 25 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή και αντικατάσταση του τίτλου του Πέμπτου Μέρους του νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 26 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή και αντικατάσταση των άρθρων 35 και 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 27.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 27 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 28 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 47 του βασικού νόμου. Άρθρο 29.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 29 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 30 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 31.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 31 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή και αντικατάσταση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 32.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχει τροπολογία. Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η πρόταση που έχουμε είναι στο άρθρο 32 να προστεθεί το εξής:

«Νοείται περαιτέρω ότι οργανισμοί προσώπων που ασκούν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες (ασφαλιστικές εταιρείες και τράπεζες) φορολογούνται με συντελεστή 35 σεντ για κάθε μία λίρα του φορολογητέου εισοδήματός τους.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, μπαίνω στην ψηφοφορία.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Υπάρχουν και άλλες εδώ πέρα, αντιλαμβάνομαι.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε τις εξής τροποποιήσεις σ' αυτό το άρθρο: Πρώτα, όσον αφορά τη φορολογική κλίμακα για τα φυσικά πρόσωπα, η πρότασή μας είναι οι δύο τελευταίες γραμμές της κλίμακας να διαφοροποιηθούν ως εξής: Πρώτα για κάθε λίρα πάνω από £8,000 μέχρι £12,000, αντί £14,000, 40 σεντ. Και η δεύτερη τροποποίησή μας είναι για κάθε λίρα πάνω από £12,000, αντί £14,000, 50 σεντ. Αυτή είναι η πρώτη μας τροποποίηση όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Ναι, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Η δεύτερή μας τροποποίηση αφορά τον εταιρικό φόρο και η πρότασή μας είναι όπως ο εταιρικός φόρος είναι γενικά 25 σεντ για κάθε λίρα και όχι η κλιμάκωση την οποία διαλαμβάνει το κείμενο που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κι εγώ μια τροποποίηση έχω να υποστηρίξω.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έχω κι εγώ μια τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τροπολογία; Εντάξει, αλλά έδωσα το λόγο στον κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέλω να ξέρω ποια τροποποίηση προηγείται. Η δική μου αφορά τους συντελεστές για τον εταιρικό φόρο.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Προηγείται η δική μου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι γι' αυτό που ήθελα να ρωτήσω ποια προηγείται.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να απαλειφθούν οι λέξεις «μέχρι £14,000» από το Παράρτημα Δεύτερο, 4η γραμμή. Εκεί που λέει «για κάθε λίρα πάνω από £8,000 μέχρι £14,000 40 σεντ» να απαλειφθούν οι λέξεις «μέχρι £14,000» και να απαλειφθεί και η τελευταία φράση «για κάθε λίρα πάνω από £14,000 45 σεντ».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παρόλο που δεν είναι δουλειά του Προέδρου, έχετε καθόλου λάβει υπόψη τις απόψεις της κυβέρνησης πάνω σ' αυτά τα θέματα;

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Οι απόψεις της κυβέρνησης, κύριε Πρόεδρε, είναι να μείνει ο φόρος στα 40 σεντ. Η Βουλή αύξησε το φόρο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, το κατάλαβα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να συμπληρώσω, επειδή με ρωτήσατε.

Η Βουλή αύξησε το φόρο που εισηγήθηκε η κυβέρνηση, γεγονός πιθανότατα πρωτοφανές στα παγκόσμια χρονικά, αλλά το έκαμε χάριν ομοφωνίας. Εφόσον όμως οι αριστερές πλευρές της Βουλής χάλασαν αυτή την ομοφωνία, εισηγούμενες συνεχώς τροποποιήσεις προς τα άνω και άλλων φορολογικών συντελεστών, κι εμείς πλέον υιοθετούμε την αρχική άποψη της κυβέρνησης και καταλήγουμε στα 40 σεντ, που ήταν και το φορολογικά σωστό ευθύς εξαρχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε μας στενοχωρεί ούτε παραξενεύμαστε για τη διαφορά και τη μεγεθυνόμενη διαφορά μεταξύ δεξιάς και αριστεράς πλευράς της Βουλής και πιστεύουμε ότι κάποιοι θα δουν σαφέστερα αυτή την έννοια της διαφοροποίησης των θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όταν ένα κόμμα, κύριε Πρόεδρε, αισθάνεται την ανάγκη να διαφημίσει πως είναι αριστερά, τότε δεν είναι αριστερά.

Το δεύτερο όμως το οποίο έχω να πω ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομολογώ ότι αυτό δεν το κατάλαβα.

(Γέλια)

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, σίγουρα δεν ανέμενα να το καταλάβετε αυτό το αστείο, διότι στρεφόταν προς την ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως το I.Q. μου είναι κάπως ψηλότερο απ' αυτό που υπολογίζεις.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όμως, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω το εξής: Πράγματι είχαν γίνει κάποιοι συμβιβασμοί σε ορισμένα πράγματα και κάποια προσπάθεια ορισμένα θέματα να πάνε μαζί. Γι' αυτό, όταν υπάρχει κάποια πάρασπονδία και φεύγουμε από τους συντελεστές της κυβέρνησης, τότε κάποια άλλη πλευρά δεν αισθάνεται δεσμευμένη. Πάντως δεν είναι επιχείρημα. Σε πολλά πράγματα διαφωνούμε με το Συναγερμό όπως και με την ΕΔΕΚ. Δεν είναι επιχείρημα το ότι τίθεται στη μια πλευρά η αριστερά ή η δεξιά. Το επιχείρημα και το κριτήριο είναι το τι είναι το σωστό. Και είναι αυτό το κριτήριο που εμείς ακολουθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θα ήθελα να ξέρω το εξής απλώς για λόγους πληροφόρησης του Σώματος: Τις εισηγήσεις τις οποίες υπέβαλαν διάφορα κόμματα τις είχαν υποβάλει και τις απέσυρα ή διατήρησαν τις επιφυλάξεις τους; Διότι αυτό διαφέρει απ' αυτό που ακούω.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να σοβαρολογήσουμε και λίγο πάνω στα θέματα αυτά, είναι γεγονός ότι συζητήθηκε και υπήρξε κατανόηση στο να μπου σε ψηφοφορία ζητήματα που συζητήθηκαν στην Επιτροπή. Αυτό το θέμα όχι μόνο συζητήθηκε, αλλά και ο Συναγερμός συμφώνησε. Από της δικής μας πλευράς υπάρχει μόνο ένα θέμα το οποίο δε συζητήθηκε, αναγνωρίσαμε αυτή την έλλειψη από την αρχή και αναφέραμε από την αρχή, παρόλο που αισθανόμαστε πάρα πολύ έντονα γι' αυτό που δε συζητήσαμε, ότι δε θα το θέσουμε σε ψηφοφορία, για να μη φέρουμε καμιά πλευρά σε δύσκολη θέση, και ότι θα το καταθέσουμε ως πρόταση νόμου.

Είναι αυτή η συνεννόηση που υπήρξε μεταξύ των κομμάτων και την τηρούμε απαρέγκλιτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας η πλευρά έχει κάμει δυο τροποποιήσεις. Αυτές οι τροποποιήσεις τέθηκαν στην αρμόδια Επιτροπή και δεν υπήρξε ομοφωνία και το ξεκαθαρίσαμε εκεί ότι αυτές τις δυο τροποποιήσεις θα τις φέρουμε στην ολομέλεια. Κατά συνέπεια, δε βλέπω γιατί, αν ήλθαν δυο ή τρεις τροποποιήσεις που συζητήθηκαν εκεί, πρέπει τώρα να χαλάσουμε αυτό που επιτεύχθηκε εκεί, διότι υπήρξε μια συνεννόηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όλα τα κόμματα μέσα στην Επιτροπή δεν ήταν ομόφωνα εξ αρχής πάνω σ' αυτό το νομοσχέδιο το οποίο τελικά διαμόρφωσε η Επιτροπή. Τα πλείστα σημεία, θα έλεγα τα σημαντικότερα σημεία είχαν συζητηθεί και υποτίθεται ότι και αυτά είναι οι αθροιστικοί συμβιβασμοί στους οποίους έχουμε καταλήξει. Αν τώρα η κάθε πλευρά θα έλθει να ξεκινήσει από τις αρχικές της θέσεις, θα ξεκινήσουν όλα τα κόμματα από τις αρχικές τους θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γι' αυτό που ρωτώ, κύριε Ιεροδιακόνου. Δηλαδή είναι αυτό που θέλω να διασαφηνισθεί κατά πόσο είχαν άρει τις επιφυλάξεις τους και τις επαναφέρουν ή είπαν ότι θα τις φέρουν.

Ορίστε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από το τι έγινε ή δεν έγινε εγώ μετέσχον μόνο στην τελική συνεδρίαση της Επιτροπής Οικονομικών και η αντίληψη που αποκόμισα ήταν ότι ο Συναγερμός δέχτηκε τα 45 σεντ, νοουμένου ότι θα ήταν οι 114,000 και αν και εφόσον δε θα υπήρχαν άλλου είδους τροπολογίες.

Σήμερα είχαμε ήδη τις τροπολογίες οι οποίες απορρίφθηκαν. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ο οποίος εξήγησε τη στάση του επί του ότι ήταν ένας συνδυασμός, επανέρχεται στην αρχική, σωστή του θέση, για να υιοθετήσει το αρχικό ποσοστό που έστειλε προς τη Βουλή η κυβέρνηση. Και γι' αυτό το λόγο επιμένω στην τροπολογία και παρακαλώ να τη θέσετε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να διευκρινίσω πρώτα ότι όλες τις τροποποιήσεις που εμείς υποβάλαμε τις είχαμε θέσει στην Επιτροπή και δεν εγκρίθηκαν και αποτελεί δικαίωμά μας να τις επαναφέρουμε. Το δεύτερο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι έχει προβληθεί ένα επιχείρημα ειδικά από τον κ. Γαλανό ότι είχαμε κάπου συμφωνήσει, κάποια κόμματα υποβάλλουν τροποποιήσεις, συνεπώς έχει και η πλευρά του το δικαίωμα να αντεπιτεθεί κατά κάποιο τρόπο. Όμως διερωτώμαι κατά πόσο ο κ. Γαλανός έχει πράγματι αυτό το επιχείρημα, όταν είναι γνωστό ότι η ίδια η δική του πλευρά εισήγαγε τόσες τροποποιήσεις, οι οποίες ήσαν έξω από εκείνα που συμφωνήθηκαν στην Επιτροπή.

Και το τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε. Δε μας εκπλήττει το γεγονός ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός προτείνει το 45 να απαλειφθεί από την κλίμακα αδιαφορώντας για τις επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά και το επιχείρημα ότι αυτό πρότεινε η κυβέρνηση να μου επιτρέψουν οι συνάδελφοι να πω ότι, ναι, το πρότεινε η κυβέρνηση, αλλά έχουν αλλοιωθεί πολλά από εκείνα που πρότεινε η κυβέρνηση και τα οποία βαρύνουν σε τελευταία ανάλυση τα δημόσια οικονομικά.

Κατανοούμε τη φροντίδα τους να απαλλαγούν δίκαιης φορολογίας ψηλά εισοδήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός. Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ήθελα να αναφέρω ότι είναι γεγονός ότι στην τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής Οικονομικών από την οποία έτυχε να απουσιάσουμε λόγω της αποστολής μας στην Αθήνα έγιναν κάποιες τροποποιήσεις συμφωνημένων από όλους μας θέσεων. Έτσι, το να συζητούμε πάνω σ' αυτά τα σημεία όχι μόνο δεν επαναφέρουμε καινούργια θέματα, αλλά στην πραγματικότητα είναι τα ζητήματα στα οποία είχαμε ομόφωνα καταλήξει περίπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα κάθε πλευρά μπορεί να αλλάξει τη θέση της. Όμως θα ήθελα ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, για να μην υπάρχει οποιαδήποτε παρεξήγηση, να ξεκαθαρίσει κατά πόσο τα 45 σεντ πέραν των £14,000 ήταν ή δεν ήταν μια απόφαση συμβιβαστική όλων των πλευρών. Οπωσδήποτε δεν έχει σημασία, αλλά πιστεύω ότι ήταν μια συμβιβαστική λύση.

Όσον αφορά τις άλλες τροποποιήσεις, και απαντώ στον κ. Δίγκλη, αυτές δεν έχουν σχέση με συμβιβασμούς οι οποίοι έγιναν είναι νέες τροποποιήσεις. Οπωσδήποτε ας μην το πολυσυζητούμε. Σημασία έχει το τι είναι το σωστό σ' αυτό το θέμα και δε νομίζω ότι θα πάσχουν πολύ τα δημόσια οικονομικά με τη διαφορά των πέντε σεντ.

Και κάτι άλλο επίσης. Να λάβουν υπόψη οι φίλοι μας ότι πάρα πολύς κόσμος επιτέλους σήμερα είναι σε τέτοιες κλίμακες, που πιστεύω ότι τα 40 αντί τα 45 σεντ μπορεί να διαφοροποιήσουν κάπως τα πράγματα. Γι' αυτό οπωσδήποτε, επειδή απευθυνόμαστε και προς τη μεσαία τάξη, δεν πρέπει πάντοτε οποιοσδήποτε έχει εισόδημα πάνω από £14,000 να θεωρείται ότι πρέπει να υπερφορολογείται. Εξάλλου τότε η αντιμισθία των Βουλευτών η οποία υποστηρίζαμε πως ήταν λογική θα θεωρείται πως είναι στα πολύ ψηλά εισοδήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας να φύγουν τα 45 σεντ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ. ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φεύγουν.

Αντιλαμβάνομαι ότι η ΕΔΕΚ δεν επιμένει να φέρει την εισήγησή της...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να θεωρηθεί κατάθεση, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα την καταθέσετε εν καιρώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σήμερα θα την καταθέσουμε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από το Παράρτημα Δεύτερο, άρθρο 34, παράγραφος 2, σελίδα 63

«2. Οργανισμοί προσώπων φορολογούνται με τους ακόλουθους συντελεστές:
Εταιρικός Φόρος

Φορολογητέο	Φορολογικός
Εισόδημα	Συντελεστής

Για κάθε λίρα μέχρι ποσό £50,000 20 σεντ)

να φύγει η φράση «μέχρι ποσό £50,000» και να φύγει και η τελευταία γραμμή «για κάθε λίρα πάνω από £50,000 25 σεντ», όπως το ζήτησε και πάλι η κυβέρνηση δηλαδή, η οποία μέχρι προ 3 - 4 ημερών επέμενε στην ορθότητα των σχετικών απόψεών της διά στόματος του ίδιου του Προέδρου Βασιλείου.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δικαιολογήστε μάς το.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ο λιγότερος φόρος πολλές φορές σημαίνει περισσότερο εισόδημα για το κράτος και άρα σωστή καταπολέμηση του δημοσιονομικού ελλείμματος, σύμφωνα με τις επικρατούσες φιλελεύθερες ιδέες σε όλη την Ευρώπη, οι οποίες έχουν διαλάμψει παγκοσμίως.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έχουμε κι εμείς τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, τώρα ακούω ακόμα άποψη.

Ο κ. Κωνσταντίνου. Ορίστε, κύριε Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η διαφοροποίηση αυτή που έγινε στην Επιτροπή δε στηρίχθηκε και δεν είχε το πνεύμα το οποίο εισηγήθηκε τώρα ο κ. Μαρκίδης. Τι επιτυγχάνεται με την τροποποίηση που προτείνει ο κ. Μαρκίδης;

Στο φόρο εισοδήματος με το νόμο που ψηφίζεται τώρα καταργείται για όλες τις παραγωγικές επιχειρήσεις η άμεση απόσβεση. Η άμεση απόσβεση αφορά μόνο τις παραγωγικές επιχειρήσεις, ενώ οι υπηρεσίες, τράπεζες, άλλοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί κτλ. που δεν είχαν αυτό το πλεονέκτημα το οποίο καταργείται τοποθετούνται από άποψη φορολογίας στο ίδιο επίπεδο, στο 20%.

Κατά συνέπεια αυτό το Σώμα, από τη στιγμή που θα ψηφίσει τον ίδιο φορολογικό συντελεστή για τους παραγωγικούς κλάδους με το φορολογικό συντελεστή για τις χρηματοδοτικές επιχειρήσεις, ουσιαστικά ενθαρρύνει τους μη παραγωγικούς τομείς. Γι' αυτό και υπήρξε η εισήγηση το 20% να ισχύει για τους παραγωγικούς τομείς, ενώ για τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς 30%. Και εκεί συζητώντας η Επιτροπή κατέληξε σ' αυτό για το οποίο γίνεται πρόταση σήμερα υπό τύπο συμβιβασμού. Γι' αυτό, ύστερα από την πρόταση την οποία υπέβαλε ο κ. Μαρκίδης, έχω να υποβάλω κι εγώ την αντιπρόταση 20%, ναι, για τους παραγωγικούς κλάδους και 30% για τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Λόρδος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πρωτοφανές να μιλούμε έτσι για διάφορους κλάδους και μάλιστα ο κ. Κωνσταντίνου στην Επιτροπή αυτούς τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς τους ονόμασε και παρασιτικούς οργανισμούς οικονομίας. Βέβαια είναι κάποιες νοοτροπίες παρωχημένων εποχών. Εμείς μιλούμε για πρωτογενείς και δευτερογενείς τομείς της οικονομίας, μιλούμε για παραγωγικούς τομείς και για υπηρεσίες, αλλά δεν μπορούμε εδώ να διαχωρίζουμε τους ανθρώπους που ασχολούνται με την οικονομία αυτού του τόπου σε εκείνους οι οποίοι είναι οι πραγματικά παραγωγικοί και σ' εκείνους που είναι τα παράσιτα της οικονομίας. Είναι παρωχημένες αντιλήψεις, επαναλαμβάνω, συστημάτων τα οποία σήμερα έχουν καταρρεύσει.

Οπωσδήποτε, επειδή βλέπουμε την ανάγκη κάποιας διαφοροποίησης στην όλη φορολογία, εμείς έχουμε να κάμουμε και τη δική μας εισήγηση. Η εισήγησή μας είναι για την τροποποίηση της παραγράφου 2 του Παραρτήματος αυτού ως εξής: «Οι οργανισμοί προσώπων να φορολογούνται με το φορολογικό συντελεστή του 25% για τα εισοδήματά τους που είναι πάνω από £100,000» αντί £50,000. Τραβούμε δηλαδή τη γραμμή στις £100,000 και θα το υποστηρίξουμε. Για μας το κριτήριο είναι το ύψος του κέρδους και είναι σωστό, λέγουμε, αν μια επιχείρηση κερδίζει πάνω από £100,000, να φορολογείται περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει, πιστεύω, μια πλάνη στη σκέψη του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Αναφέρθηκε στο νομοσχέδιο της κυβέρνησης με το οποίο πρότεινε ως γενικό φορολογικό συντελεστή εταιρειών, οργανισμών προσώπων το 20%. Στη συνέχεια πρότεινε ο Πρόεδρος της Επιτροπής το 20% να γίνει 30% για την περίπτωση οργανισμών που πιστεύει ότι δρουν παρασιτικά, διότι οι οργανισμοί οι άλλοι, οι μη παρασιτικοί, απολαμβάνουν αποσβέσεων. Πιστεύω ότι χάνουν τις αποσβέσεις τις οποίες είχαν. Επειδή η οικονομία είναι ελεύθερη, πιστεύω ότι ο τρόπος που κερδίζεται το εισόδημα δεν είναι και ο ίδιος με τον τρόπο που φορολογείς κάποιον. Πρέπει να υποδείξω ότι το 20% είναι η φορολογία του εισοδήματος μιας εταιρείας η οποία στη συνέχεια θα διαμοιράσει τα κέρδη της υπό μορφή μερίσματος και τα κέρδη εκείνα θα φορολογηθούν με τους υπόλοιπους συντελεστές μέχρι και 40%. Συνεπώς, όταν φορολογήσεις το 80% που απομένει με το 40% για παράδειγμα ή το 30%, σημαίνει ότι το ίδιο εισόδημα ξαναφορολογείται ακόμα με 32%, για να μας δώσει σύνολο 52% (20% και 32%) ή 44% (20% και 24%) επί παραδείγματι. Συνεπώς δεν είναι καθόλου χαμηλός αυτός ο φορολογικός συντελεστής, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη ότι αφαιρέθηκαν πλείστες όσες φορολογικές απαλλαγές και αποσβέσεις. Και για το λόγο αυτό ορθά η κυβέρνηση ζήτησε 20% και κακώς η Βουλή προσπαθεί να το αυξήσει με την πρόφαση ότι κάνει δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος ή ότι ενισχύει οικονομικά το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που η θέση μας είναι ότι αυτός ο συντελεστής έπρεπε να είναι 30% και περισσότερο, θα δεχθούμε την εισήγηση του κ. Γαλανού για 25%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά ο κ. Γαλανός έχει άλλη διαφοροποίηση.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Τις £100,000, ναι, όπως την έκανε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή να αρχίζει από τις £100,000 αντί από τις £50,000.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κάναμε μια τροποποίηση να είναι £70,000 για παράδειγμα, αλλά θα στηριχθούμε στην πρόταση του κ. Γαλανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλέστατα. Είναι δύο χωριστές, αν ρωτάτε εμένα. Εγώ θα βάλω πρώτα την εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πόσοι ψηφίζουν ότι θα πρέπει να καταργηθούν τα 25 σεντ απλώς;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 13 ψήφους υπέρ και 23 εναντίον απορρίπτεται.

Υπάρχει άλλη εισήγηση του κ. Γαλανού να είναι 20% μέχρι £100,000 και από εκεί και πέρα 25%.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μήπως θα έπρεπε να έμπαινε πρώτα η τροπολογία η δική μας για 25% και 30% κλιμάκωση και μετά του κ. Γαλανού που είναι ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας νομίζω πως θα είναι τα ίδια.

(Γέλια)

Θα βάλω και τη δική σας, κύριε Χατζηδημητρίου. Όποια κι αν βάλω πρώτη ή δεύτερη ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να κερδίζουμε λίγο χρόνο στις ψηφοφορίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Βάζω τη δική σας πρώτα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κλιμάκωσης 25% - 30%;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 20 ψήφους υπέρ και 26 εναντίον απορρίπτεται.

Και τώρα η τροπολογία του κ. Γαλανού του ΔΗ.ΚΟ. να είναι 20% μέχρι £100,000, αν το αντιλήφθηκα καλώς, και 25% από τις £100,000 και πάνω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

Ορίστε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μια εξήγηση ψήφου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έχουμε στο τέλος.

(Γέλια)

Αν αρχίσω εξηγήσεις ψήφων επί τροπολογιών ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σύντομη η εξήγηση. Επειδή, κύριε Πρόεδρε, ο αριστερίζων χώρος με την αταλάντευτη υποστήριξη προς τις κυβερνητικές θέσεις μας έδωσε παραπλανητικά την εντύπωση ότι, αν υποστηρίξουμε και εμείς κυβερνητικές θέσεις, θα είμαστε ομόφωνοι, χάσαμε μεν στην πρώτη ψηφοφορία, αλλά είμαστε ομόφωνοι στη δεύτερη.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι προτιμούμε να υποστηρίξουμε τις σωστές κυβερνητικές θέσεις παρά να υποστηρίξουμε τις κεφαλαιοκρατικές θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, στο άρθρο 33 αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια τροπολογία. Βλέπω εδώ Αναστασιάδης, Γαλανός, Χατζηδημητρίου. Τι είναι; Αυτή για τους πολυτέκνους; Είναι για τις £40;

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνεται.

Υπάρχει ακόμα μια στη σελίδα 70.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στη σελίδα 65 είναι η πίστωση που θα καταθέσουμε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα τις καταθέσετε τώρα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα τις καταθέσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τις καταθέτετε τώρα. Εντάξει.

Αν έχετε άλλη εισήγηση, να την ακούσουμε. Μου είπαν ότι αποσύρθηκε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για να τελειώνω με την κατάθεση, το καινούργιο στοιχείο το οποίο περιέχει είναι μια κλιμάκωση πάνω στις πιστώσεις ανάλογα με το εισόδημα, ώστε τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα να παίρνουν ψηλότερες πιστώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν την καταθέτετε για ψήφιση τώρα;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, δεν την καταθέτω για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει λοιπόν. Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Νομίζω έχει μείνει μία τελικά, κύριε Πρόεδρε, στη σελίδα 70 για τους πρόσφυγες που είναι η περίπτωση της πιστώσεως. Χορηγείται πίστωση £200 μέχρις εισοδήματος £10,000 και από £10,000 και πάνω πίστωση £100.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επί του ιδίου σημείου έχουμε καταχωρήσει με το συνάδελφο Σολωμή και εμείς μια τροποποίηση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 7. Στην περίπτωση εκτοπισμένου χορηγείται πίστωση £300. Και παρακαλώ να μπει αυτή η πρόνοια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πίστωση;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

£300.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντί £200 που είναι η εισήγηση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αντί £200 και χωρίς διάκριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα λοιπόν. Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν γίνει μια συμβιβαστική εισήγηση προς το συνάδελφο Χατζηγιάννη να γίνει £200 χωρίς διάκριση, θα συμφωνούσαμε να πάμε όλοι μαζί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχει εισήγηση £200 χωρίς διάκριση. Ομόφωνα. Εντάξει. Δε βλέπω άλλη τροπολογία, κύριοι συνάδελφοι. Αν έκαμα λάθος και υπάρχει καμιά τροπολογία, είμαι έτοιμος να την ακούσω. Αν όχι, θα προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε κάμει τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε ποιο άρθρο, κύριε συνάδελφε;

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Στη σελίδα 72, άρθρο 34, εισηγούμαστε την απόλειψη του εδαφίου 1 και 2 και θα εξηγήσω περί τίνος πρόκειται. Παρόλο που η κυβέρνηση έχει παγοποιήσει την τουριστική ανάπτυξη, την ανέγερση ξενοδοχείων κτλ., εντούτοις συνεχίζει να παραχωρεί κίνητρα για επενδύσεις για σκοπούς τουρισμού. Και η άποψή μας είναι ότι μπορούν αυτά τα κίνητρα να διατηρηθούν για τα ορεινά και για τη Λευκωσία, γιατί υπάρχουν ειδικοί λόγοι, αλλά για τις άλλες περιοχές που καλύπτονται από το εδάφιο 1 και 2 η εισήγησή μας είναι να απαλειφθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέπετε, όταν μιλάτε, κύριοι συνάδελφοι, δεν ξέρετε τι ψηφίζετε και θα κάμνω εγώ πλέον τις παρατηρήσεις. Επομένως με 20 ψήφους υπέρ και 26 εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έγινε καλά η καταμέτρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγινε. Είναι τα δύο κόμματα εναντίον και τα τρία κόμματα υπέρ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μα, δεν είδαμε όλα τα χέρια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Ξανά. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως απορρίπτεται.

Υπάρχει άλλη εισήγηση; Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολόγηση της ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, στο τέλος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Γι' αυτό ειδικά το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε ένα αστείο. Επιτρέψαμε ... Αν είναι για αστεία ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς ένα λόγο, ότι εμείς έχουμε υπόψη μας να εισαγάγουμε γενικά κίνητρα για τον τουρισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα μεσάνυκτα είναι δύσκολα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1989». Και πάλι κατ' άρθρο.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 54, σελίδα 97 προτείνω να διαγραφεί το (γ). Πρόκειται για το θέμα της ποινικής ευθύνης των νομικών προσώπων και εδώ στην περίπτωση τούτη αναφέρεται ότι φέρει ευθύνη για διάφορα αδικήματα που διαπράττονται από τις εταιρείες και ο γραμματέας της εταιρείας. Είναι γνωστό ή οι περισσότεροι νομικοί τουλάχιστον συνάδελφοι γνωρίζουν ότι ο γραμματέας της εταιρείας είναι πρόσωπο το οποίο δεν έχει καμιά συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων των εταιρειών ούτε ενεργό συμμετοχή στην όλη διεξαγωγή των εργασιών τους. Και δε νομίζω ότι πρέπει να φέρεται ενώπιον των δικαστηρίων πρόσωπο το οποίο δεν έχει καμιά ουσιαστική συμμετοχή στην όλη λειτουργία των εταιρειών. Και εισηγούμαι να διαγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο και νομίζω ότι η σύγκυση έγινε και περιλήφθηκε αυτό, διότι κατά τον περί Σωματείων Νόμο είναι ο γραμματέας που έχει την ευθύνη. Κατά συνέπεια είναι άτοπο να παραμείνει αυτή η διάταξη και συμφωνώ με τη διαγραφή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανένας που διαφωνεί;

Εφόσον δεν υπάρχει κανένας που διαφωνεί, διαγράφεται.

Σε άλλο άρθρο υπάρχει οποιαδήποτε εισήγηση;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη σελίδα 62 στο άρθρο 31Α έχουμε πρόταση όπως ο φόρος προστιθέμενης αξίας που καταβάλλεται για την ανέγερση κατοικίας που θα χρησιμοποιηθεί για ιδιοκατοίκηση επιστρέφεται στο φυσικό πρόσωπο που τον κατέβαλε ως φόρο μέχρι £40,000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μήπως είναι στον άλλο νόμο που την έχετε, κύριε συνάδελφε;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σ' αυτό το νόμο, αλλά είναι μέσα. Έχει σχέση με τις κοινωνικές παροχές και αντιλαμβάνομαι ότι η κυβέρνηση θα το στείλει μαζί με τον κατάλογο εκείνο. Γι' αυτό δε νομίζω ότι είναι απαραίτητο να μπει εδώ αυτή η τροπολογία. Έτσι δηλώθηκε και από την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά. Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Άρθρο 3.

Αντικείμενο του φόρου. Άρθρο 4.

Επιβολή του φόρου και υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο. Άρθρο 5.

Ερμηνεία των όρων «παράδοση αγαθών» και «παροχή υπηρεσιών». Άρθρον 6.

Τόπος παράδοσης αγαθών. Άρθρο 7.

Τόπος παροχής. Άρθρο 8.

Παροχή υπηρεσιών από πρόσωπο που βρίσκεται στο εξωτερικό. Άρθρο 9.

Τόπος στον οποίο βρίσκεται το πρόσωπο που παρέχει ή λαμβάνει τις υπηρεσίες. Άρθρο 10.

Χρόνος παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών. Άρθρο 11.

Χρόνος εισαγωγής αγαθών. Άρθρο 12.

Υποχρέωση για εγγραφή. Άρθρο 13.

Γνωστοποίηση της υποχρέωσης για εγγραφή και εγγραφή. Άρθρο 14.

Δικαίωμα για εθελοντική εγγραφή. Άρθρο 15.

Γνωστοποίηση του τερματισμού της υποχρέωσης για εγγραφή ή του δικαιώματος για εθελοντική εγγραφή. Άρθρο 16.

Ακύρωση της εγγραφής. Άρθρο 17.

Εξάλειψη από εγγραφή. Άρθρο 18.

Εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου για τροποποίηση των ποσών που αναφέρονται στο Μέρος ΙΙΙ. Άρθρο 19.

Τύπος γνωστοποίησης. Άρθρο 20.

Μητρώο Φ.Π.Α. Άρθρο 21.

Χρηματική επιβάρυνση. Άρθρο 21Α.

Συντελεστής φόρου. Άρθρο 22.

Αξία παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών. Άρθρο 23.

Αξία εισαγομένων αγαθών. Άρθρο 24.

Φορολογικές δηλώσεις, πληρωμή του φόρου και πιστώσεις. Άρθρο 25.

Επιτρεπόμενη πίστωση για το φόρο εισροών. Άρθρο 26.

Φορολογικός συντελεστής μηδέν. Άρθρο 27.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 28.

Εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να προβαίνει σε μείωση του φόρου για ορισμένα μεταχειρισμένα αγαθά. Άρθρο 29.

Απαλλαγή ή επιστροφή του φόρου. Άρθρο 30.

Επιστροφή φόρου σε περίπτωση πτώχευσης. Άρθρο 31.

Αγαθά εισαγόμενα για ιδιωτικούς σκοπούς. Άρθρο 32.

Τήρηση λογαριασμών και έκδοση τιμολογίου. Άρθρο 33.

Βεβαίωση του φόρου σε περιπτώσεις μη τήρησης των υποχρεώσεων του υποκειμένου στο φόρο προσώπου. Άρθρο 34.

Εξουσία του Εφόρου να αξιώνει την κατάθεση εγγύησης και την παρουσίαση εγγράφων. Άρθρο 35.

Ο φόρος εισπράττεται ως να ήταν χρέος προς τη Δημοκρατία. Άρθρο 36.

Υποχρέωση για πληρωμή του φόρου σύμφωνα με το τιμολόγιο. Άρθρο 37.

Πρόσθετη επιβάρυνση και δήμευση αγαθών. Άρθρο 38.

Τήρηση βιβλίων και αρχείων. Άρθρο 39.

Εξουσία του Εφόρου να αξιώνει την παρουσίαση στοιχείων κ.λπ. Άρθρο 40.

Παραλαβή δειγμάτων. Άρθρο 41.

Εξουσία για έρευνα. Άρθρο 42.

Εφαρμογή Τελωνειακών Νομοθετημάτων. Άρθρο 43.

Οι κρατικές αρχές και οι αρχές τοπικής διοίκησης. Άρθρο 44.

Οργανισμοί δημοσίου δικαίου. Άρθρο 45.

Αντιπρόσωποι κ.λπ. Άρθρο 46.

Αγρότες. Άρθρο 47.

Ερμηνεία των όρων «αγρότες», «αγροτικά προϊόντα», «αγροτικές εκμεταλλεύσεις» και «αγροτικές υπηρεσίες». Άρθρο 48.

Πρακτορεία ταξιδίων και οργανωτές τουριστικών περιηγήσεων. Άρθρο 49.

Διαδικασία αναφορικά με αγαθά που επιβαρύνονται με φόρους κατανάλωσης. Άρθρο 50.

Απόδειξη με βάση πιστοποιητικό κ.λπ. Άρθρο 51.

Ενστάσεις. Άρθρο 52.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 53.

Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων. Άρθρο 54.

Πολιτική αγωγή. Άρθρο 55.

Επίδοση ειδοποιήσεων. Άρθρο 56.

Κανονισμοί. Άρθρο 57.

Ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου. Άρθρο 58.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 58 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 58 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», που η συζήτησή του μετατέθηκε ύστερα από συζήτηση που έγινε στην αρχή της παρούσας συνεδρίας. Η Έκθεση έχει ήδη αναγνωσθεί.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θα δικαιολογήσουμε την ψήφο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γεγονός ότι λέχθηκε. Επομένως, αν και εφόσον θέλετε, μπορείτε να το κάμετε.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να διευκρινίσω ότι, αν υπάρχει γενική επιθυμία να μην υπάρχει δικαιολόγηση ψήφου, από πλευράς δικής μας γίνεται αποδεκτή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα θέλει να δικαιολογήσει την ψήφο της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τότε θα προσπαθήσω να είμαι πολύ σύντομος, ίσως επηρεάσω και τους επόμενους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Υπάρχουν περιθώρια. Είπαμε ότι είναι μεταξύ δέκα και δεκαπέντε λεπτών μάξιμουμ.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω πρώτα από το φόρο προστιθέμενης αξίας. Όταν κατέθεσε η κυβέρνηση το φορολογικό πακέτο, εκεί προτεινόταν δύο συντελεστές ή μάλλον τρεις συντελεστές. Ο ένας ήταν ο μηδενικός, ο άλλος συντελεστής, που αφορούσε το μεγαλύτερο αριθμό προϊόντων, ήταν 10% και ένας τρίτος συντελεστής, που εθεωρείτο ότι καλύπτει είδη πολυτελείας, 25%. Εμείς ως κόμμα πρωτοστατήσαμε μέσα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού στο να υιοθετηθεί ένας ομοιόμορφος-συντελεστής, γιατί η συσσωρευμένη πείρα στις χώρες στις οποίες ίσχυσε ο φόρος προστιθέμενης αξίας αποδεικνύει ότι όσο πιο απλοποιημένη είναι η φορολογία αυτή τόσο πιο εύκολα εισπράττεται και τόσο περισσότερο αποδίδει. Με ικανοποίησή μας είδαμε ότι τελικά κατέληξε η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα σε έναν και μοναδικό συντελεστή. Όσον αφορά εκείνα τα είδη πολυτελείας τα οποία έκρινε η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ότι πράγματι είναι είδη πολυτελείας -διότι μερικά είχαν αφαιρεθεί από τον κατάλογο που είχε καταθέσει η κυβέρνηση- εισηγήθηκε να μπει καταναλωτικός φόρος με άλλο τρόπο και όχι με το φόρο προστιθέμενης αξίας, με τον όρο ότι και η φορολογία κατανάλωσης εκείνη θα τεθεί σε ισχύ ταυτόχρονα με το φόρο προστιθέμενης αξίας.

Όσον αφορά το φόρο εισοδήματος, τα νομοσχέδια, όπως τα είχε καταθέσει η κυβέρνηση, γενικά έτειναν προς μείωση του φόρου εισοδήματος τόσο για τα φυσικά πρόσωπα όσο και για τα νομικά πρόσωπα. Και αυτό edικαιολογείτο με δύο ουσιαστικά επιχειρήματα. Το ένα είναι ότι θα υπάρξει νέα φορολογία, αυτή του φόρου προστιθέμενης αξίας, και το άλλο είναι ότι έχει αποδειχθεί ότι όσο πιο χαμηλοί είναι οι φορολογικοί συντελεστές τόσο πιο αυξημένη είναι η φορολογική συνειδηση και η φορολογική ηθική. Είναι γεγονός ότι μερικοί συνάδελφοι, όταν ακούσουν ψηλό εισόδημα ή όταν ακούσουν κέρδος εταιρειών, θεωρούν ότι είναι κάτι το ύποπτο ή κάτι σαν κατάρα. Είτε το θέλουμε είτε όχι -και αυτό το φαινόμενο δεν παρουσιάζεται στην κυπριακή κοινωνία μόνο, είναι παγκόσμιο

φαινόμενο- όσο πιο ψηλοί είναι οι συντελεστές βρίσκονται τρόποι και για φοροδιαφυγή αλλά και για φοροαποφυγή. Γι' αυτό, εφόσον υπάρχει αισθητή μείωση των συντελεστών, είναι φυσικό να μειωθεί τόσο η φοροδιαφυγή όσο και η φοροαποφυγή με αποτέλεσμα πιθανόν με αυτούς τους πολύ πιο χαμηλούς συντελεστές η κυβέρνηση να έχει περισσότερα έσοδα από ό,τι έχει με τους σημερινούς ψηλούς συντελεστές.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο ήθελα να αναφερθώ είναι το θέμα της έκτακτης εισφοράς. Αυτή η νομοθεσία ισχύει χρόνια και κάθε χρόνο μας υπόσχεται η εκάστοτε κυβέρνηση ότι είναι ο τελευταίος χρόνος και θα τερματιστεί. Όπως είχε καταθέσει το φορολογικό πακέτο, η κυβέρνηση εισηγείτο με την ψήφιση της νέας φορολογίας να τερματιστεί και η φορολογία έκτακτης εισφοράς. Και πρόθεσή μας ήταν να τερματίσουμε αυτή τη φορολογία. Όμως είναι γεγονός ότι η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αλλού ομόφωνα και αλλού με πλειοψηφία έχει επιφέρει αρκετές μειώσεις πέραν των μειώσεων που εισηγείτο η κυβέρνηση αρχικά στο φόρο εισοδήματος ιδιαίτερα ή, θα έλεγα, αποκλειστικά στη φορολογία των φυσικών προσώπων. Και, για να μετριάσουμε τις απώλειες τις οποίες θα έχει το δημόσιο ταμείο, δεχθήκαμε να παραταθεί η φορολογία έκτακτης εισφοράς, μέχρις ότου εφαρμοστεί στην πράξη ο φόρος προστιθέμενης αξίας. Με μια μικρή τροποποίηση μειώσαμε τους συντελεστές κατά 10%.

Κάτι καινούργιο που έχει αυτή η φορολογία είναι και η ειδική έκπτωση για τους πρόσφυγες. Είναι γεγονός ότι μερικές κατηγορίες προσφύγων, παρόλο που έχουν παρήλθει τόσα χρόνια από τότε που προσφυγοποιήθηκαν, ουσιαστικά δεν είχαν κανένα ιδιαίτερο ωφέλημα. Ιδιαίτερα αυτό ισχύει για τη μεσαία τάξη των προσφύγων. Δε λέμε ότι η πίστωση των £200 είναι μεγάλη εισφορά ή είναι μεγάλη ανακούφιση, αλλά είναι όμως κάτι. Έστω και αργά με τη νομοθεσία αυτή και ομόφωνα η Βουλή πρόσφερε κάτι στους πρόσφυγες, που ιδιαίτερα, πιστεύω, θα ωφελήσει τα εισοδήματα της μεσαίας τάξης. Όπως θα έχετε δει προηγουμένως, αυτή η κατάληξη στις £200 ήταν μια συμβιβαστική διέξοδος. Από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού οι Βουλευτές κ. Χατζηγιάννης και Σολωμός είχαν εισηγηθεί κάπως πιο ψηλό ποσό. Όμως ομόφωνα καταλήξαμε στο ποσό το οποίο ψηφίσαμε προηγουμένως.

Ένα σημείο, το τελευταίο, που θα ήθελα να αναφέρω είναι η φορολογία των υπεράκτιων εταιρειών. Μέχρι τώρα οι υπεράκτιες εταιρείες πλήρωναν 4,25%, το οποίο ήταν το 10% εκείνου που πλήρωναν οι κυπριακές εταιρείες, που ήταν 42,5%. Η κυβέρνηση εισηγείτο τη μικρή μείωση αυτής της φορολογίας στο 4%, μια μηδαμινή μείωση. Συνάδελφοι άλλων κομμάτων ήθελαν να αυξήσουμε αυτή τη φορολογία. Εμείς επιμείναμε ότι η φορολογία αυτή δεν πρέπει να αυξηθεί και τα επιχειρήματά μας είναι δύο: Το κύριο και βασικό κίνητρο για το οποίο έρχεται στην Κύπρο να εγγραφεί και να εργαστεί μια υπεράκτια εταιρεία είναι η μειωμένη φορολογία. Αν αρχίσουμε να ανεβάζουμε αυτή τη φορολογία, δε θα έχει κίνητρο ξένη εταιρεία να έρθει να εγκατασταθεί στην Κύπρο. Το δεύτερο αλλά ουχί λιγότερο σημαντικό είναι ότι ένας πρέπει να είναι συνεπής και με αυτούς οι οποίοι ήδη ήρθαν στην Κύπρο και εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο. Δεν μπορεί να βγάζεις στη διεθνή αγορά να πουλάς το προϊόν σου, να λες ότι το κύριο κίνητρο είναι η μειωμένη φορολογία του 4,25% και, όταν μαζευτούν τρεις ή τέσσερις χιλιάδες εταιρείες, να τις παγιδεύεις και να τους λες: «Τώρα σας βάζω 10% φορολογία».

Και το τελευταίο σημείο είναι μια σύντομη απάντησή στον κ. Δίγκλη, που είπε ότι δεν εκπλήττεται που ο Δημοκρατικός Συναγερμός θέλει τη μείωση των

45 σεντ στα 40 σεντ. Αυτή ήταν η αρχική μας θέση και είχαμε στην πορεία των διαπραγματεύσεων συμβιβαστεί στα 45 σεντ, νοούμενου ότι θα ανέβαινε το φορολογητέο εισόδημα στις £14,000. Τον κ. Δίγκλη, αν τον εκπλήττει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, θα πρέπει εξίσου να τον εκπλήττει και ο Πρόεδρος τον οποίο υποστήριξε και ανέβασε και που αντιλαμβανόμαστε ότι συνεχίζει να τον υποστηρίζει και προσανατολίζεται να τον ξαναυποστηρίξει. Διότι αυτή ήταν ακριβώς η εισήγηση της κυβερνητικής πλευράς. Εμείς απλώς την υιοθετούμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν πρόκειται να απαντήσω σε επιχείρημα κανενός συναδέλφου, διότι το θεωρώ αντιδεοντολογικό. Εδώ είναι δικαιολόγηση ψήφου, τοποθετούμαστε, επομένως θα βάλουμε θέσεις και όχι αντιθέσεις και αναμένω να ακολουθηθεί η ίδια γραμμή και από τους συναδέλφους σ' αυτά τα οποία θα πω.

Θέλω να σας υπενθυμίσω ότι, όταν ο Πρόεδρος Βασιλείου την ημέρα που εγκαθίστατο Πρόεδρος και μας μίλησε από του βήματος της Βουλής προανήγγειλε το φόρο προστιθέμενης αξίας, τη φορολογική μεταρρύθμιση, την οποία παρουσίασε ως ριζοσπαστική και τη συνδύασε με τη μεταρρύθμιση στο φόρο εισοδήματος, δηλαδή την εισαγωγή της νέας φορολογίας, αυτής της έμμεσης φορολογίας, και την κατάργηση ή τη μείωση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος, για να συντρέχει, όπως μας είπε, με τον τρόπο φορολογίας στις ευρωπαϊκές χώρες, δεν ήταν κάτι το νέο για μας, διότι και η κυβέρνηση Κυπριανού επεξεργαζόταν την εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας. Όμως, όταν τέθηκαν ενώπιόν μας τα συγκεκριμένα νομοσχέδια, τότε αντιληφθήκαμε τη μεγάλη διαφορά της φιλοσοφίας την οποία είχε η προηγούμενη κυβέρνηση από αυτή της σημερινής κυβέρνησης, διότι περίπου εκείνο το οποίο μας εισηγείτο ο κ. Βασιλείου με τους συντελεστές του φόρου προστιθέμενης αξίας τους οποίους εισηγείτο ήταν ότι, για να καλύψουμε, όπως μας ανέφερε, το δημοσιονομικό έλλειμμα το οποίο ανησυχούσε πολύ την κυβέρνηση, έπρεπε η κυβέρνηση να πάρει περίπου 3 ή 4 από το φορολογούμενο με το φόρο προστιθέμενης αξίας και να δώσει μόνο 1. Και βάσισε αυτή την πολιτική του στην ανάγκη ριζικής αντιμετώπισης του δημοσιονομικού ελλείμματος. Εμείς τότε απαντήσαμε και είπαμε ότι είναι λανθασμένη προσέγγιση, διότι δεν πας να γιατρέψεις ένα συνάχι, ένα οικονομικό συνάχι -διότι για μας ήταν θέμα οικονομικού συναχίου το δημοσιονομικό έλλειμμα- με το να προξενήσεις στην οικονομία μια οικονομική πνευμονία, διότι οι πολύ ψηλοί συντελεστές του φόρου προστιθέμενης αξίας θα δημιουργούσαν έναν καλπάζοντα πληθωρισμό της τάξης του 8% και 10% και με το άνοιγμα της κοφίνας και με τις αλυσιδωτές επιπτώσεις θα έφευγε η Κύπρος από τα σταθερά επίπεδα τιμών του παρελθόντος και θα πήγαινε σε ψηλούς πληθωρισμούς, πράγμα το οποίο θα διακινδύνευε και τους ρυθμούς ανάπτυξης, διότι ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης συμβαδίζουν με χαμηλό πληθωρισμό. Ευτυχώς οι θέσεις μας τελικά έγιναν αποδεκτές και δεν είναι θέμα να προβάλλουμε τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος, αλλά ήταν πάντοτε η αρχή μας, η φιλοσοφία μας από την εποχή της κυβέρνησης Κυπριανού ότι η κυβέρνηση δεν έπρεπε να προχωρήσει σε ψηλούς συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας, αλλά ότι για ό,τι θα έπαιρνε θα έπρεπε να δώσει, δηλαδή θα έπρεπε να υπάρχει ένα ισοζύγιο, ένας ισολογισμός, να πάρει π.χ. δέκα και να δώσει δέκα.

Τελικά φύγαμε από τη φιλοσοφία της κάλυψης του δημοσιονομικού ελλείμματος και των ψηλών συντελεστών φόρου προστιθέμενης αξίας που συμβάδιζαν με αυτό και πήγαμε σε μια πολύ πιο λογική διευθέτηση φορολογικής μεταρρύθμισης. Και έτσι καταλήξαμε στο 5% και ταυτόχρονα στην περαιτέρω βελτίωση και μείωση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος και στις αυξημένες και βελτιωμένες κοινωνικές παροχές.

Μ' αυτή τη φιλοσοφία εμείς συμφωνούμε και το Δημοκρατικό Κόμμα ψήφισε μαζί και ψηφίζει σήμερα μαζί με τα άλλα κόμματα την εισαγωγή αυτού του ισοζυγισμένου πράγματι φορολογικού πακέτου, αυτής της ισοζυγισμένης φορολογικής μεταρρύθμισης, η οποία συνδυάζει λογικό συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας με σημαντικές μειώσεις στο φόρο εισοδήματος -τονίζω, με σημαντικές μειώσεις στο φόρο εισοδήματος, διότι για μας η πιο σημαντική πλευρά της φορολογικής μεταρρύθμισης είναι οι μειώσεις στο φόρο εισοδήματος και όχι τόσο η εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας, που σε τελευταία ανάλυση, ανεξάρτητα από το αν είναι ένα ευρωπαϊκό σύστημα, είναι μια έμμεση φορολογία η οποία συνήθως ως έμμεση φορολογία πέφτει πάνω στους ώμους των ασθενέστερων εισοδηματικά τάξεων και οσοδήποτε έχουν μελετήσει τα δημόσια οικονομικά και τους τρόπους φορολογίας γνωρίζουν πολύ καλά ότι η έμμεση φορολογία είναι πιο άδικη για τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις παρά η άμεση, η οποία κτυπά κατευθείαν ανάλογα με τη δύναμη του πλούτου η οποία υπάρχει.

Χαμογελά ο κ. Κωνσταντίνου: «Κύριε Γαλανέ, να μας τα πεις αυτά; εμείς τα λέγαμε από πολλού καιρού και τα γνωρίζουμε». Το γνωρίζω πως τα γνωρίζετε, κύριε Κωνσταντίνου, αλλά η φιλοσοφία της κυβέρνησης Βασιλείου την οποία κάποιος ανέδειξαν στην εξουσία ήταν περίπου προς αυτές τις κατευθύνσεις, γι' αυτό και εμείς το αναφέραμε, διότι πράγματι υπήρξε μια σοβαρή διαφοροποίηση προς το δικαιότερο αυτής της φορολογίας. Έχουμε μειώσει τους συντελεστές έμμεσης φορολογίας. Τώρα πιστεύω ότι με τη συνεργασία όλων μας, με την εισήγηση τη δική μας -μπορεί να έκαναν και οι άλλες πλευρές, αλλά εισηγήθηκαμε και εμείς- δόθηκαν πιστώσεις στους πρόσφυγες. Σαν ένα πρώτο βήμα είναι ένα σημαντικό βήμα και πιστεύουμε ότι θα είναι μια απαρχή περισσότερων απολαβών και περισσότερων ευεργετημάτων προς την προσφυγική τάξη, διότι πράγματι υπάρχουν κάποιοι τυχεροί και κάποιοι άτυχοι και δε μιλούμε για εκείνους τους πρόσφυγες που μπορεί να μην έχουν ανάγκη· μιλούμε για εκείνους οι οποίοι έχουν ανάγκη και για εκείνους από τους μη πρόσφυγες οι οποίοι έχουν δημιουργήσει μεγάλες περιουσίες, μιλούμε για τις υπεραξίες που δημιουργήθηκαν ένεκα της προσφυγοποίησης των 2/5 του πληθυσμού μας και τις ανάγκες αυξημένων ευεργετημάτων, ώστε να υπάρξει μια γέφυρα μεταξύ των τυχερών και άτυχων. Υπάρχουν εκπτώσεις για τους αγρότες, υπάρχουν γενικότερα κοινωνικές παροχές προς τα ασθενέστερα εισοδηματικά στρώματα, αλλά ταυτόχρονα με αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση και με τα ευεργετήματα λαμβάνεται υπόψη -δε θα έλεγα για πρώτη φορά, αλλά λαμβάνεται σε μεγάλο βαθμό αυτή τη φορά υπόψη- η μεσαία και η μικρομεσαία τάξη και των προσφύγων και των άλλων στρωμάτων του λαού μας και θα πρέπει επιτέλους να αντιληφθούμε ότι η μεσαία τάξη σ' έναν τόπο διαδραματίζει τεράστιο ρόλο και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, διότι είναι απ' εκεί που πολλά πράγματα ξεκινούν, εκεί υπάρχει η κινητήρια δύναμη σε πολλές περιπτώσεις για το ισοζύγιο μιας οικονομίας και μιας κοινωνίας και μιας πολιτείας.

Δε θα ήθελα να πω περισσότερα πράγματα, διότι οι πρόνοιες των νομοσχεδίων που ψηφίζουμε είναι γνωστές και έχουν γραφεί στις εφημερίδες από

πολλού καιρού, έχουν πολυσυζητηθεί στην Επιτροπή Οικονομικών. Εκείνο το οποίο όμως είναι ευχάριστο είναι το ότι, εκτός από κάποιες επιμέρους ψηφοφορίες που έγιναν, κάποιες διαφωνίες πάνω σε συντελεστές, οι διαφορές μας δεν υπήρξαν μεγάλες. Θα έλεγα ότι γενικά τη φιλοσοφία σήμερα του φόρου προστιθέμενης αξίας την οποία ψηφίζουμε την ψηφίζουμε ομόφωνα. Μπορεί να έγιναν 3, 4, 5 ψηφοφορίες σε επιμέρους θέματα. Επαναλαμβάνω όμως ότι γενικά η αντιμετώπιση της φορολογικής μεταρρύθμισης υπήρξε σχεδόν ομόφωνα από πλευράς Βουλής και αυτό είναι ένα πολύ ευχάριστο μήνυμα το οποίο δίνεται προς τα έξω, το γεγονός δηλαδή ότι ύστερα από πολλή εργασία, μετά από πολλή δουλειά από πλευράς και Επιτροπής Οικονομικών και των λειτουργιών εκείνων που βοήθησαν την Επιτροπή Οικονομικών έχουμε καταφέρει να συνδυάσουμε, να φέρουμε μαζί ένα, πιστεύω, αρκετά ισορροπημένο φορολογικό πακέτο. Ας ελπίσουμε ότι θα αποδειχθεί αυτή η μεταρρύθμιση την οποία έχουμε επιφέρει αποτελεσματική, ότι θα υπάρξουν ευεργετήματα στην οικονομία, ότι οι στόχοι τους οποίους έχουμε με αυτή τη φορολογία και με αυτές τις παροχές και με αυτές τις μειώσεις θα επιτευχθούν και θέλουμε να επαναλάβουμε κάτι το οποίο πάντοτε λέγουμε, ότι, αν υπάρχουν ατέλειες ή αν ορισμένα πράγματα τα οποία επιθυμούμε να επιτύχουμε με αυτή τη φορολογία ή με αυτή τη νομοθεσία δεν επιτυγχάνονται, ο νόμος είναι πάντα ζωντανός και είναι στο χέρι μας να βελτιώσουμε και να τροποποιήσουμε οτιδήποτε με το οποίο δεν επιτυγχάνεται εκείνο το οποίο οι νομοθέτες ήθελαν να επιτύχουν.

Με αυτές τις σκέψεις κλείνουμε τουλάχιστον από πλευράς δικής μας αυτό το κεφάλαιο. Η κυβέρνηση τώρα γνωρίζει πολύ καλά ποια εισοδήματα έχει. Έχει τους προϋπολογισμούς, έχει τη φορολογική μεταρρύθμιση, γνωρίζει περίπου τι αναμένει να εισπράξει. Έφτασε τώρα ο καιρός να στραφεί προς την άλλη κατεύθυνση, δηλαδή τον περιορισμό των δαπανών της. Οι εισπράξεις της έχουν καλυφθεί. Της έχουμε δώσει αυτά τα οποία μας ζήτησε. Τώρα αναμένουμε από την κυβέρνηση να κοιτάξει το άλλο σκέλος, το θέμα των δαπανών, διότι εισερχόμαστε σε χαλεπούς καιρούς και είναι πράγματι καιρός η κυβέρνηση εκείνα τα οποία λέει για περισυλλογή, λιτότητα, εξοικονομήσεις και όλα αυτά τα οποία ακούμε, σε συνεργασία και με τη Βουλή, και έχουμε και εμείς την ευθύνη μας, να τα υλοποιήσει, διότι, επαναλαμβάνω, δεν είναι μόνο η πλευρά των εσόδων που πρέπει να τυγχάνει πολλής προσοχής. Έφτασε η εποχή που δεν έχουμε την πολυτέλεια να παραγνωρίζουμε και την πλευρά των εξόδων, δηλαδή των δαπανών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η δήλωση στην οποία ήθελα να προβώ για να δικαιολογήσω την ψήφο μας είναι η ακόλουθη: Ξεκινούμε από το γεγονός ότι το υφιστάμενο φορολογικό σύστημα του τόπου είναι άδικο και ξεσπά σε βάρος των μισθωτών, των εργατοϋπαλλήλων, και χρειάζοταν έναν εκσυγχρονισμό και μια βελτίωση, γι' αυτό και η φορολογική μεταρρύθμιση που εισάγουμε με τα νομοθετήματα που ψηφίσαμε ήταν αναγκαία. Πρέπει να πούμε εδώ ότι το ΑΚΕΛ εργάστηκε σκληρά και με συνέπεια, ούτως ώστε η ψήφιση των νομοθετημάτων που κάναμε απόψε να συνάδει με την πολιτική για όσο το δυνατό πιο δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών και με κύριο στόχο το φορολογικό ξαλάφρωμα των λαϊκών στρωμάτων.

Πρέπει να πω ότι θεωρούμε επιτυχία την αποδοχή των προτάσεων του ΑΚΕΛ για εισαγωγή μηδενικού συντελεστή στο φόρο προστιθέμενης αξίας και την υπαγωγή σ' αυτόν των πλειστων ειδών μαζικής κατανάλωσης, όπως είναι τα τρόφιμα, τα φάρμακα, το νερό, το γκάζι και άλλα. Και θεωρούμε επίσης επιτυχία την εισαγωγή χαμηλού συντελεστή ύψους 5% αντί 10% που εισηγείτο η κυβέρνηση, καθώς και την εισαγωγή ειδικής φορολογίας για τα είδη πολυτελείας ύψους 20%. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδουμε στην τροποποίηση του περί φόρου εισοδήματος νόμου, ο οποίος, όπως λειτουργεί σήμερα, επαναλαμβάνω, αποβαίνει σε βάρος των μισθωτών, των εργατοϋπαλλήλων και άλλων χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων υποβάλαμε αρκετές προτάσεις, όπως είναι η διαφοροποίηση των κλιμάκων προς το καλύτερο, η αύξηση της γενικής έκπτωσης για το εισόδημα των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων και των γεωργοκτηνοτρόφων, η σύνδεση των φορολογικών κλιμάκων με τον τιμαριθμικό δείκτη, η απαλλαγή των υπερωριών από τη φορολογία και των συντάξεων από το ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, η αύξηση του συντελεστή φορολογίας για τις μεγάλες επιχειρήσεις αλλά με στόχο πάντοτε τη βελτίωση του φορολογικού συστήματος. Πέρα από τις ελαφρύνσεις στο φόρο εισοδήματος ευθύς εξαρχής συνδέσαμε την ψήφιση του φόρου προστιθέμενης αξίας και με την εισαγωγή δέσμης κοινωνικών μέτρων, κοινωνικών παροχών. Από τις πρώτες μέρες υποβάλαμε στην κυβέρνηση την ανάγκη εισαγωγής δέσμης κοινωνικών παροχών, όπως είναι οι πιο κάτω: η αύξηση των μειωμένων και των βασικών συντάξεων, η αύξηση των συντάξεων και των βοηθημάτων προς αναξιοπαθούντες, η εισαγωγή σχεδίου επιδότησης οικιστικών δανείων, η παροχή βοήθειας σε νεαρά ζευγάρια για ανέγερση κατοικίας στην ύπαιθρο, η επίσπευση της εισαγωγής του εθνικού σχεδίου υγείας, η ανάληψη από την κυβέρνηση της δαπάνης για πληρωμή του οδικού φωτισμού στις πόλεις και στην ύπαιθρο, η παροχή κυβερνητικής βοήθειας για δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων, η αύξηση της βοήθειας στους δήμους, η αύξηση διά νόμου του κατώτατου ορίου μισθών και άλλα.

Το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι οι εργαζόμενοι θα εξυπηρετούνταν καλύτερα, αν γίνονταν αποδεκτές και άλλες προτάσεις που έχει υποβάλει το κόμμα μας, και αναφέρω μερικές απ' αυτές: Είναι η πρόταση για σύνδεση των φορολογικών κλιμάκων με τον τιμαριθμικό δείκτη, είναι η επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας που πληρώθηκε για ανέγερση κατοικίας αξίας μέχρι £40,000, είναι η αύξηση του συντελεστή εταιρικού φόρου στο 35% για τα χρηματοδοτικά ιδρύματα, είναι η παραχώρηση χαμηλής γενικής πίστωσης για άγαμους με εισόδημα μέχρι £4,000 και είναι ακόμα η αποδοχή του συνόλου της πρότασής μας για κοινωνικές παροχές. Πρέπει να πω ότι εκτιμούμε το πνεύμα συνεργασίας που επιδείχθηκε από πολλές πλευρές για την τελική διαμόρφωση των δύο νομοσχεδίων. Παράλληλα όμως εκφράζουμε τη λύπη μας για το ότι οι δύο πλευρές της Βουλής μείωσαν τους συντελεστές για τα υψηλά εισοδήματα και τα κέρδη των υπεράκτιων εταιρειών, γεγονός που θα μειώσει τα έσοδα του κράτους. Θα ήταν προς το συμφέρον της οικονομίας του τόπου αν οι εισηγήσεις που έγιναν και αν αυτά που συμφωνήθηκαν περνούσαν χωρίς να απορριφθούν.

Εκτιμώντας τώρα τα όσα έχουν επιτευχθεί, αλλά, εκτιμώντας και αυτά για τα οποία έχει δεσμευτεί η κυβέρνηση, θεωρούμε σκόπιμο να καλέσουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνησή του να ενεργήσουν τάχιστα για την εφαρμογή τους και μιλώ ιδιαίτερα για τις κοινωνικές παροχές και για τα άλλα ωφέληματα που δεν καλύπτονται με τα νομοσχέδια. Διευκρινίζουμε, κύριε

Πρόεδρε, ότι η θετική μας ψήφος για το φόρο προστιθέμενης αξίας με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να εκληφθεί ως έγκριση των ενεργειών για υποβολή αίτησης ένταξης στην ΕΟΚ. Είναι γνωστή η θέση του ΑΚΕΛ έναντι της ένταξης και δε θα ήθελα να την επαναλάβω.

Τελειώνοντας αναφέρω ότι η θετική ψήφος που δώσαμε στη φορολογική μεταρρύθμιση είναι μια άλλη απόδειξη ότι το ΑΚΕΛ αντικρίζει τα γενικότερα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα του τόπου με αίσθημα υψηλής ευθύνης και το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι μια υγιής και εύρωστη οικονομία του τόπου αποτελεί συστατικό στοιχείο και εχέγγυο του αγώνα για την επανένωση της Κύπρου και την απαλλαγή της από τα ξένα στρατεύματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όσοι απομείνατε, και απ' ό,τι βλέπω αυτή τη στιγμή πλειοψηφούν τα έδρανα στα αριστερά. Αν αρχίζαμε ξανά θέμα ψηφοφορίας, πιθανόν να ήταν διαφορετικό το αποτέλεσμα. Όμως αυτό είναι και ένα μήνυμα προς τον κυπριακό λαό ότι, αν θέλει άλλου είδους φορολογικά συστήματα, αν θέλει δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος, θα πρέπει να αναδεικνύει άλλη συσχετίση δυνάμεων πραγματική και όχι περιστασιακή λόγω απουσιών συναδέλφων.

Κύριε Πρόεδρε, και για το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ η μέρα σήμερα ήταν μέρα καταναγκαστικών έργων· δεν ήταν μέρα ευτυχίας για μας. Προβληματιστήκαμε βαθύτατα αν έπρεπε να ψηφίσουμε τα δύο νομοσχέδια. Γιατί και το σύστημα που ίσχυε προηγουμένως και το σύστημα που σήμερα ψηφίσαμε δεν ανταποκρίνονται προς τους στόχους μας για δίκαιη κατανομή των βαρών, για κοινωνική δικαιοσύνη, για προώθηση κοινωνικής πολιτικής. Όμως ψηφίσαμε. Και αυτό ήταν προϊόν και αποτέλεσμα βαθύτατου προβληματισμού για μακρό χρονικό διάστημα. Και οι λόγοι που μας ώθησαν να ψηφίσουμε υπέρ είναι ορισμένα αντικειμενικά δεδομένα τα οποία πήραμε πολύ σοβαρά υπόψη, όπως η μείωση των εισαγωγικών δασμών, όπως η κάποια μείωση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος, που μπορεί να ωφελεί κάπως τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, αλλά δυστυχώς ωφελεί πολύ περισσότερο τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα, που σήμερα θα πρέπει να αισθάνονται ακόμα πιο ευχάριστα μετά τις τροποποιήσεις που τελικά εγκρίθηκαν από την πλειοψηφία της Βουλής.

Πρόσθετοι λόγοι που μας ώθησαν να ψηφίσουμε υπέρ είναι και οι πραγματικότητες οι οικονομικές. Πριν από λίγο καιρό ψηφίσαμε τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, γιατί διαπιστώσαμε μια πρόοδο στις επενδύσεις για έργα υποδομής και θα θεωρούσαμε τους εαυτούς μας όχι πολύ υπεύθυνους αν ψηφίζαμε μόνο τις δαπάνες, χωρίς να αναλαμβάνουμε ανάλογες ευθύνες για τα έσοδα.

Πρόσθετος λόγος που ψηφίσαμε και που κυριάρχησε στον προβληματισμό του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ είναι και κάτι για το οποίο όχι μόνο δεν ευθυνόμαστε, αλλά έχουμε και αντίθετη τοποθέτηση, το θέμα των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, γιατί πιστεύουμε ότι θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν τα δημοσιονομικά ελλείμματα με μια άλλου είδους πολιτική. Όμως υπάρχουν και θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την οικονομία και θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την ασφάλεια και δεδομένου ότι θα θέλαμε να συμβάλουμε στη δημιουργία υγιέστερων

κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών και να στηρίξουμε την Κύπρο, να στηρίξουμε την προσπάθεια επιβίωσης και την άμυνα του τόπου μας, θελήσαμε να δώσουμε απτά δείγματα προς αυτή την κατεύθυνση. Στο φόρο εισοδήματος επέρχονται κάποιες βελτιώσεις. Όμως, όπως ανέφερα και προηγουμένως, είναι περιστασιακές και καθόλου δεν ανταποκρίνονται προς τις προσδοκίες και τους στόχους μας.

Το άλλο που θέλω να τονίσω για το φόρο εισοδήματος είναι ότι επιτρέπεται μια κολοσσιαία φοροδιαφυγή που, αν αντιμετωπιζόταν έστω και υποτυπωδώς, θα καλύπτονταν τα ελλείμματά μας. Οι ίδιοι οι υπάλληλοι του φόρου εισοδήματος σήμερα παραδέχονται 150 εκ. λιρών φοροδιαφυγή, φοροκλοπή και υπάρχει και αδυναμία εισπραξης φόρων γύρω στα 50 εκ. λίρες. Είναι όλα αυτά τα οποία μετακυλύουμε στα εισοδηματικά στρώματα τα χαμηλότερα και στην έμμεση φορολογία και στο φόρο προστιθέμενης αξίας, την ανικανότητα του κράτους ή την αδυναμία ή την έλλειψη θέλησης να χρησιμοποιήσει το φόρο εισοδήματος για συγκέντρωση των απαραίτητων χρημάτων από εκεί όπου υπάρχουν τα χρήματα, όχι από εκεί όπου δεν υπάρχουν, για την κάλυψη των ελλειμμάτων. Δεν είναι λοιπόν ύποπτες οι κατάρες που βλέπουμε στα κέρδη, αλλά βλέπουμε μια άνιση κατανομή, όπου εκείνοι που παίρνουν το 54% του εθνικού εισοδήματος πληρώνουν 70% των φόρων και εκείνοι που απολαμβάνουν το 46% πληρώνουν μόνο το 30% των φόρων.

Ψηφίσαμε και το φόρο προστιθέμενης αξίας. Δε μας διαφεύγει ούτ' επί στιγμήν ότι θα επιβαρύνει τα λαϊκά στρώματα, ότι θα έχει κόστος λειτουργίας, ότι θα υπάρξει μετακύλιση του φόρου στον καταναλωτή και ότι υπάρχουν ακόμα πρόσθετοι κίνδυνοι για ψηλό κόστος, κίνδυνοι για εκμετάλλευση των φόρων από τους επιχειρηματίες με διάφορους τρόπους εξαπάτησης του φόρου προστιθέμενης αξίας και ας ελπίσουμε ότι θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να περιοριστεί. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας κακώς συνδέθηκε και με την πολιτική προς την ευρωπαϊκή κοινότητα. Δε λέμε! Είναι ένα βήμα εξισορρόπησης, εναρμόνισης του συστήματός μας με τα ευρωπαϊκά θέσμια. Όμως για κανένα λόγο δεν ήταν επιβεβλημένη αυτή τη στιγμή η προώθηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, επειδή ακριβώς κάναμε αίτηση ένταξης.

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνοντας θα ήθελα να τονίσω μερικά στοιχεία και ως προειδοποίηση προς την κυβέρνηση. Είχε να αντιμετωπίσει ένα σύστημα φορολογικό που οδηγήθηκε σε χρεοκοπία. Δώσαμε ένα καινούργιο σύστημα. Όμως, αν δεν εξαντληθούν τα περιθώρια του φόρου εισοδήματος προς την κατεύθυνση των ισχυρών, των δυνατών, δεν πρόκειται να έχει από την πλευρά τη δική μας άλλου είδους ανοχή ή κατανόηση, γιατί πλέον δε θα πρόκειται για λήψη κάποιων μέτρων, αλλά θα πρόκειται για κοινωνική και οικονομική επιλογή την οποία δε θα εγκρίνουμε, αν βαδίσει στα αγνάρια που μέχρι της στιγμής φαίνεται να ακολουθεί η κυβέρνηση. Και ούτε θα δεχτούμε αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, όπως αφέθηκε να νοηθεί, αν στο μεταξύ δεν ολοκληρώσει και μέτρα κοινωνικής πολιτικής. Για μας το φορολογικό σύστημα είναι το μόνο εργαλείο για ανακατανομή των βαρών και για εξισορρόπηση μέσα στην κοινωνία των δεδομένων, ώστε να τερματιστούν οι μεγάλες διαφορές που παρουσιάζονται γύρω μας. Επίσης θέλουμε να παρατηρήσουμε ότι λείπει η σύζευξη του φόρου εισοδήματος με το φόρο προστιθέμενης αξίας. Δεν έχουμε πειστεί ότι είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί ο φόρος προστιθέμενης αξίας ως δείγμα, ως κριτήριο, για να συλλαμβάνει ο φόρος εισοδήματος εκείνους που έχουν τεράστια εισοδήματα,

σπαταλούν πολλά και δεν πληρώνουν τίποτε στο φόρο εισοδήματος, ώστε να αντιμετωπιστεί ένα φαινόμενο δραματικό και να μην υπάρχει ένας τόπος, όπως ανέφερα και προηγουμένως στη συζήτηση, ένας τόπος όπου να λάμπει η πολυτέλεια, ο πλούτος, η επίδειξη, η ανισότητα στην κατανομή και από την άλλη μεριά να υπάρχει ένα φτωχό κράτος που είναι δυνατό να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο της χρεοκοπίας με απροσμέτρητες επιπτώσεις στον εθνικό βίο και στον αγώνα επιβίωσης του λαού μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Τα τελευταία 8 - 10 χρόνια όλοι φωνάζαμε για την ανάγκη της φορολογικής μεταρρύθμισης. Δεξιοί, αριστεροί, κεντρώοι, όλοι είχαμε αυτό το αίτημα, ότι δηλ. έπρεπε το σύστημα το φορολογικό της χώρας μας να μεταρρυθμιστεί, να γίνει δικαιότερο σύστημα. Βέβαια ανέφερα δεξιούς, αριστερούς και κεντρώους. Καθεμιά απ' αυτές τις πλευρές είχε διαφορετική αντίληψη της φορολογικής μεταρρύθμισης που χρειαζόταν ο τόπος. Και η διαφορετική αντίληψη που υπήρχε φάνηκε και κατά τη σημερινή συζήτηση, όπως φάνηκε και κατά το στάδιο της συζήτησης στην Επιτροπή Οικονομικών. Οι εισηγήσεις που γίνονταν από τις διάφορες πλευρές εξέφραζαν της καθεμιάς την επιθυμία για ελάφρυνση της τάξης την οποία αντιπροσωπεύει στη Βουλή.

Όλοι λοιπόν ζητούσαμε φορολογική μεταρρύθμιση και να που τώρα εισάγεται αυτή η φορολογική μεταρρύθμιση. Ύστερα από αρκετή ταλαιπωρία καταλήγουμε σε ένα συγκεκριμένο πακέτο φορολογικής μεταρρύθμισης. Ένας από τους συναδέλφους που προηγήθηκαν στο βήμα άρχισε την ομιλία του σχολιάζοντας πρώτα, όπως είπε, το φόρο προστιθέμενης αξίας, το VAT ή ΦΠΑ. Το ίδιο θα κάμω και εγώ για τον εξής λόγο: Ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι ένας πολύ κακολογημένος φόρος. Καλλιεργήθηκε μέσα στο λαό η αντίληψη ότι πρόκειται περί ενός επαχθούς φόρου τον οποίο με κάθε τρόπο έπρεπε να εμποδίσουμε, του οποίου την εισαγωγή στον τόπο έπρεπε να εμποδίσουμε. Εμείς είχαμε πάντοτε την άποψη ότι ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι ένας σύγχρονος φόρος, ένας φόρος που αντιστοιχεί στην εποχή της τεχνολογικής και της επιστημονικής επανάστασης αντίθετα από άλλους φόρους που αντιστοιχούν σε παλαιότερες, περασμένες εποχές. Βεβαίως, όπως κάθε φόρος, έτσι και ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι δίκαιος ή άδικος ανάλογα με το βάρος το οποίο βάζει στους ώμους του λαού.

Στην προκειμένη περίπτωση εμείς κοιτάζουμε το φόρο προστιθέμενης αξίας από την πλευρά, από τη γωνία απ' όπου τον κοιτάζει η εργατική τάξη. Ο συντελεστής του 5% ξέρουμε ότι θα αυξήσει το μέγιστο τις τιμές πάνω στις οποίες θα μπει αυτός ο φόρος κατά 5%. Λέω το μέγιστο, διότι ακράδαντα πιστεύω ότι δεν είναι δυνατό να αυξηθούν οι τιμές εξαιτίας του φόρου προστιθέμενης αξίας κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 2%. Και αυτό διότι υπάρχουν τα εξαιρούμενα προϊόντα, τα εξαιρούμενα καταναλωτικά αγαθά και διότι υπάρχει επίσης ο φόρος επί των ειδών πολυτελείας, ο οποίος θα βαρύνει περισσότερο άλλες τάξεις. Θα έχουμε λοιπόν μια αύξηση του τιμάρθμου κατά 1% - 2%, αλλά έστω ότι θα έχουμε αύξηση του τιμάρθμου κατά 5% γι' αυτό το 5% η εργατική τάξη αποζημιώνεται.

Η ύπαρξη στην Κύπρο του συστήματος της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής δε θα αφήσει παρά μόνο για ένα ολιγόμηνο διάστημα στους ώμους της εργατικής τάξης το βάρος του φόρου προστιθέμενης αξίας. Υπάρχει το επιχείρημα ότι, ναι, θα αυξηθούν τα μεροκάματα κατά το ποσοστό του τιμαριθμού, αλλά οι εργοδότες θα βάλουν αυτό το ποσοστό στις τιμές τους και θα κληθούν οι εργάτες να πληρώσουν νέες αυξημένες τιμές, δηλαδή ψηλότερο τιμάρημο. Αυτό είναι αλήθεια. Οι εργοδότες επιχειρούν πάντοτε να προσθέσουν την τιμαριθμική αύξηση πάνω στις τιμές τους, αλλά, όταν προσθέσουν αυτή την αύξηση, ο τιμάρημος και πάλι αυξάνεται και οι εργάτες θα πάρουν και πάλι την τιμαριθμική τους αύξηση. Το επιχείρημα των εργοδοτών είναι ότι αυτό ακριβώς δείχνει πως η ΑΤΑ, η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, δημιουργεί ένα φαύλο κύκλο. Ναι, δημιουργεί ένα φαύλο κύκλο, αλλά απ' αυτό το φαύλο κύκλο δε ζημιώνονται οι εργάτες, εφόσον συνεχώς με τη στροφή αυτού του κύκλου παίρνουν την τιμαριθμική τους αύξηση. Απόδειξη της ορθότητας αυτών που λέγω είναι το ότι οι αριθμοί δείχνουν πως μέσα στα τελευταία 45 χρόνια σημειώθηκε μια θεαματική, και το υπογραμμίζω, μια θεαματική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων σε σύγκριση με το βιοτικό επίπεδο που είχαν οι εργαζόμενοι πριν από 40 ή 45 χρόνια. Αυτό οφείλεται στο ότι το σύστημα της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής δεν άφησε και ούτε θα αφήσει στο μέλλον, αν η εφαρμογή του συνεχιστεί, να επηρεαστεί το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Εμείς λοιπόν, κοιτάζοντας απ' αυτή τη γωνία το φόρο προστιθέμενης αξίας, δώσαμε τη θετική μας ψήφο.

Τώρα, όσον αφορά το φόρο εισοδήματος, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι με τις τροποποιήσεις που έγιναν, που εισηγήθηκε αρχικά η κυβέρνηση και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Οικονομικών, το βάρος που έπεφτε μέχρι σήμερα στους ώμους των μισθωτών μειώνεται σημαντικά. Με πρόχειρους υπολογισμούς που έχουμε κάμει έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το φορτίο που πέφτει από το φόρο εισοδήματος στους ώμους της εργατικής τάξης θα μειωθεί περίπου κατά £35 εκ. Όταν τα τελευταία 10 χρόνια με τους αγώνες των συνδικάτων μειωνόταν ο φόρος εισοδήματος κατά £2 εκ. ως £3 εκ., λέγαμε ότι σημειώναμε επιτυχία. Ασύγκριτα μεγαλύτερη επιτυχία είναι η σημερινή, όταν το κέρδος που θα προκύψει για τους εργαζομένους από τις τροποποιήσεις του φόρου εισοδήματος ανεβαίνει στα £35 εκ., όπως είπα.

Βέβαια δε μας ικανοποίησε καθόλου το γεγονός ότι έγιναν την τελευταία στιγμή τροποποιήσεις οι οποίες μειώνουν τη σημασία του δικαίου αυτού του νόμου. Ο νόμος θα ήταν δικαιότερος, αν ψηφιζόταν όπως προτάθηκε από την κυβέρνηση. Μειώθηκε αυτή η αξία του από τις τροποποιήσεις που έγιναν την τελευταία στιγμή. Όμως είπαμε ότι εμείς, κοιτάζοντάς τον από τη γωνία που κοιτάζει το νόμο αυτό ο εργαζόμενος, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι είναι νόμος που βελτιώνει την κατανομή των φορολογικών βαρών, που τη βελτιώνει προς όφελος της εργατικής τάξης, γι' αυτό και τον έχουμε ψηφίσει.

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Είπα ότι μας ικανοποιεί το γεγονός ότι ο φόρος εισοδήματος με τον οποίο επιφορτιζόταν η εργατική τάξη έχει μειωθεί. Είπα ότι, κοιτάζοντας το φόρο προστιθέμενης αξίας από τη γωνία της εργατικής τάξης, αντιλαμβανόμαστε ότι το βάρος που θα πέσει στους ώμους της εργατικής τάξης θα μειωθεί με την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Μας ικανοποιεί λοιπόν η φορολογική μεταρρύθμιση, αλλά πρέπει να πούμε ότι έχουμε μερικές ανησυχίες. Ανησυχούμε για το ότι με τις τροποποιήσεις που

έγιναν, κυρίως τις τροποποιήσεις της τελευταίας στιγμής, θα μειωθούν σε τέτοιο βαθμό τα εισοδήματα του κράτους, που σε τελευταία ανάλυση θα υποφέρουν οι κοινωνικές παροχές για τις οποίες έγινε κατά τη συζήτηση λόγος. Αν το κράτος δεν εισπράξει όσα λογαριάζει, όσα υπολογίζει να εισπράξει, δεν υπάρχει άλλος τρόπος και δε θα υπάρξει για το κράτος άλλος τρόπος από το να περιορίσει ή να αθετήσει τις υποσχέσεις που έδωσε όσον αφορά τις κοινωνικές παροχές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μ' αυτό τελειώσαμε. Θα ήταν μεγάλη μου χαρά να ευχηθώ σ' όλους καλές γιορτές και καλό χρόνο. Θα εκφράσω σ' αυτούς που απέμειναν επί των επάλξεων κάθε ευχή για καλό χρόνο.

Θα πάμε τώρα απλώς στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων και θα ορίσουμε την ημερομηνία της επόμενης συνεδρίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα κάτωθι κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

- 5) Ο περί Εκτάκτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1990.

- 6) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1991.

- 7) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ένσταση. Στην Επιτροπή Προσφύγων είναι που πρέπει να πηγαίνουν, γιατί εδώ δεν είναι νομικό το θέμα, αλλά είναι πολιτικό το θέμα, και, αφού υπάρχει αρμόδια Επιτροπή, νομίζω πρέπει να είναι η Επιτροπή Προσφύγων.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χρόνια τώρα το θέμα των επιδομάτων τούτων είναι της Επιτροπής Νομικών και ακολουθείται μια πάγια πρακτική. Αν η Επιτροπή Προσφύγων θέλει να έλθει μαζί μας, να έλθει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω ότι, εφόσον ως τώρα ήταν της Επιτροπής Νομικών, να πάει, και η Επιτροπή Προσφύγων μπορεί να το παρακολουθήσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) -Θέση Πολιτικού Μηχανικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) -Θέση Διευθυντή Υπηρεσίας Φυσικού Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Καθορισμένης Περιοχής του Χωρίου Σούνι Ζανατζιά Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων εις τους Θηροφύλακες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 16) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας -Θέση Βοηθού Καταγραφέα - Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 17) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 18) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 1990 (Αρ. 92 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 19) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 20) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
 (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Επειδή τα θέματα της δημόσιας υπηρεσίας είναι της Επιτροπής Νομικών και επειδή το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος» αντιλαμβάνομαι ότι είναι το θέμα που αφορά την πενήνθερη, πρέπει να έλθει στην Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ας πάει στην Επιτροπή Νομικών, δεδομένου ότι χειρίστηκε το προηγούμενο θέμα η Επιτροπή Νομικών.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 349 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 26 Νοεμβρίου 1990.

«Οι Κύπριοι που διαμένουν στην Ελλάδα απολάμβαναν πάντα ισότιμη μεταχείριση με τους Έλληνες πολίτες.

Μετά την τουρκική εισβολή του 1974, οπότε ένας μεγάλος αριθμός Κυπρίων, που σήμερα ανέρχεται γύρω στις 30,000, κατέφυγε και εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα, το ελληνικό κράτος προσέφερε σ' αυτούς όχι μόνο αδελφική αλλά και προνομιακή μεταχείριση. Εξάλλου, η πρόσφατη επιτυχής επίσκεψη του Κυπρίου Υπουργού Εσωτερικών στην Αθήνα επιβεβαίωσε και ολοκλήρωσε αυτό το γεγονός.

Ωστόσο οι λίγοι Ελλαδίτες, γύρω στους 1,800, που διαμένουν στην Κύπρο και είναι σύζυγοι Κυπρίων πολιτών εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα που επιδρούν αρνητικά στους ίδιους και στις οικογένειές τους: δεν μπορούν ή δυσκολεύονται να ασκήσουν το επάγγελμα ή την επιστήμη τους ως δικηγόροι, αρχιτέκτονες, γιατροί, οδοντίατροι, εργολήπτες κτλ., ενώ η εδώ παραμονή τους αντιμετωπίζεται από την κυπριακή νομοθεσία όπως και κάθε άλλου αλλοδαπού από την Ταϊλάνδη ή τις Φιλιππίνες.

Παρά τις κατά καιρούς υποσχέσεις το πρόβλημα υπάρχει και αποτελεί άنيση μεταχείριση και άδικη και αχάριστη συμπεριφορά του κράτους μας απέναντι στην Ελλάδα και τους Ελλαδίτες αδελφούς.

Γι' αυτό καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή γιατί καθυστερεί να επιλύσει το σοβαρό αυτό πρόβλημα που αποτελεί στοιχειώδη ηθική, εθνική και κρατική υποχρέωσή μας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 350 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 26 Νοεμβρίου 1990.

«Πληροφορούμαι ότι η πλωτή οφθαλμολογική κλινική 'FLOKS EYE HOSPITAL' που βρίσκεται στην Κύπρο, ενώ εισπράττει αρκετές χιλιάδες λίρες κάθε μέρα, δεν έχει πληρώσει μέχρι σήμερα κανένα ποσό ως φόρο εισοδήματος, παρά το γεγονός ότι οι γιατροί που εργάζονται σ' αυτήν ασκούν κανονικά το ιατρικό επάγγελμα στην Κύπρο και σύμφωνα με το νόμο πρέπει να φορολογηθούν.

Χωρίς να υπεισέρχομαι στο αν οι αλλοδαποί γιατροί της πιο πάνω κλινικής έχουν το δικαίωμα να εργάζονται στην Κύπρο, καθότι το θέμα αυτό εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, παρακαλώ το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- α) Αν αληθεύει το γεγονός ότι η πλωτή οφθαλμολογική κλινική 'FLOKS EYE HOSPITAL' δεν έχει πληρώσει μέχρι σήμερα οποιοδήποτε ποσό ως φόρο εισοδήματος.
- β) Αν προτίθεται να ελέγξει και να φορολογήσει τα εισοδήματα της πιο πάνω κλινικής.
- γ) Δεδομένου ότι η πιο πάνω κλινική προτίθεται να αναχωρήσει τις προσεχείς μέρες, τι προτίθεται να κάνει για την εξασφάλιση της καταβολής του φόρου εισοδήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 351 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Νοεμβρίου 1990.

«Τώρα που η πετρελαϊκή κι η ενεργειακή κρίση -με τα γεγονότα στον Περσικό Κόλπο- κορυφώνονται, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Ποια η επί του θέματος δρομολογηθείσα -αν έχει τροχοδρομηθεί- πορεία κι ειδικότερα στον τομέα της αξιοποίησης της ηλιακής κι αιολικής ενέργειας και της (ενδεχόμενης) σήμανσης οποιωνδήποτε άλλων πηγών ενέργειας.

2. Ποιο το γενικότερο επί του τόσο σοβαρού τούτου θέματος κρατικό οργανόγραμμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 352 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Νοεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων ζητά:

1. Εφαρμογή της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου 56B του 1981 η οποία αναφέρει καθαρά ότι:
 - (α) Τα παιδιά των πολυτέκνων θα φοιτούν δωρεάν σε όλα τα κρατικά εκπαιδευτήρια (ινστιτούτα, υπό ίδρυση πανεπιστήμιο).
 - (β) Θα καταργηθούν τα τέλη εγγραφής στα δημόσια σχολεία.
2. Επέκταση των μεταφορικών σ' όλα τα παιδιά των πολυτέκνων.
3. Δημιουργία υποτροφιών από το Υπουργείο Παιδείας για τα παιδιά των πολυτέκνων που είναι άριστοι μαθητές τόσο για το εσωτερικό όσο και για το εξωτερικό.
4. Παραχώρηση δωρεάν των διδακτικών βιβλίων που εκδίδει το Υπουργείο Παιδείας στα παιδιά των πολυτέκνων.
5. Πίστωση με μονάδες των παιδιών των πολυτέκνων και των πολύτεκνων γονέων που είναι διοριστέοι καθηγητές.
6. Να δίδεται προτεραιότητα και να απαλλάσσονται από τα τέλη τα παιδιά των πολυτέκνων που ζητούν να μετάσχουν στις παιδικές κατασκηνώσεις του Υπουργείου Παιδείας.
7. Παροχή θέσεων υπεράριθμων στην ΠΑΚ για παιδιά πολυτέκνων.
8. Αναστολή μεταθέσεων πολύτεκνων μητέρων-εκπαιδευτικών που έχουν μικρά παιδιά.
9. Για σκοπούς μεταθέσεων να διπλασιάζονται οι μονάδες των πολύτεκνων εκπαιδευτικών από το τρίτο παιδί και μετά.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο τα πιο πάνω αιτήματα που συντελούν κι αυτά στην τόσο απαραίτητη -λόγω της επαπειλούμενης δημογραφικής αλλοίωσης της πατρίδας μας από την αδιάλειπτη άφιξη Τούρκων εποίκων από την ηπειρωτική Τουρκία - δημογραφική αναβάθμιση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 353 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Δεκεμβρίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχεύει στη λήψη σειράς προστατευτικών μέτρων για τους μαθητές της δημοτικής εκπαίδευσης, καθώς και του γυμνασιακού - λυκειακού κύκλου, με:

- α) την περιφράξη των αυλών των σχολείων με κιγκλιδώματα,
- β) την απαγόρευση της στάθμευσης αυτοκινήτων μέσα στην αυλή του σχολείου (μιας κι η παρουσία τους περιορίζει το χώρο για παιχνίδια και γίνεται πρόξενος ατυχημάτων στα παιδιά),
- γ) την ασφαλή διέλευσή τους από επικίνδυνες διαβάσεις,
- δ) την επιτήρησή τους μέχρι την αποχώρησή τους από το σχολείο,
- ε) την αποκομιδή από την αυλή του σχολείου επικίνδυνων υλικών,
- στ) την ασφαλή διαφύλαξη τυχόν υπαρχόντων κυλίνδρων υγραερίου και

- ζ) με πλείστα άλλα μέτρα προστασίας, θέσεις που θα επιτευχθούν σε συνεργασία:
- ι. με τους Συνδέσμους Γονέων,
 - ιι. την οικεία σχολική εφορεία, καθώς και με το διορισμό:
 - ι. τροχονόμου και
 - ιι. παιδονόμου σε κάθε σχολείο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 354 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Νοεμβρίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- ι. Σε ποιο ακριβώς στάδιο βρίσκεται το όλο θέμα της ανέγερσης νέων κρατικών γραφείων.
- ιι. Πού στοχοθετείται η ανέγερσή τους.
- ιιι. Πώς διασφαλίζεται η αρχιτεκτονική παράδοση όσων κτιρίων έχουν να παρουσιάσουν (π.χ. Αρχιγραμματεία κ.ά.) συναφές ενδιαφέρον.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 355 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Νοεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων ζητά:

1. Επίδομα τέκνου

- α) Το επίδομα τούτο, που παρέχεται από 1/1/1988:
 - ι. Να αυξηθεί από τις £7 στις £20 το μήνα.
 - ιι. Να αναπροσαρμόζεται τιμαριθμικά.
- β) Το επίδομα να καταβάλλεται για κάθε παιδί της οικογένειας από το τρίτο και μετά δεδομένου ότι είναι εξαρτώμενο.
- γ) Εξαρτώμενο παιδί να θεωρείται και το παιδί που:
 - ι. Αν και έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, φοιτά ακόμη σε σχολές μέσης παιδείας.
 - ιι. Αν και έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του, υπηρετεί στην Εθνική Φρουρά.
 - ιιι. Είναι φοιτητής πανεπιστημίου, κολλεγίου ή άλλης σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο ή το εξωτερικό.

2. Επίδομα μάνας

Να παρέχεται μηνιαίο επίδομα ύψους £20 στις πολύτεχνες μάνες που είναι οικοκυρές, μέχρις ότου πάρουν σύνταξη από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις.

3. Επίδομα γέννας

Το επίδομα γέννας να αυξάνεται μετά το τρίτο παιδί με τους συντελεστές 4/3, 5/3 κ.ο.κ. για το τέταρτο παιδί, το πέμπτο παιδί κτλ.

4. Επίδομα χηρείας

Τα επιδόματα χηρείας να λαμβάνουν υπόψη όλα τα παιδιά και όχι μόνο τα τρία πρώτα, όπως ισχύει σήμερα.

5. Κυβερνητικοί εργάτες

Τα επιδόματα που δίδονται στους κυβερνητικούς εργάτες να λαμβάνουν υπόψη όλα τα παιδιά και όχι μόνο τα τρία πρώτα, όπως ισχύει σήμερα.

6. Επιδότηση μεταφορικών των φοιτητών

Να επιδοτούνται τα μεταφορικά των παιδιών των πολυτέκνων που είναι φοιτητές, όπως γίνεται και για τους μαθητές μέσης παιδείας.

7. Επιδότηση εισφοράς αυτοεργοδοτούμενων στις Κ.Α.

Να επιδοτείται η εισφορά των αυτοεργοδοτούμενων πολυτέκνων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, γιατί αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις του.

Πώς αντιμετωπίζονται τα πιο πάνω δίκαια αιτήματα από το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 576, ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα διάφορα πολεοδομικά έργα που εκτελούνται στην περιοχή του Δήμου Στροβόλου και το πολεοδομικό έργο διαπλάτυνσης και βελτίωσης της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή στη Λευκωσία, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Με σκοπό την απάμβλυνση του κυκλοφοριακού προβλήματος που παρουσιάζεται, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, στις περιοχές του Δήμου Στροβόλου που γειτνιάζουν με τον ποταμό Πεδιαίο, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προχώρησε σε συνεργασία με το Δήμο Στροβόλου στην ετοιμασία σχεδίων για την κατασκευή αριθμού γεφυρών σε σημεία του ποταμού Πεδιαίου που κρίνεται ότι δέχονται το μεγαλύτερο βάρος της κυκλοφοριακής κίνησης.
- (β) Ήδη έχει συμπληρωθεί η κατασκευή της γέφυρας του νότιου παρακαμπτήριου δρόμου Λευκωσίας στην περιοχή του κυβερνητικού οικισμού 'Αγ. Μάμας, όπως και η κατασκευή της γέφυρας στην οδό Ελαιώνων, βρίσκεται δε στο τελικό της στάδιο η ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων για τη γέφυρα στην οδό Αγίας Μαρίνας για την κατασκευή της οποίας αναμένεται να ζητηθούν προσφορές περί το τέλος Νοεμβρίου 1990.
- (γ) Επιπρόσθετα, έχει αρχίσει η ετοιμασία ρυθμιστικών σχεδίων και για τη γέφυρα της οδού Αλεξανδρουπόλεως, η οποία αποτελεί μέρος του δρόμου πρωταρχικής σημασίας που θα συνδέει το Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο με τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, και τα οποία αναμένεται να είναι έτοιμα στις αρχές του 1991.
- (δ) Σ' ό,τι αφορά τη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή, η βελτίωσή της άρχισε τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους και αναμένεται να συμπληρωθεί το Μάρτιο του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 618, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Τράπεζα Αναπτύξεως έχει υποβάλει αίτηση για ίδρυση και λειτουργία του Cyprus International Institute of Management (C.I.I.M.). Η αίτηση εξετάζεται βάσει των προνοιών του Νόμου 1/87.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 625, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στην τελευταία εξαγγελία που έκαμε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ορίζεται χρονοδιάγραμμα για την εισαγωγή του Γενικού Πιστοποιητικού Εκπαίδευσης (Γ.Π.Ε.). Το χρονοδιάγραμμα προβλέπει την καθιέρωση ενιαίων εξετάσεων για το απολυτήριο Λυκείου τον Ιούνιο 1991 και την εισαγωγή του Γ.Π.Ε. τον Ιούνιο του 1992. Ήδη γίνεται εντατική προετοιμασία για την πρώτη φάση και ελπίζεται ότι το χρονοδιάγραμμα θα τηρηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Νίκου Παπαϊωάννου στην ερώτηση ΕΔ' 670, ημερομηνίας 7 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

(α) «Παροχή στεγαστικών βοηθημάτων στις θυγατέρες πεσόντων/αγνοουμένων και βαριά αναπήρων.

Σύμφωνα με την ισχύουσα κυβερνητική πολιτική οι θυγατέρες πεσόντων και αγνοουμένων είναι δικαιούχοι των κυβερνητικών σχεδίων στεγάσεως και ως εκ τούτου έχουν το δικαίωμα παροχής οικονομικής βοήθειας για αυτοστέγαση σε κυβερνητικό ή ιδιόκτητο οικόπεδο ή για αγορά έτοιμης κατοικίας/ διαμερίσματος σε κυβερνητικούς οικισμούς.

Τα πιο πάνω στεγαστικά δικαιώματα παρέχονται με βάση τα ίδια εισοδηματικά κριτήρια που ισχύουν για τους εκτοπισθέντες, με μεγαλύτερη όμως ελαστικότητα και κάποια διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Εσωτερικών να εγκρίνει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αιτήσεις που υπερβαίνουν τα εισοδηματικά κριτήρια.

Οι θυγατέρες αναπήρων με ποσοστό ανικανότητας από 40% και πάνω καλύπτονται από τα στεγαστικά προγράμματα της κυβέρνησης και δε στοχοθετείται η κάλυψή τους στο άμεσο μέλλον.

(β) Παροχή στεγαστικών βοηθημάτων στα άρρενα τέκνα των πεσόντων/αγνοουμένων και βαριά αναπήρων.

Στις 17/10/90, η αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για θέματα παθόντων αποφάσισε όπως η διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Εσωτερικών για μελέτη εξαιρετικών περιπτώσεων επεκταθεί και στις περιπτώσεις εκείνες των γιων πεσόντων/αγνοουμένων που η οικονομική τους κατάσταση, ως και εκείνη της συζύγου/μνηστής, είναι πολύ χαμηλή αλλά για ένα μόνο γιο σε οικογένεια πεσόντος/αγνοουμένου. Όσον αφορά τους γιους των βαριά αναπήρων αυτοί δεν καλύπτονται από τα υφιστάμενα στεγαστικά προγράμματα της κυβέρνησης και δε στοχοθετείται η κάλυψή τους στο άμεσο μέλλον.

(γ) Παροχή στεγαστικών επιδομάτων στους αναπήρους με ποσοστό αναπηρίας από 16% - 39%

Τα στεγαστικά προγράμματα της κυβέρνησης περιορίζονται στους αναπήρους με ποσοστό ανικανότητας από 40% και πάνω.

Στις 17.10.90 η αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για θέματα παθόντων αποφάσισε όπως η διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Εσωτερικών για μελέτη εξαιρετικών περιπτώσεων επεκταθεί και στις περιπτώσεις άστεγων αναπήρων με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 30%-39%.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 713, ημερομηνίας 27 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Μάτση.

«Σχετικά με την περιοχή πληροφοριών πτήσεων (FIR) Λευκωσίας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η εκχώρηση διεθνούς εναέριου χώρου σε ορισμένες χώρες για σκοπούς ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας γίνεται ύστερα από απόφαση περιφερειακής σύσκεψης του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) και επικύρωση της απόφασης αυτής από το συμβούλιο του Οργανισμού.
2. Τα υφιστάμενα σύνορα του εναέριου χώρου (FIR) Κύπρου που επεκτείνονται πάνω από διεθνή ύδατα έχουν εγκριθεί από το 4ο Ευρωπαϊκό Περιφερειακό Συνέδριο του ICAO το 1958. Έκτοτε δεν υπήρξε καμιά διαφοροποίηση είτε στα σύνορα είτε στο καθεστώς του.
3. Οποιαδήποτε εισήγηση για τροποποίηση των συνόρων του FIR θα πρέπει να συμφωνηθεί σε περιφερειακό συνέδριο και να επικυρωθεί από το συμβούλιο του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η έγκριση μπορεί να δοθεί και από την Επιτροπή Αεροναυτιλίας (AIR NAVIGATION COMMISSION) του Οργανισμού.
4. Διεκδικήσεις στο διεθνή εναέριο χώρο που ελέγχει η Κύπρος έχουν γίνει από τη Συρία και το Λίβανο.
5. Επεμβάσεις στον εναέριο χώρο Λευκωσίας (FIR) γίνονται από το ούτω καλούμενο παράνομο κέντρο ελέγχου ERTZIAN το οποίο έχει εγκαθιδρυθεί στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα της Κύπρου από το Μάρτιο του 1979.

Παρ' όλον ότι το εν λόγω παράνομο κέντρο ελέγχου δεν έχει αναγνωριστεί από κανένα διεθνή οργανισμό, ωστόσο προσπαθεί να προσφέρει υπηρεσίες ελέγχου στο βόρειο μέρος του εναέριου χώρου (FIR). Συγκεκριμένα τα αεροσκάφη που διακινούνται στην πιο πάνω περιοχή, όπως φαίνεται στο χάρτη στο Παράρτημα 'Α', με κατεύθυνση προς και από την Τουρκία υποχρεώνονται από τις τουρκικές αρχές ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας να επικοινωνούν με το παράνομο κέντρο ελέγχου περιοχής ERTZIAN. Αποτέλεσμα αυτών των επεμβάσεων ήταν η δημιουργία αριθμού σοβαρών επεισοδίων που έθεσαν σε κίνδυνο τη διεθνή αεροναυτιλία και τα οποία είχαν καταγγελλθεί τόσο στο Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας όσο και στο Διεθνή Σύνδεσμο Αερομεταφορέων (IATA). Ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας με σήμα του προς όλα τα γειτονικά κέντρα ελέγχου περιοχής εξέφραζε την αναγνώριση μόνο του κέντρου ελέγχου περιοχής Λευκωσίας και καλούσε τα εν λόγω κέντρα ελέγχου να συντονίζουν θέματα πτήσεων μέσα στο FIR Λευκωσίας μόνο με τις νόμιμες υπηρεσίες ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Παράλληλα η IATA με εγκύκλιό της προς όλες τις αεροπορικές εταιρείες-μέλη της τις καλούσε να μη δέχονται οδηγίες από το παράνομο κέντρο ελέγχου ERTZIAN, έστω και αν αναγκάζονται να επικοινωνούν με αυτό, αλλά να συντονίζουν και να δέχονται οδηγίες μόνο από τις νόμιμες υπηρεσίες ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας της Δημοκρατίας. Παράλληλα το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, στην προσπάθειά του να εξουδετερώσει τους κινδύνους που δημιουργούνταν από τις εν λόγω επεμβάσεις, είχε προχωρήσει στην εγκατάσταση και

λειτουργία συστήματος ραντάρ, πράγμα που επιτεύχθηκε προ τριετίας περίπου. Έκτοτε ο αριθμός των επεισοδίων έχει μειωθεί σημαντικά.

6. Σημειώνεται συναφώς πως με την πλήρη ένταξη της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL) θα εμπεδωθεί η διεθνής αναγνώριση του εναέριου χώρου της Κύπρου, τα σύνορα του οποίου καθορίζονται από το ICAO.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 825, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Αγίων Τριμιθιάς για διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση και επίστρωση με πρέμιξ του δρόμου Ανθούπολης-Αγίων Τριμιθιάς, παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Ορισμένα τμήματα του πιο πάνω δρόμου που έχουν ήδη επιστρώθει με πρέμιξ είχαν προηγουμένως αξιολογηθεί σύμφωνα με το νέο βελτιωμένο σύστημα συντήρησης δρόμων.
2. Η επίστρωση με πρέμιξ στο μέλλον άλλων τμημάτων του ίδιου δρόμου, στα πλαίσια του προϋπολογισμού συντήρησης, θα γίνεται με τον ίδιο τρόπο με βάση τα λεπτομερειακά στοιχεία της κατάστασης της επιφάνειας των δρόμων κατά το προηγούμενο έτος. Για το 1991 δεν έχει τελειώσει ακόμη η ετοιμασία του προγράμματος συντήρησης δρόμων.
3. Το αίτημα για διαπλάτυνση/ευθυγράμμιση του ίδιου δρόμου δεν μπορεί να προωθηθεί στο σύντομο μέλλον λόγω άλλων προτεραιοτήτων, διότι η σημασία του δρόμου προβλέπεται να μειωθεί με την κατασκευή του νέου δρόμου Ανθούπολης-Κοκκινοτριμιθιάς, οι εργασίες του οποίου αναμένεται να αρχίσουν σύντομα. Η κατασκευή του νέου δρόμου θα καταστήσει τον πιο πάνω δρόμο καθαρά τοπικής σημασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 835, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια των προσφυγικών συνοικισμών Κόκκινες και Τσιακκιλερή στη Λάρνακα, σας πληροφορώ ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν ορισμένες κατοικίες στους πιο πάνω συνοικισμούς που βρίσκονται σε σχετικά ψηλότερο υψόμετρο από άλλες περιοχές θα επιλυθεί με την εκτέλεση από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας έργου συνολικής αξίας £990,000.

Η πρώτη φάση του έργου αυτού θα συμπληρωθεί αρχές του 1991 και με αυτή θα βελτιωθεί η υδροδότηση όχι μόνο των πιο πάνω συνοικισμών αλλά και άλλων περιοχών της Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 848, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η ξύλινη αποβάθρα του παλιού λιμανιού Λεμεσού έχει ήδη κηρυχθεί διατηρητέα με διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 7.9.90, διοικητική πράξη με αρ. 226. Για τη συντήρηση/επιδιόρθωση

της αποβάθρας θα ληφθούν οριστικές αποφάσεις, όταν τελειώσει η μελέτη που η αρχή ανέθεσε στην Τράπεζα Αναπτύξεως για την ανάπτυξη του παλιού λιμανιού της Λεμεσού και της ευρύτερης περιοχής γύρω από αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 19, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ύπαρξη ναρκών στον Κάτω Πύργο, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

- (α) Στην τοποθεσία 'Καραμανίτης', έδαφος του χωριού Κάτω Πύργος, η οποία βρίσκεται στη νεκρή ζώνη προς την κατεύθυνση του Λιμνίτη και σε απόσταση 30 περίπου μέτρων από 2 κατοικίες του χωριού, υπάρχει περιφραγμένο ακαλλιέργητο κτήμα έκτασης 3 στρεμμάτων με κατατοπιστική πινακίδα ότι υπάρχει εκεί ναρκοπέδιο.
- (β) Το υπό αναφορά κτήμα είναι ιδιοκτησία των Ηράκλη Γιάγκου και Αριστείδη Γιάννη Ευτύχη από τον Κάτω Πύργο, τώρα κατοίκων Λευκωσίας. Για αρκετά χρόνια το εν λόγω κτήμα παραμένει ακαλλιέργητο.
- (γ) Σημειώνεται ότι στο περιφραγμένο κτήμα εισέρχονται τακτικά αιγοπρόβατα που βόσκουν στην περιοχή. Υπάρχουν πληροφορίες ότι σ' αυτό έχουν εισέλθει διάφορα πρόσωπα χωρίς να σημειωθεί οποιοδήποτε ατύχημα.
- (δ) Η Εθνική Φρουρά δεν κατέχει οποιοδήποτε σχεδιάγραμμα για τη δημιουργία και το σχεδιασμό του ναρκοπεδίου ούτε και γνωρίζει από ποιους και πότε τούτο έχει δημιουργηθεί. Η περίφραξη του χώρου έγινε αργότερα για προειδοποίηση των κατοίκων και για σκοπούς ασφάλειας.
- (ε) Σύμφωνα με πληροφορίες της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου, η Διοίκηση της Εθνικής Φρουράς στην περιοχή Κάτω Πύργου έχει ενημερώσει το αρχηγείο του Γ.Ε.Ε.Φ. για την κατάσταση, ούτως ώστε να διευθετηθεί ο έλεγχος του χώρου από ειδικούς ναρκοσυλλέκτες της Εθνικής Φρουράς. Τούτο όμως δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθεί, γιατί το κτήμα βρίσκεται στη νεκρή ζώνη και εμπίπτει στον έλεγχο των Ηνωμένων Εθνών. Πιστεύουμε ότι περαιτέρω εξετάσεις θα πρέπει να γίνουν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

Ως εκ τούτου το θέμα διαβιβάστηκε στο Υπουργείο 'Αμυνας για οποιοσδήποτε ενέργειες ήθελε κρίνει σκόπιμες και για περαιτέρω ενημέρωσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 45, ημερομηνίας ημερομηνίας 8 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την προστασία των εκκλησιαστικών εικόνων, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων) συνεργάζεται με την Αρχιεπισκοπή και τις Μητροπόλεις για την προστασία των εικόνων και άλλων εκκλησιαστικών κειμηλίων που βρίσκονται στις εκκλησίες. Μέσα στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής, το Τμήμα Αρχαιοτήτων εισηγήθηκε την συλλογή των εικόνων και άλλων παλαιών κειμηλίων και τη φύλαξή τους σε

ασφαλές μέρος ή σε μουσεία εικόνων. Ήδη υπάρχουν δυο μουσεία στα οποία εκτίθενται εκκλησιαστικά κειμήλια, ένα στο Ίδρυμα Μακαρίου και ένα άλλο στη Μητρόπολη Πάφου. Όπως πληροφορούμαι προγραμματίζεται η δημιουργία τέτοιων μουσείων και στις άλλες Μητροπόλεις.

Βασικό μέλημα του Τμήματος Αρχαιοτήτων είναι η καταγραφή και η φωτογράφιση όλων των εκκλησιαστικών κειμηλίων και των εικόνων, ώστε να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο αρχείο. Κάτι τέτοιο όμως απαιτεί μεγάλες πιστώσεις και αρκετό χρόνο. Ήδη έχει γίνει συστηματική καταγραφή εικόνων σε ορισμένες περιοχές, η οποία ελπίζεται ότι θα συνεχιστεί με γοργότερο ρυθμό, γιατί ο Αρχιεπίσκοπος εξέφρασε την επιθυμία να ενισχύσει οικονομικά την εργασία αυτή.

Σχετικά με το θέμα της λήψης νομοθετικών μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κλοπών, αναφέρεται ότι η κλοπή αποτελεί ποινικό αδίκημα και διώκεται σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 46, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια του Καλού Χωριού Κλήρου, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

- (α) Συνεργείο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων έχει προβεί στην τοποθέτηση της ηλεκτροτουρμπίνας της νέας γεώτρησης σε χαμηλότερο βάθος και έτσι η απόδοση της γεώτρησης έχει σταθεροποιηθεί στα 9 κυβ. μέτρα νερού την ώρα, ποσότητα που ικανοποιεί τις υδρευτικές ανάγκες του χωριού.
- (β) Όσον αφορά το καθαρίσμα του αγωγού που παροχετεύει νερό από Φαρμακά στο Καλό Χωριό, αναφέρεται ότι η απόδοση της πηγής έχει συστήσει έχει μειωθεί στο ελάχιστο και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων δεν να γίνουν οποιαδήποτε έργα στην περιοχή για εκμετάλλευση της εν λόγω πηγής.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 60, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το λαθρεμπόριο στην περιοχή Πύλας και σε άλλες περιοχές κατά μήκος της γραμμής αντιπαράταξης, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το λαθρεμπόριο ζώων και άλλων ειδών από τις τουρκοκρατούμενες στις ελεύθερες περιοχές προβάλλεται από καιρού εις καιρόν από τον εγχώριο τύπο, αυτό δε γίνεται συχνά αφού προηγηθεί κάποια επιτυχία της αστυνομίας. Το συγκεκριμένο δημοσίευμα της «ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ» εκδόσεως 13.8.90 αναφέρεται σε πληροφορίες για έξαρση του λαθρεμπορίου μετά από προηγηθείσα σύλληψη λαθρεμπόρων από την αστυνομία. Πρόκειται για σύλληψη δύο Ε/Κ λαθρεμπόρων με 126 ζώα που μετέφεραν από τα κατεχόμενα στις ελεύθερες περιοχές στις 2.8.90.
- (β) Η εκστρατεία της αστυνομίας για την πάταξη του λαθρεμπορίου συνεχίζεται αδιάλειπτως με ανάλογα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα. Ουδεμία διστακτικότητα ή ανοχή οποιασδήποτε παράνομης

κατάστασης είναι αποδεκτή, απόδειξη δε τούτου αποτελούν και τα πολύ ικανοποιητικά μέχρι σήμερα αποτελέσματα των λαμβανόμενων από την αστυνομία μέτρων.

- (γ) Είναι γεγονός ότι υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες στο συνεχή κι αδιάλειπτο έλεγχο όλης της γραμμής αντιπαράταξης και ιδιαίτερα στις περιοχές όπου παρεμβάλλεται έδαφος των βάσεων Δεκέλειας. Ωστόσο η αστυνομία σε συνεργασία με την Εθνική Φρουρά παρακολουθεί την κατάσταση και συνεργάζεται και με τις αρχές των βάσεων για την πάταξη του λαθρεμπορίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 64, ημερομηνίας 17 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στους φοιτητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου καταβαλλόταν μηνιαίο επίδομα συντήρησης £25 για δέκα μήνες κάθε ακαδημαϊκό έτος και ποσό £30 κάθε χρόνο ως επίδομα βιβλιοθήκης.

Επειδή οι συνθήκες που επέβαλλαν την καταβολή του μηνιαίου επιδόματος συντήρησης από £25 στους σπουδαστές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου έχουν σήμερα αλλάξει και επειδή σε άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, δεν καταβάλλεται τέτοιο επίδομα, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από σχετική εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας, αποφάσισε στη συνεδρία του στις 24.11.1988 τη σταδιακή κατάργηση του πιο πάνω επιδόματος, με αρχή από τους νέους σπουδαστές που θα εισάγονταν στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου από 1.9.1989 και μετέπειτα.

Σημειώνεται ότι εξακολουθεί να καταβάλλεται στους φοιτητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου το εκ £30 επίδομα βιβλιοθήκης.

Η σταδιακή κατάργηση του επιδόματος συντήρησης των σπουδαστών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, αρχής γενομένης από τους νέους σπουδαστές που θα εισάγονταν στην Π.Α.Κ. από 1.9.1989, φαίνεται μέσα στους προϋπολογισμούς που συζητούνται στη Βουλή.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 92, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλου Δίγκλη.

«Σχετικά με τη λειτουργία του διυλιστηρίου Λάρνακας, σας παραθέτω τα πιο κάτω:-

- (α) Ο Κλάδος Επιθεώρησης Εργοστασίων του Τμήματος Εργασίας διεξήγαγε μετρήσεις εκπομπής ρυπαντικών ουσιών από το κεντρικό φουγάρο του διυλιστηρίου, κατά την περίοδο 12.11.90 - 17.11.90, όταν το διυλιστήριο τέθηκε σε λειτουργία, ύστερα από τη διακοπή που είχε για σκοπούς συντήρησης, τα αποτελέσματα των οποίων ακόμα να ετοιμαστούν. Σε περίπτωση που οι εκπομπές ρυπαντικών ουσιών υπερβαίνουν τα διεθνώς αποδεκτά όρια, θα ζητηθεί από την εταιρεία η λήψη κατάλληλων μέτρων για περιορισμό της ρύπανσης.

Οι μετρήσεις της συγκέντρωσης των ρυπαντικών ουσιών στην πηγή εκπομπής θεωρούνται διεθνώς επαρκείς για σκοπούς ελέγχου της ρύπανσης από βιομηχανικές μονάδες και επομένως δεν παρίσταται

ανάγκη διεξαγωγής περιβαλλοντικών μετρήσεων ποιότητας αέρα γύρω από τη βιομηχανική μονάδα, που είναι και χρονοβόρες και δαπανηρές.

- (β) Για την προστασία της υγείας των εργαζομένων στο διυλιστήριο γίνονται περιοδικές επιθεωρήσεις από αρμόδιο επιθεωρητή και στην περίπτωση διαπίστωσης τυχόν προβλημάτων υποδεικνύονται μέτρα με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΕ' 105, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΟΚ έχει εγκρίνει την παραπομπή στην Επιτροπή Ε.Κ. της αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Στη λήψη της απόφασης αυτής, με την οποία υπερπηδήθηκαν όλες οι δυσκολίες, συνέβαλαν οι σύντομες ενέργειες της κυβέρνησης και η κατάλληλη αξιοποίηση της ελληνικής συμπαράστασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 106, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το πρόβλημα των γραμμάτων που θα χρησιμοποιηθούν ως διακριτικά σημεία ταυτότητας των μηχανοκίνητων οχημάτων μετά την αναμενόμενη σύντομα εξάντληση αυτών που χρησιμοποιούνται σήμερα έχει μελετηθεί επιστάμενα από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών.

Δυστυχώς οι δυνατότητες του υφιστάμενου μηχανογραφικού συστήματος, που καλύπτει το Αρχείο Μηχανοκίνητων Οχημάτων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, είναι περιορισμένες, κατά τρόπο που το σύστημα αυτό θα μπορεί να δεχθεί μόνο το συνδυασμό τριών γραμμάτων από το αγγλικό αλφάβητο και τριών αριθμών και μάλιστα έτσι που να είναι κατά σειρά πρώτα τα γράμματα και μετά οι αριθμοί.

Επομένως, με βάση αυτά τα δεδομένα, δεν έχουμε προς το παρόν καμιά δυνατότητα επιλογής. Στο μέλλον με την εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών θα είναι τεχνικά δυνατή η χρησιμοποίηση ως διακριτικών σημείων ταυτότητας των μηχανοκίνητων οχημάτων οποιωνδήποτε συνδυασμών γραμμάτων και αριθμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 115, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το μεταφορικό της κοινότητας Δένειας έχει διευθετηθεί μετά από ενέργειες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και έτσι από τις 19/10/90 έχει αρχίσει δρομολόγία προς τη Λευκωσία το λεωφορείο του κ. Παναγιώτη Ματθαίου για εξυπηρέτηση των κατοίκων της εν λόγω κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 138, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

- «(α) Τα τελευταία δυο χρόνια υπήρξε πράγματι σημαντική αύξηση των εργασιών του τμήματος λόγω των αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών και των απαιτούμενων για το σκοπό αυτό υπηρεσιών, προγραμμάτων και παροχών. Επίσης κατά την ίδια περίοδο παρουσιάστηκε μείωση του αριθμού των υπηρετούντων Λειτουργών Ευημερίας λόγω παραιτήσεων υπαλλήλων και της καθυστέρησης στην πλήρωση 13 κενών θέσεων από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Σημειωτέον ότι η πλήρωση Λειτουργού Ευημερίας 2ης και 3ης τάξης δεν ήταν δυνατή το κενών θέσεων 1990, γιατί αυτές επηρεάστηκαν από την ομαδοποίηση των θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία. Το πρόβλημα αυτό αναμένεται να λυθεί με την επαναφορά των θέσεων αυτών στην αρχική μισθολογική τους διάρθρωση που προωθείται με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 1991.
- (β) Το Υπουργείο τούτο μελέτησε το θέμα του απαιτούμενου στο Τμήμα Υπηρεσιών προσωπικού Κοινωνικής Ευημερίας και υπέβαλε προτάσεις για τη δημιουργία νέων θέσεων στα πλαίσια της ετοιμασίας του Προϋπολογισμού της Δημοκρατίας για το 1991. Τελικά στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 1991 που βρίσκεται ενώπιον της Βουλής περιλήφθηκαν 3 νέες θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 1ης τάξης και 3 νέες θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 2ης και 3ης τάξης. Οι επιπρόσθετες αυτές θέσεις, μαζί με τις 13 κενές θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 2ης και 3ης τάξης που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο, θα βοηθήσουν το τμήμα σημαντικά για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε επίπεδα ικανοποιητικά υπό τις σημερινές περιστάσεις.
- (γ) Συμπληρωματικά πληροφορείσθε επίσης ότι στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς θα τοποθετηθεί αριθμός Κοινωνικών Λειτουργών όχι κατ' ανάγκην αντίστοιχος με εκείνον που απασχολείτο προηγουμένως με θέματα νεολαίας στο Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας, για να μπορέσει η νέα υπηρεσία να λειτουργήσει.
- (δ) Τέλος, επιθυμώ να σας διαβεβαιώσω ότι το Υπουργείο τούτο αποδίδει μεγάλη σημασία στον τομέα κοινωνικής ευημερίας και για το σκοπό αυτό καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για διεύρυνση και αναβάθμιση των εν λόγω υπηρεσιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 142, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με την απόσπαση λειτουργών του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στο Φορέα Νεολαίας και σε άλλες υπηρεσίες, παραθέτω τα πιο κάτω:-

- (α) Οι υπό αναφορά λειτουργοί του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δεν είναι αποσπασμένοι σε άλλες υπηρεσίες. Οι λειτουργοί αυτοί τοποθετούνται από τη διεύθυνση του τμήματος σε διάφορες υπηρεσίες για εκτέλεση κοινωνικής εργασίας που είναι ευθύνη του τμήματος και έχουν επαγγελματική καθοδήγηση και εποπτεία από ανώτερους λειτουργούς του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας.

Την τοποθέτηση (απόσπαση) των Λειτουργών Ευημερίας 1ης, 2ης και 3ης τάξης σε διάφορες υπηρεσίες ή γραφεία απαιτεί η φύση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, η παροχή από τους λειτουργούς αυτούς υπηρεσιών κοινωνικής εργασίας σε άτομα και η συνεργασία τους με άλλες κρατικές υπηρεσίες καθιστούν στις περιπτώσεις αυτές απαραίτητη την παρουσία τους στους τόπους όπου υπάρχουν τα άτομα που χρήζουν τέτοιων υπηρεσιών ή όπου εδρεύουν οι υπηρεσίες με τις οποίες θα πρέπει να συνεργάζονται για την ανάπτυξη και παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

- (β) Σήμερα είναι τοποθετημένοι 16 λειτουργοί του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στην Προεδρία, στα νοσοκομεία, στα Ψυχιατρικά Ιδρύματα, στις Φυλακές, στην Υπάτη Αρμοστεία της Δημοκρατίας στο Λονδίνο, στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, στο Ινστιτούτο Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών και στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς.
- (γ) Η τοποθέτηση και άλλων λειτουργών στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς προωθείται παράλληλα με τη μεταφορά των κέντρων νεότητας στη νέα αυτή υπηρεσία και κανονικά δεν αναμένεται να δημιουργηθεί κενό που θα πρέπει να καλυφθεί. Συγκεκριμένα σας πληροφορώ ότι το κλιμάκιο που όρισε η Μικτή Επιτροπή Προσωπικού στη συνεδρία της στις 12/10/90 (απαρτιζόμενο από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Διευθυντή Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας και εκπροσώπους της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και του Κλάδου Υπαλλήλων Κοινωνικής Ευημερίας) συμφώνησε να τοποθετηθούν συνολικά 12 Λειτουργοί Ευημερίας του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για απασχόληση σε θέματα νεολαίας στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς, στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας της θέσης που κατέχουν. Η πιο πάνω συμβιβαστική λύση διαβιβάστηκε στις 3 Νοεμβρίου 1990 στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού.
- (δ) Συμπληρωματικά σας πληροφορώ ότι -
- (ι) οι υπόλοιποι Λειτουργοί ευημερίας του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας δε θα επιφορτιστούν με επιπρόσθετη εργασία λόγω της τοποθέτησης των 12 Λειτουργών Ευημερίας στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς·
 - (ii) προωθείται θέμα απλοποίησης των διαδικασιών εργασίας του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας και θα επιδιωχθεί η συμπλήρωση της σχετικής εργασίας το συντομότερο δυνατό·
 - (iii) τα προβλήματα της επιμέτρησης, κατανομής και καθορισμού του φόρτου εργασίας των λειτουργών ευημερίας κτλ. θα εξεταστούν με τη δέουσα προσοχή για εξεύρεση των ενδεδειγμένων λύσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 145, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κτιριακή κατάσταση του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Κοφίνου, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Το κτίριο όπου στεγάζεται το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κοφίνου κτίστηκε το 1957 με τιμεντομπλόκ χωρίς σκελετό από σκυρόδεμα και

πάνω σε αργιλώδες έδαφος. Λόγω της καθίζησης παρουσιάστηκαν προβλήματα στο κτίριο, όπως είναι ρωγματώσεις των τοίχων, δαπέδων, εξωτερικών πεζοδρομίων, στο άνοιγμα θυρών, παραθύρων κτλ. Κατά καιρούς έγιναν διάφορες εργασίες αντιστήριξης του κτιρίου και κατά το 1989-90 έγιναν εκτεταμένες επιδιορθώσεις.

2. Πρόσφατα το κτίριο επιθεωρήθηκε από τον εκτελεστικό μηχανικό Δημόσιων Έργων και διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν πάλι ρωγμές και αρκετές πόρτες και παράθυρα δεν κλείουν κανονικά. Παρ' όλα αυτά το κτίριο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ετοιμόροπο και επικίνδυνο, αλλά πρέπει να τονισθεί ότι κάθε χρόνο θα χρειάζεται συντήρηση. Ριζική λύση για το πρόβλημα δεν υπάρχει, εκτός αν το κτίριο κατεδαφιστεί και ανεγερθεί νέο σύγχρονο, αφού βέβαια ληφθεί υπόψη και μελετηθεί η φύση του υπεδάφους.
3. Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω το Υπουργείο Υγείας θα ζητήσει από το Τμήμα Δημόσιων Έργων σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως να ετοιμάσουν έκθεση, για να διαπιστωθεί κατά πόσο το υπέδαφος στην περιοχή θεωρείται κατάλληλο για να ανεγερθεί νέο κτίριο.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 168, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με προβλήματα διάθεσης μανταρινιών, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:-

- α) Το θέμα της διάθεσης των μανταρινιών της περιοχής Αρακαπά μελετήθηκε σε βάθος μέσα στα πλαίσια σχετικής μελέτης που περιλαμβάνει και άλλα είδη εσπεριδοειδών, η οποία διεξάγεται από ειδική επιτροπή και απαρτίζεται από εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Γραφείου Προγραμματισμού.
- β) Από τη μελέτη του θέματος διαφάνηκε ότι το πρόβλημα παρουσιάστηκε για μανταρίνια β' ποιότητας των οποίων η μεν παραγωγή ήταν μεγαλύτερη της κανονικής, το δε μέγεθος μικρότερο από άλλες χρονιές. Ωστόσο, με την επέμβαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας παραλήφθηκε ολόκληρη η περσινή παραγωγή από την ΚΕΑΝ προς £60 - £65 τον τόνο.
- γ) Για την επίλυση του προβλήματος η ειδική επιτροπή εισηγείται τα πιο κάτω μέτρα:
 - ι) Οι παραγωγοί να ακολουθούν τις συμβουλές του Τμήματος Γεωργίας για την κατάλληλη συντήρηση των φυτειών τους με ορθολογιστική άρδευση, λίπανση, καταπολέμηση ζιζανίων, κλάδευμα κτλ.,
 - ιι) μέρος των φυτειών της ποικιλίας Αρακαπά να μετατραπεί σε άλλες πιο όψιμες και εξαώγιμες ποικιλίες, όπως η 'Μανδώρα' και 'Μινεόλα', ώστε να κλιμακωθεί η παραγωγή και η διάθεση και να εξασφαλίζεται ψηλότερο εισόδημα και

- ιι) την ίδρυση περιφερειακού συνδέσμου παραγωγών, που θα βοηθήσει στην ορθολογιστική εμπορία και διάθεση της παραγωγής της περιοχής Αρακαπά.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 184, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με τις τοιχογραφίες της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού στο Πελέντρι, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Στην αφίδα της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού υπήρχαν δυο στρώματα τοιχογραφιών από τα οποία το νεότερο είχε αποκολληθεί και κινδύνευε να πέσει και να καταστραφεί. Επειδή η στερέωση του νεότερου στρώματος θα οδηγούσε στην καταστροφή του παλαιότερου στρώματος, αποφασίστηκε και αφαιρέθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων το νεότερο στρώμα πριν από τέσσερα χρόνια.
2. Οι τοιχογραφίες προτού αποκολληθούν στερεώθηκαν με νευρώσεις από αλουμίνιο, ώστε να διατηρήσουν το σχήμα και την καμπύλη επιφάνειά τους. Η μεταφορά τους στο εργαστήριο συντήρησης στη Λευκωσία έγινε με τον κατάλληλο τρόπο και η τοποθέτησή τους στο εργαστήριο δεν αλλοιώνει το σχήμα τους, γιατί όπως αναφέρεται πιο πάνω οι τοιχογραφίες είναι οπλισμένες με νευρώσεις αλουμινίου. Στην κατάσταση που βρίσκονται οι τοιχογραφίες μπορούν να παραμείνουν για αρκετά χρόνια χωρίς ν' αλλοιωθεί το σχήμα τους και χωρίς να υποστούν οποιαδήποτε φθορά.
3. Η συντήρηση των τοιχογραφιών γίνεται συστηματικά με τις πιο σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους.
4. Οι τοιχογραφίες βρίσκονται υπό συνεχή επιτήρηση. Ο υπεύθυνος για τη συντήρησή τους έχει μετεκπαιδευθεί στην Αθήνα και στη Ρώμη και έχει πείρα είκοσι πέντε ετών. Την εργασία του έχει επιθεωρήσει δυο φορές ο καθηγητής του Instituto Centrale del Restauro Paolo Mora και εξέφρασε την απόλυτη ικανοποίησή του.

Οι τοιχογραφίες που έχουν αποκολληθεί θα τοποθετηθούν σε ειδική αφίδα που θα κατασκευαστεί στο νότιο παρεκκλήσι της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού στο Πελέντρι μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 189, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Η μαθητική στολή καθιερώνεται από τους περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμούς του 1985. Στο σχετικό με τα καθήκοντα των μαθητών κεφάλαιο προνοείται ότι 'ο μαθητής φορεί καθημερινά την εγκεκριμένη στολή και αποφεύγει καθετί το υπερβολικό στην εμφάνισή του'.

Το Υπουργείο Παιδείας πιστεύει ότι η μαθητική στολή, πέρα από το ότι είναι παράγοντας ευπρέπειας, συντελεί στην ανάπτυξη πνεύματος ισότητας, γιατί αποφεύγονται οι προκλήσεις και οι ακρότητες. Το Υπουργείο ασφαλώς δεν

εγκρίνει τέτοιες τάσεις επίδειξης που παρατηρούνται μεταξύ μαθητών με τη χρήση πανάκριβων ειδών ένδυσης και υπόδησης, εξωτερικής κυρίως προέλευσης.

Για την εφαρμογή του σχετικού Κανονισμού το Υπουργείο Παιδείας κάμνει καθετί το δυνατό, γιατί πιστεύει στις θετικές επιπτώσεις του θεσμού της μαθητικής στολής. Είναι γνωστό πως μεγάλο μέρος του χρόνου και των διοικητικών καθηκόντων της διεύθυνσης των σχολείων αφιερώνεται στον έλεγχο της στολής, με στόχο οι μαθητές να φορούν την εγκεκριμένη στολή και να αποφεύγουν καθετί το εξεζητημένο στην εμφάνισή τους. Όσον αφορά τα αθλητικά παπούτσια υπάρχουν σαφείς οδηγίες ότι οι μαθητές πρέπει να αποφεύγουν να τα φορούν, εκτός αν τα χρειάζονται στη γυμναστική.

Για την επιτυχή εφαρμογή του Κανονισμού είναι φανερό ότι χρειάζεται και η συνεργασία των γονιών και προς αυτή την κατεύθυνση το Υπουργείο Παιδείας και οι διευθύνσεις των σχολείων κάμνουν καθετί το δυνατό κυρίως μέσω των Συνδέσμων Γονέων.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 191, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ πως, μετά την απόφαση της κυβέρνησης για αύξηση της τιμής του σιταριού και την επακολούθησα αύξηση της τιμής του κοινού αλεύρου και των άλλων προϊόντων της αλευροβιομηχανίας, τα αρτοποιεία προέβησαν σε αυξήσεις των τιμών όλων σχεδόν των αρτοποιητικών προϊόντων που δεν είναι ελεγχόμενα.

Όπως γνωρίζετε, εκτός από το κοινό ψωμί και τα μακαρόνια, οι τιμές των άλλων αρτοποιητικών προϊόντων δεν είναι ελεγχόμενες και συνεπώς διαμορφώνονται ελεύθερα στην αγορά σύμφωνα με την προσφορά και ζήτηση. Πέραν τούτου, αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των μονάδων της αρτοποιητικής βιομηχανίας υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός. Αναφέρεται επίσης ότι στις νέες τιμές των αρτοποιητικών προϊόντων έχουν περιληφθεί και οι αυξήσεις των εργατικών, υλικών συσκευασίας, ηλεκτρισμού κτλ.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΕ' 233, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Όπως είναι γνωστό, την πολιτική για τις σχέσεις Κύπρου-ΕΟΚ χαράσσει το Υπουργικό Συμβούλιο και ειδικότερα η εξ Υπουργών Επιτροπή για θέματα σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ, της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Εξωτερικών.

Το Υπουργείο Εξωτερικών έχει την κύρια αρμοδιότητα για θέματα Κύπρου-ΕΟΚ.

Όσον αφορά το θέμα της σύστασης φορέα για θέματα Κύπρου-ΕΟΚ ενόψει των μελλοντικών εξελίξεων στις σχέσεις Κύπρου-ΕΟΚ, το θέμα βρίσκεται υπό μελέτη απ' όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία. Αναμένεται επίσης η μετάκληση ξένων εμπειρογνομόνων οι οποίοι, αφού μελετήσουν το θέμα, θα υποβάλουν τα πορίσματά τους στην κυβέρνηση.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι στις 10 Ιανουαρίου 1991. Η ημερήσια διάταξη θα αποσταλεί αργότερα.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 12.45 π.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θαλής
Ανδρέου Αντώνης	Μουσιούττας Νίκος
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργιάδης Δήμος	Παναγίδης Κίμων
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παπαπέτρου Μιχάλης
Δίγκλης Παύλος	Παπαρές Αυγερινός
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παρισινός Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Πέτας Χρίστος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Σαββίδης Γεώργιος
Ηλία Νεόφυτος	Σολωμής Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Στυλιανού Πέτρος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Τσιέττης Κυριάκος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Φάντης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φλουρέντζος Νίκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1) Κατάθεση και παραπομπή στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή της πρότασης νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990», η οποία κηρύχθηκε επείγουσα.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι παρατηρήσεις του κ. Ν. Μουσιούττα που

ακολούθησαν και αναβολή της συζήτησης του θέματος, ώστε να εξεταστεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή η τροποποίηση που εισηγείται το ΔΗ.ΚΟ.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Π. Δέγκλης, Πρόεδρος, Α. Ιεροδιακόνου) ύστερα από παρατήρηση του κ. Γαλανού ότι για διαδικαστικούς λόγους το θέμα πρέπει να συζητηθεί σε συνδυασμό με το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης και μετάθεση της συζήτησής του στο στάδιο αυτό.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 14) του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ευ. Ευσταθίου που ακολούθησαν και ψήφισή του σε νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1990», οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Ν. Αναστασιάδης, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού, Α. Μαθηκολώνης) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 44 του 1990).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1990», οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Παπαρές, Κ. Παναγίδης, Γ. Ομήρου, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Δέγκλης, Α. Γαλανός) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 47 του 1990).

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 45 του 1990).

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 46 του 1990).

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990», η σύντομη αναφορά του κ. Π. Στυλιανού που ακολούθησε και ψήφισή του σε νόμο.

10) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Ανδρέου, Μ. Παπαπέτρου, Α. Παναγιώτου, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Σαββίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Α. Μαρκίδης) και ψήφισή της σε νόμο.

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν [Μ. Πουμπουρής, Α. Φάντης, Ν. Μουσιούττας, Α. Ζαχαριάδης, Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Πέτας, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Μ. Χριστοφίδης, Α. Παρισινός] και ψήφισή του σε νόμο.

13) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990», διεξαγωγή συζήτησης (Α. Μαρκίδης, Α. Ζαχαριάδης, Προεδρεύων, Μ. Παπαπέτρου, Ν. Μουσιούττας, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Χριστοφίδης, Π. Στυλιανού) ύστερα από παρατήρηση του κ. Μαρκίδη ότι έγινε κάποια τροποποίηση στο κείμενο της πρότασης νόμου και παραπομπή του θέματος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ώστε να προβεί στη νομοτεχνική διατύπωση της προτεινόμενης τροποποίησης.

14) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Φαρμάκων (Άδεια Εμπορίας και Γενικά Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

15) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αμόνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Χριστοφίδης, Α. Παναγιώτου, Π. Στυλιανού, Ευ. Ευσταθίου) και έγκρισή τους.

17) α) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1990», β) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και γ) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1990», η πρόταση του κ. Α. Ζαχαριάδη που ακολούθησε για απόρριψή τους, ώστε να μελετηθεί ξανά το θέμα, και απόρριψή τους.

18) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

19) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

20) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων -Θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη (Φόρου Κληρονομιών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες δηλώσεις και παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου, Α. Γαλανός, Μ. Χριστοφίδης) και έγκρισή τους.

21) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και ψήφισή της σε νόμο.

22) Διεξαγωγή συζήτησης (Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Ν. Αναστασιάδης, Πρόεδρος, Μ. Χριστοφίδης) ύστερα από πρόταση του κ. Πουμπουρή να κηρυχθεί επίγονο το νομοσχέδιο που υποβλήθηκε από την κυβέρνηση και σχετίζεται με την πενθήμερη εβδομάδα εργασίας στη δημόσια υπηρεσία και απόρριψη της πρότασης.

22α) Διεξαγωγή συζήτησης πάνω σε διαδικαστικό θέμα (Μ. Παπαπέτρου, Πρόεδρος, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Μ. Χριστοφίδης, Α. Παναγιώτου) ύστερα από παρατήρηση του κ. Παπαπέτρου ότι η Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990» δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα και ψήφιση υπέρ της διεξαγωγής της συζήτησης του θέματος αυτού.

22β) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις και οι σύντομες παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Π. Δίγκλης, Μ. Πουμπουρής, Ευ. Ευσταθίου, Α. Γαλανός, Μ. Χριστοφίδης, Π. Στυλιανού, Ν. Αναστασιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Ιεροδιακόνου, Α. Παναγιώτου, Α. Ζιαρτίδης, Κ. Λόρδος) και έγκρισή τους.

23) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1989» και (2) «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός)

(Αρ. 5) Νόμος του 1989», υποβολή τροπολογιών εκ μέρους των κομμάτων, έγκριση ή απόρριψή τους ύστερα από τη συζήτηση που έγινε για ορισμένες από αυτές (Μ. Πουμπουρής, Ν. Μουσιούττας, Α. Μαρκίδης, Π. Δίγκλης, Α. Γαλανός, Πρόεδρος, Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Α. Ιεροδιακόνου, Ντ. Κωνσταντίνου, Κ. Λόρδος, Μ. Χριστοφίδης, Σ. Χατζηγιάννης, Γ. Χαλαμπίδης, Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους (του δεύτερου με αρ. 2 του 1990).

24) Ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

25) Οι αγορεύσεις (Α. Ιεροδιακόνου, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Ζιαρτίδης) που έγιναν για τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο του 1990 και τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικό) (Αρ. 2) Νόμο του 1990 με σκοπό τη δικαιολόγηση ψήφου.

26) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

27) Ερωτήσεις Βουλευτών (Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Ελλαδίτες που διαμένουν στην Κύπρο - Η επιβολή φορολογίας στην πλωτή κλινική «Flocks Eye Hospital» - Η πετρελαϊκή και ενεργειακή κρίση - Αιτήματα Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων - Προστατευτικά μέτρα για τους μαθητές στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης - Η ανέγερση κρατικών γραφείων και η διαφύλαξη της αρχιτεκτονικής παλαιών κτιρίων - Αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων για παροχή διάφορων επιδομάτων).

28) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η εκτέλεση οδικών έργων στο Δήμο Στροβόλου και η διαπλάτυνση της λεωφόρου Γρίβα Διγενή - Η ίδρυση του Cyprus International Institute of Management - Η εισαγωγή του Γενικού Πιστοποιητικού Εκπαίδευσης - Η παροχή στεγαστικών επιδομάτων σε παιδιά πεσόντων, αγνοουμένων και αναπήρων - Η περιοχή πληροφοριών πτήσεων (FIR) Λευκωσίας - Αίτημα των κατοίκων Αγίων Τριμιθιάς για διαπλάτυνση και βελτίωση του δρόμου Ανθούπολης-Αγίων Τριμιθιάς - Η υδροδότηση των προσφυγικών συνοικισμών Κόκκινων και Τσιακκιλερής στη Λάρνακα - Η ξύλινη αποβάθρα του παλιού λιμανιού Λεμεσού - Το θέμα της ύπαρξης ναρκών στον Κάτω Πύργο - Το θέμα της προστασίας των εκκλησιαστικών εικόνων - Η υδατοπρομήθεια του Καλού Χωριού Κλήρου - Το λαθρεμπόριο στην περιοχή Πύλας - Τα επιδόματα που παρέχονται στους φοιτητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου - Το διυλιστήριο Λάρνακας - Η παραπομπή της αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην ΕΟΚ στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων - Τα γραπτά σημεία που θα χρησιμοποιηθούν για την εγγραφή μηχανοκίνητων οχημάτων - Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Η απόσπαση λειτουργιών του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στο Φορέα Νεολαίας και αλλού - Το κτίριο του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Κοφίνου - Το θέμα της διάθεσης των μανταρινιών - Οι τοιχογραφίες της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού στο Πελέντρι - Η καθιέρωση της μαθητικής σχολής με Κανονισμούς - Η αύξηση των τιμών των αρτοποιητικών προϊόντων - Οι σχέσεις Κύπρου-ΕΟΚ και η σύσταση σχετικού φορέα).

Τιμή: 50σ

1.

2.

3.

4.

Γεν. Γραμματεία
Κοινοβουλευτική
Επιτροπή

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 10ης Ιανουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.05 μ.μ.)

(Αρ. 17)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προ της ημερήσιας διάταξης, κατόπιν αποφάσεως των αρχηγών των κοινοβουλευτικών κομμάτων, θα κατατεθούν οι θέσεις των διαφόρων κομμάτων για την κρίση στον Αραβικό Κόλπο.

Παρακαλώ τον κ. Κληρίδη πρώτο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι πολύ σύντομος.

Ολόκληρη η οικουμένη παρακολουθεί με μεγάλη ανησυχία την αποτυχία εξεύρεσης λύσης της κρίσης στον Αραβικό Κόλπο. Εξ όσων φαίνεται, η πολεμική αναμέτρηση δεν αποκλείεται.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού ευχόμαστε και πιστεύουμε ότι πρέπει η λύση της κρίσης στον Αραβικό Κόλπο να βρεθεί με ειρηνικά μέσα, αφού το Ιράκ αποσυρθεί από το έδαφος του Κουβέιτ. ψηφίσματα του διεθνούς οργανισμού.

Έχουμε ιδιαίτερη ευαισθησία στο θέμα της εισβολής και της κατοχής, διότι κι εμείς είμαστε θύματα εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής και έχουμε ιδιαίτερη ευαισθησία στην εφαρμογή των ψηφισμάτων, γιατί για 16 ολόκληρα χρόνια τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών περί Κύπρου, που ζητούσαν αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους υπό συνθήκες ασφάλειας, δεν έχουν εφαρμοστεί.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι το νέο διεθνές κλίμα που δημιουργείται, της συνεργασίας όλων για την εφαρμογή των αρχών του διεθνούς δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη, θα συνεχίσει να υψίσταται και μετά την κρίση στον

Αραβικό Κόλπο και ότι και η Κύπρος θα τύχει της ίδιας μεταχείρισης, δηλαδή ομοφώνου αποφάσεως και δράσεως για την υλοποίηση των περι Κύπρου ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά τα σύννεφα του πολέμου επικρέμονται πάνω από την περιοχή μας και ο κίνδυνος μιας πολεμικής ανάφλεξης, ενός πολέμου που θα στοιχίσει χιλιάδες ζωές, είναι πολύ ρατός. Και τούτο γιατί το Ιράκ δε δέχεται να συμμορφωθεί στα επανειλημμένα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου Ασφαλείας και με διάφορες προφάσεις εν αμαρτίαις προσπαθεί να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα όσον αφορά την εισβολή του στο Κουβέιτ, η οποία δεν έγινε ούτε για να επιλυθούν τα ευρύτερα προβλήματα της περιοχής ούτε για να επιλυθεί το παλαιστινιακό πρόβλημα, αλλά για να αποκτήσει τις πετρελαιοπηγές, τους πόρους, τον πλούτο και να ενσωματώσει το Κουβέιτ στο κράτος του Ιράκ.

Όμως ταυτόχρονα πρέπει να τονίσουμε ότι δεν υπάρχουν καλές ή κακές εισβολές και ότι εκείνοι οι οποίοι κόπτονται για την εφαρμογή από το Ιράκ των ψηφισμάτων και αποφάσεων του ΟΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας για το Κουβέιτ πρέπει να επιδείξουν την ίδια ευαισθησία όσον αφορά την καταπίεση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και την εισβολή σε βάρος και της Κύπρου, αλλά και σε βάρος του παλαιστινιακού λαού. Το θέμα εισβολής και κατοχής και ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι κάτι το αδιαίρετο και θα πρέπει οι ίδιες αρχές να εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις και σε όλες τις χώρες.

Εμείς, ως Κύπρος η οποία ακόμα υποφέρει από τα αποτελέσματα της τουρκικής εισβολής και κατοχής, με την πατρίδα μας μοιρασμένη, δεν έχουμε την πολυτέλεια να κάνουμε διάκριση μεταξύ καλών ή κακών εισβολών. Παρόλο που μπορεί να αισθανόμαστε μεγάλη πικρία για την υποκρισία των δυνατών της γης, ιδιαίτερα των δυτικών, και για τα δυο μέτρα και δυο σταθμά που εφαρμόζουν στην περίπτωση της Κύπρου και της Παλαιστίνης, πρέπει να είμαστε σωστοί και να καταδικάζουμε απόλυτα οποιαδήποτε άλλη εισβολή, για να είμαστε πιστευτοί και να μπορούμε να προωθήσουμε στην κατάλληλη ώρα τη δική μας υπόθεση.

Επαναλαμβάνω, τα σύννεφα του πολέμου επικρέμονται πάνω από την περιοχή μας. Η τελευταία συνάντηση, η οποία έγινε χθες, μεταξύ του Υπουργού Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Μπέηκερ και του Υπουργού Εξωτερικών του Ιράκ κ. Αζίζ απέτυχε και φαίνεται ότι το τελευταίο έξτρα μίλι που χρειάζεται για να επιτευχθεί ειρήνη έχει αναλωθεί, χωρίς να επιτευχθεί αυτή η ειρήνη. Πιστεύουμε όμως ότι δεν έχουν εξαντληθεί οι προσπάθειες και ότι ακόμα και αυτή τη δωδεκάτη παρά πέντε ώρα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες από όλες τις πλευρές, ώστε να επικρατήσει ειρήνη, διότι ένας πόλεμος θα έχει απρόβλεπτα αποτελέσματα και είναι δυνατό να διαταράξει με αποφασιστικό τρόπο το ισοζύγιο δυνάμεων στην περιοχή μας.

Επιθυμούμε διακαώς την ειρήνη και προσευχόμαστε πραγματικά ότι θα πρυτανεύσουν δεύτερες σχέψεις τη δωδεκάτη παρά πέντε ώρα και θα βρεθεί

τρόπος να επικρατήσει ειρήνη με την αποκατάσταση της διεθνούς τάξης. Όπως επίσης ελπίζουμε ότι μετά που θα επιλυθεί το πρόβλημα και το Κουβέιτ και πάλι θα πάρει τη θέση του στη διεθνή κοινωνία η νέα τάξη πραγμάτων, η οποία φαίνεται να δημιουργείται, θα συμπεριλάβει την προώθηση της επίλυσης προβλημάτων όπως το Κυπριακό, την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ότι θα δούμε να επικρατεί η ίδια ευαισθησία που επικράτησε στο θέμα του Κουβέιτ και στην περίπτωση της Κύπρου και της Παλαιστίνης.

Ίσως θα έπρεπε -και δεν είναι η ώρα να συζητηθεί αυτό το πράγμα- να προβληθεί το Κυπριακό αυτή τη στιγμή για να τεθούν κάποιοι έναντι των ευθυνών τους. Αλλά ας ελπίσουμε ότι μόλις επιλυθεί το πρόβλημα του Κουβέιτ θα προβληθεί πολύ έντονα το Κυπριακό, διότι πράγματι είναι η ώρα που θα πρέπει να υπάρξει μια νέα διεθνής τάξη πραγμάτων και τα Ηνωμένα Έθνη, τα οποία παρουσιάζονται αναβαθμισμένα, να αναλάβουν τον πραγματικό τους ρόλο στη διεθνή κοινωνία για την επίλυση των καυτών αυτών προβλημάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο κυπριακός λαός και η ανθρωπότητα γενικότερα διακατέχονται από αισθήματα βαθιάς ανησυχίας για το ότι η χθεσινή συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών και του Ιράκ δεν κατόρθωσε να βρει λύση στο όλο πρόβλημα και έτσι οι κίνδυνοι για την ανθρωπότητα, οι κίνδυνοι για την περιοχή έχουν αυξηθεί.

Πάγια θέση του ΑΚΕΛ, μόλις εκδηλώθηκε η εισβολή στο Κουβέιτ, ήταν και παραμένει ότι πρέπει να αποχωρήσουν οι εισβολείς από το Κουβέιτ και ότι πρέπει να εφαρμοστούν οι αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και γενικότερα του διεθνούς οργανισμού.

Θεωρούμε αναγκαίο να υπογραμμίσουμε την ανάγκη επιβολής του νόμου και της τάξης, της διεθνούς νομιμότητας, και τρέφουμε ελπίδες ότι δεν εξαντλήθηκαν τα περιθώρια για ειρηνική επίλυση του όλου προβλήματος. Θεωρούμε σωστή την ενέργεια του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ να επισκεφθεί το Ιράκ, με σκοπό να εξαντλήσει όλα τα περιθώρια, έτσι που να επιτευχθεί ειρηνική διευθέτηση αυτού του προβλήματος με αποχώρηση όμως του επιδρομέα από το Ιράκ και με σεβασμό προς τις αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Γι' αυτό επικροτούμε αυτή την ενέργεια του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ να εξαντλήσει κάθε περιθώριο, έτσι που να αποφευχθεί ο κίνδυνος μιας πολεμικής ανάφλεξης. Από μια πολεμική ανάφλεξη θα ζημιώσει η ανθρωπότητα γενικά, αλλά το κυριότερο είναι ότι θα χαθούν άδικα ζωές για ένα πρόβλημα το οποίο μπορεί και πρέπει να λυθεί ειρηνικά.

Μια ειρηνική επίλυση του προβλήματος του Κουβέιτ θα έχει θετική επίδραση για την ειρηνική και σωστή επίλυση των προβλημάτων της περιοχής, του Παλαιστινιακού και του Κυπριακού, όπως και άλλων προβλημάτων της περιοχής μας και του κόσμου γενικότερα. Μια ειρηνική επίλυση του προβλήματος του Κουβέιτ θα έχει ευεργετική επίδραση για την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια των λαών. Γι' αυτό απευθύνουμε έκκληση προς όλους όσους μπορούν να συμβάλουν στην ειρηνική επίλυση αυτού του προβλήματος και ιδιαίτερα προς το Σάνταμ

Χουσείν να σεβαστεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας και να αποχωρήσει από τα κατεχόμενα εδάφη του Κουβέιτ. Και αναμένουμε ότι η διεθνής κοινότητα θα ευαισθητοποιηθεί και για το Κυπριακό και θα θεωρήσει ότι και στην Κύπρο έγινε εισβολή και στην Κύπρο υπάρχει κατοχή και θα θεωρήσει ότι και για την Κύπρο πρέπει να εφαρμοστούν τα ψηφίσματα του ΟΗΕ, όπως πολύ σωστά ζητά να εφαρμοστούν για το Κουβέιτ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή τη στιγμή της παγκόσμιας έγνοιας για την κατάσταση στον Κόλπο η Κύπρος έχει δικούς της πρόσθετους λόγους να ανησυχεί. Έχει ένα μέγα εθνικό πρόβλημα και βρίσκεται πλάι στη θερμή ζώνη των επιχειρήσεων. Η γη της χρησιμοποιείται μέσω των βρετανικών βάσεων ως χώρος ανεφοδιασμού της διεθνούς δύναμης.

Όσα συνέβησαν στην περιοχή είναι δραματικά. Τέθηκαν για μια ακόμα φορά σε δοκιμασία οι διεθνείς αρχές και ο Καταστατικός Χάρτης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Μια μεγάλη χώρα και δυνατή εισέβαλε και κατέλαβε μια μικρότερη χώρα. Αν το πρόβλημα ήταν μόνο τούτο, θα έπαιρνε, ως ένα ηθικό πρόβλημα, τη θέση του πλάι στο Κυπριακό και το Παλαιστινιακό. Όμως η μικρότερη χώρα που καταλήφθηκε, όπως κι εκείνες που απειλούνται από την προκλητικότητα και τη δύναμη του Ιράκ, είναι εκείνες ακριβώς οι χώρες που διαθέτουν τα τεράστια αποθέματα πετρελαίων πάνω στη γη. Και είναι ως γνωστό αυτό που ενεργοποίησε τις Ηνωμένες Πολιτείες και τις άλλες χώρες εναντίον του Ιράκ.

Ούτε όμως οι Ηνωμένες Πολιτείες ούτε η Βρετανία και οι σύμμαχοί τους παραδέχονται άλλα ελατήρια από την υπεράσπιση του διεθνούς νόμου. Κι εμείς είμαστε διατεθειμένοι να δεχθούμε τους ισχυρισμούς τους. Γι' αυτό άλλωστε υποστηρίξαμε τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και είναι αυτά που θέλουμε να δούμε να εφαρμόζονται και στην περίπτωση του Ιράκ. Όμως τότε μόνο θα πειστούμε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες και η διεθνής κοινωνία ενδιαφέρονται για την εφαρμογή των διεθνών αρχών, όταν ακολουθήσουν την ίδια πολιτική πάνω στο Κυπριακό και το Παλαιστινιακό. Και είναι χρήσιμη η αναφορά του Γιάσσερ Αράφατ στο Κυπριακό, όταν διερωτήθηκε γιατί οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι άλλοι σύμμαχοί τους δεν κινητοποιήθηκαν με τον ίδιο τρόπο και για την υπόθεση της Κύπρου και της Παλαιστίνης.

Πιστευτότητα θα αποκτήσει η πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών και των συμμάχων τους όχι μόνο αν κάνουν πόλεμο εναντίον του Ιράκ, αλλά αν είναι διατεθειμένες να ακολουθήσουν την ίδια πολιτική και για την Κύπρο. Τα φαινόμενα όμως μέχρι της στιγμής δεν είναι ενθαρρυντικά, γιατί αυτή τη στιγμή της επίκλησης των ψηφισμάτων του ΟΗΕ για το Κουβέιτ λησμονούνται τα ψηφίσματα για την Κύπρο και καταβάλλεται συντονισμένη προσπάθεια από τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Βρετανία για να αθωωθεί η Τουρκία για όσα έπραξε σε βάρος της Κύπρου. Μας λένε μάλιστα κατά τρόπο προκλητικό ότι το πρόβλημα του Κουβέιτ δεν έχει καμιά ομοιότητα με το Κυπριακό. Κάναμε κι

εμείς το λάθος να μην προσφύγουμε στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και να υποβαθμίσουμε έτσι το θέμα μας σε μια κρίσιμη ώρα.

Λέει ο Βρετανός Πρωθυπουργός ότι δεν μπορεί να διαπραγματεύεται κανείς με εκείνον που έκλεψε το σπίτι του, για να δικαιολογήσει την πολεμική επιλογή στον Κόλπο. Και αποφεύγει συστηματικά να πάρει θέση για τον κλέφτη των σπιτιών των Κυπρίων. Η Τουρκία εκμεταλλεύεται ασύστολα την κατάσταση, για να εμφανιστεί ανάμεσα στις χώρες που υπερασπίζονται τις διεθνείς αρχές. Και ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών την επαινεί ως πρωταγωνιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η κρίση στον Κόλπο έδειξε τη θρασύτητα ενός αδίσταχτου εισβολέα που δε λογαριάζει τις διεθνείς αρχές, την ανθρώπινη ζωή και την παγκόσμια ειρήνη. Αλλά έδειξε ταυτόχρονα την έκταση της υποκρισίας των Ηνωμένων Πολιτειών και της Βρετανίας και τον εμπαιγμό των διεθνών αρχών με τα διπλά μέτρα που χρησιμοποιούν.

Η κατάσταση για την Κύπρο, αλλά και για τον κόσμο θα επιδεινωθεί, αν η κρίση ύστερα από το αδιέξοδο της Γενεύης οδηγηθεί σε πολεμική αναμέτρηση. Οι καταστροφές θα είναι ανυπολόγιστες. Η ζωή των ανθρώπων θα χάσει την αξία της και μια νέα εποχή συμφορών θα ανοίξει μπροστά σε όλους μας με ανυπολόγιστες ζημιές από χημικές ουσίες ή και πυρηνικά όπλα που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν.

Μπροστά στον όλεθρο θέλουμε να ενώσουμε τη φωνή μας μαζί με εκείνους που πιστεύουν ότι τα μέτρα και οι κυρώσεις που πήρε το Συμβούλιο Ασφαλείας είναι σημαντικά και ότι εκπληρώνουν μια σημαντική αποστολή, να απομονώσουν τον εισβολέα. Η μόνη διέξοδος που του αφήνουν είναι η κατάρρευση. Συμφωνούμε με εκείνους που αγωνίζονται σήμερα για την ενεργοποίηση των διπλωματικών μέτρων, τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Ο πόλεμος φοβούμαστε ότι δε θα λύσει το πρόβλημα και θα ανοίξει το δρόμο για νέες περιπέτειες απρόβλεπτων διαστάσεων, σε μια στιγμή μάλιστα που άρχισε να διαφαίνεται η ελπίδα της ειρήνης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κρίση στον Κόλπο δεν αποτελεί απλά ένα γεγονός το οποίο παραβιάζει το διεθνές δίκαιο και το διεθνή νόμο. Η κρίση στον Κόλπο, αποτέλεσμα της εισβολής του Ιράκ στο Κουβέιτ και της άρνησής του να αποσυρθεί συμμορφωνόμενο στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, αποτελεί και την πιο δυνατή παραφωνία στο διεθνές κλίμα της ύφεσης και της συνεννόησης το οποίο χαρακτηρίζει σήμερα την εποχή μας.

Είναι γι' αυτό που εμείς θεωρούμε απαράδεκτη την παραμονή του Ιράκ στο Κουβέιτ. Είναι γι' αυτό που εμείς θεωρούμε ότι δεν μπορεί να υπάρξει καμιά άλλη λύση στο πρόβλημα, παρά στη βάση των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ιδιαίτερα προερχόμενοι από μια χώρα η οποία υφίσταται έμμεσα τις συνέπειες της θερμής κατάστασης στην περιοχή του Κόλπου, προερχόμενοι από μια χώρα με το δικό της πρόβλημα, που σε τελευταία ανάλυση είναι και πάλι πρόβλημα εφαρμογής των ψηφισμάτων του

ΟΗΕ για την Κύπρο, ενώνουμε τη δική μας φωνή, τις δικές μας δυνάμεις για την εφαρμογή των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και καλούμε τις μεγάλες δυνάμεις, που επέδειξαν τόση ευαισθησία στα θέματα του Ιράκ και του Κουβέιτ, να δείξουν την ανάλογη ευαισθησία στην Κύπρο, για να γίνουν πιο πειστικές ότι τοποθετούνται σε θέματα αρχής.

Η αποτυχία της χθεσινής συνάντησης μεταξύ των Υπουργών Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών και του Ιράκ προκάλεσε λύπη και αγωνία σε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Προκάλεσε λύπη και αγωνία, γιατί έφερε το ενδεχόμενο ενός πολέμου μπροστά στην πόρτα μας. Η ανθρωπότητα ολόκληρη αντιμετωπίζει με δέος και αγωνία το ενδεχόμενο να ξεσπάσει ένας πόλεμος. Είναι γι' αυτό που η δική μας θέση είναι η προσπάθεια εξάντλησης κάθε περίπτωσης, κάθε περιθωρίου, για εφαρμογή των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών με ειρηνικό τρόπο, πριν χρησιμοποιηθεί βία για εφαρμογή αυτών των ψηφισμάτων.

Είναι πεποίθησή μας ότι οι ελπίδες για ειρηνική λύση του προβλήματος δεν έχουν εκλείψει. Στρέφουμε την προσοχή μας στην τελευταία προσπάθεια που αναλαμβάνει σήμερα ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ, καθώς και άλλες χώρες, όπως η Γαλλία, και απευθύνουμε έκκληση σε κάθε ενδιαφερόμενο και ιδιαίτερα απευθύνουμε έκκληση προς την ηγεσία του Ιράκ όπως έστω και την τελευταία στιγμή αποχωρήσει από το Κουβέιτ και συμμορφωθεί στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Θεωρούμε ότι η ειρηνική επίλυση της κρίσης στον Κόλπο, στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, είναι προς το συμφέρον ολόκληρης της ανθρωπότητας, είναι προς το συμφέρον όλων των λαών που εμπλέκονται σ' αυτή, είναι προς το συμφέρον και του ίδιου του λαού του Ιράκ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι, συνοψίζοντας τις απόψεις των διαφόρων πλευρών της Βουλής, μπορώ να καταλήξω στο συμπέρασμα ότι ευχή και προσδοκία όλων είναι η εξεύρεση μιας ειρηνικής λύσης σ' αυτό το πρόβλημα, αλλά πάντοτε υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, της αποχώρησης των κατοχικών στρατευμάτων από το Κουβέιτ και της αποκατάστασης της νομιμότητας.

Πιστεύω επίσης ότι καθολική απαίτηση όλων των πλευρών είναι η εφαρμογή των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών σε όλες τις ανάλογες περιπτώσεις, είτε αυτή η περίπτωση είναι η Κύπρος ή η Παλαιστίνη ή σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση υπάρχουν ψηφίσματα του ΟΗΕ, γιατί, όπως λέχθηκε, αυτό θα αποτελέσει την καθιέρωση ενός μόνιμου κώδικα και θα αποκλείσει μελλοντικές ανάλογες ενέργειες.

Ήδη έχουν ακουστεί πολλές επίσημες πλευρές οι οποίες συνδέουν την εισβολή στο Κουβέιτ με τη συνεχιζόμενη κατοχή στην Κύπρο. Δεν είναι δυνατό να φθάσουμε στα πρόθυρα πολέμου για την απελευθέρωση του Κουβέιτ και να μην υπάρχει μια ανάλογη στάση για το κυπριακό πρόβλημα. Και αυτή ήταν η θέση όλων των πολιτικών πλευρών της Βουλής. Επομένως, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι όλες οι πλευρές της Βουλής θα εργαστούν με ομοψυχία, για να επιτύχουν την εφαρμογή ανάλογης συμπεριφοράς και την υλοποίηση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και για την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Α', Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο έτοιμο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1988». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Αντώνης Ανδρέου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Χρίστος Πέτας
 Μιχάλης Παπαπέτρου
 Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δεκαπέντε συνολικά συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τον Ιούνιο του 1988 μέχρι και το Δεκέμβριο του 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει σε έκταση τις απόψεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας και των Επιτροπών Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η κατάργηση της ισχύουσας νομοθεσίας για τον Επίτροπο Διοικήσεως και η αντικατάστασή της με νέα που θα δημιουργεί την κατάλληλη νομοθετική υποδομή που θα επιτρέπει την αποτελεσματική λειτουργία του όλου θεσμού με στόχο την εποπτεία των δημόσιων υπηρεσιών για σκοπούς συμμόρφωσής της προς τους νόμους και τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Στις 29 Δεκεμβρίου 1972 δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο υπ' αριθμό 107 του 1972 Νόμος με τίτλο «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1972». Για δεκαοκτώ ολόκληρα χρόνια Επίτροπος Διοικήσεως δε διορίστηκε και ερχόμαστε σήμερα, δεκαοκτώ χρόνια αργότερα, να καταργήσουμε τον παλαιό και να ψηφίσουμε νέο νόμο για Επίτροπο Διοικήσεως. Η τότε Επιτροπή Νομικών με εμπεριστατωμένη Έκθεσή της εκτάσεως δεκατριών σελίδων εισηγείτο την υιοθέτηση του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως. Επιφυλάξεις ως προς τη σκοπιμότητα του θεσμού, λαμβανομένων υπόψη των εξουσιών του Ανωτάτου Δικαστηρίου και της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ως πειθαρχικού οργάνου είχαν εκφρασθεί από τότε.

Με βάση τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται τα πιο κάτω:-

- (α) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ύστερα από εισήγηση του Υπουργικού Συμβουλίου και τη σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας της Βουλής των Αντιπροσώπων θα διορίζει ως Επίτροπο Διοικήσεως πρόσωπο εγνω-

σμένης μόρφωσης και πείρας και ανώτατου επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου.

- (β) Ο Επίτροπος Διοικήσεως θα έχει εξουσία να διερευνά, κατόπιν υποβολής παραπόνου από μέλος της Βουλής, οποιαδήποτε ενέργεια της δημόσιας υπηρεσίας ή ημικρατικού οργανισμού η οποία επηρεάζει άμεσα και προσωπικά οποιοδήποτε πρόσωπο. Επίσης θα διερευνά κατόπιν εντολής του Προέδρου της Δημοκρατίας οποιοδήποτε θέμα που αφορά τη λειτουργία υπηρεσίας, για να διαπιστωθεί αν η λειτουργία της είναι εύρυθμη και σύμφωνα με τους νόμους και τις αρχές της χρηστής διοίκησης. Από τις υπηρεσίες που θα διερευνάται η λειτουργία τους εξαιρούνται όσες αντλούν τις εξουσίες τους από το Σύνταγμα.
- (γ) Στις αρμοδιότητες του Επιτρόπου δε θα εμπίπτουν εκτελεστές πράξεις της διοίκησης, ενέργειες που αφορούν τους όρους υπηρεσίας των δημόσιων υπαλλήλων, ενέργειες που αφορούν τη διερεύνηση ή δίωξη αδικημάτων ή ενέργειες για τις οποίες έχει ασκηθεί ένδικο μέσο ενώπιον Δικαστηρίου ή ιεραρχική προσφυγή ενώπιον αρμόδιας διοικητικής αρχής.
- (δ) Στη διεκπεραίωση του έργου του ο Επίτροπος Διοικήσεως θα βοηθάται από τους λειτουργούς του γραφείου του που θα διορίζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Δημόσιας Υπηρεσίας. Οι απολαβές του Επιτρόπου θα είναι οι ίδιες όπως των Δικαστών του Ανώτατου Δικαστηρίου και η σύνταξη και το φιλοδώρημά του όπως τα εκάστοτε ισχύοντα για τους Υπουργούς της Δημοκρατίας.
- (ε) Στα πλαίσια της άσκησης των εξουσιών του ο Επίτροπος Διοικήσεως θα υποβάλλει ετήσια έκθεση με τις παρατηρήσεις και τις εισηγήσεις του στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αντίγραφα της δε στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή.
- (στ) Τέλος περιλαμβάνεται αριθμός διατάξεων για το δικαίωμα επικοινωνίας του Επιτρόπου με τους διάφορους αξιωματούχους, την υποχρέωσή του για τήρηση εχεμύθειας, τη διαδικασία διεξαγωγής των ερευνών του και τη στοιχειοθέτηση των αδικημάτων που διενεργούνται κατά παράβαση του προτεινόμενου νόμου.

Η Επιτροπή στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για την εφαρμογή του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως σε άλλες χώρες. Ειδικότερα έχει διαπιστωθεί ότι σε χώρες όπου υπάρχουν γραπτά Συντάγματα και λειτουργεί ο θεσμός του Ombudsman η λειτουργία του προβλέπεται από το Σύνταγμα και αυτό γιατί ο διεξαγόμενος από αυτόν έλεγχος συνιστά παρέκκλιση από την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούνα βασικό έργο του Επιτρόπου Διοικήσεως είναι να ερευνά και να συμβουλευεί. Ο ρόλος του δεν υποκαθιστά το έργο της διοίκησης, ο διεξαγόμενος από αυτόν έλεγχος δεν είναι ακυρωτικός και κατά κανόνα δεν έχει οποιαδήποτε εξουσία λήψης πειθαρχικών ή ποινικών μέτρων. Επίσης στον έλεγχο δεν υπάγονται πράξεις που μπορούν να προσβληθούν ενώπιον δικαστηρίου ή άλλου διοικητικού οργάνου.

Αναφορικά με την έκταση των αρμοδιοτήτων του Ombudsman διαπιστώθηκε από τα κατατεθέντα στην Επιτροπή στοιχεία ότι η κάθε χώρα έχει προσαρμόσει

το θεσμό στα δικά της συνταγματικά και πολιτειακά μέτρα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι:

- Στην Αγγλία ο Parliamentary Commissioner έχει περιορισμένες αρμοδιότητες και εξετάζει παράπονα που πρέπει να υποβληθούν σε μέλος της Βουλής των Κοινοτήτων εναντίον κυβερνητικών τμημάτων [για πράξεις που συνιστούν «κακοδιοίκηση» (maladministration)].
- Στη Σουηδία υπάρχουν τέσσερις Ombudsmen (justitieombudsmen) και ο καθένας επιβλέπει ξεχωριστό τομέα. Από τις αρμοδιότητές του εξαιρούνται μεταξύ άλλων η κυβέρνηση, οι Υπουργοί και ο Διοικητής της Τράπεζας της Σουηδίας.
- Στην Αυστρία υπάρχουν τρεις Ombudsmen που ορίζονται από τα τρία μεγαλύτερα πολιτικά κόμματα. Ο καθένας έχει δικό του τομέα αρμοδιότητας, σε σοβαρά όμως θέματα ενεργούν από κοινού.
- Στη Φιλανδία οι εξουσίες του Κοινοβουλευτικού Ombudsman είναι ευρύτερες. Μετέχει στο Κρατικό Συμβούλιο, λαμβάνει μέρος στις συζητήσεις του Κοινοβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου και εκτελεί χρέη δημόσιου κατηγορούμενου σε περίπτωση που προσάπτεται κατηγορία εναντίον Υπουργού ή Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου ή του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου.
- Στο Ισραήλ χρέη Επιτρόπου Διοικήσεως (Commissioner for Complaints from the Public) εκτελεί ο Γενικός Ελεγκτής (Controller).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με βάση τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα την ομόφωνη θέση της ότι επιβάλλεται θεσμοθέτηση και νέων μεθόδων και διαδικασιών, σε όση έκταση το Σύνταγμά μας το επιτρέπει, για τον εξωδικαστικό έλεγχο των πράξεων της διοίκησης που αναμφίβολα θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης και του κράτους δικαίου, υιοθετεί την ανάγκη λειτουργίας του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως. Με βάση τη γενική αυτή θέση η Επιτροπή προχώρησε στην επιμέρους μελέτη των διατάξεων του νομοσχεδίου, ως αποτέλεσμα της οποίας επέφερε σ' αυτό αριθμό τροπολογιών που κρίθηκαν αναγκαίες για την προσαρμογή του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως στα πλαίσια των κυπριακών συνταγματικών και πολιτειακών δεδομένων.

Οι τροπολογίες αυτές αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

- (α) Επαναδιατυπώνεται ο όρος «υπηρεσία», ώστε ειδικότερα να εξαιρούνται από τον έλεγχο του Επιτρόπου οι ενέργειες:
 - (i) του Προέδρου της Δημοκρατίας, της Βουλής των Αντιπροσώπων, του Υπουργικού Συμβουλίου, του Ανώτατου Δικαστηρίου και των υπαγόμενων σ' αυτό Δικαστηρίων
 - (ii) του Γενικού Εισαγγελέα, του Γενικού Ελεγκτή, του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για ενέργειές τους που αφορούν στην άσκηση των καθοριζομένων από το Σύνταγμα αρμοδιοτήτων τους και
 - (iii) Υπουργού, που αφορούν (α) θέματα γενικής κυβερνητικής πολιτικής και (β) τις δραστηριότητές του ως μέλους του Υπουργικού Συμβουλίου.
- (β) Καθορίζεται ότι το πρόσωπο που θα διοριστεί Επίτροπος Διοικήσεως πρέπει να είναι τουλάχιστον τριάντα πέντε χρόνων, η δε περίοδος της θητείας του θα είναι έξι χρόνια.

- (γ) Για σκοπούς εναρμόνισης:
- με τους Διαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου καθορίζεται ως όριο αφηρητέτητος το 68ο έτος της ηλικίας του·
 - με το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, τα καθήκοντα του οποίου παρουσιάζουν πολλά κοινά με τα δικά του, καθορίζεται το ίδιο με αυτό ύψος απολαβών.
- (δ) Ο Επίτροπος Διοικήσεως θα δικαιούται σύνταξη και φιλοδώρημα που θα καθορίζονται με τον ίδιο τρόπο που καθορίζονται η σύνταξη και το φιλοδώρημα του Προέδρου της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.
- (ε) Οι διατάξεις του προτεινόμενου νόμου που αναφέρονται στις αρμοδιότητες του Επιτρόπου Διοικήσεως διαφοροποιούνται, έτσι που το δικαίωμα υποβολής παραπόνου να επεκταθεί σε όλους τους πολίτες.
- (στ) Καθορίζεται ότι ο Επίτροπος Διοικήσεως διερευνά, κατόπιν εντολής του Υπουργικού Συμβουλίου, οποιοδήποτε θέμα το οποίο αφορά τη λειτουργία οποιασδήποτε υπηρεσίας, για να διαπιστωθεί αν λειτουργεί εύρυθμα και σύμφωνα με τους νόμους και τις αρχές της χρηστής διοίκησης.
- (ζ) Η ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κοινοποιείται στο Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύεται. Αντίγραφο της έκθεσης του Επιτρόπου για συγκεκριμένο παράπονο που έχει διερευνηθεί κοινοποιείται στο Υπουργικό Συμβούλιο, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στην αρμόδια υπηρεσία και στο πρόσωπο που υπέβαλε το συγκεκριμένο παράπονο για διερεύνηση.

Η Επιτροπή υιοθετεί τη θέση πως «οι υπηρεσίες του Επιτρόπου Διοικήσεως, αν λειτουργήσουν σωστά, θα συμπληρώσουν τον έλεγχο που ασκεί το Ανώτατο Δικαστήριο, σύμφωνα με το Άρθρο 146 του Συντάγματος, που είναι έλεγχος ακυρωτικός και όχι ουσίας, περιορίζεται στις 'εκτελεστές' διοικητικές πράξεις και δεν τον διακρίνει η ταχύτητα. Θα βοηθήσει το Υπουργικό Συμβούλιο στην άσκηση της εποπτείας των δημόσιων υπηρεσιών που του έχει ανατεθεί από το Άρθρο 54(δ) του Συντάγματος. Θα βοηθήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων στην άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου, στην έκταση που αυτός διεξάγεται στο πολιτειακό μας σύστημα.

Γενικά, ο θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως, ως μια μορφή εξωδικαστικού ελέγχου της διοίκησης, έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, στη διασφάλιση της τήρησης των αρχών της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης και στη λειτουργία κράτους δικαίου.»

Στη σωστή λειτουργία του θεσμού στηρίζονται και οι προσδοκίες όλων για έναν επιπρόσθετο μηχανισμό αποτελεσματικής εξέτασης παραπόνων του κοινού.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης ενθαρρύνει τα μέλη του να υιοθετήσουν το θεσμό του Επιτρόπου Διοικήσεως και όπου τον έχουν υιοθετήσει ενθαρρύνει τη διεύρυνση των εξουσιών του για αποτελεσματική προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών μέσα στα πλαίσια λειτουργίας της διοίκησης.

Ο θεσμός του Ombudsman, που ξεκίνησε από τη Σουηδία εδώ και δυο περίπου αιώνες, εφαρμόζεται από χρόνια σε δεκάδες πολιτείες, μεταξύ των οποίων και πέραν όσων έχουν πιο πάνω αναφερθεί, είναι και ο Καναδάς, η Δανία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Τανζανία, η Ζιμπάμπουε, η Βουλγαρία και η

Γκάνα. Υιοθέτηση του θεσμού μελετάται και από τις σοσιαλιστικές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και με την τροποποίηση του τίτλου του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1990».

Η Επιτροπή αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην από κάθε άποψη ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως, ο οποίος ουσιαστικά θα αποτελεί όργανο άσκησης επιπρόσθετου ελέγχου της διοίκησης για σκοπούς διασφάλισης της συμμόρφωσής της προς τις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων και προς τις αρχές της χρηστής διοίκησης, αναμένει ότι η αρμονική +ημοκρατίας, του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων θα οδηγήσει στην επιλογή προσώπου άριστου και άξιου για πραγμάτωση των στόχων, των σκοπών, των προσδοκιών και των ελπίδων που επιδιώκονται με την υιοθέτηση και εφαρμογή του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως και στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως είναι γνωστό και όπως αναφέρει και η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Νομικών, η υιοθέτηση του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως έγινε με το Νόμο 107 του 1972. Έκτοτε όμως δεν προωθήθηκε η εφαρμογή του, γιατί εν τω μεταξύ μεσολάβησαν τα τραγικά γεγονότα της εισβολής και της κατοχής, αλλά πρόσθετα γιατί είχε αρχίσει μια μακρόχρονη συζήτηση διάφορων σοβαρών προβλημάτων τα οποία προέκυπταν. Και αυτά εσχετίζοντο πρώτο, κατά πόσο μέσα στο δικό μας αυστηρό συνταγματικό σύστημα χωρεί ο θεσμός του ελέγχου του Επιτρόπου Διοικήσεως και τούτο γιατί παγκόσμια διαπιστώνεται πως, όπου έχει υιοθετηθεί ο θεσμός αυτός, κατοχυρώνεται συνταγματικά και μόνο και δεύτερο, μέχρι ποίου σημείου μπορεί να εκτείνονται οι εξουσίες του. Κατά πόσο θα ήταν ουσιαστικές και αποτελεσματικές ή κατά πόσο θα ήταν απλώς σχεδόν διακοσμητικές. Μέσα απ' αυτούς τους προβληματισμούς ωρίμασε το θέμα πρόσφατα και εκ μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας προτιμήθηκε, αντί προώθηση Κανονισμών για εφαρμογή του υπάρχοντος νόμου, να κατατεθεί νέο νομοσχέδιο στη Βουλή για την κατάργηση του προηγούμενου νόμου και τη ρύθμιση του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως με νέα νομοθεσία.

Το νομοσχέδιο το οποίο ήλθε ενώπιον του Σώματος κατ' αρχήν και το οποίο μελέτησε η Επιτροπή Νομικών διαπιστώθηκε ότι πραγματικά δημιουργούσε ένα σοβαρότατο πρόβλημα. Με τις εξαιρέσεις τις οποίες εισήγαγε προέκυπτε πρόβλημα κατά πόσο ο θεσμός αυτός θα έπρεπε να προωθηθεί και να εφαρμοστεί και κατά πόσο ο Επίτροπος Διοικήσεως θα μπορούσε να ανταποκριθεί στα καθήκοντα και την αποστολή του. Αυτή ήταν διαπίστωση όλων σχεδόν των Μελών της Επιτροπής Νομικών. Και άρχισε ένας σοβαρός προβληματισμός, μελέτη και επεξεργασία, για να δούμε τους τομείς όπου μπορούσαν να επεκταθούν οι αρμοδιότητες και οι εξουσίες ελέγχου του Επιτρόπου Διοικήσεως. Και μπορώ να

πω ότι υπήρξε και έντονη αντιδικία μεταξύ των Μελών της Επιτροπής Νομικών και της επίσημης πλευράς η οποία αντιδρούσε. Από τους προβληματισμούς αυτούς και τη διερεύνηση διαπιστώθηκε ότι πραγματικά μπορούσαμε να μπούμε σε ουσιαστικούς τομείς και έναν αποτελεσματικό έλεγχο για να διασφαλιστεί ότι ο θεσμός αυτός δε θα είναι ακόμα μια θεσιθηρική κατάσταση και ένας διακοσμητικός θεσμός, αλλά ένας ουσιαστικός, αποδοτικός και αποτελεσματικός θεσμός.

Εμείς, ως Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ., επιμέναμε εξ υπαρχής όπως ο Επίτροπος Διοικήσεως ελέγχει όλες ανεξαιρέτως τις διοικητικής φύσεως καταστάσεις, όπως ακόμα και της εκτελεστικής φύσεως, υπό την έννοια της εφαρμογής των νόμων και των αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων. Αυτή τη θέση περίπου οφείλω να αναφέρω στο Σώμα ότι την υιοθετούσε και την υποστήριζε έντονα και ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης, ο οποίος είχε την καλοσύνη να έλθει και ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής -της Επιτροπής Νομικών- και να υποστηρίξει τη θέση του. Μετά από αυτό είναι προς ικανοποίησή μας που διαπιστώσαμε ότι άρχισαν να διανοίγονται κάποιες προοπτικές για να καταλήξουμε σε κάποιες αποφάσεις. Από τα στάδια δε που έχουμε περάσει δεν αποκρύβω ότι υπήρξε έντονος προβληματισμός ότι, αν δεν εξασφαλιζόταν για τον Επίτροπο Διοικήσεως ουσιαστική αρμοδιότητα ελέγχου, θα έπρεπε ενδεχομένως να εγκαταλειφθεί ο θεσμός αυτός.

Αφού φτάσαμε σε κάποιο ικανοποιητικό αποτέλεσμα και με την κατανόηση ιδιαίτερα του εκπροσώπου της Εισαγγελίας, παρέμειναν μερικά τελευταία ζητήματα πάνω στα οποία υπήρχαν διαφωνίες. Και το επίμαχο θέμα ήταν κατά πόσο θα ελέγχονται οι πράξεις και οι ενέργειες του Υπουργού ως διοικητικού και εκτελεστικού οργάνου. Η επίσημη πλευρά, μέσω της Εισαγγελίας, δε συμφωνούσε και, αφού συζητήθηκε εν εκτάσει, είναι προς ικανοποίηση της δικής μας Κοινοβουλευτικής Ομάδας το ότι τελικά όλα ανεξαιρέτως τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών ομόφωνα καταλήξαμε στο συμπέρασμα να το υιοθετήσουμε. Ήταν μια πραγματικά ουσιαστική πρόοδος, από την οποία εξηρτάτο κατά πόσο αυτός ο θεσμός θα είναι αποτελεσματικός και ουσιαστικός. Γιατί ειλικρινά, αν ο Υπουργός, ο οποίος προΐσταται της εκτελεστικής και διοικητικής εργασίας όλης της δημόσιας υπηρεσίας, εξαιρείτο, διερωτάτο πραγματικά ένας τι θα μπορούσε να ελέγχει ο Επίτροπος Διοικήσεως.

Με αυτό τον τρόπο καταλήξαμε επιτέλους στο ομόφωνο συμπέρασμα της υιοθέτησης του θεσμού, παρόλο που πρέπει να πληροφορήσω το Σώμα -όπως μας διαμνηύεται τουλάχιστον ανεπίσημα από την επίσημη πλευρά- ότι είναι δυνατό να αναπέμψουν αυτή τη νομοθεσία. Προσωπικά πιστεύω πως εσφαλμένη θα είναι τέτοια απόφασή τους. Γιατί έπρεπε ή να σκεφθούν να μην το προωθήσουν ή, εφόσον το προωθούσαν, απαραίτητα να έχει ουσιαστικές και αποτελεσματικές αρμοδιότητες ο Επίτροπος Διοικήσεως. Και είναι θέμα στοιχειώδους σεβασμού του θεσμού, αν θέλουμε να αποδώσουμε κύρος και ουσιαστικό περιεχόμενο στην αποστολή και τα καθήκοντά του.

Δε θα αναφερθώ στα άλλα επιμέρους θέματα τα οποία αντιμετωπίσαμε ομόφωνα, με ικανοποίηση, τονίζω, όλες οι πλευρές και τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών και τα οποία πιστεύω ότι αντιμετωπίσαμε κατά ικανοποιητικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Εκείνο το οποίο απομένει να ευχηθούμε είναι να εφαρμοστεί η νομοθεσία το συντομότερο δυνατό, για να δοκιμαστεί αυτός ο νέος θεσμός, ο οποίος εισάγεται

και στην Κύπρο. Η πείρα θα δείξει πολλά. Δεν ισχυριζόμαστε ότι η επεξεργασία του νόμου την οποία κάναμε θα αποδειχθεί ότι είναι η τέλεια, αλλά στη δοκιμασία της και στην πρακτική της εφαρμογή θα καθοδηγηθεί -είμαι βέβαιος- ακόμα περισσότερο τόσο η Εκτελεστική όσο και η νομοθετική Εξουσία, έτσι ώστε, αν υπάρχουν οποιαδήποτε προβλήματα, να μπορέσουμε να τα αντιμετωπίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου και πολύ σύντομα, διότι οπωσδήποτε την όλη προεργασία γι' αυτό το νομοσχέδιο την εξέθεσε ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου ο οποίος συμμετείχε στην Επιτροπή Νομικών και εργάστηκε μαζί με τα άλλα Μέλη για να καταρτιστεί και προετοιμαστεί αυτό το νομοσχέδιο.

Όμως εκείνο το οποίο εγώ θέλω να τονίσω και να δώσω ένα μήνυμα προς την πλευρά της κυβέρνησης είναι το εξής: Ότι το θέμα του Ombudsman, του Επιτρόπου Διοικήσεως, είναι ένα από τα χιλιοειπωμένα μηνύματα και φλάμπουρα, θα έλεγα, της κυβέρνησης Βασιλείου ο οποίος προεκλογικά τόνιζε ότι θα εισάξει και αυτό το θεσμό στην Κύπρο και ότι κάποιοι άλλοι δεν τον προχώρησαν και ότι η κυβέρνηση αυτή θα εφαρμόζε οπωσδήποτε το σύστημα του Επιτρόπου Διοικήσεως. Πράγματι έδειξαν πρόθεση να το εφαρμόσουν. Αλλά εκείνο το οποίο παρουσίασαν σ' αυτό το Σώμα δεν ήταν τίποτε άλλο παρά ένα κατασκευάσμα, για να δώσει την εντύπωση πως υπάρχει αυτός ο θεσμός, χωρίς όμως οποιοδήποτε ουσιαστικό ρόλο. Και είναι εδώ που πρέπει να πάει το μήνυμα ότι πρέπει να γίνει αντιληπτό σ' αυτή την κυβέρνηση ότι δεν πρέπει να προωθούνται πράγματα για σκοπούς εντυπώσεων. Διότι, αν ένας θεσμός δημιουργείται για σκοπούς εντυπώσεων και στην πραγματικότητα δε λειτουργεί, δεν επιτυγχάνει, τότε είναι προς ζημιά αυτού του ίδιου του θεσμού. Και αλίμονο αν εισάξουμε ένα θεσμό ο οποίος αποτυγχάνει πολύ γρήγορα, διότι η κυβέρνηση απλώς ήθελε να λεχθεί ότι εισήξε αυτό το θεσμό, αλλά δεν του έδωσε σάρκα και οστά. Και είναι εδώ που η Βουλή πιστεύω ότι έχει προχωρήσει κάπως πιο ουσιαστικά και έδωσε σάρκα και οστά και έδωσε πραγματικό ρόλο σ' αυτό τον Επίτροπο Διοικήσεως, ώστε να υπάρχει ο πραγματικός έλεγχος. Και ειλικρινά θέλω να ελπίζω ότι η κυβερνητική πλευρά δεν πρόκειται να αναπέμψει αυτό το νομοσχέδιο, διότι θα γρονθοκοπιέται με οποιαδήποτε προεκλογική της αναγγελία και επαγγελία επ' αυτού του θέματος. Εκτός αν, όταν μιλούσε η κυβέρνηση για Επίτροπο Διοικήσεως, εννοούσε έναν Επίτροπο Διοικήσεως χωρίς ουσιαστικά καθήκοντα. Αν ήταν αυτό το οποίο υποσχέθηκε η κυβέρνηση και τώρα ενοχλείται και αναπέμπει συνταγματικά κάτι το ουσιαστικό, τότε πράγματι είναι εκτός τάξεως.

Γι' αυτό ελπίζω ότι η κυβέρνηση θα δει με σωστό φακό την προσπάθεια που έχει κάνει η Βουλή προς αυτή την κατεύθυνση και ότι δε θα διανοηθεί να αναπέμψει και να προσφύγει γι' αυτό το θέμα, διότι θα βρεθεί, κατά την άποψή μας, πολύ εκτεθειμένη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Σκόπευα πράγματι να αναφερθώ στο σπουδαίο θέμα του Επιτρόπου της Διοικήσεως, αλλά η Έκθεση είναι τόσο εμπειριστατωμένη που ανελύθησαν όλα τα σημεία τα οποία πραγματικά αποτελούν την προσφορά της Βουλής προς το λαό σε ένα πολύ σοβαρό θέμα.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να πω είναι ότι με τον τρόπο τούτο παραδίδεται στο λαό και μηχανισμός και τρόπος, ούτως ώστε να ελέγχεται η νομιμότητα των πράξεων των φορέων της δημόσιας εξουσίας. Και αυτό είναι κάτι το πολύ σημαντικό.

Όχι όμως μόνο ο λαός, αλλά και οι υπάλληλοι ακόμα του δημόσιου τομέα ως και των ημικρατικών οργανισμών που αισθάνονται ότι είναι αδικημένοι μπορούν να απευθύνονται και να εξετάζεται το παράπονό τους.

Εκείνο το οποίο απομένει να πούμε σήμερα είναι να ευχηθούμε ότι ο θεσμός αυτός θα αποδώσει και ότι θα δούμε τη χρηστότητα, την ισοπολιτεία, την ισονομία να εφαρμόζονται στο λαό αυτό και να ανακόπτεται ακόμα και μια τάση αυθαιρεσίας, που πολλές φορές παρατηρήθηκε και για την οποία εκφράζονται παράπονα δίκαια, όσον αφορά τη μεταχείριση είτε ορισμένης τάξεως πολιτών, είτε εκείνων από τους πολίτες οι οποίοι δεν έχουν ούτε το σθένος, ίσως ούτε και τον τρόπο να διεκδικούν επιτυχώς τα δικαιώματά τους. Πράγματι έχουν επενεχθεί τροποποιήσεις οι οποίες βελτίωσαν το θεσμό και σήμερα μπορούμε να πούμε ότι είναι ένας πολιτειακός θεσμός όχι μόνο χρήσιμος, αλλά που αναβαθμίζει την ποιότητα της προσφοράς της κυπριακής πολιτείας προς τους πολίτες της.

Όσον αφορά την εκλογή του προσώπου και όσα λέχθηκαν, έχει και η Βουλή το λόγο της, διότι το πρόσωπο του Επιτρόπου της Διοικήσεως πρέπει να τυγχάνει και της εγκρίσεως της πλειοψηφίας αυτού του Σώματος. Ελπίζουμε σύντομα να δούμε εκείνο τον κατάλληλο φορέα του υψηλού αυτού αξιώματος να αναλαμβάνει τα καθήκοντά του και να προσφέρει την αναγκαία αυτή προσφορά στον κυπριακό λαό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής και ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσει το νομοθέτημα τούτο. Το πρώτο ερώτημα που ήθελα να υποβάλω για να απαντηθεί είναι αν αυτός ο νόμος -δηλαδή η καθιέρωση του Επιτρόπου Διοικήσεως- είναι χρήσιμος. Απερίφραστα λέμε ότι είναι όχι μόνο χρήσιμος, αλλά και αναγκαίος.

Ζούμε σε μια κοινωνία, κύριοι συνάδελφοι, όπου μας παραμονεύουν οι κίνδυνοι παραβίασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των ελευθεριών του πολίτη, παραμονεύουν οι κίνδυνοι παραβίασης των κανόνων αξιοκρατίας και χρηστής διοίκησης και ακόμα παραμονεύουν οι κίνδυνοι της δημιουργίας σκανδάλων σε βάρος του δημοσίου κάθε λίγο. Θεωρούμε λοιπόν ότι είναι όχι μόνο χρήσιμος αυτός ο θεσμός, αλλά και αναγκαίος, γιατί θα συμβάλει ώστε με εξωδικαστικά μέσα να καθιερωθεί κατά τον καλύτερο τρόπο η χρηστή διοίκηση και να λιγοστέψουν τα σκάνδαλα, οι ατασθαλίες και η παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Με την ευκαιρία αυτή, κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω την εκτίμηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς για το ότι η κυβέρνηση του Προέδρου Βασιλείου -εκπληρώνοντας μια από τις προεκλογικές του υποσχέσεις- έστειλε το νομοσχέδιο τούτο στη Βουλή. Και ειλικρινά απορώ με την παρατήρηση του κ. Γαλανού που μου θυμίζει την παροιμία που λέει «δε βρίσκουν την ίσια μας». Εδώ η κυβέρνηση, ανταποκρινόμενη σε μια καθολική επιθυμία της Βουλής και σε μια προεκλογική υπόσχεση του Προέδρου, έστειλε το νομοθέτημα τούτο. Αν είχε ελλείψεις ή παραλείψεις, αυτό είναι άλλο ζήτημα. Παραμένει γεγονός όμως ότι έστειλε το νομοθέτημα. Με βάση ποια λογική λοιπόν πρέπει να επικρίνουμε το ότι έστειλε το νομοθέτημα και είχε τάχα ελλείψεις; Απορώ δηλαδή. Με ποιο τρόπο μπορούμε εδώ να λειτουργούμε, όταν για το τίποτε βρίσκουμε ευκαιρία να κάνουμε κριτική και να κατηγορούμε τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση ότι ενήργησαν λανθασμένα και ότι δεν είχαν πρόθεση τάχα να καθιερώσουν τον Επίτροπο Διοίκησης;

Ο θεσμός του Επιτρόπου Διοίκησης, παρόλον ότι δεν εφαρμόστηκε στην Κύπρο, είναι γνωστός σ' εμάς από το ότι -όπως έχει λεχθεί-ψηφίστηκε από το 1972, αλλά για διάφορους λόγους, που δεν τους εξετάζουμε τώρα, δεν έχει εφαρμοστεί. Στο σημείο αυτό θέλω να αναφέρω ότι η έλλειψη ενός προληπτικού και κατασταλτικού ελέγχου από τον Επίτροπο Διοίκησης των πράξεων, παραλείψεων είτε λανθασμένων ενεργειών των οργάνων της εκτελεστικής εξουσίας δημιουργούσε και δημιουργεί ακόμα, αν θέλετε, πρόσφορο έδαφος για δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των πολιτών ή σε βάρος πολιτών. Δημιουργεί τις συνθήκες για να δημιουργούνται και να ξεσπούν σκάνδαλα σε βάρος του δημοσίου. Τέλος πάντων δημιουργείται μια κατάσταση που δεν είναι ευχάριστη για την κοινωνία. Και πρέπει να πούμε ότι η κατάσταση που υπέφερε, η πολιτική δύναμη που υπέφερε από τις δυσμενείς διακρίσεις είναι η πολιτική παράταξη της Αριστεράς, του ΑΚΕΛ. Θεωρούμε λοιπόν ότι με το νόμο που ψηφίζεται θα λιγοστεύουν οι διακρίσεις ή τέλος πάντων θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις, ώστε να εφαρμοστούν πιο σωστά οι κανόνες της αξιοκρατίας και της χρηστής διοίκησης.

Φυσικά δεν τρέφουμε αυταπάτες, για να είμαστε δίκαιοι, ότι με την εφαρμογή αυτού του νόμου ως διά μαγείας θα θεραπευτούν τα πάντα. Πιστεύουμε όμως ότι με αυτό το σύστημα, δηλαδή με τη δημιουργία ενός νέου νομικού συστήματος έξω από τη δικαστική και εκτελεστική εξουσία εξωδικαστικού ελέγχου των πράξεων της εκτελεστικής εξουσίας, λιγοστεύουν οι πιθανότητες να διαπράττονται αδικήματα ή να γίνονται διακρίσεις σε βάρος των πολιτών. Δηλαδή ενισχύουμε τους θεσμούς, για να έχουμε μια καλύτερη κοινωνία. Και είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς θα ψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα και υπενθυμίζω άλλωστε ότι και η διεθνής πείρα προσφέρει πολύ χρήσιμα διδάγματα απ' αυτή την άποψη ότι, αφού εφαρμόζεται σε διάφορες χώρες, καλό είναι να εφαρμοστεί και στην Κύπρο, για να συμβάλει στο να έχουμε μια καλύτερη διοίκηση.

Εμείς, από την πλευρά μας, θα παρακολουθήσουμε στενά την εξέλιξη της εφαρμογής του θεσμού και θα συμβάλουμε ώστε να λειτουργήσει υπέρ του λαού και του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σύντομα από τη θέση μου, με την άδειά σας.

Η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου καθίσταται επιβεβλημένη και θα είναι ομόφωνη. Και αυτό αντικατοπτρίζει μια πραγματικότητα. 'Ότι σ' αυτό τον τόπο υπάρχει πραγματικά πρόβλημα προστασίας ατομικών δικαιωμάτων, προστασίας του πολίτη.

Κατά τη συζήτηση του θέματος στην Επιτροπή -και πρέπει να πούμε ότι αυτή η συζήτηση υπήρξε πολύμηνη και δεν μπορεί να κατηγορηθεί η κυβέρνηση για οποιαδήποτε καθυστέρηση,, στην πραγματικότητα κατέθεσε αυτό το νομοσχέδιο τον Ιούνιο του 1988, σχεδόν αμέσως μόλις ανέλαβε την εξουσία- έτυχε πολλαπλής επεξεργασίας από την Επιτροπή. Η επιθυμία η δική μας, και αντιλαμβάνομαι και άλλων πλευρών της Βουλής, ήταν ο Επίτροπος Διοίκησης να έχει πολύ περισσότερες εξουσίες απ' αυτές που περιλαμβάνονται σήμερα στο νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε τελικά. 'Όμως η Επιτροπή αντιλήφθηκε ότι πραγματικά υπήρχε βάση στις έγνοιες του Γενικού Εισαγγελέα αναφορικά με τα συνταγματικά καλύμματα τα οποία υπήρχαν. Και γι' αυτό νομίζω ότι η Επιτροπή βρήκε τη χρυσή τομή και αύξησε τις εξουσίες του Επιτρόπου Διοικήσεως μέχρι του σημείου που να μη συγκρούονται προς το Σύνταγμα. Είναι ένας θεσμός πρωτοποριακός για τον τόπο μας. Είναι ένας θεσμός χρήσιμος. Λέχθηκε και χρήσιμος και αναγκαίος. 'Όμως θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι η επιτυχία αυτού του θεσμού θα εξαρτηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό από εμάς όλους. Θα εξαρτηθεί από το πόσο θα προστατέψουμε αυτό το θεσμό και πόσο θα τον κρατήσουμε πάνω από τις οποιοσδήποτε κομματικές αντιδικίες, αν θέλετε πάνω από τον πειρασμό να κομματικοποιήσουμε και αυτό το θέμα, όπως κομματικοποιήσαμε τα πάντα στην κοινωνική μας ζωή.

Γι' αυτό το λόγο εμείς κάμνουμε έκκληση προς όλες τις κατευθύνσεις να προστατέψουμε το θεσμό του Επιτρόπου Διοικήσεως ως κόρη οφθαλμού και να μην πιαστούμε από οποιοσδήποτε αδυναμίες θα φανούν στην πορεία, διότι είναι φυσικό και σίγουρο ότι κάποιες αδυναμίες θα εμφανιστούν. Και να έλθει η Βουλή να διορθώσει αυτές τις αδυναμίες, να βοηθήσει το θεσμό να προχωρήσει μπροστά. Θα πρέπει να επαγρυπνούμε, αλλά την ίδια στιγμή πιστεύω ότι η Βουλή σήμερα παραδίδει στο κυπριακό θεσμικό νομικό πλαίσιο ένα θεσμικό νομοθέτημα μεγάλης σημασίας το οποίο υπό ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να αλλάξει πολλά κακά στην κοινωνική μας ζωή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Θα είμαι σύντομος, γιατί το νομοσχέδιο αυτό έτυχε εμπεριστατωμένης μελέτης από την Επιτροπή Νομικών της Βουλής. Δε θα αναφερθώ στο ίδιο το νομοσχέδιο και στις πρόνοιές του, αλλά θ' αναφερθώ σε κάτι το οποίο νομίζω έχει σημασία. Μας λέχθηκε ότι ο θεσμός του Ombudsman ή του κρατικού Επιτρόπου δεν είναι νέος στα συντάγματα,, υπάρχει στα συντάγματα διαφόρων χωρών. Και πράγματι έτσι είναι. Στην Κύπρο όμως χρειαζόταν ο Ombudsman, ο κυβερνητικός Επίτροπος, ο κρατικός Επίτροπος, γιατί πρέπει να ομολογήσουμε ότι από την

εγκαθιδρυτή της η Δημοκρατία της Κύπρου δεν καθιέρωσε το θεσμό της αξιοκρατίας, αλλά, μπορεί να πει κανείς, της ευνοιοκρατίας. Και σ' αυτό τον τόπο είναι δύσκολο σήμερα να πείσουμε πολίτες οι οποίοι δεν έτυχαν διορισμού, οι οποίοι δεν έτυχαν προβιβασμού, ότι πράγματι αξιοκρατικά κρίθηκαν. Και τούτο, γιατί όλοι πιστεύουν, και ίσως να μην έχουν άδικο, ότι γίνονται παρεμβάσεις στα θέματα προσλήψεων, διορισμών και ούτω καθεξής. Αν μαζί με το θεσμό αυτό του κρατικού Επιτρόπου όχι μόνο η κυβέρνηση, αλλά και όλα τα κόμματα, όταν μας πλησιάζουν για να μας πουν: «Ξέρετε, υπάρχουν προβιβασμοί και φοβούμαι ότι για τον άλφα ή βήτα λόγο δε θα κριθούμε αξιοκρατικά», αν όλοι δίνουμε μια απάντηση: «Υπάρχει ο κρατικός Επίτροπος στον οποίο να απευθυνθείτε», τότε πιστεύω ότι σταδιακά θα έλθουμε να εδραιώσουμε την πίστη στην αξιοκρατία, αντί αυτό που είναι σήμερα κοινή πεποίθηση, ότι τα πάντα γίνονται ευνοιοκρατικά.

Είναι τεράστιας επομένως σημασίας και η συμπεριφορά η δική μας έναντι εκείνων οι οποίοι μας πλησιάζουν και οι οποίοι ζητούν, αν όχι να τύχουν ευνοϊκής προαγωγής, να επέμβουμε λέγοντάς μας: «Ξέρετε, επειδή μπορεί να αδικηθούμε, σας παρακαλούμε να επέμβετε». Η απάντηση είναι ότι ψηφίσαμε κρατικό Επίτροπο, σ' αυτό θα απευθυνθείτε, αν υπάρχει οποιαδήποτε υποψία ή αν πράγματι πιστεύετε ότι αδικηθήκατε.

Θα ήθελα ακόμα να πω ότι θα έπρεπε να προστεθεί πρόνοια, με βάση την οποία να διαπράττει ποινικό αδίκημα οποιοσδήποτε προσεγγίζει ή επικοινωνεί με τον κρατικό Επίτροπο, όταν εξετάζει οποιαδήποτε υπόθεση. Διότι, αν δεν προστατεύσουμε και τον κρατικό Επίτροπο από πιέσεις, είτε από πολιτικά πρόσωπα είτε από άλλα πρόσωπα, τότε και πάλι δε θα αποδώσει ο θεσμός. Η εισήγησή μου λοιπόν είναι ότι θα πρέπει να προστεθεί πρόνοια ότι διαπράττει ποινικό αδίκημα οποιοσδήποτε παρεμβαίνει στο έργο του κρατικού Επιτρόπου. Πιστεύω ότι αυτή η Βουλή έχει καθήκον να θεσμοθετήσει το θεσμό του Επιτρόπου Διοίκησης, έστω και αν ακόμα θα τον θέλαμε να είναι ευρύτερος απ' ό,τι μας επιτρέπουν οι συνταγματικές μας διατάξεις. Αλλά πρέπει ταυτόχρονα να προστατεύσουμε και τον κρατικό Επίτροπο στην εξάσκηση του πολύ σοβαρού έργου το οποίο του αναθέτει ο νόμος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατ' αρχήν θα ήθελα να καθησυχάσω τον Πρόεδρο του κόμματός μας, τον κ. Γλαύκο Κληρίδη, ως προς την ανησυχία του για τον Επίτροπο Διοίκησης. Προστατεύεται ο Επίτροπος Διοίκησης από το νόμο, όπως τον έχουμε διαμορφώσει, και υπάρχει πρόνοια για ποινικό αδίκημα στο άρθρο 11, το οποίο λέει: «Οποιοσδήποτε εξυβρίζει, παρεμποδίζει ή παρενοχλεί τον Επίτροπο ή οποιοδήποτε πρόσωπο που συμμετέχει σε οποιαδήποτε έρευνα είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις £300 ή και στις δύο αυτές ποινές.»

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Γνωρίζω αυτή την πρόνοια, αλλά το να εξυβρίζω και το να παρενοχλώ με το να προσπαθώ να τον επηρεάσω δεν είναι το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να προστεθεί η λέξη επηρεάζει, προσπαθεί να επηρεάσει και έτσι το θέμα μπορεί να κλείσει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εκτός αν υπάρχει υστεροβουλία, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θεσμό του Ombudsman ή του Επιτρόπου Διοίκησης τον έχουμε από το 1972 και υπάρχει ο σχετικός νόμος 107 του 1972 που δημοσιεύτηκε εδώ και 18 χρόνια, συγκεκριμένα στις 29 Δεκεμβρίου του 1972. Για 18 όμως ολόκληρα χρόνια δεν είχε διοριστεί Επίτροπος Διοίκησης και δε δόθηκε επίσημα ή ανεπίσημα καμιά εξήγηση για την παράλειψη διορισμού Επιτρόπου Διοίκησης. Παρασκηνιακά μπορεί να δίδονταν κάποιες εξηγήσεις ότι τάχα ο θεσμός προσέκρουε στις συνταγματικές μας διατάξεις ή ότι το Σύνταγμά μας προβλέπει διαδικασίες προστασίας των πολιτών. Συγκεκριμένα μιλούσαν για το άρθρο 146 του Συντάγματος ή επικαλούνταν την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας η οποία εξέταζε παράπονα εναντίον δημόσιων υπαλλήλων μέσα στην πειθαρχική δικαιοδοσία της.

Ο θεσμός όμως αυτός του Επιτρόπου Διοίκησης είναι πολύ παλαιός, είναι δύο ολόκληρους αιώνες τώρα που λειτουργεί σε ευρωπαϊκά κράτη. Κρίνεται πετυχημένος θεσμός και λειτουργεί σήμερα σ' ολόκληρη σχεδόν την Ευρώπη, τον έχουν υιοθετήσει πολλές αμερικανικές πολιτείες, ο Καναδάς και όλα τα άλλα κράτη που έχουν αναφερθεί και στην Έκθεση και από άλλους συναδέλφους.

Υπήρχε το πρόβλημα της ενσωμάτωσής του μέσα στο δικό μας νομικό καθεστώς. Ερώτημα: Μπορούσαμε να κάνουμε Επίτροπο Διοίκησης δυνατό, όπως ήταν η επιθυμία όλων μας; Η απάντηση είναι ότι δεν μπορούμε να κάνουμε Επίτροπο Διοίκησης πολύ δυνατό, γιατί προσκρούουμε στις συνταγματικές διατάξεις. Πιστεύουμε και φρονούμε ότι το σχήμα του Επιτρόπου Διοίκησης που έχουμε παρουσιάσει με τον προτεινόμενο νόμο σήμερα μπορεί να ενσωματωθεί στο νομικό μας καθεστώς και μπορεί να λειτουργεί, χωρίς να παραβιάζονται οποιεσδήποτε συνταγματικές διατάξεις. Είναι τόσο δυνατός ο Επίτροπος Διοίκησης που υιοθετούμε, όσο επιτρέπουν οι συνταγματικές διατάξεις να είναι. Εξάλλου, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, στα χρόνια που πέρασαν, πολύ επιταχτικά το Συμβούλιο της Ευρώπης καλεί τα μέλη του να υιοθετήσουν εξωδικαστικούς θεσμούς, όπως του Ombudsman ή του Επιτρόπου Διοίκησης, για να προστατεύουν τον πολίτη από την κακοδιοίκηση. Και καλεί τα μέλη του, όπου εγκρίνουν θεσμούς του Ombudsman ή του Επιτρόπου Διοίκησης, να διευρύνουν τις εξουσίες τους, για να είναι αποτελεσματικοί στην αποστολή τους.

Εμείς, στο δικό μας νομικό καθεστώς, έχουμε το άρθρο 146 του Συντάγματος βάσει του οποίου ο κάθε πολίτης που αισθάνεται ότι αδικείται από εκτελεστές πράξεις της διοίκησης μπορεί να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο και να ζητήσει δικαιοσύνη. Οι διαδικασίες όμως αυτές για τον πολίτη είναι και πολυδάπανες και χρονοβόρες. Και αδικίες στον πολίτη δε δημιουργούν μόνο οι εκτελεστές διοικητικές πράξεις· είναι και άλλες πράξεις της διοίκησης που δημιουργούν αδικίες.

Ο θεσμός αυτός, κύριοι συνάδελφοι, έχει λειτουργήσει με πολλή επιτυχία στις άλλες χώρες και οι στατιστικές δείχνουν ότι χιλιάδες υποθέσεις, χιλιάδες

παράπονα υποβάλλονται στον Ombudsman της κάθε χώρας και σωρεία αδικιών έχει θεραπευτεί μέσα στα πλαίσια λειτουργίας του θεσμού του Επιτρόπου Διοίκησης. Είναι ένας εξωδικαστικός θεσμός προστασίας του πολίτη, είναι ένας, αν θέλετε, επιπρόσθετος μηχανισμός για να προστατεύεται ο πολίτης. Να προστατεύεται ο πολίτης έναντι της διοίκησης, να προστατεύεται ο πολίτης από την κακοδιοίκηση. Και ο πολίτης είναι γνωστό ότι έχει ποικιλόμορφα παράπονα για κακοδιοίκηση που επηρεάζει βασικά τα ανθρώπινα του δικαιώματα.

Η Δημοκρατία, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να παρέχει «ευήκοον ους» για να ακούει τα παράπονα των πολιτών της. Και είναι υποχρέωση της κάθε πολιτείας να ακούει τα παράπονα και να τα εξετάζει με κάθε κατανόηση. Κάθε παράπονο είναι μια αγωνιώδης φωνή ότι υπάρχει αδικία και η θεραπεία του κάθε παραπόνου είναι μια προσφορά στην υπόθεση της δικαιοσύνης και του κράτους δικαίου.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι, με τη συνεργασία όλων των πολιτειακών παραγόντων, μπορούμε να προωθήσουμε το θεσμό του Επιτρόπου Διοίκησης στη μικρή δική μας πατρίδα. Μπορούμε να αποδείξουμε ότι θα είναι ένας θεσμός πετυχημένος. Και αυτό εξαρτάται από το πνεύμα συνεργασίας που θα υπάρξει μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων, διότι και οι τρεις αυτοί πολιτειακοί παράγοντες θα έχουν λόγο στην επιλογή του προσώπου που θα είναι ο Επίτροπος Διοίκησης μέσα στη δική μας πολιτεία.

Ευχή όλων μας είναι να επιλεγεί ο καλύτερος, ο πιο άξιος, για να ανταποκριθεί στις πολλές προσδοκίες που στήριξαν πολλοί στο παρελθόν και στηρίζουμε κι εμείς σήμερα για την επιτυχία αυτού του θεσμού. Και η επιτυχία, κύριοι συνάδελφοι, αυτού του θεσμού, η θεραπεία παραπόνων, ο παραμερισμός αδικιών, θα αποτελέσει προσφορά στην υπόθεση της δημοκρατίας και του δικαίου. Πιστεύω ότι η επένδυση για λειτουργία του θεσμού του Επιτρόπου Διοίκησης, η οποία επένδυση υπολογίζεται από τις αρμόδιες αρχές ότι θα είναι του ύψους των £200,000 και με λογική πιθανότητα να αυξηθεί αυτή η δαπάνη, είναι από τις καλύτερες επενδύσεις που μπορεί να κάμει η Δημοκρατία χάριν των πολιτών της, χάριν της ύπαρξής της και χάριν του κράτους δικαίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού δώσω το λόγο στον κ. Γαλανό, θα ζητήσω να θεωρηθεί τερματισθείσα αυτή η συζήτηση. Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένα θέμα ομόφωνο. Υπάρχει μια Έκθεση εμπειριστατωμένη, η οποία έχει καλύψει όλες τις πτυχές του θέματος. Είναι το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη και συζητούμε σχεδόν μιάμιση ώρα. Ειλικρινά πιστεύω ότι δεν είναι πράγματι αναγκαίο.

Ο κ. Γαλανός.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εξαρτάται από το τι θα πει ο κ. Γαλανός, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξαρτάται φυσικά από το τι θα πει. Αν υπάρχουν αιχμές, βεβαίως θα δώσω το λόγο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα απαντήσω σε αιχμές τις οποίες είχε η ομιλία του κ. Πουμπουρή που ήταν εκτός τάξεως. Εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε

μια απάντηση, διότι περίπου ο κ. Πουμπουρής είπε, ξέρετε, εσείς του Δημοκρατικού Κόμματος -έγινε και επίθεση εναντίον του κόμματος- δεν έχετε την ίσια σας, διότι κάνετε κριτική σ' αυτό το θεσμό που έχει περάσει. Και κατά κάποιο τρόπο διαστρέβλωσε και τη θέση μας, διότι εμείς είπαμε ότι η κυβέρνηση έστειλε ένα νομοσχέδιο το οποίο, κατά την άποψή μας, δεν είχε σάρκα και οστά. Δηλαδή, ήταν περισσότερο ένα νομοσχέδιο εντυπώσεων. Και η Επιτροπή, και σ' αυτή συμμετέχουν και Βουλευτές από το ΑΚΕΛ, έκαμε ένα αξιόλογο έργο και έδωσε σάρκα και οστά και έκανε ουσιαστικό το θεσμό και το ρόλο του δημόσιου Επιτρόπου και σαν αποτέλεσμα έχουμε ακούσει ότι κινδυνεύει τώρα να αναπέμψει η κυβέρνηση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα διακόψω, κύριε συνάδελφε. Δεν ήθελα να διακόψω προηγουμένως, αλλά νομίζω ότι δεν είναι ορθό για τη Βουλή να συζητά πιθανότητες αναπομπής. Αν το αναπέμψει ο Πρόεδρος, εδώ είμαστε για να το συζητήσουμε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εξηγώ, κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά εσείς θέσατε πρώτος το θέμα της αναπομπής και ο κ. Παναγιώτου και δεν ήθελα να σας διακόψω. Εγώ νομίζω ότι η Βουλή δεν μπορεί να συζητά πιθανότητες.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, οπωσδήποτε η θέση μας ήταν ότι η κυβέρνηση πρέπει να ικανοποιηθεί από το γεγονός ότι συνεργάστηκε η Βουλή για να προχωρήσει σ' ένα ουσιαστικό νομοσχέδιο. Και σ' αυτή τη θέση είχαμε το ΑΚΕΛ να λέει ότι το ΔΗΚΟ κάνει κριτική και λοιπά και κατά κάποιο τρόπο μας εξέπληξε και μας εκπλήττει το γεγονός ότι το ΑΚΕΛ και ο Κοινοβουλευτικός του Εκπρόσωπος θεωρούν ότι πρέπει κάθε φορά να αποδεικνύουν ότι είναι το κυβερνών κόμμα με το να επιτίθενται στο Δημοκρατικό Κόμμα, οποτεδήποτε το Δημοκρατικό Κόμμα θεωρήσει πως πρέπει να κάμει κάποια κριτική ή να δώσει κάποια προειδοποίηση ή κάποιο μήνυμα στην κυβέρνηση. Ειλικρινά, δίδεται πλέον η εντύπωση ότι το ΑΚΕΛ, η ηγεσία του ΑΚΕΛ, έχει πάρει τόσο πολύ σοβαρά το ρόλο της ως κυβερνών κόμμα, που δεν ανέχεται καμιά διαφωνία όσον αφορά την κυβερνητική πολιτική. Ελπίζουμε να έχουν πάρει επιτέλους κάποια μηνύματα απ' όσα σήμερα συμβαίνουν σ' ολόκληρο τον κόσμο ότι τα συστήματα εκείνα τα οποία δεν επιτρέπουν την πολυφωνία έχουν καταρρεύσει και ότι σ' αυτό το Σώμα και σ' αυτό τον τόπο υπάρχει πολυφωνία και επομένως δεν πρέπει να αισθάνονται τέτοια ιδιαίτερη ευαισθησία κάθε φορά που το Δημοκρατικό Κόμμα ή οποιαδήποτε άλλη πλευρά κάμει κάποια κριτική που είναι καλόπιστη. Θέλουμε να υποδείξουμε στους φίλους μας Βουλευτές του ΑΚΕΛ, και αυτό γίνεται με πάρα πολλή ευγένεια και σέβας, ότι εκείνοι οι οποίοι ζουν σε γυάλινα σπίτια δεν πρέπει να ρίχνουν πέτρες. Πρέπει να αντιλαμβάνονται τις συνθήκες που άλλαξαν και πρέπει να προσπαθούν να μη δίδουν την εντύπωση ότι η αλλαγή δεν έχει αγγίξει την Κύπρο όσον αφορά την κατάρρευση κάποιας νοοτροπίας που δεν επιτρέπει το διάλογο και την πολυφωνία.

Τώρα θα ήθελα να συμφωνήσω και να υπερτονίσω αυτά τα οποία λέχθηκαν ότι πρέπει να κρατήσουμε ψηλά και υπερκομματικά το θεσμό του Επιτρόπου Διοίκησης. Πρέπει πράγματι να τον προσέχουμε ως κόρην οφθαλμού και να μην

επιτρέψουμε οποιαδήποτε προσπάθεια να τριβεί αυτός ο θεσμός μέσα στον άκρατο κομματισμό, που συμφωνώ ότι υπάρχει σ' αυτό τον τόπο. Βέβαια υπάρχει θέμα διορισμού του κατάλληλου προσώπου και δεν είναι τυχαίο και δεν πρέπει η κυβέρνηση να θεωρήσει ότι η Βουλή έχει βγει από κάποια θέσμια το γεγονός ότι πρέπει αυτό το πρόσωπο να τύχει της έγκρισης αυτού του Σώματος. Αυτό περίπου δίνει ένα μήνυμα στην κυβέρνηση ότι θα πρέπει να υπάρξει διαβούλευση και συγκατάθεση της Βουλής. Μια τέτοια διαδικασία πιστεύω ότι εξυπηρετεί το θεσμό, διότι δίνει την ευκαιρία να επιλεγεί υπερκομματικά το πιο κατάλληλο πρόσωπο. Και αν είναι εδώ που υπάρχουν κάποιες δισταγμένες απόψεις, πιστεύουμε ειλικρινά ότι ενισχύεται αυτός ο θεσμός με το να δοθεί το δικαίωμα στη Βουλή να εγκρίνει τον Επίτροπο Διοίκησης. Και σίγουρα η κυβέρνηση δε θα πρέπει να αρνηθεί το διάλογο με τη Βουλή, διότι αυτό προϋποθέτει η έγκριση, την εκ των προτέρων διαβούλευση για να επιτύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και τον καλύτερο δυνατό διορισμό.

Επίσης συμφωνούμε -και θα πρέπει να γίνει τροποποίηση, διότι αυτό δεν καλύπτεται- ότι θα πρέπει να είναι ποινικό αδίκημα οποιαδήποτε προσπάθεια επηρεασμού του Επιτρόπου Διοίκησης, για να είναι πραγματικά υπεράνω οποιασδήποτε επίδρασης και να είναι ο υπερκομματικός εκείνος που όλοι θέλουμε.

Τώρα βέβαια είναι ένας νέος θεσμός και αυτό πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα. Και πιθανώς να έχει αδυναμίες και ελλείψεις. Αλλά η νομοθεσία είναι ζωντανή και είναι στο χέρι μας να στηρίξουμε και να υποστηρίξουμε και να βελτιώσουμε όσο το δυνατό περισσότερο αυτό το θεσμό. Με την πάροδο του χρόνου, εξετάζοντας το αποτέλεσμα αυτού του θεσμού, τον τρόπο που θα λειτουργεί, τις αδυναμίες τις οποίες θα διακριβώσουμε σε κάποιο στάδιο, εδώ είμαστε, ως Βουλή, να δώσουμε εκείνα τα όπλα, εκείνα τα εφόδια, να προχωρήσουμε σε εκείνες τις τροποποιήσεις, ώστε πραγματικά να θωρακίσουμε τον άνθρωπο αυτό, ο οποίος θα αναλάβει τον πολύ δύσκολο αυτό ρόλο, αλλά αυτό το ρόλο που απαιτεί οποιαδήποτε αξιολογική αντίκριση των πραγμάτων της σημερινής κοινωνίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου κάτι ήθελε, αντιλαμβάνομαι, να πει.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Απλώς ένα σχόλιο στη θέση που έχετε πάρει ως Προεδρείο, κύριε Πρόεδρε, πάνω στο θέμα. Εμείς γνωρίζουμε τι μας λέχθηκε εκ μέρους της επίσημης πλευράς και μας έχουν προειδοποιήσει και οφείλαμε να το φέρουμε σε γνώση του Σώματος. Πιστεύω είναι δικαίωμα του Σώματος να δίνει μηνύματα εκεί που έχει τις πληροφορίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, το να δώσει μηνύματα είναι ένα θέμα και το να συζητούμε ένα θέμα που θα συζητηθεί είναι άλλο.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Δε θα συζητήσουμε. Απλώς μήνυμα προσπαθήσαμε να δώσουμε. Πέραν τούτου, εγώ θα συμπλήρωνα και κάτι άλλο. Προσωπικά κατανοώ την ευαισθησία του κ. Πουμπουρή να υπερασπίζεται την κυβέρνηση, ακόμα και εκεί που δεν ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα σας έδωσα το λόγο μόνο επί προσωπικού θέματος. Αν θα μιλήσετε, να δώσω το λόγο πρώτα στον κ. Πουμπουρή.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Βεβαιότατα, να απαντήσει και στους δυο μας. Ακόμα και εκεί που η κυβέρνηση δεν έχει ανάγκη τις συνηγορίες του. Όμως δεν πρέπει να έχει απορία και να διερωτάται για την ίσια μας. Διότι εξαρτάται από ποια πλευρά την αντικρίζει. Από την ίσια ή από την ανάποδη; Και δυστυχώς προτιμά την ανάποδη. Εδώπερα είναι σαφές και το γνωρίζουν και τα μέλη του κόμματός του της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Υπήρχε νόμος. Η κυβέρνηση μπορούσε να εφαρμόσει το θεσμό του Επιτρόπου Διοικήσεως. Προτίμησε να καταργήσει εκείνο το νόμο, να μας φέρει νέο νόμο, με τον οποίο διερωτηθήκαμε όλοι κατά πόσο είναι Επίτροπο Διοικήσεως που θα κάναμε ή απλώς διακοσμητικό στοιχείο.

Ένα λεπτό, κύριε Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει πρώτα ο κ. Πουμπουρής, κύριε Χατζηδημητρίου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ασφαλέστατα. Αυτό το γνωρίζουν και τα Μέλη του δικού του κόμματος που συμμετείχαν στην Επιτροπή και είναι αυτό που θέξαμε. Τίποτε άλλο. Ούτε κριτική της κυβέρνησης κάνουμε ούτε τίποτε. Διαπίστωση κάνουμε, για να πληροφωρήσουμε το Σώμα από ποιους προβληματισμούς απ' όλα τα Μέλη, ομόφωνα, της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, και από τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών του δικού του κόμματος, από ποιους προβληματισμούς πέρασε η αντιμετώπιση αυτού του θέματος, για να καταλήξουμε εδώ που καταλήξαμε. Και θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι αυτό το πράγμα που η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών παρουσιάζει με την ομοφωνία όλων των κομμάτων είναι ουσιαστικά διάφορο από εκείνο που παρουσιάστηκε από την επίσημη πλευρά. Αυτό τονίσαμε απλώς. Ούτε κριτική της κυβέρνησης ούτε καταγγελία ούτε κατηγορία της κάνουμε. Εξηγούμε γιατί το διαμορφώσαμε, όπως παρουσιάζεται σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου. Θέμα διαδικασίας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να ρωτήσω αν θα ξαναρχίσουμε τη συζήτηση από την αρχή και μάλιστα πάνω στη βάση της εφαρμογής του προηγούμενου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διερωτώμαι. Αλλά ο κ. Πουμπουρής έχει δικαίωμα να απαντήσει.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφήνω το αστείο που έχει λεχθεί από τους συναδέλφους ότι το ΑΚΕΛ είναι κυβερνών κόμμα. Αυτό είναι ένα αστείο που θα λέγεται για πολλές ακόμα μέρες, αλλά σας το αντιστρέφουμε, διότι εσείς είσαστε το κυβερνών κόμμα μαζί με τους άλλους για την ένταξη στην ΕΟΚ κτλ. και δεν είναι εμείς που είμαστε κυβερνών κόμμα από αυτής της άποψης.

(Γέλια)

Λοιπόν, επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε. Εγώ άσκησα το δικαίωμα κριτικής όχι του ΔΗ.ΚΟ., αλλά του φίλτατού μου του Γαλανού με τον οποίο διαφώνησα. Στα πλαίσια της πολυφωνίας είπα την άποψή μου ότι: «Μα καλά, αφού κατέθεσε η κυβέρνηση αυτό το νομοθέτημα και έλυσε ένα πρόβλημα που το θέλαμε όλοι,

έστω και με τις ελλείψεις, λέγω, του νομοθετήματος που κατέθεσε, αποτελούσε αυτό ευκαιρία, για να κάνουμε κριτική της κυβέρνησης;». Να τι είπα εγώ. Γιατί έπρεπε να επεκταθούμε και να πάμε δεν ξέρω πού; Εν πάση περιπτώσει λυπούμαι πάρα πολύ. Εγώ δεν επέκρινα το ΔΗ.ΚΟ. Έκανα κριτική μιας άποψης που έχει εκφραστεί από εδώ. Και σημασία έχει να συγκεντρώσουμε όλοι την προσοχή μας στο να εφαρμοστεί και να λειτουργήσει αυτός ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επίτροπος Διοικήσεως. Άρθρο 3.

Προσωπικό Γραφείου Επιτρόπου. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες Επιτρόπου. Άρθρο 5.

Εκθέσεις και πορίσματα Επιτρόπου. Άρθρο 6.

Δικαίωμα επικοινωνίας Επιτρόπου. Άρθρο 7.

Υποχρέωση υπηρεσιών της Δημοκρατίας και διαδικασία. Άρθρο 8.

Απόδειξη. Άρθρο 9.

Καταβολή εξόδων ή επιδόματος. Άρθρο 10.

Αδικήματα. Άρθρο 11.

Προστασία Επιτρόπου. Άρθρο 12.

Υποχρέωση για εχεμύθεια. Άρθρο 13.

Απολαβές κ.λπ. Επιτρόπου και φιλοδώρημα επί τη αποχωρήσει. Άρθρο 14.

Κανονισμοί. Άρθρο 15.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 16.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 17.

Κατάργηση 107 του 1972. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 18 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 18 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεσή.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ (ΙΔΡΥΣΗ ΤΑΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό. Παρών ήταν επίσης και ο Βουλευτής κ. Ν. Ηλία.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ίδρυση και ρύθμιση της λειτουργίας Ταμείου, οι πόροι του οποίου θα διατεθούν για την ανέγερση των κτιρίων του Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου, καθώς και για τη διαμόρφωση του εξωτερικού του χώρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους οι πόροι του Ταμείου αναμένεται να προέλθουν είτε από κυβερνητικές χορηγίες είτε από ιδιώτες.

Σύμφωνα με τους ίδιους αρμοδίους προγραμματίζεται η ανέγερση αντιπροσωπευτικών παραδοσιακών σπιτιών για κάθε περιοχή της Κύπρου σε ειδικό χώρο 56 δεκαρίων στην περιοχή Αθαλάσσιας, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία ενός ζωντανού μουσείου, στο χώρο του οποίου θα γίνονται δραστηριότητες που θα δίνουν στον επισκέπτη εικόνες από τη ζωή στην Κύπρο στα παλιά χρόνια. Για το σκοπό αυτό έχουν εξασφαλιστεί διάφορα αντικείμενα που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα στην Κύπρο, έχουν ταξινομηθεί και φυλάσσονται σε κατάλληλες αποθήκες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη σημασία που θα έχει για τη διατήρηση και αναβίωση των εθίμων της κυπριακής υπαίθρου η ίδρυση και λειτουργία ενός τέτοιου μουσείου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, για να τονίσω πως σίγουρα ο Κύπριος φορολογούμενος θα επιβαρυνθεί, γιατί είναι μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία το εγχείρημα τούτο, το Μουσείο της Κυπριακής Υπαίθρου, με μεγάλα ποσά. Επομένως πρέπει σίγουρα να λειτουργήσει σωστά. Και για να λειτουργήσει σωστά, πρέπει να στελεχωθεί με τους κατάλληλους ανθρώπους και τους κατάλληλους λειτουργούς. Πρόσθετα θα πρέπει να τονίσουμε πως στη Συμβουλευτική Επιτροπή, που ήδη έχει συσταθεί, έχουν σημειωθεί κενά. Και συγκεκριμένα άνθρωποι με πολυετή υπηρεσία και προσφορά στον τόπο στους εξειδικευμένους αυτούς τομείς, όπως είναι τα μέλη της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών και του διοικητικού της συμβουλίου που με το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης από το 1936 έδωσαν λαμπρά δείγματα, δεν έχουν συμπεριληφθεί, έντιμη κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσωπικά δε θα επιτρέψω στη Βουλή τη συζήτηση αυτού του θέματος, διότι δε θέλω να προδικάσω ποιοι θα εμπλακούν.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

‘Όχι, κύριε Πρόεδρε. ‘Όχι αθα συμπεριληφθούν», δεν έχουν συμπεριληφθεί. Επομένως στο δεύτερο αυτό θέμα θα ήθελα να παρατηρήσω πως έχει σημειωθεί ένα κενό. Η ίδια η διευθύντρια του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης, που επανειλημμένα έχει δρομολογήσει πολλά σημεία λειτουργίας του υπό σύσταση μουσείου, δεν έχει συμπεριληφθεί σ’ αυτό το μουσείο, ενώ ειδικότερα από τα κατεχόμενα τους έδωσε σωρεία στοιχείων και αντιγράφων. Θα πρέπει να τονίσουμε, έντιμη κύριε Πρόεδρε, πως πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία στα κατεχόμενα. Να συγκεντρώσουμε συγκεκριμένα όλα εκείνα τα στοιχεία που μπορούν να συγκεντρωθούν από τους παλαιοπώλες και από τα επισημαινόμενα εδώ αντικείμενα τέχνης που υπάρχουν και μπορούν να εξευρεθούν.

Να πούμε συγκεκριμένα πως πρέπει τα έπιπλα, τα οικιακά σκεύη, τα εργαλεία υφαντικής, χειροτεχνικά εργαλεία, γεωργικά εργαλεία, τα θεριζοαλωνιστικά και τα μεταφορικά όσο μπορέσουμε από τα κατεχόμενα να τα περισώσουμε. Να πούμε κιόλας ότι υπάρχουν ιδιαιτερότητες, έστω κι αν είμαστε μικρή χώρα, μεταξύ των εργαλείων υφαντικής για παράδειγμα της Κερύνειας και της Καρπασίας και αυτών της Λευκωσίας και των άλλων πόλεων και επομένως πρέπει να τα περισώσουμε.

Τέλος να πω πως, μια και το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης το κυπριακό έχει τα 2/3 του μεγάλου εκείνου, του αθησαύριστου υλικού του από τα κατεχόμενα, θα πρέπει να ενισχυθεί περισσότερο, αντί με το λυμφατικό ποσό των £2,000 ετήσια. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έχω αντιληφθεί καλά το μουσείο που λογαριάζουμε να ιδρύσουμε, το Μουσείο Κυπριακής Υπαίθρου, έχει να κάνει πιο πολύ με τη διάσωση της ιστορίας και της παράδοσης του αγροτικού μας κόσμου και της λαϊκής αρχιτεκτονικής. Θα είναι ένα ανοικτό μουσείο των αγροτικών εργαλείων. Πιο πολύ είναι ένα κοινωνικής και οικονομικής σημασίας μουσείο που φυσικά στο

βαθμό που συνδυάζεται και με τη χειροτεχνία έχει μέσα και το στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς. Έτσι είναι πολύ χρήσιμο το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, όπως αναφέρθηκε, και πρέπει να ενισχυθεί. Αλλά αυτό που συζητούμε είναι εντελώς διαφορετικό πράγμα. Δεν πρέπει να συγχύζουμε τις δύο αυτές δραστηριότητες που τις βλέπουμε να αλληλοσυμπληρώνονται και στην προέκταση του χρόνου να διασώζουν πράγματι μια έκφραση της ιστορίας και της παράδοσης του τόπου μας που πάει να εκλείψει και που οι παλαιότεροι μπορεί να ενθυμούνται, όμως σίγουρα οι νεότεροι δε θα έχουν καμιά άλλη ευκαιρία να γνωρίσουν αυτό τον τρόπο ζωής και τον τρόπο δουλειάς, παραγωγής, όπως θα έχουν την ευκαιρία με το μουσείο που πάμε να ιδρύσουμε. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Ηλία.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Δεν προτίθεμαι να σχολιάσω τις ομιλίες που έγιναν. Απλώς θέλω να υπογραμμίσω ότι η ανάγκη ίδρυσης ενός τέτοιου μουσείου νομίζω ότι από κανένα δεν αμφισβητείται και συνεπώς στην Επιτροπή, όταν συζητήθηκε το θέμα, όλες οι πλευρές ήταν ομόφωνες. Η αλήθεια είναι ότι αυτό αποτελούσε ένα αίτημα κιόλας των αγροτικών οργανώσεων. Εμείς το είχαμε υποβάλει πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια και λήφθηκε η ιδέα και άρχισε ευτυχώς από μερικά χρόνια να γίνεται συλλογή πλούτου της υπαίθρου. Και είναι αξιόλογη η συλλογή. Εγώ την έχω επισκεφθεί μαζί με εκπροσώπους όλων των αγροτικών οργανώσεων και θα έλεγα ότι είναι αξιόλογη η συλλογή του υλικού που ήδη υπάρχει στο χώρο «αποθήκες», όπως κατονομάζεται στην Έκθεση. Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι ότι η υπαίθρος και στον τομέα της παραγωγής και στον τομέα της μεταποίησης και στον τομέα τον πολιτιστικό και στον τομέα των μέσων της παραγωγής έχει να παρουσιάσει μια ιστορία, έναν πλούτο, έναν πολιτισμό. Και ο σκοπός αυτού του μουσείου είναι να περισυλλέξει, να περισώσει, να αξιολογήσει και να μεταφέρει στις νεότερες γενιές τις εμπειρίες και τις γνώσεις, όπως μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέσω ενός μουσειακού χώρου. Γι' αυτό πιστεύω ότι δεν υπάρχει λόγος σ' αυτή τη συζήτηση. Το ταμείο αυτό αποβλέπει στο να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, για να μπορέσει αυτό το θέμα να προχωρήσει και να υλοποιηθεί αυτός ο στόχος της ίδρυσης του Μουσείου της Υπαίθρου που πιστεύω ότι θα εξυπηρετήσει πολύπλευρα πολλούς τομείς, ακόμα και του τουρισμού περιλαμβανομένου, διότι θα είναι ένας από τους χώρους που θα μπορούν να τον επισκέπτονται και ντόπιοι και ξένοι και να έχουν κάτι να δουν, κάτι να διδαχθούν, κάτι να εκτιμήσουν από την πορεία και τον πολιτισμό του λαού της υπαίθρου στην Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, η απόφαση για τη δημιουργία ταμείου για ίδρυση Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου θα πρέπει να χαιρετιστεί ως κάτι το σημαντικό. Ένα τέτοιο μουσείο θα έπρεπε να είχαμε από χρόνια, γιατί πολλά από τα αντικείμενα που χρησιμοποιούνταν παλιά τείνουν να εκλείψουν. Και με τη συγκέντρωση όλων αυτών των αντικειμένων σε έναν τέτοιο μουσειακό χώρο συμβάλλουμε στη

διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Όπως έχει λεχθεί από την κυβερνητική πλευρά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η σκέψη είναι να κτιστούν αντιπροσωπευτικά παραδοσιακά σπίτια σε περιοχή κοντά στη Λευκωσία, όπου να μεταφερθούν αυτά τα αντικείμενα. Αυτό είναι κάτι το πολύ καλό που ταυτόχρονα θα προσελκύει και τουρισμό.

Με τη δημιουργία αυτού του ταμείου θα πρέπει να επιδιωχθεί ακόμα και η δημιουργία επαρχιακών τέτοιων μουσείων κυπριακής υπαίθρου. Ακόμα έχω τη γνώμη ότι και ορισμένα είδη τα οποία τείνουν να εκλείψουν και δεν μπορούν να μετακινηθούν, όπως είναι οι αλευρόμυλοι που κινούνταν στους ποταμούς με νερό, πρέπει να κηρυχθούν μερικά διατηρητέα, γιατί, αν μείνουμε ακόμα χρόνια, δε θα υπάρχει ούτε ένα. Σήμερα εξακολουθούν να υπάρχουν μερικοί αλευρόμυλοι. Και είναι σημαντικό να βλέπουν και οι μελλοντικές γενιές πώς οι προηγούμενοι τους άλεθαν το σιτάρι, όπως και άλλα παρόμοια αντικείμενα που εκφράζουν την πολιτιστική μας κληρονομιά. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μας για την απόφαση για ίδρυση του μουσείου αγροτιάς και υπαίθρου, γιατί πράγματι με τον τρόπο αυτό θα συνδέσουμε τη γενιά μας και τις μελλούμενες γενιές με την παράδοση και την ιστορία του τόπου μας. Τολμώ να πω ότι ορισμένα από τα μέσα που χρησιμοποιούσαν οι προπάτορές μας ίσως είναι και μοναδικά στον κόσμο. Και θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να συγχαρώ τους αρμοδίους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που φρόντισαν σε ανύποπτο χρόνο να περισυλλέξουν και να διασώσουν μια πληθώρα από τα αντικείμενα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνταν. Και τολμώ να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι δε μας έχει συνηθίσει η κρατική μηχανή έγκαιρα να προβλέπει και να προετοιμάζεται για κάτι που στο μέλλον θα δημιουργήσει. Και μάλιστα θα πω ότι όλοι πρέπει να βοηθήσουμε να επισπευσθεί η σύσταση του μουσείου αυτού, διότι, αν συνεχιστεί η φετινή ανομβρία ακόμα ένα-δύο χρόνια, ίσως θα εκλείψει παντελώς και το λειτούργημα του γεωργού και μόνο σ' αυτό το μουσείο θα απευθύνονται οι νέες γενιές, για να βλέπουν ότι υπήρξαν γεωργοί στην Κύπρο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Χαιρετίζουμε, κύριε Πρόεδρε, την ίδρυση αυτού του ταμείου, γιατί πληρεί μια ανάγκη. Δε θα επεκταθώ, γιατί η Επιτροπή ομόφωνα συζήτησε σε έκταση το θέμα και κατέληξε σε ομόφωνη απόφαση. Εκείνο που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι στο χώρο που βρίσκονται τα συγκεντρωθέντα εργαλεία και άλλα είδη η κατάσταση που επικρατεί δεν είναι τόσο καλή και υπάρχει κίνδυνος να καταστραφούν. Γι' αυτό η Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα επισκεφθεί την προσεχή Τρίτη το χώρο και ελπίζουμε να βρεθούν τρόποι να προφυλαχθούν μέχρι την ημέρα που θα ανεγερθεί το μουσείο ή ο κατάλληλος χώρος, ούτως ώστε να μην υποστούν οποιαδήποτε ζημιά. Επίσης θα ήταν σωστό να τονίσουμε, όπως έχει τονιστεί και στην Επιτροπή, ότι θα πρέπει ο θεσμός τούτος σε μικρογραφία να επεκταθεί στις επαρχίες, στα ίδια τα χωριά, ούτως ώστε στο χώρο που λειτούργησαν αυτά τα εργαλεία να μπορεί κάποιος να τα βλέπει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βέβαια είναι πολύ καλό μέτρο αυτό για την ίδρυση μουσείου υπαίθρου. Αλλά εγώ θα πρότεινα ακόμα να ληφθούν πολλά άλλα μέτρα για την υπαίθρο, για να μην καταστεί όλη η υπαίθρος μουσείο. Διότι, όπως πάει η κατάσταση, με την εγκατάλειψη και ερήμωση της υπαίθρου, πράγματι μουσείο θα καταντήσει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπωσδήποτε, αλλά θεωρώ ότι το θέμα εξαντλήθηκε. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίδρυση Ταμείου. Άρθρο 3.

Επιτροπή Διαχείρισης. Άρθρο 4.

Δραστηριότητες της Επιτροπής. Άρθρο 5.

Φύλαξη και λογαριασμοί του Ταμείου. Άρθρο 6.

Προϋπολογισμός Ταμείου. Άρθρο 7.

Έλεγχος Ταμείου. Άρθρο 8.

Διάλυση Ταμείου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 9 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 9 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΕΩΣ ΝΕΡΟΥ (ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Κυριάκος Τσιέττης
Πολύβιος Κόλοκος	Χρίστος Πέτας
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η απαγόρευση της ανεξέλεγκτης κατανάλωσης νερού, μέτρο που κρίνεται ιδιαίτερα απαραίτητο εξαιτίας της συνεχιζόμενης ανομβρίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) Νόμος του 1991». Ταυτόχρονα και με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να αρχίσει αμέσως εκστρατεία διαφώτισης του κοινού για την ανάγκη περιορισμού της κατανάλωσης του νερού και για τους τρόπους εξοικονόμησής του και να παράσχει κίνητρα στους ιδιώτες για την ανόρυξη δικών τους διατρήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λέανδρος Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Έκθεση της Επιτροπής είναι ομόφωνη, αλλά ζήτησα το λόγο για να πω δυο-τρία λόγια, για να τονίσω πόσο τραγική είναι η κατάσταση σχετικά με το νερό εξαιτίας της συνεχιζόμενης ανομβρίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου βέβαια είναι η εξοικονόμηση του νερού, γι' αυτό και αποτελεί ποινικό αδίκημα το πλύσιμο με λάστιχο νερού των αυτοκινήτων και των πεζοδρομίων και μάλιστα οι παραβάτες υπόκεινται σε φυλάκιση μέχρι τρεις μήνες ή πρόστιμο μέχρι £300 ή ακόμα και στα δυο, και πρόστιμο και φυλάκιση. Το μέτρο αυτό είναι ένα από τα πολλά που μας επιβάλλει η συνεχιζόμενη ανομβρία, γιατί δεν είναι μυστικό ότι τα φράγματά μας σήμερα έχουν μόνο 51 εκ. κυβικά μέτρα νερού, ότι από τα υπόγεια νερά μπορούμε να αντλήσουμε περίπου 40 - 42 εκ. κ.μ. νερού, το οποίο μας δίδει ένα σύνολο 92 εκ. κ.μ., ενώ οι ανάγκες μας υπερβαίνουν τα 110 εκ. Είναι φανερό ότι παρίσταται ανάγκη για εξοικονόμηση του νερού, γι' αυτό πρέπει να ληφθούν αυστηρά μέτρα τόσο για την ύδρευση όσο και για την άρδευση.

Η Επιτροπή εισηγείται δυο μέτρα. Το πρώτο είναι η επαναφορά του συστήματος που υπήρχε κάποτε και το οποίο είχαμε εισηγηθεί πριν μερικά χρόνια προσωπικά για την επιδότηση ανορύξεως γεωτρήσεων από ιδιώτες για μη πόσιμο νερό στα σπίτια τους, τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά. Η άλλη εισήγηση είναι η ανάγκη περαιτέρω διαφώτισης του κοινού. Παρόλες τις προειδοποιήσεις του Υπουργού Γεωργίας, δε φαίνεται ακόμα να έχουμε αντιληφθεί πόσο σοβαρό είναι το πρόβλημα αυτό. Ο κόσμος δεν έχει συνειδητοποιήσει τη σοβαρότητά του. Γι' αυτό επιβάλλεται να αναληφθεί αμέσως μια εκστρατεία διαφώτισης του κοινού με όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, διότι πρέπει ο κόσμος να καταλάβει ότι, αν

όλοι μας δεν κάμουμε σοβαρές οικονομίες στο νερό, πολύ σύντομα και οι φυτέλες θα καταστραφούν κι εμείς οι ίδιοι θα διψάσουμε. Είναι, όπως φαίνεται, τραγική η κατάσταση, κύριοι συνάδελφοι. Βέβαια ουδέν κακόν αμιγές καλού, γιατί πολύ σύντομα θα είμαστε υποχρεωμένοι να μπαίνουμε στην μπανιέρα δυο δυο, για εξοικονόμηση νερού βέβαια.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η ανομβρία κτύπησε την πόρτα μας από το 1989. Εντούτοις η κυβέρνηση επέδειξε ασύγγνωστη ολιγωρία στη λήψη ουσιαστικών μέτρων για εξοικονόμηση νερού.

Το 1990 εξαντλήθηκε σε συσκέψεις και συνεδρίες και τα ανακοινωθέντα που εκδίδονταν είχαν πάντα την ίδια κατάληξη. Στις 5.11.1990, για να αναφερθώ σε πρόσφατη συνεδρία, συνήλθε η Συμβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας, για να μελετήσει τις επιπτώσεις από τη συνεχιζόμενη ανομβρία. Διαβάζω από το ανακοινωθέν που εκδόθηκε μετά τη σύσκεψη:

«Ο κ. Υπουργός ανέφερε επίσης ότι σύντομα θα υποβληθεί πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για απαγόρευση της χρήσης λαστίχων για πλύσιμο αυτοκινήτων, πεζοδρομίων, κ.ά. και ότι μελετάται η επιβολή περιορισμών στην υδατοπρομήθεια πόλεων και χωριών. Ακόμα ο κ. Γαβριηλίδης ανέφερε ότι μελετάται η επιβολή τέλους υπερκατανάλωσης για αποτροπή άσκοπης σπατάλης νερού, καθώς και η επαναφορά του σχεδίου επιδότησης ιδιωτικών γεωτρήσεων για μη πόσιμες ανάγκες στις πόλεις».

Μέχρι τις 5.11.90 το μόνο πρακτικό μέτρο που εφαρμόστηκε για εξοικονόμηση νερού ήταν η τοποθέτηση πλαστικών σακουλιών στους νιαγάρες, ενώ όλα τα άλλα μέτρα συνεχίζουν να μελετούνται.

Το γενικότερο πρόβλημα της ανομβρίας απασχολεί την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, γι' αυτό σήμερα θα περιοριστώ μόνο στο να μεμφθώ το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Θα ήταν πλεονασμός, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω τη σοβαρότητα του προβλήματος. Εντούτοις η τηλεόραση, το μαζικότερο μέσο επικοινωνίας στην Κύπρο, αγνόησε το θέμα αυτό. Θα έπρεπε, κύριε Πρόεδρε, η τηλεόραση στην αλλαγή προγραμμάτων, αντί να παρουσιάζει τα καραγκιοζάκια, να δείχνει τα άδεια φράγματα και τις φουντάνες που δε στάζουν νερό, για να συνειδητοποιήσει ο λαός μας πως δεν πρόκειται για αστείο, αλλά ότι θα διψάσουμε. Έπρεπε, κύριε Πρόεδρε, από το Δεκέμβρη του 1989 κάθε βράδυ να εκπέμπεται σήμα κινδύνου, γιατί ο κίνδυνος ήταν γνωστός από τότε.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας δήλωσε πως το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να διαθέσει ποσό £20,000 για την προβολή του προβλήματος από την τηλεόραση. Έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι, άσχετα από την ολιγωρία που επέδειξε η κυβέρνηση, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου με τις υπηρεσίες που διαθέτει όφειλε να επισημάνει το πρόβλημα και από μόνο του να το προβάλλει. Διερωτώμαι επίσης αν θα έπρεπε το ΡΙΚ, που συντηρείται από το λαό, να αναμένει πληρωμή για να προβάλλει το σοβαρό αυτό πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Αντιλαμβάνομαι ότι το πρόβλημα της ανομβρίας θα απασχολήσει τη Βουλή εξειδικευμένα, διότι συζητείται ανάλογο θέμα στην Επιτροπή Γεωργίας και μάλιστα την ερχόμενη Τρίτη η Επιτροπή ως σώμα θα συναντηθεί με τη Γεωργική Συμβουλευτική Επιτροπή στο Υπουργείο Γεωργίας, για να ασχοληθούν με διάφορες πτυχές που έχουν σχέση με την ανομβρία, με το πρόβλημα των νερών, με τις επιπτώσεις της ανομβρίας κτλ.

Σήμερα συζητούμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο που βρίσκεται τώρα ενώπιόν μας και εδώ πρέπει να επικεντρωθεί η συζήτηση. Εγώ θα έλεγα ότι αυτό το νομοσχέδιο, κρίνοντάς το με τον τρόπο που σκεφτόμαστε και τον τρόπο που κρίνουμε τα διάφορα νομοσχέδια, πρέπει να πούμε ότι είναι ένα οδυνηρό μέτρο και θα έλεγα ότι εν πολλοίς θα είναι και δύσκολο να κατανοηθεί, διότι θα λες του άλλου «θα σε πάρω στο δικαστήριο, διότι έπλυνες το αυτοκίνητο με το λάστιχο» και την ίδια ώρα ξέρει ότι, όταν πάρει το αυτοκίνητο στο πλυντήριο -που θα ξοδέψει πάλι νερό- θα ξοδέψει νερό και θα μπορεί να το πάρει να το πλύνει χωρίς να εμποδίζεται, γιατί θα είναι άσκηση εργασίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν είναι πόσιμο το νερό.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Δεν είναι βέβαιο ότι δεν είναι πόσιμο, διότι υπάρχουν επαρχίες στις οποίες είναι πόσιμο το νερό που χρησιμοποιείται και δεν υπάρχουν και λάκκοι για να πάρουν μη πόσιμο νερό.

Εγώ, αν θίγω αυτή την πλευρά, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για να πω ότι δεν πρέπει να δουλεύουν τα πλυντήρια ή ότι δεν πρέπει να πλένονται τα αυτοκίνητα. Λέω ακριβώς ότι, ενώ παίρνουμε αυτά τα μέτρα τα οδυνηρά, πρέπει να δώσουμε και μια εξήγηση γιατί τα παίρνουμε. Και ο λόγος που είμαστε υποχρεωμένοι κι εμείς ως Νομοθετικό Σώμα και η κυβέρνηση που μας έστειλε το νομοσχέδιο είναι, γιατί, σύμφωνα με την τελευταία πληροφόρηση που μας έγινε, το πόσιμο νερό που έχουμε σήμερα απόθεμα στα φράγματα και το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τις περιοχές που υδρεύονται από τα φράγματα είναι το μισό του κανονικού που θα χρειαζόμαστε, νοούμενου μάλιστα ότι θα έχουμε τη βροχόπτωση που είχαμε τον περασμένο χρόνο.

Εδώ αυτό το πρόβλημα είναι τεράστιας σημασίας και οφείλουμε κι εμείς και το κοινό να αντιληφθούμε ότι, ναι, είναι οδυνηρό αυτό το μέτρο, αλλά επιβάλλεται να ληφθεί εξαιτίας παραγόντων που είναι πέρα από τη δική μας θέληση, από τη δική μας επιθυμία, από τη δική μας δυνατότητα.

Γι' αυτό, ψηφίζοντας αυτό το νομοσχέδιο, πρέπει ταυτόχρονα να υπογραμμίσουμε ότι οι επιπτώσεις της ανομβρίας δεν ξεπερνιούνται με αυτό το νομοσχέδιο. Αντίθετα είναι πάρα πολλές, είναι πολύμορφες, είναι πολυσύνθετες, είναι τεράστιες και σε πολλούς τομείς. Αλλά αυτό το θέμα νομίζω δεν πρέπει να το μπλέξουμε σ' αυτή τη συζήτηση, αλλά να το αφήσουμε να το συζητήσουμε ελπίζω σύντομα, διότι την ερχόμενη βδομάδα, αφού ενημερωθεί η Επιτροπή, θα ετοιμάσουμε Έκθεση και θα ζητήσουμε να συζητηθεί όσο γίνεται πιο σύντομα,

διότι υπάρχει σειρά μέτρων μάλιστα και σ' εκείνες τις περιπτώσεις οδυνηρών αλλά επιβαλλόμενων μέτρων, για να μπορέσουμε να κρατήσουμε τον αγροτικό κόσμο και γενικότερα την ύπαιθρο. Γιατί χωρίς τέτοια μέτρα θα είναι πάρα πολύ δύσκολη η αντιμετώπιση της κατάστασης που μας έχει δημιουργήσει η μάλιστα της ανομβρίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ομόφωνο το νομοσχέδιο κι εμείς θα το ψηφίσουμε και σίγουρα, όπως εξελίσσεται το πρόβλημα της ανομβρίας θα πλήξει όχι μόνο το γεωργοκτηνοτροφικό μας κόσμο, αλλά ολόκληρη την κυπριακή οικονομία και την κοινωνία μας. Γι' αυτό παρόμοια, ίσως και άλλα μέτρα χρειάζεται να ληφθούν, για να πετύχουμε μια όσο το δυνατό μεγαλύτερη εξοικονόμηση νερού. Εκείνο το οποίο ταυτόχρονα χρειάζεται είναι να αποκτήσουμε και να αναπτύξουμε και να μεταδώσουμε στον κόσμο μας αυτή τη συνείδηση για εξοικονόμηση νερού. Να μη νομίζουμε ότι η εξοικονόμηση είναι μόνο για το διπλανό μας και όχι για τον εαυτό μας. Είναι αυτή η νοοτροπία που επικρατεί και ορθά έχει λεχθεί από προηγούμενο συνάδελφο ότι τα μέσα μαζικής επικοινωνίας έχουν ρόλο να διαδραματίσουν, τον οποίο μέχρι στιγμής δεν έχουν αναπτύξει, στην προσπάθεια αυτή η οποία καταβάλλεται.

Γι' αυτό θα αναμέναμε από τους ημικρατικούς οργανισμούς, αλλά και από τους ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς να βοηθήσουν στην προσπάθεια αυτή η οποία αναλαμβάνεται από την κυβέρνηση, επιδοκιμάζεται από τη Βουλή και αναμένουμε να έχει την ανταπόκριση του συνόλου του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ...

Ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα 'θελα κι εγώ με τη σειρά μου, κύριε Πρόεδρε, να υπερτονίσω το θέμα που συζητούμε σήμερα ενώπιον της Βουλής, διότι είναι μια φοβερή ανομβρία και θα ακολουθήσουν πολύ άσχημες μέρες για τον τόπο μας και δυστυχώς τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα δεν είναι τόσο ικανοποιητικά. Γι' αυτό χαιρετίζουμε τα μέτρα που παίρνει σήμερα η Βουλή με το νομοσχέδιο που είναι ενώπιόν μας.

Όμως θα 'θελα να φέρω ενώπιον του Σώματος μια κατάχρηση νερού που έχει γίνει στην επαρχία μας. Δέκα ολόκληρες χιλιάδες τόνοι πόσιμου νερού έχουν πεταχθεί, κύριε Πρόεδρε, λόγω υπερβολικού χλωρίου που είχε τοποθετηθεί κατά λάθος στη Χοιροκοιτία και τα αρμόδια τμήματα δεν έκαμαν καμιά, μα καμιά αναφορά και πέταξαν δέκα χιλιάδες τόνους νερού από ένα δικό τους λάθος και δεν ενημέρωσαν το κοινό και ζητούν οικονομία από τα διάφορα σπίτια και αποφυγή της χρήσης λαστίχων.

Θέλω επίσης να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι καθημερινά χρησιμοποιούνται χιλιάδες τόνοι νερού στα ξενοδοχεία μας με το σύστημα «softener», για να μαλακώνει το νερό και όλο αυτό το νερό είναι άχρηστο και πετάγεται στους

χορτοτάπητες. Και ενώ ζητούν λήψη μέτρων από τους υπόλοιπους καταναλωτές, καμιά μέριμνα δε λαμβάνεται για τα ξενοδοχεία.

Επίσης αληθεύει αυτό που ανέφερε ο κ. Κουρτελλάρης ότι δεν πλένει ο κόσμος τα αυτοκίνητα με το λάστιχο και τα παίρνει στο πλυντήριο, νομιζόμενος ότι το νερό που χρησιμοποιούν δεν είναι το συνηθισμένο νερό, το πόσιμο, αλλά στην πραγματικότητα τα πλυντήρια χρησιμοποιούν ως επί το πλείστον το πόσιμο νερό.

Άλλο σημείο το οποίο ήθελα να εγείρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι το νερό που χρησιμοποιούμε για τους κήπους που διατηρούμε δυστυχώς είναι πόσιμο νερό και θα πρέπει να δοθούν κίνητρα στον κόσμο, κάποιες διευκολύνσεις οικονομικές, ώστε να ανοίξουν δικές τους γεωτρήσεις και να ποτίζουν με δικό τους νερό.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Παπαδόπουλο και στον κ. Ηλία και στον κ. Παρισινό και τελειώνουμε.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι είναι τραγική η κατάσταση λόγω της ανομβρίας. Και αυτή την τραγικότητα δε θα την αντιμετωπίσει ιδιαίτερα μια περιοχή της Κύπρου, αλλά θέλω να σας πω ότι και η Πάφος ακόμα, η οποία θεωρείται η πολυυδρότερη επαρχία, θα αντιμετωπίσει ακόμα τραγικότερα προβλήματα, διότι λόγω των πολλών πηγών που υπάρχουν εκεί είναι και οι φυτείες ανάλογες και περισσότερες ίσως από άλλες επαρχίες. Και ως εκ τούτου εδώ, στην επαρχία Πάφου, θα έχουμε τραγικότερες τις συνέπειες λόγω της πληθώρας των φυτειών. Γι' αυτό το λόγο ίσως να είναι καιρός η κυβέρνηση από τώρα να σκεφτεί τη μέθοδο της αφαλάτωσης, αντί να σκέφτεται τη χρησιμοποίηση μεγάλων κεφαλαίων για να μεταφέρει νερό από μια περιοχή στην άλλη. Πρέπει να το σκεφτεί αυτό το πράγμα από τώρα, διότι στα τελευταία 20, 25 χρόνια έχει πλημμυρίσει μόνο δυο φορές ο Διαρίζος τον οποίο σκέφτεται η κυβέρνηση να μεταφέρει, ενώ δεν έχει από διετίας ούτε σταγόνα νερό. Μετά είχα ακούσει τον Υπουργό Γεωργίας προχθές να μιλά περί γεωτρήσεων του ποταμού Γαρύλλη, επιδότηση γεωτρήσεων κτλ. Ήθελα να υποδείξω απ' εδώ στην κυβέρνηση ότι στην παραλιακή πεδιάδα της Πάφου έχει υπολογισθεί ότι μπορούν να αντλούν ετησίως 4,5 εκ. κ.μ. νερού το χρόνο. Αυτές οι γεωτρήσεις, αυτοί οι λάκκοι, οι οποίοι, προτού κατασκευασθεί το μεγάλο αρδευτικό έργο της Πάφου, χρησιμοποιούνταν για να αρδεύεται αυτή η πεδιάδα, μπορεί να χρησιμοποιηθούν και σήμερα, αν η κυβέρνηση έλθει και επιχορηγήσει την ηλεκτροδότηση αυτών των γεωτρήσεων, διότι τα μηχανήματα εκείνα έχουν παλιώσει και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Ως εκ τούτου, αν η κυβέρνηση θέλει πράγματι να εξοικονομήσει νερό ή να εξεύρει πηγές νερού, είναι μια τεράστια πηγή την οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει. Και της υποδεικνύω από το βήμα τούτο της Βουλής ότι μπορεί να τη χρησιμοποιήσει. Μέσα στις στατιστικές κατασκευής του μεγάλου αρδευτικού έργου της Πάφου περιλαμβάνονταν και τα 4,5 εκ. κ.μ. νερού το χρόνο τα οποία θα αντλούνταν από την παραλιακή πεδιάδα της Πάφου.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιμετωπίζουμε μια από τις χειρότερες ανομβρίες που γνώρισε ποτέ ο τόπος μας. Εγώ τουλάχιστο δε θυμούμαι παρόμοια ανομβρία στην Κύπρο. Παρά όμως τη μεγάλη ανομβρία έχουν ληφθεί αρκετά μέτρα από κυβερνητικής πλευράς και δέντρα έχουν διασωθεί χάρη σ' αυτά τα μέτρα. Γι' αυτό δε με βρίακουν σύμφωνο οι απόψεις που έχουν εκφραστεί ότι επιδείχθηκε ολιγωρία από της πλευράς της κυβέρνησης και έλλειψη ενδιαφέροντος για την αντιμετώπιση της ανομβρίας.

Ένα σημείο που ήθελα να αναφερθώ είναι αυτό που έχει λεχθεί για την ενθάρρυνση των διατρήσεων. Αν αυτές οι διατρήσεις ενθαρρυνθούν και πρέπει να ενθαρρυνθούν για την ύπαιθρο, θα πρέπει αυτές να γίνονται επί ομαδικής βάσης, διότι ήδη άρχισαν να δημιουργούνται προβλήματα με τη χαράλωση αυτών των αδειών για διατρήσεις, γιατί η μια επηρεάζει την άλλη. Κάτι άλλο που ήθελα να αναφέρω είναι όσον αφορά τα νερά μας τα οποία διοχετεύονται σήμερα στις βρετανικές βάσεις. Νερό κεφαλόβρυσων από τις ελεύθερες περιοχές διοχετεύεται στις βρετανικές βάσεις, όταν εμείς κάνουμε σκέψεις και γίνονται προετοιμασίες για αφαλάτωση του νερού. Είναι αναγκαίο να γίνουν παραστάσεις στις βρετανικές βάσεις, για να αφαλατώνουν νερό για τις ανάγκες τους, όπως κάνουν άλλωστε και στη Δεκέλεια -μπορούν να το κάνουν και στην Επισκοπή και το Ακρωτήρι- για να μας απελευθερώσουν νερά τα οποία χρησιμοποιούν εκεί. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο νόμος που ψηφίζουμε σήμερα αντιλαμβάνομαι ότι είναι ένας από μια σειρά νόμων που πιθανώς θα χρειαστεί να ψηφίσουμε, για να προστατευθούμε από την έλλειψη νερού και τη συνεχιζόμενη ανομβρία.

Θα ήθελα να παρατηρήσω ότι, από στοιχεία που έχουμε πάρει από τις αρμόδιες υπηρεσίες, φαίνεται ότι για τον αιώνα μας, για τα τελευταία δηλαδή ενενήντα χρόνια, η φετινή ανομβρία είναι τέταρτη στη σειρά. Φυσικά ο κ. Ηλία είναι πολύ νεότερος και δε θυμάται, λέει, κάποιες παρόμοιες ανομβρίες. Η πρώτη, η χειρότερη ανομβρία, όπως εμφανίζεται από τα στοιχεία, είναι του 1972, όπου είχαμε μόνο 37 χιλιοστόμετρα, του 1931 με 48 χιλιοστόμετρα η δεύτερη, του 1901 τρίτη με 62 χιλιοστόμετρα και του 1990 τέταρτη στη σειρά με 64 χιλιοστόμετρα, σε σύγκριση με τα 198 χιλιοστόμετρα που είναι η φυσιολογική βροχόπτωση. Θα ήθελα όμως να εντοπίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι φαίνεται ότι η φετινή είναι η χειρότερη απ' όλες, γιατί στις προηγούμενες τρεις ήμαστε καταναεμημένοι σε ολόκληρη την Κύπρο, ενώ στη φετινή είμαστε μόνο στο 60%. Και ακόμα ένα στοιχείο ότι στις προηγούμενες έντονες ανομβρίες είχαν προηγηθεί καλές χρονιές, ενώ στη φετινή προηγήθηκε και η περσινή ανομβρία.

Θέλω όμως να παρατηρήσω ότι το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί περιοριστικά μέτρα έχει κάνει, ώστε ο κόσμος να μην έχει συνειδητοποιήσει την τραγικότητα και το μέγεθος του προβλήματος. Γι' αυτό θα πρέπει όλοι οι φορείς να στρέψουμε την προσοχή μας στη σωστή διαφώτιση του κοινού. Ήδη στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχουν αναφερθεί και άλλα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν. Από το συνάδελφο Χρυσοστόμου έχει αναφερθεί το θέμα των πλυντηρίων, από το συνάδελφο Δίγκλη έχει αναφερθεί το θέμα των ιδιωτικών

πισίνων και πολλά άλλα που πιστεύω ότι θα μελετηθούν. Αλλά θα πρέπει από του βήματος της Βουλής να κάνουμε έκκληση και προς το τηλεοπτικό μας κανάλι και προς τους πολλούς ραδιοφωνικούς μας σταθμούς και στον τύπο να προβάλουν το θέμα. Προσωπικά όμως δε θα έριχνα φταίξιμο ούτε στο ΡΙΚ ούτε στις εφημερίδες. Θα έλεγα ότι το τηλεοπτικό μας κανάλι και οι ραδιοφωνικοί σταθμοί θα δώσουν την ανάλογη προβολή, αφού πρώτα οι αρμόδιοι Υπουργοί καλέσουν δημοσιογραφικές διασκεψείς και δώσουν όλα τα στοιχεία και αναπτύξουν και αναλύσουν το μέγεθος του προβλήματος. Και αφού συστηματικά εφοδιάζουν όλα τα μέσα μαζικής επικοινωνίας με φυλλάδια, με ανακοινώσεις που να περιλαμβάνουν και τα στοιχεία τα καθημερινά, αλλά και τις αναγκαίες οδηγίες προς το κοινό. Και αν δεν τα προβάλλουν, τότε θα πρέπει να έρθουμε και να κατηγορήσουμε τα μαζικά μέσα επικοινωνίας. Αλλά πρώτα θα πρέπει η πολιτεία να πράξει το καθήκον της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρόλο που είπα ότι θα ήταν ο κ. Παρισινός τελευταίος, δεν μπορούμε να αρνηθούμε στη μόνη κυρία που έχουμε στη Βουλή να μιλήσει.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να μιλήσω, διότι ως οικοκυρά ασχολούμαι περισσότερο με τις δουλειές του σπιτιού που έχουν άμεση σχέση με το νερό. Και θα ήθελα να πω ότι εκεί δε γίνεται η αναγκαία εξοικονόμηση. Φυσικά το νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε τώρα είναι ένα από σειρά μέτρων που πρέπει να ληφθούν για την εξοικονόμηση του νερού. Αλλά στα σπίτια γίνεται μεγάλη σπατάλη νερού, διότι η κατασκευή των βρυσών, των φουντάνων, όπως λέμε εδώ στην Κύπρο, είναι τέτοια ώστε να μην εξοικονομούν αυτές οι ίδιες οι φουντάνες νερό. Και επίσης, μέχρι να έρθει ζεστό νερό, σπαταλούνται πολλά λίτρα κρύου νερού, ενώ υπάρχει θεραπεία με κλειστό κύκλωμα, μόλις ανοίξεις τη βρύση, να τρέχει ζεστό νερό. Επίσης δεν είναι θεραπεία να ανοίγονται περισσότερες διατρήσεις, διότι εξαντλούνται τα υπόγεια στρώματα, όπως ανέφερε και ο συνάδελφος. Εκείνο το οποίο όμως μπορεί να εξοικονομήσει μεγάλες ποσότητες νερού είναι να στραφεί η προσοχή και των ιδιωτών, αλλά και των άλλων αρμοδίων που έχουν κήπους, δημόσιους κήπους, δημοτικούς κήπους, στο να φυτεύουν φυτά από τη χλωρίδα του τόπου μας που είναι συνηθισμένα στο ξηρό κλίμα της Κύπρου και δε θέλουν ιδιαίτερη καλλιέργεια και είναι και πιο ωραία και έχουν και περισσότερο έντονα αρώματα. Έχω εγγράψει στη Βουλή ένα θέμα για να ενθαρρυνθούν οι διάφορες κοινότητες στους χώρους πρασίνου να φυτεύουν μόνο κυπριακά φυτά από τη χλωρίδα του τόπου και όχι πολυδάπανα εξωτικά φυτά, αφού επιβαρύνεται και ο προϋπολογισμός τους με την εισαγωγή τους από το εξωτερικό, εκτός του ότι είναι και ευπαθή και ξηραίνονται και θέλουν ανανέωση και πολύ νερό.

Ελπίζω το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και το Τμήμα Υδάτων να λάβουν σοβαρά υπόψη τη σημερινή συζήτηση και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την εξοικονόμηση νερού, που είναι το σοβαρότερο πρόβλημα μετά το εθνικό που αντιμετωπίζει ο τόπος σήμερα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ποινικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 3.

Εξουσία για εξώδικη ρύθμιση των αδικημάτων. Άρθρο 4.

Χρηματικές ποινές καταβάλλονται στο ταμείο της οικείας αρμόδιας αρχής.
Άρθρο 5.

Κανονισμοί. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το θέμα με αρ. 11 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», έχει αποσυρθεί. Το τελευταίο θέμα είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Ένατης Σειράς) Κανονισμός του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ - ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΕΝΑΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τον πιο πάνω Κανονισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με τον υπό συζήτηση Κανονισμό, που εκδίδεται με βάση τους περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμους, αναθεωρείται το κυπριακό

πρότυπο - Προδιαγραφή για Τούβλα, με την αντικατάσταση της σχετικής πρόνοιās του που καθορίζει το ποσοστό του όγκου των διατηρημάτων των τούβλων.

Το υπό αναθεώρηση κυπριακό πρότυπο CYS19:1983 - Προδιαγραφή για Τούβλα είναι καθορισμένο με τον Κανονισμό ΚΔΠ87 του 84 και η εφαρμογή του είναι υποχρεωτική.

Όπως αναφέρουν τα στοιχεία του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, κατά τη διάρκεια της επίβλεψης της εφαρμογής του προτύπου αυτού, διαφάνηκε ότι τα τούβλα με έξι ορθογώνια διατηρήματα δεν πληρούσαν την πρόνοια που αφορούσε το ποσοστό του όγκου των διατηρημάτων, το οποίο καθορίζεται σε ποσοστό 40%-50%. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω διαπίστωσης, ο Σύνδεσμος Τουβλοποιείων διατύπωσε αίτημα για αναθεώρηση του πιο πάνω προτύπου για την αύξηση του ποσοστού του όγκου των διατηρημάτων του τούβλου μέχρι και 55%.

Το πιο πάνω αίτημα της αναθεώρησης του προτύπου, αφού εξετάστηκε από την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή στην οποία συμμετείχαν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές, καθώς και τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα, έγινε τελικά ομόφωνα αποδεκτό.

Σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις που έδωσαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η προτεινόμενη αύξηση του ποσοστού του όγκου των διατηρημάτων μέχρι και 55% του όγκου του τούβλου, όπως απέδειξαν και οι δοκιμές που έγιναν με τη μέθοδο της άνωσης, δεν προκαλεί μείωση στα υπόλοιπα ποιοτικά του χαρακτηριστικά και ιδιαίτερα στην αντοχή του σε θλίψη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση Κανονισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Ένατης Σειράς) Κανονισμός του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια διευκρίνιση. Όταν λέμε ότι ο όγκος των διατηρημάτων θα είναι 55%, είναι σωστό και πιστεύω ότι μπορεί να γίνει η ανάλογη δοκιμή. Αλλά θα έπρεπε μέσα στα πρότυπα να έχουμε και την αντοχή, σε ποια αντοχή υπόκεινται αυτά τα τούβλα, διότι το να μιλούμε μόνο για διατηρήματα δε σημαίνει τίποτε. Αν θα έχουμε υπόψη μας και ορισμένη αντοχή του τούβλου, πρέπει να το διατυπώσουμε. Αν υπάρχει στα πρότυπα, τότε εντάξει.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Υπάρχει στα πρότυπα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει, εντάξει.

Υπάρχει ένσταση όπως ο Κανονισμός εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, ο Κανονισμός εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Δημοσιεύσεως Αισχρών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Οικονομικού Λειτουργού Α' (Σχέδια Υψηλής) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί Δασών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991. Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Ευθύνης για Στρατιωτικά Υλικά Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγίου Δομετίου του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Τεχνικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Λειτουργού Αεροπορικών Μεταφορών και Αερολιμένων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Οι περί Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 16) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 17) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 18) Ένταλμα Προκαταβολής με Αρ. 6/90 για ποσό £26,975 για την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας της Κοινής Υπηρεσίας των Συμβουλίων Βελτιώσεως της Επαρχίας Λεμεσού.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 19) Συμβάσεις και Συστάσεις που υιοθετήθηκαν στην 75η Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης Εργασίας τον Ιούνιο του 1988.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

- 20) Ο περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962 έως 1987 Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Γ. Χαραλαμπίδη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21) Ο περί Αρχής Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Γεωργίου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τους κ. Ευ. Ευσταθίου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Α. Δημητριάδη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου και Γ. Ομήρου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23) Ο περί του Πρωτοκόλλου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από όλα τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24) Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ'. Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 356 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Στην περιοχή Συμβουλίου Βελτιώσεως Μενεού - Δρομολαξιάς οι κάτοικοι μαζί με τους πρόσφυγες είναι 5,200. Έγινε μια μεγάλη κωμόπολη. Κοινοτικοί παράγοντες όμως μας ανέφεραν ότι δε λειτουργεί τοπικό ταχυδρομείο. Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει το Σώμα:

- 1) Προγραμματίζεται η λειτουργία τοπικού ταχυδρομείου στα νεόκτιστα οικήματα του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού;
- 2) Πότε θα διοριστεί ταχυδρομικός διανομέας στην περιοχή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 357 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Ορισμένα κρασοχώρια της επαρχίας Λεμεσού, όπως η Δορά, η Πάχνα, ο Άγιος Αμβρόσιος και άλλα, ενώ παράγουν σταφύλια πολύ καλής ποιότητας για

οινοποίηση, δεν περιλαμβάνονται στη ζώνη των εκλεκτών. Τα χωριά αυτά δεν περιλαμβάνονται ούτε στο Σχέδιο Εκρίζωσης Αμπελιών, λόγω της καλής ποιότητας των σταφυλιών τους. Είναι επίσης χαρακτηριστικό πως τα σταφύλια αυτών των χωριών οι οινοβιομηχανίες τα παραλαμβάνουν και τα τοποθετούν στις ίδιες στέρες με τα εκλεκτά, των οποίων η τιμή είναι κατά 20% περίπου ψηλότερη από την τιμή των κοινών. Όλα τα πιο πάνω χωριά από χρόνια απαιτούν τη συμπερίληψή τους στη ζώνη των εκλεκτών σταφυλιών, χωρίς να ικανοποιείται το δίκαιο αυτό αίτημά τους.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

Προγραμματίζει την αναθεώρηση των αμπελουργικών ζωνών, έτσι που να συμπεριλάβει στις ζώνες των εκλεκτών όλα τα αμπέλια που παράγουν ανώτερης ποιότητας σταφύλια για οινοποίηση, για να σταματήσει η αδικία και η διάκριση σε βάρος ορισμένων αμπελουργών;

Προτίθεται το Υπουργείο να προβεί σε μια τέτοια αναθεώρηση των ζωνών πριν από την εσοδεία του 1991, για να μην υπάρξει ακόμη ένας χρόνος αδικίας σε βάρος μιας μερίδας αμπελουργών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 358 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νέφυτο Ηλία στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Με τη συνεχιζόμενη ανομβρία το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου οξύνεται σε αφάνταστο βαθμό. Στο μεταξύ μεγάλες ποσότητες νερού από τον κεφαλόβρυσο της Κισσούσας και από αριθμό διατρήσεων που βρίσκονται στην περιοχή Κολοσσίου μεταφέρονται στις βρετανικές βάσεις Επισκοπής και Ακρωτηρίου.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

Ποια διαβήματα έχει κάμει η κυβέρνηση προς τις αρχές των βρετανικών βάσεων, για να σταματήσει η μεταφορά των νερών μας στις βάσεις Επισκοπής και Ακρωτηρίου και να προβούν στην απαλάτωση θαλάσσιου νερού για τις ανάγκες τους, όπως πράττουν στην επισταθμία της Δεκέλειας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 359 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Κοινοτικοί παράγοντες της Δρομολαξιάς και του Κιτίου μας ανέφεραν ότι δε δικαιολογείται η αναβολή της ασφαλτόστρωσης του παρακαμπτήριου δρόμου Δρομολαξιάς - Κιτίου. Πρόκειται για δρόμο 4 χιλιομέτρων, ενώ ο υφιστάμενος δρόμος που συνδέει τις 2 κοινότητες είναι 6 χιλιομέτρων και περνά από τους προσφυγικούς συνοικισμούς και οικιστικές περιοχές. Προς το παρόν δε χρησιμοποιείται ο παρακαμπτήριος δρόμος, γιατί είναι χωματόδρομος. Αν όμως ασφαλτοστρωθεί, θα επιτευχθεί η αποσυμφόρηση της πυκνής τροχαίας κίνησης και θα εξυπηρετηθεί η σύνδεση των δυο περιοχών.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει το Σώμα αν υπάρχει πρόθεση να επανεξεταστεί το δίκαιο αίτημα των κατοίκων Δρομολαξιάς-Κιτίου για ασφαλτόστρωση του παρακαμπτήριου δρόμου Δρομολαξιάς-Κιτίου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 360 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Από τις κινητοποιήσεις των φοιτητών του ΑΤΙ έχει διαφανεί ότι τα κεκτημένα δικαιώματα των αποφοίτων που απορρέουν από τις τροποποιήσεις του 1976 του περί Ηλεκτρισμού Νόμου και των Κανονισμών και του 1981 του περί Εργοστασίων Νόμου στην πραγματικότητα παραμένουν γράμμα κενό, γιατί καμιά

κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν έχει εφαρμόσει τις προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις για την υλοποίηση των δικαιωμάτων που αφορούν την εκπόνηση μελετών και τη συντήρηση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.

Καλούνται λοιπόν τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν τη Βουλή αν και πότε προγραμματίζεται η εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων, ώστε οι απόφοιτοι του ΑΤΙ να ασκήσουν πλήρως τα κατοχυρωμένα από τη νομοθεσία δικαιώματά τους στα αναφερόμενα θέματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 361 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1990.

«Ενόψει του γεγονότος πως -όπως έχει κι επιστημονικά αποδειχθεί- ο εκλυόμενος από το εργοστάσιο Ντέξελ καπνός μολύνει καίρια και το περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων (τα αποτελέσματα των χημικών εξετάσεων που καταθέσαμε πρόσφατα στη Βουλή μιλούν από μόνα τους), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί:

- i. την άμεση απομάκρυνση της υφικαμίνου του Ντέξελ από την κοινότητα Τσερίου και
- ii. τη μετακίνηση του εργοστασίου Ντέξελ σε άλλη περιοχή, ώστε να μην επηρεάζει την κοινότητα Τσερίου ή άλλη κατοικημένη περιοχή, όπως επιτακτικά αξιώνουν οι κάτοικοί της.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 362 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1990.

«Το θέμα της μόνιμης εργοδότησης από κρατικό φορέα των διακόσιων ογδόντα περίπου βοηθών νηπιαγωγείων ή σχολικών έστω βοηθών εκκρεμεί από το 1979, όταν -στα μέτρα και τις δυνατότητες της εποχής- επιχειρήθηκε κι επιτεύχθηκε η δρομολόγηση του θεσμού με τη βοήθεια και των Συνδέσμων Γονέων που ανέλαβαν τα λειτουργικά έξοδα, ενοίκια αιθουσών κ.ά.

Σήμερα, ενόψει:

- i. των αναλαμβανόμενων ευθυνών και της μόρφωσης των σχολικών βοηθών ή βοηθών νηπιαγωγών,
- ii. της διεθνούς τάσης για συνεχή αναβάθμιση και διεύρυνση του πλέγματος της προσχολικής αγωγής κι εκπαίδευσης,
- iii. της στοιχειώδους αρχής περί κοινωνικής δικαιοσύνης (αναφέρονται 'μισθοί' της τάξης των 80 ή και 100 λιρών μηνιαίως, καθώς και μη καταβολή κοινωνικών ασφαλίσεων),
- iv. του χρόνου που παρήλθε από το 1979,

παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πότε στοχοθετεί να εγκύψει πάνω στο όλο θέμα -κατοχυρώνοντας το επάγγελμα- μιας και άπτεται γενικότερου οικονομικού, νομικού, θεσμικού και κοινωνικού πλαισίου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 363 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί στη νομοθετική ρύθμιση και κατοχύρωση του επαγγέλματος των νηπιοβρεφοκόμων -όπως είναι οι εβδομήντα περίπου νηπιοβρεφοκόμοι της Ελλάδας -παρέχοντάς τους και κάποια επιμορφωτικά μαθήματα, ειδικότερα στον τομέα της νηπια-

γωγικής, γεγονός που και τις νηπιοβρεφοκόμους θα κατοχυρώσει και την προσχολική αγωγή θα υποβοηθήσει με την αναβάθμισή της.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 364 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Ο δρόμος 'Αρμου-Επισκοπής από αρκετών ετών κρίθηκε πολύ δύσκολος κι επικίνδυνος. Γι' αυτό δυσχεραίνεται πολύ η διακίνηση των κατοίκων της Επισκοπής προς Πάφο, πράγμα που συντελεί στην εγκατάλειψη της κοινότητας. 'Αρχισαν εργασίες βελτιώσεως από το 1989 και συνέχισαν και το 1990, με αποτέλεσμα να τελειώσουν τα χωματουργικά μόνο 550 μέτρων περίπου.

Στο φετινό προϋπολογισμό δεν προβλέπεται κανένα κονδύλι.

Πώς και πότε σκέφτεται το αρμόδιο τμήμα να συνεχίσει και να αποπερατώσει το δρόμο τούτο, που είναι ζωτικότετος για την κοινότητα Επισκοπής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 365 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Υπάρχει αναστάτωση και αγωνία ανάμεσα στους γονείς του Δημοτικού Σχολείου του συνοικισμού Μακάριος Γ' στη Λάρνακα όσον αφορά την ασφάλεια των μαθητών.

Αναφέρομαι στο ατύχημα της 8ης Νοεμβρίου 1990 και στο θάνατο του 11χρονου μαθητή Χρ. Καρατζιά, που σε ανύποπτο χρόνο έπεσε από την ανοικτή πόρτα του λεωφορείου που επέστρεφε από οργανωμένη επίσκεψη σε έκθεση ζωγραφικής άλλου σχολείου.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει το Σώμα:

Υπάρχουν κανονισμοί για τη λειτουργία των Δημοτικών Σχολείων; Αν υπάρχουν, ποιος φέρει την ευθύνη για τα παιδιά μέσα στο σχολείο; Επιτρέπεται να εισέρχονται στην αυλή του σχολείου λεωφορεία; Όταν εκδράμουν μαθητές με λεωφορεία, ποιος φέρει την ευθύνη; Συνοδεύονται από δασκάλους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 366 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 29 Νοεμβρίου 1990.

«Παρακαλώ το αρμόδιο τμήμα της κυβέρνησης να μας πληροφορήσει γιατί δέχεται παραπεμπτικά ασθενών του ψευδοκράτους Ντενκτάς προς το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 367 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 4 Δεκεμβρίου 1990.

«Πριν έναν περίπου χρόνο το εργοστάσιο C.C.F κήρυξε πτώχευση, με αποτέλεσμα να χάσουν τη δουλειά τους κάπου 300 άτομα.

Οι υπάλληλοι του εργοστασίου πήραν τις αποζημιώσεις τους, αλλά απομένει ακόμα ένα υπόλοιπο το οποίο δικαιούνται βάσει συμβάσεων. Έκτοτε οι άνθρωποι αυτοί αγωνίζονται να εξασφαλίσουν αυτό το υπόλοιπο, χωρίς αποτέλεσμα.

Επειδή πλησιάζουν οι γιορτές των Χριστουγέννων και οι εργατοϋπάλληλοι αυτοί αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκεται το όλο θέμα, γιατί καθυστερεί η πληρωμή των αποζημιώσεων και πότε θα καταβληθούν στους δικαιούχους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 368 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 3 Δεκεμβρίου 1990.

«Στην τελευταία Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή αναφέρεται ότι, λόγω κακής εκτίμησης που έγινε από τους αρμοδίους της Α.Η.Κ. φορτίου μαζούτ που αγοράστηκε από την Τυνησία το Γενάρη του 1987, η Αρχή υποχρεώθηκε να πληρώσει £471,252 ύστερα μάλιστα από δικαστική απόφαση. Το ποσό των £471,252, αντί να το επιφορτιστεί η Αρχή και να αναζητηθούν ευθύνες για την απώλεια των χρημάτων αυτών, μεταφέρθηκε στους καταναλωτές στους λογαριασμούς του περασμένου Φεβρουαρίου και Απριλίου του 1990.

Επειδή ο καταναλωτής δε θα πρέπει να θεωρείται ούτε εύκολο θύμα ούτε υπεύθυνος για τα σφάλματα της Αρχής, θα πρέπει τα χρήματα αυτά να του επιστραφούν το ταχύτερο δυνατό.

Ρωτούμε το αρμόδιο τμήμα να μας πληροφορήσει για τις ενέργειές του γύρω από το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 369 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 3 Δεκεμβρίου 1990.

«Στις 23 Νοεμβρίου 1990 ο Δανός πλοίαρχος Πρέμπεν Ίγκερμαν συνελήφθη από την αστυνομία Λάρνακας και τέθηκε υπό κράτηση σχετικά με υπόθεση παράνομης εισόδου στο κατεχόμενο λιμάνι της Αμμοχώστου στις 14.10.86 με το υπό δανική σημαία πλοίο ΝΤΑΜΙΚΑ ΜΠΡΑΟΥΝ. Το σκάφος αναχώρησε στις 17.10.86 φορτωμένο με 900 τόνους γκρέιπ φρουτ και λεμόνια τα οποία ξεφόρτωσε σε αγγλικό λιμάνι. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες ο Δανός πλοίαρχος φέρεται να ομολόγησε τα πιο πάνω γεγονότα.

Ωστόσο, ενώ αναμενόταν η έκδοση διατάγματος κράτησης και η πρόσαψη κατηγοριών, οι κυπριακές αρχές τον άφησαν ελεύθερο, χωρίς καν να ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον του.

Επειδή το ζήτημα είναι ιδιαίτερα σοβαρό, καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή γιατί δεν ασκήθηκε ποινική δίωξη εναντίον του Δανού πλοίαρχου. Και πώς μπορούμε να είμαστε πειστικοί στο αίτημά μας προς τα τρίτα κράτη να μη συναλλάσσονται με το ψευδοκράτος και να απαγορεύουν την εμπορία των κλεμμένων προϊόντων της κατεχόμενης Κύπρου (είναι κραυγαλέα η περίπτωση Ασέλ Ναδίρ), όταν το κράτος μας αφήνει ατιμώρητους τους ενόχους αυτής της εγκληματικής συμπεριφοράς; Η κυβέρνηση οφείλει να εξηγήσει αυτή την αντιφατική στάση που εκτός των άλλων υπονομεύει και τη δική της διακηρυγμένη πολιτική.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 370 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Δεκεμβρίου 1990.

«Την ανάγκη ηλεκτροφωτισμού των δυο εισόδων του προσφυγικού οικισμού Ανθούπολης -όπου (τόσο στη νότια όσο και στη δυτική) επισυνέβησαν πολλά και σοβαρά τροχαία δυστυχήματα' στη βορινή μάλιστα (παρά τα δημοτικά σχολεία) συνέβησαν και 2-3 θανατηφόρα-όπως κι οι επανειλημμένες από πολλά χρόνια τώρα επίσημες διαβεβαιώσεις, μας τόνισαν χτες (2/12/90) οι κάτοικοι του οικισμού, μέσω του προέδρου της χωριτικής αρχής τους, Προδρόμου Ιωάννου, σε επιτόπια επίσκεψή μας.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 371 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Δεκεμβρίου 1990.

«Τη συμμετοχή κι εκπροσώπων του οργανωμένου συνδικαλιστικού κινήματος στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών -αίτημα που συνάδει με τις διεθνείς προδιαγραφές και που πρωτουποβλήθηκε από τους αρμόδιους συνδικαλιστικούς φορείς ήδη από το 1963, για ν' ανασταλεί λόγω της τουρκανταρσίας του 1964 και των γεγονότων που ακολούθησαν και που αυταπόδεικτα θα 'χει θετικές επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία των οργανισμών-επανέφερε στο προσκήνιο το Έβδομο Παγκύπριο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Ημικρατικών Οργανισμών (ΟΗΟ) της ΣΕΚ, που συγκροτήθηκε την 1η Φεβρουαρίου 1990 στη Λευκωσία.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το δικαιολογημένο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 372 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Δεκεμβρίου 1990.

«Η πρόσφατη παγκύπρια συγκέντρωση Ελλαδιτών (που ζουν στην Κύπρο λόγω σύναψης γάμου με Κύπριους ή Κύπριες), που πραγματοποιήθηκε στις 28.11.90 στο ξενοδοχείο 'Κλεοπάτρα' Λευκωσίας, ζήτησε: Να δικαιούνται ν' ασκήσουν το επάγγελμα ή την επιστήμη τους στην Κύπρο με παροχή μέσω της κειμένης νομοθεσίας των σχετικών δυνατοτήτων, που θα επιτευχθεί με άμεση τροποποίηση όλων των διατάξεων των σχετικών νόμων -ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμος (Κεφ. 105' όπως τροποποιήθηκε με τους εκδοθέντες με βάση το νόμο Κανονισμούς που ρυθμίζουν τις άδειες παραμονής, εργοδότησης κτλ.), ο περί Δικηγόρων Νόμος, καθώς κι οι νόμοι περί Αρχιτεκτόνων, περί Εγγραφής Ιατρών, περί Εγγραφής Οδοντιάτρων, περί Εγγραφής και Ελέγχου των Εργοληπτών Οικοδόμων, ο περί Αποκτήσεως Ακίνητης Ιδιοκτησίας κ.ά.- με τρόπο που να παύσουν να εξομοιώνονται οι Ελλαδίτες με τους αλλοδαπούς, με την υιοθέτηση ειδικών ρυθμίσεων.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα, για να μην αναγκάζονται να εκλιπαρούν ιδιώτες εργοδότες να τους δεχτούν στη δουλειά τους και ν' αντιμετωπίζουν, εκτός του άμεσου κινδύνου της ανεργίας (με άμεσες επιπτώσεις στην ίδια την επιβίωση των οικογενειών τους), και τον κίνδυνο να μην τους ανανεωθεί η άδεια παραμονής, λόγω μη εξασφάλισης εργασίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 373 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή στις 4 Δεκεμβρίου 1990.

«Η προσφυγική κοινότητα Μανδριών Πάφου αντιμετωπίζει βασικά προβλήματα, η επίλυση των οποίων επείγει, όπως είναι:

- (α) Η άμεση αντικατάσταση του δικτύου ύδρευσης που είναι εντελώς ακατάλληλο, αφού οι περισσότερες σωλήνες είναι άχρηστες και επικίνδυνες από την οξείδωση (σκουριά) και τα πετρώματα.
- (β) Η κατασκευή - δημιουργία πάρκου ή παράλληλου κοινοτικού χώρου, που τόσο στερούνται κυρίως τα εκατοντάδες παιδιά της κοινότητας.
- (γ) Η άμεση και επείγουσα διάθεση των φυστικών -που είναι κύρια προσοδοφόρα πηγή των κατοίκων- και η χωρίς άλλη καθυστέρηση πληρωμή αμειπτικής τιμής στους φυστικοπαραγωγούς.

Γι' αυτό καλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφρήσουν τη Βουλή.

- (α) Προγραμματίζεται και για πότε η αντικατάσταση του δικτύου ύδρευσης του χωριού;

(β) Προγραμματίζεται και για πότε η δημιουργία πάρκου ή παρόμοιου κοινοτικού έργου;

(γ) Πώς αντιμετωπίζονται τα προβλήματα των φυσικοπαραγωγών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 374 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής αναγνωστικού περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Δεκεμβρίου 1990.

«Λόγω του αδύνατου της κάλυψης των εκτυπωτικών έστω δαπανών από μέρους των Κυπρίων συγγραφέων (λόγω του αναπόδραστα περιορισμένου κυπριακού κοινού, οφειλόμενου κατά μέγιστο λόγο και στο περιορισμένο, ως κυπριακού ελληνισμού, δημογραφικό μας εκτόπισμα), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την εισαγωγή και καθιέρωση ενδιάμεσου σταθμού μεταξύ βράβευσης και κατ' επιλογή (αναβαθμισμένης) αγοράς βιβλίων των Κυπρίων συγγραφέων. Συγκεκριμένα αν προτίθεται να χωρήσει στην κατ' επιλογή αγορά για κάθε σχολική βιβλιοθήκη (έτσι που η αγορά αντιτύπων ν' ανέλθει γύρω στα 500 από κάθε έκδοση) εκείνων των έργων (20 ή 30 π.χ.) που θα κρίνονταν για το σκοπό τούτο άξια και λίγο υπολειπόμενα των βραβευμένων έργων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 375 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Οι εκτοπισθέντες αγροφύλακες Βάσος Χρίστου του 'Αρσους, Νικόλας Παπαμιχαήλ της Βιτσάδας, Μιχαήλ Σιάκλου της Ταύρου και Γεώργιος Φιλίππου του Αγ. Σεργίου έχουν αποσπαστεί και εργάζονται από το 1974 στα κυβερνητικά τμήματα Υπηρεσία Μερίμνης Λάρνακας, Κρατικές Αποθήκες Λάρνακας, Κρατικές Αποθήκες Λάρνακας και Νοσοκομείο Λάρνακας αντίστοιχα.

Επειδή σύντομα τα άτομα αυτά θα αφυπηρητήσουν παίρνοντας φιλοδώρημα μειωμένο σε σχέση με το φιλοδώρημα που παίρνουν οι αγροφύλακες μη εκτοπισθέντων κοινοτήτων, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να άρει την αδικία που γίνεται σε βάρος των προσώπων αυτών, ικανοποιώντας το δίκαιο αίτημά τους για χορήγηση φιλοδώρηματος ισόποσου μ' εκείνο που παίρνουν οι αγροφύλακες μη κατεχόμενων κοινοτήτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 376 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Από πληροφορίες που έχω πάρει πληροφορούμαι ότι επίκειται αύξηση των αεροπορικών εισιτηρίων, με αποτέλεσμα να αυξηθεί και η τιμή των φοιτητικών εισιτηρίων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να με πληροφορήσει αν και πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει το όλο θέμα, για να μην επιβαρυνθούν με επιπρόσθετα έξοδα οι φοιτητές.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 377 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Είναι γνωστό ότι τουλάχιστο στην Αθήνα υπάρχει τεράστια έλλειψη στέγης και η εξεύρεση κατοικίας, κυρίως για φοιτητές, είναι δύσκολη και πολύ ακριβή, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται αφάνταστα οι φοιτητές μας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν και πώς σκέφτεται να επιλύσει το τεράστιο τούτο πρόβλημα και αν έχει προβεί σε μελέτη για υπενοίκιαση ακινήτων ή δημιουργία φοιτητικών εστιών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 378 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Η κοινότητα Σίμου επανειλημμένα έχει ζητήσει την επέκταση του αρδευτικού έργου Χρυσοχούς, για να καλύψει 1,000 στρέμματα γης που βρίσκονται στην κοινότητα. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο θα ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 379 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα Πώς αντιμετωπίζει το λογικότατο και δικαιοτάτο αίτημα της κοινότητας Λάσας και των πέριξ χωριών για διαγραφή του ποσού των Λ.Κ. 3,600, με το οποίο έχει επιβαρυνθεί η κοινότητα για τη δαπάνη ανακαίνισης του Δημοτικού Σχολείου Λάσας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 380 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα ολοκληρωθεί η κατασκευή του δρόμου Αγίου Δημητρίου - Σίμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 381 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να προχωρήσει στην αξιοποίηση της διάτρησης στην τοποθεσία 'Καμινούδκια' της κοινότητας Μεσάνων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 382 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να προχωρήσει στην αξιοποίηση της υπάρχουσας γεώτρησης στην κοινότητα Τάλας (αντλητική μηχανή και διασωλήνωση) για κάλυψη των υδρευτικών αναγκών της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 383 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Τάλας για δημιουργία δρόμου που να ξεκινά από την πλατεία του χωριού και να καταλήγει στο Δημοτικό Σχολείο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 384 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Τάλας για ανόρυξη γεωτρήσεων για αρδευτικούς σκοπούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 385 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Τάλας για ασφαλτόστρωση του χωματινού δρόμου Τάλας-Κισσόνεργας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 386 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Στους προϋπολογισμούς του 1990 είχε προβλεφθεί δαπάνη Λ.Κ. 87,237 για εκτέλεση του αναγκαίου έργου στην κοινότητα Σίμου για παροχή πόσιμου νερού. Παρά το γεγονός ότι η λειψυδρία μαστίζει εδώ και χρόνια την κοινότητα Σίμου και παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε επίσκεψή του στη Σίμου διαβεβαίωσε για την ταχύτερη εκτέλεση του έργου, εντούτοις δεν έχει γίνει τίποτε για την υλοποίησή του.

Ερωτάται κατόπιν τούτων το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Ποιοι ευθύνονται για την απαράδεκτη αυτή καθυστέρηση;
2. Πότε επιτέλους θα εκτελεστεί το απόλυτα επείγον αυτό έργο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 387 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα ολοκληρωθεί ο δρόμος Σίμου - Κουγιούκας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 388 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 6 Δεκεμβρίου 1990.

«Ο δρόμος Σίμου - Σκάρφας χρειάζεται πολύ συχνά επιδιόρθωση. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο σκοπεύει να επιφέρει τις αναγκαίες επιδιορθώσεις για μόνιμη και σωστή χρήση του πιο πάνω δρόμου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 389 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο και Χρυσστόμου στις 7 Δεκεμβρίου 1990.

«Δεδομένου ότι οι συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας έχουν αυξημένη ισχύ έναντι των άλλων νόμων της Δημοκρατίας και ότι διατάξεις που περιέχονται σ' αυτές επιφέρουν ουσιαστικές διαφοροποιήσεις στη νομοθεσία που εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (όπως στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο) και δημιουργούν νέα δικαιώματα και υποχρεώσεις, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή με πλήρεις, σαφείς και αιτιολογημένες εξηγήσεις, σε ό,τι αφορά τα πιο κάτω ερωτήματα:

- 1) Τι διαδικασία ακολουθείται, σε ό,τι αφορά τη συνομολόγηση και τελική εφαρμογή αυτών των συμβάσεων;
- 2) Πόσες τέτοιες συμβάσεις έχουν συνομολογηθεί και τέθηκαν σε εφαρμογή μέχρι σήμερα και με ποιες χώρες και ποια η εκτίμηση του οφέλους τόσο από την άποψη της οικονομίας γενικότερα, αλλά και της αποφυγής της διπλής φορολογίας των Κυπρίων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 390 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσστόμου στις 7 Δεκεμβρίου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, σημαντικό μέρος των χρηματοδοτικών αναγκών για κεφαλαιουχικές κυρίως δαπάνες του ιδιωτικού τομέα καλύπτεται με την εξασφάλιση δανείων και άλλων πιστωτικών διευκολύνσεων από ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Επειδή το ύψος τέτοιων υποχρεώσεων πιθανό να βρίσκεται σε επίπεδα επικίνδυνα για την οικονομία του τόπου, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης, και επειδή

σχολιάζεται ότι το κράτος δεν εισπράττει τους κανονικούς φόρους, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

- 1) Ποιο είναι το σημερινό ύψος, σε κυπριακές λίρες, των δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων από ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς;
- 2) Με ποια ακριβώς κριτήρια αξιολογούνται και εγκρίνονται οι αιτήσεις που ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν για την εξασφάλιση της απαραίτητης σε τέτοιες περιπτώσεις άδειας, σύμφωνα με τον περί Ελέγχου Συναλλαγμάτων Νόμο;
- 3) Υπό ποιους συνθήκες όρους ή περιορισμούς παραχωρούνται οι άδειες για εξωτερικό δανεισμό;
- 4) Ποιο είναι το ποσό των εισπράξεων, υπό μορφή φόρου εισοδήματος, πάνω στους τόκους που πληρώθηκαν σε ξένους δανειστές κατά τα τελευταία τρία χρόνια;
- 5) Ποιο είναι το ύψος του τόκου που καταβάλλεται προς τους ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς συμπεριλαμβανομένων των διάφορων επιβαρύνσεων και προμηθειών;

Δεδομένου ότι και οι υπεράκτιες τράπεζες που λειτουργούν στη Δημοκρατία δικαιούνται, σύμφωνα με τις πρόνοιες σχετικού άρθρου που περιέχεται στην περί Φορολογίας του Εισοδήματος νομοθεσία, να παραχωρούν δάνεια σε Κύπριους επιχειρηματίες:

- 1) Ποιό είναι το συνολικό ποσό:
 - α) των δανείων που παραχώρησαν οι τράπεζες αυτές μέχρι σήμερα σε Κύπριους επιχειρηματίες;
 - β) των τόκων που υπολογίζεται ότι θα πληρωθούν σχετικά με αυτά τα δάνεια;
 - γ) του φόρου εισοδήματος που υπολογίζεται ότι θα εισπραχθεί από τις υπεράκτιες τράπεζες και το οποίο θα υπολογιστεί πάνω στα ποσά των τόκων που θα εισπράξουν από τους Κύπριους χρεώστες;
- 2) Υπάρχουν περιπτώσεις που τα εισοδήματα των υπεράκτιων τραπεζών από πηγές εντός της Δημοκρατίας θα ήταν δυνατό να τύχουν ευνοϊκότερης φορολογικής μεταχείρισης σε σύγκριση με παρόμοια εισοδήματα των εμπορικών τραπεζών που λειτουργούν στην Κύπρο και κατά συνέπεια να δημιουργηθούν συνθήκες δυσμενούς διάκρισης σε βάρος των εμπορικών τραπεζών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 391 που υποβλήθηκε από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή στις 11 Δεκεμβρίου 1990.

«Νοούμενο ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να διδάσκονται τα ίδια μαθήματα, σύμφωνα με τις νέες αντιλήψεις για την εξίσωση των δυο φύλων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο γιατί καθυστερεί η συγχώνευση των μαθημάτων της Οικιακής Οικονομίας και των Πρακτικών Γνώσεων και η διδασκαλία τους και στους μαθητές και στις μαθήτριες, παρά τη σχετική απόφαση που λήφθηκε το 1982.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 392 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Δεκεμβρίου 1990.

«Λανθασμένη η επιλογή του σκυβαλότοπου Κοτσιάτη, κατά την άποψη των χωριτικών αρχών Πέρα Χωριού και Νήσου, γιατί -όπως μας αναπτύχθηκε από τις οικείες χωριτικές αρχές κατά την επίσκεψή μας στις κοινότητες στις 3 Δεκεμβρίου 1990- η επιλεγείσα περιοχή, που βρίσκεται βορειοδυτικά των κοινοτήτων σ' απόσταση ενάμισι, δύο χιλιομέτρων, καταπέμπει (με τους βορειοδυτικούς ανέμους που απ' εκεί πνέουν) φοβερή δυσοσμία στους κατοίκους.

Ζητούν για τούτο -και μιας κι η κατάχωση των σκυβάλων, όπως διενεργείται, δεν επιλύει το πρόβλημα στην ολότητά του, εισηγούνται την ανακύκλωση των σκυβάλων- μετακίνηση του σκυβαλότοπου σ' άλλο σημείο απ' όπου να μην υπάρχει δυνατότητα επηρεασμού της υγείας των κατοίκων, μιας και άλλωστε υπάρχουν, όπως αναφέρθηκε, άλλοι χώροι προσφερόμενοι.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 393 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Δεκεμβρίου 1990.

«Για τους 8 συνοικισμούς αυτοστέγασης Νήσου-Πέρα Χωριού -που είναι διάσπαρτοι σε διάφορα σημεία των κοινοτήτων κι ενωμένοι με τις δυο κοινότητες- ζητήθηκαν τα πιο κάτω:

- (α) Αντιπλημμυρικά έργα για τα οποία έχουν ήδη γίνει σχέδια και που θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν και να εκτελεστούν αμέσως (συνοικισμός Α' και Β' Πέρα Χωριού και συνοικισμός Β' Νήσου).
- (β) Να προχωρήσουν οι εργασίες για το αποχετευτικό στους συνοικισμούς Α' και Β' Πέρα Χωριού. Το έργο αυτό άλλωστε θα γίνει σε συνδυασμό με το αποχετευτικό του παλιού Πέρα Χωριού.
- (γ) Να κατασκευαστούν σταδιακά πεζοδρόμια σε όλους τους συνοικισμούς αυτοστέγασης, όπως έχει γίνει και στους συνοικισμούς άλλων κοινοτήτων.
- (δ) Να γίνεται τακτικότερη συντήρηση των δρόμων των συνοικισμών, όπως και των δρόμων που οδηγούν στους συνοικισμούς.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 394 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και Πολύβιο Κόλοκο στις 14 Δεκεμβρίου 1990.

«Δεδομένου πως το από £15 μηνιαίο επίδομα των εθνοφρουρών μας κρίνεται ανεπαρκέστατο για να ικανοποιεί έστω και αυτά ακόμη τα έξοδά τους στα Κέντρα Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την αναβάθμισή του και τον καθορισμό του σε £30 τουλάχιστον μηνιαία.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Υπάρχει εισήγηση το 8ο θέμα να μπει και να συζητηθεί πρώτο. Πρόκειται για την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράνομη εισαγωγή 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση, οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού και την ντόπια κτηνοτροφία και η ανάγκη κατανομής ευθυνών». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ 146 ΤΟΝΩΝ ΒΟΔΙΝΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΟΙΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΝΤΟΠΙΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΕΥΘΥΝΩΝ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Άριστος Χρυσοστόμου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαΐου, 2 Ιουνίου και 4 Δεκεμβρίου 1990. Στο στάδιο της εξέτασης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 17 Μαΐου 1990 με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα από μέρους του εισηγητή, ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Χρ. Κουρτελλάρης ανέφερε ότι υπάρχουν πληροφορίες για παράνομη εισαγωγή 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για κατανάλωση από ανθρώπους. Αν οι πληροφορίες αυτές αληθεύουν, το γεγονός αυτό θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις όχι μόνο στην υγεία του λαού, αλλά και στην ντόπια κτηνοτροφία. Για το λόγο αυτό κάλεσε την Επιτροπή να ερευνήσει το θέμα και, σε περίπτωση που οι πληροφορίες αυτές αποδειχθεί ότι ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, θα πρέπει να ζητηθεί από την κυβέρνηση να κατανεμηθούν ευθύνες σε όσους τυχόν ενέχονται στην παράνομη αυτή εισαγωγή.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ανέφερε στην Επιτροπή πως το θέμα αφορά πράγματι 146 τόνους πολύ μικρών κομματιών κρέατος που αποκολλάται από τα κόκαλα με μηχανικά μέσα, του οποίου η εισαγωγή στην Κύπρο απαγορεύεται για λόγους προστασίας της ντόπιας παραγωγής, γι' αυτό και καμιά άδεια εισαγωγής δε δόθηκε για το κρέας αυτό. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως υπάρχει νόμος που απαγορεύει την εισαγωγή τέτοιων κρεάτων χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση σχετικής άδειας, οι εισαγωγείς όμως, αν και το γνωρίζουν, προβαίνουν σε παραγγελίες, αναλαμβάνοντας τον κίνδυνο της μη έγκρισης του εκτελωνισμού τους.

Διαφωνώντας με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων δήλωσε στην Επιτροπή πως δε χρειάζεται

η εκ των προτέρων εξασφάλιση άδειας εισαγωγής και μεταφοράς στην Κύπρο τέτοιων κρέατων, αλλά τέτοια άδεια τότε μόνο χρειάζεται, όταν αυτά φτάσουν στο λιμάνι ή στο τελωνείο που περιλαμβάνει και τους χώρους αποθήκευσης (BONDED).

Αναφερόμενος στην υπό εξέταση περίπτωση, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων ανέφερε πως το θέμα δημιουργήθηκε, ενώ εξεταζόταν από το τμήμα του καταγγελία εναντίον της εταιρείας «Σ.Ν. Βουνιώτης και Υιοί Ατδ» για υπερτιμολόγηση κρέατος και υποτιμολόγηση γαριδών που εισήγαγε μια βδομάδα πριν από την εισαγωγή των υπό αναφορά 146 τόνων κρέατος και γι' αυτό η εταιρεία αυτή τέθηκε υπό πλήρη παρακολούθηση.

Συνεχίζοντας ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων ανέφερε πως ο εισαγωγέας των 146 τόνων βοδινού κρέατος υπέβαλε στις 7 Μαΐου 1990 αίτηση, για να του επιτραπεί η εισαγωγή του κρέατος από την Ιρλανδία το οποίο συνοδευόταν από επτά πιστοποιητικά του Υπουργείου Υγείας της χώρας αυτής, σύμφωνα με τα οποία το κρέας ήταν κατάλληλο για κατανάλωση από ανθρώπους. Εντύπωση όμως είχε προκαλέσει η δήλωση του εισαγωγέα ότι τα κρέατα αυτά ήταν κατάλληλα μόνο για κατανάλωση από ζώα και όχι από ανθρώπους. Το αποτέλεσμα της αίτησής του ήταν ότι εξετάστηκε ο χώρος αποθήκευσής του και διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο για κρέατα των οποίων η εισαγωγή στην Κύπρο απαγορεύεται και γι' αυτό τέθηκαν υπό τελωνειακή δέσμευση, αφού ειδοποιήθηκε το Κτηνιατρείο για το σχετικό έλεγχο.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, αφού περιέγραψε στην Επιτροπή τη διαδικασία με την οποία ελέγχονται από το τμήμα του τα εισαγόμενα κρέατα γενικά, κατέθεσε στην Επιτροπή έγγραφο στο οποίο αναφέρονται τα αποτελέσματα του ελέγχου των κρεάτων που αναφέρονται πιο πάνω ο οποίος έγινε από το τμήμα του.

Στη συνέχεια ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου πληροφόρησε την Επιτροπή ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που δεν επιδέχονται αμφισβήτηση, έγινε εισαγωγή μεγάλης ποσότητας ψαριών από την εταιρεία «Ιάκωβος Φωτιάδης Ατδ» τα οποία δόθηκαν στην Εθνική Φρουρά για κατανάλωση. Η Εθνική Φρουρά, αφού τα εξέτασε, τα έκρινε ακατάλληλα για κατανάλωση, επειδή από τον έλεγχο διαπιστώθηκε εκτεταμένη εξωτερική παρασίτωση με βδέλλες, που αλλοίωσαν τη σάρκα του ψαριού και το έκαναν ακατάλληλο για βρώση από ανθρώπους. Παρόλ' αυτά η ποσότητα αυτή, αντί να καταστραφεί, διατέθηκε στην αγορά.

Σχολιάζοντας τις πληροφορίες αυτές, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ανέφεραν ότι το τμήμα τους ήταν εκείνο που έδωσε τη γνωμάτευση στις υγειονομικές υπηρεσίες της Εθνικής Φρουράς, αφού διαπιστώθηκε εκτεταμένη εξωτερική παρασίτωση των ψαριών αυτών με βδέλλες, που επηρέασαν τη σάρκα τους και τα κατέστησαν ακατάλληλα. Διευκρίνισαν όμως ότι η βρώση τέτοιων ψαριών δεν προκαλεί ασθένειες, αλλά ότι έχουν μόνο απεχθή γεύση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων, εξετάζοντας το θέμα με όλη τη σοβαρότητα που απαιτείται σε θέματα που αφορούν την υγεία του λαού και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία και όλες τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

- (α) Αποτελεί πραγματικότητα η εισαγωγή 146 τόνων ακατάλληλου βοδινού κρέατος του οποίου η εισαγωγή στην Κύπρο απαγορεύεται, χωρίς να έχει δοθεί άδεια εισαγωγής, για λόγους προστασίας της ντόπιας παραγωγής.

- (β) Ο κίνδυνος να καταναλωθούν από το κοινό επικίνδυνα για την υγεία του τρόφιμα δεν είναι ανύπαρκτος, αν ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι διοχετεύθηκαν στην Εθνική Φρουρά ψάρια ακατάλληλα για κατανάλωση από τους εθνοφρουρούς. Ο κίνδυνος αυτός διαγράφεται ακόμα μεγαλύτερος, αν λάβει κανείς υπόψη ότι τα ίδια αυτά ψάρια, αντί να καταστραφούν, πουλήθηκαν και καταναλώθηκαν από το κοινό.
- (γ) Η υφιστάμενη νομοθεσία δεν κρίνεται επαρκής για την αποτροπή εισαγωγής και εμπορίας κάθε είδους επικίνδυνων για την υγεία του λαού τροφίμων, ενώ και εκεί ακόμα που μπορεί να ισχύσει δεν εφαρμόζεται αυστηρά από τα αρμόδια όργανα του κράτους.
- (δ) Ο συντονισμός των διάφορων υπηρεσιών και οργάνων του κράτους είναι ανεπαρκής, αφού ενώπιον της Επιτροπής υπήρξε διαφωνία δύο Υπουργείων ως προς το αν χρειαζόταν ή όχι η εκ των προτέρων εξασφάλιση άδειας εισαγωγής των κρεάτων που προαναφέρθηκαν.

Η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας του λαού, θεσπίζοντας εν ανάγκη πρόσθετη νομοθεσία, αλλά και εφαρμόζοντας αυστηρά τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, για να εμποδωθεί στο κοινό αίσθημα εμπιστοσύνης, ότι δηλαδή το κράτος είναι φρουρός της υγείας, αλλά και των οικονομικών του συμφερόντων. Καλεί επίσης την κυβέρνηση να εξεύρει τρόπους συνεχούς και αποτελεσματικού ελέγχου των δημόσιων λειτουργιών, ώστε να εκπληρώνουν στο ακέραιο τα καθήκοντα και την αποστολή τους και έτσι να μην παρέχεται σε κανέναν ούτε κατά διάνοια η δυνατότητα να εκθέτει σε κίνδυνο την υγεία του λαού. Ταυτόχρονα καλεί την κυβέρνηση να διατάξει την επανεξαγωγή σε τακτή προθεσμία των 146 τόνων βοδινού κρέατος ή την κατάσχεση και καταστροφή του, καθώς και την κίνηση της διαδικασίας για δικαστική δίωξη και παραδειγματική τιμωρία εκείνων που παρανόμησαν.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης, ο Πρόεδρος αποχώρησε από την αίθουσα και τη θέση του κατέλαβε ο κ. Χατζηδημητρίου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(**Τ. ΚΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**)

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι η παράνομη εισαγωγή στην Κύπρο 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση. Όταν τον περασμένο Μάη έγραφα το θέμα αυτό στο Κεφάλαιο Δ', πρόθεσή μου ήταν να διακριβωθεί αν ανταποκρίνονταν προς την αλήθεια τα διάφορα δημοσιεύματα πάνω στο θέμα, έτσι που να ασκηθεί ο αναγκαίος κοινοβουλευτικός έλεγχος στους αρμοδίους γι' αυστηρότερο έλεγχο στα τελωνεία και ταυτόχρονα να επικριθούν και να στιγματιστούν δημόσια εκείνοι που διέπραξαν την παρανομία. Φαίνεται όμως ότι είχα κάποιες αυταπάτες. Διότι, όπως αναφέρει η Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, πράγματι εισήχθησαν στην Κύπρο οι 146 τόνοι απαγορευμένων και ακατάλληλων για ανθρώπινη κατανάλωση κρεάτων. Και είναι σε πίστη των τελωνειακών αρχών που εντόπισαν και ανακάλυψαν αυτή την παράνομη εισαγωγή.

Η ουσία όμως του προβλήματος, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι αυτή. Η ουσία του προβλήματος είναι ότι η παράνομη εισαγωγή των 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση δεν αποτελεί μια μεμονωμένη περίπτωση. Αποτελεί απλώς ένα κρίκο μιας σειράς από σκάνδαλα και ατασθαλίες που γίνονται σε βάρος του λαού και των δημόσιων οικονομικών του κράτους.

Μόλις πριν από μερικούς μήνες συζητήθηκε απ' αυτό το βήμα το θέμα των σκανδάλων που ανακάλυψαν οι τελωνειακές αρχές και αφορούσαν τις υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις διαφόρων τύπων εισαγόμενων οχημάτων και εξαρτημάτων. Απ' αυτή την ταχυδακτυλουργική κομπίνα ζήμιωνε το δημόσιο τεράστια ποσά από τα οφειλόμενα τέλη, τα οποία εκαρπούντο οι επιτήδευοι κομπιναδόροι. Ενώ το κράτος, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στα έργα ανάπτυξης που αξιώνει ο λαός, ζητά από τους πολίτες να πληρώνουν το φόρο εισοδήματός, ενώ από τους μισθωτούς αποκόπτεται ο φόρος εισοδήματός τους πριν καν πληρωθούν, κάποιοι που ασχολούνται με τα τεχνάσματα των υπερτιμολογήσεων και υποτιμολογήσεων έκλεβαν το δημόσιο και θησαύριζαν σε βάρος του λαού.

Μόλις πριν από λίγο καιρό συζητήθηκε και στον τύπο και εδώ η εισαγωγή ακατάλληλων κατεψυγμένων ψαριών που διοχετεύονταν στα στρατευμένα παιδιά του λαού μας με σοβαρότατους κινδύνους για την υγεία τους. Σύμφωνα με την Έκθεση, από τον έλεγχο που έγινε διαπιστώθηκε εκτεταμένη εξωτερική παρασίτωση με βδέλλες που αλλοίωσαν τις σάρκες των ψαριών και τα έκαναν ακατάλληλα για βρώση από τους ανθρώπους. Σε κατοπινό στάδιο αποκαλύφθηκε και καταγγέλθηκε ότι κάποιοι κυκλοφορούσαν στην αγορά ακατάλληλο εμφιαλωμένο νερό. Αργότερα ότι κυκλοφορούσε στην αγορά ακατάλληλη, καρκινογόνος καρυδόψιχα.

Και ενώ η κοινή γνώμη ήταν ανάστατη από τις αποκαλύψεις αυτές, τούτες τις μέρες έγιναν νέες αποκαλύψεις και νέες καταγγελίες που προκαλούν ανατριχίλα. Χαλασμένα ψάρια προορίζονταν για τους ασθενείς του νοσοκομείου και του ψυχιατρείου. Μεγάλες ποσότητες κοτόπουλων στοιβασμένες σε αποθήκες με ληγμένη ημερομηνία, σοκολάτες με παράσιτα και διάφορα άλλα που είδαν το φως της δημοσιότητας. Και σαν επιστέγασμα όλων αυτών των αθλιότητων ήρθε η αποκάλυψη ότι υπάλληλος μεγάλου οίκου έδωσε παραγγελία για κατασκευή πλαστής σφραγίδας του τελωνείου και συνελήφθη επ' αυτοφόρω, όταν την παραλάμβανε. Η υπόθεση βέβαια βρίσκεται ενώπιον της εισαγγελίας και πιθανόν να παραπεμφθεί ενώπιον της δικαιοσύνης, στο έργο της οποίας δεν επεμβαίνουμε. Συνδέουμε όμως αυτή την περίπτωση με τις προσπάθειες που έγιναν ή γίνονται για την καταδολίευση του δημοσίου και για την εισαγωγή απαγορευμένων κρεάτων, ψαριών και άλλων τροφίμων που απειλούν την υγεία του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε, ενώ εκτιμούμε τις δραστηριότητες του Υπουργείου Υγείας και των υγειονομικών αρχών, που αποκάλυψαν και πρόλαβαν το κακό που μπορούσε να γίνει με τη βρώση των ακατάλληλων κρεάτων, ψαριών, κοτόπουλων και άλλων ειδών διατροφής, ενώ εκτιμούμε τις δραστηριότητες και αποκαλύψεις που έκαναν οι τελωνειακές αρχές, ανησυχούμε διπλά. Ανησυχούμε γιατί για διάφορα ακατάλληλα κι επιβλαβή τρόφιμα πιθανόν να μην έγινε κατορθωτό να προληφθεί η κυκλοφορία τους στην αγορά. Αλλά πάνω απ' όλα ανησυχούμε όχι απλώς για την έκταση της σήψης των ψαριών, των κρεάτων, των κοτόπουλων και άλλων ειδών διατροφής, αλλά για το μέγεθος της σήψης της συνείδησης μερικών

που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι το κέρδος και όχι η υγεία του λαού. Ανησυχούμε γιατί κάποιοι ανήγαγαν σε επιστήμη το πώς θα εξαπατήσουν το δημόσιο με τα γνωστά τεχνάσματα στο χώρο των τελωνείων.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, αυτό το Σώμα, που εκπροσωπεί το σύνολο του λαού, πρέπει να στείλει ένα μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση. Ότι δε θα ανεχτεί να παίζουν κάποιοι με την υγεία του λαού. Ούτε θα ανεχτεί να καταδολιεύεται το δημόσιο με τεχνάσματα και κομπίνες που επιχειρούν κάποιοι στο χώρο των τελωνείων. Πρέπει να ψηφίσουμε το ταχύτερο δυνατό το νομοσχέδιο που εκκρεμεί στη Βουλή περί πωλήσεως τροφίμων και φαρμάκων, δυναμώνοντας τις πρόνοιές του για αυστηρότερο έλεγχο από μέρους των αρχών σε ό,τι αφορά την ποιότητα των τροφίμων και γι' αυστηρότερες ποινές για τους παραβάτες. Και επειδή τα θέματα αυτά σχετίζονται και με τα τελωνεία, πρέπει να μελετηθεί η βελτίωση της σχετικής νομοθεσίας, έτσι που να προνοείται πιο αποτελεσματικός και αποδοτικός έλεγχος και αυστηρότερες ποινές για τους παραβάτες.

Και πάνω απ' όλα τα σκάνδαλα δεν πρέπει μόνο να αποκαλύπτονται, αλλά και να δημοσιοποιούνται, έτσι που εκείνοι που μπαίνουν στον πειρασμό να παρανομήσουν σε βάρος της υγείας του λαού να γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι δε θα έχουν να κάνουν μόνο με το νόμο και κάποιο πρόστιμο, αλλά θα έχουν να κάνουν και με την περιφρόνηση του λαού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε είναι πάρα πολύ σοβαρό. Άπτεται της δημόσιας υγείας, της προστασίας της ντόπιας παραγωγής ζωοκομικών προϊόντων και οφείλεται στην αδυναμία του συστήματος ελέγχου, στα κενά της νομοθεσίας, στην έλλειψη συντονισμού ανάμεσα στις υπηρεσίες, στον κατατεμαχισμό των ευθυνών και στη ροπή για αισχροκέρδεια και εκμετάλλευση. Το θέμα της εισαγωγής ακατάλληλων κρεάτων ήρθε στην επιφάνεια τον Ιούνιο του 1989, όταν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων εξέταζε αυτεπάγγελτα το θέμα της διάθεσης του ντόπιου χοιρινού κρέατος, λόγω της εισαγωγής φτηνών κρεάτων.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ο Πρόεδρος των χοιροτρόφων κ. Αταλιανής ανέφερε ότι η ανεξέλεγκτη εισαγωγή φτηνών βιομηχανικών κρεάτων επηρεάζει τη διάθεση χοιρινού κρέατος και κατήγγειλε ότι εισήχθη και διατέθηκε στην αγορά βοδινό κρέας (trimmings) το οποίο θεωρείται ακατάλληλο για ανθρώπινη χρήση. Το κρέας αυτό που είναι γνωστό ως «trimmings», είναι υποδεέστερης ποιότητας. Πέραν δε τούτου, θεωρείται ακατάλληλο για ανθρώπινη χρήση, επειδή η επεξεργασία του προϋποθέτει την παραμονή του εκτός ψυκτικού χώρου για 1 - 2 ώρες (απόψυξη και επανάψυξη), γι' αυτό στην Κοινή Αγορά απαγορεύεται η διάθεσή του για ανθρώπινη χρήση και στην Κύπρο απαγορεύτηκε η εισαγωγή του από το 1983. Το κρέας αυτό, διατίθεται στη μαύρη αγορά σε πολύ χαμηλές τιμές.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν ότι το Υπουργείο δεν εκδίδει άδειες εισαγωγής βοδινών «trimmings» και αν υπάρχουν καταγγελίες θα διερευνηθούν. Στη συνέχεια οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν ότι το Υπουργείο εκδίδει τις άδειες εισα-

γωγής, υπεύθυνο όμως για τον έλεγχο του αν τα εισαγόμενα συνάδουν με τις άδειες εισαγωγής είναι το Τελωνείο. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσε αδυναμία όσον αφορά τον έλεγχο και τόνισε ότι, εφόσον δεν υπάρχουν ψυγεία στα λιμάνια, οι κτηνιατρικές υπηρεσίες δεν έχουν τη δυνατότητα ουσιαστικού ελέγχου των εισαγόμενων κρεάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ζήτησε να υποβληθούν αντίγραφα τιμολογίων όλων των εισαχθέντων κρεάτων κατά το μήνα Φεβρουάριο και από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή προέκυψε ότι εισήχθησαν και ασφαλώς διατέθηκαν για ανθρώπινη χρήση τα απαγορευμένα τούτα κρέατα. Ο Σύνδεσμος Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής με ανακοινωθέντα προσπάθησε να διασκεδάσει τις εντυπώσεις. Από την πλευρά τους τα εμπλεκόμενα Υπουργεία -Οικονομικών (Τελωνείο), Εμπορίου και Βιομηχανίας (άδειες εισαγωγής), Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες) και Υγείας (Υγειονομικές Υπηρεσίες)- συνεδρίαζαν για να μελετήσουν τρόπους αποτελεσματικού ελέγχου. Η συνέχεια παρουσιάζεται συχνά στον τύπο.

Φαίνεται όμως πως οι αποφάσεις που λαμβάνονται με στόχο τον ουσιαστικό έλεγχο είτε δεν υλοποιούνται είτε είναι ανεπαρκείς. Από τον Ιούνιο του 1989 μέχρι σήμερα, ενώ οι παραβάσεις αποτελούν μόνιμα κύρια είδηση στις εφημερίδες, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν είδε το φως της δημοσιότητας καταδίκη των παραβατών. Ίσως αυτό να ενθαρρύνει τη συνέχιση των παραβάσεων. Το πιο σοβαρό όμως μέρος του προβλήματος είναι το θράσος των ενεχομένων στις παρανομίες εισαγωγέων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση της καταγγελίας για διάθεση στην αγορά ακατάλληλου ψαριού, παρά το γεγονός ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες απέρριψαν το ψάρι ως ακατάλληλο, αντί να καταστραφεί, διατέθηκε στην αγορά. Στο σημείο αυτό θέλω να επαινέσω τον κτηνίατρο της Εθνικής Φρουράς που επισήμανε το ακατάλληλο ψάρι, προτού καταναλωθεί από τους εθνοφρουρούς μας, καθώς και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες γενικότερα. Εντούτοις θέλω να ψέξω τις υπηρεσίες που δεν πήραν άμεσα μέτρα για την καταστροφή του ακατάλληλου ψαριού. Έτσι, ενώ τα ανακοινωθέντα των Υπουργείων μιλούν για ικανοποιητικό έλεγχο και λήψη μέτρων, εντούτοις οι παρανομίες συνεχίζονται με περισσότερη ένταση.

Κύριε Πρόεδρε, η παρουσίαση σωρείας σκανδάλων από τον τύπο κατάντησε καθημερινό φαινόμενο. Σύμφωνα με επίσημα ανακοινωθέντα διεξάγονται έρευνες για υπερτιμολογήσεις κρεάτων και υποτιμολογήσεις ψαριών με σκοπό την εξαπάτηση του κράτους. Στην ημικατεχόμενη Κύπρο, που η πλειοψηφία του λαού αγωνιά για εθνική επιβίωση και εργάζεται για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, μερικοί έχουν ως μόνιμο σκοπό της ζωής τους τον πολλαπλασιασμό του κέρδους, έστω και με αθέμιτα μέσα, σε βάρος της οικονομίας του τόπου και της υγείας του λαού μας.

Διεξάγονται έρευνες και ο λαός ανησυχεί και αναμένει να πληροφορηθεί για το αποτέλεσμα των ερευνών και για την τιμωρία των ενόχων. Φαίνεται όμως ότι για λόγους σκοπιμότητας, ακατανόητους για το λαό, όταν διαπιστώνονται αυτού του είδους οι απάτες, γίνονται κάποιιο συμβιβασμοί, πληρώνεται το αμφισβητούμενο ποσό ή και κάποιο πρόστιμο και ο φάκελος κλείνει, για να μη διασυρθεί ο μεγάλος απατεώνας. Όταν όμως πρόκειται για μικροαπάτη, γίνεται κανονική διαπόμπευση. Ο λαός απαιτεί και έχει δικαίωμα να γνωρίζει τα άτομα που

μετέρχονται αθέμιτα μέσα ή και εκμεταλλεύονται αδυναμίες των υπηρεσιών για προσπορισμό παράνομου κέρδους, έστω και αν το κράτος εισπράττει το τίμημα για την απάτη με τη μέθοδο του συμβιβασμού.

Ανάμεσα στα άλλα γίνεται κανονική εκμετάλλευση ακόμα και σε βάρος της υγείας του λαού. Κρέατα και ψάρια ακατάλληλα για ανθρώπινη βρώση διοχετεύονται στην αγορά και όχι μόνο δηλητηριάζουν την υγεία του λαού, αλλά ταυτόχρονα κλονίζουν και την εμπιστοσύνη του λαού στο σύστημα.

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω πως ήρθε η ώρα πραγματικά να ληφθούν νομοθετικά μέτρα, αλλά και άλλα τιμωρητικά μέτρα, ούτως ώστε να σταματήσει αυτή η παράνομη εκμετάλλευση του λαού και η προσπάθεια για διασυρμό των υπηρεσιών, που στην ουσία μετατρέπεται σε προσπάθεια για βλάβη της υγείας του λαού.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρυσοστόμου ο κ. Χατζηδημητρίου αποχώρησε από την έδρα του Προέδρου και τη θέση του πήρε ο κ. Πουμπουρής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε αποκαλύπτει μια θλιβερή πτυχή της κυπριακής κοινωνίας, των κοινωνικών μας δεδομένων. Αποκαλύπτει μια πτυχή φθοράς και παρακμής του συστήματος αξιών της κοινωνικής κατάστασης που μας περιβάλλει. Σίγουρα δεν μπορεί να αισθάνεται ευτυχής η Βουλή που έφθασε ένα τέτοιο θέμα να αποτελεί το κύριο ζήτημα που αναφέρουν οι στήλες των εφημερίδων και ένα κρίσιμο θέμα για το ίδιο το Σώμα.

Το πρώτο που θα 'θελα να κάμω, κύριε Πρόεδρε, είναι να σχολιάσω κάπως ορισμένα σημεία της Έκθεσης, για να προχωρήσω στη συνέχεια σε κάποια συμπεράσματα. Παρουσιάζεται κάποια αντίφαση στις τοποθετήσεις του Υπουργείου Εμπορίου και του Τμήματος των Τελωνείων, που στην πραγματικότητα δεν υπάρχει. Το ερώτημα ήταν αν απαγορεύεται η εισαγωγή ή αν απλώς χρειάζεται άδεια εκτελωνισμού. Η πραγματικότητα όμως ήταν μια. Ότι ήξερε ο έμπορος ότι αυτό το κρέας, το οποίο δεν μπορούσε να εκτελωνιστεί κάτω από κανονικές συνθήκες, θα μπορούσε κάτω από ορισμένες συνθήκες, μέσα από κάποιους χειρισμούς, μέσα από κάποιους διαδρόμους και κάποια παρασκήνια, με εξαπάτηση ή και πιθανή εξαγορά κάποιων ανθρώπων, να εκτελωνιστεί. Και αυτό είναι που δείχνει και φανερώνει ότι σ' αυτό το χώρο που μας περιβάλλει μέσα στο σύστημα του ελέγχου υπήρχαν κενά, υπήρχαν ελλείψεις και ύποπτες καταστάσεις.

Και παρουσιάζεται και ένα άλλο φαινόμενο από την Έκθεση, ότι αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι προσπαθούσαν να εισάξουν αυτό το ακατάλληλο κρέας ήταν εμπλελεγμένοι σε άλλου είδους απάτες του δημοσίου, του κοινού, της κυπριακής οικονομίας. Γινόταν μια κατάχρηση στα τελωνεία με υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις προϊόντων, κρεάτων και ψαριών για αποκόμιση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου κέρδους και αποφυγή καταβολής των αναγκαίων δασμών στη Δημοκρατία. Και φθάνουμε μπροστά στο φαινόμενο το ακατάλληλο κρέας το οποίο, κατά τον εισαγωγέα, ήταν χρήσιμο μόνο για κατανάλωση από ζώα, που είχε όμως και πιστοποιητικά ότι ήταν κατάλληλο και για κατανάλωση από

ανθρώπους, να βρίσκεται υπό εκτελώνιση στο τελωνείο μας. Και σίγουρα αυτό δε γινόταν για πρώτη φορά. Υπήρχε η πληροφορία ότι τέτοιου είδους κρέας εισήχθη και προηγουμένως, παρουσιάστηκε ως κατάλληλο για χρήση από ζώα, για να διοχετευθεί τελικά σε αλλαντοποιεία και να χρησιμοποιηθεί για ανθρώπινη κατανάλωση. Και σ' αυτή ακριβώς την Έκθεση αποκαλύπτεται για πρώτη φορά από το συνάδελφο τον κ. Χρυσοστόμου η υπόθεση των ψαριών. Και αποτελεί αποκατάσταση της αλήθειας ότι είναι οι κτηνίατροι της Εθνικής Φρουράς που αποκάλυψαν για πρώτη φορά την ύπαρξη αυτών των ψαριών με παράσιτα που είχαν, λέει, απεχθή γεύση. Σίγουρα δεν πέθαινε όποιος έτρωγε τέτοια ψάρια, αλλά ήταν ακατάλληλα για ανθρώπινη βρώση. Αυτό προδίδει μια διάθεση περιφρόνησης και προς τον άνθρωπο και ιδιαίτερα προς την Εθνική Φρουρά. Και προστέθηκαν τελευταία όλα τα άλλα σκάνδαλα της αμυγδαλόψιχας, της καρυδοψιχας, των παστών σύκων και τελευταία και πάλι των ψαριών από τους ίδιους ανθρώπους, των ακατάλληλων ψαριών για τα νοσοκομεία μας.

Και θέλω να καταλήξω σε ορισμένα συμπεράσματα, κύριε Πρόεδρε. Ποιοι είναι που κάνουν αυτές τις απάτες; Όχι κάποιοι άγνωστοι άνθρωποι, όχι κάποιοι τυχαίοι άνθρωποι, αλλά επώνυμοι άνθρωποι, οι ηγετικοί παράγοντες της κοινωνίας μας. Αυτούς που η κοινωνία, με τα διάφορα μέτρα που ψηφίζουμε μέσα σ' αυτή τη Βουλή, τους παρέχει την ευχέρεια να πλουτίζουν, να μην πληρώνουν και φόρους εισοδήματος, να έχουν και φοροαπαλλαγές, να έχουν και κίνητρα, να ζουν μέσα σε ανάκτορα, να ζουν μέσα στην πολυτέλεια, να είναι το πρότυπο μέσα στην κοινωνία. Αυτοί είναι οι άνθρωποι οι οποίοι καταφεύγουν σ' αυτές τις απάτες, δηλητηριάζουν τον κυπριακό λαό, διοχετεύουν ακατάλληλες τροφές σε ασθενείς και σε εθνοφρουρούς. Η κερδοσκοπία είναι το ύψιστο στοιχείο της αξίας σ' αυτό τον τόπο. Και ο αθέμιτος πλουτισμός ουσιαστικά τελικά επιβραβεύεται, γιατί διασφαλίζει άνετο τρόπο διαβίωσης και κοινωνική επιβολή. Και είναι αυτό το σύστημα που έχουμε μπροστά μας. Πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτούς τους ανθρώπους; Ποια κοινωνική τάξη οικοδομούμε, όταν στον έναν επιτρέπουμε να καταχράται τη θέση του, να διαφθείρει την κρατική μηχανή και να εκμεταλλεύεται το ίδιο το κράτος, τις ευκαιρίες που παρέχονται και από την άλλη ζητούμε από το λαό θυσίες.

Ψηφίσαμε σ' αυτή τη Βουλή φορολογικά συστήματα που θα βαρύνουν κατά κύριο λόγο τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα. Ψηφίζουμε φορολογία για την άμυνα που σίγουρα και εν γνώσει μας θα επιβαρύνει περισσότερο τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, για να έρχονται οι έχοντες, οι πλούσιοι, όχι μόνο να αποφεύγουν τις υποχρεώσεις τους έναντι της κοινωνίας, αλλά να φθάνουν μέχρι σημείου διαφθοράς, κατάχρησης θέσης και εξουσίας και να δημιουργούνται έτσι συνθήκες μιας σάπιας κοινωνίας. Και το ερώτημα είναι: Μια τέτοια κοινωνία είναι σε θέση να αγωνιστεί για να απελευθερώσει τα κατεχόμενα εδάφη της; Είναι σε θέση να στήσει τέτοιες καταστάσεις, να στήσει τέτοιες αξίες που να δικαιολογεί το μήνυμα ότι ο υπέρτατος αγώνας είναι ο αγώνας για την ελευθερία, έναντι της οποίας θα πρέπει να κάνουμε κάθε θυσία; Ή μήπως η θυσία είναι υποχρέωση των απλών ανθρώπων, του απλού αγρότη ή εργάτη ή των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων, ενώ τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα εκμεταλλεύονται τις καταστάσεις, στέλλουν τα χρήματά τους στο εξωτερικό, επιδίδονται στη διαφθορά, ζουν μέσα σε πολυτέλεια, άνεση και χλιδή και αυτό το πράγμα πρέπει να γίνεται ανεκτό;

Κύριοι συνάδελφοι, όταν πρωτοανακινήθηκαν αυτά τα θέματα εκπλαγήκαμε όλοι πώς είναι δυνατό να συμβαίνουν τέτοια πράγματα. Όταν γράφτηκαν στις εφημερίδες, σκεφθήκαμε: «Πολύ ωραία! Κάποιοι απατεώνες τέλος πάντων θα τιμωρηθούν και θα μπει κάποια τάξη σ' αυτό το ζήτημα». Και παρήλθε ο χρόνος και ξεχάστηκαν οι απάτες. Και αν δεν έρχονταν οι καινούριες απάτες να ξαναφέρουν το θέμα στην επιφάνεια, θα είχαν ολοκληρωτικά περίπου διαγραφεί και από τα μητρώα της αστυνομίας και από τη μνήμη του λαού. Και βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή μπροστά σε καινούριες εκδηλώσεις περιφρόνησης προς το λαό και αθέμιτου πλουτισμού. Θα δείξουμε την ίδια αναισθησία, θα δείξουμε την ίδια ανοχή και θα εκπληρώσουμε σωστά το ρόλο μας ως Βουλή, αν αποδεχθούμε τη συνέχιση αυτής της κατάστασης; Και εκείνο που συζητούμε δεν είναι κάποια κρέατα, δεν είναι κάποια ψάρια. Εκείνο που συζητούμε είναι η κοινωνική συνοχή, είναι το αν θα εδραιώσουμε κάποιες αξίες σ' αυτό τον τόπο, αν το κράτος θα διαδραματίσει το σωστό του ρόλο, αν οι νόμοι έχουν εφαρμογή για όλους τους πολίτες, αν θέλουμε να δημιουργήσουμε πραγματικά ένα κλίμα ενότητας και να υψώσουμε κάποιες αξίες προς τις οποίες πρέπει όλοι να προσβλέπουμε. Ένα κλίμα όπου η υπηρεσία προς την πατρίδα, όπου η προσαρμογή προς τους νόμους και η πειθαρχία στους νόμους είναι μια αξία προς την οποία όλοι πρέπει να προσανατολιζόμαστε. Η ευθύνη μας είναι τεράστια και δε θα πρέπει να λήξει αυτή η συζήτηση μόνο με θεωρητικές διαπιστώσεις, κύριε Πρόεδρε. Όταν ολοκληρωθεί η συζήτηση, θα πρέπει να καταλήξουμε και σε συγκεκριμένα μέτρα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χατζηδημητρίου ο Πρόεδρος της Βουλής Δρ. Λυσσαρίδης επανήλθε στην έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Προηγείται ο κ. Κουρτελλάρης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σου παραχωρούν την προτεραιότητα φαίνεται.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Λόγω ηλικίας. Όχι, είχε ζητήσει πρώτος το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι μου τους έδωσαν εδώ, έτσι τους ανήγγειλα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε θα είμαι σύντομος,, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι το ίδιο μου λένε, κύριε Κουρτελλάρη, αλλά η πείρα μου δείχνει ότι είναι απλώς τρόπος του λέγειν.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε είναι πάρα πολύ σοβαρό από όποια πλευρά κι αν το προσεγγίσουμε. Πραγματοποιήθηκε παράνομη εισαγωγή. Η παράνομη εισαγωγή αφορούσε 146 τόνους βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση. Τέθηκε σε κίνδυνο η υγεία του λαού. Παρόμοιες ενέργειες θέτουν την ντόπια

κτηνοτροφία σε απρόβλεπτους κινδύνους με την εισαγωγή μολυσματικών ζωικών ασθeneιών από τη μια και από την άλλη με τον αθέμιτο συναγωνισμό που γίνεται, με αποτέλεσμα την όξυνση των προβλημάτων διάθεσης της ντόπιας παραγωγής που κατά καιρούς εμφανίζονται.

Το σκάνδαλο, διότι πραγματικά πρέπει να μιλούμε για σκάνδαλο, πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις, όταν κατά τη συζήτηση του θέματος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή έγιναν καταγγελίες που δεν επιδέχονται αμφισβήτηση ότι έγινε εισαγωγή μεγάλης ποσότητας ψαριών για την Εθνική Φρουρά τα οποία κρίθηκαν ακατάλληλα για κατανάλωση. Ο λόγος ήταν ότι μετά από εξέταση διαπιστώθηκε εκτεταμένη εξωτερική παρασίτωση με βδέλλες. Κι όμως τα ψάρια αυτά κατά παράδοξο τρόπο, αντί να καταστραφούν, διοχετεύθηκαν στην αγορά.

Πρόσφατα, κύριε Πρόεδρε, έγιναν νέες καταγγελίες, αυτές τις μέρες, για ακατάλληλα ψάρια τα οποία προορίζονταν αυτή τη φορά για το Μακάρειο Νοσοκομείο και για δύο περίπου τόνους κοτόπουλα τα οποία βρέθηκαν μέσα σε αποθήκη - ψυγείο εισαγωγέα, του ίδιου εισαγωγέα που ήταν αναμειγμένος και σε προηγούμενη περίπτωση. Πρέπει ακόμα να αναφέρω ότι είχαμε καταγγελίες πως εισήχθησαν κρεατάλευρα τα οποία προέρχονταν από χώρα όπου υπάρχει η γνωστή ασθένεια «της τρελής αγελάδας» η οποία θέτει σε κίνδυνο, πραγματικό κίνδυνο, την ντόπια κτηνοτροφία.

Και γεννιέται φυσιολογικά το ερώτημα: Πού βαδίζουμε; Μπορεί ο οποιοσδήποτε επιτήδειος να διοχετεύει στην αγορά ακατάλληλα για κατανάλωση προϊόντα; Θα πρέπει να τεθεί φραγμός σ' αυτούς που επιθυμούν να κερδοσκοπούν σε βάρος της υγείας του λαού. Γι' αυτό μας βρίσκει ολότελα σύμφωνους η διαπίστωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι «η υφιστάμενη νομοθεσία δεν κρίνεται επαρκής για την αποτροπή εισαγωγής και εμπορίας κάθε είδους επικίνδυνων για την υγεία του λαού τροφίμων, ενώ και εκεί ακόμα που μπορεί να ισχύσει δεν εφαρμόζεται αυστηρά από τα αρμόδια όργανα του κράτους».

Εμείς, προεκτείνοντας τη διαπίστωση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι οι χώροι αποθήκευσης (bonded) στα λιμάνια διαφάνηκε ότι μετατρέπονται σε δούρειο ίππο ενάντια στην υγεία του λαού και πιστεύουμε ότι θα πρέπει να ξαναπασχολήσει το Σώμα η νομοθεσία που τους διέπει.

Κύριε Πρόεδρε, είναι ξεκάθαρο ότι δεν μπορούμε να ανεχθούμε αυτή την κατάσταση. Απαιτείται να κινηθεί η διαδικασία για δικαστική, αν δεν κινήθηκε, δίωξη και παραδειγματική τιμωρία εκείνων που παρανόμησαν και όσων τυχόν ανέχθηκαν την παρανομία. Το κράτος δεν μπορεί να ανέχεται να εμπαίζουν το λαό διοχετεύοντας στην αγορά ακατάλληλα κρέατα για κατανάλωση που πλήττουν τόσο την υγεία του, όσο και την ντόπια παραγωγή.

Τελειώνοντας θα ήθελα να τονίσω ότι για ριζική λύση παρόμοιων προβλημάτων και για να τεθεί τελειωτικά φραγμός στις ανεξέλεγκτες εισαγωγές κρεάτων, που εγκυμονούν κινδύνους για διοχέτευσή τους στην αγορά, θα πρέπει χωρίς άλλη χρονοτριβή να προωθηθεί η ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Κρεάτων που θα εξασκεί πραγματικό και αποτελεσματικό έλεγχο προς όλες τις κατευθύνσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Πάντως ήμουν σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ήσουν.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θα προσπαθήσω να μιμηθώ το συνάδελφο Κουρτελλάρη, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, όταν είδαν το φως της δημοσιότητας οι πληροφορίες για εισαγωγή και πρόθεση διάθεσης ακατάλληλων κρεάτων, σίγουρα ανησυχήσαμε. Όταν όμως άρχισε η συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, τότε η ανησυχία μας μετατράπηκε σε αγωνία. Εκεί δόθηκε η ευκαιρία να ενημερωθούμε από τους αρμόδιους λειτουργούς των Υπουργείων και σε ερωτήματά μας να διαπιστώσουμε τα κενά, τις ατέλειες και σχεδόν την έλλειψη σωστού ελέγχου, που είναι το καθήκον και η υποχρέωση της πολιτείας. Παραδείγματος χάριν, κύριε Πρόεδρε, παραδέχθηκαν οι αρμόδιοι ότι δε χρειάζεται η άδεια εισαγωγής, αλλά υποβάλλεται αίτηση, όταν πρόκειται να διοχετευθούν προς κατανάλωση. Και δικαιολογημένο το απλοϊκό ερώτημά μας, κύριε Πρόεδρε. Πώς είναι δυνατό, εισαγωγέας, εμπορεύμενος, που δικαιωματικά το κίνητρό του πρέπει να είναι το κέρδος, να παραγγέλνει δεκάδων χιλιάδων λιρών εμπορεύματα στο εξωτερικό, να φθάνουν αυτά τα εμπορεύματα στο λιμάνι, να τα παίρνει από το λιμάνι με δικά του μέσα μεταφοράς και να τα αποθηκεύει σε δικούς του αποθηκευτικούς χώρους και μετά από αρκετούς μήνες να υποβάλλει την αίτησή του για εκτελώνιση και διάθεση; Και αν, κύριε Πρόεδρε, ρωτήσαμε, είναι αρνητική η απάντηση των αρμόδιων υπηρεσιών; Τότε αυτός ο έμπορας θα υποστεί τη ζημιά των δεκάδων χιλιάδων λιρών; Άρα ή πρέπει ο εμπορεύμενος να είναι σίγουρος 1000% για την ποιότητα των εμπορευμάτων του ή πρέπει να έχει τρόπο ή πλάτες που να τον βεβαιώνουν ότι θα μπορέσει να τα διαθέσει.

Ζητήσαμε, κύριε Πρόεδρε, να μεταβούμε ως αρμόδια επιτροπή και να παρακολουθήσουμε βήμα προς βήμα την ακολουθούμενη διαδικασία. Φυσικά οφείλω να τονίσω από του βήματος αυτού ότι μετά από 48 ώρες μετέβη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με αρκετούς Υπουργούς και υπηρεσιακούς παράγοντες στα λιμάνια, στους χώρους τους αποθηκευτικούς και εκείνο που ζήτησε να κάνει η Επιτροπή έγινε από τον ίδιο τον Πρόεδρο. Και με χαρά τονίζουμε ότι ακούσαμε μετά το 48ωρο ότι αποφασίστηκε πλέον να ζητείται προκαταβολικά άδεια εισαγωγής πριν από την παραγγελία των διαφόρων εμπορευμάτων.

Όμως να μου επιτρέψετε να σταθώ και σε ένα άλλο σκάνδαλο, που τολμώ να το πω πλέον σκάνδαλο, που δεν αφορά όμως την Κύπρο. Παραδέχθηκε η αρμόδια υπηρεσία ότι έχει δημιουργήσει κατάλογο χωρών, 27 τον αριθμό, των οποίων χωρών τα πιστοποιητικά υγείας δέχεται και παραδέχεται ότι είναι σωστά και δεν πρόκειται να τα αμφισβητήσει. Άρα τα εμπορεύματα και τα τρόφιμα που προέρχονται από τις χώρες αυτές περνούν -όπως παραδέχθηκαν οι άνθρωποι με όλη τους την ειλικρίνεια- ουσιαστικά χωρίς κανένα έλεγχο, διότι έχουν το πιστοποιητικό από τη χώρα την οποία σεβόμαστε. Και όταν ρωτήσαμε από τις 27 αυτές χώρες η περί ης ο λόγος χώρα ή συγκεκριμένα η Ιρλανδία, από την οποία προερχόταν το παρόν φορτίο κρεάτων, ποια σειρά έχει, μας αποκάλυψαν οι άνθρωποι ότι είναι δεύτερη στον κατάλογο, δηλαδή πολύ ψηλά, είναι χώρα περιωπής, άρα δεν έχουμε κανένα λόγο τα πιστοποιητικά της να τα αρνούμαστε ή να τα αμφισβητούμε ή να μην τα δεχόμαστε. Και μας δόθηκαν, κύριε Πρόεδρε, τα

φωτοαντίγραφα επτά πιστοποιητικών του Υπουργείου Γεωργίας της χώρας αυτής που έλεγαν ότι τα κρέατα τα οποία μας έστελναν ήταν άψογα, ήταν απόλυτα κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση. Άρα είναι θέμα το οποίο θα πρέπει να μας ανησυχήσει διπλά. Και πώς μπορώ να ψέξω τις δικές μας, τις κυπριακές αρμόδιες υπηρεσίες, όταν αυτή η χώρα που παγκόσμια βρίσκεται τόσο ψηλά στη συνείδηση του κόσμου για την αξιοπιστία της στον έλεγχο μας προμηθεύει ακατάλληλα κρέατα;

Επίσης οι άνθρωποι παραδέχθηκαν ότι, με τον τρόπο που κάνουμε την εισαγωγή σε ψυκτικούς θαλάμους, όταν τα κρέατα τα κατεψυγμένα είναι όλα σε μια μορφή μάζας, δεν έχουν ανθρώπινως τη δυνατότητα οι αρμόδιοι να φθάσουν προς το τέλος για να ελέγξουν. Δεν υπάρχει τρόπος να ελέγξουν το βάθος του φορτίου αυτού του ψυκτικού θαλάμου, παρά μόνο μόλις ανοίξουν, λέει, την πόρτα, εξετάζουν στην είσοδο και αποφαίνονται.

Στη συνέχεια, κύριε Πρόεδρε, στη συνεδρίαση εκείνη αποκαλύφθηκε από συνάδελφο και το πρόβλημα των ψαριών. Και εδώ θα θέλαμε να σταθούμε και να πούμε ότι αυτά τα ακατάλληλα ψάρια έγινε προσπάθεια να διοχετευθούν, κύριε Πρόεδρε, στην Εθνική Φρουρά, στα στρατευμένα μας παιδιά, στα οποία έχουμε αναθέσει την προστασία της πατρίδας, την προστασία του συνόλου του λαού. Και ίσα ίσα εδώ πρέπει να είμαστε τόσο προσεκτικοί, ώστε να προσφέρουμε τα καταλληλότερα, τον ανθό των προϊόντων στα παιδιά μας που τους έχει ανατεθεί η προστασία του τόπου και του λαού.

Σήμερα ακόμα, κύριε Πρόεδρε, το μεσημέρι η Επιτροπή Υγείας εξέταζε παρόμοιο θέμα, παρόμοιες καταγγελίες. Και όταν ξεκινούμε και μιλάμε για ακατάλληλα κρέατα στην κυπριακή αγορά, επικίνδυνα ψάρια στην κυπριακή αγορά, ακατάλληλα κοτόπουλα προς κατανάλωση από το κυπριακό κοινό, επικίνδυνους ξηρούς καρπούς με αφλατοξίνες, σήμερα μας αναφέρθηκε και κίνδυνος για ακατάλληλα όσπρια, πρόσφατα είχαμε τους κινδύνους των λαχανικών και των φρούτων με την έντονη υπολιπασματικότητα φαρμάκων, ερχόμαστε πλέον να διερωτηθούμε αυτός ο δύσμοιρος Κύπριος καταναλωτής τι επιτέλους πρέπει να χρησιμοποιεί και με τι προϊόντα μπορεί να τρέφεται για να κοιμάται ήσυχος ότι δεν πρόκειται να τον ξαποστεύουμε στις αιωνίους μονάς με όλους αυτούς τους κινδύνους που καθημερινά μας καταγγέλλονται; Σίγουρα έχει πλέον ανησυχήσει τα μέγιστα.

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να σταθούμε και να πούμε, όπως είπαμε και στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή προς τους φορείς της Εκτελεστικής Εξουσίας, πως η Βουλή είναι έτοιμη και πρόθυμη αμέσως να νομοθετήσει όπου υπάρχουν κενά, ώστε να γίνεται επακριβής και σωστός έλεγχος. Αλλά από εκεί και πέρα θα πρέπει να απαιτήσουμε η Εκτελεστική Εξουσία αυτούς τους νόμους να τους εφαρμόσει ακριβοδίκαια, για να ξέρουμε πλέον και να πούμε στον κυπριακό λαό ότι τώρα μπορείς επιτέλους στο τραπέζι σου να κάθεται ήσυχος και το λιτό σου φαγητό ή το πλούσιό σου φαγητό να το παίρνεις με εμπιστοσύνη. Και σίγουρα δε θα μεταβάλουμε σε ταξική την προσπάθεια να εξυγιάνουμε τα κακώς έχοντα, διότι, είτε πλούσιοι είτε φτωχοί, δεν εξετάζουμε ποιοι, σημασία έχει ότι δεν μπορούμε να αφήσουμε την προστασία του κοινού, την προστασία της υγείας του λαού, στην ευσυνειδησία του οποιουδήποτε εισαγωγέα, του οποιουδήποτε έμπορα ή ακόμα και του μικρού μπακάλη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι θα επαναλάβω προηγούμενους συναδέλφους αν πω ότι και το υπό συζήτηση θέμα, αλλά και αρκετές άλλες παρόμοιες περιπτώσεις δημιουργούν εντονότερες ανησυχίες γενικά στο λαό μας. Και εκτός από την περίπτωση του βοδινού κρέατος την οποία συζητούμε, έχει γίνει λόγος για ψάρια ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, έχει γίνει λόγος -και μάλιστα αυτές τις μέρες- για κοτόπουλα, για παστά σύκα, για καρυδόψιχα κτλ. Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, θα 'λεγα είναι πάρα πολλά τα παραδείγματα και οι περιπτώσεις τροφίμων ακατάλληλων για ανθρώπινη κατανάλωση, περιπτώσεις που εμφανίστηκαν πρόσφατα και ως εκ τούτου δημιουργούνται εντονότερες ανησυχίες σχετικά με τέτοια φαινόμενα. Βέβαια θα παρατηρήσω ότι εκτός από αυτή την κατηγορία των περιπτώσεων, υπάρχουν και αρκετές άλλες που έχουν ήδη αναφερθεί και οι οποίες υποδηλώνουν στοιχεία σήψης και διαφθοράς ορισμένων ανθρώπων, ορισμένων κρατικών λειτουργιών. Και από αυτή την άποψη το θέμα προσλαμβάνει ακόμα μεγαλύτερες διαστάσεις και προκαλεί μεγαλύτερες ανησυχίες. Βέβαια θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφέραμε το γεγονός ότι η επισήμανση τέτοιων περιπτώσεων διαφθοράς από μέρους δημόσιων υπαλλήλων, η επισήμανση, επαναλαμβάνω, αποτελεί οπωσδήποτε θετικό φαινόμενο και δεν μπορούμε να υπογραμμίσουμε παρά την ανάγκη έντασης της επαγρύπνησης από μέρους των αρμόδιων κρατικών οργάνων, ούτως ώστε να παταχθούν πραγματικά τέτοιες εκδηλώσεις και τέτοια φαινόμενα.

Θα 'θελα κι εγώ να επισημάνω την αντίφαση που παρατηρήθηκε κατά την εξέταση του υπό συζήτηση θέματος μεταξύ δυο διαφορετικών κυβερνητικών τμημάτων και Υπουργείων. Και πιστεύω ότι αυτή η αντίφαση υποδηλώνει ότι υπάρχει πρόβλημα το οποίο θα πρέπει η κυβέρνηση να δει πώς αντιμετωπίζεται. Γιατί, κατά τη γνώμη μου, δεν είναι δυνατό το αρμόδιο Υπουργείο να δηλώνει ότι δεν επιτρέπεται η εισαγωγή του συγκεκριμένου εμπορεύματος, συνεπώς δε χρειάζεται άδεια εισαγωγής, αλλά ένα άλλο Υπουργείο, ένα άλλο τμήμα να δηλώνει ότι μπορεί να φθάσει μέχρι το λιμάνι και εκεί μπορεί να εξασφαλιστεί άδεια εισαγωγής. Συνεπώς επιβάλλεται όπως το κράτος δει πώς να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός μεταξύ διαφορετικών Υπουργείων και τμημάτων, πώς να υπάρχει περισσότερη σαφήνεια όσον αφορά την κυβερνητική πολιτική γύρω από τέτοια ζητήματα.

Αλλά θα υπογραμμίσω κι εγώ επίσης, κύριε Πρόεδρε, το φαινόμενο που προηγούμενος συνάδελφος έχει επισημάνει σχετικά με τα πιστοποιητικά υγείας τα οποία δίνουν χώρες εξαγωγής. Και είναι θλιβερό το ότι στην προκειμένη περίπτωση η Ιρλανδία αναφέρθηκε ότι καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση από πλευράς ιεραρχίας στον κατάλογο χωρών προς τις οποίες υπάρχει εμπιστοσύνη και παρόλ' αυτά αναφέρεται στην Έκθεση ότι το υπό συζήτηση εμπόρευμα συνοδευόταν από επτά πιστοποιητικά του Υπουργείου Υγείας της Ιρλανδίας που βεβαίωναν ότι το εν λόγω κρέας ήταν κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση. Πιστεύω ότι και αυτό το δεδομένο, αυτό το φαινόμενο υποδηλώνει ή υπογραμμίζει την ανάγκη όπως από μέρους των κυβερνητικών οργάνων αναπτυχθεί περισσότερη επαγρύπνηση και γίνεται περισσότερος έλεγχος.

Σε όλους μας προκαλούν ανησυχία και θλίψη τα φαινόμενα που συζητούμε. Θα ριψοκινδυνεύσω όμως να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι θεωρώ σίγουρο ότι αυτά τα θέματα που συζητούμε, αυτές οι περιπτώσεις δε θα είναι οι τελευταίες και ασφαλώς δεν ήταν οι πρώτες. Ότι από το χαρακτήρα της η ίδια η κοινωνία μας θα δημιουργεί τέτοια ζητήματα. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι μέσω τέτοιου εμπορίου επιδιώκουν να εξασφαλίσουν μεγαλύτερο κέρδος και ως εκ τούτου το καθήκον των αρμοδίων, το καθήκον της κυβέρνησης είναι να δει ποια μέτρα πρόσθετα επιβάλλεται να ληφθούν, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί όσο είναι δυνατόν περισσότερο ότι ο λαός μας δε θα τρέφεται με ακατάλληλα κρέατα, ψάρια και γενικά τρόφιμα. Θα υπογραμμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι φαίνεται καθαρά πως υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι θέλουν να εμπορευούνται την υγεία και τη ζωή του λαού μας σε τελευταία ανάλυση για σκοπούς κερδοσκοπίας.

Όσον αφορά τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για την προστασία της υγείας και της ζωής του λαού μας, θεωρώ αναγκαίο να υπογραμμίσω ότι, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να είναι όχι μόνο η εξάσκηση μεγαλύτερου ελέγχου κατά την εισαγωγή, αλλά και η εξάσκηση μεγαλύτερου ελέγχου και στην εγχώρια αγορά.

Εκτός αυτής της γενικής εισήγησής μας θεωρούμε και εμείς ότι το ταχύτερο δυνατό θα πρέπει να ψηφιστεί ο νόμος που εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος σχετικά με τον έλεγχο της πώλησης τροφίμων και φαρμάκων και θα πρέπει να τύχει τέτοιων τροποποιήσεων αυτός ο νόμος -είναι κάτι το οποίο θα συζητήσουμε σύντομα- ούτως ώστε να εξασφαλίζονται μεγαλύτερες εγγυήσεις για την προστασία της υγείας και της ζωής του λαού μας. Εκτός αυτής της εισήγησης πιστεύουμε ότι θα πρέπει η υπηρεσία για την προστασία των καταναλωτών όχι μόνο να ενισχυθεί, αλλά και να αναβαθμιστεί, ούτως ώστε να μπορεί να διαδραματίζει περισσότερο αποτελεσματικά το ρόλο της.

Θα 'θελα με την ευκαιρία αυτή να εκφράσω την εκτίμησή μας για το ρόλο που διαδραματίζει ο Σύνδεσμος Καταναλωτών στην επισήμανση φαινομένων όπως αυτό που σήμερα συζητούμε και να εισηγηθώ όπως η κυβέρνηση δει πώς θα ενισχυθεί περισσότερο ο ρόλος που διαδραματίζει ο Σύνδεσμος Προστασίας Καταναλωτών, ούτως ώστε να προστατεύεται γενικά η ζωή και η υγεία του λαού μας.

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, υπογραμμίζοντας ότι το υπό συζήτηση θέμα θέτει επί τάπητος ένα γενικότερο ζήτημα, αυτό της επεξεργασίας γενικότερης πολιτικής σχετικά με την προστασία της υγείας και της ζωής των καταναλωτών. Έχουμε ως κοινωνία φθάσει σ' ένα ψηλότερο επίπεδο διαβίωσης και αποτελεί πεποίθησή μας ότι τα μέτρα που θα προστατεύουν την υγεία και τη ζωή του λαού μας θα πρέπει να είναι αντίστοιχα ή ακόμα και να υπερβαίνουν το επίπεδο της οικονομικής και κοινωνικής μας ανάπτυξης. Και θα υπογραμμίσω επίσης ότι σε ζητήματα που σχετίζονται με την προστασία της υγείας και της ζωής του λαού μας δε θα πρέπει να επιτρέπεται κανένας συμβιβασμός ο οποίος πιθανόν να ξεκινά από αντιτιθέμενα συμφέροντα. Και είναι γνωστό ότι αντιτιθέμενα οικονομικά συμφέροντα υπάρχουν και υπάρχουν ομάδες οι οποίες όχι μόνο αδιαφορούν, αλλά και τροφοδοτούν την αγορά με τρόφιμα τα οποία είναι επικίνδυνα. Επαναλαμβάνω ότι κανένας συμβιβασμός δε χωρεί, όταν πρόκειται για την προστασία της υγείας και της ζωής του λαού μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω ακόμα τέσσερις. Θα παρακαλέσω μόνο να είμαστε σύντομοι, γιατί έχω μεγάλο αριθμό θεμάτων, εκτός αν θέλετε να μείνουμε μέχρι τα μεσάνυχτα. Εγώ δεν έχω ένσταση.

Ο κ. Στυλιανού, ο κ. Ψυλλίδης, ο κ. Τσιέττης και ο κ. Ευσταθίου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της εισαγωγής ακατάλληλων κρεάτων για ανθρώπινη κατανάλωση, που ενέγραψε ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής και που συνάπτεται με το επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης αναφορικά με το πρόβλημα της διάθεσης του ντόπιου χοιρινού κρέατος -εμείς θα λέγαμε και του αγελαδοτροφικού- πρέπει να τονιστεί πως απασχολεί ζωηρά την κοινή γνώμη. Παντού, όπου σταθούμε, όπου βρεθούμε, ο λαός κάτω άγχεται, αγωνιά και μας τονίζει τα αισθήματα της αγωνίας ακριβώς αυτής από τα οποία διακατέχεται για το γεγονός πως ουσιαστικά μέτρα, πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για πάταξη αυτού του απαράδεκτου φαινομένου δε λαμβάνονται.

Πρέπει επομένως να τονιστεί, επαναλαμβάνω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως η αγωνία αυτή του λαού πρέπει να μεταφερθεί από το βήμα της Βουλής προς το Σώμα, γιατί τα κρούσματα της ακαταλληλότητας των κρεάτων, των ψαριών, κορυφώνονται καθημερινά, αφού απλούστατα, όπως τόνισαν, δεν υπήρξαν αποτελεσματικές κυρώσεις σε βάρος των συστηματικά παρανομούντων.

Συσσωρευτικά, σχεδόν καθημερινά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, ο λαός πληροφορείται όσα ο τύπος αποκαλύπτει και δημοσιεύει και που τυχαία και συμπτωματικά σχεδόν οι αρμόδιες υπηρεσίες επισημαίνουν.

Να υπογραμμίσουμε ακόμα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, την ανακολουθία μεταξύ λόγων και διακηρύξεων και έργων της επίσημης πλευράς. Γιατί, ενώ τόσο ο αρμόδιος Υπουργός όσο και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επανειλημμένα, σε δημόσιες συγκεντρώσεις, *urbi et orbi*, όπως θα έλεγαν και οι νομομαθείς μας, σε τουλάχιστον τρεις συγκεντρώσεις μια μέρα ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -και στις δυο από αυτές στο Λυθροδόντα για παράδειγμα και στην Αγία Βαρβάρα ήμαστε παρόντες, αν δεν κάνω λάθος, και ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου, ίσως και ο συνάδελφος Παπαπέτρου και ο συνάδελφος ο Χριστοφίδης- ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνω, μαζί με τον αρμόδιο Υπουργό προηγούμενα, διακήρυξαν πως από στιγμή σε στιγμή, από ώρα σε ώρα, όπως μας διαβεβαίωναν, θα λαμβάνονταν τα αναγκαία δραστικά μέτρα ενάντια στους παρανομούντες, παρά τις διακηρύξεις, επανατονίζουμε, κανένα απολύτως πρακτικό μέτρο δεν έχει ληφθεί. Παραπέμφθηκαν απλούστατα στις περιφημες ελληνικές καλένδες, μιας και κατά πάγια πρακτική -που υπογράμμισε τόσο παραστατικά ο συνάδελφος Χρυσοστόμου, που προς τιμή του αποκάλυψε στην Επιτροπή την εισαγωγή ψαριών που δόθηκαν στην Εθνική Φρουρά για κατανάλωση, τα οποία, αφού εξετάστηκαν, αποδείχθηκαν, όπως τονίστηκε, ακατάλληλα για κατανάλωση, μιας και είχαν παρασίτωση με βδέλλες, για να δοθούν όμως στην αγορά για κατανάλωση- αφού, επαναλαμβάνω, κατά πάγια πρακτική η παραβατικότητα, η μικροπαραβατικότητα, θα λέγαμε, εκδικάζεται και καταδικάζεται, ενώ η μεγαλοπαραβατικότητα ουσιαστικά αμείβεται, μιας και υλικά ανταμείβεται πλουσιοπάροχα.

Λέχθηκε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, από το βήμα τούτο της Βουλής, πως η κυβέρνηση δε θα ανεχθεί αυτή την απαράδεκτη κατάσταση. Όμως, το πρόβλημα δεν είναι αν θα ανεχθεί την επικίνδυνη κατάσταση, αλλά γιατί ήδη την ανέχεται, με αποτέλεσμα την αποθράσυνση των επιτηδείων και την ουσιαστική υποθήκευση της υγείας του λαού μας στα χέρια των αδίστακτων σπεκουλαδόρων, αλλά και την υπονόμευση του ηθικού και της αγωνιστικότητας, αλλά και της πίστης του λαού και στις στοιχειωδέστερες ακόμα αρχές και αξίες.

Η Εκτελεστική Εξουσία έχει ήδη, με την ισχύουσα νομοθεσία, τη δυνατότητα και δραστηκής, αλλά και προληπτικής παρέμβασης. Και το ερώτημα που επιπλανάται στο λαό και που τον κρατεί σε αγωνία είναι τούτο: Γιατί αυτή η συστηματική απάθεια, γιατί η συστηματική αυτή θέαση των δρωμένων που θέτουν σε άμεσο κίνδυνο την υγεία του λαού μας, που υποθηκεύουν το ίδιο το μέλλον του, την εθνική του και τη βιολογική του επιβίωση;

Να το ερώτημα για το οποίο η Εκτελεστική Εξουσία καλείται να θέσει τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων και να αναλάβει επιτέλους κάποτε τις ευθύνες της. Οι μεγαλόστομες διακηρύξεις για λαϊκή κατανάλωση δεν πρέπει πια να ισχύουν. Θα πρέπει να γίνουν οπωσδήποτε πράξεις, για να μπορέσει ο λαός να πιστέψει πως κάποτε οι παρανομούντες μπαίνουν στη θέση τους και η υγεία του λαού, το πιο πολύτιμο αγαθό που διαθέτει σήμερα ο χειμαζόμενος κυπριακός λαός, περιφρουρείται και διασώζεται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να είμαι πολύ σύντομος. Απ' εδώ θα πω δυο λόγια.

Κατ' αρχήν θα ήθελα να πω ότι δε δικαιολογείται κανένας εισαγωγέας ο οποίος ενσυνείδητα εισάγει ακατάλληλα κρέατα και πρέπει να πατάσσονται αυτές οι ενέργειες αμελίκτα.

Αλλά στην Έκθεση παρουσιάζονται ορισμένα πράγματα τα οποία οπωσδήποτε πρέπει να μας ανησυχίσουν. Διαβάζω από την Έκθεση: «Διευκρίνισαν όμως ότι η βρώση τέτοιων ψαριών δεν προκαλεί ασθένειες, αλλά ότι έχουν μόνο απεχθή γεύση». Εδώ μιλούμε τώρα για δυο ώρες περίπου για ακατάλληλα ψάρια και λέμε ότι αυτά είναι επικίνδυνα για την υγεία των ανθρώπων που τα κατανάλωσαν και οι υπεύθυνοι μας λένε πως δεν ήταν ακατάλληλα! απλώς δεν είχαν καλή γεύση.

Λοιπόν, τι συζητούμε, κύριε Πρόεδρε; Εδώ είναι η ουσία των πραγμάτων. Ήταν ακατάλληλα ή δεν ήταν ακατάλληλα; Και αυτό έχει μεγάλη σημασία. Ο κάθε εισαγωγέας και ο κάθε έμπορας δουλεύει για κέρδος. Πρέπει να το καταλάβουμε, δε δουλεύει γιατί έτσι του αρέσει. Επομένως, αν του δόθηκε η ευκαιρία από κάποιο κυβερνητικό λειτουργό «δώστα στην αγορά», θα τα δώσει στην αγορά. Επομένως, εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι πώς επιτρέπουμε αυτά τα πράγματα να γίνονται; Το αρμόδιο Υπουργείο τι μέτρα έλαβε γι' αυτή την ενέργεια του υπαλλήλου αυτού ή του λειτουργού αυτού; Ή δεν έλαβε μέτρα; Δεν ξέρω.

Το άλλο το οποίο μας ανησυχεί και το οποίο πάλι αναφέρεται στην Έκθεση είναι ότι η υφιστάμενη νομοθεσία δεν κρίνεται επαρκής. Εί Αφού η υφιστάμενη νομοθεσία δεν κρίνεται επαρκής, τι κάμνουμε για να γίνει επαρκής;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Στάληκε νομοσχέδιο από την κυβέρνηση πριν από έξι μήνες.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Κουρτελλάρη, διαβάζω την Έκθεση. Αν έχει σταλεί πριν από έξι μήνες στη Βουλή ή αν έχει σταλεί πριν από ένα χρόνο στη Βουλή, δε με ενδιαφέρει. Με ενδιαφέρει ότι εμείς για δυο ώρες τώρα συζητούμε, κρίνουμε, κατακρίνουμε, μιλούμε, αλλά δεν εισηγούμαστε τίποτε με το οποίο να φθάσουμε σε κάποια άκρη.

Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι, αν η κυβέρνηση κατέθεσε νομοσχέδιο, τότε η Βουλή να το εξετάσει. Αν δεν κατέθεσε, οφείλει να καταθέσει κι αν δεν καταθέσει η κυβέρνηση, πρέπει η αρμόδια Επιτροπή της Βουλής να επιληφθεί του θέματος αυτού.

Το τρίτο και σημαντικότερο είναι ότι «ο συντονισμός» λέει «των διάφορων υπηρεσιών και οργάνων του κράτους είναι ανεπαρκής». Πάλι ανεπαρκής. Δηλαδή τι γίνεται μέσα σε τούτο το κράτος; Δεν υπάρχει τίποτε το οποίο να έχει επάρκεια; Όλοι ανεπαρκείς είμαστε;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Τα σκάρτα κρέατα έχουν επάρκεια.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μπορεί, κύριε Παπαπέτρου, τα σκάρτα κρέατα και τα σκάρτα ψάρια να έχουν επάρκεια, αλλά εδώ βλέπουμε ότι τα πάντα είναι ανεπαρκή. Επομένως, είναι καιρός να ενδιατρίψουμε στο θέμα και το κράτος να αναλάβει τις ευθύνες του και να πει ότι όλα αυτά πλέον πρέπει να μπου σε κάποια τάξη. Ακόμα και η Βουλή πρέπει να ενδιατρίψει κι εκεί που η κυβέρνηση δεν αναλαμβάνει τις ευθύνες της να αναλάβει η Βουλή τις ευθύνες της. Αυτεπάγγελτα η κάθε Επιτροπή να εξετάσει, να ψηφίσει νόμους, να εφαρμόσει τους νόμους κι εκείνους τους λειτουργούς οι οποίοι δίδουν ευκαιρία στον κάθε έμπορο, τον ασυνείδητο έμπορο -δε μιλώ για τον έμπορο ο οποίος κάμνει τη δουλειά του, αλλά για τον ασυνείδητο έμπορο-εκείνους τους λειτουργούς οι οποίοι του δίνουν την ευκαιρία να δράσει κατ' αυτό τον τρόπο να τους φέρουμε κι εκείνους προ των ευθυνών τους και να νομοθετήσουμε και για μέτρα, αν δεν υπάρχουν, εναντίον αυτών των λειτουργών.

Τότε μόνο θα υπάρξουν οι συνθήκες εκείνες στις οποίες θα νιώθει το καταναλωτικό κοινό ότι πλέον τα τρόφιμα και όλα τα άλλα είδη είναι καλά και μπορεί να τα καταναλώσει χωρίς φόβο. Διαφορετικά, όταν η νοικοκυρά πηγαίνει στον μπακάλη ή οποιοσδήποτε άλλος, θα φοβάται πλέον τι να αγοράσει. Καρύδια, ψάρια, κρέας, λάδι, τι να αγοράσει και να μη φοβάται; Αφού το καθετί πλέον θα μας έρχεται εδώ και θα μας λένε ότι είναι ακατάλληλο για κατανάλωση.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων, να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας, κράτος, Βουλή κ.λπ., για να έχουμε μια κατάσταση που θα μας φέρει προ των ευθυνών μας. Και να ενδιατρίψουμε σ' αυτό με εμβρίθεια και όχι απλώς με φιλολογία και πολλά λόγια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κι εγώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Δε θα απασχολήσω ούτε το Σώμα ούτε εσάς πολύ περισσότερη ώρα από τους άλλους, αλλά θα 'θελα να μεταφέρω την αναστάτωση του λαού μας, των εργαζομένων από τη χθεσινή είδηση ότι περίπου δυο τόνοι μολυσμένα κοτόπουλα ανακαλύφθηκαν από το Υπουργείο Υγείας, με ημερομηνία λήξης της κατανάλωσής τους τον Ιούνιο του 1990. Πριν έλθουμε στο Σώμα είχαμε ερευνήσει το πρόβλημα και διαπιστώσαμε ακόμα μια φορά ότι, ενώ υπάρχουν νόμοι, δεν υπάρχει συνεννόηση μεταξύ των ενδιαφερόμενων Υπουργείων. Εμείς εκτιμούμε την πρωτοβουλία του Υπουργείου Υγείας που ανακάλυψε αυτό το πράγμα. Όμως υπάρχουν αμφιβολίες κατά πόσο εφαρμόζονται σωστά οι νόμοι από το Υπουργείο Γεωργίας, ιδίως από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, αφού έπρεπε με βάση το νόμο, που εμείς ψηφίσαμε, να υπήρχε ειδική επιτροπή που έπρεπε να εξετάσει το όλο ζήτημα. Όμως το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό, πολύ σωστά η Βουλή το συζητά και πολύ σωστά όλοι οι Βουλευτές σχεδόν έχουν μιλήσει γι' αυτό το θέμα και πολύ σωστά είπαμε να το θέσουμε ως θέμα προτεραιότητας, γιατί πρόκειται περί της υγείας του λαού. Αν του βοσκού του λέμε ότι πρέπει να καθαρίζει τη μάντρα του και του βάζουμε πρόστιμο, αν λέμε του βοσκού να μη σφάζει το αρνί του στην αυλή, αλλά να πάει στο σφαγείο της Κοφίνου και να δέχεται το πρόστιμο, αυτοί που πατούν επί πτωμάτων για να μολύνουν τον κόσμο δεν είναι δεκτό να διαθέτουν μολυσμένα κρέατα. Με βάση το νόμο έπρεπε να ειδοποιηθεί το Υπουργείο Γεωργίας από το συγκεκριμένο έμπορο ότι από τον Ιούνιο του 1990 υπάρχουν δύο τόνοι μολυσμένα κοτόπουλα, ληγμένα κοτόπουλα. Θα 'πρεπε να δηλωθεί αυτό στο Υπουργείο Γεωργίας, για να καταστραφούν και να κατασχεθούν και να ειδοποιηθεί και ο ιδιοκτήτης να τα παραλάβει. Δυστυχώς γίνονται αυτά τα πράγματα και είναι πολύ σοβαρά, για την υγεία του λαού, που θα πρέπει να απαιτήσουμε ακόμα μια φορά η νομοθεσία να εφαρμοστεί. Επιτέλους να φυλακιστεί, να καταδικαστεί και ένας από αυτούς τους εμπόρους. Και αν η νομοθεσία έχει ελλείψεις, όπως ισχυρίζονται οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, είμαστε έτοιμοι να δώσουμε το μήνυμα ότι μπορούμε τη νομοθεσία να τη βελτιώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, δε νομίζω ότι θα πρόσθετα οτιδήποτε στην ουσία του συζητούμενου θέματος, αν μιλούσα για τα επιμέρους, για τις λεπτομέρειες δηλαδή των διαφόρων περιπτώσεων εισαγωγής και πώλησης ακατάλληλων τροφίμων στα σπίτια των πολιτών της Δημοκρατίας. Θα 'θελα όμως να επισημάνω σε συντομία ορισμένα άλλα σημεία του θέματος τούτου. Ότι συνήθως τα εμπορεύματα αυτά, τα ακατάλληλα αυτά τρόφιμα προορίζονται για τις λιγότερο εύπορες και οπωσδήποτε για τις φτωχές οικογένειες του λαού τούτου. Ότι επίσης τα τρόφιμα αυτά προορίζονται για τους εθνοφρουρούς μας, για τους αρρώστους των νοσοκομείων μας, για εκείνους δηλαδή που δεν έχουν την πολυτέλεια της επιλογής του τόπου που θα αναζητήσουν τη θεραπεία τους. Με λίγα λόγια αυτά τα τρόφιμα προορίζονται για όσους δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια να προμηθεύονται τρόφιμα πρώτης ποιότητας, για όσους δεν μπορούν να διατρέφονται κατά την επιλογή τη δική τους, γιατί το εξοδολογίό τους είναι τέτοιο που δεν τους επιτρέπει να κάμνουν τις δικές τους τις επιλογές. Και αυτοί

είναι πάρα πολλοί, για να μην πω ότι είναι οι περισσότεροι στην κοινωνία μας. Απέναντι σ' αυτούς τους ανθρώπους, τους πολλούς, είναι οι ολιγάριθμοι έμποροι εισαγωγής που σε αντίθεση με τους πελάτες τους ανήκουν στην άλλη τάξη -την αντίπερα, όπως λέμε, όχθη- του πλούτου, της ευημερίας, της ευδαιμόνης ζωής. Και αυτοί οι εισαγωγείς και αυτές οι εισαγωγές δημιουργούν τα κέρδη και το μεγάλο εκείνο, τον ανεξέλεγκτο πλούτο.

Θα σας υπενθυμίσω, συνάδελφοι, ότι αποκαλύφθηκε πριν από λίγους μήνες ότι εισάγονταν κρέατα βοδινά προς χίλια δολάρια τον τόνο, δηλαδή προς ένα δολάριο το κιλό, εννιά σελίνια το κιλό και πωλούνταν σαράντα και εξήντα σελίνια το κιλό στην αγορά και γίνονταν τρομερά κέρδη. Από τα εννιά σελίνια στα σαράντα είναι 400% και. Για πολλά χρόνια στο παρελθόν όλα αυτά τα εισαγόμενα ακατάλληλα τρόφιμα διετίθοντο στην αγορά, στους καταναλωτές ανεξέλεγκτα. Έτσι μαθαίναμε κατά καιρούς, και θα το ακούσαμε όλοι μας, ότι είχαν εισαχθεί κρέατα από την Κεντρική Αμερική ή την Κεντρική Αφρική που είχε πλέον αποφασιστεί να διατεθούν από τα αποθέματα του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου -τότε που γινόταν ο πόλεμος τα είχαν για 30-40 χρόνια-οπότε μας τα έστειλαν εδώ μέσα και τα έφαγε ο κόσμος ο δικός μας.

Αυτή είναι η κατάσταση που έχουμε σήμερα. Και δεν απασχολήθηκαν τα σώματα, η κυβέρνηση στο παρελθόν, γιατί απλούστατα δε γινόταν κανένας απολύτως έλεγχος και φθάσαμε μέχρι το πρόσφατο παρελθόν για να διαπιστώσουμε ότι τώρα που τελειώνει ο εικοστός αιώνας στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Κύπρου εισάγονται συστηματικά και διανεμονται κατεψυγμένα κρέατα και ψάρια γεμάτα παράσιτα και νοσογόνους οργανισμούς που μεταδίδουν αρρώστιες σε εκείνους που τα καταναλίσκουν. Και τούτο φαίνεται γίνεται συνεχώς και κατ' επανάληψη, γιατί και πάλι πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι όσο πιο ακατάλληλο είναι το είδος, όσο πιο βρωμερό είναι, τόσο πιο φθηνό είναι και τόσο μεγαλύτερο κέρδος αποκομίζει εκείνος ο οποίος το πουλά στους φτωχούς ανθρώπους, στον κόσμο.

Γι' αυτό και μετά από αυτές τις διαπιστώσεις θα πρέπει το Σώμα τούτο, που είναι η λαϊκή αντιπροσωπεία, που είναι η ασπίδα και ο προμαχώνας του λαού, που έχει τους λαϊκούς αντιπροσώπους, να κάμει κάτι το συγκεκριμένο. Και χρειάζεται νομοθεσία. Χρειάζεται να κάτσουμε και σε συνεργασία και με το Υπουργείο -και δεν μπορώ να πω ότι τα Υπουργεία έχουν επιδείξει απροθυμία να παρουσιάσουν νομοθεσία- χωρίς αναβολή να αναλάβει την πρωτοβουλία ή ο Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας ή ο Πρόεδρος της Επιτροπής Γεωργίας ή και οι δυο και να καθήσουμε κάτω να κάνουμε τις προτάσεις μας, για να εισαγάγουμε νομοθεσία που πρέπει να κατευθύνεται σε δυο συγκεκριμένους στόχους. Ο ένας ο στόχος είναι νομοθεσία ώστε να υποβάλλεται η εισαγωγή σε έλεγχο. Έλεγχο εισαγωγής, έλεγχο εντός της αποθήκης, έλεγχο καθόλη τη διάρκεια που παραμένουν τα τρόφιμα αυτά μέσα στις αποθήκες, έλεγχο όταν θα εκτεθούν προς πώληση και έλεγχο μέσα στους χώρους που πωλούνται. Χρειάζεται προληπτική νομοθεσία. Και να μη λέμε: «Μα, μας έστειλε η Ιρλανδία επτά πιστοποιητικά». Πού ξέρω αν αυτά τα επτά πιστοποιητικά είναι πιστοποιητικά γνήσια, αν δεν είναι πιστοποιητικά τα οποία έχουν πλαστογραφηθεί από τους α ή β ή πού γνωρίζω αν δεν έχει βρεθεί και ο Ιρλανδός συνεργάτης του α ή β Υπουργείου για να εκδώσει αυτά τα πιστοποιητικά; Δεν μπορούμε να λέμε: «Μα, είχαν πιστοποιητικό από τη χώρα που μας το έστειλε». Είναι εμείς που πρέπει να κάνουμε τον έλεγχο, γιατί είναι για εδώ που προορίζονται τα εμπορεύματα. Αλλά

χρειάζεται οπωσδήποτε και κατασταλτική νομοθεσία, για να τη γνωρίζουν όλοι εκείνοι οι οποίοι, αδιαφορώντας για την υπονόμηση που κάμνουν στην υγεία του λαού, επιδίδονται στην κερδοσκοπία. Και επιτέλους πρέπει να σταματήσει το ατυχές φαινόμενο, αν γδάρω κάποιου το αυτοκίνητο ή την πόρτα του σπιτιού του ή την περιουσία του να είμαι ένοχος αδικήματος φθοράς ξένης περιουσίας, που τιμωρείται με τρία χρόνια φυλακή, ενώ όταν διαθέτω αυτά τα είδη δεν προβλέπεται ίσως ούτε φυλάκιση τριών μηνών. Δηλαδή επιτέλους και το ανθρώπινο σώμα πρέπει και η ανθρώπινη προσωπικότητα πρέπει να τυγχάνουν σεβασμού σ' αυτό τον τόπο. Η προσωπικότητα μάλιστα εκείνων των ανθρώπων οι οποίοι είναι αναγκασμένοι, για να μπορέσουν να επιβιώσουν, να αγοράζουν είδη και τρόφιμα τρίτης και τέταρτης ακόμα ποιότητας, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις βιοτικές τους ανάγκες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα θέμα για το οποίο η κοινή γνώμη είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη. Συζητούμε ένα θέμα για το οποίο τρεις Επιτροπές της Βουλής, πολύ δικαιολογημένα και φυσιολογικά, αισθάνθηκαν την ανάγκη να αντιδράσουν κεραυνοβόλα, να συνέλθουν, να συνεδριάσουν και να μελετήσουν, για να δουν τι επιτέλους συνέβαινε με όλο το θόρυβο που είχε δημιουργηθεί το περασμένο καλοκαίρι σχετικά με τα εκ Νορβηγίας ψάρια από τη μια πλευρά και τα εξ Ιρλανδίας κρέατα από την άλλη πλευρά.

Και σήμερα το πρωί συνήλθε η Επιτροπή Υγείας και με δική της πρωτοβουλία, αλλά και κατόπιν αίτησης και επιστολής από πλευράς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ διά του Κοινοβουλευτικού του Εκπροσώπου, του κ. Χατζηδημητρίου, με σκοπό να αρχίσει τη μελέτη και του νέου θέματος που έχει προκύψει σχετικά με την καρυδόψιχα και σχετικά με τα παστά σύκα.

Προσωπικά πιστεύω ότι αυτά τα θέματα πρέπει να μας απασχολούν στον κατάλληλο χρόνο, αλλά κατά τη διάρκεια της μελέτης τους πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί και να περιοριζόμαστε μέσα στον πραγματικό ρόλο της Βουλής, όπως τον προδιαγράφει το Σύνταγμα. Δεν είναι δικός μας ο ρόλος να δικάσουμε και να καταδικάσουμε οποιοδήποτε πολίτη. Ο δικός μας ο ρόλος είναι να διαπιστώσουμε αν η υπάρχουσα νομοθεσία έχει κενά και αν διαπιστώσουμε ότι η υπάρχουσα νομοθεσία έχει κενά, να τα διορθώσουμε. Ο δικός μας ρόλος είναι να ελέγξουμε την Εκτελεστική Εξουσία αν εφαρμόζει την υπάρχουσα νομοθεσία κατά τρόπο ικανοποιητικό και αν δεν την εφαρμόζει κατά τρόπο ικανοποιητικό, να ελέγχουμε την εκάστοτε Εκτελεστική Εξουσία για το λανθασμένο τρόπο που εφαρμόζει την εκάστοτε εν ισχύι νομοθεσία. Και σε τελευταία ανάλυση, αν διαπιστωθούν φανερές ή έκδηλες παρανομίες, τότε να ζητήσουμε από το Γενικό Εισαγγελέα ή ακόμα και να ρωτήσουμε το Γενικό Εισαγγελέα για ποιο λόγο δε λήφθηκαν τα ενδεδειγμένα δικαστικά, ποινικά μέτρα εναντίον ανθρώπων για τους οποίους υπήρξαν καταγγελίες ή για τους οποίους υπήρξαν υποψίες. Αλλά εδώ περιορίζεται ο ρόλος μας. Ο ρόλος μας δεν εκτείνεται στο να εκδώσουμε καταδικαστική απόφαση και να αποφανθούμε αν ο άλφα ή ο βήτα διέπραξε παρανομία. Ορισμένοι συνάδελφοι, ειδικά για την περίπτωση των κρεάτων, διερωτήθηκαν πώς και γιατί οι ένοχοι παρέμειναν ατιμώρητοι.

Την υπόθεση των κρεάτων την εξέτασε και η Επιτροπή Υγείας της Βουλής το περασμένο καλοκαίρι και ομολογώ ότι εκείνα τα οποία ακούσαμε εκεί προκάλεσαν αρκετή έκπληξη. Προκάλεσαν έκπληξη, όπως προκαλεί έκπληξη και αυτό το οποίο γράφεται στην Έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων την οποία συζητούμε σήμερα. Προκάλεσαν έκπληξη, γιατί στην πραγματικότητα αυτά τα οποία ακούσαμε ήταν ολίγον τι παράξενα.

Υπήρχε πιστοποιητικό υγείας από μια χώρα, όπως η Ιρλανδία, ότι τα κρέατα ήταν κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση. Δήλωση του εισαγωγέα ότι τα κρέατα ήταν ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση και ότι ήταν κατάλληλα μόνο για ζωοτροφές. Δηλαδή ο εισαγωγέας δε δήλωσε ότι τα κρέατα ήταν κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, αλλά δήλωσε ότι τα κρέατα ήταν ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση. Δήλωση των Υγειονομικών Υπηρεσιών του δικού μας κράτους ότι τα κρέατα είναι κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση και τελική επιστολή του Κρατικού Χημείου ότι τα κρέατα ήταν κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση.

Έτσι βρισκόμαστε προ του φαινομένου να έχουμε κρατικό πιστοποιητικό από την Ιρλανδία ότι τα κρέατα ήταν κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση. Βρισκόμαστε προ του φαινομένου να έχουμε πιστοποιητικό από τις δικές μας κρατικές υπηρεσίες ότι τα συγκεκριμένα κρέατα ήταν κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Απαγορεύονται τα ακατάλληλα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Άλλο το αν απαγορεύονται και άλλο το αν ήταν κατάλληλα και άλλο το αν του επετρέπη ή δεν του επετρέπη του ανθρώπου η εισαγωγή.

Υπάρχουν εδωπέρα δηλώσεις ενώπιον της Επιτροπής Υγείας, όπως υπήρχαν και ενώπιον της Επιτροπής Γεωργίας, όπως υπάρχει και επιστολή του Γενικού Χημείου, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1990, ότι τα κρέατα αυτά δεν ήταν ακατάλληλα σύμφωνα με τα πρότυπα της κυπριακής νομοθεσίας.

Έτσι έχουμε κρατικά πιστοποιητικά από την Ιρλανδία και από την Κύπρο ότι τα κρέατα ήταν κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση και δήλωση του εισαγωγέα παρακαλώ ότι ήταν ακατάλληλα και ήταν κατάλληλα μόνο για ζωοτροφές.

Ομολογώ ότι κάτι δεν πάει καλά, αλλά ως προς το πού δεν πάει καλά και τι δεν πάει καλά και πάλι ομολογώ ότι δεν μπορώ να καταλήξω σε συγκεκριμένο συμπέρασμα, διότι δεν είμαι ανακριτής στην υπόθεση αυτή, διότι δεν έχουμε στη διάθεσή μας τα σχετικά μέσα για να δούμε περί τίνος ακριβώς πρόκειται. Κάτι δεν πάει καλά. Πώς συμβαίνει ένας εισαγωγέας να λέει ότι είναι ακατάλληλα και όλοι οι υπόλοιποι να λένε ότι είναι κατάλληλα; Και ποιος σκοπός εξυπηρετείται όταν ο ίδιος ο εισαγωγέας λέει ότι είναι ακατάλληλα, τη στιγμή που όλοι οι άλλοι λένε ότι είναι κατάλληλα; Αυτό ήταν πάντοτε από τότε η απορία που γύριζε μέσα στο μυαλό μου και οφείλω να σας πω για ακόμα μια φορά ότι δεν κατόρθωσα να αντιληφθώ τι πράγματι έγινε.

Αρχίσαμε σήμερα να εξετάζουμε το θέμα της καρυδόψιχας. Το θέμα της καρυδόψιχας απασχόλησε τον τύπο και ήταν η πρώτη είδηση λίγο πριν τα Χριστούγεννα σε όλες σχεδόν τις εφημερίδες. Και τι μας λένε σήμερα στο θέμα της καρυδόψιχας; Μας λένε ότι εισήχθη καρυδόψιχα ποσότητας 1,000 κιβωτίων τον περασμένο Ιούνιο ή Ιούλιο του 1990, δε θυμάμαι καλά. Η καρυδόψιχα ήταν

συσκευασμένη σε σφραγισμένα κυττία, δηλαδή σε κονσέρβες. Έφθασε στην Κύπρο, ο εισαγωγέας παρέδωσε δείγματα για ανάλυση στις Υγειονομικές Υπηρεσίες του κράτους. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του κράτους -όχι το Κρατικό Χημείο, αλλά οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, που είναι διαφορετικές από το Κρατικό Χημείο- κάνουν ανάλυση και βρίσκουν ότι η καρυδόψιχα ήταν κατάλληλη και, επαναλαμβάνω, μιλούμε για κονσέρβα σφραγισμένη, δηλαδή σε αντίθεση με τα ψάρια που ήταν πράγμα το οποίο φαίνεται με το μάτι. Και φαίνεται το απόστημα με το μάτι.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ούτε εκεί φαίνεται.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Στη συγκεκριμένη περίπτωση που μιλούμε για κονσέρβα σφραγισμένη οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του κράτους αποφάνθηκαν ότι ήταν κατάλληλες.

Μετά από τρεις-τέσσερις μήνες, τον Οκτώβριο του 1990, όπως αποκαλύφθηκε σήμερα, στάλθηκε δείγμα από μια υπεραγορά της Λάρνακας στο Κρατικό Χημείο. Ανέλυσε το Κρατικό Χημείο το δείγμα και βρήκε ότι ήταν ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, διότι περιείχε αφλατοξίνες, που είναι καρκινογόνος ουσία. Όχι ότι θα πάθει καρκίνο οποιοσδήποτε έχει καταναλώσει αυτή τη συγκεκριμένη καρυδόψιχα, διότι, όπως έσπευσαν να εξηγήσουν οι ιατροί-μέλη της Επιτροπής Υγείας, είναι καρκινογόνος η ουσία πιθανότατα ολίγον ολιγότερο από ό,τι είναι το τσιγάρο και ο καπνός. Με άλλα λόγια προκαλεί κίνδυνο με μια συνεχή κατανάλωση δέκα, δεκαπέντε, είκοσι ετών.

Αλλά δεν είναι αυτό το θέμα. Έρχεται το Κρατικό Χημείο τον Οκτώβριο και ανακαλύπτει ότι υπήρχαν μέσα αφλατοξίνες, διαβιβάζεται η πληροφορία και δε γίνονται οι επαρκείς προσπάθειες να ανακαλυφθεί κατά πόσο υπήρχε ακόμα στοκ σε όλη την Κύπρο από αυτή τη συγκεκριμένη εισαγωγή. Γίνεται δεύτερη ανάλυση από κάποιον άλλο με δείγμα από την ίδια εισαγωγή και βρίσκεται κι εκείνο ακατάλληλο και στο τέλος δεν ανακοινώνεται τίποτε στην κοινή γνώμη, δεν ανακοινώνει οτιδήποτε η κυβέρνηση προς το λαό, με τη σκέψη και τη δικαιολογία ότι, αφού τα αποθέματα είχαν ήδη εξαντληθεί από τα καταστήματα, προς τι και γιατί να πούμε οτιδήποτε να ανησυχήσει ο κόσμος, αφού είχαν ήδη πωληθεί αυτά τα εμπορεύματα.

Η άλλη καρυδόψιχα που υπήρχε στην αγορά ήταν άλλη παρτίδα εισαγωγής. Ήταν λήξεως 1994, ενώ η πρώτη για την οποία μιλούμε ήταν λήξεως 1992. Η δεύτερη λοιπόν παρτίδα εισαγωγής είχε ελεγχθεί ότι ήταν εντάξει, κατάλληλη για ανθρώπινη κατανάλωση. Επομένως, το αποτέλεσμα είναι ότι παρέμεινε το θέμα μυστικό, αν θέλετε, μέχρις ότου διέρρησε, με αποτέλεσμα να το πληροφορηθεί η κοινή γνώμη όταν ήταν ήδη πολύ αργά.

Όπως πολύ σωστά υπέδειξε σήμερα ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Καταναλωτών, δεν είναι επαρκής δικαιολογία της μη ανακοίνωσης το ότι η καρυδόψιχα είχε ήδη πωληθεί από τα καταστήματα, διότι πιθανότατα πάρα πολλοί καταναλωτές την είχαν αγοράσει μεν, δεν την είχαν καταναλώσει δε. Και αν εκδίδετο έγκαιρα η σχετική ανακοίνωση, τότε οι καταναλωτές αυτοί που την είχαν ακόμα στο σπίτι τους θα μπορούσαν είτε να την καταστρέψουν είτε να την επιστρέψουν είτε να μην την καταναλώσουν.

Και εδώ έγκριται, τουλάχιστον στο σημείο αυτό, η ευθύνη της κυβέρνησης ή του Υπουργείου Υγείας, ότι δηλαδή, ενώ γνώριζαν αυτό το πράγμα από τις αρχές του Οκτωβρίου του 1990, δεν το ανακοίνωσαν, με αποτέλεσμα πιθανώς να

επακολούθησε κατανάλωση προϊόντος το οποίο δεν έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, ανεξάρτητα από το βαθμό του κινδύνου, να καταναλωθεί.

Αλλά επεξηγήθηκαν και διάφορα άλλα πράγματα σήμερα από τα οποία πρέπει να αρχίσουμε να αντιλαμβανόμαστε και το τι δυσκολίες παρουσιάζουν αυτά τα πράγματα στην πράξη. Λέχθηκε, για παράδειγμα, ότι είναι δυνατόν την ώρα της συσκευασίας αυτών των προϊόντων στο εξωτερικό να μην υπάρχουν αφλατοξίνες μέσα στο κουτί της κονσέρβας, αλλά αυτές οι αφλατοξίνες να αναπτύχθουν, διότι υπάρχουν κάποιοι άορατοι μύκητες που μετατρέπονται σε αφλατοξίνες είτε με την πάροδο του χρόνου είτε με την ακατάλληλη φύλαξη του εμπορεύματος είτε με την έλλειψη των κατάλληλων αποθηκευτικών χώρων είτε με την ύπαρξη υγρασίας είτε με την αλλαγή της θερμοκρασίας και δεν ξέρω με τι σωρεία άλλων λόγων.

Και έτσι φθάνουμε στο σημείο που αρχίζει κάποιος να διερωτάται τι γίνεται. Πώς μπορεί να αποδειχθεί το πότε ήταν μολυσμένο ένα προϊόν, από πού αρχίζει η ευθύνη του εισαγωγέα, πού τελειώνει η ευθύνη του εισαγωγέα, πού αρχίζει η ευθύνη του κράτους και πού τελειώνει η ευθύνη του κράτους. Πότε, αν θέλετε, αρχίζει η ευθύνη του μικροκαταστηματάρχη που πουλά σε τελευταία ανάλυση το προϊόν σε λιανική πώληση και γενικά τι πρέπει να κάνει το κράτος σχετικά με αυτό το πολύ σοβαρό θέμα.

Χρειάστηκαν πέντε χρόνια για να ετοιμαστεί σχετικό νομοσχέδιο. Και απευθύνομαι προς τον κ. Κουρτελλάρη ο οποίος, όταν ο κ. Ψυλλίδης, πιθανώς χωρίς να είναι πληροφορημένος ο άνθρωπος, είπε ότι αν υπάρχουν κενά στη νομοθεσία να φροντίσουμε να τα συμπληρώσουμε και να στείλει η κυβέρνηση νομοσχέδιο, έσπευσε να πει ότι έχει έξι μήνες που έστειλε νομοσχέδιο η κυβέρνηση. Κατ' ακρίβειαν το έστειλε στις 12 Ιουλίου 1990, δυο μέρες πριν από την τελευταία επίσημη συνεδρία της Βουλής. Αλλά σήμερα διευκρινίστηκε ότι, για να γίνει αυτό το νομοσχέδιο το οποίο έστειλε η κυβέρνηση, χρειάστηκε εργασία των κρατικών υπηρεσιών που διάρκεσε πέντε ολόκληρα χρόνια. Πέντε χρόνια για να κάμουν αυτό το νομοσχέδιο.

Για το νομοσχέδιο αυτό εργάστηκαν όλα τα αρμόδια τμήματα, το Κρατικό Χημείο, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, το Υπουργείο Υγείας και οποιοδήποτε έχουν σχέση με αυτά τα πράγματα, από τρόφιμα μέχρι και καλλυντικά. Διότι περί αυτών μιλούμε στα πλαίσια αυτής της νομοθεσίας. Χρειάστηκαν πέντε χρόνια να συγκεντρωθούν σκέψεις, να πάρουν πολιτικές αποφάσεις -διότι σε τελευταία ανάλυση θέλεις και κάποια πολιτική απόφαση για το πού είναι τα κενά που υπάρχουν και πώς θα τα συμπληρώσεις- κι έστειλαν ένα νομοσχέδιο στη Βουλή στις 12 Ιουλίου 1990.

Το μελετήσαμε προκαταρκτικά και βάλαμε την πρώτη συνεδρία στις 15 Νοεμβρίου 1990. Στις 15 Νοεμβρίου 1990 παρουσιάστηκαν πάρα πολλές οργανώσεις μπροστά στην Επιτροπή Υγείας -υπάρχουν τα πρακτικά τα οποία μπορείτε να βρείτε, αν θέλετε- και υποβλήθηκαν απόψεις οι οποίες απέχουν μεταξύ τους από το α μέχρι το ω.

Και είναι εδώ, κύριε Πρόεδρε, που πιθανώς θα πρέπει και ως Βουλή να δούμε και πώς οργανώνουμε τις δικές μας υπηρεσίες. Διότι στην πραγματικότητα, ενώ η Εκτελεστική Εξουσία έχει στη διάθεσή της όλες τις κρατικές υπηρεσίες από τις οποίες και τροφοδοτείται για να πληροφορηθεί σφαιρικά στο όλο θέμα για να κατασκευάσει σχετικό νομοσχέδιο, η Βουλή απλώς έχει και διαθέτει την κοινή λογική των Βουλευτών της, για να κάμει ερωτήσεις προς όλους αυτούς τους ειδήμονες για να ανακαλύψει, αν ανακαλύψει, τι συμβαίνει στην πραγματικότητα.

Αυτό μπορεί να είναι μια βασική αδυναμία του Νομοθετικού Σώματος και πρέπει να δούμε πώς τη διορθώνουμε μακροπρόθεσμα, δηλαδή πώς αποκτούμε κι εμείς τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που να μη θεωρούν ότι υπόκεινται και εξυπηρετούν απλά και μόνο την εκάστοτε κυβέρνηση ή τους εκάστοτε προϊσταμένους τους στη δημόσια υπηρεσία.

Το συμπέρασμα της συνεδρίας της 15ης Νοεμβρίου 1990 ήταν το εξής: 'Ότι τουλάχιστον σε ορισμένα θέματα υπάρχει ο κίνδυνος, αν εμείς δεν προσέξουμε, να θεραπεύσουμε μεν το πρόβλημα από τη μια πλευρά και να δημιουργηθεί ένα άλλο πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα, το πρόβλημα της παντελούς έλλειψης ορισμένων τουλάχιστον ειδών και τροφίμων στην κυπριακή αγορά.

Επομένως, λήφθηκε ομόφωνα απόφαση -και μπορούν όλα τα κόμματα να πληροφορηθούν από τους Βουλευτές τους- Μέλη της Επιτροπής- ότι θα έπρεπε να δοθεί σύντομη προθεσμία σε όλους αυτούς που εξέφρασαν απόψεις εκείνη την ημέρα -και μιλούμε για απόψεις πάνω σε μια ογκώδη και περίπλοκη νομοθεσία- να υποβάλουν γραπτώς προς τη Βουλή απόψεις. Μέχρι σήμερα πολλοί υπέβαλαν γραπτώς απόψεις σχετικά με το εκκρεμές νομοσχέδιο και ορισμένες άλλες οργανώσεις ακόμα δεν έχουν υποβάλει απόψεις. Ασφαλώς, όπως έχει λεχθεί σήμερα στην Επιτροπή Υγείας της Βουλής, δεν πρόκειται να τους περιμένουμε επ' άπειρον. Η Επιτροπή Υγείας της Βουλής θα ασχοληθεί με το θέμα αυτό στην αμέσως επόμενη συνεδρία της και θα συνεχίσει μέχρις ότου καταλήξει σε διαμόρφωση τελικού νομοσχεδίου, το οποίο και θα διαβιβάσει προς το Σώμα για ψήφιση.

'Όσοι υπαινίσσονται ότι η Βουλή έχει καθυστερήσει αυτό το θέμα νομίζω ότι αδικούν τη Βουλή, αδικούν την Επιτροπή Υγείας, αδικούν και τον τρόπο εργασίας αυτής της Βουλής, όπως τον έχουμε ομόφωνα καθιερώσει, δηλαδή να μη βάζουμε απλώς σφραγίδα σε νομοσχέδια που μας στέλλει η κυβέρνηση, οποιαδήποτε και αν είναι, αλλά να διαμορφώνουμε τα νομοσχέδια αυτά κατάλληλα, σύμφωνα με τη δική μας συνείδηση, αφού πεισθούμε ότι το περιεχόμενο αυτών που θα ψηφίσουμε είναι το σωστό και το ορθό σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον. Γι' αυτό πιστεύω ότι καμιά απολύτως καθυστέρηση δεν υπήρξε εκ μέρους της Βουλής. Οι χθεσινοί υπαιτιγμοί του Υπουργού είναι τελείως ανεδαφικοί και άδικοι, όταν μάλιστα είναι γνωστό ότι για να κάμει αυτό το νομοσχέδιο η Εκτελεστική Εξουσία κατανάλωσε πέντε χρόνια.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, που ζήτησα να μιλήσω σ' αυτή τη συνεδρία, ενώ δεν ήταν προκαθορισμένο ούτε είχα σκοπό αρχικά να μιλήσω.

Θα ήθελα να πω ότι ελπίζω και εκφράζω την ευχή πως η Επιτροπή Υγείας θα φέρει αυτό το έργο σε πέρας σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, οπότε και η ολομέλεια του Σώματος θα έχει την ευκαιρία να συζητήσει σφαιρικά τα κενά τα οποία υπάρχουν στη νομοθεσία που έχουμε τώρα και τους τρόπους συμπλήρωσης αυτών των κενών.

Πέραν αυτού καταλήγω λέγοντας ότι και οι ίδιες οι κρατικές υπηρεσίες στην πραγματικότητα ομολογούν ότι είναι άλλος ο τρόπος που ενεργούν φέτος, άλλος είναι ο τρόπος που ενεργούν τώρα τον Ιανουάριο και χθες το Δεκέμβριο, άλλος ήταν ο τρόπος που ενεργούσαν πέρσι και άλλος ήταν ο τρόπος που ενεργούσαν πριν δυο, τρία και τέσσερα χρόνια. Στην πραγματικότητα υπάρχει τώρα, έστω και καθυστερημένα, ευαισθητοποίηση των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών και αυτό φαίνεται και από τους αριθμούς των αναλύσεων που έγιναν από το Κρατικό Χημείο το 1990 σε σύγκριση με το 1989 και σε σύγκριση με το 1988. Βλέπουμε ότι υπάρχει μια γεωμετρική πρόοδος στον αριθμό των αναλύσεων. Λέχθηκε ακόμα

ότι πολλές φορές είναι θέμα δειγματοληψίας, είναι θέμα τρόπου δειγματοληψίας, είναι θέμα ποσότητας του δείγματος.

Δε θα σας απασχολήσω άλλο. Λέχθηκαν πολλά και σε τελευταία ανάλυση πολύ φοβούμαι ή μάλλον για να είμαστε ρεαλιστές πρέπει να αναμένουμε ότι, όταν θα ψηφιστεί η νέα νομοθεσία -και πιστεύω ότι θα ψηφιστεί, διότι υπάρχουν κενά στην υφιστάμενη νομοθεσία-όταν θα ψηφιστεί η νέα νομοθεσία, θα προκύψει θέμα δημιουργίας νέων θέσεων και πρόσληψης νέων υπαλλήλων για περαιτέρω στελέχωση των υπηρεσιών αυτών, προκειμένου να είναι σε θέση να εφαρμόζουν αυτή τη νέα νομοθεσία την οποία θα ψηφίσουμε προσεχώς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μισό λεπτό.

Το θέμα της καταλληλότητας κάποιων τροφίμων είναι πράγματι ένα πρόβλημα. Εκείνο όμως που δε μας διευκρίνισε ποτέ η κυβέρνηση είναι αν κάμνει ποιοτικό έλεγχο και αν αυτός ανταποκρίνεται προς ορισμένες προδιαγραφές. Γιατί μπορεί να μεν να περιγράφεται κάτι ως ψάρι και όταν το τρώς να μην υφίστασαι δηλητηρίαση, αλλά στην πραγματικότητα να μην είναι ψάρι· να είναι μια μάζα άσχετη με την αρχική της προέλευση. Το ίδιο ισχύει και για το κρέας. Και η διαπίστωση που κάναμε, όταν εξετάζαμε το θέμα στην Επιτροπή τη δική μας, ήταν ότι η εξέταση των κρεάτων και των ψαριών γινόταν μακροσκοπικά. Τα έβλεπε δηλαδή ο κτηνίατρος και αποφαινόταν με το βλέμμα του αν ήταν κατάλληλα ή όχι προς βρώση. Τέτοιος τρόπος αντιμετώπισης δεν είναι ο κατάλληλος.

Και ένα δεύτερο σχόλιο για την αντίφαση γιατί να δώσει η ιρλανδική κυβέρνηση πιστοποιητικά για καταλληλότητα και ο εισαγωγέας να μιλήσει για ακαταλληλότητα εξηγείται. Ήταν γενναιόψυχος ο άνθρωπος και προκειμένου να επιτύχει την ταχύτερη δυνατή εκτελώνιση του προϊόντος του είπε ότι είναι ακατάλληλο για τον άνθρωπο, είναι μόνο για τα ζώα, οπότε εύκολα θα έβγαιναν από το τελωνείο, για να διοχετευθούν στους ανθρώπους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό κι εσείς, γιατί νομίζω πως εξαντλήθηκε.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Λιγότερο από ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Δε θα μιλήσω για το θέμα. Θα υπογραμμίσω ότι όλες οι πλευρές έχουν τονίσει την τεράστια σημασία των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για την προστασία της υγείας και της ζωής των καταναλωτών και με αυτή την αφετηρία εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε -αν δεν είμαστε έτοιμοι σήμερα, μπορούμε να το συζητήσουμε και στη σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων-όπως δημιουργηθεί στη Βουλή, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας του θέματος, μια Ad Hoc επιτροπή η οποία να παρακολουθεί αυτά τα ζητήματα και να παρεμβαίνει

τάχιστα, ούτως ώστε να λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα από πλευράς Εκτελεστικής Εξουσίας για την προστασία της υγείας και της ζωής του κοινού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητήσατε το λόγο; Και σεις ένα λεπτό. Ορίστε, ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δηλαδή θα κλείσουμε το θέμα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το κλείσουμε υπό την έννοια ότι θα παραμένει πάντοτε ανοικτό στην Επιτροπή, γιατί το θέμα είναι θέμα εν συνεχεία, δεν είναι θέμα το οποίο κλείνει. Έγινε μια εισήγηση από τον κ. Δίγκλη και είτε αυτή γίνει αποδεκτή ή κάτι άλλο, το γεγονός παραμένει ότι για την ώρα, εφόσον δεν έχουμε άλλη επιτροπή, θα παραμείνει στην Επιτροπή Γεωργίας, εκτός αν η Βουλή αργότερα υιοθετήσει άλλες απόψεις. Και επίσης θα αναμένουμε τη νομοθεσία την οποία, όπως μας ανέφερε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας ...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, θέλω να κάμω μια διόρθωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επειδή τώρα έχω μπροστά μου και τα πρακτικά της Επιτροπής Υγείας, θέλω να κάμω, με την άδειά σας, μια διόρθωση.

Πιστοποιητικό Ιρλανδίας ότι είναι κατάλληλα τα κρέατα, δήλωση του εισαγωγέα ότι είναι ακατάλληλα, συμπέρασμα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών της Κύπρου ότι είναι κατάλληλα, δήλωση της Διευθύντριας του Γενικού Χημείου του Κράτους ότι μικροβιολογικά ήταν ακατάλληλα και επακολούθησε επιστολή πάλι από το Κεντρικό Χημείο ότι η χημική ανάλυση δεν έδειξε ακαταλληλότητα σύμφωνα με τα πρότυπα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και λέει εδώ ότι: «1. Τα επίπεδα των βαρέων μετάλλων» κτλ., κτλ., «είναι εντός των ορίων που καθορίζονται από τους κανονισμούς του 1983... 2. Τα ευρεθέντα επίπεδα των πολυχλωριωμένων διφαινυλίων (PCB's) θεωρούνται αποδεκτά σύμφωνα με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές και 3. Δεν ανιχνεύθησαν οι ορμόνες ...» τάδε, τάδε, τάδε «...ούτε και τα φάρμακα σουλφοναμίδες ή τετρακυκλίνες.».

Με άλλα λόγια η χημική ανάλυση λέει ότι δε βρέθηκε τίποτε, αλλά υπάρχει διαβεβαίωση -πράγμα που δεν είπα στην ομιλία μου-προφορική διαβεβαίωση της Διευθύντριας του Κρατικού Χημείου στην Επιτροπή Υγείας ότι μικροβιολογικά ήταν ακατάλληλα. Έτσι θέλω να συμπληρώσω την εικόνα, γιατί η επιστολή που έστειλε το Χημείο ήταν για χημική ανάλυση και όχι μικροβιολογική και επομένως δεν υπήρξε αντίφαση στο τι λέχθηκε προφορικά με το τι μας έστειλαν οι άνθρωποι γραπτώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και δεν υπήρχε αν τα λευκώματα ήταν ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως θα μπορούσα να σας μιλήσω επί αυτού του θέματος, αλλά η έδρα δε μου το επιτρέπει.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι ιατρικοί όροι τους οποίους κατέχετε.

Σωστά συνδέθηκε το θέμα όχι απλώς με τις λεπτομέρειες του τι έκθεση έδωσε το ένα ή το άλλο τμήμα της κυβέρνησης, αλλά και με όλα τα άλλα που έχουν εμφανιστεί από τότε μέχρι σήμερα. Και είναι εδώ που πρέπει να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας. Για τα ερωτήματα που έβαλε ο κ. Μαρκίδης θέλω να πω πως το ότι υπήρξαν αντιφάσεις μεταξύ των διαφόρων κυβερνητικών τμημάτων είναι ένας λόγος παραπάνω να μας προκαλέσει ανησυχία. Το ένα τμήμα υποστηρίζει έτσι, το άλλο τμήμα υποστηρίζει αλλιώς. Ύστερα το ότι ακολούθησαν πολλά άλλα ακατάλληλα τρόφιμα από τότε μέχρι σήμερα, αποκαλύψεις που δείχνουν ότι υπάρχουν ακατάλληλα ψάρια, το ένα, το άλλο, όλα αυτά συνθέτουν μια άθλια εικόνα η οποία πρέπει να ανησυχήσει το Σώμα, να ανησυχήσει τη Βουλή, γιατί, όπως πολύ σωστά λέχθηκε, έχουμε να κάνουμε με τον πιο ευαίσθητο τομέα, δηλαδή την υγεία του λαού.

Κατά συνέπεια πρέπει να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας στο πώς επισπεύδουμε τις διαδικασίες τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, έτσι που κατά το δυνατό να περιορίσουμε το κακό. Και δε διαφωνώ ότι χρειάζεται καλή προετοιμασία και επεξεργασία του σχετικού νομοσχεδίου, έτσι που να είμαστε βέβαιοι ότι αυτό που ψηφίζουμε είναι σωστό. Αλλά κοιτάξτε, κύριοι συνάδελφοι, αν οι κυβερνητικές υπηρεσίες χρειάστηκαν -το νομικό τμήμα της κυβέρνησης-πέντε χρόνια για να ετοιμάσουν αυτό το νομοσχέδιο και χρειαστεί και η Επιτροπή Υγείας ή οποιαδήποτε άλλη Επιτροπή άλλο τόσο χρονικό διάστημα, για να τροποποιήσει το νόμο, τότε καταλαβαίνετε πού πάμε. Γι' αυτό υπογραμμίζω την ανάγκη να επισπεύσουμε τις διαδικασίες. Και υπενθυμίζω ότι από της πλευράς της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας την 1η Νοεμβρίου 1990 ο Λάκης Θεοδούλου είχε στείλει επιστολή στην Επιτροπή Υγείας με την οποία ζητούσε να επισπευθεί η διαδικασία μελέτης του νομοσχεδίου που κατέθεσε η κυβέρνηση από τον προηγούμενο Ιούλη. Κατά συνέπεια η έκκληση και η παράκλησή μας είναι να αρχίσει με εντατικούς ρυθμούς η εξέταση του νομοσχεδίου, έτσι που να γίνει ζώη και πράξη, δηλαδή να τροποποιηθεί ο νόμος.

Όσον αφορά την εισήγηση για σύσταση Ad Hoc επιτροπής, δεν έχω ένσταση, αλλά ίσως ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θα το συζητήσουμε αυτό. Υπάρχει μια εισήγηση την οποία θα μελετήσουμε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ίσως θα ήταν σωστό αυτή τη στιγμή να παραμείνει υπό τη στενή παρακολούθηση της αρμόδιας ή αν θέλετε των αρμόδιων Επιτροπών, των Επιτροπών που εμπλέκονται σ' αυτό το θέμα, έτσι που να κάνουμε ό,τι μπορούμε ως Βουλή για να προστατεύσουμε την υγεία του λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει παρεξήγηση, γιατί ο Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας μας είπε ήδη ότι όρισε ημερομηνία για να το εξετάσει και ότι όχι μόνο θα το επιταχύνει, αλλά θα κάνει το παν για να παρουσιάσει στη Βουλή, όσο το επιτρέπουν οι λογικές συνθήκες εξέτασης του νομοσχεδίου, το τελικό συμπέρασμα της Επιτροπής. Επομένως δεν τίθεται θέμα. Θα παραμείνει στις αρμόδιες Επιτροπές -γιατί

υπάρχουν και στην Επιτροπή Υγείας και στην Επιτροπή Γεωργίας θέματα- και θα εξεταστεί σε μελλοντικό στάδιο και η εισήγηση που έγινε κατά πόσο επιβάλλεται ή όχι η δημιουργία Ad Hoc επιτροπής.

Με αυτό κλείουμε αυτό το θέμα.

Ορίστε.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεδομένου ότι είναι κάπως προχωρημένη η ώρα και επειδή αντιλαμβάνομαι ότι το άλλο θέμα που θα συζητηθεί είναι αρκετά σοβαρό και οπωσδήποτε θα πάρει και αρκετή ώρα και αφού μικρός αριθμός Βουλευτών έχουμε παραμείνει εντός της Βουλής, εισηγούμαι όπως λήξει αυτή η συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα είχα ένσταση, αλλά να έχετε υπόψη σας το εξής: Από την ερχόμενη Πέμπτη και μετά θα είναι εν συνεχεία η συνεδρία της Βουλής, πρωί και απόγευμα, όσες μέρες χρειαστεί, για να τελειώσει το Κεφάλαιο Δ', γιατί είναι αδιανόητο αυτή η Βουλή να τελειώσει το έργο της -και ξέρετε ότι έχει κατ' αρχήν ήδη αποφασιστεί ημερομηνία εκλογών- και να έχει ένα βεβαρημένο Κεφάλαιο Δ'. Γι' αυτό, εντάξει, αν αυτή είναι η άποψη της πλειοψηφίας της Βουλής, δεν έχω ένσταση, αλλά με αυτή την προϋπόθεση, ότι από την ερχόμενη Πέμπτη πλέον μπαίνουμε σε καθημερινές συνεδριάσεις μέχρις ότου λήξει το θέμα.

Λοιπόν, τότε η επόμενη συνεδρία ορίζεται για τις 4.00 το απόγευμα, στις 17 Ιανουαρίου, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
- 3) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 4) Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 5) Ο περί Έκτακτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1990.
- 6) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 7) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 9) Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 10) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 11) Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 12) Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990.
- 13) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Κλάδος Επισκεπτριών Αδελφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

- 14) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 15) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.
- 16) Οι περί Επαγγελματικής 'Αδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.
- 17) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 18) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1990.
- 19) Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Λειτουργού Αεροπορικών Μεταφορών και Αερολιμένων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 20) Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Τεχνικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 21) Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Οικονομικού Λειτουργού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 22) Οι περί Υπουργείου 'Αμυνας - Θέση Συντηρητή Αεροσκαφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 23) Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) -Θέση Πολιτικού Μηχανικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 24) Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) -Θέση Διευθυντή Υπηρεσίας Φυσικού Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.
- 25) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας -Θέση Βοηθού Καταγραφέα-Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα και γενικά οι συνέπειες από την τυχόν εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από της 1ης Δεκεμβρίου 1990».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (14.11.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή με πρόταση του Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου). (2.2.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας μαρίνας και φαρολίμανου στη Λεμεσό».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού). (17.10.1988).

- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (30.11.1989).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράνομη πληρωμή από τον προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του νόμου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (22.2.1990).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Λειτουργία της Αρχής Αδειών και της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (23.10.1990).
- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων ως παράγοντα καλύτερης λειτουργίας και προσφοράς του Τμήματος».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (18.1.1990).
- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το οξύ πρόβλημα της διάθεσης του ντόπιου χοιρινού κρέατος λόγω της εισαγωγής φτηνών κρεάτων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής).
- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού και κας Ρήνας Κατσελλή). (14.3.1990).
- 10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσιικών - Αυδήμου Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως:
- (α) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται» και
- (β) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας - Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δυο κοινότητες».
(Θέμα εγγραφέν από το Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (19.4.1990).

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η αδικία που έγινε από το Υπουργείο Παιδείας σε βάρος της υποψήφιας σπουδάστριας της ΠΑΚ Ανδρούλλας Αρχοντούς από το Ριζοκάρπασο που οι γονείς της είναι εγκλωβισμένοι».

Εισηγητής ο κ. Ζαχαρίας Τουλούρας. 14.12.90.

Θα παρακαλούσα τα επιμέρους προσωπικά θέματα να μην εγγράφονται με αυτό τον τρόπο. Μπορεί να λεχθεί ότι θέλουν να εξεταστούν αδικίες στο Υπουργείο Παιδείας, αλλά δε νομίζω ότι πρέπει να εξειδικεύουμε με αυτό τον τρόπο τα θέματα.

«Η αναγκαιότητα της επίσπευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους για την ανέγερσή τους».

«Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος των εργαζομένων».

Εισηγητής και για τα δύο πιο πάνω θέματα ο Βουλευτής κ. Στέλιος Μανδριώτης, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ - Αριστεράς. 20.12.90.

«Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Υγείας και η ανάγκη προώθησής της».

Εισηγητής ο κ. Μιχάλης Πουμπουρής, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ - Αριστεράς. 20.12.90.

«Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κυπριακές παροικίες του εξωτερικού και η ανάγκη δημιουργίας νέων αναβαθμισμένων σχέσεων».

Εισηγητές οι κ. Οδυσσέας Δημητρίου, Ιάκωβος Κατσούνωτος, Αυγερινός Παπαρές και Κυριάκος Τσιέττης. 20.12.90.

«Η άμεση ανάγκη ανέγερσης εφεδρικού οικισμού ως της μόνης δυνατής λύσης για υλοποίηση του μεταστεγαστικού προγράμματος στους προσφυγικούς οικισμούς με οικίες χαμηλού κόστους».

Εισηγητής ο κ. Πέτρος Στυλιανού. 28.12.90.

«Η δημιουργία ανελαστικού αναπτυξιακού πετάλου (με την επιλεγείσα τροχιά διάνοιξης νέων δρόμων) στο Τσέρι».

Εισηγητές οι κ. Πέτρος Στυλιανού, Ευστάθιος Ευσταθίου και Δήμος Γεωργιάδης. 7.1.91.

«Η σοβαρή καθυστέρηση που παρατηρείται στην ανέγερση των κυβερνητικών οικισμών στην τούρκικη συνοικία και στα Πολέμια Λεμεσού».

Εισηγητής ο κ. Μιχάλης Πουμπουρής. 7.1.91.

«Η επείγουσα ανάγκη της αντιπλημμυρικής ανακατασκευής του βασικού εσωτερικού δρόμου Αγ. Νικολάου της Παλουριώτισσας».

Εισηγητής ο κ. Χρίστος Πέτας. 7.1.91.

«Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κυπριακές εταιρείες από τον αθέμιτο ανταγωνισμό ξένων μονοπωλιακών εταιρειών στην εμπορία πετρελαϊκών προϊόντων».

Εισηγητής ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου. 10.1.91.

Ορίστε.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αναφορικά με αυτό το θέμα έχω την εντύπωση ότι είναι στην Επιτροπή Εμπορίου που πρέπει να έλθει ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δε λέει πού θα πάει. Το γράφει απλώς.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Επειδή εξετάζεται από την Επιτροπή Οικονομικών το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, αυτό μπορούμε να το δούμε παρασκησιακά.

«Η χρησιμότητα του αεροδρομίου Λακατάμιας, η χρησιμοποίησή του από ιδιωτικές εταιρείες και τα εγείρομενα προβλήματα ασφάλειας και οχληρίας για τους κατοίκους της περιοχής».

Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 8.1.91.

«Η μη προώθηση της αντικατάστασης του δικτύου διανομής υδατοπρομήθειας στο χωριό Μοσφίλι».

Εισηγητής ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 8.1.91.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 8.25 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσεάς
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος

Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θάλης
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Αγορεύσεις Βουλευτών (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Πρόεδρος) όσον αφορά την κρίση στον Αραβικό Κόλπο.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1988», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Παναγιώτου, Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Γλ. Κληρίδης, Μ. Χριστοφίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Ν. Ηλία, Α. Παρισινός, Α. Χρυσοστόμου, Γ. Παπαδόπουλος) και ψήφισή του σε νόμο.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Ζαχαριάδης, Α. Χρυσοστόμου, Χρ. Κουρτελλάρης, Δ. Ηλιάδης, Ο. Δημητρίου, Γ. Παπαδόπουλος, Ν. Ηλία, Α. Παρισινός, Ρ. Κατσελλή) και ψήφισή του σε νόμο.
- 5) Έκθεση για τον Κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Ένατης Σειράς) Κανονισμός του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ψυλλίδη πάνω στο θέμα και έγκρισή του.
- 6) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- 7) Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα Μενεού - Δρομολαξιάς για λειτουργία τοπικού ταχυδρομείου - Αίτημα για αναθεώρηση των αμπελουργικών ζωνών - Η παραχώρηση μεγάλων ποσοτήτων νερού από τον κεφαλόβρυσο της Κισσούσας και άλλες διατρήσεις στις βρετανικές βάσεις - Αίτημα για ασφαλτόστρωση του παρακαμπτήριου δρόμου Δρομολαξιάς-Κιτίου - Τα δικαιώματα των φοιτητών του ΑΤΙ που αφορούν την εκπόνηση μελετών και τη συντήρηση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων - Αίτημα του Τσερίου για μετακίνηση του εργοστασίου Ντέξελ σε άλλη περιοχή - Το θέμα της μονιμοποίησης ογδόντα περίπου βοηθών νηπιαγωγών - Η κατοχύρωση του επαγγέλματος των νηπιοβρεφοκόμων - Η βελτίωση του δρόμου Άρμου-Επισκοπής - Η ασφάλεια των μαθητών των δημοτικών σχολείων - Η παραπομπή ασθενών από το ψευδοκράτος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας - Αποζημιώσεις στους υπαλλήλους του εργοστασίου C.C.F. Λεμεσού - Αγορά μαζούτ από την Α.Η.Κ. σε ψηλές τιμές και επιβάρυνση των λογαριασμών των καταναλωτών - Η περίπτωση της παράνομης εισόδου Δανού πλοιάρχου στο κατεχόμενο λιμάνι Αμμοχώστου - Αίτημα για ηλεκτροφωτισμό των δυο εισόδων του προσφυγικού οικισμού Ανθούπολης - Αίτημα για συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων στα Συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών - Η άσκηση επαγγέλματος από Έλλαδίτες νυμφευμένους με Κυπρίες - Προβλήματα προσφυγικής κοινότητας Μανδριών Πάφου - Προβλήματα Κυπρίων συγγραφέων - Το φιλοδώρημα αφυπηρέτησης εκτοπισθέντων αγροφυλάκων - Αύξηση των αεροπορικών εισιτηρίων για φοιτητές - Η δυσκολία εξεύρεσης κατοικίας από φοιτητές

στην Αθήνα -Αίτημα για επέκταση του αρδευτικού έργου Χρυσοχούς και στην κοινότητα Σίμου - Αίτημα για διαγραφή του ποσού με το οποίο επιβαρύνεται η Λάσα για την ανακαίνιση του δημοτικού της σχολείου -Η κατασκευή του δρόμου Αγίου Δημητρίου-Σίμου -Η αξιοποίηση διάτρησης στα «Καμινούδκια» Μεσάνων - Η αξιοποίηση γεώτρησης της Τάλας για υδρευτικούς σκοπούς -Αίτημα για κατασκευή δρόμου από την πλατεία της Τάλας μέχρι το δημοτικό σχολείο - Αίτημα για ανόρυξη γεωτρήσεων στην Τάλα - Αίτημα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Τάλας-Κισσόνεργας - Το υδατικό πρόβλημα της Σίμου - Η ολοκλήρωση του δρόμου Σίμου -Κισσόνεργας - Η βελτίωση του δρόμου Σίμου - Σκάρφας - Οι συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας -Δάνεια και πιστωτικές διευκολύνσεις από ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς - Η διδασκαλία των μαθημάτων της Οικιακής Οικονομίας και των Πρακτικών Γνώσεων - Αίτημα του Πέρα Χωριού και της Νήσου για μετακίνηση του σκυβαλότοπου από τον Κοτσιάτη - Αιτήματα των οχτώ συνοικισμών αυτοστέγασης Νήσου -Πέρα Χωριού - Το επίδομα των εθνοφρουρών).

8) Έκθεση για το θέμα «Η παράνομη εισαγωγή 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση, οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού και την ντόπια κτηνοτροφία και η ανάγκη κατανομής ευθυνών», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Πουμπουρής, 'Α. Χρυσοστόμου, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Παρισινός, Π. Δίγκλης, Π. Στυλιανού, Α Ψυλλίδης, Κ. Τσιέττης, Ευ. Ευσταθίου, Α. Μαρκίδης) και απόφαση της ολομέλειας του Σώματος να παραμείνει το θέμα ανοικτό.

9) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η αδικία που έγινε από το Υπουργείο Παιδείας σε βάρος της υποψήφιας σπουδαστριάς της ΠΑΚ Ανδρούλλας Αρχοντούς από το Ριζοκάρπασο που οι γονείς της είναι εγκλωβισμένοι». (Εισηγητής ο κ. Ζ. Τουλούρας).
- (β) «Η ανάγκη επίστευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους για την ανέγερσή τους». (Εισηγητής ο κ. Στ. Μανδριώτης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ - Αριστεράς).
- (γ) «Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος των εργαζομένων». (Εισηγητής ο κ. Στ. Μανδριώτης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ - Αριστεράς).
- (δ) «Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Υγείας και η ανάγκη προώθησής της». (Εισηγητής ο κ. Μ. Πουμπουρής εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ - Αριστεράς).
- (ε) «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κυπριακές παροικίες του εξωτερικού και η ανάγκη δημιουργίας νέων αναβαθμισμένων σχέσεων». (Εισηγητές οι κ. Ο. Δημητρίου, Ι. Κατσουνωτός, Αυ. Παπαρές και Κ. Τσιέττης).

- (στ) «Η άμεση ανάγκη ανέγερσης εφεδρικού οικισμού ως η μόνη δυνατή λύση για υλοποίηση του μεταστεγαστικού προγράμματος στους προσφυγικούς οικισμούς με οικίες χαμηλού κόστους».
(Εισηγητής ο κ. Π. Στυλιανού).
- (ζ) «Η δημιουργία ανελαστικού αναπτυξιακού πετάλου (με την επιλεγείσα τροχιά διάνοιξης νέων δρόμων) στο Τσέρι».
(Εισηγητές οι κ. Π. Στυλιανού, Ευ. Ευσταθίου και Δ. Γεωργιάδης).
- (η) «Η σοβαρή καθυστέρηση που παρατηρείται στην ανέγερση των κυβερνητικών οικισμών στην τούρκικη συνοικία και στα Πόλεμια Λεμεσού».
(Εισηγητής ο κ. Μ. Πουμπουρής).
- (θ) «Η επείγουσα ανάγκη της αντιπλημμυρικής ανακατασκευής του βασικού εσωτερικού δρόμου Αγ. Νικολάου της Παλουριώτισσας».
(Εισηγητής ο κ. Χρ. Πέτας).
- (ι) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κυπριακές εταιρείες από τον αθέμιτο ανταγωνισμό ξένων μονοπωλιακών εταιρειών στην εμπορία πετρελαϊκών προϊόντων».
(Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).
- (ια) «Η χρησιμότητα του αεροδρομίου Λακατάμιας, η χρησιμοποίησή του από ιδιωτικές εταιρείες και τα εγείρομενα προβλήματα ασφάλειας και οχληρίας για τους κατοίκους της περιοχής».
(Εισηγητής ο κ. Τ. Χατζηδημητρίου).
- (ιβ) «Η μη προώθηση της αντικατάστασης του δικτύου διανομής υδατοπρομήθειας στο χωριό Μοσφίλι».
(Εισηγητής ο κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 17ης Ιανουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.09 μ.μ.)

(Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προ της ημερήσιας διάταξης η Βουλή θα ασχοληθεί με το θέμα του πολέμου στον Κόλπο.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού να προσέλθει στο Βήμα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όπως πιστεύουμε, και κάθε συνετός άνθρωπος στον πλανήτη μας δεν μπορεί παρά να εκφράσει τη λύπη του για το γεγονός ότι όλες οι προσπάθειες που είχαν αναληφθεί για ειρηνική διευθέτηση της κρίσης στον Αραβικό Κόλπο προσέκρουσαν στην προκλητική αλαζονεία και αδιαλλαξία του Σάνταμ Χουσέιν, με αποτέλεσμα -δικαιολογημένα πλέον- οι συμμαχικές δυνάμεις να αναλάβουν στρατιωτική δράση για επιβολή των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών αναφορικά με την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ.

Ουδείς μπορεί να χαίρεται γι' αυτή την εξέλιξη που θα προκαλέσει πολλές υλικές καταστροφές και περισσότερο ανθρώπινο αίμα και πόνο, πιθανό δε να οδηγήσει στην πλήρη καταστροφή ενός ολόκληρου κράτους και λαού, του κράτους του Ιράκ. Όμως ο Σάνταμ Χουσέιν είχε κλείσει τις πόρτες για οποιαδήποτε άλλη επιλογή.

Ο κυπριακός λαός, παρά το γεγονός ότι έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα ασφάλειας για κάθε ενδεχόμενο, δεν πρέπει να ανησυχεί. Η Κύπρος είναι και θα παραμείνει εκτός του πολεμικού πεδίου. Οι εναέριες και θαλάσσιες συγκοινωνίες δε θα επηρεαστούν και οι κίνδυνοι να πληγεί η Κύπρος με χημικά ή άλλα όπλα είναι τόσο απομακρυσμένοι που δε δικαιολογούν καμιά ανησυχία.

Αναφορικά με ανησυχίες για περαιτέρω τουρκικές επεκτατικές ενέργειες, νομίζω ότι τα υπάρχοντα στοιχεία δε δικαιολογούν τέτοιες ανησυχίες.

Πιστεύω ακόμα ότι σε χρόνο που η διεθνής κοινωνία και το Συμβούλιο Ασφάλειας ομόφωνα καταδικάζουν την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ και λαμβάνουν μέτρα εναντίον του δε θα ήταν εύκολο, βλέποντας το όλο θέμα από πολιτική σκοπιά, για οποιαδήποτε χώρα συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας, να επιχειρήσει και να διενεργήσει οποιαδήποτε εισβολή ή επεκτατική ενέργεια.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός εύχεται να λήξει ο πόλεμος με επιτυχία το συντομότερο δυνατό, με τις λιγότερες δυνατές απώλειες σε έμφυχο και άφυχο υλικό, με πλήρη αποκατάσταση της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας του Κουβέιτ και αποκατάσταση στη χώρα αυτή της νόμιμης τάξης.

Τέλος ελπίζουμε ότι η επιδεικνυόμενη σήμερα αποφασιστικότητα για αποκατάσταση και εμπέδωση των αρχών του διεθνούς δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας, θα αποτελέσει την έμπνευση και την κινητήρια δύναμη για την ειρηνική διευθέτηση, με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων, όλων των άλλων διεθνών και περιφερειακών προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένου ειδικά και του δικού μας προβλήματος. Το ελάχιστο που δικαιούμαστε να περιμένουμε και να απαιτούμε από τη διεθνή κοινωνία είναι, μετά τη λήξη του πολέμου στον Αραβικό Κόλπο, να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή και στην Κύπρο των ψηφισμάτων του Διεθνούς Οργανισμού.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι, μετά τη λήξη του πολέμου και την επικράτηση της ειρήνης στην περιοχή μας και στον κόσμο, θα αρχίσει μια νέα περίοδος στην ιστορία των διεθνών σχέσεων, μια περίοδος η οποία θα καθορίζεται από τις αρχές του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και από το διεθνές δίκαιο και το νόμο.

Ας ελπίσουμε λοιπόν ότι αυτή η ατυχής κατάληξη θα έχει ευτυχέστερα αποτελέσματα για το μέλλον της ανθρωπότητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Α. Γαλανός έχει το λόγο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Την περασμένη Πέμπτη απ' αυτό το Βήμα όλες οι πλευρές σ' αυτό το Σώμα εξέφρασαν τις ευχές τους και την ελπίδα ότι θα επικρατούσαν δεύτερες σκέψεις στον Αραβικό Κόλπο και ότι τελικά θα επικρατούσε η ειρήνη. Τελικά δεν ευοδώθηκαν οι ελπίδες μας και από αρκετών ωρών, από τις πρωινές ώρες, μαίνεται ο πόλεμος στον Αραβικό Κόλπο με τις μαζικές αεροπορικές επιθέσεις των συμμάχων εναντίον της Βαγδάτης και των ιρακινών στρατευμάτων. Δυστυχώς όπως φαίνεται δεν ήταν δυνατό να αποφευχθεί αυτός ο πόλεμος διότι, παρόλες τις επανειλημμένες διπλωματικές προσπάθειες που έγιναν όλους αυτούς τους μήνες, ο Σάνταμ Χουσέιν παρέμεινε σταθερός στην αδιαλλαξία του και

ακόμα και την τελευταία στιγμή που του προσφέρθηκε μια διέξοδος με το γαλλικό σχέδιο το οποίο συνέδεε την αποχώρηση των στρατευμάτων του από το Κουβέιτ με τη Διεθνή Διάσκεψη στο Μεσανατολικό, απέρριψε και αυτό το σχέδιο και έτσι δεν έμενε πια πλέον καμιά άλλη εκλογή παρά ο πόλεμος ο οποίος έχει ξεσπάσει από ορισμένων ωρών.

Εκείνο που μπορούμε σήμερα να ευχηθούμε είναι να μη διαρκέσει πολύ αυτός ο πόλεμος, να μην υπάρξουν πολλά θύματα και να επικρατήσει τελικά η διεθνής τάξη, να αντιληφθεί έστω και στις δώδεκα και πέντε ο Σάνταμ Χουσέιν το μεγάλο κακό που προξενεί στον ίδιο το λαό του και στη χώρα του με την επιμονή του και να αποχωρήσει από το Κουβέιτ, πριν πραγματικά κλάψει η περιοχή ολόκληρη -αν όχι και η ανθρωπότητα- μια οικολογική καταστροφή από τα όπλα τα οποία χρησιμοποιούνται και πιθανώς να χρησιμοποιηθούν.

Η Κύπρος μπορεί να βρίσκεται κοντά στο πεδίο της μάχης από πλευράς γεωγραφικής, όμως οι άνεμοι του πολέμου δε φυσούν μέχρι την Κύπρο και δεν πιστεύουμε ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να ανησυχεί ο κυπριακός λαός, όσον αφορά άμεση εμπλοκή του τόπου μας σ' αυτή τη διαμάχη. Υπήρξαν διάφορες φήμες και είναι φυσικό να κυκλοφορούν. Αλλά πέραν των μόνιμων επεκτατικών σχεδίων της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου δεν πιστεύουμε ότι θα προσπαθήσει είτε η Τουρκία είτε οποιαδήποτε άλλη χώρα στην περιοχή να εκμεταλλευθεί σε βάρος οποιασδήποτε άλλης, πέραν εκείνων οι οποίες σήμερα αντιμάχονται στο πεδίο του Ιράκ-Κουβέιτ, αυτό τον πόλεμο.

Γι' αυτό το λόγο ο λαός μας καλείται να παρακολουθεί τα γεγονότα με ψυχραιμία, να είναι ήρεμος χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι οι αρχές της δημοκρατίας δεν πρέπει να λάβουν και να μην εφησυχάζουν όλα τα μέτρα σχετικά με τρομοκρατικές ενέργειες που πιθανώς να στραφούν εναντίον δυτικών συμφερόντων στις πόλεις της Κύπρου. Σίγουρα, επαναλαμβάνω, ελπίζουμε η διαμάχη αυτή, ο πόλεμος, να λήξει χωρίς πάρα πολλά θύματα.

Εκείνο που πρέπει να τονίσουμε είναι ότι παρακολουθήσαμε χθές το βράδυ ή τις πρωινές ώρες μάλλον με πολλή προσοχή την ομιλία του Αμερικανού Προέδρου κ. Μπους, όταν αναφερόταν πως μετά από τη λήξη του πολέμου εναντίον του Ιράκ και μετά από επάνοδο στην εξουσία της νόμιμης κυβέρνησης του Κουβέιτ, ο οποίος ελπίζει πως θα δημιουργηθεί μια νέα σωστή διεθνής τάξη πραγμάτων, μια νέα διεθνής ηθική και νομική τάξη σ' ολόκληρη την περιοχή και σ' ολόκληρο τον κόσμο, με βάση τα ψηφίσματα, τις αποφάσεις και τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Ας ελπίσουμε ότι εννοεί αυτά τα οποία ακούσαμε χθές το βράδυ και ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα και η διεθνής τάξη είναι αδιαίρετη και εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες του κόσμου, ανεξάρτητα αν αυτές κατέχουν πετρέλαια ή αν δεν κατέχουν ή αν οι εισβολείς είναι σύμμαχοί μας ή αν είναι εχθροί μας. Διότι πράγματι έφθασε η ώρα για να αναληφθούν σύντομες προσπάθειες γι' αυτή τη νέα διεθνή τάξη πραγμάτων η οποία σίγουρα πρέπει να προνοεί την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων από όλες τις χώρες οι οποίες υφίστανται εισβολή και κατοχή. Είναι η ώρα επίσης που η κυπριακή κυβέρνηση σε στενή συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει, αφού συνεκτιμήσει πολύ προσεκτικά τις εξελίξεις στον Αραβικό Κόλπο, αφού δει ποια είναι η νέα γεωγραφική κατάσταση που δημιουργείται στην περιοχή αυτή, αφού υπολογίσει πολύ προσεκτικά τις δυνατότητες οι οποίες ανοίγονται, να αναλάβει μια πολύ έντονη διεθνή σταυροφορία προς την κατεύθυνση του να υποδειχθεί στις πολιτισμένες χώρες του κόσμου, και ιδιαίτερα στους συμμάχους που αγωνίζονται με τη

σημαία της διεθνούς τάξης εναντίον του Ιράκ, ότι δε θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζονται δυο μέτρα και δυο σταθμά και ότι έφθασε η ώρα να εφαρμοστούν όλες αυτές οι αρχές και όλα αυτά τα ιδανικά και όλα αυτά τα πιστεύω και όλες αυτές οι πρόνοιες της νέας διεθνούς ηθικής τάξης και στην περίπτωση της Κύπρου.

Είναι μ' αυτή την ευχή τουλάχιστον και μ' αυτή την ελπίδα που αντιμετωπίζει το σημερινό πόλεμο στον Κόλπο ολόκληρος ο κυπριακός λαός. Πιστεύει ότι πολύ σωστά αναλήφθηκε στο τέλος δράση εναντίον του εισβολέα, που στην περίπτωση αυτή ονομάζεται Ιράκ, αλλά σίγουρα δεν πρέπει να περιορίσουμε την προσοχή μας σ' αυτόν ειδικά τον εισβολέα μόνο, δε θα πρέπει να είναι επιλεκτική η προσέγγισή μας σ' αυτά τα θέματα και εμείς ως Κύπρος δικαιούμαστε να απαιτήσουμε από τους δυνατούς της γης να υπάρξει δικαιοσύνη και στην περίπτωση του τόπου μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Απ' αυτό το βήμα πριν μια βδομάδα η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ όπως και οι άλλες πλευρές εκφράσαμε την επιθυμία και την ευχή όπως λυθεί με ειρηνικά μέσα η κρίση στον κόλπο και όπως επιτευχθεί η αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ. Εκφράζαμε την έντονη επιθυμία όλοι μας όπως αποφευχθεί ο πόλεμος και όπως λυθεί με ειρηνικά μέσα αυτό το πρόβλημα.

Δυστυχώς αυτό δεν έγινε. Και αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε εξέλιξη πολεμικές επιχειρήσεις με αεροπορικές επιδρομές κατά του Ιράκ, με μεγάλο αριθμό θυμάτων και με κίνδυνο καταστροφής του οικολογικού συστήματος. Καταδικάσαμε, καταδικάζουμε την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ, γιατί και εμείς οι Κύπριοι υπήρξαμε θύματα της τούρκικης εισβολής, από τις συνέπειες της οποίας εξακολουθούμε ακόμα να υποφέρουμε.

Επικρίναμε και επικρίνουμε την αρνητική στάση που τήρησε ο Σάνταμ Χουσέιν απέναντι στις διάφορες υπαλλακτικές και συμβιβαστικές προτάσεις που έγιναν από διάφορες πλευρές για ειρηνική λύση του προβλήματος. Ταυτόχρονα όμως ανησυχούμε από την εξέλιξη που πήραν τα πράγματα με το ξέσπασμα του πολέμου. Ανησυχούμε από τους κινδύνους που υπάρχουν για πολλά θύματα και για αλυσιδωτές επιπτώσεις πάνω στο περιβάλλον.

Είναι η πεποίθησή μας πως μπορούσε να επιδειχθεί μεγαλύτερη υπομονή και να δοθεί περισσότερος χρόνος για αναζήτηση πολιτικής διευθέτησης, αλλά πάντοτε με την αποχώρηση των Ιρακινών από το Κουβέιτ. Πρέπει ακόμα να πούμε πως τρέφουμε δυσπιστία στις διακηρύξεις των εκπροσώπων των Ηνωμένων Πολιτειών ότι ξεκίνησαν τον πόλεμο για να εφαρμόσουν τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και να απελευθερώσουν το Κουβέιτ. Διότι και για την Κύπρο υπάρχουν ψηφίσματα που προνοούν την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, για τα οποία όμως τόσο οι Ηνωμένες Πολιτείες όσο και η Βρετανία και άλλοι δεν έχουν δείξει την παραμικρή ευαισθησία. Και για την Κύπρο υπάρχει για 17 τώρα χρόνια θέμα

εφαρμογής των αρχών του ΟΗΕ, αλλά αυτοί που παρουσιάζονται σαν υποστηρικτές αυτών των αρχών για το Κουβέιτ, τίποτε δεν έκαναν για την Κύπρο. Και το περίεργο είναι ότι και η Τουρκία που πεισματικά και αλαζονικά περιφρονεί τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για την Κύπρο και αρνείται να αποχωρήσει, να αποσύρει τα στρατεύματά της από την πατρίδα μας, εμφανίζεται σαν προστάτης τάχα των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και σαν υπερασπιστής της ελευθερίας του Κουβέιτ.

Εμείς ως Κύπρος είναι και η δική μας η πεποίθηση ότι δεν διατρέχουμε κίνδυνο. Αλλά ως Κύπρος απευθύνουμε, εδώ που έχουν φτάσει τα πράγματα, μια έκκληση προς κάθε κατεύθυνση. Να τερματιστεί σύντομα η αιματοχυσία και η αλόγιστη καταστροφή. Να αποχωρήσουν οι Ιρακινοί εισβολείς από το Κουβέιτ, να αποχωρήσουν όλοι οι στρατοί από την περιοχή, για να επικρατήσει η έννομη τάξη σ' ολόκληρη την περιοχή και σ' όλο τον κόσμο. Να τερματιστεί η κατάσταση που υπάρχει σήμερα στην Κύπρο με την εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ τόσο στην Κύπρο όσο και στην Παλαιστίνη και σ' όλες τις περιοχές, έτσι που να επικρατήσει το δίκαιο και η έννομη τάξη διεθνώς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο πόλεμος είναι πια μια θλιβερή πραγματικότητα. Λίγα μίλια μακριά από την Κύπρο μια ισχυρή στρατιωτική δύναμη κτυπά μια γειτονική χώρα. Είναι κρίμα που όλες οι προηγούμενες πρωτοβουλίες δεν πρόλαβαν ένα νέο καταστροφικό πόλεμο για τον άνθρωπο και τη φύση. Είναι κρίμα που ο Σάνταμ Χουσέιν δεν ανταποκρίθηκε σε φιλειρηνικές πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα της Γαλλίας και άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Όμως είναι κρίμα που δε δόθηκε ο αναγκαίος χρόνος στις κυρώσεις, για να αποδώσουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Ο πόλεμος στο Ιράκ είναι μια αποτυχία του σύγχρονου κόσμου. Είναι όμως και μια νέα πρόκληση. Αυτά όλα που επικαλούνται όσοι σήμερα επιτίθενται εναντίον του Ιράκ, πόσο αλήθεια τα εννοούν, πόσο σημαίνουν εφαρμογή των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και σεβασμό των διεθνών αρχών όχι μόνο στο Κουβέιτ αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο; Αυτό θα φανεί όχι από το αν θα νικήσουν το Ιράκ και ούτε αν τελικά επαναφέρουν το Σεΐχη στο Κουβέιτ. Θα φανεί μόνο από τη συνέχεια, τη συνέχεια στη Μέση Ανατολή, στα κατεχόμενα αραβικά εδάφη, στο Παλαιστινιακό με τα δολοφονημένα παιδιά της δυτικής όχθης και της λωρίδας της Γάζας, στην Κύπρο και στο κυπριακό.

Ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Μπους υποσχέθηκε μια νέα διεθνή τάξη. Όμως επαινεί και συνεργάζεται μ' ένα εισβολέα όπως η Τουρκία μόνο και μόνο γιατί είναι στο συμμαχικό του στρατόπεδο. Και αλήθεια τι λέει ο κ. Μπους για τον επαμφοτερίζοντα σύμμαχο που θα μπει στον πόλεμο μετά που κρήθηκε η πρώτη κρίσιμη περίοδος; Τι λένε οι Αμερικανοί για τις κινήσεις της Τουρκίας αυτές τις μέρες εναντίον της Κύπρου;

Είναι γνωστό πια ότι κινήθηκαν πολεμικά πλοία, επιστρατεύτηκαν έποικοι και εντάθηκαν τα στρατιωτικά γυμνάσια στα κατεχόμενα εδάφη μας και είναι γνωστές οι αυταπόδεικτες ψευδολογίες της τούρκικης προπαγάνδας για απειλές δήθεν των Ελληνοκυπρίων εναντίον των Τουρκοκυπρίων.

Είναι γι' αυτό που τώρα θα πρέπει να καταγγείλουμε την Τουρκία και να βάλουμε τις Ηνωμένες Πολιτείες μπροστά στις ευθύνες τους. Και να μην μας πουν, ούτε Βρετανοί, ούτε Αμερικάνοι αύριο ότι το κυπριακό είναι διαφορετικό, ότι στην Κύπρο δεν έγινε εισβολή και ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα των Κυπρίων είναι χωρίς σημασία. Και ούτε να μας πουν: «Συνεχίστε τις συνομιλίες που άκαρπα γίνονται 16 χρόνια». Γιατί αλήθεια στην περίπτωση τη δική μας δεν ορίζουν κάποιο χρονικό όριο;

Είναι όμως και η Κύπρος τόπος και είναι και οι Κύπριοι άνθρωποι. Δε θα ήταν ωφέλιμο αν μας επαλήθευαν τους χειρότερους φόβους μας ότι ο σημερινός πόλεμος δε γίνεται για αρχές αλλά για το πετρέλαιο. Η σκέψη μας όμως σήμερα είναι στραμμένη στον πόλεμο. Μπορεί ο πόλεμος να σταματήσει, και πρέπει να σταματήσει σύντομα. Οι διπλωματικές δραστηριότητες, που έχουν κιόλας αναληφθεί, για τον τερματισμό του πολέμου πρέπει να αποδώσουν. Τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών πρέπει να εφαρμοστούν. Όμως πρέπει να σωθεί και ο λαός του Ιράκ και η εδαφική ακεραιότητα της χώρας. Για να διαμορφωθεί ένας νέος κόσμος ειρηνικός με αρμονία και χωρίς καταστροφές σύμφωνα με τη φρασεολογία του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών χρειάζεται σεβασμός των διεθνών αρχών από μικρές αλλά και μεγάλες χώρες, από εκείνες που θεωρούνται εχθρικές αλλά και από τις φιλικές χώρες. Ό,τι ζητήθηκε από το Ιράκ πρέπει να ζητηθεί και από την Τουρκία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΔΗΣΟΚ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εκφράζουμε το συγχλονισμό μας, γιατί η Διεθνής Κοινότητα δεν κατόρθωσε να αποτρέψει την πολεμική αναμέτρηση στον Περσικό Κόλπο. Εκφράζουμε την αγωνία μας γι' αυτό τον πόλεμο που άρχισε και για τις συνέπειές του. Εκφράζουμε τη λύπη μας, γιατί όλες οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν μέχρι την τελευταία στιγμή για αποτροπή του πολέμου δεν απέδωσαν. Βασικά λόγω της άκαμπτης και απόλυτα αρνητικής στάσης του Σάνταμ Χουσέιν.

Οι δραματικές προσπάθειες και οι εκκλήσεις μέχρι το τελευταίο λεπτό από το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ και τη Γαλλία με την πρωτοβουλία του Προέδρου Μιττερράν δεν έφεραν κανένα αποτέλεσμα. Και εκφράζουμε τη λύπη μας γιατί η Γαλλική πρωτοβουλία που προνοούσε για αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ, για το άνοιγμα του δρόμου για διεθνή διάσκεψη για το Μεσανατολικό και για την αποχώρηση όλων των ξένων στρατευμάτων από την περιοχή απορρίφθηκε δυστυχώς και από τις δύο πλευρές.

Εκφράζουμε την ευχή αυτός ο πόλεμος να σταματήσει το συντομότερο δυνατό, γιατί δεν εξυπηρετεί κανένα. Εκφράζουμε την πεποίθηση ότι και τώρα ακόμα μπορούν να αναληφθούν προσπάθειες για να σταματήσει το μακελειό. Και θεωρούμε ότι η τελευταία γαλλική προσπάθεια θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για μια τέτοια διευθέτηση.

Στην Κύπρο παρόλον ότι βρισκόμαστε κοντά στο πεδίο των επιχειρήσεων δε δικαιολογείται κανένας πανικός. Οι κυβερνητικές διαβεβαιώσεις ότι η Κύπρος δε διατρέχει κανένα κίνδυνο επιβεβαιώνονται ήδη από τα πρώτα γεγονότα. Θα πρέπει να κλείσουμε με αποφασιστικότητα τα αυτιά μας στις ανεύθυνες φήμες κάθε λογής που κυκλοφορούν αυτή την εποχή στην Κύπρο, που μιλούν ακόμα και για ενδεχόμενο προέλασης της Τουρκίας. Δεν υπάρχει απολύτως κανένα στοιχείο προς αυτή την κατεύθυνση. Η κυβέρνηση πήρε κάποια προληπτικά μέτρα και καλά τα πήρε. Αυτό δεν πρέπει να δημιουργήσει ανησυχίες αλλά επιπρόσθετη εμπιστοσύνη στο λαό, ότι η Κύπρος δε θα διατρέξει κανένα κίνδυνο.

Επαναλαμβάνουμε τη θέση μας ότι η λήξη της κρίσης στον κόλπο περνά μέσα από την εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ και την αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι η εφαρμογή των ψηφισμάτων του ΟΗΕ θα θέσει τις διεθνείς σχέσεις σε νέα βάση και θα αποτελέσει την πρακτική υλοποίηση των οικουμενικών αξιών που η νέα σκέψη κατόρθωσε να διακηρύξει. Και ότι καμιά κατοχή είτε σε χώρες με πετρέλαιο είτε σε χώρες χωρίς πετρέλαιο δε θα γίνει ανεκτή.

Απευθύνουμε αγωνιώδη έκκληση προς το Σάνταμ Χουσέιν να αποσύρει τις δυνάμεις του από το Κουβέιτ, για να σταματήσει το μακελειό και για να σωθεί ο λαός του Ιράκ από μια αχρείαστη αιματοχυσία και εξόντωση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι προκύπτει θέμα οποιασδήποτε επέμβασης, διότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις πλην του να τονίσει κανείς ότι όλες οι πλευρές εκφράζουν την άποψη ότι ελπίζουμε ότι οι αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα έχουν καθολική εφαρμογή. Τα υπόλοιπα έχουν λεχθεί από τα κόμματα και δε νομίζω ότι στέκει στην έδρα να επέμβει καθόλου στις εκφράσεις των διαφόρων πολιτικών κομμάτων.

Προχωρούμε στη Νομοθετική Εργασία. Το τέταρτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και το ενδέκατο θέμα, που είναι «Ο περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» έχουν κοινή Έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο ακόμη. Έχω έρθει σε επαφή με τη Γραμματεία. Υπάρχουν ακόμα κάποιες εκκρεμότητες, γι' αυτό δεν το έβαλα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα παρακαλούσαμε την άλλη βδομάδα να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έρθω σε επαφή με όλα τα κόμματα, για να καταθέσουν τις απόψεις τους για να μπορέσει να συζητηθεί. Λοιπόν, να αναγνωστεί η Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΕΡΙΟΥΧΩΝ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΩΝ ΠΟΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τον πιο πάνω νόμο και τους Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1991.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η αύξηση των τελών λειτουργίας εργοστασίου κατασκευής αναψυκτικών καθώς και η εισαγωγή τελών για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας συσκευών παραγωγής αναψυκτικών με τη μέθοδο της δοσομετρικής άντλησης.

Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται προνοείται η αύξηση των πιο πάνω τελών από £100 σε £1000 και ταυτόχρονα εισάγεται ετήσιο τέλος ύψους £30 για κάθε συσκευή δοσομετρικής άντλησης αεριούχων αναψυκτικών.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται προβλέπεται η επιβολή χρηματικής ποινής που δεν υπερβαίνει τις £200 στον κάτοχο συστημάτων δοσομετρικής άντλησης αναψυκτικών που προβαίνει σε οποιαδήποτε μετατροπή στο σύστημα αυτό χωρίς προηγούμενη άδεια της αρμόδιας αρχής. Προβλέπεται ακόμα χρηματική ποινή που δε θα υπερβαίνει τις £200 για οποιοδήποτε παραβαίνει με πράξη ή παράλειψή του όρο ή οδηγία που εκδόθηκε από την αρμόδια αρχή με βάση τους υπό έγκριση Κανονισμούς.

Με την ψήφιση τόσο του προτεινόμενου νόμου όσο και των Κανονισμών θα παρέχεται η δυνατότητα σε κατασκευαστές αεριούχων αναψυκτικών αλλά και σε άλλες επιχειρήσεις να παρασκευάζουν αεριούχα αναψυκτικά με τη χρήση μηχανημάτων δοσομετρικής άντλησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη ότι τέτοια μηχανήματα υπάρχουν και λειτουργούν και είναι ευρέως διαδεδομένα στο εξωτερικό όπου εγκαθίστανται σε σημεία μεγάλης κατανάλωσης αναψυκτικών, όπως είναι τα ξενοδοχεία, τα κέντρα διασκέδασης, οι δισκοθήκες, οι παραλίες και λοιπά και επειδή πιστεύει ότι με το σύστημα αυτό θα εξυπηρετείται σε μεγάλο βαθμό το καταναλωτικό κοινό της Κύπρου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου καθώς και την έγκριση των προτεινόμενων Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 108 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Έκτακτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΘΕΣΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται ο διορισμός ορισμένων έκτακτων υπαλλήλων σε κατάλληλες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Συγκεκριμένα με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου θα καταστεί δυνατή η μονιμοποίηση 129 ωρομίσθιων δημόσιων υπαλλήλων οι οποίοι εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα και οι οποίοι με προηγούμενη νομοθεσία που ψήφισε η Βουλή μετατράπηκαν σε έκτακτους υπαλλήλους.

Με τον προτεινόμενο νόμο ρυθμίζεται ο διορισμός των πιο πάνω υπαλλήλων, ανεξάρτητα αν έχουν ή όχι τα προσόντα για διορισμό στην ανάλογη θέση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι το θέμα των ωρομίσθιων και άλλων έκτακτων υπαλλήλων που ασχολούνται στη δημόσια υπηρεσία απασχόλησε επανειλημμένα το Σώμα και επιθυμώντας να συμβάλει στον τερματισμό του θεσμού των έκτακτων υπαλλήλων οποιασδήποτε φύσεως, συμφωνεί με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Παράλληλα η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει με κάθε λεπτομέρεια την πιθανότητα να υπάρχουν και άλλοι υπάλληλοι που να εμπíπτουν στην υπό αναφορά κατηγορία, για να καταστεί δυνατή η προώθηση της επίλυσης διά παντός του θέματος των έκτακτων ή ωρομίσθιων υπαλλήλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Χαιρετίζουμε τη μονιμοποίηση των 129, στην πραγματικότητα (121) ωρομίσθιων δημόσιων υπαλλήλων. Με την ψήφιση του νόμου τερματίζεται η αγωνία και το αίσθημα της ανασφάλειας που διακατείχε τους ίδιους και τις οικογένειές τους.

Την ικανοποίησή μας όμως για τη μονιμοποίηση των 121 σκιαάζει η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να μη διερευνήσει και τις υπόλοιπες περιπτώσεις ωρομίσθιων οι οποίοι αποδειγμένα εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα, σε αντίθεση με προηγούμενη υπόσχεση.

Υπάρχουν ωρομίσθιοι υπάλληλοι που εκτελούσαν καθήκοντα προϊσταμένου και ενώ ο υφιστάμενος μονιμοποιήθηκε, ο προϊστάμενος παραμένει ωρομίσθιος. Αν διερευνήσει κάποιος το θέμα σε βάθος, θα διαπιστώσει ότι υπάρχει αριθμός ωρομίσθιων που ασκούσαν και ασκούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα οι οποίοι όμως παραγνωρίζονται και αδικούνται κατάφωρα.

Η Βουλή με ομόφωνη απόφασή της στις 19 Μαΐου 1988 καλούσε την κυβέρνηση όπως μέχρι το τέλος του 1988 ολοκληρώσει την εξέταση και διερεύνηση όλων των περιπτώσεων. Πέρασε ήδη 1 1/2 χρόνος και αντί να συμπληρωθεί η διερεύνηση όλων των περιπτώσεων αποφασίστηκε το αντίθετο.

Κύριε Πρόεδρε, η διατήρηση της αδικίας προκαλεί δικαιολογημένη πικρία και απογοήτευση, γι' αυτό εισηγούμαι όπως η Βουλή επαναλάβει την έκκλησή της στην κυβέρνηση όπως διερευνήσει όλες τις περιπτώσεις που εκκρεμούν, για να εκλείψει οριστικά το πρόβλημα αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω τα όσα σωστά έχει αναφέρει ο συνάδελφος Χρυσοστόμου. Όμως θέλω να τονίσω ότι δεν είναι θέμα έκκλησης, είναι θέμα

απαίτησης, γιατί υπάρχει δέσμευση της κυβέρνησης. Και είναι και θέμα δικαιοσύνης, εφόσον αποφάσισε να εφαρμόσει κάποια κριτήρια η κυβέρνηση στο θέμα των εκτάκτων, οφείλει να διερευνήσει πράγματι το όλο θέμα και να εφαρμόσει τα ίδια κριτήρια, αδιαίρετα για όλους, και όχι να υπάρξουν δύο κατηγορίες, χωρίς να δοθεί πραγματικός λόγος γιατί γίνεται αυτός ο διαχωρισμός. Γι' αυτό το λόγο καλούμε την κυβέρνηση να εφαρμόσει τα όσα υποσχέθηκε, διότι στην κατηγορία την οποία σήμερα εισηγείται έπρεπε να υπάρχουν και πολλοί άλλοι οι οποίοι δεν μπορούν να αδικηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Συμφωνούμε με το προτεινόμενο νομοσχέδιο και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς το υποστηρίζει και θα το ψηφίσει. Ζήτησα το λόγο για να υπογραμμίσω ότι εδώ υπάρχει ένα θέμα για το οποίο κανένας μας δεν είναι σε θέση να ξέρει σε πόση έκταση είναι.

Όταν συζητείτο αυτό το νομοσχέδιο και υποβλήθηκαν ερωτήσεις στους αρμοδίους, μας είπαν ότι θα φέρουν άλλο νομοσχέδιο στο σύντομο μέλλον για άλλους 79. Όμως όταν ρωτήσαμε αν εξαντλείται το θέμα με τούτους, μας είπαν ότι υπάρχουν άλλοι 500 που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο παραπονέθηκαν ή έκαμαν προσφυγές. Και όταν ρωτήσαμε αν με τούτους τους 500 εξαντλείται, είπαν δεν είναι σε θέση να μας πουν.

Είναι φανερό, κύριε Πρόεδρε, ότι στον κρατικό μηχανισμό υπάρχει μια κατάσταση για την οποία από καιρό έχει υπογραμμιστεί απ' αυτό το Σώμα ότι πρέπει να δοθεί τέρμα, δηλαδή να τεθούν όλοι σε μια ίση αξιοκρατική μεταχείριση και να δοθεί τέρμα για να σταματήσει αυτή η κατάσταση η οποία δίκαια προκαλεί δυσαρέσκεια και αγανάκτηση στους επηρεαζόμενους. Και κοντά μας έφτασαν πρόσωπα τα οποία λένουν ότι ενώ εκτελούν τα ίδια καθήκοντα, μάλιστα κάποιοι ενώ προσλήφθηκαν αργότερα έχουν μπει στη λίστα, ενώ δεν μπήκαν οι προηγούμενοι. Αυτή η κατάσταση είναι καιρός να εξεταστεί σε βάθος και να υπάρξει μια ορθή, δίκαιη, ισότιμη μεταχείριση των πολιτών, για να μπορεί επιτέλους αυτός ο τόπος να αντιμετωπίσει τα προβλήματα τούτα πάνω σε μια αξιοκρατική και δίκαιη μεταχείριση όλων των πολιτών, και αυτών που βρίσκονται σε έκτακτες ωρομίσθιες και λοιπά θέσεις, αλλά και όλων των πολιτών που όταν υπάρχουν θέσεις πρέπει αξιοκρατικά να προκηρύσσονται και να συμπληρώνονται από τους πολίτες που διαθέτουν την επιθυμία και τα προσόντα να τις διεκδικήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου, ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Στυλιανού.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου και εγώ. Το θέμα των ωρομισθίων είναι θέμα που οπωσδήποτε πρέπει να λυθεί. Είναι κυριολεκτικά απαράδεκτο να αποτιμάται η ανθρώπινη προσφορά επί ωριαίας βάσης. Αυτό δε συνέβαινε ούτε σε παρωχημένες εποχές. Ιδίως όταν ληφθεί υπόψη ότι μεγάλος αριθμός ωρομισθίων, ωρομισθίως αμειβόμενων υπαλλήλων, αποκαλούνται ωρομισθιοί διότι επιδιώκεται να τους περιοριστεί το ημερομίσθιό τους. Επιδιώκεται να πάρουν λιγότερα απ' ό,τι παίρνουν οι άλλοι συνάδελφοί τους, διότι σ' αυτούς υπολογίζεται ο χρόνος της

εργασίας τους με την ώρα και κατά συνέπεια αν υπάρχει δημόσια αργία ή περίοδος αδειών που δίνονται στους άλλους υπαλλήλους, αυτοί δεν πρέπει να πληρώνονται. Πρέπει λέγω το θέμα τούτο να επιλυθεί. Διότι πολλοί απ' αυτούς εργάζονται για πολλά πολλά χρόνια στις θέσεις τους.

Και το άλλο είναι ότι δημιουργείται και μείζον συνταγματικό θέμα στην περίπτωση τους. Επειδή το Σύνταγμα δε διακρίνει την προσφορά των υπαλλήλων του κράτους, άλλου με την ώρα και άλλου με την εβδομάδα ή το μήνα. Σύμφωνα με το Σύνταγμα όποιος απασχολείται σε μόνιμο έργο της Δημοκρατίας ή ακόμη και σε οποιοδήποτε ημικρατικό οργανισμό θεωρείται και είναι δημόσιος υπάλληλος. Και κατά συνέπεια θα πρέπει να τυγχάνει της अपαραλλάκτου και ίδιας μεταχείρισης που τυγχάνουν όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι. Διότι και εδώ εφαρμόζεται η αρχή του άρθρου 28 του Συντάγματος που σε κανένα δεν αναγνωρίζονται μικρότερα δικαιώματα από τον άλλο ή υπέρτερα δικαιώματα σ' άλλους έναντι άλλων.

Είναι θέμα που δε χωρεί καμιά απολύτως αναβολή. Και όπως ρυθμίστηκε το θέμα τότε των έκτακτων υπαλλήλων, πρέπει να ρυθμιστεί οριστικά και το θέμα τούτο και να κλείσει οριστικά η πρόσληψη υπαλλήλων στο κράτος με βάση την ωριαία απασχόλησή τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χαιρόμαστε, γιατί με την ψήφιση του υπό συζήτηση νόμου θα τεθεί τέρμα σε μια αδικία σε βάρος ενός μέρους των υπαλλήλων του κράτους, αδικία η οποία συνεχίζεται για πάρα πολλά χρόνια. Θα υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το θέμα ενεγράφη από εμάς και συζητήθηκε σ' αυτό το Σώμα από το 1987. Έχουν παρέλθει πάνω από τρία χρόνια από την εγγραφή του θέματος και θα υπογραμμίσουμε και εμείς τη μεγάλη καθυστέρηση που έχει παρατηρηθεί στη διευθέτησή του. Εν πάση περιπτώσει όσον αφορά τους 129 που καλύπτει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, γι' αυτούς τίθεται τέρμα στην αδικία. Θα υπογραμμίσω όμως και εγώ ότι δεν εξαλείφεται η αδικία δεδομένου ότι υπάρχουν πολλοί άλλοι ωρομισθιοί, όπως αποκαλούνται, οι οποίοι εκτελούν επίσης δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα, εκτελούν τα ίδια καθήκοντα εν πολλοίς με τους 129 που μονιμοποιούνται. Μπορεί να εργάζονται και στο ίδιο γραφείο και εντούτοις δεν έχουν καλυφθεί ή δε θα καλυφθούν από το νόμο που θα ψηφιστεί. Γι' αυτό είναι και δική μας εισήγηση όπως διαβιβαστεί στην κυβέρνηση απαίτηση της Βουλής όπως διερευνηθούν όλες οι περιπτώσεις των ωρομισθίων υπαλλήλων, ούτως ώστε να τύχουν όλοι της ίδιας μεταχείρισης που τυγχάνουν οι 129, νοουμένου βέβαια ότι εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα και πληρούν τις προϋποθέσεις με τις οποίες οι 129 μονιμοποιούνται.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία να επισύρω την προσοχή του Σώματος και σε ένα άλλο σοβαρό ζήτημα το οποίο μεγεθύνεται διαρκώς. Και βλέπω με βεβαιότητα ότι, αν δεν τεθεί τέρμα στους χειρισμούς από μέρος της κυβέρνησης, σε λίγο χρονικό διάστημα θα έχει το κράτος και η Βουλή να αντιμετωπίσει ένα παρόμοιο πρόβλημα. Αναφέρομαι στο θέμα των εκτάκτων οι οποίοι προσλαμβάνονται επί εξαμηνιαίας βάσης. Η εξαμηνία υπηρεσία ανανεώνεται τώρα και μερικά χρόνια και με το δίκαιό τους και αυτοί οι υπάλληλοι έχουν πρόσφατα εγείρει θέμα μονιμοποίησής τους. Θα πρέπει λοιπόν να διαβιβαστεί

ξανά -και λέγω ξανά, γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που από μέρους της Βουλής τέθηκε αυτό το θέμα- προς την κυβέρνηση, όπως επανεξετάσει την προσέγγισή της όσον αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων επί εξαμηνιαίας βάσης. Διαφορετικά υπογραμμίζω ότι θα είμαστε υποχρεωμένοι σε κάποιο χρονικό διάστημα να αντιμετωπίσουμε επίσης ένα σοβαρότατο πρόβλημα, όπως έγινε με τους εκτάκτους το 1985.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά τα όσα λέχθηκαν, περιττεύει να πω πολλά. Αλλά θα υπογραμμίσω, όπως είπε και ο συνάδελφος 'Αριστος Χρυσοστόμου, πως στο δυσχερές αυτό πρόβλημα υπάρχουν αντιθέσεις και αδικίες και όσον αφορά τους εκτάκτους και όσον αφορά τους ωρομισθίους. Συγκεκριμένα και στη μια περίπτωση και στην άλλη, άνθρωποι που είναι ωρομισθιοί είναι προϊστάμενοι πάρα πολλές φορές των προωθούμενων σήμερα καλώς βέβαια έκτακτων υπαλλήλων στη μόνιμη θέση, όπως και έκτακτοι. Το θέμα των εκτάκτων, των εβδομήντα ή ογδόντα τουλάχιστον, θέμα που εκκρεμεί από το 1985, όταν το Νοέμβριο του 1985 η Βουλή προώθησε την επίλυση του όλου θέματος, έτυχε επανειλημμένων εξαγγελιών από μέρους της κυβέρνησης πως θα διευθετείτο. Επανειλημμένα ανέφερε σε αντιπροσωπίες της πως θα κατατίθετο σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή για επίλυση του όλου θέματος μιας και επαναλαμβάνω αυτοί οι έκτακτοι εκτελούν καθήκοντα δημοσιοϋπαλληλικά και σε πολλές περιπτώσεις ήταν και προϊστάμενοι μερικών από αυτούς που σήμερα μονιμοποιούνται. Το ίδιο ισχύει, όπως ο συνάδελφος Χρυσοστόμου ανέφερε πριν από λίγο, και με μερικούς από τους ωρομισθίους. Γι' αυτό επανατονίζουμε την έκκληση των συναδέλφων και της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για αντίκριση σε βάθος του όλου θέματος με οριστική αντιμετώπισή του άπαξ και διά παντός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Έχουμε ένα χρέος απέναντι στους ωρομισθίους υπαλλήλους και το χρέος αυτό το εκπληρώνουμε σήμερα και αίρουμε την αδικία που τους γίνεται με τη σημερινή ψήφιση αυτού του νόμου. Δεν πρέπει όμως να μας διαφεύγει μια παρατήρηση που είναι στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Και η παρατήρηση αυτή λέγει ότι με το νόμο που προτείνεται, σκοπεύεται ο διορισμός ορισμένων έκτακτων υπαλλήλων σε κατάλληλες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου. Δηλαδή αυτό το οποίο κάνουμε σήμερα είναι αντίθετο με το τι προβλέπει η νομοθεσία μας. Είναι αντίθετο με το τι προβλέπουν οι νόμοι γενικά, οι οποίοι νόμοι απαιτούν να υπάρχει σεβασμός στη νομιμότητα και απαιτούν να υπάρχει ισότητα μεταχείρισης στους πολίτες της Δημοκρατίας που αξιούν την κατάληψη δημόσιων θέσεων. Επομένως πρέπει να έχουμε πάντα υπόψη μας ότι εκείνο που πρέπει να υπερισχύει είναι η νομιμότητα και πρέπει να ακολουθούνται όλα τα προαπαιτούμενα τα οποία έχει θέσει ο νομοθέτης, για να υπάρχει ίση μεταχείριση των πολιτών της Δημοκρατίας που επιδιώκουν δημόσιες θέσεις.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Πρέπει να θυμηθούμε ότι τα τελευταία χρόνια είναι πολλές οι παρεκκλίσεις που έχουμε κάμει από το Νόμο της Δημόσιας Υπηρεσίας και μάλιστα είναι σε τέτοιο βαθμό που κινδυνεύουν οι παρεκκλίσεις να είναι περισσότερες από τον κανόνα. Και αυτό δε μας τιμά ούτε στον παρόντα χρόνο ούτε στο μέλλοντα. Γι' αυτό σήμερα ψηφίζουμε αυτό το νόμο, για να άρουμε την αδικία που γίνεται σε ορισμένους υπαλλήλους. Αλλά ταυτόχρονα πρέπει να διαβεβαιώσουμε ότι δεν πρόκειται να επαναληφθεί η ίδια πολιτική στο μέλλον, διότι είναι σαν να δίνουμε άλλα μηνύματα στους νέους που επιδιώκουν να γίνουν δημόσιοι υπάλληλοι, μηνύματα αντίθετα και προς την αξιοκρατία και προς τις αρχές ενός κράτους δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Μακρίδης.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως, αν δεν είμαστε παραμονές εκλογών, δε θα είχαμε οκτώ ομιλητές τώρα να φάμε δύο ώρες για ένα θέμα που δε χρειαζόταν να συζητηθεί, διότι υπήρξε ομόφωνη η Έκθεση. Εν πάση περιπτώσει όμως. Για να δοθεί τελεία και παύλα σε αυτή την ιστορία, πρέπει να επισυρθεί η προσοχή των τμηματάρχων να μην προσλαμβάνουν στο μέλλον εργάτες, για να τους χρησιμοποιούν ως υπαλλήλους στα γραφεία. Να γίνει διά κανονισμού ή διά νόμου, ώστε να τους απαγορεύεται, για να τεθεί τελεία και παύλα, για να μην έχουμε στο μέλλον τέτοιο πρόβλημα που δε θα σταματήσει ποτέ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διορισμός έκτακτων υπαλλήλων. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου).

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή την Έκθεση μόλις σήμερα την πήραμε. Και επειδή πρόκειται για σοβαρό νομοσχέδιο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι αυτή ή την Έκθεση περί Εκτάκτων;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Και τα δύο. Και το ένα και το άλλο εμείς σήμερα πήραμε την Έκθεση και η παράκληση είναι να μη συζητηθούν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν σήμερα κυκλοφόρησε η Έκθεση, τότε βέβαια δεν μπορεί να συζητηθεί. Αυτή είναι η πραγματικότητα; Διότι θέλω να ξέρω αν είναι ειδική περίπτωση ή αν πράγματι σήμερα κυκλοφόρησε.

Σήμερα. Λοιπόν αναβάλλεται.

Το υπ. αρ. 12 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990» αποσύρονται από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Κλάδος Επισκεπτριών Αδελφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ - ΚΛΑΔΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Νοεμβρίου 1990, στις 10 και 13 Δεκεμβρίου 1990 και στις 10 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της

μελέτης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΠΑΣΥΔΥ και των επηρεαζόμενων κλαδικών επιτροπών του νοσηλευτικού κλάδου. Στην τρίτη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκε και ο Βουλευτής κ. Γ. Παπαδόπουλος.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990), σκοπείται ο επανακαθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων των Επισκεπτριών Αδελφών στις ιατρικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές έχει τροποποιήσει τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, έτσι που στα απαραίτητα προσόντα όλων των σχεδίων υπηρεσίας που προτείνονται να καθοριστεί ότι τα διπλώματα, πτυχία ή πιστοποιητικά σε θέματα δημόσιας υγείας θα πρέπει να είναι αναγνωρισμένης σχολής. Παράλληλα διευκρινίζεται ότι, στις περιπτώσεις που οι θέσεις θα δημοσιεύονται ως θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, η προβλεπόμενη σε κάθε περίπτωση πείρα θα είναι απαραίτητη ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο αποκτήθηκε, ώστε να μην αποκλείεται το νοσηλευτικό προσωπικό που έχει αποσπαστεί σε διάφορες υπηρεσίες των ιατρικών υπηρεσιών.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Κλάδος Επισκεπτριών Αδελφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στην ψήφιση των Κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Επειδή όλα τα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη αφορούν Κανονισμούς και οι Εκθέσεις είναι ομόφωνες, και εφόσον δεν πρόκειται περί νομοθετημάτων, εισηγούμαι -αν δεν υπάρχει ένσταση- όπως οι Εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα. Όστε οι Εκθέσεις θα θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Οι Κανονισμοί που περιλαμβάνονται στα θέματα υπ' αρ. 14, 15, 16, 17 και 18 έχουν αποσυρθεί.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Λειτουργού Αεροπορικών Μεταφορών και Αερολιμένων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ - ΘΕΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών των θέσεων Λειτουργού Αεροπορικών Μεταφορών και Αερολιμένων που δημιουργήθηκαν με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1990. Τα καθήκοντα και οι ευθύνες των θέσεων αυτών αφορούν μελέτες και έρευνες σχετικά με την ανάπτυξη των αερομεταφορών και αερολιμένων, την ασφάλη, ομαλή και ταχεία διακίνηση αεροσκαφών, επιβατών και φορτίων και τον καθορισμό και την αναθεώρηση των αεροπορικών κομίστρων και τελών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, με την προσθήκη στα απαιτούμενα προσόντα και του διπλώματος στις Αεροπορικές Μεταφορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση των Κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών -Θέση Τεχνικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ- ΘΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ 1ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1991, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών της θέσης του Τεχνικού 1ης Τάξης στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας εγκρίθηκαν από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν από το Σώμα;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Το επόμενο θέμα για σήμερα είναι «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Οικονομικού Λειτουργού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ Α' (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν την τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Οικονομικού Λειτουργού Α' στο Υπουργείο Οικονομικών, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα να υπάρχει και η πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση Οικονομικού Λειτουργού, προσόν που απαιτείται και στα σχέδια υπηρεσίας άλλων ανάλογων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως προτείνονται από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν από το Σώμα;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου 'Αμυνας - Θέση Συντηρητή Αεροσκαφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΜΥΝΑΣ - ΘΕΣΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Δεκεμβρίου 1990 και στις 10 Ιανουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και 'Αμυνας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών της θέσης του Συντηρητή Αεροσκαφών στο Υπουργείο 'Αμυνας, που δημιουργήθηκε με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1990. Τα καθήκοντα και οι ευθύνες της θέσης αφορούν εργασίες συντήρησης των πτητικών μέσων της Εθνικής Φρουράς καθώς και εκπαίδευση τεχνικού προσωπικού στον τομέα της εργασίας του. Τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας εγκρίθηκαν από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος των Κανονισμών, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Υπουργείου 'Αμυνας - Θέση Συντηρητή Αεροσκαφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπαρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν από το Σώμα;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, ομόφωνα οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται από το Σώμα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) - Θέση Πολιτικού Μηχανικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ)—ΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ 1ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών που απαιτούνται για τη θέση του Πολιτικού Μηχανικού 1ης Τάξης στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος των Κανονισμών, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) - Θέση Πολιτικού Μηχανικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν από το Σώμα;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) - Θέση Διευθυντή Υπηρεσίας Φυσικού Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ) - ΘΕΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, συνοδευόμενος από ανώτερο λειτουργό του Υπουργείου του, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων που απαιτούνται για τη θέση του Διευθυντή Υπηρεσίας Φυσικού Περιβάλλοντος στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και των καθηκόντων και ευθυνών που αυτή συνεπάγεται. Η θέση αυτή δημιουργήθηκε με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1990 και ο κάτοχός της θα είναι υπεύθυνος για την οργάνωση, τη διοίκηση και την αποτελεσματική λειτουργία της Υπηρεσίας Φυσικού Περιβάλλοντος, καθώς και για την υλοποίηση της περιβαλλοντικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, τροποποίησε τις πρόνοιές τους, έτσι που στα απαιτούμενα προσόντα να περιλαμβάνεται και το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος στην αρχιτεκτονική που εκ παραδρομής δεν είχε περιληφθεί, ενώ η απαιτούμενη μετεκπαίδευση να είναι σχετική με την περιβαλλοντική επιστήμη ή και τεχνολογία και η απαιτούμενη πείρα να αποκτήθηκε ύστερα από πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία σε υπεύθυνη θέση αλλά όχι κατά προτίμηση στη δημόσια υπηρεσία.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί, αφού

τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) -Θέση Διευθυντή Υπηρεσίας Φυσικού Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στην ψήφιση των Κανονισμών αυτών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν από το Σώμα;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Προχωρούμε στους τελευταίους Κανονισμούς της σημερινής ημερήσιας διάταξης που είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας -Θέση Βοηθού Καταγραφέα-Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ - ΘΕΣΗ ΒΟΗΘΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΑ-ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΕΓΚΕΦΑΛΟΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ 1ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών της θέσης Βοηθού Καταγραφέα - Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων 1ης Τάξης στο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος των Κανονισμών, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Βοηθού Καταγραφέα-Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θα προχωρήσουμε στην ψήφιση των Κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί ομόφωνα εγκρίνονται από το Σώμα.

Προχωρούμε στο επόμενο Κεφάλαιο, το Κεφάλαιο Β', Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

4) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί Ινστιτούτου Εκπαιδύσεως Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Δημοσίου Αρχείου (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Επαγγελματικής 'Αδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1991.

11) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

12) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991.

14) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας Κανονισμοί του 1991.

15) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας Κανονισμοί του 1991.

16) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Φρενάρους Κανονισμοί του 1991.

17) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αυγούρου Κανονισμοί του 1991.

18) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άχνας Κανονισμοί του 1991.

19) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Τρικώμου Κανονισμοί του 1991.

20) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Σεργίου Κανονισμοί του 1991.

21) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κώμης Κεπήρ Κανονισμοί του 1991.

22) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αιγιαλούσας Κανονισμοί του 1991.

23) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως 'Ασσιας Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 1989.

Κατατέθηκε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου

26) Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κα Ρήνα Κατσελλή της εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 395 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Δεκεμβρίου 1990.

«Ενόψει του γεγονότος πως από μόνη της η απλή υποβολή της αίτησης ένταξής μας στην Ε.Ο.Κ. δεν εξαρχεί για καταξίωση του στόχου -της αποδοχής της αίτησης για ένταξή μας στην κοινότητα- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- (i) Ποια συγκεκριμένα διαβήματα και παραστάσεις έχουν γίνει μέχρι της στιγμής προς την κατεύθυνση της επίτευξης του στόχου;
- (ii) Ποια τα πρόσθετα -αν υπάρχουν- διαγράμματα και πότε στοχοθετεί να τα αναπτύξει κι επεκτείνει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 396 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Δεκεμβρίου 1990.

«Την αναβάθμιση (με ουσιαστική βελτίωση) των κυριότερων δρόμων που διασχίζουν τις κοινότητες Νήσου και Πέρα Χωριό (λεωφόρους Δημοκρατίας, Ελευθερίας, Ειρήνης κ.ά. και που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων) ζήτησαν οι κάτοικοι των δυο κοινοτήτων κατά την τελευταία επίσκεψή μας σ' αυτές, τονίζοντας πως:

- (i) Κατά καιρούς έγιναν μόνο τοπικές βελτιώσεις.
- (ii) Επιβάλλεται η βελτίωση των δρόμων με νέες (με πρέμιξ) επαλείψεις.
- (iii) Κατασκευή πεζοδρομίων σ' όλους τους αναγκαίους χώρους. Αναλυτικότερα υπογραμμίστηκε πως:
 - (α) (i) Οι λεωφόροι Ειρήνης και Ελευθερίας χρειάζονται επάλειψη με πρέμιξ και όπου είναι δυνατό να τοποθετηθεί λίνια και χωμάτινο πεζοδρόμιο. Θα πρέπει επίσης να προνοηθεί αποχέτευση των νερών της βροχής.
 - (ii) Η λεωφόρος Δημοκρατίας χρειάζεται διαπλάτυνση του ασφατικού οδοστρώματός της και επάλειψη με πρέμιξ, γιατί από το δρόμο αυτό θα διοχετεύεται όλη η κίνηση των κοινοτήτων προς τη Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα μέσω του υπό κατασκευή κόμβου Νήσου-Κατσιάτη.

Τονίστηκε ακόμα πως η ασφαλτόστρωση και στους 3 πιο πάνω δρόμους έγινε επί αγγλοκρατίας.

- (β) Να γίνουν πεζοδρόμια στο κατοικημένο μέρος της λεωφόρου Λεμεσού (παλιός δρόμος Λευκωσίας-Λεμεσού). Τα πεζοδρόμια, αναφέρθηκε, μπορεί να γίνουν ανάλογα μ' αυτά που κατασκευάστηκαν στη λεωφόρο Μακαρίου (νότια πλευρά), δηλαδή να τοποθετηθεί λίνια και να κατασκευαστούν χωμάτινα πεζοδρόμια. Αυτό, λέχθηκε, μπορεί να εγγυηθεί την ασφαλή διακίνηση των πεζών.
- (γ) Να γίνει πεζοδρόμιο στη βόρεια πλευρά της λεωφόρου Μακαρίου (δρόμος προς το Δάλι), όπως έγινε στη νότια πλευρά.

Για όλους τους πιο πάνω δρόμους θα πρέπει να ληφθούν αποφάσεις και να θεθούν χρονοδιαγράμματα για σταδιακή, αλλά κι ουσιαστική βελτίωσή τους. Με τον προγραμματισμό για βελτίωσή τους στο σύνολό τους θα αποφευχθούν περαιτέρω αλληλογραφία και συζητήσεις που μόνο πολύτιμο χρόνο παίρνουν.

Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 397 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Δεκεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Πέρα Χωριού και Νήσου, μέσω των κοινοταρχών τους (Γιαννάκη Γεωργίου και Γιώργου Σκορδή), καθώς και των μελών του Συμβουλίου Βελτιώσεως (Δημήτρη Κυριάκου, Αντρέα Αλεξάνδρου) κι άλλων κατοίκων, υπέβαλαν κατά την τελευταία, στις 3 Δεκεμβρίου 1990, επίσκεψή μας στην κοινότητα ως πρώτιστο θέμα την ανάγκη ανάληψης της καταβολής των σχετικών κονδυλίων αναφορικά με το αποχετευτικό Πέρα Χωριού - που δρομολογήθηκε από το 1982 και για το οποίο έχουν προωθηθεί όλες οι διαδικασίες - από το κράτος όλης της εκτιμημένης δαπάνης, μιας κι από τον (από 3,500 κατοίκους) πληθυσμό της κοινότητας, το 36% είναι πρόσφυγες.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 398 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 15 Δεκεμβρίου 1990.

«Σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, για τη διαμονή των μελών των ξένων αντιπροσωπειών που επισκέφθηκαν την Κύπρο από 4.9.88 μέχρι 11.9.88 για τη Διάσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών των Αδεσμεύτων χωρών, κρατήθηκαν δέκα ξενοδοχεία στη Λευκωσία και αριθμός δωματίων σε τρία ξενοδοχεία στη Λεμεσό και πληρώθηκε ποσό £226,402.

Από το πιο πάνω συνολικό ποσό που πληρώθηκε μόνο οι £102,767 αντιπροσώπευαν, σύμφωνα με την έκθεση, πραγματικά έξοδα για τη διαμονή των φιλοξενουμένων, ενώ το υπόλοιπο ποσό, που ανέρχεται σε £123,635, αποτελεί αποζημίωση που πληρώθηκε στα ξενοδοχεία για τα κενά δωμάτια. Επιπλέον δεν εξασφαλίστηκε η έκπτωση του 20% που σύμφωνα με τον ξενοδοχειακό οδηγό δικαιωματικά παραχωρείται στις περιπτώσεις που δίκλινα δωμάτια μένουν κενά ή χρησιμοποιούνται από ένα άτομο.

Σαν αποτέλεσμα του χειρισμού της όλης υπόθεσης από την ειδική επιτροπή, σπαταλήθηκαν αδικαιολόγητα £123,635, κατά τρόπο που καταδεικνύει έλλειψη σεβασμού προς το δημόσιο χρήμα, έλλειψη σωστού προγραμματισμού και συνείδησης της ευθύνης των αρμοδίων και που δημιουργεί σοβαρά ερωτηματικά.

Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- (α) Γιατί δεν έγινε σωστός προγραμματισμός και επιβεβαίωση του αριθμού των μελών των ξένων αντιπροσωπειών που θα φιλοξενούσαμε, γεγονός που είναι σύνηθες ακόμα και από το διοργανωτή μιας απλής δεξίωσης;
- (β) Πώς είναι δυνατό η ειδική επιτροπή να πέσει τόσο έξω στον προγραμματισμό της, ώστε μέσα σε επτά μόνο μέρες να πληρωθούν £123,635 ως αποζημίωση για τα κενά δωμάτια;
- (γ) Πώς είναι δυνατό να ισχυριστεί η ειδική επιτροπή ότι ήταν σωστός ο προγραμματισμός της, όταν το ποσό των £123,635 που πληρώθηκε για τα κενά δωμάτια είναι κατά £20,000 και πλέον μεγαλύτερο του ποσού των £102,767 που πληρώθηκε για τα δωμάτια που πράγματι χρησιμοποιήθηκαν;
- (δ) Με ποια δικαιολογία η ειδική επιτροπή δε διεκδίκησε το 20% της έκπτωσης που παρέχεται δικαιωματικά στις περιπτώσεις των κενών δωματίων, πράγμα που θα έπραττε και ο τελευταίος πολίτης ή ιδιωτική εταιρεία;

- (ε) Ποιες ευθύνες ζητήθηκαν για την απαράδεκτη απώλεια και σπατάλη τόνων χιλιάδων λιρών και για τη μη διεκδίκηση του σοβαρού ποσού της έκπτωσης από τα ξενοδοχεία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 399 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Δεκεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολύτεκνων ζητά όπως προωθηθούν τα πιο κάτω αιτήματά της:

1. Στρατιωτική θητεία

- (α) Μισή στρατιωτική θητεία να δικαιούνται οι εθνοφρουροί ως εξής:
- (i) Ο πρωτότοκος γιος οικογένειας με 4 ή 5 παιδιά.
 - (ii) Ο πρωτότοκος και δευτερότοκος γιος οικογένειας με 6 ή 7 παιδιά.
 - (iii) Ο πρωτότοκος, δευτερότοκος και τριτότοκος γιος οικογένειας με 8 ή 9 παιδιά κ.ο.κ.

Σημείωση: Στην Ελλάδα ισχύουν οι πιο πάνω παράγραφοι.

2. Διπλάσια σιμόν βασιικού χορηγήματος εθνοφρουρών

Διπλάσιο βασικό χορηγήμα να δικαιούται ο εθνοφρουρός που η οικογένειά του έχει εκτός του εθνοφρουρού ακόμη τρία τουλάχιστον εξαρτώμενα τέκνα. (Εξαρτώμενα σημαίνει ανήλικα ή άγαμες κόρες).

3. Τόπος υπηρεσίας

Τα παιδιά των πολύτεκνων να τοποθετούνται κοντά στον τόπο της διαμονής τους.

Πώς αντιμετωπίζονται από το αρμόδιο Υπουργείο τα πιο πάνω αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 400 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Δεκεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολύτεκνων ζητά όπως προωθηθούν τα πιο κάτω γενικά αιτήματά της:

1. Πολυτεχνική ταυτότητα

- (α) Η πολυτεχνική ταυτότητα που εκδίδει η ΠΟΠ να αναγνωρίζεται ως απαραίτητο αποδεικτικό στοιχείο της ιδιότητας του πολύτεκνου.

Σημείωση: Στην Ελλάδα για την παραχώρηση ενός ωφελήματος στους πολύτεκνους από το κράτος ζητείται η επίδειξη της πολυτεχνικής ταυτότητας που εκδίδει η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολύτεκνων Ελλάδας (ΑΣΠΕ).

- (β) Στην Κύπρο μερικά Υπουργεία αναγνωρίζουν την πολυτεχνική ταυτότητα και εξυπηρετούνται άριστα. Μερικά όμως δυστυχώς αρνούνται να την αναγνωρίσουν. Πιστεύουμε πως η καθολική αναγνώρισή της θα ευκολύνει και την κυβέρνηση και την ΠΟΠ.

2. Προσλήψεις στη δημόσια υπηρεσία

Στα κριτήρια προσλήψεως δημόσιων υπαλλήλων να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη αν ο υποψήφιος είναι πολύτεκνος ή παιδί πολύτεκνου.

3. Ώρες εργασίας πολύτεκνων μητέρων

Στις πολύτεκνες μητέρες που είναι δημόσιοι υπάλληλοι να επιτρέπεται να προσέρχονται στην εργασία τους μια ώρα αργότερα ή να αποχωρούν μια ώρα νωρίτερα, μέχρις ότου όλα τα παιδιά τους πάνε στο Δημοτικό Σχολείο.

4. Υπολογισμός εισοδήματος πολύτεκνης οικογένειας

Το εισόδημα μιας οικογένειας να υπολογίζεται κατά κεφαλή, δηλαδή να διαιρείται διά του αριθμού των μελών της, όταν χρησιμοποιείται ως κριτήριο για οποιαδήποτε παροχή.

Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια τα πιο πάνω αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 401 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Δεκεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολύτεκνων ζητά όπως προωθηθούν τα πιο κάτω αιτήματά της:

Στέγαση:

- (α) Οι πολύτεκνες οικογένειες που:
 - (i) δεν έχουν σπίτι να βοηθηθούν να αποκτήσουν·
 - (ii) έχουν σπίτι ανεπαρκές για την πολυμελή οικογένειά τους να βοηθηθούν να το επεκτείνουν.
- (β) Να καλύπτονται από τα στεγαστικά σχέδια της κυβέρνησης που ισχύουν για τους πρόσφυγες κόρες των πολύτεκνων που παντρεύονται για πολύτεκνης οικογένειας.
- (γ) Να ανεγερθούν συγκροτήματα με κατοικίες που να παραχωρούνται με ενοικιαγορά σε πολύτεκνες οικογένειες ή κόρες πολύτεκνων οικογενειών.
- (δ) Στα εκάστοτε δημιουργούμενα σχέδια
 - (i) στον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης·
 - (ii) στον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης· και
 - (iii) στα κυβερνητικά σχέδια για στέγαση των χαμηλά αμειβόμενων οικογενειών να επιβεβαιώνεται η προτεραιότητα στους πολύτεκνους και στα παιδιά τους.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα από το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 402 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Δεκεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολύτεκνων ζητά όπως προωθηθούν τα πιο κάτω αιτήματά της:

1. Αυτοκίνητο με μειωμένο φόρο

Οι πολύτεκνοι να δικαιούνται να αποκτήνουν ιδιωτικό αυτοκίνητο (σαλούν μέχρι 8 θέσεων ή μικρό λεωφορείο 9-12 θέσεων) και να καταβάλλουν εισαγωγικό δασμό, τέλη εγγραφής και άδεια κυκλοφορίας, όπως ακριβώς συμβαίνει για τα αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης.

2. Συγκοινωνίες

Να διευθετηθεί ώστε οι πολύτεκνοι και τα παιδιά τους να πληρώνουν μισό εισιτήριο σ' όλα τα μέσα συγκοινωνίας.

Πώς αντιμετωπίζονται από το αρμόδιο Υπουργείο τα πιο πάνω αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 403 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Δεκεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολύτεκνων ζητά όπως προωθηθεί το πιο κάτω αίτημά της:

Φόρος εισοδήματος

- (α) Ο νόμος για το φόρο εισοδήματος να βελτιωθεί, έτσι ώστε οι εκπώσεις ή πιστώσεις που αφορούν τα παιδιά να διπλασιάζονται από το τρίτο και μετά.
- (β) Στον ίδιο νόμο η ειδική πίστωση των £20 που παρέχεται κατά παιδί στους πολύτεκνους να αυξηθεί στις £40.

Πώς αντιμετωπίζεται από το αρμόδιο Υπουργείο το πιο πάνω αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 404 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Δεκεμβρίου 1990.

«Η Παγκύπρια Οργάνωση Πολύτεκνων ζητά όπως προωθηθεί το πιο κάτω αίτημά της:

Οι πολύτεκνοι που δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στην Κύπρο να δικαιούνται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και στο εξωτερικό, όπως ακριβώς γίνεται και με τους δημόσιους υπαλλήλους.

Πώς αντιμετωπίζεται από το αρμόδιο Υπουργείο το πιο πάνω αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 405 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 19 Δεκεμβρίου 1990.

«Είναι δεδομένη η πρόθεση της κυβέρνησης να εγκαταστήσει ανθρακικό ηλεκτροπαραγωγό σταθμό στην περιοχή Βασιλικού, όπως είναι δεδομένη η αντίθετη ομόφωνη θέση της Βουλής και των 16 κοινοτήτων της περιοχής, αλλά και ολόκληρης της Λάρνακας.

Όπως είναι γνωστό, στην περιοχή Μονής υπάρχει έκταση 2,000 περίπου σκαλών η οποία εθεωρείτο βιομηχανική περιοχή υψηλής οχληρίας, στην οποία θα μπορούσε είτε να επεκταθεί ο σταθμός της Μονής είτε να εγκατασταθεί ο νέος ηλεκτροπαραγωγός σταθμός.

Με μεγάλη έκπληξη διαπιστώνουμε ότι η περιοχή αυτή της Μονής έχει ενταχθεί στο τοπικό σχέδιο της Λεμεσού και αναβαθμίστηκε πολεοδομικά σε οικιστική και/ή τουριστική περιοχή, με αποτέλεσμα να αποκλείεται η εγκατάσταση σ' αυτή του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού και να τεθεί η Λάρνακα προ τετελεσμένου γεγονότος, αφού πλέον δε θα υπάρχει άλλος παραλιακός χώρος για το σκοπό αυτό, εκτός από την περιοχή Βασιλικού. Επιπλέον μερικοί επιτήδευτοι, οι οποίοι απέκτησαν τη γη στην περιοχή Μονής όταν οι τιμές ήταν χαμηλές, αφού ήταν υποβαθμισμένη, τώρα, αν ληφθεί υπόψη ότι στις περιοχές πλησίον της Μονής τα κτήματα πωλούνται προς £130,000 και πλέον τη σκάλα, έγιναν σε μια μέρα πολυεκατομμυριούχοι σε βάρος των προηγούμενων ιδιοκτητών και του κυπριακού λαού γενικότερα.

Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- (α) Γιατί έχει αναβαθμιστεί η βιομηχανική περιοχή Μονής σε οικιστική και/ή τουριστική;
- (β) Πού προτίθεται τελικά να εγκαταστήσει το νέο ηλεκτροπαραγωγό σταθμό, αφού έχει αποκλειστεί τεχνηέντως η περιοχή Μονής;
- (γ) Ποια είναι τα πρόσωπα που κατέχουν σήμερα τη γη στην περιοχή Μονής και με την εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας η περιουσία τους αυξήθηκε κατά πολλά εκατομμύρια;
- (δ) Πώς προτίθεται να μεταχειριστεί την περιοχή Βασιλικού της επαρχίας Λάρνακας, για την οποία δεν υπάρχει τοπικό σχέδιο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 406 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 20 Δεκεμβρίου 1990.

«Οι κάτοικοι απομακρυσμένων κοινοτήτων, όπως είναι η Παναγιά, διαμαρτύρονται διότι αγοράζουν σε ψηλότερες τιμές, κατά 20-25 σεντ, ορισμένα προϊόντα, όπως είναι η βενζίνη, το γκάζι και οι ζωοτροφές, λόγω μεταφορικών εξόδων, ενώ το ψωμί διατίθεται στις τιμές που ισχύουν και στα αστικά κέντρα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να βοηθήσει στην άρση αυτής της ανισότητας στα πλαίσια της πολιτικής για βοήθεια προς την ύπαιθρο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 407 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 24 Δεκεμβρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής κατά πόσο γνώριζε ή όχι για την κυκλοφορία της επικίνδυνης καρυδόψιχας. αν ναι, πώς επιτράπηκε η κυκλοφορία της χωρίς τον προηγούμενο απαραίτητο κυβερνητικό έλεγχο;

Εν όψει του γεγονότος ότι οι πλείστες νοικοκυρές και ιδιαίτερα τα ζαχαροπλαστέα έχουν ήδη κάμει χρήση της επικίνδυνης καρυδόψιχας, πώς διασφαλίζεται η υγεία των πολιτών, νοουμένου ότι για οικονομικούς πιθανό λόγους τα ζαχαροπλαστέα να μην αποσύρουν από την αγορά τα παρασκευασθέντα γλυκά.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 755, ημερομηνίας 19 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι τα οχήματα που εγγράφονται σε αρκετές χώρες της Ευρώπης και ιδιαίτερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, απαιτείται όπως ανταποκρίνονται στις κοινοτικές προδιαγραφές.

Στην Κύπρο, επειδή η περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νομοθεσία δεν περιέχει διατάξεις που να ρυθμίζουν το θέμα, προωθείται σύντομα το θέμα της προσαρμογής της νομοθεσίας μας με τα ισχύοντα στις χώρες της Ε.Ο.Κ.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 16, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το αρδευτικό έργο 'Πλατύ' στον Κάτω Πύργο, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το αντλητικό συγκρότημα του υπό αναφορά αρδευτικού έργου δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε τεχνικά προβλήματα, αλλά επιβάλλεται να τυγχάνει παρακολούθησης και κανονικής συντήρησης, πράγμα που αποτελεί ευθύνη της αρδευτικής επιτροπής του έργου.

Οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου μου έχουν προσφερθεί να εκπαιδεύσουν κατάλληλο πρόσωπο που διαμένει στην περιοχή και που θα υποδεικνυόταν από την Επιτροπή με σκοπό να μειωθεί σημαντικά η δαπάνη λειτουργίας και συντήρησης του έργου. Μέχρι τώρα δεν υπήρξε ανταπόκριση από μέρους της Επιτροπής.

Διευκρινίζεται συναφώς ότι το ύψος των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης του έργου δεν καθορίζεται από τη δαπάνη επιδιόρθωσης του αντλητικού εξοπλισμού, η οποία είναι σχετικά μικρή και μέσα στα συνηθισμένα όρια, αλλά από τα ημερομίσθια και τα οδοιπορικά που καταβάλλονται στο συνεργείο που μεταβαίνει από την Πάφο ή τη Λευκωσία, για να κάμει τις μικροεπιδιορθώσεις και τη συντήρηση. Τα συνολικά έξοδα για την περίοδο 27.2.89-6.5.90 ανήλθαν στις £1,385 και θα ήταν πολύ χαμηλότερα αν η αρδευτική επιτροπή του έργου υποδείκνυε για εκπαίδευση στα θέματα συντήρησης κατάλληλο πρόσωπο από την περιοχή, όπως έχει ήδη αναφερθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην Ερώτηση ΕΕ' 63, ημερομηνίας 17 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το Κυπριακό Νομοθετικό Συμβούλιο που λειτουργούσε στα χρόνια της αποικιοκρατίας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια της αναστήλωσης του κτιρίου της Αρχιγραμματείας θα ληφθεί υπόψη η εισήγηση του κ. Στυλιανού για την τοποθέτηση σχετικής ένδειξης στο μέρος των κτιρίων της Αρχιγραμματείας, όπου στεγαζόταν το εν λόγω Συμβούλιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 98, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο αερολιμένας Λάρνακας είναι εφοδιασμένος με κινητό και σταθερό εξοπλισμό αξίας £3 εκατομμυρίων περίπου. Ο εξοπλισμός του αερολιμένα εμπλουτίζεται και ανανεώνεται συστηματικά με πιστώσεις που παραχωρούνται μέσω των ετήσιων κρατικών προϋπολογισμών και για το σκοπό αυτό δαπανούνται εκατοντάδες χιλιάδες λίρες ετησίως. Μέσα στα πλαίσια του υπό εφαρμογή προγράμματος επεκτάσεων και εκσυγχρονισμού του κτιριακού συγκροτήματος του αερολιμένα προβλέπεται η αντικατάσταση, αναβάθμιση και επαύξηση του μεγαλύτερου μέρους του σταθερού εξοπλισμού (ιμάντες αποσκευών, ζυγαριές, συσκευές ασφάλειας) καθώς και η προσθήκη νέου (κυλιόμενες σκάλες, ασανσέρ, εξοπλισμός κτλ.) που να συνάδει με τις διεθνείς προδιαγραφές.

Ο υφιστάμενος κινητός εξοπλισμός του αερολιμένα (κλίμακες αεροσκαφών, ελκυστήρες ρυμούλκησης, οχήματα, εξέδρες φορτοεκφόρτωσης κτλ.) θεωρείται επαρκής για την εξυπηρέτηση της αεροπορικής και επιβατικής κίνησης του αερολιμένα. Δέον να ληφθεί υπόψη ότι ο αερολιμενικός εξοπλισμός είναι πολύ δαπανηρός καταβάλλεται δε κάθε δυνατή προσπάθεια για την αξιοποίησή του στο μέγιστο δυνατό βαθμό, όπως άλλωστε επιβάλλει και η σφόδρων οικονομική πολιτική. Συμπερασματικά δύναται να λεχθεί ότι ο αερολιμένας δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε ουσιαστική έλλειψη στον τομέα του εξοπλισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 112, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με το θέμα της καταβολής αποζημιώσεων για τις ζημιές που προκλήθηκαν σε ιδιωτικά κτήματα που επιτάχθηκαν για την ανόρυξη υλικού για

την κατασκευή του αναχώματος του φράγματος Κούρρη παραθέτω τα πιο κάτω:

Το θέμα της καταβολής των προαναφερόμενων αποζημιώσεων ανάγεται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας το οποίο, από τον Ιανουάριο του 1990 που έληξε η περίοδος της επίταξης, προβαίνει στην εκτίμηση των αποζημιώσεων. «Ήδη έχουν γίνει εκτιμήσεις για μέρος των κτημάτων που επιτάχθηκαν και έχουν καταβληθεί οι αποζημιώσεις σε όσους ιδιοκτήτες αποδέχθηκαν την εκτίμηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 125, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Πωμού και των γύρω χωριών για κατασκευή νέου σύγχρονου δρόμου Πωμού-Πύργου στα πλαίσια κατασκευής του νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας επιθυμώ να παρατηρήσω τα πιο κάτω:

1. Όπως είναι γνωστό αποφασίστηκε η βελτίωση του δρόμου Παχύαμμου-Κάτω Πύργου.
2. Εντός του 1991 θα αρχίσει η βελτίωση του τμήματος Μανσούρας-Πύργου και για το σκοπό αυτό υπάρχει πρόνοια στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991 ύψους £300,000. Η απαιτούμενη δαπάνη για αποπεράτωση του πιο πάνω τμήματος υπολογίζεται στις £600,000 περίπου.

Θα καταβληθεί προσπάθεια για έγκριση των αναγκαίων πιστώσεων για συνέχιση του έργου στον Προϋπολογισμό του 1992.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 193, ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αιτήματα των αναπήρων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σχετικά με την τροποποίηση του νόμου για τη Δημόσια Υπηρεσία έτσι που να καθιστά αποτελεσματική την πρόνοια που παρέχει προτεραιότητα στην πρόσληψη για τους ανάπηρους, πρέπει να διευκρινισθεί ότι πρόκειται για το Νόμο 1/90 και όχι το Νόμο 70/87.

Το αίτημα αυτό των αναπηρικών οργανώσεων είχε συζητηθεί στην Επιτροπή Εργασίας της Βουλής, όμως τελικά δεν λήφθηκε υπόψη και δεν περιλήφθηκε στο νέο Νόμο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (1/90).

Το θέμα θα μελετηθεί από υπεπιτροπή του Συμβουλίου Αποκατάστασης Αναπήρων.

2. Οι τετραπληγικοί όπως και άλλες κατηγορίες βαριά αναπήρων θα καλύπτονται με το νέο Σχέδιο για παροχή οικονομικής βοήθειας (έναντι της απαλλαγής του δασμού) για απόκτηση αυτοκινήτου, το οποίο συμφωνήθηκε στην τελευταία συνάντηση του Υπουργού Οικονομικών με τις αναπηρικές οργανώσεις, στις 30/10/90.
3. Σχετικά με τη στεγαστική πολιτική για ανάπηρους και άλλα άτομα με ειδικές ανάγκες αναφέρεται ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την πρότασή του για περιλήψη στον Προϋπολογισμό του 1991 κονδυλίου ύψους £50,000 έχει κάνει το πρώτο βήμα

στην υιοθέτηση και εφαρμογή στεγαστικής πολιτικής για τα άτομα λήπτες δημόσιου βοηθήματος στα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται και ανάπηροι. Ειδική επιτροπή από αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες μελετούν το θέμα.

Η κατά χάριν παροχή οικονομικής βοήθειας σε άστεγους/άπορους παραπληγικούς συνεχίζεται.

4. Η επέκταση του επιδόματος διακίνησης που παρέχεται και στους παραπληγικούς με βάση τον περί Παροχής Επιδόματος Διακίνησης σε Αναπήρους Νόμο (36/80, 24/85, 73/87) για κάλυψη αναπήρων άσχετα αν απασχολούνται ή μη αναμένεται να συζητηθεί σε προσεχή συνεδρία του Συμβουλίου Αποκατάστασης Αναπήρων, ύστερα από αίτημα των αναπηρικών οργανώσεων.
5. Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμος προνοεί για ευρύτερες παροχές από αυτές που θα χορηγούντο βάσει της εισήγησης αυτής.

Συγκεκριμένα, με βάση τα Άρθρα 3(2)(α)(ι), 8(α), (ζ), 8(η) και 9(α), όταν ο αιτητής είναι ανάπηρος δεν λαμβάνονται υπόψη μέχρι £100 από το εξ εργασίας καθαρό εισόδημά του. Επιπρόσθετα του ποσού που χορηγείται για βασικές ανάγκες, του ποσού για προσωπική άνεση και του ειδικού επιδόματος αναπήρου, του παρέχεται και πρόσθετο ποσό για την κάλυψη άλλων ειδικών αναγκών (π.χ. για περιποίηση και φροντίδα).

Με βάση τις πιο πάνω πρόνοιες, θα μπορούσε να δοθεί το ακόλουθο παράδειγμα:- Αν ο ανάπηρος αιτητής έχει από την εργασία του καθαρό εισόδημα £151 μηνιαίως, τότε, με τις υφιστάμενες πρόνοιες, δικαιούται συμπληρωματικό Δημόσιο Βοήθημα ύψους τουλάχιστο £45.75, έτσι ώστε να του διασφαλίζεται συνολικό εισόδημα τουλάχιστο £196.75 μηνιαίως. Αντιθέτως, με την υποβληθείσα εισήγηση, ο ανάπηρος αιτητής που εργάζεται και έχει εισόδημα £131, δεν θα δικαιούται Δημόσιο Βοήθημα. Κατά συνέπεια η εισήγηση που έχει υποβληθεί, όχι μόνο δεν διευρύνει αλλά περιορίζει τις δυνατότητες που παρέχει ο Νόμος για αυξημένες παροχές.

Όσον αφορά 'το επίδομα βαριάς αναπηρίας των £100' που χορηγείται σε παραπληγικούς/τετραπληγικούς σημειώστε ότι το ποσό αυτό δεν λογίζεται για σκοπούς παροχής δημόσιου βοηθήματος, όπως εξάλλου δεν λογίζονται χρηματικά ωφελήματα που παρέχονται δυνάμει του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου του 1988, συνεισφορές φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, ποσά που καταβάλλονται από το σχέδιο επιδομάτων τέκνων για πολύτεκνους κ.ά.

6. Σχετικά με τη διαμόρφωση των χώρων για απρόσκοπτη πρόσβαση των αναπήρων αναφέρεται ότι έτυχε μελέτης και συζήτησης στην πρώτη συνεδρία του Συμβουλίου Αποκατάστασης Αναπήρων στις 18/7/90. Απόρροια της συνεδρίας αυτής ήταν να σταλούν σχετικές επιστολές από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς όλες τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες.

Ως αποτέλεσμα της εγκυκλίου επιστολής, οι πλείστες υπηρεσίες έχουν ήδη απευθυνθεί στο Τμήμα των Δημοσίων Έργων για δημιουργία

γία διευκολύνσεων. Η εφαρμογή της εγκυκλίου παρακολουθείται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και την Υπηρεσία Μερίμνης Αναπήρων.

Επίσης η διαμόρφωση των χώρων για απρόσκοπτη πρόσβαση αναπήρων κατοχυρώνεται νομοθετικά με την τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου του 1990. Το τροποποιητικό νομοσχέδιο έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 8.11.90.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 205, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αιτήματα των παραπληγικών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το θέμα που περιέχεται στις δυο πρώτες παραγράφους δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου τούτου, αλλά του Υπουργείου Υγείας στο οποίο έχω διαβιβάσει αντίγραφο της ερώτησης.

Σχετικά με την εισήγηση για τροποποίηση του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου αναφορικά με την 'υποχρέωση του/της συζύγου να φροντίζει και να συντηρεί τον/την ανάπηρο/ή σύζυγο' σημειώστε ότι το άρθρο 12(1) (α) και (β) του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου καθιστά υπόχρεους και τους δύο συζύγους για τη συντήρηση του ενός από τον άλλο. Με τον τρόπο αυτό οι δυο σύζυγοι αντιμετωπίζονται δίκαια και ίσα και δεν τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης ως προς τις ευθύνες και υποχρεώσεις που έχει ο ένας σύζυγος απέναντι στον άλλο.

Αν όμως η εισήγηση στοχεύει στην απαλλαγή των συζύγων από την υποχρέωση να 'συντηρούν' αλλήλους (είτε πρόκειται για υγιή ή για ανάπηρα άτομα), το θέμα που εγείρεται είναι πολύ ευρύτερο και άπτεται θεσμών της κοινωνίας μας και γενικότερων πτυχών του οικογενειακού δικαίου που υπογραμμίζουν την αμοιβαιότητα στις υποχρεώσεις και ευθύνες των συζύγων.

Η παροχή κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα έτσι που να ενθαρρυνθεί η εργοδότηση αναπήρων αποτελεί θέμα προς μελέτη από υπεπιτροπή του Συμβουλίου Αποκατάστασης Αναπήρων. Το θέμα έχει τεθεί από τις οργανώσεις των αναπήρων και η μελέτη της υπεπιτροπής θα εξετάσει επίσης την προώθηση σχεδίου για αυτοεργοδότηση των αναπήρων με στόχο τη δραστηριοποίησή τους στον ιδιωτικό τομέα και την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο.

Η διαμόρφωση των χώρων για απρόσκοπτη πρόσβαση αναπήρων κατοχυρώνεται νομοθετικά με την τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου του 1990. Το τροποποιητικό νομοσχέδιο έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 8.11.90.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΕ' 276, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την επέκταση των δασμολογικών και άλλων κινήτρων που απολαμβάνουν οι Κύπριοι που επαναπατρίζονται ή επανέρχονται στην Κύπρο μετά από εργασία στο εξωτερικό σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Συναφώς θα ήθελα να αναφέρω ότι η κυβερνητική πολιτική όσον αφορά το γενικό θέμα των δασμολογικών απαλλαγών είναι όπως αυτές παύσουν να

χρησιμοποιούνται για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής του κράτους. Οι σχετικοί κανονισμοί που κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων μαζί με τα άλλα μέτρα της φορολογικής μεταρρύθμισης, αντανακλούν την κυβερνητική πολιτική που θα διέπει μελλοντικά τις παραχωρήσεις δασμολογικών απαλλαγών.

2. Μετά την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες υπηρεσίες θα προχωρήσει στην ετοιμασία ειδικών σχεδίων που θα στοχεύουν στην επίτευξη των καθορισμένων κοινωνικών στόχων, όπως είναι ο επαναπατρισμός Κυπρίων και η επανάκαμψη Κυπρίων που εργάζονται στο εξωτερικό με την παραχώρηση κινήτρων μέσω του σκέλους των προϋπολογισμών.

3. Ενόψει των πιο πάνω, τα συγκεκριμένα θέματα που εγείρονται στην 'Ερώτηση' του αξιότιμου βουλευτή αναφορικά με την αύξηση του οικονομικού οφέλους που απολαμβάνουν οι επαναπατριζόμενοι και την κλιμάκωση του οφέλους ανάλογα με το χρόνο παραμονής/εργασίας του επαναπατριζόμενου στο εξωτερικό καθώς και το θέμα της επέκτασης των κινήτρων σε τρόπο που να καλύπτουν και τα παιδιά ομογενών που γεννήθηκαν στο εξωτερικό και επαναπατριζονται, θα εξεταστούν κατά την ετοιμασία των υπό αναφορά ειδικών σχεδίων.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 282, ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με την ποιότητα των αδρανών υλικών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Σύμφωνα με τους υφιστάμενους Κανονισμούς (ΚΔΠ 284/86) με τους οποίους καθορίζονται ως υποχρεωτικά τα κυπριακά πρότυπα για σκύρα και άμμους, ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής καλύπτει μόνο την παραγωγή και εμπορία των υλικών αυτών και όχι τον τόπο χρήσης τους. Σχετικά αναφέρεται ότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας εισηγήθηκε την ετοιμασία και εφαρμογή Οικοδομικών Κανονισμών σύμφωνα με τους οποίους τα αδρανή υλικά, μεταξύ άλλων, θα ελέγχονται και στον τόπο χρήσης τους. Ο Κυπριακός Οργανισμός Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας ετοίμασε ήδη τους σχετικούς κώδικες που θα αποτελέσουν τους οικοδομικούς κανονισμούς οι οποίοι τώρα τυγχάνουν επεξεργασίας από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο ορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή τους.

(β) Όλα τα προβλήματα που έχουν σχέση με την ποσοτική επάρκεια και ποιότητα των αδρανών υλικών μελετούνται από τεχνική επιτροπή που συστάθηκε ειδικά για το σκοπό αυτό.

Η Επιτροπή αυτή συνήλθε ήδη σε αριθμό συνεδριών και επεξεργάζεται σχετικές εισηγήσεις που θα υποβληθούν στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για λήψη απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 312, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της παραχώρησης κρατικής γης στο Γέρι για μεταφορά του ιπποδρόμου σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή

του με Αρ. 34.375 και ημερομ. 1/11/90 ενέκρινε την εκμίσθωση στον ΚΟΑ ορισμένης κρατικής γης στην περιοχή Αγ. Σωζομένου για την κατασκευή χώρου εκγύμνασης των ιπποδρομιακών αλόγων και όχι για τη μεταφορά του ιπποδρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Νίκου Παπαϊωάννου στην ερώτηση ΕΕ' 329, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γεώργιου Χαραλαμπίδη.

«Σας πληροφορώ ότι με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προωθείται από το Υπουργείο Άμυνας, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, η ίδρυση μνημείου άγνωστου στρατιώτη στην περιοχή της Αρχιγραμματείας.

Αντίγραφο της πιο πάνω επιστολής σας διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Άμυνας για περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με το όλο θέμα, λόγω αρμοδιότητάς.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι «Τα προβλήματα και γενικά οι συνέπειες από την τυχόν εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από την 1η Δεκεμβρίου 1990».

Θέλετε οι Εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΥΧΟΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Νοεμβρίου, 3 και 17 Δεκεμβρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι Δήμαρχοι Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Λατσίων, εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών, Επιμετρητών και Τοπογράφων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Παγκύπριου Οργανισμού Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου και του

Συνδέσμου Προστασίας Κυπριακού Περιβάλλοντος. Παρόντες ήταν επίσης και οι Βουλευτές κ. Α. Ανδρέου και Μ. Πουμπουρή.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε από την Επιτροπή αυτεπάγγελτα ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο Πρόεδρος της Επιτροπής ανέφερε ότι το βασικό ερώτημα που απασχολεί την Επιτροπή Εσωτερικών είναι το κατά πόσο η κυβέρνηση είναι σε θέση πράγματι να εφαρμόσει το νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από την 1η Δεκεμβρίου 1990.

Από την πλευρά του ο Βουλευτής κ. Α. Μαθηκολώνης δήλωσε ότι η εφαρμογή του σχετικού νόμου από την 1η Δεκεμβρίου 1990 είναι βέβαιο ότι θα δημιουργήσει χαώδη κατάσταση, δεδομένου του γεγονότος ότι υπάρχουν διαμαρτυρίες από την πλευρά τόσο των Δήμων όσο και άλλων τοπικών αρχών πως δεν ενημερώθηκαν σχετικά με την εφαρμογή του νόμου αυτού, ενώ από την άλλη ούτε κατάλληλο και επαρκές προσωπικό απασχολείται στις τοπικές αρχές, ώστε ο σχετικός νόμος να μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς προβλήματα. Σχετικά με τα Τοπικά Σχέδια, ο ίδιος Βουλευτής δήλωσε ότι είναι δυνατό να θεωρηθούν και παράνομα, όπως είναι για παράδειγμα το Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας, το οποίο δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης με το Κοινό Συμβούλιο.

Καταθέτοντας πάνω στα ζητήματα που τέθηκαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών κ. Α. Ζαχαριάδη και τον κ. Α. Μαθηκολώνη, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι η κυβέρνηση από καιρό ήταν έτοιμη να εφαρμόσει το νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας και ότι οι τέσσερις μεγάλοι Δήμοι είχαν επίσης δηλώσει το ίδιο. Κανένας Δήμος δε φέρει ένσταση στην εφαρμογή του νόμου από την ημερομηνία αυτή, απλώς οι Δήμοι των προαστίων δηλώνουν ανέτοιμοι να εφαρμόσουν το νόμο λόγω έλλειψης προσωπικού. Ο μοναδικός Δήμος ο οποίος δηλώνει ότι αντιτίθεται στην εφαρμογή του σχετικού νόμου είναι ο Δήμος Λατσιών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι τα Τοπικά Σχέδια έχουν περάσει απ' όλες τις νόμιμες διαδικασίες, όπως προβλέπεται στο νόμο, και ότι δεν αποστέλλονται στο τελικό τους στάδιο για να ακουστούν πάνω σ' αυτά απόψεις από τα Κοινά Συμβούλια, γιατί τα Συμβούλια αυτά έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα. Η δημοσίευση των Τοπικών Σχεδίων έγινε την 1η Δεκεμβρίου 1990, ώστε όλοι οι επηρεαζόμενοι και ενδιαφερόμενοι να λάβουν γνώση, υπάρχει δε ένα χρονικό διάστημα τριών μηνών μέσα στο οποίο θα υπάρχει δικαίωμα για υποβολή ενστάσεων και για δημόσια συζήτηση. Τα Τοπικά αυτά Σχέδια έχουν δεσμευτική ισχύ από τη δημοσίευσή τους, είναι δυνατό όμως να τροποποιηθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από την υποβολή σχετικών ενστάσεων. Μετά τη λήξη του χρονικού αυτού διαστήματος θα αρχίσει η διαδικασία για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας. Οι εξουσίες του αρμόδιου Υπουργείου σύμφωνα με το νόμο θα εκχωρηθούν στα Επαρχιακά Πολεοδομικά Τμήματα, ενδεχομένως δε και στα Συμβούλια Βελτιώσεως, όταν αυτά δηλώσουν ότι είναι έτοιμα. Η προσπάθεια ενημέρωσης έχει αρχίσει από πολύ παλιά και το Υπουργείο Εσωτερικών ασχολήθηκε επισταμένως με το θέμα, έγιναν επαφές των νέων και παλιών Δήμων με το Υπουργείο, καθώς και αξιολόγηση από το Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικίσεως πάνω σε θέματα επάρκειας προσωπικού. Σε τελευταία ανάλυση είναι φανερό ότι πραγματοποιήθηκαν όλες οι αναγκαίες επαφές και είναι δηλωμένες οι δυνατότητες των Δήμων. Ενημερώθηκε επίσης ο τεχνικός κόσμος, δηλαδή οι αρχιτέκτονες και οι πολιτικοί μηχανικοί, και πριν από δύο χρόνια έγιναν

δύο σεμινάρια μεγάλης χρονικής διάρκειας στα οποία κλήθηκε και παρευρέθηκε ολόκληρος ο τεχνικός κόσμος, τα σχετικά δε πορίσματα δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό «Πολεοδομικά Νέα». Προγραμματίζεται ακόμα, στις 8 Δεκεμβρίου 1990, πραγματοποίηση νέου σεμιναρίου στο οποίο θα επιχειρηθεί και πάλι ενημέρωση του τεχνικού κόσμου. Έγιναν επίσης σεμινάρια για τους υπαλλήλους των Τοπικών Αρχών Αυτοδιοίκησης τα οποία έχουν εντατικοποιηθεί στο παρόν στάδιο εφαρμογής του νόμου, γιατί πιστεύεται ότι η αποδοτικότητα των υπαλλήλων αυτών θα είναι μεγαλύτερη, αν η ενημέρωση γίνει τώρα.

Εκφράζοντας τις θέσεις τους πάνω στο όλο θέμα οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων δήλωσαν ότι οι 343 κοινότητες της ελεύθερης Κύπρου είναι ανάστατες, λόγω του γεγονότος ότι η κυβέρνηση θα εφαρμόσει το σχετικό νόμο από την 1η Δεκεμβρίου 1990 και εξέφρασαν σφοδρή διαμαρτυρία για παραγνώριση των κοινοτήτων τους στη διαμόρφωση της Δήλωσης Πολιτικής. Συγκεκριμένα ζήτησαν τροποποίηση του σχετικού νόμου, κατά τρόπο που να θεσμοθετηθεί η συμμετοχή των κοινοτήτων στην ετοιμασία της Δήλωσης Πολιτικής, ώστε να δίνεται στις κοινότητες ευκαιρία για έντιμο και δημοκρατικό διάλογο. Ζήτησαν επίσης αναστολή της εφαρμογής του νόμου στην ύπαιθρο, ετοιμασία ρυθμιστικών χωροταξικών σχεδίων και μεταβίβαση των εξουσιών του αρμόδιου Υπουργού στους οικείους Επάρχους και στα Συμβούλια Βελτιώσεως.

Ο Δήμαρχος Λατσιών δήλωσε ενώπιον της Επιτροπής ότι το Δημοτικό Συμβούλιο Λατσιών υποστηρίζει την εφαρμογή του σχετικού νόμου, ζητά όμως τρίμηνη αναστολή εφαρμογής του ειδικά για το Δήμο αυτό, ώστε να μελετηθούν τα σοβαρά προβλήματα που προέκυψαν από τη μεγάλη ανάπτυξη των Λατσιών τα τελευταία δέκα χρόνια και ζήτησε να ληφθεί υπόψη πολεοδομική μελέτη που έχει ετοιμαστεί από πολεοδόμο-αρχιτέκτονα σχετικά με τα προβλήματα στο Δήμο αυτό.

Στην κατάθεσή τους ενώπιον της Επιτροπής, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου τάχθηκαν υπέρ της πλήρους εφαρμογής του σχετικού νόμου και απέρριψαν οποιαδήποτε εκφρασθείσα θέση για αναστολή της εφαρμογής του νόμου αυτού. Αναστολή του νόμου θα παραβιάσει την αρχιτεκτονική κληρονομιά του τόπου, καθώς και τις προσπάθειες για προστασία του περιβάλλοντος.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Οργανισμού Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς τάχθηκε επίσης υπέρ της εφαρμογής του σχετικού νόμου, υπό την προϋπόθεση ότι σε όσες περιοχές δεν έγινε ενημέρωση η εφαρμογή του νόμου θα παγοποιηθεί, αλλά δε θα ανασταλεί, ώστε να μην υπάρξει το ενδεχόμενο εκμετάλλευσης από διάφορους παράγοντες οι οποίοι αναμένουν τέτοιες ευκαιρίες για να εκμεταλλευτούν τη δημοσίευση των πολεοδομικών σχεδίων προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων τους.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Προστασίας Κυπριακού Περιβάλλοντος χαιρέτισε από την πλευρά του την απόφαση της κυβέρνησης για εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας και επισήμανε ότι αναβολή της εφαρμογής του ζητείται προς εξυπηρέτηση διάφορων ιδιωτικών συμφερόντων. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι σε περίπτωση που ο νόμος αυτός δεν εφαρμοστεί στο παρόν στάδιο, τότε θα πρέπει και πάλι να επιβληθεί μορατόριουμ.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών, Επιμετρητών και Τοπογράφων Κύπρου τόνισε ότι με την εφαρμογή του σχετικού νόμου θα

παρατηρηθεί μια πολύ μεγάλη μετατόπιση αξιών, με τεράστιες οικονομικές επιπτώσεις στον τόπο. Η αξία άλλων περιουσιών θα αυξηθεί και άλλων θα μειωθεί. Παρόλ' αυτά ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι ο Σύνδεσμος τους αποδέχεται την εφαρμογή του νόμου, υπό την προϋπόθεση ότι η τρίμηνη προθεσμία για την υποβολή ενστάσεων θα αυξηθεί, αφού δεν είναι δυνατόν μέσα σ' ένα τόσο μικρό χρονικό διάστημα οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν αιτιολογημένες ενστάσεις. Δήλωσε επίσης ότι στη διαμόρφωση της Δήλωσης Πολιτικής πρέπει να συμμετέχουν και οι Τοπικές Αρχές Αυτοδιοίκησης.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων τάχθηκαν υπέρ της άμεσης εφαρμογής του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας και δήλωσαν ότι οι συνέπειες σε περίπτωση μη εφαρμογής του θα είναι καταστροφικές. Σε περίπτωση αναστολής εφαρμογής του νόμου, οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν για τις περιοχές όπου θα ανασταλεί η εφαρμογή του να ισχύσει μορατόριουμ από την 1η Δεκεμβρίου 1990, το οποίο να παραμείνει σε ισχύ μέχρι να αποφασιστεί η εφαρμογή του σχετικού νόμου και στις περιοχές αυτές.

Υπέρ της πλήρους εφαρμογής του σχετικού νόμου τάχθηκαν επίσης ανεπιφύλακτα οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Δήμων και Δήμαρχος Λευκωσίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι θεωρείται ιστορική μέρα η ημερομηνία εφαρμογής του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, επομένως είναι άλλο θέμα το αν θα υπάρξουν ενστάσεις για αλλαγές στα Τοπικά Σχέδια και άλλο το αν το αίτημα είναι η καθολική μη εφαρμογή του νόμου αυτού. Η κυβέρνηση έχει ενεργήσει σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας και δεν μπορεί να της προσαφθεί ευθύνη για τη μη συμμετοχή των κοινοτήτων στη Δήλωση Πολιτικής, αφού δεν προνοείται κάτι τέτοιο στο σχετικό άρθρο του νόμου. Ως λύση για απάμβλυνση του προβλήματος που έθεσαν οι κοινότητες και που επικεντρώνεται στη μη επαρκή ενημέρωσή τους, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δήμων εισηγήθηκε την επιμήκυνση της τρίμηνης περιόδου υποβολής ενστάσεων, ώστε να μπορούν οι κοινότητες να μελετήσουν τη Δήλωση Πολιτικής και να υποβάλουν τις αιτιολογημένες ενστάσεις τους. Αναφορικά με την εφαρμογή του νόμου στους Δήμους, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δήμων δήλωσε ότι αυτοί είναι έτοιμοι να εφαρμόσουν το Νόμο και ότι μέχρι να αποκτήσουν επαρκές προσωπικό, για να μπορέσουν να εφαρμόσουν κατάλληλα το νόμο, θα υποβοηθούνται στο έργο τους από τον αρμόδιο Υπουργό.

Σχολιάζοντας τα όσα κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους των διάφορων Συνδέσμων και Οργανώσεων ενώπιον της Επιτροπής ο Υπουργός Εσωτερικών κατέθεσε τα εξής:

- (α) Αναφορικά με την ύπαιθρο, στη Δήλωση Πολιτικής δεν παρουσιάζεται καμιά αλλαγή σε σχέση με ό,τι ίσχυε μέχρι σήμερα.
- (β) Σχετικά με την εκχώρηση εξουσιών από τον αρμόδιο Υπουργό προς τα Συμβούλια Βελτιώσεως, το θέμα απασχόλησε την Εκτελεστική Εξουσία αλλά ένεκα του γεγονότος ότι οι Δήμοι των προαστείων δηλώνουν ανέτοιμοι να αναλάβουν τέτοιες εξουσίες, θεωρήθηκε σκόπιμο στο παρόν στάδιο να μη γίνει εκχώρηση των σχετικών εξουσιών. Αν γινόταν τέτοια εκχώρηση, θα κατέληγε να υπάρχει τριπλό σύστημα άσκησης εξουσιών, δηλαδή από τον Υπουργό, από τους τέσσερις μεγάλους Δήμους και από τα Συμβούλια Βελτιώσεως, γι' αυτό θεωρήθηκε σκόπιμο να αναβληθεί η εκχώρηση μέχρι να δηλωθεί από τους Δήμους των προαστείων ότι αυτοί είναι έτοιμοι, ώστε να τους

εκχωρηθούν οι σχετικές εξουσίες. Δεδομένου του γεγονότος ότι στην ύπαιθρο υπάρχουν 343 κοινότητες και υπό την προϋπόθεση ότι στη Δήλωση Πολιτικής η οποία έχει εξαγγελθεί δεν περιέχεται οποιαδήποτε σημαντική αλλαγή σε σχέση με την πολιτική που ίσχυε εκεί προηγούμενα, δεν κρίθηκε σκόπιμο να συσταθούν Κοινά Συμβούλια για όλες τις κοινότητες, πράγμα το οποίο και πρακτικά δεν ήταν δυνατό να γίνει, αφού πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο αριθμό κοινοτήτων.

Η κατάσταση, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την εξαγγελθείσα Δήλωση Πολιτικής, είναι η ακόλουθη:

- (i) Για 167 κοινότητες στις οποίες παρουσιάζεται μεγάλος ρυθμός ανάπτυξης, τουριστική ανάπτυξη, αλλά και πολλαπλός διαχωρισμός γης, απαιτείται πολεοδομική άδεια.
- (ii) Σε 105 κοινότητες υπάρχουν πολεοδομικές ζώνες οι οποίες έχουν ήδη δημοσιευτεί και έτυχαν συζήτησης.
- (iii) Για 99 κοινότητες όριο ανάπτυξης θα είναι το υδρευτικό ή εκείνο που καθορίστηκε από τη Δήλωση Πολιτικής.
- (v) Για 12 κοινότητες οι οποίες είναι ακατοίχτες δεν υπάρχει όριο ανάπτυξης ή θα τους καθοριστεί αργότερα.

Στην ουσία επομένως ελάχιστος αριθμός κοινοτήτων παραμένει ο οποίος αυτή τη στιγμή επηρεάζεται ουσιαστικά από τη Δήλωση Πολιτικής. Ενώπιον των κοινοτήτων αυτών αναπτύχθηκε η Δήλωση Πολιτικής, ενώ παραμένει η δυνατότητα για υποβολή ενστάσεων. Υπάρχει πρόθεση να εξεταστούν και μεμονωμένες περιπτώσεις ατόμων τα οποία θα υποβάλουν παράπονα νοουμένου ότι θα προηγηθεί εισήγηση από τη συγκεκριμένη κοινότητα.

- (γ) Σχετικά με το θέμα, όπως αυτό εγέρθηκε από το Δήμαρχο των Λατσιών, τα προβλήματα που απασχολούν το Δήμο αυτό προϋπήρχαν και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν παρουσιαστεί τώρα εξαιτίας της εφαρμογής του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας.

Από την όλη συζήτηση ενώπιον της Επιτροπής και τις θέσεις που εκφράστηκαν από τον Πρόεδρο της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων καθώς και τις θέσεις που εκφράστηκαν από πλευράς της Εκτελεστικής Εξουσίας διαφάνηκε ότι το όλο πρόβλημα της εφαρμογής του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας στην ύπαιθρο εντοπίζεται στο γεγονός ότι η ύπαιθρος και οι επηρεαζόμενες κοινότητες αγνοούν την πραγματική ουσία και τα ενδεχόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του νόμου αυτού, δεν έχουν δηλαδή τύχει επαρκούς ενημέρωσης. Πάνω στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εσωτερικών διαβεβαίωσε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή ότι θα προβεί σ' όλες τις αναγκαίες ενέργειες για ενημέρωση του κόσμου της υπαίθρου και ότι μέσα στις επόμενες μέρες θα γίνουν επαφές με όλες τις κοινότητες και θα συζητηθούν τα προβλήματα που κάθε μια απ' αυτές ισχυρίζεται ότι θα έχει από την εφαρμογή του νόμου και, όπου παρίσταται ανάγκη, θα γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές.

Πάνω σε επιμέρους ζητήματα και ερωτήματα που τέθηκαν από τους Βουλευτές προς την Εκτελεστική Εξουσία κατατέθηκαν εκ μέρους του Υπουργού Εσωτερικών τα εξής:

- (α) Σχετικά με το θέμα της αγοράς για ιδιωτικούς σκοπούς μονόκαλων με σκοπό την ανέγερση εξοχικής κατοικίας και της δυνατότητας που έχουν

οι αγοραστές τέτοιων μονόσκαλων να αξιοποιήσουν τη γη τους ύστερα από την εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, δηλώθηκε ότι τα κομμάτια αυτά γης είναι αρδευσιμα και όταν είχε υποβληθεί η αίτηση για διαχωρισμό σε μονόσκαλα ουσιαστικά αυτή αφορούσε τεμαχισμό της γης του ιδιοκτήτη. Αν ο βασικός σκοπός αυτών που αγόρασαν τέτοια μονόσκαλα ήταν η ανέγερση εξοχικής κατοικίας, τότε ενδεχομένως να υπάρχει θέμα αποζημίωσης, αφού αυτοί που αγόρασαν με σκοπό να ανεγείρουν εξοχική κατοικία δε θα μπορούν να πραγματοποιήσουν το σκοπό για τον οποίο αγόρασαν τα μονόσκαλα αυτά. Ενδεχομένως να παρατηρείται κενό στο νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας σχετικά με τέτοιες περιπτώσεις και το όλο θέμα θα μελετηθεί ξανά.

- (β) Αναφορικά με το θέμα που εγέρθηκε ενώπιον της Επιτροπής για τις επιπτώσεις από τη μετατροπή της ζώνης στην περιοχή της Πύλας της επαρχίας Λάρνακας, η οποία από 80% συντελεστή δόμησης και 20% συντελεστή κάλυψης μετατράπηκε σε 50% συντελεστή δόμησης και 25% συντελεστή κάλυψης, γεγονός που αφήνει να διαφανεί αρνητική διαφοροποίηση σε σχέση με τα συμφέροντα των κατοίκων της περιοχής από την εφαρμογή του υπό αναφορά νόμου, δηλώθηκε ότι για την Εκτελεστική Εξουσία η περιοχή της Πύλας και της Ορόκλινης δε θεωρείται ύπαιθρος και όπου γενικά είχε παρατηρηθεί μεγάλη ανάπτυξη οι συντελεστές έχουν κατά πολύ μειωθεί.

Συμπερασματικά ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι αναβολή της εφαρμογής του νόμου θα σημάνει αναρχία και θα δώσει ευκαιρία για εκμετάλλευση των καταστάσεων με απρόβλεπτες για τον τόπο συνέπειες.

Από την όλη συζήτηση ενώπιον της Επιτροπής διαφάνηκε ότι η πλειοψηφία των εκπροσώπων Ενώσεων και Οργανώσεων που εξέφρασαν τις απόψεις τους επικροτεί την εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από την 1η Δεκεμβρίου 1990 ως μέτρου συγκράτησης της άτακτης ανάπτυξης που παρουσιάζεται στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια και της προστασίας του περιβάλλοντος, ενώ η Παγκύπρια Ομοσπονδία Ενώσεων Κοινοτήτων φαίνεται ότι δεν τάσσεται υπέρ της αναβολής της εφαρμογής του σχετικού νόμου, γιατί αντιτίθεται στην καθολική εφαρμογή του στην ύπαιθρο, αλλά γιατί δεν έχει τύχει της κατάλληλης και επαρκούς ενημέρωσης πάνω στην ουσία και τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του νόμου αυτού στην ύπαιθρο. Ο Υπουργός Εσωτερικών αποδέχεται τη δηλωμένη θέση της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων σύμφωνα με την οποία οι κοινότητες δεν έτυχαν της κατάλληλης ενημέρωσης, γι' αυτό και δεσμεύεται να προβεί σε περαιτέρω ενημέρωση τόσο σε κεντρικό όσο και σε επαρχιακό επίπεδο μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα ημερών. Από την όλη συζήτηση προέκυψε επίσης ότι θέμα συζήτησης πρέπει να αποτελέσει και η ενδεχόμενη επιμήκυνση της τριμήνης χρονικής περιόδου υποβολής αιτιολογημένων ενστάσεων εκ μέρους ενδιαφερόμενων ατόμων και Οργανώσεων και όχι η καθολική αναστολή εφαρμογής του νόμου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, με βάση τα στοιχεία και την ενημέρωση που της έγινε από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας, διαπιστώνει ότι η ύπαιθρος και οι επηρεαζόμενες κοινότητες πράγματι δεν έχουν τύχει ενημέρωσης και διαφώτισης τόσο όσον αφορά την ουσία και τον τρόπο εφαρμογής του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας όσο και των συνεπειών από την εφαρμογή του

νόμου αυτού στην ύπαιθρο και ότι αν τέτοια ενημέρωση είχε προηγηθεί της εφαρμογής του νόμου από την 1η Δεκεμβρίου του 1990 ενδεχόμενα οι κοινότητες αυτές να μην έφερναν ένσταση στην εφαρμογή του, αλλά ούτε και να ετιθετο θέμα συζήτησης για αναστολή της εφαρμογής του νόμου αυτού. Γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία, με βάση τις δεσμεύσεις που έχει δώσει ενώπιόν της, να ενημερώσει και διαφωτίσει όλους τους ενδιαφερομένους πάνω στην πραγματική ουσία του νόμου και να τηρήσει τη δέσμευση που δόθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών ενώπιόν της για αύξηση της τρίμηνης χρονικής περιόδου υποβολής ενστάσεων, έτσι που να δοθεί σ' όλους τους ενδιαφερομένους η δυνατότητα, αφού μελετήσουν το νόμο και εκτιμήσουν τις πραγματικές συνέπειες από την εφαρμογή του πάνω στις περιουσίες τους, να υποβάλουν, αν το κρίνουν σκόπιμο, αιτιολογημένες ενστάσεις προς την αρμόδια αρχή.

Σχετικά με την εφαρμογή του υπό συζήτηση νόμου στους Δήμους, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι τέσσερις μεγάλοι Δήμοι, δηλαδή της Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου είναι έτοιμοι να εφαρμόσουν το νόμο και ότι το πρόβλημα εντοπίζεται στους Δήμους των προαστείων οι οποίοι έχουν δηλώσει ανέτοιμοι να εφαρμόσουν το νόμο λόγω απουσίας του αναγκαίου τεχνικού προσωπικού, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να συνδράμει τους Δήμους αυτούς και να τους παράσχει κάθε βοήθεια, ώστε σε κατάλληλο χρονικό διάστημα να εκχωρηθούν και στους Δήμους αυτούς οι εξουσίες του αρμόδιου Υπουργού σχετικά με την εφαρμογή του νόμου, καθώς επίσης να προχωρήσει στην εκχώρηση των σχετικών εξουσιών και στα Συμβούλια Βελτιώσεως των κοινοτήτων.

Αναφορικά με τα προβλήματα που απασχολούν το Δήμο Λατσιών και το αίτημά του για αναστολή εφαρμογής του σχετικού νόμου στην περιοχή του, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία σε διαπραγμάτευση με το Δήμο αυτό, ώστε να διαφανεί αν υπάρχει δυνατότητα επίλυσης των προβλημάτων που ο Δήμος αυτός προτάσσει ως ανασταλτικούς παράγοντες για την εφαρμογή του νόμου και εν πάση περιπτώσει να προβεί σ' όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την επίλυση και διευθέτηση των προβλημάτων στη δημαρχούμενη περιοχή Λατσιών, έτσι που να εφαρμοστεί και στην περιοχή αυτή χωρίς προβλήματα ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος τον οποίο η Επιτροπή κρίνει ως θεσμικό νομοθέτημα και μεγάλης σημασίας για την προστασία της Κύπρου από την αναρχία που επικρατεί αυτή τη στιγμή όσον αφορά την ανάπτυξη τόσο στους Δήμους όσο και στις κοινότητες της ελεύθερης Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης έχει το λόγο.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η νομοθεσία για την οποία συζητούμε σήμερα αποτελεί αναμφισβήτητα μια από τις πιο σπουδαίες και τις πιο κρίσιμες νομοθεσίες που έχουν περάσει ποτέ από αυτό το Σώμα. Το γιατί συμβαίνει αυτό το πράγμα είναι προφανές. Είναι διότι ο νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, ο Νόμος 90/72 παρέχει την εξουσία στην κυβέρνηση να διαγράφει το πλαίσιο με βάση το οποίο θα πραγματοποιείται και θα ελέγχεται η ανάπτυξη, αλλά και η χρήση της γης σε ολόκληρη την Κύπρο. Είναι η νομοθεσία εκείνη με βάση την οποία η κυβέρνηση δικαιούται να καθορίζει τις επιτρεπόμενες χρήσεις στην ακίνητη ιδιοκτησία, τους

συντελεστές δόμησης και γενικά την προοπτική και την ανάπτυξη κάθε ακίνητης ιδιοκτησίας.

Με βάση λοιπόν τις εξουσίες που ο Νόμος 90 του 1972 παραχώρησε στην κυβέρνηση, η κυβέρνηση προχώρησε στην ετοιμασία των τοπικών σχεδίων με τα οποία ρυθμίζεται η ανάπτυξη και η χρήση της γης στους δήμους, κατά κύριο λόγο, και στη Δήλωση Πολιτικής με βάση την οποία ρυθμίζεται η χρήση και η ανάπτυξη της γης στην ύπαιθρο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Προτού προχωρήσω στην αναφορά μου για τα προβλήματα και τις συνέπειες από την εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, θα ήθελα να κάνω μερικές διαπιστώσεις και παρατηρήσεις.

Κατ' αρχήν θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος του 1972 ψηφίστηκε προφανώς όχι από τη σημερινή Βουλή, αλλά από τη Βουλή που υπήρχε το 1972, δηλαδή τη Βουλή που υπήρχε πριν 18 χρόνια. Κατά συνέπεια η σημερινή Βουλή δε φέρει καμιά απολύτως ευθύνη για την ορθότητα ή μη των προνοιών της νομοθεσίας αυτής, γιατί η σημερινή Βουλή ουδέποτε μέχρι σήμερα ασχολήθηκε με μια συνολική εξέταση του περιεχομένου και των προνοιών της νομοθεσίας αυτής. Η αλήθεια είναι ότι η μόνη ανάμειξη της σημερινής Βουλής στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο του 1972 είναι ουσιαστικά για τη διενέργεια μιας τροποποίησης που αφορούσε βασικά τον τρόπο κατάρτισης των τοπικών σχεδίων, τροποποίηση η οποία έγινε από τη σημερινή Βουλή με το Νόμο 7 του 1990. Είναι γι' αυτόν ακριβώς το λόγο που έντονα πιστεύουμε ότι η σημερινή Βουλή έχει υποχρέωση να επανεξετάσει με προσοχή όλες τις πρόνοιες και γενικά τη λειτουργικότητα και την ορθότητα της νομοθεσίας αυτής του 1972, η οποία ψηφίστηκε σε μια εποχή που οπωσδήποτε όλες οι συνθήκες που επικρατούσαν στον τόπο, πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές ακόμη και οι περιβαλλοντικές συνθήκες ήταν εντελώς διαφορετικές από αυτές που επικρατούν σήμερα. Μέσα στα πλαίσια αυτής της προσεκτικής μελέτης των προνοιών της νομοθεσίας αυτής, πιστεύω και εισηγούμαι ότι πρέπει να εξεταστούν από τη Βουλή και να απαντηθούν πολλά και καιρία ερωτήματα μεταξύ των οποίων και τα πιο κάτω:

- (α) Είναι ορθό ο Υπουργός των Εσωτερικών να αποτελεί την πολεοδομική αρχή;
- (β) Είναι ορθό ο Υπουργός των Εσωτερικών ως πολεοδομική αρχή να συγκεντρώνει όλες εκείνες τις τεράστιες σημασίας εξουσίες που παρέχονται σ' αυτόν από το Νόμο του 1972;
- (γ) Είναι ορθό ο Υπουργός των Εσωτερικών να διατηρεί ουσιαστικά την απόλυτη εξουσία όσον αφορά την κατάρτιση και το περιεχόμενο της Δήλωσης Πολιτικής, χωρίς να υποχρεώνεται να συμβουλευεται οποιοδήποτε και ιδιαίτερα τις επηρεαζόμενες κοινότητες ή τους εκπροσώπους τους; Και δεν αποτελεί άραγε κραυγαλέα δυσμενή διάκριση σε βάρος όλου του αγροτικού μας κόσμου το γεγονός ότι, ενώ στην περίπτωση των τοπικών σχεδίων ο Υπουργός των Εσωτερικών, πριν να τα καταρτίσει και πριν τα δημοσιεύσει, υποχρεώνεται να συμβουλευτεί το κοινό συμβούλιο που αποτελείται μεταξύ άλλων και από αντιπροσώπους των επηρεαζόμενων περιοχών, εντούτοις στην περίπτωση της Δήλωσης Πολιτικής να μην έχει τέτοια υποχρέωση;
- (δ) Είναι ορθό η Βουλή να παρέχει στην κυβέρνηση την εξουσία να καθορίζει, ιδίως με τη Δήλωση Πολιτικής, θέματα για τα οποία θα

έπρεπε να εγκρίνονται είτε με νομοθεσία είτε με κανονισμούς που θα έπρεπε να κατατίθενται στη Βουλή;

Μια δεύτερη διαπίστωση που οφείλουμε να κάνουμε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αναφέρεται στη διευκρίνιση ότι είναι εντελώς ανακριβής και αναληθής ο ισχυρισμός που έχει προβληθεί τελευταίως από πολλούς κυβερνητικούς αρμοδίους ότι δήθεν είναι η Βουλή, και πολύ περισσότερο η σημερινή Βουλή, που φέρει ευθύνη για το περιεχόμενο των τοπικών σχεδίων, αλλά και για το περιεχόμενο της Δήλωσης Πολιτικής. Πρέπει να τονίσουμε με κάθε έμφαση ότι τόσο τα τοπικά σχέδια όσο και η Δήλωση Πολιτικής ετοιμάστηκαν αποκλειστικά από την κυβέρνηση Βασιλείου χωρίς τη γνώμη, χωρίς τη γνώση και χωρίς την έγκριση της Βουλής. Επίσης πρέπει να διευκρινιστεί ειδικά για τη Δήλωση Πολιτικής ότι αυτή καταρτίστηκε μονομερώς από την κυβέρνηση χωρίς καμιά απολύτως συζήτηση ή συνεννόηση με τους επηρεαζόμενους κατοίκους της υπαίθρου μας. Παρά το γεγονός ότι πράγματι η νομοθεσία δυστυχώς και ατυχώς δεν προβλέπει υποχρέωση της κυβέρνησης να συζητήσει το περιεχόμενο της Δήλωσης Πολιτικής με τους επηρεαζόμενους από αυτήν, αλλά εντούτοις σίγουρα δεν υπάρχει τίποτε στη σχετική νομοθεσία που να εμποδίζει την κυβέρνηση ή να την εμποδίζει να το πράξει, αν ήθελε. Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ήταν εντελώς αντιδημοκρατική και παράλογη η επιμονή της κυβέρνησης Βασιλείου να σχεδιάσει και να ρυθμίσει την ανάπτυξη και ουσιαστικά το μέλλον των αγροτικών μας περιοχών ερήμην των ενδιαφερομένων ή και των εκλεγμένων αντιπροσώπων τους, που είναι οι τοπικές τους αρχές. Πρέπει επίσης να αντιληφθεί η κυβέρνηση ότι για τόσο σοβαρά θέματα που επηρεάζουν ένα τόσο μεγάλο τμήμα του κυπριακού λαού δεν επιτρέπεται να ενεργεί κρυφίως και ερήμην των επηρεαζόμενων και ότι ο αγροτικός κόσμος είναι οι πρώτοι που έχουν δικαίωμα να γνωρίζουν εκ των προτέρων τις πρόνοιες με βάση τις οποίες ουσιαστικά θα κρίνεται και θα προσδιορίζεται η ανάπτυξη και το μέλλον τους, αλλά και η αξία των περιουσιών τους. Πιστεύω επίσης ότι η κυβέρνηση έπρεπε μόλις της είχε ζητηθεί, πριν από την 1η Δεκεμβρίου 1990, να δώσει αμέσως στη δημοσιότητα τις πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής αντί να την κρατεί κλειστή στα συρτάκια του Υπουργείου Εσωτερικών και των υπαλλήλων της Πολεοδομίας. Αν θέλουμε να είμαστε απόλυτα ειλικρινείς, οφείλουμε να διαπιστώσουμε ότι δυστυχώς, συνεπεία της μυστικότητας την οποία η κυβέρνηση πεισματικά τήρησε στο θέμα του περιεχομένου της Δήλωσης Πολιτικής, πολλοί επιτήδριοι που με διάφορους τρόπους πληροφορήθηκαν προηγουμένως το περιεχόμενό της, κερδοσκοπήσαν σε βάρος αθώων και ανενημέρωτων κατοίκων της υπαίθρου οι οποίοι ζήτησαν κατά συνέπεια πολλές χιλιάδες λίρες.

Μια άλλη παρατήρηση που πρέπει πιστεύω να γίνει αναφέρεται στη διαδικασία ετοιμασίας των τοπικών σχεδίων των πόλεων που αποτελούν τη βάση με την οποία γίνεται η ρύθμιση, αλλά και ο έλεγχος της ανάπτυξης βασικά στις τέσσερις περιοχές των μεγαλύτερων δήμων της Κύπρου. Είναι γεγονός ότι τα τελικά κείμενα των τοπικών αυτών σχεδίων κοινοποιήθηκαν προς τα δημαρχεία μια μόλις βδομάδα πριν τεθεί σε εφαρμογή ο νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι τα τελικά αυτά κείμενα των τοπικών σχεδίων δεν έχουν καθόλου συζητηθεί με τα κοινά συμβούλια των τεσσάρων επηρεαζόμενων περιοχών κατά παράβαση των προνοιών του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, αφού τα κοινά συμβούλια είχαν συνέλθει για τελευταία φορά περί το τέλος του 1984 ή και τις αρχές του 1985. Κατά την

προσωπική μου άποψη αυτός και μόνο ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, καθιστά τα σχέδια αυτά παράνομα, γιατί δυστυχώς δεν αρκεί με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας η κυβέρνηση να ενημερώνει τα δημοτικά συμβούλια, γιατί, όπως έχω ήδη αναφέρει, η συζήτηση και η ενημέρωση θα έπρεπε να είχε γίνει με τα κοινά συμβούλια. Σε αυτή άλλωστε τη σοβαρή παράλειψη της κυβέρνησης οφείλονται και τα πολλά προβλήματα, διαφωνίες και αντιδράσεις που έχουν προκληθεί σε διάφορους δήμους, όπως είναι ο Δήμος Λατσιών και άλλοι, οι οποίοι βρίσκουν ότι πράγματι για πολλές από τις πρόνοιες των τοπικών σχεδίων που τους επηρεάζουν αρνητικά δεν είχαν ενημερωθεί, όπως θα έπρεπε να είχε γίνει.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Όπως έχω και προηγουμένως αναφέρει, η εφαρμογή της νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας έχει τεράστια σημασία και τεράστιες προεκτάσεις και συνέπειες για την ανάπτυξη και την πρόοδο σ' αυτό τον τόπο, που δυστυχώς όμως φαίνεται ότι δεν έχουν γίνει πλήρως κατανοητές τόσο από το ευρύ κοινό όσο και από πολλούς ειδήμονες. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα προχωρήσω να αναφερθώ στις κυριότερες κατά τη γνώμη μου πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής, εκείνες δηλαδή που πιστεύω ότι διαγράφουν τις σοβαρές συνέπειες και προεκτάσεις που έχω αναφέρει προηγουμένως.

Όπως είναι γνωστό, η Δήλωση Πολιτικής αποτελεί το έγγραφο εκείνο που περιέχει και διαγράφει τον τρόπο ρύθμισης της ανάπτυξης και της χρήσης της γης στην ύπαιθρο, δηλαδή είναι το έγγραφο που περιέχει την πολεοδομική και τη χωροταξική πολιτική της κυβέρνησης για την ύπαιθρο. Ύπαιθρος για τους σκοπούς της Δήλωσης Πολιτικής είναι οι αγροτικές περιοχές που βρίσκονται έξω από τα όρια των δήμων και έξω από άλλες περιοχές για τις οποίες έχει τεθεί σε ισχύ τοπικό σχέδιο ή σχέδιο περιοχής. Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται τώρα είναι ποια είναι η πολεοδομική και χωροταξική πολιτική της κυβέρνησης για την ύπαιθρο. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό δίνεται ξεκάθαρα μέσα από το ίδιο το κείμενο της Δήλωσης Πολιτικής. Στη σελίδα 41 της Δήλωσης Πολιτικής αναφέρονται επί λέξει τα ακόλουθα: «Η ανάπτυξη στην ύπαιθρο εκτός των χωριών και των παρακείμενων προς αυτά περιοχών, και εκτός των τουριστικών ζωνών, θα αποθαρρύνεται και υπάρχει εκ προοιμίου γενικό τεκμήριο εναντίον κάθε ανάπτυξης». Με άλλα λόγια, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η κυβέρνηση του κ. Βασιλείου μαζί με τον κ. Βενιαμίν αποφάσισε μονομερώς, ερήμην των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, χωρίς να ακούσει τη γνώμη τους, χωρίς να συζητήσει τις αντιδράσεις τους, χωρίς να τους προειδοποιήσει καθόλου και χωρίς καν να ενημερώσει τη Βουλή πάνω σε ένα τόσο καιρικό και σοβαρό θέμα, αποφάσισε η κυβέρνηση του κ. Βασιλείου ότι κάθε ανάπτυξη στην αγροτική γη, που έχω περιγράψει πιο πάνω, θα αποθαρρύνεται και θα υπάρχει γενικό τεκμήριο εναντίον κάθε ανάπτυξης.

Από του βήματος αυτού, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να δηλώσω ότι είμαστε έντονα και απόλυτα αντίθετοι με μια τέτοια πολιτική και φιλοσοφία την οποία θεωρούμε ότι είναι αντίθετη προς τα οικονομικά, αλλά και τα γενικότερα καλώς νοούμενα συμφέροντα του αγροτικού μας κόσμου. Και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, για να εμποδίσουμε την καταδίκη της υπαίθρου στην υπανάπτυξη που θα προκληθεί με την υλοποίηση μιας τέτοιας καταστροφικής πολιτικής. Πιστεύουμε ότι η πολιτική και αυτή η φιλοσοφία της κυβέρνησης Βασιλείου θα προκαλέσει τεράστιες και μη αποκατα-

στάσιμες ζημιές στους αγρότες μας τους οποίους φαίνεται ότι η κυβέρνηση θεωρεί ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Ακολουθώντας, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα προσδιορίσω τον τρόπο με τον οποίο και τις διατάξεις μέσα από τις οποίες η κυβέρνηση Βασιλείου προσπαθεί να υλοποιήσει την πιο πάνω λανθασμένη πολιτική της. Πρόκειται προφανώς για τη διάταξη 9 Γ Β στη σελίδα 49 της Δήλωσης Πολιτικής με την οποία προβλέπεται ρητά και ξεκάθαρα ότι στις περιοχές που βρίσκονται έξω από τα χωριά και τις τουριστικές ζώνες, για να μπορεί κάποιος πολίτης να ανεγείρει μια μονοκατοικία, θα πρέπει να έχει τεμάχιο γης έκτασης 4.000 τ.μ. ανά μονοκατοικία, όπως το τεμάχιο βρισκόταν εγγεγραμμένο κατά την 1η Δεκεμβρίου 1990 στα κτηματολογικά βιβλία. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ανεξάρτητα αν ένα κτήμα έχει έκταση 10, 50, 100, 200 ή και περισσότερων σκαλών, δεν επιτρέπεται η μέσα σ' αυτό ανέγερση πέραν των τεσσάρων κατοικιών έστω κι αν αυτό το κτήμα, μετά την 1η Δεκεμβρίου 1990, έχει τεμαχιστεί σε μικρότερα τεμάχια, έστω κι αν αυτό το κτήμα έχει διανεμηθεί από τον ιδιοκτήτη του στα παιδιά του ή στους συγγενείς του. Με αυτή ακριβώς τη διάταξη η κυβέρνηση επιδιώκει να μετατρέψει σε καθαρά και αποκλειστικά γεωργική γη ολόκληρη τη γη που βρίσκεται έξω από τα χωριά και τις τουριστικές ζώνες. Αποτέλεσμα αυτής της μετατροπής είναι οι κάτοικοι της υπαίθρου να υποστούν ζημιές εκατομμυρίων λιρών, γιατί στην πραγματικότητα η αξία της γης τους θα έχει πλέον εκμηδενιστεί. Και αυτή η άποψη δεν είναι καθόλου υπερβολική, αγαπητοί συνάδελφοι. Μπορώ προσωπικά να σας διαβεβαιώσω ότι από τις πρόσφατες επισκέψεις μου στις κοινότητες της επαρχίας μου και συγκεκριμένα στις κοινότητες Μαζωτού, Αλαμινού, Αγίου Θεοδώρου, Ψεματισμένου, Μαραωνίου και Ζυγίου, που όλες αυτές οι κοινότητες έχουν άμεσα επηρεαστεί από τη ρύθμιση για την οποία μιλούμε, έχω διαπιστώσει, κατόπιν και της διαβεβαίωσης τόσο των κατοίκων όσο και των τοπικών αρχών των χωριών αυτών, ότι από την 1η Δεκεμβρίου 1990 μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει καμιά απολύτως αγοραπωλησία κτήματος σε ολόκληρη την περιοχή. Ούτε και στο μέλλον πρόκειται να γίνει, ενόσω υπάρχει αυτή η απαγορευτική και ζημιογόνα διάταξη. Αυτό αποτελεί την απόδειξη των δραματικών επιπτώσεων πάνω στην ύπαιθρο από την εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας.

Στη συνέχεια, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα προχωρήσω να σχολιάσω την πολιτική της κυβέρνησης για την τουριστική ανάπτυξη τόσο της υπαίθρου όσο και των υπόλοιπων περιοχών, όπως αυτή διαγράφεται και πάλι μέσα από τις πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής, των τοπικών σχεδίων, του συστήματος των ζωνών που εφάρμοσε η κυβέρνηση, αλλά και της Απόφασης 34544 του Υπουργικού Συμβουλίου. Μέσα από αυτές τις ρητές διατάξεις των εγγράφων αυτών προκύπτει ξεκάθαρα και αναντίλεκτα ότι η πολιτική της κυβέρνησης στον κρίσιμο αυτό τομέα είναι η ακόλουθη. Λέγει η κυβέρνηση Βασιλείου επί λέξει: «Θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια με την υιοθέτηση των κατάλληλων κινήτρων και αντικινήτρων, ώστε οι ρυθμοί ανάπτυξης των τουριστικών κλινών να παρουσιάσουν φθίνουσα πρόοδο και ο μέσος όρος ρυθμού ανάπτυξης να είναι χαμηλότερος του 5%». Αυτή η πολιτική και αυτή η φιλοσοφία η οποία διαγράφει τις προοπτικές ολόκληρης της Κύπρου για περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη διατυπώνεται ανάγλυφα στη σελίδα 92, πρόταση 42 του Τοπικού Σχεδίου Λάρνακας, αλλά οπωσδήποτε και στα τοπικά σχέδια των άλλων επαρχιών. Το ερώτημα τώρα που τίθεται είναι με ποιο τρόπο η κυβέρνηση Βασιλείου επιδιώκει να εφαρμόσει την

πολιτική αυτή και ποιες είναι οι συνέπειες από την τυχόν εφαρμογή της. Η απάντηση είναι ότι η πολιτική αυτή εφαρμόζεται κατά βάση σύμφωνα με τις πρόνοιες της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου 34544 που τιτλοφορείται «Τα μέτρα ρύθμισης της τουριστικής ανάπτυξης και της προσφοράς νέων τουριστικών κλινών», απόφαση η οποία εκδόθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1990 και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας την 1η Δεκεμβρίου 1990 μαζί με τα τοπικά σχέδια και μαζί με τη Δήλωση Πολιτικής. Με βάση λοιπόν την απόφαση αυτή η κυβέρνηση Βασιλείου διατυπώνει πλέον τέτοιες προϋποθέσεις και τέτοιους περιορισμούς για την ανέγερση ξενοδοχείων, τουριστικών χωριών και γενικά ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων που ουσιαστικά καθιστά ανέφικτη και αντιοικονομική τέτοια επένδυση. Για να αντιληφθείτε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ποιους περιορισμούς και ποιες προϋποθέσεις καθιερώνει η κυβέρνηση σ' αυτό το θέμα, η κυβέρνηση που μας είπε ότι έχει άρει το μορατόριουμ, θα ήθελα συνοπτικά να σας αναφέρω τα εξής:

Για την ανέγερση ξενοδοχείου τριών, τεσσάρων ή πέντε αστέρων απαιτούνται από την κυβέρνηση οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- (α) Έκταση 20,000 τ.μ. τουλάχιστον, δηλαδή 15 σκάλες.
- (β) Ένα κολυμβητήριο 150 τ.μ.
- (γ) Δύο γήπεδα τένις.
- (δ) Ένα κλειστό θερμαινόμενο κολυμβητήριο.
- (ε) Έναν κλειστό αθλητικό χώρο για σκουός, μπόουλινγκ και άλλα αθλήματα.
- (στ) Μια αίθουσα πολλαπλής χρήσεως 90 τ.μ.

Για την ανέγερση τουριστικών χωριών απαιτείται έκταση τουλάχιστον 11,5 σκαλών ή 15,000 τ.μ. και περιπλέον κολυμβητήριο, δύο γήπεδα τένις, κλειστό θερμαινόμενο κολυμβητήριο κτλ., όπως ακριβώς και στην περίπτωση ανέγερσης ξενοδοχείου.

Για την ανέγερση τουριστικών επαύλεων, α', β' και γ' τάξης απαιτείται έκταση 7,5 τουλάχιστον σκαλών, ένα κολυμβητήριο, ένα γήπεδο τένις και επίσης απαιτείται η ανέγερση τουλάχιστο συγχρόνως πέντε επαύλεων.

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Είναι εντελώς φανερό ότι οι προϋποθέσεις αυτές δεν έγιναν, για να ανυψώσουν το επίπεδο της τουριστικής μας βιομηχανίας, αλλά για να λειτουργήσουν ως αντικίνητρο για την παραπέρα τουριστική ανάπτυξη. Στόχος της κυβέρνησης είναι να παρεμποδιστεί ή ακόμα και έμμεσα να απαγορευθεί η ανέγερση άλλων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, αφού μια τέτοια επιδίωξη με τους περιορισμούς που τίθενται θα είναι πολυδάπανη και αντιοικονομική. Με άλλα λόγια, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το μορατόριουμ που η κυβέρνηση μας έλεγε ότι θα άρει με την εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, στην ουσία έχει αρθεί μόνο λεκτικά και όχι στην πράξη, γιατί και αυτή τη στιγμή ακόμα στην πράξη το μορατόριουμ εφαρμόζεται απόλυτα. Πρέπει επίσης να λεχθεί, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι στο σημείο αυτό αποκαλύπτεται σ' όλη της τη μεγαλοπρέπεια η ανειλικρίνεια της κυβέρνησης Βασιλείου και η προσπάθειά της να παραπλανήσει τη Βουλή και το λαό, όταν μας έλεγε εκβιάζοντάς μας μάλιστα ότι αν αναστείλουμε την εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας, τότε η κυβέρνηση θα επαναφέρει το μορατόριουμ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Προσωπικά διαφωνώ και με αυτή την πολιτική της κυβέρνησης Βασιλείου που μόλις τώρα έχω επεξηγήσει. Η πολιτική

αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα η ανέγερση ξενοδοχείων και άλλων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων ή τουριστικών χωριών να είναι πλέον υπόθεση των πολυεκατομμυριούχων στους οποίους θα περιέλθει σιγά-σιγά όλη η αξιόλογη γη σε πολύ χαμηλές τιμές, γιατί είναι φανερό ότι τα παραθαλάσσια κτήματα, είτε αυτά βρίσκονται μέσα στις τουριστικές ζώνες είτε έξω από αυτές, που έχουν έκταση μικρότερη των 10 ή 15 σκαλών, ουσιαστικά δε θα μπορούν να αξιοποιηθούν επωφελώς από τους ιδιοκτήτες τους, οι οποίοι θα εξαναγκαστούν να τα πωλήσουν σε χαμηλές τιμές.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Τα προβλήματα και οι συνέπειες από την εφαρμογή αυτή της πολύπλοκης και μεγάλης σημασίας νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας δεν εξαντλούνται μόνο στα όσα έχω αναφέρει στην ομιλία μου. Υπάρχουν πολλά άλλα επιμέρους, αλλά και άλλα γενικότερης σημασίας προβλήματα τα οποία θα χρειάζονταν πάρα πολλές ώρες, για να απαριθμηθούν και να επεξηγηθούν. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα αποφύγω να μπω σε πολλές λεπτομέρειες, διότι πράγματι υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα τα οποία απασχολούν κάθε περιοχή και είναι ιδιαίτερα για κάθε περιοχή ξεχωριστά. Ιδιαίτερα για τη Λάρνακα είναι σωρεία, διότι από το νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας η Λάρνακα είναι η κατ' εξοχήν επαρχία η οποία ουσιαστικά αδικείται. Για να επεξηγήσω όμως με δυο λόγια πόσο αδικείται η επαρχία της Λάρνακας, σας λέγω επιγραμματικά ότι από την 1η Δεκεμβρίου 1990 με την εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και με την εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου που έχω επεξηγήσει, δεν υπάρχει καμιά πιθανότητα ή είναι πολύ μικρές οι πιθανότητες να δημιουργηθεί πλέον στην πόλη μας ή και έξω από την πόλη μας και στην επαρχία μας ξενοδοχειακή επιχείρηση. Είναι αντιοικονομική και δεν υπάρχουν πολλές πιθανότητες ή δυνατότητες να υπάρξει μια ανάπτυξη της Λάρνακας προς αυτή την κατεύθυνση. Και ας μην ξεχνούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η Λάρνακα, ενώ πριν μερικά χρόνια το 1982 αντιπροσώπευε ένα ποσοστό 18% ή 20% επί του ολικού ποσοστού των κλινών παγκύπρια, σήμερα η Λάρνακα αντιπροσωπεύει δυστυχώς ποσοστό μόλις 11,7%, αν δεν κάνω λάθος, επί του ποσοστού των παγκύπριων κλινών. Αυτό δεικνύει πράγματι ότι με αυτό το μορατόριουμ το οποίο έμμεσα η κυβέρνηση επιβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη της επαρχίας Λάρνακας, η επαρχία μας θα ζημιώσει ανεπανόρθωτα. Αυτό όμως το αίτημα θα το υποβάλουμε με πολλή ένταση στον κατάλληλο χρόνο και με τον κατάλληλο τρόπο. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο -και είπα ότι θα αποφύγω να υπεισέλθω σε πολλές λεπτομέρειες όσον αφορά τα κατ' ιδίαν προβλήματα τα τοπικά- επαναλαμβάνω ότι για μας το θέμα αυτό είναι παγκύπριο, είναι γενικό θέμα και θα πρέπει να το δούμε στις γενικές του αρχές. Θα ήθελα λοιπόν να τελειώσω υποβάλλοντας στο Σώμα τις ακόλουθες εισηγήσεις:

Πρέπει να κληθεί κατεπειγόντως η κυβέρνηση στη Βουλή για μια λεπτομερειακή εξέταση τόσο των προνοιών του Νόμου 90 του 1972, ο οποίος επαναλαμβάνω ότι ψηφίστηκε πριν δεκαοκτώ ολόκληρα χρόνια και χρειάζεται μια επανεξέταση και μια επαναθεώρηση. Και επίσης να κληθεί η κυβέρνηση σε αυτή τη συνεδρία, για να επανεξεταστούν με κάθε λεπτομέρεια, μία προς μία οι αμφιλεγόμενες ή αμφισβητούμενες πρόνοιες στη Δήλωση Πολιτικής και στα τοπικά σχέδια των διάφορων επαρχιών. Η Βουλή δεν μπορεί, αγαπητοί συνάδελφοι, να νίψει τας χείρας της πάνω σε ένα τόσο καίριο και τόσο σοβαρό θέμα που συνεπάγεται και διακινδυνεύει τα οικονομικά συμφέροντα, αλλά και την πρόοδο γενικότερα ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Η δεύτερη εισήγηση την οποία θα ήθελα να υποβάλω στο Σώμα είναι ότι ο περιορισμός των 4,000 τ.μ. ως προϋπόθεση για την ανέγερση μονοκατοικίας στην ύπαιθρο, όπως την έχω περιγράψει, πρέπει χωρίς καμιά καθυστέρηση να ανακληθεί από την κυβέρνηση. Αν η κυβέρνηση δεν την ανακαλέσει το ταχύτερο και μέσα σε τακτή προθεσμία, τότε η Βουλή θα πρέπει να νομοθετήσει και να λύσει μιας και καλή αυτό το θέμα. Τα ήδη διαχωρισθέντα μονόσκαλα δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να μείνουν εκτεθειμένα και οι ιδιοκτήτες τους να μείνουν εκτεθειμένοι. Πρέπει οπωσδήποτε να νομιμοποιηθούν, διότι καμιά ευθύνη δε φέρουν οι άνθρωποι οι οποίοι αφέθηκαν καλή τη πίστει να επενδύσουν τα χρήματά τους και στο τέλος να ζημιώσουν χωρίς καμιά οι ίδιοι υπαιτιότητα.

Μια τρίτη εισήγηση που θα ήθελα να υποβάλω είναι ότι πρέπει να τροποποιηθεί ουσιαστικά η τουριστική πολιτική της κυβέρνησης, αν μπορεί κάποιος να πει για τουριστική πολιτική, όπως την έχω περιγράψει, και ειδικότερα πρέπει να τροποποιηθεί η απαίτηση για κτήμα 15 σκαλών προς ανέγερση ξενοδοχείου και 11 περίπου σκαλών για την ανέγερση τουριστικών χωριών κτλ., όπως έχω επεξηγήσει.

Μια τέταρτη εισήγηση είναι ότι πρέπει η κυβέρνηση Βασιλείου να αποδεχθεί όλες τις εισηγήσεις και ενστάσεις του Δήμου Λάρνακας όσον αφορά τις ζώνες. Και είναι πολλές οι ενστάσεις και πολλές οι επιφυλάξεις που ο Δήμος Λάρνακας έχει εκφράσει στις πρόνοιες του τοπικού σχεδίου της πόλης μας. Και στο σημείο αυτό θέλω να καταγγείλω δημόσια την κυβέρνηση και με πολλή αγανάκτηση μάλιστα, διότι επέβαλε στη Λάρνακα πριν ακριβώς δέκα χρόνια, το 1980, ζώνες οι οποίες ήταν εντελώς ακατάλληλες και αντιοικονομικές και επιζήμιες για την ανάπτυξη της πόλης μας. Και εντούτοις παρά τις επανειλημμένες -και το τονίζω και το υπογραμμίζω- ενστάσεις και διαμαρτυρίες και του μη εκλεγμένου δημοτικού συμβουλίου που ήταν πριν το 1986, αλλά και του εκλεγμένου δημοτικού συμβουλίου της πόλης μας, παρά τις διαμαρτυρίες τους δε δέχσε η κυβέρνηση να έρθει και να αντιληφθεί ότι έπρεπε να διαφοροποιήσει αυτές τις ζώνες για το καλό της πόλης. Και η απάντηση ήταν ότι: «Περιμένετε να εφαρμοστεί ο Νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας». Και πράγματι, αγαπητοί συνάδελφοι, όταν εφαρμόστηκε ο Νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, ήρθε σε μερικές περιπτώσεις η κυβέρνηση και τροποποίησε ευνοϊκά και κατά ουσιαστικό τρόπο μάλιστα μερικές από τις ζώνες. Και τίθεται το ερώτημα. Δεν μπορούσαν άραγε να τροποποιήσουν τις ζώνες της πόλης της Λάρνακας πριν πέντε χρόνια; Έπρεπε να αφήσουν την πόλη της Λάρνακας και τους κατοίκους της να ζημιώνουν με εσφαλμένες ζώνες, μέχρις ότου δήθεν εφαρμοστεί ο περίφημος Νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας τον οποίο, ειρήσθω εν παρόδω, εφάρμοσε η κυβέρνηση Βασιλείου, διότι σε μια επίσκεψή του στις αρχές Νοεμβρίου ο κ. Πρόεδρος στην Πολεοδομία αποφάσισε αιφνιδίως και απροειδοποίητα ότι εσπευσμένα έπρεπε να εφαρμόσει αυτή τη νομοθεσία; Και πράγματι έβαλε τα πόδια όλων των υπαλλήλων και τα δικά μας τα πόδια δυστυχώς σε ένα παπούτσι, για να προσπαθούμε όλοι να ενημερωθούμε πάνω σε ένα πολύ περίπλοκο και δυσνόητο κατασκευάσμα, το οποίο το Υπουργείο Εσωτερικών μαζί με την Πολεοδομία ετοίμασαν. Αυτή είναι η πραγματικότητα όσον αφορά αυτή τη χαώδη κατάσταση που έχουν δημιουργήσει στο τόσο σοβαρό θέμα η ανευθυνότητα και η επιπολαιότητα με την οποία οι διάφοροι αρμόδιοι και η κυβέρνηση αντιμετωπίζει πολλές φορές τα συμφέροντα και τα δικαιώματα αυτού του λαού.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Μια πέμπτη εισήγηση την οποία θα ήθελα να υποβάλω είναι ότι πρέπει η κυβέρνηση να δημιουργήσει τουριστική ζώνη -και λυπούμαι διότι υπεισέρχομαι σε μερικές λεπτομέρειες, αλλά αυτό το αισθάνομαι υποχρέωση απέναντι στην κοινότητα της Αλαμινού- στην παραλιακή περιοχή της Αλαμινού, όπως επίσης θα πρέπει να περιλάβει την Αλαμινό στον κατάλογο των κοινοτήτων για τις οποίες ισχύει ειδική τουριστική πολιτική. Για να αντιληφθείτε, κύριοι συνάδελφοι, πόσο μελετημένη είναι η Δήλωση Πολιτικής την οποία ετοίμασε η Πολεοδομία, όλοι γνωρίζουμε πού βρίσκεται η Αλαμινός. Είναι τα Περβόλια, το Κίτι, ο Μαζωτός, η Αλαμινός, ο Άγιος Θεόδωρος, το Ζύγι, ο Ψεματισμένος και το Μαρώνι. Όλες οι περιοχές αυτές έχουν όλες τουριστική ζώνη εκτός από την Αλαμινό. Ποιος είναι αυτός ο ειδικός λόγος; Υπάρχει ειδικός λόγος, αλλά δε θα ήθελα να τον αναφέρω σ' αυτή την περίπτωση. Είναι μια κατάσταση απαράδεκτη και ακατανόητη και μια κατάσταση που προκαλεί απογοήτευση και έχει προκαλέσει πράγματι απογοήτευση και αγανάκτηση στους κατοίκους της Αλαμινού, τους οποίους είχα επισκεφθεί και οι οποίοι άνθρωποι πράγματι τελούσαν σε άγνοια για το τι συνέβαινε περίξ τους. Και αγανάκτησαν πράγματι, όταν διαπίστωσαν ότι όλες οι περίξ κοινότητες είχαν τουριστική ζώνη και οι ίδιοι δεν είχαν τουριστική ζώνη. Και πράγματι αγανάκτησαν διπλά, όταν αντιλήφθηκαν ότι όλες οι γειτονικές κοινότητες που ανέφερα περιλαμβάνονταν μέσα στα χωριά για τα οποία η κυβέρνηση έχει ειδική τουριστική πολιτική με βάση τη Δήλωση Πολιτικής και για κάποιο ανεξήγητο και ακατανόητο λόγο η Αλαμινός η οποία και εκείνη είναι σε πολύ μικρή απόσταση από τη θάλασσα, είναι δίπλα από το Μαζωτό, δίπλα από τον Άγιο Θεόδωρο, την Αλαμινό δεν την έχουν μέσα σ' αυτές τις κοινότητες. Κανένας δεν μπορεί ούτε και καμιά κυβέρνηση και ούτε και η κυβέρνηση Βασιλείου θα μπορούσε να μας εξηγήσει αυτό το ανεξήγητο, αυτή την ανεξήγητη δυσμενή διάκριση γι' αυτή τη μικρή και βασανισμένη και υποβαθμισμένη κοινότητα της Αλαμινού.

Κύριε Πρόεδρε, ως μια έκτη εισήγησή μου θα ήθελα να πω ότι οι συντελεστές δόμησης στην παραλιακή περιοχή της Πύλας και της Ορόκλινης πρέπει οπωσδήποτε να αυξηθούν ουσιαστικά, διότι πρέπει επιτέλους να αντιληφθεί η κυβέρνηση και ο κ. Βενιαμίν και η Πολεοδομία ότι για ολόκληρη την επαρχία της Λάρνακας δεν υπάρχει άλλη τουριστική περιοχή παρά η περιοχή της Πύλας και της Ορόκλινης. Και από τη στιγμή κατά την οποία μειώνουν ουσιαστικά τους συντελεστές δόμησης σ' αυτή την περιοχή, είναι ως να πλήττουν καίρια τις προοπτικές για τουριστική ανάπτυξη ολόκληρης της επαρχίας μας. Αυτή την αδικία δεν πρόκειται να τη δεχθούμε.

Μια έβδομη εισήγησή μας είναι ότι πρέπει όλα τα δίκαια αιτήματα των δημοτικών αρχών, αλλά και των κοινοτικών αρχών γενικά να ικανοποιηθούν από την κυβέρνηση εντός τακτής προθεσμίας. Αν η κυβέρνηση δεν αποδεχθεί την ικανοποίηση όλων των πιο πάνω αιτημάτων, τότε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, εισηγούμαι προς τη Βουλή να προβούμε, χωρίς καμιά καθυστέρηση, στην ψήφιση της κατάλληλης νομοθεσίας η οποία θα επαναφέρει την τάξη σ' αυτό τον τόπο. Είτε αυτή είναι νομοθεσία η οποία θα διορθώσει τα κακώς κείμενα είτε είναι νομοθεσία η οποία σε τελευταία ανάγκη θα πρέπει να αναβάλλει την εφαρμογή της Δήλωσης Πολιτικής, διότι μιλώντας για τα τοπικά σχέδια, ομολογουμένως οι περισσότεροι τουλάχιστον δήμοι διαφωνούν με τέτοια εισήγηση. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μαθηκολώνη ο Πρόεδρος της Βουλής αποχώρησε από την αίθουσα και τη θέση του κατέλαβε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ κ. Μ. Πουμπουρής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε αρχικά πως δυσεπίλυτο και δύσκολο το πρόβλημα όπως το καταντήσαμε της πολιτικής για την ύπαιθρο για διάφορους τύπους ανάπτυξης όπως θα εξηγήσω σε λίγο. Η πολιτική για την ύπαιθρο συγκεκριμένα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, χαρακτηρίζεται από τρία κύρια και καίρια αρνητικά σύνδρομα:

1. Τις τρομερές ελλείψεις και ασάφειες.

2. Τις ανισοσκελίες και αδικίες σε βάρος της υπαίθρου που δημιουργεί και

3. Την τεράστια διακριτική ευχέρεια που εκχωρεί στην Πολεοδομική Αρχή, ενώ -το σπουδαιότερο- ο Υπουργός καθίσταται υπερεξουσία, αποφασίζων κατά το δοκούν, και μάλιστα σε περιπτώσεις σοβαρότατες όπως στη σελίδα 6 που αναφέρεται πως η Πολεοδομική Αρχή αν κρίνει ότι η προώθηση αιτήσεων για διαχωρισμό γης σε οικόπεδα ή για ενιαίες αναπτύξεις εκτός των περιοχών που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 πιο πάνω είναι προς το δημόσιο συμφέρον ή άλλως πως πολεοδομικά σκόπιμη, θα μπορεί να τις μελετά και να υποβάλλει τις απόψεις της προς τον αρμόδιο Υπουργό.

Υπογραμμίζουμε επίσης τη διακριτική εξουσία που παρέχεται στην Πολεοδομική Αρχή, όπως αυτή καθορίζεται στη σελίδα 49 και αφορά τη μεμονωμένη κατοικία, που έθιξε και ο προηγούμενος συνάδελφος, στην πολιτική συγκεκριμένα 9(Γ)(β) που διαλαμβάνει τις γνωστές απαγορευτικές και στραγγαλιστικές για την ύπαιθρο διατάξεις. Ένα θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που θα παρακαλούσα, για να αποφύγω την αναφορά του σε λεπτομέρειες, να κατατεθεί στα πρακτικά και να προχωρήσω σε παρά πέρα διαπιστώσεις.

«ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Επ' άριστον αναβολή 9(Γ)(β)

(δ) Στην υπόλοιπη διοικητική περιοχή του χωριού:

(ι) Για εγκριμένα οικόπεδα, με συντελεστή δόμησης και κάλυψη που δεν θα υπερβαίνουν το 0.60:1 και 0.35:1, αντίστοιχα.

(ιι) Για τεμάχια γης που δεν είναι εγκριμένα οικόπεδα θα ισχύει η Πολιτική 9(Γ)(β) πιο κάτω που αφορά τη «Μεμονωμένη Κατοικία».

4 Σε περίπτωση ενιαίας ανάπτυξης ή άλλης μεγάλης ανάπτυξης, το μέγεθος, ο όγκος και η κλίμακα της ανάπτυξης θα προσαρμόζονται ανάλογα με το δομημένο χαρακτήρα που επικρατεί στην περιοχή.

Μεμονωμένη Κατοικία.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ 9(Γ)(β)

Η Πολεοδομική Αρχή μπορεί να εκδώσει πολεοδομική άδεια για ανέγερση μονοκατοικίας (μονώροφης ή διώροφης) σε περιοχές εκτός των καθορισμένων, όταν ικανοποιούνται τα πιο κάτω:

1. (α) Το τεμάχιο στο οποίο θα ανεγερθεί έχει εμβαδόν τουλάχιστο τέσσερα

δεκάρια (4,000 τ.μ.) ανά μονοκατοικία, όπως τούτο ήταν εγγεγραμμένο στα βιβλία του Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος Σχεδίου Αναπτύξεως και βρίσκεται εκτός βιομηχανικών και κτηνοτροφικών ζωνών/περιοχών.

Νοείται ότι το τεμάχιο διαθέτει άνετη και ασφαλή προσπέλαση και ικανοποιεί το συντελεστή δόμησης και την κάλυψη που προνοούνται στην περιοχή. Νοείται περαιτέρω ότι ο αριθμός των μονοκατοικιών δε θα υπερβαίνει τις τέσσερις, με την προϋπόθεση ότι τηρείται ο συντελεστής δόμησης και το επιτρέπει το μέγεθος του τεμαχίου, όπως τούτο ήταν εγγεγραμμένο στα βιβλία του Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος Σχεδίου και υπάρχει ικανοποιητική και κατάλληλη υδατοπρομήθεια.

- (β) Η προτιθέμενη για ανέγερση μονοκατοικία είναι ικανοποιητικής τεχνικής και αποδεκτής αισθητικής στάθμης και ικανοποιεί το πλαίσιο αισθητικού ελέγχου που καθορίζεται στη συγκεκριμένη περιοχή.
- (γ) Η θέση της κατοικίας, καθώς και η διαμόρφωση του τεμαχίου στο οποίο θα ανεγερθεί θα εναρμονίζεται με το περιβάλλον και το χαρακτήρα της περιοχής.

Νοείται ότι η Πολεοδομική Αρχή, λαμβάνουσα υπόψη ειδικές περιστάσεις, μπορεί να εκδώσει πολεοδομική άδεια για ανέγερση μονοκατοικίας και σε κτηνοτροφικές ζώνες/περιοχές νοουμένου ότι το εμβαδόν της μονοκατοικίας δεν ξεπερνά τα 200 τ.μ. και η τοιαύτη μονοκατοικία είναι αναγκαία για την απρόσκοπτη διεξαγωγή κτηνοτροφικής απασχόλησης και ο ιδιοκτήτης έχει ως κύρια απασχόληση την κτηνοτροφία.

Νοείται περαιτέρω ότι σε ειδικές περιπτώσεις ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί να επιτρέψει κατ' εξαίρεση την ανέγερση μονοκατοικίας και σε τεμάχια γης που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος Σχεδίου είχαν εμβαδόν μικρότερο των 4,000 τ.μ. για ικανοποίηση στεγαστικών αναγκών του αιτητή ή των παιδιών του.

- (δ) Για τις περιοχές που έχουν δημοσιευτεί Ζώνες, θα ισχύουν ο συντελεστής δόμησης, η κάλυψη, ο ανώτατος αριθμός ορόφων και το ανώτατο ύψος που ισχύουν για τη ζώνη.
- (ε) Για τις περιοχές που δεν έχουν δημοσιευτεί Ζώνες καθορίζεται με την παρούσα Δήλωση Πολιτικής ως ανώτατος συντελεστής δόμησης 0.10:1, αριθμός ορόφων δύο και μέγιστο ύψος 8.20 μ. Για τις περιοχές αναδασμού ο συντελεστής δόμησης καθορίζεται σε 0.06:1.

2. Σε τεμάχια γης που καλλιεργούνται, επιπρόσθετα της Μεμονωμένης Κατοικίας, δυνατό να επιτραπεί και η ανέγερση μιας αποθήκης εμβαδού μέχρι 30 τ. μέτρα, εφόσον η αποθήκη κρίνεται αναγκαία για την αποθήκευση αγροτικών γενικώς προϊόντων και εφοδίων.

3. Δε θα επιτρέπεται η ανέγερση κατοικίας μέσα σε περιοχή που καθορίστηκε ως «Ακτή και Περιοχή Προστασίας της Φύσης», ή ως «Προστατευόμενο Τοπίο».

4. Στην περίπτωση κατοικίας που ανεγείρεται μέσα σε «Περιοχή Εξαιρετικής Φυσικής Καλλονής» η Πολεοδομική Αρχή δύναται να επιβάλει τέτοιους και όσους

όρους κρίνει σκόπιμο για την καλύτερη εναρμόνιση της οικοδομής με το φυσικό και δομημένο περιβάλλον.

5. Η Πολεοδομική Αρχή, αν κρίνει ότι η προώθηση αιτήσεων για διαχωρισμό γης σε οικοπέδα ή για ενιαίες αναπτύξεις εκτός των περιοχών που καθορίζονται με την Πολιτική 9(Γ)(α) πιο πάνω είναι προς το δημόσιο συμφέρον ή άλλως πως πολεοδομικά σκόπιμη, θα μπορεί να τις μελετά και θα υποβάλλει τις απόψεις της προς τον Υπουργό.

9.1.8 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

9.1.9 Η κτηνοτροφία θεωρείται απαραίτητη για την ευρωστία των αγροτικών περιοχών και συντείνει ουσιαστικά στην οικονομία. Εντούτοις, λόγω της φύσης της, είναι δυνατό να προκαλεί οχληρία και να συγκρούεται με άλλες χρήσεις, κυρίως οικιστικές και τουριστικές».

Πέραν όμως και πρόσθετα από όσα μνημονεύσαμε αναφορικά με τα αρνητικά στοιχεία που προσδιόρισαμε, θα πρέπει να σταθούμε στις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις σε βάρος της υπαίθρου από ορισμένες πολύ αυστηρές πρόνοιες, όπως τα τρίσκαλα και πάνω, που οι σχετικές πρόνοιες διαλαμβάνουν πως όσα ήταν εγγεγραμμένα πριν από το νόμο παρέχεται σ' αυτά το δικαίωμα ανέγερσης κατοικίας, ενώ τώρα τούτο απαγορεύεται έστω και αν υπάρξουν συνενώσεις μικρότερων τμημάτων που συνθέτουν τίσκαλα ή και μεγαλύτερα εδάφια γης.

Εξάλλου τα ποσοστά που με την πολιτική, σε εισαγωγικά πολιτική, απαιτούνται κατά το διαχωρισμό οικοπέδων, για τη δημιουργία χώρου πρασίνου από 10% που ήταν ή και μέχρι 10%, τώρα προσδιορίζονται στο 10% και άνω, ενώ ο χώρος επιβάλλεται να είναι και τοπιοτεχνημένος με έξοδα του ίδιου του ιδιοκτήτη.

Πρόσθετα διαλαμβάνεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία ένα 3% θα παραχωρείται για αξιοποίησή του για κοινοτικούς σκοπούς όπως είναι εκκλησία, γήπεδο ή άλλος συναφής σκοπός, ενώ διαλαμβάνεται πως αν η περιοχή δεν το έχει ανάγκη, τότε το 3% προστίθεται στο χώρο πρασίνου με αποτέλεσμα το 11% ή το 12%, το απαιτούμενο κατά το χώρισμα οικοπέδων για χώρο πρασίνου, να φτάνει στο 14 ή στο 15%.

Προστίθενται ακόμα πολλές πρόσθετες πρόνοιες που αυξάνουν τα κόστη των διαχωριζόμενων οικοπέδων σε επίπεδα αδιανόητα, για να μην πούμε και αστρονομικά. Η Πολεοδομική Αρχή είναι αρχή που εγκαθιδρύεται, πέρα από τις υφιστάμενες -της επαρχιακής διοίκησης και του δήμου- και ζητά -για να μνημονεύσω δειγματοληπτικά και μόνο μια από τις πολλές απαιτήσεις της, όπως αυτή εμφανίζεται στη σελίδα 8 της πολιτικής για την υπαίθρο- παραχώρηση γης για:

1. Διάνοιξη νέου δρόμου.
2. Διεύρυνση και βελτίωση υφιστάμενου.
3. Δημιουργία ποδηλατόδρομου.
4. Δημιουργία χώρου στάθμευσης.
5. Δημιουργία πλατείας.
6. Δημιουργία κόλπου αναμονής οχημάτων.

7. Δρόμο και χώρο για δημόσια προσπέλαση σε παραλίες, σε δάση, σε κρατική γη, σε πάρκα, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε ποταμούς και λίμνες και σε υδατοφράκτες, γενικά δε σε όλους τους δημόσιους χώρους.

Και όλα αυτά, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, φυσικά θα φορτωθούν από τους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης στους αγοραστές των οικοπέδων. Η αντινομίες όμως της πολιτικής για την ύπαιθρο συνεχίζονται. Έτσι, και σε αντίθεση με τα πιο πάνω, εκεί που δημιουργούνται αξίες, δεν καλούνται οι ιδιοκτήτες γης να καλύψουν την αφηνιδιαστικά προσκτώμενη υπεραξία. Οι διατάξεις του νόμου για το τέλος βελτίωσης βέβαια παραμένουν ανενεργές και δεν εφαρμόζονται.

Τονίζουμε ακόμα πως σε πολλές περιπτώσεις οι συντελεστές δόμησης μειώθηκαν στο 1% και σε άλλες περιπτώσεις στο πέντε τοις χιλίοις. Στη Λευκωσία, για παράδειγμα, κάτω από το ίδρυμα Ιωάννου και Παρασκευαΐδη σε μια μεγάλη έκταση γης το ποσοστό δόμησης συρρικνώθηκε στο 1% ενώ σε άλλες περιπτώσεις όπως παρά το ψυχιατρείο της Λευκωσίας, ο συντελεστής μειώθηκε ακόμα παρά πέρα και συγκεκριμένα έφτασε στο 0.5 τοις χιλίοις με τακτικό αποτέλεσμα από τη μια μεριά του δρόμου να πωλούνται οικόπεδα προς £70,000 το στρέμμα, ενώ στην άλλη όχθη του, με τα δημιουργούμενα μονοπάτια περιδιάβασης της φύσης, όπως περίπου θα καταντήσουν, τα οικόπεδα θα διατίθενται προς 500 μονάχα λίρες το στρέμμα.

Να υπογραμμίσουμε ακόμα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πως τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού δεν την εκφράζουν οι σύλλογοι οικολόγων που παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής, μα την εκφράζει η Παγκύπρια Ομοσπονδία Ένωσης Κοινοτήτων με τις 343 κοινότητες της και τις δεκάδες τις χωρικές αρχές της που άρχισαν ήδη πολλές από αυτές να παραιτούνται ομαδικά, μετά τη δημοσιοποίηση της περισπούδαστης πολιτικής μας για την ύπαιθρο, της υπαίθρου που, όπως ακράδαντα πιστεύουμε, βλήθηκε καίρια και κύρια την ώρα ίσα - ίσα που η ύπαιθρος άρχισε από μόνη της -χωρίς την κρατική παρέμβαση και τις μεγάλες από μέρους μας θυσίες- να παίρνει τη απάνω βόλτα, μετά από τη φοβερή έκρηξη του ουρμπανισμού και της αστυφιλίας στα 1960 - 70, που ουσιαστικά την κατερείπωσαν. Και πάνω εκεί που άρχισε να ανθίζει το χαμόγελο στην κυπριακή ύπαιθρο για τη δρομολόγηση μιας καινούριας, για την ίδια, μοίρας, καρφώνεται πίσωπλατα στη ράχη της από μέρους μας μάλιστα το δολοφονικό στιλέττο του κοινωνικού και οικονομικού της μαρασμού.

Η παραπλανητική δήλωση των αρμοδίων για την οποία μίλησε και ο συνάδελφος Μαθηκολώνης, που κατέθεσε στην Επιτροπή -των αρμοδίων εννοώ αρχών και όχι των αρμοδίων λειτουργών- όπως εμφανίζεται στη σελίδα 6 της έκθεσης, ελέγχεται επιγραμματικά με τις πιο κάτω παρατηρήσεις:

1. Στον ισχυρισμό πως οι 167 κοινότητες στις οποίες παρουσιάζεται μεγάλος ρυθμός ανάπτυξης, τουριστική ανάπτυξη αλλά και πολλαπλός διαχωρισμός γης, απαιτείται πολεοδομική άδεια, υπάρχει η άμεση ανταπάντηση πως και οι 167 αυτές κοινότητες εμπίπτουν στις πρόνοιες της πολιτικής για την ύπαιθρο με όλα αυτά τα αρνητικά της σύνδρομα.

2. Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για τον ισχυρισμό πως σε 105 κοινότητες υπάρχουν πολεοδομικές ζώνες οι οποίες έχουν ήδη δημοσιευτεί και έτυχαν συζήτησης.

3. Η διάταξη για τις 99 κοινότητες πως όριο ανάπτυξης θα είναι το υδρευτικό ή εκείνο που καθορίστηκε από τη δήλωση πολιτικής, θα πρέπει να λεχθεί πως εμπλέκονται στις διακριτικές εξουσίες της αρμόδιας αρχής και του Υπουργού Εσωτερικών με τα αρνητικά στοιχεία των προνοιών της οποίας έχουμε ήδη ασχοληθεί και πιο πριν, προσθέτοντας απλά και μόνο πως πρόσθετα από τις υδρευτικές ανάγκες θα εμπλακούν στην άχαρη και ευτελιστική διαδικασία των διακριτικών εξουσιών του Υπουργού, όλες οι άλλες συναφείς προϋποθέσεις. Και,

4. Φυσικά για τις δώδεκα κοινότητες που είναι ακατοίκητες δεν υπάρχει όριο ανάπτυξης ή θα τους καθοριστεί αργότερα. Και σίγουρα στην ουσία αντιστρέφοντας τους κυβερνητικούς ισχυρισμούς εμείς διατεινόμαστε πως «επομένως ελάχιστος αριθμός κοινοτήτων παραμένει ο οποίος αυτή τη στιγμή δεν επηρεάζεται ουσιαστικά από τη δήλωση πολιτικής...»

Να προσθέσουμε ακόμα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πως πριν αλέκτωρ φωνήσαι, άρχισαν κιόλας τα παράπονα και οι αναζητήσεις ένδικων μέσων από μέρους των δήμων της μεζωνος Λευκωσίας που ήδη ανέθεσαν σε ειδικούς τη μελέτη της πολιτικής για την ύπαιθρο για υποβολή ενστάσεων μιας και υπογραμμίζουν στους αρμόδιους που τους ανέθεσαν τη μελέτη πως έπεσαν θύματα ουσιαστικής τους εξαπάτησης, δεδομένου πως οι καθησυχαστικές δηλώσεις των αρμοδίων πως δεν θα ρίχναν τους συντελεστές δόμησης, οι βεβαιώσεις παραβιάστηκαν κατάφωρα και οι συντελεστές συρρικνώθηκαν.

Διατείνονται, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, τα επίσημα χείλη πως υπάρχουν είκοσι χιλιάδες περίπου οικόπεδα στη Λευκωσία που πρέπει να διατεθούν. Ποιος όμως αυτή την ώρα τα πουλάει και πόσα θα τα διαθέτει; Και θα τολμήσει να τα φορολογήσει η κυβέρνηση, όπως τάχα διατείνεται η Εκτελεστική Εξουσία, και αν να ποτέ θα το κάνει ή τότε θα τολμήσει να το επιχειρήσει;

Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, οι περιοχές εκτός των δημοτικών ορίων ουσιαστικά εκμηδενίζονται. Οι διακριτικές εξουσίες στην Πολεοδομική Αρχή είναι και πολλές και επικίνδυνες. Οι ασάφειες βρΐθουν από άκρο σ' άκρο. Στη δήλωση παραδείγματος χάριν απαιτείται ικανοποιητική και ασφαλής και κατάλληλη προσπέλαση. Ποιος όμως λειτουργός θα την προσδιορίσει; Ζητείται ακόμα νερό ικανοποιητικό και κατάλληλο. Ποιος όμως θα το προσδιορίσει σαν τέτοιο;

Αν, έντιμε κύριε Πρόεδρε, επιγραμματικά και εμφαντικά έπρεπε να τονίσω κάτι είναι τα πιο κάτω:

Να περιοριστούν και να προσδιοριστούν δραστικά οι διακριτικές εξουσίες στον εκάστοτε Υπουργό και να προσδιοριστούν οι αρχές που θα διέπουν τις διάφορες εξαιρέσεις. Και τούτο όχι γιατί δεν έχω εμπιστοσύνη στην ακεραιότητα και την εντιμότητα του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού, μα είμαστε θιασώτες της αρχής πως η εντιμότητα και η ακεραιότητα κατά τη γνωστή και δεδηλωμένη διάταξη και απαίτηση που ζητά τη διαφάνεια και την εντιμότητα της συζύγου του Καίσαρος, πρέπει να ισχύει και στην προκείμενη περίπτωση. Υπάρχει όμως και ένα μείζον θέμα στην προκείμενη περίπτωση, στις ώρες τούτες μάλιστα, που η πατρίδα μας χειμάζεται και βρισκόμαστε στην ανάγκη αναζήτησης δημιουργίας των υπερήφανων πολιτών της που θα την προστατέψουν και όχι στη δημιουργία ανδρεικέλων με ελαστικό και εύκαμπτο το χαρακτήρα και ταπεινών θεραπόντων των κατά καιρούς εξοχοτήτων και εντιμοτήτων.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έχουμε επισκεφθεί από την ώρα που δημοσιοποιήθηκε η περίφημη διακήρυξη για την ύπαιθρο δεκάδες αγροτικές κοινότητες, που εκπρόσωποί τους οι αγρότες, κατά μάζες εκφράζουν την αγωνία και το άγχος από το οποίο διακατέχονται για το γεγονός πως η ύπαιθρος οδηγείται κατά κρημών. Για το γεγονός πως η ύπαιθρος εκεί που ανέκυπτε, εκεί που δρομολογούσε μια νέα αναπτυξιακή πορεία και τακτική, σήμερα καταβυθίζεται με αποτέλεσμα να αρχίσει πάλι να ερημούται και να αναπτύσσεται ο ουρμπανισμός και η αστυφιλία για την οποία πληρώσαμε τόσα πολλά και ακριβά στη δεκαετία του 1960 - 70 με την κατερείπωση ολόκληρων κοινοτήτων μας. Έτσι μαζί τους ζητούμε και εμείς να δρομολογηθεί πορεία ριζικού ανασχεδιασμού του νόμου, με περιορισμό των

διακρίσεων, ανάπτυξη των προνοιών που θα τις υποκαθιστούν και πρόνοιες λιγότερο επαχθείς για τους ιδιοκτήτες της μοιρόγραφτης κυπριακής υπαίθρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Στυλιανού, ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην αίθουσα και καταλαμβάνει την έδρα, ενώ ο κ. Πουμπουής κατέρχεται στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο σε άλλους, αντιλαμβάνομαι ότι ο νόμος ήταν και είναι στα χέρια της Βουλής. Ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι πώς λέμε πρέπει να γίνει το άλφα, πρέπει να γίνει από την κυβέρνηση το βήτα όταν ο νόμος είναι στη διάθεση της Βουλής. Εγώ θα το παραπέμψω πίσω στην Επιτροπή και όποιος θέλει να πάει στην Επιτροπή να καταθέσει απόψεις και επιτέλους να πάρουμε μια απόφαση. Γιατί δεν μπορώ να αντιληφθώ πώς κάνουμε εκκλήσεις επί θεμάτων τα οποία είναι στη δική μας δικαιοδοσία. Αν ήταν θέματα τα οποία ήταν στη δικαιοδοσία της κυβέρνησης, το αντιλαμβάνομαι.

Γι' αυτό η άποψή μου είναι να πάει πίσω στην Επιτροπή και παρακαλώ όσους έχουν απόψεις να πάνε στην Επιτροπή να τις εκθέσουν και αν η απόφαση της πλειοψηφίας είναι να υπάρξουν διαφοροποιήσεις, να γίνουν και αν η απόφαση της πλειοψηφίας είναι να παραμείνει ο νόμος ως έχει, να παραμείνει ως έχει.

Ορίστε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο Υπουργός Εσωτερικών είχε κάμει μια ειδική σύσκεψη με τους Επάρχους ακριβώς για να δουν τις τροποποιήσεις που θα έκαναν στη δήλωση πολιτικής. Επομένως συμφωνούμε ότι θα πρέπει να πάει πίσω στην Επιτροπή, αλλά θα ήταν καλό να κληθεί και ο Υπουργός ακριβώς για να πληροφορήσει την Επιτροπή τι τροποποιήσεις σκοπεύει ή τουλάχιστον έχει προτείνει να κάμει μετά από τις διαμαρτυρίες των κοινοτήτων. Και μπορεί με αυτό τον τρόπο να βρεθεί μια κοινή συνισταμένη τόσο στις θέσεις τις δικές μας όσο και της Εκτελεστικής Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό ελπίζω κι εγώ, γιατί ο Υπουργός τουλάχιστον στις συναντήσεις που είχε με παράγοντες της Βουλής είπε ότι δεν πρόκειται να αλλοιωθεί τίποτε απ' ό,τι ίσχυε μέχρι σήμερα, αλλά βέβαια εμείς θέλουμε μια δήλωση επίσημης πολιτικής ποια θα είναι η κατάσταση.

Επί θέματος διαδικασίας. Ορίστε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά είπατε, αλλά πρέπει να ξέρουμε ότι ο νόμος, ο οποίος ψηφίστηκε το 1972, δεν μπορούσε να περιέχει όλες αυτές τις λεπτομέρειες για τις οποίες διαφωνούμε σήμερα. Γιατί αυτές οι διαφωνίες προήλθαν από τη δήλωση πολιτικής η οποία ήταν άγνωστη και στη Βουλή ακόμα και από τοπικά σχέδια τα οποία ήταν άγνωστα και στη Βουλή. Και εκείνο το οποίο συμβαίνει σήμερα είναι ότι ετοιμάστηκαν σχέδια πολεοδομικά για τις πόλεις, στις οποίες ήδη οι Δήμοι που είπαν ότι είναι έτοιμοι να τα εφαρμόσουν θα φέρουν ένσταση -αυτό είναι ένα άλλο θέμα- και στη δήλωση πολιτικής όλες οι κοινότητες φέρουν ένσταση για τον τρόπο με τον οποίο επιβλήθηκε. Αντιλαμβάνομαι όμως, και πολύ σωστά λέτε, ότι πρόκειται να γίνει μια συνάντηση των εκπροσώπων με τον Υπουργό Εσωτερικών

για να λύσουν ορισμένα θέματα. Και θα ήταν καλό, εφόσον συζητείται αυτό το θέμα, και επειδή δεν έγινε σήμερα, να συζητηθεί όμως την επόμενη Πέμπτη ή οποιαδήποτε άλλη μέρα, να βγουν τα συμπεράσματα από εκεί, για να μπορέσει η Βουλή να δημιουργήσει μια ομάδα εργασίας μαζί με την Επιτροπή Εσωτερικών για να λύσουν όλα αυτά τα προβλήματα, γιατί πραγματικά δεν ήταν γνωστά. Δηλαδή δεν ήταν νόμος γνωστός για τον οποίο κανένας δεν έφερε ένσταση και ερχόμαστε τώρα να φέρουμε ένσταση. Φέρουμε ένσταση, γιατί τώρα γνωρίζουμε τι περιέχει και η δήλωση πολιτικής και τα τοπικά σχέδια, τα οποία σε πολλές περιπτώσεις -όχι γιατί δε θέλουμε να εφαρμοστεί ο νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας-αυτά τα πράγματα είναι αντίθετα με εκείνα τα οποία πιστεύαμε ότι έπρεπε να εφαρμοστούν και για την ύπαιθρο. Ακόμα και το Τμήμα Πολεοδομίας λέει, «μάλιστα, έχετε δίκαιο σε ορισμένα πράγματα που πήγαν πέραν του κανονικού και πρέπει να τα μελετήσουμε και να κάνουμε και τις τροποποιήσεις μας». Επομένως έτσι πρέπει να γίνει. Δηλαδή πρέπει να μελετηθεί σε βάθος αυτό το θέμα, για να μπορέσουμε να βγάλουμε σωστά συμπεράσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είχε ζητήσει ο κ. Ερωτοκρίτου πρώτα το λόγο.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι είναι μια ορθή θέση να πάει πίσω στην Επιτροπή αυτό το θέμα, αλλά ας μην ξεχνούμε ότι οι προθεσμίες πλησιάζουν να λήξουν. Αντιλαμβάνομαι ότι τέλος Φεβρουαρίου λήγει η προθεσμία ενστάσεων. Και εκείνο το οποίο εισηγούμαι είναι, αν είναι δυνατόν, από τη Βουλή να φύγει κάποιο μήνυμα, ούτως ώστε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, μηνύματα δε θα μεταδώσω. Σας το λέω· όσο θα εξακολουθώ, να είμαι Πρόεδρος, θα σεβαστώ αυτή τη Βουλή με το να μη διαβιβάζω απλώς μηνύματα, όταν η Βουλή έχει δύναμη να εφαρμόζει αποφάσεις. Δεν πρόκειται να αναλάβω αυτό το ρόλο.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν τέλειωσα. Εκείνο το οποίο ήθελα να πω, να γίνει έστω και μια έκκληση από τη Βουλή είτε και μια απαίτηση, αν το πάρετε, από τη Βουλή, ούτως ώστε τουλάχιστον οι προθεσμίες να τροποποιηθούν για να δοθεί περισσότερος χρόνος, ούτως ώστε να μπορεί η Επιτροπή να εξετάσει ένα τόσο σοβαρό θέμα και να μη βρεθούμε προ τετελεσμένων γεγονότων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή δικαιούται να αλλάξει και ημερομηνίες και κανονισμούς και νομοθεσίες και τα πάντα. Αν το θεωρεί η Βουλή ως επείγον, να το ερευνήσει ως επείγον, διαφορετικά ...

Εγώ σας ερωτώ -λυπούμαι που μπαίνω σε διάλογο- με το να συζητήσουμε αυτό το θέμα και να πει ο καθένας τα δικά του, θα αλλοιωθεί οτιδήποτε στο σκηνικό; Όχι. Επομένως, αν νομίζουμε ότι υπάρχει λόγος πρακτικών μέτρων, να εισηγηθούμε πρακτικά μέτρα. Και αν αυτά τα πρακτικά μέτρα δεν μπορούν να εφαρμοστούν από τη Βουλή πρωτοβουλιακά, τότε είναι που είναι ο ρόλος της Βουλής ρόλος πίεσης προς την κυβέρνηση. Αλλά σ' αυτή την περίπτωση δε βλέπω τι είναι αυτό που η Βουλή δεν μπορεί να κάνει.

Επί διαδικαστικού όμως θέματος.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τότε αν είναι δυνατόν να κηρυχθεί επείγον, ούτως ώστε να πάει το συντομότερο δυνατόν ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ μαζί σας πρώτα-πρώτα ότι το νόμο τον ψήφισε η Βουλή και η Βουλή έχει αρμοδιότητα να τον τροποποιήσει αν και όταν θεωρήσει ότι χρειάζεται. Και επειδή σ' αυτό το θέμα υπάρχουν προβλήματα και θα 'θελα να υποδείξω και να υπενθυμίσω ότι αυτός ο νόμος ψηφίστηκε -όπως και εσείς γνωρίζετε- το 1972 και δεν είναι τούτη η κυβέρνηση που τον έκαμε και ήταν απαίτηση πολλών πλευρών τότε ότι ήταν μια ανάγκη για τον τόπο και είναι γνωστό γιατί αναβλήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη μπορούμε στην ουσία.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μάλιστα. Εκείνο το οποίο εγώ εισηγούμαι είναι να ζητήσουμε από τον Υπουργό να έλθει στο βήμα της Βουλής να ενημερώσει τη Βουλή πάνω στα προβλήματα τα οποία προέκυψαν από την εξέταση που κάναμε μέχρι σήμερα, οπότε θα γίνει και διαφώτιση του Σώματος και ενημέρωση του λαού. Και αν η Βουλή διαπιστώσει ότι έχει τροποποιήσεις που τέλος πάντων η κυβέρνηση αρνείται, να ετοιμάσει τροπολογία και να τη φέρει στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου, ο κ. Μαθηκολώνης, ο κ. Φάντης και ο κ. Τσιέττης. Επί θέματος διαδικασίας.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι, ναι. Δε θα ωφελούσε η παρουσία του Υπουργού των Εσωτερικών εδώ. Εδώ ήδη έχουν επισημανθεί από τους δυο προλαλήσαντες ομιλητές μια σειρά προβλημάτων τα οποία επισημάνθηκαν και όπως είμαι σε θέση να αντιληφθώ απασχολεί το σύνολο ή τη μεγάλη πλειοψηφία του Σώματος. Κατά συνέπεια η ορθή διαδικασία είναι να πάει στην Επιτροπή Εσωτερικών, να κηρυχθεί κατεπείγουσα αυτή η υπόθεση και η Βουλή να πράξει τα κατ' αυτήν, για να προστατέψει το λαό από διάφορα θέματα τα οποία τον ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού ακούσει και τον Υπουργό Εσωτερικών φυσικά.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και τότε θα ακούσουμε και τον Υπουργό των Εσωτερικών και κάθε άλλο αρμόδιο. Αλλά το να μας πει εδώ και να μας εξηγήσει θέματα τεράστια για τα οποία θα μπορούσε να μιλήσει ίσως και δέκα ώρες και να μη γίνει και αντιληπτή η θέση του, νομίζω ότι θα περιττενε. Νομίζω η εισήγηση, η οποία ήταν δική σας, να πάει στην Επιτροπή Εσωτερικών, να κηρυχθεί επείγον, να ξεναεξεταστεί για να τοποθετηθεί το Σώμα πλέον επί της ουσίας του θέματος διά των τροποποιήσεων τις οποίες μπορεί να κάμει και της νομοθεσίας και των κανονισμών, είναι η καλύτερη και η μόνη που θα δώσει λύση σ' ένα πρόβλημα που πραγματικά απασχολεί αγωνιωδώς τη μεγάλη πλειοψηφία του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Ακριβώς θα έλεγα επί λέξει την εισήγηση του κ. Ευσταθίου, κύριε Πρόεδρε, την οποία υιοθετώ. Το θέμα αυτό, αν δεν κάμνω λάθος, και προηγουμένως κηρύχθηκε επείγον ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα αν έχετε αντίθετες απόψεις, για να μη σπαταλώ χρόνο.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι, απλώς θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει να κηρυχθεί κατεπείγον το θέμα, γιατί τελικά δε θα προλάβουμε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, εδώ υπάρχουν νομικές παρεξηγήσεις. Κατεπείγον είναι δουλειά της Επιτροπής. Το επείγον το οποίο μπορεί να αποφασίσει αυτό το Σώμα είναι να μην κυκλοφορήσει η Έκθεση 48 ώρες πριν. Τα υπόλοιπα είναι δουλειά της ίδιας της Επιτροπής να ασχοληθεί κατεπειγόντως με το θέμα.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Είναι το ίδιο, κύριε Πρόεδρε, που ήθελα να πω, ότι με την εισήγησή σας νομίζω ότι πρέπει να κλείσουμε τη συζήτηση αυτή και ήθελα να διευκρινίσω απλώς ότι αποδεχόμενοι αυτή την εισήγηση για να εξεταστεί ως επείγον το θέμα του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, δε σημαίνει ταυτόχρονα ότι συμεριζόμαστε όλες τις απόψεις που έχουν εκφραστεί από το βήμα από τους προηγούμενους συναδέλφους. Απλώς αυτό θέλω να το κάμω καθαρό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι για να πάει στην Επιτροπή Εσωτερικών η σωστή διαδικασία είναι να υπάρξει πρόταση νόμου στην Επιτροπή Εσωτερικών από εκείνες τις πλευρές ή από εκείνους τους συναδέλφους που αισθάνονται την ανάγκη της τροποποίησης αυτού του νόμου. Κατά συνέπεια θα ήταν σωστό, παράλληλα με την παραπομπή του από μέρος της ολομέλειας στην Επιτροπή Εσωτερικών, εκείνοι που έχουν επισημάνει τέλος πάντως τα ζητήματα να ετοιμάσουν πρόταση νόμου, για να διευκολύνουν την ίδια την Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην Επιτροπή Εσωτερικών έχουν τοποθετηθεί όλα τα κόμματα, ότι δεν είναι υπέρ της αλλαγής της νομοθεσίας. Και όταν διαβαστεί - Μανώλη ήσουν παρόν- η Έκθεση λέει ότι όλα τα κόμματα συμφωνούν με τη νομοθεσία. Αυτό που συζητήθηκε είναι ότι δημιουργούνται προβλήματα, γιατί οι κοινότητες ιδιαίτερα συζητήσαν ότι δε διαφωτίστηκαν, δεν κατατοπίστηκαν ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα γι' αυτό είπα να έλθει ο Υπουργός στην Επιτροπή.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Φέραμε τον Υπουργό και είπε «δέχομαι να τους οργανώσουμε εκστρατεία διαφώτισης». Δεν έκλεισε ακόμα η περίοδος, αλλά η Επιτροπή Εσωτερικών δέχθηκε αυτή την εισήγηση και ήταν άποψη. Εκεί που παρουσιάστηκαν προβλήματα στα Λατσία και στους άλλους Δήμους κτλ., που δεν ήταν έτοιμοι να αναλάβουν την εξουσία της εφαρμογής του σχεδίου, ζητήσαμε να γίνουν διαπραγματεύσεις των αρμοδίων με την Εκτελεστική Εξουσία και να επανέλθουμε, αν παρουσιαστούν προβλήματα. Δυστυχώς έχουν εκφραστεί απόψεις πολύ αντίθετες και συμφωνώ ότι, εφόσον έχουμε διαφοροποιήσει τις θέσεις μας, να το ξανασυζητήσουμε ίσως παρουσιαστούν καλύτερες απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να πάει στην Επιτροπή Εσωτερικών για να επανεξεταστεί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση να το κλείσω, γιατί διαφορετικά θα αφήσω τη συζήτηση να συνεχιστεί.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Συμφωνούμε να πάει στην Επιτροπή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μακρίδης, ορίστε.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, συμφωνώ απόλυτα με τη δική σας εισήγηση· είναι η σωστή και δεν έχει σχέση με αυτά που είπε ο αγαπητός συνάδελφος, ότι συμφώνησαν προηγουμένως όλα τα κόμματα. Εγώ σας λέω μπορεί να συμφώνησα, γιατί όλοι σας πήγατε εκεί αμελέτητοι και σας γέλασε εκεί ο κ. Βενιαμίν. Λοιπόν, αυτή είναι η κατάσταση. Επομένως για ένα τέτοιο πολύ σοβαρό θέμα πρέπει να πάει πίσω στην Επιτροπή, να το μελετήσουμε όλοι καλά, να ακούσουμε τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων που αδικούνται και να καλέσουμε εκεί και τον κ. Βενιαμίν και να κάτσουμε όμορφα, ωραία, πολιτισμένα, όχι να θέλουμε ο καθένας να τραβά τα κάρβουνα μπροστά του ή ο κ. Βενιαμίν να θέλει να επιβληθεί με περισσότερες εξουσίες σε βάρος των κοινοτήτων. Να βρούμε μια λύση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θίγηκα προσωπικά ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συζήτηση. Λοιπόν ο κ. Κουρτελλάρης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δέχομαι την εισήγηση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δε μπορώ. Γιατί αν άφηνα τη συζήτηση, ως τώρα θα είχα τελειώσει και δυο ομιλητές. Ο κ. Κουρτελλάρης έχει το λόγο.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

... ο κ. Υπουργός δε μας γέλασε. Έγινε σοβαρή συζήτηση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα πόσες φορές θα πω τα ίδια πράγματα; 'Η πάει η υπόθεση στην Επιτροπή ή συνεχίζει η συζήτηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να πάει στην Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Λοιπόν, το επόμενο θέμα είναι «Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο».

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο εισηγητής είναι από το δικό μας κόμμα, θα 'θελα να κάμω την εισήγηση, εφόσον διαπιστώθηκε ότι δε θα υπάρξουν ομιλητές, να γίνει απλώς ανάγνωση της Έκθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανάγνωση της Έκθεσης. Ορίστε.

Υπάρχουν ομιλητές.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Αν θα υπάρξουν ομιλητές, δεν έχουμε ένσταση.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΑΥΣΑΕΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ Η
ΘΕΣΠΙΣΗ ΝΕΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΚΕΙ ΟΠΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΑΝΑΓ-
ΚΑΙΟ»**

Παρόντες:-

Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος

Νεόφυτος Ηλία

Ανδρέας Παρισινός

Δήμος Γεωργιάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ανδρέας Ψυλλίδης

Ρήνα Κατσελλή

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 23 Φεβρουαρίου, στις 2 Μαρτίου και στις 16 Νοεμβρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων, της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου και των Κυπριακών Διυλιστηρίων Πετρελαίου.

Το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή Περιβάλλοντος με εισήγηση του Μέλους της Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο πιο πάνω Βουλευτής δήλωσε ότι θεωρεί απαραίτητο να εξεταστεί σοβαρά το θέμα αυτό από τους αρμοδίους, ώστε να

ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα με στόχο να μειωθούν στο μέλλον οι καύσεις των αυτοκινήτων και να περιοριστεί έτσι η ρύπανση της ατμόσφαιρας που σήμερα προκαλείται. Όπως στη συνέχεια τόνισε ο πιο πάνω Βουλευτής, ιδιαίτερα στην Κύπρο, όπου το περιβάλλον αποτελεί την κύρια πηγή του εισοδήματός της, είναι απόλυτα αναγκαίο να εκλείψει το πρόβλημα των καυσαερίων των αυτοκινήτων. Είναι θλιβερό το γεγονός ότι στην Κύπρο σήμερα τα καυσαέρια αυξήθηκαν περισσότερο από ό,τι στο Λονδίνο. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να εξεταστεί πώς η ισχύουσα νομοθεσία λειτουργεί και εφαρμόζεται και, αν διαπιστωθεί ότι χρειάζεται τροποποίηση, να βελτιωθεί με στόχο να περιοριστεί το πρόβλημα στο ελάχιστο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος κάλεσε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες να την ενημερώσουν για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το πρόβλημα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια των μηχανοκίνητων οχημάτων, για τις δυνατότητες που προσφέρει η ισχύουσα νομοθεσία για αντιμετώπιση του προβλήματος και για τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για το σκοπό αυτό.

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους αρμοδίους και από άλλους ενδιαφερόμενους παράγοντες προκύπτουν οι πιο κάτω διαπιστώσεις:

- (α) Το πρόβλημα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια των οχημάτων οφείλεται σε δύο παράγοντες: στην ποιότητα των καυσίμων που χρησιμοποιούνται και στη μηχανική κατάσταση των οχημάτων. Γι' αυτό και ο περιορισμός του προβλήματος θα επιτευχθεί τόσο με τη βελτίωση των καυσίμων όσο και με την καλή λειτουργία των μηχανών των οχημάτων.
- (β) Το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε τεχνική επιτροπή το Μάρτιο του 1989 η οποία μελέτησε σε βάθος το όλο θέμα και κατέληξε σε ορισμένα συμπεράσματα. Τα αποτελέσματα των εργασιών της τεχνικής επιτροπής αποτέλεσαν και τις θέσεις που εξέφρασαν κατά κύριο λόγο ενώπιον της Επιτροπής Περιβάλλοντος οι εκπρόσωποι των αρμόδιων υπηρεσιών.
- (γ) Η πιο πάνω τεχνική επιτροπή κατέληξε στις πιο κάτω διαπιστώσεις αναφορικά με την πτυχή του θέματος που αφορά τη βελτίωση των καυσίμων:
 - (i) Η χρήση του καταλυτικού μετατροπέα, δηλαδή ειδικού μηχανισμού που τοποθετείται σε σημείο της εξόδου των καυσαερίων των βενζινοκίνητων οχημάτων με αποτέλεσμα τα καυσαέρια που περνούν μέσα απ' αυτόν να υφίστανται οξειδοαναγωγή και έτσι μερικές ρυπαντικές ουσίες να μετατρέπονται σε ανενεργές, δεν είναι δυνατή αυτή τη στιγμή στην Κύπρο, γιατί η εισαγωγή του προϋποθέτει απαραίτητα τη χρήση αμόλυβδης βενζίνης. Επειδή το κυπριακό διυλιστήριο πετρελαίου δεν παράγει σήμερα αμόλυβδη βενζίνη και για την παραγωγή της χρειάζονται νέες εγκαταστάσεις που απαιτούν διάθεση μεγάλης κεφαλαιουχικής δαπάνης, δεν παρέχεται στο παρόν στάδιο η δυνατότητα τοποθέτησης καταλυτικών μετατροπέων στα αυτοκίνητα που κυκλοφορούν στην Κύπρο.
 - (ii) Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια των μηχανοκίνητων οχημάτων

προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη βελτίωση των καυσίμων με την ελάττωση της περιεκτικότητάς τους σε θείο και μόλυβδο. Με τα μέτρα αυτά θα εξασφαλιστεί μείωση του εκπεμπόμενου διοξειδίου του θείου και του μολύβδου. Για το σκοπό αυτό πρέπει να γίνουν εισηγήσεις προς το κυπριακό διυλιστήριο πετρελαίου για εγκατάσταση μονάδας αποθείωσης και να υλοποιηθούν οι εισηγήσεις για την ελάττωση του μολύβδου που περιέχεται στη βενζίνη με την παραγωγή νέου τύπου βενζίνης 92 οκτανίων με μειωμένη περιεκτικότητα σε μόλυβδο. Σύμφωνα με όσα ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του κυπριακού διυλιστηρίου, για την παραγωγή του νέου προτεινόμενου τύπου βενζίνης δεν υπάρχει κανένα τεχνικό πρόβλημα για το διυλιστήριο. Φαίνεται όμως ότι υπάρχουν προβλήματα όσον αφορά τη διάθεσή της από τα πρατήρια βενζίνης στα οποία πρέπει να εγκατασταθούν νέα ντεπόζιτα-αντλίες. Για το σκοπό αυτό πρέπει να εξασφαλίσουν σχετική άδεια και η λειτουργία τους να είναι σύμφωνη με τους ισχύοντες κανονισμούς.

- (δ) Επειδή προς το παρόν δεν είναι δυνατή η χρήση καταλυτικού μετατροπέα για τη μείωση της συγκέντρωσης ορισμένων ρυπαντικών ουσιών, όπως το μονοξίδιο του άνθρακα, τα οξείδια του αζώτου, οι υδρογονάνθρακες και η αιθάλη, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για τη σωστή λειτουργία και συντήρηση των μηχανών των αυτοκινήτων, κάτι που αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη μείωση των εκπεμπόμενων ρυπαντικών ενώσεων που παράγονται κατά την καύση των ουσιών αυτών. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εφαρμόζεται αυστηρά η ισχύουσα νομοθεσία και θα πρέπει να συμπληρωθεί και να εκσυγχρονιστεί η σχετική νομοθεσία για τον περιοδικό έλεγχο των μηχανών των οχημάτων σε κατάλληλα εργαστήρια.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν στην Επιτροπή ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα ανεπάρκειας τεχνικού προσωπικού για τον αποτελεσματικό έλεγχο της μηχανικής κατάστασης των αυτοκινήτων που θα συμβάλει στην απάμβλυνση του προβλήματος.

Από την πλευρά της αστυνομίας εκφράστηκε η άποψη ότι την ευθύνη για το μη ικανοποιητικό έλεγχο των μηχανών των οχημάτων έχει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, μια και τα τελευταία χρόνια δεν έχουν γίνει επιθεωρήσεις των αυτοκινήτων. Η ευθύνη της αστυνομίας είναι να καταγγέλλει τις περιπτώσεις παραβίασης της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκπομπή καπνού από τα μηχανοκίνητα οχήματα και για την υπερφόρτωσή τους. Τα τελευταία χρόνια οι περιπτώσεις που καταγγέλθηκαν ήταν αυξημένες, αλλά η αστυνομία αντιμετωπίζει πρόβλημα στην άσκηση ελέγχου λόγω έλλειψης των κατάλληλων μέσων, ενώ δύσκολα μπορεί να τις αποδείξει στο δικαστήριο, ώστε να πετύχει την καταδίκη τους.

- (ε) Δεν υπάρχουν προς το παρόν αρκετά στοιχεία μετρήσεων όσον αφορά την ποιότητα του αέρα στις πόλεις, για να διαφανεί το μέγεθος του προβλήματος και η πιθανή ρύπανση της ατμόσφαιρας από τα καυσά-

ρια των μηχανοκίνητων οχημάτων στην Κύπρο. Μεμονωμένες μετρήσεις που έγιναν από τον Κλάδο Επιθεωρήσεως Εργοστασίων στη Λευκωσία έδειξαν ότι η συγκέντρωση του διοξειδίου του θείου, των οξειδίων του αζώτου, της αιωρούμενης σκόνης και του μολύβδου είναι ψηλότερη από τις αντίστοιχες τιμές αγροτικών περιοχών, αλλά βρίσκονται μέσα στα πλαίσια των προδιαγραφών της ΕΟΚ. Για την πλήρη αξιολόγηση της ποιότητας του αέρα στις περιοχές όπου παρατηρείται μεγάλη κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων απαιτείται να γίνουν συστηματικές μετρήσεις για μεγάλη χρονική περίοδο.

(στ) Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων δήλωσαν στην Επιτροπή ότι οι δήμοι θα δέχονταν με μεγάλη ευχαρίστηση τη λήψη οποιωνδήποτε νομοθετικών και πρακτικών μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Η διαπίστωσή τους είναι ότι μέχρι στιγμής δεν υπήρξε ξεκάθαρη πολιτική γύρω από το θέμα. Οπωσδήποτε, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν μετρήσεις στην ατμόσφαιρα, να καθοριστούν αποδεκτά επίπεδα και στη συνέχεια να ληφθούν ποινικά μέτρα για τη σωστή αντιμετώπιση του προβλήματος.

(ζ) Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Γραφείο του ετοιμάζει νομοθεσία για τα καυσαέρια των μηχανοκίνητων οχημάτων η οποία βρίσκεται ακόμα σε αρχικό στάδιο. Όπως επίσης δήλωσε ο πιο πάνω εκπρόσωπος, η υπηρεσία του είναι έτοιμη να υλοποιήσει οποιεσδήποτε εισηγήσεις της υποβληθούν για τροποποίηση και βελτίωση της ισχύουσας νομοθεσίας, όπου είναι δυνατό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος υπό το φως των πιο πάνω διαπιστώσεων και θέσεων έχει από τη δική της πλευρά καταλήξει στα ακόλουθα συμπεράσματα γύρω από το όλο θέμα:

(α) Το πρόβλημα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια των μηχανοκίνητων οχημάτων μπορεί να αντιμετωπιστεί με δύο τρόπους: με τη βελτίωση των καυσίμων και με τη βελτίωση της μηχανικής κατάστασης των οχημάτων.

(β) Όσον αφορά το θέμα της βελτίωσης των καυσίμων, η Επιτροπή θεωρεί απόλυτα αναγκαίο, και γι' αυτό αυτονόητο, να γίνουν όλες οι κατάλληλες ενέργειες και να ξεπεραστούν οποιαδήποτε εμπόδια υπάρχουν για την παραγωγή και διάθεση του νέου τύπου βενζίνης με 92 οκτάνια και μέγιστη περιεκτικότητα σε μόλυβδο 0,15 γ/1. Επίσης απαραίτητη είναι και η εγκατάσταση στο διυλιστήριο το ταχύτερο δυνατό της κατάλληλης μονάδας για την αποθείωση του αργού πετρελαίου. Αυτά θεωρούνται επιβεβλημένα, μια και στο παρόν στάδιο, όπως λέχθηκε, δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην Κύπρο το σύστημα του καταλυτικού μετατροπέα. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης σκόπιμο να ληφθούν στο μεταξύ όλα τα αναγκαία μέτρα από τους αρμοδίους, ώστε να εξασφαλιστεί βενζίνη ενδεδειγμένης και σταθερής ποιότητας για την ορθή λειτουργία των μηχανών των αυτοκινήτων, γιατί διαφορετικά θα προκληθεί περαιτέρω επιβάρυνση της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια.

(γ) Όσον αφορά τις άλλες ρυπαντικές ουσίες οι οποίες μπορούν να ελεγχθούν και να περιοριστούν αν η μηχανική κατάσταση των οχημά-

των είναι καλή, η Επιτροπή θεωρεί απόλυτα επιβεβλημένη την άσκηση περιοδικού ελέγχου και την επιθεώρηση των μηχανοκίνητων οχημάτων, καθώς και την άσκηση αστυνομικού ελέγχου για την καταγγελία των παρανομούντων και την καταδίκη τους με την επιβολή παραδειγματικών ποινών. Η Επιτροπή θεωρεί απαράδεκτη τη στάση της κυβέρνησης που τόσα χρόνια άφησε ανεξέλεγκτη την κατάσταση και πήρε τις σημερινές μεγάλες διαστάσεις.

Οποιαδήποτε κι αν υπήρξαν τα κωλύματα (δηλ. έλλειψη προσωπικού, τεχνικών μέσων, ανεπαρκής νομοθεσία κ.ά.), θα έπρεπε να είχαν γίνει έγκαιρα οι κατάλληλες μελέτες και ενέργειες για την αντιμετώπισή τους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η βελτίωση της νομοθεσίας εκεί όπου χρειάζεται οπωσδήποτε θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά πιστεύει επίσης ότι δεν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια για την αντιμετώπιση του προβλήματος με βάση τις δυνατότητες που προσφέρει ακόμα και η ισχύουσα νομοθεσία ως έχει. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί με επιμέλεια και αυστηρότητα η ισχύουσα νομοθεσία και να αξιοποιηθούν τα μέσα που διαθέτουν οι αρμόδιες υπηρεσίες σε έμψυχο και άψυχο υλικό για τη συστηματική αντιμετώπιση του προβλήματος. Αν, αφού πραγματοποιηθούν τα πιο πάνω, διαπιστωθούν πράγματι ελλείψεις και κενά, η Εκτελεστική Εξουσία θα πρέπει να υποβάλει μελετημένη εισήγηση για την κάλυψή τους.

- (δ) Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, πέρα από το θέμα του ελέγχου των οχημάτων και της αύξησης των καταγγελιών για όσους παρανομούν, οι αρμόδιοι θα πρέπει να οργανώσουν εκστρατεία διαφώτισης του κοινού για το όλο θέμα, επεξηγώντας τους κινδύνους που δημιουργεί για το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και την οικονομία του τόπου το πρόβλημα αυτό, τους τρόπους αντιμετώπισής του, καθώς και το ρόλο και τη συμβολή κάθε πολίτη στον περιορισμό του όλου προβλήματος.
- (ε) Απαραίτητη, κατά την άποψη της Επιτροπής, είναι η συστηματική παρακολούθηση της κατάστασης της ατμόσφαιρας σε διάφορα σημεία της χώρας για τη συνεχή διακρίβωση των πραγματικών επιπέδων ρύπανσης, ώστε να υπάρξει και ανάλογη αντιμετώπιση του θέματος από πλευράς αρμοδίων, καθώς και ενημέρωση του κοινού το οποίο έχει δικαίωμα να γνωρίζει την κατάσταση. Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση θα πρέπει να εφοδιαστεί με τα κατάλληλα τεχνικά μηχανικά μέσα.
- (στ) Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι θα ήταν σκόπιμο η κυβέρνηση να μελετήσει παράλληλα τη δυνατότητα λήψης ορισμένων άλλων μέτρων που θα απαμβλύνουν το πρόβλημα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια, ιδιαίτερα μάλιστα στο κέντρο των πόλεων. Τέτοια μέτρα, το ενδεχόμενο της εφαρμογής των οποίων θα ήταν χρήσιμο να μελετηθεί, είναι η ανάπτυξη και επέκταση των πεζόδρομων, η ενθάρρυνση του κοινού για τη χρήση των μαζικών μέσων μεταφοράς, η δημιουργία ποδηλατόδρομων που να συνδέουν τα προάστια με το κέντρο των πόλεων κ.ά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, ολοκληρώνοντας στο στάδιο αυτό τη μελέτη του θέματος, καλεί τους αρμοδίους της Εκτελεστικής Εξουσίας να

προχωρήσουν στην υλοποίηση όλων των πιο πάνω εισηγήσεων οι οποίες αναμένεται να συμβάλουν στην απάμβλυνση του προβλήματος και εκφράζει την πρόθεσή της να παρακολουθεί και να ενημερώνεται γύρω από το όλο θέμα και οποιαδήποτε εξέλιξή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Η προστασία της υγείας του λαού αποτελεί πρωταρχικής σημασίας θέμα. Η ρύπανση της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια των μηχανοκίνητων οχημάτων έχει αυξηθεί σε τέτοιο μεγάλο βαθμό στον τόπο μας που επιβάλλεται να ληφθούν άμεσα και δραστικά μέτρα για τον περιορισμό της και την αποφυγή περαιτέρω δυσάρεστων επιπτώσεων στην υγεία του λαού μας, αλλά και στον τουρισμό μας που αποτελεί έναν από τους πιο βασικούς κλάδους της οικονομίας μας σήμερα.

Δεν είναι λίγες οι φορές που συναντούμε στους δρόμους αυτοκίνητα που δημιουργούν πίσω τους ολόκληρο νέφος από καυσαέρια. Οι θάμνοι που είναι στις πλευρές των δρόμων, αν τους προσέξει κανείς, θα διαπιστώσει ότι άλλαξαν χρώμα και μοιάζουν να έχουν ψεκαστεί με μαύρη μπογιά. Το ίδιο μπορεί να διαπιστωθεί και στις κουρτίνες των σπιτιών, ή σε υφάσματα που είναι εκτεθειμένα στα καταστήματα σε κεντρικούς πολυσύχναστους δρόμους στις πόλεις. Τα βλαβερά αυτά καυσαέρια τα αναπνέουμε καθημερινά δηλητηριάζοντας τον εαυτό μας. Η αύξηση των κρουσμάτων καρδιακών και άλλων νοσημάτων που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο δεν μπορεί να είναι άσχετη με τη ρύπανση που προκαλούν τα καυσαέρια.

Οι ειδικοί διαπιστώνουν ότι η ρύπανση από τα καυσαέρια οφείλεται στην ποιότητα των καυσίμων που χρησιμοποιούνται και στη μηχανική κατάσταση των οχημάτων. Στην παρούσα έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος γίνονται συγκεκριμένες εισηγήσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος και δε θεωρώ σκόπιμο να τις επαναλάβω. Θεωρώ όμως αναγκαίο να τονίσω πως επιβάλλεται πάνω απ' όλα να εφαρμοστεί η υφιστάμενη νομοθεσία και παρακαλώ να ληφθούν τα αναγκαία επιπρόσθετα μέτρα. Επιγραμματικά επιθυμώ να τονίσω πως οποιαδήποτε αναβολή ή καθυστέρηση στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων θα είναι σε βάρος της υγείας του λαού μας. Η συνέχιση της ρύπανσης του περιβάλλοντος θα επιφέρει επίσης αναπόφευκτα βαρύ πλήγμα στην οικονομία του τόπου μας γιατί θα επηρεάσει και την τουριστική μας βιομηχανία στην οποία έχουν επενδυθεί τεράστια κεφάλαια. Οι ξένοι μας προτιμούν κατά κύριο λόγο για το φυσικό μας περιβάλλον και αν με την παράλειψή μας να πάρουμε μέτρα το αφήσουμε να επηρεαστεί σε μεγαλύτερο βαθμό, θα είμαστε άξιοι της τύχης μας. Πάνω απ' όλα όμως θα πρέπει να προσεχτεί η υγεία του λαού μας και να προστατευτεί αποτελεσματικά από τους κινδύνους της ρύπανσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός και μετά ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχαμε πρόθεση να μιλήσουμε επί του θέματος αλλά φαίνεται ότι ο συναδέλφος Ηλία διαπίστωσε ότι είναι πολύ έντονο το πρόβλημα στην περιοχή.

Λεμεσού, έτσι θα τον ακολουθήσουμε στην αναφορά. Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, η πατρίδα μας είναι ευτυχής, διότι διατηρεί μια, ακόμα προς το παρόν, καθαρή ατμόσφαιρα, παρά τα τελευταία προβλήματα που διαπιστώνονται όσον αφορά ρύπανση ατμόσφαιρας, νερού και τροφίμων. Έχει διαπιστωθεί παγκόσμια ότι η ιδανική λύση σήμερα του προβλήματος της παρουσίας των καυσαερίων για την ύπαρξη των οποίων είμαστε όλοι τόσο ευαίσθητοι, είναι η χρήση του καταλυτικού μετατροπέα. Γνωρίζουμε ότι στην Ελλάδα από την 1η του 1991 η κυβέρνηση έδωσε εξαιρετικά κίνητρα σε όσους ιδιοκτήτες ήθελαν να πάρουν καινούρια αυτοκίνητα τα οποία να διαθέτουν τον καταλυτικό μετατροπέα και να εγκαταλείψουν τα παλιά αυτοκίνητα τα οποία δημιουργούσαν τη μόλυνση του περιβάλλοντος με την έντονη έξοδο καυσαερίων. Διαπιστώθηκε από τη συζήτηση ότι η χρήση του καταλυτικού μετατροπέα δε θα μπορούσε ακόμα στην Κύπρο να εφαρμοστεί και να θεσμοθετηθεί, διότι δεν είχαμε τη δυνατότητα να παράξουμε αμόλυβδη βενζίνη.

Με ευχαρίστηση, αναφέρουμε, κύριε Πρόεδρε, πως από την ημέρα που συζητούσαμε στην Επιτροπή και ετοιμάστηκε η Έκθεση μέχρι σήμερα έχουν γίνει κοσμογονικά γεγονότα στον τομέα αυτό και το διύλιστήριό μας πέτυχε να δώσει στην κυκλοφορία αμόλυβδη βενζίνη. Λυπούμαι όμως και πολύ έντονα θα ήθελα να το θέξω, ότι ελάχιστοι άνθρωποι, ελάχιστοι από το καταναλωτικό κοινό γνωρίζουν ότι παγκύπρια στους σταθμούς βενζίνης διατίθεται σήμερα και η αμόλυβδη ή με ελάχιστη παρουσία μολύβδου βενζίνη. Και αυτό επαναλαμβάνω με λύπη, οφείλεται στο γεγονός ότι κανένας φορέας, καμιά αρμόδια υπηρεσία δεν μπήκε στον κόπο ή δε θεώρησε αναγκαίο να κάνει την κατάλληλη ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού, ότι επιτέλους και στην Κύπρο υπάρχει σήμερα και διατίθεται η αμόλυβδη βενζίνη.

Το άλλο σκέλος το οποίο υποδείχθηκε από τους αρμόδιους παράγοντες είναι η ύπαρξη της κατάλληλης υπηρεσίας επανδρωμένης με σεβαστό αριθμό τεχνικών, για να κάνει τις περιοδικές εξετάσεις στα οχήματα και επίσης η ανάληψη από την αστυνομία της εφαρμογής όσων νομοθετικών μέτρων υπάρχουν σήμερα αλλά και όσων εμείς είμαστε πρόθυμοι να διαθέσιμοι να ψηφίσουμε. Θα ήθελα όμως εδώ να σταθώ, κύριε Πρόεδρε, και να πω ότι και νόμοι υπάρχουν και δυνατότητα εφαρμογής τους υπάρχει, αλλά εκείνο που λείπει ίσως είναι η απόφαση και η διάθεση. Είναι απαράδεκτο σήμερα να κυκλοφορούμε στους δρόμους και στην πρώτη ανηφόρα να μας σκεπάζει κυριολεκτικά σύννεφο από μεγάλα τροχοφόρα με κίνδυνο για τη σωματική ακεραιότητα των οδηγών που ακολουθούν.

Μικρό παράδειγμα να σας αναφέρω προσωπικής εμπειρίας, κύριε Πρόεδρε. Πολύ πρόσφατα στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή της Λευκωσίας, ακολουθούσα ένα υπερσύγχρονο, πολυτελέστατο, τουριστικό λεωφορείο. Είναι από αυτά τα λεωφορεία που διερωτάσαι αν θα μπει μέσα, γιατί πρέπει πρώτα να σκουπίσεις τα παπούτσια και να τινάξεις, να ξεσκονίσεις και τα ρούχα σου μήπως το λερώσεις. Είχα όμως την ατυχία να βρεθώ πίσω του, κύριε Πρόεδρε, και ομολογώ ότι έμοιαζε κυριολεκτικά η εξάτμισή του με υψικάμινο εργοστασίου και διακινείτο μέσα στην κεντρικότερη λεωφόρο της Λευκωσίας, μεταφέροντας δεκάδες τουρίστες από τις προηγμένες χώρες της Ευρώπης. Ποια εντύπωση δίνουμε στους ξένους και ποια καταστροφή κάνουμε στο δικό μας φυσικό περιβάλλον; Και διερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε, μήπως δεν μπορούσε η τροχαία να επέμβει και να υποχρεώσει τον οδηγό του πολυτελέστατου αυτού λεωφορείου ή και των τόσων άλλων οχημάτων που κυκλοφορούν να λάβει μέτρα για τη ρύπανση αυτή που κάνει της ατμόσφαιρας; Και δεν μπορεί κανείς να μας πει ότι έχει έλλειψη ανθρώπων η τροχαία,

διότι τουλάχιστον σ' αυτές τις μεγάλες λεωφόρους είναι συχνότατη η παρουσία τους και εμείς έχουμε ίδια πείρα, γιατί αν σταθμεύσουμε έστω και ένα λεπτό θα μας αρπάξουν και θα μας δώσουν τη σχετική κλήση. Ενώ θα μπορούσαν να στρέψουν την προσοχή τους και στον τομέα αυτό όπου θα βοηθούσαν το σύνολο των πολιτών τόσο των πόλεων όσο και των υπεραστικών δρόμων.

Εδώ με ευχαρίστηση έχουμε διαπιστώσει από τον εκπρόσωπο της Ένωσης Δήμων ότι όλοι οι δήμοι είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν. Άρα όλο το βάρος πέφτει στην Εκτελεστική Εξουσία να μας φέρει σύντομα αν είναι απαραίτητο κάποιες τροποποιητικές, κάποιες αυστηρότερες νομοθεσίες και να επιβλέψει, ώστε αυτές οι νομοθεσίες να εφαρμοστούν από τα αρμόδια σώματα των διάφορων υπηρεσιών.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επανέλθω στο θέμα της διαφώτισης, που πιστεύω πραγματικά ότι είναι τρομακτικής σημασίας. Να διαφωτιστεί ο κόσμος, πρώτον ότι διαθέτουμε στους σταθμούς πετρελαιοειδών αμόλυβδη βενζίνη και εμείς όπως και όλες οι προηγμένες χώρες σήμερα και δεύτερο να διαφωτιστεί ο κόσμος για τη βλάβη την οποία προκαλεί η αλόγιστη ρύπανση της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια των οχημάτων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Διάβασα με ιδιαίτερη προσοχή την Έκθεση της Επιτροπής και οι διαπιστώσεις είναι στ' αλήθεια απογοητευτικές. Οι εκπρόσωποι των Δήμων διαπίστωσαν ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει ξεκάθαρη πολιτική γύρω από το θέμα. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπουργείων δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία μετρήσεων, για να διαφανεί το μέγεθος του προβλήματος σε ό,τι αφορά την ποιότητα του αέρα στις πόλεις. Για τη διακρίβωση των πραγματικών επιπέδων ρύπανσης κρίνεται απαραίτητος ο συστηματικός έλεγχος, κάτι που δε γινόταν λόγω έλλειψης τεχνικού εξοπλισμού. Η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μπορεί να επιτευχθεί με σωστή λειτουργία και συντήρηση των μηχανών των αυτοκινήτων και με βελτίωση των καυσίμων, με ελάττωση της περιεκτικότητας σε θείο και μόλυβδο. Όπως δηλώθηκε και τα δυο αυτά μέτρα είναι ανεφάρμοστα γιατί:

- Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων αδυνατεί να εκτελέσει ουσιαστικό έλεγχο της μηχανικής κατάστασης των αυτοκινήτων λόγω ανεπάρκειας προσωπικού και
- η Αστυνομία αντιμετωπίζει πρόβλημα στην άσκηση ελέγχου λόγω έλλειψης των κατάλληλων μέσων και αδυναμίας παρουσίασης αποδεικτικών στοιχείων για καταδίκη των παρανομώντων.

Η τεχνική επιτροπή δήλωσε ότι το κυπριακό διυλιστήριο δεν παράγει αμόλυβδη βενζίνη, επειδή για την παραγωγή της χρειάζονται νέες εγκαταστάσεις που απαιτούν μεγάλη κεφαλαιουχική δαπάνη, γι' αυτό δεν παρέχεται στο παρόν στάδιο η δυνατότητα τοποθέτησης καταλυτικών μετατροπών στα αυτοκίνητα.

Οι εκπρόσωποι του κυπριακού διυλιστηρίου δήλωσαν ότι η παραγωγή του νέου προτεινόμενου τύπου βενζίνης δεν παρουσιάζει κανένα τεχνικό πρόβλημα -

φαίνεται πως δεν το είχε υπόψη της η τεχνική επιτροπή-αλλά ότι υπάρχουν προβλήματα στη διάθεσή της από τα πρατήρια βενζίνης, γιατί πρέπει να εγκατασταθούν νέα ντεπόζιτα, αντλίες κτλ. και πρέπει να εξασφαλίσουν σχετική άδεια, ούτως ώστε η λειτουργία τους να είναι σύμφωνη με τους κανονισμούς.

Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω ότι υπάρχει και θέμα παραπληροφόρησης της Βουλής. Ενώ στην Επιτροπή Περιβάλλοντος δηλώθηκε ότι το κράτος δε διαθέτει εξοπλισμό για τις μετρήσεις, στην Επιτροπή Υγείας που συζητούσε θέμα μολύβδου επίδρασης ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων κ.ά., -δεν ολοκληρώθηκε ακόμα η συζήτηση- δηλώθηκε ότι το κράτος διαθέτει τον αναγκαίο εξοπλισμό για να διεξάγει ολοκληρωμένες έρευνες, αλλά δε διαθέτει το ανθρώπινο δυναμικό, παρά το γεγονός -όπως είναι γνωστό- ότι υπάρχουν ειδικοί επιστήμονες άνεργοι ή υποαπασχολούμενοι. Περαιτέρω στην Επιτροπή Υγείας δηλώθηκε ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας θα μας παραχωρούσε τρεις αντλίες μέτρησης μολύβδου στον αέρα.

Κύριε Πρόεδρε, βρισκόμαστε ενώπιον ενός παιγνιδιού σπαζοκεφαλιάς και φαίνεται πως χρειάζεται να βρουν τον μίτο της Αριάδνης, για να αποφασίσουν από πού θα αρχίσουν. Σύμφωνα με όσα κατέθεσαν οι αρμόδιοι ενώπιον της Επιτροπής Περιβάλλοντος, προκύπτει ότι υπάρχει πρόβλημα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αλλά αγνοείται το μέγεθος της. Γνωρίζουν τι μέτρα πρέπει να πάρουν για τη μείωσή της, αλλά δεν μπορούν να τα εφαρμόσουν. Διαπιστώνεται παρανομία, αλλά λόγω έλλειψης κατάλληλων μέσων για τεκμηρίωση των κατηγοριών δε δiώκονται.

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι οι επιδράσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη δημόσια υγεία είναι γνωστές, εντούτοις το σοβαρό τούτο θέμα η κυβέρνηση το αντιμετωπίζει περιστασιακά και επιπόλαια. Δημιουργούνται επιτροπές, λαμβάνονται αποφάσεις, εκδίδονται βαρύγδουπα ανακοινωθέντα, χωρίς όμως πρακτική εφαρμογή.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με ανακοινωθέν του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών ημερομηνίας 13/2/1990, μεταξύ άλλων, αποφάσισε τη διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων για τη διεξαγωγή μετρήσεων ποιότητας αέρα πάνω σε συστηματική βάση για τη διακρίβωση των πραγματικών επιπέδων ρύπανσης της ατμόσφαιρας. Πέρασαν 11 μήνες από την έκδοση του ανακοινωθέντος, χωρίς να γίνει τίποτε. Έτσι για πολλοστή φορά θα τονίσω πως για την κυβέρνηση της αλλαγής η απόσταση μεταξύ λόγων και έργων είναι μεγάλη.

Επιβάλλεται, κύριε Πρόεδρε, η εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, γιατί αυτή τη στιγμή η Κύπρος στερείται παντελώς μετρήσεων της αστικής ρύπανσης ακόμα και των σημαντικών ρύπων όπως τα οξειδία του αζώτου, τα οξειδία του θείου, το όζον, ο μόλυβδος κ.ά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά η κα. Κατσελλή.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου θα 'θελα να κάμω μια δήλωση πάνω στο θέμα, κύριε Πρόεδρε, ότι ενώνουμε κι εμείς τη φωνή μας μαζί με τους άλλους συναδέλφους για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος που μας κατατάσσει σίγουρα μέσα στους υπανάπτυκτους χώρους, γιατί είναι από αυτά που φαίνεται ένας τόπος αν

είναι πολιτισμένος ή όχι. Η αντιμετώπιση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και της δηλητηρίασης της ζωής των ανθρώπων από την ατελή καύση των υδρογονανθράκων είναι κάτι που πρέπει να αντιμετωπιστεί και μπορεί να αντιμετωπιστεί από την κυβέρνηση αποτελεσματικά, αν υπάρχει η θέληση φυσικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κα. Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής εξέτασε αυτό το θέμα, γιατί πραγματικά υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα που μόλις τελευταία συνειδητοποιήθηκε. Οι πόλεις μας μολύνονται από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων σε πολύ πιο μεγάλο βαθμό από πόλεις κατά πολύ πολυανθρωπότερες, από πόλεις που έχουν εκατομμύρια κατοίκους. Έτσι είναι φανερό ότι πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Πριν προχωρήσω να σχολιάσω την Έκθεση, οφείλω να πω ότι η Έκθεση αυτή είναι πολύ εμπεριστατωμένη και αποδεικνύει ότι υπάρχει σχετική νομοθεσία -αν και έχει κενά- αλλά δυστυχώς δεν εφαρμόζεται από την Εκτελεστική Εξουσία. Νομίζουμε ότι είναι καιρός πλέον, εφόσον συνηδειτοποιήθηκε το πρόβλημα, η Εκτελεστική Εξουσία να εφαρμόσει το νόμο, να δει πού υπάρχουν κενά και να καταθέσει στη Βουλή νομοσχέδια για να συμπληρωθούν αυτά τα κενά. Και είναι αδιανόητο, εφόσον τώρα το διυλιστήριό μας παράγει αμόλυβδη βενζίνη να είναι αυτό ένα δώρο άδωρο και όλοι οι πολίτες να είναι εκτεθειμένοι καθημερινά στον κίνδυνο της μολυσμένης από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων ατμόσφαιρας και αυτή να μη χρησιμοποιείται.

Πρέπει να υπάρξουν μέτρα που να ενθαρρύνουν τους πολίτες να αγοράσουν τα κατάλληλα αυτοκίνητα, για να χρησιμοποιείται αμόλυβδη βενζίνη και αυτοκίνητα που να μην εκπέμπουν βλαβερά οξείδια στην ατμόσφαιρα. Η εξέταση των οχημάτων πρέπει οπωσδήποτε να γίνεται συστηματικά και αν χρειαστεί προσωπικό νομίζω ότι αυτή η Βουλή δε θα αρνηθεί να το εγκρίνει. Και επίσης η αστυνομία πρέπει να εφαρμόζει τους νόμους που υπάρχουν. Οι δήμοι είναι πολύ πρόθυμοι να συνεργαστούν.

Αλλά εκτός από όλα όσα αναφέρει η εμπεριστατωμένη Έκθεση, θα 'θελα να πω ότι είναι ανάγκη να εισαχθούν και άλλα μέτρα άσχετα με τα αυτοκίνητα και με το τι βενζίνη χρησιμοποιούν. Π.χ. πρέπει να ενθαρρυνθούν περισσότερο οι πολίτες να χρησιμοποιούν τα αστικά λεωφορεία, για να αποφεύγεται και η συμφόρηση και η μόλυνση της ατμόσφαιρας. Επίσης θα 'πρεπε να γίνει σφαιρική μελέτη σε όλες τις πόλεις μας για την καλύτερη κυκλοφορία των οχημάτων και στο πως τα αυτοκίνητα να μην κάνουν άσκοπες διαδρομές. Αυτό θα επιτευχθεί με την αναβάθμιση των αστικών λεωφορείων και επίσης είναι καιρός πια που πρέπει να γίνει μια μελέτη για τη δημιουργία ποδηλατόδρομων, όπου αυτό είναι δυνατό. Είναι αδιανόητο ο κύριος πολίτης για να πάει 100 μέτρα για τα ψώνια του να χρησιμοποιεί το αυτοκίνητο με όλες τις επιπτώσεις και να μη χρησιμοποιεί ένα ποδήλατο, γιατί δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι ποδηλατόδρομοι. Επίσης θα είναι μεγάλη ωφέλεια αν βάλουμε στόχο ώστε όλα τα παιδιά -τουλάχιστον των γυμνασίων και των λυκείων- να ευκολύνονται να χρησιμοποιούν ποδήλατα που δε μολύνουν την ατμόσφαιρα για να πηγαίνουν στα σχολεία τους, που όπως όλοι

ξέρουμε δεν είναι πέρα από τα 3-4 χιλιόμετρα μακριά από το σπίτι τους, εφόσον κάθε μαθητής έχει το γυμνάσιο ή το λύκειο της γειτονιάς του.

Επίσης θα 'πρεπε να αναληφθεί μια εκστρατεία διαφώτισης όλων των λεωφορειούχων και όλων των οδηγών να μην κρατούν άσκοπα αναμμένες τις μηχανές τους, ειδικά τα μεγάλα τουριστικά λεωφορεία, που όταν υπάρχει και κλιματισμός στο λεωφορείο οι εξατμίσεις είναι τρομερές και βλαβερές για την ατμόσφαιρα.

Και επίσης θα 'πρεπε η κυβέρνηση, και ειδικά στην πρωτεύουσα, όταν προτίθεται να κτίσει κυβερνητικά γραφεία να λαμβάνει υπόψη και τις διαδρομές που θα κάνουν οι χιλιάδες των δημόσιων υπαλλήλων ή των πολιτών που θα έλθουν σ' αυτά τα γραφεία για να εξυπηρετηθούν, αν οι προσβάσεις είναι καλές και εύκολες, και να μη κτίζει ανεξέλεγκτα κυβερνητικά γραφεία και γραφεία που προσφέρουν δημόσιες υπηρεσίες σε ήδη βεβαρημένες από τα καυσαέρια γειτονίες σε τρόπο ώστε και συμφόρηση να γίνεται και η ατμόσφαιρα να μολύνεται σε σημείο που να κινδυνεύει σοβαρά η υγεία των πολιτών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου θα 'θελα απλώς να θίξω ένα σημείο μόνο. Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, η οποία είναι πολύ εμπειριστατωμένη, η ρύπανση της ατμόσφαιρας οφείλεται σε δυο βασικά λόγους. Στην ποιότητα των καυσίμων και στη μηχανική κατάσταση των οχημάτων. Θα 'θελα να αναφερθώ στη μηχανική κατάσταση και να πω ότι είναι ανθρωπίνως αδύνατο με τα σημερινά δεδομένα να γίνει έστω και στοιχειώδης επιθεώρηση των οχημάτων που κυκλοφορούν σήμερα στην Κύπρο. Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται ξέρουμε όλοι ότι είναι ένας απλός τρόπος και δίδεται εκείνο το πιστοποιητικό καταλληλότητας. Πιστεύω ότι τη μηχανική αυτή εξέταση μπορεί να τη διενεργήσει μεγάλος αριθμός ατόμων στην Κύπρο και θα 'θελα να εισηγηθώ όπως το αρμόδιο τμήμα μελετήσει τρόπους αυτή η μηχανική εξέταση και το πιστοποιητικό καταλληλότητας να δίδεται υπό ορισμένες προϋποθέσεις και τρόποι ελέγχου από ιδιώτες, γιατί με τον τρόπο και τον αριθμό που υπάρχει στην υπηρεσία, όπως ανέφερα προηγουμένως, είναι αδύνατο να γίνει εξέταση έστω και πολύ μικρού αριθμού αυτοκινήτων. Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι να μελετηθεί τρόπος αυτό το πιστοποιητικό να δίδεται και από κάποιες άλλες, ίσως ιδιωτικές, υπηρεσίες αναγνωρισμένες· δεν έχω επί του παρόντος συγκεκριμένη εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μπω σ' αυτή τη συζήτηση, γιατί αντιλαμβάνομαι ότι θα αρχίσει μια συζήτηση επί πολύ σοβαρού θέματος και επομένως ας μείνουμε στο θέμα που μας αφορά. Αν υπάρξει συγκεκριμένη εισήγηση, τότε εξετάζεται.

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα είμαι πολύ σύντομος, γιατί δε θέλω να επαναλάβω αυτά τα οποία βρίσκονται στην πραγματικά εμπειριστατωμένη Έκθεση, ούτε αυτά τα οποία έχουν πει οι συνάδελφοι κύριοι Παρισινός και Γεωργιάδης και η κυρία Κατσελλή,

που είναι μέλη της Επιτροπής και είναι πράγματα τα οποία εγκρίθηκαν από όλη την Επιτροπή.

Η Έκθεση είναι πάνω στο θέμα για ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και τον περιορισμό των καυσαερίων και για τον περιορισμό της μόλυνσης της ατμόσφαιρας. Αυτό τονίζεται κυρίως στην Έκθεση.

Υπάρχει κάποια νομοθεσία που είναι ατελής και χρειάζεται συμπλήρωση. Αυτή πρέπει να εφαρμοσθεί για να εμποδισθεί μεγαλύτερη ρύπανση της ατμόσφαιρας, γιατί σε ορισμένες πόλεις και σε ορισμένες ώρες διαπιστώθηκε ότι ξεπερνά κάθε επιτρεπτό όριο αυτή η ρύπανση και χρειάζεται περιορισμός. Αυτό είναι το πρώτο μήνυμα που στέλει η Επιτροπή και εισηγείται τρόπους για να γίνει, προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Το δεύτερο μήνυμα είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας εκεί όπου θεωρείται αναγκαία. Το έργο αυτό είναι έργο της Βουλής, αλλά είναι ένα έργο το οποίο χρειάζεται ειδικούς και η Βουλή δεν έχει ειδικούς, γι' αυτό η κυβέρνηση πρέπει να φέρει το ταχύτερο δυνατό -όπως απαίτησε κι αυτό το Σώμα στη συζήτηση για τα θέματα του περιβάλλοντος- νομοθεσία για έγκριση.

Ήδη υπάρχει μπροστά στην Επιτροπή και εξετάζεται το θέμα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από βιομηχανικές πηγές. Είναι ένα νομοσχέδιο που κατάρτισε το Νομικό Τμήμα με τη βοήθεια ξένου ειδικού και ελπίζουμε ότι θα εγκριθεί αυτή η νομοθεσία πριν από την εκπονή της θητείας αυτής της Βουλής.

Ετοιμάζεται, όμως, και κάποιο άλλο νομοσχέδιο -είναι στα σακιά και δεν έχει συμπληρωθεί ακόμα- για τον περιορισμό της ρύπανσης από άλλες μη βιομηχανικές πηγές. Δηλαδή για τη ρύπανση από αυτοκίνητα και από άλλες πηγές. Νομίζω ότι η ετοιμασία αυτής της νομοθεσίας επείγει για να καλύψει κυρίως αυτή την πηγή ρύπανσης, η οποία μπορεί να μην είναι τόσο μεγάλη όσο οι βιομηχανικές πηγές, αλλά είναι μέσα στις πόλεις που ζουν οι πολίτες και κυρίως τα παιδιά τα οποία είναι πολύ ευαίσθητα στη ρύπανση της ατμόσφαιρας και μάλιστα από μόλυβδο.

Πρέπει να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι ήδη παράγεται αμόλυβδη βενζίνη στην Κύπρο και να τονίσουμε ιδιαίτερα αυτό που τόνισε και ο κ. Γεωργιάδης και ο κ. Παρισινός και όλοι οι άλλοι, ότι πρέπει να ελέγχεται η κατάσταση των οχημάτων για να μη ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα.

Σήμερα δεν υπάρχει το απαραίτητο προσωπικό που κάνει τον αναγκαίο έλεγχο σε όλα τα παλαιότερα αυτοκίνητα. Και πρέπει να αρχίσουν από τα παλιά αυτοκίνητα που ρυπαίνουν περισσότερο και να έρχονται στα νεότερα. Χρειάζεται προσωπικό για να γίνει αυτή η δουλειά, δε χρειάζονται όμως οικονομικοί πόροι, διότι θα μπορούσε να υπάρχει ένα λογικό τέλος για την εξέταση και διαπίστωση της κατάστασης και των αναγκών του παλιού μηχανοκίνητου οχήματος και αυτό το τέλος θα ήταν πολύ μικρότερο παρά εκείνο που θα χρειαζότο να πάει κάποιος σε ιδιώτη μηχανικό, αν μιλούμε για ένα αυτοκίνητο που χρειάζεται να πάει σε μηχανικό.

Επομένως θα μπορούσε η υπηρεσία αυτή της κυβέρνησης να επεκταθεί και να καλύπτονται τα έξοδά της από ένα τέλος, που όπως διαπιστώθηκε από ερωτήσεις που βάλαμε στην αρμόδια υπηρεσία, δε θα είναι πολύ μεγάλο και θα είναι συμφέρον μάλλον για τον ιδιώτη παρά επιβάρυνση.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Σαββίδη ο Πρόεδρος της Βουλής κατήλθε από την έδρα και τον αντικατέστησε ο κ. Πουμπουρής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, τότε κλείνουμε το θέμα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού στις 17.10.88.

Δεν ξέρω τι διευθετήσεις έχουν γίνει. Θα κατατεθεί η Έκθεση και να μη γίνει συζήτηση ή θα γίνει συζήτηση;

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Δε θα διαβάσουμε την Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, και θα κάνουμε ορισμένες ομιλίες.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΚΑΙ ΨΑΡΟΛΙΜΑΝΟΥ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Φεβρουαρίου, 29 Ιουνίου, 24 Οκτωβρίου, 2 και 23 Νοεμβρίου 1989 και 4 Δεκεμβρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο αξ. Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Έπαρχος Λεμεσού, εκπρόσωποι του Δήμου Λεμεσού, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο Υπεύθυνος της μαρίνας Λάρνακας, εκπρόσωποι του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού και της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας. Κατά την όλη συζήτηση ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Α. Παναγιώτου, Α. Χρυσστόμου και Ι. Κατσουνωτός. Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας παρ' όλο που προσκλήθηκε στην Επιτροπή δεν προσήλθε.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού στις 13 Οκτωβρίου 1988 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε ενώπιόν της όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές από τις οποίες ζήτησε και πήρε τα αναγκαία στοιχεία για την καλύτερη μελέτη του υπό συζήτηση θέματος.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο Βουλευτής κ. Κ. Ερωτοκρίτου ανέφερε ότι το αίτημα της δημιουργίας μαρίνας στη Λεμεσό είναι παλιό και εκκρεμεί για πολλά χρόνια, χωρίς να έχει γίνει στην ουσία καμιά σημαντική ενέργεια για ικανοποίησή του. Το έργο αυτό, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, είναι έργο πρώτης προτεραιότητας για την ανάπτυξη του τουρισμού όχι μόνο στη Λεμεσό αλλά και σ'ολόκληρη την Κύπρο για τούτο και πρέπει να εξαιρεθεί από τα πλαίσια μιας γενικής μελέτης για τη δημιουργία μαρίνων στην Κύπρο (MASTER PLAN) και να προχωρήσει ο σχεδιασμός του σε συνδυασμό με τη δημιουργία ψαρολιμανού.

Στην εισαγωγή του πάνω στο θέμα ο Βουλευτής κ. Α. Χρυσοστόμου ανέφερε ότι οι διεργασίες για τη δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό άρχισαν από το 1982. Μάλιστα τότε είχε εκπονηθεί από κάποιο τεχνικό γραφείο μελέτη με τον τίτλο «Σκέψεις για την κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό». Από το 1982 μέχρι και το 1987 έγιναν διάφορες συσκέψεις αρμοδίων με πρωτοβουλία του Δήμαρχου, του Επάρχου και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού και τα σχετικά πορίσματα διαβιβάστηκαν στην κυβέρνηση.

Στις 2 Ιουλίου 1987 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε:

- (α) Να εγκρίνει κατ'αρχήν τη διεξαγωγή μελέτης για τη δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό, στην Πάφο και στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου.
- (β) Να αναθέσει στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων την επιλογή της καταλληλότερης θέσης για δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό.
- (γ) Να συστήσει Ειδική Επιτροπή υπό τον Έπαρχο Λεμεσού για τη διερεύνηση όλων των πτυχών του θέματος.

Η Ειδική αυτή Επιτροπή πραγματοποίησε σειρά συνεδριών και στην τελευταία της συνεδρία της 13ης Νοεμβρίου 1987 συζήτησε προσφορά της Τράπεζας Αναπτύξεως για τη διερεύνηση όλων των απόψεων σε χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών έναντι δαπάνης £27,000. Ο Δήμος Λεμεσού δήλωσε πως θα αναλάμβανε την καταβολή του 1/3 του ολικού ποσού. Στην ίδια αυτή συνεδρία εκφράστηκε από κυβερνητικής πλευράς η άποψη ότι υπήρχε η δυνατότητα να εξασφαλιστούν οι υπηρεσίες γαλλικού οίκου μέσω της γαλλικής κυβέρνησης για δωρεάν εκπόνηση της σχετικής μελέτης. Τελικά η Επιτροπή αποφάσισε να συστήσει στην κυβέρνηση να αναθέσει την εκπόνηση της υπό αναφορά μελέτης στην Τράπεζα Αναπτύξεως. Από μεταγενέστερες πληροφορίες, δήλωσε ο εισηγητής, η σχετική μελέτη φαίνεται πως ανατέθηκε τελικά σε γαλλικό οίκο.

Αναφερόμενοι στην τοποθεσία για δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό, οι ίδιοι πιο πάνω εισηγητές δήλωσαν ότι οι τοπικοί παράγοντες θεωρούν ως καταλληλότερη τοποθεσία για τη δημιουργία μαρίνας το χώρο του παλιού λιμανιού Λεμεσού.

Σχετικά με τη δημιουργία ψαρολιμανού στη Λεμεσό, ο Βουλευτής κ. Α. Χρυσοστόμου ανέφερε ότι οι ψαράδες της Λεμεσού για χρόνια έδεναν τις βάρκες τους στην αποβάθρα της αποκαλούμενης Φραγκοκλησιάς. Με την ανάπτυξη όμως της πόλης και την καταστροφή της αποβάθρας, οι ψαράδες αυτοί μετακινήθηκαν σε χώρο του παλιού λιμανιού. Στο χώρο αυτό παρουσιάζεται μεγάλη κίνηση, παρατηρούνται σοβαρά προβλήματα και δυσχεραίνεται ο ελλιμενισμός των ψαρό-

βαρκων, ενώ ένα επιπρόσθετο πρόβλημα είναι και η απαίτηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου για καταβολή τελών.

Είναι ανάγκη, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, εφόσον υπάρχουν επαγγελματίες ψαράδες, τόσο αυτόχθονες όσο και εκτοπισμένοι, οι οποίοι διαθέτουν σήμερα συνολικά γύρω στις 130 ψαρόβαρκες, να αποκτήσουν το δικό τους αλιευτικό καταφύγιο, αφού αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει ουσιαστικά μέρος που να μπορούν να τοποθετούν τις βάρκες τους.

Στην εισήγησή του ο Βουλευτής κ. Σ. Μανδριώτης ανέφερε ότι το θέμα της δημιουργίας μαρίνας και ψαρολιμανου στη Λεμεσό συζητείται από πολλά χρόνια και είναι φανερό πως η δημιουργία τους έχει γίνει πια απαραίτητη, αφού δεν υπάρχει μέρος όπου οι βαρκάρηδες να προσδέουν τις βάρκες τους, ενώ πολλά σκάφη αναψυχής γεμίζουν ασφυκτικά τη μαρίνα του SHERATON.

Καταθέτοντας τις θέσεις του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ειδικά για το θέμα της δημιουργίας ψαρολιμανου στη Λεμεσό, ο εκπρόσωπός του δήλωσε ότι για το Υπουργείο το θέμα του ελλιμενισμού των επαγγελματιών αλιευτικών σκαφών θεωρείται λυμένο και ανέφερε ότι τα σκάφη αυτά, δηλαδή οι βάρκες και οι τράτες, ανέκαθεν ελλιμενίζονταν στο παλιό λιμάνι Λεμεσού. Αυτό συνεχίζεται μέχρι σήμερα και μάλιστα το Τμήμα Αλιείας του Υπουργείου καταβάλλει, μετά από συμφωνία με την Αρχή Λιμένων Κύπρου, ετήσιο μίσθωμα ελλιμενισμού των επαγγελματιών αλιευτικών σκαφών που ελλιμενίζονται σε χώρους της Αρχής Λιμένων Κύπρου, όπως είναι το λιμάνι της Λάρνακας, το παλιό λιμάνι της Λεμεσού, το λιμάνι της Πάφου, το Λατσιά και η αποβάθρα στο Ζύγι.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο και με βάση γραπτά στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, οι επαγγελματικές ψαρόβαρκες ανέρχονται περίπου σε 100, ενώ υπάρχουν 12 σκάφη αλιείας ξιφία και 10 τράτες. Τα σκάφη αυτά αντιμετωπίζουν μικροπροβλήματα κατά την πρόσδεσή τους στο παλιό λιμάνι καθώς και στη διακίνηση ανθρώπων και υλικών από και προς αυτά, όμως γενικά θεωρείται ότι αυτά είναι ασφαλή. Προς αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρατηρούνται σήμερα στο χώρο του παλιού λιμανιού Λεμεσού, το Τμήμα Αλιείας θα προσπαθήσει να αυξήσει τον παραχωρούμενο από την Αρχή Λιμένων Κύπρου χώρο με τροποποίηση της υπάρχουσας συμφωνίας, οπότε τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη θα βρίσκουν τις απαραίτητες λιμενικές διευκολύνσεις μέσα στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού. Σήμερα το 60% περίπου του λιμενικού χώρου του παλιού λιμανιού της Λεμεσού είναι παραχωρημένο στο Τμήμα Αλιείας με βάση την υπάρχουσα συμφωνία. Αν το σημερινό καθεστώς του παλιού λιμανιού της Λεμεσού αποφασιστεί να αλλάξει, τότε θα πρέπει πρώτα να ικανοποιηθούν οι αλιευτικές ανάγκες με την κατασκευή νέου ψαρολιμανου στη Λεμεσό.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το πρόβλημα που φαίνεται ότι υπάρχει στη Λεμεσό δεν προέρχεται από τα επαγγελματικά αλλά από τα ερασιτεχνικά σκάφη αλιείας που ανέρχονται σε 50 περίπου, καθώς και από πολλά άλλα σκάφη αναψυχής και τουριστικά: από αυτά όσα έχουν Κύπριους ιδιοκτήτες είναι νηολογημένα στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας. Τα σκάφη αυτά πράγματι αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα ελλιμενισμού, γιατί δεν υπάρχει κατάλληλος λιμενικός χώρος στη Λεμεσό για να τα δεχτεί, αλλά δεν είναι ευθύνη του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να φροντίζει για τον ελλιμενισμό σκαφών που δεν είναι καθαρά αλιευτικά.

Πάνω στο θέμα ειδικά της δημιουργίας μαρίνας στη Λεμεσό εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού κατέθεσε στην Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία:

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμό 28.803 απόφασή του ημερομηνίας 2 Ιουλίου 1987 αποφάσισε τα ακόλουθα:

- (α) Να εγκρίνει κατ' αρχήν, τη διεξαγωγή μελέτης για τη δημιουργία μαρίνων μέσα στα δημοτικά όρια Λεμεσού, στην Πάφο και στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου.
- (β) Να αναθέσει στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων την ετοιμασία της αναγκαίας μελέτης για τη διακρίβωση της καταλληλότερης θαλάσσιας περιοχής για τη δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό.
- (γ) Να διοριστεί υπό την προεδρία του Έπαρχου Λεμεσού ειδική Επιτροπή για την υποβολή εισηγήσεων, καθώς και για τη διερεύνηση όλων των πτυχών του θέματος της δημιουργίας μαρίνας μέσα στα δημοτικά όρια της Λεμεσού.

Η Επιτροπή αυτή, ασχολήθηκε πράγματι με το θέμα της δημιουργίας μαρίνας μέσα στα δημοτικά όρια της Λεμεσού και διαπίστωσε ότι:

- (α) Η δημιουργία οποιασδήποτε μαρίνας πρέπει να εντάσσεται μέσα στα πλαίσια μιας γενικότερης μακροχρόνιας στρατηγικής σε παγκύπρια κλίμακα.
- (β) Οι εμπλεκόμενες κυβερνητικές υπηρεσίες δεν κατέχουν όλες τις εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρίες για την πλήρη και σε βάθος μελέτη όλων των πτυχών του θέματος, γι' αυτό χρειάζεται να ανατεθεί η μελέτη σε ομάδα ειδικών που θα συνεργαστούν στενά με τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- (γ) Ο ακριβής χώρος για δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό δεν μπορεί να καθοριστεί τώρα, αλλά θα προκύψει από τη μελέτη που θα γίνει. Για τεχνικούς και πολεοδομικούς όμως λόγους η μαρίνα θα πρέπει να βρίσκεται στην περιοχή του παλιού λιμανιού Λεμεσού.

Στο μεταξύ η Τράπεζα Αναπτύξεως ετοίμασε όρους εντολής για τη σχετική μελέτη και υποβλήθηκε πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο να ανατεθεί η μελέτη σ' αυτή. Τη δαπάνη για τη μελέτη ύψους £27,600 θα αναλάμβανε κατά τα 2/3 η κυβέρνηση και κατά το 1/3 ο Δήμος Λεμεσού.

Με την υπ' αριθμό 29.497 απόφασή του, όμως, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το Δεκέμβρη του 1987 να ζητηθεί από τη γαλλική κυβέρνηση η ετοιμασία μελέτης για την κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό, στην Πάφο και στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου, μέσα στα πλαίσια της Συμφωνίας για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού μεταξύ Κύπρου-Γαλλίας.

Δυστυχώς δεν έγινε κατορθωτή η εξασφάλιση τεχνικής βοήθειας από τη Γαλλία και οι σχετικές προσπάθειες συνεχίστηκαν για πολύ άκαρπες. Σχετικά με το θέμα αυτό ο πρέσβης της Κύπρου στο Παρίσι είχε συνάντηση με τον οικονομικό Διευθυντή του γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών στις 3 Μαρτίου 1989, για να συζητήσει το πρόβλημα και να παρακαλέσει για επείγουσα εξέτασή του, ώστε να λήξει η εκκρεμότητα. Αποτέλεσμα της συνάντησης αυτής είναι η ετοιμασία προκαταρκτικής Έκθεσης πάνω στο θέμα και δύο επισκέψεις του Γάλλου εμπειρογνώμονα που ετοίμασε την Έκθεση αυτή στην Κύπρο.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού έχει την άποψη ότι είναι αναγκαία η

ετοιμασία μιας ολοκληρωμένης μελέτης για τη δημιουργία μαρίνων στην Κύπρο (MASTER PLAN), γι' αυτό και το εισηγήθηκε πριν μερικά χρόνια· η κυβέρνηση όμως είχε τη γνώμη ότι έπρεπε να ετοιμαστεί η σχετική μελέτη μέσα στα πλαίσια άλλων μελετών ή με τεχνική βοήθεια από το εξωτερικό.

Σε σύσκεψη που έγινε στις 23 Σεπτεμβρίου 1989 στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για συζήτηση της πιο πάνω προκαταρκτικής Έκθεσης στην παρουσία όλων των ενδιαφερομένων, ανακοινώθηκε ότι η Αρχή Λιμένων Κύπρου προχώρησε ήδη και ανέθεσε στην Τράπεζα Αναπτύξεως την εκπόνηση μελέτης για καλύτερη αξιοποίηση του χώρου του παλιού λιμανιού Λεμεσού. Με βάση το δεδομένο ότι η Τράπεζα Αναπτύξεως προχωρεί με τη διεξαγωγή ευρύτερης τεχνικοοικονομικής μελέτης για την αξιοποίηση των λιμανιών Λατσειού, Ζυγίου, παλιού λιμανιού Λεμεσού και λιμανιού Κάτω Πάφου, η οποία θα είναι έτοιμη μέσα σε έξι περίπου μήνες, και προς αποφυγή επανάληψης της έρευνας για την ίδια περιοχή από τη γαλλική κυβέρνηση, στην ίδια σύσκεψη αποφασίστηκε όπως το επόμενο στάδιο συνεργασίας με τη γαλλική κυβέρνηση μη περιλάβει συγκεκριμένη πρόταση και σχέδια για δημιουργία μαρίνας στην περιοχή Λεμεσού.

Σύμφωνα όμως με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπρόσωπους της Αρχής Λιμένων Κύπρου η μελέτη που διεξάγει η Τράπεζα Αναπτύξεως αποσκοπεί στην εξεύρεση καλύτερης και οικονομικά βιώσιμης λύσης για την αξιοποίηση του χώρου του παλιού λιμανιού Λεμεσού και σίγουρα αναμένεται ότι θα μελετηθεί και η περίπτωση της κατασκευής μαρίνας στην περιοχή, χωρίς κατ' ανάγκη να σημαίνει ότι η τελική λύση που θα υιοθετηθεί ως η καλύτερη για την Αρχή θα είναι η κατασκευή μαρίνας.

Δεδομένης της πιο πάνω εξέλιξης αποφασίστηκε στην ίδια σύσκεψη όπως το επόμενο στάδιο περιλάβει την ετοιμασία και υποβολή από τη γαλλική κυβέρνηση όρων εντολής για την ετοιμασία μελέτης με τους ακόλουθους μεταξύ άλλων στόχους.

Έρευνα αγοράς που να καλύπτει την υφιστάμενη διεθνή ζήτηση, τις τάσεις και τους προβλεπόμενους ρυθμούς ανάπτυξης της αγοράς για χώρους ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής στη Μεσόγειο για τα επόμενα 20 χρόνια. Με βάση τη διεθνή αγορά, η έρευνα θα περιλάβει υποδείξεις για τον αριθμό, το είδος και την τοποθεσία δημιουργίας χώρων ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής κατά περιοχή στην Κύπρο και την προβλεπόμενη ζήτηση των χωρών αυτών για την κάθε περιοχή ξεχωριστά.

Ο Γάλλος εμπειρογνώμονας του Υπουργείου Τουρισμού της Γαλλίας δήλωσε ότι προκαταρκτικά η διάρκεια της πιο πάνω μελέτης υπολογίζεται σε τρεις μήνες, ενώ του έγιναν υποδείξεις ότι οι προτάσεις του με τους σχετικούς όρους εντολής θα πρέπει να υποβληθούν το συντομότερο δυνατό.

Έντονη αντίδραση προκάλεσε στην Επιτροπή η πιο πάνω απόφαση για εξαίρεση από την όλη μελέτη που θα ετοιμαστεί από τη γαλλική κυβέρνηση της περιοχής Λεμεσού καθώς και για την ανάθεση από την Αρχή Λιμένων Κύπρου στην Τράπεζα Αναπτύξεως μελέτης για καλύτερη αξιοποίηση του χώρου του παλιού λιμανιού Λεμεσού, χωρίς προηγουμένως να ενημερωθούν τα αρμόδια Υπουργεία, αλλά ούτε και το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Σχετικά γραπτά στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπρόσωπους της Αρχής Λιμένων Κύπρου αναφέρουν ότι η Αρχή έχει την άποψη πως, παρά την ανάθεση σχετικής μελέτης στην Τράπεζα Αναπτύξεως, η μελέτη της γαλλικής

κυβέρνησης που θα καλύπτει γενικά το θέμα των μαρίνων για όλη την Κύπρο θα πρέπει να καλύπτει και την περιοχή του παλιού λιμανιού Λεμεσού, γιατί ο σκοπός και τα κριτήρια των δυο μελετών, δηλαδή της γαλλικής από τη μια και της Τράπεζας Αναπτύξεως από την άλλη, δεν ταυτίζονται κατ' ανάγκη. Πέρα απ' αυτό, αν η μελέτη της Τράπεζας Αναπτύξεως αποδείξει ότι η καλύτερη λύση για την Αρχή για αξιοποίηση της περιουσίας της, εφόσον ο χώρος του παλιού λιμανιού Λεμεσού αποτελεί ιδιοκτησία της Αρχής Λιμένων Κύπρου, είναι η κατασκευή μαρίνας, θα μπορούσε να ζητηθεί τεχνική βοήθεια από τη γαλλική κυβέρνηση για την ετοιμασία των σχεδίων κτλ. για την εν λόγω μαρίνα.

Ύστερα από έντονες παραστάσεις στις οποίες προέβη η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού σχετικά με την εξαίρεση της περιοχής Λεμεσού από τη γενική μελέτη για τη δημιουργία μαρίνων στην Κύπρο η οποία θα ετοιμαστεί από τη γαλλική κυβέρνηση, η εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού δήλωσε στην Επιτροπή ότι έγιναν τα αναγκαία διαβήματα, ώστε να περιληφθεί τελικά στη σχετική μελέτη και η περιοχή της Λεμεσού. Ανέφερε μάλιστα ότι από τη στιγμή που θα δοθεί η τελική εντολή για τη διεξαγωγή της όλης μελέτης, η σχετική Έκθεση θα είναι έτοιμη μέσα σε τρεις μήνες.

Σχετικά με την ανάγκη κατασκευής μαρίνας στη Λεμεσό, ο υπεύθυνος της μαρίνας Λάρνακας δήλωσε στην Επιτροπή ότι υπάρχει μεγάλη και επείγουσα ανάγκη κατασκευής της για τους εξής λόγους:

- (α) Υπάρχουν σήμερα στον κόλπο της Λεμεσού σύμφωνα με στοιχεία του 1988 περίπου 515 σκάφη κυπριακής ιδιοκτησίας καθώς και αγγλικής, των οποίων οι κάτοχοι έχουν ημιμόνιμη διαμονή. Απ' αυτά, 200 περίπου κυπριακά σκάφη βρίσκονται στη μαρίνα του SHERATON, η οποία έχει φτάσει πλέον σε σημείο κορεσμού και επομένως υπάρχουν σήμερα περίπου 315 σκάφη στην περιοχή του κόλπου της Λεμεσού χωρίς κανονικές διευκολύνσεις μαρίνας.
- (β) Λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία λειτουργίας 12 ετών της μαρίνας Λάρνακας, όπως π.χ. εγγραφές σκαφών στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και στο Τμήμα Αλιείας, πωλήσεις σκαφών από τοπικά ναυπηγεία, εισαγωγές σκαφών από το εξωτερικό από Κυπρίους και αγορές ξένων σκαφών που βρίσκονται στην Κύπρο από Κυπρίους, εξάγεται το συμπέρασμα ότι τα κυπριακά σκάφη αυξάνονται κατά 10% ετήσια. Επομένως, αφού το 1988 τα κυπριακά σκάφη ήταν περίπου 315 στην περιοχή Λεμεσού, υπολογίζεται ότι το 1999, δηλαδή σε 10 χρόνια, θα είναι 842 και το 2009 θα ανέρχονται σε 2,306 περίπου.
- (γ) Υπάρχει βασική ζήτηση για ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και για παροχή υπηρεσιών μαρίνας σε σκάφη από την Αγγλία και λοιπή Ευρώπη καθώς και από την Αμερική. Έτσι από στοιχεία διάφορων επίσημων οργανισμών των χωρών αυτών, το 2010 θα ζητούν θέση σε μαρίνες της Μεσογείου 3.000.500 σκάφη, ενώ οι θέσεις δεν προβλέπεται να είναι περισσότερες από 1,000,000. Η Κύπρος θα έχει τότε ζήτηση της τάξης των 5,000 θέσεων.
- (δ) Η Λεμεσός ως οικονομικό κέντρο με τη γεωγραφική της θέση και οικονομοτεχνική υποδομή μαζί με τον πληθυσμιακό παράγοντα θα πρέπει να απορροφήσει τουλάχιστο το 50% της υπάρχουσας ζήτησης. Επομένως το 2010 η Λεμεσός θα πρέπει να προσφέρει, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, περί τις 2,500 θέσεις σε ξένα σκάφη.

- (ε) Αν οι παράμετροι που επηρεάζουν τη σημερινή ζήτηση συνεχίσουν να υφίστανται, τότε η περιοχή του κόλπου της Λεμεσού θα χρειάζεται να προσφέρει περί τις 4,000 θέσεις σε ξένα και κυπριακά σκάφη αναψυχής.

Η αναγκαιότητα κατασκευής μαρίνας στη Λεμεσό τονίστηκε και από τον Έπαρχο Λεμεσού, τους εκπροσώπους του Δήμου Λεμεσού και της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας, ενώ πάνω στο θέμα της καλύτερης τοποθεσίας για την κατασκευή της μαρίνας μέσα στα δημοτικά όρια Λεμεσού οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων συστήνουν την περιοχή μεταξύ παλιού και νέου λιμανιού. Οι εκπρόσωποι της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας διαφωνούν με τη θέση αυτή και δηλώνουν ότι ούτε ο χερσαίος ούτε ο θαλάσσιος χώρος μεταξύ παλιού και νέου λιμανιού προσφέρονται για τη δημιουργία μαρίνας χωρητικότητας 1000 περίπου σκαφών. Σύμφωνα με γραπτά στοιχεία που κατατέθηκαν από τον Έπαρχο Λεμεσού διαφαίνεται ότι η Ειδική Επαρχιακή Επιτροπή που είχε συσταθεί για να μελετήσει το θέμα είχε εισηγηθεί στη μελέτη της προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας την κατασκευή της μαρίνας δίπλα από το παλιό λιμάνι, σε χώρο δηλαδή που ανήκει στην Αρχή Λιμένων Κύπρου. Πάνω στο θέμα αυτό οι θέσεις της Αρχής Λιμένων Κύπρου ήταν ότι πρέπει πρώτα να εξευρεθεί τρόπος μετακίνησης των σκαφών που χρησιμοποιούν σήμερα το μεγαλύτερο μέρος του παλιού λιμανιού Λεμεσού, να παρακαμφθούν ορισμένες νομικές δυσκολίες που υπάρχουν στη διάθεση της περιουσίας της Αρχής και τότε μόνο η Αρχή θα μπορεί να εντάξει την περιουσία της σε ένα τέτοιο σχέδιο, εφόσον φυσικά η εκμετάλλευση της μαρίνας ανατεθεί στην ίδια.

Σχετικά, στην προκαταρκτική Έκθεση του Γάλλου κ. Leotard αναφέρεται ότι ένας μόνο φορέας παγκύπρια πρέπει να διαχειρίζεται τις μαρίνες που σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να λειτουργούν ανταγωνιστικά. Το θέμα αυτό, δηλαδή του φορέα που θα χειρίζεται τις μαρίνες, όπως δηλώθηκε από την εκπρόσωπο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, εξετάζεται ήδη από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ η μαρίνα Λάρνακας με Υπουργικό Διάταγμα έχει υπαχθεί στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, με βάση την ενημέρωση που της έγινε και όλα τα διαφωτιστικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, φρονεί, σχετικά με την ανάγκη δημιουργίας ψαρολιμανού στη Λεμεσό, ότι η εμπειρία και ο χρόνος απέδειξαν πως ο παραχωρούμενος σήμερα από την Αρχή Λιμένων Κύπρου χώρος στο παλιό λιμάνι Λεμεσού δεν είναι επαρκής για τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη και δεν παρέχει τις αναγκαίες διευκολύνσεις στους επαγγελματίες ψαράδες, με αποτέλεσμα την πρόκληση τλαιπωριών και άλλων πολλών προβλημάτων σ' αυτούς. Γι' αυτό έχει την άποψη πως, άνκαι η επίλυση του όλου θέματος εξαρτάται άμεσα από τη λήψη απόφασης για τη δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό, καθώς και από την τοποθεσία στην οποία αυτή ενδεχόμενα θα κατασκευαστεί, η Εκτελεστική Εξουσία πρέπει να κάμει τις αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε είτε στο παρόν στάδιο να εξασφαλίσει αύξηση του παραχωρούμενου από την Αρχή Λιμένων Κύπρου χώρου στο παλιό λιμάνι Λεμεσού, είτε ανάλογα με τις εξελίξεις του θέματος κατασκευής μαρίνας στον ίδιο ή σε κοντινό χώρο, να εξεύρει άλλη τοποθεσία για δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες τόσο των επαγγελματιών όσο και των ερασιτεχνικών αλιευτικών σκαφών.

Σχετικά με την κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων θέλει να υπογραμμίσει ότι συμφωνεί με την αναγκαιότητα ετοιμασίας μιας γενικής και ολοκληρωμένης μελέτης για τη δημιουργία μαρίνων στην Κύπρο (MASTER PLAN) σύμφωνα με την εισήγηση του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, αλλά παρατηρεί ότι είναι μεγάλη και επείγουσα η ανάγκη κατασκευής μαρίνας στην περιοχή του κόλπου της Λεμεσού, που όχι μόνο θα εξυπηρετεί τα κυπριακά και ξένα σκάφη, αλλά θα αποβεί και ένας σταθερός πόρος ξένου συναλλάγματος από την παροχή υπηρεσιών και διευκολύνσεων ελλιμενισμού σε ξένα σκάφη. Για τούτο επισημαίνει ότι οι σχετικές διαδικασίες για την κατασκευή της μαρίνας αυτής υπήρξαν αδικαιολόγητα χρονοβόρες και καλεεί την κυβέρνηση, αφού εξαιρέσει το έργο αυτό από τα πλαίσια της πιο πάνω αναφερόμενης μελέτης (MASTER PLAN), να προχωρήσει το ταχύτερο στη συμπλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών για έναρξη της κατασκευής του υπό συζήτηση έργου. Τέλος, η Επιτροπή αποφασίζει να μη θεωρήσει το θέμα κλειστό με την υποβολή της Έκθεσης αυτής, αλλά θα επανέλθει, αν διαπιστώσει ότι σημειώνεται οποιαδήποτε αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης έχει το λόγο.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κατασκευή τόσο μαρίνας όσο και ψαρολιμανού στη Λεμεσό είναι άμεσα επιβεβλημένη ανάγκη.

Όσον αφορά το ψαρολίμανο είναι γνωστές οι ανάγκες των ψαράδων Λεμεσού. Δένουν σήμερα τις βάρκες τους στο παλιό λιμάνι το οποίο όμως χρησιμοποιείται και για άλλους σκοπούς, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τεράστια προβλήματα για τον ελλιμενισμό των 150 περίπου ψαρόβαρκων που διαθέτουν οι εκτοπισμένοι και οι αυτόχθονες επαγγελματίες ψαράδες.

Πρόβλημα ελλιμενισμού αντιμετωπίζουν επίσης και οι ερασιτέχνες ψαράδες τους οποίους σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε ή να θέτουμε σε κατώτερη μοίρα. Στο χώρο του παλιού λιμανιού της Λεμεσού έχει σήμερα δημιουργηθεί το αδιαχώρητο.

Κύριε Πρόεδρε, η επείγουσα ανάγκη δημιουργίας μαρίνας στη Λεμεσό έχει τονιστεί από όλους τους ενδιαφερομένους, τόσο από την πλευρά των εισηγητών που είναι όλοι οι Βουλευτές Λεμεσού, όσο και από την κυβερνητική πλευρά και άλλους επίσης φορείς.

Η δημιουργία μαρίνας όχι μόνο θα εξυπηρετήσει τις σημερινές ανάγκες, αλλά, αν καταστεί δυνατό να εξυπηρετήσει τη μελλοντική ξένη ζήτηση ελλιμενισμού, που φαίνεται ότι θα είναι αρκετά μεγάλη, θα αποτελέσει και ένα σοβαρό πόρο ξένου συναλλάγματος.

Υπάρχουν σήμερα στον κόλπο της Λεμεσού, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, σύμφωνα με στοιχεία του 1988, περίπου 518 σκάφη κυπριακής ιδιοκτησίας καθώς και αγγλικής των οποίων οι κάτοχοι έχουν ημιμόνιμη διαμονή. Από αυτά 200 περίπου κυπριακά σκάφη βρίσκονται στη μαρίνα του Sheraton η οποία έχει φθάσει πλέον σε σημείο κορεσμού και επομένως υπάρχουν σήμερα περίπου 315 σκάφη στην περιοχή του κόλπου της Λεμεσού χωρίς κανονικές διευκολύνσεις μαρίνας.

Υπάρχει επίσης βασική ζήτηση για ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και για παροχή υπηρεσιών μαρίνας σε σκάφη από την Αγγλία και λοιπή Ευρώπη καθώς και από την Αμερική.

Έτσι, από στοιχεία διάφορων επίσημων οργανισμών των χωρών αυτών, το 2010 θα ζητούν θέση σε μαρίνες της Μεσογείου 3,000,500 σκάφη, ενώ οι θέσεις δεν προβλέπεται να είναι περισσότερες από 1,000,000. Η Κύπρος θα έχει τότε ζήτηση της τάξης των 5,000 θέσεων. Η Λεμεσός, ως γεωγραφικό κέντρο με τη γεωγραφική της θέση και οικονομοτεχνική υποδομή, μαζί με τον πληθυσμιακό παράγοντα, θα πρέπει να απορροφήσει τουλάχιστον το 50% της υπάρχουσας ζήτησης.

Δε θα αναφερθώ σε άλλες λεπτομέρειες για την αναγκαιότητα δημιουργίας μαρίνας και ψαρολιμανίου στη Λεμεσό. Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων είναι πιστεύω αρκετά κατατοπιστική. Θα αναφερθώ όμως σε δυο άλλα θέματα που βγήκαν στην επιφάνεια κατά τη συζήτηση του θέματος.

Το πρώτο είναι η τραγική έλλειψη συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων κρατικών και ημικρατικών φορέων, με αποτέλεσμα και μεγάλη καθυστέρηση να παρατηρείται στην όλη διαδικασία για την κατασκευή της μαρίνας και περιττά χρήματα να σπαταλούνται.

Στις 2.7.87 αποφασίζεται η διεξαγωγή μελέτης για τη δημιουργία μαρίνων στην Κύπρο, μεταξύ άλλων περιοχών και στη Λεμεσό. Η μελέτη ανατίθεται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και για τη Λεμεσό διορίζεται ειδική επιτροπή για την υποβολή εισηγήσεων. Η επιτροπή αμέσως αρχίζει τις εργασίες της. Στο μεταξύ ετοιμάζονται όροι εντολής για ετοιμασία μελέτης από την Τράπεζα Αναπτύξεως.

Στη συνέχεια, αντί να προχωρήσουμε με τη μελέτη της Τράπεζας Αναπτύξεως, ίσως για να κερδίσουμε ένα μικρό ποσό χρημάτων, ζητήσαμε από τη γαλλική κυβέρνηση, μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού, την ετοιμασία μελέτης για δημιουργία μαρίνων στην Κύπρο. Οι Γάλλοι ετοιμάζουν προκαταρκτική έκθεση κι εμείς, με επέμβαση της Αρχής Λιμένων, αναστέλλουμε πάλιν κάθε προσπάθεια για ολοκλήρωση της μελέτης των Γάλλων, ενώ ανατίθεται και πάλιν εκ μέρους τώρα της Αρχής Λιμένων στην Τράπεζα Αναπτύξεως, η ετοιμασία μελέτης για καλύτερη αξιοποίηση του χώρου του παλιού λιμανιού.

Στη συνέχεια, μετά την παρέμβαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, ανατίθεται και πάλιν στους Γάλλους η ετοιμασία μελέτης. Μέχρι σήμερα καμιά τελική μελέτη για κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό δεν έχουμε.

Το αφήνω σε σας και στο λαό να κρίνει, αν όλη αυτή η διαδικασία γίνεται από φορείς ή ανθρώπους που αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα δημιουργίας μαρίνας στη Λεμεσό και προωθούν την κατασκευή της.

Το δεύτερο θέμα στο οποίο θέλω να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι η έλλειψη οποιασδήποτε φρούρησης του παλιού λιμανιού Λεμεσού, με αποτέλεσμα να καταστεί ελεύθερη Κέρκυρα, με αποτέλεσμα να καταστεί χώρος όπου, όπως αναφέρθηκε, με μεγάλη ευκολία παράνομα εισάγονται στη νήσο οποιασδήποτε μορφής εμπορεύματα και δυστυχώς και ναρκωτικά. Αυτό, κατά την ταπεινή μου άποψη, είναι θέμα και πρόβλημα τεραστίων διαστάσεων που πρέπει να λυθεί αμέσως.

Κύριε Πρόεδρε, η εισηγήσή μου είναι να ζητηθεί από την κυβέρνηση η άμεση και ικανοποιητική φρούρηση του παλιού λιμανιού Λεμεσού για αποτελεσματική αντιμετώπιση και πάταξη των πιο πάνω παράνομων πράξεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι επαγγελματίες αλλά και οι ερασιτέχνες ψαράδες της Λεμεσού από χρόνια αντιμετωπίζουν με οξύτητα το πρόβλημα του ελλιμενισμού των σκαφών τους.

Ο σύνδεσμος των ψαράδων μαζί με τις αγροτικές οργανώσεις έχουν προβεί σε επανειλημμένα διαβήματα με αίτημα την κατασκευή ψαρολιμανού στη Λεμεσό και αλιευτικού καταφυγίου στην Αυδήμου. Έχουν δοθεί κατά καιρούς υποσχέσεις για ικανοποίηση των πιο πάνω αιτημάτων και στο Πέμπτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης 1987-1991 γίνεται πρόνοια για κατασκευή αλιευτικών καταφυγίων στη Λεμεσό και την Αυδήμου. Βρισκόμαστε όμως στο τέλος του πεντάχρονου σχεδίου χωρίς να αρχίσει καν η υλοποίηση των συγκεκριμένων αυτών στόχων του.

Ύστερα από τα διαβήματα των αγροτικών οργανώσεων και του συνδέσμου ψαράδων, έχει γίνει κάποιο μπάλωμα της κατάστασης και έχουν ληφθεί κάποια προσωρινά μέτρα. Το Υπουργείο Γεωργίας ανάλαβε την πληρωμή ενός ποσού προς την Αρχή Λιμένων για τον ελλιμενισμό των ψαρόβαρκων στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού. Η διευθέτηση αυτή πρόσφερε κάποια ανακούφιση στους ψαράδες, δεν αποτελεί όμως, δυστυχώς, λύση του προβλήματος. Ο ίδιος χώρος του παλιού λιμανιού χρησιμοποιείται και για άλλα σκάφη, με αποτέλεσμα να δημιουργείται συμφόρηση και να προκαλούνται σοβαρά προβλήματα στους ψαράδες.

Έγιναν κατά καιρούς μελέτες από διάφορους οργανισμούς τόσο για ψαρολιμάνο όσο και για μαρίνα στη Λεμεσό, χωρίς όμως να ολοκληρωθούν αυτές οι μελέτες και πολύ περισσότερο χωρίς να υλοποιηθούν. Για τη ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος επιβάλλεται να ληφθούν χωρίς άλλη καθυστέρηση συγκεκριμένες αποφάσεις για τη δημιουργία ψαρολιμανού και μαρίνας στη Λεμεσό όπως και αλιευτικού καταφυγίου στην Αυδήμου.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ηλία, ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται και καταλαμβάνει την έδρα του και ο κ. Πουμπουρής κατέρχεται στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:**(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)**

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η δημιουργία μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό είναι μια αναγκαιότητα την οποία όλοι αποδέχονται και παραδέχονται και για την οποία δυστυχώς δεν έχει γίνει ουδέν ποτε μέχρι σήμερα, παρόλες τις μελέτες που γίνονται και γίνονται ακόμα επί σειρά ετών. Και δεν έχει γίνει τίποτε μέχρι σήμερα καθότι η αρχική ιδέα της δημιουργίας μαρίνας στη Λεμεσό, η αρχική σκέψη, ξεκίνησε το 1982. Από το 1982 μέχρι το 1987 γίνονταν μελέτες χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα και χωρίς καμιά υλοποίηση αυτών των υποσχέσεων τις οποίες κατά καιρούς έδινε η τότε κυβέρνηση του κ. Κυπριανού. Περαιτέρω οι ίδιες υποσχέσεις δίνονταν και

για το ψαρολίμανο και πάλιν είχαμε τα ίδια αποτελέσματα χωρίς δυστυχώς να προχωρήσουν στην υλοποίηση αυτών των έργων, παρόλη την αναγκαιότητά τους, παρόλη τη συμβολή τους στον οικονομικό τομέα του τόπου, παρόλο που όλοι πιστεύουμε ότι το θέμα μαρίνας για τη Λεμεσό θα βοηθήσει όχι μόνο τον οικονομικό τομέα του τόπου, αλλά και τον τουρισμό μας, θα αυξήσει το νηολόγιο και οπωσδήποτε θα είναι ένας σταθερός οικονομικός πόρος για τον τόπο.

Και το άλλο δυστυχώς που υπάρχει είναι ότι υπάρχει παντελής έλλειψη συντονισμού μεταξύ των διάφορων φορέων και ειδικότερα μεταξύ των δυο ημικρατικών οργανισμών, δηλαδή της Αρχής Λιμένων και του Κ.Ο.Τ. Όταν το 1987 λήφθηκε τότε η απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για να ανατεθούν ορισμένες μελέτες και είχε για τούτο διοριστεί και ειδική επιτροπή από τον Έπαρχο και άλλους στη Λεμεσό, και προς τιμή τους είχαν ξεκινήσει το έργο τους και σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα -μιλούμε για διάστημα τριών μηνών- ήταν έτοιμοι για να δώσουν τις απόψεις τους. Και χρειάζοταν τότε ένα ποσό περί τις £27,000, αν δεν απατώμαι, για να ολοκληρωθούν αυτές οι μελέτες και αποφασίστηκε τότε από την κυβέρνηση ότι θα ήταν προτιμότερο αυτή τη μελέτη να την αναθέσουν σε γαλλικό οίκο λόγω της συνεργασίας που υπήρχε μεταξύ των δυο κρατών. Ο γαλλικός οίκος είχε προχωρήσει στη μελέτη αυτή, και βρίσκομαι σε θέση να αναφέρω ότι, όταν σχεδόν ήταν όλα έτοιμα για να υποβληθεί η μελέτη εκείνη από το γαλλικό οίκο -από τον κ. Λεοτάτ συγκεκριμένα- άλλοι λόγοι, που κανείς μας δε γνωρίζει προς το παρόν, άλλοι παράγοντες, είχαν υπεισέλθει και σταμάτησαν εκείνο το έργο, παρόλο που επιδίωξαν την υλοποίησή του μέσω της Γαλλικής Κυβέρνησης, για να έλθουν να μας πουν ότι δε χρειάζεται να συνεχίσει από εκεί και θα κάμει αυτή τη μελέτη η Τράπεζα Αναπτύξεως. Συγκεκριμένα αυτή η παρεμβολή είχε γίνει από την Αρχή Λιμένων και μάλιστα είχε γίνει τότε χωρίς απόφαση του Συμβουλίου, είχε γίνει με πρωτοβουλία του Γενικού Διευθυντή της Αρχής. Έχοντας υπόψη το τι συνέβηκε μέχρι σήμερα, δηλαδή ότι βρισκόμαστε από το 1982 μέχρι το 1990 σε μελέτες χωρίς να καταλήξουμε πουθενά, διερωτάται κανείς αν πραγματικά θέλουμε να κάνουμε τη μαρίνα στη Λεμεσό ή αν κατά τη διάρκεια των διάφορων μελετών παρεμβάλλουμε εμπόδια, ούτως ώστε το έργο αυτό να ναυαγήσει.

Είναι, κατά τη γνώμη μας, κύριε Πρόεδρε, επιτακτική ανάγκη αυτό το έργο και είναι αδιανόητο σήμερα, όπως ανέφεραν και οι άλλοι συνάδελφοι, να υπάρχουν τόσα σκάφη ελλιμενισμένα άτακτα -μπορεί να πει κανείς- στο χώρο του παλιού λιμανιού της Λεμεσού, με τεράστιες δυσκολίες τόσο στους επαγγελματίες ψαράδες όσο και στα ερασιτεχνικά σκάφη, αλλά ειδικότερα και για τη μαρίνα η οποία στην ουσία θα μπορούσε να είναι ένας οικονομικός παράγοντας της πόλης και του τόπου γενικότερα.

Από διάφορα στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν στην Επιτροπή η βασική ζήτηση για ελλιμενισμό και παροχή υπηρεσιών μαρίνας σε σκάφη αναψυχής προέρχεται από τις ευρωπαϊκές κυρίως χώρες, την Αγγλία, τη Γερμανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Λεμεσός σαν οικονομικό κέντρο με τη γεωγραφική θέση της και την οικονομοτεχνική υποδομή της μαζί με τον πληθυσμιακό παράγοντα θα πρέπει να απορροφήσει αν όχι περισσότερο, τουλάχιστο το 50% από την υπάρχουσα ζήτηση. Η περιοχή Λεμεσού σε λίγα χρόνια θα πρέπει να προσφέρει περί τις 2,000 ως 2,500 θέσεις σε ξένα σκάφη αν θέλουμε να ικανοποιήσουμε την ανάγκη η οποία προβλέπεται στο Μεσογειακό χώρο. Είναι φανερό ότι με βάση όσα έχουν αναφερθεί οι παράμετροι που επηρεάζουν τη σημερινή ζήτηση συνεχίζουν να υφίστανται και πιστεύουμε ότι η περιοχή του κόλπου της Λεμεσού είναι

μια ενδεδειγμένη περιοχή και επομένως η κατασκευή μαρίνας και αλιευτικού καταφυγίου στη Λεμεσό είναι άμεσα επιβεβλημένη ανάγκη.

Ας ελπίσουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι από την τελευταία μελέτη η οποία άρχισε από την Τράπεζα Αναπτύξεως -που οφείλω να αναφέρω εδώ πέρα ότι, όταν εσζητείτο αυτό το θέμα, μας είχαν θέσει τότε χρονικά περιθώρια, αν θυμούμαι έξι μήνες- έχουν περάσει σχεδόν δυο χρόνια και ακόμα δυστυχώς βρισκόμαστε στο στάδιο των μελετών.

Θα 'θελα, κύριε Πρόεδρε, με αυτή την ευκαιρία να στείλω κάποιο μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία ότι είναι καιρός πλέον να υπάρξει ένας συντονισμός μεταξύ των διάφορων φορέων, ούτως ώστε αυτό το σημαντικότερο έργο για την πόλη και τον τόπο γενικότερα, η δημιουργία δηλαδή μαρίνας στη Λεμεσό και ψαρολίμανου, να γίνει πραγματικότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν ένα περίπου μήνα συζητούσαμε το θέμα λειτουργίας του λιμανιού Λεμεσού καθώς και τα προβλήματα που παρουσιάζονται τόσο στο ίδιο το λιμάνι όσο και για την ανάγκη δημιουργίας μαρίνας και ψαρολίμανου στην περιοχή του παλιού λιμανιού της Λεμεσού. Τώρα, κύριε Πρόεδρε, είστε πλήρως ενήμερος αυτών των προβλημάτων, ύστερα από την προσωπική σας επίσκεψη στο λιμάνι της Λεμεσού, την περασμένη Δευτέρα, υπό την ιδιότητά σας ως Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Έχετε ακούσει, τόσο από το Διευθυντή της Αρχής Λιμένων όσο και από το Διευθυντή του Τελωνείου, για τις ανάγκες του λιμανιού που συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία μαρίνας και ψαρολίμανου στη Λεμεσό.

Όπως είναι γνωστό, ένα μεγάλο μέρος του χώρου στο παλιό λιμάνι ανήκει από την 1.8.89, ανέκκλητα πια, στην Αρχή Λιμένων, που όμως δεν είναι αρκετός για τη μαρίνα των 600 σκαφών συν το ψαρολίμανο, όπως προβλέπεται, γι' αυτό και ακούσατε ότι προβληματίζει η εξασφάλιση επιπρόσθετου χώρου για να χωρέσει και τα δυο έργα.

Εκτός από τη μαρίνα και το ψαρολίμανο, πιο παλιά ακούστηκε εισήγηση του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Λεμεσού, όπως στον ίδιο χώρο λειτουργήσει και μόνιμη διεθνής έκθεση, όπως αυτή που λειτουργεί στη Λευκωσία. Έχω την άποψη πως αυτή η σκέψη για εκθεσιακό χώρο πρέπει να εγκαταλειφθεί και να γίνει δεκτή εισήγηση για κατασκευή του ψαρολίμανου σε άλλο χώρο, οπότε μπορεί να υπάρξει λύση χωρίς να χρειαστεί άλλη έκταση γης. Και πρέπει να εγκαταλειφθεί η σκέψη για εκθεσιακό χώρο και για έναν άλλο ουσιώδη λόγο. Λίγα μέτρα βοριοδυτικά του παλιού λιμανιού υπάρχει το μεσαιωνικό κάστρο και όλα εκείνα τα παραδοσιακά καταστήματα, σπίτια και κωμοδρομεία που προορίζονται να αποτελέσουν την παλιά γειτονιά της Λεμεσού.

Όσον αφορά την εισήγηση για ψαρολίμανο, από καιρό τώρα όλοι σχεδόν οι Λεμεσιανοί ευνοούν τη λειτουργία του σε συγκεκριμένο χώρο που είναι γνωστός ως «η αποβάθρα της Φραγκοεκκλησιάς». Για δεκάδες χρόνια, κύριε Πρόεδρε, οι ψαράδες της Λεμεσού έδεναν τις ψαρόβαρκές τους σ' αυτή την αποβάθρα κι εκεί

στο μώλο πουλούσαν τα φρέσκα ψάρια τους. Γνωστός συμπολίτης μας, ο ζωγράφος Γόρης Γρηγοριάδης, έχει υποβάλει σχέδια και μακέτα για το ψαρολίμανο σ' αυτό το χώρο, γι' αυτό αξίζει τον κόπο οι αρμόδιοι να ασχοληθούν με αυτό το θέμα που είναι και απαίτηση όλων των ψαράδων της Λεμεσού, για να λυθεί και το πρόβλημα του χώρου.

Ανεξάρτητα από την πρόοδο που θα σημειώσει η μελέτη και η υλοποίηση του λεγόμενου Master Plan, η Λεμεσός μπορεί να λύσει τα προβλήματά της, φτάνει να αρθούν οι οποιεσδήποτε επιφυλάξεις και δισταγμοί της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Αρχής Λιμένων και να εισακουστούν οι εισηγήσεις της Ειδικής Επιτροπής για την αναβάθμιση του λιμανιού της Λεμεσού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της δημιουργίας μαρίνας και ψαρολιμανου στη Λεμεσό, δεν είναι σήμερα που τέθηκε από τους Λεμεσιανούς, αλλά από αρκετά χρόνια διάφορες οργανώσεις, διάφοροι παράγοντες, σε συσκέψεις έχουν θέσει επιτακτικά τη δημιουργία ψαρολιμανου και μαρίνας στη Λεμεσό.

Αυτό το θέμα συζητήθηκε σε διάφορα στάδια και όλοι αναγνώριζαν την αναγκαιότητα για τη δημιουργία του ψαρολιμανου και για τη δημιουργία της μαρίνας στη Λεμεσό. Αναγνωρίστηκε ακόμα και από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα και σαν αποτέλεσμα άρχισαν οι μελέτες πού να γίνει, πώς θα γίνει, για να καταλήξουμε όλοι ότι επιβάλλεται να γίνει και το ψαρολίμανο και η μαρίνα. Όμως, μείναμε στις μελέτες, μείναμε στα σχέδια και αντί να προχωρήσει αυτό το θέμα με κάποιο πιο γρήγορο ρυθμό, δυστυχώς και σήμερα ακόμα εξακολουθούμε να βρισκόμαστε στις μελέτες και το αποτέλεσμα είναι οι ψαράδες και γενικότερα άλλοι που χρησιμοποιούν το παλιό λιμανάκι να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα και δυσκολίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή μελέτησε αυτό το θέμα και κατέληξε στα δικά της συμπεράσματα. Εκείνο που θέλω να τονίσω όμως, είναι ότι αυτό το Σώμα πρέπει να βάλει μπροστά στην κυβέρνηση πιο επιτακτικά την αναγκαιότητα να τελειώσουν επιτέλους αυτές οι μελέτες, να τελειώσουν οι σχεδιασμοί και να προχωρήσουμε πλέον στο να δημιουργήσουμε και τη μαρίνα και το ψαρολίμανο.

Επειδή, όμως, υπάρχουν μερικές επείγουσες ανάγκες για τους ψαράδες μας και επειδή αναγνωρίστηκε ότι κάποιες προσωρινές λύσεις μπορούν να δοθούν για να εξυπηρετηθούν αυτοί που έχουν ανάγκη, έχω τη γνώμη ότι η Αρχή Λιμένων πρέπει να καθαρήσει το λιμανάκι της Λεμεσού από όλα εκείνα που υπάρχουν μέσα και είναι άχρηστα -υπάρχει μέσα στο λιμανάκι ελλιμενισμένο πλοίο που κρατά μεγάλο χώρο, υπάρχουν διάφορες βάρκες, υπάρχει ο χώρος που άλλοτε χρησιμοποιούσε η Χανσεάτικ- πρέπει λοιπόν η Αρχή Λιμένων να προχωρήσει να καθαρήσει αυτό το χώρο και να τον παραδώσει σ' αυτούς που τον χρειάζονται, μέχρι να προχωρήσουμε στη δημιουργία του ψαρολιμανου και της μαρίνας στη Λεμεσό.

Γι' αυτό η παράκλησή μου, κύριε Πρόεδρε, είναι να μεταφερθεί σ' αυτά τα σώματα η παράκληση της Βουλής, για να προχωρήσει επιτέλους να καθαρήσει το λιμανάκι και να δημιουργηθεί περισσότερος χώρος για την εξυπηρέτηση αυτών που ενδιαφέρονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση πως το θέμα πρέπει να θεωρείται εξαντλημένο. Αν σε ομόφωνα θέματα εξαντλούμαστε σε τόσο μακρές συζητήσεις, ειλικρινά δεν πρέπει να ξεχνούμε πως είναι περιορισμένος πλέον ο χρόνος της Βουλής, δηλαδή της θητείας αυτής Βουλής και υπάρχει σωρεία θεμάτων. Δεν υπάρχουν άλλες απόψεις από αυτές που εκτέθηκαν και οι οποίες νομίζω ότι αντανακλούν το σύνολο της Βουλής.

Αν συμφωνείτε, να θεωρήσω το θέμα λήξαν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και δεδομένου, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει μια πολύ εμπεριστατωμένη Έκθεση.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήμουν εισηγητής του θέματος, η Έκθεση δε διαβάστηκε και δεν ακούστηκαν οι απόψεις μου.

Θα μου πάρει μόνο τρία λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, τα τρία λεπτά τα γνωρίζω. Θέλω να πω ότι ουδέποτε άκουσα κανένα να μιλά τρία λεπτά. Κι εδώ βλέπω ότι το θέμα είναι με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ναι, αλλά εγώ το παρουσίασα στην Κοινοβουλευτική Ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, δε σας αντιπροσωπεύει η Έκθεση, κύριε συνάδελφε;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Μα δε διαβάστηκε η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει σημασία.

Μα νομίζετε τώρα ότι ακούει οποιοσδήποτε; Λυπούμαι, έχουμε αυταπάτες σ' αυτή τη Βουλή.

Οπωσδήποτε, αλλά θα σας κρατήσω τα τρία λεπτά.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφερθώ κι εγώ στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και σε σένα δυο λεπτά.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η αναγκαιότητα για τη δημιουργία ψαρολιμανου και μαρίνας στη Λεμεσό είναι αυταπόδεικτη και δεν αμφισβητήθηκε από κανένα και από καμιά υπηρεσία.

ΨΑΡΟΛΙΜΑΝΟ.

Η Λεμεσός παραδοσιακά είχε τις αποβάθρες της, στις οποίες πρόσδεναν οι ψαράδες τις βάρκες τους. Η αλόγιστη ανάπτυξη στο πέρασμά της σάρωσε τις

αποβάθρες και αποξένωσε τους ψαράδες από τους χώρους τους. Λέχτηκε πως οι επαγγελματίες ψαράδες ελλιμενίζονται στο παλιό λιμάνι. Εντούτοις είναι γνωστό πως ο χώρος αυτός, παρόλο που είναι ανεπαρκής, λόγω έλλειψης άλλων χώρων χρησιμοποιείται από πολλά άλλα σκάφη. Έτσι οι ψαράδες επαγγελματίες, ημιεπαγγελματίες και ερασιτέχνες παραμένουν έρμαιο στους ανέμους και στα κύματα.

Στο σημείο αυτό θέλω να ψέξω την κυβέρνηση, γιατί οι προϋπολογισμοί για το 1991, ενώ προνοούν τη διάθεση ποσού £150,000 για αλιευτικά καταφύγια, η Λεμεσός παραγνωρίζεται παντελώς.

Πέρα όμως απ' αυτό φαίνεται πως από κακοδαιμονία η Λεμεσός περιπλέχτηκε στα πλοκάμια συγκρουόμενων εξουσιών, κάτι που δεν επέτρεψε μέχρι σήμερα την επίλυση του σοβαρού θέματος της δημιουργίας ψαρολίμανου. Όπως είναι γνωστό, το Τμήμα Αλιείας υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ενώ το παλιό λιμάνι αποτελεί ιδιοκτησία της Αρχής Λιμένων. Έτσι η κάθε Αρχή αποφασίζει διαφορετικά και εμποδίζεται η ορθολογιστική ανάπτυξη.

Από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής διαφαίνονται οι διαφωνίες και οι διαφορετικές προθέσεις που αποτέλεσαν και αποτελούν ακόμα ανασταλτικό παράγοντα στην επίλυση του προβλήματος. Ήδη η μεγάλη αποβάθρα στο παλιό λιμάνι ημικαταστράφηκε και κανένας δεν αναλαμβάνει την ευθύνη να τη συντηρήσει και όταν θα αποφασιστεί η συντήρησή της, σίγουρα θα μας πουν ότι η δαπάνη θα είναι απαγορευτική. Είναι καιρός η κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της και να θέσει τέρμα σε τούτη την αξιοθρήνητη κατάσταση.

ΜΑΡΙΝΑ.

Το θέμα δημιουργίας μαρίνας ταλανίστηκε από τις συχνές αλλαγές των αποφάσεων που πάντοτε οδηγούσαν σε αναβολές. Από το ιστορικό του θέματος, όπως περιγράφεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, διαφαίνεται και πάλιν η παντελής έλλειψη συντονισμού και κοινού προγραμματισμού μεταξύ των διάφορων Αρχών και υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να προκαλείται σύγχυση και σπατάλη ενεργειών και χρόνου.

Ανάθεση μελέτης με οδηγίες του Κ.Ο.Τ. και ταυτόχρονη μελέτη με οδηγίες της Αρχής Λιμένων Κύπρου εν αγνοία των αρμόδιων Υπουργείων και του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Και οι απλοί πολίτες διερωτούνται αν έχουμε υπεύθυνες υπηρεσίες, αν είμαστε οργανωμένο κράτος ή αν ο καθένας ενεργεί κατά το δοκούν.

Πέρασαν σχεδόν δυο χρόνια από τότε που επιλήφθηκε του θέματος η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων και δυστυχώς ακόμα βρισκόμαστε στο στάδιο των μελετών.

Από ό,τι πληροφορήθηκα από τον Κ.Ο.Τ. ο Γάλλος συντονιστής βρίσκεται στην Κύπρο και υπολογίζεται ότι τέλος του Γενάρη του 1991 θα αρχίσει την ετοιμασία της μελέτης. Ενώ γειτονικές χώρες οργανώνονται και κερδίζουν την αγορά, εμείς βρισκόμαστε ακόμα στο στάδιο της μελέτης.

Εκτός από τις ταλαιπωρίες του κοινού, η οικονομία του τόπου υπέστη ήδη σοβαρές ζημιές από τα πείσματα, τις ιδιοτροπίες και την έλλειψη συντονισμού. Πρόκειται για απαράδεκτη κατάσταση που πρέπει να τερματιστεί πάραυτα. Η κυβέρνηση δεν μπορεί να παραμένει θεατής σε ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με την Έκθεση. Από την πείρα μου στις κινητοποιήσεις των ψαράδων, συμφωνώ και με τους προηγούμενους συναδέλφους ότι και η προηγούμενη κυβέρνηση και η σημερινή καθυστέρησαν εγκληματικά να λύσουν αυτό το πρόβλημα του ελλιμενισμού των ψαράδων, άγκαι κάθε χρόνο μας υπόσχονται τα τελευταία δώδεκα χρόνια ότι θα γίνει ψαρολίμανο στην περιοχή. Το ίδιο πρόβλημα μας υπόσχονται να λύσουν και για το Ζύγι. Συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό και δε γίνεται το ψαρολίμανο. Και το ίδιο τώρα μας υπόσχονται ότι θα λύσουν τη διαφορά με το ιδιωτικό λιμάνι στο Ζύγι και όμως δεν έχει λυθεί και επιμένουμε ότι πρέπει να λυθεί, να επιτραπεί η δημιουργία του λιμενίσκου των ψαράδων στο Ζύγι.

Στην Έκθεση όμως δεν είμαστε εναντίον του ότι πρέπει να γίνει και μαρίνα -από την πείρα που έχουμε στη Λάρνακα- και ψαρολίμανο στη Λεμεσό. Όμως στην Έκθεση παρουσιάζεται ένα μεγαλύτερο πρόβλημα: η ανάγκη όχι μόνο στη Λεμεσό αλλά και στην Πάφο και στην Αμμόχωστο. Γι' αυτό, όταν κάποιος επισκεφθεί το λιμανάκι της Αγίας Νάπας θα δει ένα όγκο ψαρόβαρκων και άλλων σκαφών που δείχνει την ανάγκη να δημιουργηθεί και στην περιοχή της Αγίας Νάπας και της ακριτικής Αμμοχώστου μια μαρίνα, όπως έγινε στη Λάρνακα. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είχε γίνει εισήγηση να παραμείνει, αντιλαμβάνομαι, όταν ήταν ο κ. Πουμπουρής στην έδρα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ναι. Ήταν από τον εισηγητή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εφόσον το δεχτήκατε, κλείει.

Εγώ θέλω να δω τι θέματα μπορούμε να διεξέλθουμε, χωρίς ομιλητές και κάμνω έκκληση εκεί που είναι ομόφωνες οι Εκθέσεις και αντιπροσωπεύουν το σύνολο, δεν υπάρχουν λόγοι ομιλιών. Γι' αυτό θα ρωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές για το επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράνομη πληρωμή από τον προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων των Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του νόμου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου. Υπάρχουν;

'Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν και άλλοι; Θα υπάρξουν και άλλοι, εφόσον θα μιλήσει ο κ. Χρυσοστόμου.

Θα δω και άλλα θέματα, αν μπορούν τώρα τουλάχιστο να λυθούν.

Το επόμενο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Λειτουργία της Αρχής Αδειών και της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών».

Αυτό το θέμα θεωρείται ως εξαντληθέν.

Το επόμενο που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων ως παράγοντα καλύτερης λειτουργίας και προσφοράς του Τμήματος».

Υπάρχει εισήγηση να παραμείνει.

Το άλλο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το οξύ πρόβλημα της διάθεσης του ντόπιου χοιρινού κρέατος λόγω της εισαγωγής φτηνών κρεάτων».

Ρωτώ αν υπάρχουν ομιλητές τώρα.

Δεν υπάρχουν.

Το θεωρώ ότι εξαντλήθηκε.

Το επόμενο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Ά. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού και κας Ρήνας Κατσελλή.

Υπάρχουν ομιλητές;

Υπάρχουν, αφού κάποιος σήκωσε χέρι. Παραμένει.

Το επόμενο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται» και (β) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας - Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δυο κοινότητες». Θέμα εγγραφέν από το Βουλευτή κ. Ά. Χρυσοστόμου.

Υπάρχουν ομιλητές;

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, η άποψη την οποία θέτω στη Βουλή είναι πολύ συγκεκριμένη και δε με ενδιαφέρει πόσοι είναι παρόντες και ζητώ η Βουλή να τοποθετηθεί. Να δοθεί άδεια στο προεδρείο να καθορίζει χρονικά πλαίσια για κάθε θέμα, αν θέλετε αυτή η Βουλή να τελειώσει τη θητεία της χωρίς έντονη κριτική ότι πράγματι απλώς αγγίζει τα θέματα και ουδέποτε ουσιαστικά τα τελειώνει.

Επομένως αν σ' αυτό συμφωνείτε -βεβαιώς θα είμαι σε επαφή με τους εκπροσώπους των κομμάτων, δεν εννοώ ότι αυτή η υπόθεση θα γίνει μόνο από τον Πρόεδρο, αλλά θα είναι τελεσίδικη- θα καθοριστεί πόσος χρόνος θα δίδεται σε κάθε θέμα. Αν υπάρχουν ομιλητές, θα κατανέμεται ο χρόνος στους ομιλητές που ευθύς εξαρχής θα ζητήσουν το λόγο να μιλήσουν και θα κλείουμε το θέμα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Θα εισηγούμουν αυτό το θέμα να το αποφασίσουν οι εκπρόσωποι των κομμάτων στη συνεδρία τους ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ είπα ότι θα γίνεται σε συνεργασία με τους εκπροσώπους των κομμάτων.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Και να επικυρώσει η ολομέλεια την απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θα το επαναφέρω. Όχι, όχι, διότι τότε κάθε φορά, αν θα θέλω απόφαση εδώ, είναι περιττό να την πάρω ως απόφαση. Άλλωστε αυτό ισχύει σε όλες τις Βουλές. Σε όλες τις Βουλές υπάρχει προεδρείο στο οποίο μετέχουν όλα τα κόμματα και το προεδρείο βεβαίως, αφού συνεδριάσει με τα άλλα κόμματα, παίρνει απόφαση.

Αν υπάρχει ένσταση, με ενδιαφέρει.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θα ήθελα να παρατηρήσω είναι το εξής: Ό,τι αποφασίσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, όταν συκληθεί η Βουλή. Έτσι είναι σωστή η διαδικασία που εισηγήσθε να αποφασίσει η Βουλή, ώστε, όταν θα παίρνουν απόφαση οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, να είναι καλυμμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να είναι καλυμμένοι. Αυτό ζήτησα. Διότι αν πρόκειται κάθε φορά να το επαναφέρω εδώ, δεν έχω λόγο να πάρω απόφαση.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς συμφωνούμε ότι πρέπει να ρυθμιστεί το θέμα των ομιλιών, του χρόνου των ομιλιών κατά τρόπο που να είναι πιο παραγωγική η δουλειά εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι αρκετό. Εγώ αυτό που ζητώ από τη Βουλή είναι συγκεκριμένο.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Συμφωνώ κατά συνέπεια με την εισήγησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, η επόμενη συνεδρία θα είναι στις 24 Ιανουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
- 3) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 4) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.
- 5) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1991.
- 6) Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

- 8) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 9) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 10) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 11) Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 12) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 13) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 14) Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' : Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' : Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' :

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (30.11.1989).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράνομη πληρωμή από τον προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του νόμου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (22.2.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων ως παράγοντας καλύτερης λειτουργίας και προσφοράς του Τμήματος». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (18.1.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού και κας Ρήνας Κατσελλή). (14.3.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως:
 - (α) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται» και

- (β) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας - Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δυο κοινότητες». (Θέμα εγγραφέν από το Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (19.4.1990).

Τα πιο κάτω θέματα εγγράφονται από Βουλευτές. Αυτά τα θέματα πηγάζουν αυτεπάγγελτα στις Επιτροπές. Δε σημαίνει ότι απαραίτητως θα έλθουν εδώ, διότι μπορούν οι Επιτροπές, δεδομένου ότι είναι μεγάλο το χρονικό διάστημα που παραμένει, να καθορίσουν την πορεία τους, να έλθουν σε επαφή με τα αρμόδια Υπουργεία και να λύσουν προβλήματα, χωρίς να απασχολήσουν τη Βουλή. Τα αναφέρω μόνο, διότι είχα υποσχεθεί ότι θα τα ανέφερα, ούτως ώστε να φαίνεται ποιοι Βουλευτές εισηγήθηκαν αυτά τα θέματα.

«Η ανάγκη για μείωση των πάσης φύσεως τηλεφωνικών τελών και η μείωση των επιβαρύνσεων στους καταναλωτές για άλλες τηλεπικοινωνιακές εργασίες και διευκολύνσεις ενόψει των πραγματοποιούμενων εντυπωσιακών κερδών κατά τα τελευταία έτη από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου τα οποία υπερβαίνουν για το 1990 τα £9,000,000».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου. 10.1.91.

«Τα αίτια που προκάλεσαν την άπεργία των κρεοπωλών και ζωεμπόρων καθώς και άλλα προβλήματα που παρατηρούνται στο σφαγείο Κοφίνου».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Αυγερινός Παπαρές. 15.1.91.

«Η παράλειψη υλοποίησης των υποσχέσεων της κυβέρνησης για συνέχιση της κατασκευής του νέου δρόμου Αγίας Βαρβάρας - Αξύλου μέχρι τη Χρυσορρογιάτιστα, για εξυπηρέτηση των κοινοτήτων Στατού - Αγίου Φωτίου, Κοιλίνιας, Γαλαταριάς και Πενταλιάς».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Δημητριάδης. 17.1.91.

«Η κυκλοφορία ειδών διατροφής που αποδεδειγμένα βλάπτουν την υγεία του λαού και η ανάγκη επιβολής αυστηρής τιμωρίας σε όσους ενέχονται στα κυκλώματα αυτά».

Εισηγητής ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 17.1.91.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είχα στείλει μια επιστολή χθες με την οποία ζητούσα την εγγραφή ενός θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν την έχω εδώ, κύριε συνάδελφε. Μπορείτε να το εισηγηθείτε τώρα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εγώ είχα στείλει επιστολή στον Πρόεδρο με την οποία παρακαλούσα όπως εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' και συζητηθεί κατεπείγον το θέμα «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν

του Γεώργιου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίκαιο, διότι το εβάλετε και στη σύσκεψη το πρωί και είναι λάθος ότι δεν περιλαμβάνεται εδώ. Επομένως το θέμα θα εγγραφεί. Εσείς είναι για την ολομέλεια που το θέλετε;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ναι, αλλά να παραπεμφθεί στην Επιτροπή ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την αρμόδια, και το θέλετε στην ολομέλεια να κηρυχθεί ως επείγον.

Υπάρχει ένσταση;

Υπάρχει.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του να κηρυχθεί επείγον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσεται επείγον.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μια παράκληση, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα που είχα εγγράψει στις 17 Νοεμβρίου 1990 με τίτλο «Η στοχοθετούμενη παραχώρηση στο Δήμο Λάρνακας μεγάλης έκτασης τουρκοκυπριακής γης στη Δρομολαξιά για δημιουργία χοντρικής δημοτικής αγοράς, παρά την αντίδραση των κατοίκων», παράκλησή μου είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, αντί Εσωτερικών που είναι βεβαρημένη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πέτας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Φλουρέντζος Νίκος
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Μακρίδης Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο και οι αγορεύσεις των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου και Μ. Παπαπέτρου) πάνω στο θέμα.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και για τους Κανονισμούς «Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναφυκτικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των Κανονισμών.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

4) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Κλάδος Επισκεπτριών Αδελφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Λειτουργού Αεροπορικών Μεταφορών και Αερολιμένων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

6) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Τεχνικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Οικονομικού Λειτουργού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέση Συντηρητή Αεροσκαφών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) - Θέση Πολιτικού Μηχανικού 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (Διοίκηση) - Θέση Διευθυντή Υπηρεσίας Φυσικού Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Βοηθού Καταγραφέα-Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

12) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.

13) Ερωτήσεις Βουλευτών (Τα διαβήματα της κυβέρνησης για το θέμα της ένταξής μας στην ΕΟΚ - Το θέμα της βελτίωσης των κυριότερων δρόμων των κοινοτήτων Νήσου και Πέρα Χωρίου - Αίτημα Νήσου και Πέρα Χωρίου για ανάληψη από το κράτος των κονδυλίων για το αποχετευτικό - Ο προγραμματισμός της κράτησης δωματίων για τη Διάσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών των Αδεσμεύτων - Αιτήματα εθνοφρουρών πολύτεκνων οικογενειών - Αιτήματα πολύτεκνων - Στέγαση πολύτεκνων οικογενειών - Αυτοκίνητο με μειωμένο φόρο για πολύτεκνους - Φόρος εισοδήματος πολύτεκνων - Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για πολύτεκνους - Η ένταξη της περιοχής Μονής στο τοπικό σχέδιο Λεμεσού - Ψηλές τιμές σε ορισμένα προϊόντα στις απομακρυσμένες περιοχές Πάφου - Η κυκλοφορία επικίνδυνης για την υγεία καρυδόψιχας).

14) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Προδιαγραφές για την εγγραφή μηχανοκίνητων οχημάτων - Το αρδευτικό έργο «Πλατύ» στον Κάτω Πύργο - Ένδειξη για τη λειτουργία του Κυπριακού Νομοθετικού Συμβουλίου στο κτίριο της Αρχιγραμματείας - Ο εξοπλισμός του αερολιμένα Λάρνακας - Η καταβολή αποζημιώσεων σε ιδιοκτήτες κτημάτων που υπέστησαν ζημιές από την ανέγερση του φράγματος Κούρρη - Η κατασκευή σύγχρονου δρόμου μεταξύ Πύργου και Παιμού - Προβλήματα αναπήρων - Αιτήματα παραπληγικών -

Δασμολογικά και άλλα κίνητρα για Κυπρίους που επαναπατρίζονται - Η ποιότητα των αδρανών οικοδομικών υλικών - Η μεταφορά του ιππόδρομου σε χαλίτικη γη στο Γέρι - Η ίδρυση μνημείου άγνωστου στρατιώτη).

15) Έκθεση για το θέμα «Τα προβλήματα και γενικά οι συνέπειες από την τυχόν εφαρμογή του νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας από την 1η Δεκεμβρίου 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Μαθηκολώνης, Π. Στυλιανού, Πρόεδρος, Α. Ψυλλίδης, Κ. Ερωτοκρίτου, Χρ. Κουρτελλάρης, Ευ. Ευσταθίου, Α. Φάντης, Μ. Πουμπουρής, Κ. Τσιέττης, Π. Δίγκλης και Ν. Μακρίδης) και επαναφορά του θέματος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

16) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Ν. Ηλία, Α. Παρισινός, Α. Χρυσοστόμου, Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Κατσελλή, Δ. Γεωργιάδης και Γ. Σαββίδης) και ομόφωνη έγκρισή της.

17) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη δημιουργίας μαρίνας και ψαρολιμανού στη Λεμεσό», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Χαραλαμπίδης, Ν. Ηλία, Κ. Ερωτοκρίτου, Ι. Κατσουνωτός, Στ. Μανδριώτης, Α. Χρυσοστόμου και Κ. Τσιέττης) και ομόφωνη έγκρισή της.

18) Έκθεση για το θέμα «Λειτουργία της Αρχής Αδειών και της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών» και ομόφωνη έγκρισή της.

19) Έκθεση για το θέμα «Το οξύ πρόβλημα της διάθεσης του ντόπιου χοιρινού κρέατος λόγω της εισαγωγής φτηνών κρεάτων» και ομόφωνη έγκρισή της.

20) Σύνομη συζήτηση (Πρόεδρος, Α. Ιεροδιακόνου, Α. Ανδρέου, Τ. Χατζηδημητρίου και Μ. Πουμπουρής) για καθορισμό χρονικού ορίου για τις αγορεύσεις των Βουλευτών.

21) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η ανάγκη για μείωση των πάσης φύσεως τηλεφωνικών τελών και η μείωση των επιβαρύνσεων στους καταναλωτές για άλλες τηλεπικοινωνιακές εργασίες και διευκολύνσεις ενόψει των πραγματοποιούμενων εντυπωσιακών κερδών κατά τα τελευταία έτη από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου τα οποία υπερβαίνουν για το 1990 τα £9,000,000».

(Εισηγητής ο κ. Οδυσσεάς Δημητρίου).

(β) «Τα αίτια που προκάλεσαν την απεργία των κρεοπωλών και ζωέμπορων, καθώς και άλλα προβλήματα που παρατηρούνται στο σφαγείο Κοφίνου».

(Εισηγητής ο κ. Αυγερινός Παπαρές).

(γ) «Η παράλειψη υλοποίησης των υποσχέσεων της κυβέρνησης για συνέχιση της κατασκευής του νέου δρόμου Αγίας Βαρβάρας-Αξύλου μέχρι τη Χρυσορογιάττισσα, για εξυπηρέτηση των κοινοτήτων Στατού-Αγίου Φωτίου, Κοιλίνιας, Γαλαταριάς και Πενταλιάς».

(Εισηγητής ο κ. Ανδρέας Δημητριάδης).

(δ) «Η κυκλοφορία ειδών διατροφής που αποδεδειγμένα βλάπτουν την υγεία του λαού και η ανάγκη επιβολής αυστηρής τιμωρίας σε όσους ενέχονται στα κυκλώματα αυτά».

(Εισηγητής ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου).

22) Εγγραφή και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος του θέματος «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα τις αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς» και κήρυξή του ως επείγοντος ύστερα από σχετική ψηφοφορία. (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρή).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 24ης Ιανουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 19)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991».

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να θέσω το εξής ζήτημα προ ημερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι, αλλά δεν μπορώ να επιτρέψω, διότι έπρεπε να γίνει ...

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Πρόεκυψε μετά την πρωινή συνάντηση, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό δεν το θέσαμε τότε. Το θέμα που θέλουμε να εισηγηθούμε είναι όπως αυτό το Σώμα προβεί σε διάβημα προς τα κοινοβούλια όλου του κόσμου με στόχο τον τερματισμό του πολέμου ασφαλώς σε συνδυασμό με την αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ, την αποχώρηση της πολυεθνικής δύναμης από τον Κόλπο και την πραγματοποίηση διάσκεψης για το Μεσανατολικό. Αυτή είναι η εισήγησή μας,

κύριε Πρόεδρε, και επαναλαμβάνω ότι, επειδή προέκυψε μετά την πρωινή συνάντηση, γι' αυτό το θέτουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι προέκυψε μετά την πρωινή συνάντηση, διότι το θέμα του Κόλπου ...

Π. ΔΙΓΚΑΗΣ:

Όσον αφορά το δικό μας το κόμμα. Ο πόλεμος ασφαλώς δεν είναι τώρα που προέκυψε, αλλά, όσον αφορά το δικό μας κόμμα, τώρα αποφασίσαμε να το θέσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο, λέω ότι είναι πάγια θέση ότι θέματα αυτής της μορφής πρέπει πρώτα να τίθενται στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων. Ασφαλώς θέματα μπορούν να συζητηθούν προ της ημερησίας διατάξεως. Μόνο αν υπάρχει θέμα το οποίο προέκυψε από το πρωί μέχρι το απόγευμα, είναι δυνατό να εγερθεί προ ημερησίας διατάξεως. Εν πάση περιπτώσει στο Σώμα εναπόκειται.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα τίποτε το ιδιαίτερο δε συνέβηκε μεταξύ της πρωινής συνεδρίας και της συνεδρίας τώρα που πραγματικά να καθιστά το θέμα επείγον, για να προβούμε σ' αυτό το διάβημα. Είναι γνωστή η θέση της Βουλής, ότι δηλ. όλοι επιθυμούμε την ειρήνη. Αλλά αυτός ο τρόπος αντιμετώπισης του θέματος, όπως πολύ σωστά υποδείξατε, δεν είναι ο σωστός. Μπορούμε να το συζητήσουμε σε ειδική συνεδρία στο γραφείο σας, αν αυτή η Βουλή πρέπει να προβεί σε κάποιο αποτελεσματικό διάβημα και όχι για δημιουργία εντυπώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Ο λόγος για τον οποίο έχω ενστάσεις είναι ότι ένα τέτοιο θέμα, αν επρόκειτο να συζητηθεί, θα έπρεπε να το ξέρουν οι αρχηγοί των κομμάτων, διότι βλέπω ότι π.χ. απουσιάζει και ο κ. Κληρίδης, ο οποίος δεν είχε υπόψη του αυτό το θέμα, αλλά και γενικά. Διότι είναι σοβαρό θέμα και νομίζω πως χρειαζόταν κάποια προπαρασκευή. Δεν είμαι εναντίον της συζήτησης καθόλου. Αλλά διερωτώμαι αν αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΑΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να υπενθυμίσω ότι δεν είναι η πρώτη φορά που τίθενται παρόμοια ζητήματα κατά τέτοιο τρόπο. Και πολύ πρόσφατα θέλω να υπενθυμίσω και στον κ. Γαλανό και στους άλλους ότι τέθηκε παρόμοιο ζήτημα, ζήτημα προ ημερησίας διατάξεως, και όλοι συμφώνησαν με την εισήγηση που είχε γίνει. Εν πάση περιπτώσει είμαστε σύμφωνοι όπως αυτό το θέμα απασχολήσει σε σύσκεψη τους αρχηγούς και Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους στο γραφείο σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η δική μου εισήγηση είναι, αν θέλετε, και αύριο ακόμα να γίνει σύσκεψη, για να γίνει η προπαρασκευαστική δουλειά, και να γίνει και ειδική συνεδρία, διότι για το ότι το θέμα είναι σοβαρό και ότι θα ήταν χρήσιμο να συζητηθεί προ ημερησίας διατάξεως εγώ δεν έχω αμφιβολία.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συνεννοηθούμε μαζί σας, πιστεύω, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, για να κάνουμε εκείνα που μπορεί και είναι στις δυνατότητες της κυπριακής Βουλής να γίνουν. Γι' αυτό, επειδή δεν είναι της παρούσης το θέμα, όπως σωστά υποδείξατε, είμαστε στη διάθεσή σας, για να γίνει μια συνεδρία την ώρα που εσείς νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να καταλήξουμε, λέμε ότι η γενική διάθεση της Βουλής είναι ότι θεωρεί το θέμα σοβαρό και ότι είναι πρόθυμη να προχωρήσει σε αυτή τη συζήτηση απλώς παραμένει η τεχνική προετοιμασία.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό το θέμα έχει γίνει συζήτηση εδώ και όλες οι πλευρές τάχθηκαν υπέρ του να τερματιστεί ο πόλεμος. Νομίζω ότι όλα τα κόμματα με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο έχουν εκδώσει ανακοινώσεις με τις οποίες ζητούν να τερματιστεί η αιματοχυσία. Αλλά εν πάση περιπτώσει συμφωνούμε μαζί σας. Όποτε το νομίζετε σωστό, να κληθούν οι εκπρόσωποι των κομμάτων, για να μελετηθεί πάνω σε μια πιο οργανωμένη βάση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσαμε στο μεταξύ να συνεννοηθούμε με την κυβέρνηση για το αν μέσα στα πλαίσια της δραστηριότητας που αναπτύσσει το Κίνημα των Αδεσμεύτων συμμετέχει και με ποιο τρόπο και η κυπριακή κυβέρνηση για την προώθηση σχεδίου τερματισμού του πολέμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα ήθελα να κατατοπίσω ότι τη Δευτέρα θα κατατοπίσει ο Υπουργός Εξωτερικών την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και όσοι συνάδελφοι θέλουν να παρευρεθούν δικαιούνται βέβαια, για να ενημερωθούν για τις ενέργειες που κάνει η Κύπρος και οπωσδήποτε σε ποιο σημείο βρίσκεται η όλη εξέλιξη των πραγμάτων όσον αφορά την Κύπρο. Γι' αυτό, αν υπάρχουν κάποιες απόψεις και κάποια κατατόπιση, θα τις έχουμε και ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, χωρίς αυτό βέβαια να αποκλείει και τις επαφές που μπορεί να έχουμε σε κάποιο άλλο επίπεδο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η συγκεκριμένη εισήγηση με την οποία εγώ προσωπικά συμφωνώ είναι τι δραστηριότητες μπορεί να αναλάβει η Βουλή για τον τερματισμό και εγώ δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι το θέμα είναι θέμα το οποίο εμπίπτει και στη δική μας δικαιοδοσία. Αλλά συμφωνώ: ως αρχίσουμε με την Επιτροπή Εξωτερικών και μπορούμε να συνεχίσουμε τις δραστηριότητές μας.

Λοιπόν, ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση συμπληρωματικού προϋπολογισμού του Οργανισμού.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £119,820 και η διάθεσή του για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών που προκύπτουν από την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης του Οργανισμού με τις συντεχνίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δαπάνες αυτές απορρέουν από συλλογικές συμβάσεις που συνομολογήθηκαν και από άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ίδρυση νέων θέσεων. Πίνακας. Άρθρο 2.

Τροποποίηση Άρθρων και Κεφαλαίων του βασικού νόμου. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμου του 1990 Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΦΟΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας με τρόπο που να ρυθμίζεται:

- (α) Η καταβολή φόρου στο Διευθυντή από πρόσωπα που παρακρατούν φόρους στην πηγή του εισοδήματος.
- (β) Ο συμψηφισμός του φόρου που παρακρατείται από μερίσματα με το φόρο που επιβάλλεται στα πρόσωπα που λαμβάνουν τα μερίσματα.
- (γ) Ο υπολογισμός του τόκου με βάση τους συμπληρωμένους μήνες που καθυστερεί η καταβολή του φόρου.

Σημειώνεται συναφώς ότι με την ψήφιση σε νόμο του παρόντος νομοσχεδίου θα καταστεί δυνατή η εφαρμογή βασικών προνοιών της φορολογικής μεταρρύθμισης που πρόσφατα ψήφισε η Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, πιστεύοντας ότι η ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου θα βοηθήσει στην εφαρμογή της φορολογικής μεταρρύθμισης που ήδη ψηφίστηκε, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
- Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
- Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
- Τροποποίηση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
- Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.
- Προσθήκη νέου Μέρους XI στο βασικό νόμο. Άρθρο 6.
- Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

- Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 7 εγκριθούν;
- Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 7 εγκρίνονται.
- Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

- Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
- (Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τα επόμενα δυο νομοσχέδια υπάρχει μία Έκθεση:

- 1) Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 2) Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

- Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
- Λεόντιος Ιεροδιακόνου
- Αλέξης Γαλανός
- Θαλής Μιχαηλίδης
- Νίκος Μουσιούττας

Μιχάλης Πουμπουρής, εκπροσωπώντας τον κ. Χρ. Κουρτελλάρη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου

1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοσχεδίων εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τους νόμους που προτείνονται σκοπείται η επέκταση για λόγους ίσης μεταχείρισης και στα μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας των βελτιώσεων που εισήχθησαν πρόσφατα στο σχέδιο συντάξεων των κρατικών υπαλλήλων και των δικαστών.

Ειδικότερα, με τα υπό αναφορά νομοσχέδια σκοπείται:

- (α) Η διαφοροποίηση του συντελεστή υπολογισμού της ετήσιας σύνταξης, πράγμα που συνεπάγεται μείωση της περιόδου υπηρεσίας που απαιτείται για παροχή πλήρους σύνταξης από 220 σε 200 μήνες. Καταργείται επίσης το δικαίωμα εκλογής μεταξύ μη ελαττωμένης σύνταξης και ελαττωμένης σύνταξης και φιλοδωρήματος, ενώ το ανώτατο όριο της ετήσιας σύνταξης παραμένει στο 50% της τελευταίας ετήσιας αντιμισθίας του μέλους.
- (β) Η αναπροσαρμογή του συντελεστή υπολογισμού του εφάπαξ ποσού από 12,5 σε 14.
- (γ) Η διαγραφή των προνοιών των υπό τροποποίηση βασικών νόμων που διέπουν τη μεταβίβαση της σύνταξης στη χήρα και τα τέκνα και η εισαγωγή γενικής πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι συντάξεις χηρών και τέκνων ρυθμίζονται από τον περί συντάξεων νόμο που διέπει τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, όπως και στην περίπτωση των δικαστών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Κατάργηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στην ψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Κατάργηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» (πρόταση νόμου). Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε αριθμό συνεδριάσεών της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τον Ιούνιο του 1990 μέχρι και τον Ιανουάριο του 1991.

Σκοπός της προτεινόμενης πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Μέλος της κ. Ε. Ευσταθίου, είναι η τροποποίηση των διατάξεων της νέας νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία που αναφέρονται στα πολιτικά δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων, έτσι ώστε να μην υπάρχουν οποιοδήποτε περιορισμοί, λόγω μισθοδοτικής κλίμακας, στην άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων και ειδικότερα αυτών που κατέχουν ανώτερη θέση με κλίμακα Α13 και πάνω.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό εξέταση πρόταση νόμου και που αναλύθηκε από τον εισηγητή της ενώπιον της Επιτροπής, δε θεωρείται σκόπιμο να εξακολουθούν να υπάρχουν οποιοδήποτε περιορισμοί άσκησης των πολιτικών δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων, από τη στιγμή που υπάρχουν επαρκείς νομικές πρόνοιες που εξασφαλίζουν την αμερόληπτη άσκηση των δημοσιοϋπαλληλικών καθηκόντων. Η σύγχρονη αντίληψη για τη θέση των πολιτών σε μια ευνομούμενη πολιτεία, αναφέρεται στην ίδια έκθεση, επιβάλλει να μη γίνονται οποιοδήποτε διακρίσεις σε βάρος οποιασδήποτε ομάδας πολιτών, γιατί αυτό παραβιάζει εκτός από τη ρητή αρχή της ισότιμης μεταχείρισης όλων των πολιτών, όπως αυτή εκφράζεται στο άρθρο 28 του Συντάγματος, και πολλά άλλα ατομικά ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το νέο Νόμο για τη Δημόσια Υπηρεσία (Νόμος 1 του 1990), δημόσιος υπάλληλος επιτρέπεται να είναι απλό μέλος πολιτικού κόμματος της εκλογής του, νοουμένου ότι δεν κατέχει θέση που έχει μισθοδοτική κλίμακα τουλάχιστον Α13 ή την αντίστοιχή της στο μέλλον.

Το θέμα αυτό απασχόλησε ιδιαίτερα την Επιτροπή στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά Νόμου και όπως ειδικότερα αναφέρεται στη σχετική Έκθεσή της προς το Σώμα «η Επιτροπή υιοθέτησε ως θέμα αρχής την άποψη ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η πολιτική ελευθερία των δημόσιων υπαλλήλων, η οποία δεν πρέπει να περιορίζεται παρά μόνο από εκείνους τους αναγκαίους όρους για τη διασφάλιση της πολιτικής ουδετερότητας και αμεροληψίας της δημόσιας υπηρεσίας. Την Επιτροπή απασχόλησε ειδικότερα το αν ενδείκνυται να επιτραπεί σε όλους γενικά τους δημόσιους υπαλλήλους να ανήκουν σε πολιτικά κόμματα ή αν θα πρέπει να αποκλείονται από το δικαίωμα αυτό δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν ανώτερη θέση με κλίμακα διευθυντική ή από Α13 και πάνω, άποψη που τελικά επικράτησε ομόφωνα». Πρέπει όμως να σημειωθεί πως στην αρχική της τοποθέτηση η Επιτροπή είχε προκρίνει τη θέση που σήμερα προτείνεται και την οποία υιοθετεί.

Αξίζει ακόμη να σημειωθεί ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου συζητήθηκε προκαταρκτικά στην Επιτροπή και στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου περί Πολιτικών Δικαιωμάτων των Υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου του 1988, η οποία τελικά ψηφίστηκε σε Νόμο υπό τον τίτλο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα των Υπαλλήλων) Νόμος του 1990» (Νόμος 155 του 1990). Η Επιτροπή έκρινε τότε ότι θα ήταν καλύτερα να αναβάλει για περαιτέρω εξέταση το θέμα αυτό, σημειώνοντας όμως στην τότε σχετική Έκθεσή της την έντονη προδιάθεση των Μελών της για την υιοθέτηση της προτεινόμενης τροποποίησης.

Επανεξετάζοντας η Επιτροπή τις διατάξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου έκρινε κατά πλειοψηφία σκόπιμο να αποδεχθεί μόνο το μέρος της που αφορά την κατάργηση των περιορισμών που τίθενται στους δημόσιους υπαλλήλους για την άσκηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων λόγω της μισθοδοτικής κλίμακας που κατέχουν και αυτό για σκοπούς ισότιμης μεταχείρισης όλων ανεξαιρέτα των δημόσιων υπαλλήλων, ανεξάρτητα από τη θέση που κατέχουν. Παρόμοια ρύθμιση ακολουθείται και από άλλες χώρες.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο όπως οι διατάξεις του άρθρου 71 του Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας στη μορφή που αυτές τώρα διαφοροποιούνται με βάση την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και σύμφωνα με τις οποίες η άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων θα επιτρέπεται ανεξαιρέτα σε όλους τους δημόσιους υπαλλήλους, ανεξάρτητα από τη μισθοδοτική κλίμακα που κατέχουν, υιοθετηθούν και για τους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών. Με βάση τη θέση αυτή η Επιτροπή έχει ετοιμάσει σχετική πρόταση νόμου υπό τον τίτλο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Η παράλληλη θέσπιση σε νόμους των δυο υπό αναφορά προτάσεων νόμου θεωρείται επιβεβλημένη για σκοπούς ευθυγράμμισης των νομοθεσιών που διέπουν τα πολιτικά δικαιώματα των υπαλλήλων τόσο της δημόσιας υπηρεσίας όσο και του ημικρατικού τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ήδη μετά την εμπεριστατωμένη αναφορά στην Έκθεση νομίζω ότι δε χρειάζεται να λεχθούν πολλά εκτός από το να τονιστεί ότι ένα από τα βασικότερα και σημαντικότερα επιτεύγματα του νέου νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας είναι ότι επεκτάθηκε το δικαίωμα της συμμετοχής σε πολιτικά κόμματα και στους δημόσιους υπαλλήλους. Δηλαδή επεκτάθηκε ένα από τα σημαντικότερα δημοκρατικά ανθρώπινα δικαιώματα σε μια μεγάλη τάξη πολιτών της Δημοκρατίας και, αν λάβουμε υπόψη μας τον αριθμό των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των άλλων οργανισμών δημόσιου δικαίου που ανέρχεται περίπου στο 10 ή 12% του εκλογικού σώματος, έτσι επεκτάθηκε η δημοκρατία ακόμα περισσότερο.

Αλλά πράγματι, όταν ο συντηρητισμός, ο οποίος επικρατούσε για τόσες δεκαετίες, μπήκε στις σκέψεις μας, τότε περιορίστηκε το δικαίωμα τούτο μέχρι τους υπαλλήλους που είχαν μισθοδοτική κλίμακα μέχρι Α12. Σήμερα επεκτείνεται

από τη 13η βαθμίδα και μετά απεριόριστα. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, όταν επιτρέπεται στο δημόσιο υπάλληλο να συμμετέχει σε εκλογές με ένα κόμμα -με το ψηφοδέλτιο ενός κόμματος- όταν επιτρέπεται σ' αυτόν κατά την περίοδο που είναι υποψήφιος να εκφωνεί πολιτικούς λόγους, να κάμνει περιοδείες, είναι πραγματικά όχι κατανοητό το να μην επιτρέπεται στον υπάλληλο να κατέχει και μια θέση σε ένα κόμμα. Δηλαδή τούτη η έννοια του απλού μέλους του κόμματος δεν είναι επαρκής, για να τονίσει τη σημασία του παρεχόμενου δικαιώματος προς τους δημόσιους υπαλλήλους.

Γι' αυτό το κόμμα μας θα εισηγηθεί, όταν θα αναγνωστεί ξανά για την ψήφιση το νομοθέτημα, να γίνει τροποποίηση, έτσι που η έννοια του απλού μέλους του κόμματος να διαγραφεί εντελώς, διότι, επαναλαμβάνω, είναι παράδοξο ο υπάλληλος να είναι υποψήφιος, να διεκδικεί την εκλογή με ένα κόμμα, αλλά να μην είναι πέραν του απλού μέλους του κόμματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Παρακαλώ να το βάλετε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, θα το βάλω. Αλλά τον τίτλο δε χρειάζεται. Θα βάλω το παρακάτω.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν επτά αποχές εκ μέρους της Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όσον αφορά το δεύτερο άρθρο, προτείνουμε, κύριε Πρόεδρε, να γίνει η ακόλουθη τροποποίηση, ούτως ώστε η τελική μορφή του νομοθετήματος να είναι η εξής:

Το εδάφιο (2) του άρθρου 71 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη διαγραφή από αυτό της λέξης «απλό» και της φράσης «νοουμένου ότι δεν κατέχει θέση που έχει μισθοδοτική κλίματα τουλάχιστον Α13 ή την αντίστοιχή της στο μέλλον.» Με συγχωρείτε. Με τη διαγραφή από αυτό της λέξης «απλό» από την πρώτη γραμμή και το υπόλοιπο να μείνει όπως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή η εισήγηση είναι να μπορούν να κατέχουν οποιαδήποτε θέση μέσα σε ένα κόμμα αντί να είναι απλά μέλη.

Ναι, ορίστε. Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Επιτροπή Νομικών έχει δει το όλο θέμα σε όλες του τις λεπτομέρειες και έχει καταλήξει στο να μην αποδεχθεί στο παρόν στάδιο τροποποιήσεις σε όλο αυτό το ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά είναι δικαίωμα οποιουδήποτε να φέρει τροποποίηση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι δικαίωμα του συναδέλφου μου να προτείνει την τροπολογία. Είναι δικαίωμά μου να κάμω έκκληση στο συνάδελφό μου να μην επιμείνει στην τροπολογία και να αφηθεί το θέμα να μελετηθεί στη συνέχεια υπό το φως της πρακτικής, παρά να μπει σήμερα και να απορριφθεί από την πλειοψηφία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του παρόντος και εμείς δε θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε την προκεχωρημένη αυτή θέση του συναδέλφου, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι σε κάποιο άλλο στάδιο δε θα είμεθα έτοιμοι να την επανεξετάσουμε. Όμως πιστεύουμε ότι έγιναν τα απαιτούμενα βήματα στο σημείο που έπρεπε σ' αυτό το στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δε θα επιμείνω. Και χαιρετίζω την προθυμία των συναδέλφων να το επανεξετάσουμε πολύ σύντομα, προσεχώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Όστε είναι ομόφωνο και το δεύτερο άρθρο με την αποχή του ΑΚΕΛ.

Προχωρούμε επομένως στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με 30 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και επτά αποχές, εκείνες του ΑΚΕΛ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Διευκρινίζω ότι είμαστε υπέρ της κατοχύρωσης των πολιτικών δικαιωμάτων και των άλλων δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων και εξηγώ ότι η θέση που πήραμε για αποχή οφείλεται στο ότι υποστηρίζουμε, εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε την πρόνοια του νόμου που ψηφίσαμε πέρσι ομόφωνα, ότι πρέπει να δοθεί χρόνος, για να δοκιμαστεί στην πράξη αυτό το νομοθέτημα. Διότι οι υψηλά αμειβόμενοι υπάλληλοι, οι πέραν της Α12, Α13, είναι δημόσιοι υπάλληλοι που έχουν υπό τον έλεγχό τους μεγάλο αριθμό δημόσιων υπαλλήλων και η έγνοια μας είναι να μην αποβεί σε βάρος της δίκαιης μεταχείρισης και επίβλεψης των υφισταμένων. Γι' αυτό το λόγο έχουμε απόσχει από την ψηφοφορία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Το επόμενο έτοιμο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Είναι πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου που η ίδια κατέθεσε στο Σώμα, σκοπός της οποίας είναι η τροποποίηση της περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) νομοθεσίας του 1990 (Νόμος 155 του 1990), έτσι που να μην υπάρχουν οποιοδήποτε περιορισμοί λόγω μισθοδοτικής κλίμακας στην άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών και ειδικότερα αυτών που κατέχουν ανώτερη θέση με κλίμακα Α13 και πάνω.

Η κατάθεση της πιο πάνω πρότασης νόμου αποφασίστηκε από την Επιτροπή στα πλαίσια της συζήτησης άλλης σχετικής πρότασης νόμου σύμφωνα με την οποία καταργούνται οι περιορισμοί που τίθενται στους δημόσιους υπαλλήλους για την άσκηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων λόγω της μισθοδοτικής κλίμακας που κατέχουν. Η προτεινόμενη τροπολογία αποφασίστηκε να υιοθετηθεί και για τους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών και σ' αυτό αποβλέπει ειδικότερα η υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 ψηφιστούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά αποχές, κύριε Πρόεδρε.

(Κτυπά τη σφύρα)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με 30 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και επτά αποχές, εκείνες του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Νοεμβρίου και 12 Δεκεμβρίου 1990. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτή.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Μουσιούττα, σκοπείται η νομοθετική διασφάλιση του δικαιώματος εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο όλων των προσώπων που μετέχουν μόνιμων διπλωματικών αποστολών στο εξωτερικό.

Σύμφωνα με τα όσα κατέθεσε ενώπιον της Επιτροπής ο κ. Ν. Μουσιούττας, οι πρεσβείες της Κύπρου στο εξωτερικό ουσιαστικά αποτελούν γεωγραφική

προέκταση του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ξένη χώρα και, αν ληφθεί υπόψη ότι τα πρόσωπα που μετέχουν μόνιμων διπλωματικών αποστολών στο εξωτερικό βρίσκονται σε υπηρεσία με κρατική αποστολή, είναι αδιανόητο να μην έχουν το δικαίωμα να εγγράφονται στον εκλογικό κατάλογο και να ασκούν το δικαίωμα του εκλέγειν, επειδή δεν έχουν τα καθοριζόμενα από τον εκλογικό νόμο προσόντα διαμονής, δηλαδή δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Κύπρο για τους τελευταίους έξι μήνες αμέσως πριν από την ημερομηνία εγγραφής τους στον εκλογικό κατάλογο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 ψηφιστούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 ομόφωνα ψηφίζονται από το Σώμα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα μας για σήμερα που είναι «Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Στέλιος Μανδριώτης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Αυγερινός Παπαρές

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Πέτρος Στυλιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Ιανουαρίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό εξέταση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η διασφάλιση σε κάθε πολίτη του δικαιώματος αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Ειδικότερα, σκοπείται η αντικατάσταση του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου που ίσχυε μέχρι σήμερα με νέα ενοποιημένη και εκσυγχρονισμένη νομοθεσία που να ανταποκρίνεται στις σημερινές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες.

Πιο αναλυτικά, με το νόμο που προτείνεται καθορίζεται το δικαίωμα λήψης δημόσιου βοηθήματος, οι όροι με τους οποίους καταβάλλονται τα βοηθήματα αυτά και οι εξουσίες του Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αναφορικά με την εφαρμογή της υπό αναθεώρηση νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως θέμα αρχής επικροτεί στην ολότητά τους τις βελτιώσεις που επιφέρονται στη νομοθεσία για τα δημόσια βοηθήματα. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση η Επιτροπή προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση του υπό αναφορά νομοσχεδίου και, αφού επέφερε σ' αυτό ορισμένες επιμέρους τροπολογίες, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι χαιρετίζουμε την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, διότι επιτέλους γίνεται ένα θετικό βήμα για την εδραίωση ενός από τα πιο βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, του δικαιώματος της αξιοπρεπούς διαβίωσης των πολιτών της Δημοκρατίας, που προβλέπεται από το άρθρο 9 του Συντάγματος, αλλά πάρα πολλά υπολείπονται ακόμα, για να μπορεί να λεχθεί ότι το άρθρο τούτο τυγχάνει εφαρμογής στην ουσία του στον τόπο μας. Πράγματι οι πρόνοιες αυτού του νομοσχεδίου αποτελούν θετικά βήματα προόδου και γι' αυτό το λόγο θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Εντούτοις όμως με αυτό το νομοθέτημα πάλι επαφίεται στο Υπουργικό Συμβούλιο ο καθορισμός του ποσού που θα δίνεται στις οικογένειες που στερούνται πόρων ζωής και αυτό το ποσό δυστυχώς είναι ανεπαρκές. Πρέπει να ξανασημειώσω και να ξαναπώ ακόμα μια φορά ότι το ποσό των εξήντα περίπου λιρών το μήνα που δίνεται, για να μπορέσει κάποιος άνθρωπος να ζήσει «αξιοπρεπώς», είναι ανεπαρκέστατο και γι' αυτό το λόγο θέλω να κάμω έκκληση από το βήμα της Βουλής στην Εκτελεστική Εξουσία, στο Υπουργικό Συμβούλιο -διότι δεν μπορεί η Βουλή δυστυχώς, σύμφωνα με το άρθρο 80 του Συντάγματος, να καθορίζει η ίδια το ύψος των ποσών που παρέχονται στο λαό, διότι επιβαρύνει τον προϋπολογισμό- ζητώ λοιπόν από το Υπουργικό Συμβούλιο να μελετήσει τους τρόπους εκείνους, έτσι που αυτό που δίνεται να μην είναι ένα ελάχιστο ποσό ελεημοσύνης προς τα επηρεαζόμενα πρόσωπα. Εν πάση περιπτώσει η διεύρυνση των κατηγοριών των προσώπων που το δικαιούνται και η αποδέσμευση του διευθυντή του Τμήματος από την προηγούμενη νομοθεσία είναι ένα θετικό βήμα και γι' αυτό θα ψηφίσουμε το νομοθέτημα τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σίγουρα η διεύρυνση είναι ένα θετικό βήμα το οποίο πρέπει να χαιρετίσουμε. Και σίγουρα υπάρχουν περιθώρια για να αυξηθεί το ποσό, ώστε πράγματι να μην αποτελεί μια χειρονομία από πλευράς κυβέρνησης, αλλά στην πραγματικότητα να επιλύει τα προβλήματα των ανθρώπων αυτών. Ας ελπίσουμε ότι σύντομα η οικονομία μας θα επανέλθει σε καλύτερες μέρες, διότι δυστυχώς περνούμε δύσκολες μέρες σήμερα με την κατάσταση στον Κόλπο και η Κύπρος πληρώνει τα σπασμένα κάποιων άλλων. Και, όταν αυτό συμβεί, θα πρέπει όλοι μας σε συνεννόηση με την κυβέρνηση να προωθήσουμε πράγματι αύξηση αυτού του ποσού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα γίνονται πολλαπλά βήματα με την επιψήφιση της παρούσης νομοθεσίας, πράγμα για το οποίο και ο συνάδελφος Ευσταθίου και ο συνάδελφος Γαλανός έχουν εκφράσει την ομόθυμη ευαρέσκειά τους και την υποστήριξή τους. Ιδιαίτερα γιατί κωδικοποιείται η σχετική νομοθεσία και γιατί ακολουθήθηκαν αντικειμενικές διαδικασίες και διεργασίες από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, για να τεθεί φραγμός σε πολλά αρνητικά σημεία που υπήρχαν στην προγενέστερη νομοθεσία. Σίγουρα πρέπει να πούμε πως τα βήματα που γίνονται είναι αποτέλεσμα και καρπός των διαβημάτων των οργανώσεων των αναπήρων και των άλλων κοινωνικών φορέων που τα χαιρετίζουμε. Σίγουρα όμως υπάρχουν ενέργειες, όπως τόνισε εμφαντικά ο συνάδελφος Γαλανός και ο συνάδελφος Ευσταθίου, που μπορούν να γίνουν προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης ενός θεσμού πολλαπλά χρήσιμου, που οι κοινωνικές υπηρεσίες και οι κοινωνικές ασφαλίσεις δυστυχώς σε κανένα στάδιο δε θα μπορέσουν να υποκαταστήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, θα εκφράσω και εγώ την ευαρέσκειά μου για την κωδικοποίηση και τη βελτίωση του νόμου περί Βοηθημάτων. Ιδιαίτερα θέλω να ενώσω τη φωνή μου με εκείνη του συναδέλφου κ. Ευσταθίου και των άλλων, που υπέδειξαν ότι τα παρεχόμενα βοηθήματα είναι ακόμα τόσο χαμηλά, ώστε να μην εξασφαλίζουν αξιοπρεπή διαβίωση στους δικαιούχους. Όμως θα κάμω και μια έκκληση στα μέλη της Βουλής. Οσάκις έρχονται στη Βουλή νομοσχέδια που προβλέπουν την αύξηση κάποιων φόρων, να είναι περισσότερο εύκολοι στην επιψήφιση αυτών των νομοσχεδίων, διότι, αν δε δώσουμε στην κυβέρνηση και στην Εκτελεστική Εξουσία χρήματα, δε θα έχει χρήματα να πληρώσει τους δικαιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έχει δίκαιο ο κύριος συνάδελφος, κύριε Πρόεδρε, αλλά δόξα σοι ο Θεός με τη φορολογική μεταρρύθμιση αυτή τη φορά δώσαμε στην κυβέρνηση αρκετή άνεση όσον αφορά τους φόρους. Τώρα επαφίεται στην κυβέρνηση να κοιτάξει πώς καλύτερα θα διαθέσει τα χρήματα τα οποία θα πάρει από το φόρο προστιθέμενης αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, με το νομοσχέδιο διασφαλίζεται το δικαίωμα κάθε πολίτη να ζήσει μια αξιοπρεπή ζωή. Είναι ευχάριστο που ομόφωνα η Βουλή το εγκρίνει και πραγματικά πρέπει να αναφέρουμε ότι είναι ένας τομέας ο οποίος διαρκώς πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής της Βουλής αλλά και της κρυβένησης, γιατί υπάρχουν πρόσωπα τα οποία πραγματικά έχουν απαραίτητη ανάγκη, διαρκώς και περισσότερη ανάγκη, για να μπορέσουν να ζήσουν μια αξιοπρεπή ζωή. Γι' αυτό και η δική μας πλευρά χαιρετίζει την ψήφιση του νομοσχεδίου και θα κάμει ό,τι μπορεί και στο μέλλον για μια βελτίωση ακόμα περισσότερη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Παροχή δημόσιου βοηθήματος. Άρθρο 3.

Δημόσιο βοήθημα σε έκτακτες περιπτώσεις. Άρθρο 4.

Απόφαση κατά πόσο ένα πρόσωπο πληροί τους όρους για βοήθεια. Άρθρο 5.

Ποσό δημόσιων βοηθημάτων. Άρθρο 6.

Συγκατοίκηση προσώπων. Άρθρο 7.

Ειδικές ανάγκες. Άρθρο 8.

Εισοδήματα τα οποία δεν υπολογίζονται. Άρθρο 9.

Δημόσιο βοήθημα σε είδος κ.λπ. Άρθρο 10.

Καθορισμός και αναθεώρηση του ύψους δημόσιων βοηθημάτων. Άρθρο 11.

Ευθύνη συντήρησης συζύγων, τέκνων και γονέων. Άρθρο 12.

Επιστροφή δημόσιου βοηθήματος που λήφθηκε. Άρθρο 13.

Εξουσία του Διευθυντή να παρέχει διαμονή. Άρθρο 14.

Πληρωμή για παρεχόμενη διαμονή, περιθαλψη και μέριμνα. Άρθρο 15.

Εξουσία του Υπουργού να εκδίδει Κανονισμούς. Άρθρο 16.

Εξέταση αιτήσεων και τήρηση στοιχείων από το Διευθυντή. Άρθρο 17.

Ποινές για παράλειψη συντήρησης. Άρθρο 18.

Ανάκτηση των δαπανών συντήρησης. Άρθρο 19.

Έκδοση διαταγμάτων συντήρησης. Άρθρο 20.

Ποινές για παράλειψη συμμόρφωσης με διάταγμα συντήρησης. Άρθρο 21.

Ψευδείς δηλώσεις. Άρθρο 22.

Εξουσία για έγκριση δαπανών επαναπατρισμού ξένου υπηκόου. Άρθρο 23.

Εξουσία παροχής κοινωνικών υπηρεσιών ευημερίας. Άρθρο 24.

Δαπάνες για την ταφή. Άρθρο 25.

Βοήθημα τοκετού. Άρθρο 26.

Ανάκτηση του ποσού δημόσιας βοήθειας μετά το θάνατο του λήπτη. Άρθρο 27.

Εξουσία διορισμού Συμβουλευτικού Σώματος. Άρθρο 28.

Εξουσία Υπουργικού Συμβουλίου να εκδίδει Κανονισμούς. Άρθρο 29.

Καταργήσεις. Άρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 30 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 30 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα στην ημερήσια διάταξη με αριθμούς 12, 13 και 14, που είναι «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1990», αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Εκτάκτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1991.

3) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1991.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1991.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991.

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991.

7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1991.

8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1991.

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Στεγαστικά Δάνεια στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

12) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

14) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

17) Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη και παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση νόμου

23) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου, εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να γνωρίζω περί τίνος πρόκειται, διότι αυτά συνήθως κατατίθενται από την κυβέρνηση.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Να σταλεί στην Επιτροπή ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι το πού να σταλεί. Περί τίνος πρόκειται;

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Είναι για να τροποποιηθεί ο νόμος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά, αν πρόκειται περί δασμών, η Βουλή δεν ...

Συνήθως αυτά τα πράγματα έρχονται από την κυβέρνηση, γι' αυτό θα ήθελα να ξέρω περί τίνος πρόκειται.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Είναι για να μειωθεί ο δασμός για ένα είδος που είναι παρόμοιο με άλλο που εισάγεται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως αυτά θα έπρεπε, όταν εξετάζονται τα δασμολόγια, να γίνονται, διότι, αν αρχίσει τώρα η ίδια η Βουλή να ασχολείται με επιβολή δασμών ή με αλλοιώσεις δασμών, φοβούμαι ότι θα εισαγάγουμε ένα νέο μέτρο.

Εν πάση περιπτώσει παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και ας το εξετάσει η Επιτροπή, για να μας πει τη γνώμη της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 408 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Δεκεμβρίου 1990.

«Τα συμβούλια βελτιώσεως καταβάλλουν μέρος των μισθών των υπαλλήλων των κεντρικών γραφείων των συμβουλίων βελτιώσεως. Για παράδειγμα, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Νήσου, μας ανέφεραν τα μέλη του κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα, καταβάλλει για το σκοπό αυτό £2,800 ετήσια εκτός των έκτακτων παροχών. Ζητείται για τούτο όπως η κυβέρνηση αναλάβει εξ ολοκλήρου τη σχετική μισθοδοσία, των υπαλλήλων των συμβουλίων βελτιώσεως καθισταμένων μελών της δημόσιας υπηρεσίας.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα όχι μόνο τοπικά μα και παγκύπρια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 409 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Δεκεμβρίου 1990.

«Να γίνει κυκλικός κόμβος ανατολικά της υπόγειας διάβασης Νήσου-Κοτσιάτη, που αποπερατώθηκε φέτος, για ασφαλέστερη κι ομαλότερη διακίνηση μας ζήτησαν οι κάτοικοι Πέρα Χωριού και Νήσου (μέσω των κοινοταρχών τους και μελών του Συμβουλίου Βελτιώσεως κατά την τελευταία, στις 3.12.90, επίσκεψή μας στην κοινότητα), γιατί, τονίστηκε, όπως η κυκλοφορία διεξάγεται, υπάρχει μεγάλο ενδεχόμενο πρόκλησης σοβαρών ατυχημάτων.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 410 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 20 Δεκεμβρίου 1990.

«Το 1985 ιδρύθηκε στο Βασιλικό η κυπριακή βιομηχανία CYLUBS CO. LTD για την κατασκευή μηχανελαίων και στην Κύπρο.

Τα εγκαίνια της εταιρείας, στην οποία συμμετέχουν και ξένοι μέτοχοι, έκανε μόλις πρόσφατα ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριος Γ. Νέμιτσας.

Όταν η πιο πάνω εταιρεία άρχισε την παραγωγή μηχανελαίου και τη διοχέτευσή του στην κυπριακή αγορά, έγινε αντιληπτό ότι η τιμή του ήταν πολύ πιο χαμηλή από εκείνη των κυκλοφορούντων στην αγορά μέχρι τη στιγμή εκείνη προϊόντων του ίδιου τύπου.

Μέχρι το 1984 οι υφιστάμενες πολυεθνικές εταιρείες στην Κύπρο τροφοδοτούσαν την κυβέρνηση με μηχανέλαια με έκπτωση 18%. Όταν το 1988 υπέβαλε προσφορά η κυπριακή εταιρεία, οι πολυεθνικές εταιρείες πρόσφεραν με βάση τον ίδιο τιμοκατάλογο έκπτωση 30% παρά την αύξηση της τιμής των μηχανελαίων, αλλά η κυβέρνηση άρχισε να προμηθεύεται για τις ανάγκες της μικρές ποσότητες μηχανελαίων από τη νεοσυσταθείσα εταιρεία.

Με την πρόσφατη κρίση στον Περσικό Κόλπο οι τιμές των πετρελαιοειδών στη διεθνή αγορά αυξήθηκαν σημαντικά με αποτέλεσμα να αυξηθεί στο διπλάσιο και η τιμή των πρώτων υλών για την κατασκευή μηχανελαίων και η εταιρεία να αναγκαστεί με τα νέα δεδομένα να αυξήσει τις τιμές των προϊόντων. Παρατηρείται όμως το περίεργο φαινόμενο οι υπόλοιπες πολυεθνικές εταιρείες στο νησί, παρά την κατακόρυφη αύξηση της τιμής των πρώτων υλών, να προσφέρουν σήμερα τα προϊόντα τους με έκπτωση 35% έως 44% και με βάση τον ίδιο τιμοκατάλογο.

Είναι πρόδηλο ότι με την ενέργειά τους αυτή επιδιώκουν να αποκλείσουν τη νέα εταιρεία από την κυπριακή αγορά και να την αναγκάσουν να αναστείλει τις εργασίες της, πράγμα που έχουν ήδη πετύχει. Με αυτό τον τρόπο κατόρθωσαν να έχουν και πάλι το μονοπώλιο των μηχανελαίων στην Κύπρο.

Εύλογα λοιπόν τίθενται τα πιο κάτω ερωτήματα στον αρμόδιο Υπουργό:

- (α) Πώς είναι δυνατό, τη στιγμή που η τιμή των πρώτων υλών ανήλθε στα ύψη, να διατίθενται στην αγορά αυτά τα προϊόντα με έκπτωση 44%, ενώ πριν από 6 χρόνια, όταν η τιμή των πρώτων υλών ήταν πολύ χαμηλή, προσφέρονταν τα ίδια προϊόντα με έκπτωση μόνο 18%;
- (β) Δε νομίζει το Υπουργείο ότι τόσα χρόνια γινόταν κλοπή και διασπάθιση του δημόσιου χρήματος;
- (γ) Είναι φανερό ότι γίνονται εσκεμμένα ενέργειες, και μάλιστα οργανωμένες, με στόχο τη χρεοκοπία και το κλείσιμο της εταιρείας, πράγμα που διεθνώς απαγορεύεται. Το βέβαιο είναι ότι μετά το κλείσιμό της οι υφιστάμενες εταιρείες με πρόσχημα τη συνεχή αύξηση της τιμής των πρώτων υλών θα επαναφέρουν τις παλιές ψηλές τιμές αυτών των προϊόντων.

Πώς αντιμετωπίζει η κυβέρνηση τα πιο πάνω;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 411 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1991.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει τη Βουλή αναφορικά με το όλο θέμα των καταγγελιών για εισαγωγή απροσδιόριστων ποσοτήτων καρυδόψιχας με καρκινογόνες αφλατοξίνες, που καταναλώθηκε από το κοινό είτε ως αυτούσια καρυδόψιχα είτε ως γαρνιτούρα ή γέμιση γλυκών κι άλλων εδεσμάτων.

Επίσης παρακαλείται το ίδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αναφορικά με δημοσιογραφικές πληροφορίες-καταγγελίες (βλ. π.χ. 'Σημερινή', 21.12.90,

κύρια πρωτοσέλιδη είδηση και ίδια εφημερίδα, 23.12.90, τρίστηλη σχολιοσίδηση του Αντώνη Μακρίδη) ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες γνώριζαν πως κυκλοφορούσε στην αγορά καρυδόψιχα με καρκινογόνες ουσίες, αλλά μόλις την πέμπτη μέρα εκδόθηκε επίσημη ανακοίνωση με την οποία γνωστοποιούνταν το γεγονός με γνωστές δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 412 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1990.

«Όπως μας αναφέρθηκε από μέλη της επιτροπής αγώνα που συστάθηκε κι άλλους κατοίκους Τσερίου σ' επίσκεψή μας (στις 26.12.90) στην κοινότητα, το Τσέρι αντιμετωπίζει ήδη αποπνικτικό και στραγγαλιστικό κίνδυνο- στο ραγδαίο ως τα τώρα οικιστικό αναπτυξιακό ρυθμό του- από τους στοχοθετούμενους τέσσερις παρακαμπτήριους δρόμους. Αν, πρόσθεσαν οι κάτοικοι, υλοποιηθούν τα προγραμματισθέντα οδικά έργα, θα περισφίξουν το Τσέρι σ' ανελαστικό αναπτυξιακό πέταλο, θα καταστρέψουν οριστικά και αμετάκλητα τον οικιστικό ρυθμό του και θα το οδηγήσουν σ' άμεση καθήλωση και μαρασμό, καθώς και στη σταδιακή του εκμηδένιση.

Οι κάτοικοι για τούτο εισηγούνται την άμεση αναστολή των προγραμματισθέντων έργων κι αναζήτηση υπαλλακτικών διαδικασιών με βάση το υφιστάμενο οδικό σύστημα.

Πώς αντιμετωπίζονται οι δικαιολογημένοι φόβοι των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 413 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Με την κατάλληλη σχετική κρατική ενίσχυση ο Δήμος Λευκωσίας θα μπορούσε ν' αξιοποιήσει και να μετατρέψει σε θαυμάσιο πολιτιστικό κέντρο το κτίριο της παλιάς Ηλεκτρικής (περιβαλλόμενο από τις οδούς Αποστόλου Βαρνάβα και Πενταδακτύλου) στη Λευκωσία, γεγονός που θα συνέβαλλε στην πολλαπλή ενίσχυση -όπως κι άλλοτες με σχετική μας ερώτηση τονίζαμε- των χειμαζόμενων κάτω ενοριών της εντός των τειχών κυπριακής πρωτεύουσας.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 414 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Η οδός Λιπέρτη στη Λευκωσία, που μέχρι το 1976 ήταν προσπελάσιμη, προσφέρει τη δυνατότητα επαναλειτουργίας της με την αναδιάταξη του σ' αυτήν ευρισκόμενου στρατιωτικού φυλακίου, που άλλοτες (και μέχρι το 1976) βρισκόταν στα καταστήματα Λεπτού, μ' αποτέλεσμα την επαναδραστηριοποίηση ενός (προ της εισβολής) αξιόλογου εμπορικού (μα αποφραγμένου σήμερα μ' όλα στ' αριστερά του δρόμου καταστήματα να 'ναι ανενεργά κι αναξιοποίητα) πνεύμονα της ημικατεχόμενης πρωτεύουσας.

Σκοπεύει και, αν ναι, τότε το αρμόδιο Υπουργείο ν' αναλάβει συναφή πρωτοβουλία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 415 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Μόλο που εσωτερικά δυνατό να μην παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η μεσαιωνική εκκλησιά (κι επί τουρκοκρατίας μετατραπείσα 'κατακτητικό δικαίω' σε τέμενος) του Μισερίκου, εντούτοις παρουσιάζει αξιόλογο ενδιαφέρον ως μόνρφωμα, καθώς και ιστορικό, παραδοσιακό κι αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον για τους ξένους επισκέπτες, που κατά δεκάδες προσεγγίζουν τους περιοίκους, μάταια

αναζητούντες περισσότερα στοιχεία, ενώ με το άνοιγμά της στο κοινό και την έκδοση οδηγού με τις αναφορές στις ιστορικές πηγές (δες π.χ. Λεόντιο Μαχαιρά, έκδοση Α. Παυλίδη, Λευκωσία 1983, σ. 196, 197 κ.ά.), καθώς και τις (βασικά ακατάγραφες- εκτός από ένα δικό μας πρώτο σχετικό ερευνητικό σχεδιάσμα- αναξιοποίητες κι επιστημονικά αβασάνιστες αλλά όχι και λιγότερο ενδιαφέρουσες) προφορικές παραδόσεις, σύμφωνα με τις οποίες υπάρχουν υπόγειες σήραγγες που είχαν διανοιχθεί στα χρόνια της στερνής ενετοκρατίας για διαφυγή της φρουράς της κυπριακής πρωτεύουσας σε περίπτωση κατάληψης της πόλης, μαζί με την κτιριακή αναπαλαίωσή της κι αναδιαμόρφωση του προστατευτικού της περιτοιχίσματος σίγουρα θα αποτελούσε πόλο τουριστικής εφέλκησης στη χειμαζόμενη τούτη περιοχή της πρωτεύουσας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 416 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Σ' εκατοντάδες ανέρχονται τα ξενοικιαστα και σε πολύχρονη αχρησία βρισκόμενα καταστήματα και διαμερίσματα (κάποιοι τα υπολογίζουν σε 440) του (μ' αρκετά εκατομμύρια) ανεγερθέντος εμπορικού κέντρου της εκκλησίας Φανερωμένης στο τέρμα της οδού Λήδρας (πρώην Εμπορική Λέσχη) στη Λευκωσία, μ' αποτέλεσμα την αχρήστευση ενός πολυδιάστατου οικοδομικού τετραγώνου, που (αξιοποιούμενο) θα μπορούσε να συμβάλει αποφασιστικά και καιρία στην αναζωογόνηση ολόκληρου του αχρηστευμένου (λόγω της διχοτόμησης) τμήματος της εντός των τειχών Λευκωσίας που γειτνιάζει με τη λεγόμενη πράσινη γραμμή.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν και σε ποιες παραστάσεις κι ενέργειες έχει προς τους αρμόδιους παράγοντες προβεί για ενίσχυση των προσπαθειών αξιοποίησης του καταναγκαστικά σ' απραξία καταδικασθέντος δυναμικού στεγαστικού αυτού συγκροτήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 198, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η καθυστέρηση στη βελτίωση/κατασκευή του δρόμου προς τα κρησφύγετα της Παπούτσας οφειλόταν στο γεγονός ότι απαιτείτο η απαλλοτρίωση ιδιωτικής γης για τη διαπλάτυνσή του. Το έργο θα γίνει μέσα στο φετινό χρόνο.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 613, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στην κοινότητα Αγίου Παύλου Λεμεσού, σας πληροφορώ ότι το τεμάχιο κρατικής γης που υποδείχθηκε από την οικεία Χωρική Επιτροπή στα κράσπεδα του χωριού κρίθηκε ακατάλληλο για το σκοπό αυτό ενόψει του ότι:

- (i) Λόγω υψομετρικής υπεροχής του τεμαχίου δεν μπορεί να υδροδοτηθεί από την κοινοτική υδατοπρομήθεια, εκτός αν κατασκευαστεί νέα υδατοδεξαμενή σε ψηλότερο επίπεδο και
- (ii) λόγω των κλίσεων που παρουσιάζει το εν λόγω κρατικό τεμάχιο, ο διαχωρισμός θα αποδώσει ανισόπεδα οικόπεδα με αποτέλεσμα η ανέγερση κατοικιών να είναι προβληματική και οικονομικά ασύμφορη.

Ενόψει των ανωτέρω ο κοινοτάρχης Αγίου Παύλου ανέλαβε μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της Χωριτικής Επιτροπής να υποδείξει άλλο καταλληλότερο χώρο που προσφέρεται για διαχωρισμό σε οικοπέδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 633, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι για την απομάκρυνση των μανδρών του χωριού Ποτάμι έχουν διαχωρισθεί κτηνοτροφικά οικοπέδα σε κρατική γη και έχει κατασκευασθεί δρόμος προσπέλασης προς αυτά. Ήδη άρχισε η μετακίνηση των μανδρών.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 680, ημερομηνίας 12 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων για τις ανάγκες άπορων προσφυγικών οικογενειών που εγκαταστάθηκαν στον Κοτσιάτη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας σε συνεργασία με τη Χωριτική Αρχή Κοτσιάτη συμφώνησαν να προωθηθεί ο διαχωρισμός 11 οικοπέδων πάνω σε κρατική γη στο εν λόγω χωριό. Προς το σκοπό αυτό ετοιμάστηκαν τα αναγκαία σχέδια και έγιναν οι σχετικές εκτιμήσεις για τα έργα υποδομής (κατασκευή δρόμων, υδροδότηση και ηλεκτροδότηση). Το συνολικό κόστος για τα 11 οικοπέδα υπολογίστηκε σε £37,597, δηλ. κατά μέσο όρο £3,418 για κάθε οικόπεδο (εξαιρουμένης της αξίας της χαλκίτικης γης), ποσό που θεωρείται πολύ ψηλό για οικοπέδα άπορων οικογενειών. Συναφώς αναφέρεται ότι το κόστος διαχωρισμού οικοπέδων για άπορες οικογένειες στο γειτονικό χωριό Μαθιάτης υπολογίστηκε σε £1,000-£1,350.
- (β) Προς το σκοπό μείωσης του κόστους διαχωρισμού εξετάζεται το ενδεχόμενο διαχωρισμού 30-35 οικοπέδων (αντί 11). Πιστεύεται ότι με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει σημαντική μείωση των κατά οικόπεδο εξόδων για έργα υποδομής, ώστε η τιμή διάθεσής τους να είναι προσιτή στις δικαιούχες οικογένειες.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 682, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι η κοινοτική συνεισφορά της κοινότητας Νατάς καθορίστηκε με βάση ειδική μελέτη που έλαβε υπόψη την οικονομική κατάσταση και τον πληθυσμό του χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 709, ημερομηνίας 25 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για τη μετακίνηση κτηνοτροφικών υποστατικών του χωριού Γέρι τα οποία όμως είναι αδειούχα και ως εκ τούτου αντιμετωπίζονται σχετικές δυσκολίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 721, ημερομηνίας 7 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με την ακολουθούμενη πολιτική για τα αρχαία μνημεία του Πίνακος Β', όπως η εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ Πλατανιστάσας, η κυβέρνηση καλύπτει το ήμισυ της δαπάνης για επιδιορθώσεις/αναστηλώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 728, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Σας πληροφορώ ότι το Συμβούλιο Βελτιώσεως Αγίας Νάπας που είναι η αρμόδια αρχή αποφάσισε να μην εκδώσει άδειες πλανοδιοπάλησης για τους ακόλουθους λόγους:

- (i) Δεν μπορεί να γίνεται έλεγχος στην ποιότητα και τιμή των αγαθών που θα πωλούνται και
- (ii) υπάρχουν πολλά αδειούχα καταστήματα μέσα στα όρια της περιοχής βελτιώσεως Αγίας Νάπας που πωλούν τα ίδια αγαθά.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 749, ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σχετικά με αιτούμενη επιδιόρθωση του κύριου δρόμου που διέρχεται μέσα από την κοινότητα Έμπας και συνδέει την Πάφο με το Μοναστήρι Αγίου Νεοφύτου (δρόμος Πάφου-Έμπας-Τάλας-Αγ. Νεοφύτου), παραθέτω τα πιο κάτω:

- (α) Ο δρόμος Πάφου-Έμπας-Τάλας, που είναι της δικαιοδοσίας του Τμήματος Δημόσιων Έργων, έχει μήκος 7,5 χμ. Μέχρι σήμερα έχουν βελτιωθεί στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως περίπου 4,5 χμ.
- (β) Η βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος προγραμματίζεται να γίνει το 1991 κάτω από το 4ο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης, νοουμένου ότι θα εγκριθεί τελικά η πρόνοια των £100,000 που έχει περιληφθεί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991.
- (γ) Στο τμήμα Τάλας - Αγίου Νεοφύτου μήκους 1,750 μ. έχουν γίνει μερικές βελτιώσεις από τον Έπαρχο Πάφου στη δικαιοδοσία του οποίου και υπάγεται ο δρόμος αυτός.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 768, ημερομηνίας 30 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι λόγω χαμηλής προτεραιότητας δεν μπορεί επί του παρόντος να προωθηθεί η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Λευκάρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 772, ημερομηνίας 31 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο δρόμος Λυθροδόντα - Μαχαιρά συντηρείται τακτικά από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Η ασφαλτόστρωσή του δε δικαιολογείται επί του παρόντος λόγω της υψηλής απαιτούμενης δαπάνης και της χαμηλής προτεραιότητάς του.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 778, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι για τη βελτίωση του κύριου δρόμου μέσα στο χωριό Κοκκινότριμιθιά, καθώς και άλλων κύριων δρόμων του χωριού, ετοιμάζεται από ιδιώτη σύμβουλο μηχανικό σχέδιο ρυμοτομίας, για να γίνει η ορθή βελτίωση/διαπλάτυνσή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 807, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η ασφαλτόστρωση του δρόμου Χατζηγαβρίλη από την Πλατανιστάσα προς τον Πολύστιπο μελετάται και αναμένεται ότι θ' αρχίσει μέσα στο 1991.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 817, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Οικονομικών, ενόψει της επικείμενης μελέτης που εξήγγειλε το Υπουργείο Παιδείας για το θέμα της ειδικής εκπαίδευσης και μέχρι τη λήψη οριστικών αποφάσεων, ενέκρινε την επιδότηση ταξί τεσσάρων θέσεων προς £18 την ημέρα για τη μεταφορά των παιδιών με νοητική καθυστέρηση, τα οποία κατάγονται από το Μουτουλλά, την Κακοπετριά, την Κοράκου και τα Κατύδατα, στο σχολείο 'Ευαγγελισμός'.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 826, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο δρόμος Αγ. Τριμιθιάς - Αγ. Ιωάννη είναι αγροτικός δρόμος ο οποίος συντηρείται τακτικά από την Επαρχιακή Διοίκηση. Ασφαλτόστρωσή του δε δικαιολογείται επί του παρόντος λόγω χαμηλής προτεραιότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 829, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ήδη έχει γίνει η επάλειψη με πρέμιξ του δρόμου Κοκκινότριμιθιάς - Δένειας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 840, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα της κοινότητας Αβδελлерού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Διαχωρισμός οικοπέδων για άπορες οικογένειες

Παρά το γεγονός ότι δεν έχει αποδειχθεί από σχετική έρευνα του Επάρχου Λάρνακας ότι υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός ενδιαφερό-

μενων οικογενειών που πληρούν τα σχετικά κριτήρια παραχώρησης κρατικών οικοπέδων σε φτωχές οικογένειες, εντούτοις αποφασίστηκε ο διαχωρισμός ορισμένων οικοπέδων λόγω των ιδιαζουσών συνθηκών που επικρατούν στο χωριό.

Για το σκοπό αυτό ετοιμάστηκε ήδη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σχέδιο για διαχωρισμό δέκα οικοπέδων σε κρατική και ιδιωτική γη που υποδείχθηκε από τη Χωρική Επιτροπή Αβδελлерού και η υλοποίηση του σχεδίου προγραμματίζεται για το αρέζαμενο έτος.

(β) Ασφαλτόστρωση του δρόμου Αβδελлерού- Αθηαίνου

Ο δρόμος αυτός μήκους 7 χμ. περίπου είναι χωμάτινος και αποτελεί τμήμα του δρόμου Αραδίππου-Αβδελлерού-Αθηαίνου. Για την ασφαλτόστρωσή του απαιτείται δαπάνη ύψους £300,000 περίπου. Επί του παρόντος ο δρόμος συντηρείται και βελτιώνεται κάθε χρόνο από το Γραφείο Επάρχου Λάρνακας, που για το σκοπό αυτό διέθεσε μέσα στο 1990 ποσό £3,000 για τη γενική βελτίωσή του. Γενικά η κατάσταση του δρόμου κρίνεται ικανοποιητική.

Συναφώς αναφέρεται ότι η ασφαλτόστρωση του τμήματος του δρόμου Αραδίππου-Αβδελлерού μήκους 5,5 χμ. περίπου, που αποτελεί και την κύρια πρόσβαση του χωριού Αβδελлерό προς τη Λάρνακα, βρίσκεται στο τελικό στάδιο συμπλήρωσής της.

(γ) Ένταξη του χωριού στο σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών για απόκτηση στέγης σε χωριά της αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης

Επί του παρόντος, τουλάχιστον, δεν υπάρχει πρόθεση για διεύρυνση του σχεδίου με την ένταξη νέων κοινοτήτων. Συναφώς αναφέρεται ότι παρόμοιο αίτημα έχει υποβληθεί κι από άλλες κοινότητες και, όταν σε μελλοντικό στάδιο αποφασισθεί η ένταξη νέων χωριών στο σχέδιο, το αίτημα της κοινότητας Αβδελлерού θα τύχει ευνοϊκής αντίκρισης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 3, ημερομηνίας 17 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο παρακαμπτήριος δρόμος Κάτω Μονής θα κατασκευαστεί μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 22, ημερομηνίας 31 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το θέμα της απροθυμίας νεοσυλλέκτων να καταταγούν στο Πεζικό, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Είναι γεγονός ότι παρατηρείται κάποια απροθυμία εκ μέρους νεοσυλλέκτων οπλιτών να καταταγούν στο Πεζικό, προφανώς γιατί είναι κυρίως εθνοφρουροί του Πεζικού που επανδρώνουν τα φυλάκια της γραμμής αντιπαράταξης. Ως πρώτο μέτρο απάμβλυνσης του προβλήματος τέθηκε σε εφαρμογή σχέδιο καλύτερης επάνδρωσης και ενίσχυσης των φυλακίων κατά μήκος της γραμμής αντιπαράταξης με οπλίτες απ' όλα τα όπλα και σώματα, οι οποίοι εκ περιτροπής προσφέρουν υπηρεσίες στα φυλάκια. Με το σύστημα αυτό οι οπλίτες του Πεζικού έχουν λιγότερη υπηρεσία στα φυλάκια και περισσότερες εξόδους από πριν.

Παράλληλα το Υπουργείο Άμυνας, σε συνεργασία με το ΓΕΕΦ, έχει ετοιμάσει πρόγραμμα επιλογής των νεοσύλλεκτων οπλιτών, με βάση αδιάβλητα κριτήρια επιλογής, το οποίο θα τεθεί σε πλήρη εφαρμογή από την κατάταξη του Ιανουαρίου 1991. Σημειώνεται ότι παρόμοιο πρόγραμμα έχει εφαρμοστεί με επιτυχία στην πρόσφατη επιλογή των υποψήφιων βαθμοφόρων και υποψήφιων εφέδρων αξιωματικών.

Σημειώνεται επίσης ότι δεν υπάρχει καμιά δυνατότητα μείωσης της θητείας των οπλιτών που υπηρετούν σε μονάδες της γραμμής αντιπαράταξης λόγω των τεράστιων ελλείψεων προσωπικού που αντιμετωπίζει σήμερα η Εθνική Φρουρά, δεδομένου μάλιστα ότι το πρόβλημα αυτό θα καταστεί οξύτερο μετά την κατάταξη του Ιανουαρίου 1992, όταν θα έχουμε πολύ μειωμένο αριθμό κληρωτών λόγω της υπογεννητικότητας που ακολούθησε την τουρκική εισβολή του 1974.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 50, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων στις περιοχές 'Βίνα' 'Καυκάλια' και 'Παχτωμένος' στο Καλό Χωριό Κλήρου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στο Καλό Χωριό της Κλήρου εκκρεμούν μόνο εννιά αιτήσεις. Μερικές από αυτές αφορούν εγκατάσταση σε απομακρυσμένα σπίτια που δεν καλύπτονται από το δίκτυο του χωριού. Δυο από τις αιτήσεις αυτές θα ικανοποιηθούν σύντομα με τη μερική επέκταση του δικτύου της Αρχής Τηλεπικοινωνιών. Οι υπόλοιπες αιτήσεις θα ικανοποιηθούν σταδιακά με τη μελλοντική επέκταση του δικτύου της Αρχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 65, ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αξιοποίηση του Πεδιαίου ποταμού στη Λευκωσία σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας έχει ήδη διαμορφώσει σε πάρκο τμήμα του ποταμού που βρίσκεται πίσω από τον 'Ανεμόμυλο', το οποίο και παρέδωσε στο Δήμο για λειτουργία.

Στο υπόλοιπο τμήμα του ποταμού, από τη γέφυρα της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή μέχρι τον 'Ανεμόμυλο', υπολείπεται η συμπλήρωση ορισμένων εργασιών, οι οποίες θα γίνουν μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 87, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη σύνδεση του αποχετευτικού συστήματος του συνοικισμού αυτοστέγασης Ανάγκιας με το αποχετευτικό σύστημα Ανθούπολης, σας πληροφορώ ότι το έργο προγραμματίζεται να αρχίσει κατά τον προσεχή Ιούνιο και αναμένεται να συμπληρωθεί μέχρι το τέλος του αξεμαμένου έτους. Σημειώνεται ότι το αποχετευτικό σύστημα του οικισμού Ανθούπολης καθυστερεί να συμπληρωθεί λόγω ορισμένων προβλημάτων που προέκυψαν με το Δήμο Λακατάμιας, τα οποία αναμένεται να ξεπεραστούν σύντομα για να καταστεί δυνατή η συμπλήρωση των εργασιών, προκειμένου στη συνέχεια να ενωθεί με αυτό το αποχετευτικό σύστημα του συνοικισμού Ανάγκιας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 91, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το μηνιαίο χορήγημα που καταβάλλεται στους εθνοφρουρούς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Όπως είναι γνωστό το χορήγημα παραχωρείται στους εθνοφρουρούς για την κάλυψη ειδικών προσωπικών αναγκών. Το χορήγημα αυτό αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια από £8 σε £15 μηνιαίως και δεν υπάρχει πρόθεση αύξησής του στο άμεσο μέλλον.

Πρέπει παράλληλα να σημειωθεί ότι το Υπουργείο 'Αμυνας έχει προβεί στην προώθηση προγράμματος ριζικής βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των εθνοφρουρών και έχουν ήδη γίνει ουσιαστικές βελτιώσεις στο σιτηρέσιο, στους χώρους διαμονής, στον τομέα της ψυχαγωγίας και ταυτόχρονα αναβαθμίστηκαν τα προγράμματα που αφορούν την υγεία, τη διακίνηση και την επιμόρφωση των στρατεύσιμων νέων μας.

Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι από το Ταμείο Ευημερίας Εθνοφρουρού παραχωρείται έκτακτη οικονομική βοήθεια σε 200 περίπου παιδιά άπορων οικογενειών και σε παιδιά εγκλωβισμένων και παθόντων, ιδιαίτερα στην περίοδο των Χριστουγέννων και του Πάσχα. Εξάλλου καταβάλλεται αυξημένο μηνιαίο χορήγημα εξαρτωμένων σε όλες τις περιπτώσεις εθνοφρουρών που, ύστερα από σχετική αίτησή τους, διαπιστώνεται ότι πριν από την κατάταξή τους συντηρούσαν γονείς ή αδέρφια.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 103, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ανανέωση του προσωπικού της ΜΜΑΔ, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η ανανέωση του προσωπικού της ΜΜΑΔ κατά το έτος 1990 κατά ποσοστό 10% μόνο σίγουρα δεν είναι απόλυτα ικανοποιητική, αλλά εκ των πραγμάτων, λαμβανομένων υπόψη των συνολικών αναγκών της αστυνομίας, δεν ήταν δυνατή η αντικατάσταση μεγαλύτερου ποσοστού.
- (β) Η ανανέωση του προσωπικού της ΜΜΑΔ θα συνεχιστεί κατ' έτος, με επαύξηση του ποσοστού αντικατάστασης από το 1993 με στόχο την πλήρη ανανέωσή του κάθε τρία περίπου χρόνια. Συναφώς αναφέρεται ότι με την αναβάθμιση της Σχολής Αστυνομίας σε Αστυνομική Ακαδημία και την εφαρμογή του νέου προγράμματος βασικής εκπαίδευσης νεοσύλλεκτων αστυφυλάκων, σε συνδυασμό θεωρητικής και πρακτικής εξάσκησης, η πρώτη αποφοίτηση θα γίνει το 1993 και στη συνέχεια θα ακολουθεί κάθε χρόνο και νέα αποφοίτηση, οπότε θα υπάρχει ευχέρεια επαύξησης του ποσοστού ανανέωσης του προσωπικού της εν λόγω μονάδας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 123, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα για τη δημιουργία σύγχρονου δρόμου που να ενώνει τη Λυσό με το Σταυρό της Ψώκας, παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Ο δρόμος αυτός είναι χωμάτινος και υπάγεται στη δικαιοδοσία του Τμήματος Δασών.

2. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων δεν προγραμματίζει στο παρόν στάδιο οποιαδήποτε βελτίωση του εν λόγω δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 124, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα για κατασκευή νέου σύγχρονου δρόμου Πόλεως Χρυσοχούς μέχρι τη Λυσό, παραθέτω τα ακόλουθα:

1. Ο δρόμος Πόλεως Χρυσοχούς μέχρι τη Λυσό έχει μήκος 12 χμ. και η υπολογιζόμενη δαπάνη για βελτίωσή του ανέρχεται σε £650,000 περίπου.

2. Το έργο έχει αξιολογηθεί και ενταχθεί στο Δεκαετές Ρυθμιστικό Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων που βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας του.

3. Θα καταβληθεί προσπάθεια για βελτίωση του δρόμου στα πρώτα χρόνια υλοποίησης του εν λόγω σχεδίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 130, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«1. Συνολική έκταση 2,451 δεκαρίων στα χωριά Γουδί, Χόλι και Σκούλλι αρδεύεται ήδη από το αρδευτικό έργο Χρυσοχούς (φράγμα Ευρέτου) είτε με απευθείας παροχή από το αρδευτικό σύστημα του φράγματος είτε μέσω αρδευτικών τμημάτων, που προϋπήρχαν του φράγματος Ευρέτου, στα οποία παρέχεται νερό από το φράγμα, ως ακολούθως:

Γουδί: 1,984 δεκάρια

Χόλι: 287 δεκάρια

Σκούλλι: 180 δεκάρια

Οι πιο πάνω εκτάσεις βρίσκονται σε υψόμετρο χαμηλότερο των 100 μέτρων από το φράγμα, που αποτελεί το βασικότερο κριτήριο στην επιλογή των περιοχών που εντάσσονται στο έργο, ώστε η παροχή νερού από το φράγμα να επιτυγχάνεται με το σύστημα της βαρύτητας.

2. Οι νέες εκτάσεις, στις οποίες γίνεται αναφορά στην ερώτηση, βρίσκονται πιο ψηλά από το υψόμετρο των 100 μέτρων και ως εκ τούτου η άρδυσή τους από το φράγμα απαιτεί άντληση που θα καταστήσει το έργο αντιοικονομικό. Για το λόγο αυτό το αίτημα δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, καθότι, σύμφωνα με τα καθορισμένα για το έργο κριτήρια, μόνο γη που μπορεί να αρδευθεί με βαρύτητα έχει περιληφθεί στο σχέδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 153, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη διάβαση πεζών έξω από το Δημοτικό Σχολείο Παλαιομετόχου, σας πληροφορώ ότι η Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων σε συνεδρία της στις 24.7.90 ενέκρινε τη σήμανση διάβασης πεζών με αναλάμποντες φανούς παρά το Δημοτικό Σχολείο Παλαιομετόχου, με την προϋπόθεση ότι η είσοδος του σχολείου θα μετακινηθεί βορειότερα. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε μεταξύ άλλων και στη Χωρική Αρχή Παλαιομετόχου στις 16.8.90,

‘Όπως αντιλαμβανόμεθα γίνονται διευθετήσεις μέσω της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας για την εκπόνηση μελέτης/σχεδίου με σκοπό την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στους αναλάμποντες φανούς της εν λόγω διάβασης. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στην αρμόδια τοπική αρχή να ενεργήσει από κοινού μετά του Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιων Έργων για υλοποίηση της απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 157, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει διερευνήσει την πληροφορία για το πρόβλημα στη μεταφορά μαθητών Δημοτικής Εκπαίδευσης του Παλαιομετόχου στο σχολείο τους. ‘Όπως έχει διαπιστωθεί οι μαθητές μεταφέρονται κανονικά. Κάποιο πρόβλημα παρουσιάστηκε τις πρώτες λίγες μέρες λειτουργίας του σχολείου, αλλά ξεπεράστηκε αμέσως.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 170, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με παραβίαση του STATUS QUO στη γραμμή αντιπαράταξης στις περιοχές Σελέμανι και Σχολής Γρηγορίου, καθώς και υποστολή σημαίας από μη επανδρωμένο φυλάκιο της Εθνικής Φρουράς σε περιοχή της Λευκωσίας από τις τουρκικές δυνάμεις κατοχής, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι τουρκικές δυνάμεις κατοχής εισήλθαν πράγματι εντός της ουδέτερης ζώνης στην περιοχή του χωριού Σελέμανι και εργάστηκαν με μηχανήματα για διάνοιξη δρόμου προς το χωριό. Μετά από διαβήματα του τοπικού διοικητή προς την Ειρηνευτική Δύναμη η προσπάθεια των Τούρκων εγκαταλείφθηκε.

Επί της Σχολής Γρηγορίου, καθώς και σε γειτονικό με τη σχολή ύψωμα, τοποθετήθηκαν γαιόσακοι από τις δυνάμεις κατοχής, πλην όμως μετά από παραστάσεις προς την Ειρηνευτική Δύναμη οι περισσότεροι γαιόσακοι αφαιρέθηκαν. Για το θέμα αυτό προέβη σε παραστάσεις ο Υπουργός Άμυνας προς το Στρατηγό MILNER, Διοικητή της Ειρηνευτικής Δύναμης στην Κύπρο.

‘Όσον αφορά τις σημαίες του φυλακίου της Εθνικής Φρουράς, ποτέ δεν έγινε υποστολή τους και ούτε διαπιστώθηκε προσπάθεια των Τούρκων να τις αφαιρέσουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 175, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού.

«Σχετικά με το αίτημα των κτηνοτρόφων Κοτσιάτη να τους παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια από το κράτος για να μπορέσουν να μετακινήσουν τις μάντρες τους από την κατοικημένη περιοχή της κοινότητας στην κτηνοτροφική ζώνη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Γεωργίας, όπως γνωρίζουν και οι κτηνοτρόφοι της πιο πάνω κοινότητας, γιατί έτυχαν σχετικής ενημέρωσης, εφαρμόζει διάφορα σχέδια ανάπτυξης της κτηνοτροφίας, όπως είναι το σχέδιο μετακίνησης κτηνοτροφικών υποστατικών, που προβλέπει επιχορήγηση μέχρι και £500, νοουμένου ότι η κοινότητα θα καταβάλει το 25% του ποσού, και τα σχέδια μικτής γεωργίας-κτηνοτροφίας, ανάπτυξης της αιγοπροβατοτροφίας και ενθάρρυνσης των νέων για παραμονή στην ύπαιθρο, στα οποία, μεταξύ άλλων, υπάρχει πρόνοια για παραχώρηση δανείων σε άτομα που προγραμματίζουν να ανεγείρουν κτηνοτροφικά υποστατικά.

Συνεπώς, οι κτηνοτρόφοι της κοινότητας Κοτσιάτη θα μπορούσαν, αν φυσικά πληρούν τα κριτήρια και τους όρους εφαρμογής των πιο πάνω σχεδίων και ενδιαφέρονται πραγματικά να μετακινήσουν τα κτηνοτροφικά υποστατικά τους εκτός κατοικημένης περιοχής, να υποβάλουν σχετική αίτηση και να εξασφαλίσουν επιχορήγηση και/ή δάνειο για το σκοπό αυτό.

Από ό,τι έχω πληροφορηθεί, όμως, δεν είναι δυνατή ούτε η επιχορήγησή τους ούτε και η δανειοδότησή τους για τους ακόλουθους λόγους:

- (α) Η κοινότητα δεν είναι διατεθειμένη να καταβάλει το 25% του ποσού επιχορήγησης.
- (β) Οι κτηνοτρόφοι της περιοχής έχουν καθυστερήσει να αποπληρώσουν δάνεια που οφείλουν στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα με αποτέλεσμα να αποκλεισθούν από οποιοδήποτε άλλο σχέδιο δανειοδότησης.
- (γ) Οι κτηνοτρόφοι δεν έχουν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής και, συνεπώς, τυχόν παραχώρηση επιχορήγησης ή δανείου θα τους είναι άχρηστη.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 181, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1990, του αξ. Μέλους της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Σχετικά με το ερπετό Coluber Cypriensis (Cyprus Whip Snake), σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το προαναφερόμενο ερπετό δεν είναι σπάνιο είδος και δεν κινδυνεύει. Συνεπώς, δεν εγείρεται θέμα λήψης ειδικών μέτρων για την προστασία του. Το Τμήμα Δασών, στα πλαίσια της αποστολής του, προστατεύει τη χλωρίδα και πανίδα και την άγρια ζωή γενικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 187, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η ασφαλτόστρωση του δρόμου παρά τη γέφυρα στην οδό Ελαιώνων, στο Στρόβολο, έχει ολοκληρωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 197, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η τοποθέτηση διάφορων παιχνιδιών και παγκακιών στο χώρο πρασίνου του συνοικισμού αυτοστέγασης Αθηαίνου θα γίνει από τον Έπαρχο Λάρνακας κατά το τρέχον έτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 198, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3 των περί Παροχής Αποζημιώσεων υπό Μεταλλευτικών Εταιρειών εις Απολυόμενα Πρόσωπα Νόμων του 1987 και 1988 (Αρ. 246/87 και 75/88), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με σχετικό Διάταγμα, να κηρύξει μεταλλευτική εταιρεία ως αρχίσασαν τερματισμό των δραστηριοτήτων της, εφόσον συντρέχουν οι λόγοι που καθορίζονται στους εν λόγω Νόμους.

Με βάση το πιο πάνω Διάταγμα, κάθε μέλος του προσωπικού της μεταλλευτικής εταιρείας έχει δικαίωμα σε αποζημίωση από τη μεταλλευτική εταιρεία στο ύψος που ορίζεται από το άρθρο 4(2) των προαναφερθέντων Νόμων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με Διάταγμα ημερομηνίας 10/4/1990, που δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Αρ. 2411 της 19ης Μαΐου 1990, κήρυξε την Κυπριακή Μεταλλευτική Εταιρεία (CYPRUS MINES CORPORATION) ως αρχίσασαν τερματισμό των δραστηριοτήτων της από της 22ας Ιανουαρίου 1971. Με το Διάταγμα αυτό παρέχεται δικαίωμα στους επηρεαζόμενους μεταλλωρύχους να διεκδικήσουν από την Κ.Μ.Ε. Σκουριώτισσας τις καθοριζόμενες από τον προαναφερθέντα Νόμο αποζημιώσεις.

Η έκδοση του Διατάγματος δε δημιουργεί νομική υποχρέωση ή άλλη ευθύνη στην κυβέρνηση και εναπόκειται στους ίδιους τους επηρεαζόμενους μεταλλωρύχους να διεκδικήσουν οποιαδήποτε δικαιώματά τους από την Κ.Μ.Ε. μέσω των δικηγόρων τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 212, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρου Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου αντίστοιχα.

«Το Υπουργείο Παιδείας θα μελετήσει την περίπτωση ίδρυσης γυμνασίου και στην περιοχή Δρομολαξιάς-Μενεού, σε συσχετισμό με την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των σχολείων της Λάρνακας και την ύπαρξη ικανοποιητικού αριθμού μαθητών της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 213, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου κ. Λάρνακας κ. Πέτρου Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου αντίστοιχα.

«Σχετικά με τη δημιουργία αστυνομικού σταθμού στη Δρομολαξιά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο Αστυνομικός Σταθμός Κιτίου επανδρούται με 7 αστυφύλακες και όχι 4 ως αναφέρεται στην ερώτηση του κ. Στυλιανού και κατά τη

γνώμη μας ο αριθμός είναι πολύ ικανοποιητικός. Πέραν αυτού η απόσταση μεταξύ Αστυνομικού Σταθμού Κιτίου και Δρομολαξιάς είναι 4 χιλιόμετρα περίπου και αυτή μπορεί να καλυφθεί με τα υφιστάμενα μέσα διακίνησης από την αστυνομία σε ελάχιστο χρόνο.

- (β) Η κοινότητα Δρομολαξιάς αστυνομεύεται πολύ ικανοποιητικά από τον Αστυνομικό Σταθμό Κιτίου. Το αίτημα των διάφορων κοινοτήτων όπως σε κάθε χωριό υπάρχει και αστυνομικός σταθμός είναι ανεφάρμοστο και πρακτικά αδύνατο.
- (γ) Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας, κατά το έτος 1990 σημειώθηκαν στη Δρομολαξιά μόνο τρία σοβαρές μορφής εγκλήματα (διάρρηξη νηπιαγωγείου, διάρρηξη εκκλησίας και κλοπή πεπαλαιωμένων μετάλλων) με δράστες όχι κατοίκους της κοινότητας. Από τα στοιχεία αυτά τεκμαίρεται ότι πρόκειται για φιλήσυχη κοινότητα που δεν προκαλεί οποιαδήποτε προβλήματα στις αστυνομικές αρχές.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 216, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρου Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου αντίστοιχα.

«Σχετικά με τη δημιουργία αγροτικού πυροσβεστικού σταθμού στη Δρομολαξιά, σας πληροφορώ ότι η περιοχή του εν λόγω χωριού καλύπτεται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό από τον Πυροσβεστικό Σταθμό Λάρνακας. Συναφώς αναφέρεται ότι το φορτίο πυρκαγιάς στην εν λόγω περιοχή είναι πολύ χαμηλό και δε δικαιολογείται στο παρόν, τουλάχιστον, στάδιο, η δημιουργία αγροτικού πυροσβεστικού σταθμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 218, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρου Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου αντίστοιχα.

«Σχετικά με τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στη Δρομολαξιά, σας πληροφορώ ότι το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δρομολαξιάς σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και την Υπηρεσία Προστασίας και Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών προωθεί ήδη κατάλληλο σχέδιο το οποίο μεταξύ άλλων προβλέπει το διαχωρισμό 114 βιοτεχνικών οικοπέδων, χώρο για κεντρικές λειτουργίες, χώρο στάθμευσης, χώρους πρασίνου κτλ.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 219, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρου Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου αντίστοιχα.

«Σας πληροφορώ ότι από φέτος άρχισε η ασφαλτόστρωση των δρόμων των κτηνοτροφικών περιοχών Δρομολαξιάς η οποία και θα συνεχιστεί σταδιακά.

Σχετικά με το θέμα της ηλεκτροδότησης των κτηνοτροφικών περιοχών, θα ζητηθεί σε πρώτο στάδιο εκτίμηση της δαπάνης από την Αρχή Ηλεκτρισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 221, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το κυκλοφοριακό πρόβλημα που δημιουργήθηκε σε τμήμα της οδού Αθηνών στο Στρόβολο, λόγω της εκτέλεσης έργων για διεύρυνση του δρόμου, έχει επιλυθεί. Οι σχετικές εργασίες ολοκληρώθηκαν και το επηρεασθέν τμήμα του δρόμου είναι ελεύθερο και ασφαλές για χρήση από τα οχήματα και τους πεζούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 245, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Κοιλίνειας, παραθέτω τα πιο κάτω:

Τα αίτια της μείωσης του νερού της πηγής από την οποία υδροδοτείται η κοινότητα Κοιλίνειας ερευνώνται. Μέ βάση τα πορίσματα της έρευνας, θα ληφθούν τα απαιτούμενα μέτρα για την θεραπεία της κατάστασης.

Στο μεταξύ η υδατοπρομήθεια της κοινότητας συνδέθηκε με το κυβερνητικό σχέδιο υδατοπρομήθειας Αμπελίτη και έτσι εξασφαλίζει όλες τις ποσότητες πόσιμου νερού που χρειάζεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 248, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με την καθυστέρηση πληρωμής των σταφυλιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην πληρωμή της αξίας των σταφυλιών που παραδίδονται στις οινοβιομηχανίες οφείλεται στο γεγονός ότι οι οινοβιομηχανίες αναμένουν τον καθορισμό των τιμών των αμπελουργικών προϊόντων από το Υπουργικό Συμβούλιο, προτού υποβάλουν προς το Υπουργείο Οικονομικών στοιχεία για το ύψος των δανείων που θα συνάψουν από τις εμπορικές τράπεζες για την αποπληρωμή της αξίας των σταφυλιών που θα παραλάβουν, που είναι απαραίτητα για σκοπούς υπολογισμού της κυβερνητικής εγγύησης. Ως γνωστό οι εγγυήσεις αυτές τελικά υποβάλλονται και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για κύρωση.

(β) Το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων μελετά ήδη να εισηγηθεί όπως από της προσεχούς εσοδείας επιστευσθεί ο καθορισμός των τιμών των αμπελουργικών προϊόντων ή, σε περίπτωση που τούτο είναι ανέφικτο, να κληθούν ενωρίς οι οινοβιομηχανίες να δηλώσουν έστω και προκαταρκτικά το ποσό που θα χρειασθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 251, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι οι εργασίες για εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση των οδών Μακαρίου Γ', Κ. Καρνάβαλου και Νικοδήμου Μυλωνά στην Πάφο αναμένεται να αρχίσουν σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 258, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα παραχώρησης αδειών φύτευσης νέων ποικιλιών αμπελιών στο Πραιτώρι, σας πληροφορώ ότι το σχέδιο αναμπέλωσης έχει ανασταλεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Στο μεταξύ διεξάγονται μελέτες για καθορισμό των αμπελουργικών περιοχών και των ποικιλιών που θα επιτρέπεται να φυτεύονται σε κάθε περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 266, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

- (α) Η παραχώρηση του 75% των εισπραττόμενων τελών εκ 10 σεντ τον τόνο στις επηρεαζόμενες κοινότητες θα γίνεται ανά τρίμηνο μέσω των οικείων επάρχων και
- (β) ελπίζεται ότι η δόση για τους μήνες Αύγουστο - Οκτώβριο θα γίνει μέσα στον τρέχοντα μήνα, οπότε θα γνωσθεί και το συνολικό ποσό που θα καταβληθεί από της έγκρισης των Κανονισμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 268, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Αναφορικά με το πρόγραμμα ανέγερσης τηλεοπτικών υποσταθμών αναμετάδοσης για κάλυψη της υπαίθρου, σας πληροφορώ ότι μέχρι τώρα έχουν καλυφθεί τα 32 από τα 35 χωριά που περιλαμβάνονταν σ' αυτό. Παράλληλα με την ανέγερση των πιο πάνω υποσταθμών ή και την ενίσχυση άλλων έχει βελτιωθεί ή επεκταθεί η λήψη σε άλλα 36 χωριά.»

Παραμένει η συμπλήρωση άλλων 6 σταθμών για ολοκλήρωση του προγράμματος, γιατί στο μεταξύ το πρόγραμμα έχει επεκταθεί για καλύτερη κάλυψη και άλλων χωριών. Οι υπολειπόμενοι σταθμοί, με τους οποίους ολοκληρώνεται το πρόγραμμα τηλεοπτικής κάλυψης της υπαίθρου, θα συμπληρωθούν τους πρώτους μήνες του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 283, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο καθηγητής σωματικής αγωγής Σοφοκλής Στυλιανού στον οποίο αναφέρεται η ερώτηση του Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού εντάχθηκε με βάση τα ισχύοντα σχέδια υπηρεσίας στις Κλ. Α7-Α8-Α10 ως πτυχιούχος της Εθνικής Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής Θεσσαλονίκης (30.6.83) που ήταν σχολή τρίτοβάθμιας εκπαίδευσης (όχι πανεπιστημιακή).»

Στις κλίμακες Α8-Α10 εντάσσονται οι καθηγητές σωματικής αγωγής που αποφοίτησαν από πανεπιστημιακές σχολές. Ο κ. Σοφοκλής Στυλιανού περιλαμβάνεται μεταξύ 21 καθηγητών σωματικής αγωγής αποφοίτων μη πανεπιστημιακών σχολών που βρίσκονται στις Κλ. Α7-Α8-Α10.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 285, ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα πρόσληψης καθορισμένου ποσοστού αναπήρων στον κρατικό, ημικρατικό τομέα, καθώς και στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης, σας πληροφορώ τα εξής:

Το θέμα έχει τεθεί προς συζήτηση στο Συμβούλιο Αποκαταστάσεως Αναπήρων κατά τη συνεδρία του στις 30/11/90. Από τη συζήτηση φάνηκε ότι οι απόψεις διίστανται. Γι' αυτό ορίστηκε υπεπιτροπή του Συμβουλίου με στόχο τη σφαιρική μελέτη του θέματος και την υποβολή εισηγήσεως στο Συμβούλιο για λήψη απόφασης. Θα σας τηρήσουμε σχετικά ενήμερους.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 291, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η συμπλήρωση της βελτίωσης του δρόμου Δαλιού-Ποταμιάς θα γίνει μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 310, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία εκλογικών/κομματικών επιτελείων έξω από τα εκλογικά κέντρα κατά τις εκάστοτε εκλογές, σα πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα εκλογικά επιτελεία που λειτουργούν κατά τις εκάστοτε εκλογές οργανώνονται για τη διευκόλυνση των εκλογέων, με τη μορφή της παροχής στοιχείων και πληροφοριών βάσει των εκλογικών καταλόγων και των διοικητικών διευθετήσεων διεξαγωγής της ψηφοφορίας. Ο σκοπός λειτουργίας τους δεν είναι η εκφώνηση πολιτικών λόγων για επηρεασμό των ψηφοφόρων ούτε η οργάνωση πολιτικών συγκεντρώσεων για συζήτηση οιοδήποτε θέματος, που έχει σχέση με τη διεξαγόμενη εκλογή, αλλά απλώς για την εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των ψηφοφόρων, που γίνεται πάντοτε με δική τους επιλογή.

Ο θεσμός λειτουργίας των εκλογικών επιτελείων έξω από τα εκλογικά κέντρα είναι άλλωστε γνωστός από χρόνια και, οσοδήποτε περιττή και ανεπιθύμητη και αν είναι η παρουσία τους, δεν μπορούν να καταργηθούν ούτε να απαγορευθούν με διοικητικά ή/και νομικά μέτρα, με βάση την υφιστάμενη εκλογική νομοθεσία.

Θα ήθελα συναφώς να αναφέρω ότι ο οποιοσδήποτε κίνδυνος εκτροπής των εκλογικών επιτελείων, σε συγκεντρώσεις εκφώνησης πολιτικών λόγων και οργάνωσης συζητήσεων, αποτρέπεται από τα όργανα της τάξεως, που επιβλέπουν κάθε εκλογικό κέντρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 318, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το θέμα των διαχειριστικών επιτροπών των πολυκατοικιών θα ρυθμιστεί με την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροπο-

ποιητικός) Νόμος του 1988», που δημοσιεύτηκε στο Έκτο Παράρτημα της επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αρ. 2296 ημερομ. 5.2.88. Το νομοσχέδιο αυτό εκκρεμεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Νίκου Παπαϊωάννου στην ερώτηση ΕΕ' 322, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι στο Δημόσιο Αρχείο υπάρχει η συλλογή των Ειδικών Δικαστηρίων 1955-59, η οποία είναι ταξινομημένη αριθμητικά, χρονολογικά και κατά επαρχία. Επίσης γι' αυτή τη συλλογή υπάρχει αλφαβητικό ευρετήριο σύμφωνα με το ονοματεπώνυμο του κάθε αγωνιστή που δικάστηκε από τα Ειδικά Δικαστήρια.

Περαιτέρω υπάρχει και η συλλογή αρχείων του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59 που μεταφέρθηκε στο Δημόσιο Αρχείο από το Μουσείο Αγώνα και η οποία είναι ταξινομημένη θεματικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 328, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αναδάσωση του βουνού 'Κρεάτης', παραθέτω τα πιο κάτω:

Το θέμα της αναδάσωσης του προαναφερόμενου βουνού θα μελετηθεί στα πλαίσια του προγράμματος για την εξάπλωση του πρασίνου, το οποίο εφαρμόζεται πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς κτλ. και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 30.11.1989.

Η έκκληση είναι, όταν είναι ομόφωνες οι Εκθέσεις, αν είναι δυνατό, να αποφεύγονται οι ομιλίες. Αν όμως όχι, έχει ήδη καθοριστεί ότι δε θα υπάρξουν πέραν των 10 λεπτών για κάθε κόμμα. Ένας ομιλητής από κάθε κόμμα για 10 λεπτά.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΠΟΛΥΘΕΣΙΑ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ, ΣΤΟΥΣ ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΤΛ. ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ»

Παρόντες:

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαΐου και 30 Νοεμβρίου 1990. Στο στάδιο της εξέτασης του θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλοι παράγοντες του Υπουργείου του και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και των οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΟΗΟ, ΣΗΔΗΚΕΚ και ΣΥΠΑΕΚ.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του Βουλευτή κ. Αυγερινού Παπαρέ στις 30 Νοεμβρίου 1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο κ. Α. Παπαρές δήλωσε στην Επιτροπή πως το φαινόμενο της άσκησης δεύτερου επαγγέλματος από υπαλλήλους του δημοσίου και των ημικρατικών οργανισμών προκαλεί σοβαρά προβλήματα που αφορούν την απασχόληση και εργοδότηση ανέργων και κυρίως επιστημόνων. Στη συνέχεια ανέφερε πως το πρόβλημα έχει προσλάβει μεγάλες διαστάσεις, αφού εκατοντάδες, όπως δήλωσε, υπάλληλοι κρατικών και ημικρατικών οργανισμών ασχολούνται και με άλλα επαγγέλματα, στερώντας το ψωμί σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη εργοδότησης και πολλές άλλες οικονομικές ανάγκες. Ο ίδιος Βουλευτής αναφέρθηκε και σε άλλες περιπτώσεις, κατά τις οποίες η κυβέρνηση διορίζει ανώτερους δημόσιους υπαλλήλους, ένεκα θέσεως, σε διάφορους ημικρατικούς οργανισμούς και τους αμείβει με συμπληρωματικούς μισθούς, ενώ θα μπορούσε στις ίδιες θέσεις να διορίσει άνεργους επιστήμονες. Επίσης αναφέρθηκε σε δημόσιους υπαλλήλους και υπαλλήλους ημικρατικών οργανισμών οι οποίοι δημιουργούν επιχειρήσεις και τις εγγράφουν, για ευνόητους λόγους, στο όνομα του ή της συζύγου τους ή στο όνομα άλλων μελών της οικογένειάς τους. Τέλος, κάλεσε την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει τα αναγκαία μέτρα, για να σταματήσει η απαράδεκτη αυτή κατάσταση.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε προς την Επιτροπή πως το πρόβλημα είναι σε γνώση του Υπουργείου του, ανέφερε όμως ότι είναι ένα πρόβλημα που παρουσιάζει πολλές δυσκολίες στην επίλυσή του, αφού κατ' αρχήν υπάρχει η αντικειμενική δυσκολία της επισήμανσης των περιπτώσεων αυτών. Στην προσπάθειά της να καταπολεμήσει το φαινόμενο αυτό, η κυβέρνηση ανέθεσε σε επιθεωρητές να ερευνήσουν το θέμα και να υποβάλουν εκθέσεις στις αρμόδιες αρχές και στις περιπτώσεις εκείνες που σύμφωνα με το νόμο το δεύτερο επάγγελμα ή η δεύτερη απασχόληση συνιστά ποινικό αδίκημα, η υπόθεση ανατέθηκε στην αστυνομία. Υπάρχουν μάλιστα περιπτώσεις που οι παραβάτες παραπέμφθηκαν στη δικαιοσύνη. Οι ενέργειες αυτές της κυβέρνησης, συνέχισε ο κ. Υπουργός, είχαν αρκετά θετικά αποτελέσματα και η κατάσταση έχει βελτιωθεί, αφού ήδη μειώθηκε ο αριθμός των πτυχιούχων ανέργων. Τέλος, ο κ. Υπουργός δήλωσε πως θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξάγει το Υπουργείο και οι άλλες αρμόδιες αρχές, καθώς και τα πορίσματα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ανάλογα θα ενεργήσει.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών που ήταν παρών στη συνεδρία ανέφερε ότι πράγματι δημόσιοι λειτουργοί διορίζονται σε διάφορους ημικρατικούς οργανισμούς και συμβούλια, αυτό όμως γίνεται σύμφωνα με το νόμο και τις περισσότερες φορές οι διοριζόμενοι δεν αμείβονται. Συγκεκριμένα ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι από τις πενήντα τέτοιες περιπτώσεις οι είκοσι είναι

διορισμένοι με βάση νομοθετική πρόνοια και οι άλλοι τριάντα ένεκα ειδικών γνώσεων. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις που το Υπουργείο Οικονομικών παραχωρεί άδεια για δεύτερη απασχόληση σε κρατικούς λειτουργούς, αφού προηγουμένως εξεταστεί η κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Υποαπασχολούμενων και 'Ανεργων Επιστημόνων Κύπρου (ΣΥΠΑΕΚ) δήλωσε προς την Επιτροπή πως η άσκηση δεύτερου επαγγέλματος ή ενασχόλησης από κρατικούς λειτουργούς και άλλους λειτουργούς ημικρατικών οργανισμών στερεί την εργοδότηση από ένα μεγάλο αριθμό ανέργων και ιδιαίτερα επιστημόνων, με αποτέλεσμα πολλές οικογένειες να αδυνατούν να ανταποκριθούν ακόμα και στις πιο στοιχειώδεις ανάγκες τους. Ο ίδιος εκπρόσωπος αναφέρθηκε ονομαστικά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες κρατικοί λειτουργοί ασκούσαν δεύτερο επάγγελμα ή ενασχόληση, οι οποίοι και καταγγέλλθηκαν στις αρμόδιες αρχές. Παρόλες τις καταγγελίες όμως, δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, κανένα μέτρο δε λήφθηκε και καμιά ποινή δεν επιβλήθηκε εναντίον των καταγγελλθέντων. Στη συνέχεια ο ίδιος εκπρόσωπος κατέθεσε έγγραφο στο οποίο και πάλι αναγράφονται ονομαστικά συγκεκριμένες περιπτώσεις, για τις οποίες κάλεσε την Εκτελεστική Εξουσία να λάβει τα αναγκαία μέτρα.

Τελειώνοντας ο εκπρόσωπος του ΣΥΠΑΕΚ ανέφερε πως υπάρχει παρανομία και μη εφαρμογή της αξιοκρατίας στους διορισμούς στα διάφορα συμβούλια και τους ημικρατικούς οργανισμούς και ζήτησε να εφαρμόζεται η ισονομία σ' όλους τους διορισμούς στο δημόσιο και τους ημικρατικούς οργανισμούς και να μη γίνονται διορισμοί με βάση την καταγωγή, τη συγγένεια, τη φιλία, την πολιτική και την κομματική τοποθέτηση των υποψηφίων.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΗΟ και ΣΗΔΗΚΕΚ συμφώνησαν απόλυτα με τις θέσεις που εκφράστηκαν από το Σύνδεσμο Υποαπασχολούμενων και 'Ανεργων Επιστημόνων Κύπρου και κάλεσαν με τη σειρά τους την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα, για να σταματήσει το φαινόμενο της δεύτερης εργοδότησης ή και ενασχόλησης δημόσιων λειτουργών και λειτουργών ημικρατικών οργανισμών και να δοθεί έτσι η ευκαιρία σε ανέργους και ιδιαίτερα επιστήμονες να εργοδοτηθούν, πράγμα που θα έχει και ευμενείς επιπτώσεις στην όλη οικονομία του τόπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, είναι της γνώμης ότι υπάρχει πράγματι θέμα άσκησης δεύτερου επαγγέλματος από αριθμό υπαλλήλων του δημόσιου και ημικρατικού τομέα, γεγονός που, μεταξύ των άλλων, οξύνει και το πρόβλημα της απασχόλησης ανέργων επιστημόνων. Ενόψει της διαπίστωσης αυτής η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα, για να τεθεί τέρμα στο πρόβλημα που υπάρχει και στην ανάγκη να προχωρήσει σε νομοθετικές ρυθμίσεις ή και τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας για την τελική ρύθμιση του προβλήματος, πράγμα που θα έχει ευμενή αποτελέσματα ως προς την εργοδότηση ανέργων γενικώς και ανέργων επιστημόνων ειδικότερα. Η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει επίσης το έγγραφο το οποίο κατατέθηκε από το Σύνδεσμο Υποαπασχολούμενων και 'Ανεργων Επιστημόνων Κύπρου, στο οποίο γίνονται ονομαστικές καταγγελίες και, εκεί όπου αποδεικνύεται ότι υπάρχει οποιαδήποτε παράβαση, να προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να ξέρω εκ μέρους των κομμάτων αν θα μιλήσουν. Διότι, όπως είπα, θα είναι ένας από κάθε κόμμα.

Ο κ. Παπαρές, ο κ. Στυλιανού, ο κ. Κατσουνωτός, ο κ. Χρίστου, ο κ. Ζιαρτίδης. Μάξιμουμ 10 λεπτά.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πολλά παράπονα ακούονται συχνά από άνεργους πτυχιούχους, από τις διάφορες οργανώσεις και τις εφημερίδες για το φαινόμενο της διπλοθεσίας. Από τα παράπονα που ακούονται ή από καταγγελίες που γίνονται και από δημοσιεύματα του τύπου φαίνεται ότι εκατοντάδες υπάλληλοι της δημόσιας υπηρεσίας, της εκπαιδευτικής υπηρεσίας, της αστυνομίας και των ημικρατικών οργανισμών, ενώ έχουν τις δουλειές τους, τις ελεύθερές τους ώρες ασχολούνται και με δεύτερο και μερικές φορές και με τρίτο επάγγελμα, στερώντας έτσι το ψωμί από κάποιους άλλους άνεργους συναδέλφους τους.

Επειδή οι κρατικοί και ημικρατικοί υπάλληλοι έχουν το προνόμιο να εργάζονται μόνο τα πρωινά και παρόλο που η μισθοδοσία τους είναι πολύ πιο ψηλή από εκείνη των υπόλοιπων ιδιωτικών υπαλλήλων, οι πλείστοι είτε καταγίνονται τις ελεύθερές τους ώρες με άλλα επαγγέλματα με αποτέλεσμα να συναγωνίζονται τους επαγγελματίες βιοπαλαιστές είτε τοποθετούνται από το ίδιο το κράτος σε διάφορα πόστα της κρατικής υπηρεσίας με τη δικαιολογία της ειδικότητας ή του αναντικατάστατου.

Είναι γεγονός ότι υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις που υψηλά αμειβόμενοι κρατικοί υπάλληλοι τοποθετούνται σε διάφορα πόστα στη δημόσια υπηρεσία και στους ημικρατικούς οργανισμούς με επίσης ψηλές αποδοχές, τη στιγμή που υπάρχουν εκατοντάδες πτυχιούχοι που πεινούν και που με αγωνία ζητούν μια κάποια δουλειά ή υποαπασχολούνται σε δουλειές που δεν είναι της ειδικότητάς τους.

Σε πλείστα επίσης κυβερνητικά τμήματα ή άλλους δημόσιους οργανισμούς επικρατεί το σύστημα του ρουσφετιού, της ημετεροκρατίας και της οικογενειοκρατίας.

Υπάρχουν επίσης εκατοντάδες δημόσιοι υπάλληλοι σ' ολόκληρη την Κύπρο που δημιούργησαν διάφορες επιχειρήσεις στο όνομα των συζύγων και άλλων συγγενών τους και, εκμεταλλευόμενοι πολλές φορές το πόστο που κατέχουν, στερούν το ψωμί από φτωχούς βιοπαλαιστές του ίδιου επαγγέλματος. Αφήνω το γεγονός ότι μεγάλου αριθμού δημόσιων υπαλλήλων η αποδοτικότητα στην υπηρεσία ανέρχεται μόλις στο 55%. Βρίσκονται συνεχώς εκτός γραφείου.

Δυστυχώς ζούμε σε μια εποχή ευμάρειας και εύκολου πλουτισμού. Καταντήσαμε κοιλιόδουλοι με μεγάλα στομάχια και κανένας μας δε νοιάζεται ούτε και ενδιαφέρεται για τον πλησίον του.

«Δε θα ήταν υπερβολή» τονίζει σε υπόμνημά του ο ΣΥΠΑΕΚ «να ονομαστεί η επικρατούσα κατάσταση επιδημία νόσου ανίατης ή ένας νέος Αττίλας μέσα στην κυπριακή κοινωνία» και πιο κάτω διερωτάται «πώς έφτασε το ρουσφέτι να μας κυβερνά έπειτα από τόσα χρόνια δημοκρατίας και συνταγματικής τάξης με άρτιους νόμους και κοινοβουλευτισμό».

Ποιος θα δώσει απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα; Όλοι γνωρίζουμε και ζούμε καθημερινά το φαινόμενο τούτο. Το ρουσφέτι βρίσκεται στην ημερήσια

διάταξη σε όλους τους τομείς της κοινωνίας μας. Τα προσόντα έπαψαν πλέον να έχουν αξία. Επικρατούν όσοι έχουν ευλύγιστη μέση για να υποκλίνονται και μεγάλη γλώσσα για να λείχουν. Δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα κι ας φωνάζει όσο θέλει ο ΣΥΠΑΕΚ και οι άνεργοι πτυχιούχοι.

Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζουμε ότι υπάρχει κάποια νομοθεσία για τη διπλοθεσία. Γιατί δεν εφαρμόζεται; Γιατί δεν τηρούνται οι νόμοι του κράτους;

Η ίδια η κυβέρνηση παραδέχτηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας ότι μεγάλος αριθμός ανώτερων υπαλλήλων διορίζεται σε δημόσιους οργανισμούς λόγω γνώσεων ή προσωπικότητας. Είναι φανερό ότι υπάρχει πρόβλημα και δικαιολογημένα διαμαρτύρεται ο ΣΥΠΑΕΚ, ο Σύνδεσμος Ιδιωτικών Φροντιστηρίων Κύπρου και άλλες οργανώσεις, οι οποίες ζητούν από την κυβέρνηση να σταματήσει να διορίζει η ίδια ανώτερους υπαλλήλους και σε άλλες θέσεις, συμβάλλοντας η ίδια στην όξυνση του προβλήματος της ανεργίας.

Οι ίδιες οργανώσεις ζητούν επίσης να εφαρμοστούν οι νόμοι του κράτους και να τιμωρηθούν με αυστηρές ποινές όσοι παρανομούν. Μόνο με αυτό τον τρόπο πιστεύουν ότι θα παταχθεί η διπλοθεσία, για να δοθεί η ευκαιρία σε άνεργους πτυχιούχους να εργοδοτηθούν, πράγμα που θα έχει ευμενείς επιπτώσεις στην όλη οικονομία του τόπου, ιδιαίτερα τώρα με τις δυσκολίες που παρατηρούνται με την κρίση στον Κόλπο. Ήδη ο ΣΥΠΑΕΚ κατέθεσε σωρεία στοιχείων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή και την κυβέρνηση.

Πρόσφατα το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη λήψη αυστηρών μέτρων σε περιπτώσεις καταγγελιών και αποκαλύψεως κυβερνητικών υπαλλήλων που ασκούν και δεύτερο επάγγελμα.

Θέλω να ελπίζω ότι τα μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση δε θα μείνουν στα χαρτιά, αλλά ότι θα προχωρήσει με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις στην επισημάνση και την πάταξη της διπλοθεσίας. Και στην ανάγκη να προχωρήσει να ρυθμίσει νομοθετικά το θέμα για τη ριζική επίλυση αυτού του προβλήματος. Στην εξέταση του όλου θέματος να ληφθούν υπόψη και τα μέτρα που εισηγούνται οι πιο πάνω οργανώσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Οι καταγγελίες για πολυθεσία που μας παρέχονται είναι γνωστές και στον τελευταίο ίσως κάτοικο του τόπου τούτου, ακόμα ίσως και στους εν Ιερουσαλήμ παροικούντας. Το πρόβλημα όμως που στην προκείμενη περίπτωση προκύπτει είναι απλό: Πώς αντιμετωπίζεται έμπρακτα η όλη απαράδεκτη αυτή κατάσταση, που λειτουργεί καταλυτικά στην ισόρροπη κοινωνική ανάπτυξη κι ευημερία; Γιατί, όταν οι λίγοι σφετερίζονται τη μερίδα του λέοντος της εθνικής οικονομίας, προστιθέμενοι έτσι στη χορεία των γνωστών κεφαλαιοκρατικών διαστρωματώσεων, τότες το χάσμα κι η ανισοσκέλεια επικίνδυνα διευρύνονται σε βάρος της μεσαίας κοινωνικής τάξης, που δυστυχώς σταδιακά από τον τόπο μας εκλείπει. Γιατί, για να σταθώ σε μια πτυχή του θέματος μονάχα, μας καταγγέλλονται σχεδόν καθημερινά περιπτώσεις κατά τις οποίες λειτουργοί εργάζονται πολλές ώρες και καθημερινά ως φροντιστές μαθητών. Οι πληροφορίες μιλούν για

περιπτώσεις αδιάπτωτων ωραρίων από τις δυο το απόγευμα ίσαμε και τις δέκα τη νύχτα, με αποτέλεσμα την κερδοσκοπία και μάλιστα εντελώς αφορολόγητη με την ενθουλάκωση εκατοντάδων λιρών την ημέρα. Κι η πρακτική αυτή ασκείται χρόνια τώρα παρά τις υπάρχουσες -υπνώττουςες όμως- σαφείς απαγορευτικές διατάξεις.

Αξίζει εξάλλου να τονιστεί πως επιβάλλεται να διεξαχθεί έρευνα σε βάθος, προκειμένου να επισημανθούν οι νόθες και ψευδεπίγραφες εγγραφές καταστημάτων κι επιχειρήσεων παρανομούντων λειτουργών στ' όνομα συζύγων και γονέων.

Η κατάσταση αυτή, πέρα από την αποστέρηση της επαγγελματικής αποκατάστασης, που καθιστά ανενεργούς πολίτες κι ιδιαίτερα νέους, γίνεται αιτία ώστε πρόσθετα και παράλληλα να εκδαπανάται πολύτιμος εργασιακός χρόνος από μέρους λειτουργών. Πρόσθετα όμως -κι ίσως αυτό να 'ναι ακόμα πιο σημαντικό- γίνεται πρόξενος κι αφορμή για την ολοκληρωτική στροφή κι εμπλοκή του λειτουργού στην ατομική επιχειρησιακή δραστηριότητά του κι όχι για την εντρύφησή του στα αυστηρά προδιαγεγραμμένα υπηρεσιακά του καθήκοντα.

Έτσι, φυσιολογικά κι αναπόδραστα κάποιος τομέας νοσεί, ενώ άλλος ευημερεί. Πέρα όμως από τη ζημιογόνο τούτη συμπεριφορά που προσδιορίστηκε, υπάρχει και σωρεία άλλων αλυσιδωτών επιπτώσεων σε βάρος του κοινωνικού συνόλου: Πλημμελής κατασκευή δομικών έργων από έλλειψη χρόνου ή κι ενδιαφέροντος από μέρους εντεταλμένων για το σκοπό τούτο που δε θέλω να τους κατονομάσω, περιθωριοποίηση επιστημόνων και τεχνικών στον ιδιωτικό τομέα από τον παράνομο ανταγωνισμό που υφίστανται, καταδίκη στην εξαθλίωση των ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων και σε πλείστες περιπτώσεις, που όλοι γνωρίζουμε, και σε βάρος της υγείας του προσφυγικού δυναμικού, που η πολυθεσία ακριβώς το καταδίκασε σε διαβίωση σ' εξαθλιωμένα υποστατικά και καταυλισμούς κοντά μια εικοσαετία.

Επιβάλλεται για τούτο εμφαντικά να τονίσουμε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πως σημειώνεται ασύγνωστη και πολύχρονη ολιγωρία στο νευραλγικό τούτο θέμα. Γιατί, μόλο που τούτο απασχόλησε δεκάδες φορές το Υπουργικό Συμβούλιο και λήφθηκαν συγκεκριμένες δημοσιοποιηθείσες και μη αποφάσεις, σύμφωνα με τις οποίες θα λαμβάνονταν μέτρα ριζικά και συγκεκριμένα, καμιά απολύτως απ' αυτές δεν προωθήθηκε. Το θέμα απλούστατα παρέμεινε ερμητικά κλειστό στα κρατικά χρονοντούλαπα, μ' αποτέλεσμα να ευδαιμονεί η ποθυθεσία και να επιδεινούνται η θέση των ανέργων και των ανέργων προσοντούχων επιστημόνων μας, που, πέραν του γεγονότος πως συρρικνούνται η δραστηριότητά τους ή γηράσκουν αδιόριστοι, καθλούνται σε πολύχρονες κι αναπόδραστες απραξίες. Πόσο τραγικό είναι τούτο για τους νέους επιστήμονες και πόσο βλαπτικό για την ανέλιξη του τόπου είναι σ' όλους μας εξόφθαλμο, πέραν ίσως από τους εκάστοτε κρατούντες. Καιρός για τούτο να θέσουμε έστω και τώρα τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων και να υλοποιηθούν και οι μη τηρηθείσες υποσχέσεις και οι μη εφαρμοσθείσες προεκλογικές διακηρύξεις, αλλά να εφαρμοστούν κι οι ισχύουσες απαγορευτικές διατάξεις.

Η πρακτική τέλος του διορισμού ανώτερων δημόσιων υπαλλήλων, που μνημόνευσε και ο συνάδελφος Παπαρές και η Έκθεση μέσα, ένεκα θέσεως σε διοικητικά συμβούλια ημικρατικών κι άλλων οργανισμών, που τους προσπορίζει συμπληρωματικούς μισθούς, ενώ θα μπορούσαν να διοριστούν στις ίδιες θέσεις άνεργοι επιστήμονες, πρέπει σίγουρα ν' απασχολήσει την Εκτελεστική Εξουσία. Γιατί, όπως κι η ίδια η επίσημη πλευρά ομολογεί στην αρμόδια Επιτροπή,

υπάρχουν πράγματι περιπτώσεις που εκχωρεί αμοιβή. Όμως να τονιστεί πως πρόσθετα από την άμεση αμοιβή υπάρχει κι η έμμεση, που προσφέρεται με τη μορφή μεταφορικών μέσων, καυσίμων, δωρεάν συντήρησης μηχανοκίνητων οχημάτων, ατελών τηλεφωνικών υπηρεσιών, ηλεκτρισμού κι άλλων και ισοδυναμεί με πολλαπλάσια πολλές φορές αμοιβή για συνήθη εργοδότηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της πολυθεσίας στον κρατικό και ημικρατικό τομέα είναι πολυσυζητημένο αλλά και μόνιμα άλυτο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κάθε χρόνο σχεδόν ετοιμάζει και μια Έκθεση γύρω από το ίδιο θέμα και παρ' όλα αυτά το πρόβλημα παρακάμπτεται κάθε φορά με την αναγγελία κάποιων ημίμετρων που δεν το θεραπεύουν.

Η σοβαρότητα του θέματος περιγράφεται παραστατικά στην Έκθεση από τον εκπρόσωπο του Συνδέσμου Υποαπασχολούμενων και Άνεργων Επιστημόνων Κύπρου, γνωστού ως ΣΥΠΑΕΚ, καθώς και με τις καταγγελίες για συγκεκριμένες περιπτώσεις ασκήσεως δεύτερου επαγγέλματος από δημόσιους και ημικρατικούς υπαλλήλους, χωρίς να ληφθούν οποιαδήποτε μέτρα.

Με τα δικαιολογητικά του Υπουργείου Οικονομικών ότι 50 περίπου άτομα ασκούν και δεύτερο επάγγελμα είτε με βάση νομοθετική πρόνοια είτε λόγω ειδικών γνώσεων δεν καλύπτεται το θέμα, γιατί αυτοί που γνωρίζουν μιλούν για χιλιάδες άτομα και όχι μόνο για μερικές δεκάδες.

Πραγματικά είναι πολύ αντιφατικό το γεγονός από τη μια να έχουμε άνεργους επιστήμονες, να έχουμε διπλοθεσίες και την ίδια στιγμή να έχουμε ανάγκη εισαγωγής εργατικών χεριών σε διάφορους παραγωγικούς αλλά και μη παραγωγικούς κλάδους. Και, επειδή αυτό το θέμα υφίσταται από χρόνια και καμιά θεραπεία δε φαίνεται να είναι κατορθωτή, θα πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία με βάση τις εισηγήσεις που έχει μπροστά της από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και το ΣΥΠΑΕΚ να προχωρήσει σε νομοθετικές ρυθμίσεις ή τροποποιήσεις υφιστάμενων νόμων, έτσι που να δοθεί οριστική και τελεσίδικη λύση στο ακανθώδες αυτό πρόβλημα, παίρνοντας στην ανάγκη δραστικά μέτρα εναντίον των παρανομούντων.

Ειδικά τώρα, που με την κρίση στον Περσικό Κόλπο η ανεργία καλπάζει με γοργά βήματα και καθημερινά προστίθενται εκατοντάδες ή και χιλιάδες άνεργοι στον κατάλογο των μόνιμα ανέργων, είναι αδιανόητο άλλοι να πεινούν και άλλοι να έχουν διπλά και τριπλά έσοδα. Τώρα είναι η ευκαιρία για την Εκτελεστική Εξουσία να ρυθμίσει ριζικά και τελεσίδικα αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα της επαγγελματικής αποκατάστασης των νέων επιστημόνων ήταν και εξακολουθεί να είναι ένα οξύτατο και σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα. Νέοι

και νέες που αφιέρωσαν τα καλύτερα χρόνια της ζωής τους στη μάθηση και την επιστημονική τους κατάρτιση, που ξόδεψαν χρόνο και χρήμα για να καταρτιστούν επιστημονικά, γυρνούν πίσω απογοητευμένοι, γιατί κινδυνεύουν να βρεθούν άνεργοι. Και το χειρότερο: αναγκάζονται για μεγάλο πολλές φορές χρονικό διάστημα να αναζητούν και να αναμένουν οικονομική βοήθεια από τους δικούς τους για να επιζήσουν.

Πολλές είναι οι περιπτώσεις που φοιτητές δημιουργούν κατά την περίοδο της φοιτητικής τους ζωής και οικογένεια και γυρνώντας πίσω βρίσκονται τελικά άνεργοι με αυξημένες υποχρεώσεις, γεγονός που προκαλεί δυσφορία και αγανάκτηση γι' αυτή τη θλιβερή πολλές φορές κατάσταση.

Αναζητώντας οι άνεργοι επιστήμονες μας τους λόγους της ανεργίας τους -και ασφαλώς πρόκειται για ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα- βλέπουν πως μερικοί που εργάζονται στον κρατικό τομέα ή στους ημικρατικούς οργανισμούς έχουν δεύτερη και τρίτη πολλές φορές δουλειά. Αυτό δικαιολογημένα προκαλεί πικρία και αγανάκτηση στους άνεργους επιστήμονες. Άλλοι στερούνται τη δουλειά και δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν τα στοιχειώδη οικονομικά μέσα για τη συντήρησή τους και άλλοι με δεύτερη και τρίτη δουλειά εξασφαλίζουν οικονομικά μέσα για μια άνετη ζωή.

Το πρόβλημα της ανεργίας, όπως έχω αναφέρει, είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο. Γίνεται όμως οξύτερο, όταν μερικοί για διάφορους λόγους που δε χρειάζεται να αναφερθούν εξασφαλίζουν δεύτερη και τρίτη δουλειά στον κρατικό τομέα ή τους ημικρατικούς οργανισμούς, αποστερώντας από άλλους τις δυνατότητες για κάποια δουλειά.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κατανοεί το δίκαιο των άνεργων επιστημόνων, την πικρία και την αγανάκτησή τους γι' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση, που πρέπει να σταματήσει χωρίς καμιά χρονοτριβή. Η δεύτερη και τρίτη δουλειά για τους κρατικούς υπαλλήλους και τους ημικρατικούς συνιστά, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, εκεί και όπου αποδεικνύεται ποινικό αδίκημα και είναι εντελώς απαράδεκτη. Η κυβέρνηση έχει χρέος να εφαρμόσει τα αναγκαία μέτρα ελέγχου, για να σταματήσει αυτή η απαράδεκτη κατάσταση.

Αντιλαμβανόμαστε την πολυπλοκότητα του προβλήματος και κατανοούμε τις δυσκολίες του Υπουργείου Εργασίας να καταπολεμήσει αυτό το φαινόμενο. Όμως, εφόσον είναι κοινή η διαπίστωση ότι αυτό εξακολουθεί να υπάρχει, πρέπει να ενταθούν τα μέτρα της κυβέρνησης και να τεθεί τέρμα σ' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα δώσει κάθε βοήθεια προς αυτή την κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δε θα πάρω περισσότερα από τρία λεπτά, παρακαλώ να μου επιτρέψετε αυτά που θα πω να τα πω από τη θέση μου.

Το θέμα που έχει εγγράψει ο κ. Παπαρές είναι «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς και τα λοιπά και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα».

Κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί, κύριε Πρόεδρε, ότι η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, όπως και στους ημικρατικούς οργανισμούς, έχει σοβαρές επιπτώσεις

στους άνεργους επιστήμονες. Αυτό λέχθηκε επανειλημμένα σ' αυτό το Σώμα, αλλά να μου επιτρέψει ο κ. Παπαρές να του πω ότι αυτή η τακτική δεν έχει επιπτώσεις μόνο στους άνεργους επιστήμονες. Εγώ έχω ακούσει παράπονα και από άλλα εργαζόμενα στρώματα. Έχω ακούσει παράπονα από περιπτερούχους, διότι δίπλα τους έχουν ανοίξει περίπτερο παιδιά ή γυναίκα δημόσιου υπαλλήλου, έχω ακούσει παράπονα από τυπογράφο, διότι δημόσιος υπάλληλος σχετίζεται με κάποιο τυπογραφείο, έχω ακούσει παράπονα από εργοστασιάρχη επίπλων, διότι ανώτερος δημόσιος υπάλληλος έχει σχέση με εργοστάσιο, με βιομηχανία επίπλων και θα μπορούσα να παραθέσω πολλά παράπονα μικροβιοτεχνών και μικροεπαγγελματιών ενάντια στην απασχόληση δημόσιων ή ημικρατικών υπαλλήλων.

Βέβαια είχαμε κατά τη διάρκεια των συνεδριών της Επιτροπής τη διαβεβαίωση ότι η κυβέρνηση έχει διεξαγάγει έρευνα και ότι μελετά τη λήψη μέτρων. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι, όσο αποτελεσματικά υπήρξαν τα μέτρα μέχρι σήμερα, τόσο θα υπάρξουν και στο μέλλον. Χρειάζεται τροποποίηση η σχετική νομοθεσία, η νομοθεσία περί Δημόσιας Υπηρεσίας και η νομοθεσία περί Ημικρατικών Οργανισμών. Πρέπει τα μέτρα να είναι αυστηρά και να καλύπτουν και το οικογενειακό περιβάλλον του δημόσιου ή του ημικρατικού υπαλλήλου. Διαφορετικά θα ερχόμαστε κάθε ένα ή δύο χρόνια να συζητούμε αυτό το θέμα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι «Η παράνομη πληρωμή από τον προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του νόμου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 22.2.1990.

Ποιοι θέλουν να μιλήσουν από τα διάφορα κόμματα;

Ο κ. Παπαπέτρου, ο κ. Πέτας, ο κ. Χρυσοστόμου και ο κ. Ομήρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Να μιλήσουν τα Μέλη της Επιτροπής πρώτα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν έχω καμιά δυσχέρεια. Να μιλήσει ο κ. Χρυσοστόμου πρώτος, ο κ. Ομήρου, ο κ. Πέτας και ο κ. Παπαπέτρου.

Λοιπόν, παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ»

Παρόντες:-

Ιωάννης Μάτσης, Πρόεδρος

Ανδρέας Ψυλλίδης

Νίκος Αναστασιάδης

Άριστος Χρυσοστόμου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Χρίστος Πέτας

Αυγερινός Παπαρές

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Ιουνίου, 16 Οκτωβρίου και 4 Δεκεμβρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Το υπό συζήτηση θέμα γράφτηκε στη Βουλή ύστερα από εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου στις 22 Φεβρουαρίου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για εξέταση και ετοιμασία Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το όλο θέμα ενώπιον της Επιτροπής ο κ. 'Α. Χρυσοστόμου υποστήριξε ότι η κυβέρνηση, παρά τις διατάξεις της νομοθεσίας που έχει θεσπιστεί από τη Βουλή το 1985 και βάσει της οποίας θεωρείται παράνομη η με οποιοδήποτε τρόπο πρόσληψη, διορισμός ή ανάθεση καθηκόντων Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας, έχει προβεί σε τέτοιους διορισμούς και ειδικότερα έχει διορίσει τους κ. Α. Γαβριηλίδη, Γ. Λιλλήκα και κα Α. Ιεροδιακόνου για εκτέλεση καθηκόντων Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Η ενέργεια αυτή, δήλωσε ο κ. Χρυσοστόμου, αποτελεί παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας που ψηφίστηκε το 1985 με πρωτοβουλία της Νομοθετικής Εξουσίας.

Δίδοντας την κυβερνητική εκδοχή ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω κ. Π. Σταύρου δήλωσε ότι οι διορισμοί στους οποίους αναφέρθηκε ο κ. Χρυσοστόμου δεν έχουν γίνει κατά παράβαση των διατάξεων της υπό αναφορά νομοθεσίας, από τη στιγμή που δεν αφορούν διορισμούς σε θέσεις που έχουν καταργηθεί από αυτή. Διευκρινίζοντας ειδικότερα τη μορφή του διορισμού των πιο πάνω προσώπων, ο κ. Σταύρου ανέφερε πως ο κ. Γαβριηλίδης διορίστηκε Προσωπικός Βοηθός Γραμματέας του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο κ. Γ. Λιλλήκας Ειδικός Σύμβουλος-Επιστημονικός Συνεργάτης και η κα Α. Ιεροδιακόνου Ειδικός Συνεργάτης του Προέδρου για Θέματα Επικοινωνίας. Όλοι οι διορισμοί, υποστήριξε ο ίδιος, έγιναν μέσα στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας για την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία.

Σχολιάζοντας τη νομική πτυχή του όλου θέματος, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε πως στη νομοθεσία που θεσπίστηκε το 1985 προβλέπεται η κατάργηση των Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας υπό τη μορφή που υπήρχαν τότε και επομένως δεν αφορά τους υπό συζήτηση διορισμούς, παρόλο που ο χαρακτηρισμός του «Ειδικού Συμβούλου» μπορεί εύλογα να δημιουργήσει κάποια παρερμηνεία. Συνεπώς οι εν λόγω διορισμοί, ανέφερε ο ίδιος, θεωρούνται νόμιμοι.

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα τις πρόνοιες της νομοθεσίας που θεσπίστηκε το 1985, πιστεύει ότι οι διορισμοί των υπό αναφορά Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας έγιναν κατά παράβαση της κειμένης νομοθεσίας. Η τελευταία όχι μόνο κατήργησε τους τότε Συμβούλους, αλλά πρόβλεψε ότι στο μέλλον, για να είναι νόμιμη οποιαδήποτε πρόσληψη ή διορισμός ή ανάθεση καθηκόντων Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας, πρέπει να προνοείται στον κρατικό προϋπολογισμό «δεόντως εγκεκριμένη οργανική θέση». Στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον δεν έγινε νομοθέτηση, δεν μπορεί νόμιμα να γίνει οποιοσδήποτε διορισμός Συμβούλων του Προέδρου, είτε με μισθό είτε χωρίς μισθό ή μόνο με επιδόματα.

Η πρόθεση της κυβέρνησης για διορισμό Συμβούλων του Προέδρου θα μπορούσε άνετα να εκφραστεί μέσω της ορθής διαδικασίας με την υποβολή προτάσεων για έγκριση των σχετικών θέσεων στα πλαίσια του κρατικού προϋπολογισμού, διαδικασία που εφαρμόζεται για όλες τις άλλες θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας.

Καταλήγοντας η Επιτροπή στα πιο πάνω συμπεράσματά της, αναμένει ότι στο μέλλον θα αποφευχθούν παρόμοιες ενέργειες που αναμφίβολα δημιουργούν συνθήκες κλονισμού της εμπιστοσύνης του κοινού προς τη νόμιμη εξουσία και υπονομεύουν τους πολιτειακούς θεσμούς που η προστασία τους αποτελεί ευθύνη όλων.

Οι επιμέρους απόψεις των Μελών της Επιτροπής θα εκφραστούν κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το 1985 η Βουλή θέσπισε νόμο που αποσκοπούσε στην κατάργηση των θέσεων Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας και ταυτόχρονα καθόρισε ότι στο μέλλον, για να είναι νόμιμη οποιαδήποτε πρόσληψη ή διορισμός ή ανάθεση καθηκόντων Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας, πρέπει να προνοείται στον κρατικό προϋπολογισμό δεόντως εγκεκριμένη οργανική θέση. Στην προκειμένη περίπτωση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προέβη στο διορισμό δυο κατηγοριών Συμβούλων, Συμβούλων με μισθό και χωρίς μισθό.

Η προσφορά υπηρεσίας προς τον κ. Γεώργιο Λιλλήκα, ημερομηνίας 9.5.1988, αναφέρει: «Σας πληροφορώ ότι έχετε επιλεγεί για πρόσληψη σε έκτακτη βάση για την εκτέλεση καθηκόντων Ειδικού Συμβούλου - Επιστημονικού Συνεργάτη του Προέδρου της Δημοκρατίας.» Ο διορισμός του κ. Λιλλήκα διάρκεσε μέχρι τις 31.3.1990, οπότε διορίστηκε στη θέση του Γενικού Γραμματέα της Νέας Γενιάς.

Η κυρία Ιεροδιακόνου προσλήφθηκε για την εκτέλεση καθηκόντων Ειδικού Συνεργάτη για Θέματα Επικοινωνίας.

Και ενώ εκτελούσαν καθήκοντα Ειδικού Συμβούλου και Ειδικού Συνεργάτη, η πρόσληψή τους έγινε σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμο (Αρ. 99 του 1985). Επιπρόσθετη παρανομία αποτελεί η αναδρομική ισχύ του διορισμού τους από την 1η Μαρτίου 1988. Ασκούσαν δημόσια καθήκοντα και πληρώθηκαν από τον προϋπολογισμό του κράτους χωρίς προηγούμενη έγκριση, άρα παράνομα, από την 1η Μαρτίου 1988 μέχρι τις 8 Μαΐου 1988. Όπως ανέφερα προηγουμένως, η κατά παράβαση του νόμου πρόσληψή τους έγινε στις 8 Μαΐου 1988.

Στη θέση των άμισθων Συμβούλων διορίστηκαν ο κ. Ζήνων Κατσουρίδης, Σύμβουλος για Ναυτιλιακά Θέματα, ο Δρ. Βάσος Καραγιώργης, Σύμβουλος για Θέματα Πολιτιστικής Κληρονομιάς, και πρόσφατα ο κ. Καστελλάνος. Αμέσως μετά την αφυπηρέτησή του ο κ. Καστελλάνος διορίστηκε Ειδικός Συνεργάτης του Προέδρου και συνεχίζει να ασκεί τα ίδια καθήκοντα που ασκούσε προτού αφυπηρετήσει.

Στο σημείο αυτό θέλω να διευκρινίσω ότι η κριτική μου δε στρέφεται εναντίον των διορισθέντων Συμβούλων ή Συνεργατών του Προέδρου της Δημο-

κρατίας και ούτε σχετίζεται με τα προσόντα ή τις ικανότητές τους. Η κριτική μου αφορά τον παράνομο και παράτυπο διορισμό τους.

Μετά τη συζήτηση του θέματος από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου έγινε κάποια επίσημη δήλωση που έλεγε ότι οι δυο Σύμβουλοι του Προέδρου προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αμισθί και έτσι δημιουργούσε την εντύπωση ότι ο διορισμός τους δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του νόμου που θεσπίστηκε το 1985 και που σκοπό είχε την κατάργηση των Συμβούλων του Προέδρου και την απαγόρευση για διορισμού, εκτός αν υπάρχουν δεόντως εγκεκριμένες θέσεις στον κρατικό προϋπολογισμό.

Όπως είναι γνωστό, ο Σύμβουλος του Προέδρου για Ναυτιλιακά Θέματα εμφανίζεται και ενεργεί ως υπερυπουργός, ηγείται αντιπροσωπειών που απαρτίζονται από ανώτερους δημόσιους υπαλλήλους, διαπραγματεύεται με αντιπροσωπείες άλλων χωρών και χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του κράτους.

Στην περίπτωση του κ. Καστελλάνου, όπως και πάλι είναι γνωστό, αυτός αποσπάστηκε από το Τμήμα Ευημερίας για ειδικά καθήκοντα στο Προεδρικό. Μετά την αφυπηρέτησή του διορίστηκε Ειδικός Συνεργάτης του Προέδρου χωρίς μισθό, στεγάζεται στο προεδρικό μέγαρο και ασκεί τα ίδια καθήκοντα που ασκούσε προηγουμένως χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες του κράτους, ενώ προορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για διορισμό στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Το αξίωμα του Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας με μισθό ή χωρίς μισθό προσδίδει στον κάτοχό του αυξημένη ισχύ και επιρροή σε υπηρεσίες, άτομα και οργανισμούς. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των χωρίς μισθό Συμβούλων, που ταυτόχρονα διευθύνουν τις δικές τους επιχειρήσεις, είναι πιθανόν να έχει ως αποτέλεσμα προσωπική ωφέλεια πολλαπλάσια της αμοιβής ενός εμμίσθου. Είναι ακόμα πολύ πιθανόν οι προσπάθειες, οι διασυνδέσεις ή και οι σχέσεις που αποκτά ο Σύμβουλος του Προέδρου να αποδώσουν στον ίδιο πρόσθετα ωφέληματα και συμφέροντα και μετά την αποχώρησή του από τη θέση.

Δεν ισχυρίζομαι ότι αυτό σίγουρα θα συμβεί, θέλω όμως να υποδείξω ότι και σε τούτη την περίπτωση ισχύει το ότι η γυναίκα του Καίσαρα πρέπει όχι μόνο να είναι, αλλά και να φαίνεται τίμια. Είναι εξάλλου γνωστό ότι στην Αμερική πληρώνονται μεγάλα ποσά, για να αποκτήσει κάποιος τον τίτλο του προεδρικού Συμβούλου.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ορκίζεται σεβασμό προς το Σύνταγμα και τους νόμους. Στην προκειμένη περίπτωση ο διορισμός Συμβούλων και Ειδικών Συνεργατών με μισθό ή χωρίς μισθό έγινε κατά παράβαση του νόμου και δε συνάδει με τον όρο που έδωσε.

Πολύ συχνά γίνεται λόγος για προσήλωση στους θεσμούς και στην εφαρμογή της αξιοκρατίας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο ανώτατος άρχων, οφείλει να είναι πρότυπο, να αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση. Λόγω του αξιώματός του κάθε κίνηση, ενέργεια ή απόφασή του παρακολουθείται, σχολιάζεται, αποτελεί καλό ή κακό παράδειγμα και έχει μιμητές.

Είναι γνωστό ότι ο αφυπηρητής λειτουργός του Τμήματος Ευημερίας, όταν υπηρετούσε με απόσπαση στο Προεδρικό, είχε ως καθήκον την παροχή εκδουλεύσεων και την ικανοποίηση του ρουσφετιού. Ο διορισμός του από τον Πρόεδρο στη θέση του Ειδικού Συνεργάτη χωρίς μισθό, εκτός από τη νομική πτυχή του θέματος, δημιουργεί και θέμα ηθικής τάξης, γιατί στην ουσία θεσμοθετεί επίσημα το ρουσφέτι, ενθαρρύνει την αναξιοκρατία και καταστρατηγεί τους θεσμούς.

Κύριε Πρόεδρε, το 1985 η πλειοψηφία της Βουλής αποφάσισε να καταργήσει τους Συμβούλους του τέως Προέδρου, γι' αυτό ψήφισε το σχετικό νόμο. Ταυτόχρονα όμως καθιέρωσε και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για το διορισμό Συμβούλων. Δε διαφωνώ με το ότι ο Πρόεδρος δικαιούται να έχει Συμβούλους. Σε καμιά όμως περίπτωση δεν επιτρέπεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να προβαίνει σε διορισμούς Συμβούλων κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας. Η παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας αναντίλεκτα κλονίζει την εμπιστοσύνη του κοινού προς τη νόμιμη εξουσία και υπονομεύει τους πολιτειακούς θεσμούς, ιδιαίτερα αν η παράβαση γίνεται από τον κατεξοχήν προστάτη του Συντάγματος και των νόμων, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι φανερό από τα όσα έχουν εκτεθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου ότι οι διορισμοί στις υπό συζήτηση θέσεις Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν έγιναν ως διορισμοί σε θέσεις που έχουν ήδη καταργηθεί με σχετική νομοθεσία.

Είναι γεγονός ακόμα ότι το 1985 με νόμο που ψήφισε η Βουλή καταργήθηκαν οι θέσεις των Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας με τη μορφή που υπήρχαν τότε και συνεπώς δεν υπάρχουν σήμερα νομικά κατοχυρωμένες τέτοιες θέσεις.

Η ερμηνεία που δόθηκε από την κυβέρνηση για τη νομική υπόσταση αυτών των θέσεων είναι ότι όσοι σήμερα υπηρετούν ως Σύμβουλοι του Προέδρου της Δημοκρατίας έχουν προσληφθεί ως έκτακτοι υπάλληλοι.

Εμείς δε θεωρούμε ότι είναι παράλογο να έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το δικαίωμα να διορίζει έναν ορισμένο αριθμό πολιτικών ή άλλων Συμβούλων. Αντίθετα θεωρούμε το θεσμό αναγκαίο και χρήσιμο, όταν αυτός εφαρμόζεται με μέτρο και χωρίς υπερβολές. Πιστεύουμε ωστόσο ότι οι θέσεις τέτοιων Συμβούλων πρέπει να δημιουργούνται με βάση τις υφιστάμενες νόμιμες διαδικασίες, που επιβάλλουν τη δημιουργία τους στα πλαίσια των κρατικών προϋπολογισμών. Μια τέτοια διαδικασία νομικά ανεπίληπτη είναι αναγκαία και για να τηρούνται πλήρως και να προστατεύονται οι πολιτειακοί θεσμοί, αλλά και για να περιφρουρείται το κύρος του προεδρικού αξιώματος, το οποίο διαφορετικά υπονομεύεται, αφού θεωρείται ότι ακολουθούνται μη νόμιμες και ορθές διαδικασίες για την πλήρωση θέσεων με πρόσωπα που πλαισιώνουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο έργο του.

Είναι γεγονός ότι ο θεσμός των πολιτικών Συμβούλων για τους κρατικούς αξιωματούχους ισχύει σε πολλές χώρες και εκφράζει την αναγκαιότητα πλαισίωσης των αξιωματούχων αυτών από άτομα που ο ίδιος ο αξιωματούχος κρίνει ότι θα τον βοηθήσουν αποτελεσματικά στο έργο του.

Επαναλαμβάνουμε ωστόσο ότι η Βουλή, όντας ο θεματοφύλακας της εύρυθμης λειτουργίας των θεσμών, είναι φυσικό να απαιτεί και τη συμμόρφωση προς τις κείμενες νομικές διατάξεις. Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση να ακολουθήσει τη σωστή και νόμιμη διαδικασία της συμπερίληψης των όποιων

θέσεων Συμβούλων στους κρατικούς προϋπολογισμούς, όπως συμβαίνει με όλες τις θέσεις στη δημόσια υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε τη γνώμη ότι η εύρυθμη λειτουργία του κράτους και η πρόοδος, οικονομική, πολιτιστική και κοινωνική, ενός τόπου εξαρτώνται πάντοτε από το σεβασμό και τη συνέπεια που δείχνει τόσο η Εκτελεστική όσο και η Νομοθετική Εξουσία στην εφαρμογή των νόμων και των θεσμών.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι η κριτική από μέρους της Νομοθετικής Εξουσίας για τον τρόπο που τηρούνται οι νόμοι και οι θεσμοί αποτελεί μοχλό για την ορθή λειτουργία του κράτους και την πρόοδο. Σε περίπτωση όμως κατά την οποία η κριτική που ασκείται δε στηρίζεται στην πραγματικότητα, αποκλίνει από την πραγματικότητα, τότε αρχίζει η ανωμαλία και εκεί που όλοι αναμένουν πρόοδο γίνεται ζημιά.

Στην προκείμενη περίπτωση, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, έγινε καταγγελία στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής ότι έγιναν διορισμοί παράνομα και συνεπώς θα πληρώνονταν χρήματα από τον προϋπολογισμό παράνομα.

Είναι γεγονός, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, ότι το θέμα συζητήθηκε αρκετά και είχε ζητηθεί και προσήλθαν εκπρόσωποι της κυβέρνησης και του νομικού τμήματος στην Επιτροπή, για να δώσουν τις αναγκαίες πληροφορίες. Εμείς συμφωνούμε πλήρως με τις εξηγήσεις που δόθηκαν από το Γενικό Εισαγγελέα, ότι δηλ. οι διορισμοί εκείνοι έγιναν σύμφωνα με το Νόμο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων.

Κατά τη λεπτομερή εξέταση του θέματος είχε διαπιστωθεί -και αυτό δόθηκε και γραπτώς από το Γενικό Εισαγγελέα- ότι λανθασμένα σε μια κάποια απαντητική επιστολή προς έναν από τους διορισθέντες αναφέρθηκε ότι διοριζόταν Ειδικός Σύμβουλος. Αυτό είναι ολοκάθαρο ότι στη γλώσσα μας αποτελεί μια ομολογία, αποτελεί μια αυτοκριτική και είναι η πεποίθησή μας και η μακρόχρονη πείρα που έχουμε εργαζόμενοι σε συλλογικά πολιτικά σύνολα ότι, όταν η κριτική και η αυτοκριτική ασκούνται ορθά, μόνο πρόοδος μπορεί να προκύψει. Γι' αυτό το λόγο κι εμείς επιμένουμε στην ορθή άσκηση και της κριτικής και της αυτοκριτικής. Αποδεχθήκαμε την ομολογία ότι λανθασμένα είχαν ονομαστεί Ειδικοί Σύμβουλοι ένας ή δυο από τους διορισθέντες, αλλά η ουσία είναι ότι οι διορισμοί αυτοί έγιναν νόμιμα με την υφιστάμενη νομοθεσία. Γι' αυτό το λόγο θα θέλαμε με την ευκαιρία αυτή να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά την προσήλωσή μας στην ορθή άσκηση αυτού του δικαιώματος που έχει η Βουλή από το Σύνταγμα, στην άσκηση του ελέγχου και της κριτικής, ούτως ώστε οι νόμοι και οι θεσμοί να τηρούνται, για να αισθάνεται αυτός ο κόσμος, αυτός ο λαός ελεύθερος και δημοκρατικός, καθώς και ότι γίνεται σεβαστή η θέλησή του. Και μόνο όταν γίνονται σεβαστοί οι νόμοι και οι θεσμοί, μόνο όταν υπάρχει εύρυθμη λειτουργία του κράτους και των δυο εξουσιών, μπορεί να αποδώσει ο καθένας για το καλό του λαού, για το καλό της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι συντομότερος.

Το πρώτο που θα ήθελα να πω είναι ότι υπό κανονικές συνθήκες είναι πεποίθησή μας ότι κάθε δημόσιο πρόσωπο και ιδιαίτερα ηγετικά πολιτειακά όργανα μπορούν να έχουν Συμβούλους, οι οποίοι θα βοηθούν στη διεκπεραίωση της εργασίας τους.

Δεν είναι της παρούσης να ανατρέξουμε στις συνθήκες, στους λόγους ή τις προϋποθέσεις που υπήρξαν για να θεσπισθεί η νομοθεσία που θεσπίστηκε το 1985. Δεν είναι πρόθεσή μου να υπεισέλθω σε τέτοια θέματα. Θα 'θελα να πω όμως ότι είναι προνόμιο τέτοιων πολιτικών προσώπων κατά την επιλογή των Συμβούλων τους να παρεκκλίνουν από τη διαδικασία διορισμού κάθε άλλου δημόσιου υπαλλήλου. Και δεν είμαι απόλυτα βέβαιος αν αυτό που αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής, ότι δηλαδή έπρεπε να ακολουθηθεί η κανονική διαδικασία, δεν ισοδυναμεί με εμπλοκή του διορισμού τέτοιων προσώπων σε τέτοιες διαδικασίες, που ουσιαστικά θα εξουδετέρωναν το σκοπό που επιδιώκει το πολιτικό πρόσωπο με το διορισμό Συμβούλου.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο θα ήθελα να σταθώ είναι το ότι χρησιμοποιήθηκε το επιχείρημα ότι, χρησιμοποιώντας τη θέση τους, αποκτούν κύρος, αποκτούν κύκλο και ότι η γυναίκα του Καίσαρα πρέπει όχι μόνο να είναι, αλλά και να φαίνεται ότι είναι τίμια.

Θα έλεγα ότι ο κάθε δημόσιος λειτουργός διατρέχει αυτό τον κίνδυνο. Το ερώτημα είναι πώς ασκείται το κάθε λειτούργημα, πώς διεκπεραιώνει ο κάθε λειτουργός τα καθήκοντά του σε κάθε θέση και όχι, επειδή αυτή η θέση μπορεί να οδηγήσει σε ανεπιθύμητες καταστάσεις, να αντιτιθέμεθα εξ' υπαρχής σε κάτι τέτοιο.

Το τρίτο σημείο το οποίο θέλω να τονίσω είναι το εξής: Αν δεν κάμνω λάθος, σε όλες τις περιπτώσεις ή σίγουρα στις περισσότερες οι Σύμβουλοι για τους οποίους μιλούμε προσλήφθηκαν ως έκτακτοι υπάλληλοι. Και ως τέτοιοι εγκρίθηκαν και από τη Βουλή. Παραπέμφθηκαν στη Βουλή τα σχετικά έγγραφα και δόθηκε από τη Βουλή η έγκριση και εξ' όσων θυμούμαι δεν υπήρξε καμιά διαφωνία προς αυτή την κατεύθυνση. Ομόφωνα η Βουλή έδωσε αυτή την έγκριση.

Το τελευταίο σημείο που θα ήθελα να θίξω αναφέρεται στη νομική πτυχή του θέματος. Περισσότερες από μία φορές σ' αυτό το Σώμα όλες οι πλευρές εκ περιτροπής κατά καιρούς διατύπωσαν τη θέση ότι αυτό το Σώμα δεν είναι δικαστήριο και ότι στον έναν ή στον άλλο βαθμό παίρνει νομικές συμβουλές από το νομικό του σύμβουλο, που είναι ο Γενικός Εισαγγελέας. Η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα υπήρξε σαφής. Θα μετατρέψουμε άραγε κατ' αντίθεση με το τι λέγαμε σε άλλες περιπτώσεις αυτό το Σώμα σε δικαστήριο ή σε νομικό σύμβουλο, για να αναλύσει τη νομική πτυχή; Νομίζω όχι.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι -ανεξάρτητα από το αν δεν αποκλείω το ενδεχόμενο να έγιναν κάποιες παρατυπίες- νομίζω λοιπόν ότι η υπερβολική ευαισθησία σε μερικά ζητήματα βλάπτει αντί να εξυπηρετεί τους πολιτειακούς θεσμούς και τη δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, είχα ζητήσει από κάθε κόμμα έναν ομιλητή. Λυπούμαι, αλλά ...

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Το σέβομαι απόλυτα.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Θα συνεχίσω με την κατάληξη του κ. Παπαπέτρου και θα συμφωνήσω μαζί του περί του αντιθέτου, ότι δηλ. πρέπει να υπάρχει υπερβολική ευαισθησία ιδίως στα σημεία που αμφισβητείται η ύπαρξη και η λειτουργία των θεσμών. Και στην προκειμένη περίπτωση νομίζω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πρέπει να είναι στο μέλλον ιδιαίτερα προσεκτικός, για να μη δίδει την ευκαιρία επέμβασης στους θεσμούς, έστω και αν καλόπιστα ασκείται αυτό το δικαίωμα. Νομίζω ότι η διακυβέρνηση πρέπει να στηρίζεται στις νόμιμες διαδικασίες και την κειμένη νομοθεσία και στην προκειμένη περίπτωση εμφανώς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -πιστεύω βέβαια καλόπιστα- ενήργησε κατά τρόπο που επηρέασε τους θεσμούς και η θέση μας είναι ότι πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός στο μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το επόμενο θέμα εισηγούμαι, δεδομένου ότι είναι πολύ στενό — αφορά σχέδια υπηρεσίας — να θεωρηθεί η Έκθεση αναγνωσθείσα και το θέμα συζητηθέν. Διότι το να ασχολούμαστε τώρα εδώ, στην ολομέλεια της Βουλής, με σχέδια υπηρεσίας... Εκτός αν υπάρχει ένσταση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θέλω να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να μιλήσετε επί αυτού του θέματος;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μάλιστα.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ»**

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Ανδρέας Παναγιώτου
Αλέκος Μακρίδης
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Ιανουαρίου, 1η Φεβρουαρίου, 17 Μαΐου και 4 Δεκεμβρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, της ΠΑΣΥΔΥ και του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων.

Το θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή ύστερα από σχετική επιστολή που στάληκε από το Σύνδεσμο Κυπρίων Αρχαιολόγων τον Ιούλιο του 1989, καθώς και σχετική ανακοίνωση του ίδιου του Συνδέσμου που δημοσιεύτηκε στον τύπο, αντίγραφο της οποίας στάληκε και πάλι στην Επιτροπή.

Στα έγγραφά τους αυτά αλλά και στις καταθέσεις τους ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων υποστήριξαν ότι το σχέδιο υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων, όπως αυτό καταρτίστηκε και δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δεν είναι αυτό που όφειλε να ήταν, γιατί δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες, τους σκοπούς, τους στόχους και την αποστολή του Τμήματος, δε βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και δεν ανταποκρίνεται στην πρόνοια που το ίδιο το σχέδιο αναφέρει, δηλαδή να είναι ανοικτό και για πρώτο διορισμό, γι' αυτό και ζήτησαν την τροποποίησή του.

Ειδικότερα οι ίδιοι εκπρόσωποι, σχολιάζοντας τις πρόνοιες του υπό κρίση σχεδίου υπηρεσίας, δήλωσαν πως τα απαιτούμενα προσόντα διορισμού θα έπρεπε να ήταν το πτυχίο σε έναν από τους κλάδους αποκλειστικά της αρχαιολογίας καθώς και ανάλογος τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών, κατά προτίμηση διδακτορικό δίπλωμα, πράγμα που δεν έγινε. Αντί αυτού προνοείται απλό πτυχίο, και μάλιστα σε ορισμένα άλλα θέματα εκτός της αρχαιολογίας.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ακόμα πως, ενώ η θέση είναι θέση και πρώτου διορισμού, εντούτοις η πενταετής διοικητική πείρα που απαιτείται κατά προτίμηση στη δημόσια υπηρεσία θέτει σε δεύτερη μοίρα τους μη δημόσιους υπαλλήλους, ενώ η δεκαετής πείρα στη διεύθυνση αρχαιολογικών ανασκαφών, στην οργάνωση μουσείων ή την αποκατάσταση αρχαίων μνημείων που απαιτείται περιορίζει τους υποψηφίους σε ορισμένα πρόσωπα που εργάζονται ήδη στο Τμήμα Αρχαιοτήτων και ασφαλώς αποκλείει αυτόματα όσους δεν εργάζονται εκεί. Η πρόνοια επομένως που καθορίζει τη θέση ως θέση πρώτου διορισμού υπάρχει μόνο κατ' επίφαση.

Τέλος, δηλώθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους ότι η πρόνοια του σχεδίου περί απαραίτητου συγγραφικού έργου εκμηδενίζεται, αφού απαιτείται διαζευκτικά η γνώση δεύτερης ευρωπαϊκής γλώσσας. Η γνώση δηλαδή μιας δεύτερης γλώσσας, η οποία θεωρείτο απαραίτητο προσόν στο παλιό σχέδιο υπηρεσίας, εξομοιώνεται και εξισώνεται με το συγγραφικό έργο· επομένως εξομοιώνονται δύο ανόμοια πράγματα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Αρχαιοτήτων δήλωσαν στην Επιτροπή πως η διεύρυνση του κύκλου των επιστημονικών πτυχίων που απαιτούνται για διορισμό στη θέση του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων δε θα μειώσει το κύρος του προσώπου που θα διοριστεί ούτε σημαίνει ότι δε θα έχει τις ικανότητες να αντεπεξέλθει στην εκτέλεση των καθηκόντων του ή να συμβάλει στην εκπλήρωση των στόχων του Τμήματος, διότι αυτό δεν περιορίζεται μόνο σε αρχαιολογικά θέματα, αλλά καλύπτει και ολόκληρο το φάσμα της ιστορίας και του πολιτισμού του τόπου που αφορά κλασικά, βυζαντινά, μεσαιωνικά και λαϊκά πολιτιστικά θέματα.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η πείρα που απαιτεί το σχέδιο σε διευθυντική θέση είναι απαραίτητη, διότι τα καθήκοντα της θέσης προνοούν μεταξύ άλλων τη διοίκηση και οργάνωση του Τμήματος. Έτσι ένας έμπειρος Διευθυντής θα προσφέρει περισσότερα στον τομέα αυτό, γι' αυτό κι η θέση δεν προβλέπεται μόνο ως θέση πρώτου διορισμού αλλά και ως θέση προαγωγής, ώστε να υπάρχουν περιθώρια καλύτερης επιλογής.

Όσον αφορά τη διαζευκτική πείρα που απαιτείται σε αρχαιολογικές ανασκαφές, συντήρηση και αποκατάσταση αρχαίων μνημείων ή οργάνωση μουσείων, αυτή θεωρείται απαραίτητη, διαφορετικά ο Διευθυντής δε θα είναι σε θέση να διευθύνει ή να εποπτεύει τις σχετικές εργασίες ούτε και να ελέγχει το προσωπικό που θα ασχολείται σ' αυτές, το οποίο σε αντίθετη περίπτωση θα είναι πληρέστερα καταρτισμένο.

Τέλος, οι εκπρόσωποι αυτοί δήλωσαν ότι τα προσόντα που απαιτεί το σχέδιο υπηρεσίας μπορεί να περιορίζουν, αλλά δεν αποκλείουν υποψηφίους εκτός της υπηρεσίας. Απόδειξη τούτου είναι, όπως είπαν, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για τη θέση που έχει ήδη προκηρυχθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, είναι της γνώμης ότι, για λόγους αρχής, η σύνταξη σχεδίων υπηρεσίας θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια σε όσο το δυνατό ευρύτερο κύκλο προσώπων που συγκεντρώνουν τα ανάλογα προσόντα και πείρα να διεκδικήσουν τη δεδομένη θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η σημερινή μου παρέμβαση θα ήταν αχρείαστη, αν η Εκτελεστική Εξουσία κατά τη διαμόρφωση του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας δεν εξαργύρωνε προεκλογική επιταγή και άφηνε τη διεκδίκηση της θέσης του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων, όταν προκηρύχθηκε προ έτους, ανοικτή για όλους τους προσοντούχους υποψηφίους. Δυστυχώς τοποθέτησε ουσιαστικά και τη φωτογραφία του προσληφθησομένου και ζήτησε απλώς την επικύρωση του διορισμού του.

«Ανθρώπινη αδυναμία» θα ισχυριστεί κάποιος. Όμως τι γίνεται στη συνέχεια; Θα πρέπει το μειωτικό αυτό σχέδιο υπηρεσίας της θέσης του Διευθυντή Αρχαιοτήτων να υπάρχει και να επιτρέπει την πρόσληψη υποψηφίων με τα λιγότερα δυνατά προσόντα; Ασφαλώς όχι, γι' αυτό και θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο αρμόδιος Υπουργός θα σπεύσει να το αναβαθμίσει, όπως του αξίζει.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν είναι το όποιο κυβερνητικό τμήμα. Αναπόσπαστο μέρος της δουλειάς του είναι και η επιστημονική έρευνα, γι' αυτό και θα πρέπει το σχέδιο υπηρεσίας του Διευθυντή του να αναβαθμιστεί επιστημονικά. Οι ξένοι επιστήμονες που ανασκάπτουν στον τόπο μας είναι διδάκτορες και καθηγητές πανεπιστημίων, γι' αυτό και ο δικός μας Διευθυντής Αρχαιοτήτων θα πρέπει να έχει ισοδύναμα προσόντα. Αυτό τουλάχιστον απαιτεί το γόητρο αυτού που ελέγχει τις ξένες αρχαιολογικές αποστολές.

Την επιστημονική ιδιαιτερότητα του Τμήματος Αρχαιοτήτων αναγνώρισε και το Υπουργικό Συμβούλιο, που με την απόφασή του με αρ. 33799 της 6ης Ιουλίου 1990 επιτρέπει την έκδοση των ετήσιων εκθέσεων υπό τύπο αυτοτελών εκδόσεων στο Τμήμα Αρχαιοτήτων και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών λόγω, όπως λέει,

της ευρύτερης επιστημονικής και πολιτιστικής εργασίας τους. Η θέση του Διευθυντή του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών απαιτεί διδακτορικό δίπλωμα, ενώ του Διευθυντή Αρχαιοτήτων ένα απλό πτυχίο.

Ας δούμε όμως καλύτερα τι ακριβώς συμβαίνει στο Τμήμα Αρχαιοτήτων. Το προηγούμενο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης είχε γίνει το 1963 και σίγουρα χρειαζόταν αναθεώρηση. Αναθεώρηση φυσικά που θα το αναβάθμιζε επιστημονικά και δε θα το υποβάθμιζε θλιβερά, όπως έγινε. Το παλιό σχέδιο υπηρεσίας ζητούσε δίπλωμα αρχαιολογίας και μεταπτυχιακό δίπλωμα ύστερα από μετεκπαίδευση ενός έτους. Στο νέο σχέδιο μεταξύ άλλων ζητείται και δίπλωμα θεολογίας. Ζητείται ακόμα και η μετεκπαίδευση του ενός έτους, χωρίς όμως δίπλωμα αυτή τη φορά. Αν είναι δυνατό! Κι όμως είναι. Στο παλιό σχέδιο εξητείτο απλώς πείρα σε αρχαιολογικές ανασκαφές, ενώ στο νέο απαιτούνται δέκα ολόκληρα χρόνια στη διεύθυνση ανασκαφών σάμπως και, όταν μάθεις να σκάβεις μια φορά, ξεχνάς τον τρόπο αργότερα. Η πείρα στο σκάψιμο, κύριοι συνάδελφοι, είναι πρακτική εξάσκηση την οποία μπορεί να έχει και ένας που δεν είναι αρχαιολόγος, όμως αυτός ο πρακτικός εργατής δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να γίνει αρχαιολόγος, γιατί του λείπουν οι επιστημονικές γνώσεις, που θέλουν πολλή μελέτη για να αποκτηθούν.

Επομένως είναι το λιγότερο παράλογο να ζητείται δεκαετής πρακτική πείρα από κάποιον επιστήμονα για μια θέση, όταν σε λίγο χρόνο μπορείς να την αποκτήσεις και σε συντροφεύει εσαεί. Χωρίς συζήτηση λοιπόν η παράγραφος αυτή που αντιδημοκρατικά περιορίζει τον κύκλο των υποψηφίων μεταξύ ενός μικρού αριθμού αρχαιολόγων που εργάζονται στο Τμήμα Αρχαιοτήτων πρέπει να απαλειφθεί. Αντ' αυτής θα πρέπει να γίνει σαφής μνεία στην έρευνα, η οποία στο σχέδιο αγνοήθηκε παντελώς. Εδώ θα πρέπει να αναφέρω ότι η Υπηρεσία Αρχαιοτήτων Ελλάδας χορηγεί άδεια ανασκαφής σε επιστήμονες αρχαιολόγους, φτάνει να έχουν απλώς παρακολουθήσει κάποιον άλλο αρχαιολόγο να κάνει ανασκαφή. Πώς λοιπόν μπόρεσε να έλθει το αρμόδιο Υπουργείο και να βάλει ανυπέρβλητο τεχνικό περιορισμό στους πρωτοδιοριζομένους, ζητώντας πολυετή τεχνική εξειδίκευση σε κάτι που μαθαίνεις σε πολύ λίγο χρόνο;

Τέλος, ως κορωνίδα της ατασθαλίας που συντελέστηκε, ενώ στο παλιό σχέδιο υπηρεσίας η γνώση μιας δεύτερης ευρωπαϊκής γλώσσας θεωρείτο απαραίτητο προσόν, στο καινούριο αυτή η γνώση εξισώθηκε με το επιστημονικό συγγραφικό έργο και τέθηκε διαζευκτικά ως πλεονέκτημα των υποψηφίων για τη θέση του Διευθυντή, πράγμα επιεικώς απαράδεκτο.

Ενώ λοιπόν θα ανέμενε κάποιος ότι ένα σχέδιο υπηρεσίας για μια καθαρά επιστημονική θέση που έγινε το 1963 θα αναβαθμιζόταν επιστημονικά το 1989, όταν επαναδιατυπωνόταν, έγινε ακριβώς το αντίθετο, γι' αυτό και μοιραία δεν πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον του τόπου. Δε θα μακρηγορήσω άλλο. Όμως, θα πρέπει να σταλεί σαφές το μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία πως τα σχέδια υπηρεσίας πρώτου διορισμού θα πρέπει να βασίζονται σε καθαρά αντικειμενικά κριτήρια και να ανταποκρίνονται στην πρόνοια που τα θέλει ανοικτά και για πρώτο διορισμό. Η επιστημονική υποβάθμισή του, η απαίτηση για τεχνική γνώση πολλών χρόνων, ενώ αυτή αποκτάται σε λίγους μήνες, και τέλος η εξομοίωση του επιστημονικού έργου με τη γνώση μιας ευρωπαϊκής γλώσσας - γελοιοποίηση στην ουσία της επιστήμης που πρώτη φορά παρατηρείται - μόνο απαισιοδοξία μπορούν να μας γεμίσουν.

Καλείται λοιπόν το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να αναβαθμίσει επιστημονικά το σχέδιο υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων και να απαλείψει πρόνοιες αχρείαστες που καθιστούν τη θέση μόνο θέση προαγωγής. Το δημόσιο συμφέρον απαιτεί όπως τη θέση κατέχει άτομο με λαμπρά επιστημονικά προσόντα, αφού εκπροσωπεί την Κύπρο σε πάμπολλα συνέδρια και αποτελεί τον καθρέφτη της αρχαιολογικής επιστήμης στον τόπο μας, μιας επιστήμης με έξοχη παράδοση και στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η διεύρυνση του τίτλου του πτυχίου στην περίπτωση της θέσης του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων όχι μόνο βλαπτική δεν είναι, αλλά είναι και χρήσιμη. Η βυζαντινή τέχνη, η γραμματεία και ο πολιτισμός -για να πάρουμε ένα απλό παράδειγμα- σταδιακά μα σταθερά διεθνώς αναβαθμίζονται. Και παρέχει ασφαλώς τα εχέγγυα και τις προϋποθέσεις για ανέλιξη του Τμήματος και η αναφορά κι η δυνατότητα υποβολής υποψηφιότητας κι από μέρους κατόχου πτυχίου θεολογίας.

Όμως, μας είναι εντελώς αδιανόητο -για να μην πούμε και ανήκουστο και πρωτοφανές- να εξομοιώνεται και να εξισούται η επιστημονική παραγωγή και σύνθεση με τη δεύτερη ευρωπαϊκή γλώσσα. Η πρακτική κι η συλλογιστική αυτή είναι καθαρά αντιεπιστημονική και αντιδεοντολογική. Γιατί, όταν και για τον απλό ερευνητή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών ή για τον απλό επίκουρο πανεπιστημιακό δάσκαλο ζητούμε διδακτορική διατριβή, τότε πώς μπορούμε να εκχωρούμε τη διεύθυνση ενός νευραλγικότατου Τμήματος, όπως το Τμήμα Αρχαιοτήτων, σ' οποιοδήποτε λειτουργό, όσο αξιόλογος και καλός κι αν είναι, σε πρόσωπο που στερείται -μιλάμε για μελλοντική πρακτική και όχι για διαδικασία γενομένη, γιατί η γενομένη διαδικασία υπήρξε άριστη- και της στοιχειωδέστερης ακόμα επιστημονικής σύνθεσης;

Δε θα ήθελα να υπεισέλθω σ' άλλες λεπτομέρειες, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και στις διατάξεις για τα άλλα απαιτούμενα προσόντα, όπως είναι για παράδειγμα η δεκαετής τουλάχιστον ανασκαφική -και μάλιστα διευθυντική- πείρα. Όμως εδώ προκύπτει ένα ερώτημα: Δε θα μπορούσε να είναι τουλάχιστον βραχύτερη η χρονική διάρκεια της ανασκαφικής πείρας, για να μη σταθούμε και στην περίπτωση του διευθυντή καθαρά;

Αυτές είναι, έντιμε κύριε Πρόεδρε, οι δικές μας οι θέσεις και οι παρατηρήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος είχε την τύχη στο παρελθόν να έχει επικεφαλής του Τμήματος Αρχαιοτήτων θαυμάσιους, εξαιρετικούς, παγκόσμιας φήμης επιστήμονες και ταυτόχρονα ανθρώπους οι οποίοι είχαν μεγάλη διοικητική πείρα και μεγάλη πείρα

στις ανασκαφές. Ελπίζω ότι η παράδοση αυτή θα συνεχιστεί και ότι αυτό το σημαντικό για την Κύπρο και για την πολιτιστική ζωή της Τμήμα θα αναπτυχθεί, γιατί είναι πολύ σημαντικό και τιμά την Κύπρο.

Πρέπει όμως να τονίσω ότι υπάρχει κάποια παρεξήγηση, όπως αναπτύχθηκε το θέμα. Η θέση του Διευθυντή του Τμήματος είναι πρώτα από όλα θέση διοικητική. Έτσι προνοείται στο νόμο. Δεν είναι θέση επιστημονικής έρευνας και κακώς αναφέρθηκε το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, διότι εκείνο είναι Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών. Δεν έχει καμιά σχέση με τις υπηρεσίες εφαρμογής του Υπουργείου Γεωργίας. Εκεί θα πρέπει να διευθύνει κάποιος την έρευνα και μάλιστα σε τόσο διαφορετικούς τομείς, όπως είναι η εντομολογία, η εδαφολογία, η γενετική, η επιλογή φυτών και τα λοιπά.

Εδώ πρόκειται για μια διοικητική θέση. Αν θέλουμε επιστημονική έρευνα στην αρχαιολογία, θα πρέπει με την ευκαιρία της δημιουργίας του πανεπιστημίου τώρα να κάνουμε τμήμα ερευνών, όπως είναι ακριβώς το Τμήμα Γεωργικών Ερευνών, και να το βάλουμε στο πανεπιστήμιο. Έχουμε εκατοντάδες αποφοίτους αρχαιολογικών σχολών. Θα μπορούσαν εκεί να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές και θα μπορούσαμε και ξένους να προσελκύσουμε, γιατί η Κύπρος είναι ένας σημαντικός κόμβος για αρχαιολογικές έρευνες σχετικά με την επίδραση που είχε η ανατολική τέχνη πριν από το 1000 π.Χ. στην ευρωπαϊκή, την ελληνική τέχνη, η οποία δημιουργήθηκε μετά το 1000 π.Χ., μετά τον εποικισμό από τους Δωριείς και τους Ίωνες και τα λοιπά.

Δεν είναι εδώ που θα γίνει η επιστημονική έρευνα. Υπήρξε στο παρελθόν. Ήταν μια ευτυχής συγκυρία το ότι αυτός ο Διευθυντής που είχε διοικητική δουλειά ήταν και άριστος επιστήμονας παγκοσμίου επιπέδου. Αλλά αυτό δεν ανήκει στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Σήμερα, αν θέλουμε να τοποθετήσουμε την έρευνα, πρέπει να την τοποθετήσουμε στο πανεπιστήμιο που δημιουργούμε με ένα τμήμα ερευνών στην αρχαιολογία.

Επομένως, σε συνάρτηση με αυτό είναι πολύ ορθό το ότι απαιτείται μακρά πείρα αρχαιολογικής έρευνας, μακρά πείρα ανασκαφική και μακρά πείρα διοικητική. Εδώ στην Κύπρο σε μεγάλο βαθμό, ίσως και πέραν του 80%, οι ανασκαφές γίνονται σήμερα από ξένες αποστολές. Και ποιος ελέγχει αυτές τις αποστολές, αν δηλαδή έχουν άδεια να ανασκάφουν εκεί και τι θα γίνει με τα ευρήματα και πώς θα ταξινομηθούν και πού θα πάνε; Γίνεται από κάποιον ο οποίος έχει πείρα διοικητική και πείρα ανασκαφών, πέρα από τα επιστημονικά προσόντα.

Δεν πρέπει να υποτιμήσουμε κανέναν -δεν ξέρω πρόσωπα και δεν ενδιαφέρομαι ποιος θα διοριστεί. Πρέπει να είναι ένας καλός επιστήμονας, άξιος συνεχιστής του μεγάλου Δίκαιου και αυτών που ακολούθησαν, για να μην αναφέρω ονόματα, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να είναι ικανός να ελέγχει τις ξένες αρχαιολογικές αποστολές και να οργανώνει αρχαιολογικές ανασκαφές εδώ, που είναι το κύριο.

Δε μου άρεσε η λέξη «σκάψιμο». Γιατί λέμε «σκάψιμο» την αρχαιολογική ανασκαφή; Αυτό έγινε στο παρελθόν και είχαμε τεράστιες ζημιές που δεν μπορούν να αποκατασταθούν. Ακόμα και ο Σλήμαν, ο μεγάλος Σλήμαν, και ο Έβανς έκαναν τεράστιες ζημιές, ακριβώς γιατί δεν είχαν ανασκαφική πείρα. Και σήμερα δεν μπορούμε να τα αποκαταστήσουμε αυτά. Γιατί να το λέμε «σκάψιμο» και να αναφέρουμε τους εργάτες οι οποίοι σκάβουν; Αυτό δεν είναι παραδεκτό.

Δεν ξέρω ποιος προορίζεται για εκεί, ποιοι τον επέλεξαν, ποιοι επενέβησαν...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Προορίζεται για το θεολόγο, κύριε Σαββίδη. Να σας τον πω εγώ: είναι ο θεολόγος.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

... αλλά είναι άδικο να λέμε ότι δε χρειάζεται πείρα ανασκαφική για να διευθύνεις το Τμήμα Αρχαιοτήτων που υπάγεται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και να παραχωρείς άδειες σε ξένους να ανασκάπτουν στην Πάφο και αλλού και να μην μπορείς να ελέγχεις αυτές τις ανασκαφές, αν τυχόν κάνουν ζημιά. Νομίζω ότι δεν είναι με τον τρόπο αυτό που πρέπει να αντιμετωπιστούν τα θέματα αυτά. Πρέπει με ψυχραιμία. Οπωσδήποτε δεν πρέπει να συγχύζουμε το ινστιτούτο αρχαιολογικών ερευνών που μπορεί να δημιουργηθεί στο πανεπιστήμιο με το διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων που ελέγχει το αρχαιολογικό τμήμα που υπάγεται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απλώς να ενημερώσω το συνάδελφο. Είναι θεολόγος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά δε νομίζω ότι αυτό το θέμα μπορεί να απασχολήσει περαιτέρω το σύνολο της Βουλής, διότι...

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Δεν ακούεστε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέω ότι είναι δύσκολο να παραδεχτώ ότι η Βουλή πρέπει να συνεχίσει τη συζήτηση για τα σχέδια υπηρεσίας. Μια επιτροπή, αν θέλει να ασχοληθεί, ας ασχοληθεί.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρήσουμε την Έκθεση αναγνωσθείσα.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσστόμου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Οκτωβρίου και

4 Δεκεμβρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Τμήματος Προγραμματισμού και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 13 Μαρτίου 1990 με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού και κας Ρ. Κατσελλή και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το όλο θέμα, ο Βουλευτής κ. 'Α. Χρυσοστόμου ανέφερε ότι ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας, ο οποίος συστάθηκε το 1965, στοχεύει στην εκπαίδευση και επιμόρφωση της γυναίκας της υπαίθρου με απώτερο σκοπό τη μεγιστοποίηση της συμβολής της στο οικογενειακό εισόδημα, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής της, την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου της αγροτικής οικογένειας και κατ' επέκταση την ανάπτυξη της υπαίθρου και γενικότερα της εθνικής οικονομίας. Στο πέρασμα του χρόνου ο κλάδος προσάρμοσε τα προγράμματά του, έτσι που να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της ζωής. Στα χωριά που με τα προγράμματά του κάλυψε ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας προσφέρθηκαν σημαντικές υπηρεσίες και συγκεκριμένα βοηθήθηκε η γυναίκα της υπαίθρου στον τομέα της γεωργικής παραγωγής και της μεταποίησης, καθώς και με τη στροφή της σε οικονομικής σημασίας δραστηριότητες.

Τα προγράμματα του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας καλύπτουν γενικά τη γυναίκα που κατοικεί στην ύπαιθρο είτε αυτή ασχολείται με τη γεωργία είτε εργάζεται στον τομέα του τουρισμού ή σε βιομηχανία στην πόλη. Παρ' όλα αυτά ο κλάδος εξακολουθεί εδώ και πολλά χρόνια να έχει ολιγάριθμο προσωπικό, με αποτέλεσμα μόνο πολύ λίγα χωριά να καλύπτονται με τα προγράμματά του.

Συγκεκριμένα η ελεύθερη Κύπρος διαιρείται σε τριάντα μία γεωργικές περιφέρειες, ενώ ο κλάδος καλύπτει μόνο επτά από αυτές και όχι όλα τα χωριά των επτά αυτών περιφερειών. Η προσφορά του κλάδου είναι ουσιαδής και επιβάλλεται να καλύψει όλη την ύπαιθρο. Το προσωπικό του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας αποτελείται από οκτώ άτομα τα οποία κατέχουν πτυχίο οικιακής οικονομίας, δηλ. από την προϊσταμένη της κεντρικής υπηρεσίας και επτά περιφερειακές λειτουργούς αγροτικής οικιακής οικονομίας. Από αυτές τρεις εργάζονται στη Λευκωσία, μία στη Λεμεσό, μία στην Πάφο, μία στην Αμμόχωστο και μία στον Αγρό, ενώ καμιά δεν εργάζεται στη Λάρνακα.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν πως συμφωνούν απόλυτα ότι κάθε βοήθεια που παρέχεται στην Κυπρία αγρότισσα αποβαίνει σε όφελος της εθνικής οικονομίας και αυτό πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη δεδομένου ότι στην παραγωγή συμβάλλει κυρίως η γυναίκα. Πράγματι, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, το προσωπικό του κλάδου είναι πολύ περιορισμένο, αφού αποτελείται μόνο από οκτώ άτομα, δηλαδή την προϊσταμένη και επτά λειτουργούς. Η υπηρεσία, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, όπως αυτές εκφράζονται στον κρατικό προϋπολογισμό, χρειάζεται ενίσχυση και αναβάθμιση. Για το σκοπό αυτό θα επανιδρυθούν στο παρόν στάδιο δύο θέσεις λειτουργού αγροτικής οικιακής οικονομίας οι οποίες είχαν παραμείνει κενές και καταργήθηκαν, ενώ τα προσεχή δύο χρόνια θα δημιουργηθούν άλλες τρεις θέσεις μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου

Έρευνας και Εφαρμογών. Ταυτόχρονα προγραμματίζεται αναβάθμιση της θέσης της προϊσταμένης από την κλίμακα Α10 στην κλίμακα Α11 στον κρατικό προϋπολογισμό του 1991.

Σύμφωνα με τους ίδιους κυβερνητικούς αρμοδίους, τα προβλήματα της υπηρεσίας είναι πολλά αλλά και ο ρόλος της πολύ σημαντικός. Ενισχύεται μέσα από τις υπηρεσίες του κλάδου ο ρόλος της αγρότισσας μέσα στην αγροτική οικογένεια, την παραγωγή και την αγροτική κοινότητα, ενώ ενθαρρύνεται η πολλαπλή απασχόλησή της και η αναβάθμιση του ρόλου της στο γεωργικό επάγγελμα. Ο κλάδος προβαίνει μεταξύ άλλων σε εισηγήσεις για τις ανάγκες των αγροτισσών, ενώ εντοπίζει νέες μεθόδους για αξιοποίηση της παραγωγής, όπως της ελιάς, της πέστροφας κτλ.

Το φάσμα των δραστηριοτήτων της υπηρεσίας είναι ευρύτατο. Όταν δημιουργήθηκε ο κλάδος το 1965, ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο εργοδότησης προσωπικού προέβλεπε ότι θα επανδρωνόταν με 35 λειτουργούς, αλλά μετά το 1974 αυτό δεν έγινε δυνατό λόγω του ότι είχαν προτεραιότητα άλλα προβλήματα. Μέχρι το 1974 ο κλάδος στελεχωνόταν με δεκατέσσερα άτομα, εξαιτίας όμως του ότι η κλίμακα των θέσεων αυτών είναι πολύ χαμηλή υπήρξε διαρροή προς άλλες συγγενείς υπηρεσίες και μάλιστα σε θέσεις ψηλότερης κλίμακας. Με την αναδιάρθρωση της δημόσιας υπηρεσίας το 1981 περιλήφθηκε πρόβλεψη στον κρατικό προϋπολογισμό για δέκα θέσεις, οι οποίες όμως παρέμειναν κενές.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού δήλωσε, αναφερόμενος σε γενικότερα θέματα, ότι στο πενταετές σχέδιο ανάπτυξης 1989 - 1993 γίνεται αναφορά στην αναβάθμιση του ρόλου της αγρότισσας και συγκεκριμένα στην αξιοποίηση των δεξιοτήτων της στον αγροτουρισμό ή στη δημιουργία μικρών βιοτεχνιών. Για το συγκεκριμένο ζήτημα μελετάται η μετάκληση εμπειρογνομόνων για μελέτη του ρόλου του γυναικείου συνεταιρισμού στην παραγωγή παραδοσιακών ειδών.

Όσον αφορά τα προσόντα των λειτουργών του κλάδου αυτού, απαραίτητη είναι η τριετής τουλάχιστον μεταγυμνασιακή φοίτηση στην Ανώτατη Σχολή Οικιακής Οικονομίας Αθηνών, δηλαδή εκπαίδευση ανάλογη με την εκπαίδευση καθηγητριών οικιακής οικονομίας, με τη διαφορά όμως ότι δεν τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης με αυτές από πλευράς μισθοδοτικής κλίμακας, αφού η κλίμακα της δικής τους θέσης είναι πολύ χαμηλότερη.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος δήλωσαν στην Επιτροπή ότι τάσσονται ανεπιφύλακτα υπέρ της ενίσχυσης με κάθε τρόπο του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας και υπέρ της αναβάθμισής του προς όφελος της αγρότισσας γενικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, με βάση την ενημέρωση που της έγινε γύρω από το όλο θέμα, φρονεί ότι η προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη είναι πολύ σημαντική, γεγονός το οποίο διαφάνηκε καθαρά στις περιοχές τις οποίες ο κλάδος κάλυψε με την προσφορά του. Για το λόγο αυτό τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της αναβάθμισης και στελέχωσης του κλάδου με νέους λειτουργούς, ώστε να μπορέσει να καλύψει με την προσφορά του ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο, γιατί πιστεύει ότι ο ρόλος της Κυπριακής αγρότισσας είναι πολύ σημαντικός τόσο μέσα στην αγροτική οικογένεια όσο και για την αγροτική οικονομία γενικότερα και καλεί την κυβέρνηση, αφού λάβει σοβαρά υπόψη τη σημασία και τις ανάγκες του κλάδου αυτού, να ενεργήσει για την κατάλληλη και επαρκή στελέχωσή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παπαρές, ο κ. Κουρτελλάρης, ο κ. Ομήρου, η κ. Κατσελλή, ο κ. Στυλιανού. Θα πάρετε και οι δύο από πέντε λεπτά.

Ωραία. Ο κ. Παπαρές.

A. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Προηγούνται εκείνοι που ενέγραψαν το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνοι που ενέγραψαν το θέμα πρώτοι; Εντάξει. Δεν έχω καμιά δυσχέρεια.

Η κ. Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή δεν αναγνώστηκε η Έκθεση, πριν αρχίσω την πεντάλεπτη εισήγησή μου στο θέμα το οποίο ενέγραφα εγώ και οι άλλοι συνάδελφοι, θέλω να πω μερικά γεγονότα.

Ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στοχεύει στην εκπαίδευση και επιμόρφωση της γυναίκας της υπαίθρου με απώτερο σκοπό τη μεγιστοποίηση της συμβολής της στο οικογενειακό εισόδημα, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής της, την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου της αγροτικής οικογένειας και κατ' επέκταση την ανάπτυξη της υπαίθρου και γενικότερα της εθνικής οικονομίας μας, που είναι ένας πολύ βασικός κλάδος.

Συστάθηκε το 1965 και με το πέρασμα του χρόνου προσάρμοσε τα προγράμματά του, έτσι που να ανταποκρίνονται στις διαρκείς εναλλαγές που πέρασε ο τόπος από τότε και στις εναλλαγές των συνθηκών της ζωής. Στα χωριά που κάλυψε με τα προγράμματά του ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας πρόσφερε πραγματικά σημαντική υπηρεσία. Βοήθησε τη γυναίκα της υπαίθρου στον τομέα της γεωργικής παραγωγής και της μεταποίησης και έστρεψε την προσοχή της σε οικονομικής σημασίας δραστηριότητες.

Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω ότι τα προγράμματα του κλάδου καλύπτουν γενικά τη γυναίκα της υπαίθρου, δηλ. τόσο τις γυναίκες που απασχολούνται αποκλειστικά στη γεωργία όσο και τις γυναίκες που εργάζονται στον τουρισμό, τη βιομηχανία και άλλες εργασίες στην πόλη, αλλά κατοικούν στην ύπαιθρο, γι' αυτό κανονικά θα έπρεπε να γενικευθεί ο όρος και να λέγεται «γυναίκα της υπαίθρου».

Δυστυχώς, παρά τις φιλότιμες πραγματικά προσπάθειες που καταβάλλει το ολιγάριθμο προσωπικό του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας, διαπιστώνεται ότι πολύ μικρός αριθμός χωριών καλύπτεται από τα προγράμματά του. Δεν είναι δυνατό με το προσωπικό αυτό να καλυφθούν περισσότερα. Η ελεύθερη Κύπρος υποδιαιρείται σε 31 γεωργικές περιφέρειες και ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας καλύπτει επτά μόνο γεωργικές περιφέρειες και όχι όλα τα χωριά των επτά αυτών γεωργικών περιφερειών.

Το προσωπικό του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας αποτελείται μόνο από οκτώ άτομα που κατέχουν ανάλογο πτυχίο. Το προσωπικό του κλάδου κατανέμεται ως ακολούθως: μια προϊσταμένη της υπηρεσίας και τρεις λειτουργοί στη Λευκωσία, μια στη Λεμεσό, μια στην Πάφο, μια στην Αμμόχωστο, μια στον Αγρό και καμιά στην επαρχία Λάρνακας.

Θεωρώ υποχρέωσή μου να αναφέρω ότι το προσωπικό του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας, παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες που το αποτελούν έχουν πτυχίο οικιακής οικονομίας, όπως και οι καθηγήτριες των οικοκυρικών, εντούτοις αμείβεται με πολύ λιγότερα. Και αυτό συνιστά αδικία σε βάρος του προσωπικού του κλάδου αυτού, που οπωσδήποτε πρέπει να αρθεί.

Όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας στην Επιτροπή, επειδή η κλίμακα των θέσεων αυτών είναι πολύ χαμηλή, υπήρξε διαρροή προς άλλες συγγενείς υπηρεσίες σε θέσεις ψηλότερης κλίμακας. Έτσι, εκτός από την αδικία σε βάρος του προσωπικού, η αδικία αυτή ενθαρρύνει το να αποδυναμώνεται αυτός ο κλάδος και να αποβαίνει σε βάρος της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρά το γεγονός ότι ο ρόλος του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και γενικά στην ανάπτυξη του τόπου είναι ουσιαστικός και αδιαμφισβήτητος, ο κλάδος παραμένει υποβαθμισμένος. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δεν υστέρησαν σε επαίνους για το πολύτιμο έργο που επιτελεί ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας, όμως παρέμειναν μόνο στους επαίνους χωρίς αντίκρισμα. Το γεγονός ότι μόνο το 15% της υπαίθρου καλύπτεται από τις δραστηριότητες της υπηρεσίας αυτής και ότι ολόκληρη η επαρχία Λάρνακας δεν καλύπτεται καθόλου αποδεικνύει την υποβάθμισή της.

Αν στ' αλήθεια ενδιαφερόμαστε για την ανέλιξη της αγρότισσας, αν ειλικρινά επιθυμούμε τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου της αγροτικής οικογένειας, είναι καιρός η κυβέρνηση να περιορίσει τα λόγια και να μεθοδεύσει την αναβάθμιση του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας, έτσι που να καλύψει όλη την ύπαιθρο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πια αξίωμα πως η εκπαίδευση-επιμόρφωση των αγροτισσών, σχολική και εξωσχολική, θεωρείται ουσιαστικό μέσο προόδου της ίδιας και θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κεφάλαιο κάθε προσπάθειας για προώθηση της θέσης της στην αναπτυξιακή διαδικασία. Το θέμα τούτο της εκπαίδευσης της αγρότισσας περιλαμβάνεται στις πρόνοιες του ειδικού άρθρου για τις αγρότισσες με αριθμό 14 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας. Για το ίδιο θέμα στο άρθρο αυτό ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και στην εξωσχολική εκπαίδευση της αγρότισσας με παρότρυνση την επαρκή και άμεση ενημέρωση και πληροφόρησή της γύρω από τις τεχνολογικές επιτευξεις που σχετίζονται με τους κύριους τομείς των ασχολιών της και που προσφέρονται μέσα από τα προγράμματα διάφορων υπηρεσιών, όπως οι γεωργικές εφαρμογές και άλλες, που απευθύνουν τα προγράμματα και τις δραστηριότητές τους στις κοινότητες.

Στην Κύπρο, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, το περιεχόμενο των προγραμμάτων κοινωνικής και οικονομικής σημασίας για τις αγρότισσες συνεχώς αναθεωρείται, ώστε να ανταποκρίνεται στους πολλαπλούς ρόλους των αγροτισσών μέσα σε μια συνεχώς μεταβαλλόμενη κοινωνία, καθώς και στις διεθνείς θέσεις και διακηρύξεις.

Να τονίσουμε πως την αναβάθμιση του ρόλου του την οφείλει ο τομέας αυτός στον αείμνηστο Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας Ρογήρο Μιχαηλίδη. Και θα

Ήθελα ακόμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για σκοπούς καταξίωσης της μεγάλης προσφοράς -τουλάχιστον στο συγκεκριμένο θέμα- του λαμπρού αυτού λειτουργού να καταθέσω ένα σύντομο ιστορικό στη γραμματεία της Βουλής.

Από την άλλη όμως διαπιστώνεται πως οι δυνατότητες προσφοράς αυτών των ουσιωδών προγραμμάτων του Υπουργείου Γεωργίας προς όλες τις αγρότισσες είναι, όπως τόνισε και η συνάδελφος κυρία Κατσελλή στην ομιλία της και ο συνάδελφος Χρυσοστόμου στην Επιτροπή, φοβερά περιορισμένες. Τούτο οφείλεται στην περιορισμένη δύναμη της υπηρεσίας που αφορά τις αγρότισσες από την οποία με οποιαδήποτε ένταση εργασίας του προσωπικού της θα ΄τανε αδιανόητο να αναμένεται οποιαδήποτε μεγαλύτερη κάλυψη της σημερινής, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, γίνεται σ΄ ένα ποσοστό της τάξης του 17.5% του συνόλου των αγροτικών κοινοτήτων, όπως ανέφερε και η συνάδελφος κυρία Κατσελλή, ή άλλως σε εφτά από τις τριάντα μία γεωργικές περιφέρειες. Και πραγματικά εκπλήττει το γεγονός πως στην εξελικτική πορεία του περιεχομένου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των αγροτισσών και στις συνεχώς αναφυόμενες απαιτήσεις για μεγαλύτερη προσφορά υπηρεσιών προς αυτές διαπιστώνεται μια αντίστροφη πορεία των δυνατοτήτων προσφοράς των προγραμμάτων αυτών σε περισσότερες αγρότισσες. Και τούτο για τον απλούστατο λόγο ότι η σχετική υπηρεσία δυστυχώς αφήνεται να οδηγηθεί σ΄ αποδυνάμωση εξαιτίας της συνεχούς απόσπασης του προσωπικού της. Η διαπίστωση αυτή γίνεται εντονότερη, λαμβανομένου ιδιαίτερα υπόψη του γεγονότος πως τα προγράμματα αφορούν μια υπηρεσία αποκλειστικά στελεχωμένη από γυναίκες με αποκλειστικό προορισμό των εργασιών τους μια άλλη παραγνωρισμένη αλλά αξιόλογη μερίδα του πληθυσμού μας, τις αγρότισσες, σε μια μάλιστα χρονική περίοδο που συμπίπτει με εκείνη που σηματοδότησαν οι πιο έντονες προοπτικές για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών όλου του κόσμου στον επαγγελματικό, πολιτιστικό και κοινωνικοοικονομικό γενικότερα τομέα και σ΄ άλλους παρεμφερείς τομείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει κάθε μέτρο που βοηθά την παραμονή των κατοίκων στην ύπαιθρο και υποστηρίζει ότι ο αγρότης πρέπει να παραμείνει στον τόπο του για το καλό του ίδιου και του κοινωνικού συνόλου.

Με βάση αυτή τη θέση ο Δημοκρατικός Συναγερμός, επειδή πιστεύει ότι η γυναίκα της υπαίθρου, η αγρότισσα, παίζει ουσιαστικό ρόλο ως μητέρα, σύζυγος και εργατικό δυναμικό στην παραμονή των οικογενειών στην ύπαιθρο, τη στηρίζει και έχει ειδικό πρόγραμμα, για να τη βοηθήσει στην ανέλιξη της τόσο ως γυναίκας αλλά και ως παραγωγικής μονάδας του τόπου μας.

Η γυναίκα της υπαίθρου επωμίζεται το μεγαλύτερο βάρος των ευθυνών, οικογενειακών και αγροτικής εργασίας, και εκείνη είναι που θα βοηθήσει στη λήψη της τελικής απόφασης για το αν η οικογένεια θα παραμείνει ή όχι στην ύπαιθρο, στο χωριό και αν θα συνεχιστούν οι αγροτικές εργασίες και η παραγωγή ή όχι των αγροτικών προϊόντων.

Αν η γυναίκα πεισθεί ότι υπάρχει ικανοποιητικός τρόπος ζωής, ανθρώπινος, μέσα στη σημερινή ευδαιμονία που ζει ο άνθρωπος, τότε αυτή που είναι πιο

δεμένη με τη γη θα αρνηθεί να φύγει και θα αναχαιτισθεί το κύμα της εγκατάλειψης της υπαίθρου και της αστυφιλίας.

Δεν είναι του παρόντος να αναπτύξω τα κίνητρα και τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει η κυβέρνηση να πάρει ως Εκτελεστική Εξουσία και που δεν πήρε μέχρι σήμερα παρ' όλες τις πιέσεις που έχει από όλα τα οργανωμένα σύνολα, γιατί δε στρέφει τη φροντίδα της σε έργα αλλά μόνο σε υποσχέσεις.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμένος πιστεύει στο έργο του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας και είμαστε σύμφωνοι για την αναδόμηση, ανασυγκρότηση και στελέχωσή του. Έχουμε προσωπική γνώση ότι τα στελέχη, οι υπάλληλοί του προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στις γυναίκες της υπαίθρου πολλές φορές σε βάρος των δικών τους επιθυμιών. Π.χ. υπάλληλοι παραμένουν στο ίδιο αγροτικό κέντρο πέραν των έξι χρόνων, χωρίς να μετατίθενται, επειδή δεν υπάρχουν αντικαταστάτριες.

Πιστεύουμε ότι ο θεσμός αυτός πρέπει να επεκταθεί και η προσπάθεια αυτή να ενταχθεί σε μία σφαιρική αντιμετώπιση με τη μελέτη και του αγροτουρισμού, που για να αναπτυχθεί πρέπει οι γυναίκες να τον οργανώσουν και να τον δημιουργήσουν με τη διατήρηση των πατροπαράδοτων κυπριακών προϊόντων, που οι γυναίκες κατά κύριο λόγο παράγουν.

Χθες το πρωί αντιπροσωπεία υπαλλήλων του Τμήματος Γεωργίας μου έδωσε τις πιο κάτω απόψεις για προβληματισμό:

Η Αγροτική Οικιακή Οικονομία δημιουργήθηκε το 1965-66. Για να αντιληφθούμε τη σκοπιμότητα της δημιουργίας της υπηρεσίας αυτής, θα πρέπει να εξετάσουμε τις συνθήκες της εποχής εκείνης.

Την αναγκαιότητα της υπηρεσίας αυτής τότε την επέβαλαν οι εξής συνθήκες:

1. Υπήρχε μεγάλο ποσοστό γυναικών που έμενε στο χωριό χωρίς εργασία.
2. Οι γυναίκες της εποχής εκείνης δεν είχαν τις γνώσεις και το μορφωτικό επίπεδο της σημερινής γυναίκας της υπαίθρου.
3. Μεγάλο ποσοστό λόγω έλλειψης άλλων εργασιών εργαζόταν στη γεωργία.
4. Η επικοινωνία του γεωπόνου, που συνήθως είναι άνδρας, και της αγρότισσας ήταν τότε δύσκολος και παρεξηγήσιμος.

Κατά τη διάρκεια των είκοσι πέντε χρόνων της λειτουργίας του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας βλέπουμε την τάση να περιορίζεται ο ρόλος και η προσφορά του, γιατί οι συνθήκες αλλάζουν συνεχώς και δεν ισχύουν οι λόγοι που επέβαλαν το 1965 τη δημιουργία της υπηρεσίας. Σήμερα οι συνθήκες είναι εντελώς διαφορετικές και πιστεύουμε ότι θα πρέπει να εξετασθεί ποιο ρόλο θα διαδραματίσει η υπηρεσία αυτή με τις σημερινές συνθήκες.

Για να βγάλουμε αντικειμενικά συμπεράσματα, θα πρέπει να εξετάσουμε τις σημερινές συνθήκες, οι οποίες είναι οι εξής:

1. Σήμερα όλοι γνωρίζουμε ότι μεγάλο ποσοστό του γυναικείου πληθυσμού εργάζεται στη βιομηχανία.
2. Μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού έχει μετακινηθεί στις πόλεις και στις κοινότητες μας έμειναν οι κάτοικοι μεγάλης ηλικίας.
3. Το μορφωτικό επίπεδο της σημερινής γυναίκας έχει βελτιωθεί σημαντικά. Οι γυναίκες του 1965 που τότε ήταν 30 χρόνων είναι σήμερα 55 χρόνων και ίσως είναι αυτές που για είκοσι πέντε χρόνια τώρα εκπαιδεύονται από τον Κλάδο Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας.

4. Η σημερινή γυναίκα των 30 χρόνων είναι απόφοιτη του λυκείου και γυμνασίου και έχει αρκετές γνώσεις οικιακής οικονομίας.

5. Η αγρότισσα του σήμερα δεν έχει κανένα εμπόδιο να επικοινωνήσει με το γεωπόνο.

6. Σήμερα λειτουργεί σχεδόν σε όλες τις κοινότητες το πρόγραμμα επιμορφωτικών μαθημάτων του Υπουργείου Παιδείας, που καλύπτει όλους τους τομείς και που ενδιαφέρει άνδρες και γυναίκες. Τα μαθήματα αυτά δίδονται τις βραδινές ώρες και έτσι ευκολύνονται όλοι όσοι ενδιαφέρονται σε αντίθεση με τον Κλάδο Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας που οι λειτουργοί του εργάζονται το πρωί και δεν ευκολύνονται οι αγρότισσες.

7. Η συμμετοχή των αγροτισσών στο πρόγραμμα του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας είναι μικρή.

8. Πολλά θέματα του προγράμματος του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας είναι επανάληψη εκείνων άλλων υπηρεσιών, όπως π.χ. του Οικογενειακού Προγραμματισμού, των γεωπόνων, των γατρών και των επιμορφωτικών μαθημάτων.

Παρά την προσπάθεια και την επιθυμία να βοηθηθεί η αγρότισσα, φαίνεται ότι δεν εξετάστηκαν όλες οι πτυχές του θέματος, γι' αυτό θα πρέπει να επανεξετασθεί το θέμα σε σύνδεση με τις άλλες υπηρεσίες που ασχολούνται με την αγρότισσα και τη γυναίκα της υπαίθρου.

Σήμερα δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο η αγρότισσα να βοηθηθεί ουσιαστικά και επιστημονικά από τον πλέον αρμόδιο λειτουργό στα γεωργικά θέματα, το γεωπόνο της κοινότητάς της. Για άλλα θέματα που την απασχολούν ως αγρότισσα και ως γυναίκα φαίνεται ότι μπορεί να έχει βοήθεια από άλλες υπηρεσίες σε πιο βολικές ώρες.

Πρέπει να εξετάσουμε το θέμα αντικειμενικά και να είμαστε βέβαιοι ότι τα χρήματα που ξοδεύονται για τη λειτουργία αυτής της υπηρεσίας καλώς ξοδεύονται και έχουν αποτέλεσμα. Πιστεύουμε πως η καλύτερη λύση είναι οι οκτώ λειτουργοί του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας να μεταφερθούν στο Υπουργείο Παιδείας και να ενισχύσουν το πρόγραμμα επιμορφωτικών μαθημάτων.

Κύριε Πρόεδρε, ως Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύουμε στην αναδόμηση, ανασυγκρότηση και επαρκή στελέχωση του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας, για να βοηθήσει στην εκπαίδευση και επιμόρφωση της γυναίκας της υπαίθρου κτλ., σύμφωνα και με την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας. Θέλουμε την ανέλιξη της αγρότισσας σε όλους τους τομείς της σημερινής κοινωνίας. Η κυβέρνηση ας μελετήσει και τις απόψεις των υπαλλήλων του Τμήματος Γεωργίας, που δεν ακούστηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας, όταν συζητείτο το θέμα. Αν μελλοντικά χρειαστεί να τεθούν οι υπηρεσίες αυτές υπό ενιαίο φορέα, είτε αυτός λέγεται Υπουργείο Παιδείας είτε οτιδήποτε άλλο, ας το πράξει. Με τον τρόπο αυτό πιθανόν να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός τόσο των λειτουργιών όσο και αυτών που παρακολουθούν τα διάφορα μαθήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το ΑΚΕΛ έχω δυο ομιλητές. Θα μιλήσετε πέντε λεπτά ο καθένας. Έχω τον κ. Κουρτελλάρη και τον κ. Τσιέττη. Εντάξει.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι αγρότισσες αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο, που ζει και αναπτύσσει τις δραστηριότητές του σ' ένα συγκεκριμένο περιβάλλον, αυτό της υπαίθρου. Είναι το τμήμα εκείνο των γυναικών που χρειάζεται τη μεγαλύτερη δυνατή βοήθεια στον επαγγελματικό, εκπαιδευτικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα. Με βάση διεθνείς και τοπικές μελέτες έχει αποδειχθεί ότι οι αγρότισσες, που στην Κύπρο αποτελούν το 57% του αγροτικού πληθυσμού, έχουν να παρουσιάσουν μια αξιόλογη προσφορά σ' όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων. Παρ' όλη όμως την πολύπλευρη προσφορά τους, κρατιούνται στο περιθώριο των εξελίξεων και ακόμα, μπορούμε να πούμε, είναι παραμελημένες.

Με βάση τις πιο πάνω διαπιστώσεις ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών με αποφάσεις του υπογραμμίζει την αναγκαιότητα να δοθεί μεγαλύτερη βοήθεια και προστασία προς τη γυναίκα της υπαίθρου, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις και ιδιαίτερα τη Σύμβαση για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας.

Η γυναίκα της κυπριακής υπαίθρου συμβάλλει στη διαμόρφωση του αγροτικού εισοδήματος -που πρέπει να τονιστεί ότι είναι ένα από τα χαμηλότερα στην Κύπρο- με την ενεργή και άμεση συμμετοχή της στην παραγωγική διαδικασία. Το κράτος, εκτιμώντας αυτή την προσφορά, από το 1965 δημιούργησε τον Κλάδο Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας που είχε στόχο να βοηθήσει στην εκπαίδευση και επιμόρφωση της γυναίκας της υπαίθρου, κυρίως για να αναβαθμίσει το ρόλο της στη δημιουργία του οικογενειακού εισοδήματος και να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσής της.

Πρέπει να ομολογήσουμε ότι ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας έχει βοηθήσει συγκεκριμένα τη γυναίκα της υπαίθρου και έχει αποδείξει την ορθότητα της δημιουργίας και ύπαρξής του. Είναι γι' αυτό που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά συμφωνεί απόλυτα στην ανάγκη επέκτασης, στελέχωσης και αναβάθμισης του κλάδου, που πρέπει να καλύψει ολόκληρη την κυπριακή υπαίθρο. Γι' αυτό και θα δώσουμε κάθε δυνατή βοήθεια στην κυβέρνηση προς αυτή την κατεύθυνση, η οποία με προσοχή θα πρέπει να μελετήσει και τα προβλήματα που απασχολούν τις λειτουργούς αγροτικής οικονομίας.

Κύριε Πρόεδρε, η αναβάθμιση, η ανάπτυξη και η ενίσχυση του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας δε θα μπορεί να αποδώσει τα αναμενόμενα και δε θα είναι σε θέση να συμβάλει περισσότερο στην αγροτική ανάπτυξη, αν η Κυπρία αγρότισσα δε βοηθηθεί με τη λύση μιας σειράς σοβαρών προβλημάτων που δυσκολεύουν τη ζωή της και θέτουν εμπόδια στην απρόσκοπτη συμμετοχή της στις παραγωγικές διαδικασίες. Παρά τα σημαντικά βήματα προόδου που έχουν επιτευχθεί στην αγροτική οικονομία και γενικότερα στην υπαίθρο, εντούτοις η ζωή της αγρότισσας εξακολουθεί να παραμένει ακόμα και σήμερα σκληρή. Δεν υπάρχουν αργίες και ωράρια. Απεριόριστος φόρτος καθηκόντων και ευθυνών. Υποβαθμισμένη ψυχαγωγία και κοινωνική δραστηριότητα. Χωρίς δικαίωμα σύνταξης και επιδόματος μητρότητας. Και όλα αυτά δίπλα στα γενικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η αγροτική οικονομία και η υπαίθρος, τέτοια, όπως της άρδευσης, της διάθεσης προϊόντων, του ψηλού κόστους, των συγκοινωνιών, της ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής, της φροντίδας και προστασίας του παιδιού και άλλα.

Επικροτούμε τη γενική θέση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η οποία «τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της αναβάθμισης και στελέχωσης του κλάδου

με νέους λειτουργούς, ώστε να μπορέσει να καλύψει με την προσφορά του ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο, γιατί πιστεύει ότι ο ρόλος της Κυπρίας αγρότισσας είναι πολύ σημαντικός τόσο μέσα στην αγροτική οικογένεια όσο και για την αγροτική οικονομία γενικότερα, και καλεί την κυβέρνηση, αφού λάβει σοβαρά υπόψη τη σημασία και τις ανάγκες του κλάδου αυτού, να ενεργήσει για την κατάλληλη και επαρκή στελέχωσή του».

Πιστεύουμε όμως ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει αποφασιστικά στην προώθηση και τη λύση όλων των άλλων προβλημάτων που δυναστεύουν και βασανίζουν την αγρότισσα, ώστε να της αποδοθεί από το κράτος η ανάλογη αναγνώριση, η οποία θα συμβαδίζει με την προσφορά της στην αγροτική και γενικά την εθνική οικονομία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για οικονομία του χρόνου ένα λεπτό από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τα πέντε λεπτά στη διάθεσή σας.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνώ με τις απόψεις που ανέφερε ο συναδελφος Κουρτελλάρης, αλλά θα ήθελα να αναφερθώ στη σημασία αυτού του κλάδου τον οποίο παρακολουθήσαμε για πολλά χρόνια και είχαμε πράγματι πρόοδο στην ύπαιθρο. Αυτό που πρέπει να παρατηρήσουμε -είναι και η παρατήρηση άλλων συναδέλφων- είναι ότι με το πέρασμα του χρόνου έχουν γίνει αλλαγές στην αγροτική οικονομία και στην ύπαιθρο. Και οι αλλαγές αυτές πρέπει να μελετηθούν και δε διαφωνεί η Επιτροπή Προγραμματισμού. Μάλιστα αναφέρεται ότι θα κληθούν εμπειρογνώμονες, για να μελετήσουν πρόγραμμα για τον αγροτουρισμό, για την επέκταση της χειροτεχνίας στον τόπο μας.

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που γίνεται στην κοινότητά σας, στα Λεύκαρα -για τα λευκαρίτικα μιλώ- αυτό που γινόταν στη Μεσαορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανείς δεν μπορεί να κάνει αυτό που κάνουν οι Λευκαρίτες σ' αυτό τον τομέα.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

...αυτό που γινόταν στη Μεσαορία με την ποκαλάμη, αυτό που γινόταν στο Λιοπέτρι με τα καλάθια δυστυχώς όλα έχουν εγκαταλειφθεί σε μεγάλο βαθμό και θα πρέπει να ενδιαφερθούμε για να μάθουν περισσότερες γυναίκες, ώστε να ασχολούνται στον ελεύθερό τους χρόνο, και θα πρέπει να εκπαιδευτούν σε ειδικά σχολεία της οικιακής οικονομίας. Δυστυχώς έρχονται λευκαρίτικα από τα κατεχόμενα της Γιαλούσας, γιατί βρέθηκαν εκεί μερικές Τουρκοκύπριες από τα Λεύκαρα, έρχονται από τη Μεσαορία τα πανέρια και τα καλάθια με την ποκαλάμη, ενώ τα καλάθια του καλαμιού στο Λιοπέτρι έχουν εγκαταλειφθεί. Γι' αυτό χρειαζόμαστε πράγματι αναβάθμιση και ενίσχυση αυτού του κλάδου.

Πιο πέρα συμφωνώ και με την άποψη ότι δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο σ' αυτό τον τομέα, αλλά πέραν τούτου να συμμετέχει υπεύθυνα και να συνεργάζεται

με τον Κλάδο Γεωργικών Εφαρμογών, διότι πολλές αγροτικές οικογένειες τώρα διευθύνονται από τις αγρότισσες όσον αφορά το τράκτορ, την άρδευση, το ψέκασμα. Μόλις πριν από μια βδομάδα αγρότισσες από την Αυγόρου οδηγήθηκαν στο νοσοκομείο από τη χρήση του φαρμάκου για τη λιριομίζα, διότι η αγρότισσα δεν είχε την ευκαιρία να πάει στο σύλλογο ή στο καφενείο μαζί με τους αγρότες για να παρακολουθήσει.

Γι' αυτό ο Κλάδος Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας πρέπει να συνεργαστεί με τον Κλάδο Γεωργικών Εφαρμογών, για να βοηθήσουν όχι να κάνει γλυκό η αγρότισσα -υπάρχουν χωριά όπου μπορεί να κάνει και κονσέρβες και γλυκά- αλλά γιατί ανάλογα με την περιοχή, όπως στην περιοχή της Αμμοχώστου, των Κοκκινόχωριών και σε άλλες περιοχές βέβαια, ασχολούνται πραγματικά ως επαγγελματίες αγρότισσες. Γι' αυτό πρέπει να τις βοηθήσουμε να αντιμετωπίσουν το θέμα της χρήσης των φαρμάκων, που είναι επίκαιρο αυτή την περίοδο, όσον αφορά την προστασία της υγείας των αγροτών μας και των άλλων καταναλωτών, και θα πρέπει να βοηθήσουμε να αναπτυχθεί αυτός ο κλάδος και να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της τεράστιας προσφοράς της Κυπριακής αγρότισσας στην κυπριακή οικονομία συζητήθηκε στη Βουλή εδώ και μερικούς μήνες. Έτσι η σημερινή συζήτηση για τη σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική και την ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη του τόπου αποτελεί μια ουσιαστική ενίσχυση εκείνης της συζήτησης, μια συμπλήρωση εκείνης της συζήτησης. Γιατί βέβαια είναι αυτονόητο ότι η εκπαίδευση και η επιμόρφωση της αγρότισσας συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας, ιδιαίτερα στον τομέα της γεωργίας, που πρέπει να αποτελεί τη σπονδυλική στήλη της εθνικής μας οικονομίας.

Και νομίζω, κύριε Πρόεδρε, πως είναι τραγικά επίκαιρο και αναγκαίο να επισημάνουμε πως η εγκατάλειψη ή η υποβάθμιση της αγροτικής μας οικονομίας και η στροφή προς μια χωρίς όρια και μονόδρομη επενδυτική δραστηριότητα στον τουριστικό τομέα οδήγησε στη σημερινή, ως ελπίζουμε προσωρινή, κατάσταση, να απειλείται δηλαδή η εθνική μας οικονομία με πλήρη εγκατάλειψη της Κύπρου από τους ξένους περιηγητές ως αποτέλεσμα τη πολεμικής σύρραξης στον Κόλπο. Η σημερινή δοκιμασία που αντιμετωπίζει η τουριστική μας βιομηχανία αποδεικνύει κατά δραματικό τρόπο ότι υπήρξαν λανθασμένες ή και πρόχειρες επιλογές σε σχέση με μια ανεξέλεγκτη και χωρίς όρια και φραγμούς τουριστική ανάπτυξη με τέτοιο τρόπο και σε τέτοιο βαθμό, που παραμέριζαν και αποδυνάμωναν μερικές φορές τους άλλους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας, όπως είναι η γεωργία και η βιομηχανία. Να ελπίζουμε ότι τώρα θα υπάρξει συνειδητοποίηση από όλους μας της ανάγκης για μια πιο σφαιρική και πολύπλευρη εθνική οικονομική δραστηριότητα. Έχουμε τη γνώμη πως, αν δεν το πράξουμε και αν επιμείνουμε κατά τρόπο μονόπλευρο σε μια μονόδρομη επενδυτική δραστηριότητα στον τουριστικό τομέα με παραγνώριση ή κατά αντιπαράθεση προς άλλους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας, θα οδηγηθούμε κάποια στιγμή χωρίς καμιά αμφιβολία, σε μια στιγμή ίσως παρόμοιας κρίσης, σε μια δραματική κατάρρευση της εθνικής μας οικονομίας.

Θέλω με την ευκαιρία να τονίσω πως το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, και πιστεύω όλες οι πλευρές της Βουλής, θα συμπαρασταθούμε με όλους τους τρόπους και με όλες μας τις δυνάμεις στην τουριστική βιομηχανία, που διέρχεται αυτή τη στιγμή μια δραματική δοκιμασία. Γιατί σε τελική βέβαια ανάλυση θα πρέπει να στηρίξουμε στο σύνολό του τον κλάδο της οικονομίας μας με τις σημερινές συνθήκες, για να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις, έτσι που να μπορέσει να επιβιώσει μακροπρόθεσμα η οικονομία μας πάνω σε υγιείς βάσεις.

Μετά την παρένθεση αυτή, επανερχόμενος στο υπό συζήτηση θέμα, τονίζω πως θερμά υποστηρίζει το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ την ανάγκη αναβάθμισης του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας, που θα υποβοηθήσει την Κυπρία γυναίκα, είτε ασχολείται με τη γεωργία είτε ασχολείται με τη μεταποίηση είτε ασχολείται με τον τουρισμό, να βελτιώσει τις γνώσεις της και τις δεξιότητές της, για να αυξήσει την παραγωγικότητα και ευρύτερα την εθνική μας παραγωγή. Όπως όμως έχει διαφανεί από τη συζήτηση και όπως προκύπτει και από την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αναγκαία προϋπόθεση γι' αυτή την ουσιαστική αναβάθμιση και αποδοτικότητα του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας είναι η αύξηση του υπαλληλικού δυναμικού του κλάδου και η επέκτασή του σε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο, έτσι που να μπορέσει με επάρκεια και πληρότητα να ανταποκριθεί στην τόσο σημαντική αποστολή του.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα παρακολουθήσει την υλοποίηση αυτής της τόσο αναγκαίας προϋπόθεσης για αύξηση του υπαλληλικού δυναμικού του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας και καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως: (1) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται» και (2) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας - Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δύο κοινότητες».

Να θεωρηθεί η Έκθεση αναγνωσθείσα;

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ: (1) «Η ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΜΑΛΙ-ΑΥΔΗΜΟΥ ΜΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟ ΝΕΡΟ ΝΑ ΡΕΕΙ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΝΑ ΜΗΝ ΑΡΔΕΥΟΝΤΑΙ» ΚΑΙ (2) «Η ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΛΑΝΙΑΣ-ΔΩΡΟΥ ΜΕ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Γεώργιος Παπαδόπουλος

Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσεάς Δημητρίου
Γιαννάκης Ομήρου
Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τα πιο πάνω θέματα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Μαΐου, 19 Ιουνίου και 4 Δεκεμβρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά θεμάτων κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και οι κοινοτάρχες των κοινοτήτων Πάχνας, Πραστειού-Αυδήμου, Αυδήμου, Παραμάλι, Λάνιας και Δωρού.

Όπως είναι γνωστό, τα πιο πάνω θέματα γράφτηκαν στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ά. Χρυσοστόμου στις 19 Απριλίου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Ο εισηγητής των υπό συζήτηση θεμάτων πληροφόρησε την Επιτροπή πως το αρδευτικό έργο Αυδήμου-Παραμάλι αποφασίστηκε να εκτελεστεί σε φάσεις ως εξής:

- (α) Η πρώτη φάση αφορούσε την εκτροπή των ποταμών Σιαπάνη και Μανταλά, με τη συμπλήρωση δε της φάσης αυτής κατέστη δυνατό να αρδούνται μερικές εκτάσεις σουλτανίνης το Γενάρη του 1987.
- (β) Η δεύτερη φάση αφορούσε τη μεταφορά νερού από τον ποταμό Κρυό, η συμπλήρωσή της δε επιτεύχθηκε το Μάιο του 1988.
- (γ) Η τρίτη φάση, η οποία και θα συμπλήρωνε το έργο και αφορούσε την εγκατάσταση αγωγού από το Παραμάλι προς την Αυδήμου και την εγκατάσταση του αρδευτικού δικτύου, δεν έχει συμπληρωθεί, παρόλο που υπήρχε πρόνοια στους προϋπολογισμούς του 1989, με αποτέλεσμα το νερό να χύνεται στη θάλασσα.

Στη συνέχεια ο κ. Χρυσοστόμου αναφέρθηκε σε δηλώσεις και υποσχέσεις του Υπουργού Γεωργίας πως το έργο θα συμπληρωνόταν μετά την ανασύσταση των αρδευτικών τμημάτων των δύο περιοχών και ότι, αν οι ενδιαφερόμενοι δεν αποδέχονταν την ανασύστασή τους, θα γινόταν μελέτη πάνω στο θέμα κήρυξης του έργου σε κυβερνητικό και πως σχετική απόφαση θα λαμβανόταν μέχρι το τέλος του Ιουλίου του 1989. Παρ' όλα αυτά, συνέχισε ο κ. Χρυσοστόμου, στις 23 Νοεμβρίου 1989 ο Υπουργός Γεωργίας δήλωσε πως, επειδή δε ρυθμίστηκε η ανασύσταση των αρδευτικών τμημάτων λόγω διαφοράς που προέκυψε μεταξύ αυτοχθόνων και εκτοπισθέντων σχετικά με την αναλογική αντιπροσώπευσή τους στα τμήματα, η λειτουργία του έργου δεν μπορεί να αρχίσει, παρά τις υποσχέσεις του πως σε τέτοια περίπτωση θα εξετάζονταν εναλλακτικές λύσεις.

Τέλος, ο κ. Χρυσοστόμου εξέφρασε τη λύπη του για το γεγονός ότι πέρασαν δύο χρόνια και το θέμα βρίσκεται ακόμα στο στάδιο των συζητήσεων, ενώ το νερό χύνεται στη θάλασσα, και κάλεσε την κυβέρνηση να δώσει άμεση λύση στο όλο πρόβλημα.

Σχετικά με το αρδευτικό έργο Λάνιας-Δωρού ο κ. Χρυσοστόμου ανέφερε πως υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στη συμπλήρωση του έργου, πράγμα για το οποίο δεν ευθύνονται οι δύο ενδιαφερόμενες κοινότητες που αφορά, και κάλεσε την κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως στην αποπεράτωση του έργου, να απαλλάξει τους χρήστες του έργου από τους τόκους που θα οφείλονται στην καθυστέρηση της συμπλήρωσής του και να τοποθετήσει παροχές σ' όλα τα υπό άρδευση κτήματα.

Οι εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων επιβεβαίωσαν ότι πράγματι υπάρχει διαφορά μεταξύ αυτοχθόνων και προσφύγων στη σύσταση των αρδευτικών

τμημάτων, που αφορά την αναλογική εκπροσώπηση σ' αυτά των προσφύγων και των αυτοχθόνων, και κάλεσαν την κυβέρνηση να προχωρήσει στην κήρυξη του έργου σε κυβερνητικό, για να μπορέσει αυτό να λειτουργήσει, ώστε να σταματήσει το νερό να χύνεται στη θάλασσα. Επισήμαναν επίσης πως η κατάσταση αυτή θα προκαλέσει καταστροφή στις καλλιέργειές τους.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι παραδέχτηκαν την αδυναμία τους να συστήσουν τα αρδευτικά τμήματα, λόγω των διαφορών που υπάρχουν μεταξύ προσφύγων και αυτοχθόνων, και κάλεσαν την κυβέρνηση να προχωρήσει στην εφαρμογή του νόμου που θα δώσει λύση στο επίμαχο πρόβλημα και θα αποτρέψει την επερχόμενη καταστροφή των καλλιεργειών τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πληροφόρησαν την Επιτροπή πως το αρδευτικό έργο Λάνιας-Δωρού συμπληρώθηκε και άρχισε τη λειτουργία του και ότι ορισμένα διαδικαστικά θέματα που εκκρεμούν θα επιλυθούν σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Όσον αφορά τη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι-Αυδήμου, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως τέλειωσαν οι δύο βασικές φάσεις του έργου και παραμένει μόνο η μεταφορά του νερού στα κτήματα, πράγμα όμως που δεν μπορεί να γίνει, αν δεν ανασυσταθούν τα αρδευτικά τμήματα. Συγκεκριμένα, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, υπάρχουν διαφορές μεταξύ αυτοχθόνων και προσφύγων ως προς το αν ο Πρόεδρος του τμήματος θα πρέπει να είναι πρόσφυγας ή αυτόχθονας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει η σύσταση του τμήματος.

Ως προς το θέμα της κήρυξης του έργου σε κυβερνητικό οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν πως αυτό δεν μπορεί να γίνει, γιατί είναι γενική πολιτική του κράτους οι ενδιαφερόμενοι να μετέχουν στη διοίκηση και λειτουργία τέτοιων έργων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, δεν μπορεί παρά να εκφράσει τη λύπη της, γιατί η λειτουργία ενός τέτοιου κοινωφελούς έργου προσκρούει στις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ ανθρώπων και ιδιαίτερα στις διαφορές μεταξύ προσφύγων και αυτοχθόνων.

Η Επιτροπή δε θεωρεί ορθό να επέμβει στην επίλυση μιας διαφοράς που προέκυψε μεταξύ προσφύγων και αυτοχθόνων, πολύ δε περισσότερο θα βρισκόταν σε δύσκολη θέση, αν έπαιρνε το μέρος της μιας ή της άλλης πλευράς τη στιγμή που ολόκληρος ο τόπος μας απειλείται με ολοκληρωτικό αφανισμό από τις απειλές του Τούρκου κατακτητή.

Γι' αυτό η Επιτροπή περιορίζεται στο να κάνει προς όλους τους ενδιαφερομένους θερμή παράκληση και ύστατη έκκληση όπως αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και προχωρήσουν από μόνοι τους στην επίλυση του προβλήματος, εκλέγοντας τους αντιπροσώπους τους στα αρδευτικά τμήματα μακριά από πνεύμα καχυποψίας και μέσα σε πνεύμα εμπιστοσύνης και αδελφικής φιλίας που πρέπει να διακατέχει όλους μας.

Όσον αφορά την Εκτελεστική Εξουσία, η Επιτροπή πιστεύει πως πρέπει, αν οι ενδιαφερόμενοι δεν μπορέσουν να προσφέρουν λύση, να μελετήσει όλους τους τρόπους που υπάρχουν για επίλυση του προβλήματος, μη αποκλεισμένης ακόμα και της παρέκκλισης από τους κανόνες της γενικής πολιτικής της που επικαλείται, και να κηρύξει το έργο κυβερνητικό, για να μπορέσει αυτό να λειτουργήσει, ώστε να αποτραπεί η καταστροφή ολόκληρων περιουσιών και καλλιεργειών, πράγμα που θα έχει καταστρεπτικές συνέπειες ακόμα και στη γενική οικονομία του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Πρώτα ο εισηγητής, ο κ. Χρυσοστόμου, ο κ. Κουρτελλάρης, ο κ. Παρισινός, ο κ. Ηλία και ο κ. Ομήρου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αρχίζω με το δεύτερο θέμα, που αφορά το αρδευτικό έργο Λάνιας-Δωρού, και αναφέρω ότι έστω και με μεγάλη καθυστέρηση το έργο συμπληρώθηκε και εξυπηρετεί τις ανάγκες των δυο κοινοτήτων. Το αίτημα των δυο κοινοτήτων για απαλλαγή από την πληρωμή τόκων για την περίοδο που καθυστέρησε η εκτέλεση του έργου, κάτι για το οποίο δεν ευθύνονταν οι δυο κοινότητες, δυστυχώς δεν έγινε αποδεκτό από την κυβέρνηση. Αντί απαλλαγής από την πληρωμή τόκων, έγιναν διευθετήσεις για ενοποίηση των δανείων και ταυτόχρονη μετάθεση του χρόνου αποπληρωμής κατά πέντε χρόνια. Οι ενδιαφερόμενοι αποδέχτηκαν τη διευθέτηση και το θέμα αυτό έστω και με καθυστέρηση λύθηκε.

Το αρδευτικό έργο Αυδήμου-Παραμάλι αποφασίστηκε να εκτελεστεί σε φάσεις. Η πρώτη φάση αφορούσε την εκτροπή των ποταμών Σιαπάνη και Μανταλά. Οι εργασίες άρχισαν το Σεπτέμβριο του 1986 και συμπληρώθηκαν με εκπληκτική ταχύτητα το Γενάρη του 1987 και έτσι κατέστη δυνατή η άρδευση της σουλτανίνης το Γενάρη του 1987. Για την πρώτη φάση δαπανήθηκε ποσό £280,000.

Η δεύτερη φάση αφορούσε τη μεταφορά νερού από τον Κρυό ποταμό. Οι εργασίες άρχισαν το Σεπτέμβριο του 1987 και συμπληρώθηκαν το Μάιο του 1988. Για τη δεύτερη φάση δαπανήθηκε ποσό £300,000.

Για τη συμπλήρωση του έργου απέμεινε η τοποθέτηση του αγωγού από το Παραμάλι προς την Αυδήμου και η εγκατάσταση του αρδευτικού δικτύου. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1989 υπήρχε πρόνοια για ποσό ύψους £195,000 για τη συνέχιση του έργου, καμιά όμως εργασία δεν εκτελέστηκε. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1990 περιλήφθηκε ποσό ύψους £116,220, αλλά δυστυχώς ούτε και το 1990 δεν εκτελέστηκε οποιαδήποτε εργασία. Αφορμή ή αιτία για τη μη συμπλήρωση του έργου ήταν οι διαφορές μεταξύ εκτοπισμένων και αυτοχθόνων σε θέματα διαχείρισης του έργου. Δαπανήθηκε ποσό £580,000, λόγω όμως της μη συμπλήρωσης του έργου μόνο μέρος του νερού αξιοποιείτο, ενώ αρκετή ποσότητα τόσο το 1989 όσο και το 1990 έρεε στη θάλασσα. Με θλίψη αναφέρω ότι και φέτος μετά τις λίγες βροχές που είχαμε πρόσφατα αρκετή ποσότητα νερού χύνεται τώρα στη θάλασσα, ενώ τα αμπέλια στερούνται το τόσο πολύτιμο νερό.

Ο Υπουργός Γεωργίας στις 5 Μαΐου 1989 δήλωσε πως το έργο θα συμπληρωνόταν μετά την ανασύσταση των αρδευτικών τμημάτων των δυο περιοχών και κατέληξε πως, αν οι ενδιαφερόμενοι δεν αποδέχονταν την ανασύστασή τους, θα εμελετάτο θέμα κήρυξης του έργου ως κυβερνητικού, ενώ τόνισε πως η απόφαση θα λαμβανόταν μέχρι τέλους Ιουλίου 1989. Στις 23 Νοεμβρίου 1989 ο Υπουργός Γεωργίας δήλωσε πως δεν είχε ρυθμιστεί η ανασύσταση των αρδευτικών τμημάτων και αυτό οφειλόταν αποκλειστικά σε διαφορά που προέκυψε σχετικά με την εκπροσώπηση αυτοχθόνων και προσφύγων στις επιτροπές και τόνισε πως, αν οι προσπάθειες δεν καρποφορούσαν μέχρι το τέλος του 1989, θα μελετούνταν εναλλακτικές λύσεις, περιλαμβανομένης της κήρυξης ολόκληρου του

έργου ως κυβερνητικού. Περαιτέρω ανέφερε πως στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1990 γινόταν πρόνοια ύψους £116,220 για τη συνέχιση του έργου. Δυστυχώς οι προσπάθειες δεν καρποφόρησαν μέχρι το τέλος του 1989 και ούτε εφαρμόστηκαν οι εναλλακτικές λύσεις.

Το Σεπτέμβρη του 1990 ανέλαβε πρωτοβουλία ο Υπουργός Εσωτερικών, η οποία στις 24 Οκτωβρίου 1990 κατέληξε σε κάποια συμφωνία με τους εκτοπισθέντες. Στις 7.12.90 πραγματοποιήθηκε συνάντηση εκπροσώπων των αυτοχθόνων της περιοχής με τον Υπουργό Εσωτερικών και αποφασίστηκε να προχωρήσει αμέσως η εγκατάσταση του αγωγού από το Παραμάλι προς την Αυδήμου και να ανορυχθούν γεωτρήσεις οι οποίες να αξιοποιηθούν από τους αυτόχθονες. Αποφασίστηκε επίσης όπως στις 11 Δεκεμβρίου 1990 ο Έπαρχος Λεμεσού με υπηρεσιακούς παράγοντες επισκεφθούν το Παραμάλι και σε συνεργασία με εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων εκτοπισθέντων και αυτοχθόνων μελετήσουν πρακτικά μέτρα για υλοποίηση των αποφάσεων. Πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη και λήφθηκαν ομόφωνες αποφάσεις. Ποιο όμως το αποτέλεσμα; Το τόσο πολυτιμο νερό, ιδιαίτερα φέτος με τη συνεχιζόμενη ανομβρία, χύνεται στη θάλασσα. Καμιά εργασία δεν έγινε μέχρι σήμερα για την εγκατάσταση του αγωγού και καμιά επίσης εργασία για την ανόρυξη των γεωτρήσεων.

Στο σημείο αυτό θέλω να υπενθυμίσω στον Πρόεδρο της Βουλής ότι στις 7 Ιουλίου 1990 στις 5.00 μ.μ., ημέρα Σάββατο, προήδρευσε περιφερειακής σύσκεψης στο Πισσούρι με τη συμμετοχή Βουλευτών από όλα τα κόμματα. Ανάμεσα στα αιτήματα που υποβλήθηκαν το πιο έντονο ήταν η συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Αυδήμου-Παραμάλι και υποσχθήκαμε τότε να ασκήσουμε πίεση στην κυβέρνηση, ώστε να συμπληρώσει το έργο χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Για ενημέρωση των συναδέλφων αναφέρω ότι πρόκειται για χειμερινή άρδευση της σουλτανίνης και τα διάφορα έργα θα 'πρεπε να είχαν συμπληρωθεί έγκαιρα, για να χρησιμοποιηθεί το νερό των χειμάρρων τους μήνες Γενάρη-Μάρτη, αξιοποιώντας την έστω λίγη βροχόπτωση.

Οι κάτοικοι της περιοχής εκφράζουν για πολλοστή φορά την πικρία και απογοήτευσή τους, καθώς και την αγωνία τους για το τι θα γίνει φέτος, ιδιαίτερα με τη συνεχιζόμενη ανομβρία. Οι κάτοικοι της περιοχής εύλογα διερωτώνται αν τρία ολόκληρα χρόνια -1988, 1989 και 1990- ήταν ή δεν ήταν αρκετά για να συμπληρωθεί ένα έργο.

Κύριε Πρόεδρε, όλα όσα ανέφερα -και είναι αδιάψευστα-αποδεικνύουν την έλλειψη σωστού προγραμματισμού, τον ανεύθυνο χειρισμό των προβλημάτων από την κυβέρνηση και αποτελούν χαρακτηριστικό γνώρισμα της διακυβέρνησης του τόπου από την κυβέρνηση της αλλαγής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα υπό συζήτηση θέματα αφορούν συγκεκριμένα αρδευτικά έργα στις περιοχές Παραμάλι-Αυδήμου και Λάνιας-Δωρού και τις καθυστερήσεις που παρουσιάζονται στη συμπλήρωσή τους.

Η λύση του προβλήματος του νερού γενικά για την Κύπρο έχει ύψιστη σημασία και πιστεύουμε ότι τα διάφορα αρδευτικά έργα -τοπικά, περιφερειακά

και παγκύπρια- πρέπει να τυγχάνουν ιδιαίτερης μεταχείρισης και να θεωρούνται έργα άμεσης προτεραιότητας. Δε δικαιολογούνται οι οποιεσδήποτε καθυστερήσεις που σχετίζονται με γραφειοκρατικές διαδικασίες. Η κυβέρνηση σε τέτοια ζητήματα θα πρέπει να επιδεικνύει και αποφασιστικότητα και να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για το ξεπέρασμά τους.

Η ανομβρία, που εδώ και δυο χρόνια μαστίζει την Κύπρο και ιδιαίτερα καταταλαιπωρεί την ύπαιθρο, τη γεωργοκτηνοτροφία και τους αγρότες, δεν παρέχει την πολυτέλεια να αφήνονται να ρέουν προς τη θάλασσα ποσότητες πολύτιμου νερού, τη στιγμή που καταστρέφονται φυτικές καλλιέργειες. Η κάθε σταγόνα νερού πρέπει να διαφυλαχτεί και να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αυτό απαιτεί το συμφέρον του κάθε παραγωγού, της αγροτικής και της εθνικής μας οικονομίας στο σύνολό της. Αντί αυτού, παρουσιάζονται καθυστερήσεις και δημιουργούνται διάφορα κωλύματα για την αποπεράτωση και συμπλήρωση συγκεκριμένων αρχινημένων αρδευτικών έργων.

Είναι γνωστό ότι μόνο το 17% περίπου της γεωργικής γης αρδεύεται, ενώ υπάρχουν περιθώρια να αυξηθεί αυτό το ποσοστό κατά πολύ. Η αρδευόμενη γεωργική γη προσφέρει περισσότερη παραγωγή και αυξάνει το αγροτικό εισόδημα, που σήμερα είναι ένα από τα πιο χαμηλά στην Κύπρο. Επιδιώξή μας είναι να βοηθηθούν οι αγρότες με την κατασκευή και συμπλήρωση των διάφορων αρδευτικών έργων, ώστε να αυξηθεί το ποσοστό της αρδευόμενης γεωργικής γης.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς συμφωνεί πλήρως με τη θέση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, ότι δηλ. «η Εκτελεστική Εξουσία -στη συγκεκριμένη περίπτωση που συζητούμε-πρέπει, αν οι ενδιαφερόμενοι δεν μπορέσουν να προσφέρουν λύση, να μελετήσει όλους τους τρόπους που υπάρχουν για επίλυση του προβλήματος, μη αποκλειομένης ακόμα και της παρέκκλισης από τους κανόνες της γενικής πολιτικής της που επικαλείται, και να κηρύξει το έργο κυβερνητικό, για να μπορέσει αυτό να λειτουργήσει, ώστε να αποτραπεί η καταστροφή ολόκληρων περιουσιών και καλλιεργειών, πράγμα που θα έχει καταστρεπτικές συνέπειες ακόμα και στη γενική οικονομία του τόπου».

Ταυτόχρονα η κοινοβουλευτική μας ομάδα συμμερίζεται την άποψη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, η οποία στην Έκθεσή της εκφράζει «τη λύπη της, γιατί η λειτουργία ενός τέτοιου κοινωφελούς έργου προσκρούει στις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ ανθρώπων και ιδιαίτερα στις διαφορές μεταξύ προσφύγων και αυτοχθόνων».

Είμαστε βέβαιοι ότι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι παραγωγοί θα αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και θα εξεύρουν την καλύτερη δυνατή λύση του προβλήματος που υπάρχει προς το συμφέρον όλων.

Κύριε Πρόεδρε, εκμεταλλευόμενος την περίσταση, θα ήθελα να τονίσω ότι ωρίμασαν οι συνθήκες και οι καιροί απαιτούν όλο και πιο πειστικά τον άμεσο εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας που διέπει τα νερά, ώστε να γίνει πιο ευέλικτη και πιο αποδοτική. Πάνω σ' αυτό το ζήτημα θα πρέπει να εγκύψει με όλη τη δέουσα προσοχή τόσο η κυβέρνηση όσο και το Νομοθετικό Σώμα.

Έφθασε πλέον ο καιρός η κυβέρνηση αποφασιστικά να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στη δημιουργία αρχής υδάτων, που θα αποτελέσει ενιαίο φορέα για την υδατική πολιτική και την ορθολογιστική χρήση και αξιοποίηση όλων των υδατινών πόρων του νησιού προς το συμφέρον όλων των επηρεαζόμενων παραγωγών. Με αυτό τον τρόπο θα ικανοποιηθεί ένα πάγιο παναγροτικό αίτημα και

προγραμματισμένα θα προχωρήσουμε στην επίλυση του υδατικού προβλήματος όσον αφορά τόσο την ύδρευση όσο και την άρδευση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σκέφτομαι ότι η πολύωρη κούρασή σας από την ακινησία αντισταθμίζεται από τη σφαιρική ενημέρωσή σας επί όλων των θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να μου επιτρέψετε να επικεντρώσω την αναφορά μου αποκλειστικά και μόνο στο πρωτοφανές πραγματικά πρόβλημα της καθυστέρησης ολοκλήρωσης αυτού του εξαιρετικού έργου. Ενώ έχουν συμπληρωθεί οι δυο πρώτες φάσεις, έχουμε μείνει για δυο ολόκληρα χρόνια χωρίς να συνδέσουμε το όλο έργο με έναν αγωγό που να διαχετεύει το νερό προς τους αγρότες, που τόσο πολύ το χρειάζονται.

Κύριε Πρόεδρε, τόνισα ότι είναι πρωτοφανής περίπτωση, διότι εμείς καθημερινά ζούμε την αγωνία του αγρότη και την προσπάθειά του και η τελευταία σταγόνα νερού να μην πηγαίνει στη θάλασσα, αλλά να αξιοποιείται, διότι είναι σήμερα τόσο πολύτιμη. Δεκάδες αγροτικές κοινότητες καθημερινά είναι στα γραφεία μας. Δεν περνά βδομάδα ή μήνας που να μη συνοδεύσουμε αντιπροσωπείες προς τους αρμόδιους λειτουργούς και το αρμόδιο Υπουργείο, όπου πιεστικά, παρακαλεστικά οι άνθρωποι αγωνίζονται να γίνουν έστω και κάποια μικρά έργα που θα τους βοηθήσουν στην τόσο επίμοχθη προσπάθειά τους να καλλιεργήσουν τη γη.

Και εδώ, ενώ έχουμε ένα έργο ολοκληρωμένο, έχουμε κυριολεκτικά σκαλώσει στο πρόβλημα της ασυμφωνίας, στο ποια θα είναι δηλαδή η αναλογία των εκπροσώπων στο αρδευτικό τμήμα ή απλούστερα ποιος θα είναι ο πρόεδρος του αρδευτικού τμήματος. Θα ήθελα όμως να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι τόσο οι πρόσφυγες όσο και οι αυτόχθονες της περιοχής ζουν αρμονικότατα. Ζουν αδελφικά και τίποτε δεν τους χωρίζει. Και όμως έχουν διαφωνήσει έντονα και είναι ανυποχώρητοι στο απλούστατο αυτό θέμα, στο ποιος δηλαδή θα έχει την πλειοψηφία και ποιος θα εκλέγει τον πρόεδρο στο αρδευτικό τμήμα.

Θα ήθελα να πάω λίγο πιο πίσω και να τονίσω ότι η αρμονικότερη συμβίωσή τους οφείλεται στο ότι δεν έχουν μεταξύ τους καμιά απολύτως διαφορά. Η επιμονή τους στο σημείο τούτο πιθανότατα εξηγείται με το ότι έγιναν κάποια λάθη στο χειρισμό και στην όλη προσέγγιση του θέματος από τις αρμόδιες υπηρεσίες στο παρελθόν, που έφεραν τις δυο πλευρές στις ανυποχώρητες αυτές σημερινές θέσεις.

Πρέπει κατά την άποψή μας, κύριε Πρόεδρε, όλοι να βοηθήσουμε στο να ξεπεραστεί αυτό το πρόβλημα, που για μας είναι και ακατανόητο και απαράδεκτο. Σήμερα, όπως προσφυστάτα μου είπε προ ολίγου ο συνάδελφος κ. Παπαρές, το νερό έφθασε να θεωρείται εξίσου πολύτιμο με το λάδι. Δεν επιτρέπεται να συνεχίσουμε να χάνουμε στη θάλασσα χιλιάδες τόνους αναξιποίητου νερού.

Γι' αυτό εισηγούμαστε όπως η κυβέρνηση με αγάπη και με υπομονή προσπαθήσει αμέσως με ένα συγκεκριμένο στοχοδιάγραμμα, αφού ενημερώσει τις δυο πλευρές, να δώσει λύση με εναλλακτικές προτάσεις. Και αν όχι, τότε σίγουρα θα πρέπει να αφήσει κατά μέρος την άρνησή της, ότι δηλ. δεν μπορεί να καταστρατηγήσει την πάγια τακτική πολιτική και θέση της, και να έρθει κατ' εξαίρεση μετά την απόλυτη και σύμφωνη και ομόφωνη τοποθέτηση όλων των πλευρών της Βουλής να προχωρήσει και να κηρύξει το έργο κυβερνητικό, πράγμα που και οι δυο ενδιαφερόμενες πλευρές έχουν αποδεχθεί και έχουν εισηγηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση υδατικό έργο Αυδήμου-Παραμάλι αφορά μια εύφορη περιοχή με αμπέλια επιτραπέζιων ποικιλιών. Τα αμπέλια αυτά εξασφάλιζαν νερό από αριθμό γεωτρήσεων που είχαν ανορυχθεί στην περιοχή άλλες νόμιμα και άλλες παράνομα από Τουρκοκυπρίους. Το νερό δεν αρκούσε και τα αμπέλια υποαρδεύονταν.

Από χρόνια έχουν γίνει πολλά διαβήματα από τις αγροτικές οργανώσεις για την εξασφάλιση νερού για άρδευση της περιοχής. Δόθηκε αρχικά υπόσχεση ότι η περιοχή θα αρδεύονταν από το Νότιο Αγωγό και αυτό αναφέρεται στο σχέδιο του υδατικού αυτού έργου. Αργότερα, η ιδέα αυτή εγκαταλείφθηκε -όχι βέβαια από την κυβέρνηση της αλλαγής- και η τότε κυβέρνηση προσαναλίστηκε στην κατασκευή υδατικού έργου για τα δυο χωριά με την χρησιμοποίηση των νερών των δυο ποταμών, των Μανταλά και Σιαπάνη, και τη μεταφορά νερού από τον Κρυό ποταμό. Το έργο αυτό χωρίστηκε σε τρεις φάσεις και οι δυο απ' αυτές έχουν εκτελεστεί, προσφέροντας μερική ανακούφιση στους αμπελουργούς των δυο κοινοτήτων.

Η εκτέλεση της τρίτης φάσης θεωρείται απαραίτητη για ικανοποιητική επίλυση του προβλήματος. Οι δυσκολίες στην εκτέλεση που παρατηρήθηκαν και οι οποίες απέβησαν προς βλάβη των συμφερόντων των αμπελουργών, προσφύγων και αυτοχθόνων, έχουν υπερπηδηθεί ύστερα από απανωτές διαβουλεύσεις των ενδιαφερόμενων αμπελουργών και των αγροτικών οργανώσεων με τον αρμόδιο Υπουργό.

Τώρα που τα εμπόδια έχουν ξεπεραστεί επιβάλλεται η ολοκλήρωση του έργου, έτσι που τα αμπέλια του χωριού Παραμάλι και Αυδήμου να μπορούν να αρδεύονται κανονικά. Δυστυχώς, λόγω της ανομβρίας δεν υπάρχουν νερά φέτος ούτε για την άρδευση ούτε για να τρέχουν στη θάλασσα. Το έργο όμως είναι αναγκαίο και η εκτέλεσή του, που καθυστέρησε τόσα χρόνια, θα πρέπει να ολοκληρωθεί χωρίς καμιά άλλη αναβολή.

Το υδατικό έργο στη Λάνια και στο Δωρό έχει εκτελεστεί, όμως αυτό δίνει νερό μόνο την περίοδο που τρέχει ο ποταμός. Γι' αυτό οι δικαιούχοι μπορούν να αρδεύουν τις καλλιέργειές τους, όχι όταν αυτές χρειάζονται νερό, αλλά μόνο όταν υπάρχει νερό στον ποταμό.

Γίνονται τώρα σχέδια για τη δημιουργία δυο εξωποτάμιων υδατοδεξαμενών στην περιοχή της Σιλίκου για την κάλυψη των χωριών Λάνια, Δωρός, Σιλίκου,

Άγιος Γεώργιος και Μονάγρι. Οι κάτοικοι Λάνιας και Δωρού ζητούν -και έχουν απόλυτο δίκαιο- η μια από τις δυο υπό μελέτη υδατοδεξαμενές να γίνει στη Λάνια και να αποθηκεύει νερό από το υφιστάμενο υδατικό τους έργο, για να μπορούν να το χρησιμοποιούν, όταν το χρειάζονται. Το νερό που θα εξασφαλιστεί στην περιοχή της Σιλίκου να χρησιμοποιηθεί για τα χωριά Σιλίκου, Άγιος Γεώργιος και Μονάγρι που το έχουν απόλυτη ανάγκη.

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε την ανάγκη επίσπευσης της εκτέλεσής των έργων αυτών, για να μπορέσουν να κρατηθούν στα χωριά τους οι κάτοικοι που απέμειναν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε και που αφορά δυο ζωτικής σημασίας αρδευτικά έργα, αυτό της Αυδήμου-Παραμαλί και Λάνιας-Δωρού, φέρνει στην επιφάνεια το τεράστιο πρόβλημα της λευψιδρίας λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας.

Δε θα ήθελα να μπω σε λεπτομέρειες για το πότε άρχισε η πρώτη και για το πότε άρχισε η δεύτερη φάση αυτών των έργων, γιατί αναφέρονται όλα αυτά συνοπτικά στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αλλά θα ήθελα να τονίσω ακόμα μια φορά από μέρος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ την τεράστια σημασία που έχει για τη γεωργία η εξοικονόμηση νερού.

Είναι λοιπόν ανεπίτρεπτο κάτω από τέτοιες συνθήκες να χάνεται νερό προς τη θάλασσα χωρίς να αξιοποιείται. Και ακόμα θα πρέπει να πούμε ότι το συντομότερο με πρωτοβουλία της κυβέρνησης και των αρχών τοπικής διοίκησης θα πρέπει να επιλυθούν κάποια προβλήματα ασυνενοησίας που έχουν προκύψει μεταξύ των κατοίκων των κοινοτήτων αυτών και δυστυχώς μεταξύ εκτοπισθένων και μη εκτοπισθέντων, όπως έχει ήδη λεχθεί.

Δεν υπάρχει συνεπώς άλλη λύση και ούτε είναι νοητή άλλη καθυστέρηση. Θα πρέπει να κηρυχθεί το έργο κυβερνητικό και να διοριστεί η μικτή αρδευτική επιτροπή με τις σχετικές αναλογίες και με την ευθύνη πάντα του Υπουργείου Γεωργίας. Όσον αφορά το αρδευτικό πρόβλημα Λάνιας-Δωρού, πράγματι έχει επιλυθεί, γι' αυτό και θα επιμένουμε στη σύντομη επίλυση του αρδευτικού Αυδήμου-Παραμαλιού.

Ωστόσο θεωρούμε κατάλληλη την ευκαιρία, προτού κλείσουμε αυτό το θέμα, να τονίσουμε την επανειλημμένα εκφρασθείσα θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ ότι επέστη πια ο χρόνος για μια πλήρη αξιοποίηση των υδάτινων πόρων του νησιού μας με τη δημιουργία μιας ενιαίας κρατικής αρχής υδάτων, που θα μπορέσει να αντιμετωπίσει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το οξύ πρόβλημα του νερού και της διάθεσής του στην Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με αυτό φθάσαμε στο τέλος.

Η επόμενη συνεδρίαση ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 31 Ιανουαρίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1991.
- 3) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 4) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1991.
- 5) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Νόμος του 1991.
- 6) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991.
- 7) του 1991. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1)
- 8) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης Κύπρου Νόμος του 1991.
- 9) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1991.
- 10) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1991.
- 11) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1991.
- 12) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1991.
- 13) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 14) Ο περί Δημοσιεύσεως Αισχρών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 15) Ο περί Παιδιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 16) Οι περί Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 17) Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 18) Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1990.
- 19) Οι περί Ευθύνης για Στρατιωτικά Υλικά Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς.
- 20) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 21) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Καθορισμένης Περιοχής του Χωριού Σούνι-Ζανατζιά Κανονισμοί του 1990.
- 22) Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγίου Δομετίου του 1991.
- 23) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.

- 24) Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 25) Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Κανονισμοί του 1990.
- 26) Οι περί Ινστιτούτου Εκπαιδύσεως Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 27) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου για το Μήνα Ιανουάριο του 1991.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεώργιου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή) (17.1.1991).

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η κρίση στην τουριστική βιομηχανία από την πρόσφατη πολεμική ανάφλεξη στον Περσικό Κόλπο».

«Οι επιπτώσεις από την απομονωτική λωρίδα στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή στη Λευκωσία».

Εισηγητής για τα πιο πάνω θέματα είναι ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού. 22.1.91.

«Η ανάγκη αναπροσαρμογής των προϋπολογισμών του 1991, καθώς και των προγραμματισμένων οικονομικών στόχων, ενόψει της διαρκώς επιδεινούμενης οικονομικής κρίσης στον τόπο και τα μέτρα που σχεδιάζει να λάβει η κυβέρνηση, για να ελαφρύνει τις επιπτώσεις της κρίσης σε όλους τους τομείς της κυπριακής οικονομίας».

Εισηγητής είναι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ κ. Αλέξης Γαλανός. 23.1.91.

«Οι οικονομικές επιπτώσεις στους καταστηματαρχες των τουριστικών περιοχών Λεμεσού συνεπεία του πολέμου στον Αραβικό Κόλπο».

Εισηγητής είναι ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου. 23.1.91.

«Προβλήματα ειδικών αστυνομικών που αφυπηρέτησαν».

Εισηγητές είναι οι Βουλευτές κ. Πέτρος Στυλιανού και Νίκος Μουσιούττας. 24.1.91.

«Η ανάγκη παγοποίησης χρεών σε τράπεζες λόγω της μεγάλης ανεργίας μέχρι νεότερων εξελίξεων».

Εισηγητής είναι ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου. 24.1.91.

«Οι συνθήκες του θανάτου της εγκλωβισμένης Μαρίας Λαζαρίδη στο Ριζοκάρπασο, οι τραγικοί όροι ζωής των Ελλήνων στην κατεχόμενη Καρπασία και οι ευθύνες της κυβέρνησης».

Εισηγητής είναι ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης. 24.1.91.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα στείλει κι εγώ επιστολή για να συζητηθούν στην ολομέλεια του Σώματος οι επιπτώσεις του Κόλπου στην οικονομική κατάσταση του τόπου. Δεν έγινε καμιά αναφορά. Φυσικά το πρωί έγινε μια διευθέτηση γύρω από το θέμα. Κατά κάποιο τρόπο θα πρέπει να καταγραφεί ότι μπήκε σε μια διαδικασία η εξέταση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα είναι και το μόνο θέμα στην ημερήσια διάταξη, γιατί αυτά είναι για τις Επιτροπές. Το μόνο θέμα που έχω για την ολομέλεια είναι αυτές οι επιπτώσεις, αλλά θα περιμένουμε τον Υπουργό να μας κατατοπίσει, όπως λέχθηκε, και την ερχόμενη Πέμπτη, αν είστε έτοιμοι, μπορεί να μπει στην ημερήσια διάταξη.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

| (Ώρα λήξης 7.11 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Πάυλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος

Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Π. Δίγκλης, Πρόεδρος, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου) πάνω σε διαδικαστικό θέμα ύστερα από εισήγηση του κ. Δίγκλη να συζητηθεί προς ημερησίας διατάξεως το θέμα των διαβημάτων στα οποία μπορεί να προβεί η Βουλή των Αντιπροσώπων προς άλλα κοινοβούλια με στόχο τον τερματισμό του πολέμου στον Περσικό Κόλπο και την πραγματοποίηση διάσκεψης για το Μεσανατολικό και λήψη απόφασης να ενημερωθούν οι Βουλευτές για το θέμα κατά τη σχετική συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, το οποίο θα αποτελέσει στη συνέχεια το αντικείμενο ειδικής σύσκεψης των αρχηγών και Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων των κομμάτων.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμου του 1990 Νόμος του 1991».

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

4) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και (2) «Ο περί Συντάξεων του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή τους σε νόμους.

5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Ευ. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Α. Γαλανός), ψήφισή της σε νόμο, αφού ο κ. Ευσταθίου απέσυρε την τροπολογία που είχε προτείνει, και δικαιολόγηση από τον κ. Μ. Πουμπουρή της αποχής από την ψηφοφορία του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

6) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

7) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμος του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Ευ. Ευσταθίου, Α. Γαλανός, Π. Στυλιανού, Α. Ζιαρτίδης, Κ. Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.

9) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

10) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η μισθοδοσία των υπαλλήλων των συμβουλίων βελτιώσεως - Αίτημα για δημιουργία κυκλικού κόμβου ανατολικά της υπόγειας διάβασης Νήσου - Κοτσιάτη - Ο αθέμιτος ανταγωνισμός των πολυεθνικών εταιρειών σε βάρος της κυπριακής βιομηχανίας CYLUBS CO. LTD - Η κατανάλωση από το κοινό καρυδόψιχας με καρκινογόνες ουσίες - Οι κίνδυνοι που απειλούν το Τσέρι λόγω των προγραμματισθέντων οδικών έργων - Η αξιοποίηση από το Δήμο Λευκωσίας του κτιρίου της παλιάς Ηλεκτρικής - Η οδός Λιπέρτη στη Λευκωσία - Η αναπαλάωση και αξιοποίηση της μεσαιωνικής εκκλησίας του Μισερίκου - Η μη αξιοποίηση του εμπορικού κέντρου της εκκλησίας Φανερωμένης).

11) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η καθυστέρηση στη βελτίωση του δρόμου που οδηγεί στα κρησφύγετα Παπούτσας - Ο διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες στην κοινότητα Αγίου Παύλου Λεμεσού - Η μετακίνηση των μανδρών του χωριού Ποτάμι - Ο διαχωρισμός οικοπέδων στον Κοτσιάτη για άπορες οικογένειες προσφύγων - Η κοινοτική συνεισφορά της κοινότητας Νατάς - Η μετακίνηση κτηνοτροφικών υποστατικών του χωριού Γέρι - Η δαπάνη για την επιδιόρθωση των αρχαίων μνημείων του Πίνακα Β' - Η πώληση αγαθών από πλανόδιους μικροπωλητές στην Αγία Νάπα - Η επιδιόρθωση του δρόμου Πάφου-Έμπας-Τάλας-Αγίου Νεοφύτου - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόνα-Λευκάρων - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόνα - Μαχαιρά - Η βελτίωση του κύριου δρόμου και άλλων δρόμων του χωριού Κοκκινότριμιθιά - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Χατζηγαβρίλη από την Πλατανιστάσα προς τον Πολύστυπο - Η επιδότηση ταξί για τη μεταφορά παιδιών με νοητική καθυστέρηση στο σχολείο «Ευαγγελισμός» - Ο δρόμος Αγίων Τριμιθιάς-Αγίου Ιωάννη - Η επιστροφή με πρέμιξ του δρόμου Κοκκινότριμιθιάς-Δένειας - Προβλήματα της κοινότητας Αβδελλερού - Ο παρακαμπτήριος δρόμος Κάτω Μονής - Η απροθυμία των νεοσυλλέκτων να καταταγούν στο Πεζικό - Η εγκατάσταση τηλεφώνων στις περιοχές 'Βίνα' 'Καυκάλια' και 'Παχτωμένος' στο Καλό Χωριό Κλήρου - Η αξιοποίηση του Πεδιαίου ποταμού στη Λευκωσία - Η σύνδεση του αποχετευτικού συστήματος του συνοικισμού αυτοστέγασης Ανάγκιας με εκείνο της Ανθούπολης - Το μηνιαίο χορήγημα που καταβάλλεται στους εθνοφρουρούς - Η ανανέωση του προσωπικού της ΜΜΑΔ - Η βελτίωση του δρόμου που ενώνει τη Λυσό με το Σταυρό της Ψώκας - Η βελτίωση του δρόμου Πόλεως Χρυσοχούς-Λυσού - Οι εκτάσεις που αρδεύονται από το αρδευτικό έργο Χρυσοχούς (φράγμα Ευρέτου) - Η διάβαση πεζών έξω από το Δημοτικό Σχολείο Παλαιομετόχου - Η μεταφορά των μαθητών στοιχειώδους εκπαίδευσης του Παλαιομετόχου στο σχολείο τους - Η παραβίαση του στατθ ώθο στη γραμμή αντιπαρατάξης των περιοχών Σελέμανι και Σχολής Γρηγορίου - Αίτημα κτηνοτρόφων Κοτσιάτη για παροχή κρατικής βοήθειας για τη μετακίνηση των υποστατικών τους - Το ερπετό Ψολθβερ Ψυπριενισ - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου παρά τη γέφυρα στην οδό Ελαιώνων στο Στρόβολο - Ο εξωραϊσμός του χώρου πρασίνου του συνοικισμού αυτοστέγασης Αθναίνου - Η καταβολή αποζημιώσεων στο προσωπικό της υπό διάλυση Κυπριακής Μεταλλευτικής Εταιρείας - Η ίδρυση γυμνασίου στην περιοχή Δρομολαξιάς-Μενεού - Η δημιουργία αστυνομικού σταθμού στη Δρομολαξιά - Η δημιουργία αγροτικού πυροσβεστικού σταθμού στη Δρομολαξιά - Η δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στη Δρομολαξιά - Η ηλεκτροδότηση των κτηνοτροφικών περιοχών Δρομολαξιάς και η ασφαλτόστρωση δρόμων - Το κυκλοφοριακό πρόβλημα σε τμήμα της οδού Αθηνών στο

Στρόβολο - Η υδροδότηση της κοινότητας Κοιλίνειας - Η καθυστέρηση πληρωμής της αξίας των σταφυλιών από τις οινοβιομηχανίες - Η εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή των οδών Μακαρίου Γ', Κ. Καρνάβαλου και Νικοδήμου Μυλωνά στην Πάφο - Η παροχή άδειας φύτευσης νέων ποικιλιών αμπελιών στο Πραιτώρι - Η παραχώρηση μέρους των δικαιωμάτων που εισπράττει η κυβέρνηση από λειτουργούντα λατομεία στις επηρεαζόμενες κοινότητες - Η ανέγερση στην ύπαιθρο τηλεοπτικών υποσταθμών αναμετάδοσης - Η μισθοδοτική κλίμακα του καθηγητή σωματικής αγωγής Σοφοκλή Στυλιανού - Η πρόσληψη αναπήρων στον κρατικό και ημικρατικό τομέα, καθώς και στον τομέα τοπικής αυτοδιοίκησης - Η βελτίωση του δρόμου Δαλιού-Ποταμιάς - Η λειτουργία εκλογικών επιτελείων έξω από τα εκλογικά κέντρα - Το θέμα των διαχειριστικών επιτροπών των πολυκατοικιών - Συλλογές στο Δημόσιο Αρχείο σχετικές με τους αγωνιστές του 1955-1959 - Η αναδάσωση του βουνού «Κρεάτης»).

12) Έκθεση για το θέμα «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς κτλ. και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Παπαρές, Π. Στυλιανού, Ι. Κατσουνωτός, Κ. Χρίστου, Α. Ζιαρτίδης) και ομόφωνη έγκρισή της.

13) Έκθεση για το θέμα «Η παράνομη πληρωμή από τον προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του νόμου», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν ('Α. Χρυσοστόμου, Γ. Ομήρου, Χρ. Πέτας, Μ. Παπαπέτρου, Ι. Μάτσης) και ομόφωνη έγκρισή της.

14) Έκθεση για το θέμα «Το σχέδιο υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων ως παράγοντας καλύτερης λειτουργίας και προσφοράς του Τμήματος», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Σ. Χατζηγιάννης, Π. Στυλιανού, Γ. Σαββίδης) και ομόφωνη έγκρισή της.

15) Έκθεση για το θέμα «Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Ρ. Κατσελλή, Π. Στυλιανού, Α. Παπαρές, Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Τσιέττης, Γ. Ομήρου) και ομόφωνη έγκρισή της.

16) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται» και (2) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας - Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δυο κοινότητες», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν ('Α. Χρυσοστόμου, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Παρισινός, Ν. Ηλία, Γ. Ομήρου) και ομόφωνη έγκρισή της.

17) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δι' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η κρίση στην τουριστική βιομηχανία από την πρόσφατη πολεμική ανάφλεξη στον Περσικό Κόλπο».
- (β) «Οι επιπτώσεις από την απομονωτική λωρίδα στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή στη Λευκωσία».
(Εισηγητής ο κ. Π. Στυλιανού).
- (γ) «Η ανάγκη αναπροσαρμογής των προϋπολογισμών του 1991, καθώς και των προγραμματισμένων οικονομικών στόχων, ενόψει της διαρκώς

επιδεινούμενης οικονομικής κρίσης στον τόπο και τα μέτρα που σχεδιάζει να λάβει η κυβέρνηση, για να ελαφρύνει τις επιπτώσεις της κρίσης σε όλους τους τομείς της κυπριακής οικονομίας».

(Εισηγητής ο κ. Α. Γαλανός).

- (δ) «Οι οικονομικές επιπτώσεις στους καταστηματάρχες των τουριστικών περιοχών Λεμεσού συνεπεία του πολέμου στον Αραβικό Κόλπο».

(Εισηγητής ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

- (ε) «Προβλήματα ειδικών αστυνομικών που αφυπηρέτησαν».

(Εισηγητές οι κ. Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας).

- (στ) «Η ανάγκη παγοποίησης χρεών σε τράπεζες λόγω της μεγάλης ανεργίας μέχρι νεότερων εξελίξεων».

(Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).

- (ζ) «Οι συνθήκες του θανάτου της εγκλωβισμένης Μαρίας Λαζαρίδη στο Ριζοκάρπασο, οι τραγικοί όροι ζωής των Ελλήνων στην κατεχόμενη Καρπασία και οι ευθύνες της κυβέρνησης».

(Εισηγητής ο κ. Δ. Ηλιάδης).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 31ης Ιανουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.13 μ.μ.)

(Αρ. 20)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε, κύριοι συνάδελφοι, στο Κεφάλαιο Α΄, που είναι η Νομοθετική Εργασία. Έχουμε τα δυο πρώτα θέματα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990» και «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την κοινή Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΘΗΡΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΘΗΡΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τους πιο πάνω προϋπολογισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 16 Ιανουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό ψήφιση προϋπολογισμών.

Ο προϋπολογισμός του 1990 προβλέπει μόνο έσοδα για το λόγο ότι τώρα προβλέπεται η ίδρυση του Ταμείου Θήρας, τα οποία ανέρχονται σε £1,158,000 και είναι τα ακόλουθα:

- (α) Ποσό £1,000,000, που προέρχεται από τα τέλη που εισπράττονται για την έκδοση αδειών κυνηγίου και κατοχής πυροβόλων όπλων.
- (β) Ποσό £158,000, που προέρχεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και θα διατεθεί για σκοπούς ανάπτυξης του κυνηγίου.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας για το 1991 προβλέπει έσοδα £1 εκ. και δαπάνες συνολικού ύψους £1.9 εκ. Οι δαπάνες προορίζονται να καλύψουν τις αποδοχές των θηροφυλάκων και άλλα έξοδα του προσωπικού, ενώ ένα σημαντικό ποσό (£896,200) θα διατεθεί για τη βελτίωση βιότοπων, τη δημιουργία και λειτουργία εκτροφείων θηραμάτων, την αγορά θηραμάτων από ιδιωτικά εκτροφεία, καθώς και για άλλα ερευνητικά προγράμματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημιουργία του Ειδικού Ταμείου Θήρας αποβλέπει στην ανάπτυξη και προστασία της θήρας, συμφωνεί με τις πρόνοιες των δύο προϋπολογισμών του Ταμείου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των σχετικών νομοσχεδίων σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω ότι επιβάλλεται, πρόσθετα από τη βελτίωση των βιότοπων, να γίνουν προσπάθειες για εμπλουτισμό και ενδυνάμωση των βιότοπων και πιο συγκεκριμένα του πληθυσμού αναπαραγωγής της υπαίθρου, όπως λέγεται. Να γίνουν επίσης προσπάθειες για προστασία των βιότοπων από τα επιβλαβή έντομα, ζώα και πτηνά, ιδιαίτερα σε περιόδους αυγοπαραγωγής και φωλεοποίησης από μέρους των περδίκων και σε περιόδους ύπαρξης νεογνών για τους λαγούς. Τέλος να γίνουν προσπάθειες για μακροπρόθεσμο καταρτισμό ερευνητικών προγραμμάτων - μερικά βέβαια υπάρχουν, αλλά είναι πάνω σε ερασιτεχνική βάση - με στόχο τη διερεύνηση της βιολογίας των κυπριακών ειδών και της συμπεριφοράς τους μετά από αλλαγή του φυσικού περιβάλλοντος και σε συνάρτηση με την εντατική καλλιέργεια της γης, καθώς και με άλλους παράγοντες.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, είναι τα αιτήματα τα οποία έχει ενώπιόν του το αρμόδιο Υπουργείο, το Υπουργείο Εσωτερικών. Και πρέπει κάποτε η Εκτελεστική Εξουσία να εγκύψει πάνω σ' αυτά τα θέματα, γιατί αποτελούν και το κυριότερο αίτημα του κυνηγετικού κόσμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να παρακαλέσω τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών να διαβάζουν κάπως πιο αργά τις Εκθέσεις, για να μπορούμε να τις ακούμε.

(Γέλια)

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξέθεσα με πολλή συντομία τις θέσεις των κυνηγών και του Υπουργείου Εσωτερικών, γιατί επανειλημμένα είχα εγκύψει πάνω στο πρόβλημα υπό κάποιες ιδιότητες στο παρελθόν και ξέρω πόσο έντονα αισθάνεται τόσο ο κυνηγετικός κόσμος όσο και η αρμόδια Υπηρεσία Θήρας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας ποσού ... για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Και τα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται, για το λόγο ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο νομοσχέδιο που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1991». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας ποσού £1,196,317 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα τέσσερα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΑ-
ΚΤΟΡΕΙΟΥ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω Προϋπολογισμό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 28 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε για τις ως τώρα δραστηριότητες του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και για τα ως τώρα αποτελέσματα της λειτουργίας του.

Ο υπό αναφορά Προϋπολογισμός προβλέπει για το 1991 έξοδα £229,000 και έσοδα επίσης £229,000 τα οποία συνίστανται από την Κυβερνητική Χορηγία στο Πρακτορείο, ύψους £219,000, και από συνδρομητές ύψους £10.00.

Η Επιτροπή υιοθετεί στην ολόκλητά τους τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων ποσού που δεν υπερβαίνει τις £229,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Όλα τα άρθρα και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται, δεδομένου ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 6 Δεκεμβρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος. Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 28 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Ο Προϋπολογισμός της Αρχής Ηλεκτρισμού, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έξοδα £114,976,968 και έσοδα £87,687,000.

Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών της Αρχής Ηλεκτρισμού προορίζεται να διατεθεί για αποδοχές προσωπικού και για τη διενέργεια αριθμού κεφαλαιουχικών δαπανών. Οι προνοούμενες νέες θέσεις στον υπό αναφορά Προϋπολογισμό είναι το αποτέλεσμα συλλογικών διαπραγματεύσεων και στοχεύουν να ικανοποιήσουν τις νέες ανάγκες σε προσωπικό λόγω των εκτελούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες της Αρχής αποβλέπουν στην παραπέρα ανάπτυξη της ηλεκτροπαραγωγικής ικανότητας της Αρχής με την ταυτόχρονη ενδυνάμωση και ενίσχυση του δικτύου διανομής της.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού, υιοθετεί αυτές στο σύνολό τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε και αυτό τον προϋπολογισμό, όπως και πολλούς άλλους προϋπολογισμούς ημικρατικών οργανισμών και συμπληρωματικούς. Όμως πρέπει να διατηρήσουμε μια επιφύλαξη. Σήμερα, με την κατάσταση η οποία δημιουργείται της οικονομικής κρίσης στον τόπο και με τα αναμενόμενα μέτρα τα οποία η κυβέρνηση θα φέρει ενώπιον της Βουλής και γενικά του κυπριακού λαού, θα πρέπει πολλά πράγματα και πολλά κονδύλια να επανεξεταστούν μέσα στα πλαίσια των σημερινών δυνατοτήτων μας.

Γι' αυτό το λόγο πολλά από αυτά τα πράγματα τα οποία θα ψηφίσουμε σήμερα και τα οποία ψηφίζουμε μέσα στη φυσιολογική ροή των πραγμάτων ίσως θα πρέπει να τα ξαναδούμε μαζί με την κυβερνητική πλευρά, αφού ακούσουμε βέβαια τις κυβερνητικές εισηγήσεις και γίνει ο διάλογος.

Είναι υπό αυτή την αίρεση που ψηφίζουμε αυτούς τους προϋπολογισμούς και τους άλλους οι οποίοι είναι ενώπιόν μας σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £114,976,968 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος· ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, όλα τα άρθρα του νομοσχεδίου και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 17 Ιανουαρίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 28 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Ο Προϋπολογισμός αυτός, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έξοδα £8,615,000 και το ίδιο ποσό εσόδων. Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο του Οργανισμού και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού του, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πλήρωμης από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £8,615,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Όλα τα άρθρα του νομοσχεδίου και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £408,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση αναγκών που προέκυψαν από τη φετινή ανομβρία.

Αναλυτικότερα οι ζητούμενες πιστώσεις θα διατεθούν για τους πιο κάτω σκοπούς:-

- (1) £345,000 για την εισαγωγή και επιδοτημένη παραχώρηση ηλιανθόπιπτας στους αιγοπροβατοτρόφους·
- (2) £18,000 για τον εμβολιασμό των αιγοπροβάτων εναντίον της εντεροτοξιναιμίας·
- (3) £20,000 για την κάλυψη των οδοιπορικών των λειτουργών που θα διεκπεραιώσουν την αναγκαία εργασία (ετοιμασία καταλόγων δικαιούχων, διενέργεια εμβολιασμών, κτλ.)· και
- (4) £25,000 για την παροχή βοήθειας στους εγκλωβισμένους αιγοπροβατοτρόφους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθούν οι ζητούμενες πιστώσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £408,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;
Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 23 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου, οι οποίοι και ανέπτυξαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού και ενημέρωσαν την Επιτροπή ειδικότερα πάνω στο προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο της Αρχής και την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού.

Ο Προϋπολογισμός εσόδων της Αρχής προβλέπει για το 1991 έσοδα £3,460,000 που προέρχονται κατά κύριο λόγο από το τέλος βιομηχανικής κατάρτισης. Ο Προϋπολογισμός εξόδων προβλέπει τρέχουσες δαπάνες £3,972,000 και κεφαλαιουχικές δαπάνες £669,000, δηλαδή σύνολο δαπανών £4,641,000. Σύμφωνα με τους εισηγητές του προϋπολογισμού, το υπολογιζόμενο έλλειμμα του £1,180,500 θα καλυφθεί από τα αποθέματα της Αρχής που κατά την 1η Ιανουαρίου 1991 υπολογίζονταν σε £5,824,162.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως, υιοθετεί αυτές στο σύνολό τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού, όπως έχει κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £4,641,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση αυτών των άρθρων;

Όλα τα άρθρα και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Θαλής Μιχαηλίδης
Αλέξης Γαλανός	Νίκος Μουσιούττας
Τάκης Χατζηδημητρίου	Χρίστος Κουρτελλάρης
Λέανδρος Ζαχαριάδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 23 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, οι οποίοι και ανέλυσαν την αναπτυξιακή πολιτική του Θ.Ο.Κ., η οποία, όπως ανέφεραν, έχει αναβαθμιστεί τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό φαίνεται από το διαρκώς αυξημένο ποσό που διατίθεται για το σκοπό αυτό και που περιλαμβάνει τις επιχορηγήσεις του ελεύθερου θεάτρου, τα φεστιβάλ ερασιτεχνικού θεάτρου και τη θεατρική υποδομή. Ιδιαίτερα οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν το γεγονός ότι στον Προϋπολογισμό του Θ.Ο.Κ. εντάχθηκε ποσό £730,125, από το οποίο £250,000 θα δοθούν ως επιχορήγηση για την ανέγερση δημοτικού θεάτρου στη Λάρνακα.

Η Επιτροπή ενημερώθηκε ακόμα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο του Οργανισμού και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού του, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Θ.Ο.Κ., αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφισή του, όπως αυτός έχει κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τις £1,835,755 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, όλα τα άρθρα και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 15 Νοεμβρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 23 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης.

Ο Προϋπολογισμός αυτός προβλέπει για το 1991 έσοδα £5,213,600 και έξοδα £6,923,142. Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο του Οργανισμού και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού του, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και έχοντας υπόψη το ρόλο που διαδραματίζει ο Οργανισμός αυτός στην αντιμετώπιση του προβλήματος της στέγης στον τόπο μας, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού £6,923,142 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων του αυτού Κεφαλαίου. Άρθρο 4.

Λειτουργικοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Και τα πέντε άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται, δεδομένου ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω Προϋπολογισμό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 23 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Ο Προϋπολογισμός αυτός προβλέπει για το 1991 έξοδα £1,113,000 και έσοδα £1,203,790, που κατά κύριο λόγο θα προέρχονται από τις εκθέσεις, γενικές και ειδικές, που διοργανώνει η Αρχή Κρατικών Εκθέσεων.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τις δραστηριότητες που προγραμματίζονται για

το 1991 και για τα αποτελέσματα από τις διοργανώσεις των εκθέσεων και άλλων εκδηλώσεων της περσινής χρονιάς.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού, υιοθετεί αυτές στο σύνολό τους, γι' αυτό εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού £1,113,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Και τα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται, δεδομένου ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ.Υ.ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η αναπροσαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 1991 των δασμολογικών συντελεστών του κυπριακού δασμολογίου, έτσι που να εφαρμοστούν οι πρόνοιες του πρωτοκόλλου για την εφαρμογή του δεύτερου σταδίου της συμφωνίας σύνδεσης της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Με το ίδιο νομοσχέδιο τροποποιείται ταυτόχρονα το δασμολόγιο, ώστε:

- (α) Να καταργηθούν οι υφιστάμενοι δασμολογικοί συντελεστές που είναι 26% για την ΕΟΚ και 40% γενικά με τους οποίους επιβαρύνονται οι εισαγωγές γόνου γαρίδας και ζωντανών γαρίδων. Η δασμολογική αυτή ελάφρυνση θα ενθαρρύνει τον τομέα της ιχθυοκαλλιέργειας.
- (β) Να καταργηθούν οι συντελεστές του φόρου καταναλώσεως με τον οποίο επιβαρύνονται τα εγχωρίως παραγόμενα σπέρτα, αφού η καθαρή απόδοση του φόρου αυτού λόγω της μείωσης των εργασιών της ντόπιας βιομηχανίας έχει σχεδόν μηδενιστεί. Συγκεκριμένα, τα ετήσια έσοδα που προέρχονται από το φόρο καταναλώσεως που επιβάλλεται στα σπέρτα ανέρχονται στις £17,000 περίπου, ενώ το διοικητικό κόστος για τη συλλογή του φόρου αυτού υπερβαίνει τις £10,000.
- (γ) Να δημιουργηθούν νέες υποδιαίρεσεις στον πίνακα του δασμολογίου στον οποίο ταξινομούνται τα σκάφη με μήκος μικρότερο των 12 μέτρων και να επιβαρύνονται με συντελεστές 11% για την ΕΟΚ και 16,8% γενικά. Για τον τύπο των σκαφών αυτών δεν είχε δημιουργηθεί σχετική υποδιαίρεση κατά την υιοθέτηση του εναρμονισμένου συστήματος ταξινόμησης και κωδικοποίησης εμπορευμάτων που τέθηκε σε εφαρμογή από την 1η Μαρτίου 1988, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με πιο ψηλούς συντελεστές, δηλαδή με 33,2% για την ΕΟΚ και 51,8% γενικά, σε σύγκριση με σκάφη του ίδιου ακριβώς τύπου των οποίων το μήκος υπερβαίνει τα 12 μέτρα.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω πρωτοκόλλου, που υπογράφηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 19 Οκτωβρίου 1987 και κυρώθηκε από τη Βουλή στις 31 Δεκεμβρίου 1987 με σχετική κυρωτική νομοθεσία (Νόμος Αρ. 321 του 1987), για την εφαρμογή του δεύτερου σταδίου της συμφωνίας σύνδεσης της Κύπρου με την ΕΟΚ οι εισαγωγικοί δασμοί που εισπράττονται στην Κύπρο για τα προϊόντα που προέρχονται από την ΕΟΚ, όπως αυτά καθορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης, θα μειώνονται σταδιακά, ώστε να μηδενιστούν μέσα σε περίοδο δέκα ετών από την έναρξη της ισχύος του πρωτοκόλλου, ενώ η Κύπρος δεσμεύεται να υιοθετήσει σταδιακά και μέσα στην ίδια δεκαετή περίοδο το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο της Κοινότητας.

Όπως είναι γνωστό, η σταδιακή διαφοροποίηση των δασμών άρχισε να υλοποιείται από την 1η Μαρτίου 1988 με την ψήφιση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου (Νόμος Αρ. 58 του 1988) και θα ολοκληρωθεί με τροποποιήσεις του ίδιου νόμου που, σύμφωνα με τις πρόνοιες του πρωτοκόλλου, πρέπει να γίνονται την 1η Ιανουαρίου κάθε χρόνου.

Στόχος ακριβώς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η εφαρμογή των αναγκαίων τροποποιήσεων στους δασμολογικούς συντελεστές που ισχύουν για το 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί, με τη διαφωνία των Μελών της κ. Χρ. Κουρτελλάρη και Ν. Φλουρέντζου.

Τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς που διαφώνησαν δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του κόμματός τους θα καταψηφίσει το υπό εξέταση νομοσχέδιο λόγω της θέσης που εξέφρασε το κόμμα τους στο παρελθόν αναφορικά με το γενικότερο θέμα της τελωνειακής σύνδεσης της Κύπρου με την ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα καταψηφίσουμε το σχετικό νομοσχέδιο για το λόγο ότι εμείς είχαμε ταχθεί κατά της τελωνειακής ένωσης, όπως είχαμε ταχθεί και ενάντια στην υποβολή αίτησης ένταξης στην Κοινότητα. Πρόσθετα όμως θέλουμε να υπογραμμίσουμε και να τονίσουμε ότι, παρά το γεγονός ότι γίνονται μειώσεις των τελωνειακών δασμών εδώ και τρία χρόνια των προϊόντων που προέρχονται από την Κοινή Αγορά κατά 9% κάθε χρόνο, δεν υπάρχει μείωση ή τέλος πάντων δεν παρατηρείται μια σχετική μείωση των τιμών λιανικής πώλησης των προϊόντων που προέρχονται από την ΕΟΚ και που τυγχάνουν, όπως είπα, αυτής της μείωσης των δασμών κατά 9%. Φυσικά δεν εννοώ ότι θα έχουν κατά 9% μείωση, γιατί είναι αυτονόητο ότι αυτό εξαρτάται από το ύψος του δασμολογίου που υπάρχει -και το 9% είναι επί του ύψους του δασμολογίου που υπάρχει- όπως και δεν εννοώ ότι θα γίνει κατά 9% μείωση, όταν υπάρχουν και άλλοι παράγοντες, όπως έξοδα αποθήκης, έξοδα παραγωγής κτλ.

Η άποψή μας ότι δε μειώνονται οι τιμές δεν είναι αυθαίρετη. Πρόσφατα, το 1989, έγινε μια έρευνα της Υπηρεσίας Ελέγχου των Τιμών και Προστασίας των Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας για κάπου δεκαπέντε βασικά είδη που προέρχονται από την ΕΟΚ. Και πρέπει να πω ότι στα μισά είδη, αντί να παρατηρηθεί μείωση, παρατηρήθηκε αύξηση της τιμής λιανικής πώλησης αυτών των ειδών. Στα άλλα είτε παρατηρήθηκε σταθερότητα είτε παρατηρήθηκε κάποια μικρή, πολύ μικρή μείωση της λιανικής τιμής. Θα αναφέρω εδώ λοιπόν μερικά από αυτά τα είδη. Πλυντήρια-α' και β' μοντέλο: Στην πρώτη έρευνα - γιατί έγινε και μια έρευνα το 1988- η λιανική τιμή αυξήθηκε κατά 7,5% και στη δεύτερη έρευνα, που έγινε το 1989, κατά 2,5%. Ψυγεία-α' και β' και γ' μοντέλο: Στη μια περίπτωση οι λιανικές τιμές αυξήθηκαν κατά 1,2% και στη δεύτερη περίπτωση αυξήθηκαν κατά 7%. Κουζίνες-α' και β' μοντέλο: Στη δεύτερη έρευνα, δηλαδή το 1989, αυξήθηκε η λιανική τους τιμή κατά 2,3%. Διάφορα καλλυντικά: Αυξήθηκε η τιμή λιανικής πώλησης στη δεύτερη έρευνα κατά 3,7%. Και αναφέρω ακόμα ότι αυξήθηκε η τιμή των σαπουνιών τουαλέτας κατά 7,4%. Παρατηρήθηκε ακόμα μια αύξηση σ' ένα είδος αυτοκινήτων σαλούν. Κυρίως για τα λαϊκά στρώματα παρατηρήθηκε μια αύξηση της τιμής. Έτσι το συμπέρασμα που

πρέπει να βγάλουμε είναι ότι, ενώ για τρία συνεχή χρόνια η Βουλή μειώνει τους τελωνειακούς δασμούς κατά 9%, οι μειώσεις αυτές δεν αντανακλώνται στις λιανικές τιμές ή τέλος πάντων αντανακλώνται σε πολύ μικρό βαθμό ή ακόμα σε μερικά είδη υπάρχουν και αυξήσεις.

Το μήνυμα λοιπόν που θέλουμε να δώσουμε προς την Εκτελεστική Εξουσία είναι να ασκήσει περισσότερο αποτελεσματικό έλεγχο πάνω στα εισαγόμενα που ευεργετούνται από τη μείωση κατά 9% του δασμολογίου τους, έτσι που να μην ευεργετούνται εκείνοι που εμπορεύονται ή που εισάγουν αυτά τα είδη, αλλά να ευεργετείται ο ίδιος ο λαός.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το δασμολόγιο εμείς για τους λόγους που θα καταψηφίσει το ΑΚΕΛ εμείς γι' αυτούς θα ψηφίσουμε. Είναι θέματα φιλοσοφίας και είναι γνωστές οι θέσεις μας όσον αφορά την τελωνειακή ένωση και τις διάφορες τροποποιήσεις του δασμολογίου και τα συναφή νομοσχέδια τα οποία απορρέουν από αυτή τη συμφωνία την οποία υποστηρίζουμε.

Τώρα, όσον αφορά τις αυξήσεις για τις οποίες μιλά ο κ. Πουμπουρής, σίγουρα, αν δε δικαιολογούνται τέτοιες αυξήσεις, η κυβέρνηση πρέπει να εξασκήσει αγορανομικό έλεγχο, για να βεβαιωθεί ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε εκμετάλλευση και εκεί που πραγματικά δεν επωφελείται ο καταναλωτής από αυτές τις μειώσεις και το κέρδος αυξάνεται να λάβει τα κατάλληλα μέτρα. Θα λέγαμε ότι ίσως οι παραινέσεις του ΑΚΕΛ προς την κυβέρνηση, την οποία υποστηρίζει, να είναι πιο αποτελεσματικές από τις δικές μας παραινέσεις, αλλά προσθέτουμε κι εμείς τη φωνή μας στο ότι πρέπει να γίνεται πράγματι ένας έλεγχος, για να μην υπάρχει οποιαδήποτε εκμετάλλευση και υπερκέρδη από αυτή τη μείωση των τιμών και κάποιες εταιρείες ή κάποια εισαγόμενα είδη να μην ακολουθούν τη φυσιολογική μείωση των τιμών. Βεβαίως, για να είμαστε δίκαιοι, δεν αποκλείεται να υπήρξαν σε ορισμένα από αυτά τα είδη κάποιες διεθνείς αυξήσεις. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει η κυβέρνηση οπωσδήποτε να μελετήσει αυτές τις καταγγελίες και εκεί που πράγματι δε δικαιολογούνται αυτές οι αυξήσεις να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα χάριν του Κύπριου καταναλωτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βέβαια είναι γνωστές οι θέσεις του ΑΚΕΛ πάνω σε θέματα ΕΟΚ. Όμως είναι καθαρό ότι αυτή η αναπροσαρμογή γίνεται για να συμμορφώσουμε με το πρωτόκολλο για την εφαρμογή της δεύτερης φάσης της συμφωνίας σύνδεσής μας με την ΕΟΚ. Δεν μπορούμε να κάνουμε και διαφορετικά.

Βέβαια ως προς τα θέματα που ήγειρε ο κ. Πουμπουρής όσον αφορά τη μείωση, όπως λέει, των τιμών λόγω του 9% κάθε χρόνο, τουλάχιστον για τα δυο είδη που ανέφερε -τα πλυντήρια νομίζω ανέφερε- είναι παλιές αυτές οι εκθέσεις, δεν είναι πρόσφατες ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Του 1988 και 1989, κύριε Ζαχαριάδη.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Και 1989. Πάντως συμφωνούμε να ασκηθεί καλύτερος έλεγχος. Ειδικά για τα αυτοκίνητα νομίζω ότι εκεί υπάρχει μια παρεξήγηση. Η μείωση του 9% δεν είναι πάνω στο σύνολο, γιατί ο δασμός είναι μόνο 30%, ενώ πληρώνουν 130%, το άλλο είναι φόρος καταναλώσεως. Το 9% εκπίπτει από το 30%. 'Αρα είναι θέμα 2-2,5%, ενώ οι αυξήσεις από τα εργοστάσια κάθε χρόνο υπερβαίνουν κατά πολύ το 2,5%. Συνεπώς οι τιμές πηγαίνουν πάνω, αντί να πηγαίνουν κάτω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε θα πρέπει να μας οδηγήσει σ' έναν ουσιαστικό προβληματισμό. Προχωρούμε προς αυτή τη μείωση των δασμών σε μια περίοδο που αρχίζει να παρουσιάζεται κρίση στη βιομηχανία μας λόγω των γενικότερων προβλημάτων. Περιμένουμε τον κ. Υπουργό Οικονομικών να μας ενημερώσει αύριο για την έκταση αυτής της οικονομικής κρίσης, όπως δημιουργείται από τα γεγονότα του Κόλπου, για να δούμε τι ακριβώς μέτρα πρέπει να πάρουμε. 'Ομως και σ' αυτή τη συμφωνία υπάρχουν περιθώρια άσκησης προστατευτισμού στη βιομηχανία μας. Αυτά τα περιθώρια, που η συμφωνία μάς παρέχει, είναι νομίζω καιρός να τα αξιοποιήσουμε. Αν είναι ακόμα δυνατόν, θα πρέπει να διαπραγματευτούμε με την Κοινότητα τους όρους, ώστε να παράσχουμε όσο το δυνατόν καλύτερη προστασία στη βιομηχανία μας αυτούς τους δύσκολους καιρούς. 'Οπως επίσης θα πρέπει να θέσουμε στην ΕΟΚ θέμα οικονομικής βοήθειας προς την Κύπρο, για να βοηθηθούν οι Κύπριοι άνεργοι. 'Όταν η ΕΟΚ δίδει χρήματα για να βοηθηθούν οι Τούρκοι άνεργοι ή οποιοδήποτε άλλοι άνεργοι, αυτή η υποχρέωση είναι πολύ μεγαλύτερη στην περίπτωση της Κύπρου, η οποία εφαρμόζει τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και πιθανώς να δέχεται πολύ μεγαλύτερες συνέπειες του πολέμου από οποιαδήποτε άλλη πλευρά.

'Έτσι νομίζω ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα περιθώρια που της παρέχονται, για να δώσει μια υποστήριξη προς τη μεταποιητική μας δραστηριότητα, στη βιομηχανία του τόπου μας και για να μπορέσει να βοηθήσει τους εργαζομένους ή τους άνεργους μέσα στα γενικότερα ευρωπαϊκά πλαίσια και σύμφωνα με τις πρόνοιες και τις δυνατότητες που η συμφωνία τελωνειακής ένωσης μας παρέχει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Κουρτελλάρης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι ασφαλώς απόρροια της συμφωνίας για τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ. Παρόλ' αυτά είναι φανερό ότι η μείωση των δασμών θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις επί των δημοσίων οικονομικών. Γι' αυτό είναι και δική μας άποψη ότι στα πλαίσια των νέων οικονομικών εξελίξεων, όπως διαμορφώνονται λόγω των επιπτώσεων του πολέμου στον Κόλπο, και υπό το φως των συζητήσεων που αύριο θα αρχίσουν, αντιλαμβανόμενοι, στα πλαίσια της Επιτροπής Οικονομικών στην παρουσία του έντιμου Υπουργού Οικονομικών, θα πρέπει, αν παραστεί ανάγκη, αυτό το Σώμα να

ασχοληθεί με το κατά πόσο ενδείκνυται να εγερθεί από μέρους της κυβέρνησης προς την ΕΟΚ ζήτημα για κάποια αναστολή της εφαρμογής των σχετικών προνοιών του πρωτοκόλλου τελωνειακής ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ.

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ότι θα υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις επί των δημοσίων οικονομικών λόγω της μείωσης των δασμών, γι' αυτό το θέμα αυτό εισηγούμαι να επανεξεταστεί έχοντας υπόψη τις πληροφορίες και τις εκτιμήσεις που θα μας δώσει η Εκτελεστική Εξουσία. Αν κριθεί σκόπιμο, να συμβουλευόμαστε την κυβέρνηση να εγείρει τέτοιο θέμα, έχοντας υπόψη ότι σ' αυτές τις συνθήκες, όπως διαγράφονται με την κρίση που ήδη κάμνει τα πρώτα της βήματα στην κυπριακή οικονομία λόγω του πολέμου, θα επωμισθεί το κράτος περισσότερα οικονομικά βάρη για την εκτέλεση περισσότερων αναπτυξιακών έργων για τόνωση της οικονομίας και για απορρόφηση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού ανέργων. Όμως, πέραν αυτής τη πτυχής, συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου που έθιξε τις επιπτώσεις που θα έχει η περαιτέρω μείωση των εισαγωγικών δασμών επί της μεταποιητικής βιομηχανίας και πιστεύω πως ενδείκνυται, χρειάζεται όπως και αυτή η πτυχή ληφθεί υπόψη κατά τη συζήτηση αργότερα του όλου ζητήματος.

Θα 'θελα τέλος να υπογραμμίσω ότι πράγματι θα πρέπει να υποδειχθεί στην κυβέρνηση η ανάγκη να ασκείται συστηματικός έλεγχος, για να μην επωφελούνται οι εισαγωγείς από τη μείωση των τελωνειακών δασμών. Είναι γνωστό ότι σε δυο προηγούμενα χρόνια, πιο συγκεκριμένα το 1988 και 1989, που η κυβέρνηση έκαμε επισκόπηση για την εξέλιξη των τιμών, διαπιστώθηκε ότι σε κάποια εμπορεύματα οι τιμές αυξήθηκαν αδικαιολόγητα. Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι όπως η Βουλή διαβιβάζει στην Εκτελεστική Εξουσία ότι πρέπει να συνεχίσει την επισκόπηση την οποία τότε άρχισε -εξ όσων γνωρίζω δεν έχει γίνει νέα επισκόπηση για το 1990. Πρέπει να συνεχιστούν οι επισκοπήσεις, για να γνωρίζουμε πώς διαμορφώνονται οι τιμές σε σχέση με τη μείωση των τελωνειακών δασμών και ασφαλώς σε περίπτωση που διαπιστώνεται οποιαδήποτε αισχροκέρδεια η εισήγηση και η απαίτησή μας είναι όπως η Εκτελεστική Εξουσία πάρει τα δέοντα μέτρα για να αποτρέπεται τέτοια αισχροκέρδεια, αν και όταν παρατηρείται, και όπως η μείωση των δασμών μεταβιβάζεται στις τιμές των καταναλωτικών αγαθών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου κι εγώ. Το θέμα που αφορά τους λόγους αρχής και την ερμηνεία της ψήφου μας το έχει αναπτύξει ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής και δε θα το σχολιάσω περισσότερο.

Σε ό,τι αφορά το θέμα των τιμών, πόσο επέδρασε δηλαδή η μείωση του δασμολογίου στις τιμές, το γεγονός είναι ένα, ότι σε καμιά περίπτωση δε μειώθηκαν οι τιμές· γενικά έχουν αύξηση. Και θέλω να αναφέρω ένα πρόσφατο παράδειγμα: Όταν πήγαμε τελευταία στο Παραλίμνι, οι παραγωγοί εκεί παραπονέθηκαν έντονα ότι φάρμακο που αγόρασαν την προηγούμενη φορά για τη λιριομίτζα προς £5 το ίδιο φάρμακο το αγόρασαν εκείνες τις μέρες προς £7.50. Αυτό είναι ενδεικτικό του βαθμού της εκμετάλλευσης που γίνεται από μέρους των εμποροεισαγωγέων στα θέματα των τιμών. Γι' αυτό είναι φανερό, και αντιλαμβάνομαι ότι όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν, ότι στο θέμα του ελέγχου των τιμών υπάρχει σοβαρό πρόβλημα και η κυβέρνηση πρέπει να ασχοληθεί όσο γίνεται συστηματικά και αποτελεσματικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Σε ό,τι αφορά τις άλλες πτυχές που έχουν αναφερθεί, δηλαδή την ενημέρωση που θα κάμει αύριο ο Υπουργός, τις επιπτώσεις που έχουμε από τον πόλεμο, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, ασφαλέστατα αυτά τα θέματα θα μελετηθούν μετά την κυριακή ενημέρωση που θα γίνει στην Επιτροπή Οικονομικών από τον Υπουργό και τότε σίγουρα όλες οι πλευρές αντιλαμβάνομαι ότι θα συζητήσουμε αν και τι μέτρα χρειάζεται προς την κάθε κατεύθυνση να ληφθούν, ύστερα από τη συνεννόηση με την Εκτελεστική Εξουσία. Και η Βουλή θα διαδραματίσει το δικό της ρόλο για την αντιμετώπιση αυτών των επιπτώσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω να βάλουμε μερικά πράγματα στη θέση τους, γιατί πολύ φοβούμαι ότι υπάρχει κίνδυνος να δοθούν κάποιες λανθασμένες εντυπώσεις. Σίγουρα, όσον αφορά την αύξηση των τιμών αν είναι αδικαιολόγητη, πρέπει να γίνει έρευνα και εκεί που υπάρχει αισχροκέρδεια να παταχθεί, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πιθανώς οι τιμές να ήταν πολύ περισσότερο αυξημένες, αν δεν υπήρχε η τελωνειακή ένωση. Δε σημαίνει αυτόματα ότι επειδή υπάρχουν κάποιες μειώσεις των τελωνειακών δασμών -και εξήγησε κάποιες πτυχές ο κ. Ζαχαριάδης- ότι θα 'πρεπε να υπήρχαν μειώσεις και στις λιανικές τιμές. Δε γνωρίζουμε πόσο άλλαξαν οι τιμές στο εξωτερικό. Οποσδήποτε εμάς η θέση μας είναι καθαρή, χωρίς να έχουμε οποιαδήποτε προκατάληψη προς οποιαδήποτε πλευρά. Πρέπει να γίνει έρευνα και εκεί που πράγματι υπάρχει διαφοροποίηση και εκμετάλλευση η κυβέρνηση να λάβει τα μέτρα της.

Τώρα όμως έρχομαι στο πολύ σοβαρό θέμα της τελωνειακής ένωσης. Δεν είναι κάτι το οποίο σε μια συζήτηση εδώ στη Βουλή το αποφασίζουμε, ότι δηλαδή αμέσως πρέπει να γίνει επαναδιαπραγμάτευση της τελωνειακής ένωσης -και έγινε πολύ μεγάλη διαπραγμάτευση αυτού του πράγματος- ούτε δείχνουμε σημείο σοβαρότητας, αν αυτή τη στιγμή εμείς εδώ συζητούμε επαναδιαπραγμάτευση μιας συμφωνίας η οποία έχει πάρα πολλές πτυχές. Δεν αφορά μόνο τη μεταποιητική βιομηχανία. Αφορά τη γεωργία, αφορά χίλιους δυο άλλους τομείς της οικονομίας. Σίγουρα υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία, σίγουρα πρέπει να απαιτήσουμε σοβαρές αποζημιώσεις, σίγουρα δικαιούμαστε αυτές τις αποζημιώσεις, γιατί η Κύπρος βρέθηκε στην πολεμική ζώνη βασικά ένεκα των βρετανικών βάσεων. Και πρέπει η κυβέρνησή μας να απαιτήσει σοβαρά ποσά μέσα στα γενικά ποσά τα οποία σήμερα απαιτούνται και από εμπόλεμες χώρες, αλλά και από άλλες χώρες οι οποίες επηρεάζονται. Γιατί σωστά λέχθηκε πως ίσως κατά κεφαλήν η Κύπρος να υφίσταται τη μεγαλύτερη ζημιά. Όμως αυτά θα τα δούμε αύριο. Θα δούμε τις επιπτώσεις, θα δούμε αν χρειάζονται κάποια μέτρα που πρέπει αμέσως να λάβει η κυβέρνηση. Αλλά μέσα σ' αυτά τα μέτρα αμέσως να θέτουμε θέμα επαναδιαπραγμάτευσης της τελωνειακής ένωσης, πιστεύω ότι κινδυνεύουμε να χάσουμε την αξιοπιστία μας στην Ευρώπη και ότι, αν ποτέ τεθεί τέτοια ανάγκη, θα πρέπει να τη δούμε πολύ προσεκτικά, κατόπιν πολλής μελέτης και χωρίς να το εγείρουμε αυτό το θέμα, επειδή συζητούμε σήμερα κάποιες μειώσεις δασμών.

Εκείνο που πρέπει να δούμε με την κυβέρνηση αύριο είναι το να ζητήσουμε σοβαρές αποζημιώσεις και να δούμε πώς αντιμετωπίζονται οι επιπτώσεις στην

οικονομία μας. Αλλά δεν είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε έτσι πρόχειρα σήμερα σ' αυτό το Σώμα την επαναδιαπραγμάτευση της τελωνειακής ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'λεγα ότι και εμείς με τη σειρά μας πιστεύουμε ότι είναι κινδυνολογία να λέμε ότι επιβάλλεται τώρα να συζητήσουμε θέμα επαναδιαπραγμάτευσης με την ΕΟΚ.

Πήρα όμως το λόγο για κάτι άλλο. Όλες οι πλευρές λένε ότι δεν ωφελείται ο καταναλωτής από τη μείωση των δασμών. Εγώ πιστεύω ότι ωφελείται ο καταναλωτής από τη μείωση των δασμών. Βέβαια οι τιμές σίγουρα δεν πάνε κάτω, αλλά δεν αυξήθηκαν οι τιμές με τους ρυθμούς με τους οποίους θα αυξάνονταν, αν δε γινόταν η μείωση στους δασμούς.

Κάτι άλλο το οποίο ήθελα να πω είναι ότι καλούμε όλοι την κυβέρνηση να επέμβει εκεί που υπάρχει αισχροκέρδεια. Εκεί που υπάρχει ανταγωνισμός, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μείωση της τιμής. Εκεί που δεν υπάρχει ανταγωνισμός, τότε είναι πιθανόν να υπάρχει αισχροκέρδεια. Είτε μειώνουμε τους δασμούς είτε δε μειώνουμε τους δασμούς, αυτό θα συμβαίνει. Δεν έχει καμιά σχέση με τη μείωση των δασμών, αν γίνεται αισχροκέρδεια μέσα στην αγορά. Όσο για το παράδειγμα που έχει επιλέξει ο κ. Κουρτελλάρης, τα φυτοφάρμακα, τα φυτοφάρμακα ούτε πριν πλήρωναν δασμό ούτε τώρα πληρώνουν δασμό. Αλλά δε βλέπω πώς μπορούσαν οι τιμές των φυτοφαρμάκων να μειωθούν.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Είναι ελεγχόμενα προϊόντα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όσο για τα ελεγχόμενα προϊόντα, και είναι ελεγχόμενα τα φυτοφάρμακα, εγώ αμφισβητώ πολύ το αν τα ελεγχόμενα, αν πάψουν να είναι ελεγχόμενα, δε θα είναι πιο φθηνά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης και ο κ. Χατζηδημητρίου.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι με την εντύπωση ότι υπάρχει κάποια παρανόηση όσον προσωπικά είπα ή και άλλοι συνάδελφοι είπαν από τις αντιδράσεις που υπήρξαν. Διευκρινίζω ότι δε θέτουμε θέμα επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας τελωνειακής ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ. Αλλά η ίδια αυτή η συμφωνία παρέχει τη δυνατότητα στην Κύπρο, υπό ορισμένες συνθήκες και προϋποθέσεις, αν κρίνει σκόπιμο και αναγκαίο, να θέσει θέμα αναστολής της εφαρμογής ορισμένων από τις πρόνοιές της· προσωρινής αναστολής εφαρμογής κάποιων από τις πρόνοιές της. Είναι με βάση αυτή την πρόνοια της συμφωνίας της τελωνειακής ένωσης που κι εγώ και ο συνάδελφος ο κ. Χατζηδημητρίου εισηγηθήκαμε, έχοντας υπόψη τις επιπτώσεις επί των δημοσίων οικονομικών λόγω της μείωσης των εισαγωγικών δασμών και τις επιπτώσεις επί της μεταποιητικής βιομηχανίας και πάλι λόγω της μείωσης των εισαγωγικών δασμών, εισηγηθήκαμε, ενόψει και της οικονομικής κατάστασης που αντιμετωπίζουμε, να μελετηθεί το θέμα. Δεν εισηγηθήκαμε επαναδιαπραγμάτευση. Αφού δούμε το πλαίσιο, όπως θα παρουσιαστεί -και θα το

συζητήσουμε στην Επιτροπή Οικονομικών και ενδεχομένως στην ολομέλεια του Σώματος- τότε θα είναι μια από τις επιλογές μας, στην οποία ασφαλώς η Εκτελεστική Εξουσία θα προχωρήσει, αν κρίνει σκόπιμο και αναγκαίο.

Αυτή είναι η θέση μας, κύριε Πρόεδρε, και διευκρινίζω ότι δε θέτουμε αυτή τη στιγμή θέμα επαναδιαπραγμάτευσης. Πιθανόν να αποδειχθεί από τις συζητήσεις ότι δεν προκύπτει τέτοιο ζήτημα ή πιθανόν, και αν ακόμα διαπιστωθεί ότι προκύπτει, αντί αναστολή της εφαρμογής κάποιας πρόνοιας της συμφωνίας, να επιλεγεί ο άλλος δρόμος της παραχώρησης οικονομικής βοήθειας από την ΕΟΚ για αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων του πολέμου. Αυτά για διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά εκπλήττομαι με το συνάδελφο τον κ. Γαλανό. Πρωτολόγησε και ασχολήθηκε μόνο με το ΑΚΕΛ και με τις σχέσεις του με την κυβέρνηση, αν υποστηρίζει ή όχι την κυβέρνηση και ποιου ο λόγος έχει παραπάνω πέραση προς την κυβέρνηση και δεν είδε καμιά άλλη πτυχή του προβλήματος που σήμερα παρουσιάζεται μπροστά μας, της τελωνειακής ένωσης, της μεταποιητικής μας βιομηχανίας, της κρίσης που υπάρχει μπροστά μας, της ευρύτερης πολιτικής της ΕΟΚ, των παραμέτρων που η ίδια η συμφωνία μάς παρέχει. Αυτά τα πράγματα ανακινήθηκαν από την πλευρά τη δική μας και τα σχολίασε, για να πει ότι στερούνται σοβαρότητας και να πει ότι είναι πολύ σοβαρά. Έτσι ειλικρινά είμαι κάπως συγχυσμένος σχετικά με τις εκτιμήσεις του αν εκείνα τα οποία ανακινήσαμε στερούνται σοβαρότητας ή αν είναι σοβαρά. Αυτό δε μας άφησε καθαρά να το καταλάβουμε, πού το πάει και τι εννοεί.

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, όταν υπάρχουν τέτοιες εξαιρετικές καταστάσεις και όταν υπάρχουν προβλήματα μπροστά μας, ναι, αν δε συνομιλήσουμε και τα συζητήσουμε με τους ετέρους μας, δεν ξέρω με ποιους θα πρέπει να τα συζητήσουμε. Και δεν υποστήριξε κανένας ότι εμείς θα πρέπει να βάλουμε όρους στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Αλλά αυτή τη στιγμή η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δίνει χρήματα στην Τουρκία, για να αντιμετωπίσει την ανεργία. Πολύ περισσότερο πρέπει να δώσει προς τη δική μας πλευρά που έχει πολύ πιο προχωρημένο στάδιο σύνδεσης με την ΕΟΚ απ' ό,τι η Τουρκία και έχει πιθανόν υποστεί πολύ περισσότερο τις συνέπειες του πολέμου. Τώρα ποια έκταση και μορφή θα πάρουν, είπαμε ότι αύριο θα έλθει ο Υπουργός και θα τα συζητήσουμε. Και υπάρχει ένα πρώτο θέμα, η πρόνοια που μιλά για αναστολή κάποιας εφαρμογής του δασμολογίου. Να τη συζητήσουμε. Ή ακόμα μπορούμε να συζητήσουμε πώς προστατεύουμε τη μεταποιητική μας βιομηχανία με τη βοήθεια της ΕΟΚ, γιατί είμαι βέβαιος ότι και η ΕΟΚ δε θα ήθελε να καταστραφεί η μεταποιητική βιομηχανία μιας μικρής χώρας κάτω από νέες συνθήκες, διαφορετικές από αυτές που είχαμε όταν υπογράψαμε τη συμφωνία. Και η υπόθεση της διαπραγμάτευσης με την ΕΟΚ είναι συνεχής υπόθεση και αφορά όλες τις χώρες, είτε είναι συνδεδεμένες είτε είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Είναι λοιπόν μέσα στα πλαίσια της κοινοτικής συνεργασίας και της πορείας μας προς την Ευρώπη.

Σε ό,τι αφορά την έννοια του προστατευτισμού, όταν μεγάλες χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, λογαριάζουν την προστασία της βιομηχανίας τους, πόσο μάλλον εμείς, ένας μικρός τόπος, που μπορεί να υποστούμε απρόβλεπτες

συνέπειες. Είναι αυτό τον προβληματισμό που κατέθεσα με την πρωτολογία μου στο Σώμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχω τη γνώμη ότι αυτό το θέμα είναι τεράστιο.

Κύριε Γαλανέ, θα σας δώσω το λόγο μετά.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό το θέμα είναι τεράστιο και δεν μπορεί να λυθεί μέσα στα πλαίσια της συζήτησης γύρω από ένα απλό νομοσχέδιο, το οποίο είναι consequential. Δηλαδή προέρχεται από τη συμφωνία μας της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ. Αυτό το θέμα είναι πελώριο και εισηγούμαι να κάνουμε λίγη υπομονή μέχρι αύριο που θα έλθει ο Υπουργός Οικονομικών να μας εξηγήσει περί τίνος πρόκειται, ούτως ώστε να δούμε πού πηγαίνουμε. Πιθανόν οι φόβοι μας να είναι υπερβολικοί, πιθανόν να είναι ολιγότεροι απ' ό,τι πρέπει. Πιθανόν να ληφθούν τα α' μέτρα ή τα β' μέτρα ή οποιαδήποτε άλλα μέτρα κριθούν σκόπιμα. Όμως δε νομίζω ότι πρέπει να συνεχίσουμε τη συζήτηση πάνω σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω του κ. Χατζηδημητρίου πολύ σύντομα. Βεβαίως έχετε δίκαιο ότι σ' ένα consequential, όπως λέτε, νομοσχέδιο δόθηκαν κάποιες προεκτάσεις, τις οποίες δεν είμαστε εμείς που δώσαμε. Δεν είμαστε εμείς που συζητήσαμε για τα μέτρα κτλ. Εξάλλου εμείς εγγράψαμε το θέμα της ανάγκης να ληφθούν μέτρα και να υπάρξει προβληματισμός. Το έγραψε και ο κ. Χατζηδημητρίου. Όμως ο κ. Χατζηδημητρίου τον τελευταίο καιρό διαρκώς εκπληττεται για κάποιες παρατηρήσεις τις οποίες κάνουμε. Νομίζω είναι δικαίωμά μας να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις και να εκφράσουμε κάποιες θέσεις. Ούτε ήταν προσβλητικός ο τρόπος που θέσαμε προς τον ίδιο ή το κόμμα του αυτές τις θέσεις. Δε χρειάζεται επομένως ούτε να κάνει το δικηγόρο στο ΑΚΕΛ, γιατί βάλουμε τη δική μας θέση και είπαμε ότι θα ενώσουμε και εμείς τη φωνή μας με το ΑΚΕΛ στις κάποιες παραινήσεις προς την κυβέρνηση, για να υπάρξει έλεγχος αυτών των τιμών και αποφυγή της αισχροκέρδειας.

Υπάρχει όμως κάτι το οποίο πρέπει να τονίσουμε. Εδώ κοπτόμεθα για τη μεταποιητική βιομηχανία! Και θέλουμε να διαβεβαιώσουμε τον αξιότιμο συνάδελφο ότι, όπως κόπτεται εκείνος, κοπτόμεθα όλοι μας για να προστατευθεί η οικονομία. Και εμείς κοπτόμεθα σε όλες τις περιπτώσεις. Για παράδειγμα, όταν συζητούσαμε τα κίνητρα εδώ για τη φορολογική μεταρρύθμιση, ήμαστε εκείνοι οι οποίοι υποστηρίζαμε την παραμονή αυτών των κινήτρων και όχι τη διαγραφή τους, έχοντας υπόψη μας ότι έπρεπε να ενισχύσουμε αυτή την οικονομία και αυτή τη βιομηχανία. Γι' αυτό το λόγο εμείς δεν έχουμε δυο μέτρα και δυο σταθμά και δε θυμόμαστε σήμερα να εγείρουμε θέμα προστασίας της μεταποιητικής βιομηχανίας, γιατί πάντοτε η πολιτική μας είναι, μέσα σε σωστά πλαίσια, να υποστηρίζουμε και να στηρίζουμε την κυπριακή βιομηχανία. Εκείνο το οποίο θέσαμε είναι ότι είναι εγείρουμε ένεκα της οικονομικής κρίσης -και θα ακούσουμε αύριο τον κ. Υπουργό- πιθανό θέμα επαναδιαπραγμάτευσης, γιατί κάποια μηνύματα φεύγουν και ίσως είναι λανθασμένα. Και τόνισα εδώ ότι σίγουρα και

βοήθεια πρέπει να ζητήσουμε από την ΕΟΚ και από άλλες χώρες και να επιμένουμε κι εμείς να συμπεριληφθούμε στις χώρες εκείνες οι οποίες υποφέρουν -και μάλιστα σε πολύ μεγάλο βαθμό και άδικα- από αυτή την κρίση.

Τόνισα όμως ότι οποιαδήποτε προσπάθεια να δοθεί η εντύπωση επαναδιαπραγμάτευσης πιθανώς να μην αποφέρει πραγματικά οφέλη στον τόπο μας. Μπορεί να μην εξυπηρετεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της Κύπρου, γιατί εμείς θέλουμε να προχωρήσουμε με όσο πιο γρήγορο ρυθμό μπορούμε όχι μόνο στη συμπλήρωση της τελωνειακής ένωσης, αλλά και στην πλήρη ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ. Και δεν πρέπει να δοθεί η εντύπωση ότι η Κύπρος δεν μπορεί να ακολουθήσει μια πορεία η οποία έχει προδιαγραφεί. Είναι αυτούς τους κινδύνους που βλέπουμε και θέλουμε να προσέξουμε πώς τίθεται το θέμα. Δεν είναι θέμα εμείς να σταθούμε εμπόδιο, για όνομα του Θεού, στο να δοθούν και κίνητρα και να προστατευθεί σε μια κρίσιμη στιγμή όχι μόνο η μεταποιητική βιομηχανία, όλη η οικονομία του τόπου. Εξάλλου γι' αυτό έχουμε εγγράψει και το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι η συζήτηση ήταν πολύ εποικοδομητική, καίτοι υπερέβη κατά πολύ το θέμα για το οποίο συζητούμε αυτή τη στιγμή. Εν πάση περιπτώσει ήταν πάρα πολύ εποικοδομητική. Και προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Ερμηνεία. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 2.

Τελωνειακοί Δασμοί. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 3.

Δασμοί προτιμήσεως. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 4.

Γενικός Δασμός. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 5.

Τελωνειακά διευθετήσεις αφορώσαι εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, κ.λπ. Άρθρον 6.

Επιβολή και είσπραξις τελωνειακών δασμών από της ημερομηνίας καταθέσεως του οικείου νομοσχεδίου. Άρθρον 7.

Φόροι καταναλώσεως. Τρίτος Πίναξ. Άρθρον 8.

Διευθετήσεις περί τους φόρους καταναλώσεως αφορώσαι εις τας Ενόπλους Δυνάμεις κ.λπ. Άρθρον 9.

Μείωσις δασμού επί εμπορευμάτων επανεισαγομένων μετά προηγούμενην επεξεργασίαν. Άρθρον 10.

Απαλλαγή υπό όρους. Τέταρτος Πίναξ. Άρθρον 11.

Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου καταναλώσεως. Πέμπτος Πίναξ. Άρθρον 12.

Εξουσία τροποποιήσεως των αφορωσών εις την επιστροφήν δασμών προνοιών. Άρθρον 13.

Διαζευκτικοί συντελεσταί. Άρθρον 14.

Εξουσία επιστροφής τελωνειακού δασμού ή φόρου καταναλώσεως. Άρθρον 15.

Απαγορευτικά διατάξεις και περιορισμοί. Άρθρον 16.

Κατάργησις των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμων του 1990. Άρθρον 17.

Έναρξίς ισχύος. Άρθρον 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των 18 άρθρων αυτού του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 28 ψήφους υπέρ και 8 εναντίον, χωρίς καμιά αποχή και τα 18 άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 28 ψήφους υπέρ και 8 εναντίον το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Πρόταση νόμου.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η Έκθεση γι' αυτό το θέμα μόλις τώρα έχει κυκλοφορήσει, παρακαλώ να αναβληθεί για την ερχόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως. Αν τώρα έχει ληφθεί, βεβαίως πρέπει να αναβληθεί για την ερχόμενη βδομάδα. Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Δημοσιεύσεως Αισχρών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΣ ΑΙΣΧΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας αναφορικά με τη δημοσίευση αισχρών θεμάτων, ώστε να παρασχεθεί η εξουσία στο Δικαστήριο να διατάσσει την κατάσχεση κάθε αισχρού αντικειμένου που προσκομίζεται ως τεκμήριο στο Δικαστήριο, εφόσον εκδοθεί καταδικαστική απόφαση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Διερωτώμαι αν μπορούσε να επεκταθεί και για την κατάσχεση αισχρών υποκειμένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά, προτού δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε, μήπως, αν θυμάται κανείς, η νομοθεσία αυτή περιέχει οποιοδήποτε ορισμό του τι εστί αισχρό; Υπάρχει οποιοσδήποτε ορισμός, διότι δε θυμούμαι αν υπάρχει;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατάλληλος είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών γι' αυτό τον ορισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει ο κ. Στυλιανού έχει το λόγο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε -χωρίς να είμαστε πούριτανοι και πολύ περισσότερο puri classici- μερικά πράγματα που έχουν σχέση με αυτή την κατάσταση, όπως έχει εξελιχτεί στον τόπο μας. Άλλωστε την ευρύτητα πνεύματος από την οποία κατεχόμαστε την αποδείξαμε σε πάρα πολλές περιπτώσεις, όταν όχι απλά αποδεχτήκαμε, αλλά προεδρεύσαμε συσκέψεων με στόχο την απελευθέρωση του βιβλίου και την εισαγωγή του, ακόμα μη εξαιρουμένου και αυτού του βιβλίου του Μαρκήσιου Ντε Σαντ. Όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν περιπτώσεις που αποδείχουν πως έχουν υπερβεί τα εσκαμμένα. Και δε μιλώ μόνο για τις ταινίες, δε μιλώ μόνο για τα άσεμνα έντυπα, δε μιλώ μόνο για τις βιντεοκασέτες. Μιλώ και για ειδικά περιοδικά που προάγουν την ανηθικότητα, που προάγουν την αισχρότητα με πολλούς τρόπους τους οποίους, για να είμαι ειλικρινής, έντιμε κύριε Πρόεδρε, από σεμνότητα προς το Σώμα, από την ευαισθησία που τρέφει ο οποιοσδήποτε συνάδελφος προς τον ίδιο τον εαυτό του, δε θα αναφέρω· δε θα κάμω μνεία αυτού του περιεχομένου. Θα το θέσω εμπιστευτικά ενώπιόν σας, για να δούμε με ποιο τρόπο μπορεί να περισταλεί, με τη λειτουργία κάποιων υπηρεσιών αναστολής αυτών των πραγματικοτήτων, που πράγματι οδηγούν σε διαστροφή, οδηγούν σε καταστροφή και πλήρη διαφθορά τους νέους. Κύριε Πρόεδρε, επιφυλάσσομαι να το θέσω ενώπιόν σας για να το διαβιβάσετε στους αρμόδιους φορείς. Και αυτό που θέτω είναι απλώς ένα απειροελάχιστο δείγμα των εντύπων με μεγάλο αναγνωστικό κοινό που κυκλοφορούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές πάνω σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. συνάδελφος φαίνεται δεν πρόσεξε. Η νομοθεσία λέει ότι όταν καταδικαστεί ένας βάσει του νόμου, αν υπάρχουν τεκμήρια, κατάσχονται και εκείνα. Τίποτε άλλο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα όταν καταδικαστεί. Όμως πρέπει να υπάρξει μια γενικότερη θεώρηση του όλου θέματος. Γι' αυτό ακριβώς το έθεσα, με στόχο αυτή την εξέταση. Γιατί με την εισαγωγή τους γίνεται δυνατή η αναπαραγωγή τους στον τόπο μας, με αποτέλεσμα να μην ξέρουμε στο τέλος πού μπορούμε να σταθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, είναι πράγματι ένα πολύ δύσκολο θέμα, κύριε Στυλιανού. Δεν είναι τόσο εύκολο, διότι, αν δώσουμε δικαίωμα σε οποιαδήποτε αρχή να απαγορεύει την εισαγωγή οποιουδήποτε εντύπου, δεν ξέρω πού θα σταματήσουμε. Εν πάση περιπτώσει είναι ένα πρόβλημα μεγάλο, το βλέπω, και χρειάζεται πολλή μελέτη,, δεν μπορεί να αποφασιστεί αυτή τη στιγμή. Αυτή τη στιγμή λέμε, κύριοι, το εξής: Ότι, αν καταδικαστεί κάποιος διότι έχει στην κατοχή του οποιοδήποτε αισχρό αντικείμενο ή δημοσίευμα, αυτό το πράγμα να κατάσχεται, ενώ ως τώρα δεν είχε αυτό το δικαίωμα το δικαστήριο.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω διαπιστώσει ότι το κείμενο που θα καταθέσει ο κ. Στυλιανού είναι πράγματι πολύ ενδιαφέρον και εισηγούμαι να εκδοθεί σε αντίγραφα και να διανεμηθεί σ' όλους τους Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλούμε για ένα δικονομικό μέτρο το οποίο δεν έχει καμιά σχέση με όσα λέμε εδώ. Αν, στην περίπτωση που κάποιος παραβεί το νόμο, τον πάρουμε στο δικαστήριο, γίνει δίκη και καταδικαστεί και του πουν είσαι ένοχος, εκείνο το υλικό να κατασχεθεί, όπως γίνεται σ' όλες τις ποινικές υποθέσεις. Γιατί μιλούμε τώρα γι' αυτά τα θέματα και για τα αισχρά δημοσιεύματα, δεν μπορώ να αντιληφθώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα και εγώ ακριβώς το ίδιο, ότι εδώ πρέπει να διατηρήσουμε και κάποιο κύρος σ' αυτό το Σώμα. Εδώ είναι ακριβώς ένα διαδικαστικό δικονομικό μέτρο. Για όνομα του Θεού! Να μην υπάρχει κι όλη αυτή η έπαρση, επειδή η λέξη αισχρό αντικείμενο ακούστηκε στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ απλώς είπα πως το θέμα είναι ευρύ και δεν εισηγήθηκα ούτε νόμους ούτε διαδικαστικούς τρόπους αντίκρισής του τώρα. Είπα μπροστά σας να τεθεί, για να μας απασχολήσει σε κάποιο εύθετο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και συμφωνώ μαζί σας, κύριε Στυλιανού, ότι είναι μεγάλο θέμα το οποίο όμως δεν μπορούμε να λύσουμε τώρα.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα ουσίας σ' αυτό το θέμα το έχετε θέξει εσείς από την πρώτη σας παρατήρηση. Πράγματι, υπάρχει πρόβλημα στη σχετική νομοθεσία και υπάρχουν και επιστολές πολιτών ή ομάδων που μας καλούν, ως κοινοβούλιο, να επιληφθούμε του όλου θέματος. Το τι είναι αισχρό δεν ήταν σταθερό στην πορεία της ιστορίας και πιστεύω ότι αξίζει τον κόπο να επανεξετάσουμε τη σχετική μας νομοθεσία πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν καιρώ τω δέοντι, όχι σήμερα, διότι δεν μπορεί. Λοιπόν, προχωρούμε, κύριοι, στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;
Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημοσιεύσεως Αισχρών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 και 24 Ιανουαρίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς επίσης και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας (Νόμος 1 του 1990), σκοπείται ο επανακαθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών που κατέστη αναγκαίος ύστερα από τη συνολική αναδόμηση/ αναδιάρθρωση του εν λόγω τμήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της απ' όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, έχει τροποποιήσει τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, έτσι που στα απαιτούμενα προσόντα η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας να απαιτείται μόνο στις ανώτερες βαθμίδες του τμήματος, ενώ στις κατώτερες βαθμίδες να απαιτείται καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΕΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Μιχάλης Παπαπέτρου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Προσφύγων μελέτησαν τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες τους που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Ιανουαρίου 1991. Στην πρώτη από τις συνεδρίες των Επιτροπών κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών. Παρόντες ήταν επίσης και στις δύο συνεδρίες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης και Π. Στυλιανού.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 24 και 33 της νομοθεσίας για το ενοικιοστάσιο, σκοπείται η αύξηση των επιδομάτων ενοικίου που παραχωρούνται σε εκτοπισθέντες και παθόντες κατά 10% στο ανώτατο όριο του ενοικίου που λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς επιδότησης και κατά £500 στο καθαρό εισόδημα αντίστοιχα.

Κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά Κανονισμών, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Προσφύγων είχαν την ευκαιρία να μελετήσουν τις εισηγήσεις της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, οι οποίες διαβιβάστηκαν στη Βουλή γραπτώς και που είναι οι ακόλουθες:-

(α) Κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για τις παλιές οικογένειες και αύξηση του ανώτατου ορίου ενοικίου που λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς επιδότησης κατά 20%.

(β) Αύξηση κατά 1000 Λ.Κ. στο καθαρό εισόδημα.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Προσφύγων, ως θέμα αρχής, υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και

ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Ταυτόχρονα ομόφωνα εισηγούνται τη λήξη της ισχύος των υπό αναφορά Κανονισμών στις 31 Δεκεμβρίου 1991, και καλούν την Εκτελεστική Εξουσία στο διάστημα αυτό να επιταχύνει τη μελέτη των αιτημάτων της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων και έγκαιρα πριν από τη λήξη της ισχύος των Κανονισμών αυτών να κοινοποιήσει στη Βουλή το αποτέλεσμα της μελέτης και των αποφάσεών της πάνω στο όλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δυο λόγια από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω πως απλά υπάρχει μια λογική επεξήγηση στο υπόμνημα που υπέβαλε η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και την οποία πρέπει να την τονίσουμε στην παρούσα συζήτηση. Συγκεκριμένα η κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για τις παλιές οικογένειες πρέπει να τονιστεί πως πρέπει να συνάδει με την κατάργηση των κριτηρίων και για στεγαστικές παροχές. Επομένως, μια και στην προκειμένη περίπτωση έχουν καταργηθεί τα στεγαστικά κριτήρια, πρέπει και τα εισοδήματα για τις οργανικές οικογένειες να έχουν την ίδια λογική προσέγγιση και στο θέμα της επιδότησης και της οροφής των δανείων για την παροχή τους. Επίσης θα πρέπει να πούμε πως η επιδότηση του ενοικίου πρέπει να μη λαμβάνει υπόψη τις απλές τιμαριθμικές αναπροσαρμογές, αλλά να εκχωρείται με βάση τις ουσιαστικές αναπροσαρμογές, τις ενοικιοστασιακές, που είναι πράγματι ψηλότερες της τάξης που επιφέρει η κυβερνητική πλευρά. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους και για το τρίτο ακριβώς θέμα είναι που η Επιτροπή Προσφύγων έδωσε εκείνη τη μέση λύση για σύντμηση του χρόνου επανεξέτασης του όλου θέματος, αρχή με την οποία συμφωνούμε απόλυτα και υπερθεματίζουμε τις θέσεις, επαναλαμβάνω, της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»****Παρόντες:-**

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Οδυσσέας Δημητρίου

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και εκπρόσωπος των ιδιοκτητών κινηματογράφων και των εισαγωγέων κινηματογραφικών ταινιών ο οποίος εξέφρασε τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 7 της περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών νομοθεσίας, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν την υποβολή αιτήσεως για συμπερίληψη κινηματογραφικής ταινίας στον ετήσιο κατάλογο που προνοείται από την οικεία νομοθεσία, που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τη νέα αυτή νομοθεσία, κάθε εισαγωγέας ή διανομέας κινηματογραφικών ταινιών ο οποίος εξασφαλίζει ή πρόκειται να εξασφαλίσει το δικαίωμα εμπορικής εκμετάλλευσης στη Δημοκρατία ενός ή περισσότερων κινηματογραφικών έργων με τη μορφή κινηματογραφικής ταινίας που θα προορίζεται για δημόσια προβολή σε κινηματογραφική αίθουσα έχει δικαίωμα να ζητήσει τη συμπερίληψη του έργου ή των έργων αυτών σε ειδικά καταρτιζόμενο ετήσιο κατάλογο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ (ΤΕΛΗ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΝΕΡΟΥ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 3 Νοεμβρίου 1990 μέχρι 21 Ιανουαρίου 1991. Στο διάστημα της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και έδωσε επιπρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4, 4Α και 24 της νομοθεσίας για τα κυβερνητικά υδατικά έργα, σκοπεύεται η μείωση της τιμής πώλησης νερού από το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Χρυσοχούς προς τα Αρδευτικά Τμήματα κατά 1 σεντ για κάθε κυβικό μέτρο νερού, δηλαδή καθορίζεται στα 3.5 σεντ το κυβικό μέτρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Καθορισμένης Περιοχής του Χωριού Σούνι-Ζανατζιά Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΣΟΥΝΙ-ΖΑΝΑΤΖΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»****Παρόντες:-**

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
 Μανώλης Χριστοφίδης
 Ανδρέας Μαθηκολώνης
 Νίκος Μουσιούττας
 Κυριάκος Τσιέττης
 Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4, 4Α και 24 της νομοθεσίας για τα κυβερνητικά υδατικά έργα, σκοπείται ο καθορισμός των όρων ίδρυσης και λειτουργίας του κυβερνητικού υδατικού έργου για την υδατοπρομήθεια της καθορισμένης περιοχής του χωριού Σούνι-Ζανατζιά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Καθορισμένης Περιοχής του Χωριού Σούνι-Ζανατζιά Κανονισμοί του 1991.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγίου Δομετίου του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ ΤΟΥ 1991»****Παρόντες:-**

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Νίκος Μουσιούττας
Μανώλης Χριστοφίδης	Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Μαθηκολώνης	Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 88 της νομοθεσίας για τους δήμους, σκοπείται η παροχή εξουσίας στο Δημοτικό Συμβούλιο Αγίου Δομετίου να διορίζει τροχονόμους και να καθορίζει διαβάσεις μαθητών στο Δήμο Αγίου Δομετίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Στέλιος Μανδριώτης

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Ιανουαρίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού που εργάζεται στην Αρχή.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται και οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 42 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου είναι η τροποποίηση

των βασικών Κανονισμών, ώστε να συνάδουν με τους Κανονισμούς Συντάξεων των Δημόσιων Υπαλλήλων και με το αναλογικό σύστημα συνταξιοδότησης που προνοείται στο σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων.

Με τις πρόνοιες των νέων Κανονισμών που προτείνονται, συμφωνούν και οι εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Ιανουαρίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, προβλέπεται η αύξηση των παραχωρούμενων δημοσίων βοηθημάτων κατά 6% περιπου.

Όπως είναι γνωστό, το ύψος των βοηθημάτων αυτών καθώς και το ύψος των βασικών αναγκών των δικαιούχων αναθεωρούνται ετησίως σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας. Οι αναθεωρήσεις αυτές γίνονται σε συσχετισμό με την αύξηση του γενικού δείκτη λιανικών τιμών και το μέσο όρο των ασφαλιστέων αποδοχών των ασφαλισμένων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος ήδη αυξήθηκε κατά 6,3%.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Ινστιτούτου Εκπαιδύσεως Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ-ΘΕΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 1991 στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς επίσης και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας (Νόμος 1 του 1990), σκοπείται ο επανακαθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας του Διευθυντή Ινστιτούτου Εκπαιδύσεως Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις της θέσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το Μήνα Ιανουάριο του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα. Δε βλέπω εδώ τον κ. Κωνσταντίνου. Να διαβάσετε την Έκθεση, κύριε Γαλανέ, διότι δεν είναι εδώ ο κ. Κωνσταντίνου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1991.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 1991 ποσού που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1990 καθενός από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, των οποίων οι Προϋπολογισμοί για το 1991 δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από τη Βουλή, και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 1990.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή οι Προϋπολογισμοί του 1991.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι Προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια

χρονοδιαγράμματα που υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο οι Προϋπολογισμοί ορισμένων από τα νομικά αυτά πρόσωπα δεν έχουν ακόμα κατατεθεί στη Βουλή ή δεν κατατέθηκαν έγκαιρα, γι' αυτό και η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει την εξέτασή τους και την ετοιμασία των Εκθέσεων της, πράγμα που καθιστά στο μεταξύ αναγκαία την εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Ειδικότερα οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους Προϋπολογισμούς τους για το 1991, και μέχρι να καταστεί δυνατή η ψήφιση των Προϋπολογισμών τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως παρατήρηση ότι στο μέλλον η Επιτροπή θα αρνηθεί να εξετάσει τους Προϋπολογισμούς των νομικών προσώπων τα οποία κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας αδικαιολόγητα καθυστερούν να καταθέσουν τους Προϋπολογισμούς τους στη Βουλή για έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση στο Σώμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1991

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι Προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση των δαπανών που περιλαμβάνονται σ' αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των Προϋπολογισμών αριθμού των νομικών αυτών προσώπων για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1990.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:-

- (α) Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 1991 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1990 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
- (β) Η εξουσιοδότηση αυτή δίδεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του Προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως η Απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων εγκρίνεται.

Και έτσι έχουμε φτάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας της σημερινής συνεδρίας του Σώματος. Το Κεφάλαιο Β' είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων στην οποία θα προβεί τώρα ο Γραμματέας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Εκπαιδευτικών Περιφερειών Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί της Βελτιώσεως Ζώων Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Σχολικών Εφορειών Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1991.

- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1991.

- 8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991.
Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1990 (Αρ. 99 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74/88.
13) Έκθεση Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών για την Περίοδο 1/1/89 μέχρι 31/12/89.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

- 14) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 31/1/91 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού

Νόμου του 1990 (Αρ. 232 του 1989), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1990 (Αρ. 233 του 1989) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκποτισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1990 (Αρ. 234 του 1989).

15) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

16) Ο περί Καταγραφής Μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17) Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Χρυσοστόμου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Γεωργίου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι Ερωτήσεις και οι Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 417 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Χρόνιο, κατά καιρούς επανεξαγγελλόμενο και μηδέποτε -ελλείψει βασικά χρημάτων- πραγματοποιούμενο, το σχέδιο της αναδιαμόρφωσης της αυλής του

Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης (και της παρακείμενης πλατείας) που προβλέπει την παράλληλη κατεδάφιση (και την κατά 4-5 πόδια εσωτερική μετατόπιση) του αντιαισθητικού, αποπνικτικού κι αποκρουστικού μαντρότοιχου που την περιβάλλει (από πλευράς της οδού Λεύκωνος), σε τρόπο που και να δέσει ο χώρος με το γειτνιάζοντα της εκκλησίας της Φανερωμένης και ν' αφήσει να εκτεθεί ο ιστορικός χώρος της πιο πάνω εκκλησίας και το μαυσωλείο, αλλά και να επανέλθει ως διπλής κατεύθυνσης ο δρόμος από την Τρικούπη μέχρι τη Φανερωμένη με παράλληλη τη δημιουργία υπόγειου χώρου στάθμευσης κι επικάλυψή του με κήπους, θα μπορούσε να υλοποιηθεί και να οδηγήσει στην ουσιαστική επαναδραστηριοποίηση των κάτω ενοριών (μιας και θα επέτρεπε την άνετη δρομολόγηση ανά 15' από την Πλατεία Σολωμού προς το κέντρο της πόλης μικρών λεωφορείων) της εντός των τειχών χειμαζόμενης κυπριακής πρωτεύουσας, αν ο δήμος της ενισχυόταν ικανοποιητικά κι αποφασιστικά (πέραν των συνήθων παροχών που εκχωρούνται σ' άλλους δήμους λόγω των γνωστών ιδιαιτεροτήτων) από το Γ' Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο της Ε.Ο.Κ.

Πώς και πότε επιτέλους στοχοθετεί την αντίκριση του όλου θέματος το αρμόδιο Υπουργείο;

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 418 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Ο υφιστάμενος χώρος στάθμευσης παρά τη Δημοτική Αγορά Λευκωσίας (μέσα στα τείχη) θα μπορούσε να καταστεί λειτουργικότερος με τη δημιουργία υπόγειου κι υπέργειου χώρου στάθμευσης τόσο για τα μεγάλα αγροτικά λεωφορεία (που εξυπηρετούν τις ανάγκες της αγοράς) όσο και για ιδιωτικά αυτοκίνητα των πελατών της.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 419 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1991.

«Στην περιοχή του παλιού δημαρχείου Λευκωσίας και στην οδό Διονύσου υπάρχει, όπως και στις διάφορες επισκέψεις μας διαπιστώσαμε, ουσιαστική ερημιά μετά τις 7.00 - 8.00 μ.μ., ενώ υπάρχουν 5 - 6 άδεια υποστατικά.

Δε θα 'πρεπε να προβληματιστεί κάποιος φορέας για ενίσχυση της κίνησης και στη συγκεκριμένη περίπτωση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 420 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Τουλάχιστον 15 ως 20 καταστήματα της αποκομμένης (σε πορεία δεξιόστροφης) οδού Κλεάνθη Χριστοφίδη στη Λευκωσία μετατράπηκαν σε κλειστές αποθήκες κι εργαστήρια ξυλουργικής. Με κάποιες (γνωστές) πρωτοβουλίες θα μπορούσε να επιτευχθεί και διάνοιγμα δεξιόστροφο, που θα συνέβαλλε αποφασιστικά στην ανάκαμψη του τμήματος αυτού της κυπριακής πρωτεύουσας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 421 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Στο σημείο της συμβολής της οδού Τρικούπη με την Αισχύλου προς το φυλάκιο της Εθνικής Φρουράς (όπου ήταν άλλοτε το ιατρείο του δημοτικού

συμβούλου Πολύβιου Γρηγοριάδη) στην εντός των τειχών Λευκωσία υπάρχει ουσιαστικά έρημος χώρος με γκρεμισμένα υποστατικά.

Δε θα 'πρεπε:

- (i) Να αξιοποιηθεί ο τεράστιος άδειος χώρος μ' ενίσχυση (για το σκοπό τούτο) των ιδιοκτητών του ή με απαλλοτρίωση και (κρατική) αξιοποίησή του;
- (ii) Να κατεδαφιστεί ένα από τα (στ' αριστερά του δρόμου) ετοιμόρροπα κτίσματα, γεγονός που θα επέτρεπε τη σωστική κυκλική κίνηση των τροχοφόρων -με την ένωση του αποκομμένου τούτου τμήματος του δρόμου με τις οδούς Υψηλάντη και Κλεάνθη Χριστοφίδη- και τη στοχοθετούμενη ανάκαμψη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 422 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Στον άλλοτε (προ της εισβολής) σφύζοντα από ζωή χώρο του σταθμού Θεοδουλίδη στην εντός των τειχών Λευκωσία (και κοντά στην πράσινη γραμμή) παρά το παλιό δημαρχείο τώρα σταθμεύουν όλα κι όλα ένα με δυο λεωφορεία και λειτουργούν σ' αυτόν λίγες και μικρές βιοτεχνικές μονάδες.

Δε θα μπορούσε να βοηθηθεί οικονομοτεχνικά ο ιδιοκτήτης του -κι επιβάλλεται για τούτο η ουσιαστική κρατική συνεισφορά στο δήμο από το Γ' Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο της Ε.Ο.Κ. - έτσι που ο σταθμός (αναδιοργανούμενος) να καταστεί λειτουργικότερος κι ο ρόλος του καθοριστικός των αναγκών της περιοχής, με επαύξηση των λειτουργουσών μέσα σ' αυτόν βιοτεχνιών και του προσφερόμενου χώρου στάθμευσης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 423 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

«Τρεις τουλάχιστον οικιστικές μονάδες και τέσσερα μαγαζιά παραμένουν για δεκάξι χρόνια τώρα (μετά την εισβολή) έρημα και ακατοίκητα στην αποκομμένη οδό Επτανήσου στη Λευκωσία, όπου κάθε κίνηση σχεδόν παραλύει μετά το κλείσιμο της παρακαείμενης δημοτικής αγοράς και των λίγων γειτονικών καταστημάτων, ενώ η επανάνοιξη κι η επαναδραστηριοποίησή τους θα συνέβαλλε στην ανάκαμψη της χειμαζόμενης από την τούρκικη εισβολή περιοχής.

Πότε και πώς στοχοθετείται τούτο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 424 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Ιανουαρίου 1991.

«Στην πρώτη προ της Βρετανικής Υπάτης Αρμοστείας (κι αποκομμένη από τους Τούρκους εισβολείς) κάθετο προς τα αριστερά (επί της Σάββα Ροτσίδα) οδό υπάρχουν (όπως και με νέα σημερινή επίσκεψή μας διαπιστώσαμε) πέντε τουλάχιστον ωραιότατα πετρόκτιστα κυβερνητικά υποστατικά εγκαταλειμμένα κι αναξιοποίητα.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 425 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Ιανουαρίου 1991.

«Όπως είναι γνωστό -και σωστά- το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε πρόσφατα την παραχώρηση (κατά πληθυσμιακή αναλογία) μισθού και στους κοινοτάρχες.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα γιατί από την απόφαση αυτή εξαιρέθηκαν οι κοινοτάρχες των δημαρχούμενων πόλεων και

κοινοτήτων, δεδομένου μάλιστα πως οι κοινοτάρχες των δημαρχούμενων αγροτικών κοινοτήτων αναλαμβάνουν να εκτελούν ευρύτατο φάσμα καθηκόντων λόγω της τεράστιας κτηματικής περιουσίας που περιλαμβάνεται σ' αυτές και είναι επιφορτισμένοι ουσιαστικά με την επιτήρησή της. Για παράδειγμα (δειγματοληπτικά και μόνο αναφέρεται) η Λακατάμια (που στερείται υπηρεσιών και αγροφύλακα κι όλες οι περιπτώσεις ζημιών αναλαμβάνονται από τον κοινοτάρχη) εκτείνεται σε τεράστια έκταση: ανατολικά μέχρι το Τσέρι και το Στρόβολο, δυτικά μέχρι το Παλιομέτοχο και τους Αγιούς και νότια μέχρι τη Δευτερά. Κι αυτά πέρα από τα συνήθη καθήκοντα του κοινοτάρχη και τις σχέσεις - ενέργειές του με ή προς πλείστα τμήματα κι οργανισμούς (ΑΗΚ, Κτηματολόγιο, έπαρχος κ.ά.).

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 426 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Ιανουαρίου 1991.

«Τόσο προς τα δεξιά της οδού Σάββα Ροσιόδη (προ της ουδέτερης ζώνης) όσο και στο τέρμα της (παρά το οίκημα της Βρετανικής Υπάτης Αρμοστείας) υπάρχουν άδειες, ημικαταστρεμμένες οικιστικές μονάδες, που θα μπορούσαν (επιδιορθωνόμενες) να αξιοποιηθούν για επαναδραστηριοποίηση της ουσιαστικά έρημης (αλλά σε μεγάλη ακτίνα εκτεινόμενης) αυτής περιοχής. Ειδικότερα, η (παρά την Υπάτη Αρμοστεία και το φυλάκιο της Εθνικής Φρουράς) εγκαταλειφθείσα τεράστια και καινούργια πολυκατοικία θα μπορούσε (επιδιορθούμενη) να στεγάσει δεκάδες οικογένειες στα ισάριθμα προσφερόμενα διαμερίσματά της.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 427 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 4 Ιανουαρίου 1991.

«Αγνωστοι και/ή επιτήδεια γραφεία αναλαμβάνουν αντί αδρής αμοιβής, που εκφράζεται σε σοβαρό ποσοστό επί των εισπράξεων, να πουλούν λαχεία και/ή να εισπράττουν εισφορές εκ μέρους σωματείων, οργανώσεων, ακόμα και κομμάτων. Τα γραφεία αυτά, η νομική υπόσταση των οποίων αμφισβητείται, για να πετύχουν το σκοπό τους τηλεφωνούν στους πολίτες και, προσποιούμενοι ότι μιλούν εκ μέρους κάποιου βουλευτή ή του προέδρου κάποιου σωματείου, ασκούν σοβαρή πίεση και προσπαθούν να εισπράξουν διάφορα χρηματικά ποσά με τρόπο που προσβάλλει τόσο την αξιοπρέπεια του πολίτη, τον οποίο στην πραγματικότητα εξαπατούν, όσο και την αξιοπρέπεια του προσώπου το όνομα του οποίου χρησιμοποιούν σαν δόλωμα και το οποίο είναι ανίδεο.

Επειδή το φαινόμενο αυτό αποτελεί μάστιγα και συνιστά απαράδεκτη συμπεριφορά η οποία αγγίζει τα όρια του αξιοποίνου, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι μέτρα προτίθεται να λάβει για την εξάλειψή του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 428 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 7 Ιανουαρίου 1991.

«Επανελλημμένα η κυβέρνηση ανακοίνωσε την πρόθεσή της να προχωρήσει στη λήψη μέτρων για ριζική επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος και προς την κατεύθυνση αυτή υποσχέθηκε να εξαγγείλει ολοκληρωμένο σχέδιο.

Όμως, παρ' όλο που έχουν περάσει τρία σχεδόν χρόνια από τότε που δόθηκε η κυβερνητική υπόσχεση, κανένα σχέδιο για την επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος δεν έχει εξαγγελθεί. Αντί τούτου προωθήθηκε το σπασμωδικό και

μετέωρο μέτρο της εκρίζωσης των αμπελώνων, που οδηγεί σε εγκατάλειψη της αμπελοργίας και γενικότερα της γεωργικής απασχόλησης, αφού δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για άλλες υπαλλακτικές καλλιέργειες.

Κατόπιν τούτων καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το συντομότερο τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Γιατί δεν έχει μέχρι τώρα ανακοινώσει το σχέδιο που υποσχέθηκε ότι θα εξαγγείλει με σκοπό τη ριζική επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος;
2. Γιατί προωθεί την πολιτική της εκρίζωσης των αμπελώνων, χωρίς να υποβάλει οποιεσδήποτε προτάσεις για υπαλλακτικές καλλιέργειες, αφού τελικά αυτή η πολιτική οδηγεί σε εγκατάλειψη και ερήμωση των αμπελουργικών μας κοινοτήτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 429 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 7 Ιανουαρίου 1991.

«Επειδή το Γυμνάσιο Αγίου Νεοφύτου στην Πάφο, που λειτουργεί εδώ και 18 χρόνια, παραμένει χωρίς (α) περίφραξη, (β) σηματοδότηση στους δρόμους προσπέλασης, (γ) διαβάσεις και (δ) πεζοδρομία και επειδή γενικότερα καμιά φροντίδα δεν υπήρξε για την ασφάλεια των μαθητών και των καθηγητών που φοιτούν και εργάζονται στο πιο πάνω σχολείο, ενώ πρόσθετα ως αποτέλεσμα των πιο πάνω ελλείψεων έγιναν πολλά δυστυχήματα, ένα από τα οποία υπήρξε θανατηφόρο, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα ενεργήσει, ώστε να εκτελεστούν τα πιο πάνω αναγκαία έργα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 430 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 5 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Ξυλοφάγου της επαρχίας Λάρνακας πληροφορήθηκαν με έκπληξη ότι η κυβέρνηση έθεσε στην κοινότητα τον εκβιαστικό όρο να αποδεχθεί τη συνέχιση της λειτουργίας του λατομείου της περιοχής, προκειμένου να ικανοποιήσει το αίτημά της για την ολοκλήρωση της βελτίωσης του δρόμου της κοινότητας και του δρόμου Λιοπετρίου-Φρενάρους, γεγονός που θεωρούν πρωτοφανές και απαράδεκτο υπό το φως των συνθηκών λειτουργίας του λατομείου και των προβλημάτων που προκαλεί.

Περαιτέρω οι παραγωγοί ενίστανται στη δημιουργία της νέας λατομικής ζώνης στην περιοχή που επιλέχθηκε, αφού υπάρχει άλλη περιοχή στην οποία μπορεί να δημιουργηθεί η ζώνη, επηρεάζοντας σε μικρότερο βαθμό τις φυτείες τους.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- α) Γιατί επιβλήθηκε στην κοινότητα ο πιο πάνω όρος.
- β) Αν προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα των παραγωγών άλλης τοποθεσίας για τη δημιουργία της νέας λατομικής ζώνης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 431 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι της κοινότητας Αραδίππου της επαρχίας Λάρνακας παραπονούνται ότι:

- (α) Προκλήθηκαν εκτεταμένες ζημιές στα κτήματά τους λόγω της εκτέλεσης των έργων της Α.Η.Κ. και της ΣΥ.Τ.Α., της επέμβασης με

μηχανήματα και της αφαίρεσης χώματος για την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Δεκέλειας, χωρίς μέχρι σήμερα να ληφθούν μέτρα για την επαναφορά των κτημάτων στην προηγούμενη τους κατάσταση και χωρίς να καταβληθούν αποζημιώσεις που να ανταποκρίνονται στην πραγματική αξία των κτημάτων.

- (β) Σε κάθε κτηνοτρόφο δόθηκε έκταση μιας σκάλας μόνο στην κτηνοτροφική περιοχή, ενώ η κτηνοτροφική περιοχή διαθέτει μόνο νερό και στερείται βασικών έργων υποδομής και κυρίως ηλεκτρικού ρεύματος. Η κατάσταση αυτή, για τη βελτίωση της οποίας δόθηκαν σχετικές υποσχέσεις, οι οποίες όμως δεν υλοποιήθηκαν μέχρι σήμερα, προκαλεί σ' αυτούς μεγάλη ταλαιπωρία και προσθέτει κι άλλα προβλήματα στα γενικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η τάξη τους.
- (γ) Υπήρξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην κήρυξη της Αραδίππου ως ανομβριόπληκτης περιοχής με αποτέλεσμα τα κοπάδια να καταστρέψουν τους 'μάρτυρες' και οι γεωργοί της Αραδίππου να αδικηθούν.
- (δ) Στον Οργανισμό Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας εκπροσωπούνται μόνο δυο παραγωγοί.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να αντιμετωπίσει θετικά τα πιο πάνω προβλήματα των γεωργών και κτηνοτρόφων της Αραδίππου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 432 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Το νηπιαγωγείο της κοινότητας Λειβαδιών της επαρχίας Λάρνακας χρειάζεται βελτιώσεις και επεκτάσεις, η αξία των οποίων υπολογίζεται σε £5,000 - £10,000.

Εξάλλου, ενώ σε όλους τους προσφυγικούς συνοικισμούς υπάρχει νηπιαγωγείο, στο συνοικισμό Λειβαδιών δεν υπάρχει, παρά το γεγονός ότι ποσοστό 55% των παιδιών προέρχεται από οικογένειες προσφύγων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι δεν έγιναν δεκτά στο δημόσιο νηπιαγωγείο 30 περίπου παιδιά λόγω έλλειψης χώρου.

Επιπλέον, το παλιό δημοτικό σχολείο είναι ετοιμόρροπο, ενώ το χειμώνα είναι πολύ ψυχρό, με αποτέλεσμα οι μαθητές να κρυώνουν αβάστακτα.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- (α) Αν προτίθεται να προβεί στις αναγκαίες βελτιώσεις και επεκτάσεις στο δημόσιο νηπιαγωγείο Λειβαδιών.
- (β) Αν προτίθεται να υλοποιήσει το αίτημα για δημιουργία νηπιαγωγείου στο συνοικισμό Λειβαδιών.
- (γ) Αν προτίθεται να προβεί στην επιδιόρθωση του παλιού δημοτικού σχολείου και στην εξεύρεση τρόπου για αύξηση της θερμοκρασίας των αιθουσών του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 433 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Ξυλοφάγου ζητεί να τεθεί σε λειτουργία το συσκευαστήριο πατατών που βρίσκεται στην κοινότητα, για να αποφευχθεί η μεγάλη ταλαιπωρία που υφίστανται οι παραγωγοί.

Εξάλλου, οι πατατοπαραγωγοί διαμαρτύρονται, γιατί κάθε χρόνο καθυστερεί η ανακοίνωση της τιμής του πατατόσπορου, με αποτέλεσμα να μη γνωρίζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα τι θα πληρώσουν και ποιο θα είναι το κόστος της παραγωγής τους.

Επιπλέον, ο αγροτικός μας κόσμος διαμαρτύρεται, γιατί τα λιπάσματα, που δε διατίθενται σε επαρκείς ποσότητες για τις ανάγκες των παραγωγών, είναι κακής ποιότητας και ακατάλληλα, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετούν τις καλλιέργειες και να προκαλείται ζημιά.

Περαιτέρω, η πρόσφατη αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών έχει προκαλέσει και αύξηση του ήδη υπερβολικού κόστους παραγωγής των αγροτικών μας προϊόντων.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- (α) Αν προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα της κοινότητας Ξυλοφάγου για τη λειτουργία του συσκευαστηρίου πατατών της κοινότητας.
- (β) Τι μέτρα προτίθεται να πάρει, ώστε να μη σημειωθεί ξανά καθυστέρηση στην ανακοίνωση της τιμής του πατατόσπορου.
- (γ) Τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την αντιμετώπιση του θέματος της ποσότητας και της ποιότητας των λιπασμάτων. Ποιοι ευθύνονται για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί;
- (δ) Πώς αντικρίζει το αίτημα των αγροτών για επιχορήγηση της τιμής των πετρελαιοειδών που προορίζονται για αγροτική χρήση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' ότι η ύπαρξη και λειτουργία του πεδίου βολής της Εθνικής Φρουραστην τοποθεσία 'Άσπρη Μούττη' προκαλεί σ' αυτούς ταλαιπωρίες λευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Μαρωνίου της επαρχίας Λάρνακας παραπονούνται και δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλειά τους.

Συγκεκριμένα, στο πιο πάνω πεδίο βολής, που βρίσκεται στη μέση του κάμπου με τα περιβόλια των αγροτών, εκτελούνται σχεδόν καθημερινά ασκήσεις, με αποτέλεσμα οι σφαίρες να εξοστρακίζονται πολύ συχνά, ενώ ο μοναδικός αγροτικός δρόμος αποκόπτεται, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των προσβάσεων προς τα χωράφια των αγροτών.

Επειδή στο παρελθόν δόθηκε γραπτώς από την κυβέρνηση στη χωρική αρχή Μαρωνίου η υπόσχεση ότι το πιο πάνω πεδίο βολής θα σταματήσει να λειτουργεί -κάτι που αποτελεί και αίτημα της κοινότητας Μαρωνίου- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα υλοποιηθεί η δοθείσα υπόσχεση και ποια μέτρα θα ληφθούν στο μεταξύ για την απάμβλυνση του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 435 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Το πρόβλημα για τους οδηγούς τροχοφόρων -λόγω των πολλών ανοιγμάτων για το αποχετευτικό και της παροχέτευσης των όμβριων υδάτων- στη λεωφόρο Αγίου Παύλου στον Άγιο Δομέτιο είναι μεγάλο και προκαλεί σοβαρή δυσανασχέτηση μεταξύ των δημοτών, που ζητούν την άμεση διαπλάτυνση της λεωφόρου και την επανάταξη της ασφαλτόστρωσης στην πιο πάνω λεωφόρο.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 436 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Χρόνιο το πρόβλημα - με τα πολλά θανατηφόρα δυστυχήματα και τα πολλά προβλήματα εποχουμένων κι ιδιαίτερα πεζών και κατ' εξοχήν μαθητών και γερόντων, που έχουν και τα περισσότερα θύματα-που υφίσταται στο χώρο του πεντάδρομου στον Άγιο Παύλο Λευκωσίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα σε ποιο ακριβώς στάδιο βρίσκονται οι εξαγγελθείσες από καιρό τώρα μελέτες για επίλυση του θέματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 437 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα πόσοι (κατά επαρχία) παραβάτες της νομοθεσίας περί απαγορεύσεως του καπνίσματος προ-σέχθησαν σε δίκη και ποιες συνολικά ποινές επιβλήθηκαν.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 438 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Τη δημιουργία γραμμικού πάρκου στον άξονα που όριζε παλιότερα η σιδηροδρομική γραμμή (του παλιού σιδηροδρομικού τριγώνου Μόρφου-Λευκωσία-Αμμόχωστος) στον Άγιο Δομέτιο εισηγούνται αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες με παράλληλη στοιχειώδη τοποιότηνση και διασφάλιση συνθηκών για πραγματική διαχείριση της διευκόλυνσης.

Πώς αντιμετωπίζεται η εισήγηση που αφορά ακροτελεύτιο τμήμα της ελεύθερης πατρίδας στον Άγιο Παύλο Λευκωσίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 439 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Μια από τις πιο αριστοκρατικές περιοχές της Λευκωσίας και σταθερά εξελισσόμενη, η οικιστική περιοχή της οδού Ψυχάρη -στα νοτιοανατολικά του συγκροτήματος των Κεντρικών Φυλακών- θα μπορούσε (μόλο που οι πλείστες κατοικίες της έχουν ήδη ουσιαστικά, παρά το πλήγμα της εισβολής, αξιοποιηθεί) να ενισχυθεί με:

- (i) Βελτίωση του οδικού δικτύου της.
- (ii) Βελτίωση του ηλεκτροφωτισμού των δρόμων της.
- (iii) Χορήγηση μακροπρόθεσμων και χαμηλότοκων δανείων στους ιδιοκτήτες άδειων οικοπέδων για αξιοποίησή τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 440 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Έχουμε και στο παρελθόν (και στο απώτερο αλλά και στο πολύ πρόσφατο) επανειλημμένα εγείρει το θέμα της ανάγκης ενίσχυσης (με χαμηλότοκα δάνεια ή άλλως) των ιδιοκτητών ακατοίκητων υποστατικών κατά μήκος της τάφρου στη Λευκωσία. Μερικές από τις οικοδομές αυτές μπορούν να στεγάσουν γραφεία σωματείων και οργανώσεων (κι ιδιαίτερα προσφυγικών), ενώ υπάρχει πρόταση για στέγαση του προγραμματιζόμενου Design Centre και του υπό μελέτη πειραματικού κέντρου παραδοσιακών τεχνικών και υλικών.

Τα πιο πάνω έργα μαζί με τις προταθείσες εισηγήσεις για αναβάθμιση (ι) του αρμενικού νεκροταφείου, (ιι) του οδικού δικτύου και (ιιι) του οδικού φωτισμού θα δώσουν άμεση λύση στο πρόβλημα της δημογραφικής αποψίλωσης της περιοχής.

Πώς αντιμετωπίζονται τα πιο πάνω;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 441 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Πρόσθετα από τις υποβληθείσες ερωτήσεις μας για αναπαλαίωση των κρατικών υποστατικών που βρίσκονται σε ορισμένες οδούς γειτνιάζουσες με την περιοχή της Βρετανικής Υπάτης Αρμοστείας στη Λευκωσία -που εφάπτεται της ουδέτερης ζώνης και λειτουργεί υποτονικά για δεκάξι χρόνια- επιβάλλεται:

- (i) Η βελτίωση και συστηματική συντήρηση του οδικού δικτύου της.
- (ii) Η αποκατάσταση του οδικού της φωτισμού.
- (iii) Η παροχή ουσιαστικών κι αντισταθμιστικών κινήτρων στους ιδιοκτήτες των ημικαταστρεμμένων υποστατικών για αξιοποίησή τους. Πώς αντιμετωπίζονται οι πιο πάνω εισηγήσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 442 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Οι αμφιλεγόμενες πρόνοιες του τοπικού σχεδίου Λευκωσίας για μελλοντική μεταστέγηση των Κεντρικών Φυλακών κι ανέγερση στο χώρο που καταλαμβάνουν δημοτικού σχολείου και γυμνασίου -αμφιλεγόμενες για τον απλούστατο λόγο πως μερικά τμήματα του συγκροτήματος των φυλακών έχουν ήδη μετατραπεί, κι άλλα προγραμματίζεται να μετατραπούν, σε μουσειακούς χώρους σχετιζόμενους με τον απελευθερωτικό αγώνα 1955-59- δεν αποκλείουν τη δυνατότητα (στα πλαίσια πάντα των συνθηκών ασφάλειας) αναδιαμόρφωσης της περιοχής που καλύπτει το συγκρότημα των Κεντρικών Φυλακών και ο παρακείμενος πυροσβεστικός σταθμός με την ανάληψη έργων τοπιοτεχνικής της κι άλλων.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα, στα πλαίσια μάλιστα των προσπαθειών αναζωογόνησης των περιοχών που γειτνιάζουν με τη γραμμή αντιπαράταξης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 443 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Από δέκα τώρα και περισσότερες μέρες τόσο το Ποτάμι όσο κι η Βυζακιά μαστίζονται από παντελή λειψυδρία λόγω βλάβης του δικτύου διασωλήνωσης. Εξάλλου, όπως και ψες μας τόνισε ο κοινοτάρχης Βυζακιάς Αντρόνικος Πολυκάρπου, το πρόβλημα καθίσταται πιο δύσκολο μετά τη (με το γνωστό τρόπο) απώλεια και της μηχανής άντλησης του νερού.

Πότε θ' αντιμετωπιστεί το πρόβλημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 788, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Σχετικά με την αξιοποίηση της Λίμνης της Ορόκλινης σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρίασή του ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, μελέτησε το θέμα της αξιοποίησης της Λίμνης της Ορόκλινης και συμφώνησε να αναθέσει τη διεξαγωγή σχετικής τεχνολο-

κονομικής και περιβαλλοντικής μελέτης η οποία να μελετηθεί από τους Υπουργούς Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και στη συνέχεια να υποβληθεί στο Συμβούλιο για λήψη Απόφασης.

- (β) Έχουμε ήδη ζητήσει από την Κυπριακή Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Λτδ, που εκδήλωσε ενδιαφέρον να αναλάβει το έργο, την προώθηση των πιο πάνω μελετών.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 847, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με το φυτοϋγειονομικό έλεγχο των εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων παραθέτω τα ακόλουθα:

1. Μείωση των πιθανών κινδύνων μεταφοράς φυτικών εχθρών και ασθενειών από την εισαγωγή καλλωπιστικών φυτών.

Ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος των εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων στην Κύπρο διέπεται από τους φυτοϋγειονομικούς από το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, με βάση τους Κανονισμούς περί Εισαγωγής Γεωργικών Προϊόντων του περί Προλήψεως και Καταπολεμήσεως των Φυτικών Ασθενειών και Εχθρών Νόμου, κεφ. 49 και Νόμοι 47/78 και 57/81.

Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, μετά από επαφές που είχε με όλους τους ενδιαφερόμενους και με σκοπό τη μείωση των πιθανών κινδύνων μεταφοράς στην Κύπρο φυτικών εχθρών και ασθενειών με τα καλλωπιστικά φυτά, προχώρησε στην αναθεώρηση των υφιστάμενων φυτοϋγειονομικών όρων για την εισαγωγή των φυτών αυτών. Οι αναθεωρημένοι όροι αναμένεται να τεθούν σε εφαρμογή γύρω στις αρχές του 1991.

2. Διαφώτιση του κοινού για παρεμπόδιση της εισαγωγής γεωργικών προϊόντων.

Με σκοπό την παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής γεωργικών προϊόντων από ταξιδιώτες, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχει αναρτήσει, για σκοπούς ενημέρωσης του ταξιδιωτικού κοινού, ανακοινώσεις στους χώρους αναμονής του αεροδρομίου Λάρνακας, στις οποίες αναφέρεται ότι 'η αποβίβαση στην Κύπρο καρπών, λαχανικών, φυτών ή μωσχευμάτων απαγορεύεται αυστηρά'.

Επίσης, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων προγραμματίζει τη σύγκληση σύσκεψης, στην οποία θα πάρουν μέρος εκπρόσωποι όλων των κυβερνητικών υπηρεσιών που έχουν σχέση με το ταξιδιωτικό κοινό, για τη συζήτηση προσχεδίου δήλωσης (declaration), που ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και η οποία θα πρέπει να συμπληρώνεται από κάθε ταξιδιώτη που θα φθάνει στην Κύπρο, σχετικά με τη μεταφορά ή όχι γεωργικών προϊόντων. Στη δήλωση αυτή θα περιέχονται επίσης διάφορες οδηγίες ενημερωτικού περιεχομένου.

3. Φυτοϋγειονομικός έλεγχος στα λιμάνια και αεροδρόμια.

Κατά την άφιξη των γεωργικών προϊόντων γίνεται φυτοϋγειονομικός έλεγχος από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας στα λιμάνια, αεροδρόμια, ταχυδρομεία, τελωνεία και στους χώρους εκφόρτωσής τους και επιτρέπεται η εισαγωγή τους μόνο όταν διαπιστωθεί ότι έχουν ικανοποιηθεί οι φυτοϋγειονομικοί όροι που τέθηκαν.

4. Άλλα Μέτρα

Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλει το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για ενδυνάμωση του φυτοϋγειονομικού ελέγχου των εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων, μετακλήθηκε πρόσφατα στην Κύπρο ο εμπειρογνώμονας της FAO σε θέματα φυτοϋγειονομικού ελέγχου Δρ. Dale, που ετοίμασε και υπέβαλε στο Υπουργείο ολοκληρωμένη έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται εισηγήσεις τόσο για τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στη σχετική νομοθεσία όσο και για την ενδυνάμωση των υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου.

Οι εισηγήσεις του Δρα Dale αξιολογούνται από το Υπουργείο, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του για προστασία της ντόπιας φυτικής παραγωγής, με σκοπό τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 18, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο κύριος δρόμος του χωριού Κάτω Πύργος θα βελτιωθεί μέσα στο 1991».

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 42, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Σχετικά με την ισχυριζόμενη ρύπανση της θάλασσας από το ιχθυοτροφείο στο Λιοπέτρι σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με το όλο θέμα ασχολήθηκε ειδική σύσκεψη που έγινε στον ποταμό Λιοπετρίου υπό την προεδρία μου στις 19 Σεπτεμβρίου 1990, στην οποία πήραν μέρος Βουλευτές, μεταξύ των οποίων και ο κ. Τσιέττης, ο Δήμαρχος Παραλιμνίου, κοινοτάρχες και άλλοι παράγοντες των Κοκκινοχωριών, καθώς επίσης και εκπρόσωποι περιβαλλοντικών οργανώσεων και των ξενοδόχων. Στη σύσκεψη αυτή λήφθηκαν οι πιο κάτω αποφάσεις:-

- (α) Να συσταθεί τριμελής Επιτροπή από τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- (β) Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να μετακαλέσει στην Κύπρο ειδικό εμπειρογνώμονα ο οποίος, αφού μελετήσει τα αίτια που προκαλούν την της 'μάλλας' ή άλλως 'μαλλούπας' στη θαλάσσια περιοχή του Λιοπετρίου σε συνεργασία με Κύπριους ιδιώτες εμπειρογνώμονες και τα μέλη της τριμερούς Επιτροπής, να υποβάλει εισηγήσεις για ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος.
- (γ) Τα μέτρα που θα προωθηθούν να είναι μέσα στα πλαίσια των προδιαγραφών της ΕΟΚ και να τεθούν σε εφαρμογή από την ερχόμενη τουριστική περίοδο.

Ήδη, μετά από διαβήματα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, μετακλήθηκε κατάλληλος ξένος εμπειρογνώμονας ο οποίος επιλαμβάνεται του θέματος, ενώ το Τμήμα Αλιείας προβαίνει σε συστηματική συλλογή και αξιολόγηση όλων των δεδομένων με βάση συγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο σκέλος της ερώτησης, αν, δηλαδή, έγινε οποιαδήποτε περιβαλλοντική μελέτη πριν λειτουργήσει το ιχθυοτροφείο στην προστα-

τεύομενη τουριστική περιοχή του ποταμού Λιοπετρίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Αλιείας εισηγήθηκε τη συμπερίληψη όρων που αφορούν τη ρύπανση της θάλασσας στο έγγραφο ενοικίασης που υπογράφηκε το 1986, αλλά οι Αρχές των Βάσεων, οι οποίες ενοικίασαν τη γη, δεν έκριναν πως ήταν αναγκαίο να περιληφθούν οι πιο πάνω όροι στο συμβόλαιο.
- (β) Η πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πάνω στο γενικότερο θέμα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ιχθυοκαλλιέργειας αναμένεται να διαμορφωθεί οριστικά μετά από τις συστάσεις ξένου εμπειρογνώμονα, ο οποίος θα ασχοληθεί με το θέμα αυτό. Η διαδικασία μετάκλησης του εμπειρογνώμονα αυτού βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 58, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο μετεωρολογικό χάρτη της Κύπρου που παρουσιάζεται από την τηλεόραση κατά τη μετάδοση του δελτίου καιρού μετά τις ειδήσεις των 8.30, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

- (α) Ο τρόπος παρουσίασης του δελτίου καιρού από το ΡΙΚ, περιλαμβανομένου του καταρτισμού του χάρτη της Κύπρου στον οποίο δίνονται οι θερμοκρασίες στις διάφορες περιοχές, αποτελεί θέμα που ανάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Ιδρύματος.
- (β) Η Μετεωρολογική Υπηρεσία αποστέλλει με τέλεφαξ στο ΡΙΚ, σε άλλους ραδιοφωνικούς σταθμούς και στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (για διανομή στις εφημερίδες) δελτίο καιρού που περιλαμβάνει την πρόγνωση του καιρού, τις θερμοκρασίες και άλλες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 149, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Τα δυο εργοστάσια που αναφέρονται στην ερώτηση, είναι μονάδες των οποίων η φύση και το μέγεθος των εργασιών δεν αναμένεται να δημιουργήσουν προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

2. Εκείνο που ενδεχόμενα προκαλείται είναι οχληρία από οσμές που διαφεύγουν από τα εργοστάσια και που δυνατό να γίνονται αισθητές μέχρι κάποια κοντινή απόσταση.

3. Μελλοντικά θα γίνει διερεύνηση στις δυο βιομηχανικές μονάδες με σκοπό την αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνονται και την υπόδειξη περαιτέρω βελτιώσεων που θα κριθούν αναγκαίες για αποφυγή της πρόκλησης οποιασδήποτε οχληρίας ή και ρύπανσης στην περιοχή.

Ο προγραμματισμός της πιο πάνω διερεύνησης θα ενταχθεί μέσα στα πλαίσια γενικότερου προγράμματος διερευνήσεων στη βιομηχανία που καταρτίζεται ανάλογα με τη φύση των εργασιών της κάθε βιομηχανίας σε συσχετισμό με το μέγεθος των προβλημάτων ρύπανσης που δυνατό να δημιουργείται από τη λειτουργία τους, αναμένεται δε να πραγματοποιηθεί μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 171, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με το θέμα των αλλοδαπών ξεναγών που είναι παντρεμένοι και εργάζονται στην Κύπρο σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων Νόμου του 1980 (Ν. 5/80), άδεια ξεναγού δικαιούται κάθε ενήλικας πολίτης της Δημοκρατίας που ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του εδαφίου (4) του άρθρου 15.
- (β) Από τα 210 άτομα που ασκούν σήμερα το επάγγελμα του ξεναγού, τα 38 είναι αλλοδαποί παντρεμένοι στην Κύπρο.
- (γ) Δεδομένου ότι τα πιο πάνω άτομα δεν ικανοποιούν την πρόνοια του Νόμου 5/80 σχετικά με την αναφορά 'πολίτης της Δημοκρατίας', ο ΚΟΤ εξετάζει την περίπτωση να εισηγηθεί την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 202, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με το θέμα της εκμετάλλευσης Κυπρίων που αναχωρούν για κρουαζιέρες στο εξωτερικό σας πληροφορώ ότι η Υπηρεσία Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών ασχολείται με τον έλεγχο των τιμών βασικών καταναλωτικών αγαθών στην εγχώρια αγορά, η οποία όμως δεν επεκτείνεται σε καταστήματα και κέντρα που λειτουργούν πάνω σε κρουαζιερόπλοια.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 246, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Η μείωση στη φετινή παραγωγή σταφυλιών, που οφείλεται κυρίως στην εκρίζωση αμπελιών με βάση το σχέδιο παροχής κινήτρων για εκρίζωση και στη χαμηλή βροχόπτωση κατά την τελευταία χειμερινή περίοδο, είχε υπολογισθεί έγκαιρα από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη μειωμένη παραγωγή, το Υπουργικό Συμβούλιο, στα πλαίσια της φιλοαγροτικής πολιτικής της κυβέρνησης, αποφάσισε, στη συνεδρία του της 13.9.90 (Απόφ. με αρ. 34.110), να εγκρίνει την παραχώρηση πρόσθετης έκτακτης οικονομικής βοήθειας, υπό μορφή αυξημένης στρεμματικής επιχορήγησης, στους αμπελουργούς έναντι συνολικής δαπάνης £320,000 περίπου.

Επειδή, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, η κυβέρνηση έχει ήδη παραχωρήσει πρόσθετη οικονομική βοήθεια στους αμπελουργούς λόγω της φετινής μειωμένης παραγωγής σταφυλιών, δεν προγραμματίζεται η προώθηση άλλου σχεδίου επιχορήγησης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Σχετικά σημειώνεται ότι, με βάση την υφιστάμενη πολιτική, επιχορήγηση για φυτοφάρμακα παραχωρείται μόνο σε Συνδέσμους Προστασίας Φυτών, που ιδρύονται και λειτουργούν με βάση το σχετικό Νόμο (Ν. 19/72), με σκοπό την καταπολέμηση φυτικών εχθρών και ασθένειών.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 275, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Πριν από πολλά χρόνια το Συνεργατικό Κίνημα είχε παραχωρήσει δωρεάν σε Δημοτικά Σχολεία συσκευές τηλεόρασης (μαυρόασπρες) που εχρησιμοποιούντο για την παρακολούθηση των προγραμμάτων της εκπαιδευτικής τηλεόρασης. Οι συσκευές αυτές λειτουργούσαν με συστήματα που θεωρούνται τώρα ξεπερασμένα και σιγά-σιγά έχουν καταστεί άχρηστες, για τούτο και η εκποίησή τους είναι αδύνατη.

Είναι γεγονός ότι εδώ και αρκετά χρόνια δεν εκπέμπονται προγράμματα εκπαιδευτικής τηλεόρασης. Τα σχολεία όμως αξιοποιούν κατάλληλες βιντεοκασέτες που ετοιμάζονται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και προβάλλονται από σύγχρονες συσκευές που αγοράστήκαν από τους Συνδέσμους Γονέων. Η διευθέτηση αυτή παρουσιάζει περισσότερα πλεονεκτήματα, γιατί ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τις βιντεοκασέτες σε χρόνο που ο ίδιος κρίνει κατάλληλο.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 278, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Οι τρεις καθηγητές ψυχολογίας που διορίστηκαν πάνω σε έκτακτη βάση ως τις 28.2.1991 (για το σχολικό έτος 1990/91) με βάση τους περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 είναι οι ίδιοι που απασχολήθηκαν πάνω σε έκτακτη βάση και κατά το σχολικό έτος 1989/1990.

Ο κος Παυλάς δικαιούται διορισμού σε περίπτωση διορισμού πάνω σε μόνιμη βάση 3 τουλάχιστον καθηγητών ψυχολογίας με βάση τις διατάξεις των περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων 1969 έως 1990.

Επίσης σε περίπτωση που το Υπουργείο Παιδείας ζητήσει να διοριστεί πάνω σε έκτακτη βάση ακόμα ένας καθηγητής ψυχολογίας η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας θα εξετάσει και την περίπτωση του κου Παυλά.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 288, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η λειτουργία της κυπριακής βιβλιοθήκης που ιδρύθηκε με το Νόμο 51/87 είναι συνυφασμένη με τη στελέχωσή της με το αναγκαίο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό.

2. Οι προσπάθειες του Υπουργείου Παιδείας για τη σύνταξη σχεδίων υπηρεσίας αμέσως με τη δημιουργία των θέσεων Διευθυντή και Βιβλιοθηκονόμων προσέκρουσαν σε έντονες διαφωνίες μεταξύ της ΠΑΣΥΔΥ και της επίσημης πλευράς σχετικά με τα προσόντα των πιθανών υποψηφίων που εξακολουθούν να παραμένουν.
3. Σε μια προσπάθεια άρσης της διαφωνίας, το Υπουργείο Οικονομικών με την προτροπή του Υπουργείου Παιδείας ζήτησε από την ΠΑΣΥΔΥ στις 23.10.1990 να ξαναμελετήσει το θέμα και να ετοιμαστεί για

συζήτησή του στη ΜΕΠ. Η ΠΑΣΥΔΥ φαίνεται ότι δεν είναι ακόμη έτοιμη να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις.

4. Αν και η παρούσα προσπάθεια αποτύχει, θα ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται σε περιπτώσεις διαφωνίας, για να ψηφιστούν επιτέλους τα σχέδια υπηρεσίας και να καταστεί δυνατή η πλήρωση των θέσεων για τη στελέχωση και λειτουργία της κυπριακής βιβλιοθήκης, πράγμα που είναι ασφαλώς η επιθυμία του Υπουργείου Παιδείας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα το οποίο αναφέρεται στο Κεφάλαιο Δ' δεν είναι έτοιμο. Έτσι έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Φεβρουαρίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 2) Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 3) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1991.
- 4) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου)
- 5) Ο περί Παιδιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 6) Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 8) Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 9) Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1991.
- 10) Οι περί Ευθύνης για Στρατιωτικά Υλικά Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς.
- 11) Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991.
- 12) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 13) Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων στους Θηροφύλακες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 14) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1991.
- 15) Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 16) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1991.

- 17) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού—Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
- 18) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.
- 19) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 20) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991.
- 21) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας Κανονισμοί του 1991.
- 22) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας Κανονισμοί του 1991.
- 23) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Φρενάρους Κανονισμοί του 1991.
- 24) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αυγόρου Κανονισμοί του 1991.
- 25) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άχνας Κανονισμοί του 1991.
- 26) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Τρικώμου Κανονισμοί του 1991.
- 27) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Σεργίου Κανονισμοί του 1991.
- 28) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κώμης Κεπήρ Κανονισμοί του 1991.
- 29) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αιγιαλούσας Κανονισμοί του 1991.
- 30) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άσσιας Κανονισμοί του 1991.
- 31) Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄:

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεώργιου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β΄, που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή). (17.1.1991).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα του

προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη μέτρων προς επίλυσή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση των Βουλευτών κ. Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Πέτα και Π. Στυλιανού). (1.2.1991).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πιο κάτω θέμα έχει σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση στην αρμόδια Επιτροπή:

«Η ανάγκη βοήθειας των πληγέντων πατατοπαραγωγών των Κοκκινοχωριών πέραν των αποζημιώσεων του ΟΓΑ που δεν είναι ικανοποιητικές».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Οδυσσεάς Δημητρίου. 31.1.91.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 5.51 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μαθηκολώνης Ανδρέας
Ανδρέου Αντώνης	Μακρίδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης	Μανδριώτης Στέλιος
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργίου Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δίγκλης Παύλος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαρές Αυγερινός
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Πέτας Χρίστος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλία Νεόφυτος	Σολωμής Χρίστος,
Ηλιάδης Δημήτρης	Στυλιανός Πέτρος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Τσιέττης Κυριάκος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χρίστου Κυριάκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χριστοφίδης Μανώλης
Λαδάς Γεώργιος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990» και 2. «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 1991», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφισή τους σε νόμους.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1991», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Γαλανού πάνω στο θέμα και ψήφισή του σε νόμο.
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1991», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Πουμπουρής, Α. Γαλανός, Λ. Ζαχαριάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δίγλιης, Χρ. Κουρτελλάρης, Λ. Ιεροδιακόνου) και ψήφισή του σε νόμο.
- 11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοσιεύσεως Αισχρών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», η συζήτηση που ακολούθησε [Π. Στυλιανού, Λ. Ζαχαριάδης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Α. Παναγιώτου, Ευ. Ευσταθίου, Α. Γαλανός, Μ. Χριστοφίδης] και ψήφισή του σε νόμο.
- 12) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.
- 13) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και έγκρισή τους.
- 14) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.
- 15) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Καθορισμένης Περιοχής του Χωριού Σούνι-Ζανατζιά Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγίου Δομετίου του 1991» και έγκρισή τους.

18) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

19) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Κανονισμοί του 1990» και έγκρισή τους.

20) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ινστιτούτου Εκπαιδύσεως Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

21) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων εξουσιοδοτούσα τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 1991 και έγκρισή της.

22) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

23) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το σχέδιο αναδιαμόρφωσης της αυλής του Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης - Ο χώρος στάθμευσης παρά τη Δημοτική Αγορά Λευκωσίας - Η πενιχρή κίνηση στην περιοχή του παλιού δημαρχείου στη Λευκωσία - Η οδός Κλεάνθη Χριστοφίδη στη Λευκωσία - Η αξιοποίηση του χώρου στη συμβολή της Τρικούπη με την Αισχύλου στη Λευκωσία - Η αξιοποίηση του σταθμού Θεοδουλίδη στη Λευκωσία - Η οδός Επτανήσου στη Λευκωσία - Εγκαταλειμμένα κυβερνητικά υποστατικά στην οδό Ροτσιδίη στη Λευκωσία - Η ανάγκη καταβολής μισθού στους κοινοτάρχες των δημαρχούμενων πόλεων και κοινοτήτων - Η αξιοποίηση των εγκαταλειμμένων οικιστικών μονάδων στην οδό Ροτσιδίη στη Λευκωσία - Η παράνομη είσπραξη χρημάτων από πρόσωπα που εμφανίζονται ως εκπρόσωποι σωματείων, οργανώσεων ή κομμάτων - Το αμπελοργικό πρόβλημα - Η εκτέλεση έργων στο Γυμνάσιο Αγίου Νεοφύτου στην Πάφο - Το λατομείο της κοινότητας Ξυλοφάγου - Προβλήματα των γεωργών και κτηνοτρόφων της Αραδίππου - Το νηπιαγωγείο και το παλιό δημοτικό σχολείο της κοινότητας Λειβαδιών - Προβλήματα των πατατοπαραγωγών και άλλων αγροτών της Ξυλοφάγου - Το πεδίο βολής της Εθνικής Φρουράς κοντά στο Μαρώνι - Αίτημα για βελτίωση της λεωφόρου Αγίου Παύλου στον Άγιο Δομέτιο - Το θέμα των θανατηφόρων δυστυχημάτων που συμβαίνουν στον Πεντάδρομο στον Άγιο Παύλο Λευκωσίας - Η παράβαση της νομοθεσίας για την απαγόρευση του καπνίσματος - Εισήγηση για δημιουργία πάρκου στη σιδηροδρομική γραμμή Αγίου Δομετίου - Αίτημα για βελτιωτικά έργα στην οδό Ψυχάρη στον Άγιο Ανδρέα Λευκωσίας - Βελτιωτικά έργα στην περιοχή κατά μήκος της τάφρου στη Λευκωσία - Βελτιωτικά έργα στην περιοχή της Βρετανικής Υπάτης Αρμοστείας στη Λευκωσία - Η αναδιαμόρφωση της περιοχής που καλύπτουν οι Κεντρικές Φυλακές και ο παρακείμενος πυροσβεστικός σταθμός - Έλλειψη νερού στο Ποτάμι και στη Βυζακιά λόγω βλάβης στο δίκτυο διασωλήνωσης).

24) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η αξιοποίηση της λίμνης της Ορόκλινης - Ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος των εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων - Η βελτίωση του κύριου δρόμου του χωριού Κάτω Πύργος - Η ρύπανση της θάλασσας από το ιχθυοτροφείο στο Λιοπέτρι - Οι πληροφορίες που

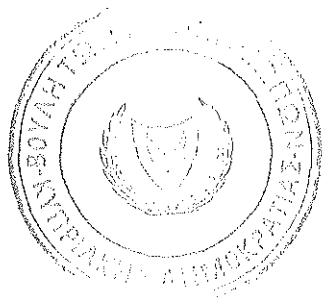
περιλαμβάνονται στο μετεωρολογικό χάρτη της Κύπρου που παρουσιάζεται από την τηλεόραση - Η πιθανότητα πρόκλησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τη λειτουργία δύο εργοστασίων στην περιοχή του Κεντρικού Σφαγείου - Το θέμα των αλλοδαπών ξεναγών που είναι παντρεμένοι και εργάζονται στην Κύπρο - Η εκμετάλλευση Κυπρίων που αναχωρούν για κρουαζιέρες στο εξωτερικό - Η μείωση στη φετινή παραγωγή σταφυλιών - Η κατάργηση των προγραμμάτων της εκπαιδευτικής τηλεόρασης - Η μη πρόσληψη του ανάπηρου ψυχολόγου Παυλά στη θέση ψυχολόγου καθηγητή - Η στελέχωση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης).

25) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή του ακόλουθου θέματος:

«Η ανάγκη βοήθειας των πληγέντων πατατοπαραγωγών των Κοκκινοχωριών πέραν των αποζημιώσεων του ΟΓΑ που δεν είναι ικανοποιητικές».

(Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 7ης Φεβρουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και 6 Φεβρουαρίου 1991.

Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Οργανισμού, οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού και ενημέρωσαν την Επιτροπή για τα προγραμματιζόμενα αναπτυξιακά έργα του Οργανισμού.

Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού προβλέπει για το 1991 έσοδα £7,238,000 και δαπάνες του ίδιου ύψους. Αναλυτικά τα κυριότερα έσοδα του Προϋπολογισμού προέρχονται από τις πιο κάτω πηγές:-

(α) Ποσό £2,700,000 από το ΠΡΟ-ΠΟ.

(β) Ποσό £2,000,000 από χορηγίες και συνεισφορές.

(γ) Ποσό £2,140,000 αποτελεί χρηματοδότηση από διάφορες άλλες πηγές.

Οι δαπάνες του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού καλύπτουν κυρίως τα διαχειριστικά έξοδα του Οργανισμού, ενώ μια σημαντική δαπάνη ύψους £3,900,000 προορίζεται για τη δημιουργία και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων. Ένα άλλο ποσό ύψους £1.5 εκ. προορίζεται για την επιχορήγηση των διάφορων αθλητικών φορέων με βάση συγκεκριμένα αγωνιστικά κριτήρια τα οποία έχουν σχέση με την αγωνιστική παρουσία τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή υιοθετεί στο σύνολό τους τις πρόνοιες του υπό αναφορά Προϋπολογισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή σε νόμο του σχετικού νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £7,238,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1991. Άρθρον 2.

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον. Άρθρον 4.

Ίδρυσις νέων θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 5.

Κατάργησις θέσεων. Τρίτος Πίναξ. Άρθρον 6.

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγchon επί των κονδυλίων. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 7 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου). Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 3 Νοεμβρίου 1990 μέχρι 18 Ιανουαρίου 1991. Κατά τη διάρκεια της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, ο οποίος εξέφρασε τις απόψεις του.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. Α. Μαρκίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. και Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, είναι η παροχή δικαιώματος σε εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο χωριού με πληθυσμό λιγότερο από τριακόσιους κατοίκους να δηλώσουν, μέσα σε προθεσμία που καθορίζεται σε τρεις μήνες από την ψήφιση και δημοσίευση του υπό συζήτηση νόμου, την επιθυμία τους να παραμείνουν εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του χωριού τους, έστω κι αν στο μεταξύ έχει αλλάξει η διεύθυνση της κατοικίας τους.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος σε εκλογικό κατάλογο υποχρεώνεται, σε περίπτωση αλλαγής διεύθυνσης της κατοικίας του είτε στην ίδια εκλογική περιφέρεια είτε σε άλλη εκλογική περιφέρεια, μέσα σε προθεσμία που καθορίζεται σε τριάντα μέρες από την ημερομηνία της αλλαγής αυτής, να υποβάλει αίτηση σε σχέση με την αλλαγή της διεύθυνσης κατοικίας του.

Η παρούσα πρόταση νόμου αποσκοπεί ειδικότερα στην ενίσχυση του δεσμού των κατοίκων των μικρών χωριών με τα χωριά τους, ανεξάρτητα αν διαμένουν μακριά από αυτά για σκοπούς κυρίως εργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και του ΑΔΗΣΟΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, θεωρεί όμως ότι η προτεινόμενη νομοθεσία πρέπει να ισχύει σε χωριά που δεν

έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο των διακόσιων κατοίκων αντί τριακόσιων, όπως προτείνεται, και με αυτή την τροπολογία εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991».

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν ενάντια στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου και επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν από δέκα περίπου μήνες είχε υποβληθεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό εντελώς η ίδια πρόταση για τροποποίηση του νόμου. Και υποστήριζε τότε ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι η τροπολογία αυτή θα συνέβαλλε στην καταπολέμηση της αστυφιλίας. Η πρόταση απορρίφθηκε από όλα τα άλλα κόμματα. Σήμερα η ίδια πρόταση κατατίθεται στο Σώμα από τα κόμματα ΔΗΣΥ και ΕΔΕΚ με την αιτιολογία πως θα ενισχύσει τους δεσμούς των κατοίκων των μικρών χωριών με τα χωριά τους. Και στην πρώτη και στη δεύτερη περίπτωση οι λόγοι που προβάλλονται δεν είναι καθόλου πειστικοί και είναι τουλάχιστον ανεπαρκείς. Ανεπαρκείς, για να ανατραπεί μια τόσο βασική πρόνοια του περί Εγγραφής Εκλογέων Νόμου και μάλιστα κατά τα προεόρτια των επικείμενων βουλευτικών εκλογών.

Μερικά ερωτήματα, επιπτώσεις, προεκτάσεις και κενά που θα παρουσιαστούν, αν υπερψηφιστεί αυτή η πρόταση, είναι τα εξής: Το άρθρο 8(α) του βασικού νόμου δεν αδρανοποιείται. Και τι θα κάνει ο Έφορος Εκλογών; Θα έρθει μετά τρεις περίπου μήνες να αρχίσει να διαγράφει βάσει του άρθρου 8(α); Τίθεται ακόμα θέμα διάκρισης, διάκρισης ανάμεσα στους καταγομένους από κοινότητες κάτω των διακόσιων κατοίκων. Λέει να παραμείνουν εγγεγραμμένοι εκείνοι που είναι τώρα εγγεγραμμένοι στον κατάλογο. Με εκείνους όμως που διαγράφηκαν, είτε εκούσια είτε ύστερα από ενέργειες του κοινοτάρχη ή οποιουδήποτε κατοίκου της κοινότητας, τι γίνεται; Θα επιτραπεί μήπως να εγγραφούν και εκείνοι, μέχρις ότου συμπληρωθεί ο αριθμός των 200; Και αν δοθεί αυτό το δικαίωμα και μια κοινότητα με 195 κατοίκους έχει μετοικήσαντες άλλους είκοσι με τις οικογένειές τους και θελήσουν να εγγραφούν, θα εγγραφεί ο πρώτος με τα τέσσερα παιδιά του και έκλεισε η πόρτα για τους υπόλοιπους, εφόσον νοιαζόμαστε, για να διατηρήσουμε τους δεσμούς των κατοίκων με τη μικρή τους κοινότητα; Ή μήπως θα διαλέξουμε ποιους να εγγράψουμε και ποιους να μην αφήσουμε να εγγραφούν; Και διερωτώμαι ακόμα: Αν παραμορφώσουμε αυτό το νόμο χάριν των κοινοτήτων με πληθυσμό κάτω από 200 κατοίκους, χάριν, επαναλαμβάνω, συναισθήματος και σχέσης των ανθρώπων αυτών με την κοινότητά τους, γιατί να μην το κάνουμε και για τους κατοίκους κοινοτήτων με 300 ή 400 ή και 500 κατοίκους πληθυσμό;

Ως συμπέρασμα πιστεύω ότι αυτή η πρόταση νόμου εκτός των άλλων παραμορφώνει σε θέματα εκλογής τοπικών αρχόντων τη βούληση των πραγματικών κατοίκων της κοινότητας και επηρεάζει ακόμα το εκλογικό σώμα σε επαρχιακό επίπεδο, αν ο μετοικήσας για παράδειγμα στη Λεμεσό επιτραπεί να μετεγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο χωριού της Λευκωσίας ή της Πάφου.

Πρέπει δε με την ευκαιρία αυτή να πω πως τέτοιες κοινότητες με μικρό πληθυσμό υπάρχουν πολλές στην επαρχία Πάφου και στη Λεμεσό κι αν επιτραπεί και δοθεί δικαίωμα επιλογής εγγραφής σε εκλογικούς καταλόγους, τότε θα προκύψει μια ανεξέλεγκτη κατάσταση.

Εισηγούμαι στο τέλος τρεις λύσεις: Η μια είναι να απορριφθεί η πρόταση νόμου, η άλλη είναι να παγοποιηθεί και η τρίτη είναι να επανεξεταστεί και να επανατοποθετηθούν τα κόμματα, αφού λάβουν υπόψη τα όσα ανέφερα που έχουν να κάμουν και με διακρίσεις και με αδυναμίες στην εφαρμογή και με παραμόρφωση ακόμα του πραγματικού εκλογικού σώματος μιας κοινότητας και σε επέκταση ακόμη μιας επαρχίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Πέτας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο που υποστηρίζεται από τη συντριπτική πλειοψηφία της Βουλής, από όλα τα κόμματα εκτός από ένα. Αναζητήθηκαν από τον κ. Μουσιούττα ελαττήρια για την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου ή κίνδυνοι που θα προκύψουν απ' αυτή, με το επιχείρημα βασικά ότι παραμορφώνεται η πολιτική βούληση των κατοίκων των χωριών, διότι είναι δυνατό να έχει περιπλοκές η εγγραφή ψηφοφόρων οι οποίοι έχουν μετοικήσει από το χωριό τους σε άλλες περιοχές. Και πιθανό να έχει δίκαιο ο κ. Μουσιούττας. Όμως εκείνο που προσπαθεί να θεραπεύσει αυτή η πρόταση νόμου δεν είναι τόσο η έκφραση της πολιτικής βούλησης κάποιων κατοίκων που έχουν απομείνει στα πολύ μικρά και εγκαταλειμμένα χωριά. Επιδιώκει την πρόοδο των ίδιων των χωριών, την επιβίωση των χωριών, την ανάπτυξη των χωριών, την ανάπτυξη της υπαίθρου. Και είναι πια αντιληπτό ότι η ανάπτυξη της υπαίθρου, η ανάπτυξη κι η συντήρηση αυτών των χωριών απαιτεί τη βοήθεια και τη συνεισφορά όχι μόνο των ολίγων που έχουν απομείνει -και τις περισσότερες φορές σε πολύ προχωρημένη γεροντική ηλικία- αλλά των δυναμικών εκείνων στελεχών του χωριού που για λόγους βιοτικής ανάγκης υποχρεώθηκαν να φύγουν από τα χωριά τους, όμως δεν έχουν εγκαταλείψει το δεσμό με τις ρίζες τους.

Και επειδή σε κάθε περίπτωση υπάρχει και κάποια ιστορία, υπάρχει η ιστορία και γι' αυτή την περίπτωση. Δεν είναι θεωρητικό το θέμα που έρχεται να θεραπεύσει αυτή η πρόταση νόμου, είναι πραγματικό. Στα Λειβάδια της Πιτσιλλιάς έχουν απομείνει ελάχιστοι κάτοικοι. Γέροντες, συμπαθητικοί άνθρωποι, κουρασμένοι από τη ζωή, που πολύ λίγα πράγματα μπορούν να προσφέρουν στην προώθηση και την πρόοδο του χωριού. Και υπάρχουν και πολλοί νέοι που λόγω του άγονου αυτού, του ορεινού και φτωχού χωριού υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν το χωριό τους και να βρεθούν στην πόλη. Και ενδιαφέρονται για το χωριό τους και διόρθωσαν τα σπίτια τους και πηγαίνουν τις Κυριακές, τις γιορτές, τις διακοπές και προσπαθούν να αναπτύξουν και πολιτιστική δράση και να αναβιώσουν το χωριό. Και παρουσιάζει πραγματικά άλλου είδους ζωή τα καλοκαίρια. Και παρουσιάζει άλλου είδους ζωή μέσα στις γιορτές του Πάσχα, των Χριστουγέννων. Και υπάρχει μια άνθηση του χωριού από τη δράση αυτών των κατοίκων. Και αυτοί οι άνθρωποι, αυτοί οι χωριανοί θέλουν να βοηθήσουν το

χωριό τους και συμμετέχουν μέσα στις τοπικές αρχές. Και ερχόμαστε με το γράμμα του νόμου να τους πούμε ότι: «Ακούστε, κύριοι, απαγορεύεται να ενδιαφέρεστε για το χωριό σας. Πρέπει να αφήσετε το χωριό σας να παρακμάσει. Δεν πρέπει να έχετε ανθρώπους που να νοιάζονται ή θα πρέπει να μείνει αυτό στα χέρια εκείνων οι οποίοι δε θα μπορέσουν να προσφέρουν υπηρεσίες». Και επειδή δεν είναι μόνο τα Λειβάδια της Πιτσιλλιάς ή του Αληθινού, επειδή υπάρχει σωρεία τέτοιων χωριών στην Κύπρο, είναι αυτή η σκέψη μας και η έγνοια μας. Ένα βουνό μας απέμεινε. Και έχει πάρα πολλά εγκαταλειμμένα χωριά. Και έχουν όλες οι επαρχίες εγκαταλειμμένα χωριά και η Πάφος και η Λεμεσός. Και υπάρχει αυτή η επιστροφή στα χωριά ή η προσπάθεια και ξένων που θέλουν να μεταφερθούν, για να προσφέρουν κάποια υπηρεσία ή θέλουν να έχουν και το εξοχικό τους σπίτι ή το σπίτι των γονιών τους ανακαινισμένο, για να μπορούν να δίνουν με αυτό τον τρόπο μια άλλου είδους ώθηση, μια άλλου είδους ζωή στα χωριά.

Λοιπόν, είναι όλα αυτά τα χωριά που θέλουμε να συντηρήσουμε. Να διατηρήσουμε το δεσμό, για να μπορέσουν να αξιοποιηθούν όλοι εκείνοι οι οποίοι θέλουν να προσφέρουν υπηρεσίες στις κοινότητές τους, για να μπορέσουν να επιβιώσουν. Κι αν είναι δυνατό να ξαναζωντανέψουν. Ναι, να θέσει και ένα τέρμα σε μια άλλη σκοπιμότητα αυτή η πρόταση νόμου. Σε οποιοδήποτε που για λόγους μικροπολιτικής, για λόγους μικροφυχίας θέλει να κάνει ενστάσεις και να διαγράφει από καταλόγους ανθρώπους οι οποίοι πραγματικά θέλουν να βοηθήσουν. Είναι μια πρόταση νόμου που ανταποκρίνεται στις σημερινές κοινωνικές ανάγκες. Συνδέεται απόλυτα με την ανάπτυξη της υπαίθρου και αποσκοπεί στο να δώσει την ευκαιρία σε οποιοδήποτε νοιάζεται για το χωριό του να μπορέσει να προσφέρει. Πιστεύω ότι θα αποδώσει θετικά αποτελέσματα. Και είναι με πολλή ικανοποίηση που το Σοσιαλιστικό Κόμμα συνυπέγραψε αυτή την πρόταση νόμου. Και είναι με την ελπίδα ότι θα βοηθήσει στην αναζωογόνηση της υπαίθρου που θα ψηφίσει αυτή την πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πέτας, μετά ο κ. Μαρκίδης και μετά ο κ. Φάντης.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αλήθεια ότι με το θέμα αυτό είχε καταπιαστεί η Βουλή λίγους μήνες πριν. Και όταν ήλθε το θέμα στη Βουλή, επειδή τα Λειβάδια είναι μια από τις 20-30 κοινότητες που έχουμε στην ορεινή περιοχή της Κύπρου και φυτοζωούν -θα λέγαμε πως πνέουν τα λοισθια- είπαμε ότι θα έπρεπε, ταυτόχρονα με τη συζήτηση αυτού του νομοθετήματος, να θέσουμε το ζήτημα μπροστά στην Επιτροπή Εσωτερικών, με την παράκληση επειγόντως να δει και να προωθήσει προς τη λύση τους ορισμένα προβλήματα, ώστε να γίνει δυνατό να συγκρατηθεί η κοινότητα αυτή στη ζωή. Στο μεταξύ, παρά τις υποσχέσεις που έχουν δοθεί, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Όχι φωτογραφίες μ' αυτό τον τρόπο.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ

...παρά τις διαβεβαιώσεις ότι σύντομα θα λαμβάνονταν μέτρα για να επιλυθούν τα προβλήματα και να αλλάξει η κατάσταση, η κατάσταση εξακολουθεί

να είναι η ίδια και πρέπει να πούμε ότι η παραμονή των κατοίκων στο χωριό αυτό έγινε ακόμα περισσότερο προβληματική.

Οι κάτοικοι μπροστά στην κατάσταση αυτή έβλεπαν όλα τα κόμματα και παρακαλούσαν να τους βοηθήσουμε να ενισχύσουν τις προσπάθειες για την επιβίωση της κοινότητάς τους. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι με τη θέληση, την αποφασιστικότητα που τους χαρακτηρίζει κάτι θα γίνει για να επιβιώσει η κοινότητα. Και εμείς, μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου, χωρίς να αλλάζουμε την εκτίμησή μας σε ό,τι αφορά τα μέτρα που θα ήταν δυνατό να επιλύσουν το πρόβλημα της επιβίωσης των αγροτικών κοινοτήτων που φθίνουν εξαιτίας του χαμηλού τους εισοδήματος και που ωθούνται προς διάλυση, χωρίς να αλλάσσουμε την εκτίμησή μας σε ό,τι αφορά τα Λειβάδια της Πιτσιλλιάς ότι χρειάζεται να λυθεί το υδατικό πρόβλημα, το πρόβλημα της οδικής σύνδεσης αυτής της κοινότητας με τη Λευκωσία, για να μπορούν να κατεβαίνουν στην πόλη, να εργάζεται εδώ ένας αριθμός κατοίκων για να πέφτει, πέρα από το εισόδημα που έχουν από την κοινότητα, και κάποιο μεροκάματο, κάποιοι μισθοί κάθε μέρα. Χωρίς να ενισχυθεί δηλαδή με αποφασιστικά και συγκεκριμένα μέτρα το εισόδημά τους, δε θα γίνει δυνατό να κρατηθούν στη ζωή.

Γι' αυτό το λόγο, υποστηρίζοντας το νομοθέτημα αυτό που συζητούμε, με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα να γυρίσουν πίσω στο χωριό τους ορισμένοι κάτοικοι που τώρα μένουν σε άλλες κοινότητες, πιστεύουμε ότι θα γίνει περισσότερο αποδοτική η προσπάθεια για τη συγκράτηση στη ζωή αυτής της κοινότητας.

Σε ό,τι αφορά το θέμα ότι βρισκόμαστε μπροστά σε εκλογές, ο εκλογικός κατάλογος στις βουλευτικές εκλογές είναι επαρχιακός. Και είτε στη Λευκωσία κάθονται και είναι εγγεγραμμένοι είτε στα Λειβάδια θα μεταβαίνουν για να βοηθήσουν την κοινότητά τους, πάλι στον κατάλογο της Λευκωσίας είναι. Συνεπώς δε θα υπάρξει κανένα πρόβλημα αναφορικά με το θέμα τούτο. Γι' αυτό και θα υποστηρίξουμε το νόμο με την τροποποίηση που γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνώ με όσα έχουν λεχθεί από τον κ. Χατζηδημητρίου και τον κ. Πέτα και δε βλέπω για ποιο λόγο πρέπει να τα επαναλάβω και εγώ. Συμφωνώ και με τον κ. Μουσιούττα ότι αυτή είναι πρόταση νόμου την οποία κατέθεσε πέρσι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και έρχεται τώρα ενώπιον της Βουλής για δεύτερη φορά, όχι πλέον μόνο από το Δημοκρατικό Συναγερμό, αλλά και από άλλα κόμματα, αρχικά δε και από Βουλευτή του ίδιου του Δημοκρατικού Κόμματος. Η ουσία ήταν και πέρσι, η ουσία είναι και φέτος η ανάγκη να στηρίξουμε κοινότητες της υπαίθρου που βρίσκονται υπό μαρασμό.

Η μια παράγραφος της Έκθεσης της Επιτροπής τα λέγει όλα και δεν υπάρχει λόγος να προσθέσουμε οτιδήποτε σ' αυτή την παράγραφο. Αναφέρομαι στην παράγραφο που λέει:

«Η παρούσα πρόταση νόμου αποσκοπεί ειδικότερα στην ενίσχυση του δεσμού των κατοίκων των μικρών χωριών με τα χωριά τους, ανεξάρτητα αν διαμένουν μακριά από αυτά για σκοπούς κυρίως εργασίας.»

Επειδή με όσα είπε ο κ. Μουσιούττας πιθανό να δημιουργηθούν κάποιες αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του νόμου, βλέποντας τώρα το κείμενο της

πρότασης νόμου που έχουμε μπροστά μας βρίσκω ότι, προς αποφυγή οποιωνδήποτε μελλοντικών αβεβαιοτήτων και τάλαιπωριών, πρέπει να προστεθούν οι λέξεις «ή να επανεγγραφεί» αμέσως μετά τη φράση «να παραμείνει εγγεγραμμένος». Με άλλα λόγια, όπως είναι διατυπωμένος ο νόμος, σημαίνει ότι θα παραμείνει εγγεγραμμένος στον κατάλογο του χωριού ένας ψηφοφόρος, αν το επιθυμεί. Αλλά η φράση «θα παραμείνει εγγεγραμμένος» εξυπακούει ότι είναι ήδη γραμμένος αυτή τη στιγμή κατά το χρόνο δημοσίευσης αυτού του νόμου. Επειδή όμως οι κοινοτάρχες -και οι κάτοικοι δεν πρέπει να αποδίδουν οποιαδήποτε ευθύνη στους κοινοτάρχες, διότι στο κάτω κάτω οι κοινοτάρχες εφάρμοζαν τη νομοθεσία όπως ήταν- επειδή όμως οι κοινοτάρχες, επαναλαμβάνω, διέγραψαν αρκετούς από τους εκλογικούς καταλόγους, η έννοια αυτού του νόμου είναι ότι αυτοί που έχουν διαγραφεί θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα, αν θέλουν, μέσα σε τρεις μήνες να δηλώσουν ότι επανέρχονται στους αρχικούς καταλόγους που ήταν γραμμένοι. Έτσι πιστεύω ότι η φράση πρέπει να ολοκληρωθεί ως εξής -μιλώ για την προτελευταία γραμμή του άρθρου 2- «...αίτηση στον οικείο έπαρχο ότι επιθυμεί να παραμείνει εγγεγραμμένος ή να επανεγγραφεί...» -αυτές είναι οι τρεις λέξεις που προστίθενται- «...ή να επανεγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο του χωριού αυτού». Η φράση «ή να επανεγγραφεί» σημαίνει και υποδηλοί ότι κάποτε ήταν γραμμένος, διαγράφηκε και τώρα επανέρχεται συνεπεία αυτού του νόμου. Με άλλα λόγια με βάση αυτό το νόμο δε θα μπορεί να εγγραφεί ψηφοφόρος για πρώτη φορά σε μια κοινότητα. Διότι η έννοια είναι να παραμείνει ο κατάλογος όπως έχει και να παραμείνουν εκεί γραμμένοι οι πραγματικοί κάτοικοι του χωριού, όσοι το επιθυμούν.

Γι' αυτό το λόγο, όταν θα τελειώσει η συζήτηση, η πλευρά η δική μας θα προτείνει αυτή τη μικρή τροπολογία, που είναι σύμφωνη με το πνεύμα, αλλά και τον όλο σκοπό του νομοθετήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έστερα από όσα λέχθηκαν από τους προηγούμενους ομιλητές που υποστηρίζουν την πρόταση νόμου, σίγουρα πολύ λίγα έχω να προσθέσω για την υποστήριξη που δίνει το ΑΔΗΣΟΚ στην πρόταση αυτή νόμου. Είναι γεγονός ότι αυτή η πρόταση απορρίφθηκε πριν από δέκα ή δώδεκα μήνες, όταν υποβλήθηκε για πρώτη φορά από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Όταν υποβλήθηκε ξανά τώρα, όπως είναι μπροστά μας, η πρόταση και επανεξετάσαμε το ζήτημα, λάβαμε υπόψη μας τις παραστάσεις και τις απόψεις που εξέφρασαν εκπρόσωποι διάφορων ενδιαφερόμενων κοινοτήτων, όπως είναι τα Λειβάδια και άλλες κοινότητες -και υπάρχουν πολλές τέτοιες κοινότητες που επηρεάζονται από αυτό το νόμο- και λάβαμε υπόψη μας το γεγονός ότι αυτές οι κοινότητες διαρκώς φθίνουν και θεωρήσαμε ότι είναι ευθύνη του Σώματος αυτού με κάποιο τρόπο να βοηθήσει στην αναζωογόνηση αυτών των κοινοτήτων που οδηγούνται στο μαρasmus. Είναι γι' αυτό το λόγο που το ΑΔΗΣΟΚ έχει αλλάξει τη θέση που είχε πάρει προηγούμενα και υποστηρίζει τώρα την ψήφιση της πρότασης που έχει υποβληθεί.

Θέλω να τονίσω το σημείο ότι η εγγραφή των ψηφοφόρων στον κατάλογο των κοινοτήτων αυτών είναι εντελώς εθελοντική. Δηλαδή, η ψήφιση αυτής της πρότασης δεν υποχρεώνει κατ' ανάγκη έναν ο οποίος θα ήθελε να εγγραφεί στον

κατάλογο του χωριού του και κατοικεί αλλού να κάμει αυτή τη μετεγγραφή. Είναι καθαρά εθελοντική και συνεπώς εξαρτάται από τον ίδιο τον ψηφοφόρο αν θα θελήσει να χρησιμοποιήσει αυτή την πρόνοια, το δικαίωμα που του δίνει η πρόταση νόμου ή όχι. Επίσης το τελευταίο σημείο που πρέπει να ξεκαθαριστεί είναι ότι εμείς δεχθήκαμε να υποστηρίξουμε αυτή την πρόταση, με την έννοια ότι θα μπορεί να επανεγγραφεί κάποιος που ήταν και προηγούμενα, όχι μόνο αυτοί που είναι σήμερα στον κατάλογο. Δεν προσέξαμε ότι στη διατύπωση της πρότασης νόμου δε γίνεται αυτό καθαρό, αλλά πρέπει να δηλώσω καθαρά ότι υποστηρίζοντας αυτή την πρόταση το κάναμε με την έννοια ότι θα δοθεί δικαίωμα σε κάθε ψηφοφόρο αυτών των κοινοτήτων, όπως προβλέπεται στο νόμο, που σήμερα είναι εγγεγραμμένος κάπου αλλού, αν θέλει -και τονίζω, αν θέλει- να επανεγγραφεί στον κατάλογο του χωριού του, όπως ήταν αρχικά.

Υπό αυτή την έννοια και το ΑΔΗΣΟΚ θα υποστηρίξει και υποστηρίζει την ψήφιση της πρότασης νόμου, όπως θα διαμορφωθεί με την τροποποίηση που έχει προταθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η Επιτροπή είχε υπόψη της και γραπτή έκκληση της Ένωσης Κοινοτήτων Επαρχίας Λευκωσίας για την ψήφιση της πρότασης αυτής νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να διευκρινίσω απλώς, μιας και ήμουν ένας από τους εισηγητές-συνυπογράφαντες την πρόταση νόμου, πως έχω πειθαρχήσει στην απόφαση της κοινοβουλευτικής ομάδας και επομένως, αν μου επιτρέπετε, να δηλώσω πως θα απόσχω της συζήτησης και της ψηφοφορίας. Ταυτόχρονα να υποβάλω την παρατήρηση, που με κάποιους συναδέλφους έχουμε επισημάνει, όσον αφορά την ομιλία άλλου συναδέλφου, του κ. Χατζηδημητρίου. Ο κ. συναδελφός έκαμε μια πολύ ποιητική αναφορά όσον αφορά την αποστροφή του λόγου του πως: «Πολύ λίγα πράγματα μπορούν να προσφέρουν στους χωριανούς». Έκαμε δηλαδή μια όμορφη σύζευξη με πέντε παρηχήσεις του ρο και τέσσερις του πι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, νομίζω εξαντλήθηκε το θέμα, αλλά δυο λόγια να πω. Γνωρίζουμε όλοι ότι, όποτε είχαμε κοινοτικές εκλογές, αρκετοί κοινοτάρχες απ' όλα τα κόμματα, όταν έβλεπαν ορισμένους αντιπάλους τους και απουσίαζαν από το χωριό, τους διέγραφαν. Έξι μήνες, λέει, και τους διέγραφαν. Κάναμε παραστάσεις στους οικείους επάρχους, χωρίς αποτέλεσμα. Και έτυχε να παρευρεθώ πέρσι στο Λιμνάτη σε μια συγκέντρωση για προβλήματα. Έγινε ένας καυγάς πολύ μεγάλος μπροστά μας και μπήκαμε στη μέση εμείς να τους χωρίσουμε. Ένας διαμαρτυρόταν στον κοινοτάρχη γιατί να τον διαγράψει, ενώ

τον προειδοποίησε να μην τον διαγράψει από τους καταλόγους και ο κοινοτάρχης τον διέγραψε παρά τη θέλησή του, παρόλο που ο άνθρωπος κοιμόταν στην πόλη, αλλά καθημερινά ήταν στα χωράφια του. Ξαναπήγαμε στον έπαρχο και είπε ο έπαρχος: «Κύριοι, αλλάξτε το νόμο. Βάσει του νόμου δεν μπορεί να γίνει τίποτε. Έχει δίκαιο ο κοινοτάρχης». Και έτσι κάναμε πέρσι πρόταση νόμου, η οποία απορρίφθηκε. Φέτος επικράτησαν ωριμότερες σκέψεις. Έγινε η νέα τροποποίηση και νομίζω ότι είναι μια ορθή θέση. Και δεν πρέπει το ΔΗ.ΚΟ. να έχει αντίρρηση, διότι γνωρίζουμε ότι και αυτοί, μέλη δικά τους, έπαθαν ό,τι έπαθαν άλλα μέλη από τους διάφορους κοινοτάρχες. Γι' αυτό πρέπει να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έγινε τόσο μεγάλη επίκληση συναισθηματισμού, που πρέπει να δηλώσω ότι δεν έχω τίποτε να κάμω με τους ανθρώπους της υπαίθρου, ιδιαίτερα των μικρών κοινοτήτων. Όμως επικαλούμαι τα μαθηματικά όλων των συναδέλφων και εισηγούμαι το εξής: Δίνεται δικαίωμα επανεγγραφής. Υπάρχουν πράγματι διαγραφέντες, αρκετοί μάλιστα από τους οποίους διεγράφησαν για λόγους σκοπιμοτήτων, για να φύγουν κάποιοι και να υπερτερούν κάποιοι άλλοι, για να πετύχουν να έχουν το μουχταρλίκι ή τα άλλα των κοινοτικών αρχών. Όταν λέμε 200 κατοίκους, μιλούμε για κεφαλές, όχι για ψήφους. Και ερωτώ: Σε μια κοινότητα με 190 κατοίκους δίνεται το δικαίωμα σε μερικούς διαγραφέντες να επανεγγραφούν και απευθύνονται έξι. Αν μέσος όρος της οικογένειας είναι τρία άτομα, σύνολο 18. Εδώ υπάρχει μια οροφή μέχρι διακόσιους. Θα γραφτούν ποιοι δέκα και δε θα γίνουν δεκτοί ποιοι; Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι τουλάχιστον επανεξέταση και επανατοποθέτηση και ξανασυνεννόηση μήπως συγκρούεται με το νόμο, γιατί έχω πάει στον Έφορο Εκλογών και υπάρχει σύγκρουση, κύριε Πρόεδρε.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, εισηγούμαι ακόμα μια φορά αναβολή μιας βδομάδας για επανεξέταση από την Επιτροπή Εσωτερικών και επανατοποθέτηση με βάση τα νέα στοιχεία που μπορεί να υπάρξουν. Διότι και αυτό που είπε ο κ. Μαρκίδης σήμερα δεν περιέχεται στο νόμο. Δίνει το δικαίωμα σε εκείνους που είναι εγγεγραμμένοι και εκείνους που δεν ήθελαν να διαγραφούν, αλλά τους ανάγκασαν να διαγραφούν, δεν τους επιτρέπει να έρθουν. Είναι και διάκριση εκτός των άλλων. Και αν τους επιτραπεί να έρθουν, πόσοι να έρθουν, αφού θα πρέπει να σταματήσουν μέχρι τους διακόσιους;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Όχι.

Κύριοι, υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Εκτός από το ΔΗ.ΚΟ. υπάρχει υπεράσπιση αυτής της εισήγησης;

Αν δεν υπάρχει, είμαι υποχρεωμένος να προχωρήσω. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 10 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ, πριν βάλω αυτό το άρθρο σε ψηφοφορία, θα βάλω πρώτα την τροπολογία. Και η τροπολογία είναι στην προτελευταία γραμμή που λέγει ότι «...επιθυμεί να παραμείνει εγγεγραμμένος στον εκλογικό κατάλογο του χωριού αυτού.». Προστίθενται οι λέξεις «ή να επανεγγραφεί». Την ερμηνεία την έδωσε ήδη ο εισηγητής, επομένως δε χρειάζονται ομιλίες.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μου έχει υποδειχθεί από τον κ. Χατζηδημητρίου και συμφωνώ απολύτως ότι πρέπει να βάλουμε ένα χρονικό όριο στη διαγραφή. Όχι να έρθουν άνθρωποι που διεγράφησαν πριν από δεκαπέντε χρόνια να εγγραφούν τώρα. Έτσι η φράση γίνεται ως εξής: «...επιθυμεί να παραμείνει εγγεγραμμένος ή, σε περίπτωση που έχει ήδη διαγραφεί και νοουμένου ότι η διαγραφή έγινε μέσα σε πέντε χρόνια πριν από την έναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού, να επανεγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο του χωριού αυτού.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 10 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 2 εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 10 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 10 αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται με 30 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 10 αποχές.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Παιδιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΙΔΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Ιανουαρίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών και της Προσωρινής Επιτροπής Θετών Γονέων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί Παιδιών νομοθεσίας, έτσι που να θεωρείται παιδί και το πρόσωπο που έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, εφόσον υπηρετεί τη στρατιωτική του θητεία σύμφωνα με τους νόμους που ισχύουν για την Εθνική Φρουρά.

Αναλύοντας περαιτέρω τους σκοπούς της υπό ψήφιση πρότασης νόμου, ο εισηγητής της Βουλευτής κ. Ά. Χρυσοστόμου ανέφερε πως με την πρόνοια αυτή δίνεται η ευκαιρία στις θετές οικογένειες παιδιών να εξακολουθήσουν να παίρνουν το σχετικό επίδομα, για να συνεχίσουν να παρέχουν την πολύτιμη στέγη και φροντίδα κατά την έξοδο από το στρατό των παιδιών αυτών, ενόσω υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.

Ο Πρόεδρος της Προσωρινής Επιτροπής Θετών Γονέων ζήτησε την υπερψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, υποστηρίζοντας ότι με την πρόνοια αυτή τα παιδιά που είναι υπό την προστασία θετών γονέων θα συνεχίσουν να έχουν στέγη και τροφή, πράγμα που θα αποτρέψει τυχόν προβλήματα στην όλη σταδιοδρομία τους. Παράλληλα ο ίδιος εκπρόσωπος ζήτησε και την αύξηση των

παρεχόμενων επιδομάτων, υποστηρίζοντας ότι οι ανάγκες των θετών παιδιών έχουν αυξηθεί ένεκα των πολλαπλών απαιτήσεων της σύγχρονης κοινωνίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού άκουσε τις απόψεις των ενδιαφερομένων πάνω στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, πιστεύοντας πως με τη συμπλήρωση της σχετικής νομοθεσίας θα επέλθει προστασία σε θετά παιδιά κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της στρατιωτικής τους θητείας και θα συνεχίσουν να έχουν κατά τις εξόδους τους τροφή και στέγη και γενικά το επιθυμητό οικογενειακό περιβάλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χρυσόστομου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Απροστάτευτα παιδιά που είναι εξώγαμα ή που οι σχέσεις των γονέων τους έχουν διαταραχθεί ή που τα εγκαταλείπουν οι γονείς, λόγω δικών τους σοβαρών ηθικών ή άλλων προβλημάτων, σύμφωνα με τον περί Παιδιών Νόμο τίθενται υπό τη νομική φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Το Τμήμα Ευημερίας τοποθετεί τα παιδιά αυτά σε θετές οικογένειες οι οποίες αναλαμβάνουν να τα ανατρέψουν και να τους παρέχουν οικογενειακή θαλπωρή μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων. Το κράτος παρέχει στους θετούς γονείς πενιχρό επίδομα, το οποίο διακόπτεται όταν τα παιδιά αυτά γίνουν δεκαοκτώ χρόνων. Τα αγόρια στην ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων κατατάσσονται στην Εθνική Φρουρά κι όμως το παρεχόμενο σχετικό επίδομα διακόπτεται, ταυτόχρονα δε τερματίζεται και η ευθύνη των θετών γονιών. Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω ότι οι θετοί γονείς, παρά το γεγονός ότι οι ευθύνες τους τερματίζονται, συνεχίζουν να παρέχουν στα παιδιά αυτά στέγη και φροντίδα, γιατί στην ουσία δημιουργείται σχέση γονιού προς παιδί. Ενώ όμως οι θετοί γονείς συνεχίζουν να τους παρέχουν στέγη και φροντίδα, αντίθετα ο κατ' εξοχήν υπεύθυνος - το κράτος - τα εγκαταλείπει διακόπτοντας το επίδομα.

Η πρόταση νόμου που κατέθεσα αποσκοπεί στην τροποποίηση του νόμου, έτσι που οι θετές οικογένειες να εξακολουθήσουν να παίρνουν το ισχύον επίδομα, για να συνεχίσουν να παρέχουν την οικογενειακή θαλπωρή και φροντίδα κατά τις εξόδους των παιδιών αυτών από το στρατό, ενώ υπηρετούν τη θητεία τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Με τα γενικότερα πολλά και σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά και οι θετές οικογένειες θα απασχοληθεί η ολομέλεια της Βουλής σύντομα, όταν θα κατατεθεί ενώπιόν της η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που συζήτησε σχετικό θέμα που έχω εγγράψει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ήθελα να διακόψω, αλλά δε συζητούμε ποτέ νομοσχέδια τα οποία εκκρεμούν σε Επιτροπές προς συζήτηση. Αυτή η ομιλία θα έπρεπε να γίνει, όταν θα έχουμε μπροστά μας το νομοσχέδιο στο οποίο αναφέραστε.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Το νομοσχέδιο δεν εκκρεμεί. Το νομοσχέδιο εγκρίθηκε. Αλλά λέγω ότι το γενικότερο πρόβλημα των παιδιών αυτών θα το συζητήσουμε, όταν θα συζητηθεί η

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας. Στο παρόν στάδιο χαιρετίζω εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σίγουρα πρέπει να ακουστεί και μια λέξη καλή γι' αυτούς τους θετούς γονείς οι οποίοι, ενώ δεν παίρνουν κανένα επίδομα για τα παιδιά αυτά κατά τη διάρκεια της θητείας τους στο στρατό, προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σ' αυτούς τους στρατιώτες και στα παιδιά τους ταυτόχρονα. Πέραν τούτου πρέπει να πούμε ότι είναι γλίσχρο το επίδομα. Θα το συζητήσουμε αργότερα αυτό το θέμα, αλλά θέλω να πω ότι στις πλείστες περιπτώσεις αποστερούν από τα ίδια τα παιδιά τους την καταβολή κάποιου επιδόματος, για να το προσφέρουν στα θετά παιδιά τους που ανέλαβαν από το Γραφείο Ευημερίας να αναθρέψουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα των παιδιών αυτών αποτελεί ένα κοινωνικό πρόβλημα. Για τα παιδιά αυτά το κράτος προσφέρει κάποια επιδόματα στους θετούς γονείς, για να τους προσφέρει μια προστασία και μια αγάπη από τους θετούς γονείς. Πράγματι παρατηρήθηκε το φαινόμενο τα παιδιά τα οποία πηγαίνουν στο στρατό να αντιμετωπίζουν ένα σοβαρό πρόβλημα, ότι κόβεται το επίδομα και είναι υποχρεωμένα τα παιδιά στην επιστροφή τους από το στρατό ή όταν παίρνουν άδεια για παραμονή στις πόλεις τους να μένουν στα σπίτια των θετών γονιών τους ή ακόμα -και δεν είναι αυτό ντροπή-οι ίδιοι οι θετοί γονείς να προσφέρουν προς αυτά τα παιδιά και χρηματικά ποσά για ν' αντιμετωπίσουν ανάγκες τις οποίες ίσως δεν καλύπτει το επίδομα το οποίο παίρνουν από το στρατό.

Γι' αυτό θεωρήθηκε ως μια ανάγκη και η Επιτροπή αποφάσισε ότι πρέπει το Γραφείο Ευημερίας να συνεχίζει να προσφέρει στους θετούς γονείς το επίδομα ενόσω τα παιδιά είναι στρατούτες, έτσι που και τα ρούχα τους να μπορούν να πλένονται και όταν φεύγουν από το στρατό να μένουν σ' αυτά τα σπίτια, ούτως ώστε να μην ξεκόβει αυτό το παιδί που έζησε με αυτούς τους θετούς γονείς αρκετά χρόνια και μην ξέρει πού να πάει και ίσως να οδηγηθεί και προς κακά μονοπάτια, προς την καταστροφή.

Γι' αυτό η ομάδα μας αποφάσισε να υποστηρίξει την παροχή επιδόματος γι' αυτά τα παιδιά και όταν κάμνουν τη στρατιωτική τους θητεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Παιδιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου 1991. Στην πρώτη από τις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, καθώς και εκπρόσωποι του Συμβουλίου Γεωπόνων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την εγγραφή γεωπόνων, ώστε επιστήμονες λειτουργοί που ήδη υπηρετούν στη δημόσια υπηρεσία και οι οποίοι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ασκούν γεωπονία υπό την ευρεία έννοια του όρου, αλλά δεν μπορούν να εγγραφούν στο Μητρώο των Γεωπόνων, γιατί το πτυχίο τους δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία, να μπορούν να εγγραφούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Γεωπόνων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα δύο επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 10 και 11, που είναι «Οι περί Ευθύνης για Στρατιωτικά Υλικά Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991» και «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991», υπάρχει κοινή Έκθεση και καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει στο Σώμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΩΝ (Κ.Ψ.Μ.) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Ανδρέας Γεωργίου

Αντώνιος Ανδρέου

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Κίμων Παναγίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος

Στέλιος Μανδριώτης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Ιανουαρίου 1991.

Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας και του ΓΕΕΦ. Στις συνεδρίες ήταν επίσης παρόντες ο Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. κ. Π. Στυλιανού και ο Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Α. Ζιαρτίδης.

Με τους πρώτους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 του Νόμου για την Εθνική Φρουρά σκοπείται η ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση και προστασία των στρατιωτικών υλικών που διαθέτει η Εθνική Φρουρά.

Όπως ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, οι πιο πάνω Κανονισμοί αναμένεται ότι θα συμβάλουν στην ταχύτερη και πιο αποτελεσματική διεκπεραίωση της διαδικασίας διαχείρισης και προστασίας της περιουσίας της Εθνικής Φρουράς με την πλήρωση κενών στην υπάρχουσα νομοθεσία και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον καταλογισμό ευθύνης για αδικήματα κλοπής, απώλειας, φθοράς ή πλημμελούς χρήσης της περιουσίας αυτής.

Με τους δεύτερους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι επίσης εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση της διαδικασίας λειτουργίας και ελέγχου των Κ.Ψ.Μ.

Όπως ειδικότερα ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, οι υπό αναφορά Κανονισμοί, που παρέχουν στο Γενικό Ελεγκτή και στο Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου στα Κ.Ψ.Μ., αναμένεται να συμβάλουν στην ομαλή λειτουργία της διαχείρισης των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων. Ο μέχρι σήμερα έλεγχος και η λειτουργία των μονάδων αυτών ρυθμιζόταν με εσωτερικές οδηγίες του Υπουργείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού μελέτησε και τους δύο πιο πάνω Κανονισμούς, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους. Για τους πρώτους πιο πάνω Κανονισμούς γίνεται εισήγηση να εγκριθούν όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία με επιμέρους νομοτεχνικές τροποποιήσεις, ενώ για τους δεύτερους υπό συζήτηση Κανονισμούς η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί όπως αυτοί τροποποιηθούν, ώστε να διασφαλίζεται ότι θα αναχτάνται από την ενδιαφερόμενη Μονάδα το μέρος εκείνο από το καθαρό κέρδος του Κέντρου Ψυχαγωγίας Μονάδας που δίνεται στο ΓΕΕΦ και διατίθεται για κάλυψη έκτακτων αναγκών που δεν αφορούν άμεσα ή έμμεσα την ψυχαγωγία των εθνοφρουρών. Και τούτο, γιατί η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι είναι δίκαιο και σύμφωνο με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν συσταθεί τα Κέντρα Ψυχαγωγίας Μονάδων τα κέρδη από τη λειτουργία τους να διατίθενται για την εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία του εθνοφρουρού και μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε,

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός είναι με ικανοποίηση που συμμετέχουμε και εμείς στην ομόφωνη έγκριση σήμερα των υπό συζήτηση δύο Κανονισμών που, όπως λέχθηκε, αφορούν τη διαχείριση των στρατιωτικών υλικών της Εθνικής Φρουράς και τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διαχείριση των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων, των κοινώς γνωστών ως Κ.Ψ.Μ., της Εθνικής Φρουράς. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί, κύριε Πρόεδρε, ότι κατέστη πλέον επιτακτική η

ανάγκη της έγκρισης των Κανονισμών αυτών, εκτός από τη γενικότερη αναβάθμιση στο σύνολο της αμυντικής μας θωράκισης, αλλά και της διάρθρωσης της Εθνικής μας Φρουράς. Πρόσθετα υπάρχει και ο έλεγχος από το Γενικό Ελεγκτή. Οι πρώτοι Κανονισμοί αφορούν τη διαχείριση υψηλής τεχνολογίας στρατιωτικών υλικών και μ' αυτό τον τρόπο συμμετέχει και η Βουλή με τους Κανονισμούς τούτους στην προστασία του υλικού τούτου και στη σωστή του διαχείριση. Με τους δεύτερους Κανονισμούς επιδιώκεται η ουσιαστική συμμετοχή της πολιτείας με Κανονισμούς που εγκρίνονται από τη Βουλή στην ψυχαγωγία των εθνοφρουρών μας. Πιστεύοντας ότι θα πρέπει να παρακολουθούμε τόσο τους Κανονισμούς αυτούς όσο και άλλα θέματα που χρειάζεται με Κανονισμούς της Βουλής να ρυθμιστούν και αναφέρονται στην Εθνική μας Φρουρά, ελπίζω, επαναλαμβάνω, ότι θα δοθεί η ευκαιρία στο Σώμα τούτο να εγκρίνει και άλλους παρόμοιους Κανονισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Και εγώ από τη θέση μου, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για να σταθώ μόνο στα Κέντρα Ψυχαγωγίας Μονάδων -και ήμουν ένας από τους τρεις εισηγητές της σύστασής τους στη δεκαετία του 60-70- και να τονίσω πως εισηγούμαστε -προσωπικά τουλάχιστον εγώ υποβάλλω την εισήγηση προς τις αρμόδιες αρχές- μέσα στα Κ.Ψ.Μ. να συσταθεί και βιβλιοθήκη με επιστημονικές, λογοτεχνικές και άλλες εκδόσεις φιλολογικού περιεχομένου, αντίστοιχα περιοδικά, αλλά ακόμα και εφημερίδες, για να μπορεί ο εθνοφρουρός να σχηματίζει επακριβή γνώση πάνω στα πολιτικά και τα άλλα πράγματα του τόπου, μιας και σ' ορισμένες εκλογές επιψηφίζει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Θέτω τώρα τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος ξεχωριστά.

Πρώτα «Οι περί Ευθύνης για Στρατιωτικά Υλικά Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το δεύτερο είναι «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 12, 17 και 18, που είναι «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και «Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990», αποσύρθηκαν.

Για τα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 και 30, που είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Φρενάρους Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αυγόρου Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως 'Αχνας Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Τρικώμου Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Σεργίου Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κώμης Κεπήρ Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αιγιαλούσας Κανονισμοί του 1991» και «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως 'Ασσιας Κανονισμοί του 1991», υπάρχει κοινή Έκθεση. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Μαθηκολώνης
 Νίκος Μουσιούττας
 Κυριάκος Τσιέττης
 Χρίστος Πέτας
 Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 1991.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) Νόμου, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων και φιλοδωρημάτων που παρέχονται στους υπαλλήλους των συμβουλίων βελτιώσεως της ελεύθερης και κατεχόμενης περιοχής της επαρχίας Αμμοχώστου, της Αγίας Νάπας, της Δερύνειας, της Σωτήρας, του Φρενάρους, της Αυγόρου και της 'Αχνας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπό συζήτηση Κανονισμοί έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο παρόμοιων Κανονισμών που ισχύουν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Πεδουλά, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- 1) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991.
- 2) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας Κανονισμοί του 1991.

- 3) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας Κανονισμοί του 1991.
- 4) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Φρενάρους Κανονισμοί του 1991.
- 5) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αυγόρου Κανονισμοί του 1991.
- 6) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άχνας Κανονισμοί του 1991.
- 7) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Τρικώμου Κανονισμοί του 1991.
- 8) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Σεργίου Κανονισμοί του 1991.
- 9) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κώμης Κεπήρ Κανονισμοί του 1991.
- 10) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αιγιαλούσας Κανονισμοί του 1991.
- 11) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άσσιας Κανονισμοί του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θα θέσω τους Κανονισμούς στο Σώμα προς έγκριση ξεχωριστά.

Το πρώτο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το δεύτερο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τρίτο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τέταρτο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Φρενάρους Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το πέμπτο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αυγόρου Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το έκτο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άχνας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το έβδομο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Τρικώμου Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το όγδοο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Σεργίου Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το ένατο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κώμης Κεπήρ Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το δέκατο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αιγιαλούσας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το ενδέκατο θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άσσιας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

«Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας Κανονισμοί του 1990» αποσύρθηκαν.

Κεφάλαιο Β'. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 7) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Στροβόλου του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοιου (Τέλη Πώλησης Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

- 13) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, και από τον κ. Π. Στυλιανού, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Ο περί Εγγραφής Τελωνειακών Πρακτόρων Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Μαρκίδη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Ο περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Σ. Χατζηγιάννη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και τον κ. Α. Μαθηκολώνη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΑΔΗΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εμείς δεν προλάβαμε να προσυπογράψουμε το τελευταίο νομοθέτημα, το υποστηρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή προσυπογράφετε και εσείς. Εντάξει.

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί για το θέμα της Πολεοδομίας θα παρακαλούσαμε να κηρυχθεί επείγουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει επείγον· σας το εξήγησα πολλές φορές. Επείγον σημαίνει απλώς να μην κυκλοφορήσει η Έκθεση 48 ώρες πριν. Δε νομίζω ότι είναι αυτός ο στόχος. Αν εννοείτε ότι η Επιτροπή πρέπει επειγόντως να επιληφθεί του θέματος, δεν είναι θέμα αποφάσεως της ολομέλειας.

Έχουμε τελειώσει με την Κατάθεση.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 444 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΔΗΣΟΚ κ. Μιχάλη Παπαπέτρου στις 8 Ιανουαρίου 1991.

«Διάφορα τεμάχια ακίνητης ιδιοκτησίας στην περιοχή Λακατάμιας έχουν επιταχθεί από το 1986 για σκοπούς άμυνας. Τα εν λόγω τεμάχια επιτάχθηκαν για εξυπηρέτηση των σκοπών του στρατιωτικού αεροδρομίου Λακατάμιας.

Κατά τη διάρκεια επίσκεψής μας διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

1. Το μεγαλύτερο μέρος της γης που έχει επιταχθεί χρησιμοποιείται για ιδιωτικούς σκοπούς από εταιρείες που παρέχουν μαθήματα με σκοπό την εκπαίδευση πιλότων αεροσκαφών και τα οποία καμιά σχέση δεν έχουν με την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2. Μέσα στο χώρο υπάρχουν υποστατικά τα οποία, σύμφωνα με ισχυρισμούς, κτίστηκαν παράνομα από ιδιώτες. Ένα από τα υποστατικά (παράπηγμα) βρίσκεται σε απόσταση μερικών μέτρων από κτισμένο υπόγειο πολυβολείο, εξουδετερώνοντας ουσιαστικά τη λειτουργία του.
3. Σύμφωνα επίσης με ισχυρισμούς, κατασκευάστηκε από την κυβέρνηση δρόμος μήκους 100μ. που συνδέει παράπηγμα -σκέπαστρο αεροπλάνου που ανήκει σε ιδιώτη με το δίαυλο του αεροδρομίου.
4. Υπάρχει παντελής έλλειψη μέτρων ασφαλείας, αφού την ίδια ώρα διακινούνται μέσα στο δίαυλο αυτοκίνητα, ποδήλατα και αεροπλάνα που είτε προσγειώνονταν είτε απογειώνονταν.
5. Οι περίοικοι αντιμετωπίζουν πρόβλημα οχληρίας και ασφάλειας, αφού ο δίαυλος του αεροδρομίου απέχει μόλις λίγα μέτρα από πυκνοκατοικημένη περιοχή.
6. Σύμφωνα με ισχυρισμό, την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από αεροπλάνα ιδιωτών σε δημόσια περιουσία την έχει αναλάβει η κυβέρνηση.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Πώς σχολιάζει τα πιο πάνω.
- (β) Είναι αλήθεια ότι προγραμματίζεται η μεταφορά στο αεροδρόμιο Πάφου όλων των ελικοπτέρων και αεροσκαφών της Εθνικής Φρουράς λόγω εγγύτητας προς τις τουρκικές θέσεις;
- (γ) Είναι αλήθεια ότι προγραμματίζονται περαιτέρω έργα στο αεροδρόμιο Λακατάμιας, τα οποία σε τελευταία ανάλυση θα εξυπηρετήσουν βασικά τους ιδιώτες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 445 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιανουαρίου 1991.

«Στην οδό Καραολή στον Άγιο Δομέτιο αριθμός ενοίκων συναντά σοβαρό πρόβλημα πρόσβασης, δεδομένου πως μέρος της οδού έχει αυθαίρετα από τα Ηνωμένα Έθνη αποκοπεί ήδη από το 1981-82, ενώ ολόκληρα οκτώ περίπου χρόνια μετά την τουρκική εισβολή η πρόσβαση ήταν ελεύθερη.

Δε θα έπρεπε να επαναληφθούν τα διαβήματα προς την κατεύθυνση των Ηνωμένων Εθνών για απελευθέρωση της πρόσβασης, όπως ίσχυε μέχρι το 1982, και -σε περίπτωση άρνησης των Ηνωμένων Εθνών- να κατασκευαστεί μόνιμη πρόσβαση (ασφαλτοστρωμένη κι ηλεκτροφωτισμένη) προς το πίσω μέρος των επηρεαζόμενων απροσπέλαστων κατοικιών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 446 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιανουαρίου 1991.

«Την οικοδομική αξιοποίηση τεμαχίου παρά την οδό Έκτορος, που έχει προκύψει από την κατάργηση της παλιάς σιδηροδρομικής γραμμής, εισηγούνται αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες. Εξάλλου, όπως πληροφορούμαστε, ο Δήμος Αγίου Δομετίου προτείνει την αξιοποίηση του χώρου για τη στέγαση γραφείων, καθώς και για την εγκατάσταση εξειδικευμένων αθλητικών χώρων (όπως π.χ. επαρχιακής έδρας επιτραπέζιας αντισφαίρισης), καφετέριας κ.ά.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 447 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Αγίου Δομετίου, καθώς κι αρμόδιες υπηρεσίες, προτείνουν την αξιοποίηση και μετατροπή της περιοχής που βρίσκεται παρά τον οικισμό του Αγιάσματος, όπου υπάρχουν άδεια (άμεσα οικοπεδοποιησιμα όμως) χωράφια, σε βιοτεχνική περιοχή (δες τοπικό σχέδιο Λευκωσίας με τις ενδείξεις ΑΔ. 8), δεδομένου πως θα ενισχυθεί οικονομικά ο δήμος για απαλλοτρίωση της γης, θα κατασκευαστεί οδικό δίκτυο και θα παρασχεθούν οι αναγκαίες υποδομές κι υπηρεσίες.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 448 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή στις 10 Ιανουαρίου 1991.

«Στο συνοικισμό αυτοστέγασης Τραχωνίου, και συγκεκριμένα στη Β' Φάση, συμπληρώθηκε από το Νοέμβριο του 1989 η κατασκευή υποστατικών για τη λειτουργία ιατρείου.

Παρ' όλο που έχει περάσει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, το ιατρείο δεν έχει λειτουργήσει και η προσφυγική κοινότητα, που αριθμεί περισσότερους από 3,000 κατοίκους, παραμένει χωρίς ιατρική περίθαλψη και φροντίδα.

Οι κατά καιρούς υποσχέσεις των αρμοδίων, καθώς και η τελευταία -κατά την πρόσφατη αιμοδοσία του Τραχωνίου- διαβεβαίωση του Υπουργού Υγείας, δεν έχουν υλοποιηθεί.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Προγραμματίζεται να λειτουργήσει το κοινοτικό ιατρείο στο συνοικισμό αυτοστέγασης Τραχωνίου και πότε;
- (β) Γιατί δε λειτούργησε μέχρι σήμερα το πιο πάνω ιατρείο, αφού τα σχετικά υποστατικά συμπληρώθηκαν από το 1989;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 449 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Ιανουαρίου 1991.

«Η κλασική περίπτωση αδυναμίας προσπέλασης των κατοίκων της οδού Πριάμου (στον Άγιο Δομέτιο) στα σπίτια τους, που βρίσκονται σ' όλο το βορεινό μήκος του οδοστρώματος -ενώ επιτρέπεται στο νόμο- μιας και τούτο απαγορεύεται από τα Ηνωμένα Έθνη, είναι δυνατό ν' αντιμετωπιστεί, αν όχι με την απελευθέρωση της πρόσβασης στην πιο πάνω οδό, σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη τονίζουμε πάντως πως έχουμε προσωπικά προβεί σε σειρά προτάσεις, δημοσιογραφικές διασκέψεις κ.τ.λ. χωρίς ανταπόκριση - με την εξεύρεση Έθνη από τους πρώτους μήνες της εισβολής και τρόπων διευκόλυνσης των κατοίκων λώσεγια μετάβαση στα εγκαταλειμμένα σπίτια τους μέσω άδειων οικοπέδων.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 450 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Ιανουαρίου 1991.

«Ν' αποκατασταθεί η συνέχεια της οδού Θησέως στον Άγιο Δομέτιο με ταυτόχρονη υπογειοποίηση του ορύγματος της Εθνικής Φρουράς ζητούν οι κάτοικοι κατά τις επανειλημμένες επιτόπιες επισκέψεις μας στην περιοχή.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα, που η ικανοποίησή του θα οδηγήσει στην ανάκαμψη της

περιοχής, δεδομένου πως η Εθνική Φρουρά (όπως πληροφορούμαστε) δεν έχει ένσταση σε μια τέτοια προσπάθεια.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 451 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Ιανουαρίου 1991.

«Να αποκατασταθεί η συνέχεια του οδικού δικτύου στη συμβολή των οδών Κουτσόφτα και Χατζηγιωρκάτζη στον Άγιο Δομέτιο ζητούν οι κάτοικοι κατά τις επιτόπιες επισκέψεις μας, πράγμα που μπορεί να επιτευχθεί με τη μετακίνηση του αναχώματος της Εθνικής Φρουράς.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 452 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Ιανουαρίου 1991.

«Να βελτιωθεί ο οδικός φωτισμός, όπως έντονα ζητούν οι κάτοικοι κι όπως τούτο επανειλημμένα μας τονίζεται κατά τις συχνές επιτόπιες επισκέψεις μας, των πιο κάτω οδών -που βρίσκονται παρά τη γραμμή αντιπαράταξης στον Άγιο Δομέτιο-δεδομένου πως θα ενισχυθούν (όπως επανειλημμένα τονίσαμε άλλωστε) οι προσπάθειες για αναζωογόνηση των ακροτελεύτιων αυτών περιοχών της ελεύθερης πατρίδας: Ηρακλείου, Θαλή, Χαρίλαου Μιχαήλ, Μιχαήλ Γιωργάλλα, Έκτορος, Μιχαλάκη Καραολή, Μιχαήλ Κουτσόφτα, Συρακουσών, Αρχιμήδους, Κλήμου και Θησέως.

Πώς αντικρίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 453 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξη Γαλανό στις 10 Ιανουαρίου 1991.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο σε ποια διαβήματα διαμαρτυρίας προέβη ή προτίθεται να προβεί προς τη Γραμματεία του Ο.Η.Ε. για το διορισμό του Ιλτέρ Τουρκμέν στη θέση υπευθύνου του διεθνούς οργανισμού για προσφυγικά θέματα.

Ενόψει του ρόλου που διαδραμάτισε ο Τουρκμέν ως Υπουργός Εξωτερικών της τουρκικής χούντας και του γεγονότος ότι συνέτεινε στη συνέχιση της τραγωδίας της Κύπρου, θεωρούμε ότι ο διορισμός του αποτελεί έναν κυνικό και άνευ προηγουμένου εμπαιγμό όχι μόνο σε βάρος του λαού μας αλλά και σε βάρος των αρχών και ιδεωδών αυτού τούτου του Ο.Η.Ε., σε μια εποχή μάλιστα που ο Ο.Η.Ε. παρουσιάζεται με αναβαθμισμένο το ρόλο του κοπτόμενος για την εφαρμογή των αρχών που διέπουν τον Καταστατικό του Χάρτη.

Ταυτόχρονα, η τυχόν σιωπηρή αποδοχή ενός τέτοιου διορισμού από την κυπριακή κυβέρνηση πιθανόν να δώσει την εντύπωση ότι το προσφυγικό μας πρόβλημα έπαυσε να υπάρχει και ότι η Τουρκία έχει απαλλαγεί από τις κατηγορίες και τις ευθύνες της έναντι της Κύπρου και του κυπριακού λαού.

Γι' αυτούς τους λόγους αναμένουμε η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προβεί σε όσο το δυνατό πιο έντονα διαβήματα, σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση, για να ακυρωθεί ο διορισμός του Τουρκμέν ή τουλάχιστον, αν αυτό δεν επιτευχθεί, για να υπογραμμιστεί η αποδοκιμασία μας και το γεγονός ότι κάποιοι σ' αυτό τον οργανισμό εφαρμόζουν διαφορετικές αρχές και κριτήρια από εκείνα που έχουν ταχθεί να υπηρετήσουν.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 454 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκο Μουσιούττα στις 29 Δεκεμβρίου 1990.

«1) Με ποια κριτήρια το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει εκδώσει άδεια εισαγωγής ξυλοκάρβουνου, τη στιγμή που οι κατ'

εξοχήν καρβουνοπαραγωγές κοινότητες της ακριτικής Τηλλυρίας διαθέτουν αρκετά αποθέματα ικανά να καλύψουν τις φετινές ανάγκες της Κύπρου;

- 2) Αν ποτέ διαπιστωθεί έλλειψη, σκέφτηκε το Υπουργείο να προτείνει η προμήθειά του να γίνεται από τους ανθρώπους αυτούς που έχουν ως κύριο βιοποριστικό επάγγελμα την καρβουνοπαραγωγή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 455 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 11 Ιανουαρίου 1991.

«Στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου υπάρχει ανάγκη περισσότερων εργατικών χεριών για τη γεωργία και τον τουρισμό. Οι νιόπαντρες εργαζόμενες δυσκολεύονται να εργαστούν. Περιορίζονται 2 και 3 χρόνια στο σπίτι για τη φροντίδα των παιδιών τους, γιατί δεν υπάρχουν βρεφοκομικοί σταθμοί. Αποτέλεσμα αυτού είναι να στερείται η περιοχή σημαντικού μέρους του εργατικού δυναμικού.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει το Σώμα:

Υπάρχει πρόγραμμα για ίδρυση κοινοτικών βρεφοκομικών σταθμών στις κοινότητες της ακριτικής Αμμοχώστου;

Προτίθεται η κυβέρνηση να ενθαρρύνει την ίδρυση τέτοιων ιδρυμάτων με κυβερνητική αρωγή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 456 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 11 Ιανουαρίου 1991.

«Στην περιοχή της ακριτικής Αμμοχώστου ο πληθυσμός σε κάθε κοινότητα είναι περί τις 4 χιλιάδες κατοίκους. Τα ταχυδρομεία της περιοχής είναι υποβαθμισμένα σε σχέση με τις δημαρχούμενες κωμοπόλεις. Δεν υπάρχουν τα αναγκαία ταχυδρομεία ούτε το αναγκαίο προσωπικό.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται η κυβέρνηση να αναδιοργανώσει και να αναβαθμίσει τις ταχυδρομικές υπηρεσίες στις ακριτικές κοινότητες της Αμμοχώστου με το διορισμό του αναγκαίου προσωπικού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 457 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 11 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την αξιοποίηση των κτιρίων του παλαιού Νοσοκομείου Πάφου και ειδικότερα αν προτίθεται να στεγάσει σ' αυτά τα κτίρια τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες ή μερικές από αυτές, ώστε να 'ξαναζωντανέψει' η περιοχή και ιδιαίτερα τα διάφορα εμπορικά και άλλα καταστήματα, των οποίων οι ιδιοκτήτες αντιμετωπίζουν το φάσμα της οικονομικής καταστροφής.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 458 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 10 Ιανουαρίου 1991.

«Ως γνωστό στο Δασάκι 'Αχνας έχουν απαλλοτριωθεί από τη Δημοκρατία μας μεγάλες εκτάσεις γεωργικής γης, που ανήκαν σε πρόσωπα εκτοπισθέντα από την κοινότητα 'Αχνας.

Επειδή ένας μεγάλος αριθμός ενδιαφερομένων έχει προτιμήσει να ανταλλάξει την απαλλοτριωθείσα γη του με χαλίτικη γη, αντί να τύχει της πληρωμής αποζημίωσης και επειδή παρά την πάροδο μεγάλου χρονικού διαστήματος δεν

έτυχε ακόμη θετικής αντίκρισης το δικαιολογημένο αίτημά τους, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

- 1) Προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα μεγάλου αριθμού εκτοπισθέντων οι οποίοι πέραν της απαλλοτριώσεως στερήθηκαν και τη γη τους συνεπεία της εισβολής και κατοχής;
- 2) Γιατί μέχρι σήμερα δεν έχουν υλοποιηθεί οι κατά υποσχέσεις για επίλυση καιρούς δοθείσες του προβλήματος αυτού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 459 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου κ. Πέτρο Στυλιανού και Νίκο Μακρίδη αντίστοιχα, στις 11 Ιανουαρίου 1991.

«Το θέμα της ανάθεσης σ' ενιαία αρχή της κατασκευής/εποπτείας και συντήρησης του οδικού δικτύου -θέμα που με αγορεύσεις και μ' επερωτήσεις επανειλημμένα θίξαμε από το Σώμα τούτο και που σήμερα ανατίθεται σε διάφορα Υπουργεία (Συγκοινωνιών, Εσωτερικών, Γεωργίας), δήμους κτλ. μ' αποτέλεσμα την πρόκληση σύγχυσης-επιβάλλεται να προωθηθεί για:

- (i) Ευρυθμότερη κι αποτελεσματικότερη συντήρηση και λειτουργία του, και
- (ii) αποφυγή σύγχυσης.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 460 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου κ. Πέτρο Στυλιανού και Νίκο Μακρίδη αντίστοιχα, στις 14 Ιανουαρίου 1991.

«Με παρέλευση έτους περίπου και με γνωμοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου -προκειμένου να επιτευχθεί η περιστολή των οδικών ατυχημάτων- λήφθηκαν ορισμένες αποφάσεις, όπως:

- (i) Εφαρμογή του άλκοτεστ.
- (ii) Μεγαλύτερος αστυνομικός έλεγχος στην τροχαία διακίνηση.
- (iii) Μελέτη κι αλλαγή νοοτροπίας στο όλο πρόγραμμα κι εκτέλεση μεγάλων οδικών έργων.
- (iv) Δημιουργία χώρων στάθμευσης σε μεγάλα αστικά κέντρα.
- (v) Δημιουργία πεζόδρομων στα μεγάλα εμπορικά κέντρα.
- (vi) Απαγόρευση της κυκλοφορίας των εμπορικών οχημάτων στ' αστικά κέντρα, και
- (vii) Σωρεία άλλων αποφάσεων.

Ενώ όμως μερικοί από τους πιο πάνω στόχους και μέτρα υλοποιήθηκαν, οι πλείστοι παραμένουν ανεφάρμοστοι.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 461 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Ιανουαρίου 1991.

«Σε πρόσφατες επισκέψεις μας στην ύπαιθρο μας υπογράμμιστηκε το γεγονός πως τα ποσοστά που με την 'πολιτική' απαιτούνται κατά το διαχωρισμό οικοπέδων για δημιουργία χώρου πρασίνου από 10% που ήταν ή και μέχρι 10%, τώρα προσδιορίζονται στο 10% και άνω, ενώ ο χώρος επιβάλλεται να είναι και τοποτεχνημένος μ' έξοδα του ίδιου του ιδιοκτήτη.

Αντίθεση εκφράστηκε επίσης στην πρόνοια σύμφωνα με την οποία ένα 3% θα παραχωρείται για αξιοποίησή του για κοινοτικούς σκοπούς, όπως είναι η

εκκλησία, γήπεδο ή άλλος συναφής σκοπός, ενώ διαλαμβάνεται πως αν η περιοχή δεν το έχει ανάγκη, τότε το 3% προστίθεται στο χώρο του πρασίνου με αποτέλεσμα το 11% ή 12% το απαιτούμενο κατά το χώρισμα οικοπέδων για χώρο πρασίνου να φτάνει στο 14% ή 15%.

Τέλος, αντίθεση εκφράστηκε σε πολλές άλλες πρόνοιες που αυξάνουν τα κόστα των διαχωριζόμενων οικοπέδων σ' επίπεδα αδιανόητα, αν όχι αστρονομικά.

Πώς στοχοθετεί το αρμόδιο Υπουργείο τον υπερκερασμό των δυσχερειών που η 'δήλωση' επιφέρει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 462 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Περιστερώνας μέσω του κοινοτάρχη τους, Αντρέα Σάββα, άλλων μελών της χωρικής αρχής και πολλών άλλων παραγόντων μάς υπέβαλαν σε χτεσινή (στις 13.1.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα τα πιο κάτω αιτήματά:

- α) Επίλυση του χρόνιου αρδευτικού κι υδρευτικού προβλήματος της κοινότητας.
- β) Συμπλήρωση και κατασκευή νέων εμπλουτιστικών έργων στην κοίτη του ποταμού.
- γ) Ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί στην κτηνοτροφική περιοχή και μεταφορά σ' αυτή ρεύματος.
- δ) Ισοπέδωση της κοίτης του ποταμού στην τοποθεσία «Δήμμα» Περιστερώνας, για να επανέλθει στην προηγούμενη (φυσιολογική του) θέση.
- ε) Επιδιόρθωση δυο δρόμων της νεκρής ζώνης (Κάτζιηλου και Αυλώνας), που χρησιμοποιούνται απο τα Ηνωμένα Έθνη.
- στ) Επιχορήγηση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης για εξοικονόμηση νερού και
- ζ) κατασκευή στεγανοποιημένων αυλακιών επίσης για εξοικονόμηση νερού.

Πώς αντιμετωπίζει τα πιο πάνω αιτήματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 463 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Ιανουαρίου 1991.

«Σειρά από μέτρα συντήρησης της βυζαντινής εκκλησιάς (Βαρνάβα και Ιλαρίωνος) της Περιστερώνας μας παρακάλεσε κατά τη χτεσινή, στις 13.1.91, επίσκεψή μας στην κοινότητα ο ιερέας της και πρόεδρος της εκκλησιαστικής επιτροπής, παπά-Αντρέας Τσιακούρης, άλλα μέλη της εκκλησιαστικής επιτροπής και πολλοί κάτοικοι να υποβάλουμε προς τις αρμόδιες αρχές, που συνίστανται:

- i) Στην αποκατάσταση του εικονοστασίου της κοινότητας με αφαίρεση των -πριν από 60 - 80 χρόνια περίπου-μεταγενέστερων προσθηκών.
- ii) Στην αποκατάσταση των τριών μεγάλης σπουδαιότητας βυζαντινών εικόνων, Προδρόμου, Αγίου Μάμα και Βαρνάβα-Ιλαρίωνος.
- iii) Στη δημιουργία Μουσείου Βυζαντινής, Μεταβυζαντινής Τέχνης στο νάρθηκα του ναού για πληρέστερη διαφύλαξη των βυζαντινών θησαυρών της: εικόνων, ευαγγελίων (του 16ου και 17ου αιώνα), αρτοφοριών, επιγονατίων και
- iv) Στην αποκατάσταση της αρχιτεκτονικής της εκκλησιάς από γενόμενες μεταγενέστερα (στα 1931) προσθήκες, που αλλοιώνουν και ζημιώνουν την όλη αρχιτεκτονική υποδομή και παράδοση του σημαντικότητας του τούτου ναού του 12ου αιώνα της πατρίδας μας.

Πώς αντιμετωπίζονται από την κυβέρνηση οι πολύ αρμόδιες αυτές εισηγήσεις της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 464 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Ιανουαρίου 1991.

«Για πολλά τώρα χρόνια οι κάτοικοι του Ακρωτηρίου κάνουν προσπάθειες για να πετύχουν την περιοδική αποστολή γιατρού στην κοινότητά τους. Σε απάντηση σχετικής ερώτησης δικής μου και του κ. Αναστασιάδη, ημερομηνίας 15.1.1984, ο Υπουργός Υγείας μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

‘Το Υπουργείο Υγείας με την εξασφάλιση πρόσθετου ιατρικού προσωπικού, η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί μετά την ψήφιση των προϋπολογισμών, προτίθεται να περιλάβει στο πρόγραμμα επισκέψεις γιατρού στο χωριό Ακρωτήρι’.

‘Εκτοτε πέρασαν επτά ολόκληρα χρόνια και, παρόλες τις επανειλημμένες προσλήψεις ιατρικού προσωπικού, το Ακρωτήρι, παρά τις νέες συνεχείς προσπάθειές του, αναμένει ακόμα την υλοποίηση της πιο πάνω απάντησης.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι ασθενείς για τη μεταφορά τους στην πόλη πολλαπλασιάστηκαν τον τελευταίο χρόνο, διότι έπαψε να υπάρχει μεταφορικό μέσο, αφού η γραμμή του λεωφορείου σταμάτησε.

Αφού το αρμόδιο Υπουργείο δεν είχε στο πρόγραμμά του την αποστολή γιατρού στο Ακρωτήρι, γιατί ενέπαιξε και τη Βουλή και τους κατοίκους με την πιο πάνω απάντηση;

Τι λέει ο Υπουργός Υγείας; Θα σταλεί γιατρός στο Ακρωτήρι ή όχι; Πώς δικαιολογεί τη στάση του Υπουργείου του; Αναμένουμε απάντηση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 465 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Ιανουαρίου 1991.

«Μικρός αριθμός δημόσιων υπαλλήλων που υπηρετούσαν το 1985 στη δημόσια υπηρεσία παραμένουν ακόμα έκτακτοι, μόλες τις επίσημες διαβεβαιώσεις πως θα εκατατίθετο νομοσχέδιο μαζί με το νομοσχέδιο για τη μονιμοποίηση των 80 περίπου ωρομισθίων, που -ορθά- προωθείται η μονιμοποίησή τους, και μόλο που από χρόνια εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 466 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ζαχαρία Τουλούρα στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν πρόκειται η κυβέρνηση να καλύψει τους καταθέτες της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου και πότε.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 467 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Αρκετοί βιβλιοθηκάριοι -που εργάζονται από το Νιόβρη του 1987 ως έκτακτοι υπάλληλοι βιβλιοθήκης μ' εξαήμερο συμβόλαιο και τοποθετήθηκαν για εκτέλεση βιβλιοθηκονομικών κι άλλων καθηκόντων στη Σεβέριο Βιβλιοθήκη και στις βιβλιοθήκες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, των Γυμνασίων Παλουριώτισσας και Φανερωμένης και του Λανίτειου Λυκείου Α' Λεμεσού- μ' επανειλημμένα υπομνήματά τους τονίζουν πως προσλήφθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και τις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας και Λεμεσού με τους πιο πάνω όρους, αλλά, μόλο που είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακών ή άλλων σχολών στη βιβλιοθηκονομία και εργάζονται σε πλήρη

βάση, ο πάγιος ακαθάριστος μισθός τους ανέρχεται στις £220 το μήνα μόνο και δεν έχει διαφοροποιηθεί καθόλου από την ημερομηνία της πρόσληψής τους. Εκτός από το χαμηλό αυτό μισθό δεν έχουν οποιεσδήποτε προοπτικές ανέλιξης και δεν τους παρέχονται άλλα ωφελήματα που παρέχονται σε άλλους εργαζομένους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπως ετήσιες προσαυξήσεις, τιμαριθμικό επίδομα, άδεια ασθένειας και τοκετού, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κτλ. Βασικό αίτημά τους, τονίζουν, είναι η μονιμοποίηση και η αξιολόγησή τους για σκοπούς ένταξής τους σε κλίμακα που να ανταποκρίνεται στα καθήκοντα και τα προσόντα τους, όπως έγινε και στο παρελθόν με το γραφειακό προσωπικό που εργοδοτούν οι σχολικές εφορείες.

Πώς τοποθετείται στο σοβαρό τούτο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο, όταν μάλιστα από 8 τώρα περίπου μήνες η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, 'έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της', κάλεσε τη κυβέρνηση 'να προβεί στην επάνδρωση όλων των κρατικών βιβλιοθηκών με μόνιμο και εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο να διαθέτει όλα τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα', ενώ πρόσθετα τόνιζε σε σχετική της 'Έκθεση' την επιτακτική ανάγκη αναβάθμισης σε έμψυχο και άψυχο υλικό των βιβλιοθηκών μας με βάση και τις σύγχρονες ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές και απαιτήσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 468 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πώς βλέπει την αυξανόμενη διαφορά μεταξύ των μισθών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και πώς προτίθεται να την αντιμετωπίσει.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 469 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Μετά την εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στη δημόσια υπηρεσία πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο τις επιπτώσεις της στον ιδιωτικό τομέα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 470 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα 'Αρμου εγείρει θέμα άρδευσής της από το μεγάλο αρδευτικό έργο Πάφου.

Επειδή η λύση αυτή είναι η μόνη που προσφέρεται για τη γεωργική απασχόληση των κατοίκων, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν και πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 471 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Μαραθούνας και η χωρική της αρχή εγείρουν θέμα διαπλάτυνσης των δρόμων του χωριού με τη διενέργεια σχετικών απαλλοτριώσεων.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκεται αυτό το θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 472 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Μαραθούνας ζητά την παραχώρηση νερού από το μεγάλο αρδευτικό έργο Πάφου για άρδευση προσφερόμενων εκτάσεων της κοινότητας.

Επειδή η ικανοποίηση του αιτήματος αυτού συνδέεται με την επιβίωση των

αγροτών-κατοίκων της Μαραθούνας, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς τοποθετείται σ' αυτό το λογικό και δίκαιο αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 473 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Καλλέπειας ζητά την παροχή μεγαλύτερου ποσού για τη συντήρηση των αγροτικών δρόμων.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου σ' αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 474 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Άρμου υποβάλλει αίτημα για την κατασκευή μικρού φράγματος στον ποταμό Κοτσιάτη για άρδευση εκτάσεων τόσο της ίδιας της κοινότητας όσο και της κοινότητας Μαραθούνας.

Ποια η απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου σ' αυτό το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 475 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα ικανοποιήσει το από πολλού χρονολογούμενο αίτημα της κοινότητας Άρμου για επέκταση του τηλεφωνικού της δικτύου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 476 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για τη σωστή λειτουργία του κοινοτικού τηλεφωνείου της Άρμου, περιλαμβανομένου και του ηλεκτροφωτισμού του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 477 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Άρμου υποβάλλει αίτημα για εγκατάσταση μεγαλύτερου αγωγού που να συνδέει το υδρευτικό δίκτυο Άρμου με την υδατοδεξαμενή χαμηλών χωριών, ώστε να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το πρόβλημα που παρουσιάζεται κάθε καλοκαίρι όσον αφορά το πόσιμο νερό.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου σ' αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 478 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα κατασκευαστεί τοίχος αντιστήριξης και πεζόδρομος στο νέο δρόμο Πάφου-Επισκοπής στο σημείο του ντεπόζιτου Μαραθούνας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 479 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Μαραθούνας εγείρει το θέμα της ανάγκης για επείγουσα κατεδάφιση των ετοιμόρροπων σπιτιών της κοινότητας, που αποτελούν κίνδυνο για την ασφάλεια των κατοίκων.

Καλείται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού οφείλεται η καθυστέρηση και πότε θα γίνουν οι κατεδαφίσεις των ετοιμόρροπων σπιτιών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 480 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα

ικανοποιήσει το από πολλού χρονολογούμενο αίτημα της κοινότητας 'Αρμου για ασφαλτόστρωση του δρόμου Μαραθούντας- 'Αρμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 481 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν και πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο και λογικό αίτημα της κοινότητας Καλλέπειας για τη διάνοιξη διάτρησης και την εκτέλεση υδρευτικού έργου στην τοποθεσία 'Αγυιά'.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 482 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Καλλέπειας ζητά την επί περιοδικής βάσεως επίσκεψη γιατρού στην κοινότητα.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 483 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν και πότε προτίθεται να δημιουργήσει αρδευτικό έργο, όπως προτείνει η Χωρική Αρχή Καλλέπειας, στην τοποθεσία 'Μωρό Νερό' ή 'Ποταμός' ή 'Πιθαρκού' στα χωρτικά όρια Καλλέπειας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 484 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 17 Ιανουαρίου 1991.

«Είναι γεγονός ότι σήμερα τα λεωφορεία που μεταφέρουν μαθητές στα σχολεία της υπαίθρου λόγω δυσπραγίας επιχορηγούνται από την κυβέρνηση.

Επειδή και τα λεωφορεία που μεταφέρουν μαθητές μέσης εκπαίδευσης στην Πάφο αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα και έτσι υπάρχει ο κίνδυνος να διακόψουν την κυκλοφορία τους και τη μεταφορά των μαθητών, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 485 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 18 Ιανουαρίου 1991.

«Στις 14 Ιανουαρίου 1991 βρέθηκε νεκρή στο σπίτι της στο κατεχόμενο Ριζοκάρπασο η εγκλωβισμένη Μαρία Λαζαρίδη, 75 ετών, κάτω από συνθήκες που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπήρξε θύμα άγριας δολοφονίας και ληστείας.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι την επόμενη μέρα της ανεύρεσης της νεκρής το σπίτι της καταλήφθηκε από εποίκους της Ανατολίας.

Πρόκειται για μια ακόμη δολοφονία που προστίθεται στον κατάλογο των εγκλημάτων που διαπράττονται από εποίκους υπό την ανοχή και την κάλυψη του κατοχικού καθεστώτος με τελικό στόχο την πλήρη εξόντωση και των τελευταίων Ελλήνων της μαρτυρικής Καρπασίας.

Η ανοχή της κυπριακής κυβέρνησης απέναντι στην τρομοκρατία και τα εγκλήματα που διαπράττονται σε βάρος των εγκλωβισμένων με την ψευδαίσθηση ότι έτσι οι Τούρκοι δε θα τους εκδιώξουν αποδεικνύεται τουλάχιστον αφελής. Το έγκλημα συνεχίζεται, χωρίς καν να το καταγγέλλουμε.

Γι' αυτό καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί προς τα Ηνωμένα Έθνη για

τη διαλεύκανση των πραγματικών αιτίων του θανάτου της Μ. Λαζαρίδη; Θα ζητηθεί η εκταφή και η διενέργεια αδιάβλητης νεκροψίας;

2. Γιατί δεν καταγγέλλεται διεθνώς η τρομοκρατία, η βαρβαρότητα, οι εξευτελισμοί και τα εγκλήματα που διαπράττονται σε βάρος των εγκλωβισμένων και γιατί συνεχίζεται η ένοχη ανοχή απέναντι στον αφανισμό του ελληνισμού της Καρπασίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 486 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 18 Ιανουαρίου 1991.

«Απ' ό,τι έχω πληροφορηθεί, παρουσιάζεται νέα καθυστέρηση στην κατασκευή του δρόμου Πύργου-Λευκωσίας.

Παρ' όλο που δόθηκε η υπόσχεση ότι θα προκηρύσσονταν αμέσως προσφορές, μέχρι της στιγμής δεν έχει υλοποιηθεί η υπόσχεση αυτή ούτε όσον αφορά το μεσαίο τμήμα του δρόμου, όπως αποφασίστηκε στη μεγάλη σύσκεψη που έγινε το Δεκέμβριο στη Βουλή.

Επίσης δε φαίνεται να προωθούνται τα σχέδια για το δεύτερο τμήμα του δρόμου Κάμπου-Καφίζιδων-Ορκόντα, όπως αναφέρεται στους προϋπολογισμούς του 1991.

«Θα πρέπει να πληροφορηθεί σύντομα η Βουλή πότε θα γίνει η προκήρυξη των προσφορών, αφού το αρμόδιο Υπουργείο ανέλαβε σχετική δέσμευση, και πότε θα αρχίσει η κατασκευή του δεύτερου τμήματος του δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 652, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών Τρεμιθούσας, σας πληροφορώ ότι τα σχετικά σχέδια για αναθεώρηση των ζωνών που έχουν ετοιμαστεί με τη σύμφωνη γνώμη της οικείας χωρικής αρχής έχουν ενσωματωθεί στις πολεοδομικές ζώνες του Τοπικού Σχεδίου Πάφου, που τέθηκαν σε ισχύ με την πλήρη εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 538, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η ενίσχυση και αναβίωση των ακριτικών περιοχών Αγίου Κασσιανού και Χρυσαιλιωτίσας αποτελεί επιδίωξη τόσο της κυβέρνησης όσο και του Δήμου Λευκωσίας, οι οποίοι και συνεχίζουν τη συντήρηση/επιδιόρθωση των υφιστάμενων κατοικιών και την ανέγερση νέων για τη στέγαση προσφυγικών οικογενειών.

2. Για την ενίσχυση της προσπάθειας αυτής, καθώς και για την αναζωογόνηση όλης της πράσινης γραμμής της Λευκωσίας ο οικείος Δήμος προτίθεται να δρομολογήσει μικρά λεωφορεία. Εξάλλου για την παροχή κοινοτικών και άλλων υπηρεσιών στους κατοίκους της περιοχής το Σχέδιο Αναβίωσης Χρυσαιλιωτίσας προβλέπει τη δημιουργία πολυλειτουργικού κοινοτικού κέντρου το οποίο δεν προωθήθηκε μέχρι τώρα λόγω νομικών προβλημάτων, επειδή ο ιδιοκτήτης της κατοικίας που θα μετατραπεί στο ως άνω κέντρο αρνείται να την εκκενώσει, παρά το γεγονός ότι έχει δημοσιευθεί απαλλοτρίωση.

3. Επιπρόσθετα των άνω είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση ετοιμάζει σχέδιο αναβίωσης ολόκληρης της πράσινης γραμμής της μεζονος Λευκωσίας το οποίο αναμένεται να ετοιμασθεί σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 781, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για τη μετακίνηση χοιροστασίου στην Κοκκινότριμιθιά το οποίο είναι αδειούχο και ως εκ τούτου αντιμετωπίζονται δυσκολίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 813, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η συνεισφορά του χωριού Μάμμαρι για τα έργα αναπτύξεως που εκτελούνται σ' αυτό είναι 1/4 επειδή τούτο είναι ακριτικό. Εκτός από τη χαμηλή συνεισφορά σε πολλές περιπτώσεις παραχωρείται πρόσθετη βοήθεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 43, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την εκροή λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων στον ποταμό Κλήμο (Άγιος Δομέτιος) σας πληροφορώ ότι με την επέκταση του αποχετευτικού σχεδίου Λευκωσίας, θα καλυφθεί τόσο η περιοχή Αγίου Δομετίου όσο και η βιομηχανική περιοχή Έγκωμης, οπότεν θα επιλυθούν ριζικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει τώρα όλη η περιοχή. Όπως είναι γνωστό, το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λευκωσίας ήδη προχωρεί προς την κατεύθυνση αυτή.

2. Ο χρόνος συμπλήρωσης των έργων θα εξαρτηθεί από την εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών πόρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 77, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι οι βοήθειες που έχουν κατά καιρούς παραχωρηθεί στο χωριό Τσακκίστρα ήσαν έκτακτες όπως εγίνετο και για άλλες πτωχές κοινότητες.

Όπως έχει εξαγγελθεί, τη δαπάνη για τον οδικό φωτισμό θα αναλάβει από το φετινό χρόνο η κυβέρνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 86, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με διαχωρισμό οικοπέδων για άπορες οικογένειες στην Ανάγκια, σας πληροφορώ ότι η Επαρχιακή Επιτροπή Επιλογής δικαιούχων κυβερνητικών οικοπέδων Λευκωσίας ενέκρινε τους δικαιούχους και τους ενημέρωσε σχετικά. Συναφώς αναφέρεται ότι τα έργα υποδομής των οικοπέδων συμπληρώθηκαν το τέλος του 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 210, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας κ. Πέτρου Στυλιανού, Ζαχαρία Τουλούρα και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα.

«Σχετικά με την κατασκευή νέων λάκκων για ψόφια ζώα στην κτηνοτροφική περιοχή Δρομολαξιάς, επειδή οι υφιστάμενοι έχουν γεμίσει σας πληροφορώ ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου τούτου προγραμματίζουν την κατασκευή νέων λάκκων, που ελπίζεται να λειτουργήσουν μέσα στο 1991.

Συναφώς πληροφορησθε ότι το πρόβλημα δημιουργήθηκε λόγω της επέκτασης της πιο πάνω κτηνοτροφικής περιοχής, πολύ πέραν του αρχικού σχεδιασμού της.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 220, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τους πεζόδρομους του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου σας πληροφορώ ότι επί του παρόντος δεν προγραμματίζεται πλακόστρωση ή επίστρωση τους με μπετόν, αλλά θα εξακολουθήσουν να είναι χωμάτινοι όπως όλοι οι πεζόδρομοι στους άλλους συνοικισμούς, λόγω άλλων προτεραιοτήτων που καθορίστηκαν στην αντιμετώπιση προσφυγικών προβλημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 224, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημιουργία υπόγειας διάβασης πεζών πλησίον του Β' Δημοτικού Σχολείου Γερίου στο σημείο που ο δρόμος ενώνει τις δύο φάσεις του συνοικισμού, σας πληροφορώ ότι το θέμα τούτο μελετάται από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου ως αρμόδια αρχή, σε συνεργασία με την αστυνομία προς το σκοπό εξεύρεσης της καταλληλότερης λύσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 227, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κατασκευή πεζοδρομίων σε δρόμους του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου σας πληροφορώ ότι διατέθηκε μέσα στο 1990 ποσό £22,000 περίπου για την κατασκευή πεζοδρομίων που κάλυψε τη Λεωφόρο Επιστροφής της Γ' Φάσης του συνοικισμού.

2. Συναφώς αναφέρεται ότι μέσα στο 1991 θα διατεθεί για την κατασκευή πεζοδρομίων σε δρόμους των συνοικισμών αυτοστέγασης παγκύπρια συνολικό ποσό £250,000 μέρος του οποίου θα δοθεί για να συνεχιστεί η κατασκευή πεζοδρομίων στον πιο πάνω συνοικισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΔ' 244 και ΕΕ' 109, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1989 και 6 Σεπτεμβρίου 1990, των Βουλευτών εκλογικών περιφερειών Λάρνακας και Λευκωσίας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και Πέτρου Στυλιανού, αντίστοιχα.

«Σας πληροφορώ ότι η βελτίωση του δρόμου Μαζωτού-Αλαμινού, που θα απαιτήσει δαπάνη γύρω στις £170,000, άρχισε το 1990 και θα συνεχίσει φέτος με ποσό £50,000 που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 274, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα του εργοστασίου ΝΤΕΞΕΛ σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο τη μετακίνησή του σε άλλη περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 279, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την εκτέλεση διαφόρων έργων υποδομής στη βιομηχανική ζώνη για οχληρές βιομηχανίες Γερίου-Δαλιού, σας πληροφορώ ότι με βάση την υφιστάμενη πολιτική έχουν ήδη εκτελεστεί, μέχρι τα σύνορα της ζώνης, όλα τα αναγκαία έργα υποδομής (νερό, τηλέφωνα, ηλεκτρισμός, δρόμος προσπέλασης). Πρόσθετα αναφέρεται ότι έχει χαραχθεί και το εντός της ζώνης οδικό δίκτυο.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 287, ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την προαγωγή (κατά ένα βαθμό) και κατ' εξαίρεση των 23 αστυνομικών που είχαν κρατηθεί αιχμάλωτοι από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής σας πληροφορώ ότι οι προαγωγές στην αστυνομία γίνονται με βάση τους υφιστάμενους κανονισμούς που πρόσφατα ψηφίστηκαν από τη Βουλή και που προβλέπουν εκτός των εξετάσεων προαγωγής, την υποβολή έκθεσης από Επιτροπή Αξιολόγησης και Συμβούλιο Κρίσεως. Στην κατ' εξαίρεση προαγωγή ο προτεινόμενος για προαγωγή πρέπει να επιδεικνύει ιδιαίτερη ικανότητα ή να έχει ιδιάζουσα κλίση σε ειδική εργασία.

2. Παρόλο που βλέπουμε με συμπάθεια την περίπτωσή τους, εντούτοις δεν υπάρχει πρόνοια στους υφιστάμενους κανονισμούς που να καλύπτει την προαγωγή τους εκτός αν είναι προσοντούχοι σύμφωνα με τους κανονισμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 289, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου σε χαλίτικη γη στο Τσέρι, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

- (α) Η Χωριτική Αρχή Τσερίου έχει εξεύρει κατάλληλη κρατική γη πλησίον του πεδίου βολής για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου και υπέβαλε προς τούτο σχετική αίτηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για εκμίσθωση του χώρου, η οποία και εξετάζεται.
- (β) Σ' ό,τι αφορά τη βελτίωση του γηπέδου τούτο χρησιμοποιείται προσωρινά κοινότητας, από τα σωματεία της κοινότητας για τις αθλητικές του εκδηλώσεις και οι αναγκαίες βελτιώσεις/συντηρήσεις γίνονται από αυτά.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, όσον αφορά το Κεφάλαιο Δ', ενώ είχα υπόψη μου ότι θα ε συζητείτο το θέμα «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και

ιδιαίτερα του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη μέτρων προς επίλυσή τους», με έχουν πληροφορήσει ότι η Έκθεση μόλις έχει κυκλοφορήσει. Αν έτσι έχουν τα πράγματα τότε, εφόσον οι Βουλευτές οι οποίοι με έχουν πληροφορήσει θέλουν χρόνο για να προπαρασκευαστούν, είμαι υποχρεωμένος να το αναβάλω.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 14 Φεβρουαρίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991.
- 2) Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 3) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 4) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμος του 1991.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1991.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1991.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1991.
- 10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1991.
- 11) Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 12) Ο περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 13) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 14) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση Νόμου).
- 15) Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 16) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 17) Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1991.
- 18) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 19) Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων στους Θηροφύλακες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 20) Οι περί Δημοσίου Αρχείου (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1991.
- 21) Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμή του Γεώργιου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή). (17.1.1991).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη μέτρων προς επίλυσή τους». (Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση των Βουλευτών κ. Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Πέτα και Π. Στυλιανού). (1.2.1991).

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση στις Επιτροπές:

«Οι αγγλικές βάσεις στην Κύπρο, τα προβλήματα που μας δημιουργούν και οι κίνδυνοι που επισώρευσαν στον τόπο μας, καθώς και η ανάγκη επανεξέτασης των σχετικών συμφωνιών».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου. 1.2.91.

«Οι πρόσφατες καταστροφές από παγετούς σε πατατοφυτείες και άλλες γεωργικές καλλιέργειες και η ανάγκη βοήθειας των πληγέντων παραγωγών».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χρίστος Κουρτελλάρης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. 5.2.91.

«Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κέντρα αναψυχής Λεμεσού και άλλων πόλεων συνεπεία του πολέμου στον Κόλπο».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου. 4.2.91.

«Ο κίνδυνος αφανισμού της ελεύθερης ραδιοφωνίας και τα επιβαλλόμενα να ληφθούν προς αντιμετώπιση του προβλήματος μέτρα».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Νίκος Αναστασιάδης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. 2.2.91

«Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελεύθερη ραδιοφωνία, η ανάγκη άμεσης επίλυσής τους και η κοινωνική σημασία επιβίωσης του νέου θεσμού».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ. 4.2.91.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να προστεθεί και μια φράση που να αφορά όλα τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και τον τύπο ακόμα, διότι υπάρχει ευρύτερο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό μπορεί να τεθεί στην Επιτροπή, όταν θα εξετάζεται το θέμα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 5.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κόλοκος Πολύβιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Λαδάς Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας.
Μανδριώτης Στέλιος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

2) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η

συζήτηση που ακολούθησαν (Ν. Μουσιούττας, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Πέτας, Α. Μαρκίδης, Α. Φάντης, Λ. Ζαχαριάδης, Π. Στυλιανού, Αυ. Παπαρές) και ψήφισή της σε νόμο.

3) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παιδιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού, Στ. Μανδριώτης) και ψήφισή της σε νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

5) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Ευθύνης για Στρατιωτικά Υλικά Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991» και 2. «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 1991», οι παρατηρήσεις των κ. Χρ. Σολωμή και Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και έγκρισή τους.

6) Έκθεση για τους ακόλουθους Κανονισμούς και έγκρισή τους:

- 1) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991».
- 2) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας Κανονισμοί του 1991».
- 3) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας Κανονισμοί του 1991».
- 4) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Φρενάρους Κανονισμοί του 1991».
- 5) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αυγόρου Κανονισμοί του 1991».
- 6) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άχνας Κανονισμοί του 1991».
- 7) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Τρικώμου Κανονισμοί του 1991».
- 8) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Σεργίου Κανονισμοί του 1991».
- 9) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κώμης Κεπήρ Κανονισμοί του 1991».
- 10) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αιγιαλούσας Κανονισμοί του 1991».
- 11) «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Βελτιώσεως Άσσιας Κανονισμοί του 1991».

7) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

8) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η χρησιμοποίηση του αεροδρομίου Λακατάμιας για ιδιωτικούς σκοπούς - Ο αποκλεισμός από τα Ηνωμένα Έθνη της πρόσβασης προς την οδό Καραολή στον Άγιο Δομέτιο - Η αξιοποίηση του χώρου που βρίσκεται κοντά στην οδό Έκτορος στον Άγιο Δομέτιο - Η αξιοποίηση της περιοχής παρά τον οικισμό Αγιάσματος στον Άγιο Δομέτιο - Το θέμα της λειτουργίας ιατρείου στον οικισμό αυτοστέγασης Τραχωνίου - Η αδυναμία προσπέλασης των κατοίκων της οδού Πριάμου στον Άγιο Δομέτιο στα σπίτια τους - Αίτημα για εκτέλεση έργων στην οδό Θησέως στον Άγιο Δομέτιο - Αποκατάσταση οδικού δικτύου στη συμβολή των οδών Κουτσόφτα και Χατζηγιωργιάτζη - Ο φωτισμός των δρόμων

παρά τη γραμμή αντιπαράταξης στον Άγιο Δομέτιο - Ο διορισμός του Ιλτέρ Τουρκμέν στη θέση υπεύθυνου για προσφυγικά θέματα - Η έκδοση από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας άδειας για την εισαγωγή ξυλοκάρβουνο - Αίτημα για ίδρυση κοινοτικών βρεφοκομικών σταθμών στις κοινότητες της ακριτικής Αμμοχώστου - Η ανάγκη αναδιοργάνωσης και αναβάθμισης των ταχυδρομικών υπηρεσιών στις κοινότητες της ακριτικής Αμμοχώστου - Αίτημα για αξιοποίηση των κτιρίων του παλιού Νοσοκομείου Πάφου - Η απαλλοτρίωση γης στο Δασάκι Άχνας - Το θέμα της ανάθεσης της κατασκευής και συντήρησης του οδικού δικτύου σ' ενιαία αρχή - Η μερική μόνο εφαρμογή των μέτρων που αποφασίστηκε να ληφθούν για περιστολή των οδικών ατυχημάτων - Οι χώροι πράσινου κατά το διαχωρισμό οικοπέδων - Προβλήματα Περιστερώνας - Η συντήρηση της βυζαντινής εκκλησιάς της Περιστερώνας - Αίτημα για περιοδική αποστολή γιατρού στο Ακρωτήρι - Η μονιμοποίηση έκτακτων δημόσιων υπαλλήλων - Η Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ριζοκαρπάσου - Προβλήματα έκτακτων βιβλιοθηκάρων - Η διαφορά μεταξύ των μισθών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα - Οι επιπτώσεις στον ιδιωτικό τομέα από την εφαρμογή της πενθήμερης - Η άρδευση της κοινότητας Άρμου - Αίτημα για διαπλάτυνση των δρόμων της κοινότητας Μαραθούνας - Η άρδευση της κοινότητας Μαραθούνας - Η συντήρηση των αγροτικών δρόμων της κοινότητας Καλλέπειας - Αίτημα της κοινότητας Άρμου για κατασκευή φράγματος στον ποταμό Κοτσιάτη - Αίτημα για επέκταση του τηλεφωνικού δικτύου της Άρμου - Το κοινοτικό τηλεφωνείο Άρμου - Αίτημα για εγκατάσταση αγωγού στο υδρευτικό δίκτυο της Άρμου - Η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης και πεζόδρομου στο νέο δρόμο Πάφου-Επισκοπής - Το θέμα της κατεδάφισης των ετοιμόρροπων σπιτιών στην κοινότητα Μαραθούνας - Αίτημα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Μαραθούνας - Άρμου - Αίτημα για εκτέλεση υδρευτικών έργων στην Καλλέπεια - Αίτημα για επίσκεψη γιατρού στην Καλλέπεια - Αίτημα της κοινότητας Καλλέπειας για δημιουργία αρδευτικού έργου στην τοποθεσία «Μωρό Νερό» - Το θέμα της επιχορήγησης των λεωφορείων που μεταφέρουν μαθητές - Ο θάνατος της εγκλωβισμένης Μαρίας Λαζαρίδου - Η καθυστέρηση στην κατασκευή του δρόμου Πύργου-Λευκωσίας).

9) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών Τρεμιθούσας - Η αναβίωση των ακριτικών περιοχών Αγίου Κασσιανού και Χρυσολιωνίτισσας - Η μετακίνηση χοιροστασίου στην Κοκκινότριμιθιά - Η συνεισφορά του χωριού Μάμμαρι για τα έργα αναπτύξεως που εκτελούνται σ' αυτό - Η εκροή λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων στον ποταμό Κλήμο - Η κρατική βοήθεια που παραχωρείται στην Τσακκίστρα - Ο διαχωρισμός οικοπέδων για άπορες οικογένειες στην Ανάγυια - Η κατασκευή νέων λάκκων για ψόφια ζώα στην κτηνοτροφική περιοχή Δρομολαξιάς - Οι πεζόδρομοι του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου - Η δημιουργία διάβασης πεζών κοντά στο Β' Δημοτικό Σχολείο Γερίου - Η κατασκευή πεζοδρομίων στους δρόμους του οικισμού αυτοστέγασης Γερίου - Η βελτίωση του δρόμου Μαζωτού-Αλαμινού - Το εργοστάσιο ΝΤΕΞΕΛ - Η εκτέλεση διάφορων έργων υποδομής στη βιομηχανική περιοχή Γερίου-Δαλιού - Το θέμα της προαγωγής κατ' εξαίρεση των 23 αστυνομικών που είχαν κρατηθεί αιχμάλωτοι από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής - Η δημιουργία κοινοτικού γηπέδου σε χαλκίτικη γη στο Τσέρι).

10) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Οι αγγλικές βάσεις στην Κύπρο, τα προβλήματα που μας δημιουργούν και οι κίνδυνοι που επισώρευσαν στον τόπο μας, καθώς και η ανάγκη

επανεξέτασης των σχετικών συμφωνιών».

(Εισηγητής ο κ. Ο. Δημητρίου).

- (β) «Οι πρόσφατες καταστροφές από παγετούς σε πατατοφυτείες και άλλες γεωργικές καλλιέργειες και η ανάγκη βοήθειας των πληγέντων παραγωγών».

(Εισηγητής ο κ. Χρ. Κουρτελλάρης εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

- (γ) «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κέντρα αναψυχής Λεμεσού και άλλων πόλεων συνεπεία του πολέμου στον Κόλπο».

(Εισηγητής ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

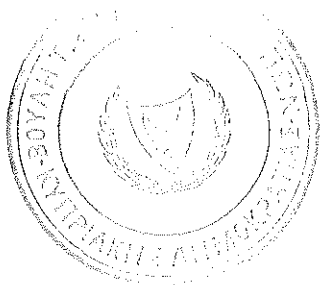
- (δ) «Ο κίνδυνος αφανισμού της ελεύθερης ραδιοφωνίας και τα επιβαλλόμενα να ληφθούν προς αντιμετώπιση του προβλήματος μέτρα».

(Εισηγητής ο κ. Ν. Αναστασιάδης εκ μέρους του ΔΗ.ΣΥ.).

- (ε) «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελεύθερη ραδιοφωνία, η ανάγκη άμεσης επίλυσής τους και η κοινωνική σημασία επιβίωσης του νέου θεσμού».

(Εισηγητής ο κ. Δ. Ηλιάδης εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 14ης Φεβρουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 22)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα που έχουμε για σήμερα είναι «Ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου). Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

(1949)

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ
ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗ-
ΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗ-
ΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Ιανουαρίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της οργάνωσης των αναπήρων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, έτσι που να παρέχεται δικαίωμα προτεραιότητας σε ανάπηρα πρόσωπα για σκοπούς διορισμού σε έκτακτες θέσεις στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, νοουμένου ότι κατέχουν όλα τα απαιτούμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα και εφόσον η αρμόδια για την επιλογή αρχή ικανοποιηθεί ότι διαθέτουν τις ικανότητες να ασκούν τα καθήκοντα της θέσης και δεν υστερούν σε σύγκριση με τους υπόλοιπους υποψηφίους σε αξία και προσόντα.

Υποστηρίζοντας την υπό συζήτηση πρόταση νόμου ο εισηγητής της Βουλευτής κ. Α. Γεωργίου ανέφερε ότι με τον τρόπο αυτό θα βοηθηθούν ανάπηρα πρόσωπα τα οποία στερούνται της ικανότητας ένεκα αναπηρίας να συναγωνιστούν πάνω σε ίσους όρους με άλλους πολίτες της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την ένθεση σ' αυτόν νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμος του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τον πιο πάνω Προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Ταμείου Δημοσίων Δανείων.

Ο Προϋπολογισμός του Ταμείου, όπως αρχικά κατατέθηκε, προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £7,044,045 και έξοδα £17,182,615.

Τα έσοδα του Ταμείου προέρχονται κυρίως από τις πιο κάτω πηγές:-

- (α) Ποσό £5,074,080 προέρχεται από την αποπληρωμή δανείων που χορηγήθηκαν.
- (β) Ποσό £2,234,830 προέρχεται από τόκους για δάνεια που χορηγήθηκαν.

Το Ταμείο Δημοσίων Δανείων αναμένεται να χορηγήσει, μέσα στο 1991, δάνεια συνολικού ύψους £16,684,338. Τα δάνεια αυτά προορίζονται κυρίως για τη χρηματοδότηση αριθμού υδατικών έργων (υδατοπρομήθεια πόλεων και χωριών και άλλα μείζονα υδατικά έργα) και για την ανάπτυξη του γεωργικοκτηνοτροφικού τομέα. Άλλα σημαντικά δάνεια θα χορηγηθούν για τη χρηματοδότηση αριθμού ξενοδοχειακών μονάδων και για την ενίσχυση και ανάπτυξη του εμπορίου και της βιομηχανίας μέσα στα πλαίσια της προώθησης των εξαγωγών φρούτων και λαχανικών.

Στο στάδιο της μελέτης του Προϋπολογισμού αυτού το αρμόδιο Υπουργείο κατέθεσε συμπληρωματική τροπολογία για την κάλυψη της χρηματοδότησης του αποχετευτικού Λάρνακας η οποία και ενσωματώθηκε στο Κεφάλαιο των προς έκδοση δανείων. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας στην ολότητά τους τις πρόνοιες του υπό αναφορά Προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού £17,774,615 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, και 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £534,000 και η διάθεσή του ως κυβερνητικής χορηγίας στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £534,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα μας που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991».

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα, ένεκα του ότι τώρα έχει κυκλοφορήσει η Έκθεση, αν ήταν δυνατό να αναβληθεί για την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Πέραν των όσων ο κ. Ιεροδιακόνου ανέφερε για την αναβολή, κύριε Πρόεδρε -με τα οποία συμφωνώ- θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι υπάρχουν κάποιοι ισχυρισμοί ότι το συγκεκριμένο ποσό των £300,000 το οποίο προορίζεται για την επιχορήγηση μεταφοράς γεωργικών προϊόντων αεροπορικάς από την Κύπρο, έχει χρησιμοποιηθεί ή μέλλει να χρησιμοποιηθεί για τη μεταφορά άλλων προϊόντων, εκτός από το συγκεκριμένο σκοπό που αναφέρεται στο συμπληρωματικό νομοσχέδιο. Επειδή κάτι τέτοιο είχε αναφερθεί και σε συνεδρία της Επιτροπής Γεωργίας -χωρίς να είναι εξακριβωμένο-την παρελθούσα Τρίτη, θα ήταν κι εμένα η παράκλησή μου να αναβληθεί για να διερευνηθούν οι οποιοδήποτε ισχυρισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Εφόσον δεν ελήφθη εγκαίρως...

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το ποσό δεν αφορά τις δαπάνες για τις οποίες ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουρτελλάρη, δε θα μπορούμε στην ουσία του ζητήματος.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Όχι, απλώς να εξηγήσουμε, κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου ζητά αναβολή, διότι δε λήφθηκε εγκαίρως η Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Είναι και θέμα ότι πήραν άλλα προϊόντα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άσχετο τι είπε ο κ. Σολωμής. Αυτό είναι άλλο θέμα. Θα το εξετάσουμε, όταν θα συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αυτό αφορά καθαρά, κύριε Πρόεδρε, γεωργικά προϊόντα για τα οποία έγιναν προηγούμενα άλλες διευθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα το δούμε, κύριε Κουρτελλάρη. Εδώ πέρα ζητούν μια αναβολή οι άνθρωποι, διότι δε λήφθηκε εγκαίρως η Έκθεση. Κακώς ο κύριος Σολωμής ήγειρε θέμα ουσίας. Λοιπόν ...

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα ήθελα σχετικά με το θέμα να πω ότι ναι, να αναβληθεί, εφόσον ζητείται και μάλιστα από Μέλος της Επιτροπής. Αλλά η Επιτροπή εξέτασε το

θέμα, λέχθησαν αυτά για τα οποία γίνεται λόγος και ζητούνται και κανονικά δε θα έπρεπε να υπάρχει πρόβλημα. Διότι όλοι οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί, κύριε Πρόεδρε, που διαβάζουμε σήμερα, σήμερα έχουν κυκλοφορήσει. Αν είναι έτσι τα πράγματα, τότε μπορούν να αναβληθούν όλοι. Αν είναι ειδικά για το δοσμένο θέμα, διότι θέλει κάποιο κόμμα ή κάποιος Βουλευτής να επανεξεταστεί και να πάει την άλλη Πέμπτη, είναι άλλο θέμα. Αλλά θέμα έγκαιρης ή μη κυκλοφορίας δεν είναι αυτό που υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κωνσταντίνου, μπορεί όλες οι Εκθέσεις να κυκλοφόρησαν σήμερα. Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, θα συζητηθούν τα νομοσχέδια. Εφόσον όμως γι' αυτό το νομοσχέδιο υπάρχει ένσταση, τότε θα αναβληθεί γι' αυτό το λόγο και μόνο.

Ορίστε, κύριε Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λέει ο κ. Κωνσταντίνου ότι εγείρεται θέμα από Μέλος της Επιτροπής. Δεν ήμουν παρών στη συνεδρίαση αυτή. Έχω πάρει αυτή τη στιγμή την Έκθεση και ζητώ αναβολή για μια βδομάδα. Είναι το πιο σύνηθες πράγμα που γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Αν για οποιαδήποτε άλλη Έκθεση που κυκλοφόρησε σήμερα οποιοσδήποτε συνάδελφος, ή και για όλες ακόμα, θέλει να ζητήσει την αναβολή, δικαιούται να ζητήσει την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ σωστά. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Ιεροδιακόνου, το θέμα αυτό αναβάλλεται για την προσεχή Πέμπτη.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου

1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £80,000 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £40,000 θα διατεθεί για την οργάνωση στην Κύπρο της Δεύτερης Συνόδου των προϊσταμένων κρατικών οργανώσεων Ευρώπης για την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά.
- (β) Ποσό £40,000 θα διατεθεί για την αγορά 200 αντίσκηνων για τους σκοπούς της πολιτικής άμυνας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ορίστε, κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Φυσικά όπως αναφέρεται στην Έκθεση που κυκλοφορεί στο Σώμα, αυτή είναι ομόφωνη. Εδώ θα ήθελα όμως, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ στο δεύτερο σκοπό του συμπληρωματικού τούτου νομοσχεδίου που είναι η διάθεση του ποσού των £40,000 για την αγορά 200 αντίσκηνων για τους σκοπούς της Πολιτικής Άμυνας.

Και επειδή, κύριε Πρόεδρε, είχα την τύχη ή την ατυχία μάλλον να διαβάσω και την αιτιολογική έκθεση είναι αυτό που θα ήθελα να αναφέρω στο Σώμα και οπωσδήποτε να καυτηριάσω την τακτική των αρμοδίων είτε τούτη είναι η κυβέρνηση διά του Υπουργείου Εσωτερικών είτε δεν ξέρω αν εμπλέκεται το Υπουργείο Άμυνας.

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, ζητείται σήμερα η έγκριση του ποσού των £40,000 για να αγοράσουμε 200 αντίσκηνα, γιατί κρίθηκε αναγκαίο να κάνουμε αυτή την προμήθεια ενόψει της τελευταίας κρίσης του πολέμου στον Περσικό Κόλπο. Και πραγματικά με μεγάλη μου έκπληξη αλλά και απογοήτευση διάβασα στην αιτιολογική έκθεση αυτού του συμπληρωματικού νομοσχεδίου ότι δεν υπήρχε στην Κύπρο οποιαδήποτε ποσότητα αντίσκηνων για να αντιμετωπιστούν οποιεσδήποτε ανάγκες. Δηλαδή, ω μη γένοιτο γι' αυτό τον τόπο, ανεξάρτητα από τον Περσικό Κόλπο, από τον πόλεμο που είναι ακόμα σε έξαρση, αν υπάρξουν σεισμοί, λιμοί, καταποντισμοί, φυσικά πόλεμοι τοπικοί ή μεγάλοι, δεν έχει αυτό το κράτος προνοήσει, κύριε Πρόεδρε, μέχρι σήμερα να έχει ένα απόθεμα από 50, 100, 200, 300 αντίσκηνα. Και όταν αυτό το Σώμα με τις αρμόδιες Επιτροπές είτε Οικονομικών είτε Εσωτερικών είτε Άμυνας ζητούσε πληροφόρηση κατά πόσο η κυβέρνησή μας ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει τυχόν επιπτώσεις δυσάρεστες οποιασδήποτε φύσης από τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο, παίρναμε διαβεβαιώσεις με κεφαλαία γράμματα ότι δεν έπρεπε να ανησυχούμε. Και ελπίζουμε να μη διαψευστούν οι αρμόδιοι. Αλλά πράγματι κρίνοντας απ' αυτό το μικρό ποσό το οποίο ζητείται, εγώ ανησυχώ, γιατί αν μέχρι σήμερα δεν είχαμε στον τόπο μας 200 κατά την κυπριακή τσιατήρκα, κύριε Πρόεδρε, 200 αντίσκηνα να αντι-

μετωπίσουμε άμεσες ανάγκες, ανησυχώ και για οποιεσδήποτε άλλες διαβεβαιώσεις. Και αν δε με απατά η μνήμη μου, όπως έχω διαβάσει στην αιτιολογική έκθεση αυτού του συμπληρωματικού νομοσχεδίου, δεν υπήρχε πηγή άλλη να χρησιμοποιήσει δηλαδή τα αντίσκηνα π.χ. να πω ότι τα είχε ανάγκη η Εθνική Φρουρά ή το Υπουργείο Γεωργίας για ανάγκες της γεωργίας να τα δώσει στο Υπουργείο Εσωτερικών για την αντιμετώπιση τυχόν έκτακτων αναγκών από τον Περσικό Κόλπο. Και είναι εδώ που πρέπει να καυτηριαστεί η τακτική αυτή της κυβέρνησης απ' αυτό, αν θέλετε, το όχι τόσο σοβαρό θέμα, γιατί πρέπει να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε και κάποια γεγονότα τυχαία ή άλλα αναπόφευκτα, κύριε Πρόεδρε.

Αλίμονο, ξέροντας και τους μηχανισμούς, να εγκρίνω τώρα το κονδύλι, να ζητηθούν οι προσφορές, να δοθούν τα δείγματα, να επικυρωθούν οι συμφωνίες, για να φτάσουν τα αντίσκηνα. Θα τελειώσει ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο, θα γίνεται η κηδεία των θυμάτων στο δεύτερο έτος και εμείς θα προμηθευόμαστε τα αντίσκηνα. Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, εύχομαι να μη συμβούν σεισμοί, λιμοί, καταποντισμοί, διότι αν συμβούν κάτι τέτοια δεν είναι μόνο τα αντίσκηνα ή τα τσιατήρκα που θα μας λείψουν.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε, παρόλο που συμφωνούμε με την έγκριση αυτών των κονδυλίων, ήθελα και εγώ με τη σειρά μου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος να καυτηριάσω, όπως ο συνάδελφος Σολωμής έκαμε προηγουμένως, τη στάση αυτή πράγματι.

Το Ιράκ εισέβαλε στο Κουβέιτ από τις αρχές Αυγούστου. Επικρεμμόταν ο πόλεμος από τότε και πιστεύω ότι έπρεπε η κυβέρνηση αυτά τα οποία στέλλει σήμερα για να εγκρίνουμε, έπρεπε να προνοήσει και να τα στείλει από πολύ πιο νωρίς. Πολύ σωστά ο συνάδελφος ανέφερε ότι δεν είναι αυτή η στιγμή η ώρα που έπρεπε να στείλει αυτά τα κονδύλια.

Βεβαίως, πολύ ορθά λέτε, ευχόμαστε να μη γίνει τίποτε. Όμως η κυβέρνηση έπρεπε αυτά που στέλλει σήμερα να προνοούσε και να τα είχε στείλει πολύ πιο νωρίς. Παρόλο που λέω ότι εμείς θα ψηφίσουμε αυτά τα κονδύλια, έχω υποχρέωση να καυτηριάσω τη συμπεριφορά της κυβέρνησης όσον αφορά το κονδύλι των £40,000 για τα αντίσκηνα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δε θα ήθελα να εμπλακώ στη συζήτηση των αντισκήνων, αλλά να μην είμαστε υπερβολικοί. Αντίσκηνα υπάρχουν και στο στρατό, στο Υπουργείο Άμυνας και σε άλλους χώρους. Εδώ είναι μια επιπρόσθετη ανάγκη πρόνοιας που επέβαλε το μέτρο αυτό λόγω του ότι εξεδηλώθη εν τέλει ο πόλεμος. Όχι να φτάσουμε στο σημείο να πούμε ότι δεν έχουμε στην Εθνική Φρουρά ...

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αυτό λέει η αιτιολογική έκθεση, κύριε Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Λάθος τους, αφού υπάρχουν. Απλούστατα το Υπουργείο Εσωτερικών θέλει να έχει δικά του και η Εθνική Φρουρά, το Υπουργείο 'Αμυνας, δεν του δίνει και καλά κάμνει. Ο καθένας δηλαδή με τις ανάγκες του. Αυτό είναι το μέγεθος του προβλήματος.

Τώρα, αν θα έπρεπε από τον Αύγουστο να γινόταν και όχι σήμερα, ίσως είναι κάτι που χωρεί συζήτηση, γιατί να μην μπει στον προϋπολογισμό τον ετήσιο και εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι καλό είναι να μην αρχίζουμε να βομβαρδίζουμε από τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο με σωρεία συμπληρωματικών προϋπολογισμών, αφού οι προϋπολογισμοί οι άλλοι ακόμα προχθές ψηφίστηκαν και συνεπώς φαίνεται ότι επαναλαμβάνεται μια παλιά πρακτική που πρέπει να σταματήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται πως κάτι δεν έχει πάει καλά, δε λειτούργησε καλά μ' αυτή την υπόθεση. Έχει δίκαιο απόλυτο ο συνάδελφος Σολωμής, όταν λέει ότι και οι κίνδυνοι από τις πολεμικές αναφλέξεις είναι εμφανείς και επικρεμάμμενοι, αλλά υπάρχουν και οι κίνδυνοι από το γεγονός ότι φυσικά φαινόμενα μπορεί να επισυμβούν ανά πάσα στιγμή.

Το παράδοξο στην περίπτωση αυτή είναι τούτο: Ενώ οι αρμόδιες υπηρεσίες οι κρατικές ζήτησαν από ένα χρόνο τώρα την προμήθεια της αρμόδιας υπηρεσίας, της Πολιτικής 'Αμυνας, με πολύ μεγάλο αριθμό αντισκήνων, ο ίδιος ο Υπουργός διέγραψε το κονδύλι τούτο με αποτέλεσμα αργότερα ο ίδιος ο Υπουργός να επιρρίπτει μομφές και ευθύνες εναντίον των ανθρώπων αυτών, γιατί τάχατες είχαν μείνει ακάλυπτοι.

Τώρα οι ίδιοι οι άνθρωποι έχουν φέρει το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο και ζήτησαν μάλιστα αυξημένο ποσό της τάξης του μισού εκατομμυρίου λιρών, με αποτέλεσμα το Υπουργικό Συμβούλιο να περικόψει και να το περιστείλει στην τάξη των £40,000 αυτό το ποσό που πιστεύω πως είναι ανεπαρκέστατο, για να αντιμετωπίσουμε σοβαρά φαινόμενα και ζημιές οι οποίες μπορεί να επισυμβούν ανά πάσα στιγμή, πολύ περισσότερο μετά από την κρίση του Κόλπου.

Φυσικά, κύριε Πρόεδρε, όπως λέει και ο συνάδελφος ο κ. Μουσιούττας δίπλα μου, αν εναποθέσαμε τις ελπίδες μας και τη σωτηρία μας στη σκέπη του Θεού, σίγουρα είναι επαρκή και τα ποσά τα οποία επιψηφίζουμε σήμερα. Όμως το μήνυμα που πρέπει να δοθεί είναι πως ανεπαρκέστατα είναι τα ποσά αυτά και πρέπει οπωσδήποτε έγκαιρα να λάβουμε τα μέτρα μας, γιατί αν κάθε τέτοια σκηνή καλύπτει 5 - 8 άτομα σημαίνει πως στεγάζουμε, κύριε Πρόεδρε, 1500 άτομα σε περίπτωση που θα έχουμε, ω μη γένοιτο ή κατά τη Ρήνα Κατσελλή ω μη γένοιτο, κατά την αναφορά του τίτλου της, δεκάδες, χιλιάδες ίσως ανθρώπους που θα πρέπει να στεγάσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βέβαια δεν είμαστε η Σαουδική Αραβία που θα στεγάσει τους αιχμαλώτους και τις ορδές εκείνων οι οποίοι πιθανό να φύγουν από το Ιράκ.

Πρέπει να τα βλέπουμε όλα μέσα στις αναλογίες της Κύπρου. Σημειώνω επίσης ότι η αναφορά του συναδέλφου κ. Στυλιανού στον κ. Σολωμή και που τον μνημόνευσε ωραία ανάγεται στη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου.

Εκείνο που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι πράγματι έρχονται κοντά μας σωρεία προϋπολογισμών. Και εδώ η κυβέρνηση κάθε χρόνο μας λέει «ξέρετε, μπορεί να υπάρχει μεγάλο ταμιακό έλλειμμα αλλά θα περιορίσουμε τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς». Δε βλέπουμε να συμβαίνει αυτό το πράγμα. Τουναντίον θα αναμέναμε να μπει ένα πραγματικό στόπερ ενόψει της κρίσης της οικονομικής που διέρχεται ο τόπος μας. Πρέπει δηλαδή η κυβέρνηση να αντιμετωπίζει πλέον το θέμα των συμπληρωματικών προϋπολογισμών και μέσα από τις υποσχέσεις της ότι θα δοθεί ένα τέλος, αλλά και μέσα από τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες, γιατί ο ιδιωτικός τομέας δεν αντέχει αυξημένα βάρη του δημόσιου τομέα και είναι ο ιδιωτικός τομέας ο οποίος σήμερα υποφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πλευρά η δική μας το ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσει όπως και οι άλλες πλευρές το νομοσχέδιο. Ζήτησα το λόγο χωρίς να θέλω να αντιδικήσω με κανένα, αλλά για να παρατηρήσω ότι εδώ υπάρχουν μερικά πράγματα που συγκρούονται το ένα με το άλλο.

Είναι σωστό ότι πρέπει να προνοούμε για κάθε ενδεχόμενο. 'Αλλωστε υπάρχει και το λαϊκό γνώμικο «του φρονίμου τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν». Αλλά, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ότι η Πολιτική 'Αμυνα ιδρύθηκε σ' αυτό τον τόπο, δεν ξέρω πριν πόσα χρόνια, και οι συνάδελφοι που κάμνουν κριτική τώρα από τη μια λεν δεν προνοήσαμε, από την άλλη λεν στέλλουμε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και από την άλλη λεν γιατί 40 και όχι 500. Συγγνώμη, έχω την εντύπωση ότι όποιος μας παρακολουθεί σίγουρα δε θα βρίσκει ειρμό στη συζήτηση αυτή. Η δική μου η γνώμη, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η Βουλή ομόφωνα υποστηρίζει να έρθουν αυτά τα αντίσκηνα. Πέραν αυτών που είπε ο κ. Ευσταθίου, ο οποίος είπε ότι δεν είχαμε τόσο κακό στην Κύπρο και κάποια αντίσκηνα υπάρχουν σε διάφορες υπηρεσίες. Μακάρι να μην προκύψει ανάγκη, αλλά αν προκύψει ανάγκη, σίγουρα θα βρούμε ότι έχουμε και όπου τα έχουμε, για να τα χρησιμοποιήσουμε. Το ευτύχημα είναι να μην υπάρξει τούτη η ανάγκη αλλά και είναι σωστό κάθε φορά να μην αναζητούμε τρόπους, για να κάνουμε συζήτηση μέσα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, η ουσία είναι μια.

Ορίστε, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η πετριά του κ. Κουρτελλάρη ήρθε μέχρι τα μέρη μας, ήθελα να πω ότι η αναφορά του για τη χρονολογία ίδρυσης της Πολιτικής 'Αμυνας ναι, είναι παλιά. Όμως μας είχε λεχθεί προχθές στη συνεδρία της Επιτροπής ότι υπήρχε πολύ μεγάλος αριθμός σκηρών, οι οποίες όμως διατέθηκαν τελευταία για σεισμόπληκτους και στις Πάτρεις και κάπου αλλού, δε θυμούμαι. Υπήρχαν οπωσδήποτε σκηνές και αντίσκηνα στο παρελθόν. Τώρα παρουσιάστηκε το κενό. Εγώ δε σχολιάζω αν είναι λίγα ή πολλά, γιατί όπως είπα και στον Πέτρο ούτε σκηνές μας σώζουν ούτε τίποτε. Η σκέπη του Θεού αν μας σώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος, τελειώνω.

Εδώ ξεκίνησε μια συζήτηση από μια σωστή κριτική ότι θα έπρεπε αυτά τα υλικά να υπήρχαν. Και σωστά παρατήρησε ο κ. Κουρτελλάρης ότι η Πολιτική Άμυνα δεν ιδρύθηκε πρόσφατα αλλά από πολλά χρόνια. Άρα έπρεπε από πολλά χρόνια κάποιες ανάγκες να καλύπτονται. Ειδικά με τις τελευταίες εξελίξεις, και για να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, υπάρχει μια δυσπιστία στο λαό μας ότι λειτουργεί σωστά, απόλυτα τουλάχιστον ή κατά τον επιθυμητό απ' όλους τρόπο μέχρι σήμερα η Πολιτική Άμυνα, την οποία προσπαθούμε να βελτιώσουμε και με τον εκσυγχρονισμό ακόμα της νομοθεσίας στη Βουλή.

Τελειώνοντας όμως έχω υποχρέωση να αναφερθώ σ' αυτό που είπε ο κ. Γαλανός για τον κ. Πέτρο Στυλιανού, ότι σήμερα ίσως η ειδική μνεία που έκαμε στο πρόσωπό μου είναι για τη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου. Αν δεν κάμνω λάθος, κύριε Πρόεδρε, ο Άγιος Βαλεντίνος είναι των ερωτευμένων ο άγιος. Εγώ ερωτευμένος με τον κ. Στυλιανού δεν είμαι. Δεν ξέρω αν είναι ο κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, ο Άγιος Βαλεντίνος δεν είναι άγιος της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Είναι ξενόφερτος και επομένως και τα ήθη και έθιμα αυτά είναι ξενόφερτα.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £80,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και έτσι θα αγοράσουμε και τσιατήρα, κύριοι, για να μην έχει κανένας παράπονο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Αρ. 1) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ
(ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £98,000 και η διάθεσή του για την ανέγερση γηροκομείου στην κοινότητα Αυγόρου, καθώς και για την καταβολή οικονομικής βοήθειας σε διάφορα ιδρύματα καθυστερημένων ατόμων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Σχετικά με τις επιχορηγήσεις ιδρυμάτων καθυστερημένων ατόμων η εισηγητική έκθεση αναφέρει ότι «Το κράτος μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του για ενθάρρυνση και ανάπτυξη της εθελοντικής πρωτοβουλίας στον κοινωνικό τομέα παραχώρησε αυξημένες χορηγίες τόσο κατά το 1988 όσο και κατά το 1989 στα ιδρύματα καθυστερημένων ατόμων, τα οποία προσφέρουν υπηρεσίες σε τομείς που δεν καλύπτονται επαρκώς από τις υφιστάμενες κυβερνητικές υπηρεσίες. Η παραχώρηση κρατικής οικονομικής ενίσχυσης στα ιδρύματα αυτά και για το 1990 θεωρήθηκε αναγκαία.»

Παρά το γεγονός ότι η κρατική οικονομική ενίσχυση κρινόταν αναγκαία δεν έγινε καμιά πρόβλεψη στους προϋπολογισμούς του 1990 και το αρμόδιο Υπουργείο κατέφυγε στη Βουλή με συμπληρωματικό προϋπολογισμό στις 11 Δεκεμβρίου 1990 σε περίοδο που η Βουλή συζητούσε τους προϋπολογισμούς του 1991.

Κύριε Πρόεδρε, αναφέρομαι στα ιδρύματα Λεμεσού 'Αγιος Στέφανος και Θεοτόκος και θέλω να τονίσω ότι η ασύγγνωστη αδιαφορία που επέδειξαν οι αρμόδιες υπηρεσίες να συμπεριλάβουν τα σχετικά κονδύλια στους προϋπολογισμούς του 1990 προκάλεσε αναστάτωση στα ιδρύματα και ανυπέβλητες δυσκολίες στη λειτουργία τους.

Στο σημείωμα τονίζεται ότι η υπηρεσία που παρέχεται από το ίδρυμα «Θεοτόκος» διατηρείται σε πολύ ψηλά επίπεδα και είναι πολύ σημαντική. Επιπρόσθετα αναφέρω ότι το ίδρυμα «Θεοτόκος» δημιούργησε νηπιαγωγείο νοητικά καθυστερημένων παιδιών που τα προετοιμάζει να εισαχθούν κανονικά στα δημοτικά σχολεία. Πρόκειται για έργο πρωτοποριακό και το κράτος έχει υποχρέωση να ενθαρρύνει και να ενισχύει τέτοιες πρωτοβουλίες όχι μόνο με λόγια. Ο έγκριτος ιατρός κ. Αμερίκος Αργυρίου και οι συνεργάτες του ταλαιπωρήθηκαν πολύ στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν την κρατική βοήθεια, κάτι που θα 'πρεπε νάναι δεδομένο. Η κρατική βοήθεια στα ιδρύματα αυτά πρέπει νάναι προγραμματισμένη και να καταβάλλεται έγκαιρα.

Τα ποσά που ψηφίζουμε σήμερα αφορούν το 1990, γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι όπως η Βουλή ζητήσει από την κυβέρνηση την παραχώρηση αυξημένης οικονομικής βοήθειας και για το 1991 και να τονιστεί ότι το ποσό για το 1991 πρέπει να καταβληθεί τώρα, γιατί τα ιδρύματα αυτά δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια να περιμένουν.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω πως οι επίσημοι επαινώντας στις επισκέψεις τους το έργο των ιδρυμάτων αυτών εισπράττουν πολλά χειροκροτήματα και χαλάλι τους. Φτάνει να μην ξεχνούν τις υποσχέσεις που δίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, υπερθεματίζουμε αυτά τα σωστά τα οποία έχει αναφέρει ο συνάδελφος 'Αριστος Χρυσοστόμου. Αλλά πρέπει να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, πως πέραν του ετεροχρονισμού που προκάλεσε αυτές τις σεισμικές δυσκολίες στα ιδρύματα των πνευματικά καθυστερημένων ατόμων της Λεμεσού που με το αίμα της καρδιάς τους είναι που συντηρούν μερικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και μερικές Προέδροι τους, θα πρέπει να πω πως είναι και λυμφατικό το ποσό, δεύτερο αρνητικό στοιχείο, το οποίο παραχωρείται στα ιδρύματα αυτά και επομένως επείγει η ουσιαστική και αντικειμενική επιχορήγησή τους. Και θα πρέπει να πω τέλος πως είναι και ετεροβαρής αν συγκριθούν με κάποια άλλα ιδρύματα καθυστερημένων ατόμων που λειτουργούν στη Λευκωσία.

Γι' αυτό παράκλησή μας είναι να διαβιβαστεί αυτό το μήνυμα το οποίο εξέφρασε ο συνάδελφος Χρυσοστόμου προς την Εκτελεστική Εξουσία, για να τεθεί επιτέλους θέμα και στον ετεροχρονισμό και στη λυμφατική παραχώρηση και στην ανισοσκέλεια με την οποία παραχωρούνται τα ποσά αυτά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £98,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £819,600 και η διάθεσή του για την πληρωμή προσφυγικών καταθέσεων στους δικαιούχους καταθέτες της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Φυσικά θα υπερψηφίσουμε τα ποσά, όπως άλλωστε αναφέρει και η Έκθεση. Να θυμίσω όμως πως παραμένει σε

εκκρεμότητα ένα παλιό αίτημα το οποίο ενέγραψε ο συνάδελφος κ. Δημήτρης Ηλιάδης της ΕΔΕΚ για την κάλυψη και εκείνων των παραγωγών, των καπνοπαραγωγών που ήταν εγκλωβισμένοι και που το 1974 είχαν παραδώσει στη ΣΠΕ Ριζοκαρπάσου τα καπνά τους. Είναι ένα μικρό ποσό, ελάχιστο ποσό, για το οποίο αφιέρωσε πολύωρες συνεδρίες της η Επιτροπή Προσφύγων της Βουλής και για το οποίο υπάρχει πολλή ευαισθησία από πολλούς συναδέλφους για προώθηση και θετική αντίκριση του όλου θέματος από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για να είμαστε πρακτικοί, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τους καπνοπαραγωγούς πιστεύω ότι θα πρέπει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να καλέσει και πάλι την κυβέρνηση να πληροφρηθεί πού βρίσκεται αυτό το αίτημα. Όχι απλώς να το συζητήσουμε εδώ, αλλά θα πρέπει να το επιληφθεί η αρμόδια Επιτροπή. Βέβαια δε γνωρίζω, πιθανότατα να το έχει επιληφθεί, αλλά φαίνεται δεν έχει επιλυθεί, γι' αυτό το λόγο, χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε προσπάθεια να αμφισβητήσουμε τις προσπάθειες της Επιτροπής, θα ήταν καλό να γνωρίζουμε αν η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να το αναγνωρίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά είναι λυπηρό ότι τίθεται ζήτημα να πληρωθούν την αξία των προϊόντων τους οι καπνοπαραγωγοί της Καρπασίας, οι οποίοι παρέδωσαν τα καπνά πριν από 17 χρόνια. Δηλαδή αν πραγματικά υπάρχει αυτή η λογική ότι ένας παραδίδει σήμερα το εμπόρευσμά του και πληρώνεται με αναλογία το 2007 - 2008 είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει όσον αφορά τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζονται ορισμένα θέματα. Βεβαίως η κυβέρνηση τώρα αυτή δεν μπορεί να κατηγορηθεί ότι ολιγώρησε να ξοφλήσει μια παραγωγή η οποία παραδόθηκε πριν από 17 χρόνια. Δεν είναι επί του παρόντος να το πούμε τούτο, αλλά δημιουργείται ένα θέμα πράγματι με ποιο τρόπο αντιμετωπίζονται ορισμένα προβλήματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πραγματικά, κύριε Ευσταθίου, επειδή δε γνωρίζουμε τα γεγονότα αυτής της υπόθεσης είναι προτιμότερο να την εξετάσει η αρμόδια Επιτροπή, ούτως ώστε να δούμε περί τίνος πρόκειται γιατί υπάρχει αυτή η καθυστέρηση.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι εγείρουμε ένα θέμα που είναι διαφορετικό από το άλλο. Γι' αυτό πελαγοδρομούμε κιόλας στη συζήτηση. Εδώ το νομοσχέδιο που συζητούμε πάει να ρυθμίσει ένα πρόβλημα για το οποίο υπάρχει κυβερνητική θέση από παλιά και τελευταίως. Είναι οι εταιρείες τούτες στις εγκλωβισμένες περιοχές του Κορμακίτη πρώτα και τώρα του Ριζοκαρπάσου στις οποίες πάει να αντιμετωπιστεί το θέμα των καταθετών για τα οποία λήφθηκαν και αποφάσεις και ψηφίστηκαν και κονδύλια κατά καιρούς.

Το θέμα των καπνών το έχει επιληφθεί η Επιτροπή δυο φορές, όχι μια, και έχει ετοιμάσει και φέρει στη Βουλή, υπενθυμίζω, έκθεση και η Επιτροπή ζήτησε από την κυβέρνηση να το εξετάσει και φυσικά η κυβέρνηση έδωσε τα επιχειρή-

ματά της, αλλά η Επιτροπή κατέληξε συμπερασματικά να ζητήσει από την κυβέρνηση να βρει κάποιο τρόπο που χωρίς να δημιουργεί άλλα προβλήματα να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Όμως αυτό το θέμα βρίσκεται στο Υπουργείο. Αν το θέμα είναι να ρωτήσουμε, να ρωτήσουμε. Δεν έχει πρόβλημα, αλλά η Επιτροπή έχει επιληφθεί και έφερε και στη Βουλή δύο φορές Έκθεση γύρω απ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως δεν έχει καμιά σχέση το ένα με το άλλο θέμα, κύριε Κουρτελλάρη. Αλλά εφόσον εγέρθηκε να το δούμε, να δούμε τα γεγονότα γιατί υπάρχει τόση καθυστέρηση και λοιπά και λοιπά. Και αυτό θα το εξετάσει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, όχι εμείς τώρα.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σχετικό με το θέμα που συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, που αφορά τις καταθέσεις εκτοπισθέντων είναι και το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν οι Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες του Δάσου Άχνας και των Βρυσούλλων, της Αχερίτου συγκεκριμένα, που έχουν χρησιμοποιήσει χρήματα από νέους καταθέτες αμέσως μετά τον εκτοπισμό, για να πληρώσουν υποτίθεται οφειλές για προπολεμικές. Αυτά τα ποσά δεν έχουν καταβληθεί μέχρι σήμερα από την κυβέρνηση και μένει μεγάλος αριθμός κατοίκων εκτεθειμένος και δεν μπορούν να πάρουν το λαβείν τους από τις Συνεργατικές.

Έχουμε δε στο παρελθόν, οι προηγούμενοι συνάδελφοι, ψηφίσει νόμο που δεν επιτρέπει να κινήσεις αγωγή εναντίον εκτοπισθείσας εταιρείας. Πηγαίνεις σε ειδικό δικαστήριο το οποίο ειδικό δικαστήριο μέχρι σήμερα δεν έχει δημιουργηθεί ακόμα. Οπότε αν ένας πολίτης σήμερα έχει καταθέσεις σ' αυτές τις Συνεργατικές και πάει να ζητήσει τα χρήματά του, δεν τα παίρνει τα χρήματά του έστω και αν τα κατέθεσε μετά το 1974. Διότι πρέπει να αποταθεί στο ειδικό δικαστήριο. Πρέπει να τερματιστεί αυτή η ανωμαλία. Η κυβέρνηση πρέπει να πληρώσει τις προπολεμικές καταθέσεις, έστω και αν έχουν προπληρωθεί από νέους καταθέτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό, κύριε Χατζηγιάννη, είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο όμως δεν εμπίπτει μέσα στις πρόνοιες αυτού του νομοσχεδίου εδώ. Είναι ένα θέμα το οποίο μπορείτε να το διερευνήσετε είτε να το εγγράψετε, για να συζητηθεί ενώπιον του Σώματος είτε να το διερευνήσετε μέσω του Εφόρου Συνεργατικών Εταιρειών, για να δούμε τι μπορεί να γίνει, διότι είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα να παίρνεις τα λεφτά του κόσμου και να μην του τα δίνεις πίσω. Είναι μεγάλη ιστορία.

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και προηγουμένως σας ζήτησα το λόγο αλλά ίσως να μη με προσέξετε. Επειδή συνήθως όταν συζητούμε κάποιο νομοσχέδιο, κάποιο νόμο, γίνεται και αναφορά και για άλλα προβλήματα και επειδή ίσως να δημιουργηθούν λανθασμένες εντυπώσεις στο Σώμα και στον κόσμο που μας ακούει, προηγουμένως λέχθηκε ότι η έγκριση του ποσού για τα ιδρύματα και για το Γηροκομείο του Αυγόρου είναι καθυστερημένο. Ναι, είναι του 1990, αλλά η κυβέρνηση όσον αφορά το Γηροκομείο του Αυγόρου επέσπευσε τη χρηματοδότηση και συγχάρηκε και συγχαιρούμε κι εμείς τους Αυγορίτες οι οποίοι μόνοι τους με τους απόδημους

του Λονδίνου έχουν δημιουργήσει στην κοινότητά τους ένα ίδρυμα για το οποίο είναι περήφανοι και εκφράζουμε τώρα την υποστήριξή μας σ' αυτό το ποσό που κατατίθεται για να εγκριθεί, διότι πράγματι γίνεται ένα πρωτότυπο ίδρυμα στα Κοκκινόχωρια με την ευχή ότι και άλλες κοινότητες θα μιμηθούν τους Αυγορίτες.

Τώρα συζητούμε το θέμα του Ριζοκαρπάσου. Έχουν λεχθεί 3 - 4 ζητήματα σε σχέση μ' αυτά τα οποία πράγματι μας απασχόλησαν καθώς και για τα καπνά. Υπάρχει προηγούμενη Έκθεση και έχουμε κάμει διαβήματα 15 χρόνια γι' αυτά τα ζητήματα. Το ίδιο είναι και το πρόβλημα της Συνεργατικής του Ριζοκαρπάσου που έχει παρουσιαστεί από τα πρώτα χρόνια. Υπήρξαν δυσκολίες λόγω του ότι πλήρως η Επιτροπή της Συνεργατικής και ο Γραμματέας τις καταθέσεις των εγκλωβισμένων και των άλλων κατοίκων και επιμέναμε στα 16 αυτά χρόνια να ολοκληρωθεί η μελέτη με τη συνεργασία των υπευθύνων.

Χαιρετίζουμε αυτό το βήμα για πρόβλημα το οποίο δεν έχει λυθεί στα τελευταία 16 χρόνια, ενώ λύεται σήμερα και είναι προς τιμή της κυβέρνησης που μας φέρνει αυτή την πρόταση νόμου και το ποσό για να εγκριθεί, διότι τιμούμε τους Καρπασίτες οι οποίοι κράτησαν την κατεχόμενη τους Συνεργατική, την κρατούν ως τώρα και την ενισχύουν και εκφράζουμε ακόμα μια εκτίμηση ότι είναι ένα από τα ιδρύματα που συνέβαλαν στο να αναπτυχθεί η περιοχή της Καρπασίας πριν από την κατοχή, όπως και η ίδρυση του οργανισμού των καπνοπαραγωγών που έδωσε μεγάλα εισοδήματα και πρόοδο στην Καρπασία και που συνεχίζει τώρα να λειτουργεί στην περιοχή της Πάφου. Γι' αυτό εμείς υποστηρίζουμε, και για τα άλλα ζητήματα θα συνεχίσουμε σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς να υποστηρίζουμε τη λύση και των προβλημάτων των καπνών της Καρπασίας και τα άλλα ζητήματα που έχουν θιγεί τα οποία είναι εκτός θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £819,600 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικέσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Η Έκθεση αναφέρεται επίσης και στους Κανονισμούς οι οποίοι είναι ο αριθμός 19 στη δεύτερη σελίδα της ημερήσιας διάταξης. Μετά το νομοσχέδιο θα ψηφιστούν και οι Κανονισμοί οι οποίοι το αφορούν και για τους οποίους υπάρχει η ίδια Έκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΩΦΕΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΕΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 15 Ιανουαρίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την προστασίας και ανάπτυξη θηραμάτων και αγρίων πτηνών, ώστε οι υπηρετούντες την 31η Δεκεμβρίου 1989 θηροφύλακες να καταστούν μέλη της δημόσιας υπηρεσίας και να καταστεί δυνατός ο διορισμός τους κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται σκοπείται η ρύθμιση των όρων διορισμού και της παροχής ωφελημάτων στους θηροφύλακες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επικροτώντας τους σκοπούς των υπό αναφορά νομοθετημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί με βάση τις επιμέρους τροποποιήσεις που έχουν γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και τα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Να προχωρήσουμε στην ψήφιση των Κανονισμών που είναι «Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων στους Θηροφύλακες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρών και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση, για ακόμα τρεις μήνες,

της προθεσμίας για υποβολή ενστάσεων κατά της δήλωσης πολιτικής και των τοπικών σχεδίων που εκπονούνται και ισχύουν σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, θεωρεί ότι η πιο πάνω παράταση θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερη, δηλαδή για ακόμα πέντε μήνες, για να καλυφθεί το διάστημα μέσα στο οποίο θα διεξαχθούν οι βουλευτικές εκλογές και θα συγκροτηθεί σε Σώμα η νέα Βουλή σε περίπτωση που θα χρειαστεί η τελευταία να πάρει οποιοδήποτε νομοθετικό μέτρο.

Για τους πιο πάνω λόγους η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με την αύξηση της προνοούμενης σ' αυτό παράτασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ανδρέου.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου αν μου επιτρέπετε.

Για να υπάρξει ένσταση, οπωσδήποτε πρέπει να υπάρξει επαρκής πληροφόρηση. Αν κρίνω από τη συζήτηση σήμερα στην Επιτροπή Εσωτερικών, όπου συζητούσαμε πρόταση νόμου σχετική με το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, πιστεύω ότι ο λαός γενικά δεν έχει πληροφορηθεί επαρκώς για τη δήλωση πολιτικής και για τα τοπικά σχέδια, ούτως ώστε να υποβάλει ενστάσεις εκεί όπου επηρεάζεται αρνητικά.

Πιστεύω ότι είναι υποχρέωση της κυβέρνησης να αναλάβει μια εκστρατεία διαφώτισης του λαού, διότι αυτό το νομοθέτημα όπως τέθηκε σε εφαρμογή -και αναφέρομαι στη δήλωση πολιτικής και τα τοπικά σχέδια- επηρεάζει ολόκληρο τον κυπριακό λαό. Αν δεν ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για να πληροφορηθεί ο λαός πώς επηρεάζεται και πόσο, τότε αναπόφευκτα δε θα υπάρξουν και οι ενστάσεις από τους επηρεαζομένους. Και κακά είναι τα ψέματα' είναι ένα πολύπλοκο θέμα τόσο η δήλωση πολιτικής όσο και τα τοπικά σχέδια και πιστεύω ότι είναι υποχρέωση της κυβέρνησης με όσους τρόπους διαθέτει, με τον τύπο, με την τηλεόραση, με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, να διαφωτίσει το λαό γενικά πού και πώς επηρεάζεται από τη δήλωση πολιτικής και τα τοπικά σχέδια.

Οι αξίες της γης γενικά ανά το παγκύπριο έχουν επηρεαστεί σημαντικότερα, άλλες αρνητικά, άλλες θετικά. Όμως είναι τρομερά δύσκολο για ένα να προστρέξει στον έπαρχο να δει το τοπικό σχέδιο ή να προστρέξει στο δημαρχείο ή να πάει να αγοράσει τη δήλωση πολιτικής να τη διαβάσει -και είναι ένα ογκώδες κείμενο που έχει πάρα πολλές σελίδες- για να δει αν επηρεάζεται αρνητικά ή όχι.

Θα πρέπει η πληροφόρηση να γίνει κατά τόπους στις περιοχές όπου υπάρχει η αλλαγή, ο επηρεασμός, ούτως ώστε αυτοί οι οποίοι επηρεάζονται να έχουν την ευχέρεια να υποβάλουν τις ενστάσεις τους για να εξεταστούν έγκαιρα και όχι να ερχόμαστε μετά, όταν θα λήξει η προθεσμία, να προσπαθούμε να θεραπεύσουμε καταστάσεις οι οποίες θα έπρεπε να είχαν έγκαιρα υποβληθεί και εξεταστεί από τις αρμόδιες αρχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πράγματι υπάρχει ένα πρόβλημα, ιδιαίτερα για τις αγροτικές περιοχές και ότι δεν είναι εύκολο να επεξηγηθεί, όπως είναι σήμερα η δήλωση πολιτικής της κυβέρνησης. Επομένως, συμφωνούμε ότι θα πρέπει εκλαϊκευμένα, με συνεργεία, να αρχίσει μια εκστρατεία διαφώτισης, ίσως και από τα μέσα μαζικής πληροφόρησης, ούτως ώστε πράγματι να δοθεί η ευκαιρία του όπλου της ένστασης στην κατάλληλη ώρα και όχι να υπάρχει μεν το φάρμακο αλλά ο ασθενής να μην το γνωρίζει.

Γι' αυτό το λόγο προτρέπεται η κυβέρνηση να προχωρήσει με γοργό ρυθμό και σε ένα σχετικά σύντομο διάστημα, για να πληροφορήσει το λαό. Γίνεται κάποια πληροφόρηση από ό,τι έχουμε ακούσει, αλλά πρέπει να επιταχυνθεί και να γίνει με σωστό και εκλαϊκευμένο τρόπο, ούτως ώστε να μπορούν να αντιληφθούν στην ύπαιθρο περί τίνος ακριβώς πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κι εγώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σας, κύριε Πέτα.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η δήλωση πολιτικής για τα θέματα πολεοδομίας είναι ένα βήμα το οποίο από καιρό έγινε αναγκαίο και είναι ουσιαστικό στην προσπάθεια για την επίλυση προβλημάτων πολεοδομικής ανάπτυξης στην κυπριακή ύπαιθρο αλλά και στις πόλεις.

Είναι γεγονός ότι ο Νόμος για την πολεοδομία υπήρχε από το 1972 και προχωρούμε τώρα με Κανονισμούς να πάρουμε ουσιαστικά μέτρα για τη λειτουργία αυτού του Νόμου. Είναι πολύ φυσικό - ύστερα από το ότι η κυβέρνηση ενήργησε με τον τρόπο που ενήργησε για να προλάβει μια τάση που υπήρχε για κομπίνες πάνω στην αγροτική γη και για να προλάβει τις συνέπειες της εφαρμογής του νόμου - να υπάρχουν ζητήματα τα οποία δεν είναι ξεκαθαρισμένα στους ενδιαφερομένους.

Είναι επίσης αλήθεια ότι στην Επιτροπή Εσωτερικών θέσαμε έντονα το ζήτημα της διαφώτισης των κοινοτικών αρχών, αλλά και του ίδιου του λαού, πάνω στα προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτού του νομοθετήματος. Έχουν δραστηριοποιηθεί τόσο ο Υπουργός Εσωτερικών όσο και οι έπαρχοι. Αρχισαν συσκέψεις από τις αρχές του περασμένου Δεκεμβρη και συνεχίζονται αυτές οι συσκέψεις και η Ένωση των Κοινοτικών Αρχών που επηρεάζονται - διότι ένας μικρός αριθμός κοινοτικών αρχών παρουσιάζεται να έχει ακόμα πρόβλημα - έχει δηλώσει και στη σημερινή συνεδρία της Επιτροπής Εσωτερικών, στην αίθουσα 4, ότι είναι ικανοποιημένες αυτές οι κοινοτικές αρχές από τη συνεργασία που έχουν με τον Υπουργό Εσωτερικών για την εξέταση και τη συλλογική αντίκριση των προβλημάτων που προκύπτουν.

Συμφωνώ με τους άλλους συναδέλφους ότι η διαφωτιστική εκστρατεία πρέπει να συνεχιστεί και μάλιστα παντοίως. Ιδιαίτερα τονίζω το ότι η διαφώτιση

αυτή, αλλά και η αντίκριση των προβλημάτων που προκύπτουν, γίνεται σε συνεργασία με τις αιρετές κοινοτικές αρχές και αυτό είναι θετικό. Είναι θετικό που δεν πάει ο κρατικός μηχανισμός μόνο με επικεφαλής τον Υπουργό Εσωτερικών να προωθεί αυτό το ζήτημα. Είναι θετικό το ότι και οι αιρετές κοινοτικές αρχές συμμετέχουν τόσο στη διαφώτιση όσο και στην επίλυση αυτού του προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γνωστό ότι ως Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έχουμε χαιρετίσει την εισαγωγή της νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας ως ένα μέτρο το οποίο έθετε τέρμα στην πολεοδομική και στη χωροταξική αναρχία που επικρατούσε στην Κύπρο. Ωστόσο έχει σωστά τονιστεί από όλους τους συναδέλφους ότι προκύπτουν πάρα πολλά προβλήματα από την εξαγγελία των δηλώσεων πολιτικής αναφορικά με την ύπαιθρο και από τα τοπικά σχέδια που αφορούν τις πόλεις και τα προάστια.

Το μεγαλύτερο όμως πρόβλημα θα έλεγα ότι είναι η άγνοια του μεγαλύτερου μέρους του λαού μας αναφορικά με τις πρόνοιες αυτών των ρυθμίσεων. Γι' αυτό συμφωνώ απόλυτα και είναι και η θέση του Σ.Κ. ΕΔΕΚ ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει μια σωστή διαφωτιστική εκστρατεία από την κυβέρνηση με τη χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας και ιδιαίτερα της τηλεόρασης, ούτως ώστε πράγματι να εκλαϊκευθούν αυτές οι ρυθμίσεις και να γνωρίζει ο κάθε πολίτης τα δικαιώματά τα οποία έχει σε σχέση με αυτή τη νομοθεσία, και ιδιαίτερα τα δικαιώματα ενστάσεων, οι οποίες ενστάσεις θα πρέπει να γίνουν μέσα σε ορισμένες προθεσμίες τις οποίες αντιλαμβάνομαι η Βουλή συμφωνεί ήδη ότι θα επεκτείνει. Επίσης θα πρέπει να οργανωθούν ανοικτές λαϊκές συγκεντρώσεις σε όλες τις κοινότητες που επηρεάζονται από την εισαγωγή αυτών των ρυθμίσεων, ούτως ώστε και οι κάτοικοι της υπαίθρου να γνωρίζουν λεπτομερώς τις ρυθμίσεις οι οποίες έχουν εισαχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σίγουρα το θέμα αυτό έχει προκαλέσει σεισμικές αντιδράσεις στην ύπαιθρο και η μια εισήγηση για την πληρέστερη ενημέρωση του λαού κάτω πρέπει να είναι σωστή.

Όμως, θα πρέπει να τονίσουμε άλλη μια φορά αυτό που και από το βήμα της Βουλής τονίσαμε, πως πρέπει σε πολλά σημεία της δήλωσης να τύχει της δέουσας προσοχής και της σημασίας και της διερεύνησης από μέρους των αρμόδιων φορέων και από μέρους, αν μου επιτρέπετε ακόμα, της Κοινοβουλευτικής αρμόδιας Επιτροπής ενώπιον της οποίας βρίσκεται και η οποία διερευνά το θέμα. Το άρθρο 9(γ)(β) στη δήλωση για τις μεμονωμένες κατοικίες, οι υπερεξουσίες που δίνει στον Υπουργό Εσωτερικών και πολλά άλλα σημεία, πρέπει οπωσδήποτε να μας απασχολήσουν σοβαρά σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο.

Για την ώρα ασφαλώς είμαστε σίγουροι πως πρέπει να γίνει αυτή η ενημέρωση, γιατί πάρα πολλά κενά υπάρχουν στους κατ' εξοχήν αρμόδιους φορείς, τους ίδιους τους κοινοτάρχες, στις ομοσπονδίες ακόμα κοινοτήτων που δε γνωρίζουν λεπτομέρειες και δεν είναι σε θέση, παρά το γεγονός πως έχουν αναθέσει σε διάφορους εμπειρογνώμονες και οίκους την εκπόνηση μελετών για ουσιαστικά σημεία που ενδιαφέρουν τις κοινότητές τους.

Γι' αυτό παράταση στα χρονικά περιθώρια πιστεύουμε πως χρειάζεται, περισσότερο για να μπορέσουν να θέσουν οι ίδιες οι κοινότητες και οι αρμόδιοι φορείς τους το δάκτυλο επί των τύπων των ύλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Έχετε όμως υπόψη σας, κύριοι, ότι αυτό το νομοσχέδιο ζητά την παράταση της προθεσμίας απλώς και δεν πρέπει να μπαίνουμε στην ουσία του θέματος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ακριβώς αυτό θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Το νομοσχέδιο μιλά για παράταση. Αυτή η παράταση θα αποβεί βοηθητική για υποβολή ενστάσεων και πρέπει να γίνει γνωστό σήμερα ότι από μια συζήτηση στην Επιτροπή Εσωτερικών προέκυψε το εξής καλό. Θα τροποποιηθεί ο νόμος ούτως ώστε ...

ΑΝ. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι που διακόπτω συνάδελφο, αλλά το τι συζητήθηκε σήμερα στην Επιτροπή Εσωτερικών θα αποτελέσει θέμα άλλης Έκθεσης, ειδικά για την πρόταση νόμου, και νομίζω ότι δε θα ήταν ορθό να συζητήσουμε τώρα αυτά τα οποία λέχθηκαν σήμερα στην Επιτροπή Εσωτερικών και τα οποία θα αποτελέσουν θέμα συζήτησης, όταν θα έρθει η Έκθεση της Επιτροπής για την πρόταση νόμου που συζητήθηκε σήμερα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι για τη διακοπή που μου έχει γίνει. Ήμουν κάτω και άκουσα τι λέχθηκε από όλους και ήταν όλοι εκτός του θέματος, μπήκαν σε άλλα ταραφκία.

Λοιπόν, εκείνο που θα γίνει με το νόμο είναι ότι κάθε κοινότητα θα δικαιούται να διαβουλευέται με την αρμόδια αρχή για τον καταρτισμό του τοπικού της σχεδίου και αυτή η δυνατότητα θα είναι διαρκής. Πρόβλημα δε θα υπάρξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, κύριοι, είναι ένα νομοσχέδιο με το οποίο ζητούν αυτοί οι άνθρωποι να παραταθεί η προθεσμία για τις ενστάσεις για πέντε μήνες. Τι συζητούμε τώρα εδώ πέρα; Για όνομα του Θεού, πρέπει να τελειώσουμε.

Ορίστε, κύριε Ψυλλίδη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα πρώτος το λόγο και έμεινα τελευταίος. Φαίνεται δεξιά δεν κοιτάζετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αριστερά παραπονείται ότι δεν κοιτάζω αριστερά. Τώρα παραπονείται και η δεξιά. Νομίζω ότι έχω δίκαιο, όταν παραπονούνται όλοι.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε κ. Ψυλλίδη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο ήθελα να πω είναι ότι σωστά παρατείνεται ο χρόνος ένστασης. Αυτό σημαίνει ένα πάγωμα για περίοδο έξι μηνών και άλλους τρεις ή τέσσερις ή ακόμα και έξι μήνες για να γίνουν οι αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι πάγωμα, κύριε Ψυλλίδη. Δίνεται η παράταση αυτή για να γίνει η διαφώτιση και πολλά άλλα πράγματα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Πάγωμα, κύριε Πρόεδρε, σε εκείνα τα σημεία τα οποία θα χρήζουν αλλαγής, γι' αυτό γίνεται και η παράταση των ενστάσεων. Διότι δεν μπορεί ένας να υποβάλει αίτηση μέσα στο χρόνο τούτο, αν θέλει αλλαγή. Αυτό είναι ένα πάγωμα στον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι διάφορες αιτήσεις.

Εκείνο, όμως, το οποίο ήθελα να πω δεν είναι πάνω σ' αυτά και είναι το εξής: Για την ύπαιθρο υπάρχει η απαίτηση να γίνουν μια σκάλα αντί τρεις σκάλες για να δικαιούσαι να κτίσεις μια κατοικία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ψυλλίδη, για όνομα του Θεού, μπορεί να γίνει μια ή μισή σκάλα ή πέντε σκάλες, δε θα το συζητήσουμε τώρα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε συζητούμε την ουσία του νομοσχεδίου.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι η ουσία του νομοσχεδίου, κύριε Πρόεδρε, να με αφήσετε να τελειώσω. Δεν είναι η ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η ουσία, βεβαίως.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μα καλά δεν μπορώ να εκφράσω την άποψή μου; Όλοι εξέφρασαν την άποψή τους κι εγώ δεν μπορώ; Εγώ πιστεύω είμαι και ο πλέον αρμόδιος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κύριε Ψυλλίδη, πού θα το πάμε δηλαδή, θα συζητήσουμε το Νόμο περί Πολεοδομίας τώρα;

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Όχι, δεν το συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά και στην ανάγκη να το συζητήσουμε.

Αυτή τη στιγμή που υπάρχει και οικοδομική ύφεση, ένας ο οποίος θέλει να

έχει τη δική του κατοικία θα μπορούσε θαυμάσια να την κάμει, αν ο Υπουργός Εσωτερικών έστελλε κάτι για ιδιοκατοίκηση. Αν περιμένει εκείνος ο άνθρωπος μετά από εννέα μήνες, πιθανό να μην μπορέσει να κτίσει την κατοικία του, ενώ τώρα με την ύφεση, αν υπάρξει αυτό το προηγούμενο, θα μπορεί να την κτίσει, διότι υπάρχει πληθώρα και ανθρώπων οι οποίοι είναι στο επάγγελμα και δεν έχουν δουλειά.

Επομένως, δεν είναι θέμα νομοθεσίας, είναι ένα θέμα αρχής για να μπορέσει ο καθένας στην ύπαιθρο να κτίσει το σπίτι του, ενώ διαφορετικά δε θα μπορέσει να το κτίσει αν περιμένει εννέα μήνες και αρχίσει πάλι η οικοδομική βιομηχανία να αναπτύσσεται.

Γι' αυτό το λόγο εκείνο το οποίο λέω είναι να ζητηθεί, τουλάχιστον για ιδιοκατοίκηση, ο Υπουργός Εσωτερικών να παρεκκλίνει από τις υπάρχουσες νομοθεσίες. Δε ζητώ ούτε την πολεοδομική νομοθεσία να συζητήσουμε ούτε τίποτε. Είναι ένα απλό θέμα το οποίο θα βοηθήσει τον αγρότη. Αυτό είναι που ζητήσα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο, αλλά αν δε θα τον δώσετε σε άλλο, δεν τον θέλω ούτε εγώ. Αν τον δώσετε, θα τον ήθελα κι εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Έχω τη γνώμη ότι το θέμα αυτό έχει εξαντληθεί, διότι εδώ πέρα είναι ένα νομοσχέδιο με το οποίο ζητείται η παράταση της προθεσμίας για υποβολή ενστάσεων για το νόμο αυτό και έχουμε συζητήσει σχεδόν το νομοσχέδιο περί Πολεοδομίας. Για όνομα του Θεού!

Κύριε Αναστασιάδη, ορίστε, αλλά νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, αλλά υπάρχουν θέματα πράγματι που φαίνεται να εξαντλούνται ή και κάποτε οι Βουλευτές να βρίσκονται, κατά την άποψη του Προεδρεύοντος, εκτός θέματος.

Εδώ όλη η Κύπρος είναι ανάστατη από αυτή την επανάσταση. Και η παράταση τι σημαίνει; Υπάρχει και ουσία, κύριε Πρόεδρε, στην παράταση. Βεβαίως. Και καλά είναι να πάνε τα μηνύματα σε εκείνους οι οποίοι κωφεύουν. Εδώ όλος ο κόσμος ανησυχεί τι επιτέλους γίνεται με το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Παραδέχονται οι αρμόδιοι ότι είναι αναρμόδιοι ή ότι δεν είναι ενημερωμένοι. Παραδέχονται οι πάντες ότι κάτι δεν πάει καλά.

Αν αυτό το Σώμα, που είναι το πιο αρμόδιο από νόμο που ψήφισε μάλιστα η ίδια η Βουλή αλλά το 1972, δεν ασχοληθεί για να στείλει κάποια μηνύματα, πράγματι διερωτώμαι πότε πρέπει να συζητά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, αυτό το θέμα του νόμου συζητείται στην Επιτροπή Εσωτερικών και βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Για όνομα του Θεού! Θα το συζητήσουμε και τώρα;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε, να σας πω όμως και κάτι. Έγινε τόσος θόρυβος, έγινε συζήτηση, παραπέμφθηκε ως επείγον στην Επιτροπή Εσωτερικών, ήρθε ο Υπουργός Εσωτερικών για να καταθέσει δήθεν αναθεωρημένη δήλωση πολιτικής και επί θεμάτων ουσίας είπε ότι δύναται να τα εξετάσει και πάλιν. Συνεπώς δεν

παίρνει σωστά τα μηνύματα ο άνθρωπος και ίσως επιβάλλεται να ξαναπάνε και ή τα παίρνει ή του τα δίνουμε κατά άλλο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα η Επιτροπή Εσωτερικών που εξετάζει αυτή την πρόταση νόμου, κύριε Αναστασιάδη, ασχολείται με αυτά τα θέματα και θα έρθει Έκθεση την ερχόμενη βδομάδα ενώπιόν μας.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Την ίδια ώρα, όμως, όσοι κυκλοφορούν μέσα στο λαό πιάνουν και τους παλμούς και την αγωνία του. Και στο κάτω κάτω δικαιολογημένα, διότι έχουν εκμηδενιστεί και περιουσίες και τα πάντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε λέω ότι είναι δικαιολογημένα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Απλούστατα, για να έχουν κάποιοι την ευχέρεια να προσαρμόζουν ανάλογα με τις ψηφοθηρικές τους διαθέσεις και την πολιτική.

Εκείνο το οποίο λέμε είναι το εξής: Αν αυτό το Σώμα εκφράζει την αγωνία του, σε οποιαδήποτε ευκαιρία κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι είναι εκτός θέματος ή ουσίας. Γιατί δίνεται η παράταση; Γιατί δέχεται ο Υπουργός να δοθεί παράταση; Σας πληροφορώ ότι μέχρι σήμερα, εξαιτίας της άγνοιας του λαού, μόνο 179 ενστάσεις έχουν υποβληθεί, κύριε Πρόεδρε. Και επηρεάζεται το σύνολο της Κύπρου! Δεν είναι διότι δεν επηρεάζονται, είναι διότι αγνοούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα φθάνουμε στο σημείο το οποίο ήγειρε ο κ. Ανδρέου, το οποίο είναι το μόνο βασικό σημείο που έχει εγερθεί. Δηλαδή ότι χρειάζεται διαφώτιση, ούτως ώστε αυτοί οι πέντε μήνες που θα παρατείνουμε την προθεσμία να χρησιμοποιηθούν επωφελώς από τον κόσμο.

Αυτή είναι η μόνη εισήγηση την οποία μπορούμε να κάνουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο. Όλα τα άλλα θέματα θα κριθούν ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα σεβαστώ την υπόδειξή σας να περιοριστούμε στο τι προνοεί το νομοσχέδιο. Το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας προνοεί απλώς για μια παράταση όχι τριών μηνών, όπως ήταν η πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά για πέντε μήνες, μέσα στο οποίο χρονικό διάστημα οι ενδιαφερόμενοι ή οι επηρεαζόμενοι από τη δήλωση πολιτικής για το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας, να υποβάλουν τις ενστάσεις ή τις παρατηρήσεις τους. Αυτή είναι η συγκεκριμένη πρόνοια του νομοσχεδίου την οποία έχουμε μπροστά μας.

Από την πλευρά τη δική μας εμείς χαιρετίζουμε την επιψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, αλλά με την ευκαιρία θα έλεγα, χωρίς να μπω στην ουσία, μόνο δυο λόγια πάνω σε ό,τι λέχθηκε, πως υπάρχει επανάσταση στο λαό κτλ.

Σήμερα στην Επιτροπή Εσωτερικών, στην οποία παρευρέθηκαν όλες οι αρμόδιες αρχές της κυβέρνησης και όλοι οι αντιπροσωπευτικοί φορείς -από την Ένωση Δήμων μέχρι την Ένωση Κοινοτήτων, το Σύνδεσμο Πολεοδόμων, το

Σύνδεσμο Αρχιτεκτόνων- όλοι χαιρέτισαν αυτή τη διαδικασία και δήλωσαν μπροστά την Επιτροπή ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις συμφωνίες και από τη διαδικασία που ακολουθείται γύρω από αυτά τα ζητήματα μεταξύ της κυβέρνησης και των ενδιαφερομένων.

Αυτό μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι έχουμε φθάσει στο τέλος της συζήτησης.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 34Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε είναι «Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 15 Φεβρουαρίου 1990 μέχρι 31 Ιανουαρίου 1991.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και των αυτοκινητικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ και ΠΣΙΑΤ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 του περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμου, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τη χορήγηση επαγγελματικής άδειας οδηγού σύμφωνα με τη νομοθεσία που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου 1989.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- (1) Η υποχρέωση της Αρχής Αδειών να τηρεί Μητρώο και Αρχείο των αδειούχων επαγγελματιών οδηγών.
- (2) Ο καθορισμός των όρων και κριτηρίων, του τρόπου και τύπου χορήγησης σε αιτητές των απαιτούμενων πιστοποιητικών για την εξασφάλιση επαγγελματικής άδειας.
- (3) Η ρύθμιση των εξετάσεων στις οποίες θα υποβάλλεται ο αιτητής, καθώς και ο καθορισμός της εξεταστέας ύλης.
- (4) Οι υποχρεώσεις και η επαγγελματική δεοντολογία των κατόχων επαγγελματικής άδειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς στην έγκριση της Βουλής.

Υπάρχει καμιά ένσταση να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Έτσι έχουμε φθάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από το Υπουργείο Οικονομικών κατατέθηκαν τα ακόλουθα:

- 2) Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

- 3) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 4) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1991.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (7) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

- 9) Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας - Θέση Μετεωρολογικού Βοηθού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή πρόκειται για σχέδια υπηρεσίας, παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας «LIMASSOL SHERATON MARINA»

(Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Οι περί Τμήματος Αναδάσμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή πρόκειται πάλι για σχέδια υπηρεσίας παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου του 1990 (Αρ. 31 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση νόμου.

Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΕΔΕΚ και ΑΔΗΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Στην Επιτροπή Νομικών. Ήδη το συζητά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει μαζέψει πολλές αρμοδιότητες οι Επιτροπή Νομικών και μου φαίνεται ότι στο τέλος θα πελαγώσετε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δεν έχω καμιά αμφιβολία περί τούτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχουμε τελειώσει με το Κεφάλαιο Β'.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 688, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι η καθυστέρηση στην εξέταση κτηματολογικών υποθέσεων του χωριού Νατά οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού. Έχουν γίνει διευθετήσεις για υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού και αναμένεται ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις στην πιο πάνω κοινότητα, θα συμπληρωθούν μέχρι το τέλος του μηνός αυτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 744, ημερομηνίας 16 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

- (α) Θα καταβληθεί προσπάθεια όπως η εγγραφή αγροτικού δρόμου στην κοινότητα Καλιάνα, που καθυστέρησε λόγω έλλειψης προσωπικού, γίνει το ταχύτερο.
- (β) Η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης σε δρόμο της κοινότητας θα γίνει εντός του 1991.
- (γ) Η κυβέρνηση θ' αναλάβει από το φετινό χρόνο τη δαπάνη για τον οδικό φωτισμό των χωριών της υπαίθρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 820, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι προωθείται η διαδικασία για την παραχώρηση κρατικής γης για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στην κοινότητα Αγίων Τριμιθιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 1, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με οφθαλμολογικά προβλήματα που παρουσιάζονται σε πρόσωπα που χειρίζονται τηλεοπτικές και άλλες συσκευές κατά τη διάρκεια της εργασίας τους σας πληροφορώ ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποστηρίζουν ότι η χρήση τηλεοπτικών ή άλλων συσκευών προκαλεί οφθαλμολογικές βλάβες. Τυχόν παρατηρούμενη κόπωση στα μάτια και πονοκέφαλος οφείλονται μάλλον στη συνεχή παρακολούθηση των συσκευών. Γι' αυτό συνιστάται να γίνονται συχνά διαλείμματα για ξεκούραση των ματιών και εξέταση από οφθαλμίατρο για διόρθωση τυχόν υπάρχουσας διαθλαστικής ανωμαλίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 8, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Κάτω Μονής για τη διάνοιξη του δρόμου Σίφυλου-Κάτω Μονής σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο δρόμος Κάτω Μονής-Σίφυλου αποτελεί μέρος του δρόμου κάτω Μονής-Πλατανιστάσας-Άλωνας που βελτιώνεται σταδιακά στα πλαίσια του Προϋπο-

λογισμού Αναπτύξεως. Με τις πιστώσεις που αναμένεται να εγκριθούν στον Προϋπολογισμό του 1991 θα συμπληρωθεί το τμήμα Μύλος-Πλατανιστάσα.

2. Η βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος μεταξύ της τοποθεσίας 'Χατζηγαβρίλης' παρά το γεφύρι στο δασικό σταθμό Παναγιάς και της Κάτω Μονής μήκους 5,5 χλμ. περίπου, (που συμπεριλαμβάνει και το τμήμα Σίφυλου-Κάτω Μονής) θα εξαρτηθεί από τις πιστώσεις που θα εγκριθούν στους επόμενους προϋπολογισμούς. Το κόστος βελτίωσης του τμήματος αυτού υπολογίζεται στις £850,000 περίπου.

3. Παράλληλα η ολοκλήρωση του όλου σχεδίου έχει περιληφθεί στο Δεκαετές Ρυθμιστικό Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης που ετοιμάζεται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια να βελτιωθεί ο δρόμος αυτός σύντομα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες για ολόκληρο το οδικό δίκτυο της νήσου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στις ερωτήσεις ΕΕ' 30 και ΕΕ' 47, ημερομηνίας 31 Ιουλίου 1990 και 9 Αυγούστου 1990, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού και Χρίστου Πέτα.

«Σχετικά με την ανάγκη επιδιόρθωσης και κάλυψης με τσιμέντο των αλακιών κατά μήκος του κεντρικού δρόμου της Ορούντας σας πληροφορώ τα εξής:

Θα καταβληθεί προσπάθεια για εξασφάλιση της απαιτούμενης δαπάνης ύψους £20,000 και εκτέλεση του έργου μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 35, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στο φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως υπάρχει πρόνοια ποσού ύψους £150,000 για οδική σήμανση. Για την ομοιόμορφη, σύγχρονη σήμανση του οδικού δικτύου σε όλη την Κύπρο έχει εγκριθεί πρόσθετο ποσό ύψους £850,000, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 32.687 και ημερ. 1 Δεκεμβρίου 1989, για τα χρόνια 1990 και 1991. Ποσό £400,000 από τις πρόσθετες πιστώσεις έχει διατεθεί για φέτος. Το υπόλοιπο θα διατεθεί το 1991 για συμπλήρωση των εργασιών. Επιπρόσθετα για συντήρηση των πινακίδων και γραμμών διατίθεται κάθε χρόνο ποσό ύψους περίπου £270,000 από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Οι εργασίες που προγραμματίστηκαν για φέτος βρίσκονται στο τελικό στάδιο. Ήδη άρχισε και συνεχίζεται η τοποθέτηση των νέων οδικών πινακίδων σε όλες τις επαρχίες. Συνεχίζονται επίσης και οι εργασίες οριζόντιας σήμανσης του οδικού δικτύου και η συντήρηση υφιστάμενων πινακίδων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 37, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στην κοινότητα Κλήρου θα παραχωρηθεί κυβερνητική βοήθεια μέσω του ΚΟΑ.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 73, ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα για ασφαλοστρωση του δρόμου από τις Γερακιές μέχρι το σταυροδρόμι Κύκκου - Πεδουλά παραθέτω τα πιο κάτω:

1. Ο δρόμος από τον Καλοπαναγιώτη μέχρι τις Γερακιές συμπληρώθηκε. Για τη βελτίωση του τελευταίου τμήματος του δρόμου από Γερακιές μέχρι το δρόμο Πεδουλά - Κύκκου, μήκους 3,3 χλμ. υπάρχει πρόνοια ποσού £400,000 στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991 που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τα κατασκευαστικά σχέδια έχουν ήδη ετοιμαστεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

2. Όσον αφορά την επιστρωση με πρέμιξ του κύριου δρόμου μέσα στην Τσακίστρα και στον Κάμπο, πληροφορηστε ότι η εργασία αυτή έχει γίνει μέσα στα πλαίσια της περιοδικής συντήρησης των δρόμων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 93, ημερομηνίας 1ης Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της διάθεσης χυμού πορτοκαλιού στις πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών προμηθεύεται όλους τους χυμούς εσπεριδοειδών - πορτοκαλιού και γκρέϊπφρουτ -καθώς και τους χυμούς ντομάτας και φρούτων, αποκλειστικά από τις επιτόπιες βιομηχανίες που χρησιμοποιούν φρούτα επιτόπιας παραγωγής.

2. Τα προϊόντα αυτά χρησιμοποιούνται για την τροφοδοσία, τόσο των Κυπριακών Αερογραμμών, όσο και των ξένων αερογραμμών που εξυπηρετούνται από το Τμήμα Τροφοδοσίας του Εθνικού Μεταφορέα.

3. Σε ορισμένες πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών η τροφοδοσία γίνεται για τεχνικούς λόγους από αεροδρόμια του εξωτερικού. Στις περιπτώσεις αυτές οι χυμοί που προσφέρονται κατ' ανάγκη δεν είναι κυπριακής παραγωγής. Τα ελάχιστα κυτία των ξένων αυτών χυμών που δεν καταναλίσκονται, χρησιμοποιούνται για λόγους οικονομίας σε πτήσεις της εταιρείας που αναχωρούν από τα αεροδρόμια της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 148, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ανέγερση άλλων 10-15 οικιστικών μονάδων των δυο υπνοδωματίων στον οικισμό Κοφίνου, σας πληροφορώ ότι δεν αντιμετωπίζεται επί του παρόντος, τουλάχιστο, θέμα επέκτασης του οικισμού γιατί ο αριθμός των κατοικιών του οικισμού είναι πολύ ικανοποιητικός σε σχέση με τη ζήτηση.

Συναφώς αναφέρεται ότι στην ΥΜΑΠΕ δεν εκκρεμούν αιτήσεις προσφύγων για παραχώρηση κατοικιών στον οικισμό Κοφίνου, πλην δυο περιπτώσεων που έχουν εγκριθεί και θα στεγασθούν σύντομα σε κατοικίες που αναμένεται να κενωθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 151, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Κατά τα τελευταία τρία χρόνια δεν παραχωρήθηκε οποιαδήποτε κρατική γη σε κατοίκους της κοινότητας Παλιομετόχου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 178, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι θα παραχωρηθεί κρατική βοήθεια για την κατασκευή του κοινοτικού γηπέδου Κοτσιάτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 179, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Όπως είναι γνωστό, το Υπουργείο Παιδείας υιοθέτησε την εισήγηση Ειδικής Επιτροπής για περιορισμό των ειδών που θα πωλούνται στις σχολικές καντίνες σε εκείνα τα είδη που θεωρούνται ωφέλιμα για τα παιδιά.

Ήδη το μέτρο εφαρμόζεται με υπόδειξη του Υπουργείου Παιδείας σε αριθμό σχολείων που θα επεκταθεί τούτο σε όλα τα σχολεία είτε με τη ζήτηση νέων προσφορών με όρο την πώληση από τις καντίνες των ειδών που έχουν επιλεγεί, είτε με συμφωνία με τους διαχειριστές καντινών οι οποίοι έχουν συμβληθεί με τις σχολικές εφορείες προ του καταρτισμού του νέου καταλόγου τροφίμων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 186, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της κοινότητας Ανάγκιας παραθέτω τα πιο κάτω:

Η κοινοτική γεώτρηση Ανάγκιας, παρά την ελαφρά μείωση της απόδοσής της που οφείλεται στην ανομβρία και είναι παροδική, προμηθεύει την κοινότητα γύρω στα 120 κ.μ. νερού την ημέρα. Η ποσότητα αυτή ικανοποιεί τις τρέχουσες ανάγκες των κατοίκων της κοινότητας σε νερό. Σε περίπτωση έκτακτης αυξημένης ζήτησης η κοινότητα εξασφαλίζει συμπληρωματικές ποσότητες νερού από ιδιωτική γεώτρηση στην περιοχή.

Υπό τις περιστάσεις, δεν προκύπτει στο παρόν στάδιο θέμα ανόρυξης νέας γεώτρησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 196, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Αθηαίνου για περίφραξη των κατοικιών του συνοικισμού, σας πληροφορώ ότι λόγω άλλων προτεραιοτήτων στην ικανοποίηση αναγκών των προσφύγων δεν προγραμματίζεται στο άμεσο μέλλον η ικανοποίηση του εν λόγω αιτήματος.

Συναφώς αναφέρεται ότι η ικανοποίηση του αιτήματος τούτου σε παγκύπρια βάση για όλους τους συνοικισμούς αυτοστέγασης θα απαιτήσει με σημερινές τιμές δαπάνη της τάξης των £7 εκ. περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 222, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με αίτημα για τη στεγανοποίηση αυλακίου βάθους ενός μέτρου και μήκους ενός περίπου χιλιομέτρου στο δρόμο Λεμεσού-Αγρού κοντά στην Παλώδια σας πληροφορώ ότι οι εργασίες για την εκτέλεση του έργου άρχισαν στις 26.11.1990 και αναμένεται να συμπληρωθούν αρχές του νέου χρόνου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 238, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει κατ' αρχή προγραμματίσει για τα αμέσως προσεχή χρόνια τη λειτουργία νέου γυμνασίου στην περιοχή νοτιοδυτικά της Λευκωσίας.

Όσον αφορά το χώρο για το νέο σχολικό κτίριο έχουν γίνει κάποιες σκέψεις και επαφές χωρίς όμως να ληφθεί μέχρι της στιγμής οριστική απόφαση.

Το θέμα θα συζητηθεί περαιτέρω τόσο με τους παράγοντες των επηρεαζόμενων κοινοτήτων όσο και με άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες για λήψη οριστικής απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 242, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία για την παραχώρηση κρατικής γης για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου στο χωριό Τσέρι.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 252, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η κοινότητα Πραιτωρίου διαθέτει δυο υδατοδεξαμενές συνολικής χωρητικότητας 58 κ.μ. νερού. Η ποσότητα αυτή ικανοποιεί τις υδρευτικές ανάγκες των κατοίκων της κοινότητας Πραιτωρίου για τέσσερις μέρες.

Αναφέρεται συναφώς ότι σύμφωνα με την καθιερωμένη πολιτική, οι υδατοδεξαμενές που κατασκευάζονται στις διάφορες κοινότητες για σκοπούς υδατοπρομήθειας μπορούν να αποθηκεύουν ποσότητα νερού που να επαρκεί για τις ανάγκες της κάθε κοινότητας για μια μόνο μέρα.

Ενόψει των πιο πάνω δε δικαιολογείται η κατασκευή και άλλης υδατοδεξαμενής για την κοινότητα Πραιτωρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 284, ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού

«Η όλη δομή και ο εκσυγχρονισμός του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων μελετάται επισταμένως με σκοπό τη βελτίωση των προσφερό-

μενων ευκαιριών κατάρτισης των αναπήρων, μη αποκλειομένης και της περίπτωσης να χρησιμοποιούνται κάτω από την καθοδήγηση των εκπαιδευτών του Κέντρου και άλλες εγκαταστάσεις εκτός αυτού, αν τούτο κριθεί σκόπιμο και αναγκαίο για επίτευξη του πιο πάνω στόχου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας κ. Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στις ερωτήσεις ΕΕ' 292 και ΕΕ' 296, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με υδατικά θέματα της Ποταμιάς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Αρδευτικό σύστημα μέσα στον ποταμό Γιαλιά στην τοποθεσία 'Αγρίδι'.

Η αδυναμία του εν λόγω αρδευτικού συστήματος να παροχετεύει επαρκείς ποσότητες νερού οφείλεται στην αυθαίρετη αφαίρεση αμμοχαλίκων με αποτέλεσμα να βρίσκεται σήμερα η κοίτη του ποταμού σε χαμηλότερο σημείο από την κοίτη του αρδευτικού συστήματος. Μέσα στο 1991 θα ετοιμασθεί σχέδιο για την επίλυση του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί.

(β) Εμπλουτισμός υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων Ποταμιάς Το θέμα της ανεπάρκειας νερού στην Ποταμιά (επιφανειακού και υπόγειου) συζητήσα σε έκταση με τους κοινοτάρχες Ποταμιάς (Ελληνοκύπριο και Τουρκοκύπριο) κατά την επίσκεψή μου στην κοινότητα στις 24.9.1990 και συμφωνήθηκε όπως τούτο εξετασθεί σφαιρικά από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους γεωργούς και τους κοινοτάρχες Ποταμιάς. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων επιλαμβάνεται ήδη του θέματος. 'Όταν ολοκληρωθεί η μελέτη, θα υποβληθούν τα πορίσματα για τη λήψη σχετικών αποφάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 293, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το παλάτι της Αικατερίνης Κορνάρο στην Ποταμιά παραθέτω τα πιο κάτω:

Στην Ποταμιά σώζονται μόνο υπολείμματα από τη Μεσαιωνική Βασιλική Έπαυλη που κατέστρεψαν οι Μαμελούκοι το 1426 και συγκεκριμένα σώζονται μόνο δυο δωμάτια, εγκάρσια τοποθετημένα το ένα σε σχέση με το άλλο και τμήματα τοίχων από τη μεσαιωνική βασιλική έπαυλη. Κανένα παρεκκλησί μεσαιωνικό δεν σώζεται ούτε και τοιχογραφίες. Η ανωδομή που είναι νεώτερη και κτισμένη με πλινθάρια έχει καταστραφεί.

Στο χώρο υπάρχει μεγάλη επίχωση και τα μεσαιωνικά κτίσματα είναι καταχωσμένα σε βάθος τουλάχιστον 1.5 μέτρου. Η αποκάλυψη ολόκληρης της Μεσαιωνικής Βασιλικής Έπαυλης επιβάλλει την απομάκρυνση των νεώτερων κτισμάτων και την ανασκαφή του χώρου.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων προγραμματίζει να περιφράξει το χώρο μέσα στο 1991 και να αρχίσει συστηματική ανασκαφική έρευνα το 1992.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 314, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τα σχολεία, παράλληλα με το καθημερινό τους έργο, εκμεταλλεύονται κάθε ευκαιρία για να τιμούν τους ήρωες του αγώνα του 1955-59, για εθνικό φρονηματισμό.

Με αφορμή διάφορα επετειακά γεγονότα στο κάθε σχολείο οργανώνονται ποικίλες εκδηλώσεις στα πλαίσια των καθιερωμένων σχολικών εορτασμών, των ελεύθερων δραστηριοτήτων και ομιλών και των μαθημάτων, προπάντων των Ελληνικών και της Ιστορίας.

Επισημαίνεται ακόμα ότι οι μαθητές, ως μέλη του κοινωνικού συνόλου, συμμετέχουν σε εορτασμούς επετείων και εκθέσεις που γίνονται για να τιμηθούν ήρωες των απελευθερωτικών μας αγώνων.

Για τη συγκεκριμένη περίπτωση, ωστόσο, σας πληροφορώ ότι είχαν δοθεί οδηγίες στους Διευθυντές των σχολείων να παροτρύνουν τους μαθητές να επισκεφθούν την Έκθεση για τον ήρωα Κυριάκο Μάτση.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 325, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για κρατική επιχορήγηση κατά 2/3 του βασικού μισθού του γραμματέα/πωλητή του Συνεργατικού Παντοπωλείου Αδελφότητας 'Ο Πόνος', Οίκου Αγ. Χαραλάμπους, σας πληροφορώ ότι το θέμα θα επανεξεταστεί όταν θα ετοιμαστεί η Ελεγκτική Έκθεση για το 1990 από τον Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών.

Με την ευκαιρία, υπενθυμίζω ότι αύξηση της κυβερνητικής επιχορήγησης προς το πιο πάνω Συνεργατικό Παντοπωλείο από £540 σε £720 το χρόνο έχει ήδη εγκριθεί από 1.1.1990 (η ταυτάριθμη επιστολή μου, ημερ. 26.4.1990 είναι σχετική).

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Συρίμη στην ερώτηση ΕΕ' 350, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Αναφορικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις της πλωτής οφθαλμολογικής κλινικής 'FLOKS EYE HOSPITAL' θα ήθελα να αναφέρω ότι η φορολογική μεταχείριση των εισοδημάτων της πιο πάνω κλινικής καθώς επίσης των ιατρών και του προσωπικού που εργάζεται σ' αυτή διέπεται από τις πρόνοιες της Σύμβασης για αποφυγή της διπλής φορολογίας μεταξύ Κύπρου και Ε.Σ.Σ.Δ.

Ως εκ τούτου εν όψει του γεγονότος ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών άρθρων της Σύμβασης αυτής τα εν λόγω εισοδήματα απαλλάσσονται από το φόρο στην Κύπρο, δεν εγείρεται θέμα επιβολής και είσπραξης οποιωνδήποτε ποσών φόρου εισοδήματος στην προκείμενη περίπτωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 384, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το αίτημα της κοινότητας Τάλας για ανόρυξη γεωτρήσεων για αρδευτικούς σκοπούς θα εξετασθεί προσεχώς μαζί με παρόμοια αιτήματα από άλλες κοινό-

τητες, από την Επιτροπή Ερευνητικών Γεωτρήσεων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

‘Όλες οι αιτήσεις θα αξιολογηθούν και προωθηθούν ανάλογα με το βαθμό προτεραιότητας μιας έκαστης, σε συνάρτηση με τις δυνατότητες του διαθέσιμου γεωτρητικού εξοπλισμού. Διευκρινίζεται πως άμεση προτεραιότητα δίδεται στην ανόρυξη γεωτρήσεων για υδρευτικούς σκοπούς.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ’.

Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο και θα προχωρήσουμε στο δεύτερο θέμα το οποίο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη μέτρων προς επίλυσή τους».

Αυτεπάγγελτη εξέταση κατόπιν πρότασης των Βουλευτών κ. Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Πέτα και Π. Στυλιανού.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Επειδή περιέχει απόψεις είναι καλύτερα να διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι πρέπει να διαβαστεί η Έκθεση και αν η Έκθεση είναι ομόφωνη τότε ασφαλώς αν διαβαστεί θα συντομευθούν και οι ομιλίες που θα ακολουθήσουν.

Ορίστε, κύριε Κουρτελλάρη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΟΒΑΡΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΤΟΥ ΜΟΡΦΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΣΤΡΟΜΕΡΙΤΗ ΚΑΙ Η ΛΗΨΗ ΑΜΕΣΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρής

‘Αριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Σεπτεμβρίου και 30 Οκτωβρίου 1990 και στις 24 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των

Υπουργείων Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος. Παρευρέθηκε επίσης ο κοινοτάρχης Αστρομερίτη μαζί με εκπροσώπους της χωρικής αρχής. Εξάλλου, παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Πέτρος Στυλιανού, Χρ. Πέτας και Ευ. Ευσταθίου.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελα ύστερα από πρόταση των Βουλευτών κ. Ε. Ευσταθίου, Χρ. Πέτα και Π. Στυλιανού.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα, ο Βουλευτής κ. Πέτας δήλωσε ότι τα προβλήματα της κοινότητας Αστρομερίτη είναι πολλά και σοβαρά και συναρτώνται άμεσα με τις επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής του 1974 στη γύρω περιοχή. Σήμερα το σπουδαιότερο πρόβλημα για την κοινότητα Αστρομερίτη είναι το υδατικό που έχει δύο όψεις, δηλ. την άρδευση και ύδρευση της περιοχής. Τα υπόγεια νερά έχουν μειωθεί σημαντικά και, παρά τις διατρήσεις που έχουν κατά καιρούς γίνει στην περιοχή, το πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει άλυτο, ενώ παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα και στην κύρια πηγή από την οποία αντλείται σήμερα νερό. Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι εργάζονται βέβαια καταβάλλοντας προσπάθειες για την επίλυση του όλου προβλήματος σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο, κυρίως στην περιοχή Μαζερής. Υπάρχει ήδη στην περιοχή μία διατρητική μηχανή, η οποία θα παραμείνει εκεί μέχρι να εξαντληθεί κάθε πιθανότητα για ανεύρεση νερού.

Ο Βουλευτής κ. Ε. Ευσταθίου επισήμανε το γεγονός ότι η δυτική περιοχή της Λευκωσίας μέχρι και την ελεύθερη πεδιάδα του Μόρφου μαστίζεται σήμερα από σοβαρότατα προβλήματα που έχουν ευρύτερες επιπτώσεις τόσο στους κατοίκους της περιοχής όσο και στους κατοίκους της πόλης της Λευκωσίας. Σύμφωνα με τον ίδιο Βουλευτή, και σε περιπτώσεις που λήφθηκαν αποφάσεις για την επίλυση των προβλημάτων της περιοχής, η υλοποίησή τους αποδείχθηκε εξαιρετικά χρονοβόρα, με αποτέλεσμα σήμερα σε προβλήματα όπως το αρδευτικό και το υδρευτικό να πρέπει να δοθούν άμεσες, έστω και προσωρινές, λύσεις.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, ο κοινοτάρχης Αστρομερίτη δήλωσε ότι η κοινότητά του μαραίνεται χρόνο με το χρόνο, χωρίς να επιδεικνύεται οποιοδήποτε ενδιαφέρον από την Εκτελεστική Εξουσία, με αποτέλεσμα ολόκληρες φυτείες σήμερα να εγκαταλείπονται ή και να καταστρέφονται. Το αρδευτικό παραμένει το μεγαλύτερο πρόβλημα για την περιοχή εδώ και πολλά χρόνια και, παρ' όλο που έγιναν επανειλημμένα παραστάσεις προς τις εκάστοτε κυβερνήσεις, καμιά σημασία δεν έχει δοθεί στο όλο θέμα, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί η σημερινή κατάσταση, η οποία φέτος έχει επιδεινωθεί εξαιτίας της ανομβρίας. Έχουν ανορυχθεί τα τελευταία χρόνια εννέα συνολικά γεωτρήσεις, από τις οποίες δύο χρησιμοποιούνται για την άντληση 15 τόνων νερού την ώρα, πέντε έχουν ξεραθεί τελείως και δύο έχουν νερό ακατάλληλο. Γι' αυτό οι κάτοικοι είναι αναγκασμένοι να αγοράζουν νερό από ιδιωτικές διατρήσεις για μερική κάλυψη των αναγκών τους, αφού ολική κάλυψη δεν μπορεί να γίνει λόγω της μειωμένης απόδοσης όλων γενικά των διατρήσεων, αλλά και των υποχρεώσεων που υπάρχουν για κάλυψη αρδευτικών αναγκών. Λόγω της αναγκαστικής αγοράς πόσιμου νερού η ανάπτυξη της κοινότητας περιορίστηκε στο μηδέν. Ύστερα από παραστάσεις προς το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων η κοινότητα εξασφάλισε γεωτρύπανο, το οποίο χρησιμοποιεί αυτή τη στιγμή με σκοπό την εξάντληση όλων των πιθανοτήτων για ανεύρεση νερού και με απώτερο στόχο την ικανοποίηση των αναγκών της σε πόσιμο νερό. Σε περίπτωση που οι πιο πάνω ενέργειες

αποτύχουν, η απαίτηση των κατοίκων της κοινότητας Αστρομερίτη είναι είτε να παραχωρηθούν γεωτρήσεις που υδρεύουν τη Λευκωσία είτε να παρασχεθεί άδεια αξιοποίησης των διατρήσεων που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη και οι οποίες κάθε στιγμή μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους Τούρκους.

Το όλο πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί μακροπρόθεσμα και με τέτοιο τρόπο, ώστε να δοθεί μια μόνιμη λύση. Τέτοια λύση μπορεί να είναι η κατασκευή υδατοφράκτη, ώστε να αξιοποιηθούν τα νερά της βροχής και να ενισχυθούν τα υπόγεια υδροφόρα στρώματα. Αποτελεί επιτακτική ανάγκη να συμπεριληφθεί ο Αστρομερίτης στη μελέτη που γίνεται για τη χρησιμοποίηση των περισσευμάτων των νερών του ποταμού Καρκώτη για άρδευση και ύδρευση. Οι κάτοικοι της περιοχής πρέπει επίσης να μπορούν να εξασφαλίζουν νερό για άρδευση και ύδρευση στην ίδια τιμή στην οποία το αγοράζουν και οι κάτοικοι άλλων περιοχών, ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις στις περιουσίες των κατοίκων λόγω της γειτνίασης με τη γραμμή του Αττίλα. Το κόστος αγοράς του νερού στην περιοχή είναι το ψηλότερο σήμερα στην Κύπρο και ανέρχεται στα 20 σεντ το κυβικό μέτρο.

Το απαρχαιωμένο δίκτυο υδατοπρομήθειας της κοινότητας έρχεται να συμπληρώσει το σοβαρό υδρευτικό της πρόβλημα. Οι διαρροές από το παμπάλαιο αυτό δίκτυο και το σκάψιμο στους δρόμους της κοινότητας για επιδιορθώσεις είναι πλέον καθημερινό φαινόμενο. Από το 1985 έχουν γίνει μελέτες για την αλλαγή του δικτύου αυτού, αλλά το πρόβλημα παραμένει άλυτο μέχρι σήμερα. Το αποτέλεσμα ήταν η κοινότητα να δανειστεί το ποσό των £96,000 με παροχή κυβερνητικής εγγύησης με σκοπό να επιλύσει η ίδια το πρόβλημα.

Αναφορικά με το αρδευτικό πρόβλημα, η στάθμη των υπόγειων νερών στην περιοχή έχει μειωθεί τρομακτικά, αφού τα έργα εμπλουτισμού και το κτίσιμο τεράστιων υδατοφρακτών έγιναν σε άλλες περιοχές. Τα έργα που έγιναν στην επαρχία Λευκωσίας είχαν αποτέλεσμα να μειωθεί ακόμα πιο πολύ η στάθμη των υπόγειων νερών της περιοχής Αστρομερίτη.

Η κοινότητα φιλοξενεί σήμερα τους περισσότερους κατοίκους των γύρω χωριών, π.χ. της Κατωκοπιάς και της Ζώδιας, και είναι αυτοί που σήμερα μάχονται να κρατήσουν ζωντανές τις φυτείες που γειτνιάζουν με τα κατεχόμενα εδάφη μας. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα 4/5 της γης του Αστρομερίτη, καθώς και το 99% των γεωτρήσεων, βρίσκονται στη νεκρή ζώνη. Η απόδοση των διατρήσεων που λειτουργούν σήμερα στην κοινότητα έχει μειωθεί στο 1/3 της κανονικής, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην άρδευση των διάφορων καλλιεργειών, εποχιακών και μη. Ήδη πολλές σκάλες εσπεριδοειδών έχουν εγκαταλειφθεί λόγω του ψηλού κόστους παραγωγής τους, που οφείλεται και στην έλλειψη νερού.

Η κοινότητα Αστρομερίτη πρέπει επίσης χωρίς καθυστέρηση να συμπεριληφθεί στις ακριτικές κοινότητες, ώστε οι κάτοικοί της να μπορούν να επωφελούνται από τα κατά καιρούς εξαγγελόμενα σχέδια παροχής βοήθειας στις ακριτικές κοινότητες.

Τη λύση του όλου προβλήματος μπορεί να αποτελέσει η κατασκευή φράγματος στην κοίτη του ποταμού της Περιστερώννας για αποθήκευση νερού τους χειμερινούς μήνες και χρήση του τους θερινούς. Η κατασκευή του φράγματος ελπίζεται ότι θα έχει και άμεσες ευνοϊκές συνέπειες στον εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων της περιοχής. Ζητείται επίσης η επίσπευση της

κατασκευής του βόρειου αγωγού με τον οποίο θα ικανοποιηθούν αποτελεσματικά οι αρδευτικές και υδρευτικές ανάγκες της περιοχής.

Άμεσες βραχυπρόθεσμες λύσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

- (α) Η επιχορήγηση των αρδευτικών τμημάτων και των υδατικών γεωτρήσεων για τις διασωληνώσεις που έχουν γίνει και εξακολουθούν να γίνονται και για τις οποίες έχουν ξοδευτεί τεράστια ποσά, καθώς και η παροχή βοήθειας σ' αυτά για ανόρυξη νέων γεωτρήσεων.
- (β) Η δωρεάν παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σ' όλες τις γεωτρήσεις.
- (γ) Η δωρεάν εγκατάσταση και μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος στις νέες γεωτρήσεις.
- (δ) Η επιχορήγηση της αρδευτικής επιτροπής της κοινότητας για την κατασκευή τσιμεντένιων αυλακιών, καθώς και η παροχή οικονομικής βοήθειας για την κατασκευή αγροτικών δρόμων.

Πρέπει να τονιστεί επίσης ότι η κοινότητα Αστρομερίτη αντιδρά έντονα στην κατασκευή του φράγματος του Σίφυλλου.

Διατυπώνοντας τις θέσεις τους γύρω από τα συγκοινωνιακά προβλήματα που απασχολούν την κοινότητα Αστρομερίτη, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν ότι αυτή αντιμετωπίζεται ως ακριτική κοινότητα για την οποία έχει συμπεριληφθεί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991 ποσό £40,000. Συγκεκριμένα, το ποσό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για την επιδιόρθωση του δρόμου Αστρομερίτη-Τροόδους, για τη συμπλήρωση του οποίου απαιτούνται άλλες £25,000 οι οποίες δεν μπορούν να διατεθούν μέσα στο 1991. Αν η κοινότητα Αστρομερίτη επιθυμεί να τελειώσει το όλο έργο μέσα στο 1991, πρέπει να συνεισφέρει, διαφορετικά η συμπλήρωσή του αναμένεται ότι θα γίνει μέσα στο 1992.

Για την επίστρωση με πρέμιξ του δρόμου Αστρομερίτη-Μόρφου θα ξοδευτούν £15,000. Ο δρόμος αυτός περιλαμβάνεται στα σχέδια της κυβέρνησης για επιδιόρθωση, διότι θεωρείται δρόμος εθνικής σημασίας.

Διατυπώνοντας τις θέσεις τους στο υπό συζήτηση θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφεραν ότι η ανομβρία των τελευταίων χρόνων έχει επηρεάσει πολύ δυσμενώς την περιοχή Αστρομερίτη και ότι καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για απάμβλυνση του όλου προβλήματος. Χαρακτηριστικά πρέπει να λεχθεί ότι δύο γεωτρήσεις που είχαν ανορυχθεί για ύδρευση και οι οποίες θεωρούνταν κατάλληλες ξαφνικά μετατράπηκαν σε ακατάλληλες, διότι ανιχνεύθηκαν στο νερό τους επιβλαβή στοιχεία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ότι το νερό είτε επιφανειακό είτε υπόγειο είναι πολύ λίγο και ότι κατά τη διάρκεια του 1990 πραγματοποιήθηκαν πολλές περιφερειακές συσκέψεις των οποίων το κύριο θέμα ήταν το υδατικό και κοινή ήταν η διαπίστωση ότι το όλο πρόβλημα είναι πολύ δύσκολο να επιλυθεί. Σε σύσκεψη που έγινε την 1η Σεπτεμβρίου 1990 στην οποία πήρε μέρος ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και παράγοντες της κοινοτικής αρχής λήφθηκαν αποφάσεις οι οποίες έχουν ήδη υλοποιηθεί, όπως η ανόρυξη γεώτρησης στην περιοχή Μάζερης. Καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για την επίλυση του προβλήματος, αλλά δεν πρέπει να αγνοούνται οι περιοριστικοί παράγοντες, όπως το γεγονός ότι τα πλούσια υδροφόρα στρώματα έχουν ήδη εξαντληθεί, γι' αυτό και πρέπει να γίνει πλέον στροφή προς τα οριακά στρώματα. Δεν πρέπει επίσης να αγνοείται ότι προτεραιότητα δόθηκε σε άλλα

μεγάλα υδατικά έργα τα οποία είχαν στόχο την υδροδότηση μεγάλων πόλεων. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι τα υπόγεια ύδατα παρουσιάζουν το χαρακτηριστικό της προσωρινότητας, διότι εξαρτώνται από παράγοντες όπως η ανομβρία. Έχει ήδη αρχίσει η ανόρυξη νέας γεώτρησης, αλλά παρουσιάζεται καθυστέρηση λόγω προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί με την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών. Κατά την ανόρυξη της γεώτρησης αυτής, που έχει ξεπεράσει σε βάθος τα 300 πόδια, βρέθηκε ένα πρώτο υδροφόρο στρώμα το οποίο έχει αποκλειστεί, ενώ έχει ήδη διαφανεί ένα δεύτερο υδροφόρο στρώμα. Από αυτό θα αντληθεί νερό για να εξεταστεί η καταλληλότητά του, όταν η γεώτρηση φτάσει σε βάθος 400 ποδιών. Όσον αφορά την αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου της περιοχής, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι έχει κατατεθεί ποσό £24,000 σε πίστη του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για την έναρξη της εκτέλεσης εργασιών στην κοινότητα. Το ποσό αυτό παραχωρήθηκε ύστερα από την σύναψη υδατικού δανείου με παροχή κυβερνητικής εγγύησης για κάλυψή του. Έχει αρχίσει η ετοιμασία των σχεδίων για επένδυση τσιμεντένιων αυλακιών η οποία ελπίζεται ότι θα συμπληρωθεί μέσα στο 1991, ενώ θα περιληφθεί σχετική πρόνοια και στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1992.

Σχετικά με το φράγμα του Σίφυλλου, δηλώθηκε από τους ίδιους αρμοδίους ότι η κατασκευή του έχει αποκλειστεί, ενώ για την εξυπηρέτηση της περιοχής είναι δυνατή η χρήση των νερών του ποταμού της Περιστερώνας, αφού έχει εξευρευθεί η θέση για κατασκευή φράγματος και έχουν αρχίσει σχετικές μελέτες.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους, οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος επανατόνισαν το γεγονός ότι η περιοχή είναι παραμελημένη και ότι επιβάλλεται η Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει με πολλή προσοχή, περίσκεψη και θετικότητα τα προβλήματα που μαστίζουν την περιοχή, καθώς και το γεγονός ότι ο Αστρομερίτης είναι ακριτική κοινότητα που πρέπει να περιληφθεί στις ακριτικές περιοχές χωρίς καθυστέρηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υπό το φως της πιο πάνω ενημέρωσης και των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της διαπιστώνει ότι σοβαρά και επείγοντα προβλήματα μαστίζουν την κοινότητα Αστρομερίτη εδώ και πολλά χρόνια και δηλώνει ότι η επίλυση του πρώτιστου προβλήματος που την απασχολεί, δηλαδή του υδατικού, θα οδηγήσει και στην επίλυση των άλλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του Αστρομερίτη. Γι' αυτό καλεί την κυβέρνηση να λάβει πολύ σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι η κοινότητα Αστρομερίτη γειτνιάζει με τη γραμμή Αττίλα, ότι έχει πληγεί σε πολύ μεγάλο βαθμό από την τουρκική εισβολή του 1974 και ότι σ' αυτήν υπάρχει ένας πολύ μεγάλος αριθμός προσφύγων. Αυτό το τελευταίο και μόνο αρκεί για να της δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, γι' αυτό και καλείται η κυβέρνηση να προβεί αμέσως στη λήψη αποφάσεων για τη μόνιμη επίλυση του υδατικού της ζητήματος και στη λήψη ή συνέχιση μέτρων για την προσωρινή επίλυση του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας αυτής. Ταυτόχρονα τονίζει ότι η κοινότητα Αστρομερίτη αναμφισβήτητα είναι ακριτική κοινότητα και πρέπει να συμπεριληφθεί στα προγράμματα παροχής κρατικής βοήθειας, όπως συμβαίνει και με άλλες ακριτικές κοινότητες, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε η κοινότητα Αστρομερίτη να λαμβάνει την ίδια βοήθεια την οποία λαμβάνουν σήμερα όλες οι άλλες ακριτικές κοινότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Το σημερινό θέμα της συζήτησής μας επιγράφεται ως η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα των προβλημάτων του χωριού Αστρομερίτης.

Όσον αφορά την κοινότητα του Αστρομερίτη η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που έχει αναγνωσθεί είναι λεπτομερειακή και δεν έχω πρόθεση να επαναλάβω εκείνα τα οποία αναφέρθηκαν σε πλήρη έκταση. Διατυπώνω μόνο την παράκληση προς τον Πρόεδρο όπως η Έκθεση αυτή καθώς και οι εισηγήσεις οι οποίες θα προβληθούν σήμερα κοινοποιηθούν στην Εκτελεστική Εξουσία ούτως ώστε τα αγωνιώδη αυτά προβλήματα τα οποία εκκρεμούν προς επίλυση από πολλού χρόνου να φτάσουν στα αρμόδια ότα για να δοθεί η δέουσα προσοχή και να αρχίσει η εκτέλεση των έργων που είναι απαραίτητο να γίνουν το συντομότερο.

Κύριε Πρόεδρε,

Εκείνο που μας οδήγησε στην εγγραφή αυτού του θέματος με τους συναδέλφους κυρίους Πέτα και Στυλιανού ήταν η διαπίστωση μιας σοβαρής παράλειψης στην πεδιάδα του Μόρφου. Η παράλειψη συνίσταται στο ότι η ελεύθερη αυτή περιοχή με τις πολυάριθμες κοινότητές της δεν έχει τύχει από την εισβολή και μετά της οφειλόμενης προσοχής και μέριμνας, ώστε ως αποτέλεσμα τούτου να έχουν συσσωρευθεί ποικίλα και πολλαπλά προβλήματα που επηρεάζουν άμεσα την ποιότητα της ζωής των κατοίκων της.

Είναι σοβαρότατα προβλήματα ζωής και επιβίωσης και αφορούν κύρια, όπως λέχθηκε, την άρδευση της γεωργικής γης όχι μόνο του Αστρομερίτη αλλά και όλων των περιοχών, την ύδρευση, το οδικό δίκτυο, τόσο το πρωτεύον όσο και το δευτερεύον, τη στέγαση καθώς και τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για την υποφερτή ποιοτική διαβίωση των κατοίκων της.

Μερικά προβλήματα του Αστρομερίτη φαίνεται ότι είναι προβλήματα κοινά όλων των περιοχών. Οι κοινότητες αυτές έχουν λόγω του εκτοπισμού συγκεντρώσει ουσιαστικό μέρος των προσφυγικών πληθυσμών των κατεχόμενων περιοχών Λευκωσίας-Κερύνειας. Ως σύνολο έχουν συγκεντρώσει τόσο πληθυσμό όσον έχει η επαρχία Πάφου σήμερα και στην ουσία έχουν γίνει μικρές πόλεις σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Εκτείνονται μέσα στην ευφορότερη πεδιάδα της Κύπρου και για δεκαετίες υπήρξαν οι κοινότητες αυτές πρωτοπόρες στον τομέα της εξειδικευμένης γεωργικής παραγωγής με επιτεύγματα ρεκόρ και για τον επισιτισμό της κυπριακής αγοράς και κοινωνίας, αλλά και για τις εξαγωγικές μας δραστηριότητες.

Οι κοινότητες αυτές εντούτοις στερούνται σήμερα των απαραίτητων ποσοτήτων νερού, για να συνεχίσουν τη γεωργική παραγωγή τους με κίνδυνο την καταστροφή της γεωργίας. Ταυτόχρονα λόγω της επέκτασής τους αντιμετωπίζουν και οξύ πρόβλημα ύδρευσης των κατοίκων τους.

Έτσι, πρώτη διαπίστωσή μας είναι ότι θα έπρεπε να μελετηθούν κατεπειγόντως και να ληφθούν μέτρα για την εξασφάλιση του νερού στις κοινότητες αυτές. Στο φετινό Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, ενώ διατίθενται πολλά εκατομμύρια λίρες για την ανάπτυξη του νότιου αγωγού, δε διατίθενται ανάλογα ποσά

για την αντιμετώπιση των ιδίων προβλημάτων των κοινοτήτων της πεδιάδας ούτε και μπορεί να λεχθεί ότι το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακόσιων πενήντα χιλιάδων λιρών που διατίθεται και προβλέπεται για τα έργα του Καρκώτη είναι ικανοποιητικό υπό τις περιστάσεις. Είναι απαραίτητο να εκπονηθεί και να εφαρμοσθεί ολοκληρωμένο σχέδιο για τη δημιουργία βόρειου αγωγού για εξασφάλιση και διανομή νερού στις κοινότητες αυτές ως ένα ελάχιστο οφειλόμενο χρέος του κράτους απέναντι των κοινοτήτων. Λέγω χρέος, κύριε Πρόεδρε, γιατί οι κοινότητες έχουν δημιουργήσει στο παρελθόν τον παράδεισο της πεδιάδας του Μόρφου και σήμερα φθίνουν, υποβαθμίζονται, ταλαιπωρούνται και εξαναγκάζονται να αντιδικούν συνεχώς με την κυβέρνηση.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι η ανάγκη της άμεσης βελτίωσης του οδικού δικτύου το οποίο υστερεί από πολλές απόψεις και δημιουργεί ποικίλα και πολλαπλά προβλήματα τόσο για τους κατοίκους της περιοχής αλλά και για τους διερχομένους προς την περιοχή του Τροόδου κατά την τουριστική ιδίως περίοδο.

Επισημαίνω τον αφόρητο συνωστισμό των εργαζομένων που παρατηρείται τις πρωινές και απογευματινές ώρες κατά τη μετάβαση και επιστροφή τους στις εργασίες τους, την απώλεια εκατομμυρίων ωρών εργασίας κάθε χρόνο από την αδρανή πολύωρη αναμονή στην είσοδο και έξοδο της Λευκωσίας, τη φθορά των μηχανών και τη σπατάλη των καυσίμων, αλλά και τη μεγάλη ταλαιπωρία των επηρεαζόμενων πολιτών.

Είναι βέβαια γεγονός ότι στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991 συμπεριλαμβάνονται δαπάνες για την κατασκευή του δρόμου Ανθούπολης-Κοκκινотριμιθιάς που πιστεύω ότι θα αμβλύνει το πρόβλημα σ' ένα βαθμό. Αλλά το οδικό πρόβλημα θα πρέπει να επιλυθεί κατά τρόπο ολοκληρωμένο με τη δημιουργία παρακαπτήριων δρόμων στις κοινότητες και τη βελτίωση του ήδη υφιστάμενου δικτύου επικοινωνίας μεταξύ των κοινοτήτων καθώς και με τη δημιουργία υπόγειων ή άλλων ασφαλών διαβάσεων εκεί που απαιτείται να γίνει τούτο και για την αποφυγή των ολέθριων συνεπειών της χημικής ρύπανσης και της ηχορύπανσης από τα οχήματα αλλά και για την ασφάλεια των κατοίκων, οι οποίοι θρηνούν κάθε χρόνο θύματα από τη διακίνηση της τροχαίας.

Όσον αφορά τώρα τη χημική ρύπανση του περιβάλλοντος δε θα έπρεπε να μείνει χωρίς αναφορά και η τεράστια οχληρία που προκαλείται στους κατοίκους της περιοχής και ιδίως της κοινότητας του Ακακίου από το εργοστάσιο Rainbow το οποίο, όπως λειτουργεί σήμερα, επιτείνει το πρόβλημα, αφού ήδη έχουν τεθεί εκτός χρήσης από την κυβέρνηση και μερικές διατρήσεις. Χρειάζεται επίσης η δημιουργία υποδομής για την υποφερτή διαμονή των κατοίκων στις περιοχές αυτές, γιατί, όπως είπα, οι κοινότητες έχουν μετατραπεί σε μικρές πόλεις και χρειάζονται ένα μίνιμουμ έργων, για να μπορούν να εξασφαλίσουν στοιχειώδεις ανέσεις και προϋποθέσεις διαβίωσης.

Χωρίς να εξαντλήσω τα υφιστάμενα προβλήματα, επισημαίνω την ανάγκη των διευκολύνσεων για στέγαση, την εξασφάλιση με λογικά έξοδα εγκαταστάσεων ηλεκτρικού ρεύματος και νερού στα νέα σπίτια και την αναγκαιότητα της εξασφάλισης δυνατοτήτων καλλιέργειας της γης στη γραμμή αντιπαράταξης καθώς και της χρησιμοποίησης των αδρανών διατρήσεων στις περιοχές αυτές με την κρατική βοήθεια. Μας έχει λεχθεί επί του προκειμένου ότι λόγω αδράνειας από την πλευρά μας, οι Τούρκοι επεκτείνουν την αρπαγή τους σε διάφορες περιοχές και χρησιμοποιούν διατρήσεις που μέχρι προηγουμένως δε χρησιμοποιούνταν. Μας έχει επίσης καταγγελλθεί ότι έχουν κληθεί πολλές φορές νέες

οικογένειες να καταβάλουν μέχρι και £2,000 για την εγκατάσταση ηλεκτρικού ρεύματος στα νέα τους σπίτια.

Είναι επίσης αναγκαίο να εκπονηθεί ένα ενιαίο σχέδιο πολεοδομικής ανάπτυξης που θα συμπεριλαμβάνει ολόκληρη την περιοχή ως ενιαίο σύνολο.

Είναι αναγκαίο να δημιουργηθούν πράσινοι χώροι μέσα στις χιλιάδες σκάλες της χαλίτικης γης, όπως επίσης πρέπει να ανεγερθούν έργα πολιτισμού, ώστε να διαφυλάττεται η πολιτιστική μας κληρονομιά αλλά και να παρέχεται και ενασχόληση και ψυχαγωγία στους κατοίκους.

Κύριε Πρόεδρε,

Η εισήγησή μας προς την κυβέρνηση είναι η εξής:

Θα πρέπει να επονηθούν σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης όπως έγινε πριν πολλά χρόνια με το Σχέδιο Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, για την περιοχή που έχω αναφέρει, αλλά και για άλλες περιοχές που αντιμετωπίζουν ομαδικά προβλήματα. Πρέπει δηλαδή να δημιουργηθούν από στελέχη των Υπουργείων φορείς περιφερειακών αναπτύξεων, όπου να εκπονούνται ολοκληρωμένα σχέδια για συνολική επίλυση των προβλημάτων των περιοχών, αφού πρώτα επισημανθούν και ιεραρχηθούν αυτά τα προβλήματα. Η επίλυσή τους να γίνεται κατά τρόπο συντονισμένο και ορθολογιστικό, ώστε να αποφεύγεται η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος και ο αχρείαστος κατακερματισμός αυτών των έργων και η εντεύθεν προκαλούμενη ταλαιπωρία και για να αποφεύγεται το φαινόμενο της πρόχειρης αντιμετώπισης ενός κατεπείγοντος προβλήματος που η δήθεν επίλυσή του δημιουργεί σωρεία άλλων προβλημάτων και πολλαπλασιάζει τα προβλήματα πολλές φορές.

Στο φορέα αυτό της τοπικής, της περιφερειακής ανάπτυξης της ελεύθερης πεδιάδας του Μόρφου θα πρέπει να συμμετάσχουν άμεσα και οι ίδιες οι ενδιαφερόμενες κοινότητες μέσω των εκλεγόμενων τοπικών αντιπροσώπων τους, των προέδρων και των μελών των κοινοτικών συμβουλίων υπό μορφή έστω και συμβουλευτική, αλλά και για να γνωρίζουν ζωντανά και άμεσα οι αρμόδιοι τα προβλήματα και τις απόψεις των ιδίων των ενδιαφερομένων για τις υποθέσεις τους.

Με τον τρόπο αυτό θα γίνει πιο ουσιαστικός ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης ο οποίος σήμερα, δυστυχώς, δεν έχει ουσιαστικά καθήκοντα να επιτελέσει αλλά τελεί υπό την κηδεμονία ή και την υποταγή προς την κεντρική εξουσία. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα αναλάβουν τις ευθύνες τους οι τοπικές αιρετές αρχές αλλά και το κράτος θα έχει να ωφεληθεί από τις πολύτιμες συμβουλές και τις υποδείξεις του.

Τα σχέδια ενιαίας ανάπτυξης των περιοχών θα εξασφαλίσουν την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών από όλες τις απόψεις και θα προκύψει ωφέλεια και στο φυσικό περιβάλλον, το οποίο σήμερα πλήττεται από την αναρχία της πρόχειρης μελέτης και εφαρμογής σπασμωδικών μέτρων.

Βέβαια είναι δίκαιο να λεχθεί ότι η ανάπτυξη των περιοχών αυτών υπήρξε απότοκος της τούρκικης εισβολής και της συρροής πληθυσμού λόγω της προσφυγοποίησης. Για το λόγο τούτο δεν πρέπει να ασκείται δυσμενής κριτική υπό την έννοια αυτή.

Εκείνο που πρέπει όμως οπωσδήποτε να επισημανθεί είναι να αρθεί οποιαδήποτε καθυστέρηση από του να ληφθούν κατεπείγοντως μέτρα στις γραμμές τις οποίες έχω επιγραμματικώς αναφέρει, γιατί έχουμε να κάμουμε με πληθυσμό ολόκληρης σχεδόν επαρχίας και καλό είναι να αρχίσουν τα διορθωτικά ή τα έργα

υποδομής σήμερα, για να μη χρειαστεί αύριο να δαπανηθούν πολλαπλάσια ποσά για να διορθωθούν μόνο τα κακά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και παρακαλώ όπως μετά το πέρας της συζήτησης σταλούν τα πρακτικά στην Εκτελεστική Εξουσία για τα περαιτέρω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως και θα σταλούν, κύριε Ευσταθίου.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η ανάγκη ουσιαστικότερης προσέγγισης από μέρους της κυβέρνησης των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου -με ειδική μνεία στο αρδευτικό και υδρευτικό πρόβλημα του Αστρομερίτη- είναι θέμα που επανειλημμένα και αρθρογραφικά και υπομνηματογραφικά από το 1975 και εδώθε θίξαμε και που δικαιολογημένα τέθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή από τον ομιλητή, καθώς και από τους αγαπητούς συναδέλφους Ευσταθίου και Πέτα. Μόνο, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, όσοι ζήσαμε στα 1975 τον αγώνα και την αγωνία εκείνων των κατοίκων να περισώσουμε ό,τι μπορούσε να περισωθεί από την κατοχή του Αττίλα στη γραμμή αντιπαράταξης, όταν σε λαϊκές κινητοποιήσεις αγωνιζόμαστε προς την κατεύθυνση των Ηνωμένων Εθνών να δώσουν στοιχειώδη κάλυψη σ' αυτούς τους ανθρώπους, μόνον όσοι μπορέσαμε να δούμε την αγωνία τους να κρατήσουν εκεί τις ρίζες τους κτυπούμενοι και σφαζόμενοι ουσιαστικά από τους Τούρκους εισβολείς, μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε την αξία και το μέγεθος εκείνης της προσπάθειας που καταβάλλεται ακόμα και σήμερα, για να ριζοθεμηλιώσουν στις πανάρχαιες, πατρογονικές τους ρίζες οι ξεριζωμένοι συμπατριώτες μας από τη γύρω περιοχή.

Επιπρόσθετα, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε, όπως και στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή έχουμε σε εκτεταμένη και μακρά αναφορά μας επισημάνει, ότι παρατηρείται αντίστροφος λόγος του κυβερνητικού ενδιαφέροντος σε συσχετισμό με το εκτόπισμα και την απόδοση του γεωφυσικού δυναμικού, αλλά και του αγροτικού δημογραφικού δυναμικού της. Έτσι, ενώ από τους ίδιους τους προϊσταμένους των κρατικών επιτροπών προγραμματισμού τονίζεται η παρουσία του καλύτερου αγροτικού κλήρου που διαθέτει η Κύπρος στην περιοχή του πλέγματος της δυτικής Μεσαορίας (Αστρομερίτης, Περιστερώνα, Κοκκινοτριμιθιά, Μάμμαρι, Δένεια, Ακάκι, Μένοικο, Άγιοι Τριμιθιάς, Ορούντα, Κάτω Μονή και άλλες κοινότητες), η κυβερνητική συμπαράσταση είναι όπως από καιρό έχουμε επισημάνει αντιστρόφως ανάλογη, όπως προαναφέρθηκε, με την ποιότητα τόσο του αγροτικού κλήρου όσο και του αγροτικού δυναμικού. Έτσι για χρόνια η περιοχή αυτή παρέμεινε πέρα και έξω από την κρατική αναπτυξιακή πολιτική της υπαίθρου με υποβαθμισμένη και λυμφατική την κρατική προσέγγιση των καιρίων και κύριων αναπτυξιακών της αιτημάτων. Ακόμα και όταν τον περασμένο Αύγουστο οι κάτοικοι διαμνηνούσαν σε ανοικτές και μαζικές συγκεντρώσεις, στις οποίες παρευρεθήκαμε με τους συναδέλφους Ευσταθίου και Πέτα, την απόφασή τους να κατέβουν στους δρόμους και να αποκόψουν την τροχαία διακίνηση από και προς το Τρόδος, το μόνο που επιτεύχθηκε σήμερα είναι η κάποια βελτίωση του υδρευτικού τους συστήματος και προβλήματος. Παραμένουν όμως δυστυχώς

σοβαρά περιφερειακά προβλήματα άλυτα πάνω στα οποία το αρμόδιο Υπουργείο και το κράτος επιβάλλεται να εγκύψουν με τη δέουσα προσοχή και σοβαρότητα.

Ειδικότερα πρέπει να αντιμετωπιστεί με τρόπο μακροπρόθεσμο και οριστικό το μόνιμο αρδευτικό και υδρευτικό της πρόβλημα. Και τη λύση στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να δώσει μονάχα η κατασκευή υδατοφράκτη, έτσι που να αξιοποιηθούν τα νερά του ποταμού της Περιστερώνας μιας και έχει εξευρεθεί η θέση για κατασκευή φράγματος κι έχουν αρχίσει οι σχετικές μελέτες. Ενώ όμως υπουργικές και προεδρικές διαβεβαιώσεις δίνονται δαψιλείς για προώθηση και επίλυση του θέματος, το αρδευτικό αφέθηκε στο έλεος του Θεού και της μοίρας με αποτέλεσμα φυτείες σταδιακά να καταστρέφονται λόγω ακριβώς της έλλειψης αρδευτικού έργου που να ικανοποιεί τις ανάγκες της περιοχής. Και όμως για χρόνια ακούμε υποσχέσεις για σχεδιασμούς και μελέτες που ποτέ δεν υλοποιούνται, δεν ολοκληρώνονται και φυσικά δεν τελεσφορούν.

Έτσι εσπεριδοκαλλιεργητές και λοιποί καλλιεργητές αναγκάζονται να εξορύσσουν γεωτρήσεις σε μεγάλο βάθος, πολλές φορές ίσαμε τα 500 πόδια με αποτέλεσμα η άντληση να καθίσταται ασύμφορη. Στα πλαίσια της όλης προσπάθειας πρέπει να προωθηθεί η επιχορήγηση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης στην ουδέτερη ζώνη σε πρόσφυγες και αυτόχθονες. Να τονίσουμε στην προκειμένη περίπτωση πως οι κάτοικοι αγοράζουν νερό τόσο για άρδευση όσο και για ύδρευση σε πολύ ψηλότερες τιμές από όλες τις άλλες περιοχές της Κύπρου λόγω ακριβώς της έλλειψής του. Και φυσικά η δυτική Μεσαορία επαναφέρει επί τάπητος το οξύτατο αρδευτικό και υδρευτικό πρόβλημα -για να μην πούμε και δράμα-ολάκερης της επαρχίας Λευκωσίας. Γιατί ενώ σ' άλλες επαρχίες ανεγέρθηκαν τεράστιοι υδατοφράκτες και φυσικά σωστά, στην επαρχία Λευκωσίας και στην περιοχή Αστρομερίτη-Περιστερώνας-Ακακιού-Κοκκινοτριμιθιάς-Μάμμαρι, οι κάτοικοι εγκαταλείπουν σταδιακά τις γεωργικές τους καλλιέργειες και λένε το νερό νεράκι.

Να υπογραμμίσουμε εξάλλου το γεγονός πως οι κοινότητες Αστρομερίτη-Περιστερώνας φιλοξενούν, όπως κατά κόρο ίσως να λέχθηκε σήμερα, αλλά ίσως να μην ήχησε στον εμπρέποντα βαθμό σε ώτα ακουόντων, τους πλείστους κατοίκους των γειτονικών κοινοτήτων που εκτοπίστηκαν, όπως για παράδειγμα της Κατωκοπιάς, της Ζώδιας, του Αργακιού, του Πραστιού Μόρφου, της ίδιας της κωμόπολης της Μόρφου, του Καπουτιού και άλλων κοινοτήτων. Σημειώνουμε ακόμα πως τα 4/5 της καλλιεργήσιμης γης του Αστρομερίτη, καθώς και το 99% των γεωτρήσεων της κοινότητας, όπως και μεγάλο μέρος της καλλιεργήσιμης γης της Περιστερώνας βρίσκονται στη λεγόμενη ουδέτερη ζώνη. Μια ζώνη που απλώνεται σε μεγάλη έκταση και που την κράτησαν, όπως τονίσαμε πιο πριν, με τα δόντια τους, ακόμα και στις δύσκολες μέρες του 1974 και του 1975, όταν πυροβολούμενοι και σφαζόμενοι από τους Τούρκους εισβολείς οι καλλιεργητές της -και με τη δική μας τότε συμπαράσταση- δεν την εγκατέλειψαν. Να τονίσουμε ακόμη, έντιμε κύριε Πρόεδρε, το γεγονός πως η περιοχή αυτή καθημερινά αντιμετωπίζει από τον τούρκικο Αττίλα την πυρπόληση πολλών στρεμμάτων γης και για λόγους στρατηγικούς αλλά και για λόγους πολέμου νεύρων εναντίον των κατοίκων της. Και όμως αυτοί οι κάτοικοι μολονότι βλέπουν σχεδόν καθημερινά το μόχθο τους να πυρπολείται, ενώ βλέπουν τις φυτείες τους να δρύνονται και να καταστρέφονται, παραμένουν εκεί στις ρίζες τους, ακρίτες ουσιαστικά εκείνων των περιοχών τις οποίες κρατούν με το αίμα, όπως είπα και πιο πριν, της καρδιάς τους. Γι' αυτό αποτελεί και κοινωνικό και εθνικό ολίσθημα η εγκατάλειψη των

κατοίκων αυτών, των αιτημάτων τους, των αδρανοποιημένων μηχανών γεώτρησης στην ουδέτερη ζώνη, με αποτέλεσμα την αδιανόητη για μας κατάληψή τους σταδιακά, όπως ήδη έχουμε καταγγείλλει από αρκετούς τώρα μήνες, από τους Τούρκους. Γι' αυτό και χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία που έχει ήδη αναληφθεί από μέρους του κράτους πριν από ένα περίπου μήνα, έστω και τώρα για καταγραφή των γεωτρήσεων, των έξι μόνο που απέμειναν στην ουδέτερη ζώνη και την αξιοποίησή τους.

Επισημαίνουμε ακόμη, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως θα πρέπει να επιχορηγηθούν τα αρδευτικά τμήματα κι οι γεωτρήσεις για τις διασωληνώσεις που έχουν γίνει και εξακολουθούν να γίνονται και για τις οποίες έχουν εκδαπανηθεί τεράστια ποσά και να παρασχεθεί βοήθεια για ανόρυξη νέων γεωτρήσεων. Να προσφερθεί ακόμα δωρεάν ηλεκτρικό ρεύμα για τις υφιστάμενες γεωτρήσεις, καθώς και δωρεάν εγκατάσταση και παροχέτευση ηλεκτρισμού στις νέες. Να ενισχυθούν με ουσιαστικές επιχορηγήσεις οι αρδευτικές επιτροπές των κοινοτήτων της περιοχής για κατασκευή τσιμεντένιων αυλακιών και διάνοιξη αγροτικών δρόμων. Πρόσθετα με την κατασκευή φράγματος στον ποταμό της Περιστερώνας για τον οποίο μιλήσαμε, για εναποθήκευση νερού στη χειμερινή περίοδο και αξιοποίησή του κατά τη θερινή, γεγονός που θα ενισχύσει και θα εμπλουτίσει και τα υπόγεια υδροφόρα στρώματα της περιοχής, επιβάλλεται η επίσπευση της κατασκευής του βόρειου αγωγού για τον οποίο πρώτη φορά στη Βουλή μιλήσαμε εμείς, γεγονός που θα συντελέσει στον ουσιαστικό κουφισμό του αρδευτικού και υδρευτικού προβλήματος, για να μην πω και δράματος της περιοχής.

Τέλος, να κηρυχθεί ακριτική περιοχή το σύμπλεγμα τουλάχιστον των κοινοτήτων Αστρομερίτη-Περιστερώνας. Στην προκείμενη περίπτωση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να τονίσουμε πως είναι εσφαλμένη η πολιτική του αρμόδιου Υπουργείου που ορισμένες κοινότητες που έχουν οπωσδήποτε στη συνείδηση του λαού καταξιωθεί ως ακριτικές, όπως είναι η περιοχή αυτή, όπως είναι η Ποταμιά, όπως είναι ο Πύργος κόβουν έξω από τα σχέδια ενίσχυσης αυτών των κοινοτήτων.

Γι' αυτό πιστεύουμε πως είναι καιρός να επανεξεταστεί το όλο θέμα των ακριτικών κοινοτήτων και περιοχών με στόχο την ενίσχυσή τους, την ενδυνάμωσή τους, για να μπορέσουν να φέρουν σε πέρας το εθνικό έργο και το κοινωνικό που στις περιοχές αυτές επιτελούν. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε ένα θέμα πολύ σοβαρό. Βέβαια η Έκθεση ήταν αρκετά εκτενής και καλυπτική όλων των σημείων του προβλήματος, αλλά υπάρχει λόγος να μιλήσω, για να τονίσω τη σοβαρότητα του προβλήματος και από δικής μας πλευράς και την έντονη απαίτηση και από της πλευράς της Ομάδας της Αριστεράς, του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς, για να λάβει η κυβέρνηση όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα για την αντίκριση των προβλημάτων που βασανίζουν αυτή την περιοχή. Ο Αστρομερίτης, όπως είναι γνωστό, είναι η τελευταία κοινότητα η οποία βρίσκεται στο δρόμο Λευκωσίας-Μόρφου. Είναι η τελευταία κοινότητα προς την κατεχόμενη περιοχή από τους Τούρκους. Στον Αστρομερίτη τώρα διαμένουν αρκετές εκατοντάδες πρόσφυγες, οι πρόσφυγες είναι κυρίως από τις κοινότητες των γύρω περιοχών. Είναι αρκετοί από τους πρόσφυγες οι οποίοι έχουν ακόμη μερικές δυνατότητες, για να επιβλέπουν και να περιποιούνται την περιουσία τους η οποία είναι στη νεκρή ζώνη. Παρακαλώ

σημειώστε ότι έγινε γνωστό και χρησιμοποιούμε τον όρο νεκρή ζώνη, για τη ζώνη την οποία ελέγχουν κυρίως οι Οηέδες. Δεν είναι ακριτική περιοχή, όπως απαιτούν ορισμένες κοινότητες να εξετάζονται, να αντικρίζονται από κυβερνητικής άποψης, από κυβερνητικής πλευράς, για σκοπούς βοήθειας. Εδώ μιλούμε για τη νεκρή ζώνη. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι ο Αστρομερίτης, η όμορφη αυτή κοινότητα της περιοχής Μόρφου η οποία ακολουθούσε μια ανοδική πορεία πριν από την κατοχή από τα τουρκικά στρατεύματα, έχει επηρεαστεί σοβαρά και δυστυχώς τώρα είμαστε υποχρεωμένοι να τονίσουμε με όλη τη σοβαρότητα -μπορεί να μην τονίσω άλλα σημεία διαφορετικά από όσα η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που κατατέθηκε απόψε- θα τονίσω, λέω, πολύ έντονα ότι αυτή η περιοχή ακολουθεί τώρα την κατιούσα πορεία προς το μαρασμό και πολύ δύσκολα θα μπορέσει να αντέξει και να μην καταρρεύσει.

Θα πρέπει για όλους αυτούς τους λόγους που έχουν τονίσει και άλλοι συνάδελφοι, με τους οποίους συμφωνήσαμε συμφωνήσαμε μαζί να υποβάλουμε για εξέταση στη Βουλή αυτού του θέματος, να ληφθούν από μέρους της κυβέρνησης τα άμεσα αναγκαία μέτρα για την αντίστροφη εξέλιξη της ζωής στην περιοχή αυτή. Είναι δυνατό, υπάρχουν αρκετές δυνατότητες να λυθούν τα πιο σοβαρά από τα προβλήματα, για να κατορθώσει η κοινότητα και να επιβιώσει και να συγκρατηθεί.

Τα κυριότερα προβλήματα, όπως έχει αναφερθεί, πρώτιστο από τα προβλήματα αυτά τα αναπτυξιακά προβλήματα, είναι το υδατικό. Έχει αναφερθεί στην Έκθεση που έχει κατατεθεί και υπάρχει παράκληση να διαβιβαστεί αμέσως στην κυβέρνηση με την απαίτηση να τη μελετήσει η κυβέρνηση και να πάρει τα αναγκαία μέτρα, ώστε αν υπάρχουν δυνατότητες, η σοβαρή ανάγκη που υπάρχει στο θέμα της άρδευσης να λυθεί με περαιτέρω διατρήσεις. Υπάρχουν περιοχές στις οποίες σύμφωνα με την άποψη των ειδικών δεν έχουμε εξαντλήσει την έρευνα για την επισήμανση και πραγματοποίηση γεωτρήσεων για ανόρυξη νερών για σκοπούς άρδευσης. Βέβαια δεν είναι μόνο αυτό το πρόβλημα. Ορισμένες από τις διατρήσεις αυτές έχουν καταστεί προβληματικές, γιατί έχουν παρουσιαστεί ουσίες μέσα από την υπεράντληση, οι οποίες κάνουν το νερό ακατάλληλο για την άρδευση. Αλλά υπάρχουν άλλες περιοχές που με τα κατάλληλα διαβήματα μπορούμε να μπούμε μέσα και να κάνουμε διατρήσεις. Είναι περιοχές οι οποίες γειτνιάζουν ή βρίσκονται πολύ κοντά στην ελεγχόμενη από τους Τούρκους περιοχή.

Το άλλο πρόβλημα για άλλες δυνατότητες που υπάρχουν -και συνιστά πρόβλημα για την αξιοποίησή τους- είναι η αξιοποίηση των όμβριων νερών που ρέουν από τη βόρεια πλευρά της οροσειράς του Τροόδου πάνω από τον Αστρομερίτη, την Περιστερώνα και τη γύρω περιοχή που πρέπει να αξιοποιηθούν αυτά τα νερά με ένα υδατοφράκτη ο οποίος δεν είναι της δικής μας αρμοδιότητας να εισηγηθούμε πού να γίνει. Είναι θέμα των αρμοδίων να εξοικονομούνται τα νερά και να αξιοποιούνται πρώτιστα για να πίνουν οι άνθρωποι και στη συνέχεια για να ικανοποιούν ανάγκες της άρδευσης. Είναι ανάγκη όπως περάσουμε από τα λόγια και τις διαπιστώσεις στα έργα, διότι οι κάτοικοι αυτής της περιοχής πολύ δικαιολογημένα σημειώνουν ότι σε άλλες περιοχές που ζουν πρόσφυγες λαμβάνονται ειδικά μέτρα για την επίλυση προβλημάτων, για να κατορθωθεί να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες για μια προσωρινή παραμονή μακριά από τις οικίες και τις περιουσίες τους οι πρόσφυγες που μένουν. Γιατί να μη γίνεται και για τους πρόσφυγες που μένουν στην περιοχή του Αστρομερίτη; Σε άλλες περιοχές που οι αγρότες αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα για τους κήπους και τις αγροτικές

δραστηριότητες γίνονται από μέρους της κυβέρνησης και διατρήσεις και άλλες προσπάθειες για την επισήμανση υδάτινων πόρων και αξιοποίησή τους προς το σκοπό αυτό, αλλά και για επιχορήγηση για την άντληση νερών για σκοπούς άρδευσης. Γιατί αυτό να μη γίνεται και στην περίπτωση του Αστρομερίτη;

Αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει μια φιλοσοφία από μέρους της κυβέρνησης για τη βοήθεια που παραχωρείται σε ορισμένες περιοχές. Περιοχές όπου υπάρχουν τέτοια προβλήματα έρχεται η κυβέρνηση αρωγός ανάλογα με το ενδιαφέρον που δείχνουν και οι ενδιαφερόμενοι κάτοικοι να συνδράμουν στην αντιμετώπιση τέτοιων προβλημάτων. Ο Αστρομερίτης είναι μια από τις περιοχές που πραγματικά αξιέπαινα οι κάτοικοι καταβάλλουν κάθε προσπάθεια και για την αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, για να κρατήσουν στη ζωή τους κήπους τους, αλλά και για να δημιουργήσουν και νέους κήπους. Γιατί το κράτος να μην έρθει στον ίδιο βαθμό αρωγό για την επίλυση αυτών των προβλημάτων, αφού καταβάλλουν προσπάθεια οι κάτοικοι; Και είναι ζήτημα ότι εξαντλούν όλες τις οικονομικές τους δυνατότητες και δε ζουν της ίδιας ποιότητας ζωή, όπως ζουν και αγρότες σε άλλες περιοχές. Είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, κατά τη δική μου γνώμη θέμα εθνικό το να συμπεριφερόμαστε απέναντι στις διάφορες κοινότητες όπως ο καλός γονιός απέναντι στα παιδιά του, ο οποίος δε δείχνει το ενδιαφέρον και τη στοργή του μόνο σε μερικά από τα παιδιά του αλλά σε όλα από τα παιδιά του.

Γι' αυτό το λόγο ο λόγος που βγήκα στο βήμα δεν είναι για να προσθέσω οτιδήποτε καινούργιο στα όσα έχουν αναφερθεί, αλλά να τονίσω το γιατί η δική μας Ομάδα υποστηρίζει έντονα και σθεναρά τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την επίλυση αυτών των προβλημάτων. Πέραν από τα προβλήματα της ύδρευσης και της άρδευσης είναι και το θέμα της οδικής σύνδεσης αυτών των περιοχών με την υπόλοιπη Κύπρο. Δε λέγω μόνο με τη Λευκωσία. Σε ό,τι αφορά τη Λευκωσία η σύνδεση του Αστρομερίτη θα βελτιωθεί με την αποπεράτωση του δρόμου Λευκωσίας-Τριμιθιάς. Γιατί να μην προωθηθεί άμεσα η προκήρυξη των έργων για κατασκευή, διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση του δρόμου που συνεχίζει από τη Λευκωσία, πέραν από την Τριμιθιά και πάει στο Τρόδος μέσω Μαραθάσας και μέσω Σολιάς; Είναι ανάγκη και είναι επείγον να προχωρήσει η κυβέρνηση για την προκήρυξη του δρόμου, για να αποπερατωθεί αυτός ο δρόμος, για να δώσουμε ζωή με την αναγκαία οδική ανάπτυξη όχι μονάχα στον Αστρομερίτη, αλλά σε ολόκληρη τη δυτική περιοχή της Λευκωσίας μέχρι τη Μαραθάσα και τη Σολιά.

Είναι γνωστό ότι η ζωή επιβάλλει όπως η οδική ανάπτυξη προωθηθεί τάχιστα, αν θέλουμε να συγκρατήσουμε ορισμένες κοινότητες, ιδιαίτερα νότια του Αστρομερίτη και της Περιστερώνας προς την περιοχή την ορεινή, τη βόρεια πλαγιά της οροσειράς του Τρόδους, όπου έχουν το χαμηλό εισόδημα και το κυριότερο έργο που είναι δυνατό να τους βοηθήσει για να συγκρατηθούν σ' αυτές τις περιοχές είναι να έχουν σύντομη, ταχεία και ασφαλή οδική σύνδεση με τη Λευκωσία, για να μπορούν να κατεβαίνουν στην πόλη, να εργάζονται και να παίρνουν μερικά μεροκάματα την ημέρα στις κοινότητές τους, για να συμπληρώσουν το πολύ χαμηλό εισόδημά τους. Υπάρχουν λοιπόν νερά στην περιοχή τα οποία πρέπει να εξοικονομηθούν και να δοθούν προς αξιοποίηση με ένα υδατοφράκτη στην περιοχή του Σίφυλου, δηλαδή στην περιοχή μεταξύ Πλατανιστάσας και Πολύστυπου, για να γίνει δυνατό να αξιοποιηθούν αυτά τα νερά τόσο για την περιοχή του Αστρομερίτη όσο και για άλλες κοινότητες, όπως είναι η Ορούντα κτλ.

Κύριε Πρόεδρε, οι εισηγήσεις οι οποίες περιλαμβάνονται μέσα στην Έκθεση θα πρέπει να φτάσουν το ταχύτερο δυνατό στα χέρια της κυβέρνησης με την

υπογράμμιση από μέρους ολόκληρης της Βουλής ότι απαιτούμε τάχιιστα να μπουν μπροστά για εφαρμογή οι εισηγήσεις αυτές, για να συγκρατήσουμε αυτή την περιοχή και να τη βοηθήσουμε να μπει στο δρόμο της ανάπτυξης για την εξασφάλιση μιας υποφερτής ζωής και για τους πρόσφυγες που κατοικούν εκεί αλλά και για τους άλλους κατοίκους της περιοχής. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα γράφτηκε στη Βουλή και παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας με τον τίτλο «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη άμεσων μέτρων προς επίλυσή τους». Ο τίτλος του θέματος θα απηχούσε σίγουρα την απόλυτη αλήθεια αν άρχιζε ως εξής: «Η παράλειψη των εκάστοτε κυβερνήσεων κτλ».

Το είπαμε πολλές φορές από το επίσημο αυτό βήμα, αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να το επαναλάβουμε και σήμερα και δε θα παραλείψουμε να το φωνάζουμε με κάθε ευκαιρία σαν έκφραση πικρίας, παραπόνου, αδικίας που έγινε και γίνεται σε βάρος ολόκληρου του αγροτικού κόσμου της μεγάλης πεδιάδας, της επαρχίας Λευκωσίας, που εκτείνεται από τα κράσπεδα δυτικά της πόλης μέχρι το τουρκοκρατούμενο Μόρφου.

Και ρωτούμε τους αρμόδιους και ζητούμε απ' όλους τους τέως και τους νυν φορείς της εξουσίας να μας υποδείξουν, να μας αναφέρουν ή να μας ονομάσουν έστω και ένα αναπτυξιακό έργο που έγινε στην περιοχή από τη σύσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δε μας τιμά σαν πολιτεία, αλλά είναι η απλή πραγματικότητα ότι όλη αυτή η περιοχή ζει ακόμα στην εποχή της Αγγλικής αποικιακής αναπτυξιακής υποδομής. Στο μεταξύ εκατοντάδες εκατομμύρια χρηματοδότησαν έργα ανάπτυξης και προόδου, άλλα παραγωγικά άλλα θεαματικά, αλλά κανείς και ποτέ δε μερίμνησε, δε συμπεριέλαβε στις σκέψεις, στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση έστω και μιας υποτυπώδους αναπτυξιακής χειρονομίας τη μεγάλη, την εύφορη, την παραγωγική αυτή πεδιάδα της επαρχίας Λευκωσίας. Απόλυτα δικαιολογημένα οι αγρότες και γενικά οι κάτοικοι των κοινοτήτων της περιοχής μας είπαν με περισσή λύπη, αλλά και αγανάκτηση συνάμα, ότι νιώθουν σαν πολίτες ξένης χώρας και ότι δεν ψηλάφησαν ποτέ μέχρι σήμερα έστω και ένα στοργικό χέδι από το κράτος.

Ακόμα, κύριε Πρόεδρε, όλη τούτη η περιοχή, από τους Αγίους Τριμιθιάς μέχρι τον Αστρομερίτη και πιο πέρα, η Σολιά, η Πιτσιλιά και η Μαραθάσα κοντά στην εγκατάλειψη, την υποβάθμιση και την καταδίκη σε μαρασμό, αντιμετωπίζουν το τεράστιο θέμα της προβληματικής οδικής σύνδεσης με την πρωτεύουσα, που μεγιστοποιεί κάθε τους πρόβλημα και φορτώνει τη ζωή τους με άγχος.

Πριν λίγα χρόνια από το ίδιο βήμα δώσαμε τη μάχη για τη λεωφόρο «της ταλαιπωρίας» Ανθούπολης-Κοκκινوترμιθιάς και είναι σε πίστη της Βουλής που πάλαψε και πέτυχε να αρχίσει επιτέλους η κατασκευή της νέας οδικής σύνδεσης που πιστεύουμε ότι θα ανακουφίσει αφάνταστα τους τόσο ταλαιπωρημένους πολίτες της δυτικής Λευκωσίας.

Παράλληλα γράψαμε και συζητήσαμε με πάθος, παραθέτοντας ατράνταχτα στοιχεία παρμένα από τις επίσημες υπηρεσίες του κράτους, την ισοπεδωτική παραγνώριση της επαρχίας Λευκωσίας στο σύνολό της για ανάπτυξη και αξιοποίηση του υδάτινου πλούτου της. Η Λευκωσία -τελευταία σε έργα, ένα ή δυο μικρά φράγματα για δείγμα- κοιτάζει από μακριά όλες τις άλλες περιοχές όπου ο οργανισμός οικοδόμησης φραγμάτων και γενικά υδατικών έργων και δίκαια προβάλλει το ερώτημα: Γιατί η επαρχία Λευκωσίας καταδικάστηκε στον άχαρι ρόλο του φτωχού συγγενή; Και παραγωγική γη διαθέτει και υδάτινο πλούτο αναξιοποίητο έχει και εργατικούς, προοδευτικούς αγρότες έχει περήφανα να επιδείξει.

Στην εξέταση του θέματος στην επιτροπή Γεωργίας, δεδομένης της απεραντοσύνης των προβλημάτων της αναφερόμενης πεδιάδας, κρίθηκε σκόπιμο να περιοριστούμε στα άμεσα, καυτά προβλήματα της κοινότητας Αστρομερίτη.

Συζητήσαμε, κύριε Πρόεδρε, με πολλή ανησυχία το οξύ πρόβλημα της ύδρευσης της κοινότητας που κάθε χρόνο γίνεται πιο έντονο. Ενημερωθήκαμε για τις κάποιες προσπάθειες που καταβάλλονται και από τότε παρακολουθούμε ανελλιπώς την εξέλιξη της πορείας τους. Η συνεχής πτώση της στάθμης στα υπόγεια νερά της περιοχής της κοινότητας τα τελευταία χρόνια πρέπει να αφυπνίσει τους αρμόδιους, γιατί σίγουρα είναι αμέσως αναγκαία η κατασκευή εμπλουτιστικών και αποθηκευτικών έργων για υποφερτή παροχή ύδρευσης και άρδευσης στην κοινότητα.

Και είναι διπλά αξιέπαινοι οι αγρότες της περιοχής, γιατί χάρη στο πάθος τους για τη γη, χάρη στην ακατάβλητη δύναμη για δημιουργία και ζωή μοχθούν και συντηρούν ολοζώντανη τη νεκρή ζώνη που εκτείνεται χιλιόμετρα πλάι τους. Είχαμε την ευκαιρία να περπατήσουμε μαζί τους τα περβόλια και τα χωράφια της νεκρής ζώνης και μόνο περηφάνεια και συγκίνηση μας έδωσε αυτή η εμπειρία που είδαμε τον αγρότη να αφήφά τον επιδειχτικά πάνοπλο εισβολέα, να ξεπερνά το κάθελονικό κάψιμο των δέντρων ή της σοδειάς του, να μας δείχνει με το ένα χέρι το σπίτι του, που το χαίρεται μόνο με το βλέμμα, ενώ με το άλλο χέρι σκάβει, φυτεύει, θερίζει, δημιουργεί, κρατεί ζωντανή τη Ζώδια, την Κατακοπιά, τον Αστρομερίτη. Να γιατί αυτοί οι άνθρωποι είναι άξιοι και τους πρέπει κάθε συμπάρασταση, υλική και ηθική. Και χαίρω γιατί ομόφωνα η επιτροπή Γεωργίας και η ολομέλεια σήμερα της Βουλής δέχεται και παραδέχεται ότι είναι δίκαια και ανθρώπινα τα αιτήματα και πρέπει να αντικριστούν με αγάπη και κατανόηση από το κράτος και αμέσως να κηρυχθεί ακριτική περιοχή, για να νιώσει χειροπιαστή βοήθεια την αρωγή που δικαιούται.

Μας γράφει η χωριτική αρχή Αστρομερίτη στο υπόμνημά της: «Δε συμβάλαμε στην υδατική ανάπτυξη της επαρχίας Λευκωσίας ... Φταίμε, κύριοι Βουλευτές, γιατί είμαστε ανεχτικοί και σεις και μεις ...». Αναλαμβάνουμε λοιπόν τη μερίδα του φταιξίματος και λέμε στους αγρότες του Αστρομερίτη αλλά και ολάκερης της επαρχίας Λευκωσίας ότι δε θα σταματήσουμε να διεκδικούμε αποφασιστικά, μεθοδευμένα και δυναμικά το δικαίωμά τους για σωστή, υδατική ανάπτυξη.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω ότι ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, επικεφαλής κλιμακίου από Βουλευτές και αξιωματούχους του κόμματος, επισκέφθηκε πρόσφατα την κοινότητα Αστρομερίτη για να βεβαιώσει τους κατοίκους ότι το κόμμα μας αγκαλιάζει θετικά τα αιτήματά τους και θα είναι θερμός συμπαροστάτης για την προώθησή τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η περιοχή της Μόρφου, η περιοχή του Αστρομερίτη αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα με κυρίαρχο πρόβλημα το πρόβλημα του νερού, το πρόβλημα της ύδρευσης και της άρδευσης. Θα πρέπει διαπιστώνοντας αυτό το θέμα να διαπιστώσουμε την ίδια στιγμή ότι αυτά τα προβλήματα δεν είναι προβλήματα μόνο αυτής της περιοχής, είναι προβλήματα ολόκληρης της Κύπρου. Ποικίλλει ο βαθμός των προβλημάτων, αλλού είναι οξύτερο το πρόβλημα, αλλού είναι μικρότερο το πρόβλημα. Όμως το πρόβλημα παραμένει και είναι απόρροια των περιορισμένων υδάτινων πόρων που διαθέτει αυτός ο τόπος. Την ίδια στιγμή θα πρέπει να διαπιστώσουμε ότι πραγματικά το πρόβλημα αυτό παρουσιάζεται με οξύτητα σ' αυτή την περιοχή, παρουσιάζεται με οξύτητα σε ολόκληρη σχεδόν την επαρχία της Λευκωσίας.

Στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής διατυπώνονται με σαφήνεια συγκεκριμένες εισηγήσεις. Διατυπώνεται επίσης με σαφήνεια ο προβληματισμός και οι σκέψεις των αρμόδιων της κυβέρνησης για αντίκρουση αυτών των ζητημάτων. Τα αρμόδια τμήματα μελετούν το πρόβλημα είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα όχι μόνο για τη Νομοθετική Εξουσία αλλά και για την Εκτελεστική. Το καθήκον το δικό μας είναι να ασκούμε τη δική μας πίεση προς την Εκτελεστική Εξουσία ούτως ώστε αυτές οι μελέτες, αυτές οι λύσεις που επιδιώκεται να δίδονται να παίρνουν πρακτικό χαρακτήρα. Όμως την ίδια στιγμή δε θα πρέπει ποτέ να υποτιμούμε τις αντικειμενικές δυσκολίες που δημιουργούνται στον τόπο αναφορικά με την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Οι δυνατότητές μας, δυστυχώς κύριοι συνάδελφοι, είναι λίγες.

Και θα 'θελα να σημειώσω και κάτι άλλο. Ακριβώς γιατί το πρόβλημα είναι γενικό, είναι καθολικό πρόβλημα της Κύπρου, επειδή οι δυνατότητές μας είναι περιορισμένες όπως και τα μέσα μας, απαιτείται όχι η αποσπασματική αντίκρουση των προβλημάτων, αλλά η σφαιρική αντίκρουσή τους. Απαιτείται ένα ευρύτερο ολοκληρωμένο γενικότερο σχέδιο δράσης για ευρύτερες περιοχές γιατί, κύριοι, συνάδελφοι, θα βρεθούμε μπροστά στο φαινόμενο -και είμαστε ήδη μπροστά στο φαινόμενο- των αντικρουόμενων συμφερόντων χωριών, κοινοτήτων που όλες εμπίπτουν στα πλαίσια, στα όρια μιας ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής. Και είμαστε όλοι γνώστες των αντιδικιών για το πού θα πρέπει να τοποθετηθεί το ένα φράγμα ή το άλλο φράγμα, για το πού θα πρέπει να μαζευτούν τα νερά, τα περισσεύματα του τάδε ποταμού ή του άλλου ποταμού. Και από τη στιγμή που αυτές οι διαφωνίες βγαίνουν στην επιφάνεια σε μερικές περιπτώσεις παίρνουν οξύτητα και επειδή σε μερικές περιπτώσεις γίνονται εισηγήσεις που ενδεχόμενα η υλοποίησή τους να δημιουργήσει γενικότερο κοινωνικό πρόβλημα -παραδείγμα ο επηρεασμός της ήδη λειψής ύδρευσης της πόλης της Λευκωσίας για αντιμετώπιση άλλων προβλημάτων, δηλαδή για να λύσουμε ένα πρόβλημα να δημιουργήσουμε ένα άλλο πολύ μεγαλύτερο- αυτά όλα επιβάλλουν, εισηγούμαι, σε όλους μας να πιέζουμε προς την κατεύθυνση της σφαιρικής αντιμετώπισης του προβλήματος. Γιατί, αν απλά συμπαραιστάμεθα με το δίκαιο της κάθε κοινότητας -και κάθε κοινότητα έχει δίκαιο- θα βρεθούμε και μεις αντιφατικοί με τους ίδιους μας τους εαυτούς, με τις ιδιές μας τις υποσχέσεις, αλλά το κυριότερο με τις πραγματικές δυνατότητες για αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Να γίνουν έργα: ασφαλώς θα πρέπει να γίνουν έργα. Θα πρέπει να γίνουν συγκεκριμένα έργα και στην περιοχή αυτή και αναφορικά με τους υδάτινους πόρους και αναφορικά με το οδικό δίκτυο, στο οποίο κάποιοι συνάδελφοι αναφέρθηκαν, αλλά και πάλιν θα 'θελα να διατυπώσω την άποψή μας ότι και σ' αυτά τα θέματα θα πρέπει να τοποθετηθούν προτεραιότητες με ευρύτερο γενικότερο προγραμματισμό, για να μη βρεθούμε μπροστά σε μεγαλύτερα προβλήματα.

Εισηγούμαστε λοιπόν, τελειώνοντας κύριε Πρόεδρε, την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, των δίκαιων αιτημάτων των κατοίκων, με υπευθυνότητα και κυρίως χωρίς ισοπεδωτικές αντικρίσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε άπτεται των προβλημάτων που απασχολούν μια ευρύτερη περιοχή, ιδιαίτερα την κοινότητα του Αστρομερίτη, και επηρεάζουν τη διαβίωση χιλιάδων κατοίκων. Πρέπει να τονισθεί ότι είναι γενικά παραδεκτό ότι η περιοχή αυτή παραμένει για χρόνια παραμελημένη τη στιγμή που θα 'πρεπε να δοθεί κάθε δυνατή κυβερνητική βοήθεια και συμπαράσταση. Το γεγονός ότι η περιοχή για την οποία γίνεται λόγος επεκτείνεται παράλληλα με τη γραμμή Αττίλα και τη νεκρή ζώνη, που υπαίτιοι για την ύπαρξή τους είναι τα έργα και η δράση της ελλαδικής χούντας και της ΕΟΚΑ Β', για λόγους πολιτικής θα 'πρεπε να αναπτυχθεί και στους κατοίκους της να παρασχεθούν όλες οι απαιτούμενες διευκολύνσεις. Αντ' αυτού τα προβλήματα αυξάνονται και χρονίζουν με αποτέλεσμα οι κάτοικοι, αρκετοί από τους οποίους είναι πρόσφυγες από τις παρακείμενες κατεχόμενες περιοχές, να αντιμετωπίζουν με σκεπτικισμό την παραμονή τους στην περιοχή. Μια σειρά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Αστρομερίτη συνδέονται άμεσα με τις επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής του 1974. Από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Αστρομερίτης είναι και το πρόβλημα της ύδρευσης και άρδευσης.

Είναι ανήκουστο μια κοινότητα που αριθμεί 4,000 κατοίκους να αντιμετωπίζει σοβαρότατο πρόβλημα ύδρευσης και να μη λαμβάνονται δραστικά μέτρα για ριζική αντιμετώπισή του. Ξεπερνά τα όρια του επιτρεπτού να διαπιστώνεται η αναγκαιότητα αλλαγής του δικτύου υδατοπρομήθειας, το οποίο είναι παμπάλαιο και παρουσιάζει συνεχώς διαρροές και εντούτοις το πρόβλημα να παραμένει από πολλά χρόνια άλυτο. Δεν είναι ορθό να αφήνεται μια ακριτική κοινότητα, στην οποία διαμένουν αρκετοί πρόσφυγες, από μόνη της να προχωρεί στη λύση αυτού του σοβαρού προβλήματος, δανειζόμενη το ποσό των £96,000.

Κοντά στο πρόβλημα της ύδρευσης προστίθεται και το πρόβλημα της άρδευσης. Τα υπόγεια νερά έχουν εξαντληθεί, οι γεωτρήσεις στερεύουν, τα επιφανειακά νερά, λόγω και της ανομβρίας που επικρατεί, είναι λιγοστά. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής είναι να εγκαταλείπονται ολόκληρες φυτείες μόνιμων καλλιεργειών, ιδιαίτερα εσπεριδοειδών, ενώ εποχιακές καλλιέργειες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα συντήρησης. Οι προσπάθειες των κατοίκων, προσφύγων και μη, που για τόσα χρόνια αγωνίζονται να κρατήσουν στη ζωή τις φυτείες και τις καλλιέργειές τους που γειτνιάζουν με τις κατεχόμενες περιοχές,

οδεύουν προς την αποτυχία όχι εξ υπαιτιότητάς τους, αλλά ένεκα της χρονοβόρας τακτικής και της αδιαφορίας που για χρόνια επιδείκνυαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις.

Σήμερα καταβάλλονται προσπάθειες για απάμβλυνση του υδατικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η κοινότητα Αστρομερίτη. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχει αποστείλει γεωτρύπανο στην περιοχή με στόχο να εξαντληθούν όλες οι πιθανότητες για ανεύρεση νερού, που θα ικανοποιεί τις υδατικές ανάγκες της κοινότητας. Αν αποτύχουν αυτές οι προσπάθειες θεωρούμε δίκαιο το αίτημα των κατοίκων της περιοχής είτε να παραχωρηθούν γεωτρήσεις που υδρεύουν τη Λευκωσία, είτε να παρασχεθεί άδεια αξιοποίησης των διατρήσεων που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη. Αυτή η λύση όμως είναι προσωρινή και θα επιλύσει βασικά τις υδρευτικές ανάγκες των κατοίκων. Πρέπει να πραγματοποιηθούν έργα για να αντιμετωπισθεί το όλο πρόβλημα μακροπρόθεσμα και μόνιμα. Γι' αυτό αποτελεί επιτακτική ανάγκη η κατασκευή υδατοφράκτη και άλλων εμπλουτιστικών έργων, ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο τα όμβρια νερά και να ενισχυθούν τα υπόγεια υδροφόρα στρώματα. Απαιτείται η κατασκευή υδατικών έργων σ' ολόκληρη την περιοχή, που είναι κοινώς αποδεκτό ότι έχει παραμεληθεί, και να διασφαλισθεί η ίση και δίκαιη κατανομή των νερών και για τους κατοίκους του Αστρομερίτη, πράγμα που θα εξασφαλιστεί με τη δημιουργία της Αρχής Υδάτων.

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επικροτεί όλες τις εισηγήσεις που περιέχονται στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και προτάθηκαν από τους εκπροσώπους της κοινότητας που θα συμβάλουν σε μερική τουλάχιστον μείωση του κόστους του νερού που είναι το ψηλότερο στην Κύπρο και ανέρχεται στα 20 σεντ το κυβικό μέτρο. Υπογραμμίζω αυτή την πτυχή, για να έχουν υπόψη τους και οι άλλες οι περιοχές τα προβλήματα που έχουμε και τα οποία η ανομβρία τα έχει οξύνει στο έπακρο.

Οφείλουμε να τονίσουμε ότι το οδικό δίκτυο της κοινότητας βρίσκεται σε πολύ κακά χάλια, γι' αυτό το κράτος οφείλει να έρθει αρωγός για την επιδιόρθωση των δρόμων αυτής της ακριτικής κοινότητας, στην οποία διαμένουν πάρα πολλοί πρόσφυγες. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά και μια σειρά άλλα άλυτα προβλήματα θα πρέπει να τροχιοδρομηθούν προς τη λύση τους.

Ο Αστρομερίτης επειδή γειτνιάζει με τη γραμμή Αττίλα και το μεγαλύτερο ποσοστό εύφορης γης του βρίσκεται στη νεκρή ζώνη, αναμφισβήτητα είναι ακριτική κοινότητα και ως εκ τούτου πρέπει να συμπεριληφθεί, όπως εισηγείται και η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, στα προγράμματα παροχής κρατικής βοήθειας και να λαμβάνει την ίδια βοήθεια που λαμβάνουν σήμερα όλες οι άλλες ακριτικές κοινότητες. Αυτό θα βοηθήσει στην απάμβλυνση ορισμένων από τις επιπτώσεις της τούρκικης εισβολής του 1974 και θα δημιουργήσει κάποιες καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για τους κατοίκους, ιδιαίτερα τους πρόσφυγες κατοίκους της κοινότητας που με αγωνία αναμένουν τη μέρα της ορθής και δίκαιης λύσης του κυπριακού, που θα συμπεριλαμβάνει και το δικαίωμα της επιστροφής των προσφύγων στις πατρογονικές τους εστίες και περιουσίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω ότι με τον κ. Κουρτελλάρη έχουμε φθάσει στο τέλος της συζήτησης αυτού του θέματος. Έχουν γίνει πολύ εποικοδομητικές εισηγήσεις και η Έκθεση

της Επιτροπής είναι πάρα πολύ λεπτομερειακή. Όλα αυτά θα αποσταλούν από τη γραμματεία της Βουλής στα αρμόδια όργανα της Εκτελεστικής Εξουσίας, για να μελετηθούν για τα περαιτέρω.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 21 Φεβρουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1991.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1991.
- 5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1991.
- 6) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991.
- 7) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 9) Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 10) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1990.
- 11) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).
- 12) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).
- 13) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 14) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 15) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 16) Ο περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 17) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 18) Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 19) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 20) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 21) Οι περί Δημόσιου Αρχείου (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1991.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) «Οι αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, οι διακηρύξεις των Άγγλων και Αμερικανών για την κρίση στον Κόλπο και η θέση τους στο Κυπριακό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων). (14.2.91).

- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμή του Γεώργιου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή). (17.1.1991).

- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

- (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη). (16.11.1989).

- (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (16.11.1989).

- (γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμένος της Λεμεσού από την εταιρεία SCANDUCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντι-μετάπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ -Αριστεράς). (26.4.1990).

«Οι αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, οι διακηρύξεις των Άγγλων και Αμερικανών για την κρίση στον Κόλπο και η θέση τους στο Κυπριακό».

Το θέμα εγγράφεται για να συζητηθεί την προσεχή Πέμπτη εκ μέρους όλων των κομμάτων στη Βουλή. 14.5.91. Το θέμα αποφασίστηκε σήμερα.

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η αδικαιολόγητη απόφαση της κυβέρνησης για απαγόρευση του ανοιξιάτικου κυνηγιού (τρυγονιού Απριλίου) και η αντίδραση της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Κύπρου (Τμήμα Αμμοχώστου)».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χρίστος Σολωμής. 13.2.91.

«Η κατεδάφιση του Σκοπευτηρίου στην Αγία Νάπα από το Τμήμα Δασών».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χρίστος Σολωμής. 14.2.91.

«Τα σοβαρότατα προβλήματα ύδρευσης στην πόλη της Λάρνακας και οι τρόποι άμεσης επίλυσής τους».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης. 14.2.91.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 6.50 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαριθμητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θαλής
Ανδρέου Αντώνης	Μουσιούττας Νίκος
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργιάδης Δήμος	Παναγίδης Κίμων
Γεωργίου Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δίγιλης Παύλος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαρές Αυγερινός
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσουναωτός Ιάκωβος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μάτσης Ιωάννης	Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Τροποποιητικής) Νόμος του 1991» και ψήφισή αυτής σε νόμο.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1991», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Χρ. Σολωμής, Κ. Παναγίδης, Ευ. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού, Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης και Ν. Μουσιούττας) και ψήφιση αυτού σε νόμο (με αριθμό 3 του 1991).

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Αρ. 1) του 1991», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα ('Α. Χρυσοστόμου και Π. Στυλιανού) και ψήφιση αυτού σε νόμο (με αριθμό 1 του 1991).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1991», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Π. Στυλιανού, Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Σ. Χ)Γιάννης και Κ. Τσιέττης) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο και «Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων στους Θηροφύλακες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Ανδρέου, Α. Γαλανός, Χρ. Πέτας, Γ. Ομήρου, Π. Στυλιανού, Ν. Μουσιούττας, Α. Ψυλλίδης, Χρ. Σολωμής, Ν. Αναστασιάδης και Α. Φάντης) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

10) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

11) Απαντήσεις Υπουργών σ' Ερωτήσεις Βουλευτών (Η καθυστέρηση στην εξέταση κτηματολογικών υποθέσεων του χωριού Νατά - Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το χωριό Καλιάνα - Η παραχώρηση κρατικής γης για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στην κοινότητα Αγίων Τριμιθιάς - Τα οφθαλμολογικά προβλήματα που παρουσιάζονται σε πρόσωπα που χειρίζονται τηλεοπτικές συσκευές κατά τη διάρκεια της εργασίας τους - Το αίτημα των κατοίκων Κάτω Μονής για τη διάνοιξη του δρόμου Σίφυλου-Κάτω Μονής - Η ανάγκη επιδιόρθωσης και κάλυψης με τσιμέντο των αυλακιών κατά μήκος του κεντρικού δρόμου της Ορούντας - Η τοποθέτηση νέων οδικών πινακίδων σε ολόκληρη την Κύπρο - Η κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στην Κλήρου - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου από τις Γερακιές μέχρι το σταυροδρόμι Κύκκου-Πεδουλά - Η διάθεση χυμού πορτοκαλιού στις πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών - Η ανέγερση 10-15 οικιστικών μονάδων των δυο υπνοδωματίων στον οικισμό Κοφίνου - Η παραχώρηση κρατικής γης σε κατοίκους της κοινότητας Παλιομετόχου - Ο περιορισμός των ειδών που θα πωλούνται στις σχολικές καντίνες - Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Ανάγκιας - Το αίτημα των κατοίκων του συνοικισμού αυτοστέγασης

Αθαιίνου για περίφραξη των κατοικιών τους - Η στεγανοποίηση αυλακίου βόθους ενός μέτρου και μήκους ενός περίπου χιλιομέτρου στο δρόμο Λεμεσού-Αγρού - Η λειτουργία νέου γυμνασίου στην περιοχή νοτιοδυτικά της Λευκωσίας - Η παραχώρηση κρατικής γης για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου στο Τσέρι - Η κατασκευή και άλλης υδατοδεξαμενής για την κοινότητα Πραιτωρίου - Η δομή και ο εκσυγχρονισμός του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων - Τα υδατικά προβλήματα Ποταμιάς - Η περίφραξη του παλατιού της Αικατερίνης Κορνάρο στην Ποταμιά - Η επίσκεψη μαθητών της έκθεσης για τον ήρωα Κυριάκο Μάτση - Το αίτημα για κρατική επιχορήγηση κατά 2/3 του βασικού μισθού του γραμματέα το Συνεργατικού Παντοπωλείου Αδελφότητας 'Ο Πόνος' Οίκου Αγίου Χαράλαμπος - Οι φορολογικές υποχρεώσεις της πλωτής οφθαλμολογικής κλινικής 'FLOKS EYE HOSPITAL' - Το αίτημα της κοινότητας Τάλας για ανόρυξη γεωτρήσεων).

12) Έκθεση για το θέμα «Η παράλειψη της κυβέρνησης για την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων των κοινοτήτων της ελεύθερης περιοχής της πεδιάδας του Μόρφου και ιδιαίτερα του προβλήματος της άρδευσης και ύδρευσης της κοινότητας Αστρομερίτη και η λήψη άμεσων μέτρων προς επίλυσή τους», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Ευ. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτας, Α. Παρισινός, Μ. Παπαπέτρου, Χρ. Κουρτελλάρης) και έγκριση αυτής.

13) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος του ακόλουθου θέματος:

«Οι αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, οι διακηρύξεις των 'Αγγλων και Αμερικανών για την κρίση στον Κόλπο και η θέση τους στο Κυπριακό».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων της Βουλής).

14) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- 1) «Η αδικαιολόγητη απόφαση της κυβέρνησης για απαγόρευση του ανοιξιάτικου κυνηγιού (τριγωνιού Απριλίου) και η αντίδραση της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Κύπρου (Τμήμα Αμμοχώστου)». (Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χρίστος Σολωμής).
- 2) «Η κατεδάφιση του Σκοπευτηρίου στην Αγία Νάπα από το Τμήμα Δασών». (Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χρίστος Σολωμής).
- 3) «Τα σοβαρότατα προβλήματα ύδρευσης στην πόλη της Λάρνακας και οι τρόποι άμεσης επίλυσής τους». (Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 21ης Φεβρουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προ ημερήσιας διάταξης έχει αποφασισθεί να συζητηθεί το θέμα «Οι αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, οι διακηρύξεις των Άγγλων και Αμερικανών για την κρίση στον Κόλπο και η θέση τους στο Κυπριακό».

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Προηγείται ο κ. Κληρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ο κ. Κληρίδης μου είπε ότι προτιμά να μην είναι ο πρώτος ομιλητής, διότι το θέμα ενεγράφη από άλλα κόμματα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ο εισηγητής τότε, ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όταν το 1989 ο ψυχρός πόλεμος έφτανε σ' ένα τέλος, οι ελπίδες για έναν ειρηνικό, χωρίς διαχωρισμούς κι αντιπαράθεσεις, κόσμο άρχισαν να φουντώνουν

στις καρδιές των ανθρώπων. Υπήρχε ακόμη η Μέση Ανατολή. Όμως κι εκεί άρχισε να φυσά ένας άνεμος δημοκρατίας και οι υποσχέσεις για ειρήνευση σ' αυτή την ταραγμένη περιοχή ήταν πολλές.

Η κρίση που το Ιράκ προκάλεσε με την εισβολή του στο Κουβέιτ φώτισε μια σκοτεινή πτυχή της ανθρωπότητας που δεν έχει απαλειφθεί. Έκανε φανερό ότι στον κόσμο της κατάρρευσης των τειχών και του τερματισμού της αντιπαράθεσης μεταξύ των υπερδυνάμεων εξακολουθεί να υπάρχει καταπίεση και κατοχή. Εξακολουθούν ισχυρότερες χώρες να καταπιέζουν ασθενέστερους γείτονές τους.

Οι Αμερικάνοι για τους δικούς τους λόγους ανησύχησαν για τις εξελίξεις κι αποφάσισαν την έντονη κι ενεργό ανάμειξή τους στα γεγονότα της περιοχής. Έπρεπε η ανάμειξή τους να έχει το στοιχείο της διεθνούς νομιμότητας και επικαλέστηκαν τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και έπρεπε να μη φαίνεται κραυγαλέα η αντίφαση από τη στάση των Ηνωμένων Πολιτειών σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, γι' αυτό έπρεπε να απομονωθεί η περίπτωση του Ιράκ από το Παλαιστινιακό και το Κυπριακό.

Το γεγονός ότι στην περιοχή υπάρχει από μακρού προβλήματα κατοχής και προσφυγιάς, ότι υπάρχει το Κυπριακό και το Παλαιστινιακό, δε σημαίνει για τους Αμερικάνους και τους συμμάχους τους καμιά υποχρέωση για ανάληψη παρόμοιας ευθύνης για τα ζητήματα αυτά. Έγινε μάλιστα θέμα ενός νεοφανούς πατριωτισμού ο διαχωρισμός του Κουβείτιανού από το Παλαιστινιακό και ιδιαίτερα από το Κυπριακό.

Οι πιέσεις και ο πόλεμος ήταν ένας μονόδρομος που έπρεπε να αφορά μόνο το Ιράκ. Όποιοι αναφερόταν σ' άλλα ζητήματα, όποιοι ήθελε παράλληλη πίεση πάνω στην Τουρκία και το Ισραήλ γινόταν υπονομευτής και πολέμιος της κοινής προσπάθειας εναντίον του Ιράκ. Είναι αυτήν ακριβώς τη λογική που δε δέχθηκαν πλατιά στρώματα ανάμεσα στους Άραβες. Μια ανάλογη στάση επικράτησε και σε διεθνή κλίμακα ανάμεσα σ' όσους αναζητούν μια λογική και μια συνέπεια, όταν γίνεται αναφορά σε διεθνείς αρχές.

Ο κυπριακός λαός καταδίκασε την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ και απέρριψε την υπεροψία του Σαντάμ Χουσεΐν, γιατί γνωρίζει τι σημαίνει επιδρομή, αλλά ταυτόχρονα δεν ανέχτηκε την αμερικανική και βρετανική υποκρισία, όταν άκουσε τις διακηρύξεις για προστασία του διεθνούς δικαίου. Δεν μπόρεσε ο λαός μας να κατανοήσει πώς μπορεί να βρίσκεται σε συμμαχία με την Τουρκία για την εφαρμογή των διεθνών αρχών και κανόνων. Ένωσε μάλιστα να εξανίσταται, όταν άκουσε τους Αμερικανούς να επαινούν την Τουρκία ως προστάτη των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Ο κυπριακός λαός λογάρισε με πολλή περισκεψη και απογοήτευση τη δική του περίπτωση. Αναλογίστηκε τα χρόνια που πέρασαν από την τουρκική εισβολή χωρίς οποιαδήποτε αμερικανοβρετανική παρέμβαση. Ενώ ο κόσμος γύρω μας αλλάζει, το κυπριακό πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει στάσιμο και άλυτο, μια συνθήκη για τους ξένους. Είναι ένας καλοσχεδιασμένος υπολογισμός η παράταση του προβλήματός μας από μέρους των Τούρκων, των Αμερικανών και των Βρετανών, μια πληγή όμως ανοιχτή και μια μεγάλη αγωνία για τους Κυπρίους.

Η Τουρκία παραμένει ανενόχλητη στην Κύπρο και ο Ντενκτάς, φορέας της πολιτικής της, προωθεί χωρίς κανέναν ενδοιασμό τις αδιάλλακτες τοποθετήσεις του και προκαλεί το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τον

ίδιο το διεθνή οργανισμό. Προκαλεί αλληπάλληλες κρίσεις με την αδιαλλαξία και τους νέους όρους που φέρνει καθ' υπέρβαση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Η στάση αυτή του Ντενκτάς έθιξε, μας ελέχθη, βαθύτατα τον ίδιο τον κ. Κουεγιάρ, μέχρι που τον εξανάγκασε να πάρει το Κυπριακό ο ίδιος στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Αποτέλεσμα ήταν το 649, που έφερε ανείπωτη χαρά και ικανοποίηση στην Τουρκία και τον Ντενκτάς και έκτοτε αποτελεί το λάβαρο της πολιτικής τους. Λένε και κάποιοι δικοί μας κύκλοι ότι πρέπει κι εμείς να πανηγυρίζουμε για το 649. Και μπορεί κάποιοι δικοί μας να το κάνουν. Όμως η πραγματικότητα δεν αλλάζει. Η τουρκική αδιαλλαξία με τη βοήθεια των Αμερικανών όχι μόνο δεν καταγγέλθηκε, αλλά αντίθετα δικαιώθηκε με ένα πρωτοφανές για το Κυπριακό ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Ακολούθησαν έκτοτε οι εκθέσεις του Γενικού Γραμματέα, που συγκάλυψαν πλήρως την τούρκικη αδιαλλαξία, αποδίδοντας ίσες ευθύνες για το αδιέξοδο στην επιδρομική και επιθετική και αδιάλλακτη τουρκική πλευρά και στη θυματοποιημένη, υποτακτική, υποχωρητική, ανεκτική ελληνική πλευρά. Το τι χρειαζόταν να γίνει ήταν φανερό. Αυτό που δεν έκανε ο Γενικός Γραμματέας έπρεπε να το κάνουμε εμείς. Έπρεπε να καταγγελθεί από εμάς η τουρκική αδιαλλαξία, έπρεπε να καταγγελθεί η κλιμάκωση της κρίσης που η Τουρκία προωθούσε στην Αμμόχωστο και αλλού και έπρεπε να επανέλθει στο προσκήνιο η ουσία του Κυπριακού, έπρεπε να επανατοποθετηθεί το Κυπριακό στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Έγιναν τότε ατέρμονες συζητήσεις στο Εθνικό Συμβούλιο, χωρίς όμως να καταλήξουν σε αποτέλεσμα. Και ήρθε η κρίση στον Κόλπο. Τότε προβλήθηκαν και πάλι δύο γραμμές: Η μια ήθελε προώθηση της προσφυγής στη Γενική Συνέλευση, για να καταγγελθεί η Τουρκία, για να συνδεθεί το Κυπριακό με το Κουβέιτιανό, και η άλλη έλεγε ότι το Κυπριακό έπρεπε να μείνει στο ψυγείο, γιατί τώρα η προσοχή του κόσμου ήταν στραμμένη στον Κόλπο. Ήταν τότε που είχαμε και την επίσκεψη του ειδικά εξουσιοδοτημένου για το Κυπριακό διπλωματικού υπαλλήλου του State Department κ. Λέτσου, που ζήτησε επιτακτικά -γιατί αυτό είναι το ύφος που γνωρίζει ο κ. Λέτσου- να αποφύγουμε την προσφυγή στη Γενική Συνέλευση. Και ο κ. Λέτσου είχε τους λόγους του. Ήθελε να εξυπηρετήσει την αμερικανική πολιτική και ήθελε να πουλήσει εξυπηρέτηση στην Τουρκία. Τη στιγμή που επρωθείτο η αμερικανοτουρκική συνεργασία για κοινό μέτωπο εναντίον του Ιράκ, οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν ήθελαν την Τουρκία κατηγορούμενη στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών για το ίδιο ακριβώς έγκλημα για το οποίο κατηγορούσαν το Ιράκ. Και εμείς δεχτήκαμε να παίξουμε τελικά αυτό το παιχνίδι, χωρίς έστω να πάρουμε οποιαδήποτε διαβεβαίωση από μέρος των Ηνωμένων Πολιτειών για τη μελλοντική τους συμπεριφορά. Οι Αμερικανοί μας θέλουν προστάτες της Τουρκίας και εμείς δεχτήκαμε αυτό το ρόλο αδιαμαρτύρητα. Η απόφαση της κυπριακής ηγεσίας να παραμείνει το Κυπριακό στο ψυγείο κατά τη διάρκεια της κρίσης εξυπηρετούσε τους Αμερικανούς, του Βρετανούς και τους Τούρκους: όχι την Κύπρο, το λαό της και το πρόβλημά της.

Η κυβέρνηση και η πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων απέφυγαν να προχωρήσουν σε προσφυγή, γιατί, λέει, δε θα παίρναμε ισχυρό ψήφισμα με αυτό το διεθνές κλίμα, και έτσι προτίμησαν κανένα ψήφισμα. Μας μένουν, υποστηρίζουν, τα παλιά και μας περισσεύουν.

Όμως το ζητούμενο σ' αυτή την περίπτωση δεν ήταν μόνο ένα ψήφισμα. Χρειαζόταν η προσφυγή, για να ενημερώσουμε τη διεθνή κοινωνία για την τουρκική αδιαλλαξία. Χρειαζόταν η προσφυγή, για να δοθεί η ευκαιρία στα νέα δημοκρατικά καθεστώτα της Κεντρικής Ευρώπης να τοποθετηθούν στο Κυπριακό. Χρειαζόταν η προσφυγή, για να συνδεθεί το Κυπριακό με το Κουβέιτιανό. Όλα αυτά όμως δεν είχαν σημασία για την κυβέρνηση και ορισμένες άλλες πολιτικές ηγεσίες. Η επιλογή της κυβέρνησης ιδιαίτερα ήταν να μη δυσαρεστήσει το Λέτσου και τους Αμερικανούς. Η κυβέρνηση εκτιμά ότι αναβαθμίζεται ο ρόλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και γι' αυτό υπολογίζει ότι έμμεσα θα ενισχυθεί και ο ρόλος του στο Κυπριακό. Εφόσον το Συμβούλιο Ασφαλείας αποφασίζει τώρα για τον Κόλπο, θα αποφασίσει αύριο και για το Κυπριακό, μας λένουν οι κυβερνητικοί παράγοντες. Θα ήταν όμως ένα νέο σφάλμα της κυπριακής εξωτερικής πολιτικής αν θεωρούσε τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών άμεσα αναβαθμισμένο και σε θέση να αντιμετωπίσει όλα τα διεθνή προβλήματα με τρόπο μάλιστα αποτελεσματικό.

Στην περίπτωση του Κόλπου συνήργησαν διάφορες προϋποθέσεις, για να φτάσει το Συμβούλιο Ασφαλείας σε κάποια ψήφισμα. Όμως ταυτόχρονα αποδείχτηκαν και πάλι τα όρια και οι αδυναμίες του. Δεν μπόρεσε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών να προλάβει τη σύγκρουση. Δεν μπόρεσε να επιβάλει τα μέτρα που αποφάσισε, για να εξαναγκάσει το Ιράν να αποχωρήσει από το Κουβέιτ. Δεν μπόρεσε να παρέμβει για τον τερματισμό του πολέμου και δεν μπόρεσε να περιορίσει την επιθετικότητα των Αμερικανών και των συμμάχων τους στα όρια των ψηφισμάτων.

Είναι πολύ νωρίς να μιλούμε για αναζωογόνηση των αρχών του ΟΗΕ και για δημιουργία ενός νέου συστήματος διεθνούς ασφάλειας. Θα χρειαστούν συντονισμένες προσπάθειες, δύσκολες αποφάσεις κι επώδυνες μεταρρυθμίσεις, για να γίνουν τα Ηνωμένα Έθνη ο εγγυητής της παγκόσμιας ειρήνης. Είναι γι' αυτό που θα πρέπει να ενεργοποιηθούμε, να αναλάβουμε πρωτοβουλίες, να εκμεταλλευτούμε περιθώρια κι επιχειρήματα, να δημιουργήσουμε νέες συμμαχίες που προσφέρονται από όλα τα σημερινά δεδομένα. Είναι με την ενεργό εμπλοκή μας που θα στηρίξουμε την υπόθεσή μας κι όχι μόνο με την καταγραφή δηλώσεων των εκπροσώπων των υπερδυνάμεων, όπως μας δήλωσε στην Επιτροπή Εξωτερικών ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών.

Ό,τι ακολούθησε μετά την έκρηξη του πολέμου στον Κόλπο γύρω από το Κυπριακό ήταν απλώς η συνέχεια της δικής μας επιλογής. Πρώτα οι Βρετανοί κι ύστερα οι Αμερικανοί μας είπαν ότι το Κυπριακό δεν είναι σαν το Κουβέιτιανό. Με έγγραφό τους οι Αμερικανοί λένουν ότι εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα στα κατεχόμενα και θέτουν σε ίση μοίρα το κατοχικό καθεστώς και την Κυπριακή Δημοκρατία. Τα επίσημα έγγραφα είναι αρκετά γνωστά και θα πρέπει να περιληφθούν στα επίσημα πρακτικά της Βουλής. Αντί μιας άλλης ανάγνωσης, θα κατατεθούν στο Γραμματέα της Βουλής.

«10 DOWNING STREET
LONDON SW1A 2AA

From the Private Secretary

29 January 1991

Dear Mr. Hadjidemetriou,

Thank you for your letter of 14 January to the Prime Minister, which drew a parallel between the Iraqi invasion of Kuwait and the situation in Cyprus. I have been asked to reply.

Iraq's invasion of Kuwait was an unprovoked attack on its neighbour leading to the proclaimed annexation of the whole progressive breakdown of the constitutional arrangements provided under the 1960 independence settlement. This is not to condone the use of force in either case, but to explain the very different circumstances of the two events. We made our view of the events in Cyprus in 1974 clear through our support for Security Council Resolution 353 of 20 July 1974, which inter alia called on all states to respect the sovereignty, independence and territorial integrity of Cyprus, and demanded an end to foreign military intervention in contravention of these principles.

The UK has supported successive UN Security Council resolutions on Cyprus and remains closely involved in all attempts to find a solution. We believe that the intercommunal talks held under the aegis of the UN Secretary General's Mission of Good Offices offer the best hope for a just, comprehensive and lasting settlement. To that end we maintain regular diplomatic contact with all parties concerned, and with the Secretary General himself.

The British Government will continue to do all it can to assist the search for a comprehensive, just and lasting settlement.

Yours sincerely,

C.D. POWELL

 PRESIDENT'S BIMONTHLY REPORT ON CYPRUS
 JANUARY 1991

Begin text.

January 30, 1991

Dear Mr. Speaker:

(Dear Mr. Chairman:)

In accordance with public law 95-384 (92 Statutes, 739? 22U.S.C. 2372 (C)), I am submitting to you this bimonthly report on progress toward a negotiated settlement of the Cyprus question. This report covers the period from mid-October through December 1990.

During this period the United Nations Secretary General, whose Good Offices Mission forms the core of international efforts to resolve the Cyprus problem, sought to begin implementation of the 'Plan of Action' that he had outlined in his report to the U.N. Security Council of July 12. This plan (described in my report to you of August 30) was designed to prepare the ground for restarting the intercommunal talks.

In mid-October the Secretary General asked his Special Representative on Cyprus, Ambassador Oscar Camilion, and Mr. Gustave Feissel of his New York staff, to test the degree of support for the U.N. «Plan of Action» in Athens and Ankara, as well as with the two communities in Cyprus. In Athens and Ankara Ambassador Camilion and Mr. Feissel received firm offers of co-operation.

In Nicosia the picture was mixed. Both the Greek Cypriot and Turkish Cypriot communities pledged their co-operation with the Secretary General and reiterated their support for UNSC Resolution 649. Each side also made clear its belief that the other side was intransigent and that progress in carrying out the »Plan of Action« was therefore unlikely.

To lead U.S. support to the Secretary General's efforts, I asked my Special Cyprus Co-ordinator, Ambassador Nelson Ledsky, to travel to the area in late October. Ambassador Ledsky met twice with the Turkish Foreign Minister, once with the Greek Foreign Minister and several times each with President Vassiliou and Mr. Denktash. In the course of these meetings, Ambassador Ledsky also discussed a series of possible interim steps that might provide an impetus to the U.N. sponsored negotiating process. He explained to each party why such a process could not begin with a unilateral gesture by some other party and outlined instead a series of balanced reciprocal steps that could help create an atmosphere conducive to serious intercommunal negotiation. Although all concerned expressed interest in the development of such a package of steps, no agreement was reached on what the specific steps might be. Ambassador Ledsky's efforts will continue into 1991, in close co-operation with the U.N. Secretariat.

I am pleased to report that on October 28 my nominee for the post of Ambassador to Cyprus, Robert E. Lamb, was confirmed by the United States Senate. Ambassador Lamb presented his credentials to President Vassiliou on November 30. He has met with President Vassiliou and Mr. Denktash to discuss the Cyprus problem and will be active in all its aspects, including the U.S. effort to support the Good Offices Mission of the U.N. Secretary General.

On November 7 the Secretary General sent to the Security Council a report on his Mission of Good Offices in Cyprus, which covered the period since his last report of July 12. In his November report the Secretary General observed that:

«The negative atmosphere to which I had referred in my last report has persisted. Each side has objected to actions and statements by the other. These actions and statements have been a detraction to my effort».

The Secretary General also reported that the consultations undertaken by Ambassador Camilion and Mr. Feissel in the implementation of his «Plan of Action» had not been completed. He proposed to submit a progress report to the Security Council within 3 months, together with his assessment of the situation at that time. He reminded the parties of their commitment to UNSC Resolution 649, in which the Security Council called for their co-operation «on an equal footing... in completing... on an urgent basis an outline of an overall agreement...»

On November 9 the Security Council -with the United States as President of the Council- adopted a statement supporting the efforts of the Secretary General. The statement also reaffirmed the Council's «endorsement of his plan of action to complete an outline of an overall agreement, including the critical substantive issues of territory, refugees, constitutional arrangements and security guarantees.»

On December 7 the United Nations issued the «Report of the Secretary General on the United Nations Operation in Cyprus». In his report the Secretary General pointed out that the U.N. peacekeeping force «is facing a chronic and ever-deepening financial crisis.» The report also noted a number of incidents during 1990 that indicate that tensions on the island remain high and the presence of the U.N. peacekeeping force is critical to any prospects of a lasting settlement.

On December 14 the Security Council approved for an additional 6 months the renewal of the mandate of the U.N. peacekeeping force in Cyprus. On December 21 the Security Council passed unanimously a resolution requiring the Council to examine the problem of costs and financing of the peacekeeping force

with a view to implementing an alternative means of financing -which could include inter alia the use of assessed contributions- on or before June 15, 1991. We will be consulting with appropriate members of Congress on this issue in the near future.

This is my final report to the Congress on Cyprus for 1990. As I look back over the events of 1990, I am disappointed in the lack of progress in the negotiating process and in the persistence of what the Secretary General has on several occasions called the negative atmosphere prevailing on the island. At the same time, I am gratified at the extraordinary efforts of the United Nations Secretary General and his staff in attempting to find a path toward reconciliation on Cyprus. As 1991 commences, I call upon the leaders of the two Cypriot communities to act in accord with UNSC Resolution 649 and to complete as soon as possible, hopefully by mid-February, the long-overdue outline for a settlement. I can assure the Congress that the United States will do all it can to act as a catalyst in this process and to help the people of Cyprus find the means in 1991 to end the division of their island by creating for themselves a peaceful and enduring bizonal, bicomunal federation.

Sincerely,

George Bush.

End of text.

Secretary of State Baker's remarks on Cyprus before the Senate Foreign Relations Committee February 7, 1991:

In response to questions the Secretary made several points, including the following on:

CYPRUS: United Nations resolutions dealing with the Turkish invasion of Cyprus call for «negotiations» to resolve this matter. «The United States has long supported and will continue to support efforts by the U.N. Secretary General to negotiate a settlement of this very difficult issue, which cannot be compared to the situation in Kuwait.»

Δεν είναι μόνο οι Αμερικανοί και οι Βρετανοί που συζητούν αν μοιάζει το Κυπριακό με το Κουβειτιανό, αν δηλαδή οι δυτικοί και οι άλλοι έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις έναντι της Κύπρου που έχουν και έναντι του Κουβέιτ. Υπάρχουν και κάποιοι δικοί μας που πιστεύουν ότι κάνουμε κακό με το να παραλληλίζουμε τα δύο θέματα γιατί είναι ανόμοια.

Βρετανοί, Αμερικανοί και δικοί μας λένουν ότι εδώ έγινε πραξικόπημα κι εκεί όχι, ότι εκεί έγινε προσάρτηση κι εδώ όχι. Ο κατάλογος των διαφορών όσον αφορά τις λεπτομέρειες μπορεί και να μακραίνει. Όμως εκείνο που παραβλέπουν όσοι θεωρούν ανόμοια τα δύο ζητήματα είναι ότι και στις δύο περιπτώσεις παραβιάστηκαν οι ίδιες αρχές, οι ίδιες πρόνοιες του διεθνούς νόμου. Κι εκεί είναι που πρέπει να σταθούμε με σταθερότητα κι αποφασιστικότητα κατηγοροι της Τουρκίας για την εισβολή και την κατοχή. Εκτός φυσικά κι αν παύσαμε να διεκδικούμε τα δίκαιά μας, δεν επιθυμούμε την επιστροφή και ούτε ζητούμε την απομάκρυνση του κατοχικού στρατού. Αν αυτή είναι η θέση μας, τότε σωστά λέμε ότι δε μοιάζει το Κυπριακό με το Κουβειτιανό.

Η αντίδρασή μας στις προσπάθειες παραμόρφωσης κι υποβάθμισης του Κυπριακού ήταν άτονη και ανύπαρκτη. Φαίνεται ότι αυτό είναι μέσα στις επιλογές της κυβέρνησης και ότι κυριαρχεί η άποψη ότι δεν πρέπει να λέμε

οτιδήποτε δυσαρεστεί τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Βρετανία και σε προέκταση την Τουρκία. Δεν εξηγείται διαφορετικά η υποτυπώδης αντίδραση του κυβερνητικού εκπροσώπου σε δηλώσεις Αμερικανών και Βρετανών και η αποφυγή σε ανάλογες περιπτώσεις αναφοράς στην ίδια την Τουρκία από τους ίδιους τους φορείς της κυβερνητικής εξουσίας. Αν περίμενε κάποιος να καταλάβει το Κυπριακό από τις δηλώσεις των επισήμων σε διάφορα βήματα και χώρους, σίγουρα δε θα πήγαινε η σκέψη του στην Τουρκία ούτε στην κατοχή ούτε στην προσφυγιά. Θα εκτιμούσε ότι το Κυπριακό είναι ένα πρόβλημα χαμένο σε κάποιο νεφέλωμα για το οποίο δεν υπάρχουν σαφή δεδομένα κι ούτε είναι γνωστές και επισημασμένες οι ευθύνες για τη δημιουργία του.

Ενώ εμείς ακολουθούμε αυτή την παθητική πολιτική, η Τουρκία ξανοίγεται, για να διεκδικήσει θέση υπερδύναμης στην περιοχή. Αναζητά στενότερη σχέση με την ΕΟΚ. Βρίσκει ευκαιρία για να εξουδετερώσει τους Κούρδους στο εσωτερικό της μέτωπο και να παραμερίσει το Κυπριακό από το διεθνή χώρο. Επιζητά στρατιωτική υπεροπλία κι απειλεί ανοικτά την Ελλάδα και φυσικά όλους τους γείτονές της με τη στρατιωτική της ισχύ. Με τις ευλογίες των Ηνωμένων Πολιτειών και τη δική μας σιωπή η Τουρκία προωθεί ανεμπόδιστα την επεκτατική της πολιτική στην περιοχή.

Ο κ. Οζάλ περηφανεύεται ότι ανάμεσα στις πρώτες και μεγάλες επιτυχίες της πολιτικής του ήταν και το ότι τερματίστηκαν οι πιέσεις της Ευρώπης και των άλλων παραγόντων για τις ευθύνες του στην Κύπρο. Ονειρεύεται ακόμη ένα νέο ρόλο στην περιοχή και ανακατανομή των πόρων της Μέσης Ανατολής με υπαγωγή του βόρειου Ιράκ κάτω από τουρκική κηδεμονία ή και εδαφικό έλεγχο με νέες τεράστιες προεκτάσεις επιρροής στα Βαλκάνια και στο βορρά προς την πλευρά της Σοβιετικής Ένωσης.

Οι Αμερικανοί χαίρονται κι ενισχύουν την Τουρκία που τη θεωρούν μια νέα δύναμη της περιοχής στην οποία μάλιστα θέλουν να αναθέσουν ιδιαίτερες ευθύνες. Βλέπουμε όμως κι εμείς τα τουρκικά σχέδια και την τουρκική υπεροπλία και λογαριάζουμε ότι ένα νέο Ιράκ ανατέλλει κι ένας νέος Σαντάμ Χουσεϊν κυοφορείται, που θα φέρει νέες τεράστιες συμφορές στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ενώ οι μάχες μαινόνται, οι Αμερικάνοι και οι Βρετανοί κάνουν τα μελλοντικά τους σχέδια για το μεταπολεμικό κόσμο. Οι Βρετανοί με αναβαθμισμένο πια το ρόλο τους στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή σχεδιάζουν επιστροφή οποιασδήποτε μορφής κι εδραίωση της θέσης τους στην περιοχή. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο σημαίνει αυξημένο ρόλο των βρετανικών βάσεων και μεγαλύτερη εμπλοκή της Κύπρου στις δραματικές εξελίξεις της περιοχής. Ο νέος αναβαθμισμένος ρόλος της Βρετανίας και ο τρόπος που χρησιμοποιούνται οι βρετανικές βάσεις στην Κύπρο θα πρέπει να μας ανησυχήσουν, γιατί πλήττουν άμεσα τα κυπριακά συμφέροντα και μας φέρουν σε αντιπαράθεση με ολόκληρη την περιοχή.

Εφόσον η Κύπρος έχει στρατηγική αξία, θα πρέπει να λειτουργήσει κάποτε το στοιχείο αυτό και προς όφελος της ίδιας της Κύπρου και του λαού της. Θα πρέπει να μεθοδεύσουμε τους δικούς μας σχεδιασμούς για άλλου είδους συνεργασίες με την περιοχή, για να γίνουμε αξιόπιστοι γείτονες και για να διαφυλάξουμε έστω και έμμεσα την Κύπρο από τους κινδύνους που δημιουργούν οι βρετανικές βάσεις. Υπάρχουν περιθώρια οικονομικής, πολιτικής και πολιτιστικής συνεργασίας και με άλλες, πλην της Βρετανίας, ευρωπαϊκές χώρες, όπως και με τις ίδιες τις αραβικές χώρες, που δεν πρέπει να αφήνουμε ανεκμετάλλευτες.

Οι Αμερικάνοι υπόσχονται μια νέα τάξη ύστερα από τον πόλεμο. Ποια τάξη όμως; Την τάξη της κατοχύρωσης του δικαίου ή της εδραίωσης των συμφερόντων τους; Της εφαρμογής του διεθνούς νόμου και των αρχών του δικαίου ή της ερμηνείας τους σύμφωνα με τις ιδιαίτερες βλέψεις των Ηνωμένων Πολιτειών; Την επομένη του πολέμου οι Ηνωμένες Πολιτείες θα θελήσουν να εργαστούν για την εφαρμογή των ψηφισμάτων στην Κύπρο ή θα λησμονήσουν και πάλι το ζήτημα, για να προσφέρουν ακόμα μια εξυπηρέτηση στην Τουρκία;

Ο κ. Μπους μας είπε ότι θα εφαρμοστούν οι αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Μπέικερ μας είπε ότι το Κυπριακό είναι θέμα συνομιλιών και δε μοιάζει με το Κουβέιτιανό. Η εκπρόσωπος του State Department θυμήθηκε την ανάγκη αποχώρησης των ξένων στρατών κι αυτών όχι πλήρως και επέμεινε στο διακοινοτικό χαρακτήρα, αποφεύγοντας οποιουδήποτε παραλληλισμούς. Τώρα να είστε βέβαιοι, κύριοι συνάδελφοι, ότι θα πρέπει να αναμένουμε τη νέα αμερικάνικη τοποθέτηση ύστερα από κάποια νέα διαβήματα της Τουρκίας.

Ο πόλεμος, και να σταματήσει ακόμα και τώρα, θα έχει αφήσει βαθιές πληγές στην περιοχή, θα έχει προκαλέσει πολλά ερωτήματα για το μέλλον και θα έχει δημιουργήσει μια νέα κατάσταση. Όλα αυτά μαζί αλλά και το καθένα χωριστά επηρεάζουν άμεσα τις κυπριακές εξελίξεις. Η αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ δε θα φέρει τη νέα τάξη. Οι βομβαρδισμοί μιας αραβικής χώρας, οι καταστροφές και ο φόνος χιλιάδων αμάχων λόγω μιας υπερβολικά αυστηρής εφαρμογής των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας δε θα ξεχαστούν εύκολα από το λαό του Ιράκ και γενικότερα από τους Άραβες στο σύνολό τους. Θα μείνουν αντίθετα στη μνήμη τους ως η μεγαλύτερη μάχη που έδωσαν ποτέ σε αναμέτρηση με τις ίδιες τις Ηνωμένες Πολιτείες και τους συνασπισμένους συμμάχους τους. Η πικρία και η απογοήτευση των Αράβων θα αγκαλιάσουν και τους Ευρωπαίους με πολύ σοβαρές συνέπειες για τις μελλοντικές σχέσεις Ευρώπης και Μέσης Ανατολής.

Η ενωμένη Ευρώπη που αναζητά ένα νέο ρόλο θα πρέπει πρώτα απ' όλα να ανταποκριθεί θετικά στις προκλήσεις και τα αιτήματα της Μέσης Ανατολής. Θα χρειαστεί γέφυρες επικοινωνίας με τον αραβικό κόσμο. Θα πρέπει η Ευρώπη να διαχωρίσει τη θέση της από τις αμερικανικές μεθοδεύσεις, στόχους και συμφέροντα με τα οποία είναι φανερό ότι δε συμπίπτει. Οι θέσεις της Γερμανίας και οι κινήσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας του τελευταίου ιδιαίτερα καιρού φανερώνουν τάσεις επανάκτησης του χαμένου εδάφους.

Αν οι Ηνωμένες Πολιτείες αντέχουν σε μια μεταπολεμική παράταση της κρίσης, αυτό θα είναι αδύνατο για τις ευρωπαϊκές χώρες και τη Σοβιετική Ένωση. Είναι γι' αυτό που η Σοβιετική Ένωση δραστηριοποιήθηκε για την εξεύρεση έστω και τώρα μιας διευθέτησης της κρίσης και για τον τερματισμό του πολέμου.

Η Σοβιετική Ένωση έχει ανάγκη διαφοροποίησης της στάσης της έναντι των Ηνωμένων Πολιτειών και αποκατάστασης της εμπιστοσύνης των Αράβων έναντι της. Βλέπει τον κίνδυνο μιας παγκόσμιας αποδιοργάνωσης, τον κίνδυνο μιας νέας διεθνούς τρομοκρατίας με στόχους από μέρους ακροαριστερών στοιχείων ενάντια στο δυτικό ιμπεριαλισμό και το σοβιετικό ρεβιζιονισμό. Είναι μια πιθανότητα που η Σοβιετική Ένωση θέλει να αποτρέψει. Βλέπει ότι οι πιο πολλές μέχρι στιγμής τρομοκρατικές ενέργειες ήταν έργο όχι Αράβων εξτρεμιστών. Έχει κάθε συμ-

φέρον η Σοβιετική Ένωση να συμβάλει αυτή την περίοδο στην αποκατάσταση της ειρήνης και την εδραίωση μιας πραγματικά νέας τάξης σε συνδυασμό με την επίλυση των προβλημάτων της περιοχής.

Ο Σοβιετικός πρέσβης στην Κύπρο, χωρίς να θέλει να κάμει παραλληλισμό μεταξύ του προβλήματος μας και του Κουβέιτ, βλέπει αντιφατικές επιπτώσεις του πολέμου στον Κόλπο και στο Κυπριακό. Το μέλλον δε διαγράφεται ρόδινο. Ο πόλεμος δε θα λήξει με την κατάπαυση του πυρός στα πεδία των μαχών.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες δε θα μπορέσουν, και να θέλουν, να λύσουν το Παλαιστινιακό, γιατί το Ισραήλ αναβαθμίστηκε στη συνείδηση των ισχυρών παραγόντων της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών αλλά και του Κογκρέσου. Το ίδιο ισχύει για τις σχέσεις των Ηνωμένων Πολιτειών με την Τουρκία και τις προοπτικές του Κυπριακού. Οι αναγγελίες για ένα νέο σύστημα ασφάλειας στην περιοχή με συμμετοχή φανερή ή συγκαλυμμένη δυτικών συμμάχων δείχνουν ότι θα είναι ένα εξαιρετικά ευάλωτο σύστημα που θα προκαλέσει την αντίδραση των Αράβων και θα αντιμετωπίσει τον κίνδυνο μιας συνεχούς εχθρότητας. Και εφόσον παραμένουν άλυτα τα προβλήματα της περιοχής, φορτισμένα με τους τραυματισμούς ενός καταστροφικού πολέμου, θα έχουμε μια συνεχή αναταραχή στις αραβικές χώρες κι αυξημένο τον κίνδυνο των τρομοκρατικών ενεργειών.

Τα τοπικά προβλήματα, το Παλαιστινιακό και το Κυπριακό, θα βρίσκονται στο μεταπολεμικό προσκήνιο και θα έχουν να αντιμετωπίσουν δύσκολες ώρες. Είναι γι' αυτό που θα πρέπει να έχουμε εναλλακτικά σενάρια για την εξωτερική αλλά και την εσωτερική μας πολιτική. Αν μετά τον πόλεμο τα πράγματα εξελιχθούν κατ' ευχήν, αν πορευτούμε προς την κατεύθυνση της επίλυσης των προβλημάτων της περιοχής, τότε θα πρέπει να πάρουμε μεν τα μαθήματά μας από την κρίση, αλλά θα μπορούμε να προσβλέπουμε με κάποια αισιοδοξία στο μέλλον. Αν αντίθετα αντιμετωπίσουμε μια χρόνια κρίση με συνέπειες στο θέμα της ασφάλειας, θα πρέπει να αναπροσαρμόσουμε την εξωτερική μας πολιτική, ώστε να διαφυλάξουμε τα ιδιαίτερά μας συμφέροντα, να παύσουμε τη μονόπλευρη εξάρτησή μας από τους Άγγλους και τους Αμερικάνους και να προχωρήσουμε σε πιο σύνθετες σχέσεις με την Ευρώπη αλλά και την περιοχή. Στον τομέα της οικονομίας θα πρέπει να βασιστούμε στους πιο στέρεους συντελεστές της βιομηχανίας και της γεωργίας.

Αν η Κύπρος διαφυλάξει τις σχέσεις της με τις χώρες της περιοχής, θα είναι σε θέση να παίξει έναν ευρύτερο εποικοδομητικό ρόλο, ιδιαίτερα στην Ευρώπη. Θα έχει με τον τρόπο αυτό ένα θετικό επιχείρημα να προβάλει για τη στήριξη της αίτησης ένταξής της στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η στιγμή είναι κρίσιμη και η Κύπρος πλάι στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό δεν πρέπει να εγκαταλείψει την πολυδύναμη σχέση της με τον αραβικό κόσμο.

Ευκαιρία για επαναποθέτηση της Κύπρου και του Κυπριακού στην περιοχή με ταυτόχρονη προώθηση οικονομικών, πολιτικών και άλλων συμφερόντων παρέχει η κατάρρευση της μεσανατολίτικης πολιτικής της Τουρκίας και η όξυνση των σχέσεών της με τις χώρες της περιοχής. Το πρόβλημα των νεράν θα δημιουργήσει μελλοντικά ακόμα περισσότερα προβλήματα μεταξύ της Τουρκίας και των γειτόνων της. Τώρα είναι η ύστατη ώρα, αν δεν είναι κιάλας αργά, για μελλοντικές πολιτικές και οικονομικές επενδύσεις στην περιοχή. Τώρα είναι η ώρα για την καλλιέργεια νέων συμμαχιών, αφού οι ευκαιρίες πληθαίνουν, στο μέτρο μάλιστα που η Τουρκία προωθεί τα επεκτατικά της σχέδια στην περιοχή.

Έχουμε δυνατότητες συμμαχίας με την Ευρώπη που δε θέλει την Τουρκία μέλος της. Έχουμε δυνατότητες ανάπτυξης νέας μορφής σχέσεων με διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Έχουμε τη δυνατότητα να αναπτύξουμε νέας μορφής σχέσεις με τη Σοβιετική Ένωση. Η ανάγκη της ανανέωσης των σχέσεών μας με τα Βαλκάνια προβάλλει πιο επιτακτική μπροστά μας. Η μονόπλευρη εξάρτηση της Τουρκίας από τις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως άλλωστε τούτο δηλώθηκε από τον Οζάλ, δημιουργεί νέες δυνατότητες για την Ελλάδα και την Κύπρο στην Ευρώπη και στη Μέση Ανατολή.

Η ένταση στις σχέσεις της Τουρκίας με τον αραβικό κόσμο και ιδιαίτερα με τους γείτονές της αποτελεί στοιχείο που αμέσως πρέπει να εκμεταλλευθούμε. Ανοίγεται ακόμη η προοπτική μιας νέας μορφής συνεργασίας και στενότερης σχέσης με πολλές μεσανατολικές χώρες. Θα πρέπει να τις αναπτύξουμε τώρα και θα πρέπει να δώσουμε δείγματα των μεταπολεμικών προτιμήσεών μας.

Είναι πραγματικά εκπληκτικό το γεγονός ότι οι κύριες χώρες της συμμαχίας στον πόλεμο εναντίον του Ιράκ έχουν λησμονήσει το Κυπριακό, αν δεν το έχουν κιόλας αντιμετωπίσει εχθρικά. Οι μόνοι που θυμήθηκαν το Κυπριακό είναι οι Παλαιστίνιοι και ο αρχηγός της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης, ο κ. Αράφατ, ο βασιλιάς της Ιορδανίας Χουσεϊν, η Συρία, η Κούβα και ο εκπρόσωπος του Ιράκ στα Ηνωμένα Έθνη. Όλοι αυτοί μίλησαν για τα δύο μέτρα και τα δύο σταθμά και εξέθεσαν την Τουρκία στη διεθνή κοινή γνώμη. Αυτές οι τοποθετήσεις διανοίγουν προοπτικές για κάποιες νέες συμμαχίες στην περιοχή ύστερα από τον τερματισμό του πολέμου.

Τι κάνουμε όμως εμείς αυτή την κρίσιμη ώρα, που θα έπρεπε όλα αυτά να ήταν αντικείμενο συνεχούς μελέτης και αναζήτησης; Θα έπρεπε το Εθνικό Συμβούλιο να βρισκόταν σε συνεχή σύνοδο, ώστε να μετρά τα δεδομένα και να καταλήγει σε συμπεράσματα. Ο Πρόεδρος δυστυχώς δε θέλησε να ανταποκριθεί στην πρόσκληση για σύνοδο του Εθνικού Συμβουλίου. Θέλησε να χειριστεί μόνη της η κυβέρνηση την κρίση και μόνη να αποφασίσει για τους χειρισμούς. Θεώρησε χρήσιμο ο Πρόεδρος να συναντάται με τα υπηρεσιακά στελέχη και με τους οικονομικούς παράγοντες σχεδόν καθημερινά -και καλά έκανε- αλλά δε θεώρησε χρήσιμο να συναντηθεί ούτε μια φορά με το Εθνικό Συμβούλιο. Έγιναν εξαγγελίες για το ότι καταστρώθηκαν σχέδια για το εθνικό μας ζήτημα. Τα σχέδια αυτά υποτίθεται ότι θα υλοποιούνταν κι από την πολιτική ηγεσία, όμως μέχρι της στιγμής ούτε τα είδαμε ούτε τα απαντήσαμε. Εκτός και αν σχέδια είναι μόνο η επίσκεψη στην Ουάσιγκτων. Χρήσιμη μεν, αλλά από μόνη της δεν αποτελεί σχέδιο και είναι αμφίβολο αν προγραμματίζεται και στον κατάλληλο χρόνο. Η παράλειψη σύγκλησης του Εθνικού Συμβουλίου πλήττει το κύρος της κυβέρνησης κι υποβαθμίζει το ίδιο το Εθνικό Συμβούλιο. Κρίμα, γιατί με πολλές θυσίες, ιδιαίτερα δικές μας, που μόνιμα σχεδόν μειοψηφούμε στο Εθνικό Συμβούλιο, ένας χρήσιμος θεσμός που επαινείται από την ελληνική πολιτική ηγεσία πάει να εκφυλιστεί.

Έχει μάλιστα δημιουργηθεί η εντύπωση ότι, ενώ γύρω μας γίνονται κοσμοϊστορικές αλλαγές, εμείς εδώ στην Κύπρο ασχολούμαστε μόνο με τα επιμέρους. Με τις παραλείψεις μας, την αποσιώπηση της τουρκικής ευθύνης, την αποφυγή άμεσης απάντησης στις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Βρετανία και τη γενική αναφορά στο Κυπριακό από μέρους της κυβέρνησης μειώσαμε ακόμη περισσότερο το Κυπριακό μέσα σ' ένα δυσμενές για μας κλίμα.

Γνωρίζουμε ότι με τις ενέργειες και τις πρωτοβουλίες μας δεν πρόκειται να αλλάξουμε τα δεδομένα. Με τις αποφάσεις όμως και τις επιλογές μας θα πρέπει να προστατεύσουμε την Κύπρο από τις παγίδες που караδοκούν και στο βαθμό που είναι δυνατό να μην ανοίξουμε ξανά πόρτες για δυσμενείς εξελίξεις. Η παθητική στάση σε μια ώρα κοσμογονικών εξελίξεων δεν αφήνει δυστυχώς πολλά περιθώρια αντίδρασης. Και αυτό αποτελεί αρνητικό στοιχείο για τις κυπριακές εξελίξεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε είναι πολύ επίκαιρο, γιατί βρισκόμαστε στο σταυροδρόμι της συνέχισης κι επέκτασης του πολέμου στον Κόλπο και της ειρήνης. Πολύ σύντομα -είναι ίσως θέμα ωρών- θα γνωρίζουμε κατά πόσο θα πραγματοποιηθεί η μεγάλη επίθεση επί του εδάφους των συμμαχικών δυνάμεων εναντίον των κατοχικών στρατευμάτων του Ιράκ στο Κουβέιτ ή αν θα υπάρξει ειρήνη και το σοβιετικό σχέδιο θα γίνει αποδεκτό και από τις δυο πλευρές έστω με κάποιες τροποποιήσεις.

Η Κύπρος από την πρώτη μέρα που δημιουργήθηκε η κρίση βρέθηκε κυριολεκτικά μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας. Δε βρίσκεται στο επίκεντρο βέβαια των στρατιωτικών επιχειρήσεων, αλλά είναι πολύ κοντά από γεωπολιτικής σκοπιάς, ώστε να υποφέρει όλες τις επιπτώσεις, πολιτικές και οικονομικές, της κρίσης. Και αυτές θα είναι καθοριστικής σημασίας, όπως φαίνεται εκ των πραγμάτων.

Ανεξάρτητα από το ποια θα είναι η μελλοντική ηγεσία του Ιράκ και ποιο θα επιτραπεί να είναι το στρατιωτικό και πολιτικό εκτόπισμα του Ιράκ ή ακόμα από το αν οι γεωγραφικές διαστάσεις του Ιράκ και οι λαοί και οι θρησκείες που το αποτελούν θα παραμείνουν ως έχουν, πράγμα που εμείς τουλάχιστον υποστηρίζουμε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ευαίσθητο πολιτικό ισοζύγιο της Μέσης Ανατολής θα παρουσιάζει μια εντελώς νέα εικόνα την ώρα που οι λαοί της περιοχής και οι πρωταγωνιστές αυτού του σοβαρού επεισοδίου θα σηκώνονται από την τράπεζα των διαπραγματεύσεων και της διανομής των λαφύρων ή των κυρώσεων του πολέμου. Οι άμεσες αλλά και οι έμμεσες επιπτώσεις της νέας περιφερειακής τάξης πραγμάτων και της απονομής των επάθλων ή της επιβολής ποινών επαναλαμβάνω ότι δεν μπορούν παρά να επηρεάζουν την Κύπρο, το Κυπριακό και τις μελλοντικές διεκδικήσεις και τους προσανατολισμούς μας ως κράτους αλλά και ως λαού.

Ας ξεκινήσουμε από την Τουρκία. Η χρησιμότητά της στη Δύση οφειλόταν πάντοτε σε δυο βασικούς παράγοντες και έχει δύο διαστάσεις. Η πρώτη διάσταση είναι ο ρόλος της ένεκεν συνόρων, βάσεων και συμμετοχής στη βορειοατλαντική συμμαχία για τη διατήρηση του ισοζυγίου δυνάμεων στην ιδεολογική αντιπαράθεση Ανατολής και Δύσης, καπιταλισμού και κομμουνισμού.

Δυστυχώς δεν προλάβουμε να αναπνεύσουμε με ανακούφιση για το ότι η διάσταση αυτή υποβαθμίστηκε ή τουλάχιστον εξασθένησε με το τέλος του ψυχρού πολέμου και τη δημιουργία μιας νέας διεθνούς τάξης πραγμάτων -αν πράγματι

βέβαια ο ψυχρός πόλεμος παρήλθε ανεπιστρεπτί και δε θα αναβιώσει- και ήλθε η κρίση και ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο, για να προβάλουν και να ενισχύσουν τη δεύτερη μεγάλη διάσταση και χρησιμότητα της Τουρκίας στη Δύση, δηλαδή το ρόλο της ως χωροφύλακα και αστυνόμου της περιοχής, δηλαδή το μεσανατολικό ρόλο της Τουρκίας. Η χρησιμοποίηση των αμερικάνικων βάσεων στο Ιντζιρλίκ για επιδρομές των F-15 ή άλλων αμερικάνικων αεροπλάνων εναντίον στόχων στο Ιράκ και μάλιστα η ενίσχυσή τους με αμυντικούς αντιβαλλιστικούς πυραύλους τύπου patriot, το μεγάλο όπλο του ελέγχου των υδάτινων πόρων του Ιράκ που ξεκινούν ή περνούν από την Τουρκία, η απειλή ενός πιθανού δεύτερου μετώπου εναντίον του Ιράκ από τα τούρκικα εδάφη και το γεγονός ότι ο Οζάλ είναι σήμερα ένας από τους 4 - 5 δυτικούς ηγέτες που βρίσκονται σε σχεδόν καθημερινή τηλεφωνική επικοινωνία με τον Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Μπους δεν μπορούν παρά να αναβαθμίσουν την Τουρκία, να ενισχύσουν τον περιφερειακό της ρόλο αλλά και γενικά το εκτόπισμά της στη Δύση, να αναζωπυρώσουν τις φιλοδοξίες της και να ενισχύσουν τις διεκδικήσεις της, ιδιαίτερα όταν θα συγκληθεί πολύ σύντομα μια μικρή Γιάλτα για το μεσανατολικό χώρο, αλλά και ιδιαίτερα ένεκα του ότι το ισοζύγιο μεταξύ των δυο υπερδυνάμεων φαίνεται ότι έχει οριστικά χαθεί, ανεξάρτητα από την τελευταία σοβιετική πρωτοβουλία και από το ότι σήμερα δημιουργούνται οι προϋποθέσεις μιας Pax Americana.

Ποιο θα είναι το αντάλλαγμα ή τα ανταλλάγματα για την Τουρκία; Οικονομική βοήθεια και στρατιωτική ενίσχυση από τη Δύση ή ακόμα και πιθανή ανατροπή του επτά προς δέκα; Τούτο είναι σχεδόν στα χαρτιά. Εδαφικά ανταλλάγματα ή τουλάχιστον σφαίρες επιρροής στην περιοχή; Πολύ πιθανό. Διευκόλυνση της πορείας προς την Ευρώπη, εφόσον τώρα η Τουρκία παρουσιάζεται και ως προστάτης των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των άλλων αρχών που διέπουν τον κώδικα συμπεριφοράς της Ευρώπης; Εδώ υπάρχει ένα ερωτηματικό, γιατί η τάση σήμερα στην Ευρώπη είναι προς την κατεύθυνση της συγκράτησης και όχι της διεύρυνσης.

Και με την Κύπρο και το Κυπριακό τι γίνεται; Θα συνεχιστεί η πολιτική των συμμάχων της Τουρκίας να ομιλούν φραστικά για λύση, αλλά ουσιαστικά να βολεύονται με το σημερινό status quo. Και είναι εδώ που επικεντρώνονται οι ανησυχίες μας και που δυστυχώς θα κληθούμε να πληρώσουμε για κάποια πολύ σοβαρά λάθη, κάποιες πολύ σοβαρές επιπολαιότητες, κάποιους αχρείαστους ακροβατισμούς και πειραματισμούς. Γιατί δεν είναι τυχαίο που οι κυβερνήσεις των Ηνωμένων Πολιτειών και της Βρετανίας αρνούνται κατηγορηματικά και προκλητικά να συνδέσουν την εισβολή και κατοχή του Κουβέιτ από το Ιράκ με την εισβολή και κατοχή της Κύπρου από την Τουρκία. Θα λεχθεί βέβαια ότι μια τέτοια κυνική συμπεριφορά από τους ισχυρούς και κυνικούς της γης θα έπρεπε να ανεμένετο. Στη μια περίπτωση υπάρχουν τα πετρέλαια, που είναι η αναπνοή και η κινητήρια δύναμη του τεχνολογικού πολιτισμού και της ευημερίας της Δύσης, που κινδυνεύουν από τα επεκτατικά σχέδια του Σαντάμ Χουσεϊν και από την άλλη είναι η μεγάλη σύμμαχος Τουρκία που με κανένα τρόπο δεν μπορεί να τη ρίξει ή να τη θίξει η σύμμαχος Αμερική και η γηραιά Αλβιόνα.

Όμως τι εκάμαμε κι εμείς, για να δυσκολέψουμε τουλάχιστο την προσπάθεια αποσύνδεσης των δυο θεμάτων και την επιστράτευση της πολιτικής των δυο μέτρων και δυο σταθμών;

Μήπως η εγκατάλειψη της πολιτικής της πρόταξης των βασικών και, θα έλεγα, των εξωτερικών πτυχών του Κυπριακού δεν ήταν ένα ολέθριο λάθος, αφού η πρόταξη αυτών των πτυχών ήταν εκείνη που συγκέντρωνε το φακό του παγκόσμιου ενδιαφέροντος στην πραγματική ουσία του Κυπριακού, δηλαδή στην εισβολή και κατοχή από την Τουρκία;

Μήπως δε δώσαμε εμείς οι ίδιοι άλλοι με τα «χιλία Νταβός», με τη συστηματική υποβάθμιση της κρατικής μας οντότητας και με την επικέντρωση της παγκόσμιας προσοχής σε συνομιλίες εφ' όλης της ύλης, τονίζοντας περισσότερο τη διακοινοτική βάση του προβλήματος και όχι τη διεθνή και νομική πτυχή των ευθυνών και εγκλημάτων της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου;

Μήπως δεν έχουμε εμείς ευθύνη -και, όταν βέβαια λέγω εμείς, εννοώ την κυβέρνηση μας και εκείνους που τη στηρίζουν και την υποστηρίζουν- που με την πολιτική που ακολουθήσαμε δώσαμε το δικαίωμα στους Άγγλους και Αμερικανούς και τους ανοίξαμε διάπλατα τις πύλες, για να μας πουν επίσημα εκείνο που τουλάχιστον μέχρι τώρα ήταν η ανεπίσημη πολιτική τους; Αλλά ο Πρόεδρος Βασιλείου από πολύ καιρό έχει εγκαταλείψει την ουσία χάριν των εντυπώσεων.

Μήπως δεν ήμαστε εμείς που συντηρούσαμε με κάθε προσπάθεια, για να μας πουν καλά παιδιά εκείνοι που πάντα θα έχουν συμφέρον να γέρνουν την πλάστιγγα προς την Τουρκία, ένα διακοινοτικό διάλογο που ήταν κλινικά νεκρός από την αρχή; Και μήπως δεν ήμαστε εμείς που αποφύγαμε και αποφεύγουμε να καταγγείλουμε την τούρκικη αδιαλλαξία, ακόμα και όταν ο διάλογος ναυαγεί οριστικά και αμετάκλητα, και ακούμε τον Ντενκτάς να ομιλεί για την αυτοδιάθεση του λαού του;

Γιατί αποφύγαμε να κάνουμε προσφυγή, όταν απέτυχε οριστικά αυτός ο νέος κύκλος συνομιλιών; Γιατί αποφύγαμε να κάνουμε παράλληλη προσφυγή, όταν δημιουργήθηκε η κρίση στον Κόλπο και η Τουρκία άρχισε να παριστάνει το μεγάλο προστάτη της διεθνούς ηθικής και έννομης τάξης;

Οι δικαιολογίες βέβαια πάντα υπάρχουν και είναι εύκολες. Τη μια φορά μας λέγουν ότι έτσι μας συμβουλεύει ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών και ποιοι είμαστε εμείς να μην τον ακούμε. Την άλλη φορά, γιατί έτσι μας συμβουλεύει ο κ. Νέλσον Λέτσκι. Την επόμενη φορά, γιατί τάχατες δε θα πάρουμε πάρα πολλές ψήφους στα Ηνωμένα Έθνη, και την τελευταία φορά, γιατί τάχατες είναι αφυκολόγητο και δυσκολεύουμε τη δυτική συμμαχία, τους Αμερικανούς ή εκείνους τους άλλους που μπορούν να πιέσουν την Τουρκία.

Αλλά εμάς δε μας ενδιαφέρει ούτε η δυτική ούτε η ανατολική συμμαχία ούτε ο κύριος Λέτσκι. Μας ενδιαφέρει να κρατήσουμε το κυπριακό πρόβλημα ζωντανό και στις σωστές του διαστάσεις. Και αυτό δεν το πετύχαμε, γιατί απεμπολούμε δικαιώματα. Και μπορεί να γινόμαστε καλά παιδιά, σε βάρος όμως της υπόθεσής μας.

Θα λεχθεί βέβαια ότι, όταν τελειώσει ο πόλεμος στον Κόλπο και υπάρξει η νέα τάξη πραγμάτων διεθνώς και στην περιοχή, και ο νέος ρόλος της ΔΑΣΕ θα συζητηθεί και το Κυπριακό και ότι υπάρχουν σε εξέλιξη οι πρωτοβουλίες της ΕΟΚ γενικά αλλά και του Λουξεμβούργου ειδικά. Μάλιστα.

Όμως πάνω σε ποια βάση και με ποιους όρους εντολής; Με την Τουρκία αθώα περιστερά, το θύτη που γίνεται στο τέλος προστάτης, και με το Κυπριακό να παρουσιάζεται ως πρόβλημα δυο κοινοτήτων, της ελληνικής Κύπρου και της τούρκικης Κύπρου, όπως μας λέγουν πολλές φορές στο εξωτερικό, και που η βάση

της λύσης του είναι οι ιδέες προς σκέψη, προς βρώση και προς τελική δηλητηρίαση, όπως κάποτε είπα απ' αυτό το βήμα, του κ. Κουεγιάρ και οι οποίες ενσωματώθηκαν στην απόφαση-ψηφισμα 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας και η οποία απόφαση θεωρείται πλέον η λυδία λίθος της λύσης του Κυπριακού, έχοντας βάλει στο περιθώριο όλα τα προηγούμενα ψηφίσματα και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών τόσο της Γενικής Συνέλευσης όσο και του Συμβουλίου Ασφαλείας και ακόμα και τις δυο συμφωνίες κορυφής; Και πόσο κοντά είναι το σχέδιο και οι απόψεις Κουεγιάρ σ' αυτές τις συμφωνίες κορυφής ή στα προηγούμενα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Μάλλον θα έπρεπε να ερωτήσουμε πόσο κοντά είναι στις τούρκικες απόψεις, γιατί κατά ένα 90% είναι υιοθέτηση των τούρκικων θέσεων και της τούρκικης φιλοσοφίας για λύση του Κυπριακού.

Κάποτε ο Πρόεδρος της Ελλάδας Κωνσταντίνος Καραμανλής είπε ότι οι μικροί λαοί, όπως η Ελλάδα και ακόμα περισσότερο η Κύπρος, μπορούν να επηρεάσουν τη μοίρα και την τύχη τους κατά ένα μέγιστο ποσοστό 30%. Αυτό μας το επανέλαβε κατά τη διάρκεια της τελευταίας επίσκεψης των κοινοβουλευτικών αρχηγών στην Αθήνα. Τι γίνεται λοιπόν, όταν απεμπολούμε ακόμα και αυτό το 30%;

Και να μη μας λεχθεί ότι για κακή μας μοίρα έτυχε η κρίση στον Κόλπο και η Κύπρος βρέθηκε στα δυο στενά και ότι «όπου ο φτωχός και η μοίρα του», γιατί, αν ένας λαός που υπέστη τόσα δεινά δεν έμαθε ότι πρέπει κάποτε να προνοεί και προπαντός να διεκδικεί εκείνα που του ανήκουν την ώρα που πρέπει, τότε ένας τέτοιος λαός δεν έχει μοίρα.

Και αφού ομιλούμε για μοίρα, σίγουρα, έστω και αν πιστεύουμε ότι οι εξελίξεις των πραγμάτων της περιοχής δε μας ευνοούν, δεν πρέπει να τις αντιμετωπίζουμε μοιρολατρικά. Υπάρχει ακόμα καιρός. Το ισχυρότερο όπλο μας ήταν, είναι και παραμένει η Ελλάδα και ιδιαίτερα ευρισκόμενη στους κόλπους της Ευρώπης όπου βρίσκονται και οι μελλοντικοί προσανατολισμοί της Τουρκίας. Δυστυχώς αυτό το όπλο δεν αξιοποιήθηκε στο βαθμό που έπρεπε. Πρέπει να μην καθυστερήσει περισσότερο η πανεθνική διάσκεψη στην οποία να συμμετάσχουν όλα τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου, γιατί σήμερα περισσότερο παρά ποτέ πρέπει να χαραχθεί κοινή εθνική πολιτική, να αποφασισθεί κοινή γραμμή, κοινή στρατηγική, κοινή τακτική στα πλαίσια μιας πανελληνίας προσπάθειας να σωθεί ο ελληνισμός της Κύπρου και ολόκληρος ο ελληνισμός, γιατί ο τούρκικος επεκτατισμός δε στοχεύει μόνο εναντίον της Κύπρου, αλλά καθημερινά στη Θράκη και αλλού ανοίγει διαρκώς νέα μέτωπα.

Κύριε Πρόεδρε, η κρίση και ο πόλεμος στον Κόλπο σύντομα θα τελειώσουν. Θα υπάρξει μια νέα σύνθεση πραγμάτων στην περιοχή. Θα υπάρξει όμως και η αντίδραση της μεγάλης μάζας των Αράβων, που ανεξάρτητα από κυβερνήσεις θα αισθανθούν ακόμα μια φορά την ταπείνωση και την αδικία να τους πνίγει, γιατί οι ισχυροί δημιουργούν και θα δημιουργούν κάποιους Φράγκεσταϊν που θα γίνονται είδωλα των μαζών, γιατί φαινόμενα σαν αυτά του Σαντάμ Χουσεϊν δημιουργούνται από κάποιες δυτικές δημοκρατίες, που δεν τις νοιάζει αν οι φτωχοί λαοί κυβερνώνται από δικτάτορες, φτάνει να να εξυπηρετούνται τα συμφέροντά τους.

Έχουν περάσει 16 χρόνια από το 1974 και την τραγωδία της πατρίδας μας, της Κύπρου. Κάπου η οικονομική ανάπτυξη, η ευδαιμονία κι ο ευδαιμονισμός μας δημιούργησαν έναν εφησυχασμό. Κάπου ξεχάσαμε ότι είμαστε υπό ημι κατοχή. Κάπου ξεχάσαμε πόσο εύθραυστη και ίσως πρόσκαιρη είναι η οικονομική και

πολιτική μας ασφάλεια και ότι μια θύελλα στην έρημο μπορεί να καταστρέψει τα γυάλινα παλάτια που κτίσαμε τα τελευταία δεκαέξι χρόνια.

Είναι καιρός για σοβαρό προβληματισμό. Κάποιο κτύπημα ίσως να χρειαζόμαστε, για να συνέλθουμε και για να αποφασίσουμε ότι πρέπει να διεκδικήσουμε με σοβαρότητα τη μόνιμη λύση των προβλημάτων μας και τη μόνιμη επιβίωσή μας πάνω σε στέρεη βάση με μια μεγάλη πανεθνική σταυροφορία, αφού η πρόσκαιρη ευημερία και τα εφήμερα μας αποπροσανατόλισαν από τη διεκδίκηση εκείνων των πραγμάτων που είναι απαραίτητα για να αντιμετωπίσουμε μελλοντικά τις πολλές άλλες θύελλες και δοκιμασίες που θα επέλθουν.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συμπερασματικά δεν μπορούμε να καθυστερήσουμε περισσότερο τις προσπάθειές μας και επίκεντρο των προσπαθειών μας θα πρέπει να είναι η προβολή του Κυπριακού και η τοποθέτησή του στις σωστές του διαστάσεις ως προβλήματος πανανθρώπινου εισβολής και κατοχής και όχι ως μιας απλής διακοινοτικής διαφοράς. πανανθρώπινο εισβολής και κατοχής και όχι σαν μια απλή διακοινοτική διαφορά. Πριν να αναληφθεί μια τέτοια προσπάθεια, πρέπει να προχωρήσουμε σε μια πανεθνική διάσκεψη στην Αθήνα για χάραξη μιας κοινής πανεθνικής εκστρατείας και πολιτικής. Ταυτόχρονα θα πρέπει να απεγκλωβισθούμε από το ψήφισμα 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας και τις ιδέες Κουεγιάρ, που αποδεικνύονται καθημερινά ολέθριες κι επικίνδυνες.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι οι δυνατοί της γης θα υλοποιήσουν τις υποσχέσεις τους, όταν τελειώσει η κρίση και ο πόλεμος, και ότι δε θα συνεχίσουν να αποφασίζουν επιλεκτικά για το τι αποτελεί εισβολή και κατοχή και τι όχι.

Ας μη γίνουν άλλα λάθη στο μέλλον, γιατί δυστυχώς τα λάθη πληρώνονται, και, αν με το τέλος της κρίσης το Κυπριακό δε συμπεριληφθεί στην ημερήσια διάταξη, ως μία διεθνής προτεραιότητα και μια σωστή πρωτοβουλία, μιας διεθνούς διάσκεψης που να συνδέει τη λύση όλων των προβλημάτων της περιοχής, συμπεριλαμβανομένου του Παλαιστινιακού και του Κυπριακού, ή αν δεν υπάρξει μια πρωτοβουλία της ΕΟΚ ειδικά για την Κύπρο, πολύ φοβούμαστε ότι η ταφόπετρα του χρόνου θα δώσει τη λύση επί του εδάφους με βάση τα τετελεσμένα, όπως επιθυμεί η Τουρκία και ο Ντενκτάς. Για να αποφύγουμε αυτή την τραγική εξέλιξη, χρειάζεται μια πλήρης κινητοποίηση και μια νέα πορεία σε απόλυτη συνεργασία με την Ελλάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Προτού προχωρήσω στην ομιλία μου, θα ήθελα να συγχαρώ τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ κ. Αλέξη Γαλανό για την υποστήριξη που δίδει στην πανεθνική, γιατί επί δέκα χρόνια τη ζητούσε ο Δημοκρατικός Συναγερμένος επί προεδρίας Κυπριανού, αλλά έπεφτε σε ώτα μη ακουόντων.

Πριν από τις δηλώσεις του Αμερικανού Υπουργού Εξωτερικών κ. Μπέικερ και τις δηλώσεις του εκπροσώπου του Βρετανού Πρωθυπουργού κ. Μέιτζορ, που διαχώριζαν την τουρκική εισβολή στην Κύπρο από την ιρακινή εισβολή στο Κουβέιτ, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ κ. Γαλανός είχε εγγράψει θέμα με τον τίτλο «Ο πόλεμος στον Αραβικό Κόλπο, οι πολιτικές του επιπτώσεις και τα μέτρα που λαμβάνει η κυβέρνηση».

Μετά τις δύο δηλώσεις που ανέφερα προηγουμένως ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής πρότεινε την εγγραφή του θέματος «Οι αποφάσεις του ΟΗΕ, οι διακηρύξεις των Άγγλων και των Αμερικανών και η θέση Μπους για το Κυπριακό».

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω τη Βουλή ότι, προτού προταθεί η εγγραφή του θέματος αυτού, όλα τα κόμματα με ξεκάθαρες δηλώσεις τους καταδίκασαν τις δηλώσεις του κ. Μπέικερ και του εκπροσώπου του Βρετανού Πρωθυπουργού κ. Μείτζορ, τις χαρακτήρισαν απαράδεκτες, αντέκρουσαν τη διαφοροποίηση των δύο εισβολών και κατήγγειλαν την αμερικανική και βρετανική συμπεριφορά έναντι της Κύπρου ως καιροσκοπική και αντίθετη προς το διεθνές δίκαιο. Αν λοιπόν η σημερινή συζήτηση διεξαχόταν για να επαναλάβουμε τα όσα κάθε κόμμα έχει εξαγγείλει και καταγγείλει, ίσως η συζήτηση να μην ήταν πολύ χρήσιμη.

Την περασμένη Πέμπτη στη σύσκεψη των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων αποφασίστηκε να εγγραφεί το θέμα που ζήτησε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ, το οποίο συζητούμε αυτή τη στιγμή.

Τα ερωτήματα στα οποία καλούμεθα να δώσουμε απαντήσεις και τα οποία προκύπτουν από το υπό συζήτηση θέμα είναι, κατά την άποψή μου, τα ακόλουθα:

Ποιες αποφάσεις πήραν τα Ηνωμένα Έθνη σχετικά με το Κυπριακό; Καταβλήθηκε από κυπριακής πλευράς προσπάθεια να ληφθούν μέτρα κατά της Τουρκίας; Υπάρχουν αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών για λήψη μέτρων κατά της Τουρκίας και, αν όχι, γιατί; Και τι πρέπει να γίνει, για να ληφθούν τέτοιες αποφάσεις;

Το άλλο στοιχείο που περιλαμβάνεται στον τίτλο του υπό συζήτηση θέματος είναι οι διακηρύξεις των Άγγλων και των Αμερικανών για την κρίση στον Κόλπο σε συσχετισμό με την πολιτική τους στο Κυπριακό. Και ασφαλώς πρόθεση όλων μας είναι να αποδείξουμε κάτι το οποίο είναι εξόφθαλμο και δε χρειάζεται συζήτηση. Ότι δηλαδή υπάρχει ανειλικρίνεια στην τοποθέτηση των Άγγλων και των Αμερικανών, όταν αυτοί εμφανίζονται πως έσπευσαν να απελευθερώσουν το Κουβέιτ, επειδή υπεραμύνονται των μικρών και ανίσχυρων κρατών που υφίστανται εισβολές, ενώ στην περίπτωση της Κύπρου, η οποία υπέστη εισβολή, δε συγκινήθηκαν και ούτε κινήθηκαν για να την προστατεύσουν και μάλιστα οι Βρετανοί οι οποίοι είχαν και συμβατικές υποχρεώσεις.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω τώρα να απαντήσω στα ερωτήματα που έθεσα.

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι υπάρχουν ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας που ζητούν το σεβασμό της κυριαρχίας, της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη μη αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης του κυπριακού πληθυσμού, την επάνοδο των προσφύγων στις εστίες τους υπό συνθήκες ασφάλειας και την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων.

Είναι επίσης γεγονός ότι μέσα στα 16 χρόνια που πέρασαν, παρ' όλες τις προσφυγές στη Γενική Συνέλευση και στο Συμβούλιο Ασφαλείας, δεν έγινε κατορθωτό να εκδοθεί ψήφισμα που να περιλαμβάνει μέτρα κατά της Τουρκίας. Και τούτο, παρά το γεγονός πως το Συμβούλιο Ασφαλείας, σύμφωνα με τον καταστατικό χάρτη του ΟΗΕ, δικαιούται να παίρνει μέτρα για συμμόρφωση προς

τα ψηφίσματά του. Όλα δε τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας παραπέμπουν τις δύο πλευρές σε λύση του προβλήματός τους μέσω συνομιλιών.

Μπαίνει επομένως το ερώτημα: Μήπως η Κυπριακή Δημοκρατία δε ζήτησε τη λήψη μέτρων κατά της Τουρκίας; Μήπως στο παρελθόν οι κυβερνήσεις Μακαρίου και Κυπριανού ολιγώρησαν και παρέλειψαν να πράξουν το καθήκον τους έναντι της Κύπρου και προτίμησαν να εμφανίζονται ως καλά παιδιά που δέχονταν αγόγγυστα την παραπομπή σε συνομιλίες;

Παρεμπιπτόντως, στο σημείο αυτό αναφέρω ότι σε πρόσφατη συζήτηση από την τηλεόραση στην οποία πήραν μέρος δημοσιογράφοι προβλήθηκε και αυτή η άποψη των καλών παιδιών.

Δεν είναι σκοπός μου να κάνω το συνήγορο προηγούμενων κυβερνήσεων. Οφείλω όμως να δηλώσω ότι και επί προεδρίας Μακαρίου και επί προεδρίας Κυπριανού έγιναν προσπάθειες να εκδοθεί ψήφισμα το οποίο να λαμβάνει μέτρα κατά της Τουρκίας. Αλλά όλες οι προσπάθειες απέτυχαν.

Το Νοέμβριο του 1974 συζητήθηκε το Κυπριακό στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Όμως, παρόλο που δεν υπήρχαν βέτο στη Γενική Συνέλευση και παρόλο που οι Αδέσμευτοι έλεγχαν την πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης, η αντιπροσωπεία μας υπό την ηγεσία του ίδιου του Μακαρίου και με τη συμμετοχή του κυρίου Κυπριανού δεν κατόρθωσε να πείσει τη Γενική Συνέλευση να καταδικάσει με το ψήφισμά της την Τουρκία ως εισβολέα και να λάβει μέτρα ή να εισηγηθεί να ληφθούν μέτρα εναντίον της. Το ψήφισμα εκείνο, αφού ζητούσε γενικά από όλους να σεβαστούν την ανεξαρτησία, κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, να αποσυρθούν τα ξένα στρατεύματα και να επιστρέψουν οι πρόσφυγες υπό συνθήκες ασφαλείας, παρέπεμπε και τις δύο πλευρές σε συνομιλίες.

Επίσης στις 20 Φεβρουαρίου 1975, δύο μήνες προτού αρχίσουν οι ενδοκυπριακές συνομιλίες μετά την εισβολή, έγινε προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας με μόνο θέμα τη λήψη μέτρων κατά της Τουρκίας για την εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή.

Ας δούμε πώς άνοιξε την ομιλία του ο εκπρόσωπος της Κύπρου:

«Δώδεκα χρόνια έχουν περάσει από το Δεκέμβρη του 1963 και σήμερα, παρά τα πολλά ψηφίσματα που ομόφωνα εγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας και τα οποία καλούν όλες τις χώρες να σεβαστούν την κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου, η Κύπρος εμφανίζεται ενώπιόν σας, όχι πλέον για να ζητήσει από το διεθνή οργανισμό να προστατεύσει την κυριαρχία και εδαφική της ακεραιότητα από απειλές ούτε για να πληροφορήσει το διεθνή οργανισμό και να καταγράψει το γεγονός ότι η Τουρκία εισέβαλε με δυνάμεις στην Κύπρο, έχει καταλάβει το 40% του κυπριακού εδάφους και έχει καταντήσει 200,000 Ελληνοκυπρίους να υποφέρουν ως πρόσφυγες στην ίδια τη χώρα τους, αλλά για να ζητήσει τώρα τη λήψη μέτρων κατά του εισβολέα, αφού, αν δε ληφθούν επείγοντως τώρα, η ανεξαρτησία της Κύπρου θα καταστραφεί. Και εκείνο που θα παραμείνει θα είναι ο εφιαλτικός ήχος μακρών συζητήσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας και η σωρεία των μη εφαρμοσθέντων ψηφισμάτων στα αρχεία της γραμματείας σας.

Ζητώ, κύριε Πρόεδρε, την επιείκειά σας, αν φαίνομαι ότι μιλώ συναισθηματικά. Αλλά η κραυγή που ακούεται δεν είναι δική μου· είναι η κραυγή της Κύπρου που υποφέρει. Μην την αφήσετε να παραμείνει κραυγή στην έρημο των

συγκρουόμενων διεθνών συμφερόντων, των στρατηγικών τοποθετήσεων και των εθνικών σωβινισμών. Ακούστε την και γνωρίστε την όπως είναι. Είναι η φωνή που σας καλεί να παρέμβετε και να εμποδίσετε τον ανυπόφορο πόνο, να επανορθώσετε καταπατημένα δικαιώματα και ανθρώπινη αξιοπρέπεια και να παρεμποδίσετε την καταστροφή της ανεξαρτησίας μιας μικρής και αδύνατης χώρας. Ζητώ από σας τώρα να πάρετε τα αναγκαία αποτελεσματικά μέτρα και να δώσετε τις αναγκαίες θεραπείες που θα κάνουν τα ψηφίσματα του ΟΗΕ αποτελεσματικά λόγω εφαρμογής και που θα αποκαταστήσουν την εμπιστοσύνη μας και την εμπιστοσύνη του κόσμου προς τον ΟΗΕ στον οποίο τόσες μεγάλες ελπίδες εναποτέθηκαν για ειρήνη, ασφάλεια, για έναν κόσμο με ανθρώπινη αξιοπρέπεια, για ένα καλύτερο αύριο».

Ο εκπρόσωπός μας είχε ζητήσει ακόμα να καθοριστεί προθεσμία εντός της οποίας, αν η Τουρκία δε συμμορφωνόταν προς τα ψηφίσματα, να λαμβάνονταν πρακτικά αποτελεσματικά μέτρα εναντίον της. Κανένα από τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας δεν υποστήριξε την πρότασή μας για λήψη μέτρων κατά της Τουρκίας, η δε σοβιετική αντιπροσωπεία εισηγήθηκε διεθνή διάσκεψη για επίλυση του Κυπριακού. Τελικά, το Συμβούλιο Ασφαλείας ομόφωνα στην παράγραφο 5 του ψηφίσματος υπ' αριθμό 367 κάλεσε και τις δύο πλευρές να αρχίσουν συνομιλίες, όπως προέβλεπε το ψήφισμα 3212 της Γενικής Συνέλευσης του Νοεμβρίου του 1974.

Σε εκείνη τη μαραθώνια συνεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας, που άρχισε στις 20 Φεβρουαρίου και τέλειωσε στις 12 Μαρτίου, το παρασκήνιο για έκδοση ψηφίσματος που να περιέχει μέτρα κατά της Τουρκίας ή τουλάχιστον να καθορίζει σύντομο χρονικό πλαίσιο για τη συμμόρφωσή της προς τα ψηφίσματα υπήρξε έντονο. Το έζησα από κοντά, γιατί μου είχε ανατεθεί η ηγεσία της κυπριακής αντιπροσωπείας. Και μπορώ να δηλώσω κατηγορηματικά ότι κανένα από τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, παρ' όλες τις πιέσεις μας, δε δέχθηκε να περιληφθούν στο ψήφισμα μέτρα κατά της Τουρκίας ή να περιληφθεί χρονοδιάγραμμα μέσα στο οποίο να κληθεί να συμμορφωθεί. Την ίδια θέση υιοθέτησαν και τα μη μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας εκ Δύσεως, εξ Ανατολής και εκ του χώρου των Αδεσμευτών.

Θα αναφερθώ τώρα σε μια ακόμα περίπτωση που ζητήσαμε τη λήψη μέτρων. Όταν το 1984 η τουρκική πλευρά με την ανακήρυξη του ψευδοκράτους παραβίασε κατάφωρα το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης 3212, που ζητούσε να γίνει σεβαστή η εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και τα άλλα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού και οι άλλοι αρχηγοί των κομμάτων που τον συνοδεύαμε καταβάλαμε στα παρασκήνια, κατά τη συζήτηση της προσφυγής μας στο Συμβούλιο Ασφαλείας, προσπάθεια για έκδοση ψηφίσματος που να λαμβάνει μέτρα κατά της Τουρκίας. Όμως και πάλι αυτό δεν έγινε κατορθωτό.

Δε θα αναφερθώ σε άλλες προσπάθειες που έγιναν. Οι τρεις που ανέφερα δείχνουν καθαρά ότι δεν υπήρξε από μέρους της δικής μας πλευράς ολιγωρία ή αμέλεια. Εκείνο που υπήρξε ήταν απροθυμία των μόνιμων και των άλλων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης να υιοθετήσουν ψηφίσματα που να περιλαμβάνουν μέτρα κατά της Τουρκίας.

Αν έχω αναφερθεί στο παρελθόν, το έχω πράξει συνειδητά, γιατί πιστεύω ότι πρέπει να αναζητήσουμε τους πραγματικούς λόγους για τους οποίους δεν

κατορθώσαμε να πείσουμε για λήψη μέτρων κατά της Τουρκίας. Γιατί χρειάζεται να εκτιμήσουμε σωστά ποιες είναι οι πιθανότητες να εξασφαλίσουμε ένα τέτοιο ψήφισμα τώρα, ενώφει της νέας κατάστασης που δημιουργείται διεθνώς λόγω της ιρακινής εισβολής στο Κουβέιτ.

Η εξήγηση για το ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας αρνείτο να πάρει μέτρα κατά της Τουρκίας μπορεί να λεχθεί ότι ήταν η ύπαρξη βέτο που θα παρεμπόδιζε τη λήψη μέτρων. Εκείνο όμως που είναι δύσκολο να δικαιολογηθεί είναι η αποτυχία μας στη Γενική Συνέλευση, όπου δεν υπήρχαν βέτο και όπου οι φίλοι μας οι Αδέσμευτοι διέθεταν συντριπτική πλειοψηφία. Και τονίζω εδώ ότι επιμέναμε και στη Γενική Συνέλευση να εξασφαλίσουμε από αυτή μέτρα κατά της Τουρκίας.

Πιστεύω, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ότι, αν δεν επροηγείτο η ένοπλη διακοινοτική σύγκρουση του 1963, αν δεν επροηγείτο της τουρκικής εισβολής το πραξικόπημα και αν δεν υπήρχε το έστω διαμφισβητούμενο δικαίωμα μονομερούς επέμβασης, θα επιτυγχάναμε τουλάχιστον στη Γενική Συνέλευση ένα ψήφισμα που θα υιοθετούσε μέτρα κατά της Τουρκίας.

Προβάλλεται όμως το επιχείρημά ότι τώρα τα πράγματα έχουν αλλάξει και ότι οι αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας για την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ και η εξουσιοδότηση για λήψη μέτρων κατά του Ιράκ μπορούν σε αρκετά μεγάλο βαθμό να αξιοποιηθούν και προς όφελος της Κύπρου, αν ακολουθηθεί σωστή τακτική.

Και το κρίσιμο ερώτημα είναι: Ποια είναι η σωστή τακτική;

Μήπως συνιστά σωστή τακτική ο παραλληλισμός της ιρακινής εισβολής στο Κουβέιτ και της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο;

Μήπως συνιστά σωστή τακτική η διατύπωση κατηγοριών κατά μερικών ή όλων των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας για το ότι ακολουθούν τη διπλοπρόσωπη και υποκριτική πολιτική των δύο μέτρων και δύο σταθμών;

Μήπως αποτελεί σωστή τακτική η επίκριση των μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας ή μερικών εξ αυτών για το ότι προτάσσουν τα συμφέροντά τους κι όχι τις αρχές του καταστατικού χάρτη και του διεθνούς δικαίου σε θέματα εισβολής και κατοχής;

Τέτοια τακτική, κατά τη γνώμη μου, θα οδηγούσε τα υπό κατηγορία μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας σε αμυντική στάση και αντί να παραδεχθούν ότι χρησιμοποιούν δύο μέτρα και δύο σταθμά, πράγμα που κάνουν, θα βρουν ευκολότερο να διαχωρίσουν τις δυο εισβολές.

Η άποψή μας είναι ότι, για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε το νέο κλίμα που δημιουργείται με τη νέα τακτική του Συμβουλίου Ασφαλείας να παίρνει μέτρα για υλοποίηση των ψηφισμάτων του, πρέπει, αντί να συζητούμε αν οι δύο εισβολές είναι παρόμοιες, να συγκεντρωθούμε στα υπάρχοντα ψηφίσματα, που ζητούν αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, επιστροφή των προσφύγων, σεβασμό της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου. Πρέπει ακόμα να υποδεικνύουμε ότι η Τουρκία όχι μόνο δε συμμορφώθηκε προς τα ψηφίσματα, αλλά τα παραβίασε κατάφωρα με τον εποικισμό, με την ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους και με την ενίσχυση των κατοχικών δυνάμεων.

Πρέπει επίσης να διεθνοποιήσουμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το γεγονός ότι η μέθοδος των συνομιλιών για λύση του Κυπριακού, που εισηγήθηκε η Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας και την οποία εμείς ακολουθήσαμε πιστά

και κατά γράμμα, δεν απέδωσε όχι από δική μας υπαιτιότητα αλλά λόγω της αρνητικής και απαράδεκτης στάσης της τουρκικής πλευράς. Και πρέπει επομένως να εγείρουμε το θέμα ζητώντας, επειδή επέστη ο χρόνος, τη λήψη μέτρων κατά της Τουρκίας. Όμως ταυτόχρονα δεν πρέπει να έχουμε την ψευδαίσθηση ότι θα ληφθούν κατά της Τουρκίας μέτρα παρόμοια εκείνων που έχουν ληφθεί κατά του Ιράκ.

Δυστυχώς, στη διαμόρφωση της πολιτικής για ένα διεθνές πρόβλημα τον αποφασιστικό ρόλο εξακολουθούν ακόμα να διαδραματίζουν τα συμφέροντα των μεγάλων και όχι οι αρχές του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ και του διεθνούς δικαίου.

Τα μέτρα που έχουν ληφθεί κατά του Ιράκ δεν οφείλονται στην αγανάκτηση των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, επειδή μια μικρή χώρα υπέστη επίθεση και επειδή παρεβιάστη το διεθνές δίκαιο. Η κατάληψη των πετρελαιοπηγών του Κουβέιτ, η απειλή κατά των πετρελαιοπηγών της Σαουδικής Αραβίας, η τεράστια στρατιωτική δύναμη που συγκέντρωσε ο Σαντάμ Χουσεΐν, ο κίνδυνος ελέγχου των πετρελαίων του αραβικού χώρου από το Ιράκ -των πετρελαίων που είναι αναγκαία για τις ευρωπαϊκές και άλλες βιομηχανίες- είναι οι πραγματικοί λόγοι για τους οποίους έχουν ληφθεί τα αποφασιστικά μέτρα κατά της ιρακινής εισβολής. Η μικρή όμως Κύπρος δε διαθέτει πετρέλαια.

Γίνεται πλέον φανερό κάθε μέρα που περνά πως η τραγωδία του Αραβικού Κόλπου θα έχει μια κατάληξη στο εγγύς μέλλον. Οι δυνάμεις που ανέλαβαν να απελευθερώσουν το Κουβέιτ διακηρύσσουν ότι μεταπολεμικά θα δημιουργήσουν στην περιοχή μια νέα τάξη πραγμάτων για την εμπέδωση της ειρήνης. Όμως, δεν μπορούν να είναι πειστικοί ούτε και να εμπεδώσουν διεθνώς την ειρήνη, αν διατηρούν για τον εαυτό τους το δικαίωμα της επιλεκτικής εφαρμογής των αποφάσεων του ΟΗΕ ανάλογα με τα συμφέροντά τους.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, πρέπει να αξιοποιήσουμε το νέο κλίμα, απαιτώντας και εμείς εφαρμογή των περί Κύπρου ψηφισμάτων της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας. Των ψηφισμάτων που η τουρκική πλευρά όχι μόνο δεν εφάρμοσε, αλλά κατάφωρα και επανειλημμένα παραβίασε, αποκαλύπτοντας τους πραγματικούς στόχους της, που δεν είναι άλλοι από την κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη διεθνή αναγνώριση των διχοτομικών τετελεσμένων.

Ασφαλώς σε τελική ανάλυση, εφόσον τα συμφέροντα εξακολουθούν να αποτελούν το βασικό κριτήριο στη λήψη των αποφάσεων, θα πρέπει να εκτιμηθεί και ο μελλοντικός ρόλος της Τουρκίας στην περιοχή. Εφόσον όμως οι εξελίξεις του πολέμου θα είναι ραγδαίες, δε χρειάζεται θεωρητική συζήτηση του θέματος αυτού, διότι σύντομα θα διαφανεί ποιες χώρες θα έχουν αναβαθμισμένο ρόλο στην περιοχή και ποιες θα έχουν υποβαθμισμένο ρόλο. Πιστεύω όμως ότι, αν μετά τον πόλεμο λυθεί κατ' ευχήν το Παλαιστινιακό, τότε θα υπάρξει ύφεση στην περιοχή, η οποία θα υποβαθμίσει το γεωγραφικό ρόλο της Τουρκίας.

Τελειώνοντας θέλω να εκφράσω την άποψη ότι η Κύπρος μπορεί να ελπίζει πως το νέο διεθνές κλίμα που θα επικρατήσει γενικά στον κόσμο και η νέα τάξη πραγμάτων που θα δημιουργηθεί στην περιοχή μας θα μπορούν να αξιοποιηθούν ευεργετικά για το εθνικό μας πρόβλημα.

Για να έχουμε όμως τη δυνατότητα αξιοποίησης του νέου κλίματος προς όφελος της Κύπρου και του συνόλου του λαού της, χρειάζεται συνεργασία όλων των πολιτικών δυνάμεων και κινητοποίηση κυβέρνησης, Βουλής και κομμάτων σε

μια συνδυασμένη προσπάθεια να ενισχύσουμε το ενδιαφέρον που επιδεικνύει η Ευρώπη για την επίλυση του προβλήματός μας και να εντείνουμε τις ενέργειές μας για επίτευξη της ένταξής μας στην ενωμένη Ευρώπη. Στην ανάγκη να συνδυάσουμε λύση και ένταξη σε μια ενωμένη Ευρώπη, που αρχίζει να εξελίσσεται σε μια ευρωπαϊκή συνομοσπονδία, η οποία πέραν της κοινής οικονομικής πολιτικής πριν από το τέλος αυτού του αιώνα, σε δέκα περίπου χρόνια, θα έχει και κοινή αμυντική πολιτική. Αν είμαστε λοιπόν μέσα σ' αυτή την ενωμένη Ευρώπη, αυτό πράγματι θα αποτελέσει και τη μελλοντική μας ασφάλεια έναντι του τουρκικού επεκτατισμού.

Πιστεύω, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ότι δε θα πρέπει να ακολουθήσουμε πολιτική η οποία θα μας οδηγήσει σε αντίθεση με το Συμβούλιο Ασφαλείας ούτε ακόμα και πολιτική η οποία θα μας φέρει σε αντίθεση με τους πόλους διαμόρφωσης των διεθνών πραγμάτων, οι οποίοι αρχίζουν να προβάλλουν στον ορίζοντα και οι οποίοι είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες, η ενωμένη Ευρώπη και η Σοβιετική Ένωση.

Πιστεύω ότι μέσα στα πλαίσια αυτών των πόλων απαλλαγμένοι από παλαιά σύνδρομα και βλέποντας τους νέους ορίζοντες πρέπει να δουλέψουμε, για να επιτύχουμε δίκαιη και βιώσιμη λύση του εθνικού μας προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κάνουμε σήμερα έναν προβληματισμό για τη μελλοντική πορεία του Κυπριακού, για το πώς προετοιμάζουμε το έδαφος, έτσι που να προβάλλουμε πιο έντονα το πρόβλημά μας στο διεθνές στίβο με στόχο να αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την ευαισθησία που δείχνει τώρα η διεθνής κοινότητα για τις αρχές και τις αποφάσεις του ΟΗΕ.

Σ' αυτό τον προβληματισμό εμπλέκονται και συμπλέκονται τα αγωνιώδη ερωτήματα που βασανίζουν την ανθρωπότητα για το πότε και με ποιο τρόπο θα τελειώσει ο αιματηρός πόλεμος στην περιοχή του Αραβικού Κόλπου. Η ηγεσία του Ιράκ διέπραξε ένα φοβερό έγκλημα σε βάρος των λαών της περιοχής, σε βάρος των Παλαιστινίων αλλά και του ίδιου του λαού του Ιράκ, διότι με την εισβολή και κατοχή του Κουβέιτ καταπάτησε βίβαντα τη διεθνή νομιμότητα και τις αρχές του ΟΗΕ και επανέφερε στη διεθνή πρακτική το νόμο της ζούγκλας. Πέραν τούτου έδωσε την ευκαιρία να συγκεντρωθούν στην περιοχή του Κόλπου τεράστιες χερσαίες, αεροπορικές και ναυτικές δυνάμεις των Άγγλων και των Αμερικανών, που πάντοτε εποφθαλμιούσαν να έχουν κάτω από τον έλεγχο και την επιτήρησή τους το μαύρο χρυσό της περιοχής.

Πιστεύουμε ότι έπρεπε να δοθεί περισσότερος χρόνος, ώστε να κινηθούν οι ειρηνικές διαδικασίες για την εξεύρεση πολιτικής λύσης στο πρόβλημα. Αντί αυτού οι Αμερικανοί και οι Βρετανοί με μοναδικό κίνητρο το πετρέλαιο επέδειξαν βιασύνη στην κήρυξη του πολέμου και ακολούθησαν το δρόμο της καταστροφής του Ιράκ αντί της απελευθέρωσης του Κουβέιτ. Ξεφεύγοντας από το νόημα των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας, βομβαρδίζουν και σκοτώνουν αμάχους σε κατοικημένες περιοχές και σε καταφύγια, καταστρέφουν το φυσικό περιβάλλον και ακολουθούν τη μέθοδο της καμένης γης.

Η Σοβιετική Ένωση, όπως και στις αρχές της κρίσης, διαδραματίζει τώρα έναν πιο δραστήριο ρόλο στην αναζήτηση πολιτικής λύσης του προβλήματος με στόχο την άμεση αποχώρηση των ιρακινών δυνάμεων από το Κουβέιτ. Αυτές οι προσπάθειες συνεχίζονται και φαίνεται ότι άρχισαν ν' αποδίδουν κάποιους καρπούς. Διότι, ανεξάρτητα από τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει το Ιράκ, θεωρούμε θετική εξέλιξη το ότι στην πρόσφατη δήλωση της ιρακινής ηγεσίας γίνεται λόγος για αποχώρηση των ιρακινών στρατευμάτων από το Κουβέιτ. Έχουμε λοιπόν το πρώτο ρήγμα στη μέχρι τώρα σκληρή στάση που ακολούθησε η ιρακινή ηγεσία και αυτό αναπτέρωσε τις ελπίδες της ανθρωπότητας για σύντομο τερματισμό αυτού του αιματηρού και καταστροφικού πολέμου. Ευχόμαστε να μη διαφευθούν αυτές οι ελπίδες.

Ορθά λοιπόν προβληματιζόμαστε σήμερα για τους μελλοντικούς χειρισμούς του Κυπριακού, έτσι που να είμαστε έτοιμοι ν' αξιοποιήσουμε τις νέες καταστάσεις που διαμορφώνονται.

Κύρια προσπάθεια όλων μας πρέπει να είναι η αξιοποίηση του ευνοϊκού διεθνούς κλίματος σε ό,τι αφορά την υποχρέωση των κρατών να σέβονται τη διεθνή νομιμότητα και να συμμορφώνονται προς τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Και από αυτή την άποψη η Τουρκία είναι φοβερά εκτεθειμένη, γιατί είναι η μόνη χώρα στην Ευρώπη που αρνείται να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις του ΟΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας για το Κυπριακό και είναι η μόνη χώρα που κατά παράβαση αυτών των αποφάσεων εξακολουθεί να κατέχει το 37% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, χώρας-μέλους του ΟΗΕ.

Στα πλαίσια αυτής μας της προσπάθειας πρέπει να εκφράσουμε την κατηγορηματική μας αντίθεση προς τις δηλώσεις Αμερικανών και Βρετανών επισήμων που δε βλέπουν εισβολή και κατοχή στην Κύπρο, δε βλέπουν ομοιότητες μεταξύ της περίπτωσης του Κουβέιτ και της περίπτωσης της Κύπρου. Πρέπει να εκφράσουμε την έντονη αντίθεση και τη δυσφορία του λαού μας για την αμερικάνικη έκθεση για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κύπρο, που κατά τον ίδιο τρόπο δε βλέπει ούτε πρόσφυγες ούτε κατοχή και παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο από μέρος της Τουρκίας. Το μόνο που βλέπουν οι συντάξαντες αυτή την έκθεση είναι Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους να αλληλοκατηγορούνται!

Έχω ακούσει ότι δεν πρέπει να επικρίνουμε τους Αμερικανούς και Βρετανούς για τη διπλοπρόσωπη πολιτική που ακολουθούν απέναντι στην Κύπρο και αυτό για λόγους τακτικής, όπως έχει λεχθεί.

Αν όμως διαπιστώνουμε εδώ -και το διαπιστώνουν όλες οι πλευρές εδώ- ότι πράγματι ακολουθούν μια ανέντιμη πολιτική απέναντι στην Κύπρο, τότε δεν μπορούμε να παρασιωπούμε αυτή την αλήθεια, και πιστεύουμε πως ο μόνος τρόπος για να βοηθήσουμε να διορθωθεί η πολιτική που ακολουθούν απέναντι στην Κύπρο είναι ο εποικοδομητικός τρόπος με τον οποίο τους επικρίνουμε.

Έχουμε προσέξει βέβαια πως μετά την κατακραυγή που ξεσηκώθηκε στην Κύπρο και την Ελλάδα έγιναν νέες δηλώσεις από Αμερικανούς επισήμους, που προσπαθούν με φραστικές και γραφώδεις διατυπώσεις να εμφανιστούν αντικειμενικοί και δίκαιοι. Μακάρι βέβαια να υπάρξει ουσιαστική και όχι φραστική αλλαγή στη στάση των Ηνωμένων Πολιτειών στο Κυπριακό και θα είμαστε οι πρώτοι που θα τη χαιρετίσουμε. Όμως δε θέλουμε να καλλιεργούμε αυταπάτες, γιατί για μας, όπως και για κάθε Κύπριο, παραμένει η εντύπωση ότι μέχρι

σήμερα οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Βρετανία ακολουθούσαν την πολιτική των δύο μέτρων και των δύο σταθμών, την οποία είχαμε καταγγείλει από προηγούμενας.

Περιττό να τονίσουμε ότι τόσο στην περίπτωση του Κουβέιτ όσο και στην περίπτωση της Κύπρου, που χρονικά έχει προηγηθεί, η ουσία του προβλήματος και όχι η μορφή του είναι η ίδια. Πρόκειται και στις δυο περιπτώσεις για εισβολή των στρατευμάτων ενός ισχυρού κράτους στα εδάφη ενός ανίσχυρου γείτονα και για κατοχή αυτών των εδαφών από τον εισβολέα. Και το μεν Ιράκ προσάρτησε το Κουβέιτ στην επικράτειά του, η δε Τουρκία, ανακηρύσσοντας τη λεγόμενη Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου και εγκαθιστώντας μαζικά εποίκους στα υπό κατοχή εδάφη, προχωρεί στη συστηματική αφομοίωση των κατεχομένων, πράγμα που πολύ λίγο διαφέρει από την προσάρτηση.

Μια άλλη πτυχή που πρέπει να προσέξουμε είναι το ότι το ενδιαφέρον των Αμερικανών, των Βρετανών και των άλλων ηγετικών δυνάμεων της Δύσης εξατμίζεται με το στερεότυπο ότι υποστηρίζουν τις συνομιλίες και την πρωτοβουλία Κουεγιάρ. Δηλαδή μην μπορώντας ν' αρνηθούν την ύπαρξη ψηφισμάτων για το Κυπριακό, που με δική τους ευθύνη παρέμειναν για 17 χρόνια ανεφάρμοστα, ερμηνεύουν τώρα το περιεχόμενό τους με το ότι απλώς συνιστούν συνομιλίες. Και βέβαια τα ψηφίσματα του ΟΗΕ συνιστούν συνομιλίες. Και, όπως είναι γνωστό, η ελληνοκυπριακή πλευρά έδειξε όλη την καλή της διάθεση για συνομιλίες και είναι έτοιμη γι' αυτές, φτάνει να εγκαταλειφθούν από την άλλη πλευρά οι γνωστοί απαράδεκτοι όροι.

Τα ψηφίσματα όμως του ΟΗΕ δεν προνοούν μόνο συνομιλίες. Δεν προνοούν κυρίως συνομιλίες. Μιλούν και προνοούν και κυρίως υπογραμμίζουν την ανάγκη σεβασμού της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ζητούν την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, ζητούν την επιστροφή των προσφύγων, ζητούν την επανένωση της Κύπρου και καταδικάζουν την αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου. Να ποια είναι η ουσία των ψηφισμάτων του ΟΗΕ. Να ποια είναι η ουσία του Κυπριακού, την οποία με διάφορες σοφιστείες αντιπαρέρχονται οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Βρετανία, όπως ακριβώς την αντιπαρέρχεται και η Τουρκία.

Ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών κύριος Μπέικερ, απομονώνοντας και απολυτοποιώντας το θέμα των διαπραγματεύσεων, δεν κάνει τίποτε διαφορετικό από την προσφιλή τακτική του Ντενκτάς να παίρνει από τα ψηφίσματα του ΟΗΕ μόνο ό,τι του συμφέρει, ερμηνεύοντάς το μάλιστα αυθαίρετα και κατά το δοκούν. Αξίωσή μας λοιπόν είναι η εγκατάλειψη αυτής της άδικης θέσης που παίρνουν οι Ηνωμένες Πολιτείες πάνω στο Κυπριακό.

Με την ευκαιρία αυτή θέλω να πω ότι θεωρούμε σωστή, συνετή και υπεύθυνη την απόφαση της κυπριακής κυβέρνησης και της πολιτικής ηγεσίας του τόπου να μην επιδιωχθεί συζήτηση του Κυπριακού στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών τις μέρες της κρίσης στον Κόλπο, γιατί με εκείνες τις συνθήκες, όταν η προσοχή της διεθνούς κοινότητας ήταν στραμμένη στην κρίση που ξέσπασε στον Κόλπο, υπήρχε ο κίνδυνος αποτυχίας της προσφυγής μας, πράγμα που θα υποβοηθούσε την Τουρκία να μας προκαλέσει ζημιά.

Έρχομαι τώρα σ' αυτό που ονομάστηκε πρωτοβουλία της ΕΟΚ. Πρώτα θέλω να διευκρινίσω ότι το ΑΚΕΛ είναι έτοιμο να χαιρετίσει πρωτοβουλίες για το Κυπριακό, ανεξάρτητα από ποιους προέρχονται, φτάνει αυτές να εντάσσονται στα πλαίσια του ΟΗΕ, να υποβοηθούν τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών και κυρίως να στοχεύουν σε λύση του Κυπριακού βάσει των αποφάσεων του ΟΗΕ.

Με γνώμονα αυτή τη θέση είμαστε έτοιμοι να καλωσορίσουμε πρωτοβουλία της ΕΟΚ, που, επαναλαμβάνω, θα στοχεύει στην εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ. Όμως στην προκειμένη περίπτωση έχουμε απλώς μια δήλωση του Υπουργού Εξωτερικών του Λουξεμβούργου κυρίου Πόος που προεδρεύει του εξ Υπουργών συμβουλίου της ΕΟΚ. Έχουμε μια δήλωση που εκφράζει πρόθεση για πρωτοβουλία της ΕΟΚ. Δε γνωρίζουμε ποιο συγκεκριμένο χαρακτήρα θα πάρει αυτή η πρωτοβουλία. Επαναλαμβάνουμε ότι είμαστε έτοιμοι να προσεγγίσουμε θετικά μια πρωτοβουλία της ΕΟΚ που θα στοχεύει στην εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ για την Κύπρο. Ας μην καλλιεργούμε όμως αυταπάτες και ας μην παραβλέπουμε πως οι ηγετικές δυνάμεις αυτής της κοινότητας τρέφουν ιδιαίτερη συμπάθεια προς την Τουρκία, την οποία ενισχύουν με τεράστια χρηματικά ποσά. Ας μην παραβλέπουμε ακόμα ότι αυτές οι χώρες, οι κυριότερες χώρες της ΕΟΚ, είναι που στήριξαν το παράνομο κράτος Ντενκτάς με τις εμπορικές συναλλαγές τους.

Γίνεται μια προσπάθεια να περάσει το μήνυμα στο λαό ότι τίποτα δεν μπορούμε να αναμένουμε από τους Αδεσμεύτους και ότι οι μόνοι που μπορούν να κινηθούν για το Κυπριακό είναι η ΕΟΚ και οι Αμερικανοί. Εμείς φυσικά θέλουμε να κινηθούν όλοι για τη λύση του Κυπριακού, φτάνει, όπως είπα, να 'ναι με βάση τις αποφάσεις του ΟΗΕ. Δε συμφωνούμε, όμως με τις προσπάθειες που καταβάλλονται για μηδενισμό του ρόλου των Αδεσμεύτων. Όσα προβλήματα και να 'χουν οι χώρες του Τρίτου Κόσμου, εξακολουθούν να ασκούν σημαντική επίδραση στις διεθνείς εξελίξεις.

Δέστε για παράδειγμα πόσο θορυβήθηκαν οι Αμερικανοί και οι Τούρκοι από τις επανειλημμένες δηλώσεις του Αράφατ και από τη δήλωση του βασιλιά της Ιορδανίας ότι πρέπει να εφαρμοστούν και για την Κύπρο τα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Δέστε πόσο εξοργίστηκε ο αντιπρόσωπος της Τουρκίας στα Ηνωμένα Έθνη, όταν ο Ιρακινός αντιπρόσωπος του είπε στην πρόσφατη συνεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας: «Εσείς της Τουρκίας δεν έχετε δικαίωμα να μιλάτε για αρχές, αφού για τόσα χρόνια αρνείστε να εφαρμόσετε τις αποφάσεις του ΟΗΕ για την Κύπρο». Δέστε ακόμα πόσο ενοχλήθηκαν οι Αμερικανοί, όταν στην ίδια συνεδρία ο Κουβανός αντιπρόσωπος διερωτήθηκε τι το κακό υπάρχει στην πρόταση να εφαρμοστούν ταυτόχρονα οι αρχές του ΟΗΕ για το Κουβέιτ, την Παλαιστίνη και την Κύπρο.

Αυτές και άλλες δηλώσεις για την Κύπρο αποτελούν πολύ μεγάλη συμβολή στην προσπάθειά μας για διεθνή διαφώτιση και σωστή λύση του Κυπριακού και υπογραμμίζουν το χρέος μας να συνεχίσουμε να στηριζόμαστε στο Κίνημα των Αδεσμεύτων, να αναπτύσσουμε τους δεσμούς φιλίας, να επιζητούμε τη συμπαράστασή τους, αλλά και να δίνουμε τη δική μας συμπαράσταση στους Παλαιστίνους και σε κάθε αγωνιζόμενο λαό.

Μερικοί ακόμα βιάζονται να απαλείψουν για τη Σοβιετική Ένωση τον όρο «υπερδύναμη». Ωστόσο, ανεξάρτητα από τα σοβαρά εσωτερικά προβλήματα που αντιμετωπίζει, η Σοβιετική Ένωση παραμένει αποφασιστικός παράγοντας για την επίλυση των διεθνών και περιφερειακών προβλημάτων. Παραμένει καθοριστικός παράγοντας για την προάσπιση της παγκόσμιας ειρήνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας των λαών, όχι μόνο γιατί διαθέτει τεράστια σύγχρονη στρατιωτική δύναμη, αλλά κυρίως γιατί με τη νέα σκέψη που εισήγαγε στις διεθνείς σχέσεις ασκεί τεράστια επίδραση στις παγκόσμιες εξελίξεις και οι απόψεις της τυγχάνουν καθολικής εκτίμησης και αποδοχής. Τρανό παράδειγμα

είναι οι προσπάθειες που καταβάλλει ο Πρόεδρος Μιχαήλ Γκορμπατσώφ, για να αποτραπεί η συνέχιση της αιματοχυσίας στον Κόλπο και να δοθεί πολιτική λύση στο πρόβλημα. Πρέπει λοιπόν να συνεχίσουμε να στηρίζομαστε σ' αυτή τη μεγάλη δύναμη που στάθηκε πάντα στο πλευρό του λαού μας. Γι' αυτό τα σχέδια για διαφώτιση της διεθνούς κοινής γνώμης πρέπει να καλύψουν και τη Σοβιετική Ένωση.

Στις προσπάθειές μας για αξιοποίηση του διεθνούς κλίματος που διαμορφώνεται πρέπει να ζητήσουμε την πιο ενεργό εμπλοκή του Συμβουλίου Ασφαλείας στην αναζήτηση λύσης με επιδίωξη τη συγκρότηση διεθνούς διάσκεψης στα πλαίσια του ΟΗΕ. Στο μεταξύ θέλουμε-να ελπίζουμε ότι η αναμενόμενη έκθεση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ προς το Συμβούλιο Ασφαλείας θα κατανειμίει ευθύνες στον Ντενκτάς και την Άγκυρα, διότι είναι οι μόνοι υπαίτιοι για το ναυάγιο των συνομιλιών πριν από ένα χρόνο. Είναι οι μόνοι υπαίτιοι για την παρατεταμένη εκκρεμότητα του Κυπριακού. Όταν ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας γνωρίζει ότι οι συνομιλίες εκείνες οδηγήθηκαν σε αδιέξοδο επειδή ο Ντενκτάς προέβαλε τους γνωστούς απαράδεκτους όρους του, όταν, παρά την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας που απέρριψε αυτούς τους όρους, ο Ντενκτάς με την κάλυψη της Τουρκίας επιμένει σ' αυτούς, θα ήταν ακατανόητο να μην επιρριφθούν ευθύνες στον Ντενκτάς, για να μην ενοχληθεί η Τουρκία.

Γενικά στη διαφωτιστική μας εκστρατεία πρέπει να προβάλλουμε την αξίωση για καθολική εφαρμογή των ψηφισμάτων του διεθνούς οργανισμού και του Συμβουλίου Ασφαλείας. Και οφείλουμε να ξεσκεπάσουμε την επιλεκτική μεθοδολογία της Άγκυρας και του Ντενκτάς, που προσποιούνται ότι αποδέχονται ένα ψήφισμα και απορρίπτουν όλα τ' άλλα. Είναι υποκρισία να παρουσιάζονται Ντενκτάς και Τουρκία ότι αποδέχονται τάχα το 649. Μα το 649 κατά πρώτο και κύριο λόγο έχει απορρίψει την αξίωση του Ντενκτάς να εισαχθεί μια νέα ορολογία στις συνομιλίες, η ορολογία των δύο λαών και της αυτοδιάθεσης. Αντίθετα, όλα σχεδόν τα άρθρα εκείνου του ψηφίσματος επαναλαμβάνουν την ορολογία των δυο κοινοτήτων, του διακοινοτικού διαλόγου και της δικαιοδικής ομοσπονδίας. Το ψήφισμα υπενθυμίζει τα περί Κύπρου ψηφίσματα του ΟΗΕ και ιδιαίτερα το 367 του 1975, που, όπως είναι γνωστό, επιβεβαίωσε την ιστορική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης υπ' αρ. 3212 του 1974. Εκείνη η απόφαση προνοεί την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και την επιστροφή των προσφύγων υπό συνθήκες ασφαλείας.

Το 649 επαναβεβαίωσε την υποστήριξη του Συμβουλίου Ασφαλείας προς τις συμφωνίες κορυφής, προς την εγκαθίδρυση μιας δικαιοδικής ομοσπονδίας Δημοκρατίας της Κύπρου, η οποία θα κατοχυρώνει την ανεξαρτησία, κυριαρχία, εδαφική ακεραιότητα και το αδέσμευτό της. Το 649 υπενθυμίζει ότι οι ηγέτες των δυο κοινοτήτων δεσμεύτηκαν να εγκαθιδρύσουν μια δικαιοδική ομοσπονδία δημοκρατία, που «θα αποκλείει ένωση ολόκληρου ή μέρους του εδάφους της με οποιαδήποτε άλλη χώρα και οποιασδήποτε μορφής διχοτόμηση ή απόσχιση».

Αν λοιπόν η Τουρκία και ο Ντενκτάς είναι ειλικρινείς, γιατί δεν εφαρμόζουν όλες τις πιο πάνω πρόνοιες αυτού του ψηφίσματος; Γιατί επιμένουν στους απαράδεκτους όρους των δύο λαών και της αυτοδιάθεσης; Αν υποστηρίζουν το 649, που τάσσεται ενάντια στην απόσχιση και τη διχοτόμηση, γιατί διατηρούν το παράνομο τουρκοκυπριακό κράτος;

Η άποψή μας λοιπόν είναι ότι πρέπει να στριμώξουμε την Τουρκία να συμμορφωθεί προς όλα τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και δεν πρέπει ν' αφηθεί ανενόχλητη να διαστρεβλώνει οποιοδήποτε ψήφισμα.

Ολοκληρώνοντας θα ήθελα να θίξω ακόμα ένα σημείο, το οποίο δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας. Έχω υπόψη μου το θέμα της επαναπροσέγγισης, το οποίο έχει τεράστια σημασία όχι μόνο για την επίτευξη της επιδιωκόμενης λύσης αλλά και για τη λειτουργία της. Οι προσπάθειές μας στο μέτωπο της επαναπροσέγγισης πρέπει να ενταθούν και να γίνονται παράλληλα με τις προσπάθειές μας στο διεθνές πεδίο. Και έχω υπόψη μου τις συναντήσεις που είχαν οι ηγέτες των κομμάτων πρόσφατα με τους ηγέτες των τουρκοκυπριακών κομμάτων και ακριβώς αυτή η διαδικασία πρέπει να συνεχιστεί, γιατί είναι αυτή που θα βοηθήσει την επαναπροσέγγιση και τη συμβίωση των δύο κοινοτήτων.

Ενωμένοι λοιπόν γύρω από το κύριο, δηλαδή την εφαρμογή των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και προωθώντας την επαναπροσέγγιση, πρέπει να αγωνιστούμε για την εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ και για την αξιοποίηση του διεθνούς κλίματος που θα διαμορφωθεί σύντομα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πουμπουρή, ο Πρόεδρος της Βουλής αντικαταστάθηκε στην έδρα του από το Βουλευτή κ. Γεώργιο Λαδά)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης παρακαλώ.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από τον περασμένο Μάρτιο το Κυπριακό βρίσκεται σε αδιέξοδο εξαιτίας της τουρκικής αδιαλλαξίας, που εκφράστηκε με τους όρους Ντενκτάς στην τελευταία συνάντηση κορυφής. Οι προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ στο χρόνο που μεσολάβησε για επανέναρξη ουσιαστικού διαλόγου προσέκρουσαν και πάλι στην τουρκική αδιαλλαξία.

Η κρίση και ο πόλεμος στον Κόλπο είχαν αρνητικές επιπτώσεις στο Κυπριακό, όχι μόνο γιατί αναβάθμισαν το ρόλο της Τουρκίας, αλλά και γιατί, συγκεντρώνοντας την προσοχή του κόσμου στον Κόλπο, υποβαθμίστηκε το Κυπριακό. Έχουμε την πεποίθηση πως αυτές οι επιπτώσεις είναι προσωρινές και πως μετά το τέλος του πολέμου θα τεθεί επί τάπητος η λύση του Κυπριακού.

Ο πόλεμος στον Κόλπο ξεκίνησε λίγο μετά τη ΔΑΣΕ και τη Χάρτα του Παρισιού. Αυτά τα κοσμοϊστορικά γεγονότα αποτέλεσαν το απαύγασμα της πορείας των τελευταίων χρόνων προς τον αφοπλισμό και τη διεθνή συνεργασία. Ο πόλεμος στον Κόλπο είναι μια τραγική παρένθεση και παραφωνία σ' αυτή την πορεία. Πιστεύουμε πως αυτή η πορεία θα συνεχισθεί και θα βαθύνει μετά τον πόλεμο. Οι διεθνείς σχέσεις θα στηρίζονται διαρκώς και περισσότερο στις αρχές του ΟΗΕ και της Χάρτας του Παρισιού. Η νέα τάξη πραγμάτων που θα εγκαθιδρυθεί μετά τον πόλεμο δεν μπορεί να στηρίζεται στο νόμο της ζούγκλας, δηλ. στο δίκαιο του ισχυρού. Η νέα διεθνής τάξη πρέπει να στηρίζεται στο διεθνές δίκαιο.

Με αυτή την αντίληψη πιστεύουμε ότι με τις νέες συνθήκες θα αναβαθμιστεί ο ρόλος του ΟΗΕ, ενώ ο ρόλος της Τουρκίας θα επανέλθει σταδιακά στα φυσιολογικά του επίπεδα, χωρίς μ' αυτό να υπονοούμε πως θα καταστεί αμελητέος.

Τις προοπτικές του Κυπριακού πρέπει να τις συλλάβουμε υπό το φως των προοπτικών της νέας τάξης πραγμάτων, όπως θα διαμορφωθεί μετά τον πόλεμο.

Η ενίσχυση του ρόλου του ΟΗΕ και η Χάρτα του Παρισιού θα επιβάλλουν εντονότερα την ανάγκη δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, είναι με φόντο αυτές τις εξελίξεις και προοπτικές που συζητούμε τις πρόσφατες δηλώσεις των κ. Μπέικερ και Μείτζορ, καθώς επίσης τη δήλωση της εκπροσώπου του αμερικάνικου Υπουργείου Εξωτερικών της 14ης Φεβρουαρίου 1991.

Οι δηλώσεις Μπέικερ και Μείτζορ αποδοκιμάστηκαν από την πολιτική ηγεσία του τόπου. Αποτελεί περιττή επανάληψη και κοινοτοπία η εκ νέου αποδοκιμασία τους. Θα περιοριστώ να υπογραμμίσω πως είναι πολύ λανθασμένη και μεροληπτική η αντίληψη του κ. Μπέικερ πως άλλο είναι τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για το Κουβέιτ και άλλο για την Κύπρο. Ιδιομορφίες υπάρχουν σε κάθε παρόμοια περίπτωση. Αποτελεί όμως αναντίρρητο γεγονός πως υπήρξε εισβολή και κατοχή και στην Κύπρο και στο Κουβέιτ. Παραβιάστηκε η ανεξαρτησία, κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα και της Κύπρου και του Κουβέιτ. Η Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ κάλεσαν σε σεβασμό της ανεξαρτησίας και ακεραιότητας και της Κύπρου και του Κουβέιτ. Το Συμβούλιο Ασφαλείας κάλεσε τα ξένα στρατεύματα να αποχωρήσουν και από την Κύπρο και από το Κουβέιτ.

Υπάρχουν ασφαλώς διαφορές όσον αφορά τις συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε η ιρακινή εισβολή στο Κουβέιτ και η τουρκική εισβολή στην Κύπρο. Αυτό όμως δεν είναι το κύριο. Το κύριο συνίσταται στο γεγονός ότι είναι και οι δύο χώρες εισβολείς. Στο ότι και το Ιράκ και η Τουρκία παραβίασαν τις αρχές του ΟΗΕ.

Έχουμε την πεποίθηση πως ο κ. Μπέικερ εδώ θα 'πρεπε να συγκεντρώσει την προσοχή του και όχι στις επιμέρους ιδιομορφίες. Δεν μπορεί ο κ. Μπέικερ να διωλίζει τον κώνωπα και να καταπίνει την κάμηλον. Η προσέγγιση του κ. Μπέικερ αποκαλύπτει μια ιδιόμορφη και απαράδεκτη αντίληψη για την τήρηση των αρχών του διεθνούς δικαίου. Δεν είναι δυνατό οι ΗΠΑ αφ' ενός να επικαλούνται τις αρχές του ΟΗΕ, για να στηρίξουν τον πόλεμο στον Κόλπο, και αφ' ετέρου εδώ και 17 χρόνια όχι μόνο να κλείνουν τα μάτια στην τουρκική εισβολή και κατοχή της Κύπρου, αλλά και να χρηματοδοτούν και στην πράξη να στηρίζουν αυτή την εισβολή και κατοχή.

Αυτή η αλλοπρόσαλλη πολιτική των ΗΠΑ αποκαλύπτει πόσο υποκριτική είναι η εκ μέρους τους επίκληση των αρχών του ΟΗΕ, για να στηρίξουν τον πόλεμο στον Κόλπο. Αποκαλύπτεται πως η επίκληση αυτών των αρχών δεν είναι τίποτε άλλο από ένα προπέτασμα, για να αποκρυφθούν τα στυγνά οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα.

Κύριε Πρόεδρε, για να μην υπάρξει οποιαδήποτε παρεξήγηση, δηλώνω πως το ΑΔΗΣΟΚ ευθής εξαρχής καταδίκασε την ιρακινή εισβολή και υποστήριξε την εφαρμογή των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας για το Κουβέιτ. Τα δικά μας κίνητρα όμως ήταν και είναι διαφορετικά από εκείνα των ΗΠΑ. Εμείς γνοιαζόμαστε πραγματικά για τις αρχές και τα ιδανικά, ενώ η κυβέρνηση των ΗΠΑ γνοιάζεται πραγματικά για τα συμφέροντά της.

Πιστεύουμε, όσον αφορά την εξέλιξη της κρίσης, πως οι ΗΠΑ δεν ενδιαφέρονταν για την αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ και την αποτροπή του πολέμου. Ενδιαφέρονταν να μην αποχωρήσει και να γίνει ο πόλεμος, για να συντρίβουν στρατιωτικά και πολιτικά το Ιράκ. Η εισβολή στο Κουβέιτ αποτέλεσε

ακριβώς πρόσχημα, όπως και το πραξικόπημα στην Κύπρο. Γι' αυτό οι ΗΠΑ και η Αγγλία απέρριψαν τη γαλλική πρωτοβουλία.

Καταδικάζουμε με αποτροπιασμό το βομβαρδισμό πόλεων και το σφαγιασμό άμαχων γυναικόπαιδων από την πολυεθνική δύναμη. Υποστηρίζουμε τον τερματισμό του πολέμου στον Κόλπο σε συνδυασμό με την αποχώρηση του Ιράκ από το Κουβέιτ και της πολυεθνικής δύναμης από τον Κόλπο και τη σύγκληση διεθνούς διάσκεψης για το Μεσανατολικό. Καταδικάζουμε κάθε σκέψη που συνδέει τον τερματισμό του πολέμου και την ειρήνευση στην περιοχή με οποιαδήποτε επιβουλή σε βάρος της εδαφικής ακεραιότητας του Ιράκ.

Αυτή τη στιγμή που επίκειται η έναρξη χερσαίων επιχειρήσεων ζητούμε να γίνει αποδεκτή η σοβιετική πρωτοβουλία για την αποτροπή απώλειας χιλιάδων ανθρώπινων ζωών.

Κύριε Πρόεδρε, τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για την Κύπρο δεν είναι απλώς διαδικαστικού χαρακτήρα, όπως ισχυρίστηκε ο κ. Μπέικερ. Είναι πρωτίστως ουσιαστικού και κατ' επέκταση διαδικαστικού χαρακτήρα. Ζητούμε την εφαρμογή των ψηφισμάτων του ΟΗΕ για την Κύπρο, όπως και στην περίπτωση του Κουβέιτ. Οι ΗΠΑ δεν μπορούν να αντιπαρέρχονται αυτό το θέμα αρχής. Οι ΗΠΑ πρέπει να επιδείξουν συνέπεια προς τις αρχές του ΟΗΕ και να συμβάλουν στην εφαρμογή των ψηφισμάτων του και στην περίπτωση της Κύπρου. Οι ΗΠΑ έχουν τη δύναμη και τα μέσα, αν επιθυμούν, να συμβάλουν προς την κατεύθυνση αυτή, υποδεικνύοντας στην Τουρκία την ανάγκη να εγκαταλείψει την αδιαλλαξία της.

Η δήλωση της εκπροσώπου του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών είναι καλύτερη από τη δήλωση Μπέικερ. Διευκρινίζει πως τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για την Κύπρο αναφέρονται και στην αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και όχι μόνο στις διαπραγματεύσεις. Λυπούμαι όμως να παρατηρήσω πως και αυτή η νέα δήλωση δεν υποστηρίζει με σαφήνεια και κατηγορηματικότητα την ανάγκη εφαρμογής των ψηφισμάτων του ΟΗΕ για την Κύπρο, την ανάγκη αποχώρησης των ξένων στρατευμάτων που παραβιάζουν την κυριαρχία, την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου. Μιλά όχι για άμεση αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων αλλά για μελλοντική αποχώρηση εκείνων των ξένων στρατευμάτων των οποίων η παραμονή δε θα επιτρέπεται βάση της διευθέτησης που θα εξευρεθεί μέσω των διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ.

Είναι καταφανής η ασυνέπεια στη στάση των ΗΠΑ. Χωρίς να τρέφουμε αυταπάτες, θεωρούμε πως η προσήλωση στις αρχές του ΟΗΕ επιβάλλει όπως οι ΗΠΑ και κάθε χώρα-μέλος του ΟΗΕ υποστηρίξουν την εφαρμογή των ψηφισμάτων του και στην περίπτωση της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η συζήτηση, έχοντας υπόψη τις συνθήκες υπό τις οποίες λαμβάνει χώρα, θέτει επί τάπητος ορισμένα σημαντικά θέματα σχετικά με τους χειρισμούς του Κυπριακού.

Το ΑΔΗΣΟΚ υποστήριξε πως δεν ενδείκνυτο η προσφυγή στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και τώρα πιστεύουμε πως αυτή η θέση ήταν ορθή. Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε μπροστά σε διαγραφόμενες σημαντικές εξελίξεις σχετικά με το Κυπριακό, που σχετίζονται τόσο με τον τερματισμό του πολέμου όσο και με την επικείμενη έκθεση του Γενικού Γραμματέα προς το Συμβούλιο Ασφαλείας. Ενόψει αυτών των προοπτικών η πολιτική ηγεσία του τόπου πρέπει αφ' ενός να εντείνει τις δραστηριότητές της στο διεθνές πεδίο και αφ' ετέρου να ξεκαθαρίσει τις θέσεις μας και τους ενδεχόμενους χειρισμούς σε σχέση με επίμαχα ζητήματα.

Ειδικότερα αναφέρομαι στις δηλώσεις Μπους, Οζάλ και Ντενκτάς για συνομιλίες βάσει του ψηφίσματος 649 του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Το ΑΔΗΣΟΚ ζητά την εφαρμογή όλων των ψηφισμάτων του ΟΗΕ για την Κύπρο, περιλαμβανομένου του 649. Αλίμονο αν αρχίσουμε να επιλέγουμε ποια απ' αυτά τα ψηφίσματα μας αρέσουν, ενώ απορρίπτουμε άλλα. Θεωρούμε ότι το 649 είναι θετικό για την Κύπρο, όπως και τ' άλλα ψηφίσματα. Υπενθυμίζουμε πως κι αυτό το ψήφισμα καλεί σε σεβασμό της κυριαρχίας, ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου. Απορρίπτει το διαμελισμό ή την ένωση της Κύπρου με οποιαδήποτε χώρα. Ζητά την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και την επιστροφή των προσφύγων. Καλεί τους ηγέτες των δυο κοινοτήτων να συνεχίσουν τις προσπάθειες και να συνεργαστούν με το Γενικό Γραμματέα για αμοιβαία αποδεκτή λύση. Καλεί σε επεξεργασία διαγράμματος συνολικής συμφωνίας για το Κυπριακό.

Σχετικά με το 649 υπάρχουν μερικά ζητήματα ιδιαίτερα σημαντικά για τα οποία θεωρώ αναγκαίο να διευκρινίσω τις θέσεις μας.

Το πρώτο είναι η αναφορά του 649 στις συμφωνίες κορυφής. Το ΑΔΗΣΟΚ υπογραμμίζει την ανάγκη εμμονής σ' αυτές τις συμφωνίες. Διαφωνούμε κατηγορηματικά με όσους ζητούν εγκατάλειψη αυτών των συμφωνιών. Οποιαδήποτε εκτροπή απ' αυτές δεν πρόκειται να διευκολύνει τη λύση του Κυπριακού. Αντίθετα θα την καταστήσει δυσκολότερη ή και αδύνατη. Θα οδηγήσει στη μονιμοποίηση του διαμελισμού. Οποιαδήποτε εκτροπή από τις συμφωνίες κορυφής θα παίξει το παιχνίδι της Τουρκίας και του Ντενκτάς. Θεωρούμε την αναφορά του 649 στις συμφωνίες αυτές όχι αρνητικό αλλά θετικό στοιχείο.

Το δεύτερο ζήτημα είναι η αναφορά του 649 σε συνομιλίες πάνω σε ισότιμη βάση. Αυτή η αναφορά δε γίνεται για πρώτη φορά στα ψηφίσματα και γενικά στα έγγραφα του ΟΗΕ. Υπενθυμίζω πως το 3212 της Γενικής Συνέλευσης που επικυρώθηκε με το ψήφισμα 365 του Συμβουλίου Ασφαλείας χρησιμοποιεί την ίδια διατύπωση.

Πέραν όμως αυτού του δεδομένου τίθεται το ερώτημα: Είναι δυνατό να διεξάγονται οποιεσδήποτε συνομιλίες και εκ προοιμίου να γίνεται αποδεκτό ότι οι μετέχοντες σ' αυτές δεν είναι ισότιμοι; Για μας είναι σαφές πως οι δύο κοινότητες συμμετέχουν στο διάλογο πάνω σε ισότιμη βάση. Αν αποπειραθούμε να αμφισβητήσουμε αυτή τη βάση, θα ανατινάξουμε τις συνομιλίες στον αέρα. Δεν μπορούν να γίνουν συνομιλίες παρά μόνο πάνω σε ισότιμη βάση.

Το τρίτο ζήτημα είναι η αναφορά του 649 στην ανάγκη όπως οι δυο πλευρές με τη βοήθεια του Γενικού Γραμματέα καταλήξουν σε αδιάγραμμα μιας συνολικής συμφωνίας, όπως συμφωνήθηκε τον Ιούνιο του 1989». 'Ετσι αναφέρει το ψήφισμα. Ορισμένοι ταυτίζουν το διάγραμμα αυτό με το συγκεκριμένο διάγραμμα που είχε υποβάλει ο Γενικός Γραμματέας το 1989. Εμείς δεν ταυτίζουμε τα δυο διαγράμματα. Θεωρούμε απαραίτητη την επεξεργασία από τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων διαγράμματος συνολικής συμφωνίας για λύση του Κυπριακού. Οι προτάσεις του Γενικού Γραμματέα υποβλήθηκαν για συζήτηση και όχι για αποδοχή ή απόρριψη. Με αυτά τα δεδομένα δεν ξενίζει το ΑΔΗΣΟΚ η αναφορά του 649 σε διάγραμμα συνολικής συμφωνίας.

Σε σχέση με το 649 υπεισέρχονται οι αναφορές Μπους, Οζάλ και Ντενκτάς σ' αυτό το ψήφισμα ως βάση για επανέναρξη του διαλόγου. Η δική μας η θέση είναι σαφής: Επανάραξη του διαλόγου βάσει όλων των ψηφισμάτων του ΟΗΕ,

περιλαμβανομένου του 649 και της συμφωνίας κορυφής. Η επίκληση από τον κ. Μπους, τον Οζάλ και τον Ντενκτάς του 649 ως βάσης των συνομιλιών δεν πρέπει να μας οδηγήσει σε αρνητική τοποθέτηση εναντίον του. Πιστεύουμε πως θα προκληθεί μεγάλη ζημιά στην υπόθεσή μας, αν τοποθετηθούμε αρνητικά εξαιτίας της αναφοράς των πιο πάνω. Αν ο Γενικός Γραμματέας μας καλέσει σε διάλογο βάσει των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, περιλαμβανομένου του 649, θα διαπράξουμε ολέθριο σφάλμα, αν αρνηθούμε να προσέλθουμε σε τέτοιο διάλογο.

Κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε βέβαιο πως σύντομα θα τεθεί το ζήτημα του διαλόγου. Σταθερή είναι η θέση μας υπέρ του διαλόγου. Όχι του διαλόγου χάριν του διαλόγου. Τασσόμαστε υπέρ ουσιαστικού διαλόγου. Ο Γενικός Γραμματέας δεν πρέπει να καλέσει σε νέο διάλογο, αν δε διαπιστώσει πως διαμορφώθηκαν οι συνθήκες για ουσιαστικό διάλογο. Αυτό το μήνυμα έδωσε και ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας με έκθεσή του προς το Συμβούλιο Ασφαλείας. Θεωρούμε πως θα υπάρχουν οι συνθήκες για ουσιαστικό διάλογο, αν οι γνωστοί όροι Ντενκτάς, που οδήγησαν σε αποτυχία την τελευταία συνάντηση κορυφής, δε βρίσκονται στο τραπέζι του διαλόγου.

Αποτελεί πεποίθησή μας πως η ελληνοκυπριακή πλευρά ενδιαφέρεται ζωηρά για την επανέναρξη ουσιαστικού διαλόγου. Πρέπει να φροντίσουμε να επαναρχίσει τέτοιος διάλογος. Παράλληλα πρέπει να ζητήσουμε από τις ΗΠΑ και όλους όσους μπορούν να ασκήσουν την επιρροή τους, για να εγκαταλειφθεί η τουρκική αδιαλλαξία. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση για ουσιαστικό διάλογο. Τονίσαμε ήδη πως με τις συνθήκες που θα διαμορφωθούν μετά τον τερματισμό του πολέμου στον Κόλπο θα επιβάλλεται και θα διευκολυνθεί, πιστεύουμε, η λύση του Κυπριακού. Πρέπει να φροντίσουμε, ώστε το Κυπριακό να συνδυαστεί με τη λύση γενικά των προβλημάτων της Μέσης Ανατολής.

Κύριε Πρόεδρε, οι διαγραφόμενες προοπτικές του Κυπριακού συνδέονται άρρηκτα με την πρωτοβουλία της ΕΟΚ. Χαιρετίσαμε αυτή την πρωτοβουλία. Η ΕΟΚ μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για λύση του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα και υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Τα γεγονότα δικαιώνουν εκείνους που υποστήριξαν την υποβολή αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ. Κυβέρνηση και κόμματα πρέπει να φροντίσουν, ώστε η πρωτοβουλία της ΕΟΚ να πάρει σάρκα και οστά παρά την αντίδραση της Τουρκίας. Πιστεύουμε πως αυτή η πρωτοβουλία μπορεί και πρέπει να βοηθήσει σημαντικά τις προσπάθειες για επανέναρξη ουσιαστικού διαλόγου υπό την αιγίδα του ΟΗΕ.

Κύριε Πρόεδρε, αυτές είναι με συντομία οι απόψεις του ΑΔΗΣΟΚ για τις πιο φλέγουσες πτυχές του Κυπριακού και για το θέμα που βρίσκεται υπό συζήτηση.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Δίγκλη, ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα 'θελα να δευτερολογήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρακολούθησαμε μια πολύ σημαντική συζήτηση γύρω από τις επιπτώσεις που έχει η κρίση στη Μέση Ανατολή στο Κυπριακό. Λέχθηκαν από το βήμα της Βουλής απόψεις που διατυπώθηκαν πολλές φορές και στον τύπο ή εκτός Βουλής και πιθανόν να είναι η πρώτη φορά που μας δίνεται η ευκαιρία να εκθέσουμε ως κάποια αντιπαράθεση κάποιες απόψεις. Και θα παραμείνω μόνο στις απόψεις που σχετίζονται με το θέμα μας, γιατί υπάρχουν και πολλά άλλα που λέχθηκαν με τα οποία βρίσκομαι σε πλήρη συμφωνία και φυσικά δε θα αναφερθώ σ' αυτά.

Το πρώτο ερώτημα το οποίο έχουμε μπροστά μας είναι το θέμα των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Έχουν αξία τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Έχουν σημασία για την πρόοδο του Κυπριακού; Και ποιο είναι το πραγματικό περιεχόμενο αυτών των ψηφισμάτων; Γιατί γύρω από αυτό το θέμα υπάρχει ολόκληρη μυθολογία. Υπάρχουν απόψεις που λένουν ότι δεν έχουν καμιά αξία ούτε σημασία ούτε αναφέρονται στην Τουρκία ούτε ασκούν πίεση πάνω στην Τουρκία. Είναι αυτή η πραγματικότητα; Ή η υπόθεση των ψηφισμάτων είναι η μόνη πτυχή του θέματος που μας ενδιαφέρει σε σχέση με τα Ηνωμένα Έθνη; Θα αρχίσω από το δεύτερο.

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν μεγάλες αδυναμίες. Τα έχει φθείρει η τακτική των υπερδυνάμεων, τα συμφέροντά τους, η διεκδίκηση αυτών των συμφερόντων και η παράκαμψη των θεμάτων αρχής και έχουν τραυματίσει το διεθνή οργανισμό. Τον κατέστησαν, μπορούμε να πούμε, χωρίς υπόληψη και δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στο ρόλο του ως ένα διεθνές όργανο ασφάλειας, νέας παγκόσμιας ασφάλειας μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Γι' αυτό και η Κύπρος δεν μπόρεσε να βρει το δίκαιό της μέσα στα Ηνωμένα Έθνη. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο έπρεπε να εγκαταλείψουμε τα Ηνωμένα Έθνη ή να χρησιμοποιήσουμε τις αρχές στο βαθμό που μας προσφέρονταν, για να στηρίξουμε την υπόθεσή μας και για να βάλουμε στη θέση των κατηγορουμένων τους άμεσα ενόχους της κυπριακής τραγωδίας αλλά και τους συμμάχους τους;

Εμείς πιστεύουμε ότι μόνιμη θα 'πρεπε να ήταν η επίκληση από εμάς των αρχών και η αναφορά μας στα Ηνωμένα Έθνη, γιατί αυτά μας παρέχουν τη μόνη ισχυρή βάση, για να στηρίξουμε την υπόθεσή μας. Δεν είναι με το στρατό που θα απελευθερώσουμε τα εδάφη μας, όσο και να θέλουμε, γιατί υπάρχει αρνητική συσχέτιση των δυνάμεων. Όμως υπάρχει το θέμα των αρχών στο οποίο είμαστε πανίσχυροι και μπορούμε να έχουμε κατηγορούμενη την Τουρκία και τους συμμάχους της. Και αυτό δεν το κάναμε. Εγκαταλείψαμε τα Ηνωμένα Έθνη. Το Κυπριακό βρίσκεται μακριά από τα Ηνωμένα Έθνη, από τη Γενική Συνέλευση, από το 1978 με εξαίρεση το 1983. Και δε χρησιμοποιήσαμε το βήμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για να διαφωτίσουμε για το Κυπριακό, για να παρουσιάσουμε τη σύνδεση του Κυπριακού με το Κουβεϊτιανό, για να πείσουμε, για να κάνουμε και τους άλλους να τοποθετηθούν πάνω στο θέμα. Πώς λοιπόν περιμένουμε από τους άλλους να τοποθετηθούν, όταν εμείς δεν προκαλούμε ή δε ζητούμε αυτή την τοποθέτηση;

Και έρχομαι και στο θέμα των ψηφισμάτων. Αξιοποιήσαμε τα ψηφίσματα; Φοβάμαι, κύριε Πρόεδρε, όχι. Γιατί γίνονται συγκεκριμένες αναφορές στα ψηφίσματα και τις αφήσαμε εντελώς ανεκμετάλλευτες. Και θα αρχίσω από τα δυο τελευταία ψηφίσματα, το 3430, που ζητά την ίδρυση ad hoc επιτροπής που θα

διατηρήσει επαφή με το Γενικό Γραμματέα και θα διευκολύνει την επιτυχή έκβαση των διαπραγματεύσεων, πράγμα το οποίο δεν κάναμε ποτέ, όπως επίσης την επισήμανση των σχετικών αδυναμιών. Δε ζητήσαμε τη σύσταση αυτής της επιτροπής το 1979, όταν μας παρασχέθηκε η ευκαιρία με το 3430.

Αλλά έρχομαι στην πολύ πιο σημαντική αναφορά του 37253 του 1983, που επαναλαμβάνει τη σύσταση προς το Συμβούλιο Ασφαλείας να εξετάσει το πρόβλημα της εφαρμογής μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα όλων των σχετικών ψηφισμάτων και να θεωρήσει και να προσπαθήσει για την εφαρμογή τους, λαμβάνοντας όλα τα αναγκαία πρακτικά μέτρα που περιλαμβάνονται στον καταστατικό χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Μας είπε η Γενική Συνέλευση «ζητάτε πρακτικά μέτρα, πηγαίνετε στο Συμβούλιο Ασφαλείας με συγκεκριμένη αναφορά ψηφίσματος» -και επαναλαμβάνω το 37253- και δεν το πράξαμε. Και μας φταίει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, μας φταίνε τα ψηφίσματα και μας φταίνε οι Αδέσμευτοι. Ε όχι, κύριε Πρόεδρε! Φταίει κάτι, αλλά η ευθύνη θα πρέπει να αναζητηθεί στις εσωτερικές μας αδυναμίες και στις αδυναμίες εκπροσώπησης της Κύπρου, έκφρασης μιας δυνατής γραμμής, υποστήριξης αυτής της δυνατής γραμμής, προώθησης της απαίτησης της Κύπρου, διεκδίκησης αυτών των πρακτικών μέτρων. Να πηγαίναμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας -το ζήτησε η Γενική Συνέλευση-και ας χάναμε εκεί. Θα δημιουργούσαμε την υπόθεσή μας σταδιακά, όπως συνέβη με όλες τις άλλες χώρες του κόσμου και με τη Ροδεσία και τη Ναμίμπια. Κατ' επανάληψη προσέφυγαν οι χώρες αυτές και απερρίπτετο το αίτημά τους. Σήμερα όμως έχουμε τη Ζιμπάμπουε και έχουμε την ανεξάρτητη Ναμίμπια και έχουμε τη σκλαβωμένη Κύπρο, γιατί εκείνες ζητούσαν και εμείς παρακολουθούσαμε παθητικά αυτή την κατάσταση. Έτσι έχουμε να κρίνουμε ποια αξιοποίηση κάναμε του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, παθητική ή ενεργητική; Και υπήρξαμε όχι μόνο παθητικοί θεατές, αλλά μπορώ να πω ότι ακυρώναμε -με πλήρη συναίσθηση της σημασίας της λέξης είναι που την αναφέρω- ακυρώναμε εμείς τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και αφαιρούσαμε από τον εαυτό μας τη δυνατότητα να κατηγορούμε την Τουρκία. Έτσι το ερώτημα είναι ποιες δυνάμεις έχουμε εμείς και πώς θα προχωρήσουμε παρακάτω.

Υπάρχει ένα δεύτερο σημείο που θα 'θελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, που αναφέρθηκε και αυτό κατ' επανάληψη και από τον τύπο και από το ραδιόφωνο και γράφτηκαν περισπούδαστα άρθρα όπως «ξέρετε, δεν αναφέρεται στην Τουρκία -δεν αναφέρομαι σε άλλα ψηφίσματα, το θεωρώ αυτονόητο και δε θα 'θελα να πάω περισσότερο χρόνο της Βουλής- για την καταγγελία της κατοχής της Κύπρου». Μπορεί να μη λέει Τουρκία. Ομιλεί για κατοχή της Κύπρου και συνδέει την Τουρκία με την κατοχή σε πολλά ψηφίσματα ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και το Συμβούλιο Ασφαλείας και ιδιαίτερα στο 550. Λοιπόν, έρχομαι σε τούτο το σημείο, στο ότι δεν έγινε, λέει, αναφορά και υπάρχουν οι δικαιολογίες. «Ήταν η διακοινοτική σύγκρουση» είπε ο κ. Κληρίδης. Όμως στη διακοινοτική σύγκρουση είχαμε τα ισχυρότερα ψηφίσματα για την Κύπρο. Το ψήφισμα της 4ης Μαρτίου 1964 είναι το υπόβαθρο ύπαρξης της Κύπρου, ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, προσφοράς των υπηρεσιών του διεθνούς οργανισμού για τη διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν ήταν εναντίον μας το ψήφισμα των διακοινοτικών ταραχών. Και υπάρχει ο Ου Θαντ με τις εκθέσεις του που κατ'άγγελλε την υπονόμηση της Κύπρου από την Τουρκία με σαφείς κατηγορίες. Δεν ήταν λοιπόν αυτή που εμπόδισε την επίκληση και την αναφορά στην Τουρκία.

Όμως δεν ήταν το μόνο επιχείρημα του κ. Κληρίδη. Αναφέρθηκε και στο πραξικόπημα. Και εδώ δυστυχώς έχει δίκαιο. Οι Τούρκοι και σήμερα σε όλα τα διεθνή βήματα επικαλούνται το πραξικόπημα για να δικαιολογήσουν την εισβολή. Και υπάρχουν και μερικοί δικοί μας που λένε ότι το πραξικόπημα είναι παρελθόν. Θα γίνει παρελθόν, μόνο όταν απελευθερωθεί η Κύπρος. Όσο υπάρχει κατοχή, δυστυχώς θα υπάρχει μπροστά μας και το πραξικόπημα, που χρησιμοποιήθηκε ως πρόφαση για την εισβολή. Έτσι οι αναφορές είναι αλληλένδετες και η μομφή πρέπει να είναι αλληλένδετη. Γιατί, αν έλειπε το πραξικόπημα, δε θα υπήρχε ούτε η εισβολή, για να γίνει μονομερής ενέργεια. Αλλά, αν υπήρξε πραξικόπημα και προδοσία, αυτό δε σημαίνει ότι δικαιολογείται η Τουρκία με την εισβολή και την κατοχή. Καταδικάστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών με τα ψηφίσματα που ανέφερα προηγουμένως. Έτσι, να μην αναζητούμε δικαιολογίες για τη μη απόδοση ευθέως ευθυνών στην Τουρκία και τη μη λήψη μέτρων σε βάρος της Τουρκίας και να καταφεύγουμε μάλιστα στην έννοια του πραξικοπήματος. Έκανε ένα κακό το πραξικόπημα, την εισβολή, όχι να μας κάνει και δεύτερο κακό το πραξικόπημα, να μην υπερασπιζόμαστε δηλαδή την υπόθεσή μας.

Και υπάρχει και ένα τελευταίο σημείο που θα 'θελα, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω: Ποια στο μέλλον τακτική πρέπει να ακολουθήσουμε; Εδώ δεν είναι θέμα ερμηνείας, είναι θέμα δυο διαφορετικών γραμμών που πρέπει να λέγονται με σαφήνεια σ' αυτό το Σώμα. Ο κ. Κληρίδης είπε ότι -δε θέλω να χρησιμοποιήσω λέξεις δικές μου, για να μην παραφθείρω τις δικές του απόψεις- αν μιλούμε για δυο μέτρα και δυο σταθμά, θα δικαιολογήσουμε και θα διευκολύνουμε τους άλλους που στρέφονται εναντίον μας ή τέλος πάντων συμμαχούν με την Τουρκία. Δεν είναι δυνατό να δεχθούμε αυτή τη λογική, κύριε Πρόεδρε. Εμείς πιστεύουμε ότι, υπερασπιζόμενοι την υπόθεσή μας, μπορούμε να βρούμε συμμαχίες. Να βρούμε συμμαχίες πάνω σε θέματα αρχών, αρχών που τις χρειάστηκαν και οι ίδιες οι Ηνωμένες Πολιτείες για να πάνε στον Κόλπο. Δεν τους ήταν αρκετά τα συμφέροντα. Χρειάστηκαν τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, χρειάστηκαν τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, αφού χωρίς αυτά δε θα μπορούσαν να πάνε ή και να πήγαιναν δε θα μπορούσαν να είχαν συμμαχίες ή οτιδήποτε άλλο. Έτσι, υπερασπιζόμενοι το θέμα μας, το Κυπριακό, θα πρέπει εκεί που συναντούμε συμμαχίες και δυνατότητες και προοπτικές να τις αρπάζουμε. Εκεί που ανακαλύπτουμε υπόσκαψη της θέσης μας, όπως οι δηλώσεις -και δυστυχώς δε χαίρομαι- Μείτζορ και Μπέικερ που μίλησαν αρνητικά για την Κύπρο, θλιβόμαστε. Θα θέλαμε να μιλούσαν θετικά για την Κύπρο ή έστω με ανεκτικότητα για την Κύπρο ή ακόμα περισσότερο ας μιλούσαν όπως μίλησαν, αλλά ας έδιναν μια συγκεκριμένη υπόσχεση για τη μετά τον πόλεμο κατάσταση.

Προσκλήθηκαν, κύριοι συνάδελφοι, κλήθηκαν να δώσουν διαβεβαιώσεις για το τι θα πράξουν μετά, αν δεν πάμε στα Ηνωμένα Έθνη, επίσημα, από τα πιο επίσημα χείλη που υπάρχουν σ' αυτό τον τόπο, για να μην πάρει καμιά απάντηση η επίσημη κυπριακή πλευρά. Μας είπαν «μην προσφύγετε, αλλά δε δίνουμε καμιά υπόσχεση σ' εσάς», γιατί ήξεραν ότι δε θα κρατούσαν την υπόσχεσή τους.

Έτσι, όταν έχουμε να αντιμετωπίσουμε καταστάσεις με το Συμβούλιο Ασφαλείας, με τις Ηνωμένες Πολιτείες, με την Ευρώπη, με τους Αδεσμεύτους, θα πρέπει να τοποθετούμαστε ανάλογα με το συμφέρον της Κύπρου, όχι συγκαλύπτοντας οποιονδήποτε, αλλά υπερασπιζόμενοι τα συμφέροντά μας και διαφυλάσσοντας την αξιοπρέπειά μας, που πιθανόν να είναι το μόνο στοιχείο στο οποίο

μπορούμε να στηριχθούμε για την περαιτέρω πορεία του Κυπριακού και για την εξεύρεση μιας διεθνούς υποστήριξης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου πολύ σύντομα απλώς μερικές παρατηρήσεις. Επειδή έγινε αναφορά στο θέμα του πραξικοπήματος και της εισβολής, πάγια θέση μας είναι ότι το πραξικόπημα και η εισβολή ήταν μέρος του ίδιου σχεδίου για άλωση της Κύπρου. Και όταν συζητούμε αυτά τα δυο πράγματα, δεν μπορούμε να ξεχνούμε ποτέ πως κάποιιοι σκηνοθέτησαν το πραξικόπημα, χρησιμοποίησαν εκείνους οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν, για να ανοίξει η πόρτα και να έλθει η Τουρκία. Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία και ιστορικά θα αποδειχθεί αυτό το πράγμα.

Όσον αφορά διάφορα άλλα σημεία τα οποία ηγέρθησαν, σίγουρα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το αν διεκδικούμε ή αν δε διεκδικούμε. Η πολιτική του καλού παιδιού δεν πρόκειται να αποδώσει ποτέ. Η πολιτική του καλού παιδιού θα απέδιδε, αν ήμασταν το μεγάλο παιδί στην οικογένεια της Δύσης, αλλά είμαστε το μικρό παιδί στην οικογένεια της Δύσης. Εκεί που η Τουρκία είναι λοχαγός εμείς θα είμαστε πάντα στρατιώτες. Γι' αυτό το λόγο οφείλουμε να διεκδικούμε, ανεξάρτητα από το πόσες είναι οι πιθανότητες επιτυχίας και αν είναι η κατάλληλη περίοδος για επιτυχία, γιατί με το να μη διεκδικούμε εμείς θάβουμε την υπόθεσή μας. Τουλάχιστον πρέπει να έχουμε ήσυχη τη συνείδησή μας ότι κάμνουμε ότι επιβάλλει η συνείδησή μας, ότι επιβάλλει το καθήκον μας.

Ήθελα να απαντήσω στον κ. Κληρίδη πολύ σύντομα για το θέμα της πανεθνικής, γιατί εξέφρασε την ικανοποίησή του για το ότι επιτέλους υιοθετήσαμε κι εμείς κάτι το οποίο εισηγήθηκε ο Πρόεδρος του ΔΗ.ΣΥ. Για το θέμα της πανεθνικής ή της σύσκεψης στην Αθήνα κανένας δεν ήταν εναντίον ούτε πριν από πέντε ούτε πριν από επτά ούτε πριν από οκτώ ούτε πριν από δέκα χρόνια. Θέλω να υπενθυμίσω ότι ήταν θέμα ελληνικής κυβέρνησης. Και δεν μπορούμε να επιμένουμε εμείς και δεν μπορούσαμε να επιμένουμε, όταν η ίδια η ελληνική κυβέρνηση δε θεωρούσε σκόπιμο να γίνει πανεθνική. Η τότε κυβέρνηση του κ. Παπανδρέου, όπως και σήμερα η κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη, δεν προωθούμε το θέμα της πανεθνικής. Αλλά το περίεργο είναι ότι δεν ακούμε σήμερα τον κ. Κληρίδη να επαναλαμβάνει τόσο τακτικά το θέμα της πανεθνικής όσο τον ακούσαμε να το επαναλαμβάνει τότε. Για το γιατί άραγε θα αφήσω τον καθένα να εξαγάγει τα συμπεράσματά του.

Το τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε. Εισηγήσή μου είναι -γιατί είναι σοβαρό το θέμα που συζητήθηκε και νομίζω ήταν και αυτή η εξήγησή μας στη σύσκεψη των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων- να ετοιμαστεί ένα ψήφισμα όσον αφορά τις θέσεις -και υπάρχουν ομόφωνες θέσεις- σχετικά με την κρίση στον Κόλπο, σχετικά με την απαράδεκτη τακτική των Άγγλων και των Αμερικάνων να έχουν δυο μέτρα και δυο σταθμά, τις δηλώσεις Μπέικερ και Μείτζορ και γενικά το πώς αντιτιπίζουμε εμείς την όλη εξέλιξη. Επειδή πιστεύω ότι δεν είναι εύκολο το ψήφισμα αυτό να αποφασιστεί σήμερα, θα μπορούσε να ετοιμαστεί το ψήφισμα από την Επιτροπή Εξωτερικών αυτή τη βδομάδα και να το ψηφίσει η Βουλή στην

επόμενη συνεδρία της. Δηλαδή το θέμα να μείνει εγγεγραμμένο, απλώς για να τοποθετηθούμε πάνω στο ψήφισμα την επόμενη Πέμπτη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντί ψήφισμα θα έλεγα απόφαση της Βουλής, γιατί ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απόφαση· μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε τη μεθεπόμενη Πέμπτη, γιατί την επόμενη θα λείπουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, τη μεθεπόμενη, γιατί θα λείπετε όλοι σας.

Ορίστε. Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε λόγος για λανθασμένη πολιτική της κυβέρνησης στο Κυπριακό, που έδωσε στους Αμερικάνους και τους Εγγλέζους τη δυνατότητα να μας συμπεριφέρονται με τον τρόπο που μας συμπεριφέρονται, δηλαδή να ακολουθούν την ανέντιμη πολιτική που όλοι γνωρίζουμε, θέλω να διευκρινίσω ότι η θέση του κόμματός μας είναι ότι οι Αμερικάνοι και οι Βρετανοί δεν είναι τώρα που ακολουθούν αυτή την ανέντιμη πολιτική, αλλά την ακολουθούν από τις πρώτες μέρες του πραξικοπήματος και της εισβολής. Και σε όλα τα στάδια ακολούθησαν αυτή την πολιτική: και όταν έκαμαν αποχή από τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που ψήφιζαν οι άλλοι και όταν μπορούσαν να ματαιώσουν την ανακήρυξη του παράνομου τουρκοκυπριακού κράτους και δεν το έκαναν και γενικότερα όταν ακολούθησαν αυτή την πολιτική που όλοι γνωρίζουμε. Κατά συνέπεια δεν είναι θέμα της σημερινής κυβέρνησης. Αντίθετα θα προσέθετα ότι εμείς εκτιμούμε τον τρόπο με τον οποίο η κυπριακή κυβέρνηση έχει προωθήσει το Κυπριακό με τούτες τις συνθήκες και αναφέρομαι ιδιαίτερα στην περίοδο μετά την κρίση στον Κόλπο, οπότε επανέφερε το κυπριακό πρόβλημα στη διεθνή επικαιρότητα με επιτυχία, και είναι ακριβώς εδώ που πρέπει να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας, για να αξιοποιήσουμε αυτές τις δυνατότητες που έχουν δημιουργηθεί, ώστε να έχουμε μεγαλύτερη επιτυχία.

Επίσης πρέπει να πω ότι εκτιμούμε τη μέθοδο που ακολουθεί η κυπριακή κυβέρνηση, η οποία πραγματοποιεί επαφές με την ελληνική κυβέρνηση και με την πολιτική ηγεσία της Ελλάδας για την προώθηση του Κυπριακού. Και δε συμμεριζόμαστε την άποψη για πανεθνική διάσκεψη, γιατί επαναλαμβάνουμε ότι η Κύπρος είναι μια χώρα ανεξάρτητη και κυρίαρχη και δεν πρέπει να ακολουθήσει άλλο δρόμο από το δρόμο της συνεννόησης με την ελληνική κυβέρνηση για την προώθηση του Κυπριακού και για το συντονισμό των ενεργειών.

Το τελευταίο σημείο που ήθελα να αναφέρω είναι ότι σωστά έχει αναφερθεί εδώ ότι το πραξικόπημα έκανε ζημιά στην Κύπρο. Διευκόλυνε την τουρκική εισβολή, αλλά υπάρχει εδώ κάτι που πρέπει να επισημάνουμε, κύριε Πρόεδρε. Ποιο είναι αυτό το κάτι; Αν τα πρώτα χρόνια μετά το πραξικόπημα φαινόταν ότι έγινε ένα έγκλημα σε βάρος της Κύπρου, αυτό ήταν σωστό. Όσο όμως απομακρυνόμαστε από τον Ιούλη του 1974, τόσο περισσότερο φαίνεται το μέγεθος του εγκλήματος που έγινε από την ΕΟΚΑ Β' και από την ελλαδική χούντα σε βάρος της Κύπρου και ότι πρέπει να συνέλθει αυτός ο λαός και να συνειδητοποιήσει ότι δεν πρέπει να αφήνει να περνούν απαρατήρητα τέτοια εγκλήματα, όπως αυτό που έγινε το 1974 σε βάρος της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως έχει τελειώσει το θέμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό μόνο, γιατί έχω την εντύπωση ότι το εξαντλήσαμε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα. Οφείλω μια απάντηση στον κ. Πουμπουρή σχετικά με το ποια κυβέρνηση φταίει, γιατί έγινε κάποια αναφορά. Και λέω στον κ. Πουμπουρή ακόμα μια φορά ότι δε χρειάζεται να αποδεικνύει διαρκώς την αγάπη του και την αφοσίωσή του στη σημερινή κυβέρνηση. Δεν μπορεί να τετραγωνιστεί ο κύκλος, αγαπητέ συνάδελφε, γιατί δεν μπορείτε από τη μια πλευρά να κατηγορείτε τους Άγγλους και τους Αμερικάνους και την πολιτική τους στο Κυπριακό και το πώς συμπεριφέρονται και από την άλλη μεριά να έρχεστε να λέτε πως υποστηρίζετε μια κυβέρνηση η οποία δίδει γην και ύδωρ σ' αυτή τη συμμαχία, για να είναι καλό παιδί και να μη δυσκολεύει την Τουρκία. Δε συνάδουν αυτά τα δυο πράγματα. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να αποφασίσετε: Ή κάνετε κριτική στην κυβέρνηση και συνάδετε με τις θέσεις των εναντίον των Άγγλων και των Αμερικάνων ή τους υποστηρίζετε, πράγμα το οποίο είναι αδύνατο. Γίνεται προσπάθεια τετραγωνισμού του κύκλου. Δεν είναι δυνατό να γίνει αυτό και δεν πείθετε κανέναν.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέμα τάξης. Εγώ δεν ανέφερα ούτε την κυβέρνηση του κ. Γαλανού ούτε οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση. Ανέφερα ότι οι Άγγλοι και οι Αμερικάνοι θα μπορούσαν το 1983 να παρεμποδίσουν την ανακήρυξη του κράτους και δεν το έκαναν. Ανέφερα το όνομα οποιασδήποτε κυβέρνησης; Καμιάς. Δεν πρέπει λοιπόν να πειράζεται ο κ. Γαλανός. Δεν ξέρω γιατί πρέπει να πειράζεται από τέτοιες παρεμβολές και παρατηρήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν μου διέφυγε η περασμένη 20ετία, αλλά δεν είδα ποτέ κυβέρνηση Γαλανού.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να αναμένεις την επόμενη 20ετία, κύριε Κληρίδη.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη Νομοθετική Εργασία.

Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση για το υπ' αριθμό 3 θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού ολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του

1991», έχει κυκλοφορήσει μόλις σήμερα κι έτσι μου ζητήθηκε από διάφορους συναδέλφους το θέμα να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω είναι το θέμα της χρηματοδότησης των κομμάτων;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατό, να πάει τη μεθεπόμενη Πέμπτη για τον ίδιο λόγο που αναφέρθηκε προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί θα λείπετε όλοι. Από εσάς εξαρτάται.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και είναι πολύ σημαντικό θέμα και θέλουμε να συμμετάσχουμε στη συζήτηση και μετέχω και στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από την Επιτροπή έγινε σαφές ότι υπήρχε το ενδεχόμενο να κυκλοφορήσει αργά η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό δε δεσμεύει την ολομέλεια.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, δε δεσμεύει κανέναν, αλλά εμείς, για να έχει νόημα αυτή η χρηματοδότηση και να δίδεται την ώρα που χρειάζεται, απευθύνουμε έκκληση να ασχοληθεί με αυτή η Βουλή σήμερα. Αν για οποιοδήποτε λόγο κάποιοι συνάδελφοι εμμένουν -προφανώς γιατί αιφνιδιαστήκαν από τις θέσεις των άλλων κομμάτων οι οποίες διατυπώθηκαν στην Επιτροπή τόσο ξεκάθαρα- τότε παρακαλούμε να μείνει για την άλλη συνεδρία, νοουμένου ότι θα υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για σήμερα αποκλείεται. Δεδομένου ότι δεν τηρούνται τα πλαίσια τα οποία μας καθορίζει το Σύνταγμα, ότι δηλαδή πρέπει να κυκλοφορήσει η Έκθεση 48 ώρες πριν, αυτό δεν μπορώ να το συζητήσω. Εκείνο που μπορώ να θέσω ενώπιόν σας είναι το αν θα είναι την ερχόμενη Πέμπτη ή τη μεθεπόμενη Πέμπτη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν κυκλοφόρησε εγκαίρως, είναι λογικό και συνταγματικό να μη συζητηθεί, αλλά εισηγούμαι να είναι την επόμενη Πέμπτη, γιατί υπάρχει ένα στοιχείο επείγουσας φύσεως. Τα κόμματα χρειάζονται τα χρήματα και γι' αυτό το λόγο έστω και μια βδομάδα παίζει κάποια διαφορά. Τώρα, αν υπάρχουν κάποιοι πολύ πλούσιοι οι οποίοι δεν τα χρειάζονται τόσο γρήγορα, να δείξουν κατανόηση σ' εμάς τους φτωχούς.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Πουμπουρής περί πλουσίων, γιατί κι εκείνος ενίσταται.

(Γέλια)

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Νομίζω απέχουμε πολύ από την 1η του Απρίλη, όταν λέει ο κ. Κληρίδης ότι το λόγο έχω εγώ επειδή είμαστε πλούσιοι. Απέχουμε πολύ από την 1η του Απρίλη, κύριε Κληρίδη.

Ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, για τον οποίο κι εμείς συμφωνούμε ότι πρέπει να αναβληθεί είναι ότι σήμερα πήραμε αυτή την Έκθεση. Και όταν μια Έκθεση περιέχει το στοιχείο της διαφωνίας, των διαφορετικών απόψεων, είναι λογικό να δοθεί χρόνος. Τώρα, αν θα πάμε σε δεκαπέντε μέρες ή σε επτά μέρες, αυτό είναι δουλειά της ολομέλειας. Εμείς δεν έχουμε λόγο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ήθελα να λύσω ένα νομοτεχνικό θέμα -το οποίο δυστυχώς δεν το είχα υπόψη μου το πρωί- διότι η κυβέρνηση έστειλε ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό απλώς, ενώ αυτή τη στιγμή βλέπω ότι υπάρχει νομοσχέδιο. Δηλαδή για πρώτη φορά τίθεται αυτό το νομοσχέδιο ενώπιον της ολομέλειας, για να παραπεμφθεί σε Επιτροπή η οποία θα δώσει Έκθεση. Γιατί το προηγούμενο ήταν συμπληρωματικός προϋπολογισμός χωρίς κανένα στοιχείο, αλλά δυστυχώς στα χέρια μου έπεσε αργότερα.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτο, όσον αφορά το τελευταίο σημείο το οποίο θίξατε, δεν ήλθε νέο νομοσχέδιο από την κυβέρνηση. Η Επιτροπή έκαμε αυτή την τροποποίηση, όπως δικαιούται, στο νομοσχέδιο το αρχικό που έφερε η κυβέρνηση. Κατά συνέπεια αναφορικά με αυτό το θέμα ουδέν πρόβλημα.

Όσον αφορά το πρώτο σημείο που ήγειρε ο κ. Πουμπουρής, ασφαλώς είναι οχρωμαμένος πίσω από τις διατάξεις του Συντάγματος. Θα 'θελα όμως να υπενθυμίσω ότι και το θέμα της ΚΟΕΑΣ, το οποίο ο κ. Πουμπουρής επέμενε να συζητηθεί σήμερα, την ώρα που ζητούσε απόφαση η Έκθεση δεν είχε καν κυκλοφορήσει σήμερα το πρωί. Και εκεί υπήρχαν διαφορετικές τοποθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εκείνο θα αναβληθεί.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δε θα αναβληθεί γι' αυτό το λόγο. Κατά συνέπεια ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αναβληθεί.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όχι γι' αυτό το λόγο όμως. Όχι γι' αυτό το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό το λόγο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όχι.

Κατά συνέπεια νομίζω ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται δύο μέτρα και δύο σταθμά από μερικούς συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, εγώ νομίζω ότι είναι άδικη η συζήτηση. Το θέμα αναβάλλεται, γιατί νομοτεχνικά δεν είμαι σε θέση να το θέσω μπροστά σας, και ένα μέλος ακόμα να έχει ένσταση. Επομένως το θέμα ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά μας αποδόθηκαν από το συνάδελφο, τον κ. Παπαπέτρου, άλλα ελατήρια. Κύριε συνάδελφε, σήμερα έχουμε πάρει την Έκθεση και έχουμε διαφορετική άποψη. Αυτός είναι ο βασικός λόγος.

Σε ό,τι αφορά το Κεφάλαιο Δ' στο οποίο υπάγεται το άλλο θέμα, σας παραπέμπω στον Κανονισμό, για να σας πω ότι δε χρειάζεται να κυκλοφορήσει η Έκθεση 48 ώρες προηγουμένως, όπως χρειάζεται στη Νομοθετική Εργασία. Και επειδή είστε καλός νομικός, είναι καλό να διαβάζετε καλά τον Κανονισμό πριν να έρχεστε στη Βουλή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αποδόθηκαν ελατήρια που δεν έπρεπε από μέρος του συναδέλφου. Πρώτο, ότι γνωρίζαμε ότι θα κατετίθετο αργά αυτή η Έκθεση. Δεν είχε συζητηθεί στην Επιτροπή Οικονομικών η ημερομηνία κατάθεσης της σχετικής Έκθεσης, ώστε να γνωρίζουμε αν θα κατετίθετο έγκαιρα ή καθυστερημένα. Έτσι είναι άνευ περιεχομένου αυτός ο ισχυρισμός.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα περί αιφνιδιασμού, δεν έχουμε αιφνιδιαστεί για κανένα λόγο. Αλλά επειδή πρόκειται για ένα ζήτημα πολύ σημαντικό, θεσμικό, για την ουσία του οποίου όλοι είμαστε σύμφωνοι, και επειδή θέλουμε να στηρίξουμε αυτό το θεσμό, είναι γι' αυτό ακριβώς που θέλουμε να έλθουμε και προετοιμασμένοι και να συμμετάσχουμε σ' αυτή τη συζήτηση. Και ομολογώ ότι αυτή η σπουδή της μιας βδομάδας με αφήνει εμένα έκπληκτο προς αυτή την κατεύθυνση και κάμνω έκκληση προς τους συναδέλφους να σεβαστούν αυτή την παράκληση, γιατί δε θα λείπουμε από την Κύπρο επειδή θα μας κάνει κέφι ή επειδή θα κάνουμε διακοπές, αλλά γιατί ακριβώς θα είμαστε σε αποστολή για την εθνική υπόθεση, και θα παρακαλέσω να ληφθεί υπόψη αυτή η παράκληση. Αν δε ληφθεί υπόψη, φυσικά δεν έχω άλλο επιχείρημα να καταθέσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι θα απουσιάζουμε από την Κύπρο και αυτό το θέμα θα το χειριζόμουν κανονικά εγώ ως μέλος της Επιτροπής Οικονομικών. Αλλά δεν πιστεύω ότι, αν κάποιοι από εμάς θα απουσιάζουν, δεν έχουμε άξιους συναδέλφους οι οποίοι θα το χειριστούν για λογαριασμό της ομάδας μας. Είναι θέσεις κομματικές αυτές. Γι' αυτό το λόγο...

(Ακούονται σχόλια από τους Βουλευτές)

... επειδή είναι επείγον το θέμα, η εισήγηση είναι να συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η πλειοψηφία αντιλαμβάνομαι ότι θέλει να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη. Ο Συναγερμός είναι υπέρ του να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗ.ΣΥ.:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, αν είναι και ο Συναγερμός υπέρ της ερχόμενης Πέμπτης ... Αν θέλετε να το βάλω σε ψηφοφορία, το βάζω, για να είμαι εντελώς εντάξει διαδικαστικά.

Πόσοι είναι υπέρ του να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Όλοι, εκτός της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα θα συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών ήταν επίσης και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £277,480 που θα διατεθεί ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £26,975 για την επιχορήγηση των δαπανών λειτουργίας των κοινών υπηρεσιών των συμβουλίων βελτιώσεως των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου για το 1990.
- (β) Ποσό £15,000 για την κάλυψη της οικονομικής βοήθειας προς το Δήμο Λεμεσού για σκοπούς καθαριότητας.
- (γ) Ποσό £38,505 στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου για την κάλυψη της αγοραίας αξίας της κρατικής γης που του παραχωρήθηκε για τη δημιουργία του.
- (δ) Ποσό £197,000 θα παραχωρηθεί υπό μορφή βοήθειας σε ορισμένες χώρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται ομόφωνα στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως »Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £277,480 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους

εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών ήταν επίσης και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £660,000 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διάφορων έργων, καθώς και η λήψη μέτρων για απόμβλυση των συνεπειών της ανομβρίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Το εισηγητικό σημείωμα αναφέρει ότι το ποσό που θα ψηφίσουμε αφορά το σχέδιο Γαρούλλη. Το σχέδιο Γαρούλλη δεν αποτελεί φαεινή ιδέα του 1991. Αντίθετα πρόκειται για σχέδιο του οποίου η πρώτη φάση εκτελέστηκε το 1986. Δυστυχώς αυτό το τόσο ουσιαστικό έργο που θα βοηθούσε στην εξοικονόμηση νερού δε θεωρήθηκε έργο προτεραιότητας. Αντίθετα ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι υπήρχαν άλλες προτεραιότητες. Το έργο αυτό θα αποδίδει 7,5 περίπου εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού το χρόνο και, αν συμπληρωνόταν έγκαιρα, θα εξοικονομούσαν πέραν των 20 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού.

Πήρα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να καυτηριάσω την ολιγωρία που επέδειξε η κυβέρνηση για τη λήψη των επιβαλλόμενων μέτρων για εξοικονόμηση νερού, κάτι που θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

II. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ως Λευκωσία θα πρέπει να υπογραμμίσουμε την ανάγκη επίσπευσης της δημιουργίας εμπλουτιστικών έργων ειδικότερα στην επαρχία μας, γιατί είναι η μόνη επαρχία που χειμάζεται κατ' εξακολούθηση από την έλλειψη τέτοιων έργων. Να τονίσουμε ακόμα πως εδώ και πέντε χρόνια εκκρεμεί το θέμα της προώθησης των σχεδίων για την κατασκευή υδατοφράκτη στον Κλάριο, τον Καρκώτη, γι' αυτό και πρέπει η κυβέρνηση, μιας και τα σχέδια τόσων τεχνικών έχουν τώρα εδώ και αρκετούς μήνες ολοκληρωθεί, να ακολουθήσει με το Υπουργικό Συμβούλιο, για να ληφθεί η πολιτική βούληση και απόφαση για ολοκλήρωση του έργου. Είναι καιρός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να προχωρήσουμε στη λήψη κάποιας σειράς αποφάσεων, όπως είναι η σύσταση αρχής υδάτων και η εκτέλεση μιας σωρείας άλλων έργων. Αλλά γι' αυτά θα μιλήσουμε, όταν το σχετικό θέμα έρθει ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής και με τη σειρά του ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, η ξόδεψη ποσού για το έργο του Γαρύλλη θα πρέπει να χαιρετιστεί, γιατί είναι ένα έργο το οποίο αποσκοπεί στο να αρδεύονται περιοχές οι οποίες έχουν στερηθεί το νερό, για να αποθηκευτεί αυτό το νερό στον υδατοφράκτη της Άλασσας και να χρησιμοποιηθεί ως πόσιμο νερό, καθώς και για άρδευση άλλων περιοχών. Και δεν υπήρξε καμιά ολιγωρία. Είναι σε γνώση όλων μας. Έχει κληθεί σύσκεψη των αγροτικών οργανώσεων από το Τμήμα Υδάτων. Έχουμε ενημερωθεί γι' αυτό το έργο και πρέπει, κατά την άποψή μου, να εκτιμηθεί και να χαιρετιστεί αυτή η ενέργεια της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £660,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης. Στη συνεδρίαση αυτή παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ώστε να καταστεί πιο εύκολη και αποδοτική η λειτουργία του Οργανισμού και να απαλάσσονται οι πελάτες του Οργανισμού από την πληρωμή τελών χαρτοσήμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα δύο νομοσχέδια «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» υπάρχει κοινή Έκθεση. Πρόκειται περί αναπομπής. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΕΣ ΝΟΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε στις 14 και 15 Φεβρουαρίου 1991 και επανεξέτασε τους πιο πάνω νόμους, τους οποίους ψήφισε η Βουλή στις 24 Ιανουαρίου 1991, ύστερα από την αναπομπή τους από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθηκαν ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, οι οποίοι ανέλυσαν τους λόγους της αναπομπής.

Σύμφωνα με τους προτασόμενους λόγους αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται σε σχετικές επιστολές του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1991:

- (α) Η επέκταση του δικαιώματος των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, αντίστοιχα, να είναι μέλη πολιτικών κομμάτων της εκλογής τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των αναπεμπόμενων νόμων, και σε υπαλλήλους που κατέχουν μισθοδοτική κλίμακα Α13 και άνω αντιστρατεύεται και υπονομεύει την πολιτική ουδετερότητα και την αμεροληψία της δημόσιας υπηρεσίας και των υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.
- (β) Ανώτατοι και ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι, αν είναι μέλη πολιτικών κομμάτων, είναι δυνατό λόγω κομματικής νομιμοφροσύνης να αντιστρατεύονται την κυβερνητική πολιτική και να συγκρούονται προς ιεραρχικά προϊσταμένους τους ή ακόμη και προς Υπουργούς, όταν η υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής θα βρίσκεται σε αντίθεση προς την πολιτική των κομμάτων στα οποία ανήκουν.
- (γ) Υφιστάμενοι κατώτεροι υπάλληλοι που θα γνωρίζουν ότι ο προϊστάμενός τους ή ο ιεραρχικά ανώτερός τους είναι μέλος συγκεκριμένου πολιτικού κόμματος πιθανόν να ενεργούν κατά τρόπο ευνοϊκό προς το κόμμα αυτό, για να αποκτήσουν την εύνοια του προϊσταμένου τους. Επίσης πολίτες που ανήκουν στο κόμμα αυτό θα αναμένουν από τον εν λόγω προϊστάμενο εύνοια, εφόσον αυτός ανήκει στο ίδιο με αυτούς κόμμα.

- (δ) Υφιστάμενοι κομματικά τοποθετημένου προϊσταμένου που ανήκουν τυχόν σε άλλο κόμμα θα θεωρούν οποιαδήποτε αυστηρή εκ μέρους του μεταχείρισή τους ως έχουσα πολιτικά κίνητρα και επίσης πολίτες που δε θα τυγχάνουν της μεταχείρισης που επιθυμούν από συγκεκριμένο τμήμα της κυβέρνησης ή του νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου και που γνωρίζουν ότι ο προϊστάμενός του ανήκει σε κόμμα άλλο από εκείνο στο οποίο ανήκουν οι ίδιοι θα αποδίδουν την αρνητική γι' αυτούς στάση του σε πολιτικά κίνητρα.
- (ε) Αποφάσεις και πράξεις ή παραλείψεις κομματικά εντεταγμένων Διευθυντών Τμημάτων, προϊσταμένων ή άλλων ανώτερων στελεχών ή και υπηρεσιακών επιτροπών στις οποίες αυτοί θα μετέχουν θα υπόκεινται σε προσβολή με προσφυγή ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος, με τον ισχυρισμό, ο οποίος σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ερευνάται, ότι υπάρχει παράβαση του άρθρου 28.1 του Συντάγματος που διασφαλίζει σε όλους απόλαυση όλων των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τους που προστατεύονται από το Σύνταγμα, χωρίς καμιά δυσμενή διάκριση, άμεση ή έμμεση, ένεκα πολιτικών ή κομματικών πεποιθήσεων.

Όπως επίσης υποστηρίζεται στις πιο πάνω επιστολές, οι αναπεμπόμενοι νόμοι λόγω των συνεπειών τους δυνατό να θεωρηθεί ότι βρίσκονται σε αντίθεση και ότι είναι ασύμφωνοι προς, μεταξύ άλλων, τα άρθρα 21, 28, 54 και 58 του Συντάγματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, επανεξετάζοντας τους αναπεμφθέντες νόμους και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκαν οι αναπομπές, πιστεύει ότι δεν έχουν προταχθεί από την κυβερνητική πλευρά οποιοδήποτε λόγοι που να δικαιολογούν με οποιοδήποτε τρόπο τη διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής πάνω στο υπό αναφορά ζήτημα, γι' αυτό και αποφάσισε, με διαφωνία του εκ των Μελών της κ. Χρ. Πέτα, να εισηγηθεί στη Βουλή όπως εμμένει στην απόφασή της σε σχέση με αυτούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στην πλειοψηφία της φρονεί ότι είναι απόλυτο το δημοκρατικό δικαίωμα του κάθε υπαλλήλου που υπηρετεί στο δημόσιο ή τον ημικρατικό χώρο να επιλέγει μέσα στα πλαίσια της πολυκομματικής δημοκρατίας το πολιτικό κόμμα που τον εκφράζει και ανταποκρίνεται στις αρχές του και να εντάσσεται σ' αυτό ως απλό μέλος του και πως είναι ταυτόχρονα αναφαίρετο ατομικό του δικαίωμα να μην αμφισβητείται από το γεγονός αυτό η αμεροληψία, η υπευθυνότητα και η ακεραιότητά του.

Με την ευκαιρία της αναπομπής και επειδή στο μεταξύ η Επιτροπή έχει αποφασίσει κατά πλειοψηφία την τροποποίηση της ρύθμισης σχετικά με τις χορηγούμενες άδειες σε δημόσιο υπάλληλο που επιθυμεί να υποβάλει υποψηφιότητα, θεωρεί νομοθετικά σωστό να επιφέρει την ίδια τροποποίηση και στο νόμο για τους ημικρατικούς οργανισμούς χάριν ομοιομορφίας στη ρύθμιση. Με την τροποποίηση αυτή θα χορηγείται άδεια για χρονική περίοδο διάρκειας ενός μηνός πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών και, τη αιτήσει του υπαλλήλου, άδεια για χρονική περίοδο διάρκειας ενός μηνός μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκλογών. Η άδεια κατά την περίοδο πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών μπορεί να επεκταθεί μέχρι τις σαράντα πέντε μέρες, αν ο υπάλληλος το επιθυμεί. Η χορηγούμενη άδεια μπορεί να είναι είτε χωρίς απολαβές όχι για λόγους

δημόσιου συμφέροντος είτε κανονική άδεια από αυτή που ο υπάλληλος έχει σε πίστη του, ανάλογα με το τι θα επιλέξει ο υπάλληλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Κουρτελλάρης.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, θα ήθελα να αναφέρω ότι τα επιχειρήματα που έχουν παρατεθεί από τον κ. Υπουργό και την κυβέρνηση γενικά δεν μπορούν να πείσουν επ' ουδενί λόγω, διότι βασίζονται στην εσφαλμένη βάση ότι δεν κάνουν τίποτε οι δημόσιοι υπάλληλοι, ει μη μόνον επιδίδονται σε μια απαράδεκτη και όχι αποδεκτή εν πάση περιπτώσει από τα θέσμια προσπάθεια πολιτικοποίησης των πάντων με το να εκδίδουν ευνοϊκές εκθέσεις υπέρ των ομοϊδεατών τους του ίδιου κόμματος ή δυσμενείς εκθέσεις εναντίον εκείνων οι οποίοι δεν ανήκουν στο κόμμα τους. Αυτά τα πράγματα δε συμβαίνουν στην Κύπρο. Εδώ η δημόσια υπηρεσία, αν χαρακτηρίζεται στον τομέα τούτο από κάτι, αυτό είναι ότι οι υπάλληλοί της είναι οργανωμένοι στην ΠΑΣΥΔΥ και εκεί δε φαίνεται καθόλου να διαχωρίζονται οι υπάλληλοι ανάλογα με τα πολιτικά τους φρονήματα. Αντίθετα υπάρχει μια δυναμική παρουσία σε όλους τους χώρους, χωρίς αυτό να τους διαιρεί.

Εξάλλου, πώς μπορεί να θεωρηθεί σίγουρο ότι ο υπάλληλος της κλίμακας έως Α12 δε θα συμπεριφέρεται κατά τον τρόπο που προβλέπεται πως θα συμπεριφέρεται ο υπάλληλος της κλίμακας Α13 και άνω; Ωσάν μόλις ένας προαχθεί και πάει από την Α12 στην Α13 πάραυτα αλλάζει το χαρακτήρα του και δεν έχει καμιά άλλη επιδίωξη εκτός από τη μικροπολιτική και το μικροπολιτικό, το κομματικό συμφέρον! Γι' αυτό το λόγο δεν μπορεί να θεωρηθεί αντισυνταγματικός αυτός ο νόμος, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, διότι αντίθετα αντισυνταγματικό είναι το να διαχωρίζω τους υπαλλήλους σε δύο κατηγορίες και να λέγω: «Εσείς έως εδώ δικαιούστε να έχετε αυτά τα φρονήματα και να τα εκδηλώνετε ή να συμμετέχετε σε ένα κόμμα, αλλά εσείς οι άλλοι υπάλληλοι, αυτή η άλλη κατηγορία των υπαλλήλων δεν έχει το ίδιο δικαίωμα». Είναι μια από τις κλασικότερες περιπτώσεις κατά τις οποίες η αρχή της ισότητας του άρθρου 28 του Συντάγματος παραβιάζεται χωρίς καμιά αμφιβολία.

Επίσης θέλω επί τη ευκαιρία σχολιάζοντας να πω και κάτι άλλο. Υπάρχει μια τάση το έργο της Βουλής να παρεμποδίζεται με την έγερση δήθεν σημείων αντισυνταγματικότητας όσον αφορά όλες τις εκδηλώσεις της δράσης του Σώματος εδώ και μάλιστα την κυριότερή του δράση, που είναι η νομοθετική εργασία. Δε γίνεται νόμος και να μην προβληθεί από την Εκτελεστική Εξουσία το επιχείρημα ότι είναι αντισυνταγματικό το ένα ή το άλλο. Και πρέπει να επισημάνω επίσης ότι τελευταίως οι αναφορές και οι αναπομπές που γίνονται γι' αυτό το θέμα έχουν πολλαπλασιαστεί σε βαθμό ανησυχητικό.

Κύριε Πρόεδρε, δεν αποκρύπτω τη σκέψη ότι πιθανόν να γίνεται αυτό το πράγμα κατά κατάχρηση αυτού του δικαιώματος εκ μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας και αμελέτητα. Είναι πολύ λυπηρό επίσης να παρατηρηθεί ότι φαίνεται πως αυτή η τάση βρίσκει και μια προθυμία για αποδοχή σε διάφορα επίπεδα. Γι' αυτό το λόγο ίσως αυτό θα πρέπει να μας απασχολήσει κάποτε και πολύ σοβαρά μάλιστα, διότι ο χώρος εδώ είναι ο χώρος όπου η λαϊκή κυριαρχία εκδηλώνεται κατά τον πλέον πειστικό και τον πλέον αναντίρρητο τρόπο. Αν με διάφορα

προσχήματα περιορίζεται το έργο και η έκταση των αρμοδιοτήτων του Σώματος τούτου, τότε δεν εξυπηρετείται η ιδέα της δημοκρατίας με κανέναν τρόπο.

Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι και υπερθεματίζω στο να επαναψηφιστεί ο νόμος, όπως αρχικά είχε παρουσιαστεί, διότι και για το λόγο τον τελευταίο που ανέφερα υπαναχώρησή μας θα έδινε ίσως μηνύματα εσφαλμένα, ότι δηλ. υπάρχει μεγάλη προθυμία να απεμπολείται η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, όπως εκδηλώνεται σ' αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σ' ότι αφορά το τελευταίο σημείο που έθιξε ο κ. Ευσταθίου, δε θα σχολιάσω, διότι αυτό το θέμα μπορεί να συζητηθεί και εναπόκειται στην αρμόδια Επιτροπή να ασχοληθεί στον κατάλληλο χρόνο και με τον κατάλληλο τρόπο. Ζήτησα το λόγο, απλώς για να διευκρινίσω και να υπενθυμίσω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κατά την ψήφιση αυτών των νόμων τάχθηκε εναντίον και αναπτύχθηκαν οι λόγοι τότε, οι οποίοι εν πολλοίς συμπίπτουν κιόλας με τα επιχειρήματα της αναπομπής. Εμείς συμφωνούμε με την αναπομπή και συνεπώς θα υποστηρίξουμε την αναπομπή και για λόγους συνέπειας προς την αρχική μας θέση αλλά και για λόγους ουσίας για το συγκεκριμένο θέμα που συζητούμε, ανεξάρτητα απ' όλα τα άλλα που έχουν σχέση με την άσκηση της δικαιοσύνης ή τη συνταγματικότητα πολλών νόμων και το τι πρέπει να κάμει η Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος εμμένει στην επαναψήφιση αυτού του νόμου, όπως αρχικά ψηφίστηκε από το Σώμα. Πολύ ορθά παρατήρησε ο συναδελφος της ΕΔΕΚ προηγουμένως ότι δεν μπορεί ένας δημόσιος υπάλληλος στην κλίμακα Α12 να δικαιούται να εντάσσεται σε ένα πολιτικό κόμμα και, όταν ανεβαίνει μια κλίμακα πιο πάνω, στην Α13, να μη δικαιούται να εκφράσει τα πολιτικά του φρονήματα. Εμείς εκτιμούμε και την ακεραιότητα και την υπευθυνότητα των δημόσιων υπαλλήλων σε οποιαδήποτε κλίμακα κι αν ανήκουν. Επομένως πιστεύω ότι είναι καταπάτηση της ελευθερίας των δημόσιων υπαλλήλων το να τους αφαιρείται το δικαίωμα να εντάσσονται σε ένα πολιτικό κόμμα. Δε νομίζω ότι ένας υπάλληλος υπεύθυνα φερόμενος, έστω κι αν ανήκει σε οποιοδήποτε κόμμα, θα μπορεί να εργάζεται υπέρ του κόμματος όπου ανήκει γιατί θα ανήκει σε μια ψηλότερη θέση. Ούτε πιστεύω ότι σήμερα στην Κύπρο ένας κατώτερος υπάλληλος θα υπακούει στον ανώτερο υπάλληλο διότι θα ανήκει σε άλλο, διαφορετικό κόμμα. Αυτά είναι ξεπερασμένα πράγματα στην Κύπρο και, εφόσον πιστεύουμε σε μια πλουραλιστική κοινωνία, σε μια πολυκομματική κοινωνία, πιστεύω ότι ορθά η πλειοψηφία της Βουλής ψηφίζει αυτό το νόμο, ούτως ώστε να μπορούν και οι υπάλληλοι των πέραν της Α13 κλιμάκων να εντάσσονται στα κόμματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πέραν των ορθών θέσεων που ανέπτυξε ο συνάδελφος Ευσταθίου και ο συνάδελφος Παναγίδης για παραβίαση των συνταγματικών και των δημοκρατικών διαδικασιών που επαπειλείται οπωσδήποτε, θα πρέπει να τονιστεί πως η υπαλλακτική διαδικασία υπάρχει στα χέρια της Βουλής. Αν τυχόν, αν παρ' ελπίδα από την όλη πρακτική φανεί ότι υπάρχει κραυγαλέα παράβαση των ψηφιζομένων, των θεσμοθετουμένων, τότε στα χέρια της Βουλής, σ' αυτήν εναπόκειται να δει με ποιο τρόπο μπορεί να επαναφέρει στην τάξη τους τυχόν παραβιάζοντας τα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων προϊσταμένους τους. Ελπίζω όμως, όπως οι συνάδελφοι σωστά είπαν, πως δε θα υπάρξει μια τέτοια περίπτωση και επομένως ορθά προχωρούμε στην επιψήφιση της πρότασης νόμου του συναδέλφου Ευσταθίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται ότι στη Δημοκρατία της Κύπρου ανησυχούν πολλοί για την παρατηρούμενη άνηση της πολυκομματικής δημοκρατίας. Πρέπει να είμαστε ευτυχείς, διότι ζούμε μέσα σε πλαίσια πολυκομματικής δημοκρατίας. Η γενιά η δική μας θυμάται ότι περάσαμε και κάποια χρόνια στα οποία χαρακτηρίζομαστε κομματικά όχι με βάση το κόμμα στο οποίο ανήκαμε αλλά βάσει ονομάτων γνωστών μέσα στη Δημοκρατία. Αυτή την ιστορία την έχουμε ζήσει όλοι και τη θυμούμαστε. Και είναι ευτυχέστερη η νεότερη γενιά, διότι έχει να διαλέξει μέσα από κόμματα αρχών τα κόμματα στα οποία θα ενταχθεί, τα κόμματα τα οποία την εκφράζουν και ανταποκρίνονται στις πολιτικές της τοποθετήσεις.

Έρχομαι τώρα στους δημόσιους υπαλλήλους. Είναι και αυτοί υπεύθυνοι, ελεύθεροι πολίτες της Δημοκρατίας. Έχουν δικαίωμα να διαλέξουν το κόμμα το οποίο τους εκφράζει και αυτό το δικαίωμά τους τους το αναγνωρίσαμε επίσημα εδώ και ένα χρόνο με το Νόμο 1 του 1990. Εξακολουθούν ορισμένοι να πιστεύουν ότι η κομματικοποίηση αυτή στη δημόσια υπηρεσία είναι επιλήψιμη. Ξεχνούν όμως όσοι προβάλλουν το επιχείρημα ότι δεν επιθυμούν την κομματικοποίηση ότι υπήρχε στη δημόσια υπηρεσία και άνησε για χρόνια πολλά μια ύποπτη, μια απαράδεκτη κομματικοποίηση. Και τη ζήσαμε και αυτή, κύριοι συνάδελφοι. Ζούμε μέσα στην ίδια πολιτεία και έχουμε ζήσει όλη αυτή την πορεία της δημοκρατίας μας. Και προτιμούμε τη νόμιμη κομματικοποίηση που προβλέπει ο νόμος παρά την ύποπτη, επιλήψιμη, απαράδεκτη κομματικοποίηση που γνωρίσαμε στο παρελθόν. Και είμαι από εκείνους που πιστεύουν ότι ο δημόσιος υπάλληλος είναι και υπεύθυνος και ελεύθερος πολίτης της Δημοκρατίας και ότι, αν στην ταυτότητά του προστεθεί το κόμμα στο οποίο διάλεξε να ανήκει, θα εξακολουθήσει να είναι υπεύθυνος, να είναι ακέραιος, να είναι αμερόληπτος.

Επομένως καταλήγω τονίζοντας ότι πιστεύω ότι προσβάλλουν τους δημόσιους υπαλλήλους όλοι εκείνοι που επικαλούνται το ότι, αν ασκήσουν το δικαίωμά τους να ανήκουν σε κόμμα, τάχα θα κομματικοποιήσουν απαράδεκτα τη δημόσια υπηρεσία. Και είναι και το επιχείρημα το οποίο ήδη έχει προβληθεί, ότι δηλ. δεν μπορούμε να έχουμε το δημόσιο υπάλληλο να έχει το δικαίωμα μέχρι τη μισθοδοτική κλίμακα Α12 και μετά την Α12 να ξεχνά τι είναι ή να μη λέγει τι

είναι. Προτιμούμε να οδηγηθούμε άνετα σε ήπιο δημοκρατικό πολιτικό κλίμα μέσα στο οποίο ο δημόσιος υπάλληλος να ξέρει μέσα στο γραφείο στο οποίο κινείται και δρα ότι ο διπλανός του ανήκει στο ΑΚΕΛ και να τον σέβεται για τα πιστεύω του, να ξέρει ότι ο άλλος ανήκει στο ΔΗ.ΚΟ. και να τον σέβεται για τα πιστεύω του, να ξέρει ότι ο άλλος ο υπάλληλος είναι στο ΔΗ.ΣΥ. και να τον σέβεται για τα πιστεύω του, να ανήκει στην ΕΔΕΚ, στο ΑΔΗΣΟΚ κτλ. και να είναι ανεκτός. Αυτό το ήπιο πολιτικό κλίμα έχουμε χρέος να θεμελιώσουμε στον τόπο, αυτό το ήπιο πολιτικό κλίμα έχει ήδη αρχίσει να υπάρχει στον τόπο μας και είμαστε περήφανοι ως Κοινοβούλιο, γιατί θέσαμε όλοι μαζί συλλογικά το θεμέλιο λίθο προς αυτή την κατεύθυνση και αυτό το νέο κλίμα που επικρατεί στον τόπο. Ας το ολοκληρώσουμε υπεύθυνα και σοβαρά, όπως το έχουμε ξεκινήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς και εκτιμούμε και σεβόμαστε την ακεραιότητα και την τιμιότητα των δημόσιων υπαλλήλων. Εμείς ως ΑΚΕΛ εκτιμούμε τους δημόσιους υπαλλήλους, διότι εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους απέναντι στο λαό με όλη την εντιμότητα και με όλη την υπευθυνότητα. Κατά συνέπεια η ένστασή μας για την ψήφιση του σχετικού νόμου δεν απορρέει -παρά την πιθανή εντύπωση- από το ότι εμείς είμαστε ενάντια στους δημόσιους υπαλλήλους. Κάθε άλλο. Αλλά εδώ απ' αυτό το βήμα έγιναν διαπιστώσεις όχι στο μακρινό παρελθόν αλλά πριν από ένα ή δυο χρόνια ότι το ρουσφέτι έγινε θεσμός και ότι παραβιάζονταν οι θεσμοί και οι αξίες και λέχθηκαν απ' αυτό το βήμα. Και ασφαλώς οι θεσμοί και οι αξίες δεν παραβιάζονταν από τον πολίτη*, παραβιάζονταν από τον κρατικό μηχανισμό, παραβιάζονταν από κάποιους και όχι από το σύνολο των δημόσιων υπαλλήλων.

Κατά συνέπεια δεν είναι εκτός πραγματικότητας να πούμε ότι, αφού ψηφίσαμε τον αρχικό νόμο και πήγαμε ως μια κλίμακα, πρέπει να δώσουμε πίστωση χρόνου, για να γίνει συνείδηση σε όλη την κλίμακα του κρατικού μηχανισμού και των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών και γενικά σε όλη την έκταση του λαού μας ότι βαθμιαία αποκαθιστούμε αυτά τα δικαιώματα για τους δημόσιους υπαλλήλους, τους οποίους, επαναλαμβάνω, και σεβόμαστε και εκτιμούμε. Και αν γίνει δεκτή η άποψη ότι τώρα κάνουμε δυσμενή διάκριση σε βάρος των υπαλλήλων αυτής της κλίμακας και πάνω, της Α13 και πάνω, μα τότε μήπως κάναμε δυσμενή διάκριση σε βάρος των υπαλλήλων, όταν προηγουμένως δεν είχαν αυτό το δικαίωμα; Κατά συνέπεια είναι θέμα σταδιακής απόδοσης αυτών των δικαιωμάτων στους δημόσιους υπαλλήλους. Και εμείς λέμε ότι ενόψει εκλογών ήταν καλύτερα να αναβληθεί η ψήφιση αυτού του νόμου. Κατά συνέπεια η υποστήριξη της αναπομπής που έχει κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει αυτή την έννοια, ότι πρέπει να κατοχυρώσουμε σταδιακά αυτά τα δημοκρατικά δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων έστω και των ψηλών κλιμάκων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως εκφράστηκαν οι απόψεις και προηγουμένως. Γι' αυτό προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρώτης πρότασης νόμου, που είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 17 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και καμιά αποχή το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 17 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και καμιά αποχή το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου, δηλαδή εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νόμου, δηλαδή υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 17 ψήφους υπέρ και 8 εναντίον ο νόμος επαναψηφίζεται και η αναπομπή απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Τώρα προχωρούμε στην ψήφιση της δεύτερης πρότασης νόμου, που είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Ορίστε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ξεκαθαρίσουμε κάτι, πριν προχωρήσουμε παρακάτω. Σχετικά με το θέμα 12 εκτός του θέματος της αναπομπής υπάρχει και ειδικό άρθρο που καθορίζει το χρόνο κατά τον οποίο οι ημικρατικοί υπάλληλοι πρέπει να λάβουν άδεια νοουμένου ότι θα υποβάλουν υποψηφιότητα στις βουλευτικές εκλογές. Και αντιλαμβάνομαι ότι και σ' αυτό το θέμα η πλειοψηφία ψήφισε και το ΑΚΕΛ τάχθηκε εναντίον αυτού του άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι στο άρθρο 2. Αν θέλει το ΑΚΕΛ να κάμει τη διαφοροποίηση, να μας το πουν.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εμείς θα τοποθετηθούμε στο επόμενο νομοσχέδιο, που είναι η τροποποίηση των ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Στο άρθρο 2 του νόμου χορηγείται άδεια για χρονική περίοδο διάρκειας ενός μηνός πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών αιτήσεως του υπαλλήλου κτλ. Είναι αυτό που συζητούμε τώρα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επειδή εμπλέκεται και το θέμα των πέραν της Α13, εδώ είναι λογικό εμείς να πούμε ότι δεν ψηφίζουμε αυτό το άρθρο. Όμως στο επόμενο εμείς θα ψηφίσουμε για τους υπόλοιπους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έπρεπε να έχει δύο στο (β) λοιπόν. Θα βάλω χωριστά τις υποπαραγράφους στο άρθρο 2.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου και εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νόμου και υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τώρα βάζω το (β) χωριστά, που είναι αυτό που καθορίζει ενός μηνός άδεια.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του αντί να χρειάζονται δύο μήνες ένας μήνας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος είναι εναντίον της σμίκρυνσης των προθεσμιών όσον αφορά το πότε θα υποβάλλουν υποψηφιότητα οι ημικρατικοί υπάλληλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να είναι ένας μήνας, όπως έχει δηλαδή η πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου και εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νόμου και υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 17 ψήφους υπέρ και 8 εναντίον ο νόμος επαναψηφίζεται και η αναπομπή απορρίπτεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1991.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή από τα Μέλη της κ. Ευ. Ευσταθίου και Μ. Παπαπέτρου, είναι η τροποποίηση των διατάξεων της νέας νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία που αναφέρονται στα πολιτικά δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων, ώστε η άδεια χωρίς απολαβές που χορηγείται σε δημόσιο υπάλληλο υποψήφιο για αξίωμα ασυμβίβαστο με την ιδιότητά του να μειωθεί από δυο μήνες σε ένα μήνα, προκειμένου για την περίοδο πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών, και να καταργηθεί εντελώς για την περίοδο μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκλογών.

Απώτερος στόχος της προτεινόμενης τροπολογίας, σύμφωνα με τους εισηγητές της, είναι η μείωση της χρονικής περιόδου στη διάρκεια της οποίας δημόσιος υπάλληλος υποψήφιος σε εκλογές στερείται του μισθού του και των εκάστοτε καθοριζόμενων επιδομάτων τα οποία δικαιούται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, στα πλαίσια της πάγιας θέσης της για ελεύθερη άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων, υιοθετεί την ανάγκη διαφοροποίησης των διατάξεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας που ενδεχομένως επηρεάζουν ή με οποιοδήποτε τρόπο περιορίζουν την ελεύθερη άσκηση των δικαιωμάτων αυτών. Με βάση τις θέσεις αυτές η Επιτροπή αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισηγηθεί την τροποποίηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, έτσι που να προβλεφθεί ότι σε δημόσιο υπάλληλο υποψήφιο σε εκλογές θα χορηγείται υποχρεωτικά άδεια διάρκειας ενός μηνός πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών και, τη αιτήσει του, άδεια ενός μηνός μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκλογών. Η άδεια αυτή, που στην περίοδο πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών μπορεί να επεκταθεί μέχρι τις σαράντα πέντε μέρες, αν ο υπάλληλος το επιθυμεί, μπορεί να είναι είτε χωρίς απολαβές είτε κανονική άδεια από αυτή που ο υπάλληλος έχει σε πίστη του, ανάλογα με το τι αυτός θα επιλέξει. Υιοθετώντας η Επιτροπή τις θέσεις αυτές φρονεί ότι εξασφαλίζει και την ελεύθερη άσκηση των δικαιωμάτων του δημόσιου υπαλλήλου που επιθυμεί να υποβάλει υποψηφιότητα και την επιθυμητή για πρόδηλους λόγους απομάκρυνση του υπαλλήλου από την άσκηση των καθηκόντων του στην ευαίσθητη περίοδο της προεκλογικής του εστρατείας.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Α. Παναγιώτου δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα θεωρεί τις υφιστάμενες πρόνοιες της υπό τροποποίηση νομοθεσίας σχετικά με τις άδειες δημόσιων υπαλλήλων υποψήφιων σε εκλογές ικανοποιητικές, γι' αυτό και θα ταχθεί ενάντια στην ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Χρ. Πέτας δήλωσε ότι η θέση της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας θα εκτεθεί κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η συζήτηση προηγήθηκε. Δε νομίζω να θέλετε να επαναληφθεί.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

Είναι τα τέσσερα κόμματα υπέρ, είναι και το ΑΔΗΣΟΚ υπέρ. Το ΔΗΚΟ είναι εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο άρθρο εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5.

(Κτυπά τη σφύρα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται κατα πλειοψηφία σε νόμο με 18 ψήφους υπέρ και 5 εναντίον.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ήθελα με την άδειά σας να θίξω κάτι. Ο Κανονισμός είναι σωστός και πρέπει να εφαρμόζεται. Ήθελα να θυμίσω ότι η Έκθεση για το νομοθέτημα που μόλις πέρασε κυκλοφόρησε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου λέγατε ότι ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Για μερικούς φαίνεται ότι η μελέτη και η γνώση του Κανονισμού λαστιχάρει κάθε δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως ξέρετε, όχι. Αυτό είναι θέσμιο στη Βουλή. Αν οποιοδήποτε Μέλος της Βουλής φέρει ένσταση, είμαι υποχρεωμένος να τη δεχθώ. Εφόσον ουδείς φέρει ένσταση, δεν είμαι καν σε θέση να ξέρω πότε κυκλοφόρησε η Έκθεση.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μα νομίζω είναι πλέον κοινοβουλευτικό έθιμο, όταν δεν εγείρονται ενστάσεις, να ψηφίζονται οι νόμοι. Αυτό ισχύει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως το έκαμα σαφές.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κατά συνέπεια, κύριε Πρόεδρε, με το να έρχεται ο αγαπητός μου κ. Μιχάλης Παπαπέτρου και να λέει αυτά τα πράγματα νομίζω είναι άδικος. Διότι το είχε

προσέξει και ο ίδιος. Είναι δικό του και δικό μου νομοθέτημα μαζί. Νομίζω δε χρειάζονται αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, δεν πρόκειται να συνεχίσω αυτή τη συζήτηση.

Με πληροφορεί ο Πρόεδρος της Επιτροπής ότι για το νομοσχέδιο »Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» (πρόταση νόμου) θα υπάρξει Συμπληρωματική Έκθεση. Γι' αυτό το θέμα αυτό αναβάλλεται για επόμενη συνεδρίαση.

Το επόμενο έτοιμο θέμα για σήμερα είναι «Οι περί Δημόσιοι Αρχείου (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ (ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΤΕΛΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Οι πιο πάνω Κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 31 Ιανουαρίου και 7, 14 και 15 Φεβρουαρίου 1991. Στη διάρκεια των συνεδριάσεων αυτών η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και ανώτερους λειτουργούς του Δημόσιου Αρχείου, οι οποίοι ανέλυσαν τις διατάξεις των Κανονισμών και κατέθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που αναφέρονται στην όλη λειτουργία του Δημόσιου Αρχείου.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 6 της νομοθεσίας για το Δημόσιο Αρχείο (Νόμος Αριθμός 40 του 1972), καθορίζεται το ύψος των τελών που θα καταβάλλονται στο Δημόσιο Αρχείο για την επιθεώρηση και την έρευνα των αρχείων, για την έκδοση επικυρωμένων αντιγράφων και για άλλες υπηρεσίες που παρέχονται από το Δημόσιο Αρχείο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή, η όλη δομή των τελών που προτείνονται έχει βασιστεί σε πρότυπα άλλων χωρών και ειδικότερα της Αγγλίας, ενώ το ύψος τους είναι κατά πολύ χαμηλότερο από το ύψος του πραγματικού κόστους για την παροχή των διάφορων υπηρεσιών που προνοούνται. Παράλληλα τονίστηκε ότι με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών δε θα καταβάλλονται οποιαδήποτε τέλη για την επιθεώρηση αρχείων για ιστορικούς ή λογοτεχνικούς σκοπούς.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας τις διατάξεις των Κανονισμών που προτείνονται, αποφάσισε να συμπεριλάβει σ' αυτές συμπληρωματική τροπολογία σύμφωνα με

την οποία θα παρέχεται η ευχέρεια στους ενδιαφερομένους να ζητούν επίσπευση της παροχής των υπηρεσιών που αναφέρονται σχετικά με επιθεώρηση, έρευνα και αντιγραφή των αρχείων με την καταβολή αυξημένων κατά 50% των τελών που προβλέπονται για κάθε περίπτωση.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή έχει τροποποιήσει ανάλογα τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, των οποίων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση στη μορφή που έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην ολοκληρωμένη λειτουργία του Δημόσιου Αρχείου και γενικά την υλοποίηση των σκοπών του, καλεί όλους τους αρμοδίους να επιταχύνουν τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη συγκέντρωση και αρχειοθέτηση όλου του πολύτιμου ιστορικού υλικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παίρνω το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω πως αρχικά ο όρος «Δημόσιο Αρχείο» είναι εσφαλμένος και πρέπει οπωσδήποτε κάποτε να πάρει την ορθή ονομασία του και να ονομάζεται, όπως ακριβώς και στην Ελλάδα, Κρατικό Αρχείο.

Εξάλλου θα πρέπει να τονίσουμε πως όχι μόνο για την επιθεώρηση αρχείων για καθαρά ιστορικούς ή λογοτεχνικούς σκοπούς πρέπει να μην καταβάλλονται τέλη, αλλά πρέπει και για τη λήψη αντιγράφων για ιστορικούς και λογοτεχνικούς σκοπούς τα τέλη αυτά να μην καταβάλλονται.

Είναι, έντιμε κύριε Πρόεδρε, *sine qua non*, εκ των ων ουκ άνευ ανάγκη σ' αυτό τον τόπο να ενισχύσουμε την ιστορική έρευνα. Γι' αυτό και η επιδότηση του κράτους με ένα ποσό της τάξης των είκοσι σεντ -που ήταν είκοσι πέντε σεντ αρχικά και με πολλές προσπάθειές μας έπεσε στα είκοσι σεντ- είναι ένα μεγάλο ποσό για ένα φοιτητή, ένα σπουδαστή, ο οποίος αναλαμβάνει να κάμει μια επιστημονική διατριβή. Αν για παράδειγμα θέλει να λάβει δυο χιλιάδες περίπου σελίδες για να οργανώσει αυτή την υποδομή, χρειάζεται να πληρώσει κάπου 500 με 600 λίρες, πράγμα που έρχεται σε αντίθεση με τις στοιχειώδεις ανάγκες περι ιστορικής προώθησης της ιστορικής έρευνας.

Πρέπει να τονίσουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως το Αρχείο από μόνο του μπορεί να αναλάβει και να προωθήσει αρχειακό υλικό και να αναλάβει τη θεσμοθέτηση αρχειακών σειρών. Για να γίνει όμως τούτο, πρέπει να στελεχωθεί, έντιμε κύριε Πρόεδρε, από τρεις τουλάχιστον μελετητές ιστορικούς, οι οποίοι να αναλάβουν να δομήσουν αυτό το υλικό που υπάρχει στην Κύπρο διάσπαρτο. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι ελλείπει αυτή η παρουσία ικανού επιστημονικού προσωπικού, που να αναλάβει να φέρει σε πέρας τη μεγάλη ιστοριοεπιστημονική αλλά και πολιτικοεθνική αποστολή του Αρχείου. Εκείνο που πρώτα χρειάζεται εξάλλου να τονιστεί είναι η ανάγκη άμεσου διορισμού τριών τουλάχιστον, όπως είπα, προσοντούχων ιστορικών, που να αναλάβουν τη δημιουργία με βάση τις προσωπικές αφηγήσεις και τη συνεργασία με τους οργανισμούς και τους συνδέσμους και αγωνιστών αλλά και εθελοντών τριών σειρών: μιας σειράς για τον αγώνα του 1955, μιας σειράς για τις μετέπειτα αγωνιστικές καμπές της Κύπρου, καθώς και μιας άλλης σειράς για τις προ του 1955 αγωνιστικές συμμετοχές της

Κύπρου με επίκεντρο πρώτιστα το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, καθώς και τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, τους δυο Βαλκανικούς, τη μικρασιατική αλλά ακόμα και τον πόλεμο του 1897.

Η προσπάθεια ανάληψης πρωτοβουλίας με στόχο να καταστεί το Κρατικό Αρχείο, όπως είπα, πρωτογενής πυρήνας σύστασης και κωδικοποίησης του αρχειακού υλικού με βάση τις κατασώζόμενες -που ευτυχώς ακόμα υπάρχουν- προφορικές αφηγήσεις, μια πρακτική που σταδιακά έχει γίνει αποδεκτή τόσο στη Μεγάλη Βρετανία όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πρέπει να ενισχυθεί και να συντονιστεί, για να σωθεί ό,τι είναι δυνατό να περισωθεί από το ραγδαία εξαφανιζόμενο προφορικό υλικό και να διαφυλαχθεί, όπως τόσο άριστα ως τα τώρα τουλάχιστον προσπαθεί και η διευθύντρια και οι τρεις εκεί υπάλληλοί του, σαν κόρη οφθαλμού για την έρευνα την ίδια της ιστορικής μοίρας του χειμαζόμενου τόπου μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει εισήγηση για ελάττωση του ποσού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ελαττούται απλώς το ποσό όσον αφορά τη λήψη φωτοαντίγραφου. Από την άλλη μεριά υπάρχει εισήγηση για αύξηση του ποσού αυτού στο πολλαπλάσιο, όταν θέλουμε να επιταχυνθεί αυτή η έρευνα. Αλλά επιτέλους, κύριε Πρόεδρε, δέκα χρόνια τώρα μετά τη σύσταση του Κρατικού Αρχείου πρέπει να ανοίξουν αυτά τα αρχεία και να γίνουν προσπελάσιμα στο λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, κύριε συνάδελφε, άλλο ρωτώ. Υπάρχει ο Πίνακας. Υπάρχει οποιαδήποτε τροπολογία στον Πίνακα;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από μέρους μου, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Ορίστε. Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Και εγώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Φυσικά συμφωνώ ότι το Δημόσιο Αρχείο είναι πιο σωστό να ονομάζεται Κρατικό Αρχείο και επίσης πρέπει να μαζέψει, αν όχι τα πρωτότυπα, τουλάχιστον σε μικροφίλμ ή φωτοτυπίες όλα τα έγγραφα των άλλων κρατικών αρχείων που υπάρχουν διάσπαρτα στα διάφορα τμήματα της κυβέρνησης ή οποιαδήποτε αλλού. Πολύ καλά γνωρίζω ότι και η δική μας η Βουλή έχει πολύ σημαντικά αρχεία, τα οποία τώρα είναι επικίνδυνο να δίδονται στους ερευνητές έναντι οποιαδήποτε τιμήματος, διότι είναι πολύ ευαίσθητα -είναι πολύ παλιά βιβλία και χειρόγραφα- και έτσι πρέπει το Κρατικό Αρχείο να τα μαζέψει αυτά σε μικροφίλμ και να τα διαθέτει στους ερευνητές. Έτσι από τη μια θα διαφυλάσσονται τα πρωτότυπα στη Βουλή και σε άλλες υπηρεσίες όπου υπάρχουν και από την άλλη δε θα εμποδίζονται οι ερευνητές να τα έχουν.

Θα ήταν ευχής έργο, όπως θέλει ο συνάδελφος, ο κ. Στυλιανού, οι ερευνητές να μην πληρώνουν για αυτά τα πράγματα, αλλά αυτό δε είναι δυνατό, διότι το Αρχείο είναι μια υπόθεση πολυδάπανη και επίσης οι ερευνητές που θα έρχονται πρέπει να είναι ερευνητές σοβαροί και να κάνουν σοβαρές μελέτες είτε από την Κύπρο είτε από όλα τα μέρη του κόσμου.

Γι' αυτό συμφωνούμε όλοι σ' αυτή τη Βουλή να επιβληθούν αυτά τα τέλη, ελπίζοντας ότι στους ερευνητές θα δίδονται επιχορηγήσεις για να κάνουν αυτές τις έρευνες, ούτως ώστε να μην επιβαρύνονται οι ίδιοι οι νέοι μ' αυτά τα έξοδα. Και υπάρχουν πολλά ιδρύματα που ενθαρρύνουν αυτές τις έρευνες και πληρώνουν το αντίτιμο της έρευνας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προς Θεού! Πρέπει να πληρώνουμε για να είμεθα σοβαροί ερευνητές; Και, όταν μας στοιχίζει ένα σεντ, πρέπει να πληρώνουμε είκοσι πέντε σεντ στο κράτος, για να μπορέσουμε να πάρουμε αυτά τα στοιχειώδη πράγματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό ρώτησα αν δέξεστε τον Πίνακα. Διότι υπήρξαν παράπονα ότι ο Πίνακας είναι ψηλός. Ρωτώ τη Βουλή...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

... τόσο μεγάλη πολιτιστική υποδομή που μας ελλείπει, τόσο ανάγκη για ιστορική έρευνα, που ελλείπει σ' αυτό το δύσμοιρο τόπο, είναι μεγάλη υπόθεση αυτή; Είναι με πολλές δικές μας προσπάθειες που έγινε αυτή η μείωση από τα είκοσι πέντε σεντ στα είκοσι σεντ. Η εισήγησή μας ήταν κάποτε αυτό το πράγμα να εκλείψει τελείως τουλάχιστον για σκοπούς ιστορικούς και καθαρά λογοτεχνικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Δεν υπάρχει τώρα εισήγηση για αλλαγή;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ρωτώ: Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Θα ήθελα, πριν κλείσουμε το Κεφάλαιο της Νομοθετικής Εργασίας, να υπενθυμίσω ότι εκκρεμεί από το 1989 στη Βουλή ο Νόμος περί Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και είναι η θερμή μου παράκληση, επειδή

επηρεάζονται δεκάδες χιλιάδες κόσμου και δεν ξέρω πόσες χιλιάδες υποθέσεις σχετικά μ' αυτό το θέμα, θα παρακαλούσα, λέω, να μπει στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρόλο που δεν είναι η ώρα, το άκουσα.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β'. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα πέντε πρώτα νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991.
- 5) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 7) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Και οι δυο αυτοί Κανονισμοί κατατέθηκαν από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 14/2/91 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1991 (Αρ. 231 του 1990), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1991 (Αρ. 232 του 1990) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1991 (Αρ. 233 του 1990).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς το Θ.Ο.Κ. σύμφωνα με το εδάφιο (3) του

άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1990 (Αρ. 104 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προς τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμου του 1990 (Αρ. 13 του 1990). Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις νόμου:

- 12) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1991 Νόμος του 1991. Κατατέθηκε εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ, και ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 487 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Με την κατασκευή του δρόμου Κοιλανίου - Βουνί καταστράφηκαν οι προσβάσεις σε βαθμό που εμποδίζεται η είσοδος στα αμπέλια, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η διεξαγωγή των αναγκαίων εργασιών.

Πρόκειται για αρκετά σοβαρό θέμα που εγείρει έντονες διαμαρτυρίες από τους επηρεαζομένους. Δεδομένου ότι τώρα είναι η περίοδος που αρχίζουν οι εργασίες στα αμπέλια, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να αποκαταστήσει τις καταστραφείσες προσβάσεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 488 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Επίσπευση της επίλυσης του σοβαρού προβλήματος της υδατοπρομήθειας της κοινότητας Ζήτησαν -στις 18.1.91, που τους επισκεφθήκαμε- οι κάτοικοι της Αγια-Μαρίνας Ξυλιάτου μέσω του κοινοτάρχη τους, Παναγιώτη Χαριλάου, μετά τη γεώτρηση και τη διασωλήνωση.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 489 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Σε -προ εξαμήνου περίπου- επιτόπια επίσκεψη του Επάρχου Λευκωσίας στην Αγια-Μαρίνα Ξυλιάτου ζητήθηκε και συμφωνήθηκε η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στη χαλίτικη τοποθεσία που υποδείχτηκε, προκειμένου να μετακινηθούν 12-15 περίπου κτηνοτροφικές μονάδες που σήμερα βρίσκονται μέσα στην κοινότητα και προκαλούν στους κατοίκους τις γνωστές οχληρίες.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 490 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Κάτω Μονής τόνισαν κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα πως, παρά τις προ ενός μηνός (και περισσότερο) δοθείσες διαβεβαιώσεις πως θα πραγματοποιούνταν συνάντηση -σύσκεψη στο γραφείο του Επάρχου Λευκωσίας (με συμμετοχή και των τοπικών αρχών) για αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούν στην κοινότητα οι εκρήξεις παρακείμενων λατομείων, καμιά (ως τα τώρα) τέτοια σύσκεψη δεν πραγματοποιήθηκε.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 491 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Πού βρίσκεται το στοχοθετούμενο ομαδοποιημένο -με συμπλεγματοποίηση των κοινοτήτων Περιστερώνας, Ακακιού, Αστρομερίτη, Αγια-Μαρίνας, Νικηταρίου, Βυζακιάς, Ποταμιού, Κάτω Μονής- σχέδιο αποκομιδής σκυβάλων ρωτούν οι κάτοικοι Κάτω Μονής κι άλλων γειτονικών κοινοτήτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 492 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Το θέμα της διάνοιξης νέου δρόμου Κάτω Μονής-Μιτσερού-Αι-Γιάννη επανέφεραν σε ψεσινή (στις 18.1.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα οι κάτοικοι Κάτω Μονής (μέσω του κοινοτάρχη τους Παναγιώτη Χατζηκυριάκου και μελών της χωριτικής αρχής), υπογραμμίζοντας πως για το θέμα δόθηκαν συναφείς επίσημες διαβεβαιώσεις.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 493 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Την ύστερα κι από δοθείσα διαβεβαίωση του αρμόδιου Υπουργού (Εσωτερικών) κατά τη σχετική (στις 11.12.90) συνάντηση που οι τοπικές αρχές μαζί του είχαν- ευθυγράμμιση κι ανακατασκευή του δρόμου που αποκόπηκε μετά την κατασκευή του δρόμου Περιστερώνας-Πλατανιστάσας ζητούν οι κάτοικοι Κάτω Μονής.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 494 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Το πρόβλημα της ύδρευσης Κάτω Μονής -παρόλο που δόθηκαν διαβεβαιώσεις για διερεύνηση και προώθηση του θέματος με ανύρξη νέας γεώτρησης -παραμένει στάσιμο, τονίζουν οι κάτοικοι Κάτω Μονής.

Πώς προχωρεί το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 495 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Την έναρξη κατασκευαστικών έργων για τη δημιουργία του παρακαμπτήριου δρόμου στην Κάτω Μονή -μιας κι υπάρχει διαβεβαίωση αρμοδίων πως τα σχετικά έργα θ' άρχιζαν (το αργότερο) στις 15.1.91- ζήτησαν οι κάτοικοι Κάτω Μονής σε ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Γιατί η καθυστέρηση στην έναρξη των σχετικών έργων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 496 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Το από έναν τώρα χρόνο εκκρεμές θέμα της τοποθέτησης τσιμεντοσωλήνων στο χωριό Αγία-Μαρίνα Ξυλιάτου μας έθεσαν (στις 18.1.91 που επισκεφθήκαμε την κοινότητα) ο κοινοτάρχης, μέλη της αρδευτικής επιτροπής κι άλλοι κάτοικοι για άρδευση αριθμού κτημάτων που επηρεάστηκαν από την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 497 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Να επιδιορθωθούν η στέγη και τα πορτοπαράθυρα και να συντηρηθούν παλιές εικόνες της εκκλησίας της κοινότητας ζήτησαν κατά την επίσκεψή μας (στις 18.1.91) σ' αυτήν ο κοινοτάρχης, ο ιερέας και μέλη της εκκλησιαστικής επιτροπής της κοινότητας της Αγία-Μαρίνας Ξυλιάτου με την από μέρους του κράτους κάλυψη της σχετικής δαπάνης λόγω της αδυναμίας της κοινότητας να καλύψει βάσει της ακολουθούμενης πρακτικής- το 50% της όλης δαπάνης.

Τίθεται για τούτο και πρόσθετο θέμα, που θέσαμε και στην περίπτωση της Πλατανιστάσας κι άλλων φτωχών κοινοτήτων: Δε θα μπορούσε το αρμόδιο Υπουργείο να εφαρμόσει πιο εύκαμπτο -όπως εν προκειμένω για έργα κοινοτικής ωφέλειας πράττει και το Υπουργείο Εσωτερικών και με βάση ακριβώς την ίδια αξιολόγηση- κώδικα κατανομής βαρών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 498 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Έλληνες και Τούρκοι κάτοικοι Ποταμιάς μας ζήτησαν (παράλληλα με τα εκκρεμούντα θέματα της τήρησης του αναθεωρημένου, έστω, χρονοδιαγράμματος απομάκρυνσης του βιολογικού σταθμού και της συμπερίληψης της κοινότητας στις ακριτικές κοινότητες, σύμφωνα και με τις επίσημες υποσχέσεις κι εξαγγελίες αλλά και την υφιστάμενη πραγματικότητα) -μέσω των κοινοταρχών τους- στις 12.1.91 που επισκεφθήκαμε την κοινότητα όπως διαπλατυνθεί κι ευθυγραμμιστεί ο (μήκους περίπου δυο χιλιομέτρων) δρόμος Ποταμιάς - Δαλιού (και μέχρι το δημοτικό σχολείο της δεύτερης κοινότητας), μιας κι είναι εξαιρετικά επικίνδυνος λόγω των κινδύνων (που σε κάθε επίσκεψή μας στην κοινότητα κι εμείς διαπιστώνουμε, μιας και διατρέχουμε σχεδόν πάντα το σχετικό κίνδυνο) μετωπικής σύγκρουσης οχημάτων που ελαύνουν από κατευθύνσεις αντίθετες.

Πώς εξελίσσεται η αντιμετώπιση του πιο πάνω θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 499 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Τα σοβαρά -που θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την επιβίωσή της-προβλήματα που αντιμετωπίζει η τάξη των εσπεριδοκαλλιεργητών (πορτοκαλιών τύπου βαλέντσια, γκρέιπφρουτ και λεμονιών) ενόψει των σταθερών αυξητικών τάσεων στην καλλιέργεια και τη συγκομιδή και της (αντίθετα) καθήλωσης ή και υποβάθμισης των τιμών πώλησης μας εξέθεσαν οι κάτοικοι Περιστερώνας μέσω του κοινοτάρχη τους Αντρέα Σάββα και πολλών άλλων παραγόντων στην τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το σοβαρότατο τούτο αγροτικό πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 500 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι των ακριτικών περιοχών Αγίου Δομετίου, που στις 20.1.91 με μέλη του δημοτικού συμβουλίου επισκεφθήκαμε, ζήτησαν να δοθεί οικονομική βοήθεια από μέρους του κράτους για επιδιόρθωση των σπιτιών τους που υπέστησαν σοβαρές ζημιές λόγω της εισβολής. Επίσης, ζητήθηκε η αποκατάσταση της κυκλοφορίας στις οδούς Μ. Καραολή και Πριάμου που (μέχρι το 1983 η Καραολή και μέχρι το 1976 η Πριάμου) λειτουργούσαν κανονικά και αποκλείστηκαν αυθαίρετα από τα Ηνωμένα Έθνη.

Εξάλλου, ζητήθηκε η ανάληψη πρωτοβουλίας για στεγανοποίηση της κοίτης του ποταμού (θέμα στο οποίο η τουρκική πλευρά δε συγκατατίθεται), καθώς κι ανάληψη δικαιοδικών διαβημάτων για παροχέτευση των αποβλήτων του ποταμού μέχρι το σημείο που ενώνεται με τον ποταμό της Κολοκόσιης και προώθηση των αποβλήτων μέχρι το Μιντζέλι, όπου και παλιότερα παροχετεύονταν τ' απόβλητα, γεγονός για το οποίο και πάλι δεν υπάρχει συγκατάθεση από μέρους της τουρκικής πλευράς.

Οι κάτοικοι τόνισαν πως, παρ' όλες τις προσπάθειες καθαρισμού (και διαπλάτυνσης) της κοίτης, το πρόβλημα παραμένει οξύτατο. Έντονη γι' αυτό

αξίωση των κατοίκων είναι η ανάληψη πρωτοβουλίας από τα αρμόδια Υπουργεία για προώθηση του θέματος με δικαιοδικές ενέργειες προς το συμφέρον των δυο κοινοτήτων.

Πώς αντιμετωπίζονται τα σοβαρά τούτα θέματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 501 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Παρακαλώ το αρμόδιο τμήμα της κυβέρνησης να με πληροφορήσει πώς σκέφτεται να βοηθήσει στην επίλυση του υδατικού προβλήματος που αντιμετωπίζει το χωριό Καμπιά.

Οι κάτοικοι του χωριού παραπονούνται ότι δεν έχουν πόσιμο νερό, αφού αυτό που υπάρχει περιέχει πολλά άλατα, γι' αυτό και μεταφέρεται νερό στο χωριό με βυτιοφόρα. Ζητούν έτσι να δημιουργηθούν στο χωριό δυο νέες διατρήσεις.

Έχει η κυβέρνηση οποιοδήποτε σχέδιο για την επίλυση του προβλήματος αυτού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 502 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Μάτση στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Ως επακόλουθο της πολεμικής σύρραξης στον Περσικό Κόλπο η Κύπρος υφίσταται ήδη και θα υποστεί και στο μέλλον σοβαρότατες οικονομικές επιπτώσεις.

Η παροχή από την Κύπρο υποστήριξης προς τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας σε σχέση με την κρίση και επιπρόσθετα ο ρόλος των βρετανικών βάσεων στο ίδιο θέμα δημιουργούν προεκτάσεις και ευθύνες έναντι μας για αντιμετώπιση των οικονομικών δεινών τα οποία θα υποστεί στο σύνολό του ο κυπριακός λαός. Σε διάφορες χώρες της περιοχής μας που έχουν επηρεαστεί έχουν ήδη παρασχεθεί ωφελήματα.

Ερωτάται η κυβέρνηση αν και σε ποιες ενέργειες έχει προβεί για οικονομική βοήθεια που θα απαμβλύνει την οικονομική κρίση που θα αντιμετωπίσουμε στο μέλλον, προς ποιες κατευθύνσεις έχουν γίνει ενέργειες και ποιο το αποτέλεσμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 503 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Στο τουρκοκυπριακό χωριό Άγιος Θωμάς της επαρχίας Λεμεσού, όπου διαμένουν 50 περίπου πρόσφυγες από την Εφτακώμη κατά το πλείστον ηλικιωμένοι, παρουσιάζονται τα εξής προβλήματα:

1. Υπάρχουν κατοικίες που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα και χρειάζονται επείγοντως επιδιόρθωση.
2. Τους καλοκαιρινούς μήνες παρατηρείται μεγάλη έλλειψη πόσιμου νερού.
3. Ζητείται η παραχώρηση νερού ή η ανόρυξη νέας διάτρησης για την άρδευση των αμπελιών.

Καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή αν και πότε προγραμματίζεται η επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 504 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Η διαχωριστική λωρίδα από τα φώτα τροχαίας που βρίσκονται στη διασταύρωση των λεωφόρων Γρίβα Διγενή και Σεβέρη μέχρι τα ακίνητα

Γαβριηλίδη καταδικάζει ασυζήτητα σε απομόνωση και οικονομική καταστροφή τους καταστηματοάρχες κι ιδιαίτερα τους διαχειριστές σταθμών βενζίνης, που ζητούν αναστολή των σχετικών εργασιών που άρχισαν ήδη από χτες το πρωί, σύμφωνα άλλωστε με τις σαφείς εντολές που ο αρμόδιος Υπουργός είχε δώσει για επισταμένη διερεύνηση του όλου θέματος σε συνεργασία και με αντιπροσωπεία των καταστηματοαρχών πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 505 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Κρίτου Τέρα για ασφαλοστρωση των δρόμων προς Κάθηκα - Στρομπί και περιοχή Κλαβάρη.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 506 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αίτημα της κοινότητας Δρούσιας για άρδευση γεωργικών εκτάσεων της κοινότητας από το μεγάλο αρδευτικό έργο Χρυσοχούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 507 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Τίμης, για να καλύψει τις αρδευτικές της ανάγκες, υποχρεωτικά αγοράζει νερό από κάτοχο τουρκοκυπριακής γεώτρησης ο οποίος πρόσφατα διεκδίκησε αύξηση της τιμής του νερού από 5 σε 10 σεντ.

Ο Υπουργός Εσωτερικών πριν από έναν περίπου χρόνο έδωσε οδηγίες να εξεταστεί η δυνατότητα να αποζημιωθεί ο κάτοχος της γεώτρησης, έτσι που να περιέλθει αυτή στα χέρια του κράτους.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας ενημερώσει γιατί ακόμα δεν υλοποιήθηκε αυτό το δίκαιο αίτημα της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 508 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Ενόψει του πολέμου στον Κόλπο όλη η ανθρωπότητα είναι προσηλωμένη και αγωνιά για τις εξελίξεις αυτής της επικίνδυνης διένεξης. Το μόνο αποκλειστικό δίκτυο ενημέρωσης είναι το αμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο CNN που παρακολουθείται σχεδόν από όλο τον κόσμο.

Τελευταία παρατηρείται συστηματικά ότι από το CNN παρουσιάζεται η Κύπρος είτε χωρισμένη στα δύο είτε με το ίδιο χρώμα που παρουσιάζεται η Τουρκία. Το αποκορύφωμα της πρόκλησης και παραπληροφόρησης ήταν η πρόσφατη παρουσίαση της Κύπρου με τουρκική σημαία που αγγίζει τα όρια σκανδάλου.

Παρόμοιο σφάλμα διέπραξε το CNN, όταν παρέβη συμφωνία με το Ισραήλ και παρουσίασε περιοχές όπου έπεσαν πύραυλοι, ενώ δε θα έπρεπε. Το Ισραήλ υποχρέωσε το CNN να απολογηθεί γι' αυτή την πράξη του και να αναλάβει δέσμευση ότι δε θα επαναληφθεί.

Ενόψει των ανωτέρω και της σοβαρής αυτής παρατυπίας ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο τι παραστάσεις έκαμε γι' αυτή την απαράδεκτη ενέργεια του CNN και τι μέτρα προτίθεται να λάβει όχι μόνο για να αποφευχθεί η ανεπίτρεπτη αυτή πρόκληση, αλλά και για να γίνει η σωστή πληροφόρηση της καταπάτησης του 38% του εδάφους μας από Τούρκους εισβολείς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 509 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Αναφερόμενοι στην απάντηση του αρμόδιου Υπουργού (Παιδείας) στην υπ' αριθμό ΕΕ' 283 ερώτησή μας, παρατηρούμε πως:

- (i) Όλοι οι φοιτητές της Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής Θεσσαλονίκης που είχαν τετράχρονη φοίτηση (ήταν συμφοιτητές με το Σοφοκλή Στυλιανού, αλλά πήραν ετεροχρονισμένα -έστω και μετά τρεις μήνες, τον Οκτώβρη π.χ.- το πτυχίο τους) θεωρούνται απόφοιτοι σχολής πανεπιστημιακής κι όχι τριτοβάθμιας.

Δε συνιστά τούτο δυσμενή διάκριση και μάλιστα σε βάρος κανονικών κι άριστων φοιτητών που ολοκλήρωσαν έγκαιρα τις σπουδές τους;

- (ii) Με το ίδιο σκεπτικό θα 'πρεπε μήπως να θεωρούνται απόφοιτοι τριτοβάθμιας κι όχι πανεπιστημιακής σχολής όλοι οι εγγραφέντες σπουδαστές προ της δημοσιοποίησης της αναβάθμισης της σχολής;
- (iii) Ειδικότερα ο Σοφοκλής Στυλιανού παρακολούθησε και μονοετές σεμινάριο στην ΠΑΚ, αναβιβάζοντας έτσι τον κύκλο των σπουδών του σε πενταετή, ενώ άλλοι με τριετή κύκλο σπουδών και δίμηνο σεμινάριο τοποθετήθηκαν στην κλίμακα Α8.

Δε συνιστούν όλα τούτα δυσμενή διάκριση σε βάρος μιας τάξης (κανονικότατων μάλιστα) αποφοίτων της σχολής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 510 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Δεδομένου πως οι προσφυγικές οργανικές οικογένειες βοηθούνται όλες ανεξάρτητα για απόκτηση στέγης με παραχώρηση κρατικής βοήθειας (της οποίας τα 8/15 συνιστούν κρατική χορηγία και τα υπόλοιπα 7/15 χαμηλότοκο μακροπρόθεσμο -αποπληρωτέο σε 10 χρόνια- δάνειο, από την ημέρα μάλιστα που θ' αποφασιστεί η καταβολή του) και μέχρι τη στιγμή ούτε σεντ δεν έχει επιστραφεί δε θα 'πρεπε η ίδια τακτική να ισχύσει και για τους δημόσιους υπαλλήλους που πήραν στεγαστικό δάνειο και από το μισθό των οποίων αποκόπτεται για χρόνια τώρα συγκεκριμένο μηνιαίο ποσό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 511 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 24 Ιανουαρίου 1991.

«Σύμφωνα με πληροφορίες από διπλωματικές και τουρκοκυπριακές πηγές (Ορτάμ, 23.1.91) έχει αρχίσει ή επίκειται η μεταφορά και εγκατάσταση στα κατεχόμενα Βουλγαρομουσουλμάνων. Αναφέρεται μάλιστα ότι ετοιμάζονται για το σκοπό αυτό σαράντα κατοικίες στον Άγιο Αμβρόσιο Κερύνειας.

Πρέπει να αναμένουμε ότι οι Τούρκοι θα εκμεταλλευτούν τον πόλεμο στον Κόλπο και την εκεί στραμμένη προσοχή, για να προωθήσουν τα σχέδιά τους και σε βάρος της Κύπρου. Και επειδή η πλευρά μας φαίνεται ότι μονίμως στερείται μιας συνολικής στρατηγικής στην αντιμετώπιση των εξελίξεων και του τουρκικού επεκτατισμού, καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Ποια άμεσα προληπτικά μέτρα λαμβάνονται για την αποτροπή του απειλούμενου εποικισμού με Βουλγαρομουσουλμάνους;
2. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω ερωτάται αν μελετάται η προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. για το μέγα έγκλημα του εποικισμού που συντελείται εδώ και δεκαέξι χρόνια ή αν θα συνεχί-

ζεται η ίδια απαράδεκτη πολιτική όλων των κυπριακών κυβερνήσεων να κρατούν τα σημεία αιχμής έξω από τους διεθνείς οργανισμούς, απουσιάζοντας το πρόβλημά μας από τις διεθνείς αρχές και τις διεθνείς εξελίξεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 512 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 30 Ιανουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε επιτέλους θα εγκατασταθούν τηλέφωνα στα χωριά Μαμώνια, Φασούλα, Άγιος Γεώργιος, Χολέτρια, Σταυροκόννου, Αμαργέτη, Αξύλου, Ελεδιό, Πενταλιά, Αγία Μαρίνα Κελοκεδάρων και Άγιος Ιωάννης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 513 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 30 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κτηνοτρόφοι της κοινότητας Τίμης ρωτούν:

1. Πότε, με ποιες προϋποθέσεις και πώς θα υλοποιηθούν οι κυβερνητικές εξαγγελίες δανειοδότησης για δραστηριοποίηση του κλάδου της γεωργοκτηνοτροφίας;
2. Πότε και ποια βοήθεια σκοπείται να παρασχεθεί για ηλεκτροδότηση των κτηνοτροφικών περιοχών;

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο τα πιο πάνω ειδικά προβλήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 514 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 30 Ιανουαρίου 1991.

«Οι κοινότητες Καλλέπειας, Λετύμπου, Χούλου και Λεμώνας ζητούν να τις επισκέπτεται τακτικά γιατρός, κυρίως για περίθαλψη των ηλικιωμένων κατοίκων οι οποίοι αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα λόγω και της έλλειψης μεταφορικών μέσων που να εκτελούν τακτικά δρομολόγια προς την πόλη.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πώς αντιμετωπίζει αυτό το αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 515 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 30 Ιανουαρίου 1991.

«Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα της κοινότητας Μαμωνιών Πάφου να αξιοποιηθεί η κυβερνητική γεώτρηση που βρίσκεται μεταξύ Μαμωνιών και Φασούλας για τις τοπικές αρδευτικές ανάγκες, αντί να μεταφερθεί το νερό στην τουριστική περιοχή Πισσουρίου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 516 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 30 Ιανουαρίου 1991.

«Σκοπεύει και πότε το αρμόδιο Υπουργείο να διανείμει στους κατοίκους της κοινότητας Μαμωνιών το τσιφλίκι που υπάρχει στην περιοχή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 517 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 30 Ιανουαρίου 1991.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει και πότε θα επιλύσει τα σοβαρά προβλήματα της κοινότητας Τίμης, όταν μάλιστα έχουν δοθεί και σχετικές κυβερνητικές υποσχέσεις για την επίλυση ορισμένων από αυτά. Ειδικότερα η κοινότητα Τίμης ζητά:

1. Την αντικατάσταση του φθαρμένου υδρευτικού της δικτύου.
2. Τη διαπλάτυνση και ασφαλοποίηση βασικών κοινοτικών δρόμων.

3. Την απαλλοτρίωση γης για διαχωρισμό οικοπέδων προς ικανοποίηση των αναγκών 60 και πλέον αιτητών.
4. Τον καθορισμό τουριστικής ζώνης για την ήπια και οργανωμένη ανάπτυξη της παραθαλάσσιας περιοχής ανατολικά του αεροδρομίου Πάφου.
5. Την υλοποίηση των σχεδίων κατασκευής εμπορικού κέντρου στον προσφυγικό οικισμό.
6. Την κατασκευή δημόσιων αποχωρητηρίων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 518 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 30 Ιανουαρίου 1991.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα σχέδια που προβλέπουν μεταξύ άλλων και την ανόρυξη γεώτρησης για άρδευση φυτειών έκτασης 200 περίπου σκαλών που βρίσκονται στην τοποθεσία 'Μύλοι' της κοινότητας Καλλέπειας και κινδυνεύουν να ξεραθούν.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 519 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Η μικρή και ακριτική κοινότητα Νέων Δημμάτων, που αριθμεί 50 περίπου κατοίκους, ζητά να αναλάβει το κράτος το σύνολο της δαπάνης των 36 χιλιάδων λιρών που απαιτήθηκε για την ανόρυξη γεώτρησης για αρδευτικούς σκοπούς, διότι αδυνατεί να καταβάλει ακόμη και το 1/4 της δαπάνης. Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το δικαιολογημένο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 520 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς ζητά:

1. Την άμεση έναρξη εργασιών για την εκτέλεση των αναγκαίων αρδευτικών έργων για την άρδευση των φυτειών από το φράγμα της Ευρέτου.
2. Την άμεση κατασκευή δήμεματος για αξιοποίηση των νερών του ποταμού που διέρχεται από την Πάνω και Κάτω Γιαλιά.
Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο τα σοβαρά αυτά αιτήματα της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 521 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Μας καταγγέλλθηκε από αρμοδίους πως από την ενέργεια των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών να επιχωματώσουν και να επικαλύψουν μεγάλη θαλάσσια έκταση (γύρω στα 500 τ.μ.) καταστράφηκε σπουδαιότατος βιότοπος ανάπτυξης σπάνιου είδους κοχυλιού (του Trochus erythreus που εξαφανίστηκε) που εισήλθε από την Ερυθρά στη Μεσόγειο Θάλασσα κι η Κύπρος ήταν η μόνη (πρόσθετα από το Ισραήλ) χώρα της Μεσογείου που το απέκτησε.

Το κοχύλι αυτό, που εξαφανίστηκε, επανατονίζεται, από την πιο πάνω περιοχή και που κινδυνεύει να εξαφανιστεί κι από την ευρύτερη περιοχή Βασιλικού (λόγω της θαλάσσιας και πάλι ρύπανσης), παραμένει τώρα μόνο στον κόλπο της Λάρνακας.

Ποια τα μέτρα που λαμβάνονται για προστασία από την επαπειλούμενη οριστική του εξαφάνιση από την Κύπρο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 522 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Πρόσφατα, πριν από 15 περίπου μέρες, από άνοιγμα -για καθαρισμό τους, όπως πληροφορούμαστε- των σωληναγωγών πετρελαίου στον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό της ΑΗΚ στη Μονή σημειώθηκε απορροή μεγάλης ποσότητας πετρελαίου στη θάλασσα κι επιμόλυνση μεγάλης θαλάσσιας έκτασης (από πρόχειρους υπολογισμούς τουλάχιστον 500 τ.μ.), καθώς και θάνατος υδρόβιων πτηνών και καταστροφή γενικότερα του ενάλιου (βιολογικού κ.ά.) πλούτου.

Ποια μέτρα λαμβάνονται ή θα ληφθούν για μη επανάληψη του καταστροφικού αυτού φαινομένου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 523 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Από τις κατ' επανάληψη εκροές χημικών ουσιών στη θάλασσα του Βασιλικού-Ζυγίου και την αναπόδραστη καταστροφή του θαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος έχουν καταστραφεί ή και (με μαθηματική ακρίβεια) πρόκειται να καταστραφούν όλα τα είδη κι οι οικογένειες κοχυλιών που ζουν στην πιο πάνω περιοχή, όπως για παράδειγμα: Ostreidae, Trochidae, Patelidae κ.ά.

Ήδη, ενώ πριν από έναν ακόμα χρόνο απαντιούνταν κατά χιλιάδες κοχύλια των τύπων αυτών, σήμερα δε βρίσκεται ούτε ένα.

Τι μέτρα στοχοθετούνται για προστασία του θαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος από τις συστηματικές σχεδόν απορροές πετρελαίου και χημικών ουσιών στη θάλασσα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 524 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Σ' επίσκεψή μας (στις 22/12/90) στους προσφυγικούς οικισμούς Τσιακκιλερού και Κόκκινων οι κάτοικοι (μέσω του κοινοτάρχη Τσιακκιλερού Κώστα Μαυρή, του προέδρου του κοινοτικού κέντρου ευημερίας και μέλους της επιτροπής αναδόμησης Μηνά Χατζημηνά, μελών των χωρικών αρχών κι άλλων κατοίκων) υπογράμμισαν πως επείγει η επίσπευση της αναδόμησης των οικιών χαμηλού κόστους σ' όλο το φάσμα των γνωστών προσφυγικών οικισμών, μιας και (με τα ευτελή υλικά της τοτινής-1976- δόμησής τους) παρουσιάζουν σήμερα σοβαρά προβλήματα υγρασίας, ελαττωματικού φωτισμού, μεγάλων ρωγματώσεων, επικίνδυνων καθιζήσεων κ.ά. Άλλωστε, η ζωή των οικιστικών τούτων μονάδων προσδιορίστηκε στα επτά χρόνια. Αδύνατη εξάλλου παρουσιάζεται η προοπτική ανέγερσης πρόσθετου υπνοδωματίου (λόγω του συστοιχισμένου δομικού συστήματος) για διαχωρισμό αγοριών και κοριτσιών εφηβικής ηλικίας, ενώ προβλήματα παρουσιάζονται στο αποχετευτικό (ειδικότερα του Τσιακκιλερού), στους θερμολουτήρες -γιατί το ένα ντεπόζιτο (η μια 'πλάκα') για κάθε οικογένεια δεν αρκεί -κ.α.

Πότε στοχοθετείται η από καιρό εξαγγελθείσα μεταστεγαστική πρωτοβουλία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 525 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Τη δημιουργία -για επίσπευση της αρχής της μεταστεγάσης- ως μόνης πρακτικής λύσης εφεδρικού οικισμού, που ν' αξιοποιηθεί και μετά την ολοκλήρωση του μεταστεγαστικού προγράμματος των οικισμών, πρόσθετα από τη δημιουργία των δυο πολυκατοικιών (γιατί τα 28 διαμερίσματά τους θα διευκο-

λύνουν το μεταστεγαστικό πρόγραμμα κάθε φορά μόνο 15 οικογενειών, μ' αποτέλεσμα να χρειαστούν πολλά χρόνια για επίτευξη του στόχου) και -όπως χαρακτηριστικά τονίστηκε- οι μεν ηλικιωμένοι που δοκιμάζονται περισσότερο να 'χουν πεθάνει, ενώ η νέα γενιά θα 'χει καιρία πληγεί) ζητούν οι κάτοικοι των γνωστών προσφυγικών οικισμών αυτοστεγάσης κι ειδικότερα του οικισμού Τσιακκιλερού.

Πότε στοχοθετείται η (τόσο ετεροχρονισθείσα) αντίκριση του σοβαρού τούτου θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 526 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιανουαρίου 1991.

«Σύμφωνα με πληροφορίες μας, η αλλευση με δυναμίτιδα ψαριών οργιάζει σε πολλές περιοχές κι ειδικότερα από το Κάβο Γκρέκο μέχρι το Ακρωτήρι της Πύλας με τα γνωστά καταστροφικά αποτελέσματα σε βάρος του βιολογικού θαλάσσιου πλούτου, που ουσιαστικά εκμηδενίζεται. Στην περιοχή αυτή οι πληροφορίες μας μιλούν για ουσιαστική εκμηδένιση των ψαριών. Αυτόπτες μάρτυρες διαπιστώνουν το θάνατο (από ασυνείδητους και εγκληματούντες παράνομους αλιευτές με δυναμίτιδα) δεκάδων χιλιάδων ψαριών -που με απόγνωση και δέος τ' αντικρίζουν κι οι ξένοι τουρίστες, που στη θέα τους διαμαρτύρονται εντονότατα- με τραγικό συνεπακόλουθο την ουσιαστική εξάλειψη (όπως προαναφέρθηκε) της ενάλιας ζωής.

Πότε επιτέλους θα ληφθούν τ' αναγκαία προστατευτικά μέτρα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 527 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Η πολύ καλή πρωτοβουλία του σχεδίου αναβίωσης των καιρία πληγείσων ενοριών της Χρυσалиνιώτισσας και του Αγίου Κασσιανού στη Λευκωσία, που μελετήθηκε κι υλοποιείται από την ομάδα του ΕΡΣΔ -που στοχοθετεί στην απόκτηση κι αναπαλαίωση ορισμένου αριθμού κατοικιών και τη διάθεσή τους σε οικογένειες χαμηλών (κατά προτεραιότητα) εισοδηματικά στρωμάτων (μόλο που ορισμένες, όπως η εξαίρετη κατοικία Βία Μαρκίδη κ.ά., από έλλειψη συντήρησης κατέπεσαν), ενώ ταυτόχρονα θα ανεγερθούν ορισμένες νέες κατοικίες, προκειμένου μ' αυτές να παρασχεθούν οι στοιχειώδεις κοινοτικές διευκολύνσεις (νηπιαγωγείο, χώροι στάθμευσης κ.ά.)-θα πρέπει τώρα (που η σχετική πορεία πήρε κάπως καλό αναπτυξιακό ρυθμό) να συνεχιστεί, ιδιαίτερα μάλιστα με τις κατευθείαν επιχορηγήσεις ιδιωτών ιδιοκτητών ή κι ενοικιαστών (κι ιδιαίτερα των πρώτων, όπως με τρόπο έντονο διεκδικούν και μας υποβάλλουν κατά τις συνεχείς και συστηματικές επιτόπιες επισκέψεις μας κάτοικοι) για την αποκατάσταση των οικιστικών αυτών μονάδων.

Πώς αντιμετωπίζονται οι πιο πάνω εισηγήσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 528 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Να δοθούν κρατικές (και δημοτικές) φοροαπαλλαγές (ή αντίστοιχες επιδοτήσεις), καθώς και μακροπρόθεσμες και χαμηλότοκες δανειοδοτήσεις, για εξωραϊσμό βιτρινών κι αναπαλαίωση των καταστημάτων οδών που γειτνιάζουν με τη λεγόμενη πράσινη γραμμή Λευκωσίας (όπως για παράδειγμα της Υψηλάντη, της Κλεάνθη Χριστοφίδη, της Ασκληπιού, του τέλους της Τρικούπη, της Αισχύλου και άλλων), που μπορούν από ειδική επιτροπή να επισημανθούν και να χαρακτηριστούν σοβαρά πληγείσες, ζητούν οι επί δεκάξι τώρα χρόνια πληγέντες και αφαιμαχθέντες καταστηματάρχες των πιο πάνω κι άλλων οδών.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκιο αίτημά τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 529 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Για το παλιό γιοφύρι (με πλείστες ρωγματώσεις) μεταξύ Μαθιάτη-Αναλιόντα, που είναι στενό με πολύ επικίνδυνες στροφές προ και μετά την προσπέλασή του, καθιστώντας επικίνδυνη την απ' αυτό διέλευση οχημάτων -ήδη σημειώθηκε θάνατος τριαντάχρονου οδηγού από τα Πέρα Ορεινής- ενώ τα γεωργικά μηχανήματα το παρακάμπτουν διαπεραιούμενα κατά τρόπο επικίνδυνο μέσω της κοίτης του ποταμού, οι κάτοικοι Μαθιάτη ζητούν -και τούτο ζητήθηκε ξανά την 1η Φεβρουαρίου 1991 που επισκεφθήκαμε την κοινότητα από το κοινοτάρχη κ. Τσιάτσο, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής και άλλους παράγοντες- τη διαπλάτυνση κι ευθυγράμμισή του, σύμφωνα άλλωστε και με τις δοθείσες (εδώ κι έξι περίπου τώρα μήνες) υποσχέσεις κι από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που επισκέφθηκε την κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 530 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Να δρομολογηθούν λεωφορεία για τις ανατολικές περιοχές της πρωτεύουσας (Καϊμακλί, Βόρειο Πόλο, Παλουριώτισσα, Αγλαντζιά, Γέρι κ.ά), που εισερχόμενα από την Τρικούπη να εξέρχονται από την περιοχή της Πλατείας Αρχιεπισκοπής, ως συμβολή στην προσπάθεια αναζωογόνησης τουλάχιστον της ανατολικής (εντός των τειχών) Λευκωσίας, ζητούν οι καταστηματοάρχες κι άλλοι κάτοικοι της μέσα στα τείχη ευρισκόμενης πρωτεύουσας.

Πώς και πότε αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 531 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Φεβρουαρίου 1991.

«Την επιτάχυνση των εξαγγελθέντων χρονοδιαγραμμάτων για εκτέλεση του δρόμου Ανθούπολης-Κοκκινότριμιθιάς για οργανική υποβοήθηση του οδικού δικτύου όχι μόνο της δυτικής Λευκωσίας αλλά κι ολόκληρης της δυτικής Κύπρου μας ζήτησε δέσμη από κοινότητες της δυτικής Λευκωσίας (Κοκκινότριμιθιά, Ακάκι, Περιστέρωνα, Ορούντα, Αγια-Μαρίνα Ξυλιάτου, Κακοπετριά, Γαλάτα, Ευρύχου, Απλίκι, Παλαιχώρι κ.ά.) που τις επισκεφθήκαμε πρόσφατα.

Συγκεκριμένα, τονίστηκε πως ο μεγάλος ετεροχρονισμός στην αποπεράτωση του έργου (1993) αναστέλλει το γενικό αναπτυξιακό πρόγραμμα όχι μόνο ενός ευρύτατου πλέγματος κοινοτήτων της δυτικής Λευκωσίας αλλά κι ολόκληρης της δυτικής Κύπρου.

Υπάρχει πρόθεση επίσπευσης των χρονοδιαγραμμάτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 532 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Φεβρουαρίου 1991.

«Ένας από τους κυριότερους και σημαντικότερους λόγους για να μπορέσουν οι κοινότητες Σπηλιών και Κουρδάλων να επιβιώσουν είναι κι η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του κύριου δρόμου προς τις κοινότητες από το σημείο της συμβολής του με το δρόμο Λευκωσίας -Τροόδους.

Γιατί καθυστερεί τόσο η αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος, που η λύση του θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανακοπή της δημογραφικής συρρίκνωσης των δυο ιστορικών αυτών κοινοτήτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 533 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Φεβρουαρίου 1991.

«Την περισσότερη κι ουσιαστικότερη εξειδίκευση των Λ.Ε.Μ. μας ζητούν επανειλημμένα πλείστοι όσοι γονείς για εξόφθαλμους και χρησιμότετους λόγους.

Πώς εξελίσσεται η πορεία των Λ.Ε.Μ. στην κυπριακή εκπαίδευση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 534 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Φεβρουαρίου 1991.

«Τη δυσφορία τους εκφράζουν και την έκπληξή τους οι 400 περίπου ιδιοκτήτες αγροτικών ταξί, γιατί με υπουργική απόφαση (κανονιστική διοικητική πράξη 48/89) αφαιρούνται και καταστρατηγούνται οι δασμολογικές ελαφρύνσεις που απολάμβαναν.

Πώς ερμηνεύει την απόφαση το αρμόδιο Υπουργείο, που άφευκτα (μαζί και μ' άλλους συντελεστές) θα οδηγήσει σε αύξηση των κομίστρων στην ύπαιθρο;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 146, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η κοινότητα 'Αρμου υδροδοτείται από της πηγές 'Αγία Μαύρη' και 'Καλαμιά', καθώς και από το κυβερνητικό σχέδιο υδατοπρομήθειας χαμηλών χωριών Πάφου. Η παρεχόμενη ποσότητα είναι ικανοποιητική και δε δημιουργείται οποιοδήποτε πρόβλημα στην οικιστική ανάπτυξη του χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 291, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Στα πλαίσια της Β' Φάσης του Ενιαίου Ρυθμιστικού Σχεδίου Λευκωσίας, που όπως είναι γνωστό ετοιμάστηκε με συνεργασία της κυβέρνησης, του Δήμου Λευκωσίας και των Ηνωμένων Εθνών, ετοιμάστηκε Σχέδιο Περιοχής που καλύπτει ολόκληρο το αστικό εμπορικό κέντρο της Λευκωσίας ως σύνολο. Για σκοπούς προώθησης της υλοποίησης του υπό αναφορά Σχεδίου και καθορισμού προτεραιοτήτων ετοιμάστηκε μακρόπνοο επενδυτικό πρόγραμμα στο οποίο περιλαμβάνονται όλα τα έργα που αναφέρονται στη σχετική ερώτηση.

(β) Στο παρόν στάδιο υλοποιείται το Σχέδιο Αναβίωσης Χρυσαιλιωνίτισσας (καθώς και το αντίστοιχο έργο Αράπ Αχμέτ στην κατεχόμενη περιοχή) και προωθείται η εφαρμογή του Σχεδίου Πεζοδρομοποίησης Λήδρας-Οναςαγόρου (καθώς και του αντίστοιχου έργου της Λεωφόρου Κερόνειας).

(γ) Η προώθηση των υπόλοιπων έργων εξαρτάται από την εξασφάλιση πηγών χρηματοδότησης τόσο από το εξωτερικό όσο και μέσα στα πλαίσια του κρατικού προϋπολογισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 298, ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 1989, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη, Αντώνη Ανδρέου και Ανδρέα Γεωργίου.

«Σας πληροφορώ ότι οι δρόμοι Αγίου Θεοδώρου προς τον κύριο δρόμο και Αγίου Θεοδώρου προς το δρόμο Ζυγίου - Μαζωτού βελτιώνονται σταδιακά. Στο φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως υπάρχουν πρόνοιες για τη συνέχιση των βελτιώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 600, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι εργασίες για τη μετατροπή του αυλακίου του αρδευτικού τμήματος Κάτω Πύργου - Πάνω Πύργου - Πηγαϊνιών σε κλειστό σύστημα άρδευσης άρχισε το 1990, θα συνεχιστεί φέτος και θα συμπληρωθεί το 1992.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στις ερωτήσεις ΕΔ' 646 και ΕΕ' 214, με ημερομηνίες 14 Μαρτίου 1990 και 12 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της μετατροπής του Τμήματος Δημόσιων Έργων των βρετανικών βάσεων σε ιδιωτική εταιρεία ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας στον οποίο θέσαμε το θέμα γνωμάτευσε πως με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη του η εν λόγω μετατροπή δε θα προσκρούσει στις υποχρεώσεις των βρετανικών αρχών που απορρέουν από ερμηνεία της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, νοουμένου ότι:

- (α) η μετατροπή δεν είναι αντίθετη με τους όρους εργοδότησης των επηρεαζόμενων υπαλλήλων και
- (β) η μετατροπή γίνεται με ανάλογη νομική ρύθμιση των αρμόδιων αρχών των βάσεων.

Αν οι όροι εργοδότησης των πιο πάνω υπαλλήλων είναι ασυμβίβαστοι με τις πιο πάνω μετατροπές στο καθεστώς εργοδότησης ή αν η μεταχείριση κρίνεται από αυτούς για οποιοδήποτε λόγο αντίθετη με μεταχείριση που θα τύγχαναν κάτω από παρόμοιες συνθήκες σε εργοδότησή τους στην Κυπριακή Δημοκρατία, τότε υπάρχει πρόβλημα που θα πρέπει να λυθεί καταρχήν με διαπραγματεύσεις, όπως θα συνέβαινε με παρόμοιο πρόβλημα στο χώρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όσον αφορά την υπόσταση των υπερπόντιων εργοληπτικών οίκων για οικοδομικές εργασίες εντός των βάσεων, προκύπτει ότι η εργοδότηση από τις αρχές των βάσεων τέτοιων οίκων υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς. Η εφαρμογή των περιορισμών στη συγκεκριμένη περίπτωση εξαρτάται από το σκοπό της εργοδότησης, τη φύση της εργασίας τους και τη δυνατότητα εξασφάλισης ή μη εργοληπτικών οίκων που λειτουργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία για τις συγκεκριμένες οικοδομικές εργασίες για τις οποίες εγείρεται το πρόβλημα.

Τέλος όσον αφορά το θέμα της μεταβίβασης του παρόντος έμψυχου υλικού του Ρ.Σ.Α. σε οποιοδήποτε οργανισμό, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας μας πληροφορεί ότι δε βλέπει καταρχήν νομικό πρόβλημα, αν η μεταβίβαση αυτή γίνει κατόπιν σχετικής νομικής ρύθμισης των αρμόδιων αρχών των βρετανικών βάσεων και δεν είναι ασυμβίβαστη με τους υφιστάμενους όρους εργοδότησης των εν λόγω υπαλλήλων.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 710, ημερομηνίας 25 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επίσκεψη γιατρού στους επτά οικισμούς αυτοστέγασης Γερίου, που θεωρείται δικαιολογημένη, θα εξεταστεί ευνοϊκά, όταν καταστεί

δυνατή η ενδυνάμωση των Αγροτικών Υγειονομικών Κέντρων Λατσιών και Αγλαντζιάς με πρόσθετο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό.

Το Υπουργείο Υγείας συμφωνεί ότι είναι προτιμότερη η εξεύρεση ειδικού χώρου για τη στέγαση του ιατρείου. Σημειώνεται ότι αρμόδια για την παραχώρηση οικήματος που θα χρησιμοποιείται ως κοινοτικό ιατρείο είναι η κοινότητα σε συνεννόηση με τον οικείο έπαρχο.

Στο μεταξύ το Υπουργείο Υγείας διεξάγει γενικότερη έρευνα σ' ό,τι αφορά την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους διάφορους προσφυγικούς συνοικισμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 806, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη συνεισφορά του Αρδευτικού Τμήματος Λαγουδερών, σας πληροφορώ ότι για τα αρδευτικά έργα τα οποία είναι παραγωγικά η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων είναι 1/3 ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση του χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΔ' 827, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της δημιουργίας περιφερειακού γηροκομείου στην περιοχή Αγίων Τριμιθιάς - Κοκκινότριμιθιάς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας έχει διεξαγάγει σχετική έρευνα στην περιοχή για διαπίστωση της ανάγκης ίδρυσης περιφερειακού γηροκομείου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας δεν έχει διαπιστωθεί τέτοια ανάγκη ούτε στην κοινότητα Κοκκινότριμιθιάς αλλά ούτε και στις γειτονικές κοινότητες Ακακίου, Μάμμαρι, Δένειας, Αγ. Τριμιθιάς, Παλιομετόχου, Κάτω Μονής και Μενολίκου.

Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αντιμετωπίζει τις ανάγκες φροντίδας μεμονωμένων περιπτώσεων ηλικιωμένων με γυναίκες-φροντιστές και σε σπάνιες περιπτώσεις με τοποθέτηση των ηλικιωμένων σε στέγες της Λευκωσίας.

Το θέμα ανέγερσης περιφερειακού γηροκομείου έχει εγερθεί από τον κοινοτάρχη Αγ. Τριμιθιάς παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν στην κοινότητα ιδιαίτερα προβλήματα φροντίδας των ηλικιωμένων. Οι κοινοτάρχες Ακακίου και Κοκκινότριμιθιάς, των δυο μεγάλων γειτονικών κοινοτήτων, δε συμμερίζονται την άποψη του κοινοτάρχη Αγ. Τριμιθιάς. Ο κοινοτάρχης Αγ. Τριμιθιάς έχει ενημερωθεί για τις διαπιστώσεις του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, καθώς και για τις θέσεις των άλλων κοινοταρχών, αλλά εξακολουθεί να πιστεύει ότι μια περιφερειακή στέγη θα εξυπηρετήσει την περιοχή.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πιστεύει ότι η ίδρυση περιφερειακού γηροκομείου στην περιοχή Κοκκινότριμιθιάς δεν έχει προτεραιότητα, αφού οι ανάγκες των ηλικιωμένων καλύπτονται επαρκώς από την οικογένειά τους ή από γυναίκες-φροντιστές του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Επιπρόσθετα, πολιτική του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η αποφυγή της ιδρυματοποίησης των ηλικιωμένων και η παροχή σ' αυτούς υπηρεσιών στο περιβάλλον στο οποίο ζουν.

Παράλληλα σημειώνω ότι το Συμβούλιο Κοινωνικής Ευημερίας Περιστέρωνας μελετά την ίδρυση στέγης ηλικιωμένων στην κοινότητα και σε περίπτωση υλοποίησης του σχεδίου αυτού η στέγη θα μπορεί να εξυπηρετεί και μεμονωμένες περιπτώσεις της ευρύτερης περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 838, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο οδικός φωτισμός στις οδούς Υμηττού, Χαλκίδος και Καυκάσου στην Παλουριώτισσα αντικαταστάθηκε ήδη με λαμπτήρες ψηλής πίεσης νατρίου και έτσι οι δρόμοι φωτίζονται ικανοποιητικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 83, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την επιδιόρθωση του δρόμου του στρατόπεδου 'Νίκος Ευαγόρου' στο σημείο που ενώνεται με το δρόμο Λεμεσού - Πλατρών για αποφυγή δυστυχημάτων, παραθέτω τα πιο κάτω:

Μετά τη συμπλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών βελτιώθηκε σημαντικά το σημείο σύνδεσης του δρόμου του στρατόπεδου με τον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πλατρών και δεν υπάρχει πλέον πρόβλημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 92, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλου Δίγκλη.

«Αρμόδιοι επιθεωρητές του Κλάδου Επιθεώρησης Εργοστασίων του Τμήματος Εργασίας διεξήγαγαν μετρήσεις εκπομπής ρυπαντικών ουσιών στο κεντρικό φουγάρο του Κυπριακού Διυλιστηρίου στις 16/11/1990. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων εκπομπής, όπως φαίνονται στο συνημμένο σημείωμα, δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των εκπεμπόμενων ουσιών είναι εντός των ορίων που προδιαγράφουν οι γερμανικοί κανονισμοί (T.A. Luft 1986) οι οποίοι χρησιμοποιούνται ως κατευθυντήριες γραμμές.

Οι μετρήσεις εκπομπής στο Κυπριακό Διυλιστήριο θα πραγματοποιούνται περιοδικά μέσα στα πλαίσια του προγράμματος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για παρακολούθηση και έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 95, ημερομηνίας 1ης Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Ανάγκιας για ανακατασκευή του παλιού υπεραστικού δρόμου που διέρχεται από το χωριό, καθώς και για βελτίωση επικίνδυνης πρόσβασης προς τον παρακαμπτήριο Αναγκιτών, παραθέτω τα πιο κάτω:

Κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1990 έχει γίνει ανακατασκευή του πιο πάνω δρόμου στο καταστρεμμένο τμήμα του. Η επάλειψη του δρόμου με πρέμιξ θα γίνει κατά το πρώτο τρίμηνο του 1991.

Θα καταβληθεί προσπάθεια όπως κατά την ίδια χρονική περίοδο βελτιωθεί και η υφιστάμενη χωμάτινη πρόσβαση που ενώνει το δρόμο μέσα στο χωριό με τον παρακαμπτήριο Ανάγυιας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 123, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το αίτημα για τη δημιουργία σύγχρονου δρόμου που να ενώνει τη Λυσό με το Σταυρό της Ψώκας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο δρόμος Σταυρού της Ψώκας-Λυσού, που είναι δασικός δρόμος, συντηρείται και βελτιώνεται από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, για να εξυπηρετεί τους βασικούς σκοπούς για τους οποίους κατασκευάσθηκε, δηλαδή τη διαχείριση και την προστασία του δάσους. Η κατάσταση του δρόμου είναι ικανοποιητική για τον πιο πάνω σκοπό και δεν εγείρεται θέμα ασφαλτόστρωσής του.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 174, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κοινότητα Κοτσιάτη περιλαμβάνεται στην περιοχή στην οποία προσφέρει λεωφορειακή εξυπηρέτηση η Περιφερειακή Εταιρεία Αγροτικών Λεωφορείων Ιθαλίου Η ΦΙΛΙΑ ΛΤΔ. Η εταιρεία αυτή, με τη μεσολάβηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, έχει διευθετήσει ώστε η κοινότητα Κοτσιάτη να εξυπηρετείται πάνω σε καθημερινή βάση με ένα λεωφορείο το οποίο εκτελεί τη διαδρομή Κοτσιάτη - Λευκωσίας.

Με τη διευθέτηση αυτή έχει λυθεί ικανοποιητικά το μεταφορικό πρόβλημα που παρουσιάστηκε το περασμένο καλοκαίρι και έτσι δεν υποβάλλονται πια οποιαδήποτε παράπονα.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 177, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της επιδιόρθωσης της μαρωνιτικής εκκλησίας στον Κοτσιάτη εξετάζεται από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, η οποία και θα προβεί στις επιδιορθώσεις που θα κριθούν αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 199, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Λυθροδόνα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κοινότητα Λυθροδόνα στηρίζει την υδατοπρομήθειά της στις πηγές 'Προφήτη Ηλία' και σε έναν κοινοτικό λάκκο. Επειδή οι ανάγκες της κοινότητας σε πόσιμο νερό είναι πολύ μεγαλύτερες από εκείνες που μπορεί να εξασφαλίσει από τις δυο αυτές πηγές, καταβλήθηκαν προσπάθειες για ανεύρεση πρόσθετου υπόγειου νερού. Για το σκοπό αυτό ανορύχθηκαν τα τελευταία δέκα χρόνια 24 γεωτρήσεις χωρίς δυστυχώς επιτυχία. Υπό τις περιστάσεις, η κοινότητα συμπληρώνει τις ανάγκες της με νερό που αγοράζει από τρεις ιδιωτικές γεωτρήσεις.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν προοπτικές για την ανεύρεση υπόγειου νερού, η μόνη λύση που απομένει προς το παρόν είναι να συνεχιστεί η εξασφάλιση νερού από τις ιδιωτικές γεωτρήσεις μέχρι την υλοποίηση του σχεδίου για την παροχή νερού στην κοινότητα από τον κεντρικό αγωγό Διποτάμου - Λευκωσίας, ο οποίος θα έχει τέτοια δυνατότητα, όταν μέρος των αναγκών της περιοχής Λευκωσίας ικανοποιηθεί από το διυλιστήριο Τερσεφάνου, που αναμένεται να λειτουργήσει το 1994».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΕ' 215 και ΕΕ' 240, με ημερομηνίες 12 και 17 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επιδιόρθωση δρόμων του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου, σας πληροφορώ ότι, πέραν του ποσού των £3,000 που διατέθηκε για το σκοπό αυτό μέσα στο 1990, θα διατεθεί φέτος πρόσθετο ποσό για τη συνέχιση των εργασιών.

Συναφώς αναφέρεται ότι για τη συντήρηση/επιδιόρθωση των δρόμων των συνοικισμών αυτοστέγασης παγκύπρια προβλέπεται για φέτος συνολική δαπάνη £200,000 που θα κατανεμηθεί από τους οικείους επάρχους ανάλογα με τις προτεραιότητες που θα καθοριστούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 234, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στη Δευτερά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ουσιαστικά το αίτημα δεν αφορά τη δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής αλλά τη μεταφορά 4-5 κτηνοτροφικών μονάδων από την κατοικημένη περιοχή, όπου προκαλούν οχληρία, σε χαλίτικη γη στην κτηνοτροφική ζώνη.

Για την υδροδότηση των υποστατικών που θα μεταφερθούν έγιναν τρεις δοκιμαστικές γεωτρήσεις από το τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, αλλά το νερό τους αποδείχτηκε ακατάλληλο για υδρευτικούς σκοπούς.

Για επίλυση του προβλήματος της υδροδότησης, η Χωρική Αρχή Δευτεράς πρότεινε τη μεταφορά και χρησιμοποίηση ποσοτήτων νερού από το πόσιμο νερό της κοινότητας. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μελετά ήδη τη δυνατότητα εφαρμογής της πρότασης αυτής. Με βάση τα πορίσματα της μελέτης αυτής, το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας θα καλέσει σε σύσκεψη όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για συζήτηση του θέματος και λήψη απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 254, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της κοινότητας Νικόκλειας, παραθέτω τα πιο κάτω:

Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας στηρίζεται στη γεώτρηση 198/61 που ανήκει στο αρδευτικό τμήμα Νικόκλειας.

Επειδή η απόδοση της εν λόγω γεώτρησης παρουσιάζει κάμψη ως αποτέλεσμα της υπεράντλησης κατά τους θερινούς μήνες, παρατηρείται ανεπάρκεια

πόσιμο νερού κατά τις περιόδους αιχμής. Για την αντιμετώπιση των αναγκών σε πόσιμο νερό έχει ήδη εκτελεσθεί σχέδιο αξιοποίησης νέας γεώτρησης που αναμένεται να λειτουργήσει το αργότερο μέχρι τον προσεχή Φεβρουάριο.

Διευκρινίζεται πως τη στιγμή αυτή η υφιστάμενη γεώτρηση καλύπτει την τρέχουσα (μειωμένη) ζήτηση τόσο σε πόσιμο όσο και σε νερό για άρδευση. Η ποιότητα του νερού έχει βελτιωθεί και το νερό είναι κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 281, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την τοποθέτηση βαρελιών στην περιοχή Λυμπιών εκ μέρους της Ειρηνευτικής Δύναμης, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Το όλο θέμα επισημάνθηκε αμέσως από την Εθνική Φρουρά η οποία ενήργησε χωρίς καθυστέρηση προς την πλευρά της Ειρηνευτικής Δύναμης. Συγκεκριμένα ο τοπικός Διοικητής του Συντάγματος της Εθνικής Φρουράς διαμαρτυρήθηκε έντονα και απαίτησε την απομάκρυνση των βαρελιών.

Η πρώτη αντίδραση της Ειρηνευτικής Δύναμης ήταν ότι τα βαρέλια είχαν τοποθετηθεί στην περιοχή για να διευκολύνουν το δρομολόγιο της εποχούμενης περιπόλου της Δύναμης. Ύστερα όμως από επίμονες παραστάσεις εκ μέρους της Εθνικής Φρουράς και κατόπιν επαφών του Αρχηγού του ΓΕΕΦ με το Στρατηγό MILNER το όλο θέμα διευθετήθηκε και τα βαρέλια, αφού αφαιρέθηκαν, αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικές πινακίδες.

Το Υπουργείο 'Αμυνας θεωρεί την πιο πάνω διευθέτηση ικανοποιητική.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 282, ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστου Χρυσοστόμου.

«Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ανατέθηκε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων η ετοιμασία Οικοδομικών Κανονισμών. Για την υλοποίηση της απόφασης, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προχώρησε στη σύσταση τεχνικής επιτροπής από εκπροσώπους του Τμήματος Δημόσιων Έργων, του Υπουργείου Εσωτερικών (Επαρχιακή Διοίκηση), του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας (Κυπριακός Οργανισμός Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας), του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, της Ένωσης Δήμων, του Δήμου Λευκωσίας και του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων.

Η πιο πάνω επιτροπή έχει επιτελέσει πολύ σημαντική και αξιόπαινη εργασία μέχρι σήμερα και συγκεκριμένα προχώρησε στην ετοιμασία Οικοδομικών Κανονισμών οι οποίοι αποτελούνται από τα ακόλουθα μέρη:

- (α) Διατάξεις που αφορούν τη διοικητική πτυχή των Κανονισμών.
- (β) Κώδικας CYS 159 - Μέρος Ι για τη μελέτη και κατασκευή έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα, που αφορά τη μέθοδο υπολογισμού και διαστασιολόγησης των κατασκευών.

- (γ) Κώδικες CYS 159 - Μέρος II και CYS 13, που αφορούν το κατασκευαστικό μέρος, δηλαδή την επιλογή των κατάλληλων υλικών και τη σωστή επεξεργασία του σκυροδέματος.

Από τα πιο πάνω έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται πάνω σε προαιρετική βάση οι Κώδικες CYS 159 - Μέρος II και CYS 13. Σύντομα αναμένεται και η έκδοση από τον Οργανισμό Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας του Κώδικα CYS 159 - Μέρος I σε πρότυπο, το οποίο θα ισχύσει αρχικά πάνω σε προαιρετική βάση. Παράλληλα θα διερευνηθεί κατά πόσο τα εν λόγω πρότυπα μπορούν να εκδοθούν ως Κανονισμοί βάσει του περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμου με υποχρεωτική ισχύ. Οι διατάξεις που αφορούν το διοικητικό μέρος θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΕ' 295 και ΕΕ' 12, με ημερομηνίες 20 Ιουλίου και 5 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Ποταμιάς για ένταξη της στο σχέδιο δανειδότησης νεαρών ζευγαριών για απόκτηση στέγης σε χωριά της αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης, σας πληροφορώ ότι παρόμοιο αίτημα υποβλήθηκε και από άλλες ακριτικές κοινότητες και το θέμα τυγχάνει μελέτης από αρμόδια υπηρεσιακή επιτροπή. Εφόσον ολοκληρωθεί η μελέτη και αποφασισθεί τελικά η ένταξη νέων χωριών στο σχέδιο, το αίτημα της κοινότητας Ποταμιάς θα τύχει ευνοϊκής αντίκρισης.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 319, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών μελετά τη συγγραφή επιστημονικής μελέτης, η οποία θα καλύπτει τη στοχαστική πλευρά του ήρωα Κυριάκου Μάτση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 324, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την έλλειψη ημερήσιου και περιοδικού τύπου από τις αθύουσες συγκεντρώσεων και τις βιβλιοθήκες των κρατικών οίκων ευγηρίας και άλλων ιδρυμάτων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το αρμόδιο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας συμφωνεί με τον έντιμο Βουλευτή κ. Στυλιανού για την αναγκαιότητα να αγοράζονται εφημερίδες και περιοδικά για τους ενοίκους των κρατικών ιδρυμάτων, αλλά τούτο δεν είναι δυνατό να υλοποιηθεί λόγω των περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων που υπάρχουν.

Στο παρελθόν είχε γίνει προσπάθεια για αγορά έστω και μιας ημερήσιας εφημερίδας για κάθε ίδρυμα, αλλά η προσπάθεια ναυάγησε, γιατί οι ένοικοι είχαν πιο άμεσες και επείγουσες ανάγκες που έπρεπε να καλυφθούν.

Επιπρόσθετα, προσπάθεια του Τμήματος για εξασφάλιση δωρεάν εφημερίδων δεν είχε ανταπόκριση εκτός από μια περίπτωση.

Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας καταβάλλει και τώρα προσπάθεια για εξασφάλιση δωρεάν εφημερίδων και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα ενημερώσει τη Βουλή για τα αποτελέσματα των προσπαθειών του.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 329, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γεώργιου Χαραλαμπίδη.

«Σχετικά με ίδρυση μνημείου πεσόντων και αντιστασιακών σε κάθε επαρχία, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το θέμα της ίδρυσης Μνημείου Άγνωστου Στρατιώτη στη Λευκωσία μελετάται επισταμένως από αρμόδια επιτροπή της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Άμυνας και μετέχουν εκτός των υπηρεσιακών παραγόντων οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολεμιστών Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Η επιτροπή αυτή, αφού καθόρισε βασικά κριτήρια για την επιλογή του χώρου ανέγερσης του Μνημείου Άγνωστου Στρατιώτη, επέλεξε καταρχήν ως πλέον κατάλληλο το χώρο απέναντι από την Αρχιγραμματεία που περιλαμβάνει το παλιό κτίριο της ΠΑΣΥΔΥ και το μικρό λόφο προς νότο. Η επιλογή αυτή συστήνεται και από το δημαρχείο Λευκωσίας. Πρόκειται για κυβερνητική γη που βρίσκεται στο κέντρο του συμπλέγματος των κυβερνητικών κτιρίων, σε κύρια οδική αρτηρία και στον κεντρικό άξονα Προεδρικού Μεγάρου-Λεωφόρου Ευαγόρου. Επισυνάπτεται τοπογραφικό σχέδιο στο οποίο δεικνύεται με πράσινη γραμμή ο αναφερόμενος χώρος, ο οποίος έχει έκταση 7 δεκάρια και 300 τετραγωνικά μέτρα (7,300 τετρ. μέτρα περίπου) ή 5,5 σκάλες περίπου του Φ/Σχ. XXI.54.2.1.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 17 και με ημερομηνία 8.2.1990 συμφώνησε να αναβάλει τη λήψη απόφασης σχετικά με την ακριβή τοποθεσία και εκχώρηση του χώρου που ζητήθηκε για την ίδρυση Μνημείου Άγνωστου Στρατιώτη, μέχρι να ετοιμαστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες προσχέδιο γενικής διάταξης της περιοχής στην οποία εντάσσεται ο αιτούμενος για τον πιο πάνω σκοπό χώρος.

Μόλις ετοιμαστεί προκαταρκτικό σχέδιο γενικής διάταξης της εν λόγω περιοχής, το Υπουργείο Άμυνας θα υποβάλει εκ νέου το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο για τη λήψη οριστικής απόφασης και την παραπέρα προώθησή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 373, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της προσφυγικής κοινότητας Μανδριών Πάφου και ιδιαίτερα για το ερώτημα (γ) που αφορά τη διάθεση των φιστικιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για να βοηθήσει στη συγκέντρωση ολόκληρης της παραγωγής φιστικιών (που υπολογίστηκε σε 1,200 τόνους) και την έγκαιρη πληρωμή των φιστικοπαραγωγών, η Κυβέρνηση αποφάσισε στις 13/12/90 να εγγυηθεί τη Συνεργατική Ένωση Διαθέσεως Χαρουπιών Πάφου (Σ.Ε.Δ.Χ.Π.) Λτδ, για να συνάψει δάνειο από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ύψους £900,000. Ειδικότερα για την κοινότητα

Μανδριών Πάφου, από τους 350-400 τόνους που παράχθηκαν μέχρι τις 31.12.90 παραλήφθηκαν από τη Σ.Ε.Δ.Χ. Πάφου Λτδ 200 τόνοι και από ιδιώτες εμπόρους περίπου 130 τόνοι. Η Σ.Ε.Δ.Χ. Πάφου Λτδ είναι σε θέση να παραλάβει όλα τα υπόλοιπα αποθέματα φιστικιών, αν το επιθυμούν οι παραγωγοί, και να τους πληρώσει αμέσως.

- (β) Από τα πιο πάνω προκύπτει πως σήμερα δεν υφίσταται πρόβλημα συγκέντρωσης των φιστικιών των κατοίκων της κοινότητας Μανδριών Πάφου ούτε και άλλων κοινοτήτων.
- (γ) Γενικά πιστεύεται πως ύστερα από τα μέτρα που λήφθηκαν δε θα υπάρξουν προβλήματα στη συγκέντρωση και διάθεση των φιστικιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΕ' 390, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1990, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

Μέρος πρώτο

«1. Το σημερινό ύψος των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανείων του ιδιωτικού τομέα από ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς υπολογίζεται γύρω στα £100 εκ., ενώ οι βραχυπρόθεσμες εμπορικές διευκολύνσεις των οποίων τα φορτωτικά έγγραφα ή οι συναλλαγματικές διοχετεύθηκαν μέσω των εμπορικών τραπεζών ανέρχονται στο ποσό των £60 εκ.

2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων για μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα γίνεται με βάση την αρχή ότι η χρηματοδότηση θα χρησιμοποιηθεί για παραγωγικές επενδύσεις οι οποίες κατά κύριο λόγο έχουν ως δραστηριότητα τις εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών, θα αποφέρουν δε εισόδημα σε ξένο συνάλλαγμα ή θα συμβάλουν στην αντικατάσταση εισαγωγών.

Ας σημειωθεί ότι τα κριτήρια για αξιολόγηση και έγκριση αιτήσεων είναι τα ίδια που συστήνονται από την Κεντρική Τράπεζα στις εμπορικές τράπεζες για εγχώριο δανεισμό.

Εγκρίσεις δίδονται αφού μεταξύ άλλων ελεγχθούν και οι προτεινόμενοι όροι της σχετικής χρηματοδότησης και διαπιστωθεί ότι δεν είναι επαχθείς.

3. Άδειες για εξωτερικό δανεισμό παραχωρούνται στις εξής περιπτώσεις:

(α) Εκτέλεση έργων τουριστικής ανάπτυξης σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα τουριστική πολιτική.

(β) Απόκτηση κεφαλαιουχικών αγαθών για παραγωγικούς σκοπούς και για βελτίωση της ποιότητας και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των εξαγωγίμων προϊόντων.

(γ) Εισαγωγή βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής, τεχνολογίας και τεχνικών γνώσεων.

4. Οι εισπράξεις φόρου εισοδήματος πάνω στους τόκους που πληρώθηκαν σε ξένους δανειστές ήταν για το 1988 £250,000, το 1989 £280,000 και το 1990 £318,000. Στις εισπράξεις αυτές περιλαμβάνονται και ελάχιστοι φόροι από τόκους πάλι στα υπόλοιπα χρέους για αγορά μηχανημάτων κτλ., αλλά δεν είναι δυνατός ο διαχωρισμός τούτων κατά κατηγορία.

5. Συνήθως τα δάνεια παραχωρούνται με τραπεζική εγγύηση, το δε επιτόκιο κυμαίνεται γύρω στα 3/4% το χρόνο πάνω από το διακυμαινόμενο διατραπεζικό επιτόκιο Λονδίνου. Προνοείται επίσης προμήθεια διαχείρισης γύρω στο 3/4% εφάπαξ.

Μέρος δεύτερο

1.—(α) Το συνολικό ποσό των δανείων που παραχώρησαν οι υπεράκτιες τράπεζες μέχρι σήμερα σε Κυπρίους επιχειρηματίες είναι περίπου £11 εκ.

(β) Αν ληφθούν υπόψη τα σημερινά επιτόκια που επικρατούν στις διεθνείς χρηματαγορές, το συνολικό ποσό των τόκων που οφείλεται σχετικά με τα δάνεια αυτά υπολογίζεται γύρω στο £1.5 εκ.

(γ) Δεν υπάρχουν συγκεντρωτικά στοιχεία σχετικά με τις εισπράξεις φόρου εισοδήματος από τις υπεράκτιες τράπεζες πάνω στα εισοδήματα που αφορούν τα ποσά των τόκων που εισπράττουν από τους Κυπρίους χρεώστες τους.

2. Δεν υπάρχει διαφορετική φορολογική μεταχείριση των εισοδημάτων των υπεράκτιων τραπεζών από πηγές εντός της Δημοκρατίας σε σύγκριση με τα εισοδήματα των εμπορικών τραπεζών που λειτουργούν στην Κύπρο.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες/διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 391, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 1990, του αξ. Μέλους της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Ένας από τους στόχους που επιδιώκει η εισαγωγή του μαθήματος 'Σχεδιασμός-Τεχνολογία' στα γυμνάσια είναι η διδασκαλία του νέου μαθήματος, όπως και εκείνου της Οικιακής Οικονομίας, να γίνεται στους μαθητές όσο και στις μαθήτριες, για να σταματήσει ο αναχρονιστικός διαχωρισμός των δυο φύλων στα μαθήματα αυτά.

Πρόθεση του Υπουργείου Παιδείας είναι να μελετηθούν σε βάθος και τα προγράμματα του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας, όπως έχει γίνει και στην περίπτωση του μαθήματος των Πρακτικών Γνώσεων, ώστε το μάθημα να εκσυγχρονιστεί και να απευθύνεται και στα δυο φύλα.

Μέσα στα πλαίσια της αναβάθμισης του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας συστάθηκε ειδική επιτροπή, για να μελετήσει το αναλυτικό πρόγραμμα και να υποβάλει εισηγήσεις ως τις αρχές Φεβρουαρίου 1991 για τη λήψη τελικής απόφασης.

Η ειδική επιτροπή, ειδικότερά, έχει εντολή να λάβει υπόψη της τις σημερινές και τις αυριανές ανάγκες των μαθητών του γυμνασίου και τη σχέση των μαθημάτων της Οικιακής Οικονομίας και του Σχεδιασμού - Τεχνολογίας. Σε περίπτωση που υπάρχει συσχετισμός των δυο μαθημάτων, η επιτροπή θα πρέπει να κάμει εισήγηση και για τη σχέση τους στο ωρολόγιο πρόγραμμα του γυμνασίου. Παράλληλα, μπορεί να υποβληθεί σχέδιο για την επιμόρφωση των καθηγητριών του αναμορφωμένου πλέον μαθήματος.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει η εισήγηση όπως το δεύτερο θέμα στο Κεφάλαιο Δ', που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και

αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς», αναβληθεί.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ένσταση. Θα παρακαλούσα μόνο να αναβληθεί για τη μεθεπόμενη συνεδρίαση, διότι προτίθεμαι να μιλήσω -έχω ετοιμαστεί- και θα απουσιάζω με αποστολή της Βουλής.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόμοια είναι η εισήγησή μου και με ευχαριστεί το γεγονός ότι δεν κατελήφθη εξ αιφνιδιασμού ο κύριος Παπαπέτρου και αποδέχεται αυτή την πολύ λογική πρόταση που είχαμε κάμει και προηγουμένως για άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είχα παρακληθεί γι' αυτό από άλλους συναδέλφους, διότι απόψε, όπως είναι προχωρημένη η ώρα, δεν μπορούμε να συζητήσουμε αυτό το θέμα. Και δέχθηκα την παράκλησή τους. Αλλά λυπούμαι να παρατηρήσω ότι η αναβολή για δεκαπέντε μέρες δε μας βρίσκει σύμφωνους. Υπενθυμίζω ότι αυτό το θέμα έχει κηρυχθεί από τη Βουλή επείγον και η παράκλησή μου είναι να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη με τους Βουλευτές που θα είναι εδώ. Συγγνώμη, δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά. Διότι η αναβολή της αναβολής δεν ξέρω πού οδηγεί. Αυτή είναι η παράκλησή μου και είμαι ο εγγράφας το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι δέχονται την παράκληση;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Της αναβολής;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, για συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι θέλουν αναβολή για 15 μέρες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, φαίνεται ότι πάει για 15 μέρες.

Αν συμφωνείτε, η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου», (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου» και (γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDUTCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντι-

μετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος» να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, εκτός αν υπάρχει ένσταση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι εισηγητές των θεμάτων θέλουν να διαβαστεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί, εντάξει.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Πρέπει να αναφερθεί όμως ότι η Έκθεση είναι μακροσκελής. Είναι περίπου 30 σελίδες. Από την άλλη πλευρά όμως δεν μπορεί να αρχίσει η συζήτηση σήμερα, έχοντας υπόψη ότι μόλις το πρωί διανεμήθηκε στα Μέλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω να μην παρουσιάζεται αυτό το φαινόμενο, διότι, βλέπετε, αναβάλλουμε θέματα. Στα άλλα δεν είμαστε έτοιμοι. Και μην ξεχνάτε επίσης πως ελάχιστες πλέον συνεδριάσεις έχει αυτό το Σώμα.

Ο κ. Πουμπουρής.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Ίσως αν διαβαστεί η Έκθεση απόψε, κύριε Πρόεδρε, να κερδίσουμε χρόνο και να συζητηθεί την ερχόμενη εβδομάδα ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή οι συνάδελφοί μας εκ Λεμεσού λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων έχουν αναχωρήσει, είναι πρακτικά αδύνατο για τη δική μας την πλευρά να συζητηθεί απόψε αυτό το θέμα που αφορά τη Λεμεσό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, θα υποκύψω στη φωνή λαού. Τι να κάνω;

(Γελά)

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Η εισήγηση είναι, επειδή είναι μακροσκελής η Έκθεση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα θα μείνει για την ερχόμενη εβδομάδα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Θα υπάρχουν πολλά θέματα, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό εισηγούμαι να διαβαστεί απόψε η Έκθεση και να αρχίσει η συζήτηση την ερχόμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα έχω άλλη εισήγηση εδώ. Αν πρόκειται να συζητηθεί -δηλαδή αν θα υπάρξουν ομιλητές- τότε δεν υπάρχει λόγος. Έχετε μια εβδομάδα μπροστά σας να την αναγνώσετε -θα τη δώσουμε στον τύπο- και όσοι θέλουν να πάρουν οτιδήποτε από την Έκθεση μπορούν να το πάρουν. Τουλάχιστον να ακούσουμε μόνο τις ομιλίες των ενδιαφερόμενων Βουλευτών.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Μάλιστα, εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 28 Φεβρουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1991.
- 4) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 5) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991.
- 6) Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 9) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1990.
- 10) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
- 11) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 12) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 13) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 14) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 15) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 16) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
- 17) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 18) Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 19) Ο περί Συμβουλίου Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμος του 1990.
- 20) Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 21) Ο περί της Βελτιώσεως Ζώων Νόμος του 1991.

- 22) Οι περί Τμήματος Αναδασμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 23) Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας - Θέση Μετεωρολογικού Βοηθού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 24) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 25) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή). (17.1.1991).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -
- (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη). (16.11.1989).
- (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (16.11.1989).
- (γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDUTCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ -Αριστεράς). (26.4.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της». (Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (27.10.90).

Επίσης τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από την αρμόδια Επιτροπή:

«Η κατάσταση, διαχείριση και συντήρηση του φράγματος Καλοπαναγιώτη».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Αλέκος Μαρκίδης. 21.2.1991.

«Οι απολύσεις ή οι αναστολές απασχολήσεως μετά την έκρηξη του πολέμου στον Κόλπο και ο βαθμός που αυτές χρησιμοποιήθηκαν ως ευκαιρία για απολύσεις ή υποβιβασμό των μισθών των εργαζομένων».

Εισηγητής ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου. 21.2.1991.

«Η ανάγκη ισότιμης μεταχείρισης όλων των ωρομισθίων που εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Παύλος Δίγκλης. 21.2.1991.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 8.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Γαλανός Αλέξης	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργίου Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαρές Αυγερινός
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παρισινός Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Πέτας Χρίστος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλία Νεόφυτος	Σαββίδης Γεώργιος
Ηλιάδης Δημήτρης	Σολωμής Χρίστος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Στυλιανού Πέτρος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Φάντης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φλουρέντζος Νίκος
Κληρίδης Γλαύκος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Οι αγορεύσεις που έγιναν προ ημερησίας διατάξεως και η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Χατζηδημητρίου Α. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης) πάνω στο θέμα «Οι αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, οι διακηρύξεις των Άγγλων και Αμερικανών για την κρίση στον Κόλπο και η θέση τους στο Κυπριακό».

2) Διεξαγωγή συζήτησης (Πρόεδρος, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής) σχετικά με την αναβολή του θέματος «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1991» ύστερα από δήλωση του Προέδρου του Σώματος ότι ζητήθηκε η αναβολή του λόγω μη έγκαιρης κυκλοφορίας της Έκθεσης της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και αναβολή της συζήτησης για την επόμενη συνεδρίαση.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 4 του 1991).

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1991», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού, Ν. Ηλία) και ψήφισή του σε νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

6) Έκθεση για τους αναπεμφθέντες νόμους (1) «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και (2) «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Παναγίδης, Π. Στυλιανού, Μ. Χριστοφίδης, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου) και επαναψήφισή τους σε νόμους.

7) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημόσιου Αρχείου (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1991», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Ρ. Κατσελλή) και έγκρισή τους.

9) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

10) Ερωτήσεις Βουλευτών (Ο αποκλεισμός των προσβάσεων προς τα αμπέλια λόγω της κατασκευής του δρόμου Κοιλανίου-Βουνί - Η υδατοπρομήθεια Αγίας Μαρίνας Ευλιάτου - Η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στην Αγία Μαρίνα Ευλιάτου - Προβλήματα από εκρήξεις λατομείων στην Κάτω Μονή - Σχέδιο αποκομιδής σκυβάλων από την Κάτω Μονή και άλλες γειτονικές κοινότητες - Η διάνοιξη δρόμου που να συνδέει τα χωριά Κάτω Μονή, Μιτσερό και Άγιος Ιωάννης - Η ευθυγράμμιση και ανακατασκευή του δρόμου που αποκόπηκε λόγω της κατασκευής του δρόμου Περιστερώνας-Πλατανιστάσας - Το υδρευτικό πρόβλημα Κάτω Μονής - Η κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στην Κάτω Μονή - Αίτημα για τοποθέτηση τιμεντοσωλήνων στο χωριό Αγία Μαρίνα

Ξυλιάτου - Αίτημα για επιδιόρθωση και συντήρηση της εκκλησίας της κοινότητας Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου - Αίτημα για διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου Ποταμιάς-Δαλιού - Τα προβλήματα των εσπεριδοκαλλιεργητών Περιστερώνας - Προβλήματα των κατοίκων των ακριτικών περιοχών Αγίου Δομετίου - Το υδατικό πρόβλημα του χωριού Καμπιά - Η αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων του πολέμου στον Περσικό Κόλπο - Προβλήματα του χωριού Άγιος Θωμάς της επαρχίας Λεμεσού - Προβλήματα των καταστηματαρχών της λεωφόρου Γρίβα Διγενή εξαιτίας της διαχωριστικής λωρίδας - Αίτημα του χωριού Κρίτου Τέρα για ασφαλτόστρωση των δρόμων προς Κάθηκα-Στρομπί και περιοχή Κλαβάρη - Αίτημα για άρδευση γεωργικών εκτάσεων της κοινότητας Δρούσιας από το αρδευτικό έργο Χρυσοχούς - Η ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών της Τίμης από ιδιωτική γεώτρηση - Παρουσίαση της Κύπρου χωρισμένης στα δύο από το τηλεοπτικό δίκτυο CNN - Διάκριση σε βάρος αποφοίτων της αναβαθμισθείσας Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής Θεσσαλονίκης - Στεγαστικά δάνεια δημόσιων υπαλλήλων - Η εγκατάσταση Βουλγαρομουσουλμάνων στα κατεχόμενα - Αίτημα για εγκατάσταση τηλεφώνων σε κοινότητες της επαρχίας Πάφου - Προβλήματα κτηνοτρόφων της κοινότητας Τίμης - Αίτημα Καλλέπειας, Λετύμπου, Χούλου και Λεμώνας να τις επισκέπτεται γιατρός - Οι αρδευτικές ανάγκες της κοινότητας Μαμωνιών Πάφου - Η διανομή στους κατοίκους Μαμωνιών του τσιφλικιού της περιοχής - Προβλήματα της κοινότητας Τίμης - Σχέδια για άρδευση φυτειών στην κοινότητα Καλλέπειας - Αίτημα Νέων Δημμάτων για ανάληψη από το κράτος της δαπάνης για τη νέα γεώτρηση - Αιτήματα της κοινότητας Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς - Ο κίνδυνος οριστικής εξαφάνισης από την Κύπρο του κοχυλιού *Trochus erythreus* - Η ρύπανση της θάλασσας από τον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό της ΑΗΚ στη Μονή - Η εξαφάνιση διάφορων κοχυλιών από τη θάλασσα Βασιλικού-Ζυγίου λόγω της ρύπανσης - Η αναδόμηση των οικιών χαμηλού κόστους στους προσφυγικούς οικισμούς Τσιακκιλερού και Κόκκινων - Αίτημα των κατοίκων προσφυγικών οικισμών για δημιουργία πρόσθετου οικισμού για μεταστέγασή τους - Η αλίευση ψαριών με δυναμίτιδα - Το σχέδιο αναβίωσης των ενοριών Χρυσαλινιώτισσας και Αγίου Κασσιανού στη Λευκωσία - Φοροαπαλλαγή και δανειοδότηση ιδιοκτητών καταστημάτων της πράσινης γραμμής - Αίτημα για διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του γεφυριού μεταξύ Μαθιάτη και Αναλιόντα - Η δρομολόγηση λεωφορείων στις ανατολικές περιοχές της Λευκωσίας - Αίτημα για επίσπευση της εκτέλεσης του δρόμου Ανθούπολης-Κοκκινοτριμιθιάς - Η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του κύριου δρόμου προς τις κοινότητες Σπηλιών και Κουρδάλων - Αίτημα γονέων για εξειδίκευση των Λ.Ε.Μ. - Η κατάργηση των δασμολογικών ελαφρύνσεων για τα αγροτικά ταξί).

11) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η υδροδότηση της κοινότητας Άρμου - Σχέδια που αφορούν την εκτέλεση διάφορων έργων στη Λευκωσία - Η βελτίωση δρόμων της κοινότητας Αγίου Θεοδώρου - Το αυλάκι του αρδευτικού τμήματος Κάτω Πύργου-Πάνω Πύργου-Πηγαϊνιών - Θέματα σχετικά με τις βρετανικές βάσεις στην Κύπρο - Η επίσκεψη γιατρού στους οικισμούς αυτοστέγασης Γερίου - Η συνεισφορά του Αρδευτικού Τμήματος Λαγουδερών - Η δημιουργία περιφερειακού γηροκομείου στην περιοχή Αγίων Τριμιθιάς-Κοκκινοτριμιθιάς - Ο οδικός φωτισμός των οδών Υμηττού, Χαλκίδος και Καυκάσου στην Παλουριώτισσα - Η επιδιόρθωση του δρόμου του στρατόπεδου «Νίκος Ευαγόρου» στο σημείο σύνδεσής του με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών - Οι μετρήσεις των

ρυπαντικών ουσιών που εκπέμπει το Κυπριακό Διυλιστήριο - Η ανακατασκευή του υπεραστικού δρόμου Ανάγκειας και η βελτίωση πρόσβασης προς τον παρακαμπτήριο του χωριού - Ο δρόμος Σταυρού της Ψώκας-Λυσού - Η δρομολόγηση λεωφορείου για τη σύνδεση Κοτσιάτη-Λευκωσίας - Η επιδιόρθωση της μαρωνιτικής εκκλησίας στον Κοτσιάτη - Η υδατοπρομήθεια Λυθροδόνα - Η επιδιόρθωση δρόμων στο συνοικισμό αυτοστέγασης Γερίου - Η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στη Δευτερά - Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Νικόκλειας - Η τοποθέτηση βαρελιών από την Ειρηνευτική Δύναμη στην περιοχή Λυμπιών - Η ετοιμασία Οικοδομικών Κανονισμών από ειδική επιτροπή - Το αίτημα της κοινότητας Ποταμιάς για ένταξή της στο σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών - Η συγγραφή μελέτης για το ανέκδοτο έργο του Κυριάκου Μάτση - Η έλλειψη εντύπων στους οίκους ευγηρίας και σε άλλα ιδρύματα - Η ανέγερση μνημείου για τους πεσόντες και αντιστασιακούς - Προβλήματα της προσφυγικής κοινότητας Μανδριών Πάφου - Δάνεια και πιστωτικές διευκολύνσεις από ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς - Η διδασκαλία των μαθημάτων Οικιακής Οικονομίας και Σχεδιασμού-Τεχνολογίας στο γυμνάσιο).

12) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η κατάσταση, διαχείριση και συντήρηση του φράγματος Καλοπαναγιώτη».
(Εισηγητής ο κ. Α. Μαρκίδης).
- (β) «Οι απολύσεις ή οι αναστολές απασχολήσεως μετά την έκρηξη του πολέμου στον Κόλπο και ο βαθμός που αυτές χρησιμοποιήθηκαν ως ευκαιρία για απολύσεις ή υποβιβασμό των μισθών των εργαζομένων».
(Εισηγητής ο κ. Τ. Χατζηδημητρίου).
- (γ) «Η ανάγκη ισότιμης μεταχείρισης όλων των ωρομισθίων που εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα».
(Εισηγητής ο κ. Π. Δίγκλης).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 28ης Φεβρουαρίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές, σήμερα θα αρχίσουμε λίγο ανορθόδοξα με το Κεφάλαιο Β', δηλαδή την Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, γιατί πρέπει να κηρυχθούν ορισμένα πράγματα επείγοντα, πράγματα τα οποία πρέπει να ψηφιστούν σήμερα. Παρακαλώ τον κ. Γραμματέα να ασχοληθεί με το Κεφάλαιο Β'.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

1) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμος του 1991.

3) Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 8) Οι περί Χωρών (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1991.

- 9) Οι περί Χωρών (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάχνας του 1991.

- 10) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1991.

- 11) Οι περί Χωρών (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τρόδους του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Πρώτου Τελωνειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 13) Οι περί Ιατρών (Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως.

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, καθώς γνωρίζετε, σύμφωνα με το νόμο το πρόσωπο του Επιτρόπου Διοικήσεως πρέπει να προταθεί προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας από το Υπουργικό Συμβούλιο. Αλλά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έχει δικαίωμα να τον διορίσει, εκτός αν εγκριθεί από τη Βουλή και η έγκριση της Βουλής αποσταλεί εγγράφως προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Για το σκοπό αυτό έχει αποφασιστεί να δημιουργηθεί Ad Hoc Επιτροπή η οποία θα αποτελείται από τους Αρχηγούς ή Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους των κομμάτων και η οποία θα εξετάσει το πρόσωπο το οποίο προτείνεται, θα κάμει την έκθεσή της και την προσεχή Πέμπτη θα αποφασίσει το Σώμα αν εγκρίνει το πρόσωπο το οποίο προτείνεται ή όχι. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι όπως το Σώμα σήμερα αποφασίσει για τη δημιουργία αυτής της Επιτροπής.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τότε το Σώμα αυτό αποφασίζει τη δημιουργία της Επιτροπής, τα δε μέλη της πρέπει να καθοριστούν από την Επιτροπή Επιλογής η οποία και καλείται να συνεδριάσει για να υποδείξει τα μέλη της Ad Hoc Επιτροπής, που στη συνέχεια θα δουν το πρόσωπο το οποίο προτείνεται, ούτως ώστε την προσεχή Πέμπτη να είναι έτοιμο το Σώμα να αποφασίσει αν πρόκειται να εγκρίνει το πρόσωπο αυτό ή όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

16) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Α. Ζαχαριάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών με εισήγηση να κηρυχθεί επείγουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παρακαλώ όπως αυτή η πρόταση νόμου κηρυχθεί επείγουσα, διότι είναι ανάγκη να παραταθεί η προθεσμία για την προστασία της παραλίας η οποία λήγει σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Γι' αυτό το λόγο παρακαλώ όπως το θέμα αυτό κηρυχθεί επείγον. Καλώ δε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών όπως ετοιμάσει αυτή τη στιγμή την Έκθεσή της, ούτως ώστε να είναι έτοιμο το Σώμα να ψηφίσει αυτό το νόμο σήμερα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Ο περί Εκθέσεως Διαφημίσεων (Έλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κα Ρήνα Κατσελλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Και έτσι έχουμε τελειώσει το Κεφάλαιο Β', αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι. Παρακαλώ την Επιτροπή Εσωτερικών να μελετήσει το θέμα για την προστασία της παραλίας και να επιστρέψει με την Έκθεσή της, ούτως ώστε να είμαστε έτοιμοι να το ψηφίσουμε.

Και μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Α', που είναι η Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεσή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £300,000 και η διάθεσή του για την επιχορήγηση της εξαγωγής γεωργικών προϊόντων με ειδικές πτήσεις φορτίου στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και

ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση της Επιτροπής, ο Δημοκρατικός Συναγερμένος θα ψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο το οποίο αφορά επιχορήγηση των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Όμως θα ήθελα να αναφέρω μερικά λόγια γι' αυτό το πρόβλημα, όπως και να παραθέσω μερικά στοιχεία.

Το πρόβλημα αυτό παρουσιάζεται τους χειμερινούς μήνες. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού γίνονται εξαγωγές γεωργικών προϊόντων, αλλά οι εξαγωγές αυτές εξυπηρετούνται από τις ήδη υφιστάμενες δρομολογημένες πτήσεις και έτσι δεν υπάρχει ανάγκη να ναυλωθούν επιπρόσθετα φορτηγά αεροπλάνα. Ιδιαίτερα αυτή τη χειμερινή περίοδο το πρόβλημα παρουσιάστηκε ακόμα οξύτερο, ένεκα της κρίσης στον Κόλπο. Πάρα πολλές αεροπορικές εταιρείες μείωσαν τις πτήσεις τους προς τη Λάρνακα, αλλά και πάρα πολλές άλλες εταιρείες οι οποίες προχωρούσαν πέρα από το χώρο της Κύπρου προς ανατολάς τερμάτισαν τις πτήσεις τους. Έτσι κρίθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες ότι θα έπρεπε να ναυλωθούν ειδικά αεροπλάνα για την εξαγωγή των λαχανικών. Και σωστά κρίθηκε, γιατί αυτή η αγορά έπρεπε να κρατηθεί ανοικτή. Αν απουσιάζαμε από την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου για έξι μήνες, πιθανόν μέρος της ή και ολόκληρη την αγορά να τη χάναμε. Όμως οι Κυπριακές Αερογραμμές που ανέλαβαν τη ναύλωση φορτηγών αεροπλάνων επέλεξαν τον πιο πολυδάπανο, τον πιο εύκολο τρόπο για μεταφορά αυτών των φορτίων στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Με απλά λόγια ναυλώνουν φορτηγά αεροπλάνα τα οποία κάνουν την πτήση Λονδίνο-Λάρνακα-Λονδίνο, δηλαδή έρχονται άδεια ή σχεδόν άδεια από το Λονδίνο στην Κύπρο, φορτώνουν λαχανικά και επιστρέφουν πίσω. Όπως είπα, αυτός είναι ο πιο εύκολος, αλλά και ο πιο δαπανηρός τρόπος.

Τα αποτελέσματα αυτού του είδους ναυλώσεως αεροπλάνων είναι από οικονομικής άποψης τουλάχιστον οδυνηρά. Θα αναφέρω μερικούς αριθμούς, για να γίνω πιο σαφής. Κάθε πτήση Λονδίνο-Λάρνακα-Λονδίνο αυτών των αεροσκαφών κοστίζει £22,000 σε ναύλα. Κάθε αεροπλάνο μεταφέρει γύρω στους 32 τόνους λαχανικά. Το κάθε κιλό χρεώνεται προς 29 σεντ. Όμως τα 3 σεντ χάνονται σε προμήθειες αυτών που κάνουν τις φορτώσεις. Δηλαδή οι Κυπριακές Αερογραμμές εισπράττουν καθαρά 26 σεντ για κάθε κιλό. Επίσης υπολογίζεται ότι κάθε αεροπλάνο έχει £1,000 με £1,500 εισόδημα, όταν έρχεται από το Λονδίνο στην Κύπρο, όπου τυχαίνει να βρεθεί γενικό φορτίο το οποίο μεταφέρεται με τις πτήσεις αυτές. Δηλαδή, υπάρχει ένα συνολικό έσοδο για τις πτήσεις Λονδίνο-Λάρνακα-Λονδίνο γύρω στις £9,500. Και αυτό βγαίνει £1,000 με £1,500 περίπου που κατά μέσο όρο εισπράττει κάθε αεροπλάνο το οποίο έρχεται από το Λονδίνο στη Λάρνακα και επίσης £8,300 που εισπράττει κάθε αεροπλάνο που παίρνει περίπου 32 τόνους λαχανικά στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Είκοσι έξι σεντ επί τριάντα δύο τόνους κάνουν £8,320 με ακρίβεια. Συνολικά έσοδα,

επαναλαμβάνω, και για τα δύο σκέλη της πτήσης Λονδίνο-Λάρνακα-Λονδίνο έχουμε £9,500. Πιο απλά. Αφού αφαιρεθούν τα πιθανά έσοδα από την πτήση Λονδίνο-Λάρνακα, που είναι περίπου £1,500, κάθε πτήση επιστροφής, δηλαδή η πτήση Λάρνακα-Λονδίνο, κοστίζει £20,500 ή 64 σεντ κατά κιλό.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές εισπράττουν καθαρά 26 σεντ το κιλό. Άρα επιχορηγούμε κάθε κιλό λαχανικά με 38 σεντ το κιλό ή με £12,160 την κάθε πτήση ή το 55,3% του ολικού κόστους κάθε πτήσης. Προσωπικά αμφιβάλλω αν ο παραγωγός εισπράττει κατά μέσο όρο 38 σεντ το κιλό, όση δηλαδή είναι η επιχορήγηση μόνο, διότι η επιχορήγηση είναι 38 σεντ το κιλό. Αυτό κατά συνέπεια σημαίνει ότι εξάγουμε πολύ περισσότερο συνάλλαγμα από ό,τι εισάγουμε, παρόλο που εξάγουμε και προϊόντα. Κατά την περίοδο των έξι μηνών χρειάζονται γύρω στις 60 πτήσεις. Αυτό σημαίνει ότι πληρώσαμε ή θα πληρώσουμε £1,320,000 σε ξένο συνάλλαγμα. Και υπογραμμίζω ξένο συνάλλαγμα, διότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δε διαθέτουν κανένα αεροπλάνο φορτηγό· τα ενοικιάζουν όλα. Απ' αυτό το ποσό εισέπραξαν ή θα εισπράξουν οι Κυπριακές Αερογραμμές γύρω στις £580,000 σε ναύλα σε κυπριακές λίρες, όχι σε ξένο συνάλλαγμα. Το υπόλοιπο ποσό των £740,000 είναι ζημιά.

Από τα στοιχεία που μας έστειλε το αρμόδιο Υπουργείο δεν είναι δυνατό να συμπεράνουμε πόσα εισπράττει κατά μέσο όρο ο παραγωγός για κάθε κιλό. Σίγουρα όμως είναι πολύ πιο κάτω από το συνάλλαγμα που εξάγουμε, δηλαδή τις £22,000 σε ξένο συνάλλαγμα κατά πτήση. Επαναλαμβάνω ότι είναι αμφίβολο αν ο παραγωγός παίρνει έστω τα 38 σεντ που επιχορηγούμε.

Κύριε Πρόεδρε, αν αναφέρω αυτά τα στοιχεία, δεν το κάνω για να υποστηρίξω ότι οι εξαγωγές λαχανικών είναι ασύμφορες και άρα πρέπει να τερματιστούν. Αντίθετα οι εξαγωγές αυτές σωστά, επαναλαμβάνω, έχει αποφασιστεί ότι θα πρέπει να συνεχιστούν και με επιχορήγηση. Σωστά, επαναλαμβάνω, αποφασίστηκε. Επίσης οι εξαγωγές αυτές δε γίνονται μόνο αυτή την περίοδο που χρειάζονται επιχορήγηση· γίνονται κατά τη διάρκεια ολόκληρου του χρόνου. Και κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού είναι προσοδοφόρες εξαγωγές τόσο για τον τόπο όσο και για τις ίδιες τις Κυπριακές Αερογραμμές οι οποίες εξυπηρετούν αυτό το φορτίο με τις δρομολογημένες πτήσεις τους, ενώ άλλως πως δε θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τον κενό χώρο τον οποίο διαθέτουν και θα ήταν ουσιαστικά νεκρός χώρος. Και επαναλαμβάνω πως εξυπηρετούν αυτές τις εξαγωγές κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού προς όφελος και του τόπου και ασφαλώς και των Κυπριακών Αερογραμμών, οι οποίες δε θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν το νεκρό χώρο τον οποίο διαθέτουν σε κάθε πτήση.

Αν ανέφερα αυτούς τους αριθμούς που ανέφερα, είναι για να φανεί το μεγάλο κόστος μεταφοράς και το ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές επέλεξαν τον πιο εύκολο, τον πιο απλό, αλλά τον πιο δαπανηρό τρόπο μεταφοράς αυτών των φορτίων στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Και επέλεξαν αυτό τον τρόπο όχι μόνο ως εξαίρεση, αλλά για όλες τις περιπτώσεις. Θα μπορούσε η ίδια η διοίκηση των Κυπριακών Αερογραμμών να φροντίσει να βρει πιο φτηνά αεροπλάνα ή πιο φτηνούς συνδυασμούς πτήσεων, για να μπορέσει να τα βρει σε πιο χαμηλές τιμές. Αντί τούτου οχυρώθηκαν πίσω από το μονοπώλιο των Κυπριακών Αερογραμμών και αισθάνονται εξασφαλισμένοι από την επιχορήγηση του κράτους. Και έτσι επαναλαμβάνω ότι επέλεξαν τον πιο απλό και τον πιο δαπανηρό τρόπο εξαγωγής των λαχανικών.

Για παράδειγμα έχω στα χέρια μου επιστολή ιδιωτικής εταιρείας την οποία έστειλε προς το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1990. Η επιστολή αυτή -και τη μεταφράζω- λέγει ότι «η εταιρεία αυτή ζητά άδεια προσγείωσης στο αεροδρόμιο Λάρνακας ή Πάφου από τις 4 Νοεμβρίου για κάθε Κυριακή -μια πτήση δηλαδή τη βδομάδα και αυτή η πτήση θα ήταν κάθε Κυριακή- μέχρι την 31η Μαρτίου 1991». Δηλαδή, μιλούμε για πέντε μήνες, θα έκαμνε περίπου είκοσι πτήσεις με φορτηγό αεροπλάνο. Οι όροι ήταν να μεταφέρει λαχανικά στις τιμές τις οποίες καθορίζει το κράτος. Και τότε οι τιμές δεν ήταν 29 σεντ., ήταν 26 σεντ. Είκοσι εννέα σεντ έγιναν από το τέλος Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου. Καταθέτω αυτή την επιστολή στη Γραμματεία. Ακολούθως στις 16 Οκτωβρίου, και αφού δεν πήρε απάντηση η εταιρεία αυτή, έστειλε τηλεγράφημα στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, στον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, στον Υπουργό Οικονομικών και υπενθύμιση στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, λέγοντας ότι έκαμε αίτηση στις 27 Σεπτεμβρίου και δεν πήρε απάντηση και ότι ακόμα η προσφορά ισχύει, για να αρχίσει πτήση φορτηγού αεροπλάνου κάθε Κυριακή από τις 4 Νοεμβρίου, χωρίς επιχορήγηση και με τις τιμές τις οποίες καθορίζει το κράτος. Δηλαδή τότε, επαναλαμβάνω, ήταν 26 σεντ και αργότερα είχαν γίνει 29 σεντ. Καταθέτω και αυτή την επιστολή. Και παίρνει απάντηση η εταιρεία αυτή -σημειώστε την ημερομηνία- ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου -οι πτήσεις ήταν να αρχίσουν 4 Νοεμβρίου. Και τι λέγει αυτή η απάντηση; «Αναφέρομαι, λέει, στην επιστολή σας τάδε για αίτηση άδειας για να προσγειώνεται φορτηγό αεροπλάνο στη Λάρνακα και λυπούμαι να σας απαντήσω ότι η αίτησή σας αυτή απορρίπτεται». Χωρίς κανένα δικαιολογητικό! Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας χρειάστηκε πέραν των σαράντα ημερών να γράψει μια απλή επιστολή, πέντε γραμμές, για να δώσει μια απορριπτική απάντηση σε αίτηση για πτήσεις, όταν μάλιστα για κάθε τέτοια πτήση οι Κυπριακές Αερογραμμές και κατ' επέκταση ο τόπος έχει ζημιά £12,160. Και γεννάται το ερώτημα γιατί το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας άργησε να απαντήσει και όταν απάντησε, απάντησε αρνητικά. Ποιο είναι το κίνητρο; Η απάντηση είναι απλή. Δεν αποφασίζει το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας αν θα δοθεί άδεια προσγείωσης ή όχι. Αποφασίζουν οι Κυπριακές Αερογραμμές που είναι ανταγωνιστές. Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας ρωτά τις Κυπριακές Αερογραμμές τι άποψη έχουν. Και ουσιαστικά αυτοί που αποφασίζουν είναι η διεύθυνση των Κυπριακών Αερογραμμών και όχι η Πολιτική Αεροπορία ή το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ή το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Αλλά γεννάται και το δεύτερο ερώτημα. Έστω, αποφασίζουν οι Κυπριακές Αερογραμμές. Ποιο είναι το κίνητρο των Κυπριακών Αερογραμμών να απαντήσουν αρνητικά σ' αυτή την περίπτωση, αφού οι ίδιες κάνουν ζημιά και θέλουν επιχορήγηση; Όταν κάνουν ζημιά οι Κυπριακές Αερογραμμές, είναι ο φορολογούμενος που πληρώνει. Τις τριακόσιες χιλιάδες λίρες που θα εγκρίνουμε σήμερα είναι από το φορολογούμενο που τις παίρνει. Ποιο είναι το κίνητρο της διεύθυνσης των Κυπριακών Αερογραμμών, όταν απλά απαντά: «Όχι, μην επιτρέψετε την προσγείωση»; Εδώ από το Νοέμβριο μέχρι τέλος Μαρτίου μια πτήση τη βδομάδα είναι γύρω στις είκοσι πτήσεις. Είναι το 1/3 των πτήσεων που χρειάζονται για ολόκληρη τη χειμερινή περίοδο, που υπολογίζονται στις εξήντα. Είκοσι πτήσεις θα σήμαινε εξοικονόμηση ξένου συναλλάγματος και μείωση της ζημιάς των Κυπριακών Αερογραμμών ή του τόπου κατά £240,000 με £250,000. Ποιο είναι το κίνητρο για να απαντούν όχι; Η απάντηση και εδώ είναι απλή.

Θέλουν να κρατήσουν το μονοπώλιο, το μονοπωλιακό χαρακτήρα στη διακίνηση αυτού του φορτίου. Γιατί, αν επέτρεπαν σε ένα αεροπλάνο φέτος, αργότερα πιθανόν να ερχόταν και δεύτερο αεροπλάνο και πιθανόν του χρόνου να έφευγε το φορτίο αυτό από τα χέρια των Κυπριακών Αερογραμμών. Γι' αυτό απάντησαν όχι. Για να διατηρήσουν το μονοπώλιο. Για να μην αφήσουν άλλους να μπουκιάσουν μέσα σε αυτή την αγορά. Και ένεκα του ότι είναι οχυρωμένοι πίσω από την εξασφάλιση της επιχορήγησης, έχουν την πολυτέλεια να εισπράττουν την επιχορήγηση από τη μια πλευρά και να διατηρούν και το μονοπώλιο από την άλλη πλευρά.

Κύριοι συνάδελφοι, οι Κυπριακές Αερογραμμές έχουν απασχολήσει πολλές φορές τη Βουλή και ακόμα την απασχολούν σε διάφορες Επιτροπές. Ένα από αυτά τα θέματα τα οποία εμείς θα θέλαμε να διερευνήσουμε σε βάθος είναι πώς θα πάψουν οι Κυπριακές αερογραμμές να έχουν αυτή τη μονοπωλιακή μεταχείριση. Και τέτοιου είδους μονοπώλια, χοντροκομμένα μονοπώλια, αντιοικονομικά και αντιπαραγωγικά, εμάς θα μας βρουν αντιμέτωπους. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Νεόφυτος Ηλία και μετά ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα ψηφίσει το νόμο που προνοεί την επιχορήγηση για την εξαγωγή των λαχανικών. Οι κλιματολογικές συνθήκες στην Κύπρο ευνοούν την πρώιμη παραγωγή λαχανικών και αποτελούν ένα σημαντικό πόρο για την οικονομία του τόπου και ιδιαίτερα για την αγροτική μας οικονομία αυτές οι εξαγωγές. Η εξαγωγή των λαχανικών μας ολοκληρω το χρόνο γίνεται με τα αεροπλάνα που εκτελούν τις τακτικές γραμμές στην Κύπρο, με τα επιβατηγά αεροπλάνα. Όμως κατά τους μήνες Νοέμβριο μέχρι το τέλος του Μάρτη αραιώνουν οι πτήσεις, δεν υπάρχει χώρος για την εξαγωγή των λαχανικών μας και κάθε χρόνο αντιμετωπίζουμε παρόμοιο πρόβλημα. Δεν είναι η πρώτη φορά που καταβλήθηκαν προσπάθειες για τη λύση του. Στο παρελθόν εδώ σ' αυτό το Σώμα είχαμε συζητήσει ξανά αυτό το θέμα, είχαν καταβληθεί προσπάθειες για την εξεύρεση χώρων. Όμως δυστυχώς δεν έγινε κατορθωτό να λυθεί ικανοποιητικά αυτό το πρόβλημα. Πρώτα γιατί ευκαιρικά αεροπλάνα που πιάναμε δεν έρχονταν. Οι παραγωγοί έπαιρναν στο αεροδρόμιο τα λαχανικά και έμεναν εκεί 3, 4 μέρες και η ζημιά ήταν μεγάλη και για τους παραγωγούς και για τους εμπόρους των πρώιμων λαχανικών. Δόθηκε άδεια σε εταιρεία για να έρθει εδώ με φορτηγά αεροπλάνα πριν από δυο χρόνια. Δυστυχώς όμως, παρόλο που δόθηκε η άδεια, αυτή η εταιρεία ούτε συστάθηκε ούτε ήρθε ούτε μπόρεσε να εξυπηρετήσει.

Είναι αναγκαία αυτή η εξασφάλιση χώρων, έστω και με επιδότηση, για να μπορέσουμε να κρατήσουμε αυτές τις αγορές μας πρώτα, αλλά και για να μπορέσουμε να επεκτείνουμε αυτές τις αγορές, πράγμα που θα έχει ταυτόχρονα και επίδραση στο να αυξήσουμε την παραγωγή μας την οποία μπορούμε να αυξήσουμε στο πολλαπλάσιο. Και υπάρχει ζήτηση για πρώιμα λαχανικά. Ό,τι χρειάζεται είναι να καταβληθούν προσπάθειες να αξιοποιηθούν καλύτερα αυτά τα φορτηγά αεροπλάνα, ώστε να μην επιστρέφουν κενά. Να βρεθούν κατάλληλοι τρόποι για να μπορέσουμε να αυξήσουμε ακόμα περισσότερο την παραγωγή, ώστε

να πηγαίνουν με πλήρες φορτίο -γιατί πολλές φορές δεν πηγαίνουν με πλήρες φορτίο- έτσι που να ρίξουμε το κόστος αυτό της επιδότησης. Πιστεύω ότι είναι αναγκαία για την αγροτική μας οικονομία μια τέτοια επιδότηση, για να μπορέσουμε να κρατήσουμε τις εξαγωγές μας. Όταν για άλλους τομείς της οικονομίας δίνονται πολύ μεγαλύτερες επιδοτήσεις, αξίζει τον κόπο να δοθούν και σ' αυτό τον τομέα κάποιες επιδοτήσεις, με ταυτόχρονη προσπάθεια να αξιοποιούμε καλύτερα τα αεροπλάνα και να μειώνουμε τις επιδοτήσεις αυτές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τα όσα ανέφερε ο συνάδελφος κύριος Ιεροδιακόνου είναι σίγουρα άκρως ενδιαφέροντα και θα πρέπει ίσως αυτεπάγγελτα η Επιτροπή Οικονομικών να καλέσει και τις Κυπριακές Αερογραμμές και τους αρμόδιους της κυβέρνησης για να μας διαφωτίσουν πάνω σ' αυτό το θέμα.

Ψηφίζοντας εμείς αυτό το νομοσχέδιο το πράττουμε με το πνεύμα ότι βοηθούμε σε δύσκολους καιρούς τις εξαγωγές μας και διατηρούμε τη σύνδεσή μας προπαντός με τις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου. Όμως πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι ο τόπος μας δεν έχει λεφτά για πέταμα και δεν μπορεί οι φίλοι μας να είναι και ζημιωτές μας. Αυτά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης, μετά ο κ. Κωνσταντίνου και μετά ο κ. Τσιέττης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως βλέπετε η Έκθεση είναι ομόφωνη. Και η δική μας η πλευρά, το ΑΚΕΛ-Αριστερά, θα ψηφίσει το νομοσχέδιο και θεωρεί ότι πολύ ορθά κάμνει η κυβέρνηση να μας φέρει αυτόν το συμπληρωματικό προϋπολογισμό γι' αυτή τη δαπάνη.

Το θέμα που συζητούμε δεν είναι αν χρειαζόμαστε ή αν δε χρειαζόμαστε τον εθνικό μεταφορέα, αν δουλεύει ή αν δε δουλεύει καλά, αλλά συζητούμε αν πρέπει να πληρώσουμε αυτό το ποσό το οποίο αιτιολογήθηκε με συγκεκριμένα στοιχεία και για το οποίο δόθηκε, όταν διερευνήθηκε το θέμα στην Επιτροπή, όλη η αναγκαία επεξήγηση, για να μπορέσουν να συνεχίσουν οι εξαγωγές των λαχανικών και των φρούτων.

Πρέπει, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθεί ότι πρόβλημα για τα ναύλα, για την επιδότηση των ναύλων, είχαμε και στο παρελθόν και θα έχουμε και στο μέλλον. Πρόβλημα επαρκών και κατάλληλων και προγραμματισμένων μεταφορικών υπηρεσιών είχαμε στο παρελθόν και πάρα πολλές φορές υπήρξαν περιπτώσεις που τα λαχανικά τα οποία πήγαν στο αεροδρόμιο, είτε διότι ακυρώθηκε η πτήση είτε διότι καθυστέρησε η πτήση κτλ., επιστράφηκαν και πετάχτηκαν προς ζημίαν της εθνικής οικονομίας. Όμως το πρόβλημα φέτος έγινε οξύτερο εξαιτίας της κρίσης που είχαμε στον Κόλπο. Και αυτό το πρόβλημα αποτέλεσε αντικείμενο ειδικής σύσκεψης. Μάλλον θα έλεγα σειράς συσκέψεων. Και αναφέρω την τελική σύσκεψη στην οποία αποφασίστηκε ότι, για να μπορέσει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα

μέσα στις νέες συνθήκες ύστερα από την κρίση στον Αραβικό Κόλπο, έπρεπε να προκύψει μια ζημιά η οποία μας λένε πως είναι της τάξης των £700,000 περίπου και η οποία κατανεμήθηκε σε όλες τις πλευρές. Ένα μέρος το απορρόφησαν οι Κυπριακές Αερογραμμές, ένα μέρος το απορρόφησαν οι εξαγωγείς και το άλλο μέρος θα το απορροφήσει ο κρατικός προϋπολογισμός. Και είναι αυτό το ποσό που συζητούμε για να ψηφίσουμε σήμερα.

Δε νομίζω ότι ανταποκρίνονται στην αλήθεια και δεν ξέρω πόθεν έχει τις πληροφορίες ο κ. Ιεροδιακόνου γι' αυτά που είπε, ότι δηλαδή η τιμή για τα προϊόντα που στέλλουμε δεν καλύπτει τα ναύλα. Τα στοιχεία που μας έδωσαν από το Υπουργείο λέγουν ότι τον Ιανουάριο του 1989 οι εξαγωγές μας ήταν 633 τόνοι, τον Ιανουάριο του 1990 761 τόνοι και τον Ιανουάριο του 1991 768 τόνοι. Και επίσης λέγουν ότι κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1990 οι εξαγωγές μας ήταν συνολικά 2,603 τόνοι φρέσκων λαχανικών αξίας £2,777,000 περίπου. Συνεπώς νομίζω ότι θα κάνουμε λάθος αν με τέτοιους υπολογισμούς, οι οποίοι μπορεί να έχουν σχέση με οποιαδήποτε άλλα ζητήματα, που δε λέω να μην τα συζητήσουμε και δεν έχω ένσταση με την εισήγηση του κ. Μουσιούττα να απασχολήσουν την Επιτροπή, αλλά, επαναλαμβάνω, θα κάνουμε σοβαρότατο λάθος αν αντιταχθούμε στην ανάγκη το κράτος να επιδοτεί τα ναύλα είτε περιοδικά είτε, αν θέλετε, και μόνιμα εκεί και όπου θα διαπιστωθεί ότι χρειάζεται, για να μπορούμε να τοποθετούμε τα προϊόντα μας στις ξένες αγορές. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι, αν θέλουμε να κρατούμε μόνιμα τις αγορές μας στο εξωτερικό, αυτό δεν μπορούμε να το κάνουμε, αν τη μια φορά στέλλουμε και την άλλη φορά δε στέλλουμε, διότι εκεί οι αγοραστές είναι υποχρεωμένοι να τακτοποιήσουν τη θέση τους και να εύρουν τους προμηθευτές αυτών των προϊόντων.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι η αντιμετώπιση αυτού του θέματος ήταν σωστή και πρέπει να σας πω ότι στις συσκέψεις τούτες πήραν μέρος όλες οι πλευρές. Και η πλευρά των αγροτικών οργανώσεων και η πλευρά των εμπόρων εξαγωγέων και η πλευρά των Κυπριακών Αερογραμμών και τα δυο Υπουργεία, Εμπορίου και Γεωργίας. Και εκεί διαπιστώθηκε ότι προβάλλει ως επιτακτική ανάγκη η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος με αυτή τη ρύθμιση που έγινε. Πρέπει επίσης να σας πω ότι οι εξαγωγείς, όταν υποβάλαμε το ερώτημα «γιατί δεν υποστηρίζουν αυτές τις περιοδικές ναυλωμένες πτήσεις που γίνονται σε συνδυασμούς διάφορους», μας εξήγησαν ακριβώς ότι δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί το εμπόριό μας μ' αυτό τον τρόπο και οι ίδιοι δέχθηκαν να επωμιστούν ένα βάρος, αν δεν απατώμαι, ύψους £170,000, για να μπορέσει να διεξαχθεί ομαλά η εμπορία των λαχανικών και των φρούτων μας στις ξένες αγορές.

Θέλω ακόμα, κύριε Πρόεδρε, να υπογραμμίσω ότι δε θα είναι το μόνο κονδύλι που θα πληρώσουμε. Διότι και για την τωρινή περίοδο κάποια προβλήματα φαίνεται ότι έχουν προκύψει, αλλά αυτό το θέμα θα έλθει στον κατάλληλο χρόνο, για να έχουμε την ευκαιρία να το εξετάσουμε και να το αντιμετωπίσουμε. Όμως αποτελεί μόνιμο αίτημα των αγροτικών οργανώσεων και του αγροτικού κόσμου ότι το κράτος πρέπει να πάρει όλα εκείνα τα μέτρα, περιλαμβανομένου και του μέτρου των επιδοτήσεων των ναύλων, για να μπορέσουν να τοποθετούνται τα προϊόντα μας έγκαιρα, σωστά και κατάλληλα, όχι μόνο στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά και σε άλλες αγορές. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη από όλους μας ότι η ωφέλεια δεν είναι μόνο τα ποσά που εισπράττουμε από την εξαγωγή, αλλά είναι και η δυνατότητα που δίνεται για την τοποθέτηση των προϊόντων στην εξωτερική αγορά. Διότι, αν αυτά τα προϊόντα δε διατεθούν, αν δεν αποσυμφορηθεί

η αγορά, τότε θα τα πετάσσουμε στις αγελάδες. Και ο καθένας καταλαβαίνει ποια θα είναι η ζημιά και για τους παραγωγούς, αλλά και για την εθνική οικονομία.

Συνεπώς πιστεύω ότι πολύ σωστά αποφασίστηκε να γίνει αυτή η συμφωνία και πολύ σωστά κάμνει η Βουλή να ψηφίσει το κονδύλι των £300,000 για να επιτευχθεί αυτός ο σημαντικός στόχος, δηλαδή η εξυπηρέτηση της αγροτικής και της εθνικής μας οικονομίας με τις εξαγωγές στο εξωτερικό και με τη διαρρύθμιση, όσο γίνεται, των τιμών στην εσωτερική αγορά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα έχετε προσέξει ότι η Επιτροπή Οικονομικών, και κατά συνέπεια όλες οι πλευρές της, εισηγείται ομόφωνα την ψήφιση των £300,000 για την επιχορήγηση των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων στη Βρετανία. Κατά συνέπεια είναι φανερό ότι η Επιτροπή έχει εξετάσει με λεπτομέρεια και πήρε όλες τις πληροφορίες γιατί χρειάζεται αυτό το ποσό. Και ήταν φυσικό όλες οι πλευρές της Επιτροπής να συμφωνήσουν ότι θα πρέπει να επιχορηγηθούν τα ναύλα, έτσι που να γίνουν οι εξαγωγές των γεωργικών προϊόντων και να υπάρξει συνέχεια της παρουσίας μας στις ευρωπαϊκές αγορές.

Το ότι είναι αναγκαία η ψήφιση αυτού του ποσού για εξαγωγές που έγιναν και το ότι -όπως πολύ σωστά έχει λεχθεί- θα κληθεί η Βουλή να ψηφίσει και άλλα κονδύλια για εξαγωγές που θα γίνουν δε συζητείται και δεν το συζητά κανένας.

Τόσο κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή Οικονομικών, αλλά ιδιαίτερα σήμερα, από το βήμα της Βουλής, ο κ. Ιεροδιακόνου έχει εγείρει ένα θέμα και έχει παραθέσει στοιχεία ότι, αν χρησιμοποιούνταν οι υπηρεσίες κάποιας άλλης αεροπορικής εταιρείας, με συγκεκριμένες προτάσεις που έχει κάμει προς την πολιτική αεροπορία και κατά συνέπεια στο αρμόδιο Υπουργείο, τότε ίσως το κόστος ή το ύψος της επιχορήγησης να ήταν χαμηλότερο. Και εδώ είναι που παρεμβάλλεται το θέμα όχι αν θα γίνουν οι εξαγωγές των αγροτικών προϊόντων, όχι αν θα χρειαστεί επιχορήγηση και κατά πόσο το κράτος θα δώσει αυτή την επιχορήγηση ή όχι, αλλά κατά πόσο υπάρχει φθηνότερος τρόπος για να γίνει αυτή η εξαγωγή των προϊόντων στις καθορισμένες ημερομηνίες, στις καθορισμένες ώρες. Αυτό το θέμα, όπως είναι φυσικό, δεν είναι δυνατό να το επιλύσει σήμερα η Βουλή. Διότι, για να είμαστε και σωστοί και αντικειμενικοί, έχουμε ακούσει την επιχειρηματολογία του κυρίου Ιεροδιακόνου και τα στοιχεία που ο ίδιος έχει συλλέξει, αλλά πρέπει η Βουλή να ακούσει και την άλλη πλευρά. Και όταν λέω την άλλη πλευρά, εγώ δεν εννοώ τις Κυπριακές Αερογραμμές μόνο. Εννοώ και τα αρμόδια Υπουργεία, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας ακόμη. Και αφού παρατεθούν αυτά τα στοιχεία και υπάρχει η συγκεκριμένη περίπτωση, να μελετηθεί και να αποδειχθεί αν αυτό είναι σωστό. Και αν είναι σωστό, να εξευρεθούν τρόποι, ώστε και οι εξαγωγές αυτές να γίνονται, αλλά να γίνονται και φθηνότερα, αν τούτο είναι εφικτό.

Γι' αυτό εγώ συμφωνώ με την εισήγηση του κ. Μουσιούττα ότι θα πρέπει -όχι η Επιτροπή Οικονομικών- οι αρμόδιες Επιτροπές, η Επιτροπή Συγκοινωνιών

και Έργων που δίνει τις άδειες, το αρμόδιο Υπουργείο, αλλά και η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, από κοινού να εξετάσουν το σοβαρό αυτό θέμα και να κατατοπίσουν τη Βουλή, αφού έχουν μπροστά τους όλη την επιχειρηματολογία και όλα τα στοιχεία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Γνωρίζουμε το πρόβλημα και την επιμονή των αγροτών ότι στο δύσκολο αυτό χρόνο έπρεπε να λυθεί με εξασφάλιση αεροπορικού χώρου, διότι αυτή την περίοδο σταμάτησαν τα ξένα αεροπλάνα που περνούσαν από την Κύπρο και οι ίδιες οι Κυπριακές Αερογραμμές περιόρισαν τις πτήσεις τους για το Ηνωμένο Βασίλειο. Και αν το κράτος δεν αποφάσιζε να επιχορηγήσει ειδικό αεροπλάνο με τρεις πτήσεις εβδομαδιαίως, θα χάναμε μια παραδοσιακή αγορά εξαγωγής φαρτών, το Ηνωμένο Βασίλειο. Και όταν χάσεις μια αγορά, είναι πολύ δύσκολο να την επαναφέρεις.

Γνωρίζουμε ότι το πρόβλημα απασχόλησε και τις αγροτικές οργανώσεις και τους εξαγωγείς και τις Κυπριακές Αερογραμμές και είναι προς τιμήν των Κυπριακών Αερογραμμών που επιχορήγησαν το φορτηγό αεροπλάνο. Είναι και προς τιμήν των εξαγωγέων που δέχθηκαν να πληρώνουν από 26 σεντ, 29 σεντ το κιλό για το ναύλο. Και είναι και προς τιμήν της κυβέρνησης που αποφάσισε να επιχορηγήσει τις £300,000.

Το θέμα του γνωστού αεροπλάνου που θα ερχόταν μόνο μια φορά τη βδομάδα δε θα πετύχαινε, διότι εμείς είχαμε πολύ μεγαλύτερη εξυπηρέτηση με τα περαστικά αεροπλάνα που περνούσαν από την Κύπρο, με τις Κυπριακές Αερογραμμές που μετέφεραν σε δικούς τους χώρους φαρτά καθημερινά στην αγγλική αγορά. Με αυτό τον τρόπο θα υποχρεωνόταν ο γεωργός να δίνει μόνο μια φορά τη βδομάδα φαρτά για εξαγωγή, ενώ οι πελάτες μας, οι υπεραγορές στο Ηνωμένο Βασίλειο, θέλουν έγκαιρα καλή ποιότητα, καλή εξυπηρέτηση, για να εξασφαλίσουμε αυτή την πελατεία των υπεραγορών.

Χαίρομαι διότι για πρώτη φορά οι Κύπριοι έμποροι έχουν εξασφαλίσει συμφωνίες με υπεραγορές λόγω της καλής εξυπηρέτησης. Και οι ανταγωνιστές μας αισθάνονται πολύ μειωμένοι φέτος, διότι πήραμε αγορές που άλλοτε είχαν οι Ισραηλίτες.

Το πρόβλημα είναι ότι, ενώ πετύχαμε να εξάξουμε την ίδια περίπου ποσότητα με τον προηγούμενο χρόνο σ' αυτή την περίοδο, οκτώ τόνους μόνο, ωστόσο υπάρχουν περιθώρια για μεγαλύτερες εξαγωγές και πρέπει αυτό που λένε οι γεωργοί να το μεταφέρουμε και στην κυβέρνηση και στη Βουλή. Εφόσον δόθηκαν εκατομμύρια λίρες για να βοηθήσουμε να εξυπηρετηθεί και να λειτουργήσει η τουριστική κίνηση στον τόπο μας, έπρεπε να δώσουμε και για τη γεωργία επιχορηγήσεις και ναύλους αεροπλάνων για να μη χάσουμε τη συγκεκριμένη αγορά.

Η εισήγησή μου στο Σώμα είναι να εγκρίνει αυτό το νομοσχέδιο για την επιχορήγηση και να απαιτήσουμε ακόμα και άλλη βοήθεια και άλλες επιχορηγήσεις και άλλο αεροπορικό χώρο. Να ιδρυθεί Συμβούλιο Εμπορίας Φαρτών. Και σας διαβεβαιούμε -και μπορείτε να βεβαιωθείτε από τις Εκθέσεις τόσο του Υπουργείου Γεωργίας όσο και των εμπειρογνομόνων- ότι η ακριτική περιοχή της

Αμμοχώστου μπορεί να μετατραπεί σε ένα μεγάλο λαχανόκηπο, όχι για πέντε και έξι χιλιάδες τόνους εξαγωγής φρέσκων λαχανικών για την αγγλική αγορά, αλλά μέχρι και είκοσι χιλιάδες τόνους μπορεί η ακριτική περιοχή της Αμμοχώστου, την περίοδο που δεν έχει τουρισμό, την περίοδο που δεν έχει πατατοφυτείες, να παράξει και να εξάξει για το καλό του τόπου και της οικονομίας. Πρέπει να ενισχυθεί ο τομέας της υλικής παραγωγής και ευτυχώς, τώρα που υπάρχει κρίση στον τουρισμό, θυμήθηκαν όλοι τη γεωργία. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι ο τομέας της βιομηχανίας, ο τομέας της γεωργίας, ο τομέας της υλικής παραγωγής πρέπει να ενθαρρυνθεί, διότι, αν στηριχθούμε μονόπλευρα στην τουριστική βιομηχανία, αυτός ο τόπος δεν μπορεί να έχει μέλλον, όπως παρατηρήθηκε σ' αυτές τις κρίσιμες ημέρες του πολέμου, που όλοι ανησύχησαν και χιλιάδες εργάτες έμειναν άνεργοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τσιέττη, είστε λίγο εκτός θέματος. Και για να είμαι ειλικρινής, λέχθηκαν πολλά πράγματα πάνω στο αν πρέπει να δίνουμε τις επιχορηγήσεις ή όχι. Αυτό δεν το αμφισβητεί κανένας. Εκείνο που είπε ο κ. Ιεροδιακόνου είναι ότι υπήρχε πιο φθηνός τρόπος.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Του απαντήσαμε ότι δε μας συμφέρει μια φορά τη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς, αυτό είναι το θέμα. Το να μιλούμε τώρα για την προστασία των εξαγωγών, των γεωργικών προϊόντων, του τουρισμού κ.λπ., είναι εκτός θέματος.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα έντονο θέμα που το θέτουν οι γεωργοί και ήθελα να το μεταφέρω στο Σώμα, ότι είναι ένας κλάδος που θα πρέπει να τον προωθήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κύριε Τσιέττη, για όνομα του Θεού! Υπάρχουν πολλά έντονα θέματα. Και όλες οι τάξεις του πληθυσμού έχουν προβλήματα.

Ο κ. Ομήρου, παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για να μπορούμε και λίγο στον ανταγωνισμό των επαρχιών, θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα και τον κ. Τσιέττη ότι η Πάφος μπορεί επίσης να γίνει ένας μεγάλος λαχανόκηπος και πολύ μεγαλύτερος ίσως από το λαχανόκηπο της Αμμοχώστου.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βλέπετε, κύριε Τσιέττη, όταν βγούμε έξω από το θέμα τι γίνεται;

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Ε, δεν είπα ψέματα, είπα αλήθεια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Ομήρου, συνεχίστε.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει το προτεινόμενο νομοσχέδιο για τη διάθεση των £300,000 για την εξαγωγή των ποσοτήτων φρέσκων λαχανικών που αναφέρονται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής μας για ενθάρρυνση των επιδοτήσεων ως μιας μεθόδου αναδιανομής του εθνικού εισοδήματος προς όφελος των ασθενέστερων εισοδηματικών τάξεων, των παραγωγικών τάξεων του λαού μας, όπως είναι οι γεωργοί. Βεβαίως βλέπουμε με μεγάλη σοβαρότητα τα επιχειρήματα τα οποία έχει εκθέσει ο κ. Ιεροδιακόνου στο Σώμα και θα έλεγα ότι η ορθή μέθοδος θα ήταν να παραπεμφθούν αυτές οι καταγγελίες ή οι ανησυχίες στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας της Βουλής το συντομότερο, για να γίνει μια πλήρης έρευνα και για να τοποθετηθεί υπεύθυνα και ορθά το Σώμα. Εν πάση περιπτώσει, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι θα ψηφίσουμε την προτεινόμενη πίστωση, θα παρακαλούσαμε όπως αυτεπάγγελτα η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συνέλθει για να εξετάσει τις καταγγελίες που έγιναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιατί όχι η Επιτροπή Παρακολουθήσεως Δημόσιων Δαπανών;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Επειδή είναι θέμα που αφορά εξαγωγές, κύριε Πρόεδρε, είναι της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα η Επιτροπή αυτή εξετάζει όλες τις δημόσιες δαπάνες.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Καλά. Δεν έχω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Ακριβώς ήθελα και εγώ να διευκρινίσω ότι δεν τίθεται θέμα επιχορηγήσεων. Εκεί είμαστε όλοι σύμφωνοι. Το θέμα είναι κατά πόσο αυτό το επιπρόσθετο κόστος το οποίο υπάρχει θα μπορούσε να αποφευχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Αυτό το οποίο έχει αναφέρει ο κ. Τσιέττης, ότι μια πτήση τη βδομάδα δε μας φθάνει, ναι, είναι σωστό. Για τους τέσσερις από τους έξι μήνες είναι δυο πτήσεις τη βδομάδα. Και στους δυο μήνες είναι τρεις πτήσεις τη βδομάδα. Εκείνο το οποίο λέω εγώ είναι ότι προσφέρθηκε μια πτήση τη βδομάδα που μας γλιτώνει £12,160 την πτήση. Γιατί να μην τους δώσουμε άδεια προσγείωσης και να εξοικονομούμε αυτά τα χρήματα και από τις Κυπριακές Αερογραμμές, αλλά ευρύτερα και από το δημόσιο;

Οι συνάδελφοι έχουν αναφέρει ότι υπήρχαν καθυστερήσεις στα ευκαιριακά αεροπλάνα. Αυτή η προσφορά δεν είναι ευκαιριακό αεροπλάνο. Είναι τακτική πτήση, κάθε Κυριακή. Και μπορούσαν να βάλουν όρους από πλευράς της κυβέρνησης ότι αυτή η πτήση πρέπει να πραγματοποιείται τακτικά και μέσα σε κάποια χρονικά διαστήματα.

Επίσης έγινε λόγος για καθυστερήσεις και ταλαιπωρίες. Και σήμερα υπάρχουν καθυστερήσεις και ταλαιπωρίες. Είναι πάρα πολλές οι περιπτώσεις που αφήνουν εμπορεύματα πίσω οι Κυπριακές Αερογραμμές σήμερα και τα φορτώνουν την επόμενη ή τη μεθεπόμενη σε δρομολογημένες πτήσεις ή αναμένουν το επόμενο φορτηγό αεροπλάνο για να τα φορτώσουν. Και σήμερα υπάρχει ταλαιπωρία και καθυστέρηση.

Το άλλο σημείο που ήθελα να διευκρινίσω είναι ότι είπα πως δεν μπορώ από τα στοιχεία που μας έστειλε το αρμόδιο Υπουργείο να συμπεράνω ότι αυτά τα οποία εισπράττει ο παραγωγός καλύπτουν το συνάλλαγμα το οποίο εξάγουμε, τις £22,000 κατά αεροπλάνο. Εδώ εκείνο το οποίο λέει σ' αυτό το έντυπο που μας έστειλαν είναι ότι «κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1990 εξήχθησαν συνολικά 2,603 τόνοι φρέσκων λαχανικών αξίας £2,277,000». Αν ένας κάμει μια διαίρεση εδώ, έρχεται ελαφρώς πάνω από 80 σεντ το κιλό, το οποίο είναι ελαφρώς πιο ψηλό από το κόστος του ναύλου, το οποίο, επαναλαμβάνω, πληρώνεται σε ξένο νόμισμα. Αλλά αυτή η παράγραφος είναι διατυπωμένη με τέτοιο τρόπο που δε διευκρινίζει τι εισόδημα είναι τα £2,277,000. Και η ερμηνεία που δίνω εγώ είναι ότι μέσα σ' αυτό το ποσό δεν είναι η αξία των λαχανικών μόνο, είναι και το ναύλο και το κέρδος του εξαγωγέα. Ερμηνεία που δίνω εγώ. Επαναλαμβάνω, δεν είμαι σίγουρος αν είναι η σωστή ερμηνεία, αλλά αυτή είναι η πιο πιθανή ερμηνεία.

Εμείς από την πλευρά της Επιτροπής Οικονομικών ζητήσαμε να μας δώσουν στοιχεία για το τι παίρνει ο παραγωγός στην τσέπη του. Δυστυχώς αυτά τα στοιχεία δε μας τα έστειλαν και τα βάζουν μέσα σε άλλες παραγράφους, σε σύνολα, από τα οποία είναι γεγονός ότι δεν μπορεί να βγάλει ένας τα συμπεράσματα για τα οποία τουλάχιστο ζητήσαμε τα στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ιεροδιακόνου, δεδομένου ότι ως προς την επιχορήγηση αυτή και ως προς το νομοσχέδιο δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η Βουλή είναι ομόφωνη, το θέμα το οποίο εγείρετε θα ήταν ορθό να το εγγράψετε σε μια από τις Επιτροπές. Ή στην Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών ή στην Επιτροπή Οικονομικών ή στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Αν το εγγράψετε αυτό το θέμα, φαντάζομαι ...

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Θα μελετηθεί αυτεπάγγελτα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... ότι θα πρέπει να μελετηθεί αυτεπάγγελτα, για να ξέρουμε περί τίνος πρόκειται.

Λοιπόν, κύριοι, προχωρούμε...

Τέλειωσε, κύριε Κουρτελλάρη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν ορισμένα πράγματα και δεν πρέπει να αφήσουμε αυτές τις εντυπώσεις στην κοινή γνώμη. Ήμουν παρών σε σύσκεψη που έγινε, παρισταμένων των εξαγωγέων, οι οποίοι αμφισβήτησαν αυτά που λέει ο κ. Ιεροδιακόνου και δεν μπορούμε να λέμε εδώ ό,τι θέλουμε στην απουσία των άλλων. Συμφωνώ να απασχολήσει την Επιτροπή. Αλλά δεν είναι σωστά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά. Αν αυτά είναι ανακριβή, κύριε Κουρτελλάρη,...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

...διότι έτυχε, λόγω της ιδιότητάς μου στην ΕΚΑ, να ήμουν παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτυχε να ακούσετε να τα λέει κάποιος έμπορος.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αυτό λέω και εγώ. Να μην αφήσουμε την εντύπωση ότι αυτά όλα που λέχθηκαν είναι σωστά. Να εξεταστεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουρτελλάρη, εν τοιαύτη περιπτώσει, αν επρόκειτο να τα ανατρέψετε εδώ αυτά που είπε ο κ. Ιεροδιακόνου, τότε γιατί να πάει στις Επιτροπές το θέμα;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ένα θέμα τάξης, αν μου επιτρέπετε. Στον κ. Ιεροδιακόνου δώσατε δικαίωμα δευτερολογίας. Στον κ. Κουρτελλάρη δε δίνετε αυτό το δικαίωμα και θέλω να το παρατηρήσω αυτό για να μην ξανασυμβεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Διότι το θέμα ήδη παραπέμφθηκε στις Επιτροπές.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν είχε παραπεμφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είχε παραπεμφθεί ήδη το θέμα στις Επιτροπές.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Τα πράγματα που πρέπει να μπαίνουν στη θέση τους, να μπαίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως να μπουν στη θέση τους. Θα τα βάλει η Επιτροπή που θα τα εξετάσει, κύριε Κουρτελλάρη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Σύμφωνοι. Αλλά να διαλύσουμε την εντύπωση που δημιουργήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε, κύριοι, στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £300,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μετά του Πρώτου Πίνακος και 4 μετά του Δευτέρου Πίνακος εγκριθούν;

Τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 με τους επισυνημμένους Πίνακες εγκρίνονται ομόφωνα, εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο τούτο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 20 Φεβρουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £124,750 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αποδοχών προσωπικού των μόνιμων θέσεων που τώρα δημιουργούνται στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς.

Με το νομοσχέδιο που προτείνεται προβλέπεται η δημιουργία 33 μόνιμων θέσεων διάφορων βαθμίδων, όπως αναλυτικότερα διαλαμβάνονται στο παράρτημα του Πρώτου Πίνακα του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού και ύστερα από υπόδειξη προς τους αρμοδίους για την αναθεώρηση των προτάσεών τους υπό το φως των δυσμενών οικονομικών συνθηκών από τον πόλεμο στον Κόλπο, εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς πρότεινε την περικοπή κατά το 1/3 των ζητούμενων θέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και την εν γένει οικονομική κατάσταση, αποφάσισε κατά πλειοψηφία να προτείνει την απόρριψη της πρότασης για τη

δημιουργία νέων θέσεων και την ικανοποίηση, προς το παρόν, των αναγκών της Νέας Γενιάς από προσωπικό που υπηρετεί στον υπόλοιπο κρατικό μηχανισμό και τούτο μέχρι να ξεπεραστούν τα οικονομικά προβλήματα που δημιούργησε ο πόλεμος στον Κόλπο.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Χρ. Κουρτελλάρης δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα θα υποστηρίξει τη δημιουργία των θέσεων που ζητούνται με βάση τις αναθεωρημένες προτάσεις της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς.

Υπό το φως των πιο πάνω η πλειοψηφία της Επιτροπής συντάσσεται με την απόρριψη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και την επανεξέταση του όλου θέματος σε μεταγενέστερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο που θα ήθελα να διευκρινίσω είναι ότι εκ παραδρομής δεν έχει στην Έκθεση διατυπωθεί η θέση του ΑΔΗΣΟΚ, η οποία είναι υπέρ της ψήφισης των θέσεων. Και με την ευκαιρία αυτή θα 'θελα να αναπτύξω τις απόψεις μας.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι ο πόλεμος στον Κόλπο έχει δημιουργήσει προβλήματα και ότι ο πόλεμος αυτός είχε τις επιπτώσεις του και στην Κύπρο. Η Βουλή αυτή συζήτησε κάτω από δυσμενέστερες συνθήκες τους κρατικούς προϋπολογισμούς. Και κατά τη συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών, παρόλο που το είχε αυτό υπόψη της η Επιτροπή Οικονομικών και στη συνέχεια το Σώμα, δεν προχώρησε σε ριζικές περικοπές. Και το ερώτημα που τίθεται είναι: Γιατί ειδικά σ' αυτή την περίπτωση, υπό το πρόσχημα της ύπαρξης της κατάστασης στον Κόλπο, όχι απλώς να μειώνονται οι θέσεις που ζητούνται γι' αυτή την υπηρεσία, αλλά να απορρίπτονται;

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι, όταν συζητείτο ο βασικός νόμος για τη δημιουργία της Νέας Γενιάς, υπήρξαν απόψεις ότι δε θα έπρεπε να δημιουργηθεί ένας τέτοιος φορέας. Όμως τελικά η ολομέλεια αυτού του Σώματος αποφάσισε -και αν δε με απατά η μνήμη μου ομόφωνα- για την ανάγκη δημιουργίας αυτού του φορέα.

Ο φορέας αυτός λειτούργησε μέσα στο 1990 για έξι μήνες χωρίς προσωπικό και με αποσπάσεις. Έρχεται το 1991 για να ζητήσει ορισμένες θέσεις, έτσι που ο φορέας αυτός να λειτουργήσει. Εμείς δεν έχουμε καμιά αμφιβολία για την ανάγκη ύπαρξης αυτού του φορέα. Και ταυτόχρονα για να μπορεί να λειτουργήσει, αν το θέλουμε να λειτουργήσει, θα πρέπει να του δώσουμε και το ανάλογο προσωπικό για να λειτουργήσει. Διότι οι αποσπάσεις δεν είναι λύση. Με τις αποσπάσεις δύο τινά μπορούν να συμβαίνουν. Είτε οι αποσπασθέντες εργάζονται μόνο σ' αυτό το φορέα ή αν εργάζονται και στις θέσεις στις οποίες βρίσκονται, τότε η εργασία την οποία προσφέρουν μειονεκτεί και στους δύο τομείς.

Κατά συνέπεια ο φορέας αυτός θα πρέπει να έχει το δικό του προσωπικό. Και εγώ θα ήθελα να εκτιμήσω το ότι από της ίδιας της πλευράς του φορέα προτάθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών, εξαιτίας των οικονομικών αυτών συνθηκών, η μείωση κατά 1/3 του αριθμού των ζητούμενων θέσεων. Γι' αυτό η δική μας ομάδα θα ψηφίσει το νόμο, όπως τελικά διαμορφώθηκε από την Επιτροπή Οικονομικών, με βάση τις εισηγήσεις που έγιναν από την ηγεσία αυτού του φορέα.

Και έχω τη γνώμη ότι, αν θέλουμε το φορέα, θα πρέπει να του δώσουμε και τα μέσα για να λειτουργήσει. Και η νεολαία μας έχει ανάγκη αυτού του φορέα και των υπηρεσιών του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά δημιουργούνται ερωτήματα. Γιατί η πλειοψηφία της Βουλής, η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής Οικονομικών άλλαξε την αρχική της θέση και υιοθέτησε τη θέση της απόρριψης; Διότι είναι καλό να πληροφορήσουμε το Σώμα ότι στην προηγούμενη συνεδρία η Επιτροπή Οικονομικών, με την επιφύλαξη ενός μόνο κόμματος, είχε υιοθετήσει την εισήγηση που είχε κάμει ο Φορέας Νεολαίας να μειωθούν οι θέσεις από 33 σε 21. Φυσικά είναι δικαίωμα κάθε πλευράς να αλλάξει τη θέση της, αλλά εγώ πρέπει να πω ότι δεν έχω αντιληφθεί ποια είναι τα πραγματικά αίτια της αλλαγής της θέσης τους.

Όταν πέρσι ψηφίζαμε το νόμο για την Υπηρεσία της Νέας Γενιάς, όλοι είχαμε επίγνωση του γεγονότος ότι σε κάποιο στάδιο θα έπρεπε να επανδρώσουμε αυτό τον τομέα με το κατάλληλο προσωπικό. Και το ερώτημα είναι αν ήλθε η ώρα να επανδρωθεί αυτός ο φορέας με το κατάλληλο προσωπικό. Η άποψή μου είναι ότι το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα δείχνει και υπογραμμίζει ότι αυτός ο φορέας, που ας σημειωθεί υποστηρίζεται από όλες τις πλευρές της Βουλής, έχει προσφέρει πάρα πολλά στον τόπο και ιδιαίτερα στον τομέα της νεολαίας, δηλαδή εκπληρώνει μια πολύ χρήσιμη αποστολή ανάμεσα στη νεολαία και κατά συνέπεια χρειάζεται να επανδρωθεί με το κατάλληλο προσωπικό. Τώρα ο φορέας στηρίζεται πάνω στις αποσπάσεις δημόσιων υπαλλήλων που έχουν αποσπασθεί και υπηρετούν εκεί. Δεν ξέρω ακριβώς πόσοι είναι, αλλά, εν πάση περιπτώσει, αυτού του είδους η ρύθμιση σημαίνει μια εκκρεμότητα που δε διευκολύνει την Υπηρεσία της Νέας Γενιάς να προσφέρει σε όλη την έκταση τις υπηρεσίες που θα θέλαμε να προσφέρει προς τη νεολαία και γενικότερα προς τον κυπριακό λαό. Γι' αυτό παράταση αυτής της εκκρεμότητας θα σημαίνει πρόσθετη ταλαιπωρία για την Υπηρεσία της Νέας Γενιάς στην προσπάθειά της να εκπληρώσει μια κοινωνική αποστολή που όλοι θέλουμε και όλοι επιδιώκουμε, έτσι που μέσα στις δύσκολες συνθήκες που περνούμε η νεολαία του τόπου να παίζει εκείνο το ρόλο που όλοι θέλουμε για το καλό του λαού και της πατρίδας μας.

Εμείς λοιπόν θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως έχει διαμορφωθεί με τις 21 θέσεις από τις 33 που προνοούσε το αρχικό νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι, όταν ψηφίζεται ένα νομοσχέδιο ομόφωνα, όπως είναι η δημιουργία του φορέα, εξυπακούεται ότι πρέπει να ψηφιστούν και τα κονδύλια για να τον

στηρίζεις. Δηλαδή, τι σημαίνει δημιουργώ φορέα και οργάνωση, αλλά δεν ψηφίζω τα χρήματα για να λειτουργήσει αυτός ο φορέας; Είναι πολύ αντιφατικό και ουσιαστικά ωσάν να αίρεται εκείνο που κάμνω, ωσάν να μην ήμουν ειλικρινής, όταν ψήφισα το νόμο εκείνο.

Είναι γεγονός ότι τώρα η οικονομία μας αντιμετωπίζει μια δυσπραγία την οποία όλοι αναγνωρίζουμε. Αλλά η ευαισθησία εκδηλώθηκε ήδη, με το να δεχτούν οι εισηγητές του νομοσχεδίου να μειωθούν οι θέσεις από 33 -που δε θεωρείται εν πάση περιπτώσει πως είναι ένας υπερβολικός αριθμός θέσεων, αν λάβουμε υπόψη τις χιλιάδες των υπαλλήλων που στελεχώνουν άλλες υπηρεσίες- σε 21 θέσεις. Και συμφωνώ με τους συναδέλφους οι οποίοι υποστήριξαν ότι πράγματι η νεολαία θέλει κι εκείνη την υποστήριξή της με έργα και όχι φραστικά. Φαίνεται ότι ο φορέας έχει τύχει της εμπιστοσύνης και έχει τύχει εναγκαλισμού, θα έλεγε κάποιος, από τη νεολαία ανεξαρτήτως της πολιτικής της τοποθέτησης. Γι' αυτό το λόγο ως μια ανταμοιβή αξίζει να δώσουμε σ' αυτόν το φορέα το στοιχειώδες προσωπικό των 21 ανθρώπων για να αρχίσει να στελεχώνεται, με την ελπίδα ότι το έργο που θα επιδείξει θα είναι τέτοιο, που ξανά η Βουλή θα είναι σε θέση να εγκρίνει κονδύλια για την αμοιβή και του έργου του, αλλά και για προαγωγή της νεολαίας στους τομείς που πραγματικά δείχνει σήμερα να ενδιαφέρεται.

Γι' αυτό το λόγο θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο με τη μείωση αυτή που είπα και θα είμαστε εδώ έτοιμοι να ακούσουμε τις ανάγκες που θα προκύψουν στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν σταθερά υπέρ της ίδρυσης του Φορέα Νεολαίας, εξ ου και αρχικά είχαμε δεχτεί και τη δημιουργία των 21 θέσεων για τις οποίες γίνεται εισήγηση. Δε λέμε σήμερα ότι τις απορρίπτουμε με την έννοια ότι δεν τις δεχόμαστε. Εκείνο το οποίο λέμε είναι ότι η δημιουργία αυτών των θέσεων και η πλήρωσή τους, ένεκα της κατάστασης που υπάρχει σήμερα, θα μπορούσε να ανασταλεί για σύντομο χρονικό διάστημα. Ούτε και λέμε ότι για το 1991 αποκλείουμε την περίπτωση να ψηφίσουμε και να εγκρίνουμε τις 21 θέσεις. Μπορεί να συζητούμε για ένα, δύο ή και τρεις μήνες αναβολή. Και το επιχείρημα που λέγεται ότι μέχρι τώρα λειτουργεί με υπαλλήλους αποσπασμένους από άλλες υπηρεσίες, ναι, λειτουργεί με αποσπασμένους και δε βλέπω πόσο μεγάλο πρόβλημα θα δημιουργηθεί, αν, όπως λειτουργεί σήμερα, λειτουργήσει ένα, δυο ή και τρεις μήνες ακόμα. Επαναλαμβάνω ότι εμείς θα είμαστε έτοιμοι να εγκρίνουμε τις θέσεις, όταν δούμε καλύτερα τις εξελίξεις από την κρίση.

Έχει αναφερθεί επίσης ότι οι εισηγητές από μόνοι τους τις 33 θέσεις τις έκαμαν 21 και αυτό χρησιμοποιείται σαν να είναι και υπέρ τους. Για μένα αυτό δείχνει τσαπατσουλιά και έλλειψη προγραμματισμού. Εάν συντάσεις έναν προϋπολογισμό και συστήνεις από την αρχή την ίδρυση 33 θέσεων και πριν να φέρεις τον προϋπολογισμό στη Βουλή έρχεσαι και λες ότι με ικανοποιούν και 21, αυτό δεν είναι πολύ θετικό τουλάχιστο γι' αυτούς που τα έχουν προγραμματίσει και οργανώσει, αλλά επαναλαμβάνω ότι δείχνει έλλειψη σοβαρότητας και ποιοτικού προγραμματισμού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, δυο διευκρινίσεις.

Πρώτα πρέπει να πω ότι η μείωση των θέσεων ήταν αποτέλεσμα έκκλησης που έγινε από την Επιτροπή ότι πρέπει να το δουν και η μείωση των θέσεων μας εξηγήθηκε ότι συνεπάγεται και διαφοροποίηση κάποιων προγραμμάτων που σίγουρα θα επηρεασθούν. Διότι άλλο 33 υπάλληλοι και άλλο 21. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο, θέλω να διευκρινίσω ότι και οι θέσεις τις οποίες εγκρίνουμε σήμερα δε σημαίνει ότι μέσα στο Μάρτη θα πληρωθούν, διότι είναι γνωστό ότι θα προκηρυχθούν κατά πάσα πιθανότητα τον Απρίλη και μπορεί να περάσουν και τρεις και έξι μήνες για να πληρωθούν, όπως γίνεται συνήθως στη δημόσια υπηρεσία.

Συνεπώς, αν η πρόθεση όλων μας είναι να βοηθήσουμε -και πιστεύω πως είναι, αφού και ο κ. Ιεροδιακόνου είπε ότι συμφωνεί- αν η πρόθεση όλων μας είναι να βοηθήσουμε αυτόν το φορέα που όλοι τον ιδρύσαμε και όλοι τον στηρίζουμε κι ελπίζουμε για καλή προσφορά του στο χώρο της νεολαίας, τότε δε βλέπω το λόγο γιατί να μη δώσουμε τις θέσεις και να ακολουθηθεί η διαδικασία η οποία σίγουρα θα πάρει όχι δυο μήνες που λέει ο κ. Ιεροδιακόνου, αλλά εγώ προβλέπω και τέσσερις και πέντε. Μακάρι να γίνει, διότι δε μας συνήθισε η κρατική μηχανή και η δημόσια υπηρεσία τόσο γρήγορα να πληρώνει τις θέσεις.

Γι' αυτό είναι η παράκλησή μου να πάει ομόφωνα, εφόσον είναι και όλων η πρόθεση να περάσουν οι θέσεις και να εξυπηρετηθεί ο σκοπός για τον οποίο όλοι συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι αυτή ήταν η θέση που πήραν οι εκπρόσωποι του Δημοκρατικού Συναγερμού στην Επιτροπή Οικονομικών, ότι θα πρέπει να δοθούν οι θέσεις αυτές. Είναι γεγονός όμως ότι μετά τέθηκε ότι δε θα δημιουργηθεί οποιοδήποτε πρόβλημα, αν οι θέσεις αυτές εγκριθούν μετά το πέρας της κρίσης. Εγώ σαν να έχω την εντύπωση ότι σήμερα η κρίση έχει τερματισθεί στον Κόλπο. Ας ληφθεί υπόψη ότι η έγκριση αυτών των θέσεων, αν δε γίνει τώρα, θα είναι δώρο άδωρο για το Φορέα της Νέας Γενιάς για το 1991. Διότι, κύριε Πρόεδρε, σε λίγο θα έχουμε και εκλογές και κατά συνέπεια αυτή η Βουλή δε θα ασχοληθεί σ' αυτή τη θητεία της με νέες θέσεις. Εξάλλου, μέχρις ότου συσταθεί σε Σώμα η νέα Βουλή και δημιουργήσει Επιτροπές και εργαστούν, θα έλθουν οι καλοκαιρινές διακοπές και κατά συνέπεια το Σεπτέμβρη, αν αυτό το Σώμα αποφασίσει, θα δοθούν κάποιες θέσεις στο Φορέα Νεολαίας. Κατά συνέπεια το 1991 χάθηκε. Και η απάντηση με αυτό τον τρόπο είναι, «όπως δουλέψατε τους έξι μήνες του 1990, δουλέψετε και όλο το 1991», με επιχείρημα την κρίση η οποία σήμερα τερματίστηκε. Κατά συνέπεια έχω τη γνώμη ότι θα πρέπει να δώσουμε κάποιες θέσεις, αν θέλουμε ο φορέας αυτός να λειτουργήσει.

Το δεύτερο, θα 'θελα να απαντήσω σ' ένα σημείο το οποίο δεν είναι ακριβώς έτσι όπως λέχθηκε από τον κύριο Ιεροδιακόνου. Λέγει ότι εμείς έχουμε εκτιμήσει το γεγονός ότι ήδη πρότειναν τη μείωση του αριθμού των θέσεων κατά το 1/3. Αν αυτό γινόταν πράγματι υπό μορφή «παρζαλικιού», κύριε Πρόεδρε, θα κατέληγα κι εγώ στα ίδια συμπεράσματα στα οποία κατέληξε και ο κύριος Ιεροδιακόνου. Αλλά αυτό έγινε, αφού όλα τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών υπέδειξαν στο Γραμματέα της Νέας Γενιάς ότι, λαμβάνοντας υπόψη την όλη οικονομική κατάσταση και ότι τώρα συστήνεται αυτός ο οργανισμός, θα 'ταν καλά να μας πει πόσες είναι οι απαραίτητες θέσεις για να μπορέσουν να κάμουν ένα πρώτο ξεκίνημα και μετά το βλέπουμε. Κατά συνέπεια δεν ήταν έτσι επιπόλαιος προγραμματισμός, δηλαδή σύρθηκε εκεί ένας αριθμός 33 θέσεων και μετά είπαν δεν πειράζει, τις 33 θέσεις τις κάμνουμε 21. Νομίζω ότι τους αδικούμε, αν αυτή την εξήγηση δίδουμε στα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί ο πόλεμος στον Κόλπο να έχει τερματιστεί, αλλά η κρίση δε νομίζω ότι έχει τερματιστεί. Οι οικονομικές επιπτώσεις τώρα θα αρχίσουν σ' όλο τον κόσμο. Και στον Κόλπο και στην Κύπρο και στην Ευρώπη. Επομένως η κρίση θα συνεχιστεί. Ακόμα και η ίδια η κυβέρνηση ήρθε προχθές με έγγραφό της στην Επιτροπή Παιδείας, στο οποίο μας λέει: «Λόγω της κρίσης στον Κόλπο δεν πρέπει να προχωρήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση». Και αναφερόταν σ' ένα ζήτημα το οποίο ζητά η Βουλή τώρα και δύο χρόνια. Επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης. Μετά από δύο χρόνια έφερε ως πρόσχημα και την κρίση στον Κόλπο. Και τώρα ερχόμαστε εδώ να λέμε ότι η κρίση στον Κόλπο δεν έχει καμιά σημασία. Έχει, κύριε Πρόεδρε, σημασία. Εμείς δεν ταχθήκαμε εναντίον της πλήρωσης των θέσεων. Απλώς είπαμε να αναβληθούν, για να μπορέσουμε να μελετήσουμε καλύτερα την όλη κατάσταση, παρόλο που όταν ψηφιζόταν ο νόμος για το Φορέα Νεολαίας το Δημοκρατικό Κόμμα, όπως ξέρετε, έκαμε αποχή. Αλλά αυτό δεν έχει σημασία. Σημασία έχει ότι υπάρχουν ορισμένα θέματα παράλληλα που πρέπει και να διευκρινιστούν ακόμα. Όπως π.χ. ποιος είναι πραγματικά ο ρόλος του Φορέα Νεολαίας όσον αφορά τα φροντιστήρια των στρατιωτών. Είναι του Φορέα Νεολαίας ή είναι του Υπουργείου Παιδείας; Όπως είναι το θέμα των ναρκωτικών. Είναι του Φορέα Νεολαίας ή είναι του Υπουργείου Υγείας; Υπάρχουν πολλά θέματα τα οποία θα πρέπει να διευκρινιστούν και θα πρέπει να μελετηθούν σε βάθος. Και, με την κατάσταση η οποία επικρατεί, εκείνο το οποίο νομίζουμε ότι είναι το σωστό είναι να αναβληθεί η όλη προσπάθεια αυτό τον καιρό, ούτως ώστε και χρόνος να δοθεί για καλύτερη μελέτη και τα οικονομικά του κράτους να τα δούμε, όταν θα περάσει και αυτή η κρίση η οποία ελπίζουμε να μην αφήσει πολλά στον τόπο μας και στην οικονομία μας.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια θα πω. Έχω ακούσει ότι: Ξέρετε, δεν πρόκειται να ματαιώσουμε την ψήφιση αυτού του προϋπολογισμού ή αυτού του κονδυλίου τέλος πάντων για τις θέσεις που ζητά ο Φορέας Νεολαίας. Απλώς θα

το αναβάλουμε για δύο, τρεις, τέσσερις μήνες και λοιπά. Θέλω να πω τι σημαίνει αναβολή για τρεις μήνες. Αναβολή της ψήφισης αυτού του προϋπολογισμού για τρεις μήνες σημαίνει ματαίωση του προγράμματος του Φορέα Νεολαίας για ένα χρόνο. Διότι, όπως πολύ σωστά έχει τονιστεί από προηγούμενο συνάδελφο, το θέμα θα παραπεμφθεί για τον ερχόμενο Σεπτέμβριο-Οκτώβριο και ο Φορέας Νεολαίας δε θα μπορέσει να υλοποιήσει το πρόγραμμα που έχει καταρτίσει από τα πέρσι. Ένα πρόγραμμα φιλόδοξο για να εξυπηρετήσει τους σκοπούς για τους οποίους τον έχουμε ιδρύσει. Αυτό ήθελα να υπογραμμίσω και να επαναλάβω την έκκληση προς τους συναδέλφους να ξανασκεφθούν το ζήτημα και να ψηφίσουμε σήμερα μαζί όλοι αυτό το ποσό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Οι διαδικασίες προσλήψεως υπαλλήλων θα είμαστε τυχεροί αν κλείσουν ως το Δεκέμβριο του έτους αυτού. Διότι προκηρύττονται θέσεις, υποβάλλονται χιλιάδες αιτήσεις, γίνονται όλα εκείνα που ξέρουμε. Είναι ζήτημα δηλαδή, αν εγκριθεί τώρα, αν θα υλοποιηθεί το νομοθέτημα αυτό στο τέλος του χρόνου τούτου. Και πράγματι στο επιχείρημά του ο κ. Ιεροδιακόνου, το οποίο είναι επιχείρημα οπωσδήποτε, πρέπει να λάβει και αυτό υπόψη του, όταν λέει πως σε ένα-δύο μήνες θα τελειώσουμε, όταν θα φύγει η κρίση. Λάβε υπόψη σου, αγαπητέ συνάδελφε, ότι ο Δεκέμβριος, τα Χριστούγεννα του έτους αυτού, ίσως να είναι και μια μεγάλη ευοίωνος ελπίδα να υλοποιηθεί το νομοθέτημα. Κατά συνέπεια και εγώ ζητώ να αλλάξετε τη θέση σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν μιλούμε για χρόνο, έχουμε συναίσθηση του τι σημαίνει τρεις μήνες και δεν ξέρω τι ερμηνείες θέλουν να δώσουν οι συνάδελφοι. Αν εννοείτε ότι, αν ψηφιστεί τώρα, θέλουν και έξι μήνες να κάμουν τις προσλήψεις, σ' αυτό δε φταίει η Βουλή. Εμείς μιλούμε για ένα, δύο ή και τρεις μήνες, εν πάση περιπτώσει, όταν θα έχουμε πιο ξεκάθαρη εικόνα για την όλη κατάσταση. Όταν παρουσιαστεί πιο ξεκάθαρη εικόνα, είναι ελεύθερη η Εκτελεστική Εξουσία να έρθει και εμείς επαναλαμβάνω ότι υποστηρίζουμε την επάνδρωση του Φορέα Νεολαίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα και τίθεται σε ψηφοφορία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 15 ψήφους υπέρ, 23 εναντίον και καμιά αποχή το πρώτο άρθρο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £124,752 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 15 ψήφους υπέρ, 23 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή το δεύτερο άρθρο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου και του Πρώτου Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 15 ψήφους υπέρ, 23 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας απορρίπτονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τέταρτου άρθρου και του Δεύτερου Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 15 ψήφους υπέρ, 23 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 16 ψήφους υπέρ, 23 εναντίον και καμιά αποχή το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 3, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 13 Φεβρουαρίου 1991. Κατά την πρώτη συνεδρία παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Στις συνεδριάσεις αυτές παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £250,000 και η διάθεσή του για την καταβολή χορηγίας στα πολιτικά κόμματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επικροτώντας την ανάγκη καταβολής κρατικής χορηγίας στα πολιτικά κόμματα, προχώρησε στη συζήτηση των τρόπων και κριτηρίων της κατανομής της. Από τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΔΗΣΟΚ έγινε η πιο κάτω πρόταση που υιοθετήθηκε στην Επιτροπή κατά πλειοψηφία:

- (α) Ποσό £96,000 να κατανεμηθεί εξίσου στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή.
- (β) Ποσό £10,000 να κατανεμηθεί σε κάθε άλλο κόμμα που δεν εκπροσωπείται στη Βουλή, νοουμένου ότι βρίσκεται σε λειτουργία τουλάχιστον για ένα χρόνο.
- (γ) Ποσό £144,000 να κατανεμηθεί στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή ανάλογα με τον αριθμό των Βουλευτών που διαθέτουν.

Η πρόταση αυτή ενσωματώθηκε στο ανάλογο μέρος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, του οποίου η Επιτροπή εισηγείται κατά πλειοψηφία την ψήφιση σε νόμο.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, χωρίς να διαφωνούν με τη φιλοσοφία της διάθεσης κρατικής χορηγίας στα πολιτικά κόμματα, διαφώνησαν με τον τρόπο κατανομής της και αντιπρότειναν την πιο κάτω εισήγηση:

- (α) Ποσοστό 40%-50% του προβλεπόμενου ποσού να κατανεμηθεί εξίσου στα κόμματα που πήραν μέρος στις βουλευτικές εκλογές του 1985 και πήραν ποσοστό ψήφων πάνω από το 3%.

- (β) Το υπόλοιπο του ποσού να κατανεμηθεί στα ίδια κόμματα με βάση και αναλογία το ποσοστό ψήφων που πήραν στις βουλευτικές εκλογές του 1985 και πάλι με όριο ποσοστού 3% και ανεξάρτητα από τον αριθμό των Βουλευτών που κάθε κόμμα έχει σήμερα στη Βουλή.
- (γ) Οποιοδήποτε ποσό κατανεμηθεί στα κόμματα, αυτό να κατατεθεί στο Ανεργιακό Ταμείο, πράγμα που το ΑΚΕΛ προτίθεται να κάμει.

Η θέση του Σ.Κ.ΕΔΕΚ, όπως αυτή εκφράστηκε ενώπιον της Επιτροπής, είναι όπως η κατανομή της επιχορήγησης γίνει μετά τις βουλευτικές εκλογές της 19ης Μαΐου 1991 και στη βάση της πιο κάτω πρότασης:

Ποσοστό 70% του ποσού να κατανεμηθεί εξίσου στα κόμματα που θα πάρουν μέρος στις πιο πάνω εκλογές και θα εξασφαλίσουν πάνω από 3% των ψήφων και το υπόλοιπο να κατανεμηθεί ανάλογα με το ποσοστό των ψήφων που θα εξασφαλίσει κάθε κόμμα, εφόσον και πάλι εξασφαλίσουν το ελάχιστο όριο του 3%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα θέλω να διευκρινίσω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς συμφωνεί με το θεσμό της οικονομικής ενίσχυσης των κομμάτων από το κράτος. Η παροχή οικονομικής ενίσχυσης προς τα κόμματα αποτελεί, κατά τη γνώμη μας, χρέος της πολιτείας, γιατί αυτά αποτελούν συστατικό στοιχείο του δημοκρατικού τρόπου ζωής του τόπου μας. Πρόσθετα αποτελούν τον κύριο παράγοντα δημοκρατικής ανέλιξης και συμβάλλουν καθοριστικά στην πορεία του αγώνα για τη λύση του κυπριακού προβλήματος, όπως και των άλλων προβλημάτων. Κατά συνέπεια εμείς συμφωνούμε με τη θεσμοθέτηση της παροχής βοήθειας προς τα κόμματα.

Ενώ όμως συμφωνούμε με τη θεσμοθέτηση και θα ψηφίσουμε το ποσό των £250,000, έχουμε διαφορετική προσέγγιση σε ό,τι αφορά τον τρόπο κατανομής του ποσού από αυτή που εισηγούνται τα τρία κόμματα. Θα εξηγήσω πιο κάτω πού βρίσκεται η διαφωνία μας και θα προτείνω διαφορετική προσέγγιση. Τα τρία κόμματα, όπως θα έχετε προσέξει, προτείνουν στο πρώτο στάδιο κατανομής κάθε κόμμα να δικαιούται να πάρει το μερτικό του με κριτήριο το αν ιδρύθηκε και λειτουργεί για ένα χρόνο. Η θέση μας είναι πως για τους σκοπούς αυτού του νόμου -και το υπογραμμίζω αυτό, για τους σκοπούς αυτού του νόμου- κριτήριο για το τι είναι κόμμα δεν μπορεί να είναι το γεγονός ότι ιδρύθηκε και λειτουργεί για ένα χρόνο. Κριτήριο πρέπει να είναι το αν πήρε μέρος στις εκλογές που προηγήθηκαν και αν από αυτές τις εκλογές πήρε ένα ποσοστό ψήφων τουλάχιστο 2%.

Ήθελα σε σχέση με αυτό να υπενθυμίσω ότι στα τέλη του 1989 ψηφίσαμε το νόμο περί Πολιτικών Κομμάτων, δηλαδή το νόμο που προνοεί για το δικαίωμά τους να αποκτούν και να διαθέτουν κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία. Σε εκείνο λοιπόν το νόμο υπάρχει η πρόνοια ότι, για να μπορεί ένα κόμμα να απολαμβάνει του ευεργετήματος ή, αν θέλετε, του προνομίου να αγοράζει ακίνητη περιουσία χωρίς να πληρώνει μεταβιβαστικά τέλη, πρέπει να έχει πάρει μέρος στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές και πρέπει να έχει πάρει τουλάχιστον 2% των

ψήφων. Το άρθρο αυτό είναι στο νόμο που έχουμε ψηφίσει και υπενθυμίζω ότι είναι το άρθρο 2 που εξηγεί τι είναι πολιτικό κόμμα και λέει ότι πρέπει να έχει εξασφαλίσει ποσοστό ψήφων τουλάχιστο 2% επί του συνόλου των έγκυρων ψήφων σε όλη τη Δημοκρατία.

Έτσι σε ανύποπτο χρόνο ψηφίσαμε ένα νόμο με τον οποίο καθορίσαμε ότι, για να δικαιούται ένα κόμμα να τυγχάνει οικονομικού ευεργετήματος -διότι πρόκειται για οικονομικό ευεργέτημα- πρέπει να έχει πάρει μέρος σε εκλογές, στις εκλογές που προηγήθηκαν, και να έχει εξασφαλίσει τουλάχιστο 2% των ψήφων. Πώς μπορεί λοιπόν αυτή η Βουλή σε διάστημα 14 περίπου μηνών να υιοθετεί μια άλλη φιλοσοφία και ένα άλλο σκεπτικό για τη βοήθεια προς τα κόμματα; Διότι, επαναλαμβάνω, και εκείνη βοήθεια είναι προς τα κόμματα. Και θέλω ακόμα να υπενθυμίσω πως, όταν ψηφίστηκε εκείνος ο νόμος το Νοέμβριο του 1989, το Κόμμα των Φιλελευθέρων λειτουργούσε για τρεισήμισι χρόνια. Στη σφραγίδα του Κόμματος των Φιλελευθέρων θα διαπιστώσετε ότι αυτό ιδρύθηκε το 1986, δηλαδή πληρούσε την πρόνοια του να έχει δημιουργηθεί πριν από ένα χρόνο. Και όμως, παρόλο που εκείνος ο νόμος προνοούσε για έμμεση οικονομική βοήθεια -διότι πρόκειται για έμμεση οικονομική βοήθεια- τότε κανένα κόμμα εδώ δεν είπε ότι πρέπει να γνοιαστούμε και για κάποια άλλα μικρά κόμματα. Πώς μπορεί λοιπόν αυτή η Βουλή, επαναλαμβάνω, σε διάστημα τόσο λίγο να ψηφίσει δύο νόμους που ο καθένας έχει διαφορετική φιλοσοφία από τον προηγούμενο;

Αν θίγω αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι γιατί έχω οτιδήποτε με το Κόμμα των Φιλελευθέρων. Όχι, κάθε άλλο. Αν θίγω αυτή την πτυχή του θέματος είναι για να δείξω ότι υπάρχει μια αντίφαση σε σχέση με τον προηγούμενο νόμο. Διότι τι θα γίνει αν αύριο στην Κύπρο δημιουργηθούν δέκα ή είκοσι μικρά κόμματα; Θα φέρω ένα παράδειγμα εδώ, ότι στην Ελλάδα, στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, πήραν μέρος 25 κόμματα από τα οποία τα 22 πήραν μηδαμινά ποσοστά, κάτω του 1% το καθένα. Όλα αυτά τα κόμματα λειτουργούσαν περισσότερο από ένα χρόνο πριν από τις εκλογές. Τι θα γίνει λοιπόν στην Κύπρο, αν έχουμε είκοσι τέτοια κόμματα; Δε θα εξευτελίσουμε το θεσμό βοήθειας προς τα κόμματα;

Επαναλαμβάνω, δεν είμαι ενάντια στη βοήθεια προς τα μικρά κόμματα, αλλά αυτά πρέπει να παίρνουν τουλάχιστον ένα ποσοστό ψήφων, αυτό που καθορίζεται στον προηγούμενο νόμο.

Το άλλο βασικό ζήτημα που ήθελα να θίξω είναι η θέση των τριών κομμάτων πως το κριτήριο για την κατανομή του ποσού των £250,000 πρέπει να είναι οι Βουλευτές που έχει ένα κόμμα και όχι οι ψήφοι που πήρε ένα κόμμα στις εκλογές. Εμείς διαφωνούμε με αυτό το σκεπτικό και διευκρινίζουμε πως η ορθή βάση δεν είναι πόσους Βουλευτές έχει ένα κόμμα -προπαντός στο τέλος μιας βουλευτικής θητείας- αλλά πόσους ψήφους πήρε στις προηγούμενες εκλογές, ποια εκατοστιαία αναλογία ψήφων έχει πάρει. Πιστεύουμε πως δεν είναι σωστό το εκτόπισμα ενός κόμματος να κρίνεται από το πόσοι είναι οι Βουλευτές του που αποχώρησαν από μια κοινοβουλευτική ομάδα και θα ήταν παρακινδυνευμένο, κύριοι συνάδελφοι, να δεχτούμε πως, όταν αποχωρούν δύο ή περισσότεροι Βουλευτές από μια κοινοβουλευτική ομάδα, παίρνουν μαζί τους ταυτόχρονα και πιστώνονται με ανάλογο ποσοστό ψήφων ή θα ήταν επίσης παρακινδυνευμένο να δεχτούμε πως, όταν αποχωρούν από ένα κόμμα δύο ή περισσότεροι Βουλευτές, αυτόματα αυτό το κόμμα χάνει από την εμπιστοσύνη τη λαϊκή ανάλογο ποσοστό δύναμης.

Εμείς λοιπόν θεωρούμε πως το σωστό, το δίκαιο κριτήριο για την κατανομή του ποσού των £250,000 είναι το ποσοστό ψήφων που πήρε ένα κόμμα στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές και νοουμένου, επαναλαμβάνω, ότι έχει πάρει το 2% των ψήφων σε όλη την έκταση της Κύπρου. Αυτό άλλωστε, επαναλαμβάνω, προνοείται και από το νόμο που ψηφίσαμε το 1989. Η θέση μας λοιπόν ήταν το ποσό των £250,000 να κατανεμηθεί με βάση το αποτέλεσμα των εκλογών του 1985. Επειδή όμως υπάρχει ο κίνδυνος κάποιοι να μας κατηγορήσουν ότι θέλουμε να αποστερήσουμε από τα μικρά κόμματα τη δυνατότητα οικονομικής ενίσχυσης, προτείνουμε όπως ψηφίσουμε σήμερα το ποσό των £250,000, αλλά η κατανομή του να γίνει ανάμεσα στα κόμματα μετά τις 19 του Μάη, δηλαδή μετά τις βουλευτικές εκλογές, ανάλογα με το ποσοστό που θα πάρουν και νοουμένου ότι θα πάρουν τουλάχιστον το 2% των ψήφων. Με αυτό τον τρόπο, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαστε βέβαιοι ότι κανένα κόμμα δεν αδικήθηκε και κανένα κόμμα δε σφετερίστηκε λεφτά που δικαιωματικά ανήκουν σε άλλο κόμμα. Σε ό,τι αφορά το ερώτημα πώς θα κάνει κάθε κόμμα την προεκλογική του εκστρατεία, υπάρχει η απλή απάντηση ότι κάθε κόμμα, υπολογίζοντας τη δύναμη που έχει, θα συνάψει το ανάλογο δάνειο και ανάλογα με το ποσοστό που θα πάρει στις βουλευτικές εκλογές να το πάρει το δικαίωμά του και να αποπληρώσει αυτό το δάνειο.

Πιο πάνω είπα, κύριοι συνάδελφοι, ότι κανένα κόμμα δεν πρέπει να σφετεριστεί λεφτά που δικαιωματικά ανήκουν σε άλλο κόμμα. Σε σχέση με αυτό θέλω να υπενθυμίσω ότι εμείς, το ΑΚΕΛ, μέσα στις συνθήκες της έναρξης του πολέμου στον Κόλπο και όταν άρχισαν να αυξάνονται οι άνεργοι, θεωρήσαμε σωστό να προτείνουμε όπως το ποσό των £250,000 δοθεί στο ταμείο της ανεργίας, για να δώσουμε ως Βουλή το μήνυμα προς τον κυπριακό λαό ότι είμαστε ενάντια στον επηρεασμό των ανεργιακών επιδομάτων των εργατοϋπαλλήλων, ότι είμαστε ενάντια στον επηρεασμό του μισθολογίου και των άλλων δικαιωμάτων που έχουν οι εργατοϋπάλληλοι. Δε βρήκαμε ανταπόκριση από άλλες πλευρές. Δικαίωμά τους. Εμείς θέλουμε να διαβεβαιώσουμε ότι, συνεπείς μ' αυτή τη θέση μας, οποιοδήποτε ποσό δοθεί στο κόμμα μας από τη ρύθμιση που θα γίνει θα δοθεί στο ταμείο των ανέργων. Έτσι, τελειώνοντας, θέλω να υπογραμμίσω πως οποιαδήποτε προσπάθεια να αποστερηθεί το ΑΚΕΛ το ποσό που δικαιούται με βάση το εκλογικό του αποτέλεσμα του 1985 και το εκλογικό αποτέλεσμα του 1991, που επίσης θα είναι ψηλό, οποιαδήποτε προσπάθεια να μειωθεί η οικονομική ενίσχυση προς το ΑΚΕΛ δε θα είναι επιβάρυνση του ΑΚΕΛ, δε θα είναι σφετερισμός των χρημάτων του ΑΚΕΛ. Θα είναι σφετερισμός χρημάτων που θα δοθούν στο ταμείο των ανέργων, θα είναι σφετερισμός των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εμείς, ψηφίζοντας αυτή τη ρύθμιση, κύριε Πρόεδρε, δεν ισχυριζόμαστε ότι είναι η απόλυτα ακριβής και η απόλυτα δίκαιη. Θεωρούμε όμως ότι είναι μια

ρύθμιση κατ' οικονομία και μεταβατική. Αυτή τη στιγμή μιλούμε για την πρώτη εξαμηνιαία δόση της ετήσιας επιχορήγησης των πολιτικών κομμάτων από μέρος του κράτους. Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι αυτή την περίοδο έχουν παρατηρηθεί διαφοροποιήσεις σε διάφορα κόμματα και είναι πράγματι άγνωστο το ποσοστό δύναμης του Κόμματος των Φιλελευθέρων, που δυστυχώς όπως πάνε τα πράγματα θα παραμείνει άγνωστο, γιατί έχει συμπεθερέψει με το Συναγερμό ως κομματικός σώγαμπρος και καταλαβαίνω πως θα δυσκολευτούμε και στο μέλλον να κατατάξουμε τη δύναμη του Κόμματος των Φιλελευθέρων.

Όμως επειδή δεν έχουν όλα τα κόμματα την οικονομική ευχέρεια, εμείς θα ψηφίσουμε αυτή τη ρύθμιση, με το πνεύμα ότι είναι πράγματι μια μεταβατική ρύθμιση, γιατί δεν μπορώ να πω ότι δεν εκτιμούμε τη θέση ότι από 3% και πάνω, ναι, είναι κόμμα και ότι οι ψήφοι πρέπει να είναι το κριτήριο και ότι αυτά τα πράγματα θα ξεκαθαρίσουν πολύ σύντομα μετά τις βουλευτικές εκλογές. Και δε νομίζω ότι αυτή τη στιγμή κάνοντας μια ρύθμιση είναι μπετόν αρμέ. Πρέπει να πω ότι εκτιμούμε τη χειρονομία του ΑΚΕΛ για το ταμείο των ανέργων. Κάποιοι έχουν την ευχέρεια, άλλοι δεν την έχουν. Οπωσδήποτε η πράξη τους είναι εκτιμητέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο το οποίο ψηφίζουμε σήμερα έχει δύο πτυχές. Η μια πτυχή αναφέρεται στην επιχορήγηση των κομμάτων και η δεύτερη πτυχή στον τρόπο κατανομής αυτής της επιχορήγησης στα διάφορα κόμματα.

Χαίρομαι διότι πάνω στην πρώτη πτυχή δεν υπήρξαν διαφορές, γιατί όλοι κατανοούμε πως, αν θα υπάρξει πραγματικός δημοκρατικός βίος, δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς να λειτουργούν κόμματα. Και αν δεν λειτουργούν κόμματα, διότι δεν έχουν την οικονομική άνεση, τα κόμματα θα είναι υποχείρια ορισμένων οι οποίοι θα μπορούν να τα συντηρήσουν και αυτό θα είναι πράγμα ανεπιθύμητο για την αληθινή δημοκρατία.

Επομένως η Βουλή σήμερα, θεσπίζοντας αυτό το νομοσχέδιο, δημιουργεί όλες τις προϋποθέσεις για να λειτουργήσει ένα δημοκρατικό πλουραλιστικό σύστημα στον τόπο μας. Το ερώτημα το οποίο όμως τίθεται είναι: Μπορούμε να αποκλείσουμε κόμματα, γιατί δεν έχουν κατέλθει σε εκλογές και δεν έχουν εξασφαλίσει το α ή β ποσοστό; Ο κ. Πουμπουρής εκ μέρους του ΑΚΕΛ αναφέρθηκε στον ορισμό του τι εστί κόμμα, του τι είναι κόμμα, για να αποκτήσει και να εγγράψει επ' ονόματί του περιουσία. Και θέλει να ακολουθηθεί περίπου η ίδια νομική διατύπωση και στην περίπτωση του τι είναι κόμμα για να βοηθηθεί να πολιτευθεί. Δε συγκρίνονται τα δύο πράγματα. Στην πρώτη περίπτωση ένα κόμμα έχει περιουσία και ο ορισμός ο οποίος δίδεται είναι για να εγγραφεί αυτή η περιουσία επ' ονόματί του. Στη δεύτερη περίπτωση ένα κόμμα το οποίο υφίσταται για μια περίοδο και δε δημιουργήθηκε αμέσως πριν από τις εκλογές για να πάρει λεφτά -και γι' αυτό μπαίνει και η χρονική περίοδος- είναι κόμμα το οποίο πρέπει να βοηθηθεί, για να μην περιοριστεί αποκλειστικά ο κομματικός βίος σε δύο ή τρία ή τέσσερα υφιστάμενα κόμματα. Και επομένως είναι δύο

διαφορετικά πράγματα και δύο διαφορετικά κριτήρια που θα χρησιμοποιήσουμε στον καθορισμό του τι είναι κόμμα. Και θα ήθελα να πω ότι και το Ανώτατο Δικαστήριο στην απόφασή του για το τι είναι κόμμα, για σκοπούς διάθεσης χρόνου από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο, δεν ακολούθησε το κριτήριο ότι πρέπει να έχει κατέλθει το κόμμα στις εκλογές και να έχει πάρει ορισμένο ποσοστό, αλλά πήρε ως κριτήριο το αν υπάρχει, αν είναι συγκροτημένο, πόσο καιρό υπάρχει, αν έχει εγγεγραμμένα μέλη και ούτω καθεξής. Δεν μπορούμε επομένως να χρησιμοποιούμε το ίδιο κριτήριο κάθε φορά.

Θα ήθελα τώρα να δούμε το θέμα των ποσοστών για κόμματα που έχουν κατέλθει στις εκλογές. Πιστεύω ότι στο παρόν στάδιο υπάρχει ένα κόμμα στη Βουλή το οποίο αποτελείται από τέσσερις ή πέντε Βουλευτές οι οποίοι δεν έχουν κατέλθει προηγουμένως ξεχωριστά από το ΑΚΕΛ, αλλά θα διεκδικήσουν εκλογές στο μέλλον. Αν βάλουμε ως κριτήριο το τι ποσοστό πήρε, αποκλείουμε ένα κόμμα από το να επωφεληθεί της κρατικής επιχορήγησης για να μπορεί να πολιτευθεί. Αν βάλουμε με βάση τον αριθμό των Βουλευτών που διαθέτει το κάθε κόμμα, ανταποκρινόμαστε στην πραγματικότητα. Διότι εδώ το κάθε κόμμα διαθέτει έναν αριθμό Βουλευτών και με βάση αυτό τον αριθμό θα γίνεται η επιχορήγηση. Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει μια διάκριση. Εγώ δεν είμαι εξ' εκείνων που λένε ότι, αν ένα κόμμα έχει προβλήματα και μια ομάδα αποσχισθεί, πρέπει να υπάρχουν καταπιεστικά οικονομικά μέτρα εναντίον εκείνης της ομάδας για να διεκδικήσει χωριστά το βουλευτικό αξίωμα. Μια τέτοια άποψη για μας είναι απαράδεκτη και πιστεύουμε ότι η πραγματική δημοκρατία και η πραγματική δικαιοσύνη επιβάλλει, αν υπάρχει στη Βουλή ένα κόμμα, έστω με τρεις, έστω με τέσσερις, έστω με πέντε Βουλευτές, να τύχει και αυτό οικονομικής βοήθειας, όπως θα τύχουν τα άλλα κόμματα. Διαφορετικά θα ήταν άνιση μεταχείριση και κατά την άποψή μου και η κατανομή θα ήταν αντισυνταγματική, διότι θα υπήρχε το στοιχείο της μη ίσης μεταχείρισης όλων των κομμάτων. Εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως εισηγείται η πλειοψηφία της Επιτροπής Οικονομικών.

Τώρα αναφορικά με κάποιο σχήμα λόγου περί συμπεθεριού, να μου επιτρέψει ο έντιμος συνάδελφος να του πω ότι η τύχη μάς έταξε να συλλέγουμε όλους εκείνους, αξιωματούχους και ανώτερους αξιωματούχους του ΔΗ.ΚΟ., οι οποίοι διαφωνούν με το κόμμα τους και ενστερνίζονται τις ιδέες του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γνωστό ότι ύστερα από απαίτηση αυτού του Σώματος και ύστερα από διαβουλεύσεις με την Εκτελεστική Εξουσία και ειδικά με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας συμφωνήθηκε όπως για τις ανάγκες των κομμάτων παραχωρείται από τον κρατικό προϋπολογισμό ποσό £500,000. Και είναι στα πλαίσια αυτής της συμφωνίας και αυτής της απόφασης που το Σώμα σήμερα καλείται να ψηφίσει αυτό το κονδύλι. Τόσο στην Επιτροπή Οικονομικών, αλλά και στην ολομέλεια του Σώματος φαίνεται ότι όλες οι πλευρές συμφωνούν ότι είναι χρήσιμη και αναγκαία η επιχορήγηση των κομμάτων. Πάνω σ' αυτό το σημείο φαίνεται δεν υπάρχει από καμιά πλευρά διαφωνία. Και είναι φανερό ότι τα κόμματα έχουν ανάγκη οικονομικών πόρων και με τη χορηγία αυτή δίνεται η δυνατότητα τα κόμματα να

έχουν οικονομικά μέσα και να μη χρειάζονται την επικυριαρχία κάποιων οι οποίοι με οικονομικά μέσα θα μπορούν να επηρεάσουν την πολιτική τους και τη δημοκρατική λειτουργία τους.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, σήμερα δε συζητούμε για το σύνολο του ποσού, για τις £500,000, αλλά συζητούμε μόνο για το μισό ποσό, δηλαδή για το πρώτο εξάμηνο του 1991. Και αυτό δεν είναι τυχαίο. Οφείλεται στο γεγονός ότι μέσα στο Μάιο θα γίνουν νέες εκλογές και θα εκλεγεί νέα Βουλή και κατά συνέπεια την έγκριση του υπόλοιπου ποσού των £250,000, καθώς και τον τρόπο κατανομής αυτού του ποσού θα αποφασίσει η νέα Βουλή με βάση τα δεδομένα των προσεχών βουλευτικών εκλογών.

Εκείνο που συζητούμε σήμερα είναι πώς θα γίνει η κατανομή αυτού του ποσού για τη σημερινή Βουλή. Και μελετώντας αυτό το θέμα, η Επιτροπή Οικονομικών, αλλά και τα διάφορα κόμματα συζητούσαν τον τρόπο με τον οποίο η απόφαση που θα έπαιρναν να μην ήταν μόνο δίκαιη, αλλά και συνταγματική.

Θα 'θελα να σταθώ ιδιαίτερα στη δεύτερη πτυχή του ζητήματος. Πολύ σωστά ο κύριος Κληρίδης ήγειρε το θέμα του Κόμματος των Φιλελευθέρων. Το Κόμμα των Φιλελευθέρων ιδρύθηκε σε περίοδο που δεν υπήρχαν βουλευτικές εκλογές και είναι φυσικό ότι το κόμμα αυτό και με βάση απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου χαρακτηρίστηκε ως κόμμα και του δόθηκαν δικαιώματα αναφορικά με την εμφάνισή του και την προβολή του μέσω των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Δε βρίσκεται όμως στη σημερινή Βουλή. Αυτή είναι μια πραγματικότητα που έπρεπε να ληφθεί υπόψη και με την εισήγηση που γίνεται λαμβάνεται υπόψη αυτό το πράγμα, διότι διαφορετικά η διάκριση σε βάρος ενός κόμματος θα δημιουργούσε προβλήματα και ίσως, εγώ λέω, θα μπορούσε και η νομιμότητα αυτής της νομοθεσίας να τεθεί υπό αμφισβήτηση. Η Βουλή επίσης ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της και τις νέες πραγματικότητες που έχουν δημιουργηθεί. Στις προσεχείς βουλευτικές εκλογές κατέρχεται ακόμα ένα κόμμα, το ΑΔΗΣΟΚ, το οποίο διαθέτει σ' αυτή τη Βουλή πέντε Βουλευτές. Αυτή η πραγματικότητα δεν μπορούσε να μη ληφθεί υπόψη και η εισήγηση που γίνεται λαμβάνει υπόψη και αυτή την πραγματικότητα. Γι' αυτό η απόφαση που καλείται σήμερα να πάρει το Σώμα τόσο για το ύψος της βοήθειας που θα διανεμηθεί όσο και για τον τρόπο με τον οποίο θα διανεμηθεί αυτή η βοήθεια λαμβάνει υπόψη τις dosμένες σημερινές πραγματικότητες και κάμνει κατανομή κατά τρόπο αρκετά δίκαιο και δημοκρατικό. Θα 'θελα, κύριε Πρόεδρε, επίσης να υπογραμμίσω ότι πολύ σωστά η σημερινή Βουλή δεν παίρνει απόφαση για την κατανομή του υπόλοιπου ποσού. Αυτό πρέπει να είναι έργο της νέας Βουλής στις νέες πραγματικότητες. Κατά συνέπεια το ΑΔΗΣΟΚ για όλους αυτούς τους λόγους θα ψηφίσει την πρόταση που γίνεται από μέρος της πλειοψηφίας της Επιτροπής Οικονομικών.

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να προσθέσω ακόμα ένα σημείο. Αντιλαμβάνομαι ότι, όταν τα κόμματα ζητούσαν τη βοήθεια αυτή από το κράτος, ήταν διότι πράγματι τη βοήθεια αυτή τη χρειάζονταν. Και πρέπει να σας πω με όλη την ειλικρίνεια ότι το ΑΔΗΣΟΚ χρειάζεται και πολύ μάλιστα αυτή την οικονομική βοήθεια για να μπορέσει να διεξάγει τον προεκλογικό του αγώνα. Είναι δικαίωμα φυσικά του κάθε κόμματος, ανάλογα με τα οικονομικά που έχει, αν θέλει τόσο το ποσό αυτό όσο και άλλα ποσά να τα δώσει για διάφορους σκοπούς και είναι δικαίωμα του ΑΚΕΛ να αποφασίσει ότι το ποσό αυτό θα δοθεί στο ανεργιακό ταμείο. Θα 'θελα όμως να πω δυο λόγια' ότι το ποσό αυτό για το ανεργιακό ταμείο είναι σταγόνα στον ωκεανό. Ούτε λύει ούτε επιλύει προβλήματα. Μακάρι

με τον τερματισμό τώρα του πολέμου να αλλάξουν τα δεδομένα και να μην αυξηθεί ο αριθμός των ανέργων. Θα 'θελα όμως να πω ότι το πρόβλημα του ανεργιακού ταμείου και των εκατομμυρίων που θα απαιτηθούν σε περίπτωση κατά την οποία θα υπάρξει μεγάλη ανεργία ή θα συνεχιστεί αυτή η ανεργία δεν επιλύεται με φιλανθρωπία. Θα χρειαστεί να ληφθούν βασικά και ριζικά μέτρα κι εμείς θα είμαστε από τους πρώτους που θα εισηγηθούμε τέτοια μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης ιδιαίτερα σ' αυτόν τον τόσο λεπτό και νευραλγικό τομέα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα δω το θέμα και από μια άλλη άποψη, με το να πω ότι χαιρετίζουμε κι επικροτούμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο το οποίο συνιστά έναν προοδευτικό θεσμό που τονώνει τη δημοκρατία και ενισχύει τη λαϊκή κυριαρχία. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η πολυκομματική δημοκρατία. Ο θεσμός είπα ότι ενισχύει τη λαϊκή κυριαρχία ως προς τον τρόπο που εκδηλώνεται. Διότι με το να λέμε λαϊκή κυριαρχία και να μη μας ενδιαφέρει ο τρόπος που εκδηλώνεται αυτή η εξουσία του δήμου, η δημοκρατία, είναι σαν να αρνούμεθα και την έννοια της δημοκρατίας και της λαϊκής κυριαρχίας. Ώστε θα πρέπει να πούμε ότι είναι προς τιμήν της κυβέρνησης που εισήγαγε τέτοιο νομοσχέδιο.

Η εκδήλωση της εξουσίας του λαού, αγαπητοί συνάδελφοι, γίνεται μέσω των πολιτικών κομμάτων. Και αισθάνομαι την ανάγκη να το πω αυτό διότι, ενώ όλοι επικροτούν τη δημοκρατία, συνηθίζεται από όλους να κατηγορούν τα κόμματα. Και είναι ένα παράξενο βέβαια φαινόμενο, αλλά δυστυχώς είναι κάτι που συμβαίνει. Για οτιδήποτε γίνεται προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των κομμάτων ή των προσώπων, των εκλεγμένων μελών της Βουλής που ανήκουν σε κόμματα, υπάρχει δυστυχώς μια επικριτική διάθεση από εκείνους που εκπροσωπούνται σ' αυτή την αίθουσα. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να λέγονται από καιρού εις καιρόν ορισμένες χοντρές αλήθειες, για να είναι κατανοητή και η φύση και η αποστολή του Σώματος τούτου.

Η λειτουργία των κομμάτων είναι αναγκαία, επαναλαμβάνα, για να υπάρχει απρόσωπα η δημοκρατία. Άλλως πως παρουσιάζεται το φαινόμενο της απολυταρχίας, της δικτατορίας, της δυνάστευσης του λαού είτε από το μόνο κόμμα είτε από το ισχυρό πρόσωπο, το δικτάτορα. Δε θέλω να πω περισσότερα για το θέμα τούτο, παρά να επικροτήσω δημοσίως το τι ειπώθηκε για τη φύση των κομμάτων στην πρόσφατη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου που επιλήφθηκε του γνωστού θέματος των παρατηρητών. Θα διαβάσω την παράγραφο που αφορά τα κόμματα. Λέχθηκε από τον εκδόσαντα την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου δικαστή κύριο Στυλιανίδη το ακόλουθο: «Το πολιτικό κόμμα έχει εξελιχθεί σε βασικό θεσμό της λειτουργίας του πολιτεύματος». Αυτό λέχθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο. Και συνεχίζει: «Διαμορφώνει και εκπροσωπεί την πολιτική θέληση του λαού. Ο κομματικός πλουραλισμός έχει αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο στην εποχή μας και εκφράζει χαρακτηριστικά διάρθρωσης της σύγχρονης δημοκρατίας. Η υιοθέτηση του αναλογικού εκλογικού συστήματος με

διάφορες αποκλίσεις συμβάλλει στην ενίσχυση της εκπροσώπησης της λαϊκής μειοψηφίας στα αντιπροσωπευτικά σώματα. Η αντιπροσωπευτική αυτή αρχή υλοποιείται με την αντιπροσώπευση, κατά το δυνατό, ολόκληρου του λαού στη Βουλή.»

Κατά συνέπεια, όταν δίνεται βοήθεια στα κόμματα, δίνεται βοήθεια στον ίδιο το λαό για να εκδηλώσει τη βούλησή του μέσω των κομμάτων του. Είναι δηλαδή ταυτόσημα τα κόμματα με την έννοια της δημοκρατίας. Αλλά ακριβώς ερχόμαστε στο θέμα που μας ενδιαφέρει. Για να συντηρηθεί ένας τέτοιος οργανισμός, χρειάζεται και σοβαρή δαπάνη και χρειάζεται κόπος και μόχθος πολύς. Το κράτος προθυμοποιήθηκε να συνδράμει τα κόμματα και οπωσδήποτε επικροτείται αυτή η ενέργεια του κράτους. Στην αντίθετη περίπτωση θα συμφωνούσα κι εγώ με τον κύριο Κληρίδη που είπε ότι τα κόμματα θα ήταν υποχείρια εκείνων που τα ενισχύουν οικονομικά και αυτό είναι ανεπιθύμητο. Θα πρόσθετα, όπως όλοι, ότι η δημιουργία και η συντήρηση κόμματος θα ήταν ίσως το προνόμιο ή το πάρεργο του πλούσιου. Εφόσον πλουτίσαμε, ας κάμουμε κι ένα κόμμα να το χρηματοδοτούμε για να εξυπηρετούμαστε καλύτερα! Αυτή δεν είναι η σωστή προσέγγιση. Γι' αυτό το λόγο προσδοκούμε ότι η αρωγή του κράτους στο μέλλον θα εκδηλωθεί και με άλλους τρόπους, για να ενισχυθεί η συντήρηση των δημοκρατικών κομμάτων.

Τίθεται όμως πράγματι ζήτημα κατανομής αυτής της βοήθειας την οποία εγώ θα έβλεπα ότι θα έπρεπε να είχε δυο σκέλη. Το 50% του ποσού που προορίζεται για τα κόμματα θα πρέπει να κατανέμεται μεταξύ των κομμάτων τα οποία υπάρχουν μέσα στη Βουλή, ανεξάρτητα από τη δύναμη αυτών των κομμάτων, διότι υπάρχουν τα πάγια έξοδα συντήρησης ενός κόμματος και είτε είναι πολυπληθές είτε είναι λιγότερο μαζικό έχει τα ίδια πάγια έξοδα. Το άλλο 50% να διανέμεται με βάση τη δύναμη του κόμματος σε ψήφους. Επειδή όμως, κύριοι συνάδελφοι, σκοπός της βοήθειας προς τα κόμματα δε θα πρέπει να είναι άλλος εκτός από την αρωγή σε υφιστάμενα κόμματα που έχουν ουσιαστική οντότητα και δεν είναι κόμματα ευκαιριακά ή προϊόντα ιδιοτροπίας, όπως είδαμε στο παρελθόν, θα πρέπει πράγματι να ληφθεί υπόψη ο καθορισμός της έννοιας του κόμματος με αντικειμενικά κριτήρια. Και το αντικειμενικότερο κριτήριο είναι το τι αντιπροσωπεύει ένα κόμμα. Και για να μάθουμε τι αντιπροσωπεύει ένα κόμμα πρέπει αυτό να προέρχεται από εκλογές. Όχι να ακούμε όσα ακούμε, αλλά ακριβώς η οντότητα και η μαζικότητα του κόμματος λαμβάνεται από την έννοια της δημοκρατίας της ίδιας.

Έτσι, επειδή αυτή τη στιγμή δεν ξέρουμε τι αντιπροσωπεύουν τα κόμματα, καλό θα είναι να αναφέρουμε στο νομοσχέδιο της κυβερνήσεως «το μέγεθος του κόμματος σε ψήφους, όπως προέκυψε από τις ευθύς προηγούμενες βουλευτικές εκλογές.» Μόνο οι εκλογές θα δώσουν το κριτήριο του μεγέθους του κόμματος. Διότι πράγματι τίθεται ένα ζήτημα σε απάντηση των όσων εισηγήθηκαν άλλοι συνάδελφοι. Έχει σχέση το μέγεθος του κόμματος, άλλως πως θα παρατηρείτο το φαινόμενο ένα χρόνο πριν από μια εκλογή να δημιουργείται ένας μεγάλος αριθμός κομμάτων, όπως γινόταν προηγουμένως με τα ευκαιριακά έντυπα, για να εισπράξουν εκείνες τις ευλογημένες τις £10,000 για τη δημοσίευση των εκλογικών καταλόγων. Φρόντιζαν όλοι γρήγορα γρήγορα να εκδώσουν ένα έντυπο για να πάρουν τις £10,000. Γιατί με αυτή τη σκέψη να μη γίνουν 50 κόμματα συνοικιακά; Ο καθένας να κάμνει ένα κόμμα, να το εγγράφει και να πηγαίνει στο δημόσιο ταμείο να λείει είμαι πολιτικό κόμμα και έχω και έμβλημα, θέλω τις £10,000. Μάλιστα τα εμβλήματα μπορεί να είναι και πιο εντυπωσιακά από τα

εμβλήματα των υφιστάμενων κομμάτων. Γι' αυτό η εισήγησή μας είναι ότι θα πρέπει να δοθούν τα χρήματα αυτά μετά τις εκλογές και όταν πλέον θα έχει ξεκαθαρίσει ποια είναι η δύναμη των κομμάτων και ποια είναι πραγματικά κόμματα.

'Όσον αφορά την εισήγηση του ΑΚΕΛ να δοθούν τα χρήματα στο ταμείο των ανέργων, θέλω να πω ότι και το κόμμα μας επικροτεί το να δοθεί στο ταμείο των ανέργων το κονδύλι το οποίο θα πάρει το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, του οποίου βεβαίως η δύναμη αναμένεται να μεγαλώσει, όπως γνωρίζετε όλοι σας, σε μεγάλο βαθμό κι έτσι οι άνεργοι θα εισπράξουν ένα σημαντικότερο ποσό από ό,τι προσδοκάται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, ζητά το λόγο ο κύριος Παναγιώτου. Θέλει να πρωτολογήσει και αυτός και κατόπιν να δευτερολογήσετε. Μπορεί να πει κάτι που να θέλετε να του απαντήσετε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν έχω ένσταση.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα μιλήσω επί του θέματος, αλλά, προσωπικά τουλάχιστον, αισθάνομαι την ανάγκη να κάμω μερικές παρατηρήσεις για τη θέση του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ότι το ποσό της χορηγίας θα το δώσει για άλλους σκοπούς, εκτός εκείνων για τους οποίους προορίζεται. Όπως είναι γνωστό, αυτή η χορηγία δίδεται με αποκλειστικό σκοπό τις ανάγκες λειτουργίας των κομμάτων και της πολιτικής τους εκστρατείας. Οποιοσδήποτε άλλος σκοπός είναι πέραν του σκοπού αυτού του νόμου που ψηφίζουμε σήμερα και αυτής της χορηγίας. Και ειλικρινά διερωτώμαι κατά πόσο προκύπτει, ενόψει αυτής της θέσης, και νομικό και ηθικό και πολιτικό θέμα και θέμα ηθικής τάξης. Δηλαδή προαναγγελία και μάλιστα επίσημη ότι το ποσό αυτής της χορηγίας που προορίζεται για συγκεκριμένους σκοπούς θα διατεθεί για διαφορετικούς σκοπούς. Διερωτώμαι ακόμα κατά πόσο, ενόψει αυτής της προκαταβολικής θέσης και δήλωσης, κατά πόσο η κυβέρνηση, το κράτος, ως πηγή αυτής της χορηγίας, έχει υποχρέωση να το δώσει ή κατά πόσο και εμάς, ως Νομοθετικό Σώμα, θα πρέπει να μας απασχολήσει. Θα ήθελα να το επισημάνω, θέλοντας να πιστεύω ότι το ΑΚΕΛ, για να μην εγείρεται αυτό το θέμα, θα βρει άλλους τρόπους να δώσει οποιοδήποτε ποσό θέλει για άλλους σκοπούς και όχι να το ταυτίζει με αυτό το θέμα. Διαφορετικά προσωπικά τουλάχιστον είμαι διατεθειμένος να εγείρω το θέμα για να μελετηθεί από κάθε άποψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

'Εχω προσέξει την τοποθέτηση του ΔΗ.ΚΟ. Ήταν κατά κάποιο τρόπο θετική. Δήλωσε ο κ. Μουσιούττας ότι «αυτό είναι ένα μεταβατικό στάδιο και γι' αυτό το λόγο συγκατατεθήκαμε γι' αυτή τη ρύθμιση» και το εκτίμησα αυτό. Έχω προσέξει επίσης τη δήλωση του εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. που λέει ότι «εκτιμούμε τη δήλωση του ΑΚΕΛ να κάνει πρόταση για να κατατεθεί αυτό το

ποσό στο ταμείο των ανέργων». Έχω από την άλλη προσέξει ότι ο κ. Παναγιώτου, του ιδίου κόμματος δηλαδή, ούτε λίγο ούτε πολύ, θα μας προσάψει και μια μομφή τώρα...

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Αυτό θα κάνω.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

... θα μας πάρει στα δικαστήρια, γιατί διακηρύξαμε μια πρόθεσή μας. Κύριε Παναγιώτου, θέλω να σου υπενθυμίσω ότι το κόμμα στο οποίο ανήκεις σε προεκλογική περίοδο διακήρυξε ότι θα δώσει £50,000 για την άμυνα και δεν τις έδωσε ακόμα. Αν λοιπόν υπάρχει κάποιος για τον οποίο πρέπει να τεθεί θέμα τάξης, είσαστε εσείς, μάλλον εσύ, διότι δε μιλώ για τον κ. Μουσιούττα.

Εμείς, κύριε Παναγιώτου και κύριοι συνάδελφοι, μέσα στις συνθήκες που ξέσπασε η κρίση στον Κόλπο και άρχισε ο πόλεμος και άρχισε η ανεργία, μέσα σε εκείνες τις συνθήκες θεωρήσαμε σωστό να δώσουμε ένα μήνυμα στο λαό, να δώσουμε ένα μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία και προς κάθε κατεύθυνση ότι δεν πρέπει να επηρεαστούν τα ανεργιακά επιδόματα και οι κατακτήσεις των εργαζομένων.

Αυτή είναι η ουσία του προβλήματος για μας και όπως σας είπα θα το κάνουμε και θα συμβάλουμε με τον τρόπο μας, για να γίνει κατανοητό ότι το ΑΚΕΛ θα υπερασπιστεί τα δίκαια και τα δικαιώματα των εργαζομένων, χωρίς να αμφισβητώ την πρόθεση οποιουδήποτε άλλου κόμματος να υπερασπίζει αυτά τα δικαιώματα. Και ήθελα ακόμα να πω ότι εδώ δεν έβαλα πρόταση νόμου, δεν έβαλα τροποποίηση του σχετικού άρθρου, για να ψηφίσουμε κατά πόσο θα κατατεθούν ή όχι στο ανεργιακό ταμείο. Είναι πολιτική πρόθεση που εξέφρασα, πολιτική θέληση, πολιτική βούληση.

Τώρα δεν μπορώ παρά να παρατηρήσω ότι από μέρους των εκπροσώπων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΑΔΗΣΟΚ επιδείχθηκε μια πολύ πολύ διακριτική σιωπή για μερικά επιχειρήματα που έχουμε βάλει και θα τα αναφέρω. Έχει αναφέρει ο κ. Κληρίδης σαν παράδειγμα ότι «δε βλέπετε ότι ο νόμος εκείνος, ο νόμος που ψηφίσαμε το Νιόμβρη του '89 για το δικαίωμα των κομμάτων να αποκτούν περιουσία δίνει το δικαίωμα στα κόμματα να αποκτούν περιουσία, και στα μικρά κόμματα», λέει.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Να εγγράφουν επ' ονόματί τους.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, να εγγράφουν επ' ονόματί τους.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δηλαδή την έχουν την περιουσία και θα την εγγράψουν.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ναι, κύριε Κληρίδη, αλλά θα σας διαβάσω τώρα το άρθρο 10 του νόμου το οποίο λέει ότι αυτή την περιουσία την εγγράφουν ατελώς. Εδώ είναι η ουσία του προβλήματος. Ότι δικαιούται ένα κόμμα, όταν αποκτήσει μια περιουσία πενήντα ή εκατό χιλιάδων λιρών, να την τιτλοποιήσει, χωρίς να πληρώνει τα λεγόμενα βουλλωτίτζια. Να ποια είναι η ουσία του προβλήματος που έχω θέξει. Και αυτό είναι μια έμμεση οικονομική βοήθεια προς τα κόμματα. Και σας επαναλαμβάνω ότι, όταν ψηφίζαμε αυτόν το νόμο και το Κόμμα των Φιλελευθέρων λειτουργούσε

για τρεισήμισι χρόνια, το κόμμα σας δεν είχε γνοιαστεί για το Κόμμα των Φιλελευθέρων, για να έχει το δικαίωμα να απολαμβάνει αυτό το προνόμιο που απολαμβάνουν τα άλλα κόμματα. Και υποβάλλω ότι είναι ανεξήγητο γιατί δεν επιδείχθηκε τότε η ίδια διάθεση και το ίδιο ενδιαφέρον, για να καλυφθεί το Κόμμα των Φιλελευθέρων με αυτού του είδους την οικονομική βοήθεια.

Επαναλαμβάνω πως πρόκειται για έμμεση βοήθεια και όχι για άμεση. Αλλά εν πάση περιπτώσει δεν παύει να είναι βοήθεια, διότι αν ένα κόμμα αγοράσει μια περιουσία £50,000 και την τιτλοποιήσει το λιγότερο που θα γλυτώσει θα είναι, αν θυμάμαι καλά, £5,000 -ας με διορθώσει οποιοσδήποτε. Αυτή η πτυχή λοιπόν έχει παρασιωπηθεί και από το Δημοκρατικό Συναγερμό και από το ΑΔΗΣΟΚ.

Η δεύτερή μου παρατήρηση είναι η εξής: Δεν απαντήθηκε το επιχειρήμά μας γιατί να μη δοθεί αυτό το ποσό μετά τις εκλογές. Όχι, δεν το απάντησαν οι συνάδελφοι. Βλέπετε καιει αυτό το ζήτημα: αυτή η πτυχή καιει πολύ. Διότι είναι μια πρόταση η οποία δίνει την πιο δίκαιη ρύθμιση του ζητήματος, τη στιγμή που μερικοί μιλούν εδώ για καταπίεση των μικρών κομμάτων. Ποιος καταπιέζει, κύριοι συνάδελφοι; Εμείς που προτείνουμε ότι και το ΑΔΗΣΟΚ και το Κόμμα των Φιλελευθέρων και το ΠΑΚΟΠ και οποιοδήποτε άλλο κόμμα πάρει μέρος στις εκλογές να δικαιούται, με βάση το αποτέλεσμα της εκλογής, να διεκδικήσει οικονομική βοήθεια από τις £250,000; Αδικούμε εμείς ή αδικείτε εσείς το κόμμα του ΑΚΕΛ; Το κόμμα του ΑΚΕΛ το οποίο έχει τη δύναμη που έχει -και όλοι το ξέρετε ότι είναι μια μεγάλη πολιτική δύναμη- το αδικείτε για να ευεργετήσετε κάποιους άλλους. Αυτό είναι το θέμα που υποβάλλω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτός που υφίσταται καταπίεση εδώ οικονομικού χαρακτήρα, αυτό το κόμμα που θα αδικηθεί είναι το ΑΚΕΛ και κανένα άλλο. Στα άλλα κόμματα δώσαμε με την πρότασή μας την ευκαιρία να δοκιμαστούν στις εκλογές και, ανάλογα με ό,τι πάρουν, να πάρουν και ανάλογη οικονομική βοήθεια. Από τις εκλογές δε μας χωρίζουν παρά δυόμισι μήνες - τρεις μήνες. Τι είναι λοιπόν αυτό που βιάζει να κάνουμε σήμερα την κατανομή; Γιατί; Είναι απλούστατο. Για να μην πάρει το ΑΚΕΛ αυτό που του αναλογεί. Και, επαναλαμβάνω, ό,τι πάρει το ΑΚΕΛ θα το δώσει στο ταμείο των ανέργων.

Λέχθηκε ότι το ποσό που θα δοθεί στο ταμείο των ανέργων -και τώρα έχω προσέξει ότι θα δοθεί και από την ΕΔΕΚ- θα είναι σταγόνα στον ωκεανό. Βεβαίως είναι μικρή συνεισφορά αυτή, αλλά θέλω να υπενθυμίσω πως ένα άλλο κόμμα, τις ίδιες μέρες έχει κάνει μια δήλωση ότι οι αυξήσεις των Βουλευτών και των Υπουργών έπρεπε να χαριστούν, να μην τα πάρουν, για να πάνε στο δημόσιο ταμείο. Και αυτή η πρόταση προέρχεται από το ΑΔΗΣΟΚ που μας κατηγορήσε ότι θα κάνουμε μια σταγόνα στον ωκεανό. Γιατί λοιπόν στην περίπτωση της πρότασης του ΑΔΗΣΟΚ η αύξηση που δόθηκε στους Βουλευτές και στους Υπουργούς να δοθεί στον κρατικό προϋπολογισμό δεν ήταν σταγόνα στον ωκεανό και τώρα αυτή είναι σταγόνα στον ωκεανό;

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναλάβω ότι εμείς θα ψηφίσουμε να διανεμηθεί αυτό το ποσό μετά τις εκλογές. Αυτή θα είναι η πιο δίκαιη κατανομή. Κανένας δε θα δικαιούται να διαμαρτυρηθεί ότι αδικήθηκε και κανένας δε θα δικαιούται να διαμαρτυρηθεί ότι του έκλεψαν ή τέλος πάντων ότι σφετερίστηκαν ποσά που του ανήκουν. Και εμείς θα κάνουμε τροποποιήσεις γι' αυτά που έχω πει. Συμφωνούμε ότι το πρώτο, το 50% κάθε ποσού πρέπει να κατανέμεται εξίσου ανάμεσα στα κόμματα -και αυτό δείχνει και την καλή μας πρόθεση να βοηθούμε τα μικρά κόμματα- και το υπόλοιπο να κατανέμεται ανάλογα με τις έδρες που θα πάρουν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Από τη θέση μου. Χαίρομαι για τη διευκρίνιση που έχει κάμει ο κ. Πουμπουρής ότι απλώς οι θέσεις τους ήταν μια πολιτική επαγγελία και ένα πολιτικό μήνυμα χάριν εντυπώσεων. Αν, επαναλαμβάνω, οι θέσεις τους είναι να δώσουν ποσό για οποιουσδήποτε άλλους σκοπούς, μπορούν να το κάνουν ελεύθερα. Όχι όμως να προαναγγέλλουν και να το ταυτίζουν με αυτή τη χορηγία, γιατί, επαναλαμβάνω, υπάρχει πρόβλημα, εγείρεται πρόβλημα. Ελπίζω να έγινε κατανοητό και δεν έχει αιχμή ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αυτό είναι δουλειά δική μας.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Δεν είναι δουλειά μόνο δική σας, κύριε Πουμπουρή. Αναγγείλετέ το διαφορετικά. Πέστε «εμείς, το ΑΚΕΛ, κάνουμε αυτό το πράγμα.» Δεν μπορείτε να αναγγέλλετε ποσό το οποίο χορηγείται για ένα συγκεκριμένο σκοπό, να λέτε ότι «εμείς θα το πάρουμε, αλλά θα το δώσουμε αλλού.» Αυτό είναι σαφές γιατί εγείρει πρόβλημα. Ελπίζω να γίνεται κατανοητό. Μπορείτε, αν θέλετε, να το διαφοροποιήσετε και να πείτε: «Ισόποσο ποσό ενδεχομένως το κόμμα θα καταθέσει προσωπικά».

Τώρα για τα άλλα. Ανέφερε για το κονδύλι που χρωστούμε εμείς στην άμυνα. Λέμε, με όλο το θάρρος της γνώμης μας, ότι δεν είναι από το κράτος που θα το πιάναμε για να το πληρώσουμε, κύριε Πουμπουρή. Από την τσέπη μας θα το πληρώναμε και ό,τι μπορούμε πληρώνουμε. Δεν είναι ντροπή, αν δεν έχουμε να δώσουμε. Η δέσμευσή μας παραμένει και αυτό έχει σημασία. Και πρέπει επίσης να υπενθυμίσω ότι δεν ήταν προεκλογική μας δέσμευση -γιατί γνωρίζουμε ότι, αν γινότουσαν κάποιες άλλες δεσμεύσεις, όλων μας θα ίσχυε η δέσμευση. Παρόλ' αυτά εμείς μετεκλογικά δεσμευτήκαμε και η δέσμευσή μας παραμένει. Είναι γνωστές οι δόσεις που δώσαμε και τις ξέρουν όλοι. Εξάλλου βγήκε και ανακοίνωση του αρμόδιου Υπουργού. Αλλά είναι από την τσέπη μας, κύριε Πουμπουρή, που τα πληρώνουμε τούτα και όχι να τα πιάνουμε από το δημόσιο ταμείο και να τα δίνουμε αλλού για σκοπούς εντυπώσεων. Αυτά προς αποκατάσταση οποιασδήποτε παρεξήγησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι, λυπούμαι για το ότι είναι ανάγκη να απασχολήσω το Σώμα ακόμα μια φορά, γιατί φαίνεται ότι ο έντιμος συνάδελφος κ. Πουμπουρής δεν αντιλήφθηκε την ομιλία μου. Θα μιλήσω αργά, όχι από έλλειψη ευφράδειας, αλλά για να μπορέσει να παρακολουθήσει τη σκέψη μου. Λέγει ο κ. Πουμπουρής ότι παρασιωπήσαμε το γεγονός ότι στο νόμο περί Εγγραφής Ακινήτου Περιουσίας στα κόμματα αυτό γίνεται άνευ πληρωμής των μεταβιβαστικών φόρων. Προς Θεού, κύριε Πουμπουρή! Δεν είναι το θέμα αν απαλλάσσεται από φόρο. Το θέμα είναι αν έχεις τα χρήματα να λειτουργήσεις σε μια πλουραλιστική δημοκρατία ως κόμμα. Αν το παράδειγμα που δώσατε είναι ότι έχω περιουσία £100,000 ή £50,000 ή £1,000,000 και θα την εγγράψω, αυτό

δεν είναι βοήθεια προς το κόμμα για να μπορέσει να πολιτευθεί. Είναι για να μπορέσει αυτή την τεράστια περιουσία που έχει να την εγγράψει επ' ονόματί του.

Λέμε ότι σε μια πλουραλιστική δημοκρατία -και μπορεί να είναι δύσκολο, αφού δεν έχετε ενδιαφέρει στα πλουραλιστικά συστήματα και παρακολουθήσατε μόνο τα μονοκομματικά συστήματα, τα οποία έχουν διαλυθεί, να αντιληφθείτε- η βάση του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι η ευχέρεια και η πολιτική και η οικονομική της λειτουργίας των κομμάτων. Και όσο πιο μικρό το κόμμα είναι, τόσο μεγαλύτερη ανάγκη έχει βοήθειας. Και εμείς δε θέλουμε να αποστερήσουμε το ΑΚΕΛ -το μεγάλο κόμμα, το πλούσιο κόμμα- το οποίο γενναιόδωρα θα δώσει τα χρήματα που θα πάρει για άλλους σκοπούς, γιατί το ΑΚΕΛ μπορεί να μη χρειάζεται αυτή τη βοήθεια. Αλλά θέλουμε να βοηθήσουμε και τα μικρά κόμματα, είτε λέγονται Φιλελεύθεροι είτε λέγονται ΑΔΗΣΟΚ, να μπορέσουν να κατέβουν στον αγωνιστικό στίβο μαζί μας και να αγωνιστούν σε ένα πλουραλιστικό σύστημα προς δόξα της πραγματικής πλουραλιστικής δημοκρατίας.

Και θέλουμε ακόμα να πούμε το εξής: 'Ότι το ίδιο μέτρο που χρησιμοποιούμε για τους εαυτούς μας, χρησιμοποιούμε για όλους. Και επειδή ορισμένα κόμματα δεν είχαν την ευκαιρία να κατέλθουν, λέμε, το μέτρο στην πρώτη αυτή κατανομή -και αργότερα θα το διορθώσουμε- δε θα είναι τα ποσοστά, γιατί δεν τα ξέρουμε. Ο κ. Πουμπουρής λέει με βάση τα ποσοστά της περασμένης εκλογής. Αλλά ποιος από μας μπορεί να πει ότι έχει τα ίδια ποσοστά με τις περασμένες εκλογές. 'Όλοι λέμε ότι έχουμε αυξημένα ποσοστά και αν τα προσθέσουμε θα βγούμε πέραν του 100%. 'Αρα μπορούμε να ισχυριστούμε ότι πριν από πέντε χρόνια είχαμε το άλφα ποσοστό -και ειδικά σε περιπτώσεις που μια ομάδα σοβαρή από ένα κόμμα έφυγε-κι ότι διατηρούμε τα ίδια ποσοστά; Το μόνο κριτήριο το οποίο έχω αυτή τη στιγμή, για να δώσω την ευκαιρία σε όλο το φάσμα του πολιτικού κόσμου να ανταγωνιστεί, είναι ο αριθμός των Βουλευτών που έχει το κάθε κόμμα. Και για μας είναι βασικό το θέμα αυτό, γιατί αν υπάρχουν κόμματα τα οποία έχουν την οικονομική άνεση -και εμείς δεν είμαστε μεταξύ εκείνων που έχουν την οικονομική άνεση- θέλουμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις του να ανεξαρτητοποιηθούν τα κόμματα από ορισμένες καταστάσεις που μπορούν να επηρεάσουν για οικονομικούς λόγους την πολιτική τους. Και είναι γι' αυτό που επιμέναμε. Μικρά ή μεγάλα κόμματα πρέπει να έχουν το μερίδιό τους μέσα σ' αυτή την κρατική βοήθεια που δίδεται για έναν και μόνο συγκεκριμένο σκοπό, την εύρυθμη λειτουργία της πλουραλιστικής δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θέλω να κλείσει ένα κεφάλαιο που αφορά το κόμμα μας σχετικά με μια δήλωση εισφοράς για την άμυνα και επειδή αντιλαμβάνομαι ότι κάποιοι κρατούν ανοικτούς τους λογαριασμούς μας, όπως τους εννοούν, θέλω να δηλώσω κατηγορηματικά για πρώτη και τελευταία φορά ότι εκείνο που είχε γίνει ήταν ότι το Δημοκρατικό Κόμμα είχε δηλώσει πως θα εισέφερε £50,000, αν αποφεύγονταν οι αφισοκολλήσεις και τα άλλα προεκλογικά έξοδα της εκλογής εκείνης. Παρόλ' αυτά η ερμηνεία που δόθηκε από τον τύπο και τα άλλα κόμματα ήταν ότι ήταν δήλωση εισφοράς. Παρά την οικονομική μας δυσπραγία έχουμε καταθέσει δυο φορές από £5,000 και θα συνεχίσουμε όταν και όσο μπορούμε να ανταποκριθούμε σ' αυτό που ο λαός θέλησε να θεωρήσει σαν δήλωσή μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο ένα σημείο, το γιατί η κατανομή του μισού ποσού τώρα και όχι μετά τις προσεχείς βουλευτικές εκλογές. Το έχω απαντήσει, αλλά θα 'θελα να το κάμω ακόμα σαφέστερο. Ο λόγος που είναι ανάγκη να γίνει κατανομή του μισού κονδυλίου τώρα είναι για να δοθεί η δυνατότητα σε όλα τα κόμματα που θα πάρουν μέρος στις προσεχείς βουλευτικές εκλογές να διεξάγουν, στο βαθμό που είναι δυνατό, ισότιμα τον αγώνα μαζί με τα άλλα κόμματα. Και για το σκοπό αυτό χρειάζονται οικονομικά μέσα. Και, επαναλαμβάνω, το ΑΔΗΣΟΚ χρειάζεται αυτό το ποσό, γιατί δεν έχει οικονομικά μέσα και δεν πρόκειται το ποσό αυτό να το χρησιμοποιήσει για οποιουσδήποτε άλλους σκοπούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εγώ θα αντιπαρέλθω τους υπαινιγμούς του κ. Κληρίδη για την προσήλωσή μας σε απολυταρχικές μεθόδους κ.λπ. και θα πω ότι το ΑΚΕΛ έχει ψηλά το μέτωπο για τις δημοκρατικές διαδικασίες που ακολούθησε στα εβδομήντα χρόνια της ύπαρξής του και δε χρειάζεται τα πιστοποιητικά κανενός του τα δίδει ο λαός. Για το άλλο θέλω να ξαναπώ ότι εγώ δεν έθιξα το θέμα πρώτος -άλλοι έχουν θίξει το θέμα πρώτοι γι' αυτό το ποσό- και δεν ήταν πρόθεσή μου να εγείρω ζητήματα που αφορούν το ΔΗ.ΚΟ. Τέλος, επαναλαμβάνω ότι η πρότασή μας για μετά τις εκλογές θα αποτελεί την πιο δίκαιη και την πιο λογική πρόταση η οποία, επαναλαμβάνω, απορώ γιατί δε γίνεται δεκτή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έγινε μια πολύ εκτεταμένη και εποικοδομητική συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα. Νομίζω όμως ότι έχει εξαντληθεί, γι' αυτό το λόγο πρέπει να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται ομόφωνα. Το πρώτο άρθρο είναι ομόφωνο, γιατί δε διαφωνεί κανείς για τη χορηγία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £250,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Και το δεύτερο άρθρο πιστεύω ότι είναι ομόφωνο, γιατί δε διαφωνεί κανένας. Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3, κύριοι, και ο Πίνακας είναι το άρθρο πάνω στο οποίο υπάρχουν διαφωνίες, γι' αυτό το λόγο θα 'θελα να ακούσω αν υπάρχουν εισηγήσεις για τροποποίηση αυτού του άρθρου, παρόλο που έπρεπε να είχαν δοθεί αυτές οι τροποποιήσεις εγγράφως προηγουμένως για να τις θέσουμε σε ψηφοφορία.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο, αλλά ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει διατυπώστε την ...

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

'Έχει δημιουργηθεί έθιμο -βεβαίως κακό έθιμο- να γίνεται και τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κακό έθιμο, κύριε Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

'Όσον αφορά το τρίτο άρθρο, κύριε Πρόεδρε, και τον Πρώτο Πίνακα που το τρίτο άρθρο ...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επί διαδικασίας, ο κ. Κληρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κληρίδη, ορίστε.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να διευκολύνω, θέμα διαδικασίας. Ας τεθεί σε ψηφοφορία πόσοι ψηφίζουν υπέρ της εισήγησης ως προτείνει η πλειοψηφία και πόσοι ψηφίζουν κατά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κληρίδη, το Σύνταγμα δε λέει έτσι. Το Σύνταγμα λέει ότι τίθενται πρώτα σε ψηφοφορία οι τροποποιήσεις και κατόπιν τίθεται το άρθρο.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που ήθελα να πω είναι, αντί να γίνουν τροπολογίες, αφού αυτές περιλαμβάνονται μέσα στην Έκθεση, να αναγνωσθούν οι τροπολογίες από την Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί να διαφοροποιούνται, κύριε Κληρίδη.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Διαφοροποιήθηκαν, δυστυχώς, ναι.

'Όσον αφορά τον Πρώτο Πίνακα στη στήλη που λέγει «Σκοπός» το (α) να διατυπωθεί ως εξής: «Ποσό £125,000 ...» αντί £96,000, κύριε Πρόεδρε, «κατανέμεται εξίσου στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή.». Να τροποποιηθούν μόνο οι £96,000 και να γίνουν £125,000. Το (β) να διαγραφεί εντελώς. Το (γ) να τροποποιηθεί ως εξής: «Ποσό £125,000...» αντί £144,000, «κατανέμεται στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που έλαβαν στις ευθείς προηγούμενες εκλογές.». Και να προστεθεί, στο οικείο μέρος, το άρθρο 5 που να προνοεί ότι ο χρόνος έναρξης της ισχύος του νόμου είναι μετά τις εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν θα φθάσουμε στο 5, τότε θα το δούμε.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτή είναι η τροπολογία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα τη θέσουμε πρώτα σε ψηφοφορία.

Η δική σας τροπολογία, κύριε Πουμπουρή;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι η ίδια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχετε ακούσει την τροπολογία την οποία εισηγείται ο κ. Ευσταθίου. Όσον αφορά τον Πίνακα στη στήλη που επιγράφεται «Σκοποί» στο μεν (α) το ποσό να γίνει £125,000, το (β) να διαγραφεί πλήρως και στο (γ) το ποσό των £144,000 να γίνει £125,000 το οποίο να κατανέμεται στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που έλαβαν στις αμέσως προηγούμενες εκλογές.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3 και του Πρώτου Πίνακα ως είναι τώρα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και 13 εναντίον. Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδεμία αποχή.

Άρα το άρθρο 3 εγκρίνεται ως έχει με 26 ψήφους υπέρ και 13 εναντίον.

Προχωρούμε παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4 και του Δεύτερου Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μια τροπολογία, κύριε Πρόεδρε. Να προστεθεί το άρθρο 5, μετά το άρθρο 4, που να προνοεί ότι ο χρόνος έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου είναι η 1η Ιουνίου 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακούσατε την τροπολογία του κ. Ευσταθίου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η τροπολογία αυτή απορρίπτεται με 26 ψήφους εναντίον και 13 υπέρ.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου ως σύνολο;

Ομόφωνο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Προτού πάμε στο άλλο θέμα, κύριοι συνάδελφοι, σας αναγγέλλω ότι η Επιτροπή Επιλογής επέλεξε τους κυρίους Γλαύκο Κληρίδη, Αλέξη Γαλανό, Μιχάλη Πουμπουρή, Τάκη Χατζηδημητρίου και Μιχάλη Παπαπέτρου ως μέλη της Ad Hoc Επιτροπής που θα εξετάσει το θέμα του Ombudsman.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου). Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 4) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 28 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης αυτής παρευρέθησαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες επίσης στη συνεδρίαση ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Δ. Γεωργιάδης, Π. Στυλιανού και Μ. Παπαπέτρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό των μικρών λεωφορείων που εισάγονται από πολύτεχνους που έχουν έξι και περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετώντας, ως θέμα αρχής, τη χορήγηση της ατέλειας αυτής στις πολύτεχνες οικογένειες, εισηγείται την επαναδιατύπωση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ώστε να καλύπτει τις περιπτώσεις μικρών μόνο λεωφορείων 10-12 θέσεων, περιλαμβανομένου του οδηγού, αφού δοθεί και η αναγκαία ερμηνεία στον όρο «εξαρτώμενο τέκνο», όπως άλλωστε ζήτησαν οι εκπρόσωποι των πολύτεχνων.

Επισυνάπτοντας το κείμενο της πρότασης νόμου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και από νομοτεχνικής άποψης, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι κάτι που πρέπει να εξαρθεί, διότι είναι ένα κοινωνικό μέτρο το οποίο παρέχεται κατά τεκμήριο σε συμπολίτες μας που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από τους άλλους. Τέτοια μέτρα πάντοτε τα επικροτούμε και είναι πάντοτε στις επιδιώξεις του κόμματός μας να επεκτείνονται συνεχώς, ώστε η ισοτιμία στη μεταχείριση των πολιτών, που είναι συνταγματική επιταγή, να πραγματοποιηθεί και να μη μένει διακήρυξη προθέσεων για πολλές πολλές δεκαετίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού γίνεται κάποιος λόγος, θα ήθελα να πω εκ μέρους των πολύτεκνων Βουλευτών οι οποίοι κατέθεσαν αυτή την πρόταση νόμου ότι χαιρόμαστε για την ψήφισή της και πιστεύω ότι στο μέλλον θα μπορούν να δοθούν και περισσότερα προνόμια στους πολύτεκνους, γιατί αυτό θα είναι ένα δίκαιο μέτρο, για να μπορέσει και αυτός ο τόπος να ορθοποδήσει καλύτερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα χαιρετίσουμε οπωσδήποτε την επιψήφισή της, γιατί πληρεί ένα μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης, ένα μέτρο που στοχεύει οπωσδήποτε και στην εθνική δικαίωση, μιας και η εθνική δημογραφική συρρίκνωση είναι στοιχείο που χαρακτηρίζει όχι μόνο τον κυπριακό, αλλά και το γενικότερο ελληνισμό.

Σίγουρα, όπως είπαν και οι προλαλήσαντες συνάδελφοι, δεν είναι το μόνο μέτρο· υπάρχουν πολλά αιτήματα τα οποία έχει βάλει η Οργάνωση των Πολύτεκνων. Όμως δυστυχώς από μέρους της κρατικής πλευράς έχει σημειωθεί κάποια υπαναχώρηση σε σχέση με τα μέτρα τα οποία είχαμε στο παρελθόν λάβει. Γι' αυτό πιστεύω πως όχι μόνο αυτό, αλλά και πολλά άλλα μέτρα πρέπει να ληφθούν, για να αρθούν εκείνες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες έχουν αποσυρθεί θετικά μέτρα υπέρ των πολύτεκνων.

Πρέπει να προχωρήσουμε με θάρρος και χωρίς αναστολές στην καταξίωση των βασικών αιτημάτων τα οποία η Οργάνωση των Πολύτεκνων είναι που επιζητεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κι εγώ, από ξένη θέση βεβαίως, θα ήθελα να τονίσω πράγματι την ικανοποίησή μας, γιατί υλοποιήθηκε ένα αίτημα των πολύτεκνων και να υπενθυμίσω ότι εκκρεμεί μια άλλη προεδρική διακήρυξη, η αύξηση του επιδόματος τέκνου από £7 σε £20 για όλα τα παιδιά, και πως περιμένουμε την κατάθεση του νομοσχεδίου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατατέθηκε, κύριε Κατσουνωτέ.

Κύριοι, ο καλύτερος χαιρετισμός και επιδοκιμασία ενός σχεδίου νόμου είναι η επιψήφισή του. Τα άλλα όλα είναι λόγια.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς θα το χαιρετίσουμε και ειδικά θα συνηγορήσουμε με τον κ. Πέτρο Στυλιανού, ο οποίος μας είπε ότι πρέπει να προχωρήσουμε με θάρρος. Χρειάζεται πράγματι θάρρος για να είσαι πολύτεκνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο νομοσχέδιο, που είναι «Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΟΡΙΣΜΕΝΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Στη συνεδρίαση ήταν παρών και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται:

- (α) Η περίληψη του κυβερνητικού εκπροσώπου μεταξύ των αξιωματούχων του κράτους που δικαιούνται συνταξιοδοτικά ωφελήματα με βάση τις διατάξεις του υπό τροποποίηση βασικού νόμου.
- (β) Η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε οι Υπουργοί, περιλαμβανομένου και του κυβερνητικού εκπροσώπου, καθώς και πρώην Υπουργών που θα έχουν ή είχαν συντάξιμη υπηρεσία μικρότερη των 30 αλλά όχι μικρότερη των 18 μηνών, να δικαιούνται ανάλογη σύνταξη.

- (γ) Η περίληψη πρόνοιας για επιστροφή φιλοδωρήματος από πρώην Υπουργούς και πρώην κυβερνητικούς εκπροσώπους, οι οποίοι με την τροποποίηση που γίνεται θα δικαιούνται τώρα συνταξιοδοτικά ωφελήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

(Ο κ. Στυλιανού επιχείρησε να μιλήσει για άσχετο θέμα και ο Προεδρεύων αποφάσισε τη διαγραφή των λεχθέντων από τα πρακτικά).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής επί του θέματος;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα τηρήσω αποχή, κύριε Πρόεδρε, για τους λόγους που έχω αναπτύξει και δεν καταγράφηκαν στα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Δικαιώματά σας.

Λοιπόν, ομόφωνα, πλην της αποχής του κ. Στυλιανού, όλα τα άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πλην της αποχής του κ. Στυλιανού, υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 22 ψήφους υπέρ, καμιά ψήφο εναντίον και με μία αποχή το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεσή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
(ΙΔΡΥΣΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΘΕΣΕΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας. Παρών ήταν επίσης και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η δημιουργία 36 μόνιμων θέσεων για το διορισμό ισάριθμων θηροφυλάκων που υπηρετούσαν την 31η Δεκεμβρίου 1989 με σύμβαση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ίδρυση επιπρόσθετων μόνιμων θέσεων. Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα δύο άρθρα του νομοσχεδίου και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». (Πρόταση νόμου).

Δεδομένου ότι αυτό το θέμα εξετάστηκε σήμερα το πρωί στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών και επειδή εν τω μεταξύ έχουν εκδοθεί αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου οι οποίες άπτονται του θέματος της συνταγματικότητας παρόμοιων νομοθετημάτων και επειδή εν τω μεταξύ αναγγέλθηκαν διάφορες οικονομικές επιπτώσεις οι οποίες πιθανόν να μην έχουν μελετηθεί, έγινε εισήγηση να παραπεμφθεί αυτό το θέμα προς επανεξέταση στις Επιτροπές Οικονομικών και Νομικών.

Ο κ. Σολωμής.

Το θέμα, κύριε Σολωμή, έγινε εισήγηση να παραπεμφθεί και θέλω να το θέσω σε ψηφοφορία, προτού αρχίσει η συζήτηση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε, πριν να το θέσετε σε ψηφοφορία, να αναφερθώ σ' αυτά τα οποία ήδη έχετε αναφέρει στο Σώμα. Είναι σε θέματα ακριβώς της διαδικασίας που έχετε εσείς εισηγηθεί.

Σέβομαι την απόφαση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων. Θέλω όμως να αναφέρω μερικά χαρακτηριστικά στοιχεία για τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου τα οποία έχουν σχέση με την αιτούμενη αναβολή.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο και μου δόθηκε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Θα συζητηθεί ή δε θα συζητηθεί. Να τεθεί σε ψηφοφορία και να δούμε το αποτέλεσμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω υποχρέωση να υποδείξω, και είμαι σίγουρος ότι θα υποδείξετε με τη σειρά σας στους συναδέλφους, ότι υπάρχει κάποιο Σύνταγμα και υπάρχουν κάποιοι Κανονισμοί.

Κυκλοφόρησε η Έκθεση αυτή στο Σώμα από την προηγούμενη Πέμπτη και αναβλήθηκε για σήμερα η συζήτηση. Υπάρχει Έκθεση ενώπιον του Σώματος, σέβομαι την απόφαση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, αλλά θέλω να παρατηρήσω αυτά τα οποία συνταγματικά μου δίνεται το δικαίωμα να πω σήμερα. Και δεν μπορεί κανένας να μου αποστερήσει το λόγο, αφού έχει ήδη κυκλοφορήσει η Έκθεση. Και διερωτώμαι γιατί ενοχλούνται οι συνάδελφοι και δε θέλουν να με ακούσουν, γιατί θέλω να αναφερθώ σ' αυτή την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, σας παρακαλώ, δεν είπα ότι στερείται κανένας από κανένα συνταγματικό δικαίωμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δεν είπα για σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Σολωμής έχει την άποψη ότι το νομοσχέδιο πρέπει να παραπεμφθεί μόνο στην Επιτροπή Νομικών, διότι επί των οικονομικών επιπτώσεων αναφέρει μέσα η Έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών.

Αυτό νομίζω ήταν το θέμα που ήθελε να θέσει και όχι να μιλήσει επί της ουσίας της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία!

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, αν με αφήσετε, αυτό είναι. Κάπου πρέπει να σας υποδείξω τη διαδικασία, αφού δεν αφήσατε ούτε τον Πρόεδρο να σας την υποδείξει.

Ένα από τα επιχειρήματα, κύριοι συνάδελφοι, που ζητείται η αναβολή, είναι το ότι έχουν διαπιστωθεί κάποιες οικονομικές επιπτώσεις. Αν μπαίνατε στον κόπο να κοιτάξετε την Έκθεση που είναι ενώπιόν σας από την προηγούμενη Πέμπτη, θα βλέπατε ότι η Επιτροπή Εσωτερικών απασχολήθηκε σε δέκα συνεδρίες και γίνεται αναφορά στην Έκθεσή της σε οποιεσδήποτε οικονομικές επιπτώσεις.

Είναι εισήγησή μου στο Σώμα, για να συντομεύω, κύριε Πρόεδρε, να εξεταστεί κατεπείγοντως μόνο από την Επιτροπή Νομικών, αν υπάρχει οποιοδήποτε θέμα συνταγματικότητας, με την επιφύλαξη που θα αναφέρω, και οριστικά να παραμείνει ως πρώτο θέμα επί της ημερήσιας διάταξης της επόμενης Πέμπτης.

Πρέπει να υποδείξω ότι επί δύο ώρες προηγουμένως το Σώμα αυτό σωστά ασχολήθηκε με κάποια νομοθεσία που αφορά την οικονομική επιχορήγηση των κομμάτων και λέχθηκε ότι αυτό το Σώμα ψήφισε και κάποια άλλη νομοθεσία για τέλη μεταβιβάσεως στα πολιτικά κόμματα που απαλλάσσονται και δεν το απασχόλησε τότε η συνταγματικότητα. Όπως επίσης και δεν απασχόλησε το Σώμα η συνταγματικότητα του νόμου που ψήφισε για να απαλλάσσονται από τα τέλη διαβιβάσεως εκείνοι που αποκτούν στέγη από τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης. Και τώρα θυμηθήκαμε ότι υπάρχουν συνταγματικά κωλύματα για τους πρόσφυγες.

Αυτά θα τα πούμε την άλλη Πέμπτη.

Είναι εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, μόνο στην Επιτροπή Νομικών να παραπεμφθεί επειγόντως το θέμα τούτο, αλλά να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη της ερχόμενης Πέμπτης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών, κύριε Σολωμή, αν αυτό επιθυμείτε, αλλά νομίζω ότι το πρωί είχαν εγερθεί και διάφορα θέματα τα οποία αφορούν τις οικονομικές επιπτώσεις που θα έχει η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Αν όλα αυτά τα θέματα έχουν εξεταστεί στην Επιτροπή και αναφέρονται στην Έκθεση, τότε είναι περιττό να επανεξεταστούν και πάλι. Ωστε είναι ορθό να πάει μόνο στην Επιτροπή Νομικών.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ούτε και χρειάζεται, κύριε Πρόεδρε, να πάει στην Επιτροπή Νομικών, διότι και εκείνη η πτυχή στην πραγματικότητα έχει εξεταστεί, αλλά είναι ουσιαστικά μια τακτική κωλυσιεργίας για να μην ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο. Εμείς νιώθουμε έντονα ότι πρέπει αυτό το νομοσχέδιο να ψηφιστεί, προτού κλείσει αυτή η Βουλή. Αφορά τον προσφυγικό κόσμο και πρέπει αυτό το νομοσχέδιο να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα το πρωί, όταν ως εκπρόσωποι κομμάτων επιληφθήκαμε αυτού του θέματος, δεν υπήρχε καμιά πρόθεση να αναβληθεί το νομοσχέδιο απλώς για να αποφευχθεί η ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Η δική μου η θέση ήταν, είναι και θα συνεχίσει να είναι ότι ενόψει των πρόσφατων αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου, που μόλις προχθές βγήκαν, και ενόψει της συνεχούς αποστολής προτάσεων νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας προς το Ανώτατο Δικαστήριο, οι οποίες με μια ανησυχητική συχνότητα κηρύσσονται αντισυνταγματικές, θα έπρεπε το Σώμα αυτό, παρά το γεγονός ότι είναι προεκλογική περίοδος, να εγκύψει σοβαρά επί του θέματος της συνταγματικότητας ή μη και να ακουστούν και οι απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα προτού προχωρήσουμε. Γι' αυτό πιστεύω ότι είναι επάναγκες το νομοσχέδιο να το εξετάσει η Επιτροπή Νομικών.

Όπως ξέρετε, το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε πρόσφατα -διαφωνώ με την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, αλλά τη σέβομαι, διότι είναι απόφαση του Ανωτάτου- ότι η μείωση εισοδημάτων του κράτους από τη Βουλή αποτελεί αντισυνταγματική ενέργεια. Και πρέπει να δούμε με ποιο τρόπο μπορεί να ξαναδιαμορφωθεί η πρόταση νόμου, ώστε να μην κάνουμε μια τρύπα στο νερό για να έρθει και να μας την κηρύξει το Συνταγματικό Δικαστήριο αντισυνταγματική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαφωνώ ριζικά με τον αφορισμό του συνάδελφου κ. Χατζηγιάννη για τακτική κωλυσιεργίας τάχα από μέρους μας. Ήθελα να του πω ότι, αν εκείνος θα πει ένα, εμείς θα πούμε δύο πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Κληρίδη ότι αυτό το θέμα, δηλαδή η συχνότητα των αναπομπών από τον Πρόεδρο νομοθετημάτων τα οποία έχουμε ψηφίσει και πολύ περισσότερο η συχνότητα, αν θέλετε, απορρίψεων από το Ανώτατο Δικαστήριο νομοθετημάτων που έχουμε ψηφίσει, ανεξάρτητα αν συμφωνούμε μαζί τους ή όχι, ανεξάρτητα από τις προθέσεις που έχουμε για το θέμα της σχετικής πρότασης νόμου, μας υποχρεώνει να πάμε στην Επιτροπή Νομικών,

αλλά θα έλεγα και στην Επιτροπή Οικονομικών η οποία θα δώσει το μέγεθος των επιπτώσεων, ώστε να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα για το τι είναι αυτό που πάμε να ψηφίσουμε.

Συμφωνώ λοιπόν με τον κ. Κληρίδη να πάει στην Επιτροπή Νομικών και αν χρειαστεί να πάει και στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Στυλιανού.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι επεσημάνθη η συχνότητα των αναπομπών των νόμων και οφείλω να πω ότι αναπέμφθηκαν αυτή τη διετία τόσο νόμοι όσοι ουδέποτε από της ιδρύσεως του κυπριακού κράτους μέχρι σήμερα.

Εξίσου όμως ανησυχητική, και συμφωνώ με τον κ. Κληρίδη, είναι η ευκολία που κηρύττονται τα νομοθετήματα, και μάλιστα ομόφωνα νομοθετήματα του Σώματος τούτου, αντισυνταγματικά εφ' όλης της ύλης.

Τι έκαμε το Σώμα τελευταίως και τι ανέφερε ο κ. Κληρίδης; Είπε, χάριν της ιδιομορφίας της δημόσιας υπηρεσίας, με την ευρεία έννοια, να καθορίσουμε ως ηλικία αφυπηρετήσεως τη νεανική σήμερα ηλικία των 60 ετών. Και είπαν ότι είναι αντισυνταγματικό, διότι με τον τρόπο αυτό επιβαρύνεται έμμεσα ο Προϋπολογισμός.

Το θέμα αυτό είναι πολύ ανησυχητικό, διότι φαίνεται πλέον πως το Σώμα δεν μπορεί ουσιαστικά να ασκήσει εξουσίες οι οποίες ανήκουν στο Σώμα και εξυπηρετούν το λαό τούτο. Αυτό πρέπει να μας απασχολήσει, είναι πολύ σοβαρό το θέμα και υπερθεματίζω και αντιλαμβάνομαι την ανησυχία που εξεφράσθη.

Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, διερωτώμαι αν είμαστε υπό κηδεμονία εδώ ή αν ασκούμε εξουσίες οι οποίες απονέμονται από το Σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα, δυσκολές όπως είναι, δε θα με απασχολήσει στη συνταγματική πτυχή του, διότι οι συνάδελφοι έχουν ήδη εκφέρει τις κατάλληλες θέσεις.

Θα ήθελα να τονίσω και να υπογραμμίσω αυτά που είπε ο συνάδελφος κ. Μουσιούττας, πως από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος καμιά προσπάθεια δεν υπάρχει κωλυσιεργίας και το ξέρουν μάλιστα οι συνάδελφοι, μιας και αμέσως μετά από τη δική σας την κατάθεση είχαμε εισηγηθεί κι εμείς θέμα προς συζήτηση και υπάρχει εγγεγραμμένο εκκρεμές θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Άρα, τουλάχιστον από πλευράς δικής μας, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει θέμα παράλληλο και εκκρεμές και για το οποίο οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους, όταν είχαμε εγγράψει το σχετικό θέμα προς συζήτηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι, για να μην μπούμε και πάλι στη συζήτηση του θέματος, να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών και να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια παρατήρηση σε μερικά πράγματα που λέχθηκαν. Συμμερίζομαι και τις ανησυχίες του κ. Κληρίδη και τις ανησυχίες του κ. Ευσταθίου για το ότι κηρύσσονται αντισυνταγματικοί ορισμένοι νόμοι που ψηφίζει η Βουλή. Και αυτή είναι η μια πτυχή που πρέπει να μας απασχολήσει.

Η άλλη όμως, που πρέπει επίσης να μας απασχολήσει, είναι εξίσου σοβαρή, διότι δυστυχώς, αν ο καθένας μας ανταγωνίζεται τον άλλο με προτάσεις νόμου στο να θυσιάζει εκατομμύρια από το δημόσιο προϋπολογισμό και το κράτος, διερωτώμαι πού μπορεί να καταλήξουμε. Και επομένως πρέπει να το υπολογίσουμε κι αυτό, διότι μπορεί να είναι και συνάρτηση του πνεύματος και του σκεπτικού βάσει των οποίων κρίνονται μερικά πράγματα και από την Εκτελεστική Εξουσία που μας τα αναπέμπει, αλλά ίσως και από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά με εκπλήσσει η τελευταία αναφορά του συναδέλφου κ. Παναγιώτου. Αν έχει διαπιστώσει εδώ, στα τέσσερα χρόνια της παρουσίας του, ότι αυτό το Σώμα κάμνει κατάθεση προτάσεων νόμου για να διασπαθίζει δημόσιο χρήμα και έτσι θεωρείται μετά αντισυνταγματική η νομοθεσία, είναι πρόβλημα του κ. Παναγιώτου. Είναι όμως και μομφή και κανονικά, μετά που θα τα αναφέρω τούτα, θα περιμένω από το συναδέλφο να ανακαλέσει τα όσα είπε.

Αν θεωρεί ο κ. συναδέλφος πρόταση νόμου που εκκρεμεί από τέσσερις Βουλευτές ενώπιον του Σώματος εδώ και δύομισι χρόνια για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της καταβολής δικαιωμάτων μεταβιβάσεως από τους πρόσφυγες που έχουν απωλέσει ολόκληρη την περιουσία τους ότι αυτό είναι διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, τότε λυπούμαι που βρίσκομαι σ' αυτό το Σώμα με Βουλευτές που σκέφτονται με αυτό τον τρόπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Θα απαντήσω στην πρόκληση του συναδέλφου κ. Σολωμή και δε θα ανακαλέσω τίποτε. Διότι τον προκαλώ τον ίδιο, όχι το Σώμα, είναι άσχετο με το Σώμα, είναι προβληματισμό που έβαλα, αν εξετάσουμε όλες τις προτάσεις νόμου που εκκρεμούν ακόμη ενώπιόν μας, ούτε το αμερικανικό θησαυροφυλάκιο δεν αρκεί για να ικανοποιηθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παραπέμπεται το θέμα προς επανεξέταση ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Αν η Επιτροπή Νομικών θέλει οποιαδήποτε πληροφορία οικονομικής φύσεως, ας αποταθεί στην Επιτροπή Οικονομικών για τα περαιτέρω.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Και είναι και επί της ημερησίας διατάξεως, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 21, που είναι «Ο περί της Βελτιώσεως Ζώων Νόμος του 1991».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΖΩΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 19 Φεβρουαρίου 1991. Κατά τη διάρκεια της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ και ΕΚΑ και του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση ολοκληρωμένου, σύγχρονου και ευέλικτου νομοθετικού πλαισίου που θα ρυθμίζει ενιαία όλα τα θέματα που αφορούν τη γενετική βελτίωση των παραγωγικών ζώων.

Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προνοούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- (1) Η προοδευτική εισαγωγή διεθνώς καθιερωμένων διαδικασιών και επιστημονικών προτύπων για τον εντοπισμό, την πιστοποίηση, τη χρήση και μεταπώληση βελτιωμένων ζώων αναπαραγωγής, σε συνάρτηση με τα αναπτυξιακά σχέδια που εφαρμόζει το κράτος για τη γενετική βελτίωση των ζώων.

- (2) Ο έλεγχος της εισαγωγής και διάδοσης ζώων αναπαραγωγής και γενετικού υλικού με βάση αυστηρά τεχνικά κριτήρια, ώστε να εξασφαλλίζεται η γενετική ανωτερότητα των ζώων αυτών και η εξύψωση του γενετικού επιπέδου και της παραγωγικότητας του ντόπιου ζωικού πληθυσμού.
- (3) Ο έλεγχος της εξαγωγής ζώων αναπαραγωγής και η επίσημη πιστοποίηση της προέλευσης και των παραγωγικών και άλλων χαρακτηριστικών τους, εκεί όπου αυτό απαιτείται, με στόχο τη διατήρηση και περαιτέρω ενίσχυση της αξιοπιστίας της Κύπρου ως χώρας όπου αναπαράγονται ζώα ψηλής γενετικής αξίας, διευρύνοντας έτσι τις προοπτικές για αύξηση των εξαγωγών.
- (4) Η δημιουργία νομικού πλαισίου για ελεγχόμενη αποδοτική λειτουργία κέντρων τεχνητής αναπαραγωγής και παραγωγής βελτιωμένου γενετικού υλικού, με βάση διεθνείς προδιαγραφές και ψηλά επαγγελματικά επίπεδα.
- (5) Η κρατική αναγνώριση συνδέσμων εκτροφέων βελτιωμένων φυλών ζώων, εφόσον πληρούν συγκεκριμένους όρους και προδιαγραφές, σύμφωνα με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, απώτερος στόχος του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η αύξηση της παραγωγικότητας των κτηνοτροφικών μονάδων και η αξιοποίηση υφιστάμενων δυνατοτήτων για μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο αναπαραγωγής και εξαγωγής βελτιωμένων φυλών ζώων.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο δίδεται παράλληλα η δυνατότητα σταδιακής κατά κατηγορίες ζώων εφαρμογής των διατάξεών του, ανάλογα με τις παρουσιάζόμενες ανάγκες και συνθήκες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη πάνω σ' αυτό γνώμη του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Διατάγματα εφαρμογής. 'Αρθρο 3.

Εξουσία διορισμού Εντεταλμένης Υπηρεσίας. 'Αρθρο 4.

Απαγόρευση χρησιμοποίησης ελεγχόμενων ζώων για αναπαραγωγή χωρίς άδεια. 'Αρθρο 5.

Χορήγηση άδειας χρησιμοποίησης ζώων για αναπαραγωγή. 'Αρθρο 6.

'Οροι άδειας αναπαραγωγής. 'Αρθρο 7.

Μεταβίβαση ιδιοκτησίας, διάρκεια ισχύος και επίδειξη της άδειας. 'Αρθρο 8.

Απαγόρευση εισαγωγής ή εξαγωγής ζώων ή γενετικού υλικού χωρίς έγκριση. 'Αρθρο 9.

- Χορήγηση έγκρισης εισαγωγής ή εξαγωγής. Άρθρο 10.
 Εκτίμηση γενετικής αξίας των ζώων. Άρθρο 11.
 Απαγόρευση εφαρμογής τεχνητής αναπαραγωγής χωρίς άδεια. Άρθρο 12.
 Περιορισμοί πώλησης, διάθεσης κ.λπ. γενετικού υλικού. Άρθρο 13.
 Έγκριση κέντρων γενετικού υλικού. Άρθρο 14.
 Αναγνώριση συνδέσμων εκτροφών. Άρθρο 15.
 Ποινή για κατάρτιση, χρήση κ.λπ. ψευδών εγγράφων και σημάτων. Άρθρο 16.
 Εξαιρέσεις. Άρθρο 17.
 Επιθεωρητές και έλεγχος εφαρμογής. Άρθρο 18.
 Κανονισμοί. Άρθρο 19.
 Έναρξη ισχύος καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
 Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και τα είκοσι άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Βελτιώσεως Ζώων Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;
 (Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 22, που είναι «Οι περί Τμήματος Αναδασμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.» Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 25 Φεβρουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του νέου Νόμου για τη Δημόσια Υπηρεσία και σκοπό έχουν τον καθορισμό των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών όλων των θέσεων του Τμήματος Αναδασμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτά έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση αυτών των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 23, που είναι «Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας - Θέση Μετεωρολογικού Βοηθού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ — ΘΕΣΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΒΟΗΘΟΥ 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 25 Φεβρουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, σκοπείται ο καθορισμός των προσόντων, καθηκόντων και ευθυνών της θέσης Μετεωρολογικού Βοηθού 2ης τάξης στη Μετεωρολογική Υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές πάνω στα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση αυτών των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Είναι η πρόταση νόμου που κηρύξαμε επείγουσα και η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι έτοιμη. Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή εκ μέρους της Επιτροπής Εσωτερικών και κηρύχθηκε επείγουσα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση, μέχρι τις 31 Μαρτίου 1991, της ισχύος των αδειών που χορηγήθηκαν ή ανανεώθηκαν πριν από τις 28 Φεβρουαρίου 1991 σχετικά με την παροχή υπηρεσιών στις παραλίες και η οποία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία λήγει στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, θεωρώντας την παράταση που προτείνεται απαραίτητη για να της παρασχεθεί ο χρόνος να συμπληρώσει τη μελέτη σχετικών Κανονισμών που εκκρεμούν ενώπιόν της αναφορικά με την προστασία της παραλίας, καθώς επίσης και για να μελετήσει τις γενικότερες πτυχές του όλου θέματος, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του Νόμου 251 του 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Κι έτσι φθάσαμε στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας.

Η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων έγινε ήδη.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 535 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Συμπερίληψη και της Κακοπετριάς, όπως υποστήριξε στην πρόσφατη (19/12/90) περιφερειακή σύσκεψη Ευρύχου και ο πρόεδρος της κοινότητας Δημητράκης Ευγενίου, στο υπό εκπόνηση αρδευτικό σχέδιο για αξιοποίηση του Κλάριου ζητούν οι κάτοικοι Σολιάς, καθώς και:

- (i) Ανάπτυξη ενδιάμεσων σχεδίων ίσαμε την ολοκλήρωση του αρδευτικού έργου της Σολιάς, αφού και με τις αισιοδοξότερες προβλέψεις θα χρειαστούν τουλάχιστον επτά χρόνια για την έναρξη εφαρμογής του.
- (ii) Κοστολόγηση σε χαμηλές ποσοστώσεις των χρεώσεων για την άρδευση και ύδρευση των κατοίκων της Σολιάς από το όλο σχέδιο.

Πώς αντιμετωπίζονται τα πιο πάνω δίκαια αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 536 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Τα αισθήματα της απογοήτευσης και της αγωνίας από τα οποία διακατέχεται η κυπριακή ύπαιθρος για τις δραματικές επιπτώσεις που δημιουργεί σε βάρος της ανάπτυξης της η εξαγγελθείσα πολιτική για την ύπαιθρο διαπιστώσαμε κατά τις εξορμήσεις μας σε 12 κοινότητες που επισκεφθήκαμε.

Συγκεκριμένα, οι κάτοικοι των χωριών Δάλι, Ποταμιά, Λύμπια, Γέρι, Τσέρι, Λατσιά, Αγία-Βαρβάρα (που επισκεφθήκαμε το Σάββατο 12.1.91) και Περιστερώνα, Ακάκι, Κακοπετριά, Αστρομερίτης, Κοκκινότριμιθιά (που επισκεφθήκαμε την Κυριακή 13.1.91) υπογράμμισαν (παρουσία και μελών των κοινοτικών αρχών και κοινοταρχών) τα κύρια και καίρια αρνητικά στοιχεία της κατατεθείσας πολιτικής για την ύπαιθρο, που τη στοιχειοθετούν:

- (i) Οι τρομερές ελλείψεις κι ασάφειες.
- (ii) Οι ανισοσκέλειες κι αδικίες σε βάρος της υπαίθρου που δημιουργεί.

- (iii) Η τεράστια διακριτική ευχέρεια που εκχωρεί στην πολεοδομική αρχή, ενώ (το σπουδαιότερο) ο εκάστοτε Υπουργός καθίσταται υπερεξουσία αποφασίζων κατά το δοκούν και μάλιστα σε περιπτώσεις σοβαρότατες.

Πώς διασκεδάζονται οι σοβαρές αυτές επιφυλάξεις των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 537 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Την παραχώρηση κρατικής γης, καθώς και την επίσπευση των σχετικών διαδικασιών, αφού υποβλήθηκε ήδη κοινοτική αίτηση, για ανέγερση καινούργιας εκκλησίας -δεδομένου πως η υπάρχουσα δεν εξαρκεί και δεν εξυπηρετεί τους κατοίκους- ζήτησε η Χωρική Αρχή Μαθιάτη κατά την τελευταία (1.2.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα, υπογραμμίζοντας πως για το θέμα υπάρχει ήδη και συναφής διαβεβαίωση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατά την προ εξαμήνου επίσκεψή του στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 538 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Η τελευταία (στις 18/12/90) πετυχημένη περιφερειακή σύσκεψη των κατοίκων Σολιάς στο Γυμνάσιο Ευρύχου -της οποίας προήδρευσε ο Υπουργός Γεωργίας και στην οποία και μ' άλλους συναδέλφους παρευρεθήκαμε- έδωσε το στίγμα της ομόθυμης βούλησης των εκλεγμένων εκπροσώπων των κατοίκων της περιοχής (υποστηριγμένης από τη σαφή τοποθέτηση τουλάχιστον των Βουλευτών - εκπροσώπων των κομμάτων ΔΗΚΟ, ΔΗΣΥ, ΕΔΕΚ):

- (i) Για ικανοποίηση πρώτιστα, πριν από τη διασπορά του νερού του Κλάριου ή Καρκώτη (για αρδευτικούς κι υδρευτικούς σκοπούς) στα τέσσερα σημεία του κυπριακού ορίζοντα, των αντίστοιχων αναγκών της περιοχής, ενός ποταμού που συν τοις άλλοις συνέτεινε αποφασιστικά στην ανάπτυξη ενός πανάρχαιου πολιτισμού και μιας σπανιότατης κι ιδιάζουσας χλωρίδας.
- (ii) Για ενίσχυση της προσπάθειας που ανέπτυξε ο πρόεδρος των αρδευτικών συνδέσμων Κάτω Σολιάς για συγκέντρωση όλων των απαραίτητων στοιχείων για τις αρδευτικές κι υδρευτικές ανάγκες της περιοχής, καθώς και για το αρδευτικό 'εκτόπισμα' του Κλάριου.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 539 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Η εκτελούμενη τοποθέτηση υδραγωγού απορροής των νερών της βροχής στο Μαθιάτη δεν επιλύει οριστικά το πρόβλημα σ' ένα τετράγωνο της πλατείας της κοινότητας (μ' επίκεντρο το καφενείο Χρυσάνθου Χαραλάμπους) μ' αποτέλεσμα -όπως διαπιστώσαμε και προσωπικά κατά τις επανειλημμένες επισκέψεις μας- να προκαλούνται το χειμώνα και καθεχρονικά σχεδόν έλη και πλημμύρες από νερά που κατέρχονται από τη νότια περιοχή της κοινότητας (κι ειδικότερα από την περιοχή του δημοτικού σχολείου) λόγω υψομετρικών διαφορών.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 540 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1991.

«Το αίτημα για διεύρυνση, ευθυγράμμιση κι ασφαλόστρωση του τουριστικού δρόμου Σιας-Μαθιάτη υπέβαλαν κατά την τελευταία (1.2.91) επίσκεψή

μας στο Μαθιάτη ο κοινοτάρχης Ιωάννης Τσιάτσιος, ο αντιπρόεδρος κι άλλοι κάτοικοι, τονίζοντας πως κάθε χειμώνα ο δρόμος καθίσταται αδιάβατος -ο κοινοτάρχης μας ανέφερε πως μόνο μέσα σε μια μέρα τον περασμένο χειμώνα μετέφερε με το τράκτορ του σε οκτώ περιπτώσεις αυτοκίνητα που παγιδεύτηκαν σ' αυτόν- με αποτέλεσμα να καθίσταται επικίνδυνη η προσπέλαση και πρόξενος ζημιών και να επηρεάζονται όχι μόνο οι γεωργοκτηνοτρόφοι που έχουν αναπτύξει επιχειρήσεις στην κτηνοτροφική ζώνη, αλλά κι ιδιοκτήτες ανεγερθέντων υποστατικών.

Οι κάτοικοι ζητούν για τούτο τήρηση των δοθεισών υποσχέσεων -κατ' εξακολούθηση διδομένων από το 1960 και από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε πρόσφατη επίσκεψή του στην κοινότητα-δεδομένου πως θα συντηήσει το δρόμο Λάρνακας και Λεμεσού προς τα χωριά της Ορεινής, το Μαχαιρά και τους βασιλικούς τάφους Πολιτικού.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 541 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 7 Φεβρουαρίου 1991.

«Το θέμα της τιμής των πετρελαιοειδών και του τρόπου λειτουργίας των εταιρειών που βρίσκονται στην Κύπρο αποτέλεσε αντικείμενο εκτεταμένης συζήτησης στη Βουλή τον περασμένο Νιόβρη.

Η διακύμανση των τιμών και η εκπνοή της προθεσμίας της φορολογίας των 6.48 σεντ το λίτρο δημιουργούν περιθώριο στις εταιρείες πετρελαιοειδών για υπερκέρδη πέραν των 2,5 εκατομμυρίων λιρών, ενώ η σημερινή μείωση της τιμής του πετρελαίου δίνει ένα πρόσθετο κέρδος ύψους 1,3 εκατομμυρίων λιρών. Το συνολικό κέρδος από τα πετρελαιοειδή ανέρχεται στα 3,7 εκατομμύρια λίρες το μήνα.

Πρόσθετα, υπάρχει η πληροφορία ότι η κυβέρνηση ανέλαβε την υποχρέωση ανέγερσης νέων αποθηκευτικών χώρων για τα πετρελαιοειδή, αντί αυτή να ανατεθεί στις εταιρείες οι οποίες έχουν και τη σχετική υποχρέωση.

Πώς σχολιάζει η κυβέρνηση τις πληροφορίες αυτές και ποια πολιτική σκέφτεται να ακολουθήσει στα ζητήματα που εγείρονται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 542 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Φεβρουαρίου 1991.

«Σύμφωνα με καταγγελίες του γραμματέα του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου Παύλου Νεοφύτου, στην έκδοση της επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας (αρ. 2569) της 4ης Ιανουαρίου 1991, Μέρος II, δημοσιεύεται γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 28(1)(β), για παροχή άδειας κυνηγιού και για το προστατευόμενο πουλί Τρουλλουριά (BURHINUS OEDICNEMUS), που αναφέρεται επίσημα τόσο στο Νόμο 24/88 όσο και στη Σύμβαση της Βέρνης, που η κυπριακή κυβέρνηση με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (με αρ. 19.902 και ημερ. 22 Ιανουαρίου 1981) έχει κυρώσει.

Επειδή όμως:

- (i) είναι γνωστό πως το κρέας του πτηνού τούτου δεν προσφέρεται ως τροφή·
- (ii) είναι πολύ γνωστό πως πρόκειται για πουλί χρησιμότατο στο οικοσύστημα, γιατί τρέφεται με έντομα, σκαθάρια, ποντικούς, σαύρες και άλλα είδη βλαπτικά για τη γεωργία·

- (iii) κατατάσσεται στα αυστηρώς προστατευόμενα είδη από τη Σύμβαση της Βέρνης (βλέπε Appendix II: Strictly Protected Fauna Species, κεφάλαιο Birds, οικογένεια *Burhinus Oedicnemus*, δηλαδή Τρουλλουρία), δε νομίζει το αρμόδιο Υπουργείο πως μια τέτοια απόφαση μας εκθέτει διεθνώς, μιας και παρουσιάζομαστε να καταπατούμε διεθνείς συμβάσεις που ως κράτος υπογράψαμε, και συντελεί στην καταστροφή ενός σπάνιου και προστατευόμενου είδους της τοπικής πανίδας;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 383, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Μέχρι να καταστεί δυνατή η δημιουργία νέας οργανικής θέσης Βιβλιοθηκονόμου στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, το Υπουργείο Παιδείας θα προβαίνει σε προσωρινές διευθετήσεις με στόχο την ικανοποιητική λειτουργία της βιβλιοθήκης του κέντρου.

«Ήδη για τη φετινή ακαδημαϊκή χρονιά έχει τοποθετηθεί στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών με απόσπαση η φιλόλογος που όπως αναφέρεται στην ερώτηση απασχολείται μερικώς στη βιβλιοθήκη του Κέντρου και στο παρελθόν.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 172, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα του Δήμου Λατσιών για αύξηση του αριθμού επισκέψεων γιατρού στο ΑΥΚ Λατσιών σας πληροφορώ ότι έγιναν ήδη διευθετήσεις και ο Ιατρικός Λειτουργός επισκέπτεται το ΑΥΚ Λατσιών τρεις φορές τη βδομάδα.

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει δυνατότητα δημιουργίας εξωτερικών ιατρείων στα Λατσιά. Οι κάτοικοι των Λατσιών όσο και των γύρω χωριών μπορούν να εξυπηρετούνται από τα εξωτερικά ιατρεία του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας ή τα εξωτερικά ιατρεία του Στροβόλου.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1991, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στη ερώτηση ΕΕ' 243, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με ζημιές που έχουν υποστεί από την ανομβρία οι ελαιοπαραγωγοί στην περιοχή της Σολιάς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην κοιλάδα Σολιάς υπάρχουν περίπου 35,000 ελαιόδενδρα. Από αυτά μόνο το 10% περίπου δεν αρδεύεται. Τα υπόλοιπα αρδεύονται από τον ποταμό Καρκάτη.

Η φετινή ανομβρία έχει επηρεάσει και την περιοχή Σολιάς λόγω της πολύ χαμηλής ροής του ποταμού, με αποτέλεσμα τα αρδευόμενα δέντρα να μην ποτιστούν ικανοποιητικά και να περιοριστεί η παραγωγή τους. Η όλη κατάσταση για τα ελαιόδεντρα στην περιοχή έχει εκτιμηθεί ως εξής:

- (α) Οι ελιές που δεν αρδεύονται και που αποτελούν, όπως αναφέρεται πιο πάνω, το 10% περίπου του συνολικού αριθμού των ελαιόδεντρων της περιοχής έχουν υποστεί ζημιά γύρω στο 50%.
- (β) Οι ελιές που δεν αρδεύτηκαν ικανοποιητικά έχουν υποστεί ζημιά γύρω στο 20%.

Αναφέρεται επίσης ότι κάποια απώλεια εισοδήματος προκλήθηκε στους ελαιοπαραγωγούς που δεν μπόρεσαν να διαθέσουν ελιές για επιτραπέζια χρήση εξαιτίας των ποιοτικών προβλημάτων που προκάλεσε σ' αυτές η μη ικανοποιητική άρδευση των δέντρων.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις αφορούν τις κοινότητες Λινού και Κατύδατα και σε μικρότερο βαθμό την κοινότητα Φλάσου. Οι άλλες κοινότητες δεν επηρεάστηκαν.

Αξιολογώντας όσα αναφέρονται πιο πάνω, είναι φανερό ότι δεν συντρέχουν λόγοι για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας προς τους ελαιοκαλλιεργητές της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 244, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα/προβλήματα του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Τσερίου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το θέμα της κατασκευής πρόσθετου νεπέζιτου για υδροδότηση των οικιστικών μονάδων του συνοικισμού μελετάται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και, εφόσον διαπιστωθεί ότι πραγματικά χρειάζεται, θα προωθηθεί η κατασκευή του.
- (β) Το αίτημα των κατοίκων για έλεγχο των κοινοτικών γεωτρήσεων και συστηματική παρακολούθηση του πόσιμου νερού διαβιβάστηκε στο Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και τον Πρώτο Ιατρικό Λειτουργό για να διενεργήσουν τις αναγκαίες χημικές και βακτηριολογικές αναλύσεις.
- (γ) Για την αξιοποίηση των χώρων πρασίνου του συνοικισμού αυτοστέγασης παραχωρήθηκαν ως τώρα στη Χωρική Αρχή Τσερίου πιστώσεις ύψους £2,950. Ανάλογα και με τις προτεραιότητες και των άλλων συνοικισμών αυτοστέγασης της επαρχίας Λευκωσίας θα καταβληθεί προσπάθεια παραχώρησης πρόσθετων πιστώσεων για να συνεχιστεί η αξιοποίηση και των υπόλοιπων χώρων του συνοικισμού. Για φέτος θα δαπανηθεί ποσό £25,000 παγκύπρια για την αξιοποίηση χώρων πρασίνου σε συνοικισμούς αυτοστέγασης.
- (δ) Η ανέγερση εκκλησιών σε συνοικισμούς αυτοστέγασης και κυβερνητικούς οικισμούς γίνεται ανάλογα με τις προτεραιότητες που καθορίζονται κάθε χρόνο σε σύσκεψη που γίνεται υπό την προεδρία του Διευθυντή της Υ.Μ.Α.Π.Ε. και στην οποία παίρνουν μέρος εκπρόσωποι του Γραφείου Επάρχου, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, των Επαρχιακών Επιτροπών Προσφύγων, των Ιερών Μητροπόλεων κάθε επαρχίας και της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου. Το αίτημα των κατοίκων του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Τσερίου, που θεωρείται κατ' αρχήν δικαιολογημένο, θα εξεταστεί από την πιο πάνω Επιτροπή μέσα στις δυνατότητες για ανέγερση λυόμενης εκκλησίας και επάνδρωσής της (διάθεση ιερέα) από την Ιερά Αρχιεπισκοπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 303, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Αναφορικά με το θέμα της επιδότησης των αεροψεκασμών, που εγείρει ο αξιότιμος Βουλευτής, διευκρινίζονται τα εξής: Είναι γεγονός ότι το 1990 η επιδότηση στους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών, που χρησιμοποιούν ιδιωτικά ψεκαστικά μέσα, μειώθηκε από 15% σε 19%, ενώ καταργήθηκε πλήρως η επιδότηση στους Συνδέσμους που χρησιμοποιούν κυβερνητικά ψεκαστικά αεροπλάνα και τούτο γιατί η εργασία που προσφέρεται από τα κυβερνητικά αεροπλάνα χρεώνεται στους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών σε πολύ χαμηλή τιμή, σε σύγκριση με το υπολογιζόμενο κόστος. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελετά εκ νέου το θέμα, σε όλες του τις πτυχές, με σκοπό την ικανοποιητική αντιμετώπισή του, μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής του για αποτελεσματική προστασία των καλλιεργειών από ζημιές που προκαλούνται από εχθρούς και ασθένειες και της πάγιας θέσης του να θέτει όλους τους συνδέσμους πάνω στην ίδια βάση.

Σε ό,τι αφορά το θέμα της χορήγησης ποντικοφάρμακου, που επίσης εγείρει ο αξιότιμος Βουλευτής, αναφέρεται ότι, για καταπολέμηση της ποντικής, εφαρμόζονται τα ακόλουθα σχέδια:

- (α) Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οργανώνει συνεργεία για καταπολέμηση της ποντικής σε εγκαταλειμμένες περιοχές που αποτελούν εστίες πολλαπλασιασμού της. Στις περιπτώσεις αυτές το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επιβαρύνεται με το κόστος τόσο των εργατικών όσο και των φαρμάκων.
- (β) Σε κοινότητες που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για καταπολέμηση της ποντικής το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων παραχωρεί δωρεάν φάρμακα και οι κοινότητες αναλαμβάνουν την τοποθέτηση των δολωμάτων.
- (γ) Το φάρμακο πωλείται σε τιμή κόστους (με επιβάρυνση 20%) μέσω των συνεργατικών ιδρυμάτων σε όλους τους ενδιαφερόμενους πολίτες, δήμους, συμβούλια, αγροκτήματα, κ.λπ.

Σημειώνεται ότι κατά το 1990 η εκστρατεία για καταπολέμηση της ποντικής υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 305, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτου Ηλία.

«Σχετικά με το θέμα της καταβολής αποζημιώσεων για τις ζημιές που προκλήθηκαν σε ιδιωτικά κτήματα που επιτάχθηκαν για την ανόρυξη υλικού για την κατασκευή του αναχώματος του φράγματος Κούρρη παραθέτω τα πιο κάτω:

Το θέμα της καταβολής των προαναφερόμενων αποζημιώσεων ανάγεται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας το οποίο, από τον Ιανουάριο του 1990 που έληξε η περίοδος της επίταξης, προβαίνει στην εκτίμηση των αποζημιώσεων. Ήδη έχουν γίνει εκτιμήσεις για μέρος των κτημάτων που επιτάχθηκαν και έχουν καταβληθεί οι αποζημιώσεις σε όσους ιδιοκτήτες αποδέχθηκαν την εκτίμηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 340, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την επίτευξη της δημιουργίας της κτηνοτροφικής περιοχής στα Χολέτρια σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η έναρξη των εργασιών θα γίνει μέσα στο τρέχον έτος, κατά τη διάρκεια του οποίου προγραμματίζεται να συμπληρωθεί η διάνοιξη και επιστροφή των δρόμων, ο διαχωρισμός των οικοπέδων, η κατασκευή δεξαμενής για λούσιμο των ζώων και η κατασκευή λάκκων για ψόφια ζώα. Η συμπλήρωση των εργασιών αναμένεται να γίνει μέσα στο 1992, οπότε θα καταστεί δυνατή και η υδροδότηση της κτηνοτροφικής περιοχής.

Με βάση τα πιο πάνω η μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών υπολογίζεται να αρχίσει το δεύτερο εξάμηνο του 1992».

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 353, ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας βρίσκεται σ' επαφή με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (Σχολικές Εφορείες, οργανωμένους γονείς, Αστυνομία, Δημαρχεία και την Εθνική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας), για τη λήψη όλων των μέτρων που σκοπό έχουν την ασφάλεια των μαθητών στους σχολικούς χώρους, αλλά και κατά την προσέλευση και αποχώρησή τους από τα σχολεία τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 357, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτου Ηλία.

«Σχετικά με την αναθεώρηση αμπελουργικών ζωνών σας πληροφορώ τα εξής:

- (α) Οι περιοχές των 'εκλεκτών σταφυλιών' καθορίστηκαν από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, με βάση ορισμένα κριτήρια (υψόμετρο, κλίμα, παραγωγή σταφυλιών κατά σκάλα κ.ά), σ' αυτές δε δεν περιλαμβάνονται τα χωριά Δορά, Πάχνα και Άγιος Αμβρόσιος.
- (β) Το θέμα της διεύρυνσης των περιοχών απασχολεί το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων το οποίο πρόσφατα διόρισε Υπεπιτροπή με εντολή να μελετήσει το θέμα με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και, αφού λάβει υπόψη και τις εισηγήσεις του Συμβούλου του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων καθηγητή R. GALET, να υποβάλει τις εισηγήσεις της. Ελπίζεται ότι σχετικές αποφάσεις θα ληφθούν πριν τον τρυγητό του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 365, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Υπάρχουν κανονισμοί για τη λειτουργία των δημοτικών σχολείων, οι οποίοι είναι διατυπωμένοι στις διάφορες εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας. Βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο προσπάθεια για συγκέντρωση και κωδικοποίησή τους.

Την ευθύνη για τα παιδιά κατά την ώρα λειτουργίας του σχολείου φέρουν ο Διευθυντής και το υπόλοιπο προσωπικό, που λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση συνθηκών ασφάλειας μέσα στο σχολικό χώρο.

Δεν επιτρέπεται η είσοδος λεωφορείων στην αυλή των σχολείων. Ελαστικότητα υπάρχει μόνο στις περιπτώσεις οχημάτων που μεταφέρουν υλικά όταν γίνεται επέκταση ή συντήρηση των σχολικών κτιρίων και τούτο κάτω από την αυστηρή εποπτεία εξουσιοδοτημένων προσώπων.

Κατά τις εκδρομές, που οργανώνονται για εκπαιδευτικούς κυρίως λόγους, υπάρχει σε κάθε λεωφορείο συνοδός δάσκαλος, καθώς επίσης και γενικός υπεύθυνος.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 377, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.

«Το πρόβλημα στέγης, που αντιμετωπίζουν όσοι ζουν τόσο στην Αθήνα όσο και στις άλλες πόλεις της Ελλάδας, είναι γνωστό στο Υπουργείο Παιδείας και μελετήθηκε στο παρελθόν σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών. Από την πιο πάνω μελέτη διαφάνηκε ότι, για οικονομικούς λόγους, είναι ανέφικτη η λύση του με υπενοίκιαση ακινήτων ή τη δημιουργία φοιτητικών εστιών, η λειτουργία των οποίων συνεπάγεται σημαντική επιβάρυνση.

Το θέμα μελετάται και πάλι από το Υπουργείο Οικονομικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 379, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Για την επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου Λάσας έχει παραχωρηθεί κρατική βοήθεια από £3,000 έναντι ολικής δαπάνης £6,600.

Το ποσό της βοήθειας έχει αποφασισθεί από κοινού από τα Υπουργεία Παιδείας, Εσωτερικών και Οικονομικών με κριτήριο την οικονομική κατάσταση των χωριών Φοίτης, Δρύμου, Σίμου και Λάσας, οι μαθητές των οποίων φοιτούν στο πιο πάνω σχολείο.

Το ποσό των £3,600 που βαρύνει τις 4 κοινότητες και θα εξοφληθεί σε 5 χρόνια δε θεωρείται δυσβάστακτο για τους κατοίκους τους.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και φθάνουμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' δε θα συζητηθεί απόψε, γιατί αποφασίστηκε στην προηγούμενη ολομέλεια να συζητηθεί την προσεχή Πέμπτη.

Το δεύτερο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

- (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη).

- (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

(γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDUTCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

Ως προς το θέμα αυτό μου λέχθηκε από μερικούς Βουλευτές, οι οποίοι είναι μεταξύ των εγγραφάντων τα θέματα αυτά, ότι είναι επιθυμία των να αναβληθεί η συζήτηση των θεμάτων αυτών για την προσεχή Πέμπτη. Εισηγούμαι όμως, αν είναι δυνατόν, να αναγνώσουμε απόψε την Έκθεση και να αρχίσουμε τη συζήτηση την προσεχή Πέμπτη.

Ορίστε, κύριε Ερωτοκρίτου. Συμφωνείτε;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Πολύ ορθά! Νομίζω να αναγνωσθεί η Έκθεση απόψε και να αφήσουμε για την άλλη Πέμπτη τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει κοινή Έκθεση για όλα. Διαβάστε την, κύριε Χαραλαμπίδη.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

«...»

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από τις 8 Μαρτίου 1990 μέχρι και τις 14 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης των θεμάτων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου και άλλοι λειτουργοί της Αρχής, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων, ο Λιμενάρχης Λεμεσού, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ναυτιλιακών Πρακτόρων Κύπρου, του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού, του ΣΑΛΑ, του Συνδέσμου Εκτελωνιστών, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χαραλαμπίδη, σας παρακαλώ, ένα λεπτό.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν έχουμε απαρτία αυτή τη στιγμή και δεν ξέρω αν μπορούμε να συνεχίσουμε.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που ο Πρόεδρος της Βουλής έχει θεσμοθετήσει, όταν διεξάγεται συζήτηση, να προχωρούμε ομαλά, έστω κι αν δεν υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, δεν ξέρω τι γινόταν μέχρι τώρα ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αυτό γινόταν, κύριε Πρόεδρε, προς πληροφoρία σας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο που ξέρω είναι ότι, για να συνεχίζεται το έργο αυτό του Σώματος, πρέπει να υπάρχει απαρτία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, αλλά έχει θεσμοθετηθεί από τον κ. Λυσσαρίδη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, γιατί η θεσμοθέτηση αυτή δεν είναι ορθή.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, αυτή υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, θα τη διαβάσουμε στην προσεχή συνεδρία για να έχουμε και απαρτία. Γιατί είναι και λάθος να διαβάζουμε μια Έκθεση εμπεριστατωμένη προ κενών εδράνων. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι να διαβαστεί την προσεχή Πέμπτη.

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να καθοριστεί μια έκτακτη συνεδρίαση της Βουλής για το Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την αποφασίσει ο Πρόεδρος της Βουλής, κύριε Ηλία.

Λοιπόν, κύριοι, ...

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που είναι λίγο αργά, να κάμω την εισήγησή μου. Αυτή η Έκθεση κυκλοφόρησε έχει τώρα 10-12 μέρες. Κατά συνέπεια, εφόσον είναι στα χέρια των Βουλευτών από μερικές μέρες, τι θα εξυπηρετήσει το να τη διαβάσει και κυρίως όταν δεν έχουμε απαρτία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, ο κ. Ερωτοκρίτου και ο κ. Ψυλλίδης.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι η Έκθεση πρέπει να διαβαστεί. Κι αν δεν μπορέσουμε να τη διαβάσουμε απόψε, να μείνει για την άλλη Πέμπτη. Πιστεύω ότι είναι ορθό αυτές οι Εκθέσεις, όχι μόνο τούτη, αλλά και οι άλλες Εκθέσεις, να διαβάζονται, ούτως ώστε και οι Βουλευτές και οι παρευρισκόμενοι να ακούνε τι λέμε εδώπέρα και όχι να λέμε να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Γι' αυτό έχω την εντύπωση ότι πρέπει να αναγνωσθεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Απλώς συμφωνώ, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι πολύ σημαντική Έκθεση αυτή και πρέπει να διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Κι εγώ είμαι υπέρ της ανάγνωσης των Εκθέσεων. Αλλά οι

Εκθέσεις που είναι βασικότατα έγγραφα, πρέπει να διαβάζονται όταν όλοι οι Βουλευτές είναι παρόντες και όχι προ κενών εδράνων.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ίσως να σας ενδιέφερε αν μαθαίνατε ότι η Έκθεση αυτή δημοσιεύτηκε ήδη· δεν ξέρω από ποιους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό δεν το γνώριζα ως γεγονός.

Λοιπόν, κύριοι, έτσι φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Μαρτίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1991.

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1991.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

5) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

6) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1991, Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).

7) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991.

8) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

9) Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

10) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).

11) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).

12) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1991.

13) Ο περί Έκτακτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1991.

14) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).

15) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

16) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

17) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

18) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

19) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

20) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).

- 21) Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 22) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμος του 1990.
- 23) Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 24) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1990.
- 25) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1990.
- 26) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).
- 27) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 28) Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς των περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμών του 1990 Νόμος του 1990.
- 29) Ο περί Συντεχνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 30) Ο περί Παιδιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).
- 31) Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 32) Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
- 33) Οι περί Δασών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 34) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοιου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 35) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 36) Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 1991.
- 37) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1991.
- 38) Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 39) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1991.
- 40) Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1991.
- 41) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) Κανονισμοί του 1991.
- 42) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 43) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Στεγαστικά Δάνεια στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 44) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 45) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 46) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 47) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1991.

48) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1991.

49) Οι περί Ελέγχου Επιδειξέως Διαφημίσεων Κανονισμοί Στροβόλου του 1991.

50) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου του 1991.

51) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991.

52) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή). (17.1.1991).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη). (16.11.1989).

(β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (16.11.1989).

(γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDUTCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (26.4.1990).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (27.10.1990).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θεοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (26.11.1990).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η αναγκαιότητα της επίσπευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους για την ανέγερσή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ). (20.12.1990).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους του ΑΚΕΛ). (20.4.1989).

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η διασταύρωση του δρόμου Μουτταγιάκας με τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού και τα δικαιολογημένα αιτήματα της κοινότητας Μουτταγιάκας».

Εισηγητές οι Βουλευτές κ. Χρίστος Σολωμής και Σοφοκλής Χατζηγιάννης. 26.2.91.

«Η αδήριτη ανάγκη διατήρησης των κτιρίων της Αρχιγραμματείας για λόγους ιστορικούς/πολιτιστικούς και η αναίρεση τυχόν αποφάσεων για κατεδάφισή τους από την κυβέρνηση και το Δήμο Λευκωσίας».

Εισηγήτρια του θέματος η κυρία Ρήνα Κατσελλή. 26.2.91.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε απαρτία. Αυτά τα θέματα, προ κενών εδράνων και χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε έγκριση από την ολομέλεια του Σώματος, πώς θα εγγραφούν; Με βάση το ruling που κάνατε εσείς πρέπει να έχουμε απαρτία και στα θέματα που εγγράφονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αυτά τα θέματα αναγινώσκονται, κύριε Στυλιανού. Μπορούσε και να μην αναγνωσθούν.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ζητάτε την έγκριση του Σώματος όμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Γιατί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορούσαν και να μην αναγνωσθούν ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι το ruling το οποίο έχει κάνει ο Πρόεδρος και το οποίο ισχύει και για σας λέει ότι πρέπει να περάσουν από την έγκριση της ολομέλειας του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την ημερήσια διάταξη την καταρτίζει ο Πρόεδρος της Βουλής.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά στα εγγραφόμενα θέματα ερωτάται και λαμβάνεται η συναίνεση του Σώματος. Αυτή την ώρα, βάσει της διαδικασίας της δικής σας την οποία εφαρμόσατε, η Βουλή δεν έχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν έχει απαρτία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αυτό είπατε κι εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέλετε να μην εγγραφούν; Αν αυτή είναι η άποψή σας, να μην εξεταστούν τότε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να παραμείνουν στην άλλη συνεδρία, κύριε Πρόεδρε, τότε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παραμείνουν στην άλλη συνεδρία. Πολύ ωραία!

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι δεν είναι θέμα αντιδικίας. Κάνατε ένα ruling, το σεβόμαστε. Αυτή τη στιγμή θέλουμε να εγγράψουμε τα θέματα. Να εγγραφούν τα θέματα και να προχωρήσουμε. Τι σήμερα, τι την άλλη Πέμπτη; Δεν έχουμε καμιά αντίρρηση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Στυλιανού φαίνεται δεν πρόσεξε ότι, και αν ακόμα έπρεπε να μιλάτε σε περισσότερους, το γεγονός ότι θεωρείτε τον κ. Στυλιανού ότι αξίζει για δέκα έπρεπε να τον ικανοποιήσει.

(Σχόλια από Βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. πρέπει κάτι να κάνουν, ούτως ώστε να κοντρολάρουν το φίλο μας τον Πέτρο το Στυλιανού για guided missile.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Κύριε Ερωτοκρίτου ...

(Σχόλια από Βουλευτές)

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να ζητήσετε να διαγραφούν από τα πρακτικά, γιατί εγώ δεν ανέχομαι από τον κ. συνάδελφο να κάνει αυτούς τους χαρακτηρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ! Κύριοι, σας παρακαλώ! Είναι γεγονός ότι δεν είναι ορθό να γίνονται αυτοί οι χαρακτηρισμοί. Κι εγώ θεωρώ τον κ. Στυλιανού ως έναν εκ των πλέον δραστήριων και ικανών Βουλευτών που υπάρχουν μέσα σ' αυτό το

Σώμα. Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δέχομαι πάντοτε τις απόψεις του ούτε και ότι ο ίδιος δέχεται πάντοτε τις δικές μου. Αλλά άλλο το ένα και άλλο το άλλο.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ομολογουμένως ό,τι ανέφερα, αστειευόμενος το ανέφερα, κύριε Πρόεδρε, και αν ο συνάδελφος έχει θιγεί το αποσύρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Ερωτοκρίτου.

Λοιπόν, κύριοι, έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.47 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης	Μαρκίδης Αλέκος
Γεωργιάδης Δήμος	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργίου Ανδρέας	Μιχαηλίδης Θαλής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγίδης Κίμων
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαρές Αυγερινός
Ηλία Νεόφυτος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πέτας Χρίστος
Θεοδούλου Μιχάηλ	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τσιέττης Κυριάκος
Κληρίδης Γλαύκος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζος Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

- 1) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- 2) Απόφαση της ολομέλειας του Σώματος για σύσταση Ad Hoc Επιτροπής, με σκοπό την εξέταση του προσώπου που προτείνεται για τη θέση του Επιτρόπου Διοικήσεως.
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1991», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν [Λ. Ιεροδιακόνου, Ν. Ηλία, Ν. Μουσιούττας, Χρ. Κουρτελλάρης, Ντ. Κωνσταντίνου, Κ. Τσιέττης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Γ. Ομήρου] και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 6 του 1991).
- 4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1991», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ντ. Κωνσταντίνου, Μ. Πουμπουρής, Ευ. Ευσταθίου, Λ. Ιεροδιακόνου, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Ψυλλίδης) και απόρριψή του.
- 5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1991», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Πουμπουρής, Ν. Μουσιούττας, Γλ. Κληρίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Ευ. Ευσταθίου, Α. Παναγιώτου) και ψήφισή του σε νόμο.
- 6) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Ευ. Ευσταθίου, Α. Ψυλλίδης, Π. Στυλιανού, Ι. Κατσουνιώτης, Γλ. Κληρίδης) και ψήφισή της σε νόμο (ως Τροποποιητικός του 1991).
- 7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιοματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφισή του σε νόμο (ως Τροποποιητικός του 1991).
- 8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ('Ιδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.
- 9) Απόφαση της ολομέλειας του Σώματος μετά από συζήτηση (Προεδρεύων, Χρ. Σολωμής, Ν. Μουσιούττας, Α. Ψυλλίδης, Γλ. Κληρίδης, Σ. Χατζηγιάννης, Μ. Πουμπουρής, Ευ. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού, Α. Παναγιώτου) για επανεξέταση από την Επιτροπή Νομικών της πρότασης νόμου «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».
- 10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Βελτιώσεως Ζώων Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.
- 11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Αναδασμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.
- 12) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Μετεωρολογικής Υπηρεσίας - Θέση Μετεωρολογικού Βοηθού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.
- 13) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

14) Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα της Κακοπετριάς για συμπερίληψή της στο αρδευτικό έργο για αξιοποίηση του Κλάριου - Τα αρνητικά στοιχεία της εξαγγελθείσας πολιτικής για την ύπαιθρο - Αίτημα της κοινότητας Μαθιάτη για ανέγερση καινούργιας εκκλησίας - Η ικανοποίηση κατά προτεραιότητα των αναγκών της περιοχής της Σολιάς από το νερό του Κλάριου - Τα έλη και οι πλημμύρες που δημιουργούν οι βροχές στην πλατεία του Μαθιάτη - Αίτημα για βελτίωση του δρόμου Σιας-Μαθιάτη - Τα υπερκέρδη που πραγματοποιούν οι εταιρείες πετρελαιοειδών στην Κύπρο - Το επιτρεπόμενο κυνήγι του προστατευόμενου πουλιού Τρουλλουριά).

15) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η επάνδρωση της βιβλιοθήκης του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών - Οι επισκέψεις γιατρού στο ΑΥΚ Λατσιών - Το θέμα των ζημιών που υπέστησαν οι ελαιοπαραγωγοί της Σολιάς - Αιτήματα του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Τσερίου - Το θέμα της επιδότησης των αεροψεκασμών - Οι ζημιές που προκλήθηκαν σε ιδιωτικά κτήματα κατά την κατασκευή του φράγματος Κούρρη - Η δημιουργία της κτηνοτροφικής περιοχής στα Χολέτρια - Η ασφάλεια των μαθητών στους σχολικούς χώρους - Η αναθεώρηση των αμπελουργικών ζωνών - Η ασφάλεια των μαθητών των δημοτικών σχολείων - Η δυσκολία εξεύρεσης κατοικίας από φοιτητές στην Αθήνα - Η επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου Λάσας).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 7ης Μαρτίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.23 μ.μ.)

(Αρ. 25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι η Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως.

Παρακαλώ το Γραμματέα να αναγνώσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Επειδή, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμου του 1991 (Νόμος Αρ. 3 του 1991), ο Επίτροπος Διοικήσεως διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ύστερα από εισήγηση του Υπουργικού Συμβουλίου και με προηγούμενη σύμφωνη Απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Και επειδή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με σχετική επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1991 αναφέρει ότι ύστερα από εισήγηση του Υπουργικού Συμβουλίου προτίθεται να διορίσει Επίτροπο Διοικήσεως τον κ. Νίκο Χρ. Χαραλάμπους, Ανώτερο Δικηγόρο της Δημοκρατίας,

Και επειδή για τον πιο πάνω διορισμό απαιτείται και η προηγούμενη σύμφωνη Απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Γι' αυτό η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού έλαβε υπόψη την εισήγηση του Υπουργικού Συμβουλίου και της ad hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που

μελέτησε τη σχετική πρόταση και κάλεσε τον ενδιαφερόμενο ενώπιόν της, θεωρεί τον κ. Νίκο Χρ. Χαραλάμπους κατάλληλο πρόσωπο για διορισμό στο αξίωμα του Επιτρόπου Διοικήσεως και αποφασίζει να παράσχει τη συγκατάθεσή της για το διορισμό αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της Απόφασης;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Απόφαση εγκρίνεται.
(Χειροκροτήματα από Βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι Βουλευτές δικαιούνται. Οι άλλοι είναι που δε δικαιούνται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Με βάση τον Κανονισμό επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω ότι δεν υφίσταται Κανονισμός για τους Βουλευτές.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 2, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» -είναι πρόταση νόμου- θα παρακαλούσα -διερωτώμαι αν είναι περιττή βέβαια η αναφορά μου- να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα. Οτιδήποτε είναι εδώ και δε συζητηθεί θα παραμείνει.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΕΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £180,000 και η διάθεσή του για την αγορά του ακινήτου της υπό εκκαθάριση Συνεργατικής Προμηθευτικής Ένωσης Λευκωσίας (ΣΠΕΛ Λτδ), έκτασης 2,500 τ.μ. περίπου, που βρίσκεται απέναντι από την Πύλη Αμμοχώστου στη Λευκωσία.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή, το πιο πάνω ακίνητο θα αγοραστεί για τη στέγαση της κρατικής βιβλιοθήκης, η οποία τώρα στεγάζεται με πολλά προβλήματα σε άλλο κτίριο που βρίσκεται στον προμαχώνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Παρά τη σαφή υπόσχεση της κυβέρνησης, όταν κατέθεσε τους τακτικούς προϋπολογισμούς, μας έχει κατακλύσει κυριολεκτικά με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Πρέπει να δοθεί ένα τέλος και νομίζω ότι αρκετοί από αυτούς τους προϋπολογισμούς πλέον πρέπει να παραμένουν. Δε μιλώ για τη σημερινή ημερήσια διάταξη· μιλώ για τη νέα Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Σίγουρα ο στόχος για την καταξίωση του οράματος για τη δημιουργία της εθνικής βιβλιοθήκης με την επιψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου σχεδόν, μέχρι ενός βαθμού ολοκληρώνεται. Και λέμε μέχρι ενός βαθμού, έντιμη κύριε Πρόεδρε, για τον απλοστατο και μόνο λόγο πως δε δρομολογείται η σωστή πορεία αναφορικά με την κτιριακή υποδομή. Οι £180,000 συγκεκριμένα που προσφέρουμε για την αγορά του ακινήτου της υπό εκκαθάριση Συνεργατικής Προμηθευτικής Ένωσης (ΣΠΕΛ ΛΤΔ) στη Λευκωσία, που βρίσκεται απέναντι από την Πύλη Αμμοχώστου, ίσως να μην αποτελούν την ιδεώδη λύση. Και τούτο λόγω του περιορισμένου χώρου που υπάρχει για την ανάπτυξη σε μήκος και σε ύψος αλλά και του περιορισμένου χώρου στάθμευσης, γεγονός που μας οδηγεί στην τοποθέτηση υπέρ της άποψης πως περιοριζόμαστε σε λύσεις ανάγκης και επιλέγεται κακή, κατά τη γνώμη μας, δρομολογημένη κίνηση.

Θα πρέπει να προστεθεί ακόμα πως πέρα από τις £180,000, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για την αγορά του ακινήτου, θα χρειαστούν άλλες £120,000 περίπου για επιδιορθώσεις του κτιρίου, σύμφωνα με τις επίσημες εκθέσεις που έχουμε στα χέρια μας, γεγονός που θα ανεβάσει τη δαπάνη για όλη αυτή την προσπάθεια σε £300,000 περίπου. Και λέμε τουλάχιστον σε £300,000 μάλλον, γιατί ατυχώς η μέχρι τώρα πείρα μας διδάσκει πως οι τέτοιες συναφείς προβλεπόμενες δαπάνες για εγχειρήματα διορθωτικά υπερβαίνουν κατά πολύ τις αρχικά υπολογιζόμενες εκτιμήσεις.

Εδώ θα πρέπει να προστεθεί ακόμα πως ένα ποσό της τάξης των £75,000 αρχικά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είχε διατεθεί για την εκπόνηση των σχεδίων της εθνικής βιβλιοθήκης, για το σχεδιασμό της, και της εθνικής πινακοθήκης σε πρώτο στάδιο, ενώ άλλες £25,000 ύστερα είχαν διατεθεί πρόσθετα για να γίνουν οι διορθωτικές μεταβολές σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές που τα σχέδια είχαν διαλάβει. Και το ερώτημα που προκύπτει, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι τούτο: Με το μισό περίπου εκατομμύριο λίρες που διαθέτουμε για την αγορά της ΣΠΕΛ, που το μόνο πλεονέκτημά της είναι πως βρίσκεται απέναντι από την Πύλη της Αμμοχώστου, δε θα μπορούσαμε να οικοδομήσουμε σε κρατική γη σχεδιάζοντας εξ υπαρχής ένα ολοκληρωμένο σύστημα εθνικής βιβλιοθήκης με δυνατότητα επέκτασης;

Να τονίσουμε τέλος πως παρατηρείται ασύγγνωστη ολιγωρία αναφορικά με την εφαρμογή του Νόμου περί Εθνικής Βιβλιοθήκης, που ψηφίστηκε από το Σώμα τούτο πριν από τρία περίπου χρόνια, και παρά τις συνεχείς διαβεβαιώσεις που μας δίνονται σε συναφείς επερωτήσεις μας η στελέχωση της εθνικής βιβλιοθήκης δεν υλοποιείται. Για όλους αυτούς τους λόγους, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και παρά την αγάπη μας για το θέμα θα τηρήσω εγώ προσωπικά τουλάχιστον αποχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, συμπληρώνοντας τα όσα είπε ο συνάδελφος κ. Στυλιανού, θέλω να σημειώσω ότι τα γεννητούρια της κυπριακής βιβλιοθήκης είναι επεισοδιακά και χρόνια τα παρακολουθούμε και ακόμα δεν είδαμε κυπριακή βιβλιοθήκη που να αντιπροσωπεύει επάξια αυτό το κράτος, όπου να μπορούν οι μελετητές να έρχονται σ' αυτή την κυπριακή βιβλιοθήκη και να ερευνούν οτιδήποτε έχει σχέση με την Κύπρο.

Οπωσδήποτε για τον καταρτισμό του νομοσχεδίου πολύ κοπιάσαμε όλοι, ώστε ο νόμος να είναι, μπορώ να πω, όσο το δυνατό πιο άρτιος. Αλλά δυστυχώς η εφαρμογή του από την κυβέρνηση όχι μόνο δεν είναι καλή, αλλά είναι και εγκληματική. Δε νοείται σε μια Κύπρο, όπου σε λίγο καιρό θα έχουμε πανεπιστήμιο, να μην έχουμε επίσημη κυπριακή βιβλιοθήκη, η οποία να είναι η μήτρα όλων των κρατικών βιβλιοθηκών της Κύπρου και στην οποία να έρχεται οποιοσδήποτε ερευνητής από όλο τον κόσμο και να πληροφορείται τα πάντα σήμερα, που στην Κύπρο αντιμετωπίζουμε εθνικό θέμα που θέλει σε βάθος μελέτη από όλους.

Ένα άλλο πράγμα το οποίο κωλυσιεργεί εγκληματικά είναι τα σχέδια υπηρεσίας αυτών που θα επανδρώσουν τη βιβλιοθήκη. Εκείνα που κατέθεσε η κυβέρνηση όχι μόνο είναι ελλιπή, αλλά αγνοούν εντελώς τις νέες μεθόδους περί

βιβλιοθηκονομίας. Αγνοούν τελείως ότι τώρα μια βιβλιοθήκη είναι τόσο καλή όσο οι βιβλιοθηκονόμοι που έχει μέσα. Και τώρα με τη νέα τεχνολογία η βιβλιοθήκη δε σημαίνει αλόγιστη συσσώρευση βιβλίων, αλλά σημαίνει καλά, άρτια εκπαιδευμένους ανθρώπους, που να ξέρουν να τακτοποιούν με μικροφίλμ και να πιάνουν με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και να αποθηκεύουν πληροφορίες από όλο τον κόσμο. Με λίγα λόγια, για να τα κάνω πιο κατανοητά, αν ένας έρθει και πει αθέλω αυτό το έγγραφο που έδωσε -παραδείγματος χάριν- ο Ντενκτάς και αποδεικνύει ότι είναι επεκτατικά τα αιτήματα της Τουρκίας», να μπορεί με ένα κουμπί ο βιβλιοθηκονόμος να το πατάει στον ηλεκτρονικό υπολογιστή και να βρίσκει αυτό το έγγραφο. Νομίζω πόρρω απέχει η κυβέρνηση από το να μελετήσει αυτά τα θέματα.

Πραγματικά, επειδή όλα αυτά δεν έγιναν κατανοητά ακόμα, θα έπρεπε κανονικά να μην ψηφίσω αυτό το κονδύλι, αλλά, επειδή είναι μια περαιτέρω βελτίωση και είναι ομόφωνη η απόφαση, προσωπικά θα το ψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £180,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 3, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1991».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £120,000 και η διάθεσή του για επιστροφή σε βιβλιοπώλες της αξίας των σχολικών βιβλίων που αγόρασαν από το Υπουργείο Παιδείας και δεν τα διέθεσαν λόγω της απόφασης της κυβέρνησης για δωρεάν παραχώρηση των βιβλίων αυτών από το σχολικό έτος 1990-1991.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £120,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 4, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Εισηγούμαι, επειδή υπάρχει τεράστιος όγκος εργασίας να διεκπεραιωθεί σήμερα, οι ομόφωνες Εκθέσεις να μην αναγινώσκονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συμφωνεί η Βουλή, δεν έχω ένσταση εντάξει. Αυτή είναι ομόφωνη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων. Παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων £7,224 και η διάθεσή του για τη δημιουργία μιας νέας θέσης Βοηθού Συντάκτη και μιας νέας θέσης Γραφέα/Χειριστή Telex που κρίνονται αναγκαίες ένεκα των αυξημένων ευθυνών που ανατέθηκαν στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων για σκοπούς εντατικοποίησης της προβολής του κυπριακού προβλήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων £7,224 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακες. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 5, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Η Έκθεση αυτή είναι επίσης ομόφωνη γι' αυτό θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνούσα με το συνάδελφο Παπαπέτρου, αν μας δινόταν η ευκαιρία να ξέρουμε περί τίνος πρόκειται. Εδώ ήρθε μια Έκθεση η οποία είναι μέσα στο κουτί μας. Την πήραμε εδώ και δεν ξέρουμε τι περιέχει και λέμε να μην τις διαβάζουμε και να ψηφίζουμε. Πώς ψηφίζουμε; Τι θα ψηφίσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, από εσάς εξαρτάται. Εγώ δεν είπα,, εγώ παίρνω την απόφαση της Βουλής.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αλίμονο, κύριε Πρόεδρε, αν τοποθετούμαστε από το τι ακούμε από την Έκθεση, ιδιαίτερα σε θέματα προϋπολογισμού. Αν υπάρχει θέμα ότι δε γνωρίζουμε τα θέματα, ας ζητήσει κάποιος να αναβληθούν, διότι δεν παρέλαβε τις Εκθέσεις έγκαιρα. Αλλά η ανάγνωση δε θα μας βοηθήσει σε τίποτε ειλικρινά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα ούτε ανάγνωσης ούτε οτιδήποτε άλλου. Εδώ είμαστε Βουλή και πρέπει να διαβάζονται οι Εκθέσεις. Τι πάει να πει (απληθώρα); Υπάρχουν 30 - 35 Εκθέσεις. Ας μείνουμε λίγο περισσότερο σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, εσείς πήρατε την απόφαση. Αν δεν τη θέλετε, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επομένως, η άποψη είναι, εφόσον οι Εκθέσεις είναι και σύντομες, να διαβάζονται, έστω και αν αυτό μας καθυστερήσει μισή ώρα ή σαράντα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Να αναγνωσθεί η Έκθεση.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Σ' αυτή την περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, και δυνάμει των συνταγματικών προνοιών θα παρακαλέσω όπως αναβληθούν όλα τα νομοσχέδια τα οποία βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη ενόψει του γεγονότος ότι μόλις σήμερα έχω πάρει όλες τις Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υπάρχει ένσταση, δεδομένου ότι πρόκειται περί συνταγματικής ρύθμισης, είμαι υποχρεωμένος να αναβάλω όλα τα θέματα για τα οποία δεν έχει κυκλοφορήσει η Έκθεση σαράντα οκτώ ώρες πριν.

Ορίστε. Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πλείστες από τις Εκθέσεις έχουν κυκλοφορήσει σαράντα οκτώ ώρες πριν. Ελάχιστες, μερικές ασφαλώς κυκλοφόρησαν αργότερα. Εκείνες που κυκλοφόρησαν αργότερα ας αναβληθούν. Αλλά όχι όλη η ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος είπε «σ' αυτή την περίπτωση», δηλαδή επειδή μια πλευρά ή κάποιες πλευρές επιθυμούν να διαβάζονται οι Εκθέσεις, τότε να φθάσουμε στην άλλη άκρη και να πούμε να μη συζητηθεί καμιά Έκθεση. Είναι εύκολο να αναβληθούν και την επόμενη βδομάδα να έχουμε ογδόντα Εκθέσεις. Και θέλω να πω και κάτι άλλο. Το θέμα πλέον είναι ότι δεν είναι λάθος οποιουδήποτε. Είναι ο μεγάλος όγκος εργασίας -γι αυτό ανέφερα και στην αρχή ότι έχουμε κατακλυστεί από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς- που δεν προλαβαίνουν οι υπηρεσίες της Βουλής -και πολύ δικαιολογημένα- να τον διεκπεραιώσουν. Βέβαια πολλά από αυτά τα θέματα είναι τυπικά και ομόφωνα. Είναι όμως θέμα αυτοσεβασμού, πιστεύω, το να διαβάζονται οι Εκθέσεις. Είναι πάνω σ' αυτή τη βάση που έγινε η εισήγηση και όχι για να υπάρχει αντιπαράθεση με οποιοδήποτε συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα ναι, αλλά δεν είναι η πρώτη φορά που η Βουλή πήρε αυτή την απόφαση. Από εσάς εξαρτάται και όχι από εμένα. Εγώ είμαι υποχρεωμένος να εφαρμόσω τον Κανονισμό. Αν έστω και ένας Βουλευτής φέρει ένσταση για τη συζήτηση ενός θέματος, διότι η Έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα, και εφόσον το θέμα δεν έχει κυρυχθεί επείγον, είμαι υποχρεωμένος να το αναβάλω.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά την ανάγνωση των Εκθέσεων, από τη στιγμή που έστω και μια πλευρά λέει ότι πρέπει να διαβάζονται, να διαβάζονται. Ουδεμία ένσταση. Αλλά σε ό,τι αφορά την άλλη εισήγηση, νομίζω ότι εδώ έχουμε περίπου τριάντα Εκθέσεις για νομοσχέδια και είναι σωστό εκείνος ο Βουλευτής που νομίζει ότι την τάδε Έκθεση δεν την πήρε να ζητήσει να ασκήσει τα συνταγματικά του δικαιώματα, αλλά να μην αναβάλουμε όλες τις Εκθέσεις, διότι ύστερα θα τιμωρήσουμε τον εαυτό μας άδικα των αδίκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ερώτημα που τέθηκε ήταν αν ενημερώνεται η Βουλή γύρω από το θέμα για το οποίο συζητά. Και εγώ εισηγούμαι απλώς να αναγινώσκει ο τίτλος του νομοσχεδίου και ο σκοπός του και να προχωρούμε παρακάτω, για να κόψουμε και δρόμο. Είναι μια από τις τελευταίες συνεδρίες της Βουλής και πρέπει να προλάβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα αυτό κάνει και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών. Είδα ότι παραλείπει τα τυπικά. Επομένως συνεχίζουμε. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟ-
ΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρία ήταν επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η συμπερίληψη στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1991 των 196 θέσεων Τακτικού Ειδικού Αστυφύλακα που εγκρίθηκαν από τη Βουλή με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 44) του 1990 (Αρ. 253 του 1990).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 6, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1991 Νόμος του 1991». Είναι πρόταση νόμου. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1991 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούφρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και της ΕΔΕΚ, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι όπως το εναλλάξιμο προσωπικό που εργάζεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων καταστεί μόνιμο προσωπικό της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, ως θέμα αρχής ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω ότι επιτέλους αποφασίσαμε και προχωρήσαμε σε κάτι που έπρεπε να είχε γίνει από πολλού χρόνου. Επομένως, θα δώσουμε συγχαρητήρια στους εαυτούς μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρκεί να προχωρήσουμε και στη διάθρωση της Βουλής, πριν κλείσει αυτή η Βουλή, όπως ελπίζω.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 96Α του βασικού νόμου. Πίνακας, Μέρος Α' και Μέρος Β'. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 7, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και στις 5 και 20 Φεβρουαρίου 1991.

Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας.

Ο προϋπολογισμός του Φορέα, όπως κατατέθηκε, προβλέπει για το 1991 δαπάνες ύψους £741,050 που αναμένεται να καλυφθούν με ισόποση κρατική χορηγία.

Αναλυτικότερα, οι δαπάνες του Φορέα αναφέρονται σε διαχειριστικά έξοδα ύψους £141.050 σε σύγκριση με έξοδα ύψους £78.575 που ήταν το 1990, αλλά

που κάλυπταν ένα μόνο εξάμηνο, και σε υπηρεσίες προς τη νεολαία συνολικού κόστους £590.000. Οι τελευταίες καλύπτουν τα έξοδα λειτουργίας και τον εξοπλισμό των κέντρων νεότητας, την επιχορήγηση της ανέγερσης οικημάτων, τη δημιουργία κατασκηνωτικών χώρων για τους νέους και τη χρηματοδότηση προγραμμάτων για την προληπτική ενημέρωση των νέων για τα ναρκωτικά και άλλα θέματα που τους ενδιαφέρουν.

Στη διάρκεια της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού τέθηκε το ερώτημα στους αρμοδίους αν έγιναν οι επιβαλλόμενες αναπροσαρμογές των δαπανών που προνοούνται στον προϋπολογισμό αυτό, μια και η ετοιμασία του έγινε πριν από τις νέες οικονομικές συνθήκες που δημιούργησε η κρίση στον Κόλπο. Από την πλευρά των αρμοδίων δηλώθηκε ότι καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια για τη συγκράτηση των δαπανών του Φορέα σε λογικά επίπεδα, χωρίς να επηρεάζεται η υλοποίηση βασικών προγραμμάτων του Φορέα.

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, προχώρησε στην κατά κεφάλαιο εξέταση του υπό αναφορά προϋπολογισμού. Από την εξέταση αυτή προέκυψε η ανάγκη για μια σειρά τροπολογιών που να ικανοποιούν τις πιο κάτω αρχές:

- (α) Τα λειτουργικά έξοδα του Φορέα να μην υπερβαίνουν κατ' αναλογία αυτά του προηγούμενου χρόνου.
- (β) Όπου γίνονται προτάσεις που τείνουν να ανατρέψουν υφιστάμενες ρυθμίσεις, όπως είναι η χορήγηση επιδομάτων κτλ., να μην υιοθετηθούν.
- (γ) Ορισμένα προγράμματα του Φορέα να υιοθετηθούν με συμβολική πρόνοια μόνο, και αυτό για να εκτιμηθούν οι δυνατότητες εκτέλεσης των προγραμμάτων αυτών.

Οι συνεπακόλουθες αλλαγές, σύμφωνα με τα πιο πάνω, έχουν ενσωματωθεί στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό του οποίου και την ψήφιση από το Σώμα εισηγείται η Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας ποσού £532,520 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 8, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρίαση παρευρέθηκε επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αντικατάσταση 19 θέσεων Γενικού Γραφέα Α' και Γενικού Γραφέα που περιλαμβάνονται κάτω από το Κεφάλαιο 96.04Α «Γενικές Κατηγορίες Προσωπικού-Γενικό Γραφειακό Προσωπικό» του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1991 με ισάριθμες θέσεις Παιδοκόμου κάτω από το Κεφάλαιο 39Α «Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας» που θεωρούνται απαραίτητες για τις ανάγκες της Στέγης «Νέα Έλεούσα».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα της ομαδοποίησης. Μέσα στην ομαδοποίηση μπήκαν οι ιδρυματικοί βοηθοί, όπως και αυτές οι υπηρεσίες που αφορούν παιδιά. Στην περίπτωση που αντιμετωπίζουμε σήμερα λύνεται το πρόβλημα. Όμως εξακολουθεί να παραμένει το θέμα των ιδρυματικών βοηθών, που είδαν ξαφνικά τον εαυτό τους, αντί να απασχολείται με τους γέρους μέσα σε ιδρύματα ευγηρίας, να μετατίθεται για γραφειακά καθήκοντα σε κάποιο άλλο γραφείο. Έτσι, παρακαλώ, αν είναι δυνατό να διαβιβαστεί προς την κυβέρνηση η παράκληση να ρυθμιστεί συνολικά το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 39Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 96.04Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πρώτου Μέρους του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 9 και 40, που είναι «Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και «Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περιθαλψη) Κανονισμοί του 1991». Υπάρχει κοινή Έκθεση και καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΙΤΗΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετημάτων. Παρών στη συνεδρία ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται η περί Ελέγχου Σιτηρών νομοθεσία με την προσθήκη σ' αυτήν πρόνοιας με βάση την οποία παρέχεται στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου η εξουσία να εκδίδει Κανονισμούς για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη διάρθρωση των θέσεων, τις συντάξεις, τα χορηγήματα, τα ταμεία πρόνοιας, την ιατροφαρμακευτική περιθαλψη και άλλα ωφελήματα του προσωπικού της Επιτροπής Σιτηρών.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση την προτεινόμενη πιο πάνω διάταξη με την οποία τροποποιείται η περί Ελέγχου Σιτηρών

νομοθεσία, ρυθμίζεται η διαδικασία παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους υπαλλήλους της Επιτροπής Σιτηρών.

Ειδικότερα, οι διατάξεις των Κανονισμών αυτών προβλέπουν μεταξύ άλλων την εισαγωγή σχεδίου παροχής συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισής του, τους πόρους του σχεδίου, τα ωφελήματα που προσφέρει και τους όρους που πρέπει να πληροί κάποιος για να καταστεί μέλος του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αναγνωρίζοντας την ανάγκη εισαγωγής του σχεδίου παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους υπαλλήλους της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και έχοντας υπόψη ότι ανάλογα σχέδια λειτουργούν ήδη τόσο στη δημόσια υπηρεσία όσο και σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και την έγκριση των προτεινόμενων Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου πρώτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Θέτω τώρα ενώπιον του Σώματος τους Κανονισμούς.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 10 και 11, που είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του

1991» και «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Είναι και τα δύο θέματα προτάσεις νόμου για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΦΟΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, που κατατέθηκαν από την ίδια στο Σώμα, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1991. Στα πλαίσια της μελέτης τους κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εργοληπτών Κύπρου. Παρών ήταν επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός των προτεινόμενων νόμων είναι η αναστολή για ένα χρόνο της πρόνοιας των αντίστοιχων βασικών νόμων που προβλέπει την παρακράτηση φόρου από την αμοιβή των εργοληπτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, θεωρώντας ότι η πρόνοια των υπό τροποποίηση νόμων για παρακράτηση φόρου από την αμοιβή των εργοληπτών χρειάζεται περαιτέρω μελέτη, αποφάσισε την αναστολή της για ένα χρόνο και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει στο μεταξύ το όλο θέμα και να υποβάλει τις εισηγήσεις της για αντιμετώπιση του όλου προβλήματος.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρώτης πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Και τώρα η δεύτερη ανάγνωση της δεύτερης πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του Νόμου 10 του 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 12 και 13, που είναι «Ο περί Δημόσιες Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1991» και «Ο περί Έκτακτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1991». Υπάρχει κοινή Έκθεση και καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΙΔΡΥΣΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΘΕΣΕΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΘΕΣΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε ταυτόχρονα τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και 6 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης των νομοσχεδίων αυτών παρευρέθησαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιές τους, καθώς και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ. Παρόντες στις συνεδριάσεις αυτές ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και Π. Στυλιανού.

Με τον πρώτο νόμο που προτείνεται σκοπείται η δημιουργία αριθμού νέων μόνιμων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία και ο διορισμός σ' αυτές ίσου αριθμού έκτακτων υπαλλήλων που δεν καλύπτονται από το νόμο που θεσπίστηκε το 1985 για τη μονιμοποίηση των έκτακτων υπαλλήλων.

Το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπό έχει να καταστήσει δυνατό το διορισμό σε κατάλληλες θέσεις των πιο πάνω υπαλλήλων κατά παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας, νοουμένου ότι αυτοί υπηρετούν σε πλήρη βάση για την κάλυψη μόνιμων αναγκών της δημόσιας υπηρεσίας και ότι κατέχουν τα προσόντα που απαιτούνται με βάση τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1990 για εισδοχή στη δημόσια υπηρεσία, καθώς και τα προσόντα που απαιτούνται για διορισμό σε κατάλληλη θέση.

Οι περιπτώσεις των υπαλλήλων που καλύπτονται από τα προτεινόμενα νομοθετήματα και ονομαστικός κατάλογός τους περιλαμβάνονται σε σχετική κατάσταση που κατατέθηκε ενώπιον της Επιτροπής.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ που παρευρέθησαν στην Επιτροπή τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης των προτεινόμενων νομοθετημάτων και ζήτησαν την αναδρομική ισχύ τους, ώστε να καταστεί δυνατός ο διορισμός σε μόνιμες θέσεις των έκτακτων υπαλλήλων που καλύπτονται από τα δύο αυτά νομοθετήματα από την ίδια ημερομηνία κατά την οποία άλλοι έκτακτοι υπάλληλοι μονιμοποιήθηκαν με βάση προηγούμενο σχετικό νόμο που ψήφισε η Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με γνώμονα τη θέση που εξέφρασε προηγουμένως για την ανάγκη επαγγελματικής αποκατάστασης του προσωπικού που για αρκετά χρόνια ασκεί δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη γνώμη της ΠΑΣΥΔΥ πάνω στα

προτεινόμενα νομοθετήματα, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως έχουν τροποποιηθεί με τη συμπερίληψη σ' αυτά πρόνοιας, ώστε να ισχύουν αναδρομικά από τις 25 Ιανουαρίου 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση πρόσθετων μόνιμων θέσεων και Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Και τώρα η δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διορισμός Έκτακτων Υπαλλήλων. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 21, που είναι «Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ (ΧΩΡΙΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου και 5 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτή.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 29 Νοεμβρίου 1990, είναι η παροχή δικαιώματος στον ή στη σύζυγο ιδιοκτήτη γης που εξυπηρετείται από τα Αρδευτικά Τμήματα να μετέχει και να δικαιούται να ψηφίζει στις διαδικασίες λειτουργίας των Τμημάτων αυτών.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους πάνω στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου, τόσο οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και του Υπουργείου

Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διατύπωσαν τις επιφυλάξεις τους σχετικά με την ορθότητα της παροχής ενός τέτοιου δικαιώματος στον ή στη σύζυγο μέλους Αρδευτικού Τμήματος, γιατί έτσι θα παραβιάζεται η αρχή της μιας ψήφου για κάθε μέλος του Αρδευτικού Τμήματος.

Κατά τη μελέτη εντούτοις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις γενικά πάνω στις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας και να επισημάνει προβλήματα που παρουσιάζονται από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή των προνοιών αυτών. Γι' αυτό και η Επιτροπή με την ευκαιρία της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου αποφάσισε να εισηγηθεί αριθμό επιμέρους τροποποιήσεων στη βασική νομοθεσία για τα Αρδευτικά Τμήματα που να διευκολύνουν την εύρυθμη λειτουργία τους.

Επαναδιατυπώνοντας την πρόταση νόμου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να συγχαρώ και το συνάδελφο Παπαρέ και την Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής που επέφερε αυτή την αλλαγή σε μια αναχρονιστική, αποικιοκρατική νομοθεσία, η οποία βασάνιζε δεκάδες χρόνια τώρα την ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Στυλιανού συνηθίζει να μιλά από τη θέση του με αποτέλεσμα να μη χρησιμοποιεί -δεν ξέρω πώς- το μικρόφωνο και να μην τον ακούει κανείς.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Με συγχωρείτε, κύριε συνάδελφε. Απλώς, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να συγχαρώ τόσο το συνάδελφο, τον Παπαρέ, όσο και την Επιτροπή Γεωργίας, γιατί μια αναχρονιστική, αντιδημοκρατική διάταξη, που όζει τώρα, αποικιοκρατικής νοοτροπίας αίρεται, γιατί ήταν το μόνιμο παράπονο και η μόνιμη δυσφορία που μας εξέφραζε δεκάδες χρόνια ο αγροτικός μας κλήρος. Αυτά εν κοντώ, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Πάντως, κύριε Πρόεδρε, επειδή πάντοτε είναι πολύ ενδιαφέροντα αυτά τα οποία λέει ο κ. Στυλιανού, είναι καλύτερα να τα λέει από το βήμα, για να ακούμε καλύτερα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, νομίζω πως κάπως το αίσθημα της αγροτιάς μας ικανοποιείται σε πολύ μεγάλο βαθμό. Αν εσάς δε σας ενδιαφέρει, κάποιους άλλους τους ενδιαφέρει περισσότερο από σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 22, που είναι «Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος	Νίκος Μακρίδης
Πολύβιος Κόλοκος	Νίκος Φλουρέντζος
Άριστος Χρυσοστόμου	Νεόφυτος Ηλία
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Γιαννάκης Ομήρου
Κώστας Ερωτοκρίτου	Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο διάστημα από το Φεβρουάριο του 1990 μέχρι και το Φεβρουάριο του 1991. Στα πλαίσια των συνεδριών της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς και λειτουργοί του Υπουργείου του, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός, του Παγκύπριου Εργοδοτικού Συνδέσμου Συσκευαστών Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών και Σταφυλιών, του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, της Συνεργατικής Εταιρείας Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων (ΣΕΔΙΓΕΠ), της ΣΕΑΠ Πισσουρίου, καθώς και εκπρόσωποι τοπικών συνεργατικών εταιρειών που ζήτησαν να παραστούν στις συνεδρίες της Επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ίδρυση και λειτουργία Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών, το οποίο στοχεύει στην αποτελεσματική ρύθμιση και τον έλεγχο τόσο της εμπορίας όσο και της εξαγωγής επιτραπέζιων σταφυλιών. Με το ίδιο σχέδιο νομοθετήματος σκοπεύεται επίσης η εκπροσώπηση στο συμβούλιο αυτό των διάφορων εμπλεκόμενων στην παραγωγή και εμπορία συμφερόντων, καθώς και η παραχώρηση σ' αυτό επαρκών εξουσιών και καθηκόντων για διασφάλιση της επιτυχίας του σκοπού για τον οποίο προορίζεται.

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, κατά τα τελευταία χρόνια παρουσιάζονται μεγάλες δυσκολίες στη διάθεση των κυπριακών επιτραπέζιων σταφυλιών σε αμειπτικές τιμές. Η μελέτη του προβλήματος οδήγησε στο συμπέρασμα ότι η βασική αιτία για την κατάσταση αυτή είναι η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των Κυπρίων εξαγωγέων τόσο επιτοπίως όσο και στις αγορές του εξωτερικού, με αποτέλεσμα την πτώση των τιμών και ζημιές στους παραγωγούς. Για τους πιο πάνω λόγους κρίθηκε σκόπιμο να ιδρυθεί Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών το οποίο να αναλάβει κατά τρόπο μονοπωλιακό την εμπορία και εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αμέσως μετά την κατάθεση στη Βουλή του πιο πάνω νομοσχεδίου, κάλεσε ενώπιόν της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, για να ενημερωθεί πάνω στις απόψεις τους γύρω από το όλο θέμα.

Όπως ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η άποψη της κυβέρνησης είναι ότι το συμβούλιο που προτείνεται να ιδρυθεί με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο θα αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη διάθεση των κυπριακών επιτραπέζιων σταφυλιών και θα προστατεύσει και θα εξυπηρετήσει τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων στα θέματα της παραγωγής, διάθεσης και εξαγωγής επιτραπέζιων σταφυλιών.

Οι εκπρόσωποι όλων των αγροτικών οργανώσεων εξέφρασαν την πλήρη συμφωνία τους με την ίδρυση συμβουλίου για την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών, το οποίο θα εξυπηρετήσει κατά τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των παραγωγών και την οικονομία γενικότερα. Ειδικότερα υποστήριξαν ότι η

ίδρυση ενός τέτοιου συμβουλίου θα θέσει τέρμα στα προβλήματα των παραγωγών που δημιουργούνται λόγω του ανταγωνισμού από τους ιδιώτες εμπόρους που, κατά την άποψή τους, εφεργούν σε βάρος των συμφερόντων των παραγωγών. Το Συμβούλιο Εμπορίας σύμφωνα με τις πιο πάνω οργανώσεις είναι το μοναδικό μέσο που θα εξασφαλίσει στους αμπελουργούς τις πραγματικές τιμές των προϊόντων τους, ώστε να παύσουν άλλοι να καρπούνται τους ολόχρονους κόπους τους. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι υπέβαλαν επίσης επιμέρους εισηγήσεις αναφορικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η βασικότερη από τις οποίες θέλει τους παραγωγούς να πλειοψηφούν στο συμβούλιο. Τέλος τόνισαν την ανάγκη άμεσης ψήφισης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε η φετινή εσοδεία να έχει καλύτερη τύχη από τις προηγούμενες.

Τη συμφωνία τους με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και την ανάγκη άμεσης ψήφισής του εξέφρασαν επίσης στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι της ΣΕΑΠ Πισσουρίου, καθώς και εκπρόσωποι άλλων τοπικών συνεργατικών εταιρειών με γραπτές επιστολές τους.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Εργοδοτικού Συνδέσμου Συσκευαστών Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών και Σταφυλιών, του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την ίδια την αρχή της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών το οποίο, κατά την άποψή τους, θα πλήξει τα συμφέροντα των εξαγωγέων και θα δημιουργήσει μονοπώλιο στην εμπορία και εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών. Επίσης οι πιο πάνω εκπρόσωποι υποστήριξαν ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ως μέτρο κυβερνητικής πολιτικής, έρχεται σε αντίθεση με τις διεθνείς υποχρεώσεις της κυβέρνησης, καθώς και με την ενδεδειγμένη πολιτική για επίτευξη της προσχώρησης της Κύπρου στην ΕΟΚ, επειδή προτείνει μέτρα που απομακρύνουν την οικονομία μας από τα κοινοτικά δεδομένα.

Οι εκπρόσωποι της ΣΕΔΙΓΕΠ εξέφρασαν την άποψη ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως προτείνεται, δε θα εξυπηρετήσει με επιτυχία τα συμφέροντα των παραγωγών οι οποίοι δε θα έχουν το δικαίωμα επιλογής στη διάθεση των προϊόντων τους, γι' αυτό και εισηγήθηκαν, αντί για το προτεινόμενο Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, να ιδρυθεί μια ειδική αρχή ή ένας συντονιστικός φορέας που θα συμβάλει στη ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών, χωρίς να συγκεντρώνει και να εμπορεύεται κατά αποκλειστικό τρόπο τα σταφύλια. Έτσι θα αποφευχθεί το μονοπώλιο και θα διατηρηθεί η δυνατότητα συναγωνισμού και άμιλλας ανάμεσα στους εξαγωγείς για την εξασφάλιση του προϊόντος στις καλύτερες δυνατές τιμές και με τον καλύτερο δυνατό τρόπο εξυπηρέτησης των παραγωγών. Επίσης επισήμαναν και το γεγονός ότι η βασική νομοθεσία της ΕΟΚ αποκλείει καθαρά τη λειτουργία μονοπωλιακών συμβουλίων σε χώρες-μέλη.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, χωρίς να τοποθετούνται αντίθετα με την πολιτική ίδρυσης διάφορων συμβουλίων, εξέφρασαν την αντίθεσή τους στη συγκεκριμένη προτεινόμενη ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, γιατί πιστεύουν ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ, που εμπορεύεται το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής, είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τους παραγωγούς και να περιφρουρήσει τα εισοδήματά τους κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Η ίδρυση άλλου οργανισμού, ο οποίος θα αναλάβει το ρόλο που διαδραματίζει σήμερα η ΣΕΔΙΓΕΠ, αναπόφευκτα θα πλήξει την εταιρεία αυτή, χωρίς να επιφέρει βελτιώσεις στο αγροτικό εισόδημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, έχει διαπιστώσει από τη μια μεγάλη διάσταση στις απόψεις των ενδιαφερομένων γύρω από το θέμα και από την άλλη την ανάγκη εξεύρεσης μιας λύσης που να αντιμετωπίζει ικανοποιητικά τα προβλήματα των παραγωγών και γενικά της εμπορίας των επιτραπέζιων σταφυλιών. Με αφορμή την εισήγηση της ΣΕΔΙΓΕΠ για τη σύσταση ενός συντονιστικού φορέα, αλλά και ως αποτέλεσμα του ίδιου του προβληματισμού της πλειοψηφίας της Επιτροπής σχετικά με το προτεινόμενο να ιδρυθεί συμβούλιο και τις δυνατότητές του για σώστή αντίκριση του ζητήματος, η Επιτροπή ανέθεσε στον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να ετοιμάσει για σκοπούς μελέτης της ένα νέο σχέδιο νόμου, το οποίο να αναθέτει συντονιστικό ρόλο στο εγκαθιδρυόμενο Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε το πιο πάνω σχέδιο νόμου, κάλεσε εκ νέου όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, για να πληροφορηθεί τις απόψεις τους πάνω στη νέα αυτή υπαλλακτική λύση που ετοιμάστηκε.

Από τις απόψεις που εκτέθηκαν διαπιστώθηκε ότι τη νέα αυτή υπαλλακτική λύση υποστηρίζουν, ως θέμα αρχής, το κεντρικό συμβούλιο του Παναγροτικού Συνδέσμου, η ΣΕΔΙΓΕΠ και η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία. Το ΚΕΒΕ, η ΟΕΒ και ο Παγκύπριος Εργοδοτικός Σύνδεσμος Εξαγωγέων Σταφυλιών και Εσπεριδοειδών δήλωσαν ότι η θέση τους θα εξαρτηθεί από το περιεχόμενο των Κανονισμών που θα εκδοθούν με βάση το νόμο αυτό και τη μορφή του κρατικού παρεμβατισμού, όπως θα εξειδικευτεί μ' αυτούς.

Αντίθετα οι εκπρόσωποι της ΕΚΑ, της ΠΕΚ, της Αγροτικής, της ΣΕΑΠ Πισσουρίου και των επαρχιακών γραφείων Λεμεσού και Πάφου του Παναγροτικού υποστήριξαν το νομοσχέδιο, όπως κατατέθηκε από την κυβέρνηση, ως την πιο ενδεδειγμένη αντιμετώπιση του θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε σε βάθος το όλο θέμα και όλες τις υπαλλακτικές λύσεις που προσφέρονται για αντιμετώπισή του, κατέληξε κατά πλειοψηφία στην άποψη ότι η δημιουργία του Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, όπως προτείνεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, δε θα συντελέσει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που πλήττουν τους παραγωγούς και την εμπορία γενικότερα των επιτραπέζιων σταφυλιών και ότι η δημιουργία μονοπωλιακής κατάστασης στην εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών δε θα εξυπηρετήσει τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των ενδιαφερομένων. Από την άλλη η πλειοψηφία της Επιτροπής, αντιλαμβανόμενη την ανάγκη για συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην εξαγωγή των κυπριακών επιτραπέζιων σταφυλιών σε τιμές αμειπτικές για τους παραγωγούς και πιστεύοντας ότι τα προβλήματα που παρουσιάζονται έχουν ακριβώς ως αιτία τους την έλλειψη ενός τέτοιου συντονισμού, προχώρησε στην επαναδιατύπωση του όλου νομοσχεδίου. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή υιοθέτησε ως βασική αρχή το συντονιστικό ρόλο του Συμβουλίου Επιτραπέζιων Σταφυλιών και αρκετές από τις πρόνοιες του σχεδίου που ετοίμασε το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το οποίο χρησιμοποίησε ως πρότυπο χωρίς να το υιοθετήσει εξ ολοκλήρου.

Με βάση τις θέσεις της πλειοψηφίας η Επιτροπή έχει διαμορφώσει το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου ως ακολούθως:-

- (α) Προβλέπεται η ίδρυση Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Το συμβούλιο αυτό έχει τη νομική μορφή νομικού

προσώπου δημόσιου δικαίου και αποτελεί στην ουσία ένα συντονιστικό φορέα για την εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών. Με την εγκατάλειψη της θέσης της δημιουργίας ενός μονοπωλιακού συμβουλίου εμπορίας και εξαγωγής των επιτραπέζιων σταφυλιών υιοθετούνται όλες εκείνες οι διατάξεις που τονίζουν το συντονιστικό ρόλο του συμβουλίου στην εξαγωγή των σταφυλιών μέσα σε συνθήκες ελεύθερης οικονομίας που συνάδουν πλήρως με το κοινοτικό καθεστώς.

- (β) Προβλέπεται ότι το συμβούλιο θα αποτελείται από τον Πρόεδρο και δέκα μέλη. Ο Πρόεδρος του συμβουλίου διορίζεται από τον Υπουργό και είναι πρόσωπο που γνωρίζει καλά και έχει πείρα σχετικά με την εξαγωγή ή και παραγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών. Πέντε μέλη εκλέγονται από τους παραγωγούς, ένα μέλος διορίζεται από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, ένα μέλος υποδεικνύεται από τη ΣΕΔΓ'ΕΠ και τρία μέλη αντιπροσωπεύουν τους εξαγωγείς.
- (γ) Εκτελεστικά όργανα του συμβουλίου θα είναι ο Γενικός Διευθυντής του που διορίζεται από το συμβούλιο και το προσωπικό του που αποσπάται από τη δημόσια υπηρεσία ή διορίζεται.
- (δ) Οι αρμοδιότητες του συμβουλίου είναι κυρίως συντονιστικές και αφορούν:-
- (1) Έκδοση άδειας και εγγραφή ως εξαγωγέων επιτραπέζιων σταφυλιών κυπριακών των προσώπων που πληρούν καθορισμένα κριτήρια, πράγμα απαραίτητο για να δικαιούται κάποιος να εξάξει από τη Δημοκρατία.
 - (2) Ζήτηση διεθνών προσφορών για τη μεταφορά των επιτραπέζιων σταφυλιών σε εκείνες τις χώρες προορισμού που θα αποφασίζει, άνοιγμα και κατακύρωση των προσφορών στην παρουσία των ενδιαφερομένων, συντονισμό των εκφορτώσεων και της διάθεσης στις χώρες του εξωτερικού.
 - (3) Συλλογή και διανομή στατιστικών στοιχείων και πληροφοριών, διεξαγωγή ερευνών για θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή, συγκομιδή, συσκευασία, εξαγωγή, μεταφορά επιτραπέζιων σταφυλιών κτλ.
 - (4) Προγραμματισμό της προώθησης και διαφήμισης των εξαγωγών.
- Επίσης προβλέπεται η ύπαρξη ορισμένων ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων του συμβουλίου, όπως είναι οι δυνατότητες καθορισμού ημερομηνίας πριν από την οποία ο τρυγητός κάθε εσοδείας επιτραπέζιων εξαγωγίμων σταφυλιών θα απαγορεύεται, ο καθορισμός της βελτίωσης του τρόπου συσκευασίας και της ποιότητας των εξαγωγίμων επιτραπέζιων σταφυλιών κ.ά.
- (ε) Γίνεται πρόβλεψη για επιβολή από το συμβούλιο τέλους εξαγωγών κατά εξαγόμενο κιβώτιο σταφυλιών.
- (στ) Διαλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν οικονομικά θέματα που σχετίζονται με την απόκτηση από το συμβούλιο κινητής και ακίνητης περιουσίας και άλλες οικονομικές διατάξεις.
- (ζ) Γίνεται πρόβλεψη για αδικήματα και ποινές, σε περίπτωση παράβασης ορισμένων προνοιών του νόμου.

Η Επιτροπή θεώρησε τέλος σκόπιμο να περιλάβει πρόνοια με βάση την οποία κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού σε σχέση με την

εσοδεία που πρόκειται να εξαχθεί αμέσως μετά την έναρξη της ισχύος του το συμβούλιο θα μπορεί να καθορίζει κατά την κρίση του προθεσμίες και άλλα θέματα που χρήζουν καθορισμού, ώστε να μην επηρεαστεί η ομαλή και έγκαιρη εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εισηγείται κατά πλειοψηφία την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί από αυτή. Παράλληλα εκφράζει την πρόθεσή της να παρακολουθεί το θέμα και την εξέλιξη της πρακτικής εφαρμογής του νόμου, ώστε να μπορέσει να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά του ή τις αδυναμίες του.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Ν. Φλουρέντζος και Ν. Ηλία, διαφωνώντας με τη θέση της πλειοψηφίας, δήλωσαν ότι το νομοσχέδιο, όπως έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση, εξυπηρετεί τα συμφέροντα των παραγωγών και ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις τους, όπως έχουν επανειλημμένα εκφραστεί ενώπιον της Επιτροπής. Η άποψη ότι το κυβερνητικό νομοσχέδιο οδηγεί στη δημιουργία μονοπωλίου, κατά τη γνώμη των πιο πάνω Βουλευτών, είναι λανθασμένη. Αντίθετα αποτελεί ολιγοπώλιο αυτό που η πλειοψηφία της Επιτροπής εισηγείται να ψηφιστεί, κατοχυρώνοντας τους εξαγωγείς σε βάρος των παραγωγών.

Το Μέλος της Επιτροπής-Βουλευτής της ΕΔΕΚ κ. Γ. Ομήρου, διαφωνώντας επίσης με τη θέση της πλειοψηφίας, δήλωσε ότι το νομοσχέδιο για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών, όπως αρχικά κατατέθηκε, αποτελεί τη σωστή αντίκριση του θέματος.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης, ο Πρόεδρος της Βουλής αντικαταστάθηκε στην έδρα του από τον κ. Λαδά).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Βρισκόμαστε στη σημερινή συζήτηση γι' αυτό το νομοθέτημα ύστερα από ένα μαραθώνιο συσκέψεων της Βουλής αλλά και ύστερα από πολλές συζητήσεις και κινητοποιήσεις αγωνιστικές των παραγωγών επιτραπέζιων σταφυλιών και ύστερα από πολλά μακροχρόνια και επίμονα αιτήματα των ίδιων των ενδιαφερόμενων των παραγωγών επιτραπέζιων σταφυλιών. Και πρέπει να πούμε με λύπη μας ότι, όπως φαίνεται από την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, η Βουλή κατά πλειοψηφία, επαναλαμβάνω, παραγνωρίζοντας αυτά τα αιτήματα, προχωρεί, ευθυγραμμιζόμενη πλήρως με τις απόψεις του Συνδέσμου Εξαγωγέων Επιτραπέζιων Σταφυλιών, στην ίδρυση του λεγόμενου συντονιστικού φορέα και όχι στην ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, που ήταν και το αίτημα των άμεσα ενδιαφερομένων, των αμπελοουργών μας, των παραγωγών επιτραπέζιων σταφυλιών.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για πλήρη παραγνώριση και περιφρόνηση των απόψεων και των συμφερόντων εκείνων που μοχθούν ολόχρονα μέσα στα αμπέλια και που λογικά οι απόψεις τους θα έπρεπε να είχαν υιοθετηθεί από το σύνολο της Βουλής, έτσι που σήμερα να προχωρούσαμε στη δημιουργία συμβουλίου που θα έδινε πραγματικές λύσεις στα βασανιστικά προβλήματα των παραγωγών. Αντί τούτου όμως, όπως έχω ήδη αναφέρει, η Βουλή προχωρεί κατά

πλειοψηφία στην ίδρυση του λεγόμενου συντονιστικού φορέα, ενός στην πραγματικότητα άχρηστου και παράλυτου οργάνου χωρίς πραγματικές αρμοδιότητες, χωρίς πραγματικές εξουσίες, το οποίο όχι μόνο δεν πρόκειται να προσφέρει οποιαδήποτε εξυπηρέτηση στους σταφυλοπαραγωγούς, αλλά αντίθετα θα παγιώσει την ασυδοσία των εμπόρων-εξαγωγέων, που θα εξακολουθήσουν ανενόχλητοι να εκμεταλλεύονται τους κόπους και τους μόχθους του αμπελουργικού μας κόσμου.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ είχε την ευκαιρία να εκφράσει επανειλημμένα τις απόψεις του τα τελευταία χρόνια αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα και είναι γνωστό ότι συντάσσεται πλήρως με τις απόψεις των αμπελουργών μας, απόψεις που εκφράστηκαν επανειλημμένα σε συσκέψεις στις οποίες παρευρέθηκαν εκπρόσωποι όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων. Και είναι φυσικό ενόψει τούτου το κόμμα μας να καταψηφίσει αυτό το εξάμβλωμα το οποίο προωθείται και ονομάζεται συντονιστικός φορέας.

Όμως θα ήταν χρήσιμο, κύριε Πρόεδρε, να παρακολουθήσουμε τα επιχειρήματα της μικρής ομάδας των εξαγωγέων που κλαυθμυρίζει ενόψει της προοπτικής ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας, επειδή ακριβώς αυτό θα τερματίσει έναν ασύδοτο ανταγωνισμό που οδηγεί κάθε χρόνο και από χρόνο σε χρόνο στην πτώση των τιμών των επιτραπέζιων σταφυλιών και στην οικονομική καταστροφή των αμπελουργών μας.

Ισχυρίζονται οι εξαγωγείς ότι οι παραγωγοί, αν δημιουργηθεί συμβούλιο, θα χάσουν το δικαίωμα να διαθέτουν κατά το δοκούν το προϊόν τους. Είναι πολύ υποκριτικό αυτό το ενδιαφέρον των εμπόρων. Στην πραγματικότητα αυτό για το οποίο ενδιαφέρονται είναι η δυνατότητα παράτασης της δικής τους ασυδοσίας, έτσι που να μπορούν ανενόχλητοι να εκμεταλλεύονται τον κόπο και το μόχθο των παραγωγών μας. Αυτό για το οποίο αγωνιούν οι εξαγωγείς είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας συνέχισης ενός ασυλλόγιστου, ενός ασύδοτου ανταγωνισμού στις κρίσιμες ώρες που θα πρέπει να γίνει η εμπορία του προϊόντος, ενός ανταγωνισμού ο οποίος καταλήγει στο να κατακλύζονται την ίδια εποχή οι αγορές στις οποίες εξάγουμε αυτό το προϊόν και κυρίως η αγορά της Μεγάλης Βρετανίας με αποτέλεσμα να πέφτουν συνεχώς οι τιμές και να καταστρέφονται οικονομικά οι παραγωγοί μας.

Παρουσιάζονται ακόμα οι έμποροι μεγάλου ψυχού, ισχυριζόμενοι ότι με την τυχόν ίδρυση συμβουλίου οι παραγωγοί μας θα επιβαρυνθούν με μεγάλους εμπορικούς κινδύνους. Όμως η δήθεν μεγαλοψυχία τους αποτελεί προσπάθεια συσκότισης της πραγματικότητας, γιατί βέβαια οι ίδιοι, που αναλαμβάνουν αυτούς τους κινδύνους για τόσα χρόνια, δε χρεοκόπησαν. Οι ίδιοι οι έμποροι-εξαγωγείς που τόσα χρόνια επωμίζονται αυτούς τους εμπορικούς κινδύνους δεν είδαμε να χρεοκοπούν. Αντίθετα, τους παρακολουθούμε χρόνο με το χρόνο να αυξάνουν τα κέρδη τους, ενώ οι ίδιοι οι παραγωγοί οδηγούνται σε οικονομική χρεοκοπία και ζητούν επίμονα την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας.

Επικαλούνται επίσης τον κίνδυνο πληρωμής ψηλότερων ναύλων οι έμποροι με ένα Συμβούλιο Εμπορίας. Υποτιμούν όμως τη νοημοσύνη μας, γιατί ο καθένας μπορεί αντιληφθεί ότι μια ολοκληρωμένη προσφορά, που θα αφορά το σύνολο της ετήσιας παραγωγής, θα είναι οπωσδήποτε χαμηλότερη από πολλές προσφορές κατατεμαχισμένες, όπως γίνεται σήμερα. Κατά πλήρη αντιστοιχία, φθηνότερα θα είναι και τα συσκευαστικά, μεταφορικά, καθώς και τα εκφορτωτικά έξοδα. Ούτε ένα Συμβούλιο Εμπορίας Σταφυλιών δε θα έχει υπερβολικά μεγάλα έξοδα, όπως

αναληθώς ισχυρίζονται οι έμποροι, τα οποία δήθεν θα επιβαρύνουν τους παραγωγούς. Αυτό μπορεί να καταδειχθεί με τη σύγκριση συγκεκριμένων αριθμητικών στοιχείων όσον αφορά τα έξοδα του Συμβουλίου Πατατών και τα έξοδα με τα οποία οι έμποροι-εξαγωγείς επιφορτίζουν τους παραγωγούς επιτραπέζιων σταφυλιών. Το 1986 το Συμβούλιο Πατατών είχε £221,000 διοικητικά και υπηρεσιακά έξοδα για το σύνολο του χρόνου σε σύνολο εισπράξεων £24,406,000. Τον ίδιο χρόνο η ΣΕΔΙΓΕΠ, ένας μόνο από τους εξαγωγείς επιτραπέζιων σταφυλιών, επιβάρυνε τα σταφύλια και συνεπώς τους παραγωγούς σε τελική ανάλυση με διοικητικά και υπηρεσιακά έξοδα συνολικού ύψους £111,000 για δυο μόνο μήνες εργασίας και με εισπράξεις £3,344,000. Νομίζω η σύγκριση μιλά από μόνη της και δε χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση.

Οι έμποροι απορρίπτουν την άποψη των παραγωγών ότι ο μεταξύ τους ανταγωνισμός οδηγεί στο κατακύλισμα των τιμών και στην οικονομική καταστροφή των παραγωγών. Όμως, όλες οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων που έχουν ετοιμαστεί για λογαριασμό της κυβέρνησης τα τελευταία χρόνια σ' αυτό ακριβώς το συμπέρασμα καταλήγουν, στο ότι δηλ. η καταστροφή στην οποία οδηγούνται από χρόνο σε χρόνο οι παραγωγοί μας οφείλεται ακριβώς στο γεγονός ότι υπάρχει ένας ασυλλόγιστος, ένας έντονος καταστροφικός ανταγωνισμός την κρίσιμη ώρα της διάθεσης του προϊόντος. Ακόμα και ο κ. Ροδάς, ο οποίος περιέργως σήμερα παρουσιάζεται διαφωνών με τη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, αυτό ακριβώς ανέφερε το 1980 στην έκθεσή του για το αμπελουργικό πρόβλημα, την οποία ετοίμασε ύστερα από οδηγίες του Υπουργικού Συμβουλίου. Και σας παραπέμπω στην έκθεσή του η οποία είναι πολυσέλιδη. Αν θυμούμαι καλά, στη σελίδα 37 υπάρχει μια πλήρης αναφορά σ' αυτό το θέμα, στο ότι δηλ. ο λόγος για τον οποίο οδηγούνται από χρόνο σε χρόνο οι παραγωγοί επιτραπέζιων σταφυλιών σε οικονομικά αδιέξοδα είναι ακριβώς αυτός ο ασυλλόγιστος ανταγωνισμός μέσα στα πλαίσια της αγοράς της μεγάλης Βρετανίας κατά την κρίσιμη ώρα κατά την οποία θα πρέπει να προβληθεί σωστά αυτό το προϊόν.

Ο κ. Ροδάς πρέπει να πω ότι σήμερα έχει συνταχθεί με εκείνους, επαναλαμβάνω, παραδόξως που έχουν την άποψη ότι δε θα πρέπει να δημιουργηθεί συμβούλιο και συντάσσεται με τις απόψεις της ΣΕΔΙΓΕΠ.

Προβάλλονται όμως, κύριε Πρόεδρε, και άλλα αβάσιμα επιχειρήματα. Μας λένε ότι δεν έχουν γίνει τεκμηριωμένες μελέτες. Όμως ο Υπουργός Εμπορίου μας πληροφορεί με μια επιστολή την οποία έχουμε πάρει ότι έχουν γίνει δυο μελέτες από ξένους εμπειρογνώμονες, μια το 1981 και μια το 1985. Τα συμπεράσματα και των δυο αυτών μελετών των ξένων εμπειρογνομόνων είναι πολύ ευνοϊκά και συνηγορούν υπέρ της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας.

Σ' ό,τι αφορά τους ισχυρισμούς ότι το Συμβούλιο Πατατών, το οποίο έχει δημιουργηθεί εδώ και αρκετά χρόνια, δεν πάει καλά, νομίζω θα πρέπει να ρωτήσουμε τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς αν είναι ικανοποιημένοι ή όχι από τη λειτουργία του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών. Και οι ίδιοι ακριβώς οι παραγωγοί είναι πολύ ικανοποιημένοι και είναι έντονα τοποθετημένοι αρνητικά έναντι τυχόν σκέψης για επάνοδο στο προηγούμενο καθεστώς.

Σε ό,τι αφορά τα τεύτλα και τα καρότα, έχουν δοθεί ήδη επαρκείς εξηγήσεις. Ο λόγος για τον οποίο υπάρχουν δυσκολίες είναι ότι υπήρξε σοβαρός ανταγωνισμός από τους Βρετανούς παραγωγούς και από τους Βρετανούς εμπόρους, οι

οποίοι έχουν καταφέρει να παράγουν αυτά τα προϊόντα κατά την περίοδο που στην Κύπρο παράγουμε αυτά τα προϊόντα πρώιμα.

Όμως, έχει αναπτυχθεί κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος και μια ολόκληρη μυθολογία που παίρνει τις διαστάσεις δαιμονολογίας, θα έλεγα, σ' ό,τι αφορά την κοινοτική νομοθεσία, τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και τη δήθεν ανάγκη εναρμόνισης της εθνικής μας νομοθεσίας με την οποία, όπως ισχυρίζονται οι έμποροι-εξαγωγείς, θα βρίσκεται σε σύγκρουση, αν δημιουργηθεί συμβούλιο. Όμως δεν υπάρχει κανένας γενικός κοινοτικός κανόνας εναντίον των συμβουλίων παραγωγών για εξαγωγές.

Θα έχετε προσέξει, κύριοι συνάδελφοι, την αναφορά που γίνεται στο έγγραφο το οποίο μας έχει αποστείλει ο Υπουργός Εμπορίου και τις απόψεις ενός καθηγητή ειδικού σε θέματα ΕΟΚ, που αναφέρει και τα εξής:

«Συμβούλια Εμπορίας

Η Κοινότητα δεν έχει κανένα πρόβλημα, αν μια τρίτη χώρα θέλει να ιδρύσει συμβούλιο εμπορίας εξαγωγών. Αντίθετα θα το έβλεπε με θετικό μάτι, γιατί με αυτό τον τρόπο η τρίτη χώρα θα μπορούσε να διασφαλίζει πειθαρχία της αγοράς. Όντως, η ύπαρξη συμβουλίου θα μπορούσε να αποτελέσει θετικό στοιχείο σε διαπραγματεύσεις. Η πειθαρχία στην εμπορία θα διασφαλίζεται και η τρίτη χώρα θα είναι σε θέση να ζητήσει παραχωρήσεις στους εισαγωγικούς δασμούς. Τα πιο πάνω θα ήταν επιτρεπτά και μέσα στα πλαίσια μιας συμφωνίας τελωνειακής ένωσης, ιδιαίτερα αν υπήρχε σύστημα τιμών αναφοράς που θα έπρεπε να τηρείται. Ούτε μέσα στα πλαίσια της Κοινότητας θα υπήρχε πραγματικό πρόβλημα. Οποιαδήποτε ομάδα παραγωγών μπορεί να συνεννοηθεί και να εξασφαλίσει πειθαρχία στην εμπορία και προώθηση των εξαγωγών».

Αυτά αναφέρονται σε έκθεση εμπειρογνώμονα ειδικού σε θέματα κοινοτικής νομοθεσίας.

Σε ό,τι αφορά τώρα τους ισχυρισμούς που προβάλλουν οι έμποροι-εξαγωγείς ότι υπάρχει σύγκρουση του Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών με τον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο (Νόμος 207 του 1989) που έχει ψηφίσει αυτό το Σώμα, πρόκειται προφανώς για ηθελημένη παρεξήγηση. Γιατί με πολλή σαφήνεια το άρθρο 7(1)(β) εξαιρεί με ρητή πρόνοια τις συμπράξεις ή πράξεις επιχειρήσεων των οποίων οι δραστηριότητες τυγχάνουν ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, ενώ στην παράγραφο (ε) του ίδιου άρθρου αναφέρεται ότι εξαιρούνται οι εισπράξεις που αποβλέπουν στην εξασφάλιση, προώθηση ή ενίσχυση των εξαγωγών. Αυτές είναι οι πρόνοιες του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού (Ν. 207 του 1989). Και εν πάση περιπτώσει, ακόμα και μέσα στην ίδια την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα στην οποία, ειρήσθω εν παρόδω, η Κύπρος δεν έχει ακόμα ενταχθεί υπάρχουν συμβούλια εμπορίας ή παραπλήσιοι μηχανισμοί προώθησης και ενίσχυσης των εξαγωγών, όπως για παράδειγμα στην Αγγλία.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, αυτό που φαίνεται κυρίως να ενοχλεί τα κόμματα εκείνα που τάσσονται εναντίον του Συμβουλίου είναι ο κίνδυνος ακριβώς να τεθεί τέρμα στην ασυδοσία του εμπορικού κυκλώματος, το οποίο φαίνεται ότι θέλουν να προασπίσουν, θυσιάζοντας τα πραγματικά συμφέροντα των παραγωγών μας. Αυτό σε τελική ανάλυση σημαίνει πλήρη περιφρόνηση της θέλησης των πολλών, που είναι οι αμπελοργαί μας, και υιοθέτηση των απόψεων των λίγων και προνομούχων, που είναι οι έμποροι-εξαγωγείς. Και παραπέρα η θέση αυτή θα πρέπει

να ερμηνευθεί ως εμμονή και προσκόλληση σ' ένα σύστημα ασυδοσίας στην οικονομία της αγοράς χωρίς φραγμούς και κοινωνικό έλεγχο, που επιτρέπει στα προνομιούχα κυκλώματα των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων να κερδοσκοπούν ανενόχλητα σε βάρος των αδύνατων οικονομικά ομάδων μιας κοινωνίας.

Εμείς, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, συνεπείς στην προάσπιση των πραγματικών συμφερόντων της αγροτικής μας τάξης απορρίπτουμε και καταψήφίζουμε το λεγόμενο συντονιστικό φορέα για τα επιτραπέζια σταφύλια ως θεσμό άχρηστο και περιττό, που δεν έχει να προσφέρει καμιά υπηρεσία στους παραγωγούς, αλλά αντίθετα θα παγιώσει την κατάσταση πραγμάτων που υπήρχε μέχρι σήμερα και που εξυπηρετεί αποκλειστικά τους εμπόρους-εξαγωγείς. Και βέβαια επιμένουμε και θα επιμένουμε στην ανάγκη δημιουργίας πραγματικού Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών που θα βρίσκεται πραγματικά στην υπηρεσία των αμπελουργών μας.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ομήρου, ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον ζητά ο κ. Γαλανός, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος προηγείται. Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι σύντομος, διότι θα θέσω κάποιες αρχές και διότι το θέμα θα το χειριστεί από πλευράς μας ο κ. Πολύβιος Κόλοκος, ο οποίος είναι σε θέση να δώσει αρκετά επιχειρήματα, υποστηρίζοντας τις θέσεις της πλειοψηφίας της Επιτροπής. Όμως θα ήθελα να τονίσω μερικά πράγματα, για να μη φύγουμε από τα πραγματικά πλαίσια της συζήτησης.

Το Δημοκρατικό Κόμμα δεν έχει να αποδείξει σε κανέναν ούτε την αγάπη ούτε τη στοργή ούτε την προστασία τις οποίες πάντοτε επιδείκνυε και με τις οποίες αγάλλιαζε τον αγροτικό μας κόσμο, ακόμα και το συνεργατικό κίνημα. Οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος όλα αυτά τα χρόνια αποδεικνύονταν με έργα και όχι με λόγια. Τα λόγια και οι δημοσκοπίες και το να δίνουμε κάποιες λανθασμένες εντυπώσεις είναι πάρα πολύ εύκολα, όμως τα έργα του Δημοκρατικού Κόμματος και ως κυβέρνησης Κυπριανού αλλά και ως κόμματος της αντιπολίτευσης σήμερα νομίζω έχουν αποδείξει ότι για μας η γεωργία και ο αγροτικός τομέας είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας και ταυτόχρονα πιστεύουμε πάντοτε ότι στην ύπαιθρό μας βρίσκονται οι παραδοσιακές αρχές του λαού μας. Γι' αυτό εμείς πάντοτε υποστηρίζαμε και υποστηρίζουμε τον αγροτικό κόσμο και τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του αγροτικού μας κόσμου.

Δε νομίζουμε όμως ότι με αναχρονιστικούς θεσμούς, με συμβούλια εμπορίας παρόμοια με αυτά τα οποία εισηγήθηκε η κυβέρνηση του κυρίου Βασιλείου και ο Υπουργός Εμπορίου, ο κύριος Νέμιτσας, προστατεύεται πραγματικά ο αγροτικός μας κόσμος. Και δεν πιστεύουμε ότι με το να επιστρέφουμε εμείς, η Κύπρος, σε συστήματα αναχρονιστικά, επαναλαμβάνω, κάποιων ανατολικών χωρών, που πίστευαν στο μετασχηματισμό της κοινωνίας και της οικονομίας, μπορούμε πραγματικά να προχωρήσουμε προς τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς μας.

Αλλά σε κάποιους φαίνεται ότι αρέσει να μιλούν για την Ευρώπη, εφόσον είναι λόγια, όμως, όταν έρχεται η στιγμή έμπρακτα να αποδείξουν ότι είναι Ευρωπαίοι, δεν ξεχνούν ποτέ κάποιους άλλους παλιούς προσανατολισμούς. Φαί-

νεται ότι προσπαθούν να τετραγωνίσουν τον κύκλο και γνωρίζουν πολύ καλά ότι κάποια εδάφια τα οποία έχουν διαβάσει δεν αφορούν τις χώρες εκείνες οι οποίες είναι μέσα στην Ευρώπη ή προχωρούν για να μπουν μέσα στην Ευρώπη ή θέλουν να αποδείξουν ότι η οικονομία τους ακολουθεί μια τέτοια πορεία, που μπορούν να μπουν μέσα στην Ευρώπη, αλλά είναι εδάφια τα οποία έχουν να κάνουν με τις σχέσεις της Ευρώπης με τρίτους, με τριτοκοσμικές χώρες και σίγουρα η Ευρώπη θέλει να υπάρχουν...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Με χώρες που έχουν τελωνειακή ένωση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Όμηρου, παρακαλώ. Εγώ δε σας διέκοψα όταν μιλούσατε και παρακαλώ να μη διακόπτετε, κύριε συνάδελφε. Ως τώρα δεν είχατε τη συνήθεια να διακόπτετε, αλλά φαίνεται ότι δύο μήνες πριν από τις εκλογές αποκτήσαμε και αυτή τη συνήθεια.

Επομένως, επαναλαμβάνω ότι οι θέσεις μας εμάς έχουν άμεση σχέση με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό μας και πιστεύουμε ότι τέτοιου είδους μονοπώλια δεν μπορούν να ανήκουν σε μια χώρα με τους προσανατολισμούς της Κύπρου. Και επαναλαμβάνουμε επίσης ότι τα πραγματικά κίνητρα εκείνων οι οποίοι υποστηρίζουν παρόμοια συμβούλια και παρόμοιες αρχές είναι ότι δεν έχουν ξεχάσει κάποιες απόψεις περί σχεδιασμένης οικονομίας, περί μετασχηματισμού της οικονομίας μας. Δεν ξέρω, αλλά, αν σε όλο τον κόσμο καταρρέουν αυτά τα συστήματα και νομίζουμε ότι μπορούμε να εφαρμόσουμε αυτά τα συστήματα στην Κύπρο, πλανώμεθα πλάνην οικτράν και ο λαός μας σίγουρα θα δώσει κάποιες απαντήσεις, αν πράγματι είμαστε νοσταλγοί αυτών των συστημάτων που θέλουν τα πάντα να υπαχθούν στο κράτος.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο συντονιστικός φορέας τον οποίο εισηγούμαστε είναι η χρυσή τομή και πράγματι θα προστατεύει τον παραγωγό. Αν υπάρχουν ατέλειες, είμαστε έτοιμοι να τις αντιμετωπίσουμε νομοθετικά. Θα δούμε πώς εξελίσσεται αυτός ο συντονιστικός φορέας στην πράξη και σίγουρα, αν γίνονται αδικίες σε βάρος των παραγωγών και αν δε δίνεται η σωστή προστασία που αναμένουμε στον παραγωγό μας, για να απολαμβάνει τις καλύτερες δυνατές τιμές, και αν υπάρχει οποιαδήποτε πρόθεση των εμπόρων να πραγματοποιούν υπερκέρδη σε βάρος του παραγωγού, εδώ είμαστε και θα είμαστε έτοιμοι να προνοήσουμε νομοθετικά, για να μην υπάρχουν αυτές οι ατέλειες.

Επαναλαμβάνω όμως ότι δεν μπορούμε να μιλούμε για ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς και να έχουμε μια τέτοια νοοτροπία και να προσπαθούμε, επειδή το ένα συμβούλιο θα διαδεχθεί το άλλο, να αλλάξουμε κάποια πράγματα και ίσως, θα έλεγα, να αλλάξουμε το ρου της οικονομικής ιστορίας αυτού του τύπου που οπωσδήποτε προχωρεί προς την Ευρώπη.

Βέβαια, όσον αφορά τις θέσεις του ΑΚΕΛ, είναι αντιληπτό το γιατί υπάρχουν αυτές οι θέσεις: διότι δεν πιστεύουν στην Ευρώπη, δεν πιστεύουν στην ένταξη στην ΕΟΚ, δεν πιστεύουν στην τελωνειακή ένωση, αλλά οι θέσεις κάποιων άλλων πιστεύω ότι συγκρούονται με τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς και αυτή τουλάχιστον είναι η άποψή μας.

Όμως ταυτόχρονα δεν μπορούμε να αντιληφθούμε πώς μπορεί αυτή η κυβέρνηση πραγματικά να κόπτεται, ενώ δημοκοπεί, για τον παραγωγό, για τον αγροτικό μας κόσμο, αυτή η κυβέρνηση που έχει επιδείξει και επιδεικνύει τόση

αναληγσία για τα πολλαπλά προβλήματα των αγροτών μας, όπως η ανάγκη για χαμηλότοκα δάνεια, τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τους φόρους που πληρώνουν, η ανάγκη για τα μεγάλα υδατικά και αρδευτικά έργα. Αυτή η κυβέρνηση που αντιμετώπισε τόσο βίαια τους αγρότες μας, όταν επρόκειτο για το θέμα των νερών του ποταμού Διαρίζου, αυτή η κυβέρνηση η οποία αναγκάζει το γεωργό να λέει το νερό νεράκι, αυτή η κυβέρνηση η οποία προσπαθεί να εκριζώσει τα αμπέλια, διότι η προσπάθεια είναι να αυξηθούν τα εργατικά χέρια στην πόλη, στα εργοστάσια και στα ξενοδοχεία και ο κόσμος σιγά σιγά να φύγει από την ύπαιθρο και από τα εδάφη τα οποία του ανήκουν, αυτή η κυβέρνηση η οποία έχει επιδείξει, επαναλαμβανώ, τεράστια αναληγσία για τα γεωργικά προβλήματα, τα αγροτικά προβλήματα και τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει ο αγροτικός μας κόσμος έρχεται σήμερα και μιλά για την ανάγκη αυτών των συμβουλίων, για να προστατεύσει τάχα τον παραγωγό.

Εμείς λέμε ότι η κυβέρνηση αυτή τηρεί δημοκοπική στάση και είναι καθαρά για δημοκοπικούς λόγους που έχει προωθήσει αυτό το νομοσχέδιο για το Συμβούλιο Εμπορίας και εμείς πιστεύουμε ότι η χρυσή τομή είναι ο συντονιστικός φορέας και υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι να προστατεύσουμε τον αγρότη μας, ώστε να μην υπάρχει εκμετάλλευση από πλευράς εμπόρων και να δοθούν τα καλύτερα δυνατά κίνητρα, χωρίς να επιστρέψουμε σε κάποια συστήματα πεπαιλωμένα και σε κάποια μονοπωλιακά συστήματα τα οποία συγκρούονται μετωπικά με τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι, κύριε Ηλία, αλλά, εφόσον μου ζητούν εκπρόσωποι κομμάτων ...

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Υπάρχουν ορισμένες πτυχές της ομιλίας του κυρίου Γαλανού που δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητες σε ό,τι αφορά τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς ή την ευρωπαϊκή πολιτική του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Το θέμα των συμβουλίων το κάλυψε ο κύριος Ομήρου κατά τρόπο εξαιρετο που εκφράζει πλήρως το κόμμα και, πιστεύω, κάθε άνθρωπο που οραματίζεται μια άλλου είδους κοινωνία, μια κοινωνία που να στηρίζεται στην κοινωνική δικαιοσύνη, στην ανταμοιβή των κόπων των εργαζομένων, ιδιαίτερα των αγροτών, οι οποίοι υφίστανται σήμερα το μεγαλύτερο βάρος μιας κοινωνικής αδικίας και καταπίεσης.

Έγινε αναφορά στο ότι, από τη στιγμή που υποστηρίζονται τα συμβούλια, σημαίνει ότι δεν προσανατολιζόμαστε προς την Ευρώπη, ότι δεν αντιλαμβανόμαστε το νόημα της Ευρώπης, ότι υποστηρίζουμε ξεπερασμένα συστήματα, ότι είμαστε τριτοκοσμικοί και πολλά άλλα. Είναι σίγουρο ότι δεν οραματιζόμαστε την ίδια Ευρώπη με τον κύριο Γαλανό. Είναι μια μεγάλη πάλη που γίνεται μέσα στην Ευρώπη. Προς ποια κατεύθυνση θα πορευθεί η Ευρώπη; Και είναι η σύγκρουση η οποία υπάρχει μεταξύ των προοδευτικών, των σοσιαλιστικών δυνάμεων της Ευρώπης, και των συντηρητικών, των κεφαλαιοκρατικών, των μονοπωλιακών, των πολυεθνικών, που θέλουν να επιβάλουν τη δική τους τάξη και λογική.

Είμαστε πραγματικά περήφανοι που συνδεόμαστε ως σοσιαλιστικό κόμμα με τη μεγάλη πλειοψηφία των σοσιαλιστικών δυνάμεων της Ευρώπης, που είναι και η πλειοψηφία μέσα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που μάχονται με όλες τους τις δυνάμεις για την κοινωνική δικαιοσύνη, για τα κοινωνικά δικαιώματα, γιατί δε βλέπουν πώς είναι δυνατό να υπάρξει Ευρώπη χωρίς κοινωνικά δικαιώματα, χωρίς κοινωνική δικαιοσύνη, χωρίς διασφάλιση των δικαιωμάτων των αγροτών, που είναι το επίκεντρο της μάχης που δίνεται μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο για τη διασφάλιση των εισοδημάτων και κάποιου επιπέδου ζωής.

Ο κύριος Γαλανός μας είπε ότι δεν αναγνωρίζει τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ. Όμως, δε χρειαζόμαστε την αναγνώριση του κ. Γαλανού. Υπάρχουν άλλοι που μας αναγνωρίζουν. Μας αναγνωρίζει η συνομοσπονδία των σοσιαλιστικών κομμάτων της ίδιας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας από την οποία πανηγυρικά έγινε δεκτό το κόμμα μας, το μόνο κόμμα μαζί με το αυστριακό που είναι σε υπέρτερη θέση από πολλά άλλα κόμματα μέσα στην ευρωπαϊκή σοσιαλιστική οικογένεια.

Και μάλιστα, για να διασκεδάσω τους φόβους και την αγωνία του για το αν μας θεωρούν οι σοσιαλιστές Ευρωβουλευτές και η ευρωπαϊκή οικογένεια συμμάχους και συναγωνιστές τους, έχω να του ανακοινώσω ότι σε ένδειξη ευρωπαϊκής αλληλεγγύης θα έρθουν πολύ σύντομα δέκα Ευρωπαίοι Βουλευτές της σοσιαλιστικής ομάδας μέσα στα πλαίσια των εκλογών, για να παράσχουν κάθε δυνατή βοήθεια προς το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ και να συνδέσουμε έτσι την Κύπρο ακόμα στενότερα με τη μεγαλύτερη σοσιαλιστική οικογένεια που υπάρχει μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο, ώστε να στηρίξουμε την εθνική υπόθεση και να την προωθήσουμε στον υπέρτερο δυνατό βαθμό. Γιατί το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ εκφράζει τις γνησιότερες και τις ωραιότερες πτυχές του ευρωπαϊκού ιδεαλισμού για ενότητα, για κοινωνική δικαιοσύνη, για έναν καλύτερο κόσμο και μέσα σε αυτά τα πλαίσια είναι που θα παρουσιαστεί έμπρακτα αυτό το κοινό μέτωπο πολύ σύντομα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αντιπαρέλθω τα όσα έχουν αναφερθεί από τον έντιμο συνάδελφο κ. Γαλανό για τις ανατολικές χώρες, γιατί, κατά τη γνώμη μου, αυτά δεν αποδεικνύουν τίποτε άλλο παρά έλλειψη επιχειρημάτων και αποφυγή συζήτησης του θέματος το οποίο έχουμε μπροστά μας σήμερα.

Όσον αφορά τα λεχθέντα από το συνάδελφο κ. Γαλανό περί φυγής των αγροτών και εγκατάλειψης των χωριών, ίσως ο κ. Γαλανός τα προηγούμενα δέκα χρόνια της διακυβέρνησης Κυπριανού να έλειπε από την Κύπρο και έτσι δεν έβλεπε ότι τα χωριά ερημώνονταν και το είδε σήμερα. Δεν ήταν πρόθεσή μου να κάμω αυτή την κριτική, αλλά είναι μεγάλη η πρόκληση που γίνεται, όταν σήμερα που παρατηρείται πραγματική αναζωογόνηση της υπαίθρου μιλούμε για φυγή των αγροτών από τα χωριά και κλείνουμε τα μάτια στην περίοδο εκείνη κατά την οποία πραγματικά οι αγρότες είχαν εγκαταλείψει τα χωριά τους και τα χωριά μας είχαν γίνει γηροκομεία και παρασιωπούμε τις ευθύνες εκείνων που είχαν τη διακυβέρνηση του τόπου και άφησαν τους αγρότες να φεύγουν για δέκα συνεχή χρόνια.

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα καταψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, γιατί αυτό αντίκειται στα συμφέροντα και στη θέληση της ολότητας των παραγωγών επιτραπέζιων σταφυλιών. Θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί δημιουργεί ένα ολιγοπώλιο μερικών εξαγωγέων που μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού και γιατί αυτό το νομοσχέδιο δεν προσφέρει απολύτως κανένα ωφέλημα στους παραγωγούς και αυτό θα το αποδείξω περαιτέρω με την ανάπτυξη των απόψεών μου.

Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε σήμερα ένα σημαντικό θέμα, που αφορά ένα βασικό αγροτικό μας κλάδο, ένα βασικό κλάδο της αγροτικής μας οικονομίας. Τα επιτραπέζια σταφύλια είναι το τρίτο στη σειρά εξαγωγίμο γεωργικό μας προϊόν ύστερα από τις πατάτες και τα εσπεριδοειδή. Η χρονιάτικη μας παραγωγή είναι 30,000 τόνοι και από αυτούς 10,000 περίπου τόνοι διατίθενται για εξαγωγή, 5,000 τόνοι για κονσερβοποίηση, 5,000 τόνοι για σταφίδα και τα υπόλοιπα πηγαίνουν ως φρέσκο σταφύλι για κατανάλωση στην ντόπια αγορά και στα οινοποιεία για οινοποίηση. Κύριο πρόβλημα είναι τα εξαγωγίμα και τα κονσερβοποιήσιμα σταφύλια, που αποτελούν και το αντικείμενο της σημερινής μας συζήτησης. Τα σταφύλια αυτά αποτελούν την πρώτη ποιότητα και απαιτούνται αυξημένα έξοδα από τους παραγωγούς για να τα παραγάγουν και αναμένουν από αυτά να πάρουν εισόδημα για να ζήσουν τις οικογένειές τους. Από τα επιτραπέζια σταφύλια εξαρτάται ένας μεγάλος αριθμός οικογενειών σε είκοσι χωριά της Λεμεσού και της Πάφου.

Έχουμε ευνοηθεί από τη φύση και έχουμε θαυμάσιες κλιματολογικές και εδαφολογικές συνθήκες, που μας επιτρέπουν να έχουμε καλής ποιότητας σταφύλια και πρωιμότητα έναντι άλλων ανταγωνιστικών μας χωρών. Όμως οι τιμές που εξασφαλίζουν οι παραγωγοί μας είναι ασύμφορες. Ενώ το κόστος της παραγωγής ανεβαίνει, οι τιμές πέφτουν. Το 1983 πήραμε 24 σεντ το κιλό κατά μέσο όρο, ενώ το 1988 οι τιμές κατρακύλησαν στα 17 σεντ κατά μέσο όρο και για τον καρδινάλιο ακόμα η τιμή έπεσε στα 11 σεντ, τόση όση είναι η τιμή περίπου των οινοποιήσιμων σταφυλιών που πάνε στα εργοστάσια. Τέτοιες ήταν οι τιμές στις οποίες πληρώθηκαν οι παραγωγοί.

Το ύψος των εξαγωγών μας μειώνεται και, ενώ το 1979 εξαγάγαμε 17,000 τόνους επιτραπέζιων σταφυλιών, το 1981 πέσαμε στις 12,000 τόνους και κατρακυλήσαμε τώρα στις 9,000 με 10,000 τόνους. Η κατάσταση χειροτερεύει από χρόνο σε χρόνο όσον αφορά και τις τιμές και τις ποσότητες των επιτραπέζιων σταφυλιών. Κύρια αιτία είναι ο υφιστάμενος, επιζήμιος για τους παραγωγούς και την οικονομία του τόπου, τρόπος εμπορίας. Είναι ο ανταγωνισμός των εμπόρων στις αγορές του εξωτερικού που οδηγεί στην πτώση των τιμών. Είναι ακόμα τα ψηλά ναύλα και οι νεκροί χώροι οι οποίοι πληρώνονται λόγω αυτού του ανταγωνισμού.

Οι εξαγωγείς ακόμα αντιπροσωπεύουν πλοία και σ' αυτόν που θα εξαγάγει με τα πλοία που αντιπροσωπεύει, έχοντας υπόψη του το κέρδος το οποίο εξασφαλίζει από τα πλοία που αντιπροσωπεύει, συμφέρει να ανταγωνιστεί τους άλλους, για να πουλήσει πιο γρήγορα και να φύγει προτού πέσουν χαμηλότερα οι τιμές. Έχουν ακόμα την ευχέρεια αυτοί που αντιπροσωπεύουν πλοία να βάζουν τα σταφύλια των άλλων που θα πάνε μαζί τους στον πάτο και να βάζουν τα δικά τους τελευταία, για να τα βγάζουν πρώτοι στην αγορά.

Είναι ψηλά τα συσκευαστικά με τον τρόπο που γίνεται η εμπορία σήμερα. Πολλά συσκευαστήρια, πέρα από όσα χρειάζονται, αγοράζουν ακριβά υλικά, γιατί

αγοράζονται από το καθένα χωριστά και καμιά φροντίδα με τον υφιστάμενο τρόπο δε γίνεται για νέες αγορές. Αντίθετα καταστρέφονται οι υφιστάμενες και έτσι από τις 17,000 τόνους πέσαμε στις 9,000 με 10,000 και κάποτε κάναμε και 7,000 τόνους εξαγωγή. Οι παραγωγοί παίρνουν μόνο το 35% των καθαρών εισπράξεων του εξωτερικού. Οι παραγωγοί μοχθούν, χρεώνονται και ξοδεύουν για να παράγουν, αλλά άλλοι θησαυρίζουν. Είναι κοινό μυστικό ότι εξαγωγείς επιτραπέζιων σταφυλιών έχουν αγοράσει κτηματικές περιουσίες αξίας εκατομμυρίων λιρών και μπορούμε, αν χρειαστεί, να δώσουμε και στοιχεία και ονόματα.

Η απαίτηση των παραγωγών για δημιουργία συμβουλίου δεν είναι καινούργιο αίτημα: είναι παλιό και έχουν γίνει πολλοί αγώνες, πολλές κινητοποιήσεις, πολλά διαβήματα γι' αυτό το σκοπό. Αντικρίζοντας αυτό το πρόβλημα, η προηγούμενη κυβέρνηση είχε καλέσει εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό. Τον οίκο Laurence Gould το 1985 και τους Land and Bills Associates Ltd το 1981. Θα αναφερθώ σε μερικές από τις βασικές διαπιστώσεις αυτών των εμπειρογνομώνων. Θα σας διαβάσω μερικά αποσπάσματα από την έκθεση Lawrence Gould:

«Ο οργανισμός εξαγωγής φρούτων και λαχανικών θρυμματίζεται από το μεγάλο ανταγωνισμό ιδιωτικών εξαγωγικών οργανισμών ...

Η καταθρυμματισμένη φύση του εξαγωγικού τομέα οδήγησε σε υπεραύξηση των συσκευαστηρίων, πολλά από τα οποία βρίσκονται σε ακατάλληλες τοποθεσίες. Αυτό το στοιχείο έχει προσθέσει ένα αχρείαστο βάρος στις εξαγωγικές δραστηριότητες και έχει οδηγήσει την Κύπρο σε μειονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών της στον εξαγωγικό τομέα».

Και προχωρεί η έκθεση των εμπειρογνομώνων και λέει:

«Είναι πλατιά γνωστό ότι οι Κύπριοι εξαγωγείς έχουν κακή φήμη στην Ευρώπη και ότι οι εισαγωγείς περισσότερο στρέφονται σε άλλους προμηθευτές τόσο για επιτραπέζια σταφύλια όσο και για λαχανικά, ιδιαίτερα προς εκείνες τις χώρες που έχουν αναπτύξει οργανωμένη εξαγωγική στρατηγική ...

Η αποτυχία των υφιστάμενων οργανισμών να ανταποκριθούν στις ευκαιρίες της αγοράς και ιδιαίτερα για επιτραπέζια σταφύλια και λαχανικά έχει αποτέλεσμα το χάσιμο σοβαρών εσόδων για την οικονομία και άμεσο κτύπημα όσον αφορά τις επιχορηγήσεις που πληρώνονται σε παραγωγούς επιτραπέζιων σταφυλιών». Εδώ εννοεί τη σταφίδα που κατασκευάζεται, γιατί οι εξαγωγές περιορίζονται, όπως και τα σταφύλια που πάνε στα οινοποιεία. Και συνεχίζει:

«Αποτέλεσμα του μεγάλου αριθμού εξαγωγέων που πωλούν σχετικά μικρές ποσότητες στις ίδιες αγορές είναι να οδηγούνται σε ανταγωνισμό μεταξύ τους και να μειώνονται οι τιμές πώλησης. Οι εξαγωγείς είναι απρόθυμοι να συνεργαστούν σε σημαντικό βαθμό και οι ιδιωτικοί οργανισμοί δεν είναι σε θέση να διακινδυνεύσουν την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών ...

Η κυπριακή κυβέρνηση είναι αναγκασμένη να αναδιοργανώσει την εξαγωγική πολιτική της, ώστε να διατηρήσει και να βελτιώσει τη θέση της Κύπρου ως εξαγωγέα φρούτων και λαχανικών. Ένας αριθμός δύσκολων πολιτικών αποφάσεων πρέπει να παρθεί και τα συμφωνηθέντα αναδιοργανωτικά μέτρα πρέπει να εφαρμοστούν χωρίς καθυστέρηση...

Το υφιστάμενο σύστημα εξαγωγής επιτραπέζιων σταφυλιών πρέπει να αντικατασταθεί με Συμβούλιο Εμπορίας από τους παραγωγούς...

Η αναδιοργάνωση της εξαγωγικής εμπορίας πρέπει να συμπληρωθεί μέχρι το Φθινόπωρο του 1985».

Αυτά λέει η έκθεση. Και για να αναφερθώ και στην έκθεση των Land and Bills Associates Ltd, διαβάζω ένα μικρό μόνο απόσπασμα:

«Μελετώντας την οργάνωση του εξαγωγικού εμπορίου, μπαίνει μπροστά και η περίπτωση της δημιουργίας ενός μόνο καναλιού οργάνωσης της εμπορίας των επιτραπέζιων σταφυλιών ... Η άποψή μας είναι πως η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει στη σύσταση ενός θεσμοποιημένου Συμβουλίου Εμπορίας. Το συμπέρασμά μας είναι πως αυτός ο οργανισμός θα πρέπει να είναι υπεύθυνος όχι μόνο για τα επιτραπέζια σταφύλια αλλά επίσης τουλάχιστον και για τις άλλες κυπριακές εξαγωγές πρώιμης παραγωγής και ιδιαίτερα των εσπεριδοειδών».

Κύριε Πρόεδρε, οι εκθέσεις μιλούν πολύ εύγλωττα και δε χρειάζεται να τις σχολιάσω παραπέρα. Σαφής και κατηγορηματική είναι η εισήγηση να γίνει Συμβούλιο Εμπορίας και η υπόδειξη είναι να γίνει το συντομότερο. Αντέδρασαν όμως οι έμποροι, αμφισβήτησαν την έκθεση και πλήρωσαν δικούς τους ανθρώπους να κάμουν έκθεση. Και δε μας εκπλήττει το ότι η έκθεση που έχει πληρωθεί από τους εξαγωγείς να γίνει και όχι από το κράτος λέγει διαφορετικά πράγματα. Αυτές οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων που κάλεσε η κυβέρνηση δυστυχώς κλειδώθηκαν στα συρτάρια για ολόκληρα χρόνια. Αποκρύφτηκαν αυτές οι εκθέσεις και από τους αρμοδίους, που είναι οι αγροτικές οργανώσεις, και καταφέραμε να βγάλουμε στην επιφάνεια αυτές τις εκθέσεις ύστερα από απαίτηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου το Νιόβρη του 1988.

Το αίτημα των παραγωγών δυστυχώς δε βρήκε ανταπόκριση από την προηγούμενη κυβέρνηση. Έτσι το ΑΚΕΛ, ανταποκρινόμενο στις προσδοχίες των παραγωγών και στις εισηγήσεις τις ομόφωνες όλων των αγροτικών οργανώσεων, προχώρησε στην κατάθεση νομοσχεδίου, το οποίο όμως συζητήθηκε και δυστυχώς απορρίφθηκε πάλι από τις ίδιες πλευρές, γιατί δεν ήθελαν να χαλάσουν το χατίρι των εμπόρων, με το πρόσχημα, το οποίο λέχθηκε τότε, ότι ήταν για να δοθεί χρόνος στη ΣΕΔΙΓΕΠ να λύσει το πρόβλημα. Πέρασαν όμως από το 1984, που απορρίφθηκε αυτό το νομοσχέδιο, έξι εσοδείες και προχωρούμε προς την έβδομη, χωρίς να λυθεί αυτό το πρόβλημα. Πού βρίσκεται η αιτία; Ευθύνεται άραγε η ΣΕΔΙΓΕΠ γι' αυτό το θέμα, που δεν μπόρεσε να το λύσει; Εμείς πιστεύουμε ότι ευθύνεται το υφιστάμενο σύστημα εμπορίας, που δεν επέτρεψε ούτε στη ΣΕΔΙΓΕΠ να ανταποκριθεί. Η ζωή έχει αποδείξει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι μόνο με το Συμβούλιο Εμπορίας μπορεί να λυθεί το πρόβλημα αυτό και οι παραγωγοί να εξασφαλίσουν τις πραγματικές τιμές των προϊόντων τους και την ανταμοιβή των κόπων τους.

Είναι εύγλωττη η ομιλία του Προέδρου της ΣΕΔΙΓΕΠ -απόσπασμα της οποίας θα σας αναφέρω εδώ- την οποία έκαμε σε μια δημοσιογραφική διάσκεψη για τα σταφύλια του 1989, όταν οι τιμές είχαν πάρει την κατρακύλα και έφτασαν τα 17 σεντ κατά μέσο όρο το κιλό. Τι λέει ο κ. Ροδάς;

«Τα αποτελέσματα από την εμπορία των σταφυλιών του 1989 υπήρξαν πολύ απογοητευτικά, όταν μάλιστα ληφθούν υπόψη οι πολύ ευνοϊκές συνθήκες που παρούσιάζθηκαν φέτος για τα κυπριακά σταφύλια (η μεγάλη πρωιμότητα των κυπριακών σταφυλιών από 12 περίπου μέρες, το άδειασμα της αγγλικής αγοράς από τα αποθέματα σταφυλιών χωρών του νότιου ημισφαιρίου, η απουσία σταφυλιών από άλλες χώρες και ο εξαιρετικά θερμός και ξηρός καιρός που επικράτησε στην Αγγλία τον Ιούλιο-Αύγουστο). Παλαιοί έμποροι σταφυλιών στην

Αγγλία δε θυμούνται να υπήρξε στο παρελθόν παρόμοια ευνοϊκή χρονιά για τα κυπριακά σταφύλια και ίσως να μην παρουσιασθεί παρόμοια χρονιά στο μέλλον. Όμως αυτή η χρονιά έχει καταστραφεί και οι παραγωγοί πήραν τις χειρότερες τιμές».

Και προχωρεί ο κ. Ροδάς για να πει:

«Τα παράπονα και οι διαμαρτυρίες των παραγωγών σταφυλιών για τις μειωμένες τιμές που απολαμβάνουν τα τελευταία χρόνια είναι δικαιολογημένα και προπάντων όταν βλέπουν τους κόπους και τα έξοδά τους για ένα χρόνο να χάνονται και τις ελπίδες τους να εξανεμίζονται από τα καπρίτσια και τους εγωισμούς μερικών ατόμων. Αν αυτά ήταν αποτέλεσμα ανταγωνισμού από άλλες χώρες, τα πράγματα θα ήταν τελείως διαφορετικά» λέει ο κ. Ροδάς.

Ήρα είναι οι Κύπριοι εξαγωγείς που πολεμούν και καταστρέφουν το εμπόριο των κυπριακών σταφυλιών. Καθαρό, ξεκάθαρο το συμπέρασμα.

Εδώ γεννάται δικαιολογημένα ένα ερώτημα: Γιατί οι Κύπριοι εξαγωγείς συναγωνίζονται μεταξύ τους και καταστρέφουν την αγορά; Για όσους γνωρίζουν τα γεγονότα η απάντηση είναι απλή: Οι εξαγωγείς ποτέ δε διακινδυνεύουν δικά τους λεφτά, γιατί ο ανταγωνισμός αυτός και τα καπρίτσια γίνονται πάνω στη ράχη των ίδιων των παραγωγών. Το 50% περίπου εξάγεται από τη ΣΕΔΙΓΕΠ. Οι παραγωγοί παίρνουν ότι ξεκαθαρίσει, αφού αφαιρεθούν όλα τα έξοδα πλέον προμήθεια της εταιρείας μέχρι 5% που δικαιούται. Συγκριτικά αναφέρω εδώ τα υπηρεσιακά έξοδα της ΣΕΔΙΓΕΠ σε σύγκριση με το Συμβούλιο Πατατών. Το 1988 -εδώ κρατώ τον επίσημο ισολογισμό του Συμβουλίου Πατατών- τα διοικητικά και υπηρεσιακά έξοδα ήταν £255,582 για το μηχανισμό που δούλεψε ολόχρονα για να εξαγάγει και να εισπράξει £24,994,580. Παίρνω εδώ πάλι επίσημη έκθεση της ΣΕΔΙΓΕΠ του 1988 που αναφέρει τα ακόλουθα: Καθαρό προϊόν από εξαγωγή, αφαιρουμένων εξόδων εξωτερικού, £2,467,617. Από αυτά μισθοί και υπερωρίες -όχι εργατικά για συσκευασία, αυτά είναι άλλο κονδύλι ύψους £363,000- £79,976. Γενικές δαπάνες -των Αγίων Πάντων- £45,351 και προμήθεια της εταιρείας £37,551. Από τα £2,467,617 που ήταν οι εισπράξεις οι παραγωγοί πήραν αυτή τη χρονιά £849,886. Πήραν το 34,4% των καθαρών εισπράξεων του εξωτερικού, αφαιρουμένων των εξόδων που έγιναν στο εξωτερικό.

Πέρα από αυτά επιφορτίζονται οι παραγωγοί με τόκους προεξοφλήσεων και τόκους τρεχουμένων της τάξης των £20,000, ενώ τα σταφύλια πωλούνται τον Ιούλιο και οι παραγωγοί πληρώνονται τον Οκτώβριο. 18 Οκτωβρίου έχουν πληρωθεί. Αυτές οι εισπράξεις των εκατομμυρίων στους μήνες αυτούς που μεσολαμβάνουν από την πώληση μέχρι την πληρωμή των παραγωγών έχουν τόκους ή δεν έχουν;

Έχω αναφερθεί στο 50% των σταφυλιών που εξάγεται από τη ΣΕΔΙΓΕΠ. Το άλλο 50% εξάγεται από 5 ως 6 εμπόρους. Τα πιο πολλά από αυτά τα παίρνουν από τους παραγωγούς με την ακόλουθη συμφωνία: «Θα πληρωθείτε σε τιμές ΣΕΔΙΓΕΠ. Όσα ξεκαθαρίσει η ΣΕΔΙΓΕΠ τόσα θα σας πληρώσουμε και εμείς». Δηλαδή πάλι για λογαριασμό των εμπόρων. Ελάχιστα σταφύλια είναι που πωλούνται σε καθορισμένες τιμές, αλλά και αυτές οι καθορισμένες τιμές είναι βασισμένες πάνω στις τιμές της προηγούμενης χρονιάς οι οποίες ήταν εξευτελιστικές. Οι έμποροι που παίρνουν το 50% και το εξάγουν γνοιάζονται να πουλήσουν όσο το δυνατό πιο γρήγορα τα σταφύλια τους, γιατί είναι και

μικρότερες οι ποσότητες τους και τους συμφέρει η ΣΕΔΙΓΕΠ να πληρώσει σε όσο το δυνατό χαμηλότερες τιμές, γιατί αυτό θα μεγιστοποιήσει τα κέρδη τους. Αυτοί, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι οι λόγοι του εξευτελισμού των τιμών των επιτραπέζιων σταφυλιών.

Έγιναν πολλές φορές προσπάθειες συντονισμού μεταξύ των εξαγωγέων, αλλά κανένα αποτέλεσμα αυτές οι προσπάθειες δεν έφεραν. Μόνη θεραπεία του κακού είναι το Συμβούλιο Εμπορίας. Τρανό παράδειγμα είναι το Συμβούλιο Πατατών. Ιδρύθηκε το 1964 και λειτουργεί 26 χρόνια τώρα με μεγάλη επιτυχία. Αύξησε τις εξαγωγές από 80,000 τόνους σε 150,000 τόνους. Πολλαπλασίασε τις τιμές. Οι παλαιότεροι θυμούνται ότι, προτού δημιουργηθεί το Συμβούλιο, οι τιμές των πατατών ανεβοκατέβαιναν την ίδια μέρα τρεις και τέσσερις φορές. Εξαρτιόταν από το πόσο κατέβασμα πατατών θα υπήρχε στις αποθήκες των εμπόρων. Το Συμβούλιο Πατατών βελτίωσε και την ποιότητα και την απόδοση, εισήγαγε νέες ποικιλίες και ευεργέτησε πραγματικά τους παραγωγούς. Κι εγώ προκαλώ οποιονδήποτε να τολμήσει να πάει στα πατατοχώρια και να μιλήσει ενάντια στο Συμβούλιο ή να τους πει να διαλύσουν το Συμβούλιο Πατατών.

Οι ισχυρισμοί των εμπόρων για διαφορά των πατατών από τα σταφύλια είναι αστήριχτοι. Αφού οι έμποροι με τα καπρίτσια τους μπορούν και εξαγουν τα σταφύλια, αφού και η ΣΕΔΙΓΕΠ με τον πόλεμο που διεξάγουν οι έμποροι μπορεί και εξαγει σταφύλια, γιατί να μην μπορεί το συμβούλιο να εξαγει; Ποια είναι αυτή η ιδιαιτερότητα που δεν επιτρέπει στο συμβούλιο να εξαγει, αλλά επιτρέπει στη ΣΕΔΙΓΕΠ και στον έμπορο;

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, βλέποντας πού οδηγούνταν τα πράγματα και όταν το 1988 το μαχαίρι είχε φθάσει στο κόκαλο με τον εκπεσμό των τιμών στα 17 σεντ το κιλό, είχε καταθέσει για δεύτερη φορά νομοσχέδιο στη Βουλή. Στο μεταξύ όμως κατέθεσε και η κυβέρνηση νομοσχέδιο, αυτό που συζητήθηκε σε αρκετές συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Η κυβέρνηση πρόσφατα διεμήνυσε την υποστήριξή της μέσω του Υπουργού Εμπορίου στη συγκέντρωση των παραγωγών του Πισσουρίου, καθώς και με εμπειριστατωμένη επιστολή του τελευταίου με την οποία καταρρίπτει όλους του ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα των εμπόρων. Ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων βιάστηκε να βγάλει ανακοίνωση απαντητική και πλήρωσε μερικές εκατοντάδες λίρες σε κάθε εφημερίδα -γιατί και αυτά είναι οι παραγωγοί σε τελευταία ανάλυση που τα πληρώνουν, δεν είναι από την τσέπη των εμπόρων- για να διαφημίσει μια ανακοίνωσή του και να απαντήσει με χιλιοειπωμένα επιχειρήματα τα οποία ανέτρεπε κυριολεκτικά η απάντηση που είχε δώσει ο Υπουργός Εμπορίου. Ομόφωνα οι παραγωγοί και οι τέσσερις αγροτικές οργανώσεις υποστήριξαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή τη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας με βάση το νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση. Το υποστήριξαν και σε συνέδρια και με χίλιες δυο κινητοποιήσεις και πάρα πολλοί από τους παρευρισκομένους έχουν βρεθεί σε αυτά τα συνέδρια και υπό την πίεση των παραγωγών τους είχαν υποσχεθεί ότι θα υποστηρίξουν τα συμβούλια αυτά. Δυστυχώς όμως υπαναχώρησαν, όταν ήλθε η κατάλληλη στιγμή, εκφράζοντας την άποψη ότι ο συντονιστικός φορέας θα εξυπηρετήσει τους παραγωγούς.

Την αντίδραση των εμπόρων εμείς τη θεωρούμε φυσιολογική. Θα επηρεάζονταν τα συμφέροντά τους και ήταν φυσικό να αντιδράσουν. Δε θεωρούμε όμως ούτε δικαιολογημένη ούτε φυσιολογική ούτε πρέπουσα την αντίδραση που εκδη-

λώθηκε από τη διεύθυνση και την ηγεσία την τωρινή της ΣΕΔΙΓΕΠ, από τον Πρόεδρο συγκεκριμένα και τη διεύθυνση της ΣΕΔΙΓΕΠ. Γιατί κανέναν δε ρώτησαν, καμιά συνέλευση των μελών τους δεν έκαμαν για να θέσουν αυτό το θέμα. Εξέφραζαν εκεί τις προσωπικές τους απόψεις. Και όταν προκλήθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή να πουν αν συγκάλεσαν οποιαδήποτε συνέλευση των μελών, για να θέσουν αυτό το θέμα, απάντησαν -και επικαλούμαι τα πρακτικά της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής- ότι τέτοια συνέλευση ουδέποτε συνεκλήθη από τα μέλη της ΣΕΔΙΓΕΠ, για να εξουσιοδοτήσουν τη διεύθυνση ή τον Πρόεδρο να εκφράσουν απόψεις ενάντια στο Συμβούλιο. Επιχείρημα μοναδικό της ΣΕΔΙΓΕΠ για την εναντίωσή της προς το συμβούλιο ποιο είναι νομίζετε; Ότι, αν φύγουν τα σταφύλια, δε θα μπορέσει να στηριχθεί ο μηχανισμός της ΣΕΔΙΓΕΠ και έτσι πρέπει να μείνουν απαραίτητως εκεί τα σταφύλια, για να μπορεί να στηριχθεί ο μηχανισμός της ΣΕΔΙΓΕΠ. Είναι λογικό και δικαιολογημένο αυτό το επιχείρημα; Οι οργανισμοί στήνονται για να εξυπηρετούν κάποιο σκοπό,, όχι για να κρατούν μηχανισμούς. Δυστυχώς απέτυχαν σ' αυτό το σκοπό.

Πρέπει να αναφέρω εδώ ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ απέτυχε και στα λαχανικά και τα εγκατέλειψε ύστερα από £700,000 ζημιά. Υπάρχει στα αρχεία της ΣΕΔΙΓΕΠ η έκθεση Καλλή, η οποία μιλά πολύ εύγλωττα γι' αυτή τη ζημιά με τα λαχανικά. Γιατί ζήμιασαν με τα λαχανικά; Γιατί οι παραγωγοί των λαχανικών ήθελαν συγκεκριμένη τιμή για να δίνουν τα λαχανικά τους και έτσι η ζημιά εκεί φάνηκε. Στα σταφύλια, τα οποία πωλεί για λογαριασμό των παραγωγών, η ζημιά δε φάνηκε. Θέλω εδώ να επαναλάβω ότι δεν επιρρίπτουμε ευθύνες στη ΣΕΔΙΓΕΠ ως συνεργατικό ίδρυμα. Η ΣΕΔΙΓΕΠ είναι δημιούργημα των παραγωγών και υποστηρίζουμε αυτό το θεσμό του συνεργατισμού. Είναι όμως το σύστημα εμπορίας το υφιστάμενο που δεν επιτρέπει στη ΣΕΔΙΓΕΠ να ανταποκριθεί στο σκοπό της.

Η ΣΕΔΙΓΕΠ θα μπορέσει να βοηθήσει τους παραγωγούς διά μέσου του συμβουλίου, όπως βοηθά τους πατατοπαραγωγούς και συσκευάζει τις πατάτες και χρησιμοποιούνται οι δικές της οι υπηρεσίες. Μπορούν ακόμα οι μηχανισμοί της ΣΕΔΙΓΕΠ να χρησιμοποιηθούν από ένα Συμβούλιο Εμπορίας Σταφυλιών. Μπορούν ακόμα να χρησιμοποιηθούν τα γραφεία της στο εξωτερικό. Η συνεργασία με τη ΣΕΔΙΓΕΠ θα εξυπηρετήσει τους παραγωγούς.

Η συζήτηση του κυβερνητικού νομοσχεδίου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, κύριε Πρόεδρε, άρχισε από το Φεβρουάριο του 1990. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς τοποθετήθηκε υπέρ του νομοσχεδίου από την πρώτη στιγμή, όπως και άλλα κόμματα. Δυστυχώς όμως τα κόμματα ΔΗ.ΣΥ. και ΔΗ.ΚΟ. επέδειξαν απαράδεκτη αναβλητικότητα και κωλυσιεργία. Έναν ολόκληρο χρόνο από την 1η Φεβρουαρίου 1990 που κατατέθηκε το κυβερνητικό νομοσχέδιο μόλις τώρα έχουν κατορθώσει να τοποθετηθούν και να προχωρήσουν στην ψήφιση κάποιου νομοσχεδίου που αυτοί οι ίδιοι νομίζουν σωστό. Ζήτησαν πρώτα να ετοιμαστεί πρόταση νόμου για συντονιστικό φορέα, όπως εισηγήθηκαν οι εξαγωγείς. Υποστήριξαν την πρόταση των εξαγωγέων. Αργότερα με τις πιέσεις των παραγωγών τοποθετήθηκαν καταρχήν και τα δύο κόμματα υπέρ του κυβερνητικού νομοσχεδίου. Και αυτό το κυβερνητικό νομοσχέδιο συζητήθηκε άρθρο προς άρθρο και πρότειναν οι ίδιοι τροποποιήσεις οι οποίες έγιναν δεκτές. Συμπληρώθηκε αυτό το νομοσχέδιο από το Γενικό Εισαγγελέα και ήλθε πίσω στη Βουλή. Τότε όμως εντάθηκαν οι πιέσεις των εξαγωγέων, υπαναχώρησαν και στράφηκαν πίσω στο φορέα. Με την πλειοψηφία των δυο κομμάτων ΔΗ.ΣΥ. και

ΔΗ.ΚΟ. έφθασε σήμερα στη Βουλή όχι το κυβερνητικό νομοσχέδιο αλλά αυτό το κατασκευάσμα που έχουν προτείνει οι εξαγωγείς. Αυτό το νομοσχέδιο δεν εξυπηρετεί κανέναν άλλο παρά τα συμφέροντα μιας δράκας εξαγωγέων και πρέπει να πούμε ότι υπερίσχυσε εδώ η δύναμη των λίγων σε βάρος του δικαίου των πολλών.

Τι είναι όμως αυτός ο φορέας; Ποιες είναι οι πρόνοιες του νομοσχεδίου; Αυτό το νομοσχέδιο δημιουργεί ένα ολιγοπώλιο μιας δράκας εξαγωγέων. Στο άρθρο 5 αναφέρει ότι όσοι εξήγαγαν 500 τόνους και άνω τα τρία τελευταία χρόνια θα μπορούν να γίνουν μέλη του συμβουλίου. Με βάση τα στοιχεία που έχουμε εφτά είναι οι εξαγωγείς οι οποίοι μπορούν να γίνουν μέλη αυτού του συμβουλίου και από τους εφτά οι τέσσερις εξάγουν το 82% και οι άλλοι τρεις το 18%. Ψάξαμε λέξη προς λέξη το νομοσχέδιο αυτό και δε βρήκαμε πουθενά -και προκαλώ οποιονδήποτε να μου διαβάσει αν υπάρχει-έστω και ένα άρθρο, έστω και μια πρόνοια που να εξυπηρετεί τους παραγωγούς. Με αυτό το φορέα είναι ενδεχόμενο -δεν είναι βέβαιο ούτε και αυτό, γιατί είναι τόσο πλαδαρό και αόριστο- να αυξήσουν τα κέρδη τους οι εξαγωγείς. Όμως τι θα πάρουν οι παραγωγοί; Πού θα βασιστούν; Ποια πρόνοια υπάρχει, για να πάρουν κάτι; Θα βασιστούν στη φιλανθρωπία ή τη γαλαντομία των εμπόρων; Θα έλθουν να τους δώσουν από τα κέρδη τους; Κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί κάτι τέτοιο. Υπάρχουν μερικοί που μπορεί να ισχυριστούν ότι θα υπάρξει ανταγωνισμός στην αγορά των σταφυλιών. Κύριοι συνάδελφοι, τέτοιο ενδεχόμενο ουδέποτε υπήρξε και ουδέποτε θα υπάρξει. Και όταν ήταν ελεύθεροι δεν υπήρχε και τώρα που θα είναι συσπειρωμένοι με βάση ένα νόμο οι εξαγωγείς ακόμα χειρότερα δε θα υπάρχει τέτοιος ανταγωνισμός στην αγορά των σταφυλιών. Και θα εξηγήσω και παραπέρα γιατί δε θα υπάρχει τέτοιος ανταγωνισμός.

Η παραγωγή είναι 30,000 τόνοι και εξάγονται 10,000 τόνοι. Η προσφορά είναι πολύ περισσότερη, τριπλάσια της ζήτησης. Θα συναγωνιστούν μεταξύ τους οι έμποροι για να πιάσουν σταφύλια; Ασφαλώς όχι. Δεύτερο, είναι τόσο λίγοι, που και πριν συνεννοούνταν και τώρα θα συνεννοούνται ακόμα καλύτερα. Τρίτο, υπογράφουν συμβόλαια μεταξύ τους με τα οποία δεσμεύει ο ένας τον άλλο να μην αγοράσει σταφύλια. Και για όσους αμφιβάλλουν γι' αυτό το πράγμα θα διαβάσω εδώ απόσπασμα συμφωνητικού εγγράφου που έχει γίνει μεταξύ εξαγωγέων:

«ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ ΝΥΝ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Ο οίκος τάδε -δε θεωρώ σκόπιμο να αναφερθώ σε ονόματα-αναλαμβάνει:

- (α) Να απόσχει πλήρως από την παραλαβή ή αγοράν ή διάθεσιν ή εμπορίαν καθ' οιονδήποτε τρόπον, αμέσως ή εμμέσως, κυπριακών επιτραπεζίων σταφυλών εσοδείας 1989 και
- (β) Να απόσχει πλήρως από οιανδήποτε εξαγωγήν ή παραλαβήν ή αγοράν ή διάθεσιν ή εμπορίαν είτε δι' ίδιον λογαριασμόν ή ως αντιπρόσωπος ή καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, αμέσως ή εμμέσως, επιτραπεζίων σταφυλών προς ή εις Αγγλίαν, Γερμανίαν και Σκανδιναβίαν ή οιανδήποτε των χωρών τούτων διά την εσοδείαν 1989 και
- (γ) Ότι οι κύριοι τάδε και εις έκαστος εξ αυτών θα απόσχουν υπό την προσωπικήν αυτών ιδιότητα ή δι' ίδιον λογαριασμόν ή ως αντιπρόσωπος ή καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, αμέσως ή εμμέσως, ή από την παραλαβήν ή αγοράν διάθεσιν ή εμπορίαν ή εξαγωγήν επιτραπεζίων σταφυλών κατ' ανάλογον εφαρμογήν των προαναφερομένων υπό

1(α) και 1(β). Οι κύριοι τάδε προσυπογράφουν την παρούσαν συμφωνία αναλαμβάνοντας την υποχρέωση η οποία προαναφέρεται εις την παρούσαν παράγραφον (γ) αλληλεγγύως και κεχωρισμένως με τον οίκον τάδε».

Ύστερα από τέτοια συμβόλαια τα οποία υπογράφονται μεταξύ των εξαγωγέων και θα συνεχίσουν να υπογράφονται ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Γίνεται ανταγωνισμός.

N. ΗΛΙΑ:

Ανταγωνισμός ουδέποτε έγινε μεταξύ των εμπόρων στην αγορά των σταφυλιών. Ανταγωνισμός γίνεται στην πώληση των σταφυλιών εκεί στο εξωτερικό.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ηλία, ο Πρόεδρος αποχώρησε από την αίθουσα και τη θέση του κατέλαβε ο κ. Πουμπουρής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλία, μια παράκληση, χωρίς να θέλω να σας στερήσω το δικαίωμα να συνεχίσετε. Η παράκληση είναι να επιστεύσετε.

N. ΗΛΙΑ:

Θα προσπαθήσω, κύριε Πρόεδρε.

Στο νομοσχέδιο αυτό όλες οι διατάξεις που υπάρχουν είναι γενικές και αόριστες, γιατί, όπως λέχθηκε και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, δεν μπορούν να μπου συγκεκριμένες διατάξεις, γιατί δεν μπορούν να εφαρμοστούν, αφού σε ξένη επικράτεια, όταν θα πωλούνται σταφύλια, δεν μπορείς να εφαρμόζεις διατάξεις τις οποίες θεσμοθετείς ή νομοθετείς εδώ στην Κύπρο. Γι' αυτό το λόγο και πρόνοιες οι οποίες υπήρχαν σε προηγούμενο νομοσχέδιο έχουν διαγραφεί και εδώ υπάρχουν και τα δυο νομοσχέδια, αλλά για εξοικονόμηση χρόνου δε θα προχωρήσω να διαβάσω τις πρόνοιες αυτών των νομοσχεδίων.

Θα αναφερθώ και στο δεύτερο τομέα ο οποίος αδικείται κατάφωρα, επειδή δε δημιουργείται Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, αλλά δημιουργείται ένα είδος ολιγοπωλίου των εξαγωγέων. Ποιος είναι αυτός ο τομέας; Είναι αυτός των κονσερβοποιήσιμων σταφυλιών, που είναι περίπου 5,000 τόνοι κάθε χρόνο. Και αυτοί οι παραγωγοί είναι από τους πιο αδικημένους και το Συμβούλιο θα μπορούσε να διευθετήσει αυτά τα σταφύλια. Για να προπαρασκευαστούν και να είναι έτοιμα να πάνε για κονσερβοποίηση, χρειάζονται επιπρόσθετα έξοδα για αγορά της ορμόνης με την οποία ψεκάζονται, για αραιώμα, για επιπρόσθετη άρδευση, για εργατικά και έχουν ένα πολύ ψηλό κόστος. Όμως τα κονσερβοποιεία, επειδή είναι λίγα, συμφωνούν μεταξύ τους και οι τιμές που απολαμβάνουν είναι πολύ χαμηλές. Για χρόνια αυτές οι τιμές είναι οι ίδιες. Πολλές φορές ακόμα προπαρασκευάζονται μεγαλύτερες ποσότητες με υπόδειξη των κονσερβοποιείων και αργότερα δεν τις παραλαμβάνουν με διάφορα προσχήματα και οι παραγωγοί δεν μπορούν καν να τα διαθέσουν αυτά τα σταφύλια, γιατί ούτε τα οينوποιεία τα πιάνουν επειδή είναι ακατάλληλα και η ζημιά είναι πολύ μεγαλύτερη.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους που ανέφερα η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα καταψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο. Δυστυχώς η πλειοψηφία θα υποστηρίξει αυτό το κατασκευάσμα στο οποίο έχουμε αναφερθεί προηγουμένως και το οποίο είμαστε βέβαιοι ότι θα ζημιώσει τα συμφέροντα των παραγωγών. Η ζωή είμαστε σίγουροι ότι θα μας δικαιώσει, τα σπασμένα όμως θα τα πληρώσουν

οι παραγωγοί. Οι παραγωγοί επιτραπέζιων σταφυλιών αυτή την ημέρα θα τη θεωρούν μια αποφράδα μέρα γι' αυτούς. Βέβαια, είναι δικαίωμα του καθενός να ενεργεί όπως νομίζει και να ψηφίζει όπως νομίζει, έχουμε δημοκρατία. Το αποτέλεσμα είναι όμως αυτό που θα κριθεί και ο καθένας από εμάς να αναλάβει τις δικές του ευθύνες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αντιλαμβάνετε ότι με όσα λέχθηκαν φαίνεται ότι χρειάζεται πολύ θάρρος για να είναι κανένας με τα συμφέροντα των παραγωγών. Φαίνεται ότι οι μόνοι που σκέπτονται τα συμφέροντα είναι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και από ό,τι αντιλήφθηκα και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ. Όλοι οι άλλοι έχουμε συνταυτιστεί απόλυτα με τους εμπόρους και δεν έχουμε άλλο στο μυαλό μας παρά να αυξήσουμε τα κέρδη των εμπόρων.

Είναι λυπηρό, αλλά φαίνεται πως η δημαγωγία κάπου υπερισχύει και της λογικής και των συμφερόντων. Θέλει θάρρος, κύριοι συνάδελφοι, για να πει κανένας ότι διαφωνεί με κάποιες αρχές οι οποίες, ναι, έχουν καταχρεοκοπήσει. Γιατί πρέπει να πω ότι θαύμασα τον κύριο Νεόφυτο Ηλία. Με πάθος για χρόνια ο άνθρωπος και το κόμμα του -και είναι δικαίωμά τους που το έκαναν και το κάνουν- υποστηρίζουν πως η ίδρυση συμβουλίων είναι αυτή που θα λύσει όλα τα προβλήματα. Υποστηρίζουν το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, υποστηρίζουν το Συμβούλιο Εμπορίας Λαχανικών, υποστηρίζουν το Συμβούλιο Εμπορίας Κρεάτων, υποστηρίζουν το Συμβούλιο Εμπορίας Εσπεριδοειδών και δε γνωρίζω ποιος κλάδος του εμπορίου δεν υποστηρίζουν πως πρέπει να γίνει μονοπωλιακός με κάποια συστήματα τα οποία είναι γνωστό πώς λειτουργούν.

Όπως εκείνο το Συμβούλιο Εμπορίας Καρότων, που από 28,000 τόνους ετησίως, όταν ήταν ελεύθερο το εμπόριο, κατέληξε να μην εξάγει ούτε έναν. Και, όταν τους το πεις το παράδειγμα, αντιλέγουν «μα, κύριοι, ξέρετε στην Αγγλία φυτεύουν καρότα τώρα και δεν έχουν ανάγκη». Όμως, όταν μιλούν στους παραγωγούς επιτραπέζιων σταφυλιών, τους λένε ότι το συμβούλιο θα λύσει το πρόβλημα άπαξ και διά παντός, διότι θα βρει και νέες αγορές. Για τα καρότα γιατί δε βρήκατε άλλες αγορές και καταστράφηκαν οι παραγωγοί καρότων και δεν εισπράττουμε ούτε ένα σεντ; Πώς έλυσε το πρόβλημα με τα καρότα; Αλλά το έλυσε πράγματι οριστικά. Δεν υπάρχουν πλέον καρότα προς εξαγωγή. Είναι και αυτός ένας τρόπος.

Κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα με το συμβούλιο μας απασχόλησε και παλαιότερα και ήρθαν εδώ και αντέγραψαν ένα νομοσχέδιο, το νομοσχέδιο για τις πατάτες. Και ο κύριος Υπουργός Εμπορίου, ο οποίος φάνηκε πολύ ευαίσθητος σε αυτό το θέμα -είχε μια δέσμευση, φαίνεται, ο άνθρωπος, δε γνωρίζω, θα επανέλθω όμως στα θέματα του κυρίου Υπουργού- ισχυρίστηκε και παραδέχτηκε ότι αντέγραψε κατά γράμμα το Συμβούλιο Πατατών, για να σώσει τα σταφύλια. Και του είπα: «Κύριε Υπουργέ, προς Θεού! Μα επιτέλους αντιλαμβάνεστε τι εισηγείστε; Τα σταφύλια είναι άλλο φρούτο, οι πατάτες είναι άλλο φαί. Οι πατάτες είναι εποχιακή καλλιέργεια και μπορεί το Συμβούλιο να ρυθμίσει πόσα στρέμματα γης μπορούμε να καλλιεργήσουμε ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς,

σε αντίθεση με τα σταφύλια για τα οποία δεν μπορείς να ρυθμίσεις ότι φέτος θα παραγάγουμε τόσους τόνους επιτραπέζιων σταφυλιών κι εσείς οι άλλοι θα τα εκριζώσετε και θα τα φυτέψετε του χρόνου την άνοιξη, για να θερίσετε ή να τρυγήσετε τον Ιούνιο ή τον Ιούλιο. Αυτά είναι ασυμβίβαστα. 'Άλλη η φύση του ενός προϊόντος, άλλη η φύση του άλλου προϊόντος».

Και όμως ισχυρίζονται πως μπορεί να λειτουργήσει. Μάλιστα ο κύριος Υπουργός -καθ' υπόδειξη εμπειρογνομόνων, όπως του φίλου μου, του κ. Νεόφυτου Ηλία, μεταξύ των άλλων, ο οποίος το κατέχει το θέμα, το νιώθει, το πονεί, αλλά κάπου σφάλει- είπε πως θα λύσουμε το πρόβλημα των επιτραπέζιων σταφυλιών. Και δε θα επιχορηγούνται, λέει, τα σταφύλια τα επιτραπέζια. Και πώς θα το λύσει το συμβούλιο, αφού παραδέχεστε ότι όλη η προς εξαγωγή ποσότητα δεν υπερβαίνει τις 10,000 τόνους; Τις άλλες 20,000 τόνους τι θα τις κάνετε, κύριε; Απαντήστε μας. Δε μας απαντήσατε. Και φυσικότητα, όταν σας είπαμε ότι δεν είστε μελετημένοι και όταν σας ρωτήσαμε τι θα γίνεται με τη σταφίδα, ποιος θα προσδιορίζει την πάγια σταφίδα κτλ., μας είπατε: «Η θεά φύση». Η φύση θα τα ρυθμίσει. Οι ποσότητες προς εξαγωγή είναι καθορισμένες.

Και όμως, κύριοι συνάδελφοι, υποχρεωθήκατε στο τέλος να μιλάτε για συμβούλιο εξαγωγής μόνο όσων είναι για εξαγωγή. Τα υπόλοιπα τα αφήνετε όπως και το υπόλοιπο αμπελουργικό. Τόσο σας πονεί, που από όλο το τεράστιο πρόβλημα του αμπελουργικού βρήκατε μόνο ότι πρέπει να λύσετε το πρόβλημα των 10,000 τόνων επιτραπέζιων σταφυλιών προς εξαγωγή, η οποία τάχα δε λειτουργεί σωστά και πρέπει να φέρουμε σύστημα. Το είπατε δέκα φορές γι' αυτό το σύστημα: «Φαίνεται ότι εδώ δε λειτουργεί καλά το σύστημα». Κάπου αλλού λειτουργήσαν παρόμοια συστήματα, κύριε συνάδελφε, και τα αποτελέσματα είναι γνωστά.

Και δεν ξέρω τι είπε ο κύριος Γαλανός, διότι απουσίαζα, αλλά άκουσα να απαντούν κάποιοι. Ναι, πράγματι, είναι προς αναφορά και σύγκριση, κύριε συνάδελφε, τα ανατολικά καθεστώτα -τα πρώην, διότι δεν υπάρχουν πλέον- που εφάρμοσαν αυτές τις αρχές. Καταστράφηκε η οικονομία τους και η γεωργία τους και η βιομηχανία τους και τα πάντα και είχαν μονοπώλια και ρύθμιζαν την εξαγωγή κατά το δοκούν. Δε μας είπατε γιατί δεν ευδοκίμησαν, γιατί δεν ευσταθούν. Ακόμα δε μας είπατε γιατί το Μαρόκο τα κατάργησε, γιατί το Ισραήλ, που είναι υποδειγματικό για τα συμβούλια -και μη μου φέρετε καμιά άλλη κόλλα, διότι εγώ θα σας δώσω δημοσίευμα- καταργεί τα συμβούλια εμπορίας των εσπεριδοειδών, όπως επίσης και η Αίγυπτος καταργεί τα συμβούλια εμπορίας πατατών. Οι μόνες δηλαδή χώρες που είχαν συμβούλια τα καταργούν. Οι μόνες που θέλουμε να εισαγάγουμε σαν νέο φρούτο το θεσμό είμαστε εμείς με τον ισχυρισμό πως θα λυθούν άπαξ και διά παντός τα προβλήματα.

Μα, κύριε συνάδελφε, ο ίδιος είπατε ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ δεν είναι παρά δημιούργημα των παραγωγών. Γιατί δεν παραδίδονται όλες οι ποσότητες στη ΣΕΔΙΓΕΠ, ώστε να λυθεί το πρόβλημα; Κατά τον ίδιο τρόπο σας λέω ότι θα λειτουργεί και το ένα συμβούλιο και το άλλο συμβούλιο παραγωγών. Γιατί να μην παραδίδονται; Ποιος υποχρεώνει τους παραγωγούς να μην τα παραδίδουν στη ΣΕΔΙΓΕΠ, η οποία, όπως είπατε, είναι δημιούργημα των παραγωγών; Και αν ισχυρίζεστε ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ δεν μπορεί να αντεπεξέλθει και έχει πολυδάπανα ταμεία και έξοδα, μπορείτε να μου πείτε αν εκάμετε ποτέ τον υπολογισμό για το πόσο πολυδάπανο θα είναι το συμβούλιο; Είπατε: «Για το όνομα του Θεού! Εξέρετε για τις δαπάνες;» Είναι απαράδεκτο, λέει, η ΣΕΔΙΓΕΠ να θέλει τα

σταφύλια για να μπορεί να στηριχτεί για να κάμει και το εμπόριο των εσπεριδοειδών, αλλά εσείς ο ίδιος, κύριε Νεόφυτε Ηλία, και το κόμμα σας εισηγηθήκατε πως το συμβούλιο δεν είναι ανάγκη να έχει δικούς του υπαλλήλους. «Μπορεί -και θα πω τη φράση όπως την είπατε- να το παντρέψουμε με εκείνο το Συμβούλιο Πατατών». Κουκιά, λουβιά, παντζάρια, όπως λέει μια παροιμία,, κάτι ανάλογο. Αλλά εκεί το λέτε για να σωθεί το Συμβούλιο Πατατών ή για να μειώσετε τα έξοδά του. Εκεί γίνεται, στη ΣΕΔΙΓΕΠ δε γίνεται; Ποιος εμποδίζει τους παραγωγούς να παραδώσουν; Κανένας φυσικότατα, κύριε Νεόφυτε Ηλία.

Ούτε και το συμβούλιο θα σώσει, όπως ισχυρίζεστε, τους παραγωγούς. Εκεί είναι που θα τους καταστρέψουμε. Και όταν τους καταστρέψουμε και μετά, όπως κάναμε και με τα καρότα... Και μην ξεχνάτε ότι ακόμα και οι πατάτες, οι οποίες λόγω της φύσης τους έχουν την πιο αυξημένη ζήτηση στην Ευρώπη, διότι έχουν χαμηλή απορροφητικότητα φυσικέλαιου ή σπορέλαιου κτλ., έχουν προβλήματα. Πέρσι οι πατατοπαραγωγοί δεν είχαν λεφτά να αγοράσουν τον πατατόσπορο και τρέχει κάθε τόσο η Βουλή και η κυβέρνηση οπωσδήποτε, για να τους συνδράμει και να τους βοηθήσει. Πιθανόν να λειτούργησε και μακάρι να λειτουργεί καλά και μακάρι να αποδίδει. Δεν είμαστε αντίθετοι εκεί που αποδίδει, αλλά οφείλουμε να βρούμε και τα γενεσιουργά αίτια κάποιου κακού και να μη νομίζουμε ότι με την εισήγηση που κάνουμε μπορούμε να λύσουμε όλα τα προβλήματα.

Ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα σταφύλια μας; Ο αυξημένος ανταγωνισμός των χωρών που τα παράγουν. Φέρατε παράδειγμα το 1979 και ξεχάσατε ότι το 1981 η Αγγλία μπήκε στην ευρωπαϊκή αγορά και συνεπώς άρχισαν να μπαίνουν άλλες ρυθμίσεις και άλλοι περιορισμοί και δασμοί κτλ. Και λέτε πως, όταν κάνουμε το συμβούλιο, κάηκε η ΕΟΚ και θα πάει να πει της Αγγλίας «ψηλά τα χέρια τώρα, Αγγλία, για να εισρεύσουν τα προϊόντα του Συμβουλίου Εμπορίας της Κύπρου», το οποίο, κατά τον κ. Υπουργό Εμπορίου, το φιλελεύθερο αυτό εκφραστή της φιλελεύθερης φιλοσοφίας -γιατί θα έρθω στις φιλελεύθερές του απόψεις και στο κατά πόσο ευσταθούν τα περί φιλελευθερισμού κτλ.- θα λύσει όλα τα προβλήματα. Και μάλιστα έρχονται από την Ευρώπη οι καημένοι, επειδή στερούνται τέτοιων θεσμών, για να πάρουν παράδειγμα από τα δικά μας συμβούλια. Δεν ξέρω αν τους έδωσε ο κύριος Νέμιτσας εκείνο το νομοσχέδιο των καρότων και διερωτώμαι τι μας απάντησαν. Εν πάση περιπτώσει, εξ όσων γνωρίζω οι προς την Ευρώπη προσανατολισμοί πρέπει να ταυτίζονται και με κάποια υιοθέτηση των αρχών που εφαρμόζει η ΕΟΚ. Και είτε το θέλουμε είτε όχι η κατάργηση του ανταγωνισμού και η εισαγωγή μονοπωλίων είναι εντελώς αντίθετες.

Και έρχομαι στο θέμα που ο κύριος Υπουργός ανέφερε, ότι μας ζήτησαν να ... ή και στις φιλελεύθερές του αντιλήψεις. Προχθές με τα πετρελαιοειδή ο κύριος Υπουργός μέχρι και σε επιτροπή παρέπεμψε το ότι είναι παράνομη η απεργία, διότι, λέει, είναι ολιγοπώλιο και σε αντίθεση με τον περί ανταγωνισμού ή περί προστασίας του ανταγωνισμού νόμο. Είναι παράνομη η απεργία, διότι αντιβαίνει προς τις διατάξεις για τον ανταγωνισμό. Και η δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας τι είναι, κύριοι συνάδελφοι; Και μήπως αντιλαμβάνεται κανένας τι είναι; Δεν είναι κατάργηση του ανταγωνισμού, δεν είναι κατάργηση της ελευθερίας του εμπορίου, δεν είναι εισαγωγή της χειρότερης μορφής μονοπωλίου;

Διερωτώμαι ειλικρινά πώς σκέφτονται οι «Ευρωπαίοι» της κυβέρνησης. Σίγουρα κάπου είναι παρεξηγημένοι. Ακόμα και στην Ευρώπη στο πρόσφατο ταξίδι μας το μόνο που αντιληφθήκαμε είναι ότι πράγματι αμόλησαν μια αίτηση

και αδιαφορούν για το τι συμβαίνει στην Ευρώπη, ποιες αρχές υιοθετούνται, πώς πρέπει και τι πρέπει να υιοθετήσουμε, αν πράγματι θέλουμε να λεγόμεσθε, να είμαστε και να φερόμαστε ως Ευρωπαίοι.

Δεν μπορεί τη μια μέρα να καταγγέλουμε ότι, αν κάμουν απεργία οι πρατηριούχοι, θα είναι αντίθετη με τον ανταγωνισμό, ενώ, αν κάνουμε Συμβούλιο Εμπορίας, αυτό θα είναι υποδειγματικό και θα πέσει πάνω μας η Commission, το Συμβούλιο των Υπουργών, το Ευρωκοινοβούλιο και θα εκλιπαρούν έξω από τις πόρτες μας «δώστε μας, σας παρακαλώ, δείγμα, για να κάνουμε κι εμείς και να λύσουμε τα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στη γεωργία». Είναι και αυτά τα ευτράπελα που λέγονται από ορισμένους που θέλουν να φαίνονται και σοβαροφανείς.

Είπε ο κύριος Ηλία ότι δεν υπάρχει ούτε μια διάταξη που να υποστηρίζει τα συμφέροντα των παραγωγών. Αλήθεια, κύριε Ηλία; Θα το διαβάσατε ανάποδα το νομοσχέδιο ή δε θα το είδατε ποτέ σας, διαφορετικά θα βλέπατε ότι ιδρύεται ένα συμβούλιο ακριβώς γι' αυτούς τους λόγους που εσείς επικαλεστήκατε. Διαβάζοντας την έκθεση του κυρίου Ροδά, φέρατε ως κύριο επιχείρημα της καταστροφής της εμπορίας την έλλειψη συντονισμού. Αυτό ακριβώς προσπαθεί αυτό το νομοσχέδιο να κάμει: Να προστατεύσει ακριβώς τους παραγωγούς με τη δημιουργία συντονιστικού φορέα. Και κανένας δε λείει στους παραγωγούς, κύριε Νεόφυτε Ηλία, π.χ. στους Πισσουριώτες, αν θέλουν να εξαγάγουν με τη ΣΕΑΠ, συνεργατική δική τους, εφόσον μπορούν να εξαγάγουν πέραν των 500 τόνων, να μην το κάνουν και να είναι δικά τους τα λεφτά και να μη χρειάζονται συμβούλιο για να τους τα τρώει ο ένας και ο άλλος και να υπάρχει αποτυχία συστημάτων γνωστών και δοκιμασμένων, κύριε Νεόφυτε Ηλία. Υπάρχει ένα συμβούλιο. Το διαβάσατε;

Θυμάμαι ότι με τον κύριο Νεόφυτο Ηλία ήμασθε στο Πισσούρι για να τοποθετηθούμε και έλεγε με όλο το θάρρος ο άνθρωπος -δεν ξέρω πού το βρήκε: «Το ένα είναι συμβούλιο παραγωγών, το άλλο είναι συμβούλιο εξαγωγέων». Και μετά διάβασα στην ομήγυρη ότι η σύνθεση των δυο συμβουλίων, του συντονιστικού φορέα και του Συμβουλίου Εμπορίας, είναι ταυτόσημη: ένας πρόεδρος, πέντε παραγωγοί, τρεις εξαγωγείς, αντιπρόσωπος της ΣΕΔΙΓΕΠ, λέμε εμείς, και αντιπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου σε αντίθεση με τους άλλους. Και στο άλλο, το συμβούλιο εξαγωγής, πάλι είναι μέσα οι έμποροι, πάλι η ίδια σύνθεση. Πώς ξεχωρίζετε, κύριε Ηλία, ότι το ένα είναι των εξαγωγέων και το άλλο των παραγωγών; Η απάντηση ήταν: «Ο κύριος Κωστάκης Χριστοφόρου...». Και όταν είπα: «Για τ' όνομα του Θεού! Δεν εκφράζει κόμματα ο κύριος Χριστοφόρου», είπε: «Όχι, είναι ανώτερος υπάλληλος της Βουλής και εκφράζει θέσεις και θα εισηγηθεί να γίνουν επτά οι παραγωγοί».

Αυτά τα πράγματα δεν είναι σοβαρά, αν θέλουμε να επιχειρηματολογούμε. Αυτά δεν είναι ωραία πράγματα. Διότι τα συμβούλια, κύριε Νεόφυτε Ηλία, είναι ταυτόσημα. Και στο ένα οι ίδιοι συμμετέχουν και στο άλλο. Και στο ένα εκλέγονται και στο άλλο εκλέγονται. Εκείνο το οποίο λέμε είναι αυτό το συμβούλιο, το συντονιστικό, να παρακολουθεί και να ορίζει -όπως κάνει και το Συμβούλιο Αμπελοργικικών Προϊόντων, όπως θα έπρεπε ίσως να γίνεται και αλλού- τα συμφέροντα των παραγωγών. Διότι κάπου κάνετε και ένα λάθος, κύριε Νεόφυτε. Χρεοκοπούν οι παραγωγοί, πλουτίζουν οι έμποροι. Μα είναι δυνατό να χρεοκοπούν κάποιοι και να πλουτίζουν άλλοι; Αν χρεοκοπήσει ένας, χρεοκοπούν όλοι.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Αναστασιάδη, ο Πρόεδρος επανήλθε στην αίθουσα και κατέλαβε την έδρα του).

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Γίνεται τούτο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Γίνεται;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν ασχολήθηκα με αυτό το εμπόριο, αλλά δυσκολεύομαι να παρακολουθήσω τη λογική του κέρδους εκεί που υπάρχει πτώχευση.

Εν πάση περιπτώσει, εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι ότι, αν δείτε το νομοσχέδιο, θα δείτε ότι από την αρχή μέχρι το τέλος μιλά για την παραγωγή και φυσικά το συντονισμό της εξαγωγής με την παρουσία υπαλλήλου, ο οποίος θα ρυθμίζει τα της διάθεσης και θα αντιπροσωπεύει φυσικότητα και τους παραγωγούς και τους εξαγωγείς και τη ΣΕΔΙΓΕΠ. Αν δείτε ακόμα το νομοσχέδιο του Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, θα δείτε ότι υπάρχει διάταξη που λέει πως, αν το συμβούλιο θέλει, μπορεί να αναθέσει και σε εμπόρους να κάνουν το εμπόριο. Και αυτό ήταν το επιχείρημα προς τη ΣΕΔΙΓΕΠ, δηλ. «δε θα ζημιώσετε, διότι, όταν θέλουμε, θα σας αναθέτουμε εσάς να κάνετε το εμπόριο».

Εν τωιαύτη περιπτώσει τι να κάμει το συμβούλιο, κύριε Νεόφυτε Ηλία; Για περισσότερα έξοδα, αφού θα αναθέτουμε πάλι την εμπορία σε κάποιους γνωστούς εμπόρους; Και πώς θα λύσετε το πρόβλημα των 30,000 τόνων επιτραπέζιων σταφυλιών, αφού η όλη προσπάθεια εντοπίζεται μόνο στα εξαγώγιμα και σε όσα θα πάνε για κονσέρβες;

Επικαλέστηκε ακόμα ο κύριος Νεόφυτος Ηλία τελειώνοντας το ατράνταχο επιχείρημα: «Ακόμα, κύριοι, και γι' αυτά που πάνε για κονσέρβες ξέρετε τι κάνουν στους καημένους τους παραγωγούς οι κονσερβοποιίες; Συμφωνούν μεταξύ τους, μειώνουν τις τιμές και ζημιώνουν οι παραγωγοί πάλι.» Τι θέλετε; Γιατί δεν είπατε απευθείας να καταργήσουμε και τα κονσερβοποιεία; Αφού εκεί το πάτε. Εσείς το είπατε, όχι εγώ. Εσείς επικαλεστήκατε το ότι οι έμποροι και οι κονσερβοποιίες συνωμοτούν μεταξύ τους και τα παίρνουν σε εξευτελιστικές τιμές -έτσι είπατε και είναι στα πρακτικά και μπορούν να σας το διαβάσουν, για να φρεσκάρετε τη μνήμη σας- από τους παραγωγούς. Και έτσι το Συμβούλιο Εμπορίας, ακούστε, θα ρυθμίσει και αυτό το θέμα. Θα πιάσει από το αυτί τα κονσερβοποιεία και θα τους πεί «τόσες είναι οι τιμές και δε γίνεται παρακάτω». Και ο ίδιος παραδέχεται ότι η προσφερόμενη προς διάθεση παραγωγή είναι 30,000 τόνοι. Και είναι υπερπροσφορά. Αλλά πέστε μου επιτέλους θα τα τρώνε εκείνοι του συμβουλίου δηλαδή; Τι μηχανές θα μας φέρετε, για να λύσετε το πρόβλημα της υπερπαραγωγής, κύριε Νεόφυτε Ηλία;

Είναι καθαρά, επαναλαμβάνω, θέμα φιλοσοφίας και οπωσδήποτε ποιο σύστημα οικονομίας θέλουμε να εφαρμοστεί. Εμείς βλέπουμε μπροστά. Εσείς μείνατε προσηλωμένοι πίσω, στο παρελθόν. Δεν μπορεί δυστυχώς να σας ακολουθήσει ούτε η παρούσα Βουλή ούτε ο υπόλοιπος κόσμος. Όταν ακόμα και στη Σοβιετική Ένωση καταργούνται τα μονοπώλια, εσείς θέλετε να εισαγάγετε μονοπώλια. Λυπούμαστε, κύριοι, δεν μπορούμε να σας παρακολουθήσουμε. Ελπίζουμε ότι η νέα Βουλή με νέα πρόσωπα θα έχει άλλες αντιλήψεις. Τι άλλο να σας πω;

Λέχθηκε ότι το συμβούλιο θα έδινε λύσεις οριστικές και ειλικρινά δεν άκουσα ένα επιχείρημα που να μας πείθει για το ότι θα έλυne το πρόβλημα. Πώς θα το έλυne το πρόβλημα; Πείρα δε διαθέτουν. Εξαγωγές δεν έχουν κάμει ως τώρα. Θα δημιουργούσαν συμβούλιο το οποίο, αφού πειραματιζόταν με του παραγωγούς επιτραπέζιων σταφυλιών, θα τους έλυne και το πρόβλημα;

Στη Σκανδιναβία επαφές δεν έχουν. Της ΣΕΔΙΓΕΠ της είπαν «έξω, διότι είσαι μεν των παραγωγών δημιουργήμα και παιδί τους, αλλά δεν τα πας καλά». Ενώ ένα συμβούλιο που θα έχει την ίδια σύνθεση, το ίδιο κόστος και χειρότερο και περισσότερο από εκείνο των δημόσιων υπαλλήλων χωρίς το κίνητρο έστω του κέρδους θα τα καταφέρει καλύτερα και θα σας λύσει και το πρόβλημα των 30,000 τόνων! Και νομίζετε, κύριε Νεόφυτε Ηλία, ότι, μα το Θεό, αν ήταν δυνατό να εξαγάγουν οι έμποροι 30,000 τόνους, δε θα το έκαναν για να αυξήσουν τα κέρδη τους; Αφού θα κέρδιζαν: μεγαλύτερη ποσότητα, μεγαλύτερο κέρδος. Για τ' όνομα του Θεού!

Εκείνο το οποίο δε λέχθηκε ή μάλλον λέχθηκε, αλλά ακροθιγώς το είπατε, είναι για τη φύση του προϊόντος, για το πόσο ανθεκτικό είναι και για τις συνθήκες που επικρατούν στις χώρες εξαγωγής. Αυτά δε λέχθηκαν. Είπαμε είναι πατάτες, αλλά οι πατάτες μπορεί να μπουν στο ψυγείο και να κρατηθούν και δύο και τρεις μήνες. Το σταφύλι τρεις με τέσσερις μέρες μπορεί να κρατηθεί. Και το θέμα είναι πόσο έγκαιρα μπορούμε να εξαγάγουμε, πόσο συντονισμένα μπορούμε να είμαστε εκεί και πώς μπορούμε να διαθέσουμε τα προϊόντα μας.

Αυτή τη στιγμή με το συμβούλιο θα υπάρχει ο έλεγχος της διάθεσης, δε θα έχουμε όμως το μονοπωλιακό χαρακτήρα των ερασιτεχνών που θα διευθύνουν το Συμβούλιο Εμπορίας. Θα έχουμε την πείρα κάποιων ανθρώπων που θα ενδιαφέρονται και για δικά τους οφέλη και θα υπάρχουν και οι πέντε παραγωγοί, όπως θα υπήρχαν ακριβώς και στο Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Και εκεί θα διασφάλιζαν τα συμφέροντά τους, ενώ σε αυτό το συντονιστικό φορέα ή στο συμβούλιο εξαγωγής, κατά τους ισχυρισμούς του κυρίου Νεόφυτου Ηλία, θα κλείσουν τα μάτια τους για να καταστραφούν. Είναι από τα παράδοξα που φέρονται όμως και ως λογικά επιχειρήματα. Εμείς τα απορρίπτουμε.

Ήταν με πολλή περισκεψη, κύριοι, που καταλήξαμε στο ότι δεν είναι δυνατό να υιοθετηθεί το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Είναι γι' αυτό που καθυστέρησε και η τοποθέτησή μας και υπήρξε πράγματι η καταρχήν τοποθέτηση πως, αφού γινόταν μία σε βάθος μελέτη του νομοσχεδίου, θα ήταν και ανάλογη η τοποθέτησή μας στη Βουλή. Αν θυμάστε, αυτή ήταν η θέση μας και υπάρχουν και πρακτικά. Και αυτή ήταν και η θέση που υιοθέτησε το ΔΗΚΟ. Όταν μελετήσαμε και το ένα νομοσχέδιο και το άλλο, πεισθήκαμε ότι το όφελος των παραγωγών δεν είναι ένα συμβούλιο υπαλλήλων και μονοπωλίου, αλλά ένα συμβούλιο το οποίο με βάση τους νόμους της αγοράς θα μπορεί να διεξάγει την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών.

Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι λέχθηκαν πολλά και πιθανόν να λεχθούν και περισσότερα, αν παραστεί ανάγκη, επαναλαμβάνω ότι είναι και θέμα φιλοσοφίας, η οποία δεν έρχεται σε αντίθεση με τα συμφέροντα των παραγωγών με κανέναν τρόπο.

Γιατί δεν έχετε μόνο εσείς παραγωγούς οπαδούς. Αν πιάσετε τα εκλογικά αποτελέσματα, θα δείτε ότι το δικό μας κόμμα πλειοψηφεί και έχουμε το θάρρος, αντί να δημαγωγούμε, να τους πούμε την αλήθεια,, αντί να δημοκοπούμε, να τους πούμε «όχι, κύριοι, σταθείτε, διότι δεν πρόκειται να εισαγάγουμε νέους θεσμούς

και νέα συστήματα για να σας καταστρέψουμε». Έχουμε το θάρρος, παρά την πλύση εγκεφάλου που επιτυχημένα έχετε κατορθώσει να κάμετε, να τους πούμε ότι μπορεί να δουλέψουν κάποια συστήματα, υγιή συστήματα, που υιοθετούνται σήμερα ακόμα και από τις χώρες που στο παρελθόν υιοθετούσαν τέτοιους θεσμούς, όπως είναι τα συμβούλια εμπορίας προϊόντων.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, και ο Δημοκρατικός Συναγερμός εν γνώσει και με γνώμονα τα συμφέροντα των παραγωγών, τις αρχές που πρεσβεύει και οπωσδήποτε με γνώμονα την υπευθυνότητα έναντι του λαού θα ψηφίσει το προτεινόμενο από την πλειοψηφία νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο, θα παρακαλέσω εκείνους που δε μιλούν για πρώτη φορά εκ μέρους κομμάτων, όπως είναι ο κύριος Κόλοκος και ο κύριος Δίγκλης, που θα εκφράσουν τις απόψεις των ομάδων τους. Οι άλλοι όλοι να είναι πολύ σύντομοι, διότι ειλικρινά πιστεύω πως, όταν κάποιος εκπρόσωπος ενός κόμματος καταθέσει τις απόψεις του, από εκεί και πέρα δεν υπάρχουν πολλά να προσθέσει κανείς.

Λοιπόν, θα παίρνω έναν έναν.

Ο κύριος Κουρτελλάρης αντιλαμβάνομαι ότι είναι από την αντίθετη πλευρά του κυρίου Αναστασιάδη. Ορίστε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά δεν είχα πρόθεση να πάρω το λόγο και θα θεωρούσα ότι τις θέσεις μας τις έχει αναπτύξει ο συνάδελφος Νεόφυτος Ηλία πάνω στο πρόβλημα. Όμως λυπούμαι να παρατηρήσω ότι, ενώ το θέμα μας είναι η ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, μερικοί συνάδελφοι έφτασαν μέχρι τις χώρες του σοσιαλισμού, έφτασαν δεν ξέρω πού αλλού και πώς έφτασαν εκεί, για να περιπλέξουν τα ζητήματα και να μας μιλήσουν για αποτυχημένα καθεστώτα κτλ. Λυπούμαι ειλικρινά γι' αυτή την αντιμετώπιση από μέρους των συναδέλφων. Διότι ο θεσμός των συμβουλίων, αγαπητοί συνάδελφοι, δημιουργήθηκε μετά που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος μετακάλεσε εμπειρογνώμονες όχι από τις σοσιαλιστικές χώρες αλλά από τις καπιταλιστικές χώρες, όπως τον κ. Έλτερ, ο οποίος είναι και ο δημιουργός των συμβουλίων. Και η φιλοσοφία στην οποία τοποθέτησε το θέμα των συμβουλίων είναι ότι, δεδομένου ότι το κράτος δε θέλει να δώσει επιχορηγήσεις και δεδομένου ότι δεν υιοθετεί το θεσμό της τιμής ασφαλείας, θα δώσει με νομοθετικό τρόπο δύναμη στους παραγωγούς, για να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα της εμπορίας με τρόπο που να διασφαλίζεται όσο το δυνατό καλύτερα το συμφέρον των παραγωγών. Συνεπώς, πού βλέπουμε τώρα και πού φτάνουν οι αντιλήψεις και η επιχειρηματολογία κάποιων συναδέλφων για το θέμα που συζητούμε;

Το δεύτερο σημείο στο οποίο ήθελα να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι αυτό το νομοσχέδιο -και μιλώ για την τελευταία φάση, διότι είναι επεισοδιακό αυτό το θέμα των συμβουλίων, δεν είναι τώρα που συζητιούνται τέτοια θέματα- όταν ήλθε από την κυβέρνηση, χρειάστηκαν περισσότερο από ένα χρόνο να εγκυμονούν κάποιες δυνάμεις εδώ στη Βουλή για να γεννήσουν και φαίνεται ότι η ομάδα αυτή των συναδέλφων «ώδινεν όρος και έτεκε μυν». Εδώ αυτοί, ενώ ήθελαν να ζαχαρώσουν το χάπι, δεν τα κατάφεραν και χρειάστηκαν ένα χρόνο για να το

κάμουν, ενώ ήταν δικαίωμά τους. Σεβόμαστε το δικαίωμά τους και τώρα να πουν κύριοι, αυτή είναι η θέση μας», όπως είπαν όταν το ΑΚΕΛ - Αριστεράς έβαλε το νομοσχέδιο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας και απορρίφθηκε. Θα μπορούσαν να πουν «το απορρίπτουμε». Για να ξέρουν και οι παραγωγοί τι να κάνουν -και πέρσι και φέτος. Όμως οι συνάδελφοι επέλεξαν το δρόμο και τον τρόπο της κωλυσιεργίας. Δε νομίζω ότι αυτή είναι η ορθή τακτική για το Σώμα, κύριε Πρόεδρε. Να μελετήσουμε, ναι,, να ακούσουμε απόψεις, ναι. Αλλά δε χρειαζόμαστε χρόνια για να ακούσουμε απόψεις. Διότι είναι μερικά θέματα που, όταν δε θέλουμε να ληφθεί απόφαση, τα καθυστερούμε. Και επικαλούμαι, κύριε Πρόεδρε, και το θέμα του κηδεμόνα για τις τουρκοκυπριακές περιουσίες. Η Έκθεση της Επιτροπής είναι έτοιμη από το 1989. Και είμαστε στο 1991 -να τον Ιούνιο του 1991- και ακόμα δεν ήλθε στο Σώμα για να τοποθετηθούμε. Είναι δικαίωμα των συναδέλφων να πάρουν τη θέση που θέλουν. Αλλά δε νομίζω ότι αντιμετωπίζουμε σωστά και, αν θέλετε, κοινοβουλευτικά, όπως πρέπει και όσο πρέπει, αυτού του είδους τα θέματα.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι είναι δικαίωμα φυσικά του κ. Αναστασιάδη και των άλλων που σπούδασαν τη νομική και που -κατά που λαλούν- σπούδασαν να μπλέκουν και πληρώνονται για να ξεμπλέκουν τα ζητήματα», είναι λοιπόν δικαίωμά του να τα μπλέξει και να μας πάρει και να μας φέρει και μάλιστα μέχρι σημείου που να πει: «Πώς γίνεται άλλοι να χρεοκοπούν και άλλοι να πλουτίζουν;» Έ, μα για τ' όνομα του Θεού! Ζούμε σε μια χώρα, έχουμε τον κοινό νο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται).

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, λυπούμαι και στενοχωριέμαι που κάμνω αυτού του είδους την κριτική, αλλά δε νομίζω ότι μέσα στον κόσμο είναι δυνατό να έχει πέραση ένα τέτοιο μήνυμα. Δηλαδή είναι αντίφαση από τη μια να λέμε ότι χρεοκοπούν οι παραγωγοί και από την άλλη ότι κάποιιοι κερδοσκοπούν. Μα είναι φανερό. Αν πάρει κανείς όλα τα τμήματα της κοινωνίας και όλους τους τομείς της παραγωγής θα διαπιστώσει ότι η διαφορά στο μερίδιο που παίρνουν κάποιιοι από τον εμπορομεσιτικό τομέα σε σχέση με εκείνους που παράγουν είναι τόσο μεγάλη, που οι μεν δεύτεροι χρεοκοπούν, οι δε πρώτοι γίνονται εκατομμυριούχοι. Και αυτό δεν είναι μυστικό ούτε είμαι εγώ που ανακαλύπτω αυτό το πράγμα.

Κύριε Πρόεδρε, ηγέρθη το ερώτημα πώς γίνεται το συμβούλιο να είναι δυνατό να συμβάλει περισσότερο από ό,τι συμβάλλει το σύστημα του ανταγωνισμού και θέλω να απαντήσω.

Πρώτα θέλω να ξεκαθαρίσω ότι όσοι φρόντισαν να παρουσιάσουν ότι θα έχει μαγικές δυνατότητες το συμβούλιο είναι έξω από τις θέσεις τις δικές μας τουλάχιστον. Το συμβούλιο θα έχει δυνατότητες μεγαλύτερες από εκείνες που έχει η ΣΕΔΙΓΕΠ και οι έμποροι όχι από τα άτομα που θα αποτελέσουν το συμβούλιο, αλλά από τις εξουσίες που θα έχει το συμβούλιο. Δηλαδή είναι η δυνατότητα που θα έχει να μπορεί να ρυθμίζει τα θέματα κατά τρόπο που να εξουδετερώνει τον ανταγωνισμό ιδιαίτερα στις εξωτερικές αγορές, για να μη φτάνουμε στο σημείο που έφτασε πέρσι η ίδια η ΣΕΔΙΓΕΠ, όταν ομολόγησε ότι η εθνική οικονομία ζήμωσε £2 εκ. από το γεγονός ότι καταφέραμε να πάμε στο εξωτερικό και να θέτουμε ο καθένας όπως ήθελε και με τον τρόπο που ήθελε τα ζητήματα με

αποτέλεσμα να εισπράξει η Κύπρος και κατ' επέκταση οι παραγωγοί δύο εκατομμύρια λίρες λιγότερα. Δεν είναι δική μου η διαπίστωση· είναι της ΣΕΔΙΓΕΠ η διαπίστωση. Και το ερώτημα είναι: Γιατί η ΣΕΔΙΓΕΠ, αφού είναι οργανισμός, δε λύνει το πρόβλημα; Απλούστατα διότι η ΣΕΔΙΓΕΠ είναι εθελοντικός οργανισμός. Αν θέλω τα δίνω, αν δε θέλω δεν τα δίνω. Σήμερα τα δίνω, αύριο δεν τα δίνω. Ορίστε πού βρίσκεται το πρόβλημα. Και το πρόβλημα με τη νομοθετική ρύθμιση αντιμετωπίζεται αποτελεσματικότερα, διότι με τις εξουσίες που θα έχει αυτός ο οργανισμός θα δύναται να ρυθμίζει τα ζητήματα πιο αποτελεσματικά, πιο αποδοτικά, πιο εξυπηρετικά και για την εθνική οικονομία και για τους παραγωγούς.

Θέλω να πιστεύω ότι οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ και του ΔΗΣΥ πιστώνουν τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς που παρακολουθούν αυτό το θέμα με κοινή λογική. Και δε νομίζω ότι είναι εμείς που τους παρασύραμε να θέλουν και να ζητούν συμβούλιο. Έχουν τη δική τους πείρα και μάλιστα θα σας έλεγα ότι πολλές φορές μας βάζουν τα γυαλιά,, σε όλους. Και όταν μας ακούουν, πολλές φορές κάνουν σχόλια που είναι καλά να αφουγκραστούμε, για να μάθουμε τι λένε για μας.

Οι παραγωγοί, κύριοι συνάδελφοι, ξέρουν ότι μοχθούν ολόκληρο το χρόνο για να παραγάγουν την παραγωγή τους και, όταν έλθει η ώρα της συγκομιδής, δυστυχώς σε πολλές περιπτώσεις δεν εισπράττουν τα έξοδά τους και μάλιστα σε άλλες περιπτώσεις καταστρέφεται κιάλας μέρος ή και το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής. Άρα οι παραγωγοί που βάζουν αυτό το αίτημα δεν είναι τυχαία που το βάζουν. Και οι παραγωγοί ξέρουν ότι δοκίμασαν όλους τους εμπόρους και άκουσαν πολλές φορές υποσχέσεις. Δοκίμασαν και τη ΣΕΔΙΓΕΠ που ίδρυσαν οι ίδιοι. Αλλά έχει αδυναμίες το σύστημα. Να γιατί εγείρεται το θέμα για την ίδρυση συμβουλίου όχι μόνο για τα σταφύλια αλλά και για άλλα προϊόντα. Και δεν είναι αμάρτημα, κύριοι συνάδελφοι, ούτε έχει σχέση με τα μονοπώλια. Με το να ρυθμιστεί αυτό το πρόβλημα με νόμο, για να μπορεί να διατίθεται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο η παραγωγή και ιδίως η εξαγωγίμη παραγωγή, δε νομίζω ότι δημιουργείται μονοπώλιο και μάλιστα να το επικαλούνται και να το συσχετίζουν με την ΕΟΚ κτλ. Μα, κύριοι συνάδελφοι, στην Αγγλία υπάρχει συμβούλιο. Όσον αφορά το συμβούλιο για το γάλα, πήγαμε, διδαχθήκαμε από την Αγγλία. Η Αγγλία ανήκει στην ΕΟΚ και είναι καπιταλιστική χώρα. Από πού κι ως πού μπερδεύουμε το θέμα με χίλια δυο άλλα ζητήματα; Για να συγχύσουμε και το Σώμα αλλά και τους παραγωγούς; Επαναλαμβάνω ότι είναι δικαίωμα των συναδέλφων να τοποθετηθούν όπως νομίζουν. Είναι δικαίωμα και κάποιων άλλων να κάμουν τις εκτιμήσεις τους. Και εγώ θα έλεγα, κύριοι συνάδελφοι, ότι όσοι δεν καταλαβαίνουν ορισμένα πράγματα είναι καλύτερα να σιωπούν. Και η σιωπή είναι, αν θέλετε, προτιμότερη.

Δεν μπορεί ο κύριος Αναστασιάδης να μιλά για τα καρότα και να μας κάνει μάθημα γι' αυτά, όταν δεν ξέρει πώς σπέρνονται και πώς καλλιεργούνται τα καρότα. Τα καρότα, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούν να πουληθούν τώρα και μειώθηκε η παραγωγή τους για τον απλούστατο λόγο ότι χρειάζονται πολλή χειρωνακτική εργασία και τα μεροκάματα είναι τέτοια, που είναι αδύνατο να εξασφαλιστεί τιμή που να καλύπτει το κόστος. Μόνο για τη συλλογή των καρότων είναι καλά να ξέρουν όσοι δεν έχουν ιδέα από καρότα ότι χρειάζονται κατά μέσο όρο 50 εργάτες ή εργάτριες τη σκάλα. Να γιατί υπάρχει το θέμα και δεν είναι γιατί φταίει το συμβούλιο. Στο συμβούλιο -για να ξέρουν όσοι δεν

ξέρουν- την εμπορία θα τη διαχειρίζεται ο ίδιος ο διευθυντής, όπως διαχειρίζεται την εμπορία των πατατών. Και η παραγωγή πατατών από την ίδρυση του συμβουλίου και μετά αυξήθηκε και ποσοτικά και σε έκταση, αλλά αυξήθηκε και το εισόδημα. Όστε από πού κι ως πού κάνουμε αυτές τις συγκρίσεις και μιλούμε για τα καρότα και επικαλούμαστε το ότι οι πατάτες είναι άλλο προϊόν, τα σταφύλια είναι άλλο προϊόν κτλ.; Η ουσία βρίσκεται στο ότι έχουμε ένα συγκεκριμένο προϊόν -το κάθε συγκεκριμένο προϊόν-και θέλουμε να οργανώσουμε τη διάθεσή του κατά τρόπο που να εξασφαλίζουμε το ψηλότερο δυνατό εισόδημα στους παραγωγούς. Αυτό είναι το όλο θέμα. Και είναι, επαναλαμβάνω, θέμα του καθενός, όπως και της κάθε ομάδας, να τοποθετηθεί έναντι όλων των άλλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κλείσω τις απόψεις μου, διότι δε νομίζω ότι χρειάζεται να ξοδέψουμε τη νύκτα για να μπορούμε σε λεπτομέρειες και μάλιστα σε πράγματα άσχετα με το θέμα που συζητούμε. Θέλω απλώς να υποδείξω ότι αυτό το σχέδιο νόμου που μας παρουσιάστηκε είναι ασυνήθιστο. Και είναι από το 1970 που είμαι Βουλευτής σ' αυτό το Σώμα. Εδώ δε συζητούμε τροποποιήσεις του νομοσχεδίου που έφερε η κυβέρνηση. Εδώ συζητούμε παραμερισμό ενός νομοσχεδίου και εισαγωγή άλλου σχεδίου νόμου. Ιδού πού έγκειται η ουσία. Και μάλιστα θα έλεγα ότι είναι κάπως -επαναλαμβάνω τη λέξη- όχι αντικανονικό αλλά όχι συνηθισμένο. Και μάλιστα λέω ότι η δική μας η εκτίμηση είναι ότι αυτό το σχέδιο νόμου εξυπηρετεί και είναι κομμένο και ραμμένο στα μέτρα των εξαγωγέων. Και είναι μάλιστα κατά τέτοιο τρόπο, που ούτε λίγο ούτε πολύ μας λένε ότι το κράτος πρέπει να πληρώνει κάποιους υπαλλήλους, για να εξυπηρετούν την εμπορία αυτή και τα κέρδη να πηγαίνουν στους εξαγωγείς και οι μισθοί να πληρώνονται από το δημόσιο. Δεν ξέρω ... Φυσικά λέχθηκε εδώ ότι κάποιιοι λένε ότι είναι με έργα που εξυπηρετούν και όχι με λόγια τους παραγωγούς. Εγώ πιστεύω πως οι παραγωγοί έχουν και γνώσεις και πείρα και κρίση και έχουν και λόγο κατά καιρούς και εναπόκειται στους ίδιους να πάρουν και τις αποφάσεις τους, εκτιμώντας αντικειμενικά ποιοι είναι πράγματι οι υπερασπιστές των συμφερόντων τους, των καλώς νοουμένων συμφερόντων τους, και ποιοι είναι εκείνοι που υπερασπίζονται εκείνους που εξασφαλίζουν τη μερίδα του λέοντος από τους κόπους και τα έξοδα τους.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, συνεπής με τη γενική της θέση για τη νομοθετική ρύθμιση της εμπορίας ιδιαίτερα των εξαγωγικών προϊόντων κατά τρόπο που να εξουδετερώνονται εμπορομεσιτικά κέρδη και να διασφαλίζονται τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των παραγωγών, εμείς, συνεπείς με αυτή τη θέση, θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο που έστειλε η κυβέρνηση, γιατί πιστεύουμε ότι αυτό ανταποκρίνεται στα καλώς νοούμενα συμφέροντα των παραγωγών και ότι αυτό θα εξυπηρετήσει όχι μόνο τους παραγωγούς αλλά και την εθνική οικονομία, διότι, εξουδετερώνοντας τον ανταγωνισμό στο εξωτερικό, θα έχουμε εισροή περισσότερο συναλλάγματος στην Κύπρο προς όφελος και της οικονομίας και των παραγωγών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης θα είναι εναντίον;

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Ενδιάμεσα, κύριε Πρόεδρε.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, τότε θα δώσω το λόγο στον κ. Κόλοκο που είναι σαφής και θα σε αφήσω...

(Γελά)

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα για τον περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμο του 1990 και εδώ έχει δοθεί η εντύπωση ότι η Βουλή, το Σώμα, έχει χωριστεί περίπου σε δυο στρατόπεδα, στους φίλους των παραγωγών και στους φίλους των εμπόρων. Θέλω να διαβεβαιώσω ότι εμείς -το Δημοκρατικό Κόμμα- είμαστε και ήμασταν φίλοι και σταθήκαμε δίπλα στους παραγωγούς με συνέπεια από την ίδρυση του κόμματος και εξακολουθούμε να γνιοαζόμαστε και για το μόχθο και για τον κόπο των παραγωγών όλης της Κύπρου. Αλλά είμαστε εξίσου ευαίσθητοι για να αντιληφθούμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το εμπόριο στην Κύπρο, οι εξαγωγές της Κύπρου, και ο λόγος που καταλήξαμε τελικά στο να προτείνουμε κατά πλειοψηφία με το Δημοκρατικό Συναγερμό το νομοθέτημα που βρίσκεται ενώπιόν σας είναι η προσπάθεια να συγκεράσουμε, η προσπάθεια να συμβιβάσουμε διάφορες αντίρροπες καταστάσεις, οι οποίες ομολογουμένως για μια σειρά χρόνων έφεραν πολλή αναστάτωση στην περίπτωση των εξαγωγών των επιτραπέζιων σταφυλιών.

Δοκιμάστηκαν κατά καιρούς διάφορες μέθοδοι. Στην αρχή αφέθηκαν οι παραγωγοί να βρουν κάποια λύση η οποία κατά τρόπο εύρυθμο, αποτελεσματικό, κερδοφόρο θα μπορούσε να τους επιτρέψει να εξαγάγουν -πριν από χρόνια, εννοώ. Δεν είχε επιτυχία αυτή η προσπάθεια. Σε μια δεύτερη φάση προσπάθησαν τόσο η Βουλή όσο και τα Υπουργεία να φέρουν και παραγωγούς και εξαγωγείς σε μια συναντίληψη σε ό,τι αφορά το εξαγωγικό εμπόριο αυτών των προϊόντων, αλλά και αυτό απέτυχε. Σε μια τρίτη προσπάθεια ανατέθηκε αποκλειστικά στη ΣΕΔΙΓΕΠ να ασκήσει αυτό το ρόλο και εκεί και πάλι τα πράγματα δε φάνηκαν να τελεσφορούν κατά τρόπο απόλυτα ικανοποιητικό. Το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων (ΣΑΠ) ανέλαβε σε κάποια στιγμή άλλο ειδικό, ιδιαίτερο ρόλο αλλά ούτε και αυτόν με πολλή επιτυχία.

Γι' αυτό εμείς, τα δυο κόμματα, ενώπιον αυτού του προβλήματος θεσπίζουμε σήμερα κάτι το οποίο προσπαθεί να φέρει -και η σύνθεση του συμβουλίου ομιλεί αφ' εαυτής- όλους τους ενδιαφερομένους μαζί στο ίδιο τραπέζι, για να μπορούν, προσέχοντας την παραγωγή στην Κύπρο και οργανώνοντας και συντονίζοντας την εξαγωγή στο εξωτερικό, να φέρουν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου, που θα καθορίζεται από τον Υπουργό, ο αντιπρόσωπος του Υπουργείου εκεί, ο εκπρόσωπος της ΣΕΔΙΓΕΠ, πέντε παραγωγοί και αριθμός εξαγωγέων είναι, πιστεύουμε, μια σωστή ομάδα ανθρώπων, η οποία θα λειτουργήσει με πρόθεση συναντίληψης, για να δει πώς μπορούν όλα τα συμφέροντα και όλοι οι ενδιαφερόμενοι να εργαστούν παραγωγικά. Και τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι οι παραγωγοί με τη δική τους σειρά θα εντοπίζουν και τα προβλήματα της παραγωγής και τα προβλήματα του

κόστους αλλά θα ανακαλύπτουν -και είναι εύκολο να ανακαλύψουν- και τις διεθνείς τιμές και το τι αποτελεί αμειπτική τιμή και το τι δεν αποτελεί αμειπτική τιμή και θα επισημαίνουν τα χρονικά διαστήματα που απαιτούνται για τη συσκευασία, την προώθηση και την πώληση. Και οι εξαγωγείς με τη δική τους σειρά και με τις δικές τους εμπειρίες θα μπορούν να βοηθούν για τον καλύτερο δυνατό τρόπο προώθησης, συσκευασίας, εμπορίας. Αυτό λοιπόν το σώμα, το συγκροτημένο σώμα, που με την ψήφιση σήμερα αυτού του νομοσχεδίου θα ονομάζεται «Συμβούλιο Συντονισμού της Εμπορίας», θα αποτελείται από όλους τους ενδιαφερομένους. Και είναι εκεί που θα αποδειχθεί αν όλοι μπορούν να τοποθετήσουν στην τράπεζα της διαπραγμάτευσης και της συνεννόησης συμφέροντα και ενδιαφέροντα και να πετύχουν στο ρόλο που τους ανατίθεται μ' αυτό το νομοσχέδιο.

Αναφέρθηκε πως ορισμένοι εμπειρογνώμονες μίλησαν για την ανάγκη θεμελίωσης κάποιου Συμβουλίου Εμπορίας. Θέλω να αναφέρω απλώς ότι στην περίπτωση του Lawrence Gould εντοπίζεται κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό και το οποίο βεβαίως παρέλειψαν άλλοι συνάδελφοι να αναφέρουν, το ότι δηλ. οι consultants αυτοί μιλούν για την ανάγκη δημιουργίας ενός συντονιστικού σώματος το οποίο να επεξεργάζεται τη στρατηγική των εξαγωγών, συντονιστικού σώματος που να συντονίζει τη στρατηγική των εξαγωγών. Αν πάμε στην περίπτωση των Land and Bills Associates Ltd -άλλων consultants- ομιλούν σαφώς για μια export oriented company, για μια εταιρεία της οποίας ο προγραμματισμός θα αφορά τις εξαγωγές τέτοιων προϊόντων. Αν πάμε στη μελέτη των προβλημάτων εμπορίας επιτραπέζιων σταφυλιών με τον τίτλο που μας κατατέθηκε, δηλ. «Η ορθολογιστική αντιμετώπιση δημιουργίας Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών», θα δούμε αυτό το οποίο επικαλείται ακόμα και ο κ. Νεόφυτος Ηλία: «Το συμβούλιο που θα γίνει -εισηγείται- με τις εξουσίες που θα του παραχωρηθούν από το νόμο θα είναι σε θέση να συντονίζει την όλη προσπάθεια με επιτυχία».

Αλλά τι λέει το ίδιο το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας; Τι λέει ο ίδιος ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας; Τι ακριβώς εννοούσε ο αγαπητός κ. Τάκης Νέμιτσας, όταν στις 24 Ιανουαρίου του 1989 απέστειλε ένα έγγραφο από το Υπουργείο του και έλεγε πως σ' αυτή την περίπτωση το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας φρονεί ότι το πρόβλημα είναι δυνατό να ρυθμιστεί με την ανάληψη από ένα συμβούλιο ενός συντονιστικού ρυθμιστικού ρόλου σε συνεργασία με τους εξαγωγείς, συμπεριλαμβανομένης και της ΣΕΔΙΓΕΠ; Αυτά έλεγε ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας το 1989. Και τι ακριβώς εννοούσε ο ανώτερος αξιωματούχος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, όταν ερωτάτο από Μέλη της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας αν θέλει σίγουρα Συμβούλιο Εμπορίας και έλεγε αγγλιστί «δεν έχουμε strong views»; Και τι είναι που εννοούσαν στη συνέχεια όσοι ορθολογιστικά αντιμετωπίζουν τη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας, όταν μιλούσαν για την ανάγκη να υπάρχει συντονισμός και εθελοντικός συντονισμός; Και για ποιο λόγο αναφέρεται συχνά ότι υπάρχουν δήθεν στην Ευρώπη παρόμοια σώματα και παρόμοιοι οργανισμοί, όταν ξέρουμε ότι κάτω από τη φράση «marketing boards» που υπάρχουν στην Ευρώπη -και αναφέρθηκε η περίπτωση του γάλακτος ή των πατατών στο Ηνωμένο Βασίλειο- όταν, λέω, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι αυτά δεν έχουν ούτε μονοπωλιακό χαρακτήρα ούτε εξαγωγικό προορισμό, αλλά είναι εκεί θεμελιωμένα, για να λειτουργούν πρώτο για τον ποιοτικό έλεγχο, δεύτερο για την αναβάθμιση του προϊόντος και τρίτο για να μπορούν να διαφημίζουν μέσα στην εσωτερική αγορά

το προϊόν αυτό; Γιατί λοιπόν ο κύριος Υπουργός τη μια στιγμή συγχύζει, εσκεμμένως συγχύζει τις λέξεις «ενώσεις παραγωγών» (producers' associations), την άλλη στιγμή ομιλεί για marketing boards και την άλλη στιγμή ομιλεί για state monopolies, δηλαδή κρατικά μονοπώλια;

Δεν είναι τυχαίο αυτό. Και δεν είναι τυχαίο, γιατί κάτι τέτοιο συμβαίνει. Όταν απαντά ο κύριος Υπουργός στους εξαγωγείς, στην επιστολή του αναφέρει πως η νομοθεσία της ΕΟΚ δε φαίνεται να είναι απόλυτα τοποθετημένη εναντίον των συμβουλίων παραγωγών για εξαγωγές. Των συμβουλίων παραγωγών. Δηλαδή των συμβουλίων εκείνων που αποτελούνται από μια ομάδα παραγωγών που παράγουν.

Αλλά νομίζω ότι πλήττει και τον ίδιο, το χαρακτήρα και την ίδια τη δυνατότητα της Κύπρου ο κύριος Υπουργός, όταν αναφέρει και κατατάσσει την Κύπρο στις καθαρά τριτοκοσμικές χώρες. Διότι τι λέει στη συνέχεια; Λέει: «Αντίθετα, στην περίπτωση τρίτων χωρών, όπως είναι και η Κύπρος, η ΕΟΚ φαίνεται να ευνοεί τέτοια συμβούλια, γιατί τρίτη χώρα - η Κύπρος, η τρίτη χώρα - με το θεσμό αυτό έχει το μέσο να εξασφαλίζει πειθαρχία στις αγορές της ΕΟΚ». Άρα αυτό τι σημαίνει δηλαδή; Ότι θα ήταν καλό οι τρίτες χώρες, δηλ. και η Κύπρος - που μήπως δεν έχει εισέλθει ήδη στον τέταρτο χρόνο της πορείας για οικονομική ένωση με την Ευρώπη, η Κύπρος δεν έχει υποβάλει αίτηση για να καταστεί πλήρες μέλος της ΕΟΚ, η Κύπρος δεν προσβλέπει στο να γίνει, αν είναι δυνατό και αύριο, πλήρες μέλος της ΕΟΚ, αυτά όλα που για τον κύριο Υπουργό πακετάρονται στις λέξεις «τρίτη χώρα»; - να λειτουργούν πειθαρχημένα με ένα Συμβούλιο Εμπορίας μονοπωλιακό, για να μπορέσει να μην υπάρχει αναταραχή στις αγορές της ΕΟΚ. Αυτός είναι δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζουμε την αγορά της Κύπρου σε σχέση με την ΕΟΚ.

Αλλά την ίδια στιγμή, όπως αναφέρθηκε και από τον κύριο Αναστασιάδη, ο κύριος Υπουργός θαυμάζει τα συμβούλια που έχουμε εδώ και μας προτρέπει στη Βαυλή ότι θα ήταν καλά να ακούσουμε οι Ευρωπαίοι με πόσο θαυμασμό εκφράζονται για τα συμβούλια που έχουμε, οι οποίοι ζητούν αντίγραφα των σχεδίων δράσης και των κανονισμών λειτουργίας, για να τα εφαρμόσουν σε όλη την Ευρώπη! Και ρωτούμε: Ποιος είπε στον κύριο Υπουργό, πότε και πού και ποιος εξέφρασε τον άπειρο αυτό θαύμασμό και για ποιο συμβούλιο;

Ο φιλελευθερισμός εν πάση περιπτώσει του κυρίου Υπουργού σε άλλες περιπτώσεις, όπως των πετρελαιοειδών, φαίνεται να είναι εκ διαμέτρου αντίθετος. Εκεί σίγουρα με ιερή οργή ομιλούμε για την ανάγκη φιλελευθεροποίησης του δικαιώματος να υπάρχουν πολλά πρατήρια, του δικαιώματος ελεύθερου ανταγωνισμού κτλ. κτλ.

Αναφέρθηκε ότι υπάρχουν συμβούλια στην Κύπρο και κατά κόρον αναφέρθηκε το Συμβούλιο Πατατών. Συμφωνώ με όσους μίλησαν και έχω εντοπίσει ότι είναι άλλο θέμα το Συμβούλιο Πατατών. Και αν λειτουργεί εδώ και είκοσι έξι χρόνια το Συμβούλιο Πατατών, αυτός είναι ένας ακόμα λόγος που δείχνει ότι δεν έχει πιθανώς -κατά την ταπεινή μου άποψη- δοκιμαστεί και οποιαδήποτε άλλη διαδικασία, οποιοσδήποτε άλλος μηχανισμός, για να δούμε αν και πόσο πράγματι επιτυχημένος είναι ένας τέτοιος οργανισμός, ο οποίος έχει όμως σχέση με ένα προϊόν μοναδικό, γιατί και από άποψη κλίματος και από άποψη πρωιμότητας και από άποψη ιδιοτήτων είναι πράγματι περιζήτητο. Τόσο περιζήτητο και καλό, που πιστεύω ότι και ο χειρότερος οργανισμός διαθέσεως μονοπωλιακά ενός τέτοιου

προϊόντος δε θα τα πήγαινε και άσχημα. Γι' αυτό ας μη συγχύζουμε ποτέ αυτό το συμβούλιο με τα άλλα συμβούλια. Γιατί, αν θα πρέπει να μιλήσουμε για τα άλλα συμβούλια, τότε φοβούμαι ότι θα πρέπει να δείξουμε τις στατιστικές και θα πρέπει να δείξουμε, μου φαίνεται, τις γραφικές παραστάσεις. Και πολύ φοβάμαι ότι αυτές είναι οι δυο γραφικές παραστάσεις. Αυτή είναι η γραφική παράσταση για τα καρότα -να πώς άρχισε και πώς τέλειωσε- και αυτή είναι η γραφική παράσταση για τα τεύτλα- πώς άρχισε και πώς τέλειωσε.

Λοιπόν, αυτά είναι για τα εσπεριδοειδή και, όπως βλέπετε, πάει πάνω πάνω, διότι υπάρχει ένα καθαρά μεικτό σύστημα εμπορίας. Γι' αυτό σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να πούμε ότι μπορεί να υπάρχουν άνθρωποι που ξέρουν περισσότερα από μας για το πώς καλλιεργείται το ένα ή το άλλο προϊόν, αλλά θα θέλαμε να πούμε ότι τα συμβούλια εμπορίας με το μονοπωλιακό χαρακτήρα και με τις ιδιαίτερα σημαντικές εξουσίες που έχουν θα έπρεπε -δε θα 'πρεπε;-σίγουρα να εντοπίσουν έγκαιρα τις αδυναμίες, να προγραμματίσουν έγκαιρα και να φέρουν με επιτυχία αυτά τα προϊόντα παντού και στους παραγωγούς κέρδη. Γιατί δεν έγινε αυτό; Ακόμα και στις πατάτες -δεν ξέρω αν συμφωνείτε μαζί μου- υπάρχει μια πτώση στην εξαγωγή των πατατών της τάξης του 35 με 38%.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Χωριό που φαίνεται κολαούζο δε σηκώνει.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Αναφέρθηκε ότι η Κύπρος πορεύεται προς την ΕΟΚ και είναι σίγουρο ότι πορεύεται προς την ΕΟΚ αναντίλεκτα, αναπόφευκτα. Και αυτό το οποίο η ΕΟΚ λέει, και το λέει με σαφήνεια, είναι ότι μπορεί να στέκεται ουδέτερη μπροστά σ' αυτά που ονομάζονται «marketing boards», ουδέτερη όσον αφορά τις ούτω καλούμενες τρίτες χώρες, όπως μας ανέφερε και ο κύριος Υπουργός, αλλά στέκεται με απόλυτη αυστηρότητα όσον αφορά τα συμβούλια εμπορίας μέσα στην ΕΟΚ. Και το τηλεγράφημα το οποίο είχε στείλει ο οργανισμός SIMO το 1989 ήταν σαφές ως προς το ότι στις χώρες-πλήρη μέλη της ΕΟΚ τα marketing boards είναι εντελώς απαγορευμένα. Και πάλι σας υπενθυμίζω ότι αυτό που συμβαίνει στο Ηνωμένο Βασίλειο με το συμβούλιο γάλακτος είναι εντελώς διαφορετικό πράγμα.

Αλλά θα θέλαμε να φτιάξουμε συμβούλια εμπορίας σήμερα και να τα δούμε ύστερα από πέντε-έξι χρόνια, ύστερα από δαπάνες και επενδύσεις και μηχανισμούς και δρομολογήσεις διάφορων διαδικασιών να καταργούνται; Θα θέλαμε να βρεθούμε στη θέση της ΑΓΡΕΞ της Ελλάδας που η ΕΟΚ την κατέργησε; Θα θέλαμε να βρεθούμε στη θέση του ανεπίσημου μάλιστα οργανισμού εμπορίας της Ισπανίας τον οποίο κατέργησε η ΕΟΚ; Θα θέλαμε να βρεθούμε στη θέση του Ισραήλ, όπου το κρατικό συμβούλιο εμπορίας κίτρων έχει καταργηθεί και είναι σαφές -και αυτό που έχετε, κύριε Νεόφυτε Ηλία, το έχουμε κι εμείς εδώ- σαφέστατο ότι επανέρχονται στο καθεστώς του ελεύθερου εμπορίου και ότι προσωρινά απλώς θα λειτουργήσει για ένα μόλις χρόνο, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν οι διαδικασίες του ελεύθερου εμπορίου. Η απόφαση είναι σαφεστάτη.

Αλλά υπάρχουν συμβούλια εμπορίας σε άλλες χώρες; Και πού μπορούμε να τα εντοπίσουμε; Φαίνεται ότι υπάρχουν. Στη Νέα Ζηλανδία, στο Ισραήλ και στη Νότια Αφρική. Και θα πρέπει να δούμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και πώς βρέθηκαν τέτοια συμβούλια. Δυο λόγια μόνο: Η Νέα Ζηλανδία είναι μια χώρα η οποία γεωγραφικά είναι εξαιρετικά απομακρυσμένη. Και εξαιτίας αυτού

του όλως ιδιαίτερου χαρακτηριστικού είναι που υπάρχει ακόμα ένα συμβούλιο εμπορίας προϊόντων σ' αυτή τη χώρα, το οποίο όμως τελευταίες πληροφορίες φέρουν να τυγχάνει ευρείας και ουσιαστικής αναθεώρησης για το ρόλο, τη χρησιμότητα και την επάρκειά του. Όσον αφορά το Ισραήλ και τη Νότια Αφρική, φοβούμαι ότι εκεί υπήρχαν πολλοί άλλοι λόγοι για τους οποίους υπήρχαν και λειτουργούσαν συμβούλια. Στη μια περίπτωση υπήρχε η καταπίεση των μαύρων και στην άλλη περίπτωση υπήρχαν οι Παλαιστίνιοι. Και οι μεν και οι δε θα έπρεπε να παράγουν προϊόντα τα οποία δε θα έπρεπε να έχουν το δικαίωμα να τα διαθέσουν άλλως πως παρά μόνο μέσα από ένα κανάλι, μέσα από ένα κρατικό μονοπώλιο. Θα έπρεπε να οδηγηθούν και να περάσουν μέσα από ένα κρατικό μονοπώλιο. Γι' αυτό και η ύπαρξη αυτών των κρατικών μονοπωλίων σ' αυτές τις περιπτώσεις.

Αλλά αυτά τα οποία διαλύονται σε όλες τις χώρες του κόσμου, αυτά που δεν υπάρχουν στην ΕΟΚ, αυτά που καταργούνται στο Ισραήλ, αυτά τα οποία κατατεμαχίζονται από την ίδια την ΕΟΚ στις χώρες τις Ευρώπης, αυτά τα οποία φεύγουν και καταθρυμματίζονται με την γκλάσνοστ και τη διαφάνεια στη Σοβιετική Ένωση, αυτά είναι τα συμβούλια τα οποία θέλουμε να φέρουμε στην Κύπρο;

Και από το βήμα αυτό θα πρέπει να κάμω μια έκκληση προς τους Κυπρίους παραγωγούς, τους Κυπρίους συμπολίτες μας παραγωγούς, όπου και αν βρίσκονται, ότι το Συμβούλιο Εμπορίας δεν είναι η πανάκεια των πάντων. Δεν είναι το μαγικό ραβδί το οποίο μπορεί να τους λύσει ως εκ θαύματος τα προβλήματά τους. Δεν είναι το Συμβούλιο Εμπορίας το οποίο θα τους δώσει από την επόμενη στιγμή κέρδη, ησυχία, γαλήνη. Όχι. Το Συμβούλιο Εμπορίας, όπως εμφανίζεται και όπως καταγράφηκε ως ένα κρατικό μονοπώλιο, θα είναι ένας οργανισμός ο οποίος αργά ή γρήγορα αλλά αναπόφευκτα θα οδηγήσει τους εργαζομένους σε μια νοοτροπία κρατικού οργανισμού, σε βραδύτητα, σε ανεπάρκεια και δυστυχώς σε πτώχευση.

Και έχω υπόψη μου -γιατί πολλά πράγματα αναφέρθηκαν για τη ΣΕΔΙΓΕΠ- ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ, δηλαδή ένας κατεξοχήν συνεργατικός οργανισμός, προκάλεσε για τρία τουλάχιστον πράγματα και την κυβέρνηση και τους ενδιαφερομένους. Προκάλεσε και ουδέποτε έλαβε απάντηση. Η πρώτη πρόκληση: Να συγκριθούν, είπε και προκάλεσε, τα διοικητικά έξοδα της ΣΕΔΙΓΕΠ με εκείνα όλων των υπόλοιπων συμβουλίων. Ουδέποτε πήρε απάντηση. Και προκάλεσε ακόμα να διεξαχθεί έρευνα, για να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχει σύγκρουση τιμών, όπως την περιέγραψε όμως ο κ. Νεόφυτος Ηλία, στις αγορές του εξωτερικού και δεν έλαβε ακόμα απάντηση. Ακόμα προκάλεσε για το ότι μπορεί να γίνει έρευνα σύγκρισης των τιμών των κυπριακών σταφυλιών με αντίστοιχα σταφύλια άλλων μεσογειακών χωρών της ίδιας περιόδου, για να δούμε ποιος είναι που πέτυχε τις καλύτερες αμειπτικές τιμές, και πάλι δεν έλαβε απάντηση.

Πράγματι ένα προϊόν τόσο ευαίσθητο, όπως είναι τα σταφύλια, έχει και καλές χρονιές και κακές χρονιές. Και δεν είναι οι λίγοι τόνοι της Κύπρου ανάμεσα στις 500,000 τόνους επιτραπέζιων σταφυλιών που απορροφά η Ευρώπη που θα καθορίσουν τα πάνω και τα κάτω της τιμής. Η Κύπρος, θέλουμε δε θέλουμε, ακολουθεί και προσπαθεί να ακολουθήσει εκείνες που διαμορφώνονται καθημερινά στις μεγάλες αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας, των σκανδιναβικών χωρών και τα ανεβοκατεβάσματα των τιμών είναι από εκεί που προέρχονται κυρίως. Και δε νομίζω ότι θα ήταν λογικό, αν κάποιος εμπορευόμενος και αν

κάποιος ο οποίος σίγουρα θέλει να κάμει μια κερδοφόρα επιχείρηση έβρισκε μια καλύτερη τιμή, για να πάρει και ο ίδιος περισσότερα κέρδη και να αμείψει καλύτερα τους παραγωγούς, να απομάκρυνε μια τέτοια δυνατότητα.

Ένα από τα πιο γνωστά συμβούλια στον κόσμο ήταν το συμβούλιο εσπεριδοειδών του Μαρόκου. Το μεγαλύτερο κρατικό συμβούλιο εσπεριδοειδών ήταν το συμβούλιο του Μαρόκου. Αυτό το συμβούλιο το 1987 αποφάσισε να διαλυθεί και ο λόγος -αν θέλετε υπάρχει ολόκληρη η έκθεση εδώ- ήταν ότι έκρινε σκόπιμο η χώρα αυτή -το Μαρόκο δηλαδή- να δώσει την ευκαιρία για φιλελευθεροποίηση αυτού του εμπορίου και στους παραγωγούς την ευκαιρία να αποκτήσουν ελευθερία, ώστε, αν επιθυμούν, να εφαρμόσουν δική τους στρατηγική εμπορίας σε συνεργασία με ιδιωτικά συσκευαστήρια, να αναλάβουν υπεύθυνα τη βελτίωση της ποιότητας και της εμφάνισης των φρούτων. Για όλα αυτά τα πράγματα λοιπόν το Μάρτιο του 1987 το μεγαλύτερο συμβούλιο εμπορίας των εσπεριδοειδών του Μαρόκου που υπήρξε ποτέ στον κόσμο πήρε και αυτό ένα τέλος και έκτοτε έχει παύσει να υπάρχει.

Αν θα πρέπει να περιγράψουμε τους στόχους που τίθενται με το Συμβούλιο Εμπορίας και συντονισμού, όπως σήμερα τίθεται ενώπιόν σας, θα πρέπει να εντοπίσουμε τους στόχους όχι απλώς ως στόχους για μια κάποια διαφήμιση και μια κάποια προώθηση. Πιστεύω ότι οι στόχοι είναι πολύ περισσότεροι και πολύ πιο αξιόλογοι. Και να μου επιτρέψετε απλώς γρήγορα να αναφέρω αυτούς τους πολλούς διαφορετικούς και πολυεπίπεδους στόχους. Θα πρέπει να συμβάλει στην υιοθέτηση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή, κύριε συνάδελφε, αναγνώσθηκε η Έκθεση, θα παρακαλούσα εκείνα που υπάρχουν στην Έκθεση ... Θέλω να σας προειδοποιήσω ότι έχω τριάντα θέματα. Θα τα εξαντλήσουμε σήμερα, ειδάλλως θα έχουμε αύριο συνεδρίαση. Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια να παραπέμψω θέματα σε άλλη συνεδρία, διότι ελάχιστες παρέμειναν.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να τελειώσω όσο πιο σύντομα μπορώ.

Είναι η συμβολή στον καθορισμό και η υιοθέτηση μιας συγκεκριμένης μακρόχρονης πολιτικής, είναι ο μεσοπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος προγραμματισμός παραγωγής, η παρουσίαση και συζήτηση των προβλημάτων επιτραπέζιων σταφυλιών και η επαφή με την κυβέρνηση, η έκδοση των αναγκαίων αδειών και τα κριτήρια, ο χρόνος, η ποσότητα των σταφυλιών, ο συντονισμός της προσπάθειας για ναύλωση, τα κοινά γραφεία για την εμπορία επιτραπέζιων σταφυλιών σε χώρες της Ευρώπης, οι εισηγήσεις προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα κριτήρια για εκκοπή, συσκευασία και εξαγωγή, οι κυρώσεις, το πρόγραμμα προώθησης και διαφήμισης, ο συντονισμός ακόμα και σε θέματα αεροψεκασμού μεγάλων περιοχών κτλ., τα κίνητρα για νέες εξαγωγές κτλ. κτλ.

Νομίζω ότι έχουν λεχθεί πάρα πολλά πράγματα, κύριε Πρόεδρε, από αυτό το βήμα για το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών και εγώ τελειώνοντας θα ήθελα και πάλι να παρατηρήσω ότι πρόθεσή μας είναι να βοηθήσουμε κυρίως και πριν από όλα τους παραγωγούς, ώστε να μπορέσουν να διαθέτουν με τον καλύτερο και τον πιο αξιοπρεπή αλλά και τον πιο αμειπτικό τρόπο τα

προϊόντα τους. Το συμβούλιο, το οποίο συντίθεται από πλείστους όσους ενδιαφερομένους, αυτό το ρόλο θα διαδραματίσει και εμείς από πολύ κοντά θα παρακολουθούμε αν μπορεί πράγματι να διαδραματίζει αυτό το ρόλο. Και πιστεύουμε ότι με τη λειτουργία αυτού του συντονιστικού συμβουλίου εμπορίας θα μπορέσει να ανοίξει ο δρόμος και να δοθούν κάποια κριτήρια τα οποία και σε άλλες περιπτώσεις θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε, για να μπορέσουμε να δούμε μεγαλύτερη επιτυχία προϊόντων που εμφανίζονται καμιά φορά εξίσου προβληματικά.

Αυτά και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι ο συντομότερος των ομιλητών που παρέλασαν σήμερα από το βήμα.

Το πρώτο ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο υποστηρίζουμε ή διαφωνούμε με την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών. Η απάντησή μας είναι ότι υποστηρίζουμε την ίδρυση τέτοιου συμβουλίου. Πέραν αυτού του κυρίαρχου ερωτήματος, ασφαλώς εγείρονται άλλα ερωτήματα για το χαρακτήρα ενός τέτοιου συμβουλίου. Πριν πω τις απόψεις μας σχετικά με το χαρακτήρα του συμβουλίου, θα υπενθυμίσω και εγώ ότι στο εμπόριο επιτραπέζιων σταφυλιών βρίσκεται εκτός των ιδιωτών και η ΣΕΔΙΓΕΠ και έχει επανειλημμένα αναφερθεί ότι, σύμφωνα με στοιχεία, η ΣΕΔΙΓΕΠ εξάγει περίπου το 50% των επιτραπέζιων σταφυλιών. Εμείς δίνουμε εξαιρετική σημασία σ' αυτό το γεγονός, λαμβάνουμε υπόψη ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ είναι ένας συνεργατικός οργανισμός, δηλαδή οργανισμός που ανήκει στους παραγωγούς, και πιστεύουμε ότι με κανέναν τρόπο δε θα πρέπει η ΣΕΔΙΓΕΠ να ζημιωθεί ή, αν θέλετε, να οδηγηθεί και στη χρεοκοπία λόγω των ρυθμίσεων και των διευθετήσεων που θα επενεχθούν με το υπό συζήτηση θέμα.

Πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ ως συνεργατικός οργανισμός θα μπορούσε, αφού γίνουν οι κατάλληλες τροποποιήσεις στο καταστατικό της, να διαδραματίσει αποφασιστικότερο ρόλο στην εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών. Διαφωνούμε εν πάση περιπτώσει με οποιεσδήποτε ρυθμίσεις οι οποίες θα έχουν ως αποτέλεσμα τη χρεοκοπία της ΣΕΔΙΓΕΠ και έχει αναφερθεί στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι σε περίπτωση δημιουργίας ενός Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών που θα έχει μονοπωλιακό χαρακτήρα η ΣΕΔΙΓΕΠ θα οδηγηθεί στη χρεοκοπία. Επαναλαμβάνω ότι διαφωνούμε με ρυθμίσεις που θα έχουν ένα τέτοιο αποτέλεσμα. Στο στάδιο της συζήτησης αυτού του θέματος εμείς υποστηρίξαμε ότι θα μπορούσαν να γίνουν διευθετήσεις, για να διαδραματίζει η ΣΕΔΙΓΕΠ ρυθμιστικό και αποφασιστικό ρόλο στην εμπορία αυτού του προϊόντος και προτείναμε όπως δημιουργηθεί στα πλαίσια της ΣΕΔΙΓΕΠ ένα εξειδικευμένο συμβούλιο, μία εξειδικευμένη επιτροπή, η οποία να αποτελείται κατά κύριο λόγο από τους παραγωγούς που θα αναλάβουν την εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών. Δυστυχώς, αυτή η πρότασή μας δεν έγινε αποδεκτή.

Το πρώτο ερώτημα είναι κατά πόσο υποστηρίζουμε τη δημιουργία συμβουλίου που θα έχει το μονοπώλιο στην εξαγωγή των σταφυλιών. Έχουμε την αντίληψη ότι αυτό είναι θέμα φιλοσοφίας. Η δική μας η άποψη, η οποία στηρίζεται και σε διεθνείς εμπειρίες αλλά και εξ όσων γνωρίζουμε από οικονομολογικής άποψης, είναι ότι η δημιουργία μονοπωλιακού οργανισμού σ' αυτή την

περίπτωση δεν πρόκειται να εξυπηρετήσει τους ίδιους τους παραγωγούς. Εμείς ως θέμα φιλοσοφίας, κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε την εφαρμογή και τη λειτουργία των νόμων της αγοράς, υποστηρίζουμε την εφαρμογή των αντικειμενικών οικονομικών νόμων και συνεπώς υποστηρίζουμε ότι οι νόμοι του ανταγωνισμού θα πρέπει να λειτουργούν. Δεν μπορούν κάπου να αποκηρύσσονται και να καταδικάζονται κάποια μοντέλα τα οποία, όπως διαπιστώνεται, οδήγησαν σε χρεοκοπίες οικονομικές και εμείς να επιμένουμε στην εφαρμογή μοντέλων και προτύπων τα οποία κατά κάποιο τρόπο αποτελούν αντιγραφή προτύπων τα οποία ομολογούμενως χρεοκόπησαν.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι τασσόμαστε υπέρ της λειτουργίας των νόμων της αγοράς, γενικά των οικονομικών νόμων και των νόμων του ανταγωνισμού και πιστεύουμε ότι η λειτουργία αυτών των νόμων και ειδικά εκείνων του ανταγωνισμού δεν πρόκειται να αποβεί σε βάρος των παραγωγών. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι η λειτουργία του ανταγωνισμού θα αποβεί υπέρ των παραγωγών και δε φαντάζομαι ότι, όταν διάφοροι ιδιώτες εξαγωγείς με τη συμμετοχή και της ΣΕΔΙΓΕΠ ή ενός συμβουλίου το οποίο θα έχει δικαίωμα εξαγωγής, ότι δηλαδή η συμμετοχή όλων αυτών σε έναν ανταγωνισμό για την εξασφάλιση καλύτερων τιμών για εξαγωγή των σταφυλιών θα απολήξει σε βάρος των παραγωγών.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, ως θέμα αντίληψης και φιλοσοφίας εμείς δεν υποστηρίζουμε τη δημιουργία μονοπωλιακού Συμβουλίου Εξαγωγής ή Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Εδώ θέλω να τονίσω ότι δεν πρόκειται για πατάτες ή για οποιοδήποτε άλλο αγροτικό προϊόν. Πρόκειται για σταφύλια και από όσα οι φτωχές μας γνώσεις μας επιτρέπουν να γνωρίζουμε έχουμε καταλήξει ότι δεν μπορεί το εμπόριο που διεξάγεται για τις πατάτες να ισχύει και στην περίπτωση των σταφυλιών. Οι πατάτες μπορούν να μπουν στα ψυγεία, μπορούν να μείνουν μήνες στα ψυγεία. Τα σταφύλια δεν αντέχουν παρά μερικές μέρες. Συνεπώς, πρέπει να υπάρχουν ευλύγιστοι οργανισμοί και μηχανισμοί, να υπάρχει και να λειτουργεί ο νόμος του ανταγωνισμού, ούτως ώστε στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα να διεκπεραιώνεται η εμπορία αυτού του είδους.

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να κουράσω το Σώμα, αλλά θα υπενθυμίσω, όπως συνοπτικά διατυπώνεται στην Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, ότι αυτό το συμβούλιο θα έχει αρμοδιότητα να εκδίδει άδειες και να εγγράφει εξαγωγείς. Θα έχει το δικαίωμα να ζητά διεθνείς προσφορές για τη μεταφορά των επιτραπέζιων σταφυλιών. Θα έχει το δικαίωμα να συλλέγει και να διανέμει στατιστικά στοιχεία, να διαφημίζει, να ορίζει τον τρυγητό και ούτω καθεξής. Ποια είναι η διαπίστωση η δική μας απ' αυτές τις αρμοδιότητες οι οποίες ανατίθενται ή θα ανατεθούν στο υπό συζήτηση συμβούλιο;

Έχουμε τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε, ότι, όπως καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτού του συμβουλίου, θα το καταστήσουν έναν αχρείαστο οργανισμό, ένα γραφειοκρατικό οργανισμό, έναν περιττό οργανισμό, γιατί όλες αυτές οι αρμοδιότητες και οι λειτουργίες οι οποίες αναφέρονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο κάλλιστα διεκπεραιώνονται ή μπορούν να διεκπεραιώνονται από υφιστάμενα Υπουργεία και κυβερνητικά τμήματα ή μπορούν να διεκπεραιώνονται από ιδιώτες. Συνεπώς η εκτίμηση και η πεποίθησή μας είναι ότι αυτές οι αρμοδιότητες, που, επαναλαμβάνω, ανατίθενται στο υπό συζήτηση συμβούλιο, δεν πρόκειται να εισαγάγουν οποιοδήποτε ουσιαστικό και θετικό θεσμό και επαναλαμβάνω ότι θα καταστήσουν το συμβούλιο έναν αχρείαστο και γραφειοκρατικό οργανισμό, ο οποίος σε τελευταία ανάλυση θα βαρύνει και τους παραγωγούς, αλλά θα βαρύνει

και τον κρατικό προϋπολογισμό για τη συντήρησή του, γιατί εκ πρώτης όψεως είναι φανερό ότι η λειτουργία του θα συνεπάγεται σημαντικό κόστος.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, η δική μας η θέση είναι η εξής: Θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο νοουμένου ότι το υπό συζήτηση συμβούλιο θα προικιστεί και με το δικαίωμα να πραγματοποιεί το ίδιο εξαγωγές. Όχι ως μονοπωλιακός οργανισμός. Θα έχει και τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αλλά θα έχει, επαναλαμβάνω, και το ίδιο το συμβούλιο το δικαίωμα να πραγματοποιεί εξαγωγές. Αν αυτή η θέση μας γίνει αποδεκτή, αν τροποποιηθεί το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με την προσθήκη αυτού του δικαιώματος, εμείς με παρησία θα είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε υπέρ του υπό συζήτηση νομοθέτηματος. Αν όμως το υπό συζήτηση συμβούλιο απλώς θα έχει τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες που αναφέρονται σ' αυτό το νομοθέτημα, αν δε θα έχει το δικαίωμα εξαγωγής, αδίστακτα δηλώνω ότι θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα για τους λόγους που έχω εξηγήσει.

Και πριν κατέλθω του βήματος, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτραπεί μια παρατήρηση. Στην Έκθεση που έχουμε μπροστά μας αναφέρεται ότι οι εκπρόσωποι της ΣΕΔΙΓΕΠ έχουν υποστηρίξει το προτεινόμενο Συμβούλιο Εμπορίας Σταφυλιών. Πιθανόν να σφάλω, αλλά διερωτώμαι αν αυτό είναι ορθό, έχοντας υπόψη ότι και χθες ακόμα προσωπικά πήρα επιστολή από τη ΣΕΔΙΓΕΠ με την οποία επιστολή η ΣΕΔΙΓΕΠ ζητά την αναβολή της συζήτησης του θέματος, διότι δεν έχει δοθεί η ευκαιρία στη ΣΕΔΙΓΕΠ να μελετήσει το νομοθέτημα στη μορφή που έχει πάρει σήμερα. Επαναλαμβάνω ότι πιθανόν να μην είμαι καλά ενημερωμένος και παρακαλώ να διευκρινιστεί αν έτσι έχουν τα πράγματα.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω ακόμα δύο ομιλητές, τον κ. Κατσουνωτό και τον κ. Γαλανό. Αν ο κ. Γαλανός θέλει να προηγηθεί, δικαιούται.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε δικαιούται ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εγείρω θέμα διαδικασίας. Νομίζω ότι η συζήτηση του θέματος έχει ήδη εξαντληθεί και ότι είμαστε σε θέση τώρα με τις απόψεις που ακούσαμε να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Έχουμε αρκετά θέματα και σοβαρά θέματα και νομίζω, αν όλοι συμφωνούμε, να τερματιστεί η συζήτηση και να τεθεί το θέμα σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι θέμα διαδικασίας. Θέτω την πρόταση του κ. Κληρίδη σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της διακοπής της συζήτησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 16 ψήφους εναντίον γίνεται δεκτή η εισήγηση για τερματισμό της συζήτησης. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια δήλωση. Η δική μας ομάδα δε θα τοποθετείται σ' όλα τα άρθρα μέχρι του άρθρου 27 για το οποίο έχουμε τροποποίηση. Θα απέχουμε συνεπώς από την ψήφιση όλων των άρθρων πριν από το άρθρο 27. Η θέση μας θα εξαρτηθεί από τη διαμόρφωση του άρθρου 27.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ προτίθεμαι σ' αυτή την περίπτωση να βάλω πρώτα αυτό το άρθρο, για να διευκολύνω τη συζήτηση.

Λοιπόν, υπάρχει τροπολογία για το άρθρο 27 από το ΑΔΗΣΟΚ. Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΔΗΣΟΚ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

1. Το άρθρο 27 τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αριθμηση του ως εδαφίου (1) και

(β) με την προσθήκη σ' αυτό του ακόλουθου νέου εδαφίου (2):

«(2) Το Συμβούλιο, πρόσθετα από οποιεσδήποτε άλλες αρμοδιότητες που του παραχωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, δικαιούται να προβαίνει το ίδιο σε εξαγωγή επιτραπέζιων κυπριακών σταφυλιών και για το σκοπό αυτό θεωρείται εγγεγραμμένος εξαγωγέας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28.»

2. Το άρθρο 28 τροποποιείται με την προσθήκη στην αρχή του εδαφίου (1) αυτού της φράσης:

«Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 27.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 4 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 21 αποχές η τροπολογία απορρίπτεται και έτσι μπορείτε πλέον να παίρνετε θέση όπως θέλετε. Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.
- Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.
- Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. 'Αρθρο 3.
- 'Ιδρυση Συμβουλίου. 'Αρθρο 4.
- Συγκρότηση του Συμβουλίου. 'Αρθρο 5.
- Θητεία. 'Αρθρο 6.
- Δικαίωμα παραίτησης. 'Αρθρο 7.
- Ικανότητα προς επαναδιορισμό. 'Αρθρο 8.
- Κένωση θέσεων. 'Αρθρο 9.
- Πλήρωση κενών θέσεων. 'Αρθρο 10.
- Εγκυρότητα πράξεων ή διαδικασιών του Συμβουλίου. 'Αρθρο 11.
- Προσωρινή απουσία Προέδρου. 'Αρθρο 12.
- Προσωρινή απουσία μέλους. 'Αρθρο 13.
- Εξουσία προσδοχής νέων μελών. 'Αρθρο 14.
- Εξουσία σύστασης Επιτροπών. 'Αρθρο 15.
- Συνεδρίες. 'Αρθρο 16.
- Τήρηση πρακτικών. 'Αρθρο 17.
- Εσωτερικοί κανονισμοί. 'Αρθρο 18.
- Διαδικασία συνεδριών. 'Αρθρο 19.
- Επίθεση της κοινής σφραγίδας. 'Αρθρο 20.
- Απόδειξη εγγράφων. 'Αρθρο 21.
- Συμβάσεις και άλλα έγγραφα. 'Αρθρο 22.
- Αποκάλυψη συμφερόντων μελών σε συμβάσεις κτλ. 'Αρθρο 23.
- Κύρος πράξεων του Συμβουλίου παρά την ύπαρξη ελαττωμάτων. 'Αρθρο 24.
- Διορισμός Γενικού Διευθυντή. 'Αρθρο 25.
- Υπάλληλοι κτλ. του Συμβουλίου. 'Αρθρο 26.
- Γενικές αρμοδιότητες του Συμβουλίου. 'Αρθρο 27.
- Υποχρεώσεις εξαγωγέων για εγγραφή και εξασφάλιση άδειας. 'Αρθρο 28.
- Ζήτηση προσφορών από το Συμβούλιο. 'Αρθρο 29.
- Συντονισμός της διάθεσης σταφυλιών στις αγορές του εξωτερικού. 'Αρθρο 30.
- Ειδικότερες εξουσίες του Συμβουλίου. 'Αρθρο 31.
- Εξουσία έκδοσης και επίδοσης διοικητικών ή εκτελεστικών εντολών. 'Αρθρο 32.
- Εξουσία για λήψη πληροφοριών. 'Αρθρο 33.
- Εξουσία εισόδου και επιθεώρησης. 'Αρθρο 34.
- Ρυθμιστικές αρμοδιότητες του Συμβουλίου. 'Αρθρο 35.
- Εξουσία απόκτησης κινητής ή ακίνητης περιουσίας και ικανότητα του συμβάλλεσθαι. 'Αρθρο 36.
- Επενδύσεις. 'Αρθρο 37.

Εξουσία σύναψης δανείων. 'Αρθρο 38.

Κυβερνητική εγγύηση. 'Αρθρο 39.

Κεφάλαια του Συμβουλίου. 'Αρθρο 40.

Δαπάνες. 'Αρθρο 41.

Προϋπολογισμός του Συμβουλίου. 'Αρθρο 42.

Λογαριασμοί του Συμβουλίου και έλεγχος. 'Αρθρο 43.

Καθήκον παροχής πληροφοριών. 'Αρθρο 44.

Επισφαλείς οφειλές. 'Αρθρο 45.

Τέλος εξαγωγής. 'Αρθρο 46.

Διεκδίκηση τέλους εξαγωγής. 'Αρθρο 47.

Περιορισμοί δικαιώματος εξαγωγής. 'Αρθρο 48.

Εξαγγελία σχεδίων εξαγωγής και εμπορίας. 'Αρθρο 49.

Ψευδείς παραστάσεις. 'Αρθρο 50.

Γενικά αδικήματα. 'Αρθρο 51.

Αδικήματα σχετικά με την αποκάλυψη ορισμένων πληροφοριών που συλλέγονται με βάση τον παρόντα Νόμο. 'Αρθρο 52.

Ποινές. 'Αρθρο 53.

Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων και αξιωματούχων αυτών. 'Αρθρο 54.

Υπουργικές οδηγίες. 'Αρθρο 55.

Διαιτησία. 'Αρθρο 56.

Διάλυση και εκκαθάριση του Συμβουλίου. 'Αρθρο 57.

Τροποποίηση κλπ. του παραρτήματος. 'Αρθρο 58.

Κανονισμοί. 'Αρθρο 59.

Μεταβατικές διατάξεις. 'Αρθρο 60.

'Εναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. 'Αρθρο 61.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 61;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 21 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και καμιά αποχή και τα 61 άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 21 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και καμιά αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα, που είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1990» και «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1990», υπάρχει κοινή Έκθεση.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν προχωρήσετε στο άλλο θέμα, θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι εμείς τασσόμαστε εναντίον, υπερασπιζόμαστε το νομοσχέδιο που έστειλε η κυβέρνηση, γι' αυτό καταψηφίζουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα είναι σαφές, διότι από τη συζήτηση έγινε σαφές τι υπερασπίζεται η κάθε πλευρά.

Λοιπόν, να κατατεθεί η Έκθεση.

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η Έκθεση κυκλοφόρησε μόλις σήμερα και είναι μεγάλη Έκθεση για βασικά νομοσχέδια, τόσο εμείς όσο και άλλες πλευρές ζητούμε να αναβληθεί για την επόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Αυτά τα δύο θέματα αναβάλλονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Αναπομπή. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Χρίστος Σολωμής, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπώντας τον κ. Ευ. Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Φάντη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε στις 5 Φεβρουαρίου 1991 και εξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 7 Φεβρουαρίου 1991 και τον οποίο ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τους λόγους αναπομπής που προτάσσονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1991, ο αναπεμπόμενος νόμος:

- (1) Αντίκειται στο πνεύμα της ύπαρξης και της λειτουργίας των αρχών τοπικής διοίκησης, γιατί για την εκλογή των τοπικών αρχών ψηφίζουν σε κάθε κοινότητα εκείνοι οι εκλογείς που ζουν και έχουν συμφέροντα σ' αυτή.
- (2) Σε περίπτωση που τεθεί σε ισχύ, υπάρχει το ενδεχόμενο εκλογείς που είναι μέλη της ίδιας οικογένειας να είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δύο διαφορετικών περιοχών ή χωριών με όλα τα δυσμενή και ανεπιθύμητα αποτελέσματα.
- (3) Σκοπό έχει την παροχή του δικαιώματος σε εκλογείς που έχουν ήδη διαγραφεί από τον εκλογικό κατάλογο του χωριού τους λόγω αλλαγής της διεύθυνσης της κατοικίας τους να δηλώσουν μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα ότι επιθυμούν να επανεγγραφούν σ' αυτόν, εφόσον πρόκειται για χωριό με πληθυσμό μικρότερο των διακοσίων κατοίκων. Ο σκοπός όμως αυτός δεν επιτυγχάνεται ικανοποιητικά για τους ακόλουθους λόγους:

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του αναπεμπόμενου νόμου, οι διατάξεις του ισχύουν, μόνο αν η διαγραφή εκλογέα έγινε μέσα στο διάστημα των πέντε χρόνων που προηγήθηκε της έναρξης της ισχύος του, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ίδιου νόμου, θεωρείται ότι αρχίζει στις 11 Δεκεμβρίου 1987. Όμως, στις 11 Δεκεμβρίου 1987 θεσπίστηκε ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1987 (Αρ. 285 του 1987), σύμφωνα με τον οποίο έχουν διαγραφεί και μετεγγραφεί σε εκλογικούς καταλόγους άλλων περιφερειών οι εκλογείς που θα μπορούσαν να επωφεληθούν των διατάξεων του αναπεμπόμενου νόμου, αφού οι διαγραφές και μετεγγραφές για τις

οποίες έχει θεσπιστεί, ο νόμος αυτός θα πρέπει να έγιναν μεταξύ 11 Δεκεμβρίου 1987 και 2 Ιανουαρίου 1991. Αυτή όμως η περίοδος δεν καλύπτεται από τις διατάξεις του αναπεμπόμενου νόμου, ο οποίος αναφέρεται μόνο σε διαγραφές που έγιναν μέσα στα πέντε χρόνια που προηγήθηκαν της έναρξης της ισχύος του, δηλαδή πριν από τις 11 Δεκεμβρίου 1987.

Επανεξετάζοντας η Επιτροπή τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή του, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών του Δημοκρατικού Κόμματος, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και του ΑΔΗΣΟΚ να εισηγηθεί στη Βουλή να μην εμμένει στην απόφασή της σε σχέση με αυτόν.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού αποφάσισαν να εισηγηθούν στη Βουλή να εμμένει στην απόφασή της, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1991, αποτέλεσμα της οποίας ήταν η ψήφιση του σχετικού νόμου, αφού διορθωθεί ο νόμος, ώστε, σε περίπτωση που εκλογέας έχει ήδη διαγραφεί στη διάρκεια της περιόδου των πέντε χρόνων που προηγήθηκε της δημοσίευσής του, να μπορεί να επανεγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο του χωριού του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 3 και εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον των άρθρων και υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 9 ψήφους υπέρ, 22 εναντίον και καμιά αποχή τα τρία άρθρα απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου και εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 9 ψήφους υπέρ, 22 εναντίον και καμιά αποχή η πρόταση νόμου απορρίπτεται και η αναπομπή γίνεται αποδεκτή.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς των περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμών του 1990 Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ-ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΟΥ 1990 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας και του Γραφείου Προγραμματισμού οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εφαρμογή της γενικής εκτίμησης που έγινε σύμφωνα με το άρθρο 69 της περί Ακίνητου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) νομοθεσίας για τους σκοπούς των περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμών του 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου θα καταστεί δυνατή η εφαρμογή της γενικής εκτίμησης ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία έγινε το 1980 με βάση την οποία

θα μπορέσουν να εφαρμοστούν επίσης οι Κανονισμοί περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας οι οποίοι προβλέπουν μεταξύ άλλων για τέλη που τα έσοδα απ' αυτά θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στη Λεμεσό, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς των περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμών του 1991 Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Εφαρμογή της γενικής εκτίμησης. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς των περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμών του 1991 Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συντεχνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22

Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ οι οποίοι εξέθεσαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της περί Συντεχνιών νομοθεσίας, ώστε οι διατάξεις που αφορούν τον τρόπο εκλογής των αξιωματούχων των συντεχνιών να εναρμονιστούν προς τις αντίστοιχες πρόνοιες της Σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας περί Συνδικαλιστικής Ελευθερίας και Προστασίας του Συνδικαλιστικού Δικαιώματος (Αρ. 87) του 1948, η οποία κυρώθηκε με το Νόμο 17 του 1966, και προς το άρθρο 5 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, ο οποίος κυρώθηκε με το Νόμο 64 του 1967.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου υιοθετήθηκαν τόσο από την εργοδοτική όσο και από την εργατική πλευρά.

Οι εκπρόσωποι όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θεωρώντας ότι οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου θα συμβάλουν στον περαιτέρω εκδημοκρατισμό του τρόπου εκλογής των αξιωματούχων των συντεχνιών και λαμβάνοντας υπόψη τις ομόφωνες θέσεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συντεχνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Δεν πρόκειται να διαφωνήσω με τον τροποποιητικό νόμο. Συμφωνώ απολύτως: η τροποποίηση αυτή ήταν αναγκαία. Θεωρώ όμως ότι είναι καθήκον μου να υποδείξω με αυτή την παρέμβασή μου στην κυβέρνηση ότι αυτό το σημείο του νόμου δεν είναι το μόνο που παραβιάζει τη διεθνή σύμβαση. Το συνδικαλιστικό κίνημα υπέδειξε ακόμα τέσσερα σημεία του νόμου, που, κατά τη γνώμη του, παραβιάζουν τη διεθνή σύμβαση. Δε θα μπω τώρα σε λεπτομέρειες, διότι θα είμαι εκτός θέματος, αλλά θα ήταν καλό να σημειωθεί η άποψή μου, ότι δηλ. υπάρχουν και άλλα σημεία στο νόμο τα οποία χρειάζονται τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Συμφωνούμε απόλυτα, έντιμη κύριε Πρόεδρε, με τις διαπιστώσεις του συναδέλφου κ. Ζιαρτίδη, για να τονίσουμε όμως ότι υπάρχει μια εξελικτική διαβάθμιση και ανέλιξη του νόμου περί Συντεχνιών από το 1959 τουλάχιστον μέχρι σήμερα που παρακολουθούμε την όλη διαδικασία.

Σίγουρα υπάρχουν αυτές οι απαγορευτικές και οι στραγγαλιστικές διατάξεις, αλλά στα χέρια μας εναπόκειται και στη νέα τουλάχιστον Βουλή να τοποθετηθεί σωστά και να τις άρει. Πιστεύω πως η νέα Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων που θα εκλεγεί από το Σώμα αυτό θα πρέπει να εγκύψει στο σοβαρό αυτό θέμα και να κάμει τις αναγκαίες τομές αναφορικά με τα πρόσωπα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως το θέμα είναι σοβαρότερο, διότι, εφόσον υπογράφηκαν συμβάσεις και μάλιστα κυρώθηκαν από τη Βουλή, νομίζω πως είναι υποχρέωση και της Εκτελεστικής και της Νομοθετικής Εξουσίας να εναρμονίσουν τους εθνικούς νόμους προς τις συμβάσεις τις οποίες έχουν υπογράψει. Και αυτό θα διαβιβαστεί στην Εκτελεστική Εξουσία.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντεχνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΑΣΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 22 Ιανουαρίου και 26 Φεβρουαρίου 1991.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ο οποίος εξέφρασε τις απόψεις του αναφορικά με τη νομική πτυχή του όλου θέματος και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παροχή της εξουσίας στο Διευθυντή του Τμήματος Δασών να απομακρύνει, κατεδαφίζει, διαλύει ή αποσυναρμολογεί παράνομα κατασκευάσματα, να μετακινεί άλλα αντικείμενα που τοποθετούνται παράνομα σε δασικούς χώρους και να απαιτεί από τον παραβάτη την καταβολή των εξόδων που έγιναν για την απομάκρυνση ή κατεδάφιση.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος η Επιτροπή έκρινε ότι οι εξουσίες που παρέχονται στο Διευθυντή του Τμήματος Δασών με βάση το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι υπέρμετρες και είναι δυνατό να οδηγήσουν τη διοίκηση σε κατάχρηση εξουσίας έναντι του πολίτη, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός μπορεί να επιτευχθεί διά της δικαστικής οδού.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υποστήριξαν ενώπιον της Επιτροπής ότι ο παράγοντας χρόνος είναι ουσιώδης στην προκειμένη περίπτωση και ότι πρωταρχικός σκοπός της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας άμεσης αποτροπής του κινδύνου πρόκλησης σοβαρής ζημιάς στα δάση από διάφορους ασυνείδητους, οι οποίοι μπορεί μέσα σε μια νύκτα να προκαλέσουν ανεπανόρθωτη καταστροφή σ' αυτά.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή προχώρησε στην επαναδιατύπωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, έτσι που να διασφαλίζεται ότι εκείνος ο οποίος έχει παραβεί τη νομοθεσία για τα δάση θα λαμβάνει γραπτή ειδοποίηση σε ειδικό έντυπο για συμμόρφωσή του προς τις σχετικές διατάξεις, προτού ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών προχωρήσει στη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση της νομιμότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988, αποσύρεται. Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Δασών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΑΣΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 22 Ιανουαρίου και 26 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ο οποίος αναφέρθηκε στη νομική πτυχή του όλου θέματος, καθώς και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 του περί Δασών Νόμου, σκοπείται η παροχή σε δασικό λειτουργό, αστυνομικό, πρόεδρο ή μέλος χωρικής επιτροπής και αγροφύλακα του δικαιώματος κατάσχεσης και κατακράτησης σωλήνων, οργάνων, οχημάτων ή ζώων που χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος κατά παράβαση των νόμων ή των Κανονισμών των σχετικών με τα δάση, επιπρόσθετα από τα αντικείμενα τα οποία ήδη είναι δυνατό να κατασχεθούν.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς των προτεινόμενων Κανονισμών, αποφάσισε να τους τροποποιήσει για σκοπούς προστασίας του κοινού από περιπτώσεις κατάχρησης εξουσίας, παρέχοντας το δικαίωμα κατάσχεσης και κατακράτησης των πιο πάνω αντικειμένων μόνο στους δασικούς λειτουργούς και τα μέλη της αστυνομίας.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμό 34 θέμα, που είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991», αποσύρεται. Για τα επόμενα θέματα, που είναι «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1991», υπάρχει κοινή Έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991» (2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ (3) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Δεκεμβρίου 1990 και 18 Ιανουαρίου 1991.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, καθώς και των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 40 του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου, αναθεωρούνται τα καταβαλλόμενα τέλη κατανάλωσης νερού στα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας.

Όπως είναι γνωστό, οι πιο πάνω Κανονισμοί, ύστερα από σχετική εισήγηση της Επιτροπής, απορρίφθηκαν από την ολομέλεια του Σώματος στις 20 Δεκεμβρίου 1990, ημερομηνία που εξέπνεε η προθεσμία τους, για λόγους καθαρά νομοτυπικούς, με παράλληλη εισήγηση στην Εκτελεστική Εξουσία να τους επανακαταθέσει στο Σώμα για περαιτέρω μελέτη.

Επανεξετάζοντας η Επιτροπή σε νέα συνεδρία της τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, υπό το φως και των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της από τους αρμοδίους, διαπίστωσε ότι οι προτεινόμενες αυξήσεις σε όλες τις διατιμήσεις, δηλαδή οικιακή, εμπορική και βιομηχανική, και για όλα τα υπό αναφορά Συμβούλια Υδατοπρομήθειας είναι υπέρμετρα ψηλές. Ειδικότερα ο γενικός μέσος όρος αύξησης σε όλες τις κατηγορίες είναι για τη Λευκωσία 17%, για τη Λεμεσό 37% και για τη Λάρνακα 30.9%.

Υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών δεν υιοθετεί τις προτεινόμενες στους υπό συζήτηση Κανονισμούς αυξήσεις στα τέλη υδατοπρομήθειας στις υπό αναφορά περιοχές, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την καταψήφισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στην έγκριση των πρώτων Κανονισμών, που είναι «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει κανένας ο οποίος υποστηρίζει τους Κανονισμούς;

(Κτυπά τη σφύρα)

Δεν υπάρχει. Οι Κανονισμοί απορρίπτονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην έγκριση των Κανονισμών «Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει κανένας ο οποίος υποστηρίζει τους Κανονισμούς;

(Κτυπά τη σφύρα)

Δεν υπάρχει. Οι Κανονισμοί απορρίπτονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην έγκριση των τελευταίων Κανονισμών, που είναι «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1991».

Υπάρχει κανένας ο οποίος υποστηρίζει τους Κανονισμούς;

(Κτυπά τη σφύρα)

Δεν υπάρχει. Οι Κανονισμοί απορρίπτονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΘΕΣΕΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των συντεχνιών του προσωπικού της.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 του περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας και Κατηγορίες Θέσεων) Νόμου (Αρ. 157 του 1990), σκοπείται ο καθορισμός ορισμένων κατηγοριών θέσεων της Αρχής για τις οποίες δεν υπήρξε συμφωνία μεταξύ της Αρχής και των συντεχνιών του προσωπικού της.

Όπως είναι γνωστό, στον υπό αναφορά νόμο προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που δεν επέρχεται συμφωνία μεταξύ της Αρχής Ηλεκτρισμού και των συντεχνιών του προσωπικού της αναφορικά με τον καθορισμό σχεδίων υπηρεσίας ή κατηγορίας των θέσεων, αυτά καθορίζονται με Κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.

Όπως ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, ενώ για το μεγαλύτερο αριθμό θέσεων της Αρχής έχει επέλθει συμφωνία μεταξύ αυτής και των συντεχνιών του προσωπικού της, εντούτοις έχουν παραμείνει ορισμένες κατηγορίες θέσεων για τις οποίες δεν κατέστη δυνατό να επέλθει συμφωνία. Γι' αυτό και σύμφωνα με τις πρόνοιες του προαναφερθέντος νόμου έχουν ετοιμαστεί και κατατεθεί οι πιο πάνω Κανονισμοί. Η προώθηση και έγκρισή τους κρίνεται αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η πλήρωση των πιο πάνω θέσεων, οι οποίες παραμένουν κενές εδώ και αρκετό χρόνο, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό η ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών της Αρχής.

Οι εκπρόσωποι των συντεχνιών της ΣΕΠΑΗΚ και ΕΔΑΗΚ εξέφρασαν στην Επιτροπή την επιθυμία τους για ταχεία έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, όπως προτείνονται, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση των θέσεων τις οποίες αφορούν. Η μη πλήρωση εδώ και αρκετό καιρό των θέσεων αυτών δημιουργεί, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, δυσπρόσιτα προβλήματα στην παροχή των υπηρεσιών που πρέπει να προσφέρει η ΑΗΚ. Τέλος δήλωσαν ότι, παρόλο που οι συντεχνίες τους διαφωνούν για τον τρόπο που καθορίστηκαν ορισμένες από τις κατηγορίες θέσεων που προτείνονται, δεν επιθυμούν στο στάδιο αυτό να τις συζητήσουν, γιατί πιστεύουν ότι εκείνο που προέχει είναι η χωρίς καθυστέρηση πλήρωση των θέσεων, γι' αυτό και οι διαφωνίες τους θα τεθούν και θα συζητηθούν σε μεταγενέστερο στάδιο.

Οι εκπρόσωποι της συντεχνίας ΕΠΟΠΑΗ εξέφρασαν στην Επιτροπή τη διαφωνία τους για τον τρόπο που καθορίζονται οι κατηγορίες των θέσεων Αρχιμηχανικού και Γενικού Διευθυντή, καθώς επίσης του Μηχανικού Παραγωγής.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας διαβεβαίωσε την Επιτροπή ότι οι προτεινόμενες κατηγορίες θέσεων αφορούν την πρώτη πλήρωση των θέσεων αυτών, ενώ για τις μελλοντικές πληρώσεις θα ετοιμαστούν νέα σχέδια υπηρεσίας.

Στο στάδιο της μελέτης των πιο πάνω Κανονισμών κατατέθηκε από την Εκτελεστική Έξουσία τροπολογία για συμπερίληψη στους υπό συζήτηση Κανονισμούς της κατηγορίας της θέσης του Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών και Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη της την έντονη έκκληση της Αρχής και των δύο συντεχνιών της για την άμεση έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί, με τη συμπερίληψη σ' αυτούς της προαναφερόμενης κατηγορίας της θέσης του Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών και Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή, καθώς και πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι κατηγορίες των θέσεων, όπως καθορίζονται, θα ισχύουν για την πρώτη πλήρωση των θέσεων που θα γίνει μετά τη δημοσίευση των πιο πάνω Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι το θέμα του Αναπληρωτή Διευθυντή να αναβληθεί για την ερχόμενη συνεδρία της Βουλής για τον απλούστατο λόγο ότι δε δόθηκε η ευκαιρία στις συντεχνίες να εκφράσουν τις απόψεις τους στο στάδιο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Γι' αυτό πιστεύω ότι θα έπρεπε να το αναβάλουμε, για να ακούσουμε και τις απόψεις των συντεχνιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα βρισκόμαστε εντός των πλαισίων; Πότε κατατέθηκαν οι Κανονισμοί;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την εισήγηση, διότι πράγματι δεν έγιναν οι σωστές διαδικασίες και θα πρέπει, για να είμαστε και εμείς εντάξει, να προχωρήσουμε στις σωστές διαδικασίες, ιδιαίτερα όσον αφορά τις συντεχνίες, και να το δούμε την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να εγκριθούν οι Κανονισμοί και να απαλειφθεί από τον Πίνακα των Κανονισμών η θέση του Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, γίνεται εισήγηση να απαλειφθεί η θέση του Αναπληρωτή Διευθυντή.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υποστηρίξουμε αυτή την πρόταση, αλλά θα παρακαλούσα να αναληφθεί δέσμευση και από τις άλλες πλευρές ότι την ερχόμενη Πέμπτη θα ρυθμιστεί και το θέμα του Αναπληρωτή Διευθυντή.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη έχει οριστεί ημερομηνία. Την Τρίτη θα εξεταστεί αυτό το θέμα από την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Και η δική μας θέση είναι ότι πρέπει να ψηφιστεί αυτή η παράγραφος και όσο το δυνατό ταχύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή αντιλαμβάνομαι είναι η ομόφωνη θέση της Βουλής. Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται. Διαγράφεται η πρόνοια για τον Αναπληρωτή Διευθυντή με την υπόσχεση ότι αυτό το θέμα θα ρυθμιστεί το ταχύτερο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ (ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΑΒΛΗΤΕΟΝ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 37 της περί Βιομηχανικής Καταρτίσεως νομοθεσίας, είναι η αναθεώρηση του ανώτατου ορίου απολαβών που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους βιομηχανικής καταρτίσεως και ο καθορισμός του σε £214 εβδομαδιαίως ή £926 μηνιαίως.

Η προτεινόμενη αναθεώρηση καθίσταται αναγκαία, επειδή το τέλος βιομηχανικής καταρτίσεως εισπράττεται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για λογαριασμό της Αρχής και επειδή πρόσφατα αναθεωρήθηκε το ανώτατο όριο των ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού των εισφορών που καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Στεγαστικά Δάνεια στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ (ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΥΑΒΙΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 14(3) της περί Βιομηχανικής Καταρτίσεως νομοθεσίας, τροποποιούνται οι Κανονισμοί που διέπουν τα στεγαστικά δάνεια των υπαλλήλων της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, ώστε:-

- (α) Το όριο δανειοδότησης να αναθεωρηθεί μέχρι του τετραπλάσιου των ολικών ετήσιων απολαβών του υπαλλήλου.
- (β) Να αυξηθεί το κατώτερο και το ανώτερο όριο του ποσοστού των απολαβών των υπαλλήλων που μπορεί να αποκόπτεται ως μηνιαία δόση για την εξόφληση του συναπτόμενου στεγαστικού δανείου.
- (γ) Να παρασχεθεί στην αρμόδια Επιτροπή η ευχέρεια να παραχωρεί κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις ολόκληρο το ποσό του δανείου στους δικαιούχους, έστω και αν δεν έχει ολοκληρωθεί η οικοδομή ή δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικοί τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα ιδιοκτησίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ (ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΥΑΒΙΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 της περί Βιομηχανικής Καταρτίσεως νομοθεσίας, επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στους Κανονισμούς που διέπουν τις συντάξεις και τα χορηγήματα των υπαλλήλων της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, ώστε οι διατάξεις τους να εναρμονιστούν προς τις διατάξεις της περί Συντάξεων νομοθεσίας καθώς και προς τις πρόνοιες των Κανονισμών για παραχώρηση στεγαστικών δανείων στους υπαλλήλους της Αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Στέλιος Μανδριώτης
Νεόφυτος Ηλία
Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων που λειτουργούν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός των υπό εξέταση Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 (2) της περί Αρχής Λιμένων Κύπρου νομοθεσίας, είναι η αναδιάρθρωση των μισθοδοτικών κλιμάκων των θέσεων κλητήρα και τηλεφωνητή στην Αρχή Λιμένων Κύπρου από την 1η Ιανουαρίου 1988, ρύθμιση που έχει ήδη υιοθετηθεί στη δημόσια υπηρεσία και σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς για να επιταχύνω τη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε. Κανονισμοί οι οποίοι δεν επιφέρουν τροποποιήσεις και οι οποίοι είναι ομόφωνοι δε χρειάζεται να τεθούν σε ψηφοφορία, διότι ισχύουν όπως τους κατέθεσε η Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα δευτερόλεπτο χρειάζεται, κύριε Κληρίδη. Μακάρι να ήταν αυτή η καθυστέρηση.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Στέλιος Μανδριώτης

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων που λειτουργούν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 19(2) της περί Αρχής Λιμένων Κύπρου νομοθεσίας, είναι η αναθεώρηση των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων κλητήρα και τηλεφωνητή που κρίθηκε αναγκαία ως αποτέλεσμα της αναβάθμισης των μισθοδοτικών τους κλιμάκων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η προτεινόμενη στους υπό συζήτηση Κανονισμούς ρύθμιση έχει ήδη υιοθετηθεί τόσο στη δημόσια υπηρεσία όσο και σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, υιοθετεί τις πρόνοιες τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ
«ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΤΩΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Στέλιος Μανδριώτης
Νεόφυτος Ηλία
Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων που λειτουργούν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 19(2) της περί Αρχής Λιμένων Κύπρου νομοθεσίας, είναι η παραχώρηση μισθοδοτικών αυξήσεων ύψους 5,5% στους υπαλλήλους της Αρχής Λιμένων Κύπρου με τον ίδιο τρόπο που παρόμοιες αυξήσεις έχουν παραχωρηθεί τόσο στους δημόσιους υπαλλήλους όσο και σε υπαλλήλους άλλων ημικρατικών οργανισμών.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες αυξήσεις, που είναι αποτέλεσμα συλλογικής σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ της Αρχής και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, θα παραχωρηθούν σταδιακά και θα δοθεί 2% από την 1η Ιανουαρίου 1989, 4% από την 1η Ιανουαρίου 1990, το οποίο θα περιλαμβάνει και το προηγούμενο 2%, και 5,5% από την 1η Ιανουαρίου 1991, το οποίο θα περιλαμβάνει και τις δύο προηγούμενες αυξήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΩΝ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αύξηση του καταβλητέου τέλους για την αγορά και εγκατάσταση υδρομετρητή στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κελοκεδάρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Στροβόλου του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΔΕΙΞΕΩΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 7 του περί Εκθέσεως Διαφημίσεων (Έλεγχος) Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός των όρων επίδειξης διαφημίσεων στα όρια του Δήμου Στροβόλου και των σχετικών τελών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή -δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΓΕΡΙΟΥ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός των τελών για τη σύνδεση με την υδατοπρομήθεια του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 85(2)(ιβ) και 87(1)(δ) της νομοθεσίας για τους δήμους, σκοπείται η αναπροσαρμογή των συντάξεων και φιλοδωρημάτων των υπαλλήλων του Δήμου Λευκωσίας.

Όπως είναι γνωστό, ο Δήμος Λευκωσίας εφαρμόζει για τους υπαλλήλους του τους όρους υπηρεσίας που κατά καιρούς ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους. Επειδή οι όροι αυτοί βασίζονται στην αντίστοιχη νομοθεσία της δημόσιας υπηρεσίας και επειδή με τον περί Συντάξεων (Τροποποιητικό) Νόμο (αριθμός 61) του 1990 εισήχθησαν νέες πρόνοιες στη σχετική νομοθεσία για τη δημόσια υπηρεσία, για τούτο και ο Δήμος Λευκωσίας έχει αναπροσαρμόσει ανάλογα τις αντίστοιχες διατάξεις που αφορούν τις συντάξεις και τα φιλοδωρήματα των υπαλλήλων του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προτεινόμενοι Κανονισμοί είναι πανομοιότυποι με τους αντίστοιχους Κανονισμούς που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Κρατικού Αρχείου Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991.

- 4) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 7) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991.

12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1991.

13) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1991.

14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

15) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991.

16) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.

17) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991.

18) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991.

19) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991.

20) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1991.

21) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1991.

22) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1991.

23) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1991.

24) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991.

25) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1991.

26) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1991.

27) Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 28) Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 29) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 30) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κίνησης) Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 31) Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 32) Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 33) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 34) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 35) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 36) Οι περί Κρατικού Αρχείου (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 37) Οι περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου - Θέσεις Βοηθού Εργαστηρίου 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 38) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39) Οι περί Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών .- Ορισμένες Θέσεις (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

41) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού—Πεντάσχιου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

42) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον ΚΟΤ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

43) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 1990 (Αρ. 92 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

44) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν

Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

45) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εμπορίου και Βιομηχανίας αντίστοιχα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις νόμου:

46) Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Έξωσης (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και Γεώργιο Χααραλαμπίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

47) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

48) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων όλων των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. 543 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Πέρα από τη ζημιά που προξενήθηκε από κατολισθήσεις βράχων πριν 11 Φεβρουαρίου από μερικά χρόνια σε τοιχογραφικές παραστάσεις της εκκλησιάς του 13ου αιώνα (1280) της Παναγιάς του Μουτουλλά της κηρυχθείσας από την ΟΥΝΕΣΚΟ τμήμα της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, επικρέματα νέος κίνδυνος για πρόκληση ζημιών τόσο στην εκκλησιά όσο και σε γειτνιάζοντα σπίτια αλλά και σε καλλιεργητές παρακειμένων κτημάτων κι ακόμα και διερχομένους, ενώ για αντιμετώπιση του θέματος δόθηκαν οδηγίες από πολλούς αρμόδιους Υπουργούς, καθώς κι από τον πρώην Υπουργό Συγκοινωνιών κ. Πρωτοπαπά προς παρευρισκόμενους λειτουργούς του Υπουργείου Συγκοινωνιών, όταν στην παρουσία μας επισκέφθηκε την κοινότητα, καθώς και τη γειτνιάζουσα με το πρόβλημα περιοχή.

Πώς επιλύεται το σοβαρό πρόβλημα που καθημερινά αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι τόσο στην πιο πάνω περιοχή όσο και στις περιοχές Μερσίνι, Αγια-Μαρίνα, Αρκάκι της Παύλαινας κ.ά.;

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 544 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Να προωθηθεί η διαπλάτυνση του δρόμου 'Καρυκωτού', που ενώνει το Μουτουλλά με το δρόμο Πεδουλά-Κύκκου, ζήτησαν κατά τη χτεσινή (10.2.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα ο κοινοτάρχης Αντρέας Μιχαήλ, μέλη της χωριτικής αρχής και του συμβουλίου βελτιώσεως, καθώς κι άλλοι κάτοικοι, τονίζοντας πως η κατασκευή του δρόμου αυτού θα υποβοηθήσει όχι μόνο το Μουτουλλά αλλά και τις κοινότητες της δυτικής Μαραθάσας (Λεμύθου, Μηλικούρι, Τρεις Ελιές, Καμινάρια, 'Αγιο Νικόλαο και άλλες), ενώ πρόσθετα (μετά τη διευθέτηση για λειτουργία των σχολείων μέσης εκπαίδευσης του Πεδουλά και της Λεμύθου ως γυμνασίου και λυκείου αντίστοιχα) θα είναι ο συντομότερος -και για τους αντιμετωπίζεται χειμερινούς μήνες ο μόνος-δρόμος για μεταφορά προς το αίτημα για τη Σχολή Μιτσή - Λεμύθου των μαθητών από τα χωριά Μουτουλλάς, Καλοπαναγιώτης, Οίκος και Γερακιές. Πώς διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση κι ασφαλτόστρωση του (μήκους 2 περίπου χιλιομέτρων) πιο πάνω δρόμου, αφού πέρα από τις πιο πάνω διευκολύνσεις θα εξοικονομηθεί ή ελαχιστοποιηθεί η ετήσια δαπάνη συντήρησής του, που για φέτος ανήλθε στις £5,000;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 545 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Να καλύπτονται από τον ΟΓΑ κι οι ζημιές στις φρουτοκαλλιέργειες από τα νερά της βροχής, τον παγετό και τον καύσωνα ζήτησαν σε χτεσινή επίσκεψή μας σε χωριά της Μαραθάσας κοινοτάρχες, μέλη χωριτικών αρχών και συμβουλίων βελτιώσεως, καθώς κι άλλοι κάτοικοι.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 546 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Οξύ είναι το αρδευτικό πρόβλημα της κοινότητας Οίκου, τόνισε κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα η χωριτική αρχή της -υπογραμμίζουσα πως μόνο μια φορά πέρσι τα περβόλια της κοινότητας ποτίστηκαν- και ζήτησε την κρατική συμπαράσταση για αντιμετώπισή του.

Πώς και πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 547 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Επίσπευση του ρυθμού εκτέλεσης της προσπάθειας διάνοιξης και βελτίωσης του οδικού δικτύου της κοινότητας ζήτησαν οι κάτοικοι Οίκου κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα με την παράλληλη παράκληση για μείωση στο 1/6 ή τουλάχιστον στο 1/5 της κοινοτικής συνεισφοράς (έκκληση για την οποία δόθηκε και σχετική διαβεβαίωση του αρμόδιου Υπουργού, πως θα εξεταζόταν δηλ. ευνοϊκά στο επίπεδο του 1/5) για όλα τα έργα κοινοτικής ανάπτυξης, μιας και συντρέχουν και εγγενείς παράγοντες, όπως το ορεινό του εδάφους, η ανάγκη δημιουργίας τοίχων αντιστήριξης κτλ., στοιχεία που συνεπάγονται αυξημένες δαπάνες σε σχέση με τις πεδινές κοινότητες.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 548 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Την ηλεκτροδότηση των κέντρων του Ορκόντα -θέμα για το οποίο πριν από αρκετό χρόνο μας δόθηκε απάντηση πως αρμόδια μελετιόταν- επανέφεραν ιδιοκτήτες κέντρων του Ορκόντα κατά τη χτεσινή σ' αυτόν επίσκεψή μας.

Πού βρίσκεται η μελέτη του όλου θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 549 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Επέκταση των τηλεφωνικών εγκαταστάσεων στις ψηλότερες περιοχές της κοινότητας Οίκου ζήτησαν τα μέλη της χωριτικής αρχής της κατά τη χτεσινή σ' αυτήν επίσκεψή μας.

Πώς αντιμετωπίζεται από το αρμόδιο Υπουργείο το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 550 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Αίτημα για τη δωρεάν παροχή φαρμάκων για την αντιμετώπιση της ποντίκας, που με τις τρομερές ζημιές που προκαλεί (καταστρέφει αμπέλια, φρουτοκαλλιέργειες κι όλες τις λοιπές καλλιέργειες, ενώ μπαίνει και σε σπίτια) κατάντησε πραγματική μάστιγα για την ύπαιθρο, όπως γινόταν πριν από δυο χρόνια περίπου, επανέφεραν οι κάτοικοι Μαραθάσας κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας σε χωριά της περιοχής.

Σκέφτεται και πότε το αρμόδιο Υπουργείο να επαναρχίσει τη δωρεάν παροχή φαρμάκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 551 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Μόνο σε μια περίπτωση υπάρχει σηματοδότηση της πορείας από Λευκωσία προς Οίκο, τόνισε η χωριτική αρχή της κοινότητας κι άλλοι κάτοικοί της κατά τη χτεσινή σε αυτήν επίσκεψή μας.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 552 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Πολλοί κάτοικοι, της υπαίθρου ιδιαίτερα, διαμαρτύρονται, γιατί σ' ορισμένες περιπτώσεις που εκδικάζονται υποθέσεις τους (της τάξης των πενήντα ως εκατό λιρών) υποχρεούνται να παρακάθονται σ' επανειλημμένες (λόγω αναβολών) δίκες μ' αποτέλεσμα την απώλεια χρόνου (πολλές φορές και ετών) και χρημάτων. Μας καταγγέλλονται περιπτώσεις κατά τις οποίες καταβλήθηκαν για τέτοια διαφιλονικούμενα μικροποσά χιλιάδες λίρες.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 553 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Οίκου ζητούν τη διάνοιξη νέας γεώτρησης παρά το ντεπόζιτο της κοινότητας για αντιμετώπιση του υδρευτικού τους προβλήματος.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 554 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Ουσιαστικό πρόβλημα επιβίωσης αντιμετωπίζουν -μετά την ύφεση λόγω των γεγονότων στον Κόλπο- εκατοντάδες ιδιοκτήτες αυτοκινήτων ενοικίασεως (Ζ) κι

ιδιαίτερα όσοι τα τελευταία χρόνια αναμείχθηκαν στο επάγγελμα, με αποτέλεσμα να καθίσταται εντελώς αδύνατη η εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς τις τράπεζες.

Δε θα 'πρεπε μέσα στα γενικότερα προγραμματιζόμενα ανακουφιστικά μέτρα να συμπεριληφθεί κι η παγοποίηση -μέχρι την επίλυση της κρίσης- των χρεών των πιο πάνω επηρεαζόμενων ιδιοκτητών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 555 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κατασκευή του δρόμου από τον Οίκο (μήκους ενός περίπου χιλιομέτρου) μέχρι τον Αι-Γιάννη το Λαμπαδιστή αποτελεί πρωταρχικό και βασικό αίτημα της κοινότητας Οίκου, όπως τούτο μας εκτέθηκε και κατά την προχτεσινή (10.2.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα από τον κοινοτάρχη Ιωάννη Βασιλείου, τα μέλη της χωρικής αρχής Σέργιο Ιωάννου, Κώστα Κασιανίδη και Αντρέα Ιωάννου, τον πρώην κοινοτάρχη Φρίξο Παυλίδη κι άλλους παράγοντες, αφού θα εξυπηρετήσει και τις δυο κοινότητες και λόγω του οδικού αδιεξόδου και με τη διάσπαση του κοινοτικού απομονωτισμού, για το οποίο άλλωστε υπάρχουν σαφείς διαβεβαιώσεις προς την κατεύθυνση της επίλυσής του τόσο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που επισκέφθηκε πρόσφατα την κοινότητα, όσο κι από τον Υπουργό Εσωτερικών, που -με την παρουσία μας- πριν από δυο ακριβώς χρόνια, το Φλεβάρη του 1989, πραγματοποιούσε επιτόπια σύσκεψη.

Γιατί καθυστερεί η εκτέλεση του πιο πάνω ζωτικότητας έργου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 556 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Θέμα υδατοπρομήθειας έθεσε η χωρική αρχή κι άλλοι κάτοικοι Οίκου κατά την προχτεσινή (10.2.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα, υπογραμμίζοντας πως κατά τις ώρες φόρτωσης των αυτοκινήτων με νερό από τον Καλοπαναγιώτη ή σε συναφή εργασία που διεξάγεται για εμπορία κι εμφορία του νερού της κοινότητας διακόπτεται η παροχέτευση νερού προς τον Οίκο, με αποτέλεσμα και την πρόκληση τάλαιπωριών στους κατοίκους κι η κοινότητα να χάνει καθημερινά δέκα-δώδεκα τόνους νερό. Ανάλογη καθυστέρηση (μια-δυο ώρες σε κάθε περίπτωση) προξενείται μετά την επανασύνδεση του νερού, προκειμένου να επιτευχθεί ο εξαερισμός των σωλήνων.

Πού βρίσκεται το θέμα που δημιουργήθηκε και συνεχίζεται από δυο-τρία χρόνια τώρα και συζητιέται με την επαρχιακή διοίκηση από έναν και περισσότερο χρόνο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 557 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι της υπαίθρου ζητούν να τερματιστεί η αποικιοκρατική διάταξη σύμφωνα με την οποία στις εκλογές αρδευτικών επιτροπών ψηφίζουν και οι απόντες με εκπροσώπους που έχουν πληρεξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό.

Σκοπείται και πότε η κατάργηση της αντιδημοκρατικής αυτής διάταξης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 558 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Ενώ τα υγειονομικά κέντρα (Ευρύχου και Πεδουλά, καθώς και το Νοσοκομείο Κυπερούντας) εκδίδουν διαταχτικά για ακτινογραφίες, αναλύσεις και άλλες ανάλογες ιατρικές εξετάσεις, το Νοσοκομείο Λευκωσίας ετεροχρονίζει για

δυο ή για τρεις μήνες το χρόνο διενέργειας κι εκτέλεσης των εισηγήσεων των πιο πάνω υπηρεσιών, αναφέρουν οι κάτοικοι της Μαραθάσας κατά τις επισκέψεις μας.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 559 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Την πλήρη κατάργηση της κοινοτικής συνεισφοράς για τη διάνοιξη κοινοτικών γεωτρήσεων (είτε αυτές στέφονται με επιτυχία είτε τελικά αποτυγχάνουν) ζητούν οι κάτοικοι της υπαίθρου.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα ενόψει και της λειψυδρίας που μας μαστίζει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 560 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Ο εσωτερικός δρόμος Μουτουλλά προς την εκκλησιά της κοινότητας (μήκους χιλίων περίπου μέτρων) πέραν της ολισθηρότητάς του, που επισημάναμε με την ερώτησή μας με ημερομηνία 6/9/89 (και τις ενδείξεις ΕΔ' 110), είναι κι επικινδυνωδέστατος (κι αυτό υπογραμμίζεται κι από την ύπαρξη μεγάλων γκρεμών), με αποτέλεσμα σε πλείστες περιπτώσεις -όπως π.χ. οχημάτων που ελαύνουν από αντίθετες κατευθύνσεις- να τίθενται σε άμεσους κινδύνους ζωές.

Πώς και πότε θα επιλυθεί το πρόβλημα, που μετατρέπεται σε ουσιαστικό ανασταλτικό παράγοντα για την ανάπτυξη της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 561 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 14 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Μηλιούς, που αποτελείται από 15 περίπου οικογένειες, επιφορτίστηκε με το 1/3 της δαπάνης που απαιτήθηκε για την εκτέλεση του αρδευτικού της έργου και που μαζί με τους τόκους ανέρχεται γύρω στις 30 χιλιάδες λίρες.

Επειδή είναι αδύνατο οι λίγοι αυτοί κάτοικοι να αποπληρώσουν αυτό το χρέος, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν σκοπεύει να προτείνει την απόσβεση ή τη σημαντική μείωση αυτού του χρέους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 562 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 14 Φεβρουαρίου 1991.

«Η μικρή κοινότητα Κ. Ακουρδαλιών δικαιολογημένα αδυνατεί να αποπληρώσει το χρέος της ύψους £1,600 προς τους δανειστικούς επιτρόπους για φόρους δημόσιας υγείας.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν σκοπεύει να αναλάβει το κράτος την αποπληρωμή αυτού του χρέους στα πλαίσια της πολιτικής για παροχή βοήθειας στις μικρές και σχεδόν εγκαταλειμμένες κοινότητες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 563 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Φεβρουαρίου 1991.

«Σ' επισκέψεις μας στην Κοκκινότριμιθιά τόσο ο ιερέας της κοινότητας όσο κι άλλοι κάτοικοι μας ζήτησαν να βοηθήσουμε -και το πράξαμε- στην προσπάθεια συντήρησης του φθειρόμενου (όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε) σπάνιας τέχνης σταυρού (του 1βου μάλιστα αιώνα) της κοινότητας, που τελικά παραλήφθηκε για συντήρηση.

Παρακαλείται για τούτο το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- (i) Ολοκληρώθηκε η συντήρησή του;
- (ii) Αν ναι, πού βρίσκεται τώρα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 564 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Φεβρουαρίου 1991.

«Να προωθηθεί η έναρξη των εργασιών για κατασκευή γεφυριού, καθώς και χώρων στάθμευσης, στο Μουτουλλά, που αντιμετωπίζει αποπνικτικό πρόβλημα από την έλλειψη τέτοιων χώρων, ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας. Συγκεκριμένα ζητούν:

- i. Πλατεία και χώρο στάθμευσης στο νότιο μέρος του χωριού (γνωστό ως 'Αθήρα του Κονόμου'), όπου παραμένουν όμως ακόμα πολλά υλικά από την κατασκευή του δρόμου, γι' αυτό και ζητούν καθαρισμό και ισοπέδωσή του, όπως (παρουσία μας) υποσχέθηκε κι ο πρώην Υπουργός κ. Ν. Πρωτοπαπιάς που επισκέφθηκε επιτόπια το χώρο.
- ii. Χώρο στάθμευσης έναντι των ξυλοσχιστικών μηχανών.
- iii. Χώρο στάθμευσης στην τοποθεσία που θα προσφερθεί για το σκοπό αυτό από την προγραμματιζόμενη μεταφορά (βoreιότερα του δρόμου) του γεφυριού της κοινότητας.

Πώς εξελίσσεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 565 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 12 Φεβρουαρίου 1991.

«Η έκθεση του Στέητ Ντηπάρτμεντ που κατατέθηκε στο Κογκρέσο στις 31.1.1991 σε σχέση με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο, πέρα από την απαράδεκτη εξίσωση του νόμιμου κράτους με το κατοχικό καθεστώς, είναι γεμάτη με ανακρίβειες και εσκεμμένα αποκρύπτει τις πραγματικότητες στο κατεχόμενο μέρος του νησιού.

Αναφέρει μεταξύ άλλων ότι στο ψευδοκράτος δεν ασκείται σκληρή, απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, ότι είναι σεβαστή η ελεύθερη άσκηση των θρησκευτικών και άλλων δικαιωμάτων, ενώ μόλις που γίνεται μια αμυδρή αναφορά σε 'παράπονα' για το ότι παρεμποδίζεται η οικηση, η μόρφωση και η διακίνηση των εγκλωβισμένων Ελληνοκυπρίων στην κατεχόμενη περιοχή.

Και όλα αυτά, ενώ είναι γνωστό ότι από τις 20,000 του πληθυσμού του 1974-75 απέμειναν μόνο 591 εγκλωβισμένοι στην Καρπασία, που ζουν υπό συνθήκες τρομοκρατίας, ληστειών, δολοφονιών και αφόρητης παραβίασης των ελευθεριών και δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Οι εγκλωβισμένοι στερούνται το δικαίωμα διαχείρισης της περιουσίας τους, ελεύθερης διακίνησης και επικοινωνίας με τον υπόλοιπο κόσμο, ανεμπόδιστης άσκησης των θρησκευτικών τους καθηκόντων, ελληνικής παιδείας, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ακόμη και τα κληρονομικά τους δικαιώματα.

Η έκθεση του Στέητ Ντηπάρτμεντ αποσιωπά πλήρως τη γνωστή πρακτική του τουρκικού επεκτατισμού για τον αφανισμό του ελληνισμού της Καρπασίας με στόχο τον αφελληνισμό και τον εποικισμό των κατεχομένων ως ενδιάμεσο στάδιο στην πορεία εφαρμογής των τελικών σχεδίων της Τουρκίας για ενσωμάτωση ολόκληρης της Κύπρου.

Επειδή η ίδια έκθεση του Στέητ Ντηπάρτμεντ περιέχει ανιστόρητες και προκλητικά καθόβουλες αναφορές σε ανύπαρκτα μειονοτικά προβλήματα στην Ελλάδα και επειδή εξακολουθεί να απουσιάζει μια συνολική στρατηγική του ελληνισμού για την αντιμετώπιση των ορατών πια κινδύνων που διαγράφονται, καλείται η κυπριακή κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Γιατί δεν έχει ακόμη αντιδράσει ανεχόμενη το απαράδεκτο περιεχόμενο της έκθεσης για την Κύπρο;
2. Γιατί οι κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας δε συντονίζονται σε μια κοινή προσπάθεια αναχαίτισης της κλιμακούμενης επιθετικότητας σε βάρος του ελληνισμού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 566 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Φεβρουαρίου 1991.

«Με τρεις βασικά τρόπους θα μπορούσε ν' αποτελέσει πόλο έλξης η περιοχή της Πύλης Πάφου:

- (i) Με την αναδιαμόρφωση της ίδιας της Πύλης.
- (ii) Με την αναπαλαίωση της μεσαιωνικής κι ιστορικής εκκλησιάς της Παναγιάς της Καστελιώτισσας.
- (iii) Με τη χρηστική λειτουργία του κτιρίου του εγκαταλειμμένου κινηματογράφου 'Παλλάς' για το οποίο υπήρξε πρόταση να στεγάσει την Πειραματική Σκηνή του Θ.Ο.Κ.

Η προηγούμενη πρότασή μας για αξιοποίηση από το Δήμο Λευκωσίας (που η πολύ πετυχημένη από μέρους του πολιτιστική αξιοποίηση της Πύλης Αμμοχώστου τον έχει καταξιώσει ως αυτοδύναμο φορέα υποδομής) της εκκλησιάς ή η χρήση της ως δεύτερου μεσαιωνικού μουσείου (παράλληλα και πρόσθετα μ' εκείνο που με εισήγησή μας κι ενέργειες και δικές μας συστάθηκε στο Κάστρο Λεμεσού) άσφαλτα θα συντελούσε -μαζί με τη σωστή και σωστική απόφαση για εγκατάσταση της αστυνομικής διεύθυνσης Λευκωσίας στην Πύλη και τη συνέχιση της λειτουργίας του πυροσβεστικού σταθμού- στην ανελικτική πορεία της χειμαζόμενης περιοχής.

Πώς αντιμετωπίζονται οι πιο πάνω εισηγήσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 567 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Φεβρουαρίου 1991.

«Τη δημιουργία συσκευαστηρίων πατατών ζητούν οι κάτοικοι Περιστερώνας κι άλλων κοινοτήτων (Ορούντας, Κάτω Μονής κ.ά.), μιας και τα δυο συσκευαστήρια που βρίσκονται στις κοινότητες Ακακιού και Αστρομερίτη δεν τους ικανοποιούν επαρκώς, γιατί:

- (i) Οι γεωργόι αναγκάζονται να σέρνουν τις καρότσες σε υπεραστικό, μάλιστα, δρόμο (το δρόμο Λευκωσίας-Τροόδους), μ' αποτέλεσμα να εκτίθενται οι ίδιοι σε πολλούς κινδύνους, αλλά και να θέτουν σε αντίστοιχους κινδύνους διερχόμενους οδηγούς, ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο.
- (ii) Σε περιόδους αιχμής τα πιο πάνω συσκευαστήρια δεν προλαβαίνουν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες όλων των κοινοτήτων, με αποτέλεσμα την πρόκληση διαπληκτισμών και σωρείας προβλημάτων.

- (iii) Σημειούται απώλεια χρόνου και υποβάθμιση της ποιότητας του προϊόντος, μιας και παραμένει εκτεθειμένο στις βροχές και στον ήλιο για μέρες.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 568 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Στοχοθετείται η σύσταση και στην Κύπρο εκδοτικού οίκου με κατά πλειοψηφία, οριακή έστω, κρατική συμμετοχή, γεγονός που θα διευκολύνει τους Κυπρίους συγγραφείς και τη διακαώς επιζητούμενη επαύξηση της (λυμφατικής) κυκλοφορίας του κυπριακού βιβλίου -εκδοτικά, καλαισθητικά (εφελκύνοντας έτσι και τον αναγνώστη), πρακτικά αλλά κι οικονομικά ίσως;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 569 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πωμού και ιδιαίτερα οι εργαζόμενοι θεωρούν ψηλά τα νέα μεταφορικά που υποχρεώνονται να καταβάλλουν στην εταιρεία που τους μεταφέρει στην Πάφο. Συγκεκριμένα, αυξήθηκαν από £4.50 σε £7 τη βδομάδα και σε £2 την ημέρα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο (στα πλαίσια και της κυβερνητικής πολιτικής για παροχή βοήθειας στην ύπαιθρο και ειδικότερα τις ακριτικές κοινότητες) να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα, του οποίου η επίλυση αποτελεί και αίτημα της κοινότητας Πωμού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 570 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πωμού ζητά την επίσπευση των διαδικασιών για ικανοποίηση των αιτημάτων της, που είναι:

1. Η επέκταση του αρδευτικού αγωγού του φράγματος της Ευρέτου μέχρι την κοινότητα Πωμού.
2. Η αντικατάσταση των χαλασμένων κιριζιών και η εγκατάσταση υδρομετρητών στο αρδευτικό δίκτυο.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει και τότε σκοπεύει να επιλύσει αυτά τα προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 571 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Η ακριτική κοινότητα Πωμού δικαιολογημένα θεωρεί μεγάλο το κονδύλι των 50 χιλιάδων λιρών (το 1/3 της όλης δαπάνης) που απαιτείται για την προγραμματιζόμενη μεταφορά νερού από την τοποθεσία 'Γερασιά' για κάλυψη των υδρευτικών της αναγκών.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με τη δυνατότητα να συνεισφέρει το κράτος ακόμη περισσότερο στην όλη δαπάνη, έτσι που να μειωθεί η συνεισφορά της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 572 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Πωμού για εκβάθυνση της κοίτης του ποταμού, έτσι που να αποφευχθεί η καταστροφή που προξενείται σε ιδιωτική γη.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή, 17.1.1991.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Η Έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΙΒΟΥ (ΚΟΕΑΣ) ΝΑ ΘΕΣΕΙ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΡΙΒΑ, ΙΔΡΥΤΗ ΚΑΙ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΗΣ ΕΟΚΑ Β', ΠΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗ ΑΝΟΙΞΕ ΤΙΣ ΠΟΡΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΕΙΣΒΟΛΕΙΣ»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιανουαρίου και 4 Φεβρουαρίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Παιδείας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) και των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959. Παρόντες ήταν επίσης και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρή και Δ. Γεωργιάδης.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 17 Ιανουαρίου 1991 με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρή και στη συνέχεια, αφού κηρύχθηκε επείγον, παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εσωτερικών για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που της έδωσε το Σώμα, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών κάλεσε ενώπιόν της όλους τους αρμοδίους που θεώρησε απαραίτητους για την όσο το δυνατό καλύτερη διερεύνηση του όλου θέματος.

Στην αρχή της διαδικασίας ο Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Μανώλης Χριστοφίδης ήγειρε έντονη ένσταση ως προς την αρμοδιότητα της Βουλής να επιληφθεί του θέματος και επικαλέστηκε τα ακόλουθα:

- (α) Η Βουλή των Αντιπροσώπων, που ανακήρυξε τον «εκλιπόντα ήρωα Στρατηγόν Γεώργιον Γρίβαν-Διγενήν ως άξιον τέκνον της ιδιαίτερας αυτού πατρίδος Κύπρου», δε νομιμοποιείται ούτε νομικά ούτε πολιτικά ούτε ηθικά να ασκήσει έλεγχο και κριτική στο Διοικητικό Συμβούλιο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) που έθεσε υπό την αιγίδα της ΚΟΕΑΣ αθλητικές εκδηλώσεις που έχει από χρόνια καθιερωθεί να διοργανώνονται στη μνήμη του αρχηγού Διγενή και των πεσόντων αγωνιστών του απελευθερωτικού μας αγώνα του 1955 - 1959. Η ενέργεια της ΚΟΕΑΣ δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να αποτελέσει αντικείμενο κοινοβουλευτικού ελέγχου.
- (β) Η ενέργεια της ΚΟΕΑΣ ταυτίζεται με τη σωστή θέση που πήρε στο θέμα του Διγενή και η Βουλή και η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας. Η απόδοση τιμών στο Διγενή συνάδει απόλυτα και με το «άξιος της πατρίδος» του ψηφίσματος της Βουλής και με το τριήμερο δημόσιο πένθος που κήρυξε η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας στη μνήμη του Διγενή και με τη δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' στις 28 Ιανουαρίου 1974 ότι ο ελληνισμός της Κύπρου θα τιμά πάντοτε τη μνήμη του Στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή.
- (γ) Το γεγονός ότι ο Διγενής ανακηρύχθηκε μετά το θάνατό του από τη Βουλή άξιο τέκνο της πατρίδας αποκλείει λογικά και νομικά τον καταλογισμό σ' αυτόν οποιασδήποτε ευθύνης για γεγονότα μεταγενέστερα του θανάτου του. Παραγνώριση της στοιχειώδους αυτής αρχής προσβάλλει την κοινή λογική και εξυπηρετεί αλλότριους σκοπούς.
- (δ) Το ερώτημα ποιος άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς άπτεται του θέματος του Φακέλου της Κύπρου και θα απαντηθεί με ασφάλεια με το πλήρες άνοιγμα του Φακέλου.
- (ε) Ο Διγενής της ΕΟΚΑ ανήκει πλέον μόνιμα στην ιστορία και αποτελεί μικρότητα η αμφισβήτηση της ιστορικής του θέσης.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρής ανέφερε ότι για δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια συνεχίζεται η κατοχή του 37% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τα τουρκικά στρατεύματα. Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974 έγινε πέντε μέρες μετά το πραξικόπημα και αποτελούσε συνέχεια και επακόλουθό του. Το πραξικόπημα ήταν το πρόσχημα που διευκόλυνε την Τουρκία να εισβάλει στην Κύπρο με όλα τα τραγικά επακόλουθα και κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι οι δυνάμεις που διενήργησαν το πραξικόπημα στις 15 Ιουλίου 1974 ήταν η ελληνική χούντα και η ΕΟΚΑ Β'. Ιδρυτής και αρχηγός της ΕΟΚΑ Β' ήταν ο στρατηγός Γεώργιος Γρίβας, που με εντολή της χούντας ήρθε παράνομα στην Κύπρο το 1971 και αμέσως μετά την άφιξή του δημιούργησε την ΕΟΚΑ Β', καθοδηγώντας την εγκληματική της δράση μέχρι και την τελευταία μέρα της ζωής του. Η ΕΟΚΑ Β' με αρχηγό το Γεώργιο Γρίβα από το 1972 μέχρι το 1974 διέπραξε αναρίθμητες παράνομες πράξεις που στρέφονταν κατά του νόμιμου κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οργάνωσε ανατινάξεις και εμπρησμούς

αστυνομικών σταθμών και άλλων κυβερνητικών κτιρίων, διέπραξε δολοφονίες και κακοποίησε πολίτες, προκάλεσε ζημιές σε κυβερνητικές και ιδιωτικές περιουσίες και παραβίασε τα ανθρώπινα δικαιώματα, δημιουργώντας μόνιμο κίνδυνο για ξέσπασμα εμφύλιου πολέμου. Οι εγκληματικές πράξεις της ΕΟΚΑ Β', που αρχηγός της ήταν ο στρατηγός Γεώργιος Γρίβας, γίνονταν με την ενθάρρυνση και την κάλυψη της ελληνικής χούντας. Οι παράνομες και αντιδημοκρατικές αυτές πράξεις, δηλ. το όργιο των εκρήξεων, των δολοφονιών και των κακοποιήσεων των πολιτών της Δημοκρατίας από την ΕΟΚΑ Β', προετοίμασαν μεθοδικά το έδαφος για το προδοτικό πραξικόπημα που αποτέλεσε το πρόσχημα και άνοιξε διάπλατα τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς.

Επομένως, δεν ευσταθεί το επιχείρημα ότι οι ευθύνες του Γεωργίου Γρίβα για το πραξικόπημα δεν μπορούν να εξακριβωθούν, επειδή αυτός πέθανε έξι μήνες πριν από το πραξικόπημα, διότι αυτή που προετοίμασε το έδαφος για το πραξικόπημα, αυτή που υπήρξε το στήριγμα της ελληνικής χούντας στην Κύπρο ήταν η ΕΟΚΑ Β', την οποία ο στρατηγός δημιούργησε και καθοδήγησε μέχρι και την τελευταία μέρα της ζωής του. Κατά συνέπεια, οι ευθύνες του Γεωργίου Γρίβα και των ηγετών της ΕΟΚΑ Β' στην κυπριακή τραγωδία είναι βαρύτερες, όπως και οι ευθύνες της ελληνικής χούντας.

Με βάση όλα τα πιο πάνω πρέπει, κατά τον εισηγητή του θέματος, να διερωτηθεί κάποιος με βάση ποια λογική αποφάσισε η ΚΟΕΑΣ, που είναι μια ομοσπονδία που εκφράζει το αθλητικό πνεύμα και χρηματοδοτείται από το δημόσιο, να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικούς αγώνες που γίνονται προς τιμήν ενός ανθρώπου που τον βαραίνουν ασήκωτες ευθύνες για την τραγωδία της Κύπρου. Μια τέτοια ενέργεια υποδηλώνει ότι η νεολαία μας δεν ενημερώνεται σωστά και αντικειμενικά για τα αίτια της κυπριακής τραγωδίας, αφού μια αθλητική ομοσπονδία παρασιωπά, παραγράφει και μηδενίζει τις αρνητικές και γενικά τις εθνικά επιζήμιες πτυχές της ζωής του στρατηγού Γεωργίου Γρίβα.

Σχετικά με τον ισχυρισμό ότι η ΚΟΕΑΣ αποτελεί ιδιωτική και όχι κρατική οργάνωση, πρέπει να λεχθεί ότι αυτή επιχορηγείται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, δηλαδή από το κυπριακό δημόσιο, με πολύ μεγάλα ποσά και κατά συνέπεια δεν είναι σωστό να διαθέτει οποιοδήποτε ποσό ή και να θέτει υπό την αιγίδα της εκδηλώσεις που διοργανώνονται προς τιμήν του ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β'. Ακόμα και αν γίνει δεκτή η άποψη ότι η ΚΟΕΑΣ δεν έχει καμιά σχέση με το κυπριακό δημόσιο και δεν παίρνει καμιά βοήθεια απ' αυτό, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν μπορεί να παραμένει αδιάφορη όταν παρασιωπούνται, παραγράφονται ή αλλοιώνονται οι ευθύνες ατόμων τα οποία σχετίζονται με την κυπριακή τραγωδία.

Με βάση την πιο πάνω εισήγηση του Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ζήτησε στοιχεία που να δηλώνουν ποιο ακριβώς καθεστώς διέπει την ΚΟΕΑΣ ως αθλητική ομοσπονδία, ποια είναι η σχέση της με το κυπριακό δημόσιο, καθώς και αν έχει την ευχέρεια να παίρνει οποιοσδήποτε αποφάσεις, όπως έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση με την απόφασή της να θέσει υπό την αιγίδα της αγώνες που διοργανώνονται προς τιμήν του στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή, ή αν κάτι τέτοιο αντίκειται σε οποιοσδήποτε απαγορευτικές ή άλλες διατάξεις.

Εκφράζοντας τις θέσεις του ενώπιον της Επιτροπής, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) δήλωσε ότι η ενέργεια του ΑΚΕΛ-Αριστεράς να εγγράψει στη Βουλή το θέμα αυτό δεν

αποτελεί παρά απόρροια των αποφάσεων και πορισμάτων του τελευταίου συνεδρίου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, σύμφωνα με τα οποία ο αθλητισμός από τη φύση του είναι κομματικοποιημένος. Η ΚΟΕΑΣ αποτελεί, σύμφωνα με το καταστατικό της, μια φιλελεύθερη ομοσπονδία ερασιτεχνικού αθλητισμού στίβου, της οποίας μοναδικός προορισμός είναι η προώθηση του αθλητισμού, ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε πολιτικές ή θρησκευτικές πεποιθήσεις. Η ομοσπονδία, που ιδρύθηκε το 1983 από τους έξι γυμναστικούς συλλόγους της Κύπρου και έγινε δεκτή το 1984 από τη Διεθνή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου, προβάλλει την Κύπρο διεθνώς, τηρεί τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και κατά καιρούς διοργανώνει και διοργανώνει διάφορους αγώνες, όπως τα Μακάρεια και τα Μάτσεια. Αυτό και μόνο το γεγονός αποδεικνύει ότι δεν ακολουθεί οποιαδήποτε πολιτική κατεύθυνση.

Σχετικά με το θέμα της επιχορήγησης της ΚΟΕΑΣ από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, ο ίδιος πιο πάνω εκπρόσωπος δήλωσε ότι λόγω της ψηλής βαθμολογίας που εξασφαλίζει κάθε χρόνο η ομοσπονδία ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού της παρέχει και το μεγαλύτερο μέρος του χρηματικού ποσού με το οποίο επιχορηγεί τις διάφορες ομοσπονδίες αθλητισμού. Η επιχορήγηση αυτή εξαντλείται πάντοτε σύμφωνα με προγραμματισμό που γίνεται κάθε χρόνο από την ΚΟΕΑΣ και εγκρίνεται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, ενώ καμιά δαπάνη δε γίνεται ποτέ κατά παρέκκλιση του προγραμματισμού αυτού.

Ενδεικτικά, αναφέρθηκε από τους εκπροσώπους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού σχετικά με την επιχορήγηση της ΚΟΕΑΣ από τον ΚΟΑ ότι το 1988 δόθηκαν £179,518, το 1989 δόθηκαν £192,228 και το 1990 δόθηκαν £208,198, ποσά που συνιστούν άμεσες επιχορηγήσεις που παρέχονται στην αρχή του έτους.

Με τις έκτακτες επιχορηγήσεις που δόθηκαν για τα πιο πάνω έτη η κατάσταση διαμορφώνεται ως ακολούθως:

Το 1988 το ποσό των £179,518 ανήλθε στις £191,869, το 1989 το ποσό των £192,228 ανήλθε στις £206,117 και το 1990 το ποσό των £208,198 ανήλθε στις £262,332.

Τα πιο πάνω αναφερόμενα ποσά δίδονται με βάση εκτιμήσεις του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και των τριάντα τριών ομοσπονδιών αθλητισμού που λειτουργούν σήμερα στην Κύπρο. Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι το συνολικό ποσό που ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού παρέχει στην ΚΟΕΑΣ υπερβαίνει το 15% του ποσού των επιχορηγήσεων που ο Οργανισμός παραχωρεί στις διάφορες ομοσπονδίες. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι καμιά ευχέρεια δε δίδεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού να εξετάζει διάφορα κριτήρια για την επιχορήγηση οποιωνδήποτε σωματείων ή ομοσπονδιών.

Σύμφωνα με την επακριβή απόφαση της ΚΟΕΑΣ που λήφθηκε από το Διοικητικό της Συμβούλιο, η ομοσπονδία θα θέσει υπό την αιγίδα της τους αγώνες που διοργανώνονται από τους Συνδέσμους Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959 προς τιμήν του αρχηγού της ΕΟΚΑ του 1955-1959 και όσων θυσιάστηκαν στον αγώνα αυτό ενώ, σύμφωνα με τον εκπρόσωπό της, δεν πρόκειται να διατεθεί το παραμικρό ποσό από την ΚΟΕΑΣ για τη διοργάνωση και διεξαγωγή των αγώνων αυτών.

Στο σημείο αυτό έντονη υπήρξε η διαφωνία μεταξύ των Βουλευτών του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και των Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού ως προς το

αν η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΟΕΑΣ είναι αυτή η οποία αναφέρεται στον τίτλο του θέματος που ενέγραψε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής, σύμφωνα με τον οποίο οι αθλητικές εκδηλώσεις θα γίνουν προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', ή αν, όπως δηλώθηκε από τους εκπροσώπους της ΚΟΕΑΣ ενώπιον της Επιτροπής, οι αθλητικές εκδηλώσεις θα διοργανωθούν με σκοπό την απότιση φόρου τιμής στον αρχηγό της ΕΟΚΑ του 1955-1959 και σε όσους θυσιάστηκαν στον αγώνα αυτό.

Η θέση που διατύπωσε ενώπιον της Επιτροπής ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρής ως προς τη διαφωνία που ηγέρθη είναι ότι το εγγραφέν θέμα δε σχετίζεται με τους ήρωες της ΕΟΚΑ του 1955-1959, τους οποίους το ΑΚΕΛ τιμά και αναγνωρίζει, αλλά με τις ενέργειες του στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή ως αρχηγού της ΕΟΚΑ Β'.

Οι εκπρόσωποι της ΚΟΕΑΣ τάχθηκαν υπέρ της άποψης ότι ο στρατηγός Γεώργιος Γρίβας-Διγενής ως αρχηγός της ΕΟΚΑ κατά τον αγώνα του 1955-1959 ήταν αυτός που έδωσε τον 'Αγγλο κατακτητή και ότι δεν είναι εξακριβωμένες οι ενέργειές του κατά την περίοδο 1972-1974. Κατά τους ίδιους εκπροσώπους, είναι γνωστό ότι ο Διγενής βρισκόταν σε διάσταση με τη χούντα και ότι ήρθε στην Κύπρο οραματιζόμενος την ένωση με την Ελλάδα.

Οι εκπρόσωποι των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959, εκφράζοντας τις θέσεις τους γύρω από το υπό συζήτηση θέμα, υπεράσπισαν τη μνήμη του στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή και δήλωσαν ότι ο στρατηγός Διγενής ήταν αντιχουντικός, ενώ είναι γνωστό πως το 1967 εξαιτίας των πεποιθήσεών του παρέμεινε αποκλεισμένος στην περιοχή Χαλανδρίου στην Αθήνα. Σχετικά με τους αγώνες που διοργανώνονται προς τιμήν του και τους οποίους η ΚΟΕΑΣ αποφάσισε να θέσει υπό την αιγίδα της, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι αυτοί διοργανώνονται προς εκπλήρωση του ηθικού χρέους των αγωνιστών του 1955-1959 προς τον αρχηγό τους αλλά και προς τους συναγωνιστές τους που θυσίασαν τη ζωή τους στον αγώνα αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ζήτησε να πληροφορηθεί την επίσημη κυβερνητική θέση στο υπό αναφορά θέμα υπό το φως των όσων κατατέθηκαν από τις διάφορες πλευρές και του ψηφίσματος που ο Βουλευτής κ. Μ. Χριστοφίδης κατέθεσε στην Επιτροπή, το οποίο εγκρίθηκε από την ολομέλεια του Σώματος στις 31 Ιανουαρίου 1974 και έχει ως ακολούθως:

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων, συνελθούσα σήμερα, ημέραν Πέμπτην, 31ην Ιανουαρίου 1974, εις έκτακτον επίσημον συνεδρίαν, διά να αποτίσει φόρον τιμής προς τον εκλιπόντα Αρχηγόν της Ε.Ο.Κ.Α. Στρατηγόν Γεώργιον Γρίβαν-Διγενήν, και μνημονεύουσα τας εξαιρετούς υπηρεσίας τας οποίας ο εκλιπών εθνικός ήρωας προσέφερε διά την απελευθέρωσιν της ιδιαίτέρας αυτού πατρίδος Κύπρου, διά ψηφίσματος αυτής ανακηρύσσει τον εκλιπόντα ήρωα Στρατηγόν Γεώργιον Γρίβαν-Διγενήν ως άξιον τέκνον της ιδιαίτέρας αυτού πατρίδος Κύπρου».

Η γραπτή θέση του Υπουργείου Παιδείας, όπως αυτή διαβιβάστηκε στην Επιτροπή, είναι η ακόλουθη:

«Πάγια θέση της κυβέρνησης είναι ότι τιμούμε τον αρχηγό της ΕΟΚΑ Διγενή και καταδικάζουμε το Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγό της ΕΟΚΑ Β', που τόσα δεινά προξένησε στον τόπο, ιδιαίτερα με το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή που επακολούθησαν.

Είναι γι' αυτό που η κυβέρνηση (και φυσικά και το Υπουργείο Παιδείας) δεν τιμά την επέτειο του θανάτου του, που συνέβηκε ενώ ήταν αρχηγός της ΕΟΚΑ Β', και δεν εκπροσωπείται στο μνημόσυνό του.

Ως εκ τούτου θεωρούμε ατυχή την πρωτοβουλία μιας αθλητικής ομοσπονδίας, της ΚΟΕΑΣ, να θέσει υπό την αιγίδα της μια καθαρά αθλητική εκδήλωση στη μνήμη του Γρίβα».

Μετά την ολοκλήρωση της διερεύνησης του υπό αναφορά θέματος κλήθηκαν τα Μέλη της Επιτροπής να διατυπώσουν τα δικά τους συμπεράσματα για σκοπούς παραπέρα συζήτησης του θέματος στην ολομέλεια του Σώματος.

Το Μέλος της Επιτροπής-Βουλευτής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Ευσταθίου, όπως και το ΑΔΗΣΟΚ, επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια, ενώ τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΚΕΛ-Αριστεράς διατύπωσαν τις πιο κάτω θέσεις:

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχοντας υπόψη:

- (1) Τα επίσημα πρακτικά της συνεδρίασης της Βουλής των Αντιπροσώπων της 31ης Ιανουαρίου 1974 και ιδιαίτερα το πιο κάτω απόσπασμα:

«ΠΡΟΕΔΡΟΣ (ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ):

Η σημερινή συνεδρία, η οποία εκλήθη διά να αποτίσωμεν φόρον τιμής προς τον εκλιπόντα Στρατηγόν Γεώργιον Γρίβαν-Διγενήν, θα αρχίση με μονόλεπτον σιγήν.

(Τήρησις μονολέπτου σιγής)

Συνήλθομεν σήμερον εν βαθυτάτω πένθει εις έκτακτον συνεδρίαν της Βουλής, διά να αποτίσωμεν φόρον τιμής προς τον εκλιπόντα Αρχηγόν της Ε.Ο.Κ.Α. Γεώργιον Γρίβαν-Διγενήν.

Ο θάνατος του Στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή εβύθισεν εις πένθος ολόκληρον το έθνος, ως επίσης και τον κυπριακόν ελληνισμόν.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μεθ' ολοκλήρου του ελληνισμού, τιμά την μνήμην του θρυλικού Αρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α. Διγενή, υπό την γενναίαν στρατιωτικήν ηγεσίαν του οποίου διεξήχθη υπό των αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α., συμπαραστατουμένων υπό του κυπριακού ελληνισμού και υπό της ελληνικής πατρίδος ολοκλήρου, ο τιτάγιος αγών διά την απελευθέρωσιν και εθνικήν αποκατάστασιν της Κύπρου.

Ο Στρατηγός Γεώργιος Γρίβας-Διγενής, μετουσιώνων εις πράξεις ηρωικάς και γενναίας την προσήλωσιν του ελληνισμού ολοκλήρου εις το ιδανικόν της ελευθερίας, με τόλμην απαράμιλλον, με αναμφισβήτητον στρατιωτικήν ικανότητα, επί κεφαλής εμφυχωμένων αγωνιστών διεξήγαγε τον ανταρτοπόλεμον του 1955-59 και εδημιούργησε τον θρόλον της Ε.Ο.Κ.Α.

Ο εκλιπών Στρατηγός Γεώργιος Γρίβας-Διγενής διά των αγώνων του προσέφερεν ανεκτιμήτους εθνικάς υπηρεσίας προς το ελληνικόν έθνος, όχι μόνον διά την απελευθέρωσιν και εθνικήν αποκατάστασιν της Κύπρου, αλλά και διά την ασφαλή διαφύλαξιν

της ελευθερίας ολοκλήρου του έθνους εκ ξένων επιβουλών.

Ο Στρατηγός Γεώργιος Γρίβας-Διγενής ως αξιωματικός του ενδόξου ελληνικού στρατού επολέμησεν ανδρείως κατά την μικρασιατικήν εκστρατείαν, ως επίσης και εις το αλβανικόν μέτωπον, εσυνέχισε δε αγωνιζόμενος κατά των γερμανικών και ιταλικών δυνάμεων κατοχής διά την απελευθέρωσιν εκ του ξένου ζυγού της μαρτυρικής πατρίδος.

Το 1959 η Βουλή των Ελλήνων, συνελθούσα εις έκτακτον συνεδρίαν, λαβούσα υπ' όψιν τας υπηρεσίας του Στρατηγού Γρίβα-Διγενή προς το έθνος, ως επίσης και τους αγώνας του διά την απελευθέρωσιν και εθνικήν αποκατάστασιν της Κύπρου, διά ψηφίσματος αυτής απένευμεν εις τον Στρατηγόν τον τίτλον του αξίου τέκνου της πατρίδος.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, συνελθούσα σήμερα εις επίσημον έκτακτον συνεδρίαν και μνημονεύουσα τας εξαιρετους υπηρεσίας άτινας ο εκλιπών ήρωσ προσέφερεν διά την απελευθέρωσιν της ιδιαίτερας του πατρίδος Κύπρου, καλείται όπως διά ψηφίσματος αυτής ανακηρύξη τον εκλιπόντα ήρωα Στρατηγόν Γεώργιον Γρίβαν-Διγενήν ως άξιον τέκνον της ιδιαίτερας του πατρίδος Κύπρου.

Παρακαλώ όπως αναγνωσθή το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, συνελθούσα σήμερα, ημέραν Πέμπτην, 31ην Ιανουαρίου 1974, εις έκτακτον επίσημον συνεδρίαν, διά να αποτίση φόρον τιμής προς τον εκλιπόντα Αρχηγόν της Ε.Ο.Κ.Α. Στρατηγόν Γεώργιον Γρίβαν-Διγενή, και μνημονεύουσα τας εξαιρετους υπηρεσίας τας οποίας ο εκλιπών εθνικός ήρωσ προσέφερε διά την απελευθέρωσιν της ιδιαίτερας αυτού πατρίδος Κύπρου, διά ψηφίσματος αυτής ανακηρύσσει τον εκλιπόντα ήρωα Στρατηγόν Γεώργιον Γρίβαν-Διγενήν ως άξιον τέκνον της ιδιαίτερας αυτού πατρίδος Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρησης;

Υπάρχουν αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ψήφισμα εγκρίνεται».

- (2) Την ακόλουθη δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' της 28ης Ιανουαρίου 1974:

«Ο θάνατος του Στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή συνείκησε βαθύτατα τον κυπριακόν ελληνισμόν. Ο Στρατηγός προσέφερε πολυτίμους υπηρεσίας εις την Κύπρον και εις ολόκληρον το έθνος. Πολλάκις διεφώνησα με τον Στρατηγόν Γρίβαν ως προς

την μέθοδο και τον χειρισμόν του εθνικού κυπριακού θέματος. Πολύ δε λυπούμαι, διότι από διετίας ευρισκόμενη εν συνεχεί διαφωνία προς τον Στρατηγόν διά πράξεις και ενεργείας εις τας οποίας παρεσύρθη. Ουδόλως, όμως, παραγνωρίζω την τεραστίαν προσφοράν του εις τον απελευθερωτικόν αγώνα του κυπριακού ελληνισμού, η οποία έδωκεν εις αυτόν εξέχουσας θέσιν εις την ιστορίαν. Ο ελληνισμός της Κύπρου θα τιμά πάντοτε την μνήμη του Στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή».

— Υιοθετεί στο ακέραιο τις πιο κάτω θέσεις:

Ο Δημοκρατικός Συναγεμός, αιρόμενος πάνω από στενόκαρδες και μικροπολιτικές τοποθετήσεις, τιμά τη μνήμη και των δύο ηγετών του απελευθερωτικού του αγώνα, τιμά τη μνήμη και του πολιτικού ηγέτη και του στρατιωτικού ηγέτη, τιμά τη μνήμη και του Μακαρίου και του Διγενή.

Καλεί όλες τις πολιτικές δυνάμεις, τα κόμματα και τα άλλα οργανωμένα σύνολα να αποφεύγουν αντιδράσεις παρόμοιες με την αντίδραση του ΑΚΕΛ-Αριστεράς που βρίσκονται σε αντίθεση με το πνεύμα της απονομής τιμών στο Διγενή. Τέτοιες αντιδράσεις κάθε άλλο παρά συμβάλλουν στην επούλωση των πληγών του παρελθόντος, στην ενότητα και στην εθνική συμφιλίωση τις οποίες διακαώς επιθυμεί το σύνολο του κυπριακού ελληνισμού ανεξάρτητα από ιδεολογίες και κομματικές τοποθετήσεις.

Επαινεί δημόσια την ΚΟΕΑΣ για την εθνοπρεπή ενέργειά της και δηλώνει ότι οι επιχορηγήσεις των αθλητικών σωματείων και ομοσπονδιών από τον ΚΟΑ καθορίζονται σωστά με βάση αξιοκρατικά αθλητικά κριτήρια και δεν μπορούν με κανέναν τρόπο να συνδυάζονται με επιβολή τρόπου «εθνικώς σκέπτεσθαι» ανάλογα με τα πιστεύω οποιουδήποτε πολιτικού κόμματος. Στα πλαίσια της πολυκομματικής δημοκρατίας η σκέψη είναι ελεύθερη.

Σύμφωνα με το Δημοκρατικό Κόμμα, οι αγώνες κρίνονται από το περιεχόμενο των αξιών τους και τα πρόσωπα από τις πράξεις και τη συμπεριφορά τους. Το ΔΗΚΟ τιμά την ΕΟΚΑ και τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της Κύπρου του 1955-1959 και επαινεί την προσφορά του Διγενή σ' αυτόν. Καταδικάζει την παράνομη και αντεθνική δραστηριότητα της ΕΟΚΑ Β' και του αρχηγού της Γεωργίου Γρίβα, που οδήγησε στο εγκληματικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974 και στην τραγωδία της τουρκικής εισβολής και κατοχής, η οποία ακόμη συνεχίζεται με όλες της τις συνέπειες. Ως εκ τούτου το Δημοκρατικό Κόμμα δε συμφωνεί με οποιεσδήποτε τιμητικές εκδηλώσεις που επαναφέρουν στη μνήμη του λαού τέτοια τραγικά γεγονότα και εμπειρίες.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δήλωσαν ότι υιοθετούν πλήρως τις θέσεις που εκφράστηκαν από τον εισηγητή του θέματος, Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή, και χαρακτήρισαν απαράδεκτες τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από κάποιες πλευρές, κατά τη διάρκεια της σχετικής συζήτησης, για απαλλαγή του αρχηγού της ΕΟΚΑ Β' από τις τεράστιες και ασήκωτες ευθύνες που τον βαραινούν για την τραγωδία της Κύπρου. Οι προσπάθειες αυτές, εκτός του ότι στοχεύουν στην παραχάραξη της ιστορίας και την παραπληροφόρηση της νεολαίας, έχουν επίσης ως αποτέλεσμα την υπόσκαψη της ενότητας του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει συμφωνία αυτή η συζήτηση να διεξαχθεί σε επίπεδο αρχηγών ή εκπροσώπων εκάστου κόμματος.

Ποιος θέλει πρώτος να πάρει το λόγο;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχω εγγράψει το θέμα που συζητούμε, διότι θεώρησα ότι δεν είναι σωστό μια ομοσπονδία, όπως είναι η ΚΟΕΑΣ, που χρηματοδοτείται από το δημόσιο με εκατοντάδες χιλιάδες λίρες το χρόνο να θέτει υπό την αιγίδα της αγώνες προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα. Δε χρειάζεται να υπενθυμίσω ότι ο Γεώργιος Γρίβας ήταν ο ιδρυτής και αρχηγός της ΕΟΚΑ Β'. Ότι με την εγκληματική δράση αυτής της οργάνωσης προετοιμάστηκε το έδαφος για το ιουλιανό πραξικόπημα, που άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς με όλα τα τραγικά επακόλουθα. Είναι αδιανόητο μια αθλητική ομοσπονδία, που έχει καθαρά αθλητικούς στόχους και προσανατολισμούς, μια ομοσπονδία που συντηρείται με λεφτά του λαού να συμμετέχει στις προσπάθειες για εξαγνισμό του Γεωργίου Γρίβα. Θεώρησα λοιπόν χρέος μου να εγγράψω στη Βουλή το θέμα για συζήτηση. Και εκφράζω εκτίμηση για το ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων στη συνεδρία της στις 17 Ιανουαρίου 1991 αποδέχτηκε εισήγησή μου όπως το θέμα τούτο εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' και συζητηθεί. Αυτό εκφράζει τη θέληση της Βουλής να συνεχίσει να εκπληρώνει το υψηλό της λειτουργήμα, το λειτουργήμα της άσκησης ελέγχου, όχι μόνο για τα δημόσια οικονομικά αλλά και για τις πράξεις οποιουδήποτε προσώπου που οι ενέργειές του συνδέθηκαν με την κυπριακή τραγωδία. Αλίμονο αν η Βουλή δεχόταν να αυτοφιμωθεί και να παραλείψει να εκπληρώσει αυτή την αποστολή της.

Όμως, πριν προχωρήσω για να εκφράσω τις απόψεις μου, θέλω να διευκρινίσω ότι το ΑΚΕΛ συμφωνεί με την απόδοση τιμών σε όλους όσοι αγωνίστηκαν και έδωσαν τη ζωή τους για την απαλλαγή της Κύπρου από τα αποικιακά δεσμά. Κατά συνέπεια το θέμα δεν αφορά τους αγωνιστές της ΕΟΚΑ της περιόδου 55-59. Αφορά το Γεώργιο Γρίβα, που συνέδεσε τα τελευταία χρόνια της ζωής του με την τραγωδία της Κύπρου.

Ενώ αυτό ήταν το σκεπτικό μου, όταν έγραφα το θέμα, στην πορεία διαπίστωσα τόσο από τη συζήτηση που έγινε στην αρμόδια Επιτροπή όσο και από διάφορα δημοσιεύματα ότι η ουσία του θέματος βρίσκεται αλλού. Βρίσκεται στο γεγονός ότι η ΚΟΕΑΣ, ο ΣΑΠΕΛ, ο ΔΗ.ΣΥ. και άλλοι θεωρούν ότι είναι ανεξакρίβωτη η ευθύνη του Γεωργίου Γρίβα στην τραγωδία της Κύπρου και ότι γι' αυτό θα αποφανθούν οι ιστορικοί του μέλλοντος. Βλέπετε, κύριοι συνάδελφοι, δεν πέρασαν ούτε δύο δεκαετίες από τα τραγικά γεγονότα του 1971-74, δεν έσβησε ακόμα ο απόηχος από το όργιο των δολοφονιών και εκρήξεων της ΕΟΚΑ Β', που καθοδηγούσε ο Γεώργιος Γρίβας, και κινήθηκαν οι διαδικασίες της παραποίησης ιστορικών και αδιαμφισβήτητων γεγονότων. Και αυτό γίνεται από εκείνους που θέλουν να εμφανίζονται ως αντικειμενικοί και αμερόληπτοι, ως οπαδοί της διαφάνειας και της αλήθειας.

Μερικοί ακόμα δε διστάζουν να αποκαλούν την ανατρεπτική δράση της περιόδου '71-'74 «ύστατο και υπέρμαχο αγώνα για το καλό του λαού». Μάλιστα,

κύριοι συνάδελφοι. Έτσι χαρακτήρισαν την εγκληματική δράση της ΕΟΚΑ Β' κάποια επώνυμα στελέχη της, όταν με ανακοίνωσή τους ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1990 καλούσαν τα μέλη σε επικοινωνία και συνεννόηση. Καταγγείλαμε τότε ότι εκείνο το δημοσίευμα συνιστούσε προσπάθεια παραγραφής της εγκληματικής ευθύνης των πρωτεργατών της ΕΟΚΑ Β' και σταδιακής εξιλέωσής τους. Και κατηγορηθήκαμε τότε ότι υπερβάλλαμε και κινδυνολογούσαμε, ότι κάναμε τάχα πραξικοπηματολογία.

Να όμως που τώρα έχουμε μια πιο προχωρημένη πρόκληση, ότι τάχα οι ευθύνες του ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β' για την τραγωδία της Κύπρου δεν έχουν εξακριβωθεί. Να που τώρα έχουμε τον ισχυρισμό του ΔΗ.ΣΥ., όπως μπαίνει στην Έκθεση, σύμφωνα με τον οποίο το ποιος ευθύνεται για το ότι άνοιξαν οι πόρτες στους Τούρκους εισβολείς θα το βρούμε όταν ανοίξει ο Φάκελος της Κύπρου. Και ασφαλώς πρέπει να ανοίξει ο Φάκελος για την Κύπρο, για να φανεί το μέγεθος της ευθύνης της χούντας και της ΕΟΚΑ Β' για το φοβερό έγκλημα που έγινε σε βάρος αυτού του λαού.

Αλλά τι άλλο είναι από Φάκελος της Κύπρου όλα εκείνα τα αδιαμφισβήτητα στοιχεία που βαρύνουν το Γεώργιο Γρίβα και την ΕΟΚΑ Β' για την περίοδο '71-'74; Υπάρχει μήπως κανένας που να αμφισβητεί το ότι ο Γεώργιος Γρίβας ήρθε παράνομα στην Κύπρο το Σεπτέμβρη του 1971 και οργάνωσε με συνωμοτικό τρόπο την ΕΟΚΑ Β'; Υπάρχει κανένας που να αμφισβητεί την ιστορική αλήθεια ότι η οργάνωση που δημιούργησε και καθοδήγησε ο στρατηγός έκαμε επιθέσεις και επιδρομές εναντίον αστυνομικών σταθμών και στρατοπέδων της Εθνικής Φρουράς, ότι έκλεψε οπλισμό και αδυνάτισε την ασφάλεια του κράτους; Είναι ή δεν είναι μια ιστορική αλήθεια ότι με την καθοδήγηση του Γεωργίου Γρίβα η ΕΟΚΑ Β' δολοφόνησε και κακοποίησε δεκάδες πολίτες, ότι έκαμε δολοφονικές απόπειρες κατά του Μακαρίου, ότι απήγαγε Υπουργούς και δημοσιογράφους και ότι ασκούσε τρομοκρατία; Είναι ή δεν είναι μια ιστορική αλήθεια ότι ανατίναξε πάνω από 30 αστυνομικούς σταθμούς και δημόσια κτίρια και ότι προσπάθησε να επιβάλει με τη βία και την τρομοκρατία τις απόψεις μιας μειοψηφίας σε βάρος του λαού; Είναι ή δεν είναι ιστορική αλήθεια η διαταγή του Γεωργίου Γρίβα για δολοφονίες αντιπάλων του;

Αναφέρω εδώ, κύριε Πρόεδρε, την οδηγία προς το Σταύρο Σύρου στις 5 Μαρτίου 1973 με την οποία έλεγε κατά λέξη: «Εις περιπτώσει καθ' ην επιβάλλεται μαζική προσβολή στόχων, οι δύο εμφανιζόμενοι ως ηγέται της μακαριακής παρατάξεως (Α.Κ.) να εκτελεσθούν συγχρόνως. Ημίμετρα εναντίον των ουδέν θετικόν αποτέλεσμα θα έχουσιν».

Ο κ. Γλαύκος Κληρίδης, μιλώντας απ' αυτό το βήμα στις 10 Ιανουαρίου 1974, αφού επέκρινε τις εγκληματικές ενέργειες της ΕΟΚΑ Β', είπε: «Αι ενέργειαι του στρατηγού Γεωργίου Γρίβα προδίδουν τον πραγματικόν του σκοπόν, ο οποίος δεν είναι άλλος παρά η δημιουργία χαώδους καταστάσεως, διά να σχηματισθεί η εντύπωσις τόσο εν Κύπρω όσο και διεθνώς ότι δεν υφίσταται κυβέρνησις ή κυπριακόν κράτος».

Υπάρχει λοιπόν έστω και η παραμικρή αμφιβολία για το ότι με το εγκληματικό πραξικόπημα που διενήργησαν η χούντα και η ΕΟΚΑ Β' του Γεωργίου Γρίβα δημιουργήθηκε πράγματι μια χαώδης κατάσταση, που έδινε την εντύπωση ότι δεν υπάρχει κυπριακό κράτος; Υπάρχει έστω και η παραμικρή αμφιβολία για το ότι

το πραξικόπημα διευκόλυνε την τούρκικη εισβολή; Τι είναι λοιπόν αυτό που δεν έχει διακριβωθεί; Και τι είναι αυτό που θα παραπεμφθεί στους ιστορικούς του μέλλοντος;

Λέχθηκε στην αρμόδια Επιτροπή πως, αν ζούσε ο Γρίβας, δε θα γινόταν το πραξικόπημα. Διερωτώμαι με βάση ποια λογική μπορεί να προβάλλεται αυτός ο ισχυρισμός, όταν αυτή τούτη η παρουσία του Γρίβα στην Κύπρο από το φθινόπωρο του '71 ήταν ένα συνεχές πραξικόπημα. Όταν η καθημερινή δράση του ιδίου και της οργάνωσής του ήταν η προετοιμασία του πραξικοπήματος, που ούτε απέκρυβε ούτε τον έμελλε ποιες θα ήταν οι συνέπειες. Διερωτώμαι γιατί αυτός ο εξεζητημένος ισχυρισμός, όταν τον Αύγουστο του 1973 που συνελήφθη ο Σταύρος Σύρου, υπαρχηγός της ΕΟΚΑ Β', βρέθηκε πάνω του το πραξικοπηματικό σχέδιο «Απόλλων» που είχε προετοιμάσει και είχε υπογράψει ο στρατηγός.

Λέχθηκε ακόμα ότι οι οργανωτές των αθλητικών αγώνων καταδικάζουν μεν τη δράση της ΕΟΚΑ Β' και τη χαρακτηρίζουν εγκληματική, διαχωρίζουν όμως το Γεώργιο Γρίβα από αυτή τη δράση. Αυτό βέβαια δεν είναι τίποτα άλλο από παραχάραξη της ιστορικής αλήθειας. Διότι, όπως δεν μπορείς να διαχωρίζεις το νύχι από το κρέας, έτσι δεν μπορείς να διαχωρίζεις το Γρίβα από τη δράση της ΕΟΚΑ Β'. Το γεγονός ότι ο Γεώργιος Γρίβας δε ζούσε στις 15 του Ιούλη του 1974 δεν τον απαλλάσσει των ευθυνών του για την καταστροφή της Κύπρου. Και πολύ περισσότερο δεν τον απαλλάσσει από τις παρανομίες και τα εγκλήματα που συνέβησαν στην περίοδο '71-'74. Εκείνος ήταν ο αρχηγός, εκείνος διέταζε τα πάντα.

Μας είπαν ακόμα -και το αναφέρει η Έκθεση- ότι ο Γεώργιος Γρίβας ήταν ο μεγαλύτερος αντιχουντικός. Αυτό όμως κονταροχτυπιέται με την ιστορική αλήθεια. Ιστορικό βιβλίο που γράφτηκε το 1978 από τους σημερινούς υποστηρικτές του Γρίβα λέγει ότι αυτός έφτασε στην Κύπρο με πρωτοβουλία της χούντας. Το ίδιο επιβεβαιώνει και ο Σπύρος Παπαγεωργίου, στενός συνργάτης του Γρίβα, στο βιβλίο του «Μακάριος» στη σελίδα 106.

Σε επιστολή που έστειλε στο Μακάριο ο γιατρός Όμηρος Χαπίπης από το Λονδίνο στις 29 Οκτωβρίου 1971, τις ίδιες δηλαδή μέρες που ο Γρίβας έφτασε στην Κύπρο, αναφέρει μεταξύ άλλων: «Ο Γρίβας ετοιμάζει πραξικόπημα εν γνώσει και με υποστήριξη της ελληνικής κυβέρνησης και με την έγκριση των Αμερικανών». Ακόμα και ο ίδιος ο Γεώργιος Γρίβας στην πρώτη διακήρυξη που απηύθυνε προς τη νεολαία, όταν ήρθε παράνομα στην Κύπρο το φθινόπωρο του '71, αφού κατηγορήσε εκείνους της πολιτικής ηγεσίας ως λιπόψυχους και συνθηκολόγους, είπε: «Τώρα αι συνθήκαι μετεβλήθησαν υπέρ ημών. Παρά το πλευρόν μας ίσταται η μητέρα πατρίς, ήτις την φοράν ταύτην δεν θα μας εγκαταλείψει».

Αυτή λοιπόν που κυβερνούσε την Ελλάδα το 1971 και δε θα εγκατέλειπε τις ανατρεπτικές ενέργειες του αρχηγού της ΕΟΚΑ Β' ήταν η ελλαδική χούντα, που τον έστειλε στην Κύπρο και τον χρηματοδοτούσε. Μπορεί κατά καιρούς να συγκρούσαν με τη μια ή την άλλη μερίδα της χούντας, αλλά συμφωνούσαν στο κύριο, στη διενέργεια του πραξικοπήματος. Είναι λοιπόν μάταιη η προσπάθεια να εμφανιστεί ο Γεώργιος Γρίβας με το φωτοστέφανο του αντιχουντικού, του δημοκράτη.

Στην Έκθεση παρατίθεται το ψήφισμα που ενέκρινε η Βουλή στις 31 Ιανουαρίου 1974 αμέσως μετά το θάνατο του Γρίβα με το οποίο ανακηρυσσόταν

άξιο τέκνο της πατρίδας, καθώς και η δήλωση του Μακαρίου, σύμφωνα με την οποία «ο ελληνισμός θα τιμά πάντοτε την μνήμη του στρατηγού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή». Μας ρωτούν λοιπόν γιατί έχουμε ένσταση να τιμάται δημόσια ο Γρίβας. Για την ιστορία πρέπει να πω ότι οι τότε Βουλευτές του ΑΚΕΛ προς τιμήν τους δε συμφώνησαν με εκείνο το ψήφισμα. Ανεξάρτητα όμως από αυτό θέλω να υπενθυμίσω ότι κυρίως η δήλωση του Μακαρίου που έγινε την επομένη του θανάτου του στρατηγού αποτελούσε μια ύστατη προσπάθεια, μια χειρονομία καλής θέλησης προς τα μέλη της ΕΟΚΑ Β', για να τερματίσουν την ανατρεπτική τους δράση, που με μαθηματική ακρίβεια οδηγούσε στον όλεθρο, όπως και οδήγησε. Η δήλωση εκείνη έγινε με την έννοια του κλάδου ελαίας, για να αποτρέψει το προετοιμαζόμενο πραξικόπημα. Δυστυχώς όμως δε βρήκε ανταπόκριση. Δε χρειάζεται να έχει ένας οξυδέρκεια για να καταλάβει πως αυτό ήταν το νόημα εκείνης της δήλωσης. Διότι μόλις μερικές μέρες προηγουμένως ο Μακάριος είχε καταδικάσει με οργή και αγανάκτηση το Γρίβα και τις δολοφονίες που διέπραξαν οπαδοί του στη Λεμεσό. Και όχι μόνο ο Μακάριος αλλά και η κοινή γνώμη, όλος ο λαός. Έτσι στις 26 Ιανουαρίου 1974, ο «Φιλελεύθερος» κατηγορούσε το Γρίβα ως «δημόσιο κίνδυνο», ως «αδίστακτο δολοφόνο», ενώ ο Γλαύκος Κληρίδης σε δηλώσεις του προς την ίδια εφημερίδα την ίδια μέρα έλεγε ανάμεσα σε άλλα: «Αι ενέργειαι των οπαδών του Γρίβα αποτελούν βδελυράς πράξεις, αι οποίαι μόνον από ανθρώπους άνευ συνειδήσεως ήτο δυνατόν να διαπραχθούν... Εφόσον ο στρατηγός Γρίβας, συνέχιζε ο κ. Κληρίδης, και μετά την συζήτησιν εις την Βουλήν και την έγκρισιν ψηφίσματος διά του οποίου καλείται όπως καταδικάσει την βίαν και διαλύσει τας παρανόμους ομάδας του δεν πράξη τούτο και οι οπαδοί του συνεχίσουν τας παρανόμους ενεργείας και τας ανάνδρους δολοφονίας, τότε θα ζητήσω από την Βουλήν και τον κυπριακό λαόν να τον καταδικάσουν ως δολοφόνο». Αυτά λέγονταν μέχρι τις 26 του Γενάρη του 1974. Πώς ήταν δυνατό λοιπόν σε τρεις μέρες να μεταστραφεί αυτό το δημόσιο αίσθημα αγανάκτησης και καταδίκης των ενεργειών του Γρίβα σε αίσθημα ύμνων και επαίνων;

Από την άλλη δε χρειάζεται οξυδέρκεια για να καταλάβει ένας πως, από τη στιγμή που το δημιουργήμα του Γρίβα, η ΕΟΚΑ Β', προχώρησε μαζί με τη χούντα στη διενέργεια του πραξικοπήματος, που άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς με την προσφυγιά, τις χιλιάδες νεκρούς και αγνοουμένους, από τη στιγμή που οι συνέπειες αυτού του εγκλήματος οδήγησαν στη σημερινή διχοτομική κατάσταση, θα ήταν τραγωδία μαζοχιστικού χαρακτήρα να τιμάται δημόσια ο δημιουργός και αρχηγός της ΕΟΚΑ Β'.

Θέλω τώρα να πω δυο λόγια για τον ισχυρισμό πως όποιος εκφράζει δημόσια τη διαφωνία του για το ρόλο του Γρίβα αναξέει πληγές και διασπά το λαό. Είναι καλό να πούμε πως στο σώμα της Κύπρου δεν υπάρχουν απλώς κάποιες πληγές. Στο σώμα της Κύπρου υπάρχουν οι πσιώπλατες μαχαιριές που τη μοίρασαν στα δύο. Και αυτές προήλθαν σε πρώτη φάση από την ελλαδική χούντα και την ΕΟΚΑ Β' και ολοκληρώθηκαν με την τούρκικη εισβολή και κατοχή. Εμείς αγωνιζόμαστε να επανενώσουμε τη ματωμένη, τη διχοτομημένη Κύπρο, για να την απαλλάξουμε από τα κατοχικά στρατεύματα και τους εποίκους. Και αυτοί που αναξέουν πληγές, αυτοί που βάζουν αλάτι και πιπέρι στις μαχαιριές είναι εκείνοι που ανακάλυψαν τη θεωρία των ανεξακρίβωτων ευθυνών του αρχηγού της ΕΟΚΑ Β'. Είναι αυτοί που αφιερώνουν αθλητικούς αγώνες στη μνήμη του. Αυτοί μάλιστα. Και πληγές αναξέουν και την ενότητα του λαού διασπούν. Εμείς ούτε πληγές

αναξέουμε ούτε την ενότητα του λαού υποσκάπτουμε. Εμείς απλώς καταγγέλλουμε τις προσπάθειες παραχάραξης της ιστορικής αλήθειας μέσω του αθλητισμού. Διότι πιστεύουμε πως λαοί που δεν έχουν μνήμη, που δεν παραδειγματίζονται από το παρελθόν κινδυνεύουν με αφανισμό. Και λυπούμαι να παρατηρήσω πως υπάρχουν δυνάμεις που με την όλη στάση και συμπεριφορά τους, με την κάλυψη που δίνουν σε καταστάσεις που ενέχονται στην κυπριακή τραγωδία ενθαρρύνουν τις προσπάθειες παραχάραξης ιστορικών γεγονότων και διάσπασης του λαού.

Το ΑΚΕΛ νοιάζεται για την ενότητα και έχει προσφέρει πολλά για να υπάρξει ένα σταθερό εσωτερικό μέτωπο, για να υπάρξει μια συναντίληψη και συναίνεση. Όμως δεν μπορεί αυτή η ενότητα, αυτή η συναίνεση, αυτή η συναντίληψη να οικοδομούνται πάνω στη βάση της παραγραφής των ευθυνών των πρωτεργατών της κυπριακής τραγωδίας, της σταδιακής εξιλέωσης και δικαίωσης τους. Διότι, αν επιτραπεί να γίνει μια τόσο χοντροκομμένη παραποίηση των ιστορικών γεγονότων, αν αφηθεί να περάσει απαρατήρητος ο ισχυρισμός περί ανεξακριβωτων ευθυνών του Γεωργίου Γρίβα, τότε σε κάποιο στάδιο θα γίνει πιστευτό πως αρχηγός της ΕΟΚΑ Β' ήταν κάποιος εξωγήινος και οι δυνάμεις που συνεργάστηκαν με τη χούντα στο πραξικόπημα δεν ήταν η ΕΟΚΑ Β', αλλά κάποιοι που ήρθαν από το διάστημα.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζω ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΟΕΑΣ, που χρηματοδοτείται, όπως είπα, με εκατοντάδες χιλιάδες λίρες το χρόνο από το δημόσιο, δεν έπρεπε να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικούς αγώνες προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, που, επαναλαμβάνω, υπήρξε ο ιδρυτής και ο αρχηγός μιας οργάνωσης, της ΕΟΚΑ Β', που διέπραξε το μεγαλύτερο έγκλημα σε βάρος αυτού του λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Σύνδεσμος Αγωνιστών της πόλεως και επαρχίας Λεμεσού σε συνεργασία με το γυμναστικό σύλλογο «Ολύμπια» Λεμεσού και με άλλους οργάνωσαν και φέτος αγώνες δρόμου προς τιμήν του Διγενή και των πεσόντων αγωνιστών του απελευθερωτικού αγώνα του 1955-'59. Ο σκοπός της διενέργειας των αγώνων ήταν ξεκάθαρος και δεν επιδεχόταν οποιαδήποτε παρερμηνεία. Οι αγώνες αυτοί τέθηκαν -και πολύ ορθά- υπό την αιγίδα της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ). Τα προηγούμενα δύο χρόνια οι αγώνες διεξήχθησαν χωρίς καμιά παρέμβαση από οπουδήποτε, ενώ η φετινή διοργάνωση κρήθηκε από την ηγεσία του ΑΚΕΛ επιλήψιμη και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του κόμματος ενέγραψε θέμα προς συζήτηση με το οποίο και θα ασχοληθώ.

Και διερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε, γιατί παραποιήθηκε ειδικά φέτος ο σκοπός της εκδήλωσης αυτής και της προσεδόθησαν προεκτάσεις και παρερμηνείες τέτοιες, που να εγείρεται θέμα και να βρίσκεται ενώπιον της Βουλής για συζήτηση. Σε τι αποσκοπεί η παραποίηση του πνεύματος βάσει του οποίου προκηρύχθηκε η σεμνή αυτή εκδήλωση προς τιμήν των ηρώων της ΕΟΚΑ και η δημιουργία θέματος με επίκεντρο την πρόσφατη τραγωδία και προδοσία της Κύπρου; Διότι το θέμα το οποίο ενέγραψε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του

ΑΚΕΛ αναφέρεται στην ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΟΕΑΣ να θέσει υπό την αιγίδα της αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν όχι του Γεωργίου Γρίβα-Διγενή και των πεσόντων αγωνιστών του απελευθερωτικού αγώνα του '55-'59, όπως σαφέστατα την προκαθόρισαν οι διοργανωτές της, αλλά «προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς», όπως τελικά παραποιήθηκε το θέμα από τον εγγράψαντα. Η παραποίηση του πνεύματος της εκδήλωσης αυτής είναι εμφανής. Ποιοι είναι όμως και οι στόχοι;

Αν το ΑΚΕΛ ήθελε να εγγράψει θέμα προς συζήτηση για την ΕΟΚΑ Β' και τα θλιβερά γεγονότα που σημειώθηκαν με την προδοσία του πραξικοπήματος και την τουρκική εισβολή, κανένας, πιστεύω, εντός της Βουλής δε θα είχε οποιαδήποτε ένσταση. Το θέμα άλλωστε έχει εξαντλητικά συζητηθεί από το Σώμα κατ' επανάληψη. Αν μια νέα συζήτηση θα μας οδηγούσε αποκαλυπτικά στην αφετηρία, στις ρίζες και τους εγκεφάλους της προδοσίας της Κύπρου, τότε όχι το ΑΚΕΛ, αλλά πρώτοι εμείς θα το επιδιώκαμε. Την αποκάλυψη των ολίγων και πραγματικών ενόχων και των υπηρετών των ξένων συμφερόντων, που οδήγησαν τον ελληνοισμό στη μεγαλύτερη ταπείνωσή του μετά τη μικρασιατική καταστροφή και τη δική μας πατρίδα στο χείλος του αφανισμού, έπρεπε να την πετυχαίναμε ευθύς αμέσως μετά την προδοσία του '74. Η εκμετάλλευση όμως του θέματος από ορισμένους για παροδικά μικροκομματικά οφέλη δεν ανταποκρίνεται στο βάρος των ιστορικών ευθυνών μας και δεν τιμά κανέναν από εμάς.

Η συζήτηση του λεγόμενου Φακέλου της Κύπρου στη Βουλή των Ελλήνων όσο και οι δικές μας συζητήσεις επί του θέματος στην αίθουσα αυτή της Βουλής των Αντιπροσώπων δε μας κατέστησαν σοφότερους. Απλώς επιβεβαιώθηκε από την ελληνική Βουλή η ασήκωτη ευθύνη της χούντας των Αθηνών για το πραξικόπημα και την προδοσία της Κύπρου. Κάποιοι επιμελώς δεν επιτρέπουν να αποκαλυφθεί τεκμηριωμένα και ονομαστικά η αλήθεια για τους πραγματικούς ενόχους της προδοσίας του '74 και αφήνουν το θέμα μόνιμα ανοικτό για φθορά και τριβή των εθνικών δυνάμεων και των δυνατοτήτων μας που έχουμε για να αντιμετωπίσουμε ενωμένοι τις προκλήσεις και τους κινδύνους που εθνικά και ιστορικά μας απειλούν.

Πολύ φοβούμαι, κύριε Πρόεδρε, και δε γνωρίζω πόσο πολύ το συνειδητοποίησε και ο κ. Πουμπουρής ότι και η δική του παρέμβαση με την εγγράφη του θέματος αυτό τον καιρό, όπως το συζητούμε, δεν απέχει από τις πιο πάνω διαπιστώσεις. Αυτό άλλωστε αβίαστα εξάγεται τόσο από τον τρόπο με τον οποίο ο κ. Πουμπουρής τοποθετήθηκε έναντι της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών όσο και πολύ περισσότερο από την ομιλία που μόλις προ ολίγου τον ακούσαμε να εκφωνεί. Μια ομιλία που το πανομοιότυπο περιεχόμενό της ακούστηκε για πολλοστή φορά τα τελευταία χρόνια από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ στην αίθουσα της Βουλής. Αν προσέθετε έστω και ένα νέο στοιχείο, τότε δικαιολογημένα θα βρισκόταν ενώπιόν μας το θέμα. Δυστυχώς άλλοι πρέπει να είναι οι στόχοι του εγγράψαντος.

Μου φαίνεται ότι δύο πρέπει να είναι οι κύριοι λόγοι της άκαιρης και άστοχης αυτής ενέργειας. Πρώτο, ενόψει προεκλογικής περιόδου το ΑΚΕΛ θεώρησε ότι η ανακίνηση και η επαναφορά στο προσκήνιο με οποιοδήποτε πρόσχημα της πραξικοπηματολογίας θα συγκρατούσε τους παραδοσιακούς ψηφοφόρους του από διαρροές προς άλλα κόμματα και θα περιόριζε τη φθορά που το κόμμα φυσιολογικά υφίσταται μετά τη χρεοκοπία του κομμουνισμού στην Ανατολική Ευρώπη και παγκόσμια.

Δεύτερο, διότι ακόμα δεν έχει απαλλαγεί από την εχθρότητα που η ηγεσία του κόμματος επέδειξε εναντίον του απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ και του αρχηγού της και δεν έχει ακόμη συμφιλιωθεί με το πνεύμα του απελευθερωτικού, αντιαποικιακού, αντιμπεριαλιστικού αγώνα του λαού μας του 1955. Διότι κατ'εξάιρεση μόνο η ηγεσία του ΑΚΕΛ αποστέρησε από μεγάλη μερίδα των οπαδών του κόμματος τότε τη δυνατότητα να προσφέρει τα πάντα για την απαλλαγή μας από την αποικιοκρατία και την ξένη κατοχή μαζί με το σύνολο όλου του υπόλοιπου λαού που βρίσκεται σήμερα κατανεμημένος κατά κύριο λόγο στις τάξεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Και με τα δύο αυτά θέματα αισθάνομαι την ανάγκη εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού να ασχοληθώ με όση συντομία μου είναι δυνατό. Δε θα ασχολούμουν με το θέμα, αν ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ επιδείκνυε ελάχιστο έστω σεβασμό προς τους διοργανωτές και προς το πνεύμα της εκδήλωσης. Όχι μόνο όμως δεν το έπραξε, αλλά ταυτόχρονα παραγνώρισε βασικά στοιχεία και γεγονότα που σημειώθηκαν έκτοτε.

Ο Γεώργιος-Γρίβας Διγενής πέθανε στις αρχές του 1974 και έξι μήνες προ του πραξικοπήματος της χούντας εναντίον του Προέδρου και της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο θάνατος του αρχηγού της ΕΟΚΑ τιμήθηκε από το έθνος ολόκληρο. Ατέλειες και λάθη, προσωπικές αντιθέσεις και αντιπαράθεσεις παραμερίστηκαν και ο ελληνισμός σύσσωμος τίμησε στο πρόσωπο του νεκρού Γεωργίου Γρίβα το Διγενή του απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ, το Διγενή του θρύλου και το Διγενή της ιστορίας μας.

Παρά τα όσα προσπάθησε να μας ξαναπεί προ ολίγου ο κ. Πουμπουρής, ο εγκυρότερος τότε εκφραστής αυτής της πραγματικότητας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, κήρυξε τριήμερο εθνικό πένθος και δήλωσε ότι παρά κάποιες μεταξύ τους προσωπικές διαφορές εκτιμούσε μετέωρα τους εθνικούς αγώνες του Διγενή. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, συνελθούσα σε έκτακτη επίσημη συνεδρία, ανακήρυξε το στρατηγό Γεώργιο Γρίβα-Διγενή «άξιον τέκνον της ιδιαιτέρας αυτού πατρίδος Κύπρου». Η Βουλή των Ελλήνων, συνελθούσα εκτάκτως, έπραξε το ίδιο. Παρόμοια τιμή και αναγνώριση του απένειμε η Ακαδημία Αθηνών και τα κορυφαία πνευματικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ελλάδας και του ελληνισμού της διασποράς. Αναγνώριση και τιμή προς τον αρχηγό του απελευθερωτικού αγώνα και τους πεσόντες αγωνιστές εξεδήλωσε σε διάφορες εκδηλώσεις πρόσφατα και ο σημερινός Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γιώργος Βασιλείου. Γιατί δε συμπεριφέρθηκε κατά τον ίδιο τρόπο και για τον ίδιο λόγο και προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το ΑΚΕΛ, ακριβώς όπως έπραξε σήμερα έναντι της ΚΟΕΑΣ;

Αναφερόμενος όμως στη χρονολογούμενη από το 1955 αντίθεση της ηγεσίας του ΑΚΕΛ προς τον αγώνα της ΕΟΚΑ και τον αρχηγό της, θα ήθελα να υποδείξω ότι διαφορετική ίσως θα ήταν η κατάληξη του απελευθερωτικού αγώνα και άλλη η μορφή και το περιεχόμενο της Ζυρίχης, αν γνώριζε η αποικιοκρατία ότι στη μεγάλη εκείνη προσπάθεια σύσσωμος και ενωμένος έδινε τη μάχη ολόκληρος ο κυπριακός ελληνισμός. Δυστυχώς η ηγεσία του ΑΚΕΛ τότε, ενεργούσα υπό οδηγίες έξωθεν προερχόμενες, αποστέρησε τον αγώνα μας από αυτή την καθολικότητα. Θα ήταν ίσως ενδεδειγμένο να υποδείξω με αφορμή τη σημερινή επαναφορά του θέματος από τον κ. Πουμπουρή ότι αντικομμουνιστικός

δεν υπήρξε ποτέ ο αγώνας του '55. Αντιτουρκοκυπριακός ουδέποτε. Ο αγώνας της ΕΟΚΑ ήταν και παρέμεινε μέχρι τέλους γνήσια απελευθερωτικός και μόνιμα αντιαποικιακός. Στην κατάξίωση και εφαρμογή της ιερής αρχής της αυτοδιάθεσης εδραζόταν και στην απόκτηση της ελευθερίας απέβλεπε. Αυτός ήταν ο στόχος του. Αγώνας απελευθερωτικός μακριά από κοινωνικούς, οικονομικούς, ιδεολογικούς, κομματικούς ή και άλλους δεσμούς και περιβλήματα ήταν και παρέμεινε μέχρι τέλους, παρά τις προκλήσεις και τις παγίδες, ατόφιος και άμεμπτος, μοναδικό ίσως παράδειγμα καθαρής πορείας και αδέσμευτης γραμμής από αλλότριες εξαρτήσεις και συμφέροντα. Και παρ' όλα τα πολλαπλά εμπόδια -εντός και εκτός- που παρενεβλήθησαν στο δρόμο μας ως προϊόντα κακόβουλων ερμηνειών των στόχων του αγώνα μας ή οδηγιών έξωθεν προερχομένων ή τεχνασμάτων της αποικιοκρατίας, δεν εκτροχιάστηκε η πορεία μας από το γνήσιως αντιαποικιακό απελευθερωτικό χαρακτήρα της. Κάθε άλλη προσέγγιση θα αποτελούσε φοβερή ιστορική παρερμηνεία.

Πρόσφατα, κύριε Πρόεδρε, η ανθρωπότητα ολόκληρη εισήλθε σε μια νέα εποχή. Μετά τη χρεοκοπία και την κατάρρευση του κομμουνισμού στην Ανατολική Ευρώπη σημειώνονται ραγδαίες καθημερινά αλλαγές και απελευθερωμένοι οι λαοί προσπαθούν να ξανακερδίσουν το χαμένο έδαφος. Η Αλβανία παρουσιάζει το σημερινό τελευταίο ευρωπαϊκό παράδειγμα. Τα σύνορα, εδαφικά και ιδεολογικά, δεν αποτελούν πλέον ανυπέρβλητα εμπόδια στην επαφή και την πρόοδο μεταξύ των λαών. Το δίκαιο ουδέποτε αποτέλεσε στο παρελθόν και δε θα αποτελέσει στο μέλλον αποκλειστικότητα κανενός. Στην ευγενή αντιπαράταξη, στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και στην προσαρμογή μας εξελικτικά προς το καλύτερο είναι που αποβλέπουμε.

Ο κόσμος του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν επεδίωξε αχρείαστες αντιπαράταξεις εσωτερικά με κανέναν. Ούτε θεωρεί ότι προάγεται το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου σήμερα με αναμοχλεύσεις του παρελθόντος χωρίς τη δυνατότητα πλήρους αποκάλυψης της ταλαιπωρημένης από χρόνια ιστορικής αλήθειας για τα τραγικά γεγονότα του παρελθόντος. Η πρόκληση για μας είναι και παραμένει το μέλλον και η αποστολή για τη σωτηρία της Κύπρου και όλων μας από τους φοβερούς κινδύνους που μας απειλούν. Και η πρόκληση αυτή θα πρέπει να είναι πρόκληση για όλους μας. Οι δυσκολίες που βρίσκονται μπροστά μας δε διαχωρίζουν το λαό μας σε κόμματα και παρατάξεις, σε αριστερούς και δεξιούς. Αντίθετα επιβάλλουν ενσυνείδητη ενότητα όλων μας για την αντιμετώπιση και τον τερματισμό της ξένης κατοχής και την εξεύρεση αποδεκτής λύσης που να εξασφαλίζει σίγουρο μέλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων πολιτών. Οι ανήκοντες σε όλα τα κόμματα δεν αποβάλλονται και δεν πρέπει ποτέ να διαχωρίζονται από κανέναν από εμάς και είτε είναι οπαδοί του ΑΚΕΛ είτε οπαδοί του ΔΗΚΟ, της ΕΔΕΚ, του ΔΗΣΥ, του ΑΔΗΣΟΚ είναι όλοι σάρκα εκ της σαρκός μας και μέρος αναπόσπαστο του συνόλου του λαού μας και του μέλλοντός του. Και είναι με αυτή την προοπτική και αυτή την τοποθέτηση που επιμένουμε στην αυτογνωσία και την ομαδική συμπίεση για ένα καλύτερο μέλλον. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια υποστηρίξαμε ως ΔΗΣΥ από την αρχή εντός και εκτός της Βουλής ότι όλοι οι Έλληνες-Κύπριοι είναι πολίτες με ίσα δικαιώματα και είναι επομένως ίσοι διεκδικητές και ίσοι δικαιούχοι όλων είτε πρόκειται για τις δημόσιες υπηρεσίες του κράτους είτε για τα ευρύτερα δικαιώματα στα πλαίσια του κυπριακού κοινωνικού συνόλου.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια καλούμε και σήμερα το ΑΚΕΛ να τοποθετηθεί δίπλα και μαζί μας στη γραμμή της αναμέτρησης με όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε, για να προσφέρουμε όλοι μαζί ό,τι καλύτερο μπορούμε να πετύχουμε στο σύνολο του λαού μας. Αυτή είναι η ιστορική ευθύνη όλων μας. Η πεπαλαιωμένη και ξεπερασμένη από τα συγκλονιστικά γεγονότα της Ευρώπης και του κόσμου ολόκληρου προσήλωση στις παλαιοκομματικές θέσεις της σταλινικής νοοτροπίας είναι καιρός να εγκαταλειφθεί ενσυνείδητα και οριστικά και για το δικό του το καλό αλλά και για το καλό όλων μας. Όσον αφορά εμάς, τα χέρια μας είναι μόνιμα απλωμένα, ανοικτά και ελεύθερα προς κάθε κατεύθυνση χωρίς προκαταλήψεις και χωρίς περιορισμούς. Το νέο πνεύμα που διαπερνά και καταργεί τους διαχωρισμούς στην Ευρώπη και το οποίο άκουσα πολύ παραστατικά να εξηγείται στην αίθουσα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης από τον Γκορμπατσώφ τον ίδιο είναι πλέον καιρός να αποτελέσει σημαία και στόχο όλων μας.

Κύριε Πρόεδρε, στην Ελλάδα διεξήχθη μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ένας αδίστακτος, εξοντωτικός και αδελφοκτόνος εμφύλιος σπαραγμός, που άφησε πληγές βαθιές στο έθνος ολόκληρο. Αν παρακολουθήσατε πρόσφατα από τηλεοράσεως το συνέδριο του κομμουνιστικού κόμματος στην Αθήνα, θα έχετε δει τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας, τον κ. Μητσοτάκη, να επαινεί τον ηγέτη του κομμουνιστικού κόμματος κ. Φλωράκη, διότι απέβαλε το σκληρό παρελθόν του εμφύλιου σπαραγμού, υιοθέτησε τη λήθη του παρελθόντος και στήριξε μαζί με την υπόλοιπη πολιτική ηγεσία της χώρας τη νέα εποχή της εθνικής συμφιλίωσης. Μήπως οι συνθήκες της Κύπρου δεν επιβάλλουν και σε όλους εμάς παρόμοια αντιμετώπιση αυτή τη στιγμή για το καλό του ιστορικού και εθνικού μέλλοντος όλων μας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τις θέσεις του το Δημοκρατικό Κόμμα τις έχει δώσει ξεκάθαρα στην Έκθεση της Επιτροπής. Επομένως θα είμαι πολύ σύντομος και επιγραμματικός.

Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε ένα πολύ ευαίσθητο θέμα, το οποίο πρέπει να αντιμετωπίσουμε στις σωστές του διαστάσεις και μέσα στα σωστά του πλαίσια. Από τη μια μεριά δεν είναι σίγουρα η ώρα να χύσουμε λάδι στη φωτιά των κυπριακών παθών, αλλά η ώρα να εναποθέσουμε βάλσαμο στις πληγές του λαού μας. Από την άλλη πλευρά βέβαια δεν μπορούμε ποτέ να δικαιώσουμε καταστάσεις που προκαλούν το περί δικαίου αίσθημα του λαού μας. Δεν είμαστε εμείς που θα γράψουμε ή θα χαράξουμε την ιστορική πορεία ή θα παραχαράξουμε τα ιστορικά γεγονότα. Ίσως θα πρέπει να κυλήσει ακόμα αρκετός χρόνος για να γραφτεί αντικειμενικά η ιστορία του λαού μας για τα κρίσιμα και δραματικά χρόνια που αρχίζουν από τον εθνικοαπελευθερωτικό μας αγώνα του 1955- '59 και καταλήγουν στην τραγωδία του 1974, νοουμένου ότι δεν έχουν φωτιστεί άπλετα ακόμα οι διάφορες πτυχές που συνθέτουν το δράμα της Κύπρου. Ο κάθε άνθρωπος δεν κρίνεται από κάποια μεμονωμένα γεγονότα ή από μια φάση της ζωής και του αγώνα του, αλλά αξιολογείται από τη στάση και τη συμπεριφορά του σε διάφορες φάσεις και καμπές και ίσως τη μια φορά να τον περιβάλλει το δάφνινο στεφάνι της δόξας και της τιμής, ενώ σε μια άλλη περίπτωση και καμπή να έχει σοβαρές ευθύνες για τα μεγάλα δεινά του λαού μας.

Έτσι δεν μπορούμε ποτέ να ξεχάσουμε το έπος του 1955-'59 και το θρυλικό αρχηγό της ΕΟΚΑ Διγενή. Όμως ταυτόχρονα -και είναι πολύ θλιβερό- δεν μπορούμε να λησμονήσουμε ότι ο στρατηγός Γρίβας ήταν επικεφαλής της ανταρσίας και της βίας της ΕΟΚΑ Β' εναντίον του νόμιμου κράτους, που οδήγησε τελικά στο χουντικό πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή, που προκάλεσε την προσφυγοποίηση 200,000 Ελλήνων-Κυπρίων και τη διχοτόμηση της πατρίδας μας Κύπρου, που ζει ακόμα ακρωτηριασμένη και στενάζει κάτω από την μπότα του τούρκικου Αττίλα. Γι' αυτό το λόγο υπάρχει και θα υπάρχει στη μνήμη της πλειοψηφίας του λαού μας η διπλή εικόνα του θρυλικού αρχηγού της πρώτης ΕΟΚΑ από τη μια, αλλά και η εικόνα του ανθρώπου από την άλλη που, ανεξάρτητα από ελαττήρια, παρασύρθηκε σε πράξεις βίας εναντίον της νεαρής τότε Κυπριακής Δημοκρατίας της οποίας ηγείτο ο αείμνηστος Εθνάρχης Μακάριος.

Έτσι το τι γιορτάζουμε και το τι τιμούμε και το πώς και το γιατί το γιορτάζουμε και το τιμούμε χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή κι ευαισθησία, γιατί ο λαός μας και ιδιαίτερα οι πρόσφυγές μας παραμένουν τραυματισμένοι από τα φοβερά γεγονότα του πραξικοπήματος και της εισβολής, των δυο αναπόσπαστων μερών του ίδιου ξενοκίνητου και ξενόφερτου σχεδίου εναντίον της Κύπρου και του λαού μας. Έτσι θα τιμούμε το θρυλικό Διγενή, όμως πάντα μέσα στα πλαίσια στα οποία τιμούμε τον αγώνα και το έπος του 1955-'59.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεχίσει να αγωνίζεται και να αγωνιά για την ενότητα του λαού μας και την επούλωση των πληγών, χωρίς όμως να διαγράφουμε την απαραίτητη ιστορική μνήμη με αποκλειστικό στόχο να αποφύγουμε τη διάπραξη παρόμοιων λαθών, ώστε μελλοντικά τα ιστορικά παραδείγματα να παραμένουν ατόφια παραδείγματα εμπνευσης και θυσίας και όχι ντροπής και ταπείνωσης.

Το θέμα επομένως δεν προσφέρεται για εκμετάλλευση ούτε από τη μια πλευρά ούτε από την άλλη. Η ιστορία αδέκαστα θα καταλογίσει ευθύνες στο διάβα του χρόνου. Για μας εκείνο που έχει σημασία είναι να μην επιτρέψουμε τα πάθη μας στο μέλλον να μας οδηγήσουν σε νέες εθνικές καταστροφές. Θα αγωνιστούμε για την επανένωση της πατρίδας μας Κύπρου, την εκδίωξη του Τούρκου εισβολέα και την αποκατάσταση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών του λαού μας, εμπνεόμενοι από το ίδιο πνεύμα θυσίας και αγώνα των ηρώων μας του 1955-'59 και χωρίς τα λάθη, τις μικρότητες και τις διχόνοιες που αργότερα οδήγησαν στην καταστροφή του 1974.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η απόδοση ή όχι τιμής στο Γεώργιο Γρίβα είναι το βασικό ερώτημα που έχει μπροστά της η Βουλή. Η ιστορία του Γρίβα είναι γνωστή και θα ήταν σφάλμα αν την επεκτείναμε, για να συμπεριλάβουμε το σύνολο της δραματικής ιστορίας του τόπου μας.

Κάνουμε αυτή τη συζήτηση με πόνο ψυχής, γιατί πλάι στις πιο ιερές μνήμες του λαού μας, πλάι στην αποθέωση της πάλης, του πατριωτισμού και της θυσίας προβάλλουν οι πιο άθλιες ώρες της κυπριακής τραγωδίας, τα χρόνια της μεγαλύτερης κατάπτωσης του ελληνισμού, τα χρόνια της εθνικής χρεοκοπίας, ο καιρός της χούντας και της εφτάχρονης προδοσίας που παρέδωσε τελικά την Κύπρο στην Τουρκία.

Θέλουμε να θυμούμαστε το '55-'59, θέλουμε να προβάλλουμε το παράδειγμα των ηρώων και των μαρτύρων του λαού μας. Θέλουμε να ξαναζωντανέψουμε το εθνικό φρόνημα που κρατούσε ένα λαό ξεσηκωμένο ενάντια στο δυνάστη χωρίς υπολογισμό θυσίας. Αυτό το αίσθημα, αυτό το φρόνημα του λαού ήταν καρπός όλων των προηγούμενων αγώνων και θυσιών και χάνεται μέσα στο βάθος του χρόνου με πιο πρόσφατους εκφραστές του τους εθελοντές των απελευθερωτικών πολέμων του έθνους του '12-'22, του λαϊκού ξεσηκώματος του '31, τους εθελοντές του '40 στην Αλβανία και τους εθελοντές του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Κάποτε ύστερα από τις τόσες περιπέτειες και τους αγώνες φούντωσε μέσα στην ψυχή του Κυπρίου η θέληση για πάλη και η ελπίδα για λευτεριά. Είναι τότε που βρήκε έκφραση ο αγώνας της ΕΟΚΑ στο πρόσωπο του Μακαρίου και του Γρίβα. Η κυπριακή νεολαία πήρε την απόφασή της. Στρατεύτηκε στον αγώνα από τα πρώτα σχιρτήματα της αντίστασης, από τις αρχές της δεκαετίας του '50, μέχρι που μορφοποιήθηκε στον αγώνα της ΕΟΚΑ την 1η του Απρίλη του 1955. Στον αγώνα αυτό, που καθαγίασαν οι απαγχονισθέντες και οι ηρωικοί μαχητές από τον Αυξεντίου μέχρι τους πολιορκημένους του Λιοπετρίου, μέχρι το Μάτση και τις εκατοντάδες μαρτύρων και ηρώων του λαού μας, δοξάστηκε το ελληνικό όνομα. Πήρε ο αγώνας παγκόσμιες διαστάσεις κι έγινε η ΕΟΚΑ σύμβολο των όπου γης αγωνιστών. Αυτές τις μνήμες θα πρέπει να τις διαφυλάξουμε. Αυτές τις μνήμες θα πρέπει να τις παραδώσουμε στις επόμενες γενιές, τιμή και παράδειγμα μιας μεγάλης ώρας του λαού μας. Δίκαια μπήκε η 1η του Απρίλη στα ελληνικά σχολεία. Είναι η προέκταση στην εποχή μας του ηρωικού στοιχείου του γένους.

Υπάρχουν ορισμένοι που κρίνουν και βρίσκουν τον αγώνα της ΕΟΚΑ λανθασμένο. Όλοι αυτοί φανερώνουν τη δική τους αδυναμία να συλλάβουν το μεγαλείο του αγώνα, την ιστορία και την παράδοση που δημιούργησε. Δεν μπορούν να καταλάβουν ότι ο ένοπλος αγώνας δεν ήταν υπόθεση επιλογής του οποιουδήποτε, ούτε του Μακαρίου ούτε του Γρίβα. Δεν μπορούν να αντιληφθούν ότι ήρθε μια ώρα που ωρίμασε στη συνείδηση του λαού μας η πεποίθηση ότι ο δυνάστης τότε μόνο θα έφευγε, όταν θα συναντούσε την ένοπλη και δυναμική αντίδραση του λαού μας. Υπήρχε η πίστη και η προσδοκία ότι ο αγώνας θα οδηγούσε στη λευτεριά και στη νίκη.

Έγιναν λάθη. Ορισμένα απ' αυτά, που έβλαψαν το εσωτερικό μέτωπο, θα μπορούσαν να αποφευχθούν. Έγιναν και λάθη τακτικής, που έβλαψαν την πορεία του εθνικού θέματος στο διεθνή χώρο. Φτάσαμε στις συμφωνίες του '59-'60, που σήμαναν το τέλος του ονείρου, το τέλος της ένωσης. Όχι τυχαία. Τα πράγματα δεν ήρθαν όπως τα θέλησε ο λαός ούτε το αποτέλεσμα ήταν η ελευθερία του τόπου. Όμως η τιμή για τους ήρωες και τους αγωνιστές έμεινε ακέραιη στη μνήμη του λαού μας. Μνημόνευσε τους νεκρούς ήρωες, αντάμειψε πλουσιοπάροχα όσους είχαν ανάμειξη στον αγώνα και τίμησε το Γεώργιο Γρίβα-Διγενή το έθνος. Η τιμή αυτή του ανήκε, του ταίριαζε και χρειαζόταν να γίνει. Η απόδοση όμως εθνικής τιμής σημαίνει και ορισμένες υποχρεώσεις για τον τιμώμενο. Δεν παρέμεινε ο Διγενής αυτό που έπρεπε, δηλ. εθνικό κεφάλαιο. Θέλησε να εξαργυρώσει τις θυσίες στην Κύπρο στην πολιτική κονίστρα. Ενεπλάκη στην πολιτική και από Διγενής ξανάγινε Γρίβας. Ανέπτυξε πολιτικές φιλοδοξίες. Ίδρυσε κόμμα στην Ελλάδα και απέτυχε παταγωδώς. Ξαναήρθε στην Κύπρο ως αρχηγός της Εθνικής Φρουράς και έφυγε με εντολή της χούντας ύστερα από τα γεγονότα της Κοφίνου. Του δόθηκε, παρ' όλες τις προηγούμενες αντιφατικές του

ενέργειες, ακόμα μια ευκαιρία για να μείνει αυτό που έπρεπε, ο εθνικός ήρωας, ο αρχηγός της ΕΟΚΑ, ο στρατιωτικός ηγέτης της Κύπρου.

Ωστόσο, ενεργώντας αντίθετα από κάθε λογική ή αίσθημα ευθύνης απέναντι στην πατρίδα του, ήρθε στην Κύπρο μυστικά το Σεπτέμβριο του 1971 και προχώρησε στην ίδρυση της ΕΟΚΑ Β'. Διέπραξε ο Γρίβας το μέγα σφάλμα να επικαλεσθεί την ΕΟΚΑ, για να αντλήσει υποστήριξη και κάλυψη για τις κατοπινές του ενέργειες. Και πολλοί παρασύρθηκαν από πατριωτικά συνθήματα και ιερές μνήμες. Συνέδεσε το όνομά του ο Γρίβας με τις εγκληματικές πράξεις της ΕΟΚΑ Β', τις ανατινάξεις των σταθμών, τις κλοπές των όπλων, τη διοργάνωση δολοφονικών αποπειρών και την πραγματοποίηση φόνων. Υπέσκαψε το εσωτερικό μέτωπο, έφερε διαίρεση. Στηρίχτηκε στους χουντικούς αξιωματικούς και οδήγησε την Κύπρο στην καταστροφή. Λόγω της δράσης της ΕΟΚΑ Β' και της χούντας υπάρχει μια πατρίδα τραυματισμένη και κατεχόμενη. Οι Τούρκοι καιροφυλακτούσαν. Οργάνωσαν τις αποβατικές τους δυνάμεις και ανέμεναν την ευκαιρία. Και ο θάνατός του, που ήλθε πριν από την εισβολή, τιμήθηκε από τη χούντα. Λίγο μετά την κηδεία του η ΕΟΚΑ Β', που επιβίωσε του Γρίβα, ενέτεινε τη δράση της, πρόσθεσε νέους φόνους στο ενεργητικό της. Ύστερα ήρθε το πραξικόπημα, η εισβολή, η καταστροφή της πατρίδας μας, η παράδοση αμαχητί των πόλεων και των χωρών μας. Ήλθε η προσφυγιά, τα πένθη, οι αγνοούμενοι.

Μπροστά σ' αυτή την εθνική τραγωδία θα ανέμενε κανένας ότι θα υπήρχε κάποια αυτοσυγκράτηση, κάποιο αίσθημα ευθύνης, κάποια συναίσθηση ενοχής τουλάχιστον σε όσους έπαιξαν ρόλο πρωταγωνιστή στην καταστροφή της πατρίδας είτε ως Εοκαβητατζήδες είτε ως μέλη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Δυστυχώς έλειψε αυτή η συνείδηση. Επανέρχονται στο προσκήνιο και προσποιούνται ότι τίποτε δε συνέβη. Λέγουν ότι έγινε πραξικόπημα, ότι υπήρξε η ΕΟΚΑ Β' σαν να έγιναν αυτά σε άλλο χώρο, σαν να μην έγιναν στην Κύπρο, σαν να μην υπάρχουν ένοχοι, σαν η ΕΟΚΑ Β' να μην ήταν μια φασιστική κι εγκληματική οργάνωση. Όταν δαχτυλοδείχνουμε τους ενόχους, μας λένουν: «Όμως δεν υπάρχει καταδίκη γι' αυτούς». Μπορεί να μην υπάρχει καταδίκη δικαστηρίου, αφού δε δικάστηκαν, όμως είναι ένοχοι έναντι της ιστορίας.

Είναι μέσα σ' αυτό το κλίμα της προσπάθειας των ενόχων να συγκαλύψουν ευθύνες που αποτολμήθηκε η πραγματοποίηση αγώνων προς τιμήν του Γρίβα. Μας λένουν οι οργανωτές ότι οι αγώνες έγιναν προς τιμήν του Διγενή του '55-'59. Είναι ωραίο κι εύκολο να το λένε. Όμως τι λένε για το Γρίβα του '71-'74; Ή δε λένε τίποτα; Και, όταν τους ρωτήσει ένας πατριώτης που πήρε μέρος στον αγώνα του '55-'59, τι θα απαντήσουν; Αυτό που είπε ο Σύνδεσμος Αγωνιστών '55-'59, ότι δηλ. ενιαία είναι η δράση του Γρίβα; Όμως στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι αγωνιστές και ο λαός θεωρούν αντεθνική την ΕΟΚΑ Β'. Δεν μπορεί ο λαός μας να δεχτεί απόδοση τιμών στην ΕΟΚΑ Β'. Και, όταν αποδίδονται τιμές σε έναν άνθρωπο, αυτές αφορούν τη συνολική του συνεισφορά. Πώς είναι δυνατό να υποσκάψουμε το '55-'59 συνδέοντάς το με την ΕΟΚΑ Β'; Και όμως αυτό γίνεται, όταν επιζητείται η ευκαιρία για απόδοση τιμών στον αρχηγό της ΕΟΚΑ Β'. Αυτή η διχασμένη αντιμετώπιση μόνο ανωμαλία και διάσπαση μπορεί να φέρει. Προκαλεί το δημόσιο αίσθημα και δημιουργεί άσκοπες και αχρείαστες συζητήσεις. Είναι καιρός ορισμένοι να αντιληφθούν ότι δεν μπορούν να προκαλούν διαιρέσεις με παρόμοιες ενέργειες. Τώρα είναι η ώρα ενός υπέρτατου εθνικού αγώνα για τη σωτηρία της Κύπρου. Και ο εθνικός αγώνας απαιτεί εθνική ενότητα χωρίς μονοπωλήσεις πατριωτισμού και χωρίς προκλήσεις.

Θα πρέπει όλοι σίγουρα να στραφούμε στο μέλλον. Για το παρελθόν θα μιλήσει η ιστορία. Όμως θα μιλήσει κατά τις παραλείψεις και κατά τα έργα του καθενός και καμιά σημερινή θριαμβολογία ή έπαινοι δεν μπορούν να προδικάσουν την ετυμηγορία της ιστορίας.

Μιλήσαμε, όχι για να λύσουμε κάποιο πρόβλημα, αλλά για να τοποθετηθούμε σε ό,τι ακόμα απασχολεί και βασανίζει το λαό μας και θα τον βασανίζει όσο συνεχίζεται η κατοχή και οι κίνδυνοι για εθνική καταστροφή. Και αυτή είναι η διαφορά της τοποθέτησης έναντι όλων αυτών των γεγονότων από την τοποθέτησή μας σε άλλα γεγονότα και άλλους στόχους που ολοκληρώθηκαν και ανήκουν πια στην ιστορία. Όμως τώρα είναι η ώρα της ενότητας, τώρα είναι η ώρα της πάλης για εθνική σωτηρία, χωρίς όμως παραμορφώσεις της ιστορίας και χωρίς μονοπωλήσεις του πατριωτισμού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Είναι πραγματικά περίεργο το Κοινοβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1991 να ασχολείται με θέμα Γρίβα. Γιατί κάτι τέτοιο βρίσκεται μακριά από τις πραγματικότητες της σημερινής κυπριακής κοινωνίας. Βρίσκεται μακριά από τις ανάγκες, από τις προτεραιότητες του πολιτικού αγώνα που διεξάγει η Κύπρος. Και το κυριότερο αναμοχλεύει πάθη και διαιρέσεις του παρελθόντος και υπονομεύει τις διακηρύξεις για ενότητα, που τουλάχιστον φραστικά υποστηρίζεται απ' όλους.

Το θέμα που συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, έχει δυο πτυχές: Αφ' ενός την προσπάθεια κάποιων που έχουν σαφείς στόχους να δικαιώσουν το Γρίβα, καταξιώνοντάς τον έμμεσα ως εθνικό ηγέτη, και αφ' ετέρου την προσπάθεια άλλων που εκμεταλλεύονται το θέμα, για να το αναγάγουν σε κύριο θέμα της πολιτικής μας ζωής με στόχο τον αποπροσανατολισμό του λαού από τα καυτά ερωτήματα των ημερών μας και τη δημιουργία της πατροπαράδοτης πλόωσης, που τόσο βολική αποδεικνύεται σε παραδοσιακά κομματικά κατεστημένα, ιδιαίτερα σε προεκλογική περίοδο.

Ο Γεώργιος Γρίβας υπήρξε ο ηγέτης του ένοπλου απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ ενάντια στην αποικιοκρατία. Δεν υποτιμούμε την προσφορά του σ' αυτό τον αγώνα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παραγνωρίζουμε τα λάθη του, λάθη σοβαρά, τα οποία δεν είναι της στιγμής να αναλύσουμε. Και θέλουμε να πούμε πως, αν η δράση του Γρίβα στην Κύπρο περιοριζόταν μέχρις εδώ, δε θα είχαμε καμιά δυσκολία να συμφωνήσουμε να τιμηθεί για την προσφορά του προς τον τόπο. Και αυτό παρά τα λάθη που διέπραξε σ' αυτή την περίοδο, τα οποία θεωρούμε ότι δε θα μπορούσαν να αναιρέσουν την προσφορά του. Όμως ο Γεώργιος Γρίβας δε σταμάτησε μέχρις εδώ. Δυστυχώς έχει συνδέσει το όνομά του, και όχι απλώς συνδέσει το όνομά του, αλλά και ηγήθηκε καταστάσεων που όχι μόνο δεν υπηρέτησαν το συμφέρον του τόπου, αλλά τον οδήγησαν στην καταστροφή. Δεν έχουμε την παραμικρή αμφιβολία και κανένας καλόπιστος και μη φανατικός άνθρωπος δεν μπορεί να έχει την παραμικρή αμφιβολία πως ο Γρίβας την περίοδο πριν από το πραξικόπημα και την εισβολή εγκλημάτησε κατά

της Κύπρου. Και αυτό όχι μόνο γιατί ως επικεφαλής μιας τρομοκρατικής οργάνωσης ευθύνεται για ενέργειες που αποσκοπούσαν στην ανατροπή της έννομης τάξης, όχι μόνο γιατί ευθύνεται για εγκλήματα του κοινού ποινικού δικαίου, όχι μόνο γιατί δημιούργησε τις συνθήκες και τις προϋποθέσεις για να γίνει το προδοτικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου, αλλά κυρίως γιατί με τις ενέργειές του ευθύνεται για το άνοιγμα της πόρτας για την εισβολή που ακολούθησε και την τούρκικη κατοχή της πατρίδας μας που συνεχίζεται για 17 σχεδόν χρόνια.

Καταβάλλεται προσπάθεια διαχωρισμού του Γρίβα της ΕΟΚΑ από το Γρίβα της ΕΟΚΑ Β'. Είναι πεποίθησή μας πως ο επιχειρούμενος διαχωρισμός αποτελεί μια μηχανιστική προσπάθεια που στερείται παντελώς τόσο πολιτικού όσο και ουσιαστικού υπόβαθρου. Η προσπάθεια αυτή του διαχωρισμού -και οφείλουν όλοι να το παραδεχτούν- ισοδυναμεί με απόπειρα νόθευσης της ιστορικής πραγματικότητας. Αποτελεί προσπάθεια επιλεκτικής αναφοράς στην ιστορία με κυρίαρχο στοιχείο τον υποκειμενισμό και το στενό κομματικό ή παραταξιακό συμφέρον.

Κύριοι Βουλευτές, ο πρότερος έντιμος βίος, οι προηγούμενες αρετές ή η προσφορά του οποιουδήποτε δεν αποτελούν υπεράσπιση γι' αυτόν, όταν κρίνεται για μεταγενέστερα εγκλήματα. Είναι κανόνας τόσο της πολιτικής ζωής όσο και της νομικής επιστήμης, κανόνας με οικουμενική, με παγκόσμια αποδοχή ότι η προηγούμενη προσφορά μπορεί να λειτουργήσει ως ελαφρυντικό αλλά ποτέ ως αθωωτικός παράγοντας. Ούτε ποτέ ξανακούστηκε να μπαίνουν στη ζυγαριά τα καλά και τα κακά, για να δούμε πού γέρνει η ζυγαριά.

Το ΑΔΗΣΟΚ πιστεύει ότι αυτός ο τόπος δεν μπορεί να τιμά το Γρίβα. Και πιστεύει ακόμα ότι η προσπάθεια ορισμένων να δικαιώσουν το Γρίβα ή ακόμα χειρότερα να τον καταξιώσουν ως εθνικό ήρωα -και επαναλαμβάνω ότι αυτή η προσπάθεια επιχειρείται με έμμεσο τρόπο προς το παρόν- αποτελεί σε τελευταία ανάλυση προσπάθεια εξοικείωσης του λαού με την προοπτική δικαίωσης της ΕΟΚΑ Β' ή τουλάχιστον ουδετεροποίησης των τεράστιων ευθυνών της για την καταστροφή του τόπου.

Κύριε Πρόεδρε, είπα στην αρχή αυτής της ομιλίας ότι είναι τουλάχιστον περίεργο αυτό το θέμα να ανάγεται σε κύριο πολιτικό θέμα και να συζητείται στο Κοινοβούλιο. Και τούτο γιατί το θέμα αυτό ξανα συζητήθηκε αρκετές φορές στη Βουλή και στη συνείδηση του λαού μας απέκτησε σημασία μακρινού εφιάλτη από τον οποίο επιτέλους αυτός ο τόπος θα πρέπει να απαλλαγεί. Πλην όμως σε τακτά χρονικά διαστήματα και κατά διαβολική συγκυρία παραμονές εκλογών το θέμα επανέρχεται στην επικαιρότητα. Και τούτο είναι φανερό γιατί γίνεται. Από τη μια η δεξιά παράταξη και ιδιαίτερα το κόμμα της παραδοσιακής δεξιάς, ο ΔΗΣΥ, αρνείται να απαρνηθεί εκείνο το σκοτεινό κομμάτι του πρόσφατου παρελθόντος της. Και μιλώ για σκοτεινό κομμάτι, γιατί θα 'ταν ανεπίτρεπτο να χαρακτηρίσω γενικά σκοτεινή ολόκληρη την πορεία της μεγαλύτερης παράταξης του τόπου, που σίγουρα έχει πολύ σοβαρό πολιτικό ρόλο να διαδραματίσει στα πολιτικά πράγματα του τόπου μας. Από την άλλη η προσπάθεια του κόμματος της παραδοσιακής αριστεράς, του ΑΚΕΛ, να αρπάξει την ευκαιρία που του προσφέρεται και να δώσει εξογκωμένες διαστάσεις στο θέμα είναι περισσότερο από φανερό. Γιατί η «αγριβοποίηση» της πολιτικής ζωής βοηθά στην έξαρση του φανατισμού, στην πόλωση και στην αντιπαράθεση, κάτι που αποτρέπει το λαό από τον ήρεμο προβληματισμό πάνω στα πραγματικά προβλήματα, στις πραγματικές επιλογές των ημερών μας. Η «αγριβοποίηση» της πολιτικής μας ζωής, επαναλαμβάνω, με την έξαρση του φανατισμού βοηθά στην ποδοσφαιροποίηση της

πολιτικής ζωής και στο ταμπούρωμα, στον εγκλωβισμό του λαού στα παραδοσιακά πολιτικά σχήματα, παραμερίζοντας ή υποβαθμίζοντας τις ευθύνες τους για τα αδιέξοδα, για τα πολλαπλά αδιέξοδα που αντιμετωπίζει ο τόπος. Ας πάψουμε, κύριοι συνάδελφοι, να μετατρέπουμε τον πολίτη σε οπαδό, σε φανατικό οπαδό. Ας βοηθήσουμε τον πολίτη να κατακτήσει τη θέση που του αρμόζει, τη θέση του υπεύθυνου παράγοντα που ενεργητικά και όχι παθητικά διαμορφώνει την πολιτική ζωή και τις πολιτικές προοπτικές αυτού του τόπου. Ας πάψουν μερικοί και από τις δυο πλευρές να δημιουργούν φτιαχτά διλήμματα στο λαό για τα οποία ο λαός έχει ήδη δώσει την απάντησή του.

Κύριε Πρόεδρε, είναι άξιο απορίας πώς η δεξιά από τη μια κατ' εξακολούθηση προσπαθεί να μπάσει την αναγνώριση του Γρίβα έστω κι από το παράθυρο -γιατί παράθυρο αποτελεί η ενέργεια της ΚΟΕΑΣ-ενώ το ΑΚΕΛ από την άλλη δεν έδειξε ευαισθησία να φέρει το θέμα στη Βουλή σε προηγούμενες περιπτώσεις που η κυβέρνηση συμμετείχε επίσημα σε εκδηλώσεις για να τιμηθεί η μνήμη του Γρίβα και το φέρνει στη Βουλή όταν κάποιος αθλητικός σύνδεσμος οργανώνει αγώνες στη μνήμη του.

Το ΑΔΗΣΟΚ καλεί τον κυπριακό λαό να μην παγιδευθεί στις σκοπιμότητες των δυο ακραίων κομματικών πόλων. Καλεί το λαό να μην ξεχάσει ποτέ τις συνέπειες, τις καταστρεπτικές συνέπειες των ενεργειών του Γεωργίου Γρίβα, αλλά την ίδια στιγμή να απορρίψει την αναβίωση φαντασμάτων που θα τον παγιδέψουν και θα τον θέσουν μπροστά σε φτιαχτά διλήμματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω στον εισηγητή μόνο μερικά λεπτά, για να κλείσει τη συζήτηση.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θα δώσετε το λόγο στον κ. Πουμπουρή για να δευτερολογήσει, τότε και τα άλλα κόμματα θα ζητήσουν δικαίωμα δευτερολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή έχει καθιερωθεί ότι ο εισηγητής του θέματος πάντα ...

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων ήταν να μιλήσει ένας από κάθε πλευρά, ανεξάρτητα αν δικαιούται ο εγγράφας να μιλήσει. Επομένως, κανονικά έπρεπε να είχε κλείσει το θέμα. Και γίνεται διαδικαστική εισήγηση, όπως έγινε και προηγουμένως, να κλείσει το θέμα. Και θέλω να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πράγματι, η απόφαση ήταν να μιλήσει ένας από κάθε κόμμα. Γι' αυτό παρακαλώ τον κ. Πουμπουρή να μην επιμένει, για να μην αναγκαστούμε να ανοίξουμε το διάλογο ξανά.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, αν θέλετε να πάω από τη θέση μου ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αν είναι για διαδικαστικό λόγο, θα σας επιτρέψω στο παρόν στάδιο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Διαδικαστικό, ναι. Για όλα τα θέματα του Κεφαλαίου Δ' κατά κανόνα -και δεν υπάρχει προηγούμενο που να παρεμποδίσαμε εισηγητή να κλείσει το θέμα- αυτή είναι η διαδικασία που ακολουθείται πάντοτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν γίνεται εισήγηση -και έγινε αποδεκτή και από τον κ. Πουμπουρή- η συζήτηση να γίνει σε επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, τότε είναι ξεκάθαρο πως μιλά ένας από κάθε πλευρά. Επομένως, απεμπόλησε το δικαίωμα να κλείσει το θέμα από τη στιγμή που συμφώνησε να γίνει ομιλία σε επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι υποχρεωμένος να συμφωνήσω με αυτή την ερμηνεία. Παραμένει τώρα το αν η Βουλή θέλει να αλλοιώσει την απόφαση. Δικαίωμά της. Αλλά είμαι υποχρεωμένος να συμφωνήσω ότι η απόφαση ήταν ένας ομιλητής από κάθε πλευρά.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Πουμπουρής, ότι δηλ. πάντοτε ο εισηγητής του θέματος δικαιούται να το κλείνει, ισχύει όταν είναι ελεύθερη η συζήτηση και μπορούν να μιλήσουν από το κάθε κόμμα όσοι θέλουν. Εδώ έγινε ειδική συμφωνία ότι θα μιλούσε ένας από το κάθε κόμμα και θα κλείναμε τη συζήτηση.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, αν αυτή είναι η θέση του Σώματος, κύριε Πρόεδρε, εγώ πρέπει να εκφράσω την αντίθεσή μου, διότι λέχθηκαν πράγματα εδώ που στρέφονται ενάντια στο ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Εγώ περιορίστηκα καθαρά στο θέμα ΚΟΕΑΣ-Γεώργιος Γρίβας. Δεν επεκτάθηκα. Μας αποδόθηκαν και σταλινισμοί και νοοτροπίες του παρελθόντος. Μας αποδόθηκαν χίλια πράγματα και εκφράζω τη λύπη μου για την απόφαση αυτή, αν είναι απόφαση του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι υποχρεωμένος να ρωτήσω το Σώμα -είναι καθήκον μου- τι θέλει να κάνει.

Ποιοι είναι υπέρ της συνέχισης της συζήτησης;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν πρόκειται για συνέχιση της συζήτησης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έστω. Υπέρ της δευτερολογίας του κ. Πουμπουρή;

Λοιπόν, φαίνεται ότι μάλλον το κλίμα είναι υπέρ του ότι θα πρέπει να θεωρηθεί τερματισθείσα η συζήτηση.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

- (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη. 16.11.1989.
- (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου. 16.11.1989.
- (γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDUTCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. 26.4.1990.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Την άλλη βδομάδα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δεν έχω καμιά δυσχέρεια, κύριοι συνάδελφοι, να υπακούσω στις εντολές σας, αλλά έχετε υπόψη σας ότι οι βδομάδες που έχετε μπροστά σας, για να κλείσετε τον κατάλογο των θεμάτων, είναι πολύ περιορισμένες πλέον.

Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι το λιμάνι κλείνει μετά τις 9.00 μ.μ. Επομένως η εισήγηση είναι για την επόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να μην κλείσει και η Βουλή, πριν να κλείσει το λιμάνι.

(Γέλια)

Εν πάση περιπτώσει, αν αυτή είναι η επιθυμία της Βουλής, δεν έχω παρά να συμμορφωθώ.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 14 Μαρτίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1991.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1991.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991.

- 8) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.
- 9) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 10) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 11) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1990.
- 12) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1990.
- 13) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
- 14) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 15) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 16) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 17) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 18) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
 Αν πρόκειται για το θέμα που έθιξε ο κ. Κουρτελλάρης, θα παρακαλούσα πράγματι να είναι η τελευταία φορά που το αναβάλλουμε, διότι δε θα προλάβουμε, αν δεν έρθει μέχρι την επόμενη φορά.
- 19) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 20) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 21) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 22) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).
- 23) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).
- 24) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 25) Ο περί Εγγραφής Χειροπρακτών Νόμος του 1990.
- 26) Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 27) Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 28) Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμος του 1990.
- 29) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 30) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

- 31) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 32) Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Πρώτου Τελωνειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 33) Οι περί Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών -Ορισμένες Θέσεις (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 34) Οι περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου -Θέσεις Βοηθού Εργαστηρίου 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 35) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 36) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 37) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 38) Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού—Αμαθούντας Κανονισμοί του 1991.
- 39) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 40) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.
- 41) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1991.
- 42) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 43) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το Μήνα Φεβρουάριο του 1991.
- 44) Λήψη απόφασης για τη σύσταση Μεικτής Κονοβουλευτικής Επιτροπής ΕΟΚ — Κύπρου.
- 45) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1989.
- 46) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1990.
- 47) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1990.
- 48) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1990.
- 49) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1990.
- 50) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.
- 51) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1990.
- 52) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 23) του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄:

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -
 - (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη). (16.11.1989).
 - (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (16.11.1989).
 - (γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDUTCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (26.4.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (27.10.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (26.11.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η αναγκαιότητα της επίσπευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους στην ανέγερσή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).

- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος των εργαζομένων».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).

- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-

(α) «Η αδικαιολόγητη δυσμενής διάκριση σε βάρος των κατοίκων των επαρχιών Λάρνακας, ελεύθερης Αμμοχώστου και Πάφου που προκύπτει από την απόφαση της κυβέρνησης και του ΡΙΚ να υλοποιήσουν καταρχήν την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας μόνο για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού και να αναβάλουν σε μεταγενέστερο στάδιο τη σύνδεση των υπόλοιπων επαρχιών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (18.10.1990).

(β) «Η μη ταυτόχρονη σύνδεση της ελληνικής τηλεόρασης και με την επαρχία Πάφου, η προβλεπόμενη καθυστέρηση στην κάλυψη της Πάφου και η ανάγκη λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για την άρση της απαράδεκτης αυτής διάκρισης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (18.10.1990).

Τα πιο κάτω θέματα έχουν σταλεί για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις Επιτροπές:

«Η διασταύρωση του δρόμου Μουτταγιάκας με τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού και τα δικαιολογημένα αιτήματα της κοινότητας Μουτταγιάκας».

Εισηγητές οι Βουλευτές κ. Χρίστος Σολωμός και Σοφοκλής Χατζηγιάννης. 26.2.1991.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Η αδήριτη ανάγκη διατήρησης των κτιρίων της Αρχιγραμματείας για λόγους ιστορικούς/πολιτιστικούς και η αναίρεση τυχόν αποφάσεων για κατεδάφισή τους από την κυβέρνηση και το Δήμο Λευκωσίας».

Εισηγητής το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κυρία Ρήνα Κατσελλή. 26.2.1991.

Είναι γραμμένο και το ξέρω και θα μείνει για χρόνια.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Η απόφαση της κυβέρνησης να δημιουργήσει λατομική ζώνη στην περιοχή Ευλοφάγου, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και οι αντιδράσεις της κοινότητας».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης. 28.2.1991.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σχολές οδηγών αυτοκινήτων».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης. 1.3.1991.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Το ετεροβαρές της συνταξιοδότησης των πρώτων Βουλευτών με δεκαεξαετή θητεία σε σχέση με τους συναδέλφους της πρώτης δεκαετίας της κυπριακής Βουλής».

Εισηγητές οι Βουλευτές κ. Πέτρος Στυλιανού και Ανδρέας Ζιαρτίδης. 1.3.1991.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Η απόφαση για την προσωρινή στέγαση του πανεπιστημίου στο Παγκύπριο Γυμνάσιο - Διαζευκτικές λύσεις».

Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Αλέκος Μαρκίδης. 4.3.1991.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Η ανάγκη επαναφοράς των τιμών των πετρελαιοειδών στα προηγούμενα επίπεδα μετά τη μείωση των διεθνών τιμών των καυσίμων».

Εισηγητής ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ κ. Αλέξης Γαλανός. 6.3.1991.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Παρακαλώ τους κυρίους Βουλευτές να είναι έτοιμοι την ερχόμενη βδομάδα να δεχθούν συνεδρίαση της Βουλής και άλλη καθημερινή, αν θέλουν πράγματι να εξαντλήσουν την ημερήσια διάταξη.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 9.36 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μανδριώτης Στέλιος
Ανδρέου Αντώνης	Μαρκίδης Αλέκος
Γαλανός Αλέξης	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργίου Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσελλή Ρήνα	Φάντης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κληρίδης Γλαύκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κόλοκος Πολύβιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χρίστου Κυριάκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χριστοφίδης Μανώλης
Λαδάς Γεώργιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Νίκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως και έγκρισή της.

2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1991», οι παρατηρήσεις και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Π. Στυλιανού, Ρ. Κατσελλή) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 7 του 1991).

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 8 του 1991).

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος (Αρ. 1) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

5) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Α. Ψυλλίδης, Πρόεδρος, Μ. Παπαπέτρου, Α. Γαλανός, Γ. Ομήρου, Π. Στυλιανού, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου) σχετικά με το αν θα διαβάζονται ή όχι οι Εκθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών ύστερα από διαφωνία του κ. Ψυλλίδη με προηγούμενη εισήγηση του κ. Παπαπέτρου οι ομόφωνες Εκθέσεις να μη διαβάζονται.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

7) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1991 Νόμος του 1991», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Γαλανού και του Προέδρου του Σώματος που ακολούθησαν και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991».

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Τ. Χατζηδημητρίου που ακολούθησαν και ψήφισή του σε νόμο.

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και για τους Κανονισμούς «Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 1991», ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των Κανονισμών.

11) Έκθεση για τις προτάσεις νόμου (1) «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και (2) «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991» και ψήφισή τους σε νόμους.

12) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1991» και (2) «Ο περί Έκτακτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1991» και ψήφισή τους σε νόμους.

13) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Ν. Αναστασιάδης, Α. Ιεροδιακόνου) και ψήφισή της σε νόμο.

14) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Ομήρου, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Ηλία, Ν. Αναστασιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Κόλοκος, Π. Δίγκλης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμος του 1991».

14α) Υποβολή θέματος διαδικασίας από τον κ. Γλ. Κληρίδη, ο οποίος εισηγείται να τερματιστεί η συζήτηση και να γίνει η ψηφοφορία και αποδοχή της πρότασής του.

15) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991» και αποδοχή της αναπομπής.

16) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς των περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμών του 1990 Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς των περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμών του 1991 Νόμος του 1991».

17) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συντεχνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Ζιαρτίδης, Π. Στυλιανού, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο.

18) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

19) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δασών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

20) Έκθεση για τους Κανονισμούς (1) «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1991», (2) «Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και (3) «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 1991» και απόρριψή τους.

21) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) Κανονισμοί του 1991», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Π. Κόλοκος, Π. Δίγκλης, Κ. Ερώτοκρίτου, Μ. Πουμπουρής) και έγκρισή τους ύστερα από απόλειψη της θέσης του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή την οποία εισηγήθηκε ο κ. Κληρίδης, ώστε το θέμα να εξεταστεί διεξοδικότερα από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

22) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

23) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Στεγαστικά Δάνεια στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

24) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

25) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

26) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

27) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών των Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

28) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1991» και έγκρισή τους.

29) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου Επιδειξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Στροβόλου του 1991» και έγκρισή τους.

30) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου του 1991» και έγκρισή τους.

31) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991» και έγκρισή τους.

32) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

33) Ερωτήσεις Βουλευτών (Οι κατολισθήσεις βράχων και η καταστροφή τοιχογραφιών της εκκλησίας της Παναγίας του Μουτουλλά - Αίτημα Μουτουλλά για διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση κι ασφαλτόστρωση του δρόμου «Καρυκωτού» - Αίτημα χωριών της Μαραθάσας να καλύπτει ο ΟΓΑ τις ζημιές στις φρουτοκαλλιέργειες - Το αρδευτικό πρόβλημα της κοινότητας Οίκου - Αίτημα της κοινότητας Οίκου για βελτίωση του οδικού της δικτύου και μείωση της κοινοτικής της συνεισφοράς - Αίτημα για ηλεκτροδότηση των κέντρων του Ορκόντα - Αίτημα για επέκταση του τηλεφωνικού δικτύου της κοινότητας Οίκου - Αίτημα για παροχή δωρεάν φαρμάκων για την καταπολέμηση της ποντικής σε χωριά της Μαραθάσας - Η σηματοδότηση του δρόμου από τη Λευκωσία προς την κοινότητα Οίκου - Διεξαγωγή επανειλημμένων δικών για μικρά χρηματικά ποσά - Αίτημα της κοινότητας Οίκου για διάνοιξη νέας γεώτρησης - Ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο και οι ιδιοκτήτες αυτοκινήτων ενοικιάσεως - Αίτημα για κατασκευή δρόμου από την κοινότητα Οίκου προς τον Άγιο Ιωάννη το Λαμπαδιστή - Η διακοπή της παροχής νερού στην κοινότητα Οίκου όταν διεξάγονται εργασίες στον Καλοπαναγιώτη - Η ανάγκη κατάργησης της αποικιοκρατικής διάταξης της σχετικής με την εκλογή αρδευτικών επιτροπών - Η καθυστέρηση εκτέλεσης των εξετάσεων και αναλύσεων που παραπέμπουν τα υγειονομικά κέντρα Μαραθάσας στο Νοσοκομείο Λευκωσίας - Αίτημα της υπαίθρου για κατάργηση της κοινοτικής συνεισφοράς για τη διάνοιξη γεωτρήσεων - Ο δρόμος που οδηγεί στην εκκλησία της κοινότητας Μουτουλλά - Το χρέος της κοινότητας Μηλιούς για την εκτέλεση του αρδευτικού της έργου - Το χρέος της κοινότητας Κ. Ακουρδαλίων - Η συντήρηση του σταυρού της κοινότητας Κοκκινότριμιθιάς - Αίτημα Μουτουλλά για κατασκευή γεφυριού και δημιουργία χώρων στάθμευσης - Η έκθεση του State Department σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στην κατεχόμενη Κύπρο - Εισηγήσεις για ανάπτυξη της περιοχής της Πύλης Πάφου στη Λευκωσία - Αίτημα Περιστερώνας και άλλων κοινοτήτων για τη δημιουργία συσκευαστηρίων πατατών - Η δημιουργία εκδοτικού οίκου στην Κύπρο - Η αύξηση των κομίστρων για μεταφορά από την κοινότητα Πωμού στην Πάφο - Αιτήματα της κοινότητας Πωμού - Η δαπάνη για τη μεταφορά νερού στον Πωμό από την τοποθεσία «Τερατσιά» - Αίτημα της κοινότητας Πωμού για εκβάθυνση της κοίτης του ποταμού).

34) Έκθεση για το θέμα «Η ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) να θέσει υπό την αιγίδα τις αθλητικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Γεωργίου Γρίβα, ιδρυτή και αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', που με την εγκληματική της δράση άνοιξε τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Πουμπουρής, Ι. Μάτσης, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου) και ομόφωνη έγκρισή της.

34α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Α. Γαλανός, Πρόεδρος, Μ. Πουμπουρής, Γλ. Κληρίδης) πάνω σε διαδικαστικό θέμα ύστερα από παρατήρηση του κ. Γαλανού ότι η συζήτηση πρέπει να τερματιστεί χωρίς να δοθεί ο λόγος στον

εισηγητή του θέματος, εφόσον συμφωνήθηκε η συζήτηση να γίνει μόνο σε επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων των κομμάτων.

35) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' για αυτεπάγγελτη εξέταση από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Η διασταύρωση του δρόμου Μουτταγιάκας με τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού και τα δικαιολογημένα αιτήματα της κοινότητας Μουτταγιάκας». (Εισηγητής οι κ. Χρ. Σολωμής και Σ. Χατζηγιάννης).
- (β) «Η αδήριτη ανάγκη διατήρησης των κτιρίων της Αρχιγραμματείας για λόγους ιστορικούς/πολιτιστικούς και η αναίρεση τυχόν αποφάσεων για κατεδάφισή τους από την κυβέρνηση και το Δήμο Λευκωσίας». (Εισηγήτρια η κ. Ρ. Κατσελλή).
- (γ) «Η απόφαση της κυβέρνησης να δημιουργήσει λατομική ζώνη στην περιοχή Ευλοφάγου, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και οι αντιδράσεις της κοινότητας». (Εισηγητής ο κ. Α. Μαθηκολώνης).
- (δ) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σχολές οδηγών αυτοκινήτων». (Εισηγητής ο κ. Δ. Ηλιάδης).
- (ε) «Το ετεροβαρές της συνταξιοδότησης των πρώτων Βουλευτών με δεκαεξαετή θητεία σε σχέση με τους συναδέλφους της πρώτης δεκαετίας της κυπριακής Βουλής». (Εισηγητές οι κ. Π. Στυλιανού και Α. Ζιαρτίδης).
- (στ) «Η απόφαση για την προσωρινή στέγαση του πανεπιστημίου στο Παγκύπριο Γυμνάσιο - Διαζευκτικές λύσεις». (Εισηγητής ο κ. Α. Μαρκίδης).
- (ζ) «Η ανάγκη επαναφοράς των τιμών των πετρελαιοειδών στα προηγούμενα επίπεδα μετά τη μείωση των διεθνών τιμών των καυσίμων». (Εισηγητής ο κ. Α. Γαλανός).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 14ης Μαρτίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 27 Φεβρουαρίου 1991. Κατά την εξέταση του πιο πάνω νομοσχεδίου παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρία ήταν επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £50,000 και η διάθεσή του για την παραχώρηση υποτροφιών σε δημόσιους υπαλλήλους για απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος στην Κύπρο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, το υπό ψήφιση ποσό θα παραχωρηθεί για δέκα υποτροφίες για σπουδές που οδηγούν στην απόκτηση του διπλώματος Master in Public Sector Management που προσφέρει από φέτος το νεοϊδρυθέν Cyprus International Institute of Management, το οποίο έχει υποβάλει στο Υπουργείο Παιδείας δήλωση για ίδρυση και λειτουργία με βάση τον περί Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νόμο του 1987 και η οποία αναμένεται να εξεταστεί σύντομα.

Το πιο πάνω Ινστιτούτο, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους έχει έδρα τη Λευκωσία και στεγάζεται σε κτίρια που παραχωρήθηκαν δωρεάν για δύο χρόνια από το Κέντρο Ερευνών Μέσης Ανατολής (Κ.Ε.Μ.Α.) και είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός.

Τέλος, σύμφωνα και πάλι με τους ίδιους εκπροσώπους, οι όροι παραχώρησης των υποτροφιών διέπονται από το μνημόνιο για υποτροφίες και εκπαιδευτικές άδειες του 1971 και από τις εγκυκλίους της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού που αφορούν τους κανονισμούς για οικονομική βοήθεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού εξέτασε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1991». Παράλληλα καλείται η Εκτελεστική Εξουσία να ζητά εκ των προτέρων την έγκριση της Βουλής πριν τη διάθεση οποιασδήποτε δαπάνης και όχι εκ των υστέρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, για να διευκρινίσω ότι θα τηρήσω αποχή για λόγους τους οποίους επανειλημμένα έχω αναφέρει στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές και στην ολομέλεια του Σώματος και για την ύστατη παράγραφο που προσθέτει η Επιτροπή Οικονομικών για την πρωθύστερη κατάθεση προς επιψήφιση του σχετικού κονδυλίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £50,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων αυτών και του επισυνημμένου Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι οι παρόντες Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια, κύριε Πρόεδρε, εκείνη του κυρίου Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι οι παρόντες Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια αποχή, εκείνη του κυρίου Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο, με αποχή του κυρίου Στυλιανού.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρία ήταν επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £95,602,000 για τη λογιστική τακτοποίηση προκαταβολών που έγιναν στον παρελθόν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους έγινε η διάθεση των χρημάτων αυτών και το γεγονός ότι πρόκειται για καθαρά λογιστική πράξη, συμφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £95,602,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα τρία άρθρα και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρία ήταν επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £515,000 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £495,000 θα διατεθεί για την παραχώρηση κρατικών δανείων σε σχολικές εφορείες για κάλυψη μέρους των δαπανών τους για τη δημοτική εκπαίδευση (σχολικό έτος 1990 - 91).
- (β) Ποσό £20,000 θα διατεθεί για την κάλυψη μέρους της οικονομικής βοήθειας συνολικού ποσού £100,000 στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί την έγκριση μόνο του ποσού που θα διατίθεται για τις σχολικές εφορείες, επιφυλάσσοντας την τελική θέση της για οικονομική βοήθεια στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου, αφού τεθούν ενώπιόν της συμπληρωματικά στοιχεία που ζητήθηκαν.

Με βάση την πιο πάνω θέση η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά συμπληρωματικού προϋπολογισμού, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £495,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα τρία άρθρα και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1991)

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρία ήταν επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £3,911 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης δημιουργίας μιας θέσης Εκτελεστικού Μηχανικού στο Υπουργείο Άμυνας. Με τον ίδιο νόμο προβλέπεται επίσης η κατάργηση αριθμού θέσεων στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και η επανίδρυσή τους στο Υπουργείο Άμυνας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £3,911 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα τέσσερα άρθρα και οι δυο επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρία ήταν επίσης ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £252,000 και η διάθεσή

του για την κάλυψη της συνεισφοράς της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £252,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα τρία άρθρα και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επιβολή φόρου κατανάλωσης πάνω σε είδη πολυτελείας και η αύξηση του συντελεστή του επιπρόσθετου φόρου κατανάλωσης πάνω στα τσιγάρα κατά δύο σέντ για κάθε κουτί των είκοσι τσιγάρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, χωρίς να υπεισέρχεται στην εξέταση της ουσίας του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψή του επειδή οι προβλεπόμενες σ' αυτό επιβαρύνσεις θα αποτελούσαν, σύμφωνα με το σκεπτικό της έγκρισης από τη Βουλή της φορολογικής μεταρρύθμισης, αντικείμενο εξέτασης σε συνάρτηση με την έναρξη εφαρμογής της νομοθεσίας για το φόρο προστιθέμενης αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Πίνακας. 'Άρθρο 2.

'Εναρξη ισχύος του Νόμου. 'Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων αυτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Όλοι. **ΠΡΟΕΔΡΟΣ:**

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου απορρίπτονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

52 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με καμιά ψήφο υπέρ, 52 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Προχωρούμε στα δυο επόμενα νομοσχέδια, που είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1990» και «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Είναι πολύ μεγάλη η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε. Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η Έκθεση. Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2.
«Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1990»**

Παρόντες:-

Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος

Νεόφυτος Ηλία

Ανδρέας Παρισινός

Δήμος Γεωργιάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Ψυλλίδης

Ρήνα Κατσελλή

Πολύβιος Κόλοκος

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε πολλές συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο διάστημα από τον Ιούνιο του 1990 μέχρι και το Φεβράριο του 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρέστη και ο Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Α. Φάντης. Στα πλαίσια της εξέτασης των νομοσχεδίων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλί-

σεων και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των περιβαλλοντικών οργανώσεων που συμμετέχουν στο Συμβούλιο Περιβάλλοντος, καθώς και άλλων οργανώσεων που ζήτησαν από την Επιτροπή να εκφράσουν τις απόψεις τους και τέλος εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ.

Με τον πρώτο νόμο που προτείνεται σκοπείται η προστασία των επιφανειακών και υπόγειων νερών από ανθρώπινες δραστηριότητες, καθώς επίσης και ο έλεγχος της ρύπανσης των νερών αυτών από βιομηχανικά απόβλητα.

Με το δεύτερο προτεινόμενο νόμο σκοπείται η μείωση, ο έλεγχος και η εξάλειψη της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από βιομηχανικές πηγές για την καλύτερη προστασία της υγείας και της ευημερίας του πληθυσμού της Κύπρου και την προστασία του περιβάλλοντος, της πανίδας και της χλωρίδας της Κύπρου.

Ειδικότερα στο νομοσχέδιο για την προστασία των νερών προβοι ακόλουθες βασικές πρόνοιες:

1. Προστασία των Επιφανειακών και Υπόγειων Νερών.

- (α) Η αρμόδια αρχή θα καθορίζει, ύστερα από εισήγηση τεχνικής επιτροπής, ποιοτικούς στόχους για τα νερά της Κύπρου. Η ποιότητα των νερών θα παρακολουθείται με δειγματοληψίες και αναλύσεις που θα διεξάγονται είτε στα υπόγεια είτε στα επιφανειακά νερά.
- (β) Απαγορεύεται η απόρριψη ή εναπόθεση οποιουδήποτε αντικειμένου ή ύλης, κατά τρόπο που να ρυπαίνει ή να τείνει να ρυπάνει τα επιφανειακά ή υπόγεια νερά, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής υπό μορφή γραπτής άδειας για απόρριψη.
- (γ) Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί με Κανονισμούς να καθορίζει περιοχές μέσα στις οποίες θα εκτελείται κάθε δραστηριότητα που καθορίζεται στους Κανονισμούς μετά από άδεια και κάτω από τους όρους της άδειας.

2. Σύσταση Τεχνικής Επιτροπής.

Καθοριστικό ρόλο για την αποδοτική λειτουργία και το συντονισμό της πρακτικής μηχανής στον τομέα της προστασίας των νερών και του ελέγχου των υγρών βιομηχανικών αποβλήτων έχει η Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος. Η επιτροπή αυτή θα αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Υγείας, Εσωτερικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Συγκοινωνιών και Έργων. Η επιτροπή θα επιλαμβάνεται θεμάτων όπως οι ποιοτικοί στόχοι, οι γενικοί όροι για άδεια απόρριψης, οι άδειες για απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων κ.ά.

3. Έλεγχος της Ρύπανσης των Νερών από Βιομηχανικές Πηγές.

- (α) Ο έλεγχος εξασφαλίζεται με την υποχρέωση υποβολής αίτησης για άδεια απόρριψης υγρών αποβλήτων από κάθε βιομηχανική μονάδα. Η χορηγούμενη άδεια απόρριψης περιλαμβάνει όρους που επιβάλλει η αρμόδια αρχή ύστερα από εισήγηση της Τεχνικής Επιτροπής και οι οποίοι αναφέρονται στην ποιότητα και ποσότητα των επεξεργασμένων αποβλήτων, στον τόπο και τρόπο απόρριψης και στα μέτρα πρόσβασης για δειγματοληπτικό έλεγχο. Ακόμη, αν είναι αναγκαίο, μπορούν να τεθούν πρόσθετοι όροι αναφορικά με τεχνικές προδιαγραφές, χρήση και λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης ή εξοπλισμού, για σκοπούς συμμόρφωσης με τους όρους της άδειας απόρριψης.

- (β) Με εισήγηση της Τεχνικής Επιτροπής μπορεί να εγκριθούν γενικοί όροι απόρριψης οι οποίοι θα χρησιμοποιούνται από την αρμόδια αρχή για έκδοση άδειας, χωρίς να είναι αναγκαία η ξεχωριστή εξέταση κάθε αίτησης από την Τεχνική Επιτροπή.
- (γ) Εξαιρέση από την υποχρέωση υποβολής αίτησης για άδεια απόρριψης μπορεί να γίνεται για καθορισμένες κατηγορίες σύμφωνα με Κανονισμούς που μπορεί να εκδώσει το Υπουργικό Συμβούλιο. Με τον τρόπο αυτό θα είναι υποχρεωτική η εξασφάλιση άδειας απόρριψης μόνο για τις βιομηχανίες που από τη φύση τους ενδέχεται να προκαλούν προβλήματα ρύπανσης.

4. Δημοσιότητα και Αρχεία.

Οι υποβαλλόμενες αιτήσεις για άδεια απόρριψης γνωστοποιούνται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Υπάρχει επίσης πρόνοια για τήρηση αρχείου, στο οποίο θα καταχωρούνται λεπτομέρειες σχετικά με κάθε παραχωρούμενη άδεια απόρριψης.

5. Αδικήματα.

Κάθε πρόσωπο που ενεργεί κατά παράβαση των προνοιών του Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, εκτός αν προνοείται διαφορετική ποινή, τιμωρείται με φυλάκιση μη υπερβαίνουσα το ένα έτος ή με πρόστιμο μη υπερβαίνον τις είκοσι χιλιάδες λίρες ή και στις δυο ποινές.

6. Διοίκηση και Εφαρμογή.

Η διοίκηση και εφαρμογή των προνοιών του Νόμου γίνεται με τη συνεργασία των αρμόδιων υπηρεσιών.

Στο νομοσχέδιο για την προστασία της ατμόσφαιρας από τη ρύπανση προβλέπονται οι πιο κάτω βασικές πρόνοιες:

1. Ποιοτικοί Στόχοι.

Η αρμόδια αρχή θα καθορίζει, ύστερα από εισήγηση τεχνικής επιτροπής, ποιοτικούς στόχους για την ατμόσφαιρα που θα αφορούν τις ανώτατες επιτρεπτές συγκεντρώσεις διαφόρων ρυπαντικών ουσιών. Η ποιότητα της ατμόσφαιρας θα παρακολουθείται με κατάλληλα όργανα μετρήσεως που θα εγκαθίστανται σε διάφορα μέρη από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς.

2. Εγγράψιμες Διεργασίες:

- (α) Η αρμόδια αρχή θα καθορίζει με Κανονισμούς κατηγορίες βιομηχανικών διεργασιών οι οποίες θα πρέπει να εγγράφονται για τους σκοπούς του νόμου. Οι υφιστάμενες εγγράψιμες διεργασίες πρέπει να υποβάλουν αίτηση για εγγραφή μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου, ενώ οι νέες εγγράψιμες διεργασίες πρέπει να εγγράφονται προτού τεθούν σε λειτουργία.
- (β) Όλες οι αιτήσεις για εγγραφή θα υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή η οποία θα εκδίδει πιστοποιητικό εγγραφής, στο οποίο θα αναφέρονται οι όροι λειτουργίας. Ο καθορισμός των όρων λειτουργίας θα γίνεται ύστερα από εισήγηση τεχνικής επιτροπής.
- (γ) Οι όροι λειτουργίας θα αναφέρονται κυρίως σε ανώτατα όρια εκπομπής στην ατμόσφαιρα διαφόρων ουσιών και σε εξοπλισμό που πρέπει να εγκατασταθεί και να χρησιμοποιείται για την παρεμπόδιση της

εκπομπής ορισμένων ουσιών στην ατμόσφαιρα. Στις υφιστάμενες διεργασίες θα δίνεται εύλογη χρονική περίοδος για συμμόρφωσή τους με τους όρους λειτουργίας. Το πιστοποιητικό εγγραφής θα ισχύει για συγκεκριμένη περίοδο, μετά τη λήξη της οποίας πρέπει να υποβάλλεται αίτηση για επανεγγραφή.

3. Μη Εγγράψιμες Διεργασίες.

Για διεργασίες οι οποίες, με βάση το είδος και το μέγεθός τους, θεωρούνται μη εγγράψιμες διεργασίες, το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί με Κανονισμούς να καθορίζει ανώτατα όρια εκπομπής στην ατμόσφαιρα οποιασδήποτε ουσίας και εξοπλισμό που πρέπει να εγκατασταθεί για τον έλεγχο της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα.

4. Καύσιμα Βιομηχανικών Διεργασιών.

Επιπρόσθετα το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί με Κανονισμούς να απαγορεύει ή περιορίζει την παραγωγή, προμήθεια και εισαγωγή καυσίμων για χρήση από βιομηχανικές διεργασίες στην Κύπρο, εκτός αν πληρούν τις καθορισμένες για το σκοπό αυτό προδιαγραφές ποιότητας.

5. Ανέγερση ή Χρήση Καπνοδόχου από Βιομηχανικά Υποστατικά.

Πριν από την ανέγερση νέων ή την επέκταση υφιστάμενων βιομηχανικών υποστατικών τα οποία θα χρησιμοποιούν καπνοδόχο, απαιτείται η εξασφάλιση σχετικής έγκρισης, με την οποία θα καθορίζεται το ελάχιστο ύψος της καπνοδόχου και η χρήση της για συγκεκριμένο είδος διεργασίας και καυσίμου.

6. Αρχείο.

Θα τηρείται αρχείο των διεργασιών στις οποίες παραχωρούνται πιστοποιητικά εγγραφής, μαζί με αντίγραφα των όρων λειτουργίας. Το αρχείο θα είναι διαθέσιμο προς επιθεώρηση από οποιοδήποτε πρόσωπο.

7. Αδικήματα.

Κάθε πρόσωπο που ενεργεί κατά παράβαση των προνοιών του Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, εκτός αν προνοείται διαφορετική ποινή, τιμωρείται με φυλάκιση μη υπερβαίνουσα το ένα έτος ή με πρόστιμο μη υπερβαίνον τις είκοσι χιλιάδες λίρες ή και στις δυο ποινές.

8. Διοίκηση και Εφαρμογή του Νόμου.

Η εφαρμογή της νομοθεσίας θα γίνεται από την Υπηρεσία Επιθεώρησης Εργοστασιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία διαθέτει προσωπικό και εξοπλισμό για δειγματοληψίες και μετρήσεις των αερίων ρυπαντικών ουσιών τόσο από φουγάρα όσο και γύρω από εργοστάσια.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η οποία συνοδεύει τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, η κυπριακή κυβέρνηση, μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής της για προστασία του περιβάλλοντος, έχει προχωρήσει στην εφαρμογή σχεδίου για έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης πάνω σε συστηματική βάση, με την υπογραφή Συμφωνίας Τεχνικής Συνεργασίας μεταξύ Κύπρου και Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Γερμανίας, την οποία ανέλαβε να υλοποιήσει από κυπριακής πλευράς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η εφαρμογή του σχεδίου ξεκίνησε το 1985 και περιλάμβανε τη διεξαγωγή επισκοπήσεων, διερευνήσεων, μετρήσεων και δειγματοληψιών σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις, καθώς και

μετρήσεων ποιότητας αέρα στο περιβάλλον, με σκοπό τη διαπίστωση της κατάστασης που επικρατεί και την προδιαγραφή των αναγκαίων μέτρων ελέγχου ή των αποδεκτών επιπέδων εκπομπής. Τελικός στόχος του σχεδίου ήταν η ετοιμασία νομοθεσίας, περιλαμβανομένων και Κανονισμών, για τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, υπό το φως των δεδομένων και στοιχείων που συγκεντρώθηκαν.

Όπως στην ίδια Έκθεση αναφέρεται, η ετοιμασία της νομοθεσίας ανετέθη με δαπάνες της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Γερμανίας σε Άγγλο εμπειρογνώμονα, ο οποίος ετοίμασε τέσσερις Νόμους, καθώς και αντίστοιχους Κανονισμούς για έλεγχο της ρύπανσης των νερών, του αέρα, του εδάφους και για προστασία έναντι του θορύβου που προέρχεται από βιομηχανικές πηγές. Αξίζει να σημειωθεί ότι έχει εξασφαλιστεί παράταση των υπηρεσιών του εμπειρογνώμονα, για να ετοιμάσει γενικότερη νομοθεσία για έλεγχο της ρύπανσης και από μη βιομηχανικές πηγές.

Τα προσχέδια της νομοθεσίας για τη βιομηχανική ρύπανση έτυχαν συζήτησης μεταξύ των ενδιαφερόμενων και εμπλεκόμενων Υπουργείων, με σκοπό την άρση διαφωνιών πάνω σε επιμέρους σημεία που αφορούν κυρίως θέματα διαδικασίας ή αρμοδιοτήτων. Στη συνέχεια μεταφράστηκαν κατά προτεραιότητα τα νομοσχέδια που αφορούν τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης των νερών και της ατμόσφαιρας, τα οποία υποβλήθηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα για επεξεργασία, ενώ σε δεύτερο στάδιο στάλθηκε επίσης το νομοσχέδιο για την ηχορύπανση. Παράλληλα ετοιμάζονται οι αντίστοιχοι Κανονισμοί για την προστασία της ατμόσφαιρας και των νερών οι οποίοι θα καθορίζουν αποδεκτά επίπεδα συγκέντρωσης διαφόρων ουσιών στα αέρια και υγρά απόβλητα. Οι Κανονισμοί αυτοί θα συζητηθούν με τα επηρεαζόμενα μέρη, προτού προωθηθούν στο Γενικό Εισαγγελέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αποδίδοντας τεράστια σημασία στα πιο πάνω νομοσχέδια, αφιέρωσε σ' αυτά πολλές συνεδριάσεις της και τα εξέτασε κατά προτεραιότητα και κατά τρόπο διεξοδικό και εμπειριστατωμένο.

Για το σκοπό αυτό και μετά την αναλυτική εισαγωγή των προνοιών τους από τα αρμόδια Υπουργεία η Επιτροπή κάλεσε στις συνεδρίες της εκπροσώπους όλων των ενδιαφερόμενων περιβαλλοντικών οργανώσεων, καθώς επίσης του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ οι οποίοι ανέπτυξαν στην Επιτροπή τις απόψεις τους πάνω στα υπό συζήτηση νομοσχέδια, απόψεις που τις περισσότερες φορές τεκμηρίωσαν με γραπτά υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές, παρά τις επιμέρους παρατηρήσεις ή εισηγήσεις τους, εξέφρασαν ικανοποίηση για την κατάθεση των υπό συζήτηση νομοσχεδίων στη Βουλή και ζήτησαν τη γρήγορη προώθηση και εφαρμογή τους.

Η Επιτροπή, θεωρώντας ιδιαίτερα χρήσιμες και εποικοδομητικές τις απόψεις των ενδιαφερόμενων οργανώσεων, προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση των νομοσχεδίων σε αρκετές συνεδριάσεις της με παράλληλη αναφορά στις απόψεις των οργανώσεων για τα συγκεκριμένα άρθρα, όπως αυτές κωδικοποιήθηκαν από την Επιτροπή για το σκοπό αυτής της μελέτης. Στα πλαίσια της κατ' άρθρο εξέτασης των πιο πάνω νομοσχεδίων παρέστησαν σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι, παρέχοντας τις τεχνικές γνώσεις τους πάνω στο θέμα, συνέβαλαν πολύ θετικά στη διεκπεραίωση του έργου της Επιτροπής.

Οι επιμέρους παρατηρήσεις/εισηγήσεις που εκτέθηκαν στην Επιτροπή από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις ήταν πολλές και ποικίλες. Οι βασικότερες απ' αυτές αναφέρονται:

- (α) Στην ερμηνεία όρων που περιλαμβάνονται στα νομοσχέδια και σε εισηγήσεις για διευκρίνιση ή διέυρυσή τους.
- (β) Στην απάλειψη ή διασαφήνιση ορισμένων προνοιών που εισάγουν εξαιρέσεις από την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των νομοσχεδίων.
- (γ) Στις συντηρήσεις ή αυξήσεις προθεσμιών που θέτει ο νόμος, όπως π.χ. για έκδοση αδειών, για την προσαρμογή στις πρόνοιές του κ.λπ., με στόχο την προστασία των ενδιαφερομένων.
- (δ) Στην υιοθέτηση διεθνών προδιαγραφών ποιότητας και προτύπων στη βιομηχανία.
- (ε) Στην αύξηση των ποινών που προβλέπονται για τα διάφορα αδικήματα, ώστε να γίνουν πιο αποτρεπτικές.
- (στ) Στην κατάθεση πλήρους μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες στο στάδιο της υποβολής αίτησής τους για άδεια.
- (ζ) Στην ίδρυση μιας αρμόδιας αρχής/φορέα/μηχανισμού για την εφαρμογή των προνοιών των δύο νόμων.

Η Επιτροπή επισημαίνει πρόσθετα τις ακόλουθες εισηγήσεις οι οποίες την απασχόλησαν ιδιαίτερα, η πρώτη γιατί τέθηκε απ' όλες σχεδόν τις οργανώσεις και η δεύτερη γιατί αποτέλεσε σκέψη και προβληματισμό και της ίδιας της Επιτροπής:

- (α) Στην Τεχνική Επιτροπή να συμμετέχουν ειδικά καταρτισμένα άτομα, τα οποία να είναι σε θέση να διαμορφώσουν ίδια γνώμη πάνω σε διάφορα εγείρομενα θέματα. Επίσης στην Τεχνική Επιτροπή να εκπροσωπούνται οργανώσεις και αρμόδιοι φορείς του ιδιωτικού τομέα. Οι εκπρόσωποι της Εκτελεστικής Εξουσίας έχουν την άποψη ότι είναι πραγματικά ορθό και χρήσιμο στην Τεχνική Επιτροπή να συμμετέχουν ειδικά καταρτισμένα άτομα και στόχος ακριβώς της κυβέρνησης είναι οι εκπρόσωποι των διαφόρων Υπουργείων που συμμετέχουν σ' αυτή να είναι ειδικά καταρτισμένα πρόσωπα. Όσον αφορά το σκέλος της εισήγησης που αναφέρεται στη συμμετοχή οργανώσεων και άλλων φορέων του ιδιωτικού τομέα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι πιστεύουν ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει, γιατί η Τεχνική Επιτροπή δεν είναι ένα συμβουλευτικό σώμα, αλλά ένα εκτελεστικό όργανο για σκοπούς εφαρμογής της νομοθεσίας, στο οποίο δεν μπορούν να συμμετέχουν ιδιώτες.
- (β) Να εισαχθεί μέσα από τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοσχεδίων η διεθνής αρχή «The polluter pays», δηλαδή ότι το οικονομικό κόστος προστασίας ή αποκατάστασης του περιβάλλοντος επωμίζεται εκείνος που προκαλεί τη ρύπανση.

Όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το σύνθημα αυτό ακούστηκε πριν από έξι περίπου χρόνια στην Ευρώπη, αλλά μέχρι σήμερα δεν μπόρεσε να υλοποιηθεί πλήρως. Και τούτο γιατί η νομοθέτηση και εφαρμογή της γενικής

— αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» έχει συναντήσει τεράστιες δυσκολίες και γι' αυτό έχει αποτελέσει και ακόμα αποτελεί αντικείμενο μελέτης διεθνών οργανισμών. Ειδικότερα ο πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι σκοπεύεται να περιληφθεί η αρχή αυτή σε διεθνή Σύμβαση για το περιβάλλον που πρόκειται να ετοιμαστεί τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Όταν η Σύμβαση αυτή κύρωθεί από τη Δημοκρατία, τότε θα μπορέσουμε να ακολουθήσουμε τις κατευθυντήριες αρχές της. Τέλος, αναφέρθηκε ότι η αρχή αυτή είναι πολύ ευρεία και με πολλές πτυχές, γι' αυτό και η νομοθετική ρύθμισή της δεν μπορεί να αποτελέσει θέμα της προτεινόμενης νομοθεσίας, αλλά ενός γενικότερου νόμου-πλαίσου που θα αφορά όλες τις πηγές της ρύπανσης. Από την πλευρά της η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι ορισμένες πτυχές και εκφάνσεις της συναντώνται σε ορισμένες διατάξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, όπως π.χ. στην περίπτωση των μέτρων αποκατάστασης κ.λπ., χωρίς βέβαια να την καθιερώνουν στην ολότητά της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μετά από τη σε βάθος μελέτη των πιο πάνω νομοσχεδίων, ως θέμα αρχής, ομόφωνα υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, ενώ παράλληλα παρατηρεί τα ακόλουθα:

- (α) Τα πιο πάνω νομοσχέδια αποτελούν την απαρχή μιας εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας με καθαρά περιβαλλοντικούς σκοπούς και ειδικότερα τους δυο πρώτους νόμους της δέσμης εκείνης των νομοθετημάτων που στοχεύει να καλύψει τη ρύπανση του περιβάλλοντος από βιομηχανικές πηγές. Μετά από τα δύο αυτά νομοσχέδια που αφορούν τον έλεγχο της ρύπανσης νερών και της ατμόσφαιρας αναμένεται να κατατεθούν στη Βουλή άλλα δύο νομοσχέδια για τον έλεγχο της ρύπανσης του εδάφους και για την προστασία έναντι του θορύβου. Η Επιτροπή, παρά και τη δική της διαπίστωση ότι η ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Κύπρο δεν είναι τόσο μεγάλη σε σύγκριση με άλλες αναπτυγμένες χώρες, είχε επισημάνει αμέσως μετά τη σύστασή της την ανάγκη για άμεση ψήφιση και εφαρμογή στη χώρα μας μιας νομοθεσίας που να προστατεύει το περιβάλλον από τη ρύπανση που προκαλείται από βιομηχανικές πηγές. Και τούτο γιατί η ανάπτυξη της βιομηχανίας στον τόπο μας, χωρίς την παράλληλη ύπαρξη της κατάλληλης νομοθετικής ρύθμισης που θα θέτει υπό έλεγχο τη βιομηχανική ρύπανση, δυνατό να επιφέρει δυσανάλογα μεγάλες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ανεπανόρθωτη καταστροφή του. Γι' αυτό και η Επιτροπή είναι με μεγάλη ικανοποίησή της που δέχτηκε την κατάθεση στην Βουλή των δύο υπό συζήτηση νομοσχεδίων τα οποία θεωρεί μεγάλης σπουδαιότητας και για το λόγο αυτό τα έχει εξετάσει με τη δέουσα σοβαρότητα και κατά προτεραιότητα.

Η Επιτροπή αναμένει ότι σύντομα θα κατατεθούν ενώπιόν της και τα άλλα δύο νομοσχέδια, ώστε να ολοκληρωθεί ο κύκλος του ελέγχου των βιομηχανικών πηγών ρύπανσης.

Εξίσου σημαντική θεωρεί επίσης η Επιτροπή την ανάγκη για ψήφιση και εφαρμογή της γενικότερης νομοθεσίας για τον έλεγχο της ρύπανσης και από μη βιομηχανικές πηγές και έχει με ευχαρίστησή της σημειώσει τη δήλωση των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου ότι

- έχουν παραταθεί για το σκοπό αυτό οι υπηρεσίες του 'Αγγλου εμπειρογνώμονα, όπως ήταν και η επιθυμία της.
- (β) Τα υπό συζήτηση νομοσχέδια αποτελούν κατά την άποψη της Επιτροπής μια ισορροπημένη νομοθεσία για την προστασία των νερών και του αέρα από τη βιομηχανική ρύπανση, που αναμένεται ότι θα προστατεύσει ικανοποιητικά το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και το σύνολο του πληθυσμού μας, χωρίς να παραγνωρίζεται η ανάγκη για βιομηχανική και γενικότερη οικονομική ανάπτυξη, ενώ τέλος ικανοποιούν σε μεγάλο βαθμό την αρχή της πληροφόρησης του κοινού και της δημοσίευσης στοιχείων για σκοπούς διαφάνειας.

Παρόλ' αυτά η Επιτροπή δεν αποκλείει το ενδεχόμενο κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής στην πράξη να διαπιστωθούν κενά και ελλείψεις τις οποίες όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές θα πρέπει να είναι σε θέση να επιστημάνουν αμέσως, ώστε να γίνουν οι αναγκαίες σ' αυτή βελτιώσεις.

- (γ) Η Επιτροπή, παρά την πιο πάνω συμφωνία αρχής με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων, έχει ομόφωνα διαπιστώσει την ανάγκη για επιμέρους τροποποιήσεις που κρίθηκαν σκόπιμες ως αποτέλεσμα της κατ' άρθρο εξέτασής τους:

Τροποποιήσεις και στα δύο νομοσχέδια.

- I. Επιφέρονται ορισμένες τροποποιήσεις στο ερμηνευτικό κυρίως μέρος των νομοσχεδίων για την καλύτερη απόδοση ορισμένων όρων τους. Επίσης επιφέρεται αριθμός λεκτικών ή και νομοτεχνικών τροποποιήσεων.
- II. Απαλείφεται η πρόνοια σύμφωνα με την οποία σε δικαστική διαδικασία για ορισμένα αδικήματα που προβλέπονται στους νόμους αυτούς αποτελεί υπεράσπιση για τον κατηγορούμενο αν αποδείξει ότι με βάση ψευδείς πληροφορίες που του δόθηκαν από άλλο πρόσωπο και τούτο για να αποφευχθεί η αναμενόμενη καταχρηστική επίκληση της πρόνοιας αυτής.

Τροποποίηση στο νομοσχέδιο για τον έλεγχο της ρύπανσης στα νερά:-

Αυξάνεται στις £3,000 η χρηματική ποινή που προβλέπεται για το αδίκημα της απόρριψης στο έδαφος αποβλήτου, εκεί όπου με διάταγμα καθορίζεται ότι τέτοια απόρριψη απαγορεύεται. Ακόμα για το ίδιο αδίκημα προστίθεται και φυλάκιση μέχρι ένα χρόνο η οποία μπορεί να επιβάλλεται υπαλλακτικά ή μαζί με τη χρηματική ποινή. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η τροποποίηση αυτή είναι αναγκαία, για να καταστεί πιο αποτρεπτική η πιο πάνω ειδική ποινή που στοχεύει στην πρόληψη της ρύπανσης των υπόγειων νερών.

Τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο για τον έλεγχο της ρύπανσης της ατμόσφαιρας:-

- I. Η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να θέσει ένα ανώτατο όριο πέντε χρόνων ως προς τη χρονική περίοδο την οποία μπορεί να καθορίζει ο Υπουργός και μέσα στην οποία μια υφιστάμενη κατά το χρόνο έναρξης της ισχύος του νόμου βιομηχανία υποχρεούται να συμμορφωθεί με οποιουδήποτε καθορισμένους όρους λειτουργίας.

- II. Κρίθηκε σκόπιμο να περιληφθεί σχετική διάταξη που να δίνει την ευχέρεια στον Υπουργό να ζητά από μια βιομηχανία, στο στάδιο της υποβολής της αίτησής της για εγγραφή (εφόσον εμπίπτει μέσα στην κατηγορία των εγγράψιμων διεργασιών), να υποβάλλει, εκτός από τις άλλες πληροφορίες που της ζητούνται, και μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εφόσον βέβαια αυτό δικαιολογείται από το είδος, το μέγεθος ή τα άλλα χαρακτηριστικά της βιομηχανίας που πρόκειται να εγγραφεί.

Η Επιτροπή με αυτό τον τρόπο θέλει να κατοχυρώσει και νομοθετικά την άποψη ότι για τη λειτουργία ορισμένων «ψηλού κινδύνου» για το περιβάλλον βιομηχανιών η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση και το μοναδικό τρόπο για να εξακριβωθεί αν αυτές είναι ενδεδειγμένο να λειτουργήσουν και ποιοι όροι θα πρέπει να τεθούν για τη λειτουργία τους.

Αναφορικά με τις εισηγήσεις που εκτέθηκαν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές για την Τεχνική Επιτροπή και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», η Επιτροπή θεωρεί ικανοποιητικές τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά την υιοθέτηση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», η Επιτροπή δέχεται ότι τα υπό συζήτηση νομοσχέδια δεν αποτελούν το κατάλληλο μέσο για καθολική υιοθέτηση της αρχής αυτής και αναμένει ότι αμέσως μετά την κύρωση από τη Δημοκρατία της σχετικής Σύμβασης που θα την περιλαμβάνει θα επισπευσθούν οι ενέργειες για την ετοιμασία του γενικού νόμου—πλασιού, όπου η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» πρέπει να εισάγεται σ' όλη της την έκταση με τη μορφή γενικής πολιτικής.

- (δ) Η ψήφιση και η έναρξη της εφαρμογής στην πράξη της υπό συζήτηση νομοθεσίας δεν είναι από μόνη της αρκετή για να λύσει το πρόβλημα της ρύπανσης των νερών και του αέρα. Χρειάζεται στη συνέχεια η βιομηχανία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της με τις πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας, ενώ από την άλλη απαιτείται χρηστή και αυστηρή άσκηση εξουσίας από μέρους της κυβέρνησης, καθώς και η έγκαιρη κατασκευή και προώθηση όλων εκείνων των έργων υποδομής που επιστημονικά θεωρούνται προϋποθέσεις για τη σωστή εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής, όπως π.χ. η κατασκευή κεντρικών σταθμών επεξεργασίας και ειδικών χώρων απορριψής στερεών βιομηχανικών αποβλήτων και λάσπης. Πάνω απ' όλα απαιτείται σωστή και ειλικρινής συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων μερών που, με γνώμονα το συμφέρον του τόπου, θα οδηγήσει στην ορθολογιστική ανάπτυξη της βιομηχανίας με την παράλληλη διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι έγκαιρα έχουν ευαισθητοποιηθεί στον τόπο μας οι αρμόδιοι φορείς στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και πως η ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας έρχεται στον κατάλληλο χρόνο, ώστε δικαιολογημένα να αισιοδοξούμε για τα θετικά αποτελέσματά της. Για όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί απ' αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτος Πίνακας, Μέρος Ι. Άρθρο 2.

Εξουσίες Υπουργού. Άρθρο 3.

Εφαρμογή των προνοιών του Νόμου. Άρθρο 4.

Εξάιρεση ρύπανσης από ιονίζουσες ακτινοβολίες. Άρθρο 5.

Προστασία επιφανειακών νερών. Άρθρο 6.

Προστασία υπόγειων νερών. Άρθρο 7.

Μέτρα πρόληψης από τυχαία ρύπανση των πηγών προμήθειας νερού για οικιακή χρήση. Άρθρο 8.

Αποκατάσταση των νερών. Άρθρο 9.

Ρύπανση από βιομηχανικές πηγές. Άρθρο 10.

Απόρριψη σε επιφανειακά νερά. Άρθρο 11.

Άδεια απόρριψης. Πρώτος Πίνακας, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 12.

Πρόσθετοι όροι μετά τη χορήγηση άδειας. Άρθρο 13.

Μεταβατικές πρόνοιες για την προστασία των επιφανειακών νερών. Άρθρο 14.

Δημοσιότητα που θα δίδεται στις αιτήσεις. Άρθρο 15.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 16.

Ανάκληση και διαφοροποίηση της άδειας. Άρθρο 17.

Μέτρα πρόληψης από τυχαία ρύπανση επιφανειακών νερών.

Άρθρο 18.

Αρχείο. Άρθρο 19.

Προστασία υπόγειων νερών. Άρθρο 20.

Αίτηση για άδεια απόρριψης. Άρθρο 21.

Κανονισμοί. Άρθρο 22.

Πρόσθετοι όροι άδειας. Άρθρο 23.

Δειγματοληψία των απορριπτόμενων αποβλήτων. Άρθρο 24.

Εφαρμογή των άρθρων 15 και 19. Άρθρο 25.

Εφαρμογή του άρθρου 14. Άρθρο 26.

Εφαρμογή του άρθρου 16. Άρθρο 27.

Εφαρμογή του άρθρου 17. Άρθρο 28.

Έξοδα διοίκησης και εφαρμογής της νομοθεσίας. Άρθρο 29.

Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητές. Άρθρο 30.

Εξουσίες Επιθεωρητών. Άρθρο 31.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 32.

Περιορισμός στην αποκάλυψη πληροφοριών. Άρθρο 33.

Αδικήματα. Άρθρο 34.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τριακοστό πέμπτο, καθώς και ο Πρώτος Πίνακας, Μέρος Ι και Μέρος ΙΙ, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τριακοστό πέμπτο, καθώς και ο Πρώτος Πίνακας, Μέρος Ι και Μέρος ΙΙ, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1990». Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσίες Υπουργού. Άρθρο 3.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 4.

Εφαρμογή του Μέρους ΙΙ. Άρθρο 5.

Εφαρμογή του Μέρους ΙΙ αναφορικά με βιομηχανικές πηγές που ανήκουν στη Δημοκρατία. Άρθρο 6.

Εγγραφή διεργασιών. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 7.

Εξουσίες Υπουργού αναφορικά με υφιστάμενες εγγράψιμες διεργασίες. Άρθρο 8.

Διάρκεια εγγραφής και όρων. Άρθρο 9.

Αδικήματα σε σχέση με εγγράψιμη διεργασία. Άρθρο 10.

Διαφοροποίηση των όρων λειτουργίας. Άρθρο 11.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 12.

Αρχείο. Άρθρο 13.

Εξάλειψη από δημοσίευση. Άρθρο 14.

Επέκταση κτλ. διεργασίας. Άρθρο 15.

Μη εγγράψιμες διεργασίες. Άρθρο 16.

Απαγόρευση ανέγερσης ή επέκτασης βιομηχανικών υποστατικών που χρησιμοποιούν καπνοδόχο. Άρθρο 17.

Εξοπλισμός βιομηχανικών διεργασιών. Άρθρο 18.

Καύσιμα βιομηχανικών διεργασιών. Άρθρο 19.

Απαγορευτικές ειδοποιήσεις. Άρθρο 20.

Αρχιεπιθεωρητές και Επιθεωρητές. Άρθρο 21.

Εξουσίες των Επιθεωρητών. Άρθρο 22.

Αδικήματα. Άρθρο 23.

Περιορισμός στην αποκάλυψη πληροφοριών. Άρθρο 24.

Αδικήματα από εταιρεία. Άρθρο 25.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι και 26, καθώς και ο επισυνημμένος Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα προαναφερθέντα άρθρα και ο επισυνημμένος Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, κι αυτό το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο έτοιμο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 4) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρον

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από το Μάιο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 1991. Στα πλαίσια της μελέτης του θέματος αυτού παρευρέθηκε στην Επιτροπή ο Υπουργός Παιδείας, ο οποίος ανέλυσε τις θέσεις του Υπουργείου του πάνω στις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου και ειδικότερα πάνω στο θέμα της μελετούμενης θεσμοθέτησης του δικαιώματος κομματικοποίησης των εκπαιδευτικών.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Α. Γαλανό εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι η τροποποίηση των διατάξεων της νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία που αναφέρονται στις πολιτικές δραστηριότητες των εκπαιδευτικών λειτουργών με στόχο τη νομική κατοχύρωση και τη διεύρυνση των δικαιωμάτων τους, ώστε να μπορούν να αποτελούν μέλη πολιτικών κομμάτων της εκλογής τους, να παρευρίσκονται σε πολιτικές συγκεντρώσεις και να εκφράζουν ελεύθερα τα πολιτικά τους φρονήματα κατά τον ίδιο τρόπο κατά τον οποίο τα δικαιώματα αυτά έχουν κατοχυρωθεί νομοθετικά για τα μέλη της δημόσιας υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με γνώμονα τη θέση ότι οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί θα πρέπει να απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα, πολιτικά και μη, που κατοχυρώθηκαν με πρόσφατους σχετικούς νόμους τόσο για τους δημόσιους υπαλλήλους όσο και για τους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών αποφάσισε για σκοπούς ισότιμης μεταχείρισης όλων ανεξάρτητα των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα με ευρεία έννοια να διευρύνει τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ώστε να συμπεριληφθούν σ' αυτήν και πρόνοιες που να κατοχυρώνουν:-

- (α) Το δικαίωμα των εκπαιδευτικών να λαμβάνουν γνώση των ετήσιων υπηρεσιακών τους εκθέσεων, οι οποίες θα συντάσσονται με τον ίδιο τρόπο και κατά την ίδια διαδικασία κατά την οποία συντάσσονται τώρα οι αντίστοιχες υπηρεσιακές εκθέσεις των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών. Ειδικότερα, οι εκθέσεις αυτές, που θα συντάσσονται, όπου είναι δυνατό, από τριμελείς ομάδες αξιολόγησης στις οποίες δε θα μπορεί να συμμετέχει πρόσωπο συγγενικό του αξιολογούμενου εκπαιδευτικού, θα κοινοποιούνται μετά τη σύνταξή τους στους εκπαιδευτικούς λειτουργούς στους οποίους αναφέρονται. Δυσμενής υπηρεσιακή έκθεση δε θα συντάσσεται, αν προηγουμένως δε δοθεί στον εκπαιδευτικό λειτουργό η ευκαιρία να ακουστεί και να υποβάλει τις παραστάσεις του.
- (β) Το δικαίωμα των εκπαιδευτικών να εκφράζουν ελεύθερα είτε κατ' ιδίαν είτε δημόσια με ομιλίες, διαλέξεις, ανακοινώσεις, μελέτες ή άρθρα τη γνώμη τους πάνω σε ζητήματα που ανάγονται στην επιστήμη, την τέχνη ή τη θρησκεία ή πάνω σε ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος, καθώς και το δικαίωμά τους ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής να δημοσιεύουν ή να μεταδίδουν από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο ή άλλο μέσο οποιαδήποτε ύλη η οποία αναφέρεται στην άσκηση των καθηκόντων τους.
- (γ) Το δικαίωμα χορήγησης άδειας σε εκπαιδευτικό λειτουργό που επιθυμεί να υποβάλει υποψηφιότητα για απόκτηση δημόσιου αξιώματος ασυμβίβαστου με την ιδιότητα του εκπαιδευτικού λειτουργού.

Παράλληλα άλλες πρόνοιες κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των εκπαιδευτικών που εκλέγονται και αναλαμβάνουν διάφορα αξιώματα, καθώς και την υπηρεσιακή κατάσταση όσων επανέρχονται στην υπηρεσία τους, η οποία και δε θα επηρεάζεται από τη δραστηριότητα και τις γνώμες που έχουν εκφράσει κατά την προεκλογική περίοδο.

Ο Υπουργός Παιδείας, σχολιάζοντας ενώπιον της Επιτροπής τις πιο πάνω τροπολογίες που προτείνεται να ενταχθούν στη νομοθεσία που διέπει τα της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας, δήλωσε ότι η θεσμοθέτηση του δικαιώματος κομματικοποίησης των εκπαιδευτικών αναμένεται να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στον ευαίσθητο τομέα της παιδείας, όπως αμφισβήτηση της εγκυρότητας των εκπαιδευτικών, δημιουργία προκαταλήψεων εναντίον τους τόσο από τους κατώτερους τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους μαθητές που θα ανήκουν σε διαφορετική πολιτική παράταξη, καθώς και περιορισμό της εκπαιδευτικής δραστηριότητας των κομματιζομένων, ιδιαίτερα όταν τα διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα θα είναι αντίθετα από τα εκπαιδευτικά προγράμματα των διάφορων κομμάτων στα οποία αυτοί θα ανήκουν. Παράλληλα, υποστήριξε ο κ. Υπουργός, η κομματικοποίηση των εκπαιδευτικών θα καλλιεργήσει τις διενέξεις μεταξύ των μαθητών με όλες τις ανεπιθύμητες συνέπειες σε βάρος της παιδείας. Ο μη κομματισμός των εκπαιδευτικών, πρόσθεσε, δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως άρνηση παροχής σ' αυτούς του δικαιώματος να έχουν πολιτικές πεποιθήσεις και να τις εκφράζουν ελεύθερα. Αναφορικά με την προτεινόμενη τροποποίηση τη σχετική με τις υπηρεσιακές εκθέσεις των εκπαιδευτικών, ο κ. Υπουργός δήλωσε ότι το Υπουργείο Παιδείας δε φέρει καμιά ένσταση να εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία κατά τη σύνταξη και κοινοποίησή τους η οποία εφαρμόζεται και για τις εκθέσεις των δημόσιων υπαλλήλων.

Όλες τις πιο πάνω τροπολογίες που προτείνεται να ενταχθούν στην αρχική πρόταση νόμου η Επιτροπή τις ενσωμάτωσε σε ενιαίο κείμενο, το οποίο και απέστειλε στις εκπαιδευτικές οργανώσεις, για να εκφέρουν τις απόψεις τους. Ανταποκρινόμενες οι οργανώσεις αυτές στην παράκληση της Επιτροπής απέστειλαν στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος τις θέσεις τους, οι οποίες και συνοψίζονται στα πιο κάτω:-

- (α) Η εκπαιδευτική οργάνωση ΟΕΑΜΕΚ με σχετική επιστολή της προς την Επιτροπή αναφέρει ότι αποδέχεται όλες τις προτεινόμενες τροπολογίες, εκτός από την τροπολογία βάσει της οποίας απαγορεύεται οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί να δημοσιεύουν ή να μεταδίδουν από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο ή άλλο μέσο οποιαδήποτε ύλη η οποία αναφέρεται στην άσκηση των καθηκόντων τους χωρίς την προηγούμενη άδεια της αρμόδιας αρχής, πρόνοια που θεωρούν ότι περιορίζει την ελευθερία έκφρασης των καθηγητών, αφού οτιδήποτε αυτοί δημοσιεύουν ή μεταδίδουν θα μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάγεται στην απαγορευτική αυτή διάταξη. Όπως υποστηρίζεται στην ίδια επιστολή, οι εκπαιδευτικοί δεν ασχολούνται με οικονομικά θέματα των οποίων η δημοσίευση να μην ενδείκνυται, ενώ από την άλλη τα πρόσωπα αυτά έχουν όχι μόνο το δικαίωμα αλλά και την υποχρέωση να εκφράζουν απόψεις πάνω σε γενικά και ειδικά εκπαιδευτικά θέματα.
- (β) Η εκπαιδευτική οργάνωση ΟΛΤΕΚ διαμήνυσε στην Επιτροπή ότι συμφωνεί απόλυτα με όλες τις τροπολογίες που γίνεται εισήγηση να συμπεριληφθούν στη νομοθεσία που διέπει τα της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας.
- (γ) Η εκπαιδευτική οργάνωση ΠΟΕΔ με σχετική επιστολή της αναφέρει ότι υιοθετεί τις προτεινόμενες τροπολογίες που αναφέρονται στην κατοχύρωση των πολιτικών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών, επικαλούμενη μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

- Σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του Διεθνούς Κώδικα Εργασίας, «οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να ασκούν όλα τα πολιτικά δικαιώματα που γενικά απολαμβάνουν οι πολίτες και να είναι εκλέξιμοι για δημόσιο αξίωμα» (Διεθνής Σύσταση για το στατθ των εκπαιδευτικών, Παρίσι, 5 Οκτωβρίου 1966, παρ. 79 και 80).
- Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Μεικτής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και της ΟΥΝΕΣΚΟ, που τάχθηκε να παρακολουθεί την εφαρμογή της πιο πάνω Σύστασης, «είναι ουσιώδες για τους εκπαιδευτικούς να είναι σε θέση να ασκούν τα ίδια πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα του ανθρώπου που απολαμβάνουν και οι συμπολίτες τους. Περαιτέρω, είναι σημαντικό όπως ως μέλη του διδασκαλικού επαγγέλματος και κατά την εκπλήρωση των επαγγελματικών τους καθηκόντων οι εκπαιδευτικοί τυγχάνουν ακαδημαϊκής ελευθερίας, η οποία και θα πρέπει να προσδιοριστεί με σαφήνεια ...» (δεύτερη σύνοδος, 27 Απριλίου - 8 Μαΐου 1970, Παρίσι, παρ. 361). Επίσης, «ανεξάρτητα από οποιουδήποτε περιορισμούς στην εξάσκηση των δικαιωμάτων του πολίτη που θα μπορούσαν οι δημόσιες αρχές να θεωρήσουν ότι πρέπει να επιβάλουν σε άλλες κατηγορίες δημόσιων λειτουργών, η εφαρμογή τέτοιων περιορισμών στους εκπαιδευτικούς δε συνάδει με τις αρχές που τέθηκαν από τη Σύσταση» (δεύτερη σύνοδος, 27 Απριλίου - 8 Μαΐου, Παρίσι, παρ. 158), ενώ «η απαγόρευση της ελευθερίας των δασκάλων να μετέχουν σε πολιτικά κόμματα ή να αναλαμβάνουν δημόσιο αξίωμα είναι αντίθετη προς τις πρόνοιες της παραγράφου 80 της Σύστασης» (τέταρτη σύνοδος, 29 Νοεμβρίου - 7 Δεκεμβρίου 1982, Γενεύη, παρ. 462).

Όσον αφορά τη ρύθμιση που προτείνεται για τη χορήγηση άδειας σε εκπαιδευτικούς που επιθυμούν να υποβάλουν υποψηφιότητα, η ίδια οργάνωση εισηγείται στην επιστολή της ότι η άδεια αυτή πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών πρέπει να μπορεί να παρατείνεται μέχρι και δύο μήνες.

Τέλος, η ίδια οργάνωση υποβάλλει ότι η ανάληψη δημόσιου αξιώματος δεν πρέπει να θεωρείται, στις περισσότερες τουλάχιστον περιπτώσεις, ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του εκπαιδευτικού λειτουργού και για το λόγο αυτό οι εκπαιδευτικοί που επιτυγχάνουν στις εκλογές δε θα πρέπει να υποχρεώνονται σε αφυπηρέτηση, εκτός από ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις που θα καθοριστούν.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Α. Παναγιώτου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα, χωρίς να διαφωνεί με τις γενικότερες πρόνοιες της υπό θέσπιση νομοθεσίας, θα καταψηφίσει το μέρος που αναφέρεται στις άδειες που χορηγούνται σε εκπαιδευτικούς λειτουργούς που είναι υποψήφιοι σε εκλογές για τους ίδιους λόγους για τους οποίους καταψήφισε τις αντίστοιχες διατάξεις των νόμων που θεσπίστηκαν για τους δημόσιους υπαλλήλους και τους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών δε συμερίζεται τους φόβους και τις ανησυχίες του Υπουργού Παιδείας και υιοθετεί τη θέση ότι είναι απόλυτο το δημοκρατικό δικαίωμα κάθε εκπαιδευτικού λειτουργού να επιλέγει ελεύθερα μέσα

στα πλαίσια της πολυκομματικής δημοκρατίας το πολιτικό κόμμα που τον εκφράζει και που ανταποκρίνεται στις αρχές του και να εντάσσεται αυτόβουλα σ' αυτό ως απλό μέλος του και ότι είναι ταυτόχρονα αναφαίρετο ατομικό του δικαίωμα να μην αμφισβητείται με αφορμή το γεγονός αυτό η αμεροληψία, η υπευθυνότητα και η ηθική ακεραιότητά του. Ο καθολικός σεβασμός των δικαιωμάτων αυτών και η συνετή ενάσκησή τους μέσα σε ήπιο δημοκρατικό κλίμα δίνουν ταυτόχρονα και ένα μάθημα δημοκρατίας στη νέα γενιά.

Εξάλλου κάθε νέος και νέα έχουν το αναφαίρετο δικαίωμα ελεύθερα να επιλέγουν και ελεύθερα να εντάσσονται στην κομματική νεολαία που τους εκφράζει και που ανταποκρίνεται στα πιστεύω τους, ενώ, συνετά ασκώντας το δικαίωμα αυτό, δρουν συναδελφωμένα μέσα στα πλαίσια του Φορέα Νεολαίας. Ο σεβασμός της κομματικής ταυτότητας κάθε πολίτη αποτελεί στοιχειώδη υποχρέωση μέσα στην πολυκομματική δημοκρατία.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου με τη συμπερίληψη σ' αυτήν όλων των προαναφερόμενων δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών λειτουργών. Η ομοιόμορφη ρύθμιση των δικαιωμάτων αυτών για τα μέλη των υπηρεσιών του ευρύτερου κρατικού χώρου κρίνεται επιθυμητή και υλοποιείται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό με την ομόφωνη ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου, όπως νομοτεχνικά διαμορφώθηκε, σε νόμο, την οποία και εισηγείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω επί θέματος αρχής. Δεν ξέρω αν θα υπάρξουν ομιλητές επί θέματος αρχής, αλλά θα ήθελα να εισηγηθώ μια τροποποίηση πάνω στο άρθρο 60, εδάφιο (6). Στο εδάφιο (6) προβλέπεται ότι χορηγείται άδεια διάρκειας ενός μηνός σε υποψήφιο εκπαιδευτικό. Η εισήγησή μου είναι ότι αυτή η περίοδος πρέπει τουλάχιστο να είναι περίοδος σαράντα πέντε ημερών, αλλά για σκοπούς συμβιβασμού σαράντα ημερών. Γιατί το Σύνταγμα προβλέπει ότι η προεκλογική περίοδος είναι σαράντα πέντε μέρες. Δεν μπορεί τη μισή προεκλογική περίοδο να βρισκείται στο γραφείο του και την άλλη μισή να κάμνει προεκλογική εκστρατεία. Πρέπει να δικαιούται όλη την προεκλογική περίοδο να κάμνει προεκλογική εκστρατεία. Αλλά νομίζω πως, αν βάλουμε σαράντα μέρες, είναι ικανοποιητικό. Συγγνώμη, σαράντα μέρες προβλέπει το Σύνταγμα. Άρα ακολουθούμε τη συνταγματική διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση...

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η δική μας πλευρά, κύριε Πρόεδρε, είχε εισηγηθεί δυο μήνες. Αλλά επειδή γίνεται αυτή η συμβιβαστική εισήγηση από τον κ. Κληρίδη και επειδή είναι μια πρόταση νόμου την οποία εμείς καταθέσαμε και θα θέλαμε πολύ να ψηφιστεί ομόφωνα, θα δεχτούμε αυτή τη συμβιβαστική εισήγηση, για να πάμε ομόφωνα στις σαράντα μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα, κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζει τις σαράντα μέρες. Είναι ένα δικαίωμα το οποίο απορρέει από το Σύνταγμα σ' ό,τι αφορά το χρόνο διεξαγωγής των εκλογών. Κατά συνέπεια πρέπει να κανονιστεί και αυτός ο νόμος και ίσως και ο άλλος, έτσι που να δίνεται στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς το δικαίωμα άδειας σαράντα ημερών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας πλευρά συμφωνεί με την τροποποίηση του κ. Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και από εμάς δεν υπάρχει πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγηση λοιπόν του κ. Κληρίδη γίνεται δεκτή ομόφωνα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Η πρόταση αυτή, κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι είναι αποτέλεσμα ίσως διαβουλεύσεων οι οποίες κατέληξαν στο στόμα του κ. Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προσωπικά θα επιμείνω στην αρχική θέση, όπως είναι διατυπωμένη στην Έκθεση, και ως εκ τούτου θα καταψηφίσω και αυτή την τροποποίηση, τόσο για λόγους αρχής όσο και γιατί προσωπικά νιώθω έντονα ότι θα ήταν απαραίτητο και σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση των άρθρων 60 και 61 του βασικού νόμου.

Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει η τροπολογία του κ. Παναγιώτου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

‘Όχι, δεν είναι τροπολογία που υποβάλλω, κύριε Πρόεδρε. Απλώς δηλώνω ότι θα το καταψηφίσω προσωπικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία την οποία κατέθεσε ο κ. Κληρίδης.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως η τροπολογία γίνεται δεκτή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1, 2, 3 και 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκρίνονται με 40 ψήφους υπέρ και μια εναντίον.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με 40 ψήφους υπέρ και μια εναντίον, αυτή του κ. Παναγιώτου.

Για τα επόμενα δυο θέματα —πρόκειται περί αναπομπών— υπάρχει κοινή Έκθεση:

- 1) «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Και
- 2) «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΕΣ ΝΟΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Αντώνης Ανδρέου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε στις 8 Μαρτίου 1991 και επανεξέτασε τους πιο πάνω νόμους τους οποίους ψήφισε η Βουλή στις 21 Φεβρουαρίου 1991 και τους οποίους ανέπεμψε στη Βουλή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθησαν και ανέλυσαν τους λόγους της αναπομπής ο Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από ανώτερους λειτουργούς του Υπουργείου του και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αναφέρονται σε σχετικές επιστολές του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1991, είναι οι ακόλουθοι:

- (α) Οι αναπεμπόμενοι νόμοι θα έχουν δυσμενέστερες επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας και των υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, επειδή τα πρόσωπα που υπηρετούν σ' αυτές θα έχουν τη δυνατότητα να παραμένουν στην ενεργό υπηρεσία και μετά την αναγγελία της υποβολής από αυτούς υποψηφιότητας για εκλογή σε πολιτικά αξιώματα και να επανέρχονται σ' αυτήν αμέσως, μετά μάλιστα την έξαρση του προεκλογικού αγώνα.
- (β) Οι αναπεμπόμενες νομοθετικές πρόνοιες παραβιάζουν την αρχή του διαχωρισμού των εξουσιών και ειδικότερα της διακρίσεως μεταξύ Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας, επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Συντάγματος, η Νομοθετική Εξουσία δεν μπορεί να καθορίζει

το είδος και τη διάρκεια της άδειας ούτε το χρονικό σημείο κατά το οποίο θα παίρνουν άδεια δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που έχουν άμεσες επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας και των υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, γιατί στην περίπτωση των δημόσιων υπαλλήλων αρμόδια να αποφασίζει είναι η Εκτελεστική Εξουσία, ενώ στην περίπτωση των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου αρμόδια είναι τα διοικητικά τους συμβούλια που ασκούν εκτελεστική εξουσία ως προς αυτούς.

- (γ) Με τους αναπεμπόμενους νόμους η Νομοθετική Εξουσία επεμβαίνει σε τομέα της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Εκτελεστικής Εξουσίας και των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, επιτρέποντας στους δημόσιους υπαλλήλους και στους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών που υποβάλλουν υποψηφιότητα για εκλογή σε πολιτικά αξιώματα να αποφασίζουν οι ίδιοι πότε θα πάρουν άδεια απουσίας από την υπηρεσία τους ένεκα της εν λόγω υποψηφιότητας, καθώς και ποιο θα είναι το είδος και η διάρκειά της, ενώ αυτό θα έπρεπε να είχε ανατεθεί στην Εκτελεστική Εξουσία και στα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που είναι τα μόνα αρμόδια και υπεύθυνα να αποφασίζουν ως προς τα θέματα αυτά για σκοπούς προστασίας του δημόσιου συμφέροντος και των υπηρεσιών τους.
- (δ) Για τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους (β) και (γ) οι αναπεμπόμενες νομοθετικές πρόνοιες βρίσκονται σε αντίθεση με τα άρθρα 46, 54, 58 και 61 του Συντάγματος και με την αρχή του διαχωρισμού των εξουσιών.
- (ε) Η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν είχε την εξουσία να τροποποιήσει τον αναπεμφθέντα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1991 με την προσθήκη της νομοθετικής πρόνοιας που τώρα αναπέμπεται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, επανεξετάζοντας τους αναπεμφθέντες νόμους και τους λόγους στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή τους, διατυπώνει τις πιο κάτω επιμέρους θέσεις των Μελών της:

Το Μέλος της Επιτροπής—Βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Α. Παναγιώτου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα, όπως είναι γνωστό, τάχθηκε εναντίον των αναπεμπόμενων νομοθετικών διατάξεων που αφορούν τις άδειες των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που υποβάλλουν υποψηφιότητα σε εκλογές, θέμα για το οποίο η Βουλή ομόφωνα είχε θεσπίσει τις αρχικές πρόνοιες των σχετικών νομοθεσιών. Η πραγματικότητα σήμερα, δήλωσε ο ίδιος, έχει αποδείξει ότι τα χρονικά πλαίσια που καθορίζουν οι βασικές νομοθεσίες σχετικά με τις άδειες των υποψήφιων σε εκλογές υπαλλήλων ήταν τα μικρότερα δυνατά που κρίθηκαν ικανοποιητικά σύμφωνα με τα δεδομένα που τώρα προκύπτουν. Από την άλλη αποτελεί γεγονός ότι σήμερα έχουν αναγγελθεί τα ονόματα όσων έχουν υποβάλει υποψηφιότητα και

οι ενδιαφερόμενοι ασχολούνται ήδη με την προεκλογική εκστρατεία για την υποστήριξη των υποψηφιοτήτων τους, ενώ παράλληλα εξακολουθούν να κατέχουν τις θέσεις τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους, γεγονός που δημιουργεί σοβαρό θέμα τάξης το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί. Για τους πιο πάνω λόγους, δήλωσε ο ίδιος, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος αποδέχεται τους λόγους για την ακύρωση των αναπεμπόμενων νομοθετικών προνοιών, ώστε να επανέλθουν σε ισχύ οι σχετικές πρόνοιες των βασικών νομοθεσιών που είχαν ψηφιστεί ομόφωνα από τη Βουλή.

Το Μέλος της Επιτροπής—Βουλευτής του ΑΚΕΛ—Αριστεράς κ. Χρ. Πέτας δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα θα εκθέσει τις θέσεις της κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής—Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και του ΑΔΗΣΟΚ δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες δε συμμερίζονται τις απόψεις στις οποίες στηρίζονται οι αναπομπές και διατηρούν τις αντίθετες δικές τους νομικές θέσεις πάνω στα εγείρομενα θέματα.

Η Επιτροπή εμμένει κατά πλειοψηφία στη θέση ότι οι νόμοι που ψήφισε η Βουλή είναι απόλυτα σύμφωνοι με το Σύνταγμα και δεν παραβιάζουν με κανέναν τρόπο την αρχή του διαχωρισμού των εξουσιών, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή όπως εμμένει στην αρχική της θέση σχετικά με τους αναπεμπόμενους νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον και στο θέμα της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας έγινε ο συμβιβασμός των σαράντα ημερών, δεν μπορεί να υπάρχουν διαφορετικά χρονικά όρια για το θέμα των δημόσιων υπαλλήλων. Επομένως, αν ισχύει κι εδώ το ίδιο χρονικό διάστημα των σαράντα ημερών —που πρέπει να ισχύει— πάμε ομόφωνα και απορρίπτουμε και εμείς την αναπομπή. Είναι φυσιολογικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως εμείς επιμένουμε ότι οι νόμοι, όπως ψηφίστηκαν, είναι συνταγματικοί. Και θα ήθελα και πάλι να εκφράσω την απογοήτευσή μου, διότι τέτοια κατάχρηση του θεσμού της αναπομπής δεν έχει παρατηρηθεί στην πολιτειακή ιστορία του τόπου τούτου παρά μόνο την τελευταία περίοδο. Πού ακούστηκε να δίνεις δικαίωμα σε κάποιον υπάλληλο, ο οποίος μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά του να υποβάλει υποψηφιότητα, να ζητήσει άδεια και να θεωρείται ότι αυτή η άδεια είναι αντισυνταγματική; Δηλαδή γίνεται κατάχρηση και του θεσμού, αλλά κατά κάποιο τρόπο και υποτίμηση περίπου και της νοημοσύνης αυτού του ίδιου του Σώματος.

Όσον αφορά την πρόταση του κ. Γαλανού, εφόσον πρόκειται ο νόμος αυτός να περάσει ομόφωνα —όπως ακούω— είναι δεκτή η εισήγηση για τις σαράντα μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, η δική μας η ομάδα επιφυλάχθηκε να εκφράσει εδώ την άποψή της. Και η άποψή μας είναι ότι πρέπει να επιμείνουμε στους νόμους που έχουμε ψηφίσει. Διότι, σε τελευταία ανάλυση, θα είναι χωρίς αντίκρισμα το πολιτικό δικαίωμα που έχουμε δώσει στους δημόσιους υπαλλήλους να πολιτεύονται, αν τους αποστερήσουμε τέλος πάντων το δικαίωμα να κατέρχονται ως υποψήφιοι στις εκλογές. Και εγώ δεν μπορώ να δω διαφορετικά την κάθοδό τους στις εκλογές, εκτός αν έχουν τέλος πάντων μια άδεια. Αν ερχόταν η ίδια η Εκτελεστική Εξουσία να τους δώσει αυτό το δικαίωμα, τότε καλώς. Αλλά αφού δεν τους το έδωσε, είμαστε υποχρεωμένοι να τους το δώσουμε.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι συμφωνώ με την εισήγηση που έχει γίνει ότι πρέπει να επεκτείνουμε και εδώ το περιθώριο σε σαράντα μέρες αντί τριάντα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς υποστηρίζαμε και υποστηρίζουμε ότι πρέπει οι δημόσιοι υπάλληλοι να έχουν το δικαίωμα να διεκδικούν πολιτικά αξιώματα. Αλλά πιστεύουμε ότι είναι ορθή η θέση των σαράντα ημερών, που είναι και η καθορισμένη διά του Συντάγματος προεκλογική περίοδος. Πρέπει να τους χορηγείται άδεια, για να μπορούν να απουσιάσουν από τα γραφεία τους, όταν θα κάμνουν την προεκλογική τους εκστρατεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Και πάλι προσωπικά θα επιμείνω στην αρχική μου θέση, έντιμη κύριε Πρόεδρε, και θα αποδεχθώ τις αναπομπές.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να επισημάνω, μήπως δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα —αλλά δεν είμαι έτοιμος να το απαντήσω— είναι κατά πόσο γίνεται, επιτρέπεται τροποποίηση σ' αυτό το στάδιο σε θέμα αναπομπής. Δεν είμαι έτοιμος να το απαντήσω, για να 'μαι ειλικρινής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, η απάντηση είναι ότι επιτρέπεται. Η Βουλή είναι κυρίαρχο Σώμα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Α, ωραία! Εντάξει, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια απλή παρατήρηση στο τι έχει πει ο φίλος μου κ. Ευστάθιος Ευσταθίου. Έχει χαρακτηρίσει ως καταχρηστική την άσκηση των

αναπομπών. Νομίζω ότι είναι λανθασμένος ή ατυχής ο χαρακτηρισμός, κάτω από την εξής σκέψη: Η αναπομπή ή η άσκηση αναπομπής αποτελεί προεδρική προνομία. Όπως εμείς νομοθετούμε ό,τι νομίζουμε συνταγματικά σωστό, είναι και προνόμιο του Προέδρου της Δημοκρατίας να αναπέμψει οτιδήποτε νομίζει ότι πρέπει να επανεξεταστεί ή οτιδήποτε πάσχει συνταγματικά. Έτσι ο χαρακτηρισμός της κατάχρησης ίσως να μην ήταν σωστός υπό τις περιστάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νόμου, που είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ πρέπει να πούμε ότι υπάρχει τροπολογία. Η τροπολογία είναι «σαράντα ημερών», όπως ήταν και η προηγούμενη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία γίνεται δεκτή.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ο νόμος επαναψηφίζεται με 39 ψήφους υπέρ και μια εναντίον.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νόμου, που είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1,

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ο νόμος επαναψηφίζεται με 39 ψήφους υπέρ και μια εναντίον και με την τροπολογία των σαράντα ημερών.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Πρόταση νόμου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Μανώλης Χριστοφίδης

Χρίστος Πέτας

Πολύβιος Κόλοκος

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτή.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 7 Μαρτίου 1991 από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους όλων των κομμάτων, είναι η εγγραφή των προσώπων που θα έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους πριν ή κατά τη 18η Μαΐου 1991 στον εκλογικό κατάλογο για σκοπούς διενέργειας των βουλευτικών εκλογών του 1991.

Ειδικότερα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου οποιοσδήποτε αποκτά το δικαίωμα του εκλέγειν πριν ή κατά την πιο πάνω ημερομηνία υποχρεούται όπως μέχρι τη 2α Απριλίου 1991 το αργότερο υποβάλει αίτηση στον οικείο Έπαρχο για την εγγραφή του στον εκλογικό κατάλογο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω επί θέματος αρχής. Απλώς θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι έχουμε ήδη καταθέσει τροποποίηση και θα την επεξηγήσω σ' αυτό το στάδιο, για να μη χρειάζεται να την επεξηγήσουμε κατά την ώρα της ψηφοφορίας. Αφορά νέα διάταξη μεταξύ του άρθρου 2 και 3 της πρότασης νόμου και έχει σχέση με το εξής: Έχουμε παρατηρήσει ότι ο Έπαρχος διαγράφει και μεταθέτει πρόσωπα από τους καταλόγους των εκτοπισμένων προσώπων, χωρίς οι ενδιαφερόμενοι να το γνωρίζουν και χωρίς καν τη θέλησή τους και χωρίς να το πληροφορούνται. Ήταν πάγια τακτική αυτού του Σώματος και όλων των κομμάτων οι εκλογικοί κατάλογοι των εκτοπισμένων, όπως έχουν διαμορφωθεί και λειτουργούν εδώ και 16-17 χρόνια, να μείνουν αναλλοίωτοι. Μάλιστα ψήφισαμε και κάποιες τροποποιήσεις ακόμη και οι απόγονοί τους να εγγράφονται σ' αυτούς τους καταλόγους. Ως εκ τούτου θα εισηγηθούμε την τροποποίηση την οποία έχουμε κάμει στο κατάλληλο στάδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς δυο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε. Δε γίνεται κάποιος να είναι 15 χρόνια πρόσφυγες και ξαφνικά ο Έπαρχος να αποφασίζει, χωρίς να ρωτήσει κανένα και χωρίς να συνεννοηθεί με τους ενδιαφερομένους, να τους διαγράψει από του να είναι πρόσφυγες. Είναι ορισμένα πράγματα για τα οποία μέσα σ' αυτό τον τόπο πρέπει να υπάρχει κάποιος σεβασμός· σεβασμός θεσμών και καταστάσεων. Δε θέλω να πω περισσότερα. Ας πούμε ότι δεν έγινε κακή τη πίστει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που θέλω να ρωτήσω το Σώμα, γιατί εγέρθηκε το θέμα στη σύσκεψη των αρχηγών είναι: Μήπως δέχεται την αυτεπάγγελτη διόρθωση του εκλογικού

καταλόγου για οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο; Αυτό βέβαια στέκει στη Βουλή να το αποφασίσει κατά πόσο θα πρέπει να υπάρχει αυτεπάγγελτη διόρθωση του εκλογικού καταλόγου από οποιοδήποτε αξιωματούχο.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανονικά όχι για οποιοδήποτε. Όμως, ας γίνει τώρα αυτή η διόρθωση, διότι περιήλθαν σε γνώση μας κάποιες περιπτώσεις και εδώ είμαστε, αν υπάρξει γενίκευση αυτού του πράγματος, να προχωρήσουμε να το αντιμετωπίσουμε. Όμως εδώ υπάρχει συζήτηση για τροποποίηση εκλογικού νόμου και επί τη ευκαιρία γίνεται αυτή η τροποποίηση. Μελλοντικά, αν περιπέσουν ανάλογα πράγματα στην αντίληψή μας, τότε σίγουρα πρέπει να το δούμε γενικότερα. Όμως τώρα να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα το οποίο εγείρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε αυτή την πρόταση. Και λέω θα την ψηφίσουμε, με την έννοια ότι θέλαμε να αναβληθεί για μια βδομάδα, για να μας δοθεί χρόνος να τη μελετήσουμε καλύτερα. Διότι ποιο είναι το πρόβλημα που πραγματεύεται αυτή η πρόταση νόμου; Το πρόβλημα είναι το εξής: Η Υπηρεσία Ελέγχου Ταυτοτήτων κάνει έλεγχο και μερικές φορές διαπιστώνει ότι ο άλφα δεν είναι πρόσφυγας. Αμφισβητείται αυτό που κάμνει η Υπηρεσία Ταυτοτήτων από πολλούς πρόσφυγες που με το δικαίό τους λένε: «Γιατί να μου πάρει την ταυτότητα; Είμαι πρόσφυγας.» Τα κριτήρια πάνω στα οποία στηρίζεται η Υπηρεσία Ταυτοτήτων δεν είναι ακριβοδίκαια, για να λέμε την αλήθεια. Έτσι υπάρχει θέμα. Εμείς το δεχόμαστε ότι υπάρχει θέμα. Θα ήταν καλύτερα αν αναβαλλόταν για μια βδομάδα αυτό το θέμα, για να το μελετήσουμε καλύτερα και να δούμε ποιες είναι οι αλυσιδωτές επιπτώσεις αυτής της τροποποίησης. Αν όμως δεν υπάρχει ένσταση, θα το ψηφίσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Διγκλής είχε ζητήσει το λόγο.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε αντίθετη άποψη με την ουσία της τροποποίησης που έχουν καταθέσει οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ. Και εμείς θα υποστηρίξουμε αυτή την τροποποίηση, αλλά νομίζουμε ότι είναι καλύτερα να παραπεμφθεί αυτή η τροποποίηση στην αρμόδια Επιτροπή και να τη μελετήσει, με εντολή να επανέλθει το θέμα στην ερχόμενη συνεδρία της Βουλής, ούτως ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα καλύτερης μελέτης.

Έχετε θέξει ένα ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, που αφορά τους μη πρόσφυγες ψηφοφόρους και είναι πιθανόν, κατά την εξέταση της πρότασης που κατατέθηκε, η Επιτροπή να διαμορφώσει μια ευρύτερη πρόταση η οποία να ανταποκρίνεται καλύτερα προς τα συμφέροντα του εκλογικού σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανονικά δε θα είχαμε καμιά ένσταση να δοθεί αναβολή μιας βδομάδας, αλλά είμαστε πολύ κοντά στις εκλογές και η τελευταία ημέρα για τις

ενστάσεις είναι η 2α Απριλίου. Και αν αναβληθεί, δε δίδεται χρόνος για να γίνει η κατάλληλη μελέτη και να υποβληθούν οι ενστάσεις. Γι' αυτό το λόγο πρέπει τώρα να προχωρήσουμε, διότι δεν πρέπει να διακινδυνεύσει ολόκληρος ο εκλογικός νόμος, οι τροποποιήσεις που γίνονται σήμερα, διότι η ημερομηνία είναι πολύ κοντά. Αν χρειάζονται γενικότερες διατυπώσεις και τροποποιήσεις, να τις δούμε εν τω μεταξύ. Επίσης θα ήθελα να απαντήσω, με όλο το σέβας, στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ πως δεν είναι θέμα ταυτοτήτων. Αν ήταν θέμα προσφυγικών ταυτοτήτων, θα το βλέπαμε και θα βλέπαμε τα κριτήρια. Όμως δεν τέθηκε αυτό το θέμα. Είναι θέμα εκλογικών καταλόγων. Απλώς απεπάγγελτα ο Έπαρχος έχει μετακινήσει μερικούς ψηφοφόρους μιας επαρχίας, πρόσφυγες στη Λευκωσία, χωρίς καν να τους καλέσει και να τους ενημερώσει. Είναι απλό το θέμα και είναι αυτό που πάμε να διορθώσουμε και ταυτόχρονα να καυτηριάσουμε το γεγονός πως ο Έπαρχος, χωρίς καν να ειδοποιήσει και να συνεννοηθεί με τους ενδιαφερομένους, αισθάνθηκε ότι μπορεί να προχωρεί σε τέτοιες ενέργειες, χωρίς να ρωτά κανένα. Γι' αυτό ας προχωρήσουμε, λέγω, σ' αυτές τις απαραίτητες τροποποιήσεις ένεκα των χρονικών πλαισίων που δε μας επιτρέπουν αναβολή και αν υπάρξουν και άλλα θέματα, να τα δούμε την επόμενη βδομάδα. Όμως υπάρχει ένα στοιχείο επείγουσας φύσεως. Δεν μπορούμε να κατηγορηθούμε αργότερα ότι δε δώσαμε τον ανάλογο αριθμό ημερών για να γίνουν οι ενστάσεις, διότι είναι η 2α Απριλίου η τελευταία ημερομηνία. Εκτός αν υπάρχει πρόθεση να αλλάξουμε την ημερομηνία της 2ας Απριλίου που πιστεύω και αυτό δεν μπορεί να γίνει, διότι και πάλι στενεύουν τα περιθώρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχουν δύο προτάσεις. Η μια είναι να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών και να επανέλθει σε μια βδομάδα και η άλλη είναι να ψηφιστεί σήμερα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να ψηφιστεί σήμερα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

35 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 35 ψήφους υπέρ και 5 εναντίον η πρόταση νόμου θα ψηφιστεί σήμερα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τεθεί τώρα και η τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Η τροποποίηση είναι μεταξύ του άρθρου 2 και 3, δηλαδή να τεθεί το άρθρο 2 ως ακολούθως:

«Το εδάφιο (3) του άρθρου 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος αυτού της πιο κάτω επιφύλαξης:

‘Νοείται ότι ο Έπαρχος δεν έχει εξουσία να προβαίνει σε αυτεπάγγελτη διόρθωση του εκλογικού καταλόγου, εφόσον η διόρθωση αυτή αναφέρεται σε εκτοπισμένο πρόσωπο που καταχωρίστηκε σαν τέτοιο στον αρχικά καταρτισμένο μόνιμο εκλογικό κατάλογο.’.

Και το άρθρο 2 να αναριθμιστεί σε άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να διαβάσουμε την τροποποίηση πιο προσεκτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα η τροποποίηση έχει διανεμηθεί.

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Εγγραφής Χειροπρακτών Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΧΕΙΡΟΠΡΑΚΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσεύς Δημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχάλης Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 1990 και της 7ης Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, της Ακτινολογικής Εταιρείας και του Συνδέσμου Χειροπρακτών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση του επαγγέλματος του χειροπράκτη, που δε διέπεται σήμερα από σχετική νομοθεσία, με απώτερο στόχο τη διαφύλαξη της υγείας του λαού.

Με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου αυτού προβλέπονται τα πιο κάτω:

- (α) Καθορίζεται ποια είναι η θεραπευτική μέθοδος της χειροπρακτικής που θα ασκείται από τους χειροπράκτες.
- (β) Προβλέπεται ο διορισμός Εφόρου που θα είναι υπεύθυνος για την πιστή εφαρμογή των διατάξεων της προτεινόμενης νομοθεσίας και ειδικότερα για την εγγραφή των χειροπρακτών σε ειδικό Μητρώο, τη χορήγηση της ετήσιας άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος της χειροπρακτικής και την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας για πειθαρχικά αδικήματα που προβλέπονται από τις διατάξεις του νομοσχεδίου.
- (γ) Καθορίζονται τα προσόντα που απαιτούνται για την εγγραφή των χειροπρακτών στο τηρούμενο Μητρώο, καθώς και οι προϋποθέσεις για την άσκηση της χειροπρακτικής.
- (δ) Προβλέπεται η έκδοση ετήσιας άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος της χειροπρακτικής, σύμφωνα με τον τύπο και με βάση τα καταβλητέα δικαιώματα που θα καθοριστούν στους σχετικούς Κανονισμούς.
- (ε) Προβλέπεται κατ' εξαίρεση η εγγραφή στο Μητρώο αλλοδαπών χειροπρακτών κάτω από ορισμένους όρους, καθώς και η παροχή ευχέρειας άσκησης της χειροπρακτικής για ορισμένη χρονική περίοδο σε πρόσωπα που επισκέπτονται τη Δημοκρατία, ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- (στ) Προβλέπεται αριθμός πειθαρχικών και ποινικών αδικημάτων για παραβάσεις των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, καθώς και οι επιβαλλόμενες για τέτοιες παραβάσεις ποινές.
- (ζ) Τέλος, προβλέπεται η έκδοση Κανονισμών για ορισμένα θέματα που χρήζουν ρύθμισης για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, ο οποίος και θα τεθεί σε ισχύ, ύστερα από σχετική γνωστοποίηση του Υπουργικού Συμβουλίου που θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, ύστερα από τη μελέτη του όλου θέματος και αφού έλαβε σοβαρά υπόψη τις απόψεις/εισηγήσεις τόσο του αρμόδιου Υπουργείου όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων πλευρών, συμφωνεί, ως θέμα αρχής, με την ανάγκη θεσμοθέτησης του επαγγέλματος του χειροπράκτη. Με βάση τη θέση αυτή η Επιτροπή προχώρησε στη διεξοδική μελέτη των διατάξεων του νομοσχεδίου, από την οποία και προέκυψε η ανάγκη τροποποίησης ορισμένων διατάξεών του, ώστε να διαγραφεί το δικαίωμα του χειροπράκτη για χρήση

ακτίνων Χ, καθώς και η ευχέρεια άσκησης της χειροπρακτικής στην Κύπρο από αλλοδαπούς. Παράλληλα η Επιτροπή έχει επιφέρει στο νομοσχέδιο νομοτεχνικές και άλλες τροπολογίες που θεωρούνται αναγκαίες για την καλύτερη απόδοση του κειμένου του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ορισμός Εφόρου. Άρθρο 3.

Μητρώο. Άρθρο 4.

Πιστοποιητικό εγγραφής. Άρθρο 5.

Προσόντα που απαιτούνται για την εγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 6.

Όροι άσκησης χειροπρακτικής. Άρθρο 7.

Εξαίρεση. Άρθρο 8.

Λανθασμένες καταχωρήσεις. Άρθρο 9.

Δόλιες καταχωρήσεις. Άρθρο 10.

Αίτηση εγγραφής στο Μητρώο. Άρθρο 11.

Ετήσια άδεια. Άρθρο 12.

Άσκηση χειροπρακτικής με άδεια του Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 13.

Πειθαρχικά αδικήματα. Άρθρο 14.

Ποινικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 15.

Κανονισμοί. Άρθρο 16.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 17 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 17 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Χειροπρακτών Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με πληροφόρησε ότι ζητείται από τη Βουλή η αναβολή της συζήτησης του υπ' αριθμό 26 νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», γιατί δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση, αντιλαμβάνομαι.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Τότε παραμένει για την επόμενη συνεδρία.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠÓΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΥΤΙΚΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυστοστόμου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου 1990 και στις 26 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Συνδέσμου Καλλιεργητών Ανθέων και Φυτών, του Συνδέσμου Ανθοκαλλιεργητών και της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ίδρυση Συμβουλίου το οποίο να ασκεί έλεγχο στο φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό, τόσο στο στάδιο της παραγωγής όσο και στο στάδιο της εμπορίας, έτσι ώστε να αποφεύγονται και εξαλείφονται έγκαιρα οι διάφορες φυτικές ασθένειες και να παρέχεται η δυνατότητα περιορισμού ορισμένων καλλιεργειών, όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπεται η απαγόρευση λειτουργίας νέων φυτωρίων, εκτός αν αυτά ικανοποιούν ορισμένες προϋπόθεσεις, η εγγραφή όλων των υφιστάμενων φυτωρίων σε ειδικό μητρώο και η εξασφάλιση ειδικής άδειας για τη λειτουργία τους, η εξασφάλιση ειδικής άδειας από πρόσωπα που εμπορεύονται πολλαπλασιαστικό υλικό και η καθιέρωση ειδικού πιστοποιητικού με το οποίο να βεβαιώνεται η φυτοϋγειονομική κατάσταση του πολλαπλασιαστικού υλικού πριν από την πώληση ή μετακίνησή του από τον τόπο παραγωγής του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη πάνω σ' αυτό γνώμη των αγροτικών οργανώσεων και των ενδιαφερόμενων συνδέσμων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε

νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Συμβούλιο. 'Αρθρο 3.

Εγγραφή και άδεια λειτουργίας φυτωρίου. 'Αρθρο 4.

Πολλαπλασιαστικό υλικό. 'Αρθρο 5.

'Ελεγχος και πιστοποίηση πολλαπλασιαστικού υλικού. 'Αρθρο 6.

Εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού. 'Αρθρο 7.

Εξουσίες του Συμβουλίου. 'Αρθρο 8.

Εξουσίες Επιθεωρητών. 'Αρθρο 9.

Αδικήματα και ποινές. 'Αρθρο 10.

Κανονισμοί. 'Αρθρο 11.

Κατάργηση του Νόμου 3 του 1969. 'Αρθρο 12.

'Εναρξη ισχύος. 'Αρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 13 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 13 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Εξωδικού Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΤΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΞΩΔΙΚΟΥ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΡΟΧΑΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Κυριάκος Τσιέττης
Πολύβιος Κόλοκος	Χρίστος Πέτας
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 15 Οκτωβρίου 1990 και στις 25 Ιανουαρίου 1991. Στο στάδιο της συζήτησης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η συμπερίληψη στις πρόνοιες της νομοθεσίας που ρυθμίζει τα εξώδικα τροχαία αδικήματα και του αδικήματος της ρίψης, τοποθέτησης ή εγκατάλειψης αντικειμένων σε δρόμο, κατά παράβαση της νομοθεσίας για τους Δήμους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Τελωνείων — Θέση Πρώτου Τελωνειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ — ΘΕΣΗ ΠΡΩΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνιος Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνειών συνοδευόμενος από Ανώτατο Λειτουργό του Τμήματός του ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών. Στην ίδια συνεδρίαση παρευρέθηκε επίσης και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, σκοπό έχουν τον καθορισμό του σχεδίου υπηρεσίας για τις δύο νέες θέσεις Πρώτου Τελωνειακού Λειτουργού στο Τμήμα Τελωνειών που δημιουργήθηκαν με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1990. Οι κάτοχοι των θέσεων θα βοηθούν το Διευθυντή Τελωνειών στην εκτέλεση των καθηκόντων του και ειδικότερα στην οργάνωση, διοίκηση και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος.

Το πιο πάνω σχέδιο υπηρεσίας εγκρίθηκε από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τις πρόνοιες των προτεινόμενων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διατυπωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών — Ορισμένες Θέσεις (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ — ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιγάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση

της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας και της ΠΑΣΥΔΥ. Στη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ.κ. Μ. Πουμπουρής και Χρ. Κουρτελλάρης.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990), σκοπείται η έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας για ορισμένες νέες Θέσεις του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών που ιδρύθηκαν με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1990, έτσι που να μπορέσει το Τμήμα να διαδραματίσει το ρόλο του με την εισαγωγή της τεχνολογίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών και της πληροφορικής στη δημόσια υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και αφού μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, προτείνει, με τη διαφωνία του Μέλους της—Βουλευτή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ κ. Α. Παναγιώτου, την τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις του Πρώτου Λειτουργού Πληροφορικής και του Πρώτου Λειτουργού Μηχανογράφησης, ώστε τα απαιτούμενα προσόντα για τις θέσεις αυτές να περιοριστούν και να περιλαμβάνουν μόνο, και τούτο για πρόδηλους λόγους, το εξειδικευμένο πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλο ή ισότιμο προσόν (α) στην Επιστήμη των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ή/και της Πληροφορικής (περιλαμβανομένων του Software Engineering, Management Information Systems, Information Technology) ή (β) στην Επιστήμη των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ή/και της Πληροφορικής, σε συνδυασμό με οποιοδήποτε θέμα/θέματα.

Η Επιτροπή σύμφωνα με στοιχεία που της δόθηκαν θεωρεί ότι υπάρχουν αρκετοί νέοι επιστήμονες που κατέχουν τα πιο πάνω εξειδικευμένα ακαδημαϊκά προσόντα.

Συνεπακόλουθη προς τη θέση αυτή της Επιτροπής, ότι το Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών πρέπει να στελεχωθεί με εξειδικευμένους επιστήμονες, ήταν και η διαβεβαίωση που ζήτησε και πήρε η Επιτροπή από την Εκτελεστική Εξουσία ότι θα απαιτείται πανεπιστημιακό δίπλωμα ή δίπλωμα του ΑΤΙ για τη θέση Λειτουργού Μηχανογράφησης 1ης και 2ης Τάξης, τα σχέδια υπηρεσίας της οποίας δεν κατατέθηκαν ακόμα στο Σώμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των Κανονισμών, όπως τελικά διαμορφώθηκαν από αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής αποχώρησε από την αίθουσα της Βουλής και τη θέση του κατέλαβε ο κ. Λαδάς).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου — Θέσεις Βοηθού Εργαστηρίου 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρε-

σίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ — ΘΕΣΕΙΣ ΒΟΗΘΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ 1ΗΣ ΚΑΙ 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της ΠΑΣΥΔΥ. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν παρόντες και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και Χρ. Κουρτελλάρης.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας (Νόμος 1 του 1990), σκοπείται η αναδιάρθρωση και η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων Βοηθού Εργαστηρίου 1ης και 2ης Τάξης στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο για υλοποίηση σχετικής συμφωνίας που επιτεύχθηκε το 1988 στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ Ή ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΕ ΘΕΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εξωτερικών και της ΠΑΣΥΔΥ. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και Χρ. Κουρτελλάρης.

Με τους προτεινόμενους Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 8 της περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας νομοθεσίας και που έχουν εγκριθεί από την αρμόδια Υπεπιτροπή της ΜΕΠ και το Υπουργικό Συμβούλιο, σκοπείται η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Λειτουργού Αρχείων και Επικοινωνιών 3ης Τάξης της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση δε θα θεωρείται απαιτούμενο προσόν για διορισμό στην πιο πάνω θέση η επιτυχία σε εξετάσεις στην ελληνική ή αγγλική δακτυλογραφία που διεξάγονται ή αναγνωρίζονται από το Υπουργείο Παιδείας, αλλά οι διοριζόμενοι θα μπορούν να επιτύχουν στις εξετάσεις αυτές μέσα σε δύο χρόνια ή σε τέσσερις εξεταστικές περιόδους από το διορισμό τους.

Απώτερος στόχος των υπό εξέταση Κανονισμών είναι να δοθεί και σε άνδρες υποψηφίους, οι οποίοι δεν έχουν επιτύχει στις εξετάσεις που διεξάγει το Υπουργείο Παιδείας στη δακτυλογραφία, η δυνατότητα να επιδείξουν ενδιαφέρον για τις θέσεις αυτές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας, ως θέμα αρχής, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΓΕΝΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε οκτώ συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 10 Δεκεμβρίου 1990 και 11 Μαρτίου 1991. Στα πλαίσια της μελέτης του έλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΠΑΣΥΔΥ, καθώς και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Αρ. 1 του 1990), κωδικοποιούνται και εκσυγχρονίζονται οι γενικές διατάξεις και οι εγκύκλιοι που εφαρμόζονται σήμερα και σχετίζονται με τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, τη δημόσια υπηρεσία και τους δημόσιους υπαλλήλους, με απώτερο στόχο την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων της νέας νομοθεσίας που διέπει τη δημόσια υπηρεσία.

Ειδικότερα με τους Κανονισμούς αυτούς:-

- (α) Καθορίζεται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων για διορισμό ή προαγωγή σε θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας, η διαδικασία καταρτισμού και έγκρισης σχεδίων υπηρεσίας, ο τρόπος διορισμού δημόσιων υπαλλήλων με δοκιμασία, καθώς και οι όροι κάτω από τους οποίους γίνονται οι αναπληρωματικοί διορισμοί στη δημόσια υπηρεσία.
- (β) Προβλέπεται ο τρόπος υπολογισμού του χρόνου υπηρεσίας ή της πείρας για σκοπούς προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία, καθώς και η διαδικασία διεξαγωγής ενδοτμηματικών και μη ενδοτμηματικών εξετάσεων που απαιτούνται για σκοπούς επικύρωσης διορισμού, μισθοδοτικής ανέλιξης ή προαγωγής των δημόσιων υπαλλήλων.
- (γ) Ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με τις μεταθέσεις και μετακινήσεις που διενεργούνται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, καθώς και θέματα που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις των δημόσιων υπαλλήλων αναφορικά με την προσέλευση στα καθήκοντά τους σύμφωνα με το καθορισμένο ωράριο εργασίας.
- (δ) Προδιαγράφεται ο τρόπος αφυπηρέτησης και παραίτησης των δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες

παραχωρείται στολή στους κατόχους ορισμένων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

- (ε) Περιλαμβάνονται πρόνοιες σχετικά με τη διαδικασία και τους όρους κάτω από τους οποίους επιτρέπεται σε δημόσιους υπαλλήλους να έχουν δικαίωμα ευρεσιτεχνίας.
- (στ) Τέλος, καθορίζονται οι δημόσιες αργίες των δημόσιων υπαλλήλων, κατά τη διάρκεια των οποίων τα κυβερνητικά γραφεία είναι κλειστά.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που ετοιμάστηκαν στα πλαίσια της κωδικοποίησης και του εκσυγχρονισμού της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας και Κανονισμών, αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης εκπροσώπων του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, του Γραφείου της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και της ΠΑΣΥΔΥ. Οι Κανονισμοί αυτοί έχουν βασιστεί στις αντίστοιχες πρόνοιες των γενικών διατάξεων, των εγκυκλίων και της ακολουθούμενης σήμερα πρακτικής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ύστερα από λεπτομερή μελέτη των επιμέρους διατάξεων των υπό συζήτηση Κανονισμών και αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις όλων των παρευρισκομένων στις συνεδρίες της εκπροσώπων, επέφερε στις πρόνοιές τους αριθμό τροποποιήσεων, οι κυριότερες από τις οποίες αναφέρονται πιο κάτω:

- (α) Για σκοπούς διευκόλυνσης των προσώπων που βρίσκονται στο εξωτερικό και ενδιαφέρονται να υποβάλουν αίτηση για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία εισάγεται πρόνοια ώστε οι σχετικές αιτήσεις να μπορούν να αποστέλλονται και μέσω τηλεομοιοτυπικής υπηρεσίας (Telefax). Επίσης διευκρινίζεται ότι, αν η σχετική αίτηση για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία γίνεται για περισσότερες από μια θέσης, θα πρέπει απαραίτητα να συμπληρώνεται ξεχωριστός τύπος αίτησης για κάθε θέση που προκηρύσσεται.
- (β) Οι διατάξεις των Κανονισμών που αναφέρονται στην περίοδο δοκιμασίας δημόσιων υπαλλήλων επαναδιατυπώνονται νομοτεχνικά, ώστε να εναρμονιστούν με τις αντίστοιχες διατάξεις του Νόμου για τη δημόσια υπηρεσία.
- (γ) Διαγράφονται οι προβλεπόμενες στον Κανονισμό 12 πρόνοιες που αναφέρονται στη διαδικασία που εφαρμόζεται σε περίπτωση που διορισμός ή προαγωγή ακυρώνονται από το Ανώτατο Δικαστήριο για σκοπούς καθαρά νομοτυπικούς, μια και τέτοια θέματα δεν μπορούν να προβλεφθούν σε Κανονισμούς.
- (δ) Στις διατάξεις που αναφέρονται στις μεταθέσεις και μετακινήσεις των δημόσιων υπαλλήλων έχει συμπεριληφθεί πρόνοια, σύμφωνα με την οποία στην πρόταση που υποβάλλεται στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας από την αρμόδια αρχή σχετικά με μεταθέσεις και μετακινήσεις θα περιλαμβάνεται και η θέση του επηρεαζόμενου υπαλλήλου. Στις ίδιες διατάξεις προστίθεται τροπολογία, σύμφωνα με την οποία η αίτηση για μετάθεση θα μπορεί να εγκρίνεται ή να απορρίπτεται χωρίς τη δυνατότητα μεταβολής του περιεχομένου της.
- (ε) Για σκοπούς ελέγχου της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των δημόσιων υπαλλήλων εισάγεται πρόνοια για τη δυνατότητα εγκατά-

στασης και χρησιμοποίησης των κατάλληλων ηλεκτρονικών μέσων, όπου τούτο είναι δυνατό, αντί του μητρώου παρουσιών που τηρείται σήμερα.

- (στ) Στις πρόνοιες για παροχή δικαιώματος ευρεσιτεχνίας σε δημόσιους υπαλλήλους γίνεται σχετική τροπολογία, ώστε αυτές να εναρμονίζονται με τον εκάστοτε σε ισχύ περί Προνομιών Ευρεσιτεχνίας Νόμο.
- (ζ) Τέλος, ο τύπος της αίτησης για διορισμό ή προαγωγή σε θέσεις πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία, που περιλαμβάνεται στο Δεύτερο Πίνακα των υπό συζήτηση Κανονισμών, διαφοροποιείται με τη διαγραφή της παραγράφου 12 που αναφέρεται στον καθορισμό προσώπων προς αναφορά, θέμα που δημιουργεί δυσκολίες στην πρακτική εφαρμογή, καθώς και με τον εναρμονισμό των διατάξεων του τύπου αυτού που αναφέρονται σε καταδικές για ποινικά ή πειθαρχικά παραπτώματα προς τις αντίστοιχες διατάξεις του Νόμου της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω τροπολογιών τις οποίες η Επιτροπή έχει εντάξει στο κείμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών, γίνεται ομόφωνη εισήγηση στη Βουλή όπως εγκρίνει τους Κανονισμούς στη μορφή που αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Με την έγκριση των Κανονισμών αυτών ολοκληρώνεται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό η δέσμη των νομοθετικών ρυθμίσεων στο δημοσιούπαλληλικό χώρο μέσα στα πλαίσια της νέας νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού—Αμαθούντας Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ—ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 18 Ιανουαρίου και στις 25 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση

Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού—Αμαθούντας και του Γραφείου Προγραμματισμού οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 της νομοθεσίας για τα αποχτευτικά συστήματα, καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού—Αμαθούντας.

Από τη μελέτη των υπό συζήτηση Κανονισμών ενώπιον της Επιτροπής προέκυψε η ανάγκη τροποποίησής τους, ώστε το ύψος των διάφορων καταβλητέων τελών για την παροχή υπηρεσιών από το Συμβούλιο Αποχτεύσεων Λεμεσού—Αμαθούντας, αφού πρώτα καθορίζεται από το Συμβούλιο, να εγκρίνεται και από τη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Κανονισμοί αυτοί συντάχθηκαν κατά το πρότυπο των Κανονισμών του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας, τους υιοθετεί και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Αλέκος Μαρκίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Οικονομικών και της Προσωρινής

Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθη και ο Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, ρυθμίζονται τα θέματα των συντάξεων του ακαδημαϊκού προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ειδικότερα, με τους Κανονισμούς αυτούς:

- (α) Προβλέπεται ότι η αφυπηρέτηση του μόνιμου συντάξιμου ακαδημαϊκού προσωπικού του Πανεπιστημίου θα διέπεται από τις διατάξεις της περί Συντάξεων νομοθεσίας.
- (β) Καθορίζεται ο ελάχιστος χρόνος υπηρεσίας του μόνιμου προσωπικού του Πανεπιστημίου για σκοπούς συνταξιοδότησης.
- (γ) Ως ηλικία αφυπηρέτησης προβλέπεται το 62ο έτος της ηλικίας.
- (δ) Τέλος, καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του φιλοδωρήματος που θα παραχωρείται στο μη μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό του Πανεπιστημίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά τροποποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΘΕΣΕΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρό-

σωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των Συντεχνιών του Προσωπικού της.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 του περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας και Κατηγορίες Θέσεων) Νόμου, σκοπεύεται ο καθορισμός της κατηγορίας της θέσης Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών και Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Αρχής.

Ο προτεινόμενος καθορισμός της κατηγορίας της θέσης αυτής αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την πλήρωσή της και μάλιστα κρίνεται επιβεβλημένος για την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών της Αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και στη συνέχεια η Ολομέλεια του Σώματος έχει πρόσφατα ομόφωνα εγκρίνει τους Κανονισμούς περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) του 1991 που αφορούν τον καθορισμό άλλων δέκα κατηγοριών θέσεων της Αρχής, η άμεση πλήρωση των οποίων θεωρήθηκε επίσης απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.

Η Επιτροπή έχει την άποψη ότι ο καθορισμός της κατηγορίας της θέσης του Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών και Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Αρχής αποτελεί τόσο ουσιαστικά όσο και νομοτεχνικά συμπλήρωμα των προαναφερθέντων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1991.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 1991 ποσού που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1990 καθενός από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, των οποίων οι Προϋπολογισμοί για το 1991 δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από τη Βουλή, και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Φεβρουάριο του 1990.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή οι Προϋπολογισμοί του 1991.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι Προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονοδιαγράμματα που υποβάλλεται και ο κρατικός Προϋπολογισμός. Ωστόσο οι Προϋπολογισμοί ορισμένων από τα νομικά αυτά πρόσωπα, παρόλες τις συνεχείς υπομνήσεις της Βουλής, δεν έχουν ακόμα κατατεθεί στη Βουλή ή δεν κατατέθηκαν έγκαιρα, γι' αυτό και η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει την εξέτασή τους και την ετοιμασία των Εκθέσεών της, πράγμα που καθιστά στο μεταξύ αναγκαία την εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Ειδικότερα οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους Προϋπολογισμούς τους για το 1991, μέχρι να καταστεί δυνατή η ψήφιση των Προϋπολογισμών τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως παρατήρηση ότι τα νομικά πρόσωπα που δεν έχουν ως τώρα καταθέσει τους Προϋπολογισμούς τους στη Βουλή στην ουσία παρανομούν και βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1991

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι Προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση των δαπανών που περιλαμβάνονται σ' αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των Προϋπολογισμών αριθμού των νομικών αυτών προσώπων για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1990.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:-

- (α) Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 1991 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1990 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
- (β) Η εξουσιοδότηση αυτή δίδεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του Προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση όπως η Απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Απόφαση εγκρίνεται.

Τα υπ' αρ. 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51 και 52 θέματα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1989», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1990», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1990», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1990», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1990», «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1990», «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1990» και «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 23) του 1990», αποσύρονται από την Εκτελεστική Εξουσία.

Φθάσαμε στο τέλος του Κεφαλαίου Α'. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο Κυρωτικός του Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για την Επεξεργασία Ευρωπαϊκής Φαρμακοποιίας Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1991.

3) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1991.

4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1991.

5) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991.

7) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 1990 Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης περί Ελάχιστων Ορίων Κοινωνικής Ασφάλειας Νόμος του 1991.

10) Ο Κυρωτικός του Ευρωπαϊκού Κώδικα Κοινωνικής Ασφάλειας Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

13) Ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1991.

17) Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Νόμος του 1991.

18) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1991.

19) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991.

20) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1991.

21) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1991.

22) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1991.

23) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1991.

24) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25) Οι περί Ταμείου Προνοίας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26) Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27) Οι περί Γενικού Χημείου — Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

28) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας — Θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστικής) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κάθηκα του 1991.

30) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1991.

31) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτημένους Αυτών Όμοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32) Οι περί Αεροσκαφών Υπεριπτάμενων της Περιοχής Πληροφοριών Πτήσεων (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

33) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών του 1991.

34) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1991.

35) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σαλαμιούς του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

36) Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

37) Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

38) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

39) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

41) Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης Κανονισμοί Προσφορών του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

42) Οι περί Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού —Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού και Λειτουργού Προσωπικού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

43) Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού — Θέσεις Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού και Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

44) 'Εγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 14/3/91 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1991 (Αρ. 231 του 1990), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1991 (Αρ. 232 του 1990) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1991 (Αρ. 233 του 1990).

45) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία: και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

46) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

47) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον ΚΟΤ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

48) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στην Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

49) Ετήσια κατάσταση των Λογαριασμών του Ταμείου για την Ίδρυση Κυπριακού Μουσείου και Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή επ' αυτής.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου:

50) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Μ. Παπαπέτρου, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Παρακαλώ το Γραμματέα να καταθέσει ακόμα μια πρόταση νόμου η οποία τέθηκε ενώπιόν μας προς κατάθεση μόλις αυτή τη στιγμή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

51) Ο περί των Υπηρεσιών και του Προσωπικού της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους του ΔΗ.ΣΥ., του ΔΗ.ΚΟ., του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Απάντηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 70, ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κατασκευή αγωγού απορροής νερών στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης Εργατών, σας πληροφορώ ότι το υπό αναφορά έργο εκτελέστηκε κατά το τέλος του περασμένου χρόνου από το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 113, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλου Δίγκλη.

«Σχετικά με το γενικότερο πρόβλημα των σκυβάλων, σας πληροφορώ ότι η κυβέρνηση μελετά το ενδεχόμενο εφαρμογής συστήματος ανακύκλωσης των σκυβάλων, κυρίως των πόλεων και των μεγάλων κοινοτήτων της υπαίθρου.

Ήδη έχουν ετοιμαστεί όροι εντολής για πρόσληψη οίκου εμπειρογνομόνων για την ετοιμασία προκαταρκτικής μελέτης σκοπιμότητας και πολύ σύντομα θα ζητηθούν σχετικές προσφορές.

Με βάση τα πορίσματα της μελέτης που θα υποβληθεί, θα ληφθούν και οι κατάλληλες αποφάσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 122, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το δρόμο Λυσού-Πελαθούσας σας πληροφορώ ότι ο δρόμος αυτός, που είναι χωμάτινος, έχει μήκος 6 χμ. περίπου και εξυπηρετεί τόσο τους κατοίκους των δυο κοινοτήτων όσο και τους τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή, βελτιώνεται σταδιακά και βρίσκεται σε αρκετά καλή κατάσταση.

Την τελευταία διετία δαπανήθηκε σε βελτιωτικά έργα ποσό £12,500, ενώ πρόσθετο ποσό £8,000 προγραμματίζεται να διατεθεί φέτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 137, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα της παράκαμψης της επικίνδυνης στροφής στο δρόμο Χόλι-Γουδί σας πληροφορώ ότι το έργο προγραμματίζεται να περιληφθεί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1992 με ποσό £61,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 150, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με την κυκλοφορία οχημάτων Τ/Κ μέσα στις βάσεις Δεκέλειας, με πινακίδες του ψευδοκράτους Ντενκτάς σας πληροφορώ τα εξής:

Το φαινόμενο αυτό επισημάνθηκε από την αστυνομία μόλις παρουσιάστηκε και ύστερα από σχετικά διαβήματα οι αρχές των βάσεων απαίτησαν από τους Τ/Κ που εργάζονται σ' αυτές και ενέγραψαν τα οχήματά τους στην Κυπριακή Δημοκρατία. Υποχρέωθηκαν επίσης να κατέχουν έγκυρο πιστοποιητικό ασφάλισης των οχημάτων τους. Επειδή ωστόσο οι Τ/Κ αυτοί έχουν ταυτόχρονα γραμμένα τα οχήματά τους και στο ψευδοκράτος, όταν μπαίνουν στις βάσεις αναρτούν τις πινακίδες της Κυπριακής Αστυνομίας. Όσοι παραλείπουν να το πράξουν καταγγέλλονται από την αστυνομία των βάσεων. Συγκεκριμένα κατά τα τελευταία δυο χρόνια καταγγέλθηκαν πάνω από 100 περιπτώσεις.

Η κατάσταση βρίσκεται υπό παρακολούθηση και εφόσον χρειάζεται γίνονται τα αναγκαία διαβήματα προς τις αρχές των βάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 164, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα στις ακριτικές περιοχές των Δήμων Αγίου Δομετίου και Λευκωσίας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οι περιπτώσεις υποστατικών που υπέστησαν ζημιές στις ακριτικές περιοχές Αγίου Δομετίου και Λευκωσίας και δεν έτυχαν μέχρι τώρα επιδιόρθωσης καθώς και οι περιπτώσεις συμπλήρωσης ημιτελών υποστατικών, που λόγω της εισβολής η επιδιόρθωσή τους παρέμεινε στάσιμη, εξετάζονται από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων της ΥΜΑΠΕ και οι εισηγήσεις της παραπέμπονται στον Υπουργό Εσωτερικών για λήψη σχετικής απόφασης.
- (β) Τα κίνητρα για αναζωογόνηση των ακριτικών περιοχών Λευκωσίας, Αγίου Παύλου και Αγίου Δομετίου μελετούνται από το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας σε συνεργασία με τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα και τους επηρεαζόμενους Δήμους και αναμένεται σύντομα να υποβληθούν συγκεκριμένες εισηγήσεις προς την κυβέρνηση για λήψη αποφάσεων.
- (γ) Για τη δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στον Άγιο Δομέτιο έχουν γίνει τα διαβήματα για απαλλοτρίωση του αναγκαίου χώρου. Μετά την απαλλοτρίωση το Δημοτικό Συμβούλιο Αγίου Δομετίου θα προβεί στα έργα υποδομής που χρειάζονται για να λειτουργήσει η ζώνη.

- (δ) Η δημιουργία επαρχιακής έδρας επιτραπέζιας αντισφαίρισης μελετάται από το Δήμο Αγίου Δομετίου σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και αναμένεται σύντομα να ληφθεί απόφαση.
- (ε) Η στεγανοποίηση του ποταμού 'Κλήμου' μελετάται σε συνεργασία με το Δήμο Αγίου Δομετίου και σε συνεννόηση με τα Ηνωμένα Έθνη, γιατί οι Τούρκοι ενίστανται μέχρι στιγμής στη στεγανοποίηση του ποταμού, λόγω του ότι βρίσκεται στη 'νεκρή ζώνη'.
- (στ) Η δημιουργία χώρου πρασίνου στην περιοχή του ποταμού 'Κλήμου' προϋποθέτει κατ' αρχήν τη στεγανοποίηση του ποταμού, γιατί θα είναι οι χώροι που θα παραμείνουν μετά τη στεγανοποίησή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΕ' 194 και ΕΕ' 195, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το Συνοικισμό Αυτοστέγασης Αθηαίνου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Αντιπλημμυρικά έργα στο συνοικισμό
 Άρχισαν από το τέλος του 1990 και συνεχίζονται οι εργασίες από το τμήμα Δημόσιων Έργων για την κατασκευή των αναγκαίων έργων. Μέσα στο 1990 κατασκευάστηκαν διάφορα αντιπλημμυρικά έργα συνολικής δαπάνης £11,050 και μέσα στον τρέχοντα χρόνο για τη συμπλήρωση των εργασιών υπολογίζεται να δαπανηθεί πρόσθετο ποσό £10,590.
- (β) Συντήρηση οικιστικών μονάδων του συνοικισμού
 Ο συνοικισμός αριθμεί συνολικά 40 κατοικίες, από τις οποίες οι 9 κρίθηκαν ως προβληματικές και θα αντικατασταθούν/βελτιωθούν ριζικά γιατί κτίστηκαν με το ποσό βοήθειας £1,500. Για τις υπόλοιπες κατοικίες παραχωρείται οικονομική βοήθεια για την επιδιόρθωση ρωγμών που οφείλονται κυρίως στο υπέδαφος, για μόνωση ταρατσών και για κατασκευή καρκανιών μετά από αίτηση των ενδιαφερόμενων προσφύγων και ετοιμασία σχετικής εκτίμησης της συνεπαγόμενης σε κάθε περίπτωση δαπάνης από το Τμήμα Δημόσιων Έργων.
 Συναφώς αναφέρεται ότι το τέλος του 1988 δαπανήθηκε συνολικό ποσό £33,566 για ριζική επιδιόρθωση 38 κατοικιών του συνοικισμού. (Δύο κατοικίες της Β' Φάσης συμπληρώθηκαν πρόσφατα).»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 241, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα του Συνοικισμού Ζ' Αυτοστέγασης Τσερίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οι πεζόδρομοι σε όλους τους συνοικισμούς αυτοστέγασης εκτοπισθέντων είναι χωμάτινοι. Αυτοί βελτιώνονται κατά προτεραιότητα με βάση τις εισηγήσεις των τοπικών αρχών και των επιτροπών των προσφύγων. Σημειώνεται πως στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεν εκκρεμεί οποιαδήποτε συγκεκριμένη αίτηση για βελτίωση συγκεκριμένου πεζόδρομου στο συνοικισμό Τσερίου.

- (β) Οι εργασίες για τη συμπλήρωση της κατασκευής των πεζοδρομίων και της πλακόστρωσής τους στην οδό Σαλαμίνας του πιο πάνω συνοικισμού, που άρχισε το 1990, θα συνεχιστούν και ολοκληρωθούν μέσα στο 1991 από το Τμήμα Δημόσιων Έργων.
- (γ) Ο κύριος δρόμος του συνοικισμού, η οδός Φιλίας, καθώς και οι οδοί Σαλαμίνας και Πενταδάκτυλου έχουν πρόσφατα επιστρωθεί με πρέμιξ!"

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 255, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Κατά την παρούσα σχολική χρονιά τα 26 παιδιά που προέρχονται από τις κοινότητες Μαμωνιών, Φασούλας και Αγίου Γεωργίου φοιτούν στο Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Γεροσκήπου, που ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1975. Αναλυτικά οι αριθμοί των μαθητών είναι οι ακόλουθοι:

Μαμώνια	:	4	παιδιά
Φασούλα	:	6	»
Αγ. Γεώργιος	:	16	»
Σύνολο	:	26	»

Σημειώνεται ότι υπάρχουν επίσης 7 παιδιά από τη Νικόκλεια, από τα οποία τα 2 φοιτούν στη Γεροσκήπου και τα 5 στα Κούκλια.

Επειδή η σχολική χρονιά βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και λόγω του ότι μελετάται το ενδεχόμενο ανακατατάξεων των σχολείων της περιοχής που έχουν συμπλεγματοποιηθεί, το όλο θέμα θα εξεταστεί μέσα στα πλαίσια του προγραμματισμού για την επόμενη σχολική χρονιά και υπό το φως των αποτελεσμάτων των επαφών με τις ενδιαφερόμενες κοινότητες, που βρίσκονται σε εξέλιξη!"

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 262, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με προβλήματα του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Τσερίου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 13.9.90 η παρεχόμενη οικονομική βοήθεια για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητα ή κυβερνητικά οικοπέδα και για αγορά έτοιμης κατοικίας ή διαμερίσματος αυξήθηκε από 1.1.90. Συγκεκριμένα, η παρεχόμενη οικονομική βοήθεια για την ανέγερση 3ου υπνοδωματίου αυξήθηκε για τα ιδιόκτητα οικοπέδα από £630 σε £650. Οικονομική βοήθεια για ανέγερση 3ου υπνοδωματίου παρέχεται όταν τα παιδιά της οικογένειας είναι τρία και το τρίτο παιδί έχει συμπληρώσει το δεύτερο έτος της ηλικίας του ή όταν τα παιδιά είναι δύο, αντιθέτου φύλου, και το μεγαλύτερο έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του. Η οικονομική αυτή βοήθεια παραχωρείται όταν το τρίτο υπνοδωμάτιο κατά την ημερομηνία εγκρίσεως της αίτησης δεν έχει ήδη ανεγερθεί.
- (β) Στο χωριό Τσέρι δεν υπάρχει Τ/Κ γη, εκτός από ένα μικρό κλήρο ξηρικής γης, εκτάσεως 18 σκαλών, ο οποίος παραχωρήθηκε σε προσφυγική οικογένεια που τον αξιοποιεί η ίδια και δεν τον υπενοικιάζει.

- (γ) Για την επέκταση της αυλής του Κοινοτικού Παιδοκομικού Σταθμού Τσερίου, ο οποίος βρίσκεται στο Συνοικισμό Αυτοστεγάσεως Τσερίου και στον οποίο άρχισαν πρόσφατα οι εργασίες για την προσθήκη νέων αιθουσών, τοποθετήθηκαν χώματα σε μέρος του παρακείμενου χώρου πρασίνου για να γίνει επιχωμάτωσή του και να φθάσει στο ίδιο ύψος με την αυλή του σχολείου. Για τη στήριξη των χωμάτων αυτών χρειάζεται να κατασκευαστεί τοίχος αντιστηρίξεως και προς το σκοπό αυτό οι αρμόδιες υπηρεσίες προβαίνουν στις κατάλληλες ενέργειες για ανέγερσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 282, ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ανατέθηκε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων η ετοιμασία οικοδομικών κανονισμών. Για την υλοποίηση της Απόφασης, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προχώρησε στη σύσταση τεχνικής επιτροπής από εκπροσώπους του Τμήματος Δημόσιων Έργων, του Υπουργείου Εσωτερικών (Επαρχιακή Διοίκηση), του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας (Κυπριακός Οργανισμός Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας), του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, της Ένωσης Δήμων, του Δήμου Λευκωσίας και του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων.

Η πιο πάνω Επιτροπή έχει επιτελέσει πολύ σημαντική και αξιόπαινη εργασία μέχρι σήμερα και συγκεκριμένα προχώρησε στην ετοιμασία οικοδομικών κανονισμών οι οποίοι αποτελούνται από τα ακόλουθα μέρη:

- (α) Διατάξεις που αφορούν τη διοικητική πτυχή των Κανονισμών,
- (β) Κώδικας CYS 159 — Μέρος I, για τη μελέτη και κατασκευή έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα, που αφορά τη μέθοδο υπολογισμού και διαστασιολόγησης των κατασκευών και
- (γ) Κώδικες CYS 159 — Μέρος II και CYS 13, που αφορούν το κατασκευαστικό μέρος δηλαδή την επιλογή των κατάλληλων υλικών και τη σωστή επεξεργασία του σκυροδέματος.

Από τα πιο πάνω έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται πάνω σε προαιρετική βάση οι Κώδικες CYS 159 — Μέρος II και CYS 13. Σύντομα αναμένεται και η έκδοση από τον Οργανισμό Προτύπου και Ελέγχου Ποιότητας του Κώδικα CYS 159 — Μέρος I σε Πρότυπο, το οποίο θα ισχύσει αρχικά πάνω σε προαιρετική βάση. Παράλληλα θα διερευνηθεί κατά πόσο τα εν λόγω Πρότυπα μπορούν να εκδοθούν ως Κανονισμοί βάσει του περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμου, με υποχρεωτική ισχύ. Οι διατάξεις που αφορούν το διοικητικό μέρος θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 290, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

- (α) Είναι γεγονός ότι κατά τα τελευταία χρόνια έχουν διαπραχθεί στην Κύπρο μερικά σοβαρά εγκλήματα, κατά το πλείστον φόννοι, απόπειρες

φόνων, καταστροφές περιουσίας με εκρηκτικές ύλες κ.λπ., για τα οποία υπήρξε μαρτυρία ή σοβαρές υπόνοιες ότι τα αίτια των εγκλημάτων αυτών ήταν μάλλον προσωπικές ή και πολιτικές διαφορές, σ' ό,τι αφορά εγκλήματα μεταξύ αλλοδαπών.

- (β) Για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος η αστυνομία λαμβάνει όλα τα αναγκαία προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα με στενή παρακολούθηση της κατάστασης και λήψη διαφόρων άλλων μέτρων, για εντοπισμό και ανάκριση υπόπτων στοιχείων. Πιστεύεται ότι τα μέτρα αυτά συμβάλλουν ουσιαστικά στον περιορισμό των εγκληματικών πράξεων στον ελάχιστο δυνατό βαθμό.
- (γ) Από τα μέχρι τώρα δεδομένα δε φαίνεται να παρουσιάζεται στον τόπο μας πρόβλημα οργανωμένου εγκλήματος. Είναι όμως γεγονός ότι στο παρελθόν υπήρξαν μερικές μεμονωμένες περιπτώσεις κάποιας μορφής μεθοδευμένου εγκλήματος σχετικά με διαρρήξεις και κλοπές. Οι περιπτώσεις αυτές είχαν αντιμετωπισθεί με επιτυχία από την αστυνομία, η οποία μετά από συντονισμένες προσπάθειες κατόρθωσε να εντοπίσει, να συλλάβει και να εξαρθρώσει τις σπείρες αυτές.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 341, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναφορικά με τη ραδιοφωνική κάλυψη της κοινότητας Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς στη συχνότητα F.M., σας πληροφορώ ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζει σχεδόν ολόκληρη η επαρχία Πάφου σ' ό,τι αφορά τη ραδιοφωνική λήψη στα F.M. προγραμματίζεται να επιλυθεί με την ανέγερση σταθμού αναμετάδοσης στην Τσάδα. Ο σταθμός αυτός αναμένεται να συμπληρωθεί κατά το τρέχον έτος και θα εξυπηρετεί και τα τρία ραδιοφωνικά προγράμματα του ΡΙΚ.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 360, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Οι περί Ηλεκτρισμού εις Εργοστάσια (Ειδικοί) Κανονισμοί του 1981, που έχουν εκδοθεί με βάση τον περί Εργοστασίων Νόμο Κεφ. 134, έχουν ως αντικείμενο την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και εφαρμόζονται μόνο στις εγκαταστάσεις που καλύπτει ο περί Εργοστασίων Νόμος.

Με την ψήφιση των πιο πάνω Κανονισμών δεν υπήρξε πρόθεση να ρυθμιστεί οποιοδήποτε επαγγελματικό δικαίωμα ομάδας πολιτών. Έμμεσα όμως, για σκοπούς ασφάλειας των εργαζομένων, γίνεται κάποια κατοχύρωση των που κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα, μεταξύ των οποίων είναι και ορισμένοι απόφοιτοι του Α.Τ.Ι.

Αναμένεται ότι η σχετική πρόνοια των πιο πάνω Κανονισμών για διορισμό συντηρητή θα εφαρμοστεί το ταχύτερο δυνατό.

Σ' ό,τι αφορά τον περί Ηλεκτρισμού Νόμο, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει αρμοδιότητα στην εφαρμογή ή τον έλεγχο εφαρμογής είτε του Νόμου είτε των σχετικών κανονισμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 361, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αρμόδιοι επιθεωρητές του Κλάδου Επιθεώρησης Εργοστασίων του Τμήματος Εργασίας διεξάγουν περιοδικά μετρήσεις εκπομπής συνολικής σκόνης και μολύβδου από το φουγάρο του κλιβάνου εκκαμίνευσης Dexel στο Τσέρι. Οι τελευταίες μετρήσεις έχουν διεξαχθεί στις 20.12.90 και τα αποτελέσματα φαίνονται στο συνημμένο σημείωμα.

Τα αποτελέσματα όλων των μετρήσεων εκπομπής που διεξήχθησαν κατά το 1990 έδειξαν ότι οι συγκεντρώσεις συνολικής εκπεμπόμενης σκόνης και μολύβδου είναι εντός των ορίων που προδιαγράφουν οι γερμανικοί κανονισμοί T. A. Luft 1985, οι οποίοι χρησιμοποιούνται ως κατευθυντήριες γραμμές από τον Κλάδο Επιθεώρησης Εργοστασίων.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα και λαμβανομένου υπόψη ότι οι κατοικίες του χωριού Τσέρι βρίσκονται σε απόσταση 1400 μέτρων περίπου από τη μονάδα εκκαμίνευσης και ότι η κύρια κατεύθυνση των ανέμων στην περιοχή είναι δυτική (δηλαδή αντίθετη προς την κατεύθυνση της κοινότητας από το εργοστάσιο), δεν αναμένεται να δημιουργείται πρόβλημα ρύπανσης στο περιβάλλον του χωριού από τη λειτουργία της μονάδας εκκαμίνευσης της εταιρείας Dexel. Για την προστασία του ευρύτερου περιβάλλοντος της κοινότητας Τσερίου μελετάται η δημιουργία ρυθμιστικής ζώνης (buffer zone) ανάμεσα στην κοινότητα και στη βιομηχανική ζώνη Τσερίου. Το μέτρο αυτό αποτελεί διεθνή πρακτική στις περιπτώσεις που βιομηχανικές εγκαταστάσεις γειτονεύουν με κατοικημένες περιοχές.

Περαιτέρω, για να προστατευθεί αποτελεσματικά από ενδεχόμενη ρύπανση και η περιοχή που βρίσκεται σε μικρή ακτίνα γύρω από το εργοστάσιο, έχουν καθορισθεί όροι λειτουργίας στην άδεια οικοδομής. Οι όροι λειτουργίας αφορούν την εγκατάσταση στο φουγάρο του εργοστασίου αυτόματου οργάνου συνεχούς μέτρησης και καταγραφής της συγκέντρωσης της συνολικής σκόνης με σύστημα ταυτόχρονης ακουστικής προειδοποίησης (alarm) για συνεχή παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας των φίλτρων, όπως και τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τον περιορισμό της διαφυγής στο περιβάλλον μολύβδου από τις δραστηριότητες εκφόρτωσης, αποθήκευσης, μεταφοράς και επεξεργασίας υλικών που περιέχουν μόλυβδο.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 367, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Οι απολυθέντες υπάλληλοι της CCF Industries Ltd έχουν πάρει πληρωμή λόγω πλεονασμού από το Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό λόγω τερματισμού της απασχόλησής τους. Παράλληλα, οι απολυθέντες διεκδίκησαν δικαστικώς από τον εργοδότη τους πληρωμή αντί προειδοποίησης, καθυστερημένους μισθούς, αυξημένες αποζημιώσεις, 13ο μισθό και συνδρομές στις συντεχνίες. Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών επιδίκασε εναντίον του εργοδότη τις σχετικές αποζημιώσεις.

Επειδή κατά το χρόνο της εκδίκασης ενώπιον του Δικαστηρίου είχε αρχίσει διαδικασία διάλυσης της εταιρείας, όπως προνοείται από τον περί Εταιρειών

Νόμο, οι εργοδοτούμενοι αποτάθηκαν με βάση το άρθρο 31 του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου και ζήτησαν πληρωμή των επιδικασμένων ποσών εναντίον του εργοδότη από το Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό.

Επειδή το Ταμείο ισχυρίζεται ότι δεν έχει υποχρέωση για πληρωμή όλων των επιδικασμένων ποσών, αλλά μόνο των ποσών που αφορούν την πληρωμή αντί προειδοποίησης που προβλέπεται από τον περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμο και επειδή για το ίδιο επίδικο θέμα εκκρεμεί έφεση δι' υπομνήματος ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων θεωρεί σκόπιμο όπως αναμένει τη σχετική απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου. Μετά την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου θα αποφασιστεί ανάλογα κατά πόσο θα καταβληθούν ή όχι από το ταμείο τα επιδικασθέντα από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών ποσά.»

Απάντηση-ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΕ' 371, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η συμμετοχή των εργοδοτούμενων στη λήψη αποφάσεων μέσα στην επιχείρηση είναι ένας θεσμός που φαίνεται να έχει πολλά πλεονεκτήματα, οικονομικά και κοινωνικά. Γι' αυτό η κυβέρνηση, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εγώ προσωπικά το μελετούμε σοβαρά.

Στο εθνικό επίπεδο η συμμετοχή εκπροσώπων των εργοδοτούμενων έχει ήδη καθιερωθεί από χρόνια και θεωρείται πολύ επιτυχημένος θεσμός. Αναφέρομαι κυρίως στην τριμερή συνεργασία και ιδιαίτερα στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, καθώς και σε άλλα σώματα, όπως την Οικονομική Συμβουλευτική Επιτροπή και το δίκτυο των Επιτροπών Προγραμματισμού.

Εξάλλου, σε ορισμένους μεγάλους οργανισμούς, κυρίως ημικρατικούς, λειτουργούν μικτές συμβουλευτικές επιτροπές, μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα στους εργοδοτούμενους να εκφράσουν απόψεις πάνω σε θέματα που τους αφορούν άμεσα ή έμμεσα.

Το ειδικότερο θέμα της συμμετοχής των εργοδοτούμενων στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών αποτελεί αντικείμενο ειδικής μελέτης. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, έχει κάνει συγκριτική μελέτη και προβαίνει σε σχετική ανταλλαγή απόψεων με τους οργανισμούς, τις επηρεαζόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλους φορείς, με σκοπό τη λεπτομερέστερη και βαθύτερη εξέτασή του.

Πιστεύω ότι η υιοθέτηση και ενδυνάμωση τέτοιων θεσμών βιομηχανικής δημοκρατίας πρέπει να αποσκοπεί όχι απλώς στην ικανοποίηση ενός εργατικού αιτήματος, αλλά και στην αυξημένη αποδοτικότητα των οργανισμών και στην ενίσχυση της δημοκρατικής σκέψης και της κοινωνικής συνοχής, ώστε η χώρα μας να μπορέσει να ανταποκριθεί στον ολοένα εντεινόμενο διεθνή ανταγωνισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 410, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Οι τιμές των μηχανελαίων δεν καθορίζονται από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και συνεπώς διαμορφώνονται ελεύθερα στην αγορά ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση.

Αναφορικά με τις ισχυριζόμενες εσκεμμένες και μάλιστα οργανωμένες ενέργειες, με στόχο τη χρεοκοπία και το κλείσιμο της Κυπριακής Εταιρείας Cylubs Co. Ltd, πληροφορηθείτε ότι η εταιρεία αυτή υπέβαλε ήδη προς την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού καταγγελία εναντίον τριών εταιρειών πετρελαιοειδών (MOBIL, B.P. και ΕΣΣΟ) για παράβαση των διατάξεων των άρθρων 4 ή 6 του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου 207/89.

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού αναμένεται σύντομα να επιληφθεί της καταγγελίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 414, ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δυνατότητα επαναδιάταξης στρατιωτικού φυλακίου που όπως αναφέρεται ευρίσκεται στην οδό Λιπέρτη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η Εθνική Φρουρά δε διατηρεί κανένα φυλάκιο στην οδό Λιπέρτη.
- (β) Η σειρά βαρελιών που υπάρχει στην αρχή της οδού Λιπέρτη από την πλευρά της οδού Λήδρας δεν έχει τοποθετηθεί από την Εθνική Φρουρά. Πιστεύω πως τυχόν μετακίνησή τους χωρίς προηγούμενη συνεννόηση θα προκαλέσει αντιδράσεις, γιατί θα ερμηνευτεί σαν αλλαγή του status quo της περιοχής.

Εν πάση περιπτώσει και μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών που γίνονται για επαναδραστηριοποίηση και αναζωογόνηση της παλιάς πόλης το Υπουργείο 'Αμυνας θα συνεργαστεί με το Υπουργείο Εσωτερικών και το Δήμο Λευκωσίας για παραπέρα διερεύνηση του θέματος».

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 433, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

- «(α) Το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών δεν έχει μέχρι τώρα λάβει επίσημη παράκληση από την κοινότητα Ευλοφάγου για λειτουργία του συσκευαστηρίου. Δεν υπάρχει ένσταση από πλευράς Συμβουλίου, αν η κοινότητα επιθυμεί να το λειτουργήσει.
- (β) Είναι γεγονός ότι φέτος παρατηρήθηκε κάποια καθυστέρηση στην ανακοίνωση της τιμής του εισαγόμενου πατατόσπορου, λόγω διαφοράς που προέκυψε μεταξύ του Συμβουλίου και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας στην τιμή του πατατόσπορου. Κατόπιν διαπραγματεύσεων συμφωνήθηκε χαμηλότερη τιμή. Κατά συνέπεια η καθυστέρηση αυτή έχει αποβεί τελικά προς όφελος των πατατοπαραγωγών. Το Συμβούλιο Πατατών μας βεβαιώνει ότι τέθηκαν οι βάσεις για τον καθορισμό της τιμής και στο μέλλον δε θα υπάρχει καθυστέρηση στην ανακοίνωση των τιμών.
- (γ) Τα εισαγόμενα λιπάσματα υπόκεινται σε έλεγχο από το Χημείο του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, προτού διατεθούν στην αγορά.

Έχει πράγματι παρατηρηθεί ανεπάρκεια ορισμένων τύπων λιπασμάτων που χρησιμοποιούνται κατά την περίοδο της σποράς σιτηρών, λόγω του γεγονότος ότι οι προμηθευτές της Συνεργατικής Κεντρικής

Τράπεζας δεν ανταποκρίθηκαν έγκαιρα στις υποχρεώσεις τους. Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα μας πληροφορεί ότι έχει πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για να υπάρχουν πάντοτε αρκετές ποσότητες λιπασμάτων στην αγορά για τις ανάγκες του αγροτικού κόσμου.

- (δ) Η κυβέρνηση δε μελετά επί του παρόντος θέμα επιχορήγησης της τιμής των πετρελαιοειδών που προορίζονται για αγροτική χρήση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 466, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ζαχαρία Τουλούρα.

«Σας πληροφορώ ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει εγκρίνει στη συνεδρία της ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1991 τις αναγκαίες πιστώσεις (£819,600) για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου.

Ελπίζεται ότι πολύ σύντομα θα ανακοινωθεί η ημερομηνία έναρξης της αποπληρωμής.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ' του οποίου το πρώτο θέμα είναι πολλαπλό· είναι τρία θέματα μαζί. Είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως —

- (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη. 16.11.1989.
- (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου. 16.11.1989.
- (γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDUTCH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ—Αριστεράς. 26.4.1990.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι οι Εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες, μιας και θα υπάρξουν και ομιλίες. Είναι μεγάλες οι Εκθέσεις και για να μην τρώμε πολύ χρόνο να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα και νομίζω ότι η Έκθεση πρέπει να διαβαστεί, καθότι την κατάσταση που περιγράφεται μέσα σ' αυτή την Έκθεση καλό είναι να την ακούσει και το Σώμα. Ανεξάρτητα από τις

συζητήσεις οι οποίες θα γίνουν στο Σώμα, πιστεύω ότι είναι μια Έκθεση η οποία πρέπει να διαβαστεί κατά την ταπεινή μου γνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι είναι μια από τις Εκθέσεις που πρέπει να διαβαστούν. Στην Έκθεση αυτή περιέχονται σημαντικά στοιχεία τα οποία πρέπει να λεχθούν. Οι ομιλητές μπορούν να συμπληρώσουν. Δεν είναι ανάγκη να επαναλάβουν. Αλλά εν πάση περιπτώσει η Έκθεση πρέπει οπωσδήποτε να διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει η απαίτηση να διαβαστεί η Έκθεση, τότε να τη διαβάσουμε.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «ΟΙ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ», (2) «ΤΑ ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ, ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΠΟΥ ΤΑ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ» ΚΑΙ (3) «ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ SCANDUTCH ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΤΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΟΒΑΡΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από τις 8 Μαρτίου 1990 μέχρι και τις 14 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης των θεμάτων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου και άλλοι λειτουργοί της Αρχής, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων, ο Λιμενάρχης Λεμεσού, εκπρόσωποι του

Συνδέσμου Ναυτιλιακών Πρακτόρων Κύπρου, του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού, του ΣΑΛΑ, του Συνδέσμου Εκτελωνιστών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΟΜΕΠΕΓΕ, ΣΗΔΗΚΕΚ, ΣΥΛΑΚ ΚΑΙ ΠΑΣΥΔΥ, καθώς και της εταιρείας Scandutch. Σε συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Α. Ψυλλίδης και 'Α. Χρυσοστόμου.

'Όπως είναι γνωστό, το πρώτο από τα υπό συζήτηση θέματα γράφτηκε στη Βουλή έπειτα από εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου στις 16 Νοεμβρίου 1989. Το δεύτερο θέμα γράφτηκε με εισήγηση των Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη στις 16 Νοεμβρίου 1989 και το τρίτο θέμα γράφτηκε με εισήγηση των Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ—Αριστεράς στις 26' Απριλίου 1990.

Μετά την εγγραφή των πιο πάνω θεμάτων το Σώμα αποφάσισε να τα παραπέμψει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας τα θέματα στην Επιτροπή οι εισηγητές τους ανέφεραν κατ' αρχήν ότι το λιμάνι της Λεμεσού αποτελεί μια από τις σημαντικότερες πηγές εισροής συναλλάγματος, προσφοράς εργασίας και εξυπηρέτησης του εμπορίου, της βιομηχανίας, του τουρισμού και της γεωργίας και χαρακτήρισαν το λιμάνι αυτό ως το μεγαλύτερο οικονομικό πνεύμονα της Κύπρου. Οι ίδιοι Βουλευτές επισήμαναν ότι παρά το γεγονός αυτό οι αρμόδιες αρχές δεν αντιμετώπισαν το λιμάνι ανάλογα με τη σημασία που έχει για την οικονομία του τόπου, αλλά μερικές φορές το άφησαν να λειτουργεί χωρίς προγραμματισμό, με αποτέλεσμα να υφίσταται ορατός ο κίνδυνος να χάσει η Κύπρος μια οικονομική πηγή που είναι ίσως η σημαντικότερη που υπάρχει στον τόπο μας. Αναφερόμενοι ειδικότερα στα επιμέρους προβλήματα, τις ανεπάρκειες και τις ελλείψεις που αντιμετωπίζει το λιμάνι της Λεμεσού και ιδιαίτερα στις επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου απαρίθμησαν τα εξής προβλήματα:

- (1) Το λιμάνι της Λεμεσού πάσχει από έλλειψη κεντρικού σχεδίου (master plan), με αποτέλεσμα να επικρατεί η προχειρότητα πράγμα που μειώνει την παραγωγικότητα και αυξάνει το κόστος λειτουργίας και τις δαπάνες.
- (2) Οι τωρινές ανάγκες βυθίσματος για εξυπηρέτηση των πλοίων της τρίτης γενεάς είναι 13 έως 14 μέτρα. Παρόλ' αυτά καμιά πρόνοια εκβάθυνσης του λιμανιού δεν έγινε, με αποτέλεσμα να μην πλησιάζουν το λιμάνι μεγάλα πλοία και να χάνεται ένα μεγάλο εισόδημα που θα μπορούσε να προέλθει από το διαμετακομιστικό εμπόριο.
- (3) Το μήκος του κρηπιδώματος του λιμανιού είναι μόνο 1,280 μέτρα, ενώ οι ανάγκες με βάση την κίνηση του λιμανιού απαιτούν τουλάχιστον το διπλάσιο. Αποτέλεσμα του μειονεκτήματος αυτού είναι η πρόκληση συμφόρησης, η παραμονή των πλοίων έξω από το λιμάνι και οι καθυστερήσεις, γεγονότα που αυξάνουν σημαντικά το κόστος λειτουργίας.
- (4) 'Ενεκα των μειονεκτημάτων του λιμανιού τα επιβατικά πλοία είναι αδύνατο να εξυπηρετηθούν και παρά τις αξιοζήλευτες προσπάθειες των ταξιδιωτικών πρακτόρων για προσέλκυση κρουαζιερόπλοιων με

ευνοϊκές επιπτώσεις στον τουρισμό, τα πλοία αυτά θα στραφούν προς άλλα λιμάνια.

- (5) Η λανθασμένη διάταξη του χώρου, που προέρχεται από την έλλειψη κεντρικού σχεδίου, προκαλεί σοβαρά λειτουργικά προβλήματα στο λιμάνι, με αποτέλεσμα τη μειωμένη παραγωγικότητα και την αύξηση του κόστους λειτουργίας. Ο αναξιοποίητος για πολλά χρόνια, επιστρωμένος με χαλίκια χώρος, που είναι περίπου 150,000 τ.μ., προκαλεί με τη σειρά του σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, με αποτέλεσμα τα εμπορευματοκιβώτια να είναι κατασπαρμένα σε όλο το λιμάνι και να δυσκολεύουν την κίνηση σ' αυτό. Οι ελλείψεις αυτές αναγκάζουν μερικές εταιρείες οι οποίες χρησιμοποιούν το λιμάνι για σκοπούς διαμετακομιστικού εμπορίου να το εγκαταλείψουν και να αναζητήσουν άλλου λιμάνι.
- (6) Ο χώρος μεταξύ κρηπιδώματος και αίθουσας επιβατών, ο οποίος υπό κανονικές συνθήκες πρέπει να χρησιμοποιείται για τη διακίνηση των επιβατών, χρησιμοποιείται επίσης από φορτηγά, τρέιλερς και άλλα βαριά οχήματα και μηχανήματα, πράγμα που θέτει σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα των επιβατών.
- (7) Ο μηχανικός εξοπλισμός του λιμανιού βρίσκεται σε πεπαλαιωμένη κατάσταση και τόσο τα ρυμουλκά όσο και οι πλοηγίδες βρίσκονται εκτός προδιαγραφών και κρίνονται ακατάλληλες και από άποψης ασφάλειας.
- (8) Παρατηρείται ανεπάρκεια του χερσαίου μηχανικού εξοπλισμού, πράγμα που προκαλεί σοβαρή καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των εργασιών και αυξάνει σημαντικά το κόστος λειτουργίας. Επίσης απαγορεύεται η χρησιμοποίηση νέας τεχνολογίας μηχανικού εξοπλισμού που εισήγαγε ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων. Παρόλ' αυτά η Αρχή Λιμένων Κύπρου μελετά ακόμα τη δημιουργία φορέα ο οποίος θα αναλάβει τη λειτουργία του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων, απαγορεύοντας την ανανέωση ή και την ενίσχυση του εξοπλισμού των ιδιωτικών εταιρειών. Η μελέτη για τη δημιουργία του φορέα ανατέθηκε σε ειδική επιτροπή που ακόμα δεν κατέληξε σε αποφάσεις.
- (9) Η διπλή εργασία που διεξάγεται από το Τελωνείο και την Αρχή Λιμένων Κύπρου προκαλεί τρομακτική καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των αναγκαίων εργασιών και έχει επιπτώσεις στη λειτουργικότητα του λιμανιού.
- (10) Ο σταθμός συντήρησης και επιδιόρθωσης των μηχανημάτων βρίσκεται στο ακραίο δυτικό σημείο του λιμανιού, ενώ ο αποθηκευτικός χώρος των εμπορευματοκιβωτίων βρίσκεται στο άκρως αντίθετο ανατολικό σημείο, με αποτέλεσμα η διακίνηση των βαρέων μηχανημάτων ανάμεσα στους επιβάτες να θέτει σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα των διακινούμενων επιβατών.
- (11) Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου βρίσκεται σε μόνιμη αντιπαράθεση με το προσωπικό της Αρχής, τους λιμενεργάτες και όλους τους συνεργάτες της Αρχής, όπως είναι ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων, ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων, ο Σύνδεσμος Αχθοφόρων και οι άλλες ιδιωτικές εταιρείες. Επίσης βρίσκεται σε

διαρκή αντιπαράθεση με τον εκάστοτε Πρόεδρο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, πράγμα το οποίο δημιουργεί ένταση στις σχέσεις του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στο λιμάνι της Λεμεσού, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνεχώς αδιέξοδα και ανυπέρβλητα σοβαρά προβλήματα.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου που ήταν παρόντες κατά την εξέταση των υπό συζήτηση θεμάτων συμφώνησαν με τους εισηγητές των θεμάτων ως προς τα σοβαρά προβλήματα που υπάρχουν στο λιμάνι της Λεμεσού και που αφορούν:

(α) Την εκτέλεση έργων υποδομής και κυρίως την ανάγκη επέκτασης του λιμανιού και δημιουργίας νέου κρηπιδώματος μήκους τουλάχιστον 800 και πλάτους 400 μέτρων με τον απαιτούμενο εξοπλισμό. Το έργο αυτό κατά τους ίδιους εκπροσώπους επείγει και η εκτέλεσή του θα ικανοποιήσει τις ανάγκες των νέων πλοίων που οι ναυτιλιακές γραμμές δρομολογούν για υπερπόντια ταξίδια και για εξυπηρέτηση του διαμετακομιστικού εμπορίου. Διαφορετικά θα εξαναγκαστούν εταιρείες που χρησιμοποιούν το λιμάνι για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο να μεταφέρουν τα μεγαλύτερα πλοία τους σε άλλα λιμάνια, με κίνδυνο να μεταφέρουν εξ ολοκλήρου τις εργασίες τους από το λιμάνι της Λεμεσού. Διευκρίνισαν μάλιστα πως, κατά την άποψή τους, το λιμάνι υστερεί σοβαρά έναντι άλλων ανταγωνιστικών λιμανιών και τόνισαν και πάλι την ανάγκη της κατασκευής του προτεινόμενου κρηπιδώματος με τον κατάλληλο εξοπλισμό. Ως προς τον εξοπλισμό του λιμανιού με νέα μηχανήματα, οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων ζήτησαν την αγορά από την Αρχή Λιμένων ενός νέου ρυμουλκού για την πλευρίση και τον απόπλου των πλοίων, καθώς και ειδικής βάρκας για τη μεταφορά προσωπικού και την εγκατάσταση δύο νέων gantry cranes στο λιμάνι. Ζήτησαν επίσης την επίσπευση της σύστασης κατάλληλου φορέα, σωστά εξοπλισμένου, για να αναλάβει την ευθύνη της διακίνησης και στοιβασίας των εμπορευματοκιβωτίων στη λιμενική περιοχή. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν τη λήψη μέτρων που θα επιφέρουν τη μείωση του κόστους λειτουργίας σε επίπεδα άλλων ανταγωνιστικών λιμανιών και για το σκοπό αυτό έκαναν τις πιο κάτω εισηγήσεις:

- (i) Η Αρχή Λιμένων να καταστεί πιο παραγωγική, αφού επιλύσει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει με το προσωπικό της και εφαρμόσει πιο αποδοτικά συστήματα εργασίας.
- (ii) Να λυθεί το ζήτημα της διπλής εργασίας—διπλογραφίας (duplication) μεταξύ των υπηρεσιών της Αρχής Λιμένων και του Τμήματος Τελωνείων και να γίνει καλύτερη επάνδρωσή τους.
- (iii) Να κηρυχθεί ελεύθερο λιμάνι (free port) το λιμάνι της Λεμεσού.
- (iv) Να μειωθούν τα έξοδα των αδειούχων αχθοφόρων με τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογικών μεθόδων για μείωση των τελών που εισπράττουν.
- (v) Να λειτουργήσει ικανοποιητικά το εγγυημένο σύστημα εργασίας των λιμενεργατών σε συνδυασμό με τις επιπρόσθετες παραχωρήσεις στο εργατικό κόστος.

- (vi) Να εφαρμοστεί απ' όλες τις εργατοϋπαλληλικές τάξεις που εργάζονται στο λιμάνι ο θεσμός της δεύτερης και τρίτης βάρδιας που έχει εφαρμοστεί στις τάξεις των λιμενεργατών με μεγάλη επιτυχία.
- (vii) Να επαναλειτουργήσουν τα λιμάνια τις Κυριακές, πράγμα το οποίο επιβάλλεται για συναγωνιστικούς λόγους προς γειτονικά λιμάνια τα οποία παρέχουν εξυπηρέτηση 7 μέρες την εβδομάδα σε 24ωρη βάση. Και
- (viii) Να εξασφαλιστεί μόνιμη και σταθερή ειρήνη στο λιμάνι.

Στη συνέχεια οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν την ανησυχία τους για τη συνεχιζόμενη εκκρεμότητα στην επίλυση των προβλημάτων του κλάδου των λιμενικών υπαλλήλων, πράγμα που, κατά την άποψή τους, υπήρξε η κύρια αιτία συνεχών απεργιών και εργατικών προστριβών στο λιμάνι, τα αποτελέσματα των οποίων υπήρξαν τραγικά, αφού εξαιτίας τους το λιμάνι της Λεμεσού έχει χάσει την αξιοπιστία του στους πλοιοκτήτες που ήταν το μεγαλύτερο πλεονέκτημα που παρουσίαζε το λιμάνι έναντι των ξένων ανταγωνιστικών λιμανιών. Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου εισηγήθηκαν να μελετηθεί η δυνατότητα να παραχωρηθούν στον ιδιωτικό τομέα υπηρεσίες, όπου αυτό είναι δυνατό, οι οποίες προσφέρονται από το δημόσιο τομέα πλημμελώς και με πολλά προβλήματα. Τέλος, εξέφρασαν την πεποίθηση ότι όλοι οι αρμόδιοι θα εργαστούν και θα συνεργαστούν με όλους τους ενδιαφερόμενους, ώστε προγραμματισμένα και ορθά τα προβλήματα αυτά να βρουν τη λύση τους, για να μπορέσει το λιμάνι της Λεμεσού να διαδραματίσει σωστά το ρόλο του όχι μόνο για την εξυπηρέτηση των δικών μας αναγκών, αλλά και του διαμετακομιστικού εμπορίου της περιοχής μας, όπου οι δυνατότητες και προοπτικές φαίνεται πως είναι τεράστιες.

Εκθέτοντας τις απόψεις του Συνδέσμου Τελωνειακών Πρακτόρων Κύπρου αναφορικά με τα υπό συζήτηση θέματα, οι εκπρόσωποι του που προσήλθαν στις συνεδρίες της Επιτροπής διατύπωσαν τις πιο κάτω απόψεις:

- (α) Η διπλογραφία που υπάρχει για τη διεκπεραίωση εργασιών στο λιμάνι της Λεμεσού και που γίνεται από την Υπηρεσία των Τελωνείων και της Αρχής Λιμένων Κύπρου να καταργηθεί, για να αποφευχθεί αύξηση του κόστους λειτουργίας και της ταλαιπωρίας που παρουσιάζεται στη διακίνηση, την παραλαβή και τη φύλαξη των φορτίων σε αποθήκες. Για σκοπούς επίλυσης του προβλήματος της διπλογραφίας οι εκπρόσωποι των εκτελωνιστών εισηγήθηκαν να υπάρχει μόνο ένα ταμείο, στο οποίο να πληρώνονται τόσο τα τέλη του Τελωνείου όσο και της Αρχής Λιμένων, ένα μόνο μανιφέστο, ώστε να γίνεται μόνο μια διαγραφή και να υπάρχει μόνο μια Αρχή, δηλαδή ένας υπάλληλος στην παραλαβή και παράδοση εμπορευμάτων, καθώς και στο άδειασμα και γέμισμα των εμπορευματοκιβωτίων.
- (β) Στη συνέχεια οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εκτελωνιστών δήλωσαν προς την Επιτροπή πως άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν την ομαλή λειτουργία του λιμανιού Λεμεσού είναι οι εργατικές σχέσεις, τα μονοπώλια και οι απεργίες. Ιδιαίτερα δήλωσαν ότι η έλλειψη εργατικής ειρήνης και συνεργασίας μεταξύ των διάφορων υπηρεσιών αποτελεί σοβαρό ανασταλτικό παράγοντα στην ομαλή λειτουργία και περαιτέρω ανάπτυξη του λιμανιού και πως ιδιαίτερα ο κλονισμός των

εργατικών σχέσεων μεταξύ της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων και του προσωπικού δημιουργούν ανησυχητικό κλίμα, με αποτέλεσμα οι εργασίες να μη διεξάγονται κανονικά. Όσον αφορά το φόβο των μονοπωλιακών τάσεων που απορρέει από τις ενδείξεις ότι η Αρχή Λιμένων θα προσπαθήσει να αναλάβει από μόνη της τις εργασίες που ανέκαθεν εκτελούσαν οι ναυτικοί πράκτορες, ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων, οι παραδοσιακοί εργάτες φορτοεφορτώσεων, οι ιδιωτικοί γερανοί και άλλα, πρέπει ο φόβος αυτός να εκλείψει, για να μπορεί η κάθε πλευρά να εκτελεί απερίσπαστη τις υποχρεώσεις της, με τρόπο που να μην κωλύεται η κανονική διεκπεραίωση των εργασιών.

(γ) Λειτουργία Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων.

Για το θέμα αυτό οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τελωνειακών Πρακτόρων ζήτησαν την επίσημη του σχηματισμού του φορέα για τη λειτουργία του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων, πράγμα που θα συμβάλει στην ταχύτερη παραλαβή και φόρτωση (εξαγωγή) εμπορευμάτων σε εμπορευματοκιβώτια, αλλά και στην καλύτερη αξιοποίηση των επενδύσεων που έγιναν σε έργα υποδομής και εξοπλισμό.

(δ) Λιμενικά και αποβαθρικά δικαιώματα.

Σχετικά με το θέμα αυτό η εισήγηση είναι πως το σύστημα είσπραξης των αποβαθρικών με δύο συντελεστές επί της αξίας πρέπει να αλλάξει και ρευματοκιβωτίων να εισαχθεί η είσπραξη με βάση το βάρος, όπως γίνεται και σ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

(ε) Τέλος οι ίδιοι εκπρόσωποι κάλεσαν όλες τις κυβερνητικές υπηρεσίες να αναζητήσουν αποτελεσματικότερες λύσεις που να αφορούν το συντονισμό των δικαιοδοσιών και των ευθυνών. Ειδικότερα εισηγήθηκαν να υπάρχει ένας συντονισμός των Υπουργείων αναφορικά με υπηρεσίες που σχετίζονται με λιμάνια και τελωνεία και παράλληλα να εγκαταστήσουν γραφείο μέσα στο λιμενικό χώρο για την άμεση και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του κοινού.

(στ) Τέλος, ζητήθηκε η εφαρμογή βάρδιας εργασίας κατά τις Κυριακές, η παράδοση εμπορευμάτων μέχρι τις 5 μ.μ. και η λειτουργία του λιμανιού ως ελεύθερης λιμενικής περιοχής.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων του λιμανιού Λεμεσού, σχολιάζοντας τα λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το λιμάνι της Λεμεσού, έκαναν ιδιαίτερες αναφορές στα πιο κάτω:

(α) Εργατική αναταραχή.

Η λειτουργία του λιμανιού της Λεμεσού είναι προβληματική. Επισήμαναν ιδιαίτερα το γεγονός ότι από το 1964 μέχρι και το 1977 δεν υπήρξε καμιά απεργία στο λιμάνι που να επηρεάσει την εύρυθμη λειτουργία του. Από το 1977 όμως και εντεύθεν, με τους Κανονισμούς που εξέδωσε η Αρχή Λιμένων Κύπρου και με τη στάση που επέδειξε, δημιούργησε πολλά προβλήματα και κυρίως τορπίλισε τις σχέσεις με τους διάφορους κλάδους με τους οποίους έχει σχέση και επαφές. Το γεγονός αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να παρουσιάζονται προβλήματα στη λειτουργικότητα του λιμανιού. Κατά τους εκπροσώπους του ΣΑΛΑ η ύπαρξη εργατικών αναταραχών είναι ένα από τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει το λιμάνι Λεμεσού, πράγμα που

απέδωσαν στην έλλειψη του σωστού ανθρώπινου παρεμβατισμού και στην παρουσία του δεσποτισμού και της αυθαιρεσίας από τους αρμοδίους.

(β) Αυτοματοποίηση.

Οι εκπρόσωποι του ΣΑΛΑ τάχθηκαν υπέρ της αυτοματοποίησης των εργασιών του λιμανιού, ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να μειωθεί το κόστος λειτουργίας. Προς εκπλήρωση του σκοπού αυτού έκαναν και αίτηση για την αγορά τεσσάρων forklifts δυναμικότητας 44 τόνων και με συνολικό κόστος πέραν των £700,000, όμως παρά τις ευνοϊκές αντιδράσεις όλων των άλλων μερών η στάση της Αρχής Λιμένων Κύπρου παραμένει αδικαιολόγητα αρνητική.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του ΣΑΛΑ το λιμάνι πρέπει να εκβαθυνθεί στα 14 μέτρα, αντί στα 11 που είναι σήμερα, για να μπορεί να φιλοξενεί μεγαλύτερης χωρητικότητας πλοία για την εξυπηρέτηση του διαμετακομιστικού εμπορίου. Τέλος οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν τη δημιουργία ικανοποιητικών εγκαταστάσεων για το συνεργείο επιδίδει εισηγήσεις αυτές τίποτε το θετικό δεν έχει προκύψει.

Εκφράζοντας τις απόψεις του προφορικά ενώπιον της Επιτροπής, αλλά και μέσα από σωρεία εγγράφων που κατέθεσε, ο Διευθυντής του λιμανιού Λεμεσού ανέφερε τα πιο κάτω σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το λιμάνι, αφού πρώτα ζήτησε την προστασία της Βουλής για τυχόν συνέπειες που θα προκύψουν από πιθανή σύγκρουση που θα έχει με το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου, αφού, όπως είπε, στην Αρχή Λιμένων επικρατεί ένα σύστημα στο οποίο η διαφωνία δεν επιτρέπεται:

- (α) Τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται είναι πεπαλαιωμένα και επικίνδυνα.
- (β) Στις αποθήκες επικρατεί μόνιμα συμφόρηση, όπως και στους υπόλοιπους χώρους του λιμανιού.
- (γ) Η αποθήκευση ξυλείας γίνεται σε ακατάλληλους χώρους, γιατί οι κατάλληλοι κρατούνται για τη φύλαξη εμπορευματοκιβωτίων.
- (δ) Το βάθος του λιμανιού είναι ελλιπές.
- (ε) Υπάρχει έλλειψη γερανών, ρυμουλκών, καθώς και μηχανημάτων χειρσαλίας χρήσεως κι αυτά που υπάρχουν είναι εκτός προδιαγραφών και επικίνδυνα για το κοινό και γι' αυτούς που τα χρησιμοποιούν.
- (στ) Υπάρχει έλλειψη ανοικτών και στεγασμένων χώρων, με αποτέλεσμα να διακινούνται οι επιβάτες μεταξύ των μηχανημάτων και των εμπορευμάτων, με κίνδυνο πρόκλησης ατυχημάτων.
- (ζ) Υπάρχει τρομερή έλλειψη προσωπικού και το υφιστάμενο προσωπικό καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες για να αντεπεξέλθει στην εκτέλεση των καθηκόντων του και στη διεκπεραίωση της αναγκαίας εργασίας.

Ως σοβαρό επίσης λόγο για την ύπαρξη προβλημάτων στο λιμάνι της Λεμεσού ο Διευθυντής του λιμανιού ανέφερε τις κακές σχέσεις μεταξύ του προσωπικού και της Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου, πράγμα που, όπως είπε, δεν επιτρέπει το σωστό προγραμματισμό των εργασιών στο

λιμάνι. Συγκεκριμένα, ο Διευθυντής του λιμανιού δήλωσε ότι διεξήγαγε λειτουργικές και επιχειρησιακές έρευνες και μελέτες, έκαμε σωρεία εισηγήσεων για διάφορες ρυθμίσεις για τη λύση ή την απόμβλυνση των προβλημάτων, όμως ο Γενικός Διευθυντής δεν έκρινε σκόπιμο να συζητήσει μαζί του καμιά από τις εισηγήσεις του, αλλά τις αγνόησε ή τις απέρριψε χωρίς συζήτηση, πράγμα που έχει δυσμενείς και επιζήμιες επιπτώσεις στο λιμάνι Λεμεσού και στον τόπο γενικότερα.

Ειδικότερα, ο Διευθυντής του λιμανιού κατηγόρησε το Γενικό Διευθυντή της Αρχής ότι, μη εξαιρουμένου ακόμα και του τελευταίου χρόνου, δεν επικοινωνεί ούτε δέχεται να επικοινωνήσει μαζί του, όσο επείγον ή σοβαρό κι αν είναι το θέμα ή το πρόβλημα που υπάρχει στο λιμάνι, αλλά κατά κανόνα η επικοινωνία γίνεται με μηνύματα μέσω της ιδιαιτέρας του Γενικού Διευθυντή. Παραπονέθηκε ακόμα πως η Γενική Διεύθυνση επεμβαίνει στα καθήκοντά του και δίνει οδηγίες στο κατώτερο προσωπικό παρακάμπτοντας τον ίδιο, με αποτέλεσμα οι λειτουργοί στα λιμάνια να βρίσκονται προ διλημματικής κατάστασης, αφού έχουν ενώπιόν τους είτε αλληλοσυγκρουόμενες είτε μη λειτουργήσιμες οδηγίες.

Ο Διευθυντής του λιμανιού επισήμανε ακόμα το γεγονός ότι, αν υπήρχε ρυθμιστικό σχέδιο (master plan) για το λιμάνι της Λεμεσού, θα αποφεύγονταν μερικές καταστροφές. Δαπανηρά έργα, όπως αίθουσα επιβατών και αποθήκες 3 και 4, πιθανόν να χρειαστεί να κατεδαφιστούν, γιατί εμποδίζουν ή είναι σε κακή θέση. Το κυριότερο, θα μπορούσε η Αρχή να προχωρήσει σε υλοποίηση έργων, ενώ τώρα έχουμε διώξει, όπως είπε, σοβαρές εταιρείες, όπως η Scandutch, η Norasia και άλλες μικρότερες, με αποτέλεσμα την απώλεια πολλών εκατομμυρίων λιρών για τον τόπο.

Τέλος, ο Διευθυντής του λιμανιού έκαμε εισηγήσεις, βασισμένες, όπως είπε, σε αναγνωρισμένη θεωρία ότι το κρηπίδωμα που πρέπει να διαθέτει το λιμάνι πρέπει να είναι 3,000 περίπου μέτρων και να περιλαμβάνει 1,000 μέτρα για τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων, 300 μέτρα για την εκφόρτωση σιτηρών, 600-1,000 μέτρα για τα επιβατικά και κρουαζιερόπλοια και 1,100 μέτρα για φορτοεκφορτώσεις γενικού φορτίου και φορτίων Ro/Ro.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής επιβεβαίωσαν κι αυτοί ότι πράγματι υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του λιμανιού Λεμεσού, τα οποία απέδωσαν στους πιο κάτω λόγους:

- (α) Στην έλλειψη προσωπικού, αφού, όπως είπαν, ενώ τα τελευταία δέκα χρόνια η κίνηση στο λιμάνι υπερδιπλασιάστηκε, το προσωπικό παρέμεινε το ίδιο.
- (β) Στην έλλειψη συνεργασίας μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής και της Διεύθυνσης του λιμανιού, πράγμα που προκαλεί προβλήματα στην όλη εργασία, αφού πολύτιμος χρόνος σπαταλάται για την επίλυση προβλημάτων που δημιουργούνται από προστριβές εργοδοσίας και προσωπικού.
- (γ) Στην έλλειψη μηχανισμού επίλυσης συνδικαλιστικών προβλημάτων.
- (δ) Στην έλλειψη εξοπλισμού και κυρίως ρυμουλκών, αφού τα δύο που υπάρχουν δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τα πλοία της νέας γενεάς και μάλιστα είναι και επικίνδυνα για τη ζωή των λειτουργών. Τα ρυμουλκά αυτά είναι τόσο ακατάλληλα, κατά τον εκπρόσωπο μιας συνδικαλι-

στικής οργάνωσης, που όποτε είναι ανάγκη να ρυμουλκηθεί πλοίο οι λειτουργοί απροσεύχονται να φυσήξει αέρας, να βγάλει τα πλοία έξω».

- (ε) Τα φώτα που καθοδηγούν τους πιλότους δε λειτουργούν εδώ και 15 χρόνια.

Τέλος, οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ζήτησαν την άμεση πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού, τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού του λιμανιού για την καλύτερη διεξαγωγή των εργασιών και τη δημιουργία μηχανισμού επίλυσης των συνδικαλιστικών θεμάτων και προβλημάτων που παρουσιάζονται. Αν δε ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα, οι διαφορές θα οδηγούν σε δυναμικές διεκδικήσεις, μη αποκλεισμένων και των απεργιών οι οποίες θα επαναληφθούν όπως και προηγουμένως.

Εκφράζοντας τις απόψεις του ο εκπρόσωπος της εταιρείας Scandutch δήλωσε πως το λιμάνι της Λεμεσού δεν είναι σε θέση να δέχεται τα πλοία της νέας γενεάς και για το λόγο αυτό η εταιρεία που αντιπροσωπεύει έχει αναζητήσει άλλο λιμάνι και από τις 11 Ιουνίου 1990 εγκατέλειψε το λιμάνι Λεμεσού και τις εργασίες της θα τις διεξάγει από γειτονικό, εκτός της Κύπρου, λιμάνι. Ο ίδιος εκπρόσωπος κατηγορήσε τους αρμοδίους και κυρίως την Αρχή Λιμένων Κύπρου ότι ολιγώρησαν να κάμουν τα αναγκαία έργα στο λιμάνι, αρνούμενοι να δεχτούν την ιδιωτική πρωτοβουλία παρά τις προειδοποιήσεις της εταιρείας του και εξέφρασε φόβους ότι το παράδειγμα της εταιρείας του θα ακολουθήσουν και άλλες εταιρείες.

Οι εκπρόσωποι του ΕΒΕΛ, καθώς και άλλων εταιρειών που χρησιμοποιούν γενικά το λιμάνι της Λεμεσού δήλωσαν προς την Επιτροπή πως πραγματικά συναντούν προβλήματα στην όλη χρήση του λιμανιού, που συνίστανται, εκτός από το αβαθές του λιμανιού, στην αδυναμία εξυπηρέτησης κατά τις Κυριακές, τις αργίες και τις βραδινές ώρες, στο ψηλό κόστος που υπάρχει και στο πολύλοκο των διαδικασιών, όπως είναι η διπλογραφία.

Ο Ανώτερος Πολιτικός Μηχανικός της Αρχής Λιμένων Κύπρου κ. Μάριος Μελετιού δήλωσε προς την Επιτροπή, καταθέτοντας και σχετικό έγγραφο, πως το λιμάνι της Λεμεσού κανένα πρόβλημα δε θα παρουσίαζε σήμερα, αν εφαρμοζόταν έγκαιρα ρυθμιστικό σχέδιο (master plan), βάσει του οποίου θα προβλέπονταν όλες οι μελλοντικές ανάγκες του λιμανιού.

Σύμφωνα με τον ίδιο, την ανάγκη εφαρμογής ρυθμιστικού σχεδίου επισήμανε και το Ολλανδικό Κρατικό Εργαστήριο (D.H.L.), στο οποίο ανατέθηκε η μελέτη κυματισμού για τις μελλοντικές επεκτάσεις του λιμανιού Λεμεσού, το οποίο με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου κ. Παγιάτα ζητούσε τη μετάβαση αρμόδιου λειτουργού στην Ολλανδία για συμπλήρωση της μελέτης, πράγμα το οποίο ο Γενικός Διευθυντής δεν ενέκρινε, σημειώνοντας πάνω στην επιστολή του D.H.L. «not for the moment» (όχι για την ώρα).

Σύμφωνα και πάλι με τον Ανώτερο Μηχανικό της Αρχής, ο Γενικός Διευθυντής της για επτά χρόνια (1982-1988) αντιτίθετο στην προώθηση οποιωνδήποτε νέων σημαντικών επεκτάσεων ή εκβαθύνσεων του λιμανιού Λεμεσού, παρόλες τις επαναλαμβανόμενες υποδείξεις/προτάσεις/συμβουλές αρμόδιων λειτουργών της Αρχής, παραγνωρίζοντας τη σχετική απόφαση του Δ.Σ. 77/81 και παρά τις προειδοποιήσεις πελατών (π.χ. Scandutch και Ναυτικών Πρακτόρων).

Τέλος, ο κ. Μελετιού ανέφερε προς την Επιτροπή πως από το 1984 υποβάλλει γραπτές προτάσεις για περίληψη κονδυλίων στους προϋπολογισμούς

της Αρχής για την ετοιμασία του ρυθμιστικού σχεδίου του λιμανιού Λεμεσού, ποτέ όμως αυτά τα κονδύλια δεν περιλήφθηκαν στους προϋπολογισμούς, γιατί τα απέρριπτε ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής. Συμπληρώνοντας ανέφερε ότι, όταν ρώτησε το Γενικό Διευθυντή γιατί δε θέλει τη νέα επέκταση του λιμανιού Λεμεσού, εκείνος του απάντησε μεταξύ σοβαρού και αστείου, όπως είπε: «Αρκετά πλούσιοι έγιναν οι Λεμεσιανοί! δε θα τους κάμω κι άλλο εκατομμυριούχους. Κι αν έλθουν στη Λεμεσό πλοία και δεν τα χωρεί το λιμάνι, τότε μπορείς να πεις ότι ευθύνεται ο Γενικός Διευθυντής».

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων που πήρε το λόγο στη συνέχεια πληροφόρησε την Επιτροπή πως το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε διυπουργική Επιτροπή με όρους εντολής τη μελέτη των προβλημάτων του λιμανιού Λεμεσού η οποία, αφού περάτωσε το έργο της, υπέβαλε έκθεση προς το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο και την ενέκρινε. Με βάση την έκθεση αυτή το Υπουργικό Συμβούλιο έδωσε οδηγίες να απαγορευτεί η χρήση του μηχανικού εξοπλισμού της Αρχής Λιμένων από ιδιώτες. Όσον αφορά το θέμα της χρήσης του μηχανικού εξοπλισμού που οι ίδιοι οι εργοδότες εξασφάλισαν, το Υπουργικό Συμβούλιο μελετά το θέμα και θα δώσει τις κατάλληλες οδηγίες.

Τέλος, η ίδια εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ανέφερε πως είναι εξουσιοδοτημένη από το Υπουργείο της να πληροφορήσει την Επιτροπή ότι οι σχέσεις του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου κ. Παγιάτα με το Υπουργείο είναι άριστες, δεν παρουσιάστηκε καμιά περίπτωση που αρνήθηκε να υλοποιήσει απόφαση του Υπουργείου και δεν παρουσίασε ποτέ προβλήματα στο Υπουργείο.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου ανέφερε προς την Επιτροπή ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής διαπίστωσε ότι πράγματι υπάρχει ανάγκη εκβάθυνσης του λιμανιού Λεμεσού, επιπρόσθετων γερανογέφυρων και λειτουργίας του λιμανιού κατά τις Κυριακές και τις άλλες αργίες και παρατεταμένου καθημερινού ωραρίου, προβλήματα που συσσωρεύτηκαν, όπως είπε, κατά την τελευταία δεκαετία.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, συνέχισε ο Πρόεδρος της Αρχής, αποφασίστηκε κατ' αρχήν η εφαρμογή ρυθμιστικού σχεδίου (master plan), επειδή όμως δεν πρέπει να γίνει πρόχειρη εργασία και να αναζητηθούν πρόχειρες λύσεις, θα κληθούν ειδικοί επιστήμονες οι οποίοι θα κάμουν προγραμματισμό για τα επόμενα 50 χρόνια και η ρύθμιση θα γίνεται κατά στάδια.

Όσον αφορά τις ώρες εργασίας, είπε ο Πρόεδρος της Αρχής, βρισκόμαστε σε διαπραγματεύσεις με τις συντεχνίες των υπαλλήλων. Ήδη επιτεύχθηκε συμφωνία για τις Κυριακές και συνεχίζουμε τις διαπραγματεύσεις για εφαρμογή που συστήματος βάρδιας.

Για τα θέματα του εξοπλισμού και των μηχανημάτων ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η Αρχή παρήγγειλε ήδη δύο γερανογέφυρες, θα παραγγελθούν κι άλλες κι ότι ήταν έτοιμη να παραγγείλει και trastainers, η Βουλή όμως δεν ψήφισε το σχετικό κονδύλι. Όσον αφορά τα ρυμουλκά, αναμένεται το αποτέλεσμα ειδικής μελέτης, ύστερα από την οποία θα αγοραστούν σύγχρονα ρυμουλκά.

Τέλος, ο Πρόεδρος της Αρχής Λιμένων δήλωσε πως η Scandutch είχε θέσει τρεις όρους για την παραμονή της στο λιμάνι: (α) την εξυπηρέτησή της με δύο γερανογέφυρες, (β) το έγκαιρο φόρτωμα και ξεφόρτωμα και (γ) την εκβάθυνση του λιμανιού. Παρόλο που οι δύο πρώτοι όροι εκτελέστηκαν, εντούτοις φεύγει, γιατί δεν έγινε η εκβάθυνση. Παρόλ' αυτά έχει υποσχεθεί ότι θα επιστρέψει μετά την εκβάθυνση.

Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου, σχολιάζοντας τις παρατηρήσεις των εισηγητών των θεμάτων, αλλά και όλων των ενδιαφερόμενων μερών που κλήθηκαν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, ανέφερε τα εξής:

- 1) Ρυθμιστικό σχέδιο (master plan): Το λιμάνι της Λεμεσού δεν πάσχει από έλλειψη ρυθμιστικού σχεδίου, γιατί αυτό δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά αποσκοπεί στον από καιρό σε καιρό συσχετισμό των χώρων του λιμανιού με τις δραστηριότητές του, και δεν υπάρχουν ενδείξεις για αυξημένο κόστος από την έλλειψη του σχεδίου αυτού. Παρόλ' αυτά, δήλωσε ο Γενικός Διευθυντής, η Αρχή αποφάσισε να εκπονηθεί γενικό ρυθμιστικό σχέδιο, επιλέγηκε ο οίκος στον οποίο ανατέθηκε η εκπόνηση του σχεδίου και άρχισε τη σχετική του κινητοποίηση.
- 2) Βύθισμα: Οι τωρινές ανάγκες του λιμανιού, με εξαίρεση την εταιρεία Scandutch, δεν είναι του βυθίσματος των 13 -14 μέτρων ούτε ακόμα και για τα επόμενα 2 - 3 χρόνια. Παρόλ' αυτά, υπολογίζοντας την εταιρεία Scandutch, αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες του λιμανιού, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει την ανάθεση μελέτης για τη δυνατότητα εκβάθυνσης του ανατολικού κρηπιδώματος του λιμανιού Λεμεσού σε ξένη ειδική εταιρεία. Οι μηχανικοί αναμένεται να υποβάλουν σύντομα την έκθεσή τους, αν και, δεδομένου ότι πρόκειται για σεισμογενή περιοχή, είναι πιθανόν οι λύσεις να μην προσφέρονται από πλευράς χρόνου.
- 3) Κρηπιδώματα: Δεν υπάρχει καμιά ένδειξη ότι οι ανάγκες των κρηπιδωμάτων είναι διπλάσιες από αυτά που υπάρχουν, διότι ο βαθμός χρήσης του λιμανιού κυμαίνεται από 66% -75%, σύμφωνα δε με τα διεθνή δεδομένα τότε μόνο θα θεωρείται ότι υπάρχει συνωστισμός, όταν η χρήση ξεπεράσει το 80%. Όσον αφορά τον ισχυρισμό καθυστέρησης, σύμφωνα με διεθνή έγκυρα έντυπα δεν υπάρχει καθυστέρηση ούτε στη Λεμεσό ούτε στη Λάρνακα.
- 4) Επιβατική κίνηση: Παρόλο που οι πράκτορες ή δε δήλωσαν έγκαιρα τα δρομολόγια των πλοίων τους ή έχουν αλλάξει τις αρχικές τους δηλώσεις, εντούτοις κανένα κρουαζιερόπλοιο δε χρειάστηκε να παρακάμψει την Κύπρο και όχι μόνο δεν υπάρχουν ζημιές στην οικονομία του τόπου, αλλά σημαντικά κέρδη.
- 5) Χώροι: Δεν τίθεται θέμα λανθασμένης διάταξης του χώρου. Οποιαδήποτε λειτουργικά προβλήματα υπάρχουν προκαλούνται από το γεγονός ότι ο σταθμός εμπορευματοκιβωτίων δεν μπόρεσε να λειτουργήσει όπως σχεδιάστηκε. Εφόσον όμως η Βουλή εγκρίνει τη σχετική πρόνοια του προϋπολογισμού της Αρχής, θα παραγγελθούν αμέσως τα 6 *trastainers* που χρειάζονται, για να λειτουργήσει πλήρως και αποτελεσματικά ο σταθμός εμπορευματοκιβωτίων στα *gravel beds*. Ο ισχυρισμός ότι τα εμπορευματοκιβώτια είναι κατασπαρμένα σε όλο το λιμάνι δεν είναι ορθός, αν και κατά καιρούς παρατηρείται κάποια ανεπάρκεια αποθηκευτικών χώρων εποχιακής φύσεως, και δε χάθηκαν γραμμές εξαιτίας της έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, αλλά εξαιτίας του ψηλού κόστους και της μη προσφοράς εξυπηρέτησης επί 24ωρης βάσης.
- 6) Αίθουσα επιβατών: Πράγματι η αίθουσα επιβατών δεν είναι στο ιδεώδες σημείο, γιατί έχει κάποιο σημείο επαφής με το σταθμό

εμπορευματοκιβωτίων, αλλά μέχρι στιγμής αυτή είναι μια λύση ανάγκης και δεν οφείλεται σε αμέλεια της Αρχής, αλλά είναι κατ' οικονομία λύση μέχρι τη δημιουργία κτιρίου επιβατών που προγραμματίζεται.

- 7) Πλωτά μέσα: Είναι γεγονός ότι τα ρυμουλκά και οι πλοηγίδες είναι πεπαλαιωμένες, γι' αυτό και παρουσιάζονται κατά καιρούς κάποια προβλήματα που αντιμετωπίζονται ωστόσο επιτυχώς και δεν υπάρχει θέμα ασφάλειας.
- 8) Χερσαίος μηχανικός εξοπλισμός: Η διαπίστωση ότι οι ανεπάρκειες του εξοπλισμού στοιβασίας προκαλούν καθυστερήσεις και αυξάνουν το κόστος λειτουργίας είναι ορθή. Η Αρχή θα προβεί αμέσως στην αγορά του σχετικού εξοπλισμού κι αυτή ακόμα τη στιγμή, αν η Βουλή εγκρίνει τον προϋπολογισμό της. Σε τέτοια περίπτωση υπάρχει ήδη ειλημμένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ο εξοπλισμός αυτός να δοθεί για μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη εκμετάλλευση στον ιδιωτικό τομέα.
- 9) Ιδιωτικός εξοπλισμός: Παρά την απαγόρευση της Αρχής και παρά την περί του αντιθέτου απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, οι αδειούχοι αχθοφόροι, παραβαίνοντας την άδειά τους, έφεραν και έθεσαν σε χρήση 4 forklifts των 40 τόνων. Το ίδιο έπραξε και η εταιρεία Scandutch, παρόλο που η πολιτική της Αρχής προνοεί για τη δυνατότητα εξασφάλισης τέτοιας άδειας χρήσης μηχανημάτων από τις εταιρείες εκείνες που χειρίζονται σημαντικό αριθμό δικών τους εμπορευματοκιβωτίων. Η μετακίνηση εντούτοις της Scandutch στη Δαμιέττα δεν έχει να κάμει με τα forklifts, αλλά με τη μη προσφορά εξυπηρέτησης στο λιμάνι μετά τις 10.30 το βράδυ και την ανάγκη μεγαλύτερου βάθους του λιμανιού.
- 10) Διπλή εγγραφή: Η διπλογραφία είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η τελωνειακή νομοθεσία δεν τροποποιήθηκε παρόλο που, αφότου δημιουργήθηκε η Αρχή, τα τελωνεία έπαψαν να διοικούν τα λιμάνια και τις αποθήκες. Από τη στιγμή που δημιουργήθηκε η Αρχή Λιμένων και της δόθηκαν ορισμένες αρμοδιότητες, αυτές έπρεπε να αφαιρεθούν από το Τελωνείο και όχι να υπάρχουν και στις δύο υπηρεσίες.
- 11) Γκαράζ: Πράγματι, ενώ το γκαράζ των μηχανημάτων στοιβασίας βρίσκεται στο δυτικό μέρος του λιμανιού, ο σταθμός εμπορευματοκιβωτίων βρίσκεται στο ανατολικό. Αυτό προκαλεί κάποια προβλήματα, γι' αυτό και το Δεκέμβρη του 1989 το Διοικητικό Συμβούλιο πήρε την απόφαση να δημιουργηθεί γκαράζ στο δυτικό μέρος.
- 12) Κόστος λειτουργίας: Πράγματι το κόστος λειτουργίας στην Κύπρο είναι ψηλό σε σύγκριση με τα ανταγωνιστικά λιμάνια της περιοχής και ο λόγος είναι η χαμηλή παραγωγικότητα που οφείλεται στη χρήση από το σταθμό εμπορευματοκιβωτίων πεπαλαιωμένου τύπου ή ακατάλληλων από πλευράς επιθυμητών προδιαγραφών μηχανημάτων στοιβασίας, το ψηλό εργατικό κόστος, η ανυπαρξία ενός φορέα για τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων, ο τρόπος χειρισμού των εμπορευματοκιβωτίων με το κομμάτι αντί με την ώρα και η υπερεπένδρωση της Αρχής που προκαλεί βεβαρημένο μισθολόγιο.

- 13) Σχέσεις: Για το θέμα αυτό ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής αναφέρει επί λέξει τα εξής σε γραπτό σημειώμά του: «Είναι αλήθεια ότι στη διάρκεια της 14ετούς θητείας μου στην Αρχή Λιμένων ήρθα αρκετές φορές σε αντιπαράθεση τόσο με τρίτους όσο και με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις της Αρχής και μέρος του προσωπικού. Πέρα από το μη ευέλικτο του χαρακτήρα μου, το οποίο και αναγνωρίζω, ο λόγος δεν είναι άλλος από τα συγκρουόμενα συμφέροντα στο λιμενικό χώρο, καθώς και η συνεχής μου προσπάθεια να εξυπηρετήσω το δημόσιο συμφέρον, μη ενδίδοντας στον εύκολο τρόπο ικανοποίησης προσωπικών ή ευρύτερων ιδιωτικών συμφερόντων, πότε του ενός και πότε του άλλου».

Τέλος, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής παραπονέθηκε ότι η όλη συζήτηση στην Επιτροπή δε διεξήχθη με σκοπό την εντόπιση των πραγματικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το λιμάνι Λεμεσού, αλλά με σαφή στόχο να σκιαγραφηθεί για το άτομό του η εικόνα ενός εμπαθούς, ανίκανου και κυρίως ανεύθυνου ατόμου.

Με τη λήξη της συζήτησης και προτού τοποθετηθεί επί της ουσίας των υπό συζήτηση θεμάτων, η Επιτροπή εξέφρασε πρώτα τη λύπη της για το αυθαίρετο και ατυχές συμπέρασμα του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων ότι στόχος της συζήτησης ήταν η μείωση του προσώπου του κι ο χαρακτηρισμός του ως εμπαθούς, ανίκανου κι ανεύθυνου.

Με την ευκαιρία αυτή που απευθύνεται προς το Σώμα, η Επιτροπή δηλώνει ακόμα μια φορά αυτό που δήλωσε ο Προεδρεύσας της κατά την εξέταση των υπό συζήτηση θεμάτων, ότι σκοπός της Επιτροπής δεν ήταν να δικάσει ή να κακοχαρακτήρισει οποιονδήποτε, αλλά να συμβάλει στο μέτρο των δυνατοτήτων της στην επίλυση προβλημάτων μέσα στα πλαίσια των δικαιοδοσιών της, όπως αυτές καθορίζονται από το Σύνταγμα, τους Νόμους και τους Κανονισμούς που διέπουν τις δικαιοδοσίες αυτές.

Μετά την πιο πάνω ειδική τοποθέτησή της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού μελέτησε προσεκτικά και με τη δέουσα σοβαρότητα τα πρακτικά των συνεδριών, καθώς και όλα τα κατατεθέντα σχετικά έγγραφα και προτού προχωρήσει στις επιμέρους κρίσεις για οτιδήποτε παρουσιάστηκε ενώπιόν της, δεν μπορεί παρά να εκφράσει τη λύπη της για τα προβλήματα που παρουσιάζονται στο λιμάνι της Λεμεσού και που μπορεί οποιοσδήποτε να διακρίνει, χωρίς να κάμει κρίσεις επί της ουσίας των θεμάτων και των ευθυνών που εξετάζει. Μερικά από τα εμφανή αυτά προβλήματα είναι:

- (α) Η μετ' εμποδίων λειτουργία του λιμανιού της Λεμεσού από τις επανειλημμένες απεργίες προσωπικού που παρουσιάζονται.
- (β) Η ανεπάρκεια του βάρους και του κρηπιδώματος του λιμανιού.
- (γ) Η λανθασμένη διάταξη των χώρων.
- (δ) Η άσχημη κατάσταση και το ελλειπές του μηχανικού εξοπλισμού.
- (ε) Η διπλογραφία, που, παρόλο που έχει μειωθεί, εντούτοις δεν εξέλειπε, με αποτέλεσμα να αυξάνει το κόστος.

Αποτέλεσμα των προβλημάτων αυτών είναι η ελλιπής και προβληματική λειτουργία του λιμανιού, που εκτός των άλλων είχε ως συνέπεια την εγκατάλειψη του λιμανιού από διάφορες εταιρείες, μεταξύ των οποίων μια μεγάλη εταιρεία, η

Scandutch, η οποία και μετέφερε το κέντρο των εργασιών της σε γειτονικό λιμάνι. Και μόνο αυτά τα προβλήματα είναι ικανά να προκαλέσουν όχι μόνο απρόβλεπτη ζημιά στην καλή φήμη των λιμανιών μας, αλλά και μεγάλη απώλεια οικονομικών πόρων και τεράστια ζημιά στην οικονομία του τόπου.

Μετά τη διαπίστωση αυτή κι αφού η Επιτροπή συσκέφθηκε και αντάλλαξε απόψεις επί της ουσίας των υπό συζήτηση θεμάτων, κατέληξε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

- 1) Σύμφωνα με τα σύγχρονα διεθνή δεδομένα που επικρατούν στον τομέα της εμπορικής και επιβατικής ναυτιλίας και τις τεράστιες απαιτήσεις που απορρέουν από την ανάγκη συμπόρευσης με τα δεδομένα αυτά, η Κύπρος πρέπει να εκσυγχρονίσει τα λιμάνια της, ώστε όχι μόνο να κρατήσει τη λιμενική κίνηση που έχει τώρα, αλλά να προσελκύσει και άλλη. Εξάλλου, πρέπει να γίνει πλήρης εκμετάλλευση της γεωπολιτικής της θέσης, καθώς και των εξαιρετων παραλιμενικών και εσωτερικών υπηρεσιών που διαθέτει, όπως είναι οι συγκοινωνίες, οι επικοινωνίες, οι αεροπορικές συνδέσεις, το δραστήριο επιχειρηματικό περιβάλλον και το ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει. Κι αυτό πρέπει να γίνει τώρα, πριν μας προλάβουν τα γειτονικά λιμάνια. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού πρέπει χωρίς καθυστέρηση να εφαρμοστεί ένα ρυθμιστικό σχέδιο (master plan) για το λιμάνι, το οποίο φυσικά να λάβει υπόψη όλους τους παράγοντες που θα συντείνουν στην ανάπτυξη του λιμανιού. Σαν πρώτο μέτρο η Επιτροπή πιστεύει πως πρέπει να γίνει η άμεση εκβάθυνση του λιμανιού και η επέκταση των κρηπιδωμάτων του όχι μόνο για να κρατηθούν τα μεγάλα πλοία που το χρησιμοποιούν ήδη, αλλά και για να προσελκυστούν κι άλλα τέτοια της σύγχρονης τρίτης και τέταρτης γενεάς.

Για το θέμα αυτό η Επιτροπή πιστεύει πως οι αρμόδιοι ολιγώρησαν, με αποτέλεσμα να μην είναι το λιμάνι σε θέση να παρακολουθήσει και να συμπορευτεί με τις σύγχρονες διεθνείς λιμενικές εξελίξεις και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να ερευνήσει θέμα ευθυνών για την ολιγωρία αυτή, αφού λάβει υπόψη και τα στοιχεία που παρατίθενται στην παρούσα Έκθεση.

- 2) Η Επιτροπή λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις ανησυχητικές διαπιστώσεις που έγιναν από τους ενδιαφερόμενους για τα προβλήματα που οδήγησαν στην υποβάθμιση της λειτουργικότητας του λιμανιού και αναμένει από το Υπουργικό Συμβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής να προβούν σε βάθος έρευνα των προβλημάτων αυτών και να βρουν την τομή της επίλυσής τους, προτού προκληθούν ανεπανόρθωτα προβλήματα.
- 3) Η Επιτροπή πιστεύει πως είναι αναγκαία η δημιουργία ενός φορέα στο λιμάνι Λεμεσού, για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των εργασιών του.
- 4) Χωρίς η Επιτροπή να προχωρεί στην κατανομή ευθυνών, είναι πέραν πάσης αμφιβολίας πεπεισμένη ότι οι ανθρώπινες και υπηρεσιακές σχέσεις μεταξύ Γενικού Διευθυντή Αρχής Λιμένων και προσωπικού, καθώς και των μελών του προσωπικού μεταξύ τους είναι τόσο

διασαλευμένες, ώστε να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην όλη λειτουργία του λιμανιού.

Η Επιτροπή πιστεύει πως η Εκτελεστική Εξουσία και ιδιαίτερα το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων Κύπρου έχουν υποχρέωση να επέμβουν για διερεύνηση της κατάστασης που επικρατεί, να απονέμουν ευθύνες και, αν παραστεί ανάγκη, να επιβάλουν κυρώσεις. Παράταση της υφιστάμενης κατάστασης, πέραν των προβλημάτων που δημιουργεί στην όλη λειτουργία του λιμανιού, έχει και σοβαρές επιπτώσεις στη γενικότερη οικονομία του τόπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων με την Έκθεσή της αυτή δε θεωρεί ότι τα υπό συζήτηση θέματα έχουν λήξει, αλλά θα αναμένει από το Υπουργικό Συμβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, αφού λάβουν υπόψη τα πορίσματα της Επιτροπής, καθώς και όλα τα στοιχεία που εκτίθενται στην Έκθεση αυτή, να προχωρήσουν στην περαιτέρω εξέταση των προβλημάτων που παρουσιάζονται στο λιμάνι της Λεμεσού και να πληροφορήσουν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για τα δικά τους πορίσματα και για τα μέτρα που θα πάρουν, για να μπορέσει η Επιτροπή να καθορίσει την τελική της θέση.

Η Επιτροπή καλεί επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων Κύπρου να τηρούν περιοδικά ενήμερη την Επιτροπή για την πορεία των προγραμματισθέντων έργων και μέτρων που εξήγγειλαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης των θεμάτων αυτών ενώπιον της Επιτροπής.

Τις περαιτέρω κρίσεις και τοποθετήσεις τους επί όλων των θεμάτων τα μέλη της Επιτροπής επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν στην ολομέλεια του Σώματος.

Το αξιότιμο Μέλος της Επιτροπής—Βουλευτής κ. Α. Ζιαρτίδης διαφώνησε με τα συμπεράσματα και τις εισηγήσεις της πλειοψηφίας της Επιτροπής κι επιφυλάχθηκε να εκθέσει τις θέσεις του κατά τη συζήτηση των θεμάτων ενώπιον του Σώματος.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης ο Πρόεδρος της Βουλής επανακατέλαβε την έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου έχει τώρα το λόγο.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα απασχολεί το Σώμα η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για διάφορα σοβαρά προβλήματα που αφορούν το λιμάνι της Λεμεσού και έχουν επιπτώσεις τόσο επί της Αρχής Λιμένων όσο και επί της οικονομίας της χώρας μας γενικότερα. Δυστυχώς, όπως θα έχετε όλοι αντιληφθεί, η κατάσταση στα λιμάνια μας δεν είναι καθόλου ικανοποιητική και μάλιστα σε μια αρκετά δύσκολη καμπή στην ιστορία του τόπου μας και παράλληλα τη στιγμή που η Κύπρος προσπαθεί να αναβαθμίσει το ρόλο που διαδραματίζει ως συγκοινωνιακός κόμβος στην πλευρά αυτή της υδρογείου και ειδικότερα στην Ανατολική Μεσόγειο. Πραγματικά μας θλίβει βαθύτατα η απαράδεκτη κατάσταση στην οποία έχουν οδηγηθεί τα λιμάνια μας που, κατά γενική ομολογία, αποτελούν τον πνεύμονα της εμπορικής και τουριστικής ανάπτυξης και ευρωστίας της μικρής μας χώρας. Δυστυχώς η χώρα μας δεν έχει πολλούς

παραγωγικούς πόρους και όντας ένα μικρό νησί βασίζεται εξ ολοκλήρου στις θαλάσσιες και αεροπορικές συγκοινωνίες για οποιαδήποτε συγκοινωνία με τον έξω κόσμο και κυρίως για τις εμπορικές της συναλλαγές. Η Κύπρος στη μακραίωνη ιστορία της υπήρξε πράγματι κέντρο θαλάσσιου εμπορίου και λόγω της πλεονεκτητικής γεωπολιτικής της θέσης από τις πρώτες μέρες της ανεξαρτησίας ο παράγοντας αυτός έγινε αντιληπτός από την κυβέρνηση, εξ ου και άρχισε και μια συστηματική ανάπτυξη των λιμανιών μας, με στόχο να καταστήσει την Κύπρο κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου σύμφωνα με τις κατά καιρούς εξαγγελίες των αρμόδιων Υπουργών και με βάση τα πενταετή προγράμματα ανάπτυξης. Μάλιστα το 1969 η Διεθνής Τράπεζα, αντιλαμβανόμενη το σοβαρό ρόλο που καλούνταν να διαδραματίσουν τα λιμάνια στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου, έθεσε ως όρο για τη δανειοδότηση λιμενικών έργων τη δημιουργία ειδικού οργανισμού λιμένων, με σκοπό να αναλάβει την ανάπτυξη και διαχείριση των λιμανιών, ούτως ώστε να καταστήσει αυτά ικανά να διαδραματίσουν τον πρωτεύοντα ρόλο τους, μέσα στα πλαίσια μιας υγιούς λιμενικής πολιτικής που θα καθιστούσε την Κύπρο λιμενική χώρα με προοπτικές ανάλογες των αποδοτικών λιμανιών του εξωτερικού.

Γνωρίζουμε ότι στον τομέα της λιμενικής ανάπτυξης έχουν μετακληθεί κατά καιρούς αρκετοί σύμβουλοι-εμπειρογνώμονες, έτσι που ο λιμενικός μας τομέας να παρακολουθείται συνεχώς, για να μην υστερεί και να συμπορεύεται με τις διεθνείς εξελίξεις. Με βάση όλες αυτές τις μελέτες που υποβλήθηκαν από τους διάφορους εμπειρογνώμονες το τότε Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε το 1981 και έδωσε συγκεκριμένες γραπτές οδηγίες στο Γενικό Διευθυντή της Αρχής όπως προχωρήσει άμεσα στη μετάκληση συμβούλων-μηχανικών για την ετοιμασία του master plan. Παράλληλα η Διεθνής Τράπεζα, όπως διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων της Βουλής, υπέβαλε το 1982 στο Γενικό Διευθυντή της Αρχής λιμένων συγκεκριμένη γραπτή υπόδειξη όπως η Αρχή προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση στην ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου, γνωστού ως master plan, βάσει του οποίου θα προχωρούσε η περαιτέρω ανάπτυξη των λιμανιών. Πρόσθετα, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Επιτροπής, ο ειδικός σύμβουλος της Αρχής για θέματα λιμενικής ανάπτυξης υπέβαλε σχετική Έκθεση το 1983 στην οποία εισηγείτο την άμεση ετοιμασία master plan για το λιμάνι της Λεμεσού. Ακόμα ο Ανώτερος Πολιτικός Μηχανικός της Αρχής Λιμένων κος Μάριος Μελετίου, ως αρμόδιος λειτουργός για τα αναπτυξιακά έργα της Αρχής, ανελλιπώς κάθε χρόνο από το 1984 μέχρι το 1989, με εμπειριστατωμένες εκθέσεις του, υπέβαλλε στο Γενικό Διευθυντή της Αρχής συγκεκριμένες προτάσεις για την ετοιμασία του master plan και την επέκταση και εκβάθυνση του λιμανιού Λεμεσού και συνάμα εισηγείτο την περίληψη ειδικών κονδυλίων για το σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων. Επιπλέον ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων, που αποτελεί την ομάδα των πιο ενημερωμένων ατόμων για τις διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας και που χωρίς αμφιβολία είναι μια από τις ψυχές κάθε λιμενικής δραστηριότητας και διαδραματίζει τον ενεργότερο ρόλο στην προσέλκυση ναυτιλιακών γραμμών στην Κύπρο, προείδε τους κινδύνους της καθυστέρησης στην ανάπτυξη του λιμανιού Λεμεσού και με επανειλημμένα υπομνήματά του από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 συνιστούσε στο Γενικό Διευθυντή της Αρχής την άμεση εκβάθυνση και επέκταση του λιμανιού Λεμεσού.

Πέραν τούτου συγκεκριμένες ναυτιλιακές εταιρείες που χρησιμοποιούσαν τα λιμάνια μας, όπως η εταιρεία SCANDUTCH, παρατηρώντας την αδράνεια που

σημειωνόταν και την έλλειψη αφύπνισης των αρμοδίων της Αρχής, έσπευσε έγκαιρα να κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου και από το 1985 προειδοποιεί γραπτώς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής ότι, αν δεν προωθήσει την εκβάθυνση και επέκταση του λιμανιού Λεμεσού, θα παύσει να χρησιμοποιεί την Κύπρο ως κέντρο των δραστηριοτήτων της στην Ανατολική Μεσόγειο. Και όλα αυτά ενώ ήδη η εταιρεία Evergreen περιόρισε σημαντικά τις δραστηριότητές της στον τομέα του διαμετακομιστικού εμπορίου στο λιμάνι Λεμεσού από το 1984, ακριβώς λόγω ανεπαρκούς βάθους του λιμανιού, μεταφέροντας τις δραστηριότητές της αυτές σε άλλα λιμάνια της Μεσογείου.

Και διερωτώμαστε, κύριοι συνάδελφοι: Θα έπρεπε τα πράγματα να φθάσουν μέχρι αυτού του σημείου, δηλαδή να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου τρίτοι, μέχρις ότου αφυπνιστεί ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής και τα εκάστοτε συμβούλια και επιδείξουν το ανάλογο ενδιαφέρον, πράγμα που δεν έκαμαν ούτε και σε αυτή την περίπτωση;

Ας δούμε τώρα ποιες ήταν οι αντιδράσεις του Γενικού Διευθυντή της Αρχής σε όλα τα πιο πάνω που υποβλήθηκαν για τη σωτηρία των λιμανιών μας. Όπως, κατά τη γνώμη μας τεκμηριωμένα, κατατέθηκε στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων της Βουλής, οι αντιδράσεις του «υπεύθυνου» και «διορατικού» Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου στις σχετικές εισηγήσεις μπορούν να συνοψιστούν στις πιο κάτω δικές του φράσεις που έχουν περίπου ως εξής: «Δε θέλω να γίνει master plan του λιμανιού Λεμεσού, διότι, αν γίνει, οι Λεμεσιανοί θα βρουν τρόπο να το υλοποιήσουν. Δεν εγκρίνω την περίληψη στον προϋπολογισμό της Αρχής του κονδυλίου για επέκταση του λιμανιού Λεμεσού, διότι αρκετά πλούσιοι έγιναν οι Λεμεσιανοί και δε θα τους κάνω και άλλο εκατομμυριούχους.» Σημειωτέον ότι όλα αυτά λέχθηκαν στην Επιτροπή όχι μόνο από τον κ. Μάριο Μελετίου, αλλά και από άλλο ανώτερο υπάλληλο της Αρχής Λιμένων.

Επίσης, ενώ την ανάγκη της άμεσης ετοιμασίας του master plan του λιμανιού Λεμεσού επισήμαναν και διαπίστωσαν όχι μόνο διάφοροι εμπειρογνώμονες—σύμβουλοι που μετακάλεσε η Αρχή Λιμένων, αλλά οι πάντες, συμπεριλαμβανομένου και του τωρινού Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου, που και οι δύο τους έκαναν κατά καιρούς σχετικές δηλώσεις, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής—και μάλιστα πρόσφατα, δηλαδή το Μάιο του 1990—όταν συζητείτο αυτό το θέμα στην Επιτροπή, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, δήλωσε ότι πιστεύει πως το λιμάνι της Λεμεσού δεν πάσχει από έλλειψη master plan. Όπως φαίνεται, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής δε βρίσκεται σε διαφωνία μόνο με τους υπηρεσιακούς και τα εκάστοτε Διοικητικά Συμβούλια της Αρχής Λιμένων, αλλά και με την ίδια την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Ας εξετάσουμε πού βρίσκεται σήμερα η λιμενική μας ανάπτυξη και ειδικότερα το λιμάνι της Λεμεσού. Μερικά από τα εμφανή προβλήματα, όπως λεπτομερέστατα αναφέρονται και στην Έκθεση, είναι και τα εξής:

- (α) Η αποτυχία των λιμανιών της Κύπρου να συμπορευθούν με τις νέες εξελίξεις στο λιμενικό τομέα και τις απαιτήσεις της εμπορικής ναυτιλίας.
- (β) Η μεταφορά εργασιών σημαντικών εταιρειών που ήταν παραδοσιακοί πελάτες της Κύπρου σε ξένα, ανταγωνιστικά γειτονικά λιμάνια.

- (γ) Η δυσφήμιση διεθνώς των κυπριακών λιμανιών λόγω της αποτυχίας τους να ικανοποιήσουν τους πελάτες τους, γεγονός που εκμεταλλεύτηκαν ανταγωνιστικά λιμάνια άλλων χωρών προς όφελός τους, αλλά και που έκανε άλλους πιθανούς πελάτες να κάμουν δεύτερες σκέψεις αν θα χρησιμοποιούσαν την Κύπρο ως σταθμό διαμετακομιστικού εμπορίου.
- (δ) Χείριστες οι σχέσεις μεταξύ του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων και όλων των φορέων που ασχολούνται με τα λιμάνια, όπως είναι οι ναυτικοί πράκτορες, οι αδειούχοι αχθοφόροι και άλλοι. Δεν είναι η πρώτη φορά που έξω από αυτή τη Βουλή αντικρίσαμε τους αχθοφόρους και άλλους φορείς με διάφορα υπομνήματα για τις κακές σχέσεις οι οποίες υπήρχαν μεταξύ τους.
- (ε) Αλλά κατά τη γνώμη μας κυριότερο από όλα είναι οι χείριστες σχέσεις μεταξύ του Γενικού Διευθυντή και των πλείστων διευθυντών, τμηματάρχων και υπαλλήλων, όπως και μεταξύ του Γενικού Διευθυντή και των εκάστοτε Διοικητικών Συμβουλίων της Αρχής Λιμένων.

Θα ήθελα, αγαπητοί συνάδελφοι, εδώ να αναφερθώ σε σχετικό έγγραφο το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή και που αφορά το Διευθυντή Εκμετάλλευσης, το Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης, τον Ανώτερο Εσωτερικό Ελεγκτή, τον Ανώτερο Λογιστή, τον Ανώτερο Πολιτικό Μηχανικό. Και αυτά τα υπομνήματα στρέφονταν προς το Γενικό Διευθυντή. Του ζητούσαν συζήτηση για τα διάφορα προβλήματα που υπήρχαν στην Αρχή Λιμένων. Παρόλο που ο χρόνος είναι πολύτιμος, να μου επιτρέψετε να διαβάσω μερικά απ' αυτά. Συγκεκριμένα η πρώτη επιστολή που στάληκε απ' αυτούς τους αξιωματούχους της Αρχής προς το Γενικό Διευθυντή έχει ως ακολούθως: «Ημερομηνία 19 Δεκεμβρίου 1988. Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι διευθυντές/τμηματάρχες της Αρχής. Όπως γνωρίζετε, ο προηγούμενος Πρόεδρος της Αρχής, κ. Ζαμπέλλας, με δική του πρωτοβουλία ξεκίνησε μια διαδικασία επίλυσης προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι διευθυντές/τμηματάρχες της Αρχής και που τους δυσχεραίνουν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και που άπτονται γενικότερα της ομαλής λειτουργίας της Αρχής. Η πρωτοβουλία αυτή κρίθηκε αναγκαία και ήταν ευπρόσδεκτη από όλους. Ωστόσο η αλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου δεν επέτρεψε στον κ. Ζαμπέλλα να προχωρήσει την πιο πάνω πρωτοβουλία του και η όλη διαδικασία σταμάτησε στο στάδιο υποβολής στον Πρόεδρο από μέρους των επηρεαζομένων, έπειτα από γραπτή παράκληση του ίδιου, των προβλημάτων τους σε μορφή ερωτηματολογίου. Επειδή τα ίδια προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν και σε μερικές περιπτώσεις σε αυξημένο βαθμό, παρακαλούμε όπως ενημερώσετε το νέο Πρόεδρο, κ. Πούγιουρο, σχετικά και όπως διευθετήσετε μια συνάντηση μαζί του στην παρουσία μας για συζήτηση του θέματος, με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων που υπάρχουν». Σημείωμα κάτω από αυτή την επιστολή του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, μέσω του οποίου έπρεπε να φύγει αυτή η επιστολή: «Καλά θα ήταν να ήξερα πρώτα», λέει, «εγώ αυτά τα προβλήματα». Άλλη επιστολή, με ημερομηνία 3 Ιανουαρίου 1989, πάλι από τους ίδιους διευθυντές προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων αναφέρει τα εξής: «Θέμα: Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι διευθυντές/τμηματάρχες της Αρχής. Αναφερόμαστε στην επιστολή μας με ημερομηνία 19 Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και στην απάντησή σας στις 22 Δεκεμβρίου 1988 ότι 'Καλά θα ήταν να ήξερα πρώτα εγώ αυτά τα προβλήματα' και επιθυμούμε να σας πληροφορήσουμε τα ακόλουθα: Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι τα προ-

βλήματα αυτά ήταν και εξακολουθούν να είναι σε γνώση σας και μάλιστα τα κυριότερα σχετίζονται με τον τρόπο διοίκησης και επικοινωνίας που εφαρμόζετε και μας ξενίζει η απάντησή σας, δεδομένου ότι τα προβλήματα αυτά αποτέλεσαν αντικείμενο επανειλημμένων συζητήσεων μαζί σας χωρίς καμιά λύση. Όπως ίσως θα θυμάστε, το θέμα, ύστερα από δική σας εισήγηση, συζητήθηκε με τον τότε Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Ζαμπέλλα, από την οποία συζήτηση προήλθε και η πρωτοβουλία του Προέδρου. Η πρόθεσή μας είναι να αναβιώσει η πρωτοβουλία του προηγούμενου Προέδρου και παρακαλούμε όπως φροντίσετε για τη διευθέτηση της συνάντησης που έχουμε ζητήσει μέχρι το τέλος του Γενάρη. Αν η παράκλησή μας δεν ικανοποιηθεί, επιφυλάσσουμε τα δικαιώματά μας».

Αλλά ας δούμε πάλι ποια ήταν η απάντηση του Γενικού Διευθυντή σε αυτό το δίκαιο αίτημα αυτών των διευθυντών. Σημειώνει: «Παρακαλώ να καταγράψετε προηγουμένως τα προβλήματά σας και να τα συζητήσουμε μαζί». Αναγκάστηκαν μετά, στις 20 Ιανουαρίου 1989, να αναφερθούν και πάλι στο ίδιο θέμα με την εξής επιστολή προς το Γενικό Διευθυντή και με άλλη επιστολή, ίδιας ημερομηνίας, προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, κ. Πούγιουρο, που έχουν ως ακολούθως: «Αναφερόμαστε στις προηγούμενες επιστολές μας, με ημ. 19 Δεκεμβρίου 1988 και 3 Ιανουαρίου 1989, σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε. Επειδή ενδιαφερόμαστε τόσο για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας, αλλά και ταυτόχρονα για τη δική μας επαγγελματική και προσωπική αξιοπρέπεια, σας έχουμε, όπως ξέρετε, υποβάλει πριν χρόνια ο καθένας μας χωριστά, αλλά και συλλογικά, τα προβλήματα που μας επηρεάζουν άμεσα και που θέτουν εμπόδια στην ομαλή διεξαγωγή της εργασίας και τη λειτουργία των τμημάτων μας και κατ' επέκταση της υπηρεσίας, δεδομένου ότι αυτά αφορούν θέματα διοίκησης (management). Τα προβλήματα αυτά που, όπως σας έχουμε ήδη αναφέρει, είναι σε γνώση σας βασικά πηγάζουν από τον τρόπο διοίκησης και επικοινωνίας που εφαρμόζετε στην υπηρεσία, παραμένουν πάντοτε άλυτα και πρόσθετα επιδεινώνουν την όχι ευχάριστη σε μας κατάσταση που υπάρχει. Πιστεύουμε ότι οι θέσεις που έχετε ως τώρα προβάλλει στις δύο προηγούμενες επιστολές μας δημιουργούν απλώς μια άσκοπη κωλυσιεργία και καθόλου δε μας ικανοποιούν, δεδομένου ότι γενεσιουργός αιτία των προβλημάτων είναι ακριβώς η διαφορά απόψεων που υπάρχει μεταξύ εμάς και εσάς όσον αφορά την αντίκριση και επίλυσή τους και η δική σας άτεγκτη στάση, όπως και καθημερινά έχουμε την ευκαιρία να διαπιστώνουμε. Ενόψει των πιο πάνω θεωρούμε ότι η παραπέρα ανταλλαγή επιστολών κανένα χρήσιμο σκοπό δεν εξυπηρετεί και γι' αυτό θέλουμε να προσφύγουμε στον Πρόεδρο με τη συνημμένη επιστολή μας που παρακαλούμε όπως τη διαβιβάσετε και μας ενημερώσετε τα σχετικά.»

Και εδώ της ίδιας ημερομηνίας είναι επιστολή προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία στην ουσία αναφέρει τα ίδια, όπως και οι άλλες επιστολές. Αλλά φωνή βοώντος εν τη ερήμω και αυτή τη φορά. Ο Γενικός Διευθυντής με σημείωμα στην επιστολή λέγει: «Λυπούμαι, αλλά η θέση μου παραμένει αναλλοίωτη». Και αυτοί οι διευθυντές/τμηματάρχες της Αρχής Λιμένων αναγκάστηκαν τελικά να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες του Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αναστασιάδη ο οποίος έστειλε επιστολή προς τον Πρόεδρο της Αρχής Λιμένων για όλη αυτή την κατάσταση που για δύο συνεχή χρόνια αρνείτο ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων να ακούσει αυτούς τους ανθρώπους. Θα διαβάσω την απάντηση την οποία έδωσε ο κ. Πούγιουρος.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ερωτοκρίτου ο Πρόεδρος αποχώρησε από την αίθουσα της Βουλής και τον αντικατέστησε ο κ. Γ. Λαδάς).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κύριε Ερωτοκρίτου, είναι απαραίτητο να διαβαστεί η αλληλογραφία; Δε μας λέτε το περιεχόμενο της αλληλογραφίας;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σύντομη. Απλώς η επιστολή προς τον κ. Πούγιουρο είναι μακροσκελής, γι' αυτό δε θα τη διαβάσω. Αλλά επιτρέψτε μου να διαβάσω την απάντηση του κ. Πούγιουρου. Ο λόγος που τα αναφέρω αυτά, κύριε Πρόεδρε, είναι απλώς το ότι οι εργατικές σχέσεις του Γενικού Διευθυντή όχι μόνο με τους αχθοφόρους, όχι μόνο με τους άλλους φορείς μέσα στα λιμάνια, αλλά και με τους ίδιους τους διευθυντές είναι κατά τη γνώμη μου ανεπίτρεπτες. Και όταν δεν υπάρχουν καλές εργατικές σχέσεις, οπωσδήποτε αυτό είναι κάτι το πολύ επιζήμιο για τη λειτουργία ενός τέτοιου σημαντικού οργανισμού, αφού λόγω αυτών των σχέσεων, λόγω αυτής της κακομεταχείρισης, λόγω αυτής της κακής διοίκησης αυτού του οργανισμού ο τόπος έχει ζημιωθεί εκατομμύρια λίρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι η θέση σας λοιπόν, κύριε Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και προς υποστήριξη της θέσης αυτής μπορείτε να καταθέσετε την αλληλογραφία αυτή.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα. Η επιστολή, κύριε Πρόεδρε, που έφυγε από τον κ. Πούγιουρο έχει ως εξής: «Αγαπητέ Νίκον», στον κ. Αναστασιάδη, «πήρα την επιστολή σας, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1989, το περιεχόμενο της οποίας μου προκάλεσε και κατάπληξη και στενοχώρια, γιατί οι διευθυντές/τμηματάρχες της Αρχής της οποίας προϊστάμαι δεν ηδυνήθησαν να με συναντήσουν μαζί με το Γενικό Διευθυντή, για να συνεχίσουμε τη διαδικασία επίλυσης προβλημάτων που ξεκίνησε ο προκάτοχός μου, πρώην Πρόεδρος της Αρχής, κ. Ζαμπέλλας, παρά τις συνεχείς γραπτές εκκλήσεις των εν λόγω διευθυντών/τμηματάρχων προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων και χωρίς να ενημερωθώ από αυτόν για αυτή τη σημαντική του ενέργεια».

Φυσικά, κύριε Πρόεδρε, δε θα αναφερθώ στις σχέσεις του Γενικού Διευθυντή της Αρχής και του Διευθυντή του λιμανιού Λεμεσού, διότι αυτές εκτίθενται λεπτομερώς στην Έκθεση. Εκείνο όμως το οποίο έχω να παρατηρήσω είναι το εξής: Ότι δεν είναι δυνατόν ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων να μην επικοινωνεί με το Διευθυντή του λιμανιού Λεμεσού. Όλα αυτά αποβαίνουν, χωρίς κατά τη γνώμη μου αμφιβολία, σε ζημιά της ομαλής λειτουργίας των λιμανιών και γενικότερα σε μεγάλη ζημιά του τόπου μας. Και φυσικά, κύριε Πρόεδρε, όλα τα πιο πάνω μεταφράζονται σε άμεσες σημαντικές οικονομικές απώλειες για τον τόπο, αλλά και σε έμμεσες, λόγω απεργιών, μειωμένης παραγωγικότητας και απόδοσης, αποδιοργάνωσης και άλλων. Έχοντας υπόψη όλα αυτά και όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Επιτροπής, εμείς του Δημοκρατικού Συνα-

γερού πιστεύουμε ότι είναι καιρός η Εκτελεστική Εξουσία και ειδικότερα το Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων να επέμβουν, διορίζοντας ανεξάρτητη διερευνητική επιτροπή, για να διερευνήσουν την κατάσταση που επικρατεί, να καταθέσουν ευθύνες και να επιβάλουν κυρώσεις. Παράταση της υφιστάμενης κατάστασης, πέραν των προβλημάτων που δημιουργεί στην όλη λειτουργία του λιμανιού, έχει και σοβαρές επιπτώσεις στη γενικότερη οικονομία του τόπου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα εδώ να κάμω μια παρένθεση και να αναφέρω ότι από τις πληροφορίες μου η έκθεση των εμπειρογνομόνων, που τελευταία και προς πίστιν του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν μετακληθεί, περίπου αναφέρει τα ίδια πράγματα. Με λίγα λόγια, δυστυχώς για μας, τα μηνύματα που δίνονται μέσα από την έκθεση των συμβούλων μηχανικών είναι ότι η Κύπρος τα κατάφερε να πορευθεί ενάντια στις απαιτήσεις της σύγχρονης ναυτιλίας και λιμενικής βιομηχανίας και ήδη βρίσκεται τουλάχιστον 7 έως 10 χρόνια αργοπορημένη σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες όσον αφορά τα λιμενικά έργα υποδομής και το λιμενικό εξοπλισμό. Αναφέρονται, κύριε Πρόεδρε, στην έκθεση αυτή οι σημερινές ανάγκες του λιμανιού Λεμεσού σε μήκος κρηπιδωμάτων. Παρόλο που ο Γενικός Διευθυντής είπε άλλα πράγματα στην Επιτροπή, όπως φαίνεται και στην Έκθεση, εντούτοις οι εμπειρογνώμονες έχουν εντελώς αντίθετη άποψη, δηλαδή ότι ο Ανώτερος Μηχανικός της Αρχής έχει αναφέρει έρχονται με αυτή την έκθεση και οι άλλοι εμπειρογνώμονες να διαπιστώσουν. Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που για μας είναι γνωστή η πέτρα του σκανδάλου, εντούτοις θα αναμένουμε σύντομα τις ενέργειες της κυβέρνησης και του Συμβουλίου της Αρχής και τα πορίσματά τους για να καθορίσουμε την τελική μας θέση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε αφορά τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού της Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και τις δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου. Το θέμα γράφτηκε στις 16.11.1989 και από τότε, λόγω της σοβαρότητάς του, απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων επανειλημμένα σε πολύωρες συνεδριάσεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής παρουσιάζονται δυο διαφορετικές απόψεις.

Η μια άποψη, που υποστηρίζεται από όλους του επαγγελματικούς συνδέσμους που έχουν σχέση με το λιμάνι—Σύνδεσμοι Ναυτικών Πρακτόρων, Ταξιδιωτικών Πρακτόρων, Εκτελωνιστών, Αδειούχων Αχθοφόρων, ιδιωτικές εταιρείες που έχουν σχέση με το λιμάνι, ΕΒΕΛ, συνδικαλιστικές οργανώσεις, καθώς και ανώτεροι τμηματάρχες της Αρχής Λιμένων—εντοπίζει τα προβλήματα του λιμανιού στα εξής:-

1. Στην έλλειψη ρυθμιστικού σχεδίου, με αποτέλεσμα τη λανθασμένη διάταξη και κατά συνέπεια την κακή λειτουργία και εκμετάλλευση του χώρου. Αυτό προκαλεί σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, μη αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού και μηχανικού εξοπλισμού, μειώνει την παραγωγικότητα, αυξάνει το κόστος λειτουργίας και εμποδίζει την ορθολογιστική ανάπτυξη του λιμανιού.

2. Στην ανεπάρκεια βυθίσματος και στην έλλειψη κατάλληλου κρηπιδώματος, ώστε να εξυπηρετούνται πλοία της τρίτης γενεάς. Ως αποτέλεσμα αυτής της έλλειψης μεγάλες εταιρείες, όπως η Scandutch, η Norgasia, η Ocean Line, η NYK Line, η CMA και η POL, εγκατέλειψαν την Κύπρο και χρησιμοποιούν άλλα γειτονικά μας λιμάνια για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο, ενώ άλλες εταιρείες, όπως π.χ. η MAERSK Line, προτίμησαν λιμάνια γειτονικών μας χωρών.

Ο όγκος του διαμετακομιστικού εμπορίου το οποίο χάθηκε ή έφυγε από τη Λεμεσό μπορούμε να πούμε ότι είναι γύρω στο μισό εκατομμύριο περίπου εμπορευματοκιβώτια το χρόνο, αν λάβουμε υπόψη τον αριθμό των εμπορευματοκιβωτίων που διακινεί σήμερα μέσω των ξένων λιμανιών καθεμιά από τις πιο πάνω εταιρείες. Με άλλα λόγια ο αριθμός των διακινούμενων εμπορευματοκιβωτίων μέσω του λιμανιού της Λεμεσού θα μπορούσε σήμερα να ήταν γύρω στις 800,000 το χρόνο και όχι 273,000 που είναι σήμερα, νοουμένου ότι το λιμάνι της Λεμεσού θα ήταν έγκαιρα έτοιμο από απόψεως εγκαταστάσεων και εξοπλισμού να εξυπηρετήσει τα μεγαλύτερα σε βύθισμα πλοία.

3. Στην ανεπάρκεια κλειστών και ανοικτών αποθηκευτικών χώρων, με αποτέλεσμα την αποθήκευση των εμπορευμάτων σε ακατάλληλους χώρους. Η έλλειψη αποθηκευτικών χώρων προκαλεί και σοβαρή καθυστέρηση στην παραλαβή των εμπορευμάτων.
4. Στη χρήση πεπαλαιωμένων πλωτών μέσων (ρυμουλκών και πλοηγίδων) που κρίνονται επικίνδυνα για την ασφάλεια των πληρωμάτων. Χαρακτηριστικά εκπρόσωπος συνδικαλιστικής οργάνωσης δήλωσε πως, όταν είναι ανάγκη να ρυμουλκηθεί πλοίο, οι οδηγοί προσεύχονται να φυσήξει αέρας για να βγάλει το πλοίο έξω.
5. Στην ανεπάρκεια χερσαίου μηχανικού εξοπλισμού.
6. Στη διπλογραφία.
7. Στις κακές σχέσεις του Γενικού Διευθυντή με όλους τους συνδέσμους που χρησιμοποιούν το λιμάνι, καθώς και με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τους ανώτερους τμηματάρχες της Αρχής Λιμένων. Χαρακτηριστικά τονίστηκε ότι ο Γενικός Διευθυντής δεν επικοινωνεί και ούτε δέχεται να επικοινωνήσει με το Λιμενάρχη Λεμεσού όσο επείγον ή σοβαρό κι αν είναι το θέμα ή το πρόβλημα, αλλά κατά της ιδιαιτέρας κανόνα η επικοινωνία γίνεται με μηνύματα μόνο μέσω του Γενικού Διευθυντή.

Κατατέθηκε επίσης επιστολή υπογραμμένη από τους πέντε ανώτερους τμηματάρχες της Αρχής (Διευθυντή Εκμετάλλευσης, Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης, Ανώτερο Εσωτερικό Ελεγκτή, Ανώτερο Λογιστή και Ανώτερο Πολιτικό Μηχανικό) που απευθύνεται προς τον Πρόεδρο της Αρχής και με την οποία ζητούν την παρέμβασή του για σοβαρά προβλήματα που άπτονται κυρίως θεμάτων διοίκησης και που επηρεάζουν την επαγγελματική και προσωπική τους αξιοπρέπεια, τονίζοντας πως γενεσιουργός αιτία είναι η διαφορά απόψεων με το Γενικό Διευθυντή και η μέθοδος διοίκησης που ασκεί.

Η άλλη άποψη εκφράζεται από το Γενικό Διευθυντή και διαφωνεί με τις απόψεις όλων των άλλων. Και όπως διαπιστώνεται στη συνέχεια, βρίσκεται σε

αντίθεση και με τις απόψεις και με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων, καθώς και με τις διαπιστώσεις των εμπειρογνομόνων στους οποίους η Αρχή ανέθεσε την ετοιμασία του ρυθμιστικού σχεδίου.

Ρυθμιστικό Σχέδιο:

Ο Γενικός Διευθυντής αναφέρει ότι το λιμάνι δεν πάσχει από έλλειψη ρυθμιστικού σχεδίου. Η θέση αυτή είναι άκρως αντίθετη με τη θέση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής ότι το λιμάνι της Λεμεσού στερείται ενός τέτοιου σχεδίου ανάπτυξης και γι' αυτό αποφάσισε την άμεση ετοιμασία τέτοιου σχεδίου. Το λιμάνι μέχρι σήμερα ανεπτύσσετο με προχειρότητα, χωρίς κανένα πρόγραμμα και χωρίς συγκεκριμένους στόχους, ακριβώς λόγω της μη ύπαρξης ρυθμιστικού σχεδίου. Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής, με όλη την υπευθυνότητα που όφειλε να τον διακρίνει, μας είπε ότι το λιμάνι της Λεμεσού δε στερείται τέτοιου σχεδίου, ενώ ούτε τις βασικές υπηρεσίες έχει το λιμάνι για εξυπηρέτηση επιβατηγών πλοίων και επιβατών. Επίσης το λιμάνι δε διαθέτει ειδικό κρηπιδώμα για εξυπηρέτηση πλοίων τύπου ρο-ρο ή μεγάλων πλοίων που μεταφέρουν σιτηρά, ενώ συνεχώς χάνονται ναυτιλιακές γραμμές λόγω της έλλειψης επαρκούς βυθίσματος.

Ανεπάρκεια βυθίσματος:

Ο Γενικός Διευθυντής αναφέρει ότι με μια εξαίρεση, την Scandutch, δεν ήταν σωστό να λεχθεί ότι οι τωρινές ανάγκες βυθίσματος είναι 13-14 μέτρα. Λυπούμαι ειλικρινά γιατί ο Γενικός Διευθυντής είτε δεν παρακολουθεί τη λιμενική μας βιομηχανία είτε προσπαθεί να παραπλανήσει, γιατί οι ακόλουθες ναυτιλιακές γραμμές έχουν επίσης εγκαταλείψει την Κύπρο τόσο για το μικρό βύθισμα του λιμανιού όσο και για άλλους λόγους: Η Norasia Line, η CMA, η P.O.L., η Ocean Line και η N.Y.K. Line. Όμως το πρόβλημα δε σταματά εδώ. Έχουμε την άποψη ότι ο Γενικός Διευθυντής όφειλε τουλάχιστο να παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στην εμπορική ναυτιλία, καθώς και τον τρόπο ανάπτυξης των γειτονικών μας ανταγωνιστικών λιμανιών. Όφειλε να γνωρίζει ότι εδώ και λίγα χρόνια η Μάλτα, ο Πειραιάς, η Αλεξάνδρεια, το Πορτ-Σάιντ, η Δαμιέττα, καθώς και τα τουρκικά λιμάνια κατασκευάζουν νέα κρηπιδώματα με βύθισμα 13 μέχρι 14 μέτρα, για να μπορούν να εξυπηρετούν τα νέα υπό συζήτηση πλοία. Ούτε και αυτό όμως έχει επηρεάσει το Γενικό Διευθυντή, αλλά εξακολουθεί να έχει την ίδια άποψη. Δυστυχώς όμως το λιμάνι της Λεμεσού πληρώνει αυτή την ίδια άποψη. Δυστυχώς όμως το λιμάνι της Λεμεσού πληρώνει αυτή την αδιαφορία και μειονεκτεί σοβαρά έναντι των ανταγωνιστικών μας λιμανιών που μας στερούν όλο και μεγαλύτερο όγκο φορτίου.

Κρηπιδώματα:

Ο Γενικός Διευθυντής τονίζει ότι δεν υπάρχει καμιά ένδειξη ότι οι ανάγκες σε κρηπιδώμα είναι διπλάσιες, επειδή ο βαθμός χρήσης του λιμανιού από το 1987 μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 1990 είναι 66% - 75% και αφού, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα, τότε μόνο θεωρείται ότι υπάρχει πρόβλημα κρηπιδώματος και συμφόρησης, όταν η χρήση ξεπεράσει το 80%. Αντίθετα με την άποψη και τα στοιχεία του Γενικού Διευθυντή, οι εμπειρογνώμονες που ετοίμασαν το ρυθμιστικό σχέδιο του λιμανιού της Λεμεσού αναφέρουν ότι ο βαθμός χρήσης του λιμανιού το 2ο εξάμηνο του 1989 ήταν 83% - 96% και το πρώτο εξάμηνο του 1990 73% - 96%. Οι ίδιοι εμπειρογνώμονες στη μελέτη τους παρατηρούν ότι τα κρηπιδώματα είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται μάζιμουμ κατά 60% για τα πλοία εμπορευ-

ματοκιβωτίων, τα επιβατηγά πλοία και τα πλοία που μεταφέρουν φορτία χύδην, ενώ για τα πλοία του γενικού φορτίου η δυνατή χρησιμοποίηση του κρηπιδώματος είναι μάξιμουμ 70%. Τα ποσοστά αυτά χρήσεως των κρηπιδωμάτων έχουν ξεπεραστεί στη Λεμεσό εδώ και αρκετά χρόνια και ο Γενικός Διευθυντής συνεχίζει για δικούς του λόγους να ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει στενότητα κρηπιδωμάτων. Δυστυχώς το πρόβλημα δε σταματά εδώ. Τα φορτία που έχει χάσει το λιμάνι της Λεμεσού είναι πάρα πολλά και δε χωρεί αμφιβολία ότι και ο διπλάσιος αριθμός κρηπιδωμάτων να υπήρχε και πάλι θα υπήρχε πρόβλημα. Δεν μπορεί ο Γενικός Διευθυντής να βασίζεται μόνο στη σημερινή δυνατότητα του λιμανιού, αλλά πρέπει να υπολογίζει και το τι χάσαμε από λάθη ή παραλείψεις, για να βγουν τα σωστά συμπεράσματα. Και όπως έχω αναφέρει και πιο πάνω, πολλά είναι τα φορτία, αλλά και οι επιβάτες που χάθηκαν, ενώ θα μπορούσαν να εξυπηρετηθούν μέσω του λιμανιού της Λεμεσού με όλα τα γνωστά ευεργετικά αποτελέσματα.

Επιβατική κίνηση:

Ο Γενικός Διευθυντής δήλωσε ότι η επιβατική κίνηση δεν επηρεάστηκε και ότι κανένα κρουαζιερόπλοιο δεν παρέκαμψε την Κύπρο. Αντίθετη άποψη έχουν εκφράσει όλοι όσοι ασχολούνται με την επιβατική και τουριστική κίνηση πλοίων και επιβατών, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι ύστερα από μεγάλες προσπάθειες, είχαν δημιουργήσει ένα νέο είδος τουρισμού για την Κύπρο που περικλείει διήμερες ή τριήμερες κρουαζιέρες στην Αίγυπτο και το Ισραήλ. Για το σκοπό αυτό είχαν δρομολογηθεί αρκετά πλοία τα οποία δεν μπορούσαν να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικά. Οι ίδιοι αυτοί κύκλοι δήλωσαν επίσης ότι υπήρχαν και εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες αλματώδους ανάπτυξης αυτού του είδους της τουριστικής κίνησης, αλλά λόγω στενότητας κρηπιδώματος και κατάλληλων βοηθητικών χώρων η προσπάθεια αυτή δεν μπορεί να υλοποιηθεί. Αβασάνιστα λοιπόν βγαίνει το συμπέρασμα ότι και η επιβατική κίνηση επηρεάστηκε, αλλά και επιπρόσθετος αριθμός επιβατηγών πλοίων δεν έχει προσεγγίσει το λιμάνι Λεμεσού.

Πλωτά μέσα:

Ο Γενικός Διευθυντής δήλωσε ότι τα πλωτά μέσα, ρυμουλκά και πλοηγίδες, είναι πεπαλαιωμένα, γι' αυτό παρουσιάζουν κατά καιρούς κάποια προβλήματα, τα οποία όμως αντιμετωπίζονται επιτυχώς και δεν υπάρχει θέμα ασφάλειας. Αντίθετη άποψη είχε το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής το οποίο εσπευσμένα αποφάσισε να παραγγείλει πλοηγίδες και ρυμουλκά.

Διάταξη του χώρου:

Ο Γενικός Διευθυντής τόνισε ότι δεν τίθεται θέμα λανθασμένης διάταξης του χώρου. Παραδέχτηκε όμως ότι η αίθουσα επιβατών δεν είναι στο ιδεώδες σημείο και ότι ήταν μια κατ' οικονομία λύση. Επίσης παραδέχτηκε ότι η τοποθέτηση του μηχανουργείου των μηχανημάτων στοιβασίας στο δυτικό μέρος του λιμανιού, ενώ ο σταθμός των εμπορευματοκιβωτίων βρίσκεται στο ανατολικό, προκαλεί κάποια προβλήματα. Αντίθετα με την άποψη του Γενικού Διευθυντή οι Coode & Partners, που ετοίμασαν το ρυθμιστικό σχέδιο, μεταξύ άλλων διαπίστωσαν και την κακή ένταξη αρκετών εγκαταστάσεων. Το σχέδιο επέκτασης του λιμανιού προβλέπει την κατεδάφιση των αποθηκών 3 και 4 που η δαπάνη για την αντικατάστασή τους θα υπερβεί το ένα εκατομμύριο λίρες.

Σχέσεις Γενικού Διευθυντή με τους συνεργάτες της Αρχής και το προσωπικό:

Σε ό,τι αφορά τις σχέσεις του με τους συνεργάτες της Αρχής και το προσωπικό ο Γενικός Διευθυντής ανέφερε: «Είναι αλήθεια ότι στη διάρκεια της 14ετούς θητείας μου στην Αρχή Λιμένων ήρθα αρκετές φορές σε αντιπαράθεση τόσο με τρίτους όσο και με συνδικαλιστικές οργανώσεις και μέρος του προσωπικού. Πέρα από το μη ευέλικτο του χαρακτήρα μου, το οποίο και αναγνωρίζω, ο λόγος δεν είναι άλλος από τα συγκρουόμενα συμφέροντα στο λιμενικό χώρο, καθώς και η συνεχής μου προσπάθεια να εξυπηρετήσω το δημόσιο συμφέρον, μη ενδίδοντας στον εύκολο τρόπο ικανοποίησης προσωπικών ή ευρύτερων ιδιωτικών συμφερόντων, πότε του ενός και πότε του άλλου.» Αυτά ανέφερε επί λέξει ο Γενικός Διευθυντής σε γραπτό σημειώμά του.

Είναι φανερό ότι ο Γενικός Διευθυντής χρησιμοποιεί εσκεμμένα τη φράση «πέρα από το μη ευέλικτο του χαρακτήρα μου, για να καταδείξει την ανυποχώρητη θέση του σε οτιδήποτε πιστεύει ο ίδιος ότι είναι ενάντια στα συμφέροντα της Αρχής Λιμένων. Δυστυχώς όμως -και αυτό το λέω με πολλή λύπη- για τον ίδιο ως Γενικό Διευθυντή, αλλά και για την Αρχή Λιμένων ο μη ευέλικτος χαρακτήρας του έχει αναμφίβολα ολέθρια αποτελέσματα σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων. Γιατί ο μη ευέλικτος χαρακτήρας του οδήγησε το μισό σχεδόν από το προσωπικό της Αρχής στο να επιθυμεί έντονα να μετακινηθεί στο Τμήμα Τελωνείων. Ο μη ευέλικτος χαρακτήρας του οδήγησε τις συντεχνίες του προσωπικού στο να υποβάλουν στον Υπουργό Συγκοινωνιών και στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ότι δεν εμπιστεύονται το Γενικό Διευθυντή της Αρχής, με αποτέλεσμα να μην παίρνει μέρος στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού που επιλαμβάνεται τα διάφορα προβλήματα του προσωπικού. Για το μη ευέλικτο χαρακτήρα του το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής παρέκαμψε το Γενικό Διευθυντή και διόρισε Υπεπιτροπή από μέλη του Συμβουλίου, η οποία έλυσε σοβαρά εκκρεμούμενα προβλήματα του προσωπικού που ήταν αιτία συνεχών προστριβών και απεργιών. Για τον ίδιο λόγο το Διοικητικό Συμβούλιο παίρνει πλέον αποφάσεις αγνοώντας το Γενικό Διευθυντή, γιατί έχει διαπιστωθεί ότι ο μη ευέλικτος χαρακτήρας του μόνο ζημιά προκαλεί στην Αρχή που αντανακλά άμεσα και στην οικονομία του τόπου. Σ' έναν οργανισμό όπως η Αρχή Λιμένων ο μη ευέλικτος χαρακτήρας του Γενικού Διευθυντή δε συμβάλλει στη λύση κανενός προβλήματος και οδηγούνται τα πράγματα στο μηδενισμό, τις διχόνοιες, τις απεργίες και την αυτοκαταστροφή της ίδιας της Αρχής.

Από τη διερεύνηση του θέματος, αλλά και από τον όγκο των εγγράφων που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει ότι βασική αιτία για την ύπαρξη των σοβαρών προβλημάτων του λιμανιού της Λεμεσού ήταν οι σχέσεις του Γενικού Διευθυντή με τους συνεργάτες της Αρχής και το προσωπικό και η πλημμελής και μονομερής ενημέρωση των Διοικητικών Συμβουλίων της Αρχής από το Γενικό Διευθυντή. Στην προσπάθειά του να απεκδυθεί της ευθύνης ο Γενικός Διευθυντής στο γραπτό σημειώμά του αναφέρει: «Θα ήθελα σχετικά να υποδείξω ότι σύμφωνα με το νόμο για τα καθημερινά θέματα (day to day matters) αποφασίζει ο Γενικός Διευθυντής, ενώ για θέματα πολιτικής και τις εξουσίες που απορρέουν από το νόμο και φυσικά και για τα αναπτυξιακά έργα την ευθύνη έχει το Συμβούλιο της Αρχής. Σύμφωνα όμως με γνωμάτευση των Νομικών Συμβούλων της Αρχής «ο Γενικός Διευθυντής είναι ο κύριος σύμβουλος του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι υπεύθυνος διά πάντα τα θέματα τα αφορώντα τη

διοίκηση, διεύθυνση, οργάνωση, έλεγχο και ανάπτυξη όλων των υπό τη δικαιοδοσία της Αρχής Λιμένων κ.ά.»

Είναι γνωστό και δεν αναμένεται ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα έχουν ειδικές γνώσεις για τα λιμενικά. Αναμένεται όμως ότι ο Γενικός Διευθυντής με τη βοήθεια των συνεργατών του θα συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο. Βασικό ερώτημα που προέκυψε κατά τη συζήτηση του θέματος ήταν αν ο Γενικός Διευθυντής συμβούλευε σωστά το Διοικητικό Συμβούλιο για να το βοηθά στη λήψη σωστών αποφάσεων. Από έγγραφα που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν, αποδείχτηκε ότι ο Γενικός Διευθυντής στερούσε το Διοικητικό Συμβούλιο από αρμόδια και σφαιρική πληροφόρηση. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε ότι το 1981 λήφθηκε απόφαση και έγιναν σκέψεις για ρυθμιστικό σχέδιο. Το 1982 ο Οικονομικός Διευθυντής σε συνεργασία με τον Ανώτερο Μηχανικό ετοίμασαν σχετική μελέτη. Ο Γενικός Διευθυντής όμως έδωσε οδηγίες να παγοποιηθεί το θέμα. Από τότε και κάθε χρόνο ο Ανώτερος Πολιτικός Μηχανικός εισηγείτο συμπερίληψη στους προϋπολογισμούς της Αρχής ποσού για ρυθμιστικό σχέδιο, ενώ ο Γενικός Διευθυντής όχι μόνο απέρριπτε τις εισηγήσεις του Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού, αλλά του απαγόρευε να ενημερώσει το Διοικητικό Συμβούλιο για τις απόψεις του. Είναι φυσικό να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Όταν όμως οι διαφορετικές απόψεις κατ' εξακολούθηση αποκρύπτονταν από το Διοικητικό Συμβούλιο, έχω την άποψη ότι μεθοδευμένα τούτη η πράξη στόχευε να κατευθύνει το Διοικητικό Συμβούλιο να αποφασίζει με βάση μόνο τις δικές του προτάσεις ή εισηγήσεις, που πιθανόν να μην ήταν οι πιο ορθές. Με αυτή την τακτική ο Γενικός Διευθυντής στερούσε το Διοικητικό Συμβούλιο από αρμόδια και σφαιρική πληροφόρηση και τροχοδρομούσε τη μη λήψη αποφάσεων ή τη λήψη αποφάσεων που ο ίδιος επιδίωκε και που, όπως αποδεικνύεται, ήταν λανθασμένες.

Συμπερασματικά διαφάνηκε ότι αιτία των δεινών που μαστιίζουν το λιμάνι της Λεμεσού είναι οι λανθασμένες εκτιμήσεις του Γενικού Διευθυντή και οι σχέσεις του με τους συνεργάτες του, που οφείλονται στον ιδιόρρυθμο χαρακτήρα του. Αγνοεί και απορρίπτει κάθε διαφορετική άποψη. Λέχθηκε πως πρόκειται για εργατικό υπάλληλο και άτομο που δε χρηματίζεται. Δεν προβλήθηκε ισχυρισμός περί του αντιθέτου. Εντούτοις, το μη ευέλικτο του χαρακτήρα του, όπως ο ίδιος ομολόγησε, τον φέρνει σε μόνιμη αντιπαράθεση με όλους τους συνεργάτες της Αρχής, τους τμηματάρχες και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Είναι αδιανόητο να μη συνομιλά με τμηματάρχες ή η επικοινωνία να γίνεται μόνο μέσω της ιδιαιτέρας του.

Κύριε Πρόεδρε, το λιμάνι της Λεμεσού αποτελεί τον οικονομικό πνεύμονα της Κύπρου. Δυστυχώς ο ευαίσθητος τούτος χώρος υποβαθμίστηκε επικίνδυνα και κακοποιήθηκε πολύ από πείσματα, εγωισμούς και ετσιθελισμούς. Οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου είναι ανυπολόγιστες. Το διαφυγόν ποσό υπολογίζεται σε 20 με 30 εκατομμύρια λίρες ετησίως. Η Βουλή διαδραμάτισε σωστά το ρόλο της. Με τη συζήτηση του θέματος για έναν και πλέον χρόνο έφερε στην επιφάνεια τη δεινή κατάσταση του λιμανιού και τα αίτια που την προκάλεσαν. Έτσι βοήθησε στη λήψη σοβαρών αποφάσεων, όπως η ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου, η εργασία τις Κυριακές, η παραγγελία ρυμουλκών, πλοηγίδων και άλλου εξοπλισμού, η ανάληψη των εργασιών από το Σύνδεσμο Αδειούχων Αχθοφόρων και η εσπευσμένη τροchioδρόμηση κατασκευής έργων για την ανάπτυξη του λιμανιού.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πιστεύω ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής και η κυβέρνηση θα διερευνήσουν σε βάθος το όλο θέμα και δε θα διστάσουν να κατανέμουν ευθύνες και αν παραστεί ανάγκη να επιβάλουν κυρώσεις, έτσι που να αρθούν όλα τα εμπόδια που παρεμβάλλονται στην ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη του λιμανιού της Λεμεσού.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρυσοστόμου ο Πρόεδρος της Βουλής επανακατέλαβε την έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου και να ετοιμάζεται ο κ. Μανδριώτης.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος επί του θέματος το οποίο εγέρθηκε, γιατί ούτε ανήκω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου που επιλήφθηκε του θέματος, αλλά ούτε και έλαβα μέρος σε όλες αυτές τις επαφές που έγιναν για τον καταρτισμό της Έκθεσης.

Εκείνο που θα ήθελα να πω είναι ότι πράγματι φαίνεται από την Έκθεση, η οποία είναι πολυσέλιδη, ότι υπάρχουν πολλές ελλείψεις στο λιμάνι της Λεμεσού. Χρειάζεται εκβάθυνση, επέκταση του κρηπιδώματος, ο εξοπλισμός είναι παλιός, υπάρχει ανεπάρκεια του εξοπλισμού, λέχθηκε, και γίνεται διπλή εργασία, δηλαδή εργάζονται οι τελωνειακοί ξεχωριστά από τους λιμενικούς υπαλλήλους, και πολλές άλλες διαπιστώσεις οι οποίες πράγματι πρέπει να ρυθμιστούν. Για όλα αυτά και για να διορθωθεί το κακό χρειάζεται απόφαση της κυβέρνησης, του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία θα διαβιβαστεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής θα αποφασίσει σχετικά και θα εκτελέσει εκείνη η ομάδα των υπαλλήλων που λέγονται υπάλληλοι της Αρχής Λιμένων της Κύπρου. Αυτή είναι η σωστή διαδικασία και αυτό λέει ο νόμος. Γίνεται απόπειρα να αποδοθεί στο Γενικό Διευθυντή το γεγονός ότι δεν κάμνει ακόμα 1,500 μέτρα κρηπιδωμα, δεν αποφασίζει να αρχίσει να εκσκάπτει το λιμάνι, δεν αγοράζει μηχανήματα, με λίγα λόγια δεν ξοδεύει 50, 100 εκατομμύρια λίρες που χρειάζονται για να γίνουν όλα αυτά τα πράγματα, ενώ ο νόμος λέει ότι δεν έχει κανένα δικαίωμα να αποφασίζει για τίποτε. Εκείνο που πρέπει να γίνεται είναι να αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο που έχει, δυνάμει του νόμου, το δικαίωμα της αποφάσεως και αυτός να εκτελεί και να κοιτάζει να διοικεί το προσωπικό της Αρχής Λιμένων, όπως διοικεί ο κάθε τμηματάρχης τους υπαλλήλους του: αν έρχονται στη δουλειά τους, αν κάμνουν το έργο που προβλέπεται από τα σχέδια υπηρεσίας. Γι' αυτό το λόγο θεωρώ ότι η όλη πολεμική που γίνεται εναντίον του Γενικού Διευθυντή, ο οποίος επελέγη να είναι το εξιλαστήριο θύμα για τα κακώς κείμενα στο λιμάνι της Λεμεσού, είναι μια πολεμική τουλάχιστον και το λιγότερο που θα πρέπει να λεχθεί άδικη που δεν αποδίδει την πραγματικότητα. Και δεν μπορεί αυτή η ευθύνη να του αποδοθεί με οποιοδήποτε τρόπο.

Κύριοι συνάδελφοι, χρησιμοποιήθηκε επίσης -και λυπούμαι να το πω, δε θέλω να θίξω κανένα- και μικρολογία νομίζω σ' αυτή την περίπτωση κατά την ανάπτυξη των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το λιμάνι της Λεμεσού. 'Οτι δηλαδή ο Διευθυντής του λιμανιού μόνο εγγράφως και μέσω της γραμματείας του Γενικού Διευθυντή μπορεί να επικοινωνήσει μ' αυτόν, ενώ γνωρίζουμε ότι ο

Λιμενάρχης ασκεί, δυνάμει των σχεδίων υπηρεσίας και του νόμου, σημαντικότερα καθήκοντα αυτόνομα. Και με τη νέα τάση που επικρατεί και με τη νέα νομοθεσία που δώσαμε σ' αυτή τη χώρα όχι μόνο οφείλει να εκτελεί αυτά τα καθήκοντα, αλλά και δικαιούται να εκτελεί τα καθήκοντά του.

Ώστε, για να επαναλάβω, εκείνο που φαίνεται πως συμβαίνει σ' αυτή την περίπτωση είναι ότι -και διερωτώμαι μήπως συμβαίνει αυτό- υπάρχουν πολλά και σημαντικότερα οικονομικά συμφέροντα τα οποία μέσα στο λιμάνι της Λεμεσού φαίνεται δε βρίσκουν την εξυπηρέτησή τους από το Γενικό Διευθυντή ή νομίζουν αυτά τα συμφέροντα ότι ο Γενικός Διευθυντής δεν τα εξυπηρετεί.

Στην Έκθεση επίσης, πρέπει να επισύρω την προσοχή σας, γίνεται και αναφορά ότι το αρμόδιο Υπουργείο έχει εντελώς αρμονικές και θαυμάσιες σχέσεις με αυτόν τον ιδιότροπο το Γενικό Διευθυντή. Και είναι πολύ λίγες οι περιπτώσεις που ακούσαμε να έρχεται ο εκπρόσωπος ενός Υπουργείου και να λέει ότι πράγματι οι σχέσεις μου με τον άλφα υπάλληλο του κράτους είναι θαυμάσιες.

Καταλήγοντας θέλω να πω ότι ήλθε πλέον ο καιρός, νομίζω, όλοι μας να συναισθανθούμε την ανάγκη να αποφεύγουμε την επίκριση κάποιου απόντος που δεν μπορεί να απαντήσει, όταν τον ελεεινολογούμε, όταν του αποδίδουμε πολλά και διάφορα και, δεύτερο, να αναλάβουμε τις ευθύνες μας ως υπεύθυνο σώμα μέσα στα νομικά πλαίσια, ούτως ώστε να δούμε πράγματι ποιος ευθύνεται και αν δεν έχει επιτελέσει το καθήκον του.

Και καταλήγω λέγοντας ότι ο Γενικός Διευθυντής ή ο κάθε υπάλληλος της Αρχής είναι ένα εκτελεστικό όργανο του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο δεν μπορεί να παραπλανηθεί, εφόσον έρχεται σε άμεση επαφή με τους παράγοντες του λιμανιού και γνωρίζει κατά συνέπεια τα προβλήματα. Και το λέω τούτο γιατί από κάποιο συνάδελφο λέχθηκε ότι αποφεύγει να πληροφορεί το Διοικητικό Συμβούλιο για τα προβλήματα του λιμανιού. Τα προβλήματα του λιμανιού τα ξέρουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γιατί έρχονται σε άμεση επαφή με εκείνους οι οποίοι τα αντιμετωπίζουν και επίσης γιατί πολλά από τα μέλη αυτά λόγω της ιδιωτικής τους ενασχόλησης έχουν και άμεση γνώση των προβλημάτων των λιμανιών μας.

Θέλω να πω ότι το θετικό της Έκθεσης είναι ότι διαπιστώθηκαν οι τεχνικές και άλλες ελλείψεις του λιμανιού που πρέπει πράγματι να καλυφθούν από την κυβέρνηση μέσω της νόμιμης οδού. Και αν πράγματι, όπως είπε ο κ. Χρυσοστόμου, χάνουμε 20 - 30 εκατομμύρια λίρες το χρόνο, είναι πράγματι δυστύχημα το να μη δαπανά η Εκτελεστική Εξουσία, το αρμόδιο σώμα, τα ποσά που είναι αναγκαία, εφόσον αποτέλεσμα τούτου θα είναι να κερδίζουμε 20 ή 30 εκατομμύρια λίρες το χρόνο. Αλλά φοβούμαι πολύ ότι και εδώ ίσως υπάρχει υπερβολή ως προς το αναμενόμενο κέρδος των 30 εκατομμυρίων λιρών το χρόνο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανδριώτης και μετά ο κ. Ζιαρτίδης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων η οποία καταπιάνεται με τα λιμάνια, τα προβλήματα που υπάρχουν, τις δυσκολίες και τα εμπόδια που δημιουργούνται για την καλύτερη διεκπεραίωση των εργασιών μέσα στα λιμάνια και τις ανάγκες που υπάρχουν για να έχουμε

λιμάνια παραγωγικά, ικανά να εξυπηρετήσουν το διαμετακομιστικό εμπόριο και γενικά το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο, πράγμα που θα εξυπηρετήσει γενικότερα την οικονομία του τόπου.

Το λιμάνι της Λεμεσού είναι το κύριο λιμάνι της Κύπρου. Αποτελεί ένα βασικό πνεύμονα της οικονομίας και πρέπει να του δοθεί ιδιαίτερη σημασία από τους υπεύθυνους για να διαδραματίσει το σοβαρό του ρόλο στο εμπόριο. Όμως αυτό το λιμάνι έχει προβλήματα και δυσκολίες. Διακινήθηκαν στο λιμάνι Λεμεσού το 1990 273,780 εμπορευματοκιβώτια και στο λιμάνι της Λάρνακας γύρω στις εκατό χιλιάδες. Αν υπήρχαν καλύτερες προϋποθέσεις στα λιμάνια, ο αριθμός αυτός θα αυξανόταν και δε θα εγκατέλειπαν τα λιμάνια της Κύπρου εταιρείες όπως η Scandutch και άλλες.

Μια από τις πιο βασικές αδυναμίες του λιμανιού Λεμεσού, όπως τονίστηκε και από άλλους, είναι ότι το βάθος του είναι τέτοιο που αδυνατεί να σηκώσει τα πλοία της νέας γενιάς. Σήμερα το βάθος του είναι έντεκα μέτρα, ενώ χρειάζεται να εκβαθυνθεί για να φθάσει τα 13 ή και 14 μέτρα.

Υπάρχει η ανάγκη της επέκτασης των κρηπιδωμάτων, έτσι που να μπορούν να εξυπηρετούνται ταυτόχρονα περισσότερα πλοία, να αποφεύγεται η παραμονή των πλοίων για περισσότερο χρόνο στο λιμάνι, πράγμα που οδηγεί στην αύξηση του κόστους. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο σημερινός Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων θα προχωρήσει αποφασιστικά στη διεκπεραίωση των μελετών για τη δημιουργία ενός γενικού σχεδίου του λιμανιού, δηλαδή τη δημιουργία master plan, και ότι θα προχωρήσει αποφασιστικά στην εφαρμογή όλων εκείνων των εισηγήσεων που έγιναν για να συνεχίσει το λιμάνι της Λεμεσού να ανταποκρίνεται στις εκάστοτε απαιτήσεις.

Το λιμάνι της Λεμεσού, αλλά και τα άλλα λιμάνια είναι παραγωγικά και με τη λύση των διαφόρων προβλημάτων που παρουσιάζονται το κόστος λειτουργίας διαρκώς θα μειώνεται και θα είναι τα λιμάνια μας αρκετά ανταγωνιστικά έναντι άλλων λιμανιών. Είναι ανάγκη να παρθούν αποφασιστικά μέτρα. Πρέπει να αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο τρόπο οι χώροι του λιμανιού. Ο μεγάλος χώρος κοντέινερ τέρμιναλ πρέπει να λειτουργήσει. Ξοδεύτηκαν χιλιάδες λίρες για τη δημιουργία του και είναι απαράδεκτο να συνεχίζεται η μη χρησιμοποίηση με ορθολογιστικό τρόπο αυτού του χώρου που λέγεται κοντέινερ τέρμιναλ.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που παρουσιάζεται είναι η έλλειψη των αναγκαίων μηχανικών μέσων. Αυτό οδηγεί στην καθυστέρηση των εργασιών φορτοεκφόρτωσης και στην αύξηση του κόστους. Πρέπει τόσο η Αρχή Λιμένων Κύπρου όσο και ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων να έχουν τις δυνατότητες για την άμεση χρησιμοποίηση σύγχρονων μηχανημάτων, έτσι που οι εργασίες να διεκπεραιώνονται σύντομα, όπως το απαιτούν και οι διάφορες εφοπλιστικές εταιρείες.

Στην όλη συζήτηση του θέματος για τα λιμάνια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή φάνηκε ότι οι εργατικές σχέσεις μέσα στα λιμάνια περνούν κάποια κρίση. Δε θα εξετάσουμε αυτή τη στιγμή ποιοι ευθύνονται, αλλά κακές εργατικές σχέσεις μέσα στα λιμάνια ξεσπούν σε βάρος της λειτουργίας και της παραγωγικότητας των λιμανιών και οδηγούν μερικές φορές στη λήψη απεργιακών μέτρων που εμποδίζει την καλή λειτουργία των λιμανιών μας. Να καταβληθεί σοβαρή προσπάθεια από όλες τις πλευρές για να βρεθούν όλοι εκείνοι οι τρόποι και μηχανισμοί συζήτησης των αιτημάτων ή άλλων διαφορών που παρουσιάζονται και

να επικρατήσουν σωστές και ανθρώπινες εργατικές σχέσεις μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή αναφέρθηκαν και τέθηκαν μερικές εισηγήσεις που έχουν σχέση με την εφαρμογή βάρδιας στην εργασία. Βάρδιες έχουν καθοριστεί σ' ένα μεγάλο κύκλο εργασιών, όμως υπάρχουν ακόμα μερικά προβλήματα και η διεύθυνση της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων, οι συντεχνίες και άλλοι ενδιαφερόμενοι πρέπει να μελετήσουν ακόμα πιο σοβαρά αυτό το θέμα, να δουν κατά συγκεκριμένο τρόπο πού παρουσιάζονται αδυναμίες και να φροντίσουν να δώσουν τις κατάλληλες λύσεις.

Τέθηκε επίσης το θέμα της διπλογραφίας. Σ' αυτό το θέμα έχει γίνει αρκετή πρόοδος. Καταργήθηκε η διπλογραφία σε αρκετούς τομείς εργασίας, όμως υπάρχουν τομείς όπου αυτή συνεχίζεται. Γι' αυτό είναι ανάγκη τα δύο Υπουργεία, Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, να συντονίσουν τις ενέργειές τους και να ξεπεράσουν κάθε δυσκολία, έτσι που να τεθεί τέρμα στη διπλογραφία αποφασιστικά.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με μεγάλη χαρά που ακούσαμε πριν από λίγες μέρες τις δηλώσεις του Υπουργού Συγκοινωνιών, που έκαμε προς ομάδα Βουλευτών, ότι τέλειωσε το master plan για το λιμάνι Λεμεσού και ότι πολύ σύντομα αρχίζει η εκβάθυνση του λιμανιού και η εκτέλεση άλλων έργων μέσα στο λιμάνι. Μερικά από αυτά τα έργα πηγάζουν από τις εισηγήσεις που έγιναν από τις διάφορες οργανώσεις και από τους Βουλευτές. Η εκτέλεση των έργων αυτών θα δώσει νέα ώθηση στο λιμάνι της Λεμεσού και θα ανταποκριθεί κατά ικανοποιητικό τρόπο στις σύγχρονες απαιτήσεις του λιμανιού.

Ένα άλλο σημείο που θέλω να τονίσω είναι το ακόλουθο: Από χρόνια συζητείται η δημιουργία φορέα για τη διεκπεραίωση των εργασιών εντός του λιμανιού, κυρίως ως προς τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων. Υπήρξαν διαφορές στο παρελθόν για το τι είδους φορέας θα εδημιουργείτο, ποιοι θα συμμετείχαν, με τι ποσοστά κ.λπ. Αυτός ο φορέας δεν έγινε και φθάσαμε στην ημέρα εκείνη που ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων αγόρασε όλα τα μηχανήματα της εταιρείας Κίρζη-Στεφάνου και πέρασε στα χέρια του την όλη εργασία διακίνησης των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι. Με την επέμβαση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, αντί να υπάρξει αύξηση του κόστους, όπως απαιτούσε η εταιρεία Κίρζη και Στεφάνου, επήλθε σοβαρή μείωση του κόστους από το Σύνδεσμο Αδειούχων Αχθοφόρων. Αυτό ήταν μια καλή εξέλιξη για το εμπόριό μας.

Πρέπει όμως η κυβέρνηση να καταλήξει οριστικά. Είναι η σημερινή λύση η καλύτερη ή πρέπει να παρθούν και άλλα μέτρα, να υπάρξει νομική κατοχύρωση, να γίνει ακόμα καλύτερος συντονισμός όλων όσων εργάζονται στο λιμάνι, για να υπάρξει κατ' αυτό τον τρόπο και άλλη μείωση του κόστους λειτουργίας; Μερικών η σκέψη, όταν μιλούν για μείωση του κόστους λειτουργίας, στρέφεται στη μείωση των ημερομισθίων και απολαβών των εργατών. Αυτοί είναι λανθασμένοι προσανατολισμοί. Μπορεί να επιτευχθεί μείωση του κόστους, χωρίς να μειωθούν οι απολαβές των εργαζομένων. Οι εισηγήσεις που έκανα και έκαναν και άλλοι σκοπό έχουν να βοηθήσουν για καλύτερη διεκπεραίωση των εργασιών στο λιμάνι.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδελφοί, θέλω να σταθώ σε ένα - δυο ζητήματα που έθιξαν ορισμένοι συναδελφοί. Από τις ομιλίες μερικών συναδέλφων φάνηκε ότι το λιμάνι της Λεμεσού είναι καταστραμμένο, ότι διαρκώς μας φεύγουν πλοία και ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες. Θέλω να τονίσω τα εξής: Προβλήματα υπάρχουν στο λιμάνι της Λεμεσού. Κανένας δεν το αρνείται. Όμως το λιμάνι της Λεμεσού εξακολουθεί να είναι ένα από τα πιο παραγωγικά λιμάνια της περιοχής μας. Και αυτό φάνηκε και το έθιξαν με επιστολές τους οι διάφοροι εφοπλιστές και εταιρείες του εξωτερικού. Κατά συνέπεια η άποψη που ακούστηκε στην Επιτροπή Συγκοινωνιών ότι το λιμάνι βρίσκεται υπό κατάρρευση δεν ευσταθεί, γιατί είναι αυτό το ίδιο λιμάνι που διεκπεραίωσε όλο το εμπόριο κατά την κρίση του Λιβάνου, που ήταν πολύ μεγάλο, και διεκπεραιώνει ακόμα συνεχώς αυτό το τεράστιο εμπόριο που φθάνει στην Κύπρο.

Το δεύτερο που θέλω να θίξω είναι η προσπάθεια που γίνεται όλες οι ευθύνες, όλα τα κακά που υπάρχουν στο λιμάνι της Λεμεσού να φορτωθούν στο Γενικό Διευθυντή. Έχει και ο Γενικός Διευθυντής ευθύνες. Αλλά πρέπει να αναζητήσουμε ευθύνες και σε άλλες πλευρές που δουλεύουν μέσα στο λιμάνι. Πρέπει να αναζητήσουμε ευθύνες και στα διάφορα συμφέροντα που επικρατούν μέσα στο λιμάνι. Είναι για παράδειγμα ευθύνη του Γενικού Διευθυντή το ότι το οίκημα των επιβατών κτίστηκε εκεί που κτίστηκε και αποτελεί εμπόδιο ή αποτελεί κίνδυνο για τους επιβάτες; Είναι ευθύνη του Γενικού Διευθυντή το ότι οι αποθήκες κτίστηκαν εκεί που κτίστηκαν; Κατά συνέπεια, όταν μιλούμε για ευθύνες του Γενικού Διευθυντή, να είμαστε αντικειμενικοί. Έχει ευθύνες, έχει ευθύνες στις εργατικές σχέσεις, αλλά να μην τις φορτώσουμε όλες στο Γενικό Διευθυντή, γιατί τότε τα συμπεράσματα που θα βγάλουμε δε θα είναι σωστά, δε θα είναι αντικειμενικά και δε θα εξυπηρετήσουν το στόχο τον οποίο έχουμε βάλει, να βελτιώσουμε την κατάσταση στο λιμάνι της Λεμεσού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Συζητούμε τρία θέματα που όλα σχετίζονται με το λιμάνι της Λεμεσού και τα προβλήματά του. Για να χρησιμοποιήσω κάτι από τους τίτλους των θεμάτων που συζητούμε, υπάρχουν ανεπάρκειες και ελλείψεις στο λιμάνι, επιπτώσεις πάνω στην οικονομία του τόπου, κίνδυνοι για απώλεια εργασιών κ.λπ. Όπως φαίνεται στο τέλος της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, εγώ διαφώνησα με το περιεχόμενο της Έκθεσης και δήλωσα ότι θα εκθέσω τις απόψεις μου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του Σώματος. Κάποιος ή κάποιοι μπορεί να διερωτηθούν: Τι συμβαίνει; Ο Ζιαρτίδης δεν παραδέχεται ότι υπάρχουν προβλήματα στο λιμάνι Λεμεσού; Δεν παραδέχεται ότι υπάρχουν ανεπάρκειες και ελλείψεις και ότι υπάρχουν, εξαιτίας αυτών των ανεπαρκειών και ελλείψεων, κίνδυνοι απώλειας εργασιών; Θέλω αμέσως από την αρχή να ξεκαθαρίσω την άποψή μου. Υπάρχουν προβλήματα, ναι, στο λιμάνι της Λεμεσού και ανεπάρκειες και ελλείψεις. Γιατί λοιπόν διαφώνησα; Γιατί αρνήθηκα να προσυπογράψω την Έκθεση της Επιτροπής; Το είπα και στην Επιτροπή. Γιατί θεώρησα αντικανονικό τον τρόπο, τη διαδικασία που ακολουθήθηκε στην εξέταση και τη συζήτηση των θεμάτων. Το είπα και κατά τη διάρκεια των

συζητήσεων στην Επιτροπή και το λέω και τώρα. Η εντύπωση που σχημάτιζε κάποιος παρακολουθώντας την όλη συζήτηση στην Επιτροπή ήταν ότι, πίσω από την ανακίνηση των υπαρκτών προβλημάτων του λιμανιού Λεμεσού, βρισκόταν η επιθυμία να τρωθεί το γόητρο του Γενικού Διευθυντή της Αρχής, του κ. Παγιάτα. Και αυτό που δήλωσα στην Επιτροπή φαίνεται και από τη συζήτηση που γίνεται κι εδώ ότι επιβεβαιώνεται.

Είπα πριν από λίγο ότι υπάρχουν προβλήματα στο λιμάνι Λεμεσού, όπως υπάρχουν και ανεπάρκειες και ελλείψεις. Το λιμάνι χρειάζεται συμπλήρωση του μηχανικού εξοπλισμού του, θαλάσσιου και χερσαίου. Αυτό διαπιστώθηκε από τις καταθέσεις ενδιαφερομένων και από τη συζήτηση που έγινε στην Επιτροπή. Αναφέρθηκε κατά κόρον ότι δεν υπάρχει στο λιμάνι της Λεμεσού ανανεωμένο ρυθμιστικό σχέδιο -master plan, όπως μας έλεγαν, αν ο όρος «ρυθμιστικό σχέδιο» είναι ο σωστός στη γλώσσα μας- ανεβαίνει, όπως λέχθηκε, το κόστος, μειώνεται η παραγωγικότητα και υπάρχει προχειρότητα στην ανάπτυξη του λιμανιού.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει πρόβλημα βυθίσματος στο λιμάνι της Λεμεσού, όπως λέχθηκε και από προηγούμενους ομιλητές, και είναι πειστικό αυτό το πρόβλημα. Επίσης υπάρχει, όπως ισχυρίστηκαν μερικοί, πρόβλημα διαρρυθμισμού και αξιοποίησης των χώρων στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων, κυρίως στο ανατολικό κρηπίδωμα. Προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι υπάρχει πρόβλημα βαθμού χρήσης των αποθηκών, ότι υπάρχει συμφόρηση στις αποθήκες. Ο Γενικός Διευθυντής μας έδωσε αριθμούς -θεωρώ περιττό να τους αναφέρω- που έπρεπε να πείσουν τον κάθε ένα από μας ότι, τουλάχιστον επί του παρόντος, πρόβλημα συμφόρησης στις αποθήκες δεν υπάρχει.

Υπάρχει, λέχθηκε, πρόβλημα εργασιακών σχέσεων, συχνές εργατικές διαφορές και συχνές στάσεις εργασίας και απεργίες. Και αυτό το πρόβλημα το βάζουν σαν ευθύνη στους ώμους του Διευθυντή. Θέλω να σχολιάσω αυτό το θέμα. Υπάρχει πρόβλημα εργασιακών σχέσεων και θα αναφερθώ παρακάτω σ' αυτό.

Θα μιλήσω πρώτα για την έλλειψη ρυθμιστικού σχεδίου. Θα 'θελα, προτού προχωρήσω στο σχόλιό μου, να δώσω μερικούς αριθμούς σχετικά με το λιμάνι. Η Κύπρος, δεν πρέπει να το ξεχνούμε, είναι μια μικρή χώρα, ένα νησί στην Ανατολική Μεσόγειο, με δυο λιμάνια, από τα οποία το ένα μπορεί να χαρακτηριστεί πολύ μικρό και το άλλο της Λεμεσού δεν μπορεί να χαρακτηριστεί μεγάλο. Γύρω στο μισό εκατομμύριο είναι ο πληθυσμός της μικρής Κύπρου που μας έμεινε. Αυτή η μικρή Κύπρος με τα δυο λιμάνια της εξυπηρέτησε το 1990 το 22% του διαμετακομιστικού εμπορίου όλης της Μεσογείου. Συνολικά 300,000 εμπορευματοκιβώτια πέρασαν από το λιμάνι για διαμετακόμιση. Το 1987 το μερίδιό μας στο διαμετακομιστικό εμπόριο της Μεσογείου ήταν μόνο το 15% ή μόνο 170,000 εμπορευματοκιβώτια. Σε τόνους το διαμετακομιστικό φορτίο του 1990 ήταν ελάχιστα κάτω από τα δύο εκατομμύρια, από τα οποία το ένα εκατομμύριο εξακόσιες χιλιάδες πέρασε μέσω του λιμανιού της Λεμεσού. Ακόμα μερικοί αριθμοί για το λιμάνι της Λεμεσού: Το 1989 πέρασαν από το λιμάνι 464,000 επιβάτες της μιας ημέρας παραμονής. Το 1990 υπολογιζόταν ότι θα περνούσαν περίπου 700,000 επιβάτες. Σημειώστε ότι το 1986 το διαμετακομιστικό εμπόριο στο λιμάνι Λεμεσού, όπως είπα, ήταν 470,000 και το 1990 1,6 εκατομμύρια τόνοι. Οι αντίστοιχοι αριθμοί για τους επιβάτες ήταν 318,000 το 1986 και 700,000 το 1990. Τώρα κάποιος από εκείνους που κατέθεσαν στην Επιτροπή είπε ότι το λιμάνι της Λεμεσού είναι έτοιμο να καταρρεύσει. Ένα

λιμάνι που είναι έτοιμο να καταρρεύσει δεν είναι δυνατόν να εξυπηρετήσει 700,000 επιβάτες και 1,6 εκατομμύρια τόνους διαμετακομιστικού εμπορίου. Εγώ δε λέω ότι το λιμάνι της Λεμεσού, με τόση αυξανόμενη κίνηση σε φορτίο και σε επιβάτες, λειτούργησε με την ακρίβεια ελβετικού ρολογιού. Αν έλεγα κάτι τέτοιο, θα ήταν υπερβολή. Αλλά είναι τερατώδης υπερβολή να λέει κάποιος ότι αυτό το λιμάνι, με την κίνηση που ανέφερα, είναι έτοιμο να καταρρεύσει.

Θα γυρίσω τώρα στο ζήτημα του master plan, του ρυθμιστικού σχεδίου. Εκείνο που δεν υπήρξε είναι η ανανέωση του αρχικού ρυθμιστικού σχεδίου. Αυτή η παράλειψη δεν είναι το αποτέλεσμα καμιάς αντιλεμεσιανής συνωμοσίας μέσα στους κόλπους ή έξω από τους κόλπους της Αρχής Λιμένων. Και επειδή είπα ότι η αντίληψη που σχημάτισα από την όλη συζήτηση ήταν ότι εκείνο που υπήρχε πίσω από αυτή ήταν μια προσπάθεια να εκτεθεί και να προσβληθεί ο Παγιάτας, εδώ θα πω ότι ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής είναι απλώς εκτελεστικό όργανο. Διεκπεραιώνει τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου μόνο. Αν υπάρχουν θέματα πάνω στα οποία αποφασίζει, είναι θέματα και ζητήματα ρουτίνας. Πάνω σε σοβαρά θέματα, θέματα πολιτικής, εκείνος που αποφασίζει είναι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής. Και το αν θα γίνει ρυθμιστικό σχέδιο είναι θέμα πολιτικής, σοβαρό θέμα πολιτικής. Τόσο σοβαρό που νομίζω ότι θα έχει λόγο και το Υπουργικό Συμβούλιο.

Λέχθηκε ότι η έλλειψη ρυθμιστικού σχεδίου οδηγεί στην αύξηση του κόστους λειτουργίας του λιμανιού και στη μείωση της παραγωγικότητας. Ο συνάδελφος Μανδριώτης είπε ότι το λιμάνι της Λεμεσού -και πολύ σωστά το είπε- είναι από τα πιο παραγωγικά λιμάνια στη Μεσόγειο, αν δεν είναι το πιο παραγωγικό. Εγώ ειλικρινά δεν μπορώ να καταλάβω πως η μη ύπαρξη ρυθμιστικού σχεδίου, που σχετίζεται με τα μελλοντικά αναπτυξιακά έργα του λιμανιού, επηρεάζει στο να αυξάνεται το κόστος ή στο να μειώνεται η παραγωγικότητα. Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου μας είπαν ότι πράγματι το κόστος λειτουργίας του λιμανιού είναι ψηλό και ότι η παραγωγικότητα τον τελευταίο καιρό παρουσιάζει κάποια μείωση. Μας έδωσαν όμως πειστικές εξηγήσεις. Το 51% του Τακτικού Προϋπολογισμού της Αρχής διατίθεται για το μισθολόγιο των υπαλλήλων. Ο μηχανικός εξοπλισμός του λιμανιού και οι άλλες εγκαταστάσεις δε χρησιμοποιούνται πλήρως πάνω σε 24ωρη βάση. Για χρόνια καθυστερεί η αγορά των έξι trastainers που είναι απαραίτητα για την πλήρη απασχόληση των γερανογέφυρων και του χώρου στοιβασίας. Και η καθυστέρηση δε βαρύνει την Αρχή, αλλά οφείλεται στην ύπαρξη συγκρουόμενων ιδιωτικών συμφερόντων. Είναι η Βουλή, η δική μας η Βουλή, που δεν ενέκρινε τα απαιτούμενα ποσά για την αγορά των έξι trastainers. Το ψηλό κόστος λειτουργίας του λιμανιού σχετίζεται και με το γεγονός ότι, ενώ η νέα τεχνολογία μπήκε στο λιμάνι μας, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας δεν έχουν προσαρμοστεί στις νέες αυτές συνθήκες της τεχνολογίας. Γίνεται τώρα προσπάθεια αποδοχής και εισαγωγής της αρχής του συστήματος της εγγυημένης απασχόλησης και της εγγυημένης αμοιβής. Αν αυτή η προσπάθεια τελικά πετύχει -οι συντεχνίες κάνουν το παν για να πετύχει- θα επιδράσει ευνοϊκά πάνω στο κόστος.

Σχετικά με το κόστος πάλι λέχθηκε ότι στην αύξησή του συντείνει η συμφόρηση που παρατηρείται στο λιμάνι της Λεμεσού και οι συνεπακόλουθες καθυστερήσεις στη φορτοεκφόρτωση των πλοίων. Για τη δήθεν συμφόρηση και τις δήθεν καθυστερήσεις ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής μας έδωσε πειστικά

στοιχεία. Μας τόνισε ότι, αν υπήρχαν καθυστερήσεις στο λιμάνι της Λεμεσού ή της Λάρνακας, οι ιδιοκτήτες των πλοίων θα επέβαλλαν επίναιλους. Αλλά επίναιλοι δεν έχουν επιβληθεί για τις γραμμές των πλοίων προς την Κύπρο. Οι επίναιλοι που επιβλήθηκαν τελευταία ήταν μόνο το αποτέλεσμα της κρίσης στον Κόλπο.

Υπάρχει ακόμα ένας παράγοντας που ανεβάζει το κόστος. Αυτός είναι η έλλειψη ενός καλά οργανωμένου και καλά εξοπλισμένου φορέα που θα έχει την ευθύνη της διακίνησης και της στοιβασίας των εμπορευματοκιβωτίων. Ο συνάδελφος Μανδριώτης είπε ότι για τη σύσταση ενός τέτοιου φορέα καταβάλλονται προσπάθειες εδώ και μερικά χρόνια. Ο φορέας δεν ιδρύεται κυρίως εξαιτίας της ύπαρξης συγκρουόμενων συμφερόντων και της προσπάθειας να κρατηθεί ως ιδιωτική επιχείρηση αυτός ο φορέας και να κρατηθεί εντελώς έξω από το φορέα ο δημόσιος τομέας, δηλαδή η Αρχή Λιμένων. Είπα ότι ο Γενικός Διευθυντής και ο Πρόεδρος μας έδωσαν πειστικές εξηγήσεις ότι δεν υπάρχει συμφόρηση στο λιμάνι της Λεμεσού. Ο Γενικός Διευθυντής μας έδειξε το επίσημο όργανο της BIMCO, μιας διεθνούς ένωσης ναυτιλίας, σύμφωνα με το οποίο όργανο για σειρά μήνες μέσα στο 1990 δεν υπήρχαν στα λιμάνια της Λεμεσού και της Λάρνακας οποιεσδήποτε καθυστερήσεις, αντίθετα με πολλά άλλα λιμάνια στα οποία παρουσιάζονται καθυστερήσεις.

Γυρίζω στο θέμα των εργατικών σχέσεων που, όπως είπα, καταβλήθηκε προσπάθεια να τεθεί στους ώμους του Γενικού Διευθυντή. Συχνές απεργίες. Μας είπαν ότι επί 13 χρόνια, από το 1964 μέχρι το 1977, δεν υπήρξε καμιά απεργία, ενώ μετά το 1977 οι απεργίες έγιναν συχνό φαινόμενο. Είμαι σε θέση να ξέρω, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, ότι απεργίες υπήρξαν και στην περίοδο 1964 - 1977, όχι λιγότερες από ό,τι στην περίοδο 1977 - 1990. Και όχι λίγες από αυτές τις απεργίες δεν είχαν σχέση με την Αρχή Λιμένων. Επρόκειτο για διαφορές μεταξύ λιμενεργατών και ναυτικών πρακτόρων, μεταξύ αυτοκινητιστών και συνδέσμου λιμενικών αχθοφόρων, μεταξύ λιμενεργατών και συνδέσμου λιμενικών αχθοφόρων. Φανταστείτε ότι έγιναν απεργίες σχετικά με το αν θα πληρωνόταν φόρος εισοδήματος για εισόδημα από υπερωρίες. Ένα δίκαιο αίτημα, κατά τη γνώμη μου, αλλά τι φταίει η Αρχή Λιμένων ή ο Διευθυντής της; Έγινε απεργία -το είπα ξανά αυτό στη Βουλή- γιατί μερικοί υπάλληλοι δε δέχονταν να χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της ώρας της προσέλευσης και της αναχώρησής τους από τη δουλειά. Φταίει η Αρχή και ο Γενικός Διευθυντής της που ήθελαν να μπει πάνω σ' αυτό το θέμα τάξη; Δηλαδή τάξη στις ώρες προσέλευσης και αναχώρησης από τη δουλειά. Και οι πληροφορίες που έχω είναι ότι μέχρι σήμερα πάρα πολλοί υπάλληλοι αρνούνται να κτυπήσουν την κάρτα τους -κατά που λέγεται στην απλή γλώσσα- κατά παράβαση οδηγιών της Διεύθυνσης της Αρχής.

Λέχθηκε ότι ο σταθμός εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού δε λειτουργεί αποδοτικά και η ευθύνη για την κατάσταση που επικρατεί φορτώνεται στους ώμους της Αρχής και ιδιαίτερα του Γενικού Διευθυντή. Ο Γενικός Διευθυντής παραδέχθηκε ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα. Έδωσε όμως εξηγήσεις. Μας είπε ότι, ενώ η δυνατή παραγωγή στο κρηπίδωμα του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων είναι μεγαλύτερη από 150 εμπορευματοκιβώτια την ώρα, η δυνατή απόδοση στο χώρο στοιβασίας είναι μόλις 110 εμπορευματοκιβώτια. Αυτό σημαίνει ότι ο εξοπλισμός του χερσαίου χώρου δεν είναι δυνατό να απορροφήσει και να διεκπεραιώσει την παραγωγή του κρηπίδωματος, που είναι

κατά 40% μεγαλύτερη. Κάποιος μπορεί να ρωτήσει γιατί ο εξοπλισμός του χερσαίου χώρου να μην είναι ικανός να απορροφήσει την απόδοση του εξοπλισμού του κρηπιδώματος. Ποιος φταίει; Η απάντηση είναι ότι ο τελευταίος που φταίει είναι η Αρχή και ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής. Αυτοί έγκαιρα ζήτησαν να αποκτήσει η Αρχή έξι νέα *trastainers*, με τα οποία η απόδοση του χερσαίου χώρου θα ξεπερνούσε τα 200 εμπορευματοκιβώτια. Δε δόθηκε η έγκριση -και δε δόθηκε η έγκριση από τη Βουλή- για την αγορά αυτού του εξοπλισμού. Έτσι το πρόβλημα έμεινε εκεί και συνεχίζει να υπάρχει.

Κύριε Πρόεδρε, οι σχέσεις μεταξύ Διεύθυνσης της Αρχής και ορισμένων μελών του προσωπικού είναι ένα από τα θέματα που συζητήθηκαν πολύ και στην Επιτροπή και εδώ. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή λέει στην Έκθεσή της ότι είναι πεπεισμένη ότι οι ανθρώπινες και οι υπηρεσιακές σχέσεις μεταξύ Γενικού Διευθυντή και προσωπικού, καθώς και των μελών του προσωπικού μεταξύ τους είναι διασαλευμένες, ώστε να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην όλη λειτουργία του λιμανιού. Συμφωνώ ότι υπάρχει πρόβλημα. Οι σχέσεις Διευθυντή και μελών του προσωπικού -όχι όλου του προσωπικού- είναι διασαλευμένες και αυτό είναι κακό. Συμφωνώ ότι με τη συζήτηση που έγινε τα θέματα δεν έχουν λήξει. Και συμφωνώ ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής και το Υπουργικό Συμβούλιο πρέπει να επιληφθούν ιδιαίτερα αυτού του θέματος των σχέσεων Αρχής και μελών του προσωπικού και να κατανεμηθούν ευθύνες. Πολύ σωστά η Επιτροπή δεν προχώρησε να κάμει κατανομή ευθυνών. Πιστεύω ότι η ατμόσφαιρα που επικρατούσε δεν επέτρεπε τη λήψη ορθής απόφασης και την ορθή κατανομή ευθυνών. Ορθή κατανομή ευθυνών σε περιπτώσεις όπως αυτή μπορεί να γίνει μόνο από μια ανεξάρτητη εξεταστική επιτροπή που θα διοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αυτές είναι, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, οι απόψεις μου πάνω στην Έκθεση της Επιτροπής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι σοβαρό, γιατί σχετίζεται με το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας και το σημαντικότερο ίσως πνεύμονα της οικονομίας μας. Στις δύσκολες μέρες που περνά ο τόπος, αλλά και η ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και μέσα σε συνθήκες ολοένα και εντονότερου ανταγωνισμού, η επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα λιμάνια μας είναι θέμα άμεσης προτεραιότητας, αν θέλουμε να καθιερώσουμε την Κύπρο ως ένα σημαντικό σταθμό διαμετακομιστικού εμπορίου.

Τα λιμάνια είναι από τη φύση τους ζωντανό οργανισμοί και σαν τέτοιοι δεν μπορεί παρά να έχουν προβλήματα. Αλλά η Λεμεσός φαίνεται ότι παραέχει. Καθήκον λοιπόν όλων μας, κυβέρνησης και Βουλής, αλλά και του ημικρατικού οργανισμού της Αρχής Λιμένων, είναι να συμβάλουμε και να βοηθήσουμε στο μέτρο των δυνατοτήτων μας ο καθένας, ώστε η κρίση στο λιμάνι της Λεμεσού να ξεπεραστεί και τα προβλήματα να διευθετηθούν. Με αυτό το πνεύμα και με αυτές τις προϋποθέσεις, οι συζητήσεις για εντοπισμό και αντιμετώπιση προβλημάτων είναι χρήσιμες και εποικοδομητικές.

Ωστόσο οι πολυάνθρωπες και μακρότατες συζητήσεις στην Επιτροπή Συγκοινωνιών δε φαίνεται να υπηρέτησαν αυτόν το στόχο. Ήταν μακρές οι συνεδρίες

και πολλές, που όμως εκτράπηκαν και μετατράπηκαν σε ένα είδος δικαστηρίου ή και θεάτρου -όχι βέβαια καλότεχγου και καλόγουστου- όταν η προσωπική αντιπάθεια -για να μην πω εμπάθεια- υπερακόντισε την άποψη και η προσπάθεια ηθικής μείωσης και εξόντωσης αντικατέστησε την κριτική. Μόνιμος προσωπικός στόχος σε διάφορες περιπτώσεις υπήρξε ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής. Πίσω από πολλά πραγματικά ή επιφανειακά ή ανύπαρκτα προβλήματα θα πρέπει πάντα να ψάχνουμε σε τέτοιες περιπτώσεις να βρούμε τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα τα οποία διαμπλέκονται στο χώρο και την περιφέρεια ενός λιμανιού, όπως αυτό της Λεμεσού.

Όμως προβλήματα στο λιμάνι της Λεμεσού υπάρχουν, σοβαρά και χρόνια, όπως εκείνο του εξοπλισμού στοιβασίας του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων. Ο σταθμός αυτός συμπληρώθηκε το 1983 και το 1984 εγκαταστάθηκε ο μισός εξοπλισμός από εκείνον που χρειαζόταν ο σταθμός για να λειτουργήσει ολοκληρωμένα και σωστά. Εγκαταστάθηκαν δηλαδή οι γερανογέφυρες φορτοεκφόρτωσης, αλλά ο εξοπλισμός στοιβασίας, η αγορά του οποίου εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Αρχής από το 1981, δεν έχει ακόμα αγοραστεί και βρισκόμαστε σχεδόν στα μέσα του 1991. Μια απόφαση ανεκτέλεστη για μια ολόκληρη δεκαετία. Από το 1981 μέχρι το 1988 η προηγούμενη κυβέρνηση, ενδίδοντας στα ιδιωτικά συμφέροντα, δεν προώθησε την αγορά του εξοπλισμού, ενώ το 1989, όταν η σημερινή κυβέρνηση πήρε τη σωστή απόφαση να γίνει η αγορά, και πάλι αυτή ματαιώθηκε ύστερα δυστυχώς από παρέμβαση της πλειοψηφίας αυτής της Βουλής, που αρνήθηκε να ψηφίσει το σχετικό κοινούλι του προϋπολογισμού, προσφέροντας έτσι πολύ κακή υπηρεσία και συντηρώντας ένα σοβαρό πρόβλημα. Υπάρχουν λοιπόν και της Βουλής οι ευθύνες, της πλειοψηφίας έστω, εκείνων που καταψήφισαν τον προϋπολογισμό σ' αυτό το σημείο,, ευθύνες που δεν μπορούμε να παραβλέψουμε. Γιατί καλή είναι η κριτική, καλύτερη όμως η αυτοκριτική.

Ενώ η Βουλή όμως απαγόρευσε στο δημόσιο να φέρει τον αναγκαίο μηχανικό εξοπλισμό, ταυτόχρονα επέτρεψε σε ιδιώτες να φέρουν, παρά τη ρητή απαγόρευση του Υπουργικού Συμβουλίου, ακατάλληλο εξοπλισμό για το σταθμό, πράγμα που επιβεβαιώθηκε και από εμπειρογνώμονα της Αρχής Λιμένων για το master plan. Και όμως είναι η Αρχή Λιμένων που κατηγορείται για την ύπαρξη πεπαλαιωμένου μηχανικού εξοπλισμού. Και εδώ η Βουλή δε διαδραμάτισε σωστά το ρόλο της, εκείνο του κοινοβουλευτικού ελέγχου και πολύ περισσότερο εκείνο της αυτοκριτικής. Και δυστυχώς το θέμα του μηχανικού εξοπλισμού στοιβασίας είχε ως αποτέλεσμα για αρκετά χρόνια ο αποθηκευτικός χώρος του σταθμού, έκτασης 150 χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων, να μη χρησιμοποιείται καθόλου ή να υπολειπεται. Και κάτι άλλο επίσης σοβαρό. Η χρησιμοποίηση πλαινών χώρων που προορίζονταν για άδεια εμπορευματοκιβώτια από γεμάτα είχε ως αποτέλεσμα και αυτό της μη ύπαρξης των κατάλληλων μηχανημάτων, που προκαλεί πολύ συχνά καταστροφές της ασφαλικής επιφάνειας με εκατοντάδες χιλιάδες λίρες ζημιά για το δημόσιο.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα είναι το ψηλό κόστος λειτουργίας σε σχέση με τα ανταγωνιστικά λιμάνια της περιοχής. Και όμως αυτό το πρόβλημα, που αποδεδειγμένα αποτελεί το υπ' αριθμό ένα πραγματικό, ουσιαστικό πρόβλημα της λιμενικής μας βιομηχανίας, ούτε καν αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής Συγκοινωνιών. Απ' ό,τι έχουμε υπόψη, η Αρχή Λιμένων έχει προβεί τον τελευταίο καιρό σε μείωση του κόστους λειτουργίας που ισοδυναμούσε με απώλεια εσόδων άνω των £800,000, απώλεια εσόδων του δημοσίου. Ωστόσο δεν έχουμε διακρίνει αν και οι υπόλοιποι παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του κόστους

έχουν ανταποκριθεί ή έχουν ανταποκριθεί ικανοποιητικά σ' αυτή την προσπάθεια μείωσης αποφασιστικά του κόστους λειτουργίας του λιμανιού της Λεμεσού.

Όμως ούτε και το άλλο σοβαρό πρόβλημα των ωρών λειτουργίας του λιμανιού μάς απασχόλησε όσο έπρεπε. Άλλες ήταν οι έγνοιες μας. Και όμως όλα τα ανταγωνιστικά μας λιμάνια εργάζονται με βάρδιες. Τα δικά μας πότε θα εφαρμόσουν αυτό το θεσμό; Δεν είναι άραγε καιρός η κυβέρνηση η Αρχή Λιμένων και οι συντεχνίες να προχωρήσουν, χωρίς χρονοτριβή, στην εξεύρεση κοινών λύσεων για την εφαρμογή δεύτερης και τρίτης βάρδιας στο λιμάνι, αν χρειαστεί;

Τέλος υπάρχει και το θέμα του φορέα, στο οποίο υπήρξε μια εξέλιξη. Ωστόσο, παρά το ότι δρομολογείται μια συγκεκριμένη πορεία, φαίνεται ότι το πρόβλημα δε λύνεται οριστικά. Φαίνεται ότι το δημόσιο παραμένει έξω και μακριά από ένα φορέα διακίνησης των εμπορευματοκιβωτίων και ότι το δημόσιο συμφέρον δεν υπηρετείται χωρίς τη δημιουργία ενός φορέα όπου θα συμμετέχει και ο ημικρατικός οργανισμός.

Πέρα από τις πιο πάνω παρατηρήσεις για τα βασικότερα προβλήματα αυτά καθεαυτά, πρέπει να πούμε ότι στην Επιτροπή Συγκοινωνιών το μέγιστο του χρόνου αναλώθηκε στις διαπροσωπικές σχέσεις, που φαίνεται πράγματι να είναι διαταραγμένες και τραυματισμένες. Γι' αυτό και ακούστηκαν και πολλές καθαρά προσωπικές, ίσως και ατεκμηρίωτες απόψεις. Και δεν είναι δυνατόν να τεκμηριωθούν απόψεις που ξεκινούν από προσωπικές συμπάθειες, αντιπάθειες ή εμπάθειες. Από ορισμένους δόθηκε έμφαση αποκλειστικά σε θέματα που άφηναν αιχμές κατά του Γενικού Διευθυντή της Αρχής. Ασφαλώς ουδείς αλάθητος, ούτε και ο Διευθυντής αυτής ή οποιασδήποτε αρχής. Αλλά ο Γενικός Διευθυντής είναι ανώτερος μεν, υπάλληλος δε, που εφαρμόζει την πολιτική των εκάστοτε συμβουλίων. Και αν μεν κάνει τη δουλειά του ο Γενικός Διευθυντής σύμφωνα με τις αποφάσεις και τις εντολές του Διοικητικού Συμβουλίου, την ευθύνη των αποφάσεων φέρει το Διοικητικό Συμβούλιο. Άρα φέρει και την ευθύνη της ορθής εκτέλεσης, της πιστής εκτέλεσης αυτών των αποφάσεων. Αν δε ο Γενικός Διευθυντής δεν ακολουθεί τις οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου, και πάλι κατά τη γνώμη μου η ευθύνη και η ανικανότητα είναι του Διοικητικού Συμβουλίου που δεν του επιβάλλει συμμόρφωση στις αποφάσεις και δεν του επιβάλλει τις από τους νόμους και τους κανονισμούς προβλεπόμενες κυρώσεις.

Άρα είναι τουλάχιστον ανορθόδοξο και καθόλου καλόπιστο να επικεντρώνεται η κριτική πάντα και αποκλειστικά στο πρόσωπο του Γενικού Διευθυντή, ενώ τα εκάστοτε Διοικητικά Συμβούλια να βρίσκονται μονίμως στο απυρόβλητο της όποιας κριτικής. Η μείωση ανθρώπου και η προσωποποίηση της κριτικής δεν είναι μέθοδοι που οδηγούν σε ορθές διαγνώσεις και αποτελεσματικές θεραπευτικές αγωγές και σίγουρα δε δημιουργούν το κατάλληλο κλίμα για τη λειτουργία ενός τόσο νευραλγικού για την οικονομία μας τομέα. Θα έπρεπε πίσω από πλαστά ή πραγματικά συναισθήματα και εκφράσεις αισθημάτων να μπορούσαμε να διακρίνουμε, πίσω από τις οξύτητες και τις εντάσεις, συμφέροντα που επιδιώκουν την προώθησή τους, την εξυπηρέτησή τους και την επικράτησή τους, ως την κύρια κινητήρια δύναμη πίσω από εντάσεις και οξύσεις.

Την περασμένη βδομάδα και σε μια μόνο συνεδρίαση δυο - τριών ωρών, η ίδια η Επιτροπή Συγκοινωνιών εξάντλησε τη μελέτη όλων των προβλημάτων του λιμανιού της Λάρνακας. Και είναι και εκεί πολλά τα προβλήματα. Αλλά ακούστηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και οι απόψεις τους πάνω σε όλα τα προβλήματα και μόνο πάνω στα προβλήματα. Ήταν μια πολύ εποικοδομητική συνεδρία που, παρά τις διαφωνίες, έδωσε μια αντικειμενική παρουσίαση του θέματος και βοήθησε την Επιτροπή να μορφώσει γνώμη για ένα και μοναδικό

λόγο. Δεν αναμείχθηκαν οι διαπροσωπικές σχέσεις στη συζήτηση, που άλλωστε φαίνεται να είναι και ομαλές. Και φαίνεται ότι το λιμάνι της Λάρνακας, παρά τα προβλήματα, τις ανάγκες και τις ελλείψεις του, λειτουργεί εύρυθμα. Τελικό συμπέρασμα είναι ότι και στο λιμάνι της Λεμεσού, πέρα από τις ανάγκες σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, θα πρέπει να αξιοποιηθεί η πολυτιμότερη υποδομή για κάθε οργανισμό, το ανθρώπινό του δυναμικό.

Χωρίς ξεπέραςμα της κρίσης των ανθρώπινων σχέσεων, το πρώτο μας λιμάνι θα παραδέρνει μόνιμα, χωρίς να προσφέρει ανάλογα με τις δυνατότητές του και ανάλογα με τις δαπάνες που γίνονται εκεί από το υστέρημα του κυπριακού λαού. Είναι καιρός να καταβληθεί μια γενικότερη προσπάθεια συνολικής ανασυγκρότησης των μεθόδων δουλειάς, αλλά κυρίως της νοοτροπίας των ανθρώπων και αποκατάστασης των ανθρώπινων σχέσεων. Είναι κοινή η ευθύνη της κυβέρνησης, του Διοικητικού Συμβουλίου, της Διεύθυνσης, των συντεχνιών των εργαζομένων και όλων που συμμετέχουν στη λειτουργία και τα συμφέροντα που σχετίζονται με το λιμάνι, ώστε να αναλάβουν αυτή τη μεγάλη κοινή προσπάθεια για το καλό του λιμανιού και του τόπου μας. Εμείς δε βλέπουμε καμιά άλλη πιο λογική και υπεύθυνη θέση, από τη συνεργασία όλων για το ξεπέραςμα της κρίσης και την πρόοδο της λιμενικής βιομηχανίας στο πρώτο λιμάνι της χώρας μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον επόμενο ομιλητή, πρέπει να κάνω και εγώ την αυτοκριτική μου. Διότι είναι κανόνας αυτής της Βουλής ότι δεν πρέπει να συζητούμε προσωπικά θέματα. Αν η Επιτροπή είχε καταλήξει σε οποιαδήποτε συμπεράσματα που αφορούσαν άτομα, αυτά τα συμπεράσματα έπρεπε να διαβιβαστούν στους αρμόδιους για να πάρουν τα οποιαδήποτε μέτρα. Διότι είναι κανόνας αυτής της Βουλής, χωρίς να θέλω να μπω στην ουσία του προβλήματος, ότι δε συζητούμε θέματα προσώπων, διότι τα πρόσωπα δεν έχουν το δικαίωμα να ανέλθουν επί του βήματος για να πουν τη δική τους άποψη. Εν πάση περιπτώσει όμως, δυστυχώς, επειδή η συζήτηση ήδη και από την Έκθεση της Επιτροπής πήρε αυτή τη μορφή -και δεν ήμουν παρών όταν αναγνώσθηκε η Έκθεση- δεν μπορώ πλέον να διακόψω αυτή τη συζήτηση. Αλλά ήθελα να κάμω αυτή την παρατήρηση, ότι είναι κανόνας ότι η Βουλή ασχολείται με θέματα και όχι με πρόσωπα. Αν δε οποιαδήποτε Επιτροπή, επαναλαμβάνω, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι λόγω προσώπων πρέπει να γίνει οποιαδήποτε έρευνα, έχει δικαίωμα να διαβιβάσει την Έκθεσή της στα αρμόδια σώματα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με όλο το σέβας να αναφέρω ότι αυτό που η Επιτροπή έκαμε είναι ότι δεν ασχολήθηκε με πρόσωπα· ασχολήθηκε με γεγονότα. Και αυτά που υπάρχουν στην Έκθεση είναι από τις καταθέσεις των διαφόρων που ήρθαν ενώπιον της Επιτροπής και είτε έδωσαν προφορικώς αυτές τους τις θέσεις είτε τις έδωσαν γραπτώς. Δεν ασχολήθηκε ούτε και η Επιτροπή, αλλά -και με όλο το σέβας- ούτε και εδώ ασχολούμαστε με πρόσωπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασχοληθήκατε όλοι. Όλοι ασχοληθήκατε, όλοι. Και υπέρ και κατά.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εκείνο είναι από τα γεγονότα στα οποία κατέληξε η πλειοψηφία της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλο αυτό. Δεν είναι αυτό που έθιξα. Πρώτα πρώτα, δεν έχει δικαίωμα η Βουλή να συζητά για πρόσωπα, όπως είπα. Η Επιτροπή δικαιούται. Και αν κατέληγε στο συμπέρασμα ότι για ορισμένες καταστάσεις ευθύνονται πρόσωπα, έχει αυτό το δικαίωμα να διαβιβάσει τις Εκθέσεις της. Αλλά δεν μπορεί η Επιτροπή εδώ να λέει ότι είναι καλός ή δεν είναι καλός ο τάδε. Ή κάνει τη δουλειά του καλά ή δεν κάνει τη δουλειά του. Δεν είμαστε εξεταστική των πραγμάτων Επιτροπή. Δυστυχώς το Σύνταγμά μας δε μας δίνει αυτό το δικαίωμα -σε άλλες Βουλές υπάρχει- να διορίζουμε... Και τότε πάλι πρέπει να είναι εξεταστική των πραγμάτων Επιτροπή, με ειδικούς όρους εντολής από τη Βουλή για το τι πρέπει να εξετάσει. Όπως έγινε με το φάκελο της Κύπρου για παράδειγμα, που ασφαλέστατα κατέληξε σε συμπεράσματα, διότι οι όροι εντολής ήταν να φθάσουν σε συμπεράσματα, για άτομα. Αλλά δεν υπάρχει στο δικό μας το κοινοβούλιο. Εν πάση περιπτώσει δε θα διακόψω τη συζήτηση, όπως είπα, διότι η συζήτηση πλέον πήρε την τροχιά της και θα επιτρέψω στον καθένα να αναπτύξει τις απόψεις του.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, απλώς το τι έκαμε η Επιτροπή και το τι βρίσκεται σήμερα ενώπιόν μας είναι γεγονότα τα οποία κατατέθηκαν στην Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι απάντησα σ' αυτό. Ούτε για τα γεγονότα. Αυτή η Βουλή δεν είναι δικαστήριο.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν πήραμε καμιά θέση και είπαμε απλώς να οριστεί διερευνητική επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, για να αποκαταστήσουμε τα γεγονότα, η Επιτροπή δεν έκαμε τίποτε άλλο βασικά, παρά να ασχολείται με πρόσωπα. Είχε φθάσει στα όρια ποινικής ανάκρισης στην κυριολεξία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τη σπουδαιότητα και τη σημασία του λιμανιού της Λεμεσού δε νομίζω ότι την αμφισβητεί κανένας. Το λιμάνι της Λεμεσού αποτελεί ένα ζωντανό οργανισμό με εμπλοκή πολλών επαγγελματικών τάξεων, αλλά και αντιτιθέμενων συμφερόντων, τόσο ιδιωτικών όσο και κρατικών ή ημικρατικών. Η ομαλή και παραγωγική λειτουργία του επηρεάζει είτε άμεσα είτε έμμεσα την όλη οικονομική ζωή του τόπου, η δε μετ' εμποδίων λειτουργία του δεν υπάρχει αμφιβολία ότι προκαλεί τεράστιες ζημιές. Και δυστυχώς η λειτουργία του λιμανιού Λεμεσού γίνεται μετ' εμποδίων. Φαίνεται οι αρμόδιοι για τη λειτουργία και ανάπτυξή του δε συνέλαβαν έγκαιρα τη σημασία του, δε συνέλαβαν έγκαιρα τα μηνύματα της διεθνούς εμπορικής και επιβατικής ναυτιλίας και ειδικότερα τις ανάγκες του διαμετακομιστικού εμπορίου. Δεν τους διέκρινε πολιτική με μακροχρόνια προοπτική κι έτσι φτάσαμε στη συσσώρευση προβλημάτων και αδυναμιών, με

αποτέλεσμα το λιμάνι της Λεμεσού να μην μπορεί να ανταποκριθεί στη ζητούμενη παροχή υπηρεσιών και η μια μετά την άλλη οι ναυτιλιακές εταιρείες να φεύγουν για τα γειτονικά λιμάνια.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το λιμάνι της Λεμεσού αναφέρονται αναλυτικά στην πολυσέλιδη Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Τα κυριότερα είναι -

- 1) Η έλλειψη του αναγκαίου βάθους για εξυπηρέτηση των πλοίων τρίτης και τέταρτης γενιάς.
- 2) Το μικρό κρηπίδωμα το οποίο δεν καλύπτει ούτε τις μισές ανάγκες του λιμανιού.
- 3) Ο πεπαλαιωμένος και ελλιπής μηχανικός εξοπλισμός.
- 4) Το ψηλό κόστος λειτουργίας και η γραφειοκρατία που δυστυχώς δεν είναι «προνόμιο» μόνο του λιμανιού. Και
- 5) Οι ανθρώπινες και υπηρεσιακές σχέσεις μεταξύ αριθμού αρμόδιων λειτουργών του λιμανιού και μεταξύ αυτών και άλλων που χρησιμοποιούν το λιμάνι, με αποτέλεσμα τη συνεχή αντιπαράθεση με όλα τα συνεπακόλουθα.

Τα πιο πάνω αναφερόμενα είναι διαπιστώσεις όλων όσων παρέλασαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων κατά την εξέταση των υπό συζήτηση θεμάτων. Κύριος στόχος της αρμόδιας Επιτροπής ή τουλάχιστον εμένα προσωπικά δεν είναι να στήσω στον τοίχο κάθε υπεύθυνο για τα υπάρχοντα προβλήματα. Κύριος στόχος της Επιτροπής είναι η εξάσκηση της αναγκαίας πίεσης ή ελέγχου ή η παροχή σχετικής βοήθειας για τη λύση των πιο πάνω προβλημάτων και όλων των άλλων. Δεν μπορώ όμως να μην αναφέρω ότι με προβληματίζουν σοβαρά οι τοποθετήσεις/διαπιστώσεις του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, όπως συνάγονται από τη σωρεία των εγγράφων που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και που αφήνουν να εννοηθεί ότι δεν πιστεύει ότι υπάρχουν σοβαρά προβλήματα και ανάγκες στο λιμάνι της Λεμεσού.

Δεν μπορώ όμως από την άλλη μεριά, κύριε Πρόεδρε, να μην εκφράσω την ικανοποίησή μου για τις προσπάθειες που ανέλαβε τελευταία ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων για επίλυση ή απόμειψση αρκετών προβλημάτων. Χαιρετίζουμε την απόφαση για εφαρμογή ρυθμιστικού σχεδίου (master plan), παρόλο που πιστεύω ότι η ύπαρξη του ρυθμιστικού τούτου σχεδίου δεν είναι πανάκεια για τη λύση όλων των προβλημάτων. Χαιρετίζουμε τη λειτουργία του λιμανιού κατά τις Κυριακές και ευελπιστούμε ότι σύντομα θα βρεθεί λύση για λειτουργία του και επί εικοσιτετραώρου βάσεως, όπως ακριβώς συμβαίνει και με το αεροδρόμιο. Χαιρετίζουμε την προσπάθεια κατάργησης της διπλογραφίας, παρά το ότι τα μέτρα που λήφθηκαν δεν έφεραν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Πιστεύουμε ότι με την πείρα που θα αποκτηθεί από την εφαρμογή τους θα επέλθει ικανοποιητική βελτίωσή τους.

Κύριε Πρόεδρε, θα τέλειωνα τη σύντομη παρέμβασή μου λέγοντας ότι με τη δημόσια συζήτηση των εγγραφέντων θεμάτων δε θεωρούμε ότι αυτά έχουν λήξει. Θα παρακολουθούμε με ιδιαίτερη προσοχή τις προσπάθειες λύσης των προβλημάτων και την εκτέλεση των αναγκαίων έργων στο λιμάνι της Λεμεσού και ανάλογα θα επανέλθουμε. Δυστυχώς όμως είμαι υποχρεωμένος να κάμω αναφορά σε ορισμένα που λέχθηκαν από προηγούμενους συναδέλφους. Ανέφερε ο συναδέλφος Ευσταθίου και άλλοι που μίλησαν μετά ότι στόχος μας ήταν η πολεμική εναντίον του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, ότι ζητούσαμε εξιλαστήριο θύμα, ότι

στόχος μας ήταν η εξυπηρέτηση διάφορων συμφερόντων. Τονίσαμε και στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια της συζήτησης και το τονίζουμε και σήμερα ότι δε ζητούμε εξιλαστήριο θύμα. Δεν επιδιώκουμε την εξυπηρέτηση συμφερόντων συγκεκριμένης ομάδας ατόμων ή οποιουδήποτε. Ζητούμε τη λύση των προβλημάτων του λιμανιού της Λεμεσού. Θέλουμε ένα λιμάνι που να ικανοποιεί τις ανάγκες του τόπου, ένα λιμάνι που να συμβάλλει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην ανάπτυξη της οικονομίας του τόπου.

Ανέφερε ο κ. Ζιαρτίδης ότι δεν προσυπέγραψε την Έκθεση, γιατί θεωρούσε αντικανονική τη διαδικασία που ακολουθήθηκε κατά την εξέταση και συζήτηση των θεμάτων. Θεωρούσε δεδομένο ότι επιθυμία της Βουλής ήταν να τραβεί το γόητρο του κυρίου Παγιάτα. Διαψεύδω ξανά ότι υπήρχε τέτοια πρόθεση από πλευράς της Επιτροπής. Είναι μήπως αντικανονική η διαδικασία να δοθεί η ευκαιρία να ακουστούν με κάθε λεπτομέρεια, τόσο προφορικά όσο και με γραπτά σημειώματα, όλοι οι εμπλεκόμενοι στη λειτουργία του λιμανιού; Αν η διαδικασία αυτή, όπως πράγματι διεξήχθη ενώπιον της Επιτροπής είναι αντικανονική, δηλαδή το δικαίωμα που δόθηκε να ακουστούν όλοι με τόση λεπτομέρεια, τότε πραγματικά μπορεί να λεχθεί ότι ήταν αντικανονική. Δεν πιστεύω όμως ότι η ελευθερία να εκφραστούν οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων είναι αντικανονική διαδικασία, αλλ' αντίθετα είναι δημοκρατία. Και αυτό επικράτησε κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής, το δικαίωμα να εκφράσουν όλοι ανεξάρτητα τις απόψεις τους, είτε ήταν Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων είτε ήταν ο Διευθυντής της Αρχής Λιμένων είτε ήταν ο Διευθυντής του λιμανιού είτε ήταν ο Ανώτερος Μηχανικός είτε οποιουδήποτε άλλος. Και αυτό έγινε ενώπιον της Επιτροπής.

Ανέφερε επίσης ο κ. Ζιαρτίδης ότι δεν υπάρχει συμφόρηση στο λιμάνι της Λεμεσού, όπως μας έχει πείσει ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων. Είναι απλό και εύκολο να ισχυριζόμαστε ότι δεν υπάρχει συμφόρηση στο λιμάνι της Λεμεσού. Όμως μια και μόνη επίσκεψη στο λιμάνι της Λεμεσού, ειδικά κατά την καλοκαιρινή περίοδο, θα μας διαψεύσει, όπως επίσης θα μας διαψεύσει και η έκθεση που ετοιμάστηκε από τους εμπειρογνώμονες που διόρισε η Αρχή Λιμένων και που είναι τώρα ενώπιον της Αρχής Λιμένων και που ίσως να παρουσιαστεί και ενώπιον της Βουλής, που δείχνει ξεκάθαρα ότι υπάρχει πράγματι συμφόρηση στο λιμάνι της Λεμεσού. Διαβάζω, κύριε Πρόεδρε, δυο γραμμές από το κεφάλαιο 7 της έκθεσης: «There are at present more ships arriving than can be satisfactorily handled, leading to a very high berth occupancy». Και ετοιμάστηκε σχεδιάγραμμα που δείχνει ότι, ενώ η γενική πληρότητα των λιμανιών είναι 70%, το λιμάνι της Λεμεσού στην περίοδο από τον Ιούλιο μέχρι το Δεκέμβρη του '89 είχε κατώτερη πληρότητα 82% και ανώτερη 96%. Και κατά την περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου 1990 είχε κατώτερη πληρότητα 73% και ανώτερη 96%. Αυτό αποδεικνύει από μόνο του την ύπαρξη συμφόρησης στο λιμάνι της Λεμεσού. Να μου επιτρέψετε να καταθέσω φωτοαντίγραφο του σχεδιαγράμματος και της σχετικής σελίδας.

Ανέφερε, κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος Ηλιάδης ότι η συνεδρία της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων ήταν ένα στημένο κακόγουστο θέατρο. Θεωρώ απαράδεκτο και απορριπτέο τον ισχυρισμό και δεν περιποιεί τιμή σ' αυτόν που τον ανέφερε, ειδικά σ' ένα μέλος της Επιτροπής που πήρε μέρος σε όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής κι έχει προσυπογράψει αυτή την Έκθεση που παρουσιάστηκε σήμερα ενώπιόν μας.

Κύριε Πρόεδρε, δε θα αναφέρω οτιδήποτε άλλο. Είναι όλα μέσα στην Έκθεση και ο καθένας μπορεί να κρίνει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

C κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Φαίνεται ότι πρέπει να είμαστε πλέον σύντομοι, γιατί η αίθουσα έχει εκκενωθεί. Και θα είμαι σύντομος. Μόνο μια μικρή παρέμβαση θα κάμω.

Το γεγονός ότι τρία κόμματα έβαλαν θέματα για το λιμάνι της Λεμεσού αποδεικνύει ότι υπάρχει πρόβλημα. Δε θα υπεισέλθω στη μακροσκελή Έκθεση η οποία διαβάστηκε στο Σώμα και η οποία είναι πολύ περιεκτική. Ούτε θα αναφερθώ σε χαρακτηρισμούς οι οποίοι λέχθηκαν εδώ. Αλλά εκείνο το οποίο θα ήθελα να επισημάνω είναι ότι δεν μπορούμε να αποκρύψουμε το γεγονός ότι από ολιγωρία κάποιων υπευθύνων και ας βγάλει ο καθένας το συμπέρασμά του, επαναλαμβάνω, από ολιγωρία κάποιων υπευθύνων, η οικονομία της Κύπρου ζημιώνεται κάθε χρόνο με ένα τεράστιο ποσό. Με τον ψυχρό υπολογισμό του κυρίου Χρυσοστόμου είναι £30 εκ. Από αρμόδιους, και το τονίζω αρμόδιους, το συνολικό ποσό που χάνουμε είναι πέραν των £40 εκ. Και αν διαψευσθώ, θα είμαι υποχρεωμένος να φέρω το αρμόδιο αυτό πρόσωπο να καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής.

Μέσα σ' αυτά τα δεδομένα το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, επειδή είχε την υποστήριξη του νέου Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος γνώριζε τα προβλήματα από την προηγούμενη θέση του ως Διευθυντή μιας μεγάλης ναυτιλιακής εταιρείας, της Κολούμπια, παρακάμπτοντας διαδικασίες και γραφειοκρατία, προχώρησε με αποφασιστικότητα στην εκπόνηση του ρυθμιστικού σχεδίου για να μπορέσει από το ρυθμιστικό αυτό σχέδιο να τροchioδρομηθεί η όλη πορεία ανέλιξης του λιμανιού της Λεμεσού. Δε θα μπορούσε ποτέ χωρίς ένα ρυθμιστικό σχέδιο να προχωρήσουμε ορθολογιστικά, οτιδήποτε και αν κάναμε. Και αυτό είναι αποδεδειγμένο. Είναι η βάση. Δεν μπορείς να κτίσεις χωρίς θεμέλια, το οικοδόμημά σου θα καταρρεύσει. Κι εδώ στη Λεμεσό κτίζαμε χωρίς θεμέλια και το οικοδόμημά μας κατέρρευσε, όπως λέχθηκε. Ναι, κατέρρευσε, γιατί όταν έφυγε μια μεγάλη εταιρεία, όπως η Skandutch, με το ένα τρίτο του διαμετακομιστικού εμπορίου, είναι κατέρρευση. Όταν μεγάλες εταιρείες, όπως η Ocean Line, η CMA, η POL, η MAERSK, η NYK της Japan, η Norasia, ζητούσαν να 'ρθουν στην Κύπρο και δεν μπορούσαν να εξυπηρετηθούν και πήγαν σε γειτονικά λιμάνια, είναι κατέρρευση του λιμανιού της Λεμεσού, είναι κατέρρευση των λιμανιών της Κύπρου, δεν είναι θέμα Λεμεσού. Γιατί αναφέρθηκε προηγουμένως και για το λιμάνι της Λάρνακας ότι δουλεύει ικανοποιητικά. Μα πώς δουλεύει ικανοποιητικά; Δουλεύει ικανοποιητικά κάτω από τις συνθήκες. Εδώ σ' αυτή την αίθουσα πολλές φορές συζητήσαμε και για το λιμάνι της Λάρνακας κι εγώ είχα πει ότι, κύριοι, για το λιμάνι της Λάρνακας πολύ φοβούμαι ότι δεν πρόκειται να γίνει τίποτε. Και γιατί το είπα; Το είπα γιατί οι αρμόδιοι μας είχαν πει ότι δεν μπορούσε ούτε εκβάθυνση να γίνει ούτε επέκταση, λόγω της θεμελιώσεώς του, λόγω του σχεδιασμού του. Και από τη συζήτηση η οποία έγινε τελευταίως στην αρμόδια Επιτροπή φάνηκε ότι αυτό ήταν το σωστό και τώρα λένε ότι επί του παρόντος δεν μπορούμε να κάμουμε τίποτε στο λιμάνι της Λάρνακας, γιατί το κόστος τουλάχιστον επί του παρόντος είναι τόσο μεγάλο που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί.

Αλλά για το λιμάνι της Λεμεσού που είχαμε όλο τον καιρό και όλο το χρόνο και να το εκβαθύνουμε και να επεκτείνουμε τα κρηπιδώματα, γιατί δεν το κάναμε; Ποιος ευθύνεται γι' αυτό το πράγμα; Ποιος διατάσσει; Ποιος εκπονεί μελέτες; Ποιος κάμνει τους σχεδιασμούς; Αν έλθω κι εγώ με τη σειρά μου να πω

ότι κάποιος, ίσως ο Γενικός Διευθυντής, είναι υπεύθυνος, μπορεί να κατηγορηθώ ότι εδώ μιλούμε για άτομα. Δεν το αναφέρω. Ας βγουν τα συμπεράσματα.

Εκείνο όμως το οποίο σήμερα παρουσιάζεται και είναι αυτό το οποίο πρέπει να δούμε και να εξετάσουμε και είναι γι' αυτό που η κυβέρνηση πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της και να πει για ποιο λόγο δεν έγινε μέχρι σήμερα είναι τα εκατομμύρια τα οποία χάνονται. Δεν αντέχει η οικονομία της Κύπρου να χάνει εκατομμύρια και μάλιστα 30 ή 40 εκατομμύρια. Και αυτή είναι η πραγματικότητα. Αν αντέχαμε, θα μπορούσαμε να πούμε, εί τι είναι 30 ή 40 εκ. μέσα στα δισεκατομμύρια τα οποία έχουμε. Όμως η μικρή οικονομία μας δεν μπορεί να το πει αυτό το πράγμα. Επομένως η όλη συζήτηση που έγινε σήμερα, η όλη συζήτηση που έγινε στην αρμόδια Επιτροπή, τα θέματα τα οποία τέθηκαν δεν ήταν για να βάλουμε στο σκαμνί κάποιον -και δεν πιστεύω ότι αυτή ήταν η θέση οποιουδήποτε- αλλά ήταν για να βρεθούν εκείνα τα σημεία τα οποία εμπόδιζαν μέχρι σήμερα την ανέλιξη του λιμανιού της Λεμεσού.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιστεύω ότι με τη σημερινή συζήτηση θα βρουν τη λύση τους πολλά από τα προβλήματα. Αλλά το πιο σημαντικό είναι να συνεχιστούν οι πρωτοβουλίες, έτσι που να μην οπισθοδρομήσουμε και πάλι.

Με αυτή μου την παρέμβαση τελειώνω αυτά που είχα να πω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουναωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δεν πρόκειται να καταπιαστώ με λεπτομέρειες πάνω στο θέμα, γιατί όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές έχουν καλύψει όλες τις πτυχές του. Περίμενα για να δω αν θα καλυπτόταν και αυτό που έχω υπόψη μου. Και αυτό είναι το γεγονός ότι μια από τις διαπιστώσεις της Έκθεσης είναι ότι υπάρχει έλλειψη προσωπικού. Ξέρουμε ότι τελευταία προσλήφθηκαν φύλακες για την επάνδρωση των φυλακίων, αλλά έχουν προκηρυχθεί και κάποιες θέσεις Λιμενικών Λειτουργιών. Ήδη η διαδικασία για την πρόσληψη των πρώτων έντεκα έχει τελειώσει, έχουν γίνει συνεντεύξεις κι ελπίζουμε ότι πολύ σύντομα αυτοί οι έντεκα υπάλληλοι θα προσληφθούν. Υπάρχει όμως ο ισχυρισμός ότι εκκρεμεί στη Βουλή πρόταση για την πρόσληψη ακόμα δώδεκα Λιμενικών Λειτουργιών. Αυτό αφορά πραγματικά τη Βουλή και η έκκλησή μου είναι η Επιτροπή Οικονομικών, που καταπιάνεται μ' αυτά τα θέματα, να επισπεύσει τη διαδικασία της πλήρωσης και αυτών των δώδεκα θέσεων, έτσι που από την άποψη του προσωπικού να συμπληρωθούν οι προσλήψεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι έτσι κλείουμε κι αυτό το θέμα.

Δε θα δεχτώ δευτερολογίες. Είναι θέμα του Κεφαλαίου Δ' και ήδη έγινε εξαίρεση γι' αυτό το θέμα αντί ενός ομιλητή να επιτρέψουμε σ' όσους ήθελαν να μιλήσουν. Αλλά, αν δεχτώ δευτερολογίες, πολύ φοβούμαι ότι δε θα τελειώσει ποτέ το θέμα.

Υπάρχει επίσης απόφαση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων ότι δε θα δεχτούμε πλέον οποιαδήποτε άλλα θέματα στο Κεφάλαιο Δ'. Θα συζητηθούν μόνο τα θέματα τα οποία εκκρεμούν ήδη στην ημερήσια διάταξη, διότι δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια για να εξεταστούν άλλα.

Επίσης απόφαση είναι να κληθούν οι Επιτροπές να ασχολούνται μόνο με τα νομοθετικά μέτρα και με τα νομοθετήματα και όχι με τα θέματα του Κεφαλαίου Δ', διότι δεν υπάρχουν περιθώρια, ακόμα και για τα νομοθετήματα τα οποία εκκρεμούν ενώπιον της Βουλής.

Επίσης, για να τελειώσει ο κατάλογος των θεμάτων στο Κεφάλαιο Δ', θα υπάρξει συνεδρία για το Κεφάλαιο Δ' την προσεχή Δευτέρα, στις 9.30 το πρωί, ολοήμερη αν χρειαστεί ή όσες ώρες χρειαστεί, για να εξαντληθεί το Κεφάλαιο Δ'.

Επομένως η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για τη Δευτέρα, 18 Μαρτίου 1991, στις 9.30 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α':-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β':-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ':-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (27.10.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (26.11.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η αναγκαιότητα της επίσπευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους στην ανέγερσή τους».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος των εργαζομένων».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).
- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - (α) «Η αδικαιολόγητη δυσμενής διάκριση σε βάρος των κατοίκων των επαρχιών Λάρνακας, ελεύθερης Αμμοχώστου και Πάφου που

προκύπτει από την απόφαση της κυβέρνησης και του ΡΙΚ να υλοποιήσουν κατ' αρχήν την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας μόνο για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού και να αναβάλουν σε μεταγενέστερο στάδιο τη σύνδεση των υπόλοιπων επαρχιών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (18.10.1990).

- (β) «Η μη ταυτόχρονη σύνδεση της ελληνικής τηλεόρασης και με την επαρχία Πάφου, η προβλεπόμενη καθυστέρηση στην κάλυψη της Πάφου και η ανάγκη λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για την άρση της απαράδεκτης αυτής διάκρισης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (18.10.1990).

- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η υιοθέτηση υπεύθυνης, προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στη μέση εκπαίδευση με ειδικά εκπαιδευμένους καθηγητές σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και για πρόληψη των κινδύνων που υπάρχουν σήμερα».

(Θέμα εγγραφέν από το αξ. Μέλος της Βουλής κα Ρήνα Κατσελλή). (26.1.1989).

- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παρατηρούμενη, μετά την τελευταία αύξηση των πετρελαιοειδών, αυθαίρετη ανατίμηση διάφορων προϊόντων, αναγκαία μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος και οι ευθύνες της κυβέρνησης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (6.12.1990).

- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (9.8.1990).

Η μεθεπόμενη, η κανονική συνεδρία της Βουλής θα είναι την προσεχή Πέμπτη, 21 Μαρτίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991.
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991.
- 8) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991.

- 10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1991.
- 11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991.
- 12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991.
- 13) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.
- 14) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 15) Ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991.
- 16) Ο περί Καταγραφής Μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 17) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 18) της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 19) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 20) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 21) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 22) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
- 23) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 24) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 25) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 26) Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 27) Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 28) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 29) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 30) Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 31) Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 32) Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 33) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 34) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 35) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

- 36) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 37) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 38) Λήψη απόφασης για τη σύσταση Μεικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΟΚ—Κύπρου.
- 39) Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 40) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας -Θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστικής) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': -----

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 8.55 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τσιέττης Κυριάκος
Κληρίδης Γλαύκος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1991», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 10 του 1991).

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 11 του 1991).

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 13 του 1991).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (ως Τροποποιητικός με αρ. 1 του 1991).

7) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1990» και 2. «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1990» και ψήφισή τους σε νόμους.

8) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988», η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου, Α. (ως Τροποποιητικός του 1991).

9) Έκθεση για τους αναπεμφθέντες νόμους 1. «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991» και 2. «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Πουμπουρής, Γλ. Κληρίδης, Α. Παναγιώτου, Μ. Χριστοφίδης) και επαναψήφισή τους σε νόμους.

10) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Παναγιώτου, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης) και ψήφισή της σε νόμο.

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Χειροπρακτών Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

14) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Τελωνείων -Θέση Πρώτου Τελωνειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

15) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών - Ορισμένες Θέσεις (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου—Θέσεις Βοηθού Εργαστηρίου 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

18) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

19) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού—Αμαθούντας Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

20) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

21) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Κατηγορίες Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

22) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων εξουσιοδοτούσα τη διενέργεια από νομικά δαπάνης πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 1991 και έγκρισή της.

23) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

24) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η κατασκευή αγωγού απορροής νερών στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης Εργατών—Η εφαρμογή του συστήματος ανακύκλωσης των σκυβάλων - Ο δρόμος Λυσού-Πελαθούσας—Η επικίνδυνη στροφή στο δρόμο Χόλι-Γουδί—Η κυκλοφορία οχημάτων Τ/Κ στις βάσεις Δεκέλειας—Προβλήματα στις ακριτικές περιοχές των Δήμων Αγίου Δομετίου και Λευκωσίας—Αιτήματα του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Αθηαίνου—Αιτήματα του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Τσερίου—Η επαναλειτουργία του δημοτικού σχολείου Μαμωνιών—Προβλήματα του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Τσερίου—Επισφαλείς οικοδομές—Βομβιστικές επιθέσεις και οργανωμένο έγκλημα—Η ραδιοφωνική κάλυψη της Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς στη συχνότητα F.M. -Τα δικαιώματα των φοιτητών του ΑΤΙ που αφορούν την εκπόνηση μελετών και τη συντήρηση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων—Αίτημα της κοινότητας Τσερίου για μετακίνηση του εργοστασίου Ντέξελ σ' άλλη περιοχή—Αποζημιώσεις στους υπαλλήλους του εργοστασίου C.C.F. Λεμεσού—Η συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων στα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών—Ο αθέμιτος ανταγωνισμός των πολυεθνικών εταιρειών σε βάρος της κυπριακής βιομηχανίας Cylubs Co Ltd—Η οδός Λιπέρη στη Λευκωσία—Προβλήματα των αγροτών της κοινότητας Ξυλοφάγου - Η Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ριζοκαρπάσου).

25) Έκθεση για τα θέματα (α) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου», (β) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου» και (γ) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία Scandutch και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα

επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Κ. Ερωτοκρίτου, Α. Χρυσοστόμου, Ευ. Ευσταθίου, Στ. Μανδριώτης, Α. Ζιαρτίδης, Δ. Ηλιάδης, Γ. Χαραλαμπίδης, Α. Ψυλλίδης, Ι. Κατσουνωτός) και λήξη αυτών.

25α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Πρόεδρος, Κ. Ερωτοκρίτου, Μ. Παπαπέτρου) μετά από παρατήρηση του Προέδρου του Σώματος ότι η Βουλή ασχολείται με θέματα και όχι με πρόσωπα.

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'
ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 18ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1991

(Ώρα έναρξης: 10.00 π.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ):

Μόλις και το πετύχαμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στη σημερινή έκτακτη συνεδρία το Σώμα θα ασχοληθεί μόνο με το Κεφάλαιο Δ. Όπως γνωρίζετε υπάρχουν πάρα πολλά θέματα στο κεφάλαιο αυτό και είναι ανάγκη κατά κάποιο τρόπο να εξετάσει αυτό το Σώμα όσο γίνεται περισσότερα θέματα. Βέβαια να εξεταστούν όλα είναι απολύτως αδύνατο, διότι εκκρεμούν περί τα πεντακόσια θέματα στο Κεφάλαιο Δ'. Άρα είναι αδύνατο μέχρι το τέλος της θητείας αυτού του Σώματος να εξεταστούν όλα. Εν πάση περιπτώσει όμως θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ούτως ώστε να εξεταστούν όσο γίνεται περισσότερα.

Μπαίνουμε λοιπόν στο Κεφάλαιο Δ. Το πρώτο θέμα στο κεφάλαιο αυτό είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου. Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι όπως οι Εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες, μιας και είναι ομόφωνες. Και αν υπάρχουν διαφωνίες, θα ακούγονται οι ομιλίες από διάφορες πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, οι Εκθέσεις είναι πολύ σύντομες και έχω την άποψη ότι πρέπει να διαβάζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Εφόσον υπάρχει η άποψη ότι πρέπει να αναγνωστεί η Έκθεση, καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΧΑΡΟΥΠΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΗΣ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός και της Συνεργατικής Ομοσπονδίας Διαθέσεως Χαρουπιών.

Το πιο πάνω θέμα εξετάζεται αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Ά. Χρυσοστόμου.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του ανέφερε στην Επιτροπή ότι το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο διαφαίνεται δυσόλινο και οι χαρουπιές, που αποτελούν κύριο στοιχείο του φυσικού μας περιβάλλοντος, κινδυνεύουν να εκλείψουν. Ο άλλοτε μαύρος χρυσός του νησιού μας, που τόσα πολλά πρόσφερε στην οικονομία του τόπου, θα ανήκει στο παρελθόν, αν δε ληφθούν άμεσα και ουσιαστικά μέτρα. Τα μέτρα αυτά, όπως πρόσθεσε ο εισηγητής, θα πρέπει να καλύπτουν δύο πτυχές:

1. Την προστασία και ανάπτυξη της χαρουποκαλλιέργειας με ιδιαίτερη έμφαση -
 - (α) Στην πάταξη της παράνομης υλοτομίας.
 - (β) Στην εντατική καταπολέμηση της ποντίκας για την οποία, όπως είναι γνωστό, οι χαρουποκαλλιεργητές συνεισφέρουν κάθε χρόνο σύμφωνα με την παραγωγή τους.

- (γ) Στην αξιοποίηση κατόπιν μελέτης τόσο ιδιωτικής όσο και κρατικής γης που δεν προσφέρεται για άλλες καλλιέργειες.
2. (α) Την αύξηση των εσόδων των καλλιεργητών με επιδοτήσεις.
- (β) Τη βελτίωση της εμπορίας των προϊόντων -
- (ι) Να μελετηθεί η περαιτέρω αξιοποίηση του εργοστασίου χαρουπόσκονης και του εργοστασίου βιομηχανικής γόμας.
- (ιι) Να μελετηθεί η δυνατότητα δημιουργίας μονάδας για παραγωγή γόμας που διατίθεται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Όπως επίσης πρόσθεσε ο εισηγητής του θέματος, οι χώρες της ΕΟΚ που μας ανταγωνίζονται (Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Πορτογαλία) τυγχάνουν επιχορήγησης που ανέρχεται σε £32 με £34 το μετρικό τόνο, που αντιστοιχεί σε £7 το χαλεπικό καντάρι. Επίσης από το 1990 οι χώρες της ΕΟΚ κατάργησαν τον εισαγωγικό δασμό. Η Τουρκία με εξωτερική βοήθεια δημιούργησε βιομηχανίες χαρουπόσκονης και γόμας και μας ανταγωνίζεται αποτελεσματικά. Ολοκληρώνοντας ο εισηγητής τόνισε την ανάγκη της άμεσης λήψης των πιο πάνω μέτρων, διαφορετικά η χαρουπιά και τα χαρούπια θα αναφέρονται μόνο στα βιβλία των παιδιών μας, για να γνωρίζουν πως το υπέροχο αυτό δένδρο ήταν κάποτε το στολίδι της Κύπρου και τα προϊόντα του αποτελούσαν κύριο εισόδημα για το γεωργό μας.

Οι εκπρόσωποι της Συνεργατικής Ομοσπονδίας Διαθέσεως Χαρουπιών, εκθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χαρουποκαλλιέργεια στην Κύπρο, συμφώνησαν απόλυτα με τον τρόπο που αναπτύχθηκε το θέμα από τον εισηγητή και επισήμαναν ειδικότερα στην Επιτροπή τα ακόλουθα:

- (α) Για πρώτη φορά παρίσταται η ανάγκη η τάξη των χαρουποπαραγωγών να ζητήσει άμεση και ουσιαστική συμπαράσταση και μάλιστα σήμερα, γιατί διαφορετικά σε μερικά χρόνια, αν δεν αντιμετωπιστεί σωστά το πρόβλημα, δε θα υπάρχουν πλέον χαρούπια.
- (β) Οι χώρες της ΕΟΚ παίρνουν επιχορήγηση και έτσι έχουν την ευχέρεια να προσφέρουν τα χαρούπια τους σε πολύ χαμηλές τιμές, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να τις συναγωνιστούμε στις ξένες αγορές. Για το λόγο αυτό επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση επιχορηγήσει τους χαρουποπαραγωγούς με το ίδιο περίπου ποσό που παίρνουν οι χώρες της ΕΟΚ, τουλάχιστο μέχρι να καταστεί η Κύπρος πλήρες μέλος της ΕΟΚ, γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό οι παραγωγοί θα έχουν ένα υποφερτό εισόδημα. Έτσι θα συνεχίσουν τουλάχιστο να συλλέγουν χαρούπια και δε θα εγκαταλειφθεί η χαρουποκαλλιέργεια ούτε θα εκριζωθούν τα δένδρα, όπως γίνεται τώρα και με πολύ γρήγορο ρυθμό μάλιστα. Η επιχορήγηση αυτή πρέπει να είναι ανάλογη με την παραγωγή και κατ' αρχή δε θα ξεπεράσει το ποσό των £200,000 με £250,000 το χρόνο.
- (γ) Για να αυξηθεί η παραγωγή και να σωθεί το φυσικό περιβάλλον από τη μεγάλη καταστροφή που υπέστη η χαρουπιά τόσο από την ποντίκα όσο και ιδιαίτερα από τις αλόγιστες και παράνομες υλοτομίες, γίνεται εισήγηση να ευθαρρυνθεί η καλλιέργεια νέων δένδρων σε εδάφη που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλες καλλιέργειες.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων συμφώνησαν με τα όσα πιο πάνω αναφέρθηκαν από τον εισηγητή του θέματος και τη Συνεργατική Ομοσπονδία και

τόνισαν την ανάγκη να επιχορηγηθούν οι χαρουποκαλλιεργητές και γενικότερα το κράτος να ενδιαφερθεί περισσότερο, ώστε να μπορέσουν οι παραγωγοί να ανταπεξέλθουν των προβλημάτων τους και να μην εγκαταλειφθεί η χαρουποκαλλιέργεια.

Εκφράζοντας τις απόψεις του Υπουργείου τους, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ανέφεραν ότι υπάρχει πραγματικό πρόβλημα στην εξεύρεση αγορών και τούτο γιατί οι τιμές στις οποίες προσφέρουν οι άλλες χώρες τα χαρούπια τους είναι τόσο χαμηλές, ώστε η δική μας παραγωγή να μην μπορεί να τις συναγωνιστεί. Ο λόγος είναι ακριβώς το ότι οι χώρες της ΕΟΚ που μας ανταγωνίζονται τυγχάνουν επιχορήγησης. Επίσης και άλλες χώρες, όπως η Τουρκία και η Ινδία, πουλούν σε πολύ χαμηλές τιμές. Όσον αφορά το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, έχουν γίνει πολλές προσπάθειες για εξεύρεση αγορών, οι οποίες όμως δεν έχουν καρποφορήσει, μια και οι τιμές είναι ασύμφορες. Το 1988 η Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρουπιών βοηθήθηκε με επιδότηση επιτοκίου για να εξάξει. Το αίτημα για επιχορήγηση της χαρουποκαλλιέργειας αποτελεί θέμα πολιτικής του Υπουργείου και δεν έχει ακόμα μελετηθεί.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν στην Επιτροπή ότι από δικής του πλευράς το Υπουργείο τους συμβάλλει στην προστασία της χαρουποκαλλιέργειας κυρίως με την καταπολέμηση της ποντίκας, τρωκτικού που πλήττει σοβαρά τη χαρουποκαλλιέργεια. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο έχει ετοιμάσει και εφαρμόζει σχέδιο ουσιαστικής καταπολέμησης της ποντίκας. Στα χρόνια από το 1980 μέχρι το 1990 έχουν διατεθεί για το σκοπό αυτό £268,337 από τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, £277,000 από το Κυπρο-γερμανικό Σχέδιο, £53,662 ως εισφορά των χαρουποπαραγωγών-χαρουποεμπόρων και £160,000 ως ξένη βοήθεια. Όπως επεξήγησαν οι πιο πάνω εκπρόσωποι στην Επιτροπή, η συνεισφορά των χαρουποπαραγωγών γίνεται μέσω των Συνεργατικών Ενώσεων Διαθέσεως Χαρουπιών και των χαρουποεμπόρων. Σύμφωνα με το σχετικό διάταγμα το ύψος της συνεισφοράς είναι 10 σεντ κατά χαλεπικό καντάρι. Το μισό της συνεισφοράς καταβάλλεται από τις Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρουπιών ή τους χαρουποεμπόρους και το άλλο μισό από τους χαρουποπαραγωγούς. Σύμφωνα με το σχέδιο της καταπολέμησης της ποντίκας η προσπάθεια για την καταπολέμηση γίνεται είτε με μαζική καταπολέμηση σε εγκαταλειμμένες περιοχές, και αυτή διεξάγεται εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο, είτε από τις κοινότητες σε συνεργασία με τους ενδιαφερομένους, οπότε τα φάρμακα διατίθενται από το Υπουργείο και τα εργατικά από τους ενδιαφερομένους. Τέλος σε όποιον ιδιώτη ενδιαφέρεται να καταπολεμήσει την ποντίκα πωλούνται φάρμακα από το Υπουργείο. Όπως ιδιαίτερα τονίστηκε στην Επιτροπή, η καταπολέμηση της ποντίκας απαιτεί μεθοδικότητα και συντονισμό στις ενέργειες για να είναι αποτελεσματική, γι' αυτό και το Υπουργείο ενθαρρύνει τις μαζικές εκστρατείες.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης ότι μια άλλη δραστηριότητα για την προστασία και ανάπτυξη της χαρουποκαλλιέργειας είναι αυτή της δενδροφύτευσης. Στο διάστημα από το 1984 μέχρι το 1990 εκδόθηκαν 14,200 δενδρύλλια. Οι τιμές πώλησης στους ενδιαφερομένους ήταν 25 σεντ το ένα, ενώ το πραγματικό τους κόστος είναι 75 σεντ το ένα. Για δενδροφύτευση σε σχολεία τα δενδρύλλια διατίθενται δωρεάν. Ειδικότερα οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επισήμαναν την ανάγκη αναθεώρησης της νομοθεσίας για την προστασία των οπωροφόρων δένδρων η οποία,

παρόλον ότι αναθεωρήθηκε το 1989, παρουσιάζει ακόμα αδυναμίες, με αποτέλεσμα 35,000 δένδρα το χρόνο να εκκόπτονται. Ειδικότερα το πρόβλημα εντοπίζεται στο χρόνο διάρκειας της άδειας για μεταφορά που σήμερα είναι δέκα μέρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού ενημερώθηκε πάνω στα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χαρουποκαλλιέργεια και η εμπορία των χαρουπιών, έχει τη γνώμη ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει με οργανωμένο και μεθοδικό τρόπο στη λήψη των κατάλληλων μέτρων τα οποία θα πρέπει να καλύπτουν και τις τρεις πτυχές του θέματος, δηλαδή τη διαφύλαξη των δένδρων, την καλλιέργεια και την εμπορία. Ιδιαίτερα χρήσιμες για το σκοπό αυτό κρίνονται από την Επιτροπή οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν τόσο από τον εισηγητή του θέματος όσο και από τους ενδιαφερομένους. Η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό να προστατευθεί και να αναπτυχθεί η χαρουποκαλλιέργεια στην Κύπρο, τόσο για λόγους οικονομικού συμφέροντος όσο και για να διαφυλαχθεί μια παραδοσιακή καλλιέργεια που έχει συνδεθεί από τα παλιά χρόνια με τον τόπο μας και την ιστορία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω εγγράψει το υπό συζήτηση θέμα με σκοπό την προβολή των κινδύνων που διατρέχει η χαρουποκαλλιέργεια και ταυτόχρονα την αναζήτηση μέτρων για τη διατήρησή της.

Οι χαρουπιές κινδυνεύουν από την παράνομη υλοτομία, την ποντίκα και από την εγκατάλειψη, εφόσον η συγκομιδή του καρπού είναι ασύμφορη.

Αναντίλεκτα οι χαρουπιές, τα χαρακτηριστικά αυτά δένδρα, αποτελούν ακόμα κύριο στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος, και άλλοτε αποτελούσαν το «μαύρο χρυσό», πηγή σημαντικού εισοδήματος για την αγροτική τάξη.

Κύριε Πρόεδρε, εγείρονται δυο ερωτήματα:

- 1) Κατά πόσο η κυπριακή κοινωνία στοχεύει να διατηρήσει και να αναπτύξει τη χαρουποκαλλιέργεια. Η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα είναι καταφατική.
- 2) Κατά πόσο η αγροτική πολιτική της κυβέρνησης συμβάλλει στη διατήρησή της. Η απάντηση στο δεύτερο αυτό ερώτημα είναι διφορούμενη. Ενώ η διατήρηση και η ανάπτυξή της είναι επιθυμητή, δε λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για επίτευξη αυτού του σκοπού.

Παράνομη υλοτομία

Με πρωτοβουλία του Δημοκρατικού Κόμματος ψηφίστηκε νόμος για την προστασία της χαρουπιάς. Το πρόβλημα όμως είναι η εφαρμογή του νόμου. Όσοι επισκέπτονται τα χωριά δέχονται καταγίσιμο παραπόνων για την εξολόθρευση των χαρουπόδεντρων από την παράνομη υλοτομία. Οι υλοτόμοι εφαρμόζουν τώρα μια νέα τακτική: Αγοράζουν κτήματα με χαμηλή αξία και επιδίδονται στο κόψιμο των δέντρων. Από την πώληση της ξυλείας όχι μόνο υπερκαλύπτουν την αξία της γης, αλλά πραγματοποιούν και κέρδος. Αν ο νόμος συνεχίσει να ατονεί, πολύ φοβούμαι ότι δείγματα χαρουπιάς θα βλέπουμε μόνο σε σχολικούς κήπους.

Καταστροφές από την ποντίκα

Είναι γνωστό ότι η ποντίκα είναι ευγονική και πολλαπλασιάζεται με πολύ γοργό ρυθμό. Γεννά κατά μέσο όρο έξι φορές το χρόνο με επτά περίπου απογόνους κάθε φορά και είναι έτοιμη για αναπαραγωγή σε ηλικία τριών-τεσσάρων μηνών. Είναι επίσης γνωστό ότι η ανομβρία βοηθά στον πολλαπλασιασμό της ποντίκας. Εντούτοις, όπως δήλωσαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το 1988-1989 παρουσιάστηκε έξαρση του προβλήματος, δυστυχώς όμως, όπως τόνισαν, τα διαθέσιμα κονδύλια ήταν μειωμένα, έτσι αφέθηκε η ποντίκα να πολλαπλασιαστεί επικίνδυνα. Και το ερώτημα είναι: Γιατί ήταν μειωμένα τα κονδύλια; Η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά την κυβέρνηση. Η καταπολέμηση της ποντίκας δεν πρέπει να επαφίεται στη διάθεση οποιουδήποτε. Γι' αυτό επιβάλλεται η εφαρμογή ενιαίου σχεδίου στο οποίο να ενταχθούν και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, οι γεωργοί. Μόνο έτσι θα τεθεί υπό έλεγχο. Το Υπουργείο Γεωργίας οφείλει να αναλάβει τις ευθύνες του.

Εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας

Οι γεωργοί με πολλή απογοήτευση εγκαταλείπουν τη χαρουποκαλλιέργεια, εφόσον οι τιμές που εισπράττουν δεν καλύπτουν ούτε τα έξοδα της συγκομιδής. Όπως τονίστηκε στη Γενική Συνέλευση της Συνεργατικής Ένωσης Διαθέσεως Χαρουπιών, οι παραγωγοί το 1990 επέδειξαν μεγάλη αδιαφορία και μάζεψαν μόνο το μισό της παραγωγής, με αποτέλεσμα χαρούπια αξίας εκατοντάδων χιλιάδων λιρών να μη συλλεγούν. Το πρόβλημα επικεντρώνεται στην εμπορία του προϊόντος. Όπως είναι γνωστό, οι χώρες της ΕΟΚ -πλήρη μέλη- Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Πορτογαλία που μας ανταγωνίζονται τυγχάνουν επιχορήγησης που ανέρχεται σε £32 έως £34 το μετρικό τόνο που αντιστοιχεί με £7.00 το Χαλεπικό Καντάρι (228.6 κιλά). Επιπρόσθετα από το 1990 οι χώρες της ΕΟΚ κατάργησαν τον εισαγωγικό δασμό. Επίσης η Τουρκία με εξωτερική βοήθεια δημιούργησε βιομηχανίες χαρουπόσκονης και γόμας και μας ανταγωνίζεται αποτελεσματικά. Ήδη πήρε σημαντικό αγοραστή δικών μας προϊόντων. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας απλώς συμφώνησαν με τις διαπιστώσεις, δεν ήταν όμως σε θέση να παρουσιάσουν συγκεκριμένο σχέδιο αντιμετώπισης του προβλήματος. Για τη ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση καταρτίσει συγκεκριμένο σχέδιο και προβεί στη λήψη των ενδεικνυόμενων πιο κάτω μέτρων.

1. Επιβάλλεται όπως επιχορηγηθεί η τιμή των χαρουπιών τουλάχιστον στον ίδιο βαθμό που επιχορηγεί η ΕΟΚ την τιμή των χαρουπιών των χωρών-μελών της.
2. Να μελετηθεί η περαιτέρω αξιοποίηση του εργοστασίου χαρουπόσκονης και του εργοστασίου βιομηχανικής γόμας.
3. Να μελετηθεί η δυνατότητα δημιουργίας μονάδας για παραγωγή γόμας για ανθρώπινη κατανάλωση. Για το προϊόν αυτό υπάρχει μεγάλη ζήτηση στην Αμερική και άλλες χώρες. Η τιμή που προσφέρεται είναι πέραν των πέντε χιλιάδων δολαρίων το μετρικό τόνο, σε αντίθεση με δυο-τρεις χιλιάδες δολάρια το μετρικό τόνο που προσφέρεται για τη βιομηχανική γόμα. Δυστυχώς δεν κατέχουμε την τεχνολογία για την παρασκευή αυτού του προϊόντος. Γι' αυτό επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση έλθει αρωγός στην προσπάθεια της Συνεργατικής Ένωσης Χαρουποπαραγωγών για τη δημιουργία της κατάλληλης βιομηχανίας.

Αυτό το μέτρο θα συμβάλει στην ουσιαστική αύξηση της τιμής των χαρουπιών και στην επίλυση του σοβαρού τούτου προβλήματος. Από ό,τι πληροφορήθηκα μελέτες υπάρχουν. Και το καυτό ερώτημα που προβάλλεται είναι: Γιατί δεν αξιοποιούνται οι μελέτες; Περαιτέρω αναβολή θα επιταχύνει την καταστροφή της χαρουποκαλλιέργειας.

Για την ανάπτυξη της χαρουποκαλλιέργειας εισηγούμαι επίσης όπως μελετηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης ιδιωτικής και κρατικής γης που δεν προσφέρεται για άλλες καλλιέργειες.

Κύριε Πρόεδρε,

Πρόκειται για το κύκνειο άσμα της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο. Αν δε ληφθούν άμεσα, ουσιαστικά μέτρα, τότε η χαρουπιά και τα χαρούπια θα αναφέρονται μόνο στα βιβλία των παιδιών μας για να γνωρίζουν πως το υπέροχο τούτο δέντρο ήταν κάποτε το στολίδι της Κύπρου και τα προϊόντα του αποτελούσαν κύριο εισόδημα για το γεωργό μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεόφυτος Ηλία, η κυρία Κατσελλή και ο κ. Παπαρές. Είστε μετά την κυρία Κατσελλή, κύριε Παπαρέ.

Ν.ΗΑΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας, που συντελείται από αρκετά χρόνια τώρα, αποτελεί σημαντική ζημιά για τον τόπο. Πρώτα γιατί το βασικό αυτό προϊόν, που αποτελούσε το εισόδημα πολλών χωριών και ονομαζόταν «ο μαύρος χρυσός της Κύπρου», μειώνεται από χρόνο σε χρόνο. Ύστερα είναι γιατί η χαρουπιά είναι ένα δέντρο το οποίο ευδοκιμεί στην ξηρική γη, που τέτοια είναι η μεγαλύτερη έκταση της γης μας. Οι αρδεύσιμες εκτάσεις μας είναι ελάχιστες και αν αφηθεί να εκλείψει η χαρουπιά, αυτό θα επηρεάσει οπωσδήποτε και το φυσικό μας περιβάλλον.

Οι αιτίες που συνέτειναν στην εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας βασικά είναι η αποφίλιση του πληθυσμού των χωριών. Φεύγοντας οι αγρότες από τα χωριά -και τα χωριά μας, όπως πολλές φορές λέχθηκε, έχουν ερημωθεί- η χαρουπιά εγκαταλείπεται. Ακόμα έχει αρκετούς που για σκοπούς επένδυσης κεφαλαίων αγοράζουν μεγάλες εκτάσεις φτηνής γης με χαρουπιές, τις οποίες αφήνουν εκεί χωρίς να τους ενδιαφέρουν τα χαρούπια, αλλά τους ενδιαφέρει η υπεραξία της γης. Έτσι, μ' αυτή την εγκατάλειψη, η ποντίκα έχει σημειώσει έξαρση, ιδιαίτερα στην τελευταία δεκαετία, με αποτέλεσμα πολλοί κάμποι με χαρουπιές να παρουσιάζουν μια πολύ δυσάρεστη όψη κατάξερων δέντρων.

Έχει αυξηθεί επίσης η παράνομη υλοτομία. Παρά το νόμο που έχει ψηφίσει αυτό το Σώμα, πιστεύω ότι δεν εφαρμόζεται στο βαθμό που πρέπει και καθημερινά βλέπουμε αυτοκίνητα φορτωμένα με χαρουπόξυλα, χωρίς να είναι γνωστό αν αυτοί που τα κόβουν κατέχουν άδεια για να κόβουν και να μεταφέρουν χαρουπιές ή αν τους ζητείται άδεια γι' αυτό το σκοπό.

Έχει παρουσιαστεί επίσης τα τελευταία χρόνια αύξηση των εργατικών και πτώση των τιμών των χαρουπιών, με αποτέλεσμα πολλά χαρούπια να παραμένουν κάθε χρόνο αμάζευτα στις χαρουπιές. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αντικατάσταση του χαρουποπυρήνα από άλλα συνθετικά υλικά για τη χρησιμοποίηση σε ορισμένους σκοπούς. Επιδοτούνται επίσης τα χαρούπια από άλλες

χώρες και γι' αυτούς τους δυο λόγους δε συμφέρει στους δικούς μας αγρότες - όσους απέμειναν στα χωριά- να πηγαίνουν να μαζεύουν τα χαρούπια. Είναι μια δύσκολη κατάσταση που περνά αυτός ο γεωργικός μας κλάδος. Κύριοι αγοραστές των χαρούπιών μας, ή μάλλον αυτοί που συγκεντρώνουν και διαθέτουν τα χαρούπια, είναι βασικά οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών. Αυτό το Σώμα έχει συζητήσει ξανά το πρόβλημα της ζημιάς που έχουν υποστεί οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών λόγω της κατακόρυφης πτώσης του χαρουποπιυρήνα που συνέβηκε πριν τέσσερα χρόνια και ο οποίος διαφυλάχθηκε στις αποθήκες της Συνεργατικής Ένωσης Χαρούπιών ύστερα από παρότρυνση του τότε Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, με αποτέλεσμα να ζημιώσει σημαντικά η Συνεργατική Ένωση Διάθεσης Χαρούπιών.

Ύστερα από τη συζήτηση που έγινε στο Σώμα εδώ, η κυβέρνηση έχει βοηθήσει τη Συνεργατική Ένωση Χαρούπιών με μια επιδότηση του επιτοκίου και εγγύηση του δανείου που έχει πάρει. Όμως το πρόβλημα δεν έχει λυθεί. Εξακολουθεί να υπάρχει. Και μέρος του χρέους αυτού εξακολουθούν ακόμα να το οφείλουν οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών ή μάλλον η Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρούπιών. Είναι αναγκαίο να τύχει βοήθειας από το κράτος αυτός ο βασικός παραγωγικός μας κλάδος. Πρέπει να μελετηθούν οι κατάλληλοι τρόποι βοήθειας, έτσι που να ξεπεραστούν οι δυσκολίες. Οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών δε θα μπορέσουν να αντέξουν από μόνες τους να σηκώσουν αυτό το βάρος και χρειάζεται να τύχουν της αναγκαίας βοήθειας. Το εργοστάσιο της χαρουπόσκονης όπως και το εργοστάσιο της γόμας, που τα έχουν κάμει οι Συνεργατικές Ενώσεις με δάνεια, υπολειτουμεγούν και χρειάζεται να βοηθηθούν για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο σκοπό τους. Είναι ανάγκη το εργοστάσιο της γόμας να εκσυγχρονιστεί, για να μπορέσει να κατασκευάσει γόμα για ανθρώπινη χρήση, που τυγχάνει καλύτερης τιμής. Χρειάζεται επίσης να ληφθούν αυστηρά μέτρα για την υλοτομία και, αν χρειάζεται, να ξαναμελετηθεί το Σώμα θέμα αύξησης των ποινών, για να σταματήσει αυτό το μεγάλο κακό που παρατηρείται.

Η καταπολέμηση της ποντικής πρέπει απαραίτητα να τεθεί πάνω σε ομαδική βάση. Η πείρα έδειξε ότι, με το να χορηγείται το δηλητήριο στους παραγωγούς για να καταπολεμήσουν την ποντική, δε φέρνει τα ποθούμενα αποτελέσματα. Είναι ανάγκη να σχηματιστούν συνεργεία και να γίνει καταπολέμηση σε όλη την έκταση. Διότι οι παραγωγοί φέρνουν αυτό το δηλητήριο για να την καταπολεμήσουν στα δικά τους χωράφια. Μένουν όμως τα διπλανά. Η ποντική μετακινείται και η ζημιά συνεχίζεται.

Χρειάζεται ακόμα να δοθεί επιχορήγηση στην τιμή των χαρούπιών, για να μπορούν να μαζεύονται τα χαρούπια. Η ζημιά την οποία υφίσταται ο παραγωγός από τα αμάζευτα χαρούπια είναι πολύ μεγαλύτερη από την ενίσχυση που θα χρειαστεί να δοθεί, για να μαζεύεται αυτός ο εθνικός μας πλούτος. Το κράτος πρέπει να μελετήσει όλους τους τρόπους, έτσι που η χαρουποκαλλιέργεια να μην εγκαταλειφθεί και οι κάμποι μας να ξαναπρασινίσουν με χαρουπιές, όπου αυτό είναι δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή έχει το λόγο.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλο που αυτό το πολύ ενδιαφέρον θέμα έχει επίκεντρο τη χαρουποκαλλιέργεια, εγώ θα σταθώ σε μια φράση της Έκθεσης που πολύ σωστά λέει ότι η

χαρουπιά αποτελεί κύριο στοιχείο του φυσικού μας περιβάλλοντος. Η γνωστή μας τερατσιά είναι πραγματικά ένα από τα βασικά στοιχεία του φυσικού μας περιβάλλοντος και προηγουμένως που εκαλλιεργείτο με αγάπη είχαμε πολύ ψηλής ποιότητας χαρουπια τα οποία πολλές φορές έσωζαν το γεωργό και τα ζώα του, διότι είναι υπέροχη τροφή και για τα ζώα αλλά και για τον άνθρωπο. Επίσης μπορεί από το χαρούπια να βγουν πολλά παράγωγα, από μέλι μέχρι γόμα για να βάζουν σε διάφορες τροφές κτλ.

Εγώ θέλω να τονίσω ότι πρέπει να αγαπήσουμε και να δούμε τη χαρουπιά με πιο ευρύ πνεύμα και μια και στην εποχή μας ένα μεγάλο μέρος του αγροτικού μας πληθυσμού έχει γίνει αστικό, πρέπει η χαρουπιά να μας ακολουθήσει και στον αστικό τρόπο ζωής.

Να πω ένα πολύ καυτό παράδειγμα. Είναι αδιανόητο μπροστά από αυτή τη Βουλή να έχουμε αφρικανικούς φύκους, χοντρόριζους, που χρειάζεται κάθε ένα δυο χρόνια να χαλούμε τα πεζοδρόμια και να τα ξανακτιζουμε, διότι είναι χοντρόριζα και ανατινάζουν τα πεζοδρόμια, και να μην έχουμε μια χαρουπιά ή ένα οποιοδήποτε από τα άλλα ωραία δένδρα μας που είναι χαρακτηριστικά δείγματα του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Πρέπει, τόσο οι διάφοροι δήμοι όσο και τα διάφορα συμβούλια βελτιώσεως, να δουν αυτό το θέμα και να φυτέψουν δένδρα και ειδικά χαρουπιές στα πάρκα και στους χώρους πρασίνου, ειδικά όταν αυτοί οι χώροι πρασίνου βρίσκονται πάνω σε βουνά, διότι τελευταία αναπτύσσονται και τα βουνά μας.

Εκείνο που βλέπουμε δυστυχώς παντού, εκτός του ότι κτίζονται σπίτια και ξεριζώνονται δένδρα και ειδικά χαρουπιές, αλλά και στους χώρους πρασίνου, από άγνοια ή επειδή νομίζουν ότι είναι πιο ευρωπαϊκοί οι χώροι πρασίνου, είναι να βγάζουν τις χαρουπιές για να φυτέψουν ξενικά φυτά τα οποία και περισσότερη περιποίηση θέλουν και επομένως έχουμε περισσότερα έξοδα για τη διατήρηση του χώρου του πρασίνου και ζημιιά κάνουν, διότι χαλούν το φυσικό περιβάλλον, την οικολογία μας, που είναι μοναδική λόγω του ότι είμαστε νησί και έχουμε δημιουργήσει με τα χρόνια μια ιδιομορφία που ενδιαφέρει παγκόσμια.

Επίσης, όταν γίνεται αναδάσωση, δεν είναι πάντα απαραίτητο να φυτεύει το Τμήμα Δασών πεύκους και μάλιστα πολλές φορές και δένδρα τα οποία δεν είναι αυτοφυή στην Κύπρο και τα φέρνει από το εξωτερικό. Είδαμε κάτι νέες ποικιλίες πεύκων κτλ. Μπορεί να γίνεται αναδάσωση ή δενδροφύτευση και κυρίως με χαρουπιές που κινδυνεύουν να εκλείψουν.

Επίσης ένα άλλο πολύ βασικό το οποίο ανέφερε και ο συνάδελφος κύριος Χρυσοστόμου, είναι ότι υπάρχουν μελέτες για τη χρησιμοποίηση των χαρουπιών. Τα χαρούπια είναι μια πολύτιμη ανθρώπινη τροφή.

Και σήμερα, όταν πάμε στα καταστήματα που πωλούν υγιεινές τροφές -διότι ευτυχώς ο κόσμος έχει δει τον κίνδυνο με όλα αυτά τα συντηρητικά και τις συνθετικές μπορώ να πω τροφές που μας δίδονται στην αγορά και κατάλαβε ότι βλάπτουν στην υγεία και έχουν τραγικά αποτελέσματα με πιο εμφανές την πιο συχνή εμφάνιση καρκίνου στον άνθρωπο και ένα σωρό άλλες αρρώστιες- βλέπουμε πολλές τροφές από το χαρούπι σε αυτά τα καταστήματα. Από σοκολάτα μέχρι μέλι, διότι και η γλυκαντική ουσία που παράγεται από το χαρούπι δεν έχει τις βλαβερές παρενέργειες της ζάχαρης.

Οπότε νομίζω πως, επειδή επιστήμονες έχουμε, και το Υπουργείο Υγείας ή το Υπουργείο Γεωργίας να κάμουν μελέτες ή αν υπάρχουν να υλοποιηθούν για να γίνει το χαρούπι μια βασική τροφή μας. Είναι από τις πιο υγιεινές τροφές μας.

Νομίζω ότι, αν υποστηρίξουμε την χαρουποκαλλιέργεια, δεν είναι η χαρουπιά που θα μας ευγνωμονεί, αλλά εμείς θα ευγνωμονούμε τη χαρουπιά, διότι πραγματικά θα δούμε πάρα πολλή ωφέλεια από αυτό το τόσο καλό δένδρο που είναι χαρακτηριστικό της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι λίγες οι φορές που ανέρχομαι στο βήμα για να προειδοποιήσω τις αρμόδιες υπηρεσίες για λήψη ουσιαστικών μέτρων για την προστασία της χαρουπιάς.

Από το 1981 που εκλέγηκα Βουλευτής, προσπαθώ με όλες μου τις δυνάμεις, είτε με υπομνήματά μου είτε με ερωτήσεις μου στη Βουλή είτε με ομιλίες μου από αυτό το βήμα, να μεταφέρω τα μηνύματα προς τους αρμοδίους ότι, με τη συνεχή και συστηματική καταστροφή που υφίσταται αυτό το δένδρο, σε λίγα χρόνια θα χρειάζονται λεξικό για να γνωρίζουν οι νέοι μας τι ήταν η χαρουπιά.

Βαλθήκαμε όλοι, άλλοι συνειδητά και άλλοι ασυνειδητα, να καταστρέψουμε και να εξαλείψουμε από προσώπου της γης το ιστορικό τούτο δένδρο, που για δεκαετίες ολόκληρες έχει συνδεθεί με την ιστορία και την παράδοση του λαού μας και με το φυσικό περιβάλλον του τόπου μας.

Όσοι ζήσαμε τα χρόνια εκείνα μας είναι αδύνατο να ξεχάσουμε την αγωνία και τις έγνοιες των πατέρων και των παππούδων μας, όταν πλησίαζε η εποχή για τη συγκομιδή των χαρουπιών. Μας είναι αδύνατο να ξεχάσουμε τις χιλιάδες των αγροτών από τις ορεινές περιοχές της Πιτσιλιάς, της Μαραθάσας και των κρασοχωριών που κατάκλυζαν τα χαρουποπαραγωγικά χωριά για να εργοδοτηθούν, έστω για μερικές βδομάδες, για ένα φθηνό μεροκάματο. Τότε η τιμή των χαρουπιών ήταν μόλις μερικά σελίνια το καντάρι.

Θυμούμαστε ακόμα τις γιαγιάδες, τους δύσκολους εκείνους καιρούς, που γύριζαν ξανά και ξανά κάτω από τις χαρουπιές μήπως έκοψε πίσω έστω κι ένα χαρούπι, για να το μαζέψουν.

Θυμούμαστε ακόμα τις μέρες εκείνες τα βουνά όλα γεμάτα από κόσμο και ο θόρυβος από το «βάκλισμα» μαζί με τις φωνές των εργατών, των παιδιών και των ζώων γέμιζαν την ατμόσφαιρα και νόμιζε κανείς πως βρισκόταν σε χωριάτικο πανηγύρι.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους, η σύνδεσή μας δηλαδή με το παρελθόν και τις ρίζες μας, που αγανακτούμε και πονούμε, όταν βλέπουμε να καταστρέφεται σταδιακά αλλά σταθερά αυτό το δένδρο. Φορτικά και επανειλημμένα προειδοποιήσαμε την κυβέρνηση για τη λήψη δραστικών μέτρων για την προστασία της χαρουπιάς, αλλά η ανταπόκριση δεν υπήρξε ικανοποιητική.

Μιλώντας για ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος το 1984, προειδοποιούσα την κυβέρνηση για την καταστροφή που υφίσταται η χαρουπιά και ζητούσα τη λήψη μέτρων. Τον Οκτώβρη του 1985, με αφορμή τη συζήτηση του θέματος για τις πυρκαγιές, και πάλιν έθιξα το θέμα της καταστροφής που υφίσταται η χαρουπιά. Στις 21 Μαΐου 1987, μιλώντας πάνω στην πρόταση νόμου για την προστασία της ελιάς, της χαρουπιάς και της φοινικιάς, τέλειωσα την

ομιλία μου με τα ακόλουθα: «Καθήκον της αστυνομίας είναι να παρακολουθεί άγρυπνα και να ανακρίνει τόσο αυτούς που εμπορεύονται τα ξύλα όσο και εκείνους που τα αγοράζουν για την κατασκευή καρβούνων κτλ, και να συλλαμβάνει τους παρανομούντες, οι οποίοι και να τιμωρούνται βάσει του νόμου. Διότι, αν τώρα και μετά την ψήφιση του νόμου, η καταστροφή εξακολουθήσει και οι παρανομούντες εξακολουθήσουν να παραμένουν ατιμώτηροι, τότε ο νόμος αυτός θα είναι δώρο άδωρο για τον τόπο και ο αγροτικός μας κόσμος θα μείνει απροστάτευτος. Ας ελπίσουμε πως δε θα χρειαστεί να επανέλθουμε».

Όμως τον Ιούλιο του 1988 πάλιν επανήλθαμε. Μιλώντας από του βήματος τούτου τόνιζα και τα ακόλουθα: «Με την ευκαιρία τούτη θα ήθελα να υπενθυμίσω, για ακόμα μια φορά, ότι κάποτε ψηφίσαμε ένα νόμο για την προστασία της χαρουπιάς. Τόνισα τότε ότι με το να ψηφιστεί απλώς ο νόμος η χαρουπιά δε θα προστατευτεί. Ο νόμος ψηφίστηκε, αλλά η συστηματική καταστροφή των δένδρων τούτων εξακολουθεί να συνεχίζεται».

Δε φτάνουν οι πυρκαγιές και τα διάφορα έργα ανάπτυξης που εξαφανίζουν αυτά τα δένδρα, έχουμε τώρα και τους πειρατές υλοτόμους που κάθε νύκτα οργιάζουν στην εκκοπή των δένδρων. Ακούονται παράπονα από τα χωριά, γίνονται καταγγελίες στην αστυνομία, αλλά κανένας δε συλλαμβάνεται και δεν τιμωρείται για το έγκλημα που γίνεται συστηματικά με την καταστροφή του φυσικού μας πλούτου».

Το Δεκέμβρη του 1989, μιλώντας για τους προϋπολογισμούς του 1990, μεταξύ άλλων αναφέρθηκα και πάλιν στο ίδιο θέμα με τα ακόλουθα: «Τεράστιες ζημιές προξενούνται επίσης στις χαρουπιές οι οποίες είναι το κατ' εξοχήν φυσικό περιβάλλον του τόπου μας. Ο αποδεκατισμός αυτών των δένδρων γίνεται τόσο από τις πυρκαγιές όσο και τα αναπτυξιακά έργα, την κατασκευή δρόμων, το διαχωρισμό οικοπέδων, την υλοτομία, την ποντίκα κ.ά. Για την προστασία της χαρουπιάς δεν αρκούν μόνο οι νόμοι που ψηφίζει η Βουλή. Χρειάζεται η κυβέρνηση να πάρει στα σοβαρά το θέμα και να βρει τρόπους για την προστασία αυτού του δένδρου, το οποίο άρχισε να λιγοστεύει επικίνδυνα».

Συνεχίζοντας πάνω στο ίδιο θέμα, τον Ιούλιο του 1990, με αφορμή το θέμα του Κεφαλαίου Δ' για τις ζημιές που προκαλεί η ποντίκα, έλεγα μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «Ο αριθμός αυτών των δένδρων μειώνεται καθημερινά και με ταχύ ρυθμό. Σε μερικές δεκαετίες ο αφανισμός της θα είναι οριστικός. Για την προστασία της χρειάζεται η λήψη δραστικών μέτρων. Δεν αρκεί ο νόμος που ψηφίστηκε. Χρειάζεται να εφαρμόζεται ο νόμος και η κυβέρνηση δεν έδειξε κάτι τέτοιο μέχρι σήμερα.».

Κύριοι συνάδελφοι, έκαμα μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν, για να αποδείξω ότι η κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν κατόρθωσε να πάρει στα σοβαρά το θέμα. Κύριοι υπεύθυνοι, κρούομε και πάλιν τον κώδωνα του κινδύνου. Το δένδρο της χαρουπιάς εξαφανίζεται. Προστατέψτε το. Ανανεώστε το. Διαφυλάξτε το. Είναι το δένδρο του τόπου μας. Το πράσινό μας. Το περιβάλλον μας.

Πριν από την εισβολή εκαλλιεργούνται 200 χιλιάδες στρέμματα γης με χαρουπιές. Σήμερα μετά δυσκολίας η καλλιέργεια φθάνει στις 45 - 50 χιλιάδες στρέμματα, με παραγωγή κάτω από 10 χιλιάδες τόνους από τις 60 χιλιάδες τόνους χαρούπια που είχαμε.

Χιλιάδες στρέμματα μένουν εγκαταλειμμένα και ακαλλιέργητα. Οι αγρότες έπαψαν να ασχολούνται με τη χαρουποκαλλιέργεια, διότι το εισόδημα που

παίρνουν είναι ασύμφορο. Αποτέλεσμα, ο πάλαι ποτέ μαύρος χρυσός, που συντηρούσε κάποτε χιλιάδες λαού, να αφήνεται πάνω στα δένδρα για να τρέφεται και να πολλαπλασιάζεται η ποντίκα που κατατρώει τόσο τον καρπό όσο και το ίδιο το δένδρο.

Πρέπει η κυβέρνηση να εγκύψει με σοβαρότητα πάνω στο θέμα και να βρει τρόπους ουσιαστικής βοήθειας στους αγρότες που εξακολουθούν να ασχολούνται με αυτό το προϊόν. Μόνο αν υπάρξουν οικονομικά κίνητρα με οποιονδήποτε τρόπο, θα ενθαρρυνθούν οι αγρότες μας να στραφούν και πάλι στη χαρουποκαλλιέργεια. Μόνο αν υπάρξουν αμειπτικές τιμές στα χαρούπια, θα βελτιωθεί η κατάσταση και η καλλιέργεια της χαρουπιάς θα αρχίσει και πάλιν. Υπάρχουν αρκετές εισηγήσεις στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου. Ελπίζω να μελετηθούν από τους αρμόδιους. Η κυβέρνηση πρέπει να κάμει εκστρατεία διαφώτισης του κοινού, όχι μόνο για την προστασία του δένδρου, αλλά και για τη δενδροφύτευση, ανάπτυξη και ανανέωσή του.

Δυστυχώς, ο πλείστος κόσμος αγνοεί ότι υπάρχει νόμος και ποινές. Κόβουν, ξεριζώνουν, καταστρέφουν και δεν τους καίγεται καρφί. «Δε βαριέσαι αδελφέ, δικά μας είναι; Ξεροτέρατσοι είναι. Εγκαταλειμμένοι. Ξύλα θέλουμε. Θα λείψουν;». Και η καταστροφή συνεχίζεται.

Σε πρόσφατη επίσκεψη διακομματικής μας αντιπροσωπείας στη Νότιο Αφρική, μας έκανε εντύπωση η παρουσία της χαρουπιάς εκεί κάτω. Σειρές ολόκληρες από χαρουπιές έξω από μεγάλα πολυκαταστήματα, μέσα στις αυλές των σχολείων και αλλού. Δροσερές, καταπράσινες και περιποιημένες. Χαίρεται κανένας να τις βλέπει.

Γιατί να μην κάνουμε το ίδιο και στην Κύπρο; Γιατί να φυτεύουμε ξενόφερτα δένδρα και όχι δικά μας, του τόπου μας, σύμφωνα με το δικό μας περιβάλλον; Η κυβέρνηση οφείλει να κάμει ό,τι είναι δυνατό για να βελτιωθεί η κατάσταση. Το Τμήμα Δασών ας δοκιμάσει και τη μέθοδο της μαζικής δενδροφύτευσης της χαρουπιάς. Χώροι υπάρχουν. Γη υπάρχει. Γιατί να μην προχωρήσει;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Θέλω να πω ότι η κρίση της χαρουποκαλλιέργειας, όπως ανάγλυφα αποτυπώνεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αποτελεί συνέπεια του ευρύτερου αγροτικού προβλήματος της Κύπρου. Η εγκατάλειψη και η ερήμωση της υπαίθρου θα πρέπει να υπογραμμίσω ότι πραγματικά αποτελεί ένα μέγιστο εθνικό κίνδυνο που αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα και αποφασιστικά, θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε υπονόμευση της ευρύτερης εθνικής μας οικονομίας.

Η χαρουποκαλλιέργεια, όπως σωστά λέχθηκε και από τους προηγούμενους ομιλητές, αποτελεί μια παραδοσιακή καλλιέργεια στην Κύπρο με ιστορία, όπως όλοι γνωρίζουμε, χιλιάδων χρόνων. Περαιτέρω η χαρουπιά είναι αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο της φυσικής εικόνας της Κύπρου, όπως έχει διαμορφωθεί μέσα από χιλιετηρίδες. Η εξάλειψή της από το κυπριακό τοπίο θα αποτελούσε, πέραν των άλλων, και έγκλημα εναντίον ακριβώς του φυσικού περιβάλλοντος της πατρίδας μας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει πολύ σωστά μπει σε μια πλήρη διερεύνηση του θέματος και έχει δώσει συγκεκριμένα πορίσματα για το τι δέον γενέσθαι.

Εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν αυτές οι εισηγήσεις και τα πορίσματα τα οποία έχουν εξαχθεί από τη συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή προτού είναι αργά.

Όπως φαίνεται από την Έκθεση, προκύπτει σαφώς θέμα κυβερνητικής επιδότησης για ενθάρρυνση των εξαγωγών αλλά και για βιομηχανική επεξεργασία του χαρουπιού με τέτοιο τρόπο ώστε να ενθαρρυνθούν οι εξαγωγές αυτού του προϊόντος, αφού μεταποιηθεί.

Πέραν των άλλων όμως, θα ήθελα τελειώνοντας να τονίσω ξανά ιδιαίτερα και την περιβαλλοντική διάσταση του όλου θέματος, του θέματος της διατήρησης της χαρουπιιάς ως ενός δένδρου που συνδέεται με την παραδοσιακή εικόνα της Κύπρου. Την ανάγκη επιβίωσης αυτού του παραδοσιακού δένδρου που τονίζει όλως ιδιαίτερα το κυπριακό τοπίο. Είναι καιρός να δούμε με πολλή σοβαρότητα αυτά τα θέματα προτού το χρυσοπράσινο φύλλο του ποιητή ξεραθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού, παρακαλώ.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με όλο το σεβασμό και παρά το γεγονός ότι δεν κατάγομαι από περιοχή και επαρχία χαρουποκαλλιεργητική, θα ήθελα να τονίσω ένα σημείο το οποίο δυστυχώς είδα πως δεν έχει θιγεί από τους άλλους συναδέλφους.

Συγκεκριμένα, κατά τις επισκέψεις μας στην ύπαιθρο μας τονίζεται πως έχει παρατηρηθεί σε πολλές περιπτώσεις ότι ασυνείδητοι τραυματίζουν το δένδρο της χαρουπιιάς, είτε δοκιμάζοντας τη σκοπευτική τους ικανότητα είτε την εμβέλεια και τη δραστηκότητα των πυροβόλων τους. Όμως με την πρακτική αυτή το δένδρο τραυματίζεται καιρία και σε λίγο ξηραίνεται.

Πρόσθετα επομένως από όλους τους άλλους κινδύνους έχουμε και τους κινδύνους από τη δική μας την ασυνειδησία που πρέπει οπωσδήποτε να τεθεί και σε αυτή την περίπτωση κάποιος ανασταλτικός φραγμός, για να μη θρηνήσουμε ακόμα μια πηγή εκρίζωσης και εξαφανισμού του δένδρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αν ανέβηκα στο βήμα δεν είναι διότι δεν έχουν λεχθεί αρκετά και ικανοποιητικά από τους προλαλήσαντες συναδέλφους. Ήθελα μόνο να πω μερικά λόγια και να τονίσω μερικά πράγματα στα οποία ίσως να μην έχει δοθεί η δέουσα έμφαση, ούτως ώστε να προσέξουμε περισσότερο το θέμα τούτο.

Είναι γνωστό βέβαια ότι η εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας οφείλεται σε διάφορους παράγοντες οι οποίοι έχουν εκτεθεί και από τους προλαλήσαντες συναδέλφους. Από τους κυριότερους παράγοντες είναι οι ασύμφωρες τιμές, η έλλειψη εργατικού δυναμικού -διότι χρειάζεται πολύ εργατικό προσωπικό για το

μάζεμα του καρπού της χαρουπιάς- και τρίτο έχει γίνει διοχέτευση δραστηριοτήτων παραγωγών σε άλλες, πιο συμφέρουσες απασχολήσεις και κυρίως μακριά από τις γεωργικές απασχολήσεις.

Παρατηρήθηκε, πολύ ορθά, ότι ένας από τους μεγάλους καταστροφείς της χαρουποκαλλιέργειας είναι η ποντίκα. Είναι γνωστό, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η ποντίκα δεν επηρεάζει μόνο τη χαρουποκαλλιέργεια, αλλά επηρεάζει όλες σχεδόν τις καλλιέργειες, εσπεριδοειδόμενους, φθαρτά, καθώς και διάφορα εξαρτήματα όπως είναι τα λάστιχα ποτίσματος κ.τλ.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι είναι από τα καταστρεπτικότερα τρωκτικά που υπάρχουν. Γι' αυτό το λόγο οι διάφοροι παραγωγοί, που έχουν δει την καταστροφικότητα αυτού του τρωκτικού, θέλουν πάντοτε να τυγχάνουν της βοήθειας της κυβέρνησης για να το καταπολεμούν. Οι παραγωγοί με δικά τους έξοδα, με δικούς τους κόπους, όταν έχουν το φάρμακο τούτο το χρησιμοποιούν και καταπολεμούν αυτό τον κίνδυνο της καλλιέργειάς τους.

Τελευταία η κυβέρνηση έχει σταματήσει να χορηγεί το φάρμακο αυτό. Έχει πει ο συνάδελφος Ηλία ότι μόνο με τους ιδιώτες καλλιεργητές και λοιπά δεν είναι αρκετό. Βέβαια, δεν είναι αρκετό. Αλλά ο ιδιωτικός παράγοντας είναι ένας παράγοντας που δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί με κανένα τρόπο, διότι είναι ανέξοδα για την κυβέρνηση που ο παραγωγός, ο καλλιεργητής, χρησιμοποιεί το φάρμακο το οποίο θα του δώσει. Η απαίτηση είναι να δίνεται το φάρμακο τούτο δωρεάν στους καλλιεργητές, διότι θα καταπολεμήσουν την ποντίκα, τόσο για τη χαρουποκαλλιέργεια όσο και για τις άλλες καλλιέργειές τους, ούτως ώστε να γλυτώσει πολλή παραγωγή, πράγμα που θα επηρεάσει ευμενέστατα και την όλη οικονομία της πατρίδας μας.

Γι' αυτό εισηγούμαι ότι πρέπει να επανέλθει η κυβέρνηση ξανά στη χορήγηση δωρεάν φαρμάκου στους καλλιεργητές οι οποίοι το ζητούν, διότι δεν είναι ένα προϊόν ή ένα φάρμακο το οποίο μπορεί να πουληθεί και να το εκμεταλλευθούν οικονομικά εκείνοι στους οποίους θα χορηγηθεί δωρεάν το φάρμακο τούτο.

Επαναλαμβάνω ότι η κυβέρνηση πρέπει να επανέλθει στην πολιτική της δωρεάν χορήγησης του φαρμάκου τούτου, του δηλητηρίου τούτου, στους καλλιεργητές οι οποίοι ζητούν επανειλημμένα να τους δοθεί δωρεάν το φάρμακο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέας Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνώ απόλυτα με τα όσα περιλαμβάνονται στην Έκθεση της Επιτροπής αναφορικά με την ανάγκη προστασίας της χαρουποκαλλιέργειας, γι' αυτό και δε θα επαναλάβω τα όσα ανέφεραν οι προηγούμενοι συνάδελφοί μου. Θα ήθελα όμως να ασχοληθώ ιδιαίτερα με το θέμα των αεροψεκασμών και ειδικότερα με το πρόβλημα της καταπολέμησης της ποντίκας.

Ο αγροτικός μας κόσμος παραπονείται ότι έχει καταργηθεί η επιδότηση των αεροψεκασμών και η δωρεάν χορήγηση του φαρμάκου για την καταπολέμηση της ποντίκας. Στην περίπτωση μάλιστα του ποντικοφάρμακου παρέχονται δωρεάν τα εργατικά, το κόστος των οποίων είναι πολλαπλάσιο του ίδιου του φαρμάκου, με

αποτέλεσμα να πληρώνονται μεγαλύτερα κονδύλια από το κράτος, χωρίς να ωφελούνται οι αγρότες μας. Η νέα αυτή πολιτική της κατάργησης της επιδότησης των αεροψεκασμών και της δωρεάν χορήγησης του ποντικοφάρμακου, έχει σαν συνέπεια την αύξηση του κόστους παραγωγής των αγροτών μας.

Έχω θέσει το όλο πρόβλημα στο Υπουργείο Γεωργίας με ερώτησή μου ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1990, αλλά δεν πήρα ικανοποιητική απάντηση. Γι' αυτό και παρακαλώ όπως διαβιβαστεί στην κυβέρνηση το αίτημα του αγροτικού μας κόσμου, για επαναφορά του συστήματος της επιδότησης των αεροψεκασμών και της δωρεάν χορήγησης του ποντικοφάρμακου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός ήθελε να πει μερικά λόγια.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Πέρα από την ανάγκη επιχορήγησης των χαρουπιών, πέρα από την προσπάθεια προστασίας της χαρουπιάς από τους ξυλοκόπους, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην εξολόθρευση της ποντίκας. Γιατί έστω κι αν η συλλογή των χαρουπιών είναι ασύμφορη, η διατήρηση των χαρουπόδεντρων στο πράσινο χρώμα τους είναι το πιο όμορφο θέαμα που αντικρίζει ο κάθε ξένος επισκέπτης.

Εμείς, παρόλο που έχουμε συνηθίσει την παρουσία της χαρουπιάς και δε μας κάνει ιδιαίτερη αίσθηση, εντούτοις το θέαμα των κατάξερων χαρουπόδεντρων σε μεγάλες εκτάσεις, μας προξενεί θλίψη και προβληματισμό. Η συστηματική, ομαδική και συντονισμένη εκστρατεία για την εξόντωση της ποντίκας δεν πρέπει να σταματήσει ούτε μια στιγμή.

Μπορεί να προμηθεύει το Γεωργικό Τμήμα ποντικοφάρμακο, είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν, στις Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες, αλλά για τις εγκαταλειμμένες εκτάσεις ποιος θα γνοιαστεί; Αν γίνει ψεκασμός σε μια περιοχή από τους ιδιώτες χαρουποπαραγωγούς και οι εγκαταλειμμένες εκτάσεις μείνουν χωρίς να γίνει ψεκασμός, τότε το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο. Δηλαδή δε θα καταστραφεί η ποντίκα. Θα τολμούσα λοιπόν να εισηγηθώ επαναφορά του κινήτρου που εφάρμοξε η αποικιακή κυβέρνηση, με την πληρωμή μερικών σεντ για κάθε ουρά ποντίκας. Ίσως αυτό το κίνητρο να δώσει λύση στο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Όπως έχει γραφτεί, το θέμα είναι το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας σαν γεωργικός κλάδος. Στη συζήτηση το μετατρέψαμε σε θέμα φυσικού περιβάλλοντος, σε θέμα ποντίκας και τα λοιπά. Εδώ συζητούμε το θέμα του κλάδου. Πράγματι είναι μια ασύμφορη καλλιέργεια. Ασύμφορα τώρα έγιναν και τα άσπρα γκρέιπφρουτ. Οι Ισραηλίτες εξάγουν κόκκινα γκρέιπφρουτ. Αντικατέστησαν τα άσπρα γκρέιπφρουτ με επιχορήγηση της κυβέρνησης. Εμείς δεν πρόκειται να αντικαταστήσουμε τη χαρουποκαλλιέργεια, διότι καλλιεργείται σε ψηλά μέρη, σε δασικές περιοχές, δεν μπορεί να αντικατασταθεί, αλλά θα πρέπει να γίνει μελέτη, και δεν είναι μόνο τώρα που το θέτουμε. Είναι ένα χρόνιο πρόβλημα. Μάλιστα τα τελευταία χρόνια είχε μια άνοδο η τιμή της «κοκκίνας» και είχαμε καλύτερες τιμές, αλλά είναι πολύχρονο

πρόβλημα. Πρέπει να μελετήσει η κυβέρνηση τα πιο κάτω: Συμφέρει να διατηρήσουμε αυτό το γεωργικό κλάδο; Θα πρέπει επίσης να μελετηθούν και τα γενικότερα προβλήματα, όπως έχουν θιγεί, και θα πρέπει η κυβέρνηση να καταλήξει. Αν μετά από επιστημονική μελέτη καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι συμφέρει η χαρουποκαλλιέργεια, τότε να επιχορηγούνται οι παραγωγοί.

Τώρα κάναμε νόμο και λέμε απαγορεύεται να εκριζώνεις τη χαρουπιά. Είναι οι ίδιοι οι γεωργοί που την εκριζώνουν και την κάνουν καυσόξυλα ή την πουλούν, διότι δε συμφέρει, κυρίως σε πεδιάδες. Προτιμούν να την πουλήσουν για να μετατρέψουν τη γη τους σε αρδύσιμη, όπως γίνεται στην περιοχή Ζυγίου - Μαρωνίου που συνεχώς υποβάλλονται αιτήσεις για έγκριση για να μετατρέψουν το χωράφι τους σε αρδύσιμο. Και σ' αυτή την περίπτωση δεν μπορούμε να τους πούμε όχι, εγκρίνουμε και εμείς, διότι πραγματικά αποδίδει η περιοχή της Λάρνακας ουσιαστικά καλύτερα στη φθαρτοκαλλιέργεια.

Το θέμα της ποντίκας είναι επιμέρους, αλλά επειδή αναφέρθηκε, πρέπει να πούμε ότι η κυβέρνηση δεν αρνήθηκε στους γεωργούς την επιχορήγηση φαρμάκου κατά της ποντίκας. Τους δίνει φάρμακο δωρεάν. Επιπρόσθετα, ύστερα από τη συζήτηση σ' αυτό το Σώμα, έγιναν συνεργεία σε όλες τις ακριτικές περιοχές, στη νεκρή ζώνη, όπου έρχονται από τις τουρκοκρατούμενες περιοχές οι ποντίκες, και μάλιστα με συνεργασία της κυβέρνησης καταπολεμείται και εξοντώνεται και στα χωριά. Στην Αμμόχωστο και στη Λάρνακα έχουμε οργανώσει υπεύθυνη τοπική επιτροπή, διότι το άτομο δεν απέδιδε και αυτές οι επιτροπές αναλαμβάνουν οργανωμένα με δωρεάν φάρμακο και καταπολεμούν την ποντίκα. Υπάρχουν δε περιπτώσεις που άτομα θέλουν να κάμουν προσωπική εργασία, αλλά μέσω αυτών των επιτροπών η κυβέρνηση δεν αρνείται να βοηθήσει και μάλιστα γίνεται πιο οργανωμένα η καταπολέμηση. Έτσι το κυριότερο πρόβλημα που παραμένει και στο οποίο θέλω να καταλήξω είναι να γίνει μελέτη αν συμφέρει να επιχορηγηθεί η χαρουποκαλλιέργεια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φυσικά το θέμα μας είναι πώς να προστατεύσουμε τη χαρουπιά και πώς να προστατεύσουμε το φυσικό περιβάλλον. Αλλά νομίζω ότι η συζήτηση αυτή έχει μετατραπεί σε πόλεμο κατά της ποντίκας και νομίζω ότι είναι μεγάλη τιμή αυτού του τρωκτικού που ονομάζεται ποντίκα, όταν η Βουλή ασχολείται με αυτό το τρωκτικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί μία και πλέον ώρα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επί μία και πλέον ώρα.

Κατά συνέπεια πρέπει να κηρύξουμε ξανά τον πόλεμο κατά του τρωκτικού που ονομάζεται ποντίκα, για να προστατεύσουμε το φυσικό περιβάλλον και να προστατεύσουμε τη χαρουπιά που πραγματικά ομορφαίνει τον τόπο. Θα ήθελα όμως σ' αυτή τη σύντομη παρέμβασή μου να υπογραμμίσω ότι πρέπει να προσέξουμε, ώστε κηρύσσοντας τον πόλεμο κατά της ποντίκας να μην καταστρέψουμε και τα άλλα ζωντανά που αποτελούν μεγάλο πλούτο για την Κύπρο, όπως είναι τα πουλιά, όπως είναι οι λαγοί, τα περδίκια και λοιπά. Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου και ο κ. Παπαδόπουλος.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα της ποντίκας ήταν ένα επιμέρους θέμα του όλου προβλήματος που έχουμε συζητήσει. Γι' αυτό δεν πρέπει να περιοριστούμε σ' αυτό και να πούμε ότι είναι το κύριο σημείο του θέματος που συζητούμε. Στην εισήγησή μου, και σύμφωνα και με την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, είχαν αναφερθεί όλοι οι τομείς που πρέπει να προσεχτούν και λυτούμαι να παρατηρήσω ότι στο τέλος περιορίσαμε το θέμα στο θέμα της καταπολέμησης της ποντίκας μόνο, που είναι ένα επιμέρους θέμα.

Το θέμα μας είναι η εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας από τον ίδιο τον παραγωγό λόγω της ασύμφορης τιμής και όλα τα άλλα που έχουμε τονίσει. Και δε θα ήθελα να μειώσουμε τη σημασία του θέματος με τη συζήτηση τούτη. Αντίθετα να δώσουμε τη σοβαρότητα που πρέπει και όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες να δουν με πολλή προσοχή το θέμα. Υπάρχουν μελέτες οι οποίες είναι κλειστές σε συρτάρια και για το θέμα της χαρουπόσκονης που χρησιμοποιείται για ανθρώπινη χρήση και για όλα τα άλλα που μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της καλλιέργειας. Δε λέμε ότι πρέπει η χαρουποκαλλιέργεια να αναπτυχθεί στις αρδευόμενες περιοχές, όπου μπορούμε να έχουμε άλλες καλλιέργειες οι οποίες να αποδίδουν περισσότερα, αλλά υπάρχουν εγκατελειμμένες γαίες που μπορούν να αξιοποιηθούν, και κυβερνητικές και ιδιωτικές, και είναι σ' εκείνες τις περιοχές που πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να καθυψάσω το συνάδελφο τον κ. Πουμπουρή ότι κινδυνεύουν άλλα ζώα από τη χορήγηση φαρμάκου για την ποντίκα. Τελευταία, ίσως να μην το έχει υπόψη του ο κ. Πουμπουρής, έχουν δώσει νέα φάρμακα τα οποία δεν τρώγονται από άλλα πτηνά και από άλλα ζώα. Είναι μόνο ιδιαίτερα ελκυστικά στην ποντίκα και επομένως μην ανησυχείτε γι' αυτή την πλευρά. Το ότι διαθέσαμε μια ώρα, κύριε Πρόεδρε, για τη χαρουποκαλλιέργεια, δεν είναι μόνο για τη χαρουποκαλλιέργεια. Νομίζω ότι είναι γενικότερα το θέμα της διατήρησης της αγροτικής υπαίθρου. Και έτσι νομίζω δικαιολογείται να διαθέσουμε μια ώρα για την ύπαιθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έγινε πολύ διεξοδική συζήτηση. Το θέμα έχει δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος είναι εκείνο το οποίο ήγειρε ο κ. Τσιέττης με την ομιλία του. Αν δηλαδή σαν κλάδος γεωργικής παραγωγής η χαρουποκαλλιέργεια είναι επικερδής και συμφέρουσα και αν δεν είναι τι μέτρα πρέπει να ληφθούν για να γίνει και το δεύτερο σκέλος είναι η επίδραση της χαρουπιάς στο φυσικό περιβάλλον της Κύπρου, γιατί είναι πραγματικά ένα δέντρο το οποίο υπάρχει από χιλιετηρίδων σ' αυτό τον τόπο και θα ήταν πραγματικά τραγωδία αν αυτό το δέντρο εξαφανιζόταν και το βλέπαμε μέσα στα βιβλία και τα περιοδικά.

Εν πάση περιπτώσει έγιναν ενδιαφέρουσες εισηγήσεις. Η όλη συζήτηση θα αποσταλεί, κατ' εντολή μου, στο Υπουργείο Γεωργίας, ούτως ώστε να μελετηθεί

αυτό το θέμα το οποίο δεν είναι ούτε αμελητέο, ούτε θέμα το οποίο δεν παρουσιάζει από οικονομικής και περιβαλλοντικής άποψης ενδιαφέρον. Αντίθετα μάλιστα παρουσιάζει πολύ ενδιαφέρον.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να σταλεί και στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας που έχει την ευθύνη για την εμπορία του προϊόντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, να σταλεί και στα δύο υπουργεία.

Το δεύτερο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν».

Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση της Επιτροπής μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Χρυσοστόμου. Παρακαλείται εκπρόσωπος της αρμόδιας Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΟΙ ΘΕΤΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Προσωρινής Επιτροπής Θετών Γονέων.

Το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή ύστερα από εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου που υποβλήθηκε στις 26.11.90.

Εισάγοντας ενώπιον της Επιτροπής το όλο θέμα, ο εισηγητής ανέφερε πως το Τμήμα Ευημερίας θέτει υπό τη νομική του φροντίδα απροστάτευτα παιδιά που διατρέχουν φυσικούς και ηθικούς κινδύνους από τη γέννησή τους μέχρι και την ηλικία των 18 χρόνων και στη συνέχεια επιλέγει την οικογένεια που κρίνει ότι είναι κατάλληλη να αναλάβει το ρόλο της θετής οικογένειας και που είναι διατεθειμένη να προσφέρει σ' αυτά οικογενειακή θαλπωρή. Για τη φροντίδα των παιδιών αυτών, σύμφωνα και πάλι με τον εισηγητή, παρέχεται στις θετές οικογένειες το πιο κάτω επίδομα ανάλογα με την ηλικία τους:

(α) Για παιδιά μέχρι 6 χρόνων παρέχονται £51 μηνιαίως.

(β) Για παιδιά 6 - 12 χρονών παρέχονται £57 μηνιαίως.

(γ) Για παιδιά 12 - 18 χρονών παρέχονται £63 μηνιαίως.

Η παροχή των βοηθημάτων αυτών τερματίζεται στην ηλικία των 18 χρόνων, ενώ οι θετοί γονείς συνεχίζουν να προσφέρουν στα παιδιά οικογενειακή θαλπωρή μέχρι και την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Συνεχίζοντας ο εισηγητής του θέματος δήλωσε στην Επιτροπή πως οι σημερινές ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας, όπως η ανάγκη για απόκτηση αυξημένης γενικής και επαγγελματικής μόρφωσης, καθώς και η ανάγκη καλλιέργειας της τέχνης και του αθλητισμού, αυξάνουν και τις στοιχειώδεις ανάγκες, πράγμα το οποίο επιβάλλει την αύξηση των επιδομάτων αυτών και τη χορήγησή τους και μετά την ηλικία των 18 χρόνων μέχρι και την επαγγελματική αποκατάσταση των θετών παιδιών.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών που παρευρέθηκε στην Επιτροπή δήλωσε πως πρόθεση της υπηρεσίας του είναι να εισηγηθεί την αύξηση των επιδομάτων που παρέχονται στις θετές οικογένειες μέσα στον τρέχοντα χρόνο.

Ο Πρόεδρος της Προσωρινής Επιτροπής Θετών Γονέων δήλωσε πως από την πείρα που αποκτήθηκε και λαμβανομένων υπόψη των αναγκών που έχουν διαμορφωθεί στη σημερινή κοινωνία διαπιστώνεται ότι το επίδομα που παρέχεται στις θετές οικογένειες είναι μηδαμινό και δεν επαρκεί ούτε για την ικανοποίηση βασικών αναγκών. Δήλωσε επίσης πως υπάρχει ανάγκη προικοδότησης των θετών κοριτσιών, γι' αυτό και το Τμήμα Ευημερίας θα πρέπει να φροντίζει να επιλέγει κατάλληλες οικογένειες που να διαθέτουν τόσο κοινωνικές όσο και οικονομικές δυνατότητες για την υποστήριξη των παιδιών αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις τόσο της κυβερνητικής πλευράς όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών, θεωρεί ότι το υπό συζήτηση θέμα άπτεται ενός ευαίσθητου κοινωνικού προβλήματος, το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί από την Εκτελεστική Εξουσία με τη δέουσα προσοχή και τη λήψη όλων των μέτρων που επιβάλλεται να ληφθούν, περιλαμβανομένης και της αύξησης του επιδόματος που παρέχεται στις θετές οικογένειες, για την υποστήριξη με κάθε τρόπο των παιδιών εκείνων που, χωρίς να ευθύνονται, βρίσκονται σε μειονεκτική, από κοινωνική και οικογενειακή άποψη, θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου, ο κ. Παπαρές, ο κ. Φάντης και ο κ. Μανδριώτης.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πίσω από τη βιτρίνα της ευμάρειας και της χλιδής κρύβεται ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα: Το πρόβλημα των απροστάτευτων παιδιών. Υγιή σωματικά και πνευματικά παιδιά διατρέχουν φυσικούς και ηθικούς κινδύνους από το χάραμα της ζωής τους που οφείλονται σε θάνατο ή διαταραχή των σχέσεων των γονιών ή είναι εξώγαμα ή οι γονείς, λόγω δικών τους σοβαρών ηθικών και άλλων προβλημάτων, τα εγκαταλείπουν.

Σύμφωνα με τον περί Παιδών Νόμο, Κεφ. 352, αυτά τα παιδιά απομακρύνονται από τους φυσικούς γονείς και το φυσικό τους περιβάλλον και τίθενται

υπό τη νομική φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αρκετές φορές από τη γέννησή τους μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων. Το Τμήμα Ευημερίας τοποθετεί τα παιδιά αυτά σε θετές οικογένειες. Θετές οικογένειες είναι αυτές που αναλαμβάνουν να αναθρέψουν στο σπίτι τους παιδιά τα οποία νομικά δεν τους ανήκουν αλλά τους παρέχουν οικογενειακή θαλπωρή, αγάπη και προστασία ως να ήταν δικά τους παιδιά. Η τοποθέτηση παιδιών σε θετές οικογένειες στοχεύει στην εξασφάλιση του μεγαλώματός τους σ' ένα υγιές περιβάλλον που να καλύπτει τις συναισθηματικές, ψυχολογικές και οικονομικές τους ανάγκες, για να τα βοηθήσει να διαμορφώσουν υγιή προσωπικότητα και να ενταχθούν φυσιολογικά στο κοινωνικό σύνολο.

Η θετή οικογένεια πρέπει να παρέχει σ' αυτά τα παιδιά ίσες ευκαιρίες σ' όλους τους τομείς της ζωής, χωρίς καμιά απολύτως διάκριση από τα δικά της παιδιά για αποφυγή ψυχολογικών και άλλων προβλημάτων. Η πλειοψηφία των παιδιών που τοποθετούνται σε θετές οικογένειες παραμένουν σ' αυτές και μετά την ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων, μέχρι την επαγγελματική και κοινωνική τους αποκατάσταση και οι θετοί γονείς διατηρούν όλες τις ευθύνες που προϋποθέτει ο ρόλος του γονιού.

Το κράτος παρέχει στους θετούς γονείς μηνιαίο επίδομα. Για παιδιά μέχρι 6 χρόνων £51. Για παιδιά από έξι έως δώδεκα χρόνων £57 και από δώδεκα μέχρι δεκαοκτώ χρόνων £63. Παρέχεται επίσης για όλα τα παιδιά ποσό £40 το χρόνο για ένδυση-υπόδηση και για παιδιά που φοιτούν σε σχολεία Μέσης Παιδείας επιπλέον ποσό £70 το χρόνο. Τα ποσά αυτά ισχύουν από την 1/7/1987.

Από προσωπική επαφή διαπίστωσα ότι οι θετοί γονείς ή οι πλείστοι από αυτούς μπορεί να στερήσουν το δικό τους παιδί από κάποιο αγαθό γιατί, άμα του εξηγήσουν, θα κατανοήσει ότι οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια, ενώ δε θα στερήσουν το θετό παιδί, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να το εκλάβει ότι γίνεται διάκριση σε βάρος του, επειδή δεν είναι δικό τους παιδί.

Θετά παιδιά παρακολουθούν φροντιστήρια και σε ορισμένες περιπτώσεις μουσική, μπαλέτο, γυμναστική κ.ά. και οι θετοί γονείς, που συνήθως είναι μέσου ή κάτω του μέσου οικονομικού επιπέδου, αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα.

Τα αγόρια στην ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων κατατάσσονται στην Εθνική Φρουρά και το μηνιαίο επίδομα προς τους θετούς γονείς τερματίζεται, και μόνο από αγάπη οι θετοί γονείς συνεχίζουν να παρέχουν στέγη στα παιδιά αυτά που δεν έχουν πού αλλού να πάνε. Για το θέμα αυτό με εισήγησή μου η Βουλή ψήφισε νόμο για παράταση της χορήγησης του επιδόματος μέχρι την αφυπηρέτηση από την Εθνική Φρουρά. Έγινε αναπομπή του νόμου, γιατί θεωρήθηκε ότι είναι αντισυνταγματικός, επειδή προνοεί δαπάνη. Εντούτοις το παρήγορο είναι ότι με τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή ευαισθητοποιήθηκε η αρμόδια υπηρεσία και, όπως δηλώθηκε, θα καταβάλλει από άλλο ταμείο ειδικό βοήθημα στα παιδιά αυτά μέχρι την απόλυσή τους από την Εθνική Φρουρά.

Άλλο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά ήταν ο στιγματισμός των αγοριών στην Εθνοφρουρά που ήταν υποχρεωμένα να δηλώνουν κάθε μέρα φωναχτά ότι είναι «παιδιά αγνώστου πατρός». Μετά την παρουσίαση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και την εύστοχη προβολή του θέματος από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, εκδόθηκε εγκύκλιος από το Υπουργείο Άμυνας με σκοπό τον τερματισμό αυτής της απαράδεκτης κατάστασης. Η απορία όμως, κύριε Πρόεδρε, που πραγματικά με διακατέχει είναι πως για τόσα χρόνια τα παιδιά αυτά υπέκειντο στο μαρτύριο της καθημερινής ταπείνωσης, χωρίς κάποιος από τις αρμόδιες υπηρεσίες να επέμβει.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένα θέμα που παραμένει άλυτο είναι το γλισχρο επίδομα που χορηγείται στους θετούς γονείς. Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Ευημερίας δήλωσε πως είναι πρόθεση της υπηρεσίας να αυξήσει τα επιδόματα. Από ό,τι γνωρίζω η πρόθεση υπήρχε και πέρσι και υποβλήθηκε από την υπηρεσία πρόταση για αύξηση του χορηγήματος που δυστυχώς δεν εγκρίθηκε από την κυβέρνηση. Έτσι η έκφραση πρόθεσης μόνο δεν ικανοποιεί. Είναι πολιτική απόφαση που χρειάζεται και η κυβέρνηση οφείλει, χωρίς περαιτέρω χρονοτριβή, να επιληφθεί του θέματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Πρόκειται για σύνολο εκατό παιδιών, 49 κορίτσια και 51 αγόρια που βρίσκονται κάτω από τη νομική φροντίδα του Τμήματος Ευημερίας. Έχω την άποψη ότι η φροντίδα του κράτους δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στην παροχή επιδόματος και αυτού μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ ετών. Η πολιτεία οφείλει να προβληματιστεί για το τι θα μπορούσε να συμβεί αν οι θετοί γονείς, με τη διακοπή του επιδόματος, διέκοπταν την προσφορά στέγης και αγάπης στα κορίτσια και στα αγόρια μόλις συμπλήρωναν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους. Η ανάθεση της ευθύνης των απροστάτευτων παιδιών σε θετούς γονείς δεν απαλλάσσει το κράτος από τις δικές του ευθύνες. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οφείλει να ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο που να στοχεύει στην οικονομική ενίσχυση της θετής οικογένειας με ουσιαστική αύξηση του μηνιαίου επιδόματος και του ετήσιου βοηθήματος που πρέπει να παρέχεται μέχρι την επαγγελματική αποκατάσταση των παιδιών. Παράλληλα το κράτος οφείλει να προικοδοτήσει τα κορίτσια αυτά με οικόπεδο και χρηματικό ποσό, κάτι που οι θετοί γονείς αδυνατούν να προσφέρουν, έτσι που να ενταχθούν τα κορίτσια αυτά στο κοινωνικό σύνολο φυσιολογικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητητούμε, παρόλο που δε φαίνεται να είναι μεγάλο, αφού οι θετές οικογένειες στην Κύπρο ανέρχονται μόλις στις εκατό, εντούτοις στην Έκθεσή της η Επιτροπή Εργασίας θεωρεί ότι άπτεται ενός ευαίσθητου κοινωνικού προβλήματος, το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με τη δέουσα προσοχή από την Εκτελεστική Εξουσία.

Ο εκπρόσωπος των Κοινωνικών Υπηρεσιών δήλωσε στην Επιτροπή ότι πρόθεση της υπηρεσίας του είναι να εισηγηθεί την αύξηση των επιδομάτων που παρέχονται στις θετές οικογένειες μέσα στο 1991. Με την πιο πάνω δήλωση φαίνεται ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα και επιβάλλεται η αύξηση των επιδομάτων στους θετούς γονείς των απροστάτευτων παιδιών.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός συμφωνεί με την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει στην αύξηση αυτών των επιδομάτων, αφού και το σχετικό κόστος θα είναι ελάχιστο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να εκφράσω τη ομοφωνία μου με την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, με τις εισηγήσεις που γίνονται στην Έκθεση και τις περαιτέρω εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τους προηγούμενους ομιλητές και ειδικά από τον πρώτο συνάδελφο, τον εισηγητή του θέματος.

Το θέμα των απροστάτευτων παιδιών, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, είναι ένα σοβαρό, ευαίσθητο κοινωνικό πρόβλημα, και αφορά αθιά θύματα κοινωνικών συνθηκών, που στη μεγάλη τους πλειοψηφία αυτά τα απροστάτευτα παιδιά είναι είτε ορφανά είτε παιδιά διαλυμένων οικογενειών.

Μιλώντας από προσωπική πείρα σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτά τα παιδιά, και σε σχέση με τα επιδόματα που παρέχονται από την κυβέρνηση και με τις ελλείψεις που παρουσιάζονται στο θέμα της προστασίας αυτών των παιδιών, πρέπει να πω ότι πράγματι υπάρχουν αρκετά προβλήματα. Είπα ότι μιλώ από προσωπική πείρα, γιατί η δική μας οικογένεια είχε επιλεγεί από το Γραφείο Ευημερίας, το οποίο μας εμπιστεύτηκε την κηδεμονία και την προστασία τριών τέτοιων απροστάτευτων παιδιών που ήταν παιδιά διαλυμένων οικογενειών. Μας εμπιστεύτηκαν αυτά τα παιδιά στην περίοδο του 1958. Τα επιδόματα ήταν πολύ χαμηλότερα από αυτά που αναφέρονται σήμερα στην Έκθεση, και αυτό ήταν φυσικό. Φροντίζοντας να δώσουμε ως οικογένεια στα παιδιά αυτά τις ίδιες συνθήκες μόρφωσης, αγωγής και γενικά εκπαίδευσης, όπως στα δικά μας παιδιά, χωρίς να αισθάνονται την παραμικρή διάκριση και την παραμικρή στενοχώρια ότι ήταν ξένα από τα δικά μας παιδιά, πρέπει να πω ότι βρισκόμασταν πάντοτε σε πολύ δύσκολη θέση ή ανταποκριθούμε σ' αυτό το καθήκον από οικονομική άποψη, διότι το επίδομα που παρείχτο δεν ήταν αρκετό ούτε για τη διατροφή και την ένδυση των παιδιών αυτών. Πολύ δε περισσότερο δεν ήταν αρκετό για να δώσουμε στα παιδιά αυτά μόρφωση με ιδιαίτερα μαθήματα μουσικής, ξένων γλωσσών κτλ. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, το σοβαρότερο από όλα αυτά ήταν το γεγονός ότι τότε η νομοθεσία προνοούσε για χορήγηση επιδόματος σ' αυτές τις οικογένειες μέχρι την ηλικία των δεκαέξι χρόνων. Και αμέσως μετά την ηλικία αυτή τίθεται το δίλημμα στις οικογένειες που είχαν αναλάβει τα παιδιά αυτά, τι θα γινόταν μ' αυτά. Αυτό το πρόβλημα υπάρχει και σήμερα. Όταν ενηλικιωθούν αυτά τα παιδιά, εκτός αν φοιτούν σε ανώτερο σχολείο, όπως είπε ο κ. Χρυσοστόμου, τα αγόρια εντάσσονται στην Εθνική Φρουρά, και αυτό το ακούω με μεγάλη ευχαρίστηση, γιατί δεν αναφέρεται στην Έκθεση αυτό το σημείο, ότι δηλαδή και στα παιδιά που είναι ενταγμένα στην Εθνική Φρουρά συνεχίζει να παρέχεται κάποιο επίδομα -αυτό είναι πάρα πολύ ευχάριστο- και αυτό ήταν ένα από τα σοβαρότερα κενά που είχε η νομοθεσία μας πριν από τη συμπλήρωσή της. Γι' αυτό θα έλεγα ότι εκείνο που μένει να συμπληρώσουμε είναι να δούμε τι βοήθεια μπορεί να παρασχεθεί σ' αυτά τα απροστάτευτα κορίτσια με την ενηλικίωσή τους είτε για προικοδότηση είτε για οικόπεδο, για να μπορούν να αποκαθίστανται ομαλά στην κοινωνία ως νέες οικογενειακές μονάδες.

Συμφωνώ με τις εισηγήσεις που έχουν γίνει από προηγούμενους ομιλητές και ελπίζω ότι η Εκτελεστική Εξουσία θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος παρόλο που, όπως αναφέρθηκε, αφορά μόνο ένα αριθμό γύρω στα εκατό παιδιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κατσουνωτός. Ακολουθεί ο κύριος Στυλιανού και κατόπιν εσείς, κύριε Γεωργίου.

I. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα και που αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο τα απροστάτευτα παιδιά όσο και οι θετοί γονείς τους, είναι πράγματι πολύ ενδιαφέρον, γιατί ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού μας αγνοεί αυτό τον ωραίο θεσμό.

Είναι άξιες συγχαρητηρίων οι οικογένειες που παίρνουν υπό την προστασία τους απροστάτευτα παιδιά και με τα μικρά πράγματα επιδόματα μεγαλώνουν καμιά φορά μέχρι και τρία παιδιά και τα παραδίνουν στην κοινωνία, όταν ενηλικιωθούν.

Η φροντίδα των θετών γονιών στις πιο πολλές περιπτώσεις επεκτείνεται για τα αγόρια μέχρι και την αποστράτευσή τους από την Εθνική Φρουρά και για τα κορίτσια μέχρι και την αποκατάστασή τους. Ο δεσμός που δημιουργείται μεταξύ τους είναι τόσο δυνατός που οι θετοί γονείς δεν έχουν να ζηλέψουν σε τίποτε από τους πραγματικούς γονείς.

Η μεγάλη έγνοια για την αποκατάσταση αυτών των παιδιών είναι πιο έντονη όταν πρόκειται για κορίτσια που θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή πρόκειται να παντρευτούν. Είναι γι' αυτό που το Τμήμα Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, που επιτελεί πράγματι αξιόλογη δουλειά με το έντονο ενδιαφέρον και τον απεριόριστο χρόνο που διαθέτουν οι λειτουργοί του, πρέπει να είναι πολύ προσεκτικό στην επιλογή αυτών των γονιών. Η αυστηρή και ενδελεχής έρευνα και ο συνεχής έλεγχος των λειτουργιών θα αποτρέψει τυχόν ανεπιθύμητες καταστάσεις που μπορεί να δημιουργηθούν στη διάρκεια της εφηβείας αυτών των παιδιών.

Δε θέλουμε να επικρίνουμε την κυβέρνηση που τελευταία πράγματι έχει βελτιώσει αισθητά το ύψος των δημόσιων βοηθημάτων, αλλά θα πρέπει όλοι να ομολογήσουμε πως οι 51 λίρες για μικρότερη ηλικία ή οι 63 λίρες το μήνα για παιδιά ηλικίας 16 - 18 χρόνων, είναι ένα ποσό που μόλις αρκεί για τη διατροφή τους. Όλοι ξέρουμε πως οι νέοι και οι νέες σ' αυτή την ηλικία θέλουν να ντύνονται όπως όλοι οι συνομήλικοί τους, θέλουν να παρευρίσκονται σε ένα πάρτυ γενεθλίων των φίλων τους, θέλουν να βγαίνουν κάπου-κάπου κι ένα βράδυ σε κέντρο ή δισκοθήκη.

Αυτά δεν μπορούν να τα έχουν με τις 63 λίρες το μήνα, προπάντων αν οι θετοί γονείς είναι οικονομικά αδύνατοι. Να ενισχυθεί λοιπόν αυτός ο θεσμός, να αυξηθούν τα επιδόματα για να καλύπτουν τις ειδικές ανάγκες αυτών των παιδιών και η φροντίδα να συνεχίζεται μέχρι την πλήρη αποκατάστασή τους, είτε επαγγελματική είτε με τη δημιουργία οικογένειας.

Η εξαγγελθείσα κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης να αρχίσει να υλοποιείται και να μην ταυτίζεται με τη φορολογική πολιτική της, γιατί αφορά όλο το λαό. Ταυτόχρονα να στρέψει την προσοχή της προς τα υπερκέρδη και τα μεγάλα εισοδήματα, για την εξασφάλιση εσόδων, οπότε θα μας βρει ένθερμους υποστηρικτές και συμπαραστάτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Στυλιανού

Αλλά, κύριοι, προτού αρχίσει ο κ. Στυλιανού, ήθελα μια πληροφορία, γιατί δε θυμούμαι.

Σ' αυτή την υπόθεση των θετών τέκνων, το Τμήμα Ευημερίας απλώς τα τοποθετεί σε μια οικογένεια ή γίνεται η όλη διαδικασία της υιοθεσίας;

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Όχι. Το Τμήμα Ευημερίας αναλαμβάνει τη νομική προστασία των παιδιών και την αναθέτει στους θετούς γονείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, δηλαδή δε γίνεται τυπικά η υιοθεσία.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Όχι, όχι δε γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Θα πρέπει να τονίσουμε πως πέρα και πρόσθετα από την αύξηση των εκχωρούμενων επιδομάτων, αντιμετωπίζουμε και το θέμα της συνέχισης των επιδομάτων και κατά τη διάρκεια των σπουδών των υιοθετημένων παιδιών. Είναι ένα θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που παράλληλα και πρόσθετα από την πολύ καλή πρακτική και τη διαδικασία που κίνησε ο συνάδελφος Χρυσοστόμου αναφορικά με την προσφορά επιδότησης και στα παιδιά που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά, θα πρέπει να μας απασχολήσει κάποτε, σε κάποιο άλλο στάδιο, όταν και αν η νέα Βουλή θα αντικρίσει το καυτό πάλι τούτο θέμα. Γιατί πιστεύουμε πως οι σπουδαστές και ειδικότερα οι σπουδάστριές μας των πανεπιστημιακών και άλλων μεταγυμνασιακών σπουδών πρέπει να αντιμετωπίζουν προβλήματα συνέχισης των σπουδών τους.

Όμως το ειδικό θέμα της επαύξησης των χορηγημάτων στους θετούς γονείς είναι στοιχείο που πρέπει άμεσα να μας απασχολήσει. Στη σκέψη μας, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, παραμένουν έντονοι οι καταθέσεις του Προέδρου της Προσωρινής Επιτροπής των Θετών Παιδιών, με την αναφορά του στην ουσιαστική εκδότηση των υιοθετούσων οικογενειών και των διάφορων θυσιών στις οποίες υποβάλλονται προκειμένου να παράσχουν στα υιοθετημένα παιδιά τις απόλυτες παροχές που απαιτούν οι σύγχρονες κοινωνικές και οικογενειακές συνθήκες. Αρκετές φορές, και αυτό ήταν που πραγματικά συγκίνησε και συγκλόνησε την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή που εξέτασε το θέμα, αντί να βοηθήσουν τα ίδια τα δικά τους τα παιδιά, στερούνται, προκειμένου να βοηθήσουν ενεργά και ουσιαστικά τα υιοθετούμενα παιδιά.

Όμως ακροθιγώς έστω θα πρέπει με την ίδια ευκαιρία να τονιστεί, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και ένας εξίσου σημαντικός τομέας που πρέπει να απασχολήσει αυτό το Σώμα κάποτε. Η ανάγκη συγκεκριμένα ανάπτυξης ευρύτατου καθοδηγητικού και συμβουλευτικού προγράμματος, σε συνεργασία φυσικά και με τους θετούς γονείς, για την επαγγελματική, την κοινωνική και την επιστημονική πρωτίστως αποκατάσταση των υιοθετούμενων παιδιών από τους αρμόδιους κοινωνικούς λειτουργούς. Γιατί, και αν κρίνουμε από την अपαράδεκτη κατάσταση

που επικρατούσε μέχρι προχθές ακόμα στο στρατό, με τη δημόσια αναφορά στο προσκλητήριο παρόντων ως αγνώστου πατρός, μια πρακτική που θυμίζει παρωχημένους αιώνες και κάποιες σκοτεινές περιόδους που οι «'Αθλιοι» του Βίκτωρος Ουγκώ μας θυμίζουν, έχουμε να καλύψουμε στον τομέα το νευραλγικό τούτο. έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ευρύ φάσμα πάνω στο οποίο πρέπει, επαναλαμβάνω, οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι κοινωνικές μας, να εγκύψουν, γιατί πράγματι πρέπει να εγκύψουν και φαίνεται πως στον τομέα αυτό δεν έχει γίνει η απαιτούμενη διεργασία, προκειμένου να αντικριστεί θετικά και ομαλά η ένταξή τους η κανονική και ομαλή στο γενικότερο κοινωνικό μας σύνολο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ανδρέας Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συμφωνώ απόλυτα με το περιεχόμενο της Έκθεσης της Επιτροπής και με τα όσα έχουν αναφέρει οι προηγούμενοι συνάδελφοί μου. Θα ήθελα όμως να ασχοληθώ με μια άλλη πτυχή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι θετοί γονείς και τα θετά παιδιά, ιδιαίτερα τα βρέφη. Όπως είναι γνωστό πρόσφατα έχουν υιοθετηθεί από κυπριακές οικογένειες παιδιά και βρέφη από τη Ρουμανία και αλλού. Οι εργαζόμενες θέτες μητέρες αντιμετωπίζουν, τουλάχιστο για την περίοδο μετά τον τοκετό, τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γνήσιες μητέρες που εργάζονται. Επομένως οι εργαζόμενες θετές μητέρες πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα και ωφελήματα που έχουν οι εργαζόμενες γνήσιες μητέρες, τουλάχιστον όσον αφορά την περίοδο μετά τον τοκετό, αφού η θετή μητέρα δεν έχει την ταλαιπωρία που συνεπάγεται η εγκυμοσύνη.

Προς το σκοπό αυτό έχω καταθέσει πρόταση νόμου η οποία εξετάστηκε, αλλά δυστυχώς δεν μπορεί να προωθηθεί λόγω του κλεισίματος της Βουλής ενόψει των βουλευτικών εκλογών. Θέλω να πιστεύω ότι το Υπουργείο Εργασίας, το οποίο τοποθετήθηκε θετικά στην πρόταση νόμου που κατέθεσα, θα επισπεύσει τις διαδικασίες που ανέλαβε να προωθήσει, ώστε με τη νέα Βουλή να καταστεί δυνατή η ψήφιση της πρότασής μου και να χορηγηθούν τα ωφελήματα που απολαμβάνουν οι γνήσιες εργαζόμενες μητέρες και στις θετές μητέρες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω να είστε και στην επόμενη Βουλή, κύριε Γεωργίου, ώστε να προωθήσετε αυτό το πολύ ενδιαφέρον θέμα, πράγματι.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Και να είναι πάντοτε σύντομος στις ομιλίες του, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντοτε. Ναι.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα ένα πολύ σοβαρό θέμα, ένα κοινωνικό πρόβλημα στο οποίο χρειάζεται να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή. Από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας πηγάζουν μερικά σημεία τα οποία θέλω να θιξω.

Το πρώτο είναι οι θετοί γονείς. Πράγματι πρέπει να εκφράσουμε τα συγχαρητήριά μας και τις ευχαριστίες μας προς αυτούς τους θετούς γονείς οι οποίοι με ένα μικρό επίδομα αναλαμβάνουν τέτοιες σοβαρές ευθύνες μεγάλωματος και διαπαιδαγώγησης μικρών παιδιών, για να τα παρουσιάσουν στην κοινωνία.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θέλω να θίξω είναι τα επίδοματα. Αυτά τα επίδοματα είναι πάρα πολύ χαμηλά και όπως αναγνώρισαν και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου πρέπει να αυξηθούν. Όμως έχω τη γνώμη πως δεν είναι αρκετό μόνο να δώσουν μια αύξηση. Πρέπει να παρακολουθούν τη διαπαιδαγώγηση, το μέγαλωμα αυτών των παιδιών, διότι πάρα πολλές φορές οι θετοί γονείς είναι υποχρεωμένοι να δώσουν πολύ περισσότερα από τα επίδοματα τα οποία παίρνουν και πάρα πολλές φορές είναι υποχρεωμένοι να κάμνουν ιδιαίτερα μαθήματα σ' αυτά τα παιδιά, διότι ίσως να μην είναι αρκετά δυνατά στα σχολεία και παρά το γεγονός ότι ίσως στα δικά τους παιδιά να μην μπορούν να κάμνουν ιδιαίτερα, στο θετό παιδί δεν μπορούν να του αρνηθούν αυτή την ευκαιρία, για να μπορέσει να ανελιχθεί. Αυτά, εκτός των άλλων που ανέφεραν άλλοι συνάδελφοι, όπως θέματα αθλητισμού κτλ.

Κατά συνέπεια το Γραφείο Ευημερίας πρέπει να παρακολουθεί πολύ στενά την ανέλιξη αυτών των παιδιών και ανάλογα με τις ανάγκες που παρουσιάζονται κάθε φορά να κάμνει και την αύξηση των επιδομάτων, για να μπορούν αυτά τα παιδιά να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους στα σχολεία.

Το τρίτο και σοβαρότερο σημείο που θέλω να θίξω είναι τί γίνεται για την προικοδότηση ή ακόμα για τη βοήθεια αυτών των παιδιών να σπουδάσουν ή να καταρτισθούν σε κάποια ειδικά επαγγέλματα, για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν μέσα στην κοινωνία και να μπορέσουν να δημιουργήσουν αργότερα τις δικές τους οικογένειες. Γι' αυτό επιβάλλεται το Υπουργείο να μελετήσει τους τρόπους βοήθειας αυτών των παιδιών μετά τα δεκαοκτώ τους χρόνια έτσι που να μπορούν να αποκατασταθούν και να προσφέρουν και αυτά τα παιδιά στην κοινωνία και να μη νιώθουν πάντοτε το αίσθημα της ενοχής, γιατί είτε η μάνα είτε ο πατέρας τα εγκατέλειψαν και μεγάλωσαν με κάποιο θετό γονιό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρακολούθησα με πολλή προσοχή τη συζήτηση και είμαι βέβαιος ότι αρμόζει δίκαιος έπαινος στις οικογένειες εκείνες οι οποίες ανέλαβαν αυτή την πέρα για πέρα ανθρωπιστική αποστολή.

Γι' αυτό το λόγο θα εισηγούμουν δι' υμών να γίνει μια αναγνώριση από μέρους του Προέδρου της Βουλής της προσφοράς αυτών των οικογενειών η οποία με καμιά αποζημίωση και με κανένα χρηματικό ποσό δεν αντισταθμίζεται, γιατί κανένας δεν μπορεί να πει τι αξίζει η έγνοια του θετού γονιού για την υγεία του θετού τέκνου ή η αγωνία του για τη διάπλωση του χαρακτήρα του για την απόδοση ενός χρήσιμου πολίτη στην κοινωνία. Γι' αυτό ειλικρινά εισηγούμαι η Βουλή να εκφράσει την αναγνώρισή της προς αυτούς τους γονείς και τις οικογένειες εκείνες που ανέλαβαν αυτή τη θεάρεστη αποστολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, κύριε Μουσιούττα, οι οικογένειες αυτές επιτελούν ένα θεάρεστο και μεγάλης κοινωνικής σημασίας έργο και τα ποσά τα οποία δίδονται είναι μηδαμινά και δεν αμφιβάλλω ότι αυτοί οι άνθρωποι πλην της αγάπης και της φροντίδας που προσφέρουν, προσφέρουν και πολλά ποσά από την τσέπη τους για την ευημερία αυτών των παιδιών. Είναι ένα θέμα βέβαια τεράστιο με πολλές κοινωνικές επιπτώσεις. Εκείνο όμως το οποίο μου έκαμε θλιβερή εντύπωση είναι αυτό το οποίο είπε ο αγαπητός μου κύριος Χρυσοστόμου ότι υποχρεώνονταν αυτά τα αγόρια στην Εθνική Φρουρά να φωνάζουν καθημερινά ότι είναι αγνώστου πατρός. Θλίβομαι ειλικρινά, διότι εξέλιπε τελείως κάθε ευθιξία σ' αυτό τον τόπο και αν πραγματικά ισχύει και σήμερα αυτή η κατάσταση πρέπει να φροντίσουμε να σταματήσει.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Σταμάτησε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μετά από τη συζήτηση στην Επιτροπή σταμάτησε ευτυχώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαίρω πολύ που το ακούω, διότι πραγματικά είναι κάτι το οποίο δεν μπορούσα να αντιληφθώ, αν δεν το έλεγε ο κύριος Χρυσοστόμου. Είναι έλλειψη ευαισθησίας, έλλειψη ανθρωπισμού, έλλειψη οποιασδήποτε συμπάθειας προς ορισμένους ανθρώπους, οι οποίοι ατύχησαν χωρίς να φταίνε οι ίδιοι.

Εν πάση περιπτώσει, ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια.

Το θέμα αυτό που θέξατε για την Εθνική Φρουρά ίσχυε μέχρι την ημέρα που συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, όταν ήγειρα το θέμα και έγινε παραδεκτό και από το Τμήμα Ευημερίας ότι πραγματικά αυτή η αναχρονιστική κατάσταση ίσχυε στα στρατόπεδά μας.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να σημειώσω και το ρόλο των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Πραγματικά οι εφημερίδες και τα ραδιόφωνα είχαν δώσει πολλή δημοσιότητα στο θέμα τούτο, γι' αυτό επιλήφθηκε του θέματος ο Υπουργός 'Αμυνας και με εγκύκλιο προς την Εθνική Φρουρά έδωσε οδηγίες, ώστε να τερματιστεί η κατάσταση αυτή και θέλω να πιστεύω ότι έχει τερματιστεί.

Επίσης για να διευκρινίσω κάτι σ' ό,τι έχει αναφέρει ο κύριος Φάντης, τον οποίο συγχαίρω με την ευκαιρία, γιατί έδωσε ακόμα τρία παιδιά στην κοινωνία μ' αυτό τον τρόπο. Θα ήθελα να αναφέρω ότι όταν τα παιδιά κατατάσσονταν στην Εθνική Φρουρά σταματούσε το επίδομα. Δεν έπαιρναν οι θετοί γονείς κανένα επίδομα. Είχα καταθέσει πρόταση νόμου η οποία εγκρίθηκε ομόφωνα από τη Βουλή. Λόγω της αντισυνταγματικής όμως ιδιότητας είχε γίνει αναπομπή, με τη συζήτηση όμως του θέματος ο Υπουργός Εργασίας σε επαφή που είχα μαζί του έδωσε οδηγίες, ούτως ώστε να δίνεται από άλλο ταμείο βοήθημα στα παιδιά αυτά μέχρι την απόλυσή τους από την Εθνική Φρουρά.

Εκείνο που αναμένουμε τώρα είναι να αυξηθούν τα επιδόματα σε ικανοποιητικό βαθμό, που είναι κάτι ουσιαστικό και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι έγινε εισήγηση η οποία απορρίφθηκε δυστυχώς. Θέλω να πιστεύω ότι θα επαναφερθεί το θέμα από το αρμόδιο Υπουργείο και η κυβέρνηση αυτή τη φορά θα το εγκρίνει και θα πρέπει οπωσδήποτε να μελετηθεί η αποκατάσταση των παιδιών αυτών.

Στα κορίτσια ιδιαίτερα να γίνεται προικοδότηση με οικόπεδο και βοήθημα για να μπορούν να φτιάξουν το δικό τους σπίτι και τα άλλα τα παιδιά να βοηθούνται μέχρι την κοινωνική αποκατάστασή τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι ένα θέμα πολύ σημαντικό. Δεν έχει σημασία αν επηρεάζονται πολλά ή λίγα παιδιά. Αυτό το ίδιο θέμα, έστω και αν πέντε παιδιά επηρεάζονται, είναι πολύ μεγάλο από απόψεως κοινωνικής. Γι' αυτό το λόγο η πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση που έχει γίνει θα αποσταλεί στις αρμόδιες υπηρεσίες, ούτως ώστε να δουν πώς είναι δυνατό να εφαρμόσουν τις πολύ καλές εισηγήσεις που έχουν γίνει ενώπιον αυτού του Σώματος.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η αναγκαιότητα της επίσπευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους στην ανέγερσή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι άρρωστος, καταθέτω την Έκθεση εκ μέρους του.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΠΕΥΣΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΝΑΠΑΥΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΑΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου
Στέλιος Μανδριώτης
Αυγερινός Παπαρές
Πέτρος Στυλιανού
Ρήνα Κατσελλή
Ιάκωβος Κατσουνωτός
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω θέματος παρευρέθησαν στην Επιτροπή και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Εισάγοντας το όλο θέμα ενώπιον της Επιτροπής, ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Στ. Μανδριώτης, ανέφερε πως το αίτημα για τη δημιουργία εργατικών

αναπαυτηρίων υποβλήθηκε στην κυβέρνηση πριν από πολλά χρόνια. Η κυβέρνηση εφάρμοσε για την ικανοποίησή του σχέδιο επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων για διακοπές σε ορεινά θέρετρα και σχέδιο παραχώρησης στις συνδικαλιστικές οργανώσεις χρηματικού ποσού από το Ταμείο Αδειών για τη δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων. Τα δύο αυτά σχέδια, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, δεν είναι ικανοποιητικά, γιατί από τη μια δεν καλύπτονται όλοι οι εργαζόμενοι, αφού τα ορεινά θέρετρα δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες όλων, ενώ από την άλλη το ποσό του ενός εκατομμυρίου λιρών που παραχωρήθηκε στις συντεχνίες δεν επαρκεί για την ανέγερση ικανοποιητικού αριθμού αναπαυτηρίων. Τέλος, ο κ. Μανδριώτης εισηγήθηκε όπως η κυβέρνηση παραχωρήσει γη τόσο στο βουνό όσο και στη θάλασσα για την ανέγερση μόνιμων εργατικών αναπαυτηρίων με τη συμβολή τόσο του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης όσο και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πληροφόρησε την Επιτροπή πως για το σχέδιο επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων, που λειτουργεί από το 1972, δαπανήθηκε μέχρι τώρα ποσό ύψους £2.4 εκ. Εξάλλου το Υπουργείο μελέτησε από το 1974 το θέμα της δημιουργίας μόνιμων αναπαυτηρίων και ζήτησε από την Τράπεζα Αναπτύξεως την ετοιμασία ειδικής μελέτης γι' αυτό, τα αποτελέσματα της οποίας κατέδειξαν ότι το όλο σχέδιο θα ήταν ασύμφορο. Έτσι το σχέδιο αυτό εγκαταλείφθηκε και η κυβέρνηση στράφηκε στο σχέδιο παραχώρησης προς τις συντεχνίες ποσού £1 εκ. σε πρώτη φάση, το οποίο κατανεμήθηκε σε αυτές ανάλογα με την αριθμητική τους δύναμη, για να δημιουργηθούν από τις ίδιες αναπαυτήρια. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ακόμα πως μελετάται η επέκταση του σχεδίου επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων, ώστε να καλύπτει και παραλιακά ξενοδοχεία, σχέδιο το οποίο θα εξυπηρετήσει 10-11 χιλιάδες άτομα και για την υλοποίηση του οποίου θα διατεθούν £800,000.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων επισήμαναν την ανάγκη της συνέχισης εφαρμογής και των δύο σχεδίων ανάπαυσης των εργαζομένων, δηλ. τόσο του σχεδίου επιχορήγησης των αδειών όσο και του σχεδίου επιχορήγησης των συντεχνιών για ανέγερση αναπαυτηρίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έλαβε υπόψη τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να συνεχίσει και να επεκτείνει τα δύο σχέδια ανάπαυσης των εργαζομένων με τη συμπερίληψη στο σχέδιο επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων και των παραλιακών περιοχών και με την επιχορήγηση των συντεχνιών για την υλοποίηση του σχεδίου δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων όχι μόνο από το Ταμείο Αδειών αλλά και από τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ ταυτόχρονα καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει το ενδεχόμενο παραχώρησης κρατικής γης για την ανέγερση των αναπαυτηρίων αυτών.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Λαδάς αποχώρησε από την αίθουσα της Βουλής και την έδρα κατέλαβε ο κ. Φάντης).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, έντιμη κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω πως το θέμα

που πρωτοτέθηκε έντονα, άγνωστο μέχρι τότε ως θεσμός, από μέρος μας στην πρώτη Κοινοβουλευτική δεκαετία, βρήκε μερική αντίκρισή του με τη θεσμοθέτηση της κρατικής επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων. Σε μεταγενέστερο στάδιο ακολούθησε ο εξίσου χρήσιμος θεσμός των εργατικών αναπαυτηρίων που χρειάζεται όμως την ουσιαστική κρατική ενίσχυση του, έτσι που να ανταποκρίνεται στις βασικές του υποχρεώσεις προς το εργατικό δυναμικό μας. Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή η κρατική πρωτοβουλία θα στραφεί στην περαιτέρω ενίσχυση των εργατικών αναπαυτηρίων και θα επεκταθούν τα κρατικά σχέδια επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων μιας και η δυνατότητα δημιουργίας αυτόνομων κρατικών αναπαυτηρίων κρίθηκε ασύμφορη.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ακόμα και τούτο, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τα εργατικά αναπαυτήρια προσφέρουν πολύ περισσότερα απ' ό,τι αναλογικά προσφέρουν τα σχέδια κρατικών επιδοτήσεων. Θα έπρεπε για τούτο κάποτε και σε κάποιο στάδιο μεταγενέστερο, ασφαλώς όχι στην παρούσα Βουλή, να κατατεθούν τα θετικά και τα σχετικά στοιχεία, για να καταδειχθεί το μέγεθος της διαφοράς και να προωθηθεί κατόπιν της σχετικής μελέτης και των δεδομένων ο θεσμός της επιδότησης των εργατικών αναπαυτηρίων με τρόπο και ποσοστάσεις ανάλογες. Επίσης να πούμε πως τα θερινά μας θέρετρα, τα λίγα και λυμπατικά που λειτουργούν ορεινά θέρετρα μας πρέπει ποικιλότροπα να ενισχυθούν. Και με τη διαφώτιση του εργατικού δυναμικού για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίησή τους και την ουσιαστική ενίσχυση των ήδη λειτουργούντων, αλλά και των συσταθισόμενων ορεινών θερέτρων μας, μιας και τα υφιστάμενα δεν εξαρκούν, ούτε αυτά ανταποκρίνονται όπως και στην Επιτροπή αλλά και στην Έκθεσή της άλλωστε αναφέρεται, σε σχετικές απαιτήσεις. Και τούτο γιατί η διαδικασία αυτή θα βοηθήσει τις φθίνουσες ορεινές κοινότητές μας, όπως είναι της Μαραθάσας, της Πιτσιλιάς και ιδιαίτερα της Σολιάς.

Τέλος να τονίσουμε πως και το δεύτερο σκέλος, πέραν από την ανάγκη επιχορήγησης αδειών στις παραθαλάσσιες περιοχές, των απαιτήσεων του οργανωμένου εργατικού δυναμικού μας, που είναι η ανάγκη εισαγωγής και στην Κύπρο του κοινωνικού τουρισμού ενός θεσμού που αν δεν ελλείπει παντελώς διακινείται σε επίπεδα μηδενικά σε αντίθεση με την Ελλάδα και άλλες χώρες όπου ανθεί με εξόφθαλμες τις ευεργετικές επιπτώσεις, πρέπει οπωσδήποτε να δρομολογηθεί.

Είναι καιρός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αυτός ο θεσμός, ο κοινωνικός τουρισμός, ο οποίος οπωσδήποτε έχει, επαναλαμβάνω, άπειρες θετικές επιπτώσεις στην κοινωνική ανέλιξη του εργατικού δυναμικού αλλά και του γενικότερου κοινωνικού συνόλου να αρχίσει να μας προβληματίζει σοβαρά αν θέλουμε να δοθεί η αναγκαία επιτάχυνση στους ανελικτικούς αναπτυξιακούς ρυθμούς της κοινωνικής μας ανέλιξης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους υπήρξε παλιό αίτημα του συνδικαλιστικού κινήματος το οποίο και πέτυχε. Χιλιάδες πρόσωπα κάθε χρόνο κάνουν αιτήσεις, για να εξασφαλίσουν κάποιο χώρο στα τουριστικά θέρετρα και τελευταία στα ξενοδοχεία, για να περάσουν μερικές μέρες στο βουνό ή στη θάλασσα με τις

οικογένειές τους. Όμως λόγω έλλειψης χώρου πλείστες αιτήσεις απορρίπτονται με αποτέλεσμα κάθε χρόνο να δημιουργείται πρόβλημα και να ακούονται παράπονα από πολύ κόσμο. Αυτό ανάγκασε τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να προχωρήσουν στην ανέγερση δικών τους αναπαυτηρίων για την απάμβλυνση του προβλήματος με την επιχορήγηση του ταμείου αδειών. Όμως το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει, διότι χρόνο με χρόνο οι αιτητές πολλαπλασιάζονται χωρίς όμως να αυξάνονται τα αναπαυτήρια. Η κυβέρνηση απέρριψε το αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων για τη δημιουργία μόνιμων αναπαυτηρίων με τη δικαιολογία ότι σχετική μελέτη απέδειξε ότι τέτοια ενέργεια θα είναι ασύμφορος. Διότι όπως λέχθηκε στην Επιτροπή στα αναπαυτήρια τα έξοδα κατά άτομο θα ανέρχονταν σε £50 την εβδομάδα, ενώ με £44 στέλλονται για μια βδομάδα σε ξενοδοχείο και με καλύτερη περιποίηση.

Έτσι είναι προτιμότερο να συνεχίσει η επιχορήγηση του £1,000,000 τόσο του σχεδίου αδειών όσο και του σχεδίου επιχορήγησης των συντεχνιών για ανέγερση δικών τους αναπαυτηρίων. Όπως λέχθηκε στην Επιτροπή από κυβερνητικής πλευράς το αποθεματικό του ταμείου αδειών ανέρχεται στα £4,500,000. Με τις σημερινές επιχορηγήσεις που παραχωρούνται θα υπάρχουν αρκετά περισσεύματα κάθε χρόνο. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μελλοντικά να δίδονται μεγαλύτερες επιχορηγήσεις, για να ικανοποιείται όσο το δυνατό περισσότερος κόσμος.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ζητούν να τους παραχωρηθεί χαλίτικη γη για να προχωρήσουν στη δημιουργία δικών τους αναπαυτηρίων πάντοτε με τη βοήθεια της κυβέρνησης. Μέχρι της στιγμής όμως το αίτημα εκκρεμεί. Εμείς θεωρούμε δίκαιο το αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων για παραχώρηση χαλίτικης γης για να προχωρήσουν από μόνοι τους στη δημιουργία μόνιμων αναπαυτηρίων, αφού η κυβέρνηση είναι απρόθυμη να πράξει κάτι τέτοιο, αφού είναι ασύμφορο, σύμφωνα με τη μελέτη που διεξάχθηκε. Μέχρι όμως να γίνει τούτο και αφού στο ταμείο θα υπάρχουν περισσεύματα, να αυξηθούν οι σχετικές επιχορηγήσεις για να μπορούν περισσότεροι εργαζόμενοι να περάσουν με τις οικογένειές τους μερικές μέρες στο βουνό ή στη θάλασσα, όπως και ο υπόλοιπος κόσμος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η αναγκαιότητα της επίτευξης της δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων έχει υποστηριχθεί απ' όλες τις πλευρές που παρακάθησαν στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αφού βέβαια άκουσαν τις διάφορες απόψεις που εκφράστηκαν τόσο από τον εισηγητή του θέματος όσο και από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και από τις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η ανάπαυση των εργαζομένων έγινε πλέον ένας θεσμός, μια αναγκαιότητα και χρόνο με το χρόνο μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων μαζί με τις οικογένειές τους επιδιώκει να αναπαυθεί είτε σε ορεινά θέρετρα είτε στη θάλασσα. Όπως δήλωσε και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, από το 1972 και μέχρι τώρα δαπανήθηκε ποσό £2.4 εκ. για επιχορηγημένες άδειες των εργαζομένων. Αυτό δείχνει ότι όλοι οι αρμόδιοι παράγοντες αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της ανάπαυσης των εργαζομένων μαζί με τις οικογένειές τους.

Πέραν από τις επιχορηγημένες άδειες είχε παραχωρηθεί στις συνδικαλιστικές οργανώσεις από το Ταμείο Αδειών £1 εκ., για να προχωρήσουν οι ίδιες στη δημιουργία δικών τους εργατικών αναπαυτηρίων. Αυτό το ποσό δεν επαρκεί για την ανέγερση ικανοποιητικού αριθμού αναπαυτηρίων. Το κράτος πρέπει να έλθει το ίδιο αρωγός για τη δημιουργία αναπαυτηρίων και εφόσον το ίδιο δεν αναλαμβάνει την ανοικοδόμηση και συντήρηση των εργατικών αναπαυτηρίων οφείλει να επιχορηγήσει από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τις ίδιες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη δημιουργία των εργατικών αναπαυτηρίων. Πρέπει επίσης να τους παραχωρήσει γη στο βουνό και στη θάλασσα, έτσι που να μην ξοδευτούν πολλά ποσά για την απόκτησή της.

Με τη δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων θα εξυπηρετηθεί προς το καλύτερο η ανάπαυση των εργαζομένων και θα δοθούν δυνατότητες για κάλυψη μεγαλύτερων αναγκών, χωρίς να επηρεαστεί ο θεσμός της ανάπαυσης των εργαζομένων με τις επιχορηγήσεις που προσφέρει το ταμείο αδειών.

Ο μέχρι σήμερα θεσμός των επιχορηγημένων αδειών ανάπαυσης έχει εξυπηρετήσει όχι μόνο τους εργαζομένους αλλά και τον εσωτερικό τουρισμό καθώς και τους ιδιοκτήτες των ξενοδοχείων στα βουνά. Επιδιώξή μας πρέπει να είναι οι όσο το δυνατό μεγαλύτερες διευκολύνσεις για να σπρώχονται οι εργαζόμενοι προς τα βουνά και τη θάλασσα, να αποφεύγονται, όσο είναι δυνατό, τα ταξίδια στο εξωτερικό πράγμα που θα επιφέρει και οικονομία συναλλάγματος.

Η Βουλή να καλέσει την κυβέρνηση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εργαζομένων για την παραχώρηση γης για τα αναπαυτήρια και για την οικονομική συνεισφορά του κράτους για την ανέγερση των αναπαυτηρίων. Μια τέτοια ενέργεια της κυβέρνησης θα εκτιμηθεί πολύ από τους εργαζομένους και τις οικογένειές τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, επειδή μας αρέσει να υπερηφανευόμαστε για το ψηλό κατά κεφαλήν εισόδημά μας και το ζηλευτό βιοτικό μας επίπεδο, θα πρέπει αυτά τα δυο στοιχεία να αφορούν όλο τον πληθυσμό και να είναι πραγματικά και όχι πλασματικά. Δηλαδή με λίγα λόγια το ψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα να μην προέρχεται από το εισόδημα ενός μεγαλοεπιχειρηματία και ενός εργάτη του που όταν σμιξουν και τα δυο μαζί μάς δίνουν το μέσο όρο του ψηλού εισοδήματος. Αν λοιπόν το βιοτικό επίπεδο ήταν τόσο ζηλευτό, θα 'πρεπε όλοι οι Κύπριοι να κάνουν τις διακοπές τους το καλοκαίρι είτε στα ορεινά μας θέρετρα είτε στις παραλίες μας χωρίς κανένα πρόβλημα. Και όμως όταν οι εργαζόμενοι αποτείνονται στο Σχέδιο Επιχορήγησης των Αδειών τους, οι μισοί απ' αυτούς θα πρέπει να αναβάλουν για τον επόμενο χρόνο, εκτός αν σκάνει η τζέπη τους για τέτοιες διακοπές.

Είναι λοιπόν αναγκαία η ανέγερση εργατικών αναπαυτηρίων που σταδιακά θα μπορούν να ικανοποιούν τις ανάγκες όλων των εργαζομένων, είτε αυτά θα κτιστούν στο βουνό είτε κοντά στη θάλασσα.

Αυτή η ανάγκη δεν αμφισβητείται από κανένα, αλλά επειδή είναι πολυδάπανη, η κυβέρνηση επέλεξε τον εύκολο τρόπο της παραχώρησης ενός εκατομμυρίου λιρών και στις τρεις συντεχνίες, για να κτίσουν οι ίδιες τα εργατικά αναπαυτήρια, αφού συμβάλουν και με τα δικά τους ταμεία.

Και σ' αυτή την περίπτωση υπάρχει ένας παραλληλισμός όπως με το κατά κεφαλήν εισόδημα. Από το ένα εκατομμύριο λίρες δίνει από 450 χιλιάδες στις συντεχνίες ΠΕΟ και ΣΕΚ και στη ΔΕΟΚ 100 χιλιάδες. Θα μου πει κανείς, όπως και λέχθηκε τόσο από το Υπουργείο Εργασίας όσο και από τις δύο συντεχνίες, ότι τα ποσά δίνονται ανάλογα με την αριθμητική δύναμη των συντεχνιών. Αφήνω κατά μέρος που και οι δύο συντεχνίες έχουν στις τάξεις τους εργαζόμενους μεν αλλά πολύ ψηλόμισθους που με αυστηρά κριτήρια δε θα edικαιούνταν στα πρώτα τουλάχιστο χρόνια να συμμετέχουν στη λειτουργία των αναπαυτηρίων.

Θα ρωτήσω όμως, μια μικρή συντεχνία όπως είναι η ΔΕΟΚ προς το παρόν, τι θα μπορέσει να κτίσει με 100 χιλιάδες λίρες; Τρία, τέσσερα, έστω και πέντε φτηνά διαμερίσματα για πέντε οικογένειες; Κι αν ακόμα υποθέσουμε ότι η ΔΕΟΚ έχει τη δύναμη, που δεν την έχει, να προσθέσει ακόμη 50 χιλιάδες λίρες, πόσους εργαζόμενους θα εξυπηρετήσει; Η ίδια τακτική που εφαρμόζεται στην επιχορήγηση των παιδικών κατασκηνώσεων εφαρμόζεται και εδώ, σάμπως τα μέλη της ΔΕΟΚ και τα παιδιά τους είναι τρίτης κατηγορίας πολίτες. Αν η κυβέρνηση θέλει να είναι δίκαιη έναντι των πολιτών της, θα πρέπει να αναλάβει η ίδια το κτίσιμο των εργατικών αναπαυτηρίων και να ορίσει μετρήσιμα κριτήρια με τα οποία θα δικαιούνται όλοι οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα σε ποια συντεχνία ανήκουν, να μπορούν οικονομικά να κάμνουν τις διακοπές τους. Μέχρι που να λειτουργήσουν αυτά τα εργατικά αναπαυτήρια, ν' αυξηθεί η επιχορήγηση των αδειών των εργαζομένων καθώς και εκείνη των παιδικών κατασκηνώσεων, αφού στηριχθεί πάνω σε μια πιο δίκαιη βάση και χωρίς διακρίσεις. Δε θέλουμε να πιστέψουμε ότι τέτοιες ενέργειες προτρέπουν τους εργαζόμενους να εγκαταλείψουν τη συντεχνία της αρεσκείας τους και να προσχωρήσουν στη μια από τις δύο πλούσιες συντεχνίες.

Ισότιμη λοιπόν μεταχείριση των εργαζομένων ανάλογα με τις πραγματικές τους ανάγκες σ' ένα σχέδιο που θα αναληφθεί εξολοκλήρου από το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, διότι απλώς θέλω να προσθέσω ότι εγώ συμφωνώ με την Έκθεση της Επιτροπής, όπως και με το θεσμό αυτό των αναπαυτηρίων που σωστά είχε χαρακτηριστεί και από την Έκθεση και από τους ομιλητές ότι είναι ένας κοινωνικός θεσμός και θα έλεγα μάλιστα ότι είναι και ένας παράγοντας που συντελεί στην παραγωγικότητα, διότι άμα ξεκουράζονται οι άνθρωποι, σίγουρα μπορούν να συνεχίσουν την παραγωγή. Εκείνο που θέλω να υπομνήσω και να εισηγηθώ να είναι και ένα από τα μηνύματα αυτής της συζήτησης είναι ότι το κράτος πρέπει να μεριμνήσει για όλο τον πληθυσμό και ιδιαίτερα για τον αγροτικό πληθυσμό που δεν ευεργετείται σήμερα με οποιοδήποτε τρόπο, ούτε οι αγρότες ούτε οι αγρότισσες από τα υφιστάμενα ταμεία στα οποία το κράτος συμβάλλει. Είναι η άποψή μου και η εισηγησή μου ότι προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να γίνουν οι ανάλογες μελέτες και ταυτόχρονα να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, έτσι που ο θεσμός της άδειας για ανάπαυση να καλύψει ευρύτερα όλους τους εργαζόμενους, ιδιαίτερα των χαμηλοεισοδηματικών στρωμάτων και είναι γνωστό ότι ο αγροτικός πληθυσμός, και είναι αποδεδειγμένο από τα στατιστικά δεδομένα, έχει το χαμηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα και είναι εργαζόμενοι οι οποίοι ζουν και εργάζονται μέσα σε δύσκολες συνθήκες πολύωρης

εργασίας κάτω από τη ζέστη, το κρύο και λοιπά και έχουν και αυτοί θα έλεγα περισσότερη ακόμα ανάγκη απ' ότι άλλοι εργαζόμενοι, για να απολαμβάνουν το δικαίωμα της ανάπαυσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προσωπικά τουλάχιστο διερωτώμαι ειλικρινά κατά πόσο είναι σωστή η θέση και η πολιτική την οποία εκφράζουμε σήμερα. Με αυτή τη γενική τάση και μανία που μας διακατέχει στην Κύπρο να κάνουμε όλοι τα δικά μας μέγαρα, κάτι που σημαίνει τεράστιο κόστος και επένδυση, τεράστια έξοδα λειτουργίας και συντήρησης, για να τα αξιοποιούμε ελάχιστες μέρες του χρόνου την περίοδο αιχμής που όλοι ανεξαιρέτως επιμένουν και συνωστίζονται να κάμουν τις διακοπές τους. Ενώ γνωρίζουμε από την άλλη ότι πολλά τουριστικά θέρετρα μας φθίνουν εκτός των ημερών εκείνων αιχμής. Γνωρίζουμε ακόμα πολύ καλά ότι υπάρχουν δεκάδες, χιλιάδες κλίνες των λεγόμενων παράνομων ακόμα διαμερισμάτων τα οποία έτσι και αλλιώς σε κάποιο στάδιο κάποιες ρυθμίσεις θα χρειαστούν, για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση. Και διερωτώμαι κατά πόσο είναι σωστή αυτή η τακτική. Απλώς πιάνοντας τους θεσμούς να τους μεταφυτεύουμε παραγνωρίζοντας όμως τα τοπικά δεδομένα. Προσωπικά πιστεύω ότι είναι περισσότερο θέμα σωστής αντιμετώπισης και προγραμματισμού και μπορούμε να ικανοποιήσουμε τους πάντες με πολύ πιο χαμηλότερο κόστος παρά με αυτή την πολύ δογματική θέση ότι ο καθένας και η κάθε οργανωμένη ομάδα πρέπει να διαθέτει απαραίτητα το δικό της μέγαρο για εξοχή και διακοπές ανταγωνιζόμενη τον επαγγελματία που προσφέρει αυτή την υπηρεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

II. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να διευκρινίσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως ο θεσμός των εργατικών αναπαυτηρίων είναι κατάκτηση της εργατικής τάξης και να τονίσω πως αποκόπτεται από το μηνιαίο επίδομα των εργαζομένων ένα συγκεκριμένο ποσό το οποίο αξιοποιείται προς την κατεύθυνση και των κρατικών αλλά και των συνδικαλιστικών αναπαυτηρίων. Τα κρατικά αναπαυτήρια, οι κρατικές επιδοτήσεις για τις άδειες των εργαζομένων, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι απ' αυτό το ταμείο, από τις περικοπές των εργαζομένων, από τις εισφορές των εργαζομένων που αξιοποιούνται. Να τονίσουμε σίγουρα πως πρέπει πάνω σε διαχρονική βάση, ετήσια βάση να λειτουργήσει αυτός ο θεσμός και είναι αυτό που ζητά και το οργανωμένο συνδικαλιστικό κίνημα και είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που μίλησα για την ανάγκη κοινωνικού τουρισμού που ισχύει σε άλλες χώρες. Είναι ένας θεσμός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που δεν είναι μόνο στη χώρα μας που εφαρμόζεται με τις ψηλές θερμοκρασίες, με τις σκληρές συνθήκες εργοδότησης, αλλά σ' όλο τον κόσμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ δεν είναι ότι ο καθένας ζητά να κάμει το δικό του μέγαρο, για να απολαμβάνει οτιδήποτε σαν ιδιώτης. Τα εργατικά αναπαυτήρια τα ζητούν όχι μικρές ομάδες εργαζομένων, τα ζητούν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις στις οποίες ανήκουν χιλιάδες εργάτες και εργαζόμενοι με τις οικογένειές τους. Κατά συνέπεια δεν πρόκειται περί μεμονωμένων και ατομικών περιπτώσεων.

Το δεύτερο είναι η διαπίστωση ότι δεν είναι ικανοποιητικός ο τρόπος που παραχωρούνται σήμερα οι επιδοτήσεις και έρχεται το Ταμείο Αδειών το οποίο ουσιαστικά είναι οι εισφορές των ίδιων των εργαζομένων, οι εισφορές των εργοδοτών οι οποίες προσφέρονται για τους ίδιους τους εργαζομένους και ζητούμε να χρησιμοποιηθούν πολύ μεγαλύτερα ποσά γι' αυτό το σκοπό απ' αυτό το ταμείο για τη δημιουργία των εργατικών αναπαυτηρίων.

Το τρίτο είναι ότι το κράτος μέχρι σήμερα δεν προχώρησε να δώσει κάτι το συγκεκριμένο για την ανάπαυση των εργαζομένων, γι' αυτό ζητούμε την παραχώρηση στέγης αλλά και οικονομικής βοήθειας, για να γίνουν πραγματικά αναπαυτήρια για να καλύπτουν πολύ περισσότερες χιλιάδες εργαζομένων για ανάπαυση, κυρίως όταν εμείς έχουμε την περίοδο αιχμής, την καλοκαιρινή περίοδο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Μανδριώτη ότι πρέπει να διευρυνθεί και το πλαίσιο και να αυξηθούν και οι επιδοτήσεις. Εκείνο όμως που τονίζω και θέτω προς προβληματισμό είναι αν με τα χρήματα τούτα, αν δεν τα διασπαθίσουμε γι' αυτούς τους σκοπούς, μπορούμε αυτούς τους ανθρώπους να τους βάλουμε στα καλύτερα ξενοδοχεία της Κύπρου. Και είναι αυτό που θέτω για προβληματισμό. Δεν είναι λόγια καθόλου, κύριε Μανδριώτη. Είναι χιλιάδες οι συντεχνίες και αν αρχίζουμε να στέλλουμε αυτό τον κόσμο διερωτώμαι αν μετά από μερικά χρόνια αυτός ο άνθρωπος, ο εργαζόμενος, θα προτιμά τη λαϊκή κατασκήνωση που θα του κάμουν με τα χρήματά του τα οποία πρέπει να αξιοποιήσει για να ξεκουράζεται ή κατά πόσο θα προτιμήσει μια άλλη πιο αξιοπρεπή εξοχή. Αυτό είναι που θέτω για προβληματισμό. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δε χρειάζεται περαιτέρω συζήτηση του θέματος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δεν είναι χιλιάδες οι συντεχνίες. Είναι γνωστές. Αυτό ήθελα να πω και είναι καλύτερα τα σχέδια αυτά από οποιαδήποτε άλλα. Και επιτέλους, κύριε Πρόεδρε, και οι παρίες της ζωής έχουν κάποια δικαιώματα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Νομίζετε, κύριε Στυλιανού. Μόνο οι ημικρατικοί οργανισμοί φτάνουν την εκατοντάδα και το ξέρω προσωπικά, διότι είμαι ο νομικός τους σύμβουλος. Όχι; Θα αστείευεσαι, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστά αυτά τα πράγματα. Να μην κάνουμε συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, αν μου επιτρέπετε, θα έλεγα το εξής: Νομίζω ότι υπάρχει μια παρεξήγηση στις απόψεις του συναδέλφου κ. Παναγιώτου. Εδώ δεν πρόκειται ο κάθε εργάτης να κάμει το δικό του αναπαυτήριο ούτε πρόκειται για ο κάθε ημικρατικός οργανισμός να κάμει το δικό του αναπαυτήριο για τους εργάτες του. Εδώ πρόκειται για τις εργατικές ομοσπονδίες που υπάρχουν και όπως είναι γνωστό υπάρχουν τρεις βασικές ομοσπονδίες, η ΠΕΟ, η ΣΕΚ και η ΔΕΟΚ. Σ' αυτές τις τρεις ομοσπονδίες είναι ενταγμένοι και οι εργάτες και των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των ημικρατικών οργανισμών. Και αν πρόκειται να μιλήσουμε και για τους κρατικούς έχουμε την ομοσπονδία τους, την ΠΑΣΥΔΥ. Δεν πρόκειται να επιχορηγηθεί η κάθε μια συντεχνία ξεχωριστά του κάθε κλάδου, αλλά οι ίδιες οι ομοσπονδίες να βοηθηθούν να κτίσουν τα εργατικά τους αναπαυτήρια. Και μια και πήρα το λόγο να σχολιάσω κάτι πρέπει να πω ότι το θέμα της δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων είναι ένα μόνιμο, σταθερό, πολύχρονο αίτημα όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων και είναι ένα αίτημα που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής. Πολύ ορθά λέχθηκε και ότι όλοι οι εργαζόμενοι, όχι μόνο οι εργάτες αλλά κάθε ένας που δουλεύει σ' αυτό τον τόπο, πρέπει να έχει την ευκαιρία μιας λογικής ξεκούρασης στη διάρκεια του δωδεκάμηνου του χρόνου. Και ήθελα με αυτή την ευκαιρία να υπογραμμίσω ότι ενώ μιλούμε πολύ για τους εργάτες που είναι οργανωμένοι στα συνδικάτα, υπάρχουν μερικές χιλιάδες εργάτες που είναι ανοργάνωτοι, ενώ υπάρχει το μεγαλύτερο πρόβλημα που αφορά κυρίως τους αγρότες οι οποίοι δεν επωφελοούνται από κανένα σύστημα αυτών των ετήσιων αδειών και λοιπά. Γι' αυτό και θα έλεγα, τερματίζοντας τη συζήτησή μας αυτή, να υποβάλουμε στην κυβέρνηση την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής με τις απόψεις που έχουν εκφραστεί και να προχωρήσουμε στο παρακάτω θέμα για συζήτηση.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια παρατήρηση απλώς, έντιμη κύριε Πρόεδρε. Μια και το Προεδρείο ένωσε την ανάγκη να κάμει και το ίδιο ομιλία, απλώς επαναλαμβάνω ότι έθεσα μια θέση για προβληματισμό. Αν ο στόχος μας θα είναι τους εργαζομένους να τους βάλουμε πάλι σε κλειστά γκέτο μπορεί να είμαστε σωστοί.

(Σ' αυτό το σημείο ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς επανήλθε στην έδρα του και ο κ. Φάντης αποχώρησε).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπου υπάρχουν ομιλητές για τα επόμενα θέματα οι Έκθεσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες. Όπου δεν υπάρχουν ομιλητές, ως διαβάζονται οι Εκθέσεις.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Διαφωνώ, διότι έκαμα την εισήγηση και απορρίφθηκε και έτσι να διαβάζονται οι Εκθέσεις για να τιμωρηθούμε όλοι. Δεν έμειναν πολλοί φυσικά στην αίθουσα. Αυτοτιμωρούμαστε αλλά ίσως αξίζει. Εκείνος που διαφώνησε προηγούμενα δεν είναι εδώ τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, βεβαίως έχει δίκαιο ο κ. Κουρτελλάρης ο οποίος συνήθως έχει δίκαιο. Όχι πάντοτε αλλά συνήθως.

ΑΥΤ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Μα εγώ είναι τροποποιητική εισήγηση που έκαμα. Όπου έχει ομιλητές να μη διαβάζονται οι Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό (4) θέμα, που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989), και στο υπ' αριθμό (5) θέμα, που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος των εργαζομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).

Αντιλαμβάνομαι ότι αυτά τα δύο θέματα είναι σχετικά. Μπορεί να έχει κάποια ιδιομορφία το θέμα της Αγίας Νάπας αλλά είναι μέσα στο όλο πρόβλημα της στέγασης των εργαζομένων, γι' αυτό το λόγο αφού διαβαστούν οι Εκθέσεις και των δύο να γίνει η συζήτηση και για τα δύο θέματα ταυτόχρονα, ούτως ώστε να μη δαπανήσουμε περισσότερο χρόνο. Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να διαβάσει τις Εκθέσεις στο Σώμα, εκτός αν ο κ. Κουρτελλάρης αποφάσισε να μην τιμωρήσει τη Βουλή, ούτως ώστε να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αποσύρω την ένστασή μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, εντάξει, κύριε Κουρτελλάρη.

Οι Εκθέσεις λοιπόν θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18

Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης του υπό συζήτηση θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 20 Απριλίου 1989 με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εξέταση και υποβολή Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του κ. Τσιέττη ανέφερε πως το υπό εξέταση πρόβλημα, παρόλο που αποτελεί ένα τοπικό πρόβλημα της περιοχής της Αγίας Νάπας, στην ουσία είναι ένα γενικότερο πρόβλημα που απασχολεί την ευρύτερη τουριστική περιοχή Αμμοχώστου. Αναλύοντας ο ίδιος τις επιμέρους πτυχές του υπό συζήτηση θέματος αναφέρθηκε στα πιο κάτω:

- (α) Οι διαθέσιμες για ενοικίαση κατοικίες και διαμερίσματα στην περιοχή είναι πολύ περιορισμένες. Ακόμα όμως και αν υπάρχουν, τα ενοίκια είναι πολύ ψηλά, σε σημείο που να μην μπορούν οι εργαζόμενοι να τις ενοικιάσουν.
- (β) Οι επιχειρηματίες δεν κτίζουν κατοικίες για εργάτες. Και
- (γ) Τα προσφερόμενα οικόπεδα είναι τόσο ακριβά που δεν υπάρχει το ενδεχόμενο να τα αγοράσουν οι εργαζόμενοι για να κτίσουν την κατοικία τους.

Για τη λύση του όλου προβλήματος ο κ. Κ. Τσιέττη υπέβαλε ειδικότερα τις πιο κάτω εισηγήσεις:

- (α) Να καθοριστεί νέα οικιστική περιοχή στην ευρύτερη περιοχή Αγίας, Νάπας, αν είναι δυνατό σε κυβερνητική γη, και τα οικόπεδα να προσφερθούν σε χαμηλές τιμές στους εργαζομένους της περιοχής.
- (β) Οι Οργανισμοί Αναπτύξεως Στέγης και Γης να συμβάλουν, στα πλαίσια των δικαιοδοσιών τους, στην επίλυση του προβλήματος αυτού.
- (γ) Να διαχωριστούν νέα οικόπεδα για πρόσφυγες και άστεγες φτωχές οικογένειες οι οποίες και να δανειοδοτηθούν τόσο για την αγορά της γης όσο και για την ανέγερση της κατοικίας τους. Και
- (δ) Να ενταχθεί η περιοχή στο σχέδιο επιχορήγησης κατοικιών όπως γίνεται και σε άλλες ακριτικές περιοχές για νεαρά ζευγάρια.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή υιοθέτησαν τις θέσεις του εισηγητή του θέματος για το πρόβλημα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας, θέμα το οποίο συνδύασαν με την έλλειψη προσωπικού στην περιοχή, αφού το κόστος εγκατάστασης στην περιοχή αυτή είναι πάρα πολύ ψηλό. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως καταβάλλουν προσπάθειες μέσω των Ταμείων Προνοίας των οργανώσεών τους για την αντιμετώπιση του προβλήματος και ζήτησαν προς τούτο και τη βοήθεια και συμπαράσταση των αρμόδιων αρχών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιβεβαίωσαν την ύπαρξη προβλήματος στέγασης των εργαζομένων στην περιοχή της Αγίας Νάπας, το οποίο απέδωσαν στο γεγονός ότι η πληθυσμιακή βάση της

επαρχίας Αμμοχώστου είναι πολύ μικρή για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας της περιοχής και ως μια λύση του προβλήματος ανέφεραν τη μετακίνηση προσωπικού από άλλες περιοχές. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης πως η λύση του συγκοινωνιακού προβλήματος, η οποία θα καταστήσει πιο εύκολη τη μετάβαση των εργαζομένων στην περιοχή, αναμένεται να αμβλύνει το όλο πρόβλημα.

Τέλος οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν πως για την αντιμετώπιση του όλου θέματος συστάθηκε ειδική επιτροπή για τη διερεύνηση του προβλήματος και την υποβολή σχετικής έκθεσης με εισηγήσεις για την αντιμετώπισή του. Τα πορίσματα της ειδικής επιτροπής, που κατατέθηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχουν ως εξής:

1. (α) Να γίνει αναδιοργάνωση των μεταφορικών μέσων και επιχορήγηση των κομιστρων από τους ξενοδόχους.
- (β) Οι ξενοδόχοι να εξασφαλίσουν μη αδειούχα υποστατικά και να τα παρέχουν στους υπαλλήλους τους με χαμηλό ενοίκιο.
2. (α) Παραχώρηση/πώληση κρατικής γης από την κυβέρνηση για στεγαστικούς σκοπούς. Η γη να παραχωρηθεί στον ΟΑΓ και να χρησιμοποιηθεί για την προσφορά οικοπέδων και για την ανέγερση οικιών. Η κρατική αυτή γη μπορεί να διατεθεί στις περιοχές Λιοπετρίου, Σωτήρας και Φρενάρους και ίσως και στην Αγία Νάπα.
- (β) Εκμίσθωση κρατικής γης μακροπρόθεσμα για την ανέγερση ξενώνων για άγαμα πρόσωπα που απασχολούνται στην τουριστική βιομηχανία. Το κόστος των ξενώνων αυτών να αναλάβουν από κοινού οι ξενοδόχοι, οι συντεχνίες και οι αρχές τοπικής διοίκησης, που θα πρέπει να συμβάλουν και οικονομικά.
- (γ) Προσφορά στέγης από τους ξενοδόχους στο προσωπικό τους.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης εισηγήθηκε την παραχώρηση χαλίτικης γης για την ανέγερση ξενώνων για άγαμους και κατοικιών για οικογένειες.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού συμφώνησε ότι πράγματι υπάρχει οξύτατο πρόβλημα στέγασης των εργαζομένων στην περιοχή, διευκρινίζοντας πως όλα τα κτίσματα που υπάρχουν εκεί έχουν ανεγερθεί για τον τουρισμό και τίποτε δεν έχει προβλεφθεί για τους εργαζομένους.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε επίσης με την ύπαρξη του πιο πάνω προβλήματος, το οποίο αντικρίζεται από την κυβέρνηση μέσα στα πλαίσια του γενικότερου στεγαστικού προβλήματος, καθώς και στα πλαίσια της αξιοποίησης των πορισμάτων της ειδικής επιτροπής που συστάθηκε για το όλο θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τα πορίσματα της ομάδας εργασίας για τη μελέτη των στεγαστικών αναγκών των εργαζομένων στα τουριστικά επαγγέλματα στην περιοχή Αγίας Νάπας και Πρωταρά, διαπιστώνει ότι πράγματι υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα που αφορά τη στέγαση των εργαζομένων στην πιο πάνω περιοχή, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει τις εισηγήσεις και τα πορίσματα της ειδικής επιτροπής και σε συνεργασία με όλους τους ενδιαφερομένους να μελετήσει τρόπους επίλυσης του προβλήματος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ
«Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ
ΚΟΣΤΟΣ ΩΣ ΕΝΑ ΜΕΤΡΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος
Στέλιος Μανδριώτης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 1η Φεβρουαρίου και την 1η και 8η Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα εξέτασε αυτεπάγγελτα η Επιτροπή, έπειτα από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Εισάγοντας το θέμα ο κ. Μανδριώτης ανέφερε πως το πρόβλημα της εξασφάλισης κατοικίας από εργαζομένους με χαμηλό εισόδημα είναι παλιό, οι δε Οργανισμοί Αναπτύξεως Γης και Χρηματοδοτήσεως Στέγης, που ιδρύθηκαν για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες αυτές, σε τελευταία ανάλυση εξυπηρετήσαν τα μεσαία και ψηλά στρώματα του λαού, ενώ τίποτε δεν έχει γίνει για τους χαμηλά αμειβομένους.

Με τον τρόπο αυτό, συνέχισε ο ίδιος Βουλευτής, η τάξη αυτή των εργαζομένων αφήθηκε από μόνη της να επιλύσει το πρόβλημα της στέγασής της και επειδή η αξία της γης είναι τόσο ψηλή και το κόστος ανέγερσης της κατοικίας ψηλό, ήταν αδύνατο για μια εργατική οικογένεια να λύσει το πρόβλημα της στέγασής της. Ακόμα ο κ. Μανδριώτης παρατήρησε ότι το πρόβλημα υπάρχει τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά. Τελειώνοντας ο εισηγητής του θέματος πρότεινε για την επίλυση του προβλήματος αυτού να εφαρμοστεί νέα πολιτική της κυβέρνησης, ούτως ώστε να ανεγείρεται ικανοποιητικός αριθμός κατοικιών και όχι 50 έως 60 το χρόνο και να δίνεται στους εργαζομένους είτε υπό μορφή πώλησης είτε υπό μορφή ενοικιαγοράς. Για το σκοπό αυτό ζήτησε από τους αρμοδίους να μεριμνήσουν ώστε το κράτος να παραχωρήσει τη γη και τα αναγκαία κονδύλια για την εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου που εισηγήθηκε, τονίζοντας ιδιαίτερα πως το κράτος έχει υποχρέωση να αναλάβει αυτό το βάρος, γιατί οι γονείς δεν είναι πλέον σε θέση να κτίζουν σπίτια για τα παιδιά τους.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν κατά την εξέταση του θέματος συμφώνησαν ότι υπάρχει πρόβλημα στέγασης, που έχει

γίνει οξύτερο μετά τα γεγονότα του 1974. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος οι ίδιες οργανώσεις εισηγήθηκαν τους πιο κάτω τρόπους:

- (α) Να βοηθηθούν οι δύο αρμόδιοι οργανισμοί με επιχορηγήσεις και παραχώρηση χαλκίτικης γης, πράγμα που θα μειώσει το κόστος ανέγερσης κατοικιών.
- (β) Η κυβέρνηση να μεριμνήσει ώστε να παραχωρούνται χαμηλότοκα δάνεια στους χαμηλά αμειβομένους για την ανέγερση της κατοικίας τους.
- (γ) Να παραχωρηθεί από την κυβέρνηση χαλκίτικη γη για σκοπούς ανέγερσης κατοικιών.
- (δ) Να γίνει απλοποίηση των διαδικασιών, όπως π.χ. χαλάρωση των συντελεστών δομήσεως, ελαστικότητα στους όρους οικοδομής κ.ά.. Και
- (ε) Να εφαρμοστεί το σύστημα ενοικιαγοράς ή σύστημα πολύ χαμηλού ενοικίου.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης δήλωσαν προς την Επιτροπή πως πράγματι τόσο ο δικός τους οργανισμός όσο και ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης δε δε βοηθήθηκαν επαρκώς από την κυβέρνηση, αφού η οικονομική στους χαμηλά αμειβομένους, επειδή βοήθεια που πήραν με την ίδρυσή τους από το κράτος ήταν μόνο £500,000 ο καθένας. Για το λόγο αυτό, όπως είπαν οι εκπρόσωποι του πιο πάνω οργανισμού, ήταν αναγκασμένοι να απευθυνθούν στα μέσα ή και στα ανώτερα οικονομικά στρώματα του λαού που ήταν σε θέση να εξασφαλίσουν δάνεια. Με την πάροδο του χρόνου όμως και ένεκα της επέκτασης του κύκλου εργασιών τους οι δύο οργανισμοί είναι τώρα σε θέση να προσφέρουν κατοικίες χαμηλού κόστους. Ανέφεραν όμως ότι αντιμετωπίζουν προβλήματα, όπως η εξασφάλιση κατάλληλης γης. Η χαλκίτικη γη που προσφέρεται από την κυβέρνηση δε λύνει το πρόβλημα, επειδή αυτή τιμάται σε τρέχουσες τιμές, πράγμα που ανεβάζει το κόστος.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού που εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν πως η στέγαση των Κυπρίων βρίσκεται σε αξιοζήλευτα επίπεδα και συγκρίνεται με τις πιο ανεπτυγμένες και πιο πλούσιες χώρες του κόσμου, αφού στο θέμα αυτό η Κύπρος βρίσκεται σε πολύ καλύτερη μοίρα από όλες τις χώρες της Ευρώπης, το δε ποσοστό ιδιοκατοίκησης είναι το ίδιο για όλα τα οικονομικά στρώματα του λαού. Παρόλ' αυτά το πρόβλημα της στέγασης δεν έχει επιλυθεί ριζικά, γι' αυτό γίνονται μελέτες για την αντιμετώπισή του σε παγκύπρια βάση και η κυβέρνηση θα εφαρμόσει σχέδιο για τη σταδιακή επίλυση του προβλήματος που υπάρχει. Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί ειδική επιτροπή που άρχισε μελέτη από τις αγροτικές περιοχές, επειδή εκεί δεν υπάρχουν κατοικίες προς ενοικίαση. Η μελέτη αυτή θα επεκταθεί αργότερα και στις αστικές περιοχές.

Σύμφωνα με έγγραφο που κατατέθηκε από μέρους του Γραφείου Προγραμματισμού, και με στοιχεία του 1984, το καθεστώς διακατοχής κατοικιών έχει ως ακολούθως:

- (α) Ιδιωτικές κατοικίες 68,9%.
- (β) Ενοικιαζόμενες κατοικίες 13,1%. Και
- (γ) Κατοικίες που βρίσκονται σε κυβερνητικούς οικισμούς, συνοικισμούς και πρώην τουρκοκυπριακές κατοικίες, για τις οποίες οι ένοικοι δεν καταβάλλουν κανένα ενοίκιο, 18%.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε προς την Επιτροπή πως η κυβέρνηση έχει καταρτίσει σχέδιο, που θα στοιχίσει £150,000,000 και με βάση το οποίο θα στεγαστούν 18,000 οικογένειες που τώρα ενοικιάζουν κατοικία, θα στεγάζονται δε πέντε χιλιάδες νέα ζευγάρια κάθε χρόνο για τα προσεχή δέκα χρόνια. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο ως αποτέλεσμα του πολέμου προσφυγοποιήθηκαν 40,000 οικογένειες, στεγάστηκαν 50,000 και στεγάζονται ακόμα 2,000 νέα ζευγάρια το χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπίστωσε πως πραγματικά έχει επιτελεστεί ένα σοβαρό βήμα προς την αντιμετώπιση γενικά του στεγαστικού προβλήματος στην Κύπρο, το πρόβλημα όμως αυτό δεν έχει επιλυθεί ριζικά όσον αφορά τους χαμηλά αμειβομένους. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να συνεχίσει τα στεγαστικά σχέδια που προγραμματίζει, να δώσει όμως περισσότερη προσοχή στα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα του λαού, ανεγείροντας εργατικές κατοικίες τις οποίες να παραχωρεί με το σύστημα της ενοικιαγοράς ή του πολύ χαμηλού ενοικίου. Η Επιτροπή πιστεύει πως τόσο ο Οργανισμός Αναπτύξεως Γης όσο και ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης είναι οι δύο αρμόδιοι φορείς που θα συμβάλουν αποφασιστικά στην επίλυση του προβλήματος αυτού, γι' αυτό και η κυβέρνηση πρέπει να βοηθήσει τους οργανισμούς αυτούς να αντεπεξέλθουν στην αποστολή που έχουν αναλάβει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το στεγαστικό πρόβλημα των εργαζομένων με χαμηλά εισοδήματα εξακολουθεί να αποτελεί ένα σοβαρό πρόβλημα στο οποίο επιβάλλεται να δοθεί λύση. Είναι γεγονός από τα στοιχεία που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι έχει γίνει σημαντική πρόοδος στη στέγαση των προσφυγοποιημένων οικογενειών και συνεχίζονται οι προσπάθειες για τη στέγαση και των νεαρών ζευγαριών. Από την Έκθεση που κατατέθηκε φαίνεται ότι το 13.1% ενοικιάζουν κατοικία, και αυτό το ποσοστό σταδιακά θα αυξάνεται λόγω του ότι έχουμε συνεχώς καινούργια νεαρά ζευγάρια που αδυνατούν να κτίσουν τη δική τους κατοικία.

Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι η κυβέρνηση έχει αποφασίσει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη βοήθεια για στέγαση κυρίως στα νεαρά ζευγάρια που μπορούν να παραμείνουν στα χωριά και να εμποδιστεί η αστυφιλία. Η απόφαση για παραχώρηση μακροχρόνιων και χαμηλότοκων δανείων σε νεαρά ζευγάρια και η καλύτερευση του κοινωνικοοικονομικού δικτύου βοηθά στο να παραμείνουν τα νεαρά ζευγάρια στα χωριά μας.

Όμως υπάρχει το γενικότερο πρόβλημα για τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα στις πόλεις, όπου η κατάσταση γίνεται διαρκώς και πιο δύσκολη. Γι' αυτό το κράτος πρέπει να δώσει ικανοποιητικές λύσεις για τη στέγαση και αυτών των στρωμάτων του λαού μας.

Η κυβέρνηση πρέπει να προσαρμόλιστεί στο διαχωρισμό οικοπέδων σε

χαλίτικη γη στην πόλη και στα χωριά και να παραχωρήσει και στα νεαρά ζευγάρια στις πόλεις μακροπρόθεσμα και χαμηλότοκα δάνεια για να δημιουργήσουν και οι χαμηλά αμειβόμενοι τη δική τους στέγη. Πέραν αυτού το κράτος πρέπει να προχωρήσει στην ανοικοδόμηση φτηνών εργατικών κατοικιών τις οποίες να παραχωρεί σε εργαζόμενους με χαμηλά εισοδήματα και να ζητά ένα χαμηλό ενοίκιο, για να καλυφθούν οι στεγαστικές ανάγκες των εργαζομένων.

Σ' αυτό τον τομέα μπορούν να βοηθήσουν και οι δυο Οργανισμοί, Ανάπτυξης Γης και Χρηματοδότησης Στέγης, αφού το κράτος τους παραχωρήσει την αναγκαία οικονομική βοήθεια ή και δανειοδότηση για την ανοικοδόμηση κατοικιών, για να εξυπηρετήσουν τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα. Ακόμα μπορούν να βοηθηθούν από τα μεγάλα ταμεία προνοίας που έχουν καταθέσεις μερικών εκατομμυρίων λιρών και αφού το κράτος εγγυηθεί τις καταθέσεις αυτών των ταμείων προνοίας. Ακόμα να μελετηθούν και άλλοι τρόποι χρηματοδότησης σε συνεργασία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τις οργανώσεις των εργοδοτών, και το ίδιο το κράτος, έτσι που να εξασφαλιστούν τα αναγκαία ποσά για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος.

Το παράδειγμα λύσης του στεγαστικού προβλήματος το έδωσαν πριν από χρόνια τα λαϊκά δημοτικά συμβούλια τα οποία παρά τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπιζαν προχώρησαν στην ανοικοδόμηση εργατικών πολυκατοικιών που ακόμα υπάρχουν και σήμερα.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση που με τις διακηρύξεις της προσπαθεί να δώσει κάποια λύση στο στεγαστικό πρόβλημα, θα προχωρήσει ακόμα πιο αποφασιστικά για να δώσει μια ικανοποιητική λύση στο στεγαστικό πρόβλημα των εργαζομένων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος είναι ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα της στέγης γι' αυτούς που εργάζονται ή μπορούν να εργαστούν στην Αγία Νάπα και την περιοχή Παραλιμνίου στον τουριστικό τομέα είναι πολύ σοβαρό πρόβλημα.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ - Αριστεράς υποστηρίζει ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της στέγασης των εργαζομένων στην περιοχή και της μετακίνησης πληθυσμού στην περιοχή. Αν καθυστερήσουμε να λύσουμε αυτό το πρόβλημα θα 'χει σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία και στην περιοχή, διότι ο τουρισμός θέλει ανάλογες υπηρεσίες, καθαριότητα και υγεία.

Το πρόβλημα της στέγης και της μετακίνησης στην περιοχή παρουσιάζεται σ' όλες τις κοινότητες των Κοκκινοχωριών. Σε καμιά κοινότητα δεν υπάρχουν διαθέσιμες κατοικίες για ενοικίαση. Γι' αυτό ούτε οι δάσκαλοι, ούτε οι γιατροί του νοσοκομείου της περιοχής που έχουν περισσότερες δυνατότητες να εξασφαλίσουν καλύτερη στέγη δε μένουν στην περιοχή. Δε μένουν γιατί δε βρίσκουν να ενοικιάσουν. Αυτά που κτίζονται στην περιοχή δεν είναι για εργαζομένους αλλά για τον τουρισμό. Έτσι τα ενοίκια είναι διπλάσια και σαν διαμερίσματα είναι πολύ στενάχωρα.

Το πρόβλημα έγινε οξύτερο στην Αγία Νάπα, γιατί από τις 22,560 εγγεγραμμένες τουριστικές κλίνες που έχει η περιοχή Αγίας Νάπας - Παραλιμνίου

οι 15,000 είναι στην Αγία Νάπα εκτός των άλλων των μη εγγεγραμμένων καθώς και των άλλων 1000 καταστημάτων και κέντρων που χρειάζονται υπαλλήλους.

Οι κάτοικοι της Αγίας Νάπας, παρόλο που έχουν αυξηθεί σε 2,000 από τους 600 που ήταν πριν 15 - 16 χρόνια, διαθέτουν πολύ μικρό και ασήμαντο εργατικό δυναμικό, γιατί η νοικοκυραίοι αυτοί κάτοικοι της Αγίας Νάπας έχουν δημιουργήσει τις δικές τους επιχειρήσεις, κέντρα και καταστήματα.

Έτσι το πρόβλημα είναι σοβαρό. Μας καλούν παντού και απευθύνονται και ζητούν εργάτες και υπαλλήλους από την περιοχή. Ναι, από την περιοχή εξασφαλίζεται ένα ποσοστό. Ο πληθυσμός της περιοχής είναι 35,000 αλλά το 50% των οικογενειών σ' αυτή την περιοχή ασχολούνται με τη γεωργία και 4,000 απ' αυτές τις οικογένειες είναι πατατοπαραγωγοί. Οι ανοιξιότιμες φυτείες στην περιοχή καλύπτουν 42,000 - 44,000 οκάλες. Η εκρίζωση αρχίζει το Φεβράρη και λήγει τον Ιούνιο. Και σ' αυτή την περίοδο που οι φορτώσεις φτάνουν περί τους 1,500 - 2,000 τόνους ημερησίως -και μια εργάτρια μόνο 600 οκάδες μπορεί να φορτώσει- οι ανάγκες για εργατικά χέρια μόνο για τις πατατοφυτείες ξεπερνούν τις 3,5 χιλιάδες. Έτσι, η δυνατότητα της περιοχής για ανάλογα εργατικά χέρια είναι πολύ περιορισμένη. Αναζητείται εργατικό δυναμικό από άλλες επαρχίες, όμως οι εργαζόμενοι δε διαμένουν στην περιοχή και είναι γι' αυτό που η τροχαία στην περιοχή είναι πολύ πυκνή. Χιλιάδες οχήματα στην περιοχή μέρα και νύκτα μετακινούνται και έχουμε σοβαρά αυτοκινητιστικά δυστυχήματα. Απ' ό,τι διαπιστώνουμε, οι σημερινές ανάγκες εργατικών χεριών για την τουριστική βιομηχανία είναι γύρω στις 2,5 - 3 χιλιάδες πλύν των άλλων που απαιτούνται για τη γεωργία και τη βιομηχανία. Δεν είναι εύκολο να μετακινηθούν εργάτες από άλλες επαρχίες. Προτιμούν άλλες επαρχίες που έχουν φθηνότερα ενοίκια, γιατί δεν υπάρχουν ακόμα στην περιοχή της Αγίας Νάπας και γενικά στην περιοχή αυτή τέτοιες κατοικίες.

Τα προβλήματα της εξεύρεσης εργατικών χεριών και της στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία θα παρουσιαστούν σύντομα φέτος, γιατί μετά τη λήξη του πολέμου στον Κόλπο η τουριστική κίνηση θα αυξηθεί όπως και τα προηγούμενα χρόνια.

Από το βήμα της Βουλής κάνουμε έκκληση στα αρμόδια Υπουργεία να επιληφθούν έγκαιρα του προβλήματος για μια άμεση αντιμετώπισή του, για εξεύρεση και μετακίνηση εργαζομένων στην περιοχή της ακριτικής Αμμοχώστου και στην Αγία Νάπα και ταυτόχρονα να οργανωθεί καλύτερα η μεταφορά τους στην περιοχή.

Εκτιμούμε πάρα πολύ το ότι σαν αποτέλεσμα της ανακίνησης του όλου προβλήματος το θέμα της στέγασης των εργαζομένων απασχόλησε το Υπουργείο Εργασίας και τις οργανώσεις τις τελευταίες μέρες. Ναι, έχει αποφασιστεί να προωθηθεί σχέδιο για ανέγερση ξενώνων για τους εργάτες που θα εργάζονται εκεί. Ναι, μ' αυτό το σχέδιο θα στεγαστούν οι νέοι εργαζόμενοι. Η άποψή μας είναι να τεθούν τέτοιοι στόχοι και τέτοια προγράμματα, ώστε να πετύχουμε τη μόνιμη εγκατάσταση νέων οικογενειών στην περιοχή, για να αυξηθεί ο πληθυσμός. Για να πετύχει αυτό πρέπει στην Αγία Νάπα να γίνει νέα οικιστική περιοχή, αφού η σημερινή οικιστική περιοχή έγινε εμπορική. Οι Οργανισμοί Αναπτύξεως Γης και Στέγης πρέπει να εξασφαλίσουν κρατική γη στην περιοχή, να διαχωρίσουν οικοπέδα, να χτίσουν σπίτια και ξενώνες για τους εργαζόμενους και να διαχωριστούν σε όλα τα χωριά της Αμμοχώστου οικοπέδα σε χαλίτικη γη τα οποία να παραχωρούνται σε νιόπαντρα άστεγα ζευγάρια. Υπάρχουν χωριά, όπως το

Παραλίμνι, που δεν έχουν τέτοια οικόπεδα. Να ενθαρρυνθούν προσφυγικές οικογένειες να μετακινηθούν στην περιοχή, να διαχωριστούν νέα οικόπεδα στους προσφυγικούς οικισμούς, γιατί, ενώ διατίθεται τέτοια χαλίτικη γη στο Παραλίμνι, στο συνοικισμό δεν υπάρχει διαθέσιμο οικόπεδο για τους πρόσφυγες. Να ενταχθεί στο στεγαστικό σχέδιο η ακριτική περιοχή της Δερύνειας και η περιοχή των αυτόχθονων κατοίκων Βρυσούλλων. Αναφέρομαι ιδιαίτερα στη Δερύνεια, γιατί από τη Δερύνεια έφυγαν 1200 Κάτω Δερυνιώτες που έγιναν πρόσφυγες, ενώ μπορούσαν να μείνουν στην περιοχή καθώς και άλλοι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού. Πέραν αυτού να δοθεί προτεραιότητα στη βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής για την εξυπηρέτηση των εργαζομένων της περιοχής και προπαντός, για να αποφευχθούν τα θανατηφόρα τροχαία ατυχήματα. Να γίνει ο δρόμος Αγίας Νάπας - Ξυλοφάγου τετραπλής κατεύθυνσης. Το θέμα αυτό το συζητά η κυβέρνηση χωρίς να καταλήγει. Να επισπευσθεί η αποπεράτωση της βασικής συγκοινωνιακής αρτηρίας Δερύνειας-Ξυλοφάγου, του δρόμου Βρυσούλλων-Φρενάρους, να επισπευσθεί ο νέος δρόμος Αραδίππου-Δεκέλειας-Αμμοχώστου και όλοι οι δρόμοι που οδηγούν στις τουριστικές περιοχές, για να πηγαινοέρχονται οι εργαζόμενοι, μέχρις ότου λυθεί το στεγαστικό πρόβλημα.

Τέλος θα 'θελα να αναφερθώ και στην ανάγκη όπως επισπευσθεί το σχέδιο το οποίο ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο για ίδρυση βρεφοκομικών σταθμών στην περιοχή. Μπορούμε να εξασφαλίσουμε περισσότερα χέρια αν διευκολυνθούν οι εργαζόμενες μητέρες να αφήνουν τα βρέφη τους σε τέτοιους σταθμούς. Αν λυθεί αυτό το πρόβλημα, μπορούμε να απαλλάξουμε εκατοντάδες μητέρες από την υποχρέωση να μένουν στο σπίτι για τρία και τέσσερα χρόνια μέχρι να φοιτήσει το παιδί της οικογένειας σε προδημοτική τάξη. Υποβάλλουμε την εισήγηση όπως η κυβέρνηση βοηθήσει να κτιστούν τέτοιοι βρεφοκομικοί σταθμοί, να παραχωρηθεί βοήθεια στις κοινότητες της περιοχής αλλά και κυβερνητική εγγύηση για τις δαπάνες, ώστε να μην καθυστερήσει αυτή η αναγκαιότητα για το καλό των εργαζομένων της περιοχής, αλλά και ταυτόχρονα για το καλό της οικονομίας μας και της ανάπτυξης του τουρισμού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Παπαρές.

ΑΥ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφέρομαι στο πέμπτο θέμα. Το πρόβλημα της ανέγερσης εργατικών κατοικιών χαμηλού κόστους δεν είναι κάτι το νέο. Χρονολογείται από πολλά χρόνια και απασχόλησε τη Βουλή επανειλημμένα. Είναι γεγονός ότι τόσο ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης όσο και ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης δεν ανταποκρίθηκαν στην αποστολή τους για τους λόγους που αναφέρονται στην Έκθεση από τους ίδιους τους αρμοδίους.

Υπάρχουν χιλιάδες οικογένειες και νέα ζευγάρια που προσπαθούν απεγνωσμένα να εξασφαλίσουν στέγη για τις στεγαστικές τους ανάγκες. Το κόστος ανεβαίνει συνεχώς και οι χαμηλά αμειβόμενοι δεν τολμούν καν να διανοηθούν να προχωρήσουν σε ανέγερση ιδιόκτητης κατοικίας, επειδή δεν έχουν τα εχέγγυα για να εξασφαλίσουν δάνεια και να πληρώνουν μεγάλες δόσεις για απόκτηση κατοικίας. Μέχρι τώρα δεν είδαμε να υπάρξει ούτε κυβερνητική μέριμνα ούτε κανένας οργανισμός που να χρηματοδοτεί ή δανειοδοτεί τους πολύ χαμηλά αμειβόμενους πολίτες να αποκτήσουν στέγη. Είναι πολλές οι οικογένειες που με

τις ελάχιστες οικονομίες που έχουν αγοράζουν με δόσεις κάποιο οικόπεδο και αναμένουν να ανατείνουν καλύτερες μέρες για να κτίσουν, χωρίς ποτέ να το κατορθώσουν. Άλλοι πάλι εξασφαλίζουν μικροδάνεια και με αιματηρές οικονομίες προσπαθούν να κτίσουν σε κάποιο κληρονομικό οικόπεδο και αφού ανεβάσουν σε κάποιο ύψος την οικοδομή, σταματούν το κτίσιμο λόγω έλλειψης χρημάτων και αναμένουν καλύτερες μέρες για να συνεχίσουν.

Έχω ένα πρόσφατο παράδειγμα στο Λουβαρά. Πενταμελής οικογένεια αποφάσισε να επιστρέψει στο χωριό της, αφού συνέχεια κυβέρνηση και Βουλή καλούν τους αγρότες να επιστρέψουν στις ρίζες τους. Ζήτησε ο άνθρωπος χαλίτικο οικόπεδο από αυτά που υπάρχουν έτοιμα προς διάθεση στο χωριό και τον απέρριψαν. Του έδωσε ο πατέρας του μικρό κτήμα έξω από το χωριό και με τις λίγες του οικονομίες άρχισε κτίσιμο. Έφθασε η οικοδομή μέχρι ένα σημείο και του έλειψαν τα χρήματα. Ζήτησε δάνειο από τράπεζες, κτύπησε διάφορες άλλες πόρτες χωρίς αποτέλεσμα. Εν τω μεταξύ κάθεται στο σπίτι του πατέρα του στοιβαγμένοι ο ένας πάνω στον άλλο και αναμένουν κάποιο φως. Μοναδική του ελπίδα, όπως λέει τώρα, είναι το μόλις πρόσφατα εξαγγελθέν σχέδιο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για χαμηλότοκα δάνεια σε νεαρά ζευγάρια που επιθυμούν να επιστρέψουν στα χωριά τους και να κτίσουν τα σπίτια τους. Σαν την πιο πάνω περίπτωση θα υπάρχουν φυσικά και αρκετές άλλες εκατοντάδες ή και χιλιάδες. Δεν είμαι βέβαιος αν το εξαγγελθέν σχέδιο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είναι το ίδιο με αυτό που αναφέρεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το οποίο υπολογίζεται να στοιχίσει £150,000,000, όπως μας δήλωσε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Όπως και να έχει το πράγμα, θέλω να πιστεύω πως οι εξαγγελίες αυτών των σχεδίων δε θα παραμείνουν στα χαρτιά, αλλά θα προχωρήσουν χωρίς καθυστέρηση, αν είναι δυνατό χθες, όπως συχνά λέει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για να βοηθηθούν φτωχές οικογένειες να αποκτήσουν το σπίτι τους. Θέλω να πιστεύω επίσης ότι αυτά τα σχέδια θα καλύπτουν όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα τα κατώτερα στρώματα του λαού, τα οποία έχουν και τις περισσότερες ανάγκες. Μόνο έτσι θα ενθαρρυνθούν και αρκετές οικογένειες που εγκατέλειψαν τα χωριά τους να επιστρέψουν στις ρίζες τους, καθώς και φτωχοί βιοπαλαιστές της πόλης να αποκτήσουν το σπίτι τους. Μέσα στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής υπάρχουν αρκετές καλές εισηγήσεις. Η κυβέρνηση να τις μελετήσει με προσοχή, ίσως κάποτε βρει τη λύση του το οξύ τούτο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να σταθώ ειδικότερα στο πέμπτο θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, μιας και στο τέταρτο συμφωνούμε ουσιαστικά με όσα έχει διαγράψει ο έντιμος συνάδελφος κ. Τσιέττης. Και θα πρέπει να τονίσουμε πως η ανάγκη επίλυσης του στεγαστικού προβλήματος των χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων που τέθηκε κατά τη διάρκεια της πρώτης δεκαετίας της Βουλής κοινοβουλευτικά και εξωκοινοβουλευτικά με τις σχετικές εισηγήσεις του ομιλητή για εφαρμογή και στην Κύπρο του θεσμού που από χρόνια λειτουργούσε στη Μεγάλη Βρετανία, του γνωστού

συστήματος building societies, βρήκε κάποτε την έκφρασή του. Και καρπός των εισηγήσεών μας εκείνων ήταν η μεταγενέστερη θεσμοθέτηση των δύο γνωστών κυπριακών οργανισμών, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης. Όμως, όπως σωστά λέχθηκε, οι δύο οργανισμοί που συστάθηκαν για να επιλύσουν τις ανάγκες των χαμηλότερων εισοδηματικά στρωμάτων δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ουσιαστικές υποχρεώσεις τους για τον απλούστατο λόγο πως οι αρχικές, οι ιδρυτικές πιστωτικές τους ικανότητες της τάξης του μισού εκατομμυρίου σε κάθε περίπτωση ήταν εκ των πραγμάτων περιορισμένες με αποτέλεσμα να εξυπηρετούν για πολλά χρόνια τώρα την ανώτερη και τη μεσαία εισοδηματικά τάξη και να αποκλείουν εκείνη ακριβώς την τάξη που πρώτιστα θα έπρεπε να εξυπηρετήσουν, την κατώτερη.

Έτσι πιστεύουμε πως τώρα, τώρα που κατά ένα μεγάλο βαθμό έχει αντικριστεί θετικά το στεγαστικό πρόβλημα, το προσφυγικό στεγαστικό δράμα βασικά επί διακυβέρνησης Κυπριανού που είχε και το καίριο βάρος της ευθύνης λόγω του χρόνου ανάπτυξης του προβλήματος, επιβάλλεται να εγκύψουμε θετικά και τεκμηριωμένα στο όλο θέμα. Και τούτο θα επιτευχθεί, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πρώτο με την παραχώρηση της αξιοποιούμενης κρατικής, της χαλίτικης με άλλα λόγια γης, που ατυχώς έχει εκμηδενιστεί ουσιαστικά και ελάχιστη έκτασή της έχει παραμείνει, γι' αυτό και πρέπει με πολλή φειδώ και περίσκεψη να τη χρησιμοποιούμε μιας και υπάρχουν αναπτυξιακά έργα που θα μπορούσαμε να την αξιοποιήσουμε, όπως για παράδειγμα το πανεπιστήμιο και άλλα πολιτιστικά κέντρα. Θα πρέπει επομένως η παραχώρησή της να δίνεται σε χαμηλά επίπεδα ανάλογα ή περίπου ανάλογα με τις τιμές που παραχωρούνται τα οικοπέδα στις φτωχές οικογένειες διάφορων κοινοτήτων, ένας θεσμός που υπολειτουργεί και σταγονομετρικά εκχωρεί τα οικοπέδά του. Δεύτερο, με την ουσιαστική ενίσχυση των δύο οργανισμών από το κράτος, έτσι που να είναι σε θέση να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους. Τρίτο, με την παραχώρηση μακρόχρονων δανείων μέχρι και τριάντα χρόνια στις χαμηλές εισοδηματικά τάξεις. Τέταρτο, με τα επιχορηγημένα επιτόκια των στεγαστικών δανείων με ύψος όχι πιο πέρα από 5% και πέμπτο με χαμηλές προκαταβολές στην αγορά των υποστατικών μέχρι και 10% της συνολικής αξίας της προσφερόμενης κατοικίας. Τέλος θα πρέπει να πούμε πως ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης πρέπει να κτίζει κατοικίες πραγματικά χαμηλού κόστους για αξιοποίησή τους από τα χαμηλότερα αμειβόμενα στρώματα.

Να παρατηρήσουμε εν κατακλείδι, έντιμη κύριε Πρόεδρε, πως η κυβέρνηση Βασιλείου ολιγώρησε ασύγγνωστα στο πελώριο τούτο θέμα. Έτσι όχι μόνο δεν ανέπτυξε μα και ετεροχρόνισε για τρία ολόκληρα χρόνια το σχετικό σχέδιο της κυβέρνησης Κυπριανού που το είχε αρχικά δρομολογήσει. Μα και όταν ύστερα από τρία χρόνια και μετά από τις τόσες πιέσεις του συνδικαλιστικού κινήματος αποφάσισε να το επαναδρομολογήσει, ξεκίνησε ανάποδα. Αντί να ξεκινήσει συγκεκριμένα από τις πόλεις, ξεκίνησε από τα βουνά όπου μηδενική ή σχεδόν μηδενική θα είναι η ζήτηση ακριβώς ίσως για να το θάψει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Φάντης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αντιπαρέλθω αυτά που είπε ο κ. Πέτρος Στυλιανού, διότι νομίζω ότι μας έχει συνηθίσει με αυτή την προσέγγιση των θεμάτων. Να λιβανίζει

το παρελθόν και να επιφορτώνει τους άλλους με αμαρτήματα τα οποία σε άλλους ανήκουν. Εν πάση περιπτώσει δε νομίζω ότι ωφελεί η συζήτηση πάνω σε αυτή την πλευρά.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Είπα την αλήθεια.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Ο λαός μας ακούει και μας κρίνει, κύριε Στυλιανού, και ξέρει ποια είναι η αλήθεια και εναπόκειται στο λαό να μας κρίνει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ασφαλώς.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Λοιπόν εκείνο το οποίο ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να υπογραμμίσω με την αναφορά μου σε αυτά τα δύο θέματα που συζητούμε είναι ότι από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστεράς μίλησαν δύο συνάδελφοι και εξήγησαν τις θέσεις. Εγώ θέλω απλώς να υπογραμμίσω ότι το στεγαστικό είναι ένα θέμα τεραστίων διαστάσεων. Είναι ένα θέμα που έχει άμεση σχέση με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ομάδα των ξεριζωμένων, δηλαδή των προσφύγων, που ακόμα έχουμε πάρα πολύ δρόμο να διανύσουμε προς αυτή την πλευρά και είναι το ευρύτερο πρόβλημα που επηρεάζει, όπως είπαν και άλλοι συνάδελφοι, τα φτωχομεσαία στρώματα και στις πόλεις και στην ύπαιθρο. Θέλω ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε, να υπογραμμίσω την ύπαιθρο. Η ύπαιθρος, αν δε ληφθούν μέτρα αποτελεσματικά και γρήγορα, θα συνεχίσει να φθίνει και ο κόσμος να φεύγει από την ύπαιθρο, να ερημώνουν τα χωριά -και είναι πάρα πολλά χωριά όπου τώρα θα βρεις κατοίκους που οι πιο πολλοί είναι συνταξιούχοι και γι' αυτό θέλω να τονίσω και να υπογραμμίσω την ανάγκη ότι πρέπει να προχωρήσει η κυβέρνηση όσο γίνεται πιο γρήγορα, όχι απλώς στην εξαγγελία σχεδίων, αλλά στην υλοποίηση και τη με πρακτικό τρόπο εφαρμογή σχεδίων για την ύπαιθρο στο στεγαστικό τομέα. Και έχει πολλούς τομείς στους οποίους μπορεί να συμβάλει, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αποτελεσματικά και γρήγορα.

Εμείς είμαστε της άποψης ότι η στέγη πρέπει να είναι δικαίωμα των πολιτών και αυτό το δικαίωμα πρέπει να δώσουμε τις προϋποθέσεις να το έχουν όλοι οι πολίτες. Θέλω δε να υπογραμμίσω ότι όχι μόνο πρέπει να ανεγείρουν στέγη τα νεαρά ζευγάρια, που ασφαλέστατα είναι πολύ σημαντικό αυτό, αλλά και να βελτιώσουν τη στέγη τους στην ύπαιθρο όπου έχουμε δεκάδες χιλιάδες οικογένειες που ζουν σήμερα κάτω από στέγη η οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ανταποκρίνεται στις σύγχρονες στεγαστικές ανάγκες του πληθυσμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κατσουνωτός. Και αμέσως μετά είστε εσείς, κύριε Φάντη, διότι ο κ. Κατσουνωτός ήταν πριν από τον κ. Κουρτελλάρη.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της ανέγερσης εργατικών κατοικιών και γενικά του στεγαστικού προβλήματος των χαμηλά αμειβομένων έχει τις ρίζες του από τον καιρό της αποικιοκρατίας. Ήταν και εξακολουθεί να είναι πάγιο αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων, αλλά και των αγροτικών οργανώσεων, γιατί αφορά εξίσου και εργάτες και αγρότες.

Πρωτοπορώντας σ' αυτό τον τομέα ο Δήμος Λεμεσού ανήγειρε πριν σαράντα περίπου χρόνια φτηνές δημοτικές κατοικίες σε τρεις περιοχές του δήμου και σ' αυτές στεγάστηκαν και στεγάζονται μέχρι σήμερα αρκετές φτωχές οικογένειες με πολύ χαμηλό ενοίκιο. Κι αν ακόμη δεν είχαμε την εισβολή και τον ξεριζωμό τόσων χιλιάδων συμπατριωτών μας, με την αύξηση του πληθυσμού και την αστυφιλία πάλι το πρόβλημα της στέγης θα ήταν οξύ. Δεν αμφισβητούμε ότι τα στεγαστικά προγράμματα για τους εκτοπισθέντες λειτούργησαν ικανοποιητικά είτε με τους κυβερνητικούς οικισμούς είτε με το σύστημα της αυτοστέγασης είτε ακόμη με τη στέγασή τους σε Τ/Κ σπίτια. Παρόλα τα εκατομμύρια που έχουν διατεθεί γι' αυτά τα προγράμματα, εντούτοις ακόμη χιλιάδες οικογένειες και νεαρά ζευγάρια περιμένουν να στεγαστούν μέσω ενός από τα τρία στεγαστικά προγράμματα. Έγινε μια σοβαρή προσπάθεια για να αντιμετωπιστεί το στεγαστικό πρόβλημα με τη λειτουργία των δύο οργανισμών, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Θα πρέπει όμως να παραδεχθούμε πως πράγματι ωφελήθηκαν άτομα με μεσαία και ψηλά εισοδήματα και όχι άτομα με πολύ χαμηλά εισοδήματα, που έχουν και τη μεγαλύτερη ανάγκη. Η εξαγγελία της δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών που θέλουν να κατοικήσουν σε ακριτικά χωριά κοντά στη γραμμή αντιπαράταξης, καθώς και η πρόσφατη εξαγγελία για τα ορεινά χωριά είναι μια κάποια πρόοδος, αλλά δε λύει το πρόβλημα. Πέρα από το γεγονός ότι η ανταπόκριση στις ακριτικές περιοχές είναι μικρή, το άλλο σχέδιο δεν έχει καν αρχίσει και οι χιλιάδες φτωχές οικογένειες από τους μη εκτοπισμένους περιμένουν με αγωνία την υλοποίηση της εξαγγελίας για το στεγαστικό πρόβλημα. Αυτή η διαπίστωση δεν είναι μόνο δική μας -και εννοώ των Βουλευτών- αλλά και διαπίστωση τόσο του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας όσο και των Υπουργών του. Κάποιοι δυστυχώς παίζουν με την αγωνία και τον πόνο αυτών των ταλαιπωρημένων από την έλλειψη στέγης, τους πληροφορούν ανεύθυνα ότι η κυβέρνηση δίνει σπίτια ή βοήθεια για απόκτηση στέγης και πολλές φορές φαινόμαστε στα μάτια τους ψεύτες, όταν τους λέμε πως δεν υπάρχει ακόμη τέτοιο σχέδιο που να λειτουργεί. Και επειδή αυτό το θέμα είναι πιο καυτό από τα προηγούμενα, των εργατικών δηλαδή αναπαυτηρίων ή τη στέγαση των εργαζομένων στην τουριστική περιοχή της Αγίας Νάπας, θα επιμείνουμε ότι είναι καιρός να περάσει η κυβέρνηση από το στάδιο της εξαγγελίας προθέσεων στην παρουσίαση μελέτης έναρξης του στεγαστικού της προγράμματος.

Χιλιάδες άνθρωποι που εγκατέλειψαν τα χωριά τους για μια πιο ανθρώπινη ζωή, βρέθηκαν χωρίς να το θέλουν μπροστά στο φαινόμενο της τρομακτικής αύξησης της αξίας της γης. Πώς και πού να αγοράσουν οικόπεδο και πού να βρουν τις τριάντα και σαράντα χιλιάδες λίρες για να κτίσουν στο αλμυρό οικόπεδο; Τα ενοίκια έχουν αυξηθεί κατακόρυφα και αλίμονο στις πολύτεκνες οικογένειες και εκείνες που έχουν ανύπαντρα κορίτσια. Είναι αδήριτη ανάγκη να αρχίσει άμεσα το στεγαστικό πρόγραμμα με το κτίσιμο φτηνών σπιτιών σε χαλκίτικη και άλλη γη και να διατεθούν με το σύστημα της ενοικιαγοράς ή με χαμηλό ενοίκιο. Μόνο έτσι θα αντιμετωπιστούν οι στεγαστικές ανάγκες των φτωχών και μόνο με αυτό τον τρόπο θα δείξει η κυβέρνηση την κοινωνική πολιτική της. Θα περιμένουμε τη σύντομη έναρξη αυτού του προγράμματος και θα χειροκροτήσουμε αυτούς που θα το υλοποιήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πρώτα να δηλώσω ότι συμφωνώ με τις Εκθέσεις πάνω στα δύο θέματα τα οποία βρίσκονται υπό συζήτηση και ιδιαίτερα με τις εισηγήσεις που γίνονται σ' αυτές τις Εκθέσεις, καθώς και με εισηγήσεις που έγιναν απ' αυτό το βήμα από προηγούμενους ομιλητές.

Θα ήθελα όμως να επισημάνω δυο-τρία σημεία από τις Εκθέσεις και ιδιαίτερα την Έκθεση που αναφέρεται στο γενικό στεγαστικό πρόβλημα. Το πρώτο σημείο που ήθελα να θίξω είναι τα στοιχεία που δίνονται όσον αφορά το μέγεθος του προβλήματος του στεγαστικού. Όπως αναφέρεται εδώ με βάση έγγραφο το οποίο κατατέθηκε από το Γραφείο Προγραμματισμού, στην Κύπρο το πρόβλημα της στέγης παρουσιάζεται ως εξής: Έχουμε ιδιωτικές κατοικίες που στεγάζουν το 68,9% των οικογενειών του πληθυσμού και ένα άλλο 18% του πληθυσμού είναι οι ένοικοι οι οποίοι κατοικούν σε κυβερνητικούς συνοικισμούς και πρώην τουρκοκυπριακές κατοικίες χωρίς να πληρώνουν ενοίκιο. Δηλαδή με βάση αυτά τα στοιχεία ένα συνολικό ποσοστό 87% περίπου έχουν ιδιωτική κατοικία - και το μεγαλύτερο μέρος έχει ιδιωτική κατοικία, το 69% σχεδόν - και ένα άλλο μέρος, το 18%, κατοικεί στις κατοικίες που είπαμε προηγούμενα. Υπάρχει όμως πρόβλημα παρόλον ότι τα στατιστικά στοιχεία είναι πολύ ευνοϊκά και συγκρίνονται ευνοϊκά με άλλες ανεπτυγμένες χώρες, εντούτοις δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν υπάρχει στεγαστικό πρόβλημα. Υπάρχει μόνιμα μπορώ να πω στεγαστικό πρόβλημα για τις προσφυγικές οικογένειες και τα νέα ζευγάρια των προσφυγικών οικογενειών που έχουν ανάγκη από στέγη. Και υπάρχει επίσης πρόβλημα έστω κι αν είναι χαμηλό το ποσοστό του 13% για άλλα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα.

Το σημείο που ήθελα να επισημάνω είναι ότι, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, οι δύο οργανισμοί τους οποίους έχουμε εγκαθιδρύσει με νομοθεσία της Βουλής, δηλαδή ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης και ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης, με τον τρόπο που λειτουργούν και με τις δυνατότητες που έχουν δεν είναι σε θέση να βοηθήσουν τα πραγματικά χαμηλά αμειβόμενα στρώματα, γι' αυτό και από τους οργανισμούς αυτούς επωφελήθηκαν κυρίως πρόσωπα με μέσο εισόδημα ή με ανώτερα εισοδήματα. Αυτό επιβάλλει την αναθεώρηση των όρων λειτουργίας και χρηματοδότησης αυτών των οργανισμών, ώστε να διευκολυνθεί η παραχώρηση περισσότερων δανείων με περισσότερες διευκολύνσεις, για να επωφεληθούν πράγματι τα πιο χαμηλά αμειβόμενα στρώματα.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να επισημάνω είναι ότι έχει συσταθεί μια ειδική επιτροπή, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, που έχει μελετήσει αυτό το θέμα της στέγασης και η οποία άρχισε τη μελέτη του θέματος κυρίως από τις αγροτικές περιοχές. Και όπως αναφέρεται εδώ, έχει καταρτιστεί σχέδιο το οποίο προνοεί για δαπάνη £150,000,000. Νομίζω ότι το στεγαστικό, όπως το θέτει αυτή η Έκθεση και με βάση τα κυβερνητικά προγράμματα, πρέπει να το θεωρήσουμε ως ένα γενικότερο κοινωνικό πρόβλημα και να μεριμνήσουμε, ώστε να αντιμετωπιστεί ενιαία και για τις ορεινές περιοχές και μέσα στα πλαίσια της πολιτικής ενάντια στην αστυφιλία και για τη διευκόλυνση του πληθυσμού για επιστροφή στα χωριά του, έτσι που τα χωριά να μη μαραίνονται, να μη νεκρώνουν και να μη μετατρέπονται σε γηροκομεία, όπως είναι σήμερα πάρα πολλά χωριά

της κυπριακής υπαίθρου. Γι' αυτό θα έλεγα ότι είναι σωστή η επιλογή της κυβερνητικής πολιτικής να αρχίσει την επιδότηση ή τις διευκολύνσεις για απόκτηση ιδιωτικής κατοικίας από τις ορεινές περιοχές, γιατί κυρίως το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε, όπως πολλές φορές έχει τονιστεί σε αυτή τη Βουλή, είναι το πρόβλημα της αστυφιλίας, το οποίο πρέπει να λύσουμε κατά τον καλύτερο τρόπο. Και το στεγαστικό σχέδιο το οποίο εξήγγειλε και πάει να εφαρμόσει η κυβέρνηση -και η Βουλή πρέπει να τονίσει το επείγον της εφαρμογής αυτού του σχεδίου- είναι ορθή πολιτική και πρέπει η Βουλή να δώσει την υποστήριξή της σε αυτό το σχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία είναι ο επόμενος ομιλητής.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθώ ειδικά στην αναγκαιότητα της απόκτησης στέγης στην ύπαιθρο. Στην ύπαιθρο είναι αλήθεια ότι υπάρχουν πολλά σπίτια εγκαταλεειμένα, δεν υπάρχει έλλειψη σπιτιών. Υπάρχει όμως σοβαρό πρόβλημα κατάλληλων σπιτιών, γιατί οι σύγχρονες οικογένειες χρειάζονται σύγχρονα σπίτια και αυτά που είναι εγκαταλεειμένα σήμερα στην ύπαιθρο είναι σπίτια τα οποία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κατάσταση που είναι. Παρίσταται ανάγκη ή να βελτιωθούν ριζικά ή να κτιστούν νέα σπίτια. Και είναι γνωστό ότι στην ύπαιθρο η απόκτηση στέγης είναι πολύ πιο δύσκολη παρά στην πόλη, γιατί το κόστος της ανοικοδόμησης ενός σπιτιού στην ύπαιθρο είναι μεγαλύτερο λόγω και των επιπρόσθετων μεταφορικών εξόδων. Υπάρχει όμως και η δυσκολία της εξασφάλισης των δανείων για την απόκτηση στέγης. Στις πόλεις υπάρχουν δυνατά συνεργατικά ταμειούτσια, υπάρχουν οι τράπεζες, υπάρχει ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης, ο Οργανισμός Ανάπτυξης Γης, ενώ στην ύπαιθρο δεν υπάρχουν αυτοί οι βοηθητικοί παράγοντες για ένα αγρότη, για να μπορέσει να αποκτήσει το σπίτι του. Γι' αυτό θα πρέπει να χαιρετίσουμε το σχέδιο που εξήγγειλε η κυβέρνηση και θα ήταν ευχής έργο, αν ένα τέτοιο σχέδιο εξηγγέλλετο πριν μερικά χρόνια, γιατί αυτό θα συνέβαλλε στο να μη φύγει πολύς κόσμος από την ύπαιθρο, για να κατέβει στην πόλη. Αν αυτό το θέμα της απόκτησης στέγης και το θέμα των συγκοινωνιών αντιμετωπιζόνταν έγκαιρα, ο πληθυσμός της υπαίθρου δε θα μειωνόταν σε τέτοιο βαθμό. Ας ελπίσουμε τώρα ότι με το νέο σχέδιο που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση Βασιλείου θα γίνει κατάλληλη χρηματοδότηση έτσι που όσο το δυνατόν περισσότεροι αγρότες να μπορέσουν να αποκτήσουν κατάλληλα σπίτια, για να παραμείνουν στα χωριά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε τελειώσει, κύριοι, αυτό το θέμα με την ομιλία του κ. Ηλία. Είχε γίνει εισήγηση να συνεχίσουμε με τα άλλα δυο θέματα και να τελειώσουμε γύρω στις 2.00 το απόγευμα. Αλλά φαντάζομαι ότι δε θα μας φθάσει αυτή η ώρα, αν ακολουθήσουμε το τέμπο το οποίο ακολουθούμε ως τώρα. Επειδή το πρώτο θέμα είναι διπλό και το δεύτερο θέμα είναι αρκετά σημαντικό, διερωτούμαι αν θα 'πρεπε να συνεχίσουμε και να τελειώσουμε ως τις 2.00 ή αν θα 'πρεπε να το αναβάλουμε για τις 4.00.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το επόμενο θέμα που αντιλαμβάνομαι είναι το θέμα της τηλεοπτικής σύνδεσης της ελληνικής τηλεόρασης με το ΡΙΚ και κατ'

επέκταση με τις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου, επειδή είμαι ένας εκ των εισηγητών -ο άλλος εισηγητής είναι ο κ. Μαθηκολώνης ο οποίος απουσιάζει- θα έλεγα ότι θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε με την ανάγνωση της Έκθεσης. Εγώ δεν προτίθεμαι να κάμω ομιλία. Θα κάμω μια μικρή δήλωση και νομίζω ότι θα κλείσει και αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά είπε ο κ. Ομήρου. Άλλωστε στο έβδομο θέμα που είναι πολύ εξειδικευμένο ελάχιστοι ίσως θα υπάρξουν ομιλητές και τα άλλα δυο θέματα δεν έχουν εκθέσεις. Επομένως μπορούμε να συνεχίσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν αν πρόκειται να τελειώσουμε ίσαμε τις 2.00 να συνεχίσουμε. Και μάλιστα η Έκθεση για το θέμα αυτό μπορεί να θεωρηθεί και ως αναγνωσθείσα δεδομένου ότι το θέμα είναι γνωστό σε όλους.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Η ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΔΥΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΚΑΙ ΠΑΦΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΙΚ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΡΧΗΝ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΥΠΡΟΥ-ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΑΝΑΒΑΛΟΥΝ ΣΕ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΚΑΙ (2) «Η ΜΗ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ, Η ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗΣ ΑΥΤΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Νοεμβρίου 1990 και στις 5 Μαρτίου 1991. Κατά τη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση θεμάτων, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Παρών και στις δύο συνεδρίες ήταν και ο Βουλευτής κ. Γ. Ομήρου.

Όπως είναι γνωστό, τα πιο πάνω θέματα εξετάστηκαν από την Επιτροπή Εσωτερικών αυτεπάγγελτα, το πρώτο ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη και το δεύτερο ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο Βουλευτής κ. Α. Μαθηκολώνης ανέφερε ότι στις 18 Ιανουαρίου 1990 λήφθηκε από την κυβέρνηση η απόφαση για σύνδεση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση με σκοπό τη μετάδοση των προγραμμάτων της τελευταίας στην Κύπρο. Στις 13 Μαρτίου 1990 υπογράφηκε διακρατική συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου για υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης και στις 25 Μαΐου 1990 κατατέθηκε στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο το οποίο προέβλεπε κονδύλι ύψους £2,000,000 για την κάλυψη των εξόδων σύνδεσης της ελληνικής τηλεόρασης με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Από το Μάιο μέχρι και το Νοέμβριο του 1990, οπότε επιτεύχθηκε η σύνδεση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση και η μετάδοση των προγραμμάτων της στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού, μεσολάβησε αρκετός χρόνος κατά τον οποίο μπορούσαν να γίνουν όλες οι αναγκαίες ενέργειες, ώστε να μεταδίδονται τα προγράμματα αυτά σ' ολόκληρη την Κύπρο, πράγμα όμως που δεν έγινε. Σύμφωνα με τον κ. Α. Μαθηκολώνη, η σημασία της σύνδεσης και μετάδοσης των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης σ' ολόκληρη την Κύπρο είναι τεράστια και δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το γεγονός ότι πέραν του 1/3 του πληθυσμού της Κύπρου αδικείται κατάφωρα εξαιτίας του ότι δεν επιτεύχθηκε η ταυτόχρονη μετάδοση των προγραμμάτων αυτών σε όλες ανεξαιρέτα τις επαρχίες. Γι' αυτό πρέπει να εξευρεθούν τρόποι, ώστε η μετάδοση των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης σ' ολόκληρη την Κύπρο να επιτευχθεί πριν από το τέλος του 1991. Ο ίδιος Βουλευτής ζήτησε να πληροφορηθεί τι είδους μηχανήματα χρειάζονται για την κάλυψη ολόκληρης της Κύπρου, ποιο είναι το κόστος τους και ποια από αυτά απομένει ακόμα να αγοραστούν.

Εκφράζοντας τις θέσεις τους πάνω στο θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι οι λόγοι της μη σύνδεσης ολόκληρης της Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση είναι καθαρά τεχνικοί, αφού το σήμα από την Κακορατζιά μπορεί να φτάσει μόνο μέχρι την περιοχή των επαρχιών Λεμεσού και Λευκωσίας. Για να συνδεθεί η επαρχία Λάρνακας με την ελληνική τηλεόραση, είναι απαραίτητη η εγκατάσταση κεντρικής κεραίας στο Τρόδος. Σχετικές προσφορές υποβλήθηκαν μέσα στα καθορισθέντα χρονοδιαγράμματα και επρόκειτο, κατά τους ίδιους εκπροσώπους, να τοποθετηθεί η κεραία στο Τρόδος μέσα στο Δεκέμβριο του 1990, εφόσον το επέτρεπαν οι καιρικές συνθήκες. Με την εγκατάσταση κεντρικής κεραίας στο Τρόδος θα λυθεί και το πρόβλημα της μη μετάδοσης των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης στην επαρχία Πάφου. Το κόστος της κεραίας αυτής υπολογίζεται να ανέλθει γύρω στις £60,000. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, τα προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης θα καλύπτουν εν πάση περιπτώσει την Κύπρο κατά 80% το Μάιο του 1991 και κατά 100% στις 30 Αυγούστου 1991.

Υπό το φως της πιο πάνω ενημέρωσης από την πλευρά των αρμοδίων, ο Βουλευτής κ. Α. Μαθηκολώνης έκανε εισήγηση προς το Διευθυντή του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για μελέτη της δυνατότητας αναμετάδοσης των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης στην Κύπρο σε ώρες που κανονικά το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα δεν εκπέμπει οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα, όπως για παράδειγμα τις πρωινές ώρες.

Η πιο πάνω εισήγηση έγινε δεκτή από το Διευθυντή του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, ο οποίος ανέλαβε την υποχρέωση να τη μελετήσει και να την προωθήσει.

Σε μεταγενέστερο στάδιο η εισήγηση αυτή υλοποιήθηκε, με αποτέλεσμα τώρα να μεταδίδονται απευθείας κατά τις πρωινές ώρες σ' ολόκληρη την Κύπρο τα πρωινά προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων και της όλης ενημέρωσής της από τους αρμοδίους γύρω από το υπό αναφορά θέμα, τονίζει ότι θεωρεί τη μετάδοση των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης στην Κύπρο γεγονός εξαιρετικής εθνικής σημασίας για τον κυπριακό ελληνισμό. Ταυτόχρονα θέλει να τονίσει ότι συναισθάνεται απόλυτα την πικρία που είναι δυνατό να νιώθει ένα μέρος του λαού της Κύπρου για το γεγονός ότι δε μεταδίδονται ταυτόχρονα τα προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης σ' όλες τις επαρχίες, καθώς και τη λαχτάρα και αδημονία του να απολαύσει τα προγράμματα αυτά όσο το δυνατό πιο σύντομα. Γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να επισπεύσουν με κάθε τρόπο τις διαδικασίες και να προβούν σ' όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την όσο το δυνατό πιο σύντομη σύνδεση ολόκληρης της Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση, έτσι που να μεταδίδονται όλα τα προγράμματά της απευθείας σ' όλες ανεξαιρέτα τις περιοχές της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ομήρου αντιλαμβάνομαι θέλει να μιλήσει επί του θέματος αυτού.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα είναι γνωστό, είναι το αίτημα για επέκταση της τηλεοπτικής κάλυψης της εκπομπής των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης και προς τις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου. Όπως θα δείτε στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών έχουμε διαβεβαίωση από τους εκπροσώπους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ότι σύντομα εγκαθίσταται κεραία στο Τρόδος η οποία θα επιτρέψει την εκπομπή των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης προς τις δυο επαρχίες Λάρνακας και Πάφου μέσα στον Μάιο κατά 80% και μέσα στον Αύγουστο η κάλυψη θα είναι πλήρης, 100%. Συνεπώς θεωρούμε ότι υλοποιείται ο στόχος εγγραφής του θέματος που ήταν η επέκταση της κάλυψης ολόκληρης της Κύπρου με τα προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης.

Καλούμε τους αρμόδιους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και της ΣΥΤΑ να επισπεύσουν όσο μπορούν τις εργασίες εγκατάστασης κεραίας και των αναμεταδοτών που τυχόν θα χρειαστεί να εγκατασταθούν, έτσι που να υλοποιηθεί το χρονοδιάγραμμα το οποίο μας δίδουν μέσα στην Έκθεση.

Δε χρειάζεται να πω ότι χαιρετίζουμε την επέκταση η οποία θα επιτευχθεί με αυτές τις τεχνικές εγκαταστάσεις. Έχει αναλυθεί επανειλημμένα σ' αυτό το Σώμα η σκοπιμότητα της σύνδεσης της ελληνικής τηλεόρασης με την Κύπρο τόσο για εθνικούς όσο και για πολιτιστικούς λόγους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή είναι ένα τεχνικό θέμα το οποίο βαίνει προς τη λύση του, κύριε Ομήρου.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, να πω πως είναι ανάγκη να μην ετεροχρονιστεί αυτή η περίπτωση, γιατί έχουμε δυο ως τώρα ετεροχρονίσεις. Θα παρακαλούσα επομένως πέραν από τη συναισθηματική φόρτιση, πέρα από τις πολιτιστικές, πολιτικές, κοινωνικές, πνευματικές και άλλες ενημερώσεις, να υπογραμμίσουμε και τους κινδύνους που υπάρχουν από το γεγονός ότι οι τουρκοί σταθμοί εκπέμπουν στα σπίτια τα ελληνοκυπριακά των δυο αυτών επαρχιών με τους γνωστούς κινδύνους. Γι' αυτό για άλλη μια φορά παρακαλούμε να μην ετεροχρονιστεί αυτή η σύνδεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ετεροχρονίζεται, κύριε Στυλιανού, το θέμα είναι σε εξέλιξη και πρόκειται πολύ σύντομα να καλυφθεί και η επαρχία της Πάφου και οι άλλες επαρχίες.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα δεν είναι η καθυστέρηση 5,6 μηνών, ενός χρόνου. Το θέμα είναι το παράπονο που έχουμε εμείς ως επαρχία Πάφου γενικά ότι παραμελούμαστε ως επαρχία. Είναι τούτο που έχω τονίσει επανειλημμένα από το βήμα της Βουλής, ότι δηλαδή η Πάφος πάντα εθεωρείτο μια παραμελημένη επαρχία. Απόδειξη ότι και το οδικό της δίκτυο είναι το πιο παραμελημένο και η σύνδεση της επαρχίας μας με την άλλη Κύπρο θα έλθει τελευταία από όλες. Και αφού σε άλλες πόλεις υπάρχει σωρεία δρόμων τετραπλής κατεύθυνσης, εδώ στην Πάφο θέλω να σας επιστήσω την προσοχή σας και να σας πω μόνο ότι ούτε 100 μέτρα δρόμος τετραπλής κατεύθυνσης δεν υπάρχει μέσα σε όλη την επαρχία. Είναι άσχετο το ένα με το άλλο, αλλά είναι συνδεδεμένο όμως με την παραμέληση τούτη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι συνδεδεμένο.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... που για £60,000, κύριε Πρόεδρε, μας άφησαν να παραπονούμαστε. Και θα παρακαλούσα να μην μας αφήσουν ξανά να παραπονούμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, δεν είναι συνδεδεμένο το ένα με το άλλο. Για το θέμα της τηλεοπτικής σύνδεσης υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες. Είναι ανάγκη να γίνει νέα κεραία πάνω στο Τρόδος και να καλύπτει και την Πάφο και οι άνθρωποι μας είπαν ότι θα την κάμουν. Ως τον Αύγουστο θα καλυφθεί και η Πάφος και τα πάντα. Επομένως δεν υπάρχει θέμα παραμέλησης ή οτιδήποτε άλλο.

Άλλος ομιλητής; Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό ποια ήταν η θέση μας όσον αφορά την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας. Αλλά ανεξάρτητα από αυτό είναι και η δική μας η θέση ότι αυτό το πρόβλημα πρέπει να λυθεί για να εξυπηρετείται ολόκληρος ο πληθυσμός σωστά με τον ίδιο τρόπο και πάνω στις ίδιες βάσεις. Είναι γεγονός ότι και όταν την περασμένη βδομάδα ήλθεν ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών η ΣΥΤΑ έδωσε πληροφορίες ότι με βάση τεχνολογία που χρησιμοποιούν τώρα ελπίζεται ότι αυτό το θέμα θα αντιμετωπιστεί στη διάρκεια αυτού του χρόνου και κατά πάσα πιθανότητα μέχρι τον Αύγουστο-Σεπτέμβριο θα γίνει η

σύνδεση και θα λήξει το θέμα. Εμείς εκείνο που θέλουμε να υπογραμμίσουμε, όπως και όλες οι άλλες οι πλευρές, είναι όσο γίνεται πιο γρήγορα να λυθούν τα τεχνικά και άλλα προβλήματα και να εξυπηρετείται ο πληθυσμός τόσο από την ελεύθερη ραδιοφωνία όσο και από τη σύνδεση πάνω σε ίση και ορθή βάση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής; Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Απλώς για σκοπούς αποκατάστασης της αλήθειας. Στην Πάφο και τη Λάρνακα δεν είναι δυνατή η λήψη των εκπομπών του Μπαϊράκ, έτσι δεν υπάρχει αυτός ο κίνδυνος που ανέφερε ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή είναι η μη κάλυψη των επαρχιών Λάρνακας και Πάφου που είναι καθαρά τεχνικό πρόβλημα το οποίο θα λυθεί.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επανατοποθετώ το θέμα τότε και μένω απλώς στην ανάγκη την οποία ανέφερα. Αίρω τα θέματα τα οποία είχα πει, επομένως αποκαθιστώ την πραγματικότητα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το τελευταίο θέμα είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η υιοθέτηση υπεύθυνης, προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στη μέση εκπαίδευση με ειδικά εκπαιδευμένους καθηγητές σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και για πρόληψη των κινδύνων που υπάρχουν σήμερα». Θέμα εγγραφέν από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κυρία Ρήνα Κατσελλή στις 26.1.1989.

Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΕΙΔΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας

Το υπό αναφορά θέμα, που γράφτηκε στη Βουλή από το Μέλος της κα Ρήνα Κατσελλή τον Ιανουάριο του 1989, απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Παιδείας σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου, 5 και 12 Φεβρουαρίου και 12 Μαρτίου 1991. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού και των Παγκύπριων Συνομοσπονδιών Γονέων Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Εισάγοντας το όλο θέμα η κυρία Ρ. Κατσελλή ανέφερε πως η σεξουαλική αγωγή, όπως γίνεται σήμερα στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, κατακερματισμένη σε διάφορα μαθήματα και από καθηγητές διαφόρων ειδικοτήτων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συντονισμένη και υπεύθυνη αντιμετώπιση του θέματος από το Υπουργείο Παιδείας. Παράλληλα, οι καθηγητές αισθάνονται υπεύθυνοι να ενημερώνουν με τις προσωπικές του απόψεις ο καθένας τους μαθητές πάνω στο θέμα αυτό. Γι' αυτό, υποστήριξε η ίδια, θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα ώστε η διαπαιδαγώγηση των μαθητών πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα να γίνεται από εκπαιδευμένους και ειδικούς καθηγητές από το δημοτικό μέχρι και την τρίτη τάξη του λυκείου, ώστε οι νέοι μας να εφοδιαστούν με ένα ολοκληρωμένο φάσμα γνώσεων που θα συμβάλει στη σωστή ψυχοσεξουαλική τους ανάπτυξη και προετοιμασία για το ρόλο τους ως ενηλίκων, με στόχο μια καθόλα υγιή και ευτυχισμένη κοινωνική συμπεριφορά μέσα και έξω από την οικογένεια, καθώς και στην προστασία τους από όλους τους συνεπαγόμενους κινδύνους.

Μιλώντας στη συνέχεια πάνω στο όλο θέμα οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού ανέφεραν πως ο σύνδεσμός τους είναι ο μόνος οργανισμός στην Κύπρο που, από την ίδρυσή του το 1971, ασχολείται με το θέμα της σεξουαλικής αγωγής, θέμα για το οποίο έχει καταρτίσει και εφαρμόσει διάφορα προγράμματα διαφώτισης που απευθύνονται σε γονείς, παιδιά και νέους. Η σεξουαλική αγωγή, υποστήριξαν οι ίδιοι, στην οποία το Υπουργείο Παιδείας δε φαίνεται να δίδει ιδιαίτερη σημασία, κρίνεται αναγκαία υπό το φως των τεράστιων κοινωνικοοικονομικών αλλαγών που έχουν επέλθει στον τόπο μας τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα την απότομη επιβολή καινούργιων ιδεών και ελευθεριών που φαίνεται πως συγκρούονται με τις επικρατούσες παραδοσιακές αξίες και πιστεύω, δημιουργώντας αρκετά προβλήματα κυρίως στις μεταξύ των νέων σχέσεις που αναμφίβολα επεκτείνονται και στην ενήλική τους ζωή. Οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν την ανάγκη εισαγωγής της διδασκαλίας του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία, και μάλιστα από τη στοιχειώδη εκπαίδευση, από εκπαιδευμένα άτομα τα οποία να έχουν και την κατάλληλη προσωπικότητα. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να δημιουργηθεί ανεξάρτητη υπηρεσία στο Υπουργείο Παιδείας που θα συντονίζει, καθοδηγεί και προγραμματίζει το μάθημα αυτό.

Οι εκπρόσωποι των Παγκύπριων Συνομοσπονδιών Γονέων Στοιχειώδους και Μέσης Εκπαίδευσης υποστήριξαν την εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης και τόνισαν την ανάγκη υιοθέτησης υπεύθυνης, προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης με ειδικά εκπαιδευμένους δασκάλους-καθηγητές, σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και για πρόληψη των κινδύνων που υπάρχουν σήμερα. Υποστήριξαν επίσης όπως πριν από την εισαγωγή του μαθήματος αυτού προηγηθούν διαλέξεις για ενημέρωση των γονιών, έτσι που και η οικογένεια να συμβάλει ουσιαστικά στη σωστή διαπαιδαγώγηση των μαθητών και στον τομέα αυτό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας σχολιάζοντας το όλο θέμα δήλωσαν πως, παρόλο που η σεξουαλική αγωγή δεν έχει περιληφθεί μέχρι τώρα ως μάθημα

στα σχολικά προγράμματα, γίνονται πολλά για τη διαφώτιση των μαθητών και για τη σωστή αντίκριση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Στα πλαίσια της διδασκαλίας διαφόρων μαθημάτων, ανέφεραν οι ίδιοι, όπως είναι η Επιστήμη, η Βιολογία, η Βρεφοκομία - Παιδοκομία, καθώς και των διαλέξεων - συζητήσεων που οργανώνονται από τις σχολιατρικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες καθοδήγησης του Υπουργείου Παιδείας, γίνεται διαφώτιση των μαθητών και επίλυση των αποριών τους γύρω από το θέμα.

Στόχος του Υπουργείου Παιδείας, πρόσθεσαν οι ίδιοι, είναι η εντατικοποίηση των υπό αναφορά προσπαθειών, ώστε η διαφώτιση να καλύπτει σε βαθμό ικανοποιητικό όλα τα σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό μελετάται πρόγραμμα για την εισαγωγή του μαθήματος οικογενειακής αγωγής, μέρος του οποίου θα καλύπτει τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως όλων των θέσεων που εκφράστηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι οι γνώσεις που προσφέρονται σήμερα στους μαθητές γύρω από το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα πλαίσια ορισμένων μαθημάτων δεν καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα της διαφώτισης γύρω από τις ηθικές αρχές και αξίες που πρέπει να διέπουν τις διαπροσωπικές και σεξουαλικές σχέσεις των νέων μας. Οι σύγχρονες αντιλήψεις και τα δεδομένα του τόπου μας πάνω στο όλο θέμα δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε περιθώρια άγνοιας ή λανθασμένης πληροφόρησης των παιδιών και εφήβων πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα, ιδιαίτερα υπό το φως των σοβαρών κινδύνων υγείας που οι σεξουαλικές σχέσεις εμπεριέχουν. Από τη στιγμή που διαπιστώνεται ότι οι γονείς στις περισσότερες περιπτώσεις παρουσιάζονται διστακτικοί και απρόθυμοι να αναλάβουν την ευθύνη της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών τους, προκύπτει ότι ο ρόλος αυτός θα πρέπει να ανατεθεί σε υπεύθυνα άτομα, που δεν μπορεί να είναι άλλα από ειδικευμένους εκπαιδευτικούς κάτω από την καθοδήγηση και το συντονισμό ειδικής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η Επιτροπή αναμένει από το Υπουργείο Παιδείας να υιοθετήσει προγραμματισμένα την εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία ως ξεχωριστού μαθήματος, το οποίο να διδάσκεται από κατάλληλα εκπαιδευμένο και ικανό προσωπικό που θα είναι σε θέση να προσφέρει στους νέους μας την κατάλληλη σεξουαλική αγωγή για την ψυχοσυναισθηματική και σεξουαλική τους εξέλιξη και ωρίμανση, που είναι απαραίτητα εφόδια για να αντιμετωπίσουν σωστά και με τρόπο υγιή τις ανθρώπινες σχέσεις, την οικογενειακή ζωή και την κοινωνία ως σύνολο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα τα παιδιά μας όλων των ηλικιών βομβαρδίζονται κατά κόρον από τα οπτικοακουστικά μέσα μαζικής επικοινωνίας, ραδιόφωνο, τηλεόραση, περιοδικά - που είναι και εικονογραφημένα-εφημερίδες, με θέματα που περιστρέφονται γύρω από το βασικό κεφάλαιο των σχέσεων των δύο φύλων. Έτσι η σιωπή γύρω από το θέμα είναι έγκλημα, ενώ σε παλαιότερες δεκαετίες με τις δομές της κοινωνίας κάτι τέτοιο μπορεί να μην είχε και σοβαρές συνέπειες. Επιπρόσθετα, σήμερα με τη θανατηφόρα ασθένεια του aids, η άγνοια σε αυτό το θέμα μπορεί να έχει

τραγική κατάληξη σε πολλές περιπτώσεις. Πέρα όμως από αυτά, η υιοθέτηση προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης είναι βάση για μια υγιή οικογένεια και κατ' επέκταση υγιή κοινωνία.

Λυπούμαι να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, πως μέχρι σήμερα το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, δεν αντιμετωπίζει το θέμα τούτο με ανοικτό και σύγχρονο πνεύμα. Αν το έκανε, δε θα χρειαζόταν να εγγράψουμε θέμα στη Βουλή. Μας ειπώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας ότι κάτι διδάσκεται στο μάθημα της βιολογίας, που στις δυο βασικές τελευταίες τάξεις του λυκείου είναι μάθημα προαιρετικό, κυρίως για όσα παιδιά θέλουν να σπουδάσουν ιατρική ή σχετικούς άλλους τομείς. Και δυστυχώς το Υπουργείο μέχρι σήμερα έχει την εντύπωση πως δίνοντας στους μαθητές βιολογικές και ανατομικές πληροφορίες ξεμπερδεύει, ενώ η γνώση της βιολογικής αναπαραγωγής είναι μόνο μια πτυχή από τις πολλές.

Βασικές πλευρές, όπως η ψυχοσυναισθηματική ωρίμανση των νέων στο θέμα των ερωτικών σχέσεων των ανθρώπων σχεδόν αγνοείται. Για να μην αναφερθώ στην ανάγκη σε βάθος ενημέρωσης των νέων στον ισοκαταμερισμό των ρόλων μέσα στην οικογένεια που πρέπει να εμπεδωθεί σήμερα και άλλα πολλά. Παράλληλα, η έλλειψη καθορισμένου προγράμματος, υπεύθυνα, δίνει την ευκαιρία σε κάθε καθηγητή ή καθηγήτρια να θίγει στους μαθητές το θέμα κατά βούληση. Και οι καθηγητές, κύριε Πρόεδρε, είναι άνθρωποι και είναι φυσικό να έχουν μεταξύ τους πολλές φορές εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις. Έτσι η σύγχυση των μαθητών με όλες τις καταστρεπτικές συνέπειες ολοκληρώνεται.

Κατακερματισμένη, χωρίς συγκεκριμένη αντιμετώπιση και βασική ύλη που να εναρμονίζεται με τα σημερινά δεδομένα του τόπου, η παιδεία επιτρέπει στους μαθητές μας να αφήνονται αβοήθητοι και το μόνο που ακούμε να λέγεται συνήθως για τους νέους μας σήμερα είναι πως «έχουν χάσει την αντροπή» ή ότι η διαγωγή τους είναι αχαρακτήριστη. Ενώ οι νέοι σήμερα προβληματίζονται και ψάχνουν μέσα σε δύσκολα κοινωνικά δεδομένα να βρουν το δρόμο τους μέσα στον κυκεώνα της σημερινής μας κοινωνίας.

Από την άλλη, η συντριπτική πλειοψηφία των γονιών δεν είναι ικανή να βοηθήσει τα ίδια τα παιδιά της, γιατί οι περισσότεροι γονείς είναι δέσμοι των απαγορεύσεων και των ταμπού της δικής τους εποχής, μιας εποχής που η δομή της πατριαρχικής οικογένειας ήταν λειτουργική, δηλαδή λειτουργούσε και ήταν δραστική, πράγμα που σήμερα δε συμβαίνει. Σήμερα, πόσοι γονείς γνωρίζουν το βαθύ νόημα του νόμου περί γονεϊκής μέριμνας που ψήφισε αυτή η Βουλή πρόσφατα, για να καταλάβουν τη διαφορετική αντιμετώπιση των σχέσεων των δύο φύλων; Και όμως, είναι σε αυτά τα καινούργια πλαίσια που οι νέοι μας θα στηρίξουν τις σχέσεις τους, την αυριανή τους οικογένεια και την κοινωνία.

Για τούτο, πριν να είναι αργά, χωρίς σεμνοτυφίες, το Υπουργείο πρέπει να ορίσει ειδικούς καθηγητές τους οποίους θα εκπαιδεύσει κατάλληλα, για να χειρίζονται υπεύθυνα το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, σε μια αδιάσπαστη συνέχεια, από το δημοτικό μέχρι και την τρίτη λυκείου. Και αυτό για να ξέρει ο νέος ότι από αυτούς ειδικά τους εκπαιδευμένους καθηγητές θα πάρει απάντηση στα καυτά προβλήματα που τον απασχολούν και όχι από το φιλόλογο ή τον καθηγητή των θρησκευτικών ή τον γυμναστή ή την καθηγήτρια των οικοκυρικών. Παράλληλα και οι γονείς θα διευκολύνονται, όταν χρειάζονται κάτι, και θα παίρνουν από αυτούς καθοδήγηση, για να βοηθούν και αυτοί όσο μπορούν.

Είναι αδιανόητο σήμερα το Υπουργείο να βλέπει την αναγκαιότητα να κάνει σεμινάρια εντατικά για να μετεκπαιδεύονται οι φιλόλογοι πώς να διδάσκουν τη

λογοτεχνία, οι μαθηματικοί πώς να διδάσκουν τα μαθηματικά κ.ο.κ. και στο κείμενο αυτό πρόβλημα να μην προχωρεί ούτε σε υποτυπώδη σχέδια διδασκαλίας ή μετεκπαίδευσης καθηγητών.

Εμείς στη Βουλή επισημαίνουμε την παράλειψη και το Υπουργείο πρέπει να μελετήσει το θέμα και να πάρει κατάλληλα μέτρα.

Οι ώρες που χρειάζονται στο θέμα αυτό δεν είναι πολλές και αν γίνει σε μια αδιάσπαστη συνέχεια, δε θα χρειάζονται πολλές ώρες μέσα στο πρόγραμμα της όλης διδακτέας ύλης και έτσι τα προβλήματα δε θα είναι αζεπέραστα.

Ελπίζουμε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι η Έκθεση όσο και η σημερινή συζήτηση θα παραπεμφθούν στο Υπουργείο Παιδείας για να ληφθούν όσο το δυνατό πιο γρήγορα τα κατάλληλα μέτρα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να συγχαρώ τη γραμματεία για τη σύνταξη της εξαιρετικής και ολοκληρωμένης πραγματικά Έκθεσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Αφού δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, δέχομαι την εισήγηση της κυρίας Κατσελλή να αποσταλεί η Έκθεση μαζί με τη σχετική ομιλία στο Υπουργείο Παιδείας, ώστε να φροντίσει να δημιουργηθεί κάποια κίνηση γύρω από το μεγάλο αυτό θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης της νεολαίας.

Με το θέμα αυτό έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 1.13 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Γαλανός Αλέξης
Γεωργίου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θάλης
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας

Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Στυλιανού Πέτρος
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το θέμα «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβιώσή της» οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Χρυσοστόμου, Ν. Ηλία, Ρ. Κατσελλή, Α. Παπαρές, Γ. Ομήρου, Π. Στυλιανού, Γ. Παπαδόπουλος, Α. Γεωργίου, Ι. Κατσουνωτός, Κ. Τσιέττης και Μ. Πουμπουρής) και έγκριση αυτής.
- 2) Έκθεση για το θέμα «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν» οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Χρυσοστόμου, Α. Παπαρές, Α. Φάντης, Ι. Κατσουνωτός, Π. Στυλιανού, Α. Γεωργίου, Στ. Μανδριώτης, Ν. Μουσιούττας) και έγκριση αυτής.
- 3) Έκθεση για το θέμα «Η αναγκαιότητα της επίτευξης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους στην ανέγερσή τους», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα [Π. Στυλιανού, Α. Παπαρές, Στ. Μανδριώτης, Ι. Κατσουνωτός, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Παναγιώτου, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και έγκριση αυτής.
- 4) (α) Έκθεση για το θέμα «Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία στην περιοχή Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους» και (β) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγατικού προβλήματος των εργαζομένων», οι αγορεύσεις που έγιναν (Στ. Μανδριώτης, Κ. Τσιέττης, Α. Παπαρές, Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Ι. Κατσουνωτός, Α. Φάντης και Ν. Ηλία) και έγκριση αυτών.
- 5) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η αδικαιολόγητη δυσμενής διάκριση σε βάρος των κατοίκων των επαρχιών Λάρνακας, ελεύθερης Αμμοχώστου και Πάφου που προκύπτει από την απόφαση της κυβέρνησης και του ΡΙΚ να υλοποιήσουν κατ' αρχήν την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας μόνο για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού και να αναβάλουν σε μεταγενέστερο στάδιο τη σύνδεση των υπόλοιπων επαρχιών» και (2) «Η μη ταυτόχρονη σύνδεση της ελληνικής τηλεόρασης και με την επαρχία Πάφου, η προβλεπόμενη καθυστέρηση στην κάλυψη της Πάφου και η ανάγκη λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για την άρση της απαράδεκτης αυτής διάκρισης», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στα θέματα (Γ. Ομήρου, Π. Στυλιανού, Γ. Παπαδόπουλος και Χρ. Κουρτελλάρης) και έγκριση αυτής.
- 6) Έκθεση για το θέμα «Η υιοθέτηση υπεύθυνης, προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στη μέση εκπαίδευση με ειδικά εκπαιδευμένους καθηγητές σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και για την πρόληψη των κινδύνων που υπάρχουν», η αγόρευση του αξ. μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή πάνω στο θέμα και έγκριση αυτής.

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 21ης Μαρτίου 1991

(Ώρα έναρξης: 5. μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προ ημερήσιας διάταξης ύστερα από απόφαση όλων των κομμάτων θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο θέματα. Το ένα θέμα είναι των επαναπατρισθέντων εκπαιδευτικών, η απόφαση όλων των πολιτικών πλευρών της Βουλής είναι να κληθεί η κυβέρνηση, ώστε σε συνεργασία με την Ελληνική Κυβέρνηση να υιοθετήσουν μέτρα για τη λύση των προβλημάτων που υπάρχουν από τη μακρά απασχόληση στην Ελλάδα των εκπαιδευτικών αυτών και μετά την επάνοδό τους στην Κύπρο, ούτως ώστε να μη βρίσκονται σε δυσμενέστερη μοίρα.

Το δεύτερο θέμα είναι τα αγροτικά ταξί, για το οποίο αναφέρω και πάλι ότι όλες οι πολιτικές πλευρές της Βουλής έχουν εξετάσει επανειλημμένα το θέμα και έχουν βρει ότι πράγματι το αίτημα των ιδιοκτητών αγροτικών ταξί για να έχουν αδασμαλόγητα αυτοκίνητα, όπως έχουν και τα αστικά ταξί, είναι απόλυτα δικαιολογημένο. Όπως είναι γνωστό, παραπέμφθηκε το θέμα σε Επιτροπή, υπήρξε η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, η οποία περιέπλεξε το όλο θέμα και επομένως βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εμπλοκή λόγω της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα ότι δηλαδή η Βουλή δεν ήταν σε θέση να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Βεβαίως, παραμένει η πολιτική απόφαση του Σώματος που θεωρεί ότι το αίτημα είναι δικαιολογημένο και θα προβούμε στα δέοντα μέτρα και προς την κυβέρνηση και προς όλες τις αρμόδιες καταστάσεις για να δικαιωθεί αυτό το αίτημα των ιδιοκτητών αγροτικών ταξί.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι επί αυτού του θέματος, διότι είναι δήλωση εκ μέρους όλων.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, νομίζω ότι θα ήταν ορθό το θέμα να το εξετάσει και η Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήδη παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Νομικών.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα των αδασμαλόγητων για τα αγροτικά ταξί το μελετούμε από καιρό σε συνδυασμό με το ίδιο πρόβλημα σχετικά με τα «Ζ» και είναι ακριβώς το ίδιο θέμα και μέσα σ' αυτό εντάσσεται και αυτή η κατηγορία και εφόσον θα έρθει ενώπιον της Επιτροπής Νομικών θα τα δούμε παράλληλα, διότι είναι ακριβώς το ίδιο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην μπορούμε σε συζήτηση του θέματος, διότι αυτή είναι μια δήλωση προημερήσιας διάταξης και φοβούμαι ότι αν ανοίξουμε το διάλογο, ...

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, για θέμα τάξης και αρχής. Το θέμα αυτό της ορθότητας και της σκοπιμότητας της απόφασης της κυβέρνησης για τη διαφοροποίηση μεταξύ αστικού και αγροτικού ταξί ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά μπαίνουμε στην ουσία.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι, δε θα κάμω ομιλία, κύριε Πρόεδρε.

Το έχουμε εγγράψει από τις 16 Μαρτίου 1989 μαζί με τον κ. Ερωτοκρίτου και εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος. Σήμερα έχω καταθέσει πρόταση νόμου, για να επέλθει ισότητα όσον αφορά αυτό το θέμα και αυτά τα αναφέρω, διότι όπως ο Πρόεδρος ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, είσαστε εκτός τάξεως. Εσείς λέτε ότι καταθέσατε τώρα πρόταση νόμου. Εγώ σας λέω ότι το Σώμα των αρχηγών και εκπροσώπων κομμάτων ομόφωνα αποφάσισε επί αυτού του θέματος,, το παρέπεμψε στην αρμόδια Επιτροπή με εντολή να γίνει αποδεκτό το αίτημα των αγροτικών ταξί και επενέβη ο Γενικός Εισαγγελέας ο οποίος περιέπλεξε το θέμα. Τι μιλάμε τώρα για επιμέρους θέματα, όταν υπήρξε ομόφωνη απόφαση;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας θέση είναι ότι το θέμα αυτό πρέπει να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών, για να εξετάσει όλες τις πτυχές αυτού του δικαιολογημένου αιτήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που ενδιέφερε σήμερα, κύριοι, είναι να ακουστεί ότι η πολιτική απόφαση αυτού του Σώματος είναι υπέρ του να παραχωρούνται αδασμαλόγητα αυτοκίνητα στους ιδιοκτήτες αγροτικών ταξί. Τα υπόλοιπα θα τα μελετήσει το αρμόδιο Σώμα.

Παρακαλώ να γίνει πρώτα Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, διότι υπάρχει ειδικός λόγος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο Κυρωτικός της Ευρωπαϊκής Σύμβασης επί της Γενικής Ισοτιμίας των Περιόδων Πανεπιστημιακών Σπουδών Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό το νομοσχέδιο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί ως επείγον και να συζητηθεί στην παρούσα συνεδρία.

Ορίστε, κύριε Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μα η εισήγηση να κηρυχθεί επείγον, αντιλαμβάνομαι ότι είναι για ένα νομοσχέδιο το οποίο χρειάζεται πάρα πολλή μελέτη, πριν να τοπο-

θετηθούν τα κόμματα και δεν μπορώ να δω πώς μπορεί να τοποθετηθεί αυτό το Σώμα πάνω στη δημιουργία 114 θέσεων επειγόντως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή ήταν η απόφαση των εκπροσώπων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων σε ειδική συνεδρία σήμερα το πρωί. Επομένως, εγώ είμαι υποχρεωμένος να το θέσω ενώπιον του Σώματος. Αν υπάρχει διαφορετική άποψη, βεβαίως το αρμόδιο Σώμα είναι η ίδια η Βουλή.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Πάντως η εισήγησή μου είναι ότι δεν μπορεί αυτό το νομοθέτημα να αποτελέσει αντικείμενο επείγουσας μελέτης, διότι είναι αρκετά σοβαρό, ιδρύει ένα καινούργιο θεσμό, δημιουργεί 114 θέσεις. Για όνομα του Θεού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσας.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κ. Ιεροδιακόνου, παρόλο ότι παρευρισκόμενοι στην πρωινή συνεδρία των αρχηγών των κομμάτων. Νομίζω οι προεκτάσεις του νομοσχεδίου, όπως τώρα το αντιλαμβανόμαστε, είναι πολύ μεγάλες και είναι σωστό και σκόπιμο να παραπεμφθεί σε αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, για να επανέλθει στην ερχόμενη συνεδρία της Βουλής για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τις θέσεις μου τις είχα αναπτύξει και στη συνάντηση των αρχηγών των κομμάτων προ ολίγου. Είναι πολύ σοβαρό νομοσχέδιο και κανένας από τους συναδέλφους Βουλευτές δεν έχει υπόψη του αυτό το θέμα και τις προεκτάσεις αυτού του θέματος. Πιστεύω ότι υπάρχει ακόμα μια βδομάδα για να εξεταστεί, ώστε να εγκρίνει αυτές τις θέσεις η Βουλή στην επόμενη συνεδρία. Επομένως θα είναι αδιανόητο τέτοιο σοβαρό νομοσχέδιο με 114 νέες θέσεις να μην περάσει από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και να κληθούν οι αρμόδιοι να αναπτύξουν τις θέσεις τους. Εμείς είμαστε έτοιμοι να το εξετάσουμε και να το δούμε στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του θέματος αντιλαμβανόμαι θα μιλήσει και ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών. Εκείνο που θέλω να αναφέρω είναι ότι συζητήθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών, υπό την έννοια μάλιστα του επείγοντος, για να προωθηθεί η φορολογία που ψήφισε η Βουλή. Όμως εφόσον υπάρχουν αντιρρήσεις, είναι λογικό να το αφήσουμε για να επανεξεταστεί και να εξεταστούν και οι αντιρρήσεις που διατυπώθηκαν σήμερα το απόγευμα στους διαδρόμους της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής και μετά ο κ. Κωνσταντίνου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή συμμετείχα στην Επιτροπή Οικονομικών, θέλω να υπενθυμίσω ότι όταν κατατέθηκε αυτό το νομοσχέδιο από μέρους της κυβέρνησης, όταν ανακοινώθηκε, έγινε κριτική στην κυβέρνηση, γιατί άργησε να καταθέσει αυτό το νομοσχέδιο το οποίο απορρέει από το νόμο προστιθέμενης αξίας που τον έχουμε ψηφίσει τον περασμένο Δεκέμβριο. Δε διαφωνούμε να αναβληθεί, όμως από τη στιγμή που υπάρχει έστω και από μια πλευρά η πρόταση να αναβληθεί, εμείς δεν έχουμε λόγο να μη συμφωνήσουμε να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών έχει εξετάσει το νομοσχέδιο. Όλες οι πλευρές ομόφωνα ενέκριναν τη δημιουργία των θέσεων αυτών και μάλιστα όλες οι πλευρές συμφώνησαν να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί σήμερα. Όμως είναι δικαίωμα οποιωνδήποτε πλευρών να αλλάξουν γνώμη. Και κατά συνέπεια εφόσον υπάρχει παράκληση για να μείνει για αργότερα, δεν υπάρχει ένσταση να παραμείνει για αργότερα. Τώρα πότε θα είναι δυνατό να το διερευνήσει σε βάθος η Επιτροπή; Αν φυσικά υπάρξει η δυνατότητα να ερευνηθεί, καλώς. Αν δεν υπάρχει η δυνατότητα και η άποψη της πλειοψηφίας είναι να μην ψηφιστεί, υπάρχει και η νέα Βουλή να το εξετάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Ανώτερου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Α', Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Βοηθού Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

- 11) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού 1991.
- 12) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κιτίου του 1991.
- 13) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορμήδειας του 1991.
- 14) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών του 1991.
- 15) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Βελτιώσεως Λειβαδιών του 1991.
- 16) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού του 1991.
- 17) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοτύμπου του 1991.
- 18) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Καλαβασού του 1991.
- 19) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Βελτιώσεως Κόρνου του 1991.
- 20) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου του 1991.
- 21) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορόκλινης του 1991.
- 22) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 23) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κ.Ο.Τ. δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για τα έτη 1988/89.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς τον Κ.Ο.Α. σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 15 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου

26) Ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27) Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και γι' αυτή την πρόταση νόμου υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγουσα και να εξεταστεί σήμερα.

Υπάρχει ένσταση όπως κηρυχθεί επείγουσα και εξεταστεί σήμερα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, κηρύσσεται επείγουσα και θα εξεταστεί σήμερα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28) Ο περί Σχολικών Βοηθών ('Οροι Εργασίας και Μισθοδοσίας) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30) Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31) Ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32) Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από κ. Α. Γαλανό, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

33) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Μαθηκολώνη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

34) Ο περί των Προϋποθέσεων για την Οικιστική Ανάπτυξη στην Ύπαιθρο Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Μαθηκολώνη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας και τον κ. Π. Στυλιανού, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Υπενθυμίζω ότι η Βουλή ζήτησε από την κυβέρνηση να μην υποβάλλει πλέον

νομοσχέδια, διότι δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια. Αν όμως πρόκειται να έχουμε σωρείαν προτάσεων νόμου, φοβούμαι ότι θα βρεθούμε και πάλι στην ίδια μοίρα.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του τελευταίου σχολίου το οποίο εκάμετε. Όταν στέλλουμε τέτοια μηνύματα στην Εκτελεστική Εξουσία και μάλιστα στέλλουμε νέα μηνύματα σήμερα ότι αν εμμένει στην κατάθεσή τους θα προχωρήσουμε συνοπτικά στην απόρριψη αυτών των Κανονισμών και άλλων νομοθετημάτων, διότι δεν μπορούμε να τα διεξέλθουμε στις λίγες μέρες που έμειναν, διερωτώμαι πώς εμείς οι ίδιοι θα είμαστε πειστικοί μπροστά στον κυπριακό λαό, όταν βομβαρδίζουμε οι ίδιοι τη Βουλή με προτάσεις νόμου εν γνώσει μας ότι είναι αδύνατο να συζητηθούν πριν τη διάλυση της Βουλής. Ειλικρινά διερωτώμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό το ερώτημα το έθεσα πρώτος, κύριε Παπαπέτρου. Επομένως, συμφωνώ με τις απορίες σας, διότι πράγματι εφόσον δεν πρόκειται να εξεταστούν, πολύ φοβούμαι ότι είναι άνευ περιεχομένου. Θα τα εξετάσει η επόμενη Βουλή, αν τα εξετάσει και αν υπάρχουν Βουλευτές που θα τα υιοθετήσουν στην επόμενη Βουλή.

Ορίστε, ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τα παίρνουμε όλα μάζα χωρίς να κάμνουμε διευκρινίσεις, υπάρχουν ορισμένες προτάσεις νόμου οι οποίες συζητήθηκαν, είναι σχεδόν εγκριμένες και γι' αυτό κατατέθηκαν οι προτάσεις νόμου, για να περάσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε μιλώ για εκείνες που κατατέθηκαν εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, διότι για να τις καταθέσουν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, έχετε δίκαιο ότι έκαναν το λογαριασμό τους.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Το λέω αυτό για να μην υπάρξει παρεξήγηση ότι όλα είναι στο ίδιο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε μια διαφορετική τοποθέτηση. Το γεγονός ότι η σημερινή συνεδρία ή η συνεδρία της επόμενης βδομάδας είναι η τελευταία και η σημερινή είναι η προτελευταία δεν πρέπει να διαδραματίζει κανένα ρόλο στην άσκηση είτε των δικαιωμάτων των Βουλευτών είτε των δικαιωμάτων της κυβέρνησης να καταθέτουν οι μεν Βουλευτές προτάσεις νόμου η δε κυβέρνηση νομοσχέδια. Αρκεί να γίνεται απ' όλους αντιληπτό ότι για τη Βουλή αυτή ολόκληρη ως Σώμα η σημερινή συνεδρίαση και η τελευταία συνεδρίαση δε διαφέρουν ποσώς από την πρώτη συνεδρίασή της ή τη δεύτερη συνεδρίασή της του 1985. Η Βουλή πρέπει να τηρήσει κανονικά τις προτεραιότητές της και τα θέματα που μπορεί να τα μελετήσει σοβαρά και επισταμένως, να τα φέρει προς ψήφιση. Τα δε θέματα που δεν μπορεί να μελετήσει πλέον, λόγω έλλειψης χρόνου, σοβαρά και επισταμένως, να τα αφήσει να τα δει η νέα Βουλή. Αυτή είναι πιστεώω η σωστή τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν έχω ένσταση γι' αυτά που κατατέθηκαν εκ μέρους Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Όταν ένας Βουλευτής καταθέτει σήμερα πρόταση νόμου εν γνώσει του ότι δε θα εξεταστεί σ' αυτή τη σύνοδο, πού ξέρει ότι θα είναι Βουλευτής στην επόμενη σύνοδο, για να προωθήσει την πρόταση νόμου;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριοι, ασφαλώς έχει δικαίωμα ο κάθε Βουλευτής να καταθέσει αν θέλετε και στις 11 Απριλίου πρόταση νόμου, αν θέλει. Φυσικά έχει το δικαίωμα, αλλά εδώ δεν μπαίνει θέμα μόνο φόρτου εργασίας για τους Βουλευτές. Μπαίνει θέμα φόρτου εργασίας για το προσωπικό της Βουλής που δεν έχει το δικαίωμα αυτή τη στιγμή να μιλήσει από τα έδρανα και να πει πόσο βαρύ είναι το έργο του στις τελευταίες μέρες της Βουλής, διότι είναι φανερό ότι όταν σε κάθε Επιτροπή υπάρχουν 30 και 40 εκκρεμότητες πρέπει να καταλάβουμε τι σημαίνει αυτό για το προσωπικό της Βουλής. Επαναλαμβάνω όμως ότι είναι δικαίωμα κάθε Βουλευτή να καταθέτει, αν θέλει, την τελευταία μέρα πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεοντολογικά είναι όπως αναφέρθηκαν από τους συναδέλφους τα θέματα. Όμως είμαστε μάρτυρες όλοι μιας κατάστασης κάθε άλλο παρά ευχάριστης και για τη Βουλή και για την πολιτική ζωή του τόπου, όπου αυτή η Βουλή υφίσταται ένα βομβαρδισμό πιέσεων από κάθε κατεύθυνση και είναι αυτό το πνεύμα που εκφράσατε τοποθετούμενος πάνω στην έννοια της κατάθεσης προτάσεων νόμου ή νομοσχεδίων από πλευράς κυβέρνησης και η Βουλή αυτή θέλει ή πρέπει να θέλει να εξετάζει με σοβαρότητα αλλά και με υπευθυνότητα τα θέματα και είναι ένα μήνυμα που πιθανώς χρειάζεται να το δώσουμε στις τελευταίες συνεδρίες του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να μη δώσουμε συνέχεια σ' αυτό το θέμα, διότι έχουμε σωρεία νομοθετικών θεμάτων.

Ορίστε, κύριε Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, διότι θα συμφωνήσω μαζί σας, ανεξάρτητα από τη δεοντολογία, εγείρεται το θέμα για τον κάθε Βουλευτή, γιατί την τελευταία στιγμή καταθέτει πρόταση νόμου και ήταν πολύ σωστή η παρατήρησή σας ως Προεδρείου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Το πρώτο θέμα στη Νομοθετική Εργασία, κατόπιν εισήγησης και για ειδικό λόγο είναι «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΙΑΤΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
 Γεώργιος Παπαδόπουλος
 Ανδρέας Παρισινός
 Ιωάννης Ιωαννίδης
 Οδυσσέας Δημητρίου
 Θάλης Μιχαηλίδης
 Κυριάκος Χρίστου
 Μιχαήλ Θεοδούλου
 Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 11 Μαρτίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Ιατρικού Συμβουλίου και του Κλάδου Ιατρών της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, που κρίθηκε αναγκαία, ώστε αυτός να βελτιωθεί και να συνάδει με τα σύγχρονα δεδομένα.

Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται:

- (α) Αντικαθίσταται η λέξη «πρακτήρας γιατρός» με τη λέξη «γιατρός».
- (β) Αυξάνεται από £5 σε £20 το τέλος εγγραφής στο ιατρικό μητρώο και από 15 σεντ σε £5 το τέλος για τη χορήγηση πιστοποιητικού εγγραφής.
- (γ) Μειώνεται η περίοδος άσκησης των γιατρών για σκοπούς εγγραφής τους από 18 σε 12 μήνες.
- (δ) Καταργείται η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να απαλλάσσει σε εξαιρετικές περιπτώσεις ορισμένα πρόσωπα από την υποχρέωση να κατέχουν ορισμένα προσόντα για να μπορούν να εγγραφούν ως γιατροί.
- (ε) Καταργείται ο διαχωρισμός του επαγγέλματος σε ιατρική, χειρουργική και μαιευτική.
- (στ) Καθορίζεται ποιοι γιατροί μπορούν να αναφέρονται ως ειδικοί και να χρησιμοποιούν τον τίτλο αυτό.
- (ζ) Παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η εξουσία, ύστερα από σύσταση του Ιατρικού Συμβουλίου, να καθορίζει τον τομέα και τον τρόπο άσκησης των παραϊατρικών επαγγελμάτων.
- (η) Προβλέπεται η έκδοση από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμών για τη ρύθμιση ορισμένων θεμάτων για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής του υπό τροποποίηση νόμου.

Η Επιτροπή με βάση τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της έκρινε σκόπιμο να μην προωθήσει στο παρόν στάδιο τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αναφέρονται στο

διαχωρισμό σε ιατρική, χειρουργική και μαιευτική και στον καθορισμό των ειδικοτήτων και του τρόπου άσκησης των παραϊατρικών επαγγελματιών, θέματα τα οποία αποφάσισε να μελετήσει σε βάθος σε ευθετότερο χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή διαμόρφωσε ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μαρκιάδης.

A. ΜΑΡΚΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου επακολουθεί επιψήφιση Κανονισμών. Έχουμε ζητήσει από την κυβέρνηση να επιστεύσει τη δημοσίευση αυτού του νομοσχεδίου, ούτως ώστε να μπορούν να ψηφιστούν οι σχετικοί Κανονισμοί την επόμενη Πέμπτη. Μας έχουν όμως πληροφορήσει ότι λόγω της αργίας της 25ης Μαρτίου είναι αδύνατο να δημοσιευτεί το νομοσχέδιο έγκαιρα προ της προσεχούς Πέμπτης, ώστε να μπορέσει να γίνει δυνατή η επιψήφιση προϋπολογισμού. Γι' αυτό το λόγο θα εισηγηθώ μια τροποποίηση στο νομοσχέδιο διά της εισαγωγής ενός τελευταίου άρθρου το οποίο θα λέγει ότι ο παρών νόμος αρχίζει να ισχύει από 21ης Μαρτίου 1991, δηλαδή από σήμερα. Μ' αυτό τον τρόπο, όταν θα ψηφίζουμε τους Κανονισμούς την επόμενη Πέμπτη, θα υπάρχει εν ισχύ νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την τροπολογία;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία γίνεται δεκτή.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 9.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 10 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991», αναβλήθηκε για την επόμενη συνεδρία. Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 29 Ιανουαρίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Μαρτίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Στις συνεδριάσεις αυτές παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Ο Προϋπολογισμός αυτός, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έξοδα £20,963,000 και έσοδα £13,379,000.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για την προγραμματιζόμενη αναβάθμιση των προγραμμάτων του ιδρύματος υπό το φως των νέων αναγκών που δημιουργήσε η νέα νομοθεσία για την ελεύθερη ραδιοφωνία, καθώς επίσης για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους προτάσεις για τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί τις πιο κάτω τροπολογίες:-

- (α) Τη διαγραφή όλων των προτάσεων για δημιουργία νέων θέσεων μέχρι που να ολοκληρωθεί η μελέτη των εμπειρογνομόνων που το ίδρυμα μετεκάλυσε για να μελετήσουν τη νέα διάρθρωση του προσωπικού του ιδρύματος. Από την κατάργηση των πιο πάνω θέσεων επέρχεται μείωση των εξόδων του Προϋπολογισμού κατά £50,000.

- (ε) (β) Την περικοπή από τις πρόνοιες του υπό αναφορά Προϋπολογισμού ποσού £1,000,000 το οποίο προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς υλοποίησης σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης υπαλλήλων του ιδρύματος.

Προβαίνοντας η Επιτροπή στις δύο αυτές προτάσεις, έχει τη γνώμη ότι και τα δύο θέματα θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο συμπληρωματικού προϋπολογισμού αν και εφόσον προκύψουν ως συστάσεις των εμπειρογνομόνων, οι οποίοι αναμένεται να ολοκληρώσουν τη μελέτη που τους ανέθεσε το ίδρυμα ως το τέλος Ιουνίου.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ρ.Ι.Κ. ποσού £19.913,000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων, κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Αναθεώρηση Κλιμάκων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, 4, 5 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα και 6 μαζί με τον Τρίτο Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6, μαζί με τους Πρώτο Πίνακα, Δεύτερο Πίνακα και Τρίτο Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο που έχουμε έτοιμο ενώπιόν μας για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 16) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £19,500 και η διάθεση του για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο διατίθεται η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £19,500 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο έτοιμο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £49,221 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών ίδρυσης νέων θέσεων στο Τμήμα Δασών.

Κατάλογος των θέσεων αυτών αναφέρεται στο παράρτημα του Πρώτου Πίνακα του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας την πρόταση ότι η δημιουργία των θέσεων αυτών ικανοποιεί επείγουσες ανάγκες του Τμήματος Δασών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £49,221 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Οκτωβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας.

Άρθρο 3

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκριθούν;

Τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα, εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί ομόφωνα σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 18) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £1,962,000 και η διάθεσή του για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1,962,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, και 3 μαζί με τον Πίνακα, ψηφιστούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί ομόφωνα σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο έτοιμο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £1,000,000 και η διάθεσή του για την επιστροφή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών σε δικαιούχα πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1,000,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο, εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 4)
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών επίσης ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η σταδιακή αντικατάσταση των θέσεων Συντηρητή Δασών 1ης Τάξης με ισάριθμες θέσεις Συντηρητή Δασών κάτω από το Κεφάλαιο 19Α «Τμήμα Δασών».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £361,794 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης τοποθέτησης αγωγού από το Παραμάλι μέχρι την Αυδήμου, καθώς και η κάλυψη της συνεισφοράς της κυβέρνησης έναντι της δαπάνης για την εγκατάσταση των δευτερευόντων αρδευτικών δικτύων στο Παραμάλι και την Αυδήμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £361,794 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £240,810 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £192,648 θα διατεθεί για την κάλυψη της κυβερνητικής εισφοράς έναντι της δαπάνης για την εγκατάσταση των δευτερευόντων αρδευτικών δικτύων στο Παραμάλι και την Αυδήμου.
- (β) Ποσό £48,162 θα διατεθεί για τη δανειοδότηση από τους δανειστικούς επιτρόπους των εκτοπισθέντων κατόχων κτημάτων για κάλυψη της συνεισφοράς τους (1/5) έναντι της δαπάνης για την εγκατάσταση των δευτερευόντων αρδευτικών δικτύων στο Παραμάλι και την Αυδήμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £240,810 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1991».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούτσας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου

1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δαπανών ποσού £131,558 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση των αρδευτικών τμημάτων στο Παραμάλι (£39,294) και των αρδευτικών τμημάτων στην Αυδήμου (£92,264).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού £131,558 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας, Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ
ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1991.»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της παραχώρησης κυβερνητικής εγγύησης προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για τη σύναψη δανείου από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Κύπρου Λτδ ύψους £3,500,000 για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών διαφήμισης, ώστε να ενθαρρυνθεί το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο.

Η επικύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία και προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία άσκησης των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η υπό αναφορά κυβερνητική εγγύηση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το αμέσως επόμενο θέμα είναι «Ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΩΝ (ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η καταβολή αντιμισθίας στους κοινοτάρχες χωριών που δε βρίσκονται μέσα στα όρια δήμου ή σε απροσπέλαστη περιοχή, για τις υπηρεσίες που προσφέρουν.

Όπως είναι γνωστό, οι πιο πάνω κοινοτάρχες εισπράττουν μέχρι σήμερα διάφορα δικαιώματα με βάση ισχύοντες Νόμους ή Κανονισμούς, των οποίων όμως η είσπραξη θα καταργηθεί μετά την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου. Το ύψος της καταβλητέας αποζημίωσης προς τους εν λόγω κοινοτάρχες θα είναι ανάλογο με τον αριθμό των εκλογέων κάθε κοινότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Ερμηνεία. Άρθρο 2.
Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.
Αποζημίωση κοινοταρχών. Άρθρο 4.

Καταβολή συνεισφοράς. Άρθρο 5.

Εξουσία Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 6.

Διάταγμα Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 7.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο τούτο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Καταγραφής Μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΜΗ ΑΔΕΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που έχει κατατεθεί στο Σώμα από την ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η καταγραφή σε ειδικό μητρώο όλων των υποστατικών που παρέχουν πρόσκαιρο κατάλυμα ύπνου για τουριστικούς σκοπούς, χωρίς αυτά να έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία για τα ξενοδοχεία και τα τουριστικά καταλύματα.

Όπως αναφέρει η αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πιο πάνω πρόταση η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, μια και τα στοιχεία που δίνουν κατά καιρούς τόσο ο ΚΟΤ όσο και οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι παρουσιάζονται

διστάμενα, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η διαπίστωση του πραγματικού μεγέθους του προβλήματος.

Η υποχρεωτική καταγραφή με βάση τον προτεινόμενο νόμο όλων των μη αδειούχων καταλυμάτων, χωρίς να δημιουργεί κανένα δικαίωμα, θα παράσχει όλα τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες στους αρμοδίους αναφορικά με το μέγεθος και την έκταση του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί, ώστε να μπορέσουν να μελετηθούν πιο σωστά και ολοκληρωμένα οι τρόποι αντιμετώπισής του.

Στο μεταξύ και μέχρι να ολοκληρωθεί η καταγραφή των μη αδειούχων καταλυμάτων και να αποφασιστούν τα μέτρα για την αντιμετώπιση του θέματος η Επιτροπή, με την ευκαιρία αυτή, εκφράζει προς τις αρμόδιες αρχές την επιθυμία της όπως επιδειχθεί επιείκεια προς τους ιδιοκτήτες των μη αδειούχων καταλυμάτων με την αποφυγή ή αναστολή της δίωξής τους και τη μη προσαγωγή τους στο δικαστήριο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, με όλες τις πιο πάνω διευκρινίσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καταγραφή μη αδειούχων καταλυμάτων. Άρθρο 3.

Αίτηση για καταγραφή. Άρθρο 4.

Τύπος και τέλη αίτησης για καταγραφή. Άρθρο 5.

Μητρώο εγγραφής. Άρθρο 6.

Περιοριστικές διατάξεις. Άρθρο 7.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 8.

Έκταση. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Καταγραφής Μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το αμέσως επόμενο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Άριστος Χρυσοστόμου
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου
Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα τουριστικά επαγγέλματα και σωματεία, ώστε να μπορεί να χορηγείται άδεια ξεναγού σε αλλοδαπούς οι οποίοι είναι σύζυγοι Κυπρίων πολιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει ήδη ασχοληθεί με το θέμα αυτό με αφορμή αίτημα που της υποβλήθηκε από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξεναγών, καθώς και από ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς ξεναγούς παντρεμένους με Κυπρίους πολίτες.

Συγκεκριμένα, ζητείται να τροποποιηθεί η σχετική νομοθεσία, έτσι που να δικαιούνται άδεια ξεναγού οι αλλοδαποί σύζυγοι πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στους οποίους μέχρι το Δεκέμβριο του 1990 παρεχόταν άδεια από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ παρά το γεγονός ότι οι ίδιοι δεν ήταν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως απαιτείται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη την πιο πάνω θέση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξεναγών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί, ώστε το δικαίωμα για παροχή άδειας ξεναγού να περιοριστεί σ' εκείνους μόνο τους αλλοδαπούς που είναι σύζυγοι Κυπρίων πολιτών και στους οποίους εχορηγείτο μέχρι το Δεκέμβριο του 1990 άδεια ξεναγού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα, εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Παροχής Επιδόματος τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΤΕΚΝΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Στέλιος Μανδριώτης, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τις απόψεις τους εξέφρασαν επίσης και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την παροχή επιδόματος τέκνου με στόχο τη βελτίωση της προστασίας που παρέχεται στις πολύτεκνες οικογένειες.

Ιδιαίτερα με τις τροποποιήσεις που προτείνονται -

- (α) Διευρύνεται ο όρος «εξαρτώμενο τέκνο», έτσι που να καλύπτει και όλα τα τέκνα που τυγχάνουν τακτικής εκπαίδευσης, είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό, ανεξάρτητα από το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο φοιτούν.

(β) Επεκτείνεται η χορήγηση επιδόματος τέκνου σε όλα τα εξαρτώμενα τέκνα των πολύτεκνων οικογενειών και το επίδομα αυτό εξακολουθεί να καταβάλλεται για τα τα εξαρτώμενα τέκνα της δικαιούχου οικογένειας μέχρις ότου αυτή παύσει να έχει και ένα εξαρτώμενο τέκνο.

(γ) Αυξάνεται το επίδομα τέκνου από £7 σε £20 για κάθε τέκνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη τόσο τις απόψεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και εκείνες των εκπροσώπων της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων, συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, χαιρετίζοντας συνάμα την ενέργεια αυτή της κυβέρνησης να αυξήσει τόσο το επίδομα τέκνου προς τις πολύτεκνες οικογένειες όσο και την πρόνοιά της να καλύψει όλα τα τέκνα των οικογενειών αυτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Ήθελα να παρακαλέσω το Σώμα όπως εκφράσει την επιθυμία, αυτό το νομοσχέδιο να τεθεί σύντομα σε εφαρμογή, διότι όπως κατατέθηκε μένει στη διάθεση της κυβέρνησης, του Υπουργικού Συμβουλίου να το βάλει σε εφαρμογή. Γι' αυτό η παράκληση είναι αυτό να μπει στην πράξη το συντομότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου και εγώ, κύριε Πρόεδρε. Να χαιρετίσουμε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που είναι ουσιαστικές και γενναιόδωρες, αλλά να τονίσουμε πως παράλληλα εκκρεμεί το αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων για προώθηση του θέματος των στεγαστικών επιδοτήσεων, ιδιαίτερα στις επείγουσες περιπτώσεις που τις είδε η Εκτελεστική Εξουσία η οποία τις χειρίζεται αλλά ετεροχρονίζονται. Θα πρέπει να τονίσουμε πως ακόμα εκκρεμούν και μερικά άλλα θέματα, όπως είναι το θέμα του μικρού λεωφορείου, αναφορικά με τον αριθμό θέσεων που πρέπει να διαλαμβάνει τούτο, και αναφορικά με τον αριθμό των εξαρτωμένων που πρέπει να καλύψει αναφορικά με τους πολύτεκνους, όπως ακριβώς και πάλι η Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων τα έχει θέσει ενώπιον της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Ευχαριστώ, και να πούμε πως σύντομα πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία να θέσει, όπως είπε ο συνάδελφος κ. Μανδριώτης, το νομοσχέδιο σε εφαρμογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός και ο μετά κ. Ζαχαριάδης.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα, η τάξη των πολυτέκνων έχει κερδίσει δύο σημαντικά ωφελήματα. Και αυτό προοιωνίζει την επίλυση και των άλλων εκκρεμούντων προβλημάτων τους. Το πρώτο είναι η εξασφάλιση μικρού λεωφορείου για πολύτεκνες οικογένειες που έχουν πάνω από πέντε εξαρτώμενα

παιδιά και το δεύτερο είναι η αύξηση του επιδόματος τέκνου το οποίο συζητούμε σήμερα.

Η τροποποίηση του παρόντος Νόμου είναι μεγάλης πρακτικής σημασίας, γιατί από τη μια ξεκαθαρίζει τι είναι το εξαρτώμενο τέκνο και από την άλλη αυξάνει το επίδομα από τις επτά λίρες το μήνα στις είκοσι λίρες. Στο μεταξύ μέσα στην ίδια την Έκθεση αλλά και στο νομοσχέδιο βλέπω μια παράλειψη, γιατί στον όρο «εξαρτώμενο τέκνο» δεν περιλαμβάνονται τα ανάπηρα ή τα καθυστερημένα παιδιά ανεξάρτητα από ηλικία, κάτι που πρέπει να περιληφθεί μέσα στον όρο «εξαρτώμενο τέκνο».

Το άλλο που ήθελα να τονίσω είναι αυτό που επισήμανε και ο συνάδελφος Στέλιος Μανδριώτης, ότι δηλαδή η έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου επαφίεται στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα το ανακοινώσει αργότερα με διάταγμα που θα δημοσιευτεί στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας. Η παράκληση θα ήταν η κυβέρνηση να μη συναρτήσει αυτό το θέμα με την καταψήφιση της φορολογίας που μας έφερε την περασμένη βδομάδα πάνω στα τσιγάρα και πάνω στα ήδη πολυτελείας, αλλά να προχωρήσει στη δημοσίευση αυτού του νομοσχεδίου, για να έχει και πραγματικό αντίκρισμα το επίδομα το οποίο τώρα παραχωρούμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και ως πολύτεκνος ο ίδιος αλλά και ως Δημοκρατικός Συναγερμός, χαιρετίζουμε την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού. Και συμφωνούμε απόλυτα με την εισήγηση του συνάδελφου κ. Μανδριώτη όπως γίνει παράκληση στην κυβέρνηση να γίνει η εφαρμογή του νόμου όσο το δυνατό νωρίτερα. Αν είναι δυνατό άμεση εφαρμογή του νόμου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σαν ένας από τους πολύτεκνους Βουλευτές χαιρετίζω αυτό το νομοσχέδιο και πιστεύω ότι όλες οι απαιτήσεις των πολυτέκνων θα πρέπει να γίνουν σεβαστές και να νομοθετηθούν, γιατί αν θέλουμε να επιβιώσει το ελληνικό στοιχείο σ' αυτό τον τόπο, θα πρέπει να ενθαρρύνουμε όλους εκείνους τους πολύτεκνους να συνεχίσουν να πληθαίνουν το γένος μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Τέννου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 30 που είναι «Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1990». Είναι πρόταση νόμου και καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΠΩΛΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Μακρίδης

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουνίου και 23 Οκτωβρίου 1990 και στις 8 Ιανουαρίου και 5 Φεβρουαρίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Μεταπωλητών Αυτοκινήτων.

Σκοπός της πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. Α. Γεωργίου και Ο. Δημητρίου, είναι η νομοθετική ρύθμιση του επαγγέλματος του μεταπωλητή αυτοκινήτων.

Ειδικότερα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου:

- (α) Προβλέπεται η ίδρυση Συμβουλίου Εγγραφής Μεταπωλητών Οχημάτων, το οχημάτων.
- (β) Καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα για την εγγραφή ενός προσώπου εταπωλητές ως μεταπωλητή οχημάτων.
- (γ) Προβλέπεται ότι μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του νόμου απαγορεύεται η άσκηση του επαγγέλματος του μεταπωλητή οχημάτων από πρόσωπα που δεν είναι εγγεγραμμένα και δεν κατέχουν ισχύουσα άδεια.
- (δ) Προνοείται ότι ο μεταπωλητής οχημάτων υποχρεούται να συνολογήσει ασφαλιστική σύμβαση για ασφαλιστική κάλυψή του για το ποσό των £20,000 σε περίπτωση αστικής απαιτήσεως εναντίον του.
- (ε) Προβλέπονται αδικήματα και ποινές σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νόμου.
- (στ) Προβλέπεται η έκδοση Κανονισμών για ορισμένα θέματα που χρειάζονται καθορισμό σε σχέση με τις πρόνοιες του νόμου αυτού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Υπουργείο της δε θεωρεί σκόπιμη την προώθηση νομοθεσίας για την κατοχύρωση ενός επαγγέλματος με την επιβολή περιορισμών στην ελεύθερη άσκηση του, γιατί αυτό αντίκειται στο πνεύμα της προώθησης και διατήρησης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού που είναι ο κύριος στόχος της περί προστασίας του ανταγωνισμού νομοθεσίας. Στη συνέχεια η πιο πάνω εκπρόσωπος αναφέρθηκε σε επιμέρους τροποποιήσεις που το Υπουργείο θα θεωρούσε σκόπιμο να γίνουν στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου σε περίπτωση που αυτή εγκριθεί από την Επιτροπή.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι η προτεινόμενη πρόταση νόμου δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα, ενώ δεν είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου. Από νομοτεχνικής πλευράς η πιο πάνω εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκε στην Επιτροπή την αναδιατύπωση δύο άρθρων της πρότασης νόμου αναφορικά με τα προσόντα που απαιτούνται για την εγγραφή του μεταπωλητή οχημάτων και τις πειθαρχικές κυρώσεις που επιβάλλονται σ' αυτόν.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και του ΠΑΣΥΜΑ υποστήριξαν έντονα την ανάγκη για την ψήφιση της πιο πάνω πρότασης νόμου, η οποία έχει διπλό στόχο: αφ' ενός να κατοχυρώσει το επάγγελμα του μεταπωλητή αυτοκινήτων και αφ' ετέρου να προστατεύσει τον καταναλωτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί κατά πλειοψηφία με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως γίνουν οι προαναφερθείσες τροποποιήσεις και αφού αυξηθεί σε £50,000 το ποσό της ασφαλιστικής κάλυψης του μεταπωλητή.

Τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Ν. Φλουρέντζος και Ν. Ηλία διαφώνησαν με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας για τους λόγους που θα αναπτύξουν στην ολομέλεια κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ

Από τη θέση μου, αν επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα έχει τις επιφυλάξεις της για τον προτεινόμενο νόμο, για λόγους αρχής. Αν ακολουθηθεί η ίδια αρχή πάνω στην οποία στηρίζεται ο προτεινόμενος νόμος, θα πρέπει να κατοχυρωθούν όλα γενικά τα επαγγέλματα κατά τον ίδιο τρόπο. Φοβούμαστε πως κάτι τέτοιο θα επηρεάζει τα γενικότερα συμφέροντα των καταναλωτών αντί να τα προστατεύει. Φοβούμαστε επίσης πως ένας τέτοιος νόμος θα αντίκειται προς το «Νόμο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού». Η πρόνοια για ασφαλιστική κάλυψη £50,000 όπως και η πρόνοια να είναι ο μεταπωλητής, κατ' ανάγκη, απόφοιτος γυμνασίου είναι και αυτά εμπόδια και δημιουργούν διάκριση για το επάγγελμα αυτό. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα απόσχει από την ψήφιση του παρόντος νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό και θα το ψηφίσουμε διότι δεν είναι η πρώτη φορά που αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει, και μάλιστα ομόφωνα, παρόμοιο Νόμο και έχουμε το «Νόμο περί Κτηματομεσιτών» ο οποίος είχε περάσει πριν λίγα χρόνια. Ως προς το δεύτερο θέμα, για το θέμα των £50,000, πιστεύουμε ότι το ποσό αυτό όχι μόνο δεν είναι υπερβολικό αλλά πιθανόν να είναι και λίγο ακόμα έχοντας υπόψη ότι αυτοί οι άνθρωποι σ' αυτού του είδους το επάγγελμα έχουν στην κατοχή τους πολλές φορές οχήματα χιλιάδων λιρών που δεν ανήκουν σ' αυτούς, αλλά σε αθώους πολίτες και σύρονται μετά στα δικαστήρια από διάφορους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, γιατί γνωρίζουν ότι δεν τους ανήκουν αυτά. Γι' αυτό το ποσό των £50,000 πιστεύουμε ότι είναι κανονικό ποσό, αν όχι και μικρό ποσό ακόμα, καθότι πρέπει να προστατεύσουμε και τους πολίτες και τους αγοραστάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως εισηγητής μαζί με τον κ. Δημητρίου της πρότασης νόμου χαιρετίζω την ψήφισή της από την πλειοψηφία της Βουλής. Ήθελα να απαντήσω στο συνάδελφο κ. Νεόφυτο Ηλία ότι η θέσπιση προϋποθέσεων για την άσκηση ενός

επαγγέλματος δεν οδηγεί στο να καταστεί το επάγγελμα αυτό κλειστό. Αντίθετα, σκοπεύει στο να ασκείται από σωστούς ανθρώπους το επάγγελμα του μεταπωλητή αυτοκινήτων.

Είναι γνωστό ότι υπάρχουν πάρα πολλοί πειρατές και αντίθετα οι καταναλωτές από διάφορες απάτες έχουν ήδη υποφέρει, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σωρεία υποθέσεων στα δικαστήρια. Το κοινό προστατεύεται απόλυτα, γιατί ο κάθε μεταπωλητής αυτοκινήτων θα έχει υποχρέωση να παρέχει ασφαλιστική κάλυψη του ύψους των £50,000, γεγονός το οποίο θα επιτρέπει στον καταναλωτή να γνωρίζει ότι αν κάτι συμβεί το παράνομο από κάποιο μεταπωλητή, τότε θα είναι ασφαλισμένος και θα έχει εξασφαλισμένα τα χρήματά του.

Όσον αφορά το «Νόμο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού», είναι σαφής η διαβεβαίωση του Γενικού Εισαγγελέα ότι ούτε σ' αυτό το Νόμο προσκρούει ο Νόμος που ψηφίζουμε αυτή τη στιγμή αλλά ούτε και αντισυνταγματικός είναι. Γι' αυτό πιστεύω ότι εξυπηρετείται και το καταναλωτικό κοινό αλλά και θα ασκείται από σωστούς ανθρώπους, μ' αυτή την πρόταση νόμου, το επάγγελμα του μεταπωλητή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα ήθελα και εγώ, κύριε Πρόεδρε, ως εισηγητής μαζί με τον κ. Γεωργίου αυτής της πρότασης νόμου, να εξηγήσω τους λόγους για την πρόταση αυτή.

Η πρόταση νόμου που βρίσκεται σήμερα ενώπιόν μας έχει, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, διπλό στόχο και σκοπό. Αφενός να κατοχυρώσει το επάγγελμα και αφετέρου να προστατέψει τον καταναλωτή. Σίγουρα δε θα υπήρχε ο λόγος για τη δημιουργία τέτοιας νομοθεσίας αν δεν υπήρχαν οι λόγοι που το επέβαλαν. Και όπως έχουν αναφέρει και οι προηγούμενοι συνάδελφοι, τόσο ο κ. Ερωτοκρίτου όσο και ο κ. Γεωργίου, πράγματι υπήρξαν πολλές εύκαιρες που μας δόθηκαν και υπήρξαν πράγματι απάτες, ώστε έπρεπε επιτέλους να γίνει κάποια νομοθεσία. Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να ερμηνευθεί ως περιορισμός της άσκησης του επαγγέλματος από αυτούς που σήμερα το ασκούν ή από αυτούς που προτίθενται να το ασκήσουν. Απλώς τίθενται ορισμένες ασήμαντες προϋποθέσεις για άσκηση αυτού του επαγγέλματος, ενώ ουσιαστικά προκύπτει ένα τεράστιο όφελος για τον καταναλωτή και κατοχύρωση του μεταπωλητή οχημάτων.

Είναι επίσης ευρέως γνωστό, ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υπάρχουν πολλές ατέλειες και είναι πάρα πολλές φορές που σύρονται ενώπιον του δικαστηρίου αθώοι άνθρωποι που είτε εξαπατήθηκαν είτε δεν αγόρασαν τα ανάλογα αυτοκίνητα τα οποία τους είχαν πουλήσει άνθρωποι, οι οποίοι δεν είναι καν μεταπωλητές αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με το πνεύμα προώθησης και διατήρησης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, τίποτε δεν εμποδίζεται με την ενώπιόν μας πρόταση νόμου. Αντίθετα με την κρίση της νομοθεσίας αυτής είναι που τίθενται οι προϋποθέσεις για υγιή ανταγωνισμό. Σίγουρα βλέπουμε τη συνεχώς αναπτυσσόμενη τάση για προσπάθεια κατοχύρωσης των διάφορων επαγγελμάτων και πραγματικά αντιλαμβανόμαστε την κάποια δικαιολογημένη ανησυχία. Αλλά δε θα πρέπει με κανένα τρόπο να κριθεί ότι η ψήφιση της σημερινής πρότασης νόμου είναι αχρείαστη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθίδρυση και συγκρότηση συμβουλίου. Άρθρο 3.

Προσόντα που απαιτούνται για την εγγραφή. Άρθρο 4.

Μητρώο. Άρθρο 5.

Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες που ενεργούν ως μεταπωλητές οχημάτων. Άρθρο 6.

Παροχή άδειας σε περίπτωση θανάτου μεταπωλητή οχημάτων. Άρθρο 7.

Απαγορεύεται η άσκηση του επαγγέλματος του μεταπωλητή οχημάτων χωρίς εγγραφή. Άρθρο 8.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 9.

Ασφαλιστική κάλυψη. Άρθρο 10.

Πειθαρχικές κυρώσεις. Άρθρο 11.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 12.

Έγγραφα και επιγραφές που χρησιμοποιούν μεταπωλητές οχημάτων. Άρθρο 13.

Κανονισμοί. Άρθρο 14.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ όλων αυτών των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 8 αποχές, τα άρθρα 1 - 15 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 8 αποχές, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Έχουμε τώρα το νομοσχέδιο που αναφέρεται ως «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Είναι το θέμα που κηρύξαμε επείγον. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κηρύχθηκε κατά τη σημερινή συνεδρία του Σώματος ως θέμα επείγουσας φύσεως.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται είναι η επαναφορά της ανώτατης λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών στα προηγούμενα επίπεδα της πριν από την τελευταία αναπροσαρμογή της που έγινε στις 22 Νοεμβρίου 1990. Η αναθεώρηση των τιμών αυτών γίνεται υπό το φως των νέων δεδομένων σε σχέση με τις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου που κατά γενική διαπίστωση έχουν διαφοροποιηθεί πλήρως σε σχέση με τα στοιχεία και δεδομένα που λήφθηκαν υπόψη την τελευταία φορά που έγινε η αναπροσαρμογή των τιμών αυτών.

Υπενθυμίζεται ότι όταν η Βουλή καθόριζε με σχετικούς Κανονισμούς τις τιμές αυτές είχε παράλληλα εξουσιοδοτήσει με σχετική νομοθεσία που ψήφισε για το σκοπό αυτό τον αρμόδιο Υπουργό να προβαίνει στην αναπροσαρμογή των τιμών αυτών νωρίτερα του εξαμήνου, όπως ίσχυε προηγούμενα, αν οι συνθήκες το επέβαλλαν. Παρόλο που η Επιτροπή συζήτησε το όλο θέμα με τον αρμόδιο

Υπουργό και ο τελευταίος δέχεται ότι έχει πράγματι διαφοροποιηθεί η βάση καθορισμού της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών, εντούτοις δεν συμφωνεί με την άμεση αναπροσαρμογή των τιμών αυτών και συντάσσεται υπέρ της αναβολής λήψης οποιασδήποτε απόφασης μέχρι που να συνεκτιμηθούν όλα τα δεδομένα σε συνάρτηση με τις ευρύτερες ανάγκες της οικονομίας και της σημερινής δημοσιονομικής κατάστασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού διαφωνώντας με την κυβερνητική αυτή προσέγγιση θεωρεί ότι η κυπριακή οικονομία που βρίσκεται κάτω από το βάρος των ευρύτερων επιπτώσεων που προκάλεσε ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο χρειάζεται άμεση ενίσχυση και ανακούφιση, γι' αυτό και επικροτεί την επαναφορά των προηγούμενων λιανικών τιμών πετρελαιοειδών που είχαν σαν βάση καθορισμού τους τις σημερινές τιμές αγοράς του αργού πετρελαίου διεθνώς.

Κατά συνεπακόλουθο τρόπο η Επιτροπή επικροτεί τους σκοπούς της υπό αναφορά πρότασης νόμου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

Όταν το μεσημέρι πήγαινα στο σπίτι μου, άκουσα από τα ραδιόφωνα την πλήρη αντίθεση του Υπουργείου Εμπορίου στον προτεινόμενο νόμο. Και μάλιστα λέχθηκε πως επρόκειτο περί θέματος που απασχόλησε την υψηλότετη ιεραρχία της κυβέρνησης.

Εκείνο το οποίο συμβαίνει εδώ είναι ότι, όπως λέχθηκε και ανακοινώθηκε επίσημα, ο νόμος αυτός που θα ψηφίσουμε θα παραπεμφθεί πίσω και στη συνέχεια θα λάβει την άγουσα προς το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, με τον ισχυρισμό ότι είναι νομοθέτημα αντισυνταγματικό, κάτι το οποίο συμβαίνει πολύ συχνά τελευταίως και τείνει να γίνει ο κανόνας των εργασιών του Σώματος τούτου επί σοβαρών θεμάτων και εφ' όλης της ύλης. Γι' αυτό το λόγο είναι καλό να λεχθούν από του βήματος τα ακόλουθα:

Το θέμα των πετρελαιοειδών είναι θέμα που αφορά ολόκληρο το λαό και η αύξηση των τιμών πλήττει ισόπεδα και εκείνους που έχουν και εκείνους που δεν έχουν χρήματα. Κατά συνέπεια είναι βάνουσο νομοθέτημα, εντάσσεται στην κατηγορία των βάνουσων νομοθετημάτων και πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, όταν νομοθετούμε αυτές τις αυξήσεις. Το Νοέμβριο που αυξήθηκε η τιμή είχε λεχθεί ότι λόγω της κρίσης στον Κόλπο -και υπήρξε κρίση- είχαν αυξηθεί οι τιμές. Και μάλιστα λέχθηκε το εξής: «Γιατί η Βουλή κάθε έξι μήνες να μπαίνει στον κόπο να επανεξετάζει τις τιμές και να μην αφηθεί ο Υπουργός του Εμπορίου να αναπροσαρμόσει την τιμή αυτή, αν σε ένα μήνα για παράδειγμα -έτσι λέχθηκε τότε- η τιμή αυτή πέσει από τα σαράντα τότε δολλάρια το βαρέλι και γίνει χαμηλότερη». Τώρα ξέρουμε πως οι τιμές είναι κάτω από τα είκοσι δολλάρια το βαρέλι. Και ο Υπουργός εγείρει τη σφοδρή του την αντίρρηση, βεβαίως όχι αυτόβουλα αλλά εκφράζοντας κυβερνητικές αποφάσεις. Και μάλιστα παρουσιάζεται και πάλι η αντισυνταγματικότητα δήθεν αυτού του νόμου η οποία όμως δε στέκει καθόλου, κύριε Πρόεδρε, για τους ακόλουθους λόγους:

Πρώτο διότι ό,τι διά Νόμου ρυθμίζεται, διά Νόμου τροποποιείται. Είναι ο

Νόμος που ρυθμίζει με ποιο τρόπο καθορίζονται οι τιμές των πετρελαιοειδών κατά συνέπεια δεν μπορεί η πηγή της νομοθεσίας που είναι η Βουλή να αδυνατεί να τροποποιήσει δικό της νομοθέτημα, δικό της δημιούργημα.

Δεύτερο δεν μπορεί να είναι αντισυνταγματικό, διότι δεν επιβαρύνεται καθόλου ο προϋπολογισμός, διότι αν υπάρχουν υπερκέρδη, τα υπερκέρδη αυτά δεν κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Συνεπώς δεν εμπίπτει στην κατηγορία των νομοθετημάτων που μειώνουν τις προσόδους και κατά συνέπεια ζημιώνουν το δημόσιο ταμείο.

Επιβάλλεται όμως οπωσδήποτε η αναπροσαρμογή αυτή να γίνει, διότι όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, είναι θέμα που θα βοηθήσει την οικονομία. Είναι πραγματικά αντιφατικό να παρουσιάζεται η κυβέρνηση να λέει ότι έχουμε οικονομική κρίση και την ίδια στιγμή να λέει να μείνουν οι τιμές ψηλά για ένα είδος το οποίο είναι τόσο μεγάλης γενικής χρησιμότητας, εφόσον χρησιμοποιείται στο γεωργικό, το βιομηχανικό και σε κάθε τομέα της κοινωνικής και της οικονομικής ζωής του τόπου. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να πάει το μήνυμα από εδώ ότι η κατάχρηση ενός δικαιώματος ποτέ δεν εδραιώνει την αξιοπιστία ή την εγκυρότητα εκείνου που καταχράται του δικαιώματος αυτού.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω ότι εκείνο που επιδιώκεται με τον τρόπο αυτό είναι να κερδίσει δύο ή τρεις μήνες η κυβέρνηση για να εξασφαλίσει, για να πάρει μερικά εκατομμύρια λίρες εις βάρος των εισοδημάτων των μισθωτών, μεταξύ των άλλων εργαζομένων, και των χαμηλόμισθων που χρησιμοποιούν το πετρέλαιο είτε οι ίδιοι άμεσα είτε έμμεσα, όταν ταξιδεύουν. Δε νομίζω όμως ότι αυτό θα ήταν καλή πολιτική και θα εδραιώνει την οφειλόμενη καλή πίστη, η οποία πρέπει να συνδέει την κυβέρνηση και τους πολίτες της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, εκείνο που πράγματι πρέπει να ξεκαθαρίσει είναι ότι αυτή η νομοθεσία δεν μπορεί να είναι αντισυνταγματική, διότι δεν έχει καμιά σχέση με έσοδα της κυβέρνησης. Εκείνο το οποίο υπάρχει και αυτό το οποίο ουσιαστικά ζητούσε η κυβέρνηση, είναι να περιμένουμε μέχρι τον Ιούνιο για αλλαγή των τιμών. Ισχυρίζεται ότι χρειάζεται αυτό το χρονικό διάστημα, για να καλύψουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών τις υποτιθέμενες ζημιές τις οποίες έχουν τώρα. Η νομοθεσία που περνούμε τώρα δε στερεί ούτε μια λίρα από την κυβέρνηση, άρα από αυτή την άποψη δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συγκρούεται με οποιαδήποτε διάταξη του συντάγματος.

Πρόσθετα, όπως λέχθηκε, πράγματι είναι ένα προϊόν μαζικής κατανάλωσης και βιομηχανικής κατανάλωσης. Θυμούμαι πριν τέσσερα -πέντε χρόνια με την προηγούμενη κυβέρνηση, όταν ήρθε και ήθελε να πάρει το πλεόνασμα από την πτώση των τιμών του αργού πετρελαίου υπό μορφή φόρου, η Βουλή σωστά τότε προχώρησε και μείωσε τις τιμές και αποδείχθηκε ότι ήταν μια ισχυρή ένεση στην οικονομία. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι και σήμερα η Βουλή πράττει το ορθό. Επίσης εκείνο το οποίο διαφάνηκε από τη μεριά της κυβέρνησης είναι ότι τον Ιούνιο δε θα ερχόταν να εισηγηθεί μείωση των τιμών, αλλά θα εισηγείτο φαίνεται πάλι κάποιας μορφής φορολογία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το συνταγματικό μέρος το αφήνω, γιατί οι νομικοί λένε ότι δεν έχει καμιά σχέση με το σύνταγμα, επομένως δεν είναι αντισυνταγματικό. Εμείς χαιρόμαστε γιατί ψηφίζεται αυτή η τροποποίηση. Θυμάστε, είμαστε το κόμμα που ήταν αντίθετο με την αύξηση των τιμών, γιατί πιστεύαμε ότι προσθέτει στην οικονομική κρίση η αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών και τώρα είχαμε καταθέσει αυτή την τροποποίηση, για να βοηθήσουμε την οικονομική κατάσταση του τόπου μας.

Επομένως εκείνο το οποίο κάνει σήμερα η Βουλή είναι να ενισχύσει την οικονομία του τόπου και όχι να την παραβιάσει. Πιθανόν τα υπερκέρδη των εταιρειών να πληγούν αλλά αυτό δεν ενδιαφέρει το ευρύτερο καταναλωτικό κοινό και επομένως εμείς θα προχωρήσουμε να ψηφίσουμε αυτή την τροποποίηση των τιμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να υπενθυμίσω σχετικά με το θέμα που έχει θιγεί, κατά πόσο είναι συνταγματικός ή όχι ο νόμος που θα ψηφίσουμε, ότι το 1987 με πρόταση του ΑΚΕΛ η Βουλή αυτή μείωσε τις τιμές των καυσίμων και ίσχυσαν μέχρι τον περασμένο Σεπτέμβρη, αν θυμάμαι καλά, και έγινε μια αύξηση σε κατοπινό χρόνο. Κατά συνέπεια υπάρχει προηγούμενη πρακτική, όπου αυτή η Βουλή μείωσε τις τιμές και δε θεωρήθηκε ότι ήταν αντισυνταγματικό.

Το δεύτερο που ήθελα να υπογραμμίσω είναι ότι από αυτό το βήμα, όταν αποφασίζαμε την αύξηση της τιμής τον περασμένο Νοέμβρη, είχαμε δεσμευτεί ότι θα παρακολουθούμε στενά την κατάσταση της διακύμανσης των τιμών στο διεθνές πεδίο και ανάλογα με αυτή τη διακύμανση η Βουλή θα επανερχόταν στο θέμα της τιμής των καυσίμων. Πραγματικά από τότε μέχρι σήμερα οι τιμές έχουν μια πτωτική τάση και ενώ τότε κυμαίνονταν γύρω στα 25-27 δολάρια το βαρέλι, τώρα είναι γύρω στα 17,5 - 18. Κατά συνέπεια υπάρχει η πτωτική τάση και πολύ σωστά όλες οι πλευρές της Βουλής εισηγούνται τη μείωση της τιμής των καυσίμων στις τιμές του περασμένου Νοέμβρη.

Υπάρχει το επίχειρημα ότι θα ζημιώσουν ή ότι ζήμιωσαν οι εταιρείες. Για να λέμε τα γεγονότα με το πραγματικό τους όνομα οι εταιρείες δεν έχουν ζημιώσει, αλλά αυτό που θέλουν να μας πουν εκείνοι που λένε ότι ζήμιωσαν οι εταιρείες είναι ότι μειώθηκαν τα κέρδη τους. Όμως αυτή η Βουλή, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να διερωτηθεί πόσες εταιρείες και πόσοι επιχειρηματίες στην Κύπρο δε ζήμιωσαν από την κρίση στον Κόλπο και από τον πόλεμο στον Κόλπο. Πόσοι εργαζόμενοι μισθωτοί δεν έχουν ζημιώσει από αυτή την κρίση; Κατά συνέπεια οι λεγόμενες ζημιές που στην πραγματικότητα είναι κάποια μείωση των κερδών μπορούν να αναπληρωθούν στο μέλλον και πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι αυτή η Βουλή δεν είναι θεματοφύλακας των υπερκερδών μιας κατηγορίας επιχειρήσεων που πατούν πάνω σε βελούδινα χαλιά. Είμαστε οι προστάτες του λαού εμείς και το λαό πρέπει να προστατέψουμε.

Θέλω να πω ότι το γενικότερο πρόβλημα της εισαγωγής και εμπορίας πετρελαιοειδών πρέπει να απασχολήσει μελλοντικά τη νέα Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου και μετά ο κ. Στυλιανού.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα πράγματα είναι πολύ απλά και δε θα 'πρεπε να γίνεται τόση συζήτηση από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας. Γιατί; Γιατί με την ίδια λογική ήλθε η Εκτελεστική Εξουσία το Νοέμβριο και είπε στη Βουλή: Οι τιμές του αργού πετρελαίου έχουν αυξηθεί εξαιτίας της κρίσης και προβλέπεται ότι οι τιμές θα ανέβουν, γι' αυτό θα πρέπει να αυξήσουμε τις τιμές, γιατί θα πρέπει να ανταποκρίνονται αυτές οι τιμές στα κόστη. Και η Βουλή δε δέχθηκε πλήρως αυτό που εισηγήθηκε η κυβέρνηση και εκ των υστέρων φάνηκε ότι ορθά δεν το δέχθηκε, γιατί οι τιμές δεν αυξήθηκαν στα επίπεδα που ζητούσε η Εκτελεστική Εξουσία. Τώρα οι τιμές έχουν πέσει και έχουν πέσει στα επίπεδα που ήταν όταν υπήρχαν οι παλαιότερες τιμές, πριν τις 22 Νοεμβρίου του 1990. Κατά συνέπεια με την ίδια λογική θα πρέπει τώρα οι τιμές να πάνε στα πραγματικά κόστη. Κατά συνέπεια δε βλέπω πώς δικαιολογείται αυτή η σύγκρουση ή, όπως λέχθηκε μάλιστα από κυβερνητικής πλευράς, η σοβαρή σύγκρουση μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής. Εγώ δε βλέπω να υπάρχει σύγκρουση και πολύ περισσότερο σοβαρή σύγκρουση. Εδώ εκείνο που υπάρχει είναι η διαφορετική προσέγγιση του θέματος. Και νομίζω ότι η Βουλή σωστά, νόμιμα και συναγματικά προχωρεί σήμερα στην τροποποίηση των τιμών. Και η τροποποίηση αυτή που κάμνει είναι προς το συμφέρον και των γενικότερων συμφερόντων της Κύπρου, αλλά και της ίδιας της οικονομίας της Κύπρου. Κατά συνέπεια δεν πρέπει να υπάρχει και νομίζω ότι δεν υπάρχει σε κανένα μας η παραμικρή αμφιβολία ότι η ενέργεια αυτή της Βουλής είναι ορθή και οποιαδήποτε άλλη εκδοχή γι' αυτό το θέμα είναι λανθασμένη. Η Βουλή πολύ σωστά προχωρά στην ψήφιση αυτής της νομοθεσίας προς το συμφέρον της οικονομίας και των εργαζομένων αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω πως σίγουρα ό,τι έχουν πει οι προλαλήσαντες συνάδελφοι εκφράζουν την εμπειρία η οποία ήδη έχει δρομολογηθεί από το Σώμα τούτο στα παλαιότερα τα χρόνια. Θα πρέπει όμως να τεθεί ακόμα ένα θέμα, το θέμα των αλυσιδωτών επιπτώσεων που έχουν προκύψει από την αύξηση των τιμών των καυσίμων και τουλάχιστον στην περίπτωση των ελεγχόμενων τιμών θα πρέπει να γίνει μια παράταξή τους. Ασφαλώς για τα μη ελεγχόμενα προϊόντα δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως δεν μπορούμε να επέμβουμε. Όμως μπορεί να δοθεί κάποιο μήνυμα με τις παρεμβάσεις τις δικές μας πως πρέπει κάποτε το Συμβούλιο Τιμών να επανατάξει στα παλιά επίπεδα κάποτε και τις τιμές εκείνες οι οποίες λόγω ακριβώς της προσάυξης στις τιμές των καυσίμων έχουν αναθεωρηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα αναφερθώ επί της ουσίας του θέματος, γιατί είναι πολύ γνωστό ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα είχε ταχθεί εναντίον της αύξησης,

όταν επιβαλλόταν, λόγω της αβέβαιης και προσωρινής κατάστασης την οποία διαβλέπαμε. Χαιρόμαστε γιατί και με δική μας πρόταση νόμου σήμερα το θέμα αντιμετωπίζεται.

Όμως θα ήθελα να επισημάνω κι εγώ με τη σειρά μου το καίριο ζήτημα το οποίο έθεσε με την ευκαιρία αυτή ο κ. Ευσταθίου. Τόσο σ' αυτή την περίπτωση όπως και σε πολλά άλλα θέματα, παρουσιάζεται το φαινόμενο οσάκις δεν ικανοποιείται η άποψη της κυβερνητικής πλευράς να αναλαμβάνεται στην ουσία μια ολόκληρη εκστρατεία εντυπώσεων σε βάρος του κοινοβουλίου. Και αυτό το πράγμα παρουσιάζεται τόσο συχνά σε τρόπο ώστε ένας να οδηγείται στο συμπέρασμα ότι εκφράζει μια ολόκληρη νοοτροπία, η οποία είναι απαράδεκτη. Και θα πρέπει να τολμήσω να πω ότι η κυβέρνηση δεν πρέπει να αντικρίζει το κοινοβούλιο με αυτό το σκεπτικό, γιατί το κοινοβούλιο δεν είναι όργανο κυβερνητικό. Είναι μια ισότιμη εξουσία στην οποία η κυβερνητική πλευρά οφείλει απόλυτο σεβασμό και πρέπει να γίνει κατανοητό αυτό το πράγμα, άλλως πραγματικά εγείρεται σοβαρό θέμα για το κοινοβούλιο που πρέπει κάποτε να το μελετήσει και να το αντιμετωπίσει σε συνεννόηση με την κυβερνητική πλευρά. Δεν μπορεί να συνεχίζεται αυτό το φαινόμενο οσάκις το κοινοβούλιο διαφωνεί με την κυβερνητική πλευρά να παρουσιάζεται αυτή όλη η κατάσταση πραγμάτων ολόκληρης δημόσιας εκστρατείας εντυπώσεων σε βάρος του κοινοβουλίου. Ελπίζω και εύχομαι αυτά που λέμε σήμερα να γίνουν κατανοητά, για να υπάρχει ο απαιτούμενος αλληλοσεβασμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Θέλω κι εγώ να κάμω ένα σχόλιο όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι θα επηρεαστεί η οικονομία. Είναι αλήθεια ότι θα επηρεαστεί, αλλά θα επηρεαστεί θετικά και όχι αρνητικά. Επηρεάστηκε αρνητικά, όταν αυξάνονταν οι τιμές και μάλιστα με αφορμή τις αυξήσεις των καυσίμων ανέβηκαν οι τιμές σε πολλά είδη, χωρίς να παρίσταται λόγος και χωρίς να δικαιολογείται αυτή η αύξηση. Σήμερα με τη διαφοροποίηση των τιμών προς τα κάτω αυτό θα ευεργετήσει κατά πρώτο λόγο τη βιομηχανία. Θα ευεργετήσει την αγροτική οικονομία και μάλιστα για την αγροτική οικονομία πρέπει να πω ότι με την ανομβρία σήμερα ξέρουμε ποια είναι η κατάσταση του αγροτικού κόσμου. Γι' αυτό δε νομίζω ότι δικαιολογείται αντισυνταγματικότητα, γιατί ούτε τα κρατικά έσοδα επηρεάζονται εξαιτίας του ότι δεν είναι το κράτος που ασκεί την εμπορία των καυσίμων, αλλά την εμπορία την ασκούν, όπως είναι γνωστό, με τις διαδικασίες που υπάρχουν οι εταιρείες ντόπιες και ξένες. Γι' αυτό πιστεύω πως η Εκτελεστική Εξουσία οφείλει να φανεί συνεπής με τη θέση της ότι θα παρακολουθεί την κατάσταση και αν υπάρξει μείωση θα επανέλθει. Και εφόσον η κυβέρνηση δεν ήλθε, πολύ σωστά η Βουλή κάμνει να ψηφίσει το νομοσχέδιο αυτό και μαζί πρέπει να σταλεί και το μήνυμα ότι η κυβέρνηση πρέπει να σεβαστεί αυτό το πράγμα και να θέσει σε ισχύ αυτό το νόμο που ψηφίζει η Βουλή, γιατί αν υπάρξει πρόσχημα αναπομπής κτλ., στην πραγματικότητα δε θα τεθεί σε εφαρμογή και αυτό θα είναι σε βάρος της οικονομίας και όχι υπέρ της οικονομίας και θα είναι υπέρ των εταιρειών και όχι υπέρ των πλατιών στρωμάτων του λαού που όλα τα στρώματα επηρεάζονται από τα καύσιμα, από τις μεταφορές μέχρι την παραγωγή, μέχρι την εμπορία, όλοι οι τομείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έκτακτη αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής πωλήσεως πετρελαιοειδών. Παράρτημα. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 και το παράρτημα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 31, που είναι «Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Συγκοινωνιών και Έργων, Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων και Παιδείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών, του Συνδέσμου Επιστημόνων Μηχανικών Κύπρου, του Συνδέσμου Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών Κύπρου, του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών Τοπογράφων και Επιμετρητών, του Συνδέσμου Αποφοίτων Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου και της Φοιτητικής Ένωσης Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του κλάδου πολιτικής μηχανικής του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Ειδικότερα, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες θα καθοριστούν με ειδικούς Κανονισμούς, παραχωρούνται στον απόφοιτο του ΑΤΙ οι επαγγελματικοί τίτλοι του Τεχνικού Μηχανικού, του Εγγεγραμμένου Τεχνικού Μηχανικού και του Μηχανικού Εφαρμογής με τους οποίους αποκτά ορισμένα δικαιώματα στον τομέα της εφαρμογής. Όσον αφορά τον τομέα της μελέτης και της εφαρμογής, στον απόφοιτο του ΑΤΙ παραχωρείται ο τίτλος του Πολιτικού Μηχανικού, ο οποίος του παρέχει απεριόριστα δικαιώματα τόσο στον τομέα της μελέτης όσο και στον τομέα της εφαρμογής, αφού όμως παρακολουθήσει επιπρόσθετα μαθήματα πανεπιστημιακού επιπέδου και πετύχει σε σχετικές πανεπιστημιακού επιπέδου εξετάσεις, που θα καθορίζονται με Κανονισμούς.

Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται επίσης η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε για την εγγραφή ενός προσώπου ως αρχιτέκτονα, πολιτικού μηχανικού ή μηχανικού κατασκευών να απαιτείται, επιπρόσθετα από τα άλλα προσόντα που απαιτεί ο νόμος, και ενός τουλάχιστον έτους πρακτική εξάσκηση.

Τέλος, διασφαλίζεται πιο ολοκληρωμένα η εκπόνηση αρχιτεκτονικού έργου από αρχιτέκτονα και έργου πολιτικής μηχανικής από πολιτικό μηχανικό.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων που παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής ανέφεραν πως με τον προτεινόμενο νόμο, που είναι το αποτέλεσμα εντατικών διαβουλεύσεων που έγιναν μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, καταβάλλεται η πρώτη προσπάθεια ρύθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του κλάδου πολιτικής μηχανικής του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Επίσης, ανέλαβαν εκ μέρους των Υπουργείων τους τη δέσμευση για ολοκλήρωση το συντομότερο των Κανονισμών που απαιτούνται, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην Επιτροπή πως έχουν αρχίσει οι διαβουλεύσεις με όλους τους ενδιαφερομένους με σκοπό τη ρύθμιση των δικαιωμάτων όλων των κλάδων των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Οι εκπρόσωποι όλων των οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, αφού εισηγήθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις νομοτεχνικής κυρίως φύσεως, ζήτησαν από την Επιτροπή την ψήφισή του σε νόμο το ταχύτερο δυνατό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις όλες απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της, καθώς και το γεγονός ότι η παρούσα Βουλή δεσμεύτηκε να θεσπίσει νόμο που να ρυθμίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου

σε νόμο. Παράλληλα η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία και όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να επισπεύσουν τις διαδικασίες για τη ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και όλων των άλλων κλάδων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Χαιρόμαστε γιατί σήμερα τακτοποιείται ένα θέμα που μπορώ να πω είχε συνταράξει τον τεχνικό κόσμο. Θυμάστε όλα εκείνα τα οποία γίνονταν από πλευράς πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων και άλλων μηχανικών και από την άλλη μεριά των αποφοίτων και των σπουδαστών του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Φθάσαμε μέχρι του σημείου να παρεξηγηθούμε για τη θέση μας ότι έπρεπε αυτά τα πράγματα να ρυθμιστούν μέσα από τις διατάξεις εκείνες που διέπουν τη μάθηση των αποφοίτων ή των σπουδαστών μέσα από το Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Ζητούσαν κάποιοι με την ενθάρρυνση -και το τονίζω αυτό το πράγμα- του αρμόδιου Υπουργείου να δοθούν πέρα από τις ικανότητές τους ορισμένα δικαιώματα στους αποφοίτους του ΑΤΙ, πράγμα το οποίο δεν μπορούσε να γίνει ανεκτό από καμιά πλευρά, ούτε και από τους ίδιους και αυτό αποδεικνύεται από τη δική τους απόφαση ότι πράγματι έτσι πρέπει να τροχοδρομηθούν τα πράγματα: δηλαδή θα πρέπει οι απόφοιτοι του ΑΤΙ, για να αποκτήσουν άλλο δικαίωμα, να έχουν ανώτερες σπουδές σε πανεπιστημιακό επίπεδο. Επομένως εκείνο το οποίο γίνεται σήμερα είναι κάτι το οποίο έπρεπε να γίνει πριν αρκετούς μήνες ή και χρόνια ακόμα, γιατί η ψήφιση, αν θυμάστε, του Τεχνικού Επιμελητηρίου καθυστέρησε όχι για τίποτε άλλο, αλλά γιατί ζητούσε μια μερίδα να πάρει πέρα από το κανονικό ορισμένα δικαιώματα. Και όχι γιατί οι ίδιοι ήθελαν αυτό το πράγμα, αλλά γιατί ευθαρρύνονταν προς αυτή την κατεύθυνση, χωρίς να γνωρίζουν και οι ίδιοι πολλές φορές γιατί το κάμνουν. Και αποδεικνύεται σήμερα αυτό, αποδεικνύεται η στάση την οποία τήρησαν μερικοί και, το επαναλαμβάνω, κοντέψαμε να παρεξηγηθούμε. Εν πάση περιπτώσει σήμερα εγώ νιώθω πολύ ευτυχής που στους κόλπους της οικογένειας των μηχανικών και αρχιτεκτόνων οποιασδήποτε βαθμίδας τακτοποιείται ένα θέμα το οποίο δημιουργούσε πάντοτε προστριβές και ελπίζω ότι και στο μέλλον τα άλλα εκκρεμούντα θέματα των άλλων σπουδαστών ή αποφοίτων του ΑΤΙ θα τακτοποιηθούν με το ίδιο πνεύμα με το οποίο έχουν τακτοποιηθεί και οι απόφοιτοι της μηχανικής. Γι' αυτό το λόγο είναι με χαρά που θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμμεριστώ τη χαρά και την ευτυχία του κ. Ψυλλίδη, αλλά δε θα συμμεριστώ το υπόλοιπο σκεπτικό του. Συμμερίζομαι τη χαρά του, γιατί πραγματικά βλέπουμε κι εμείς ότι ένα σοβαρό θέμα διευθετείται και διευθετείται στη βάση της λογικής και της σωστής τοποθέτησης των πραγμάτων, χωρίς την προσπάθεια κανενός να καταπατήσει ή να ισοπεδώσει ή να εξοστρακίσει εντελώς δικαιώματα άλλων, όπως δυστυχώς δόθηκε καλά ή κακά η εντύπωση ότι ήταν η πρόθεση κάποιων αναφορικά με τους φοιτητές του ΑΤΙ. Εν

πάση περιπτώσει η διευκρίνιση των θεμάτων θεωρούμε ότι τοποθετεί το θέμα στη σωστή του βάση και νομίζω ότι όλοι έχουν κάθε λόγο να είναι ευχαριστημένοι από αυτή την εξέλιξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς με τη σειρά μας χαιρετίζουμε την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Πραγματικά είναι ένα θέμα το οποίο είχε απασχολήσει την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για πολύ χρονικό διάστημα και είναι θέμα το οποίο συσχετίζεται με το νόμο που ψηφίσαμε προ των Χριστουγέννων περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών. Είναι πραγματικά ιδιαίτερη η χαρά μας γιατί ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα όπως το ΑΤΙ βρίσκει σήμερα λύση στα προβλήματα του και γι' αυτό ψηφίζουμε και εκφράζουμε και την ευαρέσκειά μας και την κατανόηση που έχει επιδειχθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πράγματι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που θα ψηφίσουμε το σημερινό νομοσχέδιο. Λύει μια μακροχρόνια διαφορά και αντιπαράθεση που υπήρχε μεταξύ των αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών από τη μια πλευρά και των φοιτητών και αποφοίτων του ΑΤΙ από την άλλη. Αισθάνομαι την ανάγκη, και εκ μέρους της Επιτροπής, πιστεύω, να εκφράσω την ικανοποίησή μου σε όλους τους ενδιαφερομένους που έλαβαν μέρος στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, για το πνεύμα συνδιαλλαγής και κατανόησης που επέδειξαν για να φθάσουμε στο σημερινό νομοσχέδιο που έχει ενώπιόν του το Σώμα. Πιστεύω ότι με το ίδιο πνεύμα και την ίδια κατανόηση θα συνεχίσουν και θα αντιμετωπίσουν το περιεχόμενο των κανονισμών που περιμένουμε να έλθουν ενώπιον της Βουλής, για να τεθεί πράγματι σε εφαρμογή αυτή η νομοθεσία. Επίσης την ίδια κατανόηση, το ίδιο καλό πνεύμα αναμένουμε να υπάρξει μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, για να λυθούν το συντομότερο δυνατό και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άλλοι κλάδοι του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής, επειδή προηγείται, κύριε Ευσταθίου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, και η δική μας η πλευρά θα εκφράσει τη χαρά της, γιατί ένα δύσκολο και περίπλοκο πρόβλημα βρήκε το σωστό δρόμο της επίλυσής του σαν αποτέλεσμα της καλής θέλησης και των δυο πλευρών. Έτσι αυτό που απομένει, κατά τη γνώμη μου, είναι να εκφράσουμε την ευχή όπως όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο οι απόφοιτοι του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου όσο και των άλλων ισάξιων σχολών καθώς και οι πτυχιούχοι πολιτικοί μηχανικοί, αρχιτέκτονες και άλλοι, τα προβλήματα, λέω, που αντιμετωπίζουν αυτοί, να αντιμετωπιστούν και ρυθμιστούν με βάση το νόμο που έχουμε ψηφίσει, ώστε αυτοί οι δυο βασικοί κλάδοι της τεχνικής των οικοδομών να συνεργαστούν προς όφελος της Κύπρου και γενικότερα της οικονομίας του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα έχει μια άλλη διάσταση σήμερα. Πρώτα, έχει επιλυθεί ένα δίκαιο αίτημα ενός από τα αξιολογότερα εκπαιδευτήρια που έχουμε στον τόπο μας, όπως είναι το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Και αφού λύθηκε το θέμα, θα πρέπει να ικανοποιηθούμε επειδή ήταν υπόσχεση του Σώματος προς τους σπουδαστές τότε, και φεύγει και μια καχυποψία που είχε δημιουργηθεί όσον αφορά τις υποσχέσεις που το Σώμα τούτο δίδει, όταν αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Τότε είχε λεχθεί ότι με την ίδια προσοχή που είχαμε εξετάσει το θέμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου θα βλέπαμε και τα θέματα τα οποία αφορούσαν τους αποφοίτους αυτών των σχολών και το Σώμα εξεπλήρωσε την υπόσχεσή του και την υποχρέωσή του. Και έχει εδραιώσει την εγκυρότητά του ως το Σώμα το οποίο εκφράζει τη λαϊκή θέληση και αντιπροσωπεύει το λαό. Έτσι εκείνες οι απόπειρες δημοσκοπικής εκμετάλλευσης του θέματος νομίζω πλέον ότι έχουν πέσει στο κενό και τερματίστηκαν διά παντός. Με τον ίδιο τρόπο παίρνω την ευκαιρία να πω ότι και τα εναπομείναντα θέματα θα πρέπει να επιλυθούν και αυτή είναι η υπόσχεση της Βουλής αυτής η οποία βέβαια φεύγει, αλλά η Βουλή ουδέποτε σταματά το έργο της είτε με τα ίδια είτε με άλλα πρόσωπα. Εκφράζουμε κι εμείς κατά συνέπεια την ευχαρίστησή μας για την αίσια κατάληξη του θέματος και θα ψηφίσουμε υπέρ του προτεινόμενου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση της επικεφαλίδας του Μέρους IV του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μητρώα Τεχνικών Μηχανικών, Εγγεγραμμένων Τεχνικών Μηχανικών και Μηχανικών Εφαρμογής. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9B του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 16A του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του Νόμου 175 του 1988. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, σκοπείται η μετατροπή των διάφορων ποσοτικών μεγεθών που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς των βασικών κανονισμών στο μετρικό σύστημα, καθώς και η αύξηση των καταβλητέων δικαιωμάτων για όλους τους προβλεπόμενους τύπους αδειών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αποδίδοντας μεγάλη σημασία στην προσεκτική μελέτη των υπό συζήτηση Κανονισμών και δοθέντος του περιορισμένου χρόνου που έχει στη διάθεσή της η Βουλή πριν από τη διάλυσή της, ομόφωνα εισηγείται την καταψήφιση των υπό συζήτηση Κανονισμών για λόγους καθαρά νομοτυπικούς και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να τους επανακαταθέσει με την έναρξη της νέας βουλευτικής περιόδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στην ψήφιση.
Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε οι Κανονισμοί απορρίπτονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Λήψη απόφασης για τη σύσταση Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΟΚ - Κύπρου». Η Απόφαση αυτή κατατέθηκε από τις

Κοινοβουλευτικές Ομάδες ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και ΑΔΗΣΟΚ. Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

- Λαμβάνοντας υπόψη τη Συμφωνία Σύνδεσης ΕΟΚ-Κύπρου και ιδιαίτερα την Κοινή Δήλωση που επισυνάπτεται στη Συμφωνία Σύνδεσης, σύμφωνα με την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ανα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διευκολύνουν τη συνεργασία και τις επαφές μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,
 - Σημειώνοντας την ικανοποιητική πορεία των συμβατικών σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ,
 - Λαμβάνοντας υπόψη την αίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας για πλήρη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τη συνακόλουθη ανάγκη για εντατικοποίηση του διαλόγου και της συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
 - Πιστεύοντας στην ανάγκη για δημιουργία μηχανισμών που θα επιτρέπουν στην Κυπριακή Βουλή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να ασκούν επιρροή στο Συμβούλιο Σύνδεσης,
 - Εκφράζοντας την επιθυμία της για αναβάθμιση των σχέσεών της με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- Αποφασίζει:
- Να προωθήσει την εγκαθίδρυση Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου-Κυπριακής Βουλής.
 - Να διαβιβάσει την παρούσα προς τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες με σκοπό την εφαρμογή αυτής της απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρόλο που η θέση του ΑΚΕΛ πάνω στο θέμα της υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ παραμένει, θα ψηφίσουμε την πρόταση αυτή που έχει γίνει, γιατί δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στη διεθνή διαφώτιση για το κυπριακό πρόβλημα και ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο.

Θα ψηφίσουμε αυτή την πρόταση, γιατί έχουμε σημειώσει τις θετικές εξελίξεις που παρατηρούνται στο Ευρωκοινοβούλιο γύρω από το Κυπριακό και ελπίζουμε ότι αυτές οι εξελίξεις θα έχουν περαιτέρω προώθηση έτσι που να αποβούν προς όφελος της λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πραγματικά είναι μια ιστορική ώρα για τη Βουλή. Με την έγκριση αυτής της Απόφασης η Κυπριακή Βουλή προωθεί τη σύνδεση της Κύπρου με την Ευρώπη. Έτσι η Κυπριακή Δημοκρατία, ο κυπριακός λαός στο σύνολό του, μπορεί να προσβλέπει στις νέες παγκόσμιες εξελίξεις όπου ανοίγεται νέο κεφάλαιο στην παγκόσμια ιστορία με τη δημιουργία των ευρύτερων ενώσεων των λαών.

Η Μικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή ΕΟΚ - Κύπρου δημιουργεί νέες συνθήκες σχέσεων, όχι μόνο με τη Βουλή και το Ευρωκοινοβούλιο, αλλά και με την Επιτροπή της ΕΟΚ και με την Προεδρία της ΕΟΚ, πράγμα που βοηθά στην από κοντά παρακολούθηση των εξελίξεων και την αξιοποίησή τους προς όφελος της Κύπρου και της κυπριακής υπόθεσης ευρύτερα.

Επαληθεύει όμως και μια άλλη έννοια, κύριε Πρόεδρε, ότι δηλαδή η αίτηση ένταξης άνοιξε αυτό το δρόμο και ότι η ένταξη μπορεί μεν να καθυστερήσει να γίνει, αλλά σταδιακά μπορεί να προωθείται, να βελτιώνεται και να βαθιάνει τη σχέση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Έτσι όταν θα έρθει η στιγμή της ολοκλήρωσης της ένταξης αυτή να είναι μια τελική διαδικασία, μπορώ να πω τυπικής μορφής, γιατί στο μεταξύ θα έχουν συντελεστεί πολλά.

Αυτή ήταν η εμπειρία μας από την τελευταία επίσκεψη στις Βρυξέλλες κάτω από τη δική σας προεδρία. Εκεί αποφασίστηκε η ίδρυση αυτής της κοινής επιτροπής. Ήταν μια απόφαση που προωθήθηκε με δραστηριοποίηση της κυπριακής Βουλής και μπορούμε να πούμε ότι επαληθεύεται και η έννοια ότι εκεί που δραστηριοποιούμαστε επιτυγχάνουμε να προωθήσουμε ευρύτερου εθνικού συμφέροντος θέματα. Ταυτόχρονα διεφάνη και η ανάπτυξη σχέσεων σε άλλους τομείς, όπως η προώθηση παρουσίας της κυπριακής Βουλής σε επιτροπές και όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και είμαι βέβαιος ότι η Βουλή με τις αρμόδιες υπηρεσίες της θα προωθήσει στο μεγαλύτερο και αποδοτικότερο βαθμό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να συμφωνήσω απόλυτα με το συνάδελφο Γενικό Γραμματέα της ΕΔΕΚ ότι είναι αυτή μια ιστορική στιγμή για τη Βουλή των Αντιπροσώπων, διότι υλοποιούμε στην πράξη μια πορεία προς τον ευρωπαϊκό χώρο και αναμένουμε από αυτή την πορεία ότι θα καταργηθούν οι διαχωριστικές γραμμές στην Κύπρο, θα αποκατασταθεί η ενότητα ολόκληρου του νησιού και θα πρυτανεύσουν, μέσα από τις αρχές της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους πολίτες.

Έχουμε καθυστερήσει σημαντικά, κύριε Πρόεδρε, ως κράτος να πάρουμε την ιστορική απόφαση της αίτησης για ένταξη στην Κοινότητα, αλλά εν πάση περιπτώσει, μέσα στα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί εν τω μεταξύ πρέπει να προσφέρουμε όλοι το παν. Καλώ με όλη τη σοβαρότητα την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να αναλάβει εκστρατεία εξευρωπαϊσμού της νομοθεσίας, των θεσμών, των πάντων, για να είναι έτοιμη η Κύπρος, όταν θα κληθεί να μπει στην ΕΟΚ, να είναι ήδη προετοιμασμένη και να αναγνωρίζεται από τα δώδεκα κράτη-μέλη ότι αυτή είναι η πραγματικότητα.

Δυστυχώς δεν λαμβάνονται όλα τα μέτρα με το ρυθμό και με την αποφασιστικότητα με την οποία επιβάλλεται να ληφθούν. Γι' αυτό και όλοι εμείς, κόμματα, εργατικά συνδικάτα, επιμελητήρια, όλοι, θα πρέπει να αναλάβουμε συλλογική προσπάθεια εξευρωπαϊσμού όλων των θεσμών, για να φέρουμε και να πείσουμε τους Ευρωπαίους ότι ο στόχος μας είναι σωστός, είναι γνήσιος και είναι αποφασισμένη όλη η Κύπρος να ενταχθεί μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Αυτό είναι και το μέλλον που ελπίζουμε να κτίσουμε για όλους τους Κυπρίους και να ενώσουμε ξανά το νησί μας σε μια ακέραιη Κύπρο με τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους πολίτες εξασφαλισμένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η σημερινή απόφαση είναι μια έμπρακτη ενέργεια, ίσως η πιο έμπρακτη ενέργεια από την εποχή της υποβολής της αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ, η οποία υλοποιεί τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της εξωτερικής πολιτικής της Κύπρου, μιας πολιτικής που υποστηρίζεται από τη συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού.

Εμείς χαιρετίζουμε αυτή την απόφαση και για έναν άλλο λόγο. Θεωρούμε ότι η υπόθεση της υλοποίησης της αίτησης μας, η υπόθεση της ένταξης στην ΕΟΚ, με όλες τις ευεργετικές συνέπειες ιδιαίτερα στο εθνικό μας πρόβλημα, δεν είναι κάτι το οποίο μπορούμε να αναβάλουμε για μερικά χρόνια και να ασχοληθούμε μαζί του το 1993 ή και αργότερα. Για να μπορέσουμε να προωθήσουμε μια τέτοια πολιτική -και τα λέω αυτά με πλήρη συνείδηση των δυσκολιών για την προώθηση της αίτησής μας- θα πρέπει συστηματικά, από σήμερα, από χθες, να δράσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Και αυτή η Επιτροπή η οποία θα συσταθεί, αποτελεί ένα βήμα το οποίο θα μας βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Θα ήθελα να συμφωνήσω πλήρως με τον κύριο Μάτση ότι χρειάζεται από πλευράς κυβέρνησης ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα συγκεκριμένης δράσης και να προσθέσω ακόμα ότι, αν θέλουμε να είμαστε σοβαρότεροι στις προσπάθειές μας και πιο αποτελεσματικοί, χρειάζεται δραματικά να αναβαθμίσουμε τις δυνατότητες του προσωπικού μας και της πρεσβείας μας στην έδρα της ΕΟΚ.

Πιστεύω ότι όλοι θα πρέπει να συμφωνήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι μια συγκεκριμένη διέξοδος στα πολλά αδιέξοδα που αντιμετωπίζει η Κύπρος και το εθνικό της πρόβλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι πολύ καλά γνωστή η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος επί του θέματος, αφού είμαστε από τους πρωτοστάτες της πορείας προς την Ευρώπη. Ως εκ τούτου χαιρετίζουμε και θα ψηφίσουμε την πραγματικά ιστορικής σημασίας σημερινή Απόφαση του Κοινοβουλίου.

Επισημαίνουμε ταυτόχρονα ότι πραγματικά υπήρξε ραθυμία από την επίσημη πλευρά για την έγκαιρη υποβολή της αίτησης. Πέραν τούτου παρακολουθούμε και πάλι μια απροθυμία εντατικοποίησης της προσπάθειας προώθησης της αίτησης. Γι' αυτό είναι καλό να καλέσουμε την Εκτελεστική Εξουσία να θέσει αυτό το θέμα μέσα στις πρώτες προτεραιότητές της, ενόψει της τεράστιας σημασίας που έχει για την Κύπρο.

Θα ήταν παράλειψή μου, κύριε Πρόεδρε, να μην επισημάνω τελειώνοντας και το εξής: Ακούγοντας τις σημερινές δηλώσεις των συναδέλφων της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, αντιλαμβανόμαστε ότι αποτελούν πράγματι ένα πρόσθετο θετικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση, για να θεωρηθεί η Απόφαση ως ομόφωνη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Απόφαση λαμβάνεται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ - ΘΕΣΗ ΧΗΜΙΚΟΥ 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, σκοπό έχουν τον καθορισμό του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Χημικού 2ης Τάξης στο Κρατικό Χημείο. Ο κάτοχος της θέσης αυτής θα πραγματοποιεί εξετάσεις και αναλύσεις δειγμάτων σε ένα ή περισσότερους κλάδους του Γενικού Χημείου και θα διεξάγει έρευνες και μελέτες για θέματα που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του Γενικού Χημείου.

Το πιο πάνω σχέδιο υπηρεσίας εγκρίθηκε από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τις πρόνοιες των προτεινόμενων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή των έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διατυπωθεί, έτσι που να διευκρινιστεί ότι το μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλος που περιλαμβάνεται στα απαιτούμενα προσόντα διορισμού να μην αποτελεί πλεονέκτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστικής) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ—ΘΕΣΗ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΟΥ 1ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ) (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, σκοπό έχουν τον καθορισμό του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστικής) στο Υπουργείο Υγείας.

Το πιο πάνω σχέδιο υπηρεσίας εγκρίθηκε από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τις πρόνοιες των προτεινόμενων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 573 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Η ακριτική κοινότητα Πωμού θεωρεί ότι στην παράλια περιοχή της συγκεντρώθηκαν μεγάλες ποσότητες αμμοχάλικων, οι οποίες δικαιολογούν την παροχή άδειας για περιορισμένη χρησιμοποίηση αυτών των υλικών για την ικανοποίηση ατομικών και κοινοτικών αναγκών.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο αυτό το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 574 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο ΑΚΕΛ - Αριστεράς κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 14 Φεβρουαρίου 1991.

«Παρά το γεγονός ότι ο Νόμος 1/87 που προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ουσιαστικά δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή και κατά συνέπεια δεν έχει γίνει και η προβλεπόμενη από αυτόν αξιολόγηση-πιστοποίηση των παρεχόμενων από σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πτυχίων, εντούτοις το Διεθνές Ινστιτούτο Διεύθυνσης, το οποίο ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως και άρχισε τη λειτουργία του στην Κύπρο, διαφημίζει ότι θα προσφέρει προγράμματα ανώτατης εκπαίδευσης και θα παρέχει τίτλους MBA (μάστερ στη διοίκηση επιχειρήσεων).

Ενόψει των πιο πάνω καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Κατά πόσο μπορεί με βάση το Νόμο 1/87 το Διεθνές Ινστιτούτο Διεύθυνσης να απονέμει αναγνωρισμένους τίτλους, έστω και αν δεν έτυχε εκπαιδευτικής αξιολόγησης-πιστοποίησης.
- (β) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία εφαρμογής του Νόμου 1/87 για την εγγραφή και την εκπαιδευτική αξιολόγηση-πιστοποίηση των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν σήμερα στον τόπο μας και πόσος χρόνος θα χρειαστεί για την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας, λαμβανομένου υπόψη ότι σήμερα οι χιλιάδες σπουδαστές των σχολών αυτών ανησυχούν για το αντίκρισμα που θα έχουν τα πτυχία που θα αποκτήσουν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 575 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Το Μάρτιο του 1990, σε σύσκεψη των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών με το Συμβούλιο Βελτιώσεως Σωτήρας σχετικά με το δρόμο -άξονα στην παραλιακή

περιοχή της κοινότητας, αναλήφθηκε ρητή δέσμευση να συμπληρωθούν οι απαιτούμενες προεργασίες, ώστε σε τρεις μήνες να δημοσιευτεί η γνωστοποίηση της επίταξης και απαλλοτρίωσης γης για την κατασκευή του έργου.

Έκτοτε έχει περάσει ένας σχεδόν χρόνος, χωρίς οι αρμόδιες υπηρεσίες να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν και έτσι το θέμα μένει στάσιμο.

Στο μεταξύ το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει δαπάνη Λ.Κ. 480,000, ενώ άλλες Λ.Κ. 160,000 θα συνεισφέρει η κοινότητα Σωτήρας.

Επειδή ο δρόμος-άξονας είναι το βασικότερο έργο υποδομής, χωρίς το οποίο είναι αδύνατη η ανάπτυξη της παραλιακής περιοχής της Σωτήρας και επειδή η καθυστέρηση οφείλεται αποκλειστικά στην αθέτηση των κυβερνητικών υποσχέσεων και τη γραφειοκρατία, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή πότε οι αρμόδιες υπηρεσίες θα συμπληρώσουν τις αναγκαίες προεργασίες για να προχωρήσει το έργο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 576 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου με τις τριάντα μοναχές και τους χιλιάδες επισκέπτες χρειάζεται -όπως μας ανέφερε η ηγουμένη Ευγενία στις 16 Φεβρουαρίου 1991, που ξαναεπισκεφθήκαμε τη μονή-ενίσχυση της ύδρευσής του, (υδροδοτείται από πηγή στη Γερμασόγεια), μιας κι ιδιαίτερα το θέρος και λόγω των πολλών επισκεπτών αρχίζει ν' αντιμετωπίζει προβλήματα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 577 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευθεί η διαδικασία εγκατάστασης του δικτύου διασωλήνωσης της υδατοπρομήθειας στα Μαντριά μας ζητήθηκε κατά την επιτόπια επίσκεψή μας, στις 16 Φεβρουαρίου 1991, από τον κοινοτάρχη, Παναγιώτη Μίτα, μέλη της χωρικής αρχής και πολλούς κατοίκους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 578 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ενισχυθεί η προσφυγική κοινότητα Μαντριών Πάφου για τη φιλοτέχνηση του εικονοστασίου της καινούργιας εκκλησιάς, δεδομένου πως το πλείστον της δαπάνης (γύρω στις 50,000 λίρες) για την ανέγερσή της κατέβαλε η Μητρόπολη Πάφου και μόνο μικρό ποσό (17,000 λίρες) κατέβαλε (στα 1986) το κράτος.

Ζητούν, και εύλογα, την κρατική συμπαράσταση για ολοκλήρωση της θετικής αυτής πρωτοβουλίας τους, είτε από το ΤΑΕΠ είτε από τον κρατικό προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 579 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευθεί η επιδιόρθωση του εγκαταλειφθέντος τουρκοκυπριακού κινηματογράφου Μαντριών και να παραχωρηθεί στην κοινότητα, χωρίς νοίκι, για πολιτιστικές εκδηλώσεις ζητούν οι κάτοικοί της.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 580 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Παχύαμμου μας ανέφεραν επανειλημμένα (και στις 16.2.91, που τους ξαναεπισκεφθήκαμε) πως η κοινότητα -ποτισμένη με αίμα άφθονο στα τελευταία τριάντα χρόνια- υφίσταται σχεδόν καθεχρονικά τη μανία των τούρκικων στρατευμάτων εισβολής, που κατακαίουν τις δεντροκαλλιέργειές της και τα γύρω δάση, ενώ το θέρος του 1990 από λάθος των μελών της ειρηνευτικής δύναμης κάηκε έκταση κάπου τετρακόσιων στρεμμάτων της, με χαρουπιές, συκιές, αμυγδαλιές, πεύκα και άλλα οπωροφόρα και δασικά δέντρα.

Το Υπουργείο Γεωργίας έχει εκτιμήσει τις ζημιές σε σαράντα χιλιάδες λίρες, ενώ ο Υπουργός Εσωτερικών σε πρόσφατη (στις 18/1/91) επίσκεψή του στην κοινότητα ζήτησε να του υποβληθεί σχετική έκθεση.

Πού βρίσκεται η μελέτη της και πώς αντιμετωπίζεται (κατ' εξαίρεση, έστω, για γνωστούς λόγους) το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 581 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευθεί η επίλυση του εκκρεμούς από το 1977 αρδευτικού προβλήματος της κοινότητας Παχύαμμου ζήτησαν κατά τη (στις 16/2/91) επίσκεψή μας σ' αυτή ο κοινοτάρχης, Βάσος Χριστοφίδης, τα μέλη της χωρικής αρχής, Νέαρχος Λοϊζου και Καλοζώης Θεοχάρης, μιας και για το σκοπό αυτό η υδατοδεξαμενή που από δεκατέσσερα τώρα χρόνια κατασκευάστηκε δε λειτουργεί, με αποτέλεσμα το αρδευτικό να χωλθαίνει. Πότε θα επιλυθεί το θέμα, για το οποίο έχουν γίνει επανειλημμένες αναφορές αρμόδια και πότε θα καταβληθούν αποζημιώσεις στους ιδιοκτήτες της γης που κατασχέθηκε για κατασκευή της υδατοδεξαμενής και στους οποίους ούτε σεντ (για 14 ολόκληρα χρόνια) μέχρι τώρα δε δόθηκε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 582 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Δεδομένου πως (πέραν των όσων έχουν από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ΟΕΛΜΕΚ, ΠΟΕΔ, ΟΛΤΕΚ και ΠΑΣΥΔΥ δημοσιοποιηθεί στις 7/1/91 για το θέμα της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας) έχει επιτευχθεί ήδη από το 1982 και συμφωνία μεταξύ των εκπαιδευτικών οργανώσεων -και στα ίδια πλαίσια τέθηκε σε δοκιμαστική και πειραματική βάση το σύστημα της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στα γυμνάσια της Λεμύθου και του Πύργου με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα, γι' αυτό κι η πειραματική βάση μετεξελίχθηκε σε μόνιμη που διαρκεί σχεδόν μια δεκαετία τώρα· εξάλλου το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έχει με τη σειρά του διενεργήσει σχετική έρευνα, που απέδειξε την ομαλή πορεία της διαδικασίας της πενθήμερης-παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πού βρίσκεται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 583 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Δρομολογείται η έκδοση και κρατικής -πέρα από τη συναφή λαμπρή πρωτοβουλία της Κυπριακής Βιβλιογραφικής Εταιρείας-κυπριακής βιβλιογραφίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 584 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Στοχοθετείται η καθιέρωση και κρατικού βραβείου κριτικής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 585 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή τα διεθνή κυπρολογικά συνέδρια -που τόση εθνική κι επιστημονική σημασία ενέχουν- που συγκαλούνται από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών συγκροτούνται (παρά τις αρχικές προθέσεις κι εξαγγελίες της οργανώτριας Εταιρείας για την κάθε πενταετία σύγκλησή τους· περίοδος που δεν είναι μικρή) πολύ ετεροχρονισμένα (μετά το Α', στα 1969, το Β' συγκλήθηκε για το 1974 και αναβλήθηκε λόγω της εισβολής, για να πραγματοποιηθεί στα 1982 μόλις, ενώ το Γ' προγραμματίζεται για το 1992), με προφανή τη ζημιά στο εθνικοεπιστημονικό πεδίο, δε θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν οι οργανωτικές δυσχέρειες με την απόσπαση (ειδικά για το σκοπό αυτό και σε πλήρη συνεργασία με την Ε.Κ.Σ) ενός ή δυο δόκιμων φιλόλογων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 586 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Πότε θα συνδεθεί με την ΕΤ κι η υπόλοιπη Κύπρος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 587 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευσθούν τα έργα για βελτίωση του σε απαράδεκτη κατάσταση βρισκόμενου -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε σε νέα, στις 16-17/2/91 επίσκεψή μας- κεντρικού δρόμου Κ. Πύργου Τηλλυριάς, ιδιαίτερα μετά τις κατά καιρούς βροχοπτώσεις, γεγονός που αναγκάζει τους κατοίκους (όπως επίσης προσωπικά διαπιστώσαμε) να σταματούν τα διερχόμενα αυτοκίνητα, για να μπορέσουν 'αλώβητοι' να καταφύγουν σε παρακείμενους αγρούς, μιας κι ελλείπουν πεζοδρόμια, ζητούν ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι Κάτω Πύργου.

Πώς και πότε θα αντιμετωπιστεί οριστικά η απαράδεκτη αυτή κατάσταση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 588 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή εδώ και πολλά τώρα χρόνια τόσο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας όσο κι οι λειτουργοί του Υπουργείου Παιδείας, αλλά και πανεπιστημιακοί απόφοιτοι ταλανίζονται με την αξιολόγηση των τίτλων σπουδών ξένων πανεπιστημίων (από τα οποία αποφοίτησαν στην Κύπρο ή στο εξωτερικό), από τις κατά καιρούς διάφορες αποφάσεις συνιστώμενων επιτροπών, δε θα 'πρεπε να προβληματιστεί και το κυπριακό Υπουργείο Παιδείας και να προχωρήσει στη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς και στη θεσμοθέτηση ειδικής υπηρεσίας (όπως π.χ. το ΔΙΚΑΤΣΑ: Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών, στην Ελλάδα), που να επιμετρά και αξιολογεί τα πτυχία αυτά χωρίς περαιτέρω δυσχέρειες και το (αναπόδραστο) ανακόλουθο αποφάσεων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 589 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Το αρμόδιο Υπουργείο έχει διαβεβαιώσει την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή πως στοχοθετούσε, αν όχι την κατά ένα βαθμό προαγωγή (όπως διαλάμβανε η σχετική πρόταση νόμου που καταθέσαμε) των αφυπηρετούτων μελών της αστυνομικής δύναμης, την παροχή τουλάχιστον δυο προσαυξήσεων, μιας και τα μέλη της δύναμης (με το υφιστάμενο διαρθρωτικό πλαίσιο υπηρεσίας) παραμένουν σχεδόν όλα καθηλωμένα διά βίου στην ίδια θέση.

Πότε στοχοθετεί το αρμόδιο Υπουργείο να καταθέσει το σχετικό νομοσχέδιο στο Σώμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 590 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Ο δρόμος προς το Κούριο από τον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πάφου χρειάζεται άμεση επιδιόρθωση, για να κλείσουν οι μεγάλες λακκούβες που από χρόνια υφίστανται και δημιουργούν δυσχέρειες στις χιλιάδες των επισκεπτών (ξένων και ντόπιων) που επισκέπτονται τις γνωστές ανά το παγκόσμιο αρχαιότητες του Κουρίου.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 591 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Να περιληφθεί (κατ' εξαίρεση) κι η κοινότητα Μαντριών στην αστική ζώνη δρομολόγησης λεωφορείων (λόγω των πολλών γερόντων του προσφυγικού οικισμού, αλλά και των μαθητών που κάνουν ιδιαίτερα στην Πάφο) και να εξυπηρετούνται από τα Αστικά Λεωφορεία Πάφου (ΑΛΕΠΑ) ζητούν οι κάτοικοι Μαντριών.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 592 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

Καθεχρονικές πλήμμυρες μαστίζουν τους 450 περίπου εκτοπισμένους κατοίκους Μαντριών Πάφου, γιατί τα παγκέτα είναι πιο ψηλά από τους δρόμους, μ' αποτέλεσμα σε κάθε βροχόπτωση να επακολουθούν αναπόδραστα οι προαναφερθείσες πλήμμυρες.

Μέχρι πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 593 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1992.

«Εδώ και ένα μήνα -από την έναρξη των επιχειρήσεων στον Περισικό Κόλπο- τα μέλη της αστυνομικής δύναμης εργάζονται υπερωρίες χωρίς ημιαργίες. Συγκεκριμένα στις πρώτες δεκαπέντε μέρες της κρίσης, αντίς εξάωρη υπηρεσία, δούλεψαν δωδεκάωρη και στη συνέχεια οκτάωρη αντίς εξάωρη.

Πότε θα προωθηθεί η διαδικασία αποπληρωμής των υπερωριών τους, σύμφωνα άλλωστε και με τις δοθείσες διαβεβαιώσεις για έγκαιρη αποπληρωμή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 594 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Ν' αναδασωθεί η οροσειρά Αγίου Γεωργίου, που περιβάλλει τη μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου - γιατί τα πεύκα που παλιότερα φυτεύτηκαν ξεράθηκαν λόγω και της ανομβρίας- μιας κι είναι εξόφθαλμοι οι τουριστικοί, περιβαλλοντικοί κι άλλοι λόγοι που επιβάλλουν την αναδάσωση χώρων ή όρο (λόφο) σειρών που περιβάλλουν τα μοναστικά μας καθιδρύματα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 595 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Ο δρόμος (δυο περίπου χιλιόμετρα) από τον κύριο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς τη μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου που χιλιάδες επισκέπτες του μοναστηριού τον αξιοποιούν, καθώς και πολλοί τουρίστες που κατευθύνονται στην

παρακείμενη ακτή βρίσκεται -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε κατά τη (στις 16/2/91) επίσκεψή μας στη μονή- σε πολύ κακή κατάσταση, ενώ το γιοφύρι που βρίσκεται στον υπό αναφορά δρόμο κινδυνεύει από τη διέλευση των φορτηγών.

Στοχοθετείται και πότε η επιδιόρθωσή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 596 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευσθεί η δημιουργία των εξαγγελθέντων δυο πάρκων στα Μαντριά ζητούν οι κάτοικοι.

Πότε υλοποιείται το σχέδιο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 597 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 22 Φεβρουαρίου 1991.

«Από καιρό τώρα πολλές κυβερνητικές υπηρεσίες στην Πάφο έχουν στεγαστεί σε ιδιωτικά κτίρια. Σαν τέτοιες αναφέρουμε το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος, το Γραφείο Εργασίας, το Γραφείο Ευημερίας, το Γεωργικό Τμήμα και το Κτηματολόγιο. Σύντομα μάλιστα θα μεταστεγαστεί και το Κεντρικό Ταχυδρομείο Πάφου.

Ταυτόχρονα τα κτίρια που εγκαταλείπονται μένουν αναξιποίητα. Καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Ποιο το κόστος στέγασης των κυβερνητικών υπηρεσιών σε ιδιωτικά κτίρια υπό μορφή ενοικίου;
2. Υπάρχει οποιαδήποτε μελέτη για τη στέγαση των υπηρεσιών αυτών σε καινούργια κυβερνητικά κτίρια;
3. Τι προγραμματισμός υπάρχει για την αξιοποίηση των εγκαταλειμμένων κυβερνητικών κτιρίων στην Πάφο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 598 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Σε σχέση με τα σοβαρά προβλήματα του οδικού δικτύου της πόλης και επαρχίας Πάφου, που θέτουν καθημερινά σε κίνδυνο και ταλαιπωρία το κοινό της επαρχίας μας, καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Με την ανέγερση και τη λειτουργία του Νέου Νοσοκομείου Πάφου παρουσιάστηκαν σοβαρά κυκλοφοριακά προβλήματα. Οι υφιστάμενες προσβάσεις είναι ανεπαρκείς. Σε σχέση μ' αυτό ρωτούμε αν υπάρχει σχεδιασμός σύνδεσης του Νέου Νοσοκομείου με το βόρειο παρακαμπτήριο και αν υπάρχει προγραμματισμός για καλύτερη σύνδεση του Νέου Νοσοκομείου με την πόλη.
2. Γιατί καθυστερεί η κατασκευή του βόρειου παρακαμπτηρίου;
3. Αναφορικά με το δρόμο Δρούσιος-Προδρομίου στους προϋπολογισμούς του 1991 υπάρχει πρόνοια £200,000. Γιατί καθυστερούν τα βελτιωτικά έργα, εφόσον υπάρχουν και οι ανάλογες πιστώσεις;
4. Το τμήμα του δρόμου Πάφου -Μαραθούντας -Επισκοπής παρά τη Μαραθούντα μένει ημιτελές από το 1990. Στους προϋπολογισμούς του 1991 δεν υπάρχει καμιά πρόνοια και οι εργασίες σταμάτησαν, με αποτέλεσμα φθορές στο ημιτελές οδόστρωμα, ταλαιπωρία του κοινού και κίνδυνο πρόκλησης δυστυχημάτων. Τι προγραμματισμός υπάρχει για τον πιο πάνω δρόμο;

5. Από το 1990 άρχισαν οι εργασίες για βελτίωση του δρόμου από τον κύριο δρόμο Πάφου - Πόλεως Χρυσοχούς προς Σίμου - Δρύμου - Άγιο Δημητριάνο. Στους προϋπολογισμούς του 1991 υπάρχει πρόνοια £50,000 που δεν είναι επαρκής για τη συμπλήρωση του οδοστρώματος. Πότε θα ολοκληρωθούν τα έργα για ασφαλτόστρωσή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 599 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι δρόμοι του προσφυγικού οικισμού Μούτταλου Πάφου βρίσκονται -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε σε επίσκεψή μας, στις 16/2/91- σε πολύ άσχημη κατάσταση, γι' αυτό κι οι εκτοπισμένοι κάτοικοι του οικισμού ζητούν την άμεση επιδιόρθωσή τους.

Στοχοθετείται -κι αν ναι, πότε- η προώθηση του θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 600 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είχε στις 30/11/1990 εξαγγείλει, κατά τη συνάντηση του αρμόδιου Υπουργού με τους κοινοτάρχες των κοινοτήτων Τηλλυριάς και Κάμπου, καθώς και με τα μέλη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής (όπως και άλλους ενδιαφερόμενους Βουλευτές) πως σε ένα τρίμηνο θα είχε την τελική απάντηση για τα σχέδια αναφορικά με τον όλο σχεδιασμό του δρόμου Τηλλυριάς-Κάμπου.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 601 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Ο δρόμος Πύργου-Πάφου αποτελεί κύριο ανασταλτικό παράγοντα (λόγω της πολύ κακής κατάστασής του) στην ανάπτυξη όχι μόνο της κοινότητας Κάτω Πύργου, αλλά και των κοινοτήτων Πάνω Πύργου, Πηγαϊνειών και Μοσφιλιού.

Πότε στοχοθετείται η ριζική βελτίωσή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 602 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Κάτω Πύργου διερωτούνται πότε θα αρχίσουν τα κατασκευαστικά έργα για εκτέλεση του κλειστού αγωγού στην κοινότητα, θέμα για το οποίο προνοείται η εκδαπάνηση ποσού £474.000.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 603 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Πέρα και πρόσθετα από την πολύ καλή πρωτοβουλία της Ένωσης Αθλητικογράφων Κύπρου (ΕΑΚ) να προχωρήσει στην καθιέρωση του θεσμού της ετήσιας βράβευσης των άριστων αθλητών μας, δε θα 'πρεπε κι ο ΚΟΑ, ως επίσημος οργανισμός -κι αυτό είναι που ιδιαίτερα μετρά, η επίσημη καταξίωση κι αναγνώριση- να προβληματιστεί για τη θεσμοθέτηση κάποιων κριτηρίων με βάση τα οποία να βραβεύονται οι Κύπριοι αθλητές;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 604 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή, σύμφωνα με θετικές πληροφορίες μας, πολλοί ξένοι ταξιδεύοντας με γιωτ γύρω από την Κύπρο κι επιστημαίνοντας ναυάγια ή αρχαιότητες, τις συλούν -π.χ. στην περιοχή του κόλπου 'Τα τζόνια', στον Ακάμα, απέναντι στ' αριστερό

από τα δυο νησάκια, όπου υπήρχε αρχαίο λιμάνι, οι τεράστιοι κίονες κι άλλα αρχαία αντικείμενα που βρίσκονταν στη θάλασσα σήμερα δεν υπάρχουν· το ίδιο συνέβηκε και στην περιοχή της 'Φοντάνα Αμορόζα', Β.Α. του Ακάμα, όπου και αρχαίο λιμάνι, απ' όπου όλες οι αρχαιότητες έχουν εξαφανιστεί· το ίδιο συνέβηκε στο Κάβο Γκρέκο, όπου αρχαίο ναυάγιο πλοίου, σε βάθος 80 ποδών (γνωστό και στο Μουσείο του Λονδίνου), εφοδιασμένο με χρυσά νομίσματα, Ingot, έχει παντελώς συληθεί, ενώ και το ίδιο ακόμα το πλοίο έχει συναποκομιστεί· εξάλλου, στην ίδια περιοχή συλήθηκε ακόμα ένα ναυάγιο με μεσαιωνικά αγγεία κι άλλα άγνωστα αντικείμενα- πώς στοχοθετεί το αρμόδιο Υπουργείο να θέσει ανασταλτικό φραγμό στην απαράδεκτη και καταστροφική αυτή για τον πολιτισμό μας πρακτική;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 605 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Παρά τις υποσχέσεις για θετική αντίκριση και επαναστάθμιση του όλου θέματος της ορθής κατασκευής (επανακατασκευής) λιμενοβραχιόνων στον Πύργο, καμιά εξέλιξη στο σοβαρό τούτο πρόβλημα -όπως σε νέα επιτόπια επίσκεψή μας (στις 17.2.91) συνοδευόμενοι από επηρεαζόμενους κατοίκους διαπιστώσαμε- δε σημειώθηκε, με αποτέλεσμα η θάλασσα, λόγω λαθεμένης κατασκευής των λιμενοβραχιόνων, να καταστρέφει όχι μόνο την παραλία, αλλά και μεγάλες εκτάσεις οικοπεδοποιήσιμης γης σε βάρος μιας μεγάλης ομάδας (ΣΠΕ Πύργου, αποθήκη χαρουπιών, Ειρήνης Π. Μαυρογιαννη, Αντρέα Στυλ. Κούρτη, Αρίσταρχου Διογένους, Αντρούλας Κοκκινίδου, Ξενοδοχείο 'Τήλος', Ειρήνης Χαραλαμπίδου, Δημήτρη Κουταλιανού κ.ά.) ιδιοκτητών γης στην περιοχή.

Πώς και πότε θα αντικριστεί το σοβαρότατο τούτο για τους κατοίκους του Πύργου πρόβλημα, που τους κρατεί για καιρό σε αγωνία και διαρκή προβληματισμό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 606 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Πριν από ένα περίπου μήνα δόθηκε άδεια ελεύθερης εισαγωγής καρβούνων, με αποτέλεσμα εκατοντάδες κάτοικοι της ακριτικής Τηλλυριάς να κινδυνεύουν να παραμείνουν άνεργοι και να χάσουν έτσι και το τελευταίο έρεισμα επιβίωσης των ίδιων και των οικογενειών τους.

Γιατί δόθηκε η άδεια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 607 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Να χαριστούν τα χρέη για την κατασκευή των αγροτικών δρόμων ή τουλάχιστον να ληφθεί απόφαση για καθορισμό της κοινοτικής συνεισφοράς (τόσο για τα χρέη των αγροτικών δρόμων της κοινότητας όσο και για άλλα αναπτυξιακά έργα) στο 1/6 αντίς στο 1/4, ζητούν οι κάτοικοι Παχύαμμου.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα της ακριτικής αυτής κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 608 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Μικρή, πρόσθετη, κρατική βοήθεια (ύψους 10,000 λιρών) για αποπεράτωση της (και με πολλές κοινοτικές προσπάθειες και λαϊκές συνεισφορές, καθώς και με τη συγκινητική πρωτοβουλία του ιερέα, Παπα-Θεοδώρου Παπαμιχαήλ) ανεγειρόμενης εκκλησιάς του Αγίου Ραφαήλ, στην κοινότητα Παχύαμμου, μας ζήτησαν να προωθήσουμε οι χωριτικές και κοινοτικές αρχές.

Πώς αντιμετωπίζεται η έκκληση στην ευγενική αυτή πρωτοβουλία των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 609 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ανεγερθεί στον Παχύαμμο μνημείο και παράλληλα μουσείο των πεσόντων 64 εθνοφρουρών στις μάχες της Τηλλυριάς στα 1964 ζήτησαν ο κοινοτάρχης Βάσος Χριστοφίδης, τα μέλη της χωριτικής αρχής Καλοζώνης Θεοχάρους, Νέαρχος Λοΐζου, ο ιερέας Παπα-Θεόδωρος Παπαμιχαήλ, καθώς κι άλλοι κάτοικοι κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πού βρίσκεται το λογικό και σωστό τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 610 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Την επίστευση της επίλυσης (προ του θέρους) του υδρευτικού προβλήματος από τη νέα πηγή, στην τοποθεσία 'Γερατσιά', καθώς και την αντικατάσταση των (από εικοσαετίας) τοποθετηθεισών (και σκουριασμένων σήμερα) σωληνώσεων ζήτησαν (σε επίσκεψή μας, στις 16/2/91) οι κάτοικοι Παχύαμμου.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 611 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Μείωση των οικιστικών ζωνών από 300 σε 200 πόδια στην παραλία ζητούν οι κάτοικοι Παχύαμμου.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 612 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Παχύαμμου ζητούν τη δημιουργία ακόμα δυο λιμενοβραχιόνων στην παραλία για την εφέλκυση σ' αυτήν άμμου με στόχο την τουριστική (κι άλλη) αξιοποίησή της.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 613 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 22 Φεβρουαρίου 1991.

«Η ακριτική κοινότητα της Δερύνειας, με επανειλημμένα διαβήματα προς την κυβέρνηση, ζητά να δοθεί προτεραιότητα στη βελτίωση, ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση μέρους του βασικού δρόμου της περιοχής από την εκκλησία μέχρι την πλατεία Δερύνειας. Πρόκειται για βασική οδική αρτηρία που συνδέει την περιοχή με το Παραλίμνι και την Αγία Νάπα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:-

- 1) Γιατί δε δίνεται προτεραιότητα στη βελτίωση του πιο επικίνδυνου μέρους του δρόμου που περνά από τη Δερύνεια;
- 2) Προγραμματίζεται να βελτιωθεί φέτος ο δρόμος που περνά από την εκκλησία μέχρι την πλατεία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 614 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Φεβρουαρίου 1991.

«Τη δημιουργία αγροτικών δρόμων ζητούν οι κάτοικοι Μοσφιλιού για:

- (i) λειτουργία τους και ως πυρασφαλιστικών δρόμων (οι Τούρκοι εισβολείς καθεχρονικά, κάθε καλοκαίρι, καίουν δασικά κι άλλα δέντρα' φέτος

έκαψαν ελιές, χαρουπιές, αμυγδαλιές και άλλα δέντρα) δεδομένου άλλωστε πως δεν υπάρχουν, όπως αναφέρουν, πυρασφαλιστικοί δρόμοι.

- (ii) καλύτερη αξιοποίηση των κτημάτων τους και
- (iii) υποβοήθηση του οικιστικού τους προγράμματος.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 615 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Φεβρουαρίου 1991.

«Όπως μας αναφέρθηκε από μέλη της χωρικής αρχής και άλλους κατοίκους Μοσφιλιού σε επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 17/2/91, επιστρώθηκε με πρέμιξ ένα μέρος μόνο (κάπου 300 μέτρα) του κεντρικού δρόμου της κοινότητας και οι σχετικές εργασίες σταμάτησαν.

Πότε, διερωτώνται, θα ολοκληρωθεί η (πολύ καλή) πρωτοβουλία που άρχισε για διαπλάτυνση και επιστρωση με πρέμιξ ολόκληρου του κεντρικού δρόμου της κοινότητας και πότε θα δρομολογηθούν οι διαδικασίες για βελτίωση και άλλων δρόμων της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 616 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Μοσφιλιού ζητούν να πληροφορηθούν πώς εξελίσσονται τα θέματα:

- (i) της τουρκοκυπριακής γης Μανσούρας - Αγίου Θεοδώρου,
- (ii) της επίλυσης του υδρευτικού προβλήματος των κτηνοτρόφων Πηγαινιών και
- (iii) της ανάγκης επιτάχυνσης των διαδικασιών αντικατάστασης του συστήματος διασωλήνωσης του πόσιμου νερού, που -εγκατεστημένο από το 1957- σκουρίασε, εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία των κατοίκων και έχει απώλειες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 617 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Φεβρουαρίου 1991.

«Τη δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης ζητούν κι οι κάτοικοι Μοσφιλιού, προκειμένου να υποβοηθηθεί και η κοινότητα, αλλά και οι κτηνοτρόφοι που βόσκουν τα κοπάδια τους στις περιοχές Μανσούρας-Αγίου Θεοδώρου.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση αρ. ΕΕ' 618 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 26 Φεβρουαρίου 1991.

«Σε πολλές κατοικίες του χωριού Μιτσερό παρουσιάζονται ρωγμές που συνδέονται από τους κατοίκους με τη δραστηριότητα των λατομείων στην περιοχή.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει για τα πιο κάτω σχετικά με το πρόβλημα:

1. Ποια η σχέση των πολλών ρωγμών σε κατοικίες με τις εκρήξεις των λατομείων;
2. Αν υπάρχει σχέση μεταξύ των δύο, ποια μέτρα προτίθεται η κυβέρνηση να πάρει για να σταματήσει το πρόβλημα και να αποζημιωθούν οι κάτοικοι;

3. Θεωρεί το Υπουργείο αναγκαία την εποπτεία των δραστηριοτήτων των λατομείων από ειδικούς Γεωλόγους-Μεταλλειολόγους επιστήμονες και, αν ναι, διαθέτουν τέτοια εποπτεία τα λατομεία που δραστηριοποιούνται στην περιοχή Μιτσερού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 619 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι μπανανοπαραγωγοί Πάφου αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα διάθεσης και ειδικότερα εξαγωγής της παραγωγής τους το οποίο οξύνθηκε μετά τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν σκοπεύει να επιδοτήσει και γενικά να υποβοηθήσει την εξαγωγή μπανανών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 620 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι επισκέπτες του Νέου Νοσοκομείου Πάφου διαμαρτύρονται, διότι δεν υπάρχουν δημόσια τηλέφωνα επικοινωνίας.

Στο Νοσοκομείο της Πόλης Χρυσοχούς λειτουργεί μόνο μια τηλεφωνική γραμμή για τις ανάγκες του νοσοκομείου, των Οδοντιατρικών και Υγειονομικών Υπηρεσιών.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αναφορικά με τα μέτρα που παίρνει για εγκατάσταση πρόσθετων τηλεφωνικών γραμμών και λύση αυτών των προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 621 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πέγειας ζητά την αποπεράτωση του σημαντικού δρόμου προς την εκκλησία Αϊ-Γιώργη.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο αυτό το έργο θα είναι στους προϋπολογισμούς του 1992 και θα εκτελεστεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 622 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 25 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πέγειας κατήγγειλε επανειλημμένα το απαράδεκτο γεγονός να ακούει ο ένας κάτοικος την τηλεφωνική συνδιάλεξη άλλου, λόγω των ελαττωματικών εγκαταστάσεων και όμως το σοβαρό αυτό πρόβλημα παραμένει εδώ και χρόνια άλυτο.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά μ' αυτό το πρόβλημα, τους λόγους που δεν αντιμετωπίστηκε και πότε θα επιλυθεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 623 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πέγειας και ιδιαίτερα η νεολαία ζητά κρατική αρωγή και βοήθεια για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα κατά πόσο σκοπεύει να συμβάλει στην ικανοποίηση αυτού του αιτήματος που αφορά μια μεγάλη και αναπτυσσόμενη κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 624 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή ο Υπουργός Εσωτερικών -απαντώντας, στις 29/3/90, σε ερώτησή μας (ΕΔ' 457, 29/12/89)- ανέφερε πως 'η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου—Λακατάμιας θα συνεχιστεί φέτος με ποσό δέκα χιλιάδων λιρών' κι επειδή το όλο θέμα δεν προωθήθηκε, οι κάτοικοι ζήτησαν, στην τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα (23.2.91), να επαναφέρουμε αρμόδια το θέμα, με στόχο τη διακρίβωση της όλης πορείας του.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 625 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Στην εγκατάσταση σύγχρονου ραντάρ για σκοπούς ελέγχου της αεροπορικής κίνησης στον τομέα του κυπριακού FIR—που θεωρούν μάλιστα και 'δικό' τους—προχωρούν, σύμφωνα με κοινοποιηθείσες πληροφορίες, οι Τούρκοι, αναβαθμίζοντας τον παράνομο πύργο ελέγχου που λειτουργεί στο (επίσης παράνομο) αεροδρόμιο Τύμπου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 626 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Ευθύνη της κυβέρνησης θεωρούν οι κάτοικοι Κ. Πύργου την παρακολούθηση και κανονική συντήρηση του αρδευτικού έργου 'Πλατύ', στον Κ. Πύργο, μιας κι η εκτέλεσή του έγινε (κατά τρόπο λαθεμένο) από την ίδια την κυβέρνηση. Σ' αυτό επιμένουν οι κάτοικοι Κ. Πύργου Τηλλυριάς κι ιδιαίτερα ο κοινοτάρχης και τα μέλη της αρδευτικής επιτροπής, με τους οποίους και συζητήσαμε το περιεχόμενο της (με ημερομ. 14.2.90) απάντησης του Υπουργού Γεωργίας στην υπ' αρ. ΕΕ' 16 (ημ. 28.7.90) ερώτησή μας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 627 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Δεδομένου πως οι δήμοι, κι ιδιαίτερα οι κατεχόμενοι, μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στη συντήρηση του εκλείποντος λαογραφικού, εθνογραφικού, ιστοριογραφικού, γλωσσολογικού, φιλολογικού (ιδιαίτερα των δημοτικών τραγουδιών) κι άλλου υλικού, δε θα 'πρεπε το αρμόδιο Υπουργείο να ενθαρρύνει/υποβοηθήσει τους δήμους (κι ιδιαίτερα τους κατεχόμενους) να προχωρήσουν στην έκδοση (είτε μ' εξειδικευμένους τόμους είτε με ετήσια δελτία -όπως π.χ. εκδίδει ο δήμος Αγλαντζιάς—με τη βοήθεια γνωστών ερευνητών) του υλικού αυτού, ιδιαίτερα προτού εκλείψει κι η τελευταία γενιά που γεννήθηκε κι αντρώθηκε στις κατεχόμενες κοινότητες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 628 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή σ' απάντησή του σε ερώτησή μας (ΕΔ' 358 29/12/1989) ο Υπουργός Εσωτερικών μας πληροφορούσε (στις 28/3/1990) πως 'η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου προς το νέο δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού θα συνεχιστεί φέτος με ποσό είκοσι πέντε χιλιάδων λιρών' κι επειδή το ποσό αυτό δεν έχει εκδαπανηθεί κι επειδή είναι γνωστή η ζωτικότητα του δρόμου τούτου, οι κάτοικοι μας παρακάλεσαν, κατά την πρόσφατη (με συμμετοχή μας) πορεία που πραγματοποίησαν προς το εργοστάσιο ΝΤΕΞΕΛ (στις 23.2.91), και μάλιστα υπό βροχή— γεγονός που παρουσίαζε ανάγλυφο και σ' όλους τους συναδέλφους που

μετείχαν στην πορεία το δημιουργημένο πρόβλημα, με τ' αυτοκίνητα να βυθίζονται στη λάσπη- να τους πληροφορήσουμε, αφού ενημερωθούμε από το αρμόδιο Υπουργείο, τότε προωθείται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 629 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι της υπαίθρου υποβάλλουν έντονο το παράπονο, γιατί ενώ στ' αστικά κέντρα επιχορηγούνται από το κράτος οι ιδιωτικές γεωτρήσεις σε σπίτια, ανάλογη πρακτική δεν υφίσταται και στην περίπτωση της υπαίθρου.

Γιατί, ερωτούν, ακολουθείται αυτή η ανισοσκελής διαδικασία, που υποβαθμίζει και θέτει σε δευτερεύουσα μοίρα την ύπαιθρο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 630 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να αποδεσμευτούν οι ιδιοκτήτες γης από το χρεολύσιο για τα έξοδα διάνοιξης της γεώτρησης και της διασωλήνωσης του αρδευτικού έργου 'Δήματα' ζητούν ξανά οι κάτοικοι Αρεδιού—το θέμα επαναφέρθηκε στον Υπουργό Γεωργίας και στις 14.12.90- γιατί η απόδοση της γεώτρησης (λόγω της φετινής ανομβρίας) μειώθηκε (από 20 σε 3 τόνους), ενώ τα μέλη της αρδευτικής επιτροπής ζητούν να εξορυχθεί νέα γεώτρηση για το ενδεχόμενο μη αντάκαμψης της υφιστάμενης.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 631 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ανακατασκευαστούν τα αρδευτικά αυλάκια στον κύριο δρόμο, που έχουν κλειστεί κατά την εκτέλεση των οδικών έργων, και να γίνει άμεσα ο αναγκαίος τοίχος αντιστήριξης στο ταμιενταύλακο του αρδευτικού που έχει υποσκαφθεί και από τις πρώτες βροχές θα καταστραφεί ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 632 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ληφθούν μέτρα για να προστατευθούν οι δυο διατρήσεις του πόσιμου νερού, μιας και βρίσκονται σε κατοικημένες περιοχές -η μια βρίσκεται στον 'Άγιο Γιάννη και δίπλα από το δημοτικό σχολείο κι η άλλη στο δρόμο Αρεδιού-Μαλούντας- και να γίνει εφεδρική διάτρηση για να καλύπτει τις αυξημένες ανάγκες τους καλοκαιρινούς μήνες ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 633 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ληφθούν μέτρα από την Επαρχιακή Διοίκηση για τη διάνοιξη του αγροτικού δρόμου, που παραμένει κλειστός για είκοσι και περισσότερα χρόνια, πράγμα που εμποδίζει τη διάβαση των γεωργοκτηνοτρόφων, ζήτησαν οι κάτοικοι Αρεδιού σε επισκέψεις μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 634 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ληφθούν άμεσα μέτρα για κατάλληλη διασωλήνωση των νερών της βροχής και για επιχωμάτωση των παγκέτων που αφέθηκαν ανοικτά κατά την

επισκευή του δρόμου και που συνιστούν κίνδυνο για μικρούς και μεγάλους, ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού. Ζητούν επίσης να κατασκευαστούν πεζοδρόμια για την προστασία των πεζών γενικά και ειδικά των παιδιών κατά τη μετάβασή τους στο δημοτικό σχολείο.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 635 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Την εξ ολοκλήρου ανάληψη από το κράτος -κι όχι μόνο του 50%, όπως έχει πρόσθετα αποφασιστεί- της δαπάνης για εγκατάσταση ηλεκτρικού ρεύματος στη δημιουργημένη κτηνοτροφική περιοχή Αρεδιού, μιας και το 42% των κατοίκων είναι πρόσφυγες -και ανάλογη ποσόστωση υπάρχει και στους επηρεαζόμενους κτηνοτρόφους- ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαίω τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 636 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Παρά το γεγονός ότι προβλέπεται η λειτουργία του Νέου Νοσοκομείου Λεμεσού περί το τέλος του χρόνου, εντούτοις οι ελλείψεις που παρουσιάζει το σημερινό Νοσοκομείο σε βασικούς τομείς θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από τώρα.

- (α) Η παρουσία νευροχειρουργού είναι απαραίτητη, λόγω των αυξημένων δυστυχημάτων και κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων που πρέπει ν' αντιμετωπίζονται έγκαιρα.
- (β) Η παντελής απουσία νευρολόγου δε βοηθά στην αντιμετώπιση σχετικών προβλημάτων.
- (γ) Το ίδιο ισχύει και για την ανάγκη παρουσίας χειρουργού ουρολόγου.
- (δ) Η παρουσία δεύτερου δερματολόγου είναι αναγκαία, γιατί, όταν ο δερματολόγος βρίσκεται με άδεια ή απουσιάζει, το κοινό ταλαιπωρείται.
- (ε) Η ίδια ανάγκη επιβάλλει την παρουσία και δεύτερου ωτορινολαρυγγολόγου.
- (στ) Πρέπει να λειτουργήσει και πάλι ο εγκεφαλογράφος του Νοσοκομείου Λεμεσού, για να μην ταλαιπωρούνται οι ασθενείς που στέλλονται στη Λευκωσία περιμένοντας σειρά.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο θα καλυφθούν αυτές οι ανάγκες άμεσα, μιας και η λειτουργία του Νέου Νοσοκομείου προβλέπεται προς το τέλος του 1991».

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 637 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Βρισκόμαστε στο τέλος του 20ού αιώνα και στα πρόθυρα του 21ου και όμως το θέμα της φθειρίασης δεν έχει αντιμετωπιστεί.

Το πρόβλημα έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις τόσο στη Δημοτική όσο και στη Μέση Παιδεία και τα μέτρα που λαμβάνονται αποδείχθηκαν ανεπαρκή για την καταπολέμησή της.

Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το αρμόδιο Υπουργείο για την αποτελεσματική και ριζική καταπολέμηση της φθειρας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 638 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Όπως είναι γνωστό, στη Ν. Αφρική κατοικούν σήμερα γύρω στις 45 - 50 χιλιάδες Ελληνοκύπριοι. Οι συμπατριώτες μας αυτοί αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα, επειδή ως κράτος δεν έχουμε διπλωματικές σχέσεις με αυτή τη χώρα, λόγω των γνωστών κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Σε πρόσφατη επίσκεψη διακομματικής μας αποστολής στη Ν. Αφρική, έπειτα από πρόσκληση των εκεί Κυπρίων αποδήμων, είδαμε και ζήσαμε από κοντά τους φόβους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτοί οι άνθρωποι στη μακρινή τούτη χώρα στον εμπορικό τομέα, στην έκδοση των διαβατηρίων τους, στον επαναπατρισμό τους, στην υποβάθμισή τους ως αποδήμων, όπως ισχυρίζονται, και πολλά άλλα.

Σε σύσκεψη που είχαμε μαζί τους ζήτησαν να μεταφέρουμε προς την κυβέρνηση, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα αιτήματα:

- (α) την αναβάθμιση του εκεί αντιπροσώπου μας,
- (β) το διορισμό εμπορικού ακόλουθου,
- (γ) την απευθείας αεροπορική σύνδεση της Ν. Αφρικής με την Κύπρο.

Τονίστηκε επίσης ότι οι Κύπριοι εκεί δεν είναι τη χώρα της Ν. Αφρικής που αντιπροσωπεύουν αλλά τους Κύπριους αποδήμους.

Με αφορμή το γεγονός ότι η χώρα αυτή τον τελευταίο καιρό έκαμε αρκετά ανοίγματα για εκδημοκρατισμό της και πάταξη των φυλετικών διακρίσεων και νοουμένου ότι μόλις χθες η Σοβιετική Ένωση διακήρυξε την πρόθεσή της και σύντομα μεταβαίνει στη Ν. Αφρική εμπορική αποστολή για υπογραφή σύμβασης για ανάπτυξη των εμπορικών σχέσεων των δύο χωρών, όπως έπραξαν προ πολλού και όλες οι πρώην Ανατολικές χώρες και πολλές άλλες σ' όλο τον κόσμο, καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο προτίθεται και πότε, να ικανοποιήσει τα δίκαια αιτήματα των εκεί συμπατριωτών μας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 639 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να προχωρήσει στην κατάθεση νομοσχεδίου που θα προνοεί για τη μονιμοποίηση εκείνων των Βοηθών Χωρομετρών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας που εργάζονται πάνω σε ωρομίσθια βάση με πολυετή υπηρεσία και που έχουν επιτύχει στις εξετάσεις που ίσχυαν παλαιότερα για σκοπούς απόκτησης δικαιώματος διορισμού σε ορισμένες θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 28 Μαρτίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991.
- 3) Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1991.
- 4) Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Νόμος του 1991.

- 5) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991.
- 6) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991.
- 7) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.
- 9) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.
- 10) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991.
- 11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991.
- 12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991.
- 13) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991.
- 14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1991.
- 15) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1991.
- 16) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1991.
- 17) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991.
- 18) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1991.
- 19) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1991.
- 20) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1991.
- 21) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1991.
- 22) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1991.
- 23) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1991.
- 24) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1991.
- 25) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1991.
- 26) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1991.
- 27) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1991.
- 28) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1991.
- 29) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1991.
- 30) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1991.
- 31) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1991.
- 32) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1991.
- 33) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1991.
- 34) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

- 35) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990 Νόμος του 1991.
- 36) Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991.
- 37) Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.
- 38) Ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 39) Ο περί Σχολικών Εφορειών Νόμος του 1991.
- 40) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 41) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 42) Ο περί Σχολικών Βοηθών (Όροι Εργασίας και Μισθοδοσίας) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 43) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 44) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 45) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 46) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 47) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 48) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
- 49) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 50) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 51) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 52) Ο περί της Εξασφάλισης Αξιοπρεπούς Διαβίωσης των Πολιτών της Δημοκρατίας Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 53) Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 54) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
- 55) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 56) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 57) Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 58) Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

- 59) Ο περί Κοινοκτημοσύνης της Περιουσίας των Συζύγων Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 60) Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1990.
- 61) Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) Νόμος του 1990.
- 62) Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 63) Ο περί των Υπηρεσιών και του Προσωπικού της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 64) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.
- 65) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 66) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.
- 67) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 68) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 69) Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 70) Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 71) Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμος του 1991.
- 72) Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 73) Ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 74) Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 75) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 76) Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 77) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 78) Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Έξωσης (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 79) Ο περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962-1987 Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 80) Ο περί της Απαγορεύσεως της Απόρριψης Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 81) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1991.
- 82) Οι περί Αξιοματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

- 83) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 84) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 85) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 86) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 87) Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας «LIMASSOL SHERATON MARINA» (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 88) Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 89) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1991.
- 90) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάχνας του 1991.
- 91) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1991.
- 92) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1991.
- 93) Οι περί Ιατρών (Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 1991.
- 94) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 95) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κίνησης) Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 96) Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 97) Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 98) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1991.
- 99) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 100) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.
- 101) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 102) Οι περί Κρατικού Αρχείου (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 103) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 104) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού—Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 105) Οι περί Ταμείου Προνοίας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991.
- 106) Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

- 107) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κάθηκα του 1991.
- 108) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1991.
- 109) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτωμένους Αυτών) (Όμοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 110) Οι περί Αεροσκαφών Υπεριπτάμενων της Περιοχής Πληροφοριών Πτήσεων (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 111) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών του 1991.
- 112) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1991.
- 113) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σαλαμιούς του 1991.
- 114) Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 115) Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 116) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 117) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.
- 118) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991.
- 119) Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Κανονισμοί Προσφορών του 1991.
- 120) Οι περί Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού—Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού και Λειτουργού Προσωπικού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 121) Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού—Θέσεις Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού και Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 122) Οι περί Υπουργείου Οικονομικών—Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Ανώτερου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Α', Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Βοηθού Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 123) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού του 1991.
- 124) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κιτίου του 1991.
- 125) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορμήδειας του 1991.

- 126) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών του 1991.
- 127) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών του 1991.
- 128) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού του 1991.
- 129) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοτύμπου του 1991.
- 130) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Καλαβασού του 1991.
- 131) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κόρνου του 1991.
- 132) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου του 1991.
- 133) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορόκλινης του 1991.
- 134) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου του 1991.
- 135) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' : Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' : Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' :

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παρατηρούμενη, μετά την τελευταία αύξηση των πετρελαιοειδών, αυθαίρετη ανατίμηση διάφορων προϊόντων, αναγκαία μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος και οι ευθύνες της κυβέρνησης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (6.12.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (9.8.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η αδικία που έγινε από το Υπουργείο Παιδείας σε βάρος της υποψήφιας σπουδάστριας της ΠΑΚ Ανδρούλλας Αρχοντούς από το Ριζοκάρπασο που οι γονείς της είναι εγκλωβισμένοι».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα). (14.12.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη μεταστέγαση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέματα νηπιαγωγείων/προδημοτική εκπαίδευση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Προγραμματισμός επιδιορθώσεων στο Τσίρειο Στάδιο Λεμεσού».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (2.3.1990).
- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως « Η αδήριτη ανάγκη διατήρησης των κτιρίων της Αρχιγραμματείας για λόγους ιστορικούς/ πολιτιστικούς και η αναίρεση τυχόν αποφάσεων για κατεδάφισή τους από την κυβέρνηση και το Δήμο Λευκωσίας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του αξ. Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή). (26.2.1991).
- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την παρουσία κλιβάνου της εταιρείας Ντέζελ στο Τσέρι».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).
- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Σίγουρα θα χρειαστεί να κάνουμε έκτακτη συνεδρία της Βουλής για τα θέματα του Κεφαλαίου Δ', γιατί θα είμαι πολύ ευτυχής αν τα 104 θέματα της Νομοθετικής Εργασίας εξαντληθούν την Πέμπτη.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαρίστως κάνουμε έκτακτη συνεδρία. Θέλω όμως να σας πω ότι προχθές, όταν κάναμε την έκτακτη συνεδρία, με πάρα πολύ μεγάλη δυσκολία αποτελέσαμε απαρτία. Γι' αυτό, αν οι συνάδελφοι που έχουν εγγράψει αυτά τα θέματα, εξασφαλίζουν απαρτία, ας γίνει. Αλλά λέμε ότι έπρεπε το Κεφάλαιο Δ' να τερματιστεί και να περιοριστούμε στην καθαρά νομοθετική εργασία σε αυτές τις δυο συνεδρίες που μας έμειναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω εισήγηση να θεωρηθούν οι Εκθέσεις ως αναγνωσθείσες, να κυκλοφορήσουν στον τύπο, και να περιοριστούμε στο γεγονός ότι οι Εκθέσεις επί αυτών των θεμάτων θα κυκλοφορήσουν, διότι ασφαλέστατα η ανάγνωση ή και η συζήτηση εδώ θα είναι χωρίς σημασία.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, σε απάντηση αυτού που είπε ο συνάδελφος κύριος Πουμπουρής και ήταν σωστό, θα ήθελα να παρατηρήσω πως πολλοί συνάδελφοι παραπονέθηκαν ότι δεν είχαν πάρει έγκαιρα την ειδοποίηση για τη συνεδρία της Δευτέρας. Από της πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού π.χ. τουλάχιστον τέσσερις άνθρωποι μου είχαν πει ότι δεν είχαν πάρει την ειδοποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, όταν από την έδρα εξαγγέλλεται η επόμενη συνεδρία, αυτή είναι και η επίσημη ημερομηνία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έχετε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή τώρα υπάρχουν αυτοί που υπάρχουν. Αλοίμονο, αν η Βουλή θα εξαρτάται από τους απόντες Βουλευτές. Η Βουλή εξαρτάται από τους παρόντες Βουλευτές.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Πολύ σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, αν συμφωνεί η Βουλή, να θεωρηθούν οι Εκθέσεις αναγνωσθείσες και να κυκλοφορήσουν και το Κεφάλαιο Δ' να διαγραφεί.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ μαζί σας. Νομίζω ότι οι Βουλευτές έχουν καθήκον να μένουν μέσα στη Βουλή μέχρι το τέλος της συνεδρίας. Το να φεύγουμε δε σημαίνει τίποτε. Επομένως, αν δεν ακούνε τι λέμε, δικό τους πρόβλημα.

Για το Κεφάλαιο Δ' συμφωνώ με το συνάδελφο κύριο Πουμπουρή, αλλά εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι ότι ορισμένα θέματα, θέματα τα οποία είναι τεράστιας σημασίας, πρέπει να τονιστούν. Δηλαδή δεν είναι Εκθέσεις οι οποίες έγιναν έτσι, για να πούμε ότι κάτι κάναμε στις Επιτροπές.

Μια από αυτές τις Εκθέσεις είναι και για το θέμα του Τσιρείου σταδίου, του οποίου για τόσα χρόνια κανένας δεν επιλαμβανόταν μέχρι που η Βουλή—και θυμάστε ότι εσείς δώσατε τις οδηγίες αυτές—επιλήφθηκε αυτού του θέματος δραστήρια και ήρθε στην επιφάνεια ένα τρομερό πρόβλημα το οποίο αποκαλύπτει ότι θα μπορούσαμε να θρηνήσουμε όχι εκατοντάδες αλλά χιλιάδες θύματα. Δηλαδή μια τραγωδία την οποία δεν μπορώ να φανταστώ. Γι' αυτό το λόγο αυτή η Έκθεση πιστεύω ότι είναι σημαντική και δεν πρέπει να περάσει έτσι απαρατήρητη χωρίς καμιά σημασία και τέλος πάντων από μέρους των Βουλευτών εδώ να δοθούν κάποια μηνύματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο, ήδη η ομιλία σας, και καλώς την εκάμετε, έδωσε αυτό το μήνυμα. Είναι εδώ οι δημοσιογράφοι, γι' αυτό σας δώσουν περισσότερη προσοχή σε αυτή την Έκθεση.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ κι εγώ με την εισήγηση του κυρίου Πουμπουρή, αλλά ήθελα να προσθέσω—για να διασκεδάσω και τους φόβους του συναδέλφου—ότι πάνω σε σημαντικές Εκθέσεις, που θα υποδείξουν και οι Πρόεδροι των Επιτροπών, μπορείτε να κάμετε εσείς αναφορά από την έδρα, ώστε να δοθεί ιδιαίτερη σημασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε να κάνουμε μια μικρή αναφορά.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 6.56 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μανδριώτης Στέλιος
Ανδρέου Αντώνης	Μαρκίδης Αλέκος
Γεωργιάδης Δήμος	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργίου Ανδρέας	Μιχαηλίδης Θαλής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσελλή Ρήνα	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Φλουρέντζος Νίκος
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρυσστόμου Άριστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαθηκολώνης Ανδρέας	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Δήλωση του Προέδρου της Βουλής ύστερα από απόφαση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων όπως καλέσουν τις κυβερνήσεις Κύπρου-Ελλάδας να υιοθετήσουν μέτρα για τη λύση των προβλημάτων των εκπαιδευτικών που έχουν μακρά απασχόληση στην Ελλάδα και τώρα επαναπατρίζονται.

2. Δήλωση του Προέδρου της Βουλής ύστερα από απόφαση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων ότι το αίτημα των ιδιοκτητών αγροτικών ταξί για να

έχουν αδασμολόγητα αυτοκίνητα, όπως έχουν και τα αστικά ταξί, είναι απόλυτα δικαιολογημένο. Οι σύντομες αναφορές που έγιναν στο θέμα (Γλ. Κληρίδης, Α. Παναγιώτου, Α. Μαθηκολώνης και Μ. Πουμπουρής).

3. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» η σύντομη αναφορά του Βουλευτή κ. Α. Μαρκίδη πάνω στο θέμα και έγκριση αυτού σε νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων Νόμος (Αρ. 2) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

16. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταγραφής μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέννου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Στ. Μανδριώτης, Π. Στυλιανού, Ι. Κατσουνωτός, Λ. Ζαχαριάδης, Α. Ψυλλίδης) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1991» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Ν. Ηλία, Κ. Ερωτοκρίτου, Α. Γεωργίου και Ο. Δημητρίου) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

20. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πώλησεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» οι

αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Ε. Ευσταθίου, Α. Ιεροδιακόνου, Α. Ψυλλίδης, Μ. Πουμπουρής, Ντ. Κωνσταντίνου, Π. Στυλιανού, Α. Παναγιώτου και Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτής σε νόμο.

21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» οι σύντομες αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Ψυλλίδης, Μ. Παπαπέτρου, Κ. Ερωτοκρίτου, Γ. Χαραλαμπίδης, Μ. Πουμπουρής και Ε. Ευσταθίου) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

22. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και απόρριψη αυτών.

23. Απόφαση για τη σύσταση Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΟΚ-Κύπρου, οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Μάτσης, Μ. Παπαπέτρου και Α. Παναγιώτου) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

24. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Γενικού Χημείου—Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

25. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας—Θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστική) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

26. Ερωτήσεις Βουλευτών (Η παροχή άδειας για περιορισμένη χρησιμοποίηση αμμοχάλικων για την ικανοποίηση ατομικών και κοινοτικών αναγκών—Η εφαρμογή του Νόμου 1 του 1987—Η κατασκευή παραλιακού δρόμου στη Σωτήρα—Η ενίσχυση της ύδρευσης του μοναστηριού Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου—Η υδατοπρομήθεια στα Μαντριά—Η ενίσχυση της κοινότητας Μαντριών Πάφου για τη φιλοτέχνηση του εικονοστασίου της καινούργιας εκκλησίας της—Η επιδιόρθωση του τουρκοκυπριακού κινηματογράφου Μαντριών—Το αρδευτικό πρόβλημα Παχύαμμου—Η εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στην εκπαίδευση—Η έκδοση κρατικής κυπριακής βιβλιογραφίας—Η καθιέρωση κρατικού βραβείου κριτικής—Η απόσπαση δύο δόκιμων φιλολόγων για τα διεθνή κυπρολογικά συνέδρια—Η επίσπευση των βελτιωτικών έργων του κεντρικού δρόμου Κάτω Πύργου—Η θέσπιση από το Υπουργείο Παιδείας κώδικα συμπεριφοράς και η θεσμοθέτηση ειδικής υπηρεσίας που να επιμετρά και αξιολογεί τα πτυχία πανεπιστημίων—Η παροχή δύο προσαυξήσεων στα αφυπηρετούμενα μέλη της αστυνομικής δύναμης που παραμένουν καθηλωμένα διά βίου στην ίδια θέση—Η επιδιόρθωση του δρόμου προς το Κούριο από τον κύριο δρόμο Λεμεσού—Πάφου—Το αίτημα των κατοίκων Μανδριών για να εξυπηρετούνται από τα αστικά λεωφορεία Πάφου—Η επιδιόρθωση των παγκέτων στα Μαντριά—Η αποπληρωμή υπερωριών στους αστυνομικούς που εργάστηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης στον Περσικό Κόλπο—Η αναδάσωση της οροσειράς Αγίου Γεωργίου που περιβάλλει τη μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου—Η επιδιόρθωση του δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού προς τη Μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου—Η δημιουργία δύο πάρκων στα Μαντριά—Η στέγαση των κυβερνητικών υπηρεσιών στην Πάφο—Το οδικό δίκτυο Πάφου—Η επιδιόρθωση των δρόμων του προσφυγικού οικισμού Μούτταλου Πάφου—Ο σχεδιασμός του δρόμου Τηλλυριάς—Κάμπου—Η ριζική βελτίωση του δρόμου Πύργου—Πάφου—Τα κατασκευαστικά έργα για εκτέλεση του κλειστού αγωγού στον Κάτω Πύργο—Η θεσμοθέτηση κριτηρίων με βάση τα οποία να βραβεύονται οι Κύπριοι αθλητές—Η σύληση διάφορων περιοχών όπου

υπάρχουν αρχαιότητες—Η κατασκευή λιμενοβραχιόνων στον Πύργο—Η ελεύθερη εισαγωγή καρβούνων—ο καθορισμός της κοινοτικής συνεισφοράς για χρέη της κοινότητας Παχιάμμου—Αίτημα της κοινότητας Παχιάμμου για παροχή πρόσθετης κρατικής βοήθειας για αποπεράτωση της ανεγειρόμενης εκκλησίας του Αγίου Ραφαήλ—Η ανέγερση στον Παχιάμμο μνημείου και μουσείου των πεσόντων εθνοφρουρών στις μάχες της Τηλλυριάς—Η υδατοπρομήθεια στον Παχιάμμο—Η δημιουργία ακόμα δύο λιμενοβραχιόνων στην παραλία Παχιάμμου—Το αίτημα της κοινότητας Δερύνειας για βελτίωση, ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση μέρους του βασικού δρόμου της περιοχής από την εκκλησία μέχρι την πλατεία Δερύνειας—Το αίτημα των κατοίκων Μοσφιλιού για δημιουργία αγροτικών δρόμων—Οι ρωγμές που παρουσιάζονται στα σπίτια του χωριού Μιτσερό ένεκα των λατομείων της περιοχής—Το πρόβλημα διάθεσης των μπανανών της επαρχίας Πάφου—Η εγκατάσταση πρόσθετων δημόσιων τηλεφώνων στο νέο Νοσοκομείο Πάφου—Το αίτημα της κοινότητας Πέγειας για αποπεράτωση του δρόμου προς την εκκλησία Αι-Γιώργη—Πρόβλημα ελαττωματικού τηλεφωνικού δικτύου αντιμετωπίζει η κοινότητα Πέγειας—Η δημιουργία κοινοτικού γηπέδου στην Πέγεια—Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου—Λακατάμιας—Η αναβάθμιση του παράνομου πύργου ελέγχου που λειτουργεί στο αεροδρόμιο Τύμπου—Το αρδευτικό πρόβλημα Κάτω Πύργου—Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου προς το νέο δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού—Η επιχορήγηση ιδιωτικών γεωτρήσεων στην ύπαιθρο—Η αποδέσμευση από το χρεολύσιο της κοινότητας Αρεδιού για τα έξοδα διάνοιξης γεωτρήσεων και της διασωλήνωσης του αρδευτικού της δικτύου—Το αρδευτικό πρόβλημα της κοινότητας Αρεδιού—Η διάνοιξη αγροτικού δρόμου στην κοινότητα Αρεδιού—Η επιχωμάτωση των παγκέτων στην κοινότητα Αρεδιού—Το αίτημα της κοινότητας Αρεδιού για παραχώρηση ολόκληρης της δαπάνης για την εγκατάσταση ηλεκτρικού ρεύματος στην κτηνοτροφική περιοχή—Οι ελλείψεις που παρουσιάζει το νέο Νοσοκομείο Λεμεσού σε βασικούς τομείς—Η καταπολέμηση της φθειρίωσης στα σχολεία μας—Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συμπατριώτες μας στη Νότιο Αφρική—Η μονιμοποίηση των Βοηθών Χωρομετρών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 28ης Μαρτίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.50 μ.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση για τις ομόφωνες Εκθέσεις να διαβάζεται μόνο ο σκοπός.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Είναι πρόταση νόμου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Επειδή αντιλαμβάνομαι υπάρχουν περίπου 110 - 120 εκθέσεις...

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

135, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

135 λέει ο κ. Κόλοκος, εισηγούμαι να μη διαβάζονται οι Εκθέσεις και εκεί που δεν υπάρχουν διαφωνίες και είναι ομόφωνες, να μην υπάρχει καν συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Χαίρομαι που σήμερα συμφωνεί ο κ. Γαλανός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση για την εισήγηση;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Παπαπέτρου, αφήστε τον κ. Γαλανό ήσυχο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Προχθές ισχυριστήκατε ότι κάτι τέτοιο είναι αντισυνταγματικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η πρώτη Έκθεση είναι ομόφωνη.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει τοποθέτηση των κομμάτων. Θα τοποθετηθούμε ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να αναγνωσθεί; Ωραία, να αναγνωσθεί η Έκθεση.

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, κύριε Χριστοφίδη. Υπάρχουν δύο Εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε. Η πρώτη είναι η Έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών που έχει ήδη κυκλοφορήσει από τις 21 Φεβρουαρίου και έχει παραπεμφθεί για περαιτέρω μελέτη στην Επιτροπή Νομικών, από την οποία υπάρχει σήμερα συμπληρωματική Έκθεση. Επομένως, λυπούμαι που διακόπτω το συνάδελφο, πρέπει όμως να αναγνωσθεί η Έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών που είναι η πρώτη και μετά της Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, δεν έχει σημασία ποια θα διαβαστεί πρώτα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εντάξει, όπως νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Κύριε Χριστοφίδη, δεν πειράζει, διαβάστε εσείς και τις δύο Εκθέσεις.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής Εσωτερικών, αν δε σας πειράζει...

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, διαβάστε και τις δύο.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δέκα συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 27 Μαΐου 1989 και 11 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτήν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων. Παρόντες ήταν επίσης οι Βουλευτές κ. Χρ. Σολωμής και Σ. Χατζηγιάννης.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 16 Φεβρουαρίου 1989 από τους Βουλευτές κ. Χρ. Σολωμή, Ν. Μακρίδη, Σ. Χατζηγιάννη και Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η απαλλαγή των εκτοπισμένων από την υποχρέωση καταβολής τελών και μεταβιβαστικών δικαιωμάτων, όταν αποκτούν οπουδήποτε στη Δημοκρατία ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, έχουν γίνει μέχρι σήμερα πολλά για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των εκτοπισθέντων, αλλά και πάρα πολλά άλλα υπολείπονται να γίνουν για την ουσιαστική και στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό απάμβλυνση του προβλήματος αυτού μέχρι την οριστική του λύση, που δεν είναι άλλη από την επανεγκατάσταση των προσφύγων στα σπίτια τους.

Σωστά μέχρι τώρα δόθηκε προτεραιότητα στη χαμηλή εισοδηματικά τάξη των προσφύγων, αλλά σε πλήρη αντίθεση προς την αρχή της φυσικής δικαιοσύνης και της ίσης κατανομής των βαρών η μεσαία εισοδηματικά τάξη των προσφύγων παραγνωρίστηκε και αφέθηκε στο έλεος της τύχης της και της υπεράνθρωπης προσπάθειας που η ίδια καταβάλλει για επιβίωση. Η τάξη αυτή, που έχει πληγεί ανεπανόρθωτα, δε συμπεριλήφθηκε σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή σχέδιο παροχής αξιόλογης βοήθειας και φυσικά ούτε και στα προγράμματα για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος, παρ' όλο που έχουν περάσει ήδη δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια από την τουρκική εισβολή.

Κατά τους εισηγητές της υπό αναφορά πρότασης νόμου, το μέτρο που προτείνεται θεωρείται ότι θα ανακουφίσει οικονομικά τους πρόσφυγες και οπωσδήποτε τη μεσαία εισοδηματικά τάξη των προσφύγων μέχρι τη θεσμοθέτηση και την εφαρμογή της αρχής της ίσης κατανομής των βαρών.

Κατά τη μελέτη της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την Επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών τάχθηκαν ενάντια σ' αυτή, γιατί, όπως υποστήριξαν, σε περίπτωση ψήφισής της σε νόμο, θα γίνει δυσμενής διάκριση σε βάρος όσων εκτοπισμένων έχουν ήδη αγοράσει ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας και έχουν καταβάλει τα νενομισμένα μεταβιβαστικά τέλη. Από την άλλη, θα δημιουργηθεί δυσβάσταχτο οικονομικό βάρος για την κυβέρνηση, αφού το διοικητικό κόστος για την τήρηση καταστάσεων και αρχείων των δικαιούχων θα είναι πολύ ψηλό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, σχολιάζοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου, ανέφεραν ότι θεωρητικά ο προτεινόμενος νόμος αποτελεί δίκαιο μέτρο, αλλά αναμφίβολα θα πρέπει να μελετηθούν διάφορα ζητήματα, προτού ψηφιστεί σε νόμο, μερικά από τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- (α) Αν ο προτεινόμενος νόμος θα έχει αναδρομική ισχύ, ώστε να καλύπτει και όσους αγόρασαν ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας από το 1974.
- (β) Αν θα καλύπτονται και τα άτομα που προτίθενται να αγοράσουν οικοπέδο για ανέγερση κατοικίας.
- (γ) Με ποιο τρόπο θα διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος που έχει αγοράσει ακίνητη περιουσία απαλλαγμένη μεταβιβαστικών τελών τη χρησιμοποιεί πράγματι για σκοπούς κατοικίας.
- (δ) Ποια μέλη της προσφυγικής οικογένειας θα δικαιούνται το ευεργέτημα αυτό.
- (ε) Μέχρι ποιο ποσό η αγορά ακίνητης περιουσίας για σκοπούς κατοικίας θα απαλλάσσεται μεταβιβαστικών τελών.

Υπό το φως των πιο πάνω ζητημάτων και προβληματισμών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αποφάσισε να συνεχίσει τη μελέτη της προτεινόμενης πρότασης νόμου, ενώ στο μεταξύ επαναδιατύπωσε το σχετικό κείμενο, έτσι που δικαιούχοι αγοράς ακίνητης περιουσίας για σκοπούς κατοικίας απαλλαγμένης μεταβιβαστικών τελών να είναι τα πρόσωπα τα οποία κατά τον αμέσως πριν από την τουρκική εισβολή χρόνο είχαν τη μόνιμη κατοικία τους σε περιοχή που λόγω της εισβολής κατέστη απροσπέλαστη και εφόσον πρόκειται για αγορά ενός οικοπέδου ή τεμαχίου γης ή μιας κατοικίας, των οποίων η αγοραία αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα χιλιάδων λιρών. Όταν η αγοραία αξία της ακίνητης περιουσίας υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες λίρες, θα επιβάλλονται και θα εισπράττονται τα νενομισμένα τέλη για το υπόλοιπο ποσό.

Κατά τη συζήτηση της επαναδιατυπωμένης πρότασης νόμου ενώπιον της Επιτροπής, τέθηκε και πάλι το ζήτημα αν πρέπει να απαλλάσσονται από τα μεταβιβαστικά τέλη, σύμφωνα με το σκοπό της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, όλοι ανεξαιρέτως οι πρόσφυγες.

Οι εισηγητές της υπό αναφορά πρότασης νόμου υποστήριξαν και πάλι ότι η προτεινόμενη νομοθεσία πρέπει να καλύπτει όλους ανεξαιρέτως τους εκτοπισθέντες.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων υποστήριξε ότι η προτεινόμενη νομοθεσία πρέπει να καλύπτει όλες τις οργανικές οικογένειες, δηλαδή εκείνες που ήταν συγκροτημένες αμέσως πριν από την τουρκική εισβολή του 1974, καθώς και τα παιδιά αυτών των οικογενειών. Συγκεκριμένα, ο πιο

πάνω εκπρόσωπος πρότεινε την άσκηση του υπό αναφορά δικαιώματος μία φορά από τον ένα σύζυγο της οργανικής οικογένειας και από όλα τα παιδιά τέτοιων οικογενειών που γεννήθηκαν μέχρι τις 16 Αυγούστου 1974 εκτός από ένα. Εφόσον, σύμφωνα με τα κυπριακά ήθη, ο πατέρας ή η μητέρα δωρίζουν το σπίτι τους σε ένα από τα παιδιά τους για σκοπούς κατοικίας, το παιδί αυτό θα καλύπτεται θεωρητικά από την προτεινόμενη νομοθεσία, αφού το δικαίωμα μη καταβολής μεταβιβαστικών τελών θα έχει ήδη ασκηθεί από τον ένα γονέα.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δήλωσαν στην Επιτροπή ότι, δεδομένου ότι κατά το 1974 υπήρχαν 40,000 οργανικές οικογένειες και ότι για αγορά ακίνητης περιουσίας αξίας £40,000 κατά ανώτατο όριο το ύψος της απαλλαγής ανέρχεται σε £2,400 περίπου, η απώλεια οικονομικών πόρων για το κράτος θα ανέλθει σε δυσθεώρητα ύψη. Οι ίδιοι πιο πάνω εκπρόσωποι επισήμαναν ότι σε περίπτωση υιοθέτησης από την Επιτροπή της εισήγησης της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων θα προκύψει ζήτημα άνισης μεταχείρισης των εκτοπισθέντων, ιδιαίτερα σε σχέση με τα παιδιά που αποκτήθηκαν μετά το 1974.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω στοιχείων και των απόψεων που εκφράστηκαν ενώπιόν τους, τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις απόψεις τους γύρω από την υπό αναφορά πρόταση νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Κυριάκος Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω θέμα έχει ήδη κυκλοφορήσει σχετική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών στην οποία αρχικά αυτό είχε παραπεμφθεί, ύστερα όμως από απόφαση του Σώματος που λήφθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 1991 το θέμα παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, για να εξεταστεί κατά πόσο δημιουργούν οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα οι πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ενεργώντας με βάση τους όρους εντολής που πήρε από το Σώμα, πραγματοποίησε τρεις συνεδρίες στις 4, 11 και 26 Μαρτίου 1991 στις οποίες κάλεσε το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας από τον οποίο ζήτησε να εκφράσει τις απόψεις του ως προς το αν δημιουργούν οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα οι πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και Χρ. Κουρτελλάρης.

Η θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας πάνω στην υπό αναφορά πρόταση νόμου, όπως εκτέθηκε ενώπιον της Επιτροπής και όπως αναλύεται ειδικότερα σε σχετική επιστολή του ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991, επιβεβαιώνει ότι, αν η υπό αναφορά πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θεωρηθεί ότι παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης που καθιερώνεται με το άρθρο 28 του Συντάγματος, επειδή δε θα μπορούν να επωφεληθούν της απαλλαγής από τα μεταβιβαστικά τέλη όλοι εκείνοι οι εκτοπισθέντες οι οποίοι από το 1974 μέχρι σήμερα τα έχουν καταβάλει σε περιπτώσεις παρόμοιες με εκείνες τις οποίες προβλέπει η εν λόγω πρόταση νόμου. Παράλληλα τονίστηκε ότι είναι δυνατό να προκύψει άνιση μεταχείριση και στο μέλλον μεταξύ εκτοπισθέντων οι οποίοι έχουν τα οικονομικά μέσα να αγοράσουν ακίνητη περιουσία και να απαλλαγούν των μεταβιβαστικών τελών και εκτοπισθέντων οι οποίοι λόγω απορίας δεν είναι σε θέση να το πράξουν.

Για τους πιο πάνω λόγους ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εισηγήθηκε να εξεταστεί το ενδεχόμενο της δημιουργίας μηχανισμού που θα επιτρέπει να εξετάζονται αιτήσεις εκτοπισθέντων και ίσως και άλλων παθόντων και να εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής μεταβιβαστικών τελών όλοι εκείνοι οι οποίοι, βάσει κριτηρίων που θα καθοριστούν, θα δικαιούνται της ευνοϊκής αυτής μεταχείρισης.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δοσμένα στοιχεία, φρονεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές νομικές πτυχές, ιδιαίτερα ως προς τη συνταγματικότητα της πρότασης νόμου, που απαιτούν περαιτέρω προβληματισμό και μελέτη. Εξάλλου, φαίνεται ότι υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω μελέτης του θέματος με σκοπό την αναζήτηση μηχανισμών που να μπορούν να οδηγήσουν στην πραγμάτωση των σκοπών που επιδιώκονται με την παρούσα πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο, επειδή υπάρχουν ορισμένα νομοσχέδια που πρέπει να κηρυχθούν επείγοντα, να μου επιτρέψετε να προχωρήσουμε πρώτα στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Υπάρχει εισήγηση να θεωρηθεί το θέμα αυτό επείγον και να εξεταστεί σήμερα από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, καλώ την Επιτροπή να επιληφθεί του θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. Είναι αναπομπή.

Στάληκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Ισχύει και γι' αυτό το θέμα το επείγον, γι' αυτό και καλείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών να το εξετάσει αμέσως.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει παραγίνει πλέον από την κυβέρνηση, οτιδήποτε δεν αρέσει στην κυβέρνηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα είμαστε στο στάδιο της κατάθεσης. Όταν θα το συζητήσουμε, να σας δώσω το λόγο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, αλλά εισηγούμαι όμως γενικά να μη δεχθούμε καμιά αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν είναι η ώρα τώρα. Εγώ τώρα απλώς ζητώ αν η Βουλή δέχεται να είναι επείγον να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. Είναι επίσης αναπομπή.

Στάληκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι. Έχω βάλει μια διαδικαστική εισήγηση να μη δεχθούμε καμιά αναπομπή και ζητώ να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε γίνεται, είναι εκτός του Συντάγματος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, δεν πρόκειται να παραβιάσω το Σύνταγμα.

Λοιπόν, και αυτό το θέμα να θεωρηθεί επείγον και να παραπεμφθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί της Αποφάσεως 3/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί της Αποφάσεως 4/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Πρώτου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Συνεχίζουμε τώρα τη συζήτηση του πρώτου θέματος.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι,

Πριν από δυόμισι περίπου χρόνια η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού είχε καταθέσει δέσμη προτάσεων νόμου που αφορούσαν και αφορούν την προσωρινή οικονομική ανακούφιση των προσφύγων μας μέχρι την τελική επιστροφή τους στις πατρογονικές τους εστίες. Μια από τις προτάσεις νόμου είναι και αυτή που συζητούμε σήμερα και τιτλοφορείται «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Μαζί με άλλους συναδέλφους έχουμε καταθέσει την πρόταση νόμου για την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, και ως συντάκτης αυτής της πρότασης νόμου, θα ήθελα να την αναπτύξω ενώπιον του Σώματος.

Πριν προχωρήσω στην κατ' ιδίαν επιχειρηματολογία, να μου επιτραπεί, κύριε Πρόεδρε, όπως πολύ εύγλωττα αναφέρεται, να αναφερθώ στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου και η οποία αναφέρει:

«Πολλά έχουν γίνει για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των εκτοπισθέντων, αλλά και πάρα πολλά υπολείπονται για την ουσιαστική και στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό απάμβλυνση του προβλήματος τούτου, μέχρι της οριστικής λύσης που δεν είναι άλλη από την επανεγκατάσταση των προσφύγων μας στα χώματα και στα σπίτια τους.

Σωστά μέχρι τώρα δόθηκε προτεραιότητα στη χαμηλή εισοδηματικά προσφυγική τάξη, αλλά άδικα και σε πλήρη αντίθεση κάθε αρχής φυσικής δικαιοσύνης και σε πείσμα της έννοιας της ίσης κατανομής των βαρών από την εισβολή του Αττίλα στο νησί μας παραγνωρίστηκε και αφέθηκε στο έλεος της δικής της τύχης και ατυχίας, της δικής της υπεράνθρωπης προσπάθειας για επιβίωση, η μεσαία εισοδηματικά προσφυγική τάξη.

Ενώ η τάξη αυτή πλήγηκε ανεπανόρθωτα, δε συμπεριλήφθηκε σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή σχέδιο αξιολογής βοήθειας και φυσικά ούτε στα προγράμματα για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος, παρόλο που έχουν περάσει ήδη 17 ολόκληρα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή.

Με την παρούσα πρόταση νόμου επιδιώκεται η απαλλαγή των εκτοπισμένων από την υποχρέωση καταβολής τελών και δικαιωμάτων, των γνωστών μεταβιβαστικών, όπου και όταν αποκτούν ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας. Το μέτρο τούτο θεωρείται ότι θα αποτελέσει μερική οικονομική ανακούφιση των προσφύγων μας και οπωσδήποτε και της μεσαίας εισοδηματικά τάξης τούτων, μέχρι της θεσμοθέτησης και της εφαρμογής των αρχών της ίσης κατανομής των βαρών.».

Έχουν γίνει επανειλημμένα διακηρύξεις και δηλώσεις, τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τη Βουλή· αλλά και από τις πολιτικές ηγεσίες όλων των κομμάτων, ότι πρέπει οπωσδήποτε να εγκύπτουμε ως πολιτεία στην αντιμετώπιση του προσφυγικού προβλήματος.

Υπενθυμίζω ότι ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κατά την προεκλογική του εκστρατεία αλλά και στο πρόγραμμα των εκατό ημερών, είχε απόλυτα διακηρύξει τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την ανακούφιση των προσφύγων μεταξύ των οποίων είναι και τούτο που σήμερα συζητά η Βουλή.

Είχε συγκεντρωθεί η προσοχή κυβέρνησης και Βουλής τα τελευταία τουλάχιστον τρία χρόνια στη δημιουργία του περιβόητου Φορέα ΄Ισης Κατανομής των Βαρών. Σωστά, γιατί ίσως με τη σύσταση και τη λειτουργία του Φορέα ΄Ισης Κατανομής των Βαρών πολλά επιμέρους προβλήματα να αντιμετωπίζονταν και να λύονταν. Δυστυχώς τρία χρόνια μετά από τις τελευταίες προεδρικές εκλογές, πέντε χρόνια στη λήξη και αυτής της θητείας της Βουλής, δεκαεπτά χρόνια μετά την εισβολή, και προσπαθούμε ακόμα να υλοποιήσουμε τη λειτουργία ενός φορέα που θα αντιμετωπίσει βασικά προσφυγικά προβλήματα.

Κατά καιρούς έχουμε πράγματι ενδιάμεσα ψηφίσει ανακουφιστικά μέτρα. Και σήμερα καλούμαστε να δούμε και τούτο, που τι είναι, κύριοι συνάδελφοι; Όταν αγοράζει συγκεκριμένη ακίνητη περιουσία ένας πρόσφυγας, μια προσφυγική οικογένεια και όταν μάλιστα τούτη θα χρησιμοποιείται για σκοπούς κατοικίας, να απαλλάσσεται της υποχρέωσης της καταβολής των τελών μεταβιβάσεως, των λεγόμενων δικαιωμάτων μεταβιβάσεως. Κάτι το οποίο είχε υποχρέωση τούτη η πολιτεία να δώσει στον πρόσφυγα σαν ελάχιστο προνόμιο, αν θέλετε ελάχιστο δικαίωμα, από το 1974. Έστω και καθυστερημένα όμως, μετά από πολύ προβληματισμό, η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα κατέθεσε πρόταση νόμου, για να μπορέσει τούτο να θεσμοθετηθεί.

Και σήμερα βρισκόμαστε πράγματι μπροστά σε πολύ προβληματισμό από τις άλλες Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Γι' αυτό ίσως να γίνομαι κάπως φορτικός και να μακρηγορώ. Γιατί κατά την επεξεργασία της πρότασης νόμου τούτης -που όπως είναι διατυπωμένη, ζητούμε να δίνεται το δικαίωμα να απαλλάσσονται από τα

δικαιώματα μεταβίβασης οι πρόσφυγες, όταν αποκτούν ακίνητη περιουσία- είχαμε στη συζήτηση, επαναλαμβάνω, των τελευταίων δύο τόσων χρόνων ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών και πρόσφατα τώρα της Επιτροπής Νομικών δεχθεί και άλλες τροποποιήσεις, αν θέλετε, στα πλαίσια της προσπάθειας εξεύρεσης κοινής φόρμουλας. Και ενώ ήταν πρώτα απεριόριστο το ποσό, έχει επαναδιατυπωθεί η πρόταση νόμου, ώστε η περιουσία μέχρι £40,000 να απαλλάσσεται αυτών των τελών μεταβίβασης. Από τις £40,000 και πάνω τότε να υποχρεούνται να καταβάλλουν οι πρόσφυγες τα υπόλοιπα δικαιώματα μεταβίβασης. Επίσης έχουν λεχθεί πολλά επιχειρήματα τόσο από το Υπουργείο Εσωτερικών όσο και από την Πολεοδομία, από τα Γραφεία της Πολεοδομίας και Οικήσεως, όπως επίσης εκφράστηκαν και πρόσφατα κάποιες αμφιβολίες για τη συνταγματικότητα από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα.

Εδώ, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, ο πρώτος προβληματισμός της Επιτροπής Εσωτερικών ήταν -και το τονίζω τούτο, κύριε Πρόεδρε- όταν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών σχολιάζοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου δήλωσαν ότι θεωρητικά ο προτεινόμενος νόμος αποτελεί δίκαιο μέτρο. Το δέχθηκε το Υπουργείο Εσωτερικών αλλά διατύπωσε κάποιες αμφιβολίες, οι βασικότερες των οποίων ήταν και είναι οι ακόλουθες πέντε: Αν θα πρέπει να δοθεί αναδρομική ισχύς στον προτεινόμενο νόμο, αν θα καλύπτονται και άτομα τα οποία προτίθενται να αγοράσουν οικόπεδο για ανέγερση στο μέλλον, πώς θα διασφαλιστεί νομοθετικά η υποχρέωση ότι η περιουσία τούτη θα χρησιμοποιείται για κοπούς κατοικίας και τέλος ποια μέλη της προσφυγικής οικογένειας θα δικαιούνται αυτού του ευεργετήματος. Επίσης τέθηκε και το ερώτημα μέχρι ποίου ποσού η αγορά της ακίνητης περιουσίας θα απαλλασσόταν από μεταβιβαστικά τέλη.

Στην επεξεργασία, με υποχωρήσεις αν θέλετε δικές μας, των εισηγητών, αλλά και με τη συζήτηση, έχει διαμορφωθεί ένα κείμενο στο οποίο φαίνεται καθαρά ότι δε θα έχει αναδρομική ισχύ ο νόμος τούτος, αν τελικά ψηφιστεί. Επίσης θα καλύπτονται φυσικά τα άτομα, που στο μέλλον θα προβαίνουν στην αγορά τούτη. Υπάρχει η οροφή στο ποσό μέχρι £40,000 για την απαλλαγή και τέλος απέμεινε ο κάποιος ισχυρισμός και η κάποια θέση ακόμα που έχει τεθεί σήμερα ενώπιόν μας από την Έκθεση της Επιτροπής Νομικών, για τυχόν αντισυνταγματικότητα, αφού μπορεί ίσως, λέει ο Γενικός Εισαγγελέας, και υπάρχει κίνδυνος η πρόταση αυτή νόμου να θεωρηθεί αντισυνταγματική, αφού μπορεί να προσκρούει στο άρθρο 28 του Συντάγματος για άνιση μεταχείριση. Και τούτο σημαίνει ότι η άνιση μεταχείριση πρέπει να στηριχθεί στο γεγονός ότι ο άλφα πρόσφυγας που έχει αγοράσει ήδη αυτή την περιουσία, έχει πληρώσει τα μεταβιβαστικά και ο βήτα που θα την αγοράσει, αν ισχύσει αυτός ο νόμος, θα έχει αυτό το ευεργετήμα. Άρα άνισα η πολιτεία έχει χειριστεί τον προηγούμενο.

Χωρίς να θέλω να υποτιμήσω τις νομικές γνώσεις του Γενικού Εισαγγελέα, δεν είναι επιχείρημα σωστό προπαντός για νομοθετική εργασία. Η πλειοψηφία των νόμων και των κανονισμών, ανακουφιστικών για οποιαδήποτε τάξη πολιτών, μήπως ισχύει αναδρομικά; Μήπως δε δίνει κάποιες βελτιώσεις, κάποια ευεργετήματα στις τάξεις τούτες, είτε ανάπηροι είναι, είτε πολύτεκνοι είναι, είτε, είτε, που οι προηγούμενοι ανάπηροι ή οι προηγούμενοι πολύτεκνοι δεν είχαν; Μήπως θα πρέπει, αν έχει κάμει μια παράλειψη σοβαρή μέχρι τώρα η πολιτεία, αυτή να συνεχισθεί με κάποιο κίνδυνο δήθεν άνισης μεταχείρισης;

Αλλά εδώ υπάρχει και η συγκεκριμένη τοποθέτηση, ότι το δικαίωμα τούτο μπορεί να ασκείται μόνο από μια προσφυγική οικογένεια και άπαξ μια φορά.

Δηλαδή μια οργανική προσφυγική οικογένεια, όπερ σημαίνει όπως ήταν συγκροτημένη εκείνη η οικογένεια μέχρι το χρόνο της εισβολής και της κατοχής τον Αύγουστο του 1974, να έχει τη δυνατότητα να αποκτά ένα διαμέρισμα, ένα σπίτι, μια κατοικία, ένα οικόπεδο, αξίας μέχρι £40,000 και να απαλλάσσεται της υποχρέωσης καταβολής των σχετικών δικαιωμάτων μεταβιβάσεως.

Εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι εδώ και τρία χρόνια τούτο το Σώμα, με πρόταση νόμου δική του, έχει ψηφίσει παράλληλη νομοθεσία για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών μεταβιβάσεως, δικαιωμάτων μεταβιβάσεως, για τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης. Δηλαδή οποιοσδήποτε αγοράζει τεμάχιο γης από τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, απαλλάσσεται της υποχρέωσης καταβολής σχετικών δικαιωμάτων. Και δεν ήρθε ούτε ο Πρόεδρος να αναπέμψει το νόμο τον οποίο ψήφισε τούτη η Βουλή με πρόταση νόμου δική της, δεν ήρθε ούτε ο Γενικός Εισαγγελέας ούτε ο οποιοσδήποτε μετά να τον προσβάλει για αντισυνταγματικότητα.

Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι πραγματικά είναι έντονο το αίσθημα της πικρίας σε ολόκληρο τον προσφυγικό χώρο. Γιατί; Δε θα μπω στην ανάλυση του προσφυγικού προβλήματος. Προσπαθώ να μη δημοσκοπήσω μήπως υπάρξει ο ισχυρισμός τούτος κύριε Παναγιώτου· να μη δημαγωγήσω. Γι' αυτό θα έχετε προσέξει, κύριε Παναγιώτου, ότι είπα ότι η πρόταση νόμου τούτη, μαζί με άλλες τέσσερις προτάσεις νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχουν κατατεθεί πριν δύομισι χρόνια. Επομένως αν μπορούσε η Βουλή σωστά και έγκαιρα να τοποθετηθεί, σήμερα δε θα βρισκόμαστε παραμονές της διάλυσής της για να τις συζητούμε.

Αλλά ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι, με ποια λογική, με ποιο κριτήριο, μπορεί να αρνηθούμε στον πρόσφυγα, ειδικά όταν επηρεάζεται εκείνη η τάξη που δεν έχει πάρει τίποτε το ουσιαστικό σαν βοήθημα μετά την εισβολή -και θα πω το γιατί- να αγοράζει από την ιδιωτική, δική του υπεράνθρωπη πρωτοβουλία ένα τεμάχιο γης, ένα διαμέρισμα, ένα σπίτι και να τον υποχρεώνω να πληρώνει και τα τέλη μεταβιβάσεως, αφού εγώ ως κράτος αναγνωρίζω ότι με τους σχετικούς νόμους και αποφάσεις και διεθνείς νόμους δεν έχω υποχρέωση να τον αποζημιώσω. Και εκείνο το οποίο μου ζητά είναι «να μην πληρώσω, κυρία κυβέρνηση, και τα κοτσιανιάτικα», όπως τα λέει ο απλός ο κόσμος.

Αλλά ας δούμε ποια κυρίως τάξη ανθρώπων είναι αδικημένη. Εδώ υπήρξαν διάφορα σχέδια βοήθειας προς τον προσφυγικό χώρο, και πολύ σωστά. Για την εγκατάσταση των προσφύγων, για τη στέγαση σε προσφυγικούς συνοικισμούς, σε κυβερνητικούς οικισμούς, για την αγορά διαμερισμάτων. Για την επαναδραστηριοποίηση κάποιων επιχειρηματιών που ήταν πριν από το 1974 δραστηριοποιημένοι στις τώρα όχι ελεύθερες περιοχές μας. Για την επαναδραστηριοποίηση των ξενοδόχων. Πολλά άλλα σχέδια.

Αν, κύριοι συνάδελφοι, κοιτάξετε, δε θα βρείτε οποιοδήποτε σχέδιο βοήθειας που να καλύπτει ουσιαστικά ή σε βαθμό αξιόλογο την -έτσι μάθαμε να τη λέμε, αν έχει απομείνει στο βαθμό και την εικόνα που τη γνωρίζαμε- μεσαία εισοδηματική τάξη. Και είναι εδώ που πρέπει να το δούμε στο σύνολο της αναγκαιότητας, γιατί σήμερα...

Κύριε Γαλανέ, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, εγώ συμφωνώ με αυτά που λες.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

‘Όχι, εννοώ για το χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα έχει καταθέσει και άλλες προτάσεις νόμου για αφορολόγητες οικιακές συσκευές, για αφορολόγητα αυτοκίνητα, εφόσον είχαν καταστραφεί κατά τη διάρκεια της εισβολής ή εγκαταλειφθεί από τους δικαιούχους σε ώρες συγκρούσεων και μαχών, αλλά τις αφήσαμε σε ευθετότερο χρόνο να συζητηθούν. Σ’ αυτή όμως τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, πιστεύουμε ότι δίκαια επιμένουμε, γιατί πραγματικά είναι ένα ενδιάμεσο ανακουφιστικό μέτρο το οποίο θα είναι αποφασιστικής σημασίας.

Δεν έχουμε οποιαδήποτε δικαιολογία, γι’ αυτό μπαίνω από τώρα στην αντίκρουση του βασικού επιχειρήματος που ίσως ακουστεί από μερικούς συναδέλφους, το οποίο όμως ήταν και το κυριότερο επιχείρημα του Υπουργείου Οικονομικών, της Εκτελεστικής Εξουσίας. ‘Ότι δηλαδή τάχατες, και λέω τάχατες, και θα πω γιατί, είναι τρομερή η οικονομική επιβάρυνση την οποία θα υποστεί το δημόσιο. Προσέξτε τούτο το σημείο, κύριοι συνάδελφοι, διότι κάπου πιστεύω ότι υπήρξε παραπλάνηση ή παραπληροφόρηση. Έρχεται το Υπουργείο Οικονομικών και λέγει ότι υπάρχουν σήμερα σαράντα χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες. Και να δεχθούν οι εισηγητές της πρότασης νόμου αυτό το δικαίωμα να μην ανήκει σε όλους τους πρόσφυγες αλλά σε κάθε μια προσφυγική οικογένεια μια φορά, σημαίνει ότι έχουμε σαράντα χιλιάδες οικογένειες, σαράντα χιλιάδες περιπτώσεις άσκησης αυτού του δικαιώματος. Για το maximum για τις £40,000 δυνατότητας αγοράς αστικής περιουσίας, το maximum της απαλλαγής είναι £2,400, αν δεν κάνω λάθος. Ας πάρουμε περίπου τις £2,000. Τις £2,500 αφού είναι 5.5%, αν όλα είναι στο maximum. Επομένως κύριοι, το Υπουργείο Οικονομικών μας λέει πως 40,000 επί £2,500 ισούται με αμάν! 80 - 90 εκατομμύρια λίρες. Εκατόν εκατομμύρια λίρες.

Φανταστείτε την εξής εικόνα, κύριοι συνάδελφοι. ‘Ότι είναι έτοιμες τώρα σαράντα χιλιάδες οικογένειες με αγοραπωλητήρια έγγραφα στα χέρια, που αγοράζουν όλες τους ακίνητη περιουσία αξίας £40,000 και είναι έξω από τα Γραφεία του Κτηματολογίου περιμένοντας τη Βουλή να ψηφίσει το νόμο τούτο. Είναι αστείο το επιχείρημα και θα πω το γιατί, αφού μας προκαλούν να μπούμε σε αυτές τις λεπτομέρειες. Οι οικογένειες δεν είναι σαράντα χιλιάδες, κύριοι συνάδελφοι. Είναι 37,000. Από τις 37,000 οι 9,000 είναι εκτός Κύπρου. Άρα μένουν 28,000. Θα αφαιρέσουμε και το ποσοστό κάποιων οικογενειών που έχουν τακτοποιηθεί, γιατί δεν πρέπει να είμαστε αφελείς να πιστεύουμε ότι αν κάποιος πρόσφυγας έχει λύσει το πρόβλημά του, αγόρασε το σπιτάκι του των £20,000, £30,000, £40,000, £50,000 ή και £60,000, θα πάει να αγοράσει και άλλο για να γλυτώσει τις £2,000. Είναι αστείο το επιχείρημα.

Επομένως αυτό το δικαίωμα θα το δούμε να ασκείται μέσα σε μια περίοδο πέντε, δέκα, είκοσι χρόνων από εκείνους τους ανθρώπους που βασικά -και προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι, το σημείο τούτο-δεν είχαν τη δυνατότητα μέχρι τώρα να αποκτήσουν ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας. Και κατά κανόνα αυτή η τάξη είναι η πιο ταλαιπωρημένη οικονομικά. Ο πλούσιος πρόσφυγας, αν θελήσουμε να κάνουμε και αυτό το σχόλιο, ο οικονομικά εύρωστος, δεν περίμενε τη Βουλή να δεήσει 17 χρόνια μετά την εισβολή να του χαρίσει τα βουλλατίτζια για να πάει να αγοράσει σπίτι, κύριοι συνάδελφοι. Να μην είμαστε αφελείς. Διότι ο εύπορος κτίζει σπίτι των £100,000 και δεν έχει ανάγκη τις £2,000 των τελών μεταβίβασης.

‘Αρα δεν πρέπει να παίρνουμε σαν μέτρο το επιχείρημα του Υπουργείου Οικονομικών και την ανησυχία του κατά τα άλλα έντιμου Υπουργού Οικονομικών, που αντιλαμβάνομαι ότι ανησυχεί. Δεν πρέπει να ανησυχεί. Διότι αυτό θα γίνει με την πάροδο του χρόνου, σταδιακά και όχι από όλο τον αριθμό των προσφυγικών οικογενειών.

Εδώ όμως θα πρέπει να το δούμε τούτο, γιατί έχοντας κριτήριο το οικονομικό, δίδεται μια πραγματική οικονομική ελάφρυνση στην προσφυγική οικογένεια στην οποία λέμε, επιτέλους, «αγόρασε άλλο σπίτι, αφού αυτό που είχες σου το έπιασαν οι Τούρκοι, σου το κατέχουν προσωρινά. Δεν είχαμε τη δυνατότητα να σου δώσουμε άλλη βοήθεια, ξέρεις. Μην πάρεις λεφτά από μας το κράτος αλλά δε θα πληρώσεις και δικαιώματα μεταβιβάσεως, όταν θα αποκτήσεις από μόνος σου μια άλφα περιουσία για σ’ ένα, για τα παιδιά σου».

Κοιτάξετε όμως και την ψυχολογική, κύριοι συνάδελφοι, τη συναισθηματική, αν θέλετε, αν μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτή τη λέξη, πλευρά, όψη του όλου θέματος. Θα πρέπει να συζητούμε και να αγωνίζεται η κάθε κοινοβουλευτική πλευρά να πείσει την άλλη, αν αυτό το ευεργέτημα, αν θέλετε, το πλεονέκτημα, πρέπει να δοθεί επιτελούς στον προσφυγικό χώρο; Αυτό έπρεπε ομόφωνα η Βουλή να το ψηφίσει. Έπρεπε μάλιστα να μελετήσει και τρόπους προώθησης άλλων παράλληλων μέτρων και είναι εδώ που επίσημα από αυτό το Βήμα διαμαρτυρόμενος, εκφράζοντας και τα προσωπικά αισθήματά μου πικρίας προς την κυβέρνηση, αλλά σε μεγάλο βαθμό και προς τη Βουλή λέω ότι δεν επράξαμε το καθήκον μας. Όλοι μας, δεν κατηγορώ συγκεκριμένη ομάδα.

Εκίνησα και είπα για τον κ. Βασιλείου. Μίλησε για τίτλους ιδιοκατοίκησης, μίλησε για Φορέα Ίσης Κατανομής των Βαρών, για είκοσι εκατομμύρια λίρες, μίλησε για λύση του στεγαστικού προβλήματος των προσφύγων, μίλησε για δανειοδότηση για επαναδραστηριοποίηση των προσφύγων. Εγώ τουλάχιστον, εκτός και αν δε ζω στην Κύπρο, δεν είδα τίποτε να γίνεται τα τελευταία τρία χρόνια. Και έχει υποχρέωση αυτή η Βουλή, αφού τουλάχιστον η Εκτελεστική Εξουσία δεν είναι συνεπής στις υποσχέσεις της, να προωθήσει έστω μικρές παράλληλες νομοθεσίες.

Γι’ αυτό, κύριοι συνάδελφοι -συγγνώμη για το χρόνο που σπατάλησα ειδικά τέτοια μέρα, κύριε Πρόεδρε, ένιωθα όμως αυτή την ανάγκη- θα ήταν επιθυμία του Συναγερμού, της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας, να ψηφιστεί η πρόταση όπως την επαναδιατυπώσαμε για μη πληρωμή μεταβιβαστικών τελών για απόκτηση περιουσίας μέχρι maximum £40,000 για κάθε προσφυγική οικογένεια μία φορά και όχι με αναδρομική ισχύ.

Αυτά, ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Σολωμή, τον Πρόεδρο αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Γεώργιος Λαδάς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Γαλανός.

Κύριοι, έχει ληφθεί μια απόφαση το πρωί στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών ότι στα θέματα, επειδή είναι παρά πολλά, θα μιλά ένας υπέρ και ένας εναντίον.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ένας από κάθε πλευρά, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι ένας υπέρ και ένας εναντίον, ένας από κάθε πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, ένας από κάθε πλευρά.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος και θα μιλήσω από τη θέση μου.

Εμείς θα υποστηρίξουμε αυτή την πρόταση νόμου, διότι πράγματι τίθεται θέμα δικαιότερης κατανομής των βαρών, τίθεται θέμα κάποιων προεκλογικών υποσχέσεων που ευαγγελιζόταν ο κ. Βασιλείου για πράγματι δικαιότερη κατανομή των βαρών και είναι με αυτή τη βάση που τον ψήφισε ο κυπριακός λαός.

Μιλούσε για πιστοποιητικά ιδιοκατοίκησης, μιλούσε για πιστοποιητικά φερεγγυότητας, μιλούσε για δικαιότερη πράγματι και ισομερή κατανομή των βαρών. Αυτά τα πράγματα δεν τα είδαμε. Υπήρξε μια κοροϊδία και εμείς ως Βουλή στο μέτρο που μπορούμε πράγματι να συνεισφέρουμε, είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε το μήνυμα ότι αν ο κ. Βασιλείου και η κυβέρνηση αυτή δεν έχουν υλοποιήσει εκείνα που υποσχέθηκαν, εμείς ως Βουλή θα υποστηρίξουμε, στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, αυτές τις προτάσεις νόμου που πράγματι τείνουν να δώσουν κάποιο μέτρο δικαιότερης κατανομής των βαρών για τους πρόσφυγες που για 17 χρόνια βρέθηκαν σε πολύ άνιση μοίρα. Θα πει κάποιος μα είναι εκατό εκατομμύρια λίρες, κάποιος θα πει είναι πενήντα εκατομμύρια λίρες, κάποιος μπορεί να πει είναι τριάντα εκατομμύρια λίρες. Κάποιος θα πει είναι σαράντα χιλιάδες οικογένειες, ο κ. Σολωμής είπε είναι 37,000 οικογένειες και αν αφαιρέσουμε τις εννέα, μένουν 28,000 και είπε πως μπορεί αυτό να γίνει σε τέσσερα - πέντε χρόνια.

Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι οι προτεραιότητες της κυβέρνησης. Και ας βάλει η κυβέρνηση τέτοιες προτεραιότητες που να μην υπάρχουν σ' αυτό τον τόπο τυχεροί και άτυχοι. Και ας αποφασίσει αυτή η κυβέρνηση να καταλάβει επιτέλους στα 17 χρόνια ότι υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι, οι οποίοι έχασαν περιουσίες, οι οποίοι καταστράφηκαν, στους οποίους υποσχέθηκε αποκατάσταση και ας πάρει κάποια μέτρα, έστω και αν χρειαστούν κάποιες φορολογίες, για να υπάρξει ισομερής κατανομή των βαρών και για να μη χωρίζεται αυτός ο λαός σε τυχερούς και άτυχους. Τα υποσχέθηκε αυτά ο κ. Βασιλείου, ας τα υλοποιήσει. Και αν τολμά ας αναπέμψει αυτά τα οποία ψηφίζουμε, που είναι αυτά τα οποία υποσχέθηκε ο ίδιος.

Εμείς θα υποστηρίξουμε, κύριε Πρόεδρε, γιατί δε θα κάνουμε τίποτε άλλο παρά να υλοποιήσουμε αυτά τα οποία υποσχόταν προεκλογικά ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κ. Βασιλείου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα αυτό δεν προσφέρεται και δεν πρέπει να τυγχάνει αυτού του χειρισμού, όπως έγινε τελευταία με τον κ. Γαλανό. Δηλαδή έγινε μια πρόταση νόμου που αφορά τους πρόσφυγες. Και ο κύριος Γαλανός, αντί να βάλει τη θέση του κόμματός του, όπως την έχει εκθέσει

το πρωί στην Επιτροπή Νομικών, μας ανέπτυξε τώρα μια θεωρία για τον Πρόεδρο Βασιλείου ότι τάχα δεν έκαμε τίποτε για τους πρόσφυγες. Αλίμονο, κύριοι συνάδελφοι. Εσείς έχετε πει προηγούμενα, κύριοι συνάδελφοι, ότι τέτοια θέματα δεν πρέπει να προσφέρονται για εκμετάλλευση και για δημαγωγία.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

(Κάτι λέει συναφές που όμως δεν ακούεται)

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Το ΑΚΕΛ λοιπόν ως θέμα αρχής τάσσεται υπέρ της παροχής οικονομικών διευκολύνσεων προς τους πρόσφυγες. Για δεκαεπτά τώρα χρόνια η πολιτική του ΑΚΕΛ ήταν πολιτική παροχής διευκολύνσεων και βοήθειας προς τους πρόσφυγες που έχουν ξεριζωθεί ως αποτέλεσμα του εγκληματικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Αυτή την πολιτική θα ακολουθήσουμε και στο μέλλον.

Στην προσέγγιση αυτού του προβλήματος είχαμε πάντοτε ως γνώμονά μας τα συμφέροντα και τις ανάγκες των προσφύγων σε συνάρτηση όμως με τα συμφέροντα του υπόλοιπου πληθυσμού όπως και σε συνάρτηση με τα συμφέροντα της Κύπρου ως συνόλου, της Κύπρου ως πατρίδας μας. Γι' αυτό είμαστε έτοιμοι να υποστηρίξουμε οποιοδήποτε νομοθέτημα, φτάνει να βρίσκεται μέσα στις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Και μιλάμε για οικονομικές δυνατότητες του κράτους, γιατί γνωρίζουμε πως αν το κράτος χρεοκοπήσει, οι πρώτοι που θα ζημιώσουν θα είναι οι πρόσφυγες. Έτσι θα θέλαμε να δούμε ποιο θα είναι το κόστος αυτής της πρότασης. Δηλαδή πόσες δεκάδες εκατομμύρια λίρες θα χρειαστούν για να καλυφθεί αυτή η πρόταση σε χρήμα. Δηλαδή πόσα θα στερηθεί το κράτος. Και επαναλαμβάνω: Εμείς ενδιαφερόμαστε να υπάρχει το κράτος με τα αναγκαία οικονομικά, για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του λαού και του τόπου, για να εξυπηρετεί τα συμφέροντα του λαού.

Το άλλο βασικό στοιχείο της πολιτικής μας είναι ότι τα νομοθετήματα που ψηφίζονται για τους πρόσφυγες πρέπει να εξυπηρετούν όλους τους πρόσφυγες. Όχι να εξυπηρετούν μια κατηγορία προσφύγων. Πρέπει να εξυπηρετούν και τους μεσαίους και τους φτωχούς και τους άπορους. Αλίμονο αν ψηφίζουμε νομοθετήματα που παραουσιάζονται, που αφήνουν την εντύπωση ότι κάμνουν διάκριση σε βάρος μιας μεγάλης αναλογίας προσφύγων.

Προχωρούμε πιο πέρα και λέμε ότι τα οποιαδήποτε νομοθετήματα για τους εκτοπισμένους δεν πρέπει να δίνουν την εντύπωση ότι στρέφονται ενάντια στον υπόλοιπο πληθυσμό. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι; Γιατί ασφαλώς εμείς όλοι -και πρόσφυγες και μη πρόσφυγες- βρισκόμαστε μέσα στο ίδιο καράβι. Και αν βυθιστεί αυτό το καράβι, ως αποτέλεσμα ανεύθυνων ενεργειών, τότε θα έχουμε μια άλλη τραγωδία τρισευρότερη από αυτή που είχαμε το 1974.

Στην υπό εξέταση πρόταση νόμου υπάρχει ακόμα μια πτυχή. Είναι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα που αναφέρει πως αν αυτή ψηφιστεί σε νόμο υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης που προνοείται από το άρθρο 28 του Συντάγματος και κατά συνέπεια υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να κηρυχθεί αντισυνταγματική. Φυσικά η Βουλή, ενώ σέβεται το θεσμό του Εισαγγελέα, δεν είναι υπόχρεη να δεσμεύεται από κάθε γνωμάτευση. Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, στην προκείμενη περίπτωση εμείς κρίνουμε ότι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα είναι σωστή και πρέπει να προβληματοποιηθεί κατά πόσο εμείς θα προχωρήσουμε να ψηφίσουμε μια πρόταση νόμου που οι περισσότερες πιθανότητες είναι να κηρυχθεί αντισυνταγματική. Γι' αυτό εμείς συμφωνούμε με τις δυο τελευταίες παραγράφους της Έκθεσης της αρμόδιας

Επιτροπής, οι οποίες συστήνουν όπως το θέμα αυτό εξεταστεί με βάση ειδικούς κανονισμούς και ειδικά κριτήρια, για να παρασχεθεί το δικαίωμα των ατελών μεταβιβάσεων στους πρόσφυγες, αλλά πάντοτε με βάση κάποια κριτήρια και κάποιους κανονισμούς. Και προτείνουμε όπως το θέμα τούτο απασχολήσει και τη νέα Βουλή, έτσι που να δοθεί λύση στο πρόβλημα. Άλλωστε οι Εκθέσεις και των δυο Επιτροπών με τον ένα ή τον άλλο τρόπο κάνουν αυτή τη σύσταση.

Ανεξάρτητα όμως από τη συνταγματική πτυχή, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να επανέλθω στο θέμα των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους. Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να παρέχονται οικονομικές διευκολύνσεις στους πρόσφυγες, τους ανθρώπους δηλαδή που η τούρκικη εισβολή και η συνεχιζόμενη κατοχή ξερίζωσε από τα σπίτια και τις περιουσίες τους. Το θέμα όμως είναι: Από πού θα αντλεί το κράτος τα οικονομικά του, για να ενισχύει τους πρόσφυγες; Ασφαλώς θα πει ένας «από τον κρατικό προϋπολογισμό». Αλλά ο κρατικός προϋπολογισμός είναι οι εισφορές του συνόλου του λαού. Κατά συνέπεια δεν πρέπει η προσέγγιση αυτή να ισοπεδώνει τους πολίτες, όταν αναζητά τα οικονομικά μέσα για την ενίσχυση των προσφύγων. Δεν πρέπει να ισοπεδώνει τα μεγάλα κέρδη με το ξερό μεροκάματο. Αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει νόμους για ίση κατανομή βαρών. Γι' αυτό αν θέλουμε να συνεχιστεί η παροχή οικονομικής βοήθειας και προς τα μεσαία στρώματα και προς τους υπόλοιπους πρόσφυγες, πρέπει να διευκολύνουμε το κράτος να βρει και να εισπράξει τα αναγκαία λεφτά. Πρέπει να μελετηθεί από το κράτος η δυνατότητα οικονομικής επιβάρυνσης πάνω στα κέρδη που αποφέρει η μεγάλη υπεραξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στις ελεύθερες περιοχές. Μια υπεραξία που επιτεύχθηκε ως αποτέλεσμα της τούρκικης εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής. Και από αυτά τα κέρδη να ενισχυθεί και ο φορέας ίσης κατανομής βαρών, για να μπορεί να διεκπεραιώσει τις αρμοδιότητές του. Και διευκρινίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, πως δεν εννοούμε την υπεραξία που απέκτησαν μικρά τεμάχια ακίνητης περιουσίας στις ελεύθερες περιοχές, αλλά τη μεγάλη υπεραξία που απέκτησαν μεγάλες εκτάσεις στις ελεύθερες περιοχές και οι οποίες αποδίδουν - επαναλαμβάνω - τεράστια κέρδη. Είναι κάτι που το προτείνουμε προς την Εκτελεστική Εξουσία, ώστε να την απασχολήσει, έτσι που η νέα Βουλή να ασχοληθεί και μ' αυτό το ζήτημα.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνω τη θέση του ΑΚΕΛ ότι είμαστε υπερ της παροχής οικονομικών διευκολύσεων και βοήθειας προς τους πρόσφυγες, φτάνει αυτή να είναι μέσα στις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Φτάνει αυτή να μη συγκρούεται με τους νόμους και με το Σύνταγμα. Φτάνει αυτή η βοήθεια να μη δημιουργεί δυσμενή διάκριση σε βάρος άλλων προσφύγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από της πλευράς του ΑΔΗΣΟΚ θα ήθελα να απευθύνω έκκληση αγωνίας και να επικαλεστώ τη λογική των συναδέλφων Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος. Και νομίζω ότι δε χρειάζεται περαιτέρω εξήγηση αυτής της Έκθεσης. Νομίζω ότι καταλαβαίνομαστε. Νομίζω ότι μπορούμε να ξέρουμε για τι μιλούμε και για το πού κατευθύνονται τα πράγματα. Κύριοι συνάδελφοι, μιλούμε για ένα νομοθέτημα το οποίο για άλλους σημαίνει

100 εκατομμύρια λίρες, για άλλους στις πράξεις σημαίνει 400 ή 480 εκατομμύρια λίρες. Δεν ξέρω ποιος είναι ο σωστός αριθμός στην πρακτική του εφαρμογή ή μετά τις κάποιες τροποποιήσεις που εισηγήθηκε σήμερα ο κ. Σολωμής. Εκείνο όμως το οποίο θέλω να πω είναι ότι σε ένα κράτος με τακτικό προϋπολογισμό του ύψους των 600 εκατομμυρίων λιρών, με μια πρόταση νόμου η οποία αποτελεί ένα μέρος μιας δέσμης ολόκληρης νομοθετημάτων που προτάθηκαν για τέτοια ποσά είναι σαν να βάζουμε οι ίδιοι βόμβα στα θεμέλια των οικονομικών δυνατοτήτων και της οικονομικής βιωσιμότητας αυτού του τόπου.

Εμείς τασσόμαστε κατηγορηματικά υπέρ της λήψης μέτρων για την ενίσχυση των προσφύγων. Και εμείς θεωρούμε ότι σ' αυτό τον τόπο, κύριε Γαλανέ -και εσείς έπρεπε να το ξέρετε καλύτερα από όλους μας- η προσφυγική πολιτική δεν ξεκίνησε το 1988 για να τελειώσει το 1991 και ότι για πολλά χρόνια έγιναν πολλά και σοβαρά προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των προσφύγων. Και θα πρέπει να συνεχίσουμε αυτή μας την πολιτική. Αλλά θέλω να θυμίσω κάποιες ομιλίες σας σ' αυτό το Σώμα, όταν λέγατε «στα πλαίσια των οικονομικών μας δυνατοτήτων, με λογική, μακριά από άλλες σκοπιμότητες». Εγώ απλώς επαναλαμβάνω τα δικά σας λόγια τα οποία είπατε σ' αυτό το Σώμα όχι μια φορά αλλά πενήντα, εκατό φορές.

Τέθηκε το θέμα των συνταγματικών προβλημάτων. Και ο κ. Σολωμής είπε στην αγόρευσή του ότι διαφωνεί με τις εισηγήσεις του Γενικού Εισαγγελέα. Δικαίωμά του. Εγώ θέλω απλά να θυμίσω ότι η επισήμανση της Επιτροπής Νομικών ότι σ' αυτό το νομοθέτημα υπάρχουν συνταγματικά προβλήματα -τουλάχιστον στη μορφή που είναι σήμερα μπροστά μας- δεν είναι επισήμανση μιας μερίδας της Επιτροπής. Είναι ομόφωνη επισήμανση της Επιτροπής στην οποία συμμετέχουν τέσσερα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και η οποία συμφώνησε.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Βουλή καλείται αυτή τη στιγμή να υπερασπιστεί την αξιοπιστία της και τη σοβαρότητά της. Νομίζω ότι έχουν φτάσει στα αυτιά σας οι ειρωνείες ενάντια σ' αυτό το Σώμα και τα Μέλη αυτού του Σώματος, ότι δηλαδή όποιος μας ασκήσει ελάχιστη πίεση αυτή την περίοδο, παίρνει ωφέληματα. Όποιος παίζει την πουρού του αυτοκινήτου του έξω από τη Βουλή αυτή την περίοδο παίρνει αφορολόγητα αυτοκίνητα. Είναι επιτέλους καιρός να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας και να υπερασπιστούμε το κύρος αυτού του Σώματος. Διότι μπορεί να λέει ο κ. Σολωμής ότι κατατέθηκε αυτή η πρόταση νόμου πριν δύομισι χρόνια, αλλά σε μια επιτροπή της οποίας προεδρεύει αξιωματούχος του Δημοκρατικού Συναγερμού ο οποίος κανονίζει και την ημερήσια διάταξη. Αυτό λοιπόν το θέμα φτάνει μπροστά στην ολομέλεια την τελευταία ουσιαστικά συνεδρίαση της Βουλής, μέσα στην καρδιά της προεκλογικής περιόδου. Γι' αυτό ο κ. Σολωμής προσπάθησε να με προλάβει. Είπε ότι κάποιος θα πουν ότι προσπαθεί να δημαγωγήσει. Και προσπάθησε να απαντήσει στο επιχείρημα από πριν.

Εγώ δε θέλω να καταλογίσω κίνητρα σε κανένα. Δε θέλω να πω για κανένα ότι δημαγωγεί. Αλλά θέλω να πω ότι είναι τουλάχιστον ατυχές ένα τέτοιο θέμα να το περάσουμε για ψήφιση την τελευταία συνεδρίαση της Βουλής με 140 θέματα στην ημερήσια διάταξη. Και διερωτώμαι: Αν με την ίδια λογική προχωρήσουμε να ικανοποιήσουμε και τα άλλα μέρη της δέσμης των μέτρων που εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, να δώσουμε αφορολόγητα αυτοκίνητα συλλήβδην, πού θα φτάσουμε; Θα μιλούμε πλέον για δισεκατομμύρια λίρες. Και νομίζω ότι δε χρειάζεται πολλή επιχειρηματολογία για να καταλάβει κανένας ότι εκφεύγουμε από τα όρια.

Υπάρχει όμως και ένα άλλο σημείο. Το έθιξε ο συνάδελφος Πουμπουρής. Να πληρώσει το κράτος ή να χάσει το κράτος αυτά τα έσοδα. Το ερώτημα είναι: Ποιος θα κληθεί να πληρώσει αυτά τα πράγματα; Ασφαλώς θα κληθεί ο λαός να καταβάλει νέες φορολογίες. Ή θα κληθεί ο λαός να στερηθεί από έργα αναπτυξιακά, για τα οποία αυτή η ίδια η Βουλή πιέζει καθημερινά για να υλοποιηθούν. Και περιττό να αναφέρω ότι ο καθησυχασμός που μας έκαμε ο κ. Σολωμής αναφορικά με το ποιοι θα αγοράσουν τώρα, δεν είναι καθόλου πειστικός για μας. Γιατί ο κίνδυνος για εικονικές πωλήσεις, για κομπίνες προς αυτή την κατεύθυνση, είναι και ορατός και πραγματικός.

Εγώ θα τελειώσω την αγόρευσή μου, κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνοντας την έκκληση την οποία έκαμα στην αρχή. Εγώ θα τελειώσω αυτή την αγόρευσή μου λέγοντας ότι αν αυτή η Βουλή ψηφίσει αυτό το νομοθέτημα, όχι ας το λησθήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να το αναπέμψει, εγώ λέγω ότι έχει υποχρέωση να το αναπέμψει, ίσως μετά από δεκαπέντε μέρες λογιкуευτούμε περισσότερο.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέμα τάξεως, κύριε Πρόεδρε. Επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου, δικαίωμά του τα όσα ανέφερε, τα περισσότερα όμως είναι απαράδεκτα με τη λογική, αλλά δε θα δευτερολογήσω. Πληροφορώ τον κ. Παπαπέτρου ότι η δέσμη των προτάσεων που έχει καταθέσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχα την εντύπωση ότι ήταν ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών της οποίας προεδρεύει ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου. Και του έχω απευθύνει και προσωπική επιστολή του κ. Ντίνου Κωνσταντίνου να προωθήσει τις προτάσεις νόμου μεταξύ των οποίων είχα και την εντύπωση ότι ήταν και η παρούσα πρόταση νόμου. Επομένως δεν ήταν σε Επιτροπή που προεδρεύει μέλος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Γι' αυτό να βάλουμε τα πράγματα σωστά στη θέση τους. Για τα άλλα, αν μου δοθεί η ευκαιρία, θα δευτερολογήσω, αλλά λυπούμαι πραγματικά γι' αυτό που λέχθηκε, ότι επειδή παίζουν πουρούδες έξω από τη Βουλή παίρνουν ευεργετήματα. Αν ένα σωστό μέτρο για τον προσφυγικό κόσμο ταυτίζεται με το κορνάρισμα έξω από τη Βουλή είναι θέμα του κ. Παπαπέτρου να το συγκρίνει και να το κρίνει.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λεπτά μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όσα αναφέρονται είναι διάλογος μεταξύ συζητητών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, το λόγο έχει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω δικαίωμα για ένα λεπτό να απαντήσω σ' αυτά τα οποία μου καταλόγισε ο κ. Σολωμής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Παπαπέτρου. Το λόγο έχει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αν δεν ήταν θέμα τάξης και προσωπικό δεν έπρεπε να δώσετε ούτε στον κ. Σολωμή το λόγο. Αφού όμως τον edώσατε, έχω δικαίωμα να απαντήσω για ένα λεπτό, είναι δικαίωμά μου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δώσατε το λόγο χωρίς να γνωρίζετε τι θα λεγόταν, τότε δε σημαίνει ότι δημιουργούμε μια κατάσταση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Το λόγο έχει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Ευσταθίου θα μιλήσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου θα μιλήσει εκ μέρους της ΕΔΕΚ, γιατί εκ μέρους της ΕΔΕΚ δε μίλησε κανένας ως τώρα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, με την προτεινόμενη νομοθεσία σκοπεύται όπως δοθεί το ευεργέτημα σε πρόσφυγες, σε εκτοπισμένους, όπως λέει ο νόμος σε κάθε πρόσωπο το οποίο πριν από την εισβολή είχε την κατοικία του σε τουρκοκρατούμενες περιοχές να αποκτά ακίνητο χωρίς να πληρώνει τα μεταβιβαστικά. Εδώ θα θέλω να επισημάνω ότι όπως έχω το νόμο ενώπιόν μου δε μιλούμε περί οικογενειών αλλά περί του συνόλου των εκτοπισμένων δηλαδή των 200,000 συμπατριωτών μας οι οποίοι έχουν εκτοπιστεί.

Βεβαίως, εγώ θα έλεγα με τη σειρά μου ότι δίκαιο θα ήταν όχι μόνο οι 200,000 που εκτοπίστηκαν αλλά και άλλοι 100,000 που είναι πληγέντες και εκείνους να τους κοιτάζουμε και να δούμε τα προβλήματά τους με σκοπό να τα επιλύσουμε. Ακόμα θα έλεγα ότι ορθό και δίκαιο θα ήταν μέσα σε μια Δημοκρατία όπου διαχέεται ως συνεκτικός κρίκος του πολιτεύματος η ισοτιμία των πολιτών και η ισότητα της μεταχείρισης να δούμε και την περιπτωση του φτωχού, του εργαζόμενου, του ακτήμονα, του γεωργού των ελεύθερων περιοχών, της κοπέλας η οποία ζει στα εργοστάσια από ηλικίας 14 -15 χρόνων, για να κάμει ένα σπίτι. Να δούμε και εκείνης τα δικαιώματά της και να πούμε ότι και για εκείνους πρέπει να βρούμε μια λύση.

Δυστυχώς όμως, κύριοι συνάδελφοι, ή ευτυχώς (εδώ θα πω ευτυχώς), η Βουλή δεν μπορεί να ενεργεί σύμφωνα με τη συναισθηματική φόρτιση μιας συγκεκριμένης εποχής. Εγώ δεν είμαι από εκείνους που θα αποδώσω στον κ. Σολωμή ελατθρία μικρά για τις θέσεις που υποστήριξε. Είναι ο ίδιος εκτοπισμένος και αισθάνεται ο ίδιος αδικημένος. Αδικημένοι όμως αισθάνονται και όλοι εκείνοι οι οποίοι αν και μη εκτοπισμένοι βρίσκονται edώ χωρίς περιουσία, χωρίς κρατική μέριμνα με ελλιπή μέσα ζωής μέχρι του σημείου που μερικοί απ' αυτούς να είναι και σε χειρότερη θέση απ' αυτούς οι οποίοι εκτοπίστηκαν. Αλλά φαίνεται ότι η ατμόσφαιρα έχει πολύ φορτιστεί λόγω του ότι είναι η τελευταία μέρα της συνεδρίας της Βουλής ενόψει των βουλευτικών εκλογών, εξού και είδαμε μία σπουδή στο να εξεταστεί και να μελετηθεί το θέμα τούτο και ενώ η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών είναι Έκθεση η οποία καθαρά λέει ότι χρειάζεται περαιτέρω

μελέτη το θέμα, διότι, χωρίς να απορρίπτουμε την αναγκαιότητα της παροχής νομιζόμενων οικονομικών διευκολύνσεων σε πληγέντες ή πρόσφυγες, θα πρέπει να μελετηθούν τα θέματα για να επιλυθούν κατά τον ορθό τρόπο. Και ξεκινώ με το να πω ότι το πρώτο θέμα είναι το κόστος το οποίο προκύπτει απ' αυτή τη νομοθεσία. Μιλούμε για περιπτώσεις περίπου που καλύπτουν το μισό πληθυσμό, 200,000 ανθρώπους, οι οποίοι θα αγοράζουν και θα μεταβιβάζουν περιουσία χωρίς να πληρώνουν τέλη κτηματολογίου. Λέχθηκε, όταν γινόταν η συζήτηση στην Επιτροπή Οικονομικών, ότι το πρώτο κόστος θα είναι £100,000,000. Τα £100,000,000 θα πρέπει να διατεθούν από τον προϋπολογισμό ενός κράτος ο οποίος προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός και το κράτος τούτο για να μπορέσει να επιβιώσει, να κρατηθεί ως ελεύθερο κράτος, προσφεύγει στον εξωτερικό και στον εσωτερικό δανεισμό. Αν, κατά συνέπεια, δεν ψηφίσουμε και δε μελετήσουμε ταυτόχρονα την επιβολή φορολογικών μέτρων για να αναπληρωθούν αυτά τα £100,000,000 θέτουμε σε κίνδυνο την εγκυρότητα, την ύπαρξη Κυπριακής Δημοκρατίας και κατά συνέπεια και την ύπαρξη και ημών όλων ως πολιτών. Ίσως θα πρέπει όταν θα μελετούμε αυτή την πρόταση, γιατί θα εισηγηθώ να μελετηθεί αργότερα με τη νέα Βουλή, να συνεχιστεί αυτός ο διάλογος, να μελετηθεί, για να καταλήξουμε, θα πρέπει να πούμε ότι ο νόμος περί εταιρειών πρέπει από 20% να γίνει όχι 42,5% που ήταν πριν να γίνει, ίσως 80%, διότι ο νόμος ο ΦΠΑ παραπάνω από £50,000,000 δεν προσδοκάται να δώσει. Ίσως πρέπει να πούμε ότι πρέπει να κόψουμε τα εισοδήματα των δημόσιων υπαλλήλων και να πούμε ότι όποιος παίρνει πάνω από £5,000 πρέπει να τα βάλει στο ταμείο τούτο, για να πληρώνουμε αυτά τα έξοδα τα οποία χρειάζονται. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι είναι άκαιρο να μιλούμε και με σπουδή να αποφασίζουμε ένα τέτοιο σοβαρό θέμα σήμερα. Ο κ. Σολωμής είπε ότι δεν πρόκειται περί προσφύγων αλλά περί προσφυγικών οικογενειών. Βεβαίως εδώ λέγω ότι σύμφωνα με το νομοθέτημα που έχω στα χέρια μου για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου:

«Εκτοπισθείς σημαίνει παν πρόσωπον όπερ κατά τον αμέσως προ της τουρκικής εισβολής χρόνον είχε την μόνιμον κατοικίαν εις περιοχήν ήτις ως εκ της εισβολής κατέστη απροσπέλαστος».

Αυτό δε σημαίνει οικογένεια, σημαίνει κάθε πρόσωπο. Αλλά και αν ακόμα θεωρήσουμε πως πρόκειται περί οικογένειας, ποιο από τα μέλη της οικογένειας θα επωφεληθεί αυτού του ευεργετήματος; Μια οικογένεια με πέντε παιδιά έχει δικαίωμα για ένα σπίτι, ποιο από τα πέντε παιδιά, ποιος από τους πέντε αδελφούς ή αδελφές θα πάρει και θα πει διεκδικώ τις £2,500 να μου τις δώσετε; Μήπως θα γίνει αυτός ο νόμος η αιτία να δημιουργήσουμε όχι χάσμα μεταξύ των πολιτών, όπως είπε ο κ. Πουμπουρής, όχι μεταξύ προσφύγων και μη προσφύγων που θα διεκδικούν και εκείνοι, αλλά και μεταξύ των ίδιων των μελών της ίδιας οικογένειας; Να διαπληκτίζονται και να κτυπιούνται οι άνθρωποι, διότι θα θέλουν να επωφεληθούν οι ίδιοι του ευεργετήματος που παρέχει αυτός ο αμελέτητος νόμος; Αυτό είναι ένα από τα θέματα τα οποία δε θα πρέπει να διαλάβει της προσοχής μας. Όπως λέχθηκε και φαίνεται στην Έκθεση της Επιτροπής Νομικών προκύπτουν αντισυνταγματικά θέματα όπως είναι η παραβίαση της αρχής της ισότητας. Ο κ. Σολωμής μας είπε ότι η παραβίαση αυτής της αρχής έγκειται στο ότι εκείνοι που αγόρασαν και πλήρωσαν σε σύγκριση με εκείνους που θα αγοράσουν τώρα και δε θα πληρώσουν θα βρίσκονται σε δυσμενή διάκριση. Δεν είναι αυτή η υπόθεση. Η δυσμενεία είναι άλλη. Ο πρόσφυγας που διαθέτει τις £40,000 - £50,000 δικαιούται αυτής της ευεργεσίας. Ο πρόσφυγας ο οποίος είναι

άπορος, δε διαθέτει χρήματα, είναι φτωχός και έχει περιουσία ανύπαρκτη ή μικρή περιουσία αυτός και πάλι μένει στη θέση στην οποία βρισκόταν, για να επιβεβαιωθεί η αρχή ότι σ' αυτό τον τόπο φαίνεται οι πλούσιοι πρέπει να γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Αυτό είναι παραβίαση της αρχής της ισότητας. Όπως παραβίαση της αρχής της ισότητας είναι όταν κωφεύω και δε δίνω προσοχή και στην ανάγκη να στεγαστεί και ο ακτήμονας πολίτης της ελεύθερης περιοχής της Κύπρου ή το πρόσωπο το οποίο αναλώνει το βίο του μέσα στα εργοστάσια και μέσα στη βιοπάλη από της παιδικής του ηλικίας.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τάσσεται υπέρ της κοινωνικής πολιτικής η οποία πρέπει να παρέχεται μελετημένα κατά τρόπο δίκαιο και ορθολογιστικό και μέσα στα πλαίσια των υφιστάμενων δυνατοτήτων. Πράγματι στο παρελθόν είχαμε συνηγορήσει στο να παρέχονται τέτοια ευεργετήματα που να διευκολύνεται η στέγαση του λαού. Προτείνουμε ότι πράγματι όχι μόνο οι πρόσφυγες αλλά ιδίως οι πρόσφυγες δικαιούνται να τυγχάνουν αυτών των απαλλαγών, εφόσον πληρούν ορισμένα κριτήρια που θα θέσουμε όλοι μας, αφού τα μελετήσουμε και τα κριτήρια αυτά θα είναι οπωσδήποτε τα κριτήρια τα οποία θα συμβαδίζουν με τα κριτήρια που έχει η κυβέρνηση όταν δίνει το ποσό των £7,000 για την αυτοστέγαση ή παρεμφερή ευεργετήματα σε εκείνους οι οποίοι έχουν ανάγκη. Πρέπει πρώτα να δούμε εκείνους που βρίσκονται σε δυσμενέστερη οικονομική θέση μεταξύ των προσφύγων έναντι άλλων προσφύγων και μετά να προχωρήσουμε να δώσουμε το ευεργετήριο σε εκείνους οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν στα χέρια τους ποσό £40,000 - £50,000 ως διαβατήριο ή εισητήριο για να τύχουν του ευεργετήματος αυτού του οποίου στερούνται εκείνοι οι οποίοι όπως είπα δεν έχουν αυτά τα χρήματα. Δε θα πρέπει όμως να διαφεύγει της προσοχής μας ότι το νομοθέτημα αυτό παραβιάζει ευθέως και το άρθρο 80 του συντάγματος διότι συνιστά επάχθεια στον προϋπολογισμό του κράτους και ότι το Ανώτατο Δικαστήριο έχει τελευταία σε πέντε περιπτώσεις απορρίψει νομοθετήματα για το λόγο ακριβώς τούτο, ώστε αν δε θέσουμε τα κριτήρια και αν δεν έχουμε και τη συναίνεση της κυβέρνησης, πολύ φοβούμαι πως οδεύουμε στο να ψηφίσουμε νομοθέτημα που θα δημιουργήσει μόνο εντυπώσεις, αγαθές εντυπώσεις μεταξύ εκείνων οι οποίοι δήθεν θα ευεργετηθούν, ενώ το κράτος θα έρθει μέσω του Ανώτατου Δικαστηρίου για να μας απορρίψει το νόμο τούτο ως αντισυνταγματικό. Δε νομίζω ότι είναι η πρόταση που εισηγείται η Επιτροπή Νομικών, να αφηθεί δηλαδή το θέμα στην ημερήσια διάταξη για καλύτερη μελέτη, για καθορισμό κριτηρίων και για την εξεύρεση των αναγκαίων πόρων προς επίλυση του προβλήματος, δε νομίζω ότι δεν είναι υπό τις περιστάσεις η ορθότερη πρόταση. Είναι η ορθότερη και καλώ το Σώμα όπως αναβάλλουμε τη συζήτηση της πρότασης αυτής για τη νέα Βουλή, ούτως ώστε να μελετηθεί και να λυθεί ένα σοβαρό πρόβλημα που απασχολεί τον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εδώ ακούσαμε διαλέξεις περί υπευθυνότητας και περί ανευθυνού υπευθυνότητας από ανθρώπους οι οποίοι μέχρι τώρα ήσαν οι πραιτωριανοί αυτής της κυβέρνησης κι οι οποίοι με κάθε τρόπο υποστηρίζουν οτιδήποτε έλθει από την κυβέρνηση Βασιλείου. Δε δεχόμαστε μαθήματα ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Σημαίνει ανάκληση στην τάξη, κύριε Πρόεδρε, «οι πραιτωριανοί».

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρακαλώ τον κύριο Παπαπέτρου, αν νομίζει πως είναι γι' αυτόν που μιλώ -οποτεδήποτε ακούει για ανευθυνούπευθунους νομίζει πως μιλούμε για τον κ. Παπαπέτρου- μπορεί και καμιά φορά να μη μιλούμε γι' αυτόν.

Λοιπόν, εκείνο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ ...

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λυπούμαι αλλά δεν εμίλησα για κανένα συγκεκριμένο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ ...

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ μέσα είναι απού φωνάξει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να συνεχίσω.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απαντήστε μου. Εδώ μέσα είναι απού φωνάξει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν αναφέρθηκα ούτε στον κ. Παπαπέτρου ούτε στον κύριο Ζιαρτίδη.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Είναι τη Βουλή που προσβάλλεις με τον τρόπο σου.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα τελειώσω σε δυο λεπτά. Να μου δώσετε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, να αποφεύγετε εκφράσεις όπως «οι πραιτωριανοί», «οι εγκάθετοι», κτλ. κτλ. Αυτά δεν περιποιούν τιμή στο Σώμα.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούσαμε πολύ πιο δυνατές εκφράσεις αλλά δε διακόπηκαν.

Εκείνο που θέλουμε να πούμε είναι το εξής: Υπήρξαν υποσχέσεις και δεσμεύσεις από πλευράς κυβέρνησης και αυτό το οποίο εισηγήθηκαν συνάδελφοι δεν αποτελεί παρά το ελάχιστο αυτών των υποσχέσεων. Έχουμε όμως να πούμε το εξής: Επειδή πράγματι βρισκόμαστε σε μια προεκλογική περίοδο και επειδή μπορεί να δοθεί η εντύπωση ότι κάποιες προτάσεις γίνονται ενόψει εκλογών, εμείς είμαστε έτοιμοι, διότι πράγματι έχουν περάσει δεκαεπτά χρόνια από την τούρκικη εισβολή και κάποια μέτρα πρέπει να ληφθούν, ίσως θα έπρεπε να είχαν ληφθεί από την πρώτη μέρα, όπως έγινε στη Γερμανία που έγινε μια αναδιανομή του πλούτου και λήφθηκε υπόψη το status του κάθε πολίτη, δεν έγινε όμως στην Κύπρο, είμαστε λέγω έτοιμοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν μπορεί να με διακόψει κανένας, γιατί δεν είναι στον κ. Ζιαρτίδη ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι εκτός τάξεως ο κ. Γαλανός και οφείλει πρώτα να λυθεί το θέμα τάξεως που δημιουργήθηκε με την ύβρη εναντίον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, σας παρακαλώ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν έκαμα καμιά ύβρη, κύριε Πρόεδρε, για κανένα. Εγώ μιλώ για την κυβέρνηση η οποία υποσχέθηκε ορισμένα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε έτοιμοι να μελετήσουμε μέτρα δικαιότερης κατανομής των βαρών σαν θέμα προτεραιότητας μετά από τις εκλογές.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό είναι το θέμα μας τώρα; Διότι τα μέτρα δικαιότερης κατανομής τα ψηφίσαμε με το φορολογικό νομοσχέδιο και ψήφισε υπέρ των πλουσίων ο κ. Γαλανός. Τώρα θυμήθηκε τους πρόσφυγες;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Χατζηδημητρίου τώρα προσπαθεί να δημοκοπήσει. Μιλώ για θέματα δικαιότερης κατανομής και ενοχλείται ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, σας διαβεβαιώ ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, δεν είπα τίποτε που να θίγει τον κ. Χατζηδημητρίου.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Θίγει το Σώμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η εισήγηση που κάνουμε είναι τα θέματα αυτά να τα δούμε σαν θέματα προτεραιότητας στη νέα Βουλή. Γι' αυτό δε θα επιμένουμε να ψηφιστεί η πρόταση νόμου τώρα, αλλά εισηγούμαστε σαν θέμα προτεραιότητας να τη δούμε στη νέα Βουλή. Αν η εισήγηση ενοχλεί τον κ. Χατζηδημητρίου ή τον κ. Ζιαρτίδη, λυπούμαι. Αλλά αν νομίζουν ότι με το να θέτουν θέματα τάξης εκεί που δεν υπάρχουν δημιουργούν θέμα, έχουν λάθος. Η εισήγησή μου είναι εποικοδομητική και λέμε ότι υπάρχει θέμα, αλλά θα το δούμε, γι' αυτό -επειδή μπορεί να υπάρξει

κάποια κατηγορία ότι ο χρόνος είναι ύποπτος, δεν είμαστε εμείς που το εισηγηθήκαμε είναι κάποιιοι συνάδελφοι-εισηγούμαστε να τεθεί σαν θέμα προτεραιότητας στη νέα Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Δεν πρόκειται να δώσω το λόγο σε κανένα. Εδώ πέρα υπάρχει η εισήγηση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή και την Έκθεση. Τρία κόμματα θέτουν θέμα αναβολής της συζήτησης αυτής για ευθετότερο χρόνο.

Θέτω το θέμα σε ψηφοφορία.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι θέμα διαδικασίας. Όχι, με συγχωρείτε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ζητώ να θεωρηθεί τερματισθείσα η συζήτηση.

Κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθεί τερματισθείσα και ως εξαντληθείσα η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι νομίζουν ότι αυτό το θέμα το οποίο εισηγείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών πρέπει να παραπεμφθεί για μελέτη σε ευθετότερο χρόνο;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι ο καταθέτης της πρότασης νόμου και θέτω θέμα διαδικασίας. Έχω δικαίωμα από το Σύνταγμα να ζητήσω να τοποθετηθεί η Βουλή, διότι υπάρχουν δυο Εκθέσεις. Καλώ τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους να τοποθετηθούν σωστά.

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω, υπάρχει θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, δεν υπάρχει θέμα διαδικασίας.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Έχω καταθέσει πρόταση νόμου και ζητώ τοποθέτηση του Σώματος, αφού σωστά λέμε ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνούμε με την άποψη η συζήτηση να θεωρηθεί τερματισθείσα και να τοποθετηθούμε στα θέματα, για να τελειώνουμε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ποια θέματα; Όπως είναι η πρόταση νόμου ενώπιον του Σώματος, κύριοι συνάδελφοι.

Μα γιατί φοβάστε, κύριε συνάδελφε, να τοποθετηθείτε, επιτέλους; Αρνητικά, αρνητικά να τοποθετηθούμε, αν θέλετε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, τοποθετούμαστε πάνω στις προτάσεις που οι αρμόδιες Επιτροπές καταθέτουν.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Οι αρμόδιες Επιτροπές δεν εισηγούνται αυτό το πράγμα, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ωραία, κάνουν μια τοποθέτηση στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, το εισηγούνται τέσσερα κόμματα από το βήμα της Βουλής και οφείλω να το θέσω σε ψηφοφορία.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν να τεθεί σε ψηφοφορία, επαναλαμβάνω, δέστε το θέμα το συνταγματικό που οπωσδήποτε είναι υπεράνω και του θέματος της τάξεως. Υπάρχει μια πρόταση νόμου, έχει συζητηθεί σε μια Επιτροπή, και υπάρχει Έκθεση ενώπιον του Σώματος. Έχει συζητηθεί σε άλλη Επιτροπή και υπάρχει κάποιος ισχυρισμός του Γενικού Εισαγγελέα ότι μπορεί να εγείρεται θέμα αντισυνταγματικότητας. Η Βουλή έχει υποχρέωση, εφόσον ο εισηγητής το ζητά, και το ζητώ, να τοποθετηθεί με ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, αυτό κάμνω.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Να τοποθετηθεί στην πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει η εισήγηση εκ μέρους τεσσάρων κομμάτων από το βήμα της Βουλής ότι αυτό το Σώμα πρέπει να αναβάλει την περαιτέρω συζήτηση.

Λοιπόν, κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν μπορείτε να κάμετε αυτή την ψηφοφορία. Δεν έχετε δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει μια πρόταση νόμου ενώπιον του Σώματος για ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ποιος αποφασίζει στη Βουλή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δεν μπορεί να υπάρξει μια τάξη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Γραμματείς, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

38.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της συνέχισης της συζήτησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απέχω στην αίτηση της αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, με 38 υπέρ, 14 εναντίον και μια αποχή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περιμένετε να δώσουμε το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αυτής. Το αποτέλεσμα είναι 37 υπέρ της αναβολής, 15 υπέρ της συνέχισης της συζήτησης και μια αποχή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Όχι της συζήτησης. Της ψήφισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη θέση μου θα μιλήσει ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να εξηγήσουμε την ψήφο μας.

Είναι πραγματικά για μας απαράδεκτο, όταν έχει τελειώσει μια συζήτηση συγκεκριμένης πρότασης νόμου, συγκεκριμένου νομοθετήματος για τοποθέτηση, μετά από εκκρεμότητα δύομισι χρόνων στο Σώμα, μετά από συζήτηση ενώπιον δύο Επιτροπών και καταλήγουν και οι δυο Εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε, ότι επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις απόψεις τους όλα τα κόμματα γύρω από την υπό αναφορά πρόταση νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος. Και περατούται η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, και την ώρα της ψηφοφορίας υπάρχει αίτηση αναβολής.

Εγώ από τώρα δηλώνω, ασκώντας τα δικαιώματά μου για τις υπόλοιπες Εκθέσεις που υπάρχουν ενώπιον του Σώματος, ότι έχω ένσταση γιατί δεν κυκλοφόρησαν εγκαίρως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είναι πρωτοφανές, όταν μια Έκθεση Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εισηγείται περαιτέρω μελέτη ενός θέματος, το θέμα να εξετάζεται σε μια προσεχή συνεδρία. Αυτό που λέγεται «πρωτοφανές» θα έλεγα ότι είναι η συνήθης πρακτική και το έθιμο που επικρατεί εδώ. Ο λόγος που ζητήσαμε αυτή την αναβολή είναι διότι δημιουργούνται πλείστα σοβαρότατα συνταγματικά προβλήματα, όπως λέχθηκε και από το στόμα του Γενικού Εισαγγελέα και αναφέρεται στην Έκθεση σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα, σοβαρότατα κοινωνικά προβλήματα και πρέπει όλα αυτά να μελετηθούν με στόχο να δοθεί το ευεργέτημα σ' εκείνους από τους εκτοπισμένους που χρειάζονται το ευεργέτημα και όχι σ' εκείνους που δεν το χρειάζονται. Αυτά ελέχθησαν κατά κόρο απ' όλους. Τι το πρωτοφανές και το αντισυνταγματικό;

Αυτή είναι η πρόταση που έκαμε η Επιτροπή Νομικών και πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία, για να μείνει στην ημερήσια διάταξη της προσεχούς συνόδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών ομόφωνα, με τέσσερα μέλη του κόμματος του κ. Σολωμή, λέει:

«Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δοσμένα στοιχεία φρονεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές νομικές πτυχές...

Δικαιολογώ την ψήφο μου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν θα επαναρχίσουμε τη συζήτηση, λυπούμαι πάρα πολύ, τότε είστε εκτός τάξεως όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Παπαπέτρου, δε δικαιολογείτε καμιά ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο να πρωτολογήσω. Δε θεωρείται ότι έληξε η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη ...

(Κτυπά τη σφύρα του επανειλημμένα και καλεί τους Βουλευτές σε τάξη)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάμνω πρόταση να διαλύσουμε τη Βουλή και να πάμε σε εκλογές. Δεν είναι κατάσταση αυτή!

(Ο Προεδρεύων κτυπά τη σφύρα στην έδρα επανειλημμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, σας παρακαλώ.

Αυτό το Σώμα αποφάνθηκε ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν αποφάνθηκε τότε γιατί δίνετε το λόγο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ο κ. Παπαπέτρου θα καθήσει κάτω κι εσείς θα καθήσετε κάτω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εγώ θα καθήσω. Εγώ πειθαρχώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν κατάλαβα. Άλλοι θα δικαιολογούν την ψήφο τους και ο Παπαπέτρου θα κάτσει κάτω; Γιατί;

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που κάμνετε δυσμενείς διακρίσεις και οφείλω να επισύρω την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, δε ζητήσατε να δικαιολογήσετε την ψήφο σας.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αυτό ζητώ και αυτό κάμνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εζητήσετε να κάμετε δεύτερη αγόρευση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όχι, να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να δικαιολογήσετε την ψήφο σας, ναι.

Κύριοι, σας παρακαλώ. Επειδή ο κ. Παπαπέτρου έχει τηρήσει αποχή από την ψηφοφορία, είναι δικαίωμά του να δικαιολογήσει την ψήφο του.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ενόψει των όσων λέει η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών θα ήταν λογικότατο να αναβληθεί το θέμα. Εγώ δεν ψήφισα υπέρ της αναβολής, γιατί δε θέλω να δώσω με την ψήφο μου, σε κανένα, έρισμα να συνεχίσει τη δημαγωγία του πάνω σ' αυτό το θέμα μετά τη συζήτηση αυτού του θέματος.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Παπαπέτρου, είναι εσείς που έχετε πολιτικό ήθος; Εσείς δημαγωγείτε που δεν τολμάτε να τοποθετηθείτε. Κανένας άλλος δε δημαγωγεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

(Κτυπά επανειλημμένα τη σφύρα του)

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όλα αυτά τα θέματα δημιουργήθηκαν λόγω της δειλίας αυτής της Βουλής να τοποθετηθεί επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Αν συνεχιστεί αυτή η συζήτηση θα τη διαλύσω τη Βουλή. Δεν είναι αστεία. Εδώ πέρα αυτό το Σώμα τοποθετήθηκε και τέλειωσε η υπόθεση.

Πάμε στο δεύτερο θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991».

Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Εκθέσεις της Επιτροπής Οικονομικών με εξαίρεση μια-δυο είναι ομόφωνες, να θεωρηθούν ως αναγνωσθείσες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Έκθεση αυτή δεν είναι ομόφωνη, κύριε Κωνσταντίνου. Υπάρχει τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Είχαμε πει να διαβάζετε η Έκθεση από το σκοπό και πέρα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν υπάρχει σκοπός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, που έχουμε μια τροποποίηση δεν επιμένουμε να διαβαστεί η Έκθεση. Κατά συνέπεια θα κάμουμε την τροποποίησή μας, όταν θα διαβάζονται τα άρθρα του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση να μη διαβαστεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑ-
ΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕ-
ΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 27 Φεβρουαρίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και εξέφρασε τις απόψεις του ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής πλασιούμενος από το Γενικό Διευθυντή και άλλους αρμόδιους λειτουργούς της Αρχής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £71,145,000 και έξοδα ύψους £77,400,530.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο της Αρχής και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών της Αρχής Τηλεπικοινωνιών προορίζεται να διατεθεί για αποδοχές προσωπικού και για τη διενέργεια αριθμού κεφαλαιουχικών δαπανών. Οι προνοούμενες νέες θέσεις στον υπό αναφορά προϋπολογισμό

είναι το αποτέλεσμα συλλογικών διαπραγματεύσεων και στοχεύουν να ικανοποιήσουν τις νέες ανάγκες σε προσωπικό που δημιουργήθηκαν λόγω των εκτελούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες της Αρχής αποβλέπουν στην παραπέρα ανάπτυξη της τηλεπικοινωνιακής ικανότητας της Αρχής με την ταυτόχρονη ενδυνάμωση και ενίσχυση του τηλεπικοινωνιακού δικτύου της.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, τις υιοθετεί στο σύνολό τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου £77,390,530 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στον Πρώτο Πίνακα αντιλαμβάνομαι έχετε κάποια τροποποίηση, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Η τροπολογία μας είναι ο Πίνακας με το δελτίο δαπανών, σελίδα 12 του προϋπολογισμού, να τροποποιηθεί με τη διαγραφή απ' αυτό των νέων θέσεων που περιλαμβάνονται στα άρθρα υπ' αριθμό 0.3, 0.4 και 0.7. Αυτή είναι η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, έχετε ακούσει την τροπολογία του κ. Πουμπουρή.

Ορίστε, κύριε Δημητριάδη.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλά η τροπολογία του ΑΚΕΛ για κατάργηση των νέων θέσεων. Βλέπω ότι στο 0.3 υπάρχει νέα θέση. Στο 0.4 υπάρχει μια νέα θέση. Στο 0.7 όμως δεν υπάρχει νέα θέση. Υπάρχει ο Διευθυντής Προσωπικού. Μήπως το ΑΚΕΛ θέλει να καταργήσουμε το Διευθυντή Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών; Διότι δεν είναι νέα θέση, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι πληρωμένη, κύριε Δημητριάδη.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Επειδή μιλά εδώ περί νέας θέσης η τροπολογία, γι' αυτό ρωτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Κύριε Δημητριάδη, αντιλήφθηκα τι λέτε και στο περιθώριο λέει ότι η θέση μετονομάστηκε από Διευθυντή Υπηρεσιών Διεύθυνσης και Προσωπικού σε Διευθυντή Υπηρεσιών Προσωπικού, δηλαδή απλώς μετονομάζεται η θέση αυτή, δεν είναι νέα θέση. Επιμένετε στην κατάργησή της;

Εφόσον επιμένουν κύριε Δημητριάδη, είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Πάρτε τις μία, μία τις θέσεις, κύριε Πρόεδρε, διότι μπορεί να υπάρξουν παρεξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της νέας θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 19 εναντίον αυτή η θέση καταργείται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της νέας θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 14 εναντίον και αυτή η θέση καταργείται.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι κάποιο λάθος γίνεται στην καταμέτρηση. Θα παρακαλούσα να ξανατεθούν σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ξανατεθούν μάλιστα κύριε Αναστασιάδη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νομίζω ότι μετρήθηκαν κατ' επανάληψη εκτός αν αμφισβητούμε τον τρόπο που μετρά η Γραμματεία, οπότε να την αντικαταστήσουμε τη Γραμματεία.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριοι, η καταμέτρηση είναι σωστή. Αν επιμένετε και πει ο Πρόεδρος να συνεχίσουμε, τότε να ξαναμετρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, αν θέλετε να ξαναψηφίσουμε να ξαναψηφίσουμε, κύριε Αναστασιάδη, διότι δε θέλω να υπάρξει καμιά αμφιβολία.

Υπάρχει ένσταση όπως προχωρήσουμε με το άρθρο 0.7;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, προχωρούμε στο άρθρο 0.7, δηλαδή στη μετονομασθείσα θέση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης αυτής της θέσης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ και 19 εναντίον και αυτή η θέση καταργείται.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη είναι από την αρχή που πρέπει να τεθούν σε ψηφοφορία, διότι έγινε λάθος. Λυπούμαι πάρα πολύ, παρακαλώ το Προεδρείο της Βουλής. Εδώ είναι θέμα ότι καταργούνται κάποιες θέσεις, δε νομίζω να είναι τόσο κοπιώδες να μετρήσουμε μία φορά ακόμα, για να δούμε αν όντως έγινε ή όχι λάθος. Μιλούμε για οριακή διαφορά είτε υπέρ είτε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εφόσον υπάρχει αυτή η οριακή διαφορά θα είμαι υποχρεωμένος να διατάξω ψηφοφορία ονομαστική για να μην υπάρξει καμιά διαφορά.

Λοιπόν, κύριε Γραμματέα, ονομαστικά πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο ότι σωστά κρίνате να διατάξετε ονομαστική ψηφοφορία, νομίζω ότι αν ψηφίσουμε με τάξη μπορεί η Γραμματεία να διαπιστώσει πόσοι ψηφίζουν υπέρ και πόσοι εναντίον για να μη σπαταλήσουμε αχρείαστα πολύ χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν κύριε Μάτση, πρόκειται να αμφισβητείται η αμεροληψία της Γραμματείας κάθε φορά ...

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κανένας δεν αμφισβητεί την αμεροληψία της Γραμματείας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, εφόσον δεν αμφισβητείται η αμεροληψία της Γραμματείας, τότε ας ξανακάνουμε από την αρχή την ψηφοφορία για να δούμε τι γίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 20 εναντίον, αυτή η θέση καταργείται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 20 εναντίον, και αυτή η θέση καταργείται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της μετονομασθείσας θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.7.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους υπέρ και 21 εναντίον, και αυτή η θέση καταργείται.

Προχωρούμε τώρα στο τέταρτο άρθρο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πέμπτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έκτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το έκτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης Νόμος του 1991».

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΡΗΜΑ-
ΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 7 Μαρτίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης. Παρόντες

στη συνεδρίαση ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Ο προϋπολογισμός αυτός προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £3,613,480 και έξοδα ύψους £3,233,970.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο του Οργανισμού και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού του, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης και έχοντας υπόψη το ρόλο που διαδραματίζει ο Οργανισμός αυτός στην αντιμετώπιση του προβλήματος της στέγης στον τόπο μας, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

'Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης ποσού £3,233,970 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Άρθρο 4.

'Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. 'Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1991».

Υπάρχει ένσταση όπως η 'Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η 'Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ
ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου. Παρόντες ήταν επίσης οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Ο προϋπολογισμός αυτός προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £47,022,510, που κατά κύριο λόγο θα προέρχονται από πωλήσεις σιτηρών, επιχορηγήσεις και δάνεια και έξοδα ύψους £46,247,391, που αντιπροσωπεύουν δαπάνες σιτηρών, διοικητικά έξοδα, κεφαλαιουχικές δαπάνες και δημιουργία αποθεματικού.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τις δραστηριότητες που προγραμματίζονται για το 1991, καθώς και για άλλες δραστηριότητες της περσινής χρονιάς. Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, τις υιοθετεί στο σύνολό τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

'Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £46,247,391 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 1992. 'Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Άρθρο 4.

'Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. 'Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. 'Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991».

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 1991. Κατά την εξέτασή του, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Κεντρικού Σφαγείου. Παρόντες ήταν επίσης οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε για τις ως τώρα δραστηριότητες του Κεντρικού Σφαγείου και για τα ως τώρα αποτελέσματα της λειτουργίας του.

Ο υπό αναφορά προϋπολογισμός προβλέπει για το 1991 έξοδα ύψους £3,154,420 και έσοδα ύψους £2,486,964.

Η Επιτροπή υιοθετεί στην ολότητά τους τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου ποσού £3,154,420 για τη χρήση του έτους που λήγει 31.12.1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991».

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι ομόφωνη η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν είναι ομόφωνη, αντιλαμβάνομαι ότι θα πρέπει να διαβαστεί η Έκθεση. Εκτός αν το Σώμα εγκρίνει τη μη ανάγνωση της Έκθεσης. Επειδή όμως είναι πολύ controversial ...

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 14 Μαρτίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και της Διεύθυνσης της Αρχής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £11,800,000 και έξοδα ύψους £18,933,423. Ποσό ύψους £5,941,077, που αντιπροσωπεύει μεταφερόμενα αποθέματα από προηγούμενες χρήσεις, θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της Αρχής.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο της Αρχής και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών της Αρχής Λιμένων προορίζεται να διατεθεί για αποδοχές προσωπικού και για τη διενέργεια αριθμού κεφαλαιουχικών δαπανών. Οι προνοούμενες νέες θέσεις στον υπό αναφορά προϋπολογισμό είναι το αποτέλεσμα συλλογικών διαπραγματεύσεων και στοχεύουν να ικανοποιήσουν τις νέες ανάγκες σε προσωπικό που δημιουργήθηκαν λόγω των εκτελούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες της Αρχής αποβλέπουν στην παραπέρα λιμενική ανάπτυξη της Κύπρου με την ταυτόχρονη ενδυνάμωση και ενίσχυση του λιμενικού της δικτύου.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισηγηθεί τις πιο κάτω τροπολογίες:-

- (α) Την εναρμόνιση της μισθοδοσίας της θέσης του Γενικού Διευθυντή της Αρχής προς τη μισθοδοσία αντίστοιχων θέσεων άλλων ημικρατικών οργανισμών και
- (β) την περικοπή πιστώσεων ύψους £400,000 που προορίζονταν για την αγορά εξοπλισμού χειρισμού εμπορευματοκιβωτίων (τρανστέινερς).

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό του οποίου και κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο.

Αναφορικά με το θέμα της αγοράς εξοπλισμού χειρισμού εμπορευματοκιβωτίων τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του Σ.Κ. ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι δε διαφοροποιούν τις θέσεις τους που υποστήριξαν κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας, γι' αυτό και δεν επικροτούν την περικοπή των πιστώσεων που προτείνεται από την πλειοψηφία της Επιτροπής.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν ξέρω πού εμπίπτει τώρα η περικοπή, σε ποιο άρθρο, παρακαλώ, όταν έρθουμε στο συγκεκριμένο άρθρο της περικοπής, εμείς επιμένουμε να μείνει όπως είναι. Να μη γίνουν περικοπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι τα Μέλη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ διαφοροποιούν τη στάση τους για το θέμα της περικοπής των πιστώσεων. Άλλωστε είναι και στην Έκθεση.

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £18,532,841 διά την χρέσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1991. Άρθρον 2.

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον. Άρθρον 4.

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγchon επί των κονδυλίων. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 5 εγκριθούν;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει ένσταση του ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση πέραν από αυτή που αναφέρατε;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αυτή που αναφέραμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είπα ότι καταγράφηκε.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο νομοσχέδιο αυτό -του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου- θα πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία το κονδύλι των £400,000 το οποίο αφορά τα τρανστέινερς, διότι δύο κόμματα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Δημοκρατικό Κόμμα είναι εναντίον -και επειδή αποτελούσαν στην

Επιτροπή πλειοψηφία- κι έτσι έχει περικοπεί από τον προϋπολογισμό και η εισήγηση που υπάρχει από τα άλλα κόμματα είναι να παραμείνει. Κατά συνέπεια αυτό πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Τίθεται το ποσό λοιπόν σε ψηφοφορία. Το ποσό είναι £400,000.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να παραμείνουν οι £400,000;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με 18 ψήφους υπέρ και 23 ψήφους εναντίον.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991».

Υπάρχουν δύο εκθέσεις.

(Οι εκθέσεις επισυνάπτονται)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Γάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατάργηση των διατάξεων του βασικού νόμου οι οποίες προβλέπουν τη δασμολογική απαλλαγή αυτοκινήτων που εισάγονται από αναπήρους, επειδή τις διατάξεις αυτές έχει αντικαταστήσει ειδικό σχέδιο παροχής βοήθειας σε ανάπηρα πρόσωπα για απόκτηση αυτοκινήτου, που καταρτίστηκε ύστερα από συμφωνία με τη Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα Αναπήρων και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τις προτάσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Η Επιτροπή καλεί επίσης την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει τις δυνατότητες βελτίωσης του εξαγγελθέντος σχεδίου, αφού λάβει υπόψη τις τελευταίες απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων οργανώσεων αναπήρων που εκτέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και αποστάληκαν στις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ανέλυσε τους σκοπούς της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ο εισηγητής της Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού. Παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως νομοθεσίας, ώστε η χρήση των εισαγόμενων για αναπήρους αδασμολόγητων αυτοκινήτων να επιτρέπεται όχι μόνο στους ίδιους αλλά και στα μέλη των οικογενειών τους.

Κατά την εξέταση της πιο πάνω πρότασης νόμου η Επιτροπή διαπίστωσε πως οι πρόνοιές της καλύπτονται από αντίστοιχο νομοσχέδιο που κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία με τον ίδιο τίτλο και έτσι ενοποίησε τα δύο σχέδια νόμου, εισηγούμενη στη Βουλή με άλλη Έκθεσή της την ψήφισή τους σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έκταση εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Ά. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου, ώστε ορισμένα είδη που είναι αναγκαία για την εγκατάσταση και λειτουργία ραδιοφωνικών σταθμών και εισάγονται για χρήση αποκλειστικά από ραδιοφωνικούς σταθμούς που ιδρύονται, εγκαθίστανται και λειτουργούν με βάση τις πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών Σταθμών Νόμου να εξαιρούνται της καταβολής εισαγωγικών δασμών ή και φόρων κατανάλωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Η Έκθεση είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούττας

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Ά. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η ομοιόμορφη νομοθετική ρύθμιση του τρόπου επένδυσης των χρημάτων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που δεν απαιτούνται αμέσως για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ή για τη λειτουργία τους, ώστε αυτός να συνάδει με τη γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, αφού τα νομικά αυτά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ιδρύονται για την εκπλήρωση σκοπών δημόσιας ωφέλειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991».

Παράλληλα η Επιτροπή καλεί τον αρμόδιο Υπουργό να ενημερώνει τη Βουλή για τις αποφάσεις του όσον αφορά τις επενδύσεις που θα διενεργούνται με βάση τις πρόνοιες του υπό ψήφιση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επένδυση χρημάτων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991». Αντιλαμβάνομαι ότι εδώ υπάρχει ένσταση, επομένως να διαβαστεί η Έκθεση.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς που έχουμε την ένσταση δεν επιμένουμε να διαβαστεί η Έκθεση. Θα πούμε τη διαφωνία μας κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 20 Μαρτίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στις συνεδριάσεις αυτές ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £20,000 και η διάθεσή του, με τη μορφή οικονομικής βοήθειας, στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου.

Υπενθυμίζεται ότι με τον πιο πάνω συμπληρωματικό προϋπολογισμό εξητείτο η διάθεση πιστώσεων για την παραχώρηση κρατικών δανείων στις σχολικές εφορείες και για τη χορήγηση οικονομικής βοήθειας, ύψους £20,000, στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου. Η Βουλή ενέκρινε ήδη το πρώτο μέρος της πίστωσης και, όσον αφορά το μέρος που αναφέρεται στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου, ανέβαλε με εισήγηση της Επιτροπής αυτής τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης μέχρι που να δοθούν τα στοιχεία που ζητήθηκαν από τα αρμόδια Υπουργεία. Τα στοιχεία αυτά αναφέρονταν στο αν στα θέματα της παραχώρησης οικονομικής βοήθειας προς οποιαδήποτε σωματεία υπάρχει διαμορφωμένη κυβερνητική πολιτική και, δεύτερο, στο κατά πόσο η ζητούμενη τώρα οικονομική βοήθεια προς το υπό αναφορά σωματείο δυνατό να δημιουργήσει προηγούμενο διεκδίκησης βοήθειας και από άλλα σωματεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τη δήλωση των αρμοδίων ότι στα ζητήματα αυτά δεν υπάρχει διαμορφωμένη οποιαδήποτε κυβερνητική πολιτική, αλλά το κάθε θέμα αντιμετωπίζεται και αποφασίζεται ανάλογα με τα δεδομένα που το συνθέτουν, κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την έγκριση και του εναπομείναντος μέρους της ζητηθείσας συμπληρωματικής πίστωσης με την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991».

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, διατυπώνοντας τις θέσεις τους σε σχέση με το υπό αναφορά ζήτημα, δήλωσαν ότι διαφωνούν με τη χορήγηση της ζητούμενης κυβερνητικής βοήθειας για καθαρά λόγους αρχής, γιατί η τυχόν υιοθέτηση μιας τέτοιας αρχής δυνατό να δημιουργήσει προηγούμενο για παρόμοιες διεκδικήσεις στο μέλλον.

Από την πλευρά του ΑΔΗΣΟΚ δηλώθηκε ότι θα υποστηρίξουν την έγκριση της ζητούμενης πίστωσης, ενώ παράλληλα ζήτησαν να κληθεί η κυβέρνηση να μελετήσει και να διαμορφώσει ολοκληρωμένη πολιτική σχετικά με τα ζητήματα αυτά, στα πλαίσια και με βάση την οποία να αντιμετωπίζονται στο μέλλον παρόμοια ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να δικαιολογήσουμε την ψήφο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ψηφίζουμε υπέρ, γιατί γνωρίζουμε τον «Ελληνισμό» Ακακίου από πολλές δεκαετίες. Είναι ένα σωματείο υπερκομματικό με πολύ μεγάλη εθνική δράση, με πολύ μεγάλη συμμετοχή στους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες του τόπου. Δεν κομματίζεται με καμιά πλευρά και έχω την εντύπωση ότι υπάρχει μια ανειλημμένη υποχρέωση και από πλευράς του κράτους, για να βοηθηθεί αυτό το σωματείο και θα ήταν καλό και χρήσιμο να τύγχανε της βοήθειας της Βουλής και όχι να απορρίπτεται, όπως έγινε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς με τη σειρά μας θα θέλαμε να σχολιάσουμε τη θέση μας. Το σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου ιδρύθηκε το 1924. Από το 1926 έλαβε μέρος στους πανελλήνιους αγώνες και μετέχει στο ΣΕΓΑΣ, όπως ο ΓΣΠ, ΓΣΟ κτλ. Ανέπτυξε δράση πολιτιστική και εθνική. Το 1931 στα Οκτωβριανά μέλος του «Ελληνισμού» στην αντιαποικιακή εξέγερση σκοτώθηκε από τους Άγγλους. Πρόκειται για το Γεώργιο Μούσκο. Το 1955 ο Μιχαλάκης Σάββα σκοτώθηκε από τους Άγγλους σε ενέδρα και ταυτόχρονα συνελήφθησαν πενήντα από τα μέλη του και εγκλείστηκαν στις φυλακές και στα κρατητήρια. Λέχθηκε από μερικούς ότι αυτό το πράγμα πιθανό να δημιουργήσει προηγούμενο διεκδίκησης βοήθειας από άλλα σωματεία. Εμείς ευχόμαστε να υπάρξει ένα τέτοιο προηγούμενο και ευχόμαστε να υπάρξουν και άλλα τέτοια σωματεία με τόσο πλούσια εθνική και πολιτιστική δράση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Να πω δυο λόγια να δικαιολογήσουμε την ψήφο μας. Εμείς δεν είναι εξειδικευμένα που εξετάζουμε το θέμα· το εξετάζουμε ως θέμα αρχής. Αν ανοίξουμε μια τέτοια οδό, τότε δεν ξέρω πού θα μας βγάλει, γι' αυτό για σκοπούς τάξης και αρχής δεν ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπερτονίσω πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν είναι εναντίον του συγκεκριμένου σωματείου. Τουναντίον, η θέση είναι ότι υπάρχει ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ο οποίος χρηματοδοτεί τα διάφορα σωματεία και θα μπορούσε να πάρει την όποια βοήθεια το σωματείο «Ελληνισμός» από τον ΚΟΑ και όχι με συγκεκριμένη χαριστική νομοθεσία. Αν ως θέμα αρχής και γενικότερης τάξης θα υπάρξει συγκεκριμένο κονδύλι για να βοηθηθούν όλα ανεξαιρέτα τα σωματεία, βεβαιότατα θα υπερασπίσουμε αυτή τη θέση και θα ψηφίσουμε υπέρ. Αλλά για το συγκεκριμένο σωματείο εξειδίκευσης πιστεύουμε ότι θα ήταν σφάλμα τακτικής και αρχής, για τούτο και είμαστε ενάντια όχι για τη βοήθεια προς τον «Ελληνισμό» Ακακίου, αλλά από μια άλλη αρχή που παρεκκλίνει από βασικές θέσεις που θα πρέπει να διέπουν την κυβερνητική πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου. Είναι ένας από κάθε κόμμα και έτσι φοβούμαι ότι δε θα έχετε το λόγο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ψηφίζοντας υπέρ αυτού του κονδυλίου, το ΑΔΗΣΟΚ θέλει να διευκρινίσει ότι θα αναμένει ανάλογη μεταχείριση και για άλλα σωματεία από μέρους της κυβέρνησης τα οποία έχουν δραστηριότητα πολύπλευρη και σε κοινωνικούς και σε οικονομικούς και σε εθνικούς αγώνες του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα απορρίφθηκε ούτως ή άλλως, επομένως δεν πρέπει να αναμένετε άλλο. Ευτυχώς που κάνατε τις παρατηρήσεις σας στο άρθρο, διότι αυτά που λέχθηκαν, φυσικά δε χρειάζεται να πω ότι δεν είναι δικαιολόγηση ψήφου. Αλλά ευτυχώς ακόμα βρισκόμαστε εντός των συνταγματικών πλαισίων.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £20,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 -3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα τα άρθρα 1 - 3 απορρίπτονται με 15 ψήφους υπέρ και 23 εναντίον.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 20) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται με 15 ψήφους υπέρ και 23 εναντίον.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991».

Αντιλαμβάνομαι ότι και εδώ υπάρχουν διαφωνίες, γι' αυτό θα παρακαλέσω να διαβαστεί η Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6, 13 και 20 Μαρτίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στις συνεδριάσεις αυτές ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £150,000 και η διάθεσή του για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για την ανέγερση μελάθρου αγωνιστών της ΕΟΚΑ 1955-1959.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και κατά πλειοψηφία

εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991».

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ως θέμα αρχής συμφωνούν με τη δημιουργία μελάθρου, αλλά μελάθρου που να προσφέρει υπηρεσίες σε όσους αγωνίστηκαν για την ελευθερία της Κύπρου υπό οποιαδήποτε μορφή. Εξάλλου, η υποχρέωση δημιουργίας και διαχείρισης τέτοιων μελάθρων πρέπει να αναλαμβάνεται απευθείας από την κυβέρνηση και όχι από διάφορους συλλόγους ή οργανώσεις. Για τους πιο πάνω λόγους οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δήλωσαν ότι το κόμμα τους θα απέσχει από την ψηφοφορία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Οι Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ δήλωσαν στην Επιτροπή πως για λόγους αρχής θα ψηφίσουν το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, είναι όμως της γνώμης πως η ανέγερση τέτοιων μελάθρων πρέπει να αναλαμβάνεται από την κυβέρνηση προς τιμήν όλων εκείνων που αγωνίστηκαν υπέρ της ελευθερίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ερχόμαστε σε ένα παρόμοιο θέμα σαν και αυτό που συζητούσαμε προηγουμένως. Να μου επιτρέψετε να τελειώσω. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τοποθετείται υπέρ της ανέγερσης μελάθρων. Είναι πρωτοβουλία κάποιου συγκεκριμένου συλλόγου. Ανεξάρτητα από το ποιος είναι αυτός ο σύλλογος, εγκρίνουμε αυτό το σκοπό και θα τον υποστηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Όπως επίσης προσέχουμε και την παρατήρηση του ΑΚΕΛ ότι ανάλογη μεταχείριση πρέπει να τύχουν και οι αγωνιστές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της αντίστασης εναντίον της χούντας και του φασισμού. Θεωρούμε την ίδρυση αυτού του μελάθρου απαρχή προστασίας και περίθαλψης των αγωνιστών που βρίσκονται σε μια προχωρημένη ηλικία. Και δεχόμαστε αυτή την πρωτοβουλία υπό την έννοια ότι ήδη οι αγωνιστές του 55-59 είναι σε μια προχωρημένη ηλικία. Πιστεύουμε ότι σύντομα η κυβέρνηση θα δει μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής της πολιτικής και την υπόθεση των υπόλοιπων αγωνιστών που βρίσκονται σε ανάγκη. Και επαναλαμβάνω ότι κρίνουμε την κάθε περίπτωση ανάλογα με τα συγκεκριμένα στοιχεία με αντικειμενικά κριτήρια. Και η υπόθεση του «Ελληνισμού» Ακακίου είναι μια εθνική υπόθεση που στηρίζει τον εθνικό αγώνα από μια άλλη σκοπιά και λυπούμαστε που δεν τυγχάνει παρόμοιας τοποθέτησης. Εμείς με συνέπεια τοποθετούμαστε θετικά και υπέρ αυτής της άποψης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα ακολουθήσουμε τους συνάδελφους Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού που καταψήφισαν ένα μικρό ποσό £20,000 για ένα σωματείο που λέχθηκε από τους συνάδελφους ότι είναι ιστορικό. Έχει επιδείξει εθνική, κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή του. Συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου ότι ανεξάρτητα του ποιος ανέλαβε την πρωτοβουλία για ανέγερση αυτού του μελάθρου, εμείς θα την υποστηρίξουμε,

γιατί πιστεύουμε ότι οι αγωνιστές του 55-59 πρέπει να τύχουν σωστής μεταχείρισης από την κοινωνία. Πιστεύουμε ακόμη ότι αυτό το πράγμα έπρεπε να το είχε αναλάβει το κράτος. Αλλά θέλω να τονίσω ότι θα πρέπει το κράτος να θυμηθεί και αυτούς τους ανθρώπους που αντιστάθηκαν και υπεράσπισαν τη δημοκρατία, την ελευθερία αυτού του τόπου. Επομένως θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι αναμένοντας ότι το κράτος θα κάμει το καθήκον του προς τους αγωνιστές της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, και εμείς υπερθεματίζουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου για την εισφορά των £150,000 για την ίδρυση ταμείου ευγηρίας αγωνιστών. Είναι ένα χρέος που η πολιτεία έπρεπε να το είχε κάνει πριν από τριάντα χρόνια, τότε που οι καιροί ήταν δύσκολοι και αρκετοί αγωνιστές απεβίωσαν μέσα σε πολύ δύσκολες στιγμές. Και εμείς, ως αγωνιστικός κόσμος, χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία αυτή του Προέδρου της Δημοκρατίας και καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει στη μελέτη και άλλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αγωνιστές μη αποκλεισμένης ακόμα και της συνταξιοδότησής τους, όπως έγινε και στην Ελλάδα επί εποχής ΠΑΣΟΚ. Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαστε ενάντια στο να δημιουργηθούν μέλαθρα και ιδρύματα που θα προσφέρουν εξυπηρέτηση στους αγωνιστές της ΕΟΚΑ ή οποιουδήποτε άλλους που αγωνίστηκαν ενάντια στο βρετανικό ιμπεριαλισμό. Ο λόγος που θα απόσχουμε στην ψήφιση αυτού του συμπληρωματικού προϋπολογισμού είναι γιατί θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα και προς την Εκτελεστική Εξουσία και προς όλες τις κατευθύνσεις ότι πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης όλοι όσοι αγωνίστηκαν ενάντια στο βρετανικό ιμπεριαλισμό ανεξάρτητα από τη μορφή αγώνα και να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης και ότι είναι χρέος του κράτους να δημιουργήσει τέτοια μέλαθρα ευγηρίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, απλώς για να τονίσω ότι είναι πλέον καιρός ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρόλα αυτά έκανα σφάλμα, αλλά εντάξει. Υπρίθεται ότι ένας από κάθε κόμμα μιλά.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κάθομαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Δεν πειράζει, να μη σας αφαιρέσω το λόγο, ενώ μιλάτε.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Είναι πλέον καιρός η Εκτελεστική Εξουσία να στρέψει το ενδιαφέρον της προς την προστασία της τρίτης ηλικίας, των γερόντων μας οπουδήποτε κι αν

ανήκουν. Αν γίνεται αφετηρία με το συγκεκριμένο νομοθέτημα, είναι τιμής ένεκεν προς μια συγκεκριμένη μερίδα του πληθυσμού που αγωνίστηκε για την απελευθέρωση αυτού του τόπου, γι' αυτό και αρχίζει η κυβέρνηση με αυτό το ίδρυμα. Αλλά νομίζουμε ότι η έγνοια της κυβέρνησης και όλων μας πρέπει να στραφεί προς το σύνολο της τρίτης ηλικίας όλων των αποχρώσεων, διότι ο λαός μας είναι ένας και πρέπει πράγματι να ενδιαφερθούμε όλοι για το μέλλον του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δυο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε, διότι καλύφθηκα από προηγούμενους συναδέλφους. Εμείς θεωρούμε το σκοπό για τον οποίο ζητείται αυτή η πίστωση ως ορθό και γι' αυτό θα υποστηρίξουμε την πίστωση. Και με αυτή την ευκαιρία και εμείς από την πλευρά μας θέλουμε να στείλουμε το μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία, όπως επεκτείνει αυτή την πολιτική και όπως των ίδιων ευεργετημάτων και της ίδιας μεταχείρισης τύχουν και οι αγωνιστές αυτού του λαού άλλων αγώνων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα να μη δίνω το λόγο πέραν του ενός.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι κάποιο σχόλιο ενδιαφέρον, κύριε Πρόεδρε. Δεν έγινε καμιά ειδική μεταχείριση γι' αυτή την ομάδα των ανθρώπων. Κι αν έγινε κάτι διαφορετικό είναι η χορηγία που δόθηκε. Καλύπτει μόλις το 15% των δαπανών του έργου εν αντιθέσει με άλλες χορηγίες για παρόμοια ιδρύματα που είναι αποτελέσματα πρωτοβουλιών κοινοτήτων, οργανώσεων ή ιδρυμάτων και η οποία χορηγία στις περιπτώσεις εκείνες κυμαίνεται μεταξύ 30% και 50%. Επομένως η μεταχείριση που έγινε εδώ δεν είναι ευνοϊκή. Σε εκατοστιαία αναλογία είναι μικρότερη από ό,τι δόθηκε αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα υπενθυμίσω το Σώμα ότι από εδώ και μπρος δε θα δίνω το λόγο σε πέραν του ενός εκπροσώπου από κάθε κόμμα.

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £150,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργίοι που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας.
Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 - 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται με 32 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 9 αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με 32 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 9 αποχές.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991». Είναι ομόφωνο το θέμα.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £2,390,000 και η διάθεσή του για την καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης σε δικαιούχα μέλη της Αστυνομίας που εργάστηκαν υπερωριακά λόγω της κρίσης στον Περσικό Κόλπο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου Ταμείου ποσού £2,390,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'
ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 18ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1991

(Ώρα έναρξης: 10.00 π.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ):

Μόλις και το πετύχαμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στη σημερινή έκτακτη συνεδρία το Σώμα θα ασχοληθεί μόνο με το Κεφάλαιο Δ. Όπως γνωρίζετε υπάρχουν πάρα πολλά θέματα στο κεφάλαιο αυτό και είναι ανάγκη κατά κάποιο τρόπο να εξετάσει αυτό το Σώμα όσο γίνεται περισσότερα θέματα. Βέβαια να εξεταστούν όλα είναι απολύτως αδύνατο, διότι εκκρεμούν περί τα πεντακόσια θέματα στο Κεφάλαιο Δ'. Άρα είναι αδύνατο μέχρι το τέλος της θητείας αυτού του Σώματος να εξεταστούν όλα. Εν πάση περιπτώσει όμως θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ούτως ώστε να εξεταστούν όσο γίνεται περισσότερα.

Μπαίνουμε λοιπόν στο Κεφάλαιο Δ. Το πρώτο θέμα στο κεφάλαιο αυτό είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβίωσή της». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου. Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι όπως οι Εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες, μιας και είναι ομόφωνες. Και αν υπάρχουν διαφωνίες, θα ακούγονται οι ομιλίες από διάφορες πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, οι Εκθέσεις είναι πολύ σύντομες και έχω την άποψη ότι πρέπει να διαβάζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Εφόσον υπάρχει η άποψη ότι πρέπει να αναγνωστεί η Έκθεση, καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΧΑΡΟΥΠΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΗΣ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός και της Συνεργατικής Ομοσπονδίας Διαθέσεως Χαρουπιών.

Το πιο πάνω θέμα εξετάζεται αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Ά. Χρυσοστόμου.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του ανέφερε στην Επιτροπή ότι το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο διαφαίνεται δυσόλινο και οι χαρουπιές, που αποτελούν κύριο στοιχείο του φυσικού μας περιβάλλοντος, κινδυνεύουν να εκλείψουν. Ο άλλοτε μαύρος χρυσός του νησιού μας, που τόσα πολλά πρόσφερε στην οικονομία του τόπου, θα ανήκει στο παρελθόν, αν δε ληφθούν άμεσα και ουσιαστικά μέτρα. Τα μέτρα αυτά, όπως πρόσθεσε ο εισηγητής, θα πρέπει να καλύπτουν δύο πτυχές:

1. Την προστασία και ανάπτυξη της χαρουποκαλλιέργειας με ιδιαίτερη έμφαση -
 - (α) Στην πάταξη της παράνομης υλοτομίας.
 - (β) Στην εντατική καταπολέμηση της ποντίκας για την οποία, όπως είναι γνωστό, οι χαρουποκαλλιεργητές συνεισφέρουν κάθε χρόνο σύμφωνα με την παραγωγή τους.

- (γ) Στην αξιοποίηση κατόπιν μελέτης τόσο ιδιωτικής όσο και κρατικής γης που δεν προσφέρεται για άλλες καλλιέργειες.
2. (α) Την αύξηση των εσόδων των καλλιεργητών με επιδοτήσεις.
- (β) Τη βελτίωση της εμπορίας των προϊόντων -
- (ι) Να μελετηθεί η περαιτέρω αξιοποίηση του εργοστασίου χαρουπόσκονης και του εργοστασίου βιομηχανικής γόμας.
- (ιι) Να μελετηθεί η δυνατότητα δημιουργίας μονάδας για παραγωγή γόμας που διατίθεται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Όπως επίσης πρόσθεσε ο εισηγητής του θέματος, οι χώρες της ΕΟΚ που μας ανταγωνίζονται (Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Πορτογαλία) τυγχάνουν επιχορήγησης που ανέρχεται σε £32 με £34 το μετρικό τόνο, που αντιστοιχεί σε £7 το χαλεπικό καντάρι. Επίσης από το 1990 οι χώρες της ΕΟΚ κατάργησαν τον εισαγωγικό δασμό. Η Τουρκία με εξωτερική βοήθεια δημιούργησε βιομηχανίες χαρουπόσκονης και γόμας και μας ανταγωνίζεται αποτελεσματικά. Ολοκληρώνοντας ο εισηγητής τόνισε την ανάγκη της άμεσης λήψης των πιο πάνω μέτρων, διαφορετικά η χαρουπιά και τα χαρούπια θα αναφέρονται μόνο στα βιβλία των παιδιών μας, για να γνωρίζουν πως το υπέροχο αυτό δένδρο ήταν κάποτε το στολίδι της Κύπρου και τα προϊόντα του αποτελούσαν κύριο εισόδημα για το γεωργό μας.

Οι εκπρόσωποι της Συνεργατικής Ομοσπονδίας Διαθέσεως Χαρουπιών, εκθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χαρουποκαλλιέργεια στην Κύπρο, συμφώνησαν απόλυτα με τον τρόπο που αναπτύχθηκε το θέμα από τον εισηγητή και επισήμαναν ειδικότερα στην Επιτροπή τα ακόλουθα:

- (α) Για πρώτη φορά παρίσταται η ανάγκη η τάξη των χαρουποπαραγωγών να ζητήσει άμεση και ουσιαστική συμπαράσταση και μάλιστα σήμερα, γιατί διαφορετικά σε μερικά χρόνια, αν δεν αντιμετωπιστεί σωστά το πρόβλημα, δε θα υπάρχουν πλέον χαρούπια.
- (β) Οι χώρες της ΕΟΚ παίρνουν επιχορήγηση και έτσι έχουν την ευχέρεια να προσφέρουν τα χαρούπια τους σε πολύ χαμηλές τιμές, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να τις συναγωνιστούμε στις ξένες αγορές. Για το λόγο αυτό επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση επιχορηγήσει τους χαρουποπαραγωγούς με το ίδιο περίπου ποσό που παίρνουν οι χώρες της ΕΟΚ, τουλάχιστο μέχρι να καταστεί η Κύπρος πλήρες μέλος της ΕΟΚ, γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό οι παραγωγοί θα έχουν ένα υποφερτό εισόδημα. Έτσι θα συνεχίσουν τουλάχιστο να συλλέγουν χαρούπια και δε θα εγκαταλειφθεί η χαρουποκαλλιέργεια ούτε θα εκριζωθούν τα δένδρα, όπως γίνεται τώρα και με πολύ γρήγορο ρυθμό μάλιστα. Η επιχορήγηση αυτή πρέπει να είναι ανάλογη με την παραγωγή και κατ' αρχή δε θα ξεπεράσει το ποσό των £200,000 με £250,000 το χρόνο.
- (γ) Για να αυξηθεί η παραγωγή και να σωθεί το φυσικό περιβάλλον από τη μεγάλη καταστροφή που υπέστη η χαρουπιά τόσο από την ποντίκια όσο και ιδιαίτερα από τις αλόγιστες και παράνομες υλοτομίες, γίνεται εισήγηση να ευθαρρυνθεί η καλλιέργεια νέων δένδρων σε εδάφη που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλες καλλιέργειες.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων συμφώνησαν με τα όσα πιο πάνω αναφέρθηκαν από τον εισηγητή του θέματος και τη Συνεργατική Ομοσπονδία και

τόνισαν την ανάγκη να επιχορηγηθούν οι χαρουποκαλλιεργητές και γενικότερα το κράτος να ενδιαφερθεί περισσότερο, ώστε να μπορέσουν οι παραγωγοί να ανταπεξέλθουν των προβλημάτων τους και να μην εγκαταλειφθεί η χαρουποκαλλιέργεια.

Εκφράζοντας τις απόψεις του Υπουργείου τους, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ανέφεραν ότι υπάρχει πραγματικό πρόβλημα στην εξεύρεση αγορών και τούτο γιατί οι τιμές στις οποίες προσφέρουν οι άλλες χώρες τα χαρούπια τους είναι τόσο χαμηλές, ώστε η δική μας παραγωγή να μην μπορεί να τις συναγωνιστεί. Ο λόγος είναι ακριβώς το ότι οι χώρες της ΕΟΚ που μας ανταγωνίζονται τυγχάνουν επιχορήγησης. Επίσης και άλλες χώρες, όπως η Τουρκία και η Ινδία, πουλούν σε πολύ χαμηλές τιμές. Όσον αφορά το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, έχουν γίνει πολλές προσπάθειες για εξεύρεση αγορών, οι οποίες όμως δεν έχουν καρποφορήσει, μια και οι τιμές είναι ασύμφορες. Το 1988 η Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρουπιών βοηθήθηκε με επιδότηση επιτοκίου για να εξάξει. Το αίτημα για επιχορήγηση της χαρουποκαλλιέργειας αποτελεί θέμα πολιτικής του Υπουργείου και δεν έχει ακόμα μελετηθεί.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν στην Επιτροπή ότι από δικής του πλευράς το Υπουργείο τους συμβάλλει στην προστασία της χαρουποκαλλιέργειας κυρίως με την καταπολέμηση της ποντίκας, τρωκτικού που πλήττει σοβαρά τη χαρουποκαλλιέργεια. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο έχει ετοιμάσει και εφαρμόζει σχέδιο ουσιαστικής καταπολέμησης της ποντίκας. Στα χρόνια από το 1980 μέχρι το 1990 έχουν διατεθεί για το σκοπό αυτό £268,337 από τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, £277,000 από το Κυπρο-γερμανικό Σχέδιο, £53,662 ως εισφορά των χαρουποπαραγωγών-χαρουποεμπόρων και £160,000 ως ξένη βοήθεια. Όπως επεξήγησαν οι πιο πάνω εκπρόσωποι στην Επιτροπή, η συνεισφορά των χαρουποπαραγωγών γίνεται μέσω των Συνεργατικών Ενώσεων Διαθέσεως Χαρουπιών και των χαρουποεμπόρων. Σύμφωνα με το σχετικό διάταγμα το ύψος της συνεισφοράς είναι 10 σεντ κατά χαλεπικό καντάρι. Το μισό της συνεισφοράς καταβάλλεται από τις Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρουπιών ή τους χαρουποεμπόρους και το άλλο μισό από τους χαρουποπαραγωγούς. Σύμφωνα με το σχέδιο της καταπολέμησης της ποντίκας η προσπάθεια για την καταπολέμηση γίνεται είτε με μαζική καταπολέμηση σε εγκαταλειμμένες περιοχές, και αυτή διεξάγεται εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο, είτε από τις κοινότητες σε συνεργασία με τους ενδιαφερομένους, οπότε τα φάρμακα διατίθενται από το Υπουργείο και τα εργατικά από τους ενδιαφερομένους. Τέλος σε όποιον ιδιώτη ενδιαφέρεται να καταπολεμήσει την ποντίκα πωλούνται φάρμακα από το Υπουργείο. Όπως ιδιαίτερα τονίστηκε στην Επιτροπή, η καταπολέμηση της ποντίκας απαιτεί μεθοδικότητα και συντονισμό στις ενέργειες για να είναι αποτελεσματική, γι' αυτό και το Υπουργείο ενθαρρύνει τις μαζικές εκστρατείες.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης ότι μια άλλη δραστηριότητα για την προστασία και ανάπτυξη της χαρουποκαλλιέργειας είναι αυτή της δενδροφύτευσης. Στο διάστημα από το 1984 μέχρι το 1990 εκδόθηκαν 14,200 δενδρύλλια. Οι τιμές πώλησης στους ενδιαφερομένους ήταν 25 σεντ το ένα, ενώ το πραγματικό τους κόστος είναι 75 σεντ το ένα. Για δενδροφύτευση σε σχολεία τα δενδρύλλια διατίθενται δωρεάν. Ειδικότερα οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επισήμαναν την ανάγκη αναθεώρησης της νομοθεσίας για την προστασία των οπωροφόρων δένδρων η οποία,

παρόλον ότι αναθεωρήθηκε το 1989, παρουσιάζει ακόμα αδυναμίες, με αποτέλεσμα 35,000 δένδρα το χρόνο να εκκόπτονται. Ειδικότερα το πρόβλημα εντοπίζεται στο χρόνο διάρκειας της άδειας για μεταφορά που σήμερα είναι δέκα μέρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού ενημερώθηκε πάνω στα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χαρουποκαλλιέργεια και η εμπορία των χαρουπιών, έχει τη γνώμη ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει με οργανωμένο και μεθοδικό τρόπο στη λήψη των κατάλληλων μέτρων τα οποία θα πρέπει να καλύπτουν και τις τρεις πτυχές του θέματος, δηλαδή τη διαφύλαξη των δένδρων, την καλλιέργεια και την εμπορία. Ιδιαίτερα χρήσιμες για το σκοπό αυτό κρίνονται από την Επιτροπή οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν τόσο από τον εισηγητή του θέματος όσο και από τους ενδιαφερομένους. Η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό να προστατευθεί και να αναπτυχθεί η χαρουποκαλλιέργεια στην Κύπρο, τόσο για λόγους οικονομικού συμφέροντος όσο και για να διαφυλαχθεί μια παραδοσιακή καλλιέργεια που έχει συνδεθεί από τα παλιά χρόνια με τον τόπο μας και την ιστορία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω εγγράψει το υπό συζήτηση θέμα με σκοπό την προβολή των κινδύνων που διατρέχει η χαρουποκαλλιέργεια και ταυτόχρονα την αναζήτηση μέτρων για τη διατήρησή της.

Οι χαρουπιές κινδυνεύουν από την παράνομη υλοτομία, την ποντίκα και από την εγκατάλειψη, εφόσον η συγκομιδή του καρπού είναι ασύμφορη.

Αναντίλεκτα οι χαρουπιές, τα χαρακτηριστικά αυτά δένδρα, αποτελούν ακόμα κύριο στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος, και άλλοτε αποτελούσαν το «μαύρο χρυσό», πηγή σημαντικού εισοδήματος για την αγροτική τάξη.

Κύριε Πρόεδρε, εγείρονται δυο ερωτήματα:

- 1) Κατά πόσο η κυπριακή κοινωνία στοχεύει να διατηρήσει και να αναπτύξει τη χαρουποκαλλιέργεια. Η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα είναι καταφατική.
- 2) Κατά πόσο η αγροτική πολιτική της κυβέρνησης συμβάλλει στη διατήρησή της. Η απάντηση στο δεύτερο αυτό ερώτημα είναι διφορούμενη. Ενώ η διατήρηση και η ανάπτυξή της είναι επιθυμητή, δε λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για επίτευξη αυτού του σκοπού.

Παράνομη υλοτομία

Με πρωτοβουλία του Δημοκρατικού Κόμματος ψηφίστηκε νόμος για την προστασία της χαρουπιάς. Το πρόβλημα όμως είναι η εφαρμογή του νόμου. Όσοι επισκέπτονται τα χωριά δέχονται καταγίγισμο παραπόνων για την εξολόθρευση των χαρουπόδεντρων από την παράνομη υλοτομία. Οι υλοτόμοι εφαρμόζουν τώρα μια νέα τακτική: Αγοράζουν κτήματα με χαμηλή αξία και επιδίδονται στο κόψιμο των δέντρων. Από την πώληση της ξυλείας όχι μόνο υπερκαλύπτουν την αξία της γης, αλλά πραγματοποιούν και κέρδος. Αν ο νόμος συνεχίσει να ατονεί, πολύ φοβούμαι ότι δείγματα χαρουπιάς θα βλέπουμε μόνο σε σχολικούς κήπους.

Καταστροφές από την ποντίκα

Είναι γνωστό ότι η ποντίκα είναι ευγονική και πολλαπλασιάζεται με πολύ γοργό ρυθμό. Γεννά κατά μέσο όρο έξι φορές το χρόνο με επτά περίπου απογόνους κάθε φορά και είναι έτοιμη για αναπαραγωγή σε ηλικία τριών-τεσσάρων μηνών. Είναι επίσης γνωστό ότι η ανομβρία βοηθά στον πολλαπλασιασμό της ποντίκας. Εντούτοις, όπως δήλωσαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το 1988-1989 παρουσιάστηκε έξαρση του προβλήματος, δυστυχώς όμως, όπως τόνισαν, τα διαθέσιμα κονδύλια ήταν μειωμένα, έτσι αφήθηκε η ποντίκα να πολλαπλασιαστεί επικίνδυνα. Και το ερώτημα είναι: Γιατί ήταν μειωμένα τα κονδύλια; Η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά την κυβέρνηση. Η καταπολέμηση της ποντίκας δεν πρέπει να επαφίεται στη διάθεση οποιουδήποτε. Γι' αυτό επιβάλλεται η εφαρμογή ενιαίου σχεδίου στο οποίο να ενταχθούν και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, οι γεωργοί. Μόνο έτσι θα τεθεί υπό έλεγχο. Το Υπουργείο Γεωργίας οφείλει να αναλάβει τις ευθύνες του.

Εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας

Οι γεωργοί με πολλή απογοήτευση εγκαταλείπουν τη χαρουποκαλλιέργεια, εφόσον οι τιμές που εισπράττουν δεν καλύπτουν ούτε τα έξοδα της συγκομιδής. Όπως τονίστηκε στη Γενική Συνέλευση της Συνεργατικής Ένωσης Διαθέσεως Χαρουπιών, οι παραγωγοί το 1990 επέδειξαν μεγάλη αδιαφορία και μάζεψαν μόνο το μισό της παραγωγής, με αποτέλεσμα χαρούπια αξίας εκατοντάδων χιλιάδων λιρών να μη συλλεγούν. Το πρόβλημα επικεντρώνεται στην εμπορία του προϊόντος. Όπως είναι γνωστό, οι χώρες της ΕΟΚ -πλήρη μέλη- Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Πορτογαλία που μας ανταγωνίζονται τυγχάνουν επιχορήγησης που ανέρχεται σε £32 έως £34 το μετρικό τόνο που αντιστοιχεί με £7.00 το Χαλεπικό Καντάρι (228.6 κιλά). Επιπρόσθετα από το 1990 οι χώρες της ΕΟΚ κατάργησαν τον εισαγωγικό δασμό. Επίσης η Τουρκία με εξωτερική βοήθεια δημιούργησε βιομηχανίες χαρουπόσκονης και γόμας και μας ανταγωνίζεται αποτελεσματικά. Ήδη πήρε σημαντικό αγοραστή δικών μας προϊόντων. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας απλώς συμφώνησαν με τις διαπιστώσεις, δεν ήταν όμως σε θέση να παρουσιάσουν συγκεκριμένο σχέδιο αντιμετώπισης του προβλήματος. Για τη ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση καταρτίσει συγκεκριμένο σχέδιο και προβεί στη λήψη των ενδεικνυόμενων πιο κάτω μέτρων.

1. Επιβάλλεται όπως επιχορηγηθεί η τιμή των χαρουπιών τουλάχιστον στον ίδιο βαθμό που επιχορηγεί η ΕΟΚ την τιμή των χαρουπιών των χωρών-μελών της.
2. Να μελετηθεί η περαιτέρω αξιοποίηση του εργοστασίου χαρουπόσκονης και του εργοστασίου βιομηχανικής γόμας.
3. Να μελετηθεί η δυνατότητα δημιουργίας μονάδας για παραγωγή γόμας για ανθρώπινη κατανάλωση. Για το προϊόν αυτό υπάρχει μεγάλη ζήτηση στην Αμερική και άλλες χώρες. Η τιμή που προσφέρεται είναι πέραν των πέντε χιλιάδων δολαρίων το μετρικό τόνο, σε αντίθεση με δυο-τρεις χιλιάδες δολάρια το μετρικό τόνο που προσφέρεται για τη βιομηχανική γόμα. Δυστυχώς δεν κατέχουμε την τεχνολογία για την παρασκευή αυτού του προϊόντος. Γι' αυτό επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση έλθει αρωγός στην προσπάθεια της Συνεργατικής Ένωσης Χαρουποπαραγωγών για τη δημιουργία της κατάλληλης βιομηχανίας.

Αυτό το μέτρο θα συμβάλει στην ουσιαστική αύξηση της τιμής των χαρουπιών και στην επίλυση του σοβαρού τούτου προβλήματος. Από ό,τι πληροφορήθηκα μελέτες υπάρχουν. Και το καυτό ερώτημα που προβάλλεται είναι: Γιατί δεν αξιοποιούνται οι μελέτες; Περαιτέρω αναβολή θα επιταχύνει την καταστροφή της χαρουποκαλλιέργειας.

Για την ανάπτυξη της χαρουποκαλλιέργειας εισηγούμαι επίσης όπως μελετηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης ιδιωτικής και κρατικής γης που δεν προσφέρεται για άλλες καλλιέργειες.

Κύριε Πρόεδρε,

Πρόκειται για το κύκνειο άσμα της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο. Αν δε ληφθούν άμεσα, ουσιαστικά μέτρα, τότε η χαρουπιά και τα χαρούπια θα αναφέρονται μόνο στα βιβλία των παιδιών μας για να γνωρίζουν πως το υπέροχο τούτο δέντρο ήταν κάποτε το στολίδι της Κύπρου και τα προϊόντα του αποτελούσαν κύριο εισόδημα για το γεωργό μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεόφυτος Ηλία, η κυρία Κατσελλή και ο κ. Παπαρές. Είστε μετά την κυρία Κατσελλή, κύριε Παπαρέ.

Ν.ΗΑΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας, που συντελείται από αρκετά χρόνια τώρα, αποτελεί σημαντική ζημιά για τον τόπο. Πρώτα γιατί το βασικό αυτό προϊόν, που αποτελούσε το εισόδημα πολλών χωριών και ονομαζόταν «ο μαύρος χρυσός της Κύπρου», μειώνεται από χρόνο σε χρόνο. Ύστερα είναι γιατί η χαρουπιά είναι ένα δέντρο το οποίο ευδοκιμεί στην ξηρική γη, που τέτοια είναι η μεγαλύτερη έκταση της γης μας. Οι αρδεύσιμες εκτάσεις μας είναι ελάχιστες και αν αφηθεί να εκλείψει η χαρουπιά, αυτό θα επηρεάσει οπωσδήποτε και το φυσικό μας περιβάλλον.

Οι αιτίες που συνέτειναν στην εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας βασικά είναι η αποφίλιση του πληθυσμού των χωριών. Φεύγοντας οι αγρότες από τα χωριά -και τα χωριά μας, όπως πολλές φορές λέχθηκε, έχουν ερημωθεί- η χαρουπιά εγκαταλείπεται. Ακόμα έχει αρκετούς που για σκοπούς επένδυσης κεφαλαίων αγοράζουν μεγάλες εκτάσεις φτηνής γης με χαρουπιές, τις οποίες αφήνουν εκεί χωρίς να τους ενδιαφέρουν τα χαρούπια, αλλά τους ενδιαφέρει η υπεραξία της γης. Έτσι, μ' αυτή την εγκατάλειψη, η ποντίκα έχει σημειώσει έξαρση, ιδιαίτερα στην τελευταία δεκαετία, με αποτέλεσμα πολλοί κάμποι με χαρουπιές να παρουσιάζουν μια πολύ δυσάρεστη όψη κατάξερων δέντρων.

Έχει αυξηθεί επίσης η παράνομη υλοτομία. Παρά το νόμο που έχει ψηφίσει αυτό το Σώμα, πιστεύω ότι δεν εφαρμόζεται στο βαθμό που πρέπει και καθημερινά βλέπουμε αυτοκίνητα φορτωμένα με χαρουπόξυλα, χωρίς να είναι γνωστό αν αυτοί που τα κόβουν κατέχουν άδεια για να κόβουν και να μεταφέρουν χαρουπιές ή αν τους ζητείται άδεια γι' αυτό το σκοπό.

Έχει παρουσιαστεί επίσης τα τελευταία χρόνια αύξηση των εργατικών και πτώση των τιμών των χαρουπιών, με αποτέλεσμα πολλά χαρούπια να παραμένουν κάθε χρόνο αμάζευτα στις χαρουπιές. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αντικατάσταση του χαρουποπυρήνα από άλλα συνθετικά υλικά για τη χρησιμοποίηση σε ορισμένους σκοπούς. Επιδοτούνται επίσης τα χαρούπια από άλλες

χώρες και γι' αυτούς τους δυο λόγους δε συμφέρει στους δικούς μας αγρότες - όσους απέμειναν στα χωριά- να πηγαίνουν να μαζεύουν τα χαρούπια. Είναι μια δύσκολη κατάσταση που περνά αυτός ο γεωργικός μας κλάδος. Κύριοι αγοραστές των χαρούπιών μας, ή μάλλον αυτοί που συγκεντρώνουν και διαθέτουν τα χαρούπια, είναι βασικά οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών. Αυτό το Σώμα έχει συζητήσει ξανά το πρόβλημα της ζημιάς που έχουν υποστεί οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών λόγω της κατακόρυφης πτώσης του χαρουποπιυρήνα που συνέβηκε πριν τέσσερα χρόνια και ο οποίος διαφυλάχθηκε στις αποθήκες της Συνεργατικής Ένωσης Χαρούπιών ύστερα από παρότρυνση του τότε Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, με αποτέλεσμα να ζημιώσει σημαντικά η Συνεργατική Ένωση Διάθεσης Χαρούπιών.

Ύστερα από τη συζήτηση που έγινε στο Σώμα εδώ, η κυβέρνηση έχει βοηθήσει τη Συνεργατική Ένωση Χαρούπιών με μια επιδότηση του επιτοκίου και εγγύηση του δανείου που έχει πάρει. Όμως το πρόβλημα δεν έχει λυθεί. Εξακολουθεί να υπάρχει. Και μέρος του χρέους αυτού εξακολουθούν ακόμα να το οφείλουν οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών ή μάλλον η Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρούπιών. Είναι αναγκαίο να τύχει βοήθειας από το κράτος αυτός ο βασικός παραγωγικός μας κλάδος. Πρέπει να μελετηθούν οι κατάλληλοι τρόποι βοήθειας, έτσι που να ξεπεραστούν οι δυσκολίες. Οι Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρούπιών δε θα μπορέσουν να αντέξουν από μόνες τους να σηκώσουν αυτό το βάρος και χρειάζεται να τύχουν της αναγκαίας βοήθειας. Το εργοστάσιο της χαρουπόσκονης όπως και το εργοστάσιο της γόμας, που τα έχουν κάμει οι Συνεργατικές Ενώσεις με δάνεια, υπολειμουργούν και χρειάζεται να βοηθηθούν για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο σκοπό τους. Είναι ανάγκη το εργοστάσιο της γόμας να εκσυγχρονιστεί, για να μπορέσει να κατασκευάσει γόμα για ανθρώπινη χρήση, που τυγχάνει καλύτερης τιμής. Χρειάζεται επίσης να ληφθούν αυστηρά μέτρα για την υλοτομία και, αν χρειάζεται, να ξαναμελετηθεί το Σώμα θέμα αύξησης των ποινών, για να σταματήσει αυτό το μεγάλο κακό που παρατηρείται.

Η καταπολέμηση της ποντικής πρέπει απαραίτητα να τεθεί πάνω σε ομαδική βάση. Η πείρα έδειξε ότι, με το να χορηγείται το δηλητήριο στους παραγωγούς για να καταπολεμήσουν την ποντική, δε φέρνει τα ποθούμενα αποτελέσματα. Είναι ανάγκη να σχηματιστούν συνεργεία και να γίνει καταπολέμηση σε όλη την έκταση. Διότι οι παραγωγοί φέρνουν αυτό το δηλητήριο για να την καταπολεμήσουν στα δικά τους χωράφια. Μένουν όμως τα διπλανά. Η ποντική μετακινείται και η ζημιά συνεχίζεται.

Χρειάζεται ακόμα να δοθεί επιχορήγηση στην τιμή των χαρούπιών, για να μπορούν να μαζεύονται τα χαρούπια. Η ζημιά την οποία υφίσταται ο παραγωγός από τα αμάζευτα χαρούπια είναι πολύ μεγαλύτερη από την ενίσχυση που θα χρειαστεί να δοθεί, για να μαζεύεται αυτός ο εθνικός μας πλούτος. Το κράτος πρέπει να μελετήσει όλους τους τρόπους, έτσι που η χαρουποκαλλιέργεια να μην εγκαταλειφθεί και οι κάμποι μας να ξαναπρασινίσουν με χαρουπιές, όπου αυτό είναι δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή έχει το λόγο.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλο που αυτό το πολύ ενδιαφέρον θέμα έχει επίκεντρο τη χαρουποκαλλιέργεια, εγώ θα σταθώ σε μια φράση της Έκθεσης που πολύ σωστά λέει ότι η

χαρουπιά αποτελεί κύριο στοιχείο του φυσικού μας περιβάλλοντος. Η γνωστή μας τερατσιά είναι πραγματικά ένα από τα βασικά στοιχεία του φυσικού μας περιβάλλοντος και προηγουμένως που εκαλλιεργείτο με αγάπη είχαμε πολύ ψηλής ποιότητας χαρουπια τα οποία πολλές φορές έσωζαν το γεωργό και τα ζώα του, διότι είναι υπέροχη τροφή και για τα ζώα αλλά και για τον άνθρωπο. Επίσης μπορεί από το χαρούπια να βγουν πολλά παράγωγα, από μέλι μέχρι γόμα για να βάζουν σε διάφορες τροφές κτλ.

Εγώ θέλω να τονίσω ότι πρέπει να αγαπήσουμε και να δούμε τη χαρουπιά με πιο ευρύ πνεύμα και μια και στην εποχή μας ένα μεγάλο μέρος του αγροτικού μας πληθυσμού έχει γίνει αστικό, πρέπει η χαρουπιά να μας ακολουθήσει και στον αστικό τρόπο ζωής.

Να πω ένα πολύ καυτό παράδειγμα. Είναι αδιανόητο μπροστά από αυτή τη Βουλή να έχουμε αφρικανικούς φύκους, χοντρόριζους, που χρειάζεται κάθε ένα δυο χρόνια να χαλούμε τα πεζοδρόμια και να τα ξανακτιζουμε, διότι είναι χοντρόριζα και ανατινάζουν τα πεζοδρόμια, και να μην έχουμε μια χαρουπιά ή ένα οποιοδήποτε από τα άλλα ωραία δένδρα μας που είναι χαρακτηριστικά δείγματα του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Πρέπει, τόσο οι διάφοροι δήμοι όσο και τα διάφορα συμβούλια βελτιώσεως, να δουν αυτό το θέμα και να φυτέψουν δένδρα και ειδικά χαρουπιές στα πάρκα και στους χώρους πρασίνου, ειδικά όταν αυτοί οι χώροι πρασίνου βρίσκονται πάνω σε βουνά, διότι τελευταία αναπτύσσονται και τα βουνά μας.

Εκείνο που βλέπουμε δυστυχώς παντού, εκτός του ότι κτίζονται σπίτια και ξεριζώνονται δένδρα και ειδικά χαρουπιές, αλλά και στους χώρους πρασίνου, από άγνοια ή επειδή νομίζουν ότι είναι πιο ευρωπαϊκοί οι χώροι πρασίνου, είναι να βγάζουν τις χαρουπιές για να φυτέψουν ξενικά φυτά τα οποία και περισσότερη περιποίηση θέλουν και επομένως έχουμε περισσότερα έξοδα για τη διατήρηση του χώρου του πρασίνου και ζημιιά κάνουν, διότι χαλούν το φυσικό περιβάλλον, την οικολογία μας, που είναι μοναδική λόγω του ότι είμαστε νησί και έχουμε δημιουργήσει με τα χρόνια μια ιδιομορφία που ενδιαφέρει παγκόσμια.

Επίσης, όταν γίνεται αναδάσωση, δεν είναι πάντα απαραίτητο να φυτεύει το Τμήμα Δασών πεύκους και μάλιστα πολλές φορές και δένδρα τα οποία δεν είναι αυτοφυή στην Κύπρο και τα φέρνει από το εξωτερικό. Είδαμε κάτι νέες ποικιλίες πεύκων κτλ. Μπορεί να γίνεται αναδάσωση ή δενδροφύτευση και κυρίως με χαρουπιές που κινδυνεύουν να εκλείψουν.

Επίσης ένα άλλο πολύ βασικό το οποίο ανέφερε και ο συνάδελφος κύριος Χρυσοστόμου, είναι ότι υπάρχουν μελέτες για τη χρησιμοποίηση των χαρουπιών. Τα χαρούπια είναι μια πολύτιμη ανθρώπινη τροφή.

Και σήμερα, όταν πάμε στα καταστήματα που πωλούν υγιεινές τροφές -διότι ευτυχώς ο κόσμος έχει δει τον κίνδυνο με όλα αυτά τα συντηρητικά και τις συνθετικές μπορώ να πω τροφές που μας δίδονται στην αγορά και κατάλαβε ότι βλάπτουν στην υγεία και έχουν τραγικά αποτελέσματα με πιο εμφανές την πιο συχνή εμφάνιση καρκίνου στον άνθρωπο και ένα σωρό άλλες αρρώστιες- βλέπουμε πολλές τροφές από το χαρούπι σε αυτά τα καταστήματα. Από σοκολάτα μέχρι μέλι, διότι και η γλυκαντική ουσία που παράγεται από το χαρούπι δεν έχει τις βλαβερές παρενέργειες της ζάχαρης.

Οπότε νομίζω πως, επειδή επιστήμονες έχουμε, και το Υπουργείο Υγείας ή το Υπουργείο Γεωργίας να κάμουν μελέτες ή αν υπάρχουν να υλοποιηθούν για να γίνει το χαρούπι μια βασική τροφή μας. Είναι από τις πιο υγιεινές τροφές μας.

Νομίζω ότι, αν υποστηρίξουμε την χαρουποκαλλιέργεια, δεν είναι η χαρουπιά που θα μας ευγνωμονεί, αλλά εμείς θα ευγνωμονούμε τη χαρουπιά, διότι πραγματικά θα δούμε πάρα πολλή ωφέλεια από αυτό το τόσο καλό δένδρο που είναι χαρακτηριστικό της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι λίγες οι φορές που ανέρχομαι στο βήμα για να προειδοποιήσω τις αρμόδιες υπηρεσίες για λήψη ουσιαστικών μέτρων για την προστασία της χαρουπιάς.

Από το 1981 που εκλέγηκα Βουλευτής, προσπαθώ με όλες μου τις δυνάμεις, είτε με υπομνήματά μου είτε με ερωτήσεις μου στη Βουλή είτε με ομιλίες μου από αυτό το βήμα, να μεταφέρω τα μηνύματα προς τους αρμοδίους ότι, με τη συνεχή και συστηματική καταστροφή που υφίσταται αυτό το δένδρο, σε λίγα χρόνια θα χρειάζονται λεξικό για να γνωρίζουν οι νέοι μας τι ήταν η χαρουπιά.

Βαλθήκαμε όλοι, άλλοι συνειδητά και άλλοι ασυνειδητά, να καταστρέψουμε και να εξαλείψουμε από προσώπου της γης το ιστορικό τούτο δένδρο, που για δεκαετίες ολόκληρες έχει συνδεθεί με την ιστορία και την παράδοση του λαού μας και με το φυσικό περιβάλλον του τόπου μας.

Όσοι ζήσαμε τα χρόνια εκείνα μας είναι αδύνατο να ξεχάσουμε την αγωνία και τις έγνοιες των πατέρων και των παππούδων μας, όταν πλησίαζε η εποχή για τη συγκομιδή των χαρουπιών. Μας είναι αδύνατο να ξεχάσουμε τις χιλιάδες των αγροτών από τις ορεινές περιοχές της Πιτσιλιάς, της Μαραθάσας και των κρασοχωριών που κατάκλυζαν τα χαρουποπαραγωγικά χωριά για να εργοδοτηθούν, έστω για μερικές βδομάδες, για ένα φθηνό μεροκάματο. Τότε η τιμή των χαρουπιών ήταν μόλις μερικά σελίνια το καντάρι.

Θυμούμαστε ακόμα τις γιαγιάδες, τους δύσκολους εκείνους καιρούς, που γύριζαν ξανά και ξανά κάτω από τις χαρουπιές μήπως έκοψε πίσω έστω κι ένα χαρούπι, για να το μαζέψουν.

Θυμούμαστε ακόμα τις μέρες εκείνες τα βουνά όλα γεμάτα από κόσμο και ο θόρυβος από το «βάκλισμα» μαζί με τις φωνές των εργατών, των παιδιών και των ζώων γέμιζαν την ατμόσφαιρα και νόμιζε κανείς πως βρισκόταν σε χωριάτικο πανηγύρι.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους, η σύνδεσή μας δηλαδή με το παρελθόν και τις ρίζες μας, που αγανακτούμε και πονούμε, όταν βλέπουμε να καταστρέφεται σταδιακά αλλά σταθερά αυτό το δένδρο. Φορτικά και επανειλημμένα προειδοποιήσαμε την κυβέρνηση για τη λήψη δραστικών μέτρων για την προστασία της χαρουπιάς, αλλά η ανταπόκριση δεν υπήρξε ικανοποιητική.

Μιλώντας για ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος το 1984, προειδοποιούσα την κυβέρνηση για την καταστροφή που υφίσταται η χαρουπιά και ζητούσα τη λήψη μέτρων. Τον Οκτώβρη του 1985, με αφορμή τη συζήτηση του θέματος για τις πυρκαγιές, και πάλιν έθιξα το θέμα της καταστροφής που υφίσταται η χαρουπιά. Στις 21 Μαΐου 1987, μιλώντας πάνω στην πρόταση νόμου για την προστασία της ελιάς, της χαρουπιάς και της φοινικιάς, τέλειωσα την

ομιλία μου με τα ακόλουθα: «Καθήκον της αστυνομίας είναι να παρακολουθεί άγρυπνα και να ανακρίνει τόσο αυτούς που εμπορεύονται τα ξύλα όσο και εκείνους που τα αγοράζουν για την κατασκευή καρβούνων κτλ, και να συλλαμβάνει τους παρανομούντες, οι οποίοι και να τιμωρούνται βάσει του νόμου. Διότι, αν τώρα και μετά την ψήφιση του νόμου, η καταστροφή εξακολουθήσει και οι παρανομούντες εξακολουθήσουν να παραμένουν ατιμώτηροι, τότε ο νόμος αυτός θα είναι δώρο άδωρο για τον τόπο και ο αγροτικός μας κόσμος θα μείνει απροστάτευτος. Ας ελπίσουμε πως δε θα χρειαστεί να επανέλθουμε».

Όμως τον Ιούλιο του 1988 πάλιν επανήλθαμε. Μιλώντας από του βήματος τούτου τόνιζα και τα ακόλουθα: «Με την ευκαιρία τούτη θα ήθελα να υπενθυμίσω, για ακόμα μια φορά, ότι κάποτε ψηφίσαμε ένα νόμο για την προστασία της χαρουπιάς. Τόνισα τότε ότι με το να ψηφιστεί απλώς ο νόμος η χαρουπιά δε θα προστατευτεί. Ο νόμος ψηφίστηκε, αλλά η συστηματική καταστροφή των δένδρων τούτων εξακολουθεί να συνεχίζεται».

Δε φτάνουν οι πυρκαγιές και τα διάφορα έργα ανάπτυξης που εξαφανίζουν αυτά τα δένδρα, έχουμε τώρα και τους πειρατές υλοτόμους που κάθε νύκτα οργιάζουν στην εκκοπή των δένδρων. Ακούονται παράπονα από τα χωριά, γίνονται καταγγελίες στην αστυνομία, αλλά κανένας δε συλλαμβάνεται και δεν τιμωρείται για το έγκλημα που γίνεται συστηματικά με την καταστροφή του φυσικού μας πλούτου».

Το Δεκέμβρη του 1989, μιλώντας για τους προϋπολογισμούς του 1990, μεταξύ άλλων αναφέρθηκα και πάλιν στο ίδιο θέμα με τα ακόλουθα: «Τεράστιες ζημιές προξενούνται επίσης στις χαρουπιές οι οποίες είναι το κατ' εξοχήν φυσικό περιβάλλον του τόπου μας. Ο αποδεκατισμός αυτών των δένδρων γίνεται τόσο από τις πυρκαγιές όσο και τα αναπτυξιακά έργα, την κατασκευή δρόμων, το διαχωρισμό οικοπέδων, την υλοτομία, την ποντίκα κ.ά. Για την προστασία της χαρουπιάς δεν αρκούν μόνο οι νόμοι που ψηφίζει η Βουλή. Χρειάζεται η κυβέρνηση να πάρει στα σοβαρά το θέμα και να βρει τρόπους για την προστασία αυτού του δένδρου, το οποίο άρχισε να λιγοστεύει επικίνδυνα».

Συνεχίζοντας πάνω στο ίδιο θέμα, τον Ιούλιο του 1990, με αφορμή το θέμα του Κεφαλαίου Δ' για τις ζημιές που προκαλεί η ποντίκα, έλεγα μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «Ο αριθμός αυτών των δένδρων μειώνεται καθημερινά και με ταχύ ρυθμό. Σε μερικές δεκαετίες ο αφανισμός της θα είναι οριστικός. Για την προστασία της χρειάζεται η λήψη δραστηκών μέτρων. Δεν αρκεί ο νόμος που ψηφίστηκε. Χρειάζεται να εφαρμόζεται ο νόμος και η κυβέρνηση δεν έδειξε κάτι τέτοιο μέχρι σήμερα.».

Κύριοι συνάδελφοι, έκαμα μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν, για να αποδείξω ότι η κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν κατόρθωσε να πάρει στα σοβαρά το θέμα. Κύριοι υπεύθυνοι, κρούομε και πάλιν τον κώδωνα του κινδύνου. Το δένδρο της χαρουπιάς εξαφανίζεται. Προστατέψτε το. Ανανεώστε το. Διαφυλάξτε το. Είναι το δένδρο του τόπου μας. Το πράσινό μας. Το περιβάλλον μας.

Πριν από την εισβολή εκαλλιεργούνται 200 χιλιάδες στρέμματα γης με χαρουπιές. Σήμερα μετά δυσκολίας η καλλιέργεια φθάνει στις 45 - 50 χιλιάδες στρέμματα, με παραγωγή κάτω από 10 χιλιάδες τόνους από τις 60 χιλιάδες τόνους χαρούπια που είχαμε.

Χιλιάδες στρέμματα μένουν εγκαταλειμμένα και ακαλλιέργητα. Οι αγρότες έπαψαν να ασχολούνται με τη χαρουποκαλλιέργεια, διότι το εισόδημα που

παίρνουν είναι ασύμφορο. Αποτέλεσμα, ο πάλαι ποτέ μαύρος χρυσός, που συντηρούσε κάποτε χιλιάδες λαού, να αφήνεται πάνω στα δένδρα για να τρέφεται και να πολλαπλασιάζεται η ποντίκα που κατατρώει τόσο τον καρπό όσο και το ίδιο το δένδρο.

Πρέπει η κυβέρνηση να εγκύψει με σοβαρότητα πάνω στο θέμα και να βρει τρόπους ουσιαστικής βοήθειας στους αγρότες που εξακολουθούν να ασχολούνται με αυτό το προϊόν. Μόνο αν υπάρξουν οικονομικά κίνητρα με οποιονδήποτε τρόπο, θα ενθαρρυνθούν οι αγρότες μας να στραφούν και πάλι στη χαρουποκαλλιέργεια. Μόνο αν υπάρξουν αμειπτικές τιμές στα χαρούπια, θα βελτιωθεί η κατάσταση και η καλλιέργεια της χαρουπιάς θα αρχίσει και πάλιν. Υπάρχουν αρκετές εισηγήσεις στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου. Ελπίζω να μελετηθούν από τους αρμόδιους. Η κυβέρνηση πρέπει να κάμει εκστρατεία διαφώτισης του κοινού, όχι μόνο για την προστασία του δένδρου, αλλά και για τη δενδροφύτευση, ανάπτυξη και ανανέωσή του.

Δυστυχώς, ο πλείστος κόσμος αγνοεί ότι υπάρχει νόμος και ποινές. Κόβουν, ξεριζώνουν, καταστρέφουν και δεν τους καίγεται καρφί. «Δε βαριέσαι αδελφέ, δικά μας είναι; Ξεροτέρατσοι είναι. Εγκαταλειμμένοι. Ξύλα θέλουμε. Θα λείψουν;». Και η καταστροφή συνεχίζεται.

Σε πρόσφατη επίσκεψη διακομματικής μας αντιπροσωπείας στη Νότιο Αφρική, μας έκανε εντύπωση η παρουσία της χαρουπιάς εκεί κάτω. Σειρές ολόκληρες από χαρουπιές έξω από μεγάλα πολυκαταστήματα, μέσα στις αυλές των σχολείων και αλλού. Δροσερές, καταπράσινες και περιποιημένες. Χαίρεται κανένας να τις βλέπει.

Γιατί να μην κάνουμε το ίδιο και στην Κύπρο; Γιατί να φυτεύουμε ξενόφερτα δένδρα και όχι δικά μας, του τόπου μας, σύμφωνα με το δικό μας περιβάλλον; Η κυβέρνηση οφείλει να κάμει ό,τι είναι δυνατό για να βελτιωθεί η κατάσταση. Το Τμήμα Δασών ας δοκιμάσει και τη μέθοδο της μαζικής δενδροφύτευσης της χαρουπιάς. Χώροι υπάρχουν. Γη υπάρχει. Γιατί να μην προχωρήσει;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Θέλω να πω ότι η κρίση της χαρουποκαλλιέργειας, όπως ανάγλυφα αποτυπώνεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αποτελεί συνέπεια του ευρύτερου αγροτικού προβλήματος της Κύπρου. Η εγκατάλειψη και η ερήμωση της υπαίθρου θα πρέπει να υπογραμμίσω ότι πραγματικά αποτελεί ένα μέγιστο εθνικό κίνδυνο που αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα και αποφασιστικά, θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε υπονόμευση της ευρύτερης εθνικής μας οικονομίας.

Η χαρουποκαλλιέργεια, όπως σωστά λέχθηκε και από τους προηγούμενους ομιλητές, αποτελεί μια παραδοσιακή καλλιέργεια στην Κύπρο με ιστορία, όπως όλοι γνωρίζουμε, χιλιάδων χρόνων. Περαιτέρω η χαρουπιά είναι αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο της φυσικής εικόνας της Κύπρου, όπως έχει διαμορφωθεί μέσα από χιλιετηρίδες. Η εξάλειψή της από το κυπριακό τοπίο θα αποτελούσε, πέραν των άλλων, και έγκλημα εναντίον ακριβώς του φυσικού περιβάλλοντος της πατρίδας μας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει πολύ σωστά μπει σε μια πλήρη διερεύνηση του θέματος και έχει δώσει συγκεκριμένα πορίσματα για το τι δέον γενέσθαι.

Εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν αυτές οι εισηγήσεις και τα πορίσματα τα οποία έχουν εξαχθεί από τη συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή προτού είναι αργά.

Όπως φαίνεται από την Έκθεση, προκύπτει σαφώς θέμα κυβερνητικής επιδότησης για ενθάρρυνση των εξαγωγών αλλά και για βιομηχανική επεξεργασία του χαρουπιού με τέτοιο τρόπο ώστε να ενθαρρυνθούν οι εξαγωγές αυτού του προϊόντος, αφού μεταποιηθεί.

Πέραν των άλλων όμως, θα ήθελα τελειώνοντας να τονίσω ξανά ιδιαίτερα και την περιβαλλοντική διάσταση του όλου θέματος, του θέματος της διατήρησης της χαρουπιιάς ως ενός δένδρου που συνδέεται με την παραδοσιακή εικόνα της Κύπρου. Την ανάγκη επιβίωσης αυτού του παραδοσιακού δένδρου που τονίζει όλως ιδιαίτερα το κυπριακό τοπίο. Είναι καιρός να δούμε με πολλή σοβαρότητα αυτά τα θέματα προτού το χρυσοπράσινο φύλλο του ποιητή ξεραθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού, παρακαλώ.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με όλο το σεβασμό και παρά το γεγονός ότι δεν κατάγομαι από περιοχή και επαρχία χαρουποκαλλιεργητική, θα ήθελα να τονίσω ένα σημείο το οποίο δυστυχώς είδα πως δεν έχει θιγεί από τους άλλους συναδέλφους.

Συγκεκριμένα, κατά τις επισκέψεις μας στην ύπαιθρο μας τονίζεται πως έχει παρατηρηθεί σε πολλές περιπτώσεις ότι ασυνείδητοι τραυματίζουν το δένδρο της χαρουπιιάς, είτε δοκιμάζοντας τη σκοπευτική τους ικανότητα είτε την εμβέλεια και τη δραστηκότητα των πυροβόλων τους. Όμως με την πρακτική αυτή το δένδρο τραυματίζεται καιρία και σε λίγο ξηραίνεται.

Πρόσθετα επομένως από όλους τους άλλους κινδύνους έχουμε και τους κινδύνους από τη δική μας την ασυνειδησία που πρέπει οπωσδήποτε να τεθεί και σε αυτή την περίπτωση κάποιος ανασταλτικός φραγμός, για να μη θρηνησουμε ακόμα μια πηγή εκρίζωσης και εξαφανισμού του δένδρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αν ανέβηκα στο βήμα δεν είναι διότι δεν έχουν λεχθεί αρκετά και ικανοποιητικά από τους προλαλήσαντες συναδέλφους. Ήθελα μόνο να πω μερικά λόγια και να τονίσω μερικά πράγματα στα οποία ίσως να μην έχει δοθεί η δέουσα έμφαση, ούτως ώστε να προσέξουμε περισσότερο το θέμα τούτο.

Είναι γνωστό βέβαια ότι η εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας οφείλεται σε διάφορους παράγοντες οι οποίοι έχουν εκτεθεί και από τους προλαλήσαντες συναδέλφους. Από τους κυριότερους παράγοντες είναι οι ασύμφορες τιμές, η έλλειψη εργατικού δυναμικού -διότι χρειάζεται πολύ εργατικό προσωπικό για το

μάζεμα του καρπού της χαρουπιάς- και τρίτο έχει γίνει διοχέτευση δραστηριοτήτων παραγωγών σε άλλες, πιο συμφέρουσες απασχολήσεις και κυρίως μακριά από τις γεωργικές απασχολήσεις.

Παρατηρήθηκε, πολύ ορθά, ότι ένας από τους μεγάλους καταστροφείς της χαρουποκαλλιέργειας είναι η ποντίκα. Είναι γνωστό, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η ποντίκα δεν επηρεάζει μόνο τη χαρουποκαλλιέργεια, αλλά επηρεάζει όλες σχεδόν τις καλλιέργειες, εσπεριδοειδόμενους, φθαρτά, καθώς και διάφορα εξαρτήματα όπως είναι τα λάστιχα ποτίσματος κ.τλ.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι είναι από τα καταστρεπτικότερα τρωκτικά που υπάρχουν. Γι' αυτό το λόγο οι διάφοροι παραγωγοί, που έχουν δει την καταστροφικότητα αυτού του τρωκτικού, θέλουν πάντοτε να τυγχάνουν της βοήθειας της κυβέρνησης για να το καταπολεμούν. Οι παραγωγοί με δικά τους έξοδα, με δικούς τους κόπους, όταν έχουν το φάρμακο τούτο το χρησιμοποιούν και καταπολεμούν αυτό τον κίνδυνο της καλλιέργειάς τους.

Τελευταία η κυβέρνηση έχει σταματήσει να χορηγεί το φάρμακο αυτό. Έχει πει ο συνάδελφος Ηλία ότι μόνο με τους ιδιώτες καλλιεργητές και λοιπά δεν είναι αρκετό. Βέβαια, δεν είναι αρκετό. Αλλά ο ιδιωτικός παράγοντας είναι ένας παράγοντας που δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί με κανένα τρόπο, διότι είναι ανέξοδα για την κυβέρνηση που ο παραγωγός, ο καλλιεργητής, χρησιμοποιεί το φάρμακο το οποίο θα του δώσει. Η απαίτηση είναι να δίνεται το φάρμακο τούτο δωρεάν στους καλλιεργητές, διότι θα καταπολεμήσουν την ποντίκα, τόσο για τη χαρουποκαλλιέργεια όσο και για τις άλλες καλλιέργειές τους, ούτως ώστε να γλυτώσει πολλή παραγωγή, πράγμα που θα επηρεάσει ευμενέστατα και την όλη οικονομία της πατρίδας μας.

Γι' αυτό εισηγούμαι ότι πρέπει να επανέλθει η κυβέρνηση ξανά στη χορήγηση δωρεάν φαρμάκου στους καλλιεργητές οι οποίοι το ζητούν, διότι δεν είναι ένα προϊόν ή ένα φάρμακο το οποίο μπορεί να πουληθεί και να το εκμεταλλευθούν οικονομικά εκείνοι στους οποίους θα χορηγηθεί δωρεάν το φάρμακο τούτο.

Επαναλαμβάνω ότι η κυβέρνηση πρέπει να επανέλθει στην πολιτική της δωρεάν χορήγησης του φαρμάκου τούτου, του δηλητηρίου τούτου, στους καλλιεργητές οι οποίοι ζητούν επανειλημμένα να τους δοθεί δωρεάν το φάρμακο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέας Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνώ απόλυτα με τα όσα περιλαμβάνονται στην Έκθεση της Επιτροπής αναφορικά με την ανάγκη προστασίας της χαρουποκαλλιέργειας, γι' αυτό και δε θα επαναλάβω τα όσα ανέφεραν οι προηγούμενοι συνάδελφοί μου. Θα ήθελα όμως να ασχοληθώ ιδιαίτερα με το θέμα των αεροψεκασμών και ειδικότερα με το πρόβλημα της καταπολέμησης της ποντίκας.

Ο αγροτικός μας κόσμος παραπονείται ότι έχει καταργηθεί η επιδότηση των αεροψεκασμών και η δωρεάν χορήγηση του φαρμάκου για την καταπολέμηση της ποντίκας. Στην περίπτωση μάλιστα του ποντικοφάρμακου παρέχονται δωρεάν τα εργατικά, το κόστος των οποίων είναι πολλαπλάσιο του ίδιου του φαρμάκου, με

αποτέλεσμα να πληρώνονται μεγαλύτερα κονδύλια από το κράτος, χωρίς να ωφελούνται οι αγρότες μας. Η νέα αυτή πολιτική της κατάργησης της επιδότησης των αεροψεκασμών και της δωρεάν χορήγησης του ποντικοφάρμακου, έχει σαν συνέπεια την αύξηση του κόστους παραγωγής των αγροτών μας.

Έχω θέσει το όλο πρόβλημα στο Υπουργείο Γεωργίας με ερώτησή μου ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1990, αλλά δεν πήρα ικανοποιητική απάντηση. Γι' αυτό και παρακαλώ όπως διαβιβαστεί στην κυβέρνηση το αίτημα του αγροτικού μας κόσμου, για επαναφορά του συστήματος της επιδότησης των αεροψεκασμών και της δωρεάν χορήγησης του ποντικοφάρμακου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός ήθελε να πει μερικά λόγια.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Πέρα από την ανάγκη επιχορήγησης των χαρουπιών, πέρα από την προσπάθεια προστασίας της χαρουπιάς από τους ξυλοκόπους, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην εξολόθρευση της ποντίκας. Γιατί έστω κι αν η συλλογή των χαρουπιών είναι ασύμφορη, η διατήρηση των χαρουπόδεντρων στο πράσινο χρώμα τους είναι το πιο όμορφο θέαμα που αντικρίζει ο κάθε ξένος επισκέπτης.

Εμείς, παρόλο που έχουμε συνηθίσει την παρουσία της χαρουπιάς και δε μας κάνει ιδιαίτερη αίσθηση, εντούτοις το θέαμα των κατάξερων χαρουπόδεντρων σε μεγάλες εκτάσεις, μας προξενεί θλίψη και προβληματισμό. Η συστηματική, ομαδική και συντονισμένη εκστρατεία για την εξόντωση της ποντίκας δεν πρέπει να σταματήσει ούτε μια στιγμή.

Μπορεί να προμηθεύει το Γεωργικό Τμήμα ποντικοφάρμακο, είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν, στις Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες, αλλά για τις εγκαταλειμμένες εκτάσεις ποιος θα γνοιαστεί; Αν γίνει ψεκασμός σε μια περιοχή από τους ιδιώτες χαρουποπαραγωγούς και οι εγκαταλειμμένες εκτάσεις μείνουν χωρίς να γίνει ψεκασμός, τότε το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο. Δηλαδή δε θα καταστραφεί η ποντίκα. Θα τολμούσα λοιπόν να εισηγηθώ επαναφορά του κινήτρου που εφάρμοξε η αποικιακή κυβέρνηση, με την πληρωμή μερικών σεντ για κάθε ουρά ποντίκας. Ίσως αυτό το κίνητρο να δώσει λύση στο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Όπως έχει γραφτεί, το θέμα είναι το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας σαν γεωργικός κλάδος. Στη συζήτηση το μετατρέψαμε σε θέμα φυσικού περιβάλλοντος, σε θέμα ποντίκας και τα λοιπά. Εδώ συζητούμε το θέμα του κλάδου. Πράγματι είναι μια ασύμφορη καλλιέργεια. Ασύμφορα τώρα έγιναν και τα άσπρα γκρέιπφρουτ. Οι Ισραηλίτες εξάγουν κόκκινα γκρέιπφρουτ. Αντικατέστησαν τα άσπρα γκρέιπφρουτ με επιχορήγηση της κυβέρνησης. Εμείς δεν πρόκειται να αντικαταστήσουμε τη χαρουποκαλλιέργεια, διότι καλλιεργείται σε ψηλά μέρη, σε δασικές περιοχές, δεν μπορεί να αντικατασταθεί, αλλά θα πρέπει να γίνει μελέτη, και δεν είναι μόνο τώρα που το θέτουμε. Είναι ένα χρόνιο πρόβλημα. Μάλιστα τα τελευταία χρόνια είχε μια άνοδο η τιμή της «κοκκίνας» και είχαμε καλύτερες τιμές, αλλά είναι πολύχρονο

πρόβλημα. Πρέπει να μελετήσει η κυβέρνηση τα πιο κάτω: Συμφέρει να διατηρήσουμε αυτό το γεωργικό κλάδο; Θα πρέπει επίσης να μελετηθούν και τα γενικότερα προβλήματα, όπως έχουν θιγεί, και θα πρέπει η κυβέρνηση να καταλήξει. Αν μετά από επιστημονική μελέτη καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι συμφέρει η χαρουποκαλλιέργεια, τότε να επιχορηγούνται οι παραγωγοί.

Τώρα κάναμε νόμο και λέμε απαγορεύεται να εκριζώνεις τη χαρουπιά. Είναι οι ίδιοι οι γεωργοί που την εκριζώνουν και την κάνουν καυσόξυλα ή την πουλούν, διότι δε συμφέρει, κυρίως σε πεδιάδες. Προτιμούν να την πουλήσουν για να μετατρέψουν τη γη τους σε αρδύσιμη, όπως γίνεται στην περιοχή Ζυγίου - Μαρωνίου που συνεχώς υποβάλλονται αιτήσεις για έγκριση για να μετατρέψουν το χωράφι τους σε αρδύσιμο. Και σ' αυτή την περίπτωση δεν μπορούμε να τους πούμε όχι, εγκρίνουμε και εμείς, διότι πραγματικά αποδίδει η περιοχή της Λάρνακας ουσιαστικά καλύτερα στη φθαρτοκαλλιέργεια.

Το θέμα της ποντίκας είναι επιμέρους, αλλά επειδή αναφέρθηκε, πρέπει να πούμε ότι η κυβέρνηση δεν αρνήθηκε στους γεωργούς την επιχορήγηση φαρμάκου κατά της ποντίκας. Τους δίνει φάρμακο δωρεάν. Επιπρόσθετα, ύστερα από τη συζήτηση σ' αυτό το Σώμα, έγιναν συνεργεία σε όλες τις ακριτικές περιοχές, στη νεκρή ζώνη, όπου έρχονται από τις τουρκοκρατούμενες περιοχές οι ποντίκες, και μάλιστα με συνεργασία της κυβέρνησης καταπολεμείται και εξοντώνεται και στα χωριά. Στην Αμμόχωστο και στη Λάρνακα έχουμε οργανώσει υπεύθυνη τοπική επιτροπή, διότι το άτομο δεν απέδιδε και αυτές οι επιτροπές αναλαμβάνουν οργανωμένα με δωρεάν φάρμακο και καταπολεμούν την ποντίκα. Υπάρχουν δε περιπτώσεις που άτομα θέλουν να κάμουν προσωπική εργασία, αλλά μέσω αυτών των επιτροπών η κυβέρνηση δεν αρνείται να βοηθήσει και μάλιστα γίνεται πιο οργανωμένα η καταπολέμηση. Έτσι το κυριότερο πρόβλημα που παραμένει και στο οποίο θέλω να καταλήξω είναι να γίνει μελέτη αν συμφέρει να επιχορηγηθεί η χαρουποκαλλιέργεια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φυσικά το θέμα μας είναι πώς να προστατεύσουμε τη χαρουπιά και πώς να προστατεύσουμε το φυσικό περιβάλλον. Αλλά νομίζω ότι η συζήτηση αυτή έχει μετατραπεί σε πόλεμο κατά της ποντίκας και νομίζω ότι είναι μεγάλη τιμή αυτού του τρωκτικού που ονομάζεται ποντίκα, όταν η Βουλή ασχολείται με αυτό το τρωκτικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί μία και πλέον ώρα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επί μία και πλέον ώρα.

Κατά συνέπεια πρέπει να κηρύξουμε ξανά τον πόλεμο κατά του τρωκτικού που ονομάζεται ποντίκα, για να προστατεύσουμε το φυσικό περιβάλλον και να προστατεύσουμε τη χαρουπιά που πραγματικά ομορφαίνει τον τόπο. Θα ήθελα όμως σ' αυτή τη σύντομη παρέμβασή μου να υπογραμμίσω ότι πρέπει να προσέξουμε, ώστε κηρύσσοντας τον πόλεμο κατά της ποντίκας να μην καταστρέψουμε και τα άλλα ζωντανά που αποτελούν μεγάλο πλούτο για την Κύπρο, όπως είναι τα πουλιά, όπως είναι οι λαγοί, τα περδίκια και λοιπά. Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσστόμου και ο κ. Παπαδόπουλος.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα της ποντίκας ήταν ένα επιμέρους θέμα του όλου προβλήματος που έχουμε συζητήσει. Γι' αυτό δεν πρέπει να περιοριστούμε σ' αυτό και να πούμε ότι είναι το κύριο σημείο του θέματος που συζητούμε. Στην εισήγησή μου, και σύμφωνα και με την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, είχαν αναφερθεί όλοι οι τομείς που πρέπει να προσεχτούν και λυτούμαι να παρατηρήσω ότι στο τέλος περιορίσαμε το θέμα στο θέμα της καταπολέμησης της ποντίκας μόνο, που είναι ένα επιμέρους θέμα.

Το θέμα μας είναι η εγκατάλειψη της χαρουποκαλλιέργειας από τον ίδιο τον παραγωγό λόγω της ασύμφορης τιμής και όλα τα άλλα που έχουμε τονίσει. Και δε θα ήθελα να μειώσουμε τη σημασία του θέματος με τη συζήτηση τούτη. Αντίθετα να δώσουμε τη σοβαρότητα που πρέπει και όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες να δουν με πολλή προσοχή το θέμα. Υπάρχουν μελέτες οι οποίες είναι κλειστές σε συρτάρια και για το θέμα της χαρουπόσκονης που χρησιμοποιείται για ανθρώπινη χρήση και για όλα τα άλλα που μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της καλλιέργειας. Δε λέμε ότι πρέπει η χαρουποκαλλιέργεια να αναπτυχθεί στις αρδευόμενες περιοχές, όπου μπορούμε να έχουμε άλλες καλλιέργειες οι οποίες να αποδίδουν περισσότερα, αλλά υπάρχουν εγκατελειμμένες γαίες που μπορούν να αξιοποιηθούν, και κυβερνητικές και ιδιωτικές, και είναι σ' εκείνες τις περιοχές που πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να καθυψάσω το συνάδελφο τον κ. Πουμπουρή ότι κινδυνεύουν άλλα ζώα από τη χορήγηση φαρμάκου για την ποντίκα. Τελευταία, ίσως να μην το έχει υπόψη του ο κ. Πουμπουρής, έχουν δώσει νέα φάρμακα τα οποία δεν τρώγονται από άλλα πτηνά και από άλλα ζώα. Είναι μόνο ιδιαίτερα ελκυστικά στην ποντίκα και επομένως μην ανησυχείτε γι' αυτή την πλευρά. Το ότι διαθέσαμε μια ώρα, κύριε Πρόεδρε, για τη χαρουποκαλλιέργεια, δεν είναι μόνο για τη χαρουποκαλλιέργεια. Νομίζω ότι είναι γενικότερα το θέμα της διατήρησης της αγροτικής υπαίθρου. Και έτσι νομίζω δικαιολογείται να διαθέσουμε μια ώρα για την ύπαιθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έγινε πολύ διεξοδική συζήτηση. Το θέμα έχει δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος είναι εκείνο το οποίο ήγειρε ο κ. Τσιέττης με την ομιλία του. Αν δηλαδή σαν κλάδος γεωργικής παραγωγής η χαρουποκαλλιέργεια είναι επικερδής και συμφέρουσα και αν δεν είναι τι μέτρα πρέπει να ληφθούν για να γίνει και το δεύτερο σκέλος είναι η επίδραση της χαρουπιάς στο φυσικό περιβάλλον της Κύπρου, γιατί είναι πραγματικά ένα δέντρο το οποίο υπάρχει από χιλιετηρίδων σ' αυτό τον τόπο και θα ήταν πραγματικά τραγωδία αν αυτό το δέντρο εξαφανιζόταν και το βλέπαμε μέσα στα βιβλία και τα περιοδικά.

Εν πάση περιπτώσει έγιναν ενδιαφέρουσες εισηγήσεις. Η όλη συζήτηση θα αποσταλεί, κατ' εντολή μου, στο Υπουργείο Γεωργίας, ούτως ώστε να μελετηθεί

αυτό το θέμα το οποίο δεν είναι ούτε αμελητέο, ούτε θέμα το οποίο δεν παρουσιάζει από οικονομικής και περιβαλλοντικής άποψης ενδιαφέρον. Αντίθετα μάλιστα παρουσιάζει πολύ ενδιαφέρον.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να σταλεί και στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας που έχει την ευθύνη για την εμπορία του προϊόντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, να σταλεί και στα δύο υπουργεία.

Το δεύτερο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν».

Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση της Επιτροπής μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Χρυσοστόμου. Παρακαλείται εκπρόσωπος της αρμόδιας Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΟΙ ΘΕΤΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Προσωρινής Επιτροπής Θετών Γονέων.

Το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή ύστερα από εισήγηση του Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου που υποβλήθηκε στις 26.11.90.

Εισάγοντας ενώπιον της Επιτροπής το όλο θέμα, ο εισηγητής ανέφερε πως το Τμήμα Ευημερίας θέτει υπό τη νομική του φροντίδα απροστάτευτα παιδιά που διατρέχουν φυσικούς και ηθικούς κινδύνους από τη γέννησή τους μέχρι και την ηλικία των 18 χρόνων και στη συνέχεια επιλέγει την οικογένεια που κρίνει ότι είναι κατάλληλη να αναλάβει το ρόλο της θετής οικογένειας και που είναι διατεθειμένη να προσφέρει σ' αυτά οικογενειακή θαλπωρή. Για τη φροντίδα των παιδιών αυτών, σύμφωνα και πάλι με τον εισηγητή, παρέχεται στις θετές οικογένειες το πιο κάτω επίδομα ανάλογα με την ηλικία τους:

(α) Για παιδιά μέχρι 6 χρόνων παρέχονται £51 μηνιαίως.

(β) Για παιδιά 6 - 12 χρονών παρέχονται £57 μηνιαίως.

(γ) Για παιδιά 12 - 18 χρονών παρέχονται £63 μηνιαίως.

Η παροχή των βοηθημάτων αυτών τερματίζεται στην ηλικία των 18 χρόνων, ενώ οι θετοί γονείς συνεχίζουν να προσφέρουν στα παιδιά οικογενειακή θαλπωρή μέχρι και την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Συνεχίζοντας ο εισηγητής του θέματος δήλωσε στην Επιτροπή πως οι σημερινές ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας, όπως η ανάγκη για απόκτηση αυξημένης γενικής και επαγγελματικής μόρφωσης, καθώς και η ανάγκη καλλιέργειας της τέχνης και του αθλητισμού, αυξάνουν και τις στοιχειώδεις ανάγκες, πράγμα το οποίο επιβάλλει την αύξηση των επιδομάτων αυτών και τη χορήγησή τους και μετά την ηλικία των 18 χρόνων μέχρι και την επαγγελματική αποκατάσταση των θετών παιδιών.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών που παρευρέθηκε στην Επιτροπή δήλωσε πως πρόθεση της υπηρεσίας του είναι να εισηγηθεί την αύξηση των επιδομάτων που παρέχονται στις θετές οικογένειες μέσα στον τρέχοντα χρόνο.

Ο Πρόεδρος της Προσωρινής Επιτροπής Θετών Γονέων δήλωσε πως από την πείρα που αποκτήθηκε και λαμβανομένων υπόψη των αναγκών που έχουν διαμορφωθεί στη σημερινή κοινωνία διαπιστώνεται ότι το επίδομα που παρέχεται στις θετές οικογένειες είναι μηδαμινό και δεν επαρκεί ούτε για την ικανοποίηση βασικών αναγκών. Δήλωσε επίσης πως υπάρχει ανάγκη προικοδότησης των θετών κοριτσιών, γι' αυτό και το Τμήμα Ευημερίας θα πρέπει να φροντίζει να επιλέγει κατάλληλες οικογένειες που να διαθέτουν τόσο κοινωνικές όσο και οικονομικές δυνατότητες για την υποστήριξη των παιδιών αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις τόσο της κυβερνητικής πλευράς όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών, θεωρεί ότι το υπό συζήτηση θέμα άπτεται ενός ευαίσθητου κοινωνικού προβλήματος, το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί από την Εκτελεστική Εξουσία με τη δέουσα προσοχή και τη λήψη όλων των μέτρων που επιβάλλεται να ληφθούν, περιλαμβανομένης και της αύξησης του επιδόματος που παρέχεται στις θετές οικογένειες, για την υποστήριξη με κάθε τρόπο των παιδιών εκείνων που, χωρίς να ευθύνονται, βρίσκονται σε μειονεκτική, από κοινωνική και οικογενειακή άποψη, θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου, ο κ. Παπαρές, ο κ. Φάντης και ο κ. Μανδριώτης.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πίσω από τη βιτρίνα της ευμάρειας και της χλιδής κρύβεται ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα: Το πρόβλημα των απροστάτευτων παιδιών. Υγιή σωματικά και πνευματικά παιδιά διατρέχουν φυσικούς και ηθικούς κινδύνους από το χάραμα της ζωής τους που οφείλονται σε θάνατο ή διαταραχή των σχέσεων των γονιών ή είναι εξώγαμα ή οι γονείς, λόγω δικών τους σοβαρών ηθικών και άλλων προβλημάτων, τα εγκαταλείπουν.

Σύμφωνα με τον περί Παίδων Νόμο, Κεφ. 352, αυτά τα παιδιά απομακρύνονται από τους φυσικούς γονείς και το φυσικό τους περιβάλλον και τίθενται

υπό τη νομική φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αρκετές φορές από τη γέννησή τους μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων. Το Τμήμα Ευημερίας τοποθετεί τα παιδιά αυτά σε θετές οικογένειες. Θετές οικογένειες είναι αυτές που αναλαμβάνουν να αναθρέψουν στο σπίτι τους παιδιά τα οποία νομικά δεν τους ανήκουν αλλά τους παρέχουν οικογενειακή θαλπωρή, αγάπη και προστασία ως να ήταν δικά τους παιδιά. Η τοποθέτηση παιδιών σε θετές οικογένειες στοχεύει στην εξασφάλιση του μεγαλώματός τους σ' ένα υγιές περιβάλλον που να καλύπτει τις συναισθηματικές, ψυχολογικές και οικονομικές τους ανάγκες, για να τα βοηθήσει να διαμορφώσουν υγιή προσωπικότητα και να ενταχθούν φυσιολογικά στο κοινωνικό σύνολο.

Η θετή οικογένεια πρέπει να παρέχει σ' αυτά τα παιδιά ίσες ευκαιρίες σ' όλους τους τομείς της ζωής, χωρίς καμιά απολύτως διάκριση από τα δικά της παιδιά για αποφυγή ψυχολογικών και άλλων προβλημάτων. Η πλειοψηφία των παιδιών που τοποθετούνται σε θετές οικογένειες παραμένουν σ' αυτές και μετά την ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων, μέχρι την επαγγελματική και κοινωνική τους αποκατάσταση και οι θετοί γονείς διατηρούν όλες τις ευθύνες που προϋποθέτει ο ρόλος του γονιού.

Το κράτος παρέχει στους θετούς γονείς μηνιαίο επίδομα. Για παιδιά μέχρι 6 χρόνων £51. Για παιδιά από έξι έως δώδεκα χρόνων £57 και από δώδεκα μέχρι δεκαοκτώ χρόνων £63. Παρέχεται επίσης για όλα τα παιδιά ποσό £40 το χρόνο για ένδυση-υπόδηση και για παιδιά που φοιτούν σε σχολεία Μέσης Παιδείας επιπλέον ποσό £70 το χρόνο. Τα ποσά αυτά ισχύουν από την 1/7/1987.

Από προσωπική επαφή διαπίστωσα ότι οι θετοί γονείς ή οι πλείστοι από αυτούς μπορεί να στερήσουν το δικό τους παιδί από κάποιο αγαθό γιατί, άμα του εξηγήσουν, θα κατανοήσει ότι οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια, ενώ δε θα στερήσουν το θετό παιδί, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να το εκλάβει ότι γίνεται διάκριση σε βάρος του, επειδή δεν είναι δικό τους παιδί.

Θετά παιδιά παρακολουθούν φροντιστήρια και σε ορισμένες περιπτώσεις μουσική, μπαλέτο, γυμναστική κ.ά. και οι θετοί γονείς, που συνήθως είναι μέσου ή κάτω του μέσου οικονομικού επιπέδου, αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα.

Τα αγόρια στην ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων κατατάσσονται στην Εθνική Φρουρά και το μηνιαίο επίδομα προς τους θετούς γονείς τερματίζεται, και μόνο από αγάπη οι θετοί γονείς συνεχίζουν να παρέχουν στέγη στα παιδιά αυτά που δεν έχουν πού αλλού να πάνε. Για το θέμα αυτό με εισήγησή μου η Βουλή ψήφισε νόμο για παράταση της χορήγησης του επιδόματος μέχρι την αφυπηρέτηση από την Εθνική Φρουρά. Έγινε αναπομπή του νόμου, γιατί θεωρήθηκε ότι είναι αντισυνταγματικός, επειδή προνοεί δαπάνη. Εντούτοις το παρήγορο είναι ότι με τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή ευαισθητοποιήθηκε η αρμόδια υπηρεσία και, όπως δηλώθηκε, θα καταβάλλει από άλλο ταμείο ειδικό βοήθημα στα παιδιά αυτά μέχρι την απόλυσή τους από την Εθνική Φρουρά.

Άλλο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά ήταν ο στιγματισμός των αγοριών στην Εθνοφρουρά που ήταν υποχρεωμένα να δηλώνουν κάθε μέρα φωναχτά ότι είναι «παιδιά αγνώστου πατρός». Μετά την παρουσίαση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και την εύστοχη προβολή του θέματος από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, εκδόθηκε εγκύκλιος από το Υπουργείο Άμυνας με σκοπό τον τερματισμό αυτής της απαράδεκτης κατάστασης. Η απορία όμως, κύριε Πρόεδρε, που πραγματικά με διακατέχει είναι πως για τόσα χρόνια τα παιδιά αυτά υπέκειντο στο μαρτύριο της καθημερινής ταπείνωσης, χωρίς κάποιος από τις αρμόδιες υπηρεσίες να επέμβει.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένα θέμα που παραμένει άλυτο είναι το γλισχρο επίδομα που χορηγείται στους θετούς γονείς. Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Ευημερίας δήλωσε πως είναι πρόθεση της υπηρεσίας να αυξήσει τα επιδόματα. Από ό,τι γνωρίζω η πρόθεση υπήρχε και πέρσι και υποβλήθηκε από την υπηρεσία πρόταση για αύξηση του χορηγήματος που δυστυχώς δεν εγκρίθηκε από την κυβέρνηση. Έτσι η έκφραση πρόθεσης μόνο δεν ικανοποιεί. Είναι πολιτική απόφαση που χρειάζεται και η κυβέρνηση οφείλει, χωρίς περαιτέρω χρονοτριβή, να επιληφθεί του θέματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Πρόκειται για σύνολο εκατό παιδιών, 49 κορίτσια και 51 αγόρια που βρίσκονται κάτω από τη νομική φροντίδα του Τμήματος Ευημερίας. Έχω την άποψη ότι η φροντίδα του κράτους δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στην παροχή επιδόματος και αυτού μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ ετών. Η πολιτεία οφείλει να προβληματιστεί για το τι θα μπορούσε να συμβεί αν οι θετοί γονείς, με τη διακοπή του επιδόματος, διέκοπταν την προσφορά στέγης και αγάπης στα κορίτσια και στα αγόρια μόλις συμπλήρωναν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους. Η ανάθεση της ευθύνης των απροστάτευτων παιδιών σε θετούς γονείς δεν απαλλάσσει το κράτος από τις δικές του ευθύνες. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οφείλει να ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο που να στοχεύει στην οικονομική ενίσχυση της θετής οικογένειας με ουσιαστική αύξηση του μηνιαίου επιδόματος και του ετήσιου βοηθήματος που πρέπει να παρέχεται μέχρι την επαγγελματική αποκατάσταση των παιδιών. Παράλληλα το κράτος οφείλει να προικοδοτήσει τα κορίτσια αυτά με οικόπεδο και χρηματικό ποσό, κάτι που οι θετοί γονείς αδυνατούν να προσφέρουν, έτσι που να ενταχθούν τα κορίτσια αυτά στο κοινωνικό σύνολο φυσιολογικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε, παρόλο που δε φαίνεται να είναι μεγάλο, αφού οι θετές οικογένειες στην Κύπρο ανέρχονται μόλις στις εκατό, εντούτοις στην Έκθεσή της η Επιτροπή Εργασίας θεωρεί ότι άπτεται ενός ευαίσθητου κοινωνικού προβλήματος, το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με τη δέουσα προσοχή από την Εκτελεστική Εξουσία.

Ο εκπρόσωπος των Κοινωνικών Υπηρεσιών δήλωσε στην Επιτροπή ότι πρόθεση της υπηρεσίας του είναι να εισηγηθεί την αύξηση των επιδομάτων που παρέχονται στις θετές οικογένειες μέσα στο 1991. Με την πιο πάνω δήλωση φαίνεται ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα και επιβάλλεται η αύξηση των επιδομάτων στους θετούς γονείς των απροστάτευτων παιδιών.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός συμφωνεί με την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει στην αύξηση αυτών των επιδομάτων, αφού και το σχετικό κόστος θα είναι ελάχιστο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να εκφράσω τη ομοφωνία μου με την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, με τις εισηγήσεις που γίνονται στην Έκθεση και τις περαιτέρω εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τους προηγούμενους ομιλητές και ειδικά από τον πρώτο συνάδελφο, τον εισηγητή του θέματος.

Το θέμα των απροστάτευτων παιδιών, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, είναι ένα σοβαρό, ευαίσθητο κοινωνικό πρόβλημα, και αφορά αθώα θύματα κοινωνικών συνθηκών, που στη μεγάλη τους πλειοψηφία αυτά τα απροστάτευτα παιδιά είναι είτε ορφανά είτε παιδιά διαλυμένων οικογενειών.

Μιλώντας από προσωπική πείρα σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτά τα παιδιά, και σε σχέση με τα επιδόματα που παρέχονται από την κυβέρνηση και με τις ελλείψεις που παρουσιάζονται στο θέμα της προστασίας αυτών των παιδιών, πρέπει να πω ότι πράγματι υπάρχουν αρκετά προβλήματα. Είπα ότι μιλώ από προσωπική πείρα, γιατί η δική μας οικογένεια είχε επιλεγεί από το Γραφείο Ευημερίας, το οποίο μας εμπιστεύτηκε την κηδεμονία και την προστασία τριών τέτοιων απροστάτευτων παιδιών που ήταν παιδιά διαλυμένων οικογενειών. Μας εμπιστεύτηκαν αυτά τα παιδιά στην περίοδο του 1958. Τα επιδόματα ήταν πολύ χαμηλότερα από αυτά που αναφέρονται σήμερα στην Έκθεση, και αυτό ήταν φυσικό. Φροντίζοντας να δώσουμε ως οικογένεια στα παιδιά αυτά τις ίδιες συνθήκες μόρφωσης, αγωγής και γενικά εκπαίδευσης, όπως στα δικά μας παιδιά, χωρίς να αισθάνονται την παραμικρή διάκριση και την παραμικρή στενοχώρια ότι ήταν ξένα από τα δικά μας παιδιά, πρέπει να πω ότι βρισκόμασταν πάντοτε σε πολύ δύσκολη θέση ή ανταποκριθούμε σ' αυτό το καθήκον από οικονομική άποψη, διότι το επίδομα που παρείχτο δεν ήταν αρκετό ούτε για τη διατροφή και την ένδυση των παιδιών αυτών. Πολύ δε περισσότερο δεν ήταν αρκετό για να δώσουμε στα παιδιά αυτά μόρφωση με ιδιαίτερα μαθήματα μουσικής, ξένων γλωσσών κτλ. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, το σοβαρότερο από όλα αυτά ήταν το γεγονός ότι τότε η νομοθεσία προνοούσε για χορήγηση επιδόματος σ' αυτές τις οικογένειες μέχρι την ηλικία των δεκαέξι χρόνων. Και αμέσως μετά την ηλικία αυτή τίθεται το δίλημμα στις οικογένειες που είχαν αναλάβει τα παιδιά αυτά, τι θα γινόταν μ' αυτά. Αυτό το πρόβλημα υπάρχει και σήμερα. Όταν ενηλικιωθούν αυτά τα παιδιά, εκτός αν φοιτούν σε ανώτερο σχολείο, όπως είπε ο κ. Χρυσοστόμου, τα αγόρια εντάσσονται στην Εθνική Φρουρά, και αυτό το ακούω με μεγάλη ευχαρίστηση, γιατί δεν αναφέρεται στην Έκθεση αυτό το σημείο, ότι δηλαδή και στα παιδιά που είναι ενταγμένα στην Εθνική Φρουρά συνεχίζει να παρέχεται κάποιο επίδομα -αυτό είναι πάρα πολύ ευχάριστο- και αυτό ήταν ένα από τα σοβαρότερα κενά που είχε η νομοθεσία μας πριν από τη συμπλήρωσή της. Γι' αυτό θα έλεγα ότι εκείνο που μένει να συμπληρώσουμε είναι να δούμε τι βοήθεια μπορεί να παρασχεθεί σ' αυτά τα απροστάτευτα κορίτσια με την ενηλικίωσή τους είτε για προικοδότηση είτε για οικόπεδο, για να μπορούν να αποκαθίστανται ομαλά στην κοινωνία ως νέες οικογενειακές μονάδες.

Συμφωνώ με τις εισηγήσεις που έχουν γίνει από προηγούμενους ομιλητές και ελπίζω ότι η Εκτελεστική Εξουσία θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος παρόλο που, όπως αναφέρθηκε, αφορά μόνο ένα αριθμό γύρω στα εκατό παιδιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κατσουνωτός. Ακολουθεί ο κύριος Στυλιανού και κατόπιν εσείς, κύριε Γεωργίου.

I. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα και που αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο τα απροστάτευτα παιδιά όσο και οι θετοί γονείς τους, είναι πράγματι πολύ ενδιαφέρον, γιατί ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού μας αγνοεί αυτό τον ωραίο θεσμό.

Είναι άξιες συγχαρητηρίων οι οικογένειες που παίρνουν υπό την προστασία τους απροστάτευτα παιδιά και με τα μικρά πράγματα επιδόματα μεγαλώνουν καμιά φορά μέχρι και τρία παιδιά και τα παραδίνουν στην κοινωνία, όταν ενηλικιωθούν.

Η φροντίδα των θετών γονιών στις πιο πολλές περιπτώσεις επεκτείνεται για τα αγόρια μέχρι και την αποστράτευσή τους από την Εθνική Φρουρά και για τα κορίτσια μέχρι και την αποκατάστασή τους. Ο δεσμός που δημιουργείται μεταξύ τους είναι τόσο δυνατός που οι θετοί γονείς δεν έχουν να ζηλέψουν σε τίποτε από τους πραγματικούς γονείς.

Η μεγάλη έγνοια για την αποκατάσταση αυτών των παιδιών είναι πιο έντονη όταν πρόκειται για κορίτσια που θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή πρόκειται να παντρευτούν. Είναι γι' αυτό που το Τμήμα Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, που επιτελεί πράγματι αξιόλογη δουλειά με το έντονο ενδιαφέρον και τον απεριόριστο χρόνο που διαθέτουν οι λειτουργοί του, πρέπει να είναι πολύ προσεκτικό στην επιλογή αυτών των γονιών. Η αυστηρή και ενδελεχής έρευνα και ο συνεχής έλεγχος των λειτουργιών θα αποτρέψει τυχόν ανεπιθύμητες καταστάσεις που μπορεί να δημιουργηθούν στη διάρκεια της εφηβείας αυτών των παιδιών.

Δε θέλουμε να επικρίνουμε την κυβέρνηση που τελευταία πράγματι έχει βελτιώσει αισθητά το ύψος των δημόσιων βοηθημάτων, αλλά θα πρέπει όλοι να ομολογήσουμε πως οι 51 λίρες για μικρότερη ηλικία ή οι 63 λίρες το μήνα για παιδιά ηλικίας 16 - 18 χρόνων, είναι ένα ποσό που μόλις αρκεί για τη διατροφή τους. Όλοι ξέρουμε πως οι νέοι και οι νέες σ' αυτή την ηλικία θέλουν να ντύνονται όπως όλοι οι συνομήλικοί τους, θέλουν να παρευρίσκονται σε ένα πάρτυ γενεθλίων των φίλων τους, θέλουν να βγαίνουν κάπου-κάπου κι ένα βράδυ σε κέντρο ή δισκοθήκη.

Αυτά δεν μπορούν να τα έχουν με τις 63 λίρες το μήνα, προπάντων αν οι θετοί γονείς είναι οικονομικά αδύνατοι. Να ενισχυθεί λοιπόν αυτός ο θεσμός, να αυξηθούν τα επιδόματα για να καλύπτουν τις ειδικές ανάγκες αυτών των παιδιών και η φροντίδα να συνεχίζεται μέχρι την πλήρη αποκατάστασή τους, είτε επαγγελματική είτε με τη δημιουργία οικογένειας.

Η εξαγγελθείσα κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης να αρχίσει να υλοποιείται και να μην ταυτίζεται με τη φορολογική πολιτική της, γιατί αφορά όλο το λαό. Ταυτόχρονα να στρέψει την προσοχή της προς τα υπερκέρδη και τα μεγάλα εισοδήματα, για την εξασφάλιση εσόδων, οπότε θα μας βρει ένθερμους υποστηρικτές και συμπαραστάτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Στυλιανού

Αλλά, κύριοι, προτού αρχίσει ο κ. Στυλιανού, ήθελα μια πληροφορία, γιατί δε θυμούμαι.

Σ' αυτή την υπόθεση των θετών τέκνων, το Τμήμα Ευημερίας απλώς τα τοποθετεί σε μια οικογένεια ή γίνεται η όλη διαδικασία της υιοθεσίας;

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Όχι. Το Τμήμα Ευημερίας αναλαμβάνει τη νομική προστασία των παιδιών και την αναθέτει στους θετούς γονείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, δηλαδή δε γίνεται τυπικά η υιοθεσία.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Όχι, όχι δε γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Θα πρέπει να τονίσουμε πως πέρα και πρόσθετα από την αύξηση των εκχωρούμενων επιδομάτων, αντιμετωπίζουμε και το θέμα της συνέχισης των επιδομάτων και κατά τη διάρκεια των σπουδών των υιοθετημένων παιδιών. Είναι ένα θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που παράλληλα και πρόσθετα από την πολύ καλή πρακτική και τη διαδικασία που κίνησε ο συνάδελφος Χρυσοστόμου αναφορικά με την προσφορά επιδότησης και στα παιδιά που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά, θα πρέπει να μας απασχολήσει κάποτε, σε κάποιο άλλο στάδιο, όταν και αν η νέα Βουλή θα αντικρίσει το καυτό πάλι τούτο θέμα. Γιατί πιστεύουμε πως οι σπουδαστές και ειδικότερα οι σπουδάστριές μας των πανεπιστημιακών και άλλων μεταγυμνασιακών σπουδών πρέπει να αντιμετωπίζουν προβλήματα συνέχισης των σπουδών τους.

Όμως το ειδικό θέμα της επαύξησης των χορηγημάτων στους θετούς γονείς είναι στοιχείο που πρέπει άμεσα να μας απασχολήσει. Στη σκέψη μας, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, παραμένουν έντονοι οι καταθέσεις του Προέδρου της Προσωρινής Επιτροπής των Θετών Παιδιών, με την αναφορά του στην ουσιαστική εκδότηση των υιοθετούσων οικογενειών και των διάφορων θυσιών στις οποίες υποβάλλονται προκειμένου να παράσχουν στα υιοθετημένα παιδιά τις απόλυτες παροχές που απαιτούν οι σύγχρονες κοινωνικές και οικογενειακές συνθήκες. Αρκετές φορές, και αυτό ήταν που πραγματικά συγκίνησε και συγκλόνησε την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή που εξέτασε το θέμα, αντί να βοηθήσουν τα ίδια τα δικά τους τα παιδιά, στερούνται, προκειμένου να βοηθήσουν ενεργά και ουσιαστικά τα υιοθετούμενα παιδιά.

Όμως ακροθιγώς έστω θα πρέπει με την ίδια ευκαιρία να τονιστεί, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και ένας εξίσου σημαντικός τομέας που πρέπει να απασχολήσει αυτό το Σώμα κάποτε. Η ανάγκη συγκεκριμένα ανάπτυξης ευρύτατου καθοδηγητικού και συμβουλευτικού προγράμματος, σε συνεργασία φυσικά και με τους θετούς γονείς, για την επαγγελματική, την κοινωνική και την επιστημονική πρωτίστως αποκατάσταση των υιοθετούμενων παιδιών από τους αρμόδιους κοινωνικούς λειτουργούς. Γιατί, και αν κρίνουμε από την अपαράδεκτη κατάσταση

που επικρατούσε μέχρι προχθές ακόμα στο στρατό, με τη δημόσια αναφορά στο προσκλητήριο παρόντων ως αγνώστου πατρός, μια πρακτική που θυμίζει παρωχημένους αιώνες και κάποιες σκοτεινές περιόδους που οι «'Αθλιοι» του Βίκτωρος Ουγκώ μας θυμίζουν, έχουμε να καλύψουμε στον τομέα το νευραλγικό τούτο. έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ευρύ φάσμα πάνω στο οποίο πρέπει, επαναλαμβάνω, οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι κοινωνικές μας, να εγκύψουν, γιατί πράγματι πρέπει να εγκύψουν και φαίνεται πως στον τομέα αυτό δεν έχει γίνει η απαιτούμενη διεργασία, προκειμένου να αντικριστεί θετικά και ομαλά η ένταξή τους η κανονική και ομαλή στο γενικότερο κοινωνικό μας σύνολο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ανδρέας Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συμφωνώ απόλυτα με το περιεχόμενο της Έκθεσης της Επιτροπής και με τα όσα έχουν αναφέρει οι προηγούμενοι συνάδελφοί μου. Θα ήθελα όμως να ασχοληθώ με μια άλλη πτυχή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι θετοί γονείς και τα θετά παιδιά, ιδιαίτερα τα βρέφη. Όπως είναι γνωστό πρόσφατα έχουν υιοθετηθεί από κυπριακές οικογένειες παιδιά και βρέφη από τη Ρουμανία και αλλού. Οι εργαζόμενες θέτες μητέρες αντιμετωπίζουν, τουλάχιστο για την περίοδο μετά τον τοκετό, τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γνήσιες μητέρες που εργάζονται. Επομένως οι εργαζόμενες θετές μητέρες πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα και ωφελήματα που έχουν οι εργαζόμενες γνήσιες μητέρες, τουλάχιστον όσον αφορά την περίοδο μετά τον τοκετό, αφού η θετή μητέρα δεν έχει την ταλαιπωρία που συνεπάγεται η εγκυμοσύνη.

Προς το σκοπό αυτό έχω καταθέσει πρόταση νόμου η οποία εξετάστηκε, αλλά δυστυχώς δεν μπορεί να προωθηθεί λόγω του κλεισίματος της Βουλής ενόψει των βουλευτικών εκλογών. Θέλω να πιστεύω ότι το Υπουργείο Εργασίας, το οποίο τοποθετήθηκε θετικά στην πρόταση νόμου που κατέθεσα, θα επισπεύσει τις διαδικασίες που ανέλαβε να προωθήσει, ώστε με τη νέα Βουλή να καταστεί δυνατή η ψήφιση της πρότασής μου και να χορηγηθούν τα ωφελήματα που απολαμβάνουν οι γνήσιες εργαζόμενες μητέρες και στις θετές μητέρες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω να είστε και στην επόμενη Βουλή, κύριε Γεωργίου, ώστε να προωθήσετε αυτό το πολύ ενδιαφέρον θέμα, πράγματι.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Και να είναι πάντοτε σύντομος στις ομιλίες του, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντοτε. Ναι.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα ένα πολύ σοβαρό θέμα, ένα κοινωνικό πρόβλημα στο οποίο χρειάζεται να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή. Από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας πηγάζουν μερικά σημεία τα οποία θέλω να θιξω.

Το πρώτο είναι οι θετοί γονείς. Πράγματι πρέπει να εκφράσουμε τα συγχαρητήριά μας και τις ευχαριστίες μας προς αυτούς τους θετούς γονείς οι οποίοι με ένα μικρό επίδομα αναλαμβάνουν τέτοιες σοβαρές ευθύνες μεγάλωματος και διαπαιδαγώγησης μικρών παιδιών, για να τα παρουσιάσουν στην κοινωνία.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θέλω να θίξω είναι τα επίδοματα. Αυτά τα επίδοματα είναι πάρα πολύ χαμηλά και όπως αναγνώρισαν και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου πρέπει να αυξηθούν. Όμως έχω τη γνώμη πως δεν είναι αρκετό μόνο να δώσουν μια αύξηση. Πρέπει να παρακολουθούν τη διαπαιδαγώγηση, το μέγαλωμα αυτών των παιδιών, διότι πάρα πολλές φορές οι θετοί γονείς είναι υποχρεωμένοι να δώσουν πολύ περισσότερα από τα επίδοματα τα οποία παίρνουν και πάρα πολλές φορές είναι υποχρεωμένοι να κάμνουν ιδιαίτερα μαθήματα σ' αυτά τα παιδιά, διότι ίσως να μην είναι αρκετά δυνατά στα σχολεία και παρά το γεγονός ότι ίσως στα δικά τους παιδιά να μην μπορούν να κάμνουν ιδιαίτερα, στο θετό παιδί δεν μπορούν να του αρνηθούν αυτή την ευκαιρία, για να μπορέσει να ανελιχθεί. Αυτά, εκτός των άλλων που ανέφεραν άλλοι συνάδελφοι, όπως θέματα αθλητισμού κτλ.

Κατά συνέπεια το Γραφείο Ευημερίας πρέπει να παρακολουθεί πολύ στενά την ανέλιξη αυτών των παιδιών και ανάλογα με τις ανάγκες που παρουσιάζονται κάθε φορά να κάμνει και την αύξηση των επιδομάτων, για να μπορούν αυτά τα παιδιά να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους στα σχολεία.

Το τρίτο και σοβαρότερο σημείο που θέλω να θίξω είναι τί γίνεται για την προικοδότηση ή ακόμα για τη βοήθεια αυτών των παιδιών να σπουδάσουν ή να καταρτισθούν σε κάποια ειδικά επαγγέλματα, για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν μέσα στην κοινωνία και να μπορέσουν να δημιουργήσουν αργότερα τις δικές τους οικογένειες. Γι' αυτό επιβάλλεται το Υπουργείο να μελετήσει τους τρόπους βοήθειας αυτών των παιδιών μετά τα δεκαοκτώ τους χρόνια έτσι που να μπορούν να αποκατασταθούν και να προσφέρουν και αυτά τα παιδιά στην κοινωνία και να μη νιώθουν πάντοτε το αίσθημα της ενοχής, γιατί είτε η μάνα είτε ο πατέρας τα εγκατέλειψαν και μεγάλωσαν με κάποιο θετό γονιό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρακολούθησα με πολλή προσοχή τη συζήτηση και είμαι βέβαιος ότι αρμόζει δίκαιος έπαινος στις οικογένειες εκείνες οι οποίες ανέλαβαν αυτή την πέρα για πέρα ανθρωπιστική αποστολή.

Γι' αυτό το λόγο θα εισηγούμουν δι' υμών να γίνει μια αναγνώριση από μέρους του Προέδρου της Βουλής της προσφοράς αυτών των οικογενειών η οποία με καμιά αποζημίωση και με κανένα χρηματικό ποσό δεν αντισταθμίζεται, γιατί κανένας δεν μπορεί να πει τι αξίζει η έγνοια του θετού γονιού για την υγεία του θετού τέκνου ή η αγωνία του για τη διάπλωση του χαρακτήρα του για την απόδοση ενός χρήσιμου πολίτη στην κοινωνία. Γι' αυτό ειλικρινά εισηγούμαι η Βουλή να εκφράσει την αναγνώρισή της προς αυτούς τους γονείς και τις οικογένειες εκείνες που ανέλαβαν αυτή τη θεάρεστη αποστολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, κύριε Μουσιούττα, οι οικογένειες αυτές επιτελούν ένα θεάρεστο και μεγάλης κοινωνικής σημασίας έργο και τα ποσά τα οποία δίδονται είναι μηδαμινά και δεν αμφιβάλλω ότι αυτοί οι άνθρωποι πλην της αγάπης και της φροντίδας που προσφέρουν, προσφέρουν και πολλά ποσά από την τσέπη τους για την ευημερία αυτών των παιδιών. Είναι ένα θέμα βέβαια τεράστιο με πολλές κοινωνικές επιπτώσεις. Εκείνο όμως το οποίο μου έκαμε θλιβερή εντύπωση είναι αυτό το οποίο είπε ο αγαπητός μου κύριος Χρυσοστόμου ότι υποχρεώνονταν αυτά τα αγόρια στην Εθνική Φρουρά να φωνάζουν καθημερινά ότι είναι αγνώστου πατρός. Θλίβομαι ειλικρινά, διότι εξέλιπε τελείως κάθε ευθιξία σ' αυτό τον τόπο και αν πραγματικά ισχύει και σήμερα αυτή η κατάσταση πρέπει να φροντίσουμε να σταματήσει.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Σταμάτησε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μετά από τη συζήτηση στην Επιτροπή σταμάτησε ευτυχώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαίρω πολύ που το ακούω, διότι πραγματικά είναι κάτι το οποίο δεν μπορούσα να αντιληφθώ, αν δεν το έλεγε ο κύριος Χρυσοστόμου. Είναι έλλειψη ευαισθησίας, έλλειψη ανθρωπισμού, έλλειψη οποιασδήποτε συμπάθειας προς ορισμένους ανθρώπους, οι οποίοι ατύχησαν χωρίς να φταίνε οι ίδιοι.

Εν πάση περιπτώσει, ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια.

Το θέμα αυτό που θέξατε για την Εθνική Φρουρά ίσχυε μέχρι την ημέρα που συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, όταν ήγειρα το θέμα και έγινε παραδεκτό και από το Τμήμα Ευημερίας ότι πραγματικά αυτή η αναχρονιστική κατάσταση ίσχυε στα στρατόπεδά μας.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να σημειώσω και το ρόλο των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Πραγματικά οι εφημερίδες και τα ραδιόφωνα είχαν δώσει πολλή δημοσιότητα στο θέμα τούτο, γι' αυτό επιλήφθηκε του θέματος ο Υπουργός Άμυνας και με εγκύκλιο προς την Εθνική Φρουρά έδωσε οδηγίες, ώστε να τερματιστεί η κατάσταση αυτή και θέλω να πιστεύω ότι έχει τερματιστεί.

Επίσης για να διευκρινίσω κάτι σ' ό,τι έχει αναφέρει ο κύριος Φάντης, τον οποίο συγχαίρω με την ευκαιρία, γιατί έδωσε ακόμα τρία παιδιά στην κοινωνία μ' αυτό τον τρόπο. Θα ήθελα να αναφέρω ότι όταν τα παιδιά κατατάσσονταν στην Εθνική Φρουρά σταματούσε το επίδομα. Δεν έπαιρναν οι θετοί γονείς κανένα επίδομα. Είχα καταθέσει πρόταση νόμου η οποία εγκρίθηκε ομόφωνα από τη Βουλή. Λόγω της αντισυνταγματικής όμως ιδιότητας είχε γίνει αναπομπή, με τη συζήτηση όμως του θέματος ο Υπουργός Εργασίας σε επαφή που είχα μαζί του έδωσε οδηγίες, ούτως ώστε να δίνεται από άλλο ταμείο βοήθημα στα παιδιά αυτά μέχρι την απόλυσή τους από την Εθνική Φρουρά.

Εκείνο που αναμένουμε τώρα είναι να αυξηθούν τα επιδόματα σε ικανοποιητικό βαθμό, που είναι κάτι ουσιαστικό και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι έγινε εισήγηση η οποία απορρίφθηκε δυστυχώς. Θέλω να πιστεύω ότι θα επαναφερθεί το θέμα από το αρμόδιο Υπουργείο και η κυβέρνηση αυτή τη φορά θα το εγκρίνει και θα πρέπει οπωσδήποτε να μελετηθεί η αποκατάσταση των παιδιών αυτών.

Στα κορίτσια ιδιαίτερα να γίνεται προικοδότηση με οικόπεδο και βοήθημα για να μπορούν να φτιάξουν το δικό τους σπίτι και τα άλλα τα παιδιά να βοηθούνται μέχρι την κοινωνική αποκατάστασή τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι ένα θέμα πολύ σημαντικό. Δεν έχει σημασία αν επηρεάζονται πολλά ή λίγα παιδιά. Αυτό το ίδιο θέμα, έστω και αν πέντε παιδιά επηρεάζονται, είναι πολύ μεγάλο από απόψεως κοινωνικής. Γι' αυτό το λόγο η πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση που έχει γίνει θα αποσταλεί στις αρμόδιες υπηρεσίες, ούτως ώστε να δουν πώς είναι δυνατό να εφαρμόσουν τις πολύ καλές εισηγήσεις που έχουν γίνει ενώπιον αυτού του Σώματος.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η αναγκαιότητα της επίσπευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους στην ανέγερσή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι άρρωστος, καταθέτω την Έκθεση εκ μέρους του.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΠΕΥΣΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΝΑΠΑΥΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΑΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου
Στέλιος Μανδριώτης
Αυγερινός Παπαρές
Πέτρος Στυλιανού
Ρήνα Κατσελλή
Ιάκωβος Κατσουνωτός
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω θέματος παρευρέθησαν στην Επιτροπή και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Εισάγοντας το όλο θέμα ενώπιον της Επιτροπής, ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Στ. Μανδριώτης, ανέφερε πως το αίτημα για τη δημιουργία εργατικών

αναπαυτηρίων υποβλήθηκε στην κυβέρνηση πριν από πολλά χρόνια. Η κυβέρνηση εφάρμοσε για την ικανοποίησή του σχέδιο επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων για διακοπές σε ορεινά θέρετρα και σχέδιο παραχώρησης στις συνδικαλιστικές οργανώσεις χρηματικού ποσού από το Ταμείο Αδειών για τη δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων. Τα δύο αυτά σχέδια, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, δεν είναι ικανοποιητικά, γιατί από τη μια δεν καλύπτονται όλοι οι εργαζόμενοι, αφού τα ορεινά θέρετρα δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες όλων, ενώ από την άλλη το ποσό του ενός εκατομμυρίου λιρών που παραχωρήθηκε στις συντεχνίες δεν επαρκεί για την ανέγερση ικανοποιητικού αριθμού αναπαυτηρίων. Τέλος, ο κ. Μανδριώτης εισηγήθηκε όπως η κυβέρνηση παραχωρήσει γη τόσο στο βουνό όσο και στη θάλασσα για την ανέγερση μόνιμων εργατικών αναπαυτηρίων με τη συμβολή τόσο του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης όσο και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πληροφόρησε την Επιτροπή πως για το σχέδιο επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων, που λειτουργεί από το 1972, δαπανήθηκε μέχρι τώρα ποσό ύψους £2.4 εκ. Εξάλλου το Υπουργείο μελέτησε από το 1974 το θέμα της δημιουργίας μόνιμων αναπαυτηρίων και ζήτησε από την Τράπεζα Αναπτύξεως την ετοιμασία ειδικής μελέτης γι' αυτό, τα αποτελέσματα της οποίας κατέδειξαν ότι το όλο σχέδιο θα ήταν ασύμφορο. Έτσι το σχέδιο αυτό εγκαταλείφθηκε και η κυβέρνηση στράφηκε στο σχέδιο παραχώρησης προς τις συντεχνίες ποσού £1 εκ. σε πρώτη φάση, το οποίο κατανεμήθηκε σε αυτές ανάλογα με την αριθμητική τους δύναμη, για να δημιουργηθούν από τις ίδιες αναπαυτήρια. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ακόμα πως μελετάται η επέκταση του σχεδίου επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων, ώστε να καλύπτει και παραλιακά ξενοδοχεία, σχέδιο το οποίο θα εξυπηρετήσει 10-11 χιλιάδες άτομα και για την υλοποίηση του οποίου θα διατεθούν £800,000.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων επισήμαναν την ανάγκη της συνέχισης εφαρμογής και των δύο σχεδίων ανάπαυσης των εργαζομένων, δηλ. τόσο του σχεδίου επιχορήγησης των αδειών όσο και του σχεδίου επιχορήγησης των συντεχνιών για ανέγερση αναπαυτηρίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έλαβε υπόψη τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να συνεχίσει και να επεκτείνει τα δύο σχέδια ανάπαυσης των εργαζομένων με τη συμπερίληψη στο σχέδιο επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων και των παραλιακών περιοχών και με την επιχορήγηση των συντεχνιών για την υλοποίηση του σχεδίου δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων όχι μόνο από το Ταμείο Αδειών αλλά και από τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ ταυτόχρονα καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει το ενδεχόμενο παραχώρησης κρατικής γης για την ανέγερση των αναπαυτηρίων αυτών.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Λαδάς αποχώρησε από την αίθουσα της Βουλής και την έδρα κατέλαβε ο κ. Φάντης).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, έντιμη κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω πως το θέμα

που πρωτοτέθηκε έντονα, άγνωστο μέχρι τότε ως θεσμός, από μέρος μας στην πρώτη Κοινοβουλευτική δεκαετία, βρήκε μερική αντίκρισή του με τη θεσμοθέτηση της κρατικής επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων. Σε μεταγενέστερο στάδιο ακολούθησε ο εξίσου χρήσιμος θεσμός των εργατικών αναπαυτηρίων που χρειάζεται όμως την ουσιαστική κρατική ενίσχυση του, έτσι που να ανταποκρίνεται στις βασικές του υποχρεώσεις προς το εργατικό δυναμικό μας. Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή η κρατική πρωτοβουλία θα στραφεί στην περαιτέρω ενίσχυση των εργατικών αναπαυτηρίων και θα επεκταθούν τα κρατικά σχέδια επιχορήγησης των αδειών των εργαζομένων μιας και η δυνατότητα δημιουργίας αυτόνομων κρατικών αναπαυτηρίων κρίθηκε ασύμφορη.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ακόμα και τούτο, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τα εργατικά αναπαυτήρια προσφέρουν πολύ περισσότερα απ' ό,τι αναλογικά προσφέρουν τα σχέδια κρατικών επιδοτήσεων. Θα έπρεπε για τούτο κάποτε και σε κάποιο στάδιο μεταγενέστερο, ασφαλώς όχι στην παρούσα Βουλή, να κατατεθούν τα θετικά και τα σχετικά στοιχεία, για να καταδειχθεί το μέγεθος της διαφοράς και να προωθηθεί κατόπιν της σχετικής μελέτης και των δεδομένων ο θεσμός της επιδότησης των εργατικών αναπαυτηρίων με τρόπο και ποσοστάσεις ανάλογες. Επίσης να πούμε πως τα θερινά μας θέρετρα, τα λίγα και λυμπατικά που λειτουργούν ορεινά θέρετρα μας πρέπει ποικιλότροπα να ενισχυθούν. Και με τη διαφώτιση του εργατικού δυναμικού για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίησή τους και την ουσιαστική ενίσχυση των ήδη λειτουργούντων, αλλά και των συσταθισόμενων ορεινών θερέτρων μας, μιας και τα υφιστάμενα δεν εξαρκούν, ούτε αυτά ανταποκρίνονται όπως και στην Επιτροπή αλλά και στην Έκθεσή της άλλωστε αναφέρεται, σε σχετικές απαιτήσεις. Και τούτο γιατί η διαδικασία αυτή θα βοηθήσει τις φθίνουσες ορεινές κοινότητές μας, όπως είναι της Μαραθάσας, της Πιτσιλιάς και ιδιαίτερα της Σολιάς.

Τέλος να τονίσουμε πως και το δεύτερο σκέλος, πέραν από την ανάγκη επιχορήγησης αδειών στις παραθαλάσσιες περιοχές, των απαιτήσεων του οργανωμένου εργατικού δυναμικού μας, που είναι η ανάγκη εισαγωγής και στην Κύπρο του κοινωνικού τουρισμού ενός θεσμού που αν δεν ελλείπει παντελώς διακινείται σε επίπεδα μηδενικά σε αντίθεση με την Ελλάδα και άλλες χώρες όπου ανθεί με εξόφθαλμες τις ευεργετικές επιπτώσεις, πρέπει οπωσδήποτε να δρομολογηθεί.

Είναι καιρός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αυτός ο θεσμός, ο κοινωνικός τουρισμός, ο οποίος οπωσδήποτε έχει, επαναλαμβάνω, άπειρες θετικές επιπτώσεις στην κοινωνική ανέλιξη του εργατικού δυναμικού αλλά και του γενικότερου κοινωνικού συνόλου να αρχίσει να μας προβληματίζει σοβαρά αν θέλουμε να δοθεί η αναγκαία επιτάχυνση στους ανελικτικούς αναπτυξιακούς ρυθμούς της κοινωνικής μας ανέλιξης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους υπήρξε παλιό αίτημα του συνδικαλιστικού κινήματος το οποίο και πέτυχε. Χιλιάδες πρόσωπα κάθε χρόνο κάνουν αιτήσεις, για να εξασφαλίσουν κάποιο χώρο στα τουριστικά θέρετρα και τελευταία στα ξενοδοχεία, για να περάσουν μερικές μέρες στο βουνό ή στη θάλασσα με τις

οικογένειές τους. Όμως λόγω έλλειψης χώρου πλείστες αιτήσεις απορρίπτονται με αποτέλεσμα κάθε χρόνο να δημιουργείται πρόβλημα και να ακούονται παράπονα από πολύ κόσμο. Αυτό ανάγκασε τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να προχωρήσουν στην ανέγερση δικών τους αναπαυτηρίων για την απάμβλυνση του προβλήματος με την επιχορήγηση του ταμείου αδειών. Όμως το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει, διότι χρόνο με χρόνο οι αιτητές πολλαπλασιάζονται χωρίς όμως να αυξάνονται τα αναπαυτήρια. Η κυβέρνηση απέρριψε το αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων για τη δημιουργία μόνιμων αναπαυτηρίων με τη δικαιολογία ότι σχετική μελέτη απέδειξε ότι τέτοια ενέργεια θα είναι ασύμφορος. Διότι όπως λέχθηκε στην Επιτροπή στα αναπαυτήρια τα έξοδα κατά άτομο θα ανέρχονταν σε £50 την εβδομάδα, ενώ με £44 στέλλονται για μια βδομάδα σε ξενοδοχείο και με καλύτερη περιποίηση.

Έτσι είναι προτιμότερο να συνεχίσει η επιχορήγηση του £1,000,000 τόσο του σχεδίου αδειών όσο και του σχεδίου επιχορήγησης των συντεχνιών για ανέγερση δικών τους αναπαυτηρίων. Όπως λέχθηκε στην Επιτροπή από κυβερνητικής πλευράς το αποθεματικό του ταμείου αδειών ανέρχεται στα £4,500,000. Με τις σημερινές επιχορηγήσεις που παραχωρούνται θα υπάρχουν αρκετά περισσεύματα κάθε χρόνο. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μελλοντικά να δίδονται μεγαλύτερες επιχορηγήσεις, για να ικανοποιείται όσο το δυνατό περισσότερος κόσμος.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ζητούν να τους παραχωρηθεί χαλίτικη γη για να προχωρήσουν στη δημιουργία δικών τους αναπαυτηρίων πάντοτε με τη βοήθεια της κυβέρνησης. Μέχρι της στιγμής όμως το αίτημα εκκρεμεί. Εμείς θεωρούμε δίκαιο το αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων για παραχώρηση χαλίτικης γης για να προχωρήσουν από μόνοι τους στη δημιουργία μόνιμων αναπαυτηρίων, αφού η κυβέρνηση είναι απρόθυμη να πράξει κάτι τέτοιο, αφού είναι ασύμφορο, σύμφωνα με τη μελέτη που διεξάχθηκε. Μέχρι όμως να γίνει τούτο και αφού στο ταμείο θα υπάρχουν περισσεύματα, να αυξηθούν οι σχετικές επιχορηγήσεις για να μπορούν περισσότεροι εργαζόμενοι να περάσουν με τις οικογένειές τους μερικές μέρες στο βουνό ή στη θάλασσα, όπως και ο υπόλοιπος κόσμος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η αναγκαιότητα της επίτευξης της δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων έχει υποστηριχθεί απ' όλες τις πλευρές που παρακάθησαν στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αφού βέβαια άκουσαν τις διάφορες απόψεις που εκφράστηκαν τόσο από τον εισηγητή του θέματος όσο και από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και από τις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η ανάπαυση των εργαζομένων έγινε πλέον ένας θεσμός, μια αναγκαιότητα και χρόνο με το χρόνο μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων μαζί με τις οικογένειές τους επιδιώκει να αναπαυθεί είτε σε ορεινά θέρετρα είτε στη θάλασσα. Όπως δήλωσε και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, από το 1972 και μέχρι τώρα δαπανήθηκε ποσό £2.4 εκ. για επιχορηγημένες άδειες των εργαζομένων. Αυτό δείχνει ότι όλοι οι αρμόδιοι παράγοντες αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της ανάπαυσης των εργαζομένων μαζί με τις οικογένειές τους.

Πέραν από τις επιχορηγημένες άδειες είχε παραχωρηθεί στις συνδικαλιστικές οργανώσεις από το Ταμείο Αδειών £1 εκ., για να προχωρήσουν οι ίδιες στη δημιουργία δικών τους εργατικών αναπαυτηρίων. Αυτό το ποσό δεν επαρκεί για την ανέγερση ικανοποιητικού αριθμού αναπαυτηρίων. Το κράτος πρέπει να έλθει το ίδιο αρωγός για τη δημιουργία αναπαυτηρίων και εφόσον το ίδιο δεν αναλαμβάνει την ανοικοδόμηση και συντήρηση των εργατικών αναπαυτηρίων οφείλει να επιχορηγήσει από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τις ίδιες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη δημιουργία των εργατικών αναπαυτηρίων. Πρέπει επίσης να τους παραχωρήσει γη στο βουνό και στη θάλασσα, έτσι που να μην ξοδευτούν πολλά ποσά για την απόκτησή της.

Με τη δημιουργία εργατικών αναπαυτηρίων θα εξυπηρετηθεί προς το καλύτερο η ανάπαυση των εργαζομένων και θα δοθούν δυνατότητες για κάλυψη μεγαλύτερων αναγκών, χωρίς να επηρεαστεί ο θεσμός της ανάπαυσης των εργαζομένων με τις επιχορηγήσεις που προσφέρει το ταμείο αδειών.

Ο μέχρι σήμερα θεσμός των επιχορηγημένων αδειών ανάπαυσης έχει εξυπηρετήσει όχι μόνο τους εργαζομένους αλλά και τον εσωτερικό τουρισμό καθώς και τους ιδιοκτήτες των ξενοδοχείων στα βουνά. Επιδιώξή μας πρέπει να είναι οι όσο το δυνατό μεγαλύτερες διευκολύνσεις για να σπρώχονται οι εργαζόμενοι προς τα βουνά και τη θάλασσα, να αποφεύγονται, όσο είναι δυνατό, τα ταξίδια στο εξωτερικό πράγμα που θα επιφέρει και οικονομία συναλλάγματος.

Η Βουλή να καλέσει την κυβέρνηση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εργαζομένων για την παραχώρηση γης για τα αναπαυτήρια και για την οικονομική συνεισφορά του κράτους για την ανέγερση των αναπαυτηρίων. Μια τέτοια ενέργεια της κυβέρνησης θα εκτιμηθεί πολύ από τους εργαζομένους και τις οικογένειές τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, επειδή μας αρέσει να υπερηφανευόμαστε για το ψηλό κατά κεφαλήν εισόδημά μας και το ζηλευτό βιοτικό μας επίπεδο, θα πρέπει αυτά τα δυο στοιχεία να αφορούν όλο τον πληθυσμό και να είναι πραγματικά και όχι πλασματικά. Δηλαδή με λίγα λόγια το ψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα να μην προέρχεται από το εισόδημα ενός μεγαλοεπιχειρηματία και ενός εργάτη του που όταν σμιξουν και τα δυο μαζί μάς δίνουν το μέσο όρο του ψηλού εισοδήματος. Αν λοιπόν το βιοτικό επίπεδο ήταν τόσο ζηλευτό, θα 'πρεπε όλοι οι Κύπριοι να κάνουν τις διακοπές τους το καλοκαίρι είτε στα ορεινά μας θέρετρα είτε στις παραλίες μας χωρίς κανένα πρόβλημα. Και όμως όταν οι εργαζόμενοι αποτείνονται στο Σχέδιο Επιχορήγησης των Αδειών τους, οι μισοί απ' αυτούς θα πρέπει να αναβάλουν για τον επόμενο χρόνο, εκτός αν σκάνει η τζέπη τους για τέτοιες διακοπές.

Είναι λοιπόν αναγκαία η ανέγερση εργατικών αναπαυτηρίων που σταδιακά θα μπορούν να ικανοποιούν τις ανάγκες όλων των εργαζομένων, είτε αυτά θα κτιστούν στο βουνό είτε κοντά στη θάλασσα.

Αυτή η ανάγκη δεν αμφισβητείται από κανένα, αλλά επειδή είναι πολυδάπανη, η κυβέρνηση επέλεξε τον εύκολο τρόπο της παραχώρησης ενός εκατομμυρίου λιρών και στις τρεις συντεχνίες, για να κτίσουν οι ίδιες τα εργατικά αναπαυτήρια, αφού συμβάλουν και με τα δικά τους ταμεία.

Και σ' αυτή την περίπτωση υπάρχει ένας παραλληλισμός όπως με το κατά κεφαλήν εισόδημα. Από το ένα εκατομμύριο λίρες δίνει από 450 χιλιάδες στις συντεχνίες ΠΕΟ και ΣΕΚ και στη ΔΕΟΚ 100 χιλιάδες. Θα μου πει κανείς, όπως και λέχθηκε τόσο από το Υπουργείο Εργασίας όσο και από τις δύο συντεχνίες, ότι τα ποσά δίνονται ανάλογα με την αριθμητική δύναμη των συντεχνιών. Αφήνω κατά μέρος που και οι δύο συντεχνίες έχουν στις τάξεις τους εργαζόμενους μεν αλλά πολύ ψηλόμισθους που με αυστηρά κριτήρια δε θα edικαιούνταν στα πρώτα τουλάχιστο χρόνια να συμμετέχουν στη λειτουργία των αναπαυτηρίων.

Θα ρωτήσω όμως, μια μικρή συντεχνία όπως είναι η ΔΕΟΚ προς το παρόν, τι θα μπορέσει να κτίσει με 100 χιλιάδες λίρες; Τρία, τέσσερα, έστω και πέντε φτηνά διαμερίσματα για πέντε οικογένειες; Κι αν ακόμα υποθέσουμε ότι η ΔΕΟΚ έχει τη δύναμη, που δεν την έχει, να προσθέσει ακόμη 50 χιλιάδες λίρες, πόσους εργαζόμενους θα εξυπηρετήσει; Η ίδια τακτική που εφαρμόζεται στην επιχορήγηση των παιδικών κατασκηνώσεων εφαρμόζεται και εδώ, σάμπως τα μέλη της ΔΕΟΚ και τα παιδιά τους είναι τρίτης κατηγορίας πολίτες. Αν η κυβέρνηση θέλει να είναι δίκαιη έναντι των πολιτών της, θα πρέπει να αναλάβει η ίδια το κτίσιμο των εργατικών αναπαυτηρίων και να ορίσει μετρήσιμα κριτήρια με τα οποία θα δικαιούνται όλοι οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα σε ποια συντεχνία ανήκουν, να μπορούν οικονομικά να κάμνουν τις διακοπές τους. Μέχρι που να λειτουργήσουν αυτά τα εργατικά αναπαυτήρια, ν' αυξηθεί η επιχορήγηση των αδειών των εργαζόμενων καθώς και εκείνη των παιδικών κατασκηνώσεων, αφού στηριχθεί πάνω σε μια πιο δίκαιη βάση και χωρίς διακρίσεις. Δε θέλουμε να πιστέψουμε ότι τέτοιες ενέργειες προτρέπουν τους εργαζόμενους να εγκαταλείψουν τη συντεχνία της αρεσκείας τους και να προσχωρήσουν στη μια από τις δύο πλούσιες συντεχνίες.

Ισότιμη λοιπόν μεταχείριση των εργαζόμενων ανάλογα με τις πραγματικές τους ανάγκες σ' ένα σχέδιο που θα αναληφθεί εξολοκλήρου από το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, διότι απλώς θέλω να προσθέσω ότι εγώ συμφωνώ με την Έκθεση της Επιτροπής, όπως και με το θεσμό αυτό των αναπαυτηρίων που σωστά είχε χαρακτηριστεί και από την Έκθεση και από τους ομιλητές ότι είναι ένας κοινωνικός θεσμός και θα έλεγα μάλιστα ότι είναι και ένας παράγοντας που συντελεί στην παραγωγικότητα, διότι άμα ξεκουράζονται οι άνθρωποι, σίγουρα μπορούν να συνεχίσουν την παραγωγή. Εκείνο που θέλω να υπομνήσω και να εισηγηθώ να είναι και ένα από τα μηνύματα αυτής της συζήτησης είναι ότι το κράτος πρέπει να μεριμνήσει για όλο τον πληθυσμό και ιδιαίτερα για τον αγροτικό πληθυσμό που δεν ευεργετείται σήμερα με οποιοδήποτε τρόπο, ούτε οι αγρότες ούτε οι αγρότισσες από τα υφιστάμενα ταμεία στα οποία το κράτος συμβάλλει. Είναι η άποψή μου και η εισηγησή μου ότι προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να γίνουν οι ανάλογες μελέτες και ταυτόχρονα να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, έτσι που ο θεσμός της άδειας για ανάπαυση να καλύψει ευρύτερα όλους τους εργαζόμενους, ιδιαίτερα των χαμηλοεισοδηματικών στρωμάτων και είναι γνωστό ότι ο αγροτικός πληθυσμός, και είναι αποδεδειγμένο από τα στατιστικά δεδομένα, έχει το χαμηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα και είναι εργαζόμενοι οι οποίοι ζουν και εργάζονται μέσα σε δύσκολες συνθήκες πολύωρης

εργασίας κάτω από τη ζέστη, το κρύο και λοιπά και έχουν και αυτοί θα έλεγα περισσότερη ακόμα ανάγκη απ' ότι άλλοι εργαζόμενοι, για να απολαμβάνουν το δικαίωμα της ανάπαυσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προσωπικά τουλάχιστο διερωτώμαι ειλικρινά κατά πόσο είναι σωστή η θέση και η πολιτική την οποία εκφράζουμε σήμερα. Με αυτή τη γενική τάση και μανία που μας διακατέχει στην Κύπρο να κάνουμε όλοι τα δικά μας μέγαρα, κάτι που σημαίνει τεράστιο κόστος και επένδυση, τεράστια έξοδα λειτουργίας και συντήρησης, για να τα αξιοποιούμε ελάχιστες μέρες του χρόνου την περίοδο αιχμής που όλοι ανεξαιρέτως επιμένουν και συνωστίζονται να κάμουν τις διακοπές τους. Ενώ γνωρίζουμε από την άλλη ότι πολλά τουριστικά θέρετρα μας φθίνουν εκτός των ημερών εκείνων αιχμής. Γνωρίζουμε ακόμα πολύ καλά ότι υπάρχουν δεκάδες, χιλιάδες κλίνες των λεγόμενων παράνομων ακόμα διαμερισμάτων τα οποία έτσι και αλλιώς σε κάποιο στάδιο κάποιες ρυθμίσεις θα χρειαστούν, για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση. Και διερωτώμαι κατά πόσο είναι σωστή αυτή η τακτική. Απλώς πιάνοντας τους θεσμούς να τους μεταφυτεύουμε παραγνωρίζοντας όμως τα τοπικά δεδομένα. Προσωπικά πιστεύω ότι είναι περισσότερο θέμα σωστής αντιμετώπισης και προγραμματισμού και μπορούμε να ικανοποιήσουμε τους πάντες με πολύ πιο χαμηλότερο κόστος παρά με αυτή την πολύ δογματική θέση ότι ο καθένας και η κάθε οργανωμένη ομάδα πρέπει να διαθέτει απαραίτητα το δικό της μέγαρο για εξοχή και διακοπές ανταγωνιζόμενη τον επαγγελματία που προσφέρει αυτή την υπηρεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να διευκρινίσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως ο θεσμός των εργατικών αναπαυτηρίων είναι κατάκτηση της εργατικής τάξης και να τονίσω πως αποκόπτεται από το μηνιαίο επίδομα των εργαζομένων ένα συγκεκριμένο ποσό το οποίο αξιοποιείται προς την κατεύθυνση και των κρατικών αλλά και των συνδικαλιστικών αναπαυτηρίων. Τα κρατικά αναπαυτήρια, οι κρατικές επιδοτήσεις για τις άδειες των εργαζομένων, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι απ' αυτό το ταμείο, από τις περικοπές των εργαζομένων, από τις εισφορές των εργαζομένων που αξιοποιούνται. Να τονίσουμε σίγουρα πως πρέπει πάνω σε διαχρονική βάση, ετήσια βάση να λειτουργήσει αυτός ο θεσμός και είναι αυτό που ζητά και το οργανωμένο συνδικαλιστικό κίνημα και είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που μίλησα για την ανάγκη κοινωνικού τουρισμού που ισχύει σε άλλες χώρες. Είναι ένας θεσμός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που δεν είναι μόνο στη χώρα μας που εφαρμόζεται με τις ψηλές θερμοκρασίες, με τις σκληρές συνθήκες εργοδότησης, αλλά σ' όλο τον κόσμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ δεν είναι ότι ο καθένας ζητά να κάμει το δικό του μέγαρο, για να απολαμβάνει οτιδήποτε σαν ιδιώτης. Τα εργατικά αναπαυτήρια τα ζητούν όχι μικρές ομάδες εργαζομένων, τα ζητούν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις στις οποίες ανήκουν χιλιάδες εργάτες και εργαζόμενοι με τις οικογένειές τους. Κατά συνέπεια δεν πρόκειται περί μεμονωμένων και ατομικών περιπτώσεων.

Το δεύτερο είναι η διαπίστωση ότι δεν είναι ικανοποιητικός ο τρόπος που παραχωρούνται σήμερα οι επιδοτήσεις και έρχεται το Ταμείο Αδειών το οποίο ουσιαστικά είναι οι εισφορές των ίδιων των εργαζομένων, οι εισφορές των εργοδοτών οι οποίες προσφέρονται για τους ίδιους τους εργαζομένους και ζητούμε να χρησιμοποιηθούν πολύ μεγαλύτερα ποσά γι' αυτό το σκοπό απ' αυτό το ταμείο για τη δημιουργία των εργατικών αναπαυτηρίων.

Το τρίτο είναι ότι το κράτος μέχρι σήμερα δεν προχώρησε να δώσει κάτι το συγκεκριμένο για την ανάπαυση των εργαζομένων, γι' αυτό ζητούμε την παραχώρηση στέγης αλλά και οικονομικής βοήθειας, για να γίνουν πραγματικά αναπαυτήρια για να καλύπτουν πολύ περισσότερες χιλιάδες εργαζομένων για ανάπαυση, κυρίως όταν εμείς έχουμε την περίοδο αιχμής, την καλοκαιρινή περίοδο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Μανδριώτη ότι πρέπει να διευρυνθεί και το πλαίσιο και να αυξηθούν και οι επιδοτήσεις. Εκείνο όμως που τονίζω και θέτω προς προβληματισμό είναι αν με τα χρήματα τούτα, αν δεν τα διασπαθίσουμε γι' αυτούς τους σκοπούς, μπορούμε αυτούς τους ανθρώπους να τους βάλουμε στα καλύτερα ξενοδοχεία της Κύπρου. Και είναι αυτό που θέτω για προβληματισμό. Δεν είναι λόγια καθόλου, κύριε Μανδριώτη. Είναι χιλιάδες οι συντεχνίες και αν αρχίζουμε να στέλλουμε αυτό τον κόσμο διερωτώμαι αν μετά από μερικά χρόνια αυτός ο άνθρωπος, ο εργαζόμενος, θα προτιμά τη λαϊκή κατασκήνωση που θα του κάμουν με τα χρήματά του τα οποία πρέπει να αξιοποιήσει για να ξεκουράζεται ή κατά πόσο θα προτιμήσει μια άλλη πιο αξιοπρεπή εξοχή. Αυτό είναι που θέτω για προβληματισμό. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δε χρειάζεται περαιτέρω συζήτηση του θέματος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δεν είναι χιλιάδες οι συντεχνίες. Είναι γνωστές. Αυτό ήθελα να πω και είναι καλύτερα τα σχέδια αυτά από οποιαδήποτε άλλα. Και επιτέλους, κύριε Πρόεδρε, και οι παρίες της ζωής έχουν κάποια δικαιώματα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Νομίζετε, κύριε Στυλιανού. Μόνο οι ημικρατικοί οργανισμοί φτάνουν την εκατοντάδα και το ξέρω προσωπικά, διότι είμαι ο νομικός τους σύμβουλος. Όχι; Θα αστείευεσαι, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστά αυτά τα πράγματα. Να μην κάνουμε συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, αν μου επιτρέπετε, θα έλεγα το εξής: Νομίζω ότι υπάρχει μια παρεξήγηση στις απόψεις του συναδέλφου κ. Παναγιώτου. Εδώ δεν πρόκειται ο κάθε εργάτης να κάμει το δικό του αναπαυτήριο ούτε πρόκειται για ο κάθε ημικρατικός οργανισμός να κάμει το δικό του αναπαυτήριο για τους εργάτες του. Εδώ πρόκειται για τις εργατικές ομοσπονδίες που υπάρχουν και όπως είναι γνωστό υπάρχουν τρεις βασικές ομοσπονδίες, η ΠΕΟ, η ΣΕΚ και η ΔΕΟΚ. Σ' αυτές τις τρεις ομοσπονδίες είναι ενταγμένοι και οι εργάτες και των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των ημικρατικών οργανισμών. Και αν πρόκειται να μιλήσουμε και για τους κρατικούς έχουμε την ομοσπονδία τους, την ΠΑΣΥΔΥ. Δεν πρόκειται να επιχορηγηθεί η κάθε μια συντεχνία ξεχωριστά του κάθε κλάδου, αλλά οι ίδιες οι ομοσπονδίες να βοηθηθούν να κτίσουν τα εργατικά τους αναπαυτήρια. Και μια και πήρα το λόγο να σχολιάσω κάτι πρέπει να πω ότι το θέμα της δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων είναι ένα μόνιμο, σταθερό, πολύχρονο αίτημα όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων και είναι ένα αίτημα που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής. Πολύ ορθά λέχθηκε και ότι όλοι οι εργαζόμενοι, όχι μόνο οι εργάτες αλλά κάθε ένας που δουλεύει σ' αυτό τον τόπο, πρέπει να έχει την ευκαιρία μιας λογικής ξεκούρασης στη διάρκεια του δωδεκάμηνου του χρόνου. Και ήθελα με αυτή την ευκαιρία να υπογραμμίσω ότι ενώ μιλούμε πολύ για τους εργάτες που είναι οργανωμένοι στα συνδικάτα, υπάρχουν μερικές χιλιάδες εργάτες που είναι ανοργάνωτοι, ενώ υπάρχει το μεγαλύτερο πρόβλημα που αφορά κυρίως τους αγρότες οι οποίοι δεν επωφελούνται από κανένα σύστημα αυτών των ετήσιων αδειών και λοιπά. Γι' αυτό και θα έλεγα, τερματίζοντας τη συζήτησή μας αυτή, να υποβάλουμε στην κυβέρνηση την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής με τις απόψεις που έχουν εκφραστεί και να προχωρήσουμε στο παρακάτω θέμα για συζήτηση.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια παρατήρηση απλώς, έντιμη κύριε Πρόεδρε. Μια και το Προεδρείο ένωσε την ανάγκη να κάμει και το ίδιο ομιλία, απλώς επαναλαμβάνω ότι έθεσα μια θέση για προβληματισμό. Αν ο στόχος μας θα είναι τους εργαζομένους να τους βάλουμε πάλι σε κλειστά γκέτο μπορεί να είμαστε σωστοί.

(Σ' αυτό το σημείο ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς επανήλθε στην έδρα του και ο κ. Φάντης αποχώρησε).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπου υπάρχουν ομιλητές για τα επόμενα θέματα οι Έκθεσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες. Όπου δεν υπάρχουν ομιλητές, ως διαβάζονται οι Εκθέσεις.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Διαφωνώ, διότι έκαμα την εισήγηση και απορρίφθηκε και έτσι να διαβάζονται οι Εκθέσεις για να τιμωρηθούμε όλοι. Δεν έμειναν πολλοί φυσικά στην αίθουσα. Αυτοτιμωρούμαστε αλλά ίσως αξίζει. Εκείνος που διαφώνησε προηγούμενα δεν είναι εδώ τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, βεβαίως έχει δίκαιο ο κ. Κουρτελλάρης ο οποίος συνήθως έχει δίκαιο. Όχι πάντοτε αλλά συνήθως.

ΑΥΤ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Μα εγώ είναι τροποποιητική εισήγηση που έκαμα. Όπου έχει ομιλητές να μη διαβάζονται οι Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό (4) θέμα, που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989), και στο υπ' αριθμό (5) θέμα, που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος των εργαζομένων». (Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.12.1990).

Αντιλαμβάνομαι ότι αυτά τα δύο θέματα είναι σχετικά. Μπορεί να έχει κάποια ιδιομορφία το θέμα της Αγίας Νάπας αλλά είναι μέσα στο όλο πρόβλημα της στέγασης των εργαζομένων, γι' αυτό το λόγο αφού διαβαστούν οι Εκθέσεις και των δύο να γίνει η συζήτηση και για τα δύο θέματα ταυτόχρονα, ούτως ώστε να μη δαπανήσουμε περισσότερο χρόνο. Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να διαβάσει τις Εκθέσεις στο Σώμα, εκτός αν ο κ. Κουρτελλάρης αποφάσισε να μην τιμωρήσει τη Βουλή, ούτως ώστε να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αποσύρω την ένστασή μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, εντάξει, κύριε Κουρτελλάρη.

Οι Εκθέσεις λοιπόν θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18

Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης του υπό συζήτηση θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 20 Απριλίου 1989 με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εξέταση και υποβολή Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του κ. Τσιέττη ανέφερε πως το υπό εξέταση πρόβλημα, παρόλο που αποτελεί ένα τοπικό πρόβλημα της περιοχής της Αγίας Νάπας, στην ουσία είναι ένα γενικότερο πρόβλημα που απασχολεί την ευρύτερη τουριστική περιοχή Αμμοχώστου. Αναλύοντας ο ίδιος τις επιμέρους πτυχές του υπό συζήτηση θέματος αναφέρθηκε στα πιο κάτω:

- (α) Οι διαθέσιμες για ενοικίαση κατοικίες και διαμερίσματα στην περιοχή είναι πολύ περιορισμένες. Ακόμα όμως και αν υπάρχουν, τα ενοίκια είναι πολύ ψηλά, σε σημείο που να μην μπορούν οι εργαζόμενοι να τις ενοικιάσουν.
- (β) Οι επιχειρηματίες δεν κτίζουν κατοικίες για εργάτες. Και
- (γ) Τα προσφερόμενα οικόπεδα είναι τόσο ακριβά που δεν υπάρχει το ενδεχόμενο να τα αγοράσουν οι εργαζόμενοι για να κτίσουν την κατοικία τους.

Για τη λύση του όλου προβλήματος ο κ. Κ. Τσιέττη υπέβαλε ειδικότερα τις πιο κάτω εισηγήσεις:

- (α) Να καθοριστεί νέα οικιστική περιοχή στην ευρύτερη περιοχή Αγίας, Νάπας, αν είναι δυνατό σε κυβερνητική γη, και τα οικόπεδα να προσφερθούν σε χαμηλές τιμές στους εργαζομένους της περιοχής.
- (β) Οι Οργανισμοί Αναπτύξεως Στέγης και Γης να συμβάλουν, στα πλαίσια των δικαιοδοσιών τους, στην επίλυση του προβλήματος αυτού.
- (γ) Να διαχωριστούν νέα οικόπεδα για πρόσφυγες και άστεγες φτωχές οικογένειες οι οποίες και να δανειοδοτηθούν τόσο για την αγορά της γης όσο και για την ανέγερση της κατοικίας τους. Και
- (δ) Να ενταχθεί η περιοχή στο σχέδιο επιχορήγησης κατοικιών όπως γίνεται και σε άλλες ακριτικές περιοχές για νεαρά ζευγάρια.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή υιοθέτησαν τις θέσεις του εισηγητή του θέματος για το πρόβλημα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας, θέμα το οποίο συνδύασαν με την έλλειψη προσωπικού στην περιοχή, αφού το κόστος εγκατάστασης στην περιοχή αυτή είναι πάρα πολύ ψηλό. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως καταβάλλουν προσπάθειες μέσω των Ταμείων Προνοίας των οργανώσεών τους για την αντιμετώπιση του προβλήματος και ζήτησαν προς τούτο και τη βοήθεια και συμπαράσταση των αρμόδιων αρχών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιβεβαίωσαν την ύπαρξη προβλήματος στέγασης των εργαζομένων στην περιοχή της Αγίας Νάπας, το οποίο απέδωσαν στο γεγονός ότι η πληθυσμιακή βάση της

επαρχίας Αμμοχώστου είναι πολύ μικρή για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας της περιοχής και ως μια λύση του προβλήματος ανέφεραν τη μετακίνηση προσωπικού από άλλες περιοχές. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης πως η λύση του συγκοινωνιακού προβλήματος, η οποία θα καταστήσει πιο εύκολη τη μετάβαση των εργαζομένων στην περιοχή, αναμένεται να αμβλύνει το όλο πρόβλημα.

Τέλος οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν πως για την αντιμετώπιση του όλου θέματος συστάθηκε ειδική επιτροπή για τη διερεύνηση του προβλήματος και την υποβολή σχετικής έκθεσης με εισηγήσεις για την αντιμετώπισή του. Τα πορίσματα της ειδικής επιτροπής, που κατατέθηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχουν ως εξής:

1. (α) Να γίνει αναδιοργάνωση των μεταφορικών μέσων και επιχορήγηση των κομιστρων από τους ξενοδόχους.
- (β) Οι ξενοδόχοι να εξασφαλίσουν μη αδειούχα υποστατικά και να τα παρέχουν στους υπαλλήλους τους με χαμηλό ενοίκιο.
2. (α) Παραχώρηση/πώληση κρατικής γης από την κυβέρνηση για στεγαστικούς σκοπούς. Η γη να παραχωρηθεί στον ΟΑΓ και να χρησιμοποιηθεί για την προσφορά οικοπέδων και για την ανέγερση οικιών. Η κρατική αυτή γη μπορεί να διατεθεί στις περιοχές Λιοπετρίου, Σωτήρας και Φρενάρους και ίσως και στην Αγία Νάπα.
- (β) Εκμίσθωση κρατικής γης μακροπρόθεσμα για την ανέγερση ξενώνων για άγαμα πρόσωπα που απασχολούνται στην τουριστική βιομηχανία. Το κόστος των ξενώνων αυτών να αναλάβουν από κοινού οι ξενοδόχοι, οι συντεχνίες και οι αρχές τοπικής διοίκησης, που θα πρέπει να συμβάλουν και οικονομικά.
- (γ) Προσφορά στέγης από τους ξενοδόχους στο προσωπικό τους.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης εισηγήθηκε την παραχώρηση χαλίτικης γης για την ανέγερση ξενώνων για άγαμους και κατοικιών για οικογένειες.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού συμφώνησε ότι πράγματι υπάρχει οξύτατο πρόβλημα στέγασης των εργαζομένων στην περιοχή, διευκρινίζοντας πως όλα τα κτίσματα που υπάρχουν εκεί έχουν ανεγερθεί για τον τουρισμό και τίποτε δεν έχει προβλεφθεί για τους εργαζομένους.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε επίσης με την ύπαρξη του πιο πάνω προβλήματος, το οποίο αντικρίζεται από την κυβέρνηση μέσα στα πλαίσια του γενικότερου στεγαστικού προβλήματος, καθώς και στα πλαίσια της αξιοποίησης των πορισμάτων της ειδικής επιτροπής που συστάθηκε για το όλο θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τα πορίσματα της ομάδας εργασίας για τη μελέτη των στεγαστικών αναγκών των εργαζομένων στα τουριστικά επαγγέλματα στην περιοχή Αγίας Νάπας και Πρωταρά, διαπιστώνει ότι πράγματι υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα που αφορά τη στέγαση των εργαζομένων στην πιο πάνω περιοχή, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει τις εισηγήσεις και τα πορίσματα της ειδικής επιτροπής και σε συνεργασία με όλους τους ενδιαφερομένους να μελετήσει τρόπους επίλυσης του προβλήματος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ
«Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ
ΚΟΣΤΟΣ ΩΣ ΕΝΑ ΜΕΤΡΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος
Στέλιος Μανδριώτης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 1η Φεβρουαρίου και την 1η και 8η Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα εξέτασε αυτεπάγγελτα η Επιτροπή, έπειτα από πρόταση του Βουλευτή κ. Στ. Μανδριώτη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Εισάγοντας το θέμα ο κ. Μανδριώτης ανέφερε πως το πρόβλημα της εξασφάλισης κατοικίας από εργαζομένους με χαμηλό εισόδημα είναι παλιό, οι δε Οργανισμοί Αναπτύξεως Γης και Χρηματοδοτήσεως Στέγης, που ιδρύθηκαν για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες αυτές, σε τελευταία ανάλυση εξυπηρετήσαν τα μεσαία και ψηλά στρώματα του λαού, ενώ τίποτε δεν έχει γίνει για τους χαμηλά αμειβομένους.

Με τον τρόπο αυτό, συνέχισε ο ίδιος Βουλευτής, η τάξη αυτή των εργαζομένων αφήθηκε από μόνη της να επιλύσει το πρόβλημα της στέγασής της και επειδή η αξία της γης είναι τόσο ψηλή και το κόστος ανέγερσης της κατοικίας ψηλό, ήταν αδύνατο για μια εργατική οικογένεια να λύσει το πρόβλημα της στέγασής της. Ακόμα ο κ. Μανδριώτης παρατήρησε ότι το πρόβλημα υπάρχει τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά. Τελειώνοντας ο εισηγητής του θέματος πρότεινε για την επίλυση του προβλήματος αυτού να εφαρμοστεί νέα πολιτική της κυβέρνησης, ούτως ώστε να ανεγείρεται ικανοποιητικός αριθμός κατοικιών και όχι 50 έως 60 το χρόνο και να δίνεται στους εργαζομένους είτε υπό μορφή πώλησης είτε υπό μορφή ενοικιαγοράς. Για το σκοπό αυτό ζήτησε από τους αρμοδίους να μεριμνήσουν ώστε το κράτος να παραχωρήσει τη γη και τα αναγκαία κονδύλια για την εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου που εισηγήθηκε, τονίζοντας ιδιαίτερα πως το κράτος έχει υποχρέωση να αναλάβει αυτό το βάρος, γιατί οι γονείς δεν είναι πλέον σε θέση να κτίζουν σπίτια για τα παιδιά τους.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν κατά την εξέταση του θέματος συμφώνησαν ότι υπάρχει πρόβλημα στέγασης, που έχει

γίνει οξύτερο μετά τα γεγονότα του 1974. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος οι ίδιες οργανώσεις εισηγήθηκαν τους πιο κάτω τρόπους:

- (α) Να βοηθηθούν οι δύο αρμόδιοι οργανισμοί με επιχορηγήσεις και παραχώρηση χαλκίτικης γης, πράγμα που θα μειώσει το κόστος ανέγερσης κατοικιών.
- (β) Η κυβέρνηση να μεριμνήσει ώστε να παραχωρούνται χαμηλότοκα δάνεια στους χαμηλά αμειβομένους για την ανέγερση της κατοικίας τους.
- (γ) Να παραχωρηθεί από την κυβέρνηση χαλκίτικη γη για σκοπούς ανέγερσης κατοικιών.
- (δ) Να γίνει απλοποίηση των διαδικασιών, όπως π.χ. χαλάρωση των συντελεστών δομήσεως, ελαστικότητα στους όρους οικοδομής κ.ά.. Και
- (ε) Να εφαρμοστεί το σύστημα ενοικιαγοράς ή σύστημα πολύ χαμηλού ενοικίου.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης δήλωσαν προς την Επιτροπή πως πράγματι τόσο ο δικός τους οργανισμός όσο και ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης δε δε βοηθήθηκαν επαρκώς από την κυβέρνηση, αφού η οικονομική στους χαμηλά αμειβομένους, επειδή βοήθεια που πήραν με την ίδρυσή τους από το κράτος ήταν μόνο £500,000 ο καθένας. Για το λόγο αυτό, όπως είπαν οι εκπρόσωποι του πιο πάνω οργανισμού, ήταν αναγκασμένοι να απευθυνθούν στα μέσα ή και στα ανώτερα οικονομικά στρώματα του λαού που ήταν σε θέση να εξασφαλίσουν δάνεια. Με την πάροδο του χρόνου όμως και ένεκα της επέκτασης του κύκλου εργασιών τους οι δύο οργανισμοί είναι τώρα σε θέση να προσφέρουν κατοικίες χαμηλού κόστους. Ανέφεραν όμως ότι αντιμετωπίζουν προβλήματα, όπως η εξασφάλιση κατάλληλης γης. Η χαλκίτικη γη που προσφέρεται από την κυβέρνηση δε λύνει το πρόβλημα, επειδή αυτή τιμάται σε τρέχουσες τιμές, πράγμα που ανεβάζει το κόστος.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού που εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν πως η στέγαση των Κυπρίων βρίσκεται σε αξιοζήλευτα επίπεδα και συγκρίνεται με τις πιο ανεπτυγμένες και πιο πλούσιες χώρες του κόσμου, αφού στο θέμα αυτό η Κύπρος βρίσκεται σε πολύ καλύτερη μοίρα από όλες τις χώρες της Ευρώπης, το δε ποσοστό ιδιοκατοίκησης είναι το ίδιο για όλα τα οικονομικά στρώματα του λαού. Παρόλ' αυτά το πρόβλημα της στέγασης δεν έχει επιλυθεί ριζικά, γι' αυτό γίνονται μελέτες για την αντιμετώπισή του σε παγκύπρια βάση και η κυβέρνηση θα εφαρμόσει σχέδιο για τη σταδιακή επίλυση του προβλήματος που υπάρχει. Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί ειδική επιτροπή που άρχισε μελέτη από τις αγροτικές περιοχές, επειδή εκεί δεν υπάρχουν κατοικίες προς ενοικίαση. Η μελέτη αυτή θα επεκταθεί αργότερα και στις αστικές περιοχές.

Σύμφωνα με έγγραφο που κατατέθηκε από μέρους του Γραφείου Προγραμματισμού, και με στοιχεία του 1984, το καθεστώς διακατοχής κατοικιών έχει ως ακολούθως:

- (α) Ιδιωτικές κατοικίες 68,9%.
- (β) Ενοικιαζόμενες κατοικίες 13,1%. Και
- (γ) Κατοικίες που βρίσκονται σε κυβερνητικούς οικισμούς, συνοικισμούς και πρώην τουρκοκυπριακές κατοικίες, για τις οποίες οι ένοικοι δεν καταβάλλουν κανένα ενοίκιο, 18%.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε προς την Επιτροπή πως η κυβέρνηση έχει καταρτίσει σχέδιο, που θα στοιχίσει £150,000,000 και με βάση το οποίο θα στεγαστούν 18,000 οικογένειες που τώρα ενοικιάζουν κατοικία, θα στεγάζονται δε πέντε χιλιάδες νέα ζευγάρια κάθε χρόνο για τα προσεχή δέκα χρόνια. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο ως αποτέλεσμα του πολέμου προσφυγοποιήθηκαν 40,000 οικογένειες, στεγάστηκαν 50,000 και στεγάζονται ακόμα 2,000 νέα ζευγάρια το χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπίστωσε πως πραγματικά έχει επιτελεστεί ένα σοβαρό βήμα προς την αντιμετώπιση γενικά του στεγαστικού προβλήματος στην Κύπρο, το πρόβλημα όμως αυτό δεν έχει επιλυθεί ριζικά όσον αφορά τους χαμηλά αμειβομένους. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να συνεχίσει τα στεγαστικά σχέδια που προγραμματίζει, να δώσει όμως περισσότερη προσοχή στα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα του λαού, ανεγείροντας εργατικές κατοικίες τις οποίες να παραχωρεί με το σύστημα της ενοικιαγοράς ή του πολύ χαμηλού ενοικίου. Η Επιτροπή πιστεύει πως τόσο ο Οργανισμός Αναπτύξεως Γης όσο και ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης είναι οι δύο αρμόδιοι φορείς που θα συμβάλουν αποφασιστικά στην επίλυση του προβλήματος αυτού, γι' αυτό και η κυβέρνηση πρέπει να βοηθήσει τους οργανισμούς αυτούς να αντεπεξέλθουν στην αποστολή που έχουν αναλάβει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το στεγαστικό πρόβλημα των εργαζομένων με χαμηλά εισοδήματα εξακολουθεί να αποτελεί ένα σοβαρό πρόβλημα στο οποίο επιβάλλεται να δοθεί λύση. Είναι γεγονός από τα στοιχεία που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι έχει γίνει σημαντική πρόοδος στη στέγαση των προσφυγοποιημένων οικογενειών και συνεχίζονται οι προσπάθειες για τη στέγαση και των νεαρών ζευγαριών. Από την Έκθεση που κατατέθηκε φαίνεται ότι το 13.1% ενοικιάζουν κατοικία, και αυτό το ποσοστό σταδιακά θα αυξάνεται λόγω του ότι έχουμε συνεχώς καινούργια νεαρά ζευγάρια που αδυνατούν να κτίσουν τη δική τους κατοικία.

Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι η κυβέρνηση έχει αποφασίσει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη βοήθεια για στέγαση κυρίως στα νεαρά ζευγάρια που μπορούν να παραμείνουν στα χωριά και να εμποδιστεί η αστυφιλία. Η απόφαση για παραχώρηση μακροχρόνιων και χαμηλότοκων δανείων σε νεαρά ζευγάρια και η καλύτερευση του κοινωνικοοικονομικού δικτύου βοηθά στο να παραμείνουν τα νεαρά ζευγάρια στα χωριά μας.

Όμως υπάρχει το γενικότερο πρόβλημα για τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα στις πόλεις, όπου η κατάσταση γίνεται διαρκώς και πιο δύσκολη. Γι' αυτό το κράτος πρέπει να δώσει ικανοποιητικές λύσεις για τη στέγαση και αυτών των στρωμάτων του λαού μας.

Η κυβέρνηση πρέπει να προσαρμοστεί στο διαχωρισμό οικοπέδων σε

χαλίτικη γη στην πόλη και στα χωριά και να παραχωρήσει και στα νεαρά ζευγάρια στις πόλεις μακροπρόθεσμα και χαμηλότοκα δάνεια για να δημιουργήσουν και οι χαμηλά αμειβόμενοι τη δική τους στέγη. Πέραν αυτού το κράτος πρέπει να προχωρήσει στην ανοικοδόμηση φτηνών εργατικών κατοικιών τις οποίες να παραχωρεί σε εργαζόμενους με χαμηλά εισοδήματα και να ζητά ένα χαμηλό ενοίκιο, για να καλυφθούν οι στεγαστικές ανάγκες των εργαζομένων.

Σ' αυτό τον τομέα μπορούν να βοηθήσουν και οι δυο Οργανισμοί, Ανάπτυξης Γης και Χρηματοδότησης Στέγης, αφού το κράτος τους παραχωρήσει την αναγκαία οικονομική βοήθεια ή και δανειοδότηση για την ανοικοδόμηση κατοικιών, για να εξυπηρετήσουν τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα. Ακόμα μπορούν να βοηθηθούν από τα μεγάλα ταμεία προνοίας που έχουν καταθέσεις μερικών εκατομμυρίων λιρών και αφού το κράτος εγγυηθεί τις καταθέσεις αυτών των ταμείων προνοίας. Ακόμα να μελετηθούν και άλλοι τρόποι χρηματοδότησης σε συνεργασία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τις οργανώσεις των εργοδοτών, και το ίδιο το κράτος, έτσι που να εξασφαλιστούν τα αναγκαία ποσά για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος.

Το παράδειγμα λύσης του στεγαστικού προβλήματος το έδωσαν πριν από χρόνια τα λαϊκά δημοτικά συμβούλια τα οποία παρά τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπιζαν προχώρησαν στην ανοικοδόμηση εργατικών πολυκατοικιών που ακόμα υπάρχουν και σήμερα.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση που με τις διακηρύξεις της προσπαθεί να δώσει κάποια λύση στο στεγαστικό πρόβλημα, θα προχωρήσει ακόμα πιο αποφασιστικά για να δώσει μια ικανοποιητική λύση στο στεγαστικό πρόβλημα των εργαζομένων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος είναι ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα της στέγης γι' αυτούς που εργάζονται ή μπορούν να εργαστούν στην Αγία Νάπα και την περιοχή Παραλιμνίου στον τουριστικό τομέα είναι πολύ σοβαρό πρόβλημα.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ - Αριστεράς υποστηρίζει ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της στέγασης των εργαζομένων στην περιοχή και της μετακίνησης πληθυσμού στην περιοχή. Αν καθυστερήσουμε να λύσουμε αυτό το πρόβλημα θα 'χει σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία και στην περιοχή, διότι ο τουρισμός θέλει ανάλογες υπηρεσίες, καθαριότητα και υγεία.

Το πρόβλημα της στέγης και της μετακίνησης στην περιοχή παρουσιάζεται σ' όλες τις κοινότητες των Κοκκινοχωριών. Σε καμιά κοινότητα δεν υπάρχουν διαθέσιμες κατοικίες για ενοικίαση. Γι' αυτό ούτε οι δάσκαλοι, ούτε οι γιατροί του νοσοκομείου της περιοχής που έχουν περισσότερες δυνατότητες να εξασφαλίσουν καλύτερη στέγη δε μένουν στην περιοχή. Δε μένουν γιατί δε βρίσκουν να ενοικιάσουν. Αυτά που κτίζονται στην περιοχή δεν είναι για εργαζομένους αλλά για τον τουρισμό. Έτσι τα ενοίκια είναι διπλάσια και σαν διαμερίσματα είναι πολύ στενάχωρα.

Το πρόβλημα έγινε οξύτερο στην Αγία Νάπα, γιατί από τις 22,560 εγγεγραμμένες τουριστικές κλίνες που έχει η περιοχή Αγίας Νάπας - Παραλιμνίου

οι 15,000 είναι στην Αγία Νάπα εκτός των άλλων των μη εγγεγραμμένων καθώς και των άλλων 1000 καταστημάτων και κέντρων που χρειάζονται υπαλλήλους.

Οι κάτοικοι της Αγίας Νάπας, παρόλο που έχουν αυξηθεί σε 2,000 από τους 600 που ήταν πριν 15 - 16 χρόνια, διαθέτουν πολύ μικρό και ασήμαντο εργατικό δυναμικό, γιατί η νοικοκυραίοι αυτοί κάτοικοι της Αγίας Νάπας έχουν δημιουργήσει τις δικές τους επιχειρήσεις, κέντρα και καταστήματα.

Έτσι το πρόβλημα είναι σοβαρό. Μας καλούν παντού και απευθύνονται και ζητούν εργάτες και υπαλλήλους από την περιοχή. Ναι, από την περιοχή εξασφαλίζεται ένα ποσοστό. Ο πληθυσμός της περιοχής είναι 35,000 αλλά το 50% των οικογενειών σ' αυτή την περιοχή ασχολούνται με τη γεωργία και 4,000 απ' αυτές τις οικογένειες είναι πατατοπαραγωγοί. Οι ανοιξιότιμες φυτείες στην περιοχή καλύπτουν 42,000 - 44,000 οκάλες. Η εκρίζωση αρχίζει το Φεβράρη και λήγει τον Ιούνιο. Και σ' αυτή την περίοδο που οι φορτώσεις φτάνουν περί τους 1,500 - 2,000 τόνους ημερησίως - και μια εργάτρια μόνο 600 οκάδες μπορεί να φορτώσει - οι ανάγκες για εργατικά χέρια μόνο για τις πατατοφυτείες ξεπερνούν τις 3,5 χιλιάδες. Έτσι, η δυνατότητα της περιοχής για ανάλογα εργατικά χέρια είναι πολύ περιορισμένη. Αναζητείται εργατικό δυναμικό από άλλες επαρχίες, όμως οι εργαζόμενοι δε διαμένουν στην περιοχή και είναι γι' αυτό που η τροχαία στην περιοχή είναι πολύ πυκνή. Χιλιάδες οχήματα στην περιοχή μέρα και νύκτα μετακινούνται και έχουμε σοβαρά αυτοκινητιστικά δυστυχήματα. Απ' ό,τι διαπιστώνουμε, οι σημερινές ανάγκες εργατικών χεριών για την τουριστική βιομηχανία είναι γύρω στις 2,5 - 3 χιλιάδες πλύν των άλλων που απαιτούνται για τη γεωργία και τη βιομηχανία. Δεν είναι εύκολο να μετακινηθούν εργάτες από άλλες επαρχίες. Προτιμούν άλλες επαρχίες που έχουν φθηνότερα ενοίκια, γιατί δεν υπάρχουν ακόμα στην περιοχή της Αγίας Νάπας και γενικά στην περιοχή αυτή τέτοιες κατοικίες.

Τα προβλήματα της εξεύρεσης εργατικών χεριών και της στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία θα παρουσιαστούν σύντομα φέτος, γιατί μετά τη λήξη του πολέμου στον Κόλπο η τουριστική κίνηση θα αυξηθεί όπως και τα προηγούμενα χρόνια.

Από το βήμα της Βουλής κάνουμε έκκληση στα αρμόδια Υπουργεία να επιληφθούν έγκαιρα του προβλήματος για μια άμεση αντιμετώπισή του, για εξεύρεση και μετακίνηση εργαζομένων στην περιοχή της ακριτικής Αμμοχώστου και στην Αγία Νάπα και ταυτόχρονα να οργανωθεί καλύτερα η μεταφορά τους στην περιοχή.

Εκτιμούμε πάρα πολύ το ότι σαν αποτέλεσμα της ανακίνησης του όλου προβλήματος το θέμα της στέγασης των εργαζομένων απασχόλησε το Υπουργείο Εργασίας και τις οργανώσεις τις τελευταίες μέρες. Ναι, έχει αποφασιστεί να προωθηθεί σχέδιο για ανέγερση ξενώνων για τους εργάτες που θα εργάζονται εκεί. Ναι, μ' αυτό το σχέδιο θα στεγαστούν οι νέοι εργαζόμενοι. Η άποψή μας είναι να τεθούν τέτοιοι στόχοι και τέτοια προγράμματα, ώστε να πετύχουμε τη μόνιμη εγκατάσταση νέων οικογενειών στην περιοχή, για να αυξηθεί ο πληθυσμός. Για να πετύχει αυτό πρέπει στην Αγία Νάπα να γίνει νέα οικιστική περιοχή, αφού η σημερινή οικιστική περιοχή έγινε εμπορική. Οι Οργανισμοί Αναπτύξεως Γης και Στέγης πρέπει να εξασφαλίσουν κρατική γη στην περιοχή, να διαχωρίσουν οικοπέδα, να χτίσουν σπίτια και ξενώνες για τους εργαζόμενους και να διαχωριστούν σε όλα τα χωριά της Αμμοχώστου οικοπέδα σε χαλίτικη γη τα οποία να παραχωρούνται σε νιόπαντρα άστεγα ζευγάρια. Υπάρχουν χωριά, όπως το

Παραλίμνι, που δεν έχουν τέτοια οικόπεδα. Να ενθαρρυνθούν προσφυγικές οικογένειες να μετακινηθούν στην περιοχή, να διαχωριστούν νέα οικόπεδα στους προσφυγικούς οικισμούς, γιατί, ενώ διατίθεται τέτοια χαλίτικη γη στο Παραλίμνι, στο συνοικισμό δεν υπάρχει διαθέσιμο οικόπεδο για τους πρόσφυγες. Να ενταχθεί στο στεγαστικό σχέδιο η ακριτική περιοχή της Δερύνειας και η περιοχή των αυτόχθονων κατοίκων Βρυσούλλων. Αναφέρομαι ιδιαίτερα στη Δερύνεια, γιατί από τη Δερύνεια έφυγαν 1200 Κάτω Δερυνιώτες που έγιναν πρόσφυγες, ενώ μπορούσαν να μείνουν στην περιοχή καθώς και άλλοι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού. Πέραν αυτού να δοθεί προτεραιότητα στη βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής για την εξυπηρέτηση των εργαζομένων της περιοχής και προπαντός, για να αποφευχθούν τα θανατηφόρα τροχαία ατυχήματα. Να γίνει ο δρόμος Αγίας Νάπας - Ξυλοφάγου τετραπλής κατεύθυνσης. Το θέμα αυτό το συζητά η κυβέρνηση χωρίς να καταλήγει. Να επισπευσθεί η αποπεράτωση της βασικής συγκοινωνιακής αρτηρίας Δερύνειας-Ξυλοφάγου, του δρόμου Βρυσούλλων-Φρενάρους, να επισπευσθεί ο νέος δρόμος Αραδίππου-Δεκέλειας-Αμμοχώστου και όλοι οι δρόμοι που οδηγούν στις τουριστικές περιοχές, για να πηγαινοέρχονται οι εργαζόμενοι, μέχρις ότου λυθεί το στεγαστικό πρόβλημα.

Τέλος θα 'θελα να αναφερθώ και στην ανάγκη όπως επισπευσθεί το σχέδιο το οποίο ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο για ίδρυση βρεφοκομικών σταθμών στην περιοχή. Μπορούμε να εξασφαλίσουμε περισσότερα χέρια αν διευκολυνθούν οι εργαζόμενες μητέρες να αφήνουν τα βρέφη τους σε τέτοιους σταθμούς. Αν λυθεί αυτό το πρόβλημα, μπορούμε να απαλλάξουμε εκατοντάδες μητέρες από την υποχρέωση να μένουν στο σπίτι για τρία και τέσσερα χρόνια μέχρι να φοιτήσει το παιδί της οικογένειας σε προδημοτική τάξη. Υποβάλλουμε την εισήγηση όπως η κυβέρνηση βοηθήσει να κτιστούν τέτοιοι βρεφοκομικοί σταθμοί, να παραχωρηθεί βοήθεια στις κοινότητες της περιοχής αλλά και κυβερνητική εγγύηση για τις δαπάνες, ώστε να μην καθυστερήσει αυτή η αναγκαιότητα για το καλό των εργαζομένων της περιοχής, αλλά και ταυτόχρονα για το καλό της οικονομίας μας και της ανάπτυξης του τουρισμού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Παπαρές.

ΑΥ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφέρομαι στο πέμπτο θέμα. Το πρόβλημα της ανέγερσης εργατικών κατοικιών χαμηλού κόστους δεν είναι κάτι το νέο. Χρονολογείται από πολλά χρόνια και απασχόλησε τη Βουλή επανειλημμένα. Είναι γεγονός ότι τόσο ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης όσο και ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης δεν ανταποκρίθηκαν στην αποστολή τους για τους λόγους που αναφέρονται στην Έκθεση από τους ίδιους τους αρμοδίους.

Υπάρχουν χιλιάδες οικογένειες και νέα ζευγάρια που προσπαθούν απεγνωσμένα να εξασφαλίσουν στέγη για τις στεγαστικές τους ανάγκες. Το κόστος ανεβαίνει συνεχώς και οι χαμηλά αμειβόμενοι δεν τολμούν καν να διανοηθούν να προχωρήσουν σε ανέγερση ιδιόκτητης κατοικίας, επειδή δεν έχουν τα εχέγγυα για να εξασφαλίσουν δάνεια και να πληρώνουν μεγάλες δόσεις για απόκτηση κατοικίας. Μέχρι τώρα δεν είδαμε να υπάρξει ούτε κυβερνητική μέριμνα ούτε κανένας οργανισμός που να χρηματοδοτεί ή δανειοδοτεί τους πολύ χαμηλά αμειβόμενους πολίτες να αποκτήσουν στέγη. Είναι πολλές οι οικογένειες που με

τις ελάχιστες οικονομίες που έχουν αγοράζουν με δόσεις κάποιο οικόπεδο και αναμένουν να ανατείλουν καλύτερες μέρες για να κτίσουν, χωρίς ποτέ να το κατορθώσουν. Άλλοι πάλι εξασφαλίζουν μικροδάνεια και με αιματηρές οικονομίες προσπαθούν να κτίσουν σε κάποιο κληρονομικό οικόπεδο και αφού ανεβάσουν σε κάποιο ύψος την οικοδομή, σταματούν το κτίσιμο λόγω έλλειψης χρημάτων και αναμένουν καλύτερες μέρες για να συνεχίσουν.

Έχω ένα πρόσφατο παράδειγμα στο Λουβαρά. Πενταμελής οικογένεια αποφάσισε να επιστρέψει στο χωριό της, αφού συνέχεια κυβέρνηση και Βουλή καλούν τους αγρότες να επιστρέψουν στις ρίζες τους. Ζήτησε ο άνθρωπος χαλίτικο οικόπεδο από αυτά που υπάρχουν έτοιμα προς διάθεση στο χωριό και τον απέρριψαν. Του έδωσε ο πατέρας του μικρό κτήμα έξω από το χωριό και με τις λίγες του οικονομίες άρχισε κτίσιμο. Έφθασε η οικοδομή μέχρι ένα σημείο και του έλειψαν τα χρήματα. Ζήτησε δάνειο από τράπεζες, κτύπησε διάφορες άλλες πόρτες χωρίς αποτέλεσμα. Εν τω μεταξύ κάθεται στο σπίτι του πατέρα του στοιβαγμένοι ο ένας πάνω στον άλλο και αναμένουν κάποιο φως. Μοναδική του ελπίδα, όπως λέει τώρα, είναι το μόλις πρόσφατα εξαγγελθέν σχέδιο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για χαμηλότοκα δάνεια σε νεαρά ζευγάρια που επιθυμούν να επιστρέψουν στα χωριά τους και να κτίσουν τα σπίτια τους. Σαν την πιο πάνω περίπτωση θα υπάρχουν φυσικά και αρκετές άλλες εκατοντάδες ή και χιλιάδες. Δεν είμαι βέβαιος αν το εξαγγελθέν σχέδιο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είναι το ίδιο με αυτό που αναφέρεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το οποίο υπολογίζεται να στοιχίσει £150,000,000, όπως μας δήλωσε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Όπως και να έχει το πράγμα, θέλω να πιστεύω πως οι εξαγγελίες αυτών των σχεδίων δε θα παραμείνουν στα χαρτιά, αλλά θα προχωρήσουν χωρίς καθυστέρηση, αν είναι δυνατό χθες, όπως συχνά λέει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για να βοηθηθούν φτωχές οικογένειες να αποκτήσουν το σπίτι τους. Θέλω να πιστεύω επίσης ότι αυτά τα σχέδια θα καλύπτουν όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα τα κατώτερα στρώματα του λαού, τα οποία έχουν και τις περισσότερες ανάγκες. Μόνο έτσι θα ενθαρρυνθούν και αρκετές οικογένειες που εγκατέλειψαν τα χωριά τους να επιστρέψουν στις ρίζες τους, καθώς και φτωχοί βιοπαλαιστές της πόλης να αποκτήσουν το σπίτι τους. Μέσα στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής υπάρχουν αρκετές καλές εισηγήσεις. Η κυβέρνηση να τις μελετήσει με προσοχή, ίσως κάποτε βρει τη λύση του το οξύ τούτο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να σταθώ ειδικότερα στο πέμπτο θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, μιας και στο τέταρτο συμφωνούμε ουσιαστικά με όσα έχει διαγράψει ο έντιμος συνάδελφος κ. Τσιέττης. Και θα πρέπει να τονίσουμε πως η ανάγκη επίλυσης του στεγαστικού προβλήματος των χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων που τέθηκε κατά τη διάρκεια της πρώτης δεκαετίας της Βουλής κοινοβουλευτικά και εξωκοινοβουλευτικά με τις σχετικές εισηγήσεις του ομιλητή για εφαρμογή και στην Κύπρο του θεσμού που από χρόνια λειτουργούσε στη Μεγάλη Βρετανία, του γνωστού

συστήματος building societies, βρήκε κάποτε την έκφρασή του. Και καρπός των εισηγήσεών μας εκείνων ήταν η μεταγενέστερη θεσμοθέτηση των δύο γνωστών κυπριακών οργανισμών, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης. Όμως, όπως σωστά λέχθηκε, οι δύο οργανισμοί που συστάθηκαν για να επιλύσουν τις ανάγκες των χαμηλότερων εισοδηματικά στρωμάτων δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ουσιαστικές υποχρεώσεις τους για τον απλούστατο λόγο πως οι αρχικές, οι ιδρυτικές πιστωτικές τους ικανότητες της τάξης του μισού εκατομμυρίου σε κάθε περίπτωση ήταν εκ των πραγμάτων περιορισμένες με αποτέλεσμα να εξυπηρετούν για πολλά χρόνια τώρα την ανώτερη και τη μεσαία εισοδηματικά τάξη και να αποκλείουν εκείνη ακριβώς την τάξη που πρώτιστα θα έπρεπε να εξυπηρετηθούν, την κατώτερη.

Έτσι πιστεύουμε πως τώρα, τώρα που κατά ένα μεγάλο βαθμό έχει αντικριστεί θετικά το στεγαστικό πρόβλημα, το προσφυγικό στεγαστικό δράμα βασικά επί διακυβέρνησης Κυπριανού που είχε και το καίριο βάρος της ευθύνης λόγω του χρόνου ανάπτυξης του προβλήματος, επιβάλλεται να εγκύψουμε θετικά και τεκμηριωμένα στο όλο θέμα. Και τούτο θα επιτευχθεί, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πρώτο με την παραχώρηση της αξιοποιούμενης κρατικής, της χαλίτικης με άλλα λόγια γης, που ατυχώς έχει εκμηδενιστεί ουσιαστικά και ελάχιστη έκτασή της έχει παραμείνει, γι' αυτό και πρέπει με πολλή φειδώ και περίσκεψη να τη χρησιμοποιούμε μιας και υπάρχουν αναπτυξιακά έργα που θα μπορούσαμε να την αξιοποιήσουμε, όπως για παράδειγμα το πανεπιστήμιο και άλλα πολιτιστικά κέντρα. Θα πρέπει επομένως η παραχώρησή της να δίνεται σε χαμηλά επίπεδα ανάλογα ή περίπου ανάλογα με τις τιμές που παραχωρούνται τα οικοπέδα στις φτωχές οικογένειες διάφορων κοινοτήτων, ένας θεσμός που υπολειτουργεί και σταγονομετρικά εκχωρεί τα οικοπέδά του. Δεύτερο, με την ουσιαστική ενίσχυση των δύο οργανισμών από το κράτος, έτσι που να είναι σε θέση να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους. Τρίτο, με την παραχώρηση μακρόχρονων δανείων μέχρι και τριάντα χρόνια στις χαμηλές εισοδηματικά τάξεις. Τέταρτο, με τα επιχορηγημένα επιτόκια των στεγαστικών δανείων με ύψος όχι πιο πέρα από 5% και πέμπτο με χαμηλές προκαταβολές στην αγορά των υποστατικών μέχρι και 10% της συνολικής αξίας της προσφερόμενης κατοικίας. Τέλος θα πρέπει να πούμε πως ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης πρέπει να κτίζει κατοικίες πραγματικά χαμηλού κόστους για αξιοποίησή τους από τα χαμηλότερα αμειβόμενα στρώματα.

Να παρατηρήσουμε εν κατακλείδι, έντιμη κύριε Πρόεδρε, πως η κυβέρνηση Βασιλείου ολιγώρησε ασύγγνωστα στο πελώριο τούτο θέμα. Έτσι όχι μόνο δεν ανέπτυξε μια και ετεροχρόνισε για τρία ολόκληρα χρόνια το σχετικό σχέδιο της κυβέρνησης Κυπριανού που το είχε αρχικά δρομολογήσει. Μα και όταν ύστερα από τρία χρόνια και μετά από τις τόσες πιέσεις του συνδικαλιστικού κινήματος αποφάσισε να το επαναδρομολογήσει, ξεκίνησε ανάποδα. Αντί να ξεκινήσει συγκεκριμένα από τις πόλεις, ξεκίνησε από τα βουνά όπου μηδενική ή σχεδόν μηδενική θα είναι η ζήτηση ακριβώς ίσως για να το θάψει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Φάντης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αντιπαρέλθω αυτά που είπε ο κ. Πέτρος Στυλιανού, διότι νομίζω ότι μας έχει συνηθίσει με αυτή την προσέγγιση των θεμάτων. Να λιβανίζει

το παρελθόν και να επιφορτώνει τους άλλους με αμαρτήματα τα οποία σε άλλους ανήκουν. Εν πάση περιπτώσει δε νομίζω ότι ωφελεί η συζήτηση πάνω σε αυτή την πλευρά.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Είπα την αλήθεια.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Ο λαός μας ακούει και μας κρίνει, κύριε Στυλιανού, και ξέρει ποια είναι η αλήθεια και εναπόκειται στο λαό να μας κρίνει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ασφαλώς.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Λοιπόν εκείνο το οποίο ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να υπογραμμίσω με την αναφορά μου σε αυτά τα δύο θέματα που συζητούμε είναι ότι από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστεράς μίλησαν δύο συνάδελφοι και εξήγησαν τις θέσεις. Εγώ θέλω απλώς να υπογραμμίσω ότι το στεγαστικό είναι ένα θέμα τεραστίων διαστάσεων. Είναι ένα θέμα που έχει άμεση σχέση με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ομάδα των ξεριζωμένων, δηλαδή των προσφύγων, που ακόμα έχουμε πάρα πολύ δρόμο να διανύσουμε προς αυτή την πλευρά και είναι το ευρύτερο πρόβλημα που επηρεάζει, όπως είπαν και άλλοι συνάδελφοι, τα φτωχομεσαία στρώματα και στις πόλεις και στην ύπαιθρο. Θέλω ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε, να υπογραμμίσω την ύπαιθρο. Η ύπαιθρος, αν δε ληφθούν μέτρα αποτελεσματικά και γρήγορα, θα συνεχίσει να φθίνει και ο κόσμος να φεύγει από την ύπαιθρο, να ερημώνουν τα χωριά -και είναι πάρα πολλά χωριά όπου τώρα θα βρεις κατοίκους που οι πιο πολλοί είναι συνταξιούχοι και γι' αυτό θέλω να τονίσω και να υπογραμμίσω την ανάγκη ότι πρέπει να προχωρήσει η κυβέρνηση όσο γίνεται πιο γρήγορα, όχι απλώς στην εξαγγελία σχεδίων, αλλά στην υλοποίηση και τη με πρακτικό τρόπο εφαρμογή σχεδίων για την ύπαιθρο στο στεγαστικό τομέα. Και έχει πολλούς τομείς στους οποίους μπορεί να συμβάλει, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αποτελεσματικά και γρήγορα.

Εμείς είμαστε της άποψης ότι η στέγη πρέπει να είναι δικαίωμα των πολιτών και αυτό το δικαίωμα πρέπει να δώσουμε τις προϋποθέσεις να το έχουν όλοι οι πολίτες. Θέλω δε να υπογραμμίσω ότι όχι μόνο πρέπει να ανεγείρουν στέγη τα νεαρά ζευγάρια, που ασφαλέστατα είναι πολύ σημαντικό αυτό, αλλά και να βελτιώσουν τη στέγη τους στην ύπαιθρο όπου έχουμε δεκάδες χιλιάδες οικογένειες που ζουν σήμερα κάτω από στέγη η οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ανταποκρίνεται στις σύγχρονες στεγαστικές ανάγκες του πληθυσμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κατσουνωτός. Και αμέσως μετά είστε εσείς, κύριε Φάντη, διότι ο κ. Κατσουνωτός ήταν πριν από τον κ. Κουρτελλάρη.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της ανέγερσης εργατικών κατοικιών και γενικά του στεγαστικού προβλήματος των χαμηλά αμειβομένων έχει τις ρίζες του από τον καιρό της αποικιοκρατίας. Ήταν και εξακολουθεί να είναι πάγιο αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων, αλλά και των αγροτικών οργανώσεων, γιατί αφορά εξίσου και εργάτες και αγρότες.

Πρωτοπορώντας σ' αυτό τον τομέα ο Δήμος Λεμεσού ανήγειρε πριν σαράντα περίπου χρόνια φτηνές δημοτικές κατοικίες σε τρεις περιοχές του δήμου και σ' αυτές στεγάστηκαν και στεγάζονται μέχρι σήμερα αρκετές φτωχές οικογένειες με πολύ χαμηλό ενοίκιο. Κι αν ακόμη δεν είχαμε την εισβολή και τον ξεριζωμό τόσων χιλιάδων συμπατριωτών μας, με την αύξηση του πληθυσμού και την αστυφιλία πάλι το πρόβλημα της στέγης θα ήταν οξύ. Δεν αμφισβητούμε ότι τα στεγαστικά προγράμματα για τους εκτοπισθέντες λειτούργησαν ικανοποιητικά είτε με τους κυβερνητικούς οικισμούς είτε με το σύστημα της αυτοστέγασης είτε ακόμη με τη στέγασή τους σε Τ/Κ σπίτια. Παρόλα τα εκατομμύρια που έχουν διατεθεί γι' αυτά τα προγράμματα, εντούτοις ακόμη χιλιάδες οικογένειες και νεαρά ζευγάρια περιμένουν να στεγαστούν μέσω ενός από τα τρία στεγαστικά προγράμματα. Έγινε μια σοβαρή προσπάθεια για να αντιμετωπιστεί το στεγαστικό πρόβλημα με τη λειτουργία των δύο οργανισμών, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Θα πρέπει όμως να παραδεχθούμε πως πράγματι ωφελήθηκαν άτομα με μεσαία και ψηλά εισοδήματα και όχι άτομα με πολύ χαμηλά εισοδήματα, που έχουν και τη μεγαλύτερη ανάγκη. Η εξαγγελία της δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών που θέλουν να κατοικήσουν σε ακριτικά χωριά κοντά στη γραμμή αντιπαράταξης, καθώς και η πρόσφατη εξαγγελία για τα ορεινά χωριά είναι μια κάποια πρόοδος, αλλά δε λύει το πρόβλημα. Πέρα από το γεγονός ότι η ανταπόκριση στις ακριτικές περιοχές είναι μικρή, το άλλο σχέδιο δεν έχει καν αρχίσει και οι χιλιάδες φτωχές οικογένειες από τους μη εκτοπισμένους περιμένουν με αγωνία την υλοποίηση της εξαγγελίας για το στεγαστικό πρόβλημα. Αυτή η διαπίστωση δεν είναι μόνο δική μας -και εννοώ των Βουλευτών- αλλά και διαπίστωση τόσο του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας όσο και των Υπουργών του. Κάποιοι δυστυχώς παίζουν με την αγωνία και τον πόνο αυτών των ταλαιπωρημένων από την έλλειψη στέγης, τους πληροφορούν ανεύθυνα ότι η κυβέρνηση δίνει σπίτια ή βοήθεια για απόκτηση στέγης και πολλές φορές φαινόμαστε στα μάτια τους ψεύτες, όταν τους λέμε πως δεν υπάρχει ακόμη τέτοιο σχέδιο που να λειτουργεί. Και επειδή αυτό το θέμα είναι πιο καυτό από τα προηγούμενα, των εργατικών δηλαδή αναπαυτηρίων ή τη στέγαση των εργαζομένων στην τουριστική περιοχή της Αγίας Νάπας, θα επιμείνουμε ότι είναι καιρός να περάσει η κυβέρνηση από το στάδιο της εξαγγελίας προθέσεων στην παρουσίαση μελέτης έναρξης του στεγαστικού της προγράμματος.

Χιλιάδες άνθρωποι που εγκατέλειψαν τα χωριά τους για μια πιο ανθρώπινη ζωή, βρέθηκαν χωρίς να το θέλουν μπροστά στο φαινόμενο της τρομακτικής αύξησης της αξίας της γης. Πώς και πού να αγοράσουν οικόπεδο και πού να βρουν τις τριάντα και σαράντα χιλιάδες λίρες για να κτίσουν στο αλμυρό οικόπεδο; Τα ενοίκια έχουν αυξηθεί κατακόρυφα και αλίμονο στις πολύτεκνες οικογένειες και εκείνες που έχουν ανύπαντρα κορίτσια. Είναι αδήριτη ανάγκη να αρχίσει άμεσα το στεγαστικό πρόγραμμα με το κτίσιμο φτηνών σπιτιών σε χαλκίτικη και άλλη γη και να διατεθούν με το σύστημα της ενοικιαγοράς ή με χαμηλό ενοίκιο. Μόνο έτσι θα αντιμετωπιστούν οι στεγαστικές ανάγκες των φτωχών και μόνο με αυτό τον τρόπο θα δείξει η κυβέρνηση την κοινωνική πολιτική της. Θα περιμένουμε τη σύντομη έναρξη αυτού του προγράμματος και θα χειροκροτήσουμε αυτούς που θα το υλοποιήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πρώτα να δηλώσω ότι συμφωνώ με τις Εκθέσεις πάνω στα δύο θέματα τα οποία βρίσκονται υπό συζήτηση και ιδιαίτερα με τις εισηγήσεις που γίνονται σ' αυτές τις Εκθέσεις, καθώς και με εισηγήσεις που έγιναν απ' αυτό το βήμα από προηγούμενους ομιλητές.

Θα ήθελα όμως να επισημάνω δυο-τρία σημεία από τις Εκθέσεις και ιδιαίτερα την Έκθεση που αναφέρεται στο γενικό στεγαστικό πρόβλημα. Το πρώτο σημείο που ήθελα να θίξω είναι τα στοιχεία που δίνονται όσον αφορά το μέγεθος του προβλήματος του στεγαστικού. Όπως αναφέρεται εδώ με βάση έγγραφο το οποίο κατατέθηκε από το Γραφείο Προγραμματισμού, στην Κύπρο το πρόβλημα της στέγης παρουσιάζεται ως εξής: Έχουμε ιδιωτικές κατοικίες που στεγάζουν το 68,9% των οικογενειών του πληθυσμού και ένα άλλο 18% του πληθυσμού είναι οι ένοικοι οι οποίοι κατοικούν σε κυβερνητικούς συνοικισμούς και πρώην τουρκοκυπριακές κατοικίες χωρίς να πληρώνουν ενοίκιο. Δηλαδή με βάση αυτά τα στοιχεία ένα συνολικό ποσοστό 87% περίπου έχουν ιδιωτική κατοικία - και το μεγαλύτερο μέρος έχει ιδιωτική κατοικία, το 69% σχεδόν - και ένα άλλο μέρος, το 18%, κατοικεί στις κατοικίες που είπαμε προηγούμενα. Υπάρχει όμως πρόβλημα παρόλον ότι τα στατιστικά στοιχεία είναι πολύ ευνοϊκά και συγκρίνονται ευνοϊκά με άλλες ανεπτυγμένες χώρες, εντούτοις δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν υπάρχει στεγαστικό πρόβλημα. Υπάρχει μόνιμα μπορώ να πω στεγαστικό πρόβλημα για τις προσφυγικές οικογένειες και τα νέα ζευγάρια των προσφυγικών οικογενειών που έχουν ανάγκη από στέγη. Και υπάρχει επίσης πρόβλημα έστω κι αν είναι χαμηλό το ποσοστό του 13% για άλλα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα.

Το σημείο που ήθελα να επισημάνω είναι ότι, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, οι δύο οργανισμοί τους οποίους έχουμε εγκαθιδρύσει με νομοθεσία της Βουλής, δηλαδή ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης και ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης, με τον τρόπο που λειτουργούν και με τις δυνατότητες που έχουν δεν είναι σε θέση να βοηθήσουν τα πραγματικά χαμηλά αμειβόμενα στρώματα, γι' αυτό και από τους οργανισμούς αυτούς επωφελήθηκαν κυρίως πρόσωπα με μέσο εισόδημα ή με ανώτερα εισοδήματα. Αυτό επιβάλλει την αναθεώρηση των όρων λειτουργίας και χρηματοδότησης αυτών των οργανισμών, ώστε να διευκολυνθεί η παραχώρηση περισσότερων δανείων με περισσότερες διευκολύνσεις, για να επωφεληθούν πράγματι τα πιο χαμηλά αμειβόμενα στρώματα.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να επισημάνω είναι ότι έχει συσταθεί μια ειδική επιτροπή, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, που έχει μελετήσει αυτό το θέμα της στέγασης και η οποία άρχισε τη μελέτη του θέματος κυρίως από τις αγροτικές περιοχές. Και όπως αναφέρεται εδώ, έχει καταρτιστεί σχέδιο το οποίο προνοεί για δαπάνη £150,000,000. Νομίζω ότι το στεγαστικό, όπως το θέτει αυτή η Έκθεση και με βάση τα κυβερνητικά προγράμματα, πρέπει να το θεωρήσουμε ως ένα γενικότερο κοινωνικό πρόβλημα και να μεριμνήσουμε, ώστε να αντιμετωπιστεί ενιαία και για τις ορεινές περιοχές και μέσα στα πλαίσια της πολιτικής ενάντια στην αστυφιλία και για τη διευκόλυνση του πληθυσμού για επιστροφή στα χωριά του, έτσι που τα χωριά να μη μαραίνονται, να μη νεκρώνουν και να μη μετατρέπονται σε γηροκομεία, όπως είναι σήμερα πάρα πολλά χωριά

της κυπριακής υπαίθρου. Γι' αυτό θα έλεγα ότι είναι σωστή η επιλογή της κυβερνητικής πολιτικής να αρχίσει την επιδότηση ή τις διευκολύνσεις για απόκτηση ιδιωτικής κατοικίας από τις ορεινές περιοχές, γιατί κυρίως το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε, όπως πολλές φορές έχει τονιστεί σε αυτή τη Βουλή, είναι το πρόβλημα της αστυφιλίας, το οποίο πρέπει να λύσουμε κατά τον καλύτερο τρόπο. Και το στεγαστικό σχέδιο το οποίο εξήγγειλε και πάει να εφαρμόσει η κυβέρνηση -και η Βουλή πρέπει να τονίσει το επείγον της εφαρμογής αυτού του σχεδίου- είναι ορθή πολιτική και πρέπει η Βουλή να δώσει την υποστήριξή της σε αυτό το σχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία είναι ο επόμενος ομιλητής.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθώ ειδικά στην αναγκαιότητα της απόκτησης στέγης στην ύπαιθρο. Στην ύπαιθρο είναι αλήθεια ότι υπάρχουν πολλά σπίτια εγκαταλεειμένα, δεν υπάρχει έλλειψη σπιτιών. Υπάρχει όμως σοβαρό πρόβλημα κατάλληλων σπιτιών, γιατί οι σύγχρονες οικογένειες χρειάζονται σύγχρονα σπίτια και αυτά που είναι εγκαταλεειμένα σήμερα στην ύπαιθρο είναι σπίτια τα οποία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κατάσταση που είναι. Παρίσταται ανάγκη ή να βελτιωθούν ριζικά ή να κτιστούν νέα σπίτια. Και είναι γνωστό ότι στην ύπαιθρο η απόκτηση στέγης είναι πολύ πιο δύσκολη παρά στην πόλη, γιατί το κόστος της ανοικοδόμησης ενός σπιτιού στην ύπαιθρο είναι μεγαλύτερο λόγω και των επιπρόσθετων μεταφορικών εξόδων. Υπάρχει όμως και η δυσκολία της εξασφάλισης των δανείων για την απόκτηση στέγης. Στις πόλεις υπάρχουν δυνατά συνεργατικά ταμειούτσια, υπάρχουν οι τράπεζες, υπάρχει ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης, ο Οργανισμός Ανάπτυξης Γης, ενώ στην ύπαιθρο δεν υπάρχουν αυτοί οι βοηθητικοί παράγοντες για ένα αγρότη, για να μπορέσει να αποκτήσει το σπίτι του. Γι' αυτό θα πρέπει να χαιρετίσουμε το σχέδιο που εξήγγειλε η κυβέρνηση και θα ήταν ευχής έργο, αν ένα τέτοιο σχέδιο εξηγγέλλετο πριν μερικά χρόνια, γιατί αυτό θα συνέβαλλε στο να μη φύγει πολύς κόσμος από την ύπαιθρο, για να κατέβει στην πόλη. Αν αυτό το θέμα της απόκτησης στέγης και το θέμα των συγκοινωνιών αντιμετωπιζόνταν έγκαιρα, ο πληθυσμός της υπαίθρου δε θα μειωνόταν σε τέτοιο βαθμό. Ας ελπίσουμε τώρα ότι με το νέο σχέδιο που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση Βασιλείου θα γίνει κατάλληλη χρηματοδότηση έτσι που όσο το δυνατόν περισσότεροι αγρότες να μπορέσουν να αποκτήσουν κατάλληλα σπίτια, για να παραμείνουν στα χωριά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε τελειώσει, κύριοι, αυτό το θέμα με την ομιλία του κ. Ηλία. Είχε γίνει εισήγηση να συνεχίσουμε με τα άλλα δυο θέματα και να τελειώσουμε γύρω στις 2.00 το απόγευμα. Αλλά φαντάζομαι ότι δε θα μας φθάσει αυτή η ώρα, αν ακολουθήσουμε το τέμπο το οποίο ακολουθούμε ως τώρα. Επειδή το πρώτο θέμα είναι διπλό και το δεύτερο θέμα είναι αρκετά σημαντικό, διερωτούμαι αν θα 'πρεπε να συνεχίσουμε και να τελειώσουμε ως τις 2.00 ή αν θα 'πρεπε να το αναβάλουμε για τις 4.00.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το επόμενο θέμα που αντιλαμβάνομαι είναι το θέμα της τηλεοπτικής σύνδεσης της ελληνικής τηλεόρασης με το ΡΙΚ και κατ'

επέκταση με τις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου, επειδή είμαι ένας εκ των εισηγητών -ο άλλος εισηγητής είναι ο κ. Μαθηκολώνης ο οποίος απουσιάζει- θα έλεγα ότι θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε με την ανάγνωση της Έκθεσης. Εγώ δεν προτίθεμαι να κάμω ομιλία. Θα κάμω μια μικρή δήλωση και νομίζω ότι θα κλείσει και αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά είπε ο κ. Ομήρου. Άλλωστε στο έβδομο θέμα που είναι πολύ εξειδικευμένο ελάχιστοι ίσως θα υπάρξουν ομιλητές και τα άλλα δυο θέματα δεν έχουν εκθέσεις. Επομένως μπορούμε να συνεχίσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν αν πρόκειται να τελειώσουμε ίσαμε τις 2.00 να συνεχίσουμε. Και μάλιστα η Έκθεση για το θέμα αυτό μπορεί να θεωρηθεί και ως αναγνωσθείσα δεδομένου ότι το θέμα είναι γνωστό σε όλους.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Η ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΔΥΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΚΑΙ ΠΑΦΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΙΚ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΡΧΗΝ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΥΠΡΟΥ-ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΑΝΑΒΑΛΟΥΝ ΣΕ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΚΑΙ (2) «Η ΜΗ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ, Η ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗΣ ΑΥΤΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Νοεμβρίου 1990 και στις 5 Μαρτίου 1991. Κατά τη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση θεμάτων, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Παρών και στις δύο συνεδρίες ήταν και ο Βουλευτής κ. Γ. Ομήρου.

Όπως είναι γνωστό, τα πιο πάνω θέματα εξετάστηκαν από την Επιτροπή Εσωτερικών αυτεπάγγελτα, το πρώτο ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη και το δεύτερο ύστερα από πρόταση του Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο Βουλευτής κ. Α. Μαθηκολώνης ανέφερε ότι στις 18 Ιανουαρίου 1990 λήφθηκε από την κυβέρνηση η απόφαση για σύνδεση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση με σκοπό τη μετάδοση των προγραμμάτων της τελευταίας στην Κύπρο. Στις 13 Μαρτίου 1990 υπογράφηκε διακρατική συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου για υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης και στις 25 Μαΐου 1990 κατατέθηκε στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο το οποίο προέβλεπε κονδύλι ύψους £2,000,000 για την κάλυψη των εξόδων σύνδεσης της ελληνικής τηλεόρασης με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Από το Μάιο μέχρι και το Νοέμβριο του 1990, οπότε επιτεύχθηκε η σύνδεση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση και η μετάδοση των προγραμμάτων της στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού, μεσολάβησε αρκετός χρόνος κατά τον οποίο μπορούσαν να γίνουν όλες οι αναγκαίες ενέργειες, ώστε να μεταδίδονται τα προγράμματα αυτά σ' ολόκληρη την Κύπρο, πράγμα όμως που δεν έγινε. Σύμφωνα με τον κ. Α. Μαθηκολώνη, η σημασία της σύνδεσης και μετάδοσης των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης σ' ολόκληρη την Κύπρο είναι τεράστια και δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το γεγονός ότι πέραν του 1/3 του πληθυσμού της Κύπρου αδικείται κατάφωρα εξαιτίας του ότι δεν επιτεύχθηκε η ταυτόχρονη μετάδοση των προγραμμάτων αυτών σε όλες ανεξαιρέτα τις επαρχίες. Γι' αυτό πρέπει να εξευρεθούν τρόποι, ώστε η μετάδοση των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης σ' ολόκληρη την Κύπρο να επιτευχθεί πριν από το τέλος του 1991. Ο ίδιος Βουλευτής ζήτησε να πληροφορηθεί τι είδους μηχανήματα χρειάζονται για την κάλυψη ολόκληρης της Κύπρου, ποιο είναι το κόστος τους και ποια από αυτά απομένει ακόμα να αγοραστούν.

Εκφράζοντας τις θέσεις τους πάνω στο θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι οι λόγοι της μη σύνδεσης ολόκληρης της Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση είναι καθαρά τεχνικοί, αφού το σήμα από την Κακορατζιά μπορεί να φτάσει μόνο μέχρι την περιοχή των επαρχιών Λεμεσού και Λευκωσίας. Για να συνδεθεί η επαρχία Λάρνακας με την ελληνική τηλεόραση, είναι απαραίτητη η εγκατάσταση κεντρικής κεραίας στο Τρόδος. Σχετικές προσφορές υποβλήθηκαν μέσα στα καθορισθέντα χρονοδιαγράμματα και επρόκειτο, κατά τους ίδιους εκπροσώπους, να τοποθετηθεί η κεραία στο Τρόδος μέσα στο Δεκέμβριο του 1990, εφόσον το επέτρεπαν οι καιρικές συνθήκες. Με την εγκατάσταση κεντρικής κεραίας στο Τρόδος θα λυθεί και το πρόβλημα της μη μετάδοσης των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης στην επαρχία Πάφου. Το κόστος της κεραίας αυτής υπολογίζεται να ανέλθει γύρω στις £60,000. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, τα προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης θα καλύπτουν εν πάση περιπτώσει την Κύπρο κατά 80% το Μάιο του 1991 και κατά 100% στις 30 Αυγούστου 1991.

Υπό το φως της πιο πάνω ενημέρωσης από την πλευρά των αρμοδίων, ο Βουλευτής κ. Α. Μαθηκολώνης έκανε εισήγηση προς το Διευθυντή του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για μελέτη της δυνατότητας αναμετάδοσης των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης στην Κύπρο σε ώρες που κανονικά το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα δεν εκπέμπει οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα, όπως για παράδειγμα τις πρωινές ώρες.

Η πιο πάνω εισήγηση έγινε δεκτή από το Διευθυντή του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, ο οποίος ανέλαβε την υποχρέωση να τη μελετήσει και να την προωθήσει.

Σε μεταγενέστερο στάδιο η εισήγηση αυτή υλοποιήθηκε, με αποτέλεσμα τώρα να μεταδίδονται απευθείας κατά τις πρωινές ώρες σ' ολόκληρη την Κύπρο τα πρωινά προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων και της όλης ενημέρωσής της από τους αρμοδίους γύρω από το υπό αναφορά θέμα, τονίζει ότι θεωρεί τη μετάδοση των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης στην Κύπρο γεγονός εξαιρετικής εθνικής σημασίας για τον κυπριακό ελληνισμό. Ταυτόχρονα θέλει να τονίσει ότι συναισθάνεται απόλυτα την πικρία που είναι δυνατό να νιώθει ένα μέρος του λαού της Κύπρου για το γεγονός ότι δε μεταδίδονται ταυτόχρονα τα προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης σ' όλες τις επαρχίες, καθώς και τη λαχτάρα και αδημονία του να απολαύσει τα προγράμματα αυτά όσο το δυνατό πιο σύντομα. Γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να επισπεύσουν με κάθε τρόπο τις διαδικασίες και να προβούν σ' όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την όσο το δυνατό πιο σύντομη σύνδεση ολόκληρης της Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση, έτσι που να μεταδίδονται όλα τα προγράμματά της απευθείας σ' όλες ανεξαιρέτα τις περιοχές της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ομήρου αντιλαμβάνομαι θέλει να μιλήσει επί του θέματος αυτού.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα είναι γνωστό, είναι το αίτημα για επέκταση της τηλεοπτικής κάλυψης της εκπομπής των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης και προς τις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου. Όπως θα δείτε στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών έχουμε διαβεβαίωση από τους εκπροσώπους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ότι σύντομα εγκαθίσταται κεραία στο Τρόδος η οποία θα επιτρέψει την εκπομπή των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης προς τις δυο επαρχίες Λάρνακας και Πάφου μέσα στον Μάιο κατά 80% και μέσα στον Αύγουστο η κάλυψη θα είναι πλήρης, 100%. Συνεπώς θεωρούμε ότι υλοποιείται ο στόχος εγγραφής του θέματος που ήταν η επέκταση της κάλυψης ολόκληρης της Κύπρου με τα προγράμματα της ελληνικής τηλεόρασης.

Καλούμε τους αρμόδιους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και της ΣΥΤΑ να επισπεύσουν όσο μπορούν τις εργασίες εγκατάστασης κεραίας και των αναμεταδοτών που τυχόν θα χρειαστεί να εγκατασταθούν, έτσι που να υλοποιηθεί το χρονοδιάγραμμα το οποίο μας δίδουν μέσα στην Έκθεση.

Δε χρειάζεται να πω ότι χαιρετίζουμε την επέκταση η οποία θα επιτευχθεί με αυτές τις τεχνικές εγκαταστάσεις. Έχει αναλυθεί επανειλημμένα σ' αυτό το Σώμα η σκοπιμότητα της σύνδεσης της ελληνικής τηλεόρασης με την Κύπρο τόσο για εθνικούς όσο και για πολιτιστικούς λόγους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή είναι ένα τεχνικό θέμα το οποίο βαίνει προς τη λύση του, κύριε Ομήρου.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, να πω πως είναι ανάγκη να μην ετεροχρονιστεί αυτή η περίπτωση, γιατί έχουμε δυο ως τώρα ετεροχρονίσεις. Θα παρακαλούσα επομένως πέραν από τη συναισθηματική φόρτιση, πέρα από τις πολιτιστικές, πολιτικές, κοινωνικές, πνευματικές και άλλες ενημερώσεις, να υπογραμμίσουμε και τους κινδύνους που υπάρχουν από το γεγονός ότι οι τουρκοί σταθμοί εκπέμπουν στα σπίτια τα ελληνοκυπριακά των δυο αυτών επαρχιών με τους γνωστούς κινδύνους. Γι' αυτό για άλλη μια φορά παρακαλούμε να μην ετεροχρονιστεί αυτή η σύνδεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ετεροχρονίζεται, κύριε Στυλιανού, το θέμα είναι σε εξέλιξη και πρόκειται πολύ σύντομα να καλυφθεί και η επαρχία της Πάφου και οι άλλες επαρχίες.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα δεν είναι η καθυστέρηση 5,6 μηνών, ενός χρόνου. Το θέμα είναι το παράπονο που έχουμε εμείς ως επαρχία Πάφου γενικά ότι παραμελούμαστε ως επαρχία. Είναι τούτο που έχω τονίσει επανειλημμένα από το βήμα της Βουλής, ότι δηλαδή η Πάφος πάντα εθεωρείτο μια παραμελημένη επαρχία. Απόδειξη ότι και το οδικό της δίκτυο είναι το πιο παραμελημένο και η σύνδεση της επαρχίας μας με την άλλη Κύπρο θα έλθει τελευταία από όλες. Και αφού σε άλλες πόλεις υπάρχει σωρεία δρόμων τετραπλής κατεύθυνσης, εδώ στην Πάφο θέλω να σας επιστήσω την προσοχή σας και να σας πω μόνο ότι ούτε 100 μέτρα δρόμος τετραπλής κατεύθυνσης δεν υπάρχει μέσα σε όλη την επαρχία. Είναι άσχετο το ένα με το άλλο, αλλά είναι συνδεδεμένο όμως με την παραμέληση τούτη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι συνδεδεμένο.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... που για £60,000, κύριε Πρόεδρε, μας άφησαν να παραπονούμαστε. Και θα παρακαλούσα να μην μας αφήσουν ξανά να παραπονούμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, δεν είναι συνδεδεμένο το ένα με το άλλο. Για το θέμα της τηλεοπτικής σύνδεσης υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες. Είναι ανάγκη να γίνει νέα κεραία πάνω στο Τρόδος και να καλύπτει και την Πάφο και οι άνθρωποι μας είπαν ότι θα την κάμουν. Ως τον Αύγουστο θα καλυφθεί και η Πάφος και τα πάντα. Επομένως δεν υπάρχει θέμα παραμέλησης ή οτιδήποτε άλλο.

Άλλος ομιλητής; Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό ποια ήταν η θέση μας όσον αφορά την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας. Αλλά ανεξάρτητα από αυτό είναι και η δική μας η θέση ότι αυτό το πρόβλημα πρέπει να λυθεί για να εξυπηρετείται ολόκληρος ο πληθυσμός σωστά με τον ίδιο τρόπο και πάνω στις ίδιες βάσεις. Είναι γεγονός ότι και όταν την περασμένη βδομάδα ήλθεν ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών η ΣΥΤΑ έδωσε πληροφορίες ότι με βάση τεχνολογία που χρησιμοποιούν τώρα ελπίζεται ότι αυτό το θέμα θα αντιμετωπιστεί στη διάρκεια αυτού του χρόνου και κατά πάσα πιθανότητα μέχρι τον Αύγουστο-Σεπτέμβριο θα γίνει η

σύνδεση και θα λήξει το θέμα. Εμείς εκείνο που θέλουμε να υπογραμμίσουμε, όπως και όλες οι άλλες οι πλευρές, είναι όσο γίνεται πιο γρήγορα να λυθούν τα τεχνικά και άλλα προβλήματα και να εξυπηρετείται ο πληθυσμός τόσο από την ελεύθερη ραδιοφωνία όσο και από τη σύνδεση πάνω σε ίση και ορθή βάση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής; Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Απλώς για σκοπούς αποκατάστασης της αλήθειας. Στην Πάφο και τη Λάρνακα δεν είναι δυνατή η λήψη των εκπομπών του Μπαϊράκ, έτσι δεν υπάρχει αυτός ο κίνδυνος που ανέφερε ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή είναι η μη κάλυψη των επαρχιών Λάρνακας και Πάφου που είναι καθαρά τεχνικό πρόβλημα το οποίο θα λυθεί.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επανατοποθετώ το θέμα τότε και μένω απλώς στην ανάγκη την οποία ανέφερα. Αίρω τα θέματα τα οποία είχα πει, επομένως αποκαθιστώ την πραγματικότητα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το τελευταίο θέμα είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η υιοθέτηση υπεύθυνης, προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στη μέση εκπαίδευση με ειδικά εκπαιδευμένους καθηγητές σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και για πρόληψη των κινδύνων που υπάρχουν σήμερα». Θέμα εγγραφέν από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κυρία Ρήνα Κατσελλή στις 26.1.1989.

Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΕΙΔΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας

Το υπό αναφορά θέμα, που γράφτηκε στη Βουλή από το Μέλος της κα Ρήνα Κατσελλή τον Ιανουάριο του 1989, απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Παιδείας σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου, 5 και 12 Φεβρουαρίου και 12 Μαρτίου 1991. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού και των Παγκύπριων Συνομοσπονδιών Γονέων Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Εισάγοντας το όλο θέμα η κυρία Ρ. Κατσελλή ανέφερε πως η σεξουαλική αγωγή, όπως γίνεται σήμερα στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, κατακερματισμένη σε διάφορα μαθήματα και από καθηγητές διαφόρων ειδικοτήτων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συντονισμένη και υπεύθυνη αντιμετώπιση του θέματος από το Υπουργείο Παιδείας. Παράλληλα, οι καθηγητές αισθάνονται υπεύθυνοι να ενημερώνουν με τις προσωπικές του απόψεις ο καθένας τους μαθητές πάνω στο θέμα αυτό. Γι' αυτό, υποστήριξε η ίδια, θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα ώστε η διαπαιδαγώγηση των μαθητών πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα να γίνεται από εκπαιδευμένους και ειδικούς καθηγητές από το δημοτικό μέχρι και την τρίτη τάξη του λυκείου, ώστε οι νέοι μας να εφοδιαστούν με ένα ολοκληρωμένο φάσμα γνώσεων που θα συμβάλει στη σωστή ψυχοσεξουαλική τους ανάπτυξη και προετοιμασία για το ρόλο τους ως ενηλίκων, με στόχο μια καθόλα υγιή και ευτυχισμένη κοινωνική συμπεριφορά μέσα και έξω από την οικογένεια, καθώς και στην προστασία τους από όλους τους συνεπαγόμενους κινδύνους.

Μιλώντας στη συνέχεια πάνω στο όλο θέμα οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού ανέφεραν πως ο σύνδεσμός τους είναι ο μόνος οργανισμός στην Κύπρο που, από την ίδρυσή του το 1971, ασχολείται με το θέμα της σεξουαλικής αγωγής, θέμα για το οποίο έχει καταρτίσει και εφαρμόσει διάφορα προγράμματα διαφώτισης που απευθύνονται σε γονείς, παιδιά και νέους. Η σεξουαλική αγωγή, υποστήριξαν οι ίδιοι, στην οποία το Υπουργείο Παιδείας δε φαίνεται να δίδει ιδιαίτερη σημασία, κρίνεται αναγκαία υπό το φως των τεράστιων κοινωνικοοικονομικών αλλαγών που έχουν επέλθει στον τόπο μας τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα την απότομη επιβολή καινούργιων ιδεών και ελευθεριών που φαίνεται πως συγκρούονται με τις επικρατούσες παραδοσιακές αξίες και πιστεύω, δημιουργώντας αρκετά προβλήματα κυρίως στις μεταξύ των νέων σχέσεις που αναμφίβολα επεκτείνονται και στην ενήλική τους ζωή. Οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν την ανάγκη εισαγωγής της διδασκαλίας του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία, και μάλιστα από τη στοιχειώδη εκπαίδευση, από εκπαιδευμένα άτομα τα οποία να έχουν και την κατάλληλη προσωπικότητα. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να δημιουργηθεί ανεξάρτητη υπηρεσία στο Υπουργείο Παιδείας που θα συντονίζει, καθοδηγεί και προγραμματίζει το μάθημα αυτό.

Οι εκπρόσωποι των Παγκύπριων Συνομοσπονδιών Γονέων Στοιχειώδους και Μέσης Εκπαίδευσης υποστήριξαν την εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης και τόνισαν την ανάγκη υιοθέτησης υπεύθυνης, προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης με ειδικά εκπαιδευμένους δασκάλους-καθηγητές, σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και για πρόληψη των κινδύνων που υπάρχουν σήμερα. Υποστήριξαν επίσης όπως πριν από την εισαγωγή του μαθήματος αυτού προηγηθούν διαλέξεις για ενημέρωση των γονιών, έτσι που και η οικογένεια να συμβάλει ουσιαστικά στη σωστή διαπαιδαγώγηση των μαθητών και στον τομέα αυτό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας σχολιάζοντας το όλο θέμα δήλωσαν πως, παρόλο που η σεξουαλική αγωγή δεν έχει περιληφθεί μέχρι τώρα ως μάθημα

στα σχολικά προγράμματα, γίνονται πολλά για τη διαφώτιση των μαθητών και για τη σωστή αντίκριση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Στα πλαίσια της διδασκαλίας διαφόρων μαθημάτων, ανέφεραν οι ίδιοι, όπως είναι η Επιστήμη, η Βιολογία, η Βρεφοκομία - Παιδοκομία, καθώς και των διαλέξεων - συζητήσεων που οργανώνονται από τις σχολιατρικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες καθοδήγησης του Υπουργείου Παιδείας, γίνεται διαφώτιση των μαθητών και επίλυση των αποριών τους γύρω από το θέμα.

Στόχος του Υπουργείου Παιδείας, πρόσθεσαν οι ίδιοι, είναι η εντατικοποίηση των υπό αναφορά προσπαθειών, ώστε η διαφώτιση να καλύπτει σε βαθμό ικανοποιητικό όλα τα σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό μελετάται πρόγραμμα για την εισαγωγή του μαθήματος οικογενειακής αγωγής, μέρος του οποίου θα καλύπτει τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως όλων των θέσεων που εκφράστηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι οι γνώσεις που προσφέρονται σήμερα στους μαθητές γύρω από το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα πλαίσια ορισμένων μαθημάτων δεν καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα της διαφώτισης γύρω από τις ηθικές αρχές και αξίες που πρέπει να διέπουν τις διαπροσωπικές και σεξουαλικές σχέσεις των νέων μας. Οι σύγχρονες αντιλήψεις και τα δεδομένα του τόπου μας πάνω στο όλο θέμα δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε περιθώρια άγνοιας ή λανθασμένης πληροφόρησης των παιδιών και εφήβων πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα, ιδιαίτερα υπό το φως των σοβαρών κινδύνων υγείας που οι σεξουαλικές σχέσεις εμπεριέχουν. Από τη στιγμή που διαπιστώνεται ότι οι γονείς στις περισσότερες περιπτώσεις παρουσιάζονται διστακτικοί και απρόθυμοι να αναλάβουν την ευθύνη της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών τους, προκύπτει ότι ο ρόλος αυτός θα πρέπει να ανατεθεί σε υπεύθυνα άτομα, που δεν μπορεί να είναι άλλα από ειδικευμένους εκπαιδευτικούς κάτω από την καθοδήγηση και το συντονισμό ειδικής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η Επιτροπή αναμένει από το Υπουργείο Παιδείας να υιοθετήσει προγραμματισμένα την εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία ως ξεχωριστού μαθήματος, το οποίο να διδάσκεται από κατάλληλα εκπαιδευμένο και ικανό προσωπικό που θα είναι σε θέση να προσφέρει στους νέους μας την κατάλληλη σεξουαλική αγωγή για την ψυχοσυναισθηματική και σεξουαλική τους εξέλιξη και ωρίμανση, που είναι απαραίτητα εφόδια για να αντιμετωπίσουν σωστά και με τρόπο υγιή τις ανθρώπινες σχέσεις, την οικογενειακή ζωή και την κοινωνία ως σύνολο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα τα παιδιά μας όλων των ηλικιών βομβαρδίζονται κατά κόρον από τα οπτικοακουστικά μέσα μαζικής επικοινωνίας, ραδιόφωνο, τηλεόραση, περιοδικά - που είναι και εικονογραφημένα-εφημερίδες, με θέματα που περιστρέφονται γύρω από το βασικό κεφάλαιο των σχέσεων των δύο φύλων. Έτσι η σιωπή γύρω από το θέμα είναι έγκλημα, ενώ σε παλαιότερες δεκαετίες με τις δομές της κοινωνίας κάτι τέτοιο μπορεί να μην είχε και σοβαρές συνέπειες. Επιπρόσθετα, σήμερα με τη θανατηφόρα ασθένεια του aids, η άγνοια σε αυτό το θέμα μπορεί να έχει

τραγική κατάληξη σε πολλές περιπτώσεις. Πέρα όμως από αυτά, η υιοθέτηση προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης είναι βάση για μια υγιή οικογένεια και κατ' επέκταση υγιή κοινωνία.

Λυπούμαι να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, πως μέχρι σήμερα το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, δεν αντιμετωπίζει το θέμα τούτο με ανοικτό και σύγχρονο πνεύμα. Αν το έκανε, δε θα χρειαζόταν να εγγράψουμε θέμα στη Βουλή. Μας ειπώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας ότι κάτι διδάσκεται στο μάθημα της βιολογίας, που στις δυο βασικές τελευταίες τάξεις του λυκείου είναι μάθημα προαιρετικό, κυρίως για όσα παιδιά θέλουν να σπουδάσουν ιατρική ή σχετικούς άλλους τομείς. Και δυστυχώς το Υπουργείο μέχρι σήμερα έχει την εντύπωση πως δίνοντας στους μαθητές βιολογικές και ανατομικές πληροφορίες ξεμπερδεύει, ενώ η γνώση της βιολογικής αναπαραγωγής είναι μόνο μια πτυχή από τις πολλές.

Βασικές πλευρές, όπως η ψυχοσυναισθηματική ωρίμανση των νέων στο θέμα των ερωτικών σχέσεων των ανθρώπων σχεδόν αγνοείται. Για να μην αναφερθώ στην ανάγκη σε βάθος ενημέρωσης των νέων στον ισοκαταμερισμό των ρόλων μέσα στην οικογένεια που πρέπει να εμπεδωθεί σήμερα και άλλα πολλά. Παράλληλα, η έλλειψη καθορισμένου προγράμματος, υπεύθυνα, δίνει την ευκαιρία σε κάθε καθηγητή ή καθηγήτρια να θίγει στους μαθητές το θέμα κατά βούληση. Και οι καθηγητές, κύριε Πρόεδρε, είναι άνθρωποι και είναι φυσικό να έχουν μεταξύ τους πολλές φορές εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις. Έτσι η σύγχυση των μαθητών με όλες τις καταστρεπτικές συνέπειες ολοκληρώνεται.

Κατακερματισμένη, χωρίς συγκεκριμένη αντιμετώπιση και βασική ύλη που να εναρμονίζεται με τα σημερινά δεδομένα του τόπου, η παιδεία επιτρέπει στους μαθητές μας να αφήνονται αβοήθητοι και το μόνο που ακούμε να λέγεται συνήθως για τους νέους μας σήμερα είναι πως «έχουν χάσει την αντροπή» ή ότι η διαγωγή τους είναι αχαρακτήριστη. Ενώ οι νέοι σήμερα προβληματίζονται και ψάχνουν μέσα σε δύσκολα κοινωνικά δεδομένα να βρουν το δρόμο τους μέσα στον κυκεώνα της σημερινής μας κοινωνίας.

Από την άλλη, η συντριπτική πλειοψηφία των γονιών δεν είναι ικανή να βοηθήσει τα ίδια τα παιδιά της, γιατί οι περισσότεροι γονείς είναι δέσμοι των απαγορεύσεων και των ταμπού της δικής τους εποχής, μιας εποχής που η δομή της πατριαρχικής οικογένειας ήταν λειτουργική, δηλαδή λειτουργούσε και ήταν δραστική, πράγμα που σήμερα δε συμβαίνει. Σήμερα, πόσοι γονείς γνωρίζουν το βαθύ νόημα του νόμου περί γονεϊκής μέριμνας που ψήφισε αυτή η Βουλή πρόσφατα, για να καταλάβουν τη διαφορετική αντιμετώπιση των σχέσεων των δύο φύλων; Και όμως, είναι σε αυτά τα καινούργια πλαίσια που οι νέοι μας θα στηρίξουν τις σχέσεις τους, την αυριανή τους οικογένεια και την κοινωνία.

Για τούτο, πριν να είναι αργά, χωρίς σεμνοτυφίες, το Υπουργείο πρέπει να ορίσει ειδικούς καθηγητές τους οποίους θα εκπαιδεύσει κατάλληλα, για να χειρίζονται υπεύθυνα το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, σε μια αδιάσπαστη συνέχεια, από το δημοτικό μέχρι και την τρίτη λυκείου. Και αυτό για να ξέρει ο νέος ότι από αυτούς ειδικά τους εκπαιδευμένους καθηγητές θα πάρει απάντηση στα καυτά προβλήματα που τον απασχολούν και όχι από το φιλόλογο ή τον καθηγητή των θρησκευτικών ή τον γυμναστή ή την καθηγήτρια των οικοκυρικών. Παράλληλα και οι γονείς θα διευκολύνονται, όταν χρειάζονται κάτι, και θα παίρνουν από αυτούς καθοδήγηση, για να βοηθούν και αυτοί όσο μπορούν.

Είναι αδιανόητο σήμερα το Υπουργείο να βλέπει την αναγκαιότητα να κάνει σεμινάρια εντατικά για να μετεκπαιδεύονται οι φιλόλογοι πώς να διδάσκουν τη

λογοτεχνία, οι μαθηματικοί πώς να διδάσκουν τα μαθηματικά κ.ο.κ. και στο κείμενο αυτό πρόβλημα να μην προχωρεί ούτε σε υποτυπώδη σχέδια διδασκαλίας ή μετεκπαίδευσης καθηγητών.

Εμείς στη Βουλή επισημαίνουμε την παράλειψη και το Υπουργείο πρέπει να μελετήσει το θέμα και να πάρει κατάλληλα μέτρα.

Οι ώρες που χρειάζονται στο θέμα αυτό δεν είναι πολλές και αν γίνει σε μια αδιάσπαστη συνέχεια, δε θα χρειάζονται πολλές ώρες μέσα στο πρόγραμμα της όλης διδακτέας ύλης και έτσι τα προβλήματα δε θα είναι αζεπέραστα.

Ελπίζουμε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι η Έκθεση όσο και η σημερινή συζήτηση θα παραπεμφθούν στο Υπουργείο Παιδείας για να ληφθούν όσο το δυνατό πιο γρήγορα τα κατάλληλα μέτρα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να συγχαρώ τη γραμματεία για τη σύνταξη της εξαιρετικής και ολοκληρωμένης πραγματικά Έκθεσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Αφού δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, δέχομαι την εισήγηση της κυρίας Κατσελλή να αποσταλεί η Έκθεση μαζί με τη σχετική ομιλία στο Υπουργείο Παιδείας, ώστε να φροντίσει να δημιουργηθεί κάποια κίνηση γύρω από το μεγάλο αυτό θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης της νεολαίας.

Με το θέμα αυτό έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 1.13 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Γαλανός Αλέξης
Γεωργίου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θάλης
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας

Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Στυλιανού Πέτρος
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσστόμου Άριστος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το θέμα «Το μέλλον της χαρουποκαλλιέργειας στην Κύπρο και η ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων για την επιβιώσή της» οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Χρυσοστόμου, Ν. Ηλία, Ρ. Κατσελλή, Α. Παπαρές, Γ. Ομήρου, Π. Στυλιανού, Γ. Παπαδόπουλος, Α. Γεωργίου, Ι. Κατσουνωτός, Κ. Τσιέττης και Μ. Πουμπουρής) και έγκριση αυτής.
- 2) Έκθεση για το θέμα «Τα απροστάτευτα παιδιά, οι θετοί γονείς και τα προβλήματα που τους απασχολούν» οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Χρυσοστόμου, Α. Παπαρές, Α. Φάντης, Ι. Κατσουνωτός, Π. Στυλιανού, Α. Γεωργίου, Στ. Μανδριώτης, Ν. Μουσιούττας) και έγκριση αυτής.
- 3) Έκθεση για το θέμα «Η αναγκαιότητα της επίσπευσης δημιουργίας εργατικών αναπαυτηρίων για την ανάπαυση των εργατών και των οικογενειών τους και της οικονομικής συμβολής του κράτους στην ανέγερσή τους», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα [Π. Στυλιανού, Α. Παπαρές, Στ. Μανδριώτης, Ι. Κατσουνωτός, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Παναγιώτου, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και έγκριση αυτής.
- 4) (α) Έκθεση για το θέμα «Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία στην περιοχή Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους» και (β) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη ανέγερσης εργατικών κατοικιών με χαμηλό κόστος ως ένα μέτρο αντιμετώπισης του στεγατικού προβλήματος των εργαζομένων», οι αγορεύσεις που έγιναν (Στ. Μανδριώτης, Κ. Τσιέττης, Α. Παπαρές, Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Ι. Κατσουνωτός, Α. Φάντης και Ν. Ηλία) και έγκριση αυτών.
- 5) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η αδικαιολόγητη δυσμενής διάκριση σε βάρος των κατοίκων των επαρχιών Λάρνακας, ελεύθερης Αμμοχώστου και Πάφου που προκύπτει από την απόφαση της κυβέρνησης και του ΡΙΚ να υλοποιήσουν κατ' αρχήν την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας μόνο για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού και να αναβάλουν σε μεταγενέστερο στάδιο τη σύνδεση των υπόλοιπων επαρχιών» και (2) «Η μη ταυτόχρονη σύνδεση της ελληνικής τηλεόρασης και με την επαρχία Πάφου, η προβλεπόμενη καθυστέρηση στην κάλυψη της Πάφου και η ανάγκη λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για την άρση της απαράδεκτης αυτής διάκρισης», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στα θέματα (Γ. Ομήρου, Π. Στυλιανού, Γ. Παπαδόπουλος και Χρ. Κουρτελλάρης) και έγκριση αυτής.
- 6) Έκθεση για το θέμα «Η υιοθέτηση υπεύθυνης, προγραμματισμένης και ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στη μέση εκπαίδευση με ειδικά εκπαιδευμένους καθηγητές σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα και για την πρόληψη των κινδύνων που υπάρχουν», η αγόρευση του αξ. μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή πάνω στο θέμα και έγκριση αυτής.

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 21ης Μαρτίου 1991

(Ώρα έναρξης: 5. μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προ ημερήσιας διάταξης ύστερα από απόφαση όλων των κομμάτων θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο θέματα. Το ένα θέμα είναι των επαναπατρισθέντων εκπαιδευτικών, η απόφαση όλων των πολιτικών πλευρών της Βουλής είναι να κληθεί η κυβέρνηση, ώστε σε συνεργασία με την Ελληνική Κυβέρνηση να υιοθετήσουν μέτρα για τη λύση των προβλημάτων που υπάρχουν από τη μακρά απασχόληση στην Ελλάδα των εκπαιδευτικών αυτών και μετά την επάνοδό τους στην Κύπρο, ούτως ώστε να μη βρίσκονται σε δυσμενέστερη μοίρα.

Το δεύτερο θέμα είναι τα αγροτικά ταξί, για το οποίο αναφέρω και πάλι ότι όλες οι πολιτικές πλευρές της Βουλής έχουν εξετάσει επανειλημμένα το θέμα και έχουν βρει ότι πράγματι το αίτημα των ιδιοκτητών αγροτικών ταξί για να έχουν αδασμαλόγητα αυτοκίνητα, όπως έχουν και τα αστικά ταξί, είναι απόλυτα δικαιολογημένο. Όπως είναι γνωστό, παραπέμφθηκε το θέμα σε Επιτροπή, υπήρξε η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, η οποία περιέπλεξε το όλο θέμα και επομένως βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εμπλοκή λόγω της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα ότι δηλαδή η Βουλή δεν ήταν σε θέση να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Βεβαίως, παραμένει η πολιτική απόφαση του Σώματος που θεωρεί ότι το αίτημα είναι δικαιολογημένο και θα προβούμε στα δέοντα μέτρα και προς την κυβέρνηση και προς όλες τις αρμόδιες καταστάσεις για να δικαιωθεί αυτό το αίτημα των ιδιοκτητών αγροτικών ταξί.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι επί αυτού του θέματος, διότι είναι δήλωση εκ μέρους όλων.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, νομίζω ότι θα ήταν ορθό το θέμα να το εξετάσει και η Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήδη παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Νομικών.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα των αδασμαλόγητων για τα αγροτικά ταξί το μελετούμε από καιρό σε συνδυασμό με το ίδιο πρόβλημα σχετικά με τα «Ζ» και είναι ακριβώς το ίδιο θέμα και μέσα σ' αυτό εντάσσεται και αυτή η κατηγορία και εφόσον θα έρθει ενώπιον της Επιτροπής Νομικών θα τα δούμε παράλληλα, διότι είναι ακριβώς το ίδιο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην μπορούμε σε συζήτηση του θέματος, διότι αυτή είναι μια δήλωση προημερήσιας διάταξης και φοβούμαι ότι αν ανοίξουμε το διάλογο, ...

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, για θέμα τάξης και αρχής. Το θέμα αυτό της ορθότητας και της σκοπιμότητας της απόφασης της κυβέρνησης για τη διαφοροποίηση μεταξύ αστικού και αγροτικού ταξί ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά μπαίνουμε στην ουσία.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι, δε θα κάμω ομιλία, κύριε Πρόεδρε.

Το έχουμε εγγράψει από τις 16 Μαρτίου 1989 μαζί με τον κ. Ερωτοκρίτου και εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος. Σήμερα έχω καταθέσει πρόταση νόμου, για να επέλθει ισότητα όσον αφορά αυτό το θέμα και αυτά τα αναφέρω, διότι όπως ο Πρόεδρος ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, είσαστε εκτός τάξεως. Εσείς λέτε ότι καταθέσατε τώρα πρόταση νόμου. Εγώ σας λέω ότι το Σώμα των αρχηγών και εκπροσώπων κομμάτων ομόφωνα αποφάσισε επί αυτού του θέματος,, το παρέπεμψε στην αρμόδια Επιτροπή με εντολή να γίνει αποδεκτό το αίτημα των αγροτικών ταξί και επενέβη ο Γενικός Εισαγγελέας ο οποίος περιέπλεξε το θέμα. Τι μιλάμε τώρα για επιμέρους θέματα, όταν υπήρξε ομόφωνη απόφαση;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας θέση είναι ότι το θέμα αυτό πρέπει να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών, για να εξετάσει όλες τις πτυχές αυτού του δικαιολογημένου αιτήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που ενδιέφερε σήμερα, κύριοι, είναι να ακουστεί ότι η πολιτική απόφαση αυτού του Σώματος είναι υπέρ του να παραχωρούνται αδασμαλόγητα αυτοκίνητα στους ιδιοκτήτες αγροτικών ταξί. Τα υπόλοιπα θα τα μελετήσει το αρμόδιο Σώμα.

Παρακαλώ να γίνει πρώτα Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, διότι υπάρχει ειδικός λόγος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο Κυρωτικός της Ευρωπαϊκής Σύμβασης επί της Γενικής Ισοτιμίας των Περιόδων Πανεπιστημιακών Σπουδών Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό το νομοσχέδιο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί ως επείγον και να συζητηθεί στην παρούσα συνεδρία.

Ορίστε, κύριε Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μα η εισήγηση να κηρυχθεί επείγον, αντιλαμβάνομαι ότι είναι για ένα νομοσχέδιο το οποίο χρειάζεται πάρα πολλή μελέτη, πριν να τοπο-

θετηθούν τα κόμματα και δεν μπορώ να δω πώς μπορεί να τοποθετηθεί αυτό το Σώμα πάνω στη δημιουργία 114 θέσεων επειγόντως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή ήταν η απόφαση των εκπροσώπων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων σε ειδική συνεδρία σήμερα το πρωί. Επομένως, εγώ είμαι υποχρεωμένος να το θέσω ενώπιον του Σώματος. Αν υπάρχει διαφορετική άποψη, βεβαίως το αρμόδιο Σώμα είναι η ίδια η Βουλή.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Πάντως η εισήγησή μου είναι ότι δεν μπορεί αυτό το νομοθέτημα να αποτελέσει αντικείμενο επείγουσας μελέτης, διότι είναι αρκετά σοβαρό, ιδρύει ένα καινούργιο θεσμό, δημιουργεί 114 θέσεις. Για όνομα του Θεού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσας.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κ. Ιεροδιακόνου, παρόλο ότι παρευρισκόμενοι στην πρωινή συνεδρία των αρχηγών των κομμάτων. Νομίζω οι προεκτάσεις του νομοσχεδίου, όπως τώρα το αντιλαμβανόμαστε, είναι πολύ μεγάλες και είναι σωστό και σκόπιμο να παραπεμφθεί σε αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, για να επανέλθει στην ερχόμενη συνεδρία της Βουλής για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τις θέσεις μου τις είχα αναπτύξει και στη συνάντηση των αρχηγών των κομμάτων προ ολίγου. Είναι πολύ σοβαρό νομοσχέδιο και κανένας από τους συναδέλφους Βουλευτές δεν έχει υπόψη του αυτό το θέμα και τις προεκτάσεις αυτού του θέματος. Πιστεύω ότι υπάρχει ακόμα μια βδομάδα για να εξεταστεί, ώστε να εγκρίνει αυτές τις θέσεις η Βουλή στην επόμενη συνεδρία. Επομένως θα είναι αδιανόητο τέτοιο σοβαρό νομοσχέδιο με 114 νέες θέσεις να μην περάσει από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και να κληθούν οι αρμόδιοι να αναπτύξουν τις θέσεις τους. Εμείς είμαστε έτοιμοι να το εξετάσουμε και να το δούμε στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του θέματος αντιλαμβανόμαι θα μιλήσει και ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών. Εκείνο που θέλω να αναφέρω είναι ότι συζητήθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών, υπό την έννοια μάλιστα του επείγοντος, για να προωθηθεί η φορολογία που ψήφισε η Βουλή. Όμως εφόσον υπάρχουν αντιρρήσεις, είναι λογικό να το αφήσουμε για να επανεξεταστεί και να εξεταστούν και οι αντιρρήσεις που διατυπώθηκαν σήμερα το απόγευμα στους διαδρόμους της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής και μετά ο κ. Κωνσταντίνου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή συμμετείχα στην Επιτροπή Οικονομικών, θέλω να υπενθυμίσω ότι όταν κατατέθηκε αυτό το νομοσχέδιο από μέρους της κυβέρνησης, όταν ανακοινώθηκε, έγινε κριτική στην κυβέρνηση, γιατί άργησε να καταθέσει αυτό το νομοσχέδιο το οποίο απορρέει από το νόμο προστιθέμενης αξίας που τον έχουμε ψηφίσει τον περασμένο Δεκέμβριο. Δε διαφωνούμε να αναβληθεί, όμως από τη στιγμή που υπάρχει έστω και από μια πλευρά η πρόταση να αναβληθεί, εμείς δεν έχουμε λόγο να μη συμφωνήσουμε να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών έχει εξετάσει το νομοσχέδιο. Όλες οι πλευρές ομόφωνα ενέκριναν τη δημιουργία των θέσεων αυτών και μάλιστα όλες οι πλευρές συμφώνησαν να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί σήμερα. Όμως είναι δικαίωμα οποιωνδήποτε πλευρών να αλλάξουν γνώμη. Και κατά συνέπεια εφόσον υπάρχει παράκληση για να μείνει για αργότερα, δεν υπάρχει ένσταση να παραμείνει για αργότερα. Τώρα πότε θα είναι δυνατό να το διερευνήσει σε βάθος η Επιτροπή; Αν φυσικά υπάρξει η δυνατότητα να ερευνηθεί, καλώς. Αν δεν υπάρχει η δυνατότητα και η άποψη της πλειοψηφίας είναι να μην ψηφιστεί, υπάρχει και η νέα Βουλή να το εξετάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Ανώτερου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Α', Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Βοηθού Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

- 11) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού 1991.
- 12) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κιτίου του 1991.
- 13) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορμήδειας του 1991.
- 14) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών του 1991.
- 15) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Βελτιώσεως Λειβαδιών του 1991.
- 16) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού του 1991.
- 17) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοτύμπου του 1991.
- 18) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Καλαβασού του 1991.
- 19) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Βελτιώσεως Κόρνου του 1991.
- 20) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου του 1991.
- 21) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορόκλινης του 1991.
- 22) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 23) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κ.Ο.Τ. δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για τα έτη 1988/89.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς τον Κ.Ο.Α. σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 15 του 1990).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου

26) Ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27) Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και γι' αυτή την πρόταση νόμου υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγουσα και να εξεταστεί σήμερα.

Υπάρχει ένσταση όπως κηρυχθεί επείγουσα και εξεταστεί σήμερα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, κηρύσσεται επείγουσα και θα εξεταστεί σήμερα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28) Ο περί Σχολικών Βοηθών ('Οροι Εργασίας και Μισθοδοσίας) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30) Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31) Ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32) Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από κ. Α. Γαλανό, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

33) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Μαθηκολώνη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

34) Ο περί των Προϋποθέσεων για την Οικιστική Ανάπτυξη στην Ύπαιθρο Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Μαθηκολώνη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας και τον κ. Π. Στυλιανού, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Υπενθυμίζω ότι η Βουλή ζήτησε από την κυβέρνηση να μην υποβάλλει πλέον

νομοσχέδια, διότι δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια. Αν όμως πρόκειται να έχουμε σωρείαν προτάσεων νόμου, φοβούμαι ότι θα βρεθούμε και πάλι στην ίδια μοίρα.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του τελευταίου σχολίου το οποίο εκάμετε. Όταν στέλλουμε τέτοια μηνύματα στην Εκτελεστική Εξουσία και μάλιστα στέλλουμε νέα μηνύματα σήμερα ότι αν εμμένει στην κατάθεσή τους θα προχωρήσουμε συνοπτικά στην απόρριψη αυτών των Κανονισμών και άλλων νομοθετημάτων, διότι δεν μπορούμε να τα διεξέλθουμε στις λίγες μέρες που έμειναν, διερωτώμαι πώς εμείς οι ίδιοι θα είμαστε πειστικοί μπροστά στον κυπριακό λαό, όταν βομβαρδίζουμε οι ίδιοι τη Βουλή με προτάσεις νόμου εν γνώσει μας ότι είναι αδύνατο να συζητηθούν πριν τη διάλυση της Βουλής. Ειλικρινά διερωτώμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό το ερώτημα το έθεσα πρώτος, κύριε Παπαπέτρου. Επομένως, συμφωνώ με τις απορίες σας, διότι πράγματι εφόσον δεν πρόκειται να εξεταστούν, πολύ φοβούμαι ότι είναι άνευ περιεχομένου. Θα τα εξετάσει η επόμενη Βουλή, αν τα εξετάσει και αν υπάρχουν Βουλευτές που θα τα υιοθετήσουν στην επόμενη Βουλή.

Ορίστε, ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τα παίρνουμε όλα μάζα χωρίς να κάμνουμε διευκρινίσεις, υπάρχουν ορισμένες προτάσεις νόμου οι οποίες συζητήθηκαν, είναι σχεδόν εγκριμένες και γι' αυτό κατατέθηκαν οι προτάσεις νόμου, για να περάσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε μιλώ για εκείνες που κατατέθηκαν εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, διότι για να τις καταθέσουν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, έχετε δίκαιο ότι έκαναν το λογαριασμό τους.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Το λέω αυτό για να μην υπάρξει παρεξήγηση ότι όλα είναι στο ίδιο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε μια διαφορετική τοποθέτηση. Το γεγονός ότι η σημερινή συνεδρία ή η συνεδρία της επόμενης βδομάδας είναι η τελευταία και η σημερινή είναι η προτελευταία δεν πρέπει να διαδραματίζει κανένα ρόλο στην άσκηση είτε των δικαιωμάτων των Βουλευτών είτε των δικαιωμάτων της κυβέρνησης να καταθέτουν οι μεν Βουλευτές προτάσεις νόμου η δε κυβέρνηση νομοσχέδια. Αρκεί να γίνεται απ' όλους αντιληπτό ότι για τη Βουλή αυτή ολόκληρη ως Σώμα η σημερινή συνεδρίαση και η τελευταία συνεδρίαση δε διαφέρουν ποσώς από την πρώτη συνεδρίασή της ή τη δεύτερη συνεδρίασή της του 1985. Η Βουλή πρέπει να τηρήσει κανονικά τις προτεραιότητές της και τα θέματα που μπορεί να τα μελετήσει σοβαρά και επισταμένως, να τα φέρει προς ψήφιση. Τα δε θέματα που δεν μπορεί να μελετήσει πλέον, λόγω έλλειψης χρόνου, σοβαρά και επισταμένως, να τα αφήσει να τα δει η νέα Βουλή. Αυτή είναι πιστεώω η σωστή τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν έχω ένσταση γι' αυτά που κατατέθηκαν εκ μέρους Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Όταν ένας Βουλευτής καταθέτει σήμερα πρόταση νόμου εν γνώσει του ότι δε θα εξεταστεί σ' αυτή τη σύνοδο, πού ξέρει ότι θα είναι Βουλευτής στην επόμενη σύνοδο, για να προωθήσει την πρόταση νόμου;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριοι, ασφαλώς έχει δικαίωμα ο κάθε Βουλευτής να καταθέσει αν θέλετε και στις 11 Απριλίου πρόταση νόμου, αν θέλει. Φυσικά έχει το δικαίωμα, αλλά εδώ δεν μπαίνει θέμα μόνο φόρτου εργασίας για τους Βουλευτές. Μπαίνει θέμα φόρτου εργασίας για το προσωπικό της Βουλής που δεν έχει το δικαίωμα αυτή τη στιγμή να μιλήσει από τα έδρανα και να πει πόσο βαρύ είναι το έργο του στις τελευταίες μέρες της Βουλής, διότι είναι φανερό ότι όταν σε κάθε Επιτροπή υπάρχουν 30 και 40 εκκρεμότητες πρέπει να καταλάβουμε τι σημαίνει αυτό για το προσωπικό της Βουλής. Επαναλαμβάνω όμως ότι είναι δικαίωμα κάθε Βουλευτή να καταθέτει, αν θέλει, την τελευταία μέρα πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεοντολογικά είναι όπως αναφέρθηκαν από τους συναδέλφους τα θέματα. Όμως είμαστε μάρτυρες όλοι μιας κατάστασης κάθε άλλο παρά ευχάριστης και για τη Βουλή και για την πολιτική ζωή του τόπου, όπου αυτή η Βουλή υφίσταται ένα βομβαρδισμό πιέσεων από κάθε κατεύθυνση και είναι αυτό το πνεύμα που εκφράσατε τοποθετούμενος πάνω στην έννοια της κατάθεσης προτάσεων νόμου ή νομοσχεδίων από πλευράς κυβέρνησης και η Βουλή αυτή θέλει ή πρέπει να θέλει να εξετάζει με σοβαρότητα αλλά και με υπευθυνότητα τα θέματα και είναι ένα μήνυμα που πιθανώς χρειάζεται να το δώσουμε στις τελευταίες συνεδρίες του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να μη δώσουμε συνέχεια σ' αυτό το θέμα, διότι έχουμε σωρεία νομοθετικών θεμάτων.

Ορίστε, κύριε Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, διότι θα συμφωνήσω μαζί σας, ανεξάρτητα από τη δεοντολογία, εγείρεται το θέμα για τον κάθε Βουλευτή, γιατί την τελευταία στιγμή καταθέτει πρόταση νόμου και ήταν πολύ σωστή η παρατήρησή σας ως Προεδρείου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Το πρώτο θέμα στη Νομοθετική Εργασία, κατόπιν εισήγησης και για ειδικό λόγο είναι «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΙΑΤΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»****Παρόντες:-**

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσέας Δημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 11 Μαρτίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Ιατρικού Συμβουλίου και του Κλάδου Ιατρών της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, που κρίθηκε αναγκαία, ώστε αυτός να βελτιωθεί και να συνάδει με τα σύγχρονα δεδομένα.

Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται:

- (α) Αντικαθίσταται η λέξη «πρακτήρας γιατρός» με τη λέξη «γιατρός».
- (β) Αυξάνεται από £5 σε £20 το τέλος εγγραφής στο ιατρικό μητρώο και από 15 σεντ σε £5 το τέλος για τη χορήγηση πιστοποιητικού εγγραφής.
- (γ) Μειώνεται η περίοδος άσκησης των γιατρών για σκοπούς εγγραφής τους από 18 σε 12 μήνες.
- (δ) Καταργείται η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να απαλλάσσει σε εξαιρετικές περιπτώσεις ορισμένα πρόσωπα από την υποχρέωση να κατέχουν ορισμένα προσόντα για να μπορούν να εγγραφούν ως γιατροί.
- (ε) Καταργείται ο διαχωρισμός του επαγγέλματος σε ιατρική, χειρουργική και μαιευτική.
- (στ) Καθορίζεται ποιοι γιατροί μπορούν να αναφέρονται ως ειδικοί και να χρησιμοποιούν τον τίτλο αυτό.
- (ζ) Παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η εξουσία, ύστερα από σύσταση του Ιατρικού Συμβουλίου, να καθορίζει τον τομέα και τον τρόπο άσκησης των παραϊατρικών επαγγελμάτων.
- (η) Προβλέπεται η έκδοση από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμών για τη ρύθμιση ορισμένων θεμάτων για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής του υπό τροποποίηση νόμου.

Η Επιτροπή με βάση τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της έκρινε σκόπιμο να μην προωθήσει στο παρόν στάδιο τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αναφέρονται στο

διαχωρισμό σε ιατρική, χειρουργική και μαιευτική και στον καθορισμό των ειδικοτήτων και του τρόπου άσκησης των παραϊατρικών επαγγελματιών, θέματα τα οποία αποφάσισε να μελετήσει σε βάθος σε ευθετότερο χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή διαμόρφωσε ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μαρκιάδης.

A. ΜΑΡΚΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου επακολουθεί επιψήφιση Κανονισμών. Έχουμε ζητήσει από την κυβέρνηση να επιστεύσει τη δημοσίευση αυτού του νομοσχεδίου, ούτως ώστε να μπορούν να ψηφιστούν οι σχετικοί Κανονισμοί την επόμενη Πέμπτη. Μας έχουν όμως πληροφορήσει ότι λόγω της αργίας της 25ης Μαρτίου είναι αδύνατο να δημοσιευτεί το νομοσχέδιο έγκαιρα προ της προσεχούς Πέμπτης, ώστε να μπορέσει να γίνει δυνατή η επιψήφιση προϋπολογισμού. Γι' αυτό το λόγο θα εισηγηθώ μια τροποποίηση στο νομοσχέδιο διά της εισαγωγής ενός τελευταίου άρθρου το οποίο θα λέγει ότι ο παρών νόμος αρχίζει να ισχύει από 21ης Μαρτίου 1991, δηλαδή από σήμερα. Μ' αυτό τον τρόπο, όταν θα ψηφίζουμε τους Κανονισμούς την επόμενη Πέμπτη, θα υπάρχει εν ισχύ νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την τροπολογία;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία γίνεται δεκτή.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 9.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 10 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991», αναβλήθηκε για την επόμενη συνεδρία. Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 29 Ιανουαρίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Μαρτίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Στις συνεδριάσεις αυτές παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Ο Προϋπολογισμός αυτός, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έξοδα £20,963,000 και έσοδα £13,379,000.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για την προγραμματιζόμενη αναβάθμιση των προγραμμάτων του ιδρύματος υπό το φως των νέων αναγκών που δημιουργήσε η νέα νομοθεσία για την ελεύθερη ραδιοφωνία, καθώς επίσης για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους προτάσεις για τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί τις πιο κάτω τροπολογίες:-

- (α) Τη διαγραφή όλων των προτάσεων για δημιουργία νέων θέσεων μέχρι που να ολοκληρωθεί η μελέτη των εμπειρογνομόνων που το ίδρυμα μετεκάλυσε για να μελετήσουν τη νέα διάρθρωση του προσωπικού του ιδρύματος. Από την κατάργηση των πιο πάνω θέσεων επέρχεται μείωση των εξόδων του Προϋπολογισμού κατά £50,000.

- (ε) (β) Την περικοπή από τις πρόνοιες του υπό αναφορά Προϋπολογισμού ποσού £1,000,000 το οποίο προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς υλοποίησης σχεδίου πρόωρης αφυπνέτησης υπαλλήλων του ιδρύματος.

Προβαίνοντας η Επιτροπή στις δύο αυτές προτάσεις, έχει τη γνώμη ότι και τα δύο θέματα θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο συμπληρωματικού προϋπολογισμού αν και εφόσον προκύψουν ως συστάσεις των εμπειρογνομόνων, οι οποίοι αναμένεται να ολοκληρώσουν τη μελέτη που τους ανέθεσε το ίδρυμα ως το τέλος Ιουνίου.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ρ.Ι.Κ. ποσού £19.913,000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων, κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Αναθεώρηση Κλιμάκων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, 4, 5 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα και 6 μαζί με τον Τρίτο Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6, μαζί με τους Πρώτο Πίνακα, Δεύτερο Πίνακα και Τρίτο Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο που έχουμε έτοιμο ενώπιόν μας για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 16) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £19,500 και η διάθεση του για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο διατίθεται η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £19,500 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο έτοιμο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £49,221 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών ίδρυσης νέων θέσεων στο Τμήμα Δασών.

Κατάλογος των θέσεων αυτών αναφέρεται στο παράρτημα του Πρώτου Πίνακα του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας την πρόταση ότι η δημιουργία των θέσεων αυτών ικανοποιεί επείγουσες ανάγκες του Τμήματος Δασών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £49,221 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Οκτωβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας.

Άρθρο 3

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκριθούν;

Τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα, εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί ομόφωνα σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 18) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £1,962,000 και η διάθεσή του για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1,962,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, και 3 μαζί με τον Πίνακα, ψηφιστούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί ομόφωνα σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο έτοιμο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £1,000,000 και η διάθεσή του για την επιστροφή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών σε δικαιούχα πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1,000,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο, εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 4)
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών επίσης ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η σταδιακή αντικατάσταση των θέσεων Συντηρητή Δασών 1ης Τάξης με ισάριθμες θέσεις Συντηρητή Δασών κάτω από το Κεφάλαιο 19Α «Τμήμα Δασών».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £361,794 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης τοποθέτησης αγωγού από το Παραμάλι μέχρι την Αυδήμου, καθώς και η κάλυψη της συνεισφοράς της κυβέρνησης έναντι της δαπάνης για την εγκατάσταση των δευτερευόντων αρδευτικών δικτύων στο Παραμάλι και την Αυδήμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £361,794 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £240,810 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

- (α) Ποσό £192,648 θα διατεθεί για την κάλυψη της κυβερνητικής εισφοράς έναντι της δαπάνης για την εγκατάσταση των δευτερευόντων αρδευτικών δικτύων στο Παραμάλι και την Αυδήμου.
- (β) Ποσό £48,162 θα διατεθεί για τη δανειοδότηση από τους δανειστικούς επιτρόπους των εκτοπισθέντων κατόχων κτημάτων για κάλυψη της συνεισφοράς τους (1/5) έναντι της δαπάνης για την εγκατάσταση των δευτερευόντων αρδευτικών δικτύων στο Παραμάλι και την Αυδήμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £240,810 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1991».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούτσας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου

1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δαπανών ποσού £131,558 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση των αρδευτικών τμημάτων στο Παραμάλι (£39,294) και των αρδευτικών τμημάτων στην Αυδήμου (£92,264).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού £131,558 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας, Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ
ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1991.»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Παρών στη συνεδρίαση αυτή ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της παραχώρησης κυβερνητικής εγγύησης προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για τη σύναψη δανείου από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Κύπρου Λτδ ύψους £3,500,000 για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών διαφήμισης, ώστε να ενθαρρυνθεί το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο.

Η επικύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία και προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία άσκησης των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η υπό αναφορά κυβερνητική εγγύηση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το αμέσως επόμενο θέμα είναι «Ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΩΝ (ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ενώσεων Κοινοτήτων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η καταβολή αντιμισθίας στους κοινοτάρχες χωριών που δε βρίσκονται μέσα στα όρια δήμου ή σε απροσπέλαστη περιοχή, για τις υπηρεσίες που προσφέρουν.

Όπως είναι γνωστό, οι πιο πάνω κοινοτάρχες εισπράττουν μέχρι σήμερα διάφορα δικαιώματα με βάση ισχύοντες Νόμους ή Κανονισμούς, των οποίων όμως η είσπραξη θα καταργηθεί μετά την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου. Το ύψος της καταβλητέας αποζημίωσης προς τους εν λόγω κοινοτάρχες θα είναι ανάλογο με τον αριθμό των εκλογέων κάθε κοινότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Ερμηνεία. Άρθρο 2.
Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.
Αποζημίωση κοινοταρχών. Άρθρο 4.

Καταβολή συνεισφοράς. Άρθρο 5.

Εξουσία Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 6.

Διάταγμα Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 7.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο τούτο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Καταγραφής Μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΜΗ ΑΔΕΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991.»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που έχει κατατεθεί στο Σώμα από την ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η καταγραφή σε ειδικό μητρώο όλων των υποστατικών που παρέχουν πρόσκαιρο κατάλυμα ύπνου για τουριστικούς σκοπούς, χωρίς αυτά να έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία για τα ξενοδοχεία και τα τουριστικά καταλύματα.

Όπως αναφέρει η αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πιο πάνω πρόταση η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, μια και τα στοιχεία που δίνουν κατά καιρούς τόσο ο ΚΟΤ όσο και οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι παρουσιάζονται

διστάμενα, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η διαπίστωση του πραγματικού μεγέθους του προβλήματος.

Η υποχρεωτική καταγραφή με βάση τον προτεινόμενο νόμο όλων των μη αδειούχων καταλυμάτων, χωρίς να δημιουργεί κανένα δικαίωμα, θα παράσχει όλα τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες στους αρμοδίους αναφορικά με το μέγεθος και την έκταση του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί, ώστε να μπορέσουν να μελετηθούν πιο σωστά και ολοκληρωμένα οι τρόποι αντιμετώπισής του.

Στο μεταξύ και μέχρι να ολοκληρωθεί η καταγραφή των μη αδειούχων καταλυμάτων και να αποφασιστούν τα μέτρα για την αντιμετώπιση του θέματος η Επιτροπή, με την ευκαιρία αυτή, εκφράζει προς τις αρμόδιες αρχές την επιθυμία της όπως επιδειχθεί επιείκεια προς τους ιδιώκτες των μη αδειούχων καταλυμάτων με την αποφυγή ή αναστολή της δίωξής τους και τη μη προσαγωγή τους στο δικαστήριο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, με όλες τις πιο πάνω διευκρινίσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καταγραφή μη αδειούχων καταλυμάτων. Άρθρο 3.

Αίτηση για καταγραφή. Άρθρο 4.

Τύπος και τέλη αίτησης για καταγραφή. Άρθρο 5.

Μητρώο εγγραφής. Άρθρο 6.

Περιοριστικές διατάξεις. Άρθρο 7.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 8.

Έκταση. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Καταγραφής Μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το αμέσως επόμενο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Τουριστικών Επαγγελμαμάτων και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Άριστος Χρυσοστόμου
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Ανδρέας Γεωργίου
 Νίκος Φλουρέντζος
 Νεόφυτος Ηλία
 Γιαννάκης Ομήρου
 Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1991.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα τουριστικά επαγγέλματα και σωματεία, ώστε να μπορεί να χορηγείται άδεια ξεναγού σε αλλοδαπούς οι οποίοι είναι σύζυγοι Κυπρίων πολιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει ήδη ασχοληθεί με το θέμα αυτό με αφορμή αίτημα που της υποβλήθηκε από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξεναγών, καθώς και από ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς ξεναγούς παντρεμένους με Κυπρίους πολίτες.

Συγκεκριμένα, ζητείται να τροποποιηθεί η σχετική νομοθεσία, έτσι που να δικαιούνται άδεια ξεναγού οι αλλοδαποί σύζυγοι πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στους οποίους μέχρι το Δεκέμβριο του 1990 παρεχόταν άδεια από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ παρά το γεγονός ότι οι ίδιοι δεν ήταν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως απαιτείται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη την πιο πάνω θέση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξεναγών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί, ώστε το δικαίωμα για παροχή άδειας ξεναγού να περιοριστεί σ' εκείνους μόνο τους αλλοδαπούς που είναι σύζυγοι Κυπρίων πολιτών και στους οποίους εχορηγείτο μέχρι το Δεκέμβριο του 1990 άδεια ξεναγού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα, εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Παροχής Επιδόματος τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΤΕΚΝΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Στέλιος Μανδριώτης, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Αυγερινός Παπαρές

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τις απόψεις τους εξέφρασαν επίσης και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την παροχή επιδόματος τέκνου με στόχο τη βελτίωση της προστασίας που παρέχεται στις πολύτεκνες οικογένειες.

Ιδιαίτερα με τις τροποποιήσεις που προτείνονται -

- (α) Διευρύνεται ο όρος «εξαρτώμενο τέκνο», έτσι που να καλύπτει και όλα τα τέκνα που τυγχάνουν τακτικής εκπαίδευσης, είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό, ανεξάρτητα από το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο φοιτούν.

(β) Επεκτείνεται η χορήγηση επιδόματος τέκνου σε όλα τα εξαρτώμενα τέκνα των πολύτεκνων οικογενειών και το επίδομα αυτό εξακολουθεί να καταβάλλεται για τὰ τα εξαρτώμενα τέκνα της δικαιούχου οικογένειας μέχρις ότου αυτή παύσει να έχει και ένα εξαρτώμενο τέκνο.

(γ) Αυξάνεται το επίδομα τέκνου από £7 σε £20 για κάθε τέκνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη τόσο τις απόψεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και εκείνες των εκπροσώπων της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων, συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, χαιρετίζοντας συνάμα την ενέργεια αυτή της κυβέρνησης να αυξήσει τόσο το επίδομα τέκνου προς τις πολύτεκνες οικογένειες όσο και την πρόνοιά της να καλύψει όλα τα τέκνα των οικογενειών αυτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Ήθελα να παρακαλέσω το Σώμα όπως εκφράσει την επιθυμία, αυτό το νομοσχέδιο να τεθεί σύντομα σε εφαρμογή, διότι όπως κατατέθηκε μένει στη διάθεση της κυβέρνησης, του Υπουργικού Συμβουλίου να το βάλει σε εφαρμογή. Γι' αυτό η παράκληση είναι αυτό να μπει στην πράξη το συντομότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου και εγώ, κύριε Πρόεδρε. Να χαιρετίσουμε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που είναι ουσιαστικές και γενναιόδωρες, αλλά να τονίσουμε πως παράλληλα εκκρεμεί το αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων για προώθηση του θέματος των στεγαστικών επιδοτήσεων, ιδιαίτερα στις επείγουσες περιπτώσεις που τις είδε η Εκτελεστική Εξουσία η οποία τις χειρίζεται αλλά ετεροχρονίζονται. Θα πρέπει να τονίσουμε πως ακόμα εκκρεμούν και μερικά άλλα θέματα, όπως είναι το θέμα του μικρού λεωφορείου, αναφορικά με τον αριθμό θέσεων που πρέπει να διαλαμβάνει τούτο, και αναφορικά με τον αριθμό των εξαρτωμένων που πρέπει να καλύψει αναφορικά με τους πολύτεκνους, όπως ακριβώς και πάλι η Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων τα έχει θέσει ενώπιον της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Ευχαριστώ, και να πούμε πως σύντομα πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία να θέσει, όπως είπε ο συνάδελφος κ. Μανδριώτης, το νομοσχέδιο σε εφαρμογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός και ο μετά κ. Ζαχαριάδης.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα, η τάξη των πολυτέκνων έχει κερδίσει δύο σημαντικά ωφελήματα. Και αυτό προοιωνίζει την επίλυση και των άλλων εκκρεμούντων προβλημάτων τους. Το πρώτο είναι η εξασφάλιση μικρού λεωφορείου για πολύτεκνες οικογένειες που έχουν πάνω από πέντε εξαρτώμενα

παιδιά και το δεύτερο είναι η αύξηση του επιδόματος τέκνου το οποίο συζητούμε σήμερα.

Η τροποποίηση του παρόντος Νόμου είναι μεγάλης πρακτικής σημασίας, γιατί από τη μια ξεκαθαρίζει τι είναι το εξαρτώμενο τέκνο και από την άλλη αυξάνει το επίδομα από τις επτά λίρες το μήνα στις είκοσι λίρες. Στο μεταξύ μέσα στην ίδια την Έκθεση αλλά και στο νομοσχέδιο βλέπω μια παράλειψη, γιατί στον όρο «εξαρτώμενο τέκνο» δεν περιλαμβάνονται τα ανάπηρα ή τα καθυστερημένα παιδιά ανεξάρτητα από ηλικία, κάτι που πρέπει να περιληφθεί μέσα στον όρο «εξαρτώμενο τέκνο».

Το άλλο που ήθελα να τονίσω είναι αυτό που επισήμανε και ο συνάδελφος Στέλιος Μανδριώτης, ότι δηλαδή η έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου επαφίεται στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα το ανακοινώσει αργότερα με διάταγμα που θα δημοσιευτεί στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας. Η παράκληση θα ήταν η κυβέρνηση να μη συναρτήσει αυτό το θέμα με την καταψήφιση της φορολογίας που μας έφερε την περασμένη βδομάδα πάνω στα τσιγάρα και πάνω στα ήδη πολυτελείας, αλλά να προχωρήσει στη δημοσίευση αυτού του νομοσχεδίου, για να έχει και πραγματικό αντίκρισμα το επίδομα το οποίο τώρα παραχωρούμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και ως πολύτεκνος ο ίδιος αλλά και ως Δημοκρατικός Συναγερμός, χαιρετίζουμε την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού. Και συμφωνούμε απόλυτα με την εισήγηση του συνάδελφου κ. Μανδριώτη όπως γίνει παράκληση στην κυβέρνηση να γίνει η εφαρμογή του νόμου όσο το δυνατό νωρίτερα. Αν είναι δυνατό άμεση εφαρμογή του νόμου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σαν ένας από τους πολύτεκνους Βουλευτές χαιρετίζω αυτό το νομοσχέδιο και πιστεύω ότι όλες οι απαιτήσεις των πολυτέκνων θα πρέπει να γίνουν σεβαστές και να νομοθετηθούν, γιατί αν θέλουμε να επιβιώσει το ελληνικό στοιχείο σ' αυτό τον τόπο, θα πρέπει να ενθαρρύνουμε όλους εκείνους τους πολύτεκνους να συνεχίσουν να πληθαίνουν το γένος μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Τέννου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 30 που είναι «Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1990». Είναι πρόταση νόμου και καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΠΩΛΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Μακρίδης

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Πάυλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουνίου και 23 Οκτωβρίου 1990 και στις 8 Ιανουαρίου και 5 Φεβρουαρίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Μεταπωλητών Αυτοκινήτων.

Σκοπός της πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. Α. Γεωργίου και Ο. Δημητρίου, είναι η νομοθετική ρύθμιση του επαγγέλματος του μεταπωλητή αυτοκινήτων.

Ειδικότερα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου:

- (α) Προβλέπεται η ίδρυση Συμβουλίου Εγγραφής Μεταπωλητών Οχημάτων, το οχημάτων.
- (β) Καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα για την εγγραφή ενός προσώπου εταπωλητές ως μεταπωλητή οχημάτων.
- (γ) Προβλέπεται ότι μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του νόμου απαγορεύεται η άσκηση του επαγγέλματος του μεταπωλητή οχημάτων από πρόσωπα που δεν είναι εγγεγραμμένα και δεν κατέχουν ισχύουσα άδεια.
- (δ) Προνοείται ότι ο μεταπωλητής οχημάτων υποχρεούται να συνολογήσει ασφαλιστική σύμβαση για ασφαλιστική κάλυψή του για το ποσό των £20,000 σε περίπτωση αστικής απαιτήσεως εναντίον του.
- (ε) Προβλέπονται αδικήματα και ποινές σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νόμου.
- (στ) Προβλέπεται η έκδοση Κανονισμών για ορισμένα θέματα που χρειάζονται καθορισμό σε σχέση με τις πρόνοιες του νόμου αυτού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Υπουργείο της δε θεωρεί σκόπιμη την προώθηση νομοθεσίας για την κατοχύρωση ενός επαγγέλματος με την επιβολή περιορισμών στην ελεύθερη άσκηση του, γιατί αυτό αντίκειται στο πνεύμα της προώθησης και διατήρησης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού που είναι ο κύριος στόχος της περί προστασίας του ανταγωνισμού νομοθεσίας. Στη συνέχεια η πιο πάνω εκπρόσωπος αναφέρθηκε σε επιμέρους τροποποιήσεις που το Υπουργείο θα θεωρούσε σκόπιμο να γίνουν στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου σε περίπτωση που αυτή εγκριθεί από την Επιτροπή.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι η προτεινόμενη πρόταση νόμου δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα, ενώ δεν είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου. Από νομοτεχνικής πλευράς η πιο πάνω εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκε στην Επιτροπή την αναδιατύπωση δύο άρθρων της πρότασης νόμου αναφορικά με τα προσόντα που απαιτούνται για την εγγραφή του μεταπωλητή οχημάτων και τις πειθαρχικές κυρώσεις που επιβάλλονται σ' αυτόν.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και του ΠΑΣΥΜΑ υποστήριξαν έντονα την ανάγκη για την ψήφιση της πιο πάνω πρότασης νόμου, η οποία έχει διπλό στόχο: αφ' ενός να κατοχυρώσει το επάγγελμα του μεταπωλητή αυτοκινήτων και αφ' ετέρου να προστατεύσει τον καταναλωτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί κατά πλειοψηφία με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως γίνουν οι προαναφερθείσες τροποποιήσεις και αφού αυξηθεί σε £50,000 το ποσό της ασφαλιστικής κάλυψης του μεταπωλητή.

Τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Ν. Φλουρέντζος και Ν. Ηλία διαφώνησαν με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας για τους λόγους που θα αναπτύξουν στην ολομέλεια κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ

Από τη θέση μου, αν επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα έχει τις επιφυλάξεις της για τον προτεινόμενο νόμο, για λόγους αρχής. Αν ακολουθηθεί η ίδια αρχή πάνω στην οποία στηρίζεται ο προτεινόμενος νόμος, θα πρέπει να κατοχυρωθούν όλα γενικά τα επαγγέλματα κατά τον ίδιο τρόπο. Φοβούμαστε πως κάτι τέτοιο θα επηρεάζει τα γενικότερα συμφέροντα των καταναλωτών αντί να τα προστατεύει. Φοβούμαστε επίσης πως ένας τέτοιος νόμος θα αντίκειται προς το «Νόμο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού». Η πρόνοια για ασφαλιστική κάλυψη £50,000 όπως και η πρόνοια να είναι ο μεταπωλητής, κατ' ανάγκη, απόφοιτος γυμνασίου είναι και αυτά εμπόδια και δημιουργούν διάκριση για το επάγγελμα αυτό. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα απόσχει από την ψήφιση του παρόντος νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό και θα το ψηφίσουμε διότι δεν είναι η πρώτη φορά που αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει, και μάλιστα ομόφωνα, παρόμοιο Νόμο και έχουμε το «Νόμο περί Κτηματομεσιτών» ο οποίος είχε περάσει πριν λίγα χρόνια. Ως προς το δεύτερο θέμα, για το θέμα των £50,000, πιστεύουμε ότι το ποσό αυτό όχι μόνο δεν είναι υπερβολικό αλλά πιθανόν να είναι και λίγο ακόμα έχοντας υπόψη ότι αυτοί οι άνθρωποι σ' αυτού του είδους το επάγγελμα έχουν στην κατοχή τους πολλές φορές οχήματα χιλιάδων λιρών που δεν ανήκουν σ' αυτούς, αλλά σε αθώους πολίτες και σύρονται μετά στα δικαστήρια από διάφορους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, γιατί γνωρίζουν ότι δεν τους ανήκουν αυτά. Γι' αυτό το ποσό των £50,000 πιστεύουμε ότι είναι κανονικό ποσό, αν όχι και μικρό ποσό ακόμα, καθότι πρέπει να προστατεύσουμε και τους πολίτες και τους αγοραστές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως εισηγητής μαζί με τον κ. Δημητρίου της πρότασης νόμου χαιρετίζω την ψήφισή της από την πλειοψηφία της Βουλής. Ήθελα να απαντήσω στο συνάδελφο κ. Νεόφυτο Ηλία ότι η θέσπιση προϋποθέσεων για την άσκηση ενός

επαγγέλματος δεν οδηγεί στο να καταστεί το επάγγελμα αυτό κλειστό. Αντίθετα, σκοπεύει στο να ασκείται από σωστούς ανθρώπους το επάγγελμα του μεταπωλητή αυτοκινήτων.

Είναι γνωστό ότι υπάρχουν πάρα πολλοί πειρατές και αντίθετα οι καταναλωτές από διάφορες απάτες έχουν ήδη υποφέρει, με αποτέλεσμα να υπάρχει σωρεία υποθέσεων στα δικαστήρια. Το κοινό προστατεύεται απόλυτα, γιατί ο κάθε μεταπωλητής αυτοκινήτων θα έχει υποχρέωση να παρέχει ασφαλιστική κάλυψη του ύψους των £50,000, γεγονός το οποίο θα επιτρέπει στον καταναλωτή να γνωρίζει ότι αν κάτι συμβεί το παράνομο από κάποιο μεταπωλητή, τότε θα είναι ασφαλισμένος και θα έχει εξασφαλισμένα τα χρήματά του.

Όσον αφορά το «Νόμο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού», είναι σαφής η διαβεβαίωση του Γενικού Εισαγγελέα ότι ούτε σ' αυτό το Νόμο προσκρούει ο Νόμος που ψηφίζουμε αυτή τη στιγμή αλλά ούτε και αντισυνταγματικός είναι. Γι' αυτό πιστεύω ότι εξυπηρετείται και το καταναλωτικό κοινό αλλά και θα ασκείται από σωστούς ανθρώπους, μ' αυτή την πρόταση νόμου, το επάγγελμα του μεταπωλητή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα ήθελα και εγώ, κύριε Πρόεδρε, ως εισηγητής μαζί με τον κ. Γεωργίου αυτής της πρότασης νόμου, να εξηγήσω τους λόγους για την πρόταση αυτή.

Η πρόταση νόμου που βρίσκεται σήμερα ενώπιόν μας έχει, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, διπλό στόχο και σκοπό. Αφενός να κατοχυρώσει το επάγγελμα και αφετέρου να προστατέψει τον καταναλωτή. Σίγουρα δε θα υπήρχε ο λόγος για τη δημιουργία τέτοιας νομοθεσίας αν δεν υπήρχαν οι λόγοι που το επέβαλαν. Και όπως έχουν αναφέρει και οι προηγούμενοι συνάδελφοι, τόσο ο κ. Ερωτοκρίτου όσο και ο κ. Γεωργίου, πράγματι υπήρξαν πολλές εύκαιρες που μας δόθηκαν και υπήρξαν πράγματι απάτες, ώστε έπρεπε επιτέλους να γίνει κάποια νομοθεσία. Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να ερμηνευθεί ως περιορισμός της άσκησης του επαγγέλματος από αυτούς που σήμερα το ασκούν ή από αυτούς που προτίθενται να το ασκήσουν. Απλώς τίθενται ορισμένες ασήμαντες προϋποθέσεις για άσκηση αυτού του επαγγέλματος, ενώ ουσιαστικά προκύπτει ένα τεράστιο όφελος για τον καταναλωτή και κατοχύρωση του μεταπωλητή οχημάτων.

Είναι επίσης ευρέως γνωστό, ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υπάρχουν πολλές ατέλειες και είναι πάρα πολλές φορές που σύρονται ενώπιον του δικαστηρίου αθώοι άνθρωποι που είτε εξαπατήθηκαν είτε δεν αγόρασαν τα ανάλογα αυτοκίνητα τα οποία τους είχαν πουλήσει άνθρωποι, οι οποίοι δεν είναι καν μεταπωλητές αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με το πνεύμα προώθησης και διατήρησης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, τίποτε δεν εμποδίζεται με την ενώπιόν μας πρόταση νόμου. Αντίθετα με την κρίση της νομοθεσίας αυτής είναι που τίθενται οι προϋποθέσεις για υγιή ανταγωνισμό. Σίγουρα βλέπουμε τη συνεχώς αναπτυσσόμενη τάση για προσπάθεια κατοχύρωσης των διάφορων επαγγελμάτων και πραγματικά αντιλαμβανόμαστε την κάποια δικαιολογημένη ανησυχία. Αλλά δε θα πρέπει με κανένα τρόπο να κριθεί ότι η ψήφιση της σημερινής πρότασης νόμου είναι αχρείαστη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Καθίδρυση και συγκρότηση συμβουλίου. 'Αρθρο 3.

Προσόντα που απαιτούνται για την εγγραφή. 'Αρθρο 4.

Μητρώο. 'Αρθρο 5.

Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες που ενεργούν ως μεταπωλητές οχημάτων. 'Αρθρο 6.

Παροχή άδειας σε περίπτωση θανάτου μεταπωλητή οχημάτων. 'Αρθρο 7.

Απαγορεύεται η άσκηση του επαγγέλματος του μεταπωλητή οχημάτων χωρίς εγγραφή. 'Αρθρο 8.

Αδικήματα και ποινές. 'Αρθρο 9.

Ασφαλιστική κάλυψη. 'Αρθρο 10.

Πειθαρχικές κυρώσεις. 'Αρθρο 11.

Ιεραρχική προσφυγή. 'Αρθρο 12.

'Εγγραφα και επιγραφές που χρησιμοποιούν μεταπωλητές οχημάτων. 'Αρθρο 13.

Κανονισμοί. 'Αρθρο 14.

'Εναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. 'Αρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ όλων αυτών των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 8 αποχές, τα άρθρα 1 - 15 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 8 αποχές, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Έχουμε τώρα το νομοσχέδιο που αναφέρεται ως «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Είναι το θέμα που κηρύξαμε επείγον. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κηρύχθηκε κατά τη σημερινή συνεδρία του Σώματος ως θέμα επείγουσας φύσεως.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται είναι η επαναφορά της ανώτατης λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών στα προηγούμενα επίπεδα της πριν από την τελευταία αναπροσαρμογή της που έγινε στις 22 Νοεμβρίου 1990. Η αναθεώρηση των τιμών αυτών γίνεται υπό το φως των νέων δεδομένων σε σχέση με τις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου που κατά γενική διαπίστωση έχουν διαφοροποιηθεί πλήρως σε σχέση με τα στοιχεία και δεδομένα που λήφθηκαν υπόψη την τελευταία φορά που έγινε η αναπροσαρμογή των τιμών αυτών.

Υπενθυμίζεται ότι όταν η Βουλή καθόριζε με σχετικούς Κανονισμούς τις τιμές αυτές είχε παράλληλα εξουσιοδοτήσει με σχετική νομοθεσία που ψήφισε για το σκοπό αυτό τον αρμόδιο Υπουργό να προβαίνει στην αναπροσαρμογή των τιμών αυτών νωρίτερα του εξαμήνου, όπως ίσχυε προηγούμενα, αν οι συνθήκες το επέβαλλαν. Παρόλο που η Επιτροπή συζήτησε το όλο θέμα με τον αρμόδιο

Υπουργό και ο τελευταίος δέχεται ότι έχει πράγματι διαφοροποιηθεί η βάση καθορισμού της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών, εντούτοις δεν συμφωνεί με την άμεση αναπροσαρμογή των τιμών αυτών και συντάσσεται υπέρ της αναβολής λήψης οποιασδήποτε απόφασης μέχρι που να συνεκτιμηθούν όλα τα δεδομένα σε συνάρτηση με τις ευρύτερες ανάγκες της οικονομίας και της σημερινής δημοσιονομικής κατάστασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού διαφωνώντας με την κυβερνητική αυτή προσέγγιση θεωρεί ότι η κυπριακή οικονομία που βρίσκεται κάτω από το βάρος των ευρύτερων επιπτώσεων που προκάλεσε ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο χρειάζεται άμεση ενίσχυση και ανακούφιση, γι' αυτό και επικροτεί την επαναφορά των προηγούμενων λιανικών τιμών πετρελαιοειδών που είχαν σαν βάση καθορισμού τους τις σημερινές τιμές αγοράς του αργού πετρελαίου διεθνώς.

Κατά συνεπακόλουθο τρόπο η Επιτροπή επικροτεί τους σκοπούς της υπό αναφορά πρότασης νόμου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

Όταν το μεσημέρι πήγαινα στο σπίτι μου, άκουσα από τα ραδιόφωνα την πλήρη αντίθεση του Υπουργείου Εμπορίου στον προτεινόμενο νόμο. Και μάλιστα λέχθηκε πως επρόκειτο περί θέματος που απασχόλησε την υψηλότετη ιεραρχία της κυβέρνησης.

Εκείνο το οποίο συμβαίνει εδώ είναι ότι, όπως λέχθηκε και ανακοινώθηκε επίσημα, ο νόμος αυτός που θα ψηφίσουμε θα παραπεμφθεί πίσω και στη συνέχεια θα λάβει την άγουσα προς το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, με τον ισχυρισμό ότι είναι νομοθέτημα αντισυνταγματικό, κάτι το οποίο συμβαίνει πολύ συχνά τελευταίως και τείνει να γίνει ο κανόνας των εργασιών του Σώματος τούτου επί σοβαρών θεμάτων και εφ' όλης της ύλης. Γι' αυτό το λόγο είναι καλό να λεχθούν από του βήματος τα ακόλουθα:

Το θέμα των πετρελαιοειδών είναι θέμα που αφορά ολόκληρο το λαό και η αύξηση των τιμών πλήττει ισόπεδα και εκείνους που έχουν και εκείνους που δεν έχουν χρήματα. Κατά συνέπεια είναι βάνουσο νομοθέτημα, εντάσσεται στην κατηγορία των βάνουσων νομοθετημάτων και πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, όταν νομοθετούμε αυτές τις αυξήσεις. Το Νοέμβριο που αυξήθηκε η τιμή είχε λεχθεί ότι λόγω της κρίσης στον Κόλπο -και υπήρξε κρίση- είχαν αυξηθεί οι τιμές. Και μάλιστα λέχθηκε το εξής: «Γιατί η Βουλή κάθε έξι μήνες να μπαίνει στον κόπο να επανεξετάζει τις τιμές και να μην αφηθεί ο Υπουργός του Εμπορίου να αναπροσαρμόσει την τιμή αυτή, αν σε ένα μήνα για παράδειγμα -έτσι λέχθηκε τότε- η τιμή αυτή πέσει από τα σαράντα τότε δολλάρια το βαρέλι και γίνει χαμηλότερη». Τώρα ξέρουμε πως οι τιμές είναι κάτω από τα είκοσι δολλάρια το βαρέλι. Και ο Υπουργός εγείρει τη σφοδρή του την αντίρρηση, βεβαίως όχι αυτόβουλα αλλά εκφράζοντας κυβερνητικές αποφάσεις. Και μάλιστα παρουσιάζεται και πάλι η αντισυνταγματικότητα δήθεν αυτού του νόμου η οποία όμως δε στέκει καθόλου, κύριε Πρόεδρε, για τους ακόλουθους λόγους:

Πρώτο διότι ό,τι διά Νόμου ρυθμίζεται, διά Νόμου τροποποιείται. Είναι ο

Νόμος που ρυθμίζει με ποιο τρόπο καθορίζονται οι τιμές των πετρελαιοειδών κατά συνέπεια δεν μπορεί η πηγή της νομοθεσίας που είναι η Βουλή να αδυνατεί να τροποποιήσει δικό της νομοθέτημα, δικό της δημιούργημα.

Δεύτερο δεν μπορεί να είναι αντισυνταγματικό, διότι δεν επιβαρύνεται καθόλου ο προϋπολογισμός, διότι αν υπάρχουν υπερκέρδη, τα υπερκέρδη αυτά δεν κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Συνεπώς δεν εμπίπτει στην κατηγορία των νομοθετημάτων που μειώνουν τις προσόδους και κατά συνέπεια ζημιώνουν το δημόσιο ταμείο.

Επιβάλλεται όμως οπωσδήποτε η αναπροσαρμογή αυτή να γίνει, διότι όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, είναι θέμα που θα βοηθήσει την οικονομία. Είναι πραγματικά αντιφατικό να παρουσιάζεται η κυβέρνηση να λέει ότι έχουμε οικονομική κρίση και την ίδια στιγμή να λέει να μείνουν οι τιμές ψηλά για ένα είδος το οποίο είναι τόσο μεγάλης γενικής χρησιμότητας, εφόσον χρησιμοποιείται στο γεωργικό, το βιομηχανικό και σε κάθε τομέα της κοινωνικής και της οικονομικής ζωής του τόπου. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να πάει το μήνυμα από εδώ ότι η κατάχρηση ενός δικαιώματος ποτέ δεν εδραιώνει την αξιοπιστία ή την εγκυρότητα εκείνου που καταχράται του δικαιώματος αυτού.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω ότι εκείνο που επιδιώκεται με τον τρόπο αυτό είναι να κερδίσει δύο ή τρεις μήνες η κυβέρνηση για να εξασφαλίσει, για να πάρει μερικά εκατομμύρια λίρες εις βάρος των εισοδημάτων των μισθωτών, μεταξύ των άλλων εργαζομένων, και των χαμηλόμισθων που χρησιμοποιούν το πετρέλαιο είτε οι ίδιοι άμεσα είτε έμμεσα, όταν ταξιδεύουν. Δε νομίζω όμως ότι αυτό θα ήταν καλή πολιτική και θα εδραιώνει την οφειλόμενη καλή πίστη, η οποία πρέπει να συνδέει την κυβέρνηση και τους πολίτες της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, εκείνο που πράγματι πρέπει να ξεκαθαρίσει είναι ότι αυτή η νομοθεσία δεν μπορεί να είναι αντισυνταγματική, διότι δεν έχει καμιά σχέση με έσοδα της κυβέρνησης. Εκείνο το οποίο υπάρχει και αυτό το οποίο ουσιαστικά ζητούσε η κυβέρνηση, είναι να περιμένουμε μέχρι τον Ιούνιο για αλλαγή των τιμών. Ισχυρίζεται ότι χρειάζεται αυτό το χρονικό διάστημα, για να καλύψουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών τις υποτιθέμενες ζημιές τις οποίες έχουν τώρα. Η νομοθεσία που περνούμε τώρα δε στερεί ούτε μια λίρα από την κυβέρνηση, άρα από αυτή την άποψη δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συγκρούεται με οποιαδήποτε διάταξη του συντάγματος.

Πρόσθετα, όπως λέχθηκε, πράγματι είναι ένα προϊόν μαζικής κατανάλωσης και βιομηχανικής κατανάλωσης. Θυμούμαι πριν τέσσερα -πέντε χρόνια με την προηγούμενη κυβέρνηση, όταν ήρθε και ήθελε να πάρει το πλεόνασμα από την πτώση των τιμών του αργού πετρελαίου υπό μορφή φόρου, η Βουλή σωστά τότε προχώρησε και μείωσε τις τιμές και αποδείχθηκε ότι ήταν μια ισχυρή ένεση στην οικονομία. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι και σήμερα η Βουλή πράττει το ορθό. Επίσης εκείνο το οποίο διαφάνηκε από τη μεριά της κυβέρνησης είναι ότι τον Ιούνιο δε θα ερχόταν να εισηγηθεί μείωση των τιμών, αλλά θα εισηγείτο φαίνεται πάλι κάποιας μορφής φορολογία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το συνταγματικό μέρος το αφήνω, γιατί οι νομικοί λένε ότι δεν έχει καμιά σχέση με το σύνταγμα, επομένως δεν είναι αντισυνταγματικό. Εμείς χαιρόμαστε γιατί ψηφίζεται αυτή η τροποποίηση. Θυμάστε, είμαστε το κόμμα που ήταν αντίθετο με την αύξηση των τιμών, γιατί πιστεύαμε ότι προσθέτει στην οικονομική κρίση η αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών και τώρα είχαμε καταθέσει αυτή την τροποποίηση, για να βοηθήσουμε την οικονομική κατάσταση του τόπου μας.

Επομένως εκείνο το οποίο κάνει σήμερα η Βουλή είναι να ενισχύσει την οικονομία του τόπου και όχι να την παραβιάσει. Πιθανόν τα υπερκέρδη των εταιρειών να πληγούν αλλά αυτό δεν ενδιαφέρει το ευρύτερο καταναλωτικό κοινό και επομένως εμείς θα προχωρήσουμε να ψηφίσουμε αυτή την τροποποίηση των τιμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να υπενθυμίσω σχετικά με το θέμα που έχει θιγεί, κατά πόσο είναι συνταγματικός ή όχι ο νόμος που θα ψηφίσουμε, ότι το 1987 με πρόταση του ΑΚΕΛ η Βουλή αυτή μείωσε τις τιμές των καυσίμων και ίσχυσαν μέχρι τον περασμένο Σεπτέμβρη, αν θυμάμαι καλά, και έγινε μια αύξηση σε κατοπινό χρόνο. Κατά συνέπεια υπάρχει προηγούμενη πρακτική, όπου αυτή η Βουλή μείωσε τις τιμές και δε θεωρήθηκε ότι ήταν αντισυνταγματικό.

Το δεύτερο που ήθελα να υπογραμμίσω είναι ότι από αυτό το βήμα, όταν αποφασίζαμε την αύξηση της τιμής τον περασμένο Νοέμβρη, είχαμε δεσμευτεί ότι θα παρακολουθούμε στενά την κατάσταση της διακύμανσης των τιμών στο διεθνές πεδίο και ανάλογα με αυτή τη διακύμανση η Βουλή θα επανερχόταν στο θέμα της τιμής των καυσίμων. Πραγματικά από τότε μέχρι σήμερα οι τιμές έχουν μια πτωτική τάση και ενώ τότε κυμαίνονταν γύρω στα 25-27 δολάρια το βαρέλι, τώρα είναι γύρω στα 17,5 - 18. Κατά συνέπεια υπάρχει η πτωτική τάση και πολύ σωστά όλες οι πλευρές της Βουλής εισηγούνται τη μείωση της τιμής των καυσίμων στις τιμές του περασμένου Νοέμβρη.

Υπάρχει το επίχειρημα ότι θα ζημιώσουν ή ότι ζήμιωσαν οι εταιρείες. Για να λέμε τα γεγονότα με το πραγματικό τους όνομα οι εταιρείες δεν έχουν ζημιώσει, αλλά αυτό που θέλουν να μας πουν εκείνοι που λένε ότι ζήμιωσαν οι εταιρείες είναι ότι μειώθηκαν τα κέρδη τους. Όμως αυτή η Βουλή, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να διερωτηθεί πόσες εταιρείες και πόσοι επιχειρηματίες στην Κύπρο δε ζήμιωσαν από την κρίση στον Κόλπο και από τον πόλεμο στον Κόλπο. Πόσοι εργαζόμενοι μισθωτοί δεν έχουν ζημιώσει από αυτή την κρίση; Κατά συνέπεια οι λεγόμενες ζημιές που στην πραγματικότητα είναι κάποια μείωση των κερδών μπορούν να αναπληρωθούν στο μέλλον και πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι αυτή η Βουλή δεν είναι θεματοφύλακας των υπερκερδών μιας κατηγορίας επιχειρήσεων που πατούν πάνω σε βελούδινα χαλιά. Είμαστε οι προστάτες του λαού εμείς και το λαό πρέπει να προστατέψουμε.

Θέλω να πω ότι το γενικότερο πρόβλημα της εισαγωγής και εμπορίας πετρελαιοειδών πρέπει να απασχολήσει μελλοντικά τη νέα Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου και μετά ο κ. Στυλιανού.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα πράγματα είναι πολύ απλά και δε θα 'πρεπε να γίνεται τόση συζήτηση από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας. Γιατί; Γιατί με την ίδια λογική ήλθε η Εκτελεστική Εξουσία το Νοέμβριο και είπε στη Βουλή: Οι τιμές του αργού πετρελαίου έχουν αυξηθεί εξαιτίας της κρίσης και προβλέπεται ότι οι τιμές θα ανέβουν, γι' αυτό θα πρέπει να αυξήσουμε τις τιμές, γιατί θα πρέπει να ανταποκρίνονται αυτές οι τιμές στα κόστα. Και η Βουλή δε δέχθηκε πλήρως αυτό που εισηγήθηκε η κυβέρνηση και εκ των υστέρων φάνηκε ότι ορθά δεν το δέχθηκε, γιατί οι τιμές δεν αυξήθηκαν στα επίπεδα που ζητούσε η Εκτελεστική Εξουσία. Τώρα οι τιμές έχουν πέσει και έχουν πέσει στα επίπεδα που ήταν όταν υπήρχαν οι παλαιότερες τιμές, πριν τις 22 Νοεμβρίου του 1990. Κατά συνέπεια με την ίδια λογική θα πρέπει τώρα οι τιμές να πάνε στα πραγματικά κόστα. Κατά συνέπεια δε βλέπω πώς δικαιολογείται αυτή η σύγκρουση ή, όπως λέχθηκε μάλιστα από κυβερνητικής πλευράς, η σοβαρή σύγκρουση μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής. Εγώ δε βλέπω να υπάρχει σύγκρουση και πολύ περισσότερο σοβαρή σύγκρουση. Εδώ εκείνο που υπάρχει είναι η διαφορετική προσέγγιση του θέματος. Και νομίζω ότι η Βουλή σωστά, νόμιμα και συναγματικά προχωρεί σήμερα στην τροποποίηση των τιμών. Και η τροποποίηση αυτή που κάμνει είναι προς το συμφέρον και των γενικότερων συμφερόντων της Κύπρου, αλλά και της ίδιας της οικονομίας της Κύπρου. Κατά συνέπεια δεν πρέπει να υπάρχει και νομίζω ότι δεν υπάρχει σε κανένα μας η παραμικρή αμφιβολία ότι η ενέργεια αυτή της Βουλής είναι ορθή και οποιαδήποτε άλλη εκδοχή γι' αυτό το θέμα είναι λανθασμένη. Η Βουλή πολύ σωστά προχωρά στην ψήφιση αυτής της νομοθεσίας προς το συμφέρον της οικονομίας και των εργαζομένων αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω πως σίγουρα ό,τι έχουν πει οι προλαλήσαντες συνάδελφοι εκφράζουν την εμπειρία η οποία ήδη έχει δρομολογηθεί από το Σώμα τούτο στα παλαιότερα τα χρόνια. Θα πρέπει όμως να τεθεί ακόμα ένα θέμα, το θέμα των αλυσιδωτών επιπτώσεων που έχουν προκύψει από την αύξηση των τιμών των καυσίμων και τουλάχιστον στην περίπτωση των ελεγχόμενων τιμών θα πρέπει να γίνει μια παράταξή τους. Ασφαλώς για τα μη ελεγχόμενα προϊόντα δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως δεν μπορούμε να επέμβουμε. Όμως μπορεί να δοθεί κάποιο μήνυμα με τις παρεμβάσεις τις δικές μας πως πρέπει κάποτε το Συμβούλιο Τιμών να επανατάξει στα παλιά επίπεδα κάποτε και τις τιμές εκείνες οι οποίες λόγω ακριβώς της προσάυξης στις τιμές των καυσίμων έχουν αναθεωρηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα αναφερθώ επί της ουσίας του θέματος, γιατί είναι πολύ γνωστό ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα είχε ταχθεί εναντίον της αύξησης,

όταν επιβαλλόταν, λόγω της αβέβαιης και προσωρινής κατάστασης την οποία διαβλέπαμε. Χαιρόμαστε γιατί και με δική μας πρόταση νόμου σήμερα το θέμα αντιμετωπίζεται.

Όμως θα 'θελα να επισημάνω κι εγώ με τη σειρά μου το καίριο ζήτημα το οποίο έθεσε με την ευκαιρία αυτή ο κ. Ευσταθίου. Τόσο σ' αυτή την περίπτωση όπως και σε πολλά άλλα θέματα, παρουσιάζεται το φαινόμενο οσάκις δεν ικανοποιείται η άποψη της κυβερνητικής πλευράς να αναλαμβάνεται στην ουσία μια ολόκληρη εκστρατεία εντυπώσεων σε βάρος του κοινοβουλίου. Και αυτό το πράγμα παρουσιάζεται τόσο συχνά σε τρόπο ώστε ένας να οδηγείται στο συμπέρασμα ότι εκφράζει μια ολόκληρη νοοτροπία, η οποία είναι απαράδεκτη. Και θα πρέπει να τολμήσω να πω ότι η κυβέρνηση δεν πρέπει να αντικρίζει το κοινοβούλιο με αυτό το σκεπτικό, γιατί το κοινοβούλιο δεν είναι όργανο κυβερνητικό. Είναι μια ισότιμη εξουσία στην οποία η κυβερνητική πλευρά οφείλει απόλυτο σεβασμό και πρέπει να γίνει κατανοητό αυτό το πράγμα, άλλως πραγματικά εγείρεται σοβαρό θέμα για το κοινοβούλιο που πρέπει κάποτε να το μελετήσει και να το αντιμετωπίσει σε συνεννόηση με την κυβερνητική πλευρά. Δεν μπορεί να συνεχίζεται αυτό το φαινόμενο οσάκις το κοινοβούλιο διαφωνεί με την κυβερνητική πλευρά να παρουσιάζεται αυτή όλη η κατάσταση πραγμάτων ολόκληρης δημόσιας εκστρατείας εντυπώσεων σε βάρος του κοινοβουλίου. Ελπίζω και εύχομαι αυτά που λέμε σήμερα να γίνουν κατανοητά, για να υπάρχει ο απαιτούμενος αλληλοσεβασμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Θέλω κι εγώ να κάμω ένα σχόλιο όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι θα επηρεαστεί η οικονομία. Είναι αλήθεια ότι θα επηρεαστεί, αλλά θα επηρεαστεί θετικά και όχι αρνητικά. Επηρεάστηκε αρνητικά, όταν αυξάνονταν οι τιμές και μάλιστα με αφορμή τις αυξήσεις των καυσίμων ανέβηκαν οι τιμές σε πολλά είδη, χωρίς να παρίσταται λόγος και χωρίς να δικαιολογείται αυτή η αύξηση. Σήμερα με τη διαφοροποίηση των τιμών προς τα κάτω αυτό θα ευεργετήσει κατά πρώτο λόγο τη βιομηχανία. Θα ευεργετήσει την αγροτική οικονομία και μάλιστα για την αγροτική οικονομία πρέπει να πω ότι με την ανομβρία σήμερα ξέρουμε ποια είναι η κατάσταση του αγροτικού κόσμου. Γι' αυτό δε νομίζω ότι δικαιολογείται αντισυνταγματικότητα, γιατί ούτε τα κρατικά έσοδα επηρεάζονται εξαιτίας του ότι δεν είναι το κράτος που ασκεί την εμπορία των καυσίμων, αλλά την εμπορία την ασκούν, όπως είναι γνωστό, με τις διαδικασίες που υπάρχουν οι εταιρείες ντόπιες και ξένες. Γι' αυτό πιστεύω πως η Εκτελεστική Εξουσία οφείλει να φανεί συνεπής με τη θέση της ότι θα παρακολουθεί την κατάσταση και αν υπάρξει μείωση θα επανέλθει. Και εφόσον η κυβέρνηση δεν ήλθε, πολύ σωστά η Βουλή κάμνει να ψηφίσει το νομοσχέδιο αυτό και μαζί πρέπει να σταλεί και το μήνυμα ότι η κυβέρνηση πρέπει να σεβαστεί αυτό το πράγμα και να θέσει σε ισχύ αυτό το νόμο που ψηφίζει η Βουλή, γιατί αν υπάρξει πρόσχημα αναπομπής κτλ., στην πραγματικότητα δε θα τεθεί σε εφαρμογή και αυτό θα είναι σε βάρος της οικονομίας και όχι υπέρ της οικονομίας και θα είναι υπέρ των εταιρειών και όχι υπέρ των πλατιών στρωμάτων του λαού που όλα τα στρώματα επηρεάζονται από τα καύσιμα, από τις μεταφορές μέχρι την παραγωγή, μέχρι την εμπορία, όλοι οι τομείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έκτακτη αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής πωλήσεως πετρελαιοειδών. Παράρτημα. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 και το παράρτημα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 31, που είναι «Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Συγκοινωνιών και Έργων, Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων και Παιδείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών, του Συνδέσμου Επιστημόνων Μηχανικών Κύπρου, του Συνδέσμου Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών Κύπρου, του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών Τοπογράφων και Επιμετρητών, του Συνδέσμου Αποφοίτων Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου και της Φοιτητικής Ένωσης Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του κλάδου πολιτικής μηχανικής του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Ειδικότερα, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες θα καθοριστούν με ειδικούς Κανονισμούς, παραχωρούνται στον απόφοιτο του ΑΤΙ οι επαγγελματικοί τίτλοι του Τεχνικού Μηχανικού, του Εγγεγραμμένου Τεχνικού Μηχανικού και του Μηχανικού Εφαρμογής με τους οποίους αποκτά ορισμένα δικαιώματα στον τομέα της εφαρμογής. Όσον αφορά τον τομέα της μελέτης και της εφαρμογής, στον απόφοιτο του ΑΤΙ παραχωρείται ο τίτλος του Πολιτικού Μηχανικού, ο οποίος του παρέχει απεριόριστα δικαιώματα τόσο στον τομέα της μελέτης όσο και στον τομέα της εφαρμογής, αφού όμως παρακολουθήσει επιπρόσθετα μαθήματα πανεπιστημιακού επιπέδου και πετύχει σε σχετικές πανεπιστημιακού επιπέδου εξετάσεις, που θα καθορίζονται με Κανονισμούς.

Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται επίσης η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε για την εγγραφή ενός προσώπου ως αρχιτέκτονα, πολιτικού μηχανικού ή μηχανικού κατασκευών να απαιτείται, επιπρόσθετα από τα άλλα προσόντα που απαιτεί ο νόμος, και ενός τουλάχιστον έτους πρακτική εξάσκηση.

Τέλος, διασφαλίζεται πιο ολοκληρωμένα η εκπόνηση αρχιτεκτονικού έργου από αρχιτέκτονα και έργου πολιτικής μηχανικής από πολιτικό μηχανικό.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων που παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής ανέφεραν πως με τον προτεινόμενο νόμο, που είναι το αποτέλεσμα εντατικών διαβουλεύσεων που έγιναν μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, καταβάλλεται η πρώτη προσπάθεια ρύθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του κλάδου πολιτικής μηχανικής του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Επίσης, ανέλαβαν εκ μέρους των Υπουργείων τους τη δέσμευση για ολοκλήρωση το συντομότερο των Κανονισμών που απαιτούνται, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην Επιτροπή πως έχουν αρχίσει οι διαβουλεύσεις με όλους τους ενδιαφερομένους με σκοπό τη ρύθμιση των δικαιωμάτων όλων των κλάδων των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Οι εκπρόσωποι όλων των οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, αφού εισηγήθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις νομοτεχνικής κυρίως φύσεως, ζήτησαν από την Επιτροπή την ψήφισή του σε νόμο το ταχύτερο δυνατό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις όλες απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της, καθώς και το γεγονός ότι η παρούσα Βουλή δεσμεύτηκε να θεσπίσει νόμο που να ρυθμίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου

σε νόμο. Παράλληλα η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία και όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να επισπεύσουν τις διαδικασίες για τη ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και όλων των άλλων κλάδων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Χαιρόμαστε γιατί σήμερα τακτοποιείται ένα θέμα που μπορώ να πω είχε συνταράξει τον τεχνικό κόσμο. Θυμάστε όλα εκείνα τα οποία γίνονταν από πλευράς πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων και άλλων μηχανικών και από την άλλη μεριά των αποφοίτων και των σπουδαστών του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Φθάσαμε μέχρι του σημείου να παρεξηγηθούμε για τη θέση μας ότι έπρεπε αυτά τα πράγματα να ρυθμιστούν μέσα από τις διατάξεις εκείνες που διέπουν τη μάθηση των αποφοίτων ή των σπουδαστών μέσα από το Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Ζητούσαν κάποιοι με την ενθάρρυνση -και το τονίζω αυτό το πράγμα- του αρμόδιου Υπουργείου να δοθούν πέρα από τις ικανότητές τους ορισμένα δικαιώματα στους αποφοίτους του ΑΤΙ, πράγμα το οποίο δεν μπορούσε να γίνει ανεκτό από καμιά πλευρά, ούτε και από τους ίδιους και αυτό αποδεικνύεται από τη δική τους απόφαση ότι πράγματι έτσι πρέπει να τροχοδρομηθούν τα πράγματα: δηλαδή θα πρέπει οι απόφοιτοι του ΑΤΙ, για να αποκτήσουν άλλο δικαίωμα, να έχουν ανώτερες σπουδές σε πανεπιστημιακό επίπεδο. Επομένως εκείνο το οποίο γίνεται σήμερα είναι κάτι το οποίο έπρεπε να γίνει πριν αρκετούς μήνες ή και χρόνια ακόμα, γιατί η ψήφιση, αν θυμάστε, του Τεχνικού Επιμελητηρίου καθυστέρησε όχι για τίποτε άλλο, αλλά γιατί ζητούσε μια μερίδα να πάρει πέρα από το κανονικό ορισμένα δικαιώματα. Και όχι γιατί οι ίδιοι ήθελαν αυτό το πράγμα, αλλά γιατί ενθαρρύνονταν προς αυτή την κατεύθυνση, χωρίς να γνωρίζουν και οι ίδιοι πολλές φορές γιατί το κάμνουν. Και αποδεικνύεται σήμερα αυτό, αποδεικνύεται η στάση την οποία τήρησαν μερικοί και, το επαναλαμβάνω, κοντέψαμε να παρεξηγηθούμε. Εν πάση περιπτώσει σήμερα εγώ νιώθω πολύ ευτυχής που στους κόλπους της οικογένειας των μηχανικών και αρχιτεκτόνων οποιασδήποτε βαθμίδας τακτοποιείται ένα θέμα το οποίο δημιουργούσε πάντοτε προστριβές και ελπίζω ότι και στο μέλλον τα άλλα εκκρεμούντα θέματα των άλλων σπουδαστών ή αποφοίτων του ΑΤΙ θα τακτοποιηθούν με το ίδιο πνεύμα με το οποίο έχουν τακτοποιηθεί και οι απόφοιτοι της μηχανικής. Γι' αυτό το λόγο είναι με χαρά που θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμμεριστώ τη χαρά και την ευτυχία του κ. Ψυλλίδη, αλλά δε θα συμμεριστώ το υπόλοιπο σκεπτικό του. Συμμερίζομαι τη χαρά του, γιατί πραγματικά βλέπουμε κι εμείς ότι ένα σοβαρό θέμα διευθετείται και διευθετείται στη βάση της λογικής και της σωστής τοποθέτησης των πραγμάτων, χωρίς την προσπάθεια κανενός να καταπατήσει ή να ισοπεδώσει ή να εξοστρακίσει εντελώς δικαιώματα άλλων, όπως δυστυχώς δόθηκε καλά ή κακά η εντύπωση ότι ήταν η πρόθεση κάποιων αναφορικά με τους φοιτητές του ΑΤΙ. Εν

πάση περιπτώσει η διευκρίνιση των θεμάτων θεωρούμε ότι τοποθετεί το θέμα στη σωστή του βάση και νομίζω ότι όλοι έχουν κάθε λόγο να είναι ευχαριστημένοι από αυτή την εξέλιξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς με τη σειρά μας χαιρετίζουμε την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Πραγματικά είναι ένα θέμα το οποίο είχε απασχολήσει την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για πολύ χρονικό διάστημα και είναι θέμα το οποίο συσχετίζεται με το νόμο που ψηφίσαμε προ των Χριστουγέννων περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών. Είναι πραγματικά ιδιαίτερη η χαρά μας γιατί ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα όπως το ΑΤΙ βρίσκει σήμερα λύση στα προβλήματα του και γι' αυτό ψηφίζουμε και εκφράζουμε και την ευαρέσκειά μας και την κατανόηση που έχει επιδειχθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πράγματι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που θα ψηφίσουμε το σημερινό νομοσχέδιο. Λύει μια μακροχρόνια διαφορά και αντιπαράθεση που υπήρχε μεταξύ των αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών από τη μια πλευρά και των φοιτητών και αποφοίτων του ΑΤΙ από την άλλη. Αισθάνομαι την ανάγκη, και εκ μέρους της Επιτροπής, πιστεύω, να εκφράσω την ικανοποίησή μου σε όλους τους ενδιαφερομένους που έλαβαν μέρος στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, για το πνεύμα συνδιαλλαγής και κατανόησης που επέδειξαν για να φθάσουμε στο σημερινό νομοσχέδιο που έχει ενώπιόν του το Σώμα. Πιστεύω ότι με το ίδιο πνεύμα και την ίδια κατανόηση θα συνεχίσουν και θα αντιμετωπίσουν το περιεχόμενο των κανονισμών που περιμένουμε να έλθουν ενώπιον της Βουλής, για να τεθεί πράγματι σε εφαρμογή αυτή η νομοθεσία. Επίσης την ίδια κατανόηση, το ίδιο καλό πνεύμα αναμένουμε να υπάρξει μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, για να λυθούν το συντομότερο δυνατό και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άλλοι κλάδοι του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής, επειδή προηγείται, κύριε Ευσταθίου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, και η δική μας η πλευρά θα εκφράσει τη χαρά της, γιατί ένα δύσκολο και περίπλοκο πρόβλημα βρήκε το σωστό δρόμο της επίλυσής του σαν αποτέλεσμα της καλής θέλησης και των δυο πλευρών. Έτσι αυτό που απομένει, κατά τη γνώμη μου, είναι να εκφράσουμε την ευχή όπως όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο οι απόφοιτοι του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου όσο και των άλλων ισάξιων σχολών καθώς και οι πτυχιούχοι πολιτικοί μηχανικοί, αρχιτέκτονες και άλλοι, τα προβλήματα, λέω, που αντιμετωπίζουν αυτοί, να αντιμετωπιστούν και ρυθμιστούν με βάση το νόμο που έχουμε ψηφίσει, ώστε αυτοί οι δυο βασικοί κλάδοι της τεχνικής των οικοδομών να συνεργαστούν προς όφελος της Κύπρου και γενικότερα της οικονομίας του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα έχει μια άλλη διάσταση σήμερα. Πρώτα, έχει επιλυθεί ένα δίκαιο αίτημα ενός από τα αξιολογότερα εκπαιδευτήρια που έχουμε στον τόπο μας, όπως είναι το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Και αφού λύθηκε το θέμα, θα πρέπει να ικανοποιηθούμε επειδή ήταν υπόσχεση του Σώματος προς τους σπουδαστές τότε, και φεύγει και μια καχυποψία που είχε δημιουργηθεί όσον αφορά τις υποσχέσεις που το Σώμα τούτο δίδει, όταν αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Τότε είχε λεχθεί ότι με την ίδια προσοχή που είχαμε εξετάσει το θέμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου θα βλέπαμε και τα θέματα τα οποία αφορούσαν τους αποφοίτους αυτών των σχολών και το Σώμα εξεπλήρωσε την υπόσχεσή του και την υποχρέωσή του. Και έχει εδραιώσει την εγκυρότητά του ως το Σώμα το οποίο εκφράζει τη λαϊκή θέληση και αντιπροσωπεύει το λαό. Έτσι εκείνες οι απόπειρες δημοσκοπικής εκμετάλλευσης του θέματος νομίζω πλέον ότι έχουν πέσει στο κενό και τερματίστηκαν διά παντός. Με τον ίδιο τρόπο παίρνω την ευκαιρία να πω ότι και τα εναπομείναντα θέματα θα πρέπει να επιλυθούν και αυτή είναι η υπόσχεση της Βουλής αυτής η οποία βέβαια φεύγει, αλλά η Βουλή ουδέποτε σταματά το έργο της είτε με τα ίδια είτε με άλλα πρόσωπα. Εκφράζουμε κι εμείς κατά συνέπεια την ευχαρίστησή μας για την αίσια κατάληξη του θέματος και θα ψηφίσουμε υπέρ του προτεινόμενου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση της επικεφαλίδας του Μέρους IV του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μητρώα Τεχνικών Μηχανικών, Εγγεγραμμένων Τεχνικών Μηχανικών και Μηχανικών Εφαρμογής. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9B του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 16A του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του Νόμου 175 του 1988. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Νίκος Μουσιούττας
 Κυριάκος Τσιέττης
 Χρίστος Πέτας
 Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, σκοπείται η μετατροπή των διάφορων ποσοτικών μεγεθών που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς των βασικών κανονισμών στο μετρικό σύστημα, καθώς και η αύξηση των καταβλητέων δικαιωμάτων για όλους τους προβλεπόμενους τύπους αδειών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αποδίδοντας μεγάλη σημασία στην προσεκτική μελέτη των υπό συζήτηση Κανονισμών και δοθέντος του περιορισμένου χρόνου που έχει στη διάθεσή της η Βουλή πριν από τη διάλυσή της, ομόφωνα εισηγείται την καταψήφιση των υπό συζήτηση Κανονισμών για λόγους καθαρά νομοτυπικούς και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να τους επανακαταθέσει με την έναρξη της νέας βουλευτικής περιόδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
 Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στην ψήφιση.
 Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε οι Κανονισμοί απορρίπτονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Λήψη απόφασης για τη σύσταση Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΟΚ - Κύπρου». Η Απόφαση αυτή κατατέθηκε από τις

Κοινοβουλευτικές Ομάδες ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και ΑΔΗΣΟΚ. Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

- Λαμβάνοντας υπόψη τη Συμφωνία Σύνδεσης ΕΟΚ-Κύπρου και ιδιαίτερα την Κοινή Δήλωση που επισυνάπτεται στη Συμφωνία Σύνδεσης, σύμφωνα με την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ανα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διευκολύνουν τη συνεργασία και τις επαφές μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,
 - Σημειώνοντας την ικανοποιητική πορεία των συμβατικών σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ,
 - Λαμβάνοντας υπόψη την αίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας για πλήρη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τη συνακόλουθη ανάγκη για εντατικοποίηση του διαλόγου και της συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
 - Πιστεύοντας στην ανάγκη για δημιουργία μηχανισμών που θα επιτρέπουν στην Κυπριακή Βουλή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να ασκούν επιρροή στο Συμβούλιο Σύνδεσης,
 - Εκφράζοντας την επιθυμία της για αναβάθμιση των σχέσεών της με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- Αποφασίζει:
- Να προωθήσει την εγκαθίδρυση Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου-Κυπριακής Βουλής.
 - Να διαβιβάσει την παρούσα προς τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες με σκοπό την εφαρμογή αυτής της απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρόλο που η θέση του ΑΚΕΛ πάνω στο θέμα της υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ παραμένει, θα ψηφίσουμε την πρόταση αυτή που έχει γίνει, γιατί δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στη διεθνή διαφώτιση για το κυπριακό πρόβλημα και ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο.

Θα ψηφίσουμε αυτή την πρόταση, γιατί έχουμε σημειώσει τις θετικές εξελίξεις που παρατηρούνται στο Ευρωκοινοβούλιο γύρω από το Κυπριακό και ελπίζουμε ότι αυτές οι εξελίξεις θα έχουν περαιτέρω προώθηση έτσι που να αποβούν προς όφελος της λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πραγματικά είναι μια ιστορική ώρα για τη Βουλή. Με την έγκριση αυτής της Απόφασης η Κυπριακή Βουλή προωθεί τη σύνδεση της Κύπρου με την Ευρώπη. Έτσι η Κυπριακή Δημοκρατία, ο κυπριακός λαός στο σύνολό του, μπορεί να προσβλέπει στις νέες παγκόσμιες εξελίξεις όπου ανοίγεται νέο κεφάλαιο στην παγκόσμια ιστορία με τη δημιουργία των ευρύτερων ενώσεων των λαών.

Η Μικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή ΕΟΚ - Κύπρου δημιουργεί νέες συνθήκες σχέσεων, όχι μόνο με τη Βουλή και το Ευρωκοινοβούλιο, αλλά και με την Επιτροπή της ΕΟΚ και με την Προεδρία της ΕΟΚ, πράγμα που βοηθά στην από κοντά παρακολούθηση των εξελίξεων και την αξιοποίησή τους προς όφελος της Κύπρου και της κυπριακής υπόθεσης ευρύτερα.

Επαληθεύει όμως και μια άλλη έννοια, κύριε Πρόεδρε, ότι δηλαδή η αίτηση ένταξης άνοιξε αυτό το δρόμο και ότι η ένταξη μπορεί μεν να καθυστερήσει να γίνει, αλλά σταδιακά μπορεί να προωθείται, να βελτιώνεται και να βαθιάνει τη σχέση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Έτσι όταν θα έρθει η στιγμή της ολοκλήρωσης της ένταξης αυτή να είναι μια τελική διαδικασία, μπορώ να πω τυπικής μορφής, γιατί στο μεταξύ θα έχουν συντελεστεί πολλά.

Αυτή ήταν η εμπειρία μας από την τελευταία επίσκεψη στις Βρυξέλλες κάτω από τη δική σας προεδρία. Εκεί αποφασίστηκε η ίδρυση αυτής της κοινής επιτροπής. Ήταν μια απόφαση που προωθήθηκε με δραστηριοποίηση της κυπριακής Βουλής και μπορούμε να πούμε ότι επαληθεύεται και η έννοια ότι εκεί που δραστηριοποιούμαστε επιτυγχάνουμε να προωθήσουμε ευρύτερου εθνικού συμφέροντος θέματα. Ταυτόχρονα διεφάνη και η ανάπτυξη σχέσεων σε άλλους τομείς, όπως η προώθηση παρουσίας της κυπριακής Βουλής σε επιτροπές και όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και είμαι βέβαιος ότι η Βουλή με τις αρμόδιες υπηρεσίες της θα προωθήσει στο μεγαλύτερο και αποδοτικότερο βαθμό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να συμφωνήσω απόλυτα με το συνάδελφο Γενικό Γραμματέα της ΕΔΕΚ ότι είναι αυτή μια ιστορική στιγμή για τη Βουλή των Αντιπροσώπων, διότι υλοποιούμε στην πράξη μια πορεία προς τον ευρωπαϊκό χώρο και αναμένουμε από αυτή την πορεία ότι θα καταργηθούν οι διαχωριστικές γραμμές στην Κύπρο, θα αποκατασταθεί η ενότητα ολόκληρου του νησιού και θα πρυτανεύσουν, μέσα από τις αρχές της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους πολίτες.

Έχουμε καθυστερήσει σημαντικά, κύριε Πρόεδρε, ως κράτος να πάρουμε την ιστορική απόφαση της αίτησης για ένταξη στην Κοινότητα, αλλά εν πάση περιπτώσει, μέσα στα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί εν τω μεταξύ πρέπει να προσφέρουμε όλοι το παν. Καλώ με όλη τη σοβαρότητα την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να αναλάβει εκστρατεία εξευρωπαϊσμού της νομοθεσίας, των θεσμών, των πάντων, για να είναι έτοιμη η Κύπρος, όταν θα κληθεί να μπει στην ΕΟΚ, να είναι ήδη προετοιμασμένη και να αναγνωρίζεται από τα δώδεκα κράτη-μέλη ότι αυτή είναι η πραγματικότητα.

Δυστυχώς δεν λαμβάνονται όλα τα μέτρα με το ρυθμό και με την αποφασιστικότητα με την οποία επιβάλλεται να ληφθούν. Γι' αυτό και όλοι εμείς, κόμματα, εργατικά συνδικάτα, επιμελητήρια, όλοι, θα πρέπει να αναλάβουμε συλλογική προσπάθεια εξευρωπαϊσμού όλων των θεσμών, για να φέρουμε και να πείσουμε τους Ευρωπαίους ότι ο στόχος μας είναι σωστός, είναι γνήσιος και είναι αποφασισμένη όλη η Κύπρος να ενταχθεί μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Αυτό είναι και το μέλλον που ελπίζουμε να κτίσουμε για όλους τους Κυπρίους και να ενώσουμε ξανά το νησί μας σε μια ακέραιη Κύπρο με τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους πολίτες εξασφαλισμένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η σημερινή απόφαση είναι μια έμπρακτη ενέργεια, ίσως η πιο έμπρακτη ενέργεια από την εποχή της υποβολής της αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ, η οποία υλοποιεί τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της εξωτερικής πολιτικής της Κύπρου, μιας πολιτικής που υποστηρίζεται από τη συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού.

Εμείς χαιρετίζουμε αυτή την απόφαση και για έναν άλλο λόγο. Θεωρούμε ότι η υπόθεση της υλοποίησης της αίτησης μας, η υπόθεση της ένταξης στην ΕΟΚ, με όλες τις ευεργετικές συνέπειες ιδιαίτερα στο εθνικό μας πρόβλημα, δεν είναι κάτι το οποίο μπορούμε να αναβάλουμε για μερικά χρόνια και να ασχοληθούμε μαζί του το 1993 ή και αργότερα. Για να μπορέσουμε να προωθήσουμε μια τέτοια πολιτική -και τα λέω αυτά με πλήρη συνείδηση των δυσκολιών για την προώθηση της αίτησής μας- θα πρέπει συστηματικά, από σήμερα, από χθες, να δράσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Και αυτή η Επιτροπή η οποία θα συσταθεί, αποτελεί ένα βήμα το οποίο θα μας βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Θα ήθελα να συμφωνήσω πλήρως με τον κύριο Μάτση ότι χρειάζεται από πλευράς κυβέρνησης ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα συγκεκριμένης δράσης και να προσθέσω ακόμα ότι, αν θέλουμε να είμαστε σοβαρότεροι στις προσπάθειές μας και πιο αποτελεσματικοί, χρειάζεται δραματικά να αναβαθμίσουμε τις δυνατότητες του προσωπικού μας και της πρεσβείας μας στην έδρα της ΕΟΚ.

Πιστεύω ότι όλοι θα πρέπει να συμφωνήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι μια συγκεκριμένη διέξοδος στα πολλά αδιέξοδα που αντιμετωπίζει η Κύπρος και το εθνικό της πρόβλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι πολύ καλά γνωστή η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος επί του θέματος, αφού είμαστε από τους πρωτοστάτες της πορείας προς την Ευρώπη. Ως εκ τούτου χαιρετίζουμε και θα ψηφίσουμε την πραγματικά ιστορικής σημασίας σημερινή Απόφαση του Κοινοβουλίου.

Επισημαίνουμε ταυτόχρονα ότι πραγματικά υπήρξε ραθυμία από την επίσημη πλευρά για την έγκαιρη υποβολή της αίτησης. Πέραν τούτου παρακολουθούμε και πάλι μια απροθυμία εντατικοποίησης της προσπάθειας προώθησης της αίτησης. Γι' αυτό είναι καλό να καλέσουμε την Εκτελεστική Εξουσία να θέσει αυτό το θέμα μέσα στις πρώτες προτεραιότητές της, ενόψει της τεράστιας σημασίας που έχει για την Κύπρο.

Θα ήταν παράλειψή μου, κύριε Πρόεδρε, να μην επισημάνω τελειώνοντας και το εξής: Ακούγοντας τις σημερινές δηλώσεις των συναδέλφων της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, αντιλαμβανόμαστε ότι αποτελούν πράγματι ένα πρόσθετο θετικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση, για να θεωρηθεί η Απόφαση ως ομόφωνη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Απόφαση λαμβάνεται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ - ΘΕΣΗ ΧΗΜΙΚΟΥ 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, σκοπό έχουν τον καθορισμό του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Χημικού 2ης Τάξης στο Κρατικό Χημείο. Ο κάτοχος της θέσης αυτής θα πραγματοποιεί εξετάσεις και αναλύσεις δειγμάτων σε ένα ή περισσότερους κλάδους του Γενικού Χημείου και θα διεξάγει έρευνες και μελέτες για θέματα που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του Γενικού Χημείου.

Το πιο πάνω σχέδιο υπηρεσίας εγκρίθηκε από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τις πρόνοιες των προτεινόμενων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή των έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διατυπωθεί, έτσι που να διευκρινιστεί ότι το μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλος που περιλαμβάνεται στα απαιτούμενα προσόντα διορισμού να μην αποτελεί πλεονέκτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστικής) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

A. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ—ΘΕΣΗ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΟΥ 1ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ) (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, σκοπό έχουν τον καθορισμό του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστικής) στο Υπουργείο Υγείας.

Το πιο πάνω σχέδιο υπηρεσίας εγκρίθηκε από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τις πρόνοιες των προτεινόμενων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 573 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Φεβρουαρίου 1991.

«Η ακριτική κοινότητα Πωμού θεωρεί ότι στην παράλια περιοχή της συγκεντρώθηκαν μεγάλες ποσότητες αμμοχάλικων, οι οποίες δικαιολογούν την παροχή άδειας για περιορισμένη χρησιμοποίηση αυτών των υλικών για την ικανοποίηση ατομικών και κοινοτικών αναγκών.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο αυτό το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 574 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο ΑΚΕΛ - Αριστεράς κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 14 Φεβρουαρίου 1991.

«Παρά το γεγονός ότι ο Νόμος 1/87 που προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ουσιαστικά δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή και κατά συνέπεια δεν έχει γίνει και η προβλεπόμενη από αυτόν αξιολόγηση-πιστοποίηση των παρεχόμενων από σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πτυχίων, εντούτοις το Διεθνές Ινστιτούτο Διεύθυνσης, το οποίο ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως και άρχισε τη λειτουργία του στην Κύπρο, διαφημίζει ότι θα προσφέρει προγράμματα ανώτατης εκπαίδευσης και θα παρέχει τίτλους MBA (μάστερ στη διοίκηση επιχειρήσεων).

Ενόψει των πιο πάνω καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Κατά πόσο μπορεί με βάση το Νόμο 1/87 το Διεθνές Ινστιτούτο Διεύθυνσης να απονέμει αναγνωρισμένους τίτλους, έστω και αν δεν έτυχε εκπαιδευτικής αξιολόγησης-πιστοποίησης.
- (β) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία εφαρμογής του Νόμου 1/87 για την εγγραφή και την εκπαιδευτική αξιολόγηση-πιστοποίηση των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν σήμερα στον τόπο μας και πόσος χρόνος θα χρειαστεί για την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας, λαμβανομένου υπόψη ότι σήμερα οι χιλιάδες σπουδαστές των σχολών αυτών ανησυχούν για το αντίκρισμα που θα έχουν τα πτυχία που θα αποκτήσουν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 575 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Το Μάρτιο του 1990, σε σύσκεψη των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών με το Συμβούλιο Βελτιώσεως Σωτήρας σχετικά με το δρόμο -άξονα στην παραλιακή

περιοχή της κοινότητας, αναλήφθηκε ρητή δέσμευση να συμπληρωθούν οι απαιτούμενες προεργασίες, ώστε σε τρεις μήνες να δημοσιευτεί η γνωστοποίηση της επίταξης και απαλλοτρίωσης γης για την κατασκευή του έργου.

Έκτοτε έχει περάσει ένας σχεδόν χρόνος, χωρίς οι αρμόδιες υπηρεσίες να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν και έτσι το θέμα μένει στάσιμο.

Στο μεταξύ το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει δαπάνη Λ.Κ. 480,000, ενώ άλλες Λ.Κ. 160,000 θα συνεισφέρει η κοινότητα Σωτήρας.

Επειδή ο δρόμος-άξονας είναι το βασικότερο έργο υποδομής, χωρίς το οποίο είναι αδύνατη η ανάπτυξη της παραλιακής περιοχής της Σωτήρας και επειδή η καθυστέρηση οφείλεται αποκλειστικά στην αθέτηση των κυβερνητικών υποσχέσεων και τη γραφειοκρατία, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή πότε οι αρμόδιες υπηρεσίες θα συμπληρώσουν τις αναγκαίες προεργασίες για να προχωρήσει το έργο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 576 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου με τις τριάντα μοναχές και τους χιλιάδες επισκέπτες χρειάζεται -όπως μας ανέφερε η ηγουμένη Ευγενία στις 16 Φεβρουαρίου 1991, που ξαναεπισκεφθήκαμε τη μονή-ενίσχυση της ύδρευσής του, (υδροδοτείται από πηγή στη Γερμασόγεια), μιας κι ιδιαίτερα το θέρος και λόγω των πολλών επισκεπτών αρχίζει ν' αντιμετωπίζει προβλήματα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 577 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευσθεί η διαδικασία εγκατάστασης του δικτύου διασωλήνωσης της υδατοπρομήθειας στα Μαντριά μας ζητήθηκε κατά την επιτόπια επίσκεψή μας, στις 16 Φεβρουαρίου 1991, από τον κοινοτάρχη, Παναγιώτη Μίτα, μέλη της χωρικής αρχής και πολλούς κατοίκους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 578 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ενισχυθεί η προσφυγική κοινότητα Μαντριών Πάφου για τη φιλοτέχνηση του εικονοστασίου της καινούργιας εκκλησιάς, δεδομένου πως το πλείστον της δαπάνης (γύρω στις 50,000 λίρες) για την ανέγερσή της κατέβαλε η Μητρόπολη Πάφου και μόνο μικρό ποσό (17,000 λίρες) κατέβαλε (στα 1986) το κράτος.

Ζητούν, και εύλογα, την κρατική συμπαράσταση για ολοκλήρωση της θετικής αυτής πρωτοβουλίας τους, είτε από το ΤΑΕΠ είτε από τον κρατικό προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 579 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευσθεί η επιδιόρθωση του εγκαταλειφθέντος τουρκοκυπριακού κινηματογράφου Μαντριών και να παραχωρηθεί στην κοινότητα, χωρίς νοίκι, για πολιτιστικές εκδηλώσεις ζητούν οι κάτοικοί της.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 580 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Παχύαμμου μας ανέφεραν επανειλημμένα (και στις 16.2.91, που τους ξαναεπισκεφθήκαμε) πως η κοινότητα -ποτισμένη με αίμα άφθονο στα τελευταία τριάντα χρόνια- υφίσταται σχεδόν καθεχρονικά τη μανία των τούρκικων στρατευμάτων εισβολής, που κατακαίουν τις δεντροκαλλιέργειές της και τα γύρω δάση, ενώ το θέρος του 1990 από λάθος των μελών της ειρηνευτικής δύναμης κάηκε έκταση κάπου τετρακόσιων στρεμμάτων της, με χαρουπιές, συκιές, αμυγδαλιές, πεύκα και άλλα οπωροφόρα και δασικά δέντρα.

Το Υπουργείο Γεωργίας έχει εκτιμήσει τις ζημιές σε σαράντα χιλιάδες λίρες, ενώ ο Υπουργός Εσωτερικών σε πρόσφατη (στις 18/1/91) επίσκεψή του στην κοινότητα ζήτησε να του υποβληθεί σχετική έκθεση.

Πού βρίσκεται η μελέτη της και πώς αντιμετωπίζεται (κατ' εξαίρεση, έστω, για γνωστούς λόγους) το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 581 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευθεί η επίλυση του εκκρεμούς από το 1977 αρδευτικού προβλήματος της κοινότητας Παχύαμμου ζήτησαν κατά τη (στις 16/2/91) επίσκεψή μας σ' αυτή ο κοινοτάρχης, Βάσος Χριστοφίδης, τα μέλη της χωρικής αρχής, Νέαρχος Λοϊζου και Καλοζώης Θεοχάρης, μιας και για το σκοπό αυτό η υδατοδεξαμενή που από δεκατέσσερα τώρα χρόνια κατασκευάστηκε δε λειτουργεί, με αποτέλεσμα το αρδευτικό να χωλθαίνει. Πότε θα επιλυθεί το θέμα, για το οποίο έχουν γίνει επανειλημμένες αναφορές αρμόδια και πότε θα καταβληθούν αποζημιώσεις στους ιδιοκτήτες της γης που κατασχέθηκε για κατασκευή της υδατοδεξαμενής και στους οποίους ούτε σεντ (για 14 ολόκληρα χρόνια) μέχρι τώρα δε δόθηκε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 582 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Δεδομένου πως (πέραν των όσων έχουν από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ΟΕΛΜΕΚ, ΠΟΕΔ, ΟΛΤΕΚ και ΠΑΣΥΔΥ δημοσιοποιηθεί στις 7/1/91 για το θέμα της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας) έχει επιτευχθεί ήδη από το 1982 και συμφωνία μεταξύ των εκπαιδευτικών οργανώσεων -και στα ίδια πλαίσια τέθηκε σε δοκιμαστική και πειραματική βάση το σύστημα της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στα γυμνάσια της Λεμύθου και του Πύργου με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα, γι' αυτό κι η πειραματική βάση μετεξελίχθηκε σε μόνιμη που διαρκεί σχεδόν μια δεκαετία τώρα· εξάλλου το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έχει με τη σειρά του διενεργήσει σχετική έρευνα, που απέδειξε την ομαλή πορεία της διαδικασίας της πενθήμερης-παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πού βρίσκεται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 583 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Δρομολογείται η έκδοση και κρατικής -πέρα από τη συναφή λαμπρή πρωτοβουλία της Κυπριακής Βιβλιογραφικής Εταιρείας-κυπριακής βιβλιογραφίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 584 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Στοχοθετείται η καθιέρωση και κρατικού βραβείου κριτικής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 585 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή τα διεθνή κυπρολογικά συνέδρια -που τόση εθνική κι επιστημονική σημασία ενέχουν- που συγκαλούνται από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών συγκροτούνται (παρά τις αρχικές προθέσεις κι εξαγγελίες της οργανώτριας Εταιρείας για την κάθε πενταετία σύγκλησή τους· περίοδος που δεν είναι μικρή) πολύ ετεροχρονισμένα (μετά το Α', στα 1969, το Β' συγκλήθηκε για το 1974 και αναβλήθηκε λόγω της εισβολής, για να πραγματοποιηθεί στα 1982 μόλις, ενώ το Γ' προγραμματίζεται για το 1992), με προφανή τη ζημιά στο εθνικοεπιστημονικό πεδίο, δε θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν οι οργανωτικές δυσχέρειες με την απόσπαση (ειδικά για το σκοπό αυτό και σε πλήρη συνεργασία με την Ε.Κ.Σ) ενός ή δυο δόκιμων φιλόλογων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 586 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1991.

«Πότε θα συνδεθεί με την ΕΤ κι η υπόλοιπη Κύπρος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 587 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευσθούν τα έργα για βελτίωση του σε απαράδεκτη κατάσταση βρισκόμενου -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε σε νέα, στις 16-17/2/91 επίσκεψή μας- κεντρικού δρόμου Κ. Πύργου Τηλλυριάς, ιδιαίτερα μετά τις κατά καιρούς βροχοπτώσεις, γεγονός που αναγκάζει τους κατοίκους (όπως επίσης προσωπικά διαπιστώσαμε) να σταματούν τα διερχόμενα αυτοκίνητα, για να μπορέσουν 'αλώβητοι' να καταφύγουν σε παρακείμενους αγρούς, μιας κι ελλείπουν πεζοδρόμια, ζητούν ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι Κάτω Πύργου.

Πώς και πότε θα αντιμετωπιστεί οριστικά η απαράδεκτη αυτή κατάσταση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 588 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή εδώ και πολλά τώρα χρόνια τόσο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας όσο κι οι λειτουργοί του Υπουργείου Παιδείας, αλλά και πανεπιστημιακοί απόφοιτοι ταλανίζονται με την αξιολόγηση των τίτλων σπουδών ξένων πανεπιστημίων (από τα οποία αποφοίτησαν στην Κύπρο ή στο εξωτερικό), από τις κατά καιρούς διάφορες αποφάσεις συνιστώμενων επιτροπών, δε θα 'πρεπε να προβληματιστεί και το κυπριακό Υπουργείο Παιδείας και να προχωρήσει στη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς και στη θεσμοθέτηση ειδικής υπηρεσίας (όπως π.χ. το ΔΙΚΑΤΣΑ: Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών, στην Ελλάδα), που να επιμετρά και αξιολογεί τα πτυχία αυτά χωρίς περαιτέρω δυσχέρειες και το (αναπόδραστο) ανακόλουθο αποφάσεων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 589 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Το αρμόδιο Υπουργείο έχει διαβεβαιώσει την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή πως στοχοθετούσε, αν όχι την κατά ένα βαθμό προαγωγή (όπως διαλάμβανε η σχετική πρόταση νόμου που καταθέσαμε) των αφυπηρετούτων μελών της αστυνομικής δύναμης, την παροχή τουλάχιστον δυο προσαυξήσεων, μιας και τα μέλη της δύναμης (με το υφιστάμενο διαρθρωτικό πλαίσιο υπηρεσίας) παραμένουν σχεδόν όλα καθηλωμένα διά βίου στην ίδια θέση.

Πότε στοχοθετεί το αρμόδιο Υπουργείο να καταθέσει το σχετικό νομοσχέδιο στο Σώμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 590 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Ο δρόμος προς το Κούριο από τον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πάφου χρειάζεται άμεση επιδιόρθωση, για να κλείσουν οι μεγάλες λακκούβες που από χρόνια υφίστανται και δημιουργούν δυσχέρειες στις χιλιάδες των επισκεπτών (ξένων και ντόπιων) που επισκέπτονται τις γνωστές ανά το παγκόσμιο αρχαιότητες του Κουρίου.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 591 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Να περιληφθεί (κατ' εξαίρεση) κι η κοινότητα Μαντριών στην αστική ζώνη δρομολόγησης λεωφορείων (λόγω των πολλών γερόντων του προσφυγικού οικισμού, αλλά και των μαθητών που κάνουν ιδιαίτερα στην Πάφο) και να εξυπηρετούνται από τα Αστικά Λεωφορεία Πάφου (ΑΛΕΠΑ) ζητούν οι κάτοικοι Μαντριών.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 592 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

Καθεχρονικές πλήμμυρες μαστίζουν τους 450 περίπου εκτοπισμένους κατοίκους Μαντριών Πάφου, γιατί τα παγκέτα είναι πιο ψηλά από τους δρόμους, μ' αποτέλεσμα σε κάθε βροχόπτωση να επακολουθούν αναπόδραστα οι προαναφερθείσες πλήμμυρες.

Μέχρι πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 593 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1992.

«Εδώ και ένα μήνα -από την έναρξη των επιχειρήσεων στον Περισικό Κόλπο- τα μέλη της αστυνομικής δύναμης εργάζονται υπερωρίες χωρίς ημιαργίες. Συγκεκριμένα στις πρώτες δεκαπέντε μέρες της κρίσης, αντίς εξάωρη υπηρεσία, δούλεψαν δωδεκάωρη και στη συνέχεια οκτάωρη αντίς εξάωρη.

Πότε θα προωθηθεί η διαδικασία αποπληρωμής των υπερωριών τους, σύμφωνα άλλωστε και με τις δοθείσες διαβεβαιώσεις για έγκαιρη αποπληρωμή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 594 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Ν' αναδασωθεί η οροσειρά Αγίου Γεωργίου, που περιβάλλει τη μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου - γιατί τα πεύκα που παλιότερα φυτεύτηκαν ξεράθηκαν λόγω και της ανομβρίας- μιας κι είναι εξόφθαλμοι οι τουριστικοί, περιβαλλοντικοί κι άλλοι λόγοι που επιβάλλουν την αναδάσωση χώρων ή όρο (λόφο) σειρών που περιβάλλουν τα μοναστικά μας καθιδρύματα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 595 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Ο δρόμος (δυο περίπου χιλιόμετρα) από τον κύριο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς τη μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου που χιλιάδες επισκέπτες του μοναστηριού τον αξιοποιούν, καθώς και πολλοί τουρίστες που κατευθύνονται στην

παρακείμενη ακτή βρίσκεται -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε κατά τη (στις 16/2/91) επίσκεψή μας στη μονή- σε πολύ κακή κατάσταση, ενώ το γιοφύρι που βρίσκεται στον υπό αναφορά δρόμο κινδυνεύει από τη διέλευση των φορτηγών.

Στοχοθετείται και πότε η επιδιόρθωσή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 596 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1991.

«Να επισπευσθεί η δημιουργία των εξαγγελθέντων δυο πάρκων στα Μαντριά ζητούν οι κάτοικοι.

Πότε υλοποιείται το σχέδιο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 597 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 22 Φεβρουαρίου 1991.

«Από καιρό τώρα πολλές κυβερνητικές υπηρεσίες στην Πάφο έχουν στεγαστεί σε ιδιωτικά κτίρια. Σαν τέτοιες αναφέρουμε το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος, το Γραφείο Εργασίας, το Γραφείο Ευημερίας, το Γεωργικό Τμήμα και το Κτηματολόγιο. Σύντομα μάλιστα θα μεταστεγαστεί και το Κεντρικό Ταχυδρομείο Πάφου.

Ταυτόχρονα τα κτίρια που εγκαταλείπονται μένουν αναξιποίητα. Καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Ποιο το κόστος στέγασης των κυβερνητικών υπηρεσιών σε ιδιωτικά κτίρια υπό μορφή ενοικίου;
2. Υπάρχει οποιαδήποτε μελέτη για τη στέγαση των υπηρεσιών αυτών σε καινούργια κυβερνητικά κτίρια;
3. Τι προγραμματισμός υπάρχει για την αξιοποίηση των εγκαταλειμμένων κυβερνητικών κτιρίων στην Πάφο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 598 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Σε σχέση με τα σοβαρά προβλήματα του οδικού δικτύου της πόλης και επαρχίας Πάφου, που θέτουν καθημερινά σε κίνδυνο και ταλαιπωρία το κοινό της επαρχίας μας, καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Με την ανέγερση και τη λειτουργία του Νέου Νοσοκομείου Πάφου παρουσιάστηκαν σοβαρά κυκλοφοριακά προβλήματα. Οι υφιστάμενες προσβάσεις είναι ανεπαρκείς. Σε σχέση μ' αυτό ρωτούμε αν υπάρχει σχεδιασμός σύνδεσης του Νέου Νοσοκομείου με το βόρειο παρακαμπτήριο και αν υπάρχει προγραμματισμός για καλύτερη σύνδεση του Νέου Νοσοκομείου με την πόλη.
2. Γιατί καθυστερεί η κατασκευή του βόρειου παρακαμπτηρίου;
3. Αναφορικά με το δρόμο Δρούσιας-Προδρομίου στους προϋπολογισμούς του 1991 υπάρχει πρόνοια £200,000. Γιατί καθυστερούν τα βελτιωτικά έργα, εφόσον υπάρχουν και οι ανάλογες πιστώσεις;
4. Το τμήμα του δρόμου Πάφου -Μαραθούντας -Επισκοπής παρά τη Μαραθούντα μένει ημιτελές από το 1990. Στους προϋπολογισμούς του 1991 δεν υπάρχει καμιά πρόνοια και οι εργασίες σταμάτησαν, με αποτέλεσμα φθορές στο ημιτελές οδόστρωμα, ταλαιπωρία του κοινού και κίνδυνο πρόκλησης δυστυχημάτων. Τι προγραμματισμός υπάρχει για τον πιο πάνω δρόμο;

5. Από το 1990 άρχισαν οι εργασίες για βελτίωση του δρόμου από τον κύριο δρόμο Πάφου - Πόλεως Χρυσοχούς προς Σίμου - Δρύμου - Άγιο Δημητριάνο. Στους προϋπολογισμούς του 1991 υπάρχει πρόνοια £50,000 που δεν είναι επαρκής για τη συμπλήρωση του οδοστρώματος. Πότε θα ολοκληρωθούν τα έργα για ασφαλτόστρωσή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 599 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι δρόμοι του προσφυγικού οικισμού Μούτταλου Πάφου βρίσκονται -όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε σε επίσκεψή μας, στις 16/2/91- σε πολύ άσχημη κατάσταση, γι' αυτό κι οι εκτοπισμένοι κάτοικοι του οικισμού ζητούν την άμεση επιδιόρθωσή τους.

Στοχοθετείται -κι αν ναι, πότε- η προώθηση του θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 600 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είχε στις 30/11/1990 εξαγγείλει, κατά τη συνάντηση του αρμόδιου Υπουργού με τους κοινοτάρχες των κοινοτήτων Τηλλυριάς και Κάμπου, καθώς και με τα μέλη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής (όπως και άλλους ενδιαφερόμενους Βουλευτές) πως σε ένα τρίμηνο θα είχε την τελική απάντηση για τα σχέδια αναφορικά με τον όλο σχεδιασμό του δρόμου Τηλλυριάς-Κάμπου.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 601 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Ο δρόμος Πύργου-Πάφου αποτελεί κύριο ανασταλτικό παράγοντα (λόγω της πολύ κακής κατάστασής του) στην ανάπτυξη όχι μόνο της κοινότητας Κάτω Πύργου, αλλά και των κοινοτήτων Πάνω Πύργου, Πηγαϊνειών και Μοσφιλιού.

Πότε στοχοθετείται η ριζική βελτίωσή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 602 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Κάτω Πύργου διερωτούνται πότε θα αρχίσουν τα κατασκευαστικά έργα για εκτέλεση του κλειστού αγωγού στην κοινότητα, θέμα για το οποίο προνοείται η εκδαπάνηση ποσού £474.000.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 603 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Πέρα και πρόσθετα από την πολύ καλή πρωτοβουλία της Ένωσης Αθλητικογράφων Κύπρου (ΕΑΚ) να προχωρήσει στην καθιέρωση του θεσμού της ετήσιας βράβευσης των άριστων αθλητών μας, δε θα 'πρεπε κι ο ΚΟΑ, ως επίσημος οργανισμός -κι αυτό είναι που ιδιαίτερα μετρά, η επίσημη καταξίωση κι αναγνώριση- να προβληματιστεί για τη θεσμοθέτηση κάποιων κριτηρίων με βάση τα οποία να βραβεύονται οι Κύπριοι αθλητές;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 604 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή, σύμφωνα με θετικές πληροφορίες μας, πολλοί ξένοι ταξιδεύοντας με γιωτ γύρω από την Κύπρο κι επιστημαίνοντας ναυάγια ή αρχαιότητες, τις συλούν -π.χ. στην περιοχή του κόλπου 'Τα τζόνια', στον Ακάμα, απέναντι στ' αριστερό

από τα δυο νησάκια, όπου υπήρχε αρχαίο λιμάνι, οι τεράστιοι κίονες κι άλλα αρχαία αντικείμενα που βρίσκονταν στη θάλασσα σήμερα δεν υπάρχουν· το ίδιο συνέβηκε και στην περιοχή της 'Φοντάνα Αμορόζα', Β.Α. του Ακάμα, όπου και αρχαίο λιμάνι, απ' όπου όλες οι αρχαιότητες έχουν εξαφανιστεί· το ίδιο συνέβηκε στο Κάβο Γκρέκο, όπου αρχαίο ναυάγιο πλοίου, σε βάθος 80 ποδών (γνωστό και στο Μουσείο του Λονδίνου), εφοδιασμένο με χρυσά νομίσματα, Ingot, έχει παντελώς συληθεί, ενώ και το ίδιο ακόμα το πλοίο έχει συναποκομιστεί· εξάλλου, στην ίδια περιοχή συλήθηκε ακόμα ένα ναυάγιο με μεσαιωνικά αγγεία κι άλλα άγνωστα αντικείμενα- πώς στοχοθετεί το αρμόδιο Υπουργείο να θέσει ανασταλτικό φραγμό στην απαράδεκτη και καταστροφική αυτή για τον πολιτισμό μας πρακτική;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 605 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Παρά τις υποσχέσεις για θετική αντίκριση και επαναστάθμιση του όλου θέματος της ορθής κατασκευής (επανακατασκευής) λιμενοβραχιόνων στον Πύργο, καμιά εξέλιξη στο σοβαρό τούτο πρόβλημα -όπως σε νέα επιτόπια επίσκεψή μας (στις 17.2.91) συνοδευόμενοι από επηρεαζόμενους κατοίκους διαπιστώσαμε- δε σημειώθηκε, με αποτέλεσμα η θάλασσα, λόγω λαθεμένης κατασκευής των λιμενοβραχιόνων, να καταστρέφει όχι μόνο την παραλία, αλλά και μεγάλες εκτάσεις οικοπεδοποιήσιμης γης σε βάρος μιας μεγάλης ομάδας (ΣΠΕ Πύργου, αποθήκη χαρουπιών, Ειρήνης Π. Μαυρογιαννη, Αντρέα Στυλ. Κούρτη, Αρίσταρχου Διογένους, Αντρούλας Κοκκινίδου, Ξενοδοχείο 'Τήλος', Ειρήνης Χαραλαμπίδου, Δημήτρη Κουταλιανού κ.ά.) ιδιοκτητών γης στην περιοχή.

Πώς και πότε θα αντικριστεί το σοβαρότατο τούτο για τους κατοίκους του Πύργου πρόβλημα, που τους κρατεί για καιρό σε αγωνία και διαρκή προβληματισμό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 606 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Πριν από ένα περίπου μήνα δόθηκε άδεια ελεύθερης εισαγωγής καρβούνων, με αποτέλεσμα εκατοντάδες κάτοικοι της ακριτικής Τηλλυριάς να κινδυνεύουν να παραμείνουν άνεργοι και να χάσουν έτσι και το τελευταίο έρεισμα επιβίωσης των ίδιων και των οικογενειών τους.

Γιατί δόθηκε η άδεια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 607 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Να χαριστούν τα χρέη για την κατασκευή των αγροτικών δρόμων ή τουλάχιστον να ληφθεί απόφαση για καθορισμό της κοινοτικής συνεισφοράς (τόσο για τα χρέη των αγροτικών δρόμων της κοινότητας όσο και για άλλα αναπτυξιακά έργα) στο 1/6 αντίς στο 1/4, ζητούν οι κάτοικοι Παχύαμμου.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα της ακριτικής αυτής κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 608 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Μικρή, πρόσθετη, κρατική βοήθεια (ύψους 10,000 λιρών) για αποπεράτωση της (και με πολλές κοινοτικές προσπάθειες και λαϊκές συνεισφορές, καθώς και με τη συγκινητική πρωτοβουλία του ιερέα, Παπα-Θεοδώρου Παπαμιχαήλ) ανεγειρόμενης εκκλησιάς του Αγίου Ραφαήλ, στην κοινότητα Παχύαμμου, μας ζήτησαν να προωθήσουμε οι χωριτικές και κοινοτικές αρχές.

Πώς αντιμετωπίζεται η έκκληση στην ευγενική αυτή πρωτοβουλία των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 609 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ανεγερθεί στον Παχύαμμο μνημείο και παράλληλα μουσείο των πεσόντων 64 εθνοφρουρών στις μάχες της Τηλλυριάς στα 1964 ζήτησαν ο κοινοτάρχης Βάσος Χριστοφίδης, τα μέλη της χωριτικής αρχής Καλοζώνης Θεοχάρους, Νέαρχος Λοΐζου, ο ιερέας Παπα-Θεόδωρος Παπαμιχαήλ, καθώς κι άλλοι κάτοικοι κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πού βρίσκεται το λογικό και σωστό τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 610 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Την επίστευση της επίλυσης (προ του θέρους) του υδρευτικού προβλήματος από τη νέα πηγή, στην τοποθεσία 'Γερατσιά', καθώς και την αντικατάσταση των (από εικοσαετίας) τοποθετηθεισών (και σκουριασμένων σήμερα) σωληνώσεων ζήτησαν (σε επίσκεψή μας, στις 16/2/91) οι κάτοικοι Παχύαμμου.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 611 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Μείωση των οικιστικών ζωνών από 300 σε 200 πόδια στην παραλία ζητούν οι κάτοικοι Παχύαμμου.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 612 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Παχύαμμου ζητούν τη δημιουργία ακόμα δυο λιμενοβραχιόνων στην παραλία για την εφέλκυση σ' αυτήν άμμου με στόχο την τουριστική (κι άλλη) αξιοποίησή της.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 613 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 22 Φεβρουαρίου 1991.

«Η ακριτική κοινότητα της Δερύνειας, με επανειλημμένα διαβήματα προς την κυβέρνηση, ζητά να δοθεί προτεραιότητα στη βελτίωση, ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση μέρους του βασικού δρόμου της περιοχής από την εκκλησία μέχρι την πλατεία Δερύνειας. Πρόκειται για βασική οδική αρτηρία που συνδέει την περιοχή με το Παραλίμνι και την Αγία Νάπα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:-

- 1) Γιατί δε δίνεται προτεραιότητα στη βελτίωση του πιο επικίνδυνου μέρους του δρόμου που περνά από τη Δερύνεια;
- 2) Προγραμματίζεται να βελτιωθεί φέτος ο δρόμος που περνά από την εκκλησία μέχρι την πλατεία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 614 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Φεβρουαρίου 1991.

«Τη δημιουργία αγροτικών δρόμων ζητούν οι κάτοικοι Μοσφιλιού για:

- (i) λειτουργία τους και ως πυρασφαλιστικών δρόμων (οι Τούρκοι εισβολείς καθεχρονικά, κάθε καλοκαίρι, καιουν δασικά κι άλλα δέντρα' φέτος

έκαψαν ελιές, χαρουπιές, αμυγδαλιές και άλλα δέντρα) δεδομένου άλλωστε πως δεν υπάρχουν, όπως αναφέρουν, πυρασφαλιστικοί δρόμοι.

- (ii) καλύτερη αξιοποίηση των κτημάτων τους και
- (iii) υποβοήθηση του οικιστικού τους προγράμματος.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 615 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Φεβρουαρίου 1991.

«Όπως μας αναφέρθηκε από μέλη της χωρικής αρχής και άλλους κατοίκους Μοσφιλιού σε επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 17/2/91, επιστρώθηκε με πρέμιξ ένα μέρος μόνο (κάπου 300 μέτρα) του κεντρικού δρόμου της κοινότητας και οι σχετικές εργασίες σταμάτησαν.

Πότε, διερωτούνται, θα ολοκληρωθεί η (πολύ καλή) πρωτοβουλία που άρχισε για διαπλάτυνση και επιστροφή με πρέμιξ ολόκληρου του κεντρικού δρόμου της κοινότητας και πότε θα δρομολογηθούν οι διαδικασίες για βελτίωση και άλλων δρόμων της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 616 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι Μοσφιλιού ζητούν να πληροφορηθούν πώς εξελίσσονται τα θέματα:

- (i) της τουρκοκυπριακής γης Μανσούρας - Αγίου Θεοδώρου,
- (ii) της επίλυσης του υδρευτικού προβλήματος των κτηνοτρόφων Πηγαινιών και
- (iii) της ανάγκης επιτάχυνσης των διαδικασιών αντικατάστασης του συστήματος διασωλήνωσης του πόσιμου νερού, που -εγκατεστημένο από το 1957- σκουρίασε, εγκυμονεί κινδύνους για την υγεία των κατοίκων και έχει απώλειες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 617 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Φεβρουαρίου 1991.

«Τη δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης ζητούν και οι κάτοικοι Μοσφιλιού, προκειμένου να υποβοηθηθεί και η κοινότητα, αλλά και οι κτηνοτρόφοι που βόσκουν τα κοπάδια τους στις περιοχές Μανσούρας-Αγίου Θεοδώρου.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση αρ. ΕΕ' 618 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 26 Φεβρουαρίου 1991.

«Σε πολλές κατοικίες του χωριού Μιτσερό παρουσιάζονται ρωγμές που συνδέονται από τους κατοίκους με τη δραστηριότητα των λατομείων στην περιοχή.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει για τα πιο κάτω σχετικά με το πρόβλημα:

1. Ποια η σχέση των πολλών ρωγμών σε κατοικίες με τις εκρήξεις των λατομείων;
2. Αν υπάρχει σχέση μεταξύ των δύο, ποια μέτρα προτίθεται η κυβέρνηση να πάρει για να σταματήσει το πρόβλημα και να αποζημιωθούν οι κάτοικοι;

3. Θεωρεί το Υπουργείο αναγκαία την εποπτεία των δραστηριοτήτων των λατομείων από ειδικούς Γεωλόγους-Μεταλλειολόγους επιστήμονες και, αν ναι, διαθέτουν τέτοια εποπτεία τα λατομεία που δραστηριοποιούνται στην περιοχή Μιτσερού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 619 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι μπανανοπαραγωγοί Πάφου αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα διάθεσης και ειδικότερα εξαγωγής της παραγωγής τους το οποίο οξύνθηκε μετά τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν σκοπεύει να επιδοτήσει και γενικά να υποβοηθήσει την εξαγωγή μπανανών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 620 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι επισκέπτες του Νέου Νοσοκομείου Πάφου διαμαρτύρονται, διότι δεν υπάρχουν δημόσια τηλέφωνα επικοινωνίας.

Στο Νοσοκομείο της Πόλης Χρυσοχούς λειτουργεί μόνο μια τηλεφωνική γραμμή για τις ανάγκες του νοσοκομείου, των Οδοντιατρικών και Υγειονομικών Υπηρεσιών.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αναφορικά με τα μέτρα που παίρνει για εγκατάσταση πρόσθετων τηλεφωνικών γραμμών και λύση αυτών των προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 621 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πέγειας ζητά την αποπεράτωση του σημαντικού δρόμου προς την εκκλησία Αϊ-Γιώργη.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο αυτό το έργο θα είναι στους προϋπολογισμούς του 1992 και θα εκτελεστεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 622 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 25 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πέγειας κατήγγειλε επανειλημμένα το απαράδεκτο γεγονός να ακούει ο ένας κάτοικος την τηλεφωνική συνδιάλεξη άλλου, λόγω των ελαττωματικών εγκαταστάσεων και όμως το σοβαρό αυτό πρόβλημα παραμένει εδώ και χρόνια άλυτο.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά μ' αυτό το πρόβλημα, τους λόγους που δεν αντιμετωπίστηκε και πότε θα επιλυθεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 623 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Η κοινότητα Πέγειας και ιδιαίτερα η νεολαία ζητά κρατική αρωγή και βοήθεια για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα κατά πόσο σκοπεύει να συμβάλει στην ικανοποίηση αυτού του αιτήματος που αφορά μια μεγάλη και αναπτυσσόμενη κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 624 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή ο Υπουργός Εσωτερικών -απαντώντας, στις 29/3/90, σε ερώτησή μας (ΕΔ' 457, 29/12/89)- ανέφερε πως 'η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου—Λακατάμιας θα συνεχιστεί φέτος με ποσό δέκα χιλιάδων λιρών' κι επειδή το όλο θέμα δεν προωθήθηκε, οι κάτοικοι ζήτησαν, στην τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα (23.2.91), να επαναφέρουμε αρμόδια το θέμα, με στόχο τη διακρίβωση της όλης πορείας του.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 625 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Στην εγκατάσταση σύγχρονου ραντάρ για σκοπούς ελέγχου της αεροπορικής κίνησης στον τομέα του κυπριακού FIR—που θεωρούν μάλιστα και 'δικό' τους—προχωρούν, σύμφωνα με κοινοποιηθείσες πληροφορίες, οι Τούρκοι, αναβαθμίζοντας τον παράνομο πύργο ελέγχου που λειτουργεί στο (επίσης παράνομο) αεροδρόμιο Τύμπου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 626 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Ευθύνη της κυβέρνησης θεωρούν οι κάτοικοι Κ. Πύργου την παρακολούθηση και κανονική συντήρηση του αρδευτικού έργου 'Πλατύ', στον Κ. Πύργο, μιας κι η εκτέλεσή του έγινε (κατά τρόπο λαθεμένο) από την ίδια την κυβέρνηση. Σ' αυτό επιμένουν οι κάτοικοι Κ. Πύργου Τηλλυριάς κι ιδιαίτερα ο κοινοτάρχης και τα μέλη της αρδευτικής επιτροπής, με τους οποίους και συζητήσαμε το περιεχόμενο της (με ημερομ. 14.2.90) απάντησης του Υπουργού Γεωργίας στην υπ' αρ. ΕΕ' 16 (ημ. 28.7.90) ερώτησή μας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 627 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Δεδομένου πως οι δήμοι, κι ιδιαίτερα οι κατεχόμενοι, μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στη συντήρηση του εκλείποντος λαογραφικού, εθνογραφικού, ιστοριογραφικού, γλωσσολογικού, φιλολογικού (ιδιαίτερα των δημοτικών τραγουδιών) κι άλλου υλικού, δε θα 'πρεπε το αρμόδιο Υπουργείο να ενθαρρύνει/υποβοηθήσει τους δήμους (κι ιδιαίτερα τους κατεχόμενους) να προχωρήσουν στην έκδοση (είτε μ' εξειδικευμένους τόμους είτε με ετήσια δελτία -όπως π.χ. εκδίδει ο δήμος Αγλαντζιάς—με τη βοήθεια γνωστών ερευνητών) του υλικού αυτού, ιδιαίτερα προτού εκλείψει κι η τελευταία γενιά που γεννήθηκε κι αντρώθηκε στις κατεχόμενες κοινότητες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 628 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Επειδή σ' απάντησή του σε ερώτησή μας (ΕΔ' 358 29/12/1989) ο Υπουργός Εσωτερικών μας πληροφορούσε (στις 28/3/1990) πως 'η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου προς το νέο δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού θα συνεχιστεί φέτος με ποσό είκοσι πέντε χιλιάδων λιρών' κι επειδή το ποσό αυτό δεν έχει εκδαπανηθεί κι επειδή είναι γνωστή η ζωτικότητα του δρόμου τούτου, οι κάτοικοι μας παρακάλεσαν, κατά την πρόσφατη (με συμμετοχή μας) πορεία που πραγματοποίησαν προς το εργοστάσιο ΝΤΕΞΕΛ (στις 23.2.91), και μάλιστα υπό βροχή— γεγονός που παρουσίαζε ανάγλυφο και σ' όλους τους συναδέλφους που

μετείχαν στην πορεία το δημιουργημένο πρόβλημα, με τ' αυτοκίνητα να βυθίζονται στη λάσπη- να τους πληροφορήσουμε, αφού ενημερωθούμε από το αρμόδιο Υπουργείο, τότε προωθείται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 629 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Οι κάτοικοι της υπαίθρου υποβάλλουν έντονο το παράπονο, γιατί ενώ στ' αστικά κέντρα επιχορηγούνται από το κράτος οι ιδιωτικές γεωτρήσεις σε σπίτια, ανάλογη πρακτική δεν υφίσταται και στην περίπτωση της υπαίθρου.

Γιατί, ερωτούν, ακολουθείται αυτή η ανισοσκελής διαδικασία, που υποβαθμίζει και θέτει σε δευτερεύουσα μοίρα την ύπαιθρο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 630 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να αποδεσμευτούν οι ιδιοκτήτες γης από το χρεολύσιο για τα έξοδα διάνοιξης της γεώτρησης και της διασωλήνωσης του αρδευτικού έργου 'Δήματα' ζητούν ξανά οι κάτοικοι Αρεδιού—το θέμα επαναφέρθηκε στον Υπουργό Γεωργίας και στις 14.12.90- γιατί η απόδοση της γεώτρησης (λόγω της φετινής ανομβρίας) μειώθηκε (από 20 σε 3 τόνους), ενώ τα μέλη της αρδευτικής επιτροπής ζητούν να εξορυχθεί νέα γεώτρηση για το ενδεχόμενο μη αντάκαμψης της υφιστάμενης.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 631 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ανακατασκευαστούν τα αρδευτικά αυλάκια στον κύριο δρόμο, που έχουν κλειστεί κατά την εκτέλεση των οδικών έργων, και να γίνει άμεσα ο αναγκαίος τοίχος αντιστήριξης στο ταμιενταύλακο του αρδευτικού που έχει υποσκαφθεί και από τις πρώτες βροχές θα καταστραφεί ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 632 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ληφθούν μέτρα για να προστατευθούν οι δυο διατρήσεις του πόσιμου νερού, μιας και βρίσκονται σε κατοικημένες περιοχές -η μια βρίσκεται στον 'Άγιο Γιάννη και δίπλα από το δημοτικό σχολείο κι η άλλη στο δρόμο Αρεδιού-Μαλούντας- και να γίνει εφεδρική διάτρηση για να καλύπτει τις αυξημένες ανάγκες τους καλοκαιρινούς μήνες ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 633 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ληφθούν μέτρα από την Επαρχιακή Διοίκηση για τη διάνοιξη του αγροτικού δρόμου, που παραμένει κλειστός για είκοσι και περισσότερα χρόνια, πράγμα που εμποδίζει τη διάβαση των γεωργοκτηνοτρόφων, ζήτησαν οι κάτοικοι Αρεδιού σε επισκέψεις μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 634 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Να ληφθούν άμεσα μέτρα για κατάλληλη διασωλήνωση των νερών της βροχής και για επιχωμάτωση των παγκέτων που αφέθηκαν ανοικτά κατά την

επισκευή του δρόμου και που συνιστούν κίνδυνο για μικρούς και μεγάλους, ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού. Ζητούν επίσης να κατασκευαστούν πεζοδρόμια για την προστασία των πεζών γενικά και ειδικά των παιδιών κατά τη μετάβασή τους στο δημοτικό σχολείο.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 635 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1991.

«Την εξ ολοκλήρου ανάληψη από το κράτος -κι όχι μόνο του 50%, όπως έχει πρόσθετα αποφασιστεί- της δαπάνης για εγκατάσταση ηλεκτρικού ρεύματος στη δημιουργημένη κτηνοτροφική περιοχή Αρεδιού, μιας και το 42% των κατοίκων είναι πρόσφυγες -και ανάλογη ποσόστωση υπάρχει και στους επηρεαζόμενους κτηνοτρόφους- ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 636 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Παρά το γεγονός ότι προβλέπεται η λειτουργία του Νέου Νοσοκομείου Λεμεσού περί το τέλος του χρόνου, εντούτοις οι ελλείψεις που παρουσιάζει το σημερινό Νοσοκομείο σε βασικούς τομείς θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από τώρα.

- (α) Η παρουσία νευροχειρουργού είναι απαραίτητη, λόγω των αυξημένων δυστυχημάτων και κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων που πρέπει ν' αντιμετωπίζονται έγκαιρα.
- (β) Η παντελής απουσία νευρολόγου δε βοηθά στην αντιμετώπιση σχετικών προβλημάτων.
- (γ) Το ίδιο ισχύει και για την ανάγκη παρουσίας χειρουργού ουρολόγου.
- (δ) Η παρουσία δεύτερου δερματολόγου είναι αναγκαία, γιατί, όταν ο δερματολόγος βρίσκεται με άδεια ή απουσιάζει, το κοινό ταλαιπωρείται.
- (ε) Η ίδια ανάγκη επιβάλλει την παρουσία και δεύτερου ωτορινολαρυγγολόγου.
- (στ) Πρέπει να λειτουργήσει και πάλι ο εγκεφαλογράφος του Νοσοκομείου Λεμεσού, για να μην ταλαιπωρούνται οι ασθενείς που στέλλονται στη Λευκωσία περιμένοντας σειρά.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο θα καλυφθούν αυτές οι ανάγκες άμεσα, μιας και η λειτουργία του Νέου Νοσοκομείου προβλέπεται προς το τέλος του 1991».

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 637 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Βρισκόμαστε στο τέλος του 20ού αιώνα και στα πρόθυρα του 21ου και όμως το θέμα της φθειρίασης δεν έχει αντιμετωπιστεί.

Το πρόβλημα έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις τόσο στη Δημοτική όσο και στη Μέση Παιδεία και τα μέτρα που λαμβάνονται αποδείχθηκαν ανεπαρκή για την καταπολέμησή της.

Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το αρμόδιο Υπουργείο για την αποτελεσματική και ριζική καταπολέμηση της φθειρας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 638 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Όπως είναι γνωστό, στη Ν. Αφρική κατοικούν σήμερα γύρω στις 45 - 50 χιλιάδες Ελληνοκύπριοι. Οι συμπατριώτες μας αυτοί αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα, επειδή ως κράτος δεν έχουμε διπλωματικές σχέσεις με αυτή τη χώρα, λόγω των γνωστών κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Σε πρόσφατη επίσκεψη διακομματικής μας αποστολής στη Ν. Αφρική, έπειτα από πρόσκληση των εκεί Κυπρίων αποδήμων, είδαμε και ζήσαμε από κοντά τους φόβους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτοί οι άνθρωποι στη μακρινή τούτη χώρα στον εμπορικό τομέα, στην έκδοση των διαβατηρίων τους, στον επαναπατρισμό τους, στην υποβάθμισή τους ως αποδήμων, όπως ισχυρίζονται, και πολλά άλλα.

Σε σύσκεψη που είχαμε μαζί τους ζήτησαν να μεταφέρουμε προς την κυβέρνηση, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα αιτήματα:

- (α) την αναβάθμιση του εκεί αντιπροσώπου μας,
- (β) το διορισμό εμπορικού ακόλουθου,
- (γ) την απευθείας αεροπορική σύνδεση της Ν. Αφρικής με την Κύπρο.

Τονίστηκε επίσης ότι οι Κύπριοι εκεί δεν είναι τη χώρα της Ν. Αφρικής που αντιπροσωπεύουν αλλά τους Κύπριους αποδήμους.

Με αφορμή το γεγονός ότι η χώρα αυτή τον τελευταίο καιρό έκαμε αρκετά ανοίγματα για εκδημοκρατισμό της και πάταξη των φυλετικών διακρίσεων και νοουμένου ότι μόλις χθες η Σοβιετική Ένωση διακήρυξε την πρόθεσή της και σύντομα μεταβαίνει στη Ν. Αφρική εμπορική αποστολή για υπογραφή σύμβασης για ανάπτυξη των εμπορικών σχέσεων των δύο χωρών, όπως έπραξαν προ πολλού και όλες οι πρώην Ανατολικές χώρες και πολλές άλλες σ' όλο τον κόσμο, καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο προτίθεται και πότε, να ικανοποιήσει τα δίκαια αιτήματα των εκεί συμπατριωτών μας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 639 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να προχωρήσει στην κατάθεση νομοσχεδίου που θα προνοεί για τη μονιμοποίηση εκείνων των Βοηθών Χωρομετρών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας που εργάζονται πάνω σε ωρομίσθια βάση με πολυετή υπηρεσία και που έχουν επιτύχει στις εξετάσεις που ίσχυαν παλαιότερα για σκοπούς απόκτησης δικαιώματος διορισμού σε ορισμένες θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 28 Μαρτίου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991.
- 3) Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1991.
- 4) Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Νόμος του 1991.

- 5) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991.
- 6) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991.
- 7) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 8) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.
- 9) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.
- 10) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991.
- 11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991.
- 12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991.
- 13) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991.
- 14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1991.
- 15) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1991.
- 16) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1991.
- 17) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991.
- 18) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1991.
- 19) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1991.
- 20) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1991.
- 21) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1991.
- 22) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1991.
- 23) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1991.
- 24) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1991.
- 25) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1991.
- 26) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1991.
- 27) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1991.
- 28) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1991.
- 29) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1991.
- 30) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1991.
- 31) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1991.
- 32) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1991.
- 33) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1991.
- 34) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

- 35) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990 Νόμος του 1991.
- 36) Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991.
- 37) Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.
- 38) Ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 39) Ο περί Σχολικών Εφορειών Νόμος του 1991.
- 40) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 41) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 42) Ο περί Σχολικών Βοηθών (Όροι Εργασίας και Μισθοδοσίας) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 43) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 44) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 45) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 46) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 47) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 48) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
- 49) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 50) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 51) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 52) Ο περί της Εξασφάλισης Αξιοπρεπούς Διαβίωσης των Πολιτών της Δημοκρατίας Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 53) Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 54) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
- 55) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 56) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 57) Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 58) Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

- 59) Ο περί Κοινοκτημοσύνης της Περιουσίας των Συζύγων Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 60) Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1990.
- 61) Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) Νόμος του 1990.
- 62) Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 63) Ο περί των Υπηρεσιών και του Προσωπικού της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 64) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.
- 65) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 66) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.
- 67) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 68) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 69) Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 70) Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 71) Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμος του 1991.
- 72) Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 73) Ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 74) Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 75) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 76) Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 77) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 78) Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Έξωσης (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 79) Ο περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962-1987 Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 80) Ο περί της Απαγορεύσεως της Απόρριψης Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 81) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1991.
- 82) Οι περί Αξιοματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

- 83) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 84) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 85) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 86) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 87) Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας «LIMASSOL SHERATON MARINA» (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 88) Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 89) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1991.
- 90) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάχνας του 1991.
- 91) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1991.
- 92) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1991.
- 93) Οι περί Ιατρών (Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 1991.
- 94) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 95) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κίνησης) Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 96) Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991.
- 97) Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 98) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1991.
- 99) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 100) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.
- 101) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 102) Οι περί Κρατικού Αρχείου (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 103) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 104) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού—Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 105) Οι περί Ταμείου Προνοίας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991.
- 106) Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

- 107) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κάθηκα του 1991.
- 108) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1991.
- 109) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτωμένους Αυτών) (Όμοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 110) Οι περί Αεροσκαφών Υπεριπτάμενων της Περιοχής Πληροφοριών Πτήσεων (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 111) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών του 1991.
- 112) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1991.
- 113) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σαλαμιούς του 1991.
- 114) Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 115) Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 116) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
- 117) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.
- 118) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991.
- 119) Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Κανονισμοί Προσφορών του 1991.
- 120) Οι περί Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού—Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού και Λειτουργού Προσωπικού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 121) Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού—Θέσεις Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού και Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 122) Οι περί Υπουργείου Οικονομικών—Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Ανώτερου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Α', Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Βοηθού Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 1ης και 2ης Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 123) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού του 1991.
- 124) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κιτίου του 1991.
- 125) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορμήδειας του 1991.

- 126) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών του 1991.
- 127) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών του 1991.
- 128) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού του 1991.
- 129) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοτύμπου του 1991.
- 130) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Καλαβασού του 1991.
- 131) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κόρνου του 1991.
- 132) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου του 1991.
- 133) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορόκλινης του 1991.
- 134) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου του 1991.
- 135) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' : Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' : Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' :

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παρατηρούμενη, μετά την τελευταία αύξηση των πετρελαιοειδών, αυθαίρετη ανατίμηση διάφορων προϊόντων, αναγκαία μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος και οι ευθύνες της κυβέρνησης».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (6.12.1990).
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής). (9.8.1990).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η αδικία που έγινε από το Υπουργείο Παιδείας σε βάρος της υποψήφιας σπουδάστριας της ΠΑΚ Ανδρούλλας Αρχοντούς από το Ριζοκάρπασο που οι γονείς της είναι εγκλωβισμένοι».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα). (14.12.1990).
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη μεταστέγαση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέματα νηπιαγωγείων/προδημοτική εκπαίδευση».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Προγραμματισμός επιδιορθώσεων στο Τσίρειο Στάδιο Λεμεσού».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (2.3.1990).
- 7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως « Η αδήριτη ανάγκη διατήρησης των κτιρίων της Αρχιγραμματείας για λόγους ιστορικούς/ πολιτιστικούς και η αναίρεση τυχόν αποφάσεων για κατεδάφισή τους από την κυβέρνηση και το Δήμο Λευκωσίας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση μετά από πρόταση του αξ. Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή). (26.2.1991).
- 8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από την παρουσία κλιβάνου της εταιρείας Ντέξελ στο Τσέρι».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).
- 9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Σίγουρα θα χρειαστεί να κάνουμε έκτακτη συνεδρία της Βουλής για τα θέματα του Κεφαλαίου Δ', γιατί θα είμαι πολύ ευτυχής αν τα 104 θέματα της Νομοθετικής Εργασίας εξαντληθούν την Πέμπτη.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαρίστως κάνουμε έκτακτη συνεδρία. Θέλω όμως να σας πω ότι προχθές, όταν κάναμε την έκτακτη συνεδρία, με πάρα πολύ μεγάλη δυσκολία αποτελέσαμε απαρτία. Γι' αυτό, αν οι συνάδελφοι που έχουν εγγράψει αυτά τα θέματα, εξασφαλίζουν απαρτία, ας γίνει. Αλλά λέμε ότι έπρεπε το Κεφάλαιο Δ' να τερματιστεί και να περιοριστούμε στην καθαρά νομοθετική εργασία σε αυτές τις δυο συνεδρίες που μας έμειναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω εισήγηση να θεωρηθούν οι Εκθέσεις ως αναγνωσθείσες, να κυκλοφορήσουν στον τύπο, και να περιοριστούμε στο γεγονός ότι οι Εκθέσεις επί αυτών των θεμάτων θα κυκλοφορήσουν, διότι ασφαλέστατα η ανάγνωση ή και η συζήτηση εδώ θα είναι χωρίς σημασία.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, σε απάντηση αυτού που είπε ο συνάδελφος κύριος Πουμπουρής και ήταν σωστό, θα ήθελα να παρατηρήσω πως πολλοί συνάδελφοι παραπονέθηκαν ότι δεν είχαν πάρει έγκαιρα την ειδοποίηση για τη συνεδρία της Δευτέρας. Από της πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού π.χ. τουλάχιστον τέσσερις άνθρωποι μου είχαν πει ότι δεν είχαν πάρει την ειδοποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, όταν από την έδρα εξαγγέλλεται η επόμενη συνεδρία, αυτή είναι και η επίσημη ημερομηνία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έχετε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή τώρα υπάρχουν αυτοί που υπάρχουν. Αλοίμονο, αν η Βουλή θα εξαρτάται από τους απόντες Βουλευτές. Η Βουλή εξαρτάται από τους παρόντες Βουλευτές.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Πολύ σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, αν συμφωνεί η Βουλή, να θεωρηθούν οι Εκθέσεις αναγνωσθείσες και να κυκλοφορήσουν και το Κεφάλαιο Δ' να διαγραφεί.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ μαζί σας. Νομίζω ότι οι Βουλευτές έχουν καθήκον να μένουν μέσα στη Βουλή μέχρι το τέλος της συνεδρίας. Το να φεύγουμε δε σημαίνει τίποτε. Επομένως, αν δεν ακούνε τι λέμε, δικό τους πρόβλημα.

Για το Κεφάλαιο Δ' συμφωνώ με το συνάδελφο κύριο Πουμπουρή, αλλά εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι ότι ορισμένα θέματα, θέματα τα οποία είναι τεράστιας σημασίας, πρέπει να τονιστούν. Δηλαδή δεν είναι Εκθέσεις οι οποίες έγιναν έτσι, για να πούμε ότι κάτι κάναμε στις Επιτροπές.

Μια από αυτές τις Εκθέσεις είναι και για το θέμα του Τσιρείου σταδίου, του οποίου για τόσα χρόνια κανένας δεν επιλαμβανόταν μέχρι που η Βουλή—και θυμάστε ότι εσείς δώσατε τις οδηγίες αυτές—επιλήφθηκε αυτού του θέματος δραστήρια και ήρθε στην επιφάνεια ένα τρομερό πρόβλημα το οποίο αποκαλύπτει ότι θα μπορούσαμε να θρηνήσουμε όχι εκατοντάδες αλλά χιλιάδες θύματα. Δηλαδή μια τραγωδία την οποία δεν μπορώ να φανταστώ. Γι' αυτό το λόγο αυτή η Έκθεση πιστεύω ότι είναι σημαντική και δεν πρέπει να περάσει έτσι απαρατήρητη χωρίς καμιά σημασία και τέλος πάντων από μέρους των Βουλευτών εδώ να δοθούν κάποια μηνύματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο, ήδη η ομιλία σας, και καλώς την εκάμετε, έδωσε αυτό το μήνυμα. Είναι εδώ οι δημοσιογράφοι, γι' αυτό σας δώσουν περισσότερη προσοχή σε αυτή την Έκθεση.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ κι εγώ με την εισήγηση του κυρίου Πουμπουρή, αλλά ήθελα να προσθέσω—για να διασκεδάσω και τους φόβους του συναδέλφου—ότι πάνω σε σημαντικές Εκθέσεις, που θα υποδείξουν και οι Πρόεδροι των Επιτροπών, μπορείτε να κάμετε εσείς αναφορά από την έδρα, ώστε να δοθεί ιδιαίτερη σημασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε να κάνουμε μια μικρή αναφορά.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 6.56 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μανδριώτης Στέλιος
Ανδρέου Αντώνης	Μαρκίδης Αλέκος
Γεωργιάδης Δήμος	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργίου Ανδρέας	Μιχαηλίδης Θάλης
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσελλή Ρήνα	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Φλουρέντζος Νίκος
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρυσστόμου Άριστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαθηκολώνης Ανδρέας	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Δήλωση του Προέδρου της Βουλής ύστερα από απόφαση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων όπως καλέσουν τις κυβερνήσεις Κύπρου-Ελλάδας να υιοθετήσουν μέτρα για τη λύση των προβλημάτων των εκπαιδευτικών που έχουν μακρά απασχόληση στην Ελλάδα και τώρα επαναπατρίζονται.

2. Δήλωση του Προέδρου της Βουλής ύστερα από απόφαση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων ότι το αίτημα των ιδιοκτητών αγροτικών ταξί για να

έχουν αδασμολόγητα αυτοκίνητα, όπως έχουν και τα αστικά ταξί, είναι απόλυτα δικαιολογημένο. Οι σύντομες αναφορές που έγιναν στο θέμα (Γλ. Κληρίδης, Α. Παναγιώτου, Α. Μαθηκολώνης και Μ. Πουμπουρής).

3. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» η σύντομη αναφορά του Βουλευτή κ. Α. Μαρκίδη πάνω στο θέμα και έγκριση αυτού σε νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων Νόμος (Αρ. 2) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος (Αρ. 1) του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοταρχών (Αποζημίωση) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

16. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταγραφής μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφιση αυτού σε νόμο.

18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέννου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Στ. Μανδριώτης, Π. Στυλιανού, Ι. Κατσουνωτός, Λ. Ζαχαριάδης, Α. Ψυλλίδης) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1991» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Ν. Ηλία, Κ. Ερωτοκρίτου, Α. Γεωργίου και Ο. Δημητρίου) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

20. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πώλησεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» οι

αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Ε. Ευσταθίου, Α. Ιεροδιακόνου, Α. Ψυλλίδης, Μ. Πουμπουρής, Ντ. Κωνσταντίνου, Π. Στυλιανού, Α. Παναγιώτου και Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτής σε νόμο.

21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» οι σύντομες αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Ψυλλίδης, Μ. Παπαπέτρου, Κ. Ερωτοκρίτου, Γ. Χαραλαμπίδης, Μ. Πουμπουρής και Ε. Ευσταθίου) και ψήφιση αυτού σε νόμο.

22. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και απόρριψη αυτών.

23. Απόφαση για τη σύσταση Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΟΚ-Κύπρου, οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Μάτσης, Μ. Παπαπέτρου και Α. Παναγιώτου) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

24. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Γενικού Χημείου—Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

25. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας—Θέση Ακτινογράφου 1ης Τάξης (Ακτινοδιαγνωστική) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκριση αυτών.

26. Ερωτήσεις Βουλευτών (Η παροχή άδειας για περιορισμένη χρησιμοποίηση αμμοχάλικων για την ικανοποίηση ατομικών και κοινοτικών αναγκών—Η εφαρμογή του Νόμου 1 του 1987—Η κατασκευή παραλιακού δρόμου στη Σωτήρα—Η ενίσχυση της ύδρευσης του μοναστηριού Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου—Η υδατοπρομήθεια στα Μαντριά—Η ενίσχυση της κοινότητας Μαντριών Πάφου για τη φιλοτέχνηση του εικονοστασίου της καινούργιας εκκλησίας της—Η επιδιόρθωση του τουρκοκυπριακού κινηματογράφου Μαντριών—Το αρδευτικό πρόβλημα Παχύαμμου—Η εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στην εκπαίδευση—Η έκδοση κρατικής κυπριακής βιβλιογραφίας—Η καθιέρωση κρατικού βραβείου κριτικής—Η απόσπαση δύο δόκιμων φιλολόγων για τα διεθνή κυπρολογικά συνέδρια—Η επίσπευση των βελτιωτικών έργων του κεντρικού δρόμου Κάτω Πύργου—Η θέσπιση από το Υπουργείο Παιδείας κώδικα συμπεριφοράς και η θεσμοθέτηση ειδικής υπηρεσίας που να επιμετρά και αξιολογεί τα πτυχία πανεπιστημίων—Η παροχή δύο προσαυξήσεων στα αφυπηρετούμενα μέλη της αστυνομικής δύναμης που παραμένουν καθηλωμένα διά βίου στην ίδια θέση—Η επιδιόρθωση του δρόμου προς το Κούριο από τον κύριο δρόμο Λεμεσού—Πάφου—Το αίτημα των κατοίκων Μανδριών για να εξυπηρετούνται από τα αστικά λεωφορεία Πάφου—Η επιδιόρθωση των παγκέτων στα Μαντριά—Η αποπληρωμή υπερωριών στους αστυνομικούς που εργάστηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης στον Περσικό Κόλπο—Η αναδάσωση της οροσειράς Αγίου Γεωργίου που περιβάλλει τη μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου—Η επιδιόρθωση του δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού προς τη Μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου—Η δημιουργία δύο πάρκων στα Μαντριά—Η στέγαση των κυβερνητικών υπηρεσιών στην Πάφο—Το οδικό δίκτυο Πάφου—Η επιδιόρθωση των δρόμων του προσφυγικού οικισμού Μούτταλου Πάφου—Ο σχεδιασμός του δρόμου Τηλλυριάς—Κάμπου—Η ριζική βελτίωση του δρόμου Πύργου—Πάφου—Τα κατασκευαστικά έργα για εκτέλεση του κλειστού αγωγού στον Κάτω Πύργο—Η θεσμοθέτηση κριτηρίων με βάση τα οποία να βραβεύονται οι Κύπριοι αθλητές—Η σύληση διάφορων περιοχών όπου

υπάρχουν αρχαιότητες—Η κατασκευή λιμενοβραχιόνων στον Πύργο—Η ελεύθερη εισαγωγή καρβούνων—ο καθορισμός της κοινοτικής συνεισφοράς για χρέη της κοινότητας Παχιάμμου—Αίτημα της κοινότητας Παχιάμμου για παροχή πρόσθετης κρατικής βοήθειας για αποπεράτωση της ανεγειρόμενης εκκλησίας του Αγίου Ραφαήλ—Η ανέγερση στον Παχιάμμο μνημείου και μουσείου των πεσόντων εθνοφρουρών στις μάχες της Τηλλυριάς—Η υδατοπρομήθεια στον Παχιάμμο—Η δημιουργία ακόμα δύο λιμενοβραχιόνων στην παραλία Παχιάμμου—Το αίτημα της κοινότητας Δερύνειας για βελτίωση, ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση μέρους του βασικού δρόμου της περιοχής από την εκκλησία μέχρι την πλατεία Δερύνειας—Το αίτημα των κατοίκων Μοσφιλιού για δημιουργία αγροτικών δρόμων—Οι ρωγμές που παρουσιάζονται στα σπίτια του χωριού Μιτσερό ένεκα των λατομείων της περιοχής—Το πρόβλημα διάθεσης των μπανανών της επαρχίας Πάφου—Η εγκατάσταση πρόσθετων δημόσιων τηλεφώνων στο νέο Νοσοκομείο Πάφου—Το αίτημα της κοινότητας Πέγειας για αποπεράτωση του δρόμου προς την εκκλησία Αι-Γιώργη—Πρόβλημα ελαττωματικού τηλεφωνικού δικτύου αντιμετωπίζει η κοινότητα Πέγειας—Η δημιουργία κοινοτικού γηπέδου στην Πέγεια—Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου—Λακατάμιας—Η αναβάθμιση του παράνομου πύργου ελέγχου που λειτουργεί στο αεροδρόμιο Τύμπου—Το αρδευτικό πρόβλημα Κάτω Πύργου—Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου προς το νέο δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού—Η επιχορήγηση ιδιωτικών γεωτρήσεων στην ύπαιθρο—Η αποδέσμευση από το χρεολύσιο της κοινότητας Αρεδιού για τα έξοδα διάνοιξης γεωτρήσεων και της διασωλήνωσης του αρδευτικού της δικτύου—Το αρδευτικό πρόβλημα της κοινότητας Αρεδιού—Η διάνοιξη αγροτικού δρόμου στην κοινότητα Αρεδιού—Η επιχωμάτωση των παγκέτων στην κοινότητα Αρεδιού—Το αίτημα της κοινότητας Αρεδιού για παραχώρηση ολόκληρης της δαπάνης για την εγκατάσταση ηλεκτρικού ρεύματος στην κτηνοτροφική περιοχή—Οι ελλείψεις που παρουσιάζει το νέο Νοσοκομείο Λεμεσού σε βασικούς τομείς—Η καταπολέμηση της φθειρίδας στα σχολεία μας—Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συμπατριώτες μας στη Νότιο Αφρική—Η μονιμοποίηση των Βοηθών Χωρομετρών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 28ης Μαρτίου 1991

(Ώρα έναρξης: 4.50 μ.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση για τις ομόφωνες Εκθέσεις να διαβάζεται μόνο ο σκοπός.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Είναι πρόταση νόμου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Επειδή αντιλαμβάνομαι υπάρχουν περίπου 110 - 120 εκθέσεις...

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

135, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

135 λέει ο κ. Κόλοκος, εισηγούμαι να μη διαβάζονται οι Εκθέσεις και εκεί που δεν υπάρχουν διαφωνίες και είναι ομόφωνες, να μην υπάρχει καν συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Χαίρομαι που σήμερα συμφωνεί ο κ. Γαλανός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση για την εισήγηση;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Παπαπέτρου, αφήστε τον κ. Γαλανό ήσυχο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Προχθές ισχυριστήκατε ότι κάτι τέτοιο είναι αντισυνταγματικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η πρώτη Έκθεση είναι ομόφωνη.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει τοποθέτηση των κομμάτων. Θα τοποθετηθούμε ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να αναγνωσθεί; Ωραία, να αναγνωσθεί η Έκθεση.

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, κύριε Χριστοφίδη. Υπάρχουν δύο Εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε. Η πρώτη είναι η Έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών που έχει ήδη κυκλοφορήσει από τις 21 Φεβρουαρίου και έχει παραπεμφθεί για περαιτέρω μελέτη στην Επιτροπή Νομικών, από την οποία υπάρχει σήμερα συμπληρωματική Έκθεση. Επομένως, λυπούμαι που διακόπτω το συνάδελφο, πρέπει όμως να αναγνωσθεί η Έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών που είναι η πρώτη και μετά της Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, δεν έχει σημασία ποια θα διαβαστεί πρώτα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εντάξει, όπως νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Κύριε Χριστοφίδη, δεν πειράζει, διαβάστε εσείς και τις δύο Εκθέσεις.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής Εσωτερικών, αν δε σας πειράζει...

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, διαβάστε και τις δύο.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δέκα συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 27 Μαΐου 1989 και 11 Φεβρουαρίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτήν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων. Παρόντες ήταν επίσης οι Βουλευτές κ. Χρ. Σολωμής και Σ. Χατζηγιάννης.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 16 Φεβρουαρίου 1989 από τους Βουλευτές κ. Χρ. Σολωμή, Ν. Μακρίδη, Σ. Χατζηγιάννη και Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η απαλλαγή των εκτοπισμένων από την υποχρέωση καταβολής τελών και μεταβιβαστικών δικαιωμάτων, όταν αποκτούν οπουδήποτε στη Δημοκρατία ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, έχουν γίνει μέχρι σήμερα πολλά για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των εκτοπισθέντων, αλλά και πάρα πολλά άλλα υπολείπονται να γίνουν για την ουσιαστική και στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό απάμβλυνση του προβλήματος αυτού μέχρι την οριστική του λύση, που δεν είναι άλλη από την επανεγκατάσταση των προσφύγων στα σπίτια τους.

Σωστά μέχρι τώρα δόθηκε προτεραιότητα στη χαμηλή εισοδηματικά τάξη των προσφύγων, αλλά σε πλήρη αντίθεση προς την αρχή της φυσικής δικαιοσύνης και της ίσης κατανομής των βαρών η μεσαία εισοδηματικά τάξη των προσφύγων παραγνωρίστηκε και αφέθηκε στο έλεος της τύχης της και της υπεράνθρωπης προσπάθειας που η ίδια καταβάλλει για επιβίωση. Η τάξη αυτή, που έχει πληγεί ανεπανόρθωτα, δε συμπεριλήφθηκε σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή σχέδιο παροχής αξιόλογης βοήθειας και φυσικά ούτε και στα προγράμματα για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος, παρ' όλο που έχουν περάσει ήδη δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια από την τουρκική εισβολή.

Κατά τους εισηγητές της υπό αναφορά πρότασης νόμου, το μέτρο που προτείνεται θεωρείται ότι θα ανακουφίσει οικονομικά τους πρόσφυγες και οπωσδήποτε τη μεσαία εισοδηματικά τάξη των προσφύγων μέχρι τη θεσμοθέτηση και την εφαρμογή της αρχής της ίσης κατανομής των βαρών.

Κατά τη μελέτη της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την Επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών τάχθηκαν ενάντια σ' αυτή, γιατί, όπως υποστήριξαν, σε περίπτωση ψήφισής της σε νόμο, θα γίνει δυσμενής διάκριση σε βάρος όσων εκτοπισμένων έχουν ήδη αγοράσει ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας και έχουν καταβάλει τα νενομισμένα μεταβιβαστικά τέλη. Από την άλλη, θα δημιουργηθεί δυσβάσταχτο οικονομικό βάρος για την κυβέρνηση, αφού το διοικητικό κόστος για την τήρηση καταστάσεων και αρχείων των δικαιούχων θα είναι πολύ ψηλό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, σχολιάζοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου, ανέφεραν ότι θεωρητικά ο προτεινόμενος νόμος αποτελεί δίκαιο μέτρο, αλλά αναμφίβολα θα πρέπει να μελετηθούν διάφορα ζητήματα, προτού ψηφιστεί σε νόμο, μερικά από τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- (α) Αν ο προτεινόμενος νόμος θα έχει αναδρομική ισχύ, ώστε να καλύπτει και όσους αγόρασαν ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας από το 1974.
- (β) Αν θα καλύπτονται και τα άτομα που προτίθενται να αγοράσουν οικοπέδο για ανέγερση κατοικίας.
- (γ) Με ποιο τρόπο θα διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος που έχει αγοράσει ακίνητη περιουσία απαλλαγμένη μεταβιβαστικών τελών τη χρησιμοποιεί πράγματι για σκοπούς κατοικίας.
- (δ) Ποια μέλη της προσφυγικής οικογένειας θα δικαιούνται το ευεργέτημα αυτό.
- (ε) Μέχρι ποιο ποσό η αγορά ακίνητης περιουσίας για σκοπούς κατοικίας θα απαλλάσσεται μεταβιβαστικών τελών.

Υπό το φως των πιο πάνω ζητημάτων και προβληματισμών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αποφάσισε να συνεχίσει τη μελέτη της προτεινόμενης πρότασης νόμου, ενώ στο μεταξύ επαναδιατύπωσε το σχετικό κείμενο, έτσι που δικαιούχοι αγοράς ακίνητης περιουσίας για σκοπούς κατοικίας απαλλαγμένης μεταβιβαστικών τελών να είναι τα πρόσωπα τα οποία κατά τον αμέσως πριν από την τουρκική εισβολή χρόνο είχαν τη μόνιμη κατοικία τους σε περιοχή που λόγω της εισβολής κατέστη απροσπέλαστη και εφόσον πρόκειται για αγορά ενός οικοπέδου ή τεμαχίου γης ή μιας κατοικίας, των οποίων η αγοραία αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα χιλιάδων λιρών. Όταν η αγοραία αξία της ακίνητης περιουσίας υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες λίρες, θα επιβάλλονται και θα εισπράττονται τα νενομισμένα τέλη για το υπόλοιπο ποσό.

Κατά τη συζήτηση της επαναδιατυπωμένης πρότασης νόμου ενώπιον της Επιτροπής, τέθηκε και πάλι το ζήτημα αν πρέπει να απαλλάσσονται από τα μεταβιβαστικά τέλη, σύμφωνα με το σκοπό της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, όλοι ανεξαιρέτως οι πρόσφυγες.

Οι εισηγητές της υπό αναφορά πρότασης νόμου υποστήριξαν και πάλι ότι η προτεινόμενη νομοθεσία πρέπει να καλύπτει όλους ανεξαιρέτως τους εκτοπισθέντες.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων υποστήριξε ότι η προτεινόμενη νομοθεσία πρέπει να καλύπτει όλες τις οργανικές οικογένειες, δηλαδή εκείνες που ήταν συγκροτημένες αμέσως πριν από την τουρκική εισβολή του 1974, καθώς και τα παιδιά αυτών των οικογενειών. Συγκεκριμένα, ο πιο

πάνω εκπρόσωπος πρότεινε την άσκηση του υπό αναφορά δικαιώματος μία φορά από τον ένα σύζυγο της οργανικής οικογένειας και από όλα τα παιδιά τέτοιων οικογενειών που γεννήθηκαν μέχρι τις 16 Αυγούστου 1974 εκτός από ένα. Εφόσον, σύμφωνα με τα κυπριακά ήθη, ο πατέρας ή η μητέρα δωρίζουν το σπίτι τους σε ένα από τα παιδιά τους για σκοπούς κατοικίας, το παιδί αυτό θα καλύπτεται θεωρητικά από την προτεινόμενη νομοθεσία, αφού το δικαίωμα μη καταβολής μεταβιβαστικών τελών θα έχει ήδη ασκηθεί από τον ένα γονέα.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δήλωσαν στην Επιτροπή ότι, δεδομένου ότι κατά το 1974 υπήρχαν 40,000 οργανικές οικογένειες και ότι για αγορά ακίνητης περιουσίας αξίας £40,000 κατά ανώτατο όριο το ύψος της απαλλαγής ανέρχεται σε £2,400 περίπου, η απώλεια οικονομικών πόρων για το κράτος θα ανέλθει σε δυσθεώρητα ύψη. Οι ίδιοι πιο πάνω εκπρόσωποι επισήμαναν ότι σε περίπτωση υιοθέτησης από την Επιτροπή της εισήγησης της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων θα προκύψει ζήτημα άνισης μεταχείρισης των εκτοπισθέντων, ιδιαίτερα σε σχέση με τα παιδιά που αποκτήθηκαν μετά το 1974.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω στοιχείων και των απόψεων που εκφράστηκαν ενώπιόν τους, τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις απόψεις τους γύρω από την υπό αναφορά πρόταση νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Κυριάκος Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω θέμα έχει ήδη κυκλοφορήσει σχετική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών στην οποία αρχικά αυτό είχε παραπεμφθεί, ύστερα όμως από απόφαση του Σώματος που λήφθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 1991 το θέμα παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, για να εξεταστεί κατά πόσο δημιουργούν οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα οι πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ενεργώντας με βάση τους όρους εντολής που πήρε από το Σώμα, πραγματοποίησε τρεις συνεδρίες στις 4, 11 και 26 Μαρτίου 1991 στις οποίες κάλεσε το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας από τον οποίο ζήτησε να εκφράσει τις απόψεις του ως προς το αν δημιουργούν οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα οι πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και Χρ. Κουρτελλάρης.

Η θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας πάνω στην υπό αναφορά πρόταση νόμου, όπως εκτέθηκε ενώπιον της Επιτροπής και όπως αναλύεται ειδικότερα σε σχετική επιστολή του ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991, επιβεβαιώνει ότι, αν η υπό αναφορά πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θεωρηθεί ότι παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης που καθιερώνεται με το άρθρο 28 του Συντάγματος, επειδή δε θα μπορούν να επωφεληθούν της απαλλαγής από τα μεταβιβαστικά τέλη όλοι εκείνοι οι εκτοπισθέντες οι οποίοι από το 1974 μέχρι σήμερα τα έχουν καταβάλει σε περιπτώσεις παρόμοιες με εκείνες τις οποίες προβλέπει η εν λόγω πρόταση νόμου. Παράλληλα τονίστηκε ότι είναι δυνατό να προκύψει άνιση μεταχείριση και στο μέλλον μεταξύ εκτοπισθέντων οι οποίοι έχουν τα οικονομικά μέσα να αγοράσουν ακίνητη περιουσία και να απαλλαγούν των μεταβιβαστικών τελών και εκτοπισθέντων οι οποίοι λόγω απορίας δεν είναι σε θέση να το πράξουν.

Για τους πιο πάνω λόγους ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εισηγήθηκε να εξεταστεί το ενδεχόμενο της δημιουργίας μηχανισμού που θα επιτρέπει να εξετάζονται αιτήσεις εκτοπισθέντων και ίσως και άλλων παθόντων και να εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής μεταβιβαστικών τελών όλοι εκείνοι οι οποίοι, βάσει κριτηρίων που θα καθοριστούν, θα δικαιούνται της ευνοϊκής αυτής μεταχείρισης.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δοσμένα στοιχεία, φρονεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές νομικές πτυχές, ιδιαίτερα ως προς τη συνταγματικότητα της πρότασης νόμου, που απαιτούν περαιτέρω προβληματισμό και μελέτη. Εξάλλου, φαίνεται ότι υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω μελέτης του θέματος με σκοπό την αναζήτηση μηχανισμών που να μπορούν να οδηγήσουν στην πραγμάτωση των σκοπών που επιδιώκονται με την παρούσα πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο, επειδή υπάρχουν ορισμένα νομοσχέδια που πρέπει να κηρυχθούν επείγοντα, να μου επιτρέψετε να προχωρήσουμε πρώτα στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Υπάρχει εισήγηση να θεωρηθεί το θέμα αυτό επείγον και να εξεταστεί σήμερα από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, καλώ την Επιτροπή να επιληφθεί του θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. Είναι αναπομπή.

Στάληκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Ισχύει και γι' αυτό το θέμα το επείγον, γι' αυτό και καλείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών να το εξετάσει αμέσως.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει παραγίνει πλέον από την κυβέρνηση, οτιδήποτε δεν αρέσει στην κυβέρνηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα είμαστε στο στάδιο της κατάθεσης. Όταν θα το συζητήσουμε, να σας δώσω το λόγο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, αλλά εισηγούμαι όμως γενικά να μη δεχθούμε καμιά αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν είναι η ώρα τώρα. Εγώ τώρα απλώς ζητώ αν η Βουλή δέχεται να είναι επείγον να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. Είναι επίσης αναπομπή.

Στάληκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι. Έχω βάλει μια διαδικαστική εισήγηση να μη δεχθούμε καμιά αναπομπή και ζητώ να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε γίνεται, είναι εκτός του Συντάγματος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, δεν πρόκειται να παραβιάσω το Σύνταγμα.

Λοιπόν, και αυτό το θέμα να θεωρηθεί επείγον και να παραπεμφθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί της Αποφάσεως 3/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί της Αποφάσεως 4/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Πρώτου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Συνεχίζουμε τώρα τη συζήτηση του πρώτου θέματος.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφои,

Πριν από δυόμισι περίπου χρόνια η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού είχε καταθέσει δέσμη προτάσεων νόμου που αφορούσαν και αφορούν την προσωρινή οικονομική ανακούφιση των προσφύγων μας μέχρι την τελική επιστροφή τους στις πατρογονικές τους εστίες. Μια από τις προτάσεις νόμου είναι και αυτή που συζητούμε σήμερα και τιτλοφορείται «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Μαζί με άλλους συναδέλφους έχουμε καταθέσει την πρόταση νόμου για την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, και ως συντάκτης αυτής της πρότασης νόμου, θα ήθελα να την αναπτύξω ενώπιον του Σώματος.

Πριν προχωρήσω στην κατ' ιδίαν επιχειρηματολογία, να μου επιτραπεί, κύριε Πρόεδρε, όπως πολύ εύγλωττα αναφέρεται, να αναφερθώ στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου και η οποία αναφέρει:

«Πολλά έχουν γίνει για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των εκτοπισθέντων, αλλά και πάρα πολλά υπολείπονται για την ουσιαστική και στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό απάμβλυνση του προβλήματος τούτου, μέχρι της οριστικής λύσης που δεν είναι άλλη από την επανεγκατάσταση των προσφύγων μας στα χώματα και στα σπίτια τους.

Σωστά μέχρι τώρα δόθηκε προτεραιότητα στη χαμηλή εισοδηματικά προσφυγική τάξη, αλλά άδικα και σε πλήρη αντίθεση κάθε αρχής φυσικής δικαιοσύνης και σε πείσμα της έννοιας της ίσης κατανομής των βαρών από την εισβολή του Αττίλα στο νησί μας παραγνωρίστηκε και αφέθηκε στο έλεος της δικής της τύχης και ατυχίας, της δικής της υπεράνθρωπης προσπάθειας για επιβίωση, η μεσαία εισοδηματικά προσφυγική τάξη.

Ενώ η τάξη αυτή πλήγηκε ανεπανόρθωτα, δε συμπεριλήφθηκε σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή σχέδιο αξιολογής βοήθειας και φυσικά ούτε στα προγράμματα για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος, παρόλο που έχουν περάσει ήδη 17 ολόκληρα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή.

Με την παρούσα πρόταση νόμου επιδιώκεται η απαλλαγή των εκτοπισμένων από την υποχρέωση καταβολής τελών και δικαιωμάτων, των γνωστών μεταβιβαστικών, όπου και όταν αποκτούν ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας. Το μέτρο τούτο θεωρείται ότι θα αποτελέσει μερική οικονομική ανακούφιση των προσφύγων μας και οπωσδήποτε και της μεσαίας εισοδηματικά τάξης τούτων, μέχρι της θεσμοθέτησης και της εφαρμογής των αρχών της ίσης κατανομής των βαρών.»

Έχουν γίνει επανειλημμένα διακηρύξεις και δηλώσεις, τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τη Βουλή· αλλά και από τις πολιτικές ηγεσίες όλων των κομμάτων, ότι πρέπει οπωσδήποτε να εγκύπτουμε ως πολιτεία στην αντιμετώπιση του προσφυγικού προβλήματος.

Υπενθυμίζω ότι ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κατά την προεκλογική του εκστρατεία αλλά και στο πρόγραμμα των εκατό ημερών, είχε απόλυτα διακηρύξει τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την ανακούφιση των προσφύγων μεταξύ των οποίων είναι και τούτο που σήμερα συζητά η Βουλή.

Είχε συγκεντρωθεί η προσοχή κυβέρνησης και Βουλής τα τελευταία τουλάχιστον τρία χρόνια στη δημιουργία του περιβόητου Φορέα Ίσης Κατανομής των Βαρών. Σωστά, γιατί ίσως με τη σύσταση και τη λειτουργία του Φορέα Ίσης Κατανομής των Βαρών πολλά επιμέρους προβλήματα να αντιμετωπίζονταν και να λύονταν. Δυστυχώς τρία χρόνια μετά από τις τελευταίες προεδρικές εκλογές, πέντε χρόνια στη λήξη και αυτής της θητείας της Βουλής, δεκαεπτά χρόνια μετά την εισβολή, και προσπαθούμε ακόμα να υλοποιήσουμε τη λειτουργία ενός φορέα που θα αντιμετωπίσει βασικά προσφυγικά προβλήματα.

Κατά καιρούς έχουμε πράγματι ενδιάμεσα ψηφίσει ανακουφιστικά μέτρα. Και σήμερα καλούμαστε να δούμε και τούτο, που τι είναι, κύριοι συνάδελφοι; Όταν αγοράζει συγκεκριμένη ακίνητη περιουσία ένας πρόσφυγας, μια προσφυγική οικογένεια και όταν μάλιστα τούτη θα χρησιμοποιείται για σκοπούς κατοικίας, να απαλλάσσεται της υποχρέωσης της καταβολής των τελών μεταβιβάσεως, των λεγόμενων δικαιωμάτων μεταβιβάσεως. Κάτι το οποίο είχε υποχρέωση τούτη η πολιτεία να δώσει στον πρόσφυγα σαν ελάχιστο προνόμιο, αν θέλετε ελάχιστο δικαίωμα, από το 1974. Έστω και καθυστερημένα όμως, μετά από πολύ προβληματισμό, η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα κατέθεσε πρόταση νόμου, για να μπορέσει τούτο να θεσμοθετηθεί.

Και σήμερα βρισκόμαστε πράγματι μπροστά σε πολύ προβληματισμό από τις άλλες Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Γι' αυτό ίσως να γίνομαι κάπως φορτικός και να μακρηγορώ. Γιατί κατά την επεξεργασία της πρότασης νόμου τούτης -που όπως είναι διατυπωμένη, ζητούμε να δίνεται το δικαίωμα να απαλλάσσονται από τα

δικαιώματα μεταβίβασης οι πρόσφυγες, όταν αποκτούν ακίνητη περιουσία- είχαμε στη συζήτηση, επαναλαμβάνω, των τελευταίων δύο τόσων χρόνων ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών και πρόσφατα τώρα της Επιτροπής Νομικών δεχθεί και άλλες τροποποιήσεις, αν θέλετε, στα πλαίσια της προσπάθειας εξεύρεσης κοινής φόρμουλας. Και ενώ ήταν πρώτα απεριόριστο το ποσό, έχει επαναδιατυπωθεί η πρόταση νόμου, ώστε η περιουσία μέχρι £40,000 να απαλλάσσεται αυτών των τελών μεταβίβασης. Από τις £40,000 και πάνω τότε να υποχρεούνται να καταβάλλουν οι πρόσφυγες τα υπόλοιπα δικαιώματα μεταβίβασης. Επίσης έχουν λεχθεί πολλά επιχειρήματα τόσο από το Υπουργείο Εσωτερικών όσο και από την Πολεοδομία, από τα Γραφεία της Πολεοδομίας και Οικήσεως, όπως επίσης εκφράστηκαν και πρόσφατα κάποιες αμφιβολίες για τη συνταγματικότητα από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα.

Εδώ, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, ο πρώτος προβληματισμός της Επιτροπής Εσωτερικών ήταν -και το τονίζω τούτο, κύριε Πρόεδρε- όταν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών σχολιάζοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου δήλωσαν ότι θεωρητικά ο προτεινόμενος νόμος αποτελεί δίκαιο μέτρο. Το δέχθηκε το Υπουργείο Εσωτερικών αλλά διατύπωσε κάποιες αμφιβολίες, οι βασικότερες των οποίων ήταν και είναι οι ακόλουθες πέντε: Αν θα πρέπει να δοθεί αναδρομική ισχύς στον προτεινόμενο νόμο, αν θα καλύπτονται και άτομα τα οποία προτίθενται να αγοράσουν οικόπεδο για ανέγερση στο μέλλον, πώς θα διασφαλιστεί νομοθετικά η υποχρέωση ότι η περιουσία τούτη θα χρησιμοποιείται για κοπούς κατοικίας και τέλος ποια μέλη της προσφυγικής οικογένειας θα δικαιούνται αυτού του ευεργετήματος. Επίσης τέθηκε και το ερώτημα μέχρι ποιου ποσού η αγορά της ακίνητης περιουσίας θα απαλλασσόταν από μεταβιβαστικά τέλη.

Στην επεξεργασία, με υποχωρήσεις αν θέλετε δικές μας, των εισηγητών, αλλά και με τη συζήτηση, έχει διαμορφωθεί ένα κείμενο στο οποίο φαίνεται καθαρά ότι δε θα έχει αναδρομική ισχύ ο νόμος τούτος, αν τελικά ψηφιστεί. Επίσης θα καλύπτονται φυσικά τα άτομα, που στο μέλλον θα προβαίνουν στην αγορά τούτη. Υπάρχει η οροφή στο ποσό μέχρι £40,000 για την απαλλαγή και τέλος απέμεινε ο κάποιος ισχυρισμός και η κάποια θέση ακόμα που έχει τεθεί σήμερα ενώπιόν μας από την Έκθεση της Επιτροπής Νομικών, για τυχόν αντισυνταγματικότητα, αφού μπορεί ίσως, λέει ο Γενικός Εισαγγελέας, και υπάρχει κίνδυνος η πρόταση αυτή νόμου να θεωρηθεί αντισυνταγματική, αφού μπορεί να προσκρούει στο άρθρο 28 του Συντάγματος για άνιση μεταχείριση. Και τούτο σημαίνει ότι η άνιση μεταχείριση πρέπει να στηριχθεί στο γεγονός ότι ο άλφα πρόσφυγας που έχει αγοράσει ήδη αυτή την περιουσία, έχει πληρώσει τα μεταβιβαστικά και ο βήτα που θα την αγοράσει, αν ισχύσει αυτός ο νόμος, θα έχει αυτό το ευεργετήμα. Άρα άνισα η πολιτεία έχει χειριστεί τον προηγούμενο.

Χωρίς να θέλω να υποτιμήσω τις νομικές γνώσεις του Γενικού Εισαγγελέα, δεν είναι επιχείρημα σωστό προπαντός για νομοθετική εργασία. Η πλειοψηφία των νόμων και των κανονισμών, ανακουφιστικών για οποιαδήποτε τάξη πολιτών, μήπως ισχύει αναδρομικά; Μήπως δε δίνει κάποιες βελτιώσεις, κάποια ευεργετήματα στις τάξεις τούτες, είτε ανάπηροι είναι, είτε πολύτεκνοι είναι, είτε, είτε, που οι προηγούμενοι ανάπηροι ή οι προηγούμενοι πολύτεκνοι δεν είχαν; Μήπως θα πρέπει, αν έχει κάμει μια παράλειψη σοβαρή μέχρι τώρα η πολιτεία, αυτή να συνεχισθεί με κάποιο κίνδυνο δήθεν άνισης μεταχείρισης;

Αλλά εδώ υπάρχει και η συγκεκριμένη τοποθέτηση, ότι το δικαίωμα τούτο μπορεί να ασκείται μόνο από μια προσφυγική οικογένεια και άπαξ μια φορά.

Δηλαδή μια οργανική προσφυγική οικογένεια, όπερ σημαίνει όπως ήταν συγκροτημένη εκείνη η οικογένεια μέχρι το χρόνο της εισβολής και της κατοχής τον Αύγουστο του 1974, να έχει τη δυνατότητα να αποκτά ένα διαμέρισμα, ένα σπίτι, μια κατοικία, ένα οικόπεδο, αξίας μέχρι £40,000 και να απαλλάσσεται της υποχρέωσης καταβολής των σχετικών δικαιωμάτων μεταβιβάσεως.

Εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι εδώ και τρία χρόνια τούτο το Σώμα, με πρόταση νόμου δική του, έχει ψηφίσει παράλληλη νομοθεσία για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών μεταβιβάσεως, δικαιωμάτων μεταβιβάσεως, για τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης. Δηλαδή οποιοσδήποτε αγοράζει τεμάχιο γης από τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, απαλλάσσεται της υποχρέωσης καταβολής σχετικών δικαιωμάτων. Και δεν ήρθε ούτε ο Πρόεδρος να αναπέμψει το νόμο τον οποίο ψήφισε τούτη η Βουλή με πρόταση νόμου δική της, δεν ήρθε ούτε ο Γενικός Εισαγγελέας ούτε ο οποιοσδήποτε μετά να τον προσβάλει για αντισυνταγματικότητα.

Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι πραγματικά είναι έντονο το αίσθημα της πικρίας σε ολόκληρο τον προσφυγικό χώρο. Γιατί; Δε θα μπω στην ανάλυση του προσφυγικού προβλήματος. Προσπαθώ να μη δημοσκοπήσω μήπως υπάρξει ο ισχυρισμός τούτος κύριε Παναγιώτου· να μη δημαγωγήσω. Γι' αυτό θα έχετε προσέξει, κύριε Παναγιώτου, ότι είπα ότι η πρόταση νόμου τούτη, μαζί με άλλες τέσσερις προτάσεις νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχουν κατατεθεί πριν δύομισι χρόνια. Επομένως αν μπορούσε η Βουλή σωστά και έγκαιρα να τοποθετηθεί, σήμερα δε θα βρισκόμαστε παραμονές της διάλυσής της για να τις συζητούμε.

Αλλά ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι, με ποια λογική, με ποιο κριτήριο, μπορεί να αρνηθούμε στον πρόσφυγα, ειδικά όταν επηρεάζεται εκείνη η τάξη που δεν έχει πάρει τίποτε το ουσιαστικό σαν βοήθημα μετά την εισβολή -και θα πω το γιατί- να αγοράζει από την ιδιωτική, δική του υπεράνθρωπη πρωτοβουλία ένα τεμάχιο γης, ένα διαμέρισμα, ένα σπίτι και να τον υποχρεώνω να πληρώνει και τα τέλη μεταβιβάσεως, αφού εγώ ως κράτος αναγνωρίζω ότι με τους σχετικούς νόμους και αποφάσεις και διεθνείς νόμους δεν έχω υποχρέωση να τον αποζημιώσω. Και εκείνο το οποίο μου ζητά είναι «να μην πληρώσω, κυρία κυβέρνηση, και τα κοτσιανιάτικα», όπως τα λέει ο απλός ο κόσμος.

Αλλά ας δούμε ποια κυρίως τάξη ανθρώπων είναι αδικημένη. Εδώ υπήρξαν διάφορα σχέδια βοήθειας προς τον προσφυγικό χώρο, και πολύ σωστά. Για την εγκατάσταση των προσφύγων, για τη στέγαση σε προσφυγικούς συνοικισμούς, σε κυβερνητικούς οικισμούς, για την αγορά διαμερισμάτων. Για την επαναδραστηριοποίηση κάποιων επιχειρηματιών που ήταν πριν από το 1974 δραστηριοποιημένοι στις τώρα όχι ελεύθερες περιοχές μας. Για την επαναδραστηριοποίηση των ξενοδόχων. Πολλά άλλα σχέδια.

Αν, κύριοι συνάδελφοι, κοιτάξετε, δε θα βρείτε οποιοδήποτε σχέδιο βοήθειας που να καλύπτει ουσιαστικά ή σε βαθμό αξιόλογο την -έτσι μάθαμε να τη λέμε, αν έχει απομείνει στο βαθμό και την εικόνα που τη γνωρίζαμε- μεσαία εισοδηματική τάξη. Και είναι εδώ που πρέπει να το δούμε στο σύνολο της αναγκαιότητας, γιατί σήμερα...

Κύριε Γαλανέ, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, εγώ συμφωνώ με αυτά που λες.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

‘Όχι, εννοώ για το χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα έχει καταθέσει και άλλες προτάσεις νόμου για αφορολόγητες οικιακές συσκευές, για αφορολόγητα αυτοκίνητα, εφόσον είχαν καταστραφεί κατά τη διάρκεια της εισβολής ή εγκαταλειφθεί από τους δικαιούχους σε ώρες συγκρούσεων και μαχών, αλλά τις αφήσαμε σε ευθετότερο χρόνο να συζητηθούν. Σ’ αυτή όμως τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, πιστεύουμε ότι δίκαια επιμένουμε, γιατί πραγματικά είναι ένα ενδιάμεσο ανακουφιστικό μέτρο το οποίο θα είναι αποφασιστικής σημασίας.

Δεν έχουμε οποιαδήποτε δικαιολογία, γι’ αυτό μπαίνω από τώρα στην αντίκρουση του βασικού επιχειρήματος που ίσως ακουστεί από μερικούς συναδέλφους, το οποίο όμως ήταν και το κυριότερο επιχείρημα του Υπουργείου Οικονομικών, της Εκτελεστικής Εξουσίας. ‘Ότι δηλαδή τάχατες, και λέω τάχατες, και θα πω γιατί, είναι τρομερή η οικονομική επιβάρυνση την οποία θα υποστεί το δημόσιο. Προσέξτε τούτο το σημείο, κύριοι συνάδελφοι, διότι κάπου πιστεύω ότι υπήρξε παραπλάνηση ή παραπληροφόρηση. Έρχεται το Υπουργείο Οικονομικών και λέγει ότι υπάρχουν σήμερα σαράντα χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες. Και να δεχθούν οι εισηγητές της πρότασης νόμου αυτό το δικαίωμα να μην ανήκει σε όλους τους πρόσφυγες αλλά σε κάθε μια προσφυγική οικογένεια μια φορά, σημαίνει ότι έχουμε σαράντα χιλιάδες οικογένειες, σαράντα χιλιάδες περιπτώσεις άσκησης αυτού του δικαιώματος. Για το maximum για τις £40,000 δυνατότητας αγοράς αστικής περιουσίας, το maximum της απαλλαγής είναι £2,400, αν δεν κάνω λάθος. Ας πάρουμε περίπου τις £2,000. Τις £2,500 αφού είναι 5.5%, αν όλα είναι στο maximum. Επομένως κύριοι, το Υπουργείο Οικονομικών μας λέει πως 40,000 επί £2,500 ισούται με αμάν! 80 - 90 εκατομμύρια λίρες. Εκατόν εκατομμύρια λίρες.

Φανταστείτε την εξής εικόνα, κύριοι συνάδελφοι. ‘Ότι είναι έτοιμες τώρα σαράντα χιλιάδες οικογένειες με αγοραπωλητήρια έγγραφα στα χέρια, που αγοράζουν όλες τους ακίνητη περιουσία αξίας £40,000 και είναι έξω από τα Γραφεία του Κτηματολογίου περιμένοντας τη Βουλή να ψηφίσει το νόμο τούτο. Είναι αστείο το επιχείρημα και θα πω το γιατί, αφού μας προκαλούν να μπούμε σε αυτές τις λεπτομέρειες. Οι οικογένειες δεν είναι σαράντα χιλιάδες, κύριοι συνάδελφοι. Είναι 37,000. Από τις 37,000 οι 9,000 είναι εκτός Κύπρου. Άρα μένουν 28,000. Θα αφαιρέσουμε και το ποσοστό κάποιων οικογενειών που έχουν τακτοποιηθεί, γιατί δεν πρέπει να είμαστε αφελείς να πιστεύουμε ότι αν κάποιος πρόσφυγας έχει λύσει το πρόβλημά του, αγόρασε το σπιτάκι του των £20,000, £30,000, £40,000, £50,000 ή και £60,000, θα πάει να αγοράσει και άλλο για να γλυτώσει τις £2,000. Είναι αστείο το επιχείρημα.

Επομένως αυτό το δικαίωμα θα το δούμε να ασκείται μέσα σε μια περίοδο πέντε, δέκα, είκοσι χρόνων από εκείνους τους ανθρώπους που βασικά -και προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι, το σημείο τούτο-δεν είχαν τη δυνατότητα μέχρι τώρα να αποκτήσουν ακίνητη περιουσία για σκοπούς κατοικίας. Και κατά κανόνα αυτή η τάξη είναι η πιο ταλαιπωρημένη οικονομικά. Ο πλούσιος πρόσφυγας, αν θελήσουμε να κάνουμε και αυτό το σχόλιο, ο οικονομικά εύρωστος, δεν περίμενε τη Βουλή να δεήσει 17 χρόνια μετά την εισβολή να του χαρίσει τα βουλλατίτζια για να πάει να αγοράσει σπίτι, κύριοι συνάδελφοι. Να μην είμαστε αφελείς. Διότι ο εύπορος κτίζει σπίτι των £100,000 και δεν έχει ανάγκη τις £2,000 των τελών μεταβιβάσεως.

‘Αρα δεν πρέπει να παίρνουμε σαν μέτρο το επιχείρημα του Υπουργείου Οικονομικών και την ανησυχία του κατά τα άλλα έντιμου Υπουργού Οικονομικών, που αντιλαμβάνομαι ότι ανησυχεί. Δεν πρέπει να ανησυχεί. Διότι αυτό θα γίνει με την πάροδο του χρόνου, σταδιακά και όχι από όλο τον αριθμό των προσφυγικών οικογενειών.

Εδώ όμως θα πρέπει να το δούμε τούτο, γιατί έχοντας κριτήριο το οικονομικό, δίδεται μια πραγματική οικονομική ελάφρυνση στην προσφυγική οικογένεια στην οποία λέμε, επιτέλους, «αγόρασε άλλο σπίτι, αφού αυτό που είχες σου το έπιασαν οι Τούρκοι, σου το κατέχουν προσωρινά. Δεν είχαμε τη δυνατότητα να σου δώσουμε άλλη βοήθεια, ξέρεις. Μην πάρεις λεφτά από μας το κράτος αλλά δε θα πληρώσεις και δικαιώματα μεταβιβάσεως, όταν θα αποκτήσεις από μόνος σου μια άλφα περιουσία για σ’ ένα, για τα παιδιά σου».

Κοιτάξετε όμως και την ψυχολογική, κύριοι συνάδελφοι, τη συναισθηματική, αν θέλετε, αν μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτή τη λέξη, πλευρά, όψη του όλου θέματος. Θα πρέπει να συζητούμε και να αγωνίζεται η κάθε κοινοβουλευτική πλευρά να πείσει την άλλη, αν αυτό το ευεργέτημα, αν θέλετε, το πλεονέκτημα, πρέπει να δοθεί επιτελούς στον προσφυγικό χώρο; Αυτό έπρεπε ομόφωνα η Βουλή να το ψηφίσει. Έπρεπε μάλιστα να μελετήσει και τρόπους προώθησης άλλων παράλληλων μέτρων και είναι εδώ που επίσημα από αυτό το Βήμα διαμαρτυρόμενος, εκφράζοντας και τα προσωπικά αισθήματά μου πικρίας προς την κυβέρνηση, αλλά σε μεγάλο βαθμό και προς τη Βουλή λέω ότι δεν επράξαμε το καθήκον μας. Όλοι μας, δεν κατηγορώ συγκεκριμένη ομάδα.

Εκίνησα και είπα για τον κ. Βασιλείου. Μίλησε για τίτλους ιδιοκατοίκησης, μίλησε για Φορέα Ίσης Κατανομής των Βαρών, για είκοσι εκατομμύρια λίρες, μίλησε για λύση του στεγαστικού προβλήματος των προσφύγων, μίλησε για δανειοδότηση για επαναδραστηριοποίηση των προσφύγων. Εγώ τουλάχιστον, εκτός και αν δε ζω στην Κύπρο, δεν είδα τίποτε να γίνεται τα τελευταία τρία χρόνια. Και έχει υποχρέωση αυτή η Βουλή, αφού τουλάχιστον η Εκτελεστική Εξουσία δεν είναι συνεπής στις υποσχέσεις της, να προωθήσει έστω μικρές παράλληλες νομοθεσίες.

Γι’ αυτό, κύριοι συνάδελφοι -συγγνώμη για το χρόνο που σπατάλησα ειδικά τέτοια μέρα, κύριε Πρόεδρε, ένιωθα όμως αυτή την ανάγκη- θα ήταν επιθυμία του Συναγερμού, της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας, να ψηφιστεί η πρόταση όπως την επαναδιατυπώσαμε για μη πληρωμή μεταβιβαστικών τελών για απόκτηση περιουσίας μέχρι maximum £40,000 για κάθε προσφυγική οικογένεια μία φορά και όχι με αναδρομική ισχύ.

Αυτά, ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Σολωμή, τον Πρόεδρο αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Γεώργιος Λαδάς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Γαλανός.

Κύριοι, έχει ληφθεί μια απόφαση το πρωί στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών ότι στα θέματα, επειδή είναι παρά πολλά, θα μιλά ένας υπέρ και ένας εναντίον.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ένας από κάθε πλευρά, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι ένας υπέρ και ένας εναντίον, ένας από κάθε πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, ένας από κάθε πλευρά.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος και θα μιλήσω από τη θέση μου.

Εμείς θα υποστηρίξουμε αυτή την πρόταση νόμου, διότι πράγματι τίθεται θέμα δικαιότερης κατανομής των βαρών, τίθεται θέμα κάποιων προεκλογικών υποσχέσεων που ευαγγελιζόταν ο κ. Βασιλείου για πράγματι δικαιότερη κατανομή των βαρών και είναι με αυτή τη βάση που τον ψήφισε ο κυπριακός λαός.

Μιλούσε για πιστοποιητικά ιδιοκατοίκησης, μιλούσε για πιστοποιητικά φερεγγυότητας, μιλούσε για δικαιότερη πράγματι και ισομερή κατανομή των βαρών. Αυτά τα πράγματα δεν τα είδαμε. Υπήρξε μια κοροϊδία και εμείς ως Βουλή στο μέτρο που μπορούμε πράγματι να συνεισφέρουμε, είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε το μήνυμα ότι αν ο κ. Βασιλείου και η κυβέρνηση αυτή δεν έχουν υλοποιήσει εκείνα που υποσχέθηκαν, εμείς ως Βουλή θα υποστηρίξουμε, στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, αυτές τις προτάσεις νόμου που πράγματι τείνουν να δώσουν κάποιο μέτρο δικαιότερης κατανομής των βαρών για τους πρόσφυγες που για 17 χρόνια βρέθηκαν σε πολύ άνιση μοίρα. Θα πει κάποιος μα είναι εκατό εκατομμύρια λίρες, κάποιος θα πει είναι πενήντα εκατομμύρια λίρες, κάποιος μπορεί να πει είναι τριάντα εκατομμύρια λίρες. Κάποιος θα πει είναι σαράντα χιλιάδες οικογένειες, ο κ. Σολωμής είπε είναι 37,000 οικογένειες και αν αφαιρέσουμε τις εννέα, μένουν 28,000 και είπε πως μπορεί αυτό να γίνει σε τέσσερα - πέντε χρόνια.

Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι οι προτεραιότητες της κυβέρνησης. Και ας βάλει η κυβέρνηση τέτοιες προτεραιότητες που να μην υπάρχουν σ' αυτό τον τόπο τυχεροί και άτυχοι. Και ας αποφασίσει αυτή η κυβέρνηση να καταλάβει επιτέλους στα 17 χρόνια ότι υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι, οι οποίοι έχασαν περιουσίες, οι οποίοι καταστράφηκαν, στους οποίους υποσχέθηκε αποκατάσταση και ας πάρει κάποια μέτρα, έστω και αν χρειαστούν κάποιες φορολογίες, για να υπάρξει ισομερής κατανομή των βαρών και για να μη χωρίζεται αυτός ο λαός σε τυχερούς και άτυχους. Τα υποσχέθηκε αυτά ο κ. Βασιλείου, ας τα υλοποιήσει. Και αν τολμά ας αναπέμψει αυτά τα οποία ψηφίζουμε, που είναι αυτά τα οποία υποσχέθηκε ο ίδιος.

Εμείς θα υποστηρίξουμε, κύριε Πρόεδρε, γιατί δε θα κάνουμε τίποτε άλλο παρά να υλοποιήσουμε αυτά τα οποία υποσχόταν προεκλογικά ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κ. Βασιλείου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα αυτό δεν προσφέρεται και δεν πρέπει να τυγχάνει αυτού του χειρισμού, όπως έγινε τελευταία με τον κ. Γαλανό. Δηλαδή έγινε μια πρόταση νόμου που αφορά τους πρόσφυγες. Και ο κύριος Γαλανός, αντί να βάλει τη θέση του κόμματός του, όπως την έχει εκθέσει

το πρωί στην Επιτροπή Νομικών, μας ανέπτυξε τώρα μια θεωρία για τον Πρόεδρο Βασιλείου ότι τάχα δεν έκαμε τίποτε για τους πρόσφυγες. Αλίμονο, κύριοι συνάδελφοι. Εσείς έχετε πει προηγούμενα, κύριοι συνάδελφοι, ότι τέτοια θέματα δεν πρέπει να προσφέρονται για εκμετάλλευση και για δημαγωγία.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

(Κάτι λέει συναφές που όμως δεν ακούεται)

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Το ΑΚΕΛ λοιπόν ως θέμα αρχής τάσσεται υπέρ της παροχής οικονομικών διευκολύνσεων προς τους πρόσφυγες. Για δεκαεπτά τώρα χρόνια η πολιτική του ΑΚΕΛ ήταν πολιτική παροχής διευκολύνσεων και βοήθειας προς τους πρόσφυγες που έχουν ξεριζωθεί ως αποτέλεσμα του εγκληματικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Αυτή την πολιτική θα ακολουθήσουμε και στο μέλλον.

Στην προσέγγιση αυτού του προβλήματος είχαμε πάντοτε ως γνώμονά μας τα συμφέροντα και τις ανάγκες των προσφύγων σε συνάρτηση όμως με τα συμφέροντα του υπόλοιπου πληθυσμού όπως και σε συνάρτηση με τα συμφέροντα της Κύπρου ως συνόλου, της Κύπρου ως πατρίδας μας. Γι' αυτό είμαστε έτοιμοι να υποστηρίξουμε οποιοδήποτε νομοθέτημα, φτάνει να βρίσκεται μέσα στις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Και μιλάμε για οικονομικές δυνατότητες του κράτους, γιατί γνωρίζουμε πως αν το κράτος χρεοκοπήσει, οι πρώτοι που θα ζημιώσουν θα είναι οι πρόσφυγες. Έτσι θα θέλαμε να δούμε ποιο θα είναι το κόστος αυτής της πρότασης. Δηλαδή πόσες δεκάδες εκατομμύρια λίρες θα χρειαστούν για να καλυφθεί αυτή η πρόταση σε χρήμα. Δηλαδή πόσα θα στερηθεί το κράτος. Και επαναλαμβάνω: Εμείς ενδιαφερόμαστε να υπάρχει το κράτος με τα αναγκαία οικονομικά, για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του λαού και του τόπου, για να εξυπηρετεί τα συμφέροντα του λαού.

Το άλλο βασικό στοιχείο της πολιτικής μας είναι ότι τα νομοθετήματα που ψηφίζονται για τους πρόσφυγες πρέπει να εξυπηρετούν όλους τους πρόσφυγες. Όχι να εξυπηρετούν μια κατηγορία προσφύγων. Πρέπει να εξυπηρετούν και τους μεσαίους και τους φτωχούς και τους άπορους. Αλίμονο αν ψηφίζουμε νομοθετήματα που παραουσιάζονται, που αφήνουν την εντύπωση ότι κάμνουν διάκριση σε βάρος μιας μεγάλης αναλογίας προσφύγων.

Προχωρούμε πιο πέρα και λέμε ότι τα οποιαδήποτε νομοθετήματα για τους εκτοπισμένους δεν πρέπει να δίνουν την εντύπωση ότι στρέφονται ενάντια στον υπόλοιπο πληθυσμό. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι; Γιατί ασφαλώς εμείς όλοι -και πρόσφυγες και μη πρόσφυγες- βρισκόμαστε μέσα στο ίδιο καράβι. Και αν βυθιστεί αυτό το καράβι, ως αποτέλεσμα ανεύθυνων ενεργειών, τότε θα έχουμε μια άλλη τραγωδία τρισευρότερη από αυτή που είχαμε το 1974.

Στην υπό εξέταση πρόταση νόμου υπάρχει ακόμα μια πτυχή. Είναι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα που αναφέρει πως αν αυτή ψηφιστεί σε νόμο υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης που προνοείται από το άρθρο 28 του Συντάγματος και κατά συνέπεια υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να κηρυχθεί αντισυνταγματική. Φυσικά η Βουλή, ενώ σέβεται το θεσμό του Εισαγγελέα, δεν είναι υπόχρεη να δεσμεύεται από κάθε γνωμάτευση. Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, στην προκείμενη περίπτωση εμείς κρίνουμε ότι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα είναι σωστή και πρέπει να προβληματιστούμε κατά πόσο εμείς θα προχωρήσουμε να ψηφίσουμε μια πρόταση νόμου που οι περισσότερες πιθανότητες είναι να κηρυχθεί αντισυνταγματική. Γι' αυτό εμείς συμφωνούμε με τις δυο τελευταίες παραγράφους της Έκθεσης της αρμόδιας

Επιτροπής, οι οποίες συστήνουν όπως το θέμα αυτό εξεταστεί με βάση ειδικούς κανονισμούς και ειδικά κριτήρια, για να παρασχεθεί το δικαίωμα των ατελών μεταβιβάσεων στους πρόσφυγες, αλλά πάντοτε με βάση κάποια κριτήρια και κάποιους κανονισμούς. Και προτείνουμε όπως το θέμα τούτο απασχολήσει και τη νέα Βουλή, έτσι που να δοθεί λύση στο πρόβλημα. Άλλωστε οι Εκθέσεις και των δυο Επιτροπών με τον ένα ή τον άλλο τρόπο κάνουν αυτή τη σύσταση.

Ανεξάρτητα όμως από τη συνταγματική πτυχή, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να επανέλθω στο θέμα των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους. Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να παρέχονται οικονομικές διευκολύνσεις στους πρόσφυγες, τους ανθρώπους δηλαδή που η τούρκικη εισβολή και η συνεχιζόμενη κατοχή ξερίζωσε από τα σπίτια και τις περιουσίες τους. Το θέμα όμως είναι: Από πού θα αντλεί το κράτος τα οικονομικά του, για να ενισχύει τους πρόσφυγες; Ασφαλώς θα πει ένας «από τον κρατικό προϋπολογισμό». Αλλά ο κρατικός προϋπολογισμός είναι οι εισφορές του συνόλου του λαού. Κατά συνέπεια δεν πρέπει η προσέγγιση αυτή να ισοπεδώνει τους πολίτες, όταν αναζητά τα οικονομικά μέσα για την ενίσχυση των προσφύγων. Δεν πρέπει να ισοπεδώνει τα μεγάλα κέρδη με το ξερό μεροκάματο. Αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει νόμους για ίση κατανομή βαρών. Γι' αυτό αν θέλουμε να συνεχιστεί η παροχή οικονομικής βοήθειας και προς τα μεσαία στρώματα και προς τους υπόλοιπους πρόσφυγες, πρέπει να διευκολύνουμε το κράτος να βρει και να εισπράξει τα αναγκαία λεφτά. Πρέπει να μελετηθεί από το κράτος η δυνατότητα οικονομικής επιβάρυνσης πάνω στα κέρδη που αποφέρει η μεγάλη υπεραξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στις ελεύθερες περιοχές. Μια υπεραξία που επιτεύχθηκε ως αποτέλεσμα της τούρκικης εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής. Και από αυτά τα κέρδη να ενισχυθεί και ο φορέας ίσης κατανομής βαρών, για να μπορεί να διεκπεραιώσει τις αρμοδιότητές του. Και διευκρινίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, πως δεν εννοούμε την υπεραξία που απέκτησαν μικρά τεμάχια ακίνητης περιουσίας στις ελεύθερες περιοχές, αλλά τη μεγάλη υπεραξία που απέκτησαν μεγάλες εκτάσεις στις ελεύθερες περιοχές και οι οποίες αποδίδουν - επαναλαμβάνω - τεράστια κέρδη. Είναι κάτι που το προτείνουμε προς την Εκτελεστική Εξουσία, ώστε να την απασχολήσει, έτσι που η νέα Βουλή να ασχοληθεί και μ' αυτό το ζήτημα.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνω τη θέση του ΑΚΕΛ ότι είμαστε υπερ της παροχής οικονομικών διευκολύσεων και βοήθειας προς τους πρόσφυγες, φτάνει αυτή να είναι μέσα στις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Φτάνει αυτή να μη συγκρούεται με τους νόμους και με το Σύνταγμα. Φτάνει αυτή η βοήθεια να μη δημιουργεί δυσμενή διάκριση σε βάρος άλλων προσφύγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από της πλευράς του ΑΔΗΣΟΚ θα ήθελα να απευθύνω έκκληση αγωνίας και να επικαλεστώ τη λογική των συναδέλφων Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος. Και νομίζω ότι δε χρειάζεται περαιτέρω εξήγηση αυτής της Έκθεσης. Νομίζω ότι καταλαβαίνομαστε. Νομίζω ότι μπορούμε να ξέρουμε για τι μιλούμε και για το πού κατευθύνονται τα πράγματα. Κύριοι συνάδελφοι, μιλούμε για ένα νομοθέτημα το οποίο για άλλους σημαίνει

100 εκατομμύρια λίρες, για άλλους στις πράξεις σημαίνει 400 ή 480 εκατομμύρια λίρες. Δεν ξέρω ποιος είναι ο σωστός αριθμός στην πρακτική του εφαρμογή ή μετά τις κάποιες τροποποιήσεις που εισηγήθηκε σήμερα ο κ. Σολωμής. Εκείνο όμως το οποίο θέλω να πω είναι ότι σε ένα κράτος με τακτικό προϋπολογισμό του ύψους των 600 εκατομμυρίων λιρών, με μια πρόταση νόμου η οποία αποτελεί ένα μέρος μιας δέσμης ολόκληρης νομοθετημάτων που προτάθηκαν για τέτοια ποσά είναι σαν να βάζουμε οι ίδιοι βόμβα στα θεμέλια των οικονομικών δυνατοτήτων και της οικονομικής βιωσιμότητας αυτού του τόπου.

Εμείς τασσόμαστε κατηγορηματικά υπέρ της λήψης μέτρων για την ενίσχυση των προσφύγων. Και εμείς θεωρούμε ότι σ' αυτό τον τόπο, κύριε Γαλανέ -και εσείς έπρεπε να το ξέρετε καλύτερα από όλους μας- η προσφυγική πολιτική δεν ξεκίνησε το 1988 για να τελειώσει το 1991 και ότι για πολλά χρόνια έγιναν πολλά και σοβαρά προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των προσφύγων. Και θα πρέπει να συνεχίσουμε αυτή μας την πολιτική. Αλλά θέλω να θυμίσω κάποιες ομιλίες σας σ' αυτό το Σώμα, όταν λέγατε «στα πλαίσια των οικονομικών μας δυνατοτήτων, με λογική, μακριά από άλλες σκοπιμότητες». Εγώ απλώς επαναλαμβάνω τα δικά σας λόγια τα οποία είπατε σ' αυτό το Σώμα όχι μια φορά αλλά πενήντα, εκατό φορές.

Τέθηκε το θέμα των συνταγματικών προβλημάτων. Και ο κ. Σολωμής είπε στην αγόρευσή του ότι διαφωνεί με τις εισηγήσεις του Γενικού Εισαγγελέα. Δικαίωμά του. Εγώ θέλω απλά να θυμίσω ότι η επισήμανση της Επιτροπής Νομικών ότι σ' αυτό το νομοθέτημα υπάρχουν συνταγματικά προβλήματα - τουλάχιστον στη μορφή που είναι σήμερα μπροστά μας- δεν είναι επισήμανση μιας μερίδας της Επιτροπής. Είναι ομόφωνη επισήμανση της Επιτροπής στην οποία συμμετέχουν τέσσερα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και η οποία συμφώνησε.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Βουλή καλείται αυτή τη στιγμή να υπερασπιστεί την αξιοπιστία της και τη σοβαρότητά της. Νομίζω ότι έχουν φτάσει στα αυτιά σας οι ειρωνείες ενάντια σ' αυτό το Σώμα και τα Μέλη αυτού του Σώματος, ότι δηλαδή όποιος μας ασκήσει ελάχιστη πίεση αυτή την περίοδο, παίρνει ωφέληματα. Όποιος παίζει την πουρού του αυτοκινήτου του έξω από τη Βουλή αυτή την περίοδο παίρνει αφορολόγητα αυτοκίνητα. Είναι επιτέλους καιρός να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας και να υπερασπιστούμε το κύρος αυτού του Σώματος. Διότι μπορεί να λέει ο κ. Σολωμής ότι κατατέθηκε αυτή η πρόταση νόμου πριν δύομισι χρόνια, αλλά σε μια επιτροπή της οποίας προεδρεύει αξιωματούχος του Δημοκρατικού Συναγερμού ο οποίος κανονίζει και την ημερήσια διάταξη. Αυτό λοιπόν το θέμα φτάνει μπροστά στην ολομέλεια την τελευταία ουσιαστικά συνεδρίαση της Βουλής, μέσα στην καρδιά της προεκλογικής περιόδου. Γι' αυτό ο κ. Σολωμής προσπάθησε να με προλάβει. Είπε ότι κάποιος θα πουν ότι προσπαθεί να δημαγωγήσει. Και προσπάθησε να απαντήσει στο επιχείρημα από πριν.

Εγώ δε θέλω να καταλογίσω κίνητρα σε κανένα. Δε θέλω να πω για κανένα ότι δημαγωγεί. Αλλά θέλω να πω ότι είναι τουλάχιστον ατυχές ένα τέτοιο θέμα να το περάσουμε για ψήφιση την τελευταία συνεδρίαση της Βουλής με 140 θέματα στην ημερήσια διάταξη. Και διερωτώμαι: Αν με την ίδια λογική προχωρήσουμε να ικανοποιήσουμε και τα άλλα μέρη της δέσμης των μέτρων που εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, να δώσουμε αφορολόγητα αυτοκίνητα συλλήβδην, πού θα φτάσουμε; Θα μιλούμε πλέον για δισεκατομμύρια λίρες. Και νομίζω ότι δε χρειάζεται πολλή επιχειρηματολογία για να καταλάβει κανένας ότι εκφεύγουμε από τα όρια.

Υπάρχει όμως και ένα άλλο σημείο. Το έθιξε ο συνάδελφος Πουμπουρής. Να πληρώσει το κράτος ή να χάσει το κράτος αυτά τα έσοδα. Το ερώτημα είναι: Ποιος θα κληθεί να πληρώσει αυτά τα πράγματα; Ασφαλώς θα κληθεί ο λαός να καταβάλει νέες φορολογίες. Ή θα κληθεί ο λαός να στερηθεί από έργα αναπτυξιακά, για τα οποία αυτή η ίδια η Βουλή πιέζει καθημερινά για να υλοποιηθούν. Και περιττό να αναφέρω ότι ο καθησυχασμός που μας έκαμε ο κ. Σολωμής αναφορικά με το ποιοι θα αγοράσουν τώρα, δεν είναι καθόλου πειστικός για μας. Γιατί ο κίνδυνος για εικονικές πωλήσεις, για κομπίνες προς αυτή την κατεύθυνση, είναι και ορατός και πραγματικός.

Εγώ θα τελειώσω την αγόρευσή μου, κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνοντας την έκκληση την οποία έκαμα στην αρχή. Εγώ θα τελειώσω αυτή την αγόρευσή μου λέγοντας ότι αν αυτή η Βουλή ψηφίσει αυτό το νομοθέτημα, όχι ας το λησθήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να το αναπέμψει, εγώ λέγω ότι έχει υποχρέωση να το αναπέμψει, ίσως μετά από δεκαπέντε μέρες λογιкуευτούμε περισσότερο.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέμα τάξεως, κύριε Πρόεδρε. Επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου, δικαίωμά του τα όσα ανέφερε, τα περισσότερα όμως είναι απαράδεκτα με τη λογική, αλλά δε θα δευτερολογήσω. Πληροφορώ τον κ. Παπαπέτρου ότι η δέσμη των προτάσεων που έχει καταθέσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχα την εντύπωση ότι ήταν ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών της οποίας προεδρεύει ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου. Και του έχω απευθύνει και προσωπική επιστολή του κ. Ντίνου Κωνσταντίνου να προωθήσει τις προτάσεις νόμου μεταξύ των οποίων είχα και την εντύπωση ότι ήταν και η παρούσα πρόταση νόμου. Επομένως δεν ήταν σε Επιτροπή που προεδρεύει μέλος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Γι' αυτό να βάλουμε τα πράγματα σωστά στη θέση τους. Για τα άλλα, αν μου δοθεί η ευκαιρία, θα δευτερολογήσω, αλλά λυπούμαι πραγματικά γι' αυτό που λέχθηκε, ότι επειδή παίζουν πουρούδες έξω από τη Βουλή παίρνουν ευεργετήματα. Αν ένα σωστό μέτρο για τον προσφυγικό κόσμο ταυτίζεται με το κορνάρισμα έξω από τη Βουλή είναι θέμα του κ. Παπαπέτρου να το συγκρίνει και να το κρίνει.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λεπτά μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όσα αναφέρονται είναι διάλογος μεταξύ συζητητών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, το λόγο έχει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω δικαίωμα για ένα λεπτό να απαντήσω σ' αυτά τα οποία μου καταλόγισε ο κ. Σολωμής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Παπαπέτρου. Το λόγο έχει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αν δεν ήταν θέμα τάξης και προσωπικό δεν έπρεπε να δώσετε ούτε στον κ. Σολωμή το λόγο. Αφού όμως τον edώσατε, έχω δικαίωμα να απαντήσω για ένα λεπτό, είναι δικαίωμά μου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δώσατε το λόγο χωρίς να γνωρίζετε τι θα λεγόταν, τότε δε σημαίνει ότι δημιουργούμε μια κατάσταση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Το λόγο έχει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Ευσταθίου θα μιλήσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου θα μιλήσει εκ μέρους της ΕΔΕΚ, γιατί εκ μέρους της ΕΔΕΚ δε μίλησε κανένας ως τώρα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, με την προτεινόμενη νομοθεσία σκοπεύται όπως δοθεί το ευεργέτημα σε πρόσφυγες, σε εκτοπισμένους, όπως λέει ο νόμος σε κάθε πρόσωπο το οποίο πριν από την εισβολή είχε την κατοικία του σε τουρκοκρατούμενες περιοχές να αποκτά ακίνητο χωρίς να πληρώνει τα μεταβιβαστικά. Εδώ θα θέλω να επισημάνω ότι όπως έχω το νόμο ενώπιόν μου δε μιλούμε περί οικογενειών αλλά περί του συνόλου των εκτοπισμένων δηλαδή των 200,000 συμπατριωτών μας οι οποίοι έχουν εκτοπιστεί.

Βεβαίως, εγώ θα έλεγα με τη σειρά μου ότι δίκαιο θα ήταν όχι μόνο οι 200,000 που εκτοπίστηκαν αλλά και άλλοι 100,000 που είναι πληγέντες και εκείνους να τους κοιτάζουμε και να δούμε τα προβλήματά τους με σκοπό να τα επιλύσουμε. Ακόμα θα έλεγα ότι ορθό και δίκαιο θα ήταν μέσα σε μια Δημοκρατία όπου διαχέεται ως συνεκτικός κρίκος του πολιτεύματος η ισοτιμία των πολιτών και η ισότητα της μεταχείρισης να δούμε και την περιπτωση του φτωχού, του εργαζόμενου, του ακτήμονα, του γεωργού των ελεύθερων περιοχών, της κοπέλας η οποία ζει στα εργοστάσια από ηλικίας 14 -15 χρόνων, για να κάμει ένα σπίτι. Να δούμε και εκείνης τα δικαιώματά της και να πούμε ότι και για εκείνους πρέπει να βρούμε μια λύση.

Δυστυχώς όμως, κύριοι συνάδελφοι, ή ευτυχώς (εδώ θα πω ευτυχώς), η Βουλή δεν μπορεί να ενεργεί σύμφωνα με τη συναισθηματική φόρτιση μιας συγκεκριμένης εποχής. Εγώ δεν είμαι από εκείνους που θα αποδώσω στον κ. Σολωμή ελατθρία μικρά για τις θέσεις που υποστήριξε. Είναι ο ίδιος εκτοπισμένος και αισθάνεται ο ίδιος αδικημένος. Αδικημένοι όμως αισθάνονται και όλοι εκείνοι οι οποίοι αν και μη εκτοπισμένοι βρίσκονται edώ χωρίς περιουσία, χωρίς κρατική μέριμνα με ελλιπή μέσα ζωής μέχρι του σημείου που μερικοί απ' αυτούς να είναι και σε χειρότερη θέση απ' αυτούς οι οποίοι εκτοπίστηκαν. Αλλά φαίνεται ότι η ατμόσφαιρα έχει πολύ φορτιστεί λόγω του ότι είναι η τελευταία μέρα της συνεδρίας της Βουλής ενόψει των βουλευτικών εκλογών, εξού και είδαμε μία σπουδή στο να εξεταστεί και να μελετηθεί το θέμα τούτο και ενώ η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών είναι Έκθεση η οποία καθαρά λέει ότι χρειάζεται περαιτέρω

μελέτη το θέμα, διότι, χωρίς να απορρίπτουμε την αναγκαιότητα της παροχής νομιζόμενων οικονομικών διευκολύνσεων σε πληγέντες ή πρόσφυγες, θα πρέπει να μελετηθούν τα θέματα για να επιλυθούν κατά τον ορθό τρόπο. Και ξεκινώ με το να πω ότι το πρώτο θέμα είναι το κόστος το οποίο προκύπτει απ' αυτή τη νομοθεσία. Μιλούμε για περιπτώσεις περίπου που καλύπτουν το μισό πληθυσμό, 200,000 ανθρώπους, οι οποίοι θα αγοράζουν και θα μεταβιβάζουν περιουσία χωρίς να πληρώνουν τέλη κτηματολογίου. Λέχθηκε, όταν γινόταν η συζήτηση στην Επιτροπή Οικονομικών, ότι το πρώτο κόστος θα είναι £100,000,000. Τα £100,000,000 θα πρέπει να διατεθούν από τον προϋπολογισμό ενός κράτος ο οποίος προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός και το κράτος τούτο για να μπορέσει να επιβιώσει, να κρατηθεί ως ελεύθερο κράτος, προσφεύγει στον εξωτερικό και στον εσωτερικό δανεισμό. Αν, κατά συνέπεια, δεν ψηφίσουμε και δε μελετήσουμε ταυτόχρονα την επιβολή φορολογικών μέτρων για να αναπληρωθούν αυτά τα £100,000,000 θέτουμε σε κίνδυνο την εγκυρότητα, την ύπαρξη Κυπριακής Δημοκρατίας και κατά συνέπεια και την ύπαρξη και ημών όλων ως πολιτών. Ίσως θα πρέπει όταν θα μελετούμε αυτή την πρόταση, γιατί θα εισηγηθώ να μελετηθεί αργότερα με τη νέα Βουλή, να συνεχιστεί αυτός ο διάλογος, να μελετηθεί, για να καταλήξουμε, θα πρέπει να πούμε ότι ο νόμος περί εταιρειών πρέπει από 20% να γίνει όχι 42,5% που ήταν πριν να γίνει, ίσως 80%, διότι ο νόμος ο ΦΠΑ παραπάνω από £50,000,000 δεν προσδοκάται να δώσει. Ίσως πρέπει να πούμε ότι πρέπει να κόψουμε τα εισοδήματα των δημόσιων υπαλλήλων και να πούμε ότι όποιος παίρνει πάνω από £5,000 πρέπει να τα βάλει στο ταμείο τούτο, για να πληρώνουμε αυτά τα έξοδα τα οποία χρειάζονται. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι είναι άκαιρο να μιλούμε και με σπουδή να αποφασίζουμε ένα τέτοιο σοβαρό θέμα σήμερα. Ο κ. Σολωμής είπε ότι δεν πρόκειται περί προσφύγων αλλά περί προσφυγικών οικογενειών. Βεβαίως εδώ λέγω ότι σύμφωνα με το νομοθέτημα που έχω στα χέρια μου για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου:

«Εκτοπισθείς σημαίνει παν πρόσωπον όπερ κατά τον αμέσως προ της τουρκικής εισβολής χρόνον είχε την μόνιμον κατοικίαν εις περιοχήν ήτις ως εκ της εισβολής κατέστη απροσπέλαστος».

Αυτό δε σημαίνει οικογένεια, σημαίνει κάθε πρόσωπο. Αλλά και αν ακόμα θεωρήσουμε πως πρόκειται περί οικογένειας, ποιο από τα μέλη της οικογένειας θα επωφεληθεί αυτού του ευεργετήματος; Μια οικογένεια με πέντε παιδιά έχει δικαίωμα για ένα σπίτι, ποιο από τα πέντε παιδιά, ποιος από τους πέντε αδελφούς ή αδελφές θα πάρει και θα πει διεκδικώ τις £2,500 να μου τις δώσετε; Μήπως θα γίνει αυτός ο νόμος η αιτία να δημιουργήσουμε όχι χάσμα μεταξύ των πολιτών, όπως είπε ο κ. Πουμπουρής, όχι μεταξύ προσφύγων και μη προσφύγων που θα διεκδικούν και εκείνοι, αλλά και μεταξύ των ίδιων των μελών της ίδιας οικογένειας; Να διαπληκτίζονται και να κτυπιούνται οι άνθρωποι, διότι θα θέλουν να επωφεληθούν οι ίδιοι του ευεργετήματος που παρέχει αυτός ο αμελέτητος νόμος; Αυτό είναι ένα από τα θέματα τα οποία δε θα πρέπει να διαλάβει της προσοχής μας. Όπως λέχθηκε και φαίνεται στην Έκθεση της Επιτροπής Νομικών προκύπτουν αντισυνταγματικά θέματα όπως είναι η παραβίαση της αρχής της ισότητας. Ο κ. Σολωμής μας είπε ότι η παραβίαση αυτής της αρχής έγκειται στο ότι εκείνοι που αγόρασαν και πλήρωσαν σε σύγκριση με εκείνους που θα αγοράσουν τώρα και δε θα πληρώσουν θα βρίσκονται σε δυσμενή διάκριση. Δεν είναι αυτή η υπόθεση. Η δυσμενεία είναι άλλη. Ο πρόσφυγας που διαθέτει τις £40,000 - £50,000 δικαιούται αυτής της ευεργεσίας. Ο πρόσφυγας ο οποίος είναι

άπορος, δε διαθέτει χρήματα, είναι φτωχός και έχει περιουσία ανύπαρκτη ή μικρή περιουσία αυτός και πάλι μένει στη θέση στην οποία βρισκόταν, για να επιβεβαιωθεί η αρχή ότι σ' αυτό τον τόπο φαίνεται οι πλούσιοι πρέπει να γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Αυτό είναι παραβίαση της αρχής της ισότητας. Όπως παραβίαση της αρχής της ισότητας είναι όταν κωφεύω και δε δίνω προσοχή και στην ανάγκη να στεγαστεί και ο ακτήμονας πολίτης της ελεύθερης περιοχής της Κύπρου ή το πρόσωπο το οποίο αναλώνει το βίο του μέσα στα εργοστάσια και μέσα στη βιοπάλη από της παιδικής του ηλικίας.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τάσσεται υπέρ της κοινωνικής πολιτικής η οποία πρέπει να παρέχεται μελετημένα κατά τρόπο δίκαιο και ορθολογιστικό και μέσα στα πλαίσια των υφιστάμενων δυνατοτήτων. Πράγματι στο παρελθόν είχαμε συνηγορήσει στο να παρέχονται τέτοια ευεργετήματα που να διευκολύνεται η στέγαση του λαού. Προτείνουμε ότι πράγματι όχι μόνο οι πρόσφυγες αλλά ιδίως οι πρόσφυγες δικαιούνται να τυγχάνουν αυτών των απαλλαγών, εφόσον πληρούν ορισμένα κριτήρια που θα θέσουμε όλοι μας, αφού τα μελετήσουμε και τα κριτήρια αυτά θα είναι οπωσδήποτε τα κριτήρια τα οποία θα συμβαδίζουν με τα κριτήρια που έχει η κυβέρνηση όταν δίνει το ποσό των £7,000 για την αυτοστέγαση ή παρεμφερή ευεργετήματα σε εκείνους οι οποίοι έχουν ανάγκη. Πρέπει πρώτα να δούμε εκείνους που βρίσκονται σε δυσμενέστερη οικονομική θέση μεταξύ των προσφύγων έναντι άλλων προσφύγων και μετά να προχωρήσουμε να δώσουμε το ευεργετήριο σε εκείνους οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν στα χέρια τους ποσό £40,000 - £50,000 ως διαβατήριο ή εισητήριο για να τύχουν του ευεργετήματος αυτού του οποίου στερούνται εκείνοι οι οποίοι όπως είπα δεν έχουν αυτά τα χρήματα. Δε θα πρέπει όμως να διαφεύγει της προσοχής μας ότι το νομοθέτημα αυτό παραβιάζει ευθέως και το άρθρο 80 του συντάγματος διότι συνιστά επάχθεια στον προϋπολογισμό του κράτους και ότι το Ανώτατο Δικαστήριο έχει τελευταία σε πέντε περιπτώσεις απορρίψει νομοθετήματα για το λόγο ακριβώς τούτο, ώστε αν δε θέσουμε τα κριτήρια και αν δεν έχουμε και τη συναίνεση της κυβέρνησης, πολύ φοβούμαι πως οδεύουμε στο να ψηφίσουμε νομοθέτημα που θα δημιουργήσει μόνο εντυπώσεις, αγαθές εντυπώσεις μεταξύ εκείνων οι οποίοι δήθεν θα ευεργετηθούν, ενώ το κράτος θα έρθει μέσω του Ανώτατου Δικαστηρίου για να μας απορρίψει το νόμο τούτο ως αντισυνταγματικό. Δε νομίζω ότι είναι η πρόταση που εισηγείται η Επιτροπή Νομικών, να αφηθεί δηλαδή το θέμα στην ημερήσια διάταξη για καλύτερη μελέτη, για καθορισμό κριτηρίων και για την εξεύρεση των αναγκαίων πόρων προς επίλυση του προβλήματος, δε νομίζω ότι δεν είναι υπό τις περιστάσεις η ορθότερη πρόταση. Είναι η ορθότερη και καλώ το Σώμα όπως αναβάλλουμε τη συζήτηση της πρότασης αυτής για τη νέα Βουλή, ούτως ώστε να μελετηθεί και να λυθεί ένα σοβαρό πρόβλημα που απασχολεί τον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εδώ ακούσαμε διαλέξεις περί υπευθυνότητας και περί ανευθυνού υπευθυνότητας από ανθρώπους οι οποίοι μέχρι τώρα ήσαν οι πραιτωριανοί αυτής της κυβέρνησης κι οι οποίοι με κάθε τρόπο υποστηρίζουν οτιδήποτε έλθει από την κυβέρνηση Βασιλείου. Δε δεχόμαστε μαθήματα ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Σημαίνει ανάκληση στην τάξη, κύριε Πρόεδρε, «οι πραιτωριανοί».

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρακαλώ τον κύριο Παπαπέτρου, αν νομίζει πως είναι γι' αυτόν που μιλώ -οποτεδήποτε ακούει για ανευθυνούπευθунους νομίζει πως μιλούμε για τον κ. Παπαπέτρου- μπορεί και καμιά φορά να μη μιλούμε γι' αυτόν.

Λοιπόν, εκείνο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ ...

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λυπούμαι αλλά δεν εμίλησα για κανένα συγκεκριμένο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ ...

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ μέσα είναι απού φωνάξει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να συνεχίσω.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απαντήστε μου. Εδώ μέσα είναι απού φωνάξει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν αναφέρθηκα ούτε στον κ. Παπαπέτρου ούτε στον κύριο Ζιαρτίδη.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Είναι τη Βουλή που προσβάλλεις με τον τρόπο σου.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα τελειώσω σε δυο λεπτά. Να μου δώσετε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, να αποφεύγετε εκφράσεις όπως «οι πραιτωριανοί», «οι εγκάθετοι», κτλ. κτλ. Αυτά δεν περιποιούν τιμή στο Σώμα.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούσαμε πολύ πιο δυνατές εκφράσεις αλλά δε διακόπηκαν.

Εκείνο που θέλουμε να πούμε είναι το εξής: Υπήρξαν υποσχέσεις και δεσμεύσεις από πλευράς κυβέρνησης και αυτό το οποίο εισηγήθηκαν συνάδελφοι δεν αποτελεί παρά το ελάχιστο αυτών των υποσχέσεων. Έχουμε όμως να πούμε το εξής: Επειδή πράγματι βρισκόμαστε σε μια προεκλογική περίοδο και επειδή μπορεί να δοθεί η εντύπωση ότι κάποιες προτάσεις γίνονται ενόψει εκλογών, εμείς είμαστε έτοιμοι, διότι πράγματι έχουν περάσει δεκαεπτά χρόνια από την τούρκικη εισβολή και κάποια μέτρα πρέπει να ληφθούν, ίσως θα έπρεπε να είχαν ληφθεί από την πρώτη μέρα, όπως έγινε στη Γερμανία που έγινε μια αναδιανομή του πλούτου και λήφθηκε υπόψη το status του κάθε πολίτη, δεν έγινε όμως στην Κύπρο, είμαστε λέγω έτοιμοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν μπορεί να με διακόψει κανένας, γιατί δεν είναι στον κ. Ζιαρτίδη ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι εκτός τάξεως ο κ. Γαλανός και οφείλει πρώτα να λυθεί το θέμα τάξεως που δημιουργήθηκε με την ύβρη εναντίον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, σας παρακαλώ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν έκαμα καμιά ύβρη, κύριε Πρόεδρε, για κανένα. Εγώ μιλώ για την κυβέρνηση η οποία υποσχέθηκε ορισμένα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε έτοιμοι να μελετήσουμε μέτρα δικαιότερης κατανομής των βαρών σαν θέμα προτεραιότητας μετά από τις εκλογές.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό είναι το θέμα μας τώρα; Διότι τα μέτρα δικαιότερης κατανομής τα ψηφίσαμε με το φορολογικό νομοσχέδιο και ψήφισε υπέρ των πλουσίων ο κ. Γαλανός. Τώρα θυμήθηκε τους πρόσφυγες;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Χατζηδημητρίου τώρα προσπαθεί να δημοκοπήσει. Μιλώ για θέματα δικαιότερης κατανομής και ενοχλείται ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, σας διαβεβαιώ ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, δεν είπα τίποτε που να θίγει τον κ. Χατζηδημητρίου.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Θίγει το Σώμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η εισήγηση που κάνουμε είναι τα θέματα αυτά να τα δούμε σαν θέματα προτεραιότητας στη νέα Βουλή. Γι' αυτό δε θα επιμένουμε να ψηφιστεί η πρόταση νόμου τώρα, αλλά εισηγούμαστε σαν θέμα προτεραιότητας να τη δούμε στη νέα Βουλή. Αν η εισήγηση ενοχλεί τον κ. Χατζηδημητρίου ή τον κ. Ζιαρτίδη, λυπούμαι. Αλλά αν νομίζουν ότι με το να θέτουν θέματα τάξης εκεί που δεν υπάρχουν δημιουργούν θέμα, έχουν λάθος. Η εισήγησή μου είναι εποικοδομητική και λέμε ότι υπάρχει θέμα, αλλά θα το δούμε, γι' αυτό -επειδή μπορεί να υπάρξει

κάποια κατηγορία ότι ο χρόνος είναι ύποπτος, δεν είμαστε εμείς που το εισηγηθήκαμε είναι κάποιιοι συνάδελφοι-εισηγούμαστε να τεθεί σαν θέμα προτεραιότητας στη νέα Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Δεν πρόκειται να δώσω το λόγο σε κανένα. Εδώ πέρα υπάρχει η εισήγηση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή και την Έκθεση. Τρία κόμματα θέτουν θέμα αναβολής της συζήτησης αυτής για ευθετότερο χρόνο.

Θέτω το θέμα σε ψηφοφορία.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι θέμα διαδικασίας. Όχι, με συγχωρείτε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ζητώ να θεωρηθεί τερματισθείσα η συζήτηση.

Κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθεί τερματισθείσα και ως εξαντληθείσα η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι νομίζουν ότι αυτό το θέμα το οποίο εισηγείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών πρέπει να παραπεμφθεί για μελέτη σε ευθετότερο χρόνο;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι ο καταθέτης της πρότασης νόμου και θέτω θέμα διαδικασίας. Έχω δικαίωμα από το Σύνταγμα να ζητήσω να τοποθετηθεί η Βουλή, διότι υπάρχουν δυο Εκθέσεις. Καλώ τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους να τοποθετηθούν σωστά.

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω, υπάρχει θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, δεν υπάρχει θέμα διαδικασίας.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Έχω καταθέσει πρόταση νόμου και ζητώ τοποθέτηση του Σώματος, αφού σωστά λέμε ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνούμε με την άποψη η συζήτηση να θεωρηθεί τερματισθείσα και να τοποθετηθούμε στα θέματα, για να τελειώνουμε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ποια θέματα; Όπως είναι η πρόταση νόμου ενώπιον του Σώματος, κύριοι συνάδελφοι.

Μα γιατί φοβάστε, κύριε συνάδελφε, να τοποθετηθείτε, επιτέλους; Αρνητικά, αρνητικά να τοποθετηθούμε, αν θέλετε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, τοποθετούμαστε πάνω στις προτάσεις που οι αρμόδιες Επιτροπές καταθέτουν.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Οι αρμόδιες Επιτροπές δεν εισηγούνται αυτό το πράγμα, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ωραία, κάνουν μια τοποθέτηση στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, το εισηγούνται τέσσερα κόμματα από το βήμα της Βουλής και οφείλω να το θέσω σε ψηφοφορία.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν να τεθεί σε ψηφοφορία, επαναλαμβάνω, δέστε το θέμα το συνταγματικό που οπωσδήποτε είναι υπεράνω και του θέματος της τάξεως. Υπάρχει μια πρόταση νόμου, έχει συζητηθεί σε μια Επιτροπή, και υπάρχει Έκθεση ενώπιον του Σώματος. Έχει συζητηθεί σε άλλη Επιτροπή και υπάρχει κάποιος ισχυρισμός του Γενικού Εισαγγελέα ότι μπορεί να εγείρεται θέμα αντισυνταγματικότητας. Η Βουλή έχει υποχρέωση, εφόσον ο εισηγητής το ζητά, και το ζητώ, να τοποθετηθεί με ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, αυτό κάμνω.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Να τοποθετηθεί στην πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει η εισήγηση εκ μέρους τεσσάρων κομμάτων από το βήμα της Βουλής ότι αυτό το Σώμα πρέπει να αναβάλει την περαιτέρω συζήτηση.

Λοιπόν, κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν μπορείτε να κάμετε αυτή την ψηφοφορία. Δεν έχετε δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει μια πρόταση νόμου ενώπιον του Σώματος για ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ποιος αποφασίζει στη Βουλή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δεν μπορεί να υπάρξει μια τάξη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Γραμματείς, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

38.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της συνέχισης της συζήτησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απέχω στην αίτηση της αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, με 38 υπέρ, 14 εναντίον και μια αποχή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περιμένετε να δώσουμε το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αυτής. Το αποτέλεσμα είναι 37 υπέρ της αναβολής, 15 υπέρ της συνέχισης της συζήτησης και μια αποχή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Όχι της συζήτησης. Της ψήφισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη θέση μου θα μιλήσει ο κ. Σολωμός.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να εξηγήσουμε την ψήφο μας.

Είναι πραγματικά για μας अपαράδεκτο, όταν έχει τελειώσει μια συζήτηση συγκεκριμένης πρότασης νόμου, συγκεκριμένου νομοθετήματος για τοποθέτηση, μετά από εκκρεμότητα δύομισι χρόνων στο Σώμα, μετά από συζήτηση ενώπιον δύο Επιτροπών και καταλήγουν και οι δυο Εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε, ότι επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις απόψεις τους όλα τα κόμματα γύρω από την υπό αναφορά πρόταση νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος. Και περατούται η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, και την ώρα της ψηφοφορίας υπάρχει αίτηση αναβολής.

Εγώ από τώρα δηλώνω, ασκώντας τα δικαιώματά μου για τις υπόλοιπες Εκθέσεις που υπάρχουν ενώπιον του Σώματος, ότι έχω ένσταση γιατί δεν κυκλοφόρησαν εγκαίρως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είναι πρωτοφανές, όταν μια Έκθεση Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εισηγείται περαιτέρω μελέτη ενός θέματος, το θέμα να εξετάζεται σε μια προσεχή συνεδρία. Αυτό που λέγεται «πρωτοφανές» θα έλεγα ότι είναι η συνήθης πρακτική και το έθιμο που επικρατεί εδώ. Ο λόγος που ζητήσαμε αυτή την αναβολή είναι διότι δημιουργούνται πλείστα σοβαρότατα συνταγματικά προβλήματα, όπως λέχθηκε και από το στόμα του Γενικού Εισαγγελέα και αναφέρεται στην Έκθεση σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα, σοβαρότατα κοινωνικά προβλήματα και πρέπει όλα αυτά να μελετηθούν με στόχο να δοθεί το ευεργέτημα σ' εκείνους από τους εκτοπισμένους που χρειάζονται το ευεργέτημα και όχι σ' εκείνους που δεν το χρειάζονται. Αυτά ελέχθησαν κατά κόρο απ' όλους. Τι το πρωτοφανές και το αντισυνταγματικό;

Αυτή είναι η πρόταση που έκαμε η Επιτροπή Νομικών και πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία, για να μείνει στην ημερήσια διάταξη της προσεχούς συνόδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών ομόφωνα, με τέσσερα μέλη του κόμματος του κ. Σολωμή, λέει:

«Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δοσμένα στοιχεία φρονεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές νομικές πτυχές...

Δικαιολογώ την ψήφο μου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν θα επαναρχίσουμε τη συζήτηση, λυπούμαι πάρα πολύ, τότε είστε εκτός τάξεως όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Παπαπέτρου, δε δικαιολογείτε καμιά ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο να πρωτολογήσω. Δε θεωρείται ότι έληξε η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη ...

(Κτυπά τη σφύρα του επανειλημμένα και καλεί τους Βουλευτές σε τάξη)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάμνω πρόταση να διαλύσουμε τη Βουλή και να πάμε σε εκλογές. Δεν είναι κατάσταση αυτή!

(Ο Προεδρεύων κτυπά τη σφύρα στην έδρα επανειλημμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, σας παρακαλώ.

Αυτό το Σώμα αποφάνθηκε ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν αποφάνθηκε τότε γιατί δίνετε το λόγο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ο κ. Παπαπέτρου θα καθήσει κάτω κι εσείς θα καθήσετε κάτω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εγώ θα καθήσω. Εγώ πειθαρχώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν κατάλαβα. Άλλοι θα δικαιολογούν την ψήφο τους και ο Παπαπέτρου θα κάτσει κάτω; Γιατί;

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που κάμνετε δυσμενείς διακρίσεις και οφείλω να επισύρω την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, δε ζητήσατε να δικαιολογήσετε την ψήφο σας.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αυτό ζητώ και αυτό κάμνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εζητήσετε να κάμετε δεύτερη αγόρευση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όχι, να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να δικαιολογήσετε την ψήφο σας, ναι.

Κύριοι, σας παρακαλώ. Επειδή ο κ. Παπαπέτρου έχει τηρήσει αποχή από την ψηφοφορία, είναι δικαίωμά του να δικαιολογήσει την ψήφο του.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ενόψει των όσων λέει η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών θα ήταν λογικότατο να αναβληθεί το θέμα. Εγώ δεν ψήφισα υπέρ της αναβολής, γιατί δε θέλω να δώσω με την ψήφο μου, σε κανένα, έρισμα να συνεχίσει τη δημαγωγία του πάνω σ' αυτό το θέμα μετά τη συζήτηση αυτού του θέματος.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Παπαπέτρου, είναι εσείς που έχετε πολιτικό ήθος; Εσείς δημαγωγείτε που δεν τολμάτε να τοποθετηθείτε. Κανένας άλλος δε δημαγωγεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

(Κτυπά επανειλημμένα τη σφύρα του)

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όλα αυτά τα θέματα δημιουργήθηκαν λόγω της δειλίας αυτής της Βουλής να τοποθετηθεί επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Αν συνεχιστεί αυτή η συζήτηση θα τη διαλύσω τη Βουλή. Δεν είναι αστεία. Εδώ πέρα αυτό το Σώμα τοποθετήθηκε και τέλειωσε η υπόθεση.

Πάμε στο δεύτερο θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991».

Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Εκθέσεις της Επιτροπής Οικονομικών με εξαίρεση μια-δυο είναι ομόφωνες, να θεωρηθούν ως αναγνωσθείσες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Έκθεση αυτή δεν είναι ομόφωνη, κύριε Κωνσταντίνου. Υπάρχει τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Είχαμε πει να διαβάζετε η Έκθεση από το σκοπό και πέρα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν υπάρχει σκοπός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, που έχουμε μια τροποποίηση δεν επιμένουμε να διαβαστεί η Έκθεση. Κατά συνέπεια θα κάμουμε την τροποποίησή μας, όταν θα διαβάζονται τα άρθρα του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση να μη διαβαστεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑ-
ΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕ-
ΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 27 Φεβρουαρίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και εξέφρασε τις απόψεις του ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής πλασιούμενος από το Γενικό Διευθυντή και άλλους αρμόδιους λειτουργούς της Αρχής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £71,145,000 και έξοδα ύψους £77,400,530.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο της Αρχής και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών της Αρχής Τηλεπικοινωνιών προορίζεται να διατεθεί για αποδοχές προσωπικού και για τη διενέργεια αριθμού κεφαλαιουχικών δαπανών. Οι προνοούμενες νέες θέσεις στον υπό αναφορά προϋπολογισμό

είναι το αποτέλεσμα συλλογικών διαπραγματεύσεων και στοχεύουν να ικανοποιήσουν τις νέες ανάγκες σε προσωπικό που δημιουργήθηκαν λόγω των εκτελούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες της Αρχής αποβλέπουν στην παραπέρα ανάπτυξη της τηλεπικοινωνιακής ικανότητας της Αρχής με την ταυτόχρονη ενδυνάμωση και ενίσχυση του τηλεπικοινωνιακού δικτύου της.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, τις υιοθετεί στο σύνολό τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου £77,390,530 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στον Πρώτο Πίνακα αντιλαμβάνομαι έχετε κάποια τροποποίηση, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Η τροπολογία μας είναι ο Πίνακας με το δελτίο δαπανών, σελίδα 12 του προϋπολογισμού, να τροποποιηθεί με τη διαγραφή απ' αυτό των νέων θέσεων που περιλαμβάνονται στα άρθρα υπ' αριθμό 0.3, 0.4 και 0.7. Αυτή είναι η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, έχετε ακούσει την τροπολογία του κ. Πουμπουρή.

Ορίστε, κύριε Δημητριάδη.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλά η τροπολογία του ΑΚΕΛ για κατάργηση των νέων θέσεων. Βλέπω ότι στο 0.3 υπάρχει νέα θέση. Στο 0.4 υπάρχει μια νέα θέση. Στο 0.7 όμως δεν υπάρχει νέα θέση. Υπάρχει ο Διευθυντής Προσωπικού. Μήπως το ΑΚΕΛ θέλει να καταργήσουμε το Διευθυντή Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών; Διότι δεν είναι νέα θέση, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι πληρωμένη, κύριε Δημητριάδη.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Επειδή μιλά εδώ περί νέας θέσης η τροπολογία, γι' αυτό ρωτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Κύριε Δημητριάδη, αντιλήφθηκα τι λέτε και στο περιθώριο λέει ότι η θέση μετονομάστηκε από Διευθυντή Υπηρεσιών Διεύθυνσης και Προσωπικού σε Διευθυντή Υπηρεσιών Προσωπικού, δηλαδή απλώς μετονομάζεται η θέση αυτή, δεν είναι νέα θέση. Επιμένετε στην κατάργησή της;

Εφόσον επιμένουν κύριε Δημητριάδη, είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Πάρτε τις μία, μία τις θέσεις, κύριε Πρόεδρε, διότι μπορεί να υπάρξουν παρεξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της νέας θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 19 εναντίον αυτή η θέση καταργείται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της νέας θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 21 ψήφους υπέρ και 14 εναντίον και αυτή η θέση καταργείται.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι κάποιο λάθος γίνεται στην καταμέτρηση. Θα παρακαλούσα να ξανατεθούν σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ξανατεθούν μάλιστα κύριε Αναστασιάδη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νομίζω ότι μετρήθηκαν κατ' επανάληψη εκτός αν αμφισβητούμε τον τρόπο που μετρά η Γραμματεία, οπότε να την αντικαταστήσουμε τη Γραμματεία.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριοι, η καταμέτρηση είναι σωστή. Αν επιμένετε και πει ο Πρόεδρος να συνεχίσουμε, τότε να ξαναμετρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, αν θέλετε να ξαναψηφίσουμε να ξαναψηφίσουμε, κύριε Αναστασιάδη, διότι δε θέλω να υπάρξει καμιά αμφιβολία.

Υπάρχει ένσταση όπως προχωρήσουμε με το άρθρο 0.7;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, προχωρούμε στο άρθρο 0.7, δηλαδή στη μετονομασθείσα θέση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης αυτής της θέσης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ και 19 εναντίον και αυτή η θέση καταργείται.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη είναι από την αρχή που πρέπει να τεθούν σε ψηφοφορία, διότι έγινε λάθος. Λυπούμαι πάρα πολύ, παρακαλώ το Προεδρείο της Βουλής. Εδώ είναι θέμα ότι καταργούνται κάποιες θέσεις, δε νομίζω να είναι τόσο κοπιώδες να μετρήσουμε μία φορά ακόμα, για να δούμε αν όντως έγινε ή όχι λάθος. Μιλούμε για οριακή διαφορά είτε υπέρ είτε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εφόσον υπάρχει αυτή η οριακή διαφορά θα είμαι υποχρεωμένος να διατάξω ψηφοφορία ονομαστική για να μην υπάρξει καμιά διαφορά.

Λοιπόν, κύριε Γραμματέα, ονομαστικά πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο ότι σωστά κρίνате να διατάξετε ονομαστική ψηφοφορία, νομίζω ότι αν ψηφίσουμε με τάξη μπορεί η Γραμματεία να διαπιστώσει πόσοι ψηφίζουν υπέρ και πόσοι εναντίον για να μη σπαταλήσουμε αχρείαστα πολύ χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν κύριε Μάτση, πρόκειται να αμφισβητείται η αμεροληψία της Γραμματείας κάθε φορά ...

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κανένας δεν αμφισβητεί την αμεροληψία της Γραμματείας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, εφόσον δεν αμφισβητείται η αμεροληψία της Γραμματείας, τότε ας ξανακάνουμε από την αρχή την ψηφοφορία για να δούμε τι γίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 20 εναντίον, αυτή η θέση καταργείται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 20 εναντίον, και αυτή η θέση καταργείται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της κατάργησης της μετονομασθείσας θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 0.7.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους υπέρ και 21 εναντίον, και αυτή η θέση καταργείται.

Προχωρούμε τώρα στο τέταρτο άρθρο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πέμπτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έκτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το έκτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης Νόμος του 1991».

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΡΗΜΑ-
ΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 7 Μαρτίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης. Παρόντες

στη συνεδρίαση ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Ο προϋπολογισμός αυτός προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £3,613,480 και έξοδα ύψους £3,233,970.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο του Οργανισμού και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού του, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης και έχοντας υπόψη το ρόλο που διαδραματίζει ο Οργανισμός αυτός στην αντιμετώπιση του προβλήματος της στέγης στον τόπο μας, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

'Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης ποσού £3,233,970 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Άρθρο 4.

'Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. 'Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1991».

Υπάρχει ένσταση όπως η 'Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η 'Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ
ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου. Παρόντες ήταν επίσης οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Ο προϋπολογισμός αυτός προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £47,022,510, που κατά κύριο λόγο θα προέρχονται από πωλήσεις σιτηρών, επιχορηγήσεις και δάνεια και έξοδα ύψους £46,247,391, που αντιπροσωπεύουν δαπάνες σιτηρών, διοικητικά έξοδα, κεφαλαιουχικές δαπάνες και δημιουργία αποθεματικού.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τις δραστηριότητες που προγραμματίζονται για το 1991, καθώς και για άλλες δραστηριότητες της περσινής χρονιάς. Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, τις υιοθετεί στο σύνολό τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £46,247,391 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 1992. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Αρθρο 4.

'Ιδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. 'Αρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. 'Αρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991».

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 1991. Κατά την εξέτασή του, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Κεντρικού Σφαγείου. Παρόντες ήταν επίσης οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε για τις ως τώρα δραστηριότητες του Κεντρικού Σφαγείου και για τα ως τώρα αποτελέσματα της λειτουργίας του.

Ο υπό αναφορά προϋπολογισμός προβλέπει για το 1991 έξοδα ύψους £3,154,420 και έσοδα ύψους £2,486,964.

Η Επιτροπή υιοθετεί στην ολότητά τους τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου ποσού £3,154,420 για τη χρήση του έτους που λήγει 31.12.1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991».

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι ομόφωνη η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν είναι ομόφωνη, αντιλαμβάνομαι ότι θα πρέπει να διαβαστεί η Έκθεση. Εκτός αν το Σώμα εγκρίνει τη μη ανάγνωση της Έκθεσης. Επειδή όμως είναι πολύ controversial ...

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 1991 κατατέθηκε στη Βουλή στις 14 Μαρτίου 1991 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και της Διεύθυνσης της Αρχής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1991 έσοδα ύψους £11,800,000 και έξοδα ύψους £18,933,423. Ποσό ύψους £5,941,077, που αντιπροσωπεύει μεταφερόμενα αποθέματα από προηγούμενες χρήσεις, θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της Αρχής.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο της Αρχής και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών της Αρχής Λιμένων προορίζεται να διατεθεί για αποδοχές προσωπικού και για τη διενέργεια αριθμού κεφαλαιουχικών δαπανών. Οι προνοούμενες νέες θέσεις στον υπό αναφορά προϋπολογισμό είναι το αποτέλεσμα συλλογικών διαπραγματεύσεων και στοχεύουν να ικανοποιήσουν τις νέες ανάγκες σε προσωπικό που δημιουργήθηκαν λόγω των εκτελούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες της Αρχής αποβλέπουν στην παραπέρα λιμενική ανάπτυξη της Κύπρου με την ταυτόχρονη ενδυνάμωση και ενίσχυση του λιμενικού της δικτύου.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισηγηθεί τις πιο κάτω τροπολογίες:-

- (α) Την εναρμόνιση της μισθοδοσίας της θέσης του Γενικού Διευθυντή της Αρχής προς τη μισθοδοσία αντίστοιχων θέσεων άλλων ημικρατικών οργανισμών και
- (β) την περικοπή πιστώσεων ύψους £400,000 που προορίζονταν για την αγορά εξοπλισμού χειρισμού εμπορευματοκιβωτίων (τρανστέινερς).

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό του οποίου και κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο.

Αναφορικά με το θέμα της αγοράς εξοπλισμού χειρισμού εμπορευματοκιβωτίων τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του Σ.Κ. ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι δε διαφοροποιούν τις θέσεις τους που υποστήριξαν κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας, γι' αυτό και δεν επικροτούν την περικοπή των πιστώσεων που προτείνεται από την πλειοψηφία της Επιτροπής.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν ξέρω πού εμπίπτει τώρα η περικοπή, σε ποιο άρθρο, παρακαλώ, όταν έρθουμε στο συγκεκριμένο άρθρο της περικοπής, εμείς επιμένουμε να μείνει όπως είναι. Να μη γίνουν περικοπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι τα Μέλη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ διαφοροποιούν τη στάση τους για το θέμα της περικοπής των πιστώσεων. Άλλωστε είναι και στην Έκθεση.

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £18,532,841 διά την χρέσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1991. Άρθρον 2.

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον. Άρθρον 4.

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγchon επί των κονδυλίων. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 5 εγκριθούν;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει ένσταση του ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση πέραν από αυτή που αναφέρατε;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αυτή που αναφέραμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είπα ότι καταγράφηκε.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο νομοσχέδιο αυτό -του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου- θα πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία το κονδύλι των £400,000 το οποίο αφορά τα τρανστέινερς, διότι δύο κόμματα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το Δημοκρατικό Κόμμα είναι εναντίον -και επειδή αποτελούσαν στην

Επιτροπή πλειοψηφία- κι έτσι έχει περικοπεί από τον προϋπολογισμό και η εισήγηση που υπάρχει από τα άλλα κόμματα είναι να παραμείνει. Κατά συνέπεια αυτό πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Τίθεται το ποσό λοιπόν σε ψηφοφορία. Το ποσό είναι £400,000.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να παραμείνουν οι £400,000;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με 18 ψήφους υπέρ και 23 ψήφους εναντίον.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991».

Υπάρχουν δύο εκθέσεις.

(Οι εκθέσεις επισυνάπτονται)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Γάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατάργηση των διατάξεων του βασικού νόμου οι οποίες προβλέπουν τη δασμολογική απαλλαγή αυτοκινήτων που εισάγονται από αναπήρους, επειδή τις διατάξεις αυτές έχει αντικαταστήσει ειδικό σχέδιο παροχής βοήθειας σε ανάπηρα πρόσωπα για απόκτηση αυτοκινήτου, που καταρτίστηκε ύστερα από συμφωνία με τη Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα Αναπήρων και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τις προτάσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Η Επιτροπή καλεί επίσης την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει τις δυνατότητες βελτίωσης του εξαγγελθέντος σχεδίου, αφού λάβει υπόψη τις τελευταίες απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων οργανώσεων αναπήρων που εκτέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και αποστάληκαν στις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ανέλυσε τους σκοπούς της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ο εισηγητής της Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού. Παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως νομοθεσίας, ώστε η χρήση των εισαγόμενων για αναπήρους αδασμολόγητων αυτοκινήτων να επιτρέπεται όχι μόνο στους ίδιους αλλά και στα μέλη των οικογενειών τους.

Κατά την εξέταση της πιο πάνω πρότασης νόμου η Επιτροπή διαπίστωσε πως οι πρόνοιές της καλύπτονται από αντίστοιχο νομοσχέδιο που κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία με τον ίδιο τίτλο και έτσι ενοποίησε τα δύο σχέδια νόμου, εισηγούμενη στη Βουλή με άλλη Έκθεσή της την ψήφισή τους σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έκταση εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Ά. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου, ώστε ορισμένα είδη που είναι αναγκαία για την εγκατάσταση και λειτουργία ραδιοφωνικών σταθμών και εισάγονται για χρήση αποκλειστικά από ραδιοφωνικούς σταθμούς που ιδρύονται, εγκαθίστανται και λειτουργούν με βάση τις πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών Σταθμών Νόμου να εξαιρούνται της καταβολής εισαγωγικών δασμών ή και φόρων κατανάλωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Η Έκθεση είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αλέξης Γαλανός	Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χατζηδημητρίου	Νίκος Μουσιούττας
Λεάνδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Ά. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η ομοιόμορφη νομοθετική ρύθμιση του τρόπου επένδυσης των χρημάτων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που δεν απαιτούνται αμέσως για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ή για τη λειτουργία τους, ώστε αυτός να συνάδει με τη γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, αφού τα νομικά αυτά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ιδρύονται για την εκπλήρωση σκοπών δημόσιας ωφέλειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991».

Παράλληλα η Επιτροπή καλεί τον αρμόδιο Υπουργό να ενημερώνει τη Βουλή για τις αποφάσεις του όσον αφορά τις επενδύσεις που θα διενεργούνται με βάση τις πρόνοιες του υπό ψήφιση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επένδυση χρημάτων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991». Αντιλαμβάνομαι ότι εδώ υπάρχει ένσταση, επομένως να διαβαστεί η Έκθεση.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς που έχουμε την ένσταση δεν επιμένουμε να διαβαστεί η Έκθεση. Θα πούμε τη διαφωνία μας κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 20 Μαρτίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στις συνεδριάσεις αυτές ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £20,000 και η διάθεσή του, με τη μορφή οικονομικής βοήθειας, στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου.

Υπενθυμίζεται ότι με τον πιο πάνω συμπληρωματικό προϋπολογισμό εξη-
τείτο η διάθεση πιστώσεων για την παραχώρηση κρατικών δανείων στις σχολικές εφορείες και για τη χορήγηση οικονομικής βοήθειας, ύψους £20,000, στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου. Η Βουλή ενέκρινε ήδη το πρώτο μέρος της πίστωσης και, όσον αφορά το μέρος που αναφέρεται στο σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου, ανέβαλε με εισήγηση της Επιτροπής αυτής τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης μέχρι που να δοθούν τα στοιχεία που ζητήθηκαν από τα αρμόδια Υπουργεία. Τα στοιχεία αυτά αναφέρονταν στο αν στα θέματα της παραχώρησης οικονομικής βοήθειας προς οποιαδήποτε σωματεία υπάρχει διαμορφωμένη κυβερνητική πολιτική και, δεύτερο, στο κατά πόσο η ζητούμενη τώρα οικονομική βοήθεια προς το υπό αναφορά σωματείο δυνατό να δημιουργήσει προηγούμενο διεκδίκησης βοήθειας και από άλλα σωματεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τη δήλωση των αρμοδίων ότι στα ζητήματα αυτά δεν υπάρχει δια-
μορφωμένη οποιαδήποτε κυβερνητική πολιτική, αλλά το κάθε θέμα αντιμετω-
πίζεται και αποφασίζεται ανάλογα με τα δεδομένα που το συνθέτουν, κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την έγκριση και του εναπομείναντος μέρους της ζητηθείσας συμπληρωματικής πίστωσης με την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991».

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, διατυπώνοντας τις θέσεις τους σε σχέση με το υπό αναφορά ζήτημα, δήλωσαν ότι διαφωνούν με τη χορήγηση της ζητούμενης κυβερνητικής βοήθειας για καθαρά λόγους αρχής, γιατί η τυχόν υιοθέτηση μιας τέτοιας αρχής δυνατό να δημιουργήσει προηγούμενο για παρόμοιες διεκδικήσεις στο μέλλον.

Από την πλευρά του ΑΔΗΣΟΚ δηλώθηκε ότι θα υποστηρίξουν την έγκριση της ζητούμενης πίστωσης, ενώ παράλληλα ζήτησαν να κληθεί η κυβέρνηση να μελετήσει και να διαμορφώσει ολοκληρωμένη πολιτική σχετικά με τα ζητήματα αυτά, στα πλαίσια και με βάση την οποία να αντιμετωπίζονται στο μέλλον παρόμοια ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να δικαιολογήσουμε την ψήφο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ψηφίζουμε υπέρ, γιατί γνωρίζουμε τον «Ελληνισμό» Ακακίου από πολλές δεκαετίες. Είναι ένα σωματείο υπερκομματικό με πολύ μεγάλη εθνική δράση, με πολύ μεγάλη συμμετοχή στους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες του τόπου. Δεν κομματίζεται με καμιά πλευρά και έχω την εντύπωση ότι υπάρχει μια ανειλημμένη υποχρέωση και από πλευράς του κράτους, για να βοηθηθεί αυτό το σωματείο και θα ήταν καλό και χρήσιμο να τύγχανε της βοήθειας της Βουλής και όχι να απορρίπτεται, όπως έγινε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς με τη σειρά μας θα θέλαμε να σχολιάσουμε τη θέση μας. Το σωματείο «Ελληνισμός» Ακακίου ιδρύθηκε το 1924. Από το 1926 έλαβε μέρος στους πανελλήνιους αγώνες και μετέχει στο ΣΕΓΑΣ, όπως ο ΓΣΠ, ΓΣΟ κτλ. Ανέπτυξε δράση πολιτιστική και εθνική. Το 1931 στα Οκτωβριανά μέλος του «Ελληνισμού» στην αντιαποικιακή εξέγερση σκοτώθηκε από τους Άγγλους. Πρόκειται για το Γεώργιο Μούσκο. Το 1955 ο Μιχαλάκης Σάββα σκοτώθηκε από τους Άγγλους σε ενέδρα και ταυτόχρονα συνελήφθησαν πενήντα από τα μέλη του και εγκλείστηκαν στις φυλακές και στα κρατητήρια. Λέχθηκε από μερικούς ότι αυτό το πράγμα πιθανό να δημιουργήσει προηγούμενο διεκδίκησης βοήθειας από άλλα σωματεία. Εμείς ευχόμαστε να υπάρξει ένα τέτοιο προηγούμενο και ευχόμαστε να υπάρξουν και άλλα τέτοια σωματεία με τόσο πλούσια εθνική και πολιτιστική δράση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Να πω δυο λόγια να δικαιολογήσουμε την ψήφο μας. Εμείς δεν είναι εξειδικευμένα που εξετάζουμε το θέμα· το εξετάζουμε ως θέμα αρχής. Αν ανοίξουμε μια τέτοια οδό, τότε δεν ξέρω πού θα μας βγάλει, γι' αυτό για σκοπούς τάξης και αρχής δεν ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπερτονίσω πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν είναι εναντίον του συγκεκριμένου σωματείου. Τουναντίον, η θέση είναι ότι υπάρχει ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ο οποίος χρηματοδοτεί τα διάφορα σωματεία και θα μπορούσε να πάρει την όποια βοήθεια το σωματείο «Ελληνισμός» από τον ΚΟΑ και όχι με συγκεκριμένη χαριστική νομοθεσία. Αν ως θέμα αρχής και γενικότερης τάξης θα υπάρξει συγκεκριμένο κονδύλι για να βοηθηθούν όλα ανεξαιρέτα τα σωματεία, βεβαιότατα θα υπερασπίσουμε αυτή τη θέση και θα ψηφίσουμε υπέρ. Αλλά για το συγκεκριμένο σωματείο εξειδίκευσης πιστεύουμε ότι θα ήταν σφάλμα τακτικής και αρχής, για τούτο και είμαστε ενάντια όχι για τη βοήθεια προς τον «Ελληνισμό» Ακακίου, αλλά από μια άλλη αρχή που παρεκκλίνει από βασικές θέσεις που θα πρέπει να διέπουν την κυβερνητική πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου. Είναι ένας από κάθε κόμμα και έτσι φοβούμαι ότι δε θα έχετε το λόγο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ψηφίζοντας υπέρ αυτού του κονδυλίου, το ΑΔΗΣΟΚ θέλει να διευκρινίσει ότι θα αναμένει ανάλογη μεταχείριση και για άλλα σωματεία από μέρους της κυβέρνησης τα οποία έχουν δραστηριότητα πολύπλευρη και σε κοινωνικούς και σε οικονομικούς και σε εθνικούς αγώνες του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα απορρίφθηκε ούτως ή άλλως, επομένως δεν πρέπει να αναμένετε άλλο. Ευτυχώς που κάνατε τις παρατηρήσεις σας στο άρθρο, διότι αυτά που λέχθηκαν, φυσικά δε χρειάζεται να πω ότι δεν είναι δικαιολόγηση ψήφου. Αλλά ευτυχώς ακόμα βρισκόμαστε εντός των συνταγματικών πλαισίων.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £20,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 -3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα τα άρθρα 1 - 3 απορρίπτονται με 15 ψήφους υπέρ και 23 εναντίον.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 20) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται με 15 ψήφους υπέρ και 23 εναντίον.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991».

Αντιλαμβάνομαι ότι και εδώ υπάρχουν διαφωνίες, γι' αυτό θα παρακαλέσω να διαβαστεί η Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6, 13 και 20 Μαρτίου 1991. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στις συνεδριάσεις αυτές ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £150,000 και η διάθεσή του για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για την ανέγερση μελάθρου αγωνιστών της ΕΟΚΑ 1955-1959.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και κατά πλειοψηφία

εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991».

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ως θέμα αρχής συμφωνούν με τη δημιουργία μελάθρου, αλλά μελάθρου που να προσφέρει υπηρεσίες σε όσους αγωνίστηκαν για την ελευθερία της Κύπρου υπό οποιαδήποτε μορφή. Εξάλλου, η υποχρέωση δημιουργίας και διαχείρισης τέτοιων μελάθρων πρέπει να αναλαμβάνεται απευθείας από την κυβέρνηση και όχι από διάφορους συλλόγους ή οργανώσεις. Για τους πιο πάνω λόγους οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δήλωσαν ότι το κόμμα τους θα απέσχει από την ψηφοφορία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Οι Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ δήλωσαν στην Επιτροπή πως για λόγους αρχής θα ψηφίσουν το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, είναι όμως της γνώμης πως η ανέγερση τέτοιων μελάθρων πρέπει να αναλαμβάνεται από την κυβέρνηση προς τιμήν όλων εκείνων που αγωνίστηκαν υπέρ της ελευθερίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ερχόμαστε σε ένα παρόμοιο θέμα σαν και αυτό που συζητούσαμε προηγουμένως. Να μου επιτρέψετε να τελειώσω. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τοποθετείται υπέρ της ανέγερσης μελάθρων. Είναι πρωτοβουλία κάποιου συγκεκριμένου συλλόγου. Ανεξάρτητα από το ποιος είναι αυτός ο σύλλογος, εγκρίνουμε αυτό το σκοπό και θα τον υποστηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Όπως επίσης προσέχουμε και την παρατήρηση του ΑΚΕΛ ότι ανάλογη μεταχείριση πρέπει να τύχουν και οι αγωνιστές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της αντίστασης εναντίον της χούντας και του φασισμού. Θεωρούμε την ίδρυση αυτού του μελάθρου απαρχή προστασίας και περίθαλψης των αγωνιστών που βρίσκονται σε μια προχωρημένη ηλικία. Και δεχόμαστε αυτή την πρωτοβουλία υπό την έννοια ότι ήδη οι αγωνιστές του 55-59 είναι σε μια προχωρημένη ηλικία. Πιστεύουμε ότι σύντομα η κυβέρνηση θα δει μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής της πολιτικής και την υπόθεση των υπόλοιπων αγωνιστών που βρίσκονται σε ανάγκη. Και επαναλαμβάνω ότι κρίνουμε την κάθε περίπτωση ανάλογα με τα συγκεκριμένα στοιχεία με αντικειμενικά κριτήρια. Και η υπόθεση του «Ελληνισμού» Ακακίου είναι μια εθνική υπόθεση που στηρίζει τον εθνικό αγώνα από μια άλλη σκοπιά και λυπούμαστε που δεν τυγχάνει παρόμοιας τοποθέτησης. Εμείς με συνέπεια τοποθετούμαστε θετικά και υπέρ αυτής της άποψης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα ακολουθήσουμε τους συνάδελφους Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού που καταψήφισαν ένα μικρό ποσό £20,000 για ένα σωματείο που λέχθηκε από τους συνάδελφους ότι είναι ιστορικό. Έχει επιδείξει εθνική, κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή του. Συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου ότι ανεξάρτητα του ποιος ανέλαβε την πρωτοβουλία για ανέγερση αυτού του μελάθρου, εμείς θα την υποστηρίξουμε,

γιατί πιστεύουμε ότι οι αγωνιστές του 55-59 πρέπει να τύχουν σωστής μεταχείρισης από την κοινωνία. Πιστεύουμε ακόμη ότι αυτό το πράγμα έπρεπε να το είχε αναλάβει το κράτος. Αλλά θέλω να τονίσω ότι θα πρέπει το κράτος να θυμηθεί και αυτούς τους ανθρώπους που αντιστάθηκαν και υπεράσπισαν τη δημοκρατία, την ελευθερία αυτού του τόπου. Επομένως θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι αναμένοντας ότι το κράτος θα κάμει το καθήκον του προς τους αγωνιστές της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, και εμείς υπερθεματίζουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου για την εισφορά των £150,000 για την ίδρυση ταμείου ευγηρίας αγωνιστών. Είναι ένα χρέος που η πολιτεία έπρεπε να το είχε κάνει πριν από τριάντα χρόνια, τότε που οι καιροί ήταν δύσκολοι και αρκετοί αγωνιστές απεβίωσαν μέσα σε πολύ δύσκολες στιγμές. Και εμείς, ως αγωνιστικός κόσμος, χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία αυτή του Προέδρου της Δημοκρατίας και καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει στη μελέτη και άλλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αγωνιστές μη αποκλεισμένης ακόμα και της συνταξιοδότησής τους, όπως έγινε και στην Ελλάδα επί εποχής ΠΑΣΟΚ. Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαστε ενάντια στο να δημιουργηθούν μέλαθρα και ιδρύματα που θα προσφέρουν εξυπηρέτηση στους αγωνιστές της ΕΟΚΑ ή οποιουδήποτε άλλους που αγωνίστηκαν ενάντια στο βρετανικό ιμπεριαλισμό. Ο λόγος που θα απόσχουμε στην ψήφιση αυτού του συμπληρωματικού προϋπολογισμού είναι γιατί θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα και προς την Εκτελεστική Εξουσία και προς όλες τις κατευθύνσεις ότι πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης όλοι όσοι αγωνίστηκαν ενάντια στο βρετανικό ιμπεριαλισμό ανεξάρτητα από τη μορφή αγώνα και να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης και ότι είναι χρέος του κράτους να δημιουργήσει τέτοια μέλαθρα ευγηρίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, απλώς για να τονίσω ότι είναι πλέον καιρός ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρόλα αυτά έκανα σφάλμα, αλλά εντάξει. Υπρίθεται ότι ένας από κάθε κόμμα μιλά.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κάθομαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Δεν πειράζει, να μη σας αφαιρέσω το λόγο, ενώ μιλάτε.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Είναι πλέον καιρός η Εκτελεστική Εξουσία να στρέψει το ενδιαφέρον της προς την προστασία της τρίτης ηλικίας, των γερόντων μας οπουδήποτε κι αν

ανήκουν. Αν γίνεται αφετηρία με το συγκεκριμένο νομοθέτημα, είναι τιμής ένεκεν προς μια συγκεκριμένη μερίδα του πληθυσμού που αγωνίστηκε για την απελευθέρωση αυτού του τόπου, γι' αυτό και αρχίζει η κυβέρνηση με αυτό το ίδρυμα. Αλλά νομίζουμε ότι η έγνοια της κυβέρνησης και όλων μας πρέπει να στραφεί προς το σύνολο της τρίτης ηλικίας όλων των αποχρώσεων, διότι ο λαός μας είναι ένας και πρέπει πράγματι να ενδιαφερθούμε όλοι για το μέλλον του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δυο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε, διότι καλύφθηκα από προηγούμενους συναδέλφους. Εμείς θεωρούμε το σκοπό για τον οποίο ζητείται αυτή η πίστωση ως ορθό και γι' αυτό θα υποστηρίξουμε την πίστωση. Και με αυτή την ευκαιρία και εμείς από την πλευρά μας θέλουμε να στείλουμε το μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία, όπως επεκτείνει αυτή την πολιτική και όπως των ίδιων ευεργετημάτων και της ίδιας μεταχείρισης τύχουν και οι αγωνιστές αυτού του λαού άλλων αγώνων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα να μη δίνω το λόγο πέραν του ενός.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι κάποιο σχόλιο ενδιαφέρον, κύριε Πρόεδρε. Δεν έγινε καμιά ειδική μεταχείριση γι' αυτή την ομάδα των ανθρώπων. Κι αν έγινε κάτι διαφορετικό είναι η χορηγία που δόθηκε. Καλύπτει μόλις το 15% των δαπανών του έργου εν αντιθέσει με άλλες χορηγίες για παρόμοια ιδρύματα που είναι αποτελέσματα πρωτοβουλιών κοινοτήτων, οργανώσεων ή ιδρυμάτων και η οποία χορηγία στις περιπτώσεις εκείνες κυμαίνεται μεταξύ 30% και 50%. Επομένως η μεταχείριση που έγινε εδώ δεν είναι ευνοϊκή. Σε εκατοστιαία αναλογία είναι μικρότερη από ό,τι δόθηκε αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα υπενθυμίσω το Σώμα ότι από εδώ και μπρος δε θα δίνω το λόγο σε πέραν του ενός εκπροσώπου από κάθε κόμμα.

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £150,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργίοι που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας.
Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 - 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται με 32 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 9 αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με 32 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 9 αποχές.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991». Είναι ομόφωνο το θέμα.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £2,390,000 και η διάθεσή του για την καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης σε δικαιούχα μέλη της Αστυνομίας που εργάστηκαν υπερωριακά λόγω της κρίσης στον Περσικό Κόλπο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου Ταμείου ποσού £2,390,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Αρθρο 2.

Ειδικεύση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1991». Είναι ομόφωνο το θέμα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 21) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £91,087 και η διάθεσή του για τις υπηρεσίες και τους σκοπούς που αναφέρονται στον Πρώτο Πίνακα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και περιλαμβάνουν την εκτέλεση διάφορων έργων, την εξασφάλιση διάφορων υπηρεσιών και την εκπλήρωση διάφορων συμβατικών υποχρεώσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £91,087 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1991». Επίσης είναι ομόφωνο.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 22) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £213,000 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διάφορων έργων για απάμβλυνση των συνεπειών της ανομβρίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο διατίθεται η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £213,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1991. Είναι ομόφωνο.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 23) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £521,160 και η διάθεσή του για την ίδρυση νέων θέσεων για σκοπούς διορισμού σ' αυτές έκτακτων υπαλλήλων με βάση τους περί Προϋπολογισμού Νόμους του 1991.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £521,160 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991». Είναι ομόφωνο.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 24) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ο Επίτροπος Διοικήσεως και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £157,803 και η διάθεσή

του για τη δημιουργία αριθμού θέσεων για τη στελέχωση του Γραφείου του Επιτρόπου Διοικήσεως και την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του Γραφείου αυτού για την περίοδο από την 1η Απριλίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1991.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, θεωρώντας ότι το θέμα της δημιουργίας των προτεινόμενων μόνιμων νέων θέσεων χρήζει περαιτέρω μελέτης, προτείνει τη διαμόρφωση του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διευκολυνθεί η προσωρινή στελέχωση του Γραφείου του Επιτρόπου Διοικήσεως, και με αυτή τη μορφή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί και ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £157,803 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1991. Είναι ομόφωνο.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 25) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αλέξης Γαλανός	Θαλής Μιχαηλίδης,
Τάκης Χατζηδημητρίου	Νίκος Μουσιούττας
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £85,700 και η διάθεσή του για την κάλυψη των εξόδων θεραπείας Κυπρίων ασθενών στην πλωτή κλινική «FLOKS».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £85,700 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1991». Και αυτό είναι ομόφωνο.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 26) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Μουσιούττας
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £116,225 και η διάθεσή του για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1991».

Παράλληλα η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε οι σκοποί και οι επιδιώξεις της πιο πάνω σχολής να μη συγκρούονται με τους σκοπούς του κυπριακού πανεπιστημίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να δηλώσω μια αποχή και τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £116,225 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται με μια αποχή, εκείνη του κ. Στυλιανού.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με μια αποχή.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1991».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 27) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £400,000 και η διάθεσή του για την εφαρμογή του σχεδίου παροχής οικονομικής βοήθειας σε ανάπηρους για την απόκτηση αυτοκινήτου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο διατίθεται η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £400,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1991». Και αυτό είναι ομόφωνο.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 29) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £100,000 και η διάθεσή του για την καταβολή ειδικής χορηγίας προς την εταιρεία Ντέξελ για την πληρωμή του προσωπικού της, του οποίου διαφορετικά θα τερματίζονταν οι υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις ότι οι ζητούμενες πιστώσεις θα διατεθούν για να πληρωθούν τα ημερομίσθια όσων εργάζονται στην Ντέξελ, χωρίς να τοποθετείται στο γενικότερο ζήτημα της παροχής οποιωνδήποτε αποζημιώσεων προς την εν λόγω εταιρεία, συμφωνεί με τους πραγματικούς σκοπούς για τους οποίους θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £100,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 23, που είναι «Ο περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ
(ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £438,000 και η διάθεσή του για την έναρξη της εφαρμογής του σχεδίου για τη δημιουργία του εθνικού πάρκου Αθαλάσσας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £438,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 24, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,210,000 και η διάθεσή του για την καταβολή διάφορων εξόδων μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης και για τη συμπλήρωση των πρώτων έξι φάσεων του παρακαμπτήριου δρόμου Λεμεσού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθούν οι ζητούμενες πιστώσεις, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,210,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991.
Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πρώτος πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας.
Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και ο δεύτερος πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα (στην ημερήσια διάταξη) το υπ' αριθμό 25, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1991.»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,687,000 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διάφορων έργων και τη λήψη διάφορων μέτρων για απάμβλυνση των συνεπειών από την ανομβρία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο διατίθεται η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,687,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 26, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ.7) του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ
(ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £5,114 και η διάθεσή του για την ίδρυση μιας νέας θέσης Βοηθού Αλιείας στο Τμήμα Αλιείας, για να καταστεί δυνατός ο διορισμός σ' αυτή ενός έκτακτου υπαλλήλου σύμφωνα με νομοθεσία που έχει ψηφίσει η Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £5,114 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πρώτος πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και ο δεύτερος πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 27, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £100,000 και η διάθεσή του για την έναρξη των εργασιών μετατροπής της διασταύρωσης Μουτταγιάκας σε πλήρη ανισόπεδο κόμβο στο νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £100,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικείσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι το υπ' αριθμό 28 και είναι «Ο περί Ειδικείσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)
**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
 ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
 ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
 ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Αλέξης Γαλανός
 Τάκης Χατζηδημητρίου
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Νίκος Μουσιούττας
 Θालής Μιχαηλίδης
 Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £15,610 και η διάθεσή του για την εφαρμογή του σχεδίου καταπολέμησης του ιού της τριστεζας των εσπεριδοειδών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο διατίθεται η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £15,610 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κανδύλια. Δεύτερος Πίνακας, Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και ο δεύτερος πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 29, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1991»

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Ά. Χρυσοστόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £3,500,000 και η διάθεσή του για την καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτρίωση ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις απαλλοτριώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο διατίθεται η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £3,500,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 30, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρή, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκόπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £242,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη δαπανών σχετικά με την ανέγερση του νέου νοσοκομείου Πάφου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £242,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 31, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Γάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Μουσιούττας
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £300,000 και η διάθεσή του για τη στέγαση 16 δικαιούχων κατοίκων στο χωριό 'Αλασσα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με το σκοπό για τον οποίο θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £300,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1991. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 32, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ)
(ΑΡ. 5) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατάργηση μιας θέσης δικαστικού επιδότη 1ης τάξεως και 2ης τάξεως και η διαγραφή του διπλού σταυρού που προτάσσεται του τίτλου της θέσης αυτής για τη διόρθωση τυπογραφικού-νομοτεχνικού λάθους που προέκυψε κατά την εκτύπωση του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 33, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ)
(ΑΡ. 7) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Α. Χρυσόστομος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εξαίρεση 118 νέων θέσεων από τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας, για να καταστεί δυνατός ο διορισμός σε αυτές έκτακτων υπαλλήλων, που υπηρετούσαν στη δημόσια υπηρεσία πάνω σε έκτακτη βάση την 1η Οκτωβρίου 1989 με βάση τις διατάξεις του περί Εκτάκτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμου του 1991.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 34, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1991, για να καταστεί δυνατός ο διορισμός στη θέση βοηθού αλιείας έκτακτου υπαλλήλου, που υπηρετούσε στη δημόσια υπηρεσία πάνω σε έκτακτη βάση την 1η Οκτωβρίου 1989 με βάση τις διατάξεις του περί Εκτάκτων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμου του 1991.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του 'Άρθρου 6 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. 'Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 35, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 1990 Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1990 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ
1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του περσινού προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου με την ενίσχυση ορισμένων κονδυλίων που κρίθηκαν ανεπαρκή και αναφέρονται σε συνεχιζόμενες υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Άρθρου 1122, 1123, 1127, 1141, 1142, 1154, 1313, 1320, 1406, 1407, 1700, 1904, 1906 του Κεφαλαίου 2 και 1-3750, 1-3800, 1-3900 του Κεφαλαίου 3 και 1-3950 του Κεφαλαίου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 1990 Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 36, που είναι «Ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική) Υπηρεσία (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991». Αντιλαμβάνομαι ότι εδώ υπάρχει μια διαφωνία του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) (ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η απαγόρευση πρόσληψης είκοσι τριών έκτακτων υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, εξετάζοντας το όλο θέμα της πρόσληψης εκτάκτων στην Υπηρεσία Νέας Γενιάς και λαμβάνοντας υπόψη την επικρατούσα δημοσιονομική κατάσταση που δημιουργήθηκε λόγω και των επιπτώσεων που είχαν τα γεγονότα στον Περσικό Κόλπο, είναι της γνώμης ότι στο παρόν στάδιο αντενδείκνυται η πραγματοποίηση των προσλήψεων αυτών, γι' αυτό και δεν τις θεωρεί αναγκαίες. Κατά συνέπεια η Επιτροπή εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, διαφωνώντας με την πρόταση αυτή, δήλωσαν ότι δε συμφωνούν με την ψήφιση της πιο πάνω πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέλω να εξηγήσω, κύριε Πρόεδρε, γιατί εμείς επιμένουμε ότι έπρεπε να γίνουν αυτές οι προσλήψεις. Και η κρίση στον Κόλπο έχει τελειώσει και ο πόλεμος στον Κόλπο έχει τελειώσει και η οικονομία του τόπου έχει αρχίσει την ανάκαμψή της. Η αποστέρηση λοιπόν από το Φορέα της Νέας Γενιάς αυτών των θέσεων σημαίνει ότι θα δυσκολέψει την Υπηρεσία Νέας Γενιάς στην εκπλήρωση της αποστολής της που είναι μια αποστολή διαπαιδαγώγησης της νεολαίας, μια αποστολή μέσα στις γνωστές συνθήκες και της ύπαρξης των κινδύνων των ναρκωτικών, αλλά και άλλων κινδύνων, είναι μια αποστολή πολύ χρήσιμη και πολύ ωφέλιμη. Ήταν λοιπόν και παραμένει η άποψή μας ότι αυτές οι θέσεις έπρεπε να εγκριθούν, γιατί η μη έγκρισή τους συνεπάγεται νέες ταλαιπωρίες στο Φορέα της Νέας Γενιάς για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Γι' αυτό εμείς επιμένουμε στη θέση μας, ότι πρέπει να εγκριθούν οι θέσεις αυτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς συμφωνούμε με την άποψη ότι έπρεπε να είχε στελεχωθεί κατάλληλα η Υπηρεσία της Νέας Γενιάς. Είναι νέοι θεσμοί αυτοί που πλουτίζουν την κοινωνία μας και ιδιαίτερα δίδουν διέξοδο στην αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων της νεολαίας. Γι' αυτό επιμένουμε κι εμείς στην ψήφιση των θέσεων αυτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση. Αντιλαμβάνομαι ότι όπως έχει διατυπωθεί το νομοσχέδιο, όσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου σημαίνει ότι ψηφίζουν υπέρ της διαγραφής των θέσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Απαγόρευση αριθμού σκοπούμενων προσλήψεων. Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι θέσεις διαγράφονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται με 17 ψήφους υπέρ και 16 εναντίον και οι θέσεις διαγράφονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 37, που είναι «Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 1991. Παρόντες στη συνεδρίαση αυτή ήταν και οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και 'Α. Χρυσοστόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση με νόμο της τρίμηνης παράτασης της ισχύος της κυβερνητικής εγγύησης που παρασχέθηκε για δάνειο ύψους £781,356 που συνήψε ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Η επικύρωση από τη Βουλή της παράτασης της ισχύος της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγύησης από την κυβέρνηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη παράταση της ισχύος της υπό αναφορά κυβερνητικής εγγύησης, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη

Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό παράτασης της κυβερνητικής εγγύησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 38, που είναι «Ο περί πωλήσεως τροφίμων και φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος	Οδυσσέας Δημητρίου
Γεώργιος Παπαδόπουλος	Θαλής Μιχαηλίδης
Ανδρέας Παρισινός	Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιωάννης Ιωαννίδης	Ιάκωβος Κατσουρωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 1991. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού και Π. Δίγκλης.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η αναθεώρηση των ποινών που επιβάλλονται εναντίον των παραβατών των διατάξεων του περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων βασικού νόμου, ώστε αυτές να είναι σύμφωνες με τα σύγχρονα οικονομικά μεγέθη και να διαδραματίζουν αρκούντως αποτρεπτικό ρόλο.

Η Επιτροπή Υγείας εδώ και αρκετό χρόνο μελετά επισταμένως κυβερνητικό νομοσχέδιο που εκσυγχρονίζει την περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων νομοθεσία, για λόγους όμως ανεξάρτητους από τη θέληση της Επιτροπής, δεν ολοκληρώθηκε μέχρι τη στιγμή αυτή η μελέτη του πιο πάνω νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, ώστε να δοθούν ευρύτερες εξουσίες στα δικαστήρια για επιβολή ποινών σε περιπτώσεις καταδίκης για παραβιάσεις της βασικής νομοθεσίας, επειδή στον τομέα αυτό παρατηρήθηκε έξαρση τον τελευταίο καιρό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Αφού δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5, 12 και 19 Μαρτίου 1991. Στα πλαίσια της συζήτησης του όλου θέματος παρευρέθησαν στην Επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν παρών και ο Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. Τ. Χατζηδημητρίου και Π. Στυλιανού, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι που να καταστεί δυνατός ο διορισμός με σύμβαση στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία Κυπρίων εκπαιδευτικών των οποίων οι σύζυγοι εργάζονται σε ελληνικές διπλωματικές υπηρεσίες στην Κύπρο.

Αναλύοντας την καθαρά νομική πτυχή του όλου θέματος, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε πως οι πρόνοιες του τροποποιητικού νόμου που προτείνεται βρίσκονται σε αντίθεση προς το Σύνταγμα, γιατί δημιουργούν από τη μια άνιση μεταχείριση των Κυπρίων εκπαιδευτικών, ενώ από την άλλη συνεπάγονται επιβαρύνσεις του κρατικού προϋπολογισμού λόγω του προβλεπόμενου διορισμού με σύμβαση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω θέσεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, πιστεύει ότι δεν ενδείκνυται η προώθηση της ψήφισης σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Κατανοώντας όμως η Επιτροπή τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι εκπαιδευτικοί των οποίων οι σύζυγοι υπηρετούν σε ελληνικές διπλωματικές υπηρεσίες στην Κύπρο, πιστεύει ότι αυτά θα μπορούσαν να επιλυθούν με βάση το πνεύμα της αντίστοιχης διάταξης της νομοθεσίας για τους εκπαιδευτικούς συζύγους Ελλήνων στρατιωτικών που υπηρετούν στον κυπριακό στρατό, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία όπως αντιμετωπίσει το όλο θέμα καταθέτοντας η ίδια στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιθανώς μια περαιτέρω διευκρίνιση, για να πούμε περίπου τι συζητήθηκε.

Υπάρχει μια συγκεκριμένη αντιμετώπιση των συζύγων, ιδιαίτερα των Ελλήνων αξιωματικών που απασχολούνται στην Κύπρο, δίκαια και σωστά και το υποστηρίζουμε με όλη μας τη θερμότητα. Παρατηρήθηκε όμως και το φαινόμενο να έρχονται γυναίκες εργοδοτημένες από το ελληνικό δημόσιο παντρεμένες με Κυπρίους και έρχονται ως σύζυγοι εργοδοτούμενων από το ελληνικό δημόσιο στην Κύπρο. Και η πρότασή μας ήταν να έχουν μια ίση μεταχείριση όλοι όσοι έρχονται ως εξαρτώμενα πρόσωπα ζεύγους στην Κύπρο για απασχόληση. Φαίνεται ότι αυτό προσκρούει σε κάποια νομικά εμπόδια, όμως έχουμε πάρει τη διαβεβαίωση ότι με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου θα τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης. Και είναι με αυτό το πνεύμα που τοποθετούνται όλες οι πλευρές της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να προσθέσουμε πως έχουμε και την πολιτική των δυο μέτρων και των δυο σταθμών, όπως σαφώς τόνισε ο συνάδελφος, ο κ. Χατζηδημητρίου. Αλλά πέραν τούτου υπάρχει και η διαβεβαίωση πως θα εξεταστεί και η νομική πτυχή του θέματος, έτσι που και νομικά να ρυθμιστεί το θέμα αυτό και να μην εξαρτάται από την εκάστοτε καλή διάθεση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δυο άρθρα απορρίπτονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την απόρριψη της πρότασης νόμου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου απορρίπτεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 41, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
 Τάκης Χατζηδημητρίου
 Ρήνα Κατσελλή
 Πέτρος Στυλιανού
 Δήμος Γεωργιάδης
 Γεώργιος Σαββίδης
 Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, την οποία η ίδια κατέθεσε στη Βουλή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρία αυτή ήταν παρών και ο Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση των διατάξεων της νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία που αναφέρονται στη μεταχείριση παθόντων και αναπήρων, ώστε οι ανάπηροι των απελευθερωτικών αγώνων να προηγούνται των εξαρτωμένων τους για σκοπούς διορισμού τους στην εκπαιδευτική υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28Δ του βασικού νόμου. Άρθρου 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και τα δυο άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Σχολικών Βοηθών (Όροι Εργασίας και Μισθοδοσίας) Νόμος του 1991». (Πρόταση νόμου).

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνώστεια)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΟΗΘΩΝ (ΟΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
 Τάκης Χατζηδημητρίου
 Ρήνα Κατσελλή
 Πέτρος Στυλιανού
 Δήμος Γεωργιάδης
 Γεώργιος Σαββίδης
 Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου που κατέθεσε η ίδια στο Σώμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαρτίου 1991.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η διασφάλιση του καθορισμού ικανοποιητικών όρων απασχόλησης και μισθοδοσίας για τους σχολικούς βοηθούς που εργοδοτούνται σε κρατικά ή κοινοτικά νηπιαγωγεία οι οποίοι, όπως έχει διαπιστωθεί, παρά τη σημαντική προσφορά τους στον τομέα της νηπιακής εκπαίδευσης, δεν τυγχάνουν της δέουσας προστατευτικής κάλυψης.

Το πιο πάνω θέμα απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας στα πλαίσια της εξέτασης του γενικότερου θέματος της προδημοτικής εκπαίδευσης στη διάρκεια της οποίας είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις αντιπροσωπείας των σχολικών βοηθών, της Επιτροπής του Συνδέσμου Γονέων Κοινοτικών Νηπιαγωγείων Λευκωσίας, καθώς και εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Από την όλη συζήτηση διαπιστώθηκε η ανάγκη επαγγελματικής κατοχύρωσης της κατηγορίας αυτής των εργαζομένων, θέμα το οποίο επιδιώκεται με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνο.

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθορισμός όρων εργασίας και μισθοδοσίας σχολικών βοηθών. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα αυτά εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολικών Βοηθών (Όροι Εργασίας και Μισθοδοσίας) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο είναι «Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΝΩ
ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΠΟΝΟΜΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ)
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Οκτωβρίου 1989 και Μαρτίου 1991. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της Ένωσης Δικαστών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την απονομή της δικαιοσύνης, ώστε η δευτεροβάθμια δικαιοδοσία του Ανώτατου Δικαστηρίου κατ' έφεση από πρωτόδικη απόφαση Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου να ασκείται από πέντε τουλάχιστο Δικαστές αντί από επτά.

Η προτεινόμενη τροπολογία, αναμένεται να συμβάλει αποτελεσματικά στην έγκαιρη αντιμετώπιση των καθυστερήσεων εκδίκασης του μεγάλου αριθμού των εφέσεων αναθεωρητικής δικαιοδοσίας από πρωτόδικες αποφάσεις Δικαστών του Ανώτατου Δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος, αφού έτσι θα παρέχεται η ευχέρεια να λειτουργούν κατά καιρούς και όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, δυο ολομέλειες, ώστε να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά και γρήγορα οι ακροάσεις επειγουσών υποθέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, θεωρώντας την προτεινόμενη διευθέτηση ως ένα αποτελεσματικό μέτρο για την ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των δύο άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

(Πρόταση νόμου).

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιανουαρίου και στις 14 πάνω Φεβρουαρίου 1991. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ο οποίος εξέφρασε τις απόψεις του πάνω στην υπό αναφορά πρόταση νόμου.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων στις 10 Ιανουαρίου 1991, είναι:

- (α) Η τροποποίηση της νομοθεσίας για τη χορήγηση επαγγελματικής άδειας οδηγού, ώστε να αυξηθεί το όριο ηλικίας μέχρι το οποίο είναι

δυνατό να κατέχει κάποιος επαγγελματική άδεια και να ασκεί το επάγγελμα του οδηγού από το 65ο στο 68ο έτος της ηλικίας, νοουμένου ότι οι οδηγοί από 65 μέχρι 68 ετών θα υποβάλλονται σε ετήσια ιατρική εξέταση φυσικής ικανότητας από κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό. Και

- (β) Η συμπερίληψη στις κατηγορίες μηχανοκίνητων οχημάτων δημόσιας χρήσης για τις οποίες απαιτείται η εξασφάλιση επαγγελματικής άδειας οδηγού και όλων των φορτηγών οχημάτων για τα οποία απαιτείται άδεια μεταφορέως «Α» σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη ρύθμιση της τροχαίας μεταφοράς.

Κατά τη μελέτη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου από την Επιτροπή εκφράστηκε η θέση ότι υπάρχουν οδηγοί ηλικίας πέραν των εξήντα πέντε χρονών οι οποίοι έχουν τη φυσική ικανότητα να συνεχίσουν να ασκούν το επάγγελμά τους μέχρι την ηλικία των εξήντα οχτώ χρονών, εφόσον πιστοποιείται από κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό ότι μπορούν να το πράττουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και της ΕΔΕΚ εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΑΔΗΣΟΚ επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τη θέση τους πάνω στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε περάσει το νομοσχέδιο υπ' αριθμό 48 που είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν το έχω σημειωμένο εδώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ορισμένα έχουν συμπληρωθεί εκ των υστέρων και θα τα πούμε μετά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλύτερα αν υπάρχει, να το δούμε τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν είναι ακόμα έτοιμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

θα καλύψουμε όσα είναι έτοιμα και θα επανέλθουμε.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε διαβάσει το νομοσχέδιο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

‘Όχι, δεν είναι έτοιμο ακόμα γι’ αυτό αναβλήθηκε. Θα περιμένουμε να ετοιμαστεί.

Εν πάση περιπτώσει θα επανέλθουμε, κύριε Μαρκίδη.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». (Πρόταση νόμου).

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εγέρθηκε κάποιο πρόβλημα όσον αφορά την αναδρομικότητα του νόμου αυτού, παρακαλούμε να δοθεί μια βδομάδα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα αναβληθεί όχι για μια βδομάδα αλλά για τις 11 Απριλίου.

Το ίδιο θα ισχύει και για το άλλο νομοσχέδιο που αναφέρεται ως «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», διότι υπάρχει κοινή έκθεση για αυτά τα δυο νομοσχέδια.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσέας Δημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 1η και στις 22 και 29 Νοεμβρίου 1990 και στις 14 Μαρτίου 1991. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Οργάνωσης Κυπρίων Νοσοκόμων και του Διοικητικού Συμβουλίου του Κλάδου Νοσηλευτικής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμου, που ψήφισε η Βουλή πρόσφατα, για να διευκολυνθεί η κατάρτιση σε σώμα του Συμβουλίου του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσοκόμων που αναδείχθηκε από τις πρώτες εκλογές του Κλάδου, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι, αν το Συμβούλιο του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσοκόμων που εκλέχθηκε δεν καταρτιστεί σε σώμα σε περίοδο ενός μήνα από την εκλογή του, τότε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας θα μπορεί να συγκαλεί νέα συνεδρία του Συμβουλίου για καταρτισμό του σε σώμα και, αν και αυτή αποτύχει, θα συγκαλεί νέα γενική συνέλευση για εκλογή νέου Συμβουλίου. Στο ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται ακόμα η μείωση του αριθμού των μελών του Συμβουλίου από πέντε σε τέσσερα για σκοπούς απαρτίας και η διαγραφή μέλους που απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις συνεχείς συνεδριάσεις του Συμβουλίου και η παραχώρηση της θέσης του στον πρώτο επιλαχόντα κατά τις εκλογές.

Μελετώντας το υπό εξέταση νομοσχέδιο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί στη Βουλή την τροποποίησή του ως ακολούθως:

- (α) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει Πρόεδρος του Συμβουλίου του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσοκόμων ή, παρόλον ότι υπάρχει Πρόεδρος, αν αυτός αμελήσει να συγκαλέσει τακτική γενική συνέλευση μέχρι τις 15 Ιουνίου 1991, έτσι ώστε να διεξαχθούν οι εκλογές την πρώτη βδομάδα του Ιουλίου του 1991, τότε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας συγκαλεί τη συνέλευση αυτή.
- (β) Την αύξηση του αριθμού των μελών του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσοκόμων από 7 σε 9 μέλη.
- (γ) Τη σύγκληση της πρώτης συνεδρίασης του Συμβουλίου του Συνδέσμου Νοσοκόμων για την εκλογή του Προέδρου και των άλλων αξιωματούχων του από το γηραιότερο μέλος του Συμβουλίου μέσα σε τριάντα μέρες από τις εκλογές για ανάδειξη του Συμβουλίου. Αν το γηραιότερο μέλος παραλείψει ή αρνηθεί να συγκαλέσει την πρώτη αυτή συνεδρίαση, τότε αυτή θα συγκαλείται από το αμέσως επόμενο γηραιότερο μέλος του Συμβουλίου μέσα στις επόμενες τριάντα μέρες και, αν δεν καταστεί κατορθωτό στην περίοδο των εξήντα αυτών ημερών να καταρτιστεί το Συμβούλιο σε σώμα, τότε αυτό θεωρείται έκπτωτο και συγκαλείται αυτεπάγγελα νέα συνέλευση στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα που ύλιο σε σώμα, τότε αυτό θεωρείται έκπτωτο και συγκαλείται έγιναν οι πρώτες εκλογές κατά τη δεύτερη Κυριακή μετά τις εξήντα μέρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού άκουσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές και μελέτησε τα έγγραφα που τέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα την εφαρμογή και παρακολούθηση της πορείας του περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμου (Νόμος 214 του 1988), ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό εξέταση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου).

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Μιχάλης Παπαπέτρου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό εξέταση πρόταση νόμου σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαρτίου, 23 Απριλίου, 3 και 7 Μαΐου και 9 Ιουλίου 1990.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως βασικού νόμου κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να περιληφθεί στην ισχύουσα νομοθεσία τροπολογία για την πλήρωση του κενού που αφήνει ο πιο πάνω Νόμος κατά την εφαρμογή του, γεγονός το οποίο επιτρέπει καταστρατήγηση και εξουδετέρωση των σκοπών και των επιδιώξεων του βασικού νόμου.

Όπως είναι γνωστό, με το άρθρο 5 του τροποποιητικού Νόμου αρ. 84 του 1988 που ψήφισε η Βουλή έγινε πρόβλεψη, μεταξύ άλλων, και για τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις που εκκρεμούσαν κατά τη 17η Ιουνίου 1988, ημερομηνία έναρξης ισχύος του πιο πάνω Νόμου. Ειδικότερα το άρθρο 5^ο του Νόμου αυτού πρόβλεπε ότι οι αναγκαστικές απαλλοτριώσεις που είχαν αρχίσει πριν από την 27η Μαΐου 1983, αλλά δε συμπληρώθηκαν μέχρι τη 17η Ιουνίου 1988 είτε με την υπογραφή τελικής συμφωνίας για τον καθορισμό της αποζημίωσης είτε με την υπογραφή συγκατάθεσης για την εγγραφή της ιδιοκτησίας που απαλλοτριώνεται στο όνομα της απαλλοτριούσας αρχής, θα λογίζονταν ότι εγκαταλείφθηκαν, εκτός αν η απαλλοτριούσα αρχή πρόσφερε στο δικαιούχο ιδιοκτήτη μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 1988 αποζημίωση με βάση την αγοραία αξία της ιδιοκτησίας που απαλλοτριωνόταν μαζί με πρόσθετο τόκο 9% το χρόνο από την ημερομηνία της προσφοράς της αποζημίωσης και μέχρι την καταβολή της.

Με την τροπολογία που προτείνεται σκοπείται ειδικότερα η επέκταση της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 5 του Νόμου 84 του 1988, οι οποίες αφορούν τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης που θα καταβληθεί, και των προνοιών του άρθρου 23 του Συντάγματος και στις δικαστικές υποθέσεις και εφέσεις που εκκρεμούσαν ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας κατά την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ ο πιο πάνω τροποποιητικός Νόμος, δηλαδή κατά τη 17η Ιουνίου 1988.

Ανάμεσα στα θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή ήταν και οι παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στην απόφαση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 του Εφετείου με οκταμελή σύνθεση στην πολιτική έφεση αριθμός 7182 σχετικά με την έκταση εφαρμογής των προνοιών του Άρθρου 5 του Νόμου 84/88. Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση το άρθρο 5 του Νόμου 84/88, όπως είναι διατυπωμένο, δεν εφαρμόζεται στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του δικαστηρίου για τον καθορισμό της πληρωτέας αποζημίωσης. Αυτό, καταλήγει το δικαστήριο, συνάγεται από τις πρόνοιες του ίδιου του νόμου, στις οποίες πράγματι καμιά μνεία δε γίνεται αναφορικά με υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου για τον καθορισμό της πληρωτέας αποζημίωσης μετά τη διαδικασία απαλλοτρίωσης.

Όπως είναι γνωστό, η Ελληνική Νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας και του Αρείου Πάγου υποστηρίζει την άποψη ότι για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης που θα καταβληθεί στο δικαιούχο λαμβάνεται υπόψη η εκτίμηση του ακινήτου κατά την ημερομηνία εκδίκασης της υπόθεσης. Επίσης, σύμφωνα με τις γενικές αρχές ερμηνείας των νόμων, όταν κάποιος νόμος τροποποιείται, ενώ εκκρεμεί με βάση το νόμο αυτό κάποια δικαστική διαδικασία, τα δικαιώματα των διαδίκων θα εκδικάζονται σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου που ίσχυε, όταν καταχωρήθηκε η αγωγή, εκτός αν νέος νόμος που θεσπίζεται έχει ως προφανή σκοπό την αλλαγή αυτών των δικαιωμάτων.

Για σκοπούς αποφυγής της άνισης μεταχείρισης μεταξύ των δικαιούχων ιδιοκτητών ακίνητης ιδιοκτησίας και για εφαρμογή της αρχής ότι όλοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και δικαιούνται να τυγχάνουν ίσης προστασίας και μεταχείρισης, κρίθηκε σωστό να περιληφθεί στις μεταβατικές διατάξεις του Νόμου 84/88 και πρόνοια βάσει της οποίας οι διατάξεις των άρθρων 3, 4 και 5 του νόμου θα τυγχάνουν εφαρμογής και στις περιπτώσεις διαδικασιών αναγκαστικής απαλλοτρίωσης που άρχισαν μετά την 27η Μαΐου 1983 και δε συμπληρώθηκαν

πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου 84/88 λόγω αποδοχής της προσφοράς αποζημίωσης που έγινε υπό την επιφύλαξη του καθορισμού του ποσού της αποζημίωσης από αρμόδιο δικαστήριο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, καθοδηγούμενη από τη συνταγματική υποχρέωση της νομοθετικής αρχής για διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων του περί των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών μέρους του Συντάγματος, μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης αυτής νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση και να διαβαστούν οι τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του Νόμου 84/88. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Υπάρχει τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε.

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 2 από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«2(1) Το περιεχόμενο του άρθρου 5 του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικού) Νόμου του 1988, (Νόμος αριθμός 84 του 1988) διαγράφεται και αντικαθίσταται με το ακόλουθο περιεχόμενο:

Πάσα διαδικασία αναγκαστικής απαλλοτριώσεως η οποία ήρξατο προ της 27ης Μαΐου 1983 και η οποία δεν συνεπληρώθη μέχρι της 17ης Ιουνίου 1988-

(α) είτε δι' υπογραφής τελικής συμφωνίας δια τον καθορισμόν της αποζημιώσεως:

(β) είτε δια καθορισμού του ποσού της αποζημιώσεως υπό αρμοδίου Δικαστηρίου, θα ατονεί και θα λογίζεται ως εγκαταληφθείσα, εκτός εάν η απαλλοτριούσα αρχή προβή, ουχί αργότερον της 31ης Δεκεμβρίου 1991, εις την προσφοράν της υπ' αυτής υπολογισθείσης αποζημιώσεως, συμφώνως προς τα εφεξής αναφερόμενα:»

Θα πρέπει να πω εδώ ότι το κείμενο που κυκλοφόρησε εκ παραδρομής μιλά για 31 Δεκεμβρίου 1990 αντί 1991.

Συνεχίζω:

«(ι) Η αξία της υπό απαλλοτριώσιν ιδιοκτησίας λογίζεται ούσα ίση προς το ποσόν το οποίον η τοιαύτη ιδιοκτησία θα απέφευρεν, εάν διετίθετο εκουσίως εις την ελευθέρην αγοράν κατά την 17ην Ιουνίου 1988.

(ιι) εις την καταβλητέαν αποζημίωσιν υπολογίζεται ετήσιος τόκος προς εννέα τοις εκατόν, από της ημερομηνίας της προσφοράς της ως προείρηται υπολογισθείσης αποζημιώσεως υπό της απαλλοτριούσας αρχής μέχρι του χρόνου καταβολής της τοιαύτης αποζημιώσεως.

(2) Αι διατάξεις των άρθρων 3, 4 και 5 του παρόντος Νόμου θα τυγχάνουν εφαρμογής και εις τας περιπτώσεις διαδικασιών αναγκαστικής απαλλοτριώσεως αι οποίαι ήρξαντο μετά την 27ην Μαΐου 1983 και δεν συνεπληρώθησαν προ της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου λόγω της μη προσφοράς της υπολογισθείσης αποζημιώσεως εντός των προνοουμένων δέκα μηνών ή λόγω αποδοχής της γενομένης προσφοράς αποζημιώσεως υπό την επιφύλαξιν του καθορισμού του ποσού της αποζημιώσεως υπό αρμοδίου Δικαστηρίου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, έχω την εντύπωση ότι στο παρόν στάδιο δεν μπορώ να δεχθώ τροπολογίες αυτής της μορφής εντός της αίθουσας.

Υπάρχουν Κανονισμοί.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κατατέθηκαν γραπτώς, κύριε Πρόεδρε, και κυκλοφόρησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και συζητήθηκαν στην Επιτροπή;

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Βεβαίως.

Και δεν απορρίφθηκαν, τουναντίον όλες οι πλευρές τάχθηκαν υπέρ. Αν μερικές πλευρές θέλουν να ταχθούν σήμερα εναντίον είναι ελεύθερες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην Επιτροπή τέθηκε τροποποίηση μετά που ομόφωνα η Επιτροπή είχε τοποθετηθεί. Και λέχθηκε εκεί ομόφωνα ότι θα υποστηρίξουν όλες οι πλευρές την τροποποίηση στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε τότε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Είναι για να καλύψουμε, κύριε Πρόεδρε, όσους είχαν αποδεχθεί την προσφερθείσα αποζημίωση με επιφύλαξη, ακριβώς όπως τους έδινε το δικαίωμα ο Νόμος 25 του 1983. Θα τους θέσουμε ακριβώς στην ίδια θέση όπως τους άλλους που δεν αποδέχθηκαν, γιατί ο νόμος εκείνος έδινε το δικαίωμα σε κάποιους να δεχθούν, με επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους, να πάρουν την αποζημίωση και εντός 75 ημερών να προσφύγουν στο δικαστήριο για να διεκδικήσουν μεγαλύτερη αποζημίωση, αν ήθελαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα το θέμα είναι πώς θα γίνει τώρα η νομοτεχνική εργασία. Νομίζω ότι ίσως η καλύτερη άποψη, εφόσον είναι ομόφωνο, είναι να αναβληθεί για την ερχόμενη συνεδρία, να συνταχθεί αυτό το πράγμα νομοτεχνικά και να τεθεί ενώπιον του Σώματος.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον εγκριθεί η τροποποίηση δεν υπάρχει δυσκολία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του άρθρου 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΛΗΨΕΩΣ ΠΥΡΚΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 5 Μαΐου 1990 και 19 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την πρόληψη πυρκαγιών στην ύπαιθρο, έτσι που να μπορούν να εφαρμόζονται και για τις ιδιωτικές περιουσίες που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη του ενός χιλιομέτρου από τα σύνορα κρατικού δάσους οι αντίστοιχες για την πρόληψη πυρκαγιών διατάξεις του περί Δασών Νόμου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, με την πιο πάνω τροποποίηση διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη προστασία των δασών από πυρκαγιές που το έναυσμά τους εντοπίζεται μέσα σε ιδιωτικές περιουσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την προστασία και ανάπτυξη θηραμάτων και άγριων πτηνών, έτσι που να καθορίζονται λεπτομερέστερα τα απαγορευόμενα μέσα και οι απαγορευόμενες μέθοδοι για τη σύλληψη θηραμάτων και άγριων πτηνών και να παρέχεται εξουσία στον Υπουργό Εσωτερικών να απαγορεύει την εισαγωγή, κατοχή και χρησιμοποίηση τέτοιων μέσων και μεθόδων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των δύο αυτών άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και 'Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κάποιες επιφυλάξεις.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθεί και η δική μας ψήφος θετική και να μη διαβαστεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Μαρκιάδη.

Α. ΜΑΡΚΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος είναι ο λόγος;

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Θέλω να ακούσω την Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά υπάρχει απόφαση της Βουλής οι ομόφωνες Εκθέσεις να μη διαβάζονται. Αν ένας Βουλευτής κάθε φορά λέει ότι θέλει να ακούσει την Έκθεση, τότε που πάμε;

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μπορώ να έχω την Έκθεση παρακαλώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Για να δω την Έκθεση και να μη ψηφίζω στα τυφλά.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΠΙΤΑΞΕΩΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Παρών ήταν και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η διεύρυνση της εφαρμογής των ειδικών διατάξεων που περιλήφθηκαν στη βασική νομοθεσία για την επίταξη ιδιοκτησίας με τον τροποποιητικό νόμο 61 του 1975.

Ειδικότερα με τον υπό αναφορά προτεινόμενο νόμο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- (α) Η συμπερίληψη στις πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας της σχετικής με την επίταξη οχημάτων και μηχανημάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων, όπως είναι σκάφη, αεροσκάφη, επιχειρήσεις, κτίρια, ακάλυπτοι χώροι, υλικά ή εφόδια.
- (β) Η επίταξη με βάση τις ειδικές αυτές διατάξεις και για σκοπούς άλλους από τους ήδη προβλεπόμενους, όπως είναι η αντιμετώπιση επείγουσας κοινωνικής ανάγκης ή η άσκηση ή δοκιμή για την αντιμετώπισή της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατά πλειοψηφία των Μελών της εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιφυλάχθηκαν

να εκθέσουν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 18Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των δύο αυτών άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, ώστε σε περίπτωση που μέσα σε μια περιοχή βελτιώσεως υπάρχουν περισσότεροι από ένας κοινοτάρχες όλοι οι κοινοτάρχες να θεωρούνται μέλη του συμβουλίου βελτιώσεως, αντί να εκλέγεται ένας από αυτούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Χωριών (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις χωριτικές αρχές, ώστε η κλήρωση για την ανάδειξη αναπληρωτή προέδρου χωριτικής επιτροπής να γίνεται μόνο μεταξύ των υποψηφίων που έχουν ισοψηφήσει. Σκοπείται επίσης η καθιέρωση της δυνατότητας

εκλογής στο αξίωμα του κοινοτάρχη ή του αναπληρωτή κοινοτάρχη και εκτοπισμένων προσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991». (Πρόταση νόμου).

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση αυτή έχει κυκλοφορήσει σήμερα, τώρα. Έχουμε ένσταση να συζητηθεί αυτή η πρόταση νόμου σήμερα. Θέλουμε να αναβληθεί, γιατί το θέμα είναι σοβαρό. Θέλουμε να σκεφθούμε περισσότερο το όλο θέμα. Μιλούμε για την πρόταση νόμου περί ιδιωτικής τηλεόρασης. Είναι σοβαρό το θέμα και θέλουμε ως Κοινοβουλευτική Ομάδα ακόμα λίγο χρόνο να σκεφθούμε αν θα αναθεωρήσουμε ή όχι τη θέση μας.

Επομένως, επικαλούμαι τον Κανονισμό επειδή δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται δεκτή η επιφύλαξή σας.

Το θέμα αυτό θα μείνει για την επόμενη συνεδρία.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Υπάρχουν διαφωνίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αναγνωσθεί η Έκθεση, αν υπάρχουν διαφωνίες.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Γάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνιος Ανδρέου
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Κίμων Παναγίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Μαρτίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Άμυνας συνοδευόμενος από αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου του. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Α. Ζιαρτίδης.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η πλήρωση ορισμένων κενών που παρατηρήθηκαν στον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο του 1990 από τη μέχρι τώρα εφαρμογή του.

Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο:

- (α) Παρέχεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να διορίσει στο Στρατό της Δημοκρατίας πρόσωπο ως Αξιωματικό ή ως Υπαξιωματικό πάνω από το βαθμό του Λοχαγού ή του Λοχία αντίστοιχα. Έτσι αναμένεται να προσελκυστούν στον Κυπριακό Στρατό ικανοί Ελληνοκύπριοι Αξιωματικοί που σήμερα υπηρετούν στον Ελληνικό Στρατό σε ψηλές βαθμίδες.
- (β) Γίνεται πρόβλεψη ώστε στους Οπλίτες που διορίζονται μετά την επιλογή τους για φοίτηση σε Ανώτατη Στρατιωτική Σχολή ή σε Στρατιωτική Σχολή να μην παρέχεται ο μισθός του Οπλίτη, αλλά επίδομα φοίτησης, το ύψος του οποίου θα καθορίζεται από καιρό σε καιρό από τον Υπουργό.
- (γ) Παρέχεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο ή στον Υπουργό να αποδεχθεί με αιτιολογημένη απόφασή του αίτηση για παραίτηση Αξιωματικού ή Υπαξιωματικού ή Οπλίτη πριν από τη συμπλήρωση 15 χρόνων υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί, κατά πλειοψηφία, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί

ώστε να διασφαλίζονται τα συμφέροντα των ήδη υπηρετούντων σύμφωνα με τα πιο κάτω:

- (α) Η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου για διορισμό Αξιωματικών από ξένους στρατούς σε ψηλές βαθμίδες να ασκείται σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις.
- (β) Ο διορισμός των πιο πάνω προσώπων να γίνεται σε επιπρόσθετες οργανικές θέσεις που θα δημιουργούνται για το σκοπό αυτό.
- (γ) Ο διορισμός τους να γίνεται σε βαθμό που δε θα είναι ανώτερος από το βαθμό στον οποίο υπηρετούσαν πριν από την παραίτηση ή την αφυπηρέτησή τους.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι οι αλλαγές που προτείνονται με την πρόνοια του νομοσχεδίου για παροχή στο Υπουργικό Συμβούλιο της εξουσίας να διορίζει στο Στρατό της Δημοκρατίας πρόσωπα πάνω από το βαθμό του Λοχαγού και του Λοχία επηρεάζουν θεσμικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και πως η συνεκτίμηση των επιπτώσεων απ' αυτές συνεπάγεται υπεύθυνη και διεξοδική μελέτη που δεν μπορεί να ολοκληρωθεί στο χρόνο που έχει στη διάθεσή της η παρούσα Βουλή. Γι' αυτό και εισηγούνται την αναβολή λήψης απόφασης πάνω στο θέμα αυτό, για να εξεταστεί από τη νέα Βουλή που θα προκύψει από τις εκλογές της 19ης Μαΐου. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του πιο πάνω νομοσχεδίου στην ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η θέση είναι ότι πρέπει να αναβληθεί η ψήφιση αυτού του νομοθετήματος και ιδιαίτερα να αναβληθεί για το λόγο ότι παρέχει το δικαίωμα στο Υπουργικό Συμβούλιο να προσλαμβάνει αξιωματικούς πέραν από αυτούς που υπηρετούν σήμερα στον Κυπριακό στρατό και στην Εθνική Φρουρά. Η θέση μας λοιπόν είναι η αναβολή, για να μελετηθεί καλύτερα.

Αν όμως υπάρχει η επιμονή για να ψηφιστεί σήμερα, τότε έχουμε κάνει τη σχετική πρόταση η οποία προνοεί τη διαγραφή του άρθρου 2 που υπάρχει στο σχετικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς επειδή συνήθως σε θέματα Εθνικής Φρουράς είμαστε ομόφωνοι, εμείς θα δεχθούμε την εισήγηση για αναβολή, για να βρεθεί κάποιος τρόπος να συνεχίσουμε να προχωρούμε ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα ήδη μέσα στην Έκθεση την έχετε δεχθεί την αναβολή.

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος η αναβολή λήψης απόφασης και δεν είναι τυχαίο το γεγονός γιατί εισηγούμαστε αυτή την

αναβολή. Μελετώντας το νόμο είχαμε ζητήσει από τους αρμοδίους να μας έδιναν κατάλογο των προσώπων από τα οποία μπορούσε να γίνουν αυτοί οι διορισμοί σε βαθμούς πέραν του λοχαγού.

Επίσης εδώ επίσημα πρέπει να καταγγείλω ότι μέχρι σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο παράνομα -ενώ δεν είχε το δικαίωμα να προσλάβει αξιωματικό πέραν του βαθμού του λοχαγού- προσέλαβε ήδη ταγματάρχη και αυτός ο νόμος έρχεται να καλύψει πράξεις παράνομες. Έχουμε πολλές επιφυλάξεις για να παραχωρήσουμε αυτά τα δικαιώματα ύστερα απ' ό,τι έχουμε αντιληφθεί, γι' αυτό, και επειδή χρειάζεται πραγματικά προβληματισμός και σκέψη, εισηγούμαστε το πρώτο άρθρο που αφορά την πρόσληψη αξιωματικού πέραν του βαθμού του λοχαγού από το Υπουργικό Συμβούλιο να αναβληθεί, για να μελετηθεί και να ληφθεί απόφαση σε ευθετότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Η τοποθέτηση του Δημοκρατικού Συναγερμού διαγράφεται σαφέστατα στην Έκθεση. Υποστηρίζουμε την άμεση συζήτηση και ψήφιση του υπό συζήτηση νόμου, γιατί πραγματικά η αναβολή του δεν έχει να εξυπηρετήσει τίποτε το συγκεκριμένο, αφού τα στοιχεία τα οποία ανέφερε ο κ. Μουσιούττας έχουν τεθεί ενώπιον της Επιτροπής Άμυνας. Υπενθυμίζω ότι είναι για τρεις περίπου βδομάδες που εκκρεμεί. Η αναβολή, όπως αναφέρεται στην Έκθεση και με την εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος για τη νέα Βουλή, σημαίνει κίνδυνο αναβολής μέχρι τέλους σχεδόν του έτους, κύριε Πρόεδρε, και θα είναι οι επιπτώσεις -όπως τουλάχιστον φάνηκε από τη θέση του Υπουργείου Άμυνας και του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς στην Επιτροπή Άμυνας-ζημιωγόνες πραγματικά. Και επειδή αφορά βασικά άσκηση διακριτικής εξουσίας για διορισμό στον Κυπριακό στρατό ή στην Εθνική Φρουρά αξιωματικού πέραν του κατώτερου αξιωματικού, δηλαδή του βαθμού του λοχαγού -δικαίωμα το οποίο έχει η κυβέρνηση με το νόμο μέχρι τώρα- με το νόμο τούτο αυξάνεται ο βαθμός στον οποίο θα μπορεί να διορίζει στον Κυπριακό στρατό και στην Εθνική Φρουρά ο Υπουργός Άμυνας με τη σχετική διαδικασία. Αφού μάλιστα η Επιτροπή Άμυνας διεξοδικά διεξήλθε το θέμα και έχει συμπεριλάβει αριθμό προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες θα ασκείται από το Υπουργικό Συμβούλιο αυτό το δικαίωμα -ενώ αρχικά ήταν από τον Υπουργό Άμυνας και μάλιστα σε εξαιρετικές περιπτώσεις μόνο- και αφού θα είναι με βάση επιπρόσθετες οργανικές θέσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι υπόλοιποι αξιωματικοί που ήδη υπηρετούν, κρίνουμε ότι επείγει η ψήφιση σήμερα, για να μη δημιουργηθούν προβλήματα στην ανώτερη ιεραρχία της Εθνικής μας Φρουράς. Εξάλλου αυτή είναι και η τοποθέτησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροποποίηση του νόμου έχει ένα στόχο. Την ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς σε στελέχη, γιατί είναι το σημείο στο οποίο πάσχει η Εθνική μας Φρουρά, ιδιαίτερα από στελέχη στις ανώτερες βαθμίδες του στρατού μας. Και έχουμε την ευτυχία να διαθέτουμε τέτοιους αξιωματικούς στον Ελληνικό στρατό,

Κύπριους αξιωματικούς με εξαιρετική επίδοση που επιθυμούν να έλθουν και να υπηρετήσουν την πατρίδα τους. Και είναι αυτή την ευκαιρία που θέλουμε να δώσουμε στους αξιωματικούς και αυτή τη δυνατότητα στην κυβέρνηση προτείνοντας την ψήφιση του νόμου αυτού. Είναι γεγονός ότι δημιουργούνται προβλήματα και συζητήθηκαν στην Επιτροπή και τέθηκαν υπόψη της κυβέρνησης και οφείλω να ομολογήσω ότι το πνεύμα που συναντήσαμε ήταν θετικό και εποικοδομητικό και οι παρατηρήσεις που κάναμε έγιναν αποδεκτές από πλευράς κυβέρνησης. Υπήρχε η έγνοια τι θα γίνει με αυτούς που αποστρατεύονται με ανώτερους βαθμούς και μας λέχθηκε ότι θα τοποθετούνται στην Εθνική Φρουρά όχι σε βαθμό ανώτερο από εκείνο που υπηρετούσαν ή θα τοποθετούνται ακόμα και με συμβόλαιο άνθρωποι οι οποίοι αποστρατεύονται. Το άλλο είναι ότι δε θα επηρεάζονται οι προαγωγές και θα μπαίνουν και τελευταίοι στον κατάλογο οποιασδήποτε σειράς. Δηλαδή ακόμα και εκεί που υπάρχουν προβλήματα πραγματικά έχουμε σχηματίσει την εντύπωση ότι παρουσιάζεται μια προσπάθεια από πλευράς κυβέρνησης θετικής αντιμετώπισης.

Ανέφερε ο συνάδελφος ο κ. Μουσιούττας την περίπτωση αξιωματικού που ήδη τοποθετήθηκε πιθανόν. Σίγουρα, αν τοποθετήθηκε χωρίς την κάλυψη του νόμου και αν ο νόμος καταψηφιστεί, τελικά δε θα μπορεί να υπηρετεί και θα αποσυρθεί. Είμαι βέβαιος ότι βρίσκεται εκεί με την αντίληψη ή την πιθανότητα ότι θα είναι δυνατό να γίνει διευθέτηση. Αν είναι για το πρόσωπο για το οποίο όλοι έχουμε υπόψη μας, πρόκειται για κάποιον Κύπριο αξιωματικό ο οποίος είχε αποστρατευθεί από τον Ελληνικό στρατό και μέσα στα πλαίσια αυτής της ρύθμισης ενομίσθη ότι μπορεί να υπηρετήσει. Αν καταψηφίσουμε το νόμο είμαι βέβαιος ότι δεν πρόκειται να παραμείνει στη θέση του. Έτσι η έκκληση την οποία κάνουμε είναι να δούμε αυτό το θέμα μέσα στα πλαίσια των αναγκών της Εθνικής Φρουράς και της κάλυψης των κενών που υπάρχουν στις ανώτερες βαθμίδες και την αξιοποίηση των Κύπριων αξιωματικών που εργάζονται στον Ελληνικό στρατό και θέλουν να υπηρετήσουν στον Κυπριακό στρατό.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Διευκρινιστικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζήτησε πρώτα το λόγο ο κ. Γαλανός, αλλά θα παρακαλέσω πολύ σύντομα, γιατί είναι δική σας απόφαση να μιλά ένας από κάθε κόμμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Εδώ δεν είναι θέμα καταψήφησης, είναι θέμα αναβολής ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εδώ θα μπω εγώ. Το θέμα είναι υπό συζήτηση, επομένως το μόνο που μένει σ' αυτή τη Βουλή είναι ή να το δεχθεί ή να το απορρίψει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ακριβώς. Όμως λέχθηκε ένα επιχείρημα ότι, αν το αναβάλουμε θα πάει μέχρι τέλος του έτους. Δε συμφωνούμε. Μπορούμε κάλλιστα τον Ιούνιο να αποφασίσουμε. Και επειδή υπήρξε μια παρανομία και μπορεί να υπάρξουν και άλλες παρατυπίες, πιστεύω ότι με όλη την καλή διάθεση που έχουμε να προωθήσουμε ορισμένα πράγματα και ορισμένες διευθετήσεις είναι καλύτερα να

τα βλέπουμε κάπως πιο προσεκτικά και να μην προχωρούμε να ψηφίζουμε πράγματα κάτω από το βάρος των περιστάσεων. Γι' αυτό καλόπιστα εμείς επιμένουμε στην αναβολή για μετά από τις εκλογές.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Διευκρινιστικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάμω δυο διευκρινίσεις πριν σας δώσω το λόγο. Το πρώτο είναι ότι δεν πρόκειται περί αναβολής. Είναι δικαίωμα αυτής της Βουλής να το υιοθετήσει ή να το καταψηφίσει και είναι δικαίωμα της επόμενης Βουλής αν θέλει να το εισάξει ή να μην το εισάξει. Και η δεύτερη μου παρατήρηση είναι ότι ανεξάρτητα απ' ότι προνοούσε αυτό το νομοσχέδιο, αν έγινε διορισμός επί τη βάσει μελλοντικού νόμου, αυτό ομολογώ ότι δεν εμπίπτει μέσα στα καλώς νοούμενα θέσμια, γιατί δεν μπορεί να γίνονται αυτής τη μορφής οι εκ των προτέρων δεσμεύσεις.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Διευκρινιστικά, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να πω δυο πράγματα. 'Οτι τον ερχόμενο μήνα θα γίνουν οι νέες κρίσεις στην Εθνική Φρουρά και έχει σημασία επομένως η ψήφιση ή η καταψήφιση, αν θα καταψηφιστεί η συγκεκριμένη πρόταση, πρώτο. Και δεύτερο υπενθυμίζω το συνάδελφο τον κ. Μουσιούττα ότι η κυβέρνηση έχει δικαίωμα -και αυτό το άσκησε η προηγούμενη κυβέρνηση- με σύμβαση να προσλαμβάνει αξιωματικούς. Και έχουμε σήμερα αξιωματικό στην Εθνική μας Φρουρά στο βαθμό του ταξίαρχου, ο οποίος προσλήφθηκε με σύμβαση, δηλαδή για να είναι και οι άλλοι συνάδελφοι ενήμεροι. Μπορεί και αν δεν δοθεί αυτή η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να ασκηθεί και να ασκείται αυτό το δικαίωμα από τον εκάστοτε Υπουργό 'Αμυνας με ένα συμβόλαιο που θα υπογραφεί. Αυτό εν πάση περιπτώσει οριστικά δεν είναι ο κατάλληλος τρόπος της ρύθμισης και είναι ένα επιπρόσθετο επιχείρημα γιατί επείγει η ψήφιση -αν θα ψηφιστεί- ως έχει.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορώ, γιατί ...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, γιατί εδώ κινδυνεύω να χαρακτηριστώ παραμυθάς. Δε μιλώ για σύμβαση. Το πρόσωπο που διορίστηκε είναι ταγματάρχης, δε θέλω να αναφέρω όνομα ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, έκαμε σχόλιο επί αυτού.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

... και καταχωρήθηκε στην επετηρίδα Ε. Δε μιλώ για τους επί συμβάσει. Και αν οποιαδήποτε κυβέρνηση διορίζει παράνομα, όποια και να 'ναι, είναι παράνομα. 'Οποια κυβέρνηση και να 'ναι, όποια και να 'ναι!

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δεν με αντιλήφθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έκαμα σχόλιο επί αυτού από της έδρας.
 Λοιπόν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

Τώρα θα μπει πρώτα σε ψηφοφορία η τροπολογία του ΑΚΕΛ, η οποία εισηγείται τη διαγραφή του άρθρου 2 και να αναριθμηθούν τα υπόλοιπα άρθρα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της διαγραφής του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

17 υπέρ της διαγραφής.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 2 παραμένει.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 3 και 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;
 (Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 80, που είναι «Ο περί της Απαγορεύσεως της Απόρριψης Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο Νόμος του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΑ-
ΓΟΡΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΣΩΖΟΜΕΝΟ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσεύς Δημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Γάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Νοεμβρίου 1989 και στις 21 Μαρτίου 1991. Στις πιο πάνω συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και ο Ελληνοκύπριος και ο Τουρκοκύπριος κοινοτάρχης της κοινότητας Ποταμιάς και εκπρόσωποι της Επιτροπής Αγώνα για την Απομάκρυνση των Λυμάτων. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτας και Π. Δίγκλης.

Όπως είναι γνωστό, η υπό αναφορά πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή στις 16 Νοεμβρίου 1989 από τους Βουλευτές κ. Α. Μαρκίδη, Π. Στυλιανού, Π. Δίγκλη και Τ. Χατζηδημητρίου, ενώ το ίδιο θέμα είχε απασχολήσει την Επιτροπή Υγείας και την ολομέλεια της Βουλής από τον Ιούνιο του 1989.

Σκοπός της υπό εξέταση πρότασης νόμου είναι η απαγόρευση της απόρριψης ή επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή του Βιολογικού Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων του Αγίου Σωζόμενου από 1η Ιουνίου 1990. Οποιοσδήποτε καταδικάζεται για παραβίαση της πιο πάνω πρόνοιας θα υπόκειται σε φυλάκιση μέχρι έξι μήνες ή σε πρόστιμο μέχρι χίλιες λίρες ή και στις δύο ποινές.

Σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση της Επιτροπής από τις αρμόδιες κρατικές αρχές, η μελέτη για τη μεταφορά του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων του Αγίου Σωζόμενου αναμένεται να συμπληρωθεί στις αρχές του προσεχούς Αυγούστου-Σεπτεμβρίου, τα σχέδια αναμένεται να συμπληρωθούν μέχρι το Δεκέμβριο του 1991 και οι κατασκευαστικές εργασίες προγραμματίζονται για τις αρχές του 1992.

Για τους πιο πάνω λόγους και επειδή η εκτέλεση του έργου καθυστερεί, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο με έναρξη ισχύος από 1η Δεκεμβρίου 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Απαγόρευση απόρριψης λυμάτων στον 'Αγιο Σωζόμενο. 'Αρθρο 3.

'Εναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως «Ο περί της Απαγόρευσης της Απόρριψης Λυμάτων στον 'Αγιο Σωζόμενο Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Αφού δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τα υπ' αριθμό 81, 87, 103 θέματα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, «Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1991» και «Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας «LIMASSOL SHERATON MARINA» (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» υπάρχει κοινή Έκθεση.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

'Αριστος Χρυσοστόμου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Μακρίδης

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, υποβάλλοντας στην ολομέλεια την ενδιάμεση αυτή Έκθεσή της, είναι υποχρεωμένη να αναφερθεί στους Κανονισμούς που αναλυτικότερα αναφέρονται στο επισυναπτόμενο Παράρτημα και να θέσει υπόψη του Σώματος τα πιο κάτω:-

Οι Κανονισμοί αυτοί, παρ' όλες τις γραπτές υποδείξεις προς τα Υπουργεία, κατατέθηκαν από μέρος της κυβέρνησης τις τελευταίες 15 μέρες, πράγμα που εξ αντικειμένου σημαίνει ότι δεν προσφέρεται ο απαιτούμενος χρόνος για την επιστάμενη μελέτη τους. Ας σημειωθεί ότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι

πλείστοι από τους Κανονισμούς αυτούς επιβάλλουν αυξήσεις σε διάφορα τέλη και δικαιώματα και επιφέρουν μια σειρά από άλλες ουσιαστικές και σημαντικές αλλαγές στην ισχύουσα νομοθεσία που επηρεάζουν τα δικαιώματα των πολιτών ή/και θίγουν άλλα ένομα συμφέροντα.

Παρόλο που τα ζητήματα αυτά τέθηκαν ή/και διαβιβάστηκαν στους αρμοδίους με την εισήγηση να αποσυρθούν οι Κανονισμοί αυτοί και να επανακατατεθούν για εξέταση από τη νέα Βουλή, δυστυχώς δεν υπήρξε θετική ανταπόκριση από μέρους τους.

Γι' αυτό και η Επιτροπή είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί στο Σώμα την απόρριψη για καθαρά τυπικούς λόγους των Κανονισμών αυτών, για να δοθεί έτσι η ευκαιρία να επανακατατεθούν και να εξεταστούν από τη νέα Βουλή στα πλαίσια της ισχύουσας διαδικασίας. Ας σημειωθεί ότι δεν προσφέρεται άλλη υπαλλακτική λύση, γιατί, αν δεν απορριφθούν για τους τυπικούς αυτούς λόγους οι Κανονισμοί αυτοί, μόλις εκπνεύσει η καθοριζόμενη από το νόμο προθεσμία, θα τεθούν σε ισχύ, χωρίς όμως και να έχουν μελετηθεί από το Σώμα, όπως επιβάλλει το γράμμα και το πνεύμα της σχετικής νομοθεσίας.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

1. Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
2. Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1991.
3. Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας «LIMASSOL SHERATON MARINA» (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι Κανονισμοί απορρίπτονται.

Και προχωρούμε στα υπ' αριθμό 82 και 83 θέματα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991 και «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» αντίστοιχα και για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση.

Είναι ομόφωνη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να αναγνωσθεί ή θέλετε απλώς να ακουστούν οι διαφωνίες;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον δεν είναι ομόφωνη είναι καλύτερα να αναγνωσθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

(Ακούονται σχόλια από Βουλευτές)

Θα θέλω να προειδοποιήσω ότι -κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ- αν παρουσιαστεί το φαινόμενο να ζητάτε την ανάγνωση των εκθέσεων αλλά στο τέλος της

συνεδρίας να έχω μόνο πέντε Βουλευτές, θα είμαι υποχρεωμένος να κάμω δημόσια δήλωση. Γι' αυτό θα παρακαλέσω, εντάξει, να αναγνωσθεί η Έκθεση αλλά να παραμείνουμε και στα έδρανα μέχρι τέλους.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστον να αναγνωσθούν οι διαφορές των θέσεων αν είναι δυνατόν ή ο σκοπός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαφωνεί μόνο το ΑΚΕΛ και είπαν ότι θα εκφράσουν τις θέσεις τους στη Βουλή. Ασφαλέστατα θα τους δώσω το λόγο να εκφράσουν τις θέσεις τους.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση όλη είναι ακριβώς οι διαφορές που υπάρχουν.
(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΙΕΡΑΡΧΙΑ, ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ (2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΙΕΡΑΡΧΙΑ, ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνιος Ανδρέου
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Κίμων Παναγίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Φεβρουαρίου και στις 7 και 14 Μαρτίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας συνοδευόμενος από λειτουργούς του Υπουργείου του και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Α. Ζιαρτίδης.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου του 1990, τροποποιούνται αντίστοιχα οι περί Αξιωματικών και οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990, ώστε να πληρωθούν ορισμένα κενά ή/και ασάφειες που έχουν διαπιστωθεί από η μέχρι σήμερα εφαρμογή τους.

Ειδικότερα με τους πιο πάνω Κανονισμούς που αφορούν τους αξιωματικούς:

(α) Επέρχονται ορισμένες ερμηνευτικές, διευκρινιστικές και λεκτικές τροποποιήσεις.

- (β) Προστίθεται στους Κανονισμούς πρόνοια, σύμφωνα με την οποία οι κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους επετηρίδες των αξιωματικών γίνονται παραρτήματα των Κανονισμών.
- (γ) Αντικαθίσταται η πρόνοια που προβλέπει τη σύνθεση του Συμβουλίου Αξιολογήσεων Υπαξιωματικών με πρόνοια που προβλέπει πενταμελή σύνθεση, ώστε Πρόεδρος του να είναι ο Υπαρχηγός του Στρατού και τα άλλα τέσσερα μέλη του Ανώτεροι Αξιωματικοί του Στρατού ή της Εθνικής Φρουράς που διορίζονται από τον Υπουργό.
- (δ) Εισάγεται πρόνοια, σύμφωνα με την οποία αποτελεί κάλυμα για την κρίση αξιωματικού η εκκρεμότητα ποινικής υπόθεσης σε βάρος του.
- (ε) Παρέχεται εξουσία στον Υπουργό να διαφωνήσει με την αξιολόγηση αξιωματικού και να αξιολογήσει ο ίδιος τον αξιωματικό.
- (στ) Αντικαθίσταται η πρόνοια για τη σύνθεση του Συμβουλίου Κρίσεων Αξιωματικών με άλλη που προβλέπει πενταμελή σύνθεση του Συμβουλίου αυτού, με Πρόεδρο τον Αρχηγό του Στρατού και μέλη τον Υπαρχηγό και τρεις Ανώτερους Αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς που διορίζονται από τον Υπουργό.
- (ζ) Τροποποιείται ο σχετικός Κανονισμός, ώστε οι Συνταγματάρχες, οι Ταξίαρχοι και οι Υποστράτηγοι που κρίνονται από το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων να κρίνονται όχι μόνο ως προακτέοι κατ' εκλογήν και ως παραμένοντες στον ίδιο βαθμό, αλλά ως προακτέοι κατ' απόλυτον εκλογήν και ως προακτέοι κατ' αρχαιότητα. Η διαβάθμιση της κρίσης του προακτέου κατ' απόλυτον εκλογήν στους πιο πάνω βαθμούς κρίθηκε αναγκαία, γιατί οι θέσεις στους ανώτερους βαθμούς της ιεραρχίας είναι περιορισμένες και επιδιώκεται η ανέλιξη των αρίστων ανεξάρτητα από αρχαιότητα.
- (η) Περιλαμβάνεται πρόνοια, ώστε, σε περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο δε συμφωνεί με την κρίση του Ανώτατου Συμβουλίου Κρίσεων ως προς την κρίση αξιωματικού και για το λόγο αυτό διαγράφει το όνομά του από το σχετικό πίνακα, να τον κατατάσσει στη διαβάθμιση της κρίσης που κατά τη γνώμη του θα έπρεπε να τον είχε κατατάξει το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων.
- (θ) Εισάγεται νέος Κανονισμός που προβλέπει τη διαδικασία και τις αρχές για τον καθορισμό της σειράς αρχαιότητας συγκεκριμένων κατηγοριών αξιωματικών για τους οποίους προέκυψε πρόβλημα ως αποτέλεσμα σχετικής απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Οι βασικότερες τροποποιήσεις στους Κανονισμούς περί Υπαξιωματικών έχουν ως ακολούθως:

- (α) Τροποποιείται η σχετική πρόνοια, ώστε προσόν για να διοριστεί κάποιος απευθείας μόνιμος υπαξιωματικός να είναι το απολυτήριο αναγνωρισμένης Σχολής Μέσης Εκπαίδευσης και όχι το απολυτήριο Ανώτερης Σχολής Δευτεροετούς Φοίτησης. Η πρόνοια αυτή κρίθηκε αναγκαία, γιατί δεν υπήρξε ανταπόκριση από πτυχιούχους Ανώτερων Σχολών για απευθείας διορισμό τους ως μόνιμων υπαξιωματικών, ενώ η Εθνική Φρουρά έχει πολύ επιτακτικές ανάγκες για τέτοιο προσωπικό.

- (β) Περιλαμβάνεται πρόνοια, ώστε οι επετηρίδες των υπαξιωματικών οι οποίες ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης των Κανονισμών να αποτελέσουν παραρτήματα των Κανονισμών αυτών.
- (γ) Τροποποιείται η σχετική πρόνοια, ώστε να δικαιούνται κρίσης και οι υπαξιωματικοί, εφόσον συμπληρώσουν τον προβλεπόμενο από τους Κανονισμούς χρόνο παραμονής μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του χρόνου μέσα στον οποίο γίνονται οι κρίσεις.
- (δ) Γίνεται πρόβλεψη, ώστε να αποτελεί κώλυμα για την κρίση υπαξιωματικού η εκκρεμότητα ποινικής υπόθεσης σε βάρος του.
- (ε) Παρέχεται εξουσία στον Υπουργό να διαφωνήσει με την αξιολόγηση υπαξιωματικού και να τον αξιολογήσει ο ίδιος ή να αναθέσει την αξιολόγησή του σε αξιωματικό προϊστάμενό του.
- (στ) Αντικαθίσταται η πρόνοια για τη σύνθεση του Συμβουλίου Κρίσεων Υπαξιωματικών με άλλη που προβλέπει πενταμελή σύνθεση του Συμβουλίου αυτού, με Πρόεδρο το μετά τον Αρχηγό και Υπαρχηγό ανώτερο σε βαθμό αξιωματικό του Στρατού και μέλη τέσσερις ανώτερους αξιωματικούς του Στρατού ή της Εθνικής Φρουράς που διορίζονται από τον Υπουργό.
- (ζ) Περιλαμβάνεται, τέλος, αριθμός τροπολογιών για σκοπούς καλύτερης διατύπωσης ή διασαφήνισης των προνοιών τους, καθώς και άλλες επιμέρους τροπολογίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας μελέτησε διεξοδικά τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών και ως αποτέλεσμα της πιο πάνω μελέτης της συμφωνεί κατά πλειοψηφία με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γιατί συμμερίζεται την άποψη ότι οι προτεινόμενοι Κανονισμοί θα συμπληρώσουν κενά ή θα βελτιώσουν τους βασικούς κανονισμούς στο βαθμό που έχει κριθεί σκόπιμο μετά τις πρόσφατες κρίσεις και προαγωγές των αξιωματικών και υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας. Χωρίς επηρεασμό της πιο πάνω θέσης της και ως αποτέλεσμα της κατ' άρθρο εξέτασης των υπό συζήτηση Κανονισμών, η Επιτροπή εισηγείται να γίνουν σ' αυτούς οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- (α) Σε ό,τι αφορά την πρόνοια που υπάρχει και στους δύο Κανονισμούς για την ενσωμάτωση των επετηρίδων ως παραρτημάτων των Κανονισμών αυτών η Επιτροπή, αφού άκουσε στο σημείο αυτό την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εισηγείται την προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία οι επετηρίδες αυτές θα ενημερώνονται κατάλληλα, ανάλογα με τις εκάστοτε επερχόμενες μεταβολές.
- (β) Γίνεται εισήγηση ν' αντικατασταθεί η προτεινόμενη πρόνοια που παρέχει την εξουσία στον Υπουργό να διαφωνεί με την αξιολόγηση αξιωματικού ή υπαξιωματικού, προβαίνοντας ο ίδιος στην αξιολόγησή του, με άλλη που να προβλέπει ότι σε περίπτωση που ο Υπουργός διαφωνεί με τον αξιολογούντα, τότε και αφού αιτιολογήσει τη διαφωνία του αυτή η κρίση θα γίνεται από τριμελή Επιτροπή στην οποία μετέχουν, στην περίπτωση των αξιωματικών, ο Αρχηγός και Υπαρχηγός της Εθνικής Φρουράς υπό την προεδρία του Υπουργού.

Στην αντίστοιχη περίπτωση των υπαξιωματικών η κρίση θα γίνεται από τριμελή Επιτροπή της οποίας θα προεδρεύει ο Αρχηγός

- της Εθνικής Φρουράς και στην οποία θα συμμετέχουν ο Υπαρχηγός και Ανώτερος Αξιωματικός.
- (γ) Ο νέος Κανονισμός 43Α που εισάγεται για τους αξιωματικούς για τους οποίους προέκυψε πρόβλημα συνεπεία της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου να υιοθετηθεί, αφού διευκρινιστεί ότι το Συμβούλιο Κρίσης κατά τις τακτικές ετήσιες κρίσεις του 1992 δύναται να λάβει υπόψη του τυχόν επιπρόσθετα προσόντα που ορισμένοι από τους αξιωματικούς αυτούς απέκτησαν συνεπεία της πραγματικής κατοχής του βαθμού του Ταγματάρχη από 1.6.1987.
- (δ) Η εισαγωγή του νέου όρου «Προακτέος κατ' απόλυτον εκλογήν» για τις κρίσεις του βαθμού του Συνταγματάρχη, του Ταξίαρχου και του Υποστράτηγου γίνεται εισήγηση να απαλειφθεί, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος στην Επιτροπή να ακούσει τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων αμέσως μετά τις βουλευτικές εκλογές. Στο μεταξύ εισάγεται σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό που μεταθέτει το χρόνο κρίσης των αξιωματικών στους πιο πάνω βαθμούς για τον προσεχή Οκτώβριο, χρόνο κατά τον οποίο αναμένεται να έχει εξεταστεί και αποφασιστεί το θέμα αυτό. Παράλληλα γίνεται πρόβλεψη να δοθεί αναδρομική ισχύς στις προαγωγές των αξιωματικών που ανήκουν στο βαθμό αυτό, ώστε, παρά το γεγονός ότι θα γίνουν τον Οκτώβριο, να ισχύουν από το χρόνο από τον οποίο θα ισχύουν και οι προαγωγές όλων των άλλων αξιωματικών.
- (ε) Η Επιτροπή επέφερε επίσης και στους δύο Κανονισμούς λεκτικές ή επιμέρους τροποποιήσεις που έκρινε σκόπιμες και οι οποίες δεν επηρεάζουν ουσιαστικά το περιεχόμενό τους.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την έγκριση και των δύο πιο πάνω Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δήλωσαν ότι θα εκφράσουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση των πιο πάνω Κανονισμών από την ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής θέλει να μιλήσει.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η τροπολογία μας είναι συγκεκριμένη, κύριε Πρόεδρε, και είναι η εξής:

Ο νέος Κανονισμός 43Α των βασικών Κανονισμών όπως αυτός εμφανίζεται στον Κανονισμό 19 των παρόντων Κανονισμών να τροποποιηθεί ως ακολούθως:-

- (α) Αντί των κειμένων των παραγράφων του (α) και (β) να τεθούν τα ακόλουθα νέα:-
- «(α) Η μεταξύ τους σειρά αρχαιότητας είναι αυτή που εμφανίζεται στις αντίστοιχες Επετηρίδες οι οποίες περιλαμβάνονται στα παραρτήματα των παρόντων Κανονισμών.
- (β) Κατά τις τακτικές ετήσιες κρίσεις του 1972 θα αναγραφούν στους πίνακες των κρινόμενων κατά σειρά αρχαιότητας όπως αυτή εμφανίζεται στις αντίστοιχες Επετηρίδες».

(β) Το κείμενο της υποπαραγράφου (III) της παραγράφου (γ) να αντικατασταθεί από το ακόλουθο νέο:-

«(III) Σε περίπτωση που έχουν κριθεί ως προακτέοι κατ' εκλογήν παμψηφεί ή με 4 ψήφους υπέρ και ένα ψήφο ως προακτέος κατ' αρχαιότητα ή με 3 ψήφους υπέρ και 2 ψήφους ως προακτέοι κατ' αρχαιότητα περισσότεροι του ενός, η μεταξύ τους σειρά αρχαιότητας θα καθοριστεί σύμφωνα με την επετηρίδα.»

Αυτή είναι η πρόταση την οποία θέλουμε να βάλουμε σε ψηφοφορία.

(Η τροπολογία του ΑΚΕΛ τίθεται σε ψηφοφορία και απορρίπτεται)

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τους περί Υπαξιωματικών του Στρατού Κανονισμούς υπάρχουν κι εδώ ανάλογες ενστάσεις;

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα υπ' αριθμό 84, 86, 101, 99, 100, 110, 116 και 117 στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Αεροσκαφών Υπεριπτάμενων της Περιοχής Πληροφοριών Πτήσεως (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991», «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991», υπάρχει κοινή Έκθεση.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Ανδρέας Παναγιώτου

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Μαρκίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υποβάλλοντας στην ολομέλεια την ενδιάμεση αυτή Έκθεσή της, είναι υποχρεωμένη να αναφερθεί στους Κανονισμούς που αναλυτικότερα αναφέρονται στο επισυναπτόμενο Παράρτημα και να θέσει υπόψη του Σώματος τα πιο κάτω:-

Οι Κανονισμοί αυτοί, παρ' όλες τις γραπτές υποδείξεις προς τα Υπουργεία, κατατέθηκαν από μέρους της κυβέρνησης τις τελευταίες 15 μέρες, πράγμα που εξ αντικειμένου σημαίνει ότι δεν προσφέρεται ο απαιτούμενος χρόνος για την επιστάμενη μελέτη τους. Ας σημειωθεί ότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι πλείστοι από τους Κανονισμούς αυτούς επιβάλλουν αυξήσεις σε διάφορα τέλη και δικαιώματα και επιφέρουν μια σειρά από άλλες ουσιαστικές και σημαντικές αλλαγές στην ισχύουσα νομοθεσία που επηρεάζουν τα δικαιώματα των πολιτών ή/και θίγουν άλλα έννομα συμφέροντα.

Παρόλο που τα ζητήματα αυτά τέθηκαν ή/και διαβιβάστηκαν στους αρμοδίους με την εισήγηση να αποσυρθούν οι Κανονισμοί αυτοί και να επανακατατεθούν για εξέταση από τη νέα Βουλή, δυστυχώς δεν υπήρξε θετική ανταπόκριση από μέρους τους.

Γι' αυτό και η Επιτροπή είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί στο Σώμα την απόρριψη για καθαρά τυπικούς λόγους των Κανονισμών αυτών, για να δοθεί έτσι η ευκαιρία να επανακατατεθούν και να εξεταστούν από τη νέα Βουλή στα πλαίσια της ισχύουσας διαδικασίας. Ας σημειωθεί ότι δεν προσφέρεται άλλη υπαλλακτική λύση, γιατί, αν δεν απορριφθούν για τους τυπικούς αυτούς λόγους οι Κανονισμοί αυτοί, μόλις εκπνεύσει η καθοριζόμενη από το νόμο προθεσμία, θα τεθούν σε ισχύ, χωρίς όμως και να έχουν μελετηθεί από το Σώμα, όπως επιβάλλει το γράμμα και το πνεύμα της σχετικής νομοθεσίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
2. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
3. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
4. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
5. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Αρ. 2 Κανονισμοί του 1991.
6. Οι περί Αεροσκαφών Υπεριπτάμενων της Περιοχής Πληροφοριών Πτήσεων (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
7. Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.
8. Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Όλοι οι πιο πάνω Κανονισμοί απορρίπτονται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 88, που είναι «Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991.»

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ (ΓΕΝΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Νοεμβρίου και στις 17 Δεκεμβρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθησαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους και της ΠΑΣΥΔΥ οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 του περί Πολιτικής Άμυνας Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση των όρων ίδρυσης και λειτουργίας της Δύναμης Πολιτικής Άμυνας στη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αποδίδοντας μεγάλη σημασία στην πρόσεκτική μελέτη των υπό συζήτηση Κανονισμών για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της Δύναμης Πολιτικής Άμυνας στην Κύπρο και δοθέντος του περιορισμένου χρόνου που έχει στη διάθεσή της η Βουλή πριν από τη διάλυσή της, ομόφωνα εισηγείται τη μη έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών για λόγους καθαρά νομοτυπικούς και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να τους επανακαταθέσει με την έναρξη της νέας βουλευτικής περιόδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι απορρίπτονται οι Κανονισμοί αυτοί από το σύνολο της Βουλής.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Ειδικά, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν προφθάσαμε να επιληφθούμε του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί τους είπαμε ότι δεν έπρεπε να καταθέσουν κανονισμούς.

(Κτυπά τη σφύρα)

Επομένως οι Κανονισμοί απορρίπτονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 89 που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΜΟΝΙΑΤΗ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Χρίστος Πέτας
Πολύβιος Κόλοκος	Ευστάθιος Ευσταθίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Τσιέττης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η μεταφορά της χειμερινής περιόδου, κατά την οποία οι καταναλωτές νερού στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Μονιάτη χρεώνονται κατ' αποκοπή ανεξάρτητα από την ποσότητα νερού που καταναλώνουν, από τους μήνες Οκτώβριο-Απρίλιο στους μήνες Οκτώβριο-Μάρτιο.

Αυτό κρίθηκε αναγκαίο, διότι διαπιστώθηκε ότι κατά το μήνα Απρίλιο καταναλώνονται μεγάλες ποσότητες νερού από τους παραθεριστές της περιοχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι το υπ' αριθμό 90, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάχνας του 1991.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΑΧΝΑΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Χρίστος Πέτας
Πολύβιος Κόλοκος	Ευστάθιος Ευσταθίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Τσιέττης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου

Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αύξηση του ετήσιου ενοικίου του υδρομετρητή από 0.50 σεντ σε £1.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 91, που είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΜΕΣΟΥ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 88 του περί Δήμων Νόμου, σκοπείται μεταξύ άλλων η ρύθμιση των υποχρεώσεων προσώπων που χρησιμοποιούν δημοτικούς χώρους στάθμευσης ή που έχουν την ευθύνη ή τον έλεγχο μηχανοκίνητου οχήματος μέσα στα όρια του Δήμου Λεμεσού, καθώς και ο καθορισμός διαβάσεων πεζών μέσα στα ίδια δημοτικά όρια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 92 που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΡΟΟΔΟΥΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η απαγόρευση της πώλησης ή έκθεσης προς πώληση οποιωνδήποτε αγαθών σε οποιοδήποτε τόπο στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Τροόδους εκτός μέσα σε ειδικά καθορισμένους χώρους αγοράς αγαθών. Με τους ίδιους Κανονισμούς καταργείται η πρόνοια σύμφωνα με την οποία εισπράττεται από το Συμβούλιο 10% επί του εισιτηρίου για τη χρήση των ανεγκυστήρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 93, που είναι «Οι περί Ιατρών (Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΩΝ (ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος	Θαλής Μιχαηλίδης
Γεώργιος Παπαδόπουλος	Κυριάκος Χρίστου
Ανδρέας Παρισινός	Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιωάννης Ιωαννίδης	Ιάκωβος Κατσουνωτός
Οδυσσεάς Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7, 14 και 28 Μαρτίου 1991. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Ιατρικού Συμβουλίου Κύπρου και του Κλάδου Ιατρών της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 28 του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, όπως τον τροποποίησε η Βουλή πρόσφατα, σκοπείται η ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν την άσκηση και ειδίκευση Κυπρίων γιατρών σε καθορισμένες κλινικές της Κύπρου, για υλοποίηση σχετικής Διεθνούς Συμφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας για συνεργασία στον τομέα της δημόσιας υγείας που υπογράφηκε το 1987.

Ειδικότερα με τους υπό εξέταση Κανονισμούς ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα θέματα:-

- (α) Ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία πρόσληψης των υποψήφιων γιατρών για σκοπούς άσκησης σε αναγνωρισμένες κλινικές της Κύπρου.
- (β) Ο χρόνος, ο τόπος και ο τρόπος της άσκησης και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
- (γ) Οι υποχρεώσεις, τα καθήκοντα, η εκπαιδευτική αμοιβή και οι διάφορες άδειες τις οποίες δικαιούνται οι ασκούμενοι.
- (δ) Η επιλογή των υποψήφιων γιατρών για σκοπούς μερικής ή ολικής ειδίκευσης.
- (ε) Οι ευθύνες, τα καθήκοντα, η αμοιβή και διάφορες άδειες που δικαιούνται οι ειδικευόμενοι γιατροί.
- (στ) Η σύσταση πενταμελούς Επιτροπής για επιλογή των υποψηφίων για σκοπούς ειδίκευσης και η σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής για να βοηθά τον Υπουργό Υγείας στο έργο της ιατρικής εκπαίδευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών, που αφενός μεν θα βοηθήσουν στην αναβάθμιση των νοσοκομείων μας και της επιστημονικής έρευνας και αφετέρου θα διευκολύνουν την ειδίκευση Κυπρίων γιατρών, και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν διαμορφωθεί, έτσι ώστε η επιλογή των καλύτερων υποψηφίων για άσκηση να γίνεται ύστερα από προφορικές και γραπτές εξετάσεις που θα διεξάγει ειδική Επιτροπή και στις περιπτώσεις που δεν ανανεώνεται η εξάμηνη σύμβαση ειδικευόμενου γιατρού, ο τελευταίος να πληροφορείται έγκαιρα τους λόγους της μη ανανέωσης και να του δίνεται η ευκαρία να ακουστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα το υπ' αριθμό 94, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση των όρων λειτουργίας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κοκκινότριμιθιάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι αυτοί έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο των Κανονισμών του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πεδουλά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 95, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κίνησης) Κοκκινότριμιθιάς του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ) ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 25 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η θέσπιση Κανονισμών για τη ρύθμιση της τροχαίας κίνησης στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κοκκινοτριμιθιάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι αυτοί έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο ανάλογων Κανονισμών που ισχύουν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου και εγκρίθηκαν πρόσφατα από τη Βουλή, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 96, που είναι «Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Κοκκινοτριμιθιάς του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΔΕΙΞΕΩΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του περί Εκθέσεως Διαφημίσεων (Έλεγχος) Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση των όρων έκθεσης διαφημίσεων στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κοκκινοτριμιθιάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι αυτοί έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο ανάλογων Κανονισμών που ισχύουν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου και εγκρίθηκαν πρόσφατα από τη Βουλή, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμό 97 και είναι «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Παρευρέθηκε επίσης εκπρόσωπος του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 40 του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου, σκοπείται η επιβολή νέων και η αύξηση του ύψους διάφορων υφιστάμενων τελών που καταβάλλουν οι καταναλωτές που εξυπηρετούνται από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τα όσα κατατέθηκαν εκ μέρους των αρμοδίων ενώπιον της Επιτροπής, οι προτεινόμενες αλλαγές είναι επακόλουθο των αυξήσεων που πρόσφατα προτάθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία στα τέλη κατανάλωσης νερού, οι οποίες και καταψηφίστηκαν από τη Βουλή. Ως εκ τούτου η έγκριση των νέων προτεινόμενων τελών από τη Βουλή θα είναι άνευ αντικειμένου.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη των υπό συζήτηση Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φαντάζομαι ότι οι Κανονισμοί αυτοί θα απορριφθούν για τους ίδιους λόγους που απορρίφθηκαν οι προηγούμενοι.

Υπάρχει ένσταση για την απόρριψη των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί απορρίπτονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 98, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΙΟΠΕΤΡΙΟΥ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Νίκος Μουσιούττας
 Κυριάκος Τσιέττης
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αύξηση των καταβλητέων τελών για τη μετακίνηση σκυβάλων, των δικαιωμάτων λειτουργίας υποστατικών και χρήσεως χώρων για διεξαγωγή πανηγύρεων και τέλος των ζυγιστικών δικαιωμάτων που καταβάλλονται στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Λιοπετρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι ανάλογα τέλη ισχύουν στα γειτονικά Συμβούλια Βελτιώσεως Σωτήρας και Αυγούρου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
 (Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Οι περί Κρατικού Αρχείου (Γενικοί) Κανονισμοί του 1991 αποσύρθηκαν.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμό 104 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991.»

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ-ΠΕΝΤΑΣΧΟΙΝΟΥ (ΤΕΛΗ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΝΕΡΟΥ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Μαθηκολώνης	Χρίστος Πέτας
Πολύβιος Κόλοκος	Ανδρέας Φάντης
Νίκος Μουσιούττας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 3 Νοεμβρίου 1990 μέχρι 11 Φεβρουαρίου 1991. Στο διάστημα της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς των υπό συζήτηση Κανονισμών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Θεοδώρου, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4, 4Α και 24 της νομοθεσίας για τα κυβερνητικά υδατικά έργα, σκοπείται η μείωση κατά 1 σεντ ανά κυβικό μέτρο της τιμής του νερού που παραχωρείται στα Αρδευτικά Τμήματα, δηλαδή από 4.5 σεντ σε 3.5 σεντ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Κανονισμοί αυτοί αποσκοπούν στη μείωση και όχι στην αύξηση της τιμής του νερού που παραχωρείται από το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Βασιλικού-Πεντάσχοινου, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους. Το Μέλος της Επιτροπής-Βουλευτής κ. Α. Μαθηκολώνης διαφωνώντας με την πιο πάνω εισήγηση της Επιτροπής επιφυλάχθηκε να εκθέσει τις απόψεις του κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, είχα τοποθετηθεί τότε και τοποθετούμε και σήμερα εναντίον της ψήφισης αυτών των Κανονισμών. Ως γνωστό με αυτούς τους Κανονισμούς η κυβέρνηση -και αυτή είναι η τοποθέτησή μου- επιδιώκει να καθορίσει την τιμή του νερού του υδατικού έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου στην τιμή των 4.5 σεντ το κ.μ. νερού. Θα ήθελα σ' αυτό το σημείο να τονίσω ότι η θέση η οποία εκφράζεται στην πρώτη σελίδα της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ότι με αυτούς τους Κανονισμούς επιδιώκεται ουσιαστικά η μείωση της τιμής του νερού από 4.5 σεντ σε 3.5 σεντ είναι εντελώς λανθασμένη και παραπλανητική, με όλο το σεβασμό που τρέφω προς την Επιτροπή. Είναι παραπλανητική για το λόγο ότι με αυτούς τους Κανονισμούς η τιμή του νερού καθορίζεται σε 4.5 σεντ και όχι σε 3.5 σεντ, γιατί το 1 σεντ, όπως προκύπτει καθαρά από τους Κανονισμούς, θα το πληρώνουν οι καταναλωτές και πάλιν στην αρδευτική επιτροπή της κοινότητας ή των κοινοτήτων που επηρεάζονται από αυτούς τους Κανονισμούς.

Επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι ο λόγος της ένστασης της προσωπικής μου ως Βουλευτή Λάρνακας στην τιμή των 4.5 σεντ είναι γιατί θεωρώ την τιμή αυτή ως εντελώς ασύμφορη για τους εσπεριδοκαλλιεργητές της περιοχής την οποία επηρεάζει το υδατικό αυτό έργο και ιδιαίτερα της κοινότητας του Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας. Και όπως οι ίδιοι οι κάτοικοι της κοινότητας επανειλημμένα είχαν εκφράσει την τοποθέτησή τους και ενώπιον της Επιτροπής, με τον καθορισμό της τιμής σ' αυτό το ύψος ουσιαστικά η εσπεριδοκαλλιέργεια στην κοινότητα θα καταστραφεί. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους προσωπικά ως Βουλευτής Λάρνακας, επαναλαμβάνω την τοποθέτησή μου εναντίον της πρόνοιας και της ψήφισης αυτών των Κανονισμών.

Θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι η κυβέρνηση από το 1989 προσπαθούσε απεγνωσμένα να ψηφίσει κανονισμούς που να ρυθμίζουν και να καθορίζουν την τιμή του νερού σ' αυτό το υδατικό έργο στην τιμή των 4.5 σεντ. Συναντώντας την αντίδραση της κοινότητας και των επηρεαζόμενων γενικά περιοχών απέσυρε κατά καιρούς επανειλημμένα τους Κανονισμούς αυτούς. Κατά κάποιο παράδοξο τρόπο στην τελευταία σχεδόν συνεδρία της Βουλής έχει επαναφέρει αυτούς τους Κανονισμούς και βλέπουμε σήμερα να προωθούνται προς επιψήφιση. Γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να κακίσω επίσης την κυβέρνηση γι' αυτή την ακατανόητη, κατά την ταπεινή μας εισήγηση, συμπεριφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι η Έκθεση μιλά για αύξηση της τιμής του νερού από το έργο της περιοχής της Λάρνακας, όπως ανέφερε ο συνάδελφος. Συνειδητά έχει ψηφίσει ομόφωνα η Επιτροπή Εσωτερικών, της οποίας Πρόεδρος είναι ο κ. Ζαχαριάδης, εγκρίνοντας τη μείωση της τιμής του νερού κατά 1 σεντ. Παρόμοιους κανονισμούς έχουμε εγκρίνει και για άλλη κοινότητα της Λάρνακας, το Κίτι, όταν οι κοινοτικοί παράγοντες μας είπαν ότι τους ωφελεί να μειωθεί με κανονισμούς η τιμή του νερού κατά 1 σεντ. Έτσι, επειδή ο συνάδελφος ό,τι λέει έχει σχέση με την τιμή, ας διαβαστεί η Έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών στο Σώμα και ας τη μελετήσουμε ξανά, για να δούμε ότι μειώνεται η τιμή του νερού από το υδατικό έργο της περιοχής κατά 1 σεντ προς όφελος των γεωργών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Εκ μέρους κάθε κόμματος θα μιλήσει ένας.

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι ο κ. συνάδελφος φαίνεται ότι έχει παρεξηγήσει το σκοπό και τις επιδιώξεις των Κανονισμών αυτών. Οι Κανονισμοί αυτοί δεν καθορίζουν το τέλος στα 4.5 σεντ. Είναι ήδη 4.5 σεντ. Εκείνο που κάμνει ο Κανονισμός αυτός προσφέρει 1 σεντ μείωση στο υφιστάμενο τέλος των 4.5 σεντ, για να μπορέσει η κοινότητα να αποκτήσει δικό της σύστημα ύδρευσης και διοχέτευσης του νερού στα χωράφια της. Βέβαια, αν οι κάτοικοι της περιοχής εκείνης θεωρούν ότι το 4.5 σεντ είναι ακριβό είναι μια εντελώς διαφορετική υπόθεση. Μπορούν να συνεχιστούν οι παραστάσεις και η κυβέρνηση να το εξετάσει. Αλλά οι Κανονισμοί αυτοί δεν κάμνουν τίποτα άλλο παρά να μειώνουν το 4.5 σε 3.5. σ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Μαθηκολώνης μας έχει αναπτύξει εκτεταμένα τις απόψεις του. Όπως είπε ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής περί αυτού πρόκειται, δηλαδή επέρχεται μια εξίσωση στην τιμή του νερού το οποίο είναι 4.5 σεντ. Και για την καταμέτρηση και τις άλλες διοικητικές εργασίες που κάμνει το αρδευτικό τμήμα της κοινότητας ελαττώνεται η τιμή του νερού κατά 1 σεντ και από 4.5 σεντ γίνεται 3.5.

Τώρα για την κοινότητα του Αγίου Θεοδώρου, που φαίνεται να έχει κάποια ειδικά προβλήματα, δε νομίζω πως είναι τρόπος να μειωθεί ειδικά για τον Άγιο Θεόδωρο η τιμή του νερού και να γίνεται μια διάκριση, μια άνιση μεταχείριση με τις γύρω κοινότητες και πρέπει να αναζητηθούν άλλοι τρόποι χορηγίας ή βοήθειας σ' αυτή την κοινότητα, αν το χρειάζεται.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε εναντίον των Κανονισμών; Τότε θα σας δώσω το λόγο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να συμφωνήσω με όσα έχουν λεχθεί από το συνάδελφο κ. Μαθηκολώνη και ήθελα να πω ότι στην πραγματικότητα οι παραγωγοί και οι αγρότες μας θα πληρώνουν 4.5 σεντ το τόνο, γεγονός το οποίο συνεπάγεται τιμή εντελώς ασύμφορη για τους αγρότες, γι' αυτό και θα ψηφίσω εναντίον.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κι' εγώ θα ψηφίσω εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εσείς εναντίον, τότε κι εσείς δικαιούστε να μιλήσετε.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς δηλώνω ότι κι εγώ τάσσομαι εναντίον για τους ειδικούς λόγους που υπάρχουν στο Άγιο Θεόδωρο.

(Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ψηφοφορία)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται κατά πλειοψηφία.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 105, που είναι «Οι περί Ταμείου Προνοίας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα).

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση των όρων λειτουργίας του Ταμείου Προνοίας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο ανάλογων Κανονισμών που ισχύουν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 106, που είναι «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΩΝ (ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσεάς Δημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, ενώ οι εκπρόσωποι του Ιατρικού Συμβουλίου Κύπρου διαμήνυσαν στην Επιτροπή ότι συμφωνούν με το περιεχόμενο των υπό αναφορά Κανονισμών. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού και Π. Δίγκλης.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 23 και 28 του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση του Πίνακα των βασικών κανονισμών με την προσθήκη σ' αυτόν της νέας ειδικότητας της κυτταρολογίας και με τον καθορισμό των προσόντων που πρέπει να έχει κάποιος γιατρός, για να περιγράφεται ως ειδικός στην κυτταρολογία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν λεκτικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 107, που είναι »Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κάθηκα του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΘΗΚΑ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Χρίστος Πέτας
Πολύβιος Κόλοκος	Ευστάθιος Ευσταθίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Τσιέττης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπεύεται η αύξηση των τελών κατανάλωσης νερού που ισχύουν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κάθηκα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ανάλογα τέλη ισχύουν και στο γειτονικό Συμβούλιο Βελτιώσεως Τάλας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμό 108, που είναι »Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΑΛΑΤΑΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Χρίστος Πέτας
Πολύβιος Κόλοκος	Ευστάθιος Ευσταθίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Τσιέττης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αύξηση των τελών κατανάλωσης νερού για κατανάλωση πέραν των τριάντα τόνων στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Γαλάτας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το ότι η προτεινόμενη αύξηση ως μέτρο εξοικονόμησης του νερού θα συμβάλει στον περιορισμό της κατανάλωσής του, ιδιαίτερα λόγω και της παρατηρούμενης ανομβρίας, καθώς και το γεγονός ότι ανάλογα τέλη ισχύουν και σε άλλα γειτονικά συμβούλια βελτιώσεως, όπως είναι ο Πεδουλάς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 109, που είναι «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτωμένους Αυτών) ('Όμοιο προς το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΑΥΤΩΝ) (ΟΜΟΙΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση των όρων παροχής συντάξεων και χορηγημάτων αλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και τους εξαρτώμενους τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι αυτοί έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο του Σχεδίου Συντάξεων της κυβέρνησης, ότι σ' αυτούς περιλαμβάνονται όλες οι νέες σχετικές νομοθετικές διατάξεις που θεσπίστηκαν με το Νόμο για τη Δημόσια Υπηρεσία (Αρ. 1 του 1990) και ότι με αυτούς καλύπτονται και υπάλληλοι οι οποίοι έχουν ήδη αφυπηρητήσει, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 111 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΚΟΥΚΛΙΩΝ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αύξηση των ετήσιων δικαιωμάτων για την άσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος από φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες μέσα στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κουκλιών, καθώς και η αύξηση της ετήσιας εισφοράς για κοινοτικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσα στο ίδιο Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ανάλογα δικαιώματα ισχύουν και στο γειτονικό Συμβούλιο Βελτιώσεως Γεροσκήπου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 112, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΟΙΛΗΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Χρίστος Πέτας
Πολύβιος Κόλοκος	Ευστάθιος Ευσταθίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Τσιέττης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αύξηση της ετήσιας εισφοράς για παροχή κοινοτικών υπηρεσιών στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κοίλης από μέχρι £50 σε μέχρι £200.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 113, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σαλαμιούς του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΑΛΑΜΙΟΥΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος	Χρίστος Πέτας
Πολύβιος Κόλοκος	Ευστάθιος Ευσταθίου
Νίκος Μουσιούττας	Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Τσιέττης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωριών (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αύξηση των τελών σύνδεσης νερού με την κοινοτική υδατοπρομήθεια του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σαλαμιούς, καθώς και η κατάργηση του ετήσιου ενοικίου υδρομετρητή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμό 115 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΛΑΒΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνης Ανδρέου
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Κίμων Παναγίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Μαρτίου 1991.

Με τους πιο κάτω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 23 και 39 της νομοθεσίας για την Εθνική Φρουρά, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τα χορηγήματα και τις απολαβές της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας, ώστε να καταβάλλεται διπλάσιο βασικό χορηγήμα μέχρι και σε επτά στρατεύσιμα παιδιά πολυτέκνων που εγκρίνονται για 13μηνη θητεία αντί σε τρία, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα.

Η πιο πάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την επέκταση του θεσμού της σύντμησης σε δεκατρείς μήνες της θητείας των στρατεύσιμων παιδιών των πολύτεκνων οικογενειών, ώστε

να ευεργετούνται από αυτή μέχρι και επτά στρατεύσιμα παιδιά αντί μέχρι τρία που ευεργετούνταν μέχρι σήμερα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 118 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν από τις 6 Οκτωβρίου 1990 μέχρι τις 19 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους και εκπρόσωποι του Δήμου Λευκωσίας και της ΠΟΒΕΚ, καθώς και ιδιοκτήτες χώρων αναψυχής, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 87 και 113 του περί Δήμων Νόμου, σκοπείται η αύξηση από £800 σε £3,000 του ανώτατου ετήσιου δικαιώματος που μπορεί να επιβάλει και εισπράξει το Δημοτικό Συμβούλιο Λευκωσίας για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας χώρου αναψυχής στον οποίο θα μπορεί να εισέρχεται το κοινό χωρίς να καταβάλλει δικαίωμα εισόδου. Σκοπείται επίσης η θέσπιση νέας πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία θα απαιτείται η εξασφάλιση άδειας για τη λειτουργία λούνα παρκ ή άλλου χώρου αναψυχής όπου θα διατηρούνται ηλεκτρικά παιχνίδια, καθώς και η καταβολή σχετικών δικαιωμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ύστερα από τη μελέτη των υπό συζήτηση Κανονισμών αποφάσισε ότι τα προτεινόμενα τέλη είναι υπέρμετρα επαχθή για τους ιδιοκτήτες χώρων αναψυχής και ότι οι ιδιοκτήτες χώρων στους οποίους διατηρούνται ηλεκτρικά παιχνίδια καταβάλλουν ήδη διάφορα τέλη στο Δήμο Λευκωσίας και τον Έπαρχο τόσο για την άδεια λειτουργίας του υποστατικού τους όσο και για κάθε ηλεκτρική μηχανή που διατηρούν σ' αυτά.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή τη μη έγκριση των υπό αναφορά Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την απόρριψη των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί απορρίπτονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αριθμό 119, που είναι «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Κανονισμοί Προσφορών του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑ-
ΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ
ΣΤΕΓΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέκος Μαρκίδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ίεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υποβάλλοντας στην ολομέλεια την ενδιάμεση αυτή Έκθεσή της, είναι υποχρεωμένη να αναφερθεί στους πιο πάνω Κανονισμούς και να θέσει υπόψη του Σώματος τα πιο κάτω:-

Οι Κανονισμοί αυτοί, παρ' όλες τις γραπτές υποδείξεις προς τα Υπουργεία, κατατέθηκαν από μέρος της κυβέρνησης τις τελευταίες 15 μέρες, πράγμα που εξ αντικειμένου σημαίνει ότι δεν προσφέρεται ο απαιτούμενος χρόνος για την επιστάμενη μελέτη τους. Ας σημειωθεί ότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι αυτοί επιφέρουν μια σειρά από ουσιαστικές και σημαντικές αλλαγές στην ισχύουσα νομοθεσία που επηρεάζουν τα δικαιώματα των πολιτών ή/και θίγουν άλλα έννομα συμφέροντα.

Παρόλο που τα ζητήματα αυτά τέθηκαν ή/και διαβιβάστηκαν στους αρμοδίους με την εισήγηση να αποσυρθούν οι Κανονισμοί αυτοί και να επανακατατεθούν για εξέταση από τη νέα Βουλή, δυστυχώς δεν υπήρξε θετική ανταπόκριση από μέρος τους.

Γι' αυτό και η Επιτροπή είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί στο Σώμα την απόρριψη για καθαρά τυπικούς λόγους των Κανονισμών αυτών, για να δοθεί έτσι η ευκαιρία να επανακατατεθούν και να εξεταστούν από τη νέα Βουλή στα πλαίσια της ισχύουσας διαδικασίας. Ας σημειωθεί ότι δεν προσφέρεται άλλη υπαλλακτική λύση, γιατί, αν δεν απορριφθούν για τους τυπικούς αυτούς λόγους οι Κανονισμοί αυτοί, μόλις εκπνεύσει η καθοριζόμενη από το νόμο

προθεσμία, θα τεθούν σε ισχύ, χωρίς όμως και να έχουν μελετηθεί από το Σώμα, όπως επιβάλλει το γράμμα και το πνεύμα της σχετικής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την απόρριψη των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί απορρίπτονται.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμό 120 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού —Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού και Λειτουργού Προσωπικού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ — ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Α' (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παναγιώτου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Πουμπουρής, εκπροσωπώντας τον κ. Κ. Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 και 27 Μαρτίου 1991. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κλαδικής Επιτροπής της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη Δημόσια Υπηρεσία, σκοπό έχουν τον καθορισμό νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού και τον καθορισμό σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Λειτουργού Προσωπικού Α' που έχουν δημιουργηθεί με τον Προϋπολογισμό του 1991 στην Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Τα πιο πάνω σχέδια υπηρεσίας εγκρίθηκαν από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τις πρόνοιες των προτεινόμενων Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμό 121 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού — Θέσεις Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού και Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ — ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Μιχάλης Πουμπουρής, εκπροσωπώντας τον κ. Κ. Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 και 27 Μαρτίου 1991. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κλαδικής Επιτροπής της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, σκοπό έχουν τον καθορισμό των σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού και Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού που δημιουργήθηκαν με τον Προϋπολογισμό του 1991. Ο κάτοχος της θέσης Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού, που μπορεί να τοποθετηθεί στην Προεδρία, σε Υπουργείο, στην Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ή στο Γραφείο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, θα ασκεί αρμοδιότητες σε σχέση με την οργάνωση, διοίκηση, προγραμματισμό και συντονισμό των δραστηριοτήτων της υπηρεσίας στην οποία θα τοποθετηθεί και σε περίπτωση τοποθέτησής του στο Γραφείο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας θα ενεργεί ως Γραμματέας της Επιτροπής και θα ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στην περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσία.

Τα πιο πάνω σχέδια υπηρεσίας εγκρίθηκαν από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε την τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού, έτσι ώστε τα απαιτούμενα προσόντα για το διορισμό ή την προαγωγή στη θέση αυτή να είναι ενιαία σε όλες τις περιπτώσεις υποψηφίων και ανεξάρτητα από το σε ποια από τις προαναφερόμενες υπηρεσίες θα τοποθετηθεί ο κάτοχός της.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή Νομικών εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
 (Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμό 123 θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού του 1991».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΔΑΛΙΟΥ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υποβάλλοντας στην ολομέλεια την ενδιάμεση αυτή Έκθεσή της, είναι υποχρεωμένη να αναφερθεί στους πιο πάνω Κανονισμούς και να θέσει υπόψη του Σώματος τα πιο κάτω:-

Οι Κανονισμοί αυτοί, παρ' όλες τις γραπτές υποδείξεις προς τα Υπουργεία, κατατέθηκαν από μέρους της κυβέρνησης τις τελευταίες 15 μέρες, πράγμα που εξ αντικειμένου σημαίνει ότι δεν προσφέρεται ο απαιτούμενος χρόνος για την επιστάμενη μελέτη τους. Ας σημειωθεί ότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι επιβάλλουν αυξήσεις σε διάφορα τέλη και δικαιώματα και επιφέρουν μια σειρά από άλλες ουσιαστικές και σημαντικές αλλαγές στην ισχύουσα νομοθεσία που επηρεάζουν τα δικαιώματα των πολιτών ή/και θίγουν άλλα έννομα συμφέροντα.

Γι' αυτό και η Επιτροπή είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί στο Σώμα την απόρριψη για καθαρά τυπικούς λόγους των Κανονισμών αυτών, για να δοθεί έτσι η ευκαιρία να επανακατατεθούν και να εξεταστούν από τη νέα Βουλή στα πλαίσια της ισχύουσας διαδικασίας. Ας σημειωθεί ότι δεν προσφέρεται άλλη υπαλλακτική λύση, γιατί, αν δεν απορριφθούν για τους τυπικούς αυτούς λόγους οι Κανονισμοί αυτοί, μόλις εκπνεύσει η καθοριζόμενη από το νόμο προθεσμία, θα τεθούν σε ισχύ, χωρίς όμως και να έχουν μελετηθεί από το Σώμα, όπως επιβάλλει το γράμμα και το πνεύμα της σχετικής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την απόρριψη των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί απορρίπτονται.

Για τα υπ' αριθμό 124 μέχρι 134 θέματα που είναι στην ημερήσια διάταξη «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κιτίου του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορμήδειας του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του

Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ευλοτύμπου του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Καλαβασού του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κόργου του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ευλοφάγου του 1991», «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορόκλινης του 1991» και «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου του 1991», υπάρχει κοινή Έκθεση.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους Κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 1991.

Με τους Κανονισμούς αυτούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, σκοπείται η αντικατάσταση του υφιστάμενου σχεδίου συντάξεων για τους υπαλλήλους των συμβουλίων βελτιώσεως της επαρχίας Λάρνακας με την υιοθέτηση των εκσυγχρονισμένων πρότυπων κανονισμών που ισχύουν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Πεδουλά και σε άλλα συμβούλια βελτιώσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι με αυτούς εναρμονίζονται τα ωφελήματα των υπαλλήλων των επηρεαζόμενων συμβουλίων με εκείνα των υπαλλήλων άλλων συμβουλίων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- (1) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κιτίου του 1991.
- (2) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορμήδειας του 1991.
- (3) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών του 1991.
- (4) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών του 1991.
- (5) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού του 1991.

- (6) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοτύμπου του 1991.
- (7) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Καλαβασού του 1991.
- (8) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κόρνου του 1991.
- (9) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου του 1991.
- (10) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορόκλινης του 1991.
- (11) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλοι οι πιο πάνω Κανονισμοί εγκρίνονται.

Θα κάνουμε ένα διάλειμμα μισής ώρας. Όλα τα θέματα τα οποία δεν έχουν συζητηθεί θα τα δει η Γραμματεία και θα τα ενσωματώσει και θα επανέλθουμε σε μισή ώρα.

(Ώρα διακοπής 8.00 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης: 8.57 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζεται η συνεδρία.

Το πρώτο θέμα είναι το υπ' αρ. 39 στην ημερήσια διάταξη που είναι «Ο περί Σχολικών Εφορειών Νόμος του 1991».

Είναι η Έκθεση ομόφωνη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνη.

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΦΟΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5, 12 και 19 Φεβρουαρίου και 5, 12 και 19 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των σχολικών εφορειών, των Παγκύπριων

Συνομοσπονδιών Γονέων Στοιχειώδους και Μέσης Εκπαίδευσης, της ΠΟΕΔ και του Κλάδου Σχολικών Υπαλλήλων της ΠΑΣΥΔΥ. Στην Επιτροπή κατατέθηκαν επίσης υπομνήματα από ενδιαφερόμενες πλευρές. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρευρέθηκε και ο Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Με το νόμο που προτείνεται προβλέπεται η σύσταση και η λειτουργία των σχολικών εφορειών των δημόσιων σχολείων δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης.

Οι κυριότερες διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου αναφέρονται:

- (α) Στο διορισμό σχολικών εφορειών στα σχολεία κάθε δήμου, κοινότητας και συμπλέγματος κοινοτήτων. Ο διορισμός αυτός θα γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο εκτός αν πρόκειται για σύμπλεγμα κοινοτήτων, οπότε οι εφορείες θα διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας.
- (β) Στη θητεία των σχολικών εφορειών που θα είναι τετραετής και θα μπορεί να τερματιστεί οποτεδήποτε από το Υπουργικό Συμβούλιο ή τον Υπουργό, αναλόγως της περιπτώσεως.
- (γ) Στις αρμοδιότητες των σχολικών εφορειών που αναφέρονται στην οικονομική διαχείριση των σχολείων του δήμου, της κοινότητας ή του συμπλέγματος, στην εποπτεία του υπαλληλικού και εργατικού προσωπικού και σε άλλες εξουσίες που θα τους ανατίθενται. Παράλληλα οι εφορείες θα έχουν δικαίωμα σύναψης δανείων, αποδοχής δωρεών, διορισμού και απόλυσης υπαλληλικού και εργατικού προσωπικού, αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας που είναι εγγεγραμμένη στο όνομά τους κτλ.
- (δ) Στη διαδικασία σύγκλησης των συνεδριάσεων των σχολικών εφορειών, σύναψης δανείων, τήρησης λογαριασμών και υποβολής του ετήσιου προϋπολογισμού τους.
- (ε) Στην εξουσία του Υπουργού Παιδείας να εκδίδει οδηγίες για τον καθορισμό του τύπου των λογιστικών βιβλίων που θα τηρούν οι σχολικές εφορείες, καθώς και των εκθέσεων και των προϋπολογισμών που θα ετοιμάζουν.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπει επίσης ότι οι σχολικές εφορείες που έχουν συσταθεί με βάση τους νόμους που καταργούνται θα θεωρείται ότι έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον προτεινόμενο νόμο.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας κατέθεσαν στην Επιτροπή την έκθεση της τεχνικής επιτροπής η οποία διορίστηκε από την ειδική υπουργική επιτροπή, για να μελετήσει το όλο θέμα των σχολικών εφορειών και να υποβάλει στη συνέχεια σ' αυτήν τις εισηγήσεις της. Οι προτεινόμενες από την τεχνική αυτή επιτροπή εναλλακτικές λύσεις για το όλο θέμα είναι οι πιο κάτω:

- (α) Κατάργηση των υφιστάμενων σχολικών εφορειών και ανάληψη όλων των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και της χρηματοδότησης της παιδείας, από το κράτος.
- (β) Αναθεώρηση και επαναπροσδιορισμός της αντιπροσωπευτικότητας, του ρόλου και των διοικητικών/οργανωτικών αρμοδιοτήτων των σχολικών εφορειών με νέα νομοθεσία και νέους κανονισμούς.
- (γ) Μεταβίβαση των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων των σχολικών εφορειών στα δημοτικά συμβούλια και στις κοινοτικές αρχές.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας, η υπουργική επιτροπή και στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο επέλεξαν τη δεύτερη εναλλακτική λύση με βάση την οποία και ετοιμάστηκε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Οι απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων πλευρών συνοψίζονται στα πιο κάτω:-

Εκπρόσωπος σχολικών εφορειών:

Ο εκπρόσωπος αυτός δήλωσε στην Επιτροπή ότι οι Πρόεδροι ή οι εκπρόσωποι των σχολικών εφορειών επισήμαναν από καιρό την ανάγκη εκσυγχρονισμού του θεσμού των σχολικών εφορειών, στα πλαίσια του οποίου κρίθηκε αναγκαίο να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- (α) Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των εξουσιών των σχολικών εφορειών.
- (β) Διοικητική ένταξη στις σχολικές εφορείες των τεχνικών σχολών και των προδημοτικών τάξεων.
- (γ) Εξασφάλιση πάγιων πόρων με επιβολή ομοιόμορφης φορολογίας, οι εισπράξεις της οποίας να κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό για χρήση από τις εφορείες. Σε περίπτωση που οι πόροι αυτοί δεν επαρκούν, η κυβέρνηση επιχορηγεί τις εφορείες που έχουν ανάγκη.
- (δ) Εγγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας των σχολείων στο όνομα των σχολικών εφορειών. Τα άλλα περιουσιακά στοιχεία των σχολείων καταγράφονται και οι αντίστοιχες αξίες τους ενσωματώνονται στους ισολογισμούς των εφορειών.
- (ε) Αναδιάρθρωση και οριοθέτηση εκ νέου των εκπαιδευτικών περιφερειών πάνω σε ορθολογιστική βάση.
- (στ) Ρύθμιση του θέματος της αποζημίωσης των μελλοντικών σχολικών εφόρων.
- (ζ) Εξύψωση του κύρους και της υπόστασης των εφορειών, ώστε να συνάδουν με τις ευθύνες που έχουν και το ρόλο που διαδραματίζουν.

Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο δεν επιλαμβάνεται οποιουδήποτε από τα πιο πάνω θέματα τα οποία οι εφορείες έθεσαν για μελέτη στην τεχνική επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας που μελέτησε το θεσμό των σχολικών εφορειών, γι' αυτό και το νομοσχέδιο θεωρείται απαράδεκτο και εκτός της όλης φιλοσοφίας του θεσμού αυτού.

Παγκύπριες Συνομοσπονδίες Γονέων Στοιχειώδους και Μέσης Εκπαίδευσης.

Οι εκπρόσωποι των εν λόγω συνομοσπονδιών ανέφεραν πως το νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση για τις σχολικές εφορείες θεωρείται απαράδεκτο. Παράλληλα υποστήριξαν τη ανάγκη για ουσιαστική εκπροσώπηση των συνομοσπονδιών τους στις σχολικές εφορείες.

ΠΑΣΥΔΥ

Η ΠΑΣΥΔΥ με έγγραφό της που απέστειλε στην Επιτροπή αναφέρει ότι αριθμός προνοιών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ' παραβλάπτει τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των μελών της-σχολικών υπαλλήλων και αντιστρατεύεται την ισχύουσα νομοθεσία για τη δημόσια υπηρεσία, γι' αυτό και ζητά τη μη προώθηση της ψήφισης του νομοσχεδίου αυτού, προτού το όλο θέμα απασχολήσει τη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού.

Κλάδος Σχολικών Υπαλλήλων της ΠΑΣΥΔΥ

Οι εκπρόσωποι του εν λόγω κλάδου δήλωσαν ότι θεωρούν απαράδεκτες τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αναφέρονται στην από τις σχολικές εφορείες άσκηση εποπτείας στο υπαλληλικό και εργατικό προσωπικό των εφορειών, καθώς και στο δικαίωμά τους για διορισμό του υπαλληλικού προσωπικού, θέματα που θεωρούν ότι παραβιάζουν τα συμφέροντά τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ύστερα από τη μελέτη του όλου θέματος πιστεύει ότι το θεσμικό πλαίσιο που προτείνεται για τις σχολικές εφορείες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο δεν επιφέρει οποιαδήποτε ουσιαστική διαφορά στην υφιστάμενη σήμερα κατάσταση.

Η όλη δομή του νομοσχεδίου που κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία βρίσκεται εντελώς εκτός της φιλοσοφίας που κανονικά θα έπρεπε να διέπει το θέμα του εκσυγχρονισμού του θεσμού των σχολικών εφορειών, ώστε αυτές να μπορούν να εκτελούν σωστά το ρόλο που τους ανατίθεται. Η Επιτροπή θέλει να εκφράσει τη δυσαρέσκειά της, γιατί μετά από τόση μακροχρόνια μελέτη του όλου θέματος και τις υποσχέσεις που δόθηκαν για τη σωστή αντιμετώπισή του στα πλαίσια μιας εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας, βρίσκεται τώρα μπροστά σε μια προτεινόμενη νομοθεσία που ουσιαστικά τίποτα το νέο δεν προσφέρει.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και καλεί ταυτόχρονα την κυβέρνηση όπως το συντομότερο δυνατό καταθέσει νέο νομοσχέδιο που να αναθεωρεί και να εκσυγχρονίζει αποτελεσματικά το θεσμό των σχολικών εφορειών.

Με την ευκαιρία της συζήτησης του πιο πάνω θέματος η Επιτροπή καλεί επίσης την Εκτελεστική Εξουσία όπως παράλληλα με την ετοιμασία νέου νομοσχεδίου για τις σχολικές εφορείες ετοιμάσει και νομοθεσία για τη θεσμοθέτηση της λειτουργίας των συνδέσμων γονέων, κάτι το οποίο θεωρεί ότι άπτεται άμεσα του υπό αναφορά θέματος και του θέματος της παιδείας του τόπου γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθορισμός συμπλέγματος ή δήμου. Άρθρο 3.

Σχολικές εφορείες. Άρθρο 4.

Θητεία. Άρθρο 5.

Καταρτισμός σε σώμα. Άρθρο 6.

Τερματισμός διορισμού, παραίτηση μελών. Άρθρο 7.

Πλήρωση κενής θέσης σε σχολική εφορεία. Άρθρο 8.

Αρμοδιότητες σχολικών εφορειών. Άρθρο 9.

Συνεδριάσεις σχολικών εφορειών. Άρθρο 10.

Περιουσία των σχολείων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση συναλλαγών που αποφέρουν οφέλη σε μέλη σχολικών εφορειών.
 Άρθρο 12.

Σύναψη δανείων. Άρθρο 13.

Λογαριασμοί και έλεγχος. Άρθρο 14.

Προϋπολογισμός. Άρθρο 15.

Κανονισμοί. Άρθρο 16.

Οδηγίες. Άρθρο 17.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι όλοι ψηφίζουν για απόρριψη, έτσι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 - 18;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 - 18 καταψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολικών Εφορειών Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο καταψηφίζεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 45, 46 και 47 που είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση.

Μου έχει λεχθεί ότι υπάρχουν τροπολογίες που ίσως να μην είναι υπόψη του συνόλου της Βουλής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Για ποιο θέμα πρόκειται, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε ότι είναι για τα δικαστήρια. Είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν έχει τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει τίποτε; Είναι ομόφωνο;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ναι, αλλά έχει διαφωνίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει διαφωνίες. Να αναγνωσθεί η Έκθεση. Αν έχει διαφωνίες, να αναγνωσθεί η Έκθεση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ας αναφερθεί το σημείο της διαφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως θέλετε.

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2) «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε αριθμό συνεδριών που πραγματοποίησε στο διάστημα από το Νοέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 1991. Στη διάρκεια της μελέτης των προτεινόμενων νομοθετημάτων η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός της πρώτης υπό εξέταση πρότασης νόμου που κατατέθηκε από την Επιτροπή είναι η τροποποίηση της περί Δικαστηρίων νομοθεσίας με τη διεύρυνση

του κύκλου των ναυτικών υποθέσεων που θα μπορούν να παραπέμπονται για εκδίκαση στα Επαρχιακά Δικαστήρια, και αυτό για σκοπούς αποσυμφόρησης του Ανώτατου Δικαστηρίου από τις ναυτικές υποθέσεις που λόγω της φύσης και του περιεχομένου τους μπορούν απρόσκοπτα να ακουστούν και εκδικαστούν σε πρωτόδικη δικαιοδοσία από τα Επαρχιακά Δικαστήρια.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με σχετική τροπολογία της περί Δικαστηρίων νομοθεσίας που θεσπίστηκε από τη Βουλή το 1986 (Νόμος 96 του 1986), το Ανώτατο Δικαστήριο διατηρεί την αποκλειστική πρωτόδικη δικαιοδοσία του στις ναυτικές υποθέσεις ως ναυτοδικείο έχει όμως παράλληλα εξουσία να παραπέμπει με διαταγή του, όταν το κρίνει πρέπον και σύμφωνα με διαδικαστικό κανονισμό είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν αίτησης των διαδίκων, για ακρόαση και εκδίκαση από τα Επαρχιακά Δικαστήρια, αριθμό ναυτικών υποθέσεων από αυτές που καθορίζονται λεπτομερώς στο σχετικό Παράρτημα της εν λόγω νομοθεσίας. Οι υποθέσεις αυτές καλύπτουν ειδικότερα υποθέσεις για τις οποίες το αμφισβητούμενο ποσό ή η αξία του επίδικου αντικειμένου δεν υπερβαίνει τις £3,000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για σκοπούς περαιτέρω αποσυμφόρησης του Ανώτατου Δικαστηρίου και επιτάχυνσης της απονομής της δικαιοσύνης έκρινε αναγκαίο όπως οι περιλαμβανόμενες στο Παράρτημα της υπό αναφορά νομοθεσίας ναυτικές υποθέσεις που θα μπορούν να παραπέμπονται για εκδίκαση στα Επαρχιακά Δικαστήρια διευρυνθούν, ώστε να καλύπτουν σε ορισμένες περιπτώσεις υποθέσεις ανεξάρτητα από το ύψος του αμφισβητούμενου ποσού ή της αξίας του επίδικου αντικειμένου και σε άλλες περιπτώσεις υποθέσεις για τις οποίες το ύψος του ποσού ή της αξίας αυτής ανέρχεται μέχρι τις £10,000. Οι ναυτικές αυτές υποθέσεις κατά κατηγορία αναφέρονται λεπτομερέστερα στο σχετικό Παράρτημα της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, που κατατέθηκε από τους Βουλευτές κ. Α. Δημητριάδη, Ε. Ευσταθίου και Γ. Ομήρου, είναι να παρασχεθεί στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο η ευχέρεια να παρατείνει το όριο ηλικίας από το εξηκοστό μέχρι το εξηκοστό πέμπτο μέχρι του οποίου ο Πρόεδρος Επαρχιακού Δικαστηρίου, ο Ανώτερος Επαρχιακός Δικαστής και ο Επαρχιακός Δικαστής θα μπορούν να διατηρούν το λειτούργημά τους.

Με το κυβερνητικό νομοσχέδιο ρυθμίζεται νομοθετικά η μεταφορά από την αστυνομία καταδίκων και υποδίκων από τις κεντρικές φυλακές στα δικαστήρια, για να δίδουν μαρτυρία σε πολιτικές διαδικασίες. Η ρύθμιση αυτή είναι αντίστοιχη της ρύθμισης που έγινε πρόσφατα με την ψήφιση σχετικής τροπολογίας στον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο (Νόμος Αριθμός 162 του 1989) σχετικά με μεταφορά καταδίκων και υποδίκων για κατάθεση μαρτυρίας σε ποινικές υποθέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη την ομόθυμη θέση του Ανώτατου Δικαστηρίου, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Εκτελεστικής Εξουσίας και του δικηγορικού κόσμου πάνω στις διατάξεις τόσο της υπό αναφορά πρότασης νόμου που σχετίζεται με τις ναυτικές υποθέσεις όσο και πάνω στις διατάξεις του κυβερνητικού νομοσχεδίου σχετικά με την κλήτευση φυλακισμένου ως μάρτυρα, ομόφωνα τις υιοθετεί. Ομόφωνα επίσης η Επιτροπή αποφάσισε όπως, ανεξάρτητα από τους σκοπούς που εξυπηρετούνται από τις διατάξεις της δεύτερης υπό συζήτηση πρότασης νόμου που αναφέρεται στην παράταση του ορίου ηλικίας των Δικαστών, μη εισηγηθεί την έγκρισή της, γιατί θεωρεί ότι το όλο θέμα καθάπτεται σοβαρών νομικών και οικονομικών ζητημάτων

τα οποία θα πρέπει να τύχουν περαιτέρω μελέτης και προβληματισμού από όλους τους αρμοδίους.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, η Επιτροπή με την ευκαιρία της τροποποίησης της περί Δικαστηρίων Νομοθεσίας έκρινε σκόπιμο όπως στα πλαίσια της καλύτερης και ταχύτερης απονομής της δικαιοσύνης, εισηγηθεί και τις πιο κάτω συμπληρωματικές τροπολογίες:-

(α) Τα οριζόμενα σήμερα από το Ανώτατο Δικαστήριο Κακουργιοδικεία λειτουργούν πάνω σε μόνιμη βάση. Στην Έκθεση της Επιτροπής για τη μελέτη λειτουργίας των επαρχιακών και των άλλων Πρωτόδικων Δικαστηρίων που συντάχθηκε από τον Πρόεδρό της κ. Γ. Πιχή αναφέρονται σχετικά με το θέμα αυτό και τα εξής: «Η συγκρότηση και λειτουργία του Κακουργιοδικείου επί μόνιμου βάσεως, και ο διαχωρισμός της λειτουργίας του από τη λειτουργία των πολιτικών Δικαστηρίων θα έχει, κατά την κρίση της Επιτροπής, πολύ ευεργετικές επιπτώσεις στην απονομή της δικαιοσύνης».

Οι Δικαστές οι οποίοι είναι αποσπασμένοι στο Κακουργιοδικείο, όταν δεν είναι απασχολημένοι με το Κακουργιοδικείο, θα ασχολούνται με την εκδίκαση ποινικών υποθέσεων δικαιοδοσίας Επαρχιακού Δικαστηρίου (συνοπτική δικαιοδοσία). Η απόσπαση των Δικαστών στο Κακουργιοδικείο θα είναι για περίοδο τουλάχιστο δυο ετών.

(β) Να θεσμοθετηθεί η Ένωση Δικαστών.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει ενσωματώσει όλες τις υπό αναφορά τροπολογίες σε ενιαίο κείμενο υπό τον τίτλο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» για το οποίο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Να διατυπώσω τη διαφωνία μου, μόνο με δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Η διαφωνία μας βρίσκεται στο σημείο εκείνο με βάση το οποίο θεσμοθετείται η δυνατότητα διορισμού δικαστών οι οποίοι έχουν την ομόφωνη έγκριση των δικαστών του Ανώτατου Δικαστηρίου από δικηγόρους οι οποίοι έχουν άσκηση του επαγγέλματός τους μόνο τρία χρόνια.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Τρία χρόνια;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μάλιστα, τρία χρόνια.

Εμείς θεωρούμε ότι αυτό το χρονικό διάστημα είναι πολύ μικρό, νοούμενου μάλιστα ότι υπάρχει και διαδικαστικός κανονισμός του Ανώτατου Δικαστηρίου που απαγορεύει σε δικηγόρους για τα δύο τουλάχιστον πρώτα χρόνια της άσκησης του επαγγέλματός τους να εμφανίζονται μπροστά στο Ανώτατο Δικαστήριο και άλλα σοβαρά δικαστήρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης πρώτα και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι πλήρης η εικόνα όπως την έχει παρουσιάσει ο συνάδελφός μου ο κ. Παπαπέτρου. Για να διορίσουμε δικαστή Επαρχιακού Δικαστηρίου απαιτείται να έχει επτά χρόνια άσκηση δικηγορίας. Στην περίπτωση που έχει πέντε χρόνια δικηγορικής πρακτικής τότε μόνο διορίζεται, όταν είναι ομόφωνοι όλοι οι δικαστές του Δικαστικού Συμβουλίου.

Στον ουσιώδη χρόνο που είχαμε ομοφωνία του συνόλου των δικαστών του Ανώτατου ή του Δικαστικού Συμβουλίου, οι δικαστές ήταν επτά. Σήμερα οι δικαστές είναι δεκατρείς. Και η τροποποίηση που έχουμε κάμει είναι ότι όταν και οι δεκατρείς δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου είναι ομόφωνοι, μπορούν να διορίσουν δικηγόρο με τριετή άσκηση δικηγορίας στη θέση δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου. Η επταετία εξακολουθεί να ισχύει. Είναι μόνο ως εξαίρεση που έχει εισαχθεί η τροποποίηση αυτή. Οι λόγοι έχουν εκτεθεί με κάθε λεπτομέρεια ενώπιον της Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θα έπρεπε να κάνουμε είναι να βρούμε πιο πεπειραμένα στελέχη, για να στελεχώσουν τη δικαστική υπηρεσία του κράτους. Όχι τρία χρόνια. Στα τρία χρόνια -κατά τη γνώμη μου, και όπως είπε και ο κ. Παπαπέτρου— δεν μπορούν να εμφανίζονται καν ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, για να αντιληφθούν οι ανώτατοι δικαστές περί τίνος πρόκειται, περί της ικανότητας ή των εμπειριών του προσώπου. Εγώ θα έλεγα αντί επτά χρόνια να τα κάνουμε δέκα χρόνια και όχι να τα κάνουμε τρία χρόνια.

Νομίζω ότι θα ήταν ένα από τα σοβαρότερα λάθη αυτού του Σώματος, την τελευταία ημέρα μάλιστα, να περάσει τέτοιο νομοθέτημα. Τασσόμαστε καθέτως ενάντια σ' αυτή τη σκέψη η οποία δεν πρόκειται να είναι προς όφελος της δικαιοσύνης. Και ούτε δέχομαι αυτή την ιδέα ότι θα είναι η εξαίρεση. Αυτές οι εξαιρέσεις έφαγαν αυτό τον τόπο. Δεν πρέπει να υπάρχουν εξαιρέσεις, πρέπει να υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια κρίσεων χωρίς οποιαδήποτε εξαίρεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επαναλάβω κάτι που έχω πει προηγούμενα στην Επιτροπή ότι εδώ έχουμε το υψηλό λειτουργήμα απονομής της δικαιοσύνης και όσο πιο ψηλή είναι η στάθμη του Δικαστικού Σώματος, τόσο καλύτερα θα απονέμεται η δικαιοσύνη. Κατά συνέπεια είναι λάθος να μειωθεί το όριο των πέντε χρόνων στα τρία, διότι με αυτό τον τρόπο δίνουμε ένα πλαίσιο στο Ανώτατο, δίνουμε ένα όριο στο Ανώτατο και κατά κάποιον τρόπο το καθοδηγούμε ή τέλος πάντων το προσανατολίζουμε να δέχεται και τα τρία χρόνια, τη στιγμή που δεν έχει προλάβει ο δικηγόρος, ο νομικός, να αποδώσει και να δείξει τις ικανότητές του. Κατά συνέπεια εμείς θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η σκέψη ήταν ότι η ομοφωνία δεκατριών δικαστών είναι αρκετό εγγύριο και ασφαλιστική δικλίδα για την τριετία για διορισμό δικαστή επαρχιακού δικαστηρίου. Αν το Σώμα επιθυμεί να τροποποιήσει το νομοσχέδιο ή την πρόταση νόμου ως έχει σήμερα ενώπιον της ολομέλειας, μπορεί να προταθεί να καταργηθεί το άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Δημητριάδης, όχι Ζιαρτίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Δεν απέχει και πολύ.

Μακάρι να είχα και τη σοφία του κ. Ζιαρτίδη.

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η πλευρά, όσον αφορά αυτό το σημείο, τα χρόνια υπηρεσίας για διορισμό κάποιου στη θέση του δικαστή, διαφωνεί στο να μειωθεί το όριο από πέντε χρόνια σε τρία χρόνια, εκεί όπου απαιτείται ομοφωνία για το διορισμό κάποιου ως δικαστή.

Πιστεύουμε ότι όπως είναι τα επτά χρόνια για διορισμό δικαστή και όταν πρόκειται για ομοφωνία τα πέντε χρόνια, είναι αρκετά, ούτως ώστε να μπορεί ο δικηγόρος να παίρνει όλα τα απαιτούμενα προσόντα και τις εμπειρίες, για να κάθεται στην έδρα να εκδικάζει σοβαρές υποθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εξής εντύπωση που ελπίζω να μην είναι αδικαιολόγητη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ομόφωνα καταργείται το άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι μόνο αυτό. Φαίνεται ότι το Σώμα δεν ήταν ενήμερο του νομοσχεδίου. Μήπως αυτό θα σημαίνει καλύτερα να παραπεμφθεί στην επόμενη συνεδρία;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην Επιτροπή Νομικών ήταν όλοι ενήμεροι και το πρωί στη συζήτηση είχαμε και πλειοψηφία για το σκοπό αυτό. Επομένως θα ήταν άδικο για τις διαδικασίες που γίνονται στην Επιτροπή Νομικών να ισχυριστεί κανείς ότι δεν ήταν όλοι ενήμεροι των θεμάτων που είχαμε.

Αλλά θα είναι ίσως πιο ορθόδοξο τώρα να προταθεί η τροποποίηση του προτεινόμενου νομοθετήματος με κατάργηση της παραγράφου 4 και αναρίθμηση των επομένων, οπότε το θέμα λύεται οριστικά.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επειδή δεν ξέρουμε, κύριε Πρόεδρε, τι σημαίνει στην πράξη, κατάργηση του άρθρου 4 και λοιπά, τι σημαίνει;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πουμπουρή, όταν καταργηθεί το άρθρο 4, σημαίνει ότι δε θα ισχύει το τρία και θα ισχύει το πέντε που ίσχυε όλα αυτά τα χρόνια τα περασμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ικανοποιημένες όλες οι πλευρές της Βουλής;

Σας παρακαλώ, δεν υπάρχει καθόλου... Σήμερα επειδή είναι η τελευταία σχεδόν ημέρα, δε φαίνεται να μπορούμε να συνεδριάσουμε.

Είναι ικανοποιημένες οι πλευρές ότι γνωρίζουν καλά τα υπόλοιπα;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να μείνει στις 11 του μηνός να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε;

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μείνει στις 11 του μηνός, την τελευταία ημέρα, να το δούμε. Εγώ θέλω να το μελετήσω αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Τα τρία αυτά αναβάλλονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης, το υπ' αρ. 48, που είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989».

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εδώ δεν έχει κυκλοφορήσει ούτε καν η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή η άποψή σας είναι να πάει στην επόμενη συνεδρία;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για λόγους τάξης...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να πάει στην επόμενη Βουλή.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, δε συμφωνούμε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βεβαίως δε συμφωνείτε.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Εδώ θα πρέπει να δηλώσουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι στην Επιτροπή, και στις δύο Επιτροπές, δηλώθηκε ότι θα διαμορφωθεί η τελική Έκθεση και δε θα εγερθεί θέμα όσον αφορά το χρόνο της κυκλοφορίας της Έκθεσης. Αν τώρα θα

χρησιμοποιηθεί το δικαίωμα —και είναι δικαίωμα του κ. Μαρκίδη— τότε να πάει στην επόμενη συνεδρία, όχι όμως να πάει πάρα πέρα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μπορώ, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Μαρκίδη.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το νομοσχέδιο παρουσιάστηκε ενώπιον του Σώματος και πριν δύο χρόνια και μίλησα και έπεισα το Σώμα ότι δεν έπρεπε να ψηφιστεί.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν το πείσατε. Πείσατε τον εαυτό σας.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έπεισα το Σώμα να μην το ψηφίσει την ημέρα που υπήρχε ομόφωνη Έκθεση περί ψηφίσεως αυτό του νομοσχεδίου, για το λόγο ότι δεν είμαστε διατεθειμένοι με την ψήφο μας να εκλέξουμε αυτοκράτορα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, αυτό είναι μια...

K. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Υπερβολές.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, δε διατυπώνω απολύτως καμιά υπερβολή. Δεν πρόκειται με την ψήφο μας να καθιερώσουμε εκλέξιμο αυτοκράτορα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, ή θα μπορούμε στη συζήτηση του νομοσχεδίου ή όχι. Διότι δεν μπορώ και να συζητώ και να μη συζητώ ένα θέμα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Δεν υπάρχει ενώπιόν μας η πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε, αυτή τη στιγμή και επομένως δεν μπορούμε καν να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητώ από τον Πρόεδρο της Επιτροπής να απαντήσει. Υπάρχει ο ισχυρισμός ότι δεν υπάρχει πρόταση νόμου, ότι δεν υπάρχει νομοσχέδιο.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, δεν έχει κυκλοφορήσει. Τη ζητώ όλο το απόγευμα και μέχρι τώρα δε μου έχει δοθεί. Τη ζητώ όλο το απόγευμα, από τις τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Νόμο ή την Έκθεση;

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Το Νόμο. Την Έκθεση τι να την κάμω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Νόμος από την ώρα που κατατίθεται στη Βουλή υπάρχει. Δεν το αντιλαμβάνομαι αυτό.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όπως έχει διαμορφωθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε;

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όπως έχει διαμορφωθεί. Θέλω το Νόμο ως έχει διαμορφωθεί από την Επιτροπή. Διότι έχω σκοπό να τον αναλύσω άρθρο με άρθρο. Την ημέρα που θα συζητηθεί βέβαια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρή.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι δικαίωμα του κ. Μαρκίδη, βέβαια...

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βεβαίως, είναι δικαίωμα μου.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

... βέβαια να ζητήσει αναβολή στηριζόμενος πάνω στο ότι δεν κυκλοφόρησε η Έκθεση ή ότι δεν πήρε το διαμορφωμένο νομοθέτημα. Είναι δικαίωμά του. Αλλά εδώ θα περάσουμε σήμερα εκατό νομοθετήματα τα οποία μόλις ήρθαν. Και διερωτώμαι τι είναι αυτό που εισάγουμε στη Βουλή, όταν θέλουμε να τουμπάρουμε ή να καθυστερήσουμε ένα νομοσχέδιο να επικαλούμαστε το διαδικαστικό θέμα. Είναι δικαίωμά σας λέω και θα το αναβάλουμε, δεν έχω αμφιβολία, θα το αναβάλουμε.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πουμπουρή, συγγνώμη. Ας υποθέσουμε ότι δεν ήταν δικαίωμά μου και ζητώ το λόγο να μιλήσω επί της ουσίας. Ανέρχομαι επί του βήματος και ζητώ το νομοσχέδιο. Δώστε μου το νομοσχέδιο να αρχίσω να σας μιλώ. Πώς και γιατί δεν πρέπει να ψηφιστεί ή πώς και γιατί πρέπει να ψηφιστεί. Αφού έχει από τις τέσσερις που ζητώ το νομοσχέδιο και δεν το έχω.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Μαρκίδη, εγώ δεν ξέρω από ποιους ζητάτε το νομοσχέδιο, αλλά αν μας λέγατε...

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τώρα τελείωσε η δακτυλογράφηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση.

M. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κατά συνέπεια, εμείς σημειώνουμε αυτή την τάση που παρατηρείται από της πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού να αναγάγει μερικά ζητήματα σε θέμα διαδικασίας και να δυσκολεύει την ψήφισή τους, ενώ όλες οι άλλες πλευρές λένε θα πρέπει να επιδείξουμε κατανόηση και να προχωρήσουμε στη νομοθετική εργασία υπό τις περιστάσεις όπως έχουν διαμορφωθεί, δηλαδή με το φόρτο εργασίας που έχει το προσωπικό και οι Επιτροπές της Βουλής. Αυτό ήθελα να σημειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να υπενθυμίσω τον κ. Πουμπουρή, για να μην αδικεί το Δημοκρατικό Συναγερμό, ότι μόλις προ ολίγου ο κ. Ευσταθίου δικαιολογημένα

ζήτησε την αναβολή των τριών περί δικαστηρίων νομοσχεδίων για την επόμενη βδομάδα. Και δεν αισθανθήκατε την ανάγκη να διαμαρτυρηθείτε, διότι ήταν αρνητικός ο κ. Ευσταθίου.

Τώρα πώς σας ήρθε;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Διότι το έχει ξανακάνει.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για ένα ουσιώδες μάλιστα θέμα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Διότι το έχει ξανακάνει ο κ. Μαρκίδης, ο Βουλευτής σας, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πολύ σωστά το πράττει, αν πιστεύει ότι θα έπρεπε να μην ψηφιστεί αυτό το νομοθέτημα. Όπως και εσείς ορθά θα επράττετε αν πιστεύατε ότι εσφαλμένα εισηγούμαστε κάτι για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου, μετά ο κ. Στυλιανού και μετά ο κ. Κουρτελλάρης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον υπήρξε αντίρρηση στο να συζητηθεί σήμερα, να μείνει στην προσεχή συνεδρίαση και να τερματιστεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ νομίζω ότι περιττεύουν οι περαιτέρω συζητήσεις.

Λοιπόν, θέλω να κάμω σαφές ότι όλα τα θέματα που αναβάλλονται θα συζητηθούν στις 11 του μηνός και είτε θα απορριφθούν, είτε θα εγκριθούν. Διότι πράγματι τότε θα κατηγορηθούμε ότι δεν κάνουμε το έργο μας σωστά.

Οι αναβολές των θεμάτων σήμερα προϋποθέτουν ότι τελεσίδικα τα θέματα θα συζητηθούν ...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι επί του διαδικαστικού, έχω πάρει την απόφασή μου.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Με την ευκαιρία αυτή εισηγούμαι η συνεδρία της 11ης Απριλίου να ξεκινήσει από το πρωί, γιατί προβλέπω ότι θα είναι μακρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν θα έρθει η ώρα που θα μιλήσουμε, θα το δούμε.

Ναι, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Διαδικαστικά, κύριε Πρόεδρε, να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι ανεξάρτητα από το γεγονός ότι δεν έχουμε ένσταση να πάει στη συνεδρία της 11ης Απριλίου, σε καμιά περίπτωση δεν αποδεκτήκατε ως τώρα, ως έδρα, τη διαδικασία, όταν δεν κυκλοφορήσει αναδιαρθρωμένο το νομοσχέδιο, να αναβάλλεται η συζήτηση. Επί της Έκθεσης, ναι, δεκτήκατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα και η Έκθεση σήμερα κυκλοφόρησε, διαφορετικά δε θα το δεχόμουν.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως υπάρχει διαδικαστικό θέμα, διότι η Έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης, το υπ' αρ. 68, που είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Είναι πρόταση νόμου. Το θέμα είναι ομόφωνο.

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986», 2. «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Αντώνης Ανδρέου
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Γιώργος Χαραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Κυριάκος Χρίστου
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Τις πρώτες δύο προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν, η μὲν πρώτη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ - Αριστεράς και η δεύτερη από το Βουλευτή του ΔΗ.ΣΥ. κ. Α. Μαθηκολώνη, μελέτησε σε πρώτο στάδιο η Επιτροπή Συγκοινωνιών σε αρκετές συνεδρίες που πραγματοποίησε στο διάστημα από το 1986 μέχρι και το 1991. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικίασης, του Κυπριακού Συνδέσμου Αυτοκινήτων Ενοικίασης, των αυτοκινητικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ και του ΚΕΒΕ.

Με την πρώτη πρόταση νόμου που προτείνεται σκοπεύεται η νομοθετική ρύθμιση έκδοσης αδειών επί ίσης βάσης για όλους τους πολίτες ή εταιρείες που προτιθενται να διατηρούν κατάλληλη επαγγελματική στέγη για τα δημόσιας χρήσης εκμισθούμενα οχήματα.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση της Τροχαίας Μεταφοράς, οι οποίες αναφέρονται στην παραχώρηση από την Αρχή Αδειών και την Αναθεωρητική Αρχή Αδειών αδειών οδικής χρήσης και ειδικότερα αδειών για αυτοκίνητα «Ζ».

Παράλληλα η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων είχε την ευκαιρία να μελετήσει δύο σχετικά θέματα που είχαν στο μεταξύ εγγραφεί στη Βουλή, το πρώτο από τους Βουλευτές κ. Γ. Χαραλαμπίδη και Α. Παναγιώτου και το δεύτερο από το Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη και που τιτλοφορούνταν αντίστοιχα ως «Η εκ μέρους της κυβέρνησης κατάργηση της απαλλαγής μέρους του εισαγωγικού δασμού για τα οχήματα δημόσιας χρήσης «Ζ» και «Τα κριτήρια για παραχώρηση αδειών «Ζ»».

Οι πιο πάνω προτάσεις νόμου εξετάστηκαν στη συνέχεια από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών η οποία έχοντας υπόψη όλες τις απόψεις και τα στοιχεία που κατατέθηκαν γύρω από το όλο θέμα έκρινε σκόπιμο να συντάξει η ίδια νέα πρόταση νόμου που σκοπό έχει να επιφέρει στο βασικό νόμο τροποποιήσεις που κρίνονται επιθυμητές και αναγκαίες για την καλύτερη ρύθμιση της τροχαίας μεταφοράς στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έχει τη γνώμη ότι η προτεινόμενη πρόταση αποτελεί την ορθότερη από νομοτεχνικής και ουσιαστικής πλευράς αντιμετώπιση των ζητημάτων που εγέρθηκαν στα πλαίσια της συζήτησης του όλου θέματος και ιδιαίτερα της από μέρους της Αρχής Αδειών άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας για χορήγηση αδειών αυτοκινήτων «Ζ» και των προβλημάτων στις σχέσεις των κατόχων αδειών μεταφοράς «Α» και «Β». Γι' αυτό και γίνεται εισήγηση όπως η τρίτη πρόταση νόμου υποκαταστήσει τις δύο άλλες προτάσεις νόμου, αφού άλλωστε σ' αυτήν έχουν ενσωματωθεί και συγκεραστεί οι βασικότερες επιδιώξεις τους.

Ειδικότερα με την τρίτη πρόταση νόμου, όπως έχει διαμορφωθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών:

- (α) Καθορίζονται πρόσθετα κριτήρια για την άσκηση από μέρους της Αρχής Αδειών της διακριτικής της εξουσίας για την παραχώρηση αδειών σε οχήματα που εκμισθώνονται χωρίς οδηγό.
- (β) Καθιδρύεται ειδική Επιτροπή με αρμοδιότητα να εξετάζει τις ανάγκες για τις πιο πάνω άδειες και να καθορίζει το πλαίσιο του απαιτούμενου αριθμού αδειών που θα παραχωρούνται για ικανοποίησή τους.
- (γ) Προστίθενται για πρόδηλους λόγους αυστηρότεροι όροι και κριτήρια για τη χορήγηση άδειας μεταφοράς «Β», όταν το μικτό βάρος του οχήματος υπερβαίνει τους επτά τόνους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με βάση τις πιο πάνω διευκρινίσεις ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της τρίτης υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης, το υπ' αρ. 75, που είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Είναι πρόταση νόμου. Το θέμα είναι ομόφωνο.

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και ο Δήμαρχος Παραλιμνίου. Παρών ήταν επίσης και ο Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών στις 21 Μαρτίου 1991, είναι η δημιουργία ενός νέου νομοθετικού πλαισίου εξέτασης αιτήσεων και χορήγησης αδειών για την παροχή υπηρεσιών και διευκολύνσεων στις παραλίες.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την ισχύουσα μέχρι σήμερα σχετική νομοθεσία, οι οποιοσδήποτε άδειες για την τοποθέτηση στην παραλία διάφορων ειδών εξυπηρέτησης των λουομένων ή για τη διοργάνωση ή διεξαγωγή οποιασδήποτε παιδιάς σ' αυτές παραχωρούνται από τις οικείες αρχές τοπικής διοίκησης, ενώ πριν από το 1987 τις άδειες αυτές παραχωρούσε ο Έπαρχος. Με την τροποποιητική νομοθεσία του 1987 ανατέθηκε στην κυβέρνηση και συγκεκριμένα στο Υπουργείο Εσωτερικών να ετοιμάσει και καταθέσει στη Βουλή Κανονισμούς

που να καθορίζουν τα δικαιώματα για τη χορήγηση τέτοιων αδειών και τους όρους και προϋποθέσεις έκδοσής τους.

Όπως είναι επίσης γνωστό, στις 26 Μαΐου 1988 κατατέθηκαν εκ μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας στη Βουλή οι περί Προστασίας της Παραλίας ('Αδειες και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1988 χωρίς προθεσμία λήξης και παραπέμφθηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για μελέτη. Οι Κανονισμοί αυτοί, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 7Α του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, προνοούν για τους τύπους των προβλεπόμενων σ' αυτούς αδειών, για τα τέλη και δικαιώματα για τη χορήγηση των αδειών αυτών, καθώς και για το ανώτατο όριο των τιμών που θα δικαιούνται να εισπράττουν οι αδειούχοι για τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Οι ίδιοι Κανονισμοί δεν προνοούν εντούτοις για τους όρους και τις προϋποθέσεις έκδοσης αδειών και εξαιτίας αυτού δημιουργήθηκαν και τα διάφορα προβλήματα σε σχέση με τα ζητήματα των παραλιών. Γι' αυτό και η Επιτροπή υπέδειξε στους αρμοδίους την αναγκαιότητα αυτή και μέσα στα ίδια πλαίσια η ίδια προσπάθησε να συγκεντρώσει και αξιολογήσει τα αναγκαία στοιχεία για την υποβοήθηση στη ρύθμιση κι αυτής της πτυχής του θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ενεργώντας με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι στις παραλίες δεν υπάρχει η επιθυμητή ευταξία, ενώ από την πλευρά των αρμόδιων τοπικών αρχών στις οποίες δόθηκε η εξουσία έκδοσης αδειών δεν ακολουθήθηκε ομοιόμορφη πολιτική στην παραχώρηση των αδειών αυτών.

Με βάση τη γενική αυτή διαπίστωση η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η έγκριση από τη Βουλή των προαναφερθέντων Κανονισμών, δεν επρόκειτο να επιλύσει το πρόβλημα της ευταξίας στις παραλίες και ότι το όλο θέμα θα έπρεπε να τύχει μιας ευρύτερης νομοθετικής κάλυψης κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι οι αδειούχοι θα είναι πρόσωπα κατάλληλα για να ασκούν το επάγγελμα αυτό και ότι για τη χορήγηση των αδειών αυτών θα συμπράττουν κυβερνητικοί αρμόδιοι από διάφορα ενδιαφερόμενα Τμήματα με σκοπό την κατά τον καλύτερο τρόπο άσκηση της εξουσίας χορήγησης των αδειών αυτών.

Κατά την άποψη της Επιτροπής η νέα αυτή νομοθεσία θα μπορούσε να προηγηθεί της έγκρισης των Κανονισμών αυτών και για το σκοπό αυτό δόθηκαν οδηγίες για την προκαταρκτική σύνταξή της. Στο μεταξύ όμως ο Υπουργός Εσωτερικών με επιστολή του ημερομηνίας 20 Μαρτίου πληροφόρησε τη Βουλή ότι αποσύρει τους περί Προστασίας της Παραλίας ('Αδειες και Δικαιώματα) Κανονισμούς και επισήμανε την ανάγκη για περαιτέρω διαβουλεύσεις με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

Ύστερα από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να μην προχωρήσει σε περαιτέρω μελέτη του όλου θέματος, αναμένοντας τη νέα Βουλή να συνεχίσει και ολοκληρώσει τις αναγκαίες διαβουλεύσεις. Στο μεταξύ όμως και για να μη δημιουργηθεί οποιοδήποτε νομικό κενό αναφορικά με τις άδειες που εκδόθηκαν ή/και που βρίσκονται σε ισχύ, η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή παράταση της ισχύουσας διευθέτησης μέχρι τέλους του 1991, ώστε να δοθεί χρόνος στην Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει ξανά το όλο ζήτημα και να έλθει με την κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου.

Ταυτόχρονα η Επιτροπή κάμνει έκκληση προς όλες τις οικείες αρχές τοπικής διοίκησης να μην προχωρήσουν στην παραχώρηση οποιωνδήποτε νέων αδειών οι οποίες είναι δυνατό να επαυξήσουν τα προβλήματα που έχουν ως τώρα παρου-

σιαστεί, ενώ συνάμα καλείται το Υπουργείο να επιταχύνει τις μελέτες του για να δοθεί ένα τέλος σε μια εκκρεμότητα που δημιούργησε η απουσία των επιθυμητών μέτρων που θα 'πρεπε να κατατεθούν στη Βουλή με τη μορφή κανονιστικών διατάξεων.

Τέλος η Επιτροπή καλεί τους αρμοδίους στα πλαίσια της μελέτης που θα αναλάβουν, να εξετάσουν και το θέμα χορήγησης από μερικές τοπικές αρχές άδειας στον εαυτό τους και τούτο γιατί, όπως εκ πρώτης όψεως φαίνεται, παραβιάζεται μια βασικότατη αρχή του κράτους δικαίου σύμφωνα με την οποία η Αρχή που παραχωρεί μια άδεια δεν μπορεί να την παραχωρεί στον εαυτό της.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το κείμενο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ώστε να παραταθεί η χρονική διάρκεια της ισχύος των υφιστάμενων αδειών μέχρι τέλους του 1991 και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του Νόμου 40 του 1991. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 85, που είναι «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Το θέμα είναι ομόφωνο.

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Πέτας

Πολύβιος Κόλοκος

Ευστάθιος Ευσταθίου

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Τσιέττης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 21 Ιανουαρίου μέχρι 19 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, σκοπεύεται η αύξηση των ποινών που μπορούν να επιβληθούν σε Κύπριο εργοδότη που απασχολεί αλλοδαπό χωρίς την εξασφάλιση σχετικής άδειας.

Ειδικότερα προβλέπεται η αύξηση της επιβλητέας χρηματικής ποινής από μέχρι £25 σε μέχρι £450 και της ποινής φυλάκισης από μέχρι τρεις σε μέχρι έξι μήνες.

Σύμφωνα με τα όσα κατατέθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμόδιους ενώπιον της Επιτροπής, παρά το γεγονός ότι η προβλεπόμενη στους βασικούς κανονισμούς χρηματική ποινή, μετά την ψήφιση του Νόμου που προνοεί για την αύξηση των χρηματικών ποινών (Αρ. 166 του 1987), έχει μετατραπεί από £25 σε £150, αυτή δε θεωρείται αποτρεπτική του πιο πάνω αδικήματος, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 88 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου καμιά κατηγορία δεν μπορεί να προσαφθεί εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για ποινικό αδίκημα για το οποίο η ποινή δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες φυλάκισης ή το πρόστιμο των £150 ή και τις δύο ποινές αν έχουν παρέλθει έξι μήνες από την ημέρα διάπραξης του αδικήματος. Γι' αυτό και προτείνεται ταυτόχρονα εκτός από την αύξηση της χρηματικής ποινής σε £450 και η αύξηση της ποινής φυλάκισης σε έξι μήνες, ώστε οι παραβάτες να μη μένουν ατιμώρητοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ύστερα από τη μελέτη των υπό αναφορά Κανονισμών, διαπίστωσε ότι οι προτεινόμενες ποινές είναι ιδιαίτερα επαχθείς, χωρίς να επιτυγχάνεται ο επιδιωκόμενος σκοπός που είναι η πάταξη της παρανομίας. Για τούτο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την αύξηση της χρηματικής ποινής σε £200 αντί σε £450, όπως προτείνεται από την Εκτελεστική Εξουσία, ώστε να παρακάμπτεται η ενδεχόμενη παραγραφή του αδικήματος σε περίπτωση που θα έχουν παρέλθει έξι μήνες από τη διάπραξή του.

Ταυτόχρονα η Επιτροπή υπό το φως της πιο πάνω μελέτης θέλει να εκφράσει τη δυσaréσκειά της και τη θέση ότι εν πάση περιπτώσει το βάρος επίσευσης των διαδικασιών δίωξης των πιο πάνω παρανομούμενων βαρύνει τη διοίκηση, η οποία οφείλει να ενεργεί γρήγορα και να επιταχύνει τις διαδικασίες για στοιχειοθέτηση των διαπραττόμενων αδικημάτων, γιατί θεωρεί ότι δεν αποτελεί μέτρο πάταξης της παρανομίας η υπέρμετρη αύξηση των προβλεπόμενων σε βάρος των παρανομούμενων ποινών.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Έχω την εντύπωση ότι οι περισσότεροι Βουλευτές ούτε ξέρουν τι ψηφίζουμε.

(Γέλια)

Με συγχωρείτε, αλλά εφόσον είναι συνεχώς διαλογικές συζητήσεις.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι. Με συγχωρείτε, να μου επιτρέψετε να μιλήσω, διότι είναι από την ώρα που άρχισε η Βουλή που πρέπει να πω κάτι που νιώθω.

Δεν μπορεί αυτή η Βουλή, κύριε Πρόεδρε, να ψηφίζει 130 νομοσχέδια, χωρίς να ξέρουν οι Βουλευτές τι ψηφίζουν. Πράγματι, πιστεύω ότι θα μείνει στίγμα γι' αυτό το Σώμα, που σε μια νύχτα θα ψηφίσει 130 νομοσχέδια, τα οποία ετοίμασαν αυτοί οι άνθρωποι πυρετωδώς, για να φέρουν σήμερα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα διαφωνήσω μαζί σας, διότι όλα τα κόμματα μετέχουν στις Επιτροπές και έχω την εντύπωση ότι σε όλες τις Βουλές είναι οι Επιτροπές που κάνουν το έργο.

Λοιπόν προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 114, που είναι «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991». Το θέμα είναι ομόφωνο.

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος	Αυγερινός Παπαρές
Κυριάκος Τσιέττης	Άριστος Χρυσοστόμου
Χρίστος Σολωμής	Ζαχαρίας Τουλούρας
Ανδρέας Παρισινός	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, των Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, των Συνδέσμων Ερασιτεχνών Ψαράδων Λευκωσίας, Λεμεσού, Αμμοχώστου και Λάρνακας και του Συνδέσμου Εργοδοτών Ψαράδων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς. Παρόντες ήταν επίσης και οι Βουλευτές κ. Σ. Χατζηγιάννης και Γ. Χαράλαμπίδης.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 6 του περί Αλιείας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών που πολύ πρόσφατα ενέκρινε η Βουλή, κατά τρόπο που να επιτρέπεται σε κολυμβητές ερασιτέχνες ψαράδες να χρησιμοποιούν δίκτυα μήκους μέχρι και 25 μέτρων, για να μπορούν να ψαρεύουν κοντά στην ακτή και να επιτρέπεται η τοποθέτηση ψαροπαγίδων, για να μπορούν να επιδίδονται στο άθλημα με τη λιγότερη δυνατή καταστροφή των αλιευτικών αποθεμάτων της Κύπρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η πρόταση για τροποποίηση των βασικών κανονισμών

σύμφωνα με τα πιο πάνω έγινε από τους Συνδέσμους Ερασιτεχνών Ψαράδων και κρίθηκε δικαιολογημένη, επειδή οι τροποποιήσεις αυτές δεν είχαν αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης κατά τη μελέτη των βασικών κανονισμών από τη Βουλή και επειδή μ' αυτές δεν επηρεάζονται με οποιοδήποτε τρόπο αρνητικά τα αλιευτικά αποθέματα της Κύπρου.

Κατά τη μελέτη των υπό αναφορά Κανονισμών ενώπιον της Επιτροπής προτάθηκαν από τους εκπροσώπους των Συνδέσμων Ερασιτεχνών Ψαράδων και διάφορες άλλες εισηγήσεις για τροποποιήσεις στους βασικούς κανονισμούς, μεταξύ των οποίων είναι οι ακόλουθες:

- (α) Να περιοριστούν οι εξουσίες του Διευθυντή της Υπηρεσίας Αλιείας.
- (β) Να αρθούν οι ημερολογιακοί περιορισμοί που τέθηκαν για το ψάρεμα, ώστε να μπορούν να ψαρεύουν κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου και ιδιαίτερα κατά τις μέρες που δεν έχει πανσέληνο.
- (γ) Να επιτρέπεται το ψάρεμα με φανούς τη νύκτα.
- (δ) Να αυξηθεί η ανώτατη επιτρεπόμενη ποσότητα κατοχής αλιευτικών εργαλείων/μέσων για την ερασιτεχνική αλιεία, ώστε να είναι δυνατή η αλιεία μεγαλύτερων ποσοτήτων ψαριών.

Από τις πιο πάνω εισηγήσεις η Επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει την τελευταία και να εισηγηθεί στο Σώμα την έγκριση τροποποίησης, σύμφωνα με την οποία θα επιτρέπεται σε ερασιτέχνες ψαράδες η μεταφορά μέχρι τριών ζεμπύλων δικτύων για σκοπούς αλιείας, αντί μέχρι δύο τέτοιων ζεμπύλων που προνοούν οι ισχύοντες Κανονισμοί.

Υπό το φως της πιο πάνω απόφασής της η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και, έχοντας διαμορφώσει ανάλογα το κείμενό τους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το υπ' αρ. 135, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) (Νόμος) του 1991». Είναι η αναπομπή. Το θέμα είναι ομόφωνο.

(Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος	Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Παναγιώτου	Ευστάθιος Ευσταθίου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης	Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε στις 26 και 28 Μαρτίου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο που ψήφισε η Βουλή στις 7 Μαρτίου 1991, ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας οι οποίοι ανέλυσαν τους λόγους της αναπομπής. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν παρών και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ κ. Μ. Πουμπουρής.

Σύμφωνα με τους λόγους της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1991, ο αναπεμπόμενος νόμος συνεπάγεται αδικαιολόγητη διαφοροποίηση και άνιση μεταχείριση μεταξύ των δημόσιων υπαλλήλων της Βουλής που ασκούν τα ίδια καθήκοντα με δημόσιους υπαλλήλους άλλων κρατικών υπηρεσιών. Επίσης με τον αναπεμπόμενο νόμο θα περιοριστούν οι δυνατότητες ανέλιξης των κατόχων τους και θα υπονομευθεί ο θεσμός της εναλλαξιμότητας, επέκταση του οποίου υποστήριξε η Βουλή στο παρελθόν.

Η Επιτροπή επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή, εξακολουθεί να υποστηρίζει τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή όπως εμμένει στην απόφασή της σε σχέση με αυτόν. Διαφωνία εξέφρασε ο Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ, ο οποίος εμμένει στη θέση που είχε τηρήσει κατά την ψήφιση του νόμου που έχει αναπεμφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 96Α του βασικού νόμου. Πίνακας Μέρος Α και Πίνακας Μέρος Β. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, ο Νόμος επαναψηφίζεται και η αναπομπή απορρίπτεται.

Το επόμενο θέμα που έχουμε ενώπιόν μας είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Εγγυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991».

Δεδομένου ότι αυτό σήμερα εξετάστηκε, θα προτιμούσα να αναγνωσθεί η Έκθεση.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι το νομοθέτημα το οποίο κατατέθηκε σήμερα για τις πράξεις των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Εισηγούμαι στη Βουλή να αναβληθεί η μελέτη του για τις 11 Απριλίου. Κατατέθηκε σήμερα, δεν είχαμε την ευκαιρία να το εξετάσουμε σοβαρά. Στο πόδι εκεί επισήμανα, μόλις το πήραμε στην Επιτροπή, ένα μεγάλο κενό το οποίο η Επιτροπή δέχθηκε ότι ήταν κενό. Ναι, είπαν, να το διορθώσουμε. Πιθανότατα όμως να υπάρχουν και άλλα. Γι' αυτό δε χάθηκε ο κόσμος αν περιμένουμε ως τις 11 του Απρίλη. Τώρα δεν είμαστε έτοιμοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει αντίρρηση, θα το αναβάλουμε για την επόμενη συνεδρία.

Δεν υπάρχουν επιπτώσεις από την αναβολή;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαφωνώ με το συνάδελφο Παπαπέτρου ότι το θέμα τούτο θέλει περαιτέρω μελέτη, διότι το θέμα αυτό είναι μελετημένο εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια και είναι εφαρμογή αρχής του διοικητικού δικαίου η οποία είναι παγκόσμια αναγνωρισμένη. Αλλά αν ο φίλος μου ο κ. Παπαπέτρου θέλει να το μελετήσει περαιτέρω, ευχαρίστως να μείνουμε να το μελετήσουμε μαζί και να του εξηγήσουμε τη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η θέση είναι ότι πρέπει, αν είναι δυνατό, να το συζητήσουμε και να το ψηφίσουμε σήμερα, διότι πρόκειται περί αρχών, περί των ημικρατικών οργανισμών, περί των οργανισμών δημόσιου δικαίου τους οποίους πρέπει να κατοχυρώσουμε και πολύ φοβούμαι ότι η αναβολή μπορεί να σημαίνει, δεν είμαι βέβαιος, μπορεί να σημαίνει και ζημιά. Αν θυμάμαι καλά πρέπει να το έχουμε κηρύξει επείγον σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αν το έχουμε κηρύξει επείγον, είναι ένας λόγος παραπάνω να το ψηφίσουμε ή να το καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως είπε και ο κ. Χριστοφίδης το νομοθέτημα αποσκοπεί να επαναφέρει απλώς κάτι που ισχύει στο νόμο και που δε χρειαζόταν καν να γίνει νόμος. Κατά

συνέπεια δεν υπάρχει τίποτε το οποίο να δημιουργεί κατεπείγον για το θέμα τούτο. Είναι καθαρό ότι, όταν ένας οργανισμός κατ' εφαρμογή λανθασμένου νόμου ενεργήσει επί σειρά ετών κατά τον άλφα τρόπο, οτιδήποτε έγινε, καλώς έγινε. Είναι από την ημέρα που κηρύττεται παράνομος και μετά που έχει νομική ισχύ η νέα κατάσταση πραγμάτων. Κατά συνέπεια στο ερώτημα που θέσατε στο Σώμα αν είναι κατεπείγον, η απάντηση είναι σίγουρα πως δεν είναι καθόλου κατεπείγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, αφού δεν είναι κατεπείγον, αναβάλλεται.

Το επόμενο θέμα που έχουμε είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Είναι επίσης αναπομπή.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε σε σημερινή της συνεδρία και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 14 Μαρτίου 1991, ύστερα από την αναπομπή για επανεξέταση του άρθρου 4 του εν λόγω νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο οποίος ανέλυσε τους λόγους της αναπομπής, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας.

Σύμφωνα με τους προτασόμενους λόγους αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1991:

- (α) Η επέκταση στους εκπαιδευτικούς λειτουργούς του δικαιώματος να είναι μέλη πολιτικών κομμάτων της εκλογής τους, δυνάμει της αναπεμπόμενης νομοθετικής πρόνοιας, αντιστρατεύεται και υπονομεύει την πολιτική ουδετερότητα και την αμεροληψία της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, με όλες τις πρόδηλες συνεπακόλουθες ανεπιθύμητες συνέπειες.

- (β) Εκπαιδευτικοί λειτουργοί που είναι μέλη πολιτική και να συγκροούνται κομμάτων είναι δυνατό, με τους ιεραρχικά προϊστάμενούς τους, και ακόμη νομιμοφροσύνης, να αντιστρατεύονται και με τον Υπουργό Παιδείας, παιδευτική όταν η υλοποίηση της κυβερνητικής εκπαιδευτικής πολιτικής θα βρίσκεται σε αντίθεση προς την πολιτική των κομμάτων στα οποία ανήκουν.
- (γ) Μαθητές και γονείς μαθητών, οι οποίοι θα γνωρίζουν ότι εκπαιδευτικός λειτουργός ανήκει σε συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα, πιθανό να ενεργούν κατά τρόπο ευνοϊκό για το κόμμα αυτό, για να αποκτήσουν την εύνοια του εν λόγω εκπαιδευτικού λειτουργού και επίσης γονείς μαθητών, που ανήκουν στο κόμμα αυτό, θα αναμένουν από τον εκπαιδευτικό λειτουργό εύνοια έναντι των παιδιών τους, εφόσον ανήκει στο ίδιο με αυτούς κόμμα.
- (δ) Μαθητές και γονείς μαθητών που ανήκουν σε άλλο πολιτικό κόμμα από εκείνο στο οποίο ανήκει συγκεκριμένος εκπαιδευτικός λειτουργός θα θεωρούν οποιαδήποτε αστηρή εκ μέρους του μεταχείριση ως έχουσα πολιτικά κίνητρα και επίσης γονείς μαθητών των οποίων τα παιδιά δε θα τυγχάνουν της μεταχείρισης που επιθυμούν από συγκεκριμένο εκπαιδευτικό λειτουργό, για τον οποίο γνωρίζουν ότι ανήκει σε κόμμα άλλο από εκείνο στο οποίο ανήκουν οι ίδιοι, θα αποδίδουν σε πολιτικά κίνητρα την αρνητική για τα παιδιά τους στάση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή, πιστεύει ότι δεν έχουν προταχθεί από την κυβερνητική πλευρά οποιοδήποτε λόγοι που να δικαιολογούν με οποιοδήποτε τρόπο τη διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής πάνω στο υπό αναφορά ζήτημα, γι' αυτό και ομόφωνα αποφάσισε όπως εμμένει στην απόφασή της σε σχέση με αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση των άρθρων 60 και 61 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

—(Κτυπά τη σφύρα) —

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση ο Νόμος επαναψηφίζεται και η ανάπομπη απορρίπτεται.

Το τελευταίο θέμα που έχουμε είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Είναι επίσης αναπομπή.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε σε σημερινή συνεδρίασή της και επανεξέτασε το άρθρο 2 του πιο πάνω νόμου τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 14 Μαρτίου 1991, ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και Εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σύμφωνα με τους προτασόμενους λόγους αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1991:

- (α) Με την αναπεμπόμενη νομοθετική πρόνοια, ο Έπαρχος αποκλείεται από του να προβαίνει στις αναγκαίες προς τούτο διορθώσεις αν διαπιστώσει, εκ των υστέρων, ότι άτομα που δεν κατέχουν έγκυρη προσφυγική ταυτότητα έχουν εγγραφεί στο χωριστό εκλογικό κατάλογο των κατεχόμενων περιοχών. Και τούτο θα οδηγήσει σε άνιση μεταχείριση εκτοπισθέντων και μη εκτοπισθέντων κατά παράβαση του Άρθρου 28 του Συντάγματος.
- (β) Θα προκύψουν μεγάλα προβλήματα με τη δημιουργία εκτοπισθέντων που στην πραγματικότητα δε θα είναι εκτοπισθέντες, αλλά πρόσωπα που αισθάνονται ή/και επιθυμούν, για οποιοδήποτε λόγο, να εγγραφούν στον εκλογικό κατάλογο των κατεχόμενων περιοχών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού επανεξέτασε την αναπεμπόμενη νομοθετική πρόνοια υπό το φως όλων όσων αναφέρονται πιο πάνω, αποφάσισε κατά πλειοψηφία να μην εμμένει στη θέσπισή της, γι' αυτό και το άρθρο 2 του πιο πάνω νόμου διαγράφεται. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι διαφωνούν με τη διαγραφή του πιο πάνω άρθρου, γι' αυτό και εμμένουν στην επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου στην ολότητά του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 2.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ υπάρχει μια τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Γίνεται εισήγηση για την προσθήκη του πιο κάτω νέου άρθρου 2 στην υπό αναφορά πρόταση νόμου με την ανακρίθμιση του υφιστάμενου άρθρου 2 σε άρθρο 3:-

α) Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. 2. Το εδάφιο (3) του άρθρου 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη της πιο κάτω επιφύλαξης:-

Νοείται ότι ο Έπαρχος δεν έχει εξουσία να προβαίνει σε αυτεπάγγελτη διόρθωση του εκλογικού καταλόγου εφόσον η διόρθωση αυτή αναφέρεται σε εκτοπισμένο πρόσωπο που καταχωρίστηκε σαν τέτοιο στον αρχικά καταρτισμένο μόνιμο εκλογικό κατάλογο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 7 ψήφους υπέρ και 23 εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται και το υφιστάμενο άρθρο 2 εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση ο Νόμος επαναψηφίζεται όπως έχει διαμορφωθεί και η αναπομπή απορρίπτεται.

Έχουμε τελειώσει με τη Νομοθετική Εργασία.

Κεφάλαιο Γ'. Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 640 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Επίσπευση της ηλεκτροδότησης της κοινοτικής γεώτρησης ζητούν οι κάτοικοι Αϊ-Γιάννη.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 641 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Επίσπευση της κατασκευής νέου δρόμου από τον οδικό άξονα Λευκωσίας - Παλαιχωρίου προς τον Άγιο Ιωάννη ζητά η κοινότητα Αϊ-Γιάννη.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 642 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Να ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος από Άγιο Ιωάννη μέχρι Αγιούς Τριμιθιάς ζητούν στις επανειλημμένες επισκέψεις μας στις δυο κοινότητες οι κάτοικοι.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 643 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Αύξηση της κρατικής συνεισφοράς για έργα που εκτελούνται στην κοινότητα Αϊ-Γιάννη -γιατί σ' αυτή στεγάζονται δύο στρατόπεδα κι υδροδοτούνται- ζητούν οι κάτοικοι.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 644 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Πρόβλημα υδρευτικό σοβαρό και χρόνιο αντιμετωπίζει η Μαλούντα, μ' αποτέλεσμα την προσφυγή (από μέρους της χωρικής αρχής) στην αγορά νερού από ιδιωτική γεώτρηση.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 645 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Να γίνει διεύρυνση της γεώτρησης που υδροδοτεί το μοναστήρι του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Αναλιόντα μας ζήτησε (κατά την τελευταία, στις 26.2.91, επίσκεψή μας στο μοναστήρι) να προωθήσουμε η ηγουμένη της μονής, Μαριάμ, καθώς κι άλλες μοναχές, με αποστολή κρατικού τρυπανιού. Και τούτο

για λόγους οικονομικούς, μιας και το κόστος μεταφοράς του νερού με το υφιστάμενο σύστημα είναι ψηλό.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 646 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Την έναρξη διορθωτικών έργων στον κύριο δρόμο από Αϊ-Γιάννη προς τη Μαλούντα ζητούν οι κάτοικοι των δυο κοινοτήτων.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 647 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Εδώ κι έναν περίπου χρόνο τώρα συνομολογήθηκε συμφωνία μεταξύ ΠΑΣΥΔΥ και κράτους για εφαρμογή σχεδίου αναδιοργάνωσης του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, που παραμένει ανεφάρμοστο και ανενεργό, ενώ, αν εφαρμοζόταν, σίγουρα θα συνέβαλλε στην ευρυθμότερη λειτουργία του τμήματος και στην περαιτέρω εξυπηρέτηση του κοινού. Γιατί η συμφωνία δεν εφαρμόζεται -και μέχρι τουλάχιστον της εφαρμογής της γιατί δεν τίθεται σ' εφαρμογή ο θεσμός των υπερωριών, μα αντίθετα, αντί να ενισχυθεί (ως προσωρινό, επαναλαμβάνεται, τουλάχιστο μέτρο) ο θεσμός της υπερωριακής απασχόλησης, εδώ και δυο ακριβώς μήνες τώρα έχει ανασταλεί- μ' αποτέλεσμα να δημιουργούνται συσσωρευτικά προβλήματα στην εξυπηρέτηση του κοινού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 648 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Φεβρουαρίου 1991.

«Η περαιτέρω ευθυγράμμιση του γνωστού (επικίνδυνου ακόμα, παρά τα διορθωτικά μέτρα) γεφυριού στον Αναλιόντα (στο κέντρο της κοινότητας) είναι δυνατό να επιτευχθεί με πολλές υπαλλακτικές διαδικασίες, όπως διαπιστώσαμε κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα (στις 26.2.91) κι ύστερα από ανταλλαγή απόψεων για το θέμα με τον κοινοτάρχη, Παναγιώτη Ρούσο, κι άλλους τοπικούς παράγοντες.

Πώς αντικρίζεται αρμόδια το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 649 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Το θέμα της εγγραφής των αγροτικών δρόμων, για τους γνωστούς λόγους, επαναφέρει στις εκάστοτε επισκέψεις μας η κοινότητα Καλού Χωριού Κλήρου.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 650 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Να κατασκευαστούν νέοι αγροτικοί δρόμοι και γεφύρια στην κοινότητα ζητά η χωρική αρχή Κλήρου.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 651 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Να εγγραφούν τα αρδευτικά αυλάκια και να τοποθετηθούν στα τοπογραφικά σχέδια της κοινότητας ζητούν οι κάτοικοι Αρεδιού.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 652 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Η κατασκευή εμπλουτιστικών έργων είναι το μόνιμο, πολύχρονο (ανικανοποίητο όμως) αίτημα της κοινότητας Κλήρου (στην τοποθεσία 'Φτελλέχα' και άλλες), καθώς και η πληρέστερη αξιοποίηση των επιφανειακών κι υπόγειων υδάτινων πόρων της για αρδευτικούς σκοπούς.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 653 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Τόσο κατά την επίσκεψη του Υπουργού Γεωργίας στην περιφερειακή σύσκεψη Κλήρου, στις 26/2/91 -στην οποία και με άλλους συναδέλφους παρευρεθήκαμε- όσο και σε άλλες επισκέψεις μας στην ύπαιθρο υποβάλλεται το αίτημα για διεύρυνση των υφιστάμενων διευκολύνσεων (π.χ. δανειοδοτήσεων μέχρι £8,000) των νέων που ενδιαφέρονται ν' ασχοληθούν στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα, προκειμένου να ενισχυθεί η καταβαλλόμενη προσπάθεια για διάσωση κι ενδυνάμωση της κυπριακής υπαίθρου.

Πώς αντιμετωπίζονται οι πολύ θετικές για τον επιζητούμενο στόχο εισηγήσεις αυτές;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 654 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1991.

«Να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις υποδοχής πετρελαιοκαταλοίπων, ώστε να συγκεντρώνονται τα πετρελαιοκατάλοιπα διερχόμενων και ναυλοχούντων πλοίων, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που υπέχουμε και με βάση τον κώδικα του International Maritime Organization.

Πώς αντικρίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 655 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Μάτση στις 6 Μαρτίου 1991.

«Με την υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα έχει καταστεί πολιτική και απόφαση της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού η ανάγκη προγραμματισμένης και ουσιαστικής δραστηριοποίησης προς κάθε κατεύθυνση για την εκπλήρωση αυτού του στόχου.

Για επιτυχία αυτής της προσπάθειας χρειάζεται όμως από την κυβέρνηση και όλους μας προγραμματισμένη πορεία με συγκεκριμένους σκοπούς.

Ερωτάται η κυβέρνηση:

- (α) Σε ποιο βαθμό έχει ενισχύσει τη διπλωματική εκπροσώπησή μας στις Βρυξέλλες, για να καταστεί ικανή να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην αποστολή της;
- (β) Έχει ιδρύσει ειδική υπηρεσία ΕΟΚ για γενικό συντονισμό, με συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης; Ποιες υπηρεσίες έχει ιδρύσει και σε ποια Υπουργεία, για να αναλάβουν τη μελέτη και την προσαρμογή της νομοθεσίας και γενικά των θεσμών προς εκείνους της κοινότητας; Πόση πρόοδος έχει επιτελεστεί στους σημαντικούς αυτούς τομείς της προσπάθειας εξευρωπαϊσμού δομών και δραστηριοτήτων του κράτους;
- (γ) Θεωρεί η κυβέρνηση ικανοποιητικές τις μέχρι τούδε αποφάσεις και δραστηριοποιήσεις της, για να πείσουμε και τα κράτη-μέλη ότι έμπρακτα και αποφασιστικά προχωρούμε προς την Ευρώπη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 656 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Μαρτίου 1991.

«Κάτοικοι Καμπιών διαμαρτύρονται, γιατί -παρά τις σχετικές διαβεβαιώσεις των αρμοδίων και την απάντηση στην ερώτησή μας ΕΔ' 219 του αρμόδιου Υπουργού- το θέμα των αποζημιώσεών τους για τη διαπλάτυνση του δρόμου Καμπιών - Καπέδων δε λύθηκε.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 657 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Μαρτίου 1991.

«Να επισπευθεί η ανέγερση του Β' Δημοτικού Σχολείου στην Κοκκινοτριμιθιά ζήτησαν οι κάτοικοι -μέσω του κοινοτάρχη, Γιάννη Παπαδόπουλου, κι άλλων παραγόντων- σε ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς και πότε προωθείται η επίσπευση της ανέγερσης και λειτουργίας του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 658 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Μαρτίου 1991.

«Ν' ασφαλοστρωθεί ο αγροτικός δρόμος Ορούντας - Ακακίου για εξυπηρέτηση των κατοίκων κι ιδιαίτερα των πατατοπαραγωγών, τόσο των δυο τούτων κοινοτήτων όσο κι άλλων γειτονικών, που θ' αξιοποιούν το συσκευαστήριο πατατών Ακακίου κι ιδιαίτερα εκείνων των παραγωγών που χρησιμοποιούν το πολύ επικίνδυνο μεταφορικό μέσο της συρόμενης με τράκτορ καρότσας ζητούν οι κάτοικοι -χωρτικές αρχές κι άλλοι παράγοντες- των δυο κοινοτήτων.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 659 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Μαρτίου 1991.

«Τα τελευταία μέτρα του δρόμου από Λευκωσία προς την κοινότητα Γεριού βρίσκονται σε πολύ άσχημη κατάσταση, όπως στις επανειλημμένες επισκέψεις μας στην κοινότητα - η τελευταία ήταν την 1η Μαρτίου 1991- διαπιστώνουμε, παρά τις σχετικές αρμόδιες εξαγγελίες πως ο όλος δρόμος τελικά θα ολοκληρωνόταν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, ευθύς αμέσως μετά την αποπεράτωση του (πολύ καλού, ομολογουμένως) δρόμου Αθαλάσσας-Γεριού.

Πότε ολοκληρώνεται και το μικρό τούτο τμήμα του κύριου δρόμου της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 660 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Μαρτίου 1991.

«Ο Σύνδεσμος Κυπρίων Αρχαιολόγων καταγγέλλει πως τα λίγα τελευταία χρόνια το μεγαλύτερο μέρος της δυτικής νεκρόπολης της Αμαθούνας έχει καταστραφεί για πάντα. Ενδεικτικά από τους 283 τάφους που ανασκάφηκαν στην περιοχή διατηρήθηκαν μονάχα 5, ενώ οι υπόλοιποι ισοπεδώθηκαν και έδωσαν τη θέση τους σε ξενοδοχεία και σε διάφορα άλλα τουριστικά καταλύματα.

Εξάλλου τονίζεται πως:

- (i) Η πιο πρόσφατη ενέργεια σε βάρος της αρχαίας Αμαθούνας ήταν η ανέγερση κοσμικού κέντρου πάνω σε αρχαίους τάφους κι ελάχιστα μέτρα πίσω από το αρχαίο τείχος της πόλης, παρά τις αντιδράσεις των αρχαιολόγων. Μάλιστα, ενώ ο πλησίον χώρος, που σημειωτέον είναι τουρκοκυπριακή περιουσία, ζητήθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων για αρχαιολογική αξιοποίηση, το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω της αρμό-

διας επαρχιακής διοίκησης, αγνόησε τις εισηγήσεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων και θεώρησε σωστό να παραχωρήσει τον αρχαιολογικό τούτο χώρο στους ιδιοκτήτες του κέντρου, για να κτίσουν και να μετατρέψουν ό,τι δε θα χρειαζόνταν σε χώρο στάθμευσης.

- (ii) Στα ανατολικά η ομώνυμη νεκρόπολη δέχτηκε πρόσφατα μετωπική επίθεση, αφού σχεδιάζονται να εκτελεστούν στην περιοχή μεγαλύτερα τουριστικά συγκροτήματα από γνωστούς οίκους που θα έχουν άμεσο αποτέλεσμα την τσιμεντοποίησή της.
- (iii) Οι εισηγήσεις που γίνονται από διάφορους για ανοικοδόμηση αρχαίων μνημείων μέσα στην αρχαία πόλη εμπεριέχουν και αυτές σοβαρούς κινδύνους παρεκτροπής από γενικώς παραδεκτά επιστημονικά πλαίσια και αρχές. Οτιδήποτε αποτολμηθεί προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να γίνει ύστερα από σοβαρό προβληματισμό και περίσκεψη.
- (iv) Σύντομα ο χώρος από την αρχαία πόλη που έχει απαλλοτριωθεί θα ασφυκτιά μέσα σε κλειό ποικιλόμορφων κι άχαρων τουριστικών καταλυμάτων καμωμένων από μπετόν και σίδηρο.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 661 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 11 Μαρτίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να παραχωρήσει κατά χάρη βοήθεια και δάνειο στους γεωργούς Κισσόνεργας των οποίων τα θερμοκήπια στην περιοχή 'Πότιμα' πλήγηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 22/2/1991 και οι οποίοι είχαν πληγεί και το 1989 και είχαν υποστεί ζημιές που εκτιμήθηκαν από το Τμήμα Γεωργίας σε Λ.Κ. 47,000.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 662 που υποβλήθηκε από το αξ. Μέλος της Βουλής κ. Ρήνα Κατσελλή στις 11 Μαρτίου 1991.

«Ερωτούνται οι αρμόδιοι του Φορέα Νέας Γενιάς ύστερα από ποιες μελέτες ειδικών συντάσσονται και κατασκευάζονται οι διάφορες διαφημίσεις που εξαπολύει στα μαζικά μέσα ενημέρωσης και σε αφίσες που -υποτίθεται- αποτρέπουν τους νέους από τα ναρκωτικά, νοουμένου ότι ορισμένες οπωσδήποτε όχι μόνο δεν τους αποτρέπουν, αλλά μπορεί να γίνουν μοχλός ενθάρρυνσης των νέων προς την κατεύθυνση αυτή.

Επίσης έχει ζητηθεί η γνώμη των αρμόδιων Υπουργείων Παιδείας και Υγείας, έχει διερευνηθεί τι γίνεται σε άλλες χώρες και έχουν γίνει εμπειροστατωμένες μελέτες από ειδικούς για το πόσο δραστικές είναι οι διαφημίσεις αυτές για τα δεδομένα της κυπριακής κοινωνίας ή μήπως όλα γίνονται με βάση τον εντυπωσιασμό σε βάρος της δραστικότητας και κάθε καλαισθησίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 663 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αλέξη Γαλανό και από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Μαρτίου 1991.

«Πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν πρόσφατα στον τουρκοκυπριακό τύπο αναφέρουν πως σπουδαία αρχαιολογικά ευρήματα ανακαλύφθηκαν πρόσφατα στη Μύρτου.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί να ζητήσει μέσω των Ηνωμένων Εθνών να του παραδοθούν από τις αρχές του

ψευδοκράτους τα πιο πάνω ευρήματα -που, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, πρέπει να είναι μεγάλης αρχαιολογικής κι ιστορικής σημασίας- ενόψει του γεγονότος πως:

- (i) ένα είναι το επίσημο αρχαιολογικό μουσείο του τόπου και
- (ii) ακόμα και Τούρκοι 'επίσημοι' ενέχονται στις κλοπές κι υπεξαίρεσεις και στους εκπλειστηριασμούς της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στους σημαντικότερους οίκους δημοπράτησης τέχνης στην Ευρώπη.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 664 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας 1991.

«Σε ορισμένες οδούς (π.χ. Ακάμαντος κ.ά.) του οικισμού Ανθούπολης τα αντικατασταθέντα από εικοσαήμερου ντεπόζιτα νερού είναι επίσης σκουριασμένα κι ακατάλληλα και οι κάτοικοι δικαιολογημένα δυσανασχετούν, γιατί το νερό εξακολουθεί να είναι ακάθαρμο κι ακατάλληλο για οποιαδήποτε χρήση.

Πότε θα διορθωθούν ριζικά;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 665 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Μαρτίου 1991.

«Να γίνει επίστρωση με τσιμέντο (για εξοικονόμηση νερού, μιας και ήδη σημειώνεται μεγάλη απώλειά του) των αυλακιών της κοινότητας ζητούν οι κάτοικοι Μενοίκου, που τονίζουν πως το θέμα εκκρεμεί από το 1987 και πως θα 'πρεπε να ήταν έργο απόλυτης προτεραιότητας.

Πότε στοχοθετείται η προώθηση του έργου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 666 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Μαρτίου 1991.

«Να γίνουν προστατευτικά αναχώματα, λόγω των συχνών πλημμυρών, στην κοίτη του ποταμού Σερράχη ζήτησαν μέσω του κοινοτάρχη τους, Αντρέα Χατζηχριστοδούλου, κι άλλων παραγόντων οι κάτοικοι Μενοίκου κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα, υπογραμμίζοντας πως το θέμα εκκρεμεί από το 1987 και πως έγινε ήδη η εκτίμηση της σχετικής δαπάνης, που ανέρχεται σε τριάντα οχτώ χιλιάδες λίρες.

Πότε θα προωθηθούν τα σχετικά έργα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 667 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Μαρτίου 1991.

«Την εξόρυξη τριών-τεσσάρων γεωτρήσεων, ενισχυτικών των νερών του ποταμού, για αρδευτικούς σκοπούς ζητούν οι κάτοικοι Μενοίκου.

Πότε και πώς προωθείται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 668 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Μαρτίου 1991.

«Γραφεία για τη χωριτική αρχή σε χαλίτικη γη που ήδη παράχωρήθηκε ζητούν ν' ανεγερθούν η χωριτική αρχή κι άλλοι κάτοικοι Μενοίκου, μιας και τα 'γραφεία' της χωριτικής αρχής, όπως κι από τις επισκέψεις μας στην κοινότητα διαπιστώνουμε, στεγάζονται σ' ένα παλιό, μικρό πλιθαρόκτιστο δωμάτιο.

Πότε προωθείται το όλο έργο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 669 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Μαρτίου 1991.

«Τμήμα του δρόμου Μενοίκου-Παλιομέτοχου (που με τον κοινοτάρχη κι άλλους τοπικούς παράγοντες επισκεφθήκαμε χτες) βρίσκεται σε πολύ άσχημη κατάσταση και γεμάτο λακκούβες.

Πότε στοχοθετείται η ολοκλήρωση της επιστρωσής του με πρέμιξ, όπως γίνηκε και με τα άλλα 2/3 του δρόμου με τα γνωστά θετικά αποτελέσματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 670 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Μαρτίου 1991.

«Την επίσπευση των μελετών και σχεδίων για κατασκευή υδατοφράκτη στο Σερράχη ζητούν οι κάτοικοι Μενοίκου, υπογραμμίζοντας πως είναι αδιανόητο - ιδιαίτερα μετά τη λειψυδρία που μαστίζει την Κύπρο τα τελευταία χρόνια - να αφήνουμε να χύνονται στη θάλασσα οι τεράστιες ποσότητες νερού που κουβαλεί ο Σερράχης.

Πώς αντιμετωπίζεται το σοβαρό και δίκαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 671 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Μαρτίου 1991.

«Οι κάτοικοι Καλιανών κατά τη χτεσινή (3.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα ζήτησαν:

- (i) Να παραχωρηθεί εξ ολοκλήρου από το κράτος η σχετική δαπάνη για επέκταση του συστήματος ηλεκτροφωτισμού της κοινότητας.
- (ii) Να αναληφθούν εξ ολοκλήρου από το κράτος τα έξοδα επισκευής - προκειμένου να αξιοποιηθεί ως πολιτιστικό κέντρο - του δημοτικού σχολείου της κοινότητας.
- (iii) Μείωση στο 1/4, αντί στο ισχύον 1/3, της κοινοτικής συνεισφοράς για αναπτυξιακά έργα στην κοινότητα, λόγω της προϊούσας δημογραφικής συρρίκνωσής της.
- (iv) Επιτάχυνση των διαδικασιών διαπλάτυνσης του γνωστού, επικίνδυνου 'Γεφυριού των Καλιανών'.
- (v) Επιδιόρθωση του 'Σταθμού των Καλιανών', μιας κι έγινε ήδη η πλήρης εξαγορά του, για απόδοση και λειτουργία του ως μουσειακού εκθέματος.
- (vi) Διαπλάτυνση - ευθυγράμμιση του εσωτερικού δρόμου Καλιανών - Γαλάτας - Κακοπετριάς.
- (vii) Λήψη δραστικών προστατευτικών μέτρων για το συνεχιζόμενο βακτηριακό κάψιμο σε μηλιές, αχλαδιές και άλλες καλλιέργειες.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 672 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Στέλιο Μανδριώτη στις 19 Μαρτίου 1991.

«Με τη δημιουργία βιομηχανικών περιοχών έχουν παρατηρηθεί τα εξής προβλήματα:

Ορισμένες βιομηχανίες στην περιοχή αυτή προκαλούν ρύπανση και θόρυβο και άλλες όχι. Λόγω αυτής της κατάστασης δημιουργούνται προβλήματα και για τους κατόχους των βιομηχανιών και για τους εργαζομένους σ' αυτές.

Τώρα, με τη δημιουργία νέας βιομηχανικής περιοχής, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Λαμβάνεται πρόνοια για την τοποθέτηση βιομηχανιών που προκαλούν θόρυβο και ρύπανση σε απόσταση από τις άλλες βιομηχανίες, έτσι που να μη δημιουργούνται προστριβές ή και στάσεις εργασίας, πράγμα που δυσκολεύει τη λειτουργία των βιομηχανιών, αλλά και τη ζωή των εργαζομένων;

2. Στις υπάρχουσες βιομηχανίες έχει υπόψη του το Υπουργείο τι μέτρα πρέπει να παρθούν για την αντιμετώπιση της ρύπανσης και του θορύβου, έτσι που να αποφεύγονται στο μέλλον προστριβές μεταξύ εργαζομένων σ' άλλες βιομηχανίες και των βιομηχανιών που προκαλούν τη ρύπανση και το θόρυβο;
3. Λαμβάνεται πρόνοια για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης, για την συγκοινωνία και άλλα σ' αυτές τις περιοχές;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 673 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1991.

«Σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζουν από τα αγρινά, μας ανέφεραν σε προχθεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα, οι κάτοικοι Μηλικουριού, μιας και τα προστατευόμενα (και κατά τα άλλα άξια κάθε προστασίας) ζώα καταστρέφουν αδιάκριτα αμπέλια και κορμούς δέντρων (κερασιών, μηλιών, αχλαδιών, αμυγδαλιών, όπως κι άλλων σπυροκηπευτικών), καθώς και τριανταφυλιές, από τις οποίες παράγεται ένα από τα βασικά προϊόντα της κοινότητας, το ροδόσταγμα.

Πώς αντιμετωπίζεται το (εξελισσόμενο σε σοβαρό) κοινοτικό τούτο πρόβλημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 674 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Να βοηθηθούν ακόμα πιο αποφασιστικά για τη δημιουργία αμπελουργικών δρόμων ζητούν οι κάτοικοι Μηλικουριού.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 675 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1991.

«Να γίνουν προστατευτικά έργα (τοίχοι αντιστήριξης) για αντιμετώπιση των πλημμυρών, που κατά καιρούς (όπως π.χ. πριν από δυο χρόνια) πλήττουν την κοινότητά τους, ζητούν οι κάτοικοι Μηλικουριού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 676 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1991.

«Προβληματική -ιδιαίτερα τον Αύγουστο, οπότε ανεβαίνουν στην κοινότητα ηγών γύρω στους 400 συγγενείς των κατοίκων της- καθίσταται σταδιακά η ύδρευση και στο Μηλικούρι, ενόψει και των πτωτικών ποσοτήτων των πηγών ύδρευσής της. Γι' αυτό η κοινότητα ζητά κρατική ενίσχυση για μεταφορά νερού από την περιοχή 'Αγκάθι', που βρίσκεται σ' απόσταση οχτώ χιλιομέτρων.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 677 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Κάτοικοι πολλών αγροτικών κοινοτήτων εκφράζουν κατά τις επιτόπιες επισκέψεις μας την άποψη πως η διαδικασία για τη διάνομιση αγροτικών ή/και αμπελουργικών δρόμων θα πρέπει να διαφοροποιηθεί, γιατί η αντίδραση ορισμένου έστω αριθμού ενδιαφερομένων οδηγεί στη χρονοβόρα διαδικασία της καταναγκαστικής απαλλοτριώσεως. Γι' αυτό εισηγούνται την εξεύρεση λύσεων υπαλλακτικών, όπως π.χ. την εισαγωγή της αρχής της κατά πλειοψηφία από μέρους των ενδιαφερομένων απόφασης.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 678 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Η διατήρηση διατάξεων μη συναδουσών προς τις διεθνείς συμβατικές υποχρεώσεις μας στο νόμο περί Συντεχνιών - όπως είναι π.χ. η διάλυση μιας συντεχνίας με απλή διοικητική πράξη κι όχι με δικαστική απόφαση κι άλλες περιπτώσεις εξίσου αν όχι και πιο μεγάλων και κραυγαλέων αντιπαραθέσεων με τις διεθνώς ισχύουσες διατάξεις -καθιστά επιτακτική (όπως και στη Βουλή τονίσαμε) την ανάγκη αναψηλάφησης της σχετικής νομοθεσίας και βασικά στα επίδικα σημεία, τα αφιστάμενα των διεθνών συμβάσεων.

Σκοπεύει - και, αν ναι, πότε- το αρμόδιο Υπουργείο να χωρήσει προς μια τέτοια κατεύθυνση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 679 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1991.

«Ν' ασφαλοστρωθεί ο δρόμος Γερακιών μέχρι το δρόμο Πεδουλά-Κύκκου (γεγονός που θα συντμήσει το χρόνο από και προς τη Λευκωσία κατά 30 λεπτά τουλάχιστο) ζητούν κι οι κάτοικοι Μηλικουριού, γεγονός που -όπως μας εξέθεσε σε προχτεσινή στην κοινότητα επίσκεψή μας ο κοινοτάρχης, Πέτρος Γεωργίου, κι άλλοι κάτοικοι της- θα συμβάλει αποφασιστικά στο δραματικό μα ανέλπιστα αγώνα που η κοινότητα διεξάγει - ο νεότερος κάτοικός της είναι πενήντα-πεντάχρονος! - για επιβίωσή της.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 680 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1991.

«Οι κάτοικοι του σταθερά δημογραφικά φθίνοντος Μηλικουριού έχουν προπληρώσει για τον οδικό τους φωτισμό και για το 1991.

Ενόψει και της οικονομικοδημογραφικής καχεκτικότητάς τους, αλλά και της γνωστής υπουργικής απόφασης, πώς στοχοθετείται η αντίκριση αρμόδια του θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 681 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1991.

«Η διαπλάτυνση του τουριστικού δρόμου Κύκκου -Μηλικουριού-Διαρίζου - Αγίου Νικόλα Πάφου, μήκους είκοσι χιλιομέτρων, θα εξυπηρετήσει ταυτόχρονα και τις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας.

Πώς τοποθετείται στο όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 682 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Κι οι κάτοικοι Τσακκίστρας ζητούν την προστασία τους από τα αγρινά.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 683 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικών περιφερειών Λευκωσίας και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 13 Μαρτίου 1991.

«Να γίνουν γεωτρήσεις ή να αξιοποιηθεί το νερό ιδιωτικής γεώτρησης για ικανοποίηση των υδρευτικών αναγκών της κοινότητας Αβδελλερού εισηγήθηκαν οι κάτοικοι της ακριτικής κοινότητας μέσω του κοινοτάρχη τους, Βασίλη Μουσικού, κι άλλων παραγόντων κατά την τελευταία (στις 9.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 684 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικών περιφερειών Λευκωσίας και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 13 Μαρτίου 1991.

«Ν' ασφαλοστρωθεί και διαπλατυνθεί ο υφιστάμενος τουριστικότατος -η θέα από το ύψωμα 'Κλοκκαριά' είναι πανοραμική με τη θάλασσα της Λάρνακας και την ίδια τη Λάρνακα, τα Λειβάδια, τους Τρούλλους, την Αραδίππου να ξεδιπλώνονται στα ανατολικά της κοιλάδας- δρόμος Αβδελλερού-Αθηαίνου ζητούν κι οι κάτοικοι Αβδελλερού, πρόσθετα και παράλληλα με τους κατοίκους Αθηαίνου (λύση που συνιστά γι' αυτούς ζωτικότατο αναπνευστικό πνεύμονα), όπως μας εξέθεσαν μέσω των αρμόδιων κοινοτικών αρχών σε επίσκεψή μας, στις 9.3.91, στην κοινότητα, υπογραμμίζοντας πως σε μια τέτοια περίπτωση θα μπορούν να ανεγερθούν και ξενοδοχεία στα ψηλώματα της διαδρομής.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 685 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικών περιφερειών Λευκωσίας και Λάρνακας κ. Πέτρο Στυλιανού και Οδυσσέα Δημητρίου, αντίστοιχα, στις 13 Μαρτίου 1991.

«Να παραχωρηθεί υφιστάμενη χαλίτικη γη για οικιστικούς σκοπούς σε φτωχές οικογένειες, ντόπιες και ξένες, που θέλουν να κατοικήσουν στο Αβδελλερό εισηγείται ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι Αβδελλερού, προκειμένου η κοινότητα να συνεχίσει την αργή, μα σταθερή -μετά τη διαπλάτυνση του δρόμου προς τη Λάρνακα-δημογραφική ανάκαμψή της.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 686 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Οι κάτοικοι Τσακκίστρας, μέσω του κοινοτάρχη τους, κ. Πίγκερτον, κι άλλων παραγόντων, υπογράμμισαν πως πέρα και παράλληλα από την πρακτική που ακολουθείται με άλλες γειτνιέστερες προς την πρωτεύουσα κοινότητες -όπου εξαρχεί για ανάκαμψή τους, για την ώρα τουλάχιστον, η βελτίωση του οδικού τους συστήματος προς την πρωτεύουσα- χρειάζεται απαραίτητα η επιτόπια ενασχόλησή τους και συγκεκριμένα η ανάπτυξη της γεωργικής καλλιέργειας, που θα επιτευχθεί με τη δημιουργία φράγματος στην περιοχή 'Μαύρες Συκιές', απ' όπου από το τέλος Οκτωβρίου μέχρι το Μάιο το νερό τρέχει στη θάλασσα και χάνεται.

Πώς αντιμετωπίζεται το καυτό τούτο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 687 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Οι κάτοικοι Κάμπου, σε πλατιά, ανοιχτή συγκέντρωσή τους, το απόγευμα της Κυριακής, 10.3.91, μέσω του κοινοτάρχη τους, Ερρίκου Κέλβερη, άλλων μελών της χωρικής αρχής κι άλλων παραγόντων, ζήτησαν να κατασκευαστεί φράγμα στην περιοχή 'Καμένο Παιδί' ή 'Ποταμός του Καλογήρου', απ' όπου το νερό τρέχει και χύνεται στη θάλασσα από το τέλος του Οκτώβρη μέχρι το Μάιο.

Πώς αντιμετωπίζεται το σοβαρό τούτο θέμα, που είναι (για την ώρα τουλάχιστον) η μόνη προϋπόθεση, μαζί με την ανάπτυξη των τοπικών δασικών βιομηχανιών, για τη σωτηρία της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 688 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Οι κάτοικοι Κάμπου διαμαρτύρονται για την εισαγωγή από το εξωτερικό καρβούνων, που θα τους στερήσει ακόμα μια πηγή ενασχόλησής τους.

Γιατί επομένως η εισαγωγή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 689 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1991.

«Είναι κοινή διαπίστωση πως Βουλευτές με δεκαεξάχρονη υπηρεσία (1960-1976) και με αποζημίωση £1,800 ετήσια πήραν εφάπαξ φιλοδώρημα £5,71 περίπου και ετήσια σύνταξη £1,372, ενώ Βουλευτές με υπηρεσία δέκα χρόνων (για την ακρίβεια 9 χρόνων και 10 μηνών 1960-1970) και με αποζημίωση £1,500 πήραν εφάπαξ φιλοδώρημα £6,987 περίπου και ετήσια σύνταξη £1,677, μια διαφορά που προκύπτει σε βάρος των Βουλευτών με μεγαλύτερες απολαβές και πιο πολλά χρόνια υπηρεσίας και που οφείλεται στις διατάξεις του νόμου περί Συντάξεων των Βουλευτών (Αρ. 49 του 1980) και συγκεκριμένα στο άρθρο 11, που προβλέπει πως μετά την αποχώρηση από το αξίωμα του δικαιουμένου σε σύνταξη Βουλευτή, εάν έλαβε χώραν αύξηση συντάξεων συνταξιούχων κρατικών υπαλλήλων, η καταβλητέα στο δικαιούμενο σύνταξη αυξάνεται κατά το ίδιο ποσοστό. Τονίζεται πως στην προκειμένη περίπτωση για τους Βουλευτές που αποχώρησαν το 1976 η υπολογιζόμενη αύξηση στις συντάξεις είναι γύρω στο 53% περίπου, ενώ για κείνους που αποχώρησαν το 1970 η αύξηση των συντάξεων είναι 175% περίπου. Επίσης επέδρασε σε βάρος των Βουλευτών με μεγαλύτερη χρονική υπηρεσία και ο περιορισμός που θέτει το άρθρο 6 του νόμου, ότι δηλαδή η ετήσια σύνταξη δεν μπορεί να υπερβεί τα 2/3 των απολαβών του αποχωρούντος Βουλευτή κατά την ημερομηνία της αποχώρησής του.

Δε στοχοθετείται η άρση της ανισοσκελίας και της αδικίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 690 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Μαρτίου 1991.

«Απλήρωτη εξακολουθεί ακόμα να παραμένει από τον Ιούνιο του 1990 η μεγάλη πλειοψηφία των αστυνομικών που εργάστηκε υπερωριακά στα γνωστά γεγονότα του Διαρίζου.

Πότε θα πληρωθούν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 691 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Μαρτίου 1991.

«Ο δρόμος - έξοδος σε έκτακτη περίπτωση του χωριού Μάμμαρι, που άρχισε επί κυβέρνησης Κυπριανού, παραμένει από χρόνια τώρα ημιτελής.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 692 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Μαρτίου 1991.

«Σύμφωνα με ορισμένες πληροφορίες οι εκλύσεις από το εργοστάσιο βυρσοδεψίας στο Μάμμαρι είναι επικίνδυνες για την υγεία των κατοίκων, ενώ τα απόβλητα που εκρέουν σε παρακείμενους αγρούς επιμολύνουν το έδαφος.

Γίνηκε σχετική επίσημη έρευνα για το όλο θέμα και -αν ναι- σε ποια πορίσματα κατέληξε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 693 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Μαρτίου 1991.

«Διωνυμική και εκθέτουσά μας και διεθνώς (στους ξένους επισκέπτες) η προσέγγισή μας στο θέμα της ορθής αναγραφής ονομάτων ορισμένων κοινοτήτων, όπως π.χ. της κοινότητας Μοσφιλιού στην ακριτική Τηλλυριά. Έτσι, ενώ παλιότερα η κοινότητα ονομαζόταν Μερσινούδι, αργότερα μετονομάστηκε σε (και το μόνο αποδεκτό από τους κατοίκους) Μοσφίλι, ενώ άλλοτες εμφανίζεται ως Μοσφιλέρι, όπως διαπιστώσαμε και προσωπικά σε επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 17/2/91, επισημαίνοντας μ' έκπληξή μας πως στο δρόμο Πύργου-Μοσφιλιού υπήρχαν δυο πινακίδες με τις αναφορές: Το Μοσφίλι σας καλωσορίζει η πρώτη και (σ' απόσταση ενός μέτρου) η δεύτερη πινακίδα με τη σήμανση: Mosphileri 1 Khm!

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 694 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Μαρτίου 1991.

«Επειδή σε καμιά ίσως χώρα του κόσμου δεν επιτρέπεται το ψάρεμα με φιάλες οξυγόνου, ενώ στην Κύπρο -όπου τούτο επιτρέπεται- καταστρέφουμε το θαλάσσιο πλούτο με το σύστημα αυτό-κι ειδικότερα τα ψάρια που ζουν (κατά κοινότητες) μέσα σε βράχους, μιας κι οι χρησιμοποιούντες τις συσκευές αυτές τα σκοτώνουν πολύ εύκολα, γιατί δεν έχουν δυνατότητα αντίδρασης, μ' αποτέλεσμα όλα τα βραχύψαρα (και κύρια οι ροφοί -οι γνωστοί στην Κύπρο ορφοί- οι σφυρίδες, οι βλάχοι, οι σαργοί, τα μελανούρια, καθώς κι άλλα συναφή πετρώψαρα) να 'χουν σχεδόν ολοσχερώς καταστραφεί- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν, τότε και πώς στοχοθετεί την αντίκριση του σοβαρού αυτού προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 695 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Μαρτίου 1991.

«Τη δημιουργία ιατρείου, τονίζοντας πως εκπονήθηκαν τα σχετικά σχέδια, ζήτησαν κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα Μενοίκου ο κοινοτάρχης, Αντρέας Χατζηχριστοδούλου, κι άλλοι κάτοικοι της.

Πότε προωθείται το έργο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 696 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 15 Μαρτίου 1991.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής αν αληθεύουν πληροφορίες και παράπονα για χρήση αχρείαστης βίας από την αστυνομία ενάντια στην ηγεσία του ΣΥΠΑΕΚ κατά την επίδοση υπομνήματός του στον Υπουργό Παιδείας σε σύσκεψη στη Λάρνακα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 697 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Να χαριστεί το (από £6,500) κοινοτικό χρέος προς το ΡΙΚ ζήτησε κατά την τελευταία (στις 16.3.91) επίσκεψή μας στον Άγιο Επιφάνιο ο κοινοτάρχης, Πέτρος Κωνσταντίνου, κι άλλοι κάτοικοι, μιας και κατά την περίοδο που τούτο δημιουργήθηκε (Ιούλιο 1974-Ιούνιο 1990) η κοινότητα δεν καλυπτόταν τηλεοπτικά.

Πώς αντιμετωπίζεται το λογικό τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 698 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Τη διάνοιξη δυο-τριών νέων δρόμων στην κοινότητα Αγίου Επιφανίου για καλύτερη κυκλοφοριακή ροή ζητούν οι κάτοικοι της σταθερά αναπτυσσόμενη κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το σωστό τους τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 699 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Ο δρόμος Αγίου Επιφανίου μέχρι τον κύριο δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου χρειάζεται διαπλάτυνση και σε ορισμένες απότομες καμπές του ευθυγράμμιση, τόνισε ο κοινοτάρχης, Πέτρος Κωνσταντίνου, κατά την τελευταία (στις 16.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 700 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Η κοινότητα Αγίου Επιφανίου ζητά όπως η κοινοτική συνεισφορά (από £19,000) για το αρδευτικό έργο που ολοκληρώθηκε στα 1983, μα από τότες δε λειτούργησε - αντίθετα όλες οι οπωροκηπευτικές καλλιέργειες, που, με την ελπίδα της από το φράγμα άρδευσής τους, τον πρώτο χρόνο φυτεύτηκαν, ξεράθηκαν - μη αποπληρωθεί.

Πώς αντιμετωπίζεται το λογικό τους αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 701 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Να δοθεί -μας τονίστηκε κατά την τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα-περισσότερο νερό για αρδευτικούς σκοπούς από το νερό του φράγματος Πωμού στον Παχύαμμο για κάλυψη των μεγάλων αρδευτικών αναγκών του.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 702 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Να αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από το κράτος η εκτέλεση των δρόμων προσπέλασης από τις διάφορες κοινότητες προς τους κύριους οδικούς άξονες ζητούν κατά τις διάφορες σ' αυτές επισκέψεις μας οι χωριτικές αρχές τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 703 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Την από το κράτος καταβολή κατά το ήμισυ της απαιτούμενης δαπάνης για μεταφορά νερού στο Δάλι (προς αντιμετώπιση της λειψυδρίας) από τις γεωτρήσεις που παραχωρήθηκαν πρόσφατα στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού από την Εταιρεία Κόστης και Αναστασιάδης ζητούν τα αιρετά μέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 704 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαρτίου 1991.

«Επειδή και οι κατ' εξοχήν αρμόδιοι φορείς δίνουν διαβεβαιώσεις προς τους επηρεαζόμενους καταστηματαρχες της λεωφόρου Γρίβα Διγενή, στη Λευκωσία,

πως θα λαμβάνονταν όλα τα αναγκαία προστατευτικά μέτρα, προκειμένου να μην επηρεαστεί κατά τρόπο σεισμικό η όλη τους διακίνηση -όπως ακριβώς, ατυχώς, συνέβηκε και με τους καταστηματαρχες της λεωφόρου Στροβόλου, στο Στρόβολο- κι εντούτοις η τεράστια σε μήκος (και αλλού και σε πλάτος) απομονωτική λωρίδα απειλεί να καταστρέψει τον εργασιακό τους κύκλο, δε θα 'πρεπε να υπάρξει προβληματισμός για απρόσκοπτη λειτουργία του πρώτου τμήματος της λεωφόρου (από τα φώτα τροχαίας στη συμβολή της με τη Σεβέρη), αν όχι με κόλπο στάθμευσης, με παροχή τουλάχιστον της δυνατότητας προσωρινής στάθμευσης στο παρακείμενο ιδιωτικό πεζοδρόμιο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 705 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαρτίου 1991.

«Τουλάχιστο δύσκολη (όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε) κατάσταση (μόλη την εξαιρετη φιλοτιμία που το προσωπικό επιδεικνύει) επικρατεί από χρόνια τώρα στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λευκωσίας (Τμήμα Υποθηκεύσεων) λόγω της ανεπάρκειας του λαμπρά (επανατονίζουμε) λειτουργούντος εκεί προσωπικού του.

Μέχρι τότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 706 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαρτίου 1991.

«Την περαιτέρω διεύρυνση του δρόμου -και ήδη πολύ καλή εργασία επιτελέστηκε ύστερα και από δικές μας παραστάσεις κι επερωτήσεις- στο σημείο της στροφής, επί του γεφυριού, στο κέντρο της κοινότητας ζήτησαν ο κοινοτάρχης κι οι κάτοικοι Αναλιόντα, κατά την τελευταία (στις 26.2.91) σ' αυτόν επίσκεψή μας, μιας κι υπάρχει η σχετική προς τούτο δυνατότητα, με αξιοποίηση μικρού -μα πολύ εξυπηρετικού- ανατολικού χώρου.

Πρωθείται, πώς και τότε το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 707 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Μαρτίου 1991.

«Εδώ και δεκαπέντε τώρα μέρες -μιας και στέρεψαν οι πηγές ύδρευσης της από Μαρκό- η Ποταμιά διψά και υδροδοτείται δύσκολα, δαπανηρά και με επικίνδυνα για την υγεία των κατοίκων βυτιοφόρα.

Μέχρι τότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 708 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Μαρτίου 1991.

«Σε ψεσινή επίσκεψή μας στο χωριό Μάμμαρι τόσο ο κοινοτάρχης, Ευαγόρας Προκοπίου, όσο και τα μέλη της χωριτικής αρχής Γεώργιος Ευσταθίου και Αντρέας Ροτσιδης, καθώς κι άλλοι κάτοικοι ζήτησαν την κατεπείγουσα διαπλάτυνση (κατά έξι τουλάχιστον πόδια) του δρόμου Μάμμαρι-Κοκκινότριμιθιάς και για λόγους ασφάλειας των εποχουμένων-αναφέρθηκαν πολλές περιπτώσεις ατυχημάτων, καθώς και θραύσεις ανεμοθωράκων κι άλλων σημείων αυτοκινήτων -και για το λόγο πως, ενώ στις 17.12.90 κατακυρώθηκε για εκτέλεσή του ο όλος σχεδιασμός του έργου, τα χρήματα (£52,000) αποσύρθηκαν, γιατί ο εργολάβος δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί προς τις υποχρεώσεις του.

Πότε θα επαναδιατεθούν τα χρήματα και θα αρχίσει το έργο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 709 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Μαρτίου 1991.

«Πότε θα αρχίσει η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λευκωσίας -Πλατανιστάσας από το τελευταίο ανασχεδιασθέν σημείο του μέχρι την Πλατανιστάσα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 710 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Μαρτίου 1991.

«Πότε στοχοθετείται η ασφαλτόστρωση του δρόμου προς τον Αγιασμάτη ρώτησαν οι κάτοικοι Πλατανιστάσας κατά την τελευταία (στις 19.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 711 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Μαρτίου 1991.

«Οι κάτοικοι του χωριού Μάμμαρι ζητούν την επίσπευση της σύνδεσης της γεώτρησης στην τοποθεσία 'Νιο Χωριό' με το υδρευτικό σύστημα της κοινότητας.

Στοχοθετείται και πότε η εκτέλεση του έργου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 712 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Μαρτίου 1991.

«Να επισπευσθούν οι διαδικασίες κατεδάφισης των 3-4 τουρκοκυπριακών και 2-3 ελληνοκυπριακών ετοιμόρροπων σπιτιών που βρίσκονται στην κοινότητα Ποταμιάς ζήτησαν, κατά την τελευταία (στις 16.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα, ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι.

Πότε θα προωθηθεί το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 713 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικών περιφερειών Αμμοχώστου και Λευκωσίας κ. Αλέξη Γαλανό και Πέτρο Στυλιανού, αντίστοιχα, στις 19 Μαρτίου 1991.

«Ακέφαλο (ουσιαστικά) από χρόνια παραμένει το Μουσείο Αγώνα (χωρίς τη δημιουργία και πλήρωση της θέσης του διευθυντή) και υποβαθμισμένο -και ιδιαίτερα μετά και τη μετάθεση του Α. Νεοφύτου, του οποίου η θέση δε συμπληρώθηκε- με τους εναπομείναντες λειτουργούς του να αγωνίζονται δραστήρια και φιλότιμα να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

- (i) Πότε θα δημιουργηθεί (και πληρωθεί) η σχετική θέση;
- (ii) Πότε θα δρομολογηθεί η σύσταση ενός Κυπριακού Ιστορικού Μουσείου, που να διαλαμβάνει και τους προ του '55 εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες (π.χ. 1931, 1821 κ.ά), καθώς και τους μετά το 1955 αγώνες (1963, 1974);»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 714 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαρτίου 1991.

«Ο αρμόδιος Υπουργός, απαντώντας, στις 14.1.91, στην υπ' αρ. ΕΕ' 287 ερώτησή μας σχετικά με την κατ' εξαίρεση προαγωγή των είκοσι τριών αστυνομικών που κρατήθηκαν στις τούρκικες φυλακές στη διάρκεια της τούρκικης εισβολής, τονίζει πως ο κατ' εξαίρεση προαγόμενος 'πρέπει να επιδεικνύει ιδιαίτερη ικανότητα ή να επιδεικνύει κλίση σε ειδική εργασία'.

Επειδή ορισμένοι τουλάχιστον από αυτούς, πέραν της επιδεικνυόμενης ικανότητάς, έχουν κι ιδιαίζουσα κλίση σε ειδικές εργασίες, παρακαλείται το αρμόδιο

Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στις προσεχείς τουλάχιστον προαγωγές τα πιο πάνω στοιχεία θα επιμετρηθούν.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 715 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Μαρτίου 1991.

«Όπως είναι γνωστό, οι κάτοικοι Αγίου Επιφανίου ειδοποιήθηκαν, στα 1990, να μην εκδαπανήσουν το ψηφισθέν ποσό των έξι χιλιάδων λιρών για βελτίωση των δρόμων τους, προκειμένου να γίνουν εκσκαφές στους δρόμους για επέκταση του τηλεφωνικού δικτύου τους. Ζητούν για τούτο να τους παραχωρηθεί το ελεύθερο ν' αξιοποιήσουν το ποσό που αρχικά τους δόθηκε.

Πώς αντιμετωπίζεται το δικαιολογημένο τούτο αίτημά τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 716 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΔΗΣΟΚ κ. Παύλο Δίγκλη στις 26 Μαρτίου 1991.

«Δεδομένου ότι εδώ και αρκετό χρόνο διαπιστώνεται ανεπάρκεια χώρου στο Πρώτο Περιφερειακό Γυμνάσιο Λευκωσίας στο Δάλι με αποτέλεσμα να φοιτούν ήδη σ' αυτό πολύ περισσότεροι μαθητές από όσους επιτρέπει η χωρητικότητά του και λαμβανομένου υπόψη ότι ο αριθμός των μαθητών της περιφέρειας που αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά θα δημιουργήσει πολύ οξύτερο πρόβλημα χώρου και ότι καθυστερεί η προώθηση της υλοποίησης της απόφασης για ανέγερση του δεύτερου γυμνασίου της περιφέρειας Δαλιού στην Αγία Βαρβάρα, το οποίο ως εκ τούτου δε θα μπορέσει να λειτουργήσει το Σεπτέμβριο του 1992, όπως υποσχέθηκε ο Υπουργός Παιδείας κατά την επίσκεψή του στο Δάλι στις 14.1.1991, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Πότε θα συμπληρωθεί η εκπόνηση των αρχιτεκτονικών σχεδίων για το δεύτερο γυμνάσιο της περιφέρειας Δαλιού που θα ανεγερθεί στην Αγία Βαρβάρα;
2. Πότε προγραμματίζεται η έναρξη και αποπεράτωση της ανέγερσης του εν λόγω γυμνασίου; Θα τηρηθούν τα χρονικά πλαίσια που καθόρισε με την υπόσχεσή του ο Υπουργός Παιδείας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 717 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Ο δρόμος του οικισμού αυστοστέγασης Παλιομετόχου- Μενοίκου χρειάζεται ουσιαστική επιδιόρθωση ιδιαίτερα στο πρώτο τμήμα του, τόνισαν οι κάτοικοι του οικισμού Παλιομετόχου κατά την ψεσινή σε αυτό επίσκεψή μας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 718 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Να αξιοποιηθούν και να βελτιωθούν τα δυο εγκαταλειμμένα και σε αχρησία περιελθόντα παιδικά πάρκα του οικισμού αυτοστέγασης Παλιομετόχου ζητούν οι εκτοπισμένοι κάτοικοι του οικισμού.

Πώς αντιμετωπίζεται το σωστό αίτημά τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 719 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Τα πόκερ-βίντεο κάνουν θραύση ανάμεσα στους νέους μας. Σε ψεσινή μας στο επίσκεψή Παλιομέτοχο, παρουσία και του Προέδρου της Δημοκρατίας, γίνηκε δημόσια καταγγελία για αφαίμαξη μόνο από την κοινότητα ποσού £50,000 από τους νέους της σε ένα μόνο χρόνο.

Γιατί δεν εφαρμόζεται η σχετική νομοθεσία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 720 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Να ανεγερθεί δεύτερο δημοτικό σχολείο στο Παλιομέτοχο σε χώρο που γειτνιάζει με τον οικισμό αυτοστέγασης ζητούν πρόσφυγες κι αυτόχθονες κάτοικοι της κοινότητας για επίλυση του στεγαστικού προβλήματος του λειτουργούντος Α' Δημοτικού Σχολείου, καθώς και των προβλημάτων διακίνησης των προσφύγων μαθητών της κοινότητας.

Τα σχέδια, μας πληροφόρησαν σε χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα οι κάτοικοι, υπάρχουν από αρκετά χρόνια τώρα, καθώς κι ο κατάλληλος κρατικός (χαλίτικος) χώρος.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 721 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Οι κάτοικοι του οικισμού Παλιομετόχου ζητούν την ασφαλτόστρωση του δρόμου του οικισμού Παλιομετόχου - Αϊ-Γιάννη Μαλούντας.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 722 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Έντονη αγωνία διακατέχει τους κατοίκους Ποταμιάς, όπως μας αναφέρθηκε από Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους κατοίκους της, καθώς και από τις αντίστοιχες χωριτικές αρχές της, κατά την τελευταία (στις 16.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα, από τη συνεχιζόμενη ελαττωματική λειτουργία του βιολογικού σταθμού και τους αλλεπάλληλους ετεροχρονισμούς στις κατά καιρούς εξαγγελθείσες ημερομηνίες οριστικού τερματισμού λειτουργίας του.

Πότε επιτέλους οριστικά ο σταθμός θα μετακινηθεί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 723 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Την επίσπευση των ερευνών και των σχετικών διαδικασιών για αντίκλιση του αρδευτικού προβλήματος, καθώς και για την ανέγερση περιφερειακού υδατοφράκτη, ζήτησαν -μέσω του κοινοτάρχη τους Κώστα Ορφανίδη και άλλων παραγόντων- οι κάτοικοι Αϊ-Γιάννη Μαλούντας κατά την τελευταία (στις 16.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 724 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1991.

«Μερικά σπίτια στον οικισμό αυτοστέγασης Παλιομετόχου είναι εγκαταλειμμένα και χρειάζονται επιδιόρθωση προκειμένου να αποδοθούν σε πρόσφυγες που θα μπορούσαν να τα αξιοποιήσουν ή σε φτωχές οικογένειες αυτοχθόνων που ενδεχομένως θα τα ήθελαν.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 725 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αλέξη Γαλανό και το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Μόνιμο και δίκαιο το αίτημα των Κυπρίων αγροφυλάκων για τη με κάποια μορφή μονιμοποίησή τους, όπως ζητά από χρόνια το συνδικαλιστικό κίνημα για

τους έχοντες ευδόκιμη υπηρεσία.

Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 726 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Ευρύτερες διαστάσεις προσλαμβάνει το θέμα των καταγγελιών για προ-σφορά στην αγορά κατεψυγμένων ψαριών που παρουσιάζονται και πλασάρονται ως φρέσκα με τις γνωστές μεθόδους ξεπαγώματος (χτύπημα σε πλυντήρια για μια-μιάμιση ώρα του χταποδιού, πλύσιμο κι έκθεση στον αέρα για μερικές ώρες των σουπιών, καλαμαριών κ.ά., ξεκαθάρισμα γαλέου κτλ.), με αποτέλεσμα μερικοί από τους διευθύνοντες των ψαραγορών αυτών να αισχροκερδούν σε ποσοστώσεις απίστευτες (από 200% μέχρι 400%) σε βάρος του κοινού. Ανα-φέρεται συγκεκριμένα πως οι κατεψυγμένες σουπιές πωλούνται προς £1.25-£1.50 το κιλό, ενώ οι με τις μεθόδους αυτές αποψυγμένες και προσφερόμενες ως φρέσκες πωλούνται στο ανύποπτο κοινό προς £4.00-£5.00 το κιλό.

Εξάλλου ορισμένοι εισαγωγείς φρέσκων ψαριών από την Αίγυπτο ή από χώρες του Αραβικού Κόλπου παρουσιάζουν τα εισαγόμενα ψάρια ως κυπριακά, με αποτέλεσμα να τα διαθέτουν στην αγορά στις ίδιες τιμές με τα κυπριακά. Έτσι, ενώ π.χ. το αιγυπτιακό μπαρμπούνι πωλείται προς £5.00 το κιλό περίπου, τα παρουσιάζόμενα ως κυπριακά αιγυπτιακά αυτά μπαρμπούνια προσφέρονται στην τιμή των £10.00-£12.00 το κιλό.

Τέλος, η αγοραζόμενη από τις τράτες και τα καΐκια μαρίδα προς £1.00 το κιλό διαχωρίζεται σε τρία-τέσσερα είδη, προσφερόμενη στην τιμή της £1.50-£4.00 το κιλό.

Πώς αντιμετωπίζεται το καυτό και σοβαρό τούτο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 727 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Όπως είναι γνωστό, πολλοί συμπατριώτες μας από την Ομορφίτα, τον Τράχωνα, τη Νεάπολη, την Κωνσταντία, την Κέρμια, τη Λεύκα, τον Άγιο Σωζόμενο, την ενορία του Αγίου Λουκά Λευκωσίας κι άλλες περιοχές χάσανε στα 1957-59 με τις ταραχές που προκάλεσαν Τούρκοι εξτρεμιστές και με την τουρκανταρσία του 1963-64 την περιουσία και τα σπίτια τους, θεωρούμενοι όχι πρόσφυγες αλλά απλώς τουρκόπληκτοι, χωρίς να δικαιούνται των στεγαστικών κι άλλων επιδοτήσεων των προσφύγων.

Γιατί τα δύο μέτρα και δύο σταθμά;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 728 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Να επεκταθεί το δίκτυο ηλεκτροδότησης της κοινότητας Ασκά τόσο προς την κατεύθυνση Παλαιχωρίου όσο και προς την κατεύθυνση Φτερικουδιού, προκειμένου να ενισχυθεί η καταβαλλόμενη και διακαώς επιθυμούμενη οικιστική-δημογραφική προσπάθεια ανάπτυξης της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 729 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Βασικότατο αίτημα της απομακρυσμένης και δημογραφικά φθίνουσας κοινό-τητας Φτερικουδιού, που οι κάτοικοί της από 600 που ήταν στα 1980 σήμερα μόλις και μετά βίας ανέρχονται σε 171, είναι η κατασκευή παρακαμπτήριου

δρόμου προς τη Λευκωσία με παράκαμψη του Ασκά και του Παλαιχωριού, όπως τούτο εκτέθηκε από τον πρόεδρο της κοινότητας Κυριάκο Μουσούλη, καθώς και τους Περικλή Ευτυχίου, Σωτήρη Μιχαήλ, Γεώργιο Σοφούλη κι άλλους κατοίκους, κατά την τελευταία στις 23/3/91 επίσκεψή μας στην κοινότητα, μιας και θα εξυπηρετεί τη συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων της που εργάζονται στη Λευκωσία.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο και ζωτικότητα για τους κατοίκους τούτου αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 730 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Να αναβαθμιστεί το υγειονομικό κέντρο Παλαιχωριού και να λειτουργήσει ως νοσοκομείο σε επίπεδα ανάλογα με το νοσοκομείο Κυπερούντας ζήτησαν οι κάτοικοι Ασκά κατά την τελευταία (στις 23.3.91) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 731 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Να δοθεί βοήθεια για τον αγροτουρισμό προκειμένου να διορθωθούν τα δεκαπέντε περίπου κηρυχθέντα διατηρητέα υποστατικά στον Ασκά και να καταβληθεί προσπάθεια για επιδιόρθωση των 50—60 ακατοίκητων περίπου σπιτιών Ασκά -μέσα στο ευρύτερο σχέδιο ανάπτυξης του αγροτουρισμού- ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 732 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Να κατασκευαστεί φράγμα στην τοποθεσία 'Μαρίνες', τοποθεσία που υποδείχτηκε στους αρμόδιους λειτουργούς, ζητούν οι κάτοικοι Ασκά, όπως τούτο μας υποδείχτηκε στην τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα στις 23.3.91 από τον κοινοτάρχη κι άλλους κατοίκους, δεδομένου πως θα αρδεύει εκατοντάδες στρέμματα, πρακτική που καθεχρονικά αποδεικνύεται χρησιμότητα.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 733 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαρτίου 1991.

«Να επισπευσθούν οι διαδικασίες για διαπλάτυνση κι ευθυγράμμιση του δρόμου Ασκά - Παλαιχωριού, μήκους 1,5 - 2 χιλιομέτρων, ζήτησαν οι κάτοικοι Ασκά σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 23.3.91 με την παρουσία μας μέσω του κοινοτάρχη Κυριάκου Αργυρού και άλλων παραγόντων, ενώ ζήτησαν και την επίσπευση των διαδικασιών για τη διάνοιξη παρακαμπτήριου (του Παλαιχωριού) προς τη Λευκωσία, γεγονός που θα εξυπηρετήσει τα μέγιστα την κοινότητα -που σταδιακά φθίνει, αφού από 700 κατοίκους που είχε στα 1962 τώρα έχει μόνο 300-μιας κι η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων της εργάζεται στη Λευκωσία.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 734 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Τη δημιουργία συστήματος αποχετευτικού ζητά η κοινότητα Ασκά, μιας κι είναι πυκνοκατοικημένη και δοκιμάζεται συνεχώς από υπερχειλίσεις που ρέουν τόσο στο δημόσιο δρόμο όσο και σε γειτνιάζοντα υποστατικά, ενώ παράλληλα

ούτε και τρόπος απορρόφησης των βόθρων υπάρχει με βυτιοφόρα λόγω της πυκνής δόμησης, που καθιστά αδύνατη την προσπέλαση.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 735 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Να δημιουργηθεί σκυβαλότοπος για καθαριότητα της κοινότητας ζήτησαν οι κάτοικοι Ασκά κατά την τελευταία (στις 23.3.91) επίσκεψή μας, μιας και τα σκουπίδια της πετιούνται 'εική και ως έτυχε'.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 736 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Την οικονομική βοήθεια για επέκταση της κοινότητάς τους (δεδομένου πως υπάρχουν περιοχές προσφερόμενες για οικιστική ανάπτυξη) στην ανατολική και δυτική πλευρά της με παροχή δυνατότητας ύδρευσής της ζητούν οι κάτοικοι Φτερικουδιού.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 737 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Την κατασκευή φράγματος ή δεξαμενής (σε περιοχή που βρίσκεται στα δυτικά της κοινότητας κι υποδείχτηκε στους αρμοδίους) ζητούν οι κάτοικοι Φτερικουδιού, μιας και με την ενέργεια αυτή θα αρδεύονται γύρω στα 500 στρέμματα και θα ενισχυθεί αποφασιστικά η δημογραφική σταθερότητα της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 738 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Τη δημιουργία νέου κοιμητηρίου ζητούν οι κάτοικοι Φτερικουδιού, μιας και στο υπερπλήρες νεκροταφείο της υπάρχει το αδιαχώρητο και λειτουργεί η πρακτική της εκταφής προ της συμπλήρωσης των στοιχειωδών χρονικών πλαισίων.

Πώς και πότε αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 739 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Επειδή στο δρόμο Φτερικουδιού - Παλαιχωριού κι ιδιαίτερα στο τμήμα Φτερικουδιού - Ασκά λείπουν στηθαία αντιστήριξης για τα οχήματα που ελαύνουν από και προς το Φτερικουδι, ενώ χάνουν μεγάλοι γκρεμοί, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν τουλάχιστον στοχοθετεί τη σήμανση του δρόμου με φωτεινούς σηματοδότες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 740 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Περιφερειακό γυμνάσιο στην Κλήρου ή αλλού ζητούν οι κάτοικοι Ασκά και Φτερικουδιού, καθώς και περιοδεύουσα βιβλιοθήκη οι κάτοικοι του δεύτερου χωριού.

Πώς αντιμετωπίζονται τα πιο πάνω αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 741 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή ζ περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Οι παλιές παραδοσιακές βρύσες που υπάρχουν στο Παλαιχώρι, στον Ασκά και στο Φτερικούδι -η 'Παλιά Βρύση' του Ασκά έχει χρονολογία ανέγερσης το 1882, ενώ ακόμα πιο παλιά είναι η 'Βρύση στο Λαντίν', αφού χτίστηκε μετά την ανοικοδόμηση της κοινότητας, που συμπίπτει με τα πρώτα χρόνια της τουρκοκρατίας στην Κύπρο-επιβάλλεται να συντηρηθούν και να διατηρηθούν ως αξιόλογα μουσειακά εκθέματα, τονίζουν οι κάτοικοι και των τριών κοινοτήτων.

Πώς αντιμετωπίζεται το αξιόλογο αυτό θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 742 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Το δημοτικό σχολείο Ασκά, που χτίστηκε στα 1923 με δαπάνες κοινότητας, χρειάζεται ριζικές επιδιορθώσεις τόσο στους εσωτερικούς του τοίχους και στο πάτωμα όσο και στο προστατευτικό κιγκλιδώμα, ενώ παράλληλα χρειάζεται ανοικοδόμηση του τοίχου αντιστήριξης στην είσοδο, αναδιαμόρφωση της αυλής με τις αναγκαίες ισοπεδώσεις και δημιουργία προστατευτικού κιγκλιδώματος στη βορειοδυτική πλευρά, όπου υπάρχει επικίνδυνος γκρεμός βάθους εφτά περίπου μέτρων.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 743 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Να ενισχυθεί η πρωτοβουλία για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου - προσπάθεια που άρχισε στα 1981 και με κρατική βοήθεια που ανήλθε στις 11,000 μόνο- ζητά η κοινότητα Ασκά, προκειμένου να στηριχτεί η προσπάθεια επιβίωσής της.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 744 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1991.

«Να χαρίζεται ο εισαγωγικός δασμός για το πρώτο αυτοκίνητο σ' όσους έχασαν στα κατεχόμενα το αυτοκίνητό τους ζητούν (και σωστά) οι εκτοπισμένοι συμπατριώτες μας.

Πώς αντιμετωπίζεται το πολύχρονο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 745 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Μαρτίου 1991.

«Δεδομένου πως οι εκλογές κοινοταρχών σε όλες τις κοινότητες ετεροχρονίστηκαν -και σωστά- για το 1996, για να συμπέσουν με τις δημοτικές, δε θα 'πρεπε η ίδια τακτική να ακολουθηθεί και στην περίπτωση των κοινοταρχών των δημαρχούμενων κοινοτήτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 746 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 10 Απριλίου 1991.

«Υπάρχει πρόνοια στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης σύμφωνα με την οποία οι αρχές των βρετανικών βάσεων οφείλουν να εφαρμόζουν τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Βάσει της κυπριακής νομοθεσίας απαγορεύεται το κτίσιμο οικοδομών κοντά στη θάλασσα χωρίς άδεια. Οι ακτές μας είναι ελεύθερες για τους πολίτες. Οι αρχές των βρετανικών βάσεων όμως έχουν περιφράξει τις

βάσεις για λόγους ασφάλειας. Τελευταίως, στη βάση Δεκέλειας περιέφραξαν με τείχος παραθαλάσσια περιοχή που φτάνει μέχρι τη θάλασσα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα κατά πόσο έχουν γίνει διαβήματα προς τις αρχές των βρετανικών βάσεων για την πιο πάνω ενέργειά τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΕ' 747 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα στις 15 Απριλίου 1991.

«Έχει διαπιστωθεί ότι με τη διακοπή της παροχής του νερού για σκοπούς εξοικονόμησής του λόγω της ανομβρίας οι σωλήνες υδατοπρομήθειας από το υδραγωγείο μέχρι τις κατοικίες των καταναλωτών γεμίζουν με αέρα ο οποίος, όταν ανοίξουν οι βρύσες για την επανέναρξη της παροχής του νερού, φεύγει με ορμή προς την κατεύθυνση του μετρητή κάθε καταναλωτή με αποτέλεσμα να εργάζεται ο μετρητής και να καταγράφει μονάδες. Έτσι στην πραγματικότητα κάθε καταναλωτής με την επανέναρξη της παροχής του νερού που διακόπτεται για λόγους οικονομίας πληρώνει στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας, πέρα από το νερό που καταναλώνει, και τον αέρα ο οποίος θέτει σε κίνηση το μετρητή που τον καταγράφει ως νερό.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή:

Λαμβάνονται μέτρα ώστε οι καταναλωτές να μην επιβαρύνονται άδικα πληρώνοντας και τον αέρα που περνά από τους μετρητές τους;

Συγκεκριμένα δε θα ήταν ορθό με βάση την απόσταση που χωρίζει το δοσμένο σπίτι από το υδραγωγείο να αφαιρούνται από τη χρέωση οι μονάδες που καταγράφονται με την κίνηση του αέρα;»

Απάντηση ημερομηνίας 1η Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 581, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την καθυστέρηση στην εξέταση δυο από τις εννιά αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την παραχώρηση κρατικής γης στο χωριό Λύμπια σας πληροφορώ ότι η πρώτη αίτηση αφορά την περίπτωση της εταιρείας 'ΒΟΥΒΑΛΟΣ' για την παραχώρηση κρατικής γης για τη δημιουργία φάρμακας αγελάδων. Η Υπουργική Επιτροπή ενέκρινε την εκμίσθωση προς την εταιρεία της αιτούμενης κρατικής γης αλλ' αυτή δεν την αποδέχθηκε. Η δεύτερη αίτηση αφορά την περίπτωση του κ. Κώστα Σάουρου για την παραχώρηση κρατικής γης η οποία εγκρίθηκε από την Υπουργική Επιτροπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 615, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα μελετήσει αίτημα της κοινότητας Αγίου Παύλου Λεμεσού για δημιουργία κοινοτικού γηπέδου, όταν οι ενδιαφερόμενοι εξεύρουν τον απαραίτητο χώρο και υποβάλουν τα σχετικά έγγραφα στον Οργανισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 724, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κυριάκου Χρίστου.

«Σχετικά με το δρόμο Μοναγριού-Αγίου Γεωργίου-Συλικού-Κουκάς μέχρι τον κύριο δρόμο Σαϊττά-Πέρα Πεδιού σας πληροφορώ ότι ο δρόμος αυτός βελτιώ-

θηκε/διαπλατύνθηκε παλαιότερα και δεν χρειάζεται προς τον παρόν οποιοσδήποτε πρόσθετες βελτιώσεις.

Η γέφυρα για την οποία ζητείται διαπλάτυση βρίσκεται σε τμήμα του πιο πάνω δρόμου, μεταξύ Μοναγριού και Αγίου Γεωργίου (Συλλίκου). Η Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοιμάζουν μελέτη για την κατασκευή νέας γέφυρας και για ευθυγράμμιση του δρόμου στο τμήμα αυτό έναντι υπολογιζόμενης δαπάνης £60,000 περίπου. Θα καταβληθούν προσπάθειες για εκτέλεση του έργου φέτος ή το 1992 το αργότερο.

Ο ηλεκτροφωτισμός του τμήματος του δρόμου από τον Άγιο Γεώργιο προς Συλλίκου άρχισε και συνεχίζεται σταδιακά με κυβερνητικές πιστώσεις. Μέχρι τώρα δαπανήθηκε για το σκοπό αυτό ποσό £15,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 760, ημερομηνίας 22 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ως ιδιοκτήτης του παλιού σταδίου Λάρνακας ανέθεσε στους τεχνικούς του συμβούλους να μελετήσουν και υποβάλουν εισηγήσεις για αξιοποίησή του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού θα μελετήσει την έκθεση και θα αποφασίσει ανάλογα.

Στο μεταξύ οι κερκίδες και τα υποστατικά που ευρίσκονται κάτω από αυτές έχουν ισοπεδωθεί και απομακρυνθεί από το στάδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 815, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι για τη διαπλάτυση του δρόμου Κοκκινότριμιθιάς-Μάμμαρι εγκρίθηκε το 1990 με Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό ποσό £51,000.

Παρά το γεγονός ότι κατακυρώθηκε έγκαιρα σχετική προσφορά για την εκτέλεση του έργου, εντούτοις λόγω της γνωστής σοβαρής έλλειψης ασφάλτου που παρατηρήθηκε το τελευταίο τρίμηνο του 1990 το έργο δεν έγινε δυνατό να υλοποιηθεί. Τούτο αναμένεται να εκτελεσθεί εντός του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 820, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα μελετήσει αίτημα για δημιουργία γηπέδου στην κοινότητα των Αγίων Τριμιθιάς, εφόσον υποβληθεί τέτοιο αίτημα από την κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 832, ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων στην κοινότητα Δένειας σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου έχουν ικανοποιηθεί όλες οι αιτήσεις στη Δένεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 843, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το θέμα της δημιουργίας Κοινοτικού γηπέδου στη Μονή θα μελετηθεί από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού μόλις οι ενδιαφερόμενοι αποταθούν στον Οργανισμό υποδεικνύοντας συγκεκριμένο κατάλληλο χώρο.

Ο αρχικός χώρος που προτάθηκε ανήκει στην εκκλησία και χρειάζεται έγγραφη δήλωση ότι παραχωρείται για τουλάχιστο 30 χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 857, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη χρήση αριθμού γραμματοκιβωτίων που φέρουν τα αποικιοκρατικά σύμβολα GR σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο αριθμός των γραμματοκιβωτίων ανέρχεται σε 820 και είναι εγκατεστημένα στις πόλεις (360) και την ύπαιθρο (460) για την ταχυδρόμηση αλληλογραφίας από το κοινό.

Από τα 360 αστικά γραμματοκιβώτια τα 18, που είναι όλα εγκατεστημένα στη Λευκωσία, φέρουν τα αποικιοκρατικά σύμβολα G.R (George Rex) ή το έμβλημα της Βασίλισσας Ελισάβετ της Αγγλίας.

Έχουμε τη γνώμη πως τα 18 γραμματοκιβώτια που φέρουν αποικιοκρατικά σύμβολα θα πρέπει να διατηρηθούν ως έχουν, γιατί αποτελούν μέρος της ιστορίας των Κυπριακών Ταχυδρομείων. Πολλά εξάλλου αποικιοκρατικά σύμβολα ευρισκονται παντού, όπως για παράδειγμα τα λιοντάρια του Προεδρικού Μεγάρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 25, ημερομηνίας 31 Ιουλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την τοποθέτηση Μαίας στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πύργου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι τοκετοί που έγιναν στην περιοχή του Πύργου κατά το 1990 ήταν περίπου 15 από τους οποίους 9 έγιναν στο Νοσοκομείο Πάφου και 6 στον ιδιωτικό τομέα. Με τα δεδομένα αυτά δεν δικαιολογείται αντικατάσταση της Μαίας που αφυπνίστηκε από το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πύργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 33, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το αίτημα της κοινότητας Κλήρου για τοποθέτηση δεύτερου ιατρού στο αγροτικό υγειονομικό κέντρο θα ικανοποιηθεί μετά την αναμενόμενη πλήρωση 18 θέσεων γενικής ιατρικής από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 48, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το αίτημα της Χωριτικής Αρχής Καλού Χωριού Κλήρου για κατασκευή πεζόδρομου και αγωγού για αντιμετώπιση του προβλήματος πλημμυρών στον κύριο δρόμο Καλού Χωριού Κλήρου, παραθέτω τα πιο κάτω.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων αντιμετωπίζει με θετικό τρόπο το αίτημα για επέκταση του αγωγού σε συνδυασμό με τη συμπλήρωση του πεζόδρομου κατά μήκος του κύριου δρόμου που περνά διαμέσου του χωριού. Συναφώς αναφέρεται ότι ζητήθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων όπως ετοιμάσει σχετική εκτίμηση της δαπάνης. Ακολούθως θα καταβληθεί προσπάθεια για εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων για εκτέλεση του έργου, μέσω της νενομισμένης διαδικασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 49, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Υπουργός Παιδείας είχε επισκεφθεί το Δημοτικό Σχολείο Καλού Χωριού Κλήρου αμέσως μετά τις ζημιές που προκλήθηκαν σ' αυτό από το χαλάζι και έδωσε οδηγίες για άμεση επιδιόρθωση του κτιρίου.

Έναντι της δαπάνης που απαιτήθηκε (£800 περίπου), παραχωρήθηκε με οδηγίες του κ. Υπουργού κρατική βοήθεια από £500.

Το υπόλοιπο ποσό των £300 καλύφθηκε από το σχολικό λογαριασμό του χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 82, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τα παράπονα των κατοίκων Γεράσας ότι με την κατασκευή του δρόμου Λεμεσού-Αγρού καταστράφηκαν όλες οι προσβάσεις προς τα κτήματά τους, παραθέτω τα ακόλουθα:

1. Κατά τη μελέτη και ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων για βελτίωση δρόμων, ο μελετητής λαμβάνει πάντοτε υπόψη την επανασύνδεση υφιστάμενων παρόδων, αγροτικών δρόμων και γενικά υφιστάμενων προσβάσεων προς κατοικίες ή κτήματα.
2. Είναι πάγια τακτική του Τμήματος Δημοσίων Έργων να κατασκευάζονται νέες προσβάσεις μετά την εκτέλεση των έργων, είτε αυτές έχουν αποκοπεί είτε χρειάζεται να δημιουργηθούν για να μπορούν οι αγρότες να μεταβαίνουν στα κτήματά τους. Ειδικότερα προτού ακόμα περατωθούν οι εργασίες, καλούνται οι κάτοικοι των χωριών να δηλώσουν στους επί τόπου υπεύθυνους του Τμήματος αν χρειάζονται οποιαδήποτε συμπληρωματικές εργασίες όπως προσβάσεις, καθαρισμοί, οχετούς κλπ. για να εκτελεστούν προτού αποχωρήσει ο εργολάβος.
3. Στο δρόμο Λεμεσού-Αγρού κατασκευάστηκαν όσες προσβάσεις είχαν ζητηθεί και οι αγροτικοί δρόμοι έχουν επανασυνδεθεί με τον κύριο

δρόμο και ως εκ τούτου δεν προγραμματίζεται επί του παρόντος η κατασκευή νέων προσβάσεων.

Δόθηκαν όμως οδηγίες στο Τμήμα Δημοσίων Έργων όπως κάμει νέα έρευνα, σε συνεννόηση με τις Τοπικές Αρχές αν τυχόν διαπιστωθεί η ύπαρξη μεμονωμένων περιπτώσεων που ζητείται να δημιουργηθούν νέες προσβάσεις, αυτές θα μελετηθούν και όπου η μορφολογία του εδάφους το επιτρέπει, το πρόβλημα θα επιλυθεί κατάλληλα.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 97, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα επάνδρωσης του αερολιμένα Λάρνακας, παραθέτω κατωτέρω απαντήσεις στα ερωτήματα που έχουν τεθεί:

1. Ο αερολιμένας Λάρνακας επανδρώνεται με υπαλληλικό και εργατικό δυναμικό το οποίο απασχολείται πάνω σε 24ωρη βάση, με το σύστημα βάρδιας. Ο μεγαλύτερος όγκος της εργασίας διεξάγεται από την εργατική δύναμη (φορτοεκφόρτωση, καθάρισμα και εφοδιασμός αεροσκαφών, χειρισμός μηχανικού εξοπλισμού, ταξινόμηση αποσκευών και φορτίων κτλ.). Το υπαλληλικό προσωπικό ασχολείται κυρίως με την οργάνωση, το συντονισμό και την επίβλεψη της εργασίας, και με τη διακίνηση αεροσκαφών στο χώρο στάθμευσης.

2. Δεν αληθεύει ότι ο αριθμός του προσωπικού του αερολιμένα παραμένει από εικοσιπενταετίας αναλλοίωτος. Συγκριτικά η κατάσταση σε ό,τι αφορά την επάνδρωση έχει ως εξής:

(α) Εργάτες. Το 1974 απασχολούνταν 153 τακτικοί και 45 εποχιακοί εργάτες (σύνολο 198). Το 1990 οι αντίστοιχοι αριθμοί ήταν 412 και 112 (σύνολο 524).

(β) Υπάλληλοι. Τό 1974 υπηρετούσαν 36 υπάλληλοι και 40 το 1990. Σημειώνεται ωστόσο ότι οι 16 από τους 36 υπαλλήλους που υπηρετούσαν το 1974 εκτελούσαν χρέη στατικών φρουρών σε διόδους προσωπικού και οχημάτων, ενώ οι υπόλοιποι 20 εκτελούσαν άλλα αερολιμενικά καθήκοντα. Τώρα ο αριθμός των φρουρών έχει μειωθεί σε 5. Κατά συνέπεια ο αριθμός των υπαλλήλων που εκτελούν ουσιαστικά αερολιμενικά καθήκοντα έχει αυξηθεί από 20 σε 35.

3. Η επάνδρωση του αερολιμένα Λάρνακας αποτελεί αντικείμενο προσηκτικής μελέτης και παρακολούθησης και τυγχάνει χειρισμού μέσα στο πλαίσιο των προϋπολογισμών του κράτους, καθορίζεται δε σύμφωνα με τις αερολιμενικές ανάγκες και τη δημοσιονομική πολιτική για συγκράτηση των δημόσιων δαπανών.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 99, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το χώρο στάθμευσης αεροσκαφών στο αεροδρόμιο Λάρνακας, παραθέτω κατωτέρω απαντήσεις στα ερωτήματα που έχουν τεθεί:

1. Ο χώρος στάθμευσης του αερολιμένα Λάρνακας επεκτείνεται σταδιακά για την ικανοποίηση της συνεχώς αυξανόμενης αεροπορικής κίνησης.

Αυτή τη στιγμή το εμβαδόν του εν λόγω χώρου ανέρχεται σε 150,000 τ.μ. και επαρκεί για τη στάθμευση αεροσκαφών, ο αριθμός των οποίων ποικίλλει ανάλογα με την εφαρμοζόμενη μέθοδο ως ακολούθως:

(α) Μέθοδος αυτόματης στάθμευσης: 14 αεροσκάφη.

(β) Με τη βοήθεια ρυμουλκού: 23 αεροσκάφη.

(γ) Μικτό σύστημα (α) και (β): 20 αεροσκάφη.

Στον αερολιμένα Λάρνακας εφαρμόζονται τα συστήματα (α) και (γ), ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες.

2. Ο χώρος στάθμευσης θεωρείται ασφαλής για την ικανοποίηση των συνήθων αναγκών και ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας.
3. Σημειώνεται συναφώς ότι το κατασκευαστικό κόστος του χώρου στάθμευσης ανέρχεται σε £25 ανά τ.μ. (εκτός από την αξία της γης), η δε συντήρησή του είναι ιδιαίτερα δαπανηρή λόγω ψηλού βαθμού φθοράς. Παρά το γεγονός αυτό η διάθεση πιστώσεων για το σκοπό αυτό είναι πολύ ικανοποιητική.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 100, ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αίθουσα αναμονής αναχωρούντων επιβατών στον αερολιμένα Λάρνακας, παραθέτω κατωτέρω απάντηση στο ερώτημα που έχει τεθεί:

1. Υπό κανονικές συνθήκες η αίθουσα αναμονής αναχωρούντων επιβατών επαρκεί για την ταυτόχρονη εξυπηρέτηση 1,000 περίπου επιβατών. Σε ορισμένες ώρες αιχμής ο αριθμός των αναχωρούντων δυνατό να ανέλθει μέχρι και 2,000. Αυτό συμβαίνει τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο. Για τη θεραπεία αυτής της αδυναμίας βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα επέκτασης και βελτίωσης του αερολιμένα έναντι δαπάνης £10 εκατομμυρίων περίπου, η εφαρμογή του οποίου θα αναβαθμίσει ποιοτικά ολόκληρο το κτιριακό συγκρότημα και θα ανεβάσει τη χωρητικότητα της αίθουσας αναχωρούντων επιβατών σε 2,500 τουλάχιστον.
2. Πέραν τούτων η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας έχει αναθέσει σε γαλλικό οίκο την ετοιμασία τεχνοοικονομικής μελέτης και χωροταξικού σχεδίου με στόχο την ανάπτυξη των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ανάγκες μέχρι το έτος 2010 με προοπτική περαιτέρω ανάπτυξης ανάλογα με τις συνθήκες που θα διαμορφωθούν ακολούθως.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 114, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Λάκη Θεοδούλου.

«Σχετικά με τις ζημιές που υπέστησαν κατοικίες και διάφορα επαγγελματικά υποστατικά από ανεμοστρόβιλο που έπληξε την κοινότητα Χλώρακας το Νοέμβριο του 1989, σας πληροφορώ ότι, μετά από καταγραφή και εκτίμηση των διάφορων ζημιών από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου καθώς και την ετοιμασία

κοινωνικοοικονομικών εκθέσεων για τους ιδιοκτήτες των υποστατικών αυτών από το Γραφείο Ενημέρισης, διαπιστώθηκε ότι οι ζημιές ήταν μικρές και αυτοί που τις υπέστησαν είναι σε θέση να τις καλύψουν από ίδιους πόρους.

Οι μόνες ζημιές που καλύφθηκαν άμεσα από την κυβέρνηση ήταν αυτές που υπέστησαν οι γεωργοκτηνοτρόφοι της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 167, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη διεύρυνση και βελτίωση της λεωφόρου Λεμεσού στα Λατσιά σαν πολεοδομικού έργου, σας πληροφορώ ότι για το δρόμο αυτό στο παρόν στάδιο προωθείται η ετοιμασία σχεδίου ρυμοτομίας το οποίο άμα συμπληρωθεί θα σταλεί στο Δήμο Λατσιών για απόψεις και δημοσίευση. Στη συνέχεια θα ετοιμαστεί ρυθμιστικό σχέδιο και θα καταβληθεί προσπάθεια για εκτέλεση του έργου ως πολεοδομικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΕ' 176, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Η ευθύνη της αποθήκευσης σιτηρών στα χωριά ανήκει στη Συνεργατική Ένωση Διακίνησης Σιτηρών (ΣΕΔΙΣ) Λτδ και τις Συνεργατικές των χωριών που είναι μέλη της. Η ΣΕΔΙΣ έχει αναλάβει έναντι αμοιβής τη συγκέντρωση και πληρωμή της αξίας των εντόπιων σιτηρών από τους παραγωγούς.

2. Σημαντικός αριθμός συνεργατικών έχουν κατασκευάσει εξέδρες από μπετόν στις οποίες τοποθετούν τα σιτηρά σε χύμα αμέσως μετά το θερισμό μέχρι να τα παραλάβει η Επιτροπή Σιτηρών. Η παραλαβή γίνεται σταδιακά από το Μάιο μέχρι το Σεπτέμβριο.

3. Η Επιτροπή Σιτηρών στην προσπάθειά της να βοηθήσει τις Συνεργατικές ν' αποκτήσουν αποθηκευτικούς χώρους έχει αποφασίσει να τις επιχορηγήσει με συνολικό ποσό £100,000 νοουμένου ότι θα κατασκευάσουν στεγασμένους αποθηκευτικούς χώρους. Ήδη εξετάζονται αιτήσεις ενδιαφερόμενων συνεργατικών. Η Επιτροπή δεν επιχορηγεί την κατασκευή υπαίθριων αποθηκευτικών χώρων όπως ζητά η κοινότητα Κοτσιάτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 183, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα των επιδιορθώσεων των Τουρκοκυπριακών κατοικιών στον Κοτσιάτη, σας πληροφορώ ως ακολούθως:-

Όπως αναφέρεται και στην ταυτάριθμη επιστολή μου ημερομηνίας 1.8.1990 με την οποία απάντησα στην ερώτηση ΕΔ' 679 ημερομηνίας 12.4.90 σχετικά με το ίδιο θέμα, οι Τουρκοκυπριακές κατοικίες στο χωριό Κοτσιάτης έχουν επιδιορθωθεί επανειλημμένα και γενικά η κατάσταση τους σήμερα, κρίνεται αρκετά καλή. Από το τέλος του περασμένου χρόνου συνεργείο επιδιορθώσεων βρίσκεται στο χωριό για εκτέλεση νέου κύκλου γενικών επιδιορθώσεων/βελτιώσεων σ' όλες τις κατοικημένες Τουρκοκυπριακές κατοικίες.

Στον Κοτσιάτη υπάρχει αριθμός ακατάλληλων υποστατικών που χρησιμοποιούνται ως αποθήκες από κατοίκους του χωριού και που κατεδαφίζονται όταν κενωθούν, για εξωραϊσμό του χωριού. Κατά τη διάρκεια του 1990 κατεδαφίστηκαν 13 τέτοια υποστατικά ενώ έχει προγραμματιστεί να κατεδαφιστούν άλλα έξι μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 203, ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του και σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες (Αστυνομία, Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού), προβαίνει σ' όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την τιμωρία των οδηγών ταξί του αεροδρομίου Λάρνακας που αισχροκερδούν σε βάρος των ξένων επισκεπτών και την αποφυγή κατά το δυνατό τέτοιων περιστατικών.

Συγκεκριμένα οι σχετικές καταγγελίες διερευνώνται με τη δέουσα σπουδή και λαμβάνονται τα ανάλογα μέτρα, όπως είναι η επίπληξη των παραβατών, η αναστολή της άδειας οδικής χρήσης του οχήματος με το οποίο διεπράχθη η παράβαση και ακόμη η προσαγωγή των δραστών ενώπιον της δικαιοσύνης, όπου τούτο είναι δυνατό. Επίσης μέτρα λαμβάνει και το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, το οποίο επιβάλλει στους παραβάτες στέρηση του δικαιώματος εργασίας στους χώρους του αερολιμένα.

Πέραν από τα πιο πάνω, στις περιπτώσεις εισπραξης αδικαιολόγητα αυξημένου μισθώματος, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, μεριμνά για την επιστροφή του επιπλέον ποσού στο δικαιούχο.

Επίσης, για πιο πλήρη ενημέρωση των επισκεπτών, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, σε συνεργασία και πάλιν με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, προωθεί την έκδοση ενημερωτικού εγχειριδίου, το οποίο θα περιέχει, μεταξύ άλλων, λεπτομέρειες για τα υφιστάμενα κόμιστρα των ταξί, σε σχέση με τις αποστάσεις μεταξύ των αεροδρομίων και των κυριότερων πόλεων/περιοχών, που θα διατίθεται δωρεάν και θα βοηθά τους ξένους στη λήψη των αναγκαίων μέτρων αυτοπροστασίας τους.

Σημειώνεται, τέλος, ότι ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων έχει δώσει αυστηρές οδηγίες στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών για συστηματικό έλεγχο των αστικών ταξί τόσο για διακρίβωση της σωστής χρήσης των ταξιμέτρων όσο και για την αποφυγή κάθε μορφής παρανομίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 208, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Δημοκρατίας παρακολουθούν συνεχώς τους τούρκικους βανδαλισμούς και προβαίνουν έγκαιρα σε καταγγελίες προς όλους τους αρμόδιους Διεθνείς Οργανισμούς.

Επίσης Επιτροπή η οποία συντονίζεται από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Εξωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας, της Αστυνομίας και του Τμήματος Αρχαιο-

τήτων, παρακολουθεί συστηματικά διακινήσεις κυπριακών αρχαιοτήτων από λαθρεμπόρους έργων τέχνης και ανάλογα με την περίπτωση προωθεί τις αναγκαίες ενέργειες και λαμβάνει αποφάσεις.

Πρόσφατα, η Κυπριακή Κυβέρνηση, κατόπιν ενεργειών του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μάτση, υπεστήριξε πρόταση της Υπεπιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης, αρμόδιας για θέματα Πολιτισμού και Παιδείας, για τη δημιουργία ενός Ιδρύματος, το οποίο θα βασίζεται στις αρχές του Οργανισμού αυτού και θα έχει ως μοναδικό σκοπό την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου και την προώθηση μέτρων που θα αποβλέπουν στην υλοποίηση του στόχου αυτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 225, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο χώρος και οι εγκαταστάσεις του παλαιού σκοπευτηρίου θα αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο από τον Κ.Ο.Α.

Η δημιουργία σχολικών αθλητικών χώρων για τις ανάγκες της Κοινότητας Γερίου, προωθείται στα πλαίσια του σχετικού προγραμματισμού του Υπουργείου Παιδείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 230, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Δευτεράς στεγάζεται σε δύο ενοικιαζόμενα μικρά υποστατικά τα οποία έχουν διαρρυθμιστεί σε ιατρείο. Τούτο επισκέπτεται κάθε Τρίτη και Παρασκευή Ιατρός και Φαρμακοποιός που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους κατοίκους της Κοινότητας.

2. Το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Δευτεράς χρειάζεται αναβάθμιση και επάνδρωση πάνω σε τακτική βάση με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, το οποίο να στεγάζεται σε νέο κατάλληλο υποστατικό, πράγμα που αποτελεί ευθύνη της Κοινότητας.

3. Το Υπουργείο Υγείας μελετά Γενικό Σχέδιο Υγείας για όλο τον πληθυσμό το οποίο θα καλύψει και την πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη και πιστεύω ότι μέσα στα πλαίσια αυτά θα επιλυθούν και τα προβλήματα κοινοτήτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 242, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κατασκευή Κοινοτικού γηπέδου στο Τσέρι και η βελτίωση του γηπέδου του Δημοτικού Σχολείου της Κοινότητας θα μελετηθούν από τον Κ.Ο.Α. και το Υπουργείο Παιδείας στα πλαίσια του σχετικού προγραμματισμού τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 260, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η μεταφορά των μαθητών Νικόκλειας στο Δημοτικό Σχολείο Γεροσκήπου γίνεται με το μόνο αδειούχο λεωφορείο του χωριού που είναι διαθέσιμο. Αν υπήρχε μικρό λεωφορείο, ασφαλώς θα προτιμάτο.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 264, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Θα ήταν δυνατή η διευθέτηση επίσκεψης του Ιατρού του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Αγλαντζιάς στον Οικισμό Αυτοστέγασης Τσερίου μια φορά την εβδομάδα, αφού εξευρεθεί κατάλληλο οίκημα στον Οικισμό, για να στεγάσει την ιατρική μονάδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Α. Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 265, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

(α) Η κυβέρνηση δίνει μεγάλη σημασία στην προώθηση του Σχεδίου ίδρυσης και στήριξης Περιφερειακών Εταιρειών Λεωφορείων. Έχει μετακαλέσει ειδικά για το σκοπό αυτό εμπειρογνώμονα από το εξωτερικό που σε συνεργασία με τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες και τις Αυτοκινητιστικές Οργανώσεις προσπαθούν να υλοποιήσουν τους στόχους του Σχεδίου.

Οι Εταιρείες Λεωφορείων που έχουν χαρακτηριστεί ως Περιφερειακές Εταιρείες με βάση τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας είναι οι Αστικές Εταιρείες Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου και οι Αγροτικές Εταιρείες της Πόλης Χρυσοχούς, της Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου, του Δαλιού, της Σιας-Αλάμπρας και της Κακοπετριάς.

(β) Επιδεικνύεται αρκετό ενδιαφέρον από τους λεωφορειούχους για ίδρυση τέτοιων εταιρειών και αυτό φανερώνει ότι έχουν κατανοήσει την ωφελιμότητα του θεσμού.

Αναφέρεται σχετικά πως έχει γίνει αρκετή προεργασία και βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο η μελέτη για ίδρυση τέτοιων εταιρειών σε πολλές περιοχές. Αναφέρονται ενδεικτικά οι περιοχές της Λάρνακας, του Πελενδρίου, Άλωνας, Κλήρου, Αστρομερίτη και Παραλιμνίου-Αγίας Νάπας.

(γ) Ταυτόχρονα με την εξαγγελία του Σχεδίου ίδρυσης Περιφερειακών Εταιρειών εγκρίθηκε από το 1984 η παραχώρηση οικονομικών και φορολογικών κινήτρων. Ωστόσο από την εμπειρία που αποκτήθηκε διαφάνηκε πως τα κίνητρα αυτά δεν ήταν επαρκή και γι' αυτό κρίθηκε σκόπιμη η αναθεώρηση των υφιστάμενων κινήτρων και η υιοθέτηση νέων με σκοπό την ενθάρρυνση της δημιουργίας τέτοιων εταιρειών και την οικονομική ενίσχυσή τους, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις οικονομικής αυτονομίας των Εταιρειών που ιδρύθηκαν στο μεταξύ. Επίσης αποφασίστηκε να ληφθούν ορισμένα κυκλοφοριακά και άλλα μέτρα που στοχεύουν στην ενθάρρυνση για περαιτέρω χρήση των λεωφορείων αντί των ιδιωτικών αυτοκινήτων.

Τα νέα κίνητρα που εγκρίθηκαν πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο είναι σε γενικές γραμμές:

(i) Η παραχώρηση του πετρελαίου σε τιμές σταθερές χωρίς να επηρεάζονται από τις εκάστοτε αυξήσεις στην τιμή των καυσίμων,

- (ii) η παραχώρηση δανείων με 100% κυβερνητική εγγύηση για την αγορά καινούργιων λεωφορείων,
- (iii) απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος των αποθεματικών των Εταιρειών τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για ανανέωση του στόλου,
- (iv) παραχώρηση πλήρους ατέλειας στην εγγραφή, έκδοση αδειών κυκλοφορίας και αδειών οδικής χρήσεως των λεωφορείων που ανήκουν σε περιφερειακές εταιρείες, και
- (v) η συνέχιση της τεχνικής βοήθειας προς τις εταιρείες που ιδρύθηκαν ή θα ιδρυθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Α. Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 271, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

- «(i) Νυκτερινή οδήγηση στο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού και προβλήματα που δημιουργούνται από τα φώτα οχημάτων που κινούνται με αντίθετη κατεύθυνση.

Το Τμήμα Δημόσιων Έργων μελετά την τοποθέτηση στηθαίου ασφαλείας καθόλο το μήκος του δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού σε συνδυασμό με τοποθέτηση προστατευτικού διαφράγματος για την επίλυση του προβλήματος των εκτυφλωτικών φώτων. Η μελέτη θα ετοιμαστεί εντός του 1991 και θα προωθηθεί για εκτέλεση εντός του 1992 ανάλογα με τις πιστώσεις που θα παραχωρηθούν στον Προϋπολογισμό του 1992.

Όσον αφορά τη φύτευση κυρίως θάμνων ή άλλων φυτών στην κεντρική νησίδα, για τεχνικούς λόγους (και για λόγους οδικής ασφάλειας), δεν είναι δυνατό να γίνει φύτευση στην κεντρική νησίδα. Η φύτευση της νησίδας σύμφωνα με απόψεις εμπειρογνομόνων θα εμπόδιζε την αποστράγγιση των ομβρίων νερών με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα ολισθηρότητας στο κατάστρωμα του δρόμου αποδυναμώνοντας ταυτόχρονα και το οδόστρωμα.

- (ii) Άγρια βλάστηση στον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου

Στον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου, καθώς και σε άλλες κύριες οδικές αρτηρίες, κάθε χρόνο στα πλαίσια της συνήθους συντήρησης των δρόμων γίνεται από το Τμήμα Δημόσιων Έργων συστηματική καταπολέμηση της άγριας βλάστησης.

Παράλληλα το Τμήμα Δημόσιων Έργων, σε συνεργασία με το Τμήμα Δασών, προχωρεί και με τη δενδροφύτευση καλλωπιστικών και άλλων κατάλληλων φυτών και θάμνων κατά μήκος όλων των κύριων οδικών αρτηριών και μεγάλων αυτοκινητόδρομων. Η δενδροφύτευση γίνεται από ειδικούς του Τμήματος Δασών, βάσει μελετών Τοπιογράφησης που εκπονούνται από το Τμήμα Δημόσιων Έργων, ανάλογα με τις πιστώσεις που παρέχονται κάθε χρόνο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 286, ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της επάνδρωσης του Τμήματος Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών σας παραθέτω κατωτέρω την απάντηση της Εταιρείας στα ερωτήματα που έχουν τεθεί:

1. Είναι γεγονός ότι με τη λήξη της καλοκαιρινής περιόδου στις 31 Οκτωβρίου 1990, τερματίστηκαν οι υπηρεσίες 90 περίπου εποχιακών υπαλλήλων από το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών και ότι υπηρεσιακές ανάγκες κατέστησαν επιβεβλημένη στη συνέχεια την επαναπρόσληψη ενός μικρού αριθμού από τους υπαλλήλους αυτούς για αντιμετώπιση προσωρινών αναγκών. Η πρόσληψη εποχιακού προσωπικού σε περιόδους αιχμής είναι σύνηθες φαινόμενο στον τομέα των αερομεταφορών.
2. Τα βασικά κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την επαναπρόσληψη προσωπικού ήταν η αρχαιότητα, τα προσόντα, η επίδοση και απόδοση των υπαλλήλων, κριτήρια τα οποία ικανοποιούν τη γενική αρχή και πρακτική της επαναπρόσληψης προσωπικού.
3. Η διάρκεια της απασχόλησης εποχιακού προσωπικού εξαρτάται από τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες και υπηρεσιακές ανάγκες. Κατά γενικό κανόνα τέτοιο προσωπικό απασχολείται σε περιόδους αιχμής, ιδιαίτερα τις καλοκαιρινές περιόδους και συνεπώς η απασχόλησή του δεν είναι συνεχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Α. Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 298, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της εγκατάστασης φώτων τροχαίας στη διασταύρωση της οδού Καλλιπόλεως με τη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή (παρά το Μοναστηράκι), παραθέτω τα πιο κάτω:

Η Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων στη συνεδρία της που έγινε την 1η Φεβρουαρίου 1991 μελέτησε μεταξύ άλλων και την εγκατάσταση φώτων τροχαίας στις συμβολές της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή με τις οδούς Βασιλέως Παύλου (προέκταση της οδού Καλλιπόλεως) και Αγίου Νικολάου.

Με βάση τις μετρήσεις κυκλοφορίας που συνέλεξε το Τμήμα Δημόσιων Έργων και τον αριθμό δυστυχημάτων στις πιο πάνω συμβολές, η Τεχνική Επιτροπή αποφάσισε την εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή με τις οδούς Βασιλέως Παύλου και Αγίου Νικολάου.

Η εγκατάσταση των φώτων τροχαίας θα πραγματοποιηθεί μετά την υλοποίηση ρυθμιστικού σχεδίου που ετοιμάζει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το οποίο περιλαμβάνει νέα διαμόρφωση της οδού Αγίου Νικολάου απέναντι της οδού Βασιλέως Παύλου, ώστε να δημιουργηθεί μια μόνο διασταύρωση.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΕ' 320, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όσον αφορά τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων προσωπογραφικών παραστάσεων από την κυπριακή ιστορία, σας πληροφορούμε ότι η εισήγηση τέθηκε υπόψη της Κεντρικής Τράπεζας η οποία σύμφωνα με το άρθρο 24(1) των περί Κεντρικής Τραπεζής Νόμων του 1963 έως 1990 έχει αρμοδιότητα για τον καθορισμό, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, των χαρακτηριστικών των νομισμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Α. Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 320, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Στην έκδοση επετειακών σειρών γραμματοσήμων εφαρμόζεται με τη σύμφωνη γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Φιλοτελισμού η πολιτική να τιμούνται τα 25χρονα, 50χρονα, 75χρονα, 100χρονα, κ.ο.κ. μιας επετείου.

Μέσα στα πλαίσια εξάλλου της προσπάθειας για έγκαιρη ενημέρωση των φιλοτελιστών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης το πρόγραμμα των σχετικών εκδόσεων καταρτίζεται και δημοσιεύεται πολύ πριν το τέλος του πρώτου εξαμήνου κάθε χρόνου.

Με βάση τα πιο πάνω η εισήγησή σας για έκδοση γραμματοσήμων επ' ευκαιρία της 1ης Απριλίου, δεν μπορεί να υλοποιηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Α. Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ' 356, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κ. Τσιέττη.

(α) Η λειτουργία Ταχυδρομικού Γραφείου στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς - Μενεού κρίνεται δικαιολογημένη και ως εκ τούτου το Υπουργείο θα συμπεριλάβει σχετική πρόταση στους Προϋπολογισμούς του 1992.

Η επιλογή του οικήματος στέγασης του εν λόγω Γραφείου θα αποφασισθεί μετά τη σχετική έγκριση λειτουργίας του.

(β) Εξάλλου, σ' ό,τι αφορά την κατ' οίκον διανομή της αλληλογραφίας, αυτή γίνεται από δύο Ταχυδρομικούς Πράκτορες Γ'/Διανομείς, την αμοιβή των οποίων καταβάλλει εξ' ολοκλήρου η Κυβέρνηση.

Κρίνεται ότι η όλη εργασία διεξάγεται ικανοποιητικά με προοπτικές παρά πέρα βελτίωσής της.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 362, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Οι σχολικές βοηθοί εργοδοτούνται πρωτίστως για την καθαριότητα του νηπιαγωγείου. Επιτελούν συμπληρωματικά καθήκοντα φύλαξης των παιδιών σε χώρους του νηπιαγωγείου στους οποίους δεν είναι ασφαλώς δυνατό να βρίσκεται ταυτόχρονα η νηπιαγωγός. Για τη φύλαξη των παιδιών είναι επίσης υπεύθυνες όταν εκτάκτως η νηπιαγωγός απουσιάζει δικαιολογημένα. Δεν έχουν εκπαιδευτικά

καθήκοντα, ούτε επιτρέπεται να εκτελέσουν τέτοια εφόσον δεν κατέχουν τα σχετικά προσόντα. Ο όρος σχολικές βοηθοί αποδίδει ακριβώς τη φύση της εργασίας τους. Πολλές είναι απόφοιτοι Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης. Το ενδιαφέρον τους να αναλάβουν τέτοια εργασία αποτελεί ασφαλώς υπόθεση των ιδίων.

Το Υπουργείο Παιδείας έχει ενδιαφερθεί για την επαγγελματική τους κατοχύρωση με τις εξής ενέργειες:

- (α) Σύνταξε και απέστειλε στους Συνδέσμους Γονέων πλαίσιο οδηγιών σύμφωνα με το οποίο καθορίστηκαν η διαδικασία πρόσληψης και τα καθήκοντα της σχολικής βοηθού. Δηλώθηκε απερίφραστα ότι η παύση της σχολικής βοηθού για σκοπούς εξασφάλισης ευνοϊκότερων οικονομικών όρων για το Σύνδεσμο δεν επιτρέπεται.
- (β) Έστειλε τον Ιανουάριο του 1990 αναθεωρημένο πλαίσιο στο οποίο διευκρινίζονται επίσης τα δικαιώματα άδειας, οι αργίες, κ.ά.
- (γ) Συνέτεινε στη συμπερίληψη των σχολικών βοηθών στο Διάταγμα Περί Κατωτάτων Μισθών Κ.Δ.Π. 61/90 σύμφωνα με το οποίο οι σχολικές βοηθοί αμείβονται όπως οι γραφείς, οι πωλητές και οι νηπιοβρεφοκόμοι.

Οι Σύνδεσμοι Γονέων είναι οι εργοδότες των σχολικών βοηθών. Αναγνώρισή τους ως νομικά πρόσωπα δεν αποτελεί πρόβλημα, γιατί τούτο εξασφαλίζεται όταν εγγραφούν ως Σωματεία στον Έφορο Εταιρειών.

Με τα πιο πάνω φαίνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας έχει προβεί σε ενέργειες κατοχύρωσης του επαγγέλματος της σχολικής βοηθού.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 363, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Οι νηπιοβρεφοκόμοι είναι απόφοιτοι του Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) Ελλάδας.

Οι σπουδές τους διαρκούν τρία έτη. Είναι προσοντούχοι για να εργάζονται σε βρεφονηπιακούς σταθμούς (κέντρα ημερήσιας φροντίδας).

Στην Ελλάδα δεν έχουν δικαίωμα να εργαστούν σε νηπιαγωγεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το ίδιο ισχύει στην Κύπρο. Για εργασία σε νηπιαγωγείο το οποίο λειτουργεί με έγκριση του Υπουργείου Παιδείας απαιτείται πτυχίο νηπιαγωγού της Π.Α.Κ. ή άλλης ισότιμης σχολής. Οι νηπιοβρεφοκόμοι δεν κατέχουν αυτό το προσόν ούτε τυπικά ούτε ουσιαστικά. Όπως όμως και στην Ελλάδα, είναι προσοντούχοι για να εργάζονται σε παιδοκομικούς σταθμούς που υπάγονται στο Τμήμα Ύπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η κατοχύρωση του επαγγέλματος των νηπιοβρεφοκόμων δεν είναι δυνατό να επιδιωχθεί μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Παιδείας, εφόσον δεν είναι δυνατό να εργαστούν σε νηπιαγωγεία για την έγκριση των οποίων το Υπουργείο Παιδείας είναι υπεύθυνο.

Το Υπουργείο Παιδείας έχει την άποψη ότι οποιαδήποτε επιμόρφωση των νηπιοβρεφοκόμων πρέπει να στοχεύει στην καλύτερη άσκηση των καθηκόντων της νηπιοβρεφοκόμου και όχι στην αλλαγή βαθμίδας, όπως υπονοείται στην ερώτηση

του αξιότιμου Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού, με την εισήγησή του για παρακολούθηση μαθημάτων νηπιαγωγικής. Ως ειδικά εκπαιδευμένες για τη φροντίδα και αγωγή των παιδιών από τη γέννησή τους, έχουν υποχρέωση να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε βρεφικούς και νηπιακούς σταθμούς, στους οποίους δυστυχώς αφθονούν ανειδίκευτες και απλές απόφοιτοι σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης. Με αυτό τον τρόπο θα υποβοηθηθεί η αναβάθμιση των υπηρεσιών σε προνηπιαγωγικά ιδρύματα, στην οποία αναφέρεται ο κ. Βουλευτής.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ' 366, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1991, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

«Για το θέμα της περίθαλψης των Τουρκοκυπρίων στα κρατικά νοσοκομεία των ελεύθερων περιοχών, σας πληροφορώ ότι οι Τουρκοκύπριοι ασθενείς γίνονται δεκτοί στα νοσοκομεία για περίθαλψη μόνο στις περιπτώσεις που προσκομίζουν πιστοποιητικό από τον ιατρό τους και όχι από οποιαδήποτε υπηρεσία του ψευδοκράτους του Ντενκτάς.

Προς τούτο έχει ενημερωθεί και η αρμόδια υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών η οποία μεριμνά για τη μεταφορά των Τουρκοκυπρίων στο Νοσοκομείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 368 ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου προμηθεύεται τις ποσότητες μαζούτ που χρειάζεται για τους σταθμούς παραγωγής από προμηθευτές του εξωτερικού. Το συμβόλαιο που υπογράφεται με τον προμηθευτή προνοεί ότι η τιμή του εκάστοτε φορτίου βασίζεται στην τιμή που δημοσιεύεται από το Platt's Oilgram Service κατά την ημέρα φόρτωσης. Σύμφωνα όμως με το συμβόλαιο η Αρχή υποχρεούται να καθορίσει στον προμηθευτή την ημερομηνία παράδοσης τουλάχιστον 21 μέρες πριν. Έτσι η τιμή που θα ισχύει την ημερομηνία φόρτωσης δεν είναι γνωστή αφού η φόρτωση γίνεται 5 - 6 μέρες πριν την παράδοση.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση που αναφέρεται η Ερώτηση είχαν δοθεί οδηγίες στους προμηθευτές στις 12 Ιανουαρίου 1987 για παράδοση ενός φορτίου στις 13 Φεβρουαρίου του ίδιου χρόνου. Οι τιμές μαζούτ της περιόδου άρχισαν να ανεβαίνουν λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών στην Ευρώπη που είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης. Οι προμηθευτές πρόσφεραν μαζούτ στις 22 Ιανουαρίου 1987 που απορρίφθηκε από την Αρχή σαν ακατάλληλο. Έτσι η Αρχή αναγκάστηκε να αποδεχθεί νέο φορτίο το οποίο έφερε ημερομηνία φόρτωσης 21 Ιανουαρίου 1987 για παράδοση στις 9 Φεβρουαρίου.

Η τιμή του μαζούτ στις 21 Ιανουαρίου 1987 αυξήθηκε στα \$117 τον τόνο, ενώ αμέσως μετά άρχισε να μειώνεται ραγδαία. Ενόψει της εξέλιξης αυτής η ΑΗΚ, κατόπιν νομικής συμβουλής, αποφάσισε να αρνηθεί να πληρώσει την ψηλή τιμή της 21ης Ιανουαρίου 1987, και να επιμένει όπως πληρώσει την τιμή που ίσχυε στις αρχές Φεβρουαρίου 1987, δηλαδή 4 - 5 μέρες πριν την παράδοση, χρόνος που θεωρήθηκε ικανοποιητικός για τη μεταφορά του πετρελαίου από την πραγματική ημερομηνία φόρτωσης. Σημειώνεται ότι κατά τις αρχές κατά \$32 τον

τόνο χαμηλότερη. Ο προμηθευτής δεν την αποδέχτηκε και η υπόθεση προχώρησε στο δικαστήριο το οποίο στις 20 Δεκεμβρίου αποφάνθηκε ότι η Αρχή θα έπρεπε να πληρώσει την τιμή της 21ης Ιανουαρίου, 1987. Σαν αποτέλεσμα της πληρωμής αυτής και σύμφωνα με τις πρόνοιες των διατιμήσεων για αυτόματα αναπροσαρμογή των καυσίμων, το ποσό επηρέασε τη μέση σταθμική τιμή που χρεώνεται στους καταναλωτές στις αμέσως επόμενες περιόδους.

Σε μερικές περιπτώσεις η διακύμανση των τιμών του μαζούτ στη διεθνή αγορά δούλεψε προς όφελος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και κατ' επέκταση του καταναλωτή. Για παράδειγμα την 1.8.90 δόθηκαν οδηγίες στους προμηθευτές για παράδοση φορτίου με τελευταία ημερομηνία παράδοσης 29.8.1990 και αναμενόμενη φόρτωση στις 24.8.90, ημερομηνία κατά την οποία λόγω της κρίσης στον Κόλπο η τιμή του μαζούτ αυξήθηκε ραγδαία και ανήλθε στα \$136/τόνο. Η φόρτωση όμως καθυστέρησε λόγω διαφωνίας της Αρχής για την ποιότητα του μαζούτ. Η φόρτωση τελικά έγινε στις 30 Αυγούστου 1990 που συνέπεσε με τη μείωση της τιμής στα \$97/τόνο. Η μείωση της τιμής δούλεψε προς όφελος της Αρχής που φθάνει το ολικό ποσό των C£600,000 περίπου.

Ενόψει των πιο πάνω, πιστεύω ότι δεν τίθεται θέμα κακής εκτίμησης των αρμοδίων της Αρχής, δεδομένου ότι είναι δυνατό να υπάρξει μετατόπιση της ημερομηνίας φόρτωσης για λόγους εκτός του ελέγχου της Αρχής, που δυνατό να οδηγήσουν σε ψηλότερες ή χαμηλότερες τιμές κατά την ημερομηνία φόρτωσης. 'Όσον αφορά την πληρωμή του φορτίου του Ιανουαρίου 1987, η προσπάθεια που έγινε από πλευράς της Αρχής αποσκοπούσε ακριβώς στη διαφύλαξη των συμφερόντων του καταναλωτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 370, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Οι εργασίες ηλεκτροφωτισμού των εισόδων του Οικισμού Ανθούπολης έχουν ήδη συμπληρωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Θ. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 381, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γ. Ομήρου.

«Σχετικά με την αξιοποίηση υφιστάμενης γεώτρησης στα Μέσανα, παραθέτω τα πιο κάτω:

Από τη δοκιμαστική άντληση που συμπληρώθηκε πρόσφατα προέκυψε ότι η γεώτρηση προσφέρεται για αξιοποίηση. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προβαίνει ήδη στην ετοιμασία του αναγκαίου σχεδίου. Αν το σχέδιο αποδειχθεί βιώσιμο, θα προταθεί για περίληψη στον Προϋπολογισμό του 1992, νοουμένου ότι θα το αποδεχθούν οι ενδιαφερόμενοι.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Συρίμη στην ερώτηση ΕΕ' 389, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Α. Χρυσστόμου.

«Κατ' αρχή θα θέλαμε να παρατηρήσουμε ότι ο βασικός σκοπός των Συμβάσεων για Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας είναι η αποφυγή της, όπως

συνήθως αποκαλείται, «νομικής διπλής φορολογίας» του εισοδήματος (juridical double taxation), δηλαδή της περίπτωσης όπου το ίδιο εισόδημα ή κεφάλαιο φορολογείται στα χέρια του ίδιου προσώπου από μία ή περισσότερες φορολογικές αρχές σε δύο ή περισσότερες χώρες.

Η απόφαση μιας χώρας να συνάψει συμφωνία για την αποφυγή της διπλής φορολογίας με κάποια άλλη ενδιαφερόμενη χώρα, βασίζεται βέβαια πάνω σε ορισμένους συγκεκριμένους λόγους και οφέλη.

Στην περίπτωση της Κύπρου, εκτός από το πολιτικό όφελος που αναμφίβολα προκύπτει και το οποίο υπό τις επικρατούσες στον τόπο μας συνθήκες είναι ιδιαίτερα σημαντικό, οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους επιδιώκεται η σύναψη μιας τέτοιας συμφωνίας είναι:

- (i) Η παροχή φορολογικών κινήτρων σε ξένους επενδυτές που προέρχονται από τη χώρα με την οποία αποφασίζεται η σύναψη τέτοιας συμφωνίας.
- (ii) Η ενθάρρυνση άλλων ξένων ατόμων και εταιρειών να χρησιμοποιούν τις υπεράκτιες και ναυτιλιακές διευκολύνσεις που προσφέρει η Κύπρος.

Ασφαλώς, επιπρόσθετα από τους πιο πάνω βασικούς λόγους οι συμφωνίες αυτής της φύσης εξυπηρετούν και διάφορους άλλους σκοπούς και επιδιώξεις.

Για παράδειγμα:

- (i) Παρέχουν τη δυνατότητα επωφελούς αξιοποίησης των πιστώσεων για φόρους που λογίζεται ότι καταβλήθηκαν (tax sparing credits).
- (ii) Δημιουργούν ευκαιρίες επιτυχούς εκμετάλλευσης της δυνατότητας εξασφάλισης τέτοιας πίστωσης σε σχέση με τόκους εισπρακτέους από ξένες τράπεζες, για δάνεια που παραχωρούν σε Κύπριους επιχειρηματίες, και οι οποίοι τόκοι τυγχάνουν απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος με βάση το άρθρο 10(2) της περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νομοθεσίας.
- (iii) Παρέχουν τη δυνατότητα χρησιμοποίησης από ξένους που κατοικούν μόνιμα στην Κύπρο, όπως συγγραφείς, καλλιτέχνες, συναταξιούχους κτλ., των πολύ επωφελών προνοιών που περιέχονται στις συμφωνίες μας αυτές, όσον αφορά τόκους, μερίσματα, συντάξεις, συγγραφικά δικαιώματα κτλ.

Ανεξάρτητα από τις πιο πάνω αναφερόμενες ευκαιρίες επωφελούς χρησιμοποίησης των συμφωνιών αυτών, υπάρχουν και αρκετές άλλες ευκαιρίες, οι οποίες με τον κατάλληλο προγραμματισμό εκ μέρους των ενδιαφερομένων προσώπων, είναι δυνατό να αποβούν πολύ επωφελείς ιδιαίτερα σε σχέση με υπεράκτιες δραστηριότητες και επιχειρήσεις διαχείρισεως πλοίων.

Όσον αφορά τα συγκεκριμένα ερωτήματα που τίθενται με την πιο πάνω αναφερόμενη επιστολή του κ. Άριστου Χρυσοστόμου, επιθυμούμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι συμφωνίες για την αποφυγή της διπλής φορολογίας εμπίπτουν μέσα στα πλαίσια των διατάξεων του Άρθρου 169(1) του Συντάγματος. Ως εκ τούτου η συνομολόγησή τους γίνεται ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τίθενται δε σε εφαρμογή μετά την υπογραφή και δημοσίευση τους στην επίσημη

Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα με τις διατάξεις του 'Αρθρου 169(3) του Συντάγματος.

Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ τέτοιες συμφωνίες με τις πιο κάτω χώρες:

Αυστρία	Νορβηγία	Κουβέιτ
Βουλγαρία	Ουγγαρία	Ιρλανδία
Γαλλία	Δανία	Ρουμανία
Γερμανία	Ελλάδα	Σοβιετική Ένωση
Γιουγκοσλαβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Σουηδία
Ιταλία	Η.Π.Α.	Τσεχοσλοβακία

Γίνονται επίσης διαπραγματεύσεις για σύναψη συμφωνίας, ή έχει υπογραφεί συμφωνία αλλά δεν τέθηκε ακόμα σε εφαρμογή, με την Αίγυπτο, Βέλγιο, Κίνα, Πολωνία, Φιλανδία και Μάλτα.

Αναμφίβολα οι συμφωνίες για την αποφυγή της διπλής φορολογίας συμβάλλουν ουσιαστικά στην προώθηση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των δύο συμβαλλομένων χωρών. Επιπρόσθετα από τη συμβολή τους στις προσπάθειες για οικονομική ανάπτυξη και συνεργασία οι συμφωνίες αυτής της φύσης υποβοηθούν επίσης την επένδυση ξένων κεφαλαίων και την ανταλλαγή υπηρεσιών.

Είναι βέβαια δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να απαριθμηθούν όλες οι περιπτώσεις στις οποίες οι υφιστάμενες συμφωνίες για την αποφυγή της διπλής φορολογίας τις οποίες η Κύπρος έχει συνάψει με 18 άλλες χώρες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν επωφελώς και ως εκ τούτου να υπολογιστούν με ακρίβεια τα σχετικά οφέλη που προκύπτουν από αυτές.

Όμως, όπως σαφώς προκύπτει από τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, οι ευκαιρίες που προσφέρονται και οι δυνατότητες που δημιουργούνται λόγω του συνεχώς επεκτεινόμενου δικτύου των συμφωνιών αυτών, ιδιαίτερα σε ξένους επιχειρηματίες που επιλέγουν να καταστήσουν την Κύπρο το κέντρο διεξαγωγής και διεύθυνσης των εμπορικών ή άλλων δραστηριοτήτων τους στο εξωτερικό, είναι πράγματι τεράστιες.

Αναμφίβολα το όφελος για την κυπριακή οικονομία από τις εξελίξεις στον τομέα αυτό είναι σημαντικό.

Σχετικά με το όφελος από τις συμφωνίες αυτές σε ό,τι αφορά τους Κύπριους ειδικά, εκείνο που θα μπορούσε να λεχθεί είναι ότι το σχετικό όφελος στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να είναι σημαντικό. Και αυτό γιατί, λόγω των συναλλαγματικών περιορισμών, οι ευκαιρίες για Κύπριους ή κυπριακές εταιρείες που ανήκουν αποκλειστικά σε Κύπριους να επενδύσουν στο εξωτερικό είναι πολύ περιορισμένες.

Συναφώς θα θέλαμε να προσθέσουμε ότι οι συμφωνίες για αποφυγή της διπλής φορολογίας αποτελούν κατά τη γνώμη μας το σημαντικότερο κίνητρο που προσφέρει η Κύπρος. Η Κύπρος αποτελεί ίσως τη μοναδική περίπτωση χώρας με ένα τόσο ευρύ δίκτυο τέτοιων συμφωνιών που ταυτόχρονα προσφέρει μία σειρά άλλων σημαντικών φορολογικών και άλλων κινήτρων. Το γεγονός αυτό εξηγεί, πιστεύουμε, σε μεγάλο βαθμό την απόφαση ενός συνεχώς αυξανόμενου αριθμού ξένων επιχειρηματιών για εγκατάσταση στην Κύπρο της σταθερής βάσης των επιχειρήσεών τους που αφορούν δραστηριότητες εκτός Κύπρου, καθώς επίσης το συνεχώς αυξανόμενο κύρος της χώρας μας ως κέντρου προσφοράς εμπορικών και άλλων επαγγελματικών υπηρεσιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ'392, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Ο σκυβαλότοπος, ο οποίος είναι υπό την ευθύνη του Δήμου Λευκωσίας, λειτουργεί ικανοποιητικά. Διάφορα προβλήματα που ενίοτε παρουσιάζονται, αντιμετωπίζονται με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω θα ληφθούν πρόσθετα μέτρα για τη διασφάλιση της ομαλής και άνευ οχληρίας λειτουργίας του.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γ. Ιακώβου στην ερώτηση ΕΕ'395, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Εξωτερικών εργάζεται συνεχώς για την προώθηση της αίτησής μας για ένταξη στην Κοινότητα με συχνές επαφές με τα κράτη μέλη της, μέσω των οικείων πρεσβειών, την έδω αντιπροσωπεία της Επιτροπής της ΕΟΚ και φυσικά τις υπηρεσίες της Κοινότητας στις Βρυξέλλες. Πλέον του υπηρεσιακού επιπέδου τόσο ο Υπουργός Εξωτερικών όσο και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προωθούν το στόχο της ένταξης κατά τις επαφές τους με Ευρωπαίους ομόλογούς τους. Οι πιο πρόσφατες επαφές του μεν Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιακώβου ήταν με τους ομόλογούς του της Ιταλίας κ. De Michelis, της Ιρλανδίας κ. Collins, του Λουξεμβούργου κ. Roos και της Ελλάδος κ. Σαμαρά, του δε Προέδρου της Δημοκρατίας οι επισκέψεις του στο Παρίσι και το Δανος κατά τη διάρκεια των οποίων συνάντησε πλείστους ευρωπαίους ηγέτες με τους οποίους συζήτησε και το θέμα των σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ.

Παράλληλα η κυβέρνηση εφαρμόζει πρόγραμμα επιμόρφωσης δημόσιων και ιδιωτικών υπαλλήλων για θέματα ΕΟΚ με συναφή σεμινάρια (ήδη πραγματοποιήθηκαν μέχρι της στιγμής τρία τέτοια σεμινάρια, ένα στη Λευκωσία, ένα στις Βρυξέλλες και ένα στο Μάαστριχτ Ολλανδίας, ενώ αναμένεται να πραγματοποιηθούν κατά το 1991 άλλα δύο στο Μάαστριχτ Ολλανδίας και ένα στη Λευκωσία).

Το ίδιο πρόγραμμα προβλέπει και μακροπρόθεσμη μετεκπαίδευση σε κοινωνικά θέματα.

Τέλος όλα τα εμπλεκόμενα στο θέμα Υπουργεία κλήθηκαν να υποβάλουν τις εισηγήσεις τους για τα πρακτικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν από πλευράς νομοθεσίας και κανονισμών για προώθηση του στόχου της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Το πρόγραμμα προώθησης της αίτησής μας θα εντείνεται διαρκώς και υπολογίζεται ότι μέχρι το 1993, οπότε θα αρχίσουν οι συζητήσεις για διεύρυνση της Κοινότητας, η Κύπρος θα είναι έτοιμη να ανταποκριθεί πλήρως στην ευρωπαϊκή επιλογή.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Α. Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ'402, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού.

«1. Αυτοκίνητο με μειωμένο φόρο

Βρίσκεται ήδη ενώπιον της Βουλής τροποποιητικό νομοσχέδιο του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου 9/82, με την ψήφιση του οποίου θα

δικαιούνται οι πολύτεκνοι που έχουν τουλάχιστον έξι παιδιά να αποκτούν μικρό λεωφορείο χωρητικότητας μέχρι 12 θέσεων.

2. Συγκοινωνίες

Δε συμφωνούμε όπως καταβάλλουν οι πολύτεκνοι και τα παιδιά τους μισό εισιτήριο σε όλα τα μέσα συγκοινωνίας, τα οποία άλλωστε ανήκουν στον ιδιωτικό τομέα. Τυχόν ικανοποίηση του αιτήματος αυτού θα δημιουργήσει προηγούμενο και για τις οικονομικά ασθενείς τάξεις ή άλλες κοινωνικές ομάδες με δυσμενείς επιπτώσεις επί των ιδιοκτητών/εταιρειών μεταφορικών μέσων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Συρίμη στην ερώτηση ΕΕ'403, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τα θέματα στα οποία η πιο πάνω ερώτηση του κ. Π. Στυλιανού αναφέρεται, αφορούν αιτήματα τα οποία περιέχονται και σε σχετικό υπόμνημα το οποίο υποβλήθηκε στο παρελθόν από την Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων, και που έχουν στο μεταξύ εξεταστεί με τη δέουσα προσοχή και κατανόηση από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.

Όσον αφορά το πρώτο σκέλος της υπό αναφορά ερώτησης, το οποίο αναφέρεται στο αίτημα της εν λόγω Οργάνωσης για τροποποίηση των σχετικών προνοιών του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, έτσι ώστε οι πιστώσεις για τα παιδιά των πολυτέκνων να διπλασιάζονται από το τρίτο παιδί και μετά, θα θέλαμε να πληροφορήσουμε τον κ. Στυλιανού ότι αποφασίστηκε τελικά ότι το αίτημα αυτό δεν μπορεί να τύχει ευνοϊκής απάντησης. Και αυτό λόγω των διοικητικών προβλημάτων και άλλων τεχνικών δυσκολιών που η πρακτική εφαρμογή του θα δημιουργούσε.

Σχετικά με το δεύτερο μέρος της ερώτησης του κ. Στυλιανού το οποίο αναφέρεται στο αίτημα για αύξηση της πίστωσης για παιδιά πολυτέκνου από £20 σε £40, επιθυμούμε να τον πληροφορήσουμε ότι το αίτημα αυτό έγινε αποδεκτό και έχει ήδη ρυθμιστεί με την τροποποίηση που επενέχθηκε στις σχετικές διατάξεις της περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νομοθεσίας, με τις πρόνοιες του Άρθρου 33(1)(α)(ιχ) του Νόμου 245 του 1990.

Συναφώς θα θέλαμε επίσης να παρατηρήσουμε ότι με βάση σχετική κυβερνητική απόφαση ετοιμάστηκε και ύστερα από την έγκριση του από το Υπουργικό Συμβούλιο στάληκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για να ψηφιστεί σε νόμο, τροποποιητικό νομοσχέδιο δυνάμει των προνοιών του οποίου επιφέρονται ουσιαστικές βελτιώσεις στο υφιστάμενο σχέδιο παραχής επιδόματος τέκνου το οποίο εφαρμόζεται με βάση το Νόμο αρ. 314/87. Ειδικότερα σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου, το επίδομα τέκνου αυξάνεται από £7 σε £30 το μήνα και θα παρέχεται σε όλα τα παιδιά μιας πολυμελούς οικογένειας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Υγείας κ. Π. Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΕ'404, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η δωρεάν αποστολή ασθενών συμπεριλαμβανομένων και πολυτέκνων στο εξωτερικό διέπεται από κανονισμούς οι οποίοι λαμβάνουν ως κριτήριο την οικονομική κατάσταση των ασθενών.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ'406, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μ. Θεοδούλου.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας παρακολουθεί συστηματικά την εφαρμογή των τιμών των ελεγχόμενων προϊόντων και στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται οποιαδήποτε παράβαση οι παραβάτες διώκονται ποινικά.

Διευκρινίζεται ότι για τις περιπτώσεις που αναφέρεται ο έντιμος Βουλευτής, το Υπουργείο δεν έχει οποιαδήποτε συγκεκριμένα στοιχεία και γι' αυτό προτρέπονται οι επηρεαζόμενοι καταναλωτές να προβούν σε συγκεκριμένες καταγγελίες στα κατά τόπους κέντρα προστασίας καταναλωτών του Υπουργείου για διερεύνηση και λήψη των αναγκαίων μέτρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ'412, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σε πρόσφατη συνάντησή μου (15.1.1991) με αντιπροσωπεία της κοινότητας Τσερίου αποφασίστηκε όπως μη προωθηθεί το ετοιμασθέν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων σχέδιο του παρακαμπτηρίου Τσερίου και όπως μελετηθούν μελλοντικά διάφορες άλλες υπαλλακτικές λύσεις αφού ακουστούν και οι απόψεις της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1991 του Αν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΕ'415, ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως αναφέρεται και στην επιστολή του προκατόχου μου με τον ίδιο πιο πάνω αριθμό και ημερομηνία 3.1.90, το τέμενος Αραπλάρ (Σταυρός του Μισιρικού) έχει κηρυχθεί σε αρχαίο μνημείο και το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει αναλάβει τη συντήρηση και καθαριότητά του. Εργασίες συντήρησης έγιναν το 1989 μέσα στα πλαίσια του προγράμματος εργασιών του Τμήματος Αρχαιοτήτων για επιδιόρθωση τουρκικών τεμένων που είναι αρχαία μνημεία και βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές.

Η αξιολόγηση, αξιοποίηση καθώς και η προβολή του μνημείου θα γίνει βάσει του προγράμματος προτεραιοτήτων του Τμήματος Αρχαιοτήτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ'428, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«(α) Είναι γεγονός ότι δεν έχει ακόμη ανακοινωθεί το πλήρες κείμενο του ολοκληρωμένου σχεδίου για τη σταδιακή επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος. Ωστόσο έχει ήδη ληφθεί αριθμός μέτρων που στοχεύουν στην επίλυσή του, που αποτελούν ουσιαστικά μέρος του σχεδίου. Συγκεκριμένα τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν το Σχέδιο Εκρίζωσης, την επιδότηση των οινοβιομηχανιών για να απαλλαγούν από τα παλιά αποθέματα οινικών προϊόντων, την μετάκληση εμπειρογνομόνων για θέματα που έχουν σχέση με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ σ' ό,τι αφορά τα αμπελουργικά προϊόντα και την πρόσληψη από το

Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων του Γάλλου καθηγητή P. Gallet για μελέτη του κυπριακού αμπελώνα με σκοπό τη βελτίωση της σύνθεσής του,

- (β) η άποψη του κ. Ομήρου ότι η προώθηση του Σχεδίου Εκρίζωσης συμβάλλει στην εγκατάλειψη και ερήμωση της υπαίθρου δε μας βρίσκει σύμφωνους. Αντίθετα πιστεύουμε ότι το Σχέδιο αυτό αποτελεί τον πιο αποτελεσματικό τρόπο επίλυσης του χρονίζοντος αμπελουργικού προβλήματος, και
- (γ) για την υπαίθρο λαμβάνεται αριθμός άλλων μέτρων που στοχεύουν στην αναζωογόνηση της και τη συγκράτηση του πληθυσμού εκεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 436, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με τη διαμόρφωση της τροχαίας κίνησης στην πλατεία Αγίου Παύλου-Πενταδρόμου στον Άγιο Δομέτιο σας πληροφορώ ότι έχουν ετοιμαστεί σχέδια για τη δημιουργία κυκλικής νησίδας, τα οποία συζητούνται με το Δημοτικό Συμβούλιο για οριστικοποίηση και περαιτέρω προώθηση. Η τελική θέση του Δημοτικού Συμβουλίου πάνω στο θέμα αυτό δεν έχει ακόμη διαμορφωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 447, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με πρόταση κατοίκων του Αγίου Δομετίου για δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής κοντά στον οικισμό Αγιάσματος σας πληροφορώ ότι το όλο θέμα μελετάται από το Δημοτικό Συμβούλιο σε συσχετισμό με ενδεχόμενα προβλήματα οχληρίας λόγω γειτνίασης της περιοχής με τον οικισμό εκτοπισθέντων. Όταν το Δημοτικό Συμβούλιο καταλήξει σε τελική απόφαση, το θέμα θα υποβληθεί στην κυβέρνηση για περαιτέρω μελέτη και προώθηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ι. Αριστείδου στην Ερώτηση ΕΕ' 455, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Πολιτική του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η παροχή κινήτρων στις κοινότητες και στους εθελοντικούς οργανισμούς για ανάπτυξη της εθελοντικής προσφοράς στον κοινωνικό τομέα. Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προσφέρει, μέσω του σχεδίου κρατικών χορηγιών, οικονομική ενίσχυση και τεχνική καθοδήγηση σε εθελοντικές οργανώσεις και Συμβούλια Κοινοτικής Ευημερίας για τη λειτουργία Βρεφοπαιδοκομικών Σταθμών, εκεί όπου διαπιστώνεται σχετική ανάγκη.

Ειδικά για τις ακριτικές κοινότητες και μέσα στα πλαίσια της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής για παροχή κινήτρων στα νεαρά ζευγάρια για να παραμένουν στα ακριτικά μας χωριά, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελετά την προώθηση ειδικού σχεδίου για την ίδρυση Βρεφοπαιδοκομικών Σταθμών.

Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για διαπίστωση των αναγκών που υπάρχουν στον τομέα αυτό έχει ήδη διεξαγάγει έρευνα που κάλυψε όλα τα

ακριτικά χωριά, συμπεριλαμβανομένων και των χωριών της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναμένεται να αξιοποιηθούν σύντομα για την προώθηση ειδικού σχεδίου για τις ακριτικές κοινότητες.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 462, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σε συνάντηση που είχα στο γραφείο μου στις 19.10.1990 με αντιπροσωπεία της κοινότητας Περιστερώννας και σε επίσκεψη που πραγματοποίησα στην κοινότητα στις 16.1.1991 συζητήσαμε διεξοδικά όλα τα προβλήματα της κοινότητας και τροχοδρομήσαμε διαδικασίες για την αντιμετώπισή τους τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, όπως αναφέρεται στη συνέχεια:

- (i) Υδατοπρομήθεια
Παρόλο που η κατάσταση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας θεωρείται ως ικανοποιητική εντούτοις προγραμματίζεται η ανόρυξη ακόμα μιας γεώτρησης.
- (ii) Άρδευση
Η μελέτη που ετοιμάζεται για φράγμα στον ποταμό της Περιστερώννας θα καλύψει και την άρδευση γης της Περιστερώννας.
- (iii) Εμπλουτιστικά έργα
Συμπληρώθηκε ήδη η επιδιόρθωση των εμπλουτιστικών φραγμάτων στον ποταμό Περιστερώννας. Φέτος θα κατασκευαστεί ακόμα ένα εμπλουτιστικό φράγμα με πιστώσεις £65,000 που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό.
- (iv) Κτηνοτροφική Περιοχή - Μεταφορά ρεύματος
Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική συνεισφέρουν και οι ενδιαφερόμενοι κτηνοτρόφοι στο κόστος μεταφοράς του ρεύματος. Μόλις διευθετηθεί το θέμα της συνεισφοράς των ενδιαφερόμενων κτηνοτρόφων, θα προηγηθεί η ηλεκτροδότηση. (Η ασφαλτόστρωση του δρόμου αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών).
- (v) Ευθυγράμμιση της κοίτης του ποταμού στην τοποθεσία «Δήμμα» Περιστερώννας
Το θέμα αυτό δεν μπορεί να προωθηθεί προτού ρυθμιστούν οι διαφορές των τριών γειτονικών κοινοτήτων (Αστρομερίτη, Περιστερώννας και Ορούντας) που σχετίζονται με τα δικαιώματά τους πάνω στο νερό του ποταμού.
- (vi) Επιχορήγηση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης για εξοικονόμηση νερού
Το θέμα της επανεισαγωγής της επιδότησης για την εγκατάσταση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης βρίσκεται υπό μελέτη.
- (vii) Στεγανοποίηση αυλακιών
Θα επιδιωχθεί η σταδιακή στεγανοποίηση όλων των αρδευτικών αυλακιών. Φέτος θα στεγανοποιηθεί μέρος των αυλακιών του Αρδευτικού Τμήματος «Ορνιθάρης» της Περιστερώννας που χρησιμοποιούνται από κοινού με το Αρδευτικό Τμήμα Ορούντας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 463, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού.

- i) Το εικονοστάσιο του ναού δεν μπορεί ν' αποκατασταθεί στην αρχική του μορφή γιατί με εξαίρεση τους δυο κοσμήτες της οροφής (ο ένας σώζεται μόνο κατά το ήμισυ), το υπόλοιπο του εικονοστασίου του 16ου αιώνα έχει καταστραφεί και αντικατασταθεί με τα τμήματα που σώζονται σήμερα, ενσωματωμένα στο εικονοστάσιο,
- ii) οι τρεις βυζαντινές εικόνες των Αγίων Προδρόμου, Αγίου Μάμα Βαρνάβα-Ιλαρίωνος, και δεν κινδυνεύουν να καταστραφούν, αλλά μελλοντικά θα τύχουν της αναγκαίας συντήρησης,
- iii) η εισήγηση για δημιουργία Μουσείου Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης στο νάρθηκα του ναού δεν είναι εφικτή γιατί ο χώρος αυτός δε θεωρείται κατάλληλος και κάτι τέτοιο θα αντίκειτο στους κανόνες της μουσειολογίας, και
- iv) πιστεύεται ότι η εκκλησία των Αγ. Βαρνάβα και Ιλαρίωνος βρίσκεται σε καλή κατάσταση και δε χρειάζεται οποιεσδήποτε επεμβάσεις. Η αποκατάσταση του δυτικού τοίχου του νάρθηκα στην αρχική του μορφή δεν είναι δυνατή γιατί δεν έχουν σωθεί φωτογραφίες ή σχέδια της αρχικής του όψης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 474, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Θέμα κατασκευής φράγματος στον ποταμό Κοτσιάτη εγείρεται για πρώτη φορά και το αίτημα έχει παραπεμφθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες για μελέτη στα πλαίσια του προγραμματισμού έργων υδατικής ανάπτυξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 480, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση του δρόμου Μαραθούντας - Άρμου σας πληροφορώ ότι οι εργασίες ασφαλτόστρωσης του δρόμου (ο οποίος περιγράφεται καλύτερα ως δρόμος Άρμου-μέχρι τον κύριο δρόμο) ολοκληρώνονται φέτος με τη διάθεση ποσού £20,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1991 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΕ' 484, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Η άποψη πως τα λεωφορεία προς τα σχολεία της υπαίθρου επιχορηγούνται από το Κράτος δεν είναι ακριβής.

Τα δρομολογημένα προς τα πιο πάνω Σχολεία λεωφορεία χαρακτηρίζονται ως σχολικά, έχουν δηλαδή ως μόνο τομέα στον οποίο οι ιδιοκτήτες τους μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν τη μεταφορά μαθητών και επομένως κρίνεται δικαιολογημένη η πλήρης αποζημίωσή τους άσχετα με τον αριθμό των μαθητών που μεταφέρουν. Επειδή δε το κόμιστρο των μαθητών προς τα Σχολεία της υπαίθρου

καλύπτεται πλήρως από το Κράτος δίδεται η εντύπωση πως επιδοτούνται τα λεωφορεία από το Κράτος.

Όμως ο ίδιος χαρακτηρισμός δε δίδεται για τα λεωφορεία προς τις πόλεις έστω και εάν μεταφέρουν αποκλειστικά μαθητές.

Η αποζημίωση για τα λεωφορεία αυτά καθορίζεται κατά επιβάτη/μαθητή και ανάλογα με τη χιλιομετρική απόσταση που διανύει το λεωφορείο. Επομένως αν ο αριθμός των επιβατών/μαθητών του λεωφορείου είναι μικρός τότε και τα έσοδά του είναι περιορισμένα. Και υπάρχουν στην επαρχία Πάφου αλλά και στις άλλες επαρχίες τέτοιες περιπτώσεις για τις οποίες γίνεται τώρα ειδική μελέτη με στόχο να αντιμετωπιστεί σε κάποιο έστω βαθμό το οικονομικό πρόβλημα των ιδιοκτητών λεωφορείων που εξυπηρετούν άγονες γραμμές.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γ. Ιακώβου στην ερώτηση ΕΕ' 485, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Το Υπουργείο Εξωτερικών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ασχολείται σχεδόν επί μονίμου και τακτικής βάσεως με το θέμα των εγκλωβισμένων με επαφές με αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών τόσο στην Κύπρο όσο και στη Νέα Υόρκη από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, με ενημέρωση Αρχηγών Διπλωματικών Αποστολών για την κατάσταση των εγκλωβισμένων, διαφώτιση πάνω στο θέμα σε διεθνή βήματα και χώρες όπου έχουμε διαπίστωση κτλ. Πολύ πρόσφατα ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Κύπρου στη Γενεύη σε ομιλία του για το θέμα των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Τουρκία στην Κύπρο αναφέρθηκε εκτενώς στο θέμα των εγκλωβισμένων και ιδιαίτερα των συστηματικών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων. Αναφέρθηκε επίσης στη συστηματική εκδίωξη των εγκλωβισμένων δίνοντας στοιχεία για τη δραστική μείωση του αριθμού τους καθώς και σε πρόσφατες περιπτώσεις βιαιοπραγιών και άλλων εγκληματικών πράξεων σε βάρος των εγκλωβισμένων. Με βάση τα πιο πάνω σαφώς απορρίπτουμε τη μομφή για «ένοχη ανοχή απέναντι στον αφανισμό του Ελληνισμού της Καρπασίας» τονίζοντας ότι η κυβέρνηση κάνει ότι είναι δυνατό κάτω από τις συνθήκες κατοχής που ζουν οι εγκλωβισμένοι μας για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους και προστασία τους.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα του θανάτου της εγκλωβισμένης Μαρίας Λαζαρίδη, το Υπουργείο Εξωτερικών μόλις πληροφορήθηκε το γεγονός ήρθε σε άμεση επαφή με τους αρμόδιους αξιωματούχους της Ειρηνευτικής Δύναμης και πληροφορήθηκε ότι είχε αποσταλεί αυθημερόν ομάδα της πολιτικής αστυνομίας της Ειρηνευτικής Δύναμης καθώς και ιατρός για πλήρη εξέταση της υπόθεσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόλις πρόσφατα μετά από επίμονες προσπάθειες του Υπουργείου Εξωτερικών κατόρθωσαν τα Ηνωμένα Έθνη να τους επιτραπεί εκ μέρους των Τούρκων η δυνατότητα διερεύνησης παρόμοιων υποθέσεων θανάτων εγκλωβισμένων και η παρουσία γιατρού της Ειρηνευτικής Δύναμης κατά τη διενέργεια αυτοψίας και νεκροψίας. Μετά από δικές μας έντονες προσπάθειες επίσης επαναλειτούργησε πρόσφατα το παρατηρητήριο των Ηνωμένων Εθνών στο Λεονάρισσο.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση δύο αστυνομικοί της UNCIVPOL και ένας αυστριακός γιατρός πήγαν αμέσως στο σπίτι της νεκρής Μαρίας Λαζαρίδη και αφού διενήργησαν επί τόπου σχετική έρευνα ενημέρωσαν λεπτομερώς το Υπουρ-

γείο Εξωτερικών για τα αποτελέσματα των ερευνών τους, τα οποία καταλήγουν ότι ο θάνατος της Λαζαρίδη προήλθε από καρδιακή ανεπάρκεια και δεν υπήρχαν σημεία κακώσεων στο σώμα της. Σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη στο δωμάτιο της Λαζαρίδη δεν υπήρχε οτιδήποτε που να υποδηλεί ότι η κατοικία παρεβιάσθη ή ότι διεπράχθη ληστεία. Η ανταπόκριση των Ηνωμένων Εθνών στην περίπτωση αυτή ήταν άμεση και η ενημέρωση στη συνεργασία πλήρης.

Ιατρός των Ηνωμένων Εθνών παρευρέθη στη νεκροψία που έγινε από Τουρκοκύπριο γιατρό και διαβεβαίωσε λειτουργούς του Υπουργείου Εξωτερικών ότι είναι πλήρως ικανοποιημένος ότι δεν παρατηρήθηκε οποιοδήποτε φαινόμενο βιαιοπραγίας. Γι' αυτό το λόγο δεν θα ζητηθεί εκταφή για νέα νεκροψία.

Όσον αφορά τις καταγγελίες συγγενών της Λαζαρίδη ότι η εγκλωβισμένη υπήρξε θύμα δολοφονίας και ληστείας, οι καταγγελίες καθώς και άλλες μαρτυρίες και στοιχεία βρίσκονται ενώπιον της Αστυνομίας και άλλων αρμόδιων υπηρεσιών του κράτους για αξιολόγηση.

Το Υπουργείο Εξωτερικών παρακολουθεί την πορεία των ερευνών και σε συνεργασία με τα άλλα αρμόδια Υπουργεία και Υπηρεσίες θα συνεχίζει να χειρίζεται το θέμα υπεύθυνα και πάντοτε έχοντας ως στόχο την προστασία των εγκλωβισμένων και την πλήρη εφαρμογή των προνοιών της Τρίτης Βιέννης. Εν τω μεταξύ διεθνώς θα συνεχίσουν να καταγγέλλονται όλες οι συστηματικές παραβιάσεις των προνοιών της Τρίτης Βιέννης καθώς και όλες οι τεκμηριωμένες περιπτώσεις βιαιοπραγιών ή/και εγκλημάτων σε βάρος των εγκλωβισμένων μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΕ' 516, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σχετικά με το αίτημα των κατοίκων της κοινότητας Μαμωνιών για διανομή του τσιφλικιού που υπάρχει στην περιοχή τους σας πληροφορώ ότι η αρμόδια Υπουργική Επιτροπή στη συνεδρία της ημερ. 14/2/91 εξουσιοδότησε το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, όπως σε συνεργασία με τον Έπαρχο Πάφου προχωρήσουν στις αναγκαίες ενέργειες για παραχώρηση των κλήρων έγκαιρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΕ' 541, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1991, του Κοινοβουλευτικού Εκπρόσωπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

α) Με βάση Κανονισμούς που κατατέθηκαν στις 22 Νοεμβρίου 1990 από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, οι λιανικές τιμές των πετρελαιοειδών αναθεωρήθηκαν στα σημερινά επίπεδα με βάση τιμή αργού πετρελαίου \$25/βαρέλι και συναλλαγματική ισοτιμία US\$2.35 προς Κ£1.

β) Οι τιμές εισαγωγής αργού πετρελαίου (SEB, SAHARA, LIGHT ARABIAN) από την τελευταία αναθεώρηση των λιανικών τιμών των πετρελαιοειδών μέχρι σήμερα διακυμάνθηκαν από \$29.2/βαρέλι μέχρι \$17.5/βαρέλι. Η μέση σταθμική τιμή για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 1991 ήταν \$21.6/βαρέλι περίπου.

- γ) Σύμφωνα με στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών που έτυχαν επεξεργασίας από την Υπηρεσία Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, θα προκύψει κατά το 1990 έλλειμμα περίπου £6 εκ. στις εταιρείες πετρελαιοειδών. Το πιο πάνω έλλειμμα είναι κυρίως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης της τιμής αγοράς του αργού πετρελαίου από τις αρχές Αυγούστου μέχρι τέλος του χρόνου.
- δ) Οι Εταιρείες αναμένεται να καλύψουν το πιο πάνω συσσωρευμένο έλλειμμα μέχρι το τέλος Ιουνίου 1991 με την προϋπόθεση ότι, (α) κατά την υπόλοιπη περίοδο του 1991 η τιμή αγοράς του αργού πετρελαίου θα παραμείνει στο σημερινό επίπεδο, (β) η συναλλαγματική ισοτιμία θα ανέλθει κατά μέσο όρο στα \$2.26=Κ£1 και (γ) θα παραμείνουν οι τρέχουσες λιανικές τιμές των πετρελαιοειδών.
- ε) Η τιμή του αργού πετρελαίου δεν έχει ακόμη σταθεροποιηθεί ούτε υπάρχουν οποιεσδήποτε ενδείξεις για τη μελλοντική διαμόρφωση της τιμής στο παρόν στάδιο δεδομένου μάλιστα ότι οι χώρες μέλη της ΟΠΕΚ συζητούν για να καθορίσουν τόσο το ύψος της παραγωγής του αργού πετρελαίου όσο και την τιμή.
- στ) Οποιαδήποτε πλεονάσματα δημιουργηθούν μετά από την κάλυψη του ελλείμματος των εταιρειών που έχει επιφέρει η αύξηση της τιμής του αργού πετρελαίου μπορούν να εισπραχθούν με τη μορφή πρόσθετου φόρου, ο οποίος θα πληρωθεί στην ΑΗΚ για την επιχορήγηση αναλογικά όλων των διατιμήσεων του ηλεκτρικού ρεύματος και στο Ταμείο για την ενίσχυση της 'Αμυνας.
- ζ) Η Κύπρος έχει με τις σημερινές τιμές τα φθηνότερα καύσιμα απ' όλες τις χώρες της ΕΟΚ.
- η) Μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών δεν αναμένεται να μειώσει τουλάχιστον αναλογικά το γενικό επίπεδο των τιμών λόγω της διαρθρωτικής ακαμψίας των τιμών. Συνεπώς τυχόν μείωση των τιμών έστω στα προηγούμενα επίπεδα μάλλον θα αυξήσει τα περιθώρια κέρδους των επιχειρήσεων σε βάρος των Ταμείων της ΑΗΚ και της 'Αμυνας.
- θ) Οποσδήποτε, μείωση στις τιμές των πετρελαιοειδών, ιδιαίτερα όταν η μείωση είναι σχετικά μικρή, κάθε άλλο παρά συμβάλλει στην ανάπτυξη της ενεργειακής συνείδησης του Κύπριου καταναλωτή. Εξάλλου η τιμή της βενζίνης με χαμηλό μόλυβδο της οποίας η κατανάλωση αναμένεται να καλύψει το μεγαλύτερο ποσοστό της κατανάλωσης έχει καθοριστεί στα 30 σεντ το λίτρο που είναι σχεδόν στα ίδια επίπεδα της τιμής της βενζίνης έξτρα που ίσχυε πριν την τελευταία αναθεώρηση.
- ι) Σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (25.10.1990) οι Περιφερειακές Εταιρείες Αστικών και Αγροτικών Λεωφορείων θα επιχορηγηθούν με τη μορφή ειδικών κουπονιών για την αγορά καυσίμων σε χαμηλότερες από τις ισχύουσες τιμές με σκοπό να διατηρηθούν τα κόμιστρα στα ίδια επίπεδα που ισχύουν σήμερα για περίοδο τριών χρόνων. Το μέτρο αυτό θα συμβάλει στην ανάπτυξη των δημόσιων μεταφορών και συνεπώς στην εξοικονόμηση ενέργειας. Το συνολικό κόστος της επιχορήγησης των Περιφερειακών Εταιρειών Αστικών και Αγροτικών Λεωφορείων που θα χρηματοδοτηθεί από τους χρήστες των άλλων καυσίμων αναμένεται να ανέλθει στο Κ£0.5 το χρόνο.

Το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει από τα πιο πάνω είναι ότι το θέμα της αναθεώρησης των τιμών πρέπει να εξετασθεί περί τα τέλη Μαΐου 1991, δηλαδή στη λήξη της εξαμηνίας, οπότε ελπίζεται να έχει σταθεροποιηθεί η τιμή του αργού πετρελαίου και οι εταιρείες θα έχουν καλύψει το πλείστο μέρους των ελλειμμάτων τους. Η αναθεώρηση των τιμών πρέπει να γίνει με βάση το κόστος των προϊόντων στα πλαίσια μιας λελογισμένης και σώφρονος τιμολογιακής πολιτικής.

Σχετικά με την πληροφορία ότι, όπως αναφέρεται στην πιο πάνω ερώτηση, η κυβέρνηση ανέλαβε την υποχρέωση ανέγερσης νέων αποθηκευτικών χώρων για τα πετρελαιοειδή, αυτή δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδη στην ερώτηση ΕΕ' 554, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παγοποίηση των χρεών των ιδιοκτητών οχημάτων 'Ζ' σας πληροφορώ ότι το πρόβλημα εμπίπτει στις σχέσεις των ιδιοκτητών των εν λόγω οχημάτων με τις ιδιωτικές Τράπεζες και συνεπώς αδυνατούμε να προσφέρουμε οποιαδήποτε σχετική βοήθεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1991 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΕ' 559, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1991, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το κόστος ανόρυξης των κυβερνητικών γεωτρήσεων που αποβαίνουν ανεπιτυχείς το επωμίζεται εξολοκλήρου η Κυβέρνηση. Στις περιπτώσεις επιτυχών γεωτρήσεων το κόστος ανόρυξης τους περιλαμβάνεται στο κόστος των έργων (αρδευτικών ή υδρευτικών) και κατανέμεται με βάση την καθορισμένη αναλογία μεταξύ της Κυβέρνησης και της ενδιαφερόμενης κοινότητας (Αρδευτικών Τμημάτων ή Επιτροπών Υδατοπρομήθειας, ανάλογα με την περίπτωση). Για την συνεισφορά των κοινοτήτων παρέχεται κυβερνητική δανειοδότηση με σχετικά ευνοϊκούς όρους. Υπό τις περιστάσεις και με βάση την κτηθείσα πείρα, δεν φαίνεται να συντρέχουν λόγοι για την διαφοροποίηση της πιο πάνω πολιτικής.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 11 Απριλίου 1991, στις 10.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1991.
- 2) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
- 3) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 4) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 5) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 6) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 7) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 8) Ο περί της Εξασφάλισης Αξιοπρεπούς Διαβίωσης των Πολιτών της Δημοκρατίας Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

- 9) Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991.
- 10) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
- 11) Ο περί Κοινοκτημοσύνης της Περιουσίας των Συζύγων Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 12) Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1990.
- 13) Ο περί Τέχνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) Νόμος του 1990.
- 14) Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
- 15) Ο περί των Υπηρεσιών και του Προσωπικού της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 16) Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Έξωσης (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 17) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.
- 18) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
- 19) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.
- 20) Ο περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962-1987 Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 21) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 22) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.
- 23) Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991. (Πρόταση νόμου).
- 24) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 25) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
- 26) Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση νόμου).
- 27) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
- 28) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
- 29) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
- 30) Ο περί της Αποφάσεως 3/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου - ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.
- 31) Ο περί της Αποφάσεως 4/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου - ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.
- 32) Ο περί Εκλογής των Μελών των Οργάνων της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων Νόμος του 1986. (Πρόταση νόμου).
- 33) Ο περί Παγκύπριας Οργάνωσης Εκτοπισθέντων Νόμος του 1987. (Πρόταση νόμου).

- 34) Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Ανώτερου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Α', Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Βοηθού Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 35) Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Πρώτου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991.
- 36) Λήψη Απόφασης για Διάλυση της Βουλής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': -----

Εύχομαι σε όλους σας καλή Εβδομάδα Παθών και για μερικούς καλή Ανάσταση.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 9.28 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργίου Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος	Πέτας Χρίστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τσιέττης Κυριάκος
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζος Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μαρκίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1) Έκθεση και Συμπληρωματική Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα (Χρ. Σολωμής, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου, Α. Ζιαρτίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Αναστασιάδης) και αναβολή της συζήτησης του θέματος.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1991», η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα (Μ. Πουμπουρής, Ντ. Κωνσταντίνου) και ψήφισή του σε νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο και την πρόταση νόμου «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991» και ψήφισή τους σε νόμο (με αρ. 2 του 1991).

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3 του 1991).

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1991», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Μουσιούττας, Μ. Πουμπουρής, Ν. Αναστασιάδης, Μ. Παπαπέτρου) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 20 του 1991).

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1991», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Τ. Χατζηδημητρίου, Κ. Παναγίδης, Αν. Παπαρές, Μ. Πουμπουρής, Ι. Μάτσης, Μ. Παπαπέτρου, Ν. Μουσιούττας) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 24 του 1991).

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

14) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 25 του 1991).

15) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 26 του 1991).

16) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 20 του 1991).

17) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 22 του 1991).

18) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 23 του 1991).

19) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 19 του 1991).

20) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 18 του 1991).

21) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

22) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

23) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

24) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

25) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

26) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

27) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

28) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

29) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

30) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

31) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

32) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

33) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990 Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

34) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991», οι πολύ σύντομες αγορεύσεις των Βουλευτών κ.κ. Πουμπουρή και Χατζηδημητρίου και ψήφισή του σε νόμο.

35) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παρατάσεως της Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

36) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

37) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», οι σύντομες αγορεύσεις των Βουλευτών κ.κ. Τ. Χατζηδημητρίου και Π. Στυλιανού και απόρριψή της.

38) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

39) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Σχολικών Βοηθών (Όροι Εργασίας και Μισθοδοσίας) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

40) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

41) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

42) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφισή του σε νόμο.

43) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Α. Δημητριάδης, Πρόεδρος, Μ. Παπαπέτρου) και ψήφισή της σε νόμο.

44) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφισή του σε νόμο.

45) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Άγριων Πτηνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

46) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

47) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

48) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

49) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Πουμπουρή, Α. Γαλανός, Πρόεδρος, Ν. Μουσιούττας, Χρ. Σολωμής, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο.

50) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Απαγορεύσεως της Απόρριψης Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο Νόμος του 1989» και ψήφισή της σε νόμο.

51) Έκθεση για τους Κανονισμούς «(1) Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, (2) Οι περί Εταιρειών (Πληρωτέα Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1991, (3) Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας «LIMASSOL SHERATON MARINA» (Καταβλητέα Δικαιώματα) Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 1991» και απόρριψή τους.

52) Έκθεση για τους Κανονισμούς «(1) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και «(2) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

53) Έκθεση για τους Κανονισμούς «(1) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, (2) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, (3) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, (4) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, (5) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991, (6) Οι περί Αεροσκαφών Υπεριπτάμενων της Περιοχής Πληροφοριών Πτήσεων (Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, (7) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991, (8) Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1991» και απόρριψή τους.

54) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί Κανονισμοί) του 1991» και απόρριψή τους.

55) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1991» και έγκρισή τους.

56) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάχνας του 1991» και έγκρισή τους.

57) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1991» και έγκρισή τους.

58) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1991» και έγκρισή τους.

59) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρών (Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

60) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Κοκκινότριμιθιάς του 1991» και έγκρισή τους.

61) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κίνησης) Κοκκινότριμιθιάς του 1991» και έγκρισή τους.

62) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου Επιδειξεως Διαφημίσεων Κοκκινότριμιθιάς Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

63) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και απόρριψή τους.

64) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1991» και έγκρισή τους.

65) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί

του 1991», η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Α. Μαθηκολώνης, Κ. Τσιέττης, Α. Ζαχαριάδης, Ν. Μουσιούττας, Α. Γεωργίου, Οδ. Δημητρίου) και έγκρισή τους.

66) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Προνοίας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

67) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

68) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κάθηκα του 1991» και έγκρισή τους.

69) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1991» και έγκρισή τους.

70) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτωμένους αυτών) ('Όμοιο προς το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

71) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών του 1991» και έγκρισή τους.

72) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1991» και έγκρισή τους.

73) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σαλαμιούς του 1991» και έγκρισή τους.

74) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

75) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λευκωσίας του 1991» και απόρριψή τους.

76) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Κανονισμοί Προσφορών του 1991» και απόρριψή τους.

77) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού -Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού και Λειτουργού Προσωπικού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

78) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού -Θέσεις Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού και Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

79) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού του 1991» και απόρριψή τους.

80) Έκθεση για τους Κανονισμούς «(1) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κιτίου του 1991, (2) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορμηδειας του 1991, (3) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών του 1991, (4) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών του 1991, (5) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δρομολαξιάς-Μενεού του 1991, (6) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων

Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοτύπου του 1991, (7) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Καλαβασού του 1991, (8) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κόρνου του 1991, (9) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου του 1991, (10) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ορόκλινης του 1991, (11) Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου του 1991» και έγκρισή τους.

81) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολικών Εφορειών Νόμος του 1991» και καταψήφισή του.

82) Έκθεση για τις προτάσεις νόμου (1) «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» (2) «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Μ. Πουμπουρή, Α. Δημητριάδης, Ν. Αναστασιάδης, Πρόεδρος) και αναβολή τους.

83) Συζήτηση πριν την ανάγνωση της Έκθεσης (Α. Μαρκίδης, Πρόεδρος, Α. Ζιαρτίδης, Μ. Πουμπουρή, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού) και αναβολή του θέματος «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989».

84) Έκθεση για τις προτάσεις νόμου (1) «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», (2) «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», (3) «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ψήφιση της τρίτης σε νόμο.

85) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

86) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

87) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

88) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1991» και επαναψήφισή του.

89) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και επαναψήφισή του.

90) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και επαναψήφισή του, αφού διαμορφώθηκε κατάλληλα.

91) Ερωτήσεις Βουλευτών (Ηλεκτροδότηση γεώτρησης Αϊ-Γιάννη - Η κατασκευή του νέου δρόμου από Παλαιχώρι προς Αϊ-Γιάννη - Αίτημα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Αϊ-Γιάννη προς Αγίους Τριμιθιάς - Αίτημα για αύξηση της κρατικής συνεισφοράς για έργα στον Αϊ-Γιάννη - Το υδρευτικό πρόβλημα Μαλούντας - Η υδροδότηση του μοναστηριού του Αρχαγγέλου Μιχαήλ - Διορθωτικά έργα στον κύριο δρόμο από Αϊ-Γιάννη προς Μαλούντα - Η αναδιοργάνωση των ταχυδρομικών υπηρεσιών - Η ευθυγράμμιση του γεφυριού

στον Αναλυόντα - Η εγγραφή αγροτικών δρόμων - Η κατασκευή αγροτικών δρόμων στην κοινότητα Κλήρου - Εγγραφή αρδευτικών αυλακιών της κοινότητας Αρεδιού - Αίτημα για υδατικά εμπλουτιστικά έργα στην κοινότητα Κλήρου - Κίνητρα για ενδυνάμωση της κυπριακής υπαίθρου - Αίτημα για δημιουργία εγκαταστάσεων υποδοχής πετρελαιοκαταλοίπων - Η εκπλήρωση των στόχων ένταξης της Κύπρου στην ΕΟΚ - Αποζημιώσεις για τη διαπλάτυνση του δρόμου από Καμπιά προς Καπέδες - Αίτημα για επίσπευση της ανέγερσης του Β' Δημοτικού Σχολείου Κοκκινότριμιθιάς - Αίτημα για ασφαλιτόστρωση του αγροτικού δρόμου από Ορούντα προς Ακάκι - Ο δρόμος από Γέρι προς Λευκωσία - Η νεκρόπολη Αμαθούντας - Αίτημα για δανειοδότηση των πληγέντων από ανεμοστρόβιλο γεωργών Κισσόνεργας - Διαφημίσεις Νέας Γενιάς για τα ναρκωτικά - Αρχαιολογικά ευρήματα στην κατεχόμενη Μύρτου - Τα ντεπόζιτα νερού στον οικισμό Ανθούπολης - Επίστρωση με τσιμέντο αυλακιών της κοινότητας Μενοίκου - Αίτημα για κατασκευή αναχωμάτων στην κοίτη του ποταμού Σερράχη - Ανόρυξη γεωτρήσεων για αρδευτικούς σκοπούς στο Μένοικο - Τα γραφεία της χωρικής αρχής Μενοίκου - Ο δρόμος Μενοίκου προς Παλιομέτοχο - Η κατασκευή υδατοφράκτη στον ποταμό Σερράχη - Αιτήματα της κοινότητας Καλιανών - Προβλήματα βιομηχανικών περιοχών - Καταστροφές από αγρινά στο Μηλικούρι - Η δημιουργία αμπελοφυλακτικών δρόμων στο Μηλικούρι - Αίτημα Μηλικουριού για λήψη προστατευτικών μέτρων προς αντιμετώπιση των πλημμυρών - Ύδρευση Μηλικουριού - Η διαδικασία για διάνοιξη αγροτικών ή/και αμπελοφυλακτικών δρόμων - Ο Νόμος περί Συντεχνιών - Αίτημα για ασφαλιτόστρωση του δρόμου Γερακιών προς το δρόμο Πεδουλά προς Κύκκο - Οδικός φωτισμός Μηλικουριού - Αίτημα για διαπλάτυνση του δρόμου Κύκκου - Μηλικουριού - Διαρίζου - Αγίου Νικολάου προς Πάφο - Η προστασία της Τσακκίστρας από τα αγρινά - Ύδρευση της κοινότητας Αβδελλερού - Η διαπλάτυνση του δρόμου από Αβδελλερό προς Αθηαίνου - Η παραχώρηση χαλιτικής γης για οικιστικούς σκοπούς στο Αβδελλερό - Η δημιουργία φράγματος στην τοποθεσία «Μαύρες Συκιές» Τσακκίστρας - Η κατασκευή φράγματος στην τοποθεσία «Καμένο Παιδί» της κοινότητας Κάμπου - Διαμαρτυρία κατοίκων Κάμπου για εισαγωγή καρβούνων - Ανισοσκέλεια και αδικία στις συντάξεις των Βουλευτών - Η καταβολή υπερωριών στους αστυνομικούς που εργάστηκαν υπερωριακά κατά τα γεγονότα του Διαρίζου. Ο δρόμος-έξοδος της κοινότητας Μάμμαρι σε έκτακτη περίπτωση - Η ρύπανση που προκαλεί το εργοστάσιο βυρσοδεψίας στο Μάμμαρι - Η διωνυμία ορισμένων κοινοτήτων - Το ψάρεμα με φιάλες οξυγόνου - Αίτημα για δημιουργία ιατρείου στην κοινότητα Μενοίκου - Χρήση βίας από αστυνομικούς εναντίον της ηγεσίας του ΣΥΠΑΕΚ - Αίτημα Αγίου Επιφανίου για απαλλαγή της κοινότητας από το χρέος προς το ΡΙΚ - Αίτημα για διάνοιξη νέων δρόμων στον Άγιο Επιφάνιο - Η διαπλάτυνση του δρόμου Αγίου Επιφανίου μέχρι το δρόμο Λευκωσίας προς Παλαιχώρι - Η αποπληρωμή της συνεισφοράς Αγίου Επιφανίου για το αρδευτικό έργο που ολοκληρώθηκε το 1983 - Αίτημα κοινοτήτων για ανάληψη από το κράτος της εκτέλεσης των δρόμων προσπέλασης προς τους κύριους οδικούς άξονες - Η μεταφορά νερού στο Δάλι από γεωτρήσεις που παραχωρήθηκαν από ιδιωτική εταιρεία - Προβλήματα καταστηματαρχών της λεωφόρου Γρίβα-Διγενή λόγω της κατασκευής απομονωτικής λωρίδας στη λεωφόρο - Κτηματολόγιο Λευκωσίας - Αίτημα για διεύρυνση του δρόμου Αναλυόντα στο κέντρο της κοινότητας - Πρόβλημα στην ύδρευση Ποταμιάς - Η διαπλάτυνση του δρόμου Μάμμαρι προς Κοκκινότριμιθιά - Η ασφαλιτόστρωση του δρόμου προς την Πλατανιστάσα - Η

ασφαλτόστρωση του δρόμου προς τον Αγιασμάτη - Η ύδρευση του χωριού Μάμμαρι - Ετοιμόρροπα σπίτια στην Ποταμιά - Η έλλειψη διευθυντή στο Μουσείο Αγώνα - Προαγωγές αστυνομικών κατ' εξαίρεση - Επέκταση τηλεφωνικού δικτύου Αγίου Επιφανίου - Η ανέγερση δεύτερου γυμνασίου της περιφέρειας Δαλιού στην Αγία Βαρβάρα - Η επιδιόρθωση του δρόμου του οικισμού αυτοστέγασης Παλιομετόχου προς Μένουικο - Η αξιοποίηση των παιδικών πάρκων του οικισμού αυτοστέγασης Παλιομετόχου - Η μεγάλη διάδοση του ηλεκτρονικού πόκερ ανάμεσα στους νέους - Β' Δημοτικό στο Παλιομέτοχο - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου του οικισμού Παλιομετόχου προς Αϊ-Γιάννη Μαλούντας - Βιολογικός σταθμός Ποταμιάς - Το αρδευτικό πρόβλημα Αϊ-Γιάννη Μαλούντας - Η επιδιόρθωση εγκαταλειμμένων σπιτιών στον οικισμό αυτοστέγασης Παλιομετόχου - Η μονιμοποίηση των αγροφυλάκων - Η διάθεση στην αγορά κατεψυγμένων ψαριών ως φρέσκων ή εισαγόμενων ψαριών ως κυπριακών - Το πρόβλημα όσων έχασαν τα σπίτια τους κατά τις ταραχές 1957-59 και 1963-64 χωρίς να θεωρούνται πρόσφυγες - Η επέκταση του δικτύου ηλεκτροδότησης της κοινότητας Ασκά προς το Παλαιχώρι και το Φτερικουδί - Αίτημα της κοινότητας Φτερικουδίου για την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου προς τη Λευκωσία - Η αναβάθμιση του υγειονομικού κέντρου Παλαιχωρίου - Αίτημα παροχής οικονομικής βοήθειας στον Ασκά για επιδιόρθωση σπιτιών στα πλαίσια της ανάπτυξης του αγροτουρισμού - Η κατασκευή φράγματος στον Ασκά, τοποθεσία «Μαρίνες» - Η ευθυγράμμιση του δρόμου Ασκά προς Παλαιχώρι - Η δημιουργία αποχετευτικού συστήματος στον Ασκά - Η δημιουργία σκυβαλότοπου στον Ασκά - Η παροχή οικονομικής βοήθειας για επέκταση της κοινότητας Φτερικουδίου - Η κατασκευή φράγματος στο Φτερικουδί - Η κατασκευή νέου κοιμητηρίου στο Φτερικουδί - Η τοποθέτηση φωσφορίζοντων σηματοδοτών στο δρόμο Φτερικουδίου προς Παλαιχώρι - Περιφερειακό γυμνάσιο στην Κλήρου - Η συντήρηση παλαιών βрусών στις κοινότητες Φτερικουδί, Παλαιχώρι, Ασκάς - Η ανάγκη επιδιόρθωσης του δημοτικού σχολείου Ασκά - Η δημιουργία γηπέδου στον Ασκά - Αδασμολόγητα αυτοκίνητα για τους πρόσφυγες που έχασαν τα αυτοκίνητά τους κατά την εισβολή - Εκλογές κοινοταρχών σε δημαρχούμενες περιοχές - Η περιφραγή με τείχος από τις αρχές των βρετανικών βάσεων παραθαλάσσιας περιοχής στη Δεκέλεια - Η κακή λειτουργία των μετρητών του νερού σε περίπτωση διακοπής της παροχής, ενώ αυτοί συνεχίζουν να καταγράφουν).

92) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το αρδευτικό πρόβλημα Παχύαμμου - Επίστρωση με πρέμιξ του κεντρικού δρόμου Μοσφιλιού - Η επιδιόρθωση εγκαταλειμμένων σπιτιών στον οικισμό αυτοστέγασης Παλιομετόχου - Η αξιοποίηση του παλιού σταδίου ΓΣΖ - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Μάμμαρι προς Κοκκινότριμιθιά - Η δημιουργία σταδίου στους Αγίους Τριμιθιάς - Η εγκατάσταση τηλεφώνων στη Δένεια - Η δημιουργία γηπέδου στην κοινότητα Μονής - Η χρήση γραμματοκιβωτίων που φέρουν βρετανικά σύμβολα - Η τοποθέτηση μαίας στο αγροτικό υγειονομικό κέντρο Πύργου - Η τοποθέτηση δεύτερου γιατρού στο υγειονομικό κέντρο Κλήρου - Προβλήματα Καλού Χωριού Κλήρου - Οι ζημιές στο δημοτικό σχολείο Κλήρου - Η καταστροφή των προσβάσεων στο νέο δρόμο από Λεμεσό προς Αγρό - Η επάνδρωση του αερολιμένα Λάρνακας - Ο χώρος στάθμευσης αεροσκαφών στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Η αλθουσα αναχωρήσεων του αεροδρομίου Λάρνακας - Ζημιές από ανεμοστρόβιλο στην κοινότητα Χλώρακας - Η διεύρυνση της λεωφόρου Λεμεσού στα Λατσιά - Η δημιουργία αποθηκευτικών χώρων για σιτηρά - Οι επιδιορθώσεις

στα τουρκοκυπριακά σπίτια του Κοτσιάτη - Οι παρανομούντες οδηγοί ταξί του αεροδρομίου Λάρνακας - Η καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς από τους Τούρκους - Η δημιουργία αθλητικών χώρων στο Γέρι - Το αγροτικό υγειονομικό κέντρο Δευτεράς - Η δημιουργία γηπέδου στο Τσέρι - Η μεταφορά των μαθητών Νικόκλειας στη Γεροσκήπτου - Η επίσκεψη γιατρού στον οικισμό αυτοστέγασης Τσερίου - Η δημιουργία Περιφερειακών Εταιρειών Λεωφορείων - Ο εξωραϊσμός των υπεραστικών δρόμων - Η επάνδρωση του τμήματος τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών - Η εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση των οδών Καλλιπόλεως και Γρίβα Διγενή στη Λευκωσία - Η χρησιμοποίηση προσώπων από την κυπριακή ιστορία πάνω σε κέρματα - Η έκδοση επετειακών σειρών γραμματοσήμων - Η δημιουργία ταχυδρομικού γραφείου στη Δρομολαξιά και Μενεού - Η μονιμοποίηση των σχολικών βοηθών - Κατοχύρωση του επαγγέλματος των νηπιοβρεφονόμων - Η περίθαλψη Τουρκοκυπρίων στα κρατικά μας νοσοκομεία - Η αγορά μαζούτ από την ΑΗΚ σε ψηλές τιμές και η επιβάρυνση των καταναλωτών - Ο ηλεκτροφωτισμός των εισόδων του οικισμού Ανθούπολης - Η αξιοποίηση διάτρησης στα Μέσανα - Συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας - Η μετακίνηση του σκυβαλότοπου Κοτσιάτη - Τα διαβήματα της κυβέρνησης για ένταξή μας στην ΕΟΚ - Αυτοκίνητα με μειωμένο φόρο για πολύτεχνους - Φόρος εισοδήματος πολυτέκνων - Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για τους πολύτεχνους - Οι ψηλές τιμές ορισμένων προϊόντων από απομακρυσμένες περιοχές της Πάφου - Οι κίνδυνοι που απειλούν το Τσέρι από τον προγραμματισμό οδικών έργων - Η αναπαλαίωση και αξιοποίηση της μεσαιωνικής εκκλησίας του Μισερίκου - Η αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος - Τα θανατηφόρα δυστυχήματα στον Πεντάδρομο Αγίου Παύλου στη Λευκωσία - Η αξιοποίηση της περιοχής που βρίσκεται παρά τον οικισμό Αγιάσματος στον Άγιο Δομέτιο - Η ανάγκη ίδρυσης βρεφοκομικών σταθμών στις κοινότητες της ακριτικής Αμμοχώστου - Προβλήματα Περιστερώνας - Η συντήρηση της βυζαντινής εκκλησίας Περιστερώνας - Αίτημα της κοινότητας Άρμου για κατασκευή φράγματος στον ποταμό Κοτσιάτη - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Μαραθούντας προς Άρμου - Η επιχορήγηση των λεωφορείων που μεταφέρουν μαθητές - Ο θάνατος της εγκλωβισμένης Μαρίας Λαζαρίδου και τα εγκλήματα που διαπράττονται σε βάρος των Ελλήνων της Καρπασίας - Η διανομή στους κατοίκους της κοινότητας Μαμωνιών του τσιφλικιού της περιοχής - Τα υπερκέρδη που πραγματοποιούν οι εταιρείες πετρελαιοειδών στην Κύπρο - Τα οικονομικά προβλήματα των ιδιοκτητών αυτοκινήτων ενοικιάσεως λόγω του πολέμου στον Περσικό Κόλπο - Αίτημα των κατοίκων της υπαίθρου για κατάργηση της κοινοτικής συνεισφοράς για τη διάνοιξη γεωτρήσεων).

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 11ης Απριλίου 1991

(Ώρα έναρξης: 10.30 π.μ.)

(Αρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα το πρωί -κανονικά και με βάση τις διατάξεις του Συντάγματος- η δική μας ομάδα επιχειρήσε να καταθέσει πρόταση νόμου με πρόθεση να ζητήσει από το Σώμα να κηρυχθεί επείγουσα, που δίνει το δικαίωμα έγκυρης λευκής ψήφου στις επόμενες εκλογές. Μας λέχθηκε ότι δε θα κατατεθεί αυτή η πρόταση νόμου. Εμείς το θεωρούμε παράτυπο και παράνομο και ζητούμε τη δική σας παρέμβαση, για να κατατεθεί αυτή η πρόταση νόμου και να τεθεί μπροστά στο Σώμα, για να αποφασίσουν οι πλευρές αν επιθυμούν να κηρυχθεί επείγουσα ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσα είπε ο κ. Παπαπέτρου δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Εκείνο το οποίο λέχθηκε στη σύσκεψη το πρωί ήταν ότι η Βουλή έλαβε απόφαση να μη δεχθεί κατάθεση οποιωνδήποτε νέων προτάσεων νόμου ή νομοσχεδίων και αυτό αφορά όλα τα κόμματα. Όμως λέχθηκε στον κ. Παπαπέτρου ότι είναι δικαίωμά του, αν θέλει, να την καταθέσει.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Την καταθέσαμε και δεν την πιάνουν, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ωραία! Να την καταθέσει εδώ ο κ. Παπαπέτρου και να τοποθετηθεί το Σώμα ως προς το αν είναι λογικό να κατατίθεται πρόταση νόμου που τροποποιεί το

εκλογικό σύστημα στην τελευταία συνεδρίαση του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα πρώτα θα ήθελα να επιβεβαιώσω αυτά που είπε ο κ. Χατζηδημητρίου, ότι δηλ. η απόφαση που λήφθηκε το πρωί ήταν να μην κατατεθούν είτε νομοσχέδια είτε προτάσεις νόμου νοουμένου ότι σήμερα είναι η τελευταία συνεδρία της Βουλής. Και ένα τέτοιο θέμα σαν το θέμα της λευκής ψήφου είναι ένα πολύπλοκο θέμα για το οποίο δεν μπορούμε να αποφασίσουμε σήμερα. Γι' αυτό, επειδή αυτές οι προτάσεις νόμου ή τα νομοσχέδια κανονικά θα πρέπει να συζητηθούν στη νέα Βουλή, γι' αυτό ήταν αυτή η γενική άποψη που επικράτησε. Εξάλλου ήσαστε και εσείς στη συνεδρία το πρωί και μπορείτε να επιβεβαιώσετε ότι αυτό ήταν το πνεύμα και όχι ότι θέλουμε να εμποδίσουμε τον κ. Παπαπέτρου να καταθέσει την πρόταση νόμου που έχει υπόψη του. Αλλά, επαναλαμβάνουμε, δεν μπορεί η Βουλή να κηρύξει επείγουσα μια τέτοιου είδους πρόταση νόμου και δεν μπορεί να συζητεί τον εκλογικό νόμο στην τελευταία συνεδρία της. Εξάλλου το θέμα της κατάθεσης των νομοσχεδίων θα πάρει τη σειρά του. Δεν είναι τώρα η ώρα να τεθεί αυτό το θέμα και να μην προσπαθούμε να δημιουργούμε εντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι απλούστατο και δε νομίζω ότι μπορούμε να αποκλείσουμε οποιαδήποτε πρόταση την κατάλληλη στιγμή να κατατεθεί. Το αν θα την κηρύξουμε επείγουσας φύσεως και αν θα τη δούμε είναι τελείως διαφορετικό θέμα. Δικαιούται οποιοδήποτε Μέλος της Βουλής σε οποιαδήποτε συνεδρίαση να καταθέσει πρόταση νόμου. Το αν θα κηρυχθεί όμως επείγουσας φύσεως και το αν θα επιληφθούμε του θέματος προτού διαλυθεί η Βουλή αυτό είναι μετά, αφού κατατεθεί, που θα το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέλω να υπενθυμίσω ότι είναι ομόφωνη απόφαση της Βουλής ότι δεν πρέπει να δεχθεί νέα νομοσχέδια και κατά συνέπεια και νέες προτάσεις νόμου. Αυτό είναι το ένα. Το άλλο όμως είναι ότι, έστω κι αν αναγράφεται στην ημερήσια διάταξη «Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων», πρέπει να έρθει η ώρα για να την καταθέσει ο κ. Παπαπέτρου. Και τώρα νομίζω ότι δεν είναι σωστό να προχωρήσει η συζήτηση, από τη στιγμή που το πρώτο θέμα είναι η Νομοθετική Εργασία. Δεν πρέπει στην τελευταία συνεδρία της Βουλής να αλλοιώνουμε την ημερήσια διάταξη και να προβάλλουμε άλλα θέματα τα οποία είναι για κατοπινό στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς για να διορθώσω. Δεν υπάρχει ομόφωνη απόφαση της Βουλής ότι δε θα κατατεθούν. Έγινε στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων

συμφωνία να μην κατατεθούν. Αλλά, αν ένα κόμμα θέλει να καταθέσει, δικαιούται την κατάλληλη στιγμή να καταθέσει. Τώρα, το αν θα τη συζητήσουμε ή όχι θα το δούμε μετά, αφού καταθέσει την πρόταση.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μια διόρθωση, διότι την ομόφωνη απόφαση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων την ανακοίνωσε ο Πρόεδρος της Βουλής από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ναι, υπάρχει αυτή η ομόφωνη απόφαση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, αλλά αυτές οι αποφάσεις είναι συμφωνίες κυρίων. Αν παρά ταύτα σε μια άλλη συνεδρία κάποιο Μέλος ή κάποια πλευρά επιμένει να προχωρήσει και να καταθέσει έστω και στην τελευταία συνεδρία της Βουλής, δεν μπορούμε να την εμποδίσουμε. Θα συζητηθεί όμως στην ώρα του το θέμα, την ώρα της κατάθεσης, και τότε θα αποφασίσουμε κατά πόσο μπορεί να κηρυχθεί επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Το θέμα που είναι ενώπιον του Σώματος, κύριε Πρόεδρε, είναι κατά πόσο η δική μας ή οποιαδήποτε άλλη κοινοβουλευτική ομάδα έχει δικαίωμα να καταθέσει πρόταση νόμου και δεύτερο κατά πόσο έχει δικαίωμα να ζητήσει η συγκεκριμένη πρόταση νόμου να κηρυχθεί επείγουσα. Και πιστεύω ότι το Σύνταγμα απόλυτα επιτρέπει σε κάθε κοινοβουλευτική ομάδα να προβεί σε τέτοια ενέργεια. Εναπόκειται στο Σώμα να αποφασίσει κατά πόσο η συγκεκριμένη πρόταση νόμου θα κηρυχθεί ή όχι επείγουσα. Και εκείνο που εμείς ζητούμε αυτή τη στιγμή, κύριε Πρόεδρε, είναι να κατατεθεί πριν από την ημερήσια διάταξη η πρόταση νόμου την οποία εισηγούμαστε και να αποφασίσει το Σώμα αν θα δεχθεί να συζητηθεί ως επείγουσα ή όχι. Νομίζω όμως ότι ούτε η σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων μπορεί να προδεσμεύσει την απόφαση του Σώματος ούτε οποιοσδήποτε λειτουργός της Βουλής δικαιούται να αρνηθεί να παραλάβει και να καταθέσει τη σχετική πρόταση νόμου. Και νομίζω ότι περί αυτού πρόκειται. Συνεπώς εναπόκειται στο Σώμα να αποφασίσει αν τώρα θα συζητήσει αν θα κηρύξει επείγουσα τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, πρόθεσή μου ... Σας παρακαλώ, κύριε Χατζηδημητρίου! Αν παραστεί ανάγκη, θα σας δώσω το λόγο. Αλλά η πρόθεσή μου είναι να αρχίσω με την Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων. Μεταξύ των εγγράφων αυτών και των νομοσχεδίων θα καταθέσω και τη δική σας πρόταση νόμου και θα ζητήσω από το Σώμα να την κηρύξει επείγουσα. Και τότε το Σώμα δύναται να τοποθετηθεί στο αν θα κηρύξει επείγουσα την πρόταση νόμου ή όχι.

Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Χατζηδημητρίου;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς για να επανορθώσω κάποιες αναφορές. Το πρόβλημα το οποίο συζητείται είναι αν πρόκειται περί επείγουσας ή όχι προτάσεως. Ειδήλλως

λέχθηκε και στη σύσκεψη το πρωί ότι μπορεί να κατατεθεί και να μείνει για την άλλη Βουλή. Το συζητούμενο είναι το επείγον του θέματος ή όχι και θα τοποθετηθούμε τώρα, για να μη δημιουργούνται εσφαλμένες εντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θα το αποφασίσετε εσείς, κύριοι. Πάντως αρχίζουμε, κύριοι, σήμερα κάπως ανορθόδοξα με την Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, διότι έχουμε να καταθέσουμε τις αναπομπές ορισμένων νόμων τις οποίες έκαμε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Συνεπώς αρχίζουμε πρώτα με την Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Καταγραφής μη Άδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί της Απαγόρευσης της Απόρριψης Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. (Αναπομπή).

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Αυτά τα θέματα παρακαλώ όπως κηρυχθούν επείγοντα. Καλώ τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές να αποσυρθούν, για να εξετάσουν αυτά τα θέματα και να ετοιμάσουν τις Εκθέσεις, ούτως ώστε να είναι έτοιμες προ της λήξης της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Προχωρούμε περαιτέρω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Εξαμηνιαία έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1990 σύμφωνα με το άρθρο 119(5) του Συντάγματος.

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η οποία θα σχηματιστεί από τη νέα Βουλή.

Και τέλος έχουμε την πρόταση νόμου την οποία καταθέτει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ, η οποία αναφέρεται ως «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και η οποία παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών. Υπάρχει αίτημα όπως η πρόταση νόμου κηρυχθεί επείγουσα και εξεταστεί αμέσως, ει δυνατόν. Και καλώ το Σώμα να αποφασίσει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να κηρυχθεί επείγουσα αυτή η πρόταση νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγουσα.

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Θέλω να δικαιολογήσω την ψήφο μας.

Κύριε Πρόεδρε, η καταψήφιση εκ μέρους μας γίνεται λόγω της συναντίληψης που υπήρξε ότι σήμερα δε θα κατατεθούν νέες προτάσεις νόμου εκ μέρους Βουλευτών και πολύ περισσότερο αν και εφόσον αφορούν τον εκλογικό νόμο με βάση τον οποίο θα διεξαχθούν οι προσεχείς εκλογές. Εν πάση περιπτώσει, θα ήθελα να τονίσω το εξής: Είτε καταμετρούνται είτε δεν καταμετρούνται οι λευκές ψήφοι, το εκλογικό αποτέλεσμα και η σύνθεση της Βουλής των Αντιπροσώπων δεν αλλάζουν. Το πρώτο σημείο είναι ότι, είτε καταμετρούνται είτε δεν καταμετρούνται οι λευκές ψήφοι, η σύνθεση αυτού του Σώματος θα είναι ακριβώς η ίδια.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θέλω να σας τονίσω είναι το εξής: Επανειλημμένα ο Δημοκρατικός Συναγερμός -τον οποίο είχα την τιμή να αντιπροσωπεύω σε σχετικές συσκέψεις στο Υπουργείο Εσωτερικών ολίγες ημέρες προ των εκάστοτε βουλευτικών εκλογών- ζητούσε από την εκάστοτε κυβέρνηση να προβαίνει σε διευθετήσεις για χωριστή καταμέτρηση των λευκών ψήφων, ούτως ώστε ο λαός εν τέλει να γνωρίζει ποιες είναι οι πραγματικά άκυρες ψήφοι, διότι ο ψηφοφόρος δεν ξέρει πώς να ψηφίσει και ποιες είναι οι λευκές ψήφοι με τις οποίες είναι συγκεκριμένο πολιτικό μήνυμα το οποίο θέλει να στείλει ο ψηφοφόρος. Ο υπάρχων εκλογικός νόμος δεν εμποδίζει την κυβέρνηση, αν θέλει, να προβεί σε αυτή τη διευθέτηση και να διατάξει τους εφόρους εκλογής κατά την καταμέτρηση των ψήφων να μετρούν χωριστά τα λευκά και χωριστά τα υπόλοιπα άκυρα. Τώρα το πώς θα χαρακτηριστούν στο τέλος τα λευκά, το αν θα χαρακτηριστούν άκυρα ή αν θα χαρακτηριστούν έγκυρα αλλά μη υπολογιζόμενα, δεν έχει καμιά σημασία. Αρκεί να λεχθεί ότι σε κάθε κάλπη, ότι στην άλφα ή στη βήτα κάλπη υπήρχαν πενήντα, υπήρχαν εκατό λευκά. 'Αρα αυτό το οποίο θέλει το ΑΔΗΣΟΚ να γίνει με νόμο μπορεί να γίνει με διοικητική διευθέτηση, αν συμφωνήσει και η κυβέρνηση. Εν πάση περιπτώσει, εκείνο το οποίο θα ήθελα να πω είναι ότι μέχρι σήμερα μόνο το δικό μας το κόμμα ζητούσε αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από πλευράς δικής μας πράγματι θα δικαιολογήσουμε την ψήφο μας και δε θα προβούμε σε πρώτολογία, όπως ο κ. Μαρκίδης, ο οποίος μπήκε στην ουσία. 'Ομως δε διαφωνούμε με τη συλλογιστική. Υπήρξε μια συμφωνία κυρίων γι' αυτό το θέμα να μην κατατεθούν την τελευταία ημέρα. Θα μπορούσαν κάλλιστα οι συνάδελφοι να καταθέσουν μια τόσο σοβαρή πρόταση νόμου, αν κατά τη γνώμη τους δε λύνεται το πρόβλημα διοικητικά -και πιθανώς να μη λύνεται διοικητικά για τους σκοπούς που υποβάλλεται- σε προηγούμενες συνεδρίες, για να εδίνετο καιρός για μελέτη. Δεν μπορούμε στην τελευταία συνεδρία της Βουλής απρογραμμάτιστα και χωρίς να γίνουν οι απαιτούμενες διαδικασίες στα κόμματά μας να προχωρήσουμε στο να πάρουμε μια τέτοια απόφαση. Αν υπήρχε χρόνος, θα γινόταν και ο προβληματισμός και θα τοποθετούμαστε. 'Ομως δε συζητούμε, κατά την άποψή μου, τον εκλογικό νόμο στην τελευταία συνεδρία της Βουλής. Επομένως υπάρχουν δύο θέματα αρχής για μας που ψηφίζουμε εναντίον. Διαδικαστικά δεν μπορούμε να κηρύξουμε επείγον ένα σοβαρό θέμα που έχει σχέση με τον εκλογικό νόμο στην τελευταία συνεδρία της Βουλής και δεύτερο υπήρξε μια συμφωνία κυρίων στη συνεδρία των Κοινο-

βουλευτικών Εκπροσώπων και των αρχηγών των κομμάτων, η οποία κατά κάποιον τρόπο έχει παραβιασθεί από τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς καταθέσαμε αυτή την πρόταση νόμου και ζητήσαμε να κηρυχθεί επείγουσα ύστερα από συγκεκριμένα δικαιολογημένα διαβήματα που έγιναν προς εμάς από ομάδες ενδιαφερόμενων πολιτών. Θεωρούμε ότι η λευκή ψήφος αποτελεί πολιτική επιλογή και στέλλει πολιτικά μηνύματα. Και είναι απαράδεκτο και αντιδημοκρατικό να εξομοιώνεται με εκείνο τον ψηφοφόρο ο οποίος δεν μπορεί πραγματικά να βάλει ένα σταυρό ή ένα «ν» στο ψηφοδέλτιο.

Εμείς ως νέο κόμμα πιθανότατα με την ψήφιση μιας τέτοιας νομοθεσίας να υποστούμε τις συνέπειες. Αλλά φαίνεται ότι η άποψη η ισχυρή ότι το εκλογικό σώμα είναι εκλογική πελατεία που πρέπει να την κρατούμε μαντρισμένη εξακολουθεί να είναι πολύ ισχυρή. Αυτούμαστε ειλικρινά, γιατί ένα τόσο απλό θέμα αυτή η Βουλή με πρόσχημα κάποιες διευθετήσεις αρνείται να το δει στην ουσία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά είναι εκπληκτικό να συζητούμε για αλλαγή του θεσμικού χαρακτήρα του εκλογικού συστήματος στην τελευταία συνεδρίαση του Σώματος. Αυτό προδίδει, μπορώ να πω, μια όχι σοβαρή αντιμετώπιση των δημοκρατικών διαδικασιών και της ευθύνης μας έναντι του λαού, γιατί θα πρέπει ο λαός να γνωρίζει εκ των προτέρων ποιες επιλογές έχει και όχι να καταλαμβάνεται εξ απορόπτου την τελευταία στιγμή με πολιτικούς μάλιστα υπολογισμούς για το πώς πρόκειται να συμπηφιστεί η λευκή ψήφος, διότι δεν είμαι βέβαιος για το πώς θα την εκμεταλλευτεί ο οποιοσδήποτε μέσα ή έξω από τη Βουλή. Έτσι να μην αποδίδονται υπολογισμοί σε άλλους, όταν αυτή τη στιγμή τα πράγματα μπορεί να έχουν ποικίλη ερμηνεία. Και μπορώ να πω ότι είναι θέμα που χρειάζεται πραγματικά βαθύτατο προβληματισμό, διότι η λευκή ψήφος είναι υπόθεση που καλλιεργεί συγκεκριμένη αντίληψη για την έννοια της πολιτικής ζωής. Και στο τέλος ναι, όλα τα κόμματα έχουν τα θετικά ή τα αρνητικά τους. Δεν είναι εκλογική πελατεία που αναζητούν. Τα πολιτικά κόμματα βρίσκονται ενώπιος ενωπίω. Βρισκόμαστε επί γόνασι λαού αυτή τη στιγμή όλοι και ως κόμματα και ως άνθρωποι και είναι σε διάλογο με το λαό που βρισκόμαστε και είναι την εκτίμηση του λαού και την τιμή του ψηφοφόρου που αναζητούμε και είναι αυτόν που τιμούμε παίρνοντας τη θέση την οποία πήραμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο λόγος που ψηφίσαμε εναντίον του να κηρυχθεί επείγουσα αυτή η πρόταση νόμου είναι ότι οι συνάδελφοι που την υπέβαλαν είχαν μπροστά τους μερικούς μήνες να υποβάλουν αυτή τη συγκεκριμένη πρόταση, αν νόμιζαν ότι ήταν αναγκαίο να υποβληθεί. Δεν την υπέβαλαν. Μας είπαν ότι κάποιους άκουσαν να τους λένε. Μα, το πρόβλημα της λευκής ψήφου είναι ένα πρόβλημα που έχει σχέση με την επιλογή του ψηφοφόρου και, από τη

στιγμή που αυτό το Σώμα, αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει νόμο, ώστε να είναι υποχρεωτική η ψηφοφορία, δε θα ήταν σωστό να δοθεί η καθοδήγηση στον ψηφοφόρο να απέσχει της ψηφοφορίας στην ουσία. Εδώ το εκλογικό μας σύστημά δίνει το δικαίωμα, δίνει την ελευθερία στον ψηφοφόρο να επιλέξει από τους 56 υποψηφίους που έχει μπροστά του, να επιλέξει από τα πέντε κόμματα που έχει μπροστά του, από τα έξι, όσα θα είναι, ποιους υποψηφίους θέλει να ψηφίσει. Κατά συνέπεια στον ψηφοφόρο αυτό το μήνυμα θέλουμε να δώσουμε με την καταψήφιση αυτής της πρότασης, ότι δηλ. έχει την ελευθερία να επιλέξει από τους υποψηφίους που έχουν εκτεθεί στα ψηφοδέλτια. Γι' αυτούς τους λόγους καταψηφίσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, η πρόταση νόμου παραμένει κατατεθειμένη, αλλά θα εξεταστεί όχι ως επείγον θέμα από τη Βουλή η οποία θα προκύψει από τις εκλογές της 19ης Μαΐου.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α', που είναι η Νομοθετική Εργασία. Και πρώτο θέμα είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989». Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής έχει αναγνωσθεί και ότι σήμερα συνεχίζεται η συζήτηση του θέματος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δεν είμαι σίγουρος αν η Έκθεση έχει αναγνωσθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξ όσων ενθυμούμαι, έχω τη γνώμη ότι έχει αναγνωσθεί, κύριε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει θεωρηθεί αναγνωσθείσα και άρχισε και η συζήτηση, αν δεν κάμνω λάθος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Αν θεωρήθηκε αναγνωσθείσα, είμαστε εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι αποφάσισε η Βουλή: όχι εγώ.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΥΜΕΝΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ) (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Κοιν. Επιτροπή Προσφύγων
Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Ρήνα Κατσελλή
Δημήτρης Ηλιάδης

Κοιν. Επιτροπή Νομικών
Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο εξετάστηκε αρχικά από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, στην οποία παραπέμφθηκε, σε μεγάλο αριθμό συνεδριών τις οποίες πραγματοποίησε στο διάστημα από το Μάιο μέχρι και το Νοέμβριο του 1989. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Υπουργού Εσωτερικών, του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας καθώς και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι ο διορισμός κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών, ο οποίος θα λάβει άμεση κατοχή των περιουσιών αυτών και θα έχει τον έλεγχο και τη διαχείρισή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.

Υποστηρίζοντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νόμου που προτείνεται, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι η μαζική μεταφορά του τουρκοκυπριακού πληθυσμού στις περιοχές που κατέχονται από τις τουρκικές δυνάμεις εισβολής και η απαγόρευση από τις δυνάμεις αυτές της διακίνησης του πληθυσμού τούτου στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας επέβαλαν τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας για τη διαχείριση αυτών των τουρκοκυπριακών περιουσιών, των οποίων η μέχρι σήμερα διαχείριση γινόταν μόνο με διοικητικής φύσης μέτρα.

Επικροτώντας την αναγκαιότητα αυτή η Επιτροπή Προσφύγων, που εξέτασε καταρχήν το όλο θέμα, προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση της νομοθεσίας που προτείνεται. Από την εξέταση αυτή προέκυψε και η ανάγκη να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις στο αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου που κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση της εξυπηρέτησης των αναγκών των προσφύγων παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των υπό συζήτηση τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται και όπως αρχικά διαμορφώθηκε ύστερα από τις εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων προβλέπονται, ανάμεσα σ' άλλα, τα ακόλουθα:

- (α) Τουρκοκυπριακή περιουσία θα θεωρείται κάθε ιδιοκτησία, κινητή ή ακίνητη, που ανήκει σε Τουρκοκύπριο και βρίσκεται στις ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές και περιλαμβάνει και τη βακούφικη περιουσία.
- (β) Κηδεμόνας τουρκοκυπριακών περιουσιών διορίζεται ο Υπουργός Εσωτερικών ο οποίος θα έχει εξουσία να λαμβάνει άμεση κατοχή των περιουσιών αυτών και να τις διαχειρίζεται ανάλογα με τις συνθήκες και τις περιστάσεις που απαιτεί κάθε περίπτωση.
- (γ) Ο κηδεμόνας έχει το δικαίωμα να συλλέγει και διαθέτει κάθε προϊόν τέτοιας περιουσίας κατά τον επωφελέστερο για τον ιδιοκτήτη τρόπο.
- (δ) Ο κηδεμόνας κατά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών θα μεριμνά ώστε, παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των περιουσιών αυτών, να εξυπηρετούνται συνάμα και οι ανάγκες των προσφύγων.
- (ε) Ο προτεινόμενος νόμος θα είναι προσωρινός και το Υπουργικό Συμβούλιο θα έχει εξουσία, με τη λήξη της έκρυθμης κατάστασης που δημιούργησε η τούρκικη εισβολή στην Κύπρο, να τερματίσει την ισχύ του με σχετική γνωστοποίηση στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, ύστερα από την ολοκλήρωση της μελέτης του όλου θέματος, εισηγήθηκε στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με βάση σχετική Έκθεσή της που κυκλοφόρησε τον Ιούλιο του 1989. Στο μεταξύ, ύστερα από παραστάσεις ορισμένων πλευρών της Βουλής, η συζήτηση του νομοσχεδίου αναβλήθηκε για παραπέρα εξέταση αριθμού ζητημάτων που αναφέρονται σε υφιστάμενες συμβάσεις με αντικείμενο τουρκοκυπριακές περιουσίες που τώρα τίθενται κάτω από ενιαία διαχείριση, καθώς και θεμάτων άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου στις παραχωρούμενες με τον προτεινόμενο νόμο εξουσίες. Η Επιτροπή, επανεξετάζοντας τα θέματα αυτά καθώς επίσης και τις διατάξεις σχετικής πρότασης νόμου που κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού, επέφερε στο αρχικό κείμενο που ετοιμάστηκε συμπληρωματικές τροπολογίες και με νέα σχετική Συμπληρωματική Έκθεσή της που κυκλοφόρησε το Νοέμβριο του 1989 εισηγήθηκε την ψήφιση του νέου κειμένου που ετοιμάστηκε, σε αντικατάσταση τόσο του κατατεθέντος κυβερνητικού νομοσχεδίου όσο και της κατατεθείσας πρότασης νόμου.

Η συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Βουλής αναβλήθηκε και πάλι ύστερα από νέες παραστάσεις ορισμένων πλευρών του Σώματος για επανεξέταση αριθμού διατάξεων του νομοσχεδίου που άπτονταν θεμάτων καθαρά νομικής φύσης και την κατόπιν τούτου παραπομπή του από την ολομέλεια του Σώματος για παραπέρα μελέτη στην Επιτροπή Προσφύγων σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Ενεργώντας ακριβώς με βάση τους πιο πάνω όρους εντολής, οι δύο Επιτροπές πραγματοποίησαν μεγάλο αριθμό κοινών συνεδριών τους στο διάστημα από το Μάρτιο του 1990 μέχρι και το Μάρτιο του 1991 στα πλαίσια των οποίων είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις πάνω στα νέα ζητήματα που ηγέρθησαν με τον Υπουργό Εσωτερικών, το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Τα διάφορα θέματα που απασχόλησαν τις δύο Επιτροπές στο νέο κύκλο συνεδριών τους και οι επιμέρους αποφάσεις που λήφθηκαν ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία για το καθένα από αυτά συνοψίζονται στα πιο κάτω:

- (α) Κρίθηκε αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες του κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών θα ασκούνται όχι μόνο μέχρις ότου επιτευχθεί τελική διευθέτηση του θέματος, αλλά και διαρκούς της έκρυθμης κατάστασης, ο καθορισμός της οποίας θα συμπεριληφθεί στο ερμηνευτικό μέρος των διατάξεων του νομοσχεδίου. Περαιτέρω κατά πλειοψηφία αποφασίζεται κηδεμόνας να παραμείνει ο Υπουργός Εσωτερικών ως η κυβερνητική πρόταση. Τα Μέλη των Επιτροπών-Βουλευτές του ΔΗΣΥ και του ΑΔΗΣΟΚ διαφωνώντας με τη θέση της πλειοψηφίας υποστήριξαν ως κηδεμόνα το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο άλλωστε συνταγματικά ασκεί εκτελεστική εξουσία, ανάμεσα σ' άλλα, και στα ζητήματα εποπτείας και διάθεσης της περιουσίας που ανήκει στη Δημοκρατία.
- (β) Έγινε εισήγηση όπως στα πλαίσια της άσκησης των αρμοδιοτήτων του, που καθορίζονται στον προτεινόμενο νόμο, ο κηδεμόνας τουρκοκυπριακών περιουσιών ενεργεί αφού ακούσει και την άποψη Συμβουλευτικής Επιτροπής η οποία να εγκαθιδρυθεί για το σκοπό αυτό.

Για το ζήτημα αυτό ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας του οποίου ζητήθηκε η γνώμη γνωμάτευσε ότι δεν υπάρχει οποια-

δήποτε ένσταση αν ο κηδεμόνας δεν ενεργεί μόνος, αλλά αφού ακούσει και τις απόψεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Διατύπωσε εντούτοις τη διαφωνία του αν η γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής δε δίνεται υπό συμβουλευτικό χαρακτήρα αλλά δεσμευτικό, θέμα που, όπως υποστήριξε, τη μεταβάλλει σε κρατικό όργανο χωρίς να έχει οποιαδήποτε κρατική υπόσταση, ενώ από την άλλη δημιουργεί τροχοπέδη και εμποδίζει τον κηδεμόνα από του να ασκεί τις αρμοδιότητές του ως όργανο της Εκτελεστικής Εξουσίας, γεγονός ασυμβίβαστο με τα συνταγματικά θέσμια.

Υπό το φως των πιο πάνω οι Επιτροπές αποφάσισαν να υιοθετήσουν το θεσμό της Συμβουλευτικής Επιτροπής η οποία θα παρέχει στον κηδεμόνα, υπό συμβουλευτική μόνο ιδιότητα, την άποψη της πάνω σε οποιοδήποτε θέμα που κρίνει ο κηδεμόνας απαραίτητο και που αφορά τη διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών.

- (γ) Η Συμβουλευτική Επιτροπή που θα εγκαθιδρυθεί για τους πιο πάνω σκοπούς θα αποτελείται από έναν εκπρόσωπο του κηδεμόνα ως πρόεδρο, ανά έναν εκπρόσωπο των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και ανά έναν εκπρόσωπο των κοινοβουλευτικών κομμάτων. Ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής αυτής θα καθορίζεται με σχετικούς Κανονισμούς.
- (δ) Αποφασίστηκε να εισαχθεί ο θεσμός της ιεραρχικής προσφυγής εναντίον αποφάσεων του κηδεμόνα. Η προσφυγή θα απευθύνεται σε υπουργική επιτροπή που θα εγκαθιδρυθεί γι' αυτό το σκοπό και θα αποτελείται από τους Υπουργούς Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και η οποία θα εξετάζει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση την προσφυγή που γίνεται προς αυτή, αφού δώσει την ευκαιρία στον προσφεύγοντα να ακουστεί. Η άσκηση της ιεραρχικής προσφυγής θα αναστέλλει την εκτέλεση οποιασδήποτε απόφασης του κηδεμόνα εναντίον της οποίας ασκήθηκε η προσφυγή μέχρι την έκδοση της απόφασης της εξ Υπουργών Επιτροπής.
- (ε) Τις Επιτροπές απασχόλησε ιδιαίτερα αν ο κηδεμόνας κατά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών θα μεριμνά ώστε να εξυπηρετούνται μόνο οι ανάγκες των προσφύγων ή κατά πόσο θα πρέπει να εξυπηρετούνται και οι ανάγκες μη προσφύγων. Για το θέμα αυτό αποφασίστηκε τελικά όπως οι διατάξεις του νομοσχεδίου διατυπωθούν έτσι, που να εξυπηρετούνται βασικά οι ανάγκες των προσφύγων, ενώ οι ανάγκες μη προσφύγων να εξυπηρετούνται μόνο κατ' εξαίρεση και με τρόπο που θα καθοριστεί με σχετικούς Κανονισμούς.
- (στ) Αποφασίστηκε όπως οι διατάξεις της ενοικιοστασιακής νομοθεσίας μη εφαρμόζονται στις περιπτώσεις των τουρκοκυπριακών περιουσιών και αυτό για να μην παρεμποδίζεται ο κηδεμόνας στην απρόσκοπτη διαχείριση και κατανομή των περιουσιών αυτών ως συνόλου προς τους πρόσφυγες με βάση την πολιτική και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

- (ζ) Οι διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν την απαγόρευση κτήσης τουρκοκυπριακής περιουσίας από νομικό πρόσωπο έχουν επαναδιατυπωθεί, έτσι που να παρέχεται η ευχέρεια στο νομικό πρόσωπο να αποκτά τουρκοκυπριακή περιουσία κάτω από ορισμένους όρους και ειδικότερα όταν ο έλεγχος ή το εταιρικό κεφάλαιο του νομικού προσώπου ανήκει αποκλειστικά σε πρόσφυγες.
- (η) Η εισήγηση για προσθήκη στις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου του μέτρου του διοικητικού καταναγκασμού σε περίπτωση που οι κάτοχοι της τουρκοκυπριακής περιουσίας αρνούνται να παραδώσουν την κατοχή της περιουσίας αυτής, όπως θα αποφάσιζε ο κηδεμόνας, εγκαταλείφθηκε τελικά από τις Επιτροπές. Η χρησιμοποίηση του θεσμού αυτού, που σύμφωνα με σχετικές γνωματεύσεις αποτελεί σοβαρό μέτρο στο οποίο σπάνια πρέπει να καταφεύγει η διοίκηση λόγω του κινδύνου της καταχρήσεως που ενυπάρχει σ' αυτόν και της προσβολής των ατομικών ελευθεριών, κρίθηκε σκόπιμο να μη χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια του προτεινόμενου νόμου.
- (θ) Αποφασίστηκε να διευκρινιστεί ότι στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Κηδεμόνα που καθορίζονται στις διατάξεις του νομοσχεδίου δε θα επηρεάζονται οποιαδήποτε δικαιώματα κατοχής προς όφελος τρίτων προσώπων με βάση έννομη σχέση που υπήρχε κατά την 20ή Ιουλίου 1974 μεταξύ αυτών και των ιδιοκτητών τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Με βάση όλες τις πιο πάνω θέσεις τους οι Επιτροπές έχουν επαναδιατυπώσει τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου το οποίο επισυνάπτουν στην παρούσα Έκθεση, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τις ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία εισηγήσεις των δύο Επιτροπών, με την εισήγησή τους στο Σώμα όπως το ψηφίσει σε νόμο.

Χωρίς να επηρεάζονται οι θέσεις κάθε πλευράς οι Επιτροπές πιστεύουν ότι οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχουν επαναδιατυπωθεί, διασφαλίζουν την ορθολογική και συνετή διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών για λογαριασμό και προς όφελος του ιδιοκτήτη τους μέχρι τη λήξη της έκρυθμης κατάστασης, η οποία και επέβαλε τη θέσπιση του προτεινόμενου νόμου.

Τα Μέλη των δύο Επιτροπών-Βουλευτές του ΔΗΣΥ και ΑΔΗΣΟΚ υποστήριξαν επίσης την άποψη να προβλεφθεί στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του η 1η προσεχούς Σεπτεμβρίου και διαφύλαξαν το δικαίωμά τους να εκθέσουν και αναλύσουν τις θέσεις τους στη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Επί του θέματος αυτού είχα την ευκαιρία να μιλήσω και στο παρελθόν. Συγκεκριμένα στην τελευταία συνεδρίαση κατά την οποία το Σώμα είχε την ευκαιρία να ασχοληθεί με το θέμα του κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών υπέβαλα εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού συγκεκριμένες προτάσεις για τροποποίηση του νομοσχεδίου. Ύστερα από τη συζήτηση που είχε διεξαχθεί τότε

το θέμα παραπέμφθηκε εκ νέου στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή αλλά ταυτόχρονα και στην Επιτροπή Νομικών. Έτσι, η Έκθεση που έχουμε μπροστά μας σήμερα προέρχεται και από τις δυο Επιτροπές, δηλαδή από την Επιτροπή Προσφύγων και από την Επιτροπή Νομικών.

Ταυτόχρονα ενώπιον της Βουλής υπάρχουν σήμερα συγκεκριμένες προτάσεις για τροποποίηση του νομοσχεδίου όπως αποστέλλεται από τις δυο Επιτροπές και τις προτάσεις αυτές τις έχει καταθέσει το ΑΔΗΣΟΚ. Από την Έκθεση της πλειοψηφίας των μελών των δυο Επιτροπών φαίνονται ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, κύριε Μαρκίδη, αλλά δε βλέπω τίποτε παρεμβάσεις για τροποποίηση του νομοσχεδίου αυτού.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

... οι προτεινόμενες τροπολογίες από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΑΔΗΣΟΚ πάνω στο νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τα έχω μπροστά μου και θα ζητήσω να μου τα φέρουν.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, τα πήρα χθες από τη Γραμματεία της Βουλής και πρέπει να θεωρείται ότι είναι κατατεθειμένα. Αλλά με την άδειά σας, μέχρις ότου σας τα φέρουν, αν μπορώ να προχωρήσω επί της ουσίας του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως να προχωρήσετε!

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΑΔΗΣΟΚ είναι απαραίτητες, αν πρόκειται να διατηρηθεί η φιλοσοφία αυτού του νομοσχεδίου όπως έχει κατατεθεί. Αλλά θα ήθελα με την ομιλία αυτή να εκφράσω πολύ μεγάλες αμφιβολίες για το αν πρέπει η ολομέλεια αυτού του Σώματος να υιοθετήσει αυτό το νομοσχέδιο στη μορφή που έχει πάρει χωρίς τουλάχιστον μία από τις τροποποιήσεις τις οποίες είχε εισηγηθεί το 1989 ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Δε θα ασχοληθώ πολύ με νομοτεχνικές λεπτομέρειες αυτού του νομοσχεδίου, αλλά θα ήθελα ως εισαγωγή να επαναλάβω αυτό το οποίο είπα στο Σώμα και το 1989. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι απλό κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών που διορίζουμε αλλά αυτοκράτορα τουρκοκυπριακών περιουσιών. Το νομοσχέδιο αυτό δίνει στο συγκεκριμένο κηδεμόνα εξουσίες τις οποίες είναι αμφίβολο αν είχαν οι μονάρχες του μεσαίωνα. Στην πραγματικότητα δημιουργεί σχέση εξουσιαστή και εξουσιαζομένων. Δημιουργεί σχέση κυρίου και υποτελούς. Δημιουργεί στην πραγματικότητα εξάρτηση ολόκληρου του πληθυσμού των προσφύγων από ένα και μόνο άτομο. Δεν έχει καμιά απολύτως σημασία ποιο είναι το άτομο αυτό. Δεν έχει απολύτως καμιά σημασία αν το άτομο αυτό θα είναι ο Υπουργός Εσωτερικών ή οποιοσδήποτε άλλος Υπουργός. Δεν έχει καμιά σημασία ποιος θα είναι ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών. Δεν έχει σημασία αν θα λέγεται Βενιαμίν ή αν θα λέγεται Συρίμης ή αν θα λέγεται οτιδήποτε άλλο. Σημασία έχει ότι στα χέρια ενός και μόνο ανθρώπου συγκεντρώνουμε μια φοβερή

εξουσία. Μια εξουσία από την οποία θα εξαρτάται η διαβίωση και τα προς το ζην αναγκαία χιλιάδων συμπατριωτών μας εκτοπισμένων. Αυτή είναι η φιλοσοφία αυτού του νομοσχεδίου και οτιδήποτε λεχθεί προς απάλυνση του συμπεράσματος αυτού δεν ισχύει, διότι αυτά τα οποία λέγω προκύπτουν από προσεκτική ανάλυση του νομοσχεδίου αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του νομοσχεδίου, «με το διορισμό του κηδεμόνα -και κηδεμόνας στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο Υπουργός Εσωτερικών- όλες οι τουρκοκυπριακές περιουσίες -και δεν εννοούμε μόνο τα ακίνητα, εννοούμε και τα κινητά που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας- όλες οι τουρκοκυπριακές περιουσίες -εδώ τονίζω τη φράση- περιέρχονται στον κηδεμόνα -και τονίζω τη λέξη «περιέρχονται»- ο οποίος έχει εξουσία να λάβει άμεση κατοχή αυτών και να τις διαχειρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου». Και μπορεί κάποιος να πει «ναι, θα λάβει κατοχή αμέσως όλων αυτών των περιουσιών, αλλά, αφού θα τις διαχειρίζεται βάσει των διατάξεων αυτού του νόμου γιατί φοβάστε;» Φοβούμεθα τις ίδιες τις διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου. Διότι οι διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου βάσει των οποίων ένας και μόνο άνθρωπος θα διαχειρίζεται όλες αυτές τις περιουσίες δεν εισάγουν τις αναγκαίες ασφαλιστικές δικλίδες προς περιορισμό των δυνατοτήτων κατάχρησης εξουσίας. Και ακούστε τι λέει, διότι ας αναλύσουμε πλέον τις διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου με βάση τις οποίες θα διαχειρίζεται ο κηδεμόνας τις περιουσίες. Στο άρθρο 6 η παράγραφος (α) λέει:

«Ο κηδεμόνας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες -δηλαδή εξουσίες- τις οποίες ασκεί με τη βοήθεια υπεύθυνων προσώπων». Ωσάν να μπορούσε ο νόμος να λέει ότι θα τις ασκεί με τη βοήθεια ανεύθυνων προσώπων. Τώρα τι προσθέτουν τις λέξεις «υπεύθυνων προσώπων» Κύριος οίδει Στην πραγματικότητα δεν προσθέτουν απολύτως τίποτε. Πρόκειται μάλλον για επίθετο το οποίο θα χρησιμοποιούσαν σε έκθεση γυμνασίου αλλά όχι σε νόμο. Με τη βοήθεια λοιπόν υπεύθυνων προσώπων (εντός εισαγωγικών) «που διορίζονται από τον ίδιο -από τον ίδιο τον κηδεμόνα, αυτός διορίζει τα «υπεύθυνα πρόσωπα»- και είναι υπόλογα σε αυτόν» -στον ίδιο τον κηδεμόνα- μπορεί να κάμει τα ακόλουθα:

«(α) Αφού πάρει κατοχή κάθε τουρκοκυπριακής περιουσίας, να τη διαχειρίζεται σύμφωνα με τις συνθήκες κάθε περίπτωσης...».

Όστε με βάση αυτό το νομοσχέδιο είναι και υποχρεωτικό να πάρει κατοχή όλων των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Με άλλα λόγια είναι υποχρεωτικό να εκβάλει ή προς το παρόν για ένα χρονικό διάστημα ή έστω και στιγμιαία να θεωρήσει ότι αυτοί οι οποίοι τώρα κατέχουν αυτές τις περιουσίες δεν έχουν νόμιμο δικαίωμα κατοχής, ότι παράνομα βρίσκονται σε αυτές και ότι επομένως πρέπει έστω και στιγμιαία, έστω και θεωρητικά αλλά με βάση το νόμο να θεωρηθεί ότι οι άνθρωποι αυτοί έπαυσαν να κατέχουν τις περιουσίες τους, για να μπορέσει ο κηδεμόνας να πάρει κατοχή. Να πάρει κατοχή, για να κάμει τι; Όχι για να δώσει την κατοχή των περιουσιών αυτών πίσω στους ίδιους ανθρώπους που τώρα τις κατέχουν και τις κατέχουν νόμιμα με βάση διατάγματα επιτάξεων που εξέδωσαν το 1975, αλλά για να κάμνει τα ακόλουθα:

«(i) Να εισπράττει κάθε ποσό που οφείλεται στο δικαιούχο και να δίνει τις αναγκαίες αποδείξεις».

Κάπως περίεργο να έχεις την κατοχή και να εισπράττεις και ποσά που οφείλονται στο δικαιούχο. Διότι είτε έχεις την κατοχή είτε κάπου

αλλού δίνεις την κατοχή και εισπράττεις ποσά για να τα φυλάεις για το δικαιούχο.

- «(ii) Να συλλέγει και διαθέτει κάθε προϊόν τέτοιας περιουσίας κατά τον επωφελέστερο για τον ιδιοκτήτη τρόπο.
- (iii) Να προβαίνει στις αναγκαίες πληρωμές για εκπλήρωση υποχρεώσεων που αφορούν την υπό διαχείριση περιουσία».

Και έρχομαι στο σημαντικότερο:

- «(iv) Να φροντίζει για τις αναγκαίες επιδιορθώσεις, τις αναγκαίες βελτιώσεις, τις αναγκαίες καλλιέργειες, τις αναγκαίες φυτεύσεις ή, όπου είναι ανάγκη, να φροντίζει για τέτοιες μετατροπές της περιουσίας, οι οποίες θα ήταν επωφελείς για τον ιδιοκτήτη».

Δηλαδή τι θέλουμε να κάνει το κράτος; Μεταβάλλουμε το κράτος σε αγρότη; Μεταβάλλουμε το κράτος σε εργάτη; Κατά κάποιο τρόπο εφαρμόζουμε σύστημα υπαρκτού σοσιαλισμού στα πλαίσια της ελεύθερης οικονομίας της Κύπρου; Διότι περί αυτού πρόκειται. Όταν λέει αυτό το νομοσχέδιο ότι ένας Υπουργός έχει τη φροντίδα των επιδιορθώσεων, των βελτιώσεων, των καλλιεργειών και των φυτεύσεων σε συγκεκριμένα κτήματα, τι άλλο σημαίνει πως είναι αυτό από μια μορφή υπαρκτού σοσιαλισμού, μορφή η οποία έχει καταρρεύσει, όπως είναι γνωστό, τα τελευταία τρία χρόνια σε ολόκληρη την Ανατολική Ευρώπη;

Ψηφίζουμε αυτό το νόμο και θα ήθελα να ρωτήσω: Πώς αυτός ο ένας άνθρωπος θα ασκεί αυτή την εξουσία ως προς τις επιδιορθώσεις περιουσιών, τη βελτίωση των περιουσιών, την καλλιέργεια των περιουσιών, τις φυτεύσεις στις διάφορες περιουσίες ή τις οποιεσδήποτε άλλες μετατροπές; Ποια μελέτη έχει κατατεθεί ενώπιον της Βουλής για το πόσοι δημόσιοι υπάλληλοι πρέπει να ασχολούνται με το θέμα αυτό; Ποια τεχνικοοικονομική μελέτη έχει κατατεθεί ενώπιον της Βουλής για το ποιες και πόσες νέες θέσεις θα πρέπει να δημιουργηθούν, προκειμένου αυτός ο άνθρωπος να είναι σε θέση να ασκεί αυτές τις συγκεκριμένες εξουσίες; Πόσο θα στοιχίσουν στον κρατικό προϋπολογισμό αυτές οι θέσεις; Όλα αυτά είναι ερωτήματα τα οποία στην ουσία παραμένουν αναπάντητα. Παραμένει αναπάντητο το πόσο θα κοστίσουν στο κράτος όλες αυτές οι εξουσίες. Διότι κακά είναι τα φέματα: Η παροχή εξουσίας συνεπάγεται σε κάποιο χρόνο στο μέλλον και την παροχή ή την έγκριση δημιουργίας μερικών θέσεων στη γραφειοκρατική μηχανή, για να μπορούν να ασκούνται οι συγκεκριμένες εξουσίες που παρέχονται.

Πέραν αυτών έχει και την εξουσία να κάμνει διευθετήσεις, να συνάπτει συμβάσεις, να τερματίζει συμβάσεις, να ακυρώνει συμβάσεις, να αναλαμβάνει υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις σε σχέση με κάθε τέτοια περιουσία και ειδικότερα να εκμισθώνει την περιουσία με τους πιο συμφέροντες για τον ιδιοκτήτη όρους. Ακόμα, θα αφήσω το δικαίωμα πώλησως κινητής περιουσίας, θα αφήσω το δικαίωμα να παίρνει κόσμο στο δικαστήριο, να κινεί και να υπερασπίζεται αγωγές -και πάλι γεννάται το θέμα ποιοι θα τα κάμνουν όλα αυτά.

Αλλά υπάρχει και μια περίεργη πραγματικά διάταξη στο άρθρο 8, όπου λέγεται ότι επιτρέπεται η κτήση από οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο τουρκοκυπριακής περιουσίας. Επιτρέπεται η κτήση από οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο τουρκοκυπριακής περιουσίας αρχεί, λέγει, αυτό το νομικό πρόσωπο να έχει εταιρικό κεφάλαιο το οποίο να ελέγχεται από πρόσφυγες. Αλλά τι σημαίνει «κτήση»; Εδώ μιλούμε για δικαίωμα κατοχής. Διότι η τουρκοκυπριακή περιουσία

δεν παύει να ανήκει στους συγκεκριμένους Τουρκοκυπρίους. Και θα πρέπει οι νομοθέτες μας σ' αυτό το ευαίσθητο θέμα να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί με τις λέξεις που χρησιμοποιούν. Δεν μπορεί επ' ουδενί λόγω να γίνεται λόγος για κτήση είτε από νομικό πρόσωπο είτε από ιδιώτη είτε από το ίδιο το κράτος οποιασδήποτε τουρκοκυπριακής περιουσίας. Εκείνο για το οποίο μιλούμε είναι το δικαίωμα κατοχής και διαχείρισης των συγκεκριμένων τουρκοκυπριακών περιουσιών. Αλλά δεν είναι λάθος φράση, κύριοι συνάδελφοι. Κάτι συμβαίνει με αυτή την παράγραφο. Κάποιο σκοπό έχει αυτή η παράγραφος, διότι η λέξη «κτήση» σημαίνει κυριότητα. Και αυτό το πράγμα επιβεβαιώνεται αμέσως από την παράγραφο (2) του άρθρου 8. Με άλλα λόγια δεν μπορεί να λεχθεί ότι είναι *lapsus linguae*, ότι είναι ολίσθημα της γλώσσας ή της γραφίδας εκείνου που έγραψε τη λέξη «κτήση». Διότι η παράγραφος (2) λέει το εξής:

«Σε περίπτωση που ο έλεγχος ή το εταιρικό κεφάλαιο του νομικού προσώπου παύσει να ανήκει σε πρόσφυγες -ακούστε τη φράση-κάθε μεταβίβαση ή εγγραφή τουρκοκυπριακής περιουσίας επ' ονόματι του εν λόγω νομικού προσώπου θεωρείται άκυρη».

Με άλλα λόγια εδώ πέρα αυτό το νομοσχέδιο φαντάζεται και υιοθετεί την περίπτωση όπου μια τουρκοκυπριακή περιουσία θα μπορεί να μεταβιβαστεί ή να εγγραφεί -και εγγραφή σημαίνει κυριότητα, δεν μπορεί λοιπόν να σημαίνει κατοχή, διότι η κατοχή ουδέποτε εγγράφεται- θα μπορεί λοιπόν να μεταβιβαστεί επ' ονόματι κάποιου νομικού προσώπου, αρκεί το νομικό αυτό πρόσωπο να αποτελείται από εκτοπισμένους, από πρόσφυγες. Αλλά, μας λέει αυτό το νομοσχέδιο -και εδώ πέρα ξεχνούν και το Σύνταγμα, το άρθρο 23 του Συντάγματος, που ορίζει ότι, άπαξ και εγγραφεί κάπου μια περιουσία, δεν μπορείς να την πάρεις πίσω, εκτός αν χρησιμοποιηθεί η διαδικασία της απαλλοτρίωσης- σε περίπτωση, λέγει, που αλλάξουν οι μέτοχοι και παύσουν να είναι εκτοπισμένοι, η εγγραφή της περιουσίας επ' ονόματι του νομικού προσώπου είναι άκυρη. Ξεχνούμε και το Σύνταγμα, αλλά η ουσία είναι άλλη: Ο νόμος πρέπει να είναι καθαρός και πρέπει το άρθρο 8 να αναδιατυπωθεί, αν στο τέλος θα ψηφιστεί, ούτως ώστε να είναι καθαρό ότι μιλούμε μόνο για κατοχή και ότι ακριβώς σε περίπτωση παραχώρησης της κατοχής σε οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο, αν το νομικό πρόσωπο παύσει να έχει αποκλειστικά πρόσφυγες μετόχους, τότε θα χάνει αυτόματα και τη συγκεκριμένη κατοχή.

Προτού προχωρήσω στην προστασία που δίνεται στον ιδιώτη και στον πρόσφυγα, θα ήθελα να τονίσω το εξής: Αυτό το νομοσχέδιο παρέχει εξουσίες, αλλά δε θεσπίζει υποχρεώσεις. Ο κηδεμόνας έχει αρμοδιότητες, αλλά δεν έχει νομικές υποχρεώσεις. Αυτός ο νόμος ούτε καν αναφέρει ότι ο κηδεμόνας τουρκοκυπριακών περιουσιών θα έχει υποχρέωση να παραχωρεί την κατοχή ή τη διαχείρισή τους σε εκτοπισμένους. Όπως είναι διατυπωμένο αυτό το νομοσχέδιο, τη διαχείριση όλων των περιουσιών ή τμήματος των περιουσιών μπορεί να την κάμνει ο ίδιος ο κηδεμόνας δι' υπαλλήλων ή διά κρατικών εργατών, δηλαδή εργατών του κράτους. Επομένως είναι φανερό ότι αυτό το νομοσχέδιο ανατρέπει αυτόματα και ριζικά ένα *status quo*, το οποίο ισχύει για τους εκτοπισμένους τα τελευταία χρόνια από το 1975 και εδώ. Και επομένως όλοι αυτοί οι άνθρωποι, οι οποίοι αυτή τη στιγμή διαχειρίζονται τουρκοκυπριακές περιουσίες με βάση τα διατάγματα επιτάξεων του 1975, θα βρεθούν με την ψήφιση αυτού του νόμου στο έλεος του Υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος στη συγκεκριμένη περίπτωση δε θα

ονομάζεται Υπουργός Εσωτερικών, αλλά θα ονομάζεται κηδεμόνας τουρκοκυπριακών περιουσιών. Και ποια είναι η εξασφάλιση του πολίτη από τυχόν κατάχρηση εξουσίας; Το άρθρο 10. Και τι λέει το άρθρο 10; Λέει ότι κάθε ενδιαφερόμενος που δεν ικανοποιείται από απόφαση του κηδεμόνα η οποία λαμβάνεται με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου μπορεί, λέει, να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή.

Και γεννάται το θέμα ποιος είναι ο ενδιαφερόμενος. Τι σημαίνει η λέξη «ενδιαφερόμενος»; Αν αύριο πάρει όλες τις τουρκοκυπριακές περιουσίες και έλθει και τις δώσει σε άλλα άτομα που τώρα δεν κατέχουν τουρκοκυπριακές περιουσίες, ποιος θα είναι ο ενδιαφερόμενος σε κάθε περίπτωση και ποιος θα είναι εκείνος ο οποίος θα έχει το δικαίωμα να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή; Και σε ποιους θα υποβάλει την ιεραρχική προσφυγή; Διαπράττεται το ίδιο λάθος το οποίο για χρόνια διεπράττετο σε σχέση με την Αρχή Αδειών. Η ιεραρχική προσφυγή, έλεγε ο νόμος περί Αρχής Αδειών, υπεβάλλετο στον Υπουργό Συγκοινωνιών. Όσοι είχαν την ατυχή ή την ευτυχή εμπειρία να εμφανιστούν σε ιεραρχική προσφυγή εναντίον αποφάσεως της Αρχής Αδειών ενώπιον του Υπουργού Συγκοινωνιών θα πρέπει να είχαν διαπιστώσει ένα πράγμα: Για κάθε προσφυγή ο Υπουργός δε διέθετε ποτέ πάνω από πέντε λεπτά. Δε διέθετε ποτέ πάνω από πέντε λεπτά, διότι η δουλειά των Υπουργών δεν είναι να εκδικάζουν ιεραρχικές προσφυγές. Η δουλειά των Υπουργών είναι να διοικούν το Υπουργείο τους και να μετέχουν στην άσκηση της Εκτελεστικής Εξουσίας, στο Υπουργικό Συμβούλιο. Αυτή είναι η δουλειά των Υπουργών και όχι το να εκδικάζουν ιεραρχικές προσφυγές. Και όταν εδώ μας λέει αυτός ο νόμος ότι ασκείται ιεραρχική προσφυγή ενώπιον επιτροπής που αποτελείται από τους Υπουργούς Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων -τρεις Υπουργούς- λυπούμαι να σας πω ότι πρόκειται για δώρο άδωρο. Κανένας απ' αυτούς τους Υπουργούς δε θα έχει καιρό -και δεν πρέπει να έχει καιρό, λέω εγώ- να ασχολείται με ιεραρχικές προσφυγές του είδους αυτού. Επομένως και η επιτροπή αυτή των Υπουργών που θα εκδικάζει ιεραρχικές προσφυγές θα βρίσκεται στο έλεος των εισηγήσεων της γραφειοκρατίας των συγκεκριμένων Υπουργείων. Και ακριβώς λόγω της θέσης, λόγω των πολλών αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εσωτερικών στην πραγματικότητα οι τρεις Υπουργοί που θα κρίνουν κατ' έφεση το συνάδελφό τους θα βρίσκονται στο έλεος των εκθέσεων που θα στέλνουν οι υπηρεσιακοί παράγοντες του κηδεμόνα στους τρεις αυτούς Υπουργούς. Επομένως δεν πρόκειται για προστασία. Άλλωστε υπάρχει και ειλικρίνεια, αφού σ' αυτό το νομοσχέδιο λέγουν και ρητώς:

«Νοείται ότι η εξ Υπουργών επιτροπή μπορεί να αναθέτει σε λειτουργούς των Υπουργείων της να εξετάζουν ορισμένα θέματα που περιλαμβάνει η προσφυγή και να υποβάλλουν σ' αυτήν το πόρισμα της εξέτασης αυτής πριν από την έκδοση της απόφασής της πάνω στην προσφυγή».

Με άλλα λόγια το λέγουν και ρητώς ότι οι Υπουργοί μπορούν να αναθέσουν στις γραφειοκρατικές υπηρεσίες τους να δουν την υπόθεση και να υποβάλουν μια έκθεση και ασφαλέστατα η απόφαση κατά 99% θα είναι σύμφωνη με την έκθεση αυτή.

Ερχόμεθα και στο άλλο σημείο, στο ότι δηλ. προκειμένου περί τουρκοκυπριακών περιουσιών ακόμα και ο περί Ενοικιοστασίου Νόμος δεν τυγχάνει εφαρμογής. Με άλλα λόγια, συγδυαζόμενη αυτή η διάταξη με τη διάταξη ότι ο

κηδεμόνας μπορεί να ακυρώνει και συμβάσεις, ακόμα και εκείνος ο οποίος κάμνει μια σύμβαση με τον κηδεμόνα μπορεί να εκβληθεί ανά πάσαν στιγμήν από τη συγκεκριμένη περιουσία, αν ο κηδεμόνας αποφασίσει να ασκήσει την εξουσία του βάσει του νόμου αυτού, για να ακυρώσει τη συγκεκριμένη σύμβαση και να ζητήσει την ανάκτηση της κατοχής της. Φαντάζομαι πόσες πιέσεις μπορούν να ασκηθούν με βάση το νόμο αυτό. Και όχι μόνο αυτό.

Προχωρεί αυτός ο νόμος και δημιουργεί ποινικό αδίκημα. Ακόμα δημιουργεί ποινικό αδίκημα και γι' αυτούς που λέγουν «μα, έχουμε δικαίωμα να έχουμε την κατοχή της συγκεκριμένης περιουσίας». Αν αποδείξουν το δικαίωμά τους, αθωώνονται. Αλλά, αν δεν το αποδείξουν, καταδικάζονται σε ποινή φυλάκισης τριών μηνών ή σε πρόστιμο χίλιων λιρών ή και σε αμφότερα και κατ' αντίθεση προς ό,τι ισχύει γενικά στο ποινικό δίκαιο εδώ αντιστρέφουμε και το βάρος της απόδειξης και βάζουμε το βάρος της απόδειξης στο συγκεκριμένο κατηγορούμενο, ενώ στην πραγματικότητα, αν υπάρχει καλόπιστη αμφισβήτηση για το ποιος πρέπει και ποιος δεν πρέπει να έχει την κατοχή συγκεκριμένης περιουσίας, είναι θέμα αγωγής ενώπιον επαρχιακού δικαστηρίου και δεν μπορεί να είναι θέμα ποινικού αδικήματος και προσαγωγής του πολίτη ενώπιον ποινικού δικαστηρίου με σκοπό τη φυλάκισή του ή την επιβολή προστίμου σ' αυτόν.

Και ακόμα μια ασφαλιστική δικλίδα, όπως πιθανώς νομίζουν οι συντάκτες, είναι το ότι, εκτός από την ιεραρχική προσφυγή για την οποία έχω ήδη μιλήσει, καθιερύεται, λέει, και Συμβουλευτική Επιτροπή. Διαβάζω:

«4.(1) Καθιερύεται Συμβουλευτική Επιτροπή, σκοπός της οποίας είναι η μελέτη και η παροχή συμβουλών στον κηδεμόνα πάνω σε οποιοδήποτε θέμα το οποίο αφορά τη διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών.

(2) Η Συμβουλευτική Επιτροπή αποτελείται από τα ακόλουθα πρόσωπα -μετρούμε τώρα:

- (α) Εκπρόσωπο του κηδεμόνα ως Πρόεδρο·
- (β) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών·
- (γ) εκπρόσωπο του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων -ως τώρα έχουμε τρεις κυβερνητικούς-
- (δ) εκπρόσωπο της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων·
- (ε) εκπρόσωπο της Παναγροτικής Ένωσης Κύπρου», ναι, της ΠΕΚ, του παραρτήματος, εκείνης της οποίας ο πρόεδρος ή ο γραμματέας υποβάλλει υποψηφιότητα με το Δημοκρατικό Κόμμα, κάτι τέτοιο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται.)

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δηλαδή του παραρτήματός σας, κύριε Στυλιανού,, να το πούμε έτσι.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται.)

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, κύριε Γαλανέ. Ανακαλώ, ανακαλώ, ανακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ να μην κάμνετε προσωπικές παρατηρήσεις, για να μη δημιουργούνται προβλήματα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα καμιά φορά χρειάζονται και τα προβλήματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε χρειάζονται, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

- «(στ) Εκπρόσωπο της Ένωσης Κυπρίων Αγροτών (ΕΚΑ).
 (ζ) εκπρόσωπο της Αγροτικής.
 (η) εκπρόσωπο του Παναγροτικού Συνδέσμου και
 (θ) ανά έναν εκπρόσωπο των κοινοβουλευτικών κομμάτων».

Έλα και εκδοθεί και καμιά απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου ότι τα κόμματα δεν μπορούν να μετέχουν σε τέτοιες επιτροπές λόγω παραβίασης της αρχής της διάκρισης των εξουσιών, τότε θα μείνουμε με μια επιτροπή όπου ούτε καν θα έχουν εκπρόσωπο τα κόμματα, ενώ θα μείνουν οι τρεις κυβερνητικοί με τους εκπροσώπους των υπόλοιπων οργανώσεων που έχω διαβάσει.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της σύνθεσης αυτής της Επιτροπής δεν είναι παρά το πρώτο πρόβλημα. Το δεύτερο πρόβλημα είναι ότι αυτή η Επιτροπή δεν έχει καμιά υποχρέωση να βλέπει όλα τα θέματα και δεν έχει καμιά υποχρέωση να συνεδριάζει για όλα τα θέματα που απασχολούν τον κηδεμόνα. Το εδάφιο (3) του άρθρου 4 λέει:

«Η Επιτροπή συνέρχεται για μελέτη και συζήτηση οποιουδήποτε θέματος που αφορά τη διαχείριση τουρκοκυπριακής περιουσίας, αν αυτό ζητηθεί από πέντε τουλάχιστον μέλη της, και σε τόπο που θα καθορισθεί».

Δηλαδή πρέπει σε κάποιους να πάει ένα συγκεκριμένο θέμα είτε μέσω τηλεφώνου είτε με επιστολή είτε μέσω κόμματος είτε δεν ξέρω 'γω πώς και να βρεθούν πέντε να ζητήσουν να συνέλθει η ολομέλεια της επιτροπής, για να συζητήσει συγκεκριμένο θέμα και να κάμει τι; Να συμβουλευτεί, λέει, τον κηδεμόνα, ο οποίος δεν είναι υπόχρεος να ακολουθήσει τη συμβουλή της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Διότι, σύμφωνα με τη νομική συμβουλή του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, αν η επιτροπή δεν είναι συμβουλευτική αλλά η γνώμη της είναι υποχρεωτική για τον Υπουργό, τότε αυτό θα είναι αντισυνταγματικό, διότι θα αντίκειται στην αρχή της διάκρισης των εξουσιών ή θα αντίκειται σε οποιαδήποτε άλλη αρχή. Με άλλα λόγια μια σωρεία νομοθετημάτων όπου λέγεται ότι το αρμόδιο όργανο αποφασίζει ύστερα από σύμφωνη γνώμοδότηση κάποιου άλλου σώματος πρέπει να θεωρηθεί από τώρα αντισυνταγματική, διότι έτσι πιστεύει ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ενώ λοιπόν τουλάχιστον η Βουλή αρχικά είχε την πολιτική θέληση να απαλύνει κάπως τους κινδύνους που προέρχονται από τη συγκέντρωση υπερεξουσιών στα χέρια του κηδεμόνα, λέγοντας ότι η γνώμη της Επιτροπής αυτής θα είναι δεσμευτική για τον Υπουργό, αυτή η ίδια η Βουλή υποχώρησε πολύ εύκολα στην πρώτη νομική γνωμοδότηση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα και μετέτρεψε αυτόματα την Επιτροπή αυτή σε συμβουλευτική, πράγμα που σημαίνει ότι στην ουσία δεν πρόκειται πλέον για προστασία του πολίτη και συγκεκριμένα των εκτοπισμένων από τις υπερεξουσίες οι οποίες με αυτό το νομοσχέδιο

συγκεντρώνονται στα χέρια ενός και μόνο συγκεκριμένου ανθρώπου. Επομένως, κύριοι Βουλευτές, έχοντας υπόψη όλα αυτά, εισηγούμαι τα ακόλουθα:

Το θέμα έχει χρονίσει και, εφόσον έχει χρονίσει, δεν υπάρχει κανένας απολύτως σπουδαίος λόγος να ψηφιστεί ο νόμος στην τελευταία συνεδρίαση αυτής της Βουλής. Το πιο σωστό είναι να παραπεμφθεί το νομοσχέδιο αυτό στην επόμενη Βουλή που, αναβαπτισμένη από τη λαϊκή θέληση, θα μπορεί να επιληφθεί εκ νέου αυτού του σοβαρότατου θέματος για όλους τους πρόσφυγές μας. Αυτή είναι η πρώτη εισήγησή μου.

Η δεύτερη εισήγηση είναι να ψηφίσει η Βουλή τις τροποποιήσεις 2 και 3 τις οποίες ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε υποβάλει στις 22 Φεβρουαρίου 1990 σε αντικατάσταση του σχετικού άρθρου του νομοσχεδίου αυτού το οποίο μιλά για Κανονισμούς. Δηλαδή σε αντικατάσταση του άρθρου 16 του νομοσχεδίου προτείνω τα ακόλουθα:

«Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει Κανονισμούς που δημοσιεύονται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, τη θέσπιση διαδικασίας ή διαδικασιών σχετικά με την ενάσκηση των εξουσιών ή οποιασδήποτε ή οποιωνδήποτε από τις εξουσίες που παρέχονται δυνάμει του νόμου αυτού στον κηδεμόνα και για τον καθορισμό κάθε θέματος το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, είναι δυνατό ή πρέπει να καθοριστούν».

Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα του εδαφίου (1), οι Κανονισμοί που θα εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο:

- α) Μπορούν να προβλέπουν για τα κριτήρια που θα εφαρμόζονται στις περιπτώσεις εκμίσθωσης τουρκοκυπριακής περιουσίας και τη σχετική διαδικασία που θα ακολουθείται.
- β) Μπορούν να προβλέπουν για τη σύσταση επιτροπής 7 έως 9 μελών που θα βοηθά τον κηδεμόνα στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του, θα παρακολουθεί τον τρόπο της τοιαύτης ασκήσεως και θα δημοσιεύει ανά τρίμηνο σχετικές λεπτομερείς εκθέσεις -και αυτό σε αντικατάσταση του άρθρου περί Συμβουλευτικής Επιτροπής.
- γ) Μπορούν να προβλέπουν για τη σύνθεση της πιο πάνω επιτροπής.
- δ) Μπορούν να προβλέπουν ότι οι εξουσίες ή ορισμένες από τις εξουσίες ή οποιαδήποτε απ' αυτές που έχει ο κηδεμόνας με βάση τον παρόντα νόμο δε θα μπορούν να ασκούνται εκτός μετά τη σύμφωνη ή συμβουλευτική γνώμη της εν λόγω επιτροπής».

Και ακολούθως:

«Το άρθρο 16 του νόμου αυτού τίθεται σε ισχύ από της δημοσίευσής του στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Οι λοιπές διατάξεις του νόμου αυτού τίθενται σε εφαρμογή από της ημέρας η οποία θα προσδιορισθεί με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο δε θα μπορεί να εκδοθεί ειμή μετά τη θέσπιση των πρώτων, δυνάμει του παρόντος νόμου, Κανονισμών».

Με άλλα λόγια, αν είναι απαραίτητο να ψηφίσουμε το νόμο σήμερα, ας τον ψηφίσουμε. Αλλά να εξαρτηθεί η ισχύς του από τη θέσπιση Κανονισμών, ώστε τουλάχιστον, όταν θα αρχίσει αυτός ο κηδεμόνας να ασκεί αυτές τις υπερεξουσίες, να υπάρχουν τα συγκεκριμένα αντικειμενικά κριτήρια με βάση τα οποία θα είναι υπόχρεος πλέον να ασκεί αυτές τις εξουσίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαρκίδη, με συγχωρείτε που σας διακόπτω και πάλι, αλλά όλες αυτές οι εισηγήσεις σας δεν είναι ενώπιόν μου. Και πώς θα τις θέσω σε ψηφοφορία μετά; Γι' αυτό το λόγο παρακαλώ να μου στείλετε ένα αντίγραφο, ούτως ώστε να τις θέσω σε ψηφοφορία, όταν θα εξετάζουμε τα διάφορα άρθρα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αν είναι δυνατό, να ζητήσουμε από τη Γραμματεία της Βουλής να μας βγάλει αντίγραφο. Διότι εγώ έχω σημειώσεις στο δικό μου κείμενο. Εγώ τα πήρα χθες από τη Γραμματεία της Βουλής. Υπάρχουν. Είναι οι εισηγήσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω να φροντίσετε με τη Γραμματεία, ούτως ώστε να μου στείλει ένα αντίγραφο, για να μπορέσω να τα θέσω σε ψηφοφορία όλα αυτά.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ εισηγούμαι να διακοπεί η συζήτηση αυτού του θέματος και να το δούμε αργότερα εντός της ημέρας. Διότι υπάρχουν και άλλα πολύ σοβαρά θέματα, όπως το θέμα της δημιουργίας ποινικού αδικήματος, χωρίς να υπάρχει το ένα από τα δυο στοιχεία του εγκλήματος, το *actum mens rea*. Δηλαδή θέλουμε για πρώτη φορά να δημιουργήσουμε ένα αδίκημα, ούτως ώστε, και αν ένας καλόπιστα, χωρίς να έχει την πρόθεση, διαπράξει το αδίκημα, να είναι ένοχος αδικήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αυτά είναι πράγματα που πρέπει να τα δούμε προσεκτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ένα άλλο ακόμα, κύριε Κληρίδη. Επιβάλλουμε στον κατηγορούμενο να αποδείξει την αθωότητά του.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εκείνο είναι ακόμα χειρότερο. Αλλά το πρώτο είναι ότι δημιουργείς ποινικό αδίκημα, χωρίς να υπάρχει το ένα από τα δυο στοιχεία του ποινικού νόμου, δηλαδή το *mens rea*. Υπάρχει μόνο το *actus reus*. Θα κάνουμε αυτού του είδους τα πράγματα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα δεχτούμε την εισήγηση να αναβληθεί -για σήμερα δηλαδή- για κάποια άλλη ώρα, ίσως το απόγευμα. Ας συνεχίσουμε, αφού δούμε κάποια σημεία τα οποία αναφέρονται. Και δεν είναι μόνο το θέμα του ποινικού αδικήματος το μόνο σημείο που βλέπω να υπάρχει. Είναι και το θέμα της κτήσης.

Μπορεί να δημιουργηθεί και σοβαρό πολιτικό πρόβλημα. Εκεί θα πρέπει αντί για κτήση να μιλούμε για κατοχή. Και να μην αναφερόμαστε σε μεταβίβαση αλλά σε τεματισμό κατοχής ή χρήσης.

Επίσης μια άποψη: Η ισχύς αυτού του νομοσχεδίου να αρχίζει από την 1η Ιουλίου 1991 ενόψει του ότι είμαστε ενώπιον εκλογών και δε θα θέλαμε να γίνει οποιαδήποτε κατάχρηση παραμονές εκλογών.

Ένεκα αυτών των πιθανών τροποποιήσεων που πιθανώς να είναι και ομόφωνες, αν γίνουν δεκτές και από άλλες πλευρές, η εισήγηση του κ. Κληρίδη είναι σωστή. Να αναβληθεί για το απόγευμα, για να γίνουν κάποιες διαβουλεύσεις και να ετοιμαστούν κάποιες τροποποιήσεις που να μας βρίσκουν όλους ομόφωνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το νομοσχέδιο συζητείται τρία χρόνια. Είχα την ευκαιρία τώρα να ακούσω προσεκτικά τον κ. Μαρκίδη και πρέπει να πω πως με εξέπληξε, διότι δε με συνήθισε τα τελευταία πέντε χρόνια να τον ακούω να μιλά με τον τρόπο με τον οποίο ομίλησε, λέγοντας δηλαδή τις ανακρίβειες τις οποίες είπε. Από ό,τι έχει πει εδώ, τίποτε από τη νομική επιχειρηματολογία του δεν ισχύει και θα το αποδείξω, όταν θα ανεβώ στο βήμα, για να πω και εγώ την επιχειρηματολογία μου.

Αν δε θέλουμε να ψηφίσουμε αυτό το νόμο, διότι θέλουμε οι τουρκοκυπριακές περιουσίες να τυγχάνουν εκείνης της αυθαιρέτης εκμετάλλευσης και της αρπαγής από τα άλφα ή βήτα πρόσωπα και όχι να διατεθούν υπέρ των ιδιοκτητών τους, των Τουρκοκυπρίων, αυτό είναι μια άλλη υπόθεση. Αλλά, αν πρόκειται να συζητήσουμε το θέμα τούτο, θα το συζητήσουμε τώρα. Και το απόγευμα, άμα θέλουμε, όταν θα περατωθεί η συζήτηση, ας το ξανακοιτάξουμε. Αλλά να μη μείνει η εντύπωση με την επιχειρηματολογία που ακούστηκε μέχρι τώρα ότι ούτως έχουν τα πράγματα. Τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το διαδικαστικό θα μιλήσω.

Το νομοσχέδιο τούτο συζητείται εδώ και δυο χρόνια. Και ο κ. Μαρκίδης είχε την ευκαιρία να παρακαθήσει και σε συνεδρίαση της Επιτροπής και να εκφράσει τις απόψεις του. Στη συνέχεια η Επιτροπή Νομικών, Πρόεδρος της οποίας είναι ο κ. Χριστοφίδης του Δημοκρατικού Συναγερμού, συνεδρίασε επανειλημμένα το τελευταίο διάστημα και, όπως όλοι οι Βουλευτές, έτσι και ο κ. Μαρκίδης έπαιρνε κάθε φορά ειδοποίηση ότι θα συνέλθει η Επιτροπή Νομικών και θα εξετάσει μεταξύ άλλων και αυτό το νομοσχέδιο. Και είχε την ευκαιρία να παρευρεθεί εκεί και να πει τις απόψεις του και να βοηθήσει, αν ήθελε, εκεί την Επιτροπή να διαφοροποιήσει το ένα ή το άλλο.

Τώρα, επειδή ανέπτυξε μια επιχειρηματολογία με την οποία εμείς διαφωνούμε, δεν είναι σωστό εσείς τώρα από την έδρα να διευθετήσετε να αναβληθεί η συζήτηση. Πρέπει να ακούσετε τις ομιλίες ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προς πληροφορία σας, κύριε Πουμπουρή, δε δύναμαι και δεν προτίθεμαι να διευθετήσω οτιδήποτε. Εσείς θα αποφασίσετε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Σύμφωνοι. Μάλιστα. Αλλά, επειδή έχετε με έναν τρόπο πει ότι συμφωνείτε να αναβληθεί, υποβάλλω ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είπα αυτό το πράγμα. Είπα ότι απλώς επιρρίπτεται στον κατηγορούμενο η ευθύνη να αποδείξει την αθωότητά του.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς επειδή δεν έχετε ακούσει όλες τις πλευρές, επαναλαμβάνω ότι πρέπει να τις ακούσετε. Και, αν υπάρχει πρόβλημα, να αναβληθεί για το απόγευμα. Αλλά, κατά την άποψή μας, δεν υπάρχει πρόβλημα. Είναι άλλο ζήτημα αν ο καθένας θεωρεί ότι υπάρχει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, κύριε ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι για λόγους τάξης πρέπει να μιλήσουν όλες οι πλευρές και να εκθέσουν τις απόψεις τους, για να μη μείνουν εντυπώσεις από μια μόνο πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέτω θέμα διαδικασίας. Εισηγούμαι να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος μέχρι το απόγευμα, για να δούμε αυτά τα σημεία. Και ζητώ να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Επί της προτάσεως του κ. Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Πώς το Σώμα θα αποφανθεί, εφόσον ακούστηκε μόνο η μια πλευρά και υιοθετήθηκε η θέση της μιας πλευράς ως ούτως να έχουν τα πράγματα, ενώ εμείς λέμε ότι δε δημιουργούνται αδικήματα; Θέλω ακροθιγώς να πω απλώς ότι απαγορεύεται στον κηδεμόνα να διαθέσει την περιουσία με τρόπο που να στερηθεί ο ιδιοκτήτης την ιδιοκτησία του. Και λεγόταν για μισή ώρα «αν πωλεί την περιουσία». Λέχθηκαν χίλια δυο άλλα πράγματα. Μιλούμε περί αυθαιρέτου διαχειρίσεως, ενώ υπάρχουν άλλα θέματα. Να μας ακούσετε και να αναβληθεί για το απόγευμα. Αλλά όχι άνευ πάλι κατατοπισμού του Σώματος να γίνει αναβολή για να συζητηθεί. Τι πράγμα να συζητηθεί; Να ακουστούμε και εμείς και να συζητηθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε δίκαιοι, εφόσον μίλησε ο κ. Μαρκίδης, θα πρέπει να μιλήσουν και οι άλλες πλευρές και μετά να αναβληθεί για το απόγευμα. Για να δούμε αν μπορούν -αφού ακουστούν όλες οι πλευρές- να γίνουν κάποιες τροποποιήσεις για το κοινό συμφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εσείς αποφασίζετε. Εδώ πέρα έχω μια εισήγηση την οποία έκαμε ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού και είμαι υποχρεωμένος ...

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να διευκολύνω τα πράγματα, θα επαναλάβω την πρότασή μου, αφού ακούσουμε και τις αγορεύσεις. Αλλά πιστεύω ότι είναι απώλεια χρόνου και είναι η τελευταία συνεδρίαση αυτής της Βουλής. Το νομοσχέδιο ξεκάθαρα καθορίζει ποινικό αδίκημα. Αν θέλετε, μπορείτε να το διαβάσετε. Αλλά εν πάση περιπτώσει, ας ακουστούν και οι άλλες πλευρές. Θα ζητήσω το απόγευμα αναβολή. Και, αν δεν προλάβουμε, θα ζητήσω αναβολή για τη νέα Βουλή.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

(Συνεχίζει)

Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει τώρα κατοχή τουρκοκυπριακής περιουσίας κατά τρόπο διαφορετικό από ό,τι προβλέπεται στο παρόν νομοσχέδιο θα είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και θα υπόκειται σε φυλάκιση. Και αυτό το νομοσχέδιο λέει ότι την ημέρα που θα δημοσιευτεί στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας οι περιουσίες αυτές θα περιέλθουν αυτόματα στον κηδεμόνα. Και επομένως όλοι οι νυν κάτοχοι θα διαπράξουν ποινικό αδίκημα την ίδια μέρα που θα δημοσιευτεί ο νόμος και δε θα υπάρχει καμιά δυνατότητα υπεράσπισης.

Και υπάρχουν εν τελευταία αναλύσει και οι τροποποιήσεις που υποβλήθηκαν πρόσφατα από το Δημοκρατικό Συναγερμό και το ΑΔΗΣΟΚ. Θα ήθελα να παρακαλέσω να δούμε όλοι εκ νέου την τροποποίηση με αριθμό 3, διότι κάπου δεν ταιριάζει με το κείμενο του νόμου. Και θα ήθελα να τονίσω ότι με το να κάνουμε κηδεμόνα των τουρκοκυπριακών περιουσιών το Υπουργικό Συμβούλιο και όχι έναν Υπουργό και μετά το Υπουργικό Συμβούλιο να μπορεί να εκχωρεί την εξουσία αυτή σε συγκεκριμένο Υπουργό δε νομίζω ότι κατορθώνουμε πάρα πολλά πράγματα.

Η μόνη ουσιαστική τροποποίηση που γίνεται με τις προτάσεις αυτές των δυο κομμάτων είναι η τελευταία με αριθμό 4, που λέει ότι ο νόμος αυτός τίθεται σε ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 1991. Είναι κάτι παρόμοιο μ' αυτό το οποίο είπε ο κ. Γαλανός που είπε, αν ψηφιστεί, να βάλουμε αυτό το νομοσχέδιο να ισχύει από την 1η Ιουλίου 1991. Εγώ λέγω ότι δεν είναι θέμα προεκλογικό το θέμα αυτό. Το θέμα αυτό είναι θέμα το οποίο θα δημιουργήσει προβλήματα σε όλο τον πληθυσμό των προσφύγων για τον απλούστατο λόγο ότι συγκεντρώνει υπερεξουσίες στα χέρια ενός και μόνο ανθρώπου, ο οποίος ουσιαστικά δε δεσμεύεται από τίποτε όσον αφορά τον τρόπο διαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Επομένως αυτός ο άνθρωπος, οποιοσδήποτε και αν είναι, είναι σε θέση να ασκήσει αυτή την εξουσία με τρόπο καταπιεστικό για μια μεγάλη κατηγορία συμπολιτών μας. Στην ουσία στα πλαίσια της σύγχρονης δημοκρατίας δεν πρέπει ποτέ να γίνεται δεκτή η συγκέντρωση τόσο μεγάλων εξουσιών στα χέρια ενός και μόνο ανθρώπου, όταν

μάλιστα δεν έχουν βρεθεί οι αναγκαίες ασφαλιστικές δικλίδες εναντίον της πιθανής κατάχρησης εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ευστάθιος Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Άκουσα τον κ. Μαρκίδη με πολλή προσοχή να διεκτραγωδεί τα του νομοσχεδίου το οποίο η Βουλή κατόπιν πολυετούς συζήτησης είναι σήμερα στην ευχάριστη θέση να είναι έτοιμη να το ψηφίσει, για να τεθεί τέρμα στην πιο απαράδεκτη αταξία που υπάρχει στο χώρο μας τα τελευταία δεκαέξι χρόνια, όσον αφορά τις περιουσίες πολιτών της Δημοκρατίας, οι οποίοι λόγω της εισβολής και της κατοχής μέρους του τόπου μας αδυνατούν να ασκούν έλεγχο επί των δικών τους περιουσιών.

Το καθεστώς μέχρι σήμερα είναι τραγικά ανεπαρκές με αποτέλεσμα περιουσίες αξίας εκατομμυρίων λιρών να τυγχάνουν πλημμελούς εκμετάλλευσης από πρόσωπα τα οποία πολλές φορές επιπλέον και ευδοκιμούν -αυτού του χαρακτήρα δηλαδή είναι πολλοί απ' αυτούς- όταν άλλοι είτε λόγω εκμετάλλευσης είτε λόγω άλλων εγγενών αδυναμιών δεν μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματα τα συνταγματικά τους αντί αυτών των προσώπων. Και με τον τρόπο τούτο σήμερα επιδιώκουμε να θέσουμε τέρμα σ' αυτή την αταξία.

Ο κ. Μαρκίδης, εξηγώντας τα δυσμενή σημεία του νομοσχεδίου -και θα πάρω μερικά από τα επιχειρήματά του για να πω ότι δεν ευσταθούν- μας είπε ότι δημιουργούμε όχι κηδεμόνα, όπως είπε στην αρχή, αλλά έναν αυτοκράτορα της περιουσίας των Τουρκοκυπρίων, ότι θα υπάρχουν πλέον σχέσεις υποτελών και κυρίων, ότι η διαβίωση των προσφύγων θα εξαρτάται από τη θέληση αυτού του κηδεμόνα. Οι θέσεις αυτές δεν είναι ορθές, κύριε Πρόεδρε, και μια απλή ανάγνωση του κειμένου του νομοσχεδίου τούτου θα αποδείξει με πόση σπουδή και ίσως λόγω του νομοσχεδίου γεγονός ότι δε συμμετείχε στις μακροχρόνιες συζητήσεις του νομοσχεδίου αυτού έχει αποκομίσει εντυπώσεις ο κ. Μαρκίδης.

Λέχθηκε ότι ο κηδεμόνας δε θα έχει κανένα έλεγχο όσον αφορά τη διαχείριση των περιουσιών αυτών και ότι οι πρόσφυγες δεν κατοχυρώνονται, ώστε να μπορούν να αξιώσουν να τους παραχωρηθούν με ενοίκιο ή με τον τρόπο που προβλέπει ο νόμος οι περιουσίες που επηρεάζονται. Αυτό δεν είναι ορθό, διότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 2, όπου ορίζεται η έννοια του πρόσφυγα, «πρόσφυγας σημαίνει πρόσωπο το οποίο κατά τον αμέσως προ της εισβολής χρόνο είχε τη συνήθη αυτού διαμονή ή έδρα ή το κέντρο των εργασιών του σε περιοχή η οποία ως αποτέλεσμα της εισβολής κατέστη απροσπέλαστη ή πληγείσα και περιλαμβάνει πρόσωπο του οποίου η εργασία και η επιχείρηση λόγω της έκρυθμης κατάστασης επηρεάστηκε σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην μπορεί αυτός κατά το χρόνο της θέσπισης του παρόντος νόμου να ανταποκριθεί στις συμβατικές του υποχρεώσεις».

Με αυτή την αναφορά σε σχέση και σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του άρθρου 7, που λέγει ότι «ο κηδεμόνας κατά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του με βάση τον παρόντα νόμο θα μεριμνά για την εξυπηρέτηση των αναγκών των προσφύγων παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των εν λόγω περιουσιών με βάση

καθορισμένα κριτήρια», καθορίζεται η υποχρέωση του κηδεμόνα να μεριμνά για την εξυπηρέτηση όχι μόνο των ιδιοκτητών της περιουσίας, που είναι οι Τουρκοκύπριοι, αλλά και των προσφύγων και μόνο των προσφύγων όπως καθορίζονται στο άρθρο 2.

Κατά συνέπεια η κινδυνολογία ότι οι πρόσφυγες δε θα δικαιούνται ή δε θα απολαμβάνουν αυτών των δικαιωμάτων τα οποία είχαν ίσως μέχρι σήμερα ως ένα βαθμό δεν ευσταθεί, διότι ο νόμος επιβάλλει πλέον ότι μόνο οι πρόσφυγες και ουδείς άλλος θα τυγχάνουν των ωφελημάτων της διαχείρισης αυτών των περιουσιών.

Εκείνο που λέχθηκε όμως είναι ότι θα είναι κατά ανεξέλεγκτο τρόπο, λέγει, που θα διαχειρίζεται ο κηδεμόνας τις περιουσίες. Εδώ θέλω να υπομνήσω ότι ο κηδεμόνας θα διαχειρίζεται τις περιουσίες αυτές όπως λέει ο νόμος: όχι κατά το δοκούν αλλά δυνάμει Κανονισμών οι οποίοι θα έρθουν στη Βουλή και οι Κανονισμοί τους οποίους θα επιβάλει η Βουλή θα διέπουν όλο το χώρο των δραστηριοτήτων του. Με λίγα λόγια ο κηδεμόνας αυτή τη στιγμή εκείνο που έχει να κάμει είναι να διασφαλίσει, να διαφυλάξει τις περιουσίες αυτές και τότε μόνο θα προβεί σε διάθεση της περιουσίας που του εμπιστεύεται η πολιτεία, εφόσον έρθουν Κανονισμοί που θα καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο ο κηδεμόνας θα διαχειρίζεται τις περιουσίες αυτές. Είναι το άρθρο 7 το οποίο ήδη διάβασα: «... για την εξυπηρέτηση των αναγκών των προσφύγων παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των εν λόγω περιουσιών με βάση καθορισμένα κριτήρια». Και η έκφραση «καθορισμένα κριτήρια» ή «ως ήθελε καθοριστεί» είναι η φράση που χρησιμοποιείται όταν διά Κανονισμών πρόκειται να γίνει η ρύθμιση ενός συγκεκριμένου θέματος.

Κατά συνέπεια πώς μπορεί να στηριχτεί η θέση ότι θα διαχειρίζεται κατά το δοκούν, με το έτσι θέλω τις περιουσίες τούτες; Τις περιουσίες αυτές θα τις διαχειρίζεται μόνο με βάση Κανονισμούς και το νομοσχέδιο, για να μην αφήσει καμιά περαιτέρω αμφιβολία, στο άρθρο 16 λέγει:

«Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού Κανονισμούς που δημοσιεύονται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και για τον καθορισμό κάθε θέματος το οποίο σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές είναι δυνατό ή πρέπει να καθορισθεί».

Και είναι δυνατό και θα πρέπει να καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 7, ο τρόπος της διάθεσης των περιουσιών αυτών στους πρόσφυγες και τους πληγέντες. Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, δε στηρίζεται καθόλου, δεν έχει καθόλου έρεισμα η θέση ότι η διαχείριση της περιουσίας θα γίνεται με τρόπο που θα αποτελεί τη θέληση ενός ανθρώπου.

Πέραν όμως αυτών, το άρθρο 10 μιλά περί ιεραρχικής προσφυγής ενώπιον τεσσάρων Υπουργών. Το άρθρο 12 μιλά για τον έλεγχο που θα κάμνει ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας επί της διαχείρισης αυτών των περιουσιών. Οι λογαριασμοί του ειδικού ταμείου θα ελέγχονται κάθε χρόνο από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ο Γενικός Ελεγκτής μπορεί να καλέσει τον κηδεμόνα ή άλλο εκπρόσωπό του, για να του δώσει πληροφορίες και επεξηγήσεις ή να του παραδώσει οποιαδήποτε βιβλία, συμβόλαια, λογαριασμούς ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο αναγκαίο για τον έλεγχο. Οι λογαριασμοί του ειδικού ταμείου πρέπει να είναι έτοιμοι για έλεγχο μέχρι το τέλος Μαρτίου του αμέσως επόμενου χρόνου στον οποίο αναφέρεται ο έλεγχος. Μόλις συμπληρωθεί ο έλεγχος και εν πάση

περιπτώσει όχι αργότερα από τις 30 Ιουνίου, ο Γενικός Ελεγκτής οφείλει να υποβάλει στον κηδεμόνα τους ελεγμένους λογαριασμούς και την έκθεσή του πάνω σ' αυτούς. Το άρθρο 13 υποχρεώνει τον κηδεμόνα το ταχύτερο δυνατό μετά τη λήξη κάθε χρόνου να υποβάλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσια έκθεση αναφορικά με τις αρμοδιότητές του τις οποίες άσκησε στο δοσμένο χρόνο μαζί με αντίγραφα των ελεγμένων λογαριασμών του ειδικού ταμείου και την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή. Τέτοιος έλεγχος επί δημόσιου λειτουργού σπάνια παρουσιάζεται σε νομοθετήματα τα οποία ισχύουν στην κυπριακή επικράτεια. Όστε και η διάθεση γίνεται με βάση Κανονισμούς της Βουλής και, αν γίνει διάθεση, ελέγχεται από το Γενικό Ελεγκτή και από την ίδια τη Βουλή κάθε χρόνο. Πού είναι η αυθαιρεσία, πού είναι ο τρόπος ο ανεξέλεγκτος της διαχείρισης των περιουσιών αυτών που ο κ. Μαρκίδης μας έλεγε κατά τη δίωρη ανάπτυξη του θέματος από του βήματος τούτου;

Όσον αφορά τώρα τη διατύπωση της κριτικής ότι με τον τρόπο τούτο της διαχείρισης είναι δυνατό να διατεθεί η κυριότητα της περιουσίας αυτής, θα πρέπει πάλι να πω ότι τούτο δεν ευσταθεί, διότι στην επιφύλαξη του άρθρου 6 του νόμου που θα ψηφίσουμε γίνεται η εξής αναφορά:

«Νοείται ότι προκειμένου περί ακίνητης ιδιοκτησίας ο κηδεμόνας, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του με βάση το παρόν άρθρο, δεν μπορεί να προβαίνει σε ενέργειες οι οποίες θα έχουν ως αποτέλεσμα μετά τη λήξη της ισχύος του παρόντος νόμου:

- (i) ο ιδιοκτήτης να είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου, εκτός σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες αυτό θα ήταν επωφελές για τον ιδιοκτήτη ή αναγκαίο για το δημόσιο συμφέρον».

Κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφές ότι καμιά διαχειριστική πράξη του κηδεμόνα δε θα έχει ως αποτέλεσμα να στερηθεί ο ιδιοκτήτης την περιουσία του κατά τη διάρκεια της κηδεμονίας παρά μόνο αν τούτο είναι επωφελές γι' αυτόν και μας είχε λεχθεί ότι είναι δυνατό να κατασκευαστεί ένας δημόσιος δρόμος και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση των σχεδίων αυτών και το συμφέρον του ιδιοκτήτη του ακινήτου, του Τουρκοκυπρίου, ο οποίος είναι απών. Όστε ούτε και αυτή η αναφορά, η οποία τόσο πολύ συγκίνησε το Σώμα κατά την πρωτολογία του κ. Μαρκίδη, δεν μπορεί να ευσταθεί, εφόσον διά ρητής διάταξης του νόμου απαγορεύεται η διάθεση της περιουσίας κατά τρόπο που να στερηθεί ο ιδιοκτήτης την ιδιοκτησία του όταν θα λήξει η ισχύς του παρόντος νόμου.

Τώρα θίγηκε το θέμα τι θα γίνει με εκείνους οι οποίοι για πολλά χρόνια είχαν την εκμετάλλευση τουρκοκυπριακών περιουσιών. Διαλαμβάνεται στο νομοσχέδιο ότι τα έγκυρα συμβόλαια όσων είχαν αναλάβει την κατοχή περιουσιών πριν από την εισβολή στην Κύπρο εξακολουθούν να ισχύουν και ότι κατοχυρώνονται οι έγκυρες νόμιμες συμβάσεις με Τουρκοκυπρίους που συνήφθησαν πριν από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο.

Τώρα, κύριοι συνάδελφοι, το τιθέμενο θέμα είναι γιατί να θέλουμε τον Υπουργό των Εσωτερικών να διαχειρίζεται τις περιουσίες αυτές. Τον θέλουμε τον ίδιο ονομαστικά, για να έχει ο ίδιος την πολιτική ευθύνη των ενεργειών και των πράξεών του. Για να είναι υπόλογος ο ίδιος έναντι του λαού τούτου για την ποιότητα της διαχείρισής του, ούτως ώστε να μην μπορεί κανένας να δικαιολογηθεί κρυπτόμενος πίσω από τη γραφειοκρατία όσον αφορά τη χρηστότητα και τη

σκοπιμότητα και τη νομιμότητα της διαχείρισης των περιουσιών αυτών. Σε τέτοιες περιπτώσεις η ανάληψη της ευθύνης συντρίβει και επιβαρύνει τον αναλαμβάνοντα Υπουργό και εκείνος είναι πλέον υπόλογος έναντι του κοινού για οτιδήποτε ήθελε αποκαλυφθεί όσον αφορά την ορθότητα και τη χρηστότητα της διαχείρισής του. Προτιμούμε, αντί μια απρόσωπη υπηρεσία την οποία θα ελέγχει εν πάση περιπτώσει ο οποιοσδήποτε Υπουργός, διότι υπηρεσία χωρίς να υπάγεται σε Υπουργείο δεν υπάρχει, να είναι ο ίδιος ο Υπουργός ο πρώτος υπεύθυνος και ας φροντίσει ο ίδιος να ασκεί έλεγχο ως προς τους υπαλλήλους τους οποίους θα επιλέξει για τη διαχείριση της περιουσίας που του ανατίθεται. Με άλλα λόγια και με τις διασφαλίσεις που το νομοσχέδιο αυτό παρέχει όσον αφορά τον έλεγχο αυτής της διαχείρισης, δηλ. Γενικός Ελεγκτής, ειδικό ταμείο, Βουλή, Κανονισμοί, είναι προτιμητέος ο Υπουργός, για να είναι εκείνο το πρόσωπο το οποίο θα κληθεί ενδεχομένως να λογοδοτήσει, αν δεν ασκήσει ορθά και έντιμα την αρμοδιότητά του.

Όσον αφορά τώρα τις συμβουλευτικές επιτροπές, αν σ' αυτές περιλαμβάνεται ένας ευρύτερος αριθμός υπαλλήλων ή οργανώσεων, αυτό είναι ορθό να γίνει, διότι θα πρέπει να έχουν λόγο και οι αγροτικές οργανώσεις και το Υπουργείο Γεωργίας και τα άλλα Υπουργεία και οι άλλες υπηρεσίες που αναφέρονται λόγω του ότι ασχολούνται και διαπραγματεύονται προσφυγικά προβλήματα.

Όσον αφορά τώρα το θέμα της δημιουργίας αυτών των αδικημάτων, πράγματι με μικρές τροπολογίες, πολύ μικρές τροπολογίες είτε με αναγραμματισμούς ακόμη μπορεί ορισμένες τυχόν παρεξηγήσεις να αρθούν. Όσον αφορά το πρώτο αδίκημα που δημιουργείται, το ότι δηλ. είναι ένοχος όποιος χωρίς εύλογη αιτία αρνείται να δώσει οποιαδήποτε πληροφορία που γνωρίζει και που του έχει ζητηθεί από τον κηδεμόνα, είναι ένα συνηθισμένο αδίκημα το οποίο ισχύει και για το φόρο εισοδήματος, όταν κάποιος αρνείται να δώσει πληροφορίες ώστε δεν υπάρχει τίποτε το ιδιαίτερο.

Όσον αφορά τώρα την πληρωμή του οφειλομένου στον Τουρκοκύπριο σε τρίτο πρόσωπο, θα μπορούσε να προστεθεί «όστις εσκεμμένως πληρώνει οποιοδήποτε χρέος οφειλόμενο» και συμφωνώ με τον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος υπέδειξε ότι χρειάζεται να υπάρχει το ψυχικό στοιχείο, το εσκεμμένο.

Και όσον αφορά το τρίτο αδίκημα, το ότι όποιος έχει ή λαμβάνει κατοχή, όστις αποκτά κατοχή στο μέλλον ή με οποιοδήποτε τρόπο έχει τη χρήση τουρκοκυπριακής περιουσίας παρ'ανόμως θα πρέπει να τιμωρείται, πράγματι, κύριοι συνάδελφοι, διότι περιουσίες σημαντικότητας αξίας τυγχάνουν εκμετάλλευσης από μη δικαιούχους, από κερδοσκόπους, οι οποίοι κέρδισαν πάμπολλα και οι οποίοι εκμεταλλεύονται την απουσία ή την ανάγκη των ιδιοκτητών τους προήλθαν κρυφά μ' αυτούς σε συναλλαγές εκτός Κύπρου και εκμεταλλεύονται και τους ίδιους και στερούν και από τους πρόσφυγές μας μια μικρή αποζημίωση για τα δεινά που υφίστανται ένεκα της προσφυγιάς τους και θα πρέπει να τιμωρούνται εκείνοι οι οποίοι λυμαίνονται αυτές τις περιουσίες χωρίς εύλογη ή νόμιμη αιτία.

Με αυτό που είπα και με αυτά που ίσως χρειαστεί να πω μεταγενέστερα θέλω να συνοψίσω ότι το νομοσχέδιο τούτο δε δίνει καθόλου στον κηδεμόνα αυθαίρετο ή απόλυτο δικαίωμα διαχείρισης, αλλά αντίθετα ρυθμίζει την άσκηση όλων των διαχειριστικών του εξουσιών κατά τον πλέον δεσμευτικό τρόπο, αφού πρώτο δεν μπορεί να διαθέσει καμιά περιουσία χωρίς Κανονισμούς που η Βουλή

θα εγκρίνει προηγουμένως και αφού δεύτερο, διαθέτοντας αυτή την περιουσία, υπόκειται στον έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και της Βουλής ετησίως με έκθεση την οποία ετοιμάζει μετά το πέρας της ετήσιάς του διαχείρισης. Κατά συνέπεια επιβάλλεται να ψηφίσουμε το νόμο τούτο σήμερα, διότι το γεγονός ότι για δεκαέξι χρόνια τις περιουσίες αυτές τις ενέμοντο οι διάφοροι με πλημμελή τρόπο δε δικαιολογεί ούτε μιας μέρας περαιτέρω καθυστέρηση. Όχι, δεν είναι λόγος αναβολής, αλλά είναι λόγος επίστευσης της επιψήφισης του νομοθετήματος τούτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ήθελα πρώτα να κάμω μια διόρθωση. Αυτό το νομοσχέδιο δεν εκκρεμεί δυο χρόνια στη Βουλή. Δυο χρόνια εκκρεμεί η Έκθεση που ετοίμασε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων και την Έκθεση προς το Σώμα και έφερε και Συμπληρωματική Έκθεση ετοίμασε ύστερα από ορισμένα ζητήματα και έκτοτε ζητήθηκε η αναβολή και γίνεται όλη αυτή, θα έλεγα, η περιπλάνηση ή ακριβέστερα η κωλυσιεργία και εφαρμόζεται εδώ το γνωμικό που λέει: «Όποιος δε θέλει να πάει στο μύλο δέκα μέρες κοσκινίζει».

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, τα πράγματα είναι απλά. Ο Υπουργός δήλωσε στις Επιτροπές στο στάδιο και το αρχικό αλλά και το μεταγενέστερο που ήταν και οι δυο Επιτροπές, και η Επιτροπή Προσφύγων και η Επιτροπή Νομικών, ότι περιουσίες αξίας εκατομμυρίων λιρών σήμερα τις νέμονται πρόσωπα που δε δικαιούνται ή δεν πρέπει να τις νέμονται και αυτό γίνεται σε βάρος των προσφύγων. Θέλω να επαναλάβω άλλη μια φορά ότι από την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου εξαρτώνται υποθέσεις δεκάδων χιλιάδων προσφυγικών οικογενειών των οποίων εκκρεμεί η ρύθμιση, άλλων που έχουν πρόβλημα επαγγελματικής στέγης, άλλων που έχουν πρόβλημα οικιακής στέγης, άλλων που έχουν πρόβλημα αγροτικής αξιοποίησης κτλ. και άλλων ακόμα που έχουν προβλήματα με περάσματα, καθώς και άλλα ζητήματα για τα οποία σήμερα δεν υπάρχει η αναγκαία νομική κάλυψη, για να μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα και να μπορούν να εξυπηρετηθούν οι επηρεαζόμενοι πρόσφυγες.

Άκουσα με προσοχή τον κ. Μαρκίδη, τον οποίο εκτιμώ ως νομικό, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι ήταν και είναι πρόθεση του ιδίου αλλά και του Δημοκρατικού Συναγερμού αυτό το θέμα να μην περάσει, γι' αυτό και κωλυσιεργεί τόσο καιρό ή και δεινοπαθεί αυτό το νομοσχέδιο στις Επιτροπές και καθυστερεί η εξέταση και η λήψη απόφασης.

Θέλω ακόμα με την ευκαιρία να υποδείξω ότι ο κ. Κληρίδης σε άλλη περίπτωση επικαλέστηκε το ότι, όταν έρθει Έκθεση Επιτροπής στο Σώμα, δεν μπορεί το Σώμα να αναβάλει τη συζήτηση. Αλλά, επειδή σ' αυτή την περίπτωση είναι από την πλευρά τους που εγείρεται το θέμα, «είναι της παπαδιάς τα ξύλα». Εδώ έρχεται το θέμα και μας λένε «κύριοι, θα αναβάλουμε το θέμα και, αν χρειαστεί, θα πάμε και στη νέα Βουλή». Δεν ξέρω· εγώ διερωτώμαι αν αυτά τα πράγματα έχουν συνέπεια και συνέχεια, αν θέλετε, με την πρακτική που εφαρμόζουμε στη Βουλή για την επεξεργασία και την ψήφιση των νομοσχεδίων.

Είμαι υποχρεωμένος, κύριε Πρόεδρε, παρόλο που θα ήθελα να μην ασχοληθώ, να αναφέρω γι' αυτά που είπε ο κ. Μαρκίδης περί αυτοκράτορα, περί μονάρχη, περί κυρίου και υποτελών κτλ. ότι αυτά τα πράγματα για μένα -να μου επιτραπεί να χρησιμοποιήσω τη λέξη-είναι πολύ άστοχα, για να μην πω πολύ φτηνά. Διότι, όπως για όλα δίνουμε εξουσίες στις αρμόδιες αρχές, το ίδιο ισχύει και για τη νομοθεσία που βάζουμε για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Εδώ είναι, νομίζω, στον καθένα μας οφθαλμοφανές ότι η άσκηση εξουσίας είτε γίνεται από Υπουργό είτε γίνεται από άλλο αρμόδιο είτε γίνεται από συλλογικό όργανο, όπως είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, ουδεμία διαφορά έχει, διότι δεν είναι το Υπουργικό Συμβούλιο που θα ασχοληθεί, αλλά θα βάλει υπηρεσία που θα ασχολείται με αυτά τα θέματα. Και δε νομίζω ότι ταιριάζει να λέμε αυτά τα πράγματα και να δημιουργούμε την εντύπωση στην κοινή γνώμη ότι «πρόκειται, ξέρετε, όλο τον κόσμο να τον πάρουμε να τον βάλουμε φυλακή, διότι όσοι έχουν περιουσίες θα θεωρηθούν παράνομοι και θα διωχθούν» κτλ. κτλ.

Όλα αυτά τα πράγματα πιστεύω ότι αποτελούν επιχειρηματολογία η οποία οφείλεται σε ένα πράγμα και μόνο, στο ότι δε θέλει αυτός που τα λέγει αυτά τα πράγματα να προχωρήσει η νομοθεσία και γι' αυτό τα επικαλείται, για να δημιουργήσει εσφαλμένες εντυπώσεις στην κοινή γνώμη και -δεν ξέρω τι άλλα πράγματα υπονοεί με όσα λέγει- για να τρομοκρατήσει ή να παραπλανήσει ή να παραπληροφορήσει την κοινή γνώμη.

Θέλω να θυμίσω ότι στα πρώτα στάδια, όταν ζητήθηκε από το κράτος να βάλει υπό τον έλεγχό του τις τουρκοκυπριακές περιουσίες, είχαμε καταγγείλει ότι κάποιιοι και μάλιστα από τους ενόχους αυτής της τραγωδίας που δημιούργησαν αυτό το πρόβλημα έβαζαν το πιστόλι στον κρόταφο του ιδιοκτήτη και έλεγαν: «'Η το κοπάδι σου ή τη ζωή σου». Και τι να κάμει ο ιδιοκτήτης; Υποχωρούσε. Είναι δηλαδή ύστερα από εξαναγκασμό που πολλά έχουν ληφθεί και έγγραφα και περιουσίες έχουν παραληφθεί κτλ. κτλ. Και δεν είναι νομίζω του παρόντος να συζητούμε αυτά τα θέματα. Η ουσία είναι μία: 'Οτι εδώ έχουμε περιουσία αξίας εκατοντάδων εκατομμυρίων λιρών -δεν ξέρω και πόση άλλη είναι, δεν έχουμε συγκεκριμένες εκτιμήσεις- η οποία χρειάζεται να ρυθμιστεί. Και τώρα μάλιστα έχουμε και προβλήματα που εγέρθηκαν και νομοτυπικά και ουσιαστικά τα οποία περιμένουν λύση και θα γίνει η νομοθετική ρύθμιση, για να μπορέσει να δοθεί στο καθένα απ' αυτά τα προβλήματα η ανάλογη λύση από τις αρμόδιες αρχές και τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Θέλω ακόμα να υπενθυμίσω ότι και μέχρι τώρα που γίνεται η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος με διοικητικές ή κανονιστικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και πάλι υπάρχουν σχετικά κριτήρια και είναι νοητό ότι, όταν θα 'ρθουν οι Κανονισμοί με βάση τη σχετική πρόνοια του νόμου, και πάλι η Βουλή θα έχει την ευχέρεια και την ευκαιρία να συζητήσει και να καθορίσει οτιδήποτε, αν δε συμφωνήσει με εκείνα που θα φέρει η κυβέρνηση. Τα κριτήρια δηλαδή θα περάσουν με Κανονισμούς που θα έρθουν στη Βουλή και, αν δεν ψηφιστεί ο νόμος, δεν μπορούν να ετοιμαστούν Κανονισμοί. Διότι θέλω να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός μάς είπε ότι θα φέρουν Κανονισμούς και είπαμε ότι πρέπει πρώτα να γίνει ο νόμος και ύστερα να ετοιμαστούν βάσει του νόμου διότι εξαρτάται ποιες θα είναι οι πρόνοιες του νόμου, για να είναι ανάλογα και τα θέματα που θα ρυθμίσουν οι Κανονισμοί.

Τώρα, έγινε εδώ λόγος από τον κ. Μαρκίδη ότι πρέπει να γίνουν τεχνικο-οικονομικές μελέτες, πρέπει να γίνουν δεν ξέρω τι άλλα πράγματα πρέπει να

γίνουν και εδώ απλώς αυτοί που τα εισηγούνται αυτά τα ζητήματα δε θέλουν να προχωρήσει το νομοσχέδιο. Διότι ο σκοπός μας είναι αυτές τις περιουσίες να τις θέσουμε νομοθετικά υπό την κηδεμονία κάποιου κηδεμόνα και είτε είναι το Υπουργικό Συμβούλιο πάλι αυτό θα ορίσει κάποιον είτε είναι ο συγκεκριμένος Υπουργός -και δε μιλούμε για πρόσωπα, μιλούμε για αξίωμα, μιλούμε για τον Υπουργό Εσωτερικών στο νόμο-στην προκείμενη περίπτωση αυτή η αρχή θα έχει και έχει και σήμερα τις υπηρεσίες αυτές, αλλά θα τις προσαρμόσει στα πλαίσια του νόμου, για να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα τα οποία σχετίζονται με τη διαχείριση αυτών των περιουσιών. Και πρέπει ακόμα να πω ότι διερωτώμαι γιατί να πούμε να αρχίσει το Σεπτέμβρη η εφαρμογή του νόμου και να μην κάμουμε όπως κάμνουμε με όλους τους νόμους που λέμε ότι ισχύουν άμα τη δημοσιεύσει τους. Αν ψηφιστεί ο νόμος, θα ακολουθήσει η διαδικασία των Κανονισμών και εγώ λέω μακάρι να είναι έτοιμοι να περάσουν το Σεπτέμβρη ή τον Οκτώβρη τέτοιοι Κανονισμοί, διότι θα μεσολαβήσουν οι εκλογές, θα μεσολαβήσει η νέα Βουλή, θα μεσολαβήσουν οι διακοπές της Βουλής και, αν δεν μπει σε εφαρμογή ο νόμος, πώς θα μπορέσει να γίνει όλη αυτή η διαδικασία; Και δε διανοούμαι ότι θα πιάσουν τους πρόσφυγες ή δεν ξέρω ποιους άλλους, τους πρόσφυγες όμως ειδικά, διότι λέμε ότι αυτή η περιουσία πρέπει κυρίως να χρησιμοποιείται για τους πρόσφυγες, όπως είναι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, και δε διανοούμαι ότι θα πιάσουν τους πρόσφυγες, διότι κατέχουν παράνομα αυτά τα πράγματα που τους τα έδωσαν οι αρμόδιες υπηρεσίες.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, η δική μας άποψη είναι ότι περαιτέρω αναβολή αυτού του θέματος θα προκαλέσει σε χιλιάδες κόσμο πρόσθετα προβλήματα εκτός από εκείνα που υπήρχαν μέχρι σήμερα και δεν πρέπει να αναβληθεί η ψήφιση του νόμου. Βέβαια είναι δικαίωμα της κάθε πλευράς να τοποθετηθεί είτε υπέρ είτε εναντίον και είναι δικαίωμα επίσης της κάθε πλευράς να υποβάλει τροποποιήσεις και να συζητηθούν και να ψηφιστούν από το Σώμα στην κατάλληλη στιγμή της κατ' άρθρο συζήτησης του νομοσχεδίου, όμως εμείς διαφωνούμε στο να υπάρξει οποιαδήποτε αναβολή στην ψήφιση αυτού του νόμου. Εμείς θεωρούμε ότι το νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατόπιν λεπτομερών συζητήσεων που έγιναν κατ' επανάληψη στις αρμόδιες Επιτροπές, είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το πρόβλημα και, αν μελλοντικά διαπιστωθεί οποιοδήποτε κενό ή λάθος ή καταχρηστική εφαρμογή ή κακή αντιμετώπιση των προβλημάτων, είναι στο χέρι της Βουλής να 'ρθει να κάμει τις ανάλογες τροποποιήσεις οι οποίες θα χρειάζονται. Πρέπει επίσης να πω, όσον αφορά την τροπολογία που υποβλήθηκε από το ΔΗΣΥ και το ΑΔΗΣΟΚ, ότι και ο ίδιος ο κύριος Μαρκίδης δεν επιτυγχάνει τίποτε το ουσιαστικό, διότι όπως και να το πούμε το θέμα θα διοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ο κηδεμόνας, αν πάει στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία η σε Υπουργό, και γιατί να δημιουργήσουμε όλη αυτή την ταλαιπωρία και την καθυστέρηση και να μην πούμε κατευθείαν ποιος είναι ο κηδεμόνας και το νομοσχέδιο λέει ότι κηδεμόνας είναι ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών και είναι καθαρό αυτό το σημείο.

Και με βάση όλα αυτά που έχω αναφέρει, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι υπάρχει και υπήρχε από πολλά χρόνια αυτή η αναγκαιότητα και θυμούμαστε ότι αρχικά κατατέθηκε νομοσχέδιο το '80, εξετάστηκε από πολιτικής σκοπιμότητας τότε μέσα στις συνθήκες εκείνες και αναβλήθηκε και εδώ και τέσσερα χρόνια περίπου επαναφέρθηκε από τη νέα κυβέρνηση και βρίσκεται στις Επιτροπές της Βουλής για την κατάλληλη επεξεργασία και ψήφισή του. Εμείς θεωρούμε ότι,

όπως έγινε η τροποποίηση του νομοσχεδίου και με τις συμπληρώσεις που έγιναν, καλύπτεται το θέμα. Βεβαίως, αν η λέξη «κτήση» που είπε ο κ. Μαρκίδης έχει άλλη έννοια, εμείς δεν είναι αυτή την έννοια που αποδίδουμε, γιατί εδώ μιλούμε και για κινητή και για ακίνητη περιουσία. Αν ο κηδεμόνας πουλήσει μια μηχανή του νερού για παράδειγμα και την αγοράσει κάποιος, θα είναι δική του, αφού θα την πληρώσει και θα την πάρει. Αν όμως παραχωρήσει πέρασμα σε κάποιον ο οποίος είχε μάλιστα κάνει και συμφωνίες από παλιά με τον ιδιοκτήτη της γης και για τους λόγους που ξέρουμε όλοι δεν μπόρεσε να ρυθμιστεί και δώσει τέτοιο δικαίωμα, και σ' αυτή την περίπτωση δε θα σημαίνει ότι η περιουσία θα περιορίζεται από το δικαίωμα του κηδεμόνα, διότι η πρόθεση της Βουλής αλλά και της κυβέρνησης, όπως δήλωσε στις αρμόδιες Επιτροπές ο αρμόδιος Υπουργός, δεν είναι να διαφοροποιηθεί το δικαίωμα κυριότητας των ιδιοκτητών αυτής της γης, αλλά μόνο να αντιμετωπισθούν οι αναγκαίες και επείγουσες περιπτώσεις που θα προκύψουν κατά τον έναν ή τον άλλο τρόπο στην πορεία των διαδικασιών που θα χρειαστούν για να χρησιμοποιηθούν αυτές οι περιουσίες.

Συνεπώς, έχοντας όλα αυτά υπόψη, εμείς θεωρούμε ότι σήμερα η Βουλή πρέπει να τοποθετηθεί πάνω στο νομοσχέδιο και, αν χρειάζεται, να γίνουν λεκτικές ή άλλες τροποποιήσεις και να ακουστούν προτάσεις κατά την κατ' άρθρο συζήτηση και αυτές οι τροποποιήσεις μπορούν να πάρουν τη μορφή εκείνη που η πλειοψηφία της Βουλής θα αποφασίσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές, προτού δώσω το λόγο σε οποιονδήποτε άλλο, σημειώνω ότι περιήλθε σε γνώση μου ότι στην αίθουσα της Βουλής βρίσκεται η Ευρωβουλευτίνα κυρία Van-den-Brink η οποία επισκέπτεται την Κύπρο.

(Χειροκροτήματα)

Η επίσκεψή της μας περιποιεί τιμήν. Είναι εισηγήτρια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ασφάλεια και συνεργασία στη Μεσόγειο, θα ετοιμάσει έκθεση επί του θέματος τούτου και ελπίζω ότι στην έκθεσή της θα συμπεριλάβει και ορισμένα πράγματα για την Κύπρο όπως τα έχει δει και όπως τα έχει ζήσει με τα ίδια της τα μάτια και με την ίδια της την αντίληψη, χωρίς να επηρεάζεται από οποιεσδήποτε ξένες προπαγάνδες. Ευχαριστούμε πάρα πολύ την κυρία Van-den-Brink για την επίσκεψή της.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πριν εισέλθω στο θέμα, ελπίζω η κυρία Van-den-Brink να μη σχηματίσει λανθασμένες εντυπώσεις από τα σχετικά άδεια έδρανα της Βουλής στην τελευταία της συνεδρία.

Όμως θα ήθελα, ερχόμενος στο θέμα, να τονίσω το εξής και θα είμαι πολύ σύντομος: Μπορεί οι νόμοι να είναι ζωντανοί και να μπορούμε να τους τροποποιούμε όποτε θέλουμε, αλλά από την άλλη θα πρέπει να φροντίζουμε την ώρα που τους ψηφίζουμε να καλύπτουμε όσο το δυνατό περισσότερα κενά και ταυτόχρονα να μην αφήνουμε οποιοδήποτε παράθυρο ανοικτό για κατάχρηση εξουσίας από εκείνον ο οποίος παίρνει κάποιες μεγάλες εξουσίες ή κάποιες αρμοδιότητες.

Σίγουρα έχει καθυστερήσει αυτό το νομοθέτημα και θα ήταν λάθος, εφόσον έγινε ήδη αρκετή επεξεργασία, να μην προχωρήσουμε σήμερα και να ζητήσουμε

νέα αναβολή. Από την άλλη πλευρά όμως βλέπουμε ότι υπάρχουν περιθώρια για αρκετές τροποποιήσεις. Σίγουρα κτήση δεν είναι το τι εννοεί ο Υπουργός ή τι είπε ο Υπουργός καλή τη πίστει ή το πώς την ερμηνεύει ο κύριος Κουρτελλάρης. Είναι το τι λέει ο νόμος μέσα και νομοτεχνικά τουλάχιστον θα πρέπει η κτήση να μεταβληθεί ή σε χρήση ή σε κατοχή. Υπάρχουν και κάποιες άλλες τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν. Υπάρχει και το θέμα της ποινικής δίωξης που είναι απαράδεκτη, γιατί δεν έχουν καθόβουλη πρόθεση τουλάχιστον κάποιοι που ήδη βρίσκονται στις τουρκοκυπριακές περιουσίες. Ίσως θα έπρεπε το θέμα του Ιεχ νία να το δούμε για μελλοντικούς σκοπούς από τώρα και όχι να αναφερθούμε στο παρελθόν.

Υπάρχουν οπωσδήποτε αρκετές τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν και ταυτόχρονα πρέπει να υποδεξούμε πως θα σταθούμε αντιμέτωποι με οποιαδήποτε κατάχρηση εξουσίας ενόψει παραμονών εκλογών. Γι' αυτό το λόγο εμείς δεν είμαστε εναντίον του να τεθεί σε ισχύ σε κάποια μελλοντική ημερομηνία στην οποία ελπίζουμε να συμφωνήσουμε με τις άλλες πλευρές, αφού προηγουμένως κατατεθούν και εγκριθούν οι Κανονισμοί.

Με αυτές τις γενικότερες σκέψεις -διότι πιστεύω ότι εξαντλήθηκε αυτό το νομοσχέδιο στις διάφορες Επιτροπές- είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε την εισήγηση για αναβολή μέχρι το απόγευμα, για να γίνει η επεξεργασία κάποιων τροποποιήσεων, ώστε αυτή η νομοθεσία τουλάχιστον να καλύπτει κάποια εμφανή κενά και να αισθανόμαστε ότι έχουμε κάμει το καθήκον μας όσον αφορά το θέμα του κηδεμόνα. Τον κύριο Κουρτελλάρη, που παραπονέθηκε για τη χρήση κάποιων χαρακτηρισμών από τον κ. Μαρκίδη για αυτοκράτορες κτλ., θα ήθελα να τον ρωτήσω αν προτιμά την έκφραση «πατερούλης» αντί «αυτοκράτορας».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Ο κ. Κληρίδης έχει θέσει μια πρόταση και οφείλω να τη θέσω σε ψηφοφορία.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Προτού τη θέσετε, θα ήθελα να απαντήσω από το βήμα της Βουλής σε ορισμένα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, δε θα σας απασχολήσω επί μακρόν, αλλά θα ήθελα να απαντήσω σε ορισμένα από τα ανεδαφικά επιχειρήματα του κ. Κουρτελλάρη, ο οποίος με μεγάλη ευχέρεια θέλησε να μας πει πως είμαστε εναντίον του να υπάρχει ο θεσμός του κρατικού κηδεμόνα των περιουσιών των προσφύγων. Δεν είμαστε, κύριε Κουρτελλάρη, εναντίον του θεσμού. Είμαστε υπέρ μιας βασικής αρχής που γίνεται σεβαστή σε όλα τα δημοκρατικά πολιτεύματα, εκεί που δε συμπίπτει το κόμμα και η εξουσία να είναι ένα και το αυτό. Και για να είμαι πιο αναλυτικός, θα ήθελα να πω ότι είναι απαράδεκτο, αν δείτε τα πλαίσια εκείνων των χωρών, των πολυκομματικών, να έχει ένα και μόνο άτομο ως κηδεμόνα συγκεντρωτική εξουσία για χειρισμό μιας τεράστιας περιουσίας, οποιαδήποτε και αν είναι η θέση του, Υπουργός, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή οτιδήποτε άλλο.

Συνήθως, αν μελετήσετε, θα δείτε ότι υπάρχουν τα λεγόμενα σώματα, τα committees, τα οποία διαχειρίζονται εξ ονόματος άλλων περιουσίες και δε συγκεντρώνονται όλες οι εξουσίες σ' ένα και μόνο άτομο. Αλλά δεν είναι αυτό το θέμα για το οποίο ανήλθα στο βήμα της Βουλής. Ο συγκεντρωτισμός ειδικά στις χώρες της Μεσογείου πρέπει να αποφεύγεται, διότι έχουμε πικράν πείραν από παραδείγματα κατάχρησης συγκεντρωτικών εξουσιών. Αλλά θα ήθελα να έρθω σε μια απλή θέση η οποία μας λέγει ότι είναι ανάγκη να αναβληθεί και εμείς δεν εισηγηθήκαμε να αναβληθεί επ' αόριστον· εισηγηθήκαμε να αναβληθεί μέχρι το απόγευμα, για να γίνουν ορισμένες απαραίτητες διορθώσεις. Εμείς καταγγείλαμε την τουρκοκυπριακή πλευρά, διότι εκδίδει τίτλους ιδιοκτησίας για ελληνικές περιουσίες. Και το κάναμε δικαιολογημένα μέγιστο θέμα. Αυτό το νόμο αν τον πάρει ο κ. Ντενκτάς και τον στείλει, θα μας πουν «το ίδιο κάμνετε και εσείς». Διότι μιλά ξεκάθαρα περί ιδιοκτησίας και όχι περί κατοχής. Και πρέπει τουλάχιστον αυτό το πράγμα να διορθωθεί. Και δεν είναι όπως το ερμηνεύετε, διότι η κινητή περιουσία ουδέποτε καταγράφεται. Είναι η ακίνητη περιουσία η οποία κατοχυρώνεται με το θέμα της εγγραφής. Και επομένως χρειάζεται να γίνει αυτή η τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μόνο η ιδιοκτησία εγγράφεται, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Μόνο η ιδιοκτησία εγγράφεται· όχι η κατοχή. 'Αρα πρέπει να το διορθώσουμε, για να μη δώσουμε όπλα στην τούρκικη πλευρά.

Αλλά θα ήθελα να έρθω και σ' ένα άλλο θέμα πρωτάκουστο όχι μόνο για τη νομοθεσία της Κύπρου αλλά για οποιαδήποτε νομοθεσία. Και λέγω το εξής: Σύμφωνα μ' αυτό το νομοσχέδιο, από τη στιγμή που θα το ψηφίσει η Βουλή, οποιοσδήποτε κατέχει περιουσία τουρκική ως πρόσφυγας, εφόσον δε θα την κατέχει σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, θα την κατέχει παράνομα. Και προχωρώ και λέγω ναι· για τη μελλοντική διάθεση θα γίνουν Κανονισμοί. 'Όσον αφορά τη μελλοντική διάθεση, δέχομαι ότι θα γίνουν Κανονισμοί και θα γίνεται η διάθεση σύμφωνα με τους Κανονισμούς που θα θεσπίσει η Βουλή. Αλλά στο ενδιάμεσο οποιοσδήποτε κατέχει περιουσία θα την κατέχει παράνομα. Και, όπως είναι ο νόμος, διαπράττει ποινικό αδίκημα, χωρίς να έχει καν τη λεγόμενη υπαιτιότητα, διότι, όπως ξέρουμε όσοι σπουδάσαμε λίγα νομικά, για να διαπράξεις ένα ποινικό αδίκημα πρέπει να υπάρχουν δύο στοιχεία: το ένα είναι η κακόβουλη πρόθεση και το άλλο η πράξη. Ούτε το ένα μόνο του κάμνει ποινικό αδίκημα ούτε το άλλο. Στην περίπτωση αυτή δημιουργούμε ποινικό αδίκημα, αλλά, χωρίς να έχω κακόβουλη πρόθεση, απλώς διότι το κατέχω, διαπράττω αδίκημα. Είναι θέματα που πολύ σύντομα σε μια επιτροπή μπορούν να μελετηθούν και να διορθωθούν. Δεν εισηγήθηκα να το παραπέμψουμε στις ελληνικές καλένδες. Αλλά είπαμε: υπάρχουν και άλλα σημεία -δε θέλω να απασχολήσω το Σώμα επί μακρόν- τα οποία είναι βασικά και πρέπει να τα δούμε με προσοχή και να διορθωθούν. Γι' αυτό επαναλαμβάνω την εισήγησή μου τουλάχιστον μέχρι το απόγευμα να αναβληθεί η περαιτέρω συζήτηση για να διορθωθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να διευκρινίσω πως το θέμα τούτο δεν εκκρεμεί από τέσσερα χρόνια τώρα. Είναι από το 1980 που η κυβέρνηση Κυπριανού είχε καταθέσει το σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή. Επομένως είναι έντεκα και δώδεκα χρόνια που πάμε να διανύσουμε συζητούντες και παραπέμποντες το θέμα στις ελληνικές καλένδες ουσιαστικά και όχι τυπικά. Γιατί, αν μια παραπομπή του θέματος για δώδεκα χρόνια στην ολομέλεια του Σώματος δε συνιστά παραπομπή στις καλένδες, τότε διερωτώμαι τι ακριβώς είναι που συνιστά παραπομπή στις καλένδες.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, το θέμα ήρθε ξανά το 1988 με πρόταση νόμου την οποία επαναφέραμε εμείς. Απλούστατα πήραμε το σχέδιο νόμου του 1980 και το καταθέσαμε με στόχο την επίτευξη της όλης διαδικασίας ενόψει της πρακτικής που ακολουθείτο και την οποία με τόσο μελανά χρώματα διέγραψε και ο κ. Γαλανός και ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Κουρτελλάρης. Είναι ανεπίτρεπτο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να γίνονται αντικείμενο τόσο ανίερης εκμετάλλευσης αυτοί οι συμπατριώτες μας από μια δράκα συμπατριωτών μας άλλων επιμετρημένων στα δάκτυλα της μιας παλάμης και να περιμένουν δεκάδες χιλιάδες, όπως σαφώς είπε ο κ. Κουρτελλάρης, άλλοι τη θεσμοθέτηση αυτής της πράξης, για να μπορέσουν να προχωρήσουν και να λειτουργήσουν πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε. Ένα λεπτό, αν μου επιτρέπετε, ακόμα, για να πω ότι σίγουρα κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες υπάρχουν. Απόλυτα θέματα δεν υπάρχουν. Όμως, πιστεύουμε πως με τις διατάξεις και τα εδάφια των άρθρων 7, 10, 11, 12 και 13, που ανέπτυξε ο συνάδελφος Ευσταθίου και άλλοι συνάδελφοι, θα μπορέσουμε να παρακολουθήσουμε το θέμα μαζί με τους Κανονισμούς που θα έρθουν οπωσδήποτε στη Βουλή για να παρακολουθήσουμε την κατάσταση.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω, για να πω αυτό το σαφές που είπε ο κ. Γαλανός. Σίγουρα κάποιος κίνδυνος υπάρχει και ελλοχεύουν. Η Δρομολαξιά, την οποία ξέρει η Επιτροπή και η ολομέλεια του Σώματος, με τα τρία κόμματα να θέλουν να διασφαλίσουν τουρκοκυπριακή περιουσία και το Υπουργικό να την εκχωρεί στη Λάρνακα είναι ένα από τα πολλά σημεία που δείχνει ότι πρέπει να επαγρυπνεί αυτό το Σώμα. Όμως, πρέπει κάποτε να θέσουμε τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων και να προχωρήσουμε σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ ένα λεπτό. Κύριε Ευσταθίου, σας παρακαλώ ένα λεπτό.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να προχωρήσουμε με την πρόταση του κ. Κληρίδη η οποία είναι εποικοδομητική, για να τελειώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ βλέπω ότι είναι εποικοδομητική η πρόταση του κ. Κληρίδη, διότι με το πνεύμα του νομοσχεδίου δε διαφωνεί κανένας, όπως αντιλαμβάνομαι.

Εκείνα πάνω στα οποία υπάρχουν ορισμένες διαφωνίες είναι νομοτεχνικά ζητήματα, τα οποία πρέπει να διορθωθούν και μπορούν να διορθωθούν. Λοιπόν, να

αναβάλουμε την περαιτέρω συζήτηση του θέματος για το απόγευμα και να ορίσουμε μια επιτροπή αποτελούμενη από τον κ. Μαρκίδη, τον κ. Ευσταθίου, τον κ. Χριστοφίδη, τον κ. Χαραλαμπίδη, τον κ. Γαλανό, τον κ. Παπαπέτρου και τον κ. Κουρτελλάρη, για να κάτσει να διορθώσει αυτά τα πράγματα και να τελειώνουμε. Αυτή είναι η εισήγηση την οποία θέλετε να κάμετε, κύριε Ευσταθίου;

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, αναβάλλεται για τις τέσσερις το απόγευμα και παρακαλώ την επιτροπή αυτή να κάτσει και να διορθώσει αυτά τα επίμαχα θέματα, τα οποία διορθώνονται πολύ εύκολα.

Λοιπόν, προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Υπάρχει κοινή Έκθεση και έχουν συμπτυχθεί και τα τρία σχέδια νόμου σε ένα. Λοιπόν, παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να θεωρούνται αναγνωσθείσες οι ομόφωνες Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τότε συντομεύουμε πάρα πολύ.

Υπάρχει ένσταση όπως οι ομόφωνες Εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι ομόφωνες Εκθέσεις θα θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε αριθμό συνεδριών που πραγματοποιήσε στο διάστημα από το Νοέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 1991. Στη διάρκεια της μελέτης των προτεινόμενων νομοθετημάτων η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός της πρώτης υπό εξέταση πρότασης νόμου που κατατέθηκε από την Επιτροπή είναι η τροποποίηση της περί Δικαστηρίων νομοθεσίας με τη διευρυνση του κύκλου των ναυτικών υποθέσεων που θα μπορούν να παραπέμπονται για εκδίκαση στα επαρχιακά δικαστήρια, και αυτό για σκοπούς αποσυμφόρησης του Ανώτατου Δικαστηρίου από τις ναυτικές υποθέσεις που λόγω της φύσης και του περιεχομένου τους μπορούν απρόσκοπτα να ακουστούν και εκδικαστούν σε πρωτόδικη δικαιοδοσία από τα επαρχιακά δικαστήρια.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με σχετική τροπολογία της περί Δικαστηρίων νομοθεσίας που θεσπίστηκε από τη Βουλή το 1986 (Νόμος 96 του 1986), το Ανώτατο Δικαστήριο διατηρεί την αποκλειστική πρωτόδικη δικαιοδοσία του στις ναυτικές υποθέσεις ως ναυτοδικείο, έχει όμως παράλληλα εξουσία να παραπέμπει με διαταγή του, όταν το κρίνει πρέπον και σύμφωνα με διαδικαστικό κανονισμό, είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν αίτησης των διαδίκων, για ακρόαση και εκδίκαση από τα επαρχιακά δικαστήρια αριθμό ναυτικών υποθέσεων από αυτές που καθορίζονται λεπτομερώς στο σχετικό Παράρτημα της εν λόγω νομοθεσίας. Οι υποθέσεις αυτές καλύπτουν ειδικότερα υποθέσεις για τις οποίες το αμφισβητούμενο ποσό ή η αξία του επίδικου αντικειμένου δεν υπερβαίνει τις £3,000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για σκοπούς περαιτέρω αποσυμφόρησης του Ανώτατου Δικαστηρίου και επιτάχυνσης της απονομής της δικαιοσύνης έκρινε αναγκαίο όπως οι περιλαμβανόμενες στο Παράρτημα της υπό αναφορά νομοθεσίας ναυτικές υποθέσεις που θα μπορούν να παραπέμπονται για εκδίκαση στα επαρχιακά δικαστήρια διευρυνθούν, ώστε να καλύπτουν σε ορισμένες περιπτώσεις υποθέσεις ανεξάρτητα από το ύψος του αμφισβητούμενου ποσού ή της αξίας του επίδικου αντικειμένου και σε άλλες περιπτώσεις υποθέσεις για τις οποίες το ύψος του ποσού ή της αξίας αυτής ανέρχεται μέχρι τις £10,000. Οι ναυτικές αυτές υποθέσεις κατά κατηγορία αναφέρονται λεπτομερέστερα στο σχετικό Παράρτημα της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, που κατατέθηκε από τους Βουλευτές κ. Α. Δημητριάδη, Ευ. Ευσταθίου και Γ. Ομήρου, είναι να παρασχεθεί στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο η ευχέρεια να παρατείνει το όριο ηλικίας από το εξηκοστό μέχρι το εξηκοστό πέμπτο μέχρι του οποίου ο Πρόεδρος Επαρχιακού Δικαστηρίου, ο Ανώτερος Επαρχιακός Δικαστής και ο Επαρχιακός Δικαστής θα μπορούν να διατηρούν το λειτουργημά τους.

Με το κυβερνητικό νομοσχέδιο ρυθμίζεται νομοθετικά η μεταφορά από την αστυνομία καταδίκων και υποδίκων από τις κεντρικές φυλακές στα δικαστήρια, για να δίδουν μαρτυρία σε πολιτικές διαδικασίες. Η ρύθμιση αυτή είναι αντίστοιχη της ρύθμισης που έγινε πρόσφατα με την ψήφιση σχετικής τροπολογίας στον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο (Νόμος Αριθμός 162 του 1989) σχετικά με μεταφορά καταδίκων και υποδίκων για κατάθεση μαρτυρίας σε ποινικές υποθέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη την ομόθυμη θέση του Ανώτατου Δικαστηρίου, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Εκτελεστικής Εξουσίας και του δικηγορικού κόσμου πάνω στις διατάξεις τόσο της υπό αναφορά πρότασης νόμου που σχετίζεται με τις ναυτικές υποθέσεις όσο και πάνω στις διατάξεις του κυβερνητικού νομοσχεδίου σχετικά με την κλήτευση φυλακισμένου ως μάρτυρα, ομόφωνα τις υιοθετεί. Ομόφωνα επίσης η Επιτροπή αποφάσισε όπως, ανεξάρτητα από τους σκοπούς που εξυπηρετούνται από τις διατάξεις της δεύτερης υπό συζήτηση πρότασης νόμου που αναφέρεται στην παράταση του ορίου ηλικίας των δικαστών, μη εισηγηθεί την έγκρισή της, γιατί

θεωρεί ότι το όλο θέμα άπτεται σοβαρών νομικών και οικονομικών ζητημάτων τα οποία θα πρέπει να τύχουν περαιτέρω μελέτης και προβληματισμού από όλους τους αρμοδίους.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, η Επιτροπή με την ευκαιρία της τροποποίησης της περί Δικαστηρίων Νομοθεσίας έκρινε σκόπιμο όπως στα πλαίσια της καλύτερης και ταχύτερης απονομής της δικαιοσύνης εισηγηθεί και τις πιο κάτω συμπληρωματικές τροπολογίες:-

- (α) Τα οριζόμενα σήμερα από το Ανώτατο Δικαστήριο κακουργιοδικεία λειτουργούν πάνω σε μόνιμη βάση. Στην έκθεση της επιτροπής για τη μελέτη λειτουργίας των επαρχιακών και των άλλων πρωτόδικων δικαστηρίων που συντάχθηκε από τον Πρόεδρό της κ. Γ. Πιχή αναφέρονται σχετικά με το θέμα αυτό και τα εξής: «Η συγκρότηση και λειτουργία του κακουργιοδικείου επί μόνιμου βάσεως και ο διαχωρισμός της λειτουργίας του από τη λειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων θα έχει, κατά την κρίση της Επιτροπής, πολύ ευεργετικές επιπτώσεις στην απονομή της δικαιοσύνης».

Οι δικαστές οι οποίοι είναι αποσπασμένοι στο κακουργιοδικείο, όταν δεν είναι απασχολημένοι με το κακουργιοδικείο, θα ασχολούνται με την εκδίκαση ποινικών υποθέσεων δικαιοδοσίας επαρχιακού δικαστηρίου (συνοπτική δικαιοδοσία). Η απόσπαση των δικαστών στο κακουργιοδικείο θα είναι για περίοδο τουλάχιστον δυο ετών.

- (β) Να θεσμοθετηθεί η Ένωση Δικαστών.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει ενσωματώσει όλες τις υπό αναφορά τροπολογίες σε ενιαίο κείμενο υπό τον τίτλο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 60 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του Παραρτήματός του. Άρθρο 7.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα οκτώ άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και τα οκτώ άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το σχέδιο νόμου ψηφιστεί σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το σχέδιο νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Υπάρχει και πάλι κοινή Έκθεση η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα και έχουν επίσης συμπτυχθεί τα δύο νομοσχέδια σε ένα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 5 Φεβρουαρίου 1990 μέχρι και τις 26 Μαρτίου 1991. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για τα υπό εξέταση νομοσχέδια, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Επιτρόπου Νομοθεσίας, καθώς επίσης και εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ώστε να παρέχεται η εξουσία στην ανακριτική αρχή να ζητά την παρουσίαση εγγράφων τα οποία κρίνει αναγκαία για τους σκοπούς μιας ανάκρισης και την τιμωρία όσων χωρίς εύλογη αιτία δε συμμορφώνονται με την υποχρέωση αυτή. Στο ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης ότι, αν το έγγραφο του οποίου ζητείται η παρουσίαση αφορά επαγγελματική επικοινωνία δικηγόρου, γιατρού, τράπεζας, κτλ. με πελάτες τους και γίνεται επίκληση εμπιστευτικότητας, απαιτείται διάταγμα του δικαστηρίου για την παρουσίασή του.

Για την έκδοση τέτοιου δικαστικού διατάγματος απαιτείται η ύπαρξη εύλογης υποψίας ότι το πρόσωπο ή το έγγραφο συνδέεται άμεσα με τη διάπραξη σοβαρών αδικημάτων, όπως φόνου εκ προμελέτης, αδικημάτων σχετικών με τα ναρκωτικά, τη διεθνή τρομοκρατία κτλ. ή ότι η παρουσίασή του επιβάλλεται για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, απώτερος στόχος των προτεινόμενων τροπολογιών είναι ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας μας ενόψει της επικύρωσης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών

για τα Ναρκωτικά, ώστε να απαιτείται η εξασφάλιση δικαστικού εντάλματος κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις για την παροχή πληροφοριών από τις τράπεζες στην αστυνομία για τη διαλεύκανση σοβαρών ποινικών αδικημάτων.

Σκοπός του δεύτερου από τα υπό αναφορά νομοσχέδια είναι η τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ώστε η εισπραξη των μικρών χρηματικών ποινών που δεν ξεπερνούν τις £50 να γίνεται αμέσως, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά για ειδικούς λόγους που θα καθορίζονται στο διάταγμα. Με την προτεινόμενη τροποποίηση επιδιώκεται ειδικότερα η απλοποίηση της διαδικασίας εισπραξης των μικρών προστίμων, ώστε να αποφεύγονται ταλαιπωρίες, περιττά διοικητικά έξοδα και σπατάλη δημόσιου χρήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της και ύστερα από την εξέταση των επιμέρους διατάξεων των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, αποφάσισε να εισηγηθεί τα πιο κάτω:-

- (α) Την αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου, ώστε να παρέχεται το δικαίωμα σε κάθε κατηγορούμενο να εφοδιάζεται με αντίγραφα των καταθέσεων και των άλλων εγγράφων πάνω στα οποία η κατηγορούσα αρχή προτίθεται να στηρίξει την εναντίον του κατηγορία.
- (β) Την υιοθέτηση της προτεινόμενης στο άρθρο 118 τροπολογίας για την άμεση πληρωμή χρηματικής ποινής με τη μείωση του προτεινόμενου ποσού του προστίμου από £50 σε £25.

Οι υπόλοιπες τροπολογίες που προτείνονται και συνδέονται άμεσα με το επαγγελματικό απόρρητο δεν κρίθηκε σκόπιμο να υιοθετηθούν στο παρόν στάδιο, γι' αυτό και αφέρθηκαν να εξεταστούν περαιτέρω στα πλαίσια της μελέτης του γενικότερου θέματος του επαγγελματικού απορρήτου που αποτελεί αντικείμενο ειδικής μελέτης από την Επιτροπή.

Ως συνέπεια της υιοθέτησης του θεσμού του μόνιμου κακουργιοδικείου, η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο να τροποποιήσει το άρθρο 93(θ) της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έχει επαναδιατυπώσει τα δύο υπό αναφορά νομοσχέδια σε ένα ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», του οποίου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 93 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 118 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε είναι «Ο περί της Εξασφάλισης Αξιοπρεπούς Διαβίωσης των Πολιτών της Δημοκρατίας Νόμος του 1989». Υπάρχει μια μακροσκελής Έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Μέλος της κ. Ευ. Ευσταθίου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, σε πέντε συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Ιανουαρίου, 1η Φεβρουαρίου και 12 Μαρτίου 1990 και την 1η και στις 7 Μαρτίου 1991. Στα πλαίσια της μελέτης της πιο πάνω πρότασης νόμου, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δικαιοσύνης και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομοθετική ρύθμιση του κατοχυρωμένου συνταγματικά δικαιώματος των πολιτών της Δημοκρατίας για αξιοπρεπή διαβίωση με την παροχή ευχέρειας σε στερούμενους επαρκών εισοδημάτων να αξιώνουν από τις κρατικές υπηρεσίες κοινωνικής ευημερίας να τους εξασφαλίζουν τέτοιους όρους διαβίωσης, εργασίας και υγείας, ώστε να απολαμβάνουν επίπεδο ζωής κατάλληλο για την υγεία και την ευημερία αυτών και των οικογενειών τους.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η προτεινόμενη νομοθεσία εντάσσεται στα πλαίσια του άρθρου 9 του Συντάγματος της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το οποίο «έκαστος έχει το δικαίωμα αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής ασφαλείας. Ο νόμος θα προβλέψη περί προστασίας των εργατών, αρωγής προς τους πτωχούς και συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων». Στόχος ακριβώς του προτεινόμενου νόμου, υποστήριξε ο ίδιος, είναι να εξαλειφθεί μια κοινωνική αδικία, θύμα της οποίας είναι μια τάξη πολιτών από την οποία η

πενιχρότητα αλλά και η έλλειψη εισοδημάτων αποστερεί το θεμελιώδες δικαίωμα για αξιοπρεπή διαβίωση και κοινωνική ασφάλεια. Με τον προτεινόμενο νόμο, πέρανε ο ίδιος, εξοφλάται ένα χρέος που οφείλεται στην τάξη εκείνη των πολιτών οι οποίοι, λόγω των ιδιαζουσών συνθηκών που περιβάλλουν τη ζωή τους, είναι ανυπεράσπιστοι και χρειάζονται κατά μείζονα λόγο την άμεση συμπαράσταση και συνδρομή του κράτους.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφεραν ότι η κρατική μέριμνα για παροχή βοήθειας σε άτομα που δεν έχουν τα μέσα να επιβιώσουν άρχισε από πολύ νωρίς, από το 1953, με βάση διοικητικές διατάξεις και συνεχίστηκε έκτοτε με βάση σχέδιο που αναλήφθηκε από το τότε νεοσυσταθέν Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Το σχέδιο αυτό ήταν αρχικά πολύ περιοριστικό και η βοήθεια που προσφερόταν ήταν πενιχρή και εδίδετο υπό τύπο φιλανθρωπίας και όχι δικαιώματος. Κυριότερος σκοπός του εν λόγω σχεδίου ήταν να βοηθηθούν οι πλέον άπορες οικογένειες και άτομα που δεν είχαν τα μέσα διαβίωσης, όπως επίσης και υπερήλικες και ανάπηροι που επαιτούσαν στους δρόμους.

Μετά την ανεξαρτησία το 1960 η κυβέρνηση συνέχισε την εφαρμογή του υπό αναφορά σχεδίου και ταυτόχρονα μελέτησε τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των προνοιών του για κάλυψη των ευρύτερων κοινωνικών προβλημάτων του τόπου που σχετίζονται με τη δυσπραγία. Το 1972 κλήθηκε εμπειρογνώμονας που ετοίμασε νέο σχέδιο, που ονομάστηκε «Σχέδιο Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών» και που προέβλεπε τη βοήθεια για κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών των άπορων πολιτών της Δημοκρατίας. Η εφαρμογή του άρχισε το 1973 και συνεχίστηκε με επιτυχία μέχρι το 1975, οπότε τα γεγονότα της τούρκικης εισβολής και του εκτοπισμού του 40% του πληθυσμού κατέστησαν αναγκαία την εφαρμογή του σχεδίου βάσει νομοθεσίας.

Με τη νομοθεσία περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών, που θεσπίστηκε για πρώτη φορά το Μάρτιο του 1975 (Νόμος Αριθμός 10 του 1975), κατοχυρώθηκε νομικά το δικαίωμα κάθε πολίτη για ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η βοήθεια παραχωρείται σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια, για να καλύψει βασικές και ειδικές ανάγκες και το ύψος της ποικίλλει, ανάλογα με τις κλίμακες που καθορίζονται με Κανονισμούς που εγκρίνει το Υπουργικό Συμβούλιο και η Βουλή. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται με την παράλληλη άσκηση υποστηρικτικής κοινωνικής εργασίας, γιατί με την οικονομική αρωγή του ατόμου επιδιώκεται η κοινωνική του αποκατάσταση.

Τα σημαντικότερα στοιχεία της υπό αναφορά νομοθεσίας για τα δημόσια βοηθήματα, που αναθεωρήθηκε για τελευταία φορά το Φεβρουάριο του 1991, είναι, σύμφωνα με σχετικό σημείωμα του αρμόδιου Τμήματος:

- (α) Η αναγνώριση του δικαιώματος σε κάθε μόνιμο κάτοικο της Κύπρου για αξιοπρεπή διαβίωση.
- (β) Η καθεχρονική αύξηση του επιδόματος για βασικές ανάγκες ανάλογα με τους συντελεστές του κόστους ζωής.
- (γ) Η αναγνώριση ειδικών επιδομάτων και ωφελημάτων στα ανάπηρα άτομα.
- (δ) Η αντιμετώπιση σφαιρικά του ατόμου και των αναγκών του με πρόβλεψη επιδόματος για προσωπική άνεση, ενοίκιο, παροχή φροντίδας και για ειδική διαίτα.

Αναλύοντας ειδικότερα οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας το ύψος των δημόσιων βοηθημάτων που παρέχονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, παρέθεσαν τα πιο κάτω στοιχεία:

Το δημόσιο βοήθημα για ένα άτομο περιλαμβάνει £66.50 για διατροφή και £6-£12 για επίδομα προσωπικής άνεσης, δηλ. σύνολο £78.50 ως ελάχιστη βοήθεια για ένα άτομο, σε σύγκριση με £59.35 που αποτελεί το κατώτερο ποσό σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, μπορούν να δίδονται μέχρι £33.25 για ενοίκιο, £15 για ειδική διαίτα, £33.25 για αναπηρικό επίδομα, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες του δικαιούχου ατόμου. Παράλληλα μπορεί να εκμισθωθεί βοήθεια χωρίς περιορισμό ποσού, να πληρώνονται τα οδοιπορικά γιατρού, τα έξοδα για φάρμακα που δε διαθέτουν τα κρατικά νοσοκομεία και ακόμη μπορούν να δοθούν £500 για επαναδραστηριοποίηση κτλ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας, ένα ποσοστό 1.5% - 1.8% του κυπριακού πληθυσμού ή 8,450 περιπτώσεις, που ισοδυναμούν με 10,000 περίπου άτομα παγκύπρια, παίρνουν δημόσιο βοήθημα. Το 1990 ξοδεύτηκαν δέκα εκατομμύρια λίρες για δημόσια βοηθήματα, ενώ το 1988 ξοδεύτηκαν γύρω στα πέντε εκατομμύρια λίρες. Τα δημόσια βοηθήματα που δόθηκαν το 1989 αφορούσαν τις ακόλουθες κυρίως κατηγορίες πολιτών: γέροντες, αρρώστους, διανοητικά ανίκανους, τυφλούς, φυσικά ανίκανους, διαζευγμένους, ορφανούς, ανέργους, άτομα με μειωμένη αναπηρία, γονείς ή σύζυγους αγνοουμένου ή εγκλωβισμένου, άτομα με σύζυγο στη φυλακή κτλ. Το ύψος των δημόσιων βοηθημάτων που δίδονται στην Κύπρο βρίσκεται σε αναλογία με παρεμφερή βοηθήματα αναπτυγμένων χωρών του εξωτερικού, ενώ είναι πιο ψηλό από εκείνο των βοηθημάτων που δίδονται στη Μεγάλη Βρετανία. Τελικός στόχος είναι τα δημόσια βοηθήματα να μην είναι τόσο ψηλά ώστε να δημιουργούν αντικίνητρο για εργασία για τα άτομα που μπορούν να εργαστούν και να μην ξεπερνούν τα ανάλογα βοηθήματα του σχεδίου κοινωνικών ασφαλίσεων. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ακόμα ότι το επίδομα προσωπικής άνεσης δίδεται μόνο στην Κύπρο, ενώ το επίδομα για βασικές ανάγκες αυξάνεται αυτόματα κάθε χρόνο, ανάλογα με το κόστος ζωής.

Κλείνοντας την ενημέρωσή τους, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας προέβησαν στην εκτίμηση ότι ο πρόσφατος Νόμος περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών συγκρίνεται ευνοϊκά με ό,τι ισχύει σε άλλες χώρες και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα περιπτώσεων ατόμων που έχουν ανάγκη, ενώ το Τμήμα είναι έτοιμο να μελετήσει και άλλες αιτήσεις για βοήθεια. Αιτήσεις για παροχή δημόσιου βοηθήματος μπορούν να υποβάλουν όλοι οι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου που πληρούν τις προϋποθέσεις του βασικού νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με βάση την ενημέρωση που της έγινε, διαπιστώνει ότι η ισχύουσα νομοθεσία για τα δημόσια βοηθήματα εκφράζει το πνεύμα του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος των πολιτών για αξιοπρεπή διαβίωση και παρέχει την ευχέρεια στους άπορους πολίτες της Δημοκρατίας να αξιώνουν από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες την παροχή της αναγκαίας οικονομικής και κοινωνικής συμπαράστασης και συνδρομής που χρειάζονται, για να εξασφαλίσουν τα βασικά μέσα επιβίωσης. Η αρωγή που προσφέρεται σήμερα στους δυσπραγούντες συμπολίτες μας με τα νομοθετικά κατοχυρωμένα σχέδια καλύπτει αρκετά ικανοποιητικά ένα ευρύ φάσμα περιπτώσεων και μπορεί να συγκριθεί ευνοϊκά με παρεμφερή βοηθήματα που παρέχονται στις αναπτυγμένες χώρες του εξωτερικού. Ο μηχανισμός και οι διαδικασίες

άσκησης του δικαιώματος για αξιοπρεπή διαβίωση καλύπτονται ήδη ικανοποιητικά από την υφιστάμενη νομοθεσία, γι' αυτό και δεν κρίνεται σκόπιμη η προώθηση της υπό συζήτηση προτεινόμενης πρότασης νόμου, η οποία ουσιαστικά δεν αναμένεται να εξυπηρετήσει περισσότερο τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της ισχύουσας και εφαρμοζόμενης νομοθεσίας.

Με βάση τις πιο πάνω διαπιστώσεις της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε να εισηγηθεί την απόρριψη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου όχι για λόγους διαφωνίας με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, αλλά γιατί έχει πεισθεί ότι οι πρόνοιές της καλύπτονται ήδη από την υφιστάμενη νομοθεσία για τα δημόσια βοηθήματα, η οποία εξασφαλίζει ικανοποιητικά μια αξιοπρεπή διαβίωση στους δυσπραγούντες πολίτες. Η Επιτροπή παράλληλα επιθυμεί να δηλώσει ότι θα παρακολουθεί στενά το όλο θέμα και ότι δε θα διστάσει να εισηγηθεί στο μέλλον, αν και εφόσον κριθεί αναγκαίο, την αναθεώρηση των δημόσιων βοηθημάτων μέσα στο πνεύμα των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών του τόπου και με τρόπο που να διασφαλίζεται πάντοτε ότι το ύψος και η μορφή της κρατικής αρωγής θα ανταποκρίνονται στις βασικές και τις άλλες ανάγκες των άπορων πολιτών της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αίτηση για εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης και ιατροφαρμακευτικής φροντίδας. Άρθρο 3.

Εξέταση αίτησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Άρθρο 4.

Ωφελήματα στο δικαιούχο. Άρθρο 5.

Δικαίωμα προσφυγής σε δικαστήριο. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι. Είναι ομόφωνη η απόρριψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα τα άρθρα από το ένα μέχρι το έξι απορρίπτονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εξασφάλισης Αξιοπρεπούς Διαβίωσης των Πολιτών της Δημοκρατίας Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή η Βουλή είναι ομόφωνη, η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι μια πρόταση δική μου, πρέπει να πούμε για ποιο λόγο την εγκαταλείψαμε. Δηλαδή να μου επιτρέψετε να αιτιολογήσω την άποψή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η πρόταση νόμου είδε το φως, όταν διαπιστώθηκε ότι τα δημόσια χορηγήματα που δίδονταν ήταν μηδαμινά -δεν υπερέβαιναν τις £35 ή £39 το μήνα- και ότι δεν ελαμβάνετο επίσης πρόνοια για τα άλλα μέλη των οικογενειών των δυσπραγούντων προσώπων και κατέστη τότε αναγκαίο να γίνει νομοθέτημα για την αξιοπρεπή διαβίωση των πολιτών. Τώρα, ίσως και εξαιτίας αυτής της πρότασης νόμου και της θέσης που πήρε ολόκληρο το Σώμα έναντι των προτεινομένων, η κυβέρνηση έσπευσε και δίδει αντί £39 £69 το μήνα κατά άτομο, μερικές δε από τις δυσπραγούσες οικογένειες παίρνουν μέχρι και £250 ή £300 το μήνα. Θεωρήσαμε αυτή την εξέλιξη ενθαρρυντική, ενώ μας δόθηκε υπόσχεση εκ μέρους της κυβέρνησης ότι συνεχώς θα βελτιώνεται η πολιτική των παροχών προς τους δυσπραγούντες πολίτες, ούτως ώστε το άρθρο 9 του Συντάγματος, που προβλέπει ως αναφαίρετο ατομικό δικαίωμα κάθε ελεύθερου ανθρώπου το να έχει αξιοπρεπή διαβίωση, να βρει την πλήρη εφαρμογή του εφ' όλου του χώρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και με την ευχή ότι το ίδιο θα ισχύει για όλη την επικράτεια, περιλαμβανομένων και των Τουρκοκυπρίων, που σήμερα στενάζουν υπό το ζυγό της κατοχής εκεί που στενάζουν, κύριε Πρόεδρε, αποφάσισα και εγώ να αποσύρω την πρόταση νόμου εν αναμονή καλύτερων ημερών και με τον τρόπο που το είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991». Αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη η Έκθεση και επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΕΓΚΥΡΟΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό εξέταση νομοσχέδιο, του οποίου η ψήφιση κηρύχθηκε επείγουσα, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 1991.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι να αποφευχθεί η δημιουργία κατάστασης αβεβαιότητας ή αμφιβολίας σχετικά με τις αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που λήφθηκαν στο διάστημα από 29 Ιουλίου 1988 μέχρι 14 Φεβρουαρίου 1991.

Όπως είναι γνωστό, η ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστηρίου με αποφάσεις της σε αναθεωρητικές εφέσεις ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1991 κήρυξε αντισυνταγματικές ορισμένες πρόνοιες του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμου του 1988 (Νόμος αρ. 149 του 1988). Επειδή μετά τις αποφάσεις αυτές του Ανώτατου Δικαστηρίου η εγκυρότητα των αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που καλύπτονται από το Νόμο 149/88 και που λήφθηκαν μεταξύ 29 Ιουλίου 1988 και 14 Φεβρουαρίου 1991 είναι δυνατό να αμφισβητηθεί και τούτο είναι δυνατό να οδηγήσει σε μια ανεπιθύμητη κατάσταση αβεβαιότητας και αμφιβολίας, κρίθηκε αναγκαία η λήψη νομοθετικών μέτρων για να ρυθμιστεί το θέμα αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του, όπως έχει διαμορφωθεί.

Οι Βουλευτές κ. Μ. Πουμπουρής και Μ. Παπαπέτρου, εκ μέρους του ΑΚΕΛ και του ΑΔΗΣΟΚ αντίστοιχα, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατά την ψήφισή του ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εγκυρότητα αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα θέματα, το υπ' αρ. 16 στην ημερήσια διάταξη που είναι «Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Έξωσης (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1991», το υπ' αρ. 24 που είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και το υπ' αρ. 25 που είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990», υπάρχει κοινή Έκθεση. Επειδή η Έκθεση είναι ομόφωνη θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΞΩΣΗΣ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από το Φεβρουάριο μέχρι και τον Απρίλη του 1991. Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες οι κ. Μ. Πουμπουρής και Π. Στυλιανού.

Στα πλαίσια της μελέτης των πιο πάνω θεμάτων, η Επιτροπή Νομικών είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων και εκπροσώπων των ενδιαφερόμενων ιδιοκτητών και ενοικιαστών.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. Ά. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη, σκοπείται η θέσπιση προσωρινών διατάξεων για την αναστολή έκδοσης διαταγμάτων έξωσης για καταστήματα που βρίσκονται σε τουριστικές περιοχές.

Σκοπός του πρώτου από τα υπό αναφορά νομοσχέδια είναι η τροποποίηση του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, ώστε να μπορεί να ορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο ως Πρόεδρος του Δικαστηρίου Ελέγχου Ενοικιάσεων οποιοσδήποτε

Ανώτερος Επαρχιακός Δικαστής ή Επαρχιακός Δικαστής. Με το ίδιο νομοσχέδιο δίδεται επίσης δικαιοδοσία στα Δικαστήρια Ελέγχου Ενοικιάσεων να εξαναγκάζουν σε υπακοή και να εκτελούν τις αποφάσεις και τα διατάγματα που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων που ρύθμιζαν τα θέματα του ενοικιοστασίου πριν τεθεί σε ισχύ ο υφιστάμενος περί Ενοικιοστασίου Νόμος (Νόμοι 23 του 1983 μέχρι 51 του 1989).

Με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του βασικού περί Ενοικιοστασίου Νόμου, ώστε να διευρυνθεί ο όρος «εκτοπισμένος», για να συμπεριλάβει και τα πρόσωπα που είχαν τη μοναδική ιδιόκτητη κατοικία τους σε περιοχή η οποία κατέστη απροσπέλαστη ως συνέπεια της τούρκικης εισβολής. Με την τροποποίηση που προτείνεται θα δικαιούται και η πιο πάνω κατηγορία εκτοπισμένων επίδομα ενοικίου, μια και οι εκτοπισμένοι αυτοί σήμερα είναι κάτοχοι ειδικών βεβαιώσεων για σκοπούς βεβαίωσης της προσφυγικής τους ιδιότητας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αν θεσμοθετηθεί η προτεινόμενη πιο πάνω τροποποίηση, θα επιβαρύνεται επιπρόσθετα το κράτος με £35,000 περίπου το χρόνο για σκοπούς παροχής επιδόματος ενοικίου.

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ακινήτων, με σχετική επιστολή του, υποστηρίζει την υιοθέτηση των προνοιών του δεύτερου από τα υπό αναφορά νομοσχέδια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε διεξοδικά τα υπό αναφορά σχέδια νόμου και αφού έλαβε υπόψη ότι εκκρεμούν ενώπιον της Βουλής αρκετές τροπολογίες θεσμικής μορφής στην ισχύουσα ενοικιοστασιακή νομοθεσία οι οποίες δεν έχουν ακόμα εξεταστεί, αποφάσισε τα ακόλουθα:-

- (α) Δε θεωρεί απαραίτητη στο παρόν στάδιο την υιοθέτηση των προνοιών του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου όσον αφορά την εναλλαξιμότητα του Προέδρου του Δικαστηρίου Ενοικιάσεων, γιατί από τη μέχρι τώρα λειτουργία του αυτό δε φαίνεται να αντιμετωπίζει λειτουργικά προβλήματα που να δικαιολογούν την εγκατάλειψη του συστήματος που ισχύει μέχρι σήμερα και την υιοθέτηση της πιο πάνω τροποποίησης.
- (β) Αποδέχεται τις πρόνοιες του δεύτερου από τα υπό εξέταση νομοσχέδια, έτσι ώστε να επεκταθεί ο όρος «εκτοπισθείς» για σκοπούς παροχής επιδόματος ενοικίου.
- (γ) Θεωρεί ότι όλα τα υπόλοιπα θέματα που εκκρεμούν μπορεί και πρέπει να εξεταστούν από τη νέα Βουλή μέσα στα πλαίσια μιας συνολικής μελέτης του ενοικιοστασίου εφ' όλης της ύλης, αφού δοθεί η ευκαιρία σε όλους τους ενδιαφερομένους και επηρεαζομένους να εκφράσουν τις απόψεις τους και να προβάλουν την επιχειρηματολογία τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού επαναδιατύπωσε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε νέο ενιαίο κείμενο με βάση τις πιο πάνω ομόφωνες θέσεις των Μελών της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει διαμορφωθεί, με τον τίτλο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από την Έκθεση της Επιτροπής προκύπτει ότι η πρόταση νόμου «Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Έξωσης (Προσωρινές

Διατάξεις) Νόμος του 1991» και το νομοσχέδιο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» απορρίπτονται.

Τίθεται τώρα σε ψηφοφορία το δεύτερο νομοσχέδιο, που τιτλοφορείται «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990».

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα επόμενα τρία θέματα, που είναι «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988», «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989», υπάρχει κοινή Έκθεση η οποία απορρίπτεται και τα τρία αυτά νομοσχέδια. Επειδή η Έκθεση είναι ομόφωνη, δεν είναι ανάγκη να διαβαστεί.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988», (2) «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ (3) «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο διάστημα από το Σεπτέμβριο του 1990 μέχρι και το Μάρτιο του 1991. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω νομοσχεδίων κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους στην Επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας συνοδευόμενος από λειτουργούς του Γραφείου του, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια συζητήθηκαν μαζί με την πρόταση νόμου που κατατέθηκε από Μέλη της Επιτροπής η οποία τιτλοφορείται «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και που ψηφίστηκε τελικά σε νόμο από την ολομέλεια στις 28 Μαρτίου 1991.

Με το πρώτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την αναγκαστική απαλλοτρίωση, ώστε:

- (α) Σκοπούμενες απαλλοτριώσεις αναφορικά με τις οποίες δεν έχει δημοσιευτεί το διάταγμα απαλλοτρίωσης και δεν έχει γίνει η προσφορά αποζημίωσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 7 του βασικού νόμου ή οι οποίες δε θεωρούνται συμπληρωμένες σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του νόμου 84 του 1988 να μην ατονούν και να θεωρούνται εγκαταλειφθείσες, αν εντός της προθεσμίας που προνοούν τα πιο πάνω άρθρα η απαλλοτριούσα αρχή προσφύγει στο δικαστήριο για παράταση της σχετικής προθεσμίας και η ζητηθείσα παράταση παραχωρηθεί από το δικαστήριο.
- (β) Να εξαιρούνται από τις διατάξεις του νόμου αναφορικά με εγκατάλειψη σκοπούμενης απαλλοτρίωσης περιουσίες για τις οποίες δεν μπορεί λόγω της έκρυθμης κατάστασης να υπάρξει απρόσκοπτη επικοινωνία με τους ιδιοκτήτες ή προς τις οποίες δεν μπορεί να υπάρξει απρόσκοπτη πρόσβαση.
- (γ) Η προθεσμία για προσφορά της αποζημίωσης που προνοείται από το άρθρο 5 του νόμου 84 του 1988 να παραταθεί μέχρι τις 16 Ιουνίου 1989.

Με το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικού) Νόμου του 1988 (Νόμος 84 του 1988), ώστε διαδικασία αναγκαστικής απαλλοτρίωσης σε σχέση με την οποία εκκρεμεί δικαστική διαδικασία για τον καθορισμό της καταβλητέας αποζημίωσης να μην ατονεί για τους σκοπούς του άρθρου 5 του πιο πάνω νόμου.

Σκοπός του τρίτου υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι να καταστήσει τη γνωστοποίηση που δίδεται στο κοινό για σκοπούμενη απαλλοτρίωση πιο αποτελεσματική. Ειδικότερα τροποποιείται το άρθρο 4 του βασικού νόμου, ώστε στη γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης να αναφέρεται το όνομα του εγγεγραμμένου ιδιοκτήτη, όπου υπάρχει, και σε περίπτωση ιδιοκτησίας το όνομα του πρώτου εγγεγραμμένου ιδιοκτήτη. Παράλληλα να δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο σχετική ειδοποίηση η οποία να παραπέμπει κάθε ενδιαφερόμενο στην επίσημη γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε διεξοδικά τις πρόνοιες όλων των πιο πάνω νομοσχεδίων και αφού διαπίστωσε ότι οι διατάξεις τους δεν εξυπηρετούν ουσιαστικά κανένα σκοπό είτε γιατί θεωρούνται ξεπερασμένες λόγω παρέλευσης του χρόνου είτε γιατί έχουν ήδη αντιμετωπιστεί με την

πρόσφατη ψήφιση από τη Βουλή τροποποιητικής νομοθεσίας για τις απαλλοτριώσεις, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την απόρριψή τους.

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να επανεξετάσει το θέμα της προσωπικής επίδοσης ειδοποίησης στον ιδιοκτήτη του οποίου η ιδιοκτησία απαλλοτριώνεται, ώστε είτε ο ίδιος είτε ο αντιπρόσωπός του να έχει σαφή και έγκαιρη αντίληψη για τη σκοπούμενη απαλλοτρίωση της περιουσίας του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τα νομοσχέδια ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής. Και ρωτώ αν η Βουλή είναι ομόφωνη για την απόρριψή τους ή όχι.

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή η Βουλή είναι ομόφωνη για την απόρριψή τους, και τα τρία νομοσχέδια απορρίπτονται.

Για τα επόμενα δύο θέματα, που είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και το νομοσχέδιο «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», υπάρχει κοινή Έκθεση.

Η κ. Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θεματός διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που είναι η τελευταία συνεδρία της παρούσας Βουλής, θα θέξω ένα θέμα διαδικασίας το οποίο έτυχε να ξαναθίξω. Δε νοείται σ' αυτή τη Βουλή να έχουμε αυτά τα νομοσχέδια και ειδικά όταν είμαστε πολύ πιεσμένοι σε σημείο που να αποφασίζουμε ομόφωνα να μη διαβάζονται οι Εκθέσεις να μην πλαισιώνεται ο Πρόεδρος αυτής της Βουλής από τον Πρόεδρο της αντίστοιχης Επιτροπής και το Γραμματέα της αντίστοιχης Επιτροπής πάνω στο Προεδρείο, ούτως ώστε να ξέρουμε τι κάνουμε. Διότι δεν είναι η πρώτη φορά που τα εμπλέξαμε και είναι σε βάρος αυτής της Βουλής. Θέλω να καταγραφεί στα πρακτικά ότι στην επόμενη Βουλή πρέπει να γίνουν τέτοιοι κανονισμοί και διευθετήσεις, ώστε το Προεδρείο, όπως σε όλες τις άλλες Βουλές στο εξωτερικό που έχουμε παρακολουθήσει, να στελεχώνεται επαρκώς. Περνούν νομοσχέδια της Επιτροπής Νομικών; Να είναι εκεί ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών και ο Γραμματέας της Επιτροπής Νομικών. Επίσης μόνιμα πάνω στο Προεδρείο να είναι ένας υπάλληλος επί του Κανονισμού της Βουλής, για να γίνεται πιο εύρυθμα η λειτουργία αυτής της Βουλής, για να μην επαναλαμβάνονται αυτά τα πράγματα που επαναλήφθηκαν και τώρα. Παρακαλώ να γραφτούν στα πρακτικά αυτά, για να ληφθούν υπόψη στην επόμενη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γράφονται, κυρία Κατσελλή. Συμφωνώ απόλυτα με ό,τι λέτε και ίσως είμαι ο πρώτος ο οποίος θα ήθελε αυτή την πολυτέλεια να έχει η Βουλή, αλλά είναι

θέμα θεσμικό. Πρέπει να γίνει Κανονισμός της Βουλής. Πρέπει να γίνει νομοθεσία.

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τέλειωσαν τα θέματα με αριθμούς 17, 18 και 19 στην ημερήσια διάταξη, που ήταν «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988», «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989», και έχετε πάει στα θέματα με αριθμούς 21 και 22 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Θα παρακαλούσα το θέμα με αριθμό 20 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Καταργήσεως του περι Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962-1987 Νόμος του 1991» (πρόταση νόμου), να μείνει για το απόγευμα, διότι πιθανόν να υπάρχει Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Να μην απορριφθεί. Να μείνει για το απόγευμα το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν απορρίπτεται τίποτε, κύριε Χαραλαμπίδη. Απλώς δεν υπάρχει ενώπιόν μας Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, εννοώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι επί της ημερήσιας διάταξης.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι όλα τα νομοσχέδια που είναι στην ημερήσια διάταξη κάποια ώρα πρέπει να συζητηθούν και να ετοιμαστούν Εκθέσεις, έστω κι αν τελειώσουμε αργά το απόγευμα, γιατί κάποιες πλευρές θέλουν να τοποθετηθούν. Αν κάποιες άλλες πλευρές θέλουν να αναβληθούν, να υποβάλουν την πρόταση στο Σώμα και να γίνει ψηφοφορία για αναβολή. Όμως εμείς επιμένουμε να γίνει τοποθέτηση πάνω σε όλα τα νομοσχέδια ή τις προτάσεις νόμου που είναι ενώπιόν μας. Δε γίνεται να αποφασίζουμε επιλεκτικά ποια είναι εκείνα τα οποία ψηφίζουμε και ποια είναι εκείνα τα οποία αναβάλλουμε. Αναβολή χωρίς Έκθεση μπορεί να υπάρξει μόνο αν είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Επανερχόμαστε στα δύο σχέδια νόμου που αναφέραμε προηγουμένως, που είναι «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Η Έκθεση είναι ομόφωνη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος
 Νίκος Μουσιούττας
 Κυριάκος Τσιέττης
 Χρίστος Πέτας
 Ευστάθιος Ευσταθίου
 Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε ταυτόχρονα την πιο πάνω πρόταση νόμου και το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12, 19 και 22 Μαρτίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου. Παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού και Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, που όπως είναι γνωστό κατατέθηκε στη Βουλή στις 28 Φεβρουαρίου 1991 από το Βουλευτή κ. Α. Ζαχαριάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, είναι η χορήγηση δύο προσαυξήσεων για σκοπούς υπολογισμού των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των αφυπηρετούντων αστυνομικών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι επίσης η χορήγηση δύο προσαυξήσεων για σκοπούς υπολογισμού των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των αφυπηρετούντων μελών της αστυνομίας με το βαθμό του αστυνομικού και του λοχία με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, εκφράζοντας την ευαρέσκειά της για την κατάθεση εκ μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας νομοσχεδίου ανάλογου με την πρόταση νόμου που η ίδια έχει καταθέσει στη Βουλή, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο αντί της κατατεθείσας πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
 Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θέματος αρχής θα ήθελα να πω δυο λόγια, αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου πάνω στην Έκθεση, έστω κι αν είναι ομόφωνη, και να τονίσω πως βεβαίως θα ψηφίσουμε υπέρ του παρόντος νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου, γιατί θεωρούμε και τα δύο ένα προς τα πρόσω βήμα για διάσπαση του φράγματος της διά βίου καθήλωσης των μελών της αστυνομικής δύναμης, ενός στεγανού που πρώτοι προσπαθήσαμε να διαπεράσουμε και αρθρογραφικά και με ερωτήσεις στη Βουλή και με πρόταση νόμου που καταθέσαμε με

το συνάδελφο 'Αριστο Χρυσοστόμου και το συνάδελφο Γεώργιο Χαραλαμπίδη. Είναι μια πρόταση η πρότασή μας που, με όλο το σέβας προς την αρμόδια Επιτροπή και ειδικότερα προς τον Πρόεδρό της και φυσικά προς όλα τα Μέλη της για το όλο έργο που επιτέλεσαν, ανταποκρίνεται, επαναλαμβάνουμε, πληρέστερα προς τις απαιτήσεις του αστυνομικού σώματος, όπως και προφορικά και γραπτά υπογράμμισαν μέσω του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου οι εκπρόσωποί του. Μια πρόταση που τις διατάξεις της θα προσπαθήσουμε σύντομα, στο άμεσο μέλλον, να τις θεσμοθετήσουμε.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να πω πως εκκρεμεί το θέμα της αναθεώρησης και της αναβάθμισης των συντάξεων των ειδικών αστυνομικών οι οποίοι παρευρίσκονται σήμερα στην αίθουσα αυτή, θέμα για το οποίο η κυβερνητική πλευρά μας έδωσε σαφείς διαβεβαιώσεις πως, αν ήταν δυνατό, θα το έφερνε προ της λήξης της παρούσας συνόδου της Βουλής για επιψήφιση από το Σώμα. Παράκληση και έκκλησή μας, κύριε Πρόεδρε, είναι το συντομότερο δυνατό η νέα Βουλή να εγκύψει σ' αυτό το θέμα, για να μην υπάρξουν παρίες και κρίση στη συνταξιοδοτική πολιτική μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα εισηγηθώ το θέμα αυτό να παραμείνει για την απογευματινή συνεδρία, διότι υπάρχουν ορισμένα προβλήματα τα οποία πρέπει ακόμα η Επιτροπή να δει. Και να επισημάνω ένα το οποίο είναι πολύ ουσιαστικό: Ενώ επιτρέπεται στους αστυνομικούς να αφυπηρετούν στα πενήντα τους χρόνια και μπορούν να πάρουν τη σύνταξή τους, αν και εφόσον έχουν συμπληρώσει 29 χρόνια και 2 μήνες, με αυτή την πρόταση νόμου και το νομοσχέδιο που υπάρχουν ενώπιον του Σώματος, για να μπορέσει να πάρει τις δύο προσαυξήσεις, πρέπει να αφυπηρετήσει στα 55. Ενώ από τη μια πλευρά του δίνουμε το δικαίωμα να αφυπηρετεί νωρίτερα, από την άλλη τον υποχρεώνουμε να παραμείνει στην υπηρεσία μέχρι τα 55, για να μπορέσει να έχει αυτό το ωφέλημα που προσφέρουμε σήμερα. Γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει να υπάρξει μια διαφοροποίηση, ούτως ώστε να μπορεί ο αστυνομικός να αφυπηρετεί, αν και εφόσον συμπληρώσει το χρόνο που πρέπει για να μπορεί να πάρει πλήρη σύνταξη, και στα 50.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σωστή η παρατήρηση του συναδέλφου και γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να συνταχθεί μια τροποποίηση και να προχωρήσουμε το απόγευμα να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο έχοντας υπόψη μας την τροποποίηση, διότι, όπως έχει τώρα, με το ένα χέρι αφαιρούμε από το άλλο χέρι εκείνο που δίνουμε με το ένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας δε θα είχε ένσταση να εγκριθούν οι εισηγήσεις των συναδέλφων που έχουν μιλήσει προηγουμένως. Εντούτοις όμως αυτό το νομοθέτημα παρουσιάζεται ενώπιον της Βουλής σήμερα με τη συγκατάθεση της Εκτελεστικής Εξουσίας και κατόπιν πολλών κόπων που έκαμε η Επιτροπή Εσωτερικών και ο Πρόεδρος της, ο κ. Ζαχαριάδης, για να μπορέσουν να περιλάβουν και εκείνους οι οποίοι αφυπηρέτησαν την 31η Δεκεμβρίου 1988 ως συνέχεια του αποτυχόντος τότε νόμου κατά τον οποίο αφυπηρετούσαν στο 60ό έτος. Αν βάλουμε αναδρομικά ότι θα θέλουν και δύο προσαυξήσεις από το 50ό έτος, τότε θα είναι μετά βεβαιότητας προσδοκώμενο ότι θα πάει στο Ανώτατο Δικαστήριο και θα ακυρωθεί ο νόμος αυτός. Και αυτοί οι οποίοι ωφελούνται θα παραμείνουν πάλι χωρίς να έχουν τίποτε στο χέρι τους. «Έσεται» λέει «η εσχάτη πλάνη χείρων της πρώτης», διότι ήδη πήγε στο Ανώτατο Δικαστήριο από την κυβέρνηση η πρόταση που κάναμε τότε να αφυπηρετούν στο 60ό έτος και κηρύχθηκε αντισυνταγματικός ο νόμος με αποτέλεσμα να μείνουν έκθετοι οι άνθρωποι αυτοί. Και πετύχαμε να πάρουν τις δύο αυτές προσαυξήσεις που βελτιώνουν κατά τι τη σύνταξη των ανθρώπων αυτών -λίγο, όχι πολύ- με τη συγκατάθεση της κυβέρνησης. Γι' αυτό παρακαλώ τους συναδέλφους -και αυτή ήταν και η παράκληση του κ. Ζαχαριάδη, όταν έφευγε, ο οποίος μου τηλεφώνησε και μου το ζήτησε- προς Θεού να μη θίξουμε το νομοσχέδιο τούτο, διότι στο τέλος είναι σαν να μη δίνουμε εσκεμμένα εκείνα τα οποία κοπιάσαμε να δώσουμε στους αστυνομικούς οι οποίοι ωφελούνται. Είναι κρίμα οι άνθρωποι, γιατί θα χάσουν εκείνα τα οποία τους δώσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε όλοι -και αντιλαμβάνομαι όλες οι πλευρές- να βοηθήσουμε αυτούς για τους οποίους γίνεται λόγος στο νομοσχέδιο. Συμφωνώ με τον κ. Ευσταθίου ότι, αν αποτολμήσουμε να κάνουμε οποιαδήποτε άλλη αλλαγή η οποία δεν είναι συμφωνημένη με την κυβέρνηση, ενώ αυτά είναι συμφωνημένα, αυτούς τους ανθρώπους τους οποίους θέλουμε να βοηθήσουμε δε θα τους βοηθήσουμε. Γι' αυτό εγώ εισηγούμαι να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό τώρα και είναι θέμα της νέας Βουλής να εξετάσει τυχόν άλλες βελτιώσεις οι οποίες μπορούν να γίνουν, αφού αυτά εξεταστούν μαζί με την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ζήτησα το λόγο μερικές φορές και, ενώ τον δώσατε σε τέσσερις του ΔΗ.ΚΟ., στο ΑΚΕΛ δεν τον δώσατε μέχρι τώρα. Δικαιούμαι, κύριε Πρόεδρε, να παραπονεθώ έστω και την τελευταία μέρα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, δε σας είδα, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε. Ζήτησα το λόγο επανειλημμένα, αλλά φαίνεται ότι το μάτι σας πέφτει εκεί που είναι το ΔΗ.ΚΟ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, είναι διότι δε σας είδα. Μπορείτε να μιλήσετε όσες φορές θέλετε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοθέτημα τούτο αποτελεί μια δικαίωση των αγώνων των ενδιαφερομένων, όπως και μια δικαίωση όλων εκείνων που συνήργησαν και βοήθησαν, ώστε να ψηφιστεί, αφού είχε απορριφθεί μάλλον ο νόμος που είχαμε ψηφίσει προηγουμένως. Και θα επαναλάβω στους συναδέλφους μου ότι είναι καλύτερα να ψηφιστεί τώρα ο νόμος, για να εξυπηρετηθούν οι άνθρωποι και να μη διακινδυνεύσουμε αυτό που πετύχαμε σε συναίνεση με την Εκτελεστική Εξουσία. Γι' αυτό, αν επιχειρήσουμε τώρα τροποποίηση του σχετικού νομοσχεδίου εν γνώσει μας ότι δε δικαιούμαστε εμείς ως Βουλή να ψηφίζουμε δαπάνες που δεν προέρχονται από την Εκτελεστική Εξουσία, τότε θα κάνουμε ζημιά στους ανθρώπους και δε θα τους ωφελήσουμε. Γι' αυτό η πρότασή μας είναι να ψηφίσουμε τώρα το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ίσως υπάρχει κάποια παρεξήγηση. Αναφέρθηκε εδώ ότι ζητούμε αναδρομική ισχύ της νομοθεσίας. Δε ζητούμε αναδρομική ισχύ της νομοθεσίας. Ζητούμε να τύχει εφαρμογής η υπάρχουσα νομοθεσία. Να δικαιούνται αυτού του ωφελήματος και οι αστυνομικοί οι οποίοι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αφού συμπληρώσουν ορισμένο χρόνο που ορίζει ο νόμος, θα αφυπηρητήσουν. Ενώ μεν τους δίνουμε το δικαίωμα να αφυπηρητήσουν, τους λέμε «όχι, κύριε, θα πάρεις αυτά, αν και εφόσον μείνεις επιπρόσθετο χρόνο στην υπηρεσία, να μείνεις μέχρι τα 55». Αυτό ίσως δεν είναι σωστό, πιστεύω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, δεν είναι σωστό, κύριε Χαραλαμπίδη. Αυτά συμφωνήθηκαν. Επομένως, αν αυτή η Βουλή δώσει από το 50ό έτος τις δύο προσαυξήσεις, θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό περαιτέρω και επομένως το νομοσχέδιο θα είναι αντισυνταγματικό.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Ίσως να μην έχουν συζητηθεί αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουν συζητηθεί και δεν τα δέχεται η κυβέρνηση, κύριε Χαραλαμπίδη.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Θα τους αναπτύξουμε τις θέσεις μας το απόγευμα, κύριε Πρόεδρε, αν είναι δυνατό. Κι αν επιμένουν οι συνάδελφοι, να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου, όπως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει η ρήση «τα θέλουμε η όλα ή τίποτε» και «από το τίποτε όσο το δυνατό περισσότερα». Εδώ έχουμε ένα συγκεκριμένο θέμα το οποίο συζητήθηκε στην αρμόδια Επιτροπή και καταλήξαμε, αφού συγκατατέθηκε και η

Εκτελεστική Εξουσία, να δώσουμε αυτά τα ωφελήματα που ικανοποιούν σε ένα βαθμό δίκαια αιτήματα των επηρεαζομένων. Και ήταν ομόφωνη η Επιτροπή. Αν τώρα έρθουμε να ανοίξουμε το θέμα, για να πάμε πίσω και να το εξετάσουμε -και είμαστε στην τελευταία συνεδρία της Βουλής- άθελά μας ίσως θα κάνουμε κακό στους επηρεαζομένους. Γι' αυτό είναι σωστή η εισήγηση και πρέπει να προχωρήσουμε, να ψηφιστεί ο νόμος και η νέα Βουλή να εξετάσει τυχόν νέες βελτιώσεις που θα χρειαστεί να γίνουν, και αυτές που είπε ο κ. Χαραλαμπίδης και άλλες που αφορούν τους αστυνομικούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Νομίζω, κύριοι, ότι είναι 1.00 η ώρα και νομίζω ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να διακόψουμε. Η συνεδρίαση αυτού του Σώματος θα συνεχιστεί στις 4.00 το απόγευμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ βάλτε το. Επειδή βάλατε να συνεδριάσει μια ειδική επιτροπή για κάποιο θέμα, αν είναι δυνατό, ορίστε να αρχίσουμε στις 4.30 μ.μ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δεν έχω καμιά ένσταση να ορίσω τη συνεδρία της ολομέλειας στις 4.30 μ.μ. υπό τον όρο ότι προηγουμένως θα καθίσει η επιτροπή εκείνη να δει το θέμα του νομοσχεδίου των προσφυγικών περιουσιών.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να αρχίσουμε στις 4.00 η ώρα και να συζητηθούν τα νομοσχέδια που είναι ομόφωνα, μέχρις ότου τελειώσει η επιτροπή τη δουλειά της. Γιατί να αρχίσουμε στις 4.30 μ.μ.;

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, προσπαθώ να θυμηθώ πότε άρχισε στις 4.00 μ.μ. η Βουλή τα τελευταία πέντε χρόνια. Λέει 4.00 μ.μ. και καθόμαστε στις

4.30-5.00 μ.μ. Τώρα έμεινε, επειδή έχουμε ένα νομοθέτημα, να το δούμε βιαστικά πάλι και να παραπονείται ύστερα ο κ. Κληρίδης ότι το είδαμε πάλι βιαστικά; Η ώρα 4.30 μ.μ. είναι καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ανειλημμένες υποχρεώσεις το βράδυ και θέλουμε να τελειώσουμε έγκαιρα. Δεν μπορούμε τώρα ... Έχουμε προεκλογικές συγκεντρώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ! Οι εργασίες αυτού του Σώματος δεν εξαρτώνται ούτε από προεκλογικές συγκεντρώσεις ούτε από οτιδήποτε άλλο. Εκείνο το οποίο χρειάζεται εδώ είναι να ελαττώσουμε λίγο την έφεσή μας να μιλούμε και να μη λέμε τίποτε ουσιαστικά τις περισσότερες φορές, ούτως ώστε να τελειώνουμε.

Λοιπόν, κύριοι, η συνεδρία θα συνεχιστεί στις 4.30 το απόγευμα.

(Ώρα διακοπής: 1.00 μ.μ.)

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

(Ώρα έναρξης: 5.12 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Συνεχίζουμε την πρωινή συνεδρία του Σώματος, κύριοι συνάδελφοι. Για τα επόμενα δύο θέματα, που είναι «Ο περί της Αποφάσεως 3/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1991» και «Ο περί της Αποφάσεως 4/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1991», υπάρχει κοινή Έκθεση. Θα εξετάσουμε τώρα τα δύο αυτά νομοσχέδια τα οποία είναι τελείως τυπικά.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η Έκθεση, διότι είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τότε βεβαίως.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ 3/90 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΕΟΚ-ΚΥΠΡΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ 4/90 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΕΟΚ-ΚΥΠΡΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Ψυλλίδης

Ιωάννης Μάτσης

Νίκος Αναστασιάδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Μιχάλης Πουμπουρής

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 1991.

Σκοπός του πρώτου υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση των διατάξεων του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας Σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Κυπριακής Δημοκρατίας, που υπογράφηκε στις 15 Σεπτεμβρίου 1977 ως αποτέλεσμα της προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, αναφορικά με τον ορισμό «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση των άρθρων 6 και 17 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας Σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Κυπριακής Δημοκρατίας ένεκα της μείωσης των ισοτιμιών που ίσχυαν σε σχέση με ορισμένα εθνικά νομίσιμα την 1η Οκτωβρίου 1988 σε σύγκριση με τις ισοτιμίες που ίσχυαν την 1η Οκτωβρίου 1986. Η τροποποίηση που προτείνεται κρίθηκε αναγκαία, για να αποφευχθεί μείωση στα πραγματικά όρια ορισμένων απλουστευμένων αποδεικτικών εγγράφων.

Αξιζει να αναφερθεί ότι η Απόφαση 3/90, που περιέχεται στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, τέθηκε σε εφαρμογή στις χώρες της ΕΟΚ από την 1η Ιανουαρίου 1988 με βάση σχετικό κανονισμό της ΕΟΚ που δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα της Κοινότητας τον Οκτώβρη του 1990. Η πιο πάνω Απόφαση εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας με σχετική Απόφασή του με αρ. 35.097 και ημερομηνία 28.2.91.

Η Απόφαση 4/90, που περιέχεται στο δεύτερο νομοσχέδιο, τέθηκε σε εφαρμογή στις χώρες της ΕΟΚ από την 1η Νοεμβρίου 1990 με βάση σχετικό κανονισμό της Κοινότητας που δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η πιο πάνω Απόφαση έχει επίσης εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας με σχετική Απόφασή του με αρ. 35.098 και ημερομηνία 28.2.91.

Και τα δύο υπό εξέταση νομοσχέδια είναι απόρροια του δεύτερου σταδίου της Συμφωνίας Σύνδεσης ΕΟΚ-Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, έχοντας υπόψη ότι τα δύο αυτά νομοσχέδια είναι αποτέλεσμα της συμφωνίας τελωνειακής ένωσης που υπέγραψε η Κύπρος με την ΕΟΚ και υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους με ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους την 1η Ιανουαρίου 1988 για το πρώτο νομοσχέδιο και την 1η Νοεμβρίου 1990 για το δεύτερο νομοσχέδιο, χωρίς η εισήγηση αυτή να επηρεάζει τις θέσεις των κομμάτων ως προς το γενικότερο θέμα της ένταξης της Κύπρου στην ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε τότε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. Άρθρο 3.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αποφάσεως 3/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. Άρθρο 3.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αποφάσεως 4/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που θα δούμε είναι «Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991».

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Νόμος περί Τηλεοπτικών Σταθμών είναι πολύ σοβαρό θέμα. Δεν έχει καμιά ομοιότητα με το θέμα της ραδιοφωνίας και είναι ορθό να το δει η νέα Βουλή αναβαπτισμένη από τη λαϊκή θέληση και με νέα βάση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης πιθανώς να θέλει να αναβαπτισθεί, αλλά πιστεύουμε ότι μπορούμε να προχωρήσουμε σ' αυτό το νομοθέτημα. Έχει γίνει η κατάλληλη επεξεργασία στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και δε βλέπουμε το λόγο να μην προχωρήσουμε. Εξάλλου θα υπάρξουν Κανονισμοί, θα υπάρξουν τροποποιήσεις που θα δώσουν την ευκαιρία στη νέα Βουλή να παρακολουθήσει στενά

αυτή τη νομοθεσία. Πιστεύουμε ότι έχει ωριμάσει ο χρόνος, για να ψηφιστεί αυτή η πρόταση νόμου, και δε βλέπουμε κανένα λόγο να περιμένουμε το αναβάπτισμα για το οποίο μιλά ο κ. Μαρκίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα δεν είναι μια απλή νομοτεχνική πράξη. Είναι και κάποιες μελέτες που πρέπει να γίνουν όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές λειτουργίας των τηλεοπτικών σταθμών. Εδώ η ελεύθερη ραδιοφωνία απασχόλησε το Σώμα με σοβαρότητα περί τον ενάμιση χρόνο. Έτσι, απλώς και μόνο με μια πρόταση νόμου τώρα θα περάσουμε, θα επιτρέψουμε και την ελεύθερη τηλεόραση, χωρίς να έχουμε υπόψη μας τις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να γνωρίζουμε; Αλλά και πέραν τούτου πραγματικά, αν δε λάβουμε υπόψη τη γνώμη εμπειρογνομόνων, δεν μπορούμε να έχουμε και τη σωστότερη άποψη πάνω σε θέμα πολιτικής. Γι' αυτό και ορθά εισηγήθηκε ο κ. Μαρκίδης να δει το θέμα η νέα Βουλή ανανεωμένη και δεν είναι τόσο επείγον στην τελευταία συνεδρία να αποφασίσουμε εδώ και τώρα για τους τηλεοπτικούς σταθμούς ούτε και είναι δυνατό να λειτουργήσουν σίγουρα κατ' αυτό τον τρόπο. Θα χρειαστούν Κανονισμοί και θα ψηφίσουμε μια πρόταση νόμου βεβιασμένα -η οποία πιθανώς να απαιτήσει κατ' επανάληψη τροποποιήσεις- έτσι απλά, αβασάνιστα, γιατί κάποιιο θέλουν πιθανόν να λειτουργήσουν τηλεοπτικοί σταθμοί προεκλογικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα ήθελα να συμφωνήσω και εγώ με την εισήγηση για παραπομπή του θέματος στη νέα Βουλή. Και η δική μας η πλευρά νιώθει ότι χρειάζεται περισσότερη μελέτη και περισσότερος χρόνος γι' αυτό το θέμα. Και έχουμε την αίσθηση ότι, αν προχωρήσουμε σήμερα, θα περάσουμε ένα θεσμικό και σοβαρότατο νομοθέτημα στο πόδι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμμερίζομαι τις απόψεις που εκφράστηκαν όσον αφορά την αναγκαιότητα περαιτέρω επεξεργασίας. Η αναγκαιότητα αυτή θα ικανοποιηθεί με τους Κανονισμούς που θα έρθουν. Το άρθρο 21 μιλά για Κανονισμούς οι οποίοι θα ρυθμίζουν όλα τα θέματα στις λεπτομέρειές τους. Και για τόσο μεγάλες λεπτομέρειες, αν δε γίνει ο νόμος, πώς θα έρθουν οι Κανονισμοί; Δηλαδή είναι αναγκαίο να ψηφιστεί ο νόμος και, όταν οι Κανονισμοί έρθουν εδώ στη νέα Βουλή, θα μελετηθούν τα θέματα για τα οποία οι συνάδελφοι εξέφρασαν τη θέση και την άποψη πως χρειάζονται περαιτέρω λεπτομερειακή επεξεργασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη στιγμή που έχουμε ψηφίσει το Νόμο περί Ελεύθερης Ραδιοφωνίας -και θυμάμαι ότι όλοι είχαμε δεσμευτεί τότε ότι θα ψηφίσουμε και

για ελεύθερη τηλεόραση- νομίζω ότι δεν υπάρχουν λόγοι να πούμε να μην ψηφιστεί αυτό το νομοθέτημα. Και οποιεσδήποτε δυσκολίες υπάρχουν, οποιεσδήποτε λεπτομέρειες πρέπει να ρυθμιστούν να ρυθμιστούν μελλοντικά με Κανονισμούς. Κατά συνέπεια εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς να διευκρινίσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, στο Σώμα πως, όταν είχαμε καταθέσει τη σχετική πρόταση για την ελεύθερη ραδιοφωνία στην οποία διαλαμβάνονταν διάταξη και για την ελεύθερη τηλεόραση, η Επιτροπή είχε για μία ψήφο άρει τη διαδικασία για τη θεσμοθέτηση και της ελεύθερης τηλεόρασης με την προϋπόθεση -με υπόδειξη μάλιστα και του κ. Αλέκου Μαρκίδη- πως θα ψηφίζαμε προ της λήξης της συνόδου της Βουλής αλλά το αργότερο στις πρώτες συνεδρίες της παρούσας την παρούσα πρόταση νόμου.

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα καθυστερεί από δύο περίπου χρόνια ενώπιον του Σώματος. Δεν είναι νέο θέμα. Και πιστεύω, όπως είπαν και άλλοι συναδελφοί, πως είναι θεσμική νομοθεσία που συμβάλλει αποφασιστικά στην πολιτιστική, την πνευματική και την πολιτική αναβάθμιση αυτού του τόπου σημαντικότερα και καλύτερα από ό,τι τις προάγει η ελεύθερη ραδιοφωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, υπάρχει μια εισήγηση την οποία θα θέσω ενώπιον του Σώματος. Υπάρχει η εισήγηση όπως αναβλήθει για τη νέα Βουλή.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι κινούμαστε με μια κεκτημένη ταχύτητα. Γνωρίζω ότι υπήρξαν πιέσεις από την Ιερά Αρχιεπισκοπή, διότι επείγεται να αρχίσει να λειτουργεί έναν τηλεοπτικό σταθμό. Δεν είμαστε εμείς εναντίον του να έχει η Αρχιεπισκοπή ή οποιοσδήποτε τηλεοπτικό σταθμό. Αλλά αυτή η πρόταση νόμου είναι ακατέργαστη. Και είναι ακατέργαστη, διότι δε θέτει τα πλαίσια μέσα στα οποία θα κινούνται οι τηλεοπτικοί σταθμοί. Λέω ένα παράδειγμα: Θα μπορεί να κάνει τηλεοπτικό σταθμό οποιοσδήποτε και να κάνει πολιτική από τον τηλεοπτικό σταθμό επί βασικών θεμάτων του τόπου μας; Αν αυτός είναι ο λόγος, τότε να το δούμε, διότι δεν μπορούμε να το ρυθμίσουμε διά Κανονισμών. Οι Κανονισμοί πρέπει να είναι μέσα στα πλαίσια του νόμου. Κι αν ο νόμος δε θέτει πλαίσια, τότε οι Κανονισμοί είναι ανύπαρκτοι. Γι' αυτό εμείς λέμε ότι χρειάζεται μια αναβολή, για να μελετηθεί περισσότερο η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε αναφορά στην Ιερά Αρχιεπισκοπή, από ό,τι αντιλαμβανόμαστε είναι τρεις και τέσσερις οι αιτητές για τηλεοπτικούς σταθμούς. Η ελεύθερη τηλεόραση δεν αφορά μόνο μια πλευρά. Πλέον ελευθερώνεται η τηλεόραση και θα υπάρξουν πολλά κανάλια. Είναι μια πρόθεση την οποία είχαμε όλοι μας αρχικά και σωστά αναφέρθηκε ότι στην αρχή μιλούσαμε για ελεύθερη

ραδιοφωνία και τηλεόραση. Αργότερα προχωρήσαμε στην ελεύθερη ραδιοφωνία, για να δοθεί περισσότερος χρόνος επεξεργασίας του θέματος της τηλεόρασης. Τώρα γίνεται ένα θεσμικό πλαίσιο και έχουμε όλες τις δυνατότητες και έχει όλες τις δυνατότητες η νέα Βουλή να το επεξεργαστεί, να καθορίσει την πολιτική προθέσεων και γενικά όλα αυτά τα οποία αναφέρει ο κ. Κληρίδης μπορούν να γίνουν με τους Κανονισμούς. Πιστεύω ότι δεν πρόκειται να προκαταλάβουμε τίποτε με το να ψηφίσουμε σήμερα αυτό το θεσμικό πλαίσιο και αργότερα σίγουρα θα έχουμε τις δυνατότητες να κάνουμε μια τέτοια επεξεργασία, που να λειτουργεί σωστά και δημοκρατικά η ελεύθερη τηλεόραση.

Γι' αυτό το λόγο δεν πιστεύουμε ότι είναι τόσο ακατέργαστη αυτή η πρόταση νόμου. Πιστεύουμε ότι είναι μια αρχή. Η νομοθεσία είναι ζωντανή και σίγουρα θα μπορούμε να την επεξεργαστούμε. Αν ήταν να επιδιώκουμε κάθε φορά το τέλειο, τότε πιστεύω ότι δε θα γινόταν καμιά νομοθεσία. Κάνουμε το πρώτο βήμα. Και πιστεύω ότι σίγουρα όλοι μας γνωρίζουμε ποια θα πρέπει να είναι τα κριτήρια τα οποία θα επεξεργαστούμε με σωστό και δημοκρατικό τρόπο, όπως και για τη ραδιοφωνία, ανεξάρτητα αν κάποια πράγματα της ελεύθερης ραδιοφωνίας θα θέλαμε να τα επανεξετάσουμε στη νέα Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι όλος αυτός ο προβληματισμός που αναπτύσσεται από πλευράς κ. Κληρίδη συζητήθηκε, όταν ε συζητείτο το θέμα της ραδιοφωνίας. Και στην πραγματικότητα πρόκειται για μέσα μαζικής επικοινωνίας που κινούνται μέσα στα ίδια πλαίσια και με βάση τον ίδιο προβληματισμό. Όταν λοιπόν αποφασίζουμε την ιδιωτική -για να μην τη λέμε και ελεύθερη- ραδιοφωνία και δίνουμε την ευκαιρία σε εκείνους οι οποίοι καλύπτουν κάποιες προϋποθέσεις να δημιουργούν σταθμούς και να τους λειτουργούν και να υποστηρίζουν την πολιτική τους και τις απόψεις τους και να προσπαθούν να κατευθύνουν τη δημιουργία κάποιου πολιτικού φρονήματος ή αισθήματος μέσα στον κόσμο, δε βλέπω γιατί δεν πρέπει να ισχύουν τα ίδια δεδομένα και στην περίπτωση της τηλεόρασης.

Σ' ό,τι αφορά τις πιέσεις, ομολογώ ότι εμείς δεν έχουμε αισθανθεί κανενός είδους πίεση άλλη από την πίεση που όλοι ασκούν στην υπόθεση αυτή. Κι αν είναι ευαίσθητες ορισμένες πλευρές στις πιέσεις της Εκκλησίας, είμαστε και εμείς ευαίσθητοι στις πιέσεις και της Εκκλησίας αλλά και των διάφορων κεφαλαιούχων που είναι σε θέση να ιδρύσουν ραδιοσταθμούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς. Όμως δεν είναι αυτό που συζητούμε σήμερα, το ποιος θα τους ιδρύσει δηλ., αλλά το αν είμαστε ή όχι υπέρ του να δοθεί άδεια και να ιδρυθούν μη κρατικοί τηλεοπτικοί σταθμοί. Έτσι πιστεύω ότι μπορούμε σήμερα να προχωρήσουμε στην ψήφιση της πρότασης νόμου και, όπως υπέδειξε ο κ. Ευσταθίου προηγουμένως, οι λεπτομέρειες και τα θεσμικά πλαίσια μπορούν να διαγραφούν μέσα στους Κανονισμούς που μπορούν να συζητηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακολουθούμε μια περίεργη τακτική. Δηλώνουμε όλοι ότι είμαστε υπέρ της ελεύθερης ραδιοφωνίας και τηλεόρασης και ότι θα την ψηφίσουμε. Αλλά δεν μπορούμε να ψηφίζουμε νομοσχέδια και ύστερα να ερχόμα-

στε διά Κανονισμών οι οποίοι θα είναι *ultra vires* να κανονίζουμε τα πλαίσια της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Πρέπει πρώτα να τεθούν τα πλαίσια και στη συνέχεια οι Κανονισμοί να επεξεργαστούν τις λεπτομέρειες. Εδώ δεν υπάρχουν πλαίσια. Τι σημαίνει ελεύθερη τηλεόραση; Θα μπορώ απ' αυτή την τηλεόραση να δείχνω ό,τι θέλω, ακόμα και άσεμνα πράγματα; Πρέπει να τεθούν πρώτα πλαίσια. Και γι' αυτό εμείς λέμε, εφόσον όλα τα κόμματα δηλώνουν ότι θα το ψηφίσουν, να γίνει ένα σωστό νομοθέτημα και όχι μια προχειρότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κληρίδη, εν πάση περιπτώσει υπάρχει η πρότασή σας για αναβολή της συζήτησης της πρότασης νόμου για τη νέα Βουλή. Τα άλλα κόμματα διαφωνούν. Είμαι υποχρεωμένος να θέσω την πρότασή σας σε ψηφοφορία.

Κύριοι, έχει κλείσει η συζήτηση επί του θέματος τούτου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι η άποψη της κάθε πλευράς θα εκφραστεί από το αν θα ψηφίσει ή όχι την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μόνο θα ήθελα να πω το εξής: Αυτή τη στιγμή η ιδιωτική ραδιοφωνία λειτουργεί χωρίς Κανονισμούς, διότι η Εκτελεστική Εξουσία τους τελευταίους 18 μήνες από την εποχή που ψηφίστηκε ο Νόμος περί Ιδιωτικής Ραδιοφωνίας δεν έστειλε Κανονισμούς στη Βουλή. Αυτό και μόνο αποδεικνύει ότι το επιχείρημα του κ. Ευσταθίου δεν ευσταθεί. Δεν είναι επιχείρημα το ότι, επειδή η συγκεκριμένη πρόταση νόμου προβλέπει Κανονισμούς, ως την ψηφίσουμε και βλέπουμε τι θα γίνει με τους Κανονισμούς, διότι κάλλιστα μπορούν να αρχίσουν να λειτουργούν και χωρίς τους Κανονισμούς, όπως συνέβηκε με το ραδιόφωνο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας έχω να παρατηρήσω το εξής: Παρόλο που λειτουργούν ραδιοσταθμοί χωρίς Κανονισμούς, εντούτοις έχουν διαφυλαχθεί κάποια αποδεκτά πολιτικά και ηθικά πλαίσια. Αυτό δείχνει ότι εκείνοι οι οποίοι αναλαμβάνουν τέτοιες πρωτοβουλίες σέβονται και κάποιες ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές αρχές. Έτσι δεν πρέπει να αμφιβάλλουμε για την προοπτική και υπευθυνότητα όσων ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και πάλι θέτω το ζήτημα. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εμείς θα είμαστε έτοιμοι να την ψηφίσουμε, αν προστεθεί μια διάταξη, ότι δηλ. δε θα λειτουργήσουν τηλεοπτικοί σταθμοί προτού εκδοθούν Κανονισμοί. Διότι όχι μόνον υπήρξαν πιέσεις αλλά και απειλές. Και οι απειλές προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ήταν ότι είτε τελικά γίνουν Κανονισμοί είτε δε γίνουν θα λειτουργήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κληρίδης υπάρχει κάτι το οποίο ίσως δεν πρόσεξε, ότι δηλ. μιλούμε για πρόταση νόμου. Και κατά συνέπεια, αν η κυβέρνηση δε φέρει ποτέ Κανονισμούς, εφόσον εισηγείται να αναβληθεί η λειτουργία τους μέχρι της ελεύσεως Κανονισμών, δε θα λειτουργήσει ποτέ η ελεύθερη τηλεόραση. Κατά συνέπεια είναι το συμφέρον εκείνου που μονοπωλεί σήμερα την τηλεόραση να μη φέρει ποτέ αυτούς τους Κανονισμούς.

Δεύτερο, αν κάποιος παρακολουθούσε τη συζήτηση χωρίς να διαβάσει την Έκθεση, θα έλεγε ότι υπάρχουν δυο εισηγήσεις: Η μια εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού περί αναβολής ή μη ψήφισης τώρα και η άλλη εισήγηση να επιληφθούμε του θέματος τώρα. Αλλά, όπως βλέπω στην Έκθεση, είναι οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΔΗ.ΚΟ. που εισηγήθηκαν να ψηφιστεί αμέσως αυτός ο νόμος και επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τη θέση τους η ΕΔΕΚ και το ΑΚΕΛ στην ολομέλεια. Και εμείς μεν παίρνουμε τις θέσεις μας και λέγουμε ότι ο ίδιος λόγος που οδήγησε στη λειτουργία των ιδιωτικών ραδιοσταθμών επιβάλλει την επέκταση του μέτρου και στην τηλεόραση, ενώ η άλλη πλευρά που εισηγείτο στους άλλους την επιψήφιση αυτού του νόμου ανακρούει πρύμναν και δεν μπορώ να αντιληφθώ για ποιο λόγο το κάμνει αυτό το πράγμα. Ίσως διότι απαρέσκει στην άλλη πλευρά το ότι εκφράστηκε η πρόθεση να λειτουργήσουν τηλεοπτικούς σταθμούς εκτός από τα μεγάλα οικονομικά συγκροτήματα και άλλα συγκροτήματα. Αυτό το πράγμα δυσαρεστεί την άλλη πλευρά; Να μας το ξεκαθαρίσει, για να μπορέσουμε να συζητήσουμε καλύτερα την υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Ο κ. Ευσταθίου δε φαίνεται να συλλαμβάνει το νόημα όπως πρέπει να το συλλάβει. Εμείς πρωτοστατήσαμε στο ότι θα έπρεπε να δημιουργηθεί και ελεύθερη τηλεόραση. Και πρωτοστατούμε. Το θέμα δεν είναι αν θα πρέπει να δημιουργηθεί ή όχι. Το θέμα είναι ότι υπήρξαν απειλές ότι θα λειτουργήσουν μόλις ψηφιστεί ο νόμος και θα αγνοήσουν το αν θα κατατεθούν ή αν θα εγκριθούν Κανονισμοί ή όχι. Και σας λέγω ότι αυτές οι απειλές εκσφενδονίστηκαν προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Γι' αυτό λέγω ότι πρέπει να διασφαλίσουμε ότι θα εγκριθούν Κανονισμοί και ότι δε θα λειτουργήσει σταθμός χωρίς την έγκριση Κανονισμών. Τότε δεν έχω ένσταση να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει πράγματι κάτι το παράδοξο. Αν αυτό το Σώμα δε νομοθετεί, διότι η κυβέρνηση δεν είναι υπεύθυνη ώστε να στείλει Κανονισμούς -και είναι αυτό το παράδειγμα που αναφέρθηκε για την ιδιωτική ραδιοφωνία- τότε κανονικά θα πρέπει να δέσουμε τα χέρια μας και να πούμε ότι, στις περιπτώσεις που η κυβέρνηση αδυνατεί να στείλει Κανονισμούς ή δεν κάνει σωστά, υπεύθυνα τη δουλειά της, εμείς δεν μπορούμε να νομοθετήσουμε. Αν υπήρξαν τέτοιες απειλές, να σπεύσει η κυβέρνηση άνευ καθυστέρησης να στείλει Κανονισμούς και για τη λειτουργία της ιδιωτικής ραδιοφωνίας και για τη λειτουργία της ιδιωτικής

τηλεόρασης. Παρά ταύτα εισηγούμαι ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Είναι ζωντανή η Βουλή. Μπορούμε στην επόμενη Βουλή, αν υπάρχει οτιδήποτε το οποίο θεωρούμε ότι δεν προχωρεί σωστά, να νομοθετήσουμε και να το διορθώσουμε. Δεν υπάρχει τίποτε το οποίο αυτή τη στιγμή να οδηγεί την ιδιωτική τηλεόραση προς μια κατεύθυνση την οποία όλοι δε θέλουμε να δούμε. Σήμερα απλώς ψηφίζουμε το πλαίσιο και ζητούμε ταυτόχρονα από την κυβέρνηση να επισπεύσει τους Κανονισμούς και για την ιδιωτική ραδιοφωνία αλλά και για την ιδιωτική τηλεόραση. Δεν μπορούμε όμως να δέσουμε τα χέρια μας, αν η ίδια η κυβέρνηση αδιαφορεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η καθυστέρηση υποβολής Κανονισμών από την κυβέρνηση που επισείεται σαν μπαμπούλας δεν έπρεπε καν να αναφέρεται, γιατί εκείνα τα θέματα που αναμένεται να ρυθμιστούν με Κανονισμούς είναι δυνατό με μια συμπληρωματική πρόταση νόμου να ρυθμιστούν μέσα σε διάστημα μιας βδομάδας και τα υπόλοιπα δεν έχει κανένα νόημα να παρεμβάλλονται ως εμπόδιο στην ψήφιση ενός νόμου που είναι εν πολλοίς αντιγραφή και κινείται στα ίδια πλαίσια και πληροί τις ίδιες προδιαγραφές με τη νομοθεσία περί ελεύθερης ραδιοφωνίας. Κι αν η κυβέρνηση δεν έχει φέρει τους Κανονισμούς εκείνους, παρ' όλον ότι υποσχέθηκε ότι θα τους έδινε μέσα σε τρεις μήνες, είναι και δική μας η ευθύνη, γιατί δεν έχουμε καταθέσει μια κοινή πρόταση νόμου, ώστε να ρυθμίσουμε και εκείνα τα θέματα νομοθετικά με δική μας πρωτοβουλία, και καθίσαμε να περιμένουμε την κυβέρνηση τότε θα της γίνει η όρεξη να τελειώσει με τη γραφειοκρατία με την οποία ασχολείται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πρέπει να τελειώσουμε με αυτό το θέμα. Υπάρχει μια εισήγηση για αναβολή αυτού του θέματος για την προσεχή Βουλή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το θέμα θα συζητηθεί τώρα. Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Πέτας

Πολύβιος Κόλοκος

Ευστάθιος Ευσταθίου

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Τσιέττης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991. Στη συνεδρίαση αυτή παρόντες ήταν και οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού και Μ. Πουμπουρής.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 21 Μαρτίου 1991 από το Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού, είναι η δημιουργία νομικού πλαισίου για την ίδρυση και λειτουργία στην Κύπρο ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και λαμβάνοντας υπόψη προηγούμενη δέσμευσή της, την οποία είχε αναλάβει όταν ψηφίστηκε από τη Βουλή ο νόμος για την ιδιωτική ραδιοφωνία, να προωθήσει την ψήφιση από το Σώμα ανάλογου νόμου για τη λειτουργία ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών, εισηγείται κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΑΔΗΣΟΚ την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις απόψεις τους πάνω στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Έχει γίνει ήδη η συζήτηση. Επομένως προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επιτροπή Τηλεοράσεως. Άρθρο 3.

Ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία τηλεοπτικού σταθμού. Άρθρο 4.

Σκοπός ίδρυσης τηλεοπτικών σταθμών. Άρθρο 5.

Άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας. Άρθρο 6.

Είδη άδειας. Άρθρο 7.

Αριθμός αδειών. Άρθρο 8.

Περιορισμοί στην έκδοση αδειών. Άρθρο 9.

Αίτηση για άδεια. Άρθρο 10.

Άδεια. Άρθρο 11.

Όροι χορήγησης και ανανέωσης άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού. Άρθρο 12.

Μορφή άδειας. Άρθρο 13.

Ανάκληση άδειας. Άρθρο 14.

Αρχές που διέπουν τις εκπομπές. Άρθρο 15.

Δυσφήμιση. Άρθρο 16.

Αντίγραφα εκπομπής. Άρθρο 17.

Διαφημίσεις. Άρθρο 18.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 19.

Οικονομικά τηλεοπτικών σταθμών. Άρθρο 20.

Κανονισμοί. Άρθρο 21.

Επιφύλαξη. Άρθρο 22.

Προσωρινές άδειες. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 23 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 23 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα το οποίο έχουμε είναι «Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990». Πρόταση νόμου. Ορίστε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση αυτή μόλις έχει κυκλοφορήσει μαζί με την πρόταση νόμου. Και εγώ δεν έχω χρησιμοποιήσει ποτέ μέχρι σήμερα αυτό το συνταγματικό δικαίωμα. Στην περίπτωση αυτή θα το κάμω, διότι αφορά ένα πολύ σοβαρό νομοθέτημα το οποίο θέλουμε έτσι άρον άρον να περάσουμε στη σημερινή συνεδρία, την τελευταία αυτού του Σώματος. Γι' αυτό, επικαλούμενος αυτό το δικαίωμα, ζητώ όπως η συζήτηση του θέματος αυτού γίνει στη νέα Βουλή, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Έκθεση τώρα έχει κυκλοφορήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εφόσον Βουλευτής έχει ένσταση, διότι η Έκθεση δεν κυκλοφόρησε εντός των συνταγματικών προθεσμιών, το θέμα δεν μπορεί να συζητηθεί.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανονικά όλες οι Εκθέσεις που έχουμε μαζί μας σήμερα έχουν κυκλοφορήσει τώρα. Δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτό το δικαίωμα επιλεκτικά, χρησιμοποιώντας το γράμμα του Συντάγματος, για να σταματήσουμε μια νομοθεσία. Δεν ξέρω κατά πόσο μας επιτρέπουν οι διαδικασίες να κηρυχθεί επείγον το θέμα κατόπιν ψηφοφορίας, διότι πράγματι έχει γίνει επεξεργασία, έχουν γίνει οι ζυμώσεις στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Είναι ένα μέτρο το οποίο έχουν ζητήσει επανειλημμένα οι προσφυγικές οργανώσεις. Και με όλο το σέβας προς τον κύριο συνάδελφο πιστεύω ότι δε θα ήταν σωστό να επικαλεστούμε ειδικά γι' αυτή τη νομοθεσία το συνταγματικό μας δικαίωμα. Αν ήταν έτσι, θα έπρεπε να μη γίνει καθόλου Νομοθετική Έργασία σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Εδώ πέρα πρόκειται περί συνταγματικής διατάξεως. Και εφόσον ένας Βουλευτής εγείρεται και επικαλείται αυτή τη συνταγματική διάταξη, δεν μπορεί να γίνει τίποτε. Δεν μπορεί να συζητηθεί το θέμα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, επί θέματος διαδικασίας. Ο κ. Γαλανός πρότεινε να κηρυχθεί επείγον και αυτό μπορείτε να το χειριστείτε εσείς. Ας κηρυχθεί επείγον το θέμα -και το βλέπω να είναι επείγον αυτό το θέμα, διότι αφορά τη διαγραφή των χρεών δέκα χιλιάδων προσφύγων, αφού μάλιστα έγιναν τρομερές προσπάθειες και συνήνεσε και η άλλη πλευρά- διότι δε θα ήταν ορθό να στερήσουμε από τους ανθρώπους αυτούς τη δυνατότητα να απαλλαγούν από χρέη £49,000,000 συναινούσης και της άλλης πλευράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Αυτό το θέμα δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον, διότι, αν από το μεσημέρι που έχει πάρει την Έκθεση ο κ. Κωνσταντίνου δεν είναι σε θέση να αποφανθεί και να καταλήξει σε ορισμένα συμπεράσματα πάνω στην πρόταση νόμου, δεν μπορεί να καταλήξει σε διάστημα μισής ώρας, όταν θα κηρυχθεί επείγον το θέμα. Επομένως είναι μάταιο να προσπαθούμε να καταστρατηγήσουμε το Σύνταγμα.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση νόμου που είναι ενώπιον της ολομέλειας αυτή τη στιγμή είναι υπογραμμένη από το σύνολο των κοινοβουλευτικών κομμάτων πλην του ΑΔΗΣΟΚ. Το θέμα έχει τύχει σοβαρότατης μελέτης και είναι σήμερα αυτή τη στιγμή ενώπιόν σας. Φαίνεται ότι τη λύση στο θέμα θα τη δώσει η κήρυξή του ως επείγοντος θέματος ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αναφέρομαι στο άρθρο 73, κύριε Πρόεδρε, παράγραφος 5, το οποίο εισηγούμαι ότι με ορθή ερμηνεία μας δίνει τη δυνατότητα να κηρύξουμε το θέμα επείγον. Το Σύνταγμα δεν καθορίζει πότε ένα νομοσχέδιο ή μια πρόταση νόμου κηρύσσεται επείγουσα: επομένως είναι ελεύθερη η ολομέλεια να αποφασίσει αν το θέμα είναι επείγον. Και αν κρίνει ότι είναι επείγον, τότε η σαρανταοκτώωρη προθεσμία που απαιτεί το άρθρο δεν εξακολουθεί να ισχύει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ερμηνεύσετε πως δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον, τότε υπάρχει άλλη εισηγήση από εμάς, γιατί θεωρούμε πράγματι ότι είναι πολύ επείγον και σοβαρό το νομοθέτημα: να μη διαλυθεί σήμερα η Βουλή. Δικαιούμαστε να αποφασίσουμε αυτό το πράγμα και να συνεδριάσουμε τη Δευτέρα, οπότε θα μπορούμε να επεξεργαστούμε και αυτό το νομοθέτημα. Ή ακόμα αύριο. Είναι θέμα 48 ωρών. Αύριο δεν καλύπτονται οι 48 ώρες. Καλύπτονται 48 ώρες ή το Σάββατο ή τη Δευτέρα.

Οπωσδήποτε η εισηγήση, κύριε Ευσταθίου, είναι να γίνει νέα συνεδρία της Βουλής το ταχύτερο δυνατό, έτσι που να καλύπτονται οι 48 ώρες, για να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του νομοθετήματος και πιθανώς και σε άλλη

νομοθετική εργασία, αφού εμείς πλέον θα λέμε ότι δεν έχουν κυκλοφορήσει οι Εκθέσεις, εφόσον έτσι έχει αποφασιστεί, επιλεκτικά, γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το κατά πόσο αυτή η Βουλή θα αποφασίσει να διαλυθεί σήμερα ή σε οποιαδήποτε άλλη κατοπινή ημερομηνία θα το συζητήσουμε αργότερα, όταν θα φθάσουμε στο σχετικό θέμα. Συνεπώς δε χρειάζεται αυτή τη στιγμή το Σώμα να αποφασίσει αν θα παρατείνει ή αν δε θα παρατείνει τη λειτουργία του.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή προηγούμενος συνάδελφος εισήλθε κατά κάποιο τρόπο στην ουσία του υπό συζήτηση νομοθέτηματος και έκαμε αναφορά στα £49,000,000 με τα οποία θα ευεργετηθούν οι πρόσφυγες, αν ψηφιστεί αυτό το νομοθέτημα, θα ήθελα να διευκρινίσω και να υπογραμμίσω ότι το ΑΔΗΣΟΚ ουδόλως ενίσταται στην παραγραφή αυτών των χρεών των προσφύγων. Το θέμα εγείρεται από τη στιγμή που με αυτό το νομοθέτημα αυτή η Βουλή προτίθεται να δωρίσει £6,500,000 στις τράπεζες. Από αυτή τη στιγμή το θέμα καθίσταται πολύ σοβαρό και γι' αυτό το λόγο εμείς θεωρούμε ότι δεν μπορεί να συζητηθεί σήμερα για συνταγματικούς λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω ισχυρή άποψη για το αν μπορεί να κηρυχθεί επείγον ή όχι με βάση το άρθρο που έχει αναφερθεί από προηγούμενο συνάδελφο. Σέβομαι τη δική σας εκτίμηση ότι δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον. Και, παρόλο που η θέση μας είναι ότι πρέπει να διαγραφούν τα χρέη των προσφύγων προς τις εμπορικές τράπεζες, θεωρούμε σωστό ότι μια πιο επισταμένη, μια πιο ολοκληρωμένη μελέτη αυτού του προβλήματος θα ήταν προς το συμφέρον των ίδιων των προσφύγων που έχουν τα χρέη. Γι' αυτό, αν εσείς νομίζετε -και εμπιστεύομαι την κρίση σας- ότι δεν μπορεί να κηρυχθεί επείγον, τότε πρέπει η έκκληση που θα απευθύνουμε να είναι προς τη νέα Βουλή, ώστε να είναι ένα από τα πρώτα θέματα που θα εξετάσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δε μου αρέσει να φέρνω ενστάσεις και να παρεμβάλλω προσκόμματα. Δυστυχώς όμως υπάρχει ρητή συνταγματική διάταξη. Αν ένας Βουλευτής έχει ένσταση, διότι δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση μαζί με την πρόταση νόμου όπως την επεξεργάστηκε η σχετική Επιτροπή, τότε η πρόταση νόμου δεν μπορεί να συζητηθεί. Το να κηρυχθεί επείγουσα αυτή η πρόταση νόμου δεν είναι ορθή εισήγηση, διότι αυτό αποτελεί οφθαλμοφανή καταστρατήγηση της σχετικής διάταξης του Συντάγματος. Επομένως δεν τίθεται ζήτημα κήρυξης αυτής της πρότασης νόμου ως επείγουσας. Τώρα, το αν αυτή η Βουλή θα αποφασίσει να μη διαλυθεί σήμερα, αλλά θα αποφασίσει να διαλυθεί σε μια άλλη μελλοντική ημερομηνία αυτό είναι άλλο θέμα, το οποίο θα συζητήσουμε, όταν θα ληφθεί η απόφαση για τη διάλυση του Σώματος.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς το αναφέραμε, κύριε Πρόεδρε, για να ληφθεί απόφαση για το αν θα είναι επείγον ή όχι. Εφόσον η απόφασή σας είναι ότι δεν μπορεί να κηρυχθεί

επείγον, τη σεβόμαστε και την κατάλληλη ώρα θα εισηγηθούμε ως Δημοκρατικό Κόμμα να μη διαλυθεί σήμερα η Βουλή, αλλά να διαλυθεί μια τέτοια ημέρα, που να μπορεί να εξεταστεί και να ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία. Δε θα υπεισέλθουμε στην ουσία. Δεν υπεισήλαμε εμείς προηγουμένως, αλλά λέμε ότι πράγματι έχει μεγάλη σημασία για τους πρόσφυγες αυτό το πράγμα και κανένας από εμάς δε θέλει να ωφελήσει τις τράπεζες ή οποιονδήποτε άλλο που δεν έχει σχέση με τον προσφυγικό κόσμο. Αλλά αυτά θα τα αναφέρουμε την ώρα που θα συζητηθεί ως θέμα ουσίας η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Ανώτερου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Α', Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Βοηθού Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι δε χρειάζεται να διαβαστεί η Έκθεση, διότι ο βασικός νόμος απορρίφθηκε και κατά συνέπεια οι θέσεις που προβλέπονταν εκεί δεν μπορούν να νομοθετηθούν. Είναι παρεπόμενο του άλλου νομοθετήματος το οποίο απορρίφθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ, ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ Α', ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ, ΒΟΗΘΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ 1ΗΣ ΚΑΙ 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαρτίου και στις 10 Απριλίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 87 της νέας νομοθεσίας για τη Δημόσια Υπηρεσία και σκοπό έχουν τον καθορισμό των σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις, των οποίων προτείνεται η δημιουργία με

νομοσχέδιο συμπληρωματικού προϋπολογισμού, για την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τη φορολογία προστιθέμενης αξίας.

Επειδή η μελέτη του νομοσχεδίου περί συμπληρωματικού προϋπολογισμού με το οποίο προτείνεται η δημιουργία των νέων θέσεων που αφορούν τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις αυτές δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί από την αρμόδια Επιτροπή, η Επιτροπή Νομικών, για λόγους καθαρά νομοτυπικούς, είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί στη Βουλή την απόρριψη των υπό εξέταση Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, υπάρχουν εδώ ορισμένοι Κανονισμοί οι οποίοι αναφέρονται με τον αριθμό 34 στην ημερήσια διάταξη. Είμαι υποχρεωμένος να θέσω σε ψηφοφορία αυτούς τους Κανονισμούς.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχουν οι θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δεν υπάρχει αντικείμενο και γι' αυτό το λόγο πρέπει να τους απορρίψει η Βουλή. Αλλά δεν μπορώ να τους αφήσω εδώ εκκρεμείς.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Άρα οι Κανονισμοί απορρίπτονται ομόφωνα, διότι είναι *ultra vires* δεδομένου ότι δεν υπάρχει ο νόμος.

Λοιπόν, προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Πρώτου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991». Επειδή είναι ομόφωνη η Έκθεση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΩΝ - ΘΕΣΗ ΠΡΩΤΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ ΔΑΣΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Χρίστος Πέτας

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπώντας τον κ. Κ. Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Απριλίου 1991. Παρών ήταν επίσης στη συνεδρία και ο Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη Δημόσια Υπηρεσία, καθορίζονται τα σχέδια υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Συντηρητή Δασών στο Τμήμα Δασών. Ο κάτοχος της θέσης αυτής θα βοηθά το Διευθυντή στην οργάνωση, διοίκηση και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και θα προγραμματίζει, συντονίζει και εποπτεύει την εργασία ενός ή περισσότερων τομέων του Τμήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Βλέπω ότι υπάρχουν δύο Εκθέσεις οι οποίες ήρθαν τώρα. Η πρώτη Έκθεση είναι της Επιτροπής Νομικών για το θέμα «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και η άλλη Έκθεση είναι για το θέμα «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στην επιψήφιση αυτών των σχεδίων νόμου.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991 είναι αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα είναι αναπομπή. Εφόσον υπάρχει στην ημερήσια διάταξη το θέμα «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», να το καλύψουμε τώρα αυτό το θέμα, για να φύγει από την ημερήσια διάταξη. Επειδή η Έκθεση είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος	Ζαχαρίας Τουλούρας
Αντώνης Ανδρέου	Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Γεωργίου	Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Παναγιώτου	Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 1991.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού με την προσθήκη σ' αυτή νέου άρθρου σύμφωνα με το οποίο ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα μέλη της Ανώτατης Δικαστικής Επιτροπής Αθλητισμού (ΑΔΕΑ) δε θα υπόκεινται σε ποινική δίωξη και δε θα ευθύνονται αστικώς για γνώμες που εκφράζουν στα πλαίσια της έκδοσης των αποφάσεών τους ή κατά την εκτέλεση ή την άσκηση των προβλεπόμενων στην υπό αναφορά νομοθεσία καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους.

Η προτεινόμενη νομοθετική κατοχύρωση του προέδρου, του αντιπροέδρου και των μελών της ΑΔΕΑ, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, κρίνεται αναγκαία για την εδραίωση της αμεροληψίας και τη χωρίς φόβο και προκατάληψη ή σκοπιμότητα άσκηση των σοβαρών καθηκόντων του ανώτερου αθλητικού αυτού σώματος στο χώρο του αθλητισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Με την ευκαιρία της συζήτησης του όλου θέματος η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να τροποποιήσει και τις διατάξεις της υπό αναφορά νομοθεσίας που αναφέρονται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού κατά τρόπο που η όλη λειτουργία του να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989».

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπενθυμίζω στο Σώμα ότι κατόπιν εισήγησης του Προεδρεύοντος του Σώματος καταρτίστηκε το πρωί ειδική επιτροπή σχετικά με την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Νόμος που περιέχει προσωρινές διατάξεις που αφορούν τη διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών στη Δημοκρατία και άλλα συναφή θέματα». Η επιτροπή συνήλθε σε συνεδρίαση σήμερα το απόγευμα και ως αποτέλεσμα επέφερε ομόφωνα τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

Το άρθρο 8 του νομοσχεδίου για το οποίο έγινε αρκετός λόγος το πρωί μεταβάλλεται ως εξής:

«Τηρουμένου του εδαφίου (2), επιτρέπεται η κατοχή και/ή χρήση από οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο τουρκοκυπριακής περιουσίας». Έτσι, φεύγει η λέξη «κτήση» και αντικαθίσταται με τις λέξεις «κατοχή και/ή χρήση».

Το εδάφιο (2) κατ' αναλογία μεταβάλλεται και εκείνο, ώστε τώρα να αναγινώσκεται ως εξής:

«Σε περίπτωση που ο έλεγχος ή το εταιρικό κεφάλαιο του νομικού προσώπου παύσει να ανήκει σε πρόσφυγες, η κατοχή και/ή χρήση τουρκοκυπριακής περιουσίας τερματίζονται».

Είναι ομόφωνη η τροποποίηση αυτή. Αυτή είναι η πρώτη τροποποίηση που προέρχεται από την Επιτροπή. Ταυτόχρονα αλλάζει και ο πλαγιότιτλος του άρθρου 8, ώστε τώρα να διαβάζεται ως εξής:

«Κατοχή και/ή χρήση τουρκοκυπριακής περιουσίας από νομικό πρόσωπο». Δηλαδή και πάλι απαλείφεται η λέξη «κτήση».

Μετά έχουμε τροποποίηση στο θέμα του ποινικού αδικήματος του άρθρου 15(γ). Φεύγει η φράση «έχει ή λαμβάνει» και αντικαθίσταται με το ρήμα «αποκτά», ούτως ώστε να φαίνεται ότι το αδίκημα, αν διαπραχθεί, θα διαπραχθεί με μελλοντική απόκτηση κατά τρόπο αυθαίρετο οποιασδήποτε τουρκοκυπριακής περιουσίας. Έτσι η φράση τώρα θα έχει ως εξής: «Αποκτά κατοχή ή με οποιοδήποτε τρόπο χρήση...». Δηλαδή όταν αποκτά κατοχή ή χρήση, τότε διαπράττει αδίκημα, οπότε πλέον μιλούμε για συγκεκριμένες πράξεις.

Η τρίτη τροποποίηση είναι προϊόν συμβιβασμού, θα έλεγα, διότι η δική μας η θέση ήταν διαφορετική: αλλά, παρά να ψηφιστεί το άρθρο 17 ως είχε, προτιμούμε και εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός να ψηφιστεί με την τροποποίηση τη συμβιβαστική που προήλθε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ, τον κ. Γαλανό. Και λέγει το εξής: «Ο νόμος αυτός αρχίζει να εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 1991 και παραμένει σε ισχύ μέχρις ότου ...». Δηλαδή απλώς προστέθηκε η φράση «αρχίζει να εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 1991». Αυτές υπήρξαν οι ομόφωνες τροποποιήσεις της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα να τις θέσω προς ψήφιση, κύριε Μαρκίδη.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έχω και άλλες τροποποιήσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τις κάνετε και τις άλλες, αλλά πρώτα να τις ψηφίσουμε αυτές.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, συγγνώμη. Μέχρι της στιγμής μιλούσα ως Πρόεδρος της ειδικής επιτροπής και ανέφερα στο Σώμα τα πορίσματα και τις ομόφωνες τροποποιήσεις που επέφερε αυτή η επιτροπή. Από τώρα και στο εξής μιλά και εισηγούμαι περαιτέρω τροποποιήσεις εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαστε ως θέμα διαδικασίας να ψηφιστούν οι ομόφωνες τροποποιήσεις τώρα και μετά να προχωρήσει ο Πρόεδρος της ειδικής επιτροπής. Και προσέξτε, κύριε Μαρκίδη: ενόσω υπάρχει ομοφωνία, ας τις ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Παρόλο που είναι ανορθόδοξο και τυπικά έχει δίκαιο ο κ. Μαρκίδης, παρ' όλα ταύτα θα ψηφίσουμε τώρα τις ομόφωνες τροποποιήσεις, για να μην τις ξεχάσουμε.

Λοιπόν, έχουμε την τροποποίηση η οποία αφορά το άρθρο 8. Υπάρχει ένσταση όπως αυτή η τροποποίηση εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η τροποποίηση εγκρίνεται ομόφωνα.

Κατόπιν έχουμε την τροποποίηση η οποία αφορά το άρθρο 15(1)(γ). Υπάρχει ένσταση όπως η τροποποίηση εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η τροποποίηση εγκρίνεται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τελευταία ομόφωνη τροποποίηση του άρθρου 17. Υπάρχει ένσταση όπως η τροποποίηση εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η τροποποίηση εγκρίνεται.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και να κάνετε τις παρεμβάσεις σας στα ανάλογα άρθρα, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο άρθρο 2 υπάρχουν ορισμένες παρεμβάσεις από το ΑΔΗΣΟΚ.

Ποιες είναι αυτές, κύριε Παπαπέτρου;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Είναι μία παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε, και είναι από κοινού με το ΔΗΣΥ. Γίνεται εισήγηση για το εξής: Ο ορισμός του όρου «κηδεμόνας» στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου να αντικατασταθεί με τον ακόλουθο νέο ορισμό:

«Κηδεμόνας» σημαίνει το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της προτεινόμενης τροποποίησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η παρέμβαση απορρίπτεται.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας μόνο μία λέξη. Πώς μπορεί να υποκατασταθεί ο Υπουργός με το Υπουργικό Συμβούλιο και να υπάρχει ιεραρχική προσφυγή; Πού θα κάνουμε ιεραρχική προσφυγή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δεν έδωσα το λόγο σε κανέναν. Αυτή τη στιγμή ψηφίζουμε το νόμο. Δεν μπορούμε να μιλούμε όταν ψηφίζουμε νόμο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2 ως έχει, εφόσον απορρίφθηκε η παρέμβαση των δύο κομμάτων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 2 ψηφίζεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κηδεμόνας τουρκοκυπριακών περιουσιών. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συμβουλευτική Επιτροπή. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τουρκοκυπριακές περιουσίες στον κηδεμόνα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαριίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Η φράση «ο οποίος έχει εξουσία να λάβει άμεση κατοχή αυτών» δίνει υπερεξουσία και προτείνουμε την τροποποίησή της, ώστε να διαβάζεται «ο οποίος θα έχει εξουσία σύμφωνα με Κανονισμούς να λάβει κατοχή αυτών» και να μην μπορεί απλώς και μόνο με την ψήφιση αυτού του νόμου να πει σε δέκα χιλιάδες πρόσφυγες «έξω».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της παρέμβασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η παρέμβαση απορρίπτεται. Επομένως το άρθρο 5 ψηφίζεται ως έχει κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αρμοδιότητες κηδεμόνα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο 6 συγκεντρώνει υπερεξουσίες στα χέρια ενός και μόνο ατόμου και γι' αυτό το λόγο, χωρίς να γνωρίζουμε τα πλαίσια αυτών των εξουσιών που θα διαγράφουν οι Κανονισμοί, οι οποίοι Κανονισμοί θα είναι στο έλεος της οποιασδήποτε πλειοψηφίας της Βουλής, δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτό το άρθρο εμείς.

Και η δεύτερη εισήγηση είναι στη σελίδα 7. Η επιφύλαξη παράγραφος (ι) λέει:

«Ο ιδιοκτήτης να είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου, εκτός σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες αυτές αυτό θα ήταν επωφελές για τον ιδιοκτήτη ή αναγκαίο για το δημόσιο συμφέρον».

Αυτή η φράση σημαίνει ότι ο κηδεμόνας έχει δυνατότητα και εξουσία αποξενώσεως τουρκοκυπριακής περιουσίας, με άλλα λόγια μεταβίβασης τουρκοκυπριακής περιουσίας σε τρίτο πρόσωπο με βάση κάποιες νεφελώδεις φράσεις, όπως «σε εξαιρετικές περιπτώσεις» και «επωφελές για τον ιδιοκτήτη». Πότε θα είναι επωφελές για έναν ιδιοκτήτη να πιάσεις το χωράφι του και να το μεταβιβάσεις; Κύριος οίδει 'Η, λέει, σε περιπτώσεις δημόσιου συμφέροντος και όλοι μας γνωρίζουμε πόση είναι η αοριστία της φράσης «δημόσιο συμφέρον», διότι ο καθένας ερμηνεύει τις λέξεις αυτές κατά το δοκούν. Και επομένως ενόψει της όλης θέσης μας στο κυπριακό πρόβλημα προτείνουμε την απόλυση αυτής της φράσης. Ποια θα είναι η συνέπεια, κύριε Πρόεδρε; Θα πω στο Σώμα το εξής: Με βάση αυτό το νόμο ο κηδεμόνας επέχει θέση ιδιοκτήτη συγκεκριμένης περιουσίας. Δηλαδή ασκεί όλες τις εξουσίες του ιδιοκτήτη εκτός από την εξουσία μετα-

βίβασης. Συνεπώς, αν μια συγκεκριμένη περιουσία είναι αναγκαία για λόγους δημόσιου συμφέροντος, μπορεί να απαλλοτριωθεί απ' αυτό το κράτος σύμφωνα και νόμιμα με βάση το νόμο περί απαλλοτριώσεως, οπότε το μόνο το οποίο θα έχει να κάμει ο κηδεμόνας είναι να εισπράξει την αποζημίωση από την απαλλοτρίωση, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Συντάγματος. Νοούμενου συνεπώς ότι η περίπτωση αυτή μπορεί να καλυφθεί κάλλιστα και νόμιμα από το νόμο περί απαλλοτριώσεως τον οποίο ψήφισαν και οι ίδιοι οι Τουρκοκύπριοι Βουλευτές το 1962, αν θέλετε να πάμε και ιστορικά, πιστεύω ότι αυτή η φράση εδώ πρέπει να απαλειφθεί και είναι και προς το συμφέρον της Κύπρου να απαλειφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν είμαι δικηγόρος και δε θα εκφωνήσω λόγο. Απλώς θέλω να εξηγήσω ότι χρειάζεται να μείνει η παράγραφος, διότι υπάρχουν περιστατικά τα οποία πρέπει να ρυθμιστούν. Θα σας φέρω ένα απλούστατο παράδειγμα: 'Οποιοι πηγαίνουν προς τον Αγρό έξω από την Ανθούπολη έχει ένα σπίτι κάποιου πρόσφυγα που έχει πέντε-έξι χρόνια που είναι εκεί, διότι πρέπει να υπάρξει πέρασμα, και δεν μπορεί να υπάρξει, διότι υπάρχει αυτός ο νόμος. Σαν αυτό το θέμα υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις και όχι μόνο για το θέμα των περασμάτων, αλλά και για άλλα ζητήματα πρέπει να υπάρχει αυτή η εξουσία, για να μπορούν να ρυθμιστούν αυτά τα προβλήματα. Προβλήματα που έχουν σχέση με περάσματα νερών, προβλήματα που έχουν σχέση με τις τουρκοκυπριακές περιουσίες, με οικοδομές ή με άλλα ζητήματα και συνεπώς πρέπει να υπάρχει αυτή η εξουσία και συνεπώς πρέπει να ψηφιστεί.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι...

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη. Αυτή η παράγραφος της οποίας ζητώ την απόλειψη δεν έχει καμιά σχέση με δουλείες και περιορισμένα δικαιώματα. Έχει σχέση με ιδιοκτησία. Για τ' όνομα του Θεού! «Νοείται ότι, προκειμένου περί ακίνητης ιδιοκτησίας, ο κηδεμόνας, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του με βάση το παρόν άρθρο, δεν μπορεί να προβαίνει σε ενέργειες οι οποίες θα έχουν ως αποτέλεσμα μετά τη λήξη της ισχύος του παρόντος νόμου:

- (i) ο ιδιοκτήτης να είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου -δηλαδή δεν μπορεί να κάμει ενέργειες μεταβίβασης της περιουσίας σε άλλο πρόσωπο- εκτός -λέει- σε εξαιρετικές περιπτώσεις ή για λόγους δημόσιου συμφέροντος».

Δεν μπορεί να πάρει ολόκληρο χωράφι και να το μεταβιβάσει σε τρίτο. Αυτή η πρόταση που ψηφίζετε του δίνει ακριβώς αυτό το δικαίωμα και λέγω ότι δεν μπορεί να ψηφιστεί.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Και εμείς λέμε να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχετε προσέξει, η απαγορευτική διάταξη αφορά το ότι για κανένα λόγο ως κανόνας δεν μπορεί να αποξενώσει ο κηδεμόνας την περιουσία του Τουρκοκυπρίου. Αυτή είναι η θέση. Υπάρχουν όμως, όπως όλοι γνωρίζουμε, περιπτώσεις που το συμφέρον αυτού τούτου του ιδιοκτήτη επιβάλλει μικρο-αναπροσαρμογές για το συμφέρον της ίδιας του της περιουσίας. Και λέει ο νόμος εδώ «μόνο προς το συμφέρον του ιδιοκτήτη». Τι γίνεται; Σου δίνω μια μικρή γωνία ή ευθυγραμμίζω τα σύνορά μου και γίνεται ένας δρόμος που με ωφελεί εμένα. Να το στερήσουμε από τον Τουρκοκύπριο, διότι απουσιάζει; Εφόσον είναι προς το συμφέρον του. Λέει: «... θα ήταν επωφελές για τον ιδιοκτήτη ή αναγκαίο -είναι και η αναγκαιότητα-για το δημόσιο συμφέρον».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε. Είναι αναγκαίο να περάσει ένα αυλάκι νερού ή μια σωλήνα ή μια γραμμή ηλεκτρικού ρεύματος προς το δημόσιο συμφέρον. Να μη γίνει, διότι είναι απάν ο Τουρκοκύπριος;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να γίνει αλλά με άλλο νόμο.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και το άλλο για το οποίο θέλω να εκφράσω την απορία μου. Εφόσον η τροπολογία αφορά ολόκληρο το άρθρο 6, πώς γίνεται και τροπολογία του συγκεκριμένου χωρίου αυτού του άρθρου 6;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γίνεται, γίνεται, κύριε Ευσταθίου, γίνεται.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Νομίζω ότι έπρεπε να τεθεί πρώτα σε ψηφοφορία εκείνο και μετά το άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, θα θέσω σε ψηφοφορία το άρθρο 6.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από δικής μας πλευράς, παρόλο που βλέπουμε το επιχείρημα του κ. Ευσταθίου, πιστεύουμε ότι οι ανησυχίες του καλύπτονται από άλλες νομοθεσίες και πιστεύω ότι δεν είναι καλά διατυπωμένη τουλάχιστον αυτή η παράγραφος. Και επειδή σε προηγούμενη περίπτωση λάβαμε υπόψη το πολιτικό πρόβλημα το οποίο μπορεί να δημιουργηθεί, διότι δε θέλουμε να δοθούν επιχειρήματα στην τουρκική πλευρά όσον αφορά το θέμα της ιδιοκτησίας - επιχειρήματα που χρησιμοποιούμε και εμείς εναντίον τους όσον αφορά τις δικές μας περιουσίες- πιστεύω ότι πρέπει επί του παρόντος να απαλειφθεί. Είναι κακά διατυπωμένη. Καλύπτεται ο κίνδυνος από άλλες νομοθεσίες και, αν πράγματι δημιουργηθεί κενό όσον αφορά τις αρμοδιότητες και το ρόλο του κηδεμόνα, τότε εδώ είμαστε για να τροποποιήσουμε, για να καλύψουμε το κενό. Όμως δε θα ήθελα να διακινδυνεύσουμε για κανένα λόγο να δημιουργήσουμε πολιτικό πρόβλημα λόγω μιας παραγράφου που τουλάχιστον είναι ατυχώς διατυπωμένη.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Εδώ υπάρχει συγκεκριμένο πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί. Υπάρχουν ως συνιδιοκτησία κτήματα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων που πρέπει να γίνουν οικόπεδα. Επειδή δεν υπάρχει αυτός ο νόμος, μένουν αδρανείς οι περιουσίες αυτές και εναντίον του συμφέροντος του Τουρκοκυπρίου ιδιοκτήτη και εναντίον του Ελληνοκυπρίου, διότι δεν μπορεί να γίνει η αναπροσαρμογή αυτή προς το συμφέρον του ιδιοκτήτη. Όταν μιλούμε για το συμφέρον του ιδιοκτήτη, στο Νόμο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας είναι καθαρά διατυπωμένο τότε αυτό το συμφέρον του ιδιοκτήτη εξυπηρετείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό προς τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο, τον κ. Γαλανό, θα ήθελα να διαφωνήσω. Δεν υπάρχει, δυστυχώς δεν υπάρχει νομοθεσία που να καλύπτει αυτό το σημείο. Υπάρχουν άλλες νομοθεσίες, όπως είναι ο Νόμος 155 του 1988, που καλύπτει τις περιπτώσεις απόκτησης δικαιώματος διαβάσεως ή απαλλοτριώσεως. Όμως γι' αυτό το θέμα, όπως οι περιπτώσεις συνιδιοκτησίας και αναπροσαρμογής συνόρων, δεν υπάρχει. Είναι αρκετό εχέγγυο το γεγονός ότι κατά κανόνα δεν μπορεί να μεταβιβαστεί τουρκοκυπριακή ιδιοκτησία. Είναι σε εξαιρετικές περιπτώσεις που μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο ή προς όφελος του ιδιοκτήτη ή προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, ασφαλέστατα θα έχει το δικαίωμα ο ιδιοκτήτης ο Τουρκοκύπριος αργότερα, αν υπήρξε κατάχρηση του δικαιώματος αυτού από τον Υπουργό Εσωτερικών, να ζητήσει τις αναγκαίες θεραπείες. Και υπάρχει ικανοποιητική ερμηνεία, όσον αφορά τον όρο «δημόσιο συμφέρον» ή το τι είναι προς το συμφέρον του Τουρκοκυπρίου ιδιοκτήτη, ώστε να μεταβιβαστεί η περιουσία του ή όχι. Κατά συνέπεια εισηγούμαι να παραμείνει ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής. Με συγχωρείτε, δεν τον είδα τον κ. Πουμπουρή. Επειδή όλη η φασαρία γίνεται από την εδώ πλευρά, κύριε Πουμπουρή, γι' αυτό το λόγο κοιτάζω πάντοτε από εδώ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ως γεγονός, έχει αποδειχθεί ότι στη Βουλή έχει πλεονέκτημα η πλευρά εκείνη που κάνει τη φασαρία.

Γ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Άλλοι έχουν το όνομα και άλλοι έχουν τη χάρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, σας παρακαλώ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να παραμείνει ως έχει το άρθρο, διότι, αν το τροποποιήσουμε, θα διαιωνίσουμε εκατοντάδες μικροεγκρεμότητες που παραμένουν και οι οποίες ταλαιπωρούν τους πρόσφυγες. Δεν έχω εγώ αυτή τη στιγμή καταλάβει γιατί δεν πρέπει να έχει τέτοιο δικαίωμα ο Υπουργός, τη στιγμή που η ίδια η ζωή, οι ίδιοι οι πρόσφυγες -και, επαναλαμβάνω, είναι εκατοντάδες οι περιπτώσεις που αυτή τη στιγμή έχουν προβλήματα μικροπεράσματος ή τέλος πάντων επιμέρους προβλήματα- δεν μπορώ να καταλάβω γιατί αυτό το δικαίωμα του κηδεμόνα, να επιφέρει δηλ. μικροαναπροσαρμογές που είναι προς όφελος και του ίδιου του πρόσφυγα και των άλλων γειτόνων του, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί δεν πρέπει να το ψηφίσουμε. Πρέπει να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αν συνεχίσουμε τη συζήτηση, δε θα τελειώσουμε ποτέ. Το Σύνταγμα λέει ότι σε περιπτώσεις παρεμβάσεων μιλά ένας υπέρ της παρέμβασης και ένας εναντίον και τίθεται το θέμα σε ψηφοφορία. Εδώ έχουμε παραβεί αυτό τον κανόνα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια παρεξήγηση. Το δικαίωμα το οποίο δίνουμε στον κηδεμόνα δεν είναι όπως του κηδεμόνα αηθλίκων και δεν μπορεί να αποφασίσει για μένα ποιο είναι το συμφέρον μου. Αν είναι ανήλικα πρόσωπα, τους διορίζεις κηδεμόνα, ή αν είναι mentally retarded, τους διορίζεις κηδεμόνα. Αλλά πώς θα έρθεις εσύ να μου πεις «είναι προς το συμφέρον σου να σου αφαιρέσω την περιουσία σου»;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι απόντες, κύριε Κληρίδη· εδώ είναι η ουσία.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επομένως αυτό το δικαίωμα νομικά δεν μπορείς να το αφαιρέσεις από τον ιδιοκτήτη. Για να περιορίσεις ενός ανθρώπου το δικαίωμά του και να του πεις ότι δεν είναι προς το συμφέρον του, πρέπει να του δώσεις την ευκαιρία να αμυνθεί και να πει ποιο είναι το συμφέρον του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, κύριοι, σας παρακαλώ. Δε θα δώσω το λόγο σε κανέναν. Θα θέσω το θέμα σε ψηφοφορία.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαρκίδη...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, με όλο το θάρρος δηλαδή. Εδώ γίνεται μια επιχειρηματολογία και το πρώι μου είπαν ότι διέστρεψα το νόημα του νομοσχεδίου και δεν απάντησα. Είχα την υπομονή να μην απαντήσω, αλλά αυτή τη στιγμή λέω ότι όχι μόνο δε διέστρεψα το νόημα του νομοσχεδίου, αλλά πιστεύω ότι ορισμένοι συνάδελφοι θα ψηφίσουν αυτό το νομοσχέδιο χωρίς να το έχουν καν διαβάσει. Διότι τα παραδείγματα που είπε ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Ευσταθίου

καλύπτονται σαφέστατα από την παράγραφο (ι) της επιφυλάξεως του άρθρου 6, της οποίας δεν έχω ζητήσει την τροποποίηση, και το οποίο (ι) της επιφυλάξεως του άρθρου 6 λέει τα εξής:

«Το δικαίωμα του ιδιοκτήτη αναφορικά με την περιουσία να έχει με οποιοδήποτε τρόπο περιοριστεί ή δεσμευτεί περισσότερο απ' ό,τι θα ήταν απόλυτα αναγκαίο ή επωφελές για την περιουσία αυτή ή τον ιδιοκτήτη ή αναγκαίο για το δημόσιο συμφέρον».

Επομένως, οι περιπτώσεις της γωνίας, οι περιπτώσεις της διόδου, οι περιπτώσεις της εκσκαφής για να περάσουμε σωλήνες ύδατος καλύπτονται από την παράγραφο (ι) της επιφυλάξεως του άρθρου 6, αλλά η παράγραφος (ι) της επιφυλάξεως του άρθρου 6 είναι σαφής και δίνει δικαίωμα στον κηδεμόνα να μεταβιβάσει τουρκοκυπριακή ακίνητη περιουσία σε οποιοδήποτε άτομο θέλει με ή χωρίς αντάλλαγμα, κατά το δοκούν, με επίκληση του δημόσιου συμφέροντος το οποίο Κύριος οίδη πώς θα το ερμηνεύει ο εκάστοτε Υπουργός. Και αυτό το πράγμα αποτελεί υπονόμηση και της ίδιας της θέσης μας στο κυπριακό πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητριάδης και τελειώνουμε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως μας ανέφερε αυτές τις περιπτώσεις ο κ. Μαρκίδης. Δε μας ανέφερε όμως την περίπτωση που Τουρκοκύπριος ιδιοκτήτης είναι συνιδιοκτήτης σε δύο τεμάχια γης...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τα άρθρα 27, 28, 29 του Κεφαλαίου 224 να εφαρμοστούν, κύριε Δημητριάδη, σύμφωνα με το νόμο.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Δεν μπορούν να εφαρμοστούν, κύριε Μαρκίδη, ασφαλέστατα στις περιπτώσεις των Τουρκοκυπρίων.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ναι, εντάξει.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Όσον αφορά την παρατήρηση του κ. Κληρίδη, έχει δίκαιο, αλλά θα πρέπει στην περίπτωση αυτή να μην το δούμε αποσπασματικά το άρθρο εκείνο που μιλά για αποξένωση περιουσίας. Θα πρέπει να διαβάσουμε πρώτα το προοίμιο του νομοσχεδίου για να καταλήξουμε. Και λέει το προοίμιο γιατί προχωρούμε στην ψήφιση αυτού του νόμου, κύριε Κληρίδη, και εξηγεί ότι είναι λόγω της μαζικής μετακίνησης του τουρκοκυπριακού πληθυσμού ως συνέπεια της τουρκικής εισβολής και των προβλημάτων που προέκυψαν. Ασφαλέστατα υπό άλλες συνθήκες θα είχατε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι...

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αν θα... Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κληρίδη, σας παρακαλώ, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Θα θέσω σε ψηφοφορία την τροποποίηση του κ. Μαρκίδη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγείρεται ένα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Δίγκλη, δεν εγείρεται τίποτε.

Λοιπόν, προχωρούμε παρακάτω. Έχουν εξαντληθεί όλα τα επιχειρήματα.

Υπάρχει μια εισήγηση εκ μέρους του κ. Μαρκίδη στη σελίδα 7 η παράγραφος (ι) μετά το «νοείται» να απαλειφθεί, διότι δε χρειάζεται.

Πόσοι είναι υπέρ της άποψης του κ. Μαρκίδη ότι πρέπει να απαλειφθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα με 19 ψήφους υπέρ και 23 εναντίον η παρέμβαση του κ. Μαρκίδη απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Τώρα θέτω σε ψηφοφορία ολόκληρο το άρθρο 6 ως έχει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 14 εναντίον το άρθρο 6 εγκρίνεται κατά πλειοψηφία, ως έχει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξυπηρέτηση των αναγκών των προσφύγων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατοχή και/ή χρήση τουρκοκυπριακής περιουσίας από νομικό πρόσωπο. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναστολή πληρωμής χρεών οφειλόμενων σε ιδιοκτήτη τουρκοκυπριακής περιουσίας. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 10 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ταμείο τουρκοκυπριακών περιουσιών. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 11 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έλεγχος λογαριασμών. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 12 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 13 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μη εφαρμογή του περί Ενοικιοστασίου Νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 14 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αδικήματα. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 15 εγκρίνεται ομόφωνα μετά την ομόφωνη τροποποίηση της παραγράφου (γ).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανονισμοί. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 16 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ισχύς του παρόντος Νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 17 εγκρίνεται όπως έχει τροποποιηθεί με την έγκριση της Βουλής.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Το επόμενο θέμα είναι «Ο Περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962 έως 1987 Νόμος του 1991». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1962 ΕΩΣ 1987 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 Φεβρουαρίου, 26 Μαρτίου και 2 Απριλίου 1991. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων συνοδευόμενος από ανώτερο λειτουργό του Υπουργείου του ο οποίος και ανέλυσε τη θέση της κυβέρνησης πάνω στο θέμα αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση της νομοθεσίας για τη φορολογία των κληρονομιών που ισχύει από το 1962.

Η υπό αναφορά πρόταση νόμου, σύμφωνα με τον εισηγητή της, βασίζεται στην από καιρού εκδηλωθείσα πρόθεση της κυβέρνησης για κατάργηση του φόρου κληρονομίας με σχετικές δηλώσεις τόσο στα πλαίσια της τελευταίας τροπολογίας του 1987 όσο και ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και

Προϋπολογισμού στα πλαίσια της συζήτησης της φορολογικής μεταρρύθμισης. Αναλύοντας τους σκοπούς της εν λόγω πρότασης νόμου, ο εισηγητής δήλωσε ότι, από τη στιγμή που οι εν λόγω κυβερνητικές δηλώσεις δεν έχουν έκτοτε διαφοροποιηθεί, προκύπτει ότι η πρόθεση για κατάργηση της εν λόγω φορολογίας, που τα έσοδά της ενδεχομένως να μη δικαιολογούν τα διοικητικά έξοδα της εφαρμογής της, εξακολουθεί να υπάρχει, γι' αυτό και προτείνεται η διά νόμου κατάργησή της.

Εκφράζοντας την πολιτική της κυβέρνησης πάνω στην υπό αναφορά πρόταση νόμου, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων δήλωσε ότι στις προθέσεις της κυβέρνησης είναι πράγματι η κατάργηση της νομοθεσίας για τη φορολογία των κληρονομιών, αυτό όμως θα γίνει όταν τεθεί πλήρως σε εφαρμογή η φορολογική μεταρρύθμιση και σε συνδυασμό με την εισαγωγή της μελετούμενης θεσμοθέτησης της φορολογίας της διάθεσης περιουσίας, κινητής και ακίνητης, λόγω δωρεάς. Η κατάργηση της φορολογίας αυτής, συνέχισε ο ίδιος, δεν ενδείκνυται στο παρόν στάδιο, από τη στιγμή μάλιστα που η φορολογική μεταρρύθμιση συνεπάγεται για το 1991 £50,000,000 μείωση των εσόδων του κράτους και η φορολογία για το φόρο προστιθέμενης αξίας δεν έχει ακόμα τεθεί σε ισχύ. Από την άλλη, ο φόρος των κληρονομιών, εκτός του ότι συνεπάγεται ελάχιστα διοικητικά έξοδα που φθάνουν το ύψος των £200,000 ετήσια, συμβάλλει και στην πάταξη της φοροδιαφυγής.

Συνεκτιμώντας η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών τις επιπτώσεις από τυχόν κατάργηση της υπό αναφορά φορολογίας, και μάλιστα κάτω από τις σημερινές οικονομικές συνθήκες, τάσσεται κατά πλειοψηφία ενάντια στην ψήφιση σε νόμο από την παρούσα Βουλή της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, διαδηλώνοντας όμως την πρόθεσή της να μελετήσει το ίδιο θέμα κατά προτεραιότητα στη νέα Βουλή.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, δήλωσε ότι υποστηρίζει την κατάργηση της φορολογίας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;
Ορίστε, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μόνο δυο λόγια από τη θέση μου.

Εμείς πιστεύουμε ότι θα μπορούσαμε κάλλιστα να είχαμε ψηφίσει σήμερα την κατάργηση αυτής της αναχρονιστικής φορολογίας και ότι ο καιρός έχει ωριμάσει για να γίνει αυτό το πράγμα. Εξάλλου στις προεκλογικές του δηλώσεις ο κύριος Βασιλείου το είχε αναφέρει ως ένα άλφα θέμα προτεραιότητας όσον αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Παρά ταύτα, εφόσον η πλειοψηφία επιμένει, ελπίζουμε τουλάχιστον να υλοποιηθεί η εισήγηση και να μελετηθεί ως ένα από τα πρώτα θέματα που θα εξετάσει η νέα Βουλή. Οπωσδήποτε εμείς θα επιμένουμε να γίνει ψηφοφορία, γιατί πιστεύουμε ότι η κατάλληλη ώρα για να ψηφιζόταν ήταν τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Νόμος περί Κληρονομιών έχει ουσιαστικά καταργηθεί στην Κύπρο για όσους, μεταβαίνοντας στον άλλο κόσμο, αφήνουν κληρονόμους τέκνα, σύζυγο, αυτούς τους συγγενείς. Διότι, όπως όλοι θυμούμαστε, αν κάποιος που πεθαίνει έχει ανήλικα παιδιά, το κάθε παιδί του δικαιούται φορολογικής απαλλαγής £75,000, ο επιζών σύζυγος πάντοτε £75,000 και τα ενήλικα μέλη της οικογένειάς του £50,000. Δηλαδή μια συνηθισμένη οικογένεια, όταν έχει περιουσία της τάξης των £200,000, δε φορολογείται μετά θάνατο.

Βέβαια υπάρχουν και περιπτώσεις που κάποιος κληρονομεί ένα μακρινό του συγγενή και τότε το κράτος επεμβαίνει και παίρνει το φόρο που προβλέπεται από το νόμο. Παρά ταύτα συμφωνούμε με τον κύριο Γαλανό ότι είναι ένας αναχρονιστικός νόμος που πρέπει μια μέρα να απαλειφθεί, για να μην πειθαναγκάζονται οι άνθρωποι εν ζωή, έστω και στην περίπτωση εκείνη που έχουν μακρινούς συγγενείς, να τεμαχίζουν την περιουσία τους, να τη δωρίζουν, για να μην πληρώσουν οι συγγενείς τους το φόρο αυτό. Τούτο όμως πρέπει να γίνει, όταν βρεθεί το υποκατάστατο του ποσού εκείνου που το δημόσιο ταμείο, ο λαός αυτός δηλαδή, θα στερηθεί με την κατάργηση του φόρου αυτού. Αν ψηφιστεί και όταν ψηφιστεί η νομοθεσία που αφορά τη μεταβίβαση ακινήτων μεταξύ στενών συγγενών, βέβαια ο νόμος αυτός δε θα έχει τη θέση του.

Γι' αυτούς τους δυο λόγους που έχω αναφέρει και, τονίζω ξανά, λόγω της μη αναγκαιότητας να τροποποιήσουμε το νόμο αυτό, εφόσον ήδη τροποποιήσαμε από το 1986, αν δεν απατώμαι, το νόμο και ευεργετήσαμε τις οικογένειες, και λόγω του ότι πάντοτε προκύπτει αναγκαιότητα, όταν χάνεται μια δημόσια πρόσοδος, να υποκαθίσταται με μια άλλη και εφόσον η άλλη δεν έχει εισαχθεί, πρέπει να παραμείνει ο νόμος εν ισχύ, μέχρι να βρεθεί το υποκατάστατο του ενός ή των δύο εκατομμυρίων λιρών που θα χάσει το δημόσιο με την κατάργηση του φόρου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια, αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου.

Είναι κάτι το εκπληκτικό που συμβαίνει με την παρούσα πρόταση νόμου. Κατά τη συζήτησή της συμφώνησαν όλοι, τόσο η Εκτελεστική Εξουσία όσο και όλα τα άλλα κόμματα, ότι πράγματι πρέπει να ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία. Παρά την αποδοχή του ότι τόσο το πνεύμα όσο και το περιεχόμενο της πρότασης νόμου είναι ορθά, εντούτοις βρισκόμαστε σήμερα ενώπιον του Σώματος στη θέση να αρνούνται να τη συζητήσουν σήμερα.

Δεν μπορώ να αντιληφθώ γιατί και ας κρίνει ο λαός το γιατί. Ενώ συμφωνούμε με το περιεχόμενο, ενώ η Εκτελεστική Εξουσία συμφωνεί με το περιεχόμενο της πρότασης νόμου, λένε να την αφήσουμε σε μεταγενέστερο στάδιο. Γιατί, κύριε Πρόεδρε, να την αφήσουμε σε μεταγενέστερο στάδιο; Μήπως επειδή έχει κατατεθεί αυτή η πρόταση νόμου από το Δημοκρατικό Κόμμα; Δεν ισχυρίζομαι ασφαλώς αυτό το πράγμα, αλλά αναρωτιέμαι μήπως αυτό συμβαίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου και ο κ. Κουρτελλάρης.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ήθελα να μιλήσω επί του θέματος, αλλά φαίνεται ότι οι συναδέλφοι του Δημοκρατικού Κόμματος, αντί να αφήσουν το θέμα να περάσει απαλά, μας προκαλούν και μας παραπέμπουν στην κρίση του λαού.

Αυτή η Βουλή πριν από δύο μόλις μήνες συζητούσε τη φορολογική μεταρρύθμιση και ήταν σαφέστατο εκεί ότι η κυβέρνηση ήθελε να διατηρήσει αυτό το νόμο, μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή το όλο φορολογικό πακέτο. Και εκεί δεν έφερε καμιά ένσταση το Δημοκρατικό Κόμμα και πέρασε το φορολογικό πακέτο και μας παραπέμπουν σήμερα στην κρίση του λαού ύστερα από δύο μήνες, διότι δίνουμε μια πίστωση, για να καταργηθεί ένας νόμος και να αναπληρωθεί με έναν άλλο, ώστε το κράτος να μη χάσει έτσι στο πόδι δύο εκατομμύρια λίρες έσοδα ετησίως.

Εμείς θεωρούμε ότι η πολιτική αυτή, να αφαιρούμε δηλαδή έσοδα από το κράτος και μάλιστα λίγες μέρες πριν από τις εκλογές, δεν είναι επιθυμητή πολιτική για μας, για να μη χρησιμοποιήσω άλλες εκφράσεις. Και νομίζω ότι πολύ ορθά όλες οι άλλες πλευρές της Βουλής τοποθετήθηκαν με τον τρόπο που έχουν τοποθετηθεί. Εξάλλου, αν αυτός ο νόμος είναι τόσο φοβερός, τόσο απαίσιος, τόσο αναχρονιστικός, που πρέπει να καταργηθεί εδώ και τώρα, γιατί δεν καταργήθηκε πριν από οκτώ χρόνια, πριν από πέντε χρόνια, πριν από τρία χρόνια και έδινε μάχη η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. για να τον διατηρήσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εγώ δεν ήθελα να μιλήσω, αλλά είμαι υποχρεωμένος να δηλώσω ότι από την πλευρά μας εμείς επανειλημμένα έχουμε ταχθεί υπέρ της κατάργησης αυτού του φόρου και είναι γνωστό αυτό το πράγμα. Άλλωστε είχαμε κάμει και προτάσεις για τροποποιήσεις κτλ.

Εκείνο το οποίο συμβαίνει -και νομίζω ότι δε χρειαζόταν ο κύριος Χαραλαμπίδης να πει για την κρίση του λαού, διότι ο λαός στις 19 Μαΐου θα μας κρίνει όλους, και τα κόμματα και τα πρόσωπα- είναι ότι σήμερα είναι γνωστό ότι δεν ψηφίσαμε τις θέσεις για το φόρο προστιθέμενης αξίας. Είναι γνωστό ότι το κράτος επιβαρύνεται και όλα δείχνουν ότι δε θα είναι σε θέση να εισπράξει από το φόρο προστιθέμενης αξίας. Είναι σωστό να λέμε ναι, να καταργηθούν οι αναχρονιστικοί νόμοι, αλλά ταυτόχρονα να μεριμνούμε για τὰ έσοδα του κράτους, διότι θα εμποδιστεί η εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, όπως και η προσφορά κοινωνικών παροχών.

Γι' αυτό το λόγο και δεδομένου ότι είναι πρόταση νόμου αυτή και ενδεχομένως να προσβληθεί και συνταγματικά εμείς είπαμε, όπως και οι άλλες πλευρές εκτός των συναδέλφων του ΔΗ.ΚΟ., αυτό το θέμα να το μελετήσει η νέα Βουλή και δε νομίζω ότι χάθηκε ο κόσμος για ένα νομοθέτημα που ισχύει από την αποικιοκρατία, που διατηρήθηκε όλα τα χρόνια της διακυβέρνησης του ΔΗ.ΚΟ., που η κυβέρνηση αυτή εξάγγειλε ότι θα το καταργήσει, αλλά όταν θα εφαρμόσει το φόρο προστιθέμενης αξίας, ώστε εμείς να λέμε τώρα και όχι αύριο. Νομίζω πως η θέση η οποία μπαίνει και λογική είναι και σωστή. Εμείς είπαμε πολλές φορές ότι κάθε λίγο γίνεται αναπομπή νόμων. Γιατί να ψηφίσουμε νόμο ο οποίος εξόφθαλμα μπορεί να προσβληθεί και συνταγματικά;

Γι' αυτό, ενώ ως θέμα αρχής τασσόμαστε υπέρ της άποψης και λέμε ναι, να καταργηθεί ο φόρος κληρονομιάς, η ώρα της κατάργησης πρέπει να μελετηθεί από

όλες τις πλευρές από τη νέα Βουλή και όσο γίνεται πιο σύντομα, αφού γίνουν διαβουλευσεις και με την Εκτελεστική Εξουσία, για να μπορεί να αντιμετωπιστεί το θέμα και συνταγματικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κακώς ο κύριος Παπαπέτρου ισχυρίστηκε ότι ψηφίζουμε αυτή την πρόταση νόμου ή τουλάχιστον προωθούμε για ψήφιση αυτή την πρόταση νόμου εμείς, οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ., για σκοπούς δημαγωγίας. Το Δημοκρατικό Κόμμα ως αντιπολίτευση λίγες μόνο μέρες πριν από τις εκλογές ...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δεν είπα τέτοιο πράγμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Έχετε πει, κύριε συνάδελφε.

Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος έχουμε δώσει δείγματα υπεύθυνης αντιπολίτευσης και αντιμετωπίσαμε και την κυβέρνηση όλη αυτή την περίοδο με πνεύμα υπευθυνότητας και σοβαρότητας. Αυτή η πρόταση νόμου έχει κατατεθεί από μέρους του κυρίου Χαραλαμπίδη για λογαριασμό του Δημοκρατικού Κόμματος πριν από αρκετό χρόνο. Κατά συνέπεια δεν έχει να κάμει τίποτε με τις επικείμενες εκλογές.

Βέβαια το κάθε κόμμα έχει το δικαίωμα να ταχθεί όπως το ίδιο κρίνει έναντι αυτής της πρότασής μας, όμως εμείς πιστεύουμε ότι με την πρόταση νόμου που καταθέσαμε και την εισήγησή μας για κατάργηση του φόρου κληρονομιάς πρόθεσή μας είναι να υποχρεώσουμε την κυβέρνηση να υλοποιήσει την υπόσχεση που είχε δώσει ότι ταυτόχρονα με την ψήφιση του νόμου για το φόρο προστιθέμενης αξίας θα καταργούσε και το φόρο κληρονομιάς.

Λέχθηκε ότι το ΔΗ.ΚΟ. ήταν κυβέρνηση τόσα χρόνια και δεν κατέργησε το φόρο κληρονομιάς. Ασφαλέστατα θα πρέπει να θυμούνται οι συνάδελφοι -αν δε θυμούνται όμως οι συνάδελφοι, θα θυμάται σίγουρα ο λαός- ότι η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Κόμματος αύξησε το αφορολόγητο ποσό από τις £15,000, για να μην πω από τις £3,000 που ήταν πρώτα, αργότερα το έκαμε £15,000 και πριν από τρία χρόνια με εισήγηση της ίδιας της κυβέρνησης του Δημοκρατικού Κόμματος το αφορολόγητο ποσό ξεπέρασε τις £200,000, όταν κάποιος αφήνει σύζυγο και παιδιά. Κατά συνέπεια το Δημοκρατικό Κόμμα αντίκρισε και αυτό το πρόβλημα με πνεύμα υπευθυνότητας και χάριν των συμφερόντων του λαού.

Σήμερα όμως που η ίδια η Βουλή, εμείς, με εισήγηση της κυβέρνησης επιβαρύνουμε το λαό με μια επιπρόσθετη φορολογία, το φόρο προστιθέμενης αξίας, με την ανάληψη υποχρέωσης από μέρους της κυβέρνησης να καταργήσει το φόρο κληρονομιάς εισηγούμαστε ακριβώς αυτή την κατάργηση. Δεν υπάρχει καμιά άλλη πρόθεση εκτός από το να απαμβλύνουμε μια επαχθή για το λαό φορολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως συνέχεια αυτών που ανέφερε ο κύριος Δημητριάδης και επειδή δε νομίζω ότι έχουμε να απολογηθούμε σε κανέναν για τίποτε, θα ήθελα να

πω ότι αυτό το κόμμα, το Δημοκρατικό Κόμμα, ψηφίζει με συνέπεια όλους σχεδόν τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που έρχονται από την κυβέρνηση σε αντίθεση με την πολιτική που κάποιοι άλλοι ακολουθούσαν όταν ήμαστε εμείς κυβέρνηση. Ψηφίζουμε όλες τις καλώς νοούμενες φορολογίες, έχουμε ψηφίσει τη φορολογική μεταρρύθμιση και δε δικαιούται κανένας να κατηγορεί το Δημοκρατικό Κόμμα επειδή υλοποιεί σήμερα μια από τις υποσχέσεις της κυβέρνησης Βασιλείου, κάτι το οποίο έπρεπε να είχε γίνει προ καιρού. Θα μου πείτε ότι θα πρέπει να βρούμε ανάλογα έσοδα. Μπορούν να βρεθούν ανάλογα έσοδα και ας έρθει η κυβέρνηση να τα προτείνει. Αλλά δεν μπορούμε να επιτρέπουμε μια αναχρονιστική φορολογία σ' αυτό τον τόπο, επειδή η κυβέρνηση δεν έρχεται να προτείνει κάτι το ανάλογο ως φορολογία ή ακόμα να περιορίσει τις καταναλωτικές της δαπάνες. Και σίγουρα υπάρχουν τεράστια περιθώρια, για να περιορίσει η κυβέρνηση αυτές τις καταναλωτικές της δαπάνες.

Γι' αυτό το λόγο δεν μπορούμε κάθε φορά που είμαστε εδώ στη Βουλή να τα ζυγίζουμε σαν λογιστές και να λέμε «όχι, αυτό δεν το καταργούμε, γιατί δε μας φέρτε ένα υποκατάστατο». Εδώ πρέπει να βλέπουμε τους προϋπολογισμούς στο σύνολό τους και η κυβέρνηση, όταν καταρτίζει προϋπολογισμούς και όταν καταρτίζει τη φορολογική της πολιτική, θα πρέπει να επιλέγει ανάλογα τις προτεραιότητές της. Δεν είναι θέμα λογιστικής πράξης -συν πέντε μείον πέντε. Είναι θέμα γενικότερης πολιτικής της κυβέρνησης και προτεραιοτήτων. Και προτεραιότητα είναι η κυβέρνηση του κυρίου Βασιλείου να υλοποιεί τα όσα έχει υποσχεθεί σ' αυτό το λαό και ιδιαίτερα πολλά πράγματα τα οποία υποσχέθηκε για τις πρώτες 100 μέρες. Αλλά έχουν περάσει 900 μέρες και καμιά υλοποίηση δεν έχει γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ειλικρινά πιστεύω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Κύριε Δίγκλη, κύριε Πουμπουρή και κύριε Χριστοφίδη, επιμένετε να μιλήσετε; Τι θα προσθέσετε σε ό,τι λέχθηκε;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ. Έχει εξαντληθεί, κύριοι, το θέμα και θέτω το ζήτημα ενώπιόν σας για να αποφασίσετε.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ότι έχει εξαντληθεί το θέμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα εξαντλήθηκε, κύριοι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των δύο άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 12 ψήφους υπέρ, 30 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή και τα δύο άρθρα της πρότασης νόμου απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962 έως 1987 Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 12 ψήφους υπέρ, 30 ψήφους εναντίον και καμιά αποχή η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ
ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ
ΤΗΣ ΔΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε σημερινή συνεδρία της και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 21 Μαρτίου 1991, ύστερα από την αναπομπή του για επανεξέταση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται λεπτομερώς στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 4 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού εξέτασε τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή, έχει τη γνώμη ότι δε δικαιολογείται η διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στο Σώμα να εμμένει στην απόφασή του σε σχέση με τον πιο πάνω νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε σήμερα ενώπιόν μας ως Βουλή οκτώ εν συνόλω αναπομπές. Και αισίως αυτή η Βουλή θα απορρίψει και τις οκτώ αναπομπές. Αλλά θέλω να επαναλάβω κάτι το οποίο έχουμε πει και στο παρελθόν, ότι δηλ. είναι πρωτοφανές το φαινόμενο των αναπομπών νόμων που η κυβέρνηση Βασιλείου στέλνει πίσω στη Βουλή. Δηλαδή έχει ξεπεράσει ακόμα και τα πιο φιλελεύθερα συνταγματικά όρια. Ο θεσμός της αναπομπής είναι ένα δικαίωμα που πρέπει να ασκείται με πολλή φειδώ. Και η κυβέρνηση Βασιλείου οτιδήποτε δεν της αρέσει το αναπέμπει. Δηλαδή, δεν είναι πλέον θέμα μιας τακτικής, να αντιμετωπίζονται δηλ. κάποια πράγματα με τη διαφωνία σε πολύ σοβαρά θέματα όπου πρέπει να υπάρχει διαφωνία. Αν κάτι δεν αρέσει στην κυβέρνηση Βασιλείου, δεν προβαίνει στον αναγκαίο συμβιβασμό στον οποίο πρέπει να προβαίνει με τη Νομοθετική Εξουσία, αλλά έχει δημιουργήσει ένα άκρατο ανταγωνιστικό πνεύμα που εκφράζεται με τις επανειλημμένες αναπομπές. Και σήμερα έχουμε οκτώ. Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτό το πράγμα. Ας πάει τουλάχιστον αυτό το μήνυμα από

αυτή τη Βουλή η οποία διαλύεται, πως ελπίζουμε στη νέα Βουλή η κυβέρνηση αυτή να αντιμετωπίσει το θέμα των αναπομπών με πολύ μεγαλύτερη σοβαρότητα, διότι έχει χαθεί πλέον η σοβαρότητα από την κυβέρνηση με τον τρόπο που αντιμετωπίζει έναν τέτοιο θεσμό σαν τις αναπομπές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πέρα και πρόσθετα από αυτά που είπε ο κ. Γαλανός θα πρέπει να πω πως αυτή η τακτική και η πρακτική της κυβέρνησης θυμίζει την αποικιοκρατική διακυβέρνηση στα πρώτα πενήντα χρόνια. Ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, πως τότε ίσχυαν τα λεγόμενα *orders in council*, τα διατάγματα εν συμβουλίω, με αποτέλεσμα, κάθε φορά που ψηφιζόταν ένας νόμος, να έρχεται η αποικιοκρατική κυβέρνηση και να τον απορρίπτει. Εκεί καταλήξαμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και εκεί περίπου οδηγούμαστε, με αποτέλεσμα όπως ξέρετε, και τότε το νομοθετικό συμβούλιο να διαλυθεί, όταν ο λαός εξανέστη και οδηγήθηκε στα Οκτωβριανά. Δε λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι θα φτάσουμε σε πορείες στο Προεδρικό. Κύριε Πρόεδρε, δε λέω αυτά τα πράγματα, για να πω ότι πάμε στα Οκτωβριανά, αλλά, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να επιστήσουμε την προσοχή του Σώματος στο ότι έχει εξαντλήσει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, σας παρακαλώ να με ακούσετε κι εμένα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σας ακούω, κύριε Πρόεδρε. Κλείνω, λέγοντας ότι είναι ανεπίτρεπτη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το παράδειγμά σας, κύριε Στυλιανού, είναι πολύ ατυχές.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Το αποσύρω, κύριε Πρόεδρε. Ενημερώνω το Σώμα όμως ότι από κάτι τέτοια πράγματα θα οδηγηθούμε στην αντιπαράθεση, χωρίς να το θέλουμε, μεταξύ Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας, για να θέσουμε κάποτε τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων όσον αφορά το όλο σύστημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ομόφωνα λοιπόν η αναπομπή απορρίπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1991». Αναπομπή. Η Έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε. Να διαβαστεί η Έκθεση, διότι εμείς συμφωνούμε με την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΠΩΛΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συνήλθε σε συνεδρία στις 9 Απριλίου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 21 Μαρτίου 1991, ύστερα από την από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή για επανεξέταση του άρθρου 4(1)(γ) του εν λόγω νόμου κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται αναλυτικότερα στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 4 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού επανεξέτασε το άρθρο 4(1)(γ) του πιο πάνω νόμου και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχτηκε η αναπομπή του, έχει κατά πλειοψηφία τη γνώμη ότι οι λόγοι που έχουν προταχθεί από την κυβερνητική πλευρά δε δικαιολογούν με οποιοδήποτε τρόπο τη διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής πάνω στο υπό αναφορά άρθρο, γι' αυτό και κατά πλειοψηφία αποφάσισε να εισηγηθεί στο Σώμα να εμμένει στην απόφασή του σε σχέση με το νόμο αυτό.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας, δέχονται τους προτασόμενους λόγους της αναπομπής, μια και οι ίδιοι διαφώνησαν για λόγους αρχής με την ψήφιση του πιο πάνω νόμου από την ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παναγιώδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νιώθω την ανάγκη να πω μερικά πράγματα γι' αυτό το νόμο που ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όταν εξέταζε αυτό το νόμο, κάλεσε εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα. Η εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα είχε στείλει γραπτή επιστολή προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας την οποία θα διαβάσω, για να δείτε πού μπορεί τέλος πάντων μια Επιτροπή της Βουλής να στηριχθεί, όταν η εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα προσέρχεται στην Επιτροπή, εισηγείται και μάλιστα μας λέχθηκε ότι δεν είναι αντισυνταγματικός ο νόμος. Είναι μέσα στα πρακτικά. Είναι στους λόγους που αναφέρει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας που αναπέμπει αυτό το νόμο στους οποίους στηριζόμενη η ίδια εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα μας είπε καθαρά ότι δεν είναι αντισυνταγματικός και μάλιστα με τη βοήθεια της εκπροσώπου του Γενικού Εισαγγελέα το 4(γ), που αναφέρει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην αναπομπή, έχει διαμορφωθεί με τον τρόπο που η ίδια εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα μας εισηγήθηκε.

Θέλω να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, μέρος των πρακτικών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας που αναφέρεται σ' αυτό το θέμα: «Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι η προτεινόμενη πρόταση νόμου δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα, ενώ δεν είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου. Από νομοτεχνικής πλευράς η πιο πάνω εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκε στην Επιτροπή την αναδιατύπωση του άρθρου της πρότασης νόμου αναφορικά με τα προσόντα που απαιτούνται για την εγγραφή του μεταπωλητή οχημάτων και τις πειθαρχικές κυρώσεις που επιβάλλονται σ' αυτόν». Το άρθρο άρθρο 4(γ) στο οποίο αναφέρεται η επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι αυτό το άρθρο του οποίου η εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα εισηγήθηκε την τροποποίηση. Και το διαμορφώσαμε με βάση εισηγήσεις της εκπροσώπου του Γενικού Εισαγγελέα.

Επίσης θέλω να αναφέρω την επιστολή που έστειλε προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, διότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας είχε ρωτήσει το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα κατά πόσο αυτό το νομοθέτημα αντίκειται προς το Σύνταγμα. Και λέει, κύριε Πρόεδρε: «Αναφέρομαι στην επιστολή σας, ημερομηνίας πρωτοκόλλου 1542/1313/Η10/1990 και ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1990, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι δυνάμει του άρθρου 113 του Συντάγματος ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να ενεργεί ως νομικός σύμβουλος της Δημοκρατίας. Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος 207/89 δεν παρέχει προς την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού γενική συμβουλευτική αρμοδιότητα σε νομικά θέματα, αλλά, και αν ακόμη είχε τέτοια πρόνοια, τούτη θα ήταν αντισυνταγματική.

Απαντώντας στο συγκεκριμένο ερώτημά σας σχετικά με την πιο πάνω πρόταση νόμου, σας πληροφορώ ότι κατά τη γνώμη μου αυτή δεν είναι αντίθετη

προς τις διατάξεις του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 1989 (Ν. 207/89)».

Ρωτώ, κύριε Πρόεδρε: Μια Επιτροπή της Βουλής ποιου θα δεχθεί την εισήγηση, εφόσον καλείται εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, για να γνωματεύσει πάνω σε μια πρόταση νόμου ή σε ένα νομοσχέδιο; Τότε πού θα πάει αυτή η Επιτροπή ή αυτή η Βουλή η ίδια, όταν οι ίδιες θέσεις του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα αντικρούονται από το ίδιο Γραφείο σε περίπτωση αναπομπής νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας; Αυτό το ερώτημα, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να θέσουμε. Και αυτό το ερώτημα πρέπει να μας βασανίσει. Εμείς στηριχθήκαμε ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας στις απόψεις της εκπροσώπου του Γενικού Εισαγγελέα, στο ότι δηλ. ο νόμος αυτός δεν είναι αντισυνταγματικός. Και όμως το ίδιο το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα εισηγείται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να κάμει αναπομπή του νόμου, διότι είναι αντισυνταγματικός.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δεν έχει ψηφίσει το νόμο αυτό και για τους ίδιους λόγους που δεν τον ψήφισε στην προηγούμενη συνεδρίαση θα τηρήσει την ίδια στάση και τώρα. Οι λόγοι είναι καθαροί: Με το νόμο αυτό δημιουργούνται κυκλώματα που επηρεάζουν τα συμφέροντα των πλατιών μαζών του λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ανδρέας Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τα όσα έχει πει ο Πρόεδρος της Επιτροπής, αλλά θέλω να προσθέσω ότι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας παραγνωρίζει ένα βασικό θέμα, ότι δηλ. η πρόταση νόμου έχει κατά κύριο λόγο σκοπό να προστατεύσει τους καταναλωτές με ασφαλιστική δικλίδα το άρθρο το οποίο προβλέπει ασφάλεια ύψους £50,000 σε περίπτωση που θα προκύψει οποιαδήποτε ατασθαλία, τείνει δε να νοικοκυρέψει το επάγγελμα, για να ασκείται από τους σωστούς ανθρώπους, και δεν περιορίζει καθόλου είτε την είσοδο σ' αυτό είτε την άσκηση του. Εξάλλου υπάρχει σωρεία νομοθετημάτων. Είναι ο Νόμος περί Κτηματομεσιτών που ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής και σωρεία άλλων νομοθετημάτων που θέτουν προϋποθέσεις για την άσκηση κάποιου επαγγέλματος. Και εν πάση περιπτώσει, ακόμα κι αν η Γενική Εισαγγελία σήμερα ισχυρίζεται ότι ο νόμος αυτός είναι αντισυνταγματικός, εμείς διαφωνούμε, γι' αυτό και θα απορρίψουμε την αναπομπή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αναπομπή λοιπόν απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Καταγραφής μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991». Αναπομπή. Η Έκθεση της Βουλής είναι ομόφωνη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΜΗ ΑΔΕΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Άριστος Χρυσοστόμου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Γιαννάκης Ομήρου

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συνήλθε σε συνεδρία στις 9 Απριλίου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 21 Μαρτίου 1991, ύστερα από την από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή για επανεξέτασή του κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται λεπτομερώς στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 4 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού επανεξέτασε τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχτηκε η αναπομπή, πιστεύει ότι δεν έχουν προταχθεί από την κυβερνητική πλευρά οποιοδήποτε λόγοι που να δικαιολογούν με οποιοδήποτε τρόπο τη διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής πάνω στον υπό αναφορά νόμο, γι' αυτό και ομόφωνα αποφάσισε όπως εισηγηθεί στο Σώμα να εμμένει στην απόφασή του σε σχέση με το νόμο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η αναπομπή απορρίπτεται ομόφωνα.

Και έχουμε κατόπιν το θέμα που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991». Αναπομπή.

Επειδή η Έκθεση, όπως βλέπω, είναι ομόφωνη με ορισμένες προσθήκες - βλέπω εδώ πέρα ότι υπάρχουν ορισμένες προσθήκες- γι' αυτό το λόγο, αν δεν είναι ανάγκη να διαβαστεί η Έκθεση, τότε να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Αναστασιάδης

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συνήλθε σε συνεδρία της στις 11 Απριλίου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 28 Μαρτίου 1991, ύστερα από την από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή του για επανεξέταση κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται λεπτομερώς στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 10 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη του Σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού επανεξέτασε τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχτηκε η αναπομπή, πιστεύει ότι ο αναπεμπόμενος νόμος δε βρίσκεται σε αντίθεση προς οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή όπως εμμένει στην αρχική της απόφαση. Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή εισηγείται την προσθήκη στην παράγραφο (α), η οποία προτείνεται να ενταχθεί στο άρθρο 28Δ του υπό τροποποίηση βασικού νόμου, της φράσης «κατά κλάδο εκπαίδευσης μετά την έναρξη της ισχύος του άρθρου αυτού» που εκ παραδρομής έχει παραλειφθεί από το κείμενο του υπό αναφορά αναπεμπόμενου νόμου, όπως αρχικά ετοιμάστηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να πω ότι, ενώ απορρίπτεται η αναπομπή, επειδή έχει παρατηρηθεί κάποια παράλειψη και διαγράφηκε η φράση «κατά κλάδο εκπαίδευσης ...», ζητούμε να ενταχθεί και πάλι, έτσι που να μη δημιουργείται θέμα διαφοροποίησης της πρόθεσης του Νομοθετικού Σώματος, διότι πρόθεση του Νομοθετικού Σώματος δεν ήταν να διαφοροποιήσει αυτό το νόμο, αλλά απλώς να δώσει προτεραιότητα στον ανάπηρο. Κατά λάθος έχει αφαιρεθεί αυτή η φράση «κατά κλάδο εκπαίδευσης ...» και ζητούμε να τοποθετηθεί ξανά, ούτως ώστε να παραμείνει όπως ήταν η πρόθεση του Νομοθετικού Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ψυλλίδη, αν αυτό διαφοροποιεί τον αναπεμφθέντα νόμο, δεν μπορεί να γίνει, διότι τον αναπεμφθέντα νόμο ή τον απορρίπτει η Βουλή ή τον δέχεται, τον επιβεβαιώνει. Συνεπώς αυτό το πράγμα δεν μπορεί να γίνει. Συνεπώς εκείνο το οποίο έχει να αποφασίσει η Βουλή είναι αν θα ψηφίσει υπέρ της αναπομπής ή εναντίον της αναπομπής.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει νόμος μπροστά μας τον οποίο τροποποιούμε. Εδώ δεν αλλάζει τίποτε. Επειδή έγινε κάποιο λάθος εκ παραδρομής και αφαιρέθηκε μια φράση, αυτή η φράση πρέπει να ξαναμπεί στο νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο νόμο τον οποίο ψήφισε η Βουλή και τον οποίο ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας;

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Βουλή δεν ψήφισε την απόλειψη αυτής της φράσης. Εκείνο το οποίο έκαμε η Βουλή ήταν να δώσει προτεραιότητα στον ανάπηρο. Σ' αυτό εμμένουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ψυλλίδη, εκείνο το οποίο θέλω να μου πείτε είναι το εξής: Ο νόμος, όπως αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, έχει ανάγκη οποιασδήποτε προσθήκης; Θέλετε να προσθέσετε στο νόμο αυτό οτιδήποτε;

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Στο νόμο, όπως υπάρχει, πρέπει να μπει αυτή η φράση, διότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορεί να μπει.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η Βουλή που αφαίρεσε αυτή τη φράση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει σημασία ποιος την αφαίρεσε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Είναι παραδρομή. Έγινε από κάποιο τυπογραφείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ψυλλίδη, δεν έχει σημασία ποιος την αφαίρεσε. Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι ότι ... Κύριοι, σας παρακαλώ! Εδώ πέρα υπάρχει Σύνταγμα. Δεν μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλουμε.

Κύριε Κληρίδη, ορίστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θέματος αναπομπής η Βουλή μπορεί μόνο, αν συμφωνεί με την αναπομπή, να επιφέρει διόρθωση στα θέματα τα οποία αναπέμπονται. Αν όμως υπάρχει το λεγόμενο clerical mistake, μπορεί να γίνει διόρθωση, αν είναι τυπογραφικό λάθος, χωρίς να πάρει απόφαση ούτε να συζητεί η Βουλή. Αν όλοι συμφωνούν ότι είναι τυπογραφικό λάθος, απλώς διορθώνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, δεν πρόκειται περί τυπογραφικού λάθους, κύριε Κληρίδη. Εδώ πέρα πρόκειται περί ολόκληρου θέματος.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Όχι, είναι τυπογραφικό λάθος, κύριε Πρόεδρε, διότι η Βουλή δεν ψήφισε σε καμιά περίπτωση την απόλειψη αυτής της φράσης. Έγινε κάποιο τυπογραφικό λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, με συγχωρείτε, αλλά το θέμα δεν είναι τόσο απλό.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν εμείς απορρίψουμε την αναπομπή, να εξουσιοδοτηθεί η Γραμματεία της Βουλής να το εξετάσει. Και αν αποδειχθεί ότι η Βουλή δεν το απέρριψε εκείνο το εδάφιο, να το επαναφέρει χωρίς καν συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, αλλά δεν μπορούμε τώρα να το κάνουμε, κύριε Κληρίδη. Εκείνο το οποίο τίθεται τώρα είναι πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως δε θα επαναφέρω εκείνο το οποίο συζητούμε να λέγουμε όλοι τελευταίως, ότι δηλ. οι αναπομπές νόμων μόνο το μήνα που μας πέρασε και τον παρόντα είναι κάτι που δεν έγινε ξανά από τον καιρό που ιδρύθηκε η Κυπριακή Δημοκρατία. Αλλά, όσον αφορά αυτό ειδικά το νόμο, βλέπω ότι είναι και πεπλανημένες οι συμβουλές που έλαβε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, διότι βλέπω ότι ο αναπεμπόμενος νόμος, λέγει η παράγραφος (γ) της αιτιολογίας του Προέδρου της Δημοκρατίας, βρίσκεται σε αντίθεση και είναι ασύμφωνος με το άρθρο 28 του Συντάγματος, γιατί συνεπάγεται άνιση ευμενή μεταχείριση των ανάπηρων εκπαιδευτικών και των συζύγων ή των τέκνων τους σε βάρος γενικά όλων των εκπαιδευτικών κτλ.

Μα, αφού εκείνο που έγινε εδώ είναι ότι η Βουλή με επανειλημμένα νομοθετήματά της έδωσε την ευκαιρία σε πολίτες της Δημοκρατίας -που και εκείνοι πρέπει να τυγχάνουν ισότιμης μεταχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος- να διεκδικούν μια θέση υπό τον ήλιο και εκείνοι, για να είναι και

το κράτος μας και κοινωνικό και ευρωπαϊκό και πολιτισμένο κράτος και για να εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Συντάγματος. Τώρα έρχεται εδώ και λέει ότι είναι ευμενής μεταχείριση των αναπήρων στους οποίους -προσέξτε πώς έχει το θέμα- προηγουμένως δίνουμε 5% ή στους συγγενείς τους και λέγουμε αυτό το 5% να το ασκούν οι ανάπηροι κατά προτεραιότητα έναντι των συγγενών τους αναπήρων, ούτως ώστε να μπορούν και αυτοί να απασχοληθούν ανάλογα με τα προσόντα που έχουν οι άνθρωποι. Αν έχουν τα ίδια προσόντα με τους άλλους, να τους δίνεται αυτή η ευκαιρία. Λυπούμαι πολύ, αλλά πρέπει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ευσταθίου, βλέπω το σημείο σας, αλλά δεν πρόκειται περί αυτού. Αυτό το θέμα το απορρίπτει ομόφωνα η Βουλή. Το θέμα είναι το εξής: Μπορούμε να προσθέσουμε οτιδήποτε ή να αφαιρέσουμε οτιδήποτε από το νόμο τον οποίο ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Αυτό είναι το ερώτημα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Τώρα, επί του ειδικού αυτού θέματος που θίγηκε θέλω να υπομνήσω στο Σώμα ότι σε μερικούς νόμους που ανεπέμφθησαν τελευταίως έγιναν τροποποιήσεις και ικανοποιήθηκε η Εκτελεστική Εξουσία. Όπως έγινε εκεί για τον ίδιο λόγο μπορεί να γίνει και εδώ. Αλλά ο κ. Κληρίδης έθιξε το θέμα και είπε ότι, αν πρόκειται περί λάθους -και λάθος δεν είναι μόνο το να προσθέσω κάτι, αλλά και το να απαλείψω κάτι ή να προσθέσω κάτι σε νομοθέτημα το οποίο δεν είχε αποφασιστεί, είτε η προσθήκη δηλ. είτε η απάλειψη- να διορθωθεί, ούτως ώστε να έχουμε νόμο εν τέλει ο οποίος να μπορεί αύριο να τύχει μελέτης από το Ανώτατο Δικαστήριο ως προς το ναι ή το όχι για το λεγόμενο συνταγματικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αν πρόκειται περί φραστικού λάθους, αν πρόκειται περί τυπογραφικού λάθους, αν πρόκειται περί συντακτικού λάθους, αν πρόκειται περί γραμματικού λάθους, να διορθωθεί. Αλλά δεν μπορεί να διορθωθεί οτιδήποτε το οποίο να αλλάζει την έννοια του νόμου, όπως αναπέμπεται. Δεν μπορεί να αλλάξει τίποτε από το νόμο που αναπέμπεται. Λοιπόν, κύριοι, αν πρόκειται περί γραμματικού λάθους, περί παράλειψης, συντακτικού λάθους, να διορθωθεί. Αν όμως δεν πρόκειται περί αυτού, αλλά πρόκειται περί ουσιαστικού θέματος, τότε δεν μπορεί να γίνει. Αυτό σας το λέω ξεκάθαρα.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως η αναπομπή απορρίπτεται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991». Αναπομπή.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ
ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗ-
ΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) (ΑΠΑΓΟΡΕΥ-
ΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε συνεδρία της στις 11 Απριλίου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 28 Μαρτίου 1991, ύστερα από την από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή του για επανεξέταση κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται λεπτομερώς στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 10 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη του Σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού εξέτασε τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχτηκε η αναπομπή, έχει τη γνώμη ότι δε δικαιολογείται η διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής, γι' αυτό και εισηγείται στο Σώμα να εμμένει στην απόφασή του σε σχέση με τον πιο πάνω νόμο.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δήλωσαν ότι διατηρούν τις θέσεις που υποστήριξαν στο στάδιο της ψήφισης του αναπεμπόμενου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αναπομπή απορρίπτεται ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί της Απαγόρευσης της

Απόρριψης Λυμάτων στον 'Αγιο Σωζόμενο Νόμος του 1991».

Και η Έκθεση αυτή είναι επίσης ομόφωνη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΣΩΖΟΜΕΝΟ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Αντώνης Ανδρέου

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσεάς Δημητρίου

Θαλής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συνήλθε σε συνεδρία στις 11 Απριλίου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 28 Μαρτίου 1991, ύστερα από την από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή του για επανεξέταση κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται αναλυτικότερα στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 10 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη του Σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού επανεξέτασε τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχτηκε η αναπομπή, πιστεύει ότι δεν έχουν προταχθεί από την κυβερνητική πλευρά οποιοδήποτε λόγοι που να δικαιολογούν με οποιοδήποτε τρόπο τη διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής πάνω στον υπό αναφορά νόμο, γι' αυτό και ομόφωνα αποφάσισε όπως εισηγηθεί στο Σώμα να εμμένει στην απόφασή του σε σχέση με το νόμο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Είναι ομόφωνη η Έκθεση αλλά πρέπει πολύ σύντομα να αναφερθούμε στο εξής θέμα:

Εδώ πέρα μια κοινότητα, η Ποταμιά, έχει καταδικαστεί τα τελευταία χρόνια να ζει υπό συνθήκες πραγματικής δυσωδίας συνεπεία αποτυχίας του όλου έργου κατασκευής των δεξαμενών για απόρριψη λυμάτων στον 'Αγιο Σωζόμενο. Η Βουλή ασχολείται με αυτό το θέμα τα τελευταία τρία χρόνια. Επανειλημμένα πίεςε την Εκτελεστική Εξουσία να λύσει το πρόβλημα και η Εκτελεστική Εξουσία, ανταποκρινόμενη στην πίεση της Βουλής, εξέτασε το πρόβλημα και είδε ότι δεν μπορεί αυτός ο σταθμός να διορθωθεί και άρχισε εργασίες κατασκευής παρόμοιου σταθμού σε άλλη περιοχή. Η μόνη διαφορά είναι ότι, ενώ το έργο

έπρεπε να αρχίσει πριν από δεκαοκτώ μήνες, δεν άρχισε πριν από δεκαοκτώ μήνες. Ενώ έπρεπε να τελειώσει πριν από δώδεκα μήνες, δεν τέλειωσε πριν από δώδεκα μήνες και στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής μας είπαν: «Μην ανησυχείτε. Θα αρχίσει μέσα στις προσεχείς βδομάδες». Δηλαδή μόλις κλείσει και αυτή η Βουλή και πάψει να παρακολουθεί το θέμα, θα αρχίσει το έργο και θα τελειώσει μέσα σε λίγους μήνες.

Ύστερα απ' αυτό η Βουλή αποφάσισε πλέον να πάψει να πιέζει, διότι πίεζε με την πρόταση νόμου που εκκρεμούσε και αποφάσισε να μεταβάλει την πρόταση νόμου σε νόμο ομόφωνα, ούτως ώστε στην πραγματικότητα δόθηκε καιρός και προθεσμία στην Εκτελεστική Εξουσία να συμπληρώσει το νέο έργο το βραδύτερο μέχρι τις 30 Νοεμβρίου. Δηλαδή δόθηκαν στην Εκτελεστική Εξουσία μήνες, για να τελειώσει ένα έργο το οποίο υπό κανονικές συνθήκες έπρεπε να τελειώσει μέσα σε τρεις-τέσσερις μήνες, αν υπήρχε εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης. Παρά ταύτα, παρά το ότι η Βουλή έδωσε προθεσμία πέραν όσης ήταν πραγματικά αναγκαία, έρχεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και μας κάμνει μια αναπομπή, λέγοντας ότι ο νόμος αυτός αυξάνει τις δαπάνες του προϋπολογισμού. Ποιου προϋπολογισμού αυξάνει τις δαπάνες, όταν ήδη, υποτίθεται, το έργο το νέο είναι μέσα στον προϋπολογισμό και πρόκειται να εκτελεσθεί; Και αποτελεί ασέβεια προς τη Βουλή το να αποστέλλεται μια αναπομπή με μια τηλεγραφική εξήγηση ότι «ο νόμος σας συνεπάγεται αύξηση των δαπανών του προϋπολογισμού».

Επιτέλους πρέπει να δοθεί και μια αιτιολογία, για να αντιληφθούμε κι εμείς βάσει της κοινής λογικής ως απλοί άνθρωποι που είμαστε πώς και γιατί αυτός ο συγκεκριμένος νόμος συνεπάγεται αύξηση των δαπανών του προϋπολογισμού. Διότι οπωσδήποτε εκ πρώτης όψεως και βάσει της κοινής λογικής δε συνεπάγεται και δεν μπορεί να συνεπάγεται αύξηση των δαπανών του προϋπολογισμού.

Αλλά υπάρχει και μια δεύτερη δικαιολογία, το ότι, λέει, νόμος ο οποίος απαγορεύει την απόρριψη λυμάτων σε συγκεκριμένη περιοχή αντίκειται προς την αρχή της διακρίσεως των εξουσιών. Και επομένως, κύριε Ευσταθίου ...

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Συνεχίστε. Σας παρακολουθώ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Θέλω να συμφωνήσω με όσα είπε στην αρχή ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, αν μου επιτρέπει να το πω, ότι στην πραγματικότητα εδώ πέρα υπάρχει μια εσκεμμένη προσπάθεια διαστρέβλωσης της έννοιας της Εκτελεστικής Εξουσίας με τάση την επέκταση των προνομίων και των δυνατοτήτων της Εκτελεστικής Εξουσίας σε βάρος της Νομοθετικής Εξουσίας, της Βουλής των Αντιπροσώπων. Και καταλήξαμε τα τελευταία χρόνια να υπάρχει μια διαρκής διεκυστίνδα μεταξύ Βουλής και κυβέρνησης και να επιλύει αυτή τη διαφορά διαρκώς το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο με τη νοοτροπία που διακατέχει τον Πρόεδρο τείνει να καταστεί και να τραπεί σε υπερκυβέρνηση αυτού του τόπου.

Επομένως το θέμα είναι πραγματικά σοβαρότατο και είναι θέμα το οποίο πλέον πρέπει να αντιμετωπίσει εξ υπαρχής η νέα Βουλή.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ απολύτως με ό,τι είπε ο κ. Μαρκίδης. Πράγματι, όπως οδεύουν τα πράγματα, τι θα γίνεται; Θα βγαίνει ένας νόμος εδώ, θα τον αναπέμπει ο Πρόεδρος και θα κυβερνά τον τόπο το Ανώτατο Δικαστήριο. Εκεί οδηγούμαστε και η δικαστηριοκρατία είναι μια πραγματικότητα. Τώρα, κατά ποιο τρόπο δεν μπορεί νόμος της Βουλής να απαγορεύει την απόρριψη σκυβάλων ή να απαγορεύει την ανέγερση κατοικιών σε ορισμένες περιοχές, πώς αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να ρυθμιστούν νομοθετικά είναι κάτι το οποίο δεν μπορώ να αντιληφθώ και λυπούμαι, διότι θεωρώ ότι αυτά που γράφει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας γράφτηκαν κατόπιν ίσως συμβουλής ή οφειλόμενης συμβουλής του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Γι' αυτό το λόγο, λέγοντας ότι τάσσομαι εναντίον της αναπομπής αυτής, θα ήθελα να δοθεί κι ένα μήνυμα, ότι δηλ. πιο προσεκτική μελέτη των νομοθετημάτων του Σώματος τούτου και από τη Γενική Εισαγγελία και από την Προεδρία της Δημοκρατίας είναι επιβεβλημένη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ζήτησα το λόγο για να διευκρινίσω τη θέση μας σε κάτι. Σίγουρα η κατάσταση η οποία δημιουργείται με τις πολλές αναπομπές είναι ανεπιθύμητη και σίγουρα συμεριζόμαστε την άποψη ότι υπάρχει σε κάποια βαθμό κατάχρηση. Αλλά διαφωνούμε πλήρως με τις εκτιμήσεις ότι υπάρχει δικαστηριοκρατία σ' αυτό τον τόπο κι εμείς θεωρούμε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έδωσε οποιαδήποτε δείγματα του ότι διοικεί αυτό τον τόπο ή κυβερνά αυτό τον τόπο. Αντίθετα έδωσε δείγματα πολύ σωστής και μελετημένης άσκησης των εξουσιών του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η άποψή σας βεβαίως, κύριε Παπαπέτρου.

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω επί της διαδικαστικής ή της νομικής πτυχής για την οποία μίλησαν τόσο καλά ο κύριος Μαρκίδης και ο κύριος Ευσταθίου. Θα προσθέσω μονάχα τούτο: Η κυβέρνηση, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε καθορίσει χρονοδιαγράμματα με βάση τα οποία θα μετεκινείτο ο σταθμός αυτός από την Ποταμιά. Και ξέρετε πόσο ευαίσθητη είναι η Βουλή, έντιμη κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τη μεικτή αυτή κοινότητα με τον Πρόεδρο της Βουλής να τίθεται επικεφαλής της προσπάθειας για μετακίνηση του σταθμού τα παλαιότερα τα χρόνια. Όλο το Σώμα επανειλημμένα κάλεσε την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει στην κατάργηση αυτού του σταθμού. Πολύ χειμάζονται οι κάτοικοι, όπως σωστά τόνισε ο κ. Μαρκίδης και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, και προσδιόρισε την ημερομηνία η ίδια η κυβέρνηση, ο ίδιος ο έπαρχος μας είπε πως θα ήταν μέσα στα πλαίσια της μετακίνησης αυτού του σταθμού τα επιτρεπτά και τα λογικά. Πρόσθετα, τα χρήματα έχουν ήδη ψηφιστεί με αποτέλεσμα να έρχεται σήμερα και να προκαλεί το αίσθημα της Βουλής η ίδια η κυβέρνηση, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με βάση τη διαδικασία που ακολούθησε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Πάλι μας υποχρεώνετε να κάμουμε παράπονο. Εδώ ο κ. Λάκης Θεοδούλου που δεν είναι κοντός, είναι πολύ ψηλός, εψήλωσε πέντε φορές το χέρι του ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τον είδα, κύριε Πουμπουρή.

(Γέλια)

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, αλλά πώς συμβαίνει να βλέπετε τον κ. Πέτρο Στυλιανού και να μη βλέπετε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Θεοδούλου, μιλήστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εγώ ξέρω ότι είστε ακριβοδίκαιος, δε μεροληπτείτε, αλλά, όταν αυτό επαναλήφθηκε μερικές φορές στη σημερινή συνεδρία, δεν μπορούμε να μην το παρατηρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέλει ο κ. Θεοδούλου να μιλήσει; Να μιλήσει. Και ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα παραπονεθώ, διότι είχα κι εγώ το χέρι σηκωμένο, αλλά δε με είδατε. Ίσως διότι δεν είμαι ψηλός, αλλά είμαι αρκετά παχύς.

Επειδή γίνεται πολύς λόγος για την ενάσκηση του δικαιώματος της αναπομπής, θα 'θελα να συμφωνήσω ότι παρουσιάζεται η κατάσταση πολλοί νόμοι να αναπέμπονται. Αλλά νομίζω ότι πρέπει να είμαστε ακριβοδίκαιοι. Αν η αναπομπή γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας διότι διαφωνεί και θέλει να τους επανεξετάσουμε, γι' αυτό φέρει την ευθύνη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Αν ο νόμος όμως αναπέμπεται ως αντισυνταγματικός, την ευθύνη τη φέρει ο Γενικός Εισαγγελέας, διότι αυτός γνωμοδοτεί στον Πρόεδρο. Και η δική μου εισήγηση είναι η νέα Βουλή, η Επιτροπή Νομικών της Βουλής να καλέσει το Γενικό Εισαγγελέα και να συζητήσει μαζί του αυτό το θέμα. Γιατί είδαμε και το παράδοξο -για να μη χρησιμοποιήσω βαρύτερη έκφραση- το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα να γνωματεύει εδώ στις Επιτροπές της Βουλής ότι ο νόμος είναι συνταγματικός και ύστερα ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας να τον αναπέμπει μέσω του Προέδρου ως αντισυνταγματικό. Αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα και πρέπει να γίνει μια διεξοδική συζήτηση μεταξύ της Βουλής και του Γενικού Εισαγγελέα, για να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα. Δεν μπορεί να γνωματεύει ο εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα στη Βουλή ότι ο νόμος είναι συνταγματικός και κατόπιν να αναπέμπεται από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα. Πρέπει να θέσει σε τάξη πρώτα το γραφείο του ο Γενικός Εισαγγελέας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδούλου,

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με το πρόβλημα που δημιουργείται με τις αναπομπές, θέλω με αυτή την ευκαιρία να πω τα εξής: Υπάρχει σαφής διαχωρισμός

εξουσιών με βάση τον οποίο δικαιούται συνταγματικά ο Πρόεδρος να κάμνει κάποιες αναπομπές. Νομίζω όμως ότι το μήνυμα που πρέπει να πάρουμε όλοι, και η Εκτελεστική Εξουσία και η Νομοθετική, είναι ότι πρέπει να δούμε τις ευθύνες μας, να δούμε το πλαίσιο των εξουσιών μας, να γίνουμε πιο προσεκτικοί όσον αφορά την ενάσκηση των εξουσιών μας. Αυτό είναι ένα μήνυμα που έχει σχέση με το μέλλον, τη μελλοντική Βουλή αλλά και την Εκτελεστική Εξουσία.

Όσον αφορά τα λύματα στον Άγιο Σωζόμενο, υπάρχει ένα σοβαρότατο πρόβλημα. Η Βουλή ήλθε ουσιαστικά να συνδράμει, να βοηθήσει το έργο της κυβέρνησης για την επίλυση αυτού του προβλήματος. Εμείς, αισθανόμενοι το πρόβλημα των κατοίκων, αισθανόμενοι ότι με αυτό το νόμο υποβοηθήσαμε τη λύση του προβλήματος, επιμένουμε στην ψήφιση αυτού του νόμου και τασσόμαστε ενάντια στην αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι. Πόσοι είναι υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα λοιπόν η αναπομπή απορρίπτεται.

Και έχουμε το επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

Η Έκθεση είναι ομόφωνη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε σε συνεδρία στις 11 Απριλίου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 28 Μαρτίου 1991, ύστερα από την από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή του για επανεξέταση κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται λεπτομερώς στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 10 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού εξέτασε τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή, έχει τη γνώμη ότι δε δικαιολογείται η διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στο Σώμα να εμμένει στην απόφασή του σε σχέση με τον πιο πάνω νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, τότε θα θέσω την αναπομπή σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η αναπομπή απορρίπτεται ομόφωνα.

Και η τελευταία αναπομπή που έχουμε είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991». Η Έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνώστεια.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Χρίστος Πέτας

Κυριάκος Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε σε σημερινή συνεδρία της και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 28 Μαρτίου 1991, ύστερα από την από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή του για επανεξέταση κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Η Κοινο-

βουλευτική Επιτροπή Νομικών ανταποκρινόμενη στη σχετική παράκληση του Προέδρου της Δημοκρατίας άκουσε σχετικά με την παρούσα αναπομπή τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι λόγοι αναπομπής αναφέρονται λεπτομερώς στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 10 Απριλίου 1991, αντίγραφο της οποίας διανεμήθηκε προς όλα τα Μέλη του Σώματος.

Στις παραγράφους (β) και (γ) της επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας αναφέρονται τα εξής:-

«(β) Με την τροποποίηση με το άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου του άρθρου 16 των περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμων του 1982 έως 1984 θα είναι σχεδόν αδύνατη η χορήγηση αδειών μεταφορέων Β σε οχήματα των οποίων το μεικτό βάρος υπερβαίνει τους επτά τόνους, πράγμα που θα δημιουργήσει τρομερά οικονομικά προβλήματα σε πολλές οικονομικές μονάδες και στην οικονομία γενικότερα.

(γ) Οι περιορισμοί που εισάγονται με την τροποποίηση του πιο πάνω άρθρου 16 με το άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου είναι τόσο υπέρμετροι και αδικαιολόγητοι, ώστε βρίσκονται σε αντίθεση και είναι ασύμφωνοι, μεταξύ άλλων, προς το Άρθρο 25 του Συντάγματος.»

Επανεξετάζοντας το κείμενο του νόμου που αναπέμφθηκε, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έκρινε εύλογο να τροποποιήσει και να επαναδιατυπώσει το άρθρο 3 του νόμου, έτσι που στην περίπτωση των βυτιοφόρων πετρελαιοειδών η άδεια θα χορηγείται σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις και μόνο για την ικανοποίηση έκτακτων αναγκών, αφού προηγουμένως:-

- (ι) ληφθεί υπόψη η δυνατότητα κατάλληλης εξυπηρέτησης από δημόσιους μεταφορείς και το σύνολο των αναγκών σε σχέση με αυτούς·
- (ιι) δοθεί η ευκαιρία στους κατόχους αδειών Α για βυτιοφόρα πετρελαιοειδών να υποβάλουν τις παραστάσεις τους.

Η πιο πάνω επαναδιατύπωση του άρθρου 3 του αναπεμφθέντος νόμου ικανοποιεί και την Εκτελεστική Εξουσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού εξέτασε τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή, έχει τη γνώμη ότι δε δικαιολογείται η περαιτέρω διαφοροποίηση της θέσης της Βουλής, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στο Σώμα να εμμένει στην απόφασή του σε σχέση με τον πιο πάνω νόμο, όπως τελικά διαμορφώθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, θα θέσω την αναπομπή σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανέννας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα λοιπόν η αναπομπή απορρίπτεται.

Κύριοι, έχουμε τελειώσει τη Νομοθετική Εργασία. Παραμένει μόνο ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990. Καθώς περιήλθε σε γνώση μου, ο κύριος Κωνσταντίνου θέλει να αναθεωρήσει τη θέση που πήρε και γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να διακόψουμε για πέντε λεπτά, ούτως ώστε να δοθεί η ευκαιρία επανεξέτασης του θέματος ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε χρειάζεται. Όστε λοιπόν μπορούμε να προχωρήσουμε στην εξέταση του περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου του 1990.

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, όπως αντιλαμβάνομαι, δεν είναι ομόφωνη, αλλά, αν νομίζετε ότι είναι λογικό να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, αφού όλοι ξέρουμε το θέμα, τότε να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από το Νοέμβριο του 1990 μέχρι τον Απρίλη του 1991. Στο στάδιο της συζήτησης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στις πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου ο Υπουργός Οικονομικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών, του ΣΙΤΟΠ, του ΠΑΣΥΠΕ και της ΠΕΠ, εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, του ΕΒΕΑ και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου. Στην Επιτροπή κατατέθηκε επίσης μεγάλος αριθμός υπομνημάτων από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις. Στη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος παρευρέθηκαν στην Επιτροπή και τα Μέλη της Βουλής κ. Μ. Πουμπουρής και Χρ. Κουρτελλάρης.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή ύστερα από απόφαση των αρχηγών ή/και εκπροσώπων των κομμάτων, είναι η διαγραφή των προπολεμικών χρεών στο βαθμό και στην έκταση που οι πιστωτές των χρεών αυτών διεκδίκησαν και πήραν αφαιρέσεις από το φορολογητέο τους εισόδημα.

Ειδικότερα με βάση τις πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου:-

- (α) Προβλέπεται ότι οποιαδήποτε οφειλή για την οποία ο πιστωτής έκαμε για σκοπούς βεβαίωσης του φόρου εισοδήματός του από το 1974 και μετέπειτα ειδικές προβλέψεις για επισφαλή χρέη που αποδεδειγμένα αναφέρονται στην οφειλή αυτή και με βάση τις προβλέψεις αυτές διεκδίκησε αφαιρέσεις από το φορολογητέο του εισόδημα διαγράφεται και παύει να θεωρείται με οποιοδήποτε τρόπο εισπρακτέα στο ισοδύναμο ποσό στο οποίο ανέρχονται συνολικά οι αφαιρέσεις αυτές.
- (β) Ο πιστωτής, για σκοπούς εξειδίκευσης των οφειλών του, υποχρεούται να υποβάλει στον Έφορο Φόρου Εισοδήματος αναλυτικούς καταλόγους των περιπτώσεων για τις οποίες έγιναν στις αντίστοιχες φορολογικές περιόδους οι ειδικές προβλέψεις για επισφαλή χρέη. Η βεβαίωση των καταλόγων αυτών από τον Έφορο θα αποτελεί επαρκή απόδειξη της απαλλαγής του οφειλέτη από την υποχρέωση αποπληρωμής της οφειλής του.
- (γ) Η παράλειψη του πιστωτή να υποβάλει τους προαναφερόμενους καταλόγους μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου παρέχει στον Έφορο εξουσία να προβεί σε επαναβεβαίωση του φορολογητέου εισοδήματος του εν λόγω πιστωτή, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις προβλέψεις για επισφαλή χρέη, στο ύψος που δεν τεκμηριώνεται από τους καταλόγους αυτούς.

Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος και ύστερα από παράκληση της Επιτροπής, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε συγκεντρωτικό κατάλογο εκτοπισθέντων και πληγέντων οφειλετών σχετικά με τα προπολεμικά χρέη που διεκδικούνται για σκοπούς φόρου εισοδήματος από τις εμπορικές τράπεζες, με βάση στοιχεία που δόθηκαν από τις ίδιες. Τα στοιχεία αυτά βρίσκονται κατατεθειμένα στα αρχεία της Βουλής και στη διάθεση των Μελών της.

Εκ μέρους των εμπορικών τραπεζών υποστηρίχθηκε ότι δεν υπάρχει ένσταση για διαγραφή των προπολεμικών χρεών, νοουμένου ότι ως αντιστάθμισμα θα δοθεί προς αυτές αυξημένη τουλάχιστον κατά 20% πίστωση πέραν του 42.5% που παραχωρείται σήμερα, η οποία και θα αφαιρείται από το φόρο εισοδήματος που ετήσια αυτές καταβάλλουν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ώστε το βάρος από τη διαγραφή των προπολεμικών χρεών να μην το επωμίζονται εξ ολοκλήρου οι τράπεζες, αλλά να κατανέμεται ισότιμα και ακριβοδίκαια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με βάση όλες τις απόψεις που εκτέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα τη θέση ότι οι συνθήκες που δημιουργήθηκαν από την τουρκική εισβολή καθιστούν αναγκαία και απαραίτητη τη σταδιακή λήψη νομοθετικών μέτρων για την ανακούφιση των προσώπων που υπέστησαν το μεγαλύτερο οικονομικό βάρος, αποφάσισε ως θέμα αρχής να υιοθετήσει νομοθετικά μέτρα για τη διαγραφή των προπολεμικών χρεών.

Με βάση την πιο πάνω γενική θέση της η Επιτροπή, αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι οι εμπορικές τράπεζες δεν έχουν ένσταση στη διαγραφή των οφειλών προς αυτές για τις οποίες διεκδίκησαν ή μπορούν να διεκδικήσουν και πήραν ή θα πάρουν φορολογικές εκπτώσεις με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για το φόρο εισοδήματος, κάνοντας για το σκοπό αυτό ειδικές προβλέψεις για επισφαλή χρέη, καθώς και το γεγονός ότι η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση του θέματος της διαγραφής των προπολεμικών χρεών προς τις εμπορικές τράπεζες θ' αποτελέσει την απαρχή της σταδιακής διαγραφής και όλων των άλλων προπο-

λεμικών οφειλών προς τα συνεργατικά ιδρύματα ή άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποφάσισε τα πιο κάτω:

- (α) Διαγραφή των οφειλών προς εμπορικές τράπεζες για τις οποίες οι τελευταίες διεκδίκησαν ή μπορούν να διεκδικήσουν και πήραν ή θα πάρουν φορολογικές εκπτώσεις, κάνοντας για το σκοπό αυτό ειδικές προβλέψεις για επισφαλή χρέη.
- (β) Απαλλαγή όλων των πιο πάνω οφειλών που διαγράφονται από την καταβολή φόρου εισοδήματος, έκτακτης εισφοράς και έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας.
- (γ) Ως αντιστάθμισμα της διαγραφής των υπό αναφορά οφειλών, παραχώρηση στις εμπορικές τράπεζες ειδικής πίστωσης πέραν των φορολογικών εκπτώσεων που δόθηκαν ή θα δοθούν σ' αυτές, η οποία και θα αφαιρείται από το φόρο εισοδήματος που ετήσια καταβάλλουν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για το φόρο εισοδήματος. Η ειδική αυτή πίστωση θα μπορεί να χορηγηθεί και κατανεμηθεί σε περισσότερα από ένα φορολογικά έτη και το συνολικό ύψος της για όλες τις εμπορικές τράπεζες δε θα υπερβαίνει το £1 εκ. ετήσια με δικαίωμα του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος να προβαίνει στην κατανομή του εν λόγω ποσού κατ' αναλογία των διεκδικούμενων εκπτώσεων. Το ύψος της ειδικής πίστωσης είναι σε κάθε περίπτωση τόσο, ώστε, προστιθέμενο στο ποσό της φορολογικής έκπτωσης που δόθηκε ή θα δοθεί στις τράπεζες, δυνάμει και σύμφωνα με το εδάφιο (1), να δίνει άθροισμα ίσο με το 50% της οφειλής.
- (δ) Σε περίπτωση εμπορικής τράπεζας που δε θα έχει φορολογητέο εισόδημα, η πιο πάνω φορολογική πίστωση θα μετατρέπεται σε φορολογική ζημιά με βάση τους εκάστοτε φορολογικούς συντελεστές μέχρι ολικής απόσβεσης.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και εισηγείται στο Σώμα όπως τη θεσπίσει σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Διαγραφής των Προπολεμικών Οφειλών προς τις Εμπορικές Τράπεζες Νόμος του 1991». Με την τελική μορφή της πρότασης νόμου συμφωνούν τόσο οι εμπορικές τράπεζες όσο και όλες οι ενδιαφερόμενες οργανώσεις.

Οι επιμέρους θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στο υπό συζήτηση θέμα είναι οι πιο κάτω:

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Μ. Χριστοφίδης και το Μέλος της κ. Α. Ανδρέου -Μέλη του Δημοκρατικού Συναγερμού- δήλωσαν ότι η ίση κατανομή των βαρών που έχουν προκύψει από την τούρκικη εισβολή και κατοχή αποτελεί θεμελιακή θέση τόσο της προσφυγικής όσο και της γενικότερης πολιτικής του κόμματός τους. Η σεισάχθεια όλων των προπολεμικών χρεών είναι επιθυμητή και μπορούν να υπάρξουν τρόποι και μέθοδοι για την υλοποίησή της. Υπάρχουν χρέη προπολεμικά που οφείλονται σε εμπορικές τράπεζες, σε συνεργατικά ιδρύματα και άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς και σε άτομα. Στο παρόν στάδιο παρέχεται η ευκαιρία και δυνατότητα να διαγραφούν όλα τα προπολεμικά χρέη που οφείλονται σε όλες τις εμπορικές τράπεζες και τους χρηματοδοτικούς τους οργανισμούς, που ανέρχονται σε £50 εκ. περίπου και αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των προπολεμικών χρεών. Πιστεύεται ότι είναι σωστό η Βουλή να

προχωρήσει προσεκτικά στη διαγραφή των χρεών αυτών μέσα σε νόμιμα και συνταγματικά πλαίσια, γι' αυτό και η κοινοβουλευτική τους ομάδα, προσδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στη συναίνεση των τραπεζών, θα υποστηρίξει την προτεινόμενη νομοθεσία, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί. Σε ό,τι αφορά τα υπόλοιπα προπολεμικά χρέη, οι ίδιοι Βουλευτές ανέφεραν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα είναι έτοιμη να μελετήσει σε συνεργασία με τα άλλα κόμματα τρόπους και μεθόδους διαγραφής τους.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Γ. Χαράλαμπίδης -Μέλος του Δημοκρατικού Κόμματος- επαναβεβαίωσε παλαιότερη θέση της κοινοβουλευτικής του ομάδας για τη διαγραφή των προπολεμικών χρεών προς τις εμπορικές τράπεζες και δήλωσε ότι η ομάδα του θα ταχθεί υπέρ της ψήφισης του προτεινόμενου νόμου στη μορφή που τελικά προτείνεται από την Επιτροπή. Το κράτος, δήλωσε ο ίδιος, θα πρέπει να αναλάβει το βάρος για την ίση κατανομή των βαρών και την εξόφληση των χρεών των προσφύγων που δημιουργήθηκαν από την τούρκικη εισβολή και κατοχή. Περαιτέρω υποστήριξε ότι επιβάλλεται όπως προπολεμικά χρέη προς τις εμπορικές τράπεζες τα οποία έχουν εξοφληθεί από πρόσφυγες που δεν είχαν την υποχρέωση αυτή επιστραφούν σ' αυτούς.

Τα Μέλη της Επιτροπής κ. Χρ. Πέτας και Μ. Παπαπέτρου -Μέλη του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του ΑΔΗΣΟΚ αντίστοιχα- δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες τάσσονται υπέρ της διαγραφής των προπολεμικών χρεών, στο βαθμό και την έκταση που οι πιστωτές των χρεών αυτών διεκδίκησαν και πήραν φορολογικές εκπτώσεις από το φορολογητέο τους εισόδημα χωρίς την παραχώρηση οποιασδήποτε περαιτέρω πίστωσης στις εμπορικές τράπεζες πέρα από τις φορολογικές εκπτώσεις που δόθηκαν ή θα δοθούν σ' αυτές σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για το φόρο εισοδήματος. Οι ίδιοι Βουλευτές δήλωσαν ακόμα ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες υποστηρίζουν επίσης, σε περίπτωση που οφειλές προς εμπορικές τράπεζες έχουν εξοφληθεί, οι τελευταίες να υποχρεώνονται, μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, να καταβάλουν στον οφειλέτη το ποσό που έχει εισπραχθεί.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Ευ. Ευσταθίου -Μέλος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ- δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα τάσσεται υπέρ της διαγραφής των προπολεμικών χρεών προς τις εμπορικές τράπεζες στη μορφή που τελικά προτείνεται από την Επιτροπή. Είναι καιρός, δήλωσε ο ίδιος, τα βάρη των προσφύγων να τα επωμισθεί το κοινωνικό σύνολο στα πλαίσια της ίσης και δίκαιης κατανομής των βαρών που προέκυψαν από την τούρκικη εισβολή και κατοχή. Ο ίδιος Βουλευτής υποστήριξε επίσης την ανάγκη κατοχύρωσης του δικαιώματος διεκδίκησης της επιστροφής οφειλών που έχουν εξοφληθεί προς τις εμπορικές τράπεζες.

Είναι σημαντικό να τονιστεί πως οι εμπορικές τράπεζες εδώ και μια δεκαετία και πλέον έκαμαν ειδικές προβλέψεις για επισφαλή χρέη αναφορικά με προπολεμικά χρέη που καλύπτουν τα πέντε έκτα των προπολεμικών χρεών και διεκδίκησαν αφαιρέσεις από το φορολογητέο τους εισόδημα, τις οποίες και πήραν με συντελεστή 42.5%. Έτσι, ενώ οι εμπορικές τράπεζες από δεκαετίας και πλέον έτυχαν σημαντικού οφέλους, εξακολουθούν τα προπολεμικά χρέη να είναι οφειλόμενα εις ολόκληρον με όλες τις συνεπακόλουθες συνέπειες.

Μέσα στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος έχει εξεταστεί και η πτυχή των προπολεμικών χρεών προς τις εμπορικές τράπεζες που έχουν στο μεταξύ

εξοφληθεί. Επειδή έχει εκφραστεί και η θέση ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υποχρέωση να περιληφθούν και οι περιπτώσεις αυτές στη γενική ρύθμιση και επειδή το θέμα χρήζει περαιτέρω εξέτασης και μελέτης, η Επιτροπή έκρινε ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να περιληφθεί στις άμεσες προτεραιότητες της νέας Βουλής, αν στο μεταξύ δε ρυθμιστεί με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Θεωρώντας η Επιτροπή την πιο πάνω νομοθετική ρύθμιση ένα πρώτο βήμα για τη βαθμιαία ανακατανομή των οικονομικών βαρών που έχουν προκύψει από την τουρκική εισβολή και κατοχή στον τομέα της διαγραφής των προπολεμικών χρεών, δηλώνει ότι προτίθεται μελλοντικά να μελετήσει θέμα διαγραφής χρεών που οφείλονται και σε άλλους οργανισμούς ή ιδιώτες, ώστε το όλο πρόβλημα να αντιμετωπιστεί σφαιρικά και στα πλαίσια της ίσης κατανομής των οικονομικών βαρών που δημιούργησαν οι συνθήκες της εισβολής και κατοχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή έχουμε ακούσει πολλά κατά τη διάρκεια της ενστάσεως του κ. Κωνσταντίνου, γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Αν δεν έχει εξαντληθεί, τότε να δώσω το λόγο σε πρόσωπα τα οποία θέλουν να μιλήσουν.

Ο κ. Κωνσταντίνου και ο κ. Κουρτελλάρης.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ο λόγος που είχα ζητήσει την αναβολή του θέματος είναι γιατί πρόκειται για ένα πράγματι πολύ σοβαρό θέμα το οποίο έχρηζε σοβαρής μελέτης. Βλέποντας όμως την εμμονή των υποστηρικτών της πρότασης νόμου που ήθελαν πάση θυσία να την ψηφίσουν πριν κλείσει η παρούσα Βουλή, θεώρησα ότι θα ήταν περαιτέρω ταλαιπωρία για τη Βουλή να συνέλθει σε άλλη ημερομηνία για να συζητήσει αυτό το θέμα.

Τώρα, αναφορικά με την ουσία του θέματος. Η Βουλή αυτή, κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το θέμα των προπολεμικών χρεών έχει ψηφίσει, όπως είναι γνωστό, νόμο που βρίσκεται σε ισχύ για την παγοποίηση αυτών των χρεών. Και όχι μόνο για την παγοποίησή τους αλλά για την επιστροφή και των τόκων σε όλους εκείνους οι οποίοι χρεώνονταν με αυτούς τους τόκους και οι οποίοι πλήρωναν αυτούς τους τόκους.

Κατά συνέπεια το θέμα αυτό είχε αντιμετωπιστεί από τα πρώτα στάδια από αυτό το Σώμα. Τώρα με την πρόταση νόμου πρόθεση είναι η διαγραφή αυτών των χρεών. Η Επιτροπή Νομικών, εξετάζοντας αυτό το θέμα, ήλθε σε διαπραγματεύσεις με τις τράπεζες, για να βρει αποδεκτή λύση για τις τράπεζες. Και ο λόγος είναι σαφής: Αν δε διαπραγματευόταν με τις τράπεζες και οι τράπεζες έπαιρναν τη νομοθεσία αυτή στο Ανώτατο Δικαστήριο, ο νόμος αυτός θα κρινόταν αντισυνταγματικός. Και φαίνεται ότι, αντί να επιλεγεί ο τρόπος της διαγραφής των χρεών αυτών και να υποστούν τη ζημιά οι τράπεζες, η Επιτροπή Νομικών με την Έκθεσή της έχει βρει τη μέθοδο τη ζημιά αυτή να την υποστεί εξ ολοκλήρου το κρατικό ταμείο. Ήδη με την πρακτική που εφάρμοσαν οι τράπεζες και τη διαγραφή ως κακών χρεών μεγάλου μέρους αυτών των χρεών έχουν ουσιαστικά επιβαρύνει το δημόσιο με το 42,5% που γλίτωναν από το φόρο εισοδήματος. Τώρα με το νόμο αυτό που ψηφίζεται ερχόμαστε να επιφορτίσουμε τα κρατικά έξοδα και το κρατικό ταμείο με ένα πρόσθετο φορτίο του ύψους των τεσσάρων και κάτι εκατομμυρίων λιρών.

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε διαφωνώ με το θέμα της διαγραφής των χρεών των προσφύγων και των παθόντων ή με τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για την ανακούφιση αυτών των ανθρώπων. Το ερώτημα στο οποίο θα 'θελα να απαντήσω εδώ στο Σώμα είναι αν με τη νομοθεσία αυτή που ψηφίζεται θα ανακουφιστούν αυτοί οι άνθρωποι, δηλαδή θα διαγραφούν αυτά τα χρέη. Το θέμα αυτό το εξέτασε η Επιτροπή Νομικών. Εγώ δεν είμαι νομικός, αλλά έχω την εντύπωση, έχω την πεποίθηση ότι, αν και απέφυγε η Επιτροπή Νομικών το να πάρουν το νόμο αυτό στο Ανώτατο οι τράπεζες, το νόμο αυτό θα τον πάρει εκ των πραγμάτων η κυβέρνηση. Και θα διαμαρτυρούμαστε για την αναπομπή που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας οπωσδήποτε θα κάμει στο Σώμα, γιατί οι πρόνοιες αυτές είναι σαφώς αντισυνταγματικές. Κατά συνέπεια μπορεί να δίνουμε την εντύπωση ότι πάμε να επιλύσουμε το πρόβλημα αυτό, αλλά, κατά την άποψή μου, θα μείνει μόνο η εντύπωση. Το αποτέλεσμα θα είναι ότι το θέμα δε θα επιλυθεί.

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που ήθελα να αναβληθεί η συζήτηση δεν ήταν για να ματαιωθεί η παραχώρηση προς τους ενδιαφερομένους για το θέμα αυτό το πολύ σοβαρό της διαγραφής των χρεών, αλλά για να βρεθεί ο ορθός τρόπος για την αντιμετώπιση αυτού του θέματος.

Λυπούμαι, γιατί διάφορες πλευρές αυτού του Σώματος δε θα ήθελαν να δώσουν στη νέα Βουλή τη δυνατότητα να μελετήσει σε έκταση αυτό το θέμα και να βρει τρόπους για την επίλυσή του. Γι' αυτό εγώ προσωπικά δεν είμαι διατεθειμένος να συμμεριστώ τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται, έναν τρόπο που, κατά την άποψή μου, δε θα εξυπηρετήσει αυτούς που θέλουμε να εξυπηρετήσουμε, γιατί στο τέλος θα αποδειχθεί αντισυνταγματικός. Επίσης δε θα συμφωνούσα το βάρος αυτό να το υποστεί ο κρατικός προϋπολογισμός και όχι οι τράπεζες. Εδώ βρίσκεται η μεγάλη μας διαφορά.

Τέλος θα 'θελα να υπογραμμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι, ενώ τελικά επιλύεται το θέμα των χρεών προς τις τράπεζες, αν τελικά επιλυθεί, το θέμα των χρεών προς τους ιδιώτες ούτε έχει θιγεί καθ' οιονδήποτε τρόπο, που επίσης είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που χρειάζεται να αντιμετωπιστεί.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Θα είμαι πολύ σύντομος.

Απλώς θέλω να τονίσω ότι για μας είναι μια σημαντική νομοθεσία τα 49 εκατομμύρια, είναι μια ανακούφιση για έναν πολύ μεγάλο αριθμό προσφύγων, οι οποίοι πράγματι είχαν το καθημερινό άγχος των χρεών. Αν ο Πρόεδρος επιλέξει να προσφύγει στο Ανώτατο, είναι θέμα δικό του και πολιτική απόφαση δική του, διότι ας μη μας πουν μερικοί ότι πάντοτε ο Πρόεδρος λαμβάνει υπόψη πολύ αυστηρά συνταγματικά κριτήρια για να προσφύγει, και στο κάτω κάτω της γραφής το Σύνταγμα είναι για να εξυπηρετεί ένα λαό και όχι ο λαός και οι πρόσφυγες για να εξυπηρετούν το Σύνταγμα. Γι' αυτό υπάρχει και η διακριτική εξουσία του Προέδρου, όμως, επαναλαμβάνω, ας πάρει ο ίδιος τις πολιτικές του ευθύνες προς αυτή την κατεύθυνση. Δεν πιστεύουμε ότι πάντοτε έχει εφαρμόσει αυστηρά συνταγματικά κριτήρια, αλλά, επαναλαμβάνω, είναι θέμα δικό του.

'Όσον αφορά τις τράπεζες, σίγουρα δεν είναι πρόθεσή μας να βοηθήσουμε τις τράπεζες ή οποιονδήποτε άλλο, αλλά αυτή η πρόταση νόμου υπέστη αρκετή

επεξεργασία. Φαίνεται ότι δεν υπήρχε άλλος τρόπος. Βρέθηκε μια κατ' οικονομίαν λύση και σημασία έχει, επαναλαμβάνω, αυτή η κατ' οικονομίαν λύση που ανακουφίζει έναν πολύ μεγάλο αριθμό οφειλετών.

Σίγουρα υπάρχει ακόμα εκκρεμές το θέμα της ρύθμισης των ιδιωτικών χρεών και σίγουρα έγινε ένα μεγάλο πρώτο βήμα. Όμως θα πρέπει η νέα Βουλή να ασχοληθεί με όλο το πρόβλημα σε όλη του την έκταση, για να βρεθεί η πιο σωστή ή, θα έλεγα, η κατ' οικονομίαν σωστή ρύθμιση και γι' αυτό το θέμα.

Εμείς πιστεύουμε ότι η Βουλή αυτή ήταν καιρός επιτέλους να κάμει αυτή τη ρύθμιση και να ληφθεί αυτό το μέτρο το οποίο βλέπουμε ως ένα σημαντικό μέτρο μέσα στη γενικότερη προσπάθεια για τη γενικότερη κατανομή των οικονομικών βαρών της εισβολής. Υπάρχουν πολλά άλλα πράγματα τα οποία πρέπει να γίνουν. Άρχισε ήδη μια πιο δυναμική διεκδίκηση αυτού που μας αρέσει να ονομάζουμε «δικαιότερη κατανομή των οικονομικών βαρών». Αυτό είναι ένα μεγάλο βήμα και θα συνεχιστούν αυτά τα βήματα τουλάχιστον από δικής μας πλευράς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με το γνωμικό που λέει: «'Ο,τι λάμπει δεν είναι διαμάντι». Μπορεί να είναι ένας κώλος της πότσας και να του χτυπά ο ήλιος και να γυαλίζει, αλλά άλλο τζιέινον, άλλο τούτον.

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να δηλώσω ότι από την πλευρά της η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς είναι -και το έχουμε αποδείξει κιόλας στο παρελθόν- υπέρ του να αντιμετωπιστεί ορθολογιστικά το πρόβλημα των προσφυγικών χρεών. Και είναι γνωστό ότι η πρόταση για την παγοποίηση των χρεών προήλθε από την πλευρά της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Το πρόβλημα τώρα που τίθεται είναι κάπως διαφορετικό. Κτίζεται πάνω στο σκεπτικό ότι, δεδομένου ότι οι εμπορικές τράπεζες έχουν παρουσιάσει αυτές τις οφειλές σαν να ήταν χρέη και έχουν πάρει αυτά τα ποσά από το κράτος, δηλαδή στέρησαν από το κράτος έσοδα, που σημαίνει σε βάρος του κοινού, των φορολογουμένων, δεδομένου λοιπόν ότι αυτά τα ποσά τα έχουν πάρει οι τράπεζες γιατί να μη διαγραφούν;

Όμως, θέλω, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι, επειδή το ιστορικό αυτού του θέματος των χρεών είναι παλιό, έχω μια Έκθεση η οποία είναι της εποχής που Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών ήταν ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος και συζητείτο αυτό το θέμα. Λέει η Έκθεση αυτή μεταξύ άλλων τα εξής: «Γενικώς και εν αδραϊς γραμμαϊς δύναται να λεχθεί ότι το υπό συζήτησιν νομοσχέδιον δεν προσφέρει επαρκή ούτε ευρείαν κάλυψιν αριθμητικώς. Αρκεί εν προκειμένω να αναφερθεί ότι περίπου 80% της δαπάνης την οποίαν συνεπάγεται το μέτρον θα καλύψει τας υποχρεώσεις 67 μόνον ατόμων ή εταιρειών». Διότι το επιχείρημα που μπαίνει είναι ότι «ξέρεις, είναι £5,000 ή £6,000», κάποιιοι λένουν εκείνο που είπα και προηγουμένως, ότι δηλ. «εγώ και ο μάστρος μου έχουμε εκατομμύρια λίρες». Έχει που χρωστούν £5,000,000 και έχει που χρωστούν £1,000,000 και σ' αυτή την περίπτωση θα πάμε να πούμε στο όνομα αυτών των μικροοφειλετών να

καλύψουμε εκείνους που έχουν τα μεγάλα ποσά στις τράπεζες ως οφειλέτες. Και εμείς δε θα είχαμε αντίρρηση και γι' αυτό το θέμα, αν με τη ρύθμιση που κάνουμε πρόκειται να ωφεληθούν όλοι οι πρόσφυγες και όχι μόνο μερικοί.

Θέλω να αναφέρω στο Σώμα και να είναι γνωστό αυτό το θέμα ότι οι οφειλέτες των συνεργατικών εταιρειών, οι οποίοι είναι δεκάδες χιλιάδες και υπολογίζονται σε πάνω από 40,000 οφειλέτες και με ποσά της τάξης των εξήντα και πλέον εκατομμυρίων λιρών, δε θα εξυπηρετηθούν απ' αυτή τη νομοθεσία και δε θα κοιμούνται «άνεοι», όπως θα θέλαμε να κοιμούνται όλοι οι πρόσφυγες οφειλέτες. Και πέρα απ' αυτούς ακόμα υπάρχει και ένας αριθμός οφειλετών οι οποίοι οφείλουν σε εμπορευμένους εισαγωγείς και λοιπά και των οποίων δε γνωρίζουμε πόσος είναι ο αριθμός και πόσα είναι τα ποσά τα οποία οφείλουν. Και συνεπώς, όταν λέγαμε να μελετηθεί σε βάθος αυτό το θέμα, δεν είναι γιατί διαφωνούμε στο να καλυφθούν οι οφειλές των προσφύγων, δηλαδή να διαγραφούν οι οφειλές των προσφύγων, αλλά γιατί υπάρχει ένα ευρύτερο πρόβλημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί. Και θα έλεγα ότι αυτό που κάνουμε έχει μια σειρά κενών τα οποία πρέπει η Βουλή να γνωρίζει για να αναλάβει την ευθύνη της.

Το θέμα πρώτα που πρέπει να έχουμε υπόψη μας είναι: Τι γίνεται, τι απαντά η πρόταση νόμου σε όσους πλήρωσαν πριν κάνουμε το νόμο για την παγοποίηση των χρεών; Τι γίνεται με όσους αναγκαστικά, με την πίεση -είπα προχθές στην Επιτροπή Νομικών την τούρκικη λέξη «ζόρλαση»- αναγκάστηκαν να κάμουν ανανέωση των γραμματίων, για να παρουσιάζουν τα γραμμάτια ως μεταπολεμικά και σήμερα θεωρούνται μεταπολεμικά και δε θα καλύπτονται και δεν καλύπτονται απ' αυτή τη νομοθεσία; Τι γίνεται με όσους χρεώθηκαν από το φόρο εισοδήματος τη διαφορά, όταν, επειδή τότε διαγράφηκαν οι τόκοι, ήρθε ο φόρος εισοδήματος και τους ζήτησε και τους χρέωσε; Και αυτοί είναι κατά κύριο λόγο οι εκπαιδευτικοί. Αν ερευνήσετε τα ταμειυτήρια των δασκάλων, των καθηγητών και λοιπά, θα δείτε ένα μεγάλο αριθμό προσώπων. Και εγώ θυμούμαι έναν καθηγητή που με έπιασε από την Ελλάδα για να μου εκφράσει έντονα παράπονα νύκτα, η ώρα έντεκα, διότι ο άνθρωπος αφυπηρέτησε και δεν είχε τον τρόπο, διότι του έκοψαν από το φόρο εισοδήματος αυτά τα ποσά τα οποία χρωστούσε επειδή ήταν πρόσφυγας. Και του τα αφείρεσε ο φόρος εισοδήματος, διότι ωφεληθήκη, λέει, και κέρδισε και έπιασε πίσω τα εισοδήματά του και τον φορολόγησε.

Και, επαναλαμβάνω, τι θα γίνει με τα χρέη των άλλων προσφύγων; Λέμε εμείς να ζητήσουμε να εξεταστεί κατά προτεραιότητα. Μα εδώ, αν θέλουμε να βλέπουμε κατάματα την αλήθεια, δεν υπάρχει άλλος τρόπος, διότι οι συνεργατικές δεν πληρώνουν φόρο εισοδήματος. 'Η θα έρθει το κράτος να τους τα πληρώσει ή αυτοί οι άνθρωποι θα είναι καταδικασμένοι και θα πούμε έτερον εκάτερον και εκείνων που είχαν εκατομμύρια λίρες διαγράφηκαν τα γραμμάτια τους και εκείνων που είχαν να δίνουν μερικές χιλιάδες δεν έχουν διαγραφεί τα γραμμάτια τους.

Και συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, θέλω ακόμα να θίξω και μια άλλη πλευρά. 'Ηρθε και με είδε ένας πρόσφυγας από τη Χάρτζια και μου εξέφρασε την τραγική κατάσταση της οικογένειάς του. Είχε να πάρει από άλλο πρόσφυγα ο οποίος είναι πολύ ευκατάστατος και του είπε: «Μα, είναι παγοποιημένα τα χρέη τώρα. Τι ζητάς από μένα;» Και ο άνθρωπος δεν μπορούσε να τα πιάσει. Τι απαντούμε σε όλες αυτές τις περιπτώσεις και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις; Είναι γι' αυτό που εμείς είπαμε ότι πράγματι χρειάζεται βαθύτερη μελέτη του θέματος. Παρ' όλα αυτά επαναλαμβάνω ότι η δική μας κατηγορηματική θέση είναι υπέρ της

διαγραφής των χρεών προς τις εμπορικές τράπεζες, αλλά σε καμιά περίπτωση εμείς δε συμφωνούμε ότι πρέπει να έρθουμε να χρηματοδοτήσουμε τις τράπεζες, δίνοντάς τους φορολογικές απαλλαγές πρόσθετες με το επιχείρημα ότι θα καλύψουν αυτά τα ποσά, διότι, αν θα το κάνουμε τούτο, γιατί να μη βρούμε τρόπο να το κάνουμε για όλο τον κόσμο; Και τότε να το κάνουμε και γι' αυτούς. Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς λέμε ναι, θα ψηφίσουμε ότι πρέπει να διαγραφούν τα χρέη, αλλά δε θα ψηφίσουμε και θα καταψηφίσουμε την πρόταση που αναφέρει ότι εμείς πρέπει να διαφοροποιήσουμε, για να μην πάνε στο Συνταγματικό οι τράπεζες, και να ψηφίσουμε αύξηση της φορολογικής απαλλαγής, πράγμα το οποίο μεταξύ των άλλων θα δώσει και περιθώρια που δεν ξέρω εγώ -όσοι είναι επιχειρηματίες ξέρουν πώς δουλεύουν οι επιχειρήσεις- και δυνατότητες και φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Δε θα απασχολήσω το Σώμα επί μακρόν. Ο έντιμος συνάδελφος κ. Κουρτελλάρης προτείνει δώρο άδωρο. Και είναι προτιμότερο να πει ότι δεν ψηφίζει την πρόταση νόμου. Διότι, αν ψηφίσει το μέρος της πρότασης νόμου που καλύπτει την απαλλαγή, την κατάργηση των χρεών και δεν ψηφίσει το δεύτερο, τότε ασφαλώς οι τράπεζες θα προσφύγουν, γιατί θα είναι αντισυνταγματικός ο νόμος· το γνωρίζουμε όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν μπορεί να γίνει, κύριε Κληρίδη. Αναπέμπεται ολόκληρος ο νόμος και ή δέχσαι την αναπομπή ή δεν τη δέχσαι.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι αναπομπή. Ναι, έχετε δίκαιο.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Εκείνο το οποίο θέλω να τονίσω είναι ότι ναι, υπάρχουν και άλλα προβλήματα. Αλλά τα μελετούσαμε και τα μελετούσαμε για χρόνια ολόκληρα. Ας αρχίσουμε απ' αυτό το συγκεκριμένο μέτρο. Και θα ήθελα να αναφερθώ σ' ένα άλλο σημείο. Εγώ δεν πιστεύω ότι ο νόμος, αφού καλύψουμε την πλευρά των τραπεζών, είναι αντισυνταγματικός, γιατί είναι δικαίωμα της Βουλής να αυξήσει ή να μειώσει φορολογικές προβλέψεις του νόμου. Και επομένως εγώ απ' αυτής της πλευράς αισθάνομαι ήσυχος ότι, και αν ο Πρόεδρος τον παραπέμψει στο Ανώτατο Δικαστήριο -αφήνω την πολιτική απόφαση- δε θα έχει ούτε και νομική υπόσταση η παραπομπή. Γι' αυτό εισηγούμαι χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω παρακολουθήσει με πολλή προσοχή τα όσα έχει πει ο συνάδελφος κ. Γαλανός και έχω προσέξει ότι, αγορεύοντας ο αγαπητός συνάδελφος, έχει χρησιμοποιήσει, θα έλεγα πολύ σοφές και πολύ σημαίνουσες

κουβέντες. Είπε ο κ. Γαλανός ότι η πρόταση νόμου, όπως διαμορφώθηκε τελικά, αποτελεί κατ' οικονομίαν λύση και ότι αυτή η πρόταση όπως διαμορφώθηκε αποτελεί μέτρο για δικαιότερη κατανομή των βαρών. Και θα ήθελα ακριβώς να σχολιάσω αυτές τις σημαίνουσες διατυπώσεις του κ. Γαλανού.

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι το ΑΔΗΣΟΚ υποστήριξε και θα υποστηρίξει τη διαγραφή των προσφυγικών χρεών. Δεν είναι γι' αυτό το πράγμα που συζητούμε. Εκείνο που συζητούμε είναι το κατά πόσο, διαγράφοντας τα χρέη των προσφύγων, αυτό το Σώμα, αυτή η Βουλή, και μάλιστα στην τελευταία συνεδρία της θητείας της, δε θα παράσχει ένα γενναίο δώρο προς τις τράπεζες.

Το ερώτημα είναι κατά πόσο αυτή η Βουλή, ψηφίζοντας τη διαγραφή των προσφυγικών χρεών και προβαίνοντας σε χειρονομία γενναιοδωρη προς τις τράπεζες, ταυτόχρονα δε θα βαρύνει το δημόσιο. Και κατά πόσο η ενέργειά της θα έχει ως αποτέλεσμα να στερηθεί σοβαρά κονδύλια το δημόσιο. Από την πρόταση, όπως τελικά διαμορφώθηκε, κύριε Πρόεδρε, είναι σαφές ότι τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 2 προνοούν τη διαγραφή των προσφυγικών χρεών που οφείλονται στις εμπορικές τράπεζες και προνοείται σαφώς επίσης στο δεύτερο εδάφιο αυτού του άρθρου ότι αυτές οι διαγραφές θα αφαιρούνται από τις φορολογικές υποχρεώσεις των τραπεζών.

Εκείνο, κύριε Πρόεδρε, που εγώ προσωπικά και η κοινοβουλευτική μας ομάδα αδυνατούμε να κατανοήσουμε είναι το γιατί. Επειδή θα διαγραφούν τα χρέη των προσφύγων που οφείλονται στις τράπεζες και θα απαλλαγούν οι τράπεζες οποιωνδήποτε υποχρεώσεων - και συνεπώς με το αζημίωτο των τραπεζών - το δημόσιο θα πρέπει να προσφέρει ειδική πίστωση προς τις τράπεζες, η οποία μαζί με το φόρο που ίσχυε μέχρι πρόσφατα του 42,5% θα ανέλθει στο 50% ως προνοεί η σχετική πρόταση νόμου όπως διαμορφώθηκε; Αυτό είναι το δικό μας ερώτημα. Γιατί, επαναλαμβάνω, το δημόσιο θα πρέπει να επιβαρυνθεί, για να ωφεληθούν οι τράπεζες. Και ερωτώ, κύριε Πρόεδρε: Αν στερήσουμε το δημόσιο για να επωφεληθούν οι τράπεζες, αυτό αποτελεί δικαιότερη κατανομή των βαρών, όπως είπε ο κ. Γαλανός; Και πώς μπορεί να είναι δικαιότερη κατανομή των βαρών, αφού αυτά σε τελευταία ανάλυση θα καλυφθούν από τους εργαζόμενους φορολογούμενους, οι οποίοι θα υποχρεωθούν μέσω άλλων φορολογιών να συμπληρώσουν τα έσοδα του κράτους;

Γι' αυτό, για μας είναι ακατανόητη και απαράδεκτη η πρόνοια της πρότασης νόμου σύμφωνα με την οποία οι εμπορικές τράπεζες θα ωφεληθούν με πρόσθετη ειδική πίστωση λόγω της διαγραφής των χρεών. Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσει την πρόταση νόμου, αλλά θα ζητήσει, θα εισηγηθεί τη διαγραφή του τρίτου εδαφίου του δεύτερου άρθρου αυτής της πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ίσως το νομοθέτημα τούτο είναι, αν όχι το σπουδαιότερο, σίγουρα από τα σπουδαιότερα νομοθετήματα που ψήφισε το Σώμα κατά τη βουλευτική περίοδο που τελειώνει σήμερα. Σαράντα εννιά εκατομμύρια λίρες που οφείλουν πληγέντες και πρόσφυγες, που κρίθηκε από τα δικαστήρια ότι λόγω της εισβολής δεν ήταν σε θέση να επιβιώσουν και οι οποίοι είναι καταχρεωμένοι στις τράπεζες, θα παύσουν να οφείλονται.

Λέχθηκε ότι είναι δώρο άδωρο, διότι, λέει, τα χρέη είναι παγοποιημένα. Παγοποιημένα ναι, αλλά οφειλόμενα ναι, επίσης, που σημαίνει ότι αυτό είναι το δώρο άδωρο, το να έχεις παγοποιημένο χρέος, αλλά να το χρωστάς, να σου υπενθυμίζουν πως το οφείλεις καθημερινά και, αν έχεις αποκτήσει μια μηδαμινή περιουσία, να έρχεται η επιβάρυνση του memorandum να σε σταματά, για να μην μπορείς να την αξιοποιήσεις. Και ωφελούνται πέραν των 10,000 προσφύγων οι οποίοι αναξιοπαθούν εδώ και 17 χρόνια.

Κύριοι συνάδελφοι, ψηφίζουμε, είπαν οι διαφωνούντες, ότι ναι, θέλουμε να διαγραφούν τα χρέη, αλλά να μην επιβαρυνθεί το δημόσιο με £4,000,000 - £5,000,000. Και εδώ, φαίνεται, υπάρχει η παρανόηση. Γιατί δυνάμει του νόμου που υπάρχει σήμερα και για πολλές δεκαετίες, όταν υπάρχουν επισφαλή χρέη, πηγαίνει εκείνος που έχει να τα λαμβάνει στο φόρο εισοδήματός και λέει «έχω επισφαλή χρέη και αφαιρέστε μου από το φόρο εισοδήματός μου το αντίστοιχο ποσό». Και αυτό έγινε από τις τράπεζες στην περίπτωση των προσφύγων. Ήδη από τα £49,000,000 τα £18,000,000 τα πήραν οι τράπεζες, αλλά λόγω του ότι δεν υπήρχε αυτός ο νόμος εξακολουθούσαν να τα οφείλουν οι πρόσφυγες. Και είπαμε: Είναι ορθό να έχεις ωφληθεί και εντούτοις να τα οφείλει ο άλλος; Η απάντηση είναι: Ναι, έτσι είναι ο νόμος ο υφιστάμενος μέχρι σήμερα, γι' αυτό και κάνουμε αυτή τη νομοθεσία. Γιατί και στην περίπτωση των επισφαλών χρεών ο οφειλέτης εξακολουθεί να τα οφείλει και, όταν πληρώσει, ξαναπάει εκείνος που τα εισέπραξε στο φόρο εισοδήματός και τα δηλώνει και τα επιστρέφει.

Και προέκυψε το θέμα της πρότασης νόμου όπως εν τέλει διαμορφώθηκε, το αν δηλ. με το να δώσουμε ακόμα φορολογική επιβάρυνση επιπρόσθετη £4,000,000 - £5,000,000 θα ήταν σωστό να σβήσουμε £49,000,000 από τους πρόσφυγες. Και είπαμε ότι βεβαίως και είναι σωστό, βεβαίως και είναι επιβεβλημένο. Αυτό σημαίνει συμπαράσταση της κυβέρνησης, του δημοσίου προς τον προσφυγικό κόσμο. Αντί να λέμε λόγια πολλά και ανούσια και χωρίς περιεχόμενο για τόσα πολλά χρόνια, ας κάνουμε και μια συγκεκριμένη προσφορά. Και λέμε ότι με πέντε ετήσιες φορολογικές επιβαρύνσεις £1,000,000 θα διαγραφούν και τα £49,000,000 που οφείλονται ή, επιπρόσθετα από τα £18,000,000 κατά τα οποία ήδη ελαφρύνθηκαν, εισπράχθηκαν από τις τράπεζες άλλα £31,000,000. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι οι τράπεζες που προικοδοτούνται με τα £4,000,000 - £5,000,000, αλλά με την πληρωμή αυτού του ποσού ελαφρύνονται και ευεργετούνται οι 10,000 πρόσφυγες που οφείλουν αυτά τα ποσά.

Λέχθηκε ότι, επειδή άλλοι πρόσφυγες χρωστούν σε μη εμπορικές τράπεζες, δε θα ήταν ορθό να περάσουμε αυτό το νόμο. Μα αυτή η φιλοσοφία κυριολεκτικά το λιγότερο που μπορώ να πω είναι ότι δεν έχει κανένα απολύτως λογικό έρεισμα. Αν δηλαδή μπορώ να ευεργετήσω 10,000 και όχι 15,000, πρέπει να μείνουν και οι 15,000 σε εκκρεμότητα ή θα πω ότι τα παίρνω αυτά και κάμνω τη νέα νομοθεσία, η οποία στην Έκθεση αναφέρεται πώς θα γίνει, για να αντιμετωπιστούν και οι περιπτώσεις των υπολειπομένων και μη ευεργετηθέντων; Αυτή είναι η σωστή αντιμετώπιση του θέματος. Όχι η θέση ή απαξάπαντες ή ουδείς. Δεν είναι αυτή η ορθή προσέγγιση των θεμάτων αυτού του είδους, το να λέμε δηλ. ότι όλοι είμαστε υπέρ της διαγραφής των χρεών, αλλά ότι δεν ψηφίζουμε το νόμο τούτο. Και όταν λέμε ναι, θα ψηφίσουμε το νόμο, αλλά να μην έχουν περαιτέρω απαλλαγή οι τράπεζες, τότε καταλύουμε και το υφιστάμενο νομικό καθεστώς που υπάρχει. Διότι η ιδιοκτησία προστατεύεται από το

Σύνταγμα και κανένας δεν μπορεί να κάμει νόμο που να λέει ότι απαγορεύεται η εισπραξη των οφειλών από όλους τους οφειλέτες της κοινωνίας. Κατά τον ίδιο τρόπο που δεν μπορώ να δώσω άφεση χρεών στον ιδιωτικό τομέα γενικά, δεν μπορώ να διαγράψω χρέη που οφείλονται σε τράπεζες. Εδώ είναι το νομικό κώλυμα, εδώ είναι η αντισυνταγματικότητα. Και το μεγαλύτερο επίτευγμα της Επιτροπής Νομικών επί του θέματος τούτου είναι ότι οι τράπεζες δέχτηκαν, συναίνεσαν οι τράπεζες να πάρουν ακόμα 7,5% φορολογική απαλλαγή, για να σβήσουν £50,000,000 περίπου χρέη.

Αυτό είναι προς έπαινο του Σώματος. Είναι το μεγαλύτερο επίτευγμα της Βουλής στον τομέα της ανακουφίσεως των προσφύγων. Γι' αυτό το λόγο χωρίς καμιά απολύτως περαιτέρω αναβολή οφείλουμε να ψηφίσουμε αυτό το νόμο, για να προσφέρουμε επιτέλους και κάτι το συγκεκριμένο προς την αναξιοπαθούσα τάξη των προσφύγων, η οποία συνήθισε να ακούει πολλές υποσχέσεις, αλλά να παίρνει πολύ λιγότερα από τα υποσχόμενα. Και ναι, η απάντηση είναι ότι το δημόσιο οφείλει να συμπαρίσταται στους πρόσφυγες και το βάρος πρέπει να το φέρουν όλοι ομαδικώς, διότι μια τάξη προσώπων αναξιοπαθεί και δε θα πρέπει να καθιερώσουμε την τάξη αυτή ως τη δεύτερη τάξη των πολιτών της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Λόγια ωραία για τους πρόσφυγες έχουν πει όλα τα κόμματα. Λόγια αλληλεγγύης, συμπαραστάσης έχουμε πει όλοι. Τώρα είμαστε στην ώρα που πρέπει να δείξουμε και έργα. Τα προπολεμικά χρέη υπερίπτανται σαν δαμόκλειος σπάθη πάνω από χιλιάδες πολίτες της Δημοκρατίας της Κύπρου. Τους έπληξε η τραγωδία και τους έπληξε η εισβολή του Αττίλα. Και χρόνια τώρα υποσχόμαστε ότι θα δούμε το θέμα των προπολεμικών χρεών και θυμούμαι και θυμάστε ότι παραμονές των βουλευτικών εκλογών του '85 ακούσαμε το ίδιο θέμα, δίναμε υποσχέσεις, φτάσαμε και περάσαμε προεδρικές με τις ίδιες υποσχέσεις και σήμερα που λήγει η θητεία μας ακούονται φωνές ότι το θέμα δεν είναι ψημένο ακόμα και πρέπει να αναβληθεί για να το δει η νέα Βουλή.

Νομίζω είμαστε απαράδεκτοι με αυτή τη στάση, γιατί έχουμε απόψε την ευκαιρία να αποδείξουμε με έργα τη φιλόστοργη προσφυγική μας πολιτική και πρέπει να προχωρήσουμε και να αποδείξουμε με έργα αυτή μας τη θέση και όλες μας τις διακηρύξεις. Η σεισάχθεια του Σόλωνα έμεινε στην ιστορία και βρισκόμαστε σήμερα αντιμέτωποι με την πρόκληση. Μπορούμε εμείς ως Βουλή να διαγράψουμε τα χρέη που οφείλονται στις τράπεζες; Απάντηση: Όχι, δεν μπορούμε να 'ρθουμε να πούμε ότι διαγράφονται τα χρέη, χωρίς να βάλουμε ασφαλιστικές δικλίδες σ' αυτή μας την ενέργεια.

Ποιες είναι οι ασφαλιστικές δικλίδες;

Ρωτήθηκαν οι τράπεζες: Δέχεστε να διαγράψουμε τα χρέη που οφείλονται σ' εσάς από χιλιάδες πρόσφυγες; Είπαν όχι. Και όποιος γνωρίζει στοιχειώδη νομικά ξέρει ότι, αν προχωρούσαμε να κάμουμε την ενέργεια να διαγράψουμε τα χρέη προς τις τράπεζες, οι τράπεζες θα προσέφευγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο και η αντισυνταγματικότητα του νόμου θα ήταν βεβαία.

Έχουμε πετύχει, κύριοι, με την επεξεργασία του θέματος αυτού να έχουμε σήμερα τη συναίνεση των τραπεζών. Και γράφει στο προοίμιο της πρότασης ότι

οι τράπεζες συναινούν και συμφωνούν στο να ψηφιστεί αυτή η πρόταση νόμου με την οποία διαγράφονται τα χρέη τα προσφυγικά τα προπολεμικά προς τις εμπορικές τράπεζες. Την πρόταση νόμου την έχουν υπογράψει όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα πλην του ΑΔΗΣΟΚ στον ουσιαστικό χρόνο και επομένως είναι μια πρόταση η οποία έχει το εχέγγυο όλης της πολιτικής βούλησης του Κοινοβουλίου.

Έρχομαι τώρα στην πράξη. Τι εκάμαμε ως πολιτεία για τα προπολεμικά χρέη; Τα έχουμε παγοποιήσει. Είναι παγοποιημένα, αλλά είναι χρέη. Είναι προπολεμικά, είναι παρόντα, θα είναι μέλλοντα. Και όταν η έκρυθμη κατάσταση εκλείψει, θα επιπέσουν στους πρόσφυγες και τους παθόντες και τους εκτοπισθέντες. Όστε η παγοποίηση ήταν το όφελος που δώσαμε στους πληγέντες.

Τι εκάμαμε με τις τράπεζες; Και εδώ είναι το εγκληματικό, κύριοι συνάδελφοι, και παρακολουθήστε τη λεπτομέρεια. Αφού παγοποιήσαμε τα χρέη, ήλθαν οι τράπεζες προς την Εκτελεστική Εξουσία και της είπαν «ξέρετε, τα χρέη που έχουμε από τους πρόσφυγες είναι επισφαλή χρέη και να μας τα αναγνωρίσετε». Λέω και πιστεύω ότι κακώς η πολιτεία δέχτηκε τα χρέη των προσφύγων ως επισφαλή, διότι είναι παγοποιημένα και το αν το παγοποιημένο είναι καλό ή χαλασμένο, θα το δω την ώρα που θα ξεπαγώσει. Παρ' όλα αυτά όμως η Εκτελεστική Εξουσία έκαμε χειρονομία προς τις τράπεζες εδώ και δέκα, και δώδεκα συναπτά χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, και τους είπε «ναι, τα προσφυγικά προπολεμικά χρέη είναι επισφαλή». Και αυτή η αθώα θέση τι σημαίνει; Σήμαινε αμέσως, καθόσον αφορά τα προπολεμικά χρέη προς τις εμπορικές τράπεζες, ότι από τα 49 εκατομμύρια που οφείλονταν τους έκαμνε παροχή άμεση του ύψους των 20 περίπου εκατομμυρίων λιρών. Αυτά τα 20 εκατομμύρια λίρες τα έχουμε δώσει ως Εκτελεστική Εξουσία, ως πολιτεία προς τις τράπεζες, οι τράπεζες τα εκμεταλλεύονται, καθόσον καταλαβαίνω εγώ το θέμα, εδώ και δέκα ολόκληρα χρόνια και έχουν ωφεληθεί τα μέγιστα. Αλλά, αφού οι τράπεζες έχουν ωφεληθεί, ο οφειλέτης ο πρόσφυγας, ο εκτοπισθείς οφείλει ολόκληρο το χρέος προς τις εμπορικές τράπεζες. Και κατά τις διαβουλεύσεις που έγιναν και την επεξεργασία της πρότασης νόμου, κλήθηκαν οι τράπεζες, κλήθηκαν οι ενδιαφερόμενες προσφυγικές οργανώσεις και ακούστηκαν όλοι επί του θέματος. Και διαφάνηκε τότε ότι οι τράπεζες θα μπορούσαν να δεχτούν μια συναινετική λύση που θα οδηγούσε στη διαγραφή των προσφυγικών χρεών, που είναι 49 εκατομμύρια λίρες, αν είχαν μια περαιτέρω επιπρόσθετη παροχή από την πολιτεία. Και βρέθηκε η μέση, αν θέλετε, η χρυσή οδός προς λύση. Και είπαμε μισά μισά πολιτεία και τράπεζες. Και η πολιτεία, η οποία έδωσε τα 20 εκατομμύρια χωρίς να απαλλάξει τους πρόσφυγες, καλείται μέσα στην περίοδο των επόμενων πέντε χρόνων να κάμει μια πίστωση του ύψους των τεσσάρων εκατομμυρίων και κάτι. Αλλά, κάμνοντας την πίστωση αυτή, θα δώσουν οι τράπεζες απαλλαγή σε όλους τους πρόσφυγες. Και είναι έξι χιλιάδες περίπου άτομα που ωφελούνται. Δεν έχουμε εικόνα του ποιοι είναι, αφηρημένα όμως ξέρουμε πως είναι έξι χιλιάδες πρόσφυγες που ωφελούνται. Και είναι τεράστια η πρόδοος που θα έχουμε κάμει στο θέμα των προπολεμικών χρεών με το να διαγραφούν αυτά τα πρώτα 50 εκατομμύρια λίρες.

Ρωτούν ορισμένοι συνάδελφοι τι γίνεται με τα προσφυγικά προπολεμικά χρέη προς τα συνεργατικά. Τα συνεργατικά, κύριοι συνάδελφοι, δεν πληρώνουν φόρο εισοδήματος στο κράτος και δεν έχουμε την ευχέρεια να εφαρμόσουμε την ίδια φόρμουλα και σ' εκείνα για να διαγραφούν τα χρέη εκείνα. Είπαμε όμως στην Επιτροπή Νομικών και είπαμε στον κύριο Υπουργό των Οικονομικών κύριε

Υπουργέ των Οικονομικών, αν θέλεις να μαζευτούν λεφτά και για το θέμα των προσφυγικών χρεών προς τα συνεργατικά, το Νομοθετικό Σώμα είναι πρόθυμο και έτοιμο να εγκρίνει και ειδική φορολογία ακόμα, για να μαζευτούν τα λεφτά αυτά και να ικανοποιηθούν και οι χιλιάδες των άλλων που οφείλουν στα συνεργατικά ιδρύματα».

Σήμερα έχουμε τα προπολεμικά χρέη, χρέη προς εμπορικές τράπεζες, χρέη προς συνεργατικά, χρέη προς άλλους οργανισμούς. Δεν μπορούμε σήμερα να αγκαλιάσουμε το σύνολο των προσφυγικών χρεών και να τα διαγράψουμε. Μπορούμε όμως άνετα, συναινουσών των ενδιαφερόμενων τραπεζών, να διαγράψουμε τα προπολεμικά χρέη προς τις εμπορικές τράπεζες, πράγμα το οποίο καλούμαστε απόψε με σοβαρότητα, με ωριμότητα και υπευθυνότητα να πραγματοποιήσουμε και ο Δημοκρατικός Συναγερμένος θα ψηφίσει την πρόταση νόμου όπως έχει διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γλαύκος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα μιλήσω. Απλώς θα πω ότι συμφωνώ με την τοποθέτηση που έκαμε ο συνάδελφος Κουρτελλάρης και θα επαναλάβω ότι το ΑΚΕΛ είναι υπέρ της διαγραφής των προσφυγικών χρεών προς τις εμπορικές τράπεζες. Θα κάνουμε όμως δυο προτάσεις. Και είναι για τις προτάσεις που θα κάνουμε που θα μιλήσω.

Η πρώτη μας πρόταση είναι ότι πρέπει να απαλειφθεί το εδάφιο (3) του άρθρου 2. Νομίζω ότι έχουμε υποβάλει γραπτή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τις έχω ενώπιόν μου, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θα εξηγήσω γιατί πρέπει να διαγραφεί αυτό το εδάφιο. Γιατί οι τράπεζες σε όλη αυτή τη διάρκεια των 15-17 χρόνων έχουν εισπράξει πάρα πολλά ποσά από τους πρόσφυγες, για τα οποία όμως δε μας έχουν δώσει κατάλογο. Τους πρόσφυγες εν αγνοία του ότι ήταν παγοποιημένα τα χρέη το ξέρουμε πολύ καλά ότι τους εκβίαζαν με επιστολές και πολλοί πρόσφυγες πήγαιναν στις τράπεζες και πλήρωναν μέρος των χρεών τους -εν αγνοία, επαναλαμβάνω, του ότι ήταν παγοποιημένα τα χρέη. Κατά συνέπεια υπάρχει το ερώτημα τι ποσά εισέπραξαν από όλη αυτή τη διαδικασία στα δεκαέξι χρόνια που έχουν περάσει.

Οι τράπεζες με τον τρόπο που τις ευεργέτησε το κράτος, η πολιτεία, όπως λέχθηκε και προηγουμένως, με τη μέθοδο του τοκισμού και ανατοκισμού έχουν εισπράξει πολύ μεγαλύτερα ποσά από αυτά που διατείνονται. Δηλαδή έχουν ωφεληθεί με μεγαλύτερα ποσά. Κατά συνέπεια εμείς δεν πρόκειται να συναινέσουμε στο να δώσουμε αυτή την πίστωση στις τράπεζες. Και η πρόταση, όπως είπα, είναι να απαλειφθεί το εδάφιο (3) του άρθρου 2.

Δεύτερο, προτείνουμε να τεθεί νέο άρθρο υπ' αρ. 3 με το ακόλουθο κείμενο:

«Οι εμπορικές τράπεζες υποχρεούνται να επιστρέψουν στους οφειλότες οποιοδήποτε ποσό έχει καταβληθεί προς αυτές έναντι οφειλών δυνάμει αυτού του νόμου». Και, επαναλαμβάνω, νοούμενο ότι οι πρόσφυγες οφειλότες είχαν άγνοια του Νόμου περί Παγοποίησης των Χρεών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα είμαι πολύ σύντομος.

Εδώ βλέπουμε ένα μεγάλο παράδοξο όσον αφορά τις θέσεις του ΑΚΕΛ, ακόμα και του ΑΔΗΣΟΚ. Από τη μια μεριά βλέπουμε την έλλειψη ευαισθησίας όσον αφορά τη διαγραφή των 49 εκατομμυρίων λιρών και την ετοιμότητα να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό στη νέα Βουλή και όχι τώρα που πιστεύουμε ότι ωρίμασε η ώρα. Και από την άλλη βλέπουμε κάποιες τροποποιήσεις για εκείνους οι οποίοι έχουν ήδη πληρώσει και τις τράπεζες που έχουν εισπράξει από αυτούς. Γι' αυτές τις τροποποιήσεις και γι' αυτό το θέμα θα επανέλθουμε στην κατάλληλη ώρα, διότι πρόκειται για ένα ευαίσθητο ισοζύγιο και δεν επιθυμούμε να προσβληθεί αυτή η νομοθεσία στο Ανώτατο και να καταστρέψουμε την όλη υπόθεση που προσπαθούμε να επιτύχουμε. Σε κάποιο άλλο στάδιο θα προχωρήσουμε σε περαιτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις όσον αφορά και τους ιδιώτες που χρωστούν μεταξύ τους. Όμως τώρα με την εισήγηση του ΑΚΕΛ διατρέχουμε τον κίνδυνο να αποτύχει όλη αυτή η προσπάθεια η οποία γίνεται για τα 49 εκατομμύρια λίρες τα οποία θα επωφεληθούν οι πρόσφυγες.

Γι' αυτό το λόγο ας προσέξουμε κάποιες εισηγήσεις που πιθανώς να γίνονται καλόπιστα και προσπαθούν να τετραγωνίσουν κάποιους κύκλους. Δε θα επιτύχουν τίποτε παρά να καταστρέψουν την πρόθεση του νομοθέτη, αφού σήμερα θέλουμε να δώσουμε ένα οριστικό τέλος τουλάχιστον στα 49 εκατομμύρια λίρες που χρωστούν έξι χιλιάδες πρόσφυγες της μεσαίας τάξης κατά κανόνα στις τράπεζες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ο κ. Κληρίδης έθεσε το θέμα ότι η συζήτηση του θέματος αυτού έχει εξαντληθεί. Πιστεύω ότι πραγματικά έχει εξαντληθεί το θέμα και έχουν ακουστεί πολύ καλές απόψεις. Γι' αυτό το λόγο θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο συνοπτικός τίτλος και το πρώτο άρθρο εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή ορισμένων οφειλών προς τις εμπορικές τράπεζες. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο δεύτερο άρθρο υπάρχει εισήγηση του ΑΚΕΛ να διαγραφεί το εδάφιο (3).

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Είναι και δική μας πρόταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι και δική σας πρόταση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να διαβάσω το εδάφιο (3), κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι το έχουν όλοι υπόψη τους. Είναι ενώπιόν τους.

Κύριε Κληρίδη, ορίστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς θα θέσετε σε ψηφοφορία την τροποποιητική εισήγηση πρώτα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, ασφαλώς.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να διαγραφεί το εδάφιο (3) του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροποποίηση απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Η δεύτερη τροποποίηση την οποία εισηγείται το ΑΚΕΛ είναι η προσθήκη τρίτου άρθρου στην πρόταση νόμου το οποίο να λέγει:

«Οι εμπορικές τράπεζες υποχρεούνται να επιστρέψουν στους οφειλότες οποιοδήποτε ποσό έχει καταβληθεί προς αυτές έναντι οφειλών δυνάμει αυτού του νόμου».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροποποίησης αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η δεύτερη τροποποίηση απορρίπτεται.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Να δικαιολογήσω την ψήφο μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Ευσταθίου. Με συγχωρείτε.

Σας παρακαλώ, κύριοι. Ακόμα δεν έχουμε τελειώσει με την ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2 ως έχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 2 ως έχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαγραφής των Προπολεμικών Οφειλών προς τις Εμπορικές Τράπεζες Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Κύριοι συναδέλφοι, μένουν τρία θέματα μόνο. Το πρώτο είναι σχέδιο επιστολής που γίνεται εισήγηση να αποσταλεί από τον Πρόεδρο της Βουλής στο Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών εν σχέσει με τη συνάντηση Μπίικερ και Ντενκτάς. Το δεύτερο θέμα είναι η απόφαση για διάλυση της Βουλής. Και το τρίτο θέμα είναι ότι κατ' εντολήν θα πω μερικά λόγια για τους Βουλευτές εκείνους οι οποίοι δε θα διεκδικήσουν έδρα και συνεπώς δε θα βρίσκονται σ' αυτό το Σώμα μετά τις 19 Μαΐου 1991.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα της Βουλής να διαβάσει το ψήφισμα. Υπάρχουν δυο ψήφισματα: ένα το οποίο υποβάλλουν όλα τα άλλα κόμματα και ένα το οποίο υποβάλλει το ΑΔΗΣΟΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αυτό που θα διαβάσω, κύριε Πρόεδρε, είναι από το ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ψήφισμα· είναι επιστολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σχέδιο επιστολής.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι μήνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σχέδιο επιστολής. Αυτό το είχα πει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να το χαρακτηρίσουμε μήνυμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Μήνυμα το οποίο μπορεί να δοθεί και με επιστολή.

Ορίστε, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε μήνυμα. Ή είναι ψήφισμα ή είναι επιστολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σχέδιο επιστολής.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επομένως θα πούμε ότι είναι επιστολή εκ μέρους της Βουλής. Εκτός αν θέλουμε να το μετατρέψουμε σε ψήφισμα. Όπως είναι όμως είναι επιστολή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι επιστολή με τα μηνύματα της Βουλής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι επιστολή. Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαβάζω πρώτα την επιστολή που κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, το Δημοκρατικό Κόμμα, το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ:

«Οι πληροφορίες ότι προγραμματίζεται συνάντηση του Υπουργού Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Μπίικερ με τον κύριο Ντενκτάς προκαλούν έντονη ανησυχία. Η αιτιολόγηση ότι ο κύριος Ντενκτάς θα γίνει δεκτός ως ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας δεν αναιρεί την ανησυχία, γιατί οι εντυπώσεις που δημιουργούνται και η ερμηνεία την οποία η Τουρκία θα προβάλλει θα αποτελούν ενίσχυση των χωριστικών τάσεων και του παράνομου τουρκοκυπριακού κράτους του οποίου την κατάργηση ζήτησε με ψήφισμα το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Είναι δηλωμένη θέση των Ηνωμένων Εθνών, του Κογκρέσου και της αμερικανικής κυβέρνησης ότι το καθεστώς Ντενκτάς είναι παράνομο και καμιά ενέργεια δεν πρέπει να γίνεται που να μπορεί να εκληφθεί ως ενθάρρυνση της τουρκικής αδιαλλαξίας.

Γι' αυτό παρακαλούμε όπως ασκήσετε την επιρροή σας για αποτροπή αυτής της προγραμματισμένης συνάντησης, επιβεβαιώνοντας μ' αυτό τον τρόπο τη θέση σας εναντίον οποιασδήποτε αποσχιστικής ενέργειας στην Κυπριακή Δημοκρατία».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα διαβάσω τώρα την πρόταση που κατέθεσε το ΑΔΗΣΟΚ:

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων, σχετικά με την επικείμενη συνάντηση του Υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ κ. Μπίικερ με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη κ. Ντενκτάς, ζητά όπως ασκηθεί η επιρροή της κυβέρνησης των ΗΠΑ με σκοπό να ξεπεραστεί το αδιέξοδο, να δημιουργηθούν οι συνθήκες για ουσιαστικό διάλογο και προώθηση δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις συμφωνίες κορυφής».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, έχει λεχθεί ότι θα γίνουν σύντομες τρίλεπτες ομιλίες επί επιπέδου αρχηγών κομμάτων και κατόπιν θα προχωρήσουμε στην ψήφιση της μιας ή της άλλης από τις δυο επιστολές.

Ο κ. Γαλανός. Μπορείτε να μιλήσετε και από τη θέση σας, κύριε Γαλανέ.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα. Θα μιλήσω από τη θέση μου σήμερα. Θα προσπαθήσω να είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Βέβαια, αν ο κ. Μπέικερ αποφάσισε οπωσδήποτε να συναντηθεί με τον κ. Ντενκτάς, δε νομίζω ότι μπορούμε να έχουμε την ψευδαίσθηση ότι οποιαδήποτε ενέργεια εκ μέρους μας θα σταματήσει αυτή τη συνάντηση. Παρά ταύτα όμως έχουμε υποχρέωση ως Βουλή να ενισχύσουμε τις προσπάθειες της Κυπριακής Δημοκρατίας και να δώσουμε το μήνυμα ότι, αν και δίνεται μια μαχαιριά στο σώμα της Κυπριακής Δημοκρατίας -διότι ισοδυναμεί με μαχαιριά στο σώμα της Κυπριακής Δημοκρατίας αυτή η συνάντηση- τουλάχιστον διαμαρτυρόμεθα και εναντιωνόμεθα σ' αυτό το οποίο γίνεται. Και αυτό το οποίο γίνεται σήμερα από πλευράς του κ. Μπέικερ, του Υπουργού Εξωτερικών της Αμερικής, που κατά κάποιο τρόπο μπορεί κανείς να πει ότι είναι η μόνη παραμένουσα υπερδύναμη, και το οποίο έρχεται ως συνέχεια κάποιων δηλώσεων ότι η κατάσταση στην Κύπρο, η εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο, η παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων δεν είναι το ίδιο πράγμα με αυτό το οποίο συνέβη στο Κουβέιτ και με οποιοδήποτε άλλες ενθαρρύνσεις προς την τουρκική πλευρά, σίγουρα κινδυνεύει να θεωρηθεί ότι ενθαρρύνει την τουρκική αδιαλλαξία και τις διχοτομικές ενέργειες.

Γι' αυτό το λόγο απευθυνόμεθα προς το Κογκρέσο, το οποίο πάντοτε κρατούσε μια πιο εποικοδομητική στάση -δεν ξεχνούμε ποτέ ότι το Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών το 1977 είχε επιβάλει εμπάργκο το οποίο είχε αρχίσει πραγματικά να αποφέρει κάποιους καρπούς, δυστυχώς όμως το εμπάργκο αυτό καταργήθηκε κάτω από ορισμένες συνθήκες- και θέλουμε να πιστεύουμε ότι τουλάχιστον η Νομοθετική Εξουσία στην Αμερική θα κάμει τις δέουσες παραστάσεις προς την κυβέρνηση, για να εφαρμόσει το πνεύμα του νόμου, the rule of law, όπως λένε οι ίδιοι οι Αμερικανοί, και το οποίο δεν εφαρμόζει στην περίπτωση της Κύπρου. Δυστυχώς υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, διεθνής υποκρισία. Και αυτό δε φαίνεται μόνο από τα δύο μέτρα και δύο σταθμά τα οποία εφαρμόζονται μεταξύ Κουβέιτ και Κύπρου, αλλά ακόμα και τώρα βλέπουμε να σφάζονται οι Κούρδοι και να υπάρχει η αναλγησία των αμερικανικών στρατευμάτων.

Τελειώνω τονίζοντας ότι ήταν απαραίτητο οπωσδήποτε η Βουλή μας να τοποθετηθεί έναντι αυτής της συνάντησης -παρόλο που πολλοί μπορεί να έχουν την ψευδαίσθηση ότι θα δεχθεί ο κ. Ντενκτάς νουθεσίες από τον Μπέικερ, εμείς τουλάχιστον δεν έχουμε τέτοια ψευδαίσθηση-διότι με την Τουρκία αναβαθμισμένη από τον πόλεμο και την κατάσταση στον Κόλπο σίγουρα δεν είναι η ώρα που πρέπει να αναμένουμε εκείνες τις πιέσεις που θα οδηγήσουν σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση. Οτιδήποτε άλλο συμβεί μάλλον σε βάρος της Κύπρου θα είναι παρά προς όφελός της και πιστεύω ότι πρέπει να σταματήσουμε να έχουμε κάποιες αφέλειες, ιδιαίτερα εκείνοι που θεωρούν τους εαυτούς τους ρεαλιστές και πραγματιστές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε την επιστολή που έχει αναγνωσθεί και θεωρούμε ότι με κανέναν τρόπο δεν μπορούμε να δώσουμε τη συγκατάθεσή μας -να το πω έτσι- γι' αυτή τη συνάντηση. Ξεκινούμε από το γεγονός ότι κάθε συνάντηση τέτοιου είδους, όπως είναι η συνάντηση του Υπουργού Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών με τον κ. Ντενκτάς, που είναι ο ηγέτης ενός παράνομου κράτους, έχει τα πολιτικά της μηνύματα. Κατά συνέπεια, εξετάζοντας μέσα στις δοσμένες συνθήκες αυτή τη συνάντηση, θεωρούμε ότι είναι επιζήμια για τον αγώνα του κυπριακού λαού. Γιατί, όπως αναφέρει και η επιστολή, θα αποτελεί ενθάρρυνση προς την αδιαλλαξία της 'Αγκυρας και του Ντενκτάς.

Το μήνυμα που θα αποστείλουμε και προς τις Ηνωμένες Πολιτείες και προς κάθε κατεύθυνση πρέπει να είναι ότι πρέπει να υποδεχθούμε στον Ντενκτάς και στην 'Αγκυρα την υποχρέωσή τους να ανταποκριθούν στο πνεύμα των καιρών, στο μεταπολεμικό κλίμα που έχει δημιουργηθεί και να συναινέσουν στην εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ για την Κύπρο, όλων των αποφάσεων, έτσι που να εξευρεθεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Η έκκληση που πρέπει να απευθύνουμε πέραν τούτου προς τις Ηνωμένες Πολιτείες είναι ότι πρέπει να συνεργαστούν τόσο με τις ευρωπαϊκές χώρες, τις χώρες τις ΕΟΚ, όσο και με τη Σοβιετική Ένωση και τα άλλα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, ώστε να λυθεί το Κυπριακό πάνω στη βάση των ψηφισμάτων και των αρχών του διεθνούς οργανισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είχαμε στείλει επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής, για να συζητηθούν οι τελευταίες εξελίξεις αλλά ιδιαίτερα αυτό το πολύ σημαντικό γεγονός της συνάντησης του κ. Ντενκτάς με τον κ. Μπέικερ. Αποφασίστηκε τελικά ότι έπρεπε να μείνουμε σ' αυτό το συγκεκριμένο θέμα και να μην επεκτείνουμε τη συζήτηση στις συνολικές εξελίξεις και ήταν μια απόφαση, μπορώ να πω, ενδεδειγμένη υπό τις περιστάσεις, διότι διανύουμε την τελευταία συνεδρία της Βουλής.

Όμως το θέμα είναι εξαιρετικά σημαντικό, γιατί αυτή η συνάντηση είναι δυνατό να προδίξει και μια καμπή στο κυπριακό πρόβλημα. Αυτή η συνάντηση γίνεται ύστερα από τη συνάντηση του Οζάλ και του Μπους στο Καμπ Ντέηβιντ και εκεί οι Ην. Πολιτείες έκαμαν παραχώρηση προς την Τουρκία τη συνάντηση αυτή του κ. Ντενκτάς με τον κ. Μπέικερ. Και φαίνεται ότι η Τουρκία θα επιδιώξει να εξαργυρώσει τις υπηρεσίες που πρόσφερε στις Ην. Πολιτείες στην Κύπρο και αυτό είναι το ανησυχητικό φαινόμενο και το ανησυχητικό σημείο που προδίξει αυτή η συνάντηση.

Υπάρχει η εντύπωση ότι μπορούμε να πούμε και να συστήσουμε στον κ. Μπέικερ να λοικευθεί ο κ. Ντενκτάς και να πάει σε ουσιαστικές συνομιλίες για δίκαιη λύση. Αν όμως ήθελαν οι Ην. Πολιτείες να ασκήσουν κάποια πίεση, δεν είναι προς τον κ. Ντενκτάς αλλά προς τον Οζάλ που θα την ασκούσαν -και είχαν την ευκαιρία να τον συναντήσουν- και φοβούμαι ότι όχι μόνο δεν το έκαμαν, αλλά συνέβηκε το αντίθετο. Και αλίμονο αν παραλείπουμε αυτή τη βασική υποχρέωση άσκησης πίεσης προς την κυβέρνηση της 'Αγκυρας και ζητούμε να πιεσθεί ο

Ντενκτάς ή ο Οζάλ για να αναγνωρίσουν ότι το Κυπριακό είναι δικαιοδικό πρόβλημα και ότι παραγνωρίζεται η πιο ουσιαστική του πλευρά, η εισβολή και η κατοχή.

Όμως για το ποια είναι η πολιτική των Ην. Πολιτειών πάλι δεν πρέπει να έχουμε ψευδαισθήσεις. Ο κ. Λέτσκι, ο εκπρόσωπος του αμερικάνικου Υπουργείου Εξωτερικών για το Κυπριακό, μας είπε πρόσφατα περίπου ότι δεν έγινε ούτε εισβολή στην Κύπρο και είναι γνωστές οι τοποθετήσεις του πάνω στο Κυπριακό. Και βρισκόμαστε μπροστά στο φαινόμενο να επαινείται πλέον η Τουρκία. Δηλαδή ανατρέπονται πλήρως όλα τα δεδομένα γύρω από το Κυπριακό και, να το θυμούμαστε όλοι, θα έρθει αύριο η έκθεση Μπους και θα επαινεί την πολιτική της Τουρκίας στο Κυπριακό. Και θα πρέπει να ανησυχήσουμε αυτή τη στιγμή και να δώσουμε κάποια μηνύματα. Μπορεί να είμαστε μικροί, αλλά θα πρέπει να αντιδρούμε εκεί που αισθανόμαστε ότι πλήττονται τα συμφέροντά μας.

Κύριε Πρόεδρε, το ερώτημα είναι γιατί ζητούμε να γίνει αυτή η καταδίκη. Ναι, είναι πρωτοφανές. Ως τώρα η κυπριακή κυβέρνηση και όλοι μας αντιδρούσαμε στο να συναντά ο κ. Ντενκτάς και ξένες κυβερνήσεις. Και το επιτυγχάναμε. Και από τη στιγμή που ο κ. Ντενκτάς θα γίνει δεκτός από τον Αμερικανό Υπουργό Εξωτερικών δεν ξέρω ποιος παρακάτω θα αρνηθεί τέτοιες συναντήσεις και αν αυτό δεν είναι αναβάθμιση έστω και έμμεση του ψευδοκράτους. Γι' αυτό αξίζει και έπαινος στην κυβέρνηση για την έντονη αντίδραση την οποία έκαμε έστω και παρασκηνιακά και δεν πρέπει να υστερήσει η Βουλή προς αυτή την κατεύθυνση και θα πρέπει να τονίσουμε ότι τέτοιες ενέργειες αντίκεινται προς το διεθνές δίκαιο, προς τη νέα τάξη, προς τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η δική μας θέση είναι ότι θα πρέπει να αντικρίζουμε τα πράγματα στην πραγματική τους διάσταση χωρίς καμιά διάθεση μεγαλοποίησής τους. Η μόνη ένσταση που θα μπορούσε να έχει κάποιος για τη συνάντηση Μπέικερ-Ντενκτάς είναι ο κίνδυνος αναγνώρισης του ψευδοκράτους.

Το ερώτημα το οποίο θέτουμε εμείς είναι: Υπάρχει πραγματικά τέτοιος κίνδυνος; Ίσως ως αποτέλεσμα των διαβημάτων της κυβέρνησης, ίσως γενικά λόγω κάποιων τοποθετήσεων έχουμε δήλωση και του Υπουργείου Εξωτερικών των Ην. Πολιτειών της Αμερικής αλλά και του ίδιου του κ. Ντενκτάς ότι αυτή η συνάντηση σε καμιά περίπτωση δε σημαίνει αναγνώριση του ψευδοκράτους, δε σημαίνει αλλαγή της πολιτικής των Ην. Πολιτειών αναφορικά με τη μη αναγνώριση του ψευδοκράτους.

Κατά συνέπεια θα πρέπει να αντικρίσουμε τα πράγματα όπως έχουν. Ως ηγέτη μιας κοινότητας τον κ. Ντενκτάς τώρα τον συναντούν οι ξένες κυβερνήσεις; Συναντάται ή δε συναντάται σχεδόν καθημερινά με όλους τους πρέσβεις; Έχει συναντηθεί με τον κ. Λέτσκι; Έχει προσκληθεί κι έχει πάει στα Ην. Έθνη και μίλησε μάλιστα και στην Πολιτική Επιτροπή και στο Συμβούλιο Ασφαλείας ως εκπρόσωπος της κοινότητάς του; Εμείς λέμε ότι δεν πρέπει να δίνουμε διαστάσεις

που άλλοι δε δίνουν. Προχθές στο Ισραήλ ο κ. Μπέικερ συναντήθηκε με εκπροσώπους των Παλαιστινίων, υπηκόους του Ισραήλ. Ποιος μίλησε; Ακούσατε κανέναν Ισραηλινό να πει ότι έμπηξε μαχαιριά η Αμερική στο Ισραήλ; Εμείς, ξεκινώντας απ' αυτή τη θέση, ξεκινώντας και από τη διαπίστωση του κ. Γαλανού ότι δεν πρόκειται να αποτρέψουμε αυτή τη συνάντηση, εισηγούμαστε να δώσουμε έμφαση στο περιεχόμενο αυτής της συνάντησης και να καλέσουμε τον Υπουργό Εξωτερικών της Αμερικής και την αμερικάνικη κυβέρνηση να ζητήσουν να καμφθεί η τούρκικη αδιαλλαξία στο Κυπριακό και να ανοίξει ο δρόμος για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Και επίσης κάτι άλλο. Το ότι υπαινισσόμαστε ότι αυτή η συνάντηση -και αυτό κάμνει το κείμενο που υπέβαλε η πλειοψηφία- μπορεί να σημαίνει έστω και έμμεση αναγνώριση του καθεστώτος Ντενκτάς παρά τις δηλώσεις και του Ντενκτάς και του Μπέικερ εμείς λέμε ότι ύστερα από αυτή τη συνάντηση που θα γίνει θα του δώσει όπλα, για να παρερμηνεύσει αυτή τη συνάντηση με βάση την επιχειρηματολογία που ακούεται σήμερα εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχουν ακουστεί οι απόψεις όλων των πλευρών της Βουλής...

Ο κ. Κληρίδης. Ναι, αλλά ο πρώτος καθίσταται έσχατος στην περίπτωση αυτή.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η ώρα είναι προκεχωρημένη και το θέμα το οποίο συζητούμε προσπαθούμε να δώσουμε μια διάσταση η οποία δεν ανταποκρίνεται προς την πραγματικότητα. Ποια είναι η διάσταση του θέματος; Ότι ο κ. Μπέικερ θα δει τον κ. Ντενκτάς, όπως λέει και ο ίδιος και ο κ. Ντενκτάς, ως εκπρόσωπο της κοινότητας. Δεν είναι η πρώτη φορά που είδε τον κ. Ντενκτάς. Συμφωνούμε με το κείμενο το οποίο τέθηκε ενώπιόν μας και συμφωνούμε στο να γίνει μια ενέργεια όπως αυτή η οποία θα γίνει, αλλά δε συμφωνούμε στο να δώσουμε αυτή την τεράστια διάσταση στο όλο θέμα. Γιατί δε συμφωνούμε; Γιατί, αν τον κ. Ντενκτάς τον βλέπει ο Γενικός Γραμματέας ως εκπρόσωπο της κοινότητας, αν τον βλέπουν όλοι οι πρέσβεις στην Κύπρο, αν έχει μιλήσει ως εκπρόσωπος της κοινότητάς του και αν τον δει και ο κ. Μπέικερ, δε θα αλλάξει το κυπριακό πρόβλημα και η πορεία του κυπριακού προβλήματος.

Γι' αυτό εμείς δεν αποδίδουμε όλη αυτή τη σημασία, αλλά ας γίνει και αυτή η χειρονομία. Δε μας βρίσκει αντίθετους η χειρονομία, αλλά δε νομίζουμε ότι το Κυπριακό και η λύση του θα κριθούν από το αν ο κ. Μπέικερ θα δει τον κ. Ντενκτάς. Διότι λέχθηκε και το εξής: Ότι ο κ. Οζάλ είπε στον κ. Μπους «φέρτε τον κ. Ντενκτάς και πλύνετε τον εσείς, για να τον σιδερώσουμε εμείς για να δεχτεί κάποιες απόψεις». Επομένως δεν έκαμαν κατ' ανάγκην χατίρι στην Τουρκία βλέποντας τον Ντενκτάς. Εφόσον όμως το γενικό αίσθημα είναι ότι δε θα έπρεπε να συναντηθούν, ας μην τον πλύνει και ας μείνει και άπλυτος και ασιδέρωτος! Διότι δεν πρόκειται περί τόσο σοβαρού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, έχουμε ακούσει όλες τις απόψεις όλων των κομμάτων πάνω σ' αυτά τα δυο ψηφίσματα. Πρώτο θέτω υπό την έγκριση της Βουλής το ψήφισμα της πλειοψηφίας, δηλ. των τεσσάρων κομμάτων.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος αυτού;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Της επιστολής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, της επιστολής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι ομόφωνη.

Λοιπόν, ψηφίζουν όλοι οι Βουλευτές πλην των πέντε Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

35, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα θέτω υπόψη της Βουλής το δεύτερο ψήφισμα το οποίο υπέβαλε το ΑΔΗΣΟΚ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος αυτού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αρα εγκρίνεται το σχέδιο επιστολής της πλειοψηφίας και εντέλλεται ο Πρόεδρος της Βουλής να απευθύνει την επιστολή αυτή προς το Κογκρέσο.

Τα επόμενα θέματα που μένουν, κύριοι συνάδελφοι, είναι δύο.

Πρώτο, έχω εντολή να πω μερικά λόγια εκ μέρους του Προεδρείου της Βουλής για όλους εκείνους τους Βουλευτές οι οποίοι δε θα διεκδικήσουν έδρα στις προσεχείς βουλευτικές εκλογές της 19ης Μαΐου 1991. Είναι ένας μεγάλος αριθμός Βουλευτών οι οποίοι έχουν υπηρετήσει για πολλά χρόνια αυτό το Σώμα και θα είναι μια ριζική ανανέωση αυτού του Σώματος. Πιστεύω ότι η νέα Βουλή η οποία θα προκύψει από τις εκλογές θα έχει τελείως διαφορετική σύνθεση από την παρούσα Βουλή ως προς τα άτομα τουλάχιστον τα οποία την αποτελούν.

Για τους Βουλευτές οι οποίοι θα διεκδικήσουν έδρα δε δύναμαι να πω τίποτε περισσότερο παρά να ευχηθώ σε όλους επιτυχία, να επανέλθουν σε αυτή τη Βουλή, γιατί θα αποτελέσουν το προζύμι με το οποίο θα αναμειχθούν και οι νεότεροι, για να ανεβάσουν ακόμα ψηλότερα το επίπεδο αυτού του Σώματος.

Οι Βουλευτές οι οποίοι δε θα διεκδικήσουν έδρα και οι οποίοι έχουν υπηρετήσει αυτό το Σώμα είναι:

Ο κύριος Ανδρέας Ζιαρτίδης, Βουλευτής από το 1960 μέχρι σήμερα, ο μόνος Βουλευτής πλην του Προέδρου της Βουλής ο οποίος έχει προσφέρει πολλές υπηρεσίες σε αυτό το Σώμα και ως Βουλευτής και ως Πρόεδρος διάφορων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

(Χειροκροτήματα)

Ο κύριος Ανδρέας Φάντης, ο οποίος εξελέγη το 1970 και εκλέγεται συνεχώς μέχρι σήμερα. Και ο κύριος Φάντης πρόσφερε εξαιρετικές υπηρεσίες, δύναμαι δε να σας πω ότι είναι ένας από εκείνους που αποτέλεσαν βασικό παράγοντα στην ψήφιση του εκλογικού νόμου του 1979-'80 μέχρι του σημείου που είπε ο τότε Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο κύριος Τορναρίτης, ότι έχει το *perverted mind of a lawyer*. Δηλαδή έχει το διεστραμμένο εγκέφαλο ενός νομικού.

(Χειροκροτήματα)

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Είναι έπαινος ή μομφή κύριε Πρόεδρε;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Κουρτελλάρης, ο οποίος εξελέγη επίσης το 1970 και ο οποίος πρόσφερε και προσφέρει πολλές υπηρεσίες ως Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και λοιπά και είναι το πρόσωπο το οποίο είπε ενώπιον αυτού Σώματος σωρεία παροιμιών, οι οποίες έκαμα εισήγηση να εκδοθούν κάποτε από αυτό το Σώμα.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Γεώργιος Σαββίδης, ο οποίος εξελέγη επίσης το 1970, πρόσφερε τεράστιες υπηρεσίες σε αυτό το Σώμα, έλαβε μέρος σε πάρα πολλές αποστολές της Βουλής, ήταν Πρόεδρος διάφορων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και τώρα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος. Γενικά είναι ένας άνθρωπος του οποίου η θητεία υπήρξε πάρα πολύ γόνιμη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Ντίνος Κωνσταντίνου, ο οποίος εξελέγη επίσης το 1970. Για τον κύριο Ντίνο Κωνσταντίνου, ο οποίος υπήρξε Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών επί δέκα σχεδόν χρόνια, δεν έχω να πω τίποτε. Αρχεί να σκεφθείτε μόνοι σας πόσες φορές ανέβηκε σ' αυτό το βήμα, για να διαβάσει Εχθέςεις για οικονομικά νομοσχέδια. Η συμβολή του στις εργασίες αυτού του Σώματος υπήρξε ανεκτίμητη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος Βουλευτής είναι ο κύριος Κωνσταντίνος Λόρδος, ο οποίος εξελέγη το 1981. Είναι πρόσωπο το οποίο πρόσφερε πολλές υπηρεσίες και ως Βουλευτής και ως Πρόεδρος της Επιτροπής Κανονισμού της Βουλής και εν γένει ως Μέλος πολλών άλλων Επιτροπών και κυρίως της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Γεώργιος Παπαδόπουλος, ο οποίος εξελέγη το 1981. Πρόσφερε επίσης πολλές υπηρεσίες τόσο ειδικά για την επαρχία του την Πάφο όσο και ως Μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έχει και άλλους ακόμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως έχει και άλλους.

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Μιχάλης Πουμπουρής, ο οποίος είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ και ο οποίος έχει προσφέρει πολλές υπηρεσίες σε αυτό το Σώμα. Με την μετριοπάθειά του συνετέλεσε πολλές φορές στην εκτόνωση δύσκολων καταστάσεων μέσα στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κυριάκος Χρίστου, ο οποίος εξελέγη επίσης το 1981 και είναι Πρόεδρος διάφορων Επιτροπών, όπως της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για παράδειγμα. Είναι άνθρωπος ο οποίος με την ψύχραιμη παρακολούθηση των γεγονότων ενώπιον του Σώματος και με τη συμμετοχή του στις συζητήσεις πρόσφερε πολλά.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Χρίστος Πέτας, ο οποίος εξελέγη το 1981 ως το 1985 και από τις 2 Απριλίου του 1987 μέχρι σήμερα. Ο κύριος Πέτας υπήρξε Μέλος πολλών Επιτροπών της Βουλής, συνεισέφερε πάντοτε στις συζητήσεις ενώπιον του Σώματος και είναι ένας άνθρωπος ο οποίος συνεισέφερε πολλά στην ομαλή λειτουργία του Σώματος.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Νίκος Μακρίδης. Για τον αγαπητό μου Νίκο Μακρίδη δε θέλω να πω πολλά πράγματα. Έχει αφιερώσει ολόκληρη ζωή για τα προβλήματα αυτού του τόπου. Μέσα στη Βουλή ήλθε λίγο αργά, το 1985, αλλά παρά την ηλικία του και παρά την κλονισμένη υγεία του πρόσφερε πάρα πολλά.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Ανδρέας Παναγιώτου, ο οποίος εξελέγη το 1985. Ο κύριος Ανδρέας Παναγιώτου συνεισέφερε πολλά σ' αυτό το Σώμα και στην κοινοβουλευτική ζωή αυτού του τόπου με την ανεξαρτησία της γνώμης του και με την παρηρησία με την οποία εξέθετε τις απόψεις του ενώπιον αυτού του Σώματος.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος Βουλευτής είναι ο κύριος Στέλιος Μανδριώτης, ο οποίος προέρχεται από την εργατική τάξη της Λεμεσού. Ήρθε μέσα στη Βουλή αργά, το 1985, αλλά πρόσφερε πάρα πολλά, γιατί εξέθετε πάντοτε τις απόψεις του με ειλικρίνεια και με μετριοπάθεια.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Βουλευτής κύριος Νίκος Φλουρέντζος είναι ένας άλλος Βουλευτής του ΑΚΕΛ ο οποίος εξελέγη το 1985. Είναι ένας από τους Γραμματείς της Βουλής

και έχει συνεισφέρει αρκετά στην ομαλή λειτουργία αυτού του Σώματος.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Βουλευτής κύριος Νεόφυτος Ηλία ήρθε πολύ αργά σε αυτό το Σώμα, το 1988. Το ίδιο και ο Βουλευτής κύριος Κυριάκος Τσιέττης που ήρθε το 1988.

Παρά το σύντομο χρονικό διάστημα της παραμονής τους πρόσφεραν πάρα πολλά με τη συμμετοχή τους στις συζητήσεις ενώπιον αυτού του Σώματος και με το ύψος στο οποίο κράτησαν τις συζητήσεις αυτές.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος, υπάρχει και ο Γεώργιος Λαδάς. Γι' αυτόν, κύριοι συνάδελφοι, δε θα πω τίποτε.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα)

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να πω ότι αποχωρείτε στο άθος της ηλικίας σας και θα ήθελα εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού να εκφράσω την εκτίμησή μας για το έργο που επιτελέσατε και ως Πρόεδρος αλλά και αντικαθιστώντας τον Πρόεδρο της Βουλής. Εκτελέσατε τα καθήκοντά σας με πραγματική αντικειμενικότητα και αμεροληψία και πολλές φορές και η υπομονή σας και το χιούμορ σας υπήρξαν εξαιρετικά βοηθητικά σε δύσκολους καιρούς και δύσκολες συζητήσεις.

Θέλω επίσης τελειώνοντας, επειδή είμαστε και συχωριανοί ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πίτσιλλοι κοινώς.

(Γέλια)

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

... να πω ότι δεν είναι μόνο οι Παφίτες που βγάζουν άνδρες αλλά και οι Πίτσιλλοι.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα ήθελα κι εγώ με τη σειρά μου, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι θα λείψετε και από το Δημοκρατικό Κόμμα αλλά και από τη Βουλή και, επειδή είπε για τους Πίτσιλλους ο κύριος Κληρίδης, πιστεύω ότι έχουν ένα ιδιαίτερο προσόν οι Πίτσιλλοι, έχουν πολύ ωραίο χιούμορ. Εκείνο όμως που θα μας λείψει πάρα πολύ μαζί με το χιούμορ σας είναι το χαμόγελό σας. Νομίζω το χαμόγελο του Γιώργου του Λαδά θα λείψει σε όλους μας. Είστε πάντα αντικειμενικός, αλλά είστε στο άθος της νιότης σας. Θα σας έχουμε πάντα κοντά μας σύμβουλο και φίλο.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Αυτή τη φορά σε είδα, κύριε Πουμπουρή.

(Γέλια)

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς ήθελα να εκφράσω την εκτίμησή μου για την αμεροληψία και την αντικειμενικότητά σας και για τη μεγάλη προσφορά σας στο έργο της Βουλής τόσο προηγουμένως που ήσασταν Πρόεδρος όσο και αυτή την περίοδο, όταν αντικαθιστούσατε τον Πρόεδρο.

Χαίρομαι που περιέπεσε στην αντίληψή σας το τσούγκρισμα που είχαμε σήμερα, το οποίο, όπως καταλαβαίνετε, ήταν φυσιολογικό και πρέπει να πάει «πάσα κακό», όπως λέμε.

Θέλω επίσης να εκφράσω θερμές ευχαριστίες από μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, που αποχωρεί εκτός ενός, για τα χειροκροτήματά σας και για τα καλά σας λόγια, αγαπητέ Πρόεδρε, τα οποία πάντοτε θα θυμούμαστε.

Θέλω επίσης να εκφράσω την εκτίμησή μου για το ότι, παρά τις οποιεσδήποτε διαφορετικές απόψεις που έχουμε εδώ, υπήρξε μια εποικοδομητική συνεργασία με όλες τις πλευρές.

Σας ευχαριστούμε άλλη μια φορά.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω κι εγώ να ενώσω τη φωνή της ΕΔΕΚ με τις φωνές των άλλων πλευρών, για να σας συγχαρούμε για την προσφορά σας στη Βουλή ως Πρόεδρου και ως Προεδρεύοντος του Σώματος.

Αποχωρείτε αυτή τη στιγμή οικειοθελώς από αυτό το Σώμα, όμως θα πρέπει να αισθάνεστε και ευτυχής, γιατί ολοκληρώσατε μια μακρά πορεία προσφοράς υπηρεσιών σε αυτό τον τόπο και αποχωρείτε με ήσυχη τη συνείδησή σας. Το ότι αποχωρείτε από το Σώμα δε σημαίνει ότι εγκαταλείπετε τα κοινά. Είμαστε βέβαιοι ότι με την πείρα που έχετε θα συνεχίσετε την προσφορά σας στον τόπο, όπου κληθείτε, και είμαι βέβαιος ότι θα χρειαστεί να γίνει τούτο και σε μελλοντικές περιπτώσεις. Καλή περαιτέρω σταδιοδρομία.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το ΑΔΗΣΟΚ το πέρασμά σας από τη Βουλή και από την έδρα και από τα έδρανα πρόσφερε και ήθος και ποιότητα σε αυτή τη Βουλή. Σας εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια και τη διαβεβαίωσή μας ότι θα θεωρούμε πάντα ότι η συμβολή σας στην αναβάθμιση των πολιτικών πραγμάτων του τόπου υπήρξε σημαντική.

Θα ήθελα επίσης εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ να εκφράσω την εκτίμησή μας προς όλους τους συναδέλφους οι οποίοι δε θα υποβάλουν υποψηφιότητα και να τους ευχαριστήσω για τη συνεργασία τους ακόμα και μέσα από έντονες διαφορές.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αναφέρθηκε το γεγονός ότι υπηρέτησα σε αυτή τη Βουλή από το 1960. Πριν από λίγες μέρες ένας δημοσιογράφος με ρώτησε πώς αισθάνομαι και αν αισθάνομαι ότι εκπλήρωσα τις υποχρεώσεις μου προς το Σώμα και προς την κοινωνία. Απάντησα ότι δεν αισθάνομαι πως μπορώ να πω ότι εκπλήρωσα πλήρως τις υποχρεώσεις μου. Αισθάνομαι όμως ήσυχη τη συνείδησή μου για το ότι έκανα πάντοτε ό,τι ήταν δυνατό για να εκπληρώσω τις υποχρεώσεις μου.

Αλλά επανέρχομαι στο ότι υπηρέτησα σε αυτή τη Βουλή 30 χρόνια. Γι' αυτό θεωρώ καθήκον μου να ευχαριστήσω όλους όσους κατά καιρούς υπηρέτησαν ως Πρόεδροι αυτού του Σώματος και οι οποίοι πάντοτε υπήρξαν απέναντί μου ευγενείς και αμερόληπτοι.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους Βουλευτές που κατά καιρούς υπήρξαν συνάδελφοί μου για τη συνεργασία και τη φιλία τους.

Θέλω επίσης να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής για την αγάπη και την ευγένεια με την οποία πάντοτε μου συμπεριφέρονταν.

Κύριε Πρόεδρε, υπόσχομαι ότι θα είμαι τακτικός στη Βουλή, για να παρακολουθώ από τα έδρανα των παρατηρητών τις εργασίες του Σώματος, και είμαι βέβαιος ότι θα απολαμβάνω αυτές τις εργασίες.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού διαλύσουμε, έχουμε να πάρουμε και μια απόφαση: μην τη λησμονήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κύριε Κληρίδη.

Ο κύριος Χριστοφίδης παρακαλώ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν πάρουμε την απόφαση για διάλυση και αφού έχουμε απονείμει το δίκαιο έπαινο στους απερχόμενους φίλους και συναδέλφους, έχουμε ακόμα ένα χρέος: να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας, την ευγνωμοσύνη μας και δίκαιο έπαινο στο προσωπικό της Βουλής, που είναι οι αφανείς ήρωες μέσα σε αυτό το Σώμα, αφού χωρίς αυτούς το έργο μας θα ήταν δυσκολότατο, και επίσης να εκφράσουμε πάλι τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μας και προς την τέταρτη εξουσία η οποία μας παρακολουθεί όλα αυτά τα χρόνια.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, είμαι κατασυγκινημένος από τα καλά λόγια που έχω ακούσει από όλες τις πλευρές της Βουλής, από παλιούς φίλους, όπως ο Κληρίδης, ο Γαλανός, ο Πουμπουρής, ο Χατζηδημητρίου, ο Παπαπέτρου, άνθρωποι με τους οποίους γνωρίζομαι και διατηρώ φιλικότατες σχέσεις.

Δεν πρόσφερα πολλά πράγματα στην πολιτική ζωή αυτού του τόπου. Έκαμα ό,τι μπορούσα, ό,τι μου επέτρεπαν οι δυνάμεις μου. Έχω την πεποίθηση ότι προσπάθησα τουλάχιστον. Δε λέω ότι υπήρξα αλάθητος ή ότι δεν έχω ελλείψεις.

Και λάθη έγιναν και ελλείψεις έχω, έκαμα όμως ότι μπορούσα με καλή πίστη και με καλή διάθεση, για να βοηθήσω στην προώθηση του έργου του Νομοθετικού Σώματος του τόπου μου. Αν πρόσφερα πολλές ή λίγες υπηρεσίες σε αυτό τον τόπο, σ' εσάς εναπόκειται να το κρίνετε και σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό, τον οποίο υπηρετώ από το 1930 μέχρι σήμερα έξω και μέσα στη Βουλή. Ευχαριστώ όλους σας για το θερμό χειροκρότημα.

Ευχαριστώ κι εγώ με τη σειρά μου τους αφανείς ήρωες, τους υπαλλήλους της Βουλής, οι οποίοι με την επιμέλεια και με την εργασία τους συνετέλεσαν τα μέγιστα στην ευόδωση των εργασιών αυτού του Σώματος.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο Πρόεδρος της Βουλής απουσιάζει, χωρίς να θέλω να προδικάσω ότι δε θα είναι ξανά Πρόεδρος της Βουλής, νομίζω ότι θα ήταν ορθό εκ μέρους όλων μας να πούμε κι ένα ευχαριστώ στον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος κι εκείνος εκτέλεσε με αντικειμενικότητα το ρόλο του.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο τελευταίο θέμα των εργασιών αυτού του Σώματος, που είναι η Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων η οποία έχει ως εξής:

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

- (1) Τη διάλυσή της με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 67 του Συντάγματος από σήμερα 11 Απριλίου 1991,
- (2) τη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη νέων Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 19 Μαΐου 1991, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 67 του Συντάγματος, και
- (3) τη σύγκληση της νέας Βουλής σε πρώτη συνεδρία στις 30 Μαΐου 1991, στις 4.00 το απόγευμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 67 του Συντάγματος».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η απόφαση λοιπόν αυτή είναι ομόφωνη.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς μια μικρή ευχή για τους αποχωρούντες Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαρίστως να την ακούσουμε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα έλεγα: «Ο Θεός τάξη τας ψυχάς αυτών ένθα οι δίκαιοι αναπαύονται. 'Ότι ουκ έστιν Βουλευτής ος ζήσεται και ουχ αμαρτήσει».

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, ησυχία.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ευχή αυτή πρέπει να απευθυνθεί σε αυτούς που δε θα εκλεγούν και όχι σε αυτούς που αποχωρούν.

(Γέλια)

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει άλλη ευχή για εκείνους και είναι έτοιμη κι εκείνη:

«Εν σκηναίς δικαίων τάξαι».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, κατόπιν της ομόφωνης απόφασης της Βουλής για αυτοδιάλυση της κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος το οποίο από αυτή τη στιγμή ανήκει πλέον στην κοινοβουλευτική ιστορία του τόπου.

Όλοι οι Βουλευτές οι οποίοι δε θα επαναδιεκδικήσουν έδρα καλούνται σε δεξίωση από το προσωπικό της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 9.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος

Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1. Διεξαγωγή συζήτησης [Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] αναφορικά με αίτημα του κ. Παπαπέτρου να γίνει δεκτή και να κηρυχθεί επείγουσα πρόταση νόμου που κατατέθηκε από το ΑΔΗΣΟΚ σχετικά με το θέμα της εγκυρότητας ή μη της λευκής ψήφου στις βουλευτικές εκλογές.

2. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

3. Δικαιολόγηση ψήφου (Α. Μαρκίδης, Α. Γαλανός, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής) ύστερα από απόρριψη της εισήγησης να κηρυχθεί επείγουσα η πρόταση νόμου που κατέθεσε το ΑΔΗΣΟΚ με τον τίτλο «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

4. Συμπληρωματική Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Μαρκίδης, Ευ. Ευσταθίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Π. Στυλιανού) και αναβολή της περαιτέρω συζήτησης του θέματος για την απογευματινή συνεδρίαση, ώστε να μελετηθούν ορισμένα σημεία του νομοσχεδίου που πρέπει να τροποποιηθούν από επιτροπή που ορίστηκε ειδικά για το σκοπό αυτό.

4α. Διεξαγωγή συζήτησης (Γλ. Κληρίδης, Προεδρεύων, Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Πουμπουρής) πάνω σε διαδικαστικό θέμα ύστερα από πρόταση του κ. Κληρίδη να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος για την απογευματινή συνεδρίαση, ώστε να μελετηθούν ορισμένες τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν στο νομοσχέδιο.

5. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου (1) «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και (2) «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση σε νόμο ενιαίου σχεδίου νόμου με τον τίτλο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

6. Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και (2) «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και ψήφιση σε νόμο ενιαίου νομοσχεδίου με τον τίτλο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Εξασφάλισης Αξιοπρεπούς Διαβίωσης των Πολιτών της Δημοκρατίας Νόμος του 1989», απόρριψή της και διασαφήνιση από τον κ. Ευ. Ευσταθίου του λόγου για τον οποίο έγινε εισήγηση για απόρριψή της.

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημόσιου Ικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991» και ψήφισή του σε νόμο.

9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Έξωσης (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1991»

και για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και (2) «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και ψήφιση σε νόμο ενιαίου σχεδίου νόμου με τον τίτλο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991».

10. Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988», (2) «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και (3) «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989» και απόρριψή τους.

11. Πρόταση της κ. Ρ. Κατσελλή κατά τη συζήτηση κάθε θέματος να βρίσκεται στο Προεδρείο ο Πρόεδρος και ο Γραμματέας της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

12. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Γ. Χαλαμπιδής, Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Ντ. Κωνσταντίνου, Μ. Πουμπουρής, Προεδρεύων, Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο αντί της πρότασης νόμου.

13. Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) «Ο περί της Αποφάσεως 3/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1991» και (2) «Ο περί της Αποφάσεως 4/90 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1991» και ψήφισή τους σε νόμους.

14. Διεξαγωγή συζήτησης (Α. Μαρκίδης, Α. Γαλανός, Ν. Αναστασιάδης, Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού, Γλ. Κληρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Ηλιάδης) ύστερα από εισήγηση του κ. Μαρκίδη το θέμα «Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991» να αναβληθεί και να παραπεμφθεί για περαιτέρω εξέταση στη νέα Βουλή και απόρριψη της εισήγησης.

14α. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991» και ψήφισή της σε νόμο.

15. Διεξαγωγή συζήτησης πάνω σε διαδικαστικό θέμα (Ντ. Κωνσταντίνου, Προεδρεύων, Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Π. Δίγκλης, Μ. Πουμπουρής) ύστερα από αίτημα του κ. Κωνσταντίνου να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος «Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990» λόγω του ότι δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η σχετική Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και αναβολή της συζήτησης.

16. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Ανώτερου Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Α', Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Βοηθού Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 1ης και 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και απόρριψή τους.

17. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δασών -Θέση Πρώτου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1991» και έγκρισή τους.

18. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφισή της σε νόμο.

19. Υποβολή και έγκριση των τροποποιήσεων που επέφερε ειδική επιτροπή στο νομοσχέδιο «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα

Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989» και ψήφισή του σε νόμο με παράλληλη υποβολή των τροποποιήσεων που εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, οι οποίες απορρίφθηκαν ύστερα από τις παρατηρήσεις και τη συζήτηση που έγιναν πάνω σ' αυτές (Μ. Παπαπέτρου, Ευ. Ευσταθίου, Α. Μαρκίδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Γαλανός, Α. Δημητριάδης, Μ. Πουμπουρής, Γλ. Κληρίδης).

20. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταργήσεως του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου του 1962 έως 1987 Νόμος του 1991», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Γ. Χααραλαμπίδης, Μ. Παπαπέτρου, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Δημητριάδης) και απόρριψή της.

21. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», οι παρατηρήσεις του κ. Α. Γαλανού και του κ. Π. Στυλιανού όσον αφορά τις αναπομπές νόμων στη Βουλή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και απόρριψη της αναπομπής.

22. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1991», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Κ. Παναγίδης, Ν. Ηλία, Α. Γεωργίου) και απόρριψη της αναπομπής.

23. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Καταγραφής μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμος του 1991» και απόρριψη της αναπομπής.

24. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991», η συζήτηση και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων, Γλ. Κληρίδης, Ευ. Ευσταθίου) και απόρριψη της αναπομπής.

25. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) Νόμος του 1991» και απόρριψη της αναπομπής.

26. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί της Απαγόρευσης της Απόρριψης Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο Νόμος του 1991», οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα, καθώς και πάνω στο θέμα των αναπομπών νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (Α. Μαρκίδης, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Παπαπέτρου, Π. Στυλιανού, Γλ. Κληρίδης, Μ. Θεοδούλου) και απόρριψη της αναπομπής.

27. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και απόρριψη της αναπομπής.

28. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και απόρριψη της αναπομπής.

29. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης, Γλ. Κληρίδης, Π. Δίγκλης, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Μ. Πουμπουρής) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Διαγραφής των Προπολεμικών Οφειλών προς τις Εμπορικές Τράπεζες Νόμος του 1991».

30. Ανάγνωση από το Γραμματέα της Βουλής της επιστολής που τα κόμματα ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ εισηγούνται να σταλεί στο Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την επικείμενη συνάντηση του κ. Ντενκτάς με τον Αμερικανό Υπουργό Εξωτερικών κ. Μπίκερ, καθώς και της επιστολής που για τον ίδιο λόγο υπέβαλε το

ΑΔΗΣΟΚ, οι ομιλίες που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Γλ. Κληρίδης) και έγκριση της πρώτης επιστολής.

31. Αναφορά του Προεδρεύοντος της Βουλής στους Βουλευτές οι οποίοι υπηρέτησαν το Σώμα και οι οποίοι δε θα υποβάλουν υποψηφιότητα στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές.

32. Αναφορά στον Προεδρεύοντα κ. Γ. Λαδά ο οποίος αποχωρεί από το Σώμα με την παράλληλη έκφραση εκτίμησης για τις υπηρεσίες που προσέφερε (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου) και διατύπωση ευχαριστιών από Βουλευτές (Α. Ζιαρτίδης, Μ. Χριστοφίδης, Προεδρεύων, Γλ. Κληρίδης).

33. Ανάγνωση της απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη διάλυσή της και έγκρισή της.

Τιμή: 50σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 9ης Μαΐου 1991

(Ώρα έναρξης: 11.25 π.μ.)

(Αρ. 31)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Διαγραφής των Προπολεμικών Οφειλών προς τις Εμπορικές Τράπεζες Νόμος του 1991». Πρόκειται περί αναπομπής. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Χρίστος Πέτας

Μιχάλης Πουμπουρής, εκπροσωπώντας τον κ. Κ. Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε στις 2 Μαΐου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω Νόμο τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 11 Απριλίου 1991, ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από ανώτερο λειτουργό του γραφείου του και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης και Π. Στυλιανού.

Οι προτασόμενοι λόγοι αναπομπής αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 25 Απριλίου 1991 που κυκλοφόρησε σ' όλα τα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα Νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή του, η Επιτροπή εξακολουθεί κατά πλειοψηφία να υποστηρίζει τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή όπως εμμένει στην αρχική της απόφαση σε σχέση με αυτόν, χωρίς να επηρεάζονται οι θέσεις των Μελών της μειοψηφίας της Επιτροπής, όπως αυτές διατυπώθηκαν στην πρώτη Έκθεση της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος από τη θέση μου, διότι τις θέσεις μας τις έχουμε ήδη δώσει στη συνεδρία, όταν ψηφίστηκε κανονικά ο νόμος. Απλώς θέλω να τονίσω ότι δεν άντεξε ο Πρόεδρος, ακόμα και όταν ήταν κλειστή η Βουλή, και προχώρησε σε τέσσερις αναπομπές και ιδιαίτερα για ένα κοινωνικό μέτρο σαν αυτό το οποίο ήδη είχε υποσχεθεί προεκλογικά. Οπωσδήποτε οι θέσεις παραμένουν οι ίδιες και θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα προχωρήσει χωρίς να αποστείλει τη νομοθεσία αυτή στο Ανώτατο Δικαστήριο, διότι είναι ένα ανθρωπιστικό θέμα για το οποίο δεσμεύτηκε κάποτε ο ίδιος ο Πρόεδρος και πιστεύουμε ότι η επίλυση αυτού του καυτού προβλήματος των χρεών στις τράπεζες θα πρέπει να τελειώνει χωρίς να δημιουργηθούν και συνταγματικά προβλήματα. Βέβαια, είναι δικαίωμα του Προέδρου να αποφασίσει για τα περαιτέρω. Θα ήθελα όμως επίσης να τονίσω κάτι το οποίο λέχθηκε ήδη. Παρά την αναπομπή παραμένει σταθερή η θέση μας στην επόμενη Βουλή να μελετήσουμε και τα θέματα των άλλων χρεών όσον αφορά τις συνεργατικές εταιρείες και τα χρέη μεταξύ των ιδιωτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ίσως ένα από τα πιο ουσιώδη προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες τα χρέη τα οποία έχουν φέρει μαζί τους μετά την τουρκική εισβολή. Όταν λέγουμε χρέη, εννοούμε τα χρέη των εκτοπισθέντων, των της τουρκικής εισβολής ιδίων των προσφύγων ή των πληγέντων συμπατριωτών μας δεν ήταν σε θέση οι οποίοι λόγω να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες συμβατικές τους υπο-

χρεώσεις. Δηλαδή δεν ήταν σε θέση να βιοποριστούν οι ίδιοι χωρίς τη βοήθεια του κράτους. Το ότι πρόκειται περί ενός θέματος πολύ σημαντικού, νομίζω ότι δε χρειάζεται καμιά επιχειρηματολογία. Φτάνει να πούμε ότι στους ανθρώπους αυτούς που έχασαν τα πάντα δεν έφταναν τα δεινά αυτά που τους βύθισαν στην απελπισία τους ίδιους και τις οικογένειές τους, αλλά έφεραν και μαζί τους πενήντα εκατομμύρια λίρες σε χρέη προς τις τράπεζες. Και άρχισε έκτοτε ένα κυνηγητό εναντίον τους που τους έκαμε τη ζωή τους ακόμα πιο δύσκολη. Αυτή τη στιγμή παρουσιάζεται μια μοναδική ευκαιρία να διαγραφούν τα πενήντα αυτά εκατομμύρια λίρες ως οφειλόμενο χρέος προς τους εκτοπισμένους και τους πληγέντες συμπολίτες μας. Το ότι όλοι έχουν κατανοήσει την αναγκαιότητα να επιλυθεί το σοβαρό αυτό πρόβλημα επίσης είναι γνωστό. Ο ίδιος ο Πρόεδρος Βασιλείου με ενυπόγραφη δήλωσή του που έστειλε στις οργανώσεις των προσφύγων στις 19 Ιανουαρίου 1988 λέγει επί λέξει τα ακόλουθα: «Αξιότιμοι κύριοι. Θα ήθελα να σας εκφράσω τις ευχαριστίες μου για την πολύ χρήσιμη συνάντηση που είχαμε χθες. Με την επιστολή μου αυτή θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω και γραπτώς ότι δεσμεύομαι να προωθήσω το ταχύτερο τόσο το νομοσχέδιο όσο και την εφαρμογή του νομοσχεδίου για ίση κατανομή βαρών. Θα ήθελα επίσης να επαναλάβω ότι οι δηλώσεις που έκαμα στο Μούτταλλο σχετικά αποτελούν δεσμευτικό μέρος των προγραμματικών μου δηλώσεων». Και οι δηλώσεις που έκαμα στο Μούτταλλο ήταν οι εξής: «Ρύθμιση χρεών: Συνεχίζει να παραμένει ακόμα άλυτο το τεράστιο πρόβλημα αναφορικά με τα χρέη των πληγέντων και εκτοπισθέντων και της υποθήκευσης των περιουσιών τους στις ελεύθερες περιοχές για δάνεια πριν από το 1974. Το 1979, όπως είναι γνωστό, η κυβέρνηση υποσχέθηκε ότι εντός έξι μηνών θα υπέβαλλε τελικό νομοσχέδιο για την ολοκληρωτική λύση του προβλήματος των προσφυγικών χρεών. Από τότε πέρασε όχι μόνο ένα, αλλά δεκαέξι εξάμηνα και δεν υποβλήθηκε ακόμα το τελικό νομοσχέδιο. Η κυβέρνηση της αλλαγής δεσμεύεται να προωθήσει την οριστική λύση του θέματος των χρεών και της άμεσης απαλλαγής περιουσιών στην ελεύθερη Κύπρο από οποιαδήποτε επιβάρυνση.» Αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, λέχθηκαν από τον Πρόεδρο Βασιλείου. Έκτοτε δεν έγινε δυστυχώς τίποτε προς την κατεύθυνση των υπεσχημένων τότε, τόσο για την ίση κατανομή των βαρών όσο και για τη διαγραφή των προσφυγικών χρεών.

Σήμερα όμως, όπως είπα, παρουσιάζεται η μοναδική ευκαιρία να διαγραφούν πενήντα εκατομμύρια λίρες χρεών των προσφύγων. Πώς έχει αλήθεια το θέμα; Ήδη οι τράπεζες έχουν πάρει υπό μορφή φορολογικών απαλλαγών 42.5% από αυτά τα χρέη ως έκπτωση από το φόρο εισοδήματος. Δηλαδή ένα ποσό που πλησιάζει τα είκοσι εκατομμύρια λίρες. Το ποσό όμως τούτο δεν μπορεί να αφαιρεθεί από τα χρέη των προσφύγων, διότι δεν το επιτρέπει ο νόμος. Χρειάζεται ειδική νομοθεσία, για να γίνει αυτή η διαγραφή, με αποτέλεσμα οι πρόσφυγες να χρωστούν και τα πενήντα εκατομμύρια λίρες, παρά το γεγονός ότι οι τράπεζες πήραν περίπου τα δεκαοκτώ με είκοσι εκατομμύρια λίρες πίσω. Και έγιναν διαπραγματεύσεις με τις τράπεζες οι οποίες δέχθηκαν αν πάρουν ακόμα φορολογική απαλλαγή 7.5% για διάστημα τεσσάρων ετών να διαγράψουν και τα πενήντα εκατομμύρια λίρες από τα βιβλία τους και να απαλλάξουν τους πρόσφυγες από οποιαδήποτε υποχρέωση.

Λέχθηκε από την πλευρά εκείνων οι οποίοι διαφωνούν για την ψήφιση αυτού του νόμου ότι με τον τρόπο αυτό θα δώσουμε στις τράπεζες ένα περαιτέρω πλεονέκτημα της τάξης των τεσσάρων ή πέντε εκατομμυρίων λιρών. Αλλά,

αγαπητοί συνάδελφοι, αν δεν προχωρήσουμε σε μια μικρή ακόμα παροχή, αυτή την παροχή της τάξης του 7.5%, ολόκληρο το ποσό των πενήντα εκατομμυρίων λιρών θα εξακολουθήσει να χρωστείται από τους πρόσφυγες. Και είναι μεν γεγονός ότι τα χρέη των προσφύγων έχουν παγοποιηθεί, δεν μπορεί δηλαδή να διεκδικήσει κάποιος την είσπραξή τους με αναγκαστική εκτέλεση. Εντούτοις όμως οι περιουσίες οι οποίες υπάρχουν δεσμευμένες εξακολουθούν να είναι δεσμευμένες με αποτέλεσμα να μην μπορούν να αξιοποιηθούν από τους ιδιοκτήτες τους, να μην μπορούν να διατεθούν στους κληρονόμους τους παρά μόνο με την επιβάρυνση η οποία υπάρχει από το 1974. Οι πρόσφυγες, και πάλι όταν εγέρθηκε και τέθηκε αυτό το θέμα, δέχθηκαν να πληρώσουν οι ίδιοι από την τσέπη τους το 7.5% με σκοπό και με επιδίωξη εναγώνια την απαλλαγή τους από το επαχθές βάρος ενός χρέους της τάξης των πενήντα εκατομμυρίων λιρών. Και το τιθέμενο ερώτημα είναι: Ποιον εξυπηρετούμε, αν δεν ψηφίσουμε αυτό το νόμο; Τις τράπεζες ή τους πρόσφυγες; Ασφαλώς, αν δεν ψηφιστεί ο νόμος, εξυπηρετούνται οι τράπεζες οι οποίες θα εξακολουθήσουν να έχουν στα βιβλία τους νόμιμες και έγκυρες διεκδικήσεις της τάξης των πενήντα εκατομμυρίων λιρών εναντίον των οφειλετών προσφύγων. Διότι επαναλαμβάνω η φορολογική έκπτωση η οποία ήδη επιτεύχθηκε και από την οποία οι τράπεζες ωφελήθηκαν δεκαοκτώ με είκοσι εκατομμύρια λίρες δεν απαλλάττει τους πρόσφυγες ούτε κατά ένα σελίνι υπέρ των χρεών τους υπό τη μορφή της έκπτωσης από τα χρέη τους.

Ο λόγος που αναπέμφθηκε ο νόμος είναι, όπως λέγει στην επιστολή του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ότι με τον τρόπο αυτό θα ευεργετηθούν οι οφειλέτες μόνο των τραπεζών και όχι και οι οφειλέτες των συνεργατικών εταιρειών. Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ήδη ο Νόμος περί Ίσης Κατανομής των Χρεών ο οποίος προβλέπει τη δημιουργία ταμείου στο οποίο θα δοθούν ορισμένα έσοδα -και ο νόμος υπάρχει και ψηφίστηκε από τη Βουλή- ώστε να διαγραφούν και τα χρέη τα οποία οφείλονται προς τις συνεργατικές εταιρείες. Είναι αυτό μια ανισότητα; Δηλαδή, εφόσον δεν μπορώ να διαγράψω και τα ογδόντα εκατομμύρια λίρες και μπορώ μόνο τα πενήντα εκατομμύρια λίρες να διαγράψω, θα πω να μη διαγραφεί ούτε το ένα ποσό ούτε το άλλο; Ή να φροντίσω με σωστή εφαρμογή του Νόμου περί Κατανομής των Χρεών να εξοφληθούν και τα χρέη των προσφύγων προς τις συνεργατικές εταιρείες; Ασφαλώς πρέπει να γίνει το δεύτερο. Αν, συνάδελφοι, δεν ψηφίσουμε αυτό το νόμο, θα εξακολουθήσει να υπάρχει στο διηνεκές ένα από τα πιο ουσιώδη, επαχθή προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι προσφυγικές οικογένειες.

Θα εξακολουθήσει να μαστίζεται η τάξη των προσφύγων από το φόβο του ότι μια μέρα οι διάδοχοί τους πλέον, για όσους είτε λόγω γήρατος ή οι κληρονόμοι τους για όσους απέθαναν, θα εξακολουθήσουν να οφείλουν πενήντα εκατομμύρια λίρες, ενώ παρουσιάζεται η μοναδική ευκαιρία με μια φορολογική απαλλαγή της τάξης των τεσσάρων με πέντε εκατομμυρίων λιρών να απαλλαγούν εντελώς από το επαχθές αυτό βάρος. Αλλά κι αν ακόμη η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να χάσει μια δεκάρα, για να διαγραφούν αυτά τα χρέη των προσφύγων, οι ίδιοι οι πρόσφυγες προτείνουν να πληρώσουν το 7.5% των χρεών τους και να πάρουν πλήρη απαλλαγή από τα χρέη αυτά. Βεβαίως είναι νοητό ότι οπωσδήποτε όσοι πλήρωσαν πειθαναγκασθέντες θα πρέπει να τα πάρουν πίσω τα ποσά τα οποία πλήρωσαν. Δηλαδή για όσα χρέη οι τράπεζες υπέβαλαν αίτηση στο φόρο εισοδήματος και έτυχαν φορολογικής απαλλαγής, θα πρέπει να επιστρέψουν τα ποσά που έλαβαν επιπρόσθετα από τους οφειλέτες πρόσφυγες. Εφόσον δε έτσι έχουν τα πράγματα, θα είναι ορθό να δοθεί το μήνυμα στον Πρόεδρο Βασιλείου

ότι ο νόμος αυτός δεν πρέπει να παραπεμφθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο, αλλά να τύχει περαιτέρω διαπραγμάτευσης με τους πρόσφυγες με πληρωμή του ποσού των 7.5% και πλήρη διαγραφή των χρεών τους.

Ένα τελευταίο ζήτημα είναι ότι υπάρχει πρόταση να ψηφίσουμε το νόμο και να απαλλαγούν οι πρόσφυγες χωρίς οι τράπεζες να λάβουν περαιτέρω ποσά. Δεν υπάρχει ευκολότερος τρόπος από του να κηρύξουμε αντισυνταγματικό αυτό το νόμο, αν το κάνουμε αυτό το πράγμα. Διότι η φόρμουλα του 7.5% βρέθηκε κατόπιν διαπραγμάτευσης με τις τράπεζες και είναι συναινουσών των τραπεζών που καταλήξαμε να κάνουμε αυτό το νόμο. Αν θέλουμε να δώσουμε στους πρόσφυγες την εύκολη λύση λέγοντας να μην πληρώσουν ούτε το 7.5% ούτε να επιβαρυνθεί η κυβέρνηση με το ποσό τούτο και να διαγραφούν τα χρέη τους είναι σαν να δίνουμε στις τράπεζες πάλι την ευκαιρία να προσφύγουν στο δικαστήριο και, χωρίς καν να γίνει η διαδικασία, να κηρυχθεί ο νόμος αντισυνταγματικός, εφόσον θίγει το άρθρο 23 του Συντάγματος που αφορά την προστασία της ιδιοκτησίας. Γι' αυτό το λόγο, ενώ θα συντασσόμασταν και εμείς με αυτή την πρόταση και θα λέγαμε να μην πληρώσει κανένας τίποτε και να διαγραφούν τα χρέη, δεν το κάνουμε επειδή θα ισοδυναμούσε ουσιαστικά με εμπαιγμό των προσφύγων οι οποίοι θα έπαιρναν ένα νόμο χωρίς κανένα αντίκρισμα, εφόσον ο ίδιος αυτομάτως ο νόμος και χωρίς καν μελέτη θα κηρυσσόταν αντισυνταγματικός από το Ανώτατο Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Εμείς θα επαναψηφίσουμε το νόμο που έχουμε ψηφίσει προηγούμενα για παραγραφή των χρεών των προσφύγων από τις εμπορικές τράπεζες και θα καταψηφίσουμε την αναπομπή του Προέδρου. Αλλά αυτό θα το κάνουμε κατά τον ίδιο τρόπο που έχουμε προηγούμενα μιλήσει από αυτό το βήμα, ότι πρέπει να μην ψηφίσουμε το εδάφιο (3) του άρθρου 2 και δεύτερο ότι οι τράπεζες πρέπει να υποχρεωθούν σε τακτή χρονική προθεσμία να δηλώσουν όσα είσπραξαν από τους πρόσφυγες σε περίοδο που οι πρόσφυγες είχαν άγνοια για το Νόμο περί Παγοποίησης των Χρεών και να τα επιστρέψουν. Και θα εξηγήσω γιατί πρέπει να γίνει αυτό. Επαναλαμβάνω όμως ότι θα επαναψηφίσουμε το νόμο, γιατί θέλουμε με αυτό τον τρόπο να γίνει το πρώτο βήμα για την παραγραφή των προσφυγικών χρεών και από τις συνεργατικές τράπεζες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγείρω θέμα διαδικασίας. Εδώ δεν μπορεί η Βουλή πράγματα τα οποία ψήφισε να έρθει τώρα να τα τροποποιήσει. Τα θέματα στα οποία αναφέρεται ο κ. Πουμπουρής ηγέρθησαν και ψήφισε η Βουλή. Τώρα εξετάζουμε αναπομπή. Ή δεχόμαστε την αναπομπή ή την απορρίπτουμε. Δεν είναι θέμα να τροποποιήσουμε το νόμο τον οποίο ψηφίσαμε και ο οποίος δε δημοσιεύτηκε καν, διότι τον ανέπεμψε η κυβέρνηση. Νομίζω ότι αν ανοίξουμε συζήτηση με αυτή την ευκαιρία, κάθε φορά που μας κάνουν μια αναπομπή θα συζητούμε θέματα επί των οποίων η Βουλή η ίδια αποφάσισε, συζητήθηκαν, και τότε δε θα εξετάζουμε την

αναπομπή, αλλά θα εξετάζουμε αν η Βουλή σωστά ψήφισε το νόμο ή όχι. Το μόνο όμως θέμα που πρέπει να εξετάζουμε είναι η αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό έχει συζητηθεί επανειλημμένα στη Βουλή και έχει καθιερωθεί ότι η Βουλή είναι κυρίαρχο σώμα που δικαιούται να τροποποιήσει και τις δικές της αποφάσεις, διότι διαφορετικά θα εστερείτο η Βουλή το δικαίωμα αυτό, αν δηλαδή υποθέσουμε ότι η αναπομπή γίνεται επί διάφορων άρθρων, να δεχθεί κάτι ή και να απορρίψει κάτι άλλο. Γι' αυτό νομίζω ότι η Βουλή δεν μπορεί να αυτοστερηθεί αυτού του δικαιώματος.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό θα τόνιζα και εγώ, ότι από τη στιγμή που γίνεται αναπομπή σημαίνει ότι δίνεται η ευκαιρία να επανεξεταστεί ένας νόμος σε όλο του το φάσμα. Δεν είναι αυστηρά νομικιστικά που πρέπει να το δούμε ότι ή δεχόμαστε την αναπομπή ή την απορρίπτουμε, αλλά δίνεται η ευκαιρία και το δικαίωμα να επανεξεταστεί. Εξάλλου συζητήθηκε αυτό το πράγμα και προηγουμένως και είναι μάλλον η με τη θέση του κ. Πουμπουρή σε θέμα ουσίας, αλλά μιλούμε είς που έγινε αποδεκτή. Βέβαια εμείς διαφωνούμε αυτή τη στιγμή για τη διαδικασία. Και πιστεύουμε ότι υπάρχει αυτό το δικαίωμα. Εξάλλου ας πούμε ότι η Βουλή η ίδια αποφάσισε επί του θέματος ότι υπάρχει, όταν εγέρθηκε προηγουμένως. Η ερμηνεία που έγινε αποδεκτή είναι αυτή την οποία αναφέρατε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλωστε ο κ. Πουμπουρής είναι εντός των συνταγματικών του δικαιωμάτων, διότι τα ίδια επιχειρήματα είχε και την προηγούμενη φορά. Δεν μπορώ να στερήσω από τον κ. Πουμπουρή το δικαίωμα να επιμένει στις δικές του απόψεις.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη αλλά το θέμα είναι συνταγματικό και δεν μπορεί η Βουλή να ενεργήσει διαφορετικά. Για να δείτε πόσο εσφαλμένη είναι αυτή η άποψη, αν η Βουλή ψηφίσει ένα νόμο, δεν μπορεί μέσα στην ίδια σύνοδο να τον επανεξετάσει. Το θέμα της αναπομπής στηρίζεται πάνω στην αρχή ότι αν ο Πρόεδρος διαφωνεί με την απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής εγείρει τα σημεία πάνω στα οποία διαφωνεί και η Βουλή εξετάζει μόνον εκείνα τα σημεία. Άλλως πως θα ήταν σαν να εξέταζε να εξετάζει τον όλο νόμο εξυπαρχής, τον οποίο η ίδια ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα συζητήσω, διότι θα επανέλθουμε στα ίδια. Θυμούμαι περίπτωση στη Βρετανική Βουλή που έγινε κάτι ανάλογο και όχι μόνον άλλαξε ο νόμος, αλλά άρθρον άλλαξε. Δε νομίζω ότι η Βουλή μπορεί να αποστερηθεί του δικαιώματός της να δρα, όπως η ίδια αποφασίζει. Αλλά εν πάση περιπτώσει νομίζω πως η συζήτηση δε θα οδηγήσει σε άλλο συμπέρασμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς δυο λόγια. Ότι ακριβώς για τους λόγους που ανέφερε ο κ. Κληρίδης πρέπει να ερμηνεύεται, όπως το θέσατε, για να δίνεται αυτή η ευκαιρία. Αυτή είναι η ερμηνεία, αλλά πιστεύω ότι ζητήθηκε κάποτε και γνωμάτευση από την Εισαγγελία και η γνωμάτευση λέει αυτή την ερμηνεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι δε ζήτησα γνωμάτευση, διότι θεωρώ ότι είναι δικαίωμα της Βουλής και ουδενός εταίρου.

Ορίστε.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υπενθυμίσω ότι υπήρξαν προηγούμενα σ' αυτό το Σώμα που αναπεμπόμενοι νόμοι διαφοροποιήθηκαν. Συνεπώς αυτός είναι ένας παράγοντας. Αλλά θα υποδείξω ότι ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής αναφέρεται σε πρόνοιες του νόμου που έχει ψηφιστεί και για τις οποίες πρόνοιες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναπέμπει το νόμο με σκοπό την επανεξέταση αυτών των προνοιών. Συνεπώς έχοντας αυτό υπόψη και έχοντας υπόψη όσα είπε και ο κ. Κληρίδης, νομίζω ότι είναι στα δικαιώματα της Βουλής αυτής να επανεξετάσει ορισμένες από τις πρόνοιες αυτού του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ τους συναδέλφους για τις παρεμβολές τους, αλλά θέλω να υπενθυμίσω ότι και οι αρμόδιες Επιτροπές έχουν τροποποιήσει νόμους που έχουμε προηγούμενα ψηφίσει. Και στη σημερινή συνεδρία της Βουλής υπάρχει νόμος τον οποίο τροποποιήσαμε επιφέροντας μερικές αλλαγές.

Και θα αναφέρω ένα στοιχείο εδώ που είναι πολύ σημαντικό. Ποιό είναι; Στις συζητήσεις που έγιναν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή σε ότι αφορά το ποσό με το οποίο θα ευεργετηθούν οι τράπεζες με βάση το άρθρο 2, εδάφιο (3), αναφερόταν ότι το ποσό αυτό είναι £4,5 εκ. Στην αναπομπή του ο Πρόεδρος αναφέρει ότι το ποσό αυτό είναι της τάξης των £6,8 εκ. Κατά συνέπεια υπάρχει μια μεγάλη διαφορά μεταξύ των εκτιμήσεων της αρμόδιας Επιτροπής και μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας που κάνει την αναπομπή. Και ρωτώ κύριοι συνάδελφοι: Τι είναι αυτό που ψηφίζουμε; Τα £6,8 εκ. που λέει ο Πρόεδρος ή τα £4,5 εκ. που είχε προηγούμενα την εντύπωση η αρμόδια Επιτροπή ότι είναι; Είναι ένα θέμα αυτό.

Το δεύτερο στοιχείο που ήθελα να αναφέρω είναι το εξής: Εδώ οι τράπεζες έχουν εισπράξει σε ανύποπτο χρόνο, όταν δηλαδή οι πρόσφυγες δεν είχαν όλοι γνώση του νόμου περί παγοποίησης των χρεών, έχουν εισπράξει διάφορα ποσά. Αυτή τη στιγμή η Βουλή δεν ξέρει ακόμα πόσα είναι αυτά τα ποσά. Δεν ξέρει πόσα εισπράξαν οι τράπεζες από τους πρόσφυγες. Και δημιουργείται το εξής ερώτημα: Τι θα γίνει; Αύριο όλοι οι πρόσφυγες που έχουν πληρώσει εν αγνοία τους για το νόμο περί παγοποίησης των χρεών, με το δικαίό τους, θα εγείρουν ζήτημα και θα ζητήσουν αυτά τα ποσά. Από ποιό θα τα πάρουν; Κατά συνέπεια ως Βουλή, επαναλαμβάνω, πρέπει να δεσμεύσουμε τις τράπεζες ότι σε τόσο χρονικό διάστημα πρέπει να δώσουν και λογαριασμό πόσα έχουν εισπράξει από τους πρόσφυγες και τότε θα τους τα επιστρέψουν αυτά.

Επαναλαμβάνω, η πρότασή μας είναι: Να διαγραφεί το εδάφιο (3) του άρθρου 2 το οποίο δίνει το ευεργέτημα στις τράπεζες να απαλλαγούν φόρου εισοδήματος γύρω στα £6,8 εκ. Πολλά έχουν καρπωθεί οι τράπεζες σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα και δεν πρέπει να τους δοθεί νέα πίστωση. Και δεύτερο προτείνουμε την προσθήκη νέου άρθρου, του άρθρου 3, με το οποίο οι εμπορικές

τράπεζες υποχρεώνονται να επιστρέψουν στους οφειλέτες οποιαδήποτε ποσά έχουν καταβληθεί προς αυτές έναντι οφειλών δυνάμει αυτού του νόμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Διγκλής.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα υπενθυμίσω ότι, όταν ε συζητείτο αυτός ο νόμος στο Σώμα, το ΑΔΗΣΟΚ διατύπωσε έντονες διαφωνίες για ορισμένες πρόνοιές του, αλλά τελικά ψήφισε υπέρ αυτού του νόμου. Δηλώνω ότι και σ' αυτή τη συνεδρία θα υποστηρίξουμε και θα επαναψηφίσουμε αυτό το νόμο, αλλά θεωρώ αναγκαίο να υπογραμμίσω τις ισχυρές μας διαφωνίες με ορισμένες από τις πρόνοιές του. Και πιστεύω ότι λόγω αυτών των προνοιών δημιουργείται, όπως αναφέρει και η αναπομπή του Προέδρου, ισχυρό θέμα συνταγματικότητας. Συνεπώς, εκείνοι οι συνάδελφοι οι οποίοι φοβούνται ότι αφαιρουμένης της πρόνοιας του νόμου περί ειδικής έκπτωσης προς όφελος των τραπεζών θα δημιουργηθεί ζήτημα συνταγματικότητας του νόμου, υποδεικνύω ότι ψηφίζοντας αυτό το νόμο ή επαναψηφίζοντας αυτό το νόμο, όπως έχει ήδη ψηφιστεί, και πάλιν υπάρχει σοβαρό θέμα συνταγματικότητας. Και ως εκ τούτου καλούμαστε να επιλέξουμε κατά πόσο θα ψηφίσουμε ένα ορθό και δίκαιο νόμο ή κατά πόσο θα επαναψηφίσουμε μια πρόνοια αυτού του νόμου που και αντισυνταγματική είναι, αλλά και προσφέρει δώρο στις τράπεζες.

Αναφέρομαι, κύριε Πρόεδρε, στη διαπίστωση του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι με βάση τη σχετική πρόνοια θα δωρηθούν στις τράπεζες £6,800,000. Τονίσαμε και τότε, επαναλαμβάνουμε και σήμερα ότι αδυνατούμε να κατανοήσουμε γιατί αυτή η Βουλή ψηφίζοντας αυτό το νόμο θέλει να δωρήσει στις τράπεζες £6,800,000. Θα υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι με βάση και τα στοιχεία που δόθηκαν από μέρους της κυβέρνησης οι τράπεζες έχουν αποσβέσει τα £50,000,000 αφού έχουν απαλλάξει της υποχρέωσης για καταβολή αντίστοιχου ποσού υπό μορφή φόρου εισοδήματος. Ως εκ τούτου επαναλαμβάνω ότι δεν μπορούμε να κατανοήσουμε γιατί πρέπει να κάνουμε αυτό το δώρο στις τράπεζες. Και θα διευκρινίσω ότι οι τράπεζες δεν έχουν αποσβέσει μόνο το 42.5% των οφειλόμενων από τους πρόσφυγες χρεών, όπως άφησε να νοηθεί προηγούμενος συνάδελφος. Απλώς οι τράπεζες, μέσω της πρόνοιας του νόμου περί Φόρου Εισοδήματος, όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα, περί καταβολής 42,5% φορολογίας επί των κερδών, επωφελούμενες της μη καταβολής αυτού του φόρου, του αντίστοιχου ποσού έχουν αποσβέσει τα £50,000,000.

Υποδεικνύουμε ακόμα μια φορά, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή η πρόνοια του νόμου έχει σαν αποτέλεσμα να βαρύνει τα δημόσια οικονομικά, αφού οι τράπεζες θα απαλλαγούν μελλοντικά της υποχρέωσης να καταβάλουν στο δημόσιο τα £6.8 εκατομμύρια και συνεπώς θα στερηθούν τα δημόσια οικονομικά και θα επωφεληθούν οι τράπεζες. Και υποδεικνύουμε ότι μια τέτοια ενέργεια κάθε άλλο παρά υποδηλώνει δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών και κάθε άλλο παρά αποδεικνύει ότι επέρχεται δίκαιη κατανομή των βαρών του πραξικοπήματος, της εισβολής και της κατοχής.

Γι' αυτό κι εμείς υποστηρίζουμε διαγραφή της σχετικής πρόνοιας από το νόμο που έχει ψηφιστεί, ούτως ώστε να μην επωφεληθούν οι τράπεζες από το ποσό των £6,800,000. Επίσης θεωρούμε ότι θα πρέπει με αυτό το νόμο να

ευεργετηθούν και εκείνοι οι πρόσφυγες οι οποίοι έχουν ήδη υπό κάποιες συνθήκες εξοφλήσει τις οφειλές τους προς τις τράπεζες.

Με αυτές τις διευκρινίσεις, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι το ΑΔΗΣΟΚ θα υποστηρίξει τη διαγραφή των σχετικών προνοιών, αλλά θα ψηφίσουμε το νόμο ως σύνολο με την ελπίδα ότι θα τροποποιηθεί με τη διαγραφή αυτών των προνοιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι όλα αυτά τα επιχειρήματα έχουν λεχθεί στην αρχική συζήτηση που έγινε και δε θέλουμε να επαναλάβουμε τα πράγματα τα οποία ήδη είπαμε. Κάποιες εισηγήσεις που γίνονται δε βελτιώνουν την κατάσταση. Τουναντίον, αν υπάρχει αυτή τη στιγμή κάποιο ερωτηματικό για συνταγματικότητα αυτές καθιστούν πλήρως αντισυνταγματικό αυτό το νόμο. Αλλά οπωσδήποτε δε νομίζω ότι θα αλλάξει οτιδήποτε εδώ ή βοηθούμε οπωσδήποτε τη συζήτηση με το να επαναλάβουμε αυτά τα οποία ήδη λέχθηκαν. Γι' αυτό εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία και εμείς θα υποστηρίξουμε να προχωρήσει ο νόμος, όπως αρχικά τον ψηφίσαμε, δηλαδή να απορρίψουμε την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση να θεωρήσω τη συζήτηση τερατισθείσα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μα, έχουν μιλήσει όλα τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι υποχρεωμένος δυνάμει του Κανονισμού, αν οποιοσδήποτε Βουλευτής θέσει το θέμα ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί, να ερωτήσω τη Βουλή αν θεωρεί τη συζήτηση ως εξαντληθείσα.

Ποιοι θεωρούν τη συζήτηση ως εξαντληθείσα;

Επομένως προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή ορισμένων οφειλών προς τις Εμπορικές Τράπεζες. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Για το εδάφιο (3).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το εδάφιο (3) υπάρχει εισήγηση να διαγραφεί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας για τη διαγραφή του εδαφίου (3);

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το εδάφιο (3) παραμένει.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ακόμα την προσθήκη:

«(3) Οι Εμπορικές Τράπεζες υποχρεώνονται να επιστρέψουν στους οφειλέτες οποιαδήποτε ποσά έχουν καταβληθεί προς αυτές έναντι οφειλών δυνάμει αυτού του νόμου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαγραφής των Προπολεμικών Οφειλών προς τις Εμπορικές Τράπεζες Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου και επομένως εναντίον της αναπομπής;

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα και η αναπομπή δε γίνεται αποδεκτή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια δικαιολογία ψήφου.

Όσον αφορά την τροπολογία σχετικά με την επιστροφή σε εκείνους που πλήρωσαν, η θέση μας είναι ότι όταν γίνει οριστική ρύθμιση όλων των χρεών σίγουρα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και αυτό το πράγμα. Αλλά δεν είναι η

κατάλληλη ώρα, γιατί μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητα αυτής της ειδικής νομοθεσίας. Επομένως δεν είμαστε εναντίον στο θέμα ουσίας, αλλά στο θέμα της διαδικασίας και του χρονικού πλαισίου που θα ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και δεν ήταν ώρα γι' αυτή την επέμβαση, αλλά την ώρα που συζητούσαμε την τροπολογία. Εν πάση περιπτώσει.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε σε συνεδρία στις 2 Μαΐου 1991 και επανεξέτασε τον υπό αναφορά νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 11 Απριλίου 1991, ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για επανεξέταση από τη Βουλή κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής παρέστη επίσης και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, κ. Μ. Πουμπουρής.

Ο λόγος που προτάσσεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την αναπομπή του υπό αναφορά Νόμου είναι ότι η υιοθέτηση του νέου άρθρου 7 που προτείνεται να περιληφθεί στην ποινική δικονομία θα δημιουργήσει για την αστυνομία τεράστιο φόρτο εργασίας και θα έχει ως συνεπακόλουθο δυσβάστακτη δαπάνη για το κράτος, γιατί θα πρέπει η κατηγορούσα αρχή να εφοδιάζει τον κατηγορούμενο σε κάθε υπόθεση, ανεξάρτητα από τη σοβαρότητά της, με αντίγραφα όλων των καταθέσεων και των εγγράφων πάνω στα οποία προτίθεται να στηρίξει την εναντίον του κατηγορία. Για τους λόγους αυτούς γίνεται εισήγηση το δικαστήριο να αποφασίζει μετά από αίτηση του κατηγορούμενου, και μόνο στις περιπτώσεις που αυτός δεν πρόκειται να παραδεχθεί ενοχή, κατά πόσο θα εφοδιάσει τον κατηγορούμενο με φωτοαντίγραφα των εγγράφων της υπόθεσης.

Επανεξετάζοντας το κείμενο του νόμου που αναπέμφθηκε, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έκρινε εύλογο να τροποποιήσει και επαναδιατυπώσει το άρθρο 2 του νόμου, έτσι που να παρέχεται η δυνατότητα στον κατηγορούμενο που δεν ομολόγησε ενοχή για ποινικό αδίκημα, ύστερα από σχετική αίτησή του προς την κατηγορούσα αρχή, να εφοδιάζεται με αντίγραφα των καταθέσεων και των

εγγράφων που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια της διερεύνησης της υπόθεσης και έχουν σχέση με το υπό εκδίκαση ποινικό αδίκημα.

Με τη νέα επαναδιατύπωση του άρθρου 2 του αναπεμφθέντα νόμου συμφωνεί τόσο η Εκτελεστική Εξουσία όσον κι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εισηγείται στη Βουλή να εμμένει στην αρχική της απόφαση ως προς την ουσία του θέματος αλλά με την επαναδιατύπωση της σχετικής διάταξης, όπως πιο πάνω αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου όπως έχει επαναδιατυπωθεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 93 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 118 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΕΓΚΥΡΟΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνης Ανδρέου

Ανδρέας Γεωργίου

Χρίστος Πέτας

Μιχάλης Πουμπουρής, εκπροσωπώντας τον κ. Κ. Χρίστου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε στις 2 Μαΐου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω Νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 11 Απριλίου 1991, ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε και ο Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης.

Σύμφωνα με τον προτασόμενο λόγο αναπομπής, ο οποίος αναφέρεται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 25 Απριλίου 1991, για σκοπούς άρσης οποιασδήποτε αμφιβολίας θα πρέπει η τελευταία φράση του άρθρου 3 του Νόμου «εκτός αν εναντίον της απόφασης έχει ασκηθεί ή δύναται να ασκηθεί προσφυγή η οποία εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου» να αντικατασταθεί από τη φράση «εκτός αν εναντίον της απόφασης έχει ασκηθεί προσφυγή, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου ή δύναται να ασκηθεί προσφυγή, μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από το Άρθρο 146.3 του Συντάγματος».

Επανεξετάζοντας η Επιτροπή Νομικών τον αναπεμφθέντα Νόμο και ανεξάρτητα του ότι φρονεί πως η ορθή ερμηνεία της τροπολογίας που επέφερε σ' αυτόν στο στάδιο της αρχικής του μελέτης ταυτίζεται με την ερμηνεία της προτεινόμενης με την αναπομπή τροποποίησης, κρίνει ορθό και σκόπιμο για άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας χάριν βεβαιότητας του δικαίου να υιοθετήσει την προτεινόμενη τροποποίηση και να μην εμμένει στην αρχική της απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου όπως έχει τελικά διατυπωθεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εγκυρότητα αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 4, που είναι «Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1991».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε στις 2 Μαΐου 1991 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 11 Απριλίου 1991 ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας οι οποίοι και ανέλυσαν εκτενέστερα τους λόγους της αναπομπής. Στην ίδια συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι Βουλευτές κ. Α. Ανδρέου, Α. Γεωργίου, Π. Στυλιανού, Μ. Πουμπουρής, Χρ. Κουρτελλάρης και Μ. Παπαπέτρου.

Οι προτασσομένοι λόγοι αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται σε σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 25 Απριλίου 1991, συνοψίζονται στα πιο κάτω:-

- (α) Με βάση τις διατάξεις του αναπεμπόμενου νόμου φαίνεται να προδιαγράφεται η δυνατότητα δημιουργίας πληθώρας ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών στην Κύπρο, κατά τρόπο που δε συνάδει καθόλου προς την ορθολογιστική ανάπτυξη της ιδιωτικής τηλεόρασης στην Κύπρο.
- (β) Επειδή η απαιτούμενη δαπάνη για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών είναι πάρα πολύ μεγάλη, τυχόν χορήγηση προσωρινών αδειών θα σημαίνει ουσιαστικά μόνιμη λειτουργία των σταθμών αυτών και θα είναι πολύ δύσκολο σε μεταγενέστερο χρόνο να ακυρωθούν οι προσωρινές άδειες ή να επιβληθούν οι αναγκαίοι για μόνιμη λειτουργία των σταθμών αυτών όροι.
- (γ) Επειδή είναι ανάγκη να υπάρχει από την αρχή ένας καλώς νοούμενος αποτελεσματικός έλεγχος των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών, δε θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ ο αναπεμπόμενος νόμος ούτε σχετικά με μόνιμους σταθμούς ούτε σχετικά με προσωρινούς σταθμούς, πριν θεσπιστούν οι Κανονισμοί οι οποίοι προβλέπονται από τον αναπεμπόμενο νόμο.
- (δ) Πρέπει να προβλέπονται τέτοια τέλη λειτουργίας των τηλεοπτικών σταθμών, τόσο των μόνιμων όσο και των προσωρινών, ώστε να μην ενθαρρυνθεί η λειτουργία τηλεοπτικών σταθμών που θα διαθέτουν μόνο ένα μικρό τοπικό σταθμό για μετάδοση βιντεοκασετών, χωρίς τους κατάλληλους θαλάμους και τα αναγκαία εργαστήρια με τον απαραίτητο εξοπλισμό, τα οποία είναι πολυδάπανα.
- (ε) Η αναπεμπόμενη νομοθεσία είναι σχεδόν πανομοιότυπη με τη νομοθεσία με βάση την οποία έχει λειτουργήσει η ιδιωτική ραδιοφωνία στην Κύπρο, ενώ θα έπρεπε να είχαν γίνει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων που είναι δυνατό να παρουσιαστούν ένεκα της λειτουργίας ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών, τα οποία είναι διαφορετικά και πολύ πιο πολύπλοκα από εκείνα που προκύπτουν ένεκα της λειτουργίας ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και του ΑΔΗΣΟΚ να εισηγηθεί στη Βουλή να μην εμμένει στην προηγούμενη της απόφαση σε σχέση με τον υπό συζήτηση νόμο και να δεχτεί την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για την προετοιμασία των Κανονισμών που θα διέπουν τη λειτουργία των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών στη Δημοκρατία.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, υποστήριξαν την άποψη ότι ο αναπεμπόμενος νόμος αποτελεί αναγκαιότητα, γι' αυτό και θα πρέπει η Βουλή να εμμένει στην προηγούμενη της απόφαση και ότι η πλευρά τους θα ήταν διατεθειμένη να υποστηρίξει διαγραφή της πρόνοιας για τη χορήγηση προσωρινών αδειών λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών, νοουμένου όμως ότι θα ετοιμαστούν οι αναγκαίοι τεχνικοί κανονισμοί μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επανανοίξω τη συζήτηση σε θέματα ουσίας, όμως εμείς θα καταθέσουμε μαζί με δυο άλλα κόμματα, ΕΔΕΚ και ΑΔΗΣΟΚ, μια τροποποίηση που πιστεύουμε ότι είναι ο συμβιβασμός που θα επιτρέψει σ' όλες τις πλευρές να μείνουν σταθερές στην αρχική πρόθεσή τους για δημιουργία ιδιωτικής τηλεόρασης. Η τροποποίησή μας είναι ότι αποσύρεται το θέμα της χορήγησης προσωρινών αδειών και τίθεται ημερομηνία ισχύος η 1.1.1992 και αναμένουμε η κυβέρνηση να καταθέσει τους σχετικούς κανονισμούς μέχρι εκείνη την ημερομηνία. Πιστεύουμε ότι έχουμε εφτάμισι μήνες μπροστά μας και δεν υπάρχει κανένας λόγος, και δεν μπορούμε να φανταστούμε καμιά περίπτωση που να μην είναι δυνατοί οι σχετικοί κανονισμοί να ετοιμαστούν και να κατατεθούν εντός αυτών των εφτάμισι μηνών. Αν υπάρχουν βέβαια άλλες σκοπιμότητες -και αναφέρθηκε ότι πιθανώς να υπάρχει η σκοπιμότητα να μην υπάρξει ιδιωτική τηλεόραση πριν από τις προεδρικές εκλογές κτλ.- είναι άλλο θέμα. Αλλά αν μιλούμε αυστηρά για θέμα κανονισμών, οι εφτάμισι μήνες είναι υπεραρκετοί και πιστεύω ότι κανονικά όλες οι πλευρές θα πρέπει να δεχθούν αυτή την τροποποίηση και να προχωρήσουμε χωρίς τη χορήγηση προσωρινών αδειών.

Κατά συνέπεια προχωρούμε με βάση την ερμηνεία που δώσαμε προηγουμένως για το θέμα της αναπομπής, ότι δηλαδή μπορεί να γίνει τροποποίηση, και καταθέτουμε αυτή την τροποποίηση και ελπίζουμε ότι θα μπορέσουμε να βρούμε ότι είναι ο αναγκαίος συμβιβασμός που θα δημιουργήσει την ομοφωνία σ' ένα θέμα στο οποίο όλοι έχουμε τοποθετηθεί, δηλαδή τη δημιουργία ιδιωτικής και ελεύθερης τηλεόρασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επιμένουμε στο νόμο όπως αρχικά είχε ψηφιστεί από την πλειοψηφία των κομμάτων της Βουλής τότε και να υπενθυμίσω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε ταχθεί εναντίον αυτού του νόμου και τα άλλα κόμματα ψήφισαν το νόμο τούτο.

Ο προβαλλόμενος κύριος λόγος της μη εφαρμογής αυτού του νομοθετήματος είναι η έλλειψη κανονισμών που θα διέπουν τη λειτουργία της ελεύθερης τηλεόρασης. Το κόμμα μας έκανε την πρόταση να δοθεί παράταση έξι μηνών, ούτως ώστε εν τω μεταξύ να εισαχθούν και οι κανονισμοί από την Εκτελεστική Εξουσία. Μας λέχθηκε τότε ότι χρειάζεται τουλάχιστον ένας χρόνος. Να μου επιτραπεί να πω ότι η έκταση του χρόνου τούτου είναι εντελώς αδικαιολόγητη, γιατί υπάρχουν οι ευρωπαϊκές προδιαγραφές των κανονισμών, τα ευρωπαϊκά μοντέλα τα οποία μπορούν να εισαχθούν στην Κύπρο όχι σε έξι μήνες αλλά σ' ένα μήνα. Είναι υπεραρκετός χρόνος και ενός μηνός παράταση αναβολής της εφαρμογής αυτού του νόμου.

Όσον αφορά τα ιδιαίτερα προβλήματα που επισημάνθηκαν ότι η Κύπρος είναι μικρής έκτασης κτλ., υπενθυμίζω ότι υπάρχουν και μικρότερες σε έκταση χώρες από την Κύπρο στην Ευρώπη, όπως είναι το Λουξεμβούργο, που σήμερα μάλιστα προεδρεύει και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως είναι το Βέλγιο, όπως είναι άλλες χώρες που περίπου η έκτασή τους δεν είναι πολύ μεγαλύτερη από την

Κύπρο. Και κατά συνέπεια να μου επιτραπεί να πω ότι είναι πρόφαση ο ένας χρόνος τουλάχιστον που λέχθηκε, για να μη λειτουργήσει η ελεύθερη τηλεόραση, τουλάχιστον κατά την περίοδο η οποία προβλέπεται να επακολουθήσει τις βουλευτικές εκλογές και θα προηγείται των προεδρικών εκλογών. Σίγουρα υπάρχουν συμφέροντα τα οποία δε θέλουν την εφαρμογή της ελεύθερης τηλεόρασης. Αλλά θα ήθελα να υπενθυμίσω τους συναδέλφους οι οποίοι σήμερα ψηφίζουν υπέρ της ματαίωσης της εφαρμογής αυτού του νόμου, ότι η βάση της δημοκρατίας είναι η ελευθερία της σκέψης και της μεταδόσεως των ιδεών του σκεπτόμενου ανθρώπου. Και το να έχουμε μονοπωλιακό τρόπο μετάδοσης των ιδεών μας στο χώρο της τηλεόρασης, του πιο αποτελεσματικού τρόπου μετάδοσης της σκέψης και επηρεασμού της κοινής γνώμης, είναι κάτι που δε συνάδει με την ανάπτυξη του δημοκρατικού ιδεώδους και δε μεγαλώνει αλλά μικραίνει τη δημοκρατία. Γι' αυτό το λόγο δεχόμαστε κι' εμείς ως συμβιβασμό εκείνο που πρότεινε το Δημοκρατικό Κόμμα να τεθεί σε ισχύ ο νόμος από την 1.1.92. Και αναλαμβάνουμε μάλιστα να βοηθήσουμε την κυβέρνηση, να τους φέρουμε χίλιους κανονισμούς αν θέλουν, όχι μέχρι τότε αλλά μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου, για να τους υιοθετήσουμε και να εισάξουμε και αυτό τον πολύτιμο θεσμό στο χώρο της Δημοκρατίας. Δε χρειάζονται εμπειρογνώμονες, δε χρειάζονται πολλά πράγματα να γίνουν, γιατί ήδη ετοιμάστηκαν από την Ευρώπη προηγουμένως όλες αυτές οι προδιαγραφές και είναι έτοιμες για να τις υιοθετήσουμε κι εμείς. Γι' αυτό θα ψηφίσουμε υπέρ του νόμου όπως είχε προταθεί ή αν υπάρχει συναινετική λύση, υπέρ της συναινετικής λύσης που εισηγήθηκε το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ταχθεί υπέρ της αναπομπής και θα εξηγήσω γιατί θα ψηφίσουμε υπέρ της αναπομπής. Πρώτα θέλω να πω ότι είμαστε υπέρ της πολυφωνίας και κατά συνέπεια είμαστε υπέρ της ιδιωτικής τηλεόρασης, έτσι που να υπάρχουν περισσότερες φωνές στον τομέα της ενημέρωσης. Επειδή όμως πρόκειται να βάλουμε μέσα στο σπίτι μας ξένους, νέους μουσαφίρηδες, πρόσθετους μουσαφίρηδες, πρόκειται να βάλουμε νέες φωνές, δίνουμε πίστη σ' αυτά που έχουν πει τόσο ο Γενικός Εισαγγελέας όσο και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων ότι το νομοθέτημα τούτο πρέπει να είναι καλά μελετημένο, να συνοδεύεται με κανονισμούς, για να υπάρξουν τέτοιες ρυθμίσεις ώστε, ενώ από τη μια θα εξυπηρετείται ο σκοπός της ιδιωτικής τηλεόρασης, από την άλλη πρέπει να προστατεύονται και τα συμφέροντα του κοινού που, επαναλαμβάνω, θα δεχθεί ξένες φωνές, πρόσθετες φωνές, μέσα στο σπίτι του.

Θέλω να πω ότι ακούσαμε με πολλή προσοχή αυτά που έχουν επεξηγήσει στην αρμόδια Επιτροπή τόσο ο Γενικός Εισαγγελέας όσο και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και δώσαμε ιδιαίτερη προσοχή στο σημείο που μας έχουν πει ότι ο νόμος περί τηλεόρασης ή το σύστημα της ιδιωτικής τηλεόρασης είναι πιο περίπλοκο απ' ότι είναι το σύστημα της ιδιωτικής ραδιοφωνίας και κατά συνέπεια χρειάζεται μια λεπτομερής επεξεργασία των κανονισμών, έτσι που να μην κάνουμε πρόχειρες δουλειές που θα είναι ύστερα σε βάρος του λαού και του τόπου. Κατά συνέπεια κι εμείς που ψηφίζουμε την αναπομπή καλούμε την κυβέρνηση να αποστείλει το συντομότερο δυνατό τόσο δικό της νομοσχέδιο όσο

και κανονισμούς, γιατί όπως έχουν πει εκεί οι αρμόδιοι, αυτοί που γνωρίζουν καλύτερα από μας -εγώ δεν είμαι ούτε τεχνικός ούτε ειδήμων πάνω σ' αυτά τα ζητήματα- είναι απαραίτητο όπως η νομοθεσία για την ιδιωτική τηλεόραση συνοδεύεται ταυτόχρονα με τους κανονισμούς που θα διέπουν την εφαρμογή και λειτουργία αυτού του νόμου. Τασσόμαστε λοιπόν υπέρ της αναπομπής, κύριε Πρόεδρε,

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Στυλιανού.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε κατά πόσο η αναπομπή του υπό συζήτηση νόμου αποτελεί πρόφαση ή πρόσχημα για να μη λειτουργήσει η ιδιωτική τηλεόραση. Εν πάση περιπτώσει δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι τασσόμαστε υπέρ της λειτουργίας ιδιωτικής τηλεόρασης ως μέσου δημοκρατικής έκφρασης, ως θεσμού ο οποίος ενισχύει τη δημοκρατία και την πολυφωνία στον τόπο μας. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, με βάση αυτό το σκεπτικό και προηγούμενα είχαμε υποστηρίξει αυτό το νόμο.

Το επιχείρημα για την αναπομπή του υπό συζήτηση νόμου είναι η έλλειψη σχετικών κανονισμών. Και συμεριζόμαστε την άποψη, τη θέση ότι η λειτουργία ιδιωτικής τηλεόρασης απαραίτητα πρέπει να στηριχθεί επί σχετικών κανονισμών. Και συμεριζόμαστε την άποψη ότι δε θα πρέπει να λειτουργήσει ιδιωτική τηλεόραση πριν θεσπιστούν σχετικοί κανονισμοί. Έχουμε όμως την πεποίθηση ότι το χρονικό διάστημα των εφτάμισι μηνών που παρέχεται στην Εκτελεστική Εξουσία για την ετοιμασία σχετικών κανονισμών μέχρι τέλος αυτού του χρόνου είναι υπεραρκετή περίοδος και καλούμε την κυβέρνηση να αξιοποιήσει αυτή τη μακρά περίοδο που της παρέχεται, για να ετοιμάσει, να καταθέσει σχετικούς κανονισμούς οι οποίοι να εγκριθούν από τη Βουλή. Δε συμεριζόμαστε την εκτίμηση ότι χρειάζεται ένας ή περισσότερος χρόνος για να ετοιμαστούν σχετικοί κανονισμοί. Γι' αυτό το ΑΔΗΣΟΚ έχει συνυπογράψει την τροποποίηση που έχει κατατεθεί στο Σώμα για τροποποίηση του νόμου που έχει ήδη ψηφιστεί, με την απάλειψη της πρόνοιας για χορήγηση προσωρινών αδειών λειτουργίας ιδιωτικών σταθμών και με την υποχρέωση και με την πρόνοια ότι αυτός ο νόμος θα τεθεί σε εφαρμογή από 1.1.1992 νοουμένου ότι μέχρι τότε θα ψηφιστούν οι σχετικοί κανονισμοί. Με αυτή την έννοια εμείς θα επαναψηφίσουμε το νόμο ως θα τροποποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς θα προσθέσω παρακάτω μερικά πράγματα, πέρα από όσα είπε ο κ. Ευστάθιος Ευσταθίου, ο οποίος είπε πως όλο το πλέγμα των ευρωπαϊκών χωρών έχει ήδη αποδεχθεί την ελεύθερη τηλεόραση και ήδη λειτουργεί χωρίς να προκύψει κανένα απολύτως πρόβλημα. Να τονίσω ακόμα πως πέραν από την Ελλάδα που έχουν εκδιώξει ουσιαστικά την κρατική τηλεόραση, πέραν από το γεγονός πως στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Ιταλία, στην Ισπανία και σ' όλες τις αναπτυγμένες

ευρωπαϊκές χώρες έχει λειτουργήσει ο θεσμός αποτελεσματικά, ακόμα και η ίδια η Μάλτα με πολύ μικρότερο εκτόπισμα δημογραφικό από την Κύπρο έχει ήδη εφαρμόσει την ελεύθερη τηλεόραση, χωρίς να δημιουργηθεί κανένα απολύτως πρόβλημα. Στην Κύπρο θα δημιουργήσει τα προβλήματα αυτά;

Πρόσθετα θα πρέπει να πούμε, κύριε Πρόεδρε, και για την αναφορά του κ. Πουμπουρή ο οποίος μας είπε για κάποιους μουσαφίραλους που θα μπαίνουν στα σπίτια μας. Μα όταν όλη η Ευρώπη με τους δορυφορικούς σταθμούς βλέπει αυτά τα συστήματα χωρίς να υπάρξει κανένα πρόβλημα από τους παρείσακτους και τους μουσαφίραλους ξένους, σ' εμάς θα δημιουργήσει αυτά τα προβλήματα;

Έπειτα στην προκείμενη περίπτωση έχουμε την ιδιωτική ραδιοφωνία που με ένα κουμπί ο μουσαφίραλος μπαίνει και στο σπίτι του κ. Πουμπουρή από το παράθυρο και από την πόρτα, χωρίς να του δημιουργεί κανένα πρόβλημα για την ομαλή οικογενειακή του διαβίωση. Γιατί στην προκείμενη περίπτωση η ελεύθερη τηλεόραση θα δημιουργούσε προβλήματα από την παρείσδυση αυτή των μουσαφίραλων;

Θα ήθελα να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, πως ο ετεροχρονισμός που εισηγήθηκε η ΕΔΕΚ, το ΔΗΚΟ μαζί με το ΑΔΗΣΟΚ δίνει την αναγκαία πίστωση χρόνου στην Εκτελεστική Εξουσία, αν δεν υπήρχαν οι προφάσεις, οι κάποιες οπωσδήποτε προφάσεις πρέπει να υπάρχουν, για την εφαρμογή του νόμου, γιατί υπάρχουν οκτώ σχεδόν μήνες από την ημέρα που προσδιορίζει η εισηγητική μας πρόταση για να μπει σε εφαρμογή αυτός ο θεσμός που οπωσδήποτε θα οδηγήσει στην πολυφωνία, στον πλουραλισμό και στο εκδημοκρατισμό των πολιτικών ηθών μας. Να πούμε, κύριε Πρόεδρε, πως κάποτε, όταν ψηφίζαμε το νόμο περί ιδιωτικής ραδιοφωνίας, τις προτάσεις νόμου της ΕΔΕΚ και του ΔΗΚΟ και την πρόταση του ΔΗΣΥ, είχαμε τοποθετηθεί και είχαμε συμφωνήσει κατά κάποιο τρόπο και στην υπεπιτροπή και στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή πως ευθύς αμέσως μετά από την επιψήφιση του νόμου για ελεύθερη ιδιωτική ραδιοφωνία θα θέταμε σε πράξη το μηχανισμό για να μπει και η λειτουργία της ελεύθερης τηλεόρασης μπροστά. Ομόφωνα σχεδόν το Σώμα με εξαίρεση μόνο τους μουσαφίραλους της άλλης πλευράς είχε δρομολογήσει κάποιες πορείες για την ελεύθερη τηλεόραση.

Τώρα φυσικά, κύριε Πρόεδρε, υπήρξε η γνωστή υπαναχώρηση με αποτέλεσμα να παρουσιαζόμαστε με μια ψήφο μειονεκτούντες. Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, πως στο Σώμα οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού θα επανατοποθετηθούν και αν θέλουν μπορούμε ακόμα να ετεροχρονίσουμε ακόμα ένα ή δύο μήνες, για να τοποθετηθεί σωστά η δρομολόγηση της έναρξης, η επίσημη έναρξη της τηλεόρασης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα θα ήθελα να διορθώσω τον αγαπητό συνάδελφο κ. Ευσταθίου ο οποίος είπε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταψήφισε το νόμο. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ψήφισε το νόμο και ο νόμος ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή. Εκείνο που συνέβη, γιατί φαίνεται ασχολούμαστε με σταυροθηρία και ξεχάνουμε, είναι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε εισηγηθεί ότι θα έπρεπε να δοθεί μια πίστωση χρόνου και, επειδή η Βουλή θα διαλυόταν, να τον εξετάσει πιο ψύχραιμα η νέα Βουλή και να δώσει και την ευκαιρία στην κυβέρνηση η οποία

ειδοποίησε ότι ήταν έτοιμη να καταθέσει νομοσχέδιο, για να εξεταστούν και τα δύο μαζί.

Εμείς δεν πιστεύουμε ότι μπορεί η Βουλή σε περίπτωση που γίνεται αναπομπή να τροποποιεί. Και επιμένουμε σ' αυτό το θέμα ότι είναι σφάλμα, διότι αν το δεχτούμε σημαίνει ότι ο Πρόεδρος μπορεί να κάμει και νέα αναπομπή επί των τροποποιήσεων, ενώ ένα δικαίωμα αναπομπής υπάρχει. Αν η κυβέρνηση διαφωνεί με νόμο δεν τον αναπέμπει για ορισμένα άρθρα, αλλά αφού τον εγκρίνει στέλλει τροποποιητικό νομοσχέδιο. Η αναπομπή δε δίδει το δικαίωμα. Γι' αυτό δε θα ψηφίσουμε τις τροποποιήσεις τις οποίες εισηγούνται. Θα ψηφίσουμε υπέρ της αναπομπής με την εξής ξεκάθαρη επιφύλαξη: Αν η κυβέρνηση εντός τριών μηνών δεν καταθέσει νόμο με Κανονισμούς ενώπιον της Βουλής για το θέμα της τηλεόρασης, τότε θα καταθέσουμε εμείς οι ίδιοι. Επαναλαμβάνω, αν θυμάται η Βουλή η πρόταση για το ελεύθερο ραδιόφωνο ήταν πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού και αργότερα υποβλήθηκαν και άλλες προτάσεις νόμου. Εμάς η θέση μας είναι ότι δε δικαιούμαστε να τροποποιήσουμε το νόμο. Είμαστε υποχρεωμένοι ή να δεχτούμε ή να απορρίψουμε την αναπομπή. Η αρχική μας θέση ότι θα πρέπει να δοθεί η ευκαιρία στην κυβέρνηση να καταθέσει και εκείνη το νομοσχέδιο της εξακολουθεί να υφίσταται, γι' αυτό και θα ψηφίσουμε υπέρ της αναπομπής με την επιφύλαξη ότι αν η κυβέρνηση εντός τριών μηνών δεν καταθέσει νόμο και Κανονισμούς, θα καταθέσουμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κληρίδης είπε ότι αν η κυβέρνηση δεν καταθέσει εντός τριών μηνών τους Κανονισμούς θα καταθέσουμε εμείς. Υπάρχει μια αμφιβολία κατά πόσο η Βουλή μπορεί να καταθέσει Κανονισμούς. Όμως εγώ είναι άλλη εισήγηση την οποία θέλω να κάμω, ότι έχει εξαντληθεί και αυτή η συζήτηση και να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία. Τώρα, αν μας έπεισε ή όχι ο Δημοκρατικός Συναγερμός για ποιους λόγους δεν το ψηφίζει τώρα είναι άλλο θέμα. Είπε και ο ίδιος ο κ. Κληρίδης περί σταυροφορίας ή σταυροθηρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν είπα θα καταθέσουμε νόμο, ο νόμος θα προβλέπει ότι εντός ενός μηνός η κυβέρνηση υποχρεούται να καταθέσει Κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι,

Επειδή τέθηκε ένα θέμα διαδικαστικό, επί αυτού θέλω να μιλήσω. Λέχθηκε και από τον κ. Κληρίδη, του οποίου η γνώμη είναι πάντοτε σεβαστή επί συνταγματικών θεμάτων, ότι δεν μπορεί το Σώμα, όταν γίνεται αναπομπή, να τροποποιεί νόμο. Μα ακριβώς πριν 5 - 10 λεπτά και ο κ. Κληρίδης διά ανατάσεως της χειρός του ψήφισε υπέρ τροποποιηθέντος νόμου κατόπιν αναπομπής του περι

Ποινικής Δικονομίας Νόμου τον οποίο ψηφίσαμε πριν από 15 λεπτά και του νόμου περί Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που ψηφίσαμε πριν από 7 λεπτά. Πώς έγινε και επιτρεπόταν να γίνει τούτο πριν 1/4 της ώρας και δεν μπορεί να γίνει τώρα; Δηλαδή αυτό είναι άξιο απορίας το οποίο θα ήθελα να το γνώριζα. Είναι θέμα διαδικαστικό ασφαλώς, ότι δεν μπορούμε. Μα ιδού που μπορέσαμε και το κάναμε προηγουμένως άνευ διαμαρτυρίας. Κατά συνέπεια έγινε επίκληση, ας μου επιτραπεί να πω, για να μην ψηφιστεί ο νόμος περί εισαγωγής της ελεύθερης τηλεόρασης και μάλιστα όταν ο κ. Κληρίδης μας είπε ότι εισήγαγε ο ίδιος ο Δημοκρατικός Συναγερμός την ελεύθερη τηλεόραση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι επί της ουσίας. Να μείνουμε μέχρι τη διαδικασία.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Καλά να μείνουμε ως εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπενθυμίσω τον ευπαίδευτο νομικό συνάδελφο ότι πάει να συγκρίνει δύο ανόμοια πράγματα. Ασφαλώς δε στερώ τον Πρόεδρο του δικαίωματος της αναπομπής αν και εκείνος συμφωνεί με την τροποποίηση. Και στην περίπτωση του νόμου που αναφερθήκατε, μας είπε ο κ. Χριστοφίδης ότι γίνεται τη συνελεύσει του Γενικού Εισαγγελέα και της κυβέρνησης. Άρα δεν υπάρχει πρόβλημα. Το πρόβλημα πηγάζει όταν έρθω και τροποποιήσω νόμο σε αναπομπή, διότι στερώ τον Πρόεδρο που έχει ένα δικαίωμα αναπομπής, αν δε συμφωνεί με την τροποποίηση που έκανα, να τον επαναπέμψει. Απλούστατο το θέμα.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Το Σύνταγμα προβλέπει περί δύο μορφών αναπομπών; Τι αναπομπή είναι;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έκανα εισήγηση για ψηφοφορία, για να τερματιστεί η συζήτηση. Όσον αφορά την ερμηνεία, η πλειοψηφία του Σώματος αποφάσισε διαφορετική ερμηνεία από τον κ. Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η συζήτηση έχει εξαντληθεί.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επιτροπή Τηλεοράσεως. Άρθρο 3.

Ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία τηλεοπτικού σταθμού. Άρθρο 4.

Σκοπός ίδρυσης τηλεοπτικών σταθμών. Άρθρο 5.

Άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας. Άρθρο 6.

Είδη άδειας. Άρθρο 7.

Αριθμός αδειών. Άρθρο 8.

Περιορισμοί στην έκδοση αδειών. Άρθρο 9.

Αίτηση για άδεια. Άρθρο 10.

Άδεια. Άρθρο 11.

Όροι χορήγησης και ανανέωσης άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού. Άρθρο 12.

Μορφή άδειας. Άρθρο 13.

Ανάκληση άδειας. Άρθρο 14.

Αρχές που διέπουν τις εκπομπές. Άρθρο 15.

Δυσφήμιση. Άρθρο 16.

Αντίγραφα εκπομπής. Άρθρο 17.

Διαφημίσεις. Άρθρο 18.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 19.

Οικονομικά τηλεοπτικών σταθμών. Άρθρο 20.

Κανονισμοί. Άρθρο 21.

Επιφύλαξη. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 22;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 18 ψήφους υπέρ και 21 εναντίον, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 22 απορρίπτονται.

Για το εικοστό τρίτο άρθρο υπάρχει η εξής τροπολογία από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και ΑΔΗΣΟΚ:

- (α) Γίνεται εισήγηση για τη διαγραφή από το Νόμο αυτό του άρθρου 23 που αναφέρεται στη χορήγηση προσωρινών αδειών λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών.
- (β) Γίνεται εισήγηση για την προσθήκη του πιο κάτω νέου άρθρου 23 που προνοεί για την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό αναφορά Νόμου:-

«Έναρξη
ισχύος
του παρόντος
Νόμου.

23. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1992.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 18 ψήφους υπέρ και 21 εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσωρινές άδειες. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 23 ως έχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 18 ψήφους υπέρ και 21 εναντίον το άρθρο 23 απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 18 ψήφους υπέρ και 21 εναντίον, ο νόμος απορρίπτεται και άρα η αναπομπή γίνεται δεκτή.

Κύριοι συναδέλφοι, παρά το γεγονός ότι έγιναν τα αποχαιρετιστήρια, εγώ απλώς θέλω να εκφράσω τις ευχές μου στους συναδέλφους που δεν υποβάλλουν υποψηφιότητα και να τους ευχαριστήσω για την προσφορά τους και να εκφράσω και ευχές για επιτυχία όλων των συναδέλφων που υποβάλλουν υποψηφιότητα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 12.36 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης	Μαθηκολώνης Ανδρέας
Γαλανός Αλέξης	Μανδριώτης Στέλιος
Γεωργιάδης Δήμος	Μαρκίδης Αλέκος
Γεωργίου Ανδρέας	Μάτσης Ιωάννης
Δημητρίου Οδυσσέας	Μιχαηλίδης Θαλής
Δίγκλης Παύλος	Μουσιούττας Νίκος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχάλης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πέτας Χρίστος
Ηλία Νεόφυτος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τσιέττης Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Φάντης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κληρίδης Γλαύκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κόλοκος Πολύβιος	Χρίστου Κυριάκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χριστοφίδης Μανώλης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χρυσοστόμου Άριστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Διαγραφής των Προπολεμικών Οφειλών προς τις Εμπορικές Τράπεζες Νόμος του 1991» οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Πουμπουρής, Γλ. Κληρίδης, Πρόεδρος και Π. Δίγκλης) και επαναψήφιση αυτού.

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1991» και επαναψήφιση αυτού.

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Εγκυρότης Αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμος του 1991» και επαναψήφιση αυτού.

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1991», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός, Ευ. Ευσταθίου, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης, Π. Στυλιανού και Γλ. Κληρίδης) και αποδοχή της αναπομπής.

Τιμή: 50σ